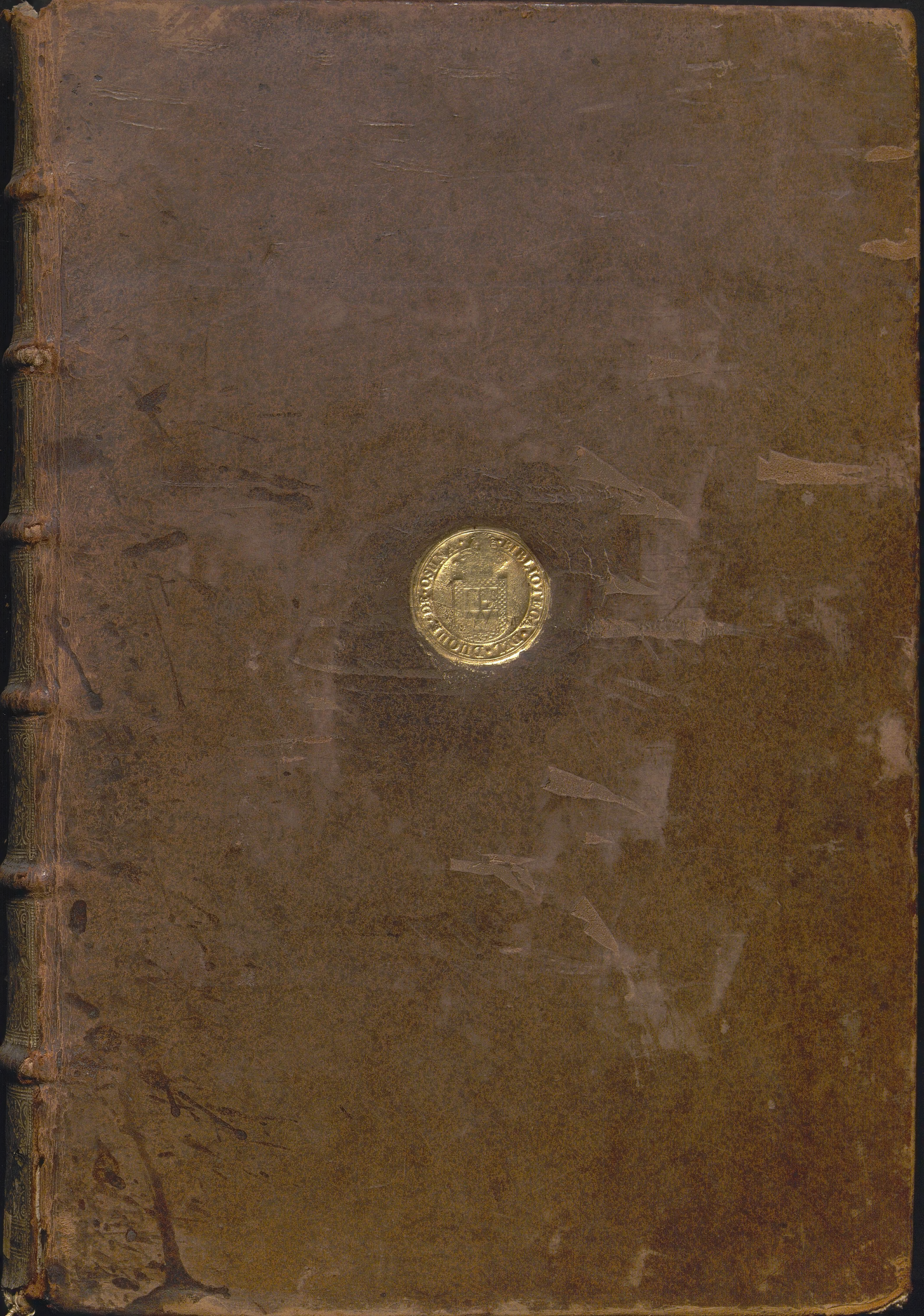

BIBLIOTECA · DEL · DUQUE · DE · OSUNA

GLOSSARIUM
ad Scriptores
MEDIÆ & INFIMÆ
GRÆCITATIS
DUOS IN TOMOS DIGESTUM.

ACCEDIT Appendix ad Glossarium mediæ & infimæ Latinitatis; Cætera subjectus syllabus indicabit.

GLOSSARIUM AD SCRIPTORES MEDIÆ ET INFIMÆ GRÆCITATIS

ΑΘΗΝΗ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ

P. Giffart Sculptor regius fecit

GLOSSARIUM
ad Scriptores
MEDIÆ & INFIMÆ GRÆCITATIS,

IN QVO

GRÆCA VOCABULA NOVATÆ SIGNIFICATIONIS, aut usus rarioris, Barbara, Exotica, Ecclesiastica, Liturgica, Tactica, Nomica, Jatrica, Botanica, Chymica explicantur, eorum Notiones & Originationes reteguntur:

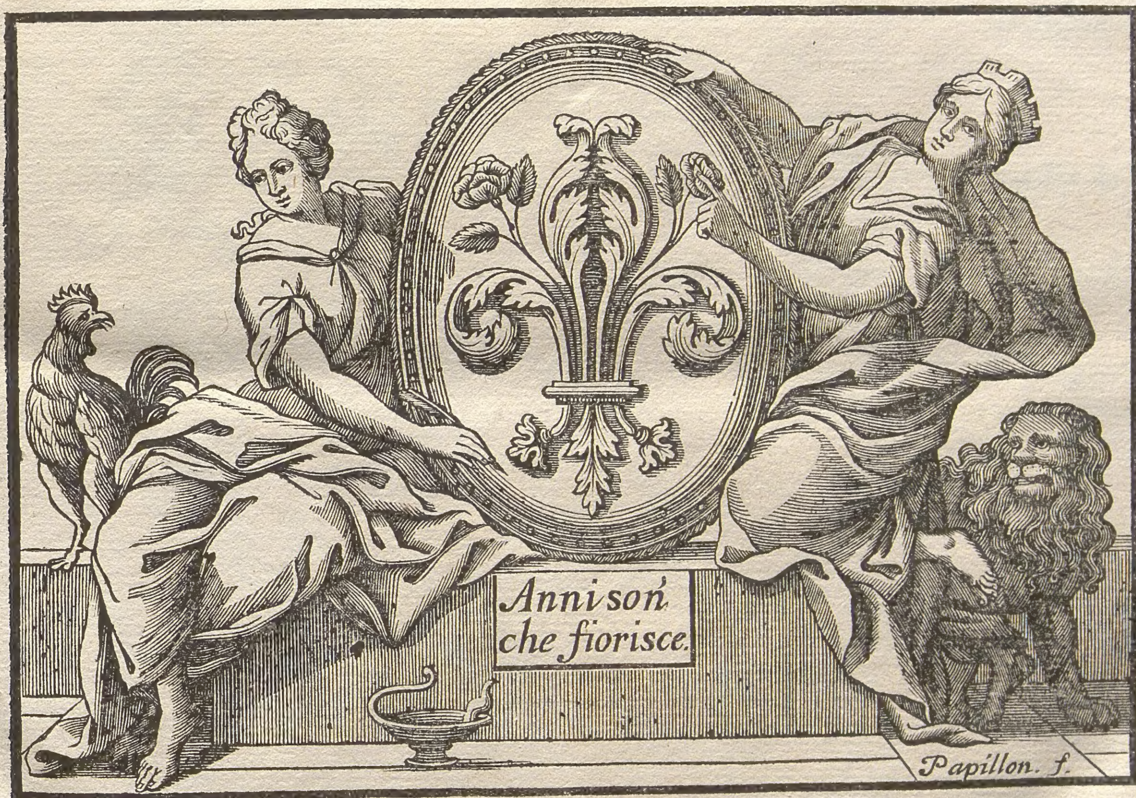
Complures ævi medii Ritus & Mores; Dignitates Ecclesiasticæ, Monasticæ, Palatinæ, Politicæ, & quamplurima alia observatione digna, & ad HISTORIAM BYZANTINAM *præsertim spectantia, recensentur ac enucleantur.*

E libris editis, ineditis, veteribusque monumentis.

ACCEDIT Appendix ad Glossarium mediæ & infimæ Latinitatis, unà cùm brevi Etymologico Linguæ Gallicæ ex utroque Glossario.

Auctore CAROLO DU FRESNE, *Domino* DU CANGE, *Regi à Consiliis, & Franciæ apud Ambianos Quæstore.*

TOMUS PRIMUS.

LUGDUNI,
Apud ANISSONIOS, JOAN. POSUEL, & CLAUD. RIGAUD.

M. DC. LXXXVIII.
Cum Privilegio Regis Christianissimi.

SYLLABUS
ET SERIES
TOTIUS OPERIS.

VIRORUM

VIRORUM DOCTORUM TESTIMONIA
DE UTILITATE GLOSSARIORUM
Mediæ & infimæ Græcitatis.

MARTINUS CRUSIUS in Epiſtola ad Gabrielem Severum Philadelphiæ Archiepiſcopum Venetiis degentem, lib. VIII. Turcogræciæ.

QUOD ſi quid poteris optimo noſtro Hieronymo commendare ad illud, ut aliquid amplius ego librorum vulgaris Linguæ Græcæ nanciſcar, unde magis ipſam addiſcam, oro, Domine, ne moleſtum ſit ei locum & modum comparandi indicare. Tunc ipſe mihi emet. Doleo nullum tale Lexicon extare unde mihi neceſſe eſt undecunque poſſim corrogare dictionum me latentium interpretationes, quæ aut puris vocabulis Græcis, aut Latinis reddantur. Omnino autem mihi ſtudio eſt, quandoquidem veterem puram linguam mediocriter didici, eamque in Academia noſtra doceo, cum ea hodiernæ quoque popularis aliquam cognitionem conjungere.

VVOLFIUS ad calcem Notarum in Nicetæ Annales, ante indicem rerum & verborum.

Barbarica vocabula ex vetuſto codice annotata in hoc opere non reperiuntur: ſed Græca duntaxat quibus illa explicantur. Quibus nulla interpretatio adjicitur, aut ſtellula apponitur, ſciat Lector ſignificationem ejus nobis vel ignotam eſſe vel dubiam. Rogo autem eos qui corruptæ linguæ periti ſunt, ut propter recentiores ſcriptores, in quibus ſubinde barbara vocabula occurrunt, Barbaricum Lexicon conficiant, vocibus barbaris præpoſitis, & Græcis ſubjunctis, ne veteris duntaxat linguæ periti ab eorum lectione deterreantur.

JACOBUS PONTANUS in Præfat. ad Georgij Phranzæ Hiſtoriam.

VTinam inveniretur qui Lexicon ἑλληνοβάρβαρον *conficeret, magnum utique ſcriptores Græcorum recentiores legentibus & interpretantibus lumen præferret, apud quos non ſolum vocabula multa nova, ſed antiquorum etiam notiones & ſignificata alienata & detorta videas.*

SCALIGERIANA Pag. 144. edit. Pariſ.

QUI feroit un Gloſſaire des Auteurs infimi ſæculi, *feroit bien.*

Summa Privilegij Regis Chriſtianiſſimi.

AUCTORITATE Regia ſancitum eſt, ne quis *Gloſſarium ad Scriptores mediæ & infimæ Græcitatis auctore* CAROLO DU FRESNE, *Dom.* DU CANGE, intra VI. annos à prima Operis editione numerandos imprimat, aut alibi impreſſum in hoc Regno divendat, præter ejuſdem D. DU CANGE, voluntatem, aut eorum, quibus id juris conceſſerit; hocque omnibus perinde clarum, notum, indictum habeatur, ac ſi Regii Diplomatis ſententia Operis initio præfigatur, finive poſtponatur. Qui ſecus faxit Librorum confiſcatione, & pœnis in Regio Diplomate declaratis mulctabitur. Datum Pariſiis die VII. Septembris anno M. DC. LXXXII.

De Mandato Regis, ſignatum, DES VIEUX.

Idem Dom. DU CANGE *jure ſuo ceſſit I. Aniſſon, &c. die 20. Septembris anno* M. DC. LXXXIII.

Deſiit prælum hujuſce primæ editionis, die 23. Junii 1688.

PRÆFATIO AD GLOSSARIVM.

DE CAVSIS CORRVPTÆ GRÆCITATIS.

I. DITO nuper à nobis Glossario ad Scriptores mediæ & infimæ Latinitatis, accessit statim opus alterum, quo Byzantinam Historiam duobus Commentariis illustrare sum aggressus, quorum prior Imperatorum Constantinopolitanorum familias, Regúmque ac Toparcharum Dalmaticorum stemmata, alter Vrbis Constantinopolitanæ, qualis sub Principibus Christianis extitit, Descriptionem, ex Græcis potissimùm auctoribus adornatam complectitur: cujus quidem postremæ lucubrationis id mihi inprimis consilium fuit, quòd, ut in præfatione attigimus, in rerum Byzantinarum Scriptoribus, locísque difficilioribus, qui universim in omnibus ferè occurrunt, propter idem argumentum, eandémque scribendi rationem, explanandis, generali & qui omnibus conveniret, commentario id posse confici arbitrarer: adjunctis deinde ad auctores ipsos, in locis qui Editorum industriam expeterent, idoneis annotationibus; ne quod in omnibus plerumque prostat, repetitâ ac inutili lectione, quod fieri solet, Lector ipse fatigetur. In Historia quippe Byzantina, ut ibidem monuimus, quædam sunt peculiaria & à cæteris diversa, quæ singulari egeant explicatione, familiæ nempe Imperatorum Constantinopolitanorum, vel Principum quibuscum bella gesserunt, Vrbis deinde Byzantinæ tractus varij, ac ædes cùm sacræ tum prophanæ, præterea dignitates Palatinæ, Ecclesiasticæ & Monasticæ, Latinis plerumque minùs notæ: ac denique voces barbaræ ac mixobarbaræ, vel certè Græcæ etiam, sed novatæ ac insolentis significationis, quæ non modò apud istius historiæ, sed & apud cæteros ævi inferioris Scriptores crebriùs occurrũt. Cúmque duas has postremas partes non tam pertractarint, quàm leviori, ut ita dicam, calamo attigerint viri aliquot eruditi, censebam tamen ad eorumdem auctorum intelligentiam quæ ab iis scripto mandata fuerant aliquatenus sufficere, donec exurgeret vir aliquis doctus, qui novis accessionibus ac observationibus, has si non prorsus absolveret, saltem exornaret. Atque id uno eodémque volumine fieri posse existimabã, quod Glossarij ad Scriptores mediæ & infimę Græcitatis inscriberetur, in quo & vocabula barbara ac semibarbara, aliáque rarioris notio-

nis, & utriusque ordinis dignitates explicarentur, prioribus ex quatuor, quas dixi, partibus explanandis opellam qualemcumque impendisse contentus. Quibus exactis, receptui canere decreveram omnino, idoneâ exerendæ aliis industriæ arenâ propositâ & indicatâ; *sat ducens meas hactenus occupasse nugas*: cùm ecce ὁ μακαρίτης Ludovicus Billainius Typographus Parisiensis, vir litteris juvandis natus, qui & Glossarium nostrum, & Historiam nostram Byzantinam illustratã typis suis excuderat, convenit me, ac dixit, plerosque ex Vrbe viros eruditos hanc ipsam à nobis Provinciam expetere, quam reipublicæ literariæ invidere minimè deberẽ, eò magis, quòd id haud difficulter confici à me posse rebantur, cùm perlegendis & evolvẽdis inferioris ætatis Scriptoribus haud inutile fortè impendisse hactenus studium scirent, vel certè putarent. Verùm ægrè eorum postulationi manum dare, præberéque assensum in animum induxi, cùm res ardua sit eruditorum premere vestigia, quæ assequi haud facilè queas. Esse deinde multa & præclara noveram ab iis observata in hoc genere argumenti, cui illustrando necessaria pleraque omiseram, quod, ut fieri amat, pridem esset tentatum ab aliis: tametsi haud minimo novarum notationum accessu locupletari, ut perinde quaslibet alias, secundùm Sidonium Apollinarem, *purpureis locorum communium pannis semel inchoatas materias, extendi* posse semper putaverim. Cedendũ tamen fuit: amicis insuper v v. c c. Emerico Bigotio & Ioanne-Baptista Cotelerio, (quos in perfecta Græcæ Linguæ, ut & cæterarum disciplinarum cognitione consummatissimos esse nemo hodie nescit) ad id adhortantibus, onúsque sat grave humeris impositum suscepi, non quòd ejusmodi argumentum arbitrarer à me posse pertractari pro rei dignitate, atque adeò tot viris eruditis facere hac in re satis: sed quia hominem amantem literas, quique vile otiũ hactenus defugerat, semper habere aliquid debere præ manibus quod legat aut scribat censebam: & quòd juxta Silium Italicum, *blando veneno Desidiæ, virtus paulatim evicta senescat*: vel ut cum Ennio dicam, *Otio qui nescit uti plus negotij habeat, quàm cùm est negotium in negotio*. Deinde si Imperatorem stantem mori debere dixit olim nescio quis, cur etiam literarum studiosum, γηράσκειν ἀεὶ διδασκόμενον cum Solone, & aliquid semper meditantem mori pariter debere dicere non licuerit? Evolvi igitur adversaria & schedas, & collegi quidquid ad hanc rem, futuri tum inscius consilij, ex Græcis & Byzantinis scriptoribus obiter observaverã, præter illa quæ Glossario mediæ & infimæ Latinitatis adornando idonea in illud subinde conjecerã, quorũ pleraque reservassem ad hocce opus, si à me suscipiendum prævidissem. Affinitatem quippe habet utrumque argumentum, cùm ut Latina Græcis, ita Græca Latinis illustrari posse nemo diffiteatur: unde paulò jejunius haberi fortassean poterit illud quod nunc aggredimur, quia jam dicta refricare absonum prorsus videretur: quod causæ fuit cur satius sæpe duxerim ad jam annotata amandare Lectorem, quàm iteratâ lectione defatigare. Deinde non eâdem ex auctoribus depromptis locis ubertate potest adornari Græcanicum Glossarium, quâ Latinum: cùm longè plures habeantur ævi medij ex Latinis Scriptores, quàm ex Græcis, & in Græcanico desint vetera diplomata, quæ Latino haud contemnenda subministrant. Neque tamen posthabendum illud etiam fuerit, quòd non simili, quâ Latinum, materiæ polleat amplitudine: cùm & nova multa ab illaudatis hactenus posteáque editis scriptoribus excerpta non modò contineat, sed & quæ ab aliis jam descripta traditáque sunt, accuratione librorum, capitum, & paginarum indicatione, à nobis sæpiusculè laudentur; atque adeo complura ex manuscriptis Regiæ Bibliothecæ & Colberteæ codicibus, vel uberioribus interdum excursibus ad veterum ritus retegendos & examinandos necessariis illustrentur. In quibus quidem hæc à me lex servata, *ut nequaquam omnia*, (verbis utor Vincentij Lirinensis) *sed tantùm necessaria quæque perstringam; neque id ornato & exacto, sed facili communíque sermone, ut pleraque significata potiùs, quàm explicata videantur*.

II. Volumini verò titulum, quem in fronte præfert, præfiximus, *operis scilicet indicem, caussarum præconem, totius orationis brevissimam vocem*, uti appellatur à Senatore: in quo quidem Græcitatis verbũ ne quis continuò aspernetur, aut ut novitium rejiciat, ac denique ut Classicis Scriptoribus incognitum. Præterquã enim quod Theodosius & Valentinianus Imperatores in l. un. Cod. de studiis liber. urb. Rom. Senator non uno loco, Adamnanus, & aliquot è paullò vetustioribus; è recẽtioribus verò Gesnerus, Salmasius, aliíque non pauci hac utantur voce, an non ἑλληνισμὸν, *Græcationẽ*, & ἑλληνίζειν *Græciscare* habet Glossæ veteres Græcolatinæ? Deinde cùm Latinitas dicatur, cur non & Græcitas dici possit, minimè video: quod quidem vocabulum, etsi novum & à nobis confictum, in hocce libri lemmate necessarium fuisset. Non deerunt porro qui titulum eundem, ut plus nimio speciosum ac magnificum, & ut *ingentis illecebræ ad legendum*,

dum, ut verbis Gellianis loquar, explodant: vel quò faciliùs opus ipsum à Typographo distrahatur confictum velint, cùm plerúmque, juxta Ausonium, *quosdam libros soleat commendare materia, & aliquotiens fortasse Lectorem solum lemma sollicitet tituli*: proindéque verendum putem, ne dum *festivitates inscriptionum* consectamur, Pliniano verbo nobis aptato, nostra esse dicatur *propter quam vadimonium deseri possit, ita ut Lector cùm intraverit, nihil in medio sit inventurus*: vel deniquè illud Poëtæ nobis ingerant:

Quid tanto dignum dedit hic promissor hiatu?

Sanè fateri licet non omnia quâ par est fortè diligentiâ & locorum ubertate quæ damus vocabula exponi: tum quòd, ut supra diximus, pleraque ex iis jam antea sint à nobis descripta vel indicata; tum etiam quòd in hoc genere studij plura nosse vel annotasse haud contigerit, quod crimini dare cuiquam nefas fuerit, cùm omnia scire aut tenere se posse nemo profiteri audeat. *Multum restat adhuc operis*, aiebat Seneca, *multúmque restabit, nec ulli nato post mille sæcula præcludetur occasio aliquid adjiciendi*: deinde scitum illud Varronis; *nemo reprehensus qui è segete ad spicilegium reliquit stipulam.* Satis igitur nobis erit, si ex iis quæ in libri limine pollicemur, quædam utcunque attingamus. Ceterùm tot viris eruditis, qui hac ipsa in arena hactenus desudarunt, gloriam præripere, & ex eorum laboribus libare laudem haud animus fuit, susceptâ hac lucubratione: Ex quorum scriptis nonnulla nos hausisse non diffitemur, ὥσπερ ἐπιφυλλίδα μετὰ τὸν τρυγητὸν καταλελειμμένον, καὶ στάχυν μετὰ τὸν ἄμητον διὰ τὸ πλῆθος παρεωραμένον, καὶ πᾶσαν ἁπλῶς ἐπὶ δένδροις ὀπώραν μετὰ τὴν συλλογὴν ἐκλελησμένην ἐπισωρεύσαντες, ut cum Joanne Damasceno in lib. de cura pro mortuis loquar. Velim enim suam habeant laudem qui Spartam hanc adornarunt: suus cuique constet honos, cui minimè derogari velim, Stephano à Solio, Dionysio Gotthofredo, Nicolao Rigaltio, Joanni Meursio, Christophoro Germano, Gerasimo Vlacho, Simoni Portio, Carolo Annibali Fabroto, & aliis si quipiam extent, ut neque Jacobo Gretzero, Joanni Morino, & Jacobo Goaro olim amico nostro, à quibus multa ad Græcanicas utriusque ordinis dignitates spectantia congesta sunt, quorum nomina non sine elogio laudamus. Ita tamen in iis versamur, *ut si fortè*, quemadmodum ait S. Augustinus in Epistola ad S. Hieronymum, *aliqua in aliquibus reperiantur, in quibus aliter quàm ij sensisse reperiar, non contra illos dictum, sed quod mihi videbatur à me scriptum esse, putem Lectorem debere cognoscere: aut si cognosci non potest, credere debere.* Hac præterea mihi secundùm Senecam præscriptâ lege, *ut si alij probabilius aliquid attulerint, non gravatè ab opinione mea in sententiam eorum discessionem fecerim, majorémque hanc partem esse videri responderim.*

III. Atque ut institutum opus, quidve contineat, apertiùs Lector pernoscat, videtur inprimis pretium esse operæ, ut quæ in eo prosequimur argumenta, methodúmque ac rationem quâ pertractantur, singillatim exponamus. Quod quidem præstare conabimur, præmissis antea quibusdam de Caussis corruptæ Linguæ Græcæ, ac de variis hodiernæ & vulgaris apud Græcos hujusce ætatis dialectis, observationibus; ut hac instructus Lector cognitione, à quibusdam salebris sese faciliùs expediat. Enimvero de Linguæ Græcæ veteris dignitate, & ut in plerasque Europæ, Asiæ, atque adeo Africæ regiones sese effuderit, quicquam hîc congerere constitui, cùm id argumenti pridem viri summi peculiaribus editis Commentariis sint prosequuti. Deinde quis nescit Alexandri successores Reges in Ægypto & Syria eam ita intulisse linguam, ut præ patrio Syrorum & Ægyptiorum sermone Græcus prævaluerit? Alexandria mater ac magistra omnium artium ac disciplinarum Græcarum per Ptolemæos & Macedones Græca pro Ægyptia facta est, colonia jam ante Græcorum ab ipso Alexandro condita, amplissimæ Urbes in Syria Græcæ, & in Babylonia constitutæ, per Seleucos & Antiochos Macedonicam in se Hellenicam Linguam in illis regionibus suscitarunt. Hinc Συρομακεδόνων & Συροελλήνων nata appellatio; unde Seneca dixit: *Quid sibi volunt in mediis barbarorum regionibus Græcæ Civitates? Quid inter Indos Persásque Macedonicus sermo?* Sed & quis ignorat in Italiæ & Galliarum aliquot Provincias, Siciliam, aliásque remotissimas regiones sese propagasse eamdem Linguam? Ex quibus quidem facilè duntaxat erit conjicere, haud mirum videri debere, si eundo tot sordes subinde contraxerit, & si desciverit à puritate quâ antea censebatur, cùm intra unius gentis limites consistebat. Ita Macedonica sive Hellenica lingua per tot terrarum tractus transiens, & per militares homines traducta, pro ratione locorum & gentium, inter quas disseminata est, multos Idiotismos inde traxit, tam in verbis singulis, quàm in elocutionibus: cùm aliter fieri non possit, quin Græci Macedones inter Syros, Ægyptios, Italos, Gallos, Siculos degentes pleraque adfricuerint suæ linguæ ex eorum loquela, ut illi contrà nativum idioma pluribus Græcis vocibus & loquendi generibus corruperint.

IV. Macedonibus successere Romani in imperio Græciæ ac totius Asiæ obtinendo, qui universum Orbem fecere tandem Romanum. Per eos Lingua Græca, & communis etiam impurior facta est quàm dudum fuerat, ut Romanis innumeris quà vocibus, quà loquutionibus inquinata, sub quibus ut vult Salmasius, omnes dialectorum varietates abolefactæ sunt, cùm nullus ampliùs Atticismus, Jonismus, Dorismus, vel Æolicismus vigeret in loquendi consuetudine, quæ in totum mutata & corrupta habebatur, & uniformis facies Græci sermonis per universam Græciam diffunderetur, eáque corruptissima. Quot enim vocibus insititiis Romanis asperguntur Novi fœderis tabulæ? An non σουδάριον, φραγέλλιον, κουστωδία, τίτλος, δηνάριος, κῆνσος, & alia hujusmodi hîc legere est? Quot deinde verba ex Græcis licèt conficta, sed quæ purior Græcitas respuerit, ibidem occurrunt, & quorum Catalogum quidam è viris doctis congesserunt, præter affectatam ubique nescio quam χυδαιολογίαν, de qua tamen gloriabatur ipse Paulus in secunda ad Corinthios Epistola, εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει, cùm ipse scilicet, & Evangelistæ κοινὴν illam seu communem, hoc est vulgarem & rusticam linguam usurparent. Non mirandum igitur, si in Provinciis negotiantibus Romanis refertis, & à Romanis Præsidibus gubernatis, plures irrepserint loquutiones ex populo dominante in dialectum populi subjecti. Neque id tantùm obtinuit in vulgi sermone, sed & apud eos qui Linguæ studebant venustati, qui non semel scripta sua, Attico sale ubique licèt condita, vocabulis ex Latio petitis, præmissâ interdum, ut fieri solet, interdum omissâ etiam præfatione, utuntur: quasi indigerent genuinis, quibus animi sensum patefacerent, dum, ut ait Hieronymus, *pro legentis facilitate volunt abuti sermone vulgari.* Idque inde accidisse par est existimare, quòd fieri vix aliter potest, quin dum inter alterius Linguæ homines quis versatur, ex eorum idiotismo quidpiam non contrahat. Ita Iulianus Imperator, in Epistola LV. (quod de se olim dixerat Naso, cùm apud Scythas exul maneret,) Barbariem aliquam se contraxisse profitetur, dum apud Barbaros versaretur, vir cætera Atticæ eruditioni addictissimus: τὰ δὲ ἐμὰ εἰ καὶ φθεγγοίμην Ἑλληνιστὶ, θαυμάζειν ἄξιον· οὕτως ἐσμὲν ἐκβεβαρβαρωμένοι διὰ τὰ χωρία. *Nam quòd ad me attinet, mirum est si vel Græcè loqui possim: tantam ex regionibus istis barbariem contraximus.* Deinde nulla unquam dialectus fuit quæ solis suis ac nativis vocabulis res omnes expresserit. Quælibet florentissimæ Linguæ & Gentium præpotentium, quia latissimas tenuere ditiones, multísque imperarunt populis ἑτερογλώσσοις, & cum multis rem habuere, commerciorum causâ, plurima ex alieno mutuatæ sunt. Fatendum etiam veniâ plerumque dignos haberi debere, si quando in iis, quæ Formalia vocant, verbis utantur Romanis, quæ si in Græcum convertissent sermonem, à paucis fuissent intellecti. Quot enim hujusmodi vocabula habentur apud Eusebium, S.Athanasium, S. Basilium, utrúmque Gregorium, Chrysostomum, & cæteros cultissimos alioqui Græcæ Ecclesiæ Patres, qui quidem, ut attigimus, præfatione aliqua præmissa Lectorem præmonebant, ne Barbarâ quâ usuri erant dictione offenderentur. Sic Synesius in Epist. LXVII. de Vacantivis agens, quos lingua Latina nominat; hæc subdit: ἀνέξῃ γάρ μου μικρὸν ὑποβαρβαρίσαντος, ἵνα διὰ τῆς συνηθεστέρας τῇ πολιτείᾳ φωνῆς τῶν ἐνίων κακίαν ἐμφαντικώτερον παραστήσαιμι, *paululùm enim barbarè loqui mihi liceat, ut usitatâ popularibus voce quorumdam improbitatem significantiùs exponam.* Et, ut alios omittam, Constantinus Porphyrogenitus Imperator in avi Basilij vita cap. LIII. dum supellectilem variam, verbis, quæ tunc erant in usu, recenset, hæc ait, καλὸν γὰρ ἐπὶ τούτοις κοινολεκτεῖν, quia deerant scilicet verba ex Græcis, quibus rudioribus paulò se percipiendum existimaret: habet enim gens ipsa artificum distinctam ab alio genere hominum dialectum: habent singula opificum Collegia & corpora infinitas voces τεχνικὰς, quæ nec aliis artificibus in usu sunt, nec aliis hominibus, quamvis ejusdem gentis & loci. Sic Michaël Attaliates de sui temporis jurisprudentia, quam Græci à Latinis hauserant, scripturus, simili præfatione utitur: ἐν οἷς δὲ δεῖ καὶ κοινολεξίαις, διὰ τὸ παντελῶς εὐδιάγνωστον, πραγματείαν ποιήσασθαι. *In quibus, etiam vulgari dictionis genere, quo faciliùs omnino intelligi queant, res mihi erunt pertractandæ.* Accedit deinde ut qui istiusmodi sermone vulgari, seu κοινῷ, conscriptos libros legunt, in Attico seu puriori rubiginem quandam obducant, ac loquutionis emendatæ characterem vitient aut corrumpant: quod quidem in iisdem, de quibus egimus, Græcis Patribus licet animadvertere, qui cùm veteris vel novi fœderis scriptis totos se dedunt, eorúmque verbis se componere compelluntur, posthabitâ cultioris styli munditiâ, non jam Atheniensium, sed Piscatorum sermone uti coguntur. Scitum quanta inter S.Basilium & Libanium Sophistam ob parile in eloquentia & in Attica eloquutione studium intercesserit amicitiæ necessitudo. At Basilius dum ad Libanium scribit in Epist. CXLVI. non semel de sui sermonis inelegantia se excusat, ut qui Mosis, Eliæ, & Ἁλιέων scripta, etsi incompta, veritatis tamen plena, quotidie legat, quorúmque se sectatorem

ac

ac diſcipulum fatetur perinde ac gloriatur : ἀλλ' ἡμεῖς μὲν, ὦ θαυμάσιε, Μωσεῖ καὶ Ηλίᾳ, καὶ τοῖς οὕτω μακαρίοις ἀνδράσι σύνεσμεν, ἐκ τῆς βαρβάρου φωνῆς διαλεγομένοις ἡμῖν τὰ ἑαυτῶν, καὶ τὰ παρ' ἐκείνων φθεγγόμεθα, νοῦν μὲν ἀληθῆ, λέξιν δὲ ἀμαθῆ, ὡς αὐτὰ ταῦτα δηλοῖ. *Nos verò, vir admirande, cum Moyſe, Elia, aliiſque ejuſmodi beatis hominibus verſamur, nobis Linguâ barbarâ quæ eorum ſunt ediſſerentibus, & quæ ab iis tradita ſunt loquimur, veram mentem, inſulſam verò dictionem, ut hæc ipſa docent.* Et in alia ad eundem Libanium Epiſtola quæ eſt CLXIII. τί γὰρ ἂν εἴποιμεν πρὸς οὕτως Ἀττικίζουσαν γλῶσσαν, πλὴν ὅτι ἁλιέων εἰμὶ μαθητὴς, ὁμολογῶ καὶ φιλῶ. *Quid enim dicam ad egregiam illam Atticam linguam niſi quòd Piſcatorum Diſcipulus eſſe, ac audiri volo & amo.* Noverat nempe Baſilius Græcos ejuſce temporis κεκαλλοεπημένων λόγων ἀκούειν, καὶ τούτοις κατακηλεῖσθαι amare, ut loquitur Theodoretus, divinarum verò litterarum ſimplicem communémque ſermonem pro ſordido habere, cùm diſerta legere aut audire vellent quæ auribus blandiuntur, dulcibus & politis ſive orationibus ſive carminibus aſſueti, ut ait Lactantius.

V. Verùm tum maximè in Græca lingua accidit depravatio, cùm Conſtantinus Magnus in Thracia fixit ſedem Imperij, ac pleroſque è Senatoribus cæteríſque Romanis Proceribus in Græcanicas Provincias ſecum traduxit. Nam cùm in Principum Palatiis Romanus, apud populares verò Græcus ſemper vigeret ſermo, neceſſe fuit ut Romani Græcum, ita Græci Romanum utcunque addiſcerent, quò in commerciis & familiaribus converſationibus ſeſe invicem intelligerent. Sed dum Romani Græcæ, & Græci Romanæ Linguæ cognitionem inchoatè dumtaxat, nec planè conſequuntur, ſuam dedidicere Romani Linguam, ut ſuam pariter Græci corrupere, vocibus perperam à Latinis, quibuſcum quotidie communicabant, petitis, maléque confictis: Sicque Romani dum Linguam Latinam per totius Occidentis Provincias ſibi ſubditas propagare, abolitis nativis, contendunt, Græcam in Oriente perdere cùm nollent, nec poſſent, corruperunt, adeò ut verè Seneca dixerit, *Vix inveniri ullam terram quam indigenæ colant, permixta omnia & inſititia eſſe, exterorúmque converſatione ſermonem à patrio deſciviſſe.*

VI. Cùm igitur in omnibus Gentibus certum ſit aliter vulgum loquutum, aliter loquutos & ſcripſiſſe diſertos, vulgaris ille ſermo Græcus, quem κοινὸν appellatum fuiſſe diximus, Latinorum, ac cæterarum deinde Gentium, quæ in Orientis Provincias, Byzantiúmque, ubi ſedes erat imperij, commercij cauſsâ commeabant, deterior effectus, ſenſim ſemper in pejus abiit. Nec apud populares dumtaxat, ſed & apud illos qui paullò cultiores haberi volebant, atque adeo quidpiam mandabant literis, iſta Linguæ corruptio propagata eſt; nam etſi ex iis non defuere qui ornatè & eleganter ſuos ediderint Commentarios, rem tamen non ita confecere, quin ſæpe barbaris, vel perperam confictis vocabulis hos inſperſerint, à quibus interea potuiſſent abſtinere, aliis è proba Græcia depromptis, etiam à quolibet intelligendi. Ejuſmodi ſunt plerique Byzantinæ hiſtoriæ Scriptores, quorum alij cultiores, ut Theophylactus Simocatta, Nicephorus Conſtantinopolitanus Patriarcha, Conſtantinus Porphyrogenitus præſertim in avi vita, Nicephorus Bryennius, Anna Comnena, Joannes Cinnamus, Nicetas Choniates, Georgius Logotheta, Nicephorus Gregoras, & alij quidam haud inferioris ſubſellij, qui etſi ſermonis munditiam coluerint, voces tamen corruptas vel barbaras, cùm id aliter fieri poſſe non putarent, ſubinde inſeruerunt. Aliorum verò aliquot longè pluribus exteris iſtis, vel è vulgo mutuatis vocabulis ſcatent & fœdantur libri, ut Theophanis, & qui illius chronicon proſecuti ſunt, Anonymi, Leonis Grammatici, Leonis Diaconi, Symeonis Metaphraſtæ & ſimilium, poſtremis potiſſimùm ſæculis, in quibus quicquid hactenus ſupererat Græcanicæ eruditionis evanuerat omnino. Quantum enim Græcus ſermo, etiam vulgaris ille ac popularis, ſenſim in pejus deflexerit, teſtantur præ cæteris Ducæ & Joannis Canani, qui urbis extremas clades literis commendarunt, Commentarij, in quibus & viget idiotiſmus, & voces vix etiam hodie apud Græcos notæ paſſim inveniuntur. Quam quidem depravatam omnino ſcriptionem ſic excuſat idem Cananus : Δέομαι τοὺς ἀναγινώσκοντας ταύτην, (τὴν ἱστορίαν) καὶ τῶν γραμμάτων τὴν πεῖραν ἔχοντας, μήτε τὸν κόρον τοῦ λόγου ἀκηδιάσωσι, μήτε τὴν σολοικοβάρβαρον καταγνώσονται φράσιν, ἐπεὶ κἀγὼ τῆς ἀπειρίας μου γραμμάτων ὁμολογῶ τὴν ἀσθένειαν· ἀλλὰ οὐδὲ διὰ σόφους, ἢ λογίους ἔγραψα ταῦτα, ἀλλὰ διὰ ἰδιώτας, καὶ μόνον ὡς καὶ ἐγὼ ἰδιώτης, ἵνα οἱ ἰδιῶται ἀπεριέργως καὶ ἀκαταγνώστως ἀναγινώσκουσι ταύτην. *Rogo Lectores meos qui literarum uſu ſatis imbuti ſunt; ne ſatietatem orationis faſtidiant, neque dicendi formulas ſolœcis ac barbarie plenas, condemnent : cùm ipſe inſcitiæ meæ imbecillitatem profitear, imò ipſe hæc neque doctis, neque eruditis, ſed imperitis, mihique imperito ſimilibus ſcribam, ut imperiti imperitorum more incuriosè & abſque eo quod criminis notam inferant, perlegant.* Verùm hac in re indulgendum temporum iſtorum infelicitati, cùm ſcilicet Græcia univerſa ſub barbarorum jugo gemeret, nec ſtudiis liceret vacare ad extremam redactis

calamitatem & paupertatem. Solis enim ferè divitibus literis vacare licet, quibus est Ἐφόδιον παιδείας ὁ πλοῦτος; ut ait Artemidorus lib. IV. Onirocrit. cap. LXIX. vel iis certè quibus non est *res angusta domi*, ut loquitur Satyricus, cùm post res acquisitas ad victum necessarias, tunc demum scientia quæratur, εἰωθυίας γε τῆς ἐπιστήμης μετὰ τὴν τῶν ἀναγκαίων κτῆσιν ζητεῖσθαί τε καὶ ἐπιγένεσθαι, inquit Bessarion in Epist. Cathol. quo loco Græciæ statum deplorat, in qua sua tempestate nullum ferè supererat literarum ac disciplinarum vestigium.

VII. Jam verò qualis primitus exstiterit *popularis & quotidianus* ille *sermo*, uti ab Arnobio, seu lingua illa Græcorum κοινὴ ac δημώδης, ut à Longino vocatur, & an ad hodiernam, quæ corruptissima est, accesserit, quæri ab eruditis video. Aliâ enim, ut semel atque iterum monui, uti solet vulgus, aliâ honestioris ordinis viri, aliâ denique ordo doctiorum, & qui scribunt delicatiores sunt, & multa vitant chartis mandare, quæ etiam Aulicis in ore natant: qui scilicet, ut ait Damascius in vita Isidori Philosophi, τὴν ἀρχαίαν γλῶτταν ὑπὲρ τὴν ἰδιῶτιν μελετοῦσι, *abdicata vulgari, veterem colunt linguam. Loqui nobis communiter datum est*, inquit Senator, *solus ornatus est qui discernit indoctos.* Certum est enim Romæ aliter vulgum loquutum, aliter scripsisse disertos. Tota theatra sæpe barbarè exclamasse tradit Quintilianus. At si ex ejusmodi exclamationibus, vel acclamationibus in theatris, vel etiam in Patrum Conciliis Ecclesiasticis, qualis apud Græcos fuerit vulgi sermo, colligere liceat, ab inferioris ævi sordibus longè illum abfuisse licebit conjicere. Si enim Circenses spectemus, quisquis legerit apud Theophanem Factionum in famosa illa Victoriatorum seditione clamores, vel quæ in Conciliis passim hab[e]ntur acclamationes Imperatoribus, vel execrationes Hæreticis dictas aut factas, κοινὴν & vulgarem utcúnque veterum Linguam, non verò putido, ut hodie, idiotismo inquinatam inveniet. Verùm post Justiniani tempora sensim in deterius delapsa, nullis ferè constitit regulis, nec jam Grammaticæ præceptis paruit, sed licèt inter exoticas complures vocibus in speciem Græcis uteretur, cùm tamen inflexione fœdarentur, barbara tum appellari debuit, quandoquidem longè aberat ab illa communi, quæ viguit ac in usu fuit primis istis temporibus, quibus à puriori solâ ferè cedebat eloquutionis elegantiâ. Superest porrò vulgaris istius sermonis specimen apud Olympiodorum, ubi de Joanne Tyranno agit, scribentem, jactatas ejusmodi à plebe voces, Πίπτει, ὦ στήκει, neque enim vox στήκειν Græca est, tametsi non semel occurrat in S. Pauli Epistolis. Et in Concilio Constantinopolitano sub Mena, act. V. plebs urgens Patriarcham ut Ambonem conscenderet, exclamasse legitur in has voces, ἔμβα ποίησον, ἔμβα ἀναθεμάτισον Σευῆρον, &c. ubi vox ἔμβα pro ἀνάβαινε usurpatur, uti in hoc Glossario docemus. Leguntur etiam sub extremis decimi sæculi, aliquot idiotismi Græcanici reliquiæ, saltem apud Siculos, in Rogerij Calabriæ & Siciliæ Comitis diplomate, quod edidit Fernandus Ughellus in tomo primo Italiæ Sacræ, quod licèt barbariem plurimam redoleat, utpote mixobarbaris passim deturpatum, non eâ tamen linguâ vulgari describitur, qualis hodie viget apud Græcos. Habentur præterea aliæ sub eandem tempestatem apud Annam Comnenam in Alexiade lib. 2. quo loco narrat, cùm Alexius parens, tum Magnus Domesticus, Nicephori Botaniatæ veritus insidias Urbe excesserit, plebeculam carmen illud ἐξ ἰδιώτιδος γλώσσης συγκείμενον decantasse: Τὸ σάββατον τῆς Τυρινῆς, χαρεῖς, Ἀλέξιε, ἐνόησες τὸ, καὶ τὴν δευτέραν τὸ πρωῒ εἶπα γεράκιν μου. Id est ad verbum: *Sabbato Tyrophagi* (seu quinquagesimæ) *valeas, Alexie, rem percepisti, alterâ hebdomadis die, diluculò, ecce meus accipiter*, supple evolat. Et alio loco describens cladem ad Distram, unde idem Alexius, tum Imperator, fugâ sibi Goloen consuluerat, ait hæc pariter decantasse Byzantios: Ἀπὸ τὴν Δίστραν εἰς Γολόην καλὸν ἄπληκτον, Κόμνηνε, *à Distra ad Goloen, præclara castra, ô Comnene:* quæ quidem in Hœschelij habentur editione, absunt verò à Luparea. Ex quibus colligere saltem licet regulas Grammatices non omnino observasse Byzantios, verbísque usos hac in re ab exteris mutuatis. Atque hæc in corruptæ iis temporibus Græcitatis specimen adduxisse suffecerit; nam qualis illa deinceps exstiterit, ex aliis monumentis tum editis, tum manu descriptis satis supérque docemur, præsertim ex poëmatibus aliquot politicis, cujusmodi est illud in Bibliotheca Regia, quod Ptochoprodromum Auctorem præfert, Manueli Comneno Imperatori dicatum, proindéque scriptum circa annum MCL. & alterum sub annum MCCC. exaratum, de Bellis à Francis nostris in Morea seu Peloponneso gestis: quorum Poëmatum, ut & aliorum politicorum excerpta sæpe damus in hocce Glossario, ex quibus & similibus Græculorum opusculis, hodiernum sermonem à lingua illa communi longè deviasse ac descivisse planè docemur.

VIII. Neque tamen unus idémque est sermo ille apud omnes Græcanicarum Provinciarum incolas. Nam ut apud veteres ἰδιωτικαὶ & Τοπικαὶ fuerunt dialecti, singulorum

nempe

nempe populorum, Insularum, & Civitatum, ut Cretensium, Siculorum, Thessalorum, Cypriorum, Pamphiliorum, Cilicum, Carum, Pergæorum, & aliorum, quorum Glossas laudat & explicat Hesychius, ita apud hodiernos Græcos diversa pæne est in singulis tractibus dialectus, diversa loquutionis, diversisque exterorum aspersa vocabulis, atque adeo alia accentuum ratio. Nam qui sub Turcarum dominatione vitam agunt, ab idiomate Turcico; qui in Venetorum, ab Italico, voces mutuantur. In majoribus oppidis, qui sub Turcis, Græcè & Turcicè; qui sub Venetis degunt, Græcè & Latinè vel Italicè; in pagis denique Græcè duntaxat omnes loquuntur. Ita Belonius lib. I. observ. cap. IV. cui concinit Theodosius Zygomalas ad Martinum Crusium scribens: οἱ γὰρ πλησιάζοντες Λατίνοις τινὰς φωνὰς ἀναμιγνύουσιν, Ἀγαρηνοῖς ὁμοίως, οἱ Βουλγάροις ὡσαύτως, καὶ ἔτι ἔχουσι καὶ ἰδιώματά τινα ἐν τῇ προφορᾷ. *Qui enim Latinis vicini sunt, Latinas: qui Saracenis Arabicas: qui Bulgaris, Bulgaricas voces suo sermoni interserunt, præterquam quòd præterea quædam in pronunciatione peculiaria servant idiomata.* Et in alia ad eundem Crusium Epistola: ἡ ἁπλῆ καὶ κοινὴ αὕτη γλῶσσα, εἴτε δημοτικὴ, ἢ ἰδιωτικὴ τῶν νῦν δυστυχῶν Γραικῶν, πολύμικτός τις ἐστὶ καὶ διάφορος· εὑρήσεις γὰρ ἐν ταύτῃ Ἑλληνικὰς φωνὰς, ἢ καὶ λόγους ὅλους ἔσθ᾽ ὅτε, καὶ Ῥωμαϊκὰς, ἢ καὶ Ἀγαρηνῶν, ἢ καὶ Ἀλβανῶν, ἢ καὶ ἄλλων ἐθνῶν. *Simplex enim & communis illa, seu vulgaris miserorum hodiernorum Græcorum lingua mixta admodùm, multipléxque est. In illa quippe reperire est Græcas voces, quandóque etiam integras periodos Græcas, crebrò etiam à Latinis, Turcis, vel Albanis petita & accepta vocabula.* Mox subdit: οἱ Γραικοὶ, ὡς δένδρη μεράδια πεφυτευμένα ἐν τόποις πολλοῖς, οὕτως οἰκοῦσιν οὗτοι, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, παροικοῦσιν· ἐν γῇ γὰρ, φεῦ, ἀλλοτρίων εἰσὶ, διεσπαρμένοι, μέτοικοι, ἀναμεμιγμένοι ἔθνεσι. *Græci tanquam singulares quædam arbores variis in locis plantatæ, sic in iis habitant, non ut incolæ, sed potius ut accolæ. In aliena quippe terra, heu, habitant, ut ita dicam, tanquam inquilini, dispersi & Gentilibus immisti.* Deinde de singulis eorum dialectis: καὶ εἰ ἀκούσῃς Βυζαντίους λαλοῦντας, ἐνωτισθήσῃ Ἑλλήνων φωνὰς, ἁπλᾶς ἄλλας, καὶ τινας Ἀγαρηνῶν, ὧν ἡ πληθὺς, ἡ ἐν Βυζαντίῳ· καὶ ὧν (Ἀγαρηνῶν δηλονότι) ἀκούοντες, πολλάς τινας φωνὰς παρενσπείρουσι τῇ αὐτῶν ὡς καὶ ἱματίοις καὶ τισιν ἔθεσιν αὐτῶν χρῶνται· φιλεῖ γὰρ, φησὶ, γνώμῃ τῇ τοῦ ἄρχοντος ἕπεσθαι καὶ βιοῦν· εἰ δὲ ἀκούσῃς Κρῆτας, ἐκ τῆς λαλιᾶς γνωριεῖς, καὶ οἱ λόγοι αὐτῶν ἀνάμιξ τῇ Λατίνων φωνῇ καὶ ἄλλων· ἂν δὲ Πελοποννησίους ἄλλως ὅρα μεμιγμένον Λατινικοῖς. *Quòd si Byzantios audieris loquentes, percipies Græcorum nonnulla vocabula, atque illa quidem simplicia, quædam à Saracenis, qui magno numero Byzantij habitant, mutuata. Quorum quidem (Saracenorum inquam) cùm sermones quotidie audiant, horum voces quamplures sermoni suo intermiscent, quemadmodum eorum vestibus ac moribus sese componunt. Natura quippe ita comparatum est, ut Principis exemplum sectemur, ejúsque moribus vivere amemus. Quòd si Cretenses audieris, hos statim ex eorum loquela internosces, cùm multis illa Latinis aliisque dictionibus misceatur. Si verò Peloponnesios, complures pariter in eorum sermone Latinas voces observare erit.*

IX. Inter tot tamen dialectos, quas ad septuaginta apud hodiernos Græcos obtinere ait Symeon Cabasilas, aliæ aliis puriores ac meliores habentur: testatur enim Gerlachius Germanus apud Crusium, Linguam Græcam Constantinopoli multò nitidiorem, quàm in aliis Græciæ partibus, quia sedes Imperij ibi olim fuit, & à feminis disertè admodum & decorè eam pronuntiari. Thessalonicæ etiam, & in Macedonia, ut & in Peloponneso inveniri qui hodiernâ linguâ rectè & expeditè loquantur, auctor est idem Cabasilas: ἐν δὲ τῇ Θεσσαλονίκῃ καὶ Βυζαντίῳ, καὶ ἐν Πελοποννήσῳ, καὶ ἐν ἄλλῃ Ἑλλάδι εὑρήσεις καλῶς τὴν καθ᾽ ἡμᾶς ἰδιωτικὴν φθεγγομένους ἐνίους, ὡς καὶ τοὺς πάλαι· κἀκείνους γὰρ ταύτην (τὴν ἰδιωτικὴν φημι) καθάπερ ἡμᾶς προφέροντας ἐν πολλοῖς, μάλιστα Κωμῳδίοις, εὑρίσκομεν. Τούτου χάριν οὐ μιξοβάρβαρον, ἀλλ᾽ ἰδιωτικὴν τῶν Ἑλλήνων τις ὀνομάσειεν, εἰ καί τινα τῶν βαρβαρικῶν λέξεων (ὡς τὰ τῶν μηνῶν ὀνόματα) προφέρουσιν. *At Thessalonicæ, Byzantij, & in Peloponneso, in reliquáque Græcia, invenias quosdam qui rectè hodiernâ vulgari linguâ loquantur, sicut veteres locuti sunt. Nam hos etiam vulgarem ita in plerisque, maximè comœdiis, ut nos protulisse invenimus. Quocirca, non cum barbarie mistam, sed vulgarem seu popularem eam nominaveris, licèt nonnullæ barbaræ dictiones (ut mensium nomina) è sermone Latino irrepserint.* Verùm variæ licèt sint dialecti, qui unam noverit, aliam facilè intellexerit: αὐτὸς δὲ μίαν καὶ μόνην μαθὼν, ἣν καὶ ἡμεῖς, ἁπάσας καλῶς εἴσῃ, ait idem Cabasilas. Quibus consona scribit Symeon Zygomalas: ὁ εἰδὼς λαλεῖν ἁπλῶς μίαν τῶν διαλέκτων (εἰπεῖν) ὡσεὶ οἱ Βυζάντιοι τυχὸν, ἢ οἱ Ναύπλιοι, οἶδε λαλεῖν, ἢ ἵνα εἴπω κρεῖττον, ἵνα καταλαμβάνῃ καὶ ἀκούῃ καὶ τὰς λοιπὰς, διαφερούσας καὶ ἐν προφορᾷ, ὡς εἴπομεν, καὶ ἐν λόγοις τισίν. Est enim, inquit idem Gerlachius, omnis ferè differentia in pronuntiatione & paucis dictionibus, adeo ut omnes quorumcumque locorum mutuò se intelligant, exceptis Ionibus, qui in Peloponneso inter Nauplium & Monembasiam quatuordecim pagos habitant, qui antiquâ linguâ, sed multifariam in Grammaticam peccante utuntur: qui Grammaticè loquentem intelligunt, vulgarem verò linguam minimè. Hi Zacones, seu Τζάκονες, vulgò dicuntur, de quibus nos egimus in hoc Glossario. His consimilia scribit Theodosius Zygomalas

gomalas : οὕτω καὶ Ἀθηναῖοι, Δῆλοι, καὶ Κρῆτες, καὶ Πελοποννήσιοι, καὶ Χῖοι, καὶ Νησιῶται, καὶ λοιποὶ ἄλλοι πλὴν εἰ καὶ ἔντισι λέξεσι καὶ φωναῖς παρηλλαγμένως λαλοῦσιν, ἀλλὰ ἕκαστος τὸν ἕτερον καὶ ἄλλον οἶδε, καὶ ἀκούει αὐτοῦ λαλοῦντος· τοῦτο μόνον ὅτι εὐθὺς γινώσκει εἷς ἕτερον, ὅτι Βυζάντιος τυχὸν, Κρὴς, Χῖος, Ναύπλιος, Νάξιος, Νησιώτης, Ἠπειρώτης, ἢ ὅθεν ἂν ᾖ· ἡ γὰρ λαλιὰ αὐτοῦ, κατὰ τὴν τοῦ Κυρίου φωνὴν εἰπεῖν πως, δῆλον αὐτὸν ποιεῖ· ὅθε μὴ θαύμαζε, ἂν τοιαύταις ἐντυγχάνῃ φωναῖς· ὅπου γὰρ πλείω πτώματα, ἐκεῖ καὶ ἀετοὶ πολλοί· καὶ ὅπου ἔθνη πολλὰ καὶ γλῶσσαι ἔν τισι παρηλλαγμέναι, γινωσκόμεναι δὲ ὑπ᾽ ἀλλήλων, ὡς συγγενῶν τε καὶ γειτνιαζόντων· οὕτω δὲ οἶμαι κἂν τῇ τῶν Λατίνων. *Sic Athenienſes, Delij, Cretenſes, Peloponneſij, Chij, Inſularum incolæ, ac reliqui alij, præterquam in aliquot dictionibus ac vocibus diſsimiliter loquuntur, ſed ſinguli alios loquentes intelligunt & ex eorum idiomate qui ſint percipiunt, ita ut ſtatim alter alterum internoſcat, quòd Byzantius fortaſſe ſit, Cretenſis, Chius, Nauplius, Naxius, Inſularis, Epirota, atque adeo unde quis ſit. Ejus enim loquela, juxta Domini vocem, manifeſtum eum facit. Neque tamen mirere, ſi talibus idiomatibus interſis: ubi enim plures ruinæ, hic & multæ aquilæ. Et ubi gentes complures, hic & in quibuſdam differentes linguæ, quæ tamen invicem intelliguntur, ut cognatæ ac inter ſe vicinantes: quod & in Latina lingua accidere prorſus exiſtimo.* Quod certè poſtremum veriſſimum eſt quoad Germanos præſertim, apud quos inferioris & ſuperioris Germaniæ, ubi varia eſt & diverſa dialectus, incolæ ſeſe invicem intelligunt: quod etiam de Italis, Gallis & Hiſpanis dici ferè poteſt, quorum lingua Latinam ut matrem agnoſcit. Sed quod ait Cabaſilas quatuor, quæ apud veteres Græcos in uſu fuerunt, dialectorum quidpiam etiamnum ſupereſſe, Salmaſij ſententiam quam ſupra ex eo attigimus, videtur refellere, ſcribentis in libro de Helleniſtica, Romanis Græciæ imperium adeptis, dialecti nomen cum re jam olim perdidiſſe. Cabaſilæ verba ſunt: ἔτι τῶν ἡμετέρων ἰδιωτῶν τοὺς μὲν Δωρικῶς, τοὺς δὲ Ἀττικῶς, ἄλλους Αἰολικῶς, ἑτέρους Ἰωνικῶς, πρὸς τούτοις δὲ καὶ κοινῶς φθεγγομένους εὑρήσοι τίς.

X. Inter tantam porrò apud Græcos hodiernos dialectorum varietatem, mirandum omnino quod ſcribit idem Zygomalas, nullibi deteriorem ac corruptiorem eſſe vulgarem eorum ſermonem, quàm apud Athenienſes: *Quorum* olim, ait Tullius, *ſemper fuit prudens ſincerúmque judicium, nihil ut poſſent niſi incorruptum audire & elegans: apud quos primùm ſe orator extulit, primúmque etiam monumentis & literis oratio eſt cœpta mandari:* quorum denique conceſſam venerem ne Græcos quidem in alio genere linguæ obtinuiſſe Fabius dicere auſus eſt. Quæ quidem Ciceronis & Quintiliani de Athenienſium perfecta dicendi vi laus eximia, ipſum etiam vulgum ſpectat, cùm in tanta tam eloquentium hominum multitudine, ipſius etiam plebis (ſcilicet ex parte) aures ita aſſueviſſent, iis quæ Atticorum germana erant, ut ſtatim adulterina internoſcere poſſent. Quod vel ex illa anicula colligitur, quæ Theophraſtum, hominem alioqui diſertiſſimum, ex unius verbi affectatione hoſpitem eſſe deprehenderit, eúmque nimium Atticè loqui dixerit. Quod argumento eſſe poteſt quàm ſagaci judicio hac in re ipſum quoque vulgus uteretur. Sed quantum à priſca illa & eleganti Athenienſium dialecto deſciverit quæ apud hodiernos urbis incolas hodie obtinet, teſtatur in primis idem Theodoſius Zygomalas hiſce verbis: καὶ τὸ χείριστον, τούς ποτε σοφωτάτους Ἀθηναίους εἰ ἤκουσας, δακρύων ἂν ἐγένου μεστός· ὅσον γὰρ, ὑπερεπερίσσευσέ ποτε ἐν αὐτοῖς ἡ καθαρὰ καὶ ἄδολος τῶν Ἑλλήνων φωνὴ, τόσον ἡ βάρβαρος ἐπληθύνθη καὶ ἀκούεται ἔξοχα πάντων. *Et quod pejus eſt, ſi Athenienſes ſapientiæ laude olim nobiles audieris, vix tenueris lacrimas. Quantum enim cæteris omnibus apud illos longè præſtitit pura illa & incorrupta Græcorum lingua, tantum hanc barbaries præ aliis hodie invaſit.* Qui quidem Athenienſium idiotiſmus ita eſt fœdatus, ut vix à Græcis cæteris, cùm ij loquuntur, nec quid dicant, omnino percipiatur, ut idem teſtatur Zygomalas: ἡ πλεόν δὲ βάρβαρος ἡ τῶν Ἀθηναίων, ἥτις νῦν, ὅτε ὑπῆρχεν ἀρίστη· ἥντις εἴπῃ κατὰ διάμετρον τῇ πάλαι τὴν νῦν, οὐκ ἂν ἁμάρτοι· ἀκούοντες γὰρ ἡμῶν αὐτῶν, ἐννοοῦμέν πως τί λέγουσιν, (ἐν γάρ τισι παρηλλαγμένως λέγουσι καὶ ὀνομάζουσι) καὶ πλὴν γελᾷν οὐ δυνάμεθα, ἐνωτιζόμενοι αὐτῶν. *Plus verò barbariei, quàm in reliquis, eſt nunc in Athenienſium lingua, cùm tamen ea fuerit olim, quando illa urbs florebat, præſtantiſsima. Quam hodiernam eorum linguam, ſi quis dixerit illi antiquæ ex diametro oppoſitam eſſe, à vero non aberraverit. Nam quando eos loquentes audimus, cogitamus quidnam & quomodo dicant, (in quibuſdam enim inuſitatè loquuntur, & peculiaria vocabula habent) cúmque percepimus, à riſu abſtinere non poſſumus.* Symeon Cabaſilas in alia ad Cruſium Epiſtola: περὶ δὲ τῶν διαλέκτων τί ἂν καὶ εἴποιμι, πολλῶν οὐσῶν καὶ διαφόρων ὑπὲρ ἑβδομήκοντα; τούτων δ᾽ ἁπασῶν ἡ τῶν Ἀθηναίων χειρίστη. Mox: οὓς οἱ τὴν Ἑλλάδα οἰκοῦντες καλῶς τὰ πολλὰ φθεγγόμενοι, Βαρβάρους τὸ παράπαν ἀποκεκλήκασι, τούτους βδελυττόμενοι, ὥστε πεπονθέναι τοῖς πάλαι κατὰ διάμετρον. *De Dialectis verò quæ multæ & variæ ſunt, & fortaſsis amplius ſeptuaginta, quid dicam? earum tamen omnium deterrima hodie Athenienſium eſt.* Infrà: *Quos cæteri Græciæ incolæ in pleriſque bene loquentes, omnino barbaros appellant, eóſque abominantur. Itaque plane contrà quàm politiſsimorum veterum Athenienſium, hodierna ſe Athenis lingua habet.* Nemo verò hic nos arguat,

quòd

quòd hæc prolixiora ex recentioribus istis Græculis descripta subinde proferimus, cùm quæ de rebus patriis, linguáque sua vernacula, tradiderunt, eorummet verbis addiscere maximè intersit. Cæterùm hæc Atheniensium hodiernorum idiotismi pravitas, seu barbarismus, ita radices egit, ut ex iis quilibet, etiam quinquennis puer, aliò quàm longè demigrans, maternam linguam nunquam dediscat: εἰ δέ τις αὐτῶν, καὶ πενταετής ἐστι, καὶ ἐν ἀλλοδαπῇ παροικήσει, ὅλως τὴν πάτριον οὐ μεταβάλλει, inquit Zygomalas. Atque hanc Linguæ apud Athenienses corruptionem, Urbis, quam per trecentos, ut ait, annos est perpessa, vastitati adscribit, ex quo scilicet captâ à nostris Constantinopoli, in eorum dominationem venit anno MCCV. ex collectitia hominum fæce, ut fieri solet, eò undique confluentium sub Francorum dominatu Urbe identidem frequentatâ. Quod certè vel ex eo percipi potest, quòd, ut in Præfatione ad Glossarium mediæ Latinitatis, monuimus, testetur Raimundus Montanerius sua ætate, hoc est circa annum MCCC. Gallicum sermonem perinde ac in ipsa Parisiorum Urbe obtinuisse Athenis. Qua tum quidem tempestate exacto Athenarum Duce Gualtero Briennio Franco, in Catalanorum, ac deinde in Acciaivolorum ex Florentia Procerum jus potestatémque concessit, uti in Historia nostra Gallo-Byzantina fusiùs enarravimus. Ita Athenarum Urbe non à Francis modò, Catalanis, Italis, sed etiam ab omnium Gentium eò commeantium colluvie, habitatâ, quidquid ex eleganti illa Atticâ linguâ supererat, penitus intercidit ac interiit.

XI. Jam verò in quibus lingua Græcorum hodierna, de qua agimus, à puriori illa veteri desciverit, præterquam quòd longum esset persequi, attigere id argumentum qui vulgaris ejusdem linguæ Grammaticam ediderunt, Hieronymus Germanus, & Simon Portius, ex quibus haurire licet quæ ad nominum declinationes, & verborum conjugationes, & alia hujusmodi Grammaticalia spectant. Id porrò nobis in præsens adnotasse suffecerit linguæ istius corruptionem ac depravationem, ut rem leviter & quasi per transennam attingamus, in eo præsertim versari, quòd Græci hodierni literam pro litera ponant, alias addant, alias etiam adimant, terminationes denique nominum passim mutent, verbi gratiâ γ. pro δ. ponunt, ut in γιὰ, pro διὰ, pro ν. ut in τυραγνίζειν. Ε. pro ι. ut in ξυλένιος, κριθαρένιος, pro ξυλινὸς, κριθινὸς. Ζ. pro duplici τ. aut σ. ut in ταράζειν, ἀλλάζειν. Η. pro ε. ut in πονετικὸς. Λ. pro ρ. ut in Πλῶρα, φοῦλκα. Ξ. pro σ. ut in πείραξις. ξε. pro ἐκ, ut in ξεχωρίζειν, & similibus. Ο. pro α. ut in διάρθωσις. Π. pro φ. ut in ῥαπάνη. vel pro β. ut in ἐμπαίνειν. Ρ. pro λ. ut in ἅρμη, ἁρμυρὸς. Τ. pro θ. ut in φτάνειν. Υ. pro α. ut in ἀνυμένειν. vel pro φ. ut in ἀσραύειν pro ἀσράφτειν, ἔυθασε, pro ἔφθασε. Ψ. pro υς. ut in δούλεψις, pro δούλευσις. Addunt & interserunt literas, γ. in παλεύγειν, καίγειν, ἑρμηνεύγειν. Υ. in στερέυειν, τελέυειν, pro στερεῖν, τελεῖν. Ν. in φέρνειν, σύρνειν, αἱματώνειν, &c. Demunt literas, ut in βλέμα, ἀδία, χρία, πνέμονας, πέτερος, σωπαίνειν, ξαναλέγειν, νὰ, pro βλέμμα, ἄδεια, χρεία, πνεύμων, πένθερος, σιωπαίνειν, ἐξαναλέγειν, ἵνα, &c. Jam verò quoad terminationes, variè illæ à Græcis mutantur. Masculina in ης, efferunt in ας, ut φαυλατὰς dicunt pro φαυλητής. Adjectiva in ώδης, in ερὸς terminant, ut pro μυθώδης, ὑλώδης, καπνώδης, μυθερὸς, ὑλητερὸς, καπνοτερὸς dicunt. Masculina in ης terminationem ab accusativo mutuantur, ut ἀέρας, pro ἀήρ. Masculina substantiva in ων, interdum ex dativo formantur, ut in ἀηδόνι, pro ἀηδὼν: interdum ex accusativo, ut in αἰῶνας, πνέυμονας, pro αἰὼν, πνευμών. Masculina in αξ, υξ, ων, ας, & alia quintæ declinationis nominativum ab accusativo plurali mutuantur, ut in πίνακας, λάρυγκας, ἔλωπας, δαφνῶνας, γίγαντας. Masculina adjectiva in ος, vel in ων, sæpe in άρης terminantur, ut in ψαριάρης, ἀποκρισιάρης, λησμονιάρης: vel in ένιος, ut in ξυλένιος, σιταρένιος, κριθαρένιος. Quædam masculina in ος, ex tertia & quarta declinatione nominativum habent desinentia in άκι, ut σχοινάκι, μυθαράκι, λυχνάκι, ὀρθύκι, ῥυάκι, γονατάκι. Feminina in η, in ι terminantur, ut in ἀγώγι, pro ἀγωγή. quæ in ότης desinunt nominativum habent ab accusativo, ut in φαυλότητα, ἀδελφότητα: quæ verò in ις, sæpe in ιὰ deflectunt, ut in κλεψιὰ, παραλυσιά. vel in ιμον, ut σκάψιμον, χύσιμον, δέσιμον: aut nominativum ab accusativo desumunt, ut in ἀλυσίδα, κονίδα, ψαλίδα. Neutra in ον desinunt in ι ut in ἐργαστῆρι, σκεπάρνι, ἀλεῦρι: vel in ιν, ut in σιχάριν, γεράκιν, &c. Diminutiva in τζικὸς ferè semper efferuntur, ut in ἀγριωτζικὸς, pro ὑπάγριος: denique adverbia in ως, in ὰ etiam desinunt, ut in ἀγριὰ, pro ἀγρίως, &c. Quod etiam usurpatum à purioribus Græcis: nam ἐχόμενα, pro ἐχομένως dicebant, ut II. Reg. cap. XIV. & apud Athanasium in vita S. Antonij, p. 13. Hæc igitur leviter in specimen quoddam attigimus, ut non miretur Lector si ex ejusmodi vocabulis pleraque in hoc Glossario omittimus, tametsi quædam interdum demus.

XII. Sed præter hactenus observatas in Græcorum lingua vulgari varias illas commutationes, & quæ legentibus fucum facere solent difficultates, ille est opinor inprimis quæ circa literarum pronuntiationem versatur. Nam cùm plures simili sono, aliæ verò aliter quàm apud nos proferantur: accidit, quod pejus est, ut in scribendo, nulla Grammatices observato canone, ij literis quæ eundem habent sonum promiscuè utantur.

Cùm enim ο, & ω, præterea literæ & diphthongi ι, η, υ, ει, οι, simili inter se pariter sono pronuntientur, si ο vel ι nostrum quantùm ad sonum, adsit describendum, alteram ex iis prout libuerit adhibent: quæ quidem antiquariorum in orthographia supinitas, miram in legendo minùs versatis parit obscuritatem, quod non librariis duntaxat omnis literaturæ expertibus adscribendum videtur, cùm apud Græculos paulò doctiores, nullum pariter in hisce literis exarandis observent discrimen; si quando lucubrationum suarum præsint editioni. An apud Græcos veteres literarum eadem fuerit quæ apud hodiernos pronuntiatio, diu agitatum inter eruditos nemo nescit: maximè verò inter Stephanum Vintoniensem Episcopum, Cantabrigiensis Academiæ Cancellarium, (quem nescio cur in Anglicanis Antistitibus omiserit Goduinus) qui Græcorum recentiorum pronuntiationem, quæ in plerisque Academiis, ac tum in Cantabrigiensi obtinebat servandam, & pro jure suo minimè mutandam statuerat, & Joannem Checum ac Thomam Smithum, ejusdem Academiæ Professores, qui ad veterum Græcorum pronuntiationem revocandam censebant: quæ quidem celeberrima inter Viros eruditissimos controversia, scriptis in utramque sententiam, dum suam quisque acriùs tuetur, præclaris declamationibus, est pertractata. At Simon Portius origine Græcus Cretensis, mirari se ait quosdam doctos, & non vulgari præditos eruditionis varietate, eò temeritatis venisse, ut germanam, integram, & πατροπαράδοτον recentiorum Græcorum pronuntiationem chimericis nescio quibus ducti conjecturis totis viribus ausi fuerint quàm sanè temerario judicio, sic irrito conatu pervertere ac deturpare. Profecto, subdit ille, si Græcis maternæ linguæ flexiones, & unà cum lacte acceptos haustósque sonos, & accentus puros & intactos audes denegare, cur barbaris eos concedas, cur extero cuique, qui aliarum nationum accentus suo nativóque accommodat, toto, ut aiunt, cælo à recta earundem nationum pronuntiatione aberrans atque deflectens. Sed has inter se controversias dirimant Viri eruditi, nam ad alia nos properamus, ne nimium excrescat oratio.

XIII. Negotium præterea facescere solet Græcorum recentiorum poësis illa vulgaris, quæ tam in editis quàm in manuscriptis codicibus legitur. Constat enim illa versibus politicis, de quibus fusè egimus in Glossario mediæ Latinitatis, sed ita semper malè descriptis, ut nisi quis in iis perlegendis admodum sit versatus, quidpiam adsequi vix possit. Verba enim plerumque unà & simul ita connexa ac ligata sunt, ut primo intuitu pro barbaris habenda videantur, quæ si ab invicem divellas Græca erunt, licèt interdum vulgari modo formata & descripta. In quam sententiam audiendus Martinus Crusius: *Talis*, inquit, *compositio dirimendorum, & diremptio componendorum neminem vulgaris linguæ studiosum turbet. Vsitata enim, in tanta barbarie, tum in manuscriptis, tum in excusis. Ego autem de industria, quando hæc mea manuscripta edere volui,* τὰ ὀρθογραφικὰ σφάλματα *ubique inter describendum retinui: Ita videmus nullum hodie in Græcia discrimen inter* ι, *&* η, *&* υ, *&* ει, *&* οι, *& in similibus aliis: nec in scriptione nec in pronuntiatione. Nec hodie modò hæc orthographiæ neglectio apparet, postquam ex libera Græcia facta est Turcogræcia, sed in antiquis manuscriptis, quandiu Imperium Græcum adhuc stabat, conspicitur.* Insperguntur deinde in iis versibus ubique ferè particulæ illæ, quas Expletivas vocant, de quibus agit pluribus in Grammatica sua idem Portius, quæ ut plurimum nihil sonant, unius elegantiæ duntaxat gratiâ vocibus adjunctæ. Adde quòd in iis versibus crebræ sunt elisiones ac decurtationes verborum, in quibus sæpe accentus omittitur, vel si adsit, duobus simul junctis vocabulis unicus apponitur, nullis penè observatis ex iis quæ à Grammaticis in hisce traduntur regulis. Aiunt porrò Græci ipsi apud eundem Crusium, ut & hoc obiter adnotem, in Insulis moris esse mares inter se certare vicissim talibus carminibus, maximè ex iis Amatoriis & Milesiis fabulis, quisnam plures ex iis versus recitare possit: sic etiam inter se honestè certare juvenem, & virginem charam, intra ædes: adesse auditores qui annotent, fieri hæc animi causâ, accedere convivia, cantus.

XIV. Tametsi apud hodiernos Græcos passim in usu sit lingua illa vulgaris, de qua agimus, alia præterea apud eos viget, Græca scilicet antiqua & pura, cujus usus est in sacris celebrandis. In ea enim & Missas & reliqua Officia recitant. Lectiones etiam, quæ inter Officia habentur, omnes eâ linguâ conscriptæ sunt, ut pote à viris pietate & doctrina conspicuis dudum compositæ. Sed & altera etiam habetur, quam Ecclesiasticam vocare solent, quòd eam in Ecclesiasticis concionibus: aut in tractatibus, atque adeo in Epistolis Ecclesiasticis conscribendis adhibeant: antiqua scilicet illa, sed non adeò pura, quin dialecti vel etiam voces vulgares subinde intermisceantur. Qua quidem utuntur viri Ecclesiastici, quòd complures orationes hac in antiqua, quàm unam in vulgari lingua componere facilius sibi esse dicant. Ejusmodi sunt Rharturi διδαχῶν

&

& similes Græculorum paulò doctiorum libri, Venetiis, & alibi editi: ut & Ægyptij Sultani ad Joannem Cantacuzenum Imperatorem Epistola, quam ipsemet Cantacuzenus descripsit in libro IV. Historiæ cap. XIV. & ex Arabico in Græcum sermonem ab aliquo Ecclesiastico, vel Palatino interprete conversam fuisse par est conjicere. Neque mirum videri debet, si quibus apud eos elocutionis major est cura, idiotismos toties interserant, cùm nullæ in universa Græcia habeantur scholæ, præter fortè triviales aliquot & Grammaticales, adeò ut paucissimi in iis eruditi, quíque veterem Græcam linguam apprimè calleant, hodie reperiantur. Atque hactenus quidem sermonem instituimus de vulgaribus linguæ Græcæ idiotismis, qui cùm Grammaticam in primis spectent, ut eorum aliorúmque qui hodie passim vigent ampliorem cognitionem indipisci Lectori liceat, vulgaris ejusdem linguæ Grammaticam jam olim à Simone Portio viro doctissimo editam, hîc rursum recudere operíque nostro præfigere duximus operæ-pretium. Sed cùm aliud longè sit in Glossario hoc nostro consilium, nempe ut voces barbaræ & ξενοφωνίαι, uti appellantur à Julio Polluce lib. II. cap. IV. & Mauricio in Strategicis lib. VI. cap. I. explicentur, quæ scilicet apud Nomicos, Liturgicos, Tacticos, Jatricos, Botanicos, aliósque inferioris ævi Græculos scriptores occurrunt, vel quæ apud Græcos hodiernos sunt in usu communi, quâ id methodo conficiatur à nobis, breviter aperiendum videtur.

XV. Ut porrò initium ducam à Nomicis, quantum præclara illa ac diserta admodùm Jurisprudentia, cum Imperij sede in Græcanicas Provincias traducta, variantis fortunæ vicissitudinem passa sit, testantur quos præ manibus terimus recentiorum ex Græcis Jurisconsultorum libri, tot vocibus partim è Græcia petitis, sed rarioris, nec vulgaris significationis, partim ab ipso Latio mutuatis, aspersi. Nam quantumvis mens ea videatur fuisse Constantino, dum Româ Byzantium transiit, ut patrium sermonem servaret; & si Græcum non aboleret, quod quidem fieri vix poterat, ob linguæ dignitatem, quam suspiciebant etiam Latini, & quòd nemo ea esset ætate qui illius non haberet cognitionem, saltem Romanum in novam Urbem, atque adeò in Græciam sensim pariter immitteret: ita ut utroque idiomate in commerciis promiscuè omnes uterentur. At cùm vulgus in nova lingua addiscenda disciplinæ vix sit capax, contrà verò tenax sit patriæ, accidit ut duplex vigeret in usu sermo, ac Romanus quidem in Imperatorum comitatu ut patrius, Græcus verò apud vulgum ut anteà obtineret. Mens porrò Constantini vel inde patescit, quòd novæ Urbi conditæ Latinum pariter & Græcum nomen indiderit, novâ Româ simul & Constantinopoli eâ appellatâ, ejusdem Urbis regionibus, ac ædibus tum sacris tum prophanis utraque insuper nomenclaturâ interdum donatis. Sed Romanæ linguæ prærogativam semper servari voluisse ex eo potissimum colligitur, quòd, ut tradit Eusebius in libro III. de ejusdem Augusti vita cap. XIII. in Concilio Nicæno Latino sermone peroraverit, quæ alius quispiam Græcè interpretatus est, licèt cùm Episcopos qui eidem Concilio intererant, privatim alloqueretur, Græcâ uteretur linguâ, in cujus cognitione etiam versatus erat. Deinde ex quo concessit in novam Urbem, Constitutiones omnes Latino sermone conscripsit, quod à successoribus diu servatum, & usque ad tempora Justiniani; nam etsi veterum Jurisconsultorum Latinorum responsa per Tribonianum colligi curaverit Justinianus, confecto ex iis Pandectarum volumine, aliorúmque Augustorum Constitutiones Romano pariter idiomate conscriptas retulerit in Codicem, suas tamen Græco exaratas in eo inseruit. Sed & alias, quas edito Codice publicavit, & Novellas Latini, Νεαρὰς Græci appellarunt, Græcè perinde edidit & emisit. Quippe cùm populos, quibus lingua illa familiaris erat, inprimis spectarent, satius visum est Iustiniano ejusmodi decreta Græco sermone describi, quàm Romano, licèt patrio, ut subditis plerisque eo utentibus nota statim fierent, ut ipsemet profitetur in Novella VII. cap. I. hisce verbis: Διόπερ αὐτὴν καὶ προὐθήκαμεν, καὶ οὐ τῇ πατρίῳ φωνῇ τὸν νόμον συνεγράψαμεν, ἀλλὰ ταύτῃ τῇ κοινῇ τε καὶ Ἑλλάδι, ὥστε ἅπασιν αὐτὸν εἶναι γνώριμον, διὰ τὸ πρόχειρον τῆς ἑρμηνείας. *Ideo hanc emisimus & non patrio sermone Legem conscripsimus, sed hoc communi & Græco, ut omnibus nota sit, propter interpretationis facilitatem.* Imperij enim sede Româ Byzantium translatâ, Græci Romanis permixti, cùm his aliquantò plures numero essent, linguam suam, patriósque mores ad finem usque constanter retinuerunt, Ἕλληνάς τε ἀπὸ τοῦδε Ῥωμαίοις αὐτοῖς ἐπιμιγνύντας, γλῶτταν μὲν καὶ ἤθη τὰ τῷ πολλῷ πλέονας Ῥωμαίων Ἕλληνας αὐτοὺς ἐπικρατεῖν διὰ τέλους φυλάξαι, ut lib. I. scribit Laonicus, licèt, ut subdit, Romanorum Imperatores sese semper appellari voluerint Augusti.

XVI. Et sanè id semper observatum legimus à Principibus qui vel armis quæsiere regiones exteras, vel alio quovis jure obtinuere, ut patrium sermonem in palatiis servarent, leges verò si conderent, qua vulgus utebatur linguâ eæ conscriberentur. Nam ut

altiora tempora non repetam, quis nescit Francos nostros & Burgundiones in Gallia, Gotthos, Vvisigotthos & Langobardos in Italia & in Hispania, ac Normannos Neustrios, ex stirpe regia Francorum Andegavenses Comites in Apulia & Sicilia patrium semper coluisse idioma, dum interim leges populari, id est, Romano sermone promulgarent. Hinc Salicæ, Ripuariæ, Bajoaricæ, Burgundicæ, Vvisigotthicæ, Langobardicæ, & similes Latinè exaratæ leges etiamnum supersunt, quòd lingua Latina seu Romana Italorum, Gallorum & Hispanorum ea ætate esset, proindéque subditorum commodis sese accommodare debere Principes existimarent. Enimverò cùm in laudata Justinianea Novella, Latina lingua πάτριος appelletur, satis inde efficitur in Imperatorum aula & comitatu in usu fuisse communi, nec abolitam: maximè cum certum sit plerasque etiam Leges Justiniani utroque conscriptas fuisse sermone: ac Græco quidem propter majorem subditorum eo utentium multitudinem, in iis potissimum provinciis, in quas sedes imperij translata videbatur: Romano verò, ut essent quæ ad Præfectos Prætorio Occidentis, in Italiam, Galliam, Africam, cæterósque tractus, in quibus vigebat Latinus sermo mitterentur. Quod quidem præsertim docemur ex ejusdem Imperatoris Novella LXVI. cap. I. in qua hæc verba describuntur, quæ rei firmandæ, hîc exhibere videtur operæpretium: διότι γενομένων ἡμῖν ἰσοτύπων διατάξεων περὶ τοῦ μέτρου τῆς ἐνστάσεως τῶν παίδων, τῆς μὲν τῇ Ἑλλήνων φωνῇ γεγραμμένης, διὰ τὸ τῷ πλήθει κατάλληλον· τῆς δὲ τῇ Ῥωμαίων, ἥπερ ἐστὶ καὶ κυριωτάτη, διὰ τὸ τῆς πολιτείας σχῆμα· ἡ μὲν Καλάνδας Μαρτίας ἔχει, γραφεῖσα μὲν τότε, οὐκ ἐμφανισθεῖσα δὲ τηνικαῦτα εὐθύς· ἡ δὲ τῇ Ῥωμαίων φωνῇ γεγραμμένη πρὸς Σολομοῦντα τὸν ἐνδοξότατον τῶν ἐν Ἀφροῖς ἡγούμενον Πραιτωρίων, Καλάνδας Ἀπριλλίας προσγεγραμμένας ἔχει· Διόπερ οὐδὲ ἡ τῇ Ἑλλάδι φωνῇ γραφεῖσα γέγονε παραχρῆμα καταφανὴς, ἕως καὶ ἡ τῇ Ῥωμαίων συντεθεῖσα γλώττῃ γέγονε, καὶ ἐξεπέμφθη, &c. *Ideo factis à nobis æqualis formæ constitutionibus de mensura institutionis filiorum, alia quidem Græcorum linguâ conscripta, propter multitudinis frequentiam: alia verò Latinâ, quæ etiam propria est propter reipublicæ statum; illa quidem Kalendarum Martiarum habet conscriptionis tunc diem: alia vero est Latinâ voce conscripta ad Salomonem gloriosissimum sacrorum Africæ Prætoriorum Præfectum Kalendis Aprilis. Quia verò quæ Græcâ linguâ conscripta est, non est publicata donec illa quæ Latinâ linguâ est scripta publicata est, & missa, &c.* Ex quibus abunde percipere licet plerasqueJustiniani Constitutiones utraque fuisse descriptas linguâ, Romanam tamen κυριωτέραν habitam, ut quæ Imperatorum πάτριος esset, & Palatina, proindéque majori polleret auctoritate. Quod vel etiam ex eo præterea manifestè apparet, quòd iis quæ Græco sermone editæ habentur, adscripti Consulatus, interdum etiam Imperij anni, ac dies quibus emissæ sunt, non modò Latinè describantur, sed etiam formulæ aliæ, quæ Imperatoris ipsius manu adscribi solebant, ut in Novella VII. quæ est ad Epiphanium Archiepiscopum Constantinopolitanum, *Divinitas te servet per multos annos, Sancte ac religiosiss. pater.* In Novella XIII. & CXLI. *Proponatur Constantinop. Civibus nostris.* In Novella CVI. *Legi*, ut est apud veterem Interpretem, non *Legatur*, ut in editione Scrimgeri. In Nov. CXXII. ad Præsidem Tarsi, *Divinitas te servet per multos annos, Frater jucundissime.* Quinetiam qui populis offerebant, seu promulgabant Principum Edicta, oblationis notam in iis Latinè exarabant, hac formula, quæ habetur in Nov. CLIX. *Ioannes & Curius subditis optulimus.* Jam verò inscriptiones tum in Monetis, tum in operibus publicis Romano pariter sermone editas constat: tametsi in operibus publicis utroque interdum affigerentur, ut in Obelisco à Theodosio M. in Circo Constantinopolitano posito, cùm, ut jam attigi, uterque unà & simul esset in communi usu: unde legimus Marcianum Imperatorem in Concilio Calchedonensi in actione VI. Latinè primùm, deinde Græcè Patres allocutum. Hæc porrò linguæ Latinæ prærogativa ad tempora usque Mauricij & Heraclij perstitit, quibus imperantibus, plerisque ex Provinciis, ubi Romanus vigebat sermo, à barbaris pervasis, & ab Imperio avulsis, Augustorum Constantinopolitanorum ditiones intra Græcanicas duntaxat Provincias ferè coarctatæ sunt, στενωθείσης κατά τε τὰς ἀνατολὰς καὶ δυσμὰς τῆς Ῥωμαϊκῆς βασιλείας, καὶ ἀκρωτηριασθείσης ἀπὸ τῆς ἀρχῆς Ἡρακλείου τοῦ Λιβύος. *Quùm angustius tam Orientem quàm Occasum versus Romanum Imperium factum sit, & Provinciis aliquot mutilatum ab Imperio Heraclij Lybici*, ut est apud Constantinum Porphyrogenitum in lib. I. de Thematibus.

XVII. Verùm Græcæ istæ Constantinopolitanorum Augustorum Constitutiones ita describi non potuere, quin in iis subinde insererentur formulæ Romanis Jurisconsultis familiares, ut & Formalia quæ vocant verba, vocibus Latinis, vel in Græcam enuntiationem deflexis ac detortis, exararentur: cùm has haud promptum esset mutare, vel in puriorem Græcum sermonem convertere, nisi prolixiori aliquo verborum ambitu, qui in præcipui momenti decreta nescio quid ingessisset obscuri & dubij. Neque tamen Græcos ævi Iustinianei Iurisconsultos hac duntaxat scribendi ratione usos constat: cùm

longè

longè antea Herennium Modeſtinum, Papiniani diſcipulum, qui ſub Alexandri Imperio vixit, in libris, quos Παραίτησιν ἐπιτροπῆς καὶ κουρατωρείας, ſeu de Excuſatione Tutorum, inſcripſit, hanc obſervaſſe legamus, in quibus Ignatij Dextri, cui dicantur, flagitationi ſatisfacturum ſe ait, Græcéque illos conſcripturum, quoad poterit, etiamſi difficilè eſſe agnoſcat ejuſmodi nomica ſeu juridica in Græcam linguam transferre: ποιήσομαι δὲ, inquit, ὡς ἂν οἷός τε ὦ, τὴν περὶ τούτων διδασκαλίαν σαφῆ, ἀφηγούμενος τὰ νόμιμα τῇ Ἑλλήνων φωνῇ, εἰ καὶ οἶδα δύσφραστα εἶναι αὐτὰ νομιζόμενα πρὸς τὰς τοιαύτας μεταβολάς. Et certè in toto hujuſce operis contextu complures voces Latinas Græco charactere ac ſono deſcriptas inſerit, verbi gratiâ, κουράτωρ, ἐξκουσατίων, πάτρων, ληγάτον, & alias ejuſmodi non paucas. Hinc deinde Juſtinianus in Novellis Conſtitutionibus, Collectores Baſilicωn, Theophilus, Euſtathius, Michaël Pſellus, Michaël Attaliates, Conſtantinus Harmenopulus, cæterique ex Græcis Iuriſconſulti, ſibi idem quod Modeſtino licere arbitrati, voces Latinas Græco ſono interdum deſcriptas, quandóque etiam Latinas ipſas, ut formales, ſcriptis ſuis paſſim inſeruerunt, κοινολεξίαν διὰ τὸ παντελῶς εὐδιάγνωστον amplexi, ut idem loquitur Attaliates. Cùm verò rudioribus in re juridica iſtiuſmodi vocabulorum Græcis ipſis minùs nota eſſet ſignificatio, utpote à Latinis accepta, horum συλλογὰς Græci Iuriſconſulti ſubinde confecerunt, addita explicatione, quæ paſſim habentur in Regia Bibliotheca, undè eas eruit Carolus Labbeus, & in publicum emiſit. Alias etiam videre contigit V. C. Dom. de CHEVANNES Divionenſis Patroni beneficio, ex Manuſcripto Vaticano depromptas, Labbeanis meliores & auctiores, ſed dimidia ferè alphabeti parte mutilas, cùm à litera M. initium duntaxat ducant.

XVIII. Interdum etiam vocibus merè Græcis utuntur Græci iidem Iuriſconſulti, ſed quarum genuinam ſignificationem adſequi haud facilè ſit, niſi Latinorum Juriſconſultorum, quos in Græcam linguam, maximè in Baſilicorum libris, vertunt, ſubſidio. Complures alias ejuſmodi proferunt Gloſſæ ab Henrico Stephano editæ, & fortè, uti plerique ex viris eruditis cenſent, ante Iuſtinianum etiam uſurpatas. Utcúmque hac de ſententia ſit, quaſdam ex iis difficiliores minúſque tritas ita in hocce Gloſſarium referendas duxi, ut indicato brevi adnotatione harum ſignificatu, Iuriſconſultorum eſſe proprias duntaxat obſervem, ne nimium excreſcat voluminis moles. Multæ enim ſunt ejuſmodi, quarum genuina notio, iis etiam qui in Græcis verſatiſſimi hactenus habiti ſunt, vel ignota fuit, vel perperam accepta, adeò ut magnus Cujacius in lib. I. obſervat. cap. VI. non ferre ſe dicat Budæum & alios, *qui Gloſſas Græcas non ſatis bonâ, ut aiunt, avi, vel Græcorum ſcripta de jure Latina fecerunt*, in quibus plurimùm hos erraſſe probat, prolatis mendorum nonnullis exemplis. Contrà verò in lib. VIII. cap. XL. pleroſque ex hodiernis Iuriſconſultis carpit, qui veterem Novellarum interpretem temerè rejiciunt & aſpernantur, *cùm propter antiquitatem, tum propter eruditionem hominis*, ut qui Græca earumdem Novellarum vocabula Latinis ejuſdem linguæ Iuriſconſultorum, vel quæ certè tum in uſu erant, vocabulis eleganter verterit. Qua in re fatendum non ſemel nos experiri, Ruffini, Aniani, Iſidori mercatoris, Dionyſij Exigui, & aliorum, veteréſque adeo Conciliorum verſiones, quantumvis ex iis quædam interdum ſermonis inelegantiâ videantur aliquatenus laborare, recentioribus etſi comptioribus, & majori adornatis curâ, longè præferendas, quòd Græca vocibus Latinis ea ætate receptis ſoleant reddi, quò fit ut genuinam vocabulorum Græcorum vim, notionémque tandem aliquando adſequi liceat. Atque hæc quidem de libris Græcorum Nomicis.

XIX. Iam verò ut ſua verba ſunt foro, ſua ſemper etiam habuit Religio, non modò apud Paganos, ſed etiam apud Chriſtianos. Verùm in Chriſtiana, alia apud Latinos, alia apud Græcos ſunt, ſeu ritus ipſi, ſeu miniſteria, uti vocantur, circa res ſacras, ſeu cætera quæ in libris Liturgicis paſſim occurrunt, ſpectentur. Nec ſcio an ullibi magis neceſſaria ſit vocabulorum inſolentium explicatio, quàm in hoc argumento, tum quòd rem divinam ac ſacram ſpectent, tum quòd liberiori interdum excurſu in ritus noſtris minùs cognitos inquirere, réſque haud ſemper obvias Lectori patefacere liceat. Qua quidem in diſquiſitione ſumma cum eruditionis laude præ cæteris verſati ſunt Habertus, Allatius, Morinus, præſertim verò Iacobus Goarus, qui in inſula Chio diu moratus, ex aſſidua cum Græcis Preſbyteris conſuetudine, præclaram in rebus eorum ſacris cognitionem adeptus, Euchologium uberioribus Commentariis adornavit, quicquid ad Liturgica ſpectat doctè omninò proſequutus; ex quibus multa nos hauſiſſe ſubinde profitemur, ita tamen ut ab illo aliiſque pertractata novis ſæpe luminibus illuſtrentur.

XX. Habent etiam Græci Tactici, ſeu qui de Arte militari ſcripſerunt, ſua verba; nec mirum, cùm nulla ſit ars, quæ propria ac peculiaria non habeat. Toti ſunt

Ælianus, Arrianus, & Tactici superioris paulò ætatis, in recensendis explicandísque artis militaris vocibus, quarum etiam ex iis auctoribus adornatam συλλογὴν, ex manuscriptis codicibus non semel publicarunt viri docti. Sed longè alias, iísque scriptoribus incognitas habent, qui posterioribus vixere sæculis, Mauricius, Nicephorus, Leo Imp. Constantinus Porphyrogenitus filius alijque, & ex iis infinitas propemodum barbaras, mixobarbaras, novè confictas, Hibridas, & à Latinis, vel ab exteris nationibus subinde acceptas, quarum scilicet genuinum significatum, vel certè etymon absque peculiari aliquo studio assequi vix liceat, cùm nullam ferè habeant cum vocabulis hac in arte Tactica, vel à veteribus Græcis, vel à Latinis usurpatis affinitatem. Neque mirum videri debet omninò, cùm apud nos etiam verba militaria quotidie mutentur, nova inducantur, alia ab exteris nationibus mutuò accipiantur. Id ipsum queritur Arrianus in Tacticis hisce verbis: n.47. καὶ τοι οὐκ ἀγνοῶ χαλεπὴν ἐσομένην τὴν δήλωσιν τῶν ὀνομάτων ἑκάστων, ὅτι οὐδὲ αὐτοῖς Ῥωμαίοις τὰ πολλὰ τῆς πατρίας φωνῆς ἔχεται, ἀλλὰ ἔστιν ἐκ τῆς Ἰβήρων, ἢ Κελτῶν, ἐπεὶ τὰ πράγματα αὐτὰ ὄντα προσέλαβον, εὐδοκιμήσαντος αὐτοῖς ἐν τῇ μάχαις τῆς ἱππικοῦ. *Non ignoro autem fore difficilem omnium vocabulorum explicationem, quòd ne Romani quidem ipsi multa eorum habeant ex sermone proprio; sed ex Iberico aut Celtico, quoniam res ipsæ Celticæ sunt, desumpta, quando eis in præliis Celtarum equitatus maximè placebat.* Gallica nempe hac in arte usurpabant Romani, ut *xinema*, *Tolutegum*, & alia hujusmodi, quæ vix alibi reperias, quàm apud Tacticos, qui, ut dixi, toti sunt in explicandis artis suæ vocabulis, seu dignitates seu militares ordines, seu varia etiam armorum, & bellicarum machinarum genera spectent, quibus explanandis licèt peculiari hactenus commentario edito insudarit Nicolaus Rigaltius, ea tamen hîc non omittimus, novis insuper nec fortè contemnendis observationibus idem argumentum adornare conati.

XXI. Non minori deinde Exoticorum & barbarorum vocabulorum numero fœdantur recentiorum apud Græcos Medicorum libri. Nam etsi ex iis ætate paullò superiores aliqui reperiantur qui puriori sermone revera scripserint, multa tamen interserunt, quæ nec Hippocrates nec Galenus agnoscant, vel quòd à literatorum vulgo suo ævo receptis abstinere nefas ducerent, vel certè quòd tum iis non occurrerent meliora. Verùm postquam Arabum in re medica, libri, qui complures deinceps extiterunt, cùm apud eos unà cum mathematicis scientiæ ἰατρικαὶ inprimis colerentur, transierunt in Græciam, ut novitas in re omni placet, posthabitis neglectísque primis divinæ hujus artis repertoribus, vel eruditis Professoribus, barbaricis istis ita dedere operam, ut barbara omnia spirarent, suósque ij commentarios barbaricis infarcirent. Sed id maximè accidit in recensendis stirpibus ad Medicinam idoneis, quarum pleræque ex Oriente in officinas advectæ, nomen exoticum servarunt, tametsi aliis apud Græcos, ac Latinos etiam, nomenclaturis donarentur. Quæ quidem nova nomina usurparunt deinceps Medici, quòd cùm ut intelligerentur scriberent, usitatis in vulgaribus officinis potiùs, quàm in veterum Medicorum libris receptis appellationibus, à nemine fortè tum percipiendi utendum sibi esse existimarent. Ejusmodi Medicos complures evoluere licuit ex Bibliotheca regia, & Botanicas Glossas, in quibus nihil intricatius, nihil obscurius reperiri potest, cùm propter Arabicas istas voces, aut à Latinis haustas, sed malè semper exaratas, vel redditas, tum quòd plerique ex iis Medicis vulgari omnino, in quo pauci versati sunt, sermone utantur. Accedit quòd Glossæ istæ botanicæ Antiquariorum ac Librariorum intolerabili negligentiâ, ne dicam inscitiâ, vel certè vitio gentis Disciplinarum omnium modò ferè expertis, ita perperam in manuscriptis codicibus descriptæ sunt, ut ne ipse quidem Apollo quidpiam consequatur. Qualiacumque tamen illa sint, in Glossarium nostrum prout habentur in iis descripta, etiam cum nævis ipsis, redegimus. Et certè antiquorum incuriâ vel inscitiâ libros quosvis, seu Græcos seu Latinos, passim fuisse corruptos, & plures in illos irrepsisse mendas palàm est: ita ut peregrinæ & barbaræ inde non semel voces sint enatæ, quæ si ut debuerunt, fuissent descriptæ, pro genuinis Græcis jure haberentur. Quam quidem Librariorum supinitatem carpit præ cæteris Sulpitius Severus lib. I. Historiæ Ecclesiasticæ: *Non dubito*, inquit, *Librariorum potiùs negligentiâ, præsertim tot sæculis intercedentibus veritatem fuisse corruptam, quàm ut Propheta erraverit: sicut in nostro opusculo futurum credimus, ut describentium incuriâ, quæ à nobis non incuriosè sunt digesta vitientur.* Eapropter Basilius in Epistola CLXXVIII. Notarium quendam ut scribendo characteres rectè ac plenè fingat, hisce adhortatur: σὺ μὲν, ὦ παῖ, τὰ χαράγματα τέλεια ποίει, καὶ τοὺς τύπους ἀκολούθως καθίστα· ἐν γὰρ μικρᾷ πλάνῃ πολὺς ἡμάρτηται λόγος, τῇ δὲ ἐπιμελείᾳ τοῦ γράφοντος κατορθοῦται τὸ λεγόμενον. *Tu quidem, mi homo, curam adhibe ut characteres perfectè effingas, & formas ac typos pariter distinguas: minimo quippe mendo, plurimus sermo vitiatur; scribentis contrà diligentiâ rectus sanúsque fit.*

XXII.

XXII. Enimverò in hisce Glossarij nostri explanandis ac illustrandis argumentis, non omittenda visa sunt vocabula Artis, si Diis placet, divinæ, quæ scilicet circa metallorum transmutationem versatur, quámque Chymiam appellant; quæ quidem eò sunt obscuriora, quò illius repertores, quæ in usu sunt communi, aliis insolentibus mutari debere existimarunt; ne mystica illa, quæ passim obtrudunt, tam facilè quibusvis paterent. Affectatâ enim ubique in scriptis suis peculiari quadam loquendi ratione, novis, suo arbitratu confictis & aliunde petitis, verbis, ac phrasibus semper utuntur, ut fortè legentium animos miserabiliter torqueant, vel saltem ut vanitate ac pompâ quadam mixtæ orationis fallant, magnarúmque rerum spe pascant: dum Chimerica quævis & fabulosa intermiscent, veluti mysteria quædam incognita: ac dictionibus ambiguis miserum mortale genus, viam potius obstruendo rebus inveniendis quàm aperiendo, ludificant. Prophetarum instar denique perplexo & involuto loquuntur sermone: ita ut non injuria Ægyptij, apud quos Divina ars ista inventa tum primùm dicitur, illius Professores hac appellatione donaverint, cùm ejusce argumenti arcana vocabulis ad libitum confictis, vel aliunde mutuatis, Prophetarum more, contegenda esse existimarent. Duplicem enim in Philosophorum libris esse solere obscuritatem ait Michaël Toxites, & ipse Philosophus Chymicus, in Præfatione ad Onomasticum Medicum; unam rerum, alteram verborum: *Res*, inquit, *quia magnæ sunt & divinæ, sub involucris docentur: ut nisi quis à Deo mentem illustratam habeat, eruere sensum nullo modo possit. Summa enim totius mundi arcana, secreta, & mysteria sapientiæ Doctores posteris tradiderunt, populúmque rudem, imperitum, ingratúmque, uti æquum erat, magnalia Dei, ne vilescerent, ænigmatis celaverant. Non enim conveniebat tanta mysteria communia fieri, quæ sapientiæ tantùm filiis destinata erant. Quamobrem linguâ etiam propriâ, vocibúsque singularibus usi sunt, unde altera, verborum scilicet, nata est obscuritas.* Neque aliis rationibus receptam hanc apud Chymicos scribendi methodum tuetur firmátque Pelagius, Philosophus perinde Chymicus, in libro MS. de Sacra Arte: ἡμεῖς μὲν, inquit, γράψαντες ἐῶμεν ὑμῖν τοῖς ἐντυγχάνουσι τῷ παρόντι βιβλίῳ ἐπιμόνως σχολάσαι, καὶ ἀνερευνῆσαι τοῦ μυστηρίου τὴν ὑπόθεσιν. φησὶν γὰρ ὁ φιλόσοφος, ὅτι ἂν οἱ ἄνθρωποι γεγράφασιν, δαίμονες δὲ φθονοῦσιν· καὶ εἰκότως, ἐπεὶ βασιλείας οὐρανῶν οἱ πλείονες ἐντυγχάνοντες ἠξιώθησαν: *Dum in ænigmate scribimus, ea nobis mens est, ut librum hunc vobis legentibus, liceat constantem dare operam, & mysterij argumentum investigare. Nam, ut ait Philosophus, ea si homines scribant, invidiâ statim corroduntur dæmones. Et sanè juremerito, quandoquidem complures ex iis qui huic divinæ arti studium impenderunt, cælorum regno digni habiti sunt.* Ità nugantur isti tenebriones. Ab Ægyptiis igitur, ut volunt, ad Græcos profluxit Ars Chymica, quorum scripta, cujusmodi complura leguntur in Bibliothecæ Regiæ Codicibus MSS. similibus tricis & vocibus implexa sunt ac intricata: quarum cæterùm explicationes habentur in Lexico Chymico metallico in Cod. Reg. DCXVIII. ex quo omnes ferè in hocce Glossarium retulimus, ne quid in eo quidpiam desiderent, qui illorum quantivis pretij librorum Lectioni malas horas collocant. Neque etiam posthabenda duximus quæ apud quosdam Botanicos Scriptores prostant, herbarum ac stirpium nomina, tum à Prophetis istis, tum ab aliis Scriptoribus subinde usurpata: præsertim verò quæ à recentioribus qui de stirpibus Commentarios ediderunt, omittuntur, ut si fortè inter legendum occurrant, eorum vim quivis possit percipere. Quæ quidem præsertim hausimus ab interpolatore Dioscoridis ex editione Aldina ann. MDXVIII. Unde eadem accepit quæ in sua Dioscoridis editione habet Janus Antonius Saracenus, & ex Apuleij Commentario de Medicaminibus herbarum, si quidem illius est: à quibus cæterùm varia à Latinis stirpium nomina iis Scriptoribus passim ignota, vel certè ab iis omissa, addiscere liceat. Nec istis duntaxat vocabulis insolentibus, sed etiam peculiaribus Notis iidem Chymistarum describuntur libri, quas nisi harum rerum periti assequi queant, vel certè absque earum interpretationis subsidio, qualis est illa quæ descripta legitur in laudato Codice Regio, hoc titulo: Ἑρμηνεία τῶν σημείων τῆς ἱερᾶς τέχνης, καὶ χρυσούλου βίβλου; has, aut similes notas ex MSS. Codd. Græcis pridem edidit Osvaldus Crollius ad calcem basilicæ Chymicæ. A Græcis deinde, vel fortè etiam ab ipsis Ægyptiis, eadem Ars Chymica, ad Latinos promanavit, qui simili usi scribillandi ratione, vocibus à communi usu remotis scripta sua innodarunt, quarum explicationem in Lexica tandem retulere, in eorum gratiam qui in istiusmodi librorum lectione versari volunt, Joannes Garlandius Philosophus Anglus, qui circa annum MXL. vixit, è recentioribus verò Paracelsus, suprà laudatus Michaël Toxites, Leonhardus Turnheisserus, Gerardus Dornæus, & Martinus Rulandus.

XXIII. Præter ista quæ in hacce lucubratione persequimur, ex his disciplinis, quas hactenus attigimus, (ut quod pollicetur frons operis absolvamus,) de Palatinis, Politi-

cis,

cis, Ecclesiasticis, Monasticis, aliísque Dignitatibus passim etiam egimus, quarum nomenclaturæ longè sæpe aliæ ab iis quas usurpant Latini, ut & munia perinde diversa. Tametsi in hoc genere argumenti versati sint jam olim Viri admodum eruditi, fusioribus, ut suprà dixi, in Codini librum de Officiis Ecclesiæ & Aulæ Constantinopolitanæ editis adnotationibus, tantùm abest, ut illud hîc omittendum, quin potiùs novis aliis nec fortean contemnendis adornandum censuerim, cùm rem ita ij pertractarint, ut multis aliis illustrari posse fateatur qui hæc nostra legerit, præsertim in iis quæ ad earum functiones, vel ad res alias eò spectantes pertinent. Et certè inter quatuor illas Byzantinæ Historiæ partes, quæ Lectoribus facessere negotium solent, in ejusmodi lectione paulò rudioribus, illa est imprimis quæ circa Dignitates versatur, quòd Latinis nostris vix notæ sint appellationes, & quale earum fuerit munus passim nesciatur. Neque tantùm in hocce opere prædictis insistimus, vocabula etiam vulgaria, vel mixobarbara, & à genuinis Græcis aliena sæpe damus, vel à vulgaribus hausta Lexicis, vel ab aliis descripta, prout sese nobis obtulere, ut si quando apud quosvis Auctores, sed præsertim recentiores illos, qui ex Manuscriptis Codicibus subinde eruuntur à viris doctis, occurrerint, horum explicationem depromere Lectori liceat. Ita tamen in iis versari solemus ut non vocabula omnia linguæ Græcæ vulgaris, sed ea duntaxat quæ à Græcis longè deflectunt, & apud Scriptores fucum facere solent, in Glossarium nostrum referamus. Præter istas enumeratas voces, quas in hac lucubratione expendimus, complures alias inseruimus, quæ licet Græcæ sint originis, novâ tamen & insolenti significatione efferuntur à Scriptoribus inferioris ætatis. Has λέξεις ξένως εἰρημένας scitè vocat apud Photium, Dorotheus, qui de iis librum inscripsit: quomodo etiam Socrates lib. III. Historiæ Ecclesiasticæ cap. XXV. τὸ δοκοῦν ξένον τισὶν ὄνομα τὸ τοῦ ὁμουσίου, dixit. Nonnulla deinde alia sunt salebrosa, in Historicis potissimùm Byzantinis, quæ absque peculiari studio assequi vix quispiam queat: nomina scilicet apellativa, vel familiarum cognomina, sed & Dignitatum apud Latinos exterósque nomenclaturæ, Græcis ipsis linguarum & historiarum quandóque imperitissimis vix notæ: quas quidem alienis apicibus additis ita transformare, & reddere solent, ut has nemo, nisi in nostratibus historiis exercitatus, statim percipere possit: præsertim etiam cùm scriptorum illorum Interpretes in iis reddendis sæpe cæcutierint. Ejusmodi sunt qui Latinorum res obiter attigerunt Nicephorus Bryennius, Anna Comnena, Joannes Cinnamus, Nicetas Choniates, Georgius Acropolita, Nicephorus Gregoras, Joannes Cantacuzenus, Laonicus, & aliquot alij, qui nostrorum nomina propria perperam ferè semper inflectere solent, & quorum pleraque enodamus, tum in Historia nostra Gallo-Byzantina post Villharduinum editâ, tum in nostris ad Historiam Comnenicam adnotationibus. Verùm ista ex iis sunt, quæ extra generales istos Commentarios, quibus adornari posse Historiam Byzantinam diximus, peculiarem Editorum operam exposcunt.

XXIV. Ex iis quæ hactenus sumus persequuti, in hac præfatione, nemo ferè erit qui ab ejusmodi putidorum librorum lectione non modò non abhorreat, sed & quosvis ex inferiori Græcia Scriptores statim refugiat, eadémque vel simili usos scribendi ratione plerosque putet, prælatis classicis illis ac disertis, in quibus evolvẽdis longè major est voluptas: Ita ut Fabij consilium auscultare renuant, existimantis (quod alibi attigimus) artis Oratoriæ Magistris haud inutile esse, etiam corruptas aliquando & vitiosas orationes legi palam pueris, ostendíque in his, quàm multa impropria, obscura, tumida, humilia, lasciva, effeminata sint: Aut Joannem Tzetzen, qui in Poëmate de Filiorum educatione, barbarorum Grammaticorum, atque adeò meretricularum, vel ganeonum limina pueris interdum terenda censet, ut pravos illos, qui iis in locis haberi solent, sermones aversari edoceantur:

Μένων ἐν πόρναις, καὶ καπήλων ταῖς θύραις,
Καὶ γραμματισαῖς βαρβάροις παρερπέτα,
Ὡς καὶ δοκήσεις τῶν λογῶν ἀποστρέπειν.

Neque porrò Græcorum ejusmodi recentiorum, quantivis etiam pretij, usquequaque fastidiendi libri, ut illos tanquam nobiles ingeniorum unà cum Imperio deficientium reliquias, quasi optimi vini poscam, si frugi sumus, inter præclaros illos ac Classicos Scriptores interdum admittere non liceat, cum quibus, si meliores non sunt, indulgentiùs agendum, quod sæculorum quibus eorum Auctores florebant infelicitati, atque adeò qua premebantur calamitati, id præsertim adscribendum sit. Fatendum tamen non defuisse identidem viros studiosos, qui discussis, quæ iis vigebant temporibus, ignorantiæ tenebris, totos se eruditioni ac disciplinis tradiderunt nitidi sermonis lepores & elegantiam assecuti: qui, inquam, εὐγενῆ τῆς Ἑλλάδος ῥυθμὸν, καὶ τὴν Ἀττικίζουσαν γλῶτταν ἐκείνην

πάλαι

πάλαι πολὺν ἤδη χρόνον λήθης κρυβέντα βυθοῖς, φύσεως δεξιότητι καὶ φιλοπονίᾳ τελειοτέρᾳ πρὸς φῶς ἤγαγεν, καὶ οἱονεί τινα ἐχαρίσατο ἀναβίωσιν, *qui elegantes Græcæ literaturæ numeros, & Atticam illam linguam longo jam tempore oblivionis gurgite demersam, ingenij dexteritate ac singulari studio in lucem produxerunt, ac velut ab inferis revocarunt*, quod de Georgio Cyprio Patriarcha Constantinopolitano dixit Nicephorus Gregoras.

XXV. Verùm nescio an iis accensendi sint Græci Scriptores aliquot in speciem admodum diserti, sed qui affectatâ quadam obscuritate, seu potiùs *atrâ verborum & argutiarum fuligine, id videntur agere voluisse, ut scire atque intelligere neminem voluerint quæ dicant*, juxta Agellium: *non contenti humano more loqui*, ait Hieronymus, *dum toti tument, & attollunt se per singula*, vocabulis de longinquo petitis, nec usus communis, atque adeò sæpe confictis & abstrusis, licèt à Græcis Auctoribus aliàs fortassean usurpatis, qui juxta Petronium Arbitrum, *levibus atque inanibus sonis ludibria quædam excitando efficiunt, ut corpus orationis enervetur & cadat*: seu qui, ut verbis loquar Georgij Hamartoli in Præfatione ad Chronicon, λαμπραῖς καὶ γριφώδεσι καὶ τετορνευμέναις λέξεσι καὶ συντάξεσιν ἐντέχνοις, καὶ τῇ καλλιεπείᾳ totos se insistere videri volunt, *splendidis nempè, & intricatis, elaboratisque dictionibus, & concinnæ compositioni, ac eleganti verborum lenocinio.* Hos graphicè depinxit Longinus in libro περὶ ὕψους. Πολλοὶ, inquit, ἀλλοτρίῳ θεοφοροῦνται πνεύματι, τὸν αὐτὸν τρόπον ὃν καὶ τὴν Πυθίαν λόγος ἔχει τρίποδι πλησιάζουσαν, ἔνθα ῥῆγμά ἐστι γῆς, ἀναπνεῖν ὥς φασιν ἀτμὸν ἔνθεον, αὐτόθεν ἐγκύμονα τῆς δαιμονίου καθισταμένην δυνάμεως, παραυτίκα χρησμῳδεῖν κατ' ἐπίπνοιαν. οὕτως ἀπὸ τῆς τῶν ἀρχαίων μεγαλοφυΐας εἰς τὰς τῶν ζηλούντων ἐκείνους ψυχὰς, ὡς ἀπὸ ἱερῶν στομίων, ἀπόρροιαί τινες φέρονται, ὑφ' ὧν ἐπιπνεόμενοι καὶ οἱ μὴ λίαν φοιβαστικοὶ, τῷ ἑτέρων συνενθουσιῶσι μεγέθει. *Multi afflantur spiritu, eadem ferme ratione qua Pythiam ferunt, Tripodi vicinam, ubi terræ est hiatus, divinum, ut aiunt, halitum spirare, indéque vi numinis plenam, afflatu quodam fundere oracula. Sic enim ab veterum magniloquentia, in illorum qui eos imitantur mentes, tanquam à sacris adytis, effluentiæ quædam feruntur, quibus afflati, neque tamen nimiùm Deo pleni, aliorum magnitudine concitantur.* Ejusmodi sunt qui in omnium manibus versantur Nicetæ Choniatæ & Georgij Pachymeris Historiarum libri, in quibus idem passos se in Latinam linguam vertendis, quod ij passi sunt in scribendo, ingenuè agnoscunt Viri cæteroquin in lingua Græca pereruditi. Tametsi in controversiam venit an primitus ij pompatico isto scriptionis charactere commentarios suos emiserint, cùm Nicetæ præsertim in Bibliothecis iidem habeantur humiliori longè ac communi sermone descripti, vocibúsque interdum vulgaribus aspersi. Sed & testatur Petrus Possinus Historiam Pachymeris, vel certè illius Compendium stylo multò depressiori conscriptum haberi in Bibliotheca Vaticana, ita ut incertum maneat, an barbaroscripti isti Commentarij primarij sint ac authentici, quos nescio qui Græculi in exquisitæ alicujus, ac reconditioris doctrinæ specimen, novâ illâ facie donaverint: præsertim cùm cætera quæ ex iis Scriptoribus prostant monumenta, diversâ prorsus scriptionis ratione exarata legantur. Qua sanè longè satius esset Historias istas esse editas, quàm hac infacetâ & intricatâ, quámque in linguæ etiam Græcæ veteris cognitione versatissimi assequi vix queunt: *cùm præsertim*, secundùm Franciscum Balduinum, *Historiæ non sint verborum, sed rerum, neque unius alteriusve linguæ expoliendæ tantùm caussa comparentur, sed mentis erudiendæ.* Quippe ut ait idem Hamartolus: ἡ τοῦ λόγου κατασκευὴ καὶ ποικιλία τοῖς φιλοκρότοις καὶ φιλοκόμψοις καλλιεπείαις οἱονεὶ μεταμορφουμένη λυμαίνεταί πως τὴν προκειμένην θεωρίαν κλέπτουσα τὴν αἴσθησιν, καὶ πρὸς τὴν κατανόησιν τῆς ὑποθέσεως ἐπισκοτοῦσα τοὺς ἐντυγχάνοντας, *affectata enim illa orationis structura, ad ostentationem scilicet ac strepitum comparata, quodammodo transformata, propositam deturpat materiam, sensúmque illico rapit, ac ingenij aciem, ne argumentum percipiat, retundit.* Nam etsi fortè deturpentur alicubi quibusdam barbariem redolentibus, ex iis saltem salebris, & inelegantibus vocibus haurire sæpe liceret, unde novæ cujuspiam eruditionis cognitio accederet. Adde quòd ut ait Anonymus Scriptor Vitæ S. Nicolai Studitæ, interdum θέλγει τὰ νηπίων ψελλίσματα ἐκ τῆς ἀτέχνου γλώσσης μάλιστα προϊέμενα. *Delectat etiam puerorum balbuties, qui linguæ offensione fiunt dulciores.* Rectè igitur longè magis præferendam simpliciorem illam scribendi rationem, atque adeò διαβαρβαρίζουσαν καὶ σολοικίζουσαν, præsertim in exaranda historia, censebat suprà laudatus Hamartolus, dum ait, κρεῖσσον μετὰ ἀληθείας ψελλίζειν, ἢ μετὰ ψεύδους πλατωνίζειν. Quippe, ut idem subdit, οὐχ ὅταν ὁ λόγος ῥεῖ, καὶ ἔξω τῶν ὅρων φέρεται, θαυμαστός ἐστιν, ἀλλ' ὅταν βραχὺς μὲν ᾖ τῷ μήκει, πολὺς δὲ τοῖς ἐνθυμήμασι, καὶ ἐν τῷ συντόμῳ τὸ ἀπαράλειπτον, καὶ ἀτρεχὲς ἔχων τῶν ἀναγκαίων καὶ ὀνησιφόρων, ὑπὸ τοῦ καιροῦ μάλιστα καὶ τῆς βασκανίας, καὶ πάσης ἐθελοκακίας ἀπηλλαγμένων ψυχωθεὶς ζηλικώτερος ἀναδειχθήσεται. *Siquidem præstat vera vel balbutiendo dicere, quàm Platonem referendo mentiri: neque fluentem latéque vagantem orationem admiramur, sed quæ multa brevi verborum ambitu complectitur, contractaque necessaria utiliáque ubertim suppeditando, ab invidia & omni offensa apud posteros libera, multò alacrior & vividior est.* Et sanè ejusmodi Scriptores Κύμβαλα,

vel κύμβαλα ἀλαλάζοντα, scitè vocat Isidorus Pelusiota in lib. I. Epist. CVIII. & CLXIII. quibus aliàs aptari possunt ista Arnulfi Lexoviensis Episcopi, in Epistola ad Henricum Pisanum Cardinalem, ubi de Ennodio, *qui prima quidem*, inquit, *facie difficilis & obscurus incedit, & cùm rerum difficultatem stylus lucidior debeat aperire, intelligentiam potiùs sermo tenebrosus obtundit. Cúmque habeat multùm laboris inspectio, nihil habet assecutio voluptatis, quia nec absolutione sententia complacet, nec oratio venustate. Summa ejus intentio est, aliter omnia dixisse quàm cæteri, ideóque totum quod loquitur, exquisita quadam intricatione complicat & innodat, ut rectiùs Innodius, quàm Ennodius debeat appellari.*

XXVI. Sed quorsum hæc omnis spectat oratio? Quis enim de Græcitate, qua de agimus, ferè est sollicitus? Quotusquisque linguæ disciplinarum omnium parenti, hac qua vivimus ætate impendit operam? *Ubi ventosa nescio quæ & enormis loquacitas animos juvenum ad magna surgentes, velut pestilenti quodam sidere adflavit:* ubi vernacula penè omnia, Latina pauca, Græca, si quædam excipias, nulla, quasi *inter malas artes habeantur literarum Græcarum studia*, ut verbo utar Lactantij in libro de Mortibus persecutorum; *quibus defatiscentibus, si qua offerantur typis mandanda, labascit in iis, præsertim si paullò grandiora sint, exprimendis operarum animus*, quæ est querela magni olim Cujacij in Præfatione ad Lib. LX. Basilicôn. Quod certè in hocce opere accidit, à quo edendo, præter eruditionis in illo fortè penuriam, *linguæ minùs publici hodie saporis* ratio Parisienses Typographos deterruit. Jámque dixeram cum Terentiano Mauro, *Hoc domi clausum manebit:* Cùm ecce vir rei Literariæ perquam studiosus Joannes Anissonius Lugdunensis, qui artis Typographicæ, quæ sub Gryphiis, Tornesiis, Rovilliis, aliisque pridem ea in Urbe floruit, reparandæ Gloriæ, dum paternis insistit vestigiis, sedulus incumbit, Glossarij nostri Græcanici typis suis elegantissimis edendi provinciam in se ultrò recepit: Cujus quidem perspectæ hactenus in prælo subactis ab eo tot voluminibus diligentiæ illud committere haud sum gravatus, cùm minimè dubitem, quin in illo edendo simili quâ in cæteris adhibita accuratione partam existimationem pro viribus tueatur. Verùm hîc ego neque tempora acerbiùs notare constitui, neque mihi Censoris partes adsumere in eam maximè culpam, cujus meipsum inter multos conscium fateri malo quàm convinci, & cui potiùs remedio aliquo in posterum succurri cuperem. Sed si disciplinæ, ut cætera omnia, habent sua fata, sua tempora, quidni etiam nostra non habeant tandem aliquando propitiam Erigonem? quæ, ut ait Manilius,

Ad studium ducit mores, & pectora doctis
Artibus instituit: nec tam compendia census,
Quàm caussas, virésque dabit perquirere rerum.
Illa decus linguæ faciet, regnúmque loquendi,
Atque oculos mentis quæ possit cernere cuncta,
Quamvis occultis naturæ condita caussis.

Gallia nostra, juxta Catonem, duas res olim semper persequuta est, rem militarem, & argutè loqui: & ut ait Hieronymus, (qui Galliarum studia suâ etiamnum ætate fuisse florentissima testatur,) fortissimis & eloquentissimis semper abundavit. At cùm res militaris nunquam in tantum sese in Gallia extulerit, quàm MAGNO sub Principe, exteris etiam, ipsisque Gallicanæ virtutis æmulis ultrò agnoscentibus, pristinum pariter decus receptura Literarum omnium studia par est existimare; neque minorem, quàm sub illo eximio horum parente, totiésque ab istius sæculi eruditis celebrato, FRANCISCO I. splendorem & existimationem consequutura. Nam cùm *Honos alat artes, omnésque incendantur ad studia gloriâ*, Réxque Munificentissimus non quibusvis modò, ac liberalibus præsertim instaurandis artibus pridem insistat, sed etiam propositis coronis (quas, sub illo, si iis aliquid credendum est, deferre gratia non solet,) addat in dies animos, sperandum fore omninò ut veterum Gallorum laus ista in studiis, neglectáque pars illa disciplinarum, de qua querimur, longè splendidiùs in posterum efflorescat.

pag. ij. *lin.* 18. *lege* Emerico, *p.* iij. *lin.* 40. *lege* neque vero. *pag.* viij. *lin.* 38. *dele* hodie.

SIMONIS PORTII ROMANI, DOCTORIS THEOLOGI

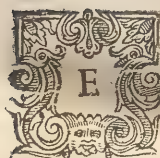
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΡΩΜΑΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ.

GRAMMATICA LINGUÆ GRÆCÆ VULGARIS.

Τῷ ἐξοχωτάτῳ ἄρχοντι

ΑΡΜΑΝΔΩ ΤΩ ΚΑΡΔΙΝΑΛΙ ΔΟΥΚΑ ΤΟΥ ΡΙΧΕΛΙΟΥ

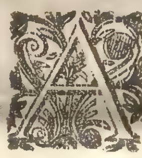
καὶ τῆς Γαλλίας Πάρει.

ΕΤΡΑΒΙΞΕΣ, ὡς λογιάζω, (Ἐξοχώτατε Ἄρχοντα) εἰς ἔπαινον καὶ θαύμασμα δικόσου ταῖς γλώσσαις ὥσαις τῶν λαμπρῶν ποιητάδων καὶ τῶν ῥητόρων· ὀλίγαις ἀπαληθεινὰ ἂν ταῖς συγκρίνωμεν μὲ τὴν ἀξίαν σου, ἀναρίθμηταις πάλιν ἂν στρεφούμεθεν πρὸς τὸ πλῆθος των. Καὶ ἀγκαλὰ καὶ ἐκεῖνοι μ' ἕνα στόμα τοῦ Ὁμήρου καὶ τοῦ Μάρωνος, ἢ μὲ τὴν εὐφραδίαν τῶν δύο πρώτων ἀρχόντων τῆς εὐγλωττίας δὲν ἐμπόρεσαν νὰ ζωγραφήσουν μὲ ζωντανὰ χρώματα τὴν μεγαλειότητα τῆς ψυχῆς, μήτε ταῖς συμβουλαῖς τῆς καρδιᾶς σου, ἄξιαις ὁλότελα τοῦ Δελφικοῦ Τριπόδου, μήτε τὴν σταθερὴν σου φρονιμάδα εἰς ὅλα τὰ πράγματα, μήτε τὰ ἐπίλοιπα στολίσματα τῆς ἀρετῆς σου καὶ τῶν ἔργων· μὲ ὅλα τοῦτα εἶναι ἄξιοι νὰ τιμηθοῦσι καὶ διὰ πάντα νὰ δοξασθοῦσι ἐπειδὴ καὶ ἀποκοτήσανε κατὰ τὴν δύναμίν τους νὰ σὲ μεγαλύνουσιν. Ἀνέβηκες δηλαδὴ τόσο ψηλὰ, καὶ ἦλθες εἰς τόσην ἀστραπὴν, ὅπου ξαπερνῶντας ὅλαις ταῖς γλώσσαις τῶν θνητῶν κάμνεις καὶ θαμπώνουνται τὰ μάτια καλὰ καὶ ὀξύθορα ἐκεινῶνε, ὅπου τολμοῦσι νὰ σὲ κοιτάξουν. Θαμπώνουνται, ἀλήθεια εἶναι, ἐκεῖνοι οἱ μεγαλώτατοι ἄνδρες, ἀμὴ τὰ μικρὰ καὶ ἀδύναμα παιδία φωτίζονται ἔτζι καλὰ μὲ ταῖς λαμπρόταταις ἀκτίναις τῆς φιλανθρωπίας σου καὶ εὐσεβείας, ὥστε ἀπὸ τζουδαῖς ὅπου ἤτανε πρῶτα ἡ γλώσσαις των, γίνονται τώρα εὐγλωττάταις διαλαλῶντας ὁλοῦθεν τοὺς ἐπαίνους τοῦ ΡΙΧΕΛΙΟΥ, καὶ εὐχαριστῶντας τον μὲ εὐχαριστικαῖς φωναῖς. Ἄς μὴ σοῦ εἶναι λοιπὸν παράδοξον ἀνίσως καὶ βλέπῃς σκυμμένην εἰς τὰ ποδάρια σου τὴν Ἑλλάδα, ὄχι τὴν παλαιὰν ἐκείνην καὶ φημισμένην διὰ τὰ γραψήματα τόσων σοφῶν ἀνθρώπων, μὰ τὴν παροῦσαν καὶ δυστυχισμένην, ἀκόμι χοντρὴν καὶ εἰς κάποιον τρόπον στρουφογυρισμένην στὰ σπάργανά της. Ἐτούτη λέγω, ἡ ὁποῖα ὄχι μία φορὰ ἐδοκίμασε ταῖς ἐξαίσιαις εὐεργεσίαις τῆς ἐλευθερίας σου, γιὰ τὶ μὲ τὴν καλότυχήν σου ὥραν βλέπει ἕνα

Eminentissimo Principi

ARMANDO CARDINALI DUCI DE RICHELIEU ET GALLIÆ PARI.

ADULTAS, *ut arbitror*, (EMINENTISSIME PRINCEPS) *illustrium Poëtarum ac Rhetorum linguas in Tui simul admirationem ac laudem, pro dignitate quidem non satis, præ multitudine tamen innumeras rapuisti. Quamvis autem illis immensam animi magnitudinem, Tripodêque dignissima Tui pectoris oracula, & constantem omnibus in rebus prudentiam, cæteráque gestorum, ac virtutum ornamenta, vel Homeri grandiloquique Maronis ore, vel utriusque Principis eloquentiæ facundiâ vivis delineare coloribus fas non fuit; at pro viribus tentasse magnum quid ac immortalitati dicandum. Eò namque splendoris & Majestatis devenisti, ut omnium prorsus Mortalium linguis superior, intuentium præstringas oculos etiam perspicacissimos. Præstringuntur illa sanè clarorum virorum ingenia, sed imbecillium mentes ac infantium acies adeò speciosissimis Tuæ pietatis ac religionis radijs elucescunt, ut balbutientes prius eorum linguæ disertissimæ factæ, undique* RICHELIANA *resonent præconia, & in suaves gratiarum actionum voces prorumpant. Vnde non mirum si Tuis provolutam pedibus Græciam, non vetustam illam, & tot sapientum monumentis conspicuam, sed præsentem tot obrutam calamitatum ruinis, rudem adhuc & infantem respicias. Hæc quippe, non*

i 2 *semel*

ſemel ampliſſima Tuæ largitatis experta beneficia, quòd beatiore luce vitáque Tuis fruatur Auſpiciis, ſi non eloquentes in Tui commendationem laudes, gratas ſaltem geſtit depromere. Atque ſub tanti Principis patrocinio læta, felicius velut è ſuis rediviva cineribus caput extollens benigniore gaudet cælo, puriores ebibit auras ſpirátque vitales. Tuis quoque inſignita obſtrictáque nominibus, lividos invidiæ dentes contemnit, Temporis voracitatem deridet, atque jam audax acutiſſimis ſeſe dare non dubitat Criticorum aculeis. Parcas, precor (EMINENTISSIME PRINCEPS) ardentiſſimo tuæ Græciæ obſequio: Facque, ut ſicut ipſa Tuis illuſtrata fulgoribus communem aſpicit lucem, ſic Tuæ commiſſa Tutelæ, in priſtinum reſtituatur ſplendorem ac libertatem. Deus Opt. Max. det Tibi pro meritis tanti voti compotem vitam, incoluméma̧ue conſervet ad totius Chriſtianæ Reipublicæ ſolatium, ejúſque hoſtium interitum, Patriæque ſubſidium. Sic Numen enixè rogat

EMINENTIÆ TUÆ

Addictiſſimus & obſequentiſſ. ſervus
SIMON PORTIUS Romanus.

γλυκύτερον φῶς, καὶ ζῇ μίαν μακαριωτέραν ζωὴν ἐπιθυμᾷ νὰ σὲ στολίσῃ ὄχι μὲ ῥητορικὰ καὶ ὄμορφα λόγια, ἀμὴ μὲ πλούσιον πόθον τῆς καλῆς τῆς καρδιᾶς. Καὶ χαρουμένη ὅτι εὑρίσκεται ἀποκάτω εἰς τὴν σκέπην τέτοιου μεγάλου ἄρχοντος, ἔρχεται σὰν νὰ ξαναζήσῃ τινάσσοντας τὸ κεφάλι της ὄξω ἀπὸ ταῖς στάχταις εἰς ταῖς ὁποίαις εἶναι θαμμένη διὰ τὴν ὕβριν τῶν βαρβάρων, καὶ νὰ ἀναπνέῃ ἕναν ζωντικώτερον καὶ καθαρώτερον ἀέρα καὶ οὐρανόν. Καυχᾶται μάλιστα γιὰ τὶ φωτισμένη καὶ δεμένη μὲ ταῖς μεγαλοσύναις τοῦ ὀνόματός σου δὲν ψηφᾷ τὰ μελανὰ δόντια τοῦ φθόνου ἀνατελᾷ τὴν ἀχορταγίαν τοῦ χρόνου, καὶ τολμηρότερη δὲν φοβᾶται νὰ βαλθῇ ἀνάμεσα ταῖς ἀκονισμέναις σαΐτταις τῶν Κριτικῶν. Συμπάθησε, παρακαλῶ σε (Εξοχώτατε Αρχοντα) τὴν πολλὰ ζεστὴν δούλεψιν καὶ προσκυνήσιν τῆς Ελλάδας σου. Κάμε μόνον ὅτι ὡς καθὼς τώρα ἐκείνη μὲ τὴν λάμψιν σου δοξασμένη ἀπολαύει τὸ κοινὸν φῶς τοῦ ἡλίου μὲ τὸν τύπον, ἔτζι παραδοσμένη στὰ χέρια σου κάμε νὰ μεταστρέψῃ πάλιν στὴν παλαιάν της λαμπρότητα καὶ ἐλευθερίαν. Αμποτες νὰ σὲ δώσῃ ὁ παντοδύναμος Θεὸς μίαν ζωὴν παρόμοιαν τέτοιας εὐχῆς, φυλάγοντάς την ὁλάκαιρην καὶ μακρὰν ἀπὸ ὅλαις ταῖς κακοριζικιαῖς τοῦ κόσμου, διὰ νὰ διαφεντεύῃς τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν καταπονῶντας τοὺς ἐχθροὺς της, καὶ διὰ νὰ βοηθήσῃς καὶ νὰ σώσῃς τὴν πατρίδα σου. Ετζι παρακαλεῖ

ΤΗΣ ΕΞΟΧΗΣ ΣΟΥ

Ο ταπεινότατος καὶ εὐλαβέστατος δοῦλος
Σίμων Πόρτιος Ρωμάνος.

PROOEMIUM.

VERNACULÆ Græcæ linguæ Grammaticam ab omnibus fere dixerim expectatam ſimul & expetitam, à quamplurimis fruſtra promiſſam, à nonnullis vero quibuſdam veluti delineamentis duntaxat adumbratam, nec ab aliquo ſatis adhuc expreſſam, non tam explicaturus, quam editurus aggredior. Grande quidem ac perarduum opus noſtriſque viribus impar; ſed non inacceſſum: nec enim omnium omnino difficultatum ambages, ſyrteſque ſuperare contendimus, ſed faciliorem quandam ac brevem ad hujuſmodi Græcæ linguæ notitiam methodum inſtituimus.

CAPUT I.

De Literis, earúmque diviſione, ac Pronunciatione.

QUoniam vulgaris hæc Græcorum lingua ſuam, ut par eſt, originem non inficiatur, ac fœcundam illam linguarum parentem ἑλλωίδα διάλεκτον, matrem agnoſcit, non mirum ſi ad ipſam tanquam ad fontem exiſtimem recurrendum, & plurima ex ipſa deprompta cenſeam referenda.

Habet igitur hæc quoque ſuas viginti & quatuor literas, ut illa, paritérque dividit eas in Vocales, & Conſonantes. Vocales quidem ſeptem agnoſcit; α, ε, η, ι, ο, υ, ω. ex quibus ſex proprias diphthongos format αι, αυ, ει, ευ, οι, ου: ex impropriis tamen præter ῃ, ῳ, & ᾳ, nullas alias admittit. Jam Conſonantes ſunt decem & ſeptem, β γ δ ζ θ κ λ μ ν ξ π ρ ς τ φ χ ψ, ex quibus quædam tenues π κ τ; quædam aſpiratæ θ φ χ; quædam mediæ β γ δ; quædam duplices ζ ξ ψ; quædam denique immutabiles λ μ ν ρ.

Quod attinet ad pronunciationem, miror quoſdam doctos licèt & non vulgari præditos eruditionis varietate, eò temeritatis deveniſſe, ut germanam, integram, ac πατροπαράδοτον recentiorum Græcorum pronunciationem, chimericis neſcio quibus ducti conjecturis, totis viribus auſi fuerint quàm ſane temerario judicio, ſic irrito conatu pervertere, ac deturpare. Profectò ſi Græcis maternæ linguæ flexiones, & unà cum lacte acceptos hauſtoſque ſonos & accentus puros & intactos audes denegare, cur barbaris eos concedas; cur extero cuique qui aliarum Nationum accentus ſuo nativoque accommodat, toto, ut aiunt, cœlo à recta earundem Nationum aberrans pronunciatione atque deflectens. Verùm hæc obiter tetigiſſe ſat erit, pluribus enim proſequi, & vehementius in eos invehi præſens prohibet inſtitutum, ac brevitatis amor.

Quare ut eò redeat, unde parum aberravit oratio, dicam de literis in particulari, & primò quidem de A, quæ ore debet proferri pleno, nunquam depreſſo. Neutra omnia in plurali hac litera terminantur, quædam etiam in ſingulari, præcipuéque Verbalia, ut κίνημα *motio* à κινῶ, πάλαιμα *lucta* à παλαίβω. Item omnia ferè nomina ſubſtantiva, & non verbalia fœminini generis, ut μοῦσα, *Muſa*, κάψα *calor*, δίψα *ſitis*, Eſt præterea terminativa Aoriſti tam activi quàm paſſivi modi Indicativi, ut

ἔκαμα

ἔκαμα *feci*, ἐγράφθηκα *ſcriptus ſum*. Sic etiam deſinunt omnia adverbia, ut καλὰ *benè*, σοφὰ *doctè*, ἐξαίσια *egregiè*, & hujuſmodi plura.

B, effertur ut V Conſonans, nec ponitur niſi in medio vel initio dictionis, nunquam in fine. Quod autem β ſonet V Conſonans, ex hoc maxime conſtat, quod Græci dum B Latinorum pronunciationem volunt exprimere, in nominibus præcipue quibuſdam ab ipſis Italis mutuatis, & à Græcaliterali quam longe diſtantibus non utuntur β, ſed μπ: quod apud illos ſonat *b*, ut videre eſt in dictione *bombarda* quam noſtri Græci ſic ſcribunt μπομπάρδα.

Γ, variè ſonat pro varietate vocalium quibuſcum alligatur; nam cum α, ο, ω, & ου, eodem prorſus effertur modo, quo, *g* Latinorum in *ga*, *go*, & *gu*: At cum ι, η, υ, οι, ει, & αι editur ut *ghi*, vel *ghiè* Italorum, ut *gue* & *gui* Gallorum. Γ ante aliam γ poſita, & ante κ, ſonat ut ν, ut ἄγγελος *angelus*, αγκαλλιάζω *amplector*.

Δ, denſiori quodam ſpiritu, quam D Latinorum edi debet. Hiſpani ad hanc pronunciationem maxime omnium accedunt.

E, valet E. In hanc vocalem terminantur præcipuè Vocativi ſingulares Nominum Maſculinorum, quorum Nominativus eſt in ος, ut καλὲ *bone*, ἄτυχε *improbe*, &c. Item ſecundæ perſonæ numeri pluralis Verborum cujuſcunque ſint modi, ſicut etiam ſecunda perſona numeri ſingularis Imperativi, ut κάμε *fac*, λέγε *dic*. Item tertia perſona Aoriſti tam activi quam paſſivi numeri ſingularis modi Indicativi. Græci noſtri carent ε clauſo, uno namque ſono, eóque aperto, ut reliquas omnes vocales, edunt.

Z, ſuavius effertur Latinorum Z, æquivaletque ſimplici *ſ*, cum in medio dictionis ponitur, ut in hac voce, *Muſa*. ζ inſuper poſt τ, ſonat σ, ut in hac voce, ἔτζι conſtat, & in aliis pluribus.

H, ſonat I, & non E, ut quibuſdam placet, eruditis quidem alioqui viris, at non Græcis, quibus inauditus eſt hujuſmodi ſonus, & omnino peregrinus. Eſt terminativa nominum tantum generis fœminini, & præcipue adjectivorum, ut καλὴ *bona*, ἄσπρη *alba*. Item tertiæ perſonæ numeri ſingularis Verborum modi Subjunctivi, ſubſcripta ι, ut διὰ νὰ κάμῃ *ut faciat*.

Θ, funeſta litera, & à ſolis fere Græcis proferenda, characteribus aliarum linguarum, vel vocibus exprimi ſcriptis minime poteſt, videtur tamen accedere ad prolationem *ſ*, balbutientium.

I, valet I, in quam deſinunt omnia fere neutra, quæ derivantur à Græcoliterali in ιον, ut ψωμί à ψωμίον: κλαδὶ à κλαδίον. δακτυλίδι à δακτυλίδιον. Item omnia diminutiva in κι, ut ἀνθρωπάκι *homunculus*, & alia innumera.

K, æquivalet C, ſed diverſo modo; nam cum α, ο, ω, ου, ſonat *ca*, *co*, & *cu*: at cum ι, η, ε, υ, ει, οι, & αι, correſpondet *qui* & *que* Gallorum, vel etiam Italico *chi* & *chie*. K, poſt ν & γ, profertur ut *g*, verbi gratia τὸν κόσμον, & ἀγκάλι, *ton goſmon*, & *angáli* dicemus.

Λ, valet L, ac ſemper eundem retinet ſonum ante quaſcunque vocales, & diphthongos poſita, licet quibuſdam videatur aliter exprimenda ante ι, volunt enim tunc idem prorſus ſonare, quod *gli* Italorum, vel *ll* Hiſpanorum. Utrumque ſonum non improbo.

M, ſonat M, quæ ſi ponatur ante π, variat illius ſonum, ita ut proferatur ut *b*, ut conſtat in voce μπαμπάκι *bambáki*, id eſt *bombyx*.

N, quanvis ante α, ε, ο, ω, αι & ου, ſonet *na*, *ne*, *no*, *nu*; attamen ante ι, οι, ει & υ (in nobilioribus ſaltem præſentis Græciæ locis) ſonum *gni* Italorum, vel duplicis *nn* Hiſpanorum præ ſe ferre videtur. N, ante π æquivalet *m*, & π *b*, exempli gratiâ τὸν πατέρα *patrem* pronunciamus *tom batéra*. Eſt inſuper finalis accuſativi ſingularis primæ & ſecundæ declinationis, & omnium genitivorum numeri pluralis, itemque Nominum neutrorum in ον.

Ξ, effertur ut *cs*, non vero (ut perversè quidam) tanquam *gs*.

O, ſonat O, ore aperto prolata. In hanc deſinunt quamplurima nomina neutrius generis, ut ἄλογο *equus*, &c. quæ deberent terminari in ον, ſi ſpectetur eorum origo.

Π, valet P, ſed poſt μ, vel ν, reſpondet B Latinorum, ut patet in dictione πέμπω *mitto*, *pémbo*, & aliis. Vertitur aliquando in φ, ut βλάπτω, βλάφτω *noceo*, γλύπτω γλύφτω *ſcalpo*, & alia non pauca.

P, æquivalet R, initio dictionis ſemper ſpiritu aſpero notatur; cum verò ſunt duo (ut fere contingit in medio alicujus dictionis) primum leni notatur ſpiritu, ſecundum autem aſpero. Ponitur interdum loco λ, ut στέλνω στέρνω *mitto*; ſed hoc nimis corrupte: meliùs agitur dum ρ vertitur in λ, præcipuè in dictionibus externis, dicendo σκλίμα pro σκρίμα Italico, id eſt *gladiatura*, &c.

Σ, ſonum S, refert cum ſibilo, eſtque terminativa omnium prorſus nominum ac participiorum generis maſculini, ut ἀντώνιος *Antonius*, στέκοντας *ſtans*: item accuſativorum omnium tam maſculini, quam fœminini generis numeri pluralis, ut τοὺς καλοὺς *bonos*, τὲς ἀτυχίαις *iniquitates*: itemque nominativorum pluralium generis fœminini, ut ἀρεταῖς *virtutes* μανάδες *matres*, &c. Ponitur etiam in fine ſecundæ perſonæ omnium Verborum activorum numeri ſingularis, ut δέρνεις *verberas*, κλέφτεις *furaris*, & omnium temporum activæ & paſſivæ ſignificationis ejuſdem numeri (ſi imperfectum paſſivum excipias) ut ἔδερνες *verberabas*, ἔδηρες *verberaſti*, ἐδάρθηκες *verberatus es*, & hujuſmodi.

T, myſtica, ac ſalutaris litera ſonat T, verùm poſita poſt ν ſonum δ, aſſumit, ut ἄντρον *antrum* quaſi *andron*, & ἐνάντιον *contrarium*, *enandion*.

Υ, idem munus ſubit quod I, eſtque finalis quorundam gravitonorum generis neutrius, ut γλυκὺ *dulce*, βαρὺ *grave*: item & eorum quæ derivantur à Græcaliterali lingua in υον, ut δίχτυ à δίκτυον, & reliqua plura.

Φ, ſonum habet F, vel *ph*, ut φέρνω *fero*.

X, ſonus ejus literæ ſcriptura nequit oſtendi: qui tamen Florentinorum C. noverit, ejuſdem literæ pronunciationem non ignorabit, quamvis non tam aſperè ſit edenda. Sane ſi *chi* Gallicum careret ſibilo, & Italicum *ſci*, non longe diſtarent à Græco χ.

Ψ, valet *ps*, ut ψαλμὸς *Pſalmus*.

Ω, idem præſtat quod O, eſtque terminativa omnium Verborum activæ ſignificationis tam præſentis quam futuri, ut ἀγαπῶ *amo*, θέλω ἀγαπήσῃ *amabo*. Mutatur non raro à Græcaliterali in hac vernacula lingua in ου, ut à ζωμίδιον *juſculum*, ζουμὶ, à πωλῶ *vendo*, πουλῶ, & à μιμὼ *ſimia*, μαϊμοῦ, &c. Atque hæc de literis: jam nonnulla dicamus de Diphthongis.

Αι, correſpondet Latinæ diphthongo æ, in hanc terminantur prima, ſecunda, & tertia perſona ſingularis præſentis Verborum tam paſſivorum, quam deponentium. Item & tertia perſona pluralis ejuſdem temporis, & nominativi plurales nominum fœmininorum, & maſculinorum primæ, & ſecundæ declinationis.

Αυ, ut plurimum ſonat *af*, ut *αὐτὸς* ipſe *aftos*, interdum vero *αβ*, ut *αὐλὴ aula*, quaſi *αβλή*. Quare quoties poſt *αυ* ſequitur θ, ξ, ς, τ, φ, χ, edenda erit ut *af*, ſi vero poſt ipſam ponantur vocales, vel cæteræ aliæ conſonantes, ſupradictis exceptis, pronuncianda erit ut *αβ*.

Ει, facit *i*, eſtque terminativa ſecundæ & tertiæ perſonæ præſentis, & futuri activi Verborum barytonorum, ut *γράφεις γράφει*, & *θέλεις γράψεις*, *θέλη γράψῃ*.

Ευ, effertur ut *ef*, modò ut *εβ*, quando autem debeat pronunciari ut *ef*, quando vero ut *εβ*, obſervanda eſt ſupradicta regula de *αυ*.

Οι, æquivalet etiam *i*. Cujus terminationem amant omnes nominativi plurales nominum tertiæ & quartæ declinationis.

Ου, correſpondet *ou* Gallorum, ac ſonat *v* Italorum. Hanc terminationem habet ſecunda perſona imperfecti modi indicativi paſſivæ ſignificationis. Item omnes fere genitivi ſingulares nominum maſculini generis, & neutrius, ſi barytona excipias in *ας* & *ης*, & quæ deſinunt in *ις*. Item nonnulla nomina fœminina, ut *μαϊμοῦ ſimia*, &c.

Caput II.

De Accentibus & Spiritibus.

TRes habet vernacula hæc Græcorum lingua, ut literalis, accentûs, acutum videlicet, ut *λόγος*, gravem ut *τιμὴ*, & tandem circumflexum ut *τιμῶ*.

Loci accentuum ſunt quatuor, ultima, penultima, antepenultima, & præantepenultima. Ultima tres recipit accentus, non quidem omnes ſimul, cùm una dictio unius tantùm ſit capax accentus, ſed poteſt vel acutum, vel gravem, vel circumflexum, prout ratio exigit, ſuſcipere.

Accentum gravem habent omnia monoſyllaba, ut *τὶς*, *νὰ*, *δὰ*, &c. Item adverbia in *α*, quæ derivantur ab adverbiis Græcoliteralis linguæ in *ῶς* circumflexè, ut *σοφὰ doctè*, à *σοφῶς*, *καλὰ bene*, à *καλῶς*, & hujuſmodi plura. Nomina etiam neutra diſſyllaba in *ι*, ut *κερὶ cera*, *κορμὶ corpus*, & alia.

Accentum circumflexum ſuſcipiunt genitivi tam ſingulares, quam plurales, in quorum recti ultimâ accentus eſt vel acutus, vel gravis, vel circumflexus, ut *θεὸς Deus*, *θεοῦ*, *τιμὴ honor*, *τιμῆς*, *ἡ ἀρεταῖς virtutes*, *τῶν ἀρετῶν*. Eundem obſervant accentum accuſativi plurales nominum ſecundæ declinationis, & omnia verba circumflexa.

Penultima etiam duos admittit accentus, acutum videlicet & circumflexum: hunc ſuſcipit cùm penultima eſt naturâ longa, & ultima brevis in dictionibus plerunque diſſyllabis, ut *μοῦσα*, *θαῦμα*, &c. item in iis, quæ terminantur in *ωνας*, ut *αἰῶνας ſæculum*, *ἀγῶνας certamen*, & in participiis verborum circumflexorum, ut *κλυπῶντας verberans*, *ἀγαπῶντας amans*, & ſic de reliquis.

Acutum vero requirit cùm utraque eſt vel brevis, vel longa, ut *λόγος verbum*, *χώραις urbes*, vel longa per appoſitionem, ut *θάῤῥος fiducia*. Omnia neutra pluriſyllaba in *ι*, habent accentum acutum in penultima, ut *παιγνίδι ludus*, *ἀνθρωπάκι homunculus*. Item omnia pluriſyllaba cujuſcunque ſint generis, dummodo habeant ultimam longam, acuuntur in penultima, ſicuti & omnia verba quæ non ſunt circumflexa, ut *δυναμώνω corroboro*, *ςαθερώνω confirmo*, & alia.

Antepenultima duntaxat acuitur, ſi ultima fuerit brevis, ut *ἄνθρωπος homo*. Cæterùm nonnulli ex recentioribus Græcis non ſolent reſpicere ad ultimam ſyllabam, ſed Latinorum more habitâ ratione quantitatis penultimæ, antepenultimam acuunt, ſi penultima fuerit brevis, ut *ἁγιώτατη ſanctiſſima* pro *ἁγιωτάτη*, *ἄδικους injuſtos* pro *ἀδίκους*, &c. Melius tamen videtur & elegantius regulas accentuum obſervare literalis grammaticæ, ad quam velim confugias.

Præantepenultima verò acutum agnoſcit & circumflexum, acutum quidem in iis, quorum penultima eſt in *ια*, ut *ἀναγκάλλιασις exultatio*, *ἐνύκτιασεν nox facta eſt*, quaſi *ια*, unicam efficiat ſyllabam, & in *προπαροξυτόνοις*, quibus additur particula *νε*, ut *κάμετε*, *κάμετενε facitis*: circumflexum autem in iis quorum penultima circumflectitur, & iis additur articulus cum particula *νε*, ut *εἶδαλονε vidi illud*.

Jam ſpiritus in hac ipſa lingua iidem penitus ſunt qui in Græca literali, lenis videlicet, & aſper, iiſque eodem modo in utraque lingua utendum eſt. Quare non parum ſumet utilitatis, & commodi tam in orthographia, quàm in nominum declinatione, inflexionéque verborum is, qui Grammaticam Græcam apprimè calluerit.

Caput III.

De Partibus Orationis.

CUm octo ſint Orationis partes, Articulus ſcilicet, Nomen, Pronomen, Verbum, Participium, Adverbium, Præpoſitio, & Conjunctio, de iis ſingillatim habendus erit ſermo, ſi prius dixerimus quot caſus ac numeros vernacula Græcorum lingua admittat.

Quatuor igitur in quocunque numero caſus agnoſcit, nominativum, genitivum, accuſativum, & vocativum. Genitivus ultra propriam ſignificationem retinet etiam Dativi, ut *σοῦ δίδω tibi do*. Accuſativus vero non rarò ponitur loco genitivi, & præcipue pro articulo *τῶν*, ut *ἡ τιμήτους* pro *ἡ τιμὴ τῶν honor illorum*, & dicunt *ἕνα κομμάτι ψωμὶ* pro *ψωμιοῦ*, id eſt, *fruſtulum panis*.

Duo tantùm ſunt numeri tam verborum quàm nominum, ſingularis videlicet, & pluralis: reſpuit namque dualem numerum hæc lingua, utpote ſolis Atticis proprium, à quorum melliflua ſuavitate quamvis longe diſtet, ſuas tamen habet & Muſas & gratias.

Articuli nominibus præfigi debent; ſed quando, hoc opus hic labor eſt. Cæterùm vel uſus optimus erit præceptor, vel tua temet materna lingua docebit. Nam ſi tua lingua articulis utitur, ubi eos ponere in ipſa conaberis, ibidem collocabis in Græca. Exempli causâ, ſi Gallicè loquens dicas, *la feſte de Noſtre Dame*, eadem Græcè vertens enunciabis cùm articulo *ἡ ἑορτὴ τῆς θεοτόκου*: ſi vero dicas, *nous avons grande Feſte* abſque articulo, dices etiam Græcè, *ἐμεῖς ἔχομεν μεγάλην ἑορτήν*, nullo præpoſito articulo.

Adverte tamen in nomine, *θεὸς*, ſemper præponendum eſſe articulum, quamvis in aliis linguis non præponatur, dicendum enim ſemper eſt *ὁ θεὸς* cum articulo, unde cùm dicunt *gloria tibi Deus*, addentes articulum aiunt *δόξα σοι ὁ θεός*.

Adverte etiam Græcos vulgares carere articulis poſtpoſitivis, pro quibus Latinorum more relativis *qui, quæ, quod*, utuntur, poſtponentes *ὁποῖος, ὁποῖα, ὁποῖον*, ac præfigentes articulos, *ὁ, ἡ, τὸ*, ut *ὁ Πέτρος ὁ ὁποῖος Petrus qui*.

Tres

Tres sunt articuli præpositivi, à quibus genus nominum dignoscitur, ὁ masculini generis, ἡ fœminini, & τὸ neutrius. Sic autem flectuntur,

	Masc.	*Fœm.*	*Neut.*
Sing.	No. ὁ *hic.*	No. ἡ *hæc.*	No. τὸ *hoc.*
	Ge. τȣ̃	Ge. τῆς	Ge. τȣ̃
	Acc. τὸν	Ac. τὴν	Ac. τὸ
	Voc. ὦ	Voc. ὦ	Voc. ὦ
Pl.	No. οἱ *hi*	No. αἱ vel ἡ *hæ*	No. τὰ *hæc*
	Ge. τῶν	Ge. τῶν	Ge. τῶν
	Ac. τȣ̀ς	Ac. ταῖς vel τῆς	Ac. τὰ
	Vo. ὦ	Vo. ὦ	Vo. ὦ

Ex his facilè colligi potest quàm malè alij notent in plurali articulũ fœmininum per οἱ diphthongum, quæ soli masculino generi convenire debet. ἡ vel τῆς videtur Ionica loquutio, cujus est mutare α in η, nec temerè usurpari potest pro αἱ & ταῖς.

Caput IV.

De Nomine.

Quæ de Nominum divisione inseri hoc loco possent, utpote satis dilucida ex aliorum Grammaticis, ne in iis recensendis tempus terere videar prætermittam. Dicam tantùm quæ propria censeo in hac lingua.

Variæ igitur multiplicésque sunt nominum terminationes, quæ varias etiam sortiuntur declinationes, quarum numerus licèt communiter quaternarius assignetur, à me tamen majoris claritatis ergo sextuplex tradetur. Erũt quippe declinationes quatuor ἰσοσύλλαβοι, id est *parisyllabæ*, una partim ἰσοσύλλαβος, & partim περιττοσύλλαβος, quæ in plurali tantùm incrementum suscipit; altera demum omnino περιττοσύλλαβος, quæ in utroque numero incrementum admittit.

Prima nominum declinatio est tantùm masculinorum in ας & ης, quorum genitivus in ου, licèt satis barbarè, & nimis corruptè apud vulgus exeat in α, vel in η, juxta terminationem nominativi, cùm id propriè contingat in accusativo additâ ν, quam tamen nonnulli abjiciunt. Pluralis est in αις, genitivus in ῶν, accusativus & vocativus, ut nominativus.

Exemplum in ας.

Sing.	*Plur.*
No. ὁ ταμέας *promus.*	No. οἱ ταμέαις
Ge. τȣ̃ ταμέȣ	Ge. τῶν ταμειῶν
Acc. τὸ ταμέαν	Ac. τȣ̀ς ταμέαις
Voc. ὦ ταμέα	Vo. ὦ ταμέαις.

Exemplum in ης.

Sing.	*Plur.*
Nom. ὁ κλέφτης *fur.*	Nom. οἱ κλέφταις
Gen. τȣ̃ κλέφτȣ	Gen. τῶν κλεφτῶν
Acc. τὸ κλέφτην	Acc. τȣ̀ς κλέφταις
Voc. ὦ κλέφτη	Voc. ὦ κλέφταις.

Adverte quædam nomina propria in ας oxytona posse terminare genitivum singularem & in ου, & in α, ut ὁ Πυθαγόρας, τȣ̃ Πυθαγόρȣ, & Πυθαγόρα, quædam vero in ᾶς circumflexa retinere tantùm α in genitivo, ut ὁ Λȣκᾶς, τȣ̃ Λȣκᾶ, &c.

Secunda declinatio fœmininis duntaxat gaudet nominibus; quorum nominativus est in α vel η, genitivus in ας vel ης, juxta recti vocalem. Accusativus autem in αν vel ην, prout fuerit ultima vocalis nominativi.

Exemplum in α.

Sing.	*Plur.*
Nom. ἡ φιλία *amicitia.*	Nom. ἡ φιλιαῖς
Gen. τῆς φιλιᾶς	Gen. τῶν φιλιῶν
Acc. τὴν φιλιάν	Acc. ταῖς φιλιαῖς
Voc. ὦ φιλιά	Voc. ὦ φιλιαῖς.

Exemplum in η.

Sing.	*Plur.*
Nom. ἡ γνώμη *opinio.*	Nom. ἡ γνώμαις
Gen. τῆς γνώμης	Gen. τῶν γνωμῶν
Acc. τὴν γνώμην	Acc. ταῖς γνώμαις
Voc. ὦ γνώμη	Voc. ὦ γνώμαις.

Nota hîc vocativum singularem & pluralem similem esse utrique nominativo; quod non contingit in prima declinatione, in qua vocativus singularis amittit ς. Item genitivum pluralem notari semper accentu circumflexo, ut fit etiam in prima.

Tertia declinatio omnia genera nominum complectitur, quorum masculina, muliebria, & communia terminationem habent in ος, neutra verò in ον, vel in ο, genitivus singularis in ου, accusativus in ον, & vocativus in ε.

Exemplum masculinorum in ος.

Sing.	*Plur.*
No. ὁ λογισμὸς *cogitatio.*	No. οἱ λογισμοὶ
Ge. τȣ̃ λογισμȣ̃	Ge. τῶν λογισμῶν
Ac. τὸ λογισμὸν	Ac. τȣ̀ς λογισμȣ̀ς
Vo. ὦ λογισμὲ	Vo. ὦ λογισμοὶ.

Exemplum fœmininorum in ος.

Sing.	*Plur.*
No. ἡ ἔρημος *solitudo.*	Nom. ἡ ἔρημοι
Ge. τῆς ἐρήμȣ	Gen. τῶν ἐρήμων
Ac. τὴν ἔρημον	Acc. ταῖς ἐρήμȣς
Vo. ὦ ἔρημε	Voc. ὦ ἔρημοι.

Hoc eodem modo flectuntur communia, additis præpositivis articulis ὁ & ἡ, ut ὁ & ἡ παρθένος *virgo*, τȣ̃ καὶ τῆς παρθένȣ, &c.

Exemplum neutrorum in ον.

Sing.	*Plur.*
No. τὸ δένδρον *arbor.*	No. τὰ δένδρα
Ge. τȣ̃ δένδρȣ	Ge. τῶν δένδρων
Ac. τὸ δένδρον	Ac. τὰ δένδρα
Vo. ὦ δένδρον	Vo. ὦ δένδρα.

Sciendum autem hîc est, nomina neutra tres casus habere similes in quocunque numero, rectum videlicet, accusativum & vocativum; quod non tam verùm est in hac declinatione, quàm etiam in cæteris aliis, quæ neutra nomina continent.

Quarta declinatio est masculinorum in ας & ης, quorum flexio partim convenit cum nominibus primæ declinationis, partim verò cum nominibus tertiæ. Horum igitur genitivus singularis est in ου, accusativus & vocativus in α vel η, juxta terminationem nominativi.

Exemplum in ας.

Sing.	*Plur.*
No. ὁ σάλιακας *cochlea.*	No. οἱ σαλιάκοι
Ge. τȣ̃ σαλιάκȣ	Ge. τῶν σαλιάκων
Ac. τὸ σάλιακα	Ac. τȣ̀ς σαλιάκȣς
Vo. ὦ σάλιακα	Ac. ὦ σαλιάκοι.

Exemplum in ης.

Sing.	*Plur.*
No. ὁ μάϛορης *artifex.*	No. οἱ μαϛόροι
Ge. τȣ̃ μαϛόρȣ	Ge. τῶν μαϛόρων
Ac. τὸ μάϛορη	Ac. τȣ̀ς μαϛόρȣς
Vo. ὦ μάϛορη	Vo. ὦ μαϛόροι.

Animadvertas velim in hac declinatione semper nominativum, & vocativum pluralem debere acui in penultima: vocativum verò singularem acui in antepenultima si nomen sit trisyllabum; si verò quadrisyllabum in præantepenultima, sive quod idem est, servare semper accentum sui nominativi, ut ex allatis exemplis licet colligere.

Quinta declinatio amplectitur tam masculina in

in ᾶς & ῆς barytona, quàm in ις ὀξύτονα, & fœminina in α, quorum obliqui singulares retinent recti vocalem ablatâ ς in masculinis, & additâ in fœmininis. Pluralis verò nominativus est plurisyllabus in άδες vel ȣ̃δες, genitivus in ων, accusativus & vocativus similes sunt nominativo.

Exemplum in ᾶς.

Sing.	Plur.
No. ὁ μασκαρᾶς *nugator.*	No. οἱ μασκαράδες
Ge. τȣ̃ μασκαρᾶ	Ge. τῶν μασκαράδων
Ac. τὸν μασκαρᾶ	Ac. τȣ̀ς μασκαράδες
Vo. ὦ μασκαρᾶ	Vo. ὦ μασκαράδες.

Exemplum in ῆς.

Sing.	Plur.
No. ὁ κριτὴς *judex.*	No. οἱ κριτάδες
Ge. τȣ̃ κριτῆ	Ge. τῶν κριτάδων
Ac. τὸν κριτῆ	Ac. τȣ̀ς κριτάδες
Vo. ὦ κριτῆ	Vo. ὦ κριτάδες.

Exemplum in ις.

Sing.	Plur.
No. ὁ κύρις *dominus.*	No. οἱ κυρȣ̃δες
Ge. τȣ̃ κύρι	Ge. τῶν κυρȣ́δων
Ac. τὸν κύρι	Ac. τȣ̀ς κυρȣ̃δες
Vo. ὦ κύρι	Vo. ὦ κυρȣ̃δες.

Adverte composita ex isto nomine κύρις, ut νοικοκύρεις, καραβοκύρεις, &c. formare nominativum pluralem in ιδες non in ȣ̃δες, dicimus enim νοικοκύρειδες, καραβοκύρειδες, retinentes ι, in omnibus obliquis.

Exemplum fœminini in α.

Sing.	Plur.
No. ἡ μάνα *mater.*	No. αἱ μανάδες
Ge. τῆς μάνας	Ge. τῶν μανάδων
Ac. τὴν μάνα	Ac. ταὶς μανάδες
Vo. ὦ μάνα	Vo. ὦ μανάδες.

Ex quibus colligi potest, nomina in ας & ης masculina, & fœminina in α, habere nominativum pluralem in άδες, sola verò masculina in ις in ȣ̃δες.

Sexta, & ultima declinatio continet tantùm nomina περιτλοσύλλαβα neutrius generis, quorum terminatio est in α vel ι, genitivus plurisyllabus in ȣ, ac cæteri casus ut nominativus. His addi possunt nomina neutra in υ.

Exemplum in α.

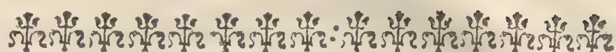
Sing.	Plur.
No. τὸ κρίμα *peccatum.*	No. τὰ κρίματα
Ge. τȣ̃ κριμάτȣ	Ge. τῶν κριμάτων
Ac. τὸ κρίμα	Ac. τὰ κρίματα
Vo. ὦ κρίμα	Vo. ὦ κρίματα.

Adverte hæc nomina desinentia in α, posse etiam terminare genitivum singularem in ος, juxta regulam Græcoliteralis Grammaticæ, ut si quis pro κριμάτȣ diceret κρίματος, pro ϛομάτȣ ϛόματος, & sic de reliquis.

Exemplum in ι.

Sing.	Plur.
No. τὸ παιδὶ *puer.*	No. τὰ παιδιά
Ge. τȣ̃ παιδιȣ̃	Ge. τῶν παιδιῶν
Ac. τὸ παιδὶ	Ac. τὰ παιδιά
Vo. ὦ παιδὶ	Vo. ὦ παιδιά.

Observandum est hoc loco apud quosdam non circumflecti genitivum singularem, & pluralem nominum desinentium in ι, quum dicunt τȣ̃ παιδίȣ, & τῶν παιδίων cum accentu acuto. Verùm communis usus utrosque circumflectit, quem etiam sequendum esse censemus, cùm ipse hac in re non minimi sit ponderis, ac momenti.

Appendix Prima.

De Heroclitis, Verbalibus, & Numeralibus.

Heteroclita nomina dicuntur, quæ vel novam sortiuntur flexionem in plurali diversam à singulari, vel genus mutant aut accentum, vel peculiarem quendam declinandi modum, irregularem tamen constituunt. Ad primum genus heteroclitorum revocari possunt omnia nomina fœminina in ις, quorum flexionem unius exemplo satis ediscere poteris.

Exemplum in ις.

Sing.	Plur.
No. ἡ πίϛις *fides.*	Nom. ἡ πίϛαις
Ge. τῆς πίϛις vel πίϛεως	Gen. τῶν πίϛεων
Ac. τὴν πίϛιν	Acc. ταῖς πίϛαις
Vo. ὦ πίϛι	Voc. ὦ πίϛαις.

Ex nominibus masculinis in ος, nullum reperio quod sit heteroclitum, præter nomen λόγος, quod in singulari masculini est generis, in plurali verò neutrius, & sic declinatur.

Sing.	Plur.
No. ὁ λόγος *verbum.*	Nom. τὰ λόγια
Ge. τȣ̃ λόγȣ	Gen. τῶν λογίων
Ac. τὸν λόγον	Acc. τὰ λόγια
Vo. ὦ λόγε	Voc. ὦ λόγια.

Huic addi potest nomen fœmininum ὄξοδος, quod cùm sit tertiæ declinationis, variat tamen in plurali terminationem accusativi, communiter enim pro τὰς ὄξοδȣς, ponitur τὰς ὄξοδαις, quæ est terminatio accusativi pluralis secundæ declinationis.

At verò neutra omnia in ος, ut ἄνθος *flos*, κέρδος *lucrum*, &c. & nonnulla in ον, ut δένδρον *arbor*, loco α in nominativo plurali reponunt η; dicimus enim ἄνθη *flores*, κέρδη *lucra*, & δένδρη *arbores*, quorum genitivus est in ῶν circumflexè.

Nomen ῥίγας *Rex*, quamvis quintæ declinationis, quia tamen accentum mutat, & terminationem in genitivo singulari, ideò non immeritò inter heteroclita annumeramus. Dicetur igitur in genitivo pro τȣ̃ ῥίγα juxta regulam τȣ̃ ῥιγὸς; cæteri casus tam singulares, quàm plurales sequuntur flexionem quintæ declinationis.

Nomina propria virorum in ȣ̃ς & ως, ac mulierum in ȣ & ω, non declinantur nisi in singulari, & retinent ȣ vel ω in omnibus obliquis. At verò substantiva in ȣ̃ς in utroque numero declinantur. Singula propriis exemplis elucescent.

Exemplum virorum in ȣ̃ς & ως.

Sing.	Sing.
No. ὁ Ἰησȣ̃ς *Iesus.*	No. ὁ Μίνως *Minos.*
Ge. τȣ̃ Ἰησȣ̃	Ge. τȣ̃ Μίνως
Ac. τὸν Ἰησοῦν	Ac. τὸν Μίνων
Vo. ὦ Ἰησȣ̃.	Vo. ὦ Μίνως.

Exemplum mulierum in ȣ & ω.

Sing.	Sing.
No. ἡ μαϊμȣ̀ *simia.*	No. ἡ Λητὼ *Latona.*
Ge. τῆς μαϊμȣ̀	Ge. τῆς Λητὼ
Ac. τὴν μαϊμȣ̀	Ac. τὴν Λητὼ
Vo. ὦ μαϊμȣ̀.	Vo. ὦ Λητώ.

Exemplum substantivorum in ȣ̃ς.

Sing.	Plur.
Nom. ὁ νȣ̃ς *mens.*	Nom. οἱ νόοι
Gen. τȣ̃ νȣ̃	Gen. τῶν νόων

Acc.

Acc. τ̃ νοῦν	Acc. τὲς νόες
Voc. ὦ νῦ	Voc. ὦ νόοι.

Nomen item πολὺς & πολὺ heteroclitum est, licèt fœmininum πολλὴ nequaquam sit, cùm observet regulas secundæ declinationis. Quare sit exemplum masculini πολὺς, & neutrius πολὺ.

Sing.	*Plur.*
No. ὁ πολὺς *multus.*	Nom. οἱ πολλοὶ
Gen. τ̃ πολλῦ	Gen. τῶν πολλῶν
Acc. τ̃ πολλῦ	Acc. τὲς πολλὲς
Voc. ὦ πολὺ	Voc. ὦ πολλοί.

Sing.	*Plur.*
No. τὸ πολὺ *multum.*	Nom. τὰ πολλὰ
Gen. τ̃ πολλῦ	Gen. τῶν πολλῶν
Acc. τὸ πολὺ	Acc. τὰ πολλὰ
Voc. ὦ πολὺ	Voc. ὦ πολλά.

His adde omnia nomina in ὺς barytona ut βαρὺς, γλυκὺς, & alia, quæ sic flectuntur.

Sing.	*Plur.*
No. ὁ βαρὺς *gravis.*	Nom. οἱ βαρεῖς
Ge. τ̃ βαρῦ	Gen. τῶν βαρυῶν
Acc. τ̃ βαρῦ	Acc. τὲς βαρεῖς
Voc. ὦ βαρὺ	Voc. ὦ βαρεῖς.

Neutra eorum in ὺ, non sunt irregularia, sed pertinent ac reducuntur ad ultimam declinationem, & eodem modo declinantur quo desinentia in ὶ. atque hæc de heteroclitis.

Verbalia quædam deducuntur à præsente, versa ω in η, si aliqua præcedat consonans, vel simplex vocalis, sic à νικῶ formatur νίκη *victoria*, & à βοῶ βοὴ *clamor*: si verò vocalem ω, præcedat diphthongus ευ, tunc ω mutatur in α, & υ in ι, unde à δȣλεύω fit δȣλεία *servitus*, & à φλωχεύω φλωχεία *paupertas*. Verùm si ante ω, ponatur ȣ diphthongus, ω quidem vertitur in η, at υ abjicitur, ut ἀκȣ́ω *audio*, ἀκοὴ *auditus*.

Ex verbis in γω, quorum penultima est ευ, formantur etiam verbalia in η, rejectâ υ, ut ex φεύγω φυγὴ *fuga*. Ea verò quæ vel solam ε habent, vel junctam cum ι in penultima, mutant ω in ος, ε in ο, & abjiciunt ι, ut λέγω λόγος *verbum*, σπείρω σπόρος *semen*. Sunt etiam alia verba in γω, quorum penultima est in α, & hæc verbale formant in ι, ut φάγω φαγὶ *cibus*, & additione το, φαγῖτο. Verba etiam in δῶ circumflexa, verbalia habent in ι, ut τραγȣδῶ *cano*, τραγȣ̃δι *cantus*, & λȣλȣδῶ *floreo*, λȣλȣ̃δι *flos*. At in νῶ, & θῶ formant verbalia in ος, ut πονῶ *doleo*, πόνος *dolor*, & ποθῶ *desidero*, πόθος *desiderium*. Tandem ex verbis in μνω effingi possunt verbalia in μα rejectâ ν, ut à κάμνω *facio*, κάμωμα *factum*.

Quædam autem suam desumunt originem ab aoristo activo, & hæc vel desinunt in μα & μὸς, vel in ις, vel in ια.

Verbalia in μα & μὸς formantur à prima persona aoristi primi, qui si fuerit in σα verborum barytonorum formabit suum verbale ponendo inter ς & α, μ, ut ἀκȣ́ω *audio*, aoristus primus est ἄκȣσα, hinc interpositâ μ, inter ς & α, fit ἄκȣσμα *auditio*, & versâ μα in μὸς ἀκȣσμὸς *nominis fama*. Dixi verborum barytonorum, quia aoristi verborum circumflexorum mutant simpliciter σα in μα, & rejiciunt ε, si fuerit augmentum syllabicum, ut κινῶ ἐκίνισα, σα in μα, & ablato ε, augmento syllabico, κίνιμα *motus*.

Verbum δένω *ligo*, quamvis barytonum, & aoristum habeat in σα, ejus tamen verbale exit in μα, & non in σμα, ut ἔδεσα, δέμα *vinculum*, & additione τι, δεμάτι *fasciculus*.

Si ultima aoristi fuerit in λα, vel ρα, formanda erunt verbalia in μα, & μὸς, interpositione μ, & ablatione augmenti. Quòd si ejus penultima fuerit ει, rejicienda est ι; si verò η tantùm verti debet in α, ut σπείρω *semino*, ἔσπειρα, σπέρμα *semen*, δαίρνω *verbero*, ἔδηρα, δαρμὸς *verberatio*.

Tandem verbalia in ις, ια, & μιὸ deducuntur à secunda persona ejusdem aoristi mutando ε in ι, & abjiciendo ε, si fuerit augmentum syllabicum, ut ab ἐκίνησες, κίνησις *motus*, ab ἐπορπάτησες *ambulasti*, πορπατησιὰ *ambulatio*, & ab ἔκλεψες *furatus es*, κλεψιμιὸ *furtum*. Adverte tamen characteristicam ν, vertendam esse in ς, ut ab ἔκρινες *judicasti*, fit κρίσις *judicium*, mutatâ ν in ς, ε in ι, & rejecto augmento.

Atque hæc de derivatione verbalium substantivorum, nam de adjectivis infrà suo loco dicendum. Illud tantùm addo, ex ipsis substantivis derivari alia nomina substantiva in άκι, -ίτζα, ȣ̃λα, & όπȣλον, quæ diminutionem significant, ut à μάτι *oculus*, ματάκι *ocellus*, à καρδία *cor*, καρδίτζα *corculum*, à ψυχὴ *anima*, ψυχȣ̃λα *animula*, & ab εὐαγγέλιον *evangelium*, εὐαγγελιόπȣλον *evangeliolum*, &c.

Jam dicamus de numeralibus, quorum aliqua sunt cardinalia, ut loquuntur, alia ordinis.

Cardinalia sunt hæc.

	Masc.	*Fœm.*	*Neut.*
Sing. N.	ἕνας *unus.*	μία *una.*	ἕνα *unum.*
G.	ἑνὸς vel ἑνȣ̃	μιᾶς	ἑνȣ̃
A.	ἕναν vel ἕνανε	μιὰν	ἕνα.

Hinc composita masculini generis καθένας *unusquisque*, κανένας *nullus*, vel κανεὶς à literali εἷς, & fœminini πασαμία *unaquæque*, & καμία *nulla*, & neutrius καθένα, & per syncopen κάθε *unumquodque*, & κανένα *nullum*, eodem prorsus modo flectuntur, quo primitiva ἕνας, μία, ἕνα, paritérque carent numero plurali, & vocativo.

Δύο *duo*, est omnino indeclinabile omnisque generis, cùm dicatur οἱ, αἱ κὴ τὰ δύο, in omnibus casibus solos articulos variando; reperitur tamen interdum genitivus τῶν δυονῶν *duorum*.

Τρεῖς *tres*, est commune, cujus genitivus τριῶν, acc. τρεῖς. Neutrum habet τὰ τρία *tria*. gen. τριῶν. acc. τρία.

Τέσσαρες *quatuor*, etiam est masculini ac fœminini generis, ge. τεσσάρων. acc. τέσσαρες. Neutrum est τὰ τέσσαρα. ge. τεσσάρων. acc. τέσσαρα. Atque ab his usque ad ἑκατὸν *centum* sunt indeclinabilia, ut πέντε *quinque*, ἕξη *sex*, ἑφτὰ *septem*, ὀκτὼ *octo*, ἐννεὰ *novem*, δέκα *decem*, ἕνδεκα *undecim*, δώδεκα *duodecim*, (δεκατρία vel δεκατρεῖς *tredecim*, δεκατέσσαρα vel δεκατέσσαρες *quatuordecim*, apud modernos Græcos declinantur,) δεκαπέντε *quindecim*, δεκάξη *sexdecim*, δεκαφτὰ *septendecim*, δέκα ὀκτὼ *decem & octo*, δέκα ἐννεὰ *decem & novem*. εἴκοσι *viginti*, εἴκοσι ἕνα *viginti unum*, &c. τριάντα *triginta*, σαράντα *quadraginta*, πενήντα *quinquaginta*, ἑξήντα *sexaginta*, ἑβδομήντα *septuaginta*, ὀγδοήντα *octoginta*, ἐννενήντα *nonaginta*, ἑκατὸ *centum*. Hinc jã incipiunt declinari οἱ διακόσιοι, ἡ διακόσιαις, τὰ διακόσια *ducenti*, &c. τριακόσιοι *trecenti*, &c. χίλιοι, χίλιαις, χίλια *mille* hinc δύο χιλιάδες *duo mille*, τρεῖς χιλιάδες *tria millia*, τέσσαρες χιλιάδες *quatuor millia*, &c. usque ad ἕνα μιλιοῦνι *millionem* generis neutrius, unde δύο μιλιοῦνια *duo milliones*, & sic deinceps.

Ordinalia sunt πρῶτος *primus*, δεύτερος *secundus*, τρίτος *tertius*, τέταρτος *quartus*, πέμπτος *quintus*, ἕκτος *sextus*, ἕβδομος *septimus*, ὄγδοος *octavus*, ἔννατος *nonus*, δέκατος *decimus*, ἐνδέκατος *undecimus*, δωδέκατος *duodecimus*, δέκατος τρίτος *tertius decimus*, δέκατος τέταρτος *decimus quartus*, &c. εἰκοστὸς *vigesimus*, εἰκοστὸς πρῶτος *vigesimus primus*, &c. τριακοστὸς *trigesimus*, τεσσα-

ρακοςὸς *quadragesimus*, πενηκοςὸς *quinquagesimus*, ἑξηκοςὸς *sexagesimus*, ἑβδομηκοςὸς *septuagesimus*, ὀγδοηκοςὸς *octuagesimus*, ἐννενηκοςὸς *nonagesimus*, ἑκατοςὸς *centesimus*, διακοσιοςὸς *ducentesimus*, τριακοσιοςὸς *trecentesimus*, τετρακοσιοςὸς *quadringentesimus*, &c. χιλιοςὸς *millesimus*, χιλιοςὸς πρῶτος *millesimus primus*, & quæ sequuntur.

Appendix Secunda.

De Adjectivis, Comparativis, & Superlativis.

ADjectiva sunt quæ propriis ac substantivis nominibus præfiguntur: horum autem quædam sunt in ος, quædam in ης; alia in ᾶς, alia in ῖς, alia denique in ὺς. De uniuscujusque terminatione singillatim agendum hoc loco.

Et primò quidem adjectiva in ος pertinent ad tertiam declinationem, quorum si terminatio fuerit in ος purum, quod scilicet non subsequitur consonans, sed vocalis, aut diphthongus, fœminina desinent in α, ut ἄγειος *ferus*, ἄγεια *fera*, ἄγειον *ferum*. Unum excipe ὄγδοος *octavus*, ὀγδόη *octava*. Si verò sint in ος non purum, habebunt fœminina in η, ut καλὸς, καλὴ, καλὸν *bonus*, *bona*, *bonum*, quæ ad secundam declinationem revocari debent; neutra verò in ον tertiæ declinationis.

Adjectiva in ης quædam sunt primæ, quædam quintæ declinationis, utraque fœminina formant vel in εια secundæ declinationis, ut κλέφτης *fur*, κλέφτεια. ἀκαμάτης *negligens*, ἀκαμάτεια: vel in σα illud addendo, ut χωριάτης *rusticus*, χωριάτισσα *rustica*, &c. quæ semper retinent accentum penultimæ sui masculini, ut patet in exemplis allatis, exceptis duntaxat adjectivis in ρης, quorum fœminina non observant accentum penultimæ, ut διακονάρης *mendicus*, διακοναριὰ *mendica*, & ψωμαλάρης *mendax*, ψωμαλαριὰ, &c. atque hæc omnia neutris carent.

At verò in ας sunt quintæ declinationis, & formant fœminina aliquando in αινα, ut φαγὰς *vorax*, φάγαινα *vorax*; sæpissimè in ισσα, ut βασιλιὰς *Imperator*, βασίλισσα *Imperatrix*, ῥήγας *Rex*, ῥήγισσα *Regina*, & alia plura quæ neutrum penitus ignorant.

Quæ desinunt in ις ad sextam declinationem referuntur, & habent fœminina in ιὰ secundæ declinationis, neutra verò in ι, sextæ declinationis, ut μακρὶς, μακριὰ, μακρὶ *longus*, *longa*, *longum*. Nomen κύρις *Dominus*, fœmininum habet κυρὰ, non verò κυρία, nec format neutrum in ι.

Tandem adjectiva in υς sunt etiam sextæ declinationis, ex quibus formantur fœminina in εῖα secundæ declinationis, & neutra in ὺ sextæ, ut γλυκὺς, γλυκεῖα, γλυκὺ *dulcis*, & *dulce*. βαρὺς, βαρεῖα, βαρὺ *gravis*, & *grave*, & hujusmodi plura.

Jam Comparativa in τερος, & Superlativa in τατος ex iis præcipuè deducuntur adjectivis, quorum terminatio est in ος, ις, & υς; alia enim explicant sua comparativa, vel per πλέα, vel per μεγαλήτερος, η, ον, superlativa verò per μεγαλώτατος, η, ον, ut cùm dicimus πλέα ἀκαμάτης *negligentior*, μεγαλώτατος φαγὰς *edacissimus*, & ὁ μεγαλήτερος ἄρχοντας τ̃ χώρας *totâ urbe nobilior*.

Quâ tamen ratione Comparativa, & Superlativa formentur ab adjectivis in ος, ις, & υς, quæve litera dematur, mutetúrque vocalis, sequentibus clarum fiet exemplis.

ος { ἄγριος, ἀγριώτερος, ἀγριώτατος *sylvestris*. / ἔνδοξος, ἐνδοξότερος, ἐνδοξότατος *gloriosus*. / σοφὸς, σοφώτερος, σοφώτατος, *sapiens*. }

ις < μακρὶς, μακρίτερος, μακρίτατος, *longus*.

υς < βαρὺς, βαρύτερος, βαρύτατος, *gravis*.

Ex his facilè colligere potes, adjectiva in ος, quorum penultima est longa, servare ο, in comparativis ac superlativis; mutare verò in ω, cùm sit brevis.

Adverte etiam in hac lingua, ex adjectivis in ος non purum, formari quidem comparativa in τερος, & superlativa in τατος, sed mutari ο in η, in solis comparativis: sic à καλὸς *bonus* fit καλήτερος *melior*, à χοντρὸς *crassus*, χοντρήτερος *crassior*, à μεγάλος *magnus*, μεγαλήτερος *major*, &c. Posset aliquis dicere hujusmodi comparativa desumi à fœmininis καλὴ, χοντρὴ, & μεγάλη addito τερος, sed tunc cave ne dicas superlativa καλήτατος, χοντρήτατος, & μεγαλήτατος, hæc enim semper respiciunt masculina; quare dicendum erit καλώτατος *optimus*, χοντρώτατος *crassissimus*, & μεγαλώτατος *maximus*.

Adverte item adjectivum φίλος non habere comparativum in τερος, & superlativum in τατος, sed illa exprimere per μεγαλήτερος, & μεγαλώτατος, ut μο̃ ἦ τοῦτος μεγαλήτερος φίλος *est hic mihi magis amicus*, & μεγαλώτατος φίλος *amicissimus*.

Ex adjectivis in ὺς, πολὺς tantùm est irregulare, hujus enim comparativum est vel πολλότερος à πολλὸς inusitato, vel περισσότερος à περισσὸς, unde in plurali περισσότεροι *major pars*, vel *plerique*: superlativum verò πολλότατος *quàm multus* à πολλὸς. Atque hæc de gradibus comparativis & superlativis, superest ut nonnulla dicamus de adjectivorum derivatione, ut completam de illis habeamus doctrinam.

Adjectiva quædam sunt primitiva, ut καλὸς *bonus*, quædam derivata, ut τουρκόπουλος *parvus Turca*. A primitivis deducuntur alia, quæ diminutiva dicuntur, quorum terminationes sunt in οῦτζικος, η, ον, & in όπουλος, α, ον, ut καλὸς *bonus*, καλοῦτζικος, η, ον, *subbonus*, *a*, *um*, & ῥωμηὸς *græcus*, ῥωμηόπουλος, α, ον, *græculus*, *a*, *um*, & similia.

A substantivis fœminini generis in α, modò exeunt adjectiva in ᾶς, ut à γλῶσσα *lingua*, γλωσσᾶς *loquax*: modò in κὸς ut à καρδιὰ *cor*, καρδιακὸς *cordialis*: modò in ρης ut à βάρκα *cymba*, βαρκάρης *portitor*: modò in ένης, ut à γυναῖκα *mulier*, γυναικένης *muliebris*: modò in τερὸς, ut à ζημιὰ *damnum*, ζημιατερὸς *damnificus*; & tandem in νος, ut à καπέλα *sacellum*, καπελάνος *sacrarij custos*.

Idem præstandum est si à neutris deducenda sunt adjectiva, cum hac tamen differentia, quòd nominativo plurali addenda sint ς, ρης, τὸς, ινὸς & εικος, ubi in fœmininis soli nominativo singulari imponebantur, sic à κέρατα *cornua*, additione ς, fit κερατᾶς *cornutus*, à παραμύθια *fabulæ*, additione ρης, παραμυθιάρης *fabulosus*, à γένεια *barba*, γενειάτος *barbatus*, à ψώματα *mendacia*, ψωματινὸς, & ψωματάρικος *mendax*, & hujusmodi plura.

Substantiva fœminina in η, modò sua formant adjectiva in ηρὸς, ut τόλμη *audacia*, τολμηρὸς *audax*; modò in ερὸς, ut βλάβη *noxia*, βλαβερὸς *noxius*: modò in τερὸς, ut λύπη *tristitia*, λυπητερὸς *tristis*: modò in τικὸς, & ιος, ut τιμὴ *honor*, τιμητικὸς & τίμιος *honorificus*, & denique in ρᾶς verso η in α, ut μύτη *nasus*, μυταρᾶς *nasutus*.

Sic etiam à substantivis in ος deduci possunt adjectiva in ερὸς, ut à δόλος *dolus*, δολερὸς *dolosus*, à φόβος *timor*, φοβερὸς *timendus*, &c. in ικὸς, ut à τέλος *finis*, τελικὸς *finalis*, τόπος *locus*, τοπικὸς *localis*, & alia: in ιος, ut ab οὐρανὸς *cælum*, οὐράνιος *cælestis*: in εινος, ut ab ἀετὸς *aquila*, ἀετεινὸς *aquilinus*: in ινὸς, ut ab ἄνθρωπος *homo*,

ἀνθρωπι

ἀνθρώπινὸς *humanus*; & tandem in ιάρικος, ut à ῥόζος *nodus*, ῥοζιάρικος *nodosus*, κόμπος κομπιάρικος, & similia.

A neutris in ον fiunt adjectiva in ένιος & ινος, ut à ξύλον *lignum*, ξυλένιος, & ξύλινος *ligneus*: item in ικὸς, ut à πρόσωπον *persona*, προσωπικὸς *personalis*. At neutrorum in ι, adjectiva exeunt vel in άρης, ut γεράκι *accipiter*, γερακάρης *accipitrarius*: vel in άτος, ut μυςάκι *mystax*, μυςακάτος *mystacem habens magnum*: vel in τικος, ut σκυλὶ *canis*, σκυλίτικος *caninus*, vel sæpissime in ᾶς, ut ψάρι *piscis*, ψαρᾶς *piscator*, μυλάρι *mulus*, μυλαρᾶς *mulio*, & hujusmodi plura.

Fœminina in ις, quæ non sunt verbalia habent adjectiva simpliciter in τικὸς, ut πόλις *urbs*, πολιτικὸς *urbanus*, verbalia verò si sint in σις mutant ς in τ, ut κίνησις *motus*, κινητικὸς *motivus*; si verò in ψις, vel ξις, ψ vertetur in φ, & ξ in κ, ut βλάψις, (quod tamen non est in usu) βλαφτικὸς *damnificus*, & φύλαξις *conservatio*, φυλακτικὸς *conservativus*.

Sunt etiam non exigui numeri adjectiva, quæ suam desumunt originem à verbis, quorum alia sunt in άτος, alia in μος, alia in ηρὸς, quædam in τὴς, & τικὸς, alia demum in τὸς; horum autem formationem is omnium optimè tenebit, qui Græcoliteralem Grammaticam inprimis calluerit: Verùm ne rudis & Tyro, & τῶν ἑλληνικῶν μαθημάτων *penitus* ἄγευςος, ab hac nostra Græco-vulgari lingua longè videatur arceri, has sibi regulas observandas proponat.

Primùm adjectiva in άτος derivari à præsenti, mutato ω in α, & additâ τος, ut à φεύγω *fugio*, φευγάτος *fugitivus*: item in ηρὸς mutato ω in η, ut à πνίγω *suffoco*, πνιγηρὸς *suffocatorius*: item in μος, & præcipuè à verbis in ίζω versa ζω in μος, ut à γνωρίζω *cognosco*, γνώριμος *cognitus*: item in κὸς mutatione ω in ι, ut à γράφω *scribo*, γραφικὸς, *qui pertinet ad scripturam*.

Secundò adjectiva in τικὸς, τὴς & τὸς, deduci à prima persona Aoristi activi, versâ ultima syllaba in τικὸς, τὴς & τὸς, rejectóque augmento, ut ab ἐκίνησα *movi*, fiunt κινητικὸς *motivus*, κινητὴς *movens*, & κινητὸς *mobilis*, ἀγάπησα *amavi*, ἀγαπητὸς *amabilis*, ἀγαπητὴς *amans*, ἀγαπητικὸς *amatorius*, unde ἀγαπητικὴ *amasia*, & similia. Quòd si ultima Aoristi exierit in ξα, vel ψα, tunc in formandis adjectivis ξ verti debet in κ & ψ, in π vel φ & α, in τικὸς, τὴς & τὸς, ut ab ἔσμιξα *miscui*, fit σμικτὸς *mixtus*, σμικτικὸς *admixtivus*, & σμικτὴς *miscens*; sic ab ἔγραψα deduci possunt γραπτὸς *scriptus*, γραφτὴς *scriptor*, & γραφτικὸς *qui scribi potest*, & ita de reliquis.

Caput V.

De Pronomine.

Pronomina dividi solent in primitiva, possessiva, demonstrativa, relativa, composita, interrogativa, & infinita.

Primitiva sunt tria, ἐγὼ primæ personæ: ἐσὺ *tu*, secundæ personæ: τοῦ *sui*, tertiæ personæ. Hæc autem sic flectuntur.

Sing. Nom. ἐγὼ *ego*.
Gen. μοῦ *mei*, & *mihi*.
Acc. ἐμένα vel μὲ *me*.
Plur. Nom. ἐμεῖς *nos*.
Gen. ἐμῶν & ἐμᾶς *nostrum* vel *nobis*.
Acc. ἐμᾶς vel μᾶς *nos*.
Sing. Nom. ἐσὺ *tu*.
Gen. σοῦ *tui* & *tibi*.
Acc. ἐσένα vel σὲ *te*.
Plur. Nom. ἐσεῖς *vos*.
Gen. ἐσᾶς vel σᾶς *vestrum* & *vobis*.
Acc. ἐσᾶς vel σᾶς *vos*.
Sing. Gen. τοῦ *sui* vel *sibi*.
Acc. τὸν *se*.
Plur. Gen. τῶν *suorum* vel *sibi ipsis*.
Acc. τοὺς *suos*.

Ubi adverte duo priora primitiva habere genitivum pluralem similem accusativo; posterius verò carere utroque nominativo, atque hæc omnia tria privati vocativo. Item accusativum τὸν, quum postponitur alicui verbo assumere ε, ut εἶδα τον *vidi illum*, εἶδα τονε.

Possessiva sunt sex, ἐδικόςμου, ἐδικήμου, ἐδικόμου *meus, mea, meum*: ἐδικόςσου, ἐδικήσου, ἐδικόσου *tuus, tua, tuum*: ἐδικόςτου, ἐδικήτου, ἐδικότου *suus, sua, suum*: ἐδικόςτου quum ad fœminina tantùm refertur, assumit non ineleganter pro του, τῆς, videlicet ἐδικόςτης, ἐδικήτης, ἐδικότης, non solùm in singulari, sed etiam in plurali ἐδικόςμας, ἐδικήμας, ἐδικόμας *noster, nostra, nostrum*: ἐδικόςσας, ἐδικήσας, ἐδικόσας *vester, vestra, vestrum*: ἐδικόςτων, ἐδικήτων, ἐδικότων vel ἐδικόςτους, ἐδικήςτους, ἐδικότους *eorum, earum, eorum*. Horum masculina, & neutra ad tertiam pertinent declinationem, fœminina verò ad secundam; at μου, σου, του, μας, σας, των, & τους, remanent immutata in omnibus obliquis, ut ἐδικόςμου, ἐδικῆμου, ἐδικόνμου, &c. Dicitur etiam δικόςμου, δικήμου, δικόμου, ablatâ ε, si præcipuè præcedat vocalis, vel diphthongus, ut εἶναι δικόμου τὸ χαρτὶ, *liber est meus*.

Demonstrativa sunt duo, τοῦτος vel ἐτοῦτος *hic*, ἐκεῖνος vel κεῖνος *ille*, tertiæ declinationis, quarum fœminina τούτη *hæc*, & ἐκείνη *illa*, secundæ; & neutra τοῦτο, & ἐκεῖνο *hoc*, & *illud* tertiæ. Animadvertas rogo, genitivum singularem & pluralem juxta regulam non debere circumflecti; circumflecti tamen apud quosdam vel additione alicujus syllabæ, ut fit in genitivo singulari τούτου *hujus*, τουνοῦ, τούτης, τουνῆς, & in plurali τούτων *horum*, τωνῶν; vel sine ulla additione, ut quum dicunt ἐκεινοῦ pro ἐκείνου, ἐκεινῆς pro ἐκείνης, & ἐκεινῶν pro ἐκείνων.

Relativa quatuor enumerari possunt, αὐτὸς, αὐτὴ, αὐτὸ *ipse, ipsa, ipsum*, quod interdum sumitur pro ἐγὼ, ἐσὺ & ἐκεῖνος: ὁποιος, ὁποια, ὁποιον, vel ὁγοιος, ὁγοια, ὁγοιον *quicunque, quæcunque, quodcunque*: ὁποῖος, ὁποῖα, ὁποῖον *qui, quæ, quod*, & correspondet articulo literali ὃς, ἣ, ὃ, & ὅςις *quisquis*, cujus genitivus ὅτινος, accusat. ὅτινα, & non plus ultrà.

Ex relativo αὐτὸς, αὐτὴ, αὐτὸ deducuntur composita tria. Primæ personæ ἀπατόςμου vel ἀτόςμου *ego ipse*, ἀτήμου vel ἀπατήμου *ego ipsa*. Secundæ personæ ἀπατόςσου vel ἀτόςσου *tu ipse*, ἀπατήσου *tu ipsa*: & tertiæ personæ ἀπατόςτου vel ἀτόςτου *se ipse*, ἀπατήτου vel ἀπατήτης *se ipsa*.

Hæc pronomina solum habent utriusque numeri rectum, obliquis carent, & genere neutro, verùm id tantùm admittit tertia persona, cùm repetiatur ἀπατότου & ἀπατάτα. Cæteri casûs desumi debent à sequentibus. Et quidem primæ personæ.

Sing. Gen. ἐμαυτοῦμου *mei ipsius*.
Acc. ἐμαυτόνμου *meipsum*.
Plur. Gen. ἐμαυτοῦμας *nostrum ipsorum*.
Acc. ἐμαυτόνμας *nos ipsos*.

Secundæ personæ.

Sing. Gen. ἐμαυτοῦσου *tui ipsius*.
Acc. ἐμαυτόνσου *te ipsum*.
Plur. Gen. ἐμαυτοῦσας *vestrum ipsorum*.
Acc. ἐμαυτόνσας *vos ipsos*.

Tertiæ verò personæ.

Sing. Gen. ἐμαυτοῦτου *sui ipsius*.

Acc. ἐμαυτόντε *se ipsum.*
Plur. Gen. ἐμαυτῶτες vel ἐμαυτῶτων.
Acc. ἐμαυτόντες vel ἐμαυτόντων.

Nota hujusmodi pronomina primæ, & secundæ personæ communia esse maribus ac fœminis immutato pronomine με & σε: tertiæ verò non item, cùm pro τε fœminina sibi adsciscant της, ut τῆ ἐμαυτῆτης, & τῆ ἐμαυτόντης, atque id tantùm fieri debet in singulari, nam in plurali utriusque generis nomina omnino conveniunt.

Interrogativa pronomina sunt hæc, τίς *quis* & *quæ*, communis generis: τί *quid?* neutrius ποῖος vel ποιὸς *quis* aut *qualis?* omnis generis ita ut fœmininum exeat in α, ut ποῖα *quæ?* & neutrum in ον, ut ποῖον *quale?* de flexione ποῖος, nulla potest esse difficultas, ideò ponemus tantummodo declinationem τίς & τί.

	Masc. & *Fœm.*	
Sing.	No. τίς *quis* & *quæ?*	*Plur.* No. τίνες *qui?*
	Ge. τίνος	Ge. τίνων
	Ac. τίνα	Ac. τίνας.

Neut.
Sing. Nom. τί *quid?*
Gen. τίνος
Acc. τί.

Neutrum plurali caret, pro quo usurpatur ποῖα, ut ποῖα πράγματα *quæ res?* Differt τις à τινάς non tantùm syllabis in recto, & in obliquis accentu, cùm τινάς habeat genitivum τινός, & accusativum τινά, verùm etiam significatione, nam τινάς significat *aliquem*, vel *nullum*, nec est interrogativum, ut τίς.

A pronomine ποῖος derivatur κάποιος, κάποια, κάποιον *aliquis:* ὅποιος vel ὅγοιος *quisquis*, & à τις ὅστις *quicunque*, quæ retinent suorum, ut ita dicam, parentum declinationem.

Demum tria sunt pronomina quæ dicuntur infinita, δεῖνα *talis* & *tale*, omnis generis. gen. δεῖνος. acc. δεῖνα, cæteris caret. τέτοιος, τέτοια, τέτοιον *talis*, & ταδεποιός, ταδεποιά, ταδεποιό *talis* & *tale*, atque hæc declinantur integrè per omnes casus & numeros, masculina quidem & neutra juxta tertiæ, fœminina verò juxta secundæ declinationis modos, ac formam.

Illud observatione dignum hoc loco censui μὲ, σὲ, τὸ, μὲ, σὲ, τὸ, τῷ, τῆ, & τὲς: encliticas appellari voces, quòd vel proprium amittant accentum, vel illum ad præeuntem, ac præcedentem syllabam remittant. Hoc autem tribus modis, ut plurimum potest contingere.

Primò si antepenultima præcedentis dictionis acuatur, vel penultima accentum habeat circumflexum, ut τα κρίματά με *peccata mea*, ἡ Μῦσα σε *Musa tua*, τὰ λόγια τε *verba sua*, &c.

Secundò si vox antecedens encliticam accentum habeat acutum in penultima, vel gravem in ultima, pronomina illa penitus quidem suum deponunt accentum, at gravis transit in acutum, ut ὁ λόγος τε *verbum suum*, τὸ πελί με *avis mea:* circumflexus tamen remanet immutatus, ut κινῶ σε *moveo te:* idem præstatur si ultima prioris vocis acuatur.

Tertiò & ultimò usus obtinuit in encliticis pronominibus suum ipsorum accentum retinere, quando præpositionibus conjunguntur, vel conjunctionibus disjunctivis, ut διὰ σὲ *propter te*, non διά σε, & ἢ μὲ σκοτώνω ἢ σὲ ἐλευθερώνω vel *me occido*, vel *te libero*, & similia.

Caput VI.

De Verbis.

Vt facile est hodiernæ Græcæ linguæ Verborum conjugationes exponere, cùm multiplicem illam tot temporum, modorúmque respuerit distinctionem, ita quoque perarduum esse constat eadem in certas distribuere classes, certísque sedibus collocare, tam ob defectum futuri, quàm propter diversam finalium characteristicarum varietatem, ne dicam corruptionem. Cæterùm antequàm ad istam terminationum farraginem deveniamus, non abs re videbitur nonnulla præmittere, quæ ad faciliorem Verborum notitiam requiruntur.

Verba igitur omnia vel sunt activa, quorum nota est ω, & formant passiva in μαι, vel passiva ab activis deducta, vel neutra quæ desinunt in ω, sed nullum efficiunt passivum in μαι, vel demum deponentia, quæ vocem ac sonum habent passivum, at significationem activam; rejiciantur ergo ab hac lingua verba communia, seu, ut Grammatici loquuntur, media. Sunt etiam alia verba quæ dicuntur impersonalia, non quòd nullius sint personæ, cùm efferantur in tertia persona; sed quòd ad nullam certam, ac determinatam personam referantur, ut quum dicimus πρέπει νὰ ἀκολουθήσωμεν τὴν ἀρετὴν, καὶ νὰ ἀφήσωμεν τὴν κακίαν *oportet ut virtutem sequamur, vitiúmque relinquamus*, illud πρέπει nullam habet personam, quam certò & definitè respiciat.

Dividuntur supradicta verba duas in partes, quarum una nuncupatur barytonorum, altera circumflexorum; verba namque in μι, nec per somnium quidem vidit unquam præsens Græcia. Utraque verba duos habent, ut nomina, numeros singularem & pluralem, tres personas, quinque tempora, quorum tria sunt simplicia, Præsens, Imperfectum, & Perfectum, duo verò composita, Plusquam-perfectum, & Futurum; modos item quinque, Indicativum, Imperativum, Optativum, Subjunctivum, & Participium. Carent Infinitivo pro quo utuntur Subjunctivo. Verba quæ vulgò appellantur auxiliaria, quibus supradicta illa tempora composita exprimuntur, duo præcipuè sunt θέλω *volo*, & ἔχω habeo, hoc quidem utimur ad exprimendum Plusquamperfectum, illo verò Futurum & præsens Optativi, per suum imperfectum ἤθελα *vellem.*

Jam barytonorum Conjugationes tradamus, quarum numerus à varia Perfecti, seu Aoristi terminatione colligi debet. Cùm igitur Perfectum modò exeat in ψα, modò in ξα, & σα, modò in quatuor liquidas λ, μ, ν, ρ, pro hujusmodi quadripartita Perfecti desitione, quatuor etiam nos barytonorum conjugationes instituemus.

Prima est in βω, βγω, πω, φω, & φλω, ut ἀλείβω *ungo*, νίβγω *lavo*, λάμπω *fulgeo*, γράφω *scribo*, ἀνάφλω *accendo*, perfectum habet in ψα, ut ἄλειψα *unxi*, ἔνιψα *lavavi*, ἔλαμψα *affulsi*, ἔγραψα *scripsi*, ἄναψα *accendi.* Ad hanc conjugationem revocari possunt verba in εύω vel εύγω & ύγω, ut βασιλεύω vel βασιλεύγω *regno*, & σκύγω *inclino*, quorum perfectum apud quosdam Græcos exit in ψα, ut ἐβασίλεψα pro ἐβασίλευσα *regnavi*, & ἔσκυψα *inclinavi*, fortassis similitudo soni υσα, & ψα, eos in hujusmodi mutationem, vel potiùs errorem induxit.

Secunda in γω, κω, κνω, κλω, χω, χνω, σω, & ζω, præcipuè trisyllabum & dissyllabum, & quod ante ζ assumit α, ut πνίγω *suffoco*, πλέκω *necto*, δείκνω *ostendo*, τρέχω *curro*, ῥίχνω *jacio*, σπρώχνω *impello*,

impello ; διώχνω *persequor* , τάσσω *promitto* , κράζω & φωνάζω *voco* seu *clamo* , perfectum habet in ξα, ut ἔπνιξα *suffocavi* , ἔπλεξα *nexi*, ἔδειξα *ostendi* , ἔτρεξα *cucurri* , ἔῤῥιξα *jeci* , ἔσπρωξα *impuli* , ἔδιωξα *persequutus sum* , ἔταξα *promisi* , ἔκραξα & ἐφώναξα *vocavi* , seu *clamavi*.

Tertia in δω, θω, ω purum, & in ζω quadrisyllabum, & præcipuè quod habet ι ante ζ, ut προδίδω *prodo*, ἀλέθω *molo*, ἀκόω *audio*, σκολεινιάζω *adumbro*, & γνωρίζω *cognosco*, perfectum efficit in σα, ut ἐπρόδωσα *prodidi*, ἄλεσα *molui*, ἄκουσα *audivi*, ἐσκολείνιασα *adumbravi*, & ἐγνώρισα *cognovi*. Ad hanc conjugationem spectant omnia verba in ώνω à Græcoliterali deducta in όω, & omnia illa quæ in Græco-vulgari assumunt ν ante ω, ubi priùs desinebant in ω purum; ut τελειώνω *perficio*, ἐτέλειωσα *perfeci*, δένω *ligo*, ἔδεσα *ligavi*, ἐνδυώω *vestio*, ἔνδυσα *vestivi*, & alia quæ per ω purum scribebantur, ut τελειόω, δέω, & ἐνδύω.

Quarta denique continet verba in λω, μω, νω, ρω, ut ψάλλω *canto*, κάμνω *facio*, κρίνω *judico*, φθείρω *corrumpo*, perfectum verò in λα, μα, να, ρα, ut ἔψαλα *cantavi*, ἔκαμα *feci*, ἔκρινα *judicavi*, ἔφθειρα *corrupi*. Ubi adverte, quum duplex est ἀμετάβολον in præsente, perfectum primum tantùm servare, ut δέρνω *verbero*, ἔδηρα *verberavi*, &c.

MODUS CONJUGANDI Verba Barytona.

Verbi Activi Indicativi.

Præs. *Sing.* γράφω, γράφεις, γράφει *scribo*.
Plur. γράφομεν, γράφετε, γράφουσι, vel γράφουνε.
Tertiæ personæ pluralis numeri, quod in ι desinit, additur more Attico ν, si præcipuè subsequatur vocalis.

Imp. *Sing.* ἔγραφα, ἔγραφες, ἔγραφε *Scribebam*.
Plur. ἐγράφαμεν, ἐγράφετε, ἐγράφασι vel ἐγράφανε.

Perf. *Sing.* ἔγραψα, ἔγραψες, ἔγραψε, *scripsi*.
Plur. ἐγράψαμεν, ἐγράψετε, ἐγράψασι, vel ἐγράψανε.

Plusq. *Sing.* εἶχα γράψει, εἶχες γράψει, εἶχε γράψει *scripseram*.
Plur. εἴχαμεν γράψει, εἴχετε γράψει, εἴχασι vel εἴχανε γράψει.
Vel alio modo.
Sing. εἶχα γραμμένα, εἶχες γραμμένα, εἶχε γραμμένα *scripseram*.
Plur. εἴχαμεν γραμμένα, εἴχετε γραμμένα, εἴχασι vel εἴχανε γραμμένα.

Fut. *Sing.* θέλω γράψει, θέλεις γράψει, θέλει γράψει *scribam*.
Plur. θέλομεν γράψει, θέλετε γράψει, θέλουσι γράψει.
Vel aliàs magis corruptè.
Sing. θὲ γράψω, θὲ γράψεις, θὲ γράψει *scribam*.
Plur. θὲ γράψομεν, θὲ γράψετε, θὲ γράψουσι.

Imperativi.

Præs. *Sing.* γράψε *scribe*. ἂς γράψει *scribat*.
Plur. ἂς γράψομεν, γράψετε, ἂς γράψουσι.
Formatur à tertia persona perfecti Indicativi ablato ε augmento syllabico: caret propriè prima persona, eam tamen mutuatur ab optativo additâ particulâ ἂς, ut ἂς γράψω *scribam*, & significationem habet indeterminatam, & indifferentem.

Optativi.

Præs. *Sing.* ἄμποτες νὰ vel ἂς γράψω, ἄμποτες νὰ γράψῃς, νὰ γράψῃ *utinam scribam*.
Plur. ἄμποτες νὰ γράψωμεν, νὰ γράψετε, νὰ γράψουσι.

Imper. *Sing.* ἤθελα γράψει, ἤθελες γράψει, ἤθελε γράψει *scriberem*.
Plur. ἠθέλαμεν γράψει, ἠθέλετε γράψει, ἠθέλασι γράψει.
Dicitur etiam ἄμποτες νὰ ἔγραφα, vel ἂς ἔγραφα, & tunc idem est cum imperfecto indicativi. Sic etiam reliqua tempora eadem sunt cum supradictis indicativi, appositâ tantùm particulâ ἂς vel ἄμποτες νά.

Subjunctivi.

Præs. *Sing.* νὰ γράφω, νὰ γράφῃς, νὰ γράφῃ *ut scribam*.
Plur. νὰ γράφωμεν, νὰ γράφετε, νὰ γράφουσι.
Est etiam aliud præsens ab Aoristo, seu perfecto indicativi formatum, cujus significatio non est adeò præsens ac determinata ut prior, sed indifferens maximéque in usu apud recentiores Græcos, hoc modo.
Sing. νὰ γράψω, νὰ γράψῃς, νὰ γράψῃ *ut scribam*.
Plur. νὰ γράψωμεν, νὰ γράψετε, νὰ γράψουσι.
Reliqua tempora sunt eadem, quæ in indicativo additis tantùm particulis νὰ, & ἂς νά, ut ἂν *si*, ἀγκαλὰ καὶ *licet*, ὅταν *cùm*, & ἀνισωσκαὶ *si*.
Nota tamen plusquam-perfectum, præter illum modum quo exprimitur in indicativo, posse etiam sic efferri, scilicet ἂν ἤθελα γράψει *si scripsissem*, & tunc idem est cum imperfecto optativi.

Futurum etiam diversis modis, præter illum decantatum indicativi, pro varietate sermonis usurpatur. Nam cùm Latinè dicimus, *cùm scripsero*, Græcè vertetur ὅταν θέλω γράψει vel σὰν γράψω, καλὰ καὶ θέλω ἔχει γραμμένα *licèt scripsero*, & reliqua.

Infinitivi.

Præsens, & alia tempora eadem omnino sunt cum temporibus subjunctivi, retentâ sola particulâ να, ut νὰ γράψω *scribere*, νὰ ἔγραφα, &c.

Participii.

Præsens, & alia tempora duobus modis exprimuntur, vel simpliciter, & indeclinabiliter mutando ω præsentis indicativi in ο, & additâ syllaba ντας, ut γράφω *scribo*, γράφοντας *scribens*, & hoc participium est omnis generis; vel mutuando participium ἔσοντας, & præsens subjunctivi, ut ἔσοντας καὶ νὰ γράψω *scribens*, vel *cùm scriberem*, ita ut verbum νὰ γράψω varietur quoad numerum, & personam, cùm opus fuerit. Reperitur etiam apud nonnullos Græcos quoddam participium in μενος, quod licèt vocem habere videatur passivam, reverà tamen activam sibi vindicat significationem, formatur ab imperfecto activo indicativi ablato augmento, & additâ syllabâ μενος, ut à πηγαίνω *eo*, ἐπήγαινα *ibam*, fit participium πηγαινάμενος *iens*.

Verbi Passivi Indicativi.

Præs. *Sing.* γράφομαι, γράφεσαι, γράφεται *scribor*.
Plur. γραφούμεθεν vel γραφόμεθα, γραφεῖσθε vel γράφεσθε, γράφονται.

Imp. *Sing.* ἐγραφούμουν, ἐγράφουσου, ἐγράφουνto vel ἐγράφετον *scribebar*.

Plur. ἐγραφούμεσθεν, ἐγραφοῦσθε vel ἐγράφεσθε, ἐγράφουνται vel ἐγραφονοῦνται.

Perf. *Sing.* ἐγράφθηκα, ἐγράφθηκες, ἐγράφθηκε *scriptus fui.*
Plur. ἐγραφθήκαμεν, ἐγραφθήκατε, ἐγραφθήκασι vel ἐγραφθήκανε.

Vel alio modo elegantiore.

Sing. ἐγράφθηκα, ἐγράφθης, ἐγράφη.
Plur. ἐγράφθημεν, ἐγράφθητε, ἐγράφθησαν.

Plusq. *Sing.* εἶχα γραφθῇ, εἶχες γραφθῇ, εἶχε γραφθῇ *scriptus eram* vel *fueram.*
Plur. εἴχαμεν γραφθῇ, εἴχετε γραφθῇ, εἴχασι γραφθῇ.

Fut. *Sing.* θέλω γραφθῇ, θέλεις γραφθῇ, θέλει γραφθῇ *scribar.*
Plur. θέλομεν γραφθῇ, θέλετε γραφθῇ, θέλουσι γραφθῇ.

Imperativi.

Præs. *Sing.* γράψου *scribare*, ἂς γραφθῇ *scribatur.*
Plur. ἂς γραφθοῦμεν (γραφθῆτε) ἂς γραφθοῦνε vel ἂς γραφθοῦσι.

Optativi.

Præs. & Imp. *Sing.* ἤθελα γραφθῇ, ἤθελες γραφθῇ, ἤθελε γραφθῇ *utinam scriberer.*
Plur. ἠθέλαμεν γραφθῇ, ἠθέλετε γραφθῇ, ἠθέλασι γραφθῇ.

Reliqua tempora sunt eadem cum indicativo appositis tantùm particulis ἄμποτες νὰ vel ἂς. Adde tamen plusquam-perfectum posse etiam exprimi hoc modo.

Plusq. *Sing.* ἂς ἤμουν γραμμένος, η, ον, ἂς ἤσουν γραμμένος, ἂς ἦτον γραμμένος, *utinam scriptus essem.*
Plur. ἂς ἤμεσθεν γραμμένοι, αις, α, ἂς ἤσθενε γραμμένοι, ἂς ἤτονε γραμμένοι.

Subjunctivi.

Præs. *Sing.* νὰ γραφθῶ, νὰ γραφθῇς, νὰ γραφθῇ *ut scribar.*
Plur. νὰ γραφθοῦμεν, νὰ γραφθῆτε, νὰ γραφθοῦσι.

Reliqua ut in indicativo cum particulis illis νὰ, διανὰ, ἂν, σὰν, &c. Infinitivus convenit cum subjunctivo.

Participij.

Præs. *Sing.* γραμμένος, γραμμένη, γραμμένον *scriptus a, um.*
Plur. γραμμένοι, γραμμέναις, γραμμένα *scripti, tæ, ta.*

Desumitur hujusmodi participium à perfecto passivo participij Græcoliteralis ablato augmento syllabico, ut à γεγραμμένος ablato γε, remanet γραμμένος, sic à νενικημένος *victus* ablato νε fit νικημένος, & sic de omnibus passivæ vocis.

De Verbis Circumflexis.

DUæ sunt verborum circumflexorum conjugationes, quarum prima est in εῖς & εῖ, secunda verò in ᾶς & ᾷ. Utraque habet perfectum in σα, sed penultima modò est ε, modò η, modò denique α. Pro quo.

Adverte in prima Conjugatione penultimam perfecti tunc assumere η, quando penultima præsentis est longa, ut τραγουδῶ *cano*, ἐτραγούδησα *cecini*, πατῶ *calco*, ἐπάτησα *calcavi.* Excipe χωρῶ *capio*, ἐχώρεσα *cepi.* Quando verò est brevis, penultimam perfecti exire in ε, saltem ut plurimùm, ut πονῶ *doleo*, ἐπόνεσα *dolui*, καλῶ *voco*, ἐκάλεσα *vocavi*, βαρῶ *percutio*, ἐβάρεσα *percussi*, &c.

In secunda conjugatione penultima perfecti sæpissimè est in η, ut ἀγαπῶ *amo*, ἀγάπησα *amavi*, νικῶ *vinco*, ἐνίκησα *vici*, & alia innumera; excipe γελῶ *rideo*, ἐγέλασα *risi*, διψῶ *sitio*, ἐδίψασα *sitivi*, πεινῶ *esurio*, ἐπείνασα *esurivi*, χαλῶ *destruo*, ἐχάλασα *destruxi*, σχολῶ *vaco*, ἐσχόλασα *vacavi*, ῥιγῶ *frigeo*, ἐρίγασα *frigui*, φυρῶ *consumo*, ἐφύρασα *consumpsi*: & quædam verba in ερνῶ, ut ξερνῶ *vomo*, ἐξέρασα *vomui*, κερνῶ *infundo*, ἐκέρασα *infudi*, περνῶ *supero*, ἐπέρασα *superavi*: item monosyllaba ut σκῶ *disrumpor*, ἔσκασα *disruptus sum*, σπῶ *vello*, ἔσπασα *velli*, quorum composita retinent eandem penultimam. ἐπαινῶ verò, & καταφρονῶ habent ε, in penultima præteriti, ut ἐπαίνεσα *laudavi*, ἐκαταφρόνεσα *contempsi.* Hæc autem sunt penitus anomala βαστῶ *duro* vel *tolero*, ἐβάσταξα *duravi* vel *toleravi*, πετῶ *volo*, ἐπέταξα *volavi*, & ejus composita.

Exemplum Verbi Circumflexi in εῖς.

Verbi Activi Indicativi.

Præs. *Sing.* πατῶ, πατεῖς, πατεῖ *calco.*
Plur. πατοῦμεν, πατεῖτε, πατοῦσι vel πατοῦνε.

Imp. *Sing.* ἐπάτουν, ἐπάτεις, ἐπάτει *calcabam.*
Plur. ἐπατοῦσαμεν, ἐπατεῖτε, ἐπατοῦσαν.

Perf. *Sing.* ἐπάτησα, ἐπάτησες, ἐπάτησε *calcavi.*
Plur. ἐπατήσαμεν, ἐπάτησατε, ἐπάτησαν vel ἐπατήσασι.

Plusq. *Sing.* εἶχα πατήσει, εἶχες πατήσει, εἶχε πατήσει *calcaveram.*
Plur. εἴχαμεν πατήσει, εἴχετε πατήσει, εἴχασι πατήσει.

Fut. *Sing.* θέλω πατήσει, θέλεις πατήσει, θέλει πατήσει *calcabo.*
Plur. θέλομεν πατήσει, θέλετε πατήσει, θέλουσι πατήσει.

Imperativi.

Præs. *Sing.* πάτησε *calca tu.* ἂς πατήσῃ *calcet ille.*
Plur. ἂς πατήσωμεν, πατήσετε, ἂς πατήσουνε.

Cæteri modi & tempora conveniunt cum Indicativo, additis de more particulis illis διακριτικαῖς νὰ, διανὰ, ἄμποτες, &c. ut constat ex Barytonis.

Participij.

Præs. πατῶντας, omnis generis & indeclinabile formatur à præsente indicativi, additâ tantùm syllabâ ντας, ut πατῶ, πατῶντας *calcans.*

Verbi Circumflexi Passivi Indicativi.

Præs. *Sing.* πατοῦμαι, πατειέσαι, πατεῖται, vel πατέεται *calcor.*
Plur. πατειούμεσθεν, πατειοῦσθε vel πατείεσθε, πατειοῦνται.

Imp. *Sing.* ἐπατειούμουν, ἐπατειοῦσου, ἐπατειοῦντο vel ἐπατειέτον *calcabar.*
Plur. ἐπατειούμεσθεν, ἐπατειοῦσθε vel ἐπατειέσθε, ἐπατειοῦνταν.

Perf. *Sing.* ἐπατήθηκα vel ἐπατήθην, ἐπατήθηκε vel ἐπατήθης, ἐπατήθηκε vel ἐπατήθη *calcatus fui.*
Plur. ἐπατηθήκαμεν vel ἐπατήθημεν, ἐπατηθήκατε vel ἐπατήθητε, ἐπατηθήκασι vel ἐπατήθησαν.

Plusq. *Sing.* εἶχα πατηθῇ, εἶχες πατηθῇ, εἶχε πατηθῇ *calcatus fueram.*
Plur. εἴχαμεν πατηθῇ, εἴχετε πατηθῇ, εἴχασι πατηθῇ.

Fut. *Sing.* θέλω πατηθῇ, θέλεις πατηθῇ, θέλει πατηθῇ *calcabor.*
Plur. θέλομεν πατηθῇ, θέλετε πατηθῇ, θέλουσι πατηθῇ.

Imperativi.

Præs. *Sing.* πατήσου *calcare tu.* ἂς πατηθῇ, *calcetur ille.*

Plur.

Plur. ἂς παληθοῦμεν, παληθῆτε, ἂς παληθοῦνε vel παληθοῦσι. & reliqua ut in γράφομαι.

Participij.

Præſ. παλημένος, παλημένη, παλημένον, *calcatus, a, um.* à Græco-literali πεπαλημένος priore ſyllabâ reciſa: vel (ut morem geram iis qui Græcoliteralem grammaticam non legerunt) ab ἐπάτησα perfecto activo indicativi, mutatâ σα in μενος, quia penultima eſt longa, nam quum eſt brevis remanet ς, & vertitur tantùm α in μενος, ut patet in ἐκάλεσα *vocavi*, καλεσμένος *vocatus.* quod etiam verum eſt in Verbis barytonis, quorum præteritum eſt in σα, ut ὁμόνοιασα *conveni*, ὁμονοιασμένος *qui cum alio convenit*: quorum autem præteritum eſt in ψα, ψ vertunt in μ, & α in μενος, ut ἔγραψα *ſcripſi*, γραμμένος *ſcriptus*: quorum in ξα, (dummodo non veniant ab aliquo præſente in ζω) mutant ξ in γ, & α in μενος, ut ἐδιάλεξα *ſelegi*, διαλεγμένος *ſelectus*; dixi, dummodo non veniant ab aliquo præſente in ζω, quia tunc ξ tranſit in ς, ut à κράζω *voco*, ἔκραξα, κρασμένος, φωνάζω *clamo*, ἐφώναξα, φωνασμένος *clamatus*, &c. imò in iis, quæ derivantur à verbis in σσω mutant ξ præteriti in μ, ut τάσσω *promitto*, ἔταξα, ταμμένος *promiſſus.* Tandem ubi ſunt immutabilia λ & ρ, obſervantur mutatione α in μένος, & ablatione augmenti ſyllabici ſi fuerit, ut ἔψαλα *cecini*, ψαλμένος *cantatus*, ἔσπειρα *ſeminavi*, σπαρμένος *ſeminatus.* Ubi duo adverte, primùm penultimam perfecti in ρα, verti ſemper in α in participio paſſivo, ut patet in exemplo poſito, & in aliis infinitis. Secundùm, verbum χαίρομαι *lætor*, excipi ab hac regula, utpote anomalum, cujus perfectum eſt ἐχάρηκα *lætatus ſum*, participium autem paſſivum χαρούμενος *lætus.*

Sola præterita in μα formant participia paſſiva in μενος, mutando α in ω, ut ἔκαμα *feci*, καμωμένος *factus.* Sed in να vertunt ν in μ, & α in μενος, ut ἔκρινα *judicavi*, κριμένος *judicatus.*

Hic modus formandi participia paſſiva à perfecto activo facilior ſine controverſia, aptiórque ad inſtruendum tyronum animos videtur illo, quem tradidit P. Hieronymus Germanus Societatis Jesu in Dictionario ſuo Italo-Græco animadverſione 4. de formatione participiorum, nam cùm dicat participium paſſivum formandum eſſe à præſente paſſivo mutando αι in ε, & addendo νος, ut à γράφομαι inquit, fieri debet γραφόμενος. Deinde vertendo φο in μ, γραμμένος *ſcriptus*, non unum nobis effingit participium, ſed plura, præterquam quòd etiam non tradit regulam generalem pro omnibus aliis verbis, ut patet in φθείρομαι *corrumpor*, cujus participium eſt φθαρμένος *corruptus*, & in χαλοῦμαι *deſtruor*, cujus participium χαλασμένος *deſtructus*, nec poteſt dici quomodo formari poſſint à præſente. Hæc autem obiter dixi non ut talis tantique Viri auctoritati derogarem, qui optimè omnium noſtris hiſce ſeculis arcana hujus Græcæ linguæ penetravit, multóſque nobis Gordianos nexus mira dilucidáque brevitate diſſoluit, ſed ut faciliorem meo judicio, incipientibus viam aperirem ad participiorum paſſivæ vocis efformationem.

Circumflexorum in ᾶς Exemplum.

Verbi Activi Indicativi.

Præſ. *Sing.* ἀγαπῶ, ἀγαπᾷς, ἀγαπᾷ *amo.*
Plur. ἀγαποῦμεν, ἀγαπᾶτε, ἀγαποῦσι vel ἀγαποῦνε.

Imper. *Sing.* ἀγάπουν, ἀγάπας, ἀγάπα *amabam.*
Plur. ἀγαπούσαμεν, ἀγαπᾶτε, ἀγαποῦσαν.

Perf. *Sing.* ἀγάπησα, ἀγάπησες, ἀγάπησε *amavi.*
Plur. ἀγαπήσαμεν, ἀγαπήσατε, ἀγαπήσασι vel ἀγαπήσανε.

Pluſq. *Sing.* εἶχα ἀγαπήσει, εἶχες ἀγαπήσει, εἶχε ἀγαπήσει, *amaveram.*
Plur. εἴχαμεν ἀγαπήσει, εἴχετε ἀγαπήσει, εἴχασιν ἀγαπήσει.

Fut. *Sing.* θέλω ἀγαπήσει, θέλεις ἀγαπήσει, θέλει ἀγαπήσει *amabo.*
Plur. θέλομεν ἀγαπήσει, θέλετε ἀγαπήσει, θέλουσιν ἀγαπήσει.

Imperativi.

Præſ. *Sing.* ἀγάπησε vel ἀγάπα *ama tu.* ἂς ἀγαπήσῃ *amet ille.*
Plur. ἂς ἀγαπήσωμεν, ἀγαπήσετε vel ἀγαπᾶτε, ἂς ἀγαπήσουν. Cætera vide ut in barytonis.

Participij.

Præſ. *Sing.* ἀγαπῶντας *amans.* ab ἀγαπῶ accentu immutato, & addito tantùm ντας, eſt omnis generis, & numeri.

Verbi Paſſivi Indicativi.

Præſ. *Sing.* ἀγαποῦμαι, ἀγαπᾶσαι, ἀγαπᾶται *amor.*
Plur. ἀγαπούμεσθεν, ἀγαπᾶσθε, ἀγαποῦνται.

Imp. *Sing.* ἀγαπούμουν, ἀγαποῦσου, ἀγαποῦτο, vel ἀγαπᾶτον *amabar.*
Plur. ἀγαπούμεσθεν, ἀγαπᾶσθε, ἀγαποῦνταν.

Perf. *Sing.* ἀγαπήθηκα, ἀγαπήθηκες, ἀγαπήθηκε *amatus fui.*
Plur. ἀγαπηθήκαμεν, ἀγαπηθήκετε, ἀγαπηθήκασι.

Pluſq. *Sing.* εἶχα ἀγαπηθῇ, εἶχες ἀγαπηθῇ, εἶχε ἀγαπηθῇ *amatus fueram.*
Plur. εἴχαμεν ἀγαπηθῇ, εἴχετε ἀγαπηθῇ, εἴχασιν ἀγαπηθῇ.

Fut. *Sing.* θέλω ἀγαπηθῇ, θέλεις ἀγαπηθῇ, θέλει ἀγαπηθῇ *amabor.*
Plur. θέλομεν ἀγαπηθῇ, θέλετε ἀγαπηθῇ, θέλουσιν ἀγαπηθῇ.

Imperativi.

Præſ. *Sing.* ἀγαπήσου *fac ut ameris.* ἂς ἀγαπηθῇ *ametur ille.*
Plur. ἂς ἀγαπηθοῦμεν, ἀγαπηθῆτε, ἂς ἀγαπηθοῦν. Reliqua ut in Barytonis.

Participij.

Præſ. ἀγαπημένος, ἀγαπημένη, ἀγαπημένον *amatus, a, um,* vide quæ diximus in participio verbi παλοῦμαι. Atque hæc de Circumflexis.

De Verbo ſubſtantivo εἶμαι. De auxiliaribus θέλω & ἔχω, aliiſque Verbis anomalis.

Verbi Subſtantivi Indicativi.

Præſ. *Sing.* εἶμαι, εἶσαι, εἶναι *ſum.*
Plur. εἴμεσθεν, εἶσθε, εἶναι.

Imp. *Sing.* ἤμουν, ἦσουν, ἦτον *eram.*
Plur. ἤμεσθεν, ἦσθε, ἦταν vel ἦσαν.

Perf. *Sing.* ἐστάθηκα, ἐστάθηκες, ἐστάθηκε *fui.*
Plur. ἐσταθήκαμεν, ἐσταθήκετε, ἐσταθήκασι vel ἐσταθήκανε.

Pluſq. *Sing.* εἶχα σταθῇ, εἶχες σταθῇ, εἶχε σταθῇ *fueram.*
Plur. εἴχαμεν σταθῇ, εἴχετε σταθῇ, εἴχανε σταθῇ.

Fut. *Sing.* θέλω σταθῇ, θέλεις σταθῇ, θέλει σταθῇ *ero.*

Plur. θέλομεν ςαθῆ, θέλετε ςαθῆ, θέλουσι ςαθῆ.
Dicitur etiam non incongruè.
Sing. θέλω εἶμαι, θέλεις εἶσαι, θέλει εἶναι.
Plur. θέλομεν εἶσθε, θέλετε εἶσθαι, θέλουσιν εἶσθαι.

Imperativi.

Præſ. *Sing.* ἂς εἶσαι *ſis tu.* ἂς εἶναι *ſit ille.*
Plur. ἂς εἴμεσθεν, ἂς εἶσθε, ἂς εἶναι, & cætera ut in Indicativo.

Participij.

Præſ. ὄντας *cùm ſim*, omnis generis, numeri, & perſonæ. Dicitur etiam ἔςοντας vel ἔωντας, ſed unâ cum particula καὶ, & aliquo verbo.

Verbi θέλω *Indicativi.*

Præſ. *Sing.* θέλω, θέλεις vel θὲς, θέλει vel θὲ *volo.*
Plur. θέλομεν vel θέμεν, θέλετε vel θέτε, θέλουσι vel θέσι, & θέλουνε vel θένε.
Imper. *Sing.* ἔθελα vel ἤθελα, ἔθελες, ἔθελε *volebam.*
Plur. ἐθέλαμεν, ἐθέλετε, ἐθέλανε vel ἐθέλασι.
Perf. *Sing.* ἐθέλησα vel ἠθέλησα, ἐθέλησες, ἐθέλησε *volui.*
Plur. ἐθελήσαμεν, ἐθελήσατε, ἐθελήσανε vel ἐθέλησαν, vel ἐθελήσασι.
Pluſq. *Sing.* εἶχα θελήσει, εἶχες θελήσει, εἶχε θελήσει *volueram*, &c.
Fut. *Sing.* θέλω θελήσει, θέλεις θελήσει, θέλει θελήσει *volam*, &c.

Imperativi.

Præſ. *Sing.* κάμε νὰ θέλης *fac ut velis.* ἂς κάμη νὰ θέλη *velit ille.*
Plur. ἂς κάμωμεν νὰ θέλωμεν, κάμε νὰ θέλετε, ἂς κάμουν νὰ θέλουνε, vel ἂς κάμουσι νὰ θέλουσι.
Dicitur etiam in ſecunda perſona ſingulari κάμε νὰ θελήσης, &c.

Participij.

Præſ. θέλοντας, *volens.* omnis generis, numeri, ac perſonæ.

Verbi ἔχω *Indicativi.*

Præſ. *Sing.* ἔχω, ἔχεις, ἔχει *habeo.*
Plur. ἔχομεν, ἔχετε, ἔχουσι vel ἔχουνε.
Imp. *Sing.* εἶχα, εἶχες, εἶχε *habebam.*
Plur. εἴχαμεν, εἴχετε, εἴχανε vel εἴχασι.
Perfecto proprio, & pluſquam-perfecto caret, pro quibus utitur perfecto, & pluſquam-perfecto verbi κρατῶ *teneo*, ut ἐκράτησα *habui* vel *tenui*, εἶχα κρατήσει *habueram*, vel *tenueram.*
Fut. *Sing.* θέλω ἔχει, θέλεις ἔχει, θέλει ἔχει *habebo.*
Plur. θέλομεν ἔχει, θέλετε ἔχει, θέλουσιν ἔχει.

Imperativi.

Præſ. *Sing.* ἔχε *habe.* ἂς ἔχη *habeat ille.*
Plur. ἂς ἔχωμεν, ἔχετε, ἂς ἔχουσι vel ἔχουνε.

Participij.

Præſ. ἔχοντας *habens.* omnis generis, numeri, ac perſonæ. Age jam anomalorum aliorum præcipuas flexiones in medium afferamus.

Anomala, quæ potui in hac lingua notare, quamvis ordine alphabetico ad majorem eorundem cognitionem, ac diſtinctionem collegerim, ac diſtribuerim, generatim tamen reduci poſſunt ad illa, quæ deſinunt in άνω, quorum perfectum in ησα, ut ἁμαρτάνω *pecco*, ἁμάρτησα *peccavi.* Item in αίνω quorum perfectum modò eſt in ηκα, modò in ησα, ut inferiùs patebit. item in ένω, quorum perfectum in εσα, & denique omnia compoſita verbi ἔχω, quæ eandem cum illo ſortiuntur conjugationem. Jam ſingula ordine literarum exponamus.

Αμαρτάνω *pecco*, perf. ἁμάρτησα *peccavi.*

Ανηβαίνω *aſcendo.* perf. ἀνέβηκα *aſcendi.* imperativi præſens ἀνέβα *aſcende.* Nota βαίνω ſimplex non reperiri, ſed ejus compoſita frequenter apud noſtros Græcos uſurpari; quæ tamen omnia ſunt anomala.

Ανας-ένω *reſuſcito alios.* perf. ἀνάςησα *reſuſcitavi.* At ἀνας-ένομαι *ſurgo.* perf. habet ἀνας-άθηκα *ſurrexi*, & imperativum ἀνας-άσου *ſurge.*

Αποβγαίνω *finem ſortior.* perf. ἀπόβγα vel ἀποβγῆκα, vel ἀπόβγηκα *finem ſortitus ſum.*

Αὐξάνω *augeo.* perf. αὔξησα & αὐξαίνω, ηὔξησα.

Αφίνω *relinquo.* perf. ἄφησα, *reliqui.*

Βάζω, βάλλω vel βάνω *pono.* perf. ἔβαλα *poſui.* & imperat. βάλε *pone.*

Βιζάνω *ſugo.* perf. ἐβίζασα *ſuxi.*

Βλέπω *video.* perf. εἶδα *vidi.* unde fut. θέλω εἰδῆ *videbo.*

Βόσκω *paſco.* perf. ἐβόσκησα *paſcui.* βόσκομαι verò *paſcor.* perfectum habet ἐβοσκήθηκα *paſtus ſum.*

Γδύνω *ſpolio.* perf. ἔγδυσα *ſpoliavi.*

Δένω *ligo.* perf. ἔδεσα *ligavi.*

Διδω vel δίνω *do.* perf. ἔδωκα vel ἔδωσα *dedi.* imperat. δὸς *da.* & in plurali δότε *date.* paſſivum δίδομαι habet ἐδώθηκα *datus ſum.* imper. δόσου *tradaris.*

Διαβαίνω *tranſeo.* perf. ἐδιάβηκα *tranſij.* cujus ſecunda perſona ἐδιάβηκες & ἐδιάβης, & tertia ἐδιάβηκε vel ἐδιάβη. atque hoc obſervandum eſt in omnibus compoſitis verbi βαίνω.

Εμπαίνω *ingredior.* perf. ἦμπα vel ἐμπῆκα *ingreſſus ſum.* imperativus ἔμπα *ingredere.*

Επιτυχαίνω *acquiro.* perf. ἐπίτυχα *acquiſivi.*

Εὐγαίνω *exeo.* perf. ηὗγα vel εὐγῆκα *exivi.* fut. θέλω εὔγει. imperat. εὖγα *exi.*

Εὑρίσκω *invenio.* perf. ηὗρα vel ηὕρηκα *inveni.* fut. θέλω εὕρει *inveniam.* imperat. εὗρε. Eodem modo conjugantur ejus compoſita, ut ξαναυρίσκω *reperio.* perf. ἐξαναῦρα *reperi*, &c.

Εὐτυχαίνω *feliciter ago.* perf. εὐτύχησα *feliciter egi.*

Ζεςαίνω *calefacio.* imperfectum habet ἐζέςαινα & ἐζέςανα *calefaciebam.* perf. ἐζέςασα *calefeci*, & participium paſſivum ζεςαμένος *calefactus.*

Ηξεύρω *ſcio.* perf. ἔμαθα *ſcivi.* fut. θέλω μάθει *ſciam.* imper. ἤξευρε vel μάθε *ſcias*, vel κάμε νὰ μάθης *fac ut ſcias.* ſubjunct. νὰ μάθω, vel νὰ ἠξεύρω, *ut ſciam.* participium paſſivum μαθημένος *ſolitus* vel *aſſuefactus.*

Καίω *uro.* imperfectum ἔκαια *urebam.* & καύγω *uro.* imperf. ἔκαυγα. perfectum habent ἔκαψα *uſſi.* paſſivum καίομαι *uror.* habet imperf. ἐκαίεμουν *urebar.* & καύγομαι, ἐκαύγεμουν, at perfectum utriuſque eſt ἐκάηκα *uſtus ſum.* imperat. κάψε *urere*, ἂς καῇ *uratur ille.* ſubjunct. νὰ καγῶ *ut urar.* partic. καμμένος *uſtus.*

Καταβαίνω vel κατηβαίνω *deſcendo.* perf. ἐκατήβηκα *deſcendi.* vide quæ diximus in διαβαίνω.

Καταλαμβάνω *comprehendo.* perf. ἐκατάλαβα *comprehendi.* imperat. κατάλαβε *comprehende.*

Κερδαίνω *lucror.* perfect. ἐκέρδησα vel ἐκέρδαισα *lucratus ſum.*

Λαθαίνω *lateo.* perf. ἔλαθα *latui.*

Λαχαίνω *ſortior.* perf. ἔλαχα *ſortitus ſum.*

Λέγω *dico.* perf. εἶπα *dixi.* fut. θέλω εἰπεῖ *dicam.*

Μαζώνω *colligo.* perfect. ἐμάζωξα *collegi.*

Μαθαίνω *diſco.* perfect. ἔμαθα *didici.* imperat. μάθε *diſce.* ſubjunct. νὰ μάθω *ut diſcam.*

Μεταλάβω *communico* & *communicor.* perf. ἐμετάλαβα *communionem dedi* vel *accepi.*

Ξαναβλας-άνω vel ξαναβλας-αίνω *germino.* perf. ἐξαναβλάςησα *germinavi.*

Ξαναβλέπω *iterum video.* perf. ἐξανάδα *iterum vidi.* imperat. ξανάειδε *iterum vide.*

Ξαναλέγω *repeto.* perfect. ἐξανάπα *repetij.*

Ξαναψυχαίνω *hilaresco.* perf. ἐξαναψύχησα *exhilaratus sum.*

Ξαπερνῶ *excello.* perf. ἐξαπέρασα *excellui.* imperat. ξαπέρασε *excelle.*

Ξεθυμαίνω *animo deficio.* perf. ἐξεθύμησα *animo defeci.*

Ξεπέφτω *præterlabor.* perfect. ἐξέπεσα *præterlapsus sum.*

Ξερνῶ *evomo.* perf. ἐξέρασα *evomui.*

Ξεχάνω *obliviscor.* perf. ἐξέχασα *oblitus sum.*

Πάγω, παγαίνω vel πηγαίνω *eo.* imperf. ἐπήγαινα *ibam.* perf. ἐπῆγα *ivi.* imperat. ἄμε, i. subjunct. νὰ πάγω *ut eam.* πάγω autem fit per syncopen à παγαίνω, unde retinet syncopen in omnibus personis, & numeris, ut πάγω, πᾶς, πᾶ, plur. πᾶμεν, πᾶτε, πᾶσι vel πᾶνε.

Παθαίνω *patior.* perfect. ἔπαθα *passus sum.* imperat. πάθε vel πάθαινε *patiare.* Hanc eandem flexionem sequuntur ejus composita κακοπαθαίνω *mala tolero*, &c.

Πέφτω *cado.* perf. ἔπεσα *cecidi.* Sic omnia ejus composita.

Πιάνω *accipio.* perf. ἔπιασα *accepi.* imperat. πιάσε & ἔπαρε *accipe.* item & ejus composita.

Πίνω *bibo.* perf. ἤπια vel ἔπια *bibi.* imperat. πιὲ *bibe.* subjunct. νὰ πιῶ *ut bibam.*

Πνέω *spiro.* perf. ἔπνευσα *spiravi.*

Ποδαίνω vel ποδήνω *ocreas induo.* perfect. ἐπόδησα *ocreas indui.*

Ριγάρω *ad regulam dirigo.* perf. ἐριγάρησα *ad regulam direxi.* Est verbum Italicum à Græcorum vulgari lingua usurpatum; sicut & sequens.

Ριζικάρω *discrimini expono.* perf. ἐρριζικάρησα *discrimini exposui.*

Σβειῶ *extinguo* & *extinguor.* perf. ἔσβησα *extinxi* & *extinctus sum.* at σβίνω, ἔσβισα idem significat.

Σιάνω *accommodo.* perf. ἔσιασα *accommodavi.*

Σκύφτω *incurvor.* perf. ἔσκυψα *incurvatus sum*, tanquam à σκύφτω.

Στανιάρω *stanno illino.* imperf. ἐστανιάδειζα. perf. ἐστανιάδεισα *stanno illinivi.*

Στέκομαι *sto.* perf. ἐστάθηκα *steti.* imperat. στέκε vel στάσε *sta.* subjunct. νὰ σταθῶ *ut stem.*

Σωπαίνω *taceo.* perf. ἐσώπασα *tacui.* imperat. σώπα *tace.* subjunct. νὰ σωπάσω *ut taceam.*

Ταστάρω *taxo.* imperf. ἐταστάρειζα *taxabam.* perf. ἐταστάρεισα *taxavi.* est verbum mutuatum ab Italis.

Τρώγω *manduco* præter propriam, germanámque flexionem, hanc quoque sibi communiter usurpat. τρώγω, τρῶς, τρῶ. plur. τρῶμεν, τρῶτε, τρῶσι vel τρῶνε. imperf. ἔτρωγα *manducabam*, ἔτρως, ἔτρω. plur. ἐτρώγαμεν, ἐτρῶτε, ἐτρώγασι vel ἐτρώγανε. perf. ἔφαγα *manducavi*, ἔφας, ἔφα. plur. ἐφάγαμεν, ἐφᾶτε, ἐφάγανε vel ἐφᾶσι. fut. θέλω φάγῃ *manducabo.* imperat. φάγε *manduca*, ἂς φᾶ *manducet ille.* subjunct. νὰ φάγω, *ut manducem.*

Υπάγω *eo*, dicitur per syncopen πάγω. imperf. ἐπήγαινα *ibam*, à πηγαίνω. perf. ἐπῆγα *ivi*, &c. vide suprà in πάγω.

Φεύγω *fugio.* perf. ἔφυγα *fugi.* imperat. φύγε *fuge.*

Φθάνω vel φτάνω *assequor.* perfect. ἔφθασα *assequutus sum.*

Χάνω *perdo.* perf. ἔχασα *perdidi.*

Χάσκω *ore aperto conjicio.* imperfect. ἔχασκα, & non plus ultrà.

Χορταίνω *saturo.* perf. ἐχόρτασα *saturavi.*

Χυνω *effundo.* perf. ἔχυσα *effudi.*

Ψήνω *concoquo.* perf. ἔψησα *concoxi.*

Ωφελαίνω *adjuvo.* perf. ὠφέλησα *adjuvi* ab ὠφελῶ. Atque hæc omnia sunt ferè anomala verba, quorum præterita, vel alia tempora propriæ Conjugationis præcepta non observant, vel aliquo alio modo à communi cæterorum regula, & forma deficiunt.

Caput VIII.

De Temporum Græcæ linguæ vulgaris efformatione.

Post rudem, simplicémque temporum cognitionem, recta instituti postulat ratio, ut ampliorem clarioremque de illis methodum tradamus, ac non solùm de generali eorum formatione, sed etiam de speciali doctrinam proponamus.

Ut autem ab iis, quæ omnibus veluti propria sunt & communia, suum sibi sumat initium præsens tractatus, illud tanquam certum, immotúmque constituere placet, omnia præterita tempora, quorum nomine propriè appellanda censeo imperfectum, & perfectum, nullum aliud præter syllabicum, quod vocant augmentum admittere.

Hoc autem augmentum iis tantùm præteritis addi consuevit, quorum præsens incipit à consonante, ut λέγω *dico*, ἔλεγα *dicebam.* Hoc ipsum augmentum è syllabico fieri interdum solet temporale, quum videlicet vertitur ε in η, dicendo ἤλεγα pro ἔλεγα. Verùm id Græcos est imitari literales ac veteres, non autem recentiorum Græcorum linguâ loqui vernaculâ.

Illud etiam non te lateat, Verba, quæ initio præsentis scribuntur ῥ, illam reduplicare post ε, augmentum syllabicum, in omnibus præteritis, ut ῥαντίζω *aspergo*, ἐρράντιζα *aspergebam*, & ἐρράντισα *aspersi.*

Animadverte tandem in verbis compositis ex aliqua præpositione, quæ incipiat à consonante, semper in præteritis illis augmentum syllabicum fieri ante ipsam præpositionem, nullâ penitus præpositionis elisâ vocali, ut καταδέχομαι *dignor*, ἐκαταδέχoμουν *dignabar*, & ἐκαταδέχθηκα *dignatus sum.* Hæc quidem in communi, jam singula in particulari examinemus, & inprimis activa.

De Præsente.

Præsens, quod potissima est totius verbi radix, & cardo, ad cujus characteristicam reliqua tempora, tanquam ad immotum axem, amussimque suspiciunt, quum activum est exit in ω, quod deinde mutatum in ο, format passivum in μαι. Ab illius finali consonante dependet characteristica præteriti, ut vidimus in Conjugationibus, & ab ejusdem inchoativâ, præteritorum nascitur augmentum syllabicum.

De Imperfecto.

Imperfectum à præsente deducitur mutando ω in α, & addendo cùm ratio postulaverit, augmentum syllabicum, ut γράφω *scribo*, ἔγραφα *scribebam.* Cæterùm id tantùm verum est in verbis barytonis; nam in circumflexis aliter prorsus dicendum, cùm ω, præsentis transeat in ουν in imperfecto, ut τιμῶ *honoro*, ἐτίμουν *honorabam.* Id verò commune est quibuslibet imperfectis, propriam sui præsentis characteristicam observare & penultimam, excipe ἔχω, εἶχα in cujus penultima additur ι.

De Perfecto, seu Aoristo.

Perfectum, quod vicem gerit Aoristi, cujus olim apud illa Græciæ vetusta lumina, ac sapientiæ decora non infrequens usus fuit, augmentum habet idem cum imperfecto, si præsens incipiat à consonante, ut γράφω *scribo*, ἔγραψα *scripsi*: observat item eandem penultimam, utpote ab eodem præsente deductum, mutatione ω in α, & characteristicæ præsentis in characteristicam præteriti quæ septuplex est ψ, ξ, ς, λ, μ, ν, ρ, ut suprà diximus in conjugationibus barytonorum, pro quibus tantùm hæc regula traditur. Nota tamen perfectum in quarta Conjugatione, cùm duplex fuerit finalis consonans præsentis, postremam abjicere, sic ψάλλω *cano*, habet ἔψαλα *cecini*: κάμνω *facio*, ἔκαμα *feci*: φέρνω *fero*, ἔφερα *tuli*, & alia hujusmodi. Rursus quum penultima præsentis ejusdem Conjugationis est per αι diphthongum, quam deinde sequatur duplex liquida ρ ν, vertitur in η in perfecto, ut δαίρνω *verbero*, ἔδηρα *verberavi*: hoc ipsum observat πέρνω *accipio*, licèt penultima sit per ε, habet enim perfectum ἐπῆρα *accepi*. Cæterùm αι ante unicam ν, vel amittit ι in perfecto, ut χλιαίνω *tepesco*, ἐχλίανα *tepui*, vel vertitur sæpissimè in η, ut ὀμορφαίνω *orno*, ὀμόρφηνα *ornavi*, χονδραίνω *crassum facio* vel *crassus fio*, ἐχόνδρηνα, &c. Verbum γένω *sano*, habet perfectum ἔγιανα *sanavi*, ne coincideret cum ἔγιανα *sanabam*, imperfecto. Reliqua præterita irregularia vide in anomalis. In dissyllabis quartæ conjugationis ε præsentis, si præcipuè deriventur à Græcoliteralibus, observatur quidem in perfecto, sed assumitur ulterius ι, ut μένω *sto*, ἔμεινα *steti*, στέλνω *mitto*, ἔστειλα *misi*, σπέρνω *semino*, ἔσπειρα *seminavi*, &c. De præteritis circumflexorum fusiùs egimus suprà, exponentes eorum Conjugationes.

De plusquam-perfecto.

Plusquam-perfectum conflatur ex imperfecto εἶχα verbi ἔχω, & participio passivo neutro, quod remanet sine flexione, ut εἶχα γραμμένα *scripseram*, Gallicè *j'avois escrit*. εἶχα sicut *avois*, variatur quidem in omnibus numeris, & personis, at γραμμένα & *escrit* manent penitus immutata. Vel etiam eidem imperfecto εἶχα addendo γράψῃ item invariatum, aliud effinges plusquam-perfectum, frequens & ipsum apud recentiores Græcos.

De Futuro.

Futurum (proh temporum vicissitudinem) ubi quondam apud veteres Græcos parens quodammodò reliquorum erat, & ἀρχικὸν Aoristi, cujus vicem in hac lingua præteritum gerere superiùs insinuavimus; modò emendicatam aliunde tenet significationem, atque ab eodem Aoristo derivationem.

Duplici autem modo potest à præterito futurum effingi. Primò ablato augmento syllabico, & versâ α in ω, ac addendo particulam θὲ, ut ab ἔγραψα *scripsi*, facies θὲ γράψω *scribam*, ita ut γράψω varietur per singulos numeros & personas, invariatâ particulâ θὲ. Vel

Secundò sumendo verbum θέλω, & addendo tertiam personam supradicti futuri, ita ut θέλω flectatur per omnes numeros, & personas; minimè verò quod additur, ut θέλω γράψει *scribam*, γράψει remanet immutatum ubique.

Penultima futuri est semper eadem cum penultima perfecti, excipe πάγω & πέρνω, quorum perfectum penultimam habet in η, sed futurum in α, ut ἐπῆγα *ivi*, θέλω πάγει vel θὲν πάγω *ibo*, & ἐπῆρα, *accepi*, θέλω πάρει vel θὲν πάρω *accipiam*.

Appendix de particula θὲ vel θὲν.

Quamvis frequentior sit apud hodiernos Græcos usus futuri secundo modo explicati, & particula θὲ vel θέλ aut θὲν per syncopen ita dicatur, sicut & ἦθε pro ἤθελα *volebam*, quia tamen non rarò reperies futurum primo modo traditum, quod affinitatem quandam cum Græcoliterali futuro præ se ferre videtur, idcirco pauca de dictarum particularum usu censeo disserendum.

Est igitur particula θὲ, sicut & verbum θέλω, quando absolutè ponitur, nullâque particulâ superadditâ, specialis nota futuri. Dixi, absolutè, nam si cum particula νὰ conjungatur, ut θέλω νὰ γράψω, non denotat futurum, sed definitam quandam animi constitutionem ad scribendum.

Dicitur autem θὲ, quum verbum incipit à consonante, π duntaxat exceptâ, ante quam ponitur θὲν, ut θὲν πάρω *accipiam*. Quòd si verbum inchoet à vocali, vel diphthongo, tunc utendum erit particulâ θέλ', ut θέλ' ἀγαπήσω *amabo*.

Observes obiter rogo, hujusmodi particulam θὲ, vel verbum θέλω, quum construuntur, reponi ante pronomina, & articula, ut *id tibi faciam*, si juxta Græcorum vulgus loqui velimus, dicemus θέλω σε τὸ κάμει vel θὲ σε τὸ κάμω.

De Passivis, ac primùm de Præsente.

Activorum sic expositâ figuratione, par est, ut etiam ad passiva gressum faciamus, & inprimis de primario eorum tempore, videlicet de præsente, quàm paucissimis agere aggrediamur.

Præsens ergo passivum desinit semper in μαι ab activo deductum, cujus ω si sit verbi barytoni mutatur in ο, si verò circumflexi in ου diphthongum, & additur μαι, ut δέρνω *verbero*, δέρνομαι *verberor*, κινῶ *moveo*, κινοῦμαι *moveor*.

Secunda persona est in σαι, quomodo imitatur flexionem verborum in μι passivæ vocis Græcoliteralis grammaticæ: Formatur in barytonis à prima præsentis passivi, mutando ο in ε, & μαι in σαι, vt γράφομαι *scribor*, γράφεσαι *scriberis*. Dixi in barytonis, quia in circumflexis secunda persona præsentis passivi formari debet à secunda præsentis activi, cum hoc tamen discrimine, quòd in prima conjugatione circumflexorum post ει, addenda sit ε cum accentu acuto, & post ς, αι, vt πωλεῖς *vendis*, πωλειέσαι *venderis*: in secunda verò facilè fiat addendo tantùm αι, vt ἀγαπᾶς *amas*, ἀγαπᾶσαι *amaris*.

Tertia fit à secunda, mutatâ σαι in ται, vt δέρνεσαι *verberaris*, δέρνεται *verberatur*, πωλιέσαι *venderis*, πωλιέται *venditur*, &c.

Prima pluralis est semper in ούμεθεν, mutato vbi fuerit ο in ου, & μαι in μεθεν, vt γράφομαι, γραφούμεθεν, vel retento ο, vt γράφομαι, γραφόμεθεν, his enim duobus modis exprimitur prima persona pluralis.

Secunda fit à prima pluralis ablatâ με & ν, ac retentâ θε, vt γραφούμεθεν, γραφοῦθε: vel à secunda singularis, mutando σαι in θε, vt γράφεσαι, γράφεσθε, possumus namque uti utraque ad libitum.

Tertia deducitur à secunda pluralis vertendo θε in νται, ut γραφοῦθε, γραφοῦνται: vel à prima singularis mutatione μαι in νται, ut γράφομαι, γράφονται.

De

De Imperfecto passivo.

Imperfectum passivum est semper in ουμουν, à prima pluralis præsentis passivi mutando μεθεν in μουν, & addendo augmentum syllabicum, si verbum incipiat à consonante, ut γραφούμεθεν, ἐγράφουμουν *scribebar.* Secunda est in σου à prima ejusdem, mutatâ μουν in σου, ut ἐγράφουμουν, ἐγράφουσου. Tertia verò à secunda, mutando σου in ντο, ut ἐγράφουσου, ἐγράφουντο. Vel alias à tertia singularis præsentis, vertendo ται in τον, addendóque syllabicum augmentum, ut γράφεται, ἐγράφετον.

Prima pluralis fit à prima singularis, addito θεν, & mutato ουν in ε, ut ἐγράφουμουν, ἐγραφούμεθεν. Secunda à prima pluralis, ablatâ με & ν, ut ἐγραφούμεθεν, ἐγραφοῦθε. Vel à secunda singularis mutando ουσου in εσθε, ut ἐγράφουσου, ἐγράφεσθε. Tertia denique à tertia singularis vertendo ον in ανε, vel ασι, ut ἐγράφουντον, ἐγραφούντανε, vel ἐγραφούντασι.

De Perfecto passivo.

Perfectum passivæ vocis, quod Aoristo penitus passivo veterum Græcorum non tam significatione respondet, quàm flexione ab activo formatur hoc modo. Debet priùs verti α in θηκα vel θην, quæ est propria terminatio omnium penitus præteritorum passivæ vocis, tum si fuerit ψ verti in φ, si ξ in χ, si ς debet tolli, præterquam in verbis tertiæ conjugationis; si ν etiam ejicienda; si verò λ & ρ retinendæ. Quantum ad μ, raro reperiuntur perfecta activa in μα, sed si fuerint, ut ἔκαμα *feci*, carebunt tamen perfecto passivo: quare ut dicamus, *factus sum* non utimur verbo κάμνομαι, sed γίνουμαι, cujus perfectum est ἐγινήθηκα. Jam penultima perfecti passivi eadem est cum penultima activi, ut ἔγραψα *scripsi*, ἐγράφθηκα vel ἐγράφθην *scriptus sum*: ἐφύλαξα *custodivi*, ἐφυλάχθηκα vel ἐφυλάχθην *custoditus fui*: ἐκίνησα *movi*, ἐκινήθηκα vel ἐκινήθην *motus sum*: ὀνομάτισα *nominavi*, ὀνοματίσθηκα vel ὀνοματίσθην *nominatus fui*, ἔψαλα *cantavi*, ἐψάλθηκα *cantatus fui*, &c. Id quidem ita ferè contingit; sed quia nonnulla sunt perfecta passiva quæ penultimam activi non retinent, ideò hic singillatim referam verba, quorum perfecti activi & passivi eadem est cum præsente penultima.

Verba activa in απω, αβω, αφω: επω, εβω, εφω: οπω, οβω, οφω, retinent in utroque perfecto vocalem, quæ in præsente præcedit β, π, φ, idem faciunt in ακω, αγω, αχω: εκω, εγω, εχω: αιω, αδω, αθω: ετω, εδω, & εθω.

Verba autem in αζω, εζω, ιζω, οζω, υζω, & ηζω, vel in duo σσ, quorum perfectum activum est in σα, observant quidem ubique eandem penultimam, sed assumunt ς ante θηκα, ut κολάζω *punio*, ἐκόλασα *punivi*, ἐκολάσθηκα *punitus sum*, &c. quorum verò perfectum activum est in ξα, eandem etiam habent in utroque penultimam, sed assumunt χ ante θηκα, ut κράζω *voco*, ἔκραξα *vocavi*, ἐκράχθηκα *vocatus fui*.

Verba in ερνω vel ελνω barytona diversam habent in utroque perfecto penultimam, nam in activo ε præsentis, utplurimum additur ι, vel rariùs mutatur in η, in passivo verò semper vertitur in α, ut σπέρνω *semino*, ἔσπειρα *seminavi*, ἐσπάρθηκα *seminatus fui*: στέλνω *mitto*, ἔστειλα *misi*, ἐστάλθηκα *missus sum*: & πέρνω *accipio*, ἐπῆρα *accepi*, ἐπάρθηκα *acceptus fui*. φέρνω autem *porto*, & ejus composita habent ἔφερα *portavi*, & ἐφέρθηκα *portatus fui*.

Verba in αλλω faciunt perfectum passivum in άλθηκα, in ανω, in άθηκα; & verba in ωνω habent ώθηκα, præter χώνω *abscondo*, quod habet ἐχώσθηκα assumptâ ς ante θηκα: in αίνω verò perfectum formant in άσθηκα, ut λαθαίνω, ἐλαθάσθηκα.

Tandem circumflexa, quorum activum perfectum est in ησα, passivum est ήθηκα: quorum in εσα, modò in έθηκα, modò in έσθηκα, si præcipuè penultima præsentis sit brevis: quorum autem activum est in ασα, passivum est in άσθηκα, ut γελῶ *decipio*, ἐγέλασα *decepi*, ἐγελάσθηκα *deceptus fui*. Cæterùm hujus temporis flexio cùm sit facilis & eadem omninò cum illa perfecti activi & Aoristi primi passivi Græcoliteralis, reticebitur, & lectores ad illa remittentur. Anomala vide suprà suo loco.

Superest fortassis aliquid dicendum de plusquam perfecto, & futuro passivo: Verùm quia hæc conveniunt cum activis, mutatâ tantùm voce activâ Verbi in passivam, scilicet γράψει in γραφθῆ, lectorem admonemus, ut adeat illa, sicque finem imponimus temporum formationi.

CAPUT IX.

De Adverbiis.

POST tractatum de Verbis adverbiorum sequitur expositio, ita quippe se habere videntur adverbia ad ipsamet verba, ut epitheta vel adjectiva ad substantiva; quare sicut hæc sine substantivis, sic illa sine verbis consistere nequeunt.

Adverbia igitur, utplurimùm desinunt in α, à nominibus neutrius generis desumpta, ut ἐξαίσια *egregiè*, καλὰ *bene*, &c. pauca in ως, ut ὡσκαθὼς *quemadmodum*, ὡς *ut*, ὀμπρῶς *ante*, vel *coram*. quàm exigua in ω, ut ἐπάνω *sursum*, κάτω *infrà*: rarissima verò in ου, ut ἀξάφνου *derepentè*, πιτηδευτοῦ *data opera*, &c.

Est quidem ex adverbiis aliud quantitatis interrogativum, ut πόσον, *quantum?* cui respondet τόσον *tantum*, πολὺ *multum*, ὀλίγο *parum*, καμπόσον vel καμποσάκι *aliquantulum*. Sunt etiam quædam *Ordinis*, seu *Ordinalia*, ut πρῶτον vel πρῶτα *primò*, δεύτερον *secundò*, τρίτον *tertiò*, &c.

Est item aliud quantitatis adverbium compositum ex φορὰ vel βολὰ, & aliquo numerali nomine, vel adjectivo, ut μία φορὰ *semel*, δύο φοραῖς *bis*, τρεῖς βολαῖς *ter*, συχναῖς φοραῖς *frequenter*, πολλαῖς βολαῖς *multoties*, & alia plura.

Aliud dicitur qualitatis interrogativum, ut πῶς *quomodo?* cujus redditivum est, ἔτζι *sic*. aliud veluti signum, & nota, ut καλὰ *benè*, ὀρθὰ *rectè*, κακὰ *malè*, ἄτυχα *pravè*, & his similia.

Jam cætera adverbia vel sunt *temporis*, ut σήμερον *hodie*, αὔριο *cras*, μεθαύριο *post crastinum*, χθὲς *heri*, προχθὲς *nudiustertius*, τώρα *nunc*, ἀργὰ *serò*, ἀπέκει *postea*, πέρυσι *anno superiore*, παρευθὺς *statim*, & quæ sequuntur. vel *Loci*, ut ἐκεῖ vel αὐτοῦ *ibi*, ἀπεκεῖ vel ἀπαυτοῦ *inde*, ποῦ *ubi*, πουπετὰς *alicubi*, ἀπάνω *sursum*, κάτω *deorsum*, ὀμπροστὰ vel ὀμπρῶς *ante*, ἀποπίσω *retrorsum*, ἐδῶ *hic*, & alia. vel *Hortandi*, ut ἐλᾶτε *venite*, ἂς *eia*, γειάσου *euge*. vel *Similitudinis*, ut ὡσκαθὼς *quemadmodum*, ὡς *sicut*, ὡσὰν vel σὰν, ὡσκαθὼς *tanquam*: vel *Intensionis*, ut πολλὰ *multum*, δυνατὰ *vehementer*, ὑπερπερισσὰ *superabundanter*: vel *Remissionis*,

ut ἀχαμνὰ *remiſsè*, ἀγάλια *ſenſim*, μὲ βίας *vix*: vel *Dubitandi*, ut ἂν *an*, τάχα *forte*, τὸ λοιπὸν *igitur*: vel *Affirmandi*, ut ναὶ vel ναίσκε *certè*: vel *Aſſeverandi*, ut ὁλότελα *penitus*, ἀπαληθινὰ *verè*: vel *Negandi*, ut ὄχι vel ὄσκε, & ὄχεσκε *non*, δὲν vel ἢ *non*, μὴ vel μὴν *ne*, μήτε vel μηδὲ *neque*, οὔτε *neque*, ἀκόμη vel ἀκόμα *nondum*.

Reperies quædam adjectiva neutra in υ, quæ tranſeunt in adverbia, ut τὸ ταχὺ *mane*, τὸ βράδυ *veſpere*, & nonnullos etiam accuſativos ſingulares, ut τὴν νύκτα *noctu*, τὴν ἡμέραν *die*, &c. His adde interjectiones ὄχου, & οἴμένα *hei mihi*, & alia.

Caput X.
De Præpoſitionibus.

Illius eſt expers recens hæc Græcorum lingua graviſſimæ difficultatis, quam antiqua literalis ſuis in præpoſitionibus experitur ob innumeras ferè variáſque illarum ſignificationes, ac caſus, quibuſcum alligantur. Noſtræ ſiquidem præpoſitiones, quæ octo præcipuè recenſentur, eundem ſemper caſum, accuſativum videlicet optant, unicámque vel ad plurimum duplicem ſibi ſignificationem aſciſcunt. Sunt autem hæ, εἰς, πρὸς, μετὰ vel μὲ, ἀπὸ, διὰ vel γιὰ, κατὰ, δίχως vel χωρὶς, ὡς.

Εἰς regit accuſativum, & ſignificat *in*, motum ſcilicet in locum, ac ſtatum in loco, ut εἰς τὸν οὐρανὸν idem valet ac *in cælum*, & *in cælo*, εἰς ἔπαινόν του *in ſuam laudem*, εἰς τὴν Ῥώμην, *Romæ*.

Πρὸς quamvis literalis, non conſtruitur tamen in hac lingua niſi cum accuſativo, ſignificátque *ad*, *erga*, vel *adverſus*, ut πρὸς ἐμένα *ad me*, *erga me*, *adverſus me*, &c.

Μετὰ, & per ſyncopen μὲ correſpondet præpoſitioni *cum*, ut μετὰ κείνους *cum illis*, μὲ πολλοὺς *cum multis*. Adverte tamen utplurimum tunc uti μετὰ, quum ponitur ante nomina, quæ incipiunt à vocali, μὲ verò quum incipiunt à conſonante.

Ἀπὸ idem valet quod *a* vel *ab*, *è* vel *ex*, & quamvis Græcoliteralis, non obſervat tamen eundem caſum, ſed accuſativo gaudet, eliditúrque ipſius ο, ſi nomina præeat quorum principium eſt vocalis, ſecus autem ſi ſit conſonans, ut ἀπ' ἐκείνους *ab illis*, ἀπὸ τὸν Θεὸν ἔρχονται ὅλα τὰ καλὰ, *à Deo omnia bona procedunt*.

Διὰ & corrupte γιὰ ſignificat *per*, *ob*, vel *propter*, ut διὰ vel γιὰ τὰ ἄσπρα γίνεται κάθε πρᾶγμα *per*, vel *propter pecuniam omnia fiunt*. Solet autem interdum addi particula τὰ, præpoſitioni διὰ vel γιὰ, quum præcipuè præcedit pronomina, ut διὰ τὰ μᾶς *propter nos*, διατ' ἐκείνους *ob illos*; vel etiam λόγου, cum pronominibus tantùm, & genitivis μου, σου, του, της, σᾶς, μᾶς, &c. ut διὰ τὸ λόγου μου *propter me*, διὰ τὸ λόγου σας *propter vos*, & ſic de reliquis, quo in caſu tantùm genitivum gubernat.

Κατὰ nunquam ſignificat *contra*, ſed *ſecundùm*, vel *juxta*, ſempérque poſtulat accuſativum, ut κατὰ τὸν τρόπον *ſecundùm modum* ἔκαμες κατὰ τὴν γνώμην μου *feciſti juxta meam opinionem*.

Δίχως vel χωρὶς æquivalet *abſque*, vel *ſine*, ut δίχως ἄσπρα *ſine pecunia*, χωρὶς ἐλπίδα *abſque ſpe*, χωρὶς ἄλλο *abſque dubio*.

Ὡς denique valet *uſque* ut ἡ φωνή σου ἔσωσεν ὡς τὸν οὐρανὸν *clamor tuus uſque ad cælum pervenit*. videtur deſumpta à Græca literali, ἕως.

Hæ quidem ſunt præpoſitiones, quibus maximè vulgaris Græcorum lingua in ſimplici oratione uti conſuevit; ſunt tamen aliæ à Græca literali mutuatæ, quæ in compoſita duntaxat oratione reperiuntur, inprimis ἀντὶ, ut ἀντιστέκομαι *reſiſto*, πρὸ ut προφέρνω *offero*: παρὰ, ut παρακούω *non obedio*: σὺν, ut σύντροφος *ſocius*, & συντρέχω *concurro*: ἀνὰ, ut ἀναπείθω *perſuadeo*: ἐν, ut ἐγκαρδιώνω *animum confirmo*, & ἐγκαρδιακὸς *intimus*, ſeu *ex corde*: περὶ, ut περικυκλώνω *obſideo*: & ὑπὲρ, ut ὑπερπερίσσα *ſatis ſupérque*, & alia.

Cæterùm ut Latinas poſſis præpoſitiones Græcovulgares efficere, non abs re erit illas in medium proferre *a* vel *ab* & *abs e* vel *ex* ἀπὸ, ut ſuprà. *Abſque* δίχως vel χωρὶς, ut ſuprà. *Ad* πρὸς vel εἰς. *Apud* κοντὰ vel σιμὰ adverbia loci, quæ conjuncta cum pronominibus primæ, ſecundæ, & tertiæ perſonæ regunt genitivum, ut κοντά σου *apud te*, κοντά του *apud illum*, σιμά μου *apud me*: cum aliis verò exigunt accuſativum additâ præpoſitione εἰς, ut κοντὰ εἰς τοὺς παλαιοὺς *apud antiquos*. Hæc tamen præpoſitio εἰς amittit ει diphthongum, & ς conjuncta cum articulo ſubſequente, ut κοντὰ ςτὴν πόρταν *apud portam*, σιμὰ ςτὸν κάμπον *prope campum*. *Ante* ὀμπροστὰ vel ὀμπρὸς adverbia, quæ juncta cum ſupradictis pronominibus amant genitivum, ut ὀμπροστά μου *ante me*, ὀμπρός σου *ante te*, &c. cum aliis autem, accuſativum appoſitâ item præpoſitione εἰς, ut ὀμπροστὰ εἰς τὸν κόσμον *ante mundum*, ὀμπρὸς εἰς τὰ μάτιά μου *ante meos oculos*. *Antequam*, πρὶν νὰ cum ſubjunctivo, ut πρὶν νὰ κάμω, *antequàm faciam*.

Clam, κρυφὰ vel χωστὰ adverbia, quæ cum pronominibus illis regunt genitivum, ut χωστά μου *clam à me*; cum reliquis verò accuſativum adjunctâ præpoſitione ἀπὸ, ut ἐπῆρα το κρυφὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους *accepi illud clam ab aliis*. *Contra*, ἐναντίον adverbium, quod optat genitivum cum dictis pronominibus, ut ἐναντίον σου *contra te*, accuſativum verò cum reliquis additâ item præpoſitione εἰς, ut ἐναντίον εἰς τὸν οὐρανὸν *contra cælum*. *Coram*, ὀμπροστὰ vel ὀμπρὸς, vide *ante*. *Circa*, *circiter*, & *circum*, τριγύρου adverbium, quod poſtulat genitivum cum ſuprà recenſitis pronominibus, ut τριγύρου μου *circa me*; accuſativum autem cum reliquis appoſitâ item præpoſitione εἰς, ut τριγύρου εἰς τὴν χώραν *circa* vel *circum regionem*. *Cis*, vel *citra*, ἀπεδῶ ἀπὸ cum accuſativo, ut ἀπεδῶ ἀπὸ τὰ Ἄλπαις *cis*, vel *citra Alpes*. *Cum*, μετὰ vel μὲ, ut ſuprà. μαζὶ vel ἀντάμα adverbia, quæ cum pronominibus illis volunt genitivum; cum reliquis verò accuſativum adjunctâ præpoſitione μὲ vel μετὰ, ut μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους *unà cum aliis*. ἀντάμα μὲ τὸν ἄνδρα της *ſimul cum viro ſuo*.

De, τριγύρου, vide quæ diximus ſuprà in *circum*, & *circa*.

E vel *ex*, vide, *a* vel *ab*. *Erga* πρὸς vide *ad*. *Extra*, ὄξω vel ἔξω adverbium, quod dupliciter conſtruitur, vel abſolutè cum accuſativo, ut ὄξω τὰ μάτια σου *extra ſint tui oculi*, quod fit quum imprecamur alteri, vel cum præpoſitione ἀπὸ, ut ὄξω ἀπὸ τοῦτο ἔχω κάθε πρᾶγμα, *extra id omnia habeo*, & hic modus loquendi frequentior eſt, & æquivalet, *præter*.

In εἰς, ut ſuprà. *Inter*, ἀνάμεσα adverbium, quod poſitum cum dictis pronominibus genitivum gubernat, ut ἀνάμεσα του *inter illum*, cum aliis verò accuſativum, interpoſitâ præpoſitione εἰς, ut ἀνάμεσα εἰς τὸν λαὸν *inter populum*, ἀνάμεσα εἰς τοῦτο *inter hoc*, id eſt, *interim*. *Infra*, ἀπὸ κάτω adverbium loci, ponitur cum genitivo ante pronomina μου, σου, του, της, τους, &c. cum accuſativo verò ante reliqua nomina appoſitâ præpoſitione ἀπὸ, ut ἀποκάτω ἀπὸ τὸν ῥῆγα *infra Regem*, &c. *Intra*, μέσα genitivo gaudet cum relatis pronominibus; cum cæteris accuſativo additâ

tâ præpositione εἰς, ut μέσα εἰς τ̃ καρδιάνμȣ intra cor meum. Ob δ‹ὰ› vel γιὰ, vide in δ‹ὰ›.

Per, & *propter*, δ‹ὰ› vel γιὰ, vide δ‹ὰ›, ut suprà. *Post* vel *pone*, ὕϛερα adverbium, quod cum illis sæpius repetitis pronominibus genitivum adoptat, ut ὕϛερά σȣ *post te*, cum aliis verò, accusativum, appositâ item præpositione ἀπὸ, ut ἦλθα ὕϛερα ἀπ᾽ ὅλȣς *post omnes veni*. *Præter*, vide *extra*. *Palam*, vide *coram*. *Præ*, vide *supra*, vel *super*. *Pro*, quum significat *defensionem*, dicitur δ‹ὰ› vel γιὰ, cum accusativo, ut δ‹ὰ› σένα πολεμῶ *propter te pugno*: quum verò idem sonat quod *vice*, vel *loco alterius*, utimur his vocibus, εἰς τὸ ποδάρι, vel εἰς τ̃ τόπον: cum genitivo, ut ὁ πάπας εἶ‹ναι› εἰς τὸ ποδάρι, vel εἰς τ̃ τόπον τ̃ Θεȣ̃ εἰς τὴν γῆν *Papa vicem Dei gerit in terris*. Utimur interdum etiam præpositione ἀντὶ, sed hoc modo, exempli causâ, *pro pisce dedit mihi carnem*, ἀντὶ νὰ μȣ̃ δώσῃ ψάρι, μ᾽ ἔδωκε κρέας. *Procul*, μακρὰ cum genitivo, si præcedat toties enumerata pronomina, ut μακράμȣ *procul à me*: cum accusativo verò, si cætera antecedat, interpositâ præpositione ἀπὸ, ut μακρὰ ἀπὸ τὰ μάτιαμȣ *procul ab oculis meis*.

Sub, vel *subter*, vide *infrà*. *Super*, & *suprà* ἐπάνω vel ἀπάνω adverbium: construitur cum genitivo, si præfigatur pronominibus primæ, secundæ, & tertiæ personæ, ut ἀπάνωμȣ *supra me*, ἐπάνω σȣ *supra te*, &c. cum accusativo verò, si aliis præponatur, interpositâ præpositione εἰς, ut εἶχεν ἀπάνω εἰς τὸ κεφάλι τȣ ἕνα ϛεφάνι, *habebat supra caput suum coronam*.

Tenus, vel *usque*, ὡς: vide suprà in ὡς.

Versus πρὸς cum accusativo. *Ultra*, vel *trans* ἀπέκει ἀπὸ, cum accusativo, ut ἀπεκεῖ ἀπὸ τὸ ποτάμι *ultra*, vel *trans fluvium*. Dicitur etiam ἀπόπερα, vel πέρα cum genitivo, ut ἀπόπερα, vel πέρα τ̃ ποταμȣ̃ *trans flumen*.

Caput XI.

De Conjunctionibus.

Post exactam præpositionum inquisitionem, superest jam ut extremam omnium Orationis partem, ac minimam quæ Conjunctio dicitur, ob illius præcipuum munus, connectendi scilicet reliquas Orationis partes, absolvamus. Sunt autem ex Conjunctionibus quædam copulativæ, ut καὶ *&*, ἀμὴ vel μὰ *sed*, ἀκόμι *etiam*. aliæ verò Disjunctivæ ut ἢ *vel*: aliæ Continuativæ αὐισωςκαὶ *si*, ἂν vel ἃ *an*: quædam subcontinuativæ ut ‹ἐπεὶ› vel ‹ἐπειδὴ› καὶ *quoniam* seu *quandoquidem*, σὰν *postquam*: nonnullæ Causales, ut δ‹ὰ› νὰ vel νὰ *ut*, δ‹ὰ› τὶ vel γιὰ τὶ *enim* aut *quia*: aliæ Dubitativæ, ut τάχα *forte*, τάχα νὰ μὴ *numquid*, τὸ λοιπὸν *igitur*. aliæ Collectivæ, ut τὸ λοιπὸν *ergo*, δ‹ὰ› vel γιὰ τȣ̃το *propterea*: quædam denique Expletivæ, quæ tantùm ad ornatum orationis spectant ac numerum, non ad significationem, ut δὰ νε, &c. Atque hæc de omnibus orationis partibus singillatim sumptis.

Caput XII. & ultimum.

De Syntaxi Linguæ Græcæ Vulgaris.

Vidimus jam singulas orationis partes examinantes, quomodo dividantur, flectantur, ac conjungantur, quâsve in partes secentur, ac quibus in classibus collocentur; nunc quâ ratione cum aliis jungi, ac inter se connecti debeant, quâ polliciti sumus brevitate sermonem instituemus.

De Concordantiis.

Tres etiam assignamus in hac lingua Concordantias, ut apud Latinos. Prima est nominativi cum Verbo in numero, & persona, ut ἐγὼ γράφω *ego scribo*, ἐκεῖνος παίζει *ille ludit*, ἐσεῖς μιλεῖτε *vos loquimini*.

Secunda est Adjectivi cum substantivo, ut σοφὸς ἄνθρωπος *homo doctus*, καλὰ παιδ‹ιὰ› *boni adolescentes*, καλῆς συνροφιᾶς *bonæ conversationis*, &c. Substantiva quæ materiam significant, solent sæpissime accusativo efferri cum præpositione ἀπὸ, loco adjectivorum, ut ζώνη ἀπὸ πέτζι pro πετζίτικη *cingulus ex pelle*, ῥȣ̃χον ἀπὸ τρίχαις pro τρίχινον *vestis ex pilis*; quod fit per eclipsin participij subintelligendo καμωμένη vel καμωμένον *facta* vel *factum*. Adjectiva semper præponi debent substantivis unà cum articulo, ut τὸ μικρὸ παιδὶ *parvus puer*, ὁ πρῶτος ἄνθρωπος *primus homo*: Quòd si aliquando postponatur, duplicandus est articulus, & apponendus tam substantivo, quàm adjectivo, ut φέρεμȣ τὸ ῥȣ̃χο τὸ κόκκινον *affer mihi vestem purpuream*.

Tertia Relativi cum antecedente, in genere, & numero, ut εἶδα τ̃ Πέτρον, τ̃ ὁποῖο ἐμίλησα *vidi Petrum quem alloquutus fui*. & aliquando in casu, ut τὰ λόγια, τὰ ὁποῖα *verba quæ*. Si ponatur relativum inter duo nomina substantiva diversorum generum potest his duobus modis construi, exempli causâ, *sydus quod*, vel *quam vocant Capream*, communi Græcorum linguâ dices τὸ ἄϛρον, τὸ ὁποῖον vel ὁπȣ̃ (quod est relativum indeclinabile, omnis generis, & numeri) κράζȣσι αἶγα vel τὸ ἄϛρον ὁπȣ̃ τὸ κράζȣσι vel τ̃ κράζȣσι αἶγα.

E duobus substantivis ad diversa pertinentibus, si in oratione ponantur, aliud est nominativi casus, alterum verò genitivi, ut τὸ κορμὶ τ̃ Πέτρȣ, *corpus Petri*, τὸ πέτζι τ̃ βοδιȣ̃ *bovis pellis*. Interdum tamen iste genitivus transit in accusativum, ut ἡ τιμήτȣς pro ἡ τιμήτων *honor eorum*, ἕνα ποτήρι νερὸ pro νερȣ̃ *poculum aquæ*, & similia.

De Pronominibus μȣ̃, σȣ̃, τ̃, ἐμένα vel μὲ, ἐσένα vel σὲ, ἐμᾶς vel μᾶς, ἐσᾶς vel σᾶς, τ̃ τὴν, τὸ, τȣ̀ς, τȣ̀ς, τ̃, τά.

Horum pronominum unà cum Verbis constructio, quoniam aliquantulum difficilis esse videtur, cùm certa quædam regula tradi non possit, quando præponenda sint vel postponenda, seu quando ἐμένα potiùs dicendum quàm μὲ, vel ἐσένα quàm σὲ, ut ἐσᾶς quàm σᾶς: idcirco de his nonnulla observatione digna exponere meritò judicavi.

Certum itaque inprimis, monosyllaba illa pronomina sive primæ sint, sive secundæ, sive tertiæ personæ nunquam ipso orationis initio collocari, sed elegantiùs semper post ipsum verbum poni, vel post aliquod nomen, vel post particulam δὲν vel ‹ȣ̓›‹κ› *non*, ut ἀγαπῶ τα, ἀγαπῶ τȣς, &c. *amo illa* vel *illos*, &c. ἐγὼ σᾶς εἶπα *ego dixi vobis*, δὲν μȣ̃ κάμνει χρεία, *non est mihi opus*, βλέπει με *videt me*, & hujusmodi plura.

Certum secundò primos illos accusativos primæ, & secundæ personæ, ἐμένα videlicet & ἐμᾶς, ἐσένα & ἐσᾶς, poni semper in ipso orationis, periodique principio unà cum μὲ & μᾶς, σὲ & σᾶς, ut ἐμένα μὲ ἀγαπᾷ ὁ πατέρας μȣ *me amat pater meus*, ἐσένα σὲ μισᾷ *te odio habet*, ἐμᾶς μᾶς κράζει παιδιά τȣ *nos vocat filios suos*, ἐσᾶς σᾶς κράζει ἐχθρούς τȣ *vos appellat inimicos suos*.

quæ loquutiones correſpondent Italicæ phraſi vel Gallicæ, cum quibus habet maximam affinitatem, quum dicunt, *à noi ci chiama ſui figliuoli*, *il nous appelle ſes enfans*, & ſimilia. Vides igitur hujuſmodi accuſativos cum ς, conjungi cum monoſyllabis μὲ, σὲ, μᾶς & σᾶς, qui ſtatim illos ſubſequuntur. Nominativi tamen ἐμεῖς & ἐσεῖς ponuntur abſolutè initio periodi, ut ἐμεῖς ψωμὶ δὲν ἔχομεν, καὶ ἡ κάτα πίτα σύρνει *nos panem non habemus, & felis trahit placentam*, eſt adverbium Græco-vulgare in filios, qui bona patris pauperis lautiùs quàm par ſit profundunt, & opiparè vivunt.

Certum inſuper μονοσύλλαβα illa pronomina μοῦ, σοῦ, τοῦ, μᾶς, σᾶς, τῶν, & τοὺς, &c. Si ſimul eſſe contingant cum aliquo adjectivo, poni inter adjectivum, & ſubſtantivum, ut ὁ πρῶτος μας φίλος *primus noſter amicus*, ἀγαπημένε μου υἱὲ *fili mi dilecte*, ἡ κακαῖς τους γλώσσαις *malæ illorum linguæ*, &c. Item ſumi pro pronominibus poſſeſſivis ἐδικόσμου, ἐδικόσου, ἐδικόςου *meus*, *tuus*, *ſuus*, &c. Verùm tunc non ponuntur abſolutè, ut poſſeſſiva, ſed unà cum alio nomine, ut quum dicimus, *liber meus*, τὸ βιβλίον μου, at cùm dicimus, *hic liber eſt meus*, quia *meus* eſt ſolus & non cum alio nomine, nos dicemus, ἐτοῦτο τὸ βιβλίον εἶναι δικόμου, & non τοῦτο τὸ βιβλίον μου εἶναι.

Certum quartò monoſyllabos illos accuſativos μὲ & μᾶς, σὲ & σᾶς, τὸν & τοὺς, tam ante verbum collocari poſſe, quàm poſt, ut ἐγὼ σᾶς τὸ ἐδιάβασα τὸ γράμμα, & ἐγὼ ἐδιάβασά σας το τὸ γράμμα, *ego vobis legi epiſtolam*. Quòd ſi hujuſmodi acccuſativi particulæ iſti δὲν vel μὴ *non*, ὡσὰν vel σὰν *ſicut*, vel adverbiis καθὼς *quemadmodum*, ἔτζι *ſic*, σήμερον *hodie*, αὔριον *cras*, τώρα *nunc*, & aliis adverbiis loci jungantur, tunc verbo poſtponi minimè poſſunt, ſed tantùm præponi, ut δὲν μᾶς τὸ ἔστειλες τὸ βιβλίον *non miſiſti nobis librum*, σήμερον σᾶς εἶπα νὰ μὴν εὐγαίνετε *hodie vobis dixi ne exeatis*, nec enim bene dicemus, δὲν τὸ ἔστειλές μας, nec σήμερον εἶπα σας.

De quibuſdam Nominibus quæ genitivum regunt, vel accuſativum, ubi etiam de ablativo abſoluto.

Omnia nomina Comparativa, ſi præcipuè cum pronominibus primitivis conſtruantur, verbalia item in τικὸς unà cum nominibus, quæ dignitatis habent ſignificationem, ignorationis, participationis, ſimilitudinis, ac communicationis, & utilitatis, genitivum adoptant, ut ἐκεῖνος εἶναι σοφώτερός μου *ille eſt ſapientior me*, ἐτοῦτο εἶναι φανερωτικὸν τῆς ἀγάπης, *id eſt ſignificativum amoris*: ὁ ἱερέας εἶναι ἄξιος τιμῆς *Sacerdos eſt dignus honore*: ἀμαθὴς τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων *ignarus Græcarum literarum*, συντροφος καλῶν ἀνθρώπων *bonorum hominum ſocius*, ὅμοιος τοῦ λεοντάριου *Leoni ſimilis*, τὰ καλὰ εἶναι κοινὰ τῶν φίλων *bona ſunt amicis communia*, & ſimilia.

Ea item quæ dicuntur numeralia ordinis genitivum requirunt, ut δεύτερος μου *mihi ſecundus*, πρῶτος των *primus inter illos*, &c. Quæ tamen conſtrui etiam poſſunt cum accuſativo poſitâ præpoſitione ἀπὸ, ut ὕστερος ἀπ᾽ ὅλους *poſtremus omnium*, πρῶτος ἀπ᾽ ὅλους *primus omnium*, & ſic de reliquis.

Profectò, ut uno verbo dicam, omnia ſive Comparativa ſint, ſive ſuperlativa, ſive plenitudinem ſignificent, vacuitatem, utilitatem, & ſimilia, ſi cum pronominibus junguntur, utplurimum poſtulant genitivum ſi cum aliis nominibus accuſativum cum præpoſitione ἀπὸ, ut ἀπ᾽ ὅλους τοὺς ἕλληνας, ὁποῦ ἦσαν εἰς τὴν Τροίαν, δυνατώτερος, vel δυνατώτατος ἦτον ὁ Ἀχιλλεὺς, *omnibus Græcis qui extiterunt in expeditione Troiana fortior fuit*, vel *omnium Græcorum fortiſſimus fuit Achilles*. Nomen γεμάτος, utplurimum habet poſt ſe accuſativum ſine ulla præpoſitione, ut γεμάτος ἔννοιαις *curarum plenus*: At ἐνάντιος *contrarius* genitivum amat cum primitivis pronominibus, cum aliis verò accuſativum unà cum præpoſitione εἰς, ut εἶναι ἐνάντιος μου *eſt mihi contrarius*. & ἐνάντιος εἰς ὅλους *contrarius omnibus*. φίλος denique ſemper reperitur cum genitivo, ut φίλος τοῦ Θεοῦ *amicus Dei*.

Inſtrumentum, cauſa, modus, & exceſſus debent in hac lingua exprimi accuſativo, cum præpoſitione μὲ, vel μετὰ, vel etiam interdum cum διὰ, vel γιὰ, ſi præſertim cauſam ſignificare velimus, ut ἐκτύπησά του μὲ τὸ ῥαβδὶ *baculo illum percuſſi*, τὸν εἶδα μὲ καλὸ μάτι *oculo illum vidi benigno*, ἐσκότωσε τὸν ἐχθρόν του μὲ τὸ σπαθὶ *hoſtem ſuum gladio interemit*; νικᾷ ὅλους μὲ τὴν φωνήν του *ſua voce reliquos ſuperat*; διὰ τὴν δειλιάν, vel γιὰ τὸν φόβον ἔχασε τ᾽ ἄρματά του *præ pavore perdidit arma*.

Tempus item, & menſura tam loci, quàm ponderis ſimpliciter accuſandi caſu efferuntur, ut τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα δὲν κάμνει ἄλλο παρὰ νὰ διαβάσῃ *die ac nocte nil aliud facit quàm legere*, ἡ Ῥώμη εἶναι μακρὰ ἀπὸ τὴν φράντζαν ἑκατὸ λέγαις *Roma diſtat à Gallia centum leucis*, βαρεῖ τριάντα λίτραις *eſt ponderis triginta librarum*.

Jam ablativum abſolutum, pro quo Græci literales utuntur genitivo, noſtri Græco-vulgares penitus ignorantes, nec genitivum uſurpant, nec alium caſum, ſed vel ipſo nudo nominativo utuntur, ut μισεύοντας ἐγὼ ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν ἔπεσεν ἡ στέγη τοῦ σπιτιοῦ σου *diſcedente me ab Eccleſia cecidit tectum tuæ domus*, vel loquutionem reſolvunt per ὅταν vel σὰν, ponentes verbum in imperfecto, ut ὅταν vel σὰν ἐμίσευα ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν ἔπεσεν, &c. *cùm diſcederem ab Eccleſia cecidit*, &c.

De conſtructione Verbi Activi.

Non nimis laborandum erit in tradendis regulis verborum activorum. Omnia ſiquidem verba activæ ſignificationis poſtulant ante ſe nominativum agentem, & poſt ſe accuſativum, vel genitivum patientem. Genitivo quidem utuntur hujuſmodi Græciæ regiones Peloponeſus, Creta, Chius, Zacynthus, & omnes penitus Græciæ inſulæ. Accuſativo verò gaudent Attica, Theſſalia, Macedonia, Thracia, & omnes prorſus Continentis provinciæ, atque incolæ. Quum igitur verſeris in inſulis, utere poſt verbum genitivo, accuſativo verò quum fueris in Continente.

Adverte tamen, quamvis ij qui in Inſulis ſunt poſt verbum activum genitivum, quem perſonæ vocant, admittant (res enim apud omnes, ac ſemper ubique ponitur in accuſativo, ut ἀκούω τὰ λόγια σου, non τῶν λόγιων σου, *audio tua verba*) id verum eſſe præcipuè, quum poſt verba ſequuntur pronomina illa primitiva μου, σοῦ, τοῦ, & tantùm in numero ſingulari, ut δὲν μου ἀκούει *non me audit*; nam in plurali dicunt cum accuſativo, δὲν μᾶς εἶπε τίποτες, *nihil nobis dixit*, licèt in ſingulari dicerent, δὲν μου εἶπε τίποτες. Quòd ſi alia ſubſequantur pronomina, vel nomina, modò genitivum ponunt, modò accuſativum, ut ἀκούω τὸν Πέτρον non τοῦ Πέτρου *audio Petrum*, & μιλῶ τοῦ Μάρκου, & non τὸν Μάρκον, niſi dicas μὲ τὸν Μάρκον, *alloquor Marcum*, vel *loquor cum Marco*.

Quando autem ſtatuendus ſit poſt verbum acti-

vum genitivus, vel accusativus, optima regula est, si animadvertamus ad linguam Gallicam, vel Italicam. nam si post verbum activum ponatur particula *à*, tunc semper in Græco vulgari reponi debet post verbum genitivus, ut *j'ay dit à François*, ἐγὼ εἶπα τοῦ φραγκίσκου, non τὸν φραγκίσκον. Si verò talis particula non ponatur, utendum tunc erit accusativo, vel genitivo, juxta distinctionem Græciæ locorum superiùs insinuatam, ut *je vous ay fait la grace*, *ego vobis gratiam feci*, secundùm Insularum habitatores dices, ἐγὼ σοῦ τὴν ἔκαμα τὴν χάριν, & secundùm Continentis incolas, ἐγὼ σὲ τὴν ἔκαμα τὴν χάριν, quæ loquutio correspondet huic Italicæ, *la gratia ve l'hò fatta.*

Prætereà sciendum, verba, quæ apud Latinos, vel Græcos literales exigunt post accusativum rei dativum personæ, apud Græcos vulgares usurpare pro dativo personæ, vel genitivum, ut loquuntur Insularum cultores, vel accusativum, ut Continentis incolæ, exempli causâ, *ego dedi tibi librum* dices, vel ἐγὼ σοῦ τὸ ἔδωκα τὸ βιβλίον, vel ἐγὼ σὲ τὸ ἔδωκα τὸ βιβλίον.

Rursus verba, quæ duos sibi accusativos adsciscunt apud Latinos, & ἕλληνας, apud vulgares Græcos, vel ambos retinent, ut loquitur omnis Continens, aut mutant accusativum personæ in genitivum, ut phrasis est omnium Insularum, verbi gratiâ, *ego te doceo grammaticam*, dicetur ἐγὼ σὲ, vel σοῦ μαθαίνω τὴν γραμματικήν.

Idem fit aliquando, si verba apud Latinos regant ablativum cum præpositione *a* vel *ab*, & accusativum, ut *aufero à te vestem*, ἐγὼ σὲ, vel σοῦ πέρνω τὸ ῥοῦχον. dixi aliquando, quia utplurimùm pro ablativo ponitur accusativus cum præpositione ἀπὸ, ut *accepi à Petro tuas literas*, ἐγὼ ἔλαβα τὲς γραφαῖς σου ἀπὸ τὸν Πέτρον, *id habeo à te*, ἔχω τὸ ἀπ' ἐσένα, & alia.

Idem etiam præstari debet, si verbum apud Latinos accusativum regat & genitivum, vel ablativum sine ulla præpositione, ut *impleo ollam denariorum*, γεμίζω τὸ τζουκάλι ἀπὸ τορνέσια, & *impleo vas aquâ*, γεμίζω τὸ ἀγγεῖον ἀπὸ νερὸ. in quibus tamen sæpe sæpius reticetur ἀπὸ, dicendo simpliciter τορνέσια & νερὸ.

De Constructione Verbi passivi, neutri, ac Deponentis.

Quemadmodum activæ vocis verbum exigit ante se nominativum agentem, & post se accusativum patientem, ita è contra passivæ vocis verbum postulat ante se nominativum patientem, post se verò accusativum agentem unà cum præpositione ἀπὸ, ut τὸ ἁμάξι τραβίζεται ἀπὸ τὰ ἄλογα *currus trahitur ab equis*. Semper igitur in passivis casus personæ verbi activi, quum videlicet duplicem requirit casum post se, vertendus est in nominativum, manente altero immutato, ut ἐγὼ σὲ μαθαίνω τὴν γραμματικήν, passivè redditur, ἐσὺ μαθαίνεσαι ἀπ' ἐμένα τὴν γραμματικήν, *tu doceris à me grammaticam*, &c. ut apud Latinos.

Ex verbis neutris, vel Deponentibus, quædam absolutè ponuntur sine ullo casu, ut ζῶ *vivo*, περπατῶ *ambulo*, στέκομαι *sto*, κοιμοῦμαι *dormio*: quædam verò requirunt post se aliquem casum, ut ἀρέσκει μου *placet mihi*, τί φαίνεταισας, *quid vobis videtur*, & alia, quæ genitivum, aut accusativum postulant pro diversitate præsentis Græciæ regionum, si eosdem casus, vel alios requirant Latinorum verba vel neutra, vel deponentia; & tunc Constructio erit eadem quam jam recensuimus in verbis activis.

De Verbis εἶμαι, φαίνομαι, *& aliis, tum de Verbo Impersonali, de Modis, Gerundiis, ac quibusdam loquutionibus.*

Verbum εἶμαι *sum*, duos habet nominativos ante, & post se, ut ὁ Ἀριστοτέλης ἦτονε μεγάλος φιλόσοφος, *Aristoteles erat magnus Philosophus*: eodem modo construitur verbum φαίνομαι *videor*, λέγομαι *dicor*, κράζομαι *vocor*, λογοῦμαι *nuncupor*, & similia, quæ præter illos duos nominativos admittunt etiam genitivum, vel accusativum juxta suprà dictam locorum Græciæ distinctionem, sicut Latina dativum, ut αὐτός μου εἶναι, vel φαίνεται μου καλοτίχερος ἄνθρωπος *ipse mihi est*, vel *videtur vir idoneus*. Vel etiam accusativum cum præpositione ἀπὸ, si Latina regant ablativum cum præpositione *à* vel *ab*, ut *justus ab omnibus vocatur*, vel *reputatur beatus*, ὁ δίκαιος κράζεται, ἢ κρατιέται μακάριος ἀπ' ὅλους.

Verbum impersonale duplicis est speciei, activæ nimirum & passivæ. Utrumque impersonalis verbi genus, vel ponitur absolutè sine ullo casu, ut βρέχει *pluit*, λέγουσι *fertur*; vel cum aliquo casu ut apud Latinos, verbi gratiâ, *pertinet ad me*, ἐγγίζει μου, *non licet vobis*, δὲν σᾶς πρέπει, *non curatur de anima*, δὲν ἐννοιάζεται διὰ τὴν ψυχήν. Ubi adverte, verba impersonalia utplurimùm sumi à tertia persona plurali præsentis indicativi activi, ut pro *scribitur* dicunt γράφουσι *scribunt*, pro *vivitur*, ζοῦσι *vivunt*, & alia. Dixi utplurimùm, quia reperitur interdum, & quidem raro aliquod impersonale desumptum à tertia persona plurali præsentis indicativi passivi, ut κοιμοῦνται *dormitur*.

Modorum usus pervius est unicuique ut apud Latinos. In usum tamen hi præcipuè veniunt, indicativus, imperativus, & subjunctivus, qui vicem gerit infinitivi, & exprimitur per particulam νὰ, ut θέλω νὰ τὸ κάμω *volo illud facere*: cui interdùm præponitur articulus τὸ, & ponitur loco nominis, ut τὸ νὰ κάμῃς pro τὸ κάμωμα σου *tuum factum*. Similem loquutionem habent Græci literales, ut τὸ ποιεῖν pro ποίημα, & Itali, *il fare*, pro *il fatto*. Hujusmodi modus semper ponitur post aliud verbum, sicut infinitivus apud Latinos; vel aliàs resolvitur per ὅτι vel πῶς, ut *scio te fecisse hoc*, vulgò possumus dicere, ἠξεύρω πῶς, vel ὅτι τὸ ἔκαμες, quod ὅτι & πῶς videtur correspondere Italico *che* vel Gallico *que*. Ponitur etiam καὶ pro ὅτι, ut λογιάζω καὶ τὸ ἔμαθες, pro ὅτι τὸ ἔμαθες, *puto te illud didicisse*. Jam quænam particula, vel Conjunctio unicuique modorum tribuatur, & quomodo inter se discrepent, vide suprà in Conjugationibus barytonorum.

Gerundiis caret utraque Græca lingua, fruitur verò Latina. Ea autem sic in vernaculam Græcorum dialectum vertenda censemus. Gerundia in *do*, resolvuntur in participia, ut *amando* ἀγαπῶντας, *dicendo* λέγοντας, &c. Gerundia in *dum* exprimuntur aliquando per διὰ νὰ, si illa præcedat præpositio *ad*, ut *ad habendum* διὰ νὰ ἔχῃ: aliquando per σὰν, vel ἀνάμεσα ὅπου, si præcedat præpositio *inter*, ut *inter ambulandum*, σὰν ἐπερπατοῦσα, id est, *dum ambularem*: *inter dicendum* ἀνάμεσα ὅπου ἐμίλιε *cùm loqueretur*, & similia. & aliquando per πρέπει, si à Latinis efferantur absolutè sine ulla præpositione, ut *faciendum mihi est*, πρέπει νὰ κάμω, *vobis agendum*, πρέπει νὰ κάμετε, &c. Hic modus loquendi non aberrat à modo loquendi Italorum, vel Gallorum, dum dicunt, *mi bisogna fare*, *il me faut faire*, cum hoc tamen discrimine, quòd in dictis linguis verbum consequens est infinitivi modi, & nunquã mutatur, at in Græca vulgari verbum quod subsequitur πρέπει, est subjunctivi modi, variatúrque ac construitur cum personis, quæ comitantur gerundia in *dum*, ita ut si persona sit singularis, & prima, verbum etiam erit primæ personæ numeri singularis, & sic de reliquis. Tandem gerundia in *di*, simpliciter efferuntur per νὰ cum subjunctivo,

ſubjunctivo, ut *tempus eſt eundi*, καιρὸς εἶναι νὰ πάμενι *ſciendi ſum cupidus*, ἐπιθυμῶ νὰ μάθω, &c.

Veniamus jam ad peculiares quaſdam loquutiones. Quum Latinè dicimus, *quod tibi ſcripſerim*, vernaculo Græcorum ſermone ſic efferemus, διὰ τί σοῦ ἔγραψα, vel ὅτι σοῦ ἔγραψα, vel τὸ νὰ σοῦ ἔγραψα, vel ἔσοντας καὶ νὰ σοῦ ἔγραψα, prior & ſecundus loquendi modus conformior Latinæ loquutioni videtur.

De nonnullis adverbiis, ac particulis, quæ vel nominibus, vel Verbis præfiguntur.

Ut totum communis Græcæ linguæ ſyntaxeos abſolvamus tractatum, brevibus percurremus nonnullas voces, quarum notitiâ non parum juvatur is, qui aditum ſibi fieri vult ad hujuſmodi linguæ Græcæ ſyntaxim. Dicamus ergo priùs de ἄμποτες *utinam*, quod adverbium eſt optandi, ponitúrque unà cum νὰ, & conſtituit in verbis peculiarem modum, qui dicitur optativus, reperitur cum perfecto, & imperfecto, ut ἄμποτες νὰ τὸν ἔκραξες, *utinam illum vocaſſes*, ἄμποτες νὰ τὸν ἔβλεπα, *utinam illum viderem.*

Ἂν, vel ἂ fit à Græcoliterali ἐὰν *ſi*, ac pariter regit ſubjunctivum, tempus amat id, quod nos in verbis barytonis diximus habere indifferentem quandam, ac indeterminatam ſignificationem, ut ἂν σὲ πιάσω *ſi te capiam*, non ἂν σὲ πιάνω: ἂν σὲ εὑρήσω *ſi te reperiam*, non ἂν σὲ εὑρίσκω. Conjungitur prætereà cum omnibus præteritis, ut ἂν ἔκαμα *ſi feci*, ἂν ἔγραφε, *ſi ſcribebat*, ἂν θέλει δώσει *ſi dabit*, & reliqua.

Ἀπὸ, quamvis præpoſitio ſignificans *a* vel *ab*, in compoſitione tamen alicujus verbi, vel nominis, non ſemper eandem retinet ſignificationem; nam interdum denotat perfectionem, ut ἀποτελειώνω *perficio*, τελειώνω quippe ſimplex *finire* tãtùm ſignificat, ſed cum ἀπὸ *perfectè finire*, utque Latini dicunt, *rem reddere omnibus numeris abſolutam.* interdum verò *finem* quodammodo præ ſe ferre videtur, ut ἀποτρώγω *finem comedendi facio*, unde adverbia ἀπόφαγα *poſt prandium*, & ἀπόδειπνα *poſt cœnam.* & tandem *penitus*, ſeu *de*, ut ἀποκόβγω *penitus amputo*, & ἀποκεφαλίζω *decollo*, & alia.

Ἂς adverbium hortandi, ſi ponatur cum imperfecto efficit modum optandi, ut ἂς ἔβλεπα *utinam viderem*; cæterùm ἂς nota eſt imperativi, ſeu potiùs ſubjunctivi, ut ἂς κάμῃ *faciat.* Videtur autem derivari à Græcoliterali ἄφες, unde per ſyncopen ἂς. quare quum dicimus ἂς ἰδῶ, idem valet ac *ſine me, ut videam*, qui quidem loquendi modus frequens eſt in ſacris paginis, præcipuè in Evangelio, ἄφες ἴδωμεν, εἰ ἔρχεται Ἠλίας σώσων αὐτὸν, quem imitati Græci-vulgares dicunt, ἂς ἰδοῦμεν ἂν ἔρχεται ὁ Ἠλίας διὰ νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ.

Adverte tamen hujuſmodi ἂς, non poni in ſecunda perſona imperativi, ſed tantùm in prima, & tertia. Quia videlicet, aptior imperandi perſona videtur ſecunda, non prima, & tertia, unde & Itali quum magnates alloquuntur ſolent obſequij & reverentiæ causâ uti tertiâ perſonâ, ne loquentes ſecunda perſona, videantur aliquomodo illis imperare. Eſt igitur ἂς ſubjunctivi potiùs nota, quàm imperativi.

Δὲν, vel δὲ, deductum fortaſſe fuit ab οὐδὲν, ablatâ diphthongo ου. Dicitur autem δὲν, quum ponitur ante vocales & diphthongos, imò & ante aliquas conſonantes, videlicet ante β, γ, δ, θ, κ, π, τ, φ, χ: δὲ verò ante reliquas conſonantes. Regit indicativum tantùm, quia in reliquis modis non utimur δὲν, ſed μὴν, vel μὴ, ut μὴν κάμῃς *ne facias.*

Νὰ aliquando eſt adverbium demonſtrandi, & regit genitivum, ſi præcedat pronomina primitiva numeri ſingularis, ut νά σου *ecce tibi*, accuſativum verò ſi ſint numeri pluralis, & ante alia nomina, ut νά σας *ecce vobis*, νὰ τὸν Πέτρον *ecce Petrum.* Aliquando eſt conjunctio cauſalis, ab ἵνα deducta, unde ut illa ſubjunctivum expoſtulat, qui, ut diximus, vicem etiam gerit infinitivi. Atque hinc fit, ut aliqui dicant conjunctionem νὰ ſignum eſſe, ac notam infinitivi. Verùm quo firmo, ſtabilique nitantur fundamento non video. Interdum denique νὰ ſolet eſſe particula repletiva, & ornatûs cauſa maximè apud Chios, qui dicunt ἐκεινὰ pro ἐκεῖ, τουτονὰ pro τοῦτον, quam etiam replicantes ſatis molliter ſonant ἐκειναναὰ, & τουτονανὰ.

Νὲ item particula eſt quæ nihil ſignificat, & tantùm ad ornatum ponitur orationis, idque duntaxat à Chiis, non in quibuſlibet nominibus, ſed tantùm in articulis & pronominibus maſculinis & fœmininis, ubi reperiatur finalis litera ν, ac in prima, ſecunda, & tertia perſona verborum numeri pluralis, ut pro εἴδατην, εἴδατηνε, pro τοῦτον, τούτονε, pro τούτων, τουτωνῶνε, pro γράφομεν, γράφομενε, pro λέγετε, λέγετενε, & ſic de reliquis.

Ὡσὰν demum vel σὰν, aut σὰ, idem ſignificat quod Latinè *cùm* vel *poſtquam*, ac poſtulat ſubjunctivum, ut σὰν γράψῃς *cùm ſcripſeris*, σὰν ἔλθω *poſtquam venero*, & ſimilia.

Interjectio ὄχου, vel οἴμένα *hei mihi* regit accuſativum, ut οἴμένα τὸν κακόμοιρον *heu me infelicem.* At ὦ modò requirit nominativum, vel vocativum, ut ὦ μεγάλη δυστυχία *ô magnam calamitatem*, ὦ καλὲ ἄνθρωπε *ô bone vir*, modò verò genitivum, & tunc vim habet admirationis, ut ὦ τοῦ θαύματος *ô rem admirandam*, id eſt *Papæ.*

Atque hæc de Syntaxi linguæ Græcæ communis, methodicáque ejuſdem inſtitutione, majore quâ potui dilucidáque brevitate, ac ſtudio ad Dei omnipotentis gloriam, Fidei Catholicæ propagationem, Proximorum utilitatem, nec non ad φιλογλώσσων περιεργείαν.

Finis Grammaticæ.

TABELLÆ
SEU IMAGINES
RERVM QVARVMDAM,
AD REM PRÆSERTIM LITURGICAM,

aut vestiariam Græcanicam spectantium; quarum vocabula in hoc Glossario exponuntur.

EXPLICATIO TABELLARUM.

I. TAbella exhibet Ichnographiam ædis Sophianæ, ac proinde cæterarum fere apud Græcos Ecclesiarum, in qua multa exhibentur in Glossario subinde explicata, in vocibus quæ hic Græcè describuntur. Ac primò quidem ΚΟΓΧΗ, sub qua ΒΗΜΑ consistit. In Bemate ΣΥΝΘΡΟΝΟΝ, ΤΡΑΠΕΖΑ ἉΓΙΑ, cui incumbit ΚΙΒΩΡΙΟΝ. Sub Ciborio, ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ. Circa Ciborium, ΒΕΛΟΘΥΡΑ. Bema clauditur ΚΑΓΚΕΛΛΟΙΣ tribus, in iis, portis perviis, quas ΠΥΛΑΣ ἉΓΙΑΣ vocant. Extra Cancellos prostat ΣΩΛΕΑ. Soleæ lateri, quod ædem ingredienti sinistrum est, ΠΡΟΘΕΣΙΣ: dextro ΔΙΑΚΟΝΙΚΟΝ adjacent. Statim post soleam ἈΜΒΩΝ conspicitur. Quidquid extra Bema est, ΝΑΟΣ appellatur. Templi media pars, cui Hemispherij pars itidem media imminet, ὈΜΦΑΛΟΣ dicitur. Porticus tum inferiores, tum superiores, ΚΑΤΗΧΟΥΜΕΝΙΑ vocantur. Ad ædem novem portis aditus patet, quæ ΠΥΛΑΙ ΒΑΣΙΛΙΚΑῚ & ὩΡΑΙ̃ΑΙ dicuntur. Ædi ΝΑΡΘΗΞ obversatur: Nartheci ΑΥΛΗ, seu Atrium, quod ΤΕΤΡΑΣΤΟΩ circumdatur. In medio Atrio, quod ΓΑΡΣΟΝΟΣΤΑΣΙΟΝ vocant, est ΦΙΑΛΗ, seu ΚΑΝΘΑΡΟΣ. Mediæ partis ædi incumbit ingens Hemispherium, quod ΤΡΟΥΛΛΟΣ dicitur. Sustinetur illud quatuor Pilis majoribus, quas ΠΕΣΣΟΥΣ & ΠΙΝΣΟΥΣ vocant.

II. Tabella partem interiorem ædis Sophianæ effingit: ΚΑΓΚΕΛΛΟΝ scilicet, quo Βῆμα à Ναῷ intercluditur, cum tribus suis portis. Huic obversatur ΣΩΛΕΑ, ad cujus latera prostant, ut dixi, ΠΡΟΘΕΣΙΣ & ΔΙΑΚΟΝΙΚΟΝ. Ut cæterarum sacrarum ædium eandem fuisse olim faciem credam, suadet Martyrologium Moscoviticum, à Viro doctissimo Daniele Pabebrochio in lucem emissum to. 1. Maij ad 31 Augusti, in quo effingitur *Collocatio Zonæ Deiparæ* in æde Chalcopratiana: & ad 1. Octobr. quo *Protectio Deiparæ à saxea pluvia* celebrari dicitur. Eadem pars interior à Possino pariter describitur in Notis ad Pachymerem.

III. Tabella ædis Sophianæ ΤΡΟΥΛΛΟΥ, seu Hemisphærij formam exteriorem exhibet, cui imminet ΣΙΓΝΟΧΡΙΣΤΟΝ; in ima verò parte, ἈΜΒΩΝ.

IV. Tabella duas Imperatorum figuras habet: prior est Michaëlis Palæologi veste augustali, quam ΣΑΚΚΟΝ vocant, cum Zona, quæ ΛΩΡΟΣ, & ΔΙΑΔΗΜΑ appellatur. Caput ΚΑΜΕΛΑΥΚΙΩ tegitur, cui imminet Lapillus, ὈΡΦΑΝΟΣ dictus. Dextra ΝΑΡΘΗΚΑ, sinistra ἈΚΑΚΙΑΝ tenet. Pedes ΤΖΑΓΓΑΙΣ induuntur. Figura altera effingit Constantinum Palæologum, Michaëlis filium, cum paludamento, quod ΜΑΝΔΥΑΝ vocant.

V. Tabella Balduinum II. Imperatorem equitem depingit, ut in illius Bulla aurea, quam alibi dedimus. In qua præsertim advertere licet Equi Tibialia, quæ ΤΟΥΒΙΑ dicuntur, ΣΕΙ̃Α, & alia equorum apud Græcos ornamenta. Effinguntur prætercea ΦΑΚΙΟΛΙΟΝ, & Pileus, qui ΠΙΡΑΜΙΣ, & sceptrum, quod ΝΑΡΘΗΞ appellantur.

VI. Tabella binas Augustas repræsentat. Prior est Theodora Michaëlis Imp. altera, Helena, Manuelis Palæologi Imp. uxores. Utriusque caput tegitur Calyptra, quam ΤΥΜΠΑΝΟΝ vocant. Utriusque etiam ΛΩΡΟΣ, seu ΔΙΑΔΗΜΑ pectus stringit.

VII. Tabella Consulis ordinarii figuram prodit, ex Diptycho præsertim Leodiensi depromptam, in qua potissimum licet formam ΛΩΡΟΥ Consularis & Imperatorij, & ΣΙΜΙΚΙΝΘΙΟΥ, seu ἘΓΧΕΙΡΙΟΥ, quod dextera gestat.

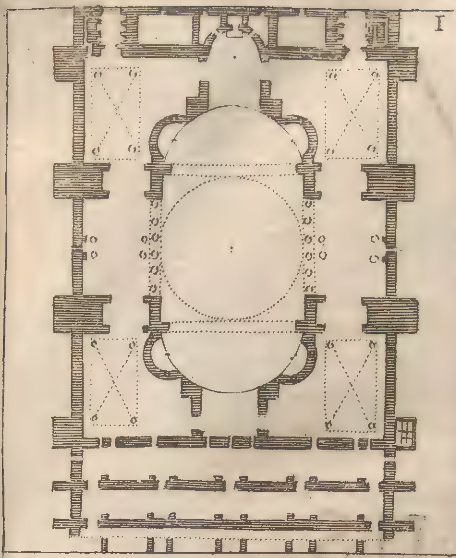
VIII. Tabella tres Ἀρχιερεῖς, seu Antistites depingit, quarum media est S. Joannis Chrysostomi Patr. Constantinopol. ΣΑΚΚΩ induti: quæ quidem vestis, à multitudine crucium in eo effictarum, ΠΟΛΥΣΤΑΥΡΙΟΝ appellatur: cui superinjectum est ὨΜΟΦΟΡΙΟΝ. Aliæ sunt S. Nicolai & S. Basilij, cum ΦΑΙΝΩΛΙΩ, cui pariter intextæ cruces. Ad latus dextrum pendet ἘΠΙΓΟΝΑΤΙΟΝ. In tribus istis figuris, Stolæ collum ambientis extrema conspiciuntur.

IX. Tabella Patriarcham cum ΠΟΛΥΣΤΑΥΡΙΩ & ΣΤΟΛΗ, præterea cum ΔΙΚΗΡΙΩ & ΤΡΙΚΗΡΙΩ exhibet: & cum est extra Ecclesiam, cum ΜΑΝΔΥΑ, cui intexti sunt ΠΟΤΑΜΟΙ, cum Pileo, seu ΚΑΜΕΛΑΥΚΙΩ, ΚΑΜΙΛΑΒΑ, & ΒΑΚΤΗΡΙΑ, seu Pedo.

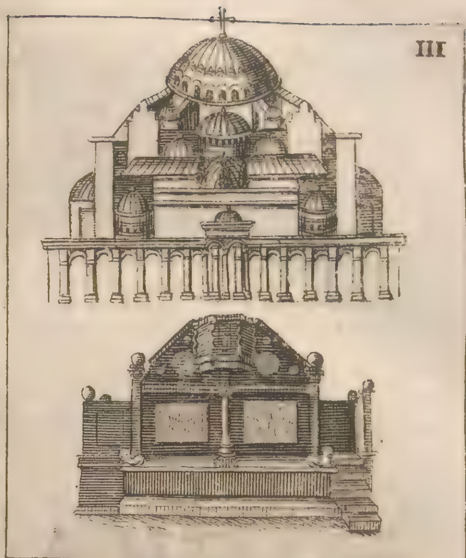
X. Tabella Diaconos duos effingit: priorem cum stola, seu ὨΡΑΡΙΩ, in humero sinistro: alterum cum ἐν τῇ ἁγίᾳ ΕΙΣΟΔΩ μεγάλῃ defert ἄρτον ἅγιον.

XI. Tabella exhibet particulam Panis allati ad Sacrificium: ΔΙΣΚΟΝ, & ἁγίας ΜΕΡΙΔΑΣ: præterea ΛΟΓΧΗΝ ἁγίαν, qua Panis oblatus dissecatur.

XII. Denique Tabella, ἈΣΤΗΡΑ, quo sacrificij τὰ ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ sustinentur effingit, ac ΛΑΒΙΔΑ, seu Cochlear, quo sacer Sanguis hauritur: & ῬΙΠΙΔΙΟΝ, seu Flabellum, ad Liturgiam.

I

II

III

IV

V

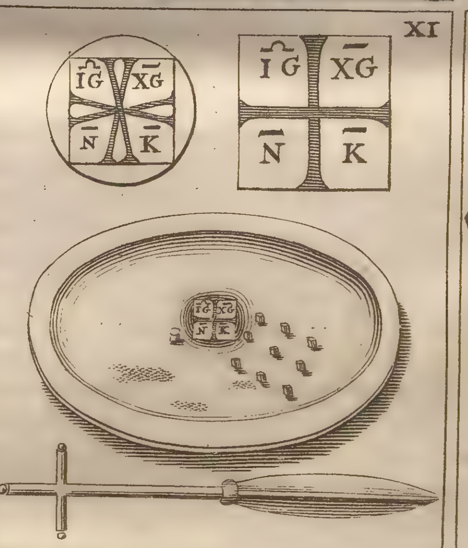

VI

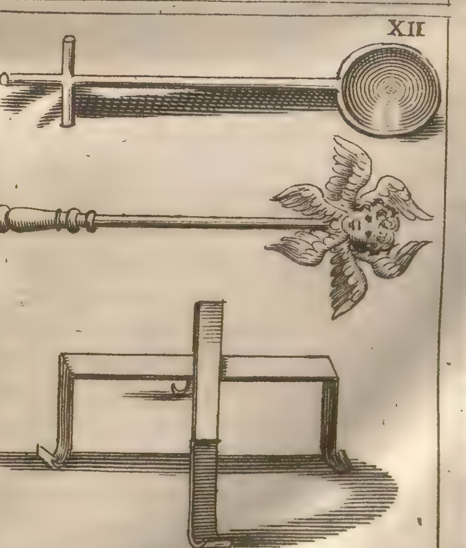

VII

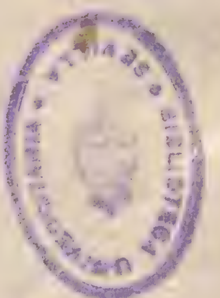

VIII

IX

X

XI
IC XC
N K
IC XC
N K

XII

MICHAEL PSELLUS
IN SYNOPSI DE SINGULIS DISCIPLINIS,
Scripta versibus Politicis, ad Michaëlem Ducam, ex Cod. Reg. MS.

Τὸ τρίτον τῆς Γραμματικῆς, τοῦτο τυγχάνει μέρος,
Ἱστοριῶν ἀπόδοσις, καὶ γλωσσῶν πολυτρόπων.
Ἑκάστη γὰρ διάλεκτος παμπόλλας ἔχει γλώσσας,
Ἡ γὰρ Δωρὶς διάλεκτος ἔχει τοίας δὲ γλώσσας,
Ἀργείων, Κορινθίων τε καὶ τῶν Συρακουσίων,
Ἡ δ᾽ Αἰολὶς, τῶν Βοιωτῶν, πρὸς δὲ καὶ τῶν Λεσβίων.
Ὀφείλει δ᾽ ὁ Γραμματικὸς εἰδέναι καὶ τὰς γλώσσας,
Ἰάδος γὰρ τὸ πίσυρες, ἀλλὰ Συρακουσίων.

EUSTATHIUS in Iliad. A. pag. 96.

Γλῶσσα δὲ τὸ τῆς φωνῆς ὄργανον· δηλοῖ δὲ ποτε καὶ ἀπεξενωμένην διάλεκτον, ὡς τὸ, Γλῶσσ᾽ ἐμέμικτο· καὶ ὡς ὅτε εἴπομεν, ὅτι τὸ μὲν, Λιμοῖο, καὶ δένδροω, καὶ ἵπποιο, Θετταλῶν γλώσσης ἐστί. Συρακουσίων δὲ γλῶσσα λέγει τὸ Πίασιμος· Κρητῶν δὲ γλώσσης τὸ, Θεράπων, &c.

GLOSSARIUM AD SCRIPTORES MEDIÆ ET INFIMÆ GRÆCITATIS.

A.

ἈΒΆΚΤΙΣ, *Ab actis*, *Actuarius*, Ὑπομνηματοφύλαξ. Extat Epiſtola Nili Monachi 207. lib.2. inſcripta Theophilo ἀβάκτις.

ἈΒΆΛΑ, *Vah*, *Heu*, vox indignationis: Lexicon MS. Cyrilli: Ἀβάλε, φεῦ, οὐαί μοι. Philemon in Lexico Technologico MS. οὕτως οὖν φασὶ καὶ ῥάβδος, σεσημείωται τὸ Ἀβάλε. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 53. p. 228. καὶ περιβλεψαμένη τοὺς πολίτας, λέγει, Αὐτή ὑμῶν ἐστὶν ἡ μετὰ ὅρκου ὑπόσχεσις; οὕτως ἀληθεύετε περὶ πάντων; ἀβάλα λοιπὸν τῷ πιστεύοντι τῷ χερσωνίτῃ πολίτῃ. Joannes Moſchus in Limon. cap.110. εἶπεν πάλιν, Ἀβάλαι, πότε κλαύσωμεν καὶ μετανοήσωμεν, ἐφ' οἷς νῦν οὐ μετανοοῦμεν. Vide Notas eruditiſſimi Cotelerij ad hunc locum p.669. to.2. Monument. Eccl. Gr.

ἈΒΑΝΊΑ, *Calumnia*, *criminatio*, *delatio*, διαβολὴ, συκοφαντία. Vox à Græcis recentioribus ad nos traducta, quibus idem ſonat *Avanie*. Hinc Ἀβανιάρης, Ἀβανιστὴς, *Calumniator*, *Delator*, συκοφάντης: Ἀβανίζειν, *calumniari*; *criminari*, διαβάλλειν, συκοφαντεῖν, Ἀβανιστικὰ, *criminosè*, & Ἀβανιστικὸς, *calumnioſus*.

ἌΒΑΞ, *Abacus*, locus ita dictus in Theatris: Planities in podiis quæ ſedilis vicem præbet, Vitruvio lib.7. cap.4. Baſilius Seleucienſis de S.Thecla lib.1. p.96. ἀθρόον καταφέρεται τῶν θεάτρων παρὰ τοὺς ἄβακας· τόπος δὲ ἦν οὕτω καλούμενος Ἄβακες. Vide Suidam in hac voce.

ἈΒΑΝΠΑΡΛΙΈΡΗΣ, *Prælocutor*, *Advocatus*, ex Gallico *Avantparlier*, quæ vox crebrò occurrit in Aſſiſis Hieroſolymitanis Gallicis MSS. Eædem Aſſiſæ Græcæ MSS. cap.126. ἐὰν γὰρ ὁ εἷς ἄνθρωπος ἐνκελέβι ἕτερον ἄνθρωπον εἰς τὴν αὐλὴν, δίκεον ὀρίζι τὸ νὰ ἔχι προπετὸς νὰ πι τὸ δίκεον, καὶ τὴν δύο μέρεον; καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἔνι ὁ ἀβανπαρλιέρης, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Prælocutor*.

ἈΒΑΝΤΆΤΖΙΟΝ, *Lucrum*, *emolumentum*; ex Gallico *Avantage*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap.13. καὶ νὰ ἔχι πολλὰ κέρδη λεγόμενα ἀβαντάτζια. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Avantagium*.

ἈΒΑΠΤΙΣΜΌΣ, Inſtrumentum Chirurgicum, quod ita deſcribit Paulus Ægineta lib. 6. cap.91. εἰ δὲ ἰσχυρὸν εἴη τὸ ὀστοῦν, πρότερον τοῦτο περιτρυπήσαντες τοῖς ἀβαπτισμοῖς λεγομένοις, τοιαῦτα δέ ἐστι τὰ ἔχοντα μικρὸν ἐσωτέρω τῆς ἀκμῆς ἐξοχὰς κωλυούσας τὰ πρὸς τὴν μήνιγγα βαπτίζεσθαι, &c. Infrà τρύπανον appellat: φυλαττομένων ἡμῶν ἅψασθαι τὸ τρύπανον τῆς μήνιγγος. Ubi ad marg. τοῦτο καλεῖ τρύπανον, ὅπερ ἄνωθεν εἶπεν ἀβαλισμὸν. Ita MS. Cod. at editus habet τοῖς ἀβαπτισμοῖς. p.212. Inde noſtrorũ Trepanũ, *Trepan*, quo terebratur craniũ.

ἈΒΆΠΤΙΣΤΟΙ, Germano Patr. CP. in Theoria, dicuntur οἱ μὴ φωτισθέντες διὰ τοῦ λουτροῦ τοῦ βαπτίσματος. παιδίον ἀβάπτιστον Chryſoſtomo Homil. 61. ἀβάπτιστα νήπια, in Quæſtionibus ad Antiochum. Vide Theophylactum in cap.14. Matthæi, & al.

ἌΒΑΡΟΙ, ἰχθυοφόροι, in Lexico MS. Cyrilli.

ἈΒΑΡΎ, apud Heſychium, & in Gloſſ. Græcobarb. ὀρίγανον.

ἈΒΒΑ͂Σ, *Pater*, Gloſſæ MSS. Ἀββᾶς, ὁ γέρων, ὁ πατήρ. Samonas Gazæ Archiepiſcopus in Dial. πατὲρ ἀββᾶ, εὐχαριστῶ σοι, ubi ſic Samonam compellat Saracenus. Ita etiam vulgò compellabantur Monachi omnes, præſertim ſenio venerandi. Sacra Conſtantini Imp. in VI. Synodo ante actionem 1. ἐκ δὲ τῶν Βυζαντίου μοναστηρίων ἐξ ἑκάστου μοναστηρίου ἀββάδας τέσσαρας. Theophanes an.38. Juſtiniani, de Joanne quodam Monacho: τὸν πώγωνα τοῦ ἀββᾶ σὺν τῷ δέρματι καὶ τῇ σαρκὶ ἐξέδειραν. Idem an.31. Copronymi: Λεὼν ἀπὸ ἀββάδων, *Exmonachus*. In Leone Chazaro an.1. ἐκ τῶν ἀββάδων ἐν τοῖς πρωτίστοις θρόνοις μητροπολίτας προεβάλετο. Ita anno 1. Juſtiniani jun. & 9. Rhinometi,

Continuator ejuſdem Theophanis, lib. 4. n. 25. Leo Grammaticus in Baſilio p. 473. 476. Anonymus Combefiſianus in Leone Philoſopho n.5. Acta S. Maximi Confeſſ. n. 46. 71. Vita S. Marci Athenienſis n.1.2. &c. Vita S. Mariæ Ægyptiacæ n. 14. 15. 17. &c. Epiphanius Hagiopolita de locis ſanctis p. 55..62. Anonymus de locis Hieroſol. cap.9. Apophthegmata Patrum, & alij paſſim. Vide Notas ad Alexiadem p. 256. & Gloſſ. med. Lat. in v. *Abbas.* Sed & Monachi ad dignitates Eccleſiaſticas provecti Abbates indigitabantur. Joannes Moſchus in Limon. n.31. ὄντος μου ἐν Θεουπόλει πρὸς τὸν Ἀββᾶν Γρηγόριον τὸν Πατριάρχην.

Ἀββᾶς, Hegumenus, Præfectus Monaſterij. Nov. 123. Juſtiniani cap. 34. κελεύομεν τοίνυν τὸν Ἀββᾶν, ἢ τὸν Ἀρχιμανδρίτην, τοὺς ἐν ἑκάστῳ μοναστηρίῳ προβάλλεσθαι, &c. Ubi lib.4.Baſilic. tit.1. §.7. habet ἀβᾶν. Dorotheus Doctr. 11. ἐποίησέ με ἀββᾶς ξενοδόχον μετὰ γνώμης τῶν γερόντων.

Ἀββάδιον. diminut. quaſi *Monachulus*. Stylianus ad Stephanum Pap. in Synodo VIII. Conſtantinopolit. ἀββάδιον ἀγεννὲς καὶ ἄσημον, γοητικόν τε καὶ μαγικὸν οἰκειώσατο. Ubi Interpres: *Abbatulum quendam obſcurum præſtigiatorem, inſuper & magum ſibi adjunxerat.* Georgius Cyprius Patr. Conſtantinopolit. Epiſt. 121. Εὐστράθιος τὸ ἀββάδιον ἑαυτὸν δι' αἰτίαν, ἣν αὐτὸς εἰδείη, τῆς ὑμετέρας ἀδελφότητος ἀποῤῥήξας, ἧκε πρὸς ἡμᾶς, &c.

Ἀββαδίσκιον. Acta S. Eliæ junioris p. 199. καὶ ἐπισυνάξαντες τὰ παιδίσκια αὐτῶν, καὶ τὰ ἀββαδίσκια αὐτῶν, χοροὺς περιέστησαν κύκλῳ τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ.

Ἀββαδοπρεσβύτερος, *Monachus qui Presbyter eſt.* Nomocanon edit. à Cotelerio n.44. ὁ δεχόμενος τὰς ἐξομολογήσεις, χρὴ ἵνα ἱερεὺς ἀπὸ βίου, ἢ ἀββαδοπρεσβύτερος.

Ψευδάββας, *falſus monachus.* Theophanes an. 21. Heraclij, & ex eo Saracenica Sylburgij: αὕτη οὖν ἡ γυνὴ, καὶ αἱ λοιπαὶ τοῖς λόγοις τοῦ ψευδάββα πεισθεῖσαι, &c. idem Theophanes anno 22. Heraclij: αὕτη δὲ ἡ πρώτη δεξαμένη τὸν λόγον τοῦ ψευδάββα, &c. Utitur etiam pag. 319. Ducas Hiſt. cap. 21. ὁ δὲ ἀληθὴς ἀββᾶς πλανηθεὶς ὑπὸ τοῦ ψευδαββᾶ. Occurrit præterea apud Theophanem Cerameum Homil. 20.

Κλεπταββάδες, qui *Patres* ex monaſteriis falsò ſeſe indigitant: iidem qui ψευδαββάδες. Joannes Tzetzes Chil. 9. v. 330.

Ἐγὼ δ' ἀστείως εἴρηκα τῶν μοναστῶν τοὺς νόμους,
Θύραν τῶν ζώντων, μᾶλλον δὲ σεμνῶς ἐν κοινοβίῳ,
Μὴ διὰ θύρας βαίνειν δὲ λέγω κλεπταββάδας,
Τοῦτο νῦν θέλω καὶ πρός σε πάλιν εἰπεῖν προσφόρως,
Εἰ λίτρας κλεπταββάσι, καὶ τζουρχοαγίοις, &c.

Ἀββατεία, *Abbatia*, Κοινόβιον.

ἈΒΓΟ'Ν, *ovum*, pro αὐγόν. Vide in hac voce. Roman. Nicephor. in Grammat. MS.

ἈΒΔΕ'ΛΑ. Agapius in Geoponico cap. 160. καῦσε ἀβδέλαις, νὰ γένουν σκόνιν.

Ἀ'ΒΔΙΟΥΜΑ͂Σ. Vide Σουβάιουβος.

ἈΒΔΟ'ΜΙΟΝ, *Abdomen.* Julius Africanus de Apparatu Bellico: ὁ δὲ μεσόσκιος ὀνομαζόμενος, ὃ μᾶλλον ἁπάντων γάρων ἐπαινοῦσι, τῶν καλουμένων ἀβδομίων.

Ἄ'ΒΕΙΝ, *Habere*, Heſychius, & Gloſſæ Græcobarb. ἄβεις, ἔχεις. Phavorinus Pamphyliorum eſſe vocem ſcribit. Gloſſæ Baſilic. ἄβετ, ἔχει. Perperam Edit. ἄδετ.

Ἀβιτεύειν. Eædem Gloſſæ Baſilic. Ῥάτουμ ἀβιτεύσει, δεκτὸν ἡγησάμενος.

ἈΒΕ'ΡΤΑ, Ἀ'βέρτης. Gloſſæ Lat. Gr. *Liba*, Ἀβέρτης. Gloſſæ Servij: *Averta*, Ἀβέρτης. Suidas: ἀορτὴν λέγουσιν οἱ πολλοὶ νῦν ἀβέρτην. Μακεδονικὸν δὲ καὶ τὸ σκεῦος καὶ τὸ ὄνομα. Heſychio verò ἀορτὴς, ξιφιστὴς ὑπὸ Μακεδόνων exponitur. At *Averta* aliud ſignificat Latinis: eſt enim *Pera ſeu mantica ad veſtes viatorias*, ut docemus in Gloſſ. med. Lat. Lib. 57. Baſilic. tit. 17. ex L. 12. Cod. de curſu publ. ἐπεὶ καὶ τῶν ἵππων χρὴ φροντίζειν, ἑξήκοντα λίτρας ἐχέτω ἡ σέλλα καὶ ὁ χαλινός. ἡ δὲ ἀβέρτα, τουτέστι τὸ ὑπομάσχαλον, ὅπερ ἐπιφέρεται καὶ τῷ νώτῳ, (καλεῖται δὲ ἀβέρτα ἐκ τοῦ ἀπεστράφθαι) ἔσω δὲ καὶ αὐτὸ ἑξήκοντα λιτρῶν, εἰ δέ τις ὑπὲρ τοῦτο ποιήσει τὸ ὡρισμένον μέτρον, ἡ σέλλα αὐτοῦ κατακλασθήσεται, καὶ ἡ ἀβέρτα δημοσιευθήσεται. Ubi Eclogæ habent βέρτα.

ἈΒΕΣΤΙΑ'ΡΙΟΣ. Vide in Βεστιάριος.

ἈΒΗ'ΝΝΑ, Ἀβίνα, *Habena.* Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 2062. Ἀβένα ἢ ἀβήνα, Ῥωμαϊστί. Alio loco: σκυτάλη, ἐργαλεῖον σκυτοτομικὸν, καὶ ἡ ἀβίνα. Gloſſæ Cyrilli: λῶρος, *Havena*: pro *habena*. Idem, ἱμὰς, *habena.* Scholiaſt. Oppiani lib.1. halieut. v. 183. σκυτάλαι, ἀβῖναι λεγόμεναι. Cedrenus p.422. τὴν μητέρα αὐτοῦ Ἀναστασίαν τὴν Αὐγοῦσταν δι' ἀβινῶν ἐμαστίγωσεν. Ubi Theophanes p.306. habet δι' ἀβίνων. *Habenâ vel ferulâ cædi*, in l.1. D. de S. C. Silan.

ἈΒΙ'Α, *Sterilis*, στεῖρος, ἄγονος.

Ἀ'ΒΙ'ΒΛΑΒΟΝ, Afris, *Lychnis Silveſtris*, apud Interpol. Dioſcor. cap.521. *Lilium*, cap.522.543.

ἈΒΙ'ΓΕΟΙ, *Abigei*, de quibus in Gloſſ. med. Lat. Gloſſæ Baſilic. Ἀβίγεοι, Ἀπελάται, ὅ ἐστι θρέμματα ἀπὸ βοσκῆς ὑποσύραντες. Ubi hæc vox perperam ſcribitur ſemel præterea, ac iterum.

Ἄ'ΒΙΕΣ, *Abies.* Phavorinus in Lexico: ἄβιες, ἐλάτη, οἱ δὲ πεύκη. Ubi Heſychius, ἄβιν habet, ut & Gloſſæ Græcobarb. ἄβιν, ἐλάτην, πεύκην.

Ἄ'ΒΙΟΙ, *Monachi*, qui Theodoreto lib.4. Hiſt. Eccl. cap. 28. dicuntur οἱ ἄβιοι, καὶ ἀνέστιοι, καὶ ἄσαρκοι, μικροῦ δὲ ἀναίμονες, καὶ θεῷ κατὰ τοῦτο πλησιάζοντες. Joannes Geometra Tetraſticho 14. Parad.

εἶπε δέ τις, καὶ τὸ πρὶν ἀπώλεσας, ὁ φίλε, κῦδος,
Τερπνὸν ἐὸν, καὶ οὐδοὺς ἐκ ἐπέβης ἀβίων.

Et tetraſticho 88.

φῶρες ἐληίσαντο ἀβίου δόμον.

Nicetas in Iſaacio lib.1. n.7. ὁ δὲ ὡς καρκῖνος τὴν πίνναν πολλάκις τοῦτον διύπνιζε, καὶ ὑπονύττων διανίστα, πείθων μὴ πάντα τοῖς ἀβίοις τούτοις θαῤῥεῖν.

ἈΒΙΤΕΎΕΙΝ. Vide in Ἄβειν.

ἈΒΙ'ΩΤΟΣ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioſcor. c. 661.

Ἀ'ΒΛΑ'ΚΙ, *Sulcus, Rivulus*, αὖλαξ.

Ἄ'ΒΛΑΡΟΙ, ξύλα, apud Heſychium, & in Gloſſ. Græcobarb.

Ἄ'ΒΛΑΦΤΟΣ, *Indemnis*, Ἀβλαβής.

Ἀ'ΒΛΕΨΙ'Α, *Inconſideratio*, *inadvertentia.* Gallis, *mégarde.* Gloſſæ MSS. ad Plutum Ariſtophanis: ἀμικτὰ προσέπεμψαν ἐμὸν τοῦτον. τὴν λεγομένην ἰδιωτικῶς ἀβλεψίαν, εἶχε γὰρ αὐτὸν ἐν τῇ χερσίν.

ἈΒΟ'ΛΛΑ, *Abolla*, Arrianus in Periplo maris Erythræi: καὶ ἱματίων ἀβόλλαι, καὶ γαυνάκαι ἁπλοῖ. Ibidem: καὶ κύπερος, καὶ ἀβόλλαι, καὶ λώδικες οὐ πολλαὶ ἁπλοῖ τε καὶ ἐντόπιοι.

Ἄ'ΒΟΛΟΣ, *Incommodus*, ἄχρηστος, ἀνωφελής. de notione hujus vocis apud Græcos, vide Salmaſium ad Vopiſcum p.398.

ἈΒΟ'ΡΔΑΚΟΣ. Vide in Βορδακάς.

ἈΒΟΥΚΆΤΟΣ, *Advocatus*, Alexius Rharturus doctr.9. οὗτοι καυχῶνται καὶ λέγουσιν, ὅτι ἔχουσι τὸν χριστὸν ἀβουκάτον εἰς τὸν πατέρα. Theodoſius Zygomalas in Epiſt. ἔπαρ τὴν τοιμάντα σου, καὶ ἄμε στον ἀβουκάτον σου. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Νὰ διώξουν καὶ τοὺς πειρασμοὺς πιτρόπων ἀβουκάτων.

Ἀ'ΒΟΥΛΗΤΙ'ΩΝ, *Abolitio.* Gloſſæ Baſilic. Ἀβολιτίων, ἀπαλειφὴ κατηγορίας προσγινομένης. Palladius in vita Chryſoſtomi pag. 129. μετὰ γὰρ τὸ ἀναγνωσθῆναι

(λίβελλον) ὡς ἔτι σοι ἔξεστιν ἐπισκόπῳ ὄντι ζηλεῖν ἀβελλίωνα.

ΑΒΟΥΤΟΝΟΝ, idem quod Ἀβρότονον, apud Interpol. Dioscor. c. 434.

ΑΒΡΙ, *Alga*, βρύον, φῦκος.

ΑΒΡΙΟΝ, *cras*, Αὔριον, in Corona pretiosa.

ΑΒΣΤΙΝΑΤΕΥΕΙΝ, *Abstinere*. Glossæ Basilic. Ἀβστιναῖευσῃ, τὸ ἀφιςῆναι. Ita leg. pro ἀςεναῖεῦσαι. Justinianus Nov. 89. διὰ τοῦτο εἰς γνησίους ἀναβάντας οὐκ ἐφίεμεν ἀβστιναῖεύειν ἑαυτοὺς τῆς τῶν πατρώων κληρονομίας. occurrit præterea apud Scholiast. Basilic. ad lib. 20. pag. 459.

ΑΓΑΕΙΔΑΡΟΣ. Vide Ἀείδαρος.

ΑΓΑΘΟΣ δαίμων, Prophetis seu Chymicis, *Nepeta montana*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 498. & Apuleium cap. 94.

ΑΓΑΘΟΝ, *Sacra Eucharistia*. S. Basilius in Epist. ad Amphilochium c. 4. καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιτρέπειν συνήκειν μὲν, τῆς δὲ κοινωνίας τοῦ ἀγαθοῦ ἀπέχεσθαι. & Can. 24. οὐκ ἀξιωθήσεται τῆς τοῦ ἀγαθοῦ κοινωνίας. Can. 81. οὕτω δεκτοὶ ἔσωσαν τῇ τοῦ ἀγαθοῦ κοινωνίᾳ. S. Gregorius Nyssenus in Epist. ad Setrium: ἀλλὰ διὰ συντομίαν ἀγαγεῖν αὐτὸν εἰς τὴν τῆς ἐκκλησίας ἀποκατάστασιν, καὶ εἰς τὴν τοῦ ἀγαθοῦ μέθεξιν.

ΑΓΑΘΟΣ hodie Græcis, is dicitur qui quondam ἁπλοῦς & ἄνους, atque adeò qui πρᾶος is ἀγαθὸς καὶ ἁπλοῦς, καὶ ἄνους. Ita Goarus ad Theophanem. Sic nos *bon-homme* dicimus, de eo qui simplicior est.

ΑΓΑΘΩΔΕΣ, *Sampsuchum*, apud Interpol. Dioscoridis cap. 452.

ΑΓΑΛΙΑ, *Sensim, Pedatim, pedetentim, pedepressim, gradatim, paulisper*, Ἀκροποδητὶ, ἔμβαδον, κατὰ πόδας, βάδην, &c. In corona pretiosa exponitur *Planè*, ἠρέμα. Anonymus de nuptiis Thesei & Æniciæ lib. 5.

Κιαγάλια ἁρματώθηκε ὁ ἔμνδος Πένθεος,

Idem lib. 4.

Ὡς θέλη νὰ μηρολογᾷ, καὶ δυνατὰ, κιαγάλια.

Stephanus Sachlecus in versib. Politic. MSS. de pauperis mortui funere:

Ἀγάλια ἀγάλια ψάλλουσιν, καμπάνας δὲν τὸ κρούσιν.

ΑΓΑΛΗ, eâdem notione. Historia Apollonij Tyrij:

Ἐπαρτὴν στράταν τῆς θωρεῖς πορπάτη ἀγάλη, ἀγάλη,
Μηδὲν ἀλάξης παρ' αὐτὴν, καὶ κεῖσε θέλη βάλη.

ΑΓΑΛΜΑΤΟΦΟΡΟΣ, Νικηφόρος, in Lexico MS. Cyrilli.

ΑΓΑΜΦΗΛΗΝ, *Saliva*. Georgius de partibus corporis humani, MS.

Τὴν σιαλὸν, ἀγάμφηλην καὶ παρειὰν, καὶ γνάθον.

ΑΓΑΝΑΚΤΕΙΝ, *Ægrotare*, apud Syropulum in Historia Concilij Florent. sect. 6. cap. 13. Idem sect. 7. cap. 12. ἐπεὶ ἐκεῖνος εἰς ἕτερον ἔκειτο κελλίον, ὡς ἀγανακτῶν. cap. 14. καὶ ἐζήτησαν ἰδεῖν τὸν Πατριάρχην ὁ δὲ ὡς ἀγανακτῶν, παρείσδυσιν οὐκ ἔδωκεν αὐτοῖς. adde sect. 8. cap. 13. 14. sect. 11. cap. 3.

ΑΓΑΠΗ, Convivium fidelium, in Ecclesiis olim in præcipuis solemnitatibus fieri solitum. S. Ignatius Epist. ad Smyrnæos n. 8. οὐκ ἐξὸν ἐστιν χωρὶς τοῦ ἐπισκόπου οὔτε βαπτίζειν, οὔτε ἀγάπην ποιεῖν. Concil. Laodicenũ Can. 27. οὐ δεῖ ἱερατικοὺς, ἢ κληρικοὺς ἢ λαϊκοὺς καλουμένους εἰς ἀγάπην μέρη αἴρειν, διὰ τὸ τὴν ὕβριν τῇ τάξει προστρίβεσθαι τῇ ἐκκλησιαστικῇ, & Can. 28. οὐ δεῖ ἐν τοῖς κυριακοῖς, ἢ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τὰς λεγομένας ἀγάπας ποιεῖν, &c. Concilium Gangrense Can. 11. εἴ τις καταφρονοίη τῶν ἐκ πίστεως ἀγάπας ποιούντων, &c.

Ἀγάπη, *Extraordinaria refectio*, in Monasteriis: Latinis infimæ ætatis scriptoribus, *caritas*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Typicum S. Sabæ cap. 14. χρὴ γινώσκειν ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ ἁγίᾳ νηστείᾳ τῆς αὐτῆς τεσσαρακοστῆς (ante Christi Nativitatem) φυλάσσομεν ἐν ἑκάστῃ ἑβδομάδι τὰς τρεῖς ἡμέρας, δευτέραν, τετράδα, καὶ παρασκευὴν, τὸ οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον, εἰ μὴ που τύχη μεγάλου ἁγίου μνήμη, τότε γὰρ καταλύομεν, καὶ ποιοῦμεν ἀγάπην διὰ τὸν ἅγιον.

Ἀγάπη, *osculum*, quod *paris* vocant: & quo in sacra Liturgia sese invicem donabant fideles. In Liturgia Basilij, ubi editio præfert, καὶ μετὰ τὸν ἀσπασμὸν, λέγει ὁ διάκονος, τὰς θύρας, Codex Barberinus habet, καὶ μετὰ τὸ δοθῆναι τὴν ἀγάπην, λέγει, &c. ut monet Goarus in Euchologio p. 177. Item quodvis osculum fidelium, Vita S. Mariæ Ægyptiacæ c. 35. καὶ τούτου γινομένου, καὶ τῆς εὐχῆς πέρας λαβούσης, κατὰ τὸ σύνηθες δέδωκεν τὴν ἀγάπην τῷ γέροντι εἰς τὸ στόμα. Euchologium de Ordinatione Diaconi pag. 254. καὶ ἐπιδίδωσιν αὐτῷ ὠράριον, καὶ διδοὺς αὐτῷ ἀγάπην, ἐπιδίδωσιν αὐτῷ τὸ ἅγιον ῥιπίδιον, ubi pag. 251. εἶτα ἐπιδίδωσιν αὐτῷ ὁ Ἀρχιερεὺς τὸ ἅγιον ῥιπίδιον, λέγων ὁμοίως, Ἄξιος, καὶ ἀσπάζεται αὐτόν. rursum pag. 284. καὶ δίδει αὐτῷ τὴν ἐν Χριστῷ ἀγάπην, adde p. 295. Symeon Thessalonicensis lib. de Sacrament. ubi de ordinatione Presbyteri: εἶτα τὴν ἀρχιερατικὴν δεξιὰν, ὡς δι' αὐτῆς χειροτονηθεὶς, καὶ ἔτι τὴν παρειὰν, διὰ τὴν θείαν ἀγάπην καὶ τὴν εἰρήνην, &c.

Ἀγάπη, titulus Compellatorius. Innocentius in Epist. ad Clerum Constantinopolit. ἀλλὰ γὰρ αὐτὴν τὴν ἀναγκαίαν παράκλησιν ἐν ἀρχῇ τῆς ἐπιστολῆς τῆς ὑμετέρας ἀγάπης κειμένην ἐγκωμιάζοντες ὑμῶν τὴν πρόθεσιν ἐγνωκαμέν. S. Chrysostom. Homil. 1. de providentia: τοσαύτην ἡμῖν κατάχεε τὸν ὄχλον, ὅσην ὁ δαίμων οὗτος τῇ ἀγάπῃ τῇ σῇ. S. Basilius in Epistol. ad Gregor. Theolog. ὥστε μὴ δυνηθῆναι διαβῆναι πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀγάπην. Adde Theodoret. lib. 5. hist. Eccl. cap. 9. & quæ adnotamus in Gloss. med. Lat. in V V. *agapa*, & *caritas*.

Ἀγάπη, *Pax*, *fœdus* apud Nicetam in Alexio lib. 3. n. 6. παρεβάτησαν αἱ σπονδαὶ, in cod. Gr. barb. ἀγάπαι. Rursum: τελεσθείσης τῆς εἰρήνης. idem Codex habet τῆς ἀγάπης.

Ἀγάπη, *Eleemosyna*. Joannes Moschus in Limon. cap. 193. ἠθέλησεν ἐλεῆσαι αὐτὸν, καὶ δοῦναι μικρὰν ἀγάπην εἰς ἀποστροφήν.

Ἀγάπην ποίησον, formula frequens in Monasteriis. *Fac mihi charitatem*, Galli dicerent, *obligez moy*, *faites moy la charité*, *faites moy la grace*, &c. Idem Moschus cap. 19. ἐδίψησα ἐκ τοῦ πολλοῦ καύσωνος, ἀλλὰ ποίησόν μοι ἀγάπην, δός μοι ὀλίγον ὕδωρ: cap. 105. ἐν μιᾷ οὖν βάλλω αὐτῷ τὴν μετάνοιαν, λέγων, Ποίησον ἀγάπην, Ἀββᾶ; εἰπέ μοι τὴν ἐκ νεότητος σου ἐργασίαν. adde cap. 116. 123. 134. 166. &c.

Ἀγάπη, Theophilus Antecessor lib. 3. tit. 1. §. 6. ὅθεν ἀκόλουθόν ἐστι λέγειν οὐκ *in capita*, ἀλλ' *in stirpem* διαιρεῖσθαι τὴν τοῦ τελευτήσαντος περιουσίαν. Ubi Scholiastes, *in stirpem*, κατὰ σειρὰν, exponit: *in capita* verò ἐν ἀγάπῃ, ἤγουν ἐξ ἰσότητος. Ita rursum §. ult.

ΑΓΑΠΗΣΙΑΡΗΣ, *Amasius*, *Amator*, ἐρώμενος, ἐραστής. Ἀγαπησιαριά, *Amatrix*, ἐράστρια. Ἀγαπητερὸς, *Amabilis, placidus*, ἐρωτικὸς, ἐράσμιος. Ἀγαπητικὰ, *Favorabiliter*, φιλικῶς.

Ἀγαπητική, *Scortum*, *pellex*, *Amasia*, *concubina*, μαχλὰς, ἐρωμένη. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 192. καὶ ἂν οὐκ εἶχεν κανένα γνήσιον τέκνον, ἀμὴ εἶχεν τέκνα ἐκ τῆς ἀγαπητικῆς του, &c.

ΑΓΑΠΗΤΟΣ, Scribit Nicolaus Alemannus in Not. ad Procopij Anecdota, Christianos, ἀγαπητοὺς nominare consuevisse, quos sibi in fratres & amicos peculiares adsciscebant: ac Felicem Pap. IV. cùm adhuc Laïcus fraternam fidem Justiniano jurasset, exinde Ιουστινιανοῦ ἀγαπητὸν appellari in Romanorum Pontificum Serie Græcè conscripta.

Ἀγαπητοὶ dicti præterea *mulierum devotarum asseclæ, & cohabitatores*: quæ & ipsæ Ἀγαπηταὶ dicuntur apud Epiphanium Hæresi 78. Justinianus in Nov. 6. cap. 6. βουλόμεθα δὲ καὶ αὐτὰς τὰς ἐπὶ τὴν χειροτονίαν ἀγομένας Διακόνους, εἴτε ἐκ χηρείας, εἴτε ἐκ παρθενίας, μήτινας συνοῦσας ἔχειν, ἐν τάξει δῆθεν ἀδελφῶν, ἢ συγγενῶν, ἢ τῶν καλουμένων Ἀγαπητῶν, (τοῖς γὰρ τοιούτοις ὀνόμασι χρώμεναι πάσης πονηρᾶς ὑπόψεως τὸν ἑαυτῶν πληροῦσι βίον) ἀλλ' ἢ καθ' ἑαυτὰς οἰκεῖν, ἢ γονεῦσι μόνοις καὶ παισὶ, &c. adde Joannem Antiochenum in Nomocanone tit. 25. & Photium in Nomocan. tit. 8. cap. 14. & quæ annotamus in Gloss. med. Lat. in *Agapetæ*.

ἈΓΑΡΊΖΕΙΝ, *Rudere*, vocem asini edere. Fabulæ Æsopi Græcobarb. ἀλλὰ ἐγὼ φοβηθὴν σὲ ἤθελα ἂν δὲν ἤθελα σὲ ἀκούειν νὰ ἀγαρίζῃς. Ubi Gr. ἀλλ' εὖ ἴσθι ὡς καὶ ἐγὼ ἄν σε ἐφοβήθην, εἰ μὴ ὀγκώμενον ἤκουσα.

ἈΓΆΡΙΟΝ. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 223. ἔλαχεν κακὸν ῥίζικον, περιέστι παρὰ τὸ ἀγάριον, οὐ (*vel*) ἀσθένισεν.

ἌΓΑΡΟΣ, Vide in Ἄγουρος.

ἈΓΆΣ, in Glossis Græcobarb. ἡ πλῶσις τοῦ ἀστραγάλου, τὸ πέσιμον, ἢ τὸ εὔγαρμαν τοῦ κοκκίου.

ἈΓΑΣΟΠΈΡΤΑΙ, in Glossis Græcobarb. οἱ τοὺς τελώνας μηνύοντες τὰ τέλη, ὅπου κάμνουσιν νῶσιν τοὺς τελώνας, ἤτοι μαρτζάδες.

ἈΓΑΣΤΈΡΑ. Vide Γαστέρα.

ἈΓΆΣΥΛΛΟΥ, *Ammoniacum*, apud interpolat. Dioscoridis cap. 504.

ἈΓΑΦΤΙΚΌΣ, *Amatorius*, Ερωτικός.

ἈΓΓΆΘΑ, *Stuppa*. Glossæ Lat. Græc. *stuppa*, Κάνναβις, στύβης, ἀγγάθα. In MS. στίβη. vox ἀγγάτα abest. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Ἀπέλαγκάθια διάλεγε ῥόδα καὶ ἄλλα ἄνθη.

Idem lib. 3.

Ῥόδον ὀντζανακόπτουσι ἀνγάθη ἀπὸ τὴν ῥίζαν.

ἈΓΓΑΛΙΆΖΕΙΝ, *Complecti*, ἀγκαλίζεσθαι, περιπλέκεσθαι, Περιλαμβάνειν.

ἈΓΓΑΡΕΊΑ, Græcis I C. dicitur ἡ πάροδος διὰ τῆς δημοσίας ὁδοῦ ἡ καὶ δρόμον ἔχουσα. Παραγγαρεία verò ἡ πάροδος διὰ τῆς πλατείας ὁδοῦ.

Ἀγγαρεύεσθαι & παραγγαρεύεσθαι, *Angariis & Parangariis onerari*, in Basil.

Ἀγγαροντάδες, *Angarij*, qui *Pedelli*, *compulsores injusti & exactores* dicuntur Ugutioni & Joanni de Janua, Glossæ Græcobarb. ἀγγαρεύεται, ἐγγυᾶται, ὑπὸ τῶν ἀγγαρευτῶν κατέχεται, ἀπὸ τοὺς ἀγγαροντάδες κράτεται. Alibi: οἱ δοῦλοι τῆς αὐλῆς περισκοποῦντες πολλὰ τοὺς φορολόγους ἦσαν ἀγκαροντάδες. Vide Gloss. med. Lat. in Angariæ.

ἈΓΓΕΛΊΑΙ, *Nuntiationes novi operis*. In Basil. lib. 58.

ἈΓΓΕΛΙΚΌΣ βίος, *vita Monastica*. Quippe, ut est in vita S. Nili junioris p. 127. μοναχὸς ἐστὶν ἄγγελος, τὸ δὲ ἔργον αὐτοῦ ἐστὶν ἔλεος, εἰρήνη, θυσία αἰνέσεως. ὥσπερ γὰρ οἱ ἄγγελοι τῷ μὲν Θεῷ ἀδιαλείπτως θυσίαν αἰνέσεως προσφέρουσιν, ἐν ἀλλήλοις δὲ εἰρήνην ἀγαπητικῶς κέκτηνται, ἐλεοῦσι δὲ καὶ ἀντιλαμβάνονται τῶν ἀνθρώπων, ὡς μικροτέρων ἀδελφῶν, οὕτω δεῖ καὶ τὸν ἀληθῆ μοναχὸν ἔλεος μὲν ἐπιδείκνυσθαι πρὸς τοὺς ἐλαχιστοτέρους καὶ ξένους τῶν ἀδελφῶν, ἀγαπᾷν δὲ ἐν εἰρήνῃ τοὺς ἰσοτίμους, τοῖς δὲ προκόπτουσιν μὴ φθονεῖν, &c. Infrà: ἀφ' οὗ γάρ τις μονάσῃ, οὐκέτι διαμένει εἶναι ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐκ τῶν δύο ἕν, ἢ ἄγγελος, ἢ δαίμων φανήσεται: Theodorus Studita in Epist. ad Gregorium filium: καὶ οὕπω λέγω ὅτι οἱ πάντες οἱ ἔξοχοι τῶν θεοφόρων πατέρων καὶ μοναχοὶ γεγόνασι, καὶ τὸν μοναχικὸν βίον εἰς ἀγγελικὸν ἐκθειάζουσι. Hinc Monachorum ἀγγελικὴ πολιτεία appellatur apud Isidorum Pelusiotam lib. 1. Epist. 92. Joann. Moschum in Limon. cap. 168. &c. ἀγγέλων πολιτεία, apud Theodoritum lib. 4. Hist. Eccl. cap. 21. ἰσάγγελος πολιτεία, in vita MS. S. Theodori Syceotæ, in Vita S. Germani Hegumeni n. 5. in Vita S. Theophanis Confessor. n. 14. & in Martyrio SS. xx. Patrum Sabaïtarum n. 74. ἀγγελικὴ κατάστασις, in Novella Justiniani 133. c. 6. ἰσάγγελος βίος, apud S. Cyrillum in Catech. 4. ἀσκητικὴ εἴτ' οὖν ἀγγελικὴ ἀγωγὴ τε καὶ πολιτεία, apud Eugenium Nomophylacem in Synodico recitari solito in Dominica Orthodoxiæ: ἀσώματος ἀγωγὴ καὶ πολιτεία, apud Sozomenum lib. 3. cap. 14. τῶν ἀσωμάτων βίος ἐν σώματι, apud eundem Theodoritum lib. 3. cap. 24. τὸ ἀγγελικὸν ἐπάγγελμα τῆς μοναδικῆς πολιτείας, In Menologio Basilij 6. Maij in S. Pachomio, quia etiam præscriptum aiunt ab Angelo, ut est in Actis ejusdem S. Pachomij n. 15. & apud Constantinum Acropolitam de S. Joanne Damasceno n. 46. Ammon Episcopus de Vita ejusdem SS. Pachomij Theodori n. 5. οἴδατε, ἀδελφοὶ, ὅτι τῶν μοναζόντων καὶ ἀειπαρθένων ὁ βίος ὑπερβαίνων τὴν τῶν ἀνθρώπων πολιτείαν τυγχάνει, &c. Vide præterea S. Basilium Epist. 1. 42. Gregorium Nazianzenum Jambo 18. Eustathium in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopolit. n. 4. Menologium Basilij 14. Martij, 6. Maij, Goarum ad Euchologium, p. 472. & quæ adnotamus ad Alexiadem p. 263. & in Gloss. med. Latin. in Ver. *Angelus*.

Ἀγγελικὴ ἐσθὴς, *Vestis Monachica*, Symeon Thessalon. de Pœnitentia: ἐν ταύτῃ δὲ τῇ μετανοίᾳ καὶ τὸ ἱερώτατον περιλαμβάνεται σχῆμα τῶν μοναχῶν, ὃ δὴ καὶ ἀγγελικὸν ἐστι καὶ καλεῖται, ὡς τὴν ἐκείνων μιμούμενον καὶ ἐπαγγελόμενον ἁγνείαν, ἀκτησίαν, ὕμνους, προσευχάς, ὑπακοήν τε καὶ καθαρότητα.

Ἀγγελικὸν ἔνδυμα, apud Gregorium in Vita S. Basilij jun. n. 30. τὸ τῶν μοναχῶν ἀγγελοπρεπὲς ἔνδυμα, in Vita Bacchi junioris Mart. σχῆμα τὸ ἀγγελικὸν, apud S. Ephræmium in Vita S. Abramij n. 37. In Martyrio S. Niconis n. 14. In Vita S. Nili junior. p. 112. in Vita S. Nicolai Studitæ p. 944. apud Gregorium Protosyncellum Hieromon. In Responsione in professionem fidei Marci Ephesij. ἀγγελικὴ ἀκολουθία, in Vita S. Nili junioris p. 96. Vide in Σχῆμα.

ἈΓΓΕΛΙΚΟΊ, Hæretici sic dicti, inquit S. Augustinus, quòd *in Angelorum cultum inclinarent*, vel ut Epiphanius hæresi 60. quia mundum ab Angelis creatum esse dicebant, ὑπὸ ἀγγέλων τὸν κόσμον γεγενῆσθαι. Vide Zonaram & Balsamonem ad Can. 35. Concilij Laodiceni, & alios.

ἈΓΓΕΛΊΤΑΙ, Hæretici, qui dicunt alium quidem esse patrem, alium filium, aliumque Spiritum sanctum, &c. sic appellati ex loco ita dicto Alexandriæ, ut ait Timotheus Presb. Vide Nicephor. Callist. lib. 18. cap. 49.

ἈΓΓΊΔΕΣ, *Vascula*, Ἀγγη. Agapius in Geoponico cap. 174. ἤτις εἶναι χόρτον γεμᾶτο ἀγγίδες λεπταῖς, &c. adde cap. 190.

ἈΓΓΊΖΕΙΝ, *Tangere*, ψηλαφᾷν.

ἈΓΓΙΛΌΝΑ, *Aculeus*, Gall. *Aiguillon*. Agapius in Geoponico cap. 154. ἔπαρε ἀγελιάγκουρα, ἀπ' ἐκεῖνα τὰ μικρὰ ὅπου εἶναι ὡσὰν βελάνια, καὶ ἔχουν ἀγγιλόναις.

Ἀγγελώνειν, *Acuere*. Corona pretiosa: Νὰ ἀγγελώνῃ, *Pungere*, Κεντεῖν.

Ἀγγελωτὸς, *Acutus*. Demetrius Zenus in Batrachomachia:

Καὶ βοῦρλα τὰ ἀγγελωτὰ εἴχασι γιακοντάρια.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Φοβόντας ταῖς ἀγγελωταῖς τῶν γυναικῶν σαΐταις.

& lib. 5.

Ταρκάσια πλουσιοκάμωτα ἦτον ὁ νέος ζωσμένος.

Ἔμορφα

Ἔμορφα καὶ ἐγέμασι ἀγγελοῦσι σαΐταις.

ΑΓΓΙΝΑΡΙΑ', *Acorna*, Ἄκορνα, herba spinosa, de qua Theophrastus, & ex eo, & aliis, Ruellius. Apud Portium, ἀγκυναρία, *Carduus*, σκόλυμος, exponitur. Apud Agapium in Geoponico, cap. 112. inscribitur, διὰ ταῖς αγγινάραις.

ΑΓΓΙ'Σ, *Cuspis*, *acies*, ἀκίς. Glossæ Oppiani: Γλωχῖνας, Αγγίδας.

ἈΓΓΙ'ΣΤΡΙ, *Hamus*, Ἄγκιστρον, in Corona pretiosa.

ΑΓΓΟΥΡΊΔΑ, Αγκουρίδα, *Omphacium*, ὀμφάκιον; Corona pretiosa: Αγκουρίδα, *Vva acerba*, Ὄμφαξ. Vide Agapium Cretensem in Geoponico cap. 63. 170.

ΑΓΓΟΎΡΙΟΝ, Αγκούριον, *Cucumer*. Glossæ MSS. Σικύα, τα ἀγγούρια. Lexicon MS. Reg. Cod. 2062. Σικύα, τὰ ἀγκούρια, καὶ σικυήλατον. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. 1673. ἀγριοσύκιον, ἄγριον ἀγγούριν. σύκιον δὲ τὸ ἀγγούριν καλεῖται. Psellus περὶ βρωμάτων, MS. Ex Cod. Reg. 1177. ἀγκούρια τὰ λεγόμενα σίδ ψυχρὰ καὶ ὑγρά. habetur hæc vox passim, ut apud Achmetem cap. 243. Aëtium, à quo primò usum censet Ruellius, Simeonem Sethi de Alimentis: Agapium Cretensem in Geoponico cap. 59. 111. 115. 123. &c. Vide Francisc. Richardum de Insula S. Irenes pag. 37. & Salmasium ad Plin. Occurrit apud Leonem Grammaticum in Michaele Theophili filio p. 466. nescio quis Michaël Πραιπόσιτος ἀγγούρης, quem Αγγόρην vocat Nicetas Paphlago in Vita S. Ignatij Patr. Constant. Τετράγγουρον, eâdem notione. Suidas, σικύα, τὰ τετράγγουρα. Moschopulus: σικύα, οἱ νῦν ἰδίως πέπονες καὶ τὰ κοινῶς τετράγγουρα. Constantinus Porphyrog. de Adm. Imp. de quodam Castro: Τετραγγούριν δὲ καλεῖται, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸ μικρὸν δίκην ἀγγουρίου. Simeon Sethi de Alimentis: τὰ λεγόμενα τετράγγουρα ψυχρὰ εἰσιν, &c. aliud tamen est ἀγγούριον, aliud τετράγγουρον, apud Achmetem loco citato: εἰ δὲ ἀγγούρια, εὑρήσει πλοῦτον ἄπιστον· εἰ δὲ τετράγγουρα, μείζων ἡ κρίσις καὶ πιστοτέρα.

Ἀγγουρωτὸν, Gestamen capitis Bardariotarum, quod cucumeris speciem referret. Codinus de offic. aulæ Constantinopolit. cap. 5. n. 53. ἐπὶ δὲ τῆς κεφαλῆς Περσικὸν φόρεμα, Αγγουρωτὸν ὀνομαζόμενον.

Αγριάγκουρον, *Agrestis cucumer*, apud Agapium in Geoponico cap. 153.

Αγριαγκουρέα, in Orneosophio cap. 42. ἀγριαγκουρέας ῥίζαν μετὰ ὄξους. Alibi: ἢ ἀγριαγκουρέας ῥίζαν πελεκίσας, ποίησον ὥσπερ ὑπόθετον. adde pag. 212. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Αγριαγκουρέα, ἐλατήριον. Vide Ruellium lib. 3. cap. 140.

ἌΓΓΟΥΡΟΣ, *Placenta ex melle*. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. Ἄγγουρος, τὸ μελίπηκτον. Hesychio, εἶδος πλακοῦντος. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Ἄγγουρος, τὸ μελίπηκτον, Αἰδαίνειν, μεμηνέναι.

ἌΓΓΥΛΑΣ, *Aquila*. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij cap. 3. κεφαλὴν μικρὰν ὁμαλὴν ἐπαινῶ, ὡς ὁ ἀγγύλας καλούμενος ἀετὸς, γλῶσσαν μέλαιναν.

ἌΓΓΥΡΑ, Joan. Cananus de Bello Constantinopolit. ἕτεροι δὲ σκουτάρια στερεὰ καὶ μεγάλα, καὶ τὰ πάντα μετὰ σιδήρων, καὶ πλοκωτὰς δὲ ἄλλοι, καὶ παβέζια δὲ ἄλλοι, ἄλλοι δὲ ἀγγύρας σιδηρέας, καὶ ἄλλο πολεμικὸν ἔργον ἔφερον ἀνὰ χεῖρας. Infrà: οἱ δὲ καὶ μὲ τὰς ἀγγύρας, καὶ τὰς φάλκας ἐκείνας. *Vncos* & *anchoras* vertit Allatius.

ἌΓΓΩΝΕΣ, *Angones*. Suidas: ἄγγωνες ἐπιχώρια δόρατα, παρὰ Φράγγοις. Eustathius ad Odyss. T. ἄγγων, εἶδος δόρατος φραγκικοῦ, οὔτε λίαν μικροῦ φασὶν, οὔτε μεγάλου, οὗ τὸ πλεῖστον σιδήρῳ περιέχεται, οὐ παρὰ τῷ Λυκόφρονι σίγυμνον, ἐκεῖνο γὰρ ὁλοσίδηρον. Etymolog. ἄγγωνες, δοράτια οὐ λίαν σμικρὰ, ἀλλ' οὐδὲ μεγάλα, ἀλλ' ὅσον ἀκοντίζεσθαι, εἴπου δεήσοι. Quæ desumpsit ab Agathia, à quo ἄγγωνες ita describuntur lib. 1. Pachymeres lib. 12. cap. 30. αὐτοὶ δὲ μετὰ πελλῶν καὶ παλτῶν ἐπιχωρίων δοράτων, ἃ δὴ τὸ παλαιὸν Ἄγγωνες ἐκαλοῦντο. Vide Gloss. med. Lat. in *Angones*.

Αγγιναρη, Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Στὸ ἕνα χέρι βάσταζε σαΐτα μετ' ἀγγιναρη,
Κεὶς τὄτερον τὰ ῥόπτενα βάστα μὲ τὸ δοξάρι.

Menesius lrgit Αγγωναρη, at editus præfert ἀγγιναρη; tametsi idem fortè sit quod ἀγγωναρη.

Α'ΓΔΑΡΤΟΣ, pro ἄδαρτος, Glossæ Græcobarb. οὐ δεδαρμένον, ἄδαρτον, ἄγδαρτον.

ἈΓΕΛΑ'ΔΑ, *Vacca*, *juvenca*. Corona pretiosa: ἀγελάδα, *juvenca*, δάμαλις. Αγελάδα ἐγκαστρωμένη, *Forda*, *Horda*, βοῦς ἐγκύμων. Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 5.

Καὶ ὥσπερ λέων εἰς τὴν μάνδραν τῶν βοῶν ποτ' ἐξορμήσει,
Καὶ λαιμὸν τινος συντρίψει, ἀγελάδας, ἢ τοῦ μόσχου.

Nomocanon Cotelerianus n. 70. εἴ τις ἱερεὺς φάγῃ γάλα ἀπὸ ἀγελάδι, Occurrit rursum n. 274. & apud Agapium Cretensem in Geoponico cap. 75. 157. &c.

Αγελαδάκι, *Bucula*, βοΐδιον.

ΑΓΕΛΑ'ΡΙΟΣ, ἈΓΕΛΛΑ'ΡΙΟΣ, *Dux gregis*, *Armentarius*. Cyrillus in Lexico: ἀγελάριοι, διὰ τὸ ἄγεσθαι παρά τινος τὰ ζῶα, ἢ τὰ κτήνη. Leges Georgicæ tit. 3. §. 1. ἐὰν ὁ ἀγελλάριος βοῦν παραλαβὼν ἀπολέσῃ, &c. Ita passim hoc capite.

ΑΓΕΛΙΑ'ΖΕΙΝ, *Simul instar gregis coire*. Canon pœnitentialis Joannis Chrysostomi nomen præferens MS. ἐὰν τις ἀργολογῶν καὶ ἀγελιάζων, ἐπιτιμάσθω ἡμέρας ιβ. μετανοίας οὐ ξηροφαγῶν.

ΑΓΕΝΤΕΣΗΡΙ'ΒΟΥΣ, *Agens in rebus*, apud S. Athanasium in Apol. ad Constantium p. 679. de hoc officio diximus in Gloss. Med. Lat.

Α'ΓΕΣΤΑ, *Aggestus*, *Agger*: quomodo *Arenæ aggestum* dixit Epitome Victoris in Caligula. Procopius lib. 2. de Bello Persico cap. 26. οἱ δὲ Ρωμαῖοι ξυνέθεσαν τὴν λεγομένην ἀγέσταν, τῇ Ρωμαίων φωνῇ. δενδροτομήσαντες γὰρ ἐπάλληλα στελέχη τῇ συνθήκῃ καταστορέσαντες, ἀπετείχισαν ὡς ἐνῆν τὴν ἐνθένδε πορείαν τῆς πόλεως. Eadem verba adducuntur apud Suidam in Ἄκεστα, ubi ait esse Ρωμαϊκόν τι μηχάνημα ἐκ δενδροτομίας πρὸς ἐρυμνότητα μετασκευαζόμενον. Menesius ἄκεστα emendat. Verùm Ἄκεστα etiam legitur in Lexico MS. Reg. in quo eadem verba habentur, uti monuimus in Gloss. med. Lat. *In Aggestus*. At idem Suidas alibi ἄγεστα Legit: Ἄγεστα, inquit, πολεμικὸν μηχάνημα ἐκ λίθων καὶ ξύλων καὶ χοῦ ἐγειρόμενον. Τοῦτο δὲ οἱ ἐργαζόμενοι προκάλυμμα τιθέασιν ἐξ αἰγείων τριχῶν τῶν καλουμένων Κιλικίων. Evagrius, lib. 4. cap. 27. ex Procopio: ἀντικρὺ τοῦ χώματος, ὅπερ ἄγεστα πρὸς Ρωμαίων κέκληται. Paulo antè ejusmodi *aggestus* hisce verbis describit: οὕτω τε κατὰ σμικρὸν ἐποικοδομῶν τοῖς ξύλοις τε καὶ τῷ χώματι, καὶ τῇ πόλει προσιὼν, τοσοῦτον εἰς ὕψος ἦρε, καὶ τὸ τεῖχος ὑπερήλατο, &c. rursum λαγωνίδας μικρὰς ἀπαγόντες τε θείου ἅμα στυππίου, καὶ τῶν ἄλλων εὐκαταφλέκτων ὑλῶν κατὰ τῆς καλουμένης ἀγέστας ἀπεσφενδόνησεν.

ἈΓΖΕΣΤΟΣ, *Incoctus*. Glossæ Græcobarb. Αγέζεστα, τὰ μὴ ἐξεσμένα, ἄγζεστα, ἢ ἄβραστα.

ἌΓΙΑ. Vide in Δῶρον.

ἈΓΙΑ'ΔΕΣ, *Pedites oriundi ex Asia*, Laonicus lib. 7. ἕτεροι ἄλλοι δὴ αὖ οἱ Ασιανοὶ, Αγιάδες καλούμενοι, πεζός τε ὅμιλος, ἐπί τε τὰς χρείας τοῦ στρατοῦ χρώμενος διατελεῖ. Eodem lib. p. 176. ubi edit. Reg. præfert, τὸν τῆς Ασίας στρατηγὸν, alia habet Αγίας.

ἉΓΙΑ'ΖΟΥΣΑ, in Glossis jatricis MSS. Neophyti monachi, ἡ λευκὴ ῥητίνη. *Alba resina*.

ΑΓΙ'ΑΣΜΑ, Suidæ, ὁ θεῖος ναὸς, ex Davidis Psalmo 114. 2. ἐγενήθη Ιουδαία ἁγίασμα αὐτοῦ. Ita pro

 templo

templo non semel usurpant 70. Interpretes. Pro ipsa verò templi sanctiori parte, seu Bemate, in quo sacrificium peragitur, Eusebius lib. 7. Hist. Eccl. cap. 15.

ΑΓΊΑΣΜΑ, *Sacramentum Ecclesiæ quodvis.* Ἁγίασμα τοῦ κυριακοῦ σώματος καὶ αἵματος, *Sacramentum corporis & sanguinis Dominici*, in Cod. Canonum Eccl. Afric. c. 37. Et Can. 57. καὶ ἐν αὐτῇ τῷ χριστῷ πιστεύσαντες, τῆς τριάδος ἁγιάσματα ὑπεδέξαντο, *Trinitatis Sacramenta perceperint.* Infrà: διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῆς χειρὸς ἀναδεχθῶσιν εἰς τὴν μίαν ἐκκλησίαν, τὴν, ὡς εἴρηται, περισσοτέραν καὶ μόνην μητέρα τῶν χριστιανῶν, ἐν ᾗ πάντα τὰ ἁγιάσματα σωτηριωδῶς αἰώνια καὶ ζωτικὰ παραλαμβάνονται. Adde Can. 72. sed præsertim

Ἁγιάσματα sunt ipsa ἅγια, seu *sacra Eucharistia.* Liturgia S. Basilij: καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ, -ἵνα ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν ὑποδεχόμενοι τὴν μερίδα τῶν ἁγιασμάτων, ἑνωθῶμεν τῷ ἁγίῳ σώματι καὶ αἵματι τοῦ χριστοῦ σου, &c. Infrà: δὸς ἡμῖν μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς ὑποδέχεσθαι τὴν ἐλπίδα τῶν ἁγιασμάτων σου εἰς ἐφόδιον ζωῆς αἰωνίου. Joannes Damascenus de Hæresibus n. 95. καὶ τηνικαῦτα τῆς προσφορᾶς τῶν ἁγιασμάτων μετέχειν, ἡνίκα μέλλει ταῦτα προσκομίζεσθαι. Ubi observandum dici ἁγιάσματα etiam ante consecrationem. Naucratius de obitu S. Theodori Studitæ p. 876. εἶθ' οὕτως μεταοχὼν τῶν ἁγιασμάτων τῶν ζωοποιῶν ἐκείνων, &c. Scholiastes Harmenopuli ad Epitom. Canon. in jure Græco-Rom. οὔτε λαϊκὸς θείων ἁγιασμάτων ἀξιωθεὶς, &c. Rursum: μήτε πιεῖν μήτε φαγεῖν δυναμένοις οὐ δεῖ τῶν ἁγιασμάτων μεταδιδόναι. Utuntur alij passim, S. Basilius Magn. Gregorius Nyssenus in Epist. ad Letoium, Basilius Seleuciensis de Vita S. Theclæ lib. 2. c. 18. Balsamon ad Concil. Carthag. Can. 61. Pachymeres lib. 4. Hist. cap. 3. & alij.

Ἁγιασμὸς, eâdem notione, in Vita S. Mariæ Ægyptiacæ n. 32. Acta S. Maximi Confess. p. 33. καὶ μετὰ τὸν ἁγιασμὸν τοῦ ἄρτου, ὑψοῖ αὐτὸν, λέγων, Τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις. Tomus Unionis sub Constantino & Romano in jure Græco-Rom. p. 107. ἀμέτοχον εἶναι τοῦ ἁγιασμοῦ μεταλήψεως. apud Marcum Ephesium de sacra Liturgia, ἁγιασμὸς δώρων, ita etiam ἁγιασμοῦ μετάληψις, apud Balsamonem ad Can. 4. S. Basilij.

ΑΓΊΑΣΜΑ, *Aqua benedicta*, seu precibus & benedictione à Sacerdote Consecrata: hanc enim vocem numero singulari id præsertim significare observat Goarus; cùm numero multitudinis, corporis & sanguinis Dominici perceptionem potissimùm denotet. Vide Vitam S. Euthymij n. 45. Aquæ verò duplex est ἁγιασμὸς, seu benedictionis illius ritus: alter μέγας, alter μικρὸς appellatur.

Ἁγιασμὸς μέγας, dicitur *Aqua benedictio*, quæ fit in sanctis Theophaniis, cujus ordo seu officium habetur in Euchologio pag. 453. hoc titulo: ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἁγιασμοῦ τῶν ἁγίων Θεοφανείων, Ubi hujusmodi aquæ consecrandæ ritus describitur. Primitùs verò fiebat ista Benedictio in Festi μεσονυκτίῳ, ut Auctor est Chrysostomus in Homil. de baptismo Christi: postea instituit Petrus Fullo Episcopus Antiochenus τὴν τῶν ὑδάτων ἐν τοῖς Θεοφανείοις ἐπίκλησιν ἐν τῇ ἑσπέρᾳ γίνεσθαι, ut scribit Theodorus Lector Ecl. 1. & ex eo Cedrenus: qui quidem ritus deinceps obtinuit, ut ex Pachymere lib. 7. cap. 7. initio, & aliis docemur. Hanc Aquarum benedictionem ἁγίασμα τῶν Φώτων vocat Joannes jejunator in Pœnitentiali p. 88. quia Φῶτα Festum Epiphaniæ appellatur, quo loco aquæ istius usum Græcis peculiarem fuisse indicat: cùm enim, ut habet Allatius lib. 3. de Consens. utriusque Eccl. cap. 9. n. 1. in solemnitatibus Paschæ & Christi Natalium, solemni ritu ferè omnes communicent, qui difficultate præpeditus ad Communionem non accedit, aquam die Epiphaniæ sacro benedictam, quam in vase retinet Sacerdos in medio Ecclesiæ, quantum Cochlear capit, haurit: sic porrò jejunator, de iis qui in pœnitentia sunt: ὅτε καὶ ἂν θέλῃ τὰ τε χριστοῦ γέννα, καὶ τὰ Φῶτα, καὶ τὰς τρεῖς τοῦ Πάσχα ἡμέρας, ἤτοι τῇ μεγάλῃ πέμπτῃ, καὶ τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ, καὶ τῇ μεγάλῃ κυριακῇ, καὶ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων τὴν μνήμην ἀντὶ κοινωνίας μεταλαμβάνειν ἁγίασμα τῶν φώτων, καὶ οὕτω διαλύειν. Ubi perperam editum, ἄν τι, pro ἀντὶ, unde mendum inesse perperam suspicatus est Morinus. Hæc dilucidiùs explicat Joannes Monachus in Canonario p. 112. agens de iisdem qui in pœnitentia sunt: ἀντὶ κοινωνίας ὀφείλειν ἁγίασμα πίνειν τῶν ἁγίων Θεοφανείων, καὶ οὕτω διαλύειν. Hunc ritum attigit præterea Nomocanon editus Cotelerianus n. 400. ἐὰν τυχόν τις σφάξῃ, μὴ μεταλαβέτω, ἀλλὰ πίνων ἁγίασμα τοῦ ἀέρων μεταλαβέτω. Ita ἁγιάσματος μεταλαμβάνειν usurpatur in n. 411. & in precibus quæ in ejusmodi benedictione canuntur, in Euchologio ex Cod. Cryptoferratensi, p. 461. & Anthologio: ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς ἐμπλησθῆναι ἁγιασμοῦ, διὰ τῆς τῶν ὑδάτων τούτων μεταλήψεως, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Sed & in istius aquæ Benedictionis ritu, tum Sacerdos, & Clerici, tum qui adest populus, ex ea communicant: postquàm enim Sacerdos, pretiosâ & vivifica cruce in aquam immissa, hanc benedixit, Clerici Troparium Ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, &c. pluries repetunt, donec πάντες μεταλάβωσι καὶ ἁγιασθῶσι, id est, per aspersionem, ut est in Euchologio Allatiano: quod etiam habetur in Anthologio Arcudij: ἄρχεται ῥαίνειν ὁ ἱερεὺς τὸν λαὸν ἐκ τοῦ ἁγίου ὕδατος, εἶθ' οὕτως ἀπογεύεται ἐξ αὐτοῦ μετὰ τὸ συστεῖλαι τὰ ἅγια, καὶ δίδωσι καὶ τῷ λαῷ, καὶ μετὰ τὸ πιεῖν ἅπαντα τὸν λαὸν, εἰσερχόμεθα ἐν τῷ ναῷ. Armenios eodem die Epiphaniæ festo aquarum benedictionem Cruce pariter in eas immissa peragere observat Adamus Olearius in itinerario Moscovitico & Persico ad an. 1637. Vide Codinum de offic. cap. 8. & Christophorum Angelum de Hodierno Græcorum statu cap. 15. Ex hac aquâ præterea Sacerdotes, Clerici, & populus hauriunt, quam domum asportant, ut eâ hanc aspergant. Unde in precibus quas à Sacerdote in ejusmodi aquæ Theophaniorum benedictione dictas innuimus, illa erat: ὑπὲρ τῶν ἀντλούντων καὶ ἀρυομένων εἰς ἁγιασμὸν οἴκων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. quò etiam spectant quæ habet Nomocanon Cotelerianus n. 127. De hoc ritu agit præterea Chrysostomus in Homil. suprà laudata: ταύτῃ γὰρ ἐστιν ἡμέρᾳ καθ' ἣν ἐβάπτισατο, καὶ τὴν ὑδάτων ἡγίασε φύσιν· διά τε τοῦτο καὶ μεσονυκτίῳ κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην, ἅπαντες ὑδρευσάμενοι, οἴκαδε τὰ νάματα ἀποτίθενται, καὶ εἰς ἐνιαυτὸν φυλάττουσιν, ἅτε δὴ σήμερον ἁγιασθέντων τῶν ὑδάτων. Sed & ὕδωρ τῶν ἁγίων Θεοφανείων, in medicamentis adhiberi interdum, docemur ex Myrepso sect. 7. cap. 6. Observat denique Goarus p. 451. 467. duplicem esse apud Græcos aquæ Epiphaniorum benedictionem, alteram quæ in Festi Pervigilio benedicitur, ex qua bibitur, populus aspergitur, domúsque lustrantur: alteram inter missarum sacra ipso die festo dedicatam, ut sanctiorem, pœnitentibus Eucharistiæ communionis privatis propinari, eámque summâ religione à Græcis asservari; utramque verò ἁγιασμὸν τῶν Φώτων, καὶ ἀφ' ἑσπέρας καὶ πρωῒ, priorem denique ἀλειτουργητὸν, alteram λειτουργηθέντα appellari.

Ἁγιασμὸς μικρὸς, dicitur altera aquæ benedictio, quæ singulis mensibus fit, vel in quacunque urgente necessitate, cujus ordo seu officium habetur in Cod. Colbertéo 6041. hac Epigraphe: Ἀκολουθία τοῦ ἁγιασμοῦ γενομένη κατὰ ἀρχιμηνίαν. Et in Euchologio

p. 441

p. 441. hoc etiam titulo: Ἀκολουθία τοῦ μικροῦ ἁγιασμοῦ, quomodo perinde appellatur à Codino de Offic. cap. 14. n. 27. Idem n. 26. δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι κατὰ τὰς τῶν μηνῶν ἑκάστων ἀρχὰς γίνεται ἁγιασμὸς ἐν τῷ παλατίῳ, ἄνευ μόνου τοῦ Σεπτεμβρίου καὶ τοῦ Ἰανουαρίου· κατὰ γὰρ τούτους, τοῦ μὲν ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, τοῦ δὲ ἐν ἕκτῃ γίνεται. Deinde numeris sequentibus, quâ ratione fiat, describit. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opinat. Græcor. n. 12. νὰ καλέσουσι τοὺς ἱερεῖς, νὰ ψάλλουν παράκλησιν τῆς Θεοτόκου, νὰ κάμουν καὶ μικρὸν ἁγιασμὸν, εἶτα νὰ λειτουργοῦν, &c. Laudatur liber Nicephori Patr. Constantinopolit. περὶ διαφόρων ὑποθέσεων, cujus primum caput est περὶ τοῦ μικροῦ ἁγιασμοῦ.

Ἁγιασμὸς præterea appellatur Typicum S. Sabæ cap. 19. ἐξελθόντων δὲ ἡμῶν ἐν τῷ νάρθηκι, γίνεται ὁ ἁγιασμὸς ἀπαραλλάκτως, ὡς προδεδήλωται. Infrà: καὶ ἀπερχόμεθα ἐν τῇ βρύσει, ἢ ἐν τῇ πηγῇ τοῦ ὕδατος, - καὶ ἐκτελεῖται καθεξῆς ἐκεῖσε ἡ τοῦ ἁγιασμοῦ ἀκολουθία, - καὶ μετὰ τὸ ῥαντισθῆναι πάντας ἐκ τοῦ ἁγιασθέντος ὕδατος, &c. Pachymeres lib. 7. cap. 5. ἐπέφωσκεν ἡ ἡμέρα, καὶ οἱ μὲν ἐπιβατηρίους εὐχὰς ἐσχεδίαζον, ὡς ἐπὶ τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ καθαιρεθῆναι προσδοκῶντες· οἱ δὲ ἐτέλουν ἁγιασμοὺς τοὺς δι' ὕδατος, καὶ πρόσωα καὶ ἐξώσωα, ἀναστήματά τε καὶ κίονες, ἀλλὰ καὶ τίμιαι εἰκόνες τοῦ μεγάλου νεὼ διὰ τοῦ τοῦ ὕδατος ἐπιρραντίσεως ἡγιάζοντο: Adde cap. 15. Syropulum in Hist. Concilij Florentini sect. 4. c. 17. sect. 11. cap. 2. & Balsamonem ad Can. 5. Synodi Trullanæ: præterea Codinum cap. 14. n. 30. ubi, καὶ τοῦ ἁγιάσματος διὰ τῶν δακτύλων, ὡς ἔθος, ἁψάμενος, περιχρίει τὸ μέτωπον τοῦ Βασιλέως. Adde etiam n. 27. Euchologium p. 641. &c.

ΑΓΙΑΣΜΑ, *Panis benedictus.* εὐλογία γὰρ ἁγιασμοῦ μετάδοσις ἐστὶ, ut est in Concil. Quinisexto can. 26. Codinus de Offic. cap. 17. n. 44. τοῦ διαδιδόμενου τῷ λαῷ ἁγιάσματος, ὃ φαμὲν Ἀντίδωρον, αὖθις μετασχὼν, &c. Anthologium 25. Decemb. ἡ συνήθης εὐλόγησις τῶν ἄρτων, καὶ μεταλαμβάνομεν ἐξ αὐτοῦ πάντες οἱ ἀδελφοὶ εἰς ἁγιασμὸν ψυχῆς καὶ σώματος. Symeon Thessalonic. de sacris ordinat. cap. 7. extr. καὶ τὸ ἱερὸν τῷ λαῷ παρέχει ἀντίδωρον προσαγῇ τοῦ ἀρχιεπισκόπου, διαχυνόμενος ἤδη χειροτονηθεὶς καὶ μαρτυρούμενος τῷ λαῷ, καὶ μεταδιδοὺς ἁγιασμοῦ πᾶσι τῷ ἀντιδώρῳ. Pachymeres lib. 4. cap. 3. τρίτον, ὡς καὶ τοῖς υἱέσιν ἐκείνου (Σουλτάνου) τῷ ἰδίῳ μοναχῷ μεταδιδόναι τῶν ἁγιασμάτων κελεύσειεν, ἄδηλον ὂν, εἰ τῷ θείῳ λουτρῷ ἐτελέσθησαν. Adde lib. 7. cap. 15.

Ἁγιασματερὸν, *Vas aquæ benedictæ* ad Ecclesiarum limina. Vide Goarum ad Eucholog. p. 451.

ΑΓΙΑΣΤΗΡΙΟΝ, *Baptisterium.* Theophanes an. 8. Leonis M. τούτῳ τῷ ἔτει ἐκτίσθη τὸ τετράγωνον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ τὸ ἁγιαστήριον. Historia Apollonij Tyrij:

> Εἶτον σε κεῖνον τὴν μερίαν ἔμορφο μοναστήρι,
> Μεκαλογράδες ἄξιαις, εἶτον ἁγιαστήρι.

ΑΓΙΟΓΡΑΦΑ, *Libri sanctæ Scripturæ*, apud Epiphanium lib. de Ponder. & S. Damascen. lib. 4. de orthod. fide cap. 18.

ΑΓΙΟΖΟΥΜΗ, Vilior cibus Monachorum, piscis fortè aut jusculum ex vilioribus, quod ἅγιον Ironicè appellaverint Monachi, cùm Abbates ac præcipui cibis lautioribus vescerentur. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

> Ἐκεῖνοι τρώγουν βαθρακοὺς, ἡμεῖς δὲ τ' ἁγιοζούμιν.

Rursum:

> Ἡμεῖς δὲ γοῦν ἐσθιόμεν καθ' ὅλον τὸ ἁγιοζούμιν.

Infrà:

> Καὶ δίδουν μας, καὶ τρώγομεν, καὶ λέγουν τὸ ἁγιοζούμιν.

Rursum:

> Κάλει λοιπὸν, ἠγέμενε, τοῦτον θερμαλαλέαν,
> Ναὶ μὲν καλοῦς ἁγιόζουμον διὰ τὴν ὁμονυμίαν,
> Τοῦτο θαμάζει πάντοτε τοὺς ταπεινοὺς ἀβάδας,
> Τί μαγειρεύουν σήμερον, καὶ λέγουν ἁγιοζούμιν,
> Σηκόνω τὸ πινάκιν μου, καὶ βλέπω τὸ σκουτέλιν,
> Καὶ γὰρ ὁμοίως ἄνω θρίματα, καὶ λέγουν ἁγιοζούμιν.
> Κυτῶ τοῦ συντρομήτην μου, σύρνω τοῦ ἐκ τὸ μάτιν,
> Καὶ λέγωτι ἐν τὸ τρώγομεν, καὶ λέγει ἁγιοζούμιν.

Ibidem:

> Πάντως πεινῶν ἀγανακτῶ, κοινοῦμαι εἰς τὸ ἁγιοζούμιν.

Ibidem:

> Ἐκεῖνοι τὰ λαυράκια, καὶ τοὺς τρανοὺς κεφάλους,
> Ἡμεῖς δὲ τὸ βρωμόκαπνον ἐκεῖνον τὸ ἁγιοζούμιν.

ΑΓΙΟΚΛΗΜΑ, *Caprifolium*, Herba, χαιρέφυλλον. Vide Petr. Bellon. lib. 1. observ. cap. 18.

ΑΓΙΟΠΟΛΙΤΗΣ, Dictus unicè, Andreas patriâ Hierosolymitanus, Archiepiscopus Cretensis inter melodos celeberrimus; nam ἁγίαν πόλιν, Hierosolymam vocant. Balsamon in Medit. de convocatione ad sacras Monasteriorum ædes per tria signa: γίνεται ἐν τῇ ὀρθρινῇ δοξολογίᾳ πρὸ τοῦ Ἁγιοπολίτου ψαλλομένων συνήθως ἐν τῇ θείαις ἱεροτελεστίαις καὶ τῆς ἑσπεριναῖς προσευχαῖς, &c. Infrà: χάειν δὲ τῆς τῶν θεοφθόγγων εὐαγγελίων ἀνακηρύξεως, καὶ λοιπῶν πανηγυρικῶν βιβλίων ἱερᾶς ἀναγνώσεως, καὶ τῆς ὅλης ἀκολουθίας τοῦ Ἁγιοπολίτου ἁπλῶς, τὸ μέγα σημαντήριον εὕρηται.

Ἁγιοπολιτικὸν στιχηρὸν, compositum ab eodem Andrea. Liturgia Præsanctificatorum ex Cod. Barberino: καὶ ὁ ψάλτης τὸ στιχηρὸν τὸ ἁγιοπολιτικόν. Vide Goari Euchologium p. 202. Idem Balsamon: πολλῶν δὲ σημαντηρίων οὐκ ἔστι χρεία Λατίνοις, καὶ Ἰταλοῖς, ὅτι μηδὲ ψαλμῳδημάτων Ἁγιοπολιτικῶν, ἀλλὰ μόνης τῆς Κιννύρας τοῦ Θεοπάτορος. Vide Allatium de Georgiis p. 318.

ΑΓΙΟΡΕΙΤΑΙ, *Monachi qui in montibus habitant*: οἱ ἐν ὄρει, S. Chrysostomo: οἱ ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ νάπαις ὁμιλοῦντες, Davidi Monacho in Historia de Hæresi Barlaami & Acyndini. Theodoretus serm. 6. ἀσκητῶν καταγωγαὶ τὰς τῶν ὀρέων κορυφὰς ἁγιάζουσαι, καὶ τοὺς ἀοικήτους ἐρήμους οἰκίζουσαι. & serm. 9. καὶ τῆς ταῦτα φρονούντων (Christianorum) πλήρεις μὲν αἱ πόλεις, πλήρεις δὲ αἱ κῶμαι, ἐλεύθερα δὲ τοῦ πλάνου τὰ ὄρη· ἀντὶ γὰρ τῶν βωμῶν ἐκείνων, καὶ τῆς παλαιᾶς ἐξαπάτης, οἱ τῶν ἀσκητῶν ταῦτα οἰκοῦσι χοροὶ, τὸν ἐσταυρωμένον ὑμνοῦντες, καὶ τὸν ἐκείνου πατέρα, καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα. Præsertim verò ita appellati *Monachi qui montem Athon inhabitant*, quos ad sex millia hîc esse aiunt, à quorum sanctitate ἅγιον ὄρος inde appellatur, ipsique Monachi ἁγιορεῖται, vel uti effert Goarus ad Euchologium p. 120. ἁγιονορεῖται, quorum præcipuum & insignius monasterium à quodam S. Athanasio, qui sub Nicephoro Phoca vixit, *Sanctæ Lauræ* nomine donatur. Aliorum, quæ ad 21. esse dicuntur, nomina descripsit Petrus Bellonius lib. 1. observat. cap. 38. 39. Longè verò accuratiùs Janus Rutgersius lib. 2. variar. Lect. cap. 11. Historia politica p. 39. de Maximo, Patriarcha Constantinopolit. καὶ ἦν ἁγιορείτης. Ita porrò ejusmodi Montis sancti Monachos vocant Syropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 3. cap. 7. sect. 5. cap. 3. Manuel Calecas de essentia & operatione p. 22. Philotheus Heracleæ Metropolitanus in sermonibus Dogmaticis adversus eos scriptis, & alij. Vide Crusium in Turco-Græcia p. 133. & Leunclavium in Pandecte Turcico n. 17.

ΑΓΙΟΙ, dicuntur & compellantur apud Græcos, Antistites & Imperatores: hi ob ordinationem, isti ob sacram unctionem. De Antistitibus Joannes Tzetzes Chil. 9.

> Τοὺς δὲ ἐχειροτόνησαν, ὠνόμασαν, ἁγίους
> Ἄνθρωποι ἀλιτήριοι, ὁμότροποι ἐκείνοις.

Synodus VI. Oecumen. act. 16. in acclamat. ἅγιον ἀποκαλεῖ πᾶσα ἡ Ἀνατολὴ τοῦτον τὸν τῆς ὁσίας μνήμης Ἀναστάσιον τὸν γενόμενον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀντιοχείας. Nihil tritius

tius de Imperatoribus. Symeon Thessalonicensis lib. de sacram. ubi de unctione Imperatoris: διὰ γὰρ τοῦτο χρίει τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ, Ἅγιος, ἀνακράζει, δεικνὺς ὅτι ἐκ τοῦ ἁγίου καθαγιάζεται, καὶ καθιεροῦται Βασιλεὺς τῶν ἡγιασμένων ἐστὶν ἀπὸ Χριστοῦ. Joannes Cantacuzenus lib. 1. Hist. cap. 41. & ex eo Codinus cap. 17. n. 18. ubi de eorum coronatione: ὁ δὲ Πατριάρχης χρίει σταυροειδῶς τὴν κεφαλὴν τοῦ Βασιλέως τῷ θείῳ μύρῳ, ἐπιλέγων μεγάλῃ τῇ φωνῇ τὸ, Ἅγιος. οἱ δὲ ὄντες ἐν τῷ Ἄμβωνι πάντες παρὰ τοῦ Πατριάρχου διαδεχόμενοι τὴν φωνὴν λέγουσι καὶ αὐτοὶ ἐκ τρίτου τὸ, Ἅγιος, ὁμοίως καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ λαοῦ πλῆθος ἐκ τρίτου λέγει τὸν αὐτὸν λόγον. De utrisque idem Symeon Thessalonicensis de sacris ordinat. cap. 7. ubi de Episcopo: διὰ τοῦτο γὰρ καὶ, Δέσποτα ἅγιε, καὶ μεγάλην αὐτοῦ τὴν ἁγιωσύνην λέγουσιν, ἐπεὶ καὶ τοῖς ἄλλοις μὲν ἱερεῦσιν ἁγιωσύνη ἐστὶ τῆς χάριτος ἁγιαζομένης ἐν πνεύματι, ἐξαιρέτως καὶ τῷ ἀρχιερεῖ χειροτονουμένῳ ἁγίῳ, καὶ τὸν βασιλέα δὲ χρίων ὁ ἀρχιερεὺς, Ἅγιον ἀνακηρύττει, ἀλλὰ μόνῳ λόγῳ τῇ ἀνακηρύξει φησὶν διὰ τὸ χρίσμα καὶ ἅγιον τοῦ ἱεροῦ μύρου, ἐξ οὗ δὲ καὶ πάντες πιστοὶ χρίονται, καὶ ἅγιοι ὀνομάζονται, & cap. 8. ὁ μὲν τὸ χρίσματι Ἅγιος ἤτοι ὁ εὐσεβὴς βασιλεὺς, ὁ δὲ ἀρχιερεὺς ἅγιος τῇ χειροτονίᾳ. Hinc Ἁγιωσύνη, titulus compellatorius Antistitum præsertim, qui passim occurrit. Sed & ἁγίους, Cæsares compellabant, hoc ex Theophylacti Archiep. Bulgariæ Epistolis colligitur, 12. 34. cùm & iis Βασιλείας titulum impertirent. Vide Gloss. Med. Lat. in *Sanctus*.

ΑΓΙΤΑ, *Auxilium*, ex Ital. *Aita*, Glossæ Græcobarb. ἔχει βοήθειαν καὶ ἀγίταν· Alibi: ἀρωγὴ, βοήθεια, ἀγίτα.

Αγιτιάζειν, *Auxiliari*, *Opitulari*. Ital. *Aitare*. Eædem Glossæ: κράζε μοναῦτα τὸν Θεὸν νὰ σοῦ βοηθήσῃ, καὶ νά σε ἀγιτιάσῃ.

ΑΓΚΑΘΙ, Ἀκάθια, *Spina*, ἄκανθα, Fabulæ Æsopi Græcob. p. 19. καὶ παρευθὺς ἐκεντρώθη ἀπὸ τὰ ἀγκάθια τοῦ βάτου, ubi Cod. Gr. ἐπὶ τοῖς κέντροις.

Αγκαθερὸς & Αγκαθινὸς, *Spinosus*.

ΑΓΚΑΛΑ καὶ, *Etsi*, Εἰ καὶ, Καίπερ.

ΑΓΚΑΛΗ, Machinæ bellicæ species. Joan. Cananus de Bello Constantinopolit. καὶ μηχανικώτατα ἔργα, καὶ ἑλεπόλεις κατεσκεύασαν, καὶ μηχανικὰς ἀγκάλας μετρόχους μικροὺς, καὶ μεγάλας σκεπαστὰς, καὶ μεσέας ὑπὲρ ἀριθμὸν διεπράξαντο.

ΑΓΚΑΛΛΙΑΖΕΙΝ, pro Ἀγκαλίζειν, *Amplecti*.

ΑΓΚΑΝΙΖΕΙΝ, *Rudere*, *oncare*, ὀγκᾶσθαι, βρομᾶσθαι.

ΑΓΚΕΙΟ, *Vas*, Ἀγγεῖον.

ΑΓΚΙΝΑΡΑ, pro κινάρα, *Cinara*, σκόλυμος. ἀγκιναριὰ, *Carduus*, *acorna*, σκόλυμος, ἄτηξ, ἄκορνα.

ΑΓΚΛΥΣΤΗΡΙ, pro Κλυστὴρ, *Clyster*.

ΑΓΚΛΩΝΑΣ, *Cubitus*, Ἀγκών.

ΑΓΚΟΝΑ, *Palma manus*. Glossæ Græcobarb. ἀγοστὸς, τὸ ἔντος τῶν χειρῶν, ἡ ἀγκόνα, ἡ παλάμα.

Αγκόνας, *Cubitus*, ἄγος, ὁ ἀγκὼν, in iisdem Glossis.

ΑΓΚΟΥΜΑΝΔΕΨΗ, Sigillum seu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ apud Ughellum in Italia sacra tom. 1. p. 1029. καὶ στέργω εἰς ταῦτα πάντα, ἵνα ἔχει ἄδειαν εἰς τὴν κρατηνὰν αὐτῆς δέχεσθαι εἰς ἀγκουμάνδεψιν ἀνθρώπους, quæ sic vertit Nicolaus Alemannus: *& contenti sumus ad hæc omnia, ut possit suis locis suscipere commendatos homines*. proinde videtur legendum εἰς ἀκουμάνδιν, aut quid simile. Vide Gloss. Med. Lat. in V. *Commendati*.

ΑΓΚΟΥΡΑ, *Anchora*, Ἄγκυρα.

ΑΓΚΟΥΡΙΔΑ, *Uva acerba*, ὄμφαξ, in Corona pretiosa. Melanius Cocinus in libello Jatrico MS. καὶ βάλε εἰς σκουτέλλιν γινόμενον, καὶ τὸν καιρὸν τὰς ἀγκουρίδας. Vide Ἄγουρος.

ΑΓΚΡΙΖΕΙΝ, *Offendere*, *lædere*. Glossæ Græcobarb. ἔνι ἀγκρεισμένοι, καὶ μνησικακοῦσιν· ἔνι ἐχθρεμένοι, καὶ φυλάγουσιν τὴν κακίαν, Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

> Ὁ νοῦς τις τῆς πολιτικῆς εἰς τὸ κακὸ γυρίζει,
> Ἀγκρίζει κύειν καὶ παιδία, καὶ ἀνδρόγυνα χορίζει.

ΑΓΚΡΥΦΙΑ, *Uncus*, *Uncinus*, *Harpago*, Ἁρπάγη, Κρεάγρα, ἄγκιστρον, Cyrillus in Lexico: Σειρομάστιν, Κοντάρια μετὰ ἀγκρίφια, ἤως Περόνη.

Αγκρυφωτὸς, *Aduncus*, Ἐπικαμπὴς, ἀγκιστροειδής.

ΑΓΚΥΛΟΚΟΠΕΙΝ, *Poplitum nervos succidere*, *subnervare*, de qua voce, in Gloss. med. Lat. νευροκοπεῖν. Theophanes an. 22. Anastasij: Καβάδης δὲ τινὰς τῶν ἐν Περσίδι ἠγκυλοκόπησεν, οἳ μετὰ ταῦτα περιεπάτησαν.

ΑΓΚΥΛΩΝΕΙΝ, *Pungere*, Κατανύσσειν, Στίζειν. Item *divertere*, *deflectere*, Historia Apollonij Tyrij, ubi de Paride:

> Καὶ ἀγκύλωσε τὴν Γρέτζναν, κ' εἰς Μίρνε συνακλίσαν,
> Εἰς τὸ τροάδος τρίγυρα ἐτότες εὑρέθηκαν.

ΑΓΚΥΝΑΡΙΑ. Vide Αγκιναριά.

ΑΓΚΩΝΙΣΚΟΙ, Suidæ, σκεύη τιμωρητικὰ, *Unci*, de quibus passim Martyria SS.

ΑΓΛΑΟΦΩΤΙΣ, *Pæonia*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 563.

ΑΓΝΑΝΤΙΑ, *Ex adverso*, *adversum*, *obviam*, *è regione*, κατ' ἀντικρὺ, ἐξ ἐναντίας, &c.

ΑΓΝΕΥΤΗΡΙΟΝ, *Monasterium*, Gregorio Nazianzeno orat. 1. in Julian.

ΑΓΝΟΗΤΑΙ, Hæretici, sic appellati, quòd dicerent Christum ignorasse diem futuri judicij. οἱ ἄγνοιαν τῷ κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ περιάπτοντες, ut loquitur Eulogius Alexandrinus Patriarcha apud Photiũ. Horum meminit VI. Synod. act. 8. p. 750. ubi hujusce Hæreseos auctorem quendam Themistium nominat. appellationis ratio indicatur in Act. 11. pag. 889. Θεμίστιος ὁ τῆς ἀγνοίας πατὴρ καὶ γεννήτωρ καὶ σπορεὺς ἀθεσμότατος, ὃς ἀγνοεῖν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν τὴν ἡμέραν ἐφληνάφει τῆς κρίσεως, ἀγνοῶν ὅπερ αὐτὸς ὁ Θεήλατος ἔφασκε, καὶ μὴ εἰδὼς ἅπερ ἀμφιγνοῶν ἀνεφθέγγετο. Meminit etiam Basilius Cilix apud Photium Cod. 108. Vide Leontium de Sectis p. 474. Nicephorum Call. lib. 18 cap. 45. 49. 50. &c. laudatur liber S. Joannis Damasceni κατὰ ἀγνοητῶν.

ΑΓΝΩΓΙΝ, Ἀγνώγιον, *Cænaculum*, Ἀνώγεων, Glossæ Græcobarb. ἐν τῷ ὑπερώῳ, εἰς τὸ ἀνώγεων, εἰς τὸ ἀγνώγιν. Alibi: ἀνώγεων, ἀγνώγιον, ἀγνώγιν.

ΑΓΟΓΙΟΝ. Vide Αγώγιον.

ΑΓΟΝΥΚΛΙΤΑΙ, Hæretici sic dicti, quòd inter precandum genua nollent flectere, sed semper starent. Auctor de initiis Hæreseon n. 91.

ΑΓΟΡ, *Aquila*. Glossæ Græcobarb. Ἀγὸρ, ἀετὸς, ἀτός.

ΑΓΟΣ, Ægyptiis, *intubus*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 348.

ΑΓΟΡΑΔΑ, *Emptio*, Glossæ Græcobarb. ἀραβῶνα ἔνι ἡ πρώτη κατάθεσις, ἤγουν τὸ πρῶτον χέειν, ὅπου δίδεται εἰς τὰς ἀγοράδαις καὶ πούλησις, διὰ τὰ πουλημένα καὶ ἀγορασμένα.

ΑΓΟΡΑΖΕΙΝ, *Prodere*, in Chronico Veneto-Byzantino, an. 1391.

ΑΓΟΡΑΙΑ, *Forensia & publica instrumenta*, in Nov. 49. 52. 73. 114. 142. diversa ab ἰδιοχείροις. Sed & Ἀγοραῖοι dicuntur *Tabelliones*. Vide Cujac. ad Nov. 44.

ΑΓΟΡΑΝΟΜΟΙ, *Ædiles*, in Basil. & apud Theophil. Ἀγορανομίαι, *Curæ ædilitiæ*, apud Modestinum in l. 13. §. 6. D. de Excus. tut.

ΑΓΟΥΡΟΣ, *Immaturus*, *Præmaturus*, Ἄωρος, ἀπέπαντος. Αγουρὰ, *Immaturè*, Ἀωρί. Αγουράδα, *Asperitas*,

ritas, acerbitas. Lexicon MS. Nicomedis Jatrosophistæ: Ἔλαιον ὀμφάκινον, ἄγουρον ἔλαιον.

Αγουρόζωμον, τὸ ὀμφάκινον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1334. *Uva immatura*, vel *succus uvæ acerbæ.* Glossæ Jatricæ MSS. Neophyti: Αμλωαία, ἡ ἄωρος σαφύλη, καὶ ἀμλωαῖον, γλεῦκος, τὸ ἀγριοδόζωμον, Vide in Καπὲλ.

Ἄγουροι, Thracibus, nuncupati *Ephebi*, ut auctor est Eustathius. Leo Grammaticus p.460. ἴδε, μῆτερ, δὴ ἄγουρον νιῶ ἐπελαβόμην. Anna Comnena lib. 6. Alexiad. p.205. ἐνετέιλατο συμπαραλαβεῖν μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς τε λωδρειομένους τῶν ἀγούρων. Nicetas in Isaacio lib.3. n.2. τῶν γὰρ ἐκ τῆς πατρικῶν ἀγούρων πρὸς τοὺς υἱεῖς μεταρρέυσαν αἱμωδίαν, καὶ ὁ Κομνηνὸς οὗτος Αλέξιος ὡς ἔοικε παθεῖν κατακέκριτο. Ubi Cod. al. ἐκ πατρικῶν ὀμφάκων, *Ex uvis acerbis.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib.6. extr.

Τίς εἶχεν πόθον ἄγουρε, καὶ τὶς κορασίε πάλι.

Idem lib.7.

Η μία για ἕναν, καὶ ἄλλη για τὸν ἄλλον

Proverbia Græcobarb. MSS. πῆον ἄγουρον πομπεύουσιν, οὗτος ἀπὸ μιᾶς πομπῆς ἔνι.

Αγόρι, *Filius masculus*, Græcis hodiernis. Ptochoprodromus ex Cod. MS.

Ἀνέχω γέιτοναν τινάν, κ' ἔχει παιδὶν ἀγόριν.

Επιάγουρος. Leo Grammaticus p.460. de Michaële Imp. Θεασάμενος οὖν αὐτὸν ἐπιάγουρον, καὶ μεγάλην κεφαλὴν ἔχοντα. Auctor Incertus post Theophanem p.431. de eodem Michaële: στρογγυλοπρόσωπος, σιλόχρος, μαῦραν ἔχων τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐπιάγουρον, καὶ τὸ γένειον εὐπρεπῶς διακείμενον.

Αγουρίτζη, *Iuvenculus*, Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Καὶ μέσον νὰ κολέβηκεν εὐθὺς ὡς ἀγουρίτζης.

Ἄγωρος, pro ἄωρος. Nomocanon Cotelerianus n.331. εἰ δὲ τις ἄγωρος μνηστευθῆ κοράσιν, καὶ ἄλλος εἴπη, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησα, διὰ τὸ νὰ τὸν ἀφήσει ἐκεῖνος, &c.

ΑΓΟΥΡΟΥ'ΠΕΣ, Herbæ species, apud Lemnios, de qua Bellon. lib.1. observ. cap.26.

ΑΓΟΥΣΑΓΑ, Pyri silvestris species, apud Cretenses. Petr. Bellon. lib.1. observ. cap.18.

ΑΓΡΑΚΤΟΝ, *Axis*, Glossæ Græcobarb. Ἄξων, τὸ ξύλον ὅπου διαβαίνει ἀνάμεσα τοὺς τροχοὺς, ὃ σήμερον καλεῖται Ἄγρακτον. Item *Fusus*, pro ἄτρακτος. Eædem Glossæ: ἄγρακτον, βέλος, σαγίττα, ἀτράκτιν κλωστὴρ τοῦ νήματος. Ita Ἄτρακτον pro *telo*, instar fusi, usurpat, præter Sophoclem, Procopium, & Menandrum apud Suidam, Paulus Ægineta lib. 6. cap. 88. ex Cod. MS. de Fracturis: διαφέρουσι τοίνυν τὰ βέλη ὕλῃ, σχήματι, μεγέθει, ἀριθμῷ, σχέσει, δυνάμει· ὕλη μὲν, καθὸ τῶν καλουμένων ἀτράκτων, αὐτῶν ξυλίνων ὑπαρχόντων. Nicetas in Manuele lib. 2. n.7. ὁπλισμὸς γὰρ αὐτοῖς, γωρυτὸς ἐπὶ τῆς ἰξύος ἐξηρτημένος πλάγιος, καὶ καμπύλα τόξα, καὶ ἄτρακτοι.

ΑΓΡΑΡΑΙ'Α, Theophanes an. 7. Phocæ: τότε Φωκᾶς Μακρόβιον τὸν Σκρίβωνα ἐκέλευσεν τοξευθῆναι εἰς τὴν ἀγραραίαν, καὶ εἰς τὸ καστέλλιν τοῦ Θεοδοσιανῶν ἐν τῷ Εβδόμῳ κρεμασθέντα εἰς τὸ κοντάριν εἰς ὃ γυμνάζονται οἱ τύρωνες, ἀποθανεῖν. Ubi Goarus ἀγραραίαν idem esse quod ἀγορὰ existimat; quod vix putem.

ΑΓΡΑ'ΡΙΑ, *Naviculæ Piscatoriæ*, seu quibus utebantur Piscatores ad τὴν ἰχθύων ἄγραν. Theophanes in Leone Isauro an. 1. καὶ λοιπὸν μικρᾶς ἀδείας τῆς περατικῆς παραλίας εὑρέσης ἐκ τῆς πόλεως ἐξερχόμενα χελάνδια πλεῖστα ἐκόμιζον δαπάνας· ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ ἁλιευτικὰ ἀγράρια, εἰς τε τὰς νήσους, καὶ παράλια τείχη ἀγρεύειν ἰχθύας ἐκωλύοντο. Anna Comnena lib.6. Alexiad. p.181. ὡς δὲ ἅπαντες ἐν τοῖς ἤδη ῥηθεῖσιν ἀγραρίοις, εἰσελθόντες διὰ τοῦ στομίου τῆς λίμνης, τῆς πάγαις τῶν Ελκάνε ἐμπεπτώκασι. Ubi perperam Edit. ἀγαρίοις. Rursum lib.7. p.205. αὐτὸς πε δὲ πολλὰς κατασκευάσας ναῦς, πρός τε καὶ τεσσαράκοντα ἀγράρια σκεπαστὰ, καὶ ἐν αὐτοῖς ἄνδρας εἰσαγαγὼν ἐμπείρους, &c.

Αγράριον, navis quâ utebatur Imperator cùm peregrè ibat, aut cùm in Palatia suburbana concedebat, antequàm Dromonum usum induxisset Leo Philosophus. Constantinus de Adm. Imp. cap 51. μέχρι τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ ἀοιδίμου καὶ σοφωτάτου βασιλέως οὐκ ἦν βασιλικὸν δρομώνιον, ἐν ᾧ εἰσήρχετο ὁ βασιλεὺς, πλὴν ἐπὶ Βασιλείου τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου, ὅτε ἦλθεν εἰς τὰ θερμὰ τῆς Πρύσης, καὶ πάλιν ἀπῆλθε θεάσασθαι τὸ γεφύριον τοῦ Ρηγίου, τῇ κελεύσει αὐτοῦ καὶ προνοίᾳ κτιζόμενον, εἰς δρομώνιον εἰσῆλθε, καὶ ἕτερον δρομώνιον ἠκολούθει ὄπισθεν. Mox addit, ejusmodi Dromonibus usum Heraclium, cùm longiorem aliquam profectionem susciperet: agrariis verò cùm ad proxima palatia procederet. At Leo cùm videret ejusmodi agraria ad excipiendos Principes sui comitatus non sufficere, Dromonibus deinceps usus est, ac primùm unico, deinde altero, quod *secundum* appellavit, quòd is scilicet longiora itinera interdum susciperet. In agrario porrò nemini cum Imperatore esse licebat, nisi Drungariis excubiarum, reique navalis, Logothetæ cursus, Hetariarchæ, Mystico, libellorum supplicum Magistro, Domestico scholarum, Accubitori, Vestiario & uni è cubiculariis. Vide Gloss. Med. Lat. in *Agrienses.*

Αγραρεῶται, *Remiges agrariorum Imperatoris* vel *Augustæ*, apud eundem Constantinum cap.51. extr. Ubi universim ita appellantur ἐλάται τῶν βασιλικῶν ἀγραρίων. Quæ quidem ἀγράρια, alia erant ῥούσια, alia μαῦρα, sic, ut opinor, appellata, à colore vestium quibus Remiges induti erant. Ac Agrariis quidem & Dromonibus Imperatoris præerat magistratus, ὁ τῆς Φιάλης dictus, quòd ad Phialam, de quâ egimus in nostra Constantinopol. Christiana, inter hosce Remiges enatas controversias quotidie sub vesperam dijudicaret; & si quid præter decorum aliquem ex iis egisse, aut alicui injuriam fecisse, vel officium suum deseruisse comperisset, ab eo fustibus ac flagris exciperetur. Agraria verò Augustæ, quæ Αὐγουστιακὰ ἀγράρια dicuntur eidem Constantino, ejúsque Remiges, sub potestate erant Domestici mensæ Augustæ qui ὁ ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς Αὐγούστης vulgò indigitatur, eaque perinde erant ῥούσια & μαῦρα. Verùm postea abrogatum id munus Domestico mensæ, illúdque translatum in Phialæ præfectum, ita ut deinceps Remiges tum Imperatoris, tum Augustæ, uni eidémque dignitati subderentur. Inter Remiges verò instituti subinde varij Gradûs: nam & Πρωτελάται, & Δευτεροελάται, præterea Πρωτοκάραβοι, creati, de quibus copiosè idem Constantinus, & nos pariter suis locis.

ΑΓΡΕΛΟΣ, Ἀγριελία, *Oleaster*, *Olea silvestris.*

Αγρέλλιον, *Oliva*. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. ult. ἀπὲ τὰ ἀγρέλλια, νὰ πάρι δικέομαν τὸ δή.

ΑΓΡΙ'Α, *Gramen*. Suidas: Ἄγρωστις, εἶδος βοτάνης, ἡ κοινῶς ἀγρία.

Αγρία, *Anemone*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 395.

Αγριὰ, *Security*, Αγρίως.

ΑΓΡΙΑΓΚΟΥΡΕΑ. Vide in Αγγούριον.

ΑΓΡΙΑΝΘΡΩΠΟΣ, *Satyrus*, Σάτυρος, in Corona pretiosa.

ΑΓΡΙΑΝΟΣ, *Rusticus Agrestis.* Chronicon Alexandrin. p.264. καὶ πλῆθος ἦν ἐν τῇ Ρώμῃ τῶν ἀγριανῶν.

ΑΓΡΙ'ΜΙ, *Equus agrestis*, *indomitus*, Equiferi, ἀγριόζωον, θηρασιμὸν, θηρίον, θήρ. Joannes Cinnamus lib.2. n.9. τῶν ἐν τοῖς μάλιστα δρομικὸν εἶναι τῶν ἵππων

πων

πων αὐτῷ καυθῆναι καραδοκῶν, ὃν καὶ Ἀγρίμιν, τὸ τάχος αἰνιττόμενοι, ἐκάλουν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

> Ἀγρίμια, λάφια, καὶ λαγοὺς, πλαδόνια μουζομήτες,
> Ἐπίαναν μετὰ δίκτυα, καὶ μὲ σκυλία οἱ τοπίτες.

Vide Gloss. Med. Lat. in *Equifer*. Aliàs ἀγρίμιος, ὁ ἀπὸ τῆς ἄγρας, Suidæ exponitur.

ΑΓΡΙΜΟΝΙΆ, *Agrimonia*, *Eupatorium*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. Ἀρμονιακὸν, ἤ ἐστι ἀγριμονία. Vide Ruellium lib. 3. cap. 95.

ΑΓΡΙΟΓΆΔΑΡΟΣ, *Onager*. Vide γάδαρος.

ΑΓΡΙΟΓΊΔΑ. Vide in Γίδα.

ΑΓΡΙΟΓΟΎΡΟΥΝΟΝ. Vide in Γούρουνον.

ΑΓΡΙΟΔΑΜΑΣΚΗΝΙΑ, *Leucacantha*. Λευκάκανθα.

ΑΓΡΙΌΖΟΥΔΟΝ. Vide in Ἀγρίμι.

ΑΓΡΙΟΘΩΡΕῖΝ. Vide in Θωρεῖν.

ΑΓΡΙΟΪΝΤΎΒΙΟΝ, *Intubus*, *seu Cicorea silvestris*. Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 2062. κιχώριον, βολάνη. λέγεται δὲ καὶ τὸ ἀγριοϊντύβιον.

ΑΓΡΙΟΚΑΤΑ, *Ictis*, Ἴκτις.

ΑΓΡΙΟΜΆΛΑΧΟΝ, *Malua silvestris*. Demetrius lib. 2. Hieracosoph. cap. 32. ῥίζας ἀγριομαλάχου σινάξεις, καὶ τρίψεις, &c.

ΑΓΡΙΟΜΕΛΈΑ, Arboris species, Cretensibus propria, de qua Petr. Bellonius lib. 1. obser. cap. 17.

ΑΓΡΑΡΕΎΕΙΝ, *Peragrare*, *oberrare*. Hesychius: Ἀγραρεύεις, Περιέρχῃ. Salmasius *Agrarias facere* exponit, ad Spartianum. Sunt autem *Agrariæ*, Tacticis, *Vigiliæ*, *Excubiæ*, ut docuimus in Gloss. med. Lat.

Ἄ'ΓΡΑΦΟΣ διαθήκη, *Nuncupatio*, in Gloss. Gr. Lat. vox JC.

ΑΓΡΈΚΑΒΟΣ, σταφύλη, In Lexico MS. Cyrilli.

ΑΓΡΙΟΜΕΛΙΝΤΖΆΝΑ. Vide in Μελιτζάνιον.

ΑΓΡΙΟΜΌΧΤΕΡΑ, *Aper*. Vide Belon. lib. 1. observ. cap. 54. & infrà, Ἀγριόχοιρος.

ΑΓΡΙΌΝΟΣ, *Onager*, *Aper ferus*. Syropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 11. cap. 9. καὶ μεθ' ἡμέρας δύο ἐκόμισεν ἄρτους ιξ'. καὶ ἕνα ἀγριόνον, σύβαγριν τῶν κυνῶν. Vide Gloss. Med. Lat. in *Ferus*.

ΑΓΡΙΟΠΈΤΕΙΝΟΝ, *Upupa*, apud Anonymum MS. de Avibus & earum virtutibus in Medicina.

ἈΓΡΙΟΠΊΑΝΟΣ, pro, ἄγριον πήγανον. Glossæ Græcobarb. ἀγριοπήγανον, βολάνη, ἀγρόχορτον, ἀγριοπίανος.

ΑΓΡΙΟΠΙΜΈΝΤΟΝ, *Arsenicum*. Ἰατρικὰ MSS. Reg. λεπίνας, ἀρσενικὸν, ἀγριοπιμέντον.

ΑΓΡΙΟΠΟΥΛΙΟΝ. Vide in Πουλί.

ἈΓΡΙΟΣΥΚῊ, *Marisca*. Demetrius Constantinopol. lib. 2. Hieracosophij cap. 9. Σπέρμα ἀγριοσυκῆς, μέλι ὀλίγον, οἶνον παλαιὸν, μίξας ὁμοῦ. occurrit rursum cap. 36.

ΑΓΡΙΟΎΤΖΙΚΟΣ, *Feroculus*, Υπάγριος.

ΑΓΡΙΌΣΦΑΚΤΟΝ. Vide in Σφακτά.

ἈΓΡΙΟΦΟΙΝΊΚΙΟΣ, *Ex Palma agresti*. Martyrium S. Arethæ & socior. MS. καὶ παρεισφέρει ξύλον ἐλαφρὸν ἀγριοφοινίκιον μεταξὺ τῆς ἀρχῆς τῶν πεντήκοντα γονατίων. Vide Ruellium lib. 3. cap. 119.

ἈΓΡΙΌΧΟΙΡΟΣ, *Aper Silvestris*, Nicetas in Isaacio & Alexio n. 3. καὶ τὸν Χαλιδώνιον ἀγριόχοιρον, ὃς ἐν τῷ ἱππικῷ φρώσσων τὴν ἐπινώτιον τρίχα ῥύδην φέρεται, τῆς βάσεως καθελὼν μετήνεγκεν εἰς τὸ μέγα Παλάτιον. Ubi Cod. al. σῦν præfert.

ΑΓΡΙΟΧΟΙΡΗΊΔΗΣ. Anonymus de Nuptiis Thesei & Æmiliæ lib. 7.

> Ἔτζη τὴν ἐπαρόμοιαζες σὰν τὸ ἀγριοχοιρήδιν,
> Ὅταν γρυκᾷ ὀπίσω τὴν τοὺς κυνηγοὺς νὰ διοχνοῦν.

Alibi:

> Ἀλίος αὐτὴ δὲν ἔκαμε μετ' ὡς ἀγριοχοιρίδη,
> Ὅπου γρυκᾷ τοὺς κυνηγούς.

Idem lib. 1.

> Ἀλίος αὐτὴ δὲν ἔκαμνε μονοστάγριοχηρίδη,
> Ὅπου γρηκᾷ τοὺς κυνηγοὺς εἰς τὸν δρυμόνα πέσω.

ΑΓΡΙΏΝΕΙΝ, *Efferare*, Ἀγριαίνειν.

ΑΓΡΟΓΕΊΤΩΝ, *Dominus vicini fundi*, *confinis*, in Basilic. lib. 16. tit. 6. §. 5. & Scholiast. ad lib. 22. p. 29.

ἈΓΡΟΛΙΆ, *Oleaster*. Glossæ Græcobarb. ἄγριφος, γένος τι τῆς ἀγρίας ἐλαίας, γένος κάπιον τῆς ἀγρολιᾶς.

ΑΓΡΟΙΚΟΥ͂Ν, *Sentire*, *sentiscere*, αἰσθάνεσθαι, εἰσαΐειν.

ΑΓΡΟΝΙΜΊΔΑ, *Recognitio*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 128. ubi de Testibus: ἐντέχετε νὰ χάσῃ ἐκεῖνον τὸ ἔγκλημαν, καὶ ὁ ἄλλος νὰ τὸ κάμῃ μὲ τὸ κίνδυνον, καὶ τοὺς μάρτυρας τοὺς ἀπίστους ἐντέχετε νὰ τρυπίσουν τὰς παλάμες τους μὲ σίδερον βραστὸν εἰς ἀγρονιμίδαν τοῦ ἀδίκου ὅρκου τὸν ὤμοσεν εἰς τὴν μαρτυρίαν τὸ ἐκεῖνος ὅπου ὄμνει ἄδικον ὅρκον, ἀρνεῖται τὸν Θεὸν, καὶ διὰ τοῦτο ἐντέχετε νὰ ἔχῃ τρυπημένη τὴν παλάμην, &c. Ubi cap. 123. Edit. Venetæ; *Si deve forar le palme de le man con un ferro caldo, per recognition del falso Sacramento*. Eædem Assisæ, cap. 112. εἰ μέστιμος νὰ τὶς δίξῃ οὗτος καθ' ἡ αὐλὴ νὰ ἀγνορίσῃ τὸ νὰ δίξῃ, οὐκ ἀπὸ ἰδοῦν τοὺς λαοὺς ὅπου μειάδαν τόπος του ἐδάνισε, οὐκ ἀπὸ ἀγνοριμίδαν, οὐκ ἀπὸ ἀκούσαν νὰ εἰ γνορίσῃ τόπους μου νὰ ἔχρωστεν. Infrà ἀγνορισία non semel scribitur.

ΑΓΡΌΝΙΣΤΟΣ, *Ignotus*, Glossæ Græcobarb. ἄγνωστον, ἀφανὲς, ἀγνώριστον, ἀγρόνιστον, κεκρυμμένον.

ΑΓΡΌΣΚΙΛΛΑ, *Scilla agrestis*. Glossæ Græcobarb. ἀσφόδελος, σκιλλῶδες φυτὸν, ὅπου ἔχει εἰκόνα καὶ ἰδέαν τῆς σκίλλας, ἤγουν ἀγροσκίλλας.

ΑΓΡΟΣΤΙΚΌΝ. Vide Ἀκροστικόν.

ἈΓΡΎΛΗ, *Silentium*. Glossæ Græcobarb. ἀγρυξία, ἀγρύλη, μούλλωμαν.

ΑΓΡΥΠΝΊΑΙ, In libris Ecclesiasticis Græcorum, dicuntur *Vigiliæ*, quas in Festis solennioribus Monachi ac Clerici observare solent: quarum rationem hodiernam ita describit Basilius Hieromonachus Maleinus apud Goarum: *Statim adveniente nocte, instituenda vigilatio ad horas duas*, (post solis occasum) *& auditâ horâ octava surgendum, hunc terminum transire Monacho non decet, alij usque ad tertiam, quartam, & quintam, ante Matutinam Synaxin, & nonnunquam per totam noctem extendunt vigilias: præcipuè quibusdam festis aut publicis, ad celebranda sacra die sequenti, futuris conventibus. Matutino autem somno post Synaxin abstinent: quandoquidem ille monasticæ vitæ non est consentaneus.* Vide Allatium de consens. utr. Eccl. lib. 3. cap. 8. n. 8. Typicum S. Sabæ cap. 2. δεῖ δὲ τὸν Ἐκκλησιάρχην ἀκρίβειαν ἔχειν εἰς τὴν ψαλμωδίαν, καὶ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, ὅπως ἡλίου ἀνίσχοντος γίνηται ἡ ἀπόλυσις. ἀπὸ δὲ τῆς ἀγρυπνίας, οὐ κοιμώμεθα διὰ τὴν ἁγίαν μετάληψιν τῶν θείων καὶ φρικτῶν μυστηρίων. ἔστω δὲ ἡ λειτουργία τῆς ἁγίας Κυριακῆς ταχύτερον διὰ τὸ τῆς ἀγρυπνίας, τὸ δὲ λυχνικὸν βραδύτερον. Ibidem: ἰστέον οὖν καὶ τοῦτο, ὅτι παρελάβομεν ἐν Παλαιστίνῃ, ὥστε τὸν ὄρθρον τῆς ἑβδομάδος ὅλης ἀπολύειν ἔτι σκοτίας οὔσης, τὴν δὲ ἀγρυπνίαν ἡλίου ἀνατέλλοντος. cap. 3. χρὴ γινώσκειν ὅτι ἑβδομάδες εἰσὶν τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ δύο καὶ πεντήκοντα, ἐν αἷς καὶ ποιοῦμεν ἐν ἑκάστῃ Κυριακῇ ἀγρυπνίαν, ὡς ποσοῦσθαι τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ τὰς ἀγρυπνίας μβ'. γίνονται δὲ καὶ ἐν ταῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς ἀγρυπνίαι ἐν ἑκάστῳ μηνὶ αὐτοῦ οὕτως.

μηνὶ

μίω σεπτεμβρίῳ, ἢ εἰς τὸ γενέσιον τ ὑπεραγίας Θεοτόκε. τῇ ιδ΄. τ αὐτ μηνὸς, ἐν τῇ ὑψώσει τ τιμίε καὶ ζωοποιε σαυρε. τ ιϛ΄. τ αὐτ μηνὸς, ἐν τῇ Μεϑασάσει τ ἁγίε Ιωάννε τ Θεολόγε, &c. ubi δεσποτικῶν ἑορτῶν appellatione comprehenduntur solemniora festa. Codinus de offic. aulæ Constantinopolit. cap. 12. num. 10. δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι ἐν τῷ παλατίῳ τέσαρες ἀγρυπνίαι γίνον) κατ' ἐνιαυτόν. τ Μεγάλε κανόν⊘, τ Ακαθίσε, τ Ευαγγελισμε, καὶ καὶ ταύτίω τ Μεγάλίω ἑορτίω, seu in Cœna Domini. Adde Euchologium p.848. & Goarum ibidem p.770. Philotheum Patr.Constantinop.de ordine sacri ministerij pag.3.&c. Vide Παννυχίς.

ΑΓΡΩΣΤΙΣ, *Avena* exponitur in Basilic. lib. 60. tit.3. in lege 27. §.14. Scholiastes αἶραν, lolium vertit, ubi Celsus JC. *avenam* habet Glossæ Gr. Lat. Ἀγρώςη, *Gramen*, *Felox*.Leg.*Filix*,uti Ἄγρωςις exponitur apud Priscianum lib. 5. Suidas vulgò ἀγρίαν appellari scribit. De vocis aliâ notione vide Theophrastum & Dioscorid.

ΑΓΣΑΝ, in Glossis Saracenicis MSS. ὁ κλάδ⊘ τ ῥόδων, *Ramus Rosarum*.

ΑΓΥΣΤΟΣ, *Vitex*, Ἄγν⊘, Interpolatori Dioscorid. c.136.

ΑΓΧΙΑΛΛΟΣ, *Lusus genus*.Balsamon ad Concil. VI. Can.51. ἔοικε δὲ διὰ τὰ τ τοιέτων κανόνων ἐπιτίμια ἐπινοηθῆναι τὰ βασιλικὰ παίγνια, τ Κονδοπαίκτίω δηλαδή, τ Μάρωνα, τ Αγχίαλλον, τ Οἰλόηχον, καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς μὴ διάχυσιν καὶ γέλωτα ἄσεμνον ἐμποιεντα τοῖς βλέπεσιν.

ΑΓΧΟΜΑΝΕΣ, *Dracontea*, apud Apul. c.14.

ΑΓΩΓΗ, *Actio*,ἡ κίνησις τ ὑποθέσεως, παρὰ τὸ ἄγειν τὲς ἀγομένες εἰς τὸ δικαςήειον. Gloss.Basil. Varias porrò Actionum formulas apud Græcos IC. collegit Gottofredus ad Harmenopulum, quas non exscribo.

ΑΓΩΓΙΑΖΕΙΝ, *Vehere*. Glossa interlinearis ad lib.53. Basilic. tit.5. §.6. ad vocem Κτηνομισθίων. τ ἀγωγιαζόντων ὑποζυγίων, ἤτοι τ τὰ φορτία βαςαζόντων. Assisæ Hierosol. MSS. cap.196. ἐὰν ἦν τὸ εἰς ἄνθρωπον ἀγωγιάζι τὸ κτῆνον ἑτέρε ἀνθρώπε, ἢ (vel) καμίας γινέκας, &c. Et cap.93. ἐὰν εἰς καμιλάεις ἀγωγιάζη τὰ καμίλιά τε εἰς κρασὶ, ὀν (vel) εἰς λάδιν, νὰ τὸ σικόσι, ἢ ἄλον τί ποτε πράγμαν, καὶ γίνετε τὰ καμίλια πέπλε, καὶ γίνετε τίποτε ζημία ἀπὸ τε φόρτωσις, &c. cap. seq. ἐὰν ὁ εἰς ἄνθρωπ⊘ ἀγωγιάζι, τὸ κτῆνόν τε ὁ τιν⊘ κεανές, καὶ τὸ κτῆνον ἀποςέκετε εἰς τὶν ὁδόν.

Αγωγιάτης, *Vector*,ἔποχ⊘. Αγώγι, *Vectio*,*Vectura*,ἀγωγὴ, ὄχησις.

Αγώγιον, *Sarcina*.Assisæ Regni Hierosol.MSS.cap. 294. ὥσπερ εἶπε πέλισις, ἢ ἀπὸ ἀγοράν, ἢ ἐν νικιασμάτον, ἢ ἀλόγειον, ἢ ἕτερα πράγματα, &c.

Αγωγιάτικον, eâdem notione Glossæ Gr.Barbaræ: ἀγώγιμα, φορτία, ἀγωγιάτικα.

Αγώγικα, in Basilic. lib.56. tit.10. ὁ δὲ οἴκοθεν δαπανῶν, ἢ περὶ ἔργα τῆς πόλεως, ἢ περὶ ἄλλίω κοινωφελῆ χρείαν μηδενὶ λογείαθω λογοθεσίῳ, μηδὲ αὐτὸς, μηδὲ κληρονόμ⊘, μηδὲ διάδοχ⊘ αὐτ, μηδὲ ἐπὶ ζητήσει δημοσίων λογισμῶν, δῆτ' ἐπὶ κερδῶν, ἢ τ λεγομένων ἀγωγικῶν, ἤτοι παραπομπικῶν, ἢ τ δαπανομένων περὶ τὲς δημοσίες ὄνες, &c. Ubi ἀγώγικα & παραπομπικὰ plerique Interpretantur species quæ ad Principem adducebantur, vel mittebantur: quæ ἀγωγαὶ dicuntur in Nov. 128.

ΑΓΩΓΙΑΖΕΙΝ, *Collocare*, apud Hieron. Germanum p.99.

ΑΓΩΝ, *Lis*. Ἀγὼν κεφαλικὸς, apud Modestinum in l.7. §. 17. D. de Excusat. Αγωνίζεσθαι, *Litigare*, *litem prosequi*. Vide to.1. Basilic. p.490.

ΑΔΑΜΑΣ, Αδάμενον, *Hyoscyamus*, apud Interpol. Dioscor.c.151. & Apul.cap.4.

ΑΔΒΟΚΑΤΟΣ, *Advocatus*, apud Zachariam Papam, lib.4. dialog. Gregorij M.c.27.

ΑΔΕΙΑ, *Otium*, *vacatio*, σχολὴ, ἀργία, ἀπραξία. ἔχειν ἐπ' ἀδείας, *Facultatem habere* aliquid faciendi: loquendi formula frequens apud Codinum de offic. c.5.n.7.22.c.6.c.7.n.29.35.c.16.n.2. apud Annam Comnenam lib.2.p.49. καιρε λαβόμενοι καὶ ἀδείας.

Αδειάζειν, *Feriari*, *Vacare*, σχολάζειν, σχολίω vel ἀπραξίαν ἄγειν. Typicum S. Sabæ cap.5. καὶ ἀπερχόμεθα ἐν τοῖς κελλίοις· μετὰ δὲ τὸ ἀδειάσαι ἡμᾶς μικρὸν, σημαίνει τὸ μέγα.

Αδειανὸς, *Feriatus*, *otiosus*, σχολαί⊘, ἀργήσας, ἑορτάσας.

ΑΔΕΛΦΑΔΕΣ, *Sorores*. Glossæ Græcobarb. σύγαμβροι, οἱ ἀδελφὰς γυναῖκας ἐσχηκότες, ἐκεῖνοι ὅπε ἔχεσι δύο ἀδελφάδας γυναῖκας.

ΑΔΕΛΦΑΚΙ, *Fraterculus*, ἀδελφίδιον.

ΑΔΕΛΦΙΑΝΟΙ, Hæretici Massaliani sic dicti in Synodo Sidæ habita, apud Photium in Bibl. Cod. 52.

ΑΔΕΛΦΟΙ, *Fratres*, *Monachi*. Synodus Trullana Can. 42. de quibusdam vagis eremitis: εἰ μὲν αἱρεν) τὰς κόμας ἀποκειράμενοι τὸ τ λοιπῶν μοναχῶν ἀναδέξαθαι σχῆμα, τέτες ἐν μοναςηρίῳ ἐγκαθίςαθαι, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ἐγκαταλέγεθαι.

Αδελφαὶ, *Sanctimoniales*: κυρίαι ἀδελφαὶ in Vita S. Eupraxiæ Virg. n.23. 28. & alibi.

Αδελφικὸν, *Fraternitas*, *Monachorum cœtus*, *Congregatio*. Concilium Constantinop. sub Mena act.5. πολὺ καὶ ἄπειρον πλῆθ⊘, καὶ ἀδελφικὸν, καὶ μοναχικὸν ἐζήτησε, καὶ ἐνόρκωσε ταῦτα γνωρίσαι τ ὑμῶν ἐξεσίαν. τὸ γὰρ μὴ κατατεθῆναι τὲς ἀδελφὲς καὶ μοναχὲς, τἔτο ἔθ⊘ ἄνωθεν κρατῆσαν, ἀλλ' ἀρκεῖθαι μόνον τ αὐτ ἐκβοήσεσιν. Ubi vetus interpres: *magna & infinita multitudo Monachorum requisivit*.

Αδελφάτον, *Fraternitas*, *Germanitas*, ἀδελφότης, φιλαδελφία, ἀδελφοσωύη. *Fraternitas monachica*. Symeon Thessalon. de sacris ordinat. cap. 4. διὸ κἀγὼ πολλάκις πολλὲς ἀδελφατε χειροτονεμένων ἠξίωσα ἐν τῷ χειροτονεῖθαι εὔχεθαι ὑπὲρ ἐμε, καὶ μνηθῆναι με τότε, ὥςε ἐλεηθῆναι: ubi Morinus legendum putat ἀδελφῶν, certè legi etiam potest ἀδελφάτων, id est *plures è fraternitatibus*, Monachis scilicet monasteriorum. Neque aliter hanc vocem videtur usurpasse Neophytus Hieromonachus in Epist.58.ad Theodosiũ Zygomalam, lib.4. Turcogræc. ὅτι αὐτόθι ὁ ὁσιώτατ⊘ ἡμῶν καθηγέμεν⊘, κύρι⊘ Ιωσὴφ, παρατε σωὺ τῷ ἱερομονάχῳ κυρίῳ Παχωμίῳ καὶ τῇ αὐτε σωοδίᾳ, ζητείας ἕνεκα, καὶ διὰ τ τε ἀδελφάτε εὐλογίαν, ἣν κατ' ἔτ⊘ λαμβάνομεν παρὰ τὲς ὀρθοδόξες χριςιανὲς. Vide Gloss.med.Lat.in *Fraternitas*.

Αδελφάτον, inquit Morinus de sacris ordinat. p.136. dicitur quædam hominum congregatio, quæ varia bona possidebat, ex quibus annua pensio unicuique collegæ seu confratri pendebatur, quæ inde Αδελφάτον etiam dicta: *Præbendam* Latini sequioris ævi vocant. Extat Alexij Comneni Imp. constitutio lib.2. juris Græco-Rom. p.138. 139. 142. quâ permittitur ἀδελφάτα possidentibus, cùm ad Episcopatûs eliguntur, ea retinere, cùm nonnulli Episcopatus refugerent, ne ἀδελφάτα dimittere cogerentur. Meminit præterea istius constitutionis Alexij Balsamon in Can.37. Concil. VI. & in Medit.de Privileg. p.453. Ubi ἀδελφάτων σιτηρέσια vocat. Idem verò ad Can. 19.Synodi VII. ἀδελφατικὰ σιτηρέσια habet.

ΑΔΕΛΦΙΚΟΣ, *Similis*, *geminus*. Nomocanon Coteleriarus n.31. ἢ τυφλωθῆ, ἢ κελαθῆ, ἢ τὸ ἀδελφικὸν γένη αὐτῷ, *aut quid simile illi accidat*.

ΑΔΕΛΦΙΟΝ, *Frater*, *fraterculus*, in jure Græco-Rom. lib.2.p.119. ἐβάπτισα καὶ ἕτερα τρία ἀδέλφιά με. Bessario in Epist. ad Pædagogum Filiorum Thomæ

mæ Palæologi : θέλει δὲ καὶ ὁρίζει ὁ ἁγιώτατος Πάπας, ἵνα τὰ μὲν διακόσια (Δεκάτα) κατὰ μῆνα μένειν διὰ τὰ τρία ἀδέλφια ἐπίσης ἀνέγκυστα, &c.

ΑΔΕΛΦΟΖΩΪ́Α, Palladius in vita Chrysostomi p.45. ὀλιγάκις δὲ καταχρώμενος καὶ τῇ ἐλεεινῇ βακτηρίᾳ, καταλείπει λόγον κατὰ τῆς ἐπιπλάστου ἀδελφοζωΐας, τὸ δὲ ἀληθὲς, κατὰ τῆς ἀσχήμου κακοζωΐας περὶ τῶν καλουμένων συνεισάκτων. Vide suprà in Ἀγαπητὸς. & Gloss. Med. Lat. in *Soror.*

ΑΔΕΛΦΌΘΕΟΣ, Epitheton S. Jacobi Apostoli apud Græcos, qui Latinis vulgò *Frater Domini.* Perdiccas Ephesius :

Ἐν τῷ θρονάῳ δὲ σηκὸς Ἀδελφοθέου πέλει.

Ita Joannes Nicenus Archiep. orat. de Natali Domini, Nicetas Paphlago in vita Ignatij Patr. Constantinop. p. 1243. edit. Labbei, Menea ad 2. Febr. & alij passim. Vide Combefisium ad Hippolytum de 12. Apostolis p.847. & ad Joan. Thessalon. orat. de Christi Resurrect. p. 826. ad Commentarium rerum Jacobi fratris p. 543. in novo Auctario Bibl. Patr. Gr. Contrà Θεάδελφος, apud Germanum Patr. Constantinopolit. in Epist. 2. ad Cyprios n. 1. Vide Eruditum Cotelerium ad Clementem p.200.

ΑΔΕΛΦΌΠΑΙΣ, *Nepos aut neptis ex fratre vel sorore*, apud Niceph. Bryennium lib.4. cap. 32. Eustath. & Harmenopulum lib. 2. tit. 3. §.2. lib.5. tit. 8. §.20.

ΑΔΕΛΦῸΣ πνευματικὸς, *Frater spiritualis*, seu *in fratrem ritu Ecclesiastico adoptatus.* Nomocanon Cotelerianus n.185. ὁ μετὰ ἀδελφοῦ πνευματικοῦ γυναῖκα, peccans, ita n. 187. 188. At n. 186. ἀδελφοποιητὸς ἀδελφὸς, qui suprà πνευματικὸς appellatur. Apud Joannem Hierosolymit. Patr. n. 11. S. Joannes Damascenus dicitur κατὰ πνεῦμα ἀδελφὸς Cosmæ Majumensis Episcopi, quem illius pater Hierosolymis πνευματικὸν υἱὸν εἰσεποιήσατο, ut est in n. 10. Idem n. 35. de eodem Cosma : ὃν ἐν πνεύματι θείῳ ἔσχηκεν ἀδελφόν. Hunc nempe adoptaverat in filium, γνησίου στερήσει γεννήματος, ut est apud Constant. Acropolitam in sermone de eod. Damascen. n. 14.

Ἀδελφοποιητὸς, Eâdem notione. Nomocanon Cotelerianus n. 220. εἰ δὲ καὶ κατὰ βίας ἀδελφοῦ τοῦ ἀδελφοποιητοῦ λαβὼν ἐξάδελφον, ἢ τοῦ ἀδελφοποιητοῦ ἀδελφὸς λάβῃ ἐξαδέλφην, &c. n.220. εἴ τις γυναικὸς τοῦ ἀδελφοποιητοῦ γαμήσει, &c. adde n.277.447. Codinus in Orig. Constantinopolit. num. 112. Στέφανος Πατρίκιος ὁ ἀδελφοποιητὸς Κώνσταντος βασιλέως τοῦ ἐγγόνου Ἡρακλείου. Idem n. 136. 139. στρατηγὸς Μάγιστρος, καὶ φύλαξ τῶν βασιλικῶν χρημάτων, καὶ τοῦ βασιλέως (Ἰουστινιανοῦ) ἀδελφοποιητὸς.

Ἀδελφοποιΐα, ἀδελφοποίησις, *Adoptio in fratrem*, ἡ διὰ θέσεως ἀδελφότης, apud Demetrium Chomatenum Archiep. Bulgariæ p.315. ubi ait, τῇ φύσει ἀνακόλουθον, καὶ τῷ νόμῳ ἀπόβλητον esse, ac proinde nullum nuptiis impedimentum afferre : ἡ θέσις γὰρ μιμεῖται τὴν φύσιν· ἡ φύσις δὲ υἱὸν ἐπιγινώσκει διὰ γεννήσεως, ἀδελφὸν δὲ οὐδαμῶς. Infrà, ἀδελφοποιΐας voce utitur. Matthæus Monach. de causis matrimonialib. p.479. ἡ μέν τοι ἀδελφοποιΐα, οὐ νόμιμον ἐστίν, ἅπαιδες γὰρ μὲν ὄντες, ἐσοφισάμεθα τὴν υἱοθεσίαν, εἰς διαδοχὴν τῶν πραγμάτων, τὴν δὲ ἀδελφοποιΐαν οὐδεμία εἰσάγει εὔλογος πρόφασις. Adde Scholiast. Basilic. ad lib. 35. tit. 9. Nicetas Barbaro-Græc. MS. πολλοὶ δὲ καὶ φιλίαν μετὰ τῶν Φράγγων ποιήσαντες, καὶ ἀδελφοποιησίαν, &c. Scholion in Epitomen Canon. Harmenopuli, in jure Græco-Rom. ἀνεκδεκτόν φησι τοὺς μοναχοὺς δέχεσθαι παιδία ἀπὸ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, καὶ κρατεῖν στεφάνους γάμων, καὶ ἀδελφοποιΐας ποιεῖν, similia habent Nicephorus Chartophylax in Epist. ad Theodosium Monachum ibid. p. 342. & Petrus Chartophylax M. Ecclesiæ pag. 395. Vita MS. Theodori Sycecotæ : μετὰ πολλῶν δὲ δεήσεων, ἐποίησεν αὐτὸν ἀδελφοποιησίαν πνευματικὴν μετ' αὐτοῦ ποιῆσαι, ἵνα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔχῃ αὐτὸν πρεσβευτὴν πρὸς τὸν Θεὸν, Describitur in Euchologio pag. 898. ἀκολουθία εἰς ἀδελφοποιΐαν πνευματικήν.

Ἀδελφοποίησις, eâdem notione. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. p.460. de Basilio postmodum Imperatore, ἀπελθὼν εἰς τὸ λουτρὸν, ἤλλαξεν αὐτὸν, καὶ ἐλθὼν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐποίησεν ἀδελφοποίησιν. S. Chrysostomus Homil. 114. ἀδελφοποιῆσαι τῷ Χριστῷ dixit.

Ἀδελφοπιστία, *Iurata mutuò fraterna fides*, seu *Adoptio in fratrem*, apud Nicol. Alemannum ad Procopij Hist. Arcanam p.23. 1. edit.

Ἀδελφότης πνευματικὴ idem quod ἀδελφοποιΐα, *Adoptio in fratrem.* Scylitzes in Michaële Methysta p. 562. de Basilio Macedone postmodum Imperatore : ὃν μεταναλεσαμένη ἡ προῤῥηθεῖσα γυνὴ Δανιηλὶς, δώροις αὐτὸν καὶ μεγάλοις δεξιοῦται χαρίσμασι, μηδὲν ἕτερον ἐπιζητήσασα παρ' αὐτοῦ, ἢ πνευματικῆς ἀδελφότητος συνδέσμῳ συνδεθῆναι πρὸς Ἰωάννην τὸν ταύτης υἱόν, adde pag. 586.

Ἀδελφοσύνη, *Fraternitas spiritualis.* Nomocanon Cotelerianus n. 511. εἴ τις μετὰ τῆς γυναικὸς ἀδελφοσύνην ποιήσας, καὶ αὐτὴν γαμήσας, &c. Vide Dissertat. 21. ad Joinvillam, ubi multa de hoc ritu congessimus, quo loco velim addi locos duos insignes ad lin. 7. quorum alter est Thalassij Cæsariensis Episcopi in Concilio Calchedon. act. 10. de Iba Episcopo, & ejus accusatoribus, deinde reconciliatis : ποιήσαμεν δὲ αὐτοὺς φίλους· Τὰ ἅγια δῶρα ἄνω ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ ἐκοινώνησαν μετ' ἀλλήλων, αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι. Alter est Evagrij lib. 1. Hist. cap. 13. ubi Domnus Antiochiæ Episcopus & S. Symeon Stylites, ἄμφω συνελθόντες, καὶ τὸ ἄχραντον ἱερουργήσαντες σῶμα, τῆς ζωοποιοῦ κοινωνίας ἀλλήλοις ἀντέδωσαν.

Ἀδελφότης, *Fraternitas, cœtus fidelium.* Codex Canon. Eccl. Afric. Can. 85. πιστεύω ὅτι πάσῃ τῇ ἀδελφότητι ἤρεσεν, &c. Epistola Menæ Patr. Constantinopolit. ad Petrum Patr. Hierosol. in Synodo Hierosol. πᾶσαν τὴν σὴν τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι ἐν Χριστῷ ἀδελφότητα πλεῖστα προσαγορεύομεν. Passim. Item *Monachorum cœtus*, Liturgia S. Basilij ex Cod. Cryptoferrat. εἶτα δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν ἱερέων, ἱερομονάχων, καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἀδελφότητος. Dalmatius in Hist. MS. Sanctor. Ægypti, de Serapione : πατέρα πολλῶν μοναστηρίων, καὶ ἡγούμενον πολλῆς ἀδελφότητος. Auctor Vitæ S. Niconis : καὶ τῷ τοῦ ξύλου κρούσματι πᾶσαν συγκαλέσας τὴν ἀδελφότητα. Theosterictus in Vita S. Nicetæ Conf. n. 24 παρεκαλοῦμεν δὲ αὐτὸν πᾶσα ἡ ἀδελφότης τῆς χειροτονίαν ἀναλαβεῖν ἡγουμενίας ἅμα καὶ τὴν ἐπίκλησιν. & n. 48. καὶ ἄραντες ἐπ' ὤμοις σὺν τῇ πρεπούσῃ ὑμνῳδίᾳ, πᾶσα ἡ ἀδελφότης ἀμφοτέρων τῶν μοναστηρίων προεπέμπομεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν μονήν. Vita S. Nili Junioris p. 126. παρεκάλεσαν δὲ αὐτὸν ὅτε ἡγούμενος καὶ οἱ ἀδελφοὶ τῆς σὺν πάσῃ τῇ ὑπ' αὐτὸν ἀδελφότητι ἐλθεῖν. & pag. 139. ὑπῆρχεν ἐν τῇ μονῇ τῇ ἀδελφότητι συνασκούμενος. Ita usurpant passim alij, atque in iis, Palladius in Hist. Lausiaca c. 9. 14. & alibi non semel. Anonymus in Vita S. Nicolai Studitæ p. 900. Auctor Vitæ S. Germani Hegumeni n. 5. Vita S. Pachomij n. 22. Euchologium p. 475. &c. Vide Gloss. med. Lat.

Ἀδελφότης, *Fraternitas*, de Laïcis qui in consortium orationum à Monachis admittuntur, de qua plura congessimus in Gloss. Med. Latin. Habetur apud Græcum interpretem Concilij Lateranensis an. 1215. cap. 57.

Ἀδελφότης, *Confratria, societas*, quomodo *confrerie*, dicimus. Glossæ Basilic. λέγονται δὲ καθ' Ἕλληνας καὶ κουρίαι, φρατρίαι, καὶ φατρίαι, οἱονεὶ ἑταιρεῖαι, ἀδελφότητες, συναλλάγματα, συστήματα, &c.

Ἀδελφότης,

Ἀδελφότης, *Fraternitas*, *titulus* quo sese invicem compellabant Reges, qui sese ἀδελφοὺς vocitabant, uti à nobis observatum ad Alexiadem Annæam p. 274. Menander Protector in Legat. χάριν ἀπονέμομεν τῇ ἀδελφότητι τοῦ Καίσαρος περὶ τῆς χρείας τῆς εἰρήνης τῆς μεταξὺ τούτων τῶν δύο πολιτειῶν. Rursum: ἡ ἀδελφότης τοῦ Καίσαρος Πέτρῳ Μαγίστρῳ τῶν Ρωμαίων καὶ Ευσεβίῳ ἐκέλευσε καὶ ἐπέτρεψε. Sed & Patriarchæ cùm ad Episcopos scribebant, eâdem ἀδελφότητος voce utebantur, ut colligitur ex variis eorum sancitis in jure Græcorum.

ΑΔΕΛΦΟΥΤΖΙΚΟΣ, *Fraterculus*, ἀδελφάκι. Syropulus in Hist. Concil. Florentini sect. 6. cap. 13. ἐζήτησε καὶ τοῦ Δεσπότου γνώμην, εἰρηκώς, Εἶπε καὶ σὺ, ἀδελφουτζικὲ, τί σοι δοκεῖ περὶ τούτου.

ἈΔΕΜΠΤΕΥΕΙΝ, *Adimere*, Glossæ Basilic. Ἀδεμπτευθὲν, ἀφαιρεθὲν. Ἀδεμπτεύει, ἀφαιρεῖται. Ἀδεμπτεύων, ἀφαιρούμενος.

ΑΔΕΞΙΟΣ, *Equus dextrarius*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 224. ἐὰν γίνεται τὸ ἔπος κάνενον ἀδέξιον τὸ κανὶς ἄνθρωπος ὄγιος, καὶ ἂν ἔνι οὐ καβαλλάρεις οὐ βεργέσις σίλη τὸ κληνὸν του νὰ τὸ καλλικόσι, οὐ νὰ τὸ γιατρέφουν, &c. Vide Ἀδέστρατος.

ΑΔΕΡΦΟΣ, *Frater*, Ἀδελφός.

ΑΔΕΣΕΤΟΝ, *Alyssum*, apud Interpol. Dioscor. c. 511.

ΑΔΕΣΤΡΑΤΑ, apud Tacticos *militum in bello utensilia*, Rigaltius: *impedimenta & sarcinas militares* Meursius, interpretantur. Atque id primo intuitu videtur innuere Leo Imp. c. 10. §. 7. καὶ αὐτὰ τὰ σαγμάρια, καὶ τὴν λοιπὴν ἀποσκευὴν, ἅπερ καλεῖται δίστρατα μετὰ αὐτοῦ τοῦ τούλδου καταλιμπάνειν. Ubi leg. ἀδίστρατα, vel ἀδέστρατα. Salmasius ad Vopiscum p. 386. ἀδίστρατα dicta vult, pro, διάστρατα, *Sarcinæ*: contrà verò non ipsa impedimenta, sed *Equos Sagmarios*, seu qui ea ipsa impedimenta & sarcinas militum deferunt, intelligi omnino constat, sicque appellatos, quòd *dextrâ* ducantur: ita ut à *sellaribus* distinguantur. Id exertè docet idem Leo dicto cap. 10. §. 12. ut & Mauricius lib. 5. cap. 3. ἐκεῖθεν δὲ ἐκ τοῦ τούλδου κινοῦντας τοὺς ἐπὶ μάχην παραλαμβάνειν τὰ ἀδέστρατα (addit Leo ἤγουν σαγμάρια) καὶ ἡ τένδας διπλᾶς, ἢ σαγία διπλᾶ εἰς τὸ ἓν μέρος σκέπεσθαι, ἅπερ χρεία καλέσοι, τὸ δὲ ἕτερον εἰς τὴν τένδαν, ἤτοι κακάρδαν ἔχειν, καὶ δαπάνην βουκελάτου, ἢ πίσσ, ἢ ἄλλου τινὸς εἴδους: & Chronicon Alexandrinum pag. 912. μετὰ νεωτέρων, καὶ κ'. ἵππων ἀδιστράτων σελλαρίων ὀφειλόντων ἀπανθῆναι καὶ διασῶσαι αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς. Ubi addendam conjunctivam, καὶ post ἀδιστράτων, ferè censuerim. Atque hi quòd dextrâ trahantur, συρτὰ dicta animadvertere est apud Constantinum in Tacticis, uti in hac voce docemus, ubi quod Leo & Mauricius ἀδέστρατα vocant, hic συρτὰ appellat. Hinc idem Mauricius lib. 5. cap. 2. ἀδέστρατα σύρειν dixit: καὶ αὐτὰ δὲ τὰ ἀδέστρατα μετ' αὐτοῦ, ἐὰν ἀγνοοῦμεν γὰρ, διά τι οὐ δοκεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς μάχης ἐκπεσεῖν ὡς ἀδέστρατα σύρειν τοὺς στρατιώτας διὰ τῶν παλλίκων αὐτῶν. Ecce à pueris seu calonibus trahuntur ἀδέστρατα. mox: εἴτε γὰρ νίκη, εἴτε ἧττα ἐν τῷ στρατῷ γένηται, ἐν τηλικαύτῃ ἀνάγκῃ καὶ ταραχῇ, καὶ φύρσει, τίς δύναται ἐν πλήθει τοσούτῳ τὸ ἀδέστρατον αὐτοῦ ἐπιγνῶναι, ἵνα τούτῳ χρήσηται; deinde addit, ut & Leo, ἀδέστρατα in Excursibus, vel in Vigiliis, seu speculationibus, habere debere milites, minimè verò in præliis, sed ea relinquenda in Castris; συμβαίνει γὰρ καὶ παραπίπτειν αὐτὰ εὐκόλως ἐν ταραχῇ ὑπὸ μικρῶν παλλίκων κρατούμενα. Ubi observanda vox παραπίπτειν, quæ de Equis intelligi debet. Neque aliâ notione usurpat lib. 1. cap. 9. χρὴ περιπατοῦντος τοῦ στρατοῦ ἡγεῖσθαι τῆς τοῦ παντὸς στρατηγοῦ, προπορευομένων αὐτοῦ τιμῆς ἕνεκεν τῶν ἐπιτιμίων, καὶ ἰδικῶν αὐτοῦ ἀνθρώπων μετὰ τῶν ἀδεστράτων καὶ βουκελλαρικῶν βάνδων. Ita scilicet etiamnum ad pompam præcedere solent & muli Sagmarij, & equi sellares, seu dextrarij, ab armigeris absque sessore dextrâ deducti. Adde eundem Mauricium lib. 3. cap. 7.

ΑΔΙΑΔΟΧΟΣ, *Intestatus*, in Basilicis.

ἈΔΙΑΘΕΤΟΣ, *Intestatus*, ὁ διαθέσθαι δυνάμενος, καὶ μὴ διαθέμενος, ἢ ἀκύρως διαθέμενος. Gloss. Basil.

ΑΔΙΑΚΟΠΟΣ νομὴ, *Interrupta possessio*, I C. Græcis.

ΑΔΙΑΝΟ, *Vacuum*, Κενὸν, in Corona pretiosa.

ΑΔΙΑΤΑΚΤΟΣ, *Indispositus*, de qua voce egimus in Gloss. Med. Lat. *Qui sine testamento decessit*, Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 193: εἰς βαπτισμένος, οὐ (*vel*) μία βαπτισμένη πέθανεν ἀξιγορεύτη, καὶ ἀδιάτακτη, καὶ ἄτεκνη, &c. c. 182. Edit. Venetæ: *Sel avien che un battizato, ò battizata more disconfesso, & senza far testamento, &c.*

ΑΔΙΑΝΤΡΟΠΟΣ, *Impudens*, Ἀναιδὴς, Ἀδιαντροπία, *Impudentia*, *Procacitas*, Ἀναιδία, ἀσέλγεια, Ἀδιάντροπα, *Irreverenter*, *procaciter*, ἀναισχύντως. Ἀδιαντροποντζικὸς, *subimpudens*, ὑπαναίσχυντος, ἀναίσχυντος.

ΑΔΙΑΡΓΥΡΟΣ, *Argentum vivum*, ὑδράργυρον.

ΑΔΙΑΦΟΡΟΣ, *Remissus*, *Dissolutus*. Nilus Mon. narrat. 4. τῆς ἐν τῇ πόλει ἀδιαφόρου διαγωγῆς ἑλόμενοι μᾶλλον τὸν θάνατον. Sozomenus lib. 3. cap. 3. Παῦλον δὲ περὶ τρυφὴν καὶ βίον ἀδιάφορον ἐσχολακέναι διαβάλλουσι. Nicetas in Manuele lib. 1. n. 2. τῆς ἀφροσύνης τῶν γυναικῶν, ubi Cod. barbarogr. τῆς ἀδιαφόροις: rursum: οἱ πάνδημοι ἔρωτες. Cod. barbarogr. πρὸς τὰς μίξεις γυναικῶν ἀδιάφορος. Idem in Isaacio lib. 3. n. 8. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀφροσύνην καταγνοὺς τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου. Cod. barbarogr. μωρίαν καὶ ἀδιαφορίαν. Balsamon in Resp. 13. οὐ προκειμένη ἐστὶν ὡς παραβάτης κανόνων καὶ ἀδιάφορος. Utitur etiam non semel S. Basilius, & aliquot è SS. Patribus.

Ἀδιαφορεῖν, *Vitam dissolutam agere*, in Clementin. homil. 5. n. 18.

ΑΔΙΚΗ, *Urtica*, apud Interpol. Dioscor. cap. 696.

ΑΔΙΟΥΤΩΡ, *Adjutor*, aliàs βοηθὸς, de quo munere plura diximus in Gloss. Med. Latin. Extat Epistola Nili Monachi, quæ est 287. lib. 2. inscripta *Trajano* Ἀδιούτορι.

ἈΔΙΤΕΥΕΙΝ, *Adire*, Gloss. juris MSS. ex Cod. Colberteo: Ἀδιτεύω, ἀντιστρέφω, Ἀδιτεύειν, ὑποστρέφειν. Glossæ Basil. ἀδιτεύει, ὑπεισέρχεται. Alibi: ἀδιτεύσαι, ὑπεισέρχεται. Ubi perperam Edit. ἀδιναιτεῦσαι. Rursum: τοῖς ἀδιτεύσασι, τοῖς κυρεύσασι. Lib. 1. Basilic. c. 23. οὐδὲ ἐὰν υἱοὶ ὦσιν, ἐπιτρέπεται αὐτοῖς ἢ ἀναφαίνεσθαι κληρονόμους τοῦ πατρὸς, ἢ ἀδιτεύειν τὸν κλῆρον, &c. adde to. 2. p. 121. Vide Cujacium lib. 7. observat. cap. 18.

ἈΔΙΨΟΣ, *Dulcis radix*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 412.

ΑΔΝΟΥΜΙΟΝ, *Quævis descriptio*, *recensio*. Novella Alexij Comneni Imp. de Electionib. n. 12. περὶ μὲν παντὸς ἄλλου ἀδνούμιον κοινὸν γίνεσθαι τῶν ὅλων, τῶν τε ἤδη καταγραφομένων, &c. peculiari verò significatione.

Ἀδνούμιον dicitur *Descriptio seu recensio militum*, ut Ἀδνουμιάζειν, *Censere milites*. Glossæ MSS. Ἀδνούμιον, τὸ φοσάτον, Suidas: ἀπογραφὴ ὀνομάτων, παρὰ Ρωμαίοις, οἱ δὲ ἀννουμῖνος τὸ ἀδνούμιον. Infrà: Ἀντεμῖνος, ἀπογραφὴ ὀνομάτων, παρὰ Ρωμαίοις οἱ δὲ ἀδνούμιον φασίν. Glossæ Basilic. Ἀδνούμιον, καθ' ὄνομα διέρχεσθαι. Quæ quidem, quoad Etymon, firmant conjecturam Salmasij in Notis ad Capitolinum, & Schefferi

ad Mauricium, qui ex eo effictam vocem putant, quòd ad nomen respondere dicerentur tirones in delectu, ut est apud Livium lib. 7. Martyrium S. Eustrathij & socior. MS. ταῦτα πράξας ὁ μιαρὸς Δοὺξ, ἐπὶ τὸ πεδίον ἐξῆλθεν, γυμνάσων τὸ στρατόν. τοῦ ἀδνουμίου δὲ γινομένου, ἕκαστος τὴν ἐν τοῖς ὅπλοις ἐμπειρίαν θεωροῦντος τοῦ Δουκὸς ἐπεδείκνυτο. Leo in Tactic. cap. 9. §. 4. εἰ δὲ ποτε χρεία καλέσῃ τοῦτο γίνεσθαι χάριν ἀδνουμίου, ἢ ἄλλης ἀναγκαίας αἰτίας, &c. Duplex autem erat ἀδνούμιον: Nam aliud erat ἡμερήσιον, *quotidianum*, aliud καθολικὸν, seu *universale*. Prius singulis fiebat diebus à minoribus ducibus, per banda & cohortes, à Merarchis nempe, ut est apud Mauricium lib. 7. cap. 2. περὶ τοῦ ἀδνουμιάζειν τὰ βάνδα, χρὴ παρασκευάζειν Μεράρχας τὰ βάνδα ἀδνουμιάζειν πρὸ μιᾶς ἢ δευτέρας ἡμέρας τοῦ πολέμου, καὶ οὕτως ἐπιδιδόναι τοῖς βανδοφόροις τῶν ταγμάτων. Anonymus de Castrametatione: Τὰ ἡμερήσια (ἀδνούμια) καθὼς ἔθος ἦν τοῖς παλαιοῖς χρὴ γίνεσθαι, καὶ ἕκαστον τῶν μικρῶν ἀρχόντων, τῶν ἱππέων τε καὶ πεζῶν τὸν ὑπ' αὐτὸν λαὸν καθ' ἑκάστην βλεπέτωσαν. Agit etiam de hac quotidiana censione Scylitzes in Isaacio Comneno p. 499. ἐφ' ἑκάστῃ γὰρ ἡμέρᾳ ἀδνούμιον πλαττόμενος, πρώϊθεν ἐξιππαζόμενος, καὶ πόῤῥω τῶν ἄλλων ἀριστῶν, πρῶτον μὲν ἐκάλει τὸν ἡγεμόνα, καὶ τὴν βουλὴν ἀνεκάλυπτεν. De Catholicis & universalibus *adnumiis*, ita supra laudatus Anonymus: τὰ δὲ καθολικὰ ἀδνούμια οὐκ ἐλαχίστῃ μοίρᾳ πρὸς ἀσφάλειαν καὶ σύστασιν τοῦ παντὸς εἰσὶν στρατεύματος, καὶ τοῦτο δῆλον ἐκ τῶν παλαιῶν στρατηγῶν. οὐ μετρίως γὰρ καὶ αὐτοὶ τῶν τοιούτων ἀδνουμίων ἐφρόντιζον. ἔξεστι τοίνυν πρὸ τοῦ τῆς πολεμίας ἐπιβῆναι γῆς ἅπαν ἀδνουμιάζειν τὸ στράτευμα διὰ οἰκείων καὶ πιστῶν ἀνθρώπων τοῦ ἁγίου ἡμῶν Βασιλέως, ὅπως γνωσθῶσιν ὅσοι μὲν πρὸς τὸ ταξιδεῦσαι σύνεισιν τῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ βασιλείᾳ, ὅσοι δὲ ὑπελείφθησαν οἴκοι, ὅσοι δὲ καὶ ἔφυγον, πρὸς τοῦτο καὶ τινες μὲν ἐν ἀληθείᾳ διὰ ἀσθένειαν ὑπελείφθησαν, τίνες δὲ καὶ τεθνήκασιν, καὶ τίνες καλῶς τούς τε ἵππους καὶ τὰς πολεμικὰς πανοπλίας κέκτηνται. De iisdem generalibus adnumiis agit præterea Leo Imp. cap. 6. §. 15. & ex eo Constantinus in Tact. p. 16. ἁρμόζει δὲ καὶ εἰς τὸν καιρὸν τῆς ῥόγας καὶ τοῦ ἀδνουμίου ἀδνουμιάζεσθαι καὶ ἀπογράφεσθαι καὶ τοὺς τούτους παῖδας, καὶ ἀναζητεῖσθαι καὶ τὰ ἅρματα τῶν στρατιωτῶν. Idem Constantinus pag. 25. ἂν δὲ γένηται χρεία ἵνα συναχθῇ στρατὸς πολὺς εἰς ἕνα τόπον, εἴτε διὰ ἀδνούμιον, ἢ διὰ ἄλλην αἰτίαν ἀναγκαίαν, &c. Anonymus Combefisianus in Lacapeno n. 3. ἀδνουμίου δὲ γινομένου, αἰφνίδιον Ῥωμανὸς καὶ Κωνσταντῖνος τάχει πολλῷ εἰς τὸ παλάτιον ὑποστρέφει. Eadem habet Leo Grammaticus p. 497. In generalibus verò istis ἀδνουμίοις nomina militum censebant Μεγάλοι Ἀδνουμιασταὶ, coram Magno Domestico, cujus munus erat exercitum universum censere; & si qui è militibus equis carere reperirentur, vel armis quibusdam, curabant ij ut quæ deessent supplerentur. Codinus de offic. aulæ Constantinopolit. cap. 16. n. 8. ὁ Μέγας Ἀδνουμιαστὴς τοῦ φοσσάτου ἀδνουμιαζομένου παρὰ τοῦ μεγάλου Δομεστίκου, πάρεστι μὲν καὶ αὐτός. ἐὰν δὲ τινες ὦσιν ἀπὸ τούτων στερούμενοι ἀλόγων, ἢ ἁρμάτων λινῶν, ἀπογραφόμενος οὗτος τὰ λείποντα, ἐπιμελεῖται ἀναπληροῦσθαι ταῦτα. Vide Gloss. med. Lat. in *Restaurum*. Magni Adnumiastæ vestes & Dicanicium describit idem Codinus cap. 4. num. 49.

ΑΔΟΚΗΤΟΣ, *Paronychia*, apud interpol. Dioscor. c. 636. *Buinalis*, Latinis, ut ait idem scriptor.

ἌΔΟΛΟΣ, Ἄδωλος, *Merus*, *Meracus*, *Purus*, Ἀμιγὴς, Ζωρὸς. Ἄδολον, *Merum*, Agapius Cretensis in Geopon. cap. 60. καὶ ὅταν τὸ πίνει τὶς ἄδολον, βλάπτει τὴν κεφαλήν.

ἈΔΌΝΙΝ, pro Ἀηδὼν, Glossæ Græcobarb. Ἀηδὼν, εἶδος πετεινοῦ. θεωρία πετομένου ζώου, ἀδόνιν. Cretensibus, Αδόνη, Ανδόνη, ut testatur Bellon. lib. 1. obser. cap. 10.

ΑΔΟΠΟΪΑ, Τεκνοποίημα, in Glossis juris MSS. *Adoptio*.

ΑΔΟΡΙΟΥ, Syris, Herba quam Græci γιγγίδιον vocant. Interpol. Dioscor. cap. 355.

ΑΔΟΥΕΝΤΩΡ, *Adventor*, συλλήπτωρ, συνεργὸς, in Glossis Basilic. Vita S. Afræ: *Videns honestos viros, existimans adventores impudicos, paravit cœnam, &c.* Vide Juretum ad Symmachi lib. 1. Epist. 41. & Gloss. med. Lat.

ΑΔΟΥΜΟΝ, ἀνθρώπινος κόπρος, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ, *stercus humanum*.

ΑΔΡΑΛΕΣΤΟΣ, *Fissus*, *dissectus*, *divisus*. Eustathius ad Iliad. ν. καὶ ὄσπρια ἐρεικτὰ, τὰ σχιστὰ, ὁποῖον ὁ κύαμος. Παυσανίας δὲ ἐρεικτὸν πυρὸν λέγει τὸν μὴ εἰς ἄλευρα ἀληλεσμένον, ἀλλ' ὥστε δύο ἐξ ἑνὸς γεγονέναι, ὃν ἄνθρωπος κοινὸς λέγοι ἂν ἀδράλεστον.

ἈΔΡΑΣΚΕΛΗΜΑ, *Passus*, Βῆμα, in Corona pretiosa.

ΑΔΡΑΧΘΟΣ, *Fusus*, *colum*. Portio, ἀδράχθι. In Corona pretiosa ἀδράκτη, Nomocanon Cotelerianus, n. 407. γυνὴ ἐὰν κλέψει τῆς γειτονούσης αὐτῆς, ἢ ἄδραχθον, ἢ σφονδύλιον, &c.

ΑΔΡΕΣΠΟΝΣΟΝ, εἰς ἀπόκρισιν, in Glossis Basilic. *Adresponsum*. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Responsum*.

ἈΔΣΙΓΝΑΤΕΥΕΙΝ, *Adsignare*, apud Theophilum lib. 3 Instit. cap. 8. semel ac iterum.

ΑΕΙΓΥΒΕΥΣ, Codex Bib. MS. Suidæ ex Bibl. Reg. ἀειγυβεὺς, τουτέστιν, ἀκούσατε, Ῥωμαϊστί. τὸ ἀεὶ σημαίνει ἀκούσατε, ὕβδις, διαλαλία καὶ πᾶν. alius Cod. MS. τὸ ἀεὶ σημαίνει ἀκούσατε, τὸ δὲ βεὺς, πάντες, Quid hæc sibi velint non planè percipio.

ΑΕΙΔΑΡΟΣ, *Asinus*, sic dictus quod semper cædatur. Lexicon MS. Cyrilli: ὀρεὺς, ἀείδαρος. Ὀρεοκόμος ὁ ἐπιμελητὴς τῶν ἡμιόνων, ἢ τῶν ἀειδάρων. Alibi: πῶλος, ὁ ἀείδαρος: Herodiani Epimerismi MSS. Ὄνος, ὁ ἀείδαρος. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 2062. ὀρήας, ὁ ἀείδαρος, ἢ ὁ ἡμίονος, ἀπὸ τοῦ ἐν ὄρεσι μᾶλλον δύνασθαι ἐργάζεσθαι. Rursum: πῶλος, ὁ ἀείδαρος, ἢ ὁ ὄνειος ἵππος. Alibi: πῶλος, ὄνος, ἀείδαρος, διὰ τὸ ἀεὶ καὶ πάντοτε δέρεσθαι. Georgius Acropolita in Chron. n. 63. ἐν τοῖς ἀδήλοις ἔστι χάρις βεβαίως καὶ ἀληθῶς ἀποφαίνεσθαι. ἀπὸ γὰρ τοῖς δήλοις καὶ οἱ ἀείδαροι λέγουσιν. Joannes Jatrosophista MS. cap. 141. ποίησον οὖν θεραπείαν τοιαύτην, ἤγουν ἀειδάρας γάλα, καὶ γυναικεῖον, &c. Proverbia Græcorum MSS. τὸν ἀείδαρον ἐκέρδισαν, καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην ἔλιζεν. Αγαείδαρος. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: λοιπὸν καὶ ὁ πρῶτος ἀγαείδαρος, καὶ ὁ κύων καὶ ὁ ὄφις ἀνδοῦ σπορᾶς εἰσὶν, καὶ ἐοίκασιν κατὰ τῶν σῶν λόγων, καὶ τῷ Ἀδὰμ, καὶ τῷ χριστῷ. Ubi videtur legendum ἀείδαρος, vel Γαείδαρος, nam & ita hanc vocem efferebant. Glossæ Græcobarb. τὸν ὄνον, ἤγουν γαΐδαρον, γάδαρον, ἀπὸ τοῦ τὴν γῆν δέρειν τοῖς πολλοῖς μόχθοις καὶ κόποις. Fabulæ Æsopi Græcobarb. p. 53. λεοντάρι καὶ γαΐδαρος, καὶ ἀλεποῦ ἐκάμασι συντροφίαν, &c. Ita pag. 72. 82. γαΐδαρος ἄγριος, *Onager*, pag. 121. Αειδούρειον, *Asellus*. Lexicon MS. Cyrilli: ὀνίδιον, ἀειδούρειον, Γαϊδούρειον. Anonymi Schedographia MS. Ὀνίδιον, τὸ μικρὸν ἀειδούριον. Ita etiam in Lexico MS. Reg. Cod. 2062. Physiologus MS. de Natura animalium: πορεύονται γὰρ ὄναγροι εἰς δίψαν αὐτοῦ, ἐκεῖ ὅπου πορεύονται τὰ ἄγρια γαδούρια. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Γαδοῦρειν παλαιόπληκτον, ὀρνίθιν κορυντζάρην.

Γάδαρος, Nicetas de Excidio Urbis n. 3. ex Cod. Barbarogræc. ὡς γάδαρος ἀγγαρίζων. Ubi Cod. alius: ὀνηδὸν ἐμβριμώμενος. Rursum ibidem ex Cod. Reg

M S

MS. καὶ ὡς γάδαρος ὀργανίζων ἢ φοβεῖται. Anonymus de Vulpe & Lupo: ἄχυρον δὲν τυβρίσκεἶον, κριθάρι δὲν πόλαση, νὰ δόσῃ τὸ γαδάρε τε τὰ φάγῃ, τὰ χορτάση. Rursum: πάσα πῶρνον ἐφόρτωνε τὸ γάδαρον ἐκεῖνον. Adde Agapium Cretensem in Geoponico cap.154. Γαδάρα, *Asina*, apud eundem Agapium cap.154. Stephanus Sachleces MS. καὶ κάτεζον εἰς τ' ἄλογον ὡσὰν χοντρὴ γαδάρα. Ex his facile est emendare Chronicon Alexandrinum pag. 780. ubi ait σγάνδαρον appellatum Justinianum in seditione Victoriatorum à Factionibus, quod ut ait Procopius in Anecdot. cap.8. simillimus esset asino: ἄλλοι δὲ ἔκραζον, Επιορκεῖς, Σγαύδαρι, ubi legendum γαύδαρι, vel γαύδαρε, monet Alemannus. Sed cùm neutiquam ita hæc vox elata inveniatur apud scriptores, legendum potiùs censuerim γαΐδαρε, vel γάδαρε. Tametsi idem Chronicon an. 29. ejusdem Justiniani, eum fuisse dicat ἀνθρωποπρόσωπον, & ὑπογέλοντα, nisi hæc ad vultus formam prominentem spectent. Γαϊδερίαρης, *Asinarius*, Ονηλάτης, in iisdem Fabulis Æsopi p.121. Γαϊδαράκανθα, *Carduus benedictus*, apud Petrum Bellonium lib.1. observ. cap. 25. Γαϊδαρόποδα, *Cestreum*, apud eundem cap. 32. Γαϊδαρόνησος, insula sic dicta in Ægæo mari, apud eundem lib.2. cap.10

ΑΕΙΠΑΪΣ, *Virgo*, vel certè *celebs*, *conjugio non illigatus*, Palladius in Vita S. Joannis Chrysostomi p.137. καὶ εἰς τοὺς τόπους αὐτοῦ (Sacerdotum conjugatorum) ἀείπαιδες ἀνλεισήχθησαν. Martyrium SS. Theodoræ & Didymi n. 1. εἶπεν πρὸς τὴν τάξιν, -κάει τὴν Θεοδώραν τὴν ἀείπαιδα.

ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΙ, *Virgines Deo dicatæ*, *sanctimoniales*. Quæ virginitatem perpetuam Deo voverunt, Regula Gr. S.Pachomij n.49. μηδεὶς ἀπέλθη εἰς τὴν μονὴν τῶν ἀειπαρθένων, εἰς τὸ ἐπισκέψασθαί τινας αὐτῶν. Eusebius de laudibus constant. cap.17. γυναικῶν τε ἱερείας, καὶ χοροὺς ἀειπαρθένων. Martyrium SS. Theodoræ & Didymi n.2. ὁ δικαστὴς εἶπεν, Εκελεύσαν οἱ αὐτοκράτορες βασιλεῖς ὑμᾶς τὰς ἀειπαρθένους ἢ θύειν τοῖς θεοῖς, ἢ εἰς ὕβριν παραδίδοσθαι. Occurrit prætereà apud S Ignatium in Epist. ad Smyrnæos n.13. Ammonem Episcop. in Epist. de Vita SS. Pachomij & Theodori n.1.5. 15.21. Zachariam Papam, lib. 2. Dial. cap.19. &c. Vide Suidam.

ΑΕΙΦΥΓΙΑ, *Perpetuum exilium*, in Basilic.& in Nov.12. Constantini Porph.

ΑΕΙΧΡΥΣΟΝ, *Sempervivum*, apud Interpolat. Dioscor. c.671.

ΑΕΡΑ, pro Ἀὴρ. Joannes Glycas de vanitate vitæ:

Εἰς τόπον ἄλλον σκοτεινὸν, καὶ γῆν χωρὶς ἀέραν.

ΑΕΡΙΚΟΝ, Vectigal seu tributum à Justiniano excogitatum, *pro spiritu aërio*, uti interpretatur Cujacius: vel certè quod supra solitum Canonem exigebatur. Istiusmodi nominis invenisse Justinianum prodit Procopius in Hist. Arcana: πρὸς δὲ τὸ τῶν Πραιτωρίων Επάρχων, ἀνὰ πᾶν ἔτος πλέον ἢ τριάκοντα κεντηνάρια πρὸς τοῖς δημοσίοις ἐπράσσετο φόροις, οἷς δὴ ὄνομα τὸ ἀερικὸν ἐπιτέθηκεν ἐκεῖνο, οἶμαι, παραδηλῶν, ὅτι δὴ οὐ τεταγμένη τις, οὐδὲ ξυνειθισμένη οὖσα ἡ φορὰ ἐτύγχανεν. Describitur apud Anonymum MS. de Arte Notaria ἔνταλμα πρακτικὸν, in quo hæc habentur: καὶ κατὰ τὴν ἐνοῦσαν αὐτῷ εὐπορίαν καὶ δύναμιν, καὶ ἀναλαμβάνεσθαι τὸ διαφερόν σοι ὑπὲρ ἀέρος δίκαιον, καὶ εἰσκομίζειν τοῦτο πρός με ἐφ' ἑκάστῳ μηνὶ, καὶ λαμβάνειν ἀπόδειξιν. αὐτὶ ἀλλὰ τυχὴ τινὶ ὥσπερ ἐξ ἀέρος ἀεὶ αὐτὴν φερομένην ἐλάμβανε. Joannes Mercerus in edit. Harmenopuli lib.1.tit.4.§.47. meminit tituli περὶ ἀερικῶν ζημιῶν, quem abesse à MSS. Codicibus monent Cujacius lib 10. observ. cap.7. & Nicolaus Alemannus. Αερικοῦ meminit etiam Leo in Tactic. cap. 20. §.71. ἀφεὶ

γὰρ αὐτοῖς τελεῖν τούς τε δημοσίους φόρους, καὶ τὰ ἐπικείμενα αὐτοῖς ἀερικὰ, καὶ μηδὲν πλέον καταβαρεῖσθαι. Illud denuò revocavit Michaël Paphlago. Scylitzes p.742. πορισμάτιον δὲ ὧν πρὸς ὃν ἄν τις εἴποι κακίαν, πάσαν ἐφεῦρεν ὁδὸν ἀδικίας, προσθεὶς ἐπέκεινα τῶν δημοσίων τελεσμάτων διδόναι ἕκαστον τῶν χωρίων ὑπὲρ ἀερικοῦ κατὰ τὴν ποιότητα καὶ ἰσχὺν αὐτοῦ, τὸ μὲν νομίσματα τέσσαρα, τὸ δὲ ἕξ, ἄχρι εἴκοσι. Novella 1. Alexij Comneni, lib.2. Juris Græcorum, p. 124. ἀλλὰ καὶ περὶ τὸ ἀερικοῦ, εἰ μὲν γένηται πταῖσμα παρὰ δύο ἱερωμένων, ἢ κληρικοπαροίκων, ἵνα κανονίζωνται καὶ σωφρονίζωνται παρὰ τοῦ Αρχιεπισκόπου αὐτῶν, ἢ τοῦ ἐπισκόπου, κατὰ τὸ ἱερὸν κανόνα.

ΑΕΤΙΤΗΣ λίθος, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν χρυσόλιθος, καὶ πορφυρίτης, καὶ πορφυρόχρωμος, Μακεδονικὸς, καὶ πολύχρωμος. Vide Rulandum in *Aëtites*.

ΑΕΤΟΝΥΧΟΝ, *Leontopodium*, apud Interpol. Dioscor. cap.713.

ΑΕΤΟΠΟΥΛΟΝ, *Parva aquila*, apud Codinum de Offic. aulæ Constantinopol. cap.3. n.10. nostris, *Alerion*, *Aiglon*.

ΑΕΤΟΣ, *Sagum militare*, sic appellatum, quòd cùm nullo cingulo constringeretur, & brachia ita tegeret ut liberè hac parte volitaret, instar esset alas expandentis aquilæ: unde & θάλασσαν etiam appellabant, quòd instar maris fluctuaret. Continuator Theophanis lib.1. n.9. ἐπεί τι φοινικοβαφὲς θοιμάτιον, καλά τι στραλιωτικὸν ἔθος, ἄζωστον ἐπημφίεστο, Αετὸν τοῦτο καλοῦσιν, ἢ Θάλασσαν, οἱ περὶ ταῦτα κομψοὶ, τοῦτο μὲν αὐτίκα ἐπημφίεστο. Ubi Combefisius in margine, *Malim* ἀέρα, *aërem*, Sed malè.

ΑΕΤΟΣ, Observat Goarus ad Euchologium pag.311. in Græcorum Ecclesiarum pavimentis, maximè iis locis in quibus consecrari solent Episcopi, tres fluvios effingi, supra fluvios Urbem: supra quam Aquila radiis solaribus ornata rursum effingitur: ut, inquiunt, electum per effigies illas deductum de variis mysteriis doceant, & in fluminibus quidem διδασκαλίαν Episcopo necessariam: in Urbe ἰσορρέμβωσιν τὴν ἐπισκοπὴν, illius Episcopatum, & tandem in Aquila radiis Gratiæ, διὰ τὸ φεγγαῖον τοῦ ἀετοῦ, τὸ θεολογικὸν καὶ κεχαριτωμένον repræsentare voluerint, inquit Symeon Thessalonicensis lib. de sacris ordinat. cap.7. p.156.157. ubi sic ait: ὁ δὲ ὑποψήφιος τρεῖς ποταμοὺς διελθὼν ἐπ' ἐδάφους διὰ γύψου διατυπωθέντας, τὸ τῆς διδασκαλίας, ἐφ' ᾧ ἐκλήθη, δηλοῦντας χάρισμα, ἐπάνω πόλεως ἵσταται ἀνιστορουμένης, τὴν ἐπισκοπὴν δηλούσης αὐτοῦ· ἧς ἐπὶ τῇ κορυφῇ ἀετὸς ὁμοίως ἀνιστορεῖται, τὸ καθαρὸν καὶ ὀρθὸν τῆς θεολογίας καὶ τὸ ὑψηλὸν ὑπερεμφαίνων. ὃ δὴ καὶ περὶ τοῦ υἱοῦ τῆς βροντῆς τοῦ Θεολόγου, μαθητοῦ, καὶ παρθένου, τοῦ Ἐπιστηθίου γράφουσι, διὸ καὶ φεγγαῖον ἔχει ὁ ἀετὸς, ὡς τὸ θεολογικὸν καὶ κεχαριτωμένον δηλῶν. Infrà: τούτων οὖν τελεσθέντων, εἰς τὸν ἀετὸν ἔρχεται, τὴν θεολογίαν δηλαδὴ, καὶ τὸ τῆς διδασκαλίας ὕψος. Rursum: ὁ δὲ οὕτω πάλιν ἐπὶ τοῦ ἀετοῦ ἱστάμενος, ὑποκλίνει τὴν κεφαλήν. Quomodo verò hæc Aquila describatur in Pavimento *Naï*, seu *Narthecis*, à Ceremoniarum Magistro, ante Portas Regias, pluribus exequitur Demetrius Gemistus de sacra Patriarchæ Liturgia & de Ordinat. MS. πρὸ δὲ τοῦ καιροῦ (τῆς λειτουργίας) οἱ ὑπηρέται ευτρεπίζουσι τὴν ἀναβάθραν τοῦ Πατριάρχου, τιθέντες αὐτὴν ἔνδον τοῦ ναοῦ, ἐν ταῖς βασιλικαῖς πύλαις, ἢ καὶ ἐν τῷ Νάρθηκι. καὶ ἐν τῷ τέλει τῶν Βαθμίδων, ἑκατέρωθεν αὐτῆς, τιθέασι θρόνους ἀρχιερατικούς. μέσον δὲ τῶν θρόνων τούτων ἀπὸ τῆς τελευταίας βαθμίδος, ζωγραφεῖ ὁ Ἐπὶ τῆς εὐταξίας Αετὸν μετὰ φεγγίου, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ποιῶν πρὸς τὸ μέρος τῆς διαβάθρας. περὶ δὲ τοὺς πόδας αὐτοῦ, ζωγραφεῖ σχῆμα πόλεως. καὶ κάτωθεν τῆς πόλεως, ὡς ποταμοὺς τρεῖς, καὶ ταῦτα καλῶς εὐτρεπίσας, ἵστησι ὑπηρέτας ἔξωθεν τῶν θρόνων, φυλάσσοντας τὴν

τὴν ζωγραφίαν, ὥστε μὴ διέρχεσθαί τινας, καὶ καταπατεῖν αὐτήν. Deinde narrat quomodo fiat sacra προσκομιδὴ, seu *oblationis processus*. Codex Barberinus Euchologij apud eundem Allatium p. 305. & Morinum de sacris ordinat. p. 119. 120. καὶ προσφέρεται ὑπὸ τῶν κληρικῶν αὐτοῦ ὁ ὑποψήφιος ἄχρι τῆς οὐρᾶς τοῦ ἀετοῦ, κρατῶν ἐπὶ χεῖρας αὐτοῦ ἐγγράφως τοὺς θείους λιβέλλους τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. pag. 306. εἶτα προσφέρεται ὑπὸ τῶν κληρικῶν αὐτοῦ ὁ ὑποψήφιος ἄχρι καὶ μέσου ἀετοῦ: denique pag. 308. εἶτα προσφέρεται ὁ ὑποψήφιος ὑπὸ τῶν κληρικῶν αὐτοῦ ἄχρι κεφαλῆς τοῦ ἀετοῦ.

ΑΖΑΖ, ἡ θυμελαία, in Glossis Iatricis MSS. Græcobarb. *Thymelæa*, herba de quâ Ruellius & alij.

ΑΖΑΠΙΔΕΣ, *Genizeri* Turcici, Milites pedites, quorum militiam ab Othmane Gasi, alij à Murate II. institutam ferunt, ut ait Leunclavius in Pandecte Turcico num. 35. Ducas hist. cap. 38. εἰς τὸν Ἀζαπίδων λίθον ἄρας, καὶ κατὰ κόρρης κρούσας, &c. cap. 39. Γενιτζάροι, οἱ καὶ Ἀζάπιδες καλοῦνται. Laonicus lib. 5. p. 120. ἔχων τότε Εὐρώπης στράτευμα, καὶ Ἀζαπίδας τῶν Τούρκων, πεζοὺς οὕτω καλουμένους. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS. ubi de Bellis mutuis Christianorum:

Καὶ αὐτὸ πρόσωπον τῆς γῆς ἐπῆρες τὴν ἀγάπην,
Καὶ τὸ πᾶσα ἄνθρωπον ἐποίκες τὸ Ἀζάπην.

ΑΖΑΡΙ, Ἀζάρια, *Tessera, Alearum ludus*, Gallis, *Ieu de azard*. Corona pretiosa, & Portius: ἀζάρι, *Alea*, κύβος, πεττεία. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Δεύτερον συμβουλεύω σε τὰ ἀζάρια νὰ μισήσεις.

Malexus in Hist. Patr. p. 123. ἔπαιζαν τὰ ἀζάρια, ἤγουν τὸ ταυλῆ. Vide Gloss. Med. Lat. in *Azardum*. Ζάρια, eâdem notione, *Tesseræ*. Cyrillus in Lexico: κύβοις, ταυλίοις, κύβοι λέγονται καὶ τὰ ζάρια, ἐξ οὗ καὶ κυβισταὶ οἱ ζαρισταὶ, Glossæ Græcobarb. ἀντίζηλον ἀστραγαλῶδες ἐν κύκλῳ, καὶ εἰς τὸ γύρον ὅλον μὲ τοὺς ὄζους, ἢ ὁ γύρος γέμαλος ζάρια. Nicetas in Isaacio & Alexio n. 3. ex Cod. Græcobar. συνεμέθυε μετ' αὐτῶν, καὶ δύο ἡμέρας πολλάκις ἐποίει παίζων ταβλία καὶ τὰ ζάρια. Ubi Codex alter, συνεκύβευεν. Idem in Balduino: παλίμβολον ὑπὲρ ὄστρακον καὶ κύβον, *mutabiliorem tesserâ*: Codex Barbarogr. habet, ὑπὲρ ζάριον. Emanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ τὰ ταυλία καὶ τὰ χαρτία, καὶ ζάρια νὰ καύσουν.

Ζαριστὴς, *Aleator*. Cyrillus loco laudato. ζάρια, ἐξ οὗ καὶ κυβισταὶ οἱ ζαρισταί. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Δὲν ἔχει νῦν ὁ ζαριστὴς, γυρίζει σκολισμένος,

Infrà:

Κοιλὴ τὰ ζάρια ὁ ζαριστὴς καὶ ταύλες παίζει ὁμάδι.

Historia MS. Belisarij:

Ὁ ζαριστὴς καὶ τάβλαις παίζει ὁμάδι.

Alius Anonymus:

Ὁ ζαριστὴς καθημένος διὰ κέρδος ἔχει θάρρος.

Πρωτοζαριστὴς, *Aleatorum primarius*, apud eundem Cyrillum.

ΑΖΑΡΟΥΤΙ, in Glossis Iatricis MSS. Neophyti, ἡ σαρκοκόλλα. *Sarcocolla*. Vide Ἀνζαρούτ.

ΑΖΑΤΟΣ, Constantinus Porphyr. de Adm. Imp. ὧν καὶ τὰ ἴσα πρὸς ἡμᾶς ἀπέστειλε διὰ τοῦ Ζουρβανέλη αθ' τοῦ ἀζάτου αὐτοῦ. Idem lib. 1. Them. 12. ὁ μέγας ἐκεῖνος καὶ γιγαντειδὴς Ἀρμένιος, ὁ Ἀγλερίνης ὁ λαμκαστρίας γαμβρὸς, ὁ μακρόχειρ ἐκεῖνος καὶ περιδέξιος, ὃν κατὰ τὴν τῶν Ἀρμενίων διάλεκτον Ἀζάτον ἐκάλουν. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ τότες πάλι Παλαμὼν ἐφώναζεν ἀζάτων,
Καὶ μὲ τοιοῦτην λαλιὰν συνάσῃ τοὺς ἰδίους.

Apud Hesychium Ἀζάτη, ἐλευθερία exponitur.

ΑΖΟΓΗΡΟΝ, Stirpis species, apud Myrepsum sect. 12. cap. 19. Ignota Fuchsio. Matthæus Silvaticus: *Asogiros, id est ruta agrestis, vel Capraria.*

ΑΖΟΥΜΑ. Glossæ Botanicæ ex Cod. Reg. MS. 848. Σκορδίου σπέρμα, ἤτοι εὐζώμου, ἤγουν τὰ ἄζουμα. *Semen Scordij, seu Trissaginis Palustris*: vel *Euzomum* seu *Eruca*.

ΑΖΟΥΡΟΥΤΙΟΝ, Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. ult. τὸ δικαίωμα τοῦ ἀζουρουτίου, κελεύει τὸ δίκαιον νὰ λάβουν εἰς τὰ ρ. λίτρας, &c.

ΑΖΟΧΟΙΡΕΑ, apud Myrepsum sect. 20. cap. 26. ἀζοχοιρέας κώμην, καὶ βενέτου φύλλα, &c. ita Cod. Reg.

ΑΖΥΜΙΤΑΙ, appellati per ludibrium à Græcis Catholici Romani, quòd in sacrificio azymis panibus utantur. Joannes Episcopus Citri in Responsis ad Cabasilam: συνήθειά ἐστιν ὧδε, εἰς τὴν ἔξω χώραν χειροτονεῖσθαι ἀζυμίτας ἱερεῖς παρὰ τῶν ἡμετέρων ἀρχιερέων. Michaël Cerularius Patr. Constantinopolit. in edicto de Projecto pittacio: καθὼς καὶ πρότερον τὰς τῶν Λατίνων ἐκκλησίας ἠσφαλίσατο, καὶ αὐτοὺς Ἀζυμίτας ἀποκαλῶν, &c. Græci Schismatici post Concilium Florentinum, apud Ducam cap. 31. προδόντες τὴν καθαρὰν θυσίαν, Ἀζυμῖται γεγόναμεν. cap. 36. ἀφέστω ἀπ' ἡμῶν ἡ τῶν Ἀζυμιτῶν λατρεία. Joannes Plusiadenus in Dialogo pro eadem Synodo p. 620. καὶ ἰδόντες τὸν κοινὸν λαὸν οὕτω τεταραγμένον κατὰ Λατίνων, καὶ Λατινόφρονας αὐτοὺς, καὶ Ἀζυμίτας ἀναιδῶς ἀποκαλουμένους. Vide Allatium in Creyghton. cap. 28. & Gloss. med. Lat. in *Azymitæ*.

ΑΗΔΟΝΑΚΙΟΝ, *Lusciniola*, Ἀηδόνιον, Ἀηδών. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ τ' ἀηδόνακια τάμορφα στερητ' ἀπετὴν ἡμέραν,
Ἐκηλαδοῦσασι γλυκύα εἰς τὰς κορφαῖς ἀπάνου.

ΑΗΝΟΒΑΡΒΟΣ, *Ænobarbus*, ὁ χαλκοπώγων. Suid.

ΑΗΡ, *Aër*, in Sacris Liturgiis, dicitur tertium ex tribus velis, quibus sancta Dona conteguntur; quod scilicet & *Discum* in quo ea reponuntur, & *Calicem* operit: quia per modum aëris circa terram expansi ea ambit, ut ait Germanus Patr. Constantinop. in Theoria pag. 153. διότι ἄλλο γὰρ τὸ κάλυμμα τοῦτο Ἀὴρ ὀνομάσθη, ἢ πάντως διὰ τὸ τὸ ἐπικαλυπτόμενον παρ' αὐτοῦ σκοτεινὸν ἀέρα τῆς εἰρημένης νυκτὸς εἰκονίζεσθαι. Idem scriptor infrà: τὸ δὲ καταπέτασμα, ἤγουν ὁ Ἀὴρ, ἔστι καὶ λέγεται ἀντὶ τοῦ λίθου, οὗ ἠσφάλισε τὸ μνημεῖον ὁ Ἰωσὴφ, ὅνπερ ἐσφράγισεν ἡ τοῦ Πιλάτου κουστωδία. His consonant quæ scribit Isidorus Pelusiota lib. 1. Epist. 123. ἡ καθαρὰ σινδὼν ἡ ὑφαπλωμένη τῇ τῶν θείων δώρων, διακονία ἡ τοῦ Ἀριμαθαίως ἐστὶν Ἰωσὴφ λειτουργία. Rursum idem Germanus: ἡ διὰ τοῦ λεγομένου ἀέρος τῶν θείων ἐπικάλυψις, ὡς οἶμαι, τὴν νύκτα ἐκείνην δηλοῖ, καθ' ἣν ἡ τοῦ μαθητοῦ προδοσία προέβη, διὰ τί ἄλλο γὰρ τὸ κάλυμμα τοῦτο Ἀὴρ ὠνομάσθη, ἢ πάντως διὰ τὸ τὸ ἐπικαλυπτόμενον παρ' αὐτοῦ σκοτεινὸν ἀέρα, τῆς εἰρημένης νυκτὸς εἰκονίζεσθαι, καθ' ἣν καὶ Πέτρος, &c. Atque hanc quidem nomenclaturam ex Ecclesia Hierosolymitana in Græcanicam fluxisse tradit Typicum S. Sabæ cap. 30. extremo, & Triodium in 2. Feria 1. hebdomadis jejuniorum, in Lychnico: αἴρει δὲ ὁ ἱερεὺς τὰ καλύμματα ἐκ τῶν ἁγίων, καὶ σκεπάζει αὐτὰ μετὰ τῆς ἀναφορᾶς, ἤτοι τοῦ ἀέρος· οὕτω γὰρ καλεῖν εἰώθασιν αὐτὰ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμων μέρεσιν. Liturgia Chrysostomi: θυμιᾷ ὁ διάκονος τὴν ἁγίαν τράπεζαν γύρωθεν, τὸ ἱερατεῖον ὅλον, καὶ τὸν ἀέρα. Rursum: καὶ ὁ ἱερεὺς θυμιῶν τὸν ἀέρα, καὶ σκεπάζων ἀμφότερα, λέγει, &c. Infrà: ὁ δὲ ἱερεὺς ἄρας τὸν ἀέρα, ἐπιτίθησιν τῷ ἀριστερῷ ὤμῳ τοῦ διακόνου, λέγων, &c. Mox: τὸν δὲ ἀέρα λαβὼν ἀπὸ τοῦ ὤμου τοῦ διακόνου, καὶ θυμιάσας αὐτὸν, ἐπισκεπάζει δι' αὐτοῦ τὰ ἅγια. Adde p. 76. apud Goarum.

rum. Liturgia Præsanctificatorum : αἴρει δὲ ὁ ἱερεὺς τὰ καλύμματα ἐκ τῶν ἁγίων δώρων, καὶ σκεπάζει αὐτὰ μετὰ τοῦ ἀέρος. Adde p. 200. Prima & secunda Synodus Constantinopolit. can. 10. διόπερ ἡ ἁγία σύνοδος τοὺς τὸ ἅγιον ποτήριον, ἢ τὸν Δίσκον, ἢ τὴν Λαβίδα, ἢ τὴν σεβασμίαν ἐνδυτὴν, ἢ τὸν λεγόμενον Ἀέρα, ἢ ἁπλῶς τοὺς ἕν τι τῶν ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ἱερῶν καὶ ἁγίων σκευῶν, ἢ ἀμφιασμάτων εἰς ἴδιον κέρδος ὑφαρπάζονται, ἢ εἰς χρῆσιν ἀποχρωμένους ἀνίερον παντελεῖ καθαιρέσει καθυποβάλλεσθαι. Eusebius Monachus in Vita S. Philippi Presbyt. num. 17. ὁ δὲ κελεύει τῷ διακόνῳ διακομισθῆναι αὐτῷ τὸν προτιθέμενον τῆς ἐκκλησίας Ἀέρα, καὶ ἐν αὐτῷ κεκαλυφθῆναι τὴν κόρην ὡσεὶ ὥραν μίαν. Demetrius Gemistus de Ordinat. Ex Cod. MS. ὄπισθεν δὲ πάντων οἱ κρατοῦντες ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Ἀέρα διάκονοι, &c. Symeon Thessalonic. de sacris Ordinat. cap. 5. τῶν θείων τῶν Δώρων τεθέντων, καὶ τοῦ καταπετάσματος, ὅ ἐστιν Ἀὴρ, ἤτοι ὁ ἀφνὸς, κάθηται ὁ Ἀρχιερεύς. In Euchologio p. 561. Sacerdotis mortui & tumulandi τὸ πρόσωπον μετὰ τοῦ Ἀέρος καλύπτεται. Vide Διβοκάλυμμα, Κανστρίνσιος, & Νεφέλη.

ἈΉΡ, Sciadij, seu *umbellæ* quâ caput tegebant Imperatores, & Regij sanguinis, ac Palatini Principes, pars inferior, in longum & acumen producta versus faciem, uti effingitur in Joannis Palæologi Imp. ad Concilium Florentinum venientis imaginibus. Sic autem appellata, quòd ut ἀὴρ λειτουργικὸς sacra Dona, ac discum & calicem, in quibus ea reponuntur, operit; ita *Aër* ille sciadij caput universum contegeret & involveret. Codinus de Offic. aulæ Constantinopolit. cap. 3. num. 1. τὸ περικάλυμμα τῆς κεφαλῆς τοῦ Δεσπότου τὸ καλούμενον σκιάδιον, ὁλομάργαρον. ὁ ἀὴρ αὐτοῦ ἔχει ὀνόματα τοῦ φοροῦντος αὐτὸ, χρυσοκλαβαρικὸν, συρματέινον. Ita num. 16. 22. cap. 4. num. 1. 6. Quod verò *Aërem* Codinus, Nicephorus Gregoras lib. 6. pag. 122. Edit. Genev. *Inferiorem & cavam superficiem* vocat. Ita ille ubi de Muzalone: δι' ἃ δὴ καὶ τιμήν τινα ταύτην ἔσχεν ἐξαίρετον μόνος τῶν πάλαι τὸ ὅμοιον αὐτῷ προειληφότων ἀξίωμα, καλύπτραν φέρειν ἐπὶ κεφαλῆς χρυσοκοκκίνῳ κεκαλυμμένην ἐνδύματι, ὅσον τὸ ἄνω, καὶ πρὸς τῇ πυραμίδι τῆς ἐπιφανείας χῦμα· ἐν τούτῳ παραλλατίουσαν μόνῳ τῆς παραπλησίαν εἶναι τῇ τῶν τοῦ Βασιλέως ἐγγόνων, ὅτι μὴ καὶ τὴν κάτω, καὶ τὴν κοίλην ἐπιφάνειαν εἶχε κυκλίσκοις πεποικιλμένην χρυσοειδέσιν, ἀλλὰ λείαν τελείως. Ubi licet advertere, inferiorem istam ἐπιφάνειαν in Sciadiis Principum Regij sanguinis fuisse *circellis auratis variegatam*, quod χρυσοκλαβαρικὸν vocat Codinus. Id jam olim adnotaveram in Dissertat. 24. ad Joinvillam p. 295. Ubi ejusmodi Pileos à nostris *Chapeaux à bec* appellatos docuimus.

Ἀὴρ, aliâ notione, in Cod. Reg. MS. 618. f. 284. περὶ τοῦ χρυσώματος τοῦ ἀέρος τοῦ μαλάγματος.

ΑΘΆΝΑΤΟΙ, qui fuerint apud Persas, cuivis notum ex Herodoto lib. 7. Pausania in Phocic. p. 265. Socrate lib. 7. cap. 20. Procopio lib. 1. de Bello Persico, Theophane in Theodosio jun. an. 18. Suida in hac voce, & aliis. Sic nempe dicti Legionarij quidam milites omnium præstantissimi, quòd semper decem millibus constarent, suffectis subinde in extinctorum locum aliis. Ad Regum Persicorum exemplum, τῶν Ἀθανάτων Cohortes pariter instituit Michaël Ducas Imp. seu potiùs Nicephorus Logotheta Spado, eo imperante, ut scribit Nicephorus Bryennius lib. 4. n. 4. Horum meminit etiam Anna lib. 1. pag. 10. & lib. 2. p. 62. ubi ait, στράτευμα τοῦτο τῆς Ῥωμαϊκῆς δυνάμεως ἰδιαίτατον fuisse: à qua hausit quæ habet Scylitzes in Botaniata p. 858. στρατόν τε ἰδιαίτατον ἔχων, οὓς ὀνομάζουσιν Ἀθανάτους. Callisthenes MS. de Vita Alexandri M. περὶ δὲ αὐτὸν ἦσαν οἱ Ἀθάνατοι καλούμενοι καὶ Μακάριοι. ἐκαλοῦντο δὲ Ἀθάνατοι, διὰ τὸ φυλάττεσθαι τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἀντὶ τῶν τελευτώντων. Vide Notas nostras ad Alexiadem p. 226. & Gloss. med. Lat. in *Athenasi*.

ΑΘΆΝΑΤΟΣ, *Lychnis coronaria*, apud Interpol. Dioscor. c. 520.

ΑΘΈΜΙΤΟΣ γάμος, Ἀθεμιτογαμία, *Nefariæ nuptiæ*, Jurisconsultis Græcis.

ΑΘΈΡΑ, *Acies cultri, gladij : Taglio del Coltello*, Hieron. Germano.

ΑΘΗΒΟΛῊ, Ἀνθηβολή. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Θρηνήσετε καὶ πείτετις ὁ καίτι καταλόγη,
Καὶ ἀνθηβολὴν πολύτλιβον να ὁμοιάζει μυελολόγη.

Historia Apollonij Tyrij :

Λοιπὸν αὐτὸς ἐγλύγωρα ἔδραμε γία νὰ φθάσῃ,
Ὅπου τον ἡ ἀθηβολὴ, τὸ γράμμα νὰ διαβάσῃ.

Rursum :

Κ' εἶπαν του τὴν ἀθηβολὴν, κ' ἔμαθεν κάθε πράγμα.

Ibidem :

Λέγει του τὴν ἀθηβολὴν καὶ δὲν τὴν ἀνημένη.

Alibi :

Εἶπεν του ἀθηβολῆ, καὶ πῶς τὸν ξορισμόν του.

Alio denique loco :

Καὶ νὰ θωρεῖς ἀθηβολὴν τὸ πῶς γιασένα βρέχεις.

ἈΘΉΝΙΟΝ, pro Ἄνηθον. Glossæ Græcobarb. ἀνθρήσκιον, λάχανον ἔχον ἄνθος, ἤγουν πᾶσα χόρτον ἀθισμένον, ὡς ἀθήνιον, ἢ τὸ ἄνηθον.

ΑΘΉΡΑ, *Pulmentum*, Ægyptiis, ut observatum in Gloss. Med. Lat. v. Athera. Apophthegmata Patrum in Antonio, n. 19. ποίησον αὐτοῖς μικρὰν ἀθήραν.

ἌΘΘΟΣ, pro Ἄνθος, *Flos*. Glossæ Græcobarb. ἀνακαλλῆς, ἄνθος ναρκίσου, ἄθθος τοῦ ναρκίσου.

Ἀθθεῖν, *Florere*, Ἀνθεῖν, in iisdem Gloss.

ἈΘΘΥΜΑ͂ΣΤΑΙ, pro ἐνθυμᾶσθαι. Glossæ Græcobarb. δὲν ἀθθυμᾶται τὰ κακὰ, μηδὲν ἐνθυμεῖται τῶν κακῶν. Rursum: μνησικακοῦσιν, ἤγουν ἀθθυμοῦνται τὴν κακίαν.

ΑΘΊΓΓΑΝΟΙ, Hæretici, qui & *Melchesedeciani*. Glossæ MSS. : Ἀθίγγανος, αἱρετικός. De iis agunt Timotheus Presbyter, Theophanes an. 9. Nicephori, continuator Theophanis lib. 2. n. 2.

ΑΘΊΖΕΙΝ, *Vernare*, Ἀνθεῖν, βλαστεῖν.

ἌΘΙΚΤΟΝ, in Glossis Chymicis MS. τὸ καθαρὸν καὶ ἀμόλυντον. Rursum: Ἄθικτον κυρίως λέγεται τὸ ἀψηλάφητον καὶ ἀσκίαστον, καὶ χρυσάνθεμον.

ΑΘΝΗ, *Vapor*, ἀτμὸς. Ἀτνίζειν, *exhalare*, *vaporare*, ἀτμίζειν. Vide Goarum ad Eucholog. p. 902.

ἌΘΝΟΣ, Ægyptiis, *Phœnix*, herba, apud Interpol. Dioscor. c. 625.

ΑΘΌΤΥΡΟΝ, *Cascus ex monte Atho*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Αὐγὰ κἂν δεκατέσσαρα, καὶ Κρητικὸν τυρίτζιν,
Ἀθότυρα κἂν τέσσαρα, καὶ Βλαχικὸν ὀλίγον.

ἌΘΟΣ, *Cinis*. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 115. ἔπειτα βάλε δώδεκα λίτρας ἄθον δρυένιον, &c. & cap. 158. ἔπαρε στάκτην, ἤγουν ἄθον, ἀπὸ τὴν παρασίαν. Adde cap. 207.

ΑΘΏΩΣΙΣ, *Acceptilatio*, ἔστιν καὶ ὅτε χρεώστης ἐπερωτήσει τὸν δανειστὴν, ὅτι ποιεῖς μοι ἀθώωσιν εἰς δέκα νομίσματα; ὁ δὲ ἀποκρίνεται, ποιῶ. lib. 26. Basilic. tit. 6. §. 7. passim ibi. Sic porrò dicta, ait Salmasius lib. de Usuris, quia omni modo liberat debitorem, sive pecunia soluta sit, sive non soluta. Vide Glossas Basil. in εἰκονική.

ΑΙΓΙΚΌΝ, *Gramen*, apud interpol. Dioscor. cap. 612.

ΑἸΓΊΝΗ, *Caprifolium*, *Periclymenum*, apud Interpol. Dioscor. c. 596.

ἈΙ'ΓΙΝΟΝ, Ponderis genus. Orneosophium: καὶ πάλιν μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ δὸς αὐτῷ σκορδουλίου ἄιγινα πέντε.

ἈΙ'ΓΥΝΟΣ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioscor. cap. 661.

ΑΙΓΙΟΜΗΛΑΞΟΝ, *Vestis partim ex pilis caprinis, partim ex lana ovina contexta.* Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Αὐτὸς φορεῖ αἰγιομήλαξα, καὶ σὺ τὴν σαγολέβα.

ΑἸΓΙ͂ΤΙΣ, *Anagallis*, apud Interpol. Dioscor. c. 397.

ΑἸΓῸΣ σπλὴν, *Malua*, Prophetis seu Chymicis, Μαλάχη. Interpol. Dioscorid. cap. 332.

ΑἸΓΟΜΆΝΔΡΗ, *Caprile*, in Turcogræc. Crusij.

ΑΙΓΥΠΤΌΣΠΕΡΜΑ, Κρίθαι, in Lexico Jatrico Nicomedis Jatrosophistæ MS.

ΑἸΔΙΛΊΚΙΟΙ, *Ædilicij*. Pæanius in Metaphrasi Eutropij lib. 5. ἡ δὲ τῶν Αιδιλικίων ἀρχὴ τις ἦν, ἧς πρώτης οἱ παρόντες ἐπὶ τὰ πράγματα τῆς πόλεως ἐτύγχανον.

ἈΙΘΆΛΗ, in Glossis Chymicis MSS. θεῖον καὶ ὑδραργύρου ἄσημός ἐστιν ὁ ἰὸς ἀπὸ τῆς αἰθάλης.

ΑΙΘΕΡΟΔΡΌΜΟΣ, Epitheton S. Pauli Apostoli, apud Constantinum Porphyrogenitum in Vita Basilij Imp. cap. 59.

ἈΙ'ΘΟΠΙ, Ægyptiis, *Galiopsis*, apud Interpol. Dioscor. cap. 677.

ΑἿΜΑ Ἄρεως, *Asarum*, Prophetis seu Chymicis, apud Interpol. Dioscor. cap. 9. item *Lilium*, cap. 522. *Portulaca*, apud Apul. c. 103.

Αἷμα Ἡρακλέους, *Crocus*, iisdem, cap. 25. Item *Centaurium magnum & parvum*, cap. 413. & apud Apul. c. 34. 35.

Αἷμα τιτάνου, *Lactuca silvestris*, iisdem, c. 354. *Sideritis*, cap. 615. *Rubus*, cap. 619. & apud Apul. cap. 87.

Αἷμα ὀφθαλμοῦ, *Anagallis*, iisdem, c. 397.

Αἷμα ἀποκαθημένης, *Lychnis*, iisdem, cap. 520.

Αἷμα Σίωνος, *Marrubium nigrum*, βαλλωτὴ, iisdem, cap. 622.

Αἷμα ταύρου, *Marrubium*, πράσιον, iisdem, c. 525. & apud Apuleium, c. 45.

Αἷμα πόδοτος, iisdem, *scordium*, c. 531.

Αἷμα ἀνθρώπου, *Artemisia*, iisdem, c. 534. & apud Apul. c. 10.

Αἷμα γαλῆς, *Asplenum*, iisdem, cap. 557. & apud Apul. cap. 56. *Verbenaca recta*, c. 640. Adde Apul. c. 65.

Αἷμα Ἀθηνᾶς, *Ajuga*, Χαμαιπίτυς, iisdem, c. 581. & apud Apul. c. 26.

Αἷμα ἴβεως, *Rubus*, iisdem, c. 619. & apud Apul. c. 87.

Αἷμα Ἑρμοῦ, *Verbenaca recta*, iisdem, cap. 640. Apul. c. 65.

Αἷμα αἰλούρου, *Stratiotes*, iisdem, c. 684.

Αἷμα κροκοδείλου, *Leontopodium*, iisdem, cap. 713.

Αἷμα πυρετοῦ, iisdem, *Ricinus*, Κίκις, cap. 746.

Αἷμα ὄνου, Ægyptiis, *Filix*, πτέρις, cap. 765.

Αἷμα Κρόνου, apud Apul. cap. 10. *Artemisia*.

Αἷμα πόδοντος, Αἷμα ἴκτινος, *Scordium*, apud Apul. c. 69.

Αἷμα Ἄμμωνος, *Nepeta montana*, apud Apul. cap. 93.

Αἷμα ἴκτινος, iisdem, *Cucumer silvaticus*, apud Apul. c. 113.

Αἷμα Ὥρου, *Apium*, iisdem, apud Apul. cap. 118.

ΑἿΜΑΓΩΓΌΝ, *Pæonia*, apud Interpol. Dioscor. c. 563.

ΑἿΜΑΝ, pro αἷμα. Vide in ξυφόεττον, & τζηφές.

ΑΙΜΑΤΕΡῸΣ, Αἱματωμένος, *Subcruentus*, *sanguinolentus*, αἱματώδης. Αἱματζιάρης, *Sanguineus*, αἱματικὸς. Αἱματώνειν, pro αἱματοῦν, *cruentare*.

ΑἹΜΑΤῚΣ, *Ius nigrum*, quod adeò fuisse commendatum apud Lacedæmonios scribit Plutarchus in Lycurgo, ut senes eo contenti, junioribus carnes concederent. Cyrillus in Lexico MS. & Moschopulus περὶ σχεδῶν· Ζωμὸς μέλας, ἢ ἡ λεγομένη αἱματίς. Polluci Αἱματία dicitur, Auctori Magni Etymologici, Αἱμαλεά.

ΑἹΜΉΜΟΝΤΟΣ, *Hæmimontus*, *Hæmus mons*. Ordo Thronorum, post Codinum de Offic. aulæ Constantinopol. p. 406. σημείωσαι, ὅτι οὕτω γράφει Μητροπολίτης πρὸς τὸν Ἀδριανουπόλεως, Πανιερώτατε Μητροπολίτα Ἀδριανουπόλεως, ὑπέρτιμε καὶ Ἔξαρχε Αἱμημόντου.

ΑἹΜΟΜΙΞΊΑ, *Incestus concubitus*. Occurrit in Pœnitentiali Joannis jejunatoris, & aliis pœnitentialib. Græcis, in Nomocanone Coteleriano num. 158. 168. (ut Αἱμομοιχεία, num. 159.) In Canonario Joannis Monachi p. 106. 107. &c. Eclogæ Leonis & Constantini Imp. tit. 28. §. 1. & Harmenopulus lib. 6. tit. 4. §. 1. οἱ αἱμομίκται, ἢ γονεῖς πρὸς τέκνα, ἢ ἀδελφοὶ πρὸς ἀδελφὰς, ξίφει τιμωρείσθωσαν. Fabulæ Æsopi Græcobarb. πῶς εἶναι ἀσελγὴς καὶ αἱμομίκτης, νὰ σμίγεται τὴν μάνα του, καὶ τὰς ἀδελφαῖς του. Vide Gloss. Med. Lat. in *Sanguis*.

ἌΙΜΟΟΣ, Ἄμετρος, *Rubus*, Ægyptiis, apud Interpol. Dioscor. c. 619. & Apul. c. 87.

ΑἹΜΌΣΤΑΡΙΣ, *Nerium*, apud Interpol. Dioscor. c. 664.

ΑἾΝΟΙ, *Laudes*, Psalmi scilicet Davidici 148. 149. 150. propter repetitam in iis vocem, Αἰνεῖτε. Passim in libris Ecclesiasticis Græcor.

ΑΙΟΥ͂ΓΑ βίτα, Antidotus sic dicta Myrepso sect. 1. de Antidot. cap. 494. in MS. in edito verò cap. 500. Græcè, inquit ille, νερὸν τῆς ζωῆς, id est, *Aqua vitæ*: Ubi alij ἄγε βίτα, habent. Vide ibi Fuchsium, & ad cap. 500. 511. Aliàs Αἰοῦγα, ut apud Actuarium de Medicamentor. composit. pag. mihi 122. est herba quæ Græcis χαμαιπίτυς dicitur. Ita etiam Ruellius.

ΑἿΡΕΣΙΣ, *Conditio*: Αἱρετικὸς, *conditionalis*, in Basilicis. Vide Cujac. lib. 6. observ. cap. 6.

Αἵρεσις, *Hæresis*, ita definitur à S. Basilio in Epist. 1. ad Amphilochium cap. 1. περὶ τῆς εἰς Θεὸν πίστεως διαφορά. à Balsamone verò in Photij Nomocan. δόξα ἡ τῶν ἀνθρώπων, πρὸς ἀλλήλους μὲν ὁμοφωνούντων, πρὸς δὲ τὴν κοινὴν καὶ εὐαγγελικὴν διαφωνούντων ἔννοιαν, quæ ἡ τῶν αἱρετιζόντων παράνοια vocatur in Epist. 220. ejusdem Photij. Lexicon MS. Cyrilli: Αἵρεσις, ἡ κακόδοξος δόξα.

Αἱρετικὸς, *Hæreticus*. Synodus Constantinopol. I. Can. 6. Αἱρετικοὺς δὲ λέγομεν τούς τε πάλαι τῆς ἐκκλησίας ἀποκηρυχθέντας, καὶ τοὺς μετὰ ταῦτα ἀναθεματισθέντας. Justinianus in Nov. 109. τοὺς τοίνυν τῆς ἀχράντου κοινωνίας κατὰ τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν οὐ μεταλαμβάνοντας παρὰ τῶν ταύτης θεοφιλεστάτων ἱερέων, αἱρετικοὺς δικαίως καλοῦμεν.

καλϛμϐυ. Scholiastes Synopseos Basilic. apud Labeum : αἱρετικοὶ δὲ τοῖς νόμοις καὶ τοῖς κανόσι καλοῦνται, καὶ οἱ τῇ καθολικῇ μὴ κοινωνοῦντες ἐκκλησίᾳ. Νυκτερὶς αἱρετικὴ apud Gregor. Nazianz. ut cæteros omittam. Vide Gloss. med. Lat.

Αἱρετικίζειν, *Hæresim sapere*. Theodorus Prodromus in Carm. εἰς Βαρέα.

> Εἰ μὲν τὸ λεχθὲν αἱρετικίζειν λέγεις.

Αἱρεσιῶται, *Hæretici*, apud S. Ignatium in Epist. ad Philadelph. num. 2. Clementem lib. 2. Constit. Apost. cap. 21. lib. 6. c. 5. 25. Justinum in Dialogo cum Tryphone p. 306. S. Athanasium, continuatorem Theophanis lib. 4. num. 6. Symeon. Logothetam in Michaële Theophili F. num. 3. Nicetam Paphlagon. in Vita Ignatij Patr. Constantinopolit. p. 1189. Athanasium Cydonium in opusc. de separatione Ecclesiæ Romanæ à 4. reliquis Patriarchis, Anonymum in libello de modo quo à Latinis separati primatu exciderint, &c.

ΑΙΡΕΤΟ'Σ δικαστὴς, *Arbiter*. Αἱρετὸν δικαστήριον, *Compromissum*. Basil. Harmenopul. &c.

ΑΪΤΑ'ΝΙΟΝ. Vide Γαϊτάνιον.

Α'ΙΤΗΣΙΣ, *Petitio*. Pars sacræ Liturgiæ, seu potiùs orationum quæ in ea dicuntur & concinuntur. Nam ut ait Nicolaus Cabasilas in Exposit. Missæ cap. 12. ἡ πρὸς Θεὸν ἔνδειξις, Εὐχαριστία ἐστὶ, Δοξολογία, Ἐξομολόγησις, Αἴτησις. *Petitio* autem *Glorificationem* subsequitur. Idem Cabasilas : μετὰ δὲ τὴν δοξολογίαν, εἰσάγει τὴν αἴτησιν, λέγων, Ἐν εἰρήνῃ δεηθῶμεν. Adde cap. 23. Germanus Patr. Constantinopolit. in Mystagog. ὁ Διάκονος, Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. μετὰ δὲ τὴν δοξολογίαν, τὴν αἴτησιν λέγει, &c. Typicum MS. Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 11. καὶ ὁ ἱερεὺς ἐκτενῆ αἴτησιν ποιήσεται, ἀναφωνήσας μετὰ τὰς ἄλλας αἰτήσεις καὶ τὸ, Ἔτι δεόμεθα, &c. Symeon Thessalonicensis de sacris ordinat. cap. 11. ἡ πρώτη εὐχὴ λέγεται, ἧς τελεσθείσης ὁ δεύτερος ἀρχιερεὺς τὰς αἰτήσεις ποιεῖται. Demetrius Gemistus de sacra Patriarchæ Liturgia, MS. ἀνερχόμενος ἐν τῷ ἄμβωνι, ποιεῖ τὴν ἐκτενῆ, καὶ τὰς αἰτήσεις, καὶ μετὰ ἡ κεφαλοκλισία. Adde Euchologium. pag. 535. 545. 546. 556.

ΑΙΦΝΙΔΙΑ'ΖΕΙΝ, *Subitâ irruptione opprimere*, Theophanes an. 9. Justiniani M. καὶ συμβαλὼν αὐτοῖς, ἡττήθη αἰφνιδιασθεὶς ὑπ᾽ αὐτῶν.

ΑΙΏΝ, *Sæculum*, *Vita Sæcularis*, *Mundus*, &c. Joan. Moschus in Limon. cap. 51. μὴ κτησάμενος τί ποτε τοῦ αἰῶνος τούτου, πλὴν σιχαρίου τριχίνου, καὶ σαγίου, καὶ μεσαλείου, καὶ καυκίου ξυλίνου. Vide Gloss. med. Lat. in *Sæculum*.

ΑΙΏΝΙΟΝ, *Sempervivum*, apud Interpol. Dioscor c. 671.

ΑΙΩΝΙΟ'ΤΗΣ, *Æternitas*, titulus Imperatorum compellatorius, in Synodo Calchedon. part. 1. Epist. 30. Vide Filesacum de Idololatria politica.

Α'ΚΑ. Vide Ακία.

Α'ΚΑΘΘΙΝ, *Spina*. Glossæ Græcobarb. Ἄκανθα, ἄκανθα, ἀκάθθιν.

Ακαθθερὸς, *Spinosus*. Eædem Glossæ : ἀγκαθερὸς, εἶδος φυτοῦ ἀκανθώδους, θεωρία ἢ ἰδέα, ἢ εἰκόνα χόρτου ἀκαθθεροῦ.

ΑΚΑΘΗ'ΚΟΥΣΑ διαθήκη, vel ἀκαθηκόντως γινομένη, *Inofficiosum testamentum*, in Basil.

Α'ΚΑ'ΘΙΣΤΟΣ, nempe Κανὼν, sic dictus, quòd à populo, ob Urbem ter servatam ope B. Virginis, per totam noctem stante *sine sessione* caneretur Sabbato in matutinis hebdomadis quintæ jejuniorum. Synaxarion : ἀκάθιστος δὲ εἴρηται, διότι ὀρθοστάδην τότε πᾶς ὁ λαὸς καὶ τὴν νύκτα ἐκείνην τὸν ὕμνον τῇ τοῦ Λόγου μητρὶ ἔμελψαν, καὶ ὅτι ἐν πᾶσι τοῖς ἄλλοις καθῆσθαι ἐξ ἔθους ἔχοντες, ἐν τοῖς παροῦσι τῆς Θεομήτορος ὀρθοὶ πάντες ἀκροώμεθα. Edita est à Combefisio post Historiam Monothelitarum p. 805. Διήγησις ὠφέλιμος ἐκ παλαιᾶς ἱστορίας συλλεγεῖσα, καὶ ἀνάμνησιν δηλοῦσα τοῦ παραδόξως γενομένου θαύματος, ἡνίκα Πέρσαι καὶ βάρβαροι τὴν Βασιλίδα ταύτην πολέμῳ περικυκλώσαντες οἱ καὶ ἀπώλοντο θείας δίκης πειραθέντες· ἡ δὲ πόλις ἀσινὴς συντηρηθεῖσα πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου· ἐτησίως ἔκτοτε ἄδει εὐχαριστήριον· Ἀκάθιστον τὴν ἡμέραν ὀνομάζουσιν. Describitur verò ὕμνος ἀκάθιστος integer in Horologio. Edit. 1535. & seqq. hoc titulo : Ἀκολουθία εἰς τὸν ἀκάθιστον ὕμνον τῆς ὑπερευλογημένης δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, &c. Pachymeres lib. 4. cap. 3. τῶν συνήθων νηστειῶν τελουμένων ἑορτῆς ἀγομένης, ἣν Ἀκάθιστον σύνηθες ὀνομάζειν. Vide Codinum de Offic. aulæ Constantinopolit. cap. 12. numero 10.

Ακάθιστοι, *Vagi*, *instabiles*, in Apophthegm. Patrum in Agathone n. 6.

ΑΚΑΙ'ΡΕΟΣ, pro Ακέραιος, *integer*, *sincerus*, *incolumis*. In Veteribus Gloss. Occurrit non semel in Tacticis Leonis & Constantini Imperat.

Α'ΚΑΙΡΟΣ, *Ruscus*, apud Interpol. Dioscor. cap. 728.

Α'ΚΑΚΙ'Α, Sacculus ex panno purpureo confectus, Codici, seu volumini complicato similis, terrâ vel arenâ plenus, quem Imperator sinistrâ gestabat. Codinus de Offic. aulæ Constantinopolit. cap. 6. num. 27. de Imperatore : τὸν δὲ σταυρὸν ἐν δεξιᾷ φέρει ἀεὶ· ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ βλάτιον κώδικι ἐοικὸς, δεδεμένον μετὰ μανδυλίου· ὃ βλάτιον ἔχει χῶμα ἐντὸς, καὶ καλεῖται Ακακία, ὡς εἴποι μετὰ τὸ τοῦ Βασιλέα ταπεινὸν εἶναι ὡς θνητὸν, καὶ μὴ διὰ τὸ τῆς βασιλείας ὕψος ἐπαίρεσθαι καὶ μεγαλαυχεῖν. Symeon Thessalon. μετὰ τὸ λαβεῖν τὸν σταυρὸν εἰς δεῖγμα τῆς εὐσεβείας, καὶ τὴν ἀκακίαν, ὅπερ χοῦς ἐστὶν, σημαίνων τὸ φθαρτὸν τῆς ἀρχῆς, καὶ τὴν ἐκ τούτου ταπείνωσιν. Vide Dissertationem nostram de Nomismatibus inferioris ævi, n. 12. 13.

ΑΚΑΚΙΑ'ΡΗΣ, *Homo expers malitiæ*, *vir probus*, *minimè malus*. Glossæ Græcobarb. Ακακίτης, ἀκακιάρης, ὅπου δὲν ἔχει καμίαν κακίαν ἀπὸ μέσα του.

ΑΚΑΜΑ'ΤΗΣ, *Negligens*, Αμελὴς, in Corona pretiosa. Alibi : ἀκαμάτης, *ignavus*, ἄπρακτος. Ακαμασία, *ignavia*, ἀπραξία, ibidem.

ΑΚΑΜΩΤΟ'Σ. Vide in Κάμνειν.

ΑΚΑΝΕΙ͂Ν, *Sufficere*. Glossæ Græcobarb. ἀρκεῖν, τὸ ἱκανὸν καὶ ὠφέλιμον, ἐκεῖνο ὁ ἀκανεῖ.

ΑΚΑΝΕΤΟ'Σ, *Idoneus*, *sufficiens*, ἐπαρκὴς, ἱκανός.

ΑΚΑΝΕΤΑ, *Sufficienter*, *satis supérque*, *sat*, *idoneè*. αὐτάρκως, ἱκανῶς, ἅδην. Glossæ Græcobarb. ἅλις, ἱκανῶς, πλῆρες, ἀκανετά. Rursum : ἀρκετῶς ἔχει, αὐταρκετὰ καὶ ἀκανετά ἐνι.

ΑΚΑΝΘΙΣΤΟ'ΠΙΑ, *Acanthum*, apud interpol. Dioscorid. cap. 424.

Α'ΚΑΝΘΙ'ΩΝ ἐπίγειος, ὁ χερσαῖος ἐχῖνος, ἢ ὁ Ακανθόχοιρος. Ita Glossæ Jatricæ MSS. Neophyti. *Echinus terrestris*.

Α'ΚΑΝΘΟ'ΧΟΙΡΟΣ, *Echinus*, Εχῖνος, in Corona pretiosa. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

> Εχῖνος, πολυώνυμος, ζῶον, καὶ εἶδος χύτρας,
> Ὅτε μὲν ἀκανθόχοιρος, ὅτε ὁ γαστὴρ, καὶ πόλις.

ΑΚΑΡΔΟΣ, pro ἀκάρδιος, *Timidus*, περίφοβος, ἄνανδρος.

Α'ΚΑΡΤΕ'ΡΕΙΝ, *Sufferre*, ἀνέχειν, ὑφίστασθαι, pro καρτερεῖν. Corona pretiosa : ἀκαρτέρει, *Expecta*. ἀνάμενον.

ἀνάμεινον. Fabulæ Æsopi Græcobarb. ἂν ἀπὸ τῶρα ἐμπρὸς με ἴδοις νὰ κομίσαι κάτω, μηδὲν ἀκαρτερήσεις τὸ γάμον.

ἈΚΑΤΆΔΕΚΤΟΣ, *Immitis*, ἀμείλικτος, in Corona pretiosa.

ἈΚΑΤΑΛΊΔΑ, *Iuniperus*, Interpolatori Dioscorid. c.86.

ἈΚΑΤΊΣ. Vide in Κυβαρίς.

ἈΚΑΥΣΤΩΣΙΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶ λεύκωσις. Vide in hac voce.

ἌΚΕΝΑ, mensuræ species. Heronis Isagogæ MSS. τὸ πλέθρον ἔχει ἄκενας ι. πήχεις ξϛω. πόδας φιλεταιρίους μρ. Ἰταλικοὺς δὲ ρκ. ἡ δὲ ἄκενα ἔχει πόδας φιλεταιρίους ι. ἤτοι δρξ. Vide Gloss. med. Latin. in *Acra*.

ἌΚΕΣΣΑ. Vide Ἄγεσα.

ἈΚΈΦΑΛΟΙ, Hæretici sic dicti, qui scilicet non receperunt Zenonis Henoticon. Leontius de sectis: Ἀκέφαλοι ἐλέγοντο, διότι τῷ Πατριάρχῃ αὐτῶν μὴ ἀκολουθήσαντες καθ' ἑαυτοὺς ἐκοινώνουν. Agunt de iis Concilium Calchedonense passim, Libellus Mariani Archimandritæ in Synodo Constantinopolit. sub Mena p.21. VI.Synod. act.11. VII.Synod.act.1. ex Vita S. Sabæ, Concil. Hispal. II. cap. 12. Liberat. Diacon. in Breviario, c. 9. sub fin. Joan. Moschus Limon. c.188. 213. Justinianus in Nov. 114. 119. Isidor. lib. 8. Orig. cap.3. Nicephor. Callist. lib. 17. cap. 7. 8. lib. 18. cap. 45. Timotheus Presbyter, de iis qui accedunt ad Ecclesiam. Photius Cod. 225. 231. Theophanes Cerameus Homil. 55.

ἈΚΗΔΊΑ, *Acedia*. Vita S. Syncleticæ n. 40. ἐμβάλλει γὰρ καὶ αὐτὸς λύπην ἀλογίας μεστὴν, ὅπερ καὶ ἀκηδίαν πρός τινων ὠνόμασαι. Vide Hœschelium ad Vitam S Antonij scriptam à S. Athanasio p. 130. & Gloss. Med. Lat. in *Acedia*.

ἈΚΗΚΊΔΑ, Ἀκικίδα, pro κηκὶς, *Galla*.

ἈΚΊΑ, *Manipulus*, *acies*, seu potiùs *ordo* ac *linea militum aliorum post alios stantium à fronte ad tergum*. Anonymus: λόχος, καὶ στίχος, καὶ ἀκία, καὶ κοντουβέρνιον, ταὐτόν ἐστι. Id omnino adstruit Leo Imp. in Tactic. cap. 4. §. 70. τὸ γὰρ τῶν ις'. ἀνδρῶν ἀκίαν λόχον ἐκάλουν οἱ παλαιοί. §. 33. φυλακὰς τῶν ἀκίων, ἤγουν τῶν κατὰ τὸ πάχος τῆς παραλάξεως ὀρδίνων, οἱ καὶ δεκαρχίαι καλοῦνται. §. 35. τῶν δὲ τοιαύτην ἐπιλογὴν καὶ ὀρδινεύσιν ποιεῖσθαι ἐν τοῖς κοντουβερνίοις, τελέσιν ἐν τῶν ἀκίαις. §. 6. ὁ γὰρ ἔσχατος τῆς ὅλης στίχου, ἤγουν τῆς ἀκίας. Adde §. 12. 13. 33. 56. 65. 69. cap. 6. §. 26. cap.7. §. 16. 29. 48. 58. cap. 9. §. 77. cap. 12. §.116. 120. cap.14. §. 64. 69. 74. Mauricius lib.1. cap.5. καὶ τότε τοὺς φύλακας τῶν ἀκιῶν, δύο ὑπὲρ ἑκάστης ἀκίας, ὡς γίνεσθαι τοὺς ἐπιλέκτους ἑκάστης ἀκίας ἄνδρας διακοσίους, καὶ τοὺς ἀπονέμοντας ὀρδινεῦσαι εἰς ἀκίας, παλαιοὺς τε καὶ νέους. Suprà dixit, ὀρδινεῦσαι ἤτοι διανέμαι εἰς κοντουβέρνια. Infrà: χρὴ τῶν τοιαύτην ἐπιλογὴν καὶ ὀρδινατίονα ποιεῖσθαι ἐν τοῖς κοντουβερνίοις, τελέσιν ἐν τῶν ἀκίαις. Ita usurpat lib. 7. cap.17. lib 12. p.294. 311. &c. Vide Salmasium de Militia Rom. p.104.

Ἄκα, in Glossis Græcobarb. τὸ ὀξὺ καὶ ἄκρον τῆς φάλαγγος.

ἈΚΙΔΟΎΚΤΟΣ, *Aquæductus*, Ἀγωγὸς. Theophanes p.424. συνεξῆλθεν πάλιν ἡ Προκοπία αὐγοῦστα ἕως τοῦ Ἀκιδούκτου, πλησίον Ἡρακλείας. Ubi Auctor incertus post eundem Theophanem p.429. habet, ἐξῆλθεν ἕως τ' Ἀκιδούκτου.

ἈΚΙΔΩΤΌΝ, *Poterium*, apud Interpol. Dioscor. c.422.

ἈΚΙΛΆΚΑ, *Aria*, *arbor*. Petr. Bellon. lib.1. observ.cap.42.

ἈΚΙΝΌΠΟΔΑ, Frutex Aspalatho similis, apud Cretenses. Vide Petr.Bellon.lib.1.observ. cap.18.

ἈΚΙΤΟΥ'ΖΟΣ, *Acetosus*, apud Myrepsum sect.8. cap.67.

ἈΚΙΝΤΖΊΔΕΣ, *Cursores*, Turcis: quibus *Ackin* est Excursio: dicuntur etiam *Akenzij*. Ducas Hist. cap.28. p.105. στέλλει οὖν ἐν ἐκείνῳ τῷ ἔτει ἀκιντζίδας ἐν Βλαχίᾳ καὶ ἐν Σερβίᾳ, δεικνύων τὴν ἀνάρρησιν αὐτοῦ. Vide Ἀκκὴν.

ἈΚΚΑΟΦΌΡΟΙ, Hæretici, qui & ὑδροπαραστάται dicti, quòd aquam in sacrificio duntaxat offerrent: ἀντὶ οἴνου τὸ ὕδωρ τῷ Θεῷ προσφέρουσιν, ut est apud Timotheum presbyt. de hæret. Unde Combefisius vocem confictam putat ex *aqua*, Latinâ & Græca, proindeque legendum esse Ἀκκαφόροι.

ἌΚΚΕΠΤΑ, *Accepta*. S. Ignatius in Epist. ad Polycarpum, num. 6. Τὰ δεπόσιτα ὑμῶν, τὰ ἔργα ὑμῶν, ἵνα τὰ ἄκκεπτα ὑμῶν, ἄξια κομίσηθε.

ἈΚΚΉΝ, *Ackin*, vox præconis, vel sonitus Tubicinis, quo apud Turcas singuli ad expeditionem militarem contra Christianos cientur ac evocantur. Ducas Hist. cap. 23. εἰ δὲ κατὰ Χριστιανῶν τι χρὴ καὶ λέγειν· καὶ εἰ μόνον τὴν τοῦ κήρυκος φωνὴν ἀκούσωσι, ὡς πρὸς ἐπιδρομὴν, ὃ καλεῖται κατὰ τὴν αὐτῶν γλῶτταν Ἀκκὴν, τότε πάντες χύδην, καὶ ὡς ποταμὸς ῥέων, αὐτόκλητοι ἀνὴρ βαλαντίῳ καὶ πήραις οἱ πλεῖστοι, καὶ αἰχμῶν, καὶ ἀκινάκων, ἕτεροι πεζοὶ τὴν πορείαν μυριαρίθμους παρεμβολὰς στοιχήσαντες, θέουσιν, οὐκ ἄλλο οἱ πλείονες, ἀλλ' οἱ ῥόπαλον τῇ ἑκάστου χειρὶ, καὶ κατὰ τῶν Χριστιανῶν ὁρμῶντες ὡς πρόβατα τούτους ἐζώγρων.

ἈΚΚΎΣΗΤΟΝ, *Alyssum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 511.

ἈΚΛΗΛΟΥΆΡΔΙ, ἐλχρὺβ, μελίλωτον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Melilotum*.

ἈΚΛΊΔΑ. Vide in Λάγκη.

ἈΚΛΗΡΊΖΕΙΝ, pro ἐκκληρίζειν, *sortem* seu *hæreditatem alicui auferre*. Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

> Καὶ εἴδετε, ἀκούσετε τοὺς τιμίους Μωραΐτες,
> Τὸ πῶς με ἀκληρίσασιν, καὶ εὐγάλαν με ἀπαυτό.
> Καὶ θλίβομαι ἐντρέπομε, πικρίαν μεγάλην ἔχω.

ἈΚΛΟΥΘΕΙ͂Ν, pro ἀκολουθεῖν, *sequi*. Glossæ Glossæ Græcobarb. ἀκολουθεῖν, νὰ ἀκλουθᾶ. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

> Ποῦ εἶναι αἱ βαγίτζες, αἱ πολὲς, καὶ ἡ Σκλάβες π' ἀκλουθοῦσαν.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Ὅλες τὲς ἀποκρίθησαν ἂς κατεβοδοθοῦμεν,
> Ναπᾶς, Κυρᾶ, σοπήτη συ, καὶ ἡμεῖς νας ἀκλουθοῦμεν.

Ἀκλουθητικὰ, *Consequenter*. Glossæ Græcobarb. ἅμα καὶ ἐπακολούθως, ἀντάμα καὶ ἀκλουθητικά.

ἈΚΟΊΜΗΤΑ, *Lumina quæ in Ecclesia continuò ardent*. Ἀκοίμητος λυχνοκαΐα, apud Theophanem Cerameum Homil. 55. ἀκοίμητον φῶς, apud Pachymerem lib. 2. Hist. Anonymus de locis Hierosol. cap.5. καὶ κρέμανται κανδήλαι τέσσαρες ἀκοίμητοι. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: ἐπιτελεῦντος αὐτοῦ ποτὲ τὸ κανόνα ἐν τῷ μοναστηρίῳ, ἐσβέσθη ἡ ἀκοίμητος κανδήλα, &c. ἄσβεστα vocant alij. κανδήλα ἄσβεστος, apud Cyrillum in Vita S. Euthymij, Anastasium Monachum de Patribus Sinaïtis. Et Moschum in Limonario, in Synodo VII. act.5. pag. 384. &c. κοίμησιν κανδήλας dixit Sophronius Patr. Hierosol.Homil.in SS. Cyrum & Joannem: αὐτὸς δὲ μετὰ τὴν κοίμησιν τῆς κανδήλας, λαμβάνει τὸ ἔλαιον, &c.

ἈΚΟΊΜΗΤΟΙ, Ita dicti Græcis Monachi, in quorum monasteriis divinum officium noctu diúque, nullo interposito cessationis intervallo, celebrabatur & cantabatur, divisâ in hunc finê in tres turmas Monachorum sodalitate, ita ut peracto à priore turm in Ecclesia officio, secunda, & mox tertia succederet, sicque nullâ horâ Ecclesia à laudibus & canticis vacaret. De iis copiosè egimus in Glossar. a

scrip

script. med. Latin. in V. *Acœmeti*, & in Constantinop. Christ. lib.4. sect. 8. n. 2. Vita S. Marcelli Archimandritæ MS. ὕστερον δὲ καὶ πρὸς αὐτῷ τοῦ Πόντου στόματι σεμνὸν ἱδρύεται φροντιστήριον, καὶ νόμον εἰσάγει καινὸν μὲν, ἀλλὰ τοῦ ἀπαντάχου κάλλιστον, μηδέποτε τὸν εἰς Θεὸν ὕμνων τὸ συνεχὲς διακόπτεσθαι, ἀλλὰ τῇ κατὰ διαδοχὴν τῶν λειτουργούντων ὑπαλλαγῇ, τὴν ἀσίγητον ταύτην καὶ ἄπαυστον τῷ δεσπότῃ περιποιεῖσθαι δοξολογίαν.

ΑΚΟΙΝΏΝΗΤΟΣ. Vide in Κοινωνικὸς.

ἈΚΟΛΟΥΘΊΑ, *Preces ipsæ & officia Ecclesiastica*, sic dicta, inquit Goarus, quòd eorum partes bene disposito & ordinato nexu inter se cohæreant, séque consequantur. Isaac Invectiva 2.in Armenios: καὶ ψάλλουσι Ευαγγελισμοῦ ἀκολουθίαν, &c. suprà, τάξιν εὐαγγελισμοῦ dixit. Vide Nomocanonem Cotelerianum n.86. 120. 149. 408. 410. Euchologium, & cæteros libros Ecclesiasticos.

ΑΚΌΛΟΥΘΟΣ, *Acolythus*, Proximus Hypodiaconatui gradus, uti observatum in Gloss. med. Lat. Vide Justinian. in Nov. 59. cap. 1.3. &c.

ΑΚΌΛΟΥΘΟΙ, dicti Græcis Byzantinis *Varangorum Duces*, seu qui Βαράγγων Cohorti, Custodiæ Palatij & Imperatoris addictæ, præfecti erant, qui inde inter Palatij officiales recensentur à Codino cap.1. n.51. & c.5. n.71. ubi hæc de illius munere & nomenclatura: ὁ Ἀκόλουθος εὑρίσκεται μετὰ ἐνόχου τῶν Βαράγγων, ἀκολουθεῖ δὲ τῷ Βασιλεῖ ἔμπροσθεν αὐτοῦ· διά τοι τοῦτο καὶ Ἀκόλουθος λέγεται. Scylitzes in Monomacho: διὸ καὶ κατὰ σπουδὴν ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀκόλουθον Μιχαὴλ μεταπεμψάμενος ἐκ τῆς ἑσπέρας ἐς Ἰβηρίαν ἐκπέμπει· ὃς ἐκεῖ γενόμενος, καὶ τοὺς διεσπαρμένους ἔν τε Χαλδίᾳ καὶ Ἰβηρίᾳ Φράγγους καὶ Βαράγγους ἀγηοχώς, κωλύειν ὑπήγετο τὸν ἐνόντα τρόπον τὰς ἐκδρομὰς τοῦ Σουλτάνου. Idem p. 787. στέλλεται δὲ καὶ τοῦ παντὸς ἡγεμὼν στρατοῦ Μιχαὴλ Πατρίκιος ὁ Ἀκόλουθος. Cinnamus lib.2. num. 16. ἔσταλται τοίνυν ὁ τὸ τοῦ Ἀκολούθου εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν λειτούργημα ἐκπληρῶν. Idem πελεκυφόρων ἐξάρχων dicitur lib.3. Annæ verò Comnenæ p.195. ἄρχων Βαραγγίας.

ΑΚΟΜΑΔΑΡΟΥΝ, Michaël Cerularius in Edicto de projecto Pittacio: de Græcis: μήτε τῇ γραφῇ προσέχειν ἐθέλοντες, ἢ οὐκ ἀκομαδαρώσετέ τε, φησὶ τοὺς πώγωνας ἡμῶν, οὔτε μὴν ἐννοεῖν ὅλως βουλόμενοι ὅτι γυναιξὶν εὐπρεπὲς τοῦτο ὁ κτίσας, ἐποίησε Θεὸς, ἀνδράσι δὲ ἀνάρμοστον ἐδικαίωσεν, &c. quæ sic vertit Allatius: *neque scripturæ animum advertere volentes, quæ ne deglabretis, ait, menta vestra, &c. ex* κόμην δέρειν, *comam vellicare, nudare.*

ΑΚΌΜΗΤΟΝ, in Gloss. MSS. Neophyti, ἡ ἀγρία ἶρις, *Iris silvestris.*

ΑΚΌΜΙ, Ακομὴ, *Præterea, etiam, quinetiam, quoque*, προσέτι, ἔτι δὲ, ἀλλὰ καὶ. Ακόμι καὶ τώρα, *etiamnum*, ἔτι καὶ νῦν, εἰσέτι. Ακόμι τίποτες. Ἀκόμα, *nihildum, nondum*, οὐδέπω, μήπω. Glossæ Græcobarb. ἔστι δὲ καὶ κογχυλίου γένος, ἔνι ἀκομὴ καὶ γενεὰ κογχυλίου. Alibi: ἀκμὴν, ἔτι, ἀκομή. Historia Apollonij Tyrij:

Κ' ἦβρεν ἀκόμι τὸν χορὸν που τούπασιν κ' ἐκράτη.

ἈΚΟΝΑΚΊΑ, Cardui species, quam Græci Ἄκανον vocant. Petr. Bellon. lib.1. observ. cap.18.

ΑΚΟΝΕΎΓΕΙΝ, *Diversari*, Σταθμένειν.

ΑΚΟΝΕΎΕΙΝ, *Diversari, Divertere*, καταλύειν, κατάγεσθαι.

ΑΚΌΝΗ, *Coticula plana terendis Collyriis*, ut est apud Plinium lib. 36. cap. 8. Epiphanius Cyprius de Topazio: τριβόμενος ἐν ἰατρικῇ ἀκόνῃ, οὐκ ἐρυθρὸν ἀποδίδωσι κατὰ τὸ χρῶμα τὸ γλοιόν. Ita hanc vocem usurpare Theophrastum observat Salmasius.

ΑΚΌΡΔΙΣΤΟΣ, *Incontentus, Relaxatus*, ἀνέκτατος, κεχαλασμένος.

ΑΚΌΡΠΩΤΑ. Vide in Κόρπος.

ΑΚΟΣΜΈΝΟΣ, Ηκουσμένος, *Celebris.* In Turcogr. Crusij p.208.

ἊΚΟΥ, Ἄκουτον, *En, Ecce*, ἰδοὺ, ἤνιδε, ἠνὶ, ἴδε.

ἈΚΟΥΒΊΑ, Prophetis, *Coniza*, apud Interpol. Dioscor. cap. 541.

ἈΚΟΎΓΕΙΝ, pro Ακούειν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

Ὅλοι ἔστεκαν κιακούγαν την τὸ τάρχησε νὰ λέγῃ.

Et lib.12.

εἴτις τὸν ἤκουγε, λέγε ἀγγελοπούλα ἔναι.

Vide Fabulas Æsopi Græcobarb. p.65. 82.

ἈΚΟΥΚΑΤΑΜΊΟΝ. Antiquitat. Constantinopolit. Lambecianæ, ubi de Bove in quem conjiciebantur, ut aiunt, Martyres à Juliano Apostata: καὶ μετὰ τὸ καυθῆναι τὸν Φωκᾶν, ὑπὸ Ηρακλείου χωνευθῆναι τὸν βοῦν ἀκουκαταμίον, καὶ εἰς τὸν Πόντον περάσαι ἕνεκεν στρατολογίας· ἦν δὲ τὸ κουκάτον τὸ ἐν τῷ Πόντῳ σταθμῶν τοῦ ἀργυρίου κδʹ. διὰ τὸ εἶναι αὐτὸ χυτόν, ὅπερ καὶ ἐνταῦθα σώζεται ἕως τῆς σήμερον τοῖς ὁρῶσιν εἰς λευκὰ χωνευτὰ σκυθρωπὰ πάνυ. quæ verba mendo non carent.

ΑΚΟΥΜΒΊΖΕΙΝ, Ακουμβεῖν, *Accumbere, incumbere, Reclinare.* Suidas: ἀπερείδομαι τὸν πόνον, ἀντὶ τοῦ ἀποτίθημι. Ακουμβίζω, καὶ ἀπερείσασθαι, Rursum: Απηρείσατο, ἠκούμβιζεν, &c. Glossæ MSS. ἐπερειδόμενος, ἐστηριζόμενος, ἀκουμβῶν. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 930. Ακούμβω, τὸ ἀντιπίπτω, παρὰ Ρωμαίοις, ὅθεν καὶ τὰ ἀκούμβιτα. Zacharias Pap. lib. 3. Dial. cap. 1. ἡνίκα γὰρ ὁ Ρὴξ ἐπὶ τῷ ἀριστῆσαι ἠκούμβησεν, ubi Gregorius M. *Dum Rex ad prandendum discubuit.* Utitur præterea cap 5. Antiquitates Constantinopolit. MSS. τὸ δὲ κλίσμα ἠκούμβιζεν εἰς τὸ χερσαῖον τεῖχος. Joannes Cantacuzenus lib.3. Hist. cap.53. εἰ δὴ ἴσως συμβαίη διαφορά τις καὶ διένεξις ἀνὰ μέσον ἀμφοτέρων, ἀκουμβίζῃ τὰ περὶ τούτου εἰς βασιλείαν μου. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. καὶ πᾶν πολεμικὸν ὄργανον ἔφερον ἀνὰ χεῖρας, καὶ ἠκούμβησαν εἰς τὰ τείχη, ἔθηκαν σκάλας, ἀνέβαιναν εἰς τὸ κάστρον.

Ἀκούμβισμα, *Fulcrum.* Glossæ Græcobarb. ἀνάβυξις, ἔρεισμα, ἀκούμβισμα, κουμπισμία. Nicetas in Andronico lib. 2. ex Cod. Græcobarb. στόμα παρὰ πάσης τῆς συγκλήτου τοῦ Ανδρονίκου καλούμενος, καὶ σύμβουλον καὶ ἀκούμβισμα τοῦτον ἔχων Ανδρόνικος. In Alexio lib.3. num.1. ἀκούμβισμα καὶ ὁσπίτιον ἀφρόντιστον. Ubi Cod. al. οἰκητήριον. Auctor Etymologici: τραπεζοποιὸς, ὁ περὶ τὸ συμπόσιον πάντων ἐπιμελούμενος, τραπεζῶν, σκευῶν ἀκουμβισμάτων. Vide Alexium Aristenum in Synopsi Canon. p. 688. 703. Ἐπακουμβίζειν, eâdem notione. Suidas in Etymologico: Σκήπτω, ἐπακουμβίζω. Hero in Parecbol. καμελαύκιον Αρκαδικὸν περιβαλλόμενος, καὶ ῥάβδῳ ἐπιστηριζόμενος, καὶ ἐπακουμβίζων, εἶπεν, &c. Historia MS. Bertrandi Romani:

Ἐπακουμβίζων γόνατον πρὸς τῆς χειρὸς.

Moschion de Morbis mulierum cap. 51. ἐξ ὧν αἱ δύο εἰς τὰ δεξιὰ καὶ τὰ ἀριστερὰ πλάγια στῆναι ὀφείλουσιν, ἐφ' ἃς ἐπακουμβίσαι ὀφείλει. Συνακουμβίζειν, unà *accumbere.* Nilus Monachus lib. 3. Epist.92. διορθούμενος τοὺς ἐν τοῖς δειπνιστηρίοις .... εἰωθότας, καὶ τὴν μετάληψιν τῶν συνακουμβισάντων τῇ αὐτοῦ ἐνδόξῳ παραρτύων σοφίᾳ.

Ακουμβιστήριον ξύλον, *Scipio, baculus.* Nicetas in Manuele lib.4. num.2. τὸν γὰρ σκίπωνα ᾧ ἦν βακτηρευόμενος. Ubi Cod. Barbarogr. ἀκουμβιστήριον ξύλον.

Ακούμβα, Ακουμβιτικὸς. Cyrillus in Lexico: ὑπεριστικὴν, ἀκουμβιτικὴν, ἢ ἀκούμβαν.

Ακουμπίζειν. Glossæ Græcobarb. λέγεται καὶ εἰς κάποιον κοντὸν, ὁ ὁποῖος ἀκουμπίζει δύο βακτηρίαις. Nicolaüs Lucanus in Iliade Græcobarb. lib.7.

Καὶ ἀκωμπίσας τὴν ἀσπίδα, εἰς τὴν γῆν κάμνει νὰ πέσει.
Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ πᾶσα ἀξία στὸ σπήθη του νὰ πιένῃ ἀκουμπίζει.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.3. extr.

Ἀκούμπησε τὰ στήθη της ἄνω εἰς παρεθύρην.

Idem lib. 9.

Κιαπάνου τοῦ ἀκούμπησε τὴν κεφαλὴν τ' Αρκήτα.

Απακουμπίζειν, apud Portium, σκήπτειν, ἐρείδειν, στηρίζειν. Ηποκούμπι, *Fulcimentum*, χάραξ, ἡ ἀντιστύλη τῆς ἀμπέλου. Historia Apollonij Tyrij:

Πολλὴν λογάρην τ' ἄφηκεν γιαχζίαν ἐδοκήθου.
Καὶ νάχεις ἀποκούμπιον σου τὴν γιὰ τὴν ζώην σου.

Κουμβίζειν, Κουμπίζειν, Κουμπεῖν, pro Ακουμβίζειν. Nicetas in Man. lib.4. τὸ γὰρ σκίπωνα, ᾧ τὴν κουμβιζόμενος, ὡς καχεξίᾳ δῆθεν παλαιῶν, σκολαιῶς ἀνασὰς τῇ γῇ προσεέρησε. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7.

Ποῖσε εἰς τὲς ἀγκάλαις μου ἐκεῖνος νὰ κουμπήσῃ.

Rursum:

Καὶ τὴν ζωὴν τ' ἔδασχνε του μέλη νὰ κουμπήσῃ.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ελένη ὅταν ἔφυγες μωρὴ ἀπὸ τὸ χωρίον,
Καὶ κεῖ πῆγες καὶ κούμπησες εἰς τὸ πολυϊκαρίον.

Ἀκούβιτον, *Accubitum*. Glossæ MSS. ἀκούμβιτα, στρωμναὶ μαλακαὶ εἰς ὕψος ἡρμέναι· αὗται δὲ τρυφῆς καὶ βλακίας εἰσίν. ἡ λέξις Ρωμαϊκή· Ακούμβω, τὸ ἀναπίπτω. Concil. Laodicenum can. 28. οὐ δεῖ ἐν τοῖς κυριακοῖς, ἢ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τὰς λεγομένας ἀγάπας ποιεῖν, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ ἐσθίειν, καὶ ἀκούβιτα στρωννύειν. Eadem habet Synodus Trullana cap. 74. Ubi Scholiastes: ἀκούβιτα στρωμνὰς μεγάλας λέγει, κατὰ Λατίνους. Athanasius, seu quivis alius, de imagine Berytensi: Χριστιανὸς ἔλαβε κελλίον ἐν οἰκίῳ παρά τινος, ἐν ᾧ κατοικῶν ἄντικρυς τοῦ ἀκουβίτου αὐτοῦ, ἐποίησεν εἰκόνα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Accubitus*, & nostram Constantinopolin Christianam lib.2. cap. 6. ubi de Tribunali XIX. *accubituum* agimus.

ΑΚΟΥ'ΡΑΣΤΟΣ, *Indefatigabilis*, *indefessus*, ἀκαταπόνητος, ἀκάματος, ἀκοπίαστος.

ΑΚΟΥΤΙ'Α, *Acutia febrium*, seu *febres acutæ*. Nicolaus Myrepsus sect.1.cap.86. in Cod.MS.al.88. Ἀντίδοτος ἡ διὰ δαμασκηνῶν, πρὸς πυρέτους ὀξεῖς καὶ καυσώδεις, τοὺς καὶ ἐπονομαζομένους παρ' Ἰταλῶν, Ακουτία πυρετῶν, &c. Ita cap.202. seu 204. Vide Gloss. med. Lat. in *Acuta*.

ἌΚΟΥΤΟΝ, *En*, *Ecce*, Ἰδοὺ, Ἤνιδε.

ΑΚΡΑ, *Collis*, quomodo Urbis Constantinopolitanæ Colles vocat Anonymus in Paraphrasi oraculorum Leonis Imp. initio: περὶ τοῦ θρυλλουμένου πλωχοῦ καὶ ἐκλέκτου βασιλέως τοῦ γνωστοῦ καὶ ἀγνώστου, τοῦ κατοικοῦντος ἐν τῇ πρώτῃ ἄκρᾳ τοῦ Βυζαντίδος. Infrà: κατοικῶν ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ Βυζαντίδος.

ΑΚΡΑ'ΝΙΟΝ. Vide in Κέμαρον.

ΑΚΡΑΤΑ'ΡΙΟΝ, *Mericulum*. Ἄκρατον, *Merum*. Gloss. Gr. Lat.

ἈΚΡΙΒΟ'Σ, *Carus*, *Amicus*, φίλος, προσφιλής. Ita Portius. At in Corona Pretiosa exponitur *avarus*, φιλάργυρος, ut Ακρίβεια, *penuria*, σιτοδεία.

ΑΚΡΙΝΟ'Σ, *Extremus*, Ακρὸς, Ἔσχατος.

ΑΚΡΑΤΟΠΩ'ΛΙΟΝ, *Meritorium*, In Basilic. lib.16. tit.1. §. 13. & alibi.

ΑΚΡΟΑΣΙΣ, secundus gradus pœnitentium, quibus concessum erat audire Homilias Episcoporum, & lectiones in Ecclesia. Canones S. Gregorij Thaumaturgi can.11. ἡ ἀκρόασις ἔνδοθι τῆς πύλης, ἐν τῷ νάρθηκι, ἔνθα ἑστάναι χρὴ τὸν ἡμαρτηκότα ἕως τῶν κατηχουμένων, καὶ ἐντεῦθεν ἐξέρχεσθαι. Ακούων γὰρ, φησὶ, τῶν γραφῶν καὶ τῆς διδασκαλίας ἐκβαλλέσθω, καὶ μὴ ἀξιούσθω προσευχῆς. In Concilio Antiocheno I. can.2. τῶν ἱερῶν γραφῶν ἀκούοντας, μὴ κοινωνοῦντας δὲ εὐχῆς ἅμα τῷ λαῷ. Adde Concil. Nicænum I. can.12. S.Basilius in Epist. 1. ad Amphilochium, can. 4. δεῖ δὲ μὴ πάντη αὐτοὺς ἀπείργειν τῆς ἐκκλησίας, ἀλλ' ἀκροάσεως αὐτοὺς ἀξιοῦν ἐν δύο που ἔτεσιν, ἢ τρισί. μετὰ ταῦτα ἐπιτρέπειν συστήκειν μὲν, τῆς δὲ κοινωνίας τοῦ ἀγαθοῦ ἀπέχεσθαι. Can. 56. μετὰ δὲ δ΄. ἔτη, εἰς τοὺς ἀκροωμένους δεχθήσεται. Adde can. 56. 57. 58. 59. 61. 64. 75. 77. 81. 82. 83. Gregorius Nyssenus in Epist. ad Letoium: ἐν τρισὶ μὲν ἔτεσι καθόλου τῆς εὐχῆς ἀποβλήτους εἶναι· ἐν τρισὶ δὲ τῆς ἀκροάσεως μετέχειν μόνης, &c. Infrà: ἀλλὰ δὲ τοσαῦτα ἔτη ἐν τῇ ἀκροάσει παραμεῖναι, μόνον τῶν διδασκάλων, καὶ τῆς τῶν γραφῶν ἀκροάσεως ἀξιούμενον. Sed hæc ab aliis passim collecta, præsertim ab Allatio in Dissertat. de Narthece veteris Eccl. p.31. & seqq.

Ακροώμενοι, dicti qui ἐν ἀκροάσει erant, seu in secundo gradu pœnitentium: nam alij erant à Catechumenis: Clemens lib. 8. Constit. Apostol. cap. 12. καὶ εὐθὺς ὁ διάκονος λέγῃ, Μήτις τῶν κατηχουμένων, μήτις τῶν ἀκροωμένων, μήτις τῶν ἀπίστων, μήτις τῶν ἑτεροδόξων, &c. iis igitur, ut dixi, intra Ecclesiam concessum erat audire Homilias Episcoporum & Lectiones, deinde ex ea pellebantur, cùm nec mysteriis Liturgicis interesse, nec precum esse participes liceret, consistebántque interim in Narthece, qui eorum locus erat. Neque enim in eo divinis scripturis audiendis vacabant, sed in Ecclesia, licèt id velle videantur Conciliorum Græci interpretes, Zonaras & Alexius Aristenus in can. 11. & 14. Concilij Nicæni, Matthæus Blastares & alij. Verba Concilij can. 11. sunt, τρία ἔτη ἐν ἀκροωμένοις ποιήσουσιν οἱ πιστοί. & can. 14. περὶ τῶν κατηχουμένων καὶ παραπεσόντων ἔδοξε τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ συνόδῳ, ὥστε τριῶν ἐτῶν αὐτοὺς ἀκροωμένους μόνον, μετὰ ταῦτα εὔχεσθαι μετὰ τῶν κατηχουμένων. Concil. Laodic. can.5. περὶ τοῦ μὴ δεῖν τὰς χειροτονίας ἐπὶ παρουσίᾳ ἀκροωμένων γίνεσθαι.

ΑΚΡΟΑΤΑΙ', *Auditores*, *qui causis cognoscendis præsunt*, IC. Græcis.

ΑΚΡΟΑΤΗ'ΡΙΟΝ, *Auditorium*, locus ubi causæ audiuntur, & cognoscuntur à judicibus, ut θεῖον ἀκροατήριον, *Auditorium principis*, ubi quid cognoscit, definit, decernit. Novella Justin. 21. cap. 1. εἰ καὶ ἐν σχήματι θείου ἀκροατηρίου λέγοιντο. Ita in Nov. 27. c.1. & alibi passim.

ΑΚΡΟΑΤΗ'ΡΙΟΝ, *Auditorium*, pars ædis sacræ, Synodus Calchedonensis act.14. κληθεὶς ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ κατὰ Αντιόχειαν συνελθούσῃ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ. Eustachius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopolit. num. 37. συναχθέντες καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸ ἀκροατήριον, ἐμελέτησαν κενὰ καὶ μάταια κατὰ τοῦ κυρίου, καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ. Vide Gloss. med. Latin. in V. *Auditorium*.

ΑΚΡΟ'ΒΡΑΣΤΡΟΝ, *cibi species leviter bullita*, pro ἀκρόβραστον. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

Καὶ δεύτερον ἀκρόβραστον μαζὶ μ' ἀφβελισμένον.

ΑΚΡΟΒΗΜΑΤΙΖΕΙΝ, in Glossis Græcobarb. ἐπ' ἄκροις τοῖς βήμασιν ἵστασθαι.

ἈΚΡΟΔΑ'ΚΤΥΛΟΝ, *Pollex*, in Glossis Græcobarb.

ἈΚΡΟ'ΝΝΕΣΘΑΙ, *Audire*, Glossæ Græcobarb. ἀκροᾶσθαι, ἀκροᾶσθαι, νὰ ἀκούει, νὰ ἀκρόννεται.

ἈΚΡΟΞΙΦΙ'ΔΙΟΝ, *Mucro*, in Glossis Latin. Græc.

ἈΚΡΟΠΗ'ΝΙΟΝ, *Trochus*, *Rhombus*, στρόμβος, apud Scholiastem Gregorij Nazianz. in 1. στηλ. extr.

ΑΚΡΟΣΤΑΘΕΙ͂Ν, *Stare in pedes*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ

Καὶ ἁπλῶ τὸ διαλαλήσασιν, λέγει, Ακροσαθεῖτε,
Ὅλες ἐδὰ σπασρεύεσθε, ὅλες ἀποφλιασθεῖτε.

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΣ, quid sit in libris Ecclesiasticis Græcorum, nos plenè docet Leo Allatius in Diatriba de Georgiis p. 118. Canones, inquit, in Odas dividuntur, Odæ in Troparia, ex quibus componuntur. Singulæ namque Troparia continent aut plura, aut pauciora, cùm eorum numerus determinatus non sit. Troparia quandoque libera aut vaga relinquuntur, quandoque primis litteris, quasi annulis in verbis veluti Catenula inseruntur, quam Acrostichida Auctores vocant. Non omnibus tamen illa colligandi ratio & modus servatur. Quidam Alphabeti ordinem servant, ita ut primum Canonis Troparium ab Α. incipiat, & in Ω. demum desinat. Alij in Acrostichide Θεοτόκια (Troparia sunt Odarum postrema in honorem Virginis concinnata) includunt: alij extra eam suo modo agi ferríque sinunt. Acrostichidum exempla profert idem Allatius p. 337. 338. ac præ cæteris libris Ecclesiasticis Græcorum, Paracleticum p. 8. v. τῇ β'. Κανὼν κατανυκτικὸς, ποίημα τοῦ κυρίου Ἰωσὴφ, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς, τῶν πλασμάτων μου τὸν ῥύπον πλῦνον, Λόγε, Ἰωσήφ. Ibid.

Ἕτερος Κανὼν τῶν Ἀσωμάτων, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς,
Θεοφάνους ὁ πρῶτος ἀγγέλων ὕμνος.

p. 12. ἕτερος Κανὼν εἰς τὸν τίμιον Πρόδρομον, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς,
Φωνῆς ἄκουσον τῶν βοώντων σοι, μάκαρ.

pag. 27. εἰς τὸν στίχον στιχηρὰ προσόμοια, ποίημα τοῦ κυροῦ Θεοφάνους, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς,
Τοὺς, Χριστὲ, δούλους γράψον ἐν ζώντων βίβλῳ,
pag. 29. verso, κανὼν τριαδικὸς, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς,
Τὸ τρισσὸν ὑμνῶ, τῆς θεαρχίας σέλας.

Alij sunt & Canones κατὰ ἀλφάβητον, ut p. 15. de quibus etiam in Euchologiis Venetis: εἶτα ψάλλομεν τὰ τροπάρια ταῦτα τὰ κατὰ ἀλφάβητον, &c. Neque tamen continuè dicuntur ejusmodi ἀκροστιχίδες, sed subinde inseruntur εἱρμοὶ, τροπάρια, μαρτυρικὰ, θεοτόκια, quibus exactis resumitur canon, quæ resumptio notatur voce, ἄλλος: vel distinguntur in odas, sic, ᾠδὴ α΄, β΄. δ΄. &c.

Ἀκροστίχια. Clemens lib. 2. Constit. Apostol. cap. 57. ἀνὰ δύο δὲ γινομένων ἀναγνωσμάτων, ἕτερός τις τοῦ Δαβὶδ ψαλλέτω ὕμνους, καὶ ὁ λαὸς τὰ ἀκροστίχια ὑποψαλλέτω.

ΑΚΡΟΣΤΙΧΟΝ, Ἀκρόστιχον, Portio & Hieronymo Germano, census, Κῆνσος, τίμησις. Rationale Peræquatorum Alexij Comneni Imp. MS. κατὰ δὲ τὴν ιγ΄. ἰνδικτιῶνα, τοῦ Καματηροῦ Δημητρίου συμφωνήσαντος εἰσκομίσαι τὸ ἀκρόστιχον τῶν τελούντων διοικήσεων, εἰς τὸ διπλάσιον, καὶ μὴ εἰσκομίσαντος, ἐσχίσθη τὸ ὀσπίτιον αὐτοῦ ἐγγὺς τοῦ Ἱπποδρόμου διακείμενον. Anonymus MS. de Arte Notaria ex Cod. Reg. f. 165. καὶ γὰρ τοῦ συλλογὴν ποιουμένου τοῦ δημοσιακοῦ ἀκροστίχου τοῦ καλεπανικίου τοῦ δεινός. Vide Gloss. med. Lat. in *Crustica*.

ΑΚΡΟΤΕΛΕΥΤΙΑ, in Ecclesia Græca dicebantur δοξολογίαι, quas ad finem Psalmorum & Hymnorum concinebant. τῶν Ὕμνων ἀκροτελεύτια, apud Eusebium lib. 2. hist. Eccl. cap. 17. ex Philone lib. de Vita contemplativa. Idem Eusebius lib. 8. c. 8. de Arianis: καὶ εἰς συστήματα μεριζόμενοι κατὰ τῶν Ἀντιφώνων τρόπον ἔψαλλον, ἀκροτελεύτια συντιθέντες πρὸς τὴν αὐτῶν δόξαν πεποιημένα.

ΑΚΡΟΧΝΑΡΟΝ, *Extremum plantæ pedis.* Glossæ Græcobarb. ἀκροβηματίζε, ἐπ' ἄκροις τοῖς βήμασιν ἵστατο, εἰς τὸ ἀκρόχναρα σου σάθου.

ΑΚΡΟΝ, Ακρωνάειον, *pars extrema membri alicujus animalis.* Theomnestus in Veterinar. c. 537. εἰ δὲ μὴ καιρὸς εἴη γαλακτος, ἄκρωνα χοίρειον πιόταττον καλεψῆσαι: & Emeritus cap. 564. χοίρειον ἀκρωνάειον, apud Absyrtum, πρόβειον ἀκρωνάειον.

ΑΚΡΩ, *parum* significat, præsertim si verbo adjungatur: verbi gratiâ, ἐγὼ ἄρχω ἀρχιλισῶ νὰ ἄκρω μάθω τὰ Φραγκικὰ, *Ego incipio parumper discere parum linguam Italicam.* Ακρωδιψῶ, *parumper sitio.* Roman. Nicephor. in Grammat. MS.

ΑΚΤΑ, *Acta.* Concil. Constantinopolit. sub Mena, act. 1. προκομίσας τὸ ἄκτον τῆς γραφείσης παρὰ Αγαπητοῦ τοῦ τῆς ἁγίας μνήμης συνοδικῆς ἐπιστολῆς. act. 5. κατὰ καὶ ἄκτα γεγόνασι παρὰ παντὸς τοῦ πλήθους. Alibi: ἐνλάξαι μετὰ καὶ τὰ γινόμενα ἄκτα. Acta Martyrij S. Apollo MSS. καὶ κελεύσας αὐτὸν κληθῆναι, εἶπεν, Αναγνωσθήτω τὰ ἄκτα Απολλῶ. Chronicon Alexandrin. & Theophanis an. 5. Justiniani: ἀνελθόντα τὰ μέρη ἐν τῷ ἱππικῷ, ἔκραξαν οἱ δῆμοι τῶν Πρασίνων, Ἄκτα διὰ Καλαπόδιον τὸν Κουβικουλάριον καὶ Σπαθάριον. Ἄκτα Πιλάτου, apud Epiphanium contra Quatuordecimanos.

Ακτογράφος, ὁ τὰ γενέσθαι ὀφείλοντα γράφων. In Lexico MS. Cyrilli: *Actuarius, qui acta facit*, Joanni aut Janua.

ΑΚΤΑΙΑ, pro ἀκτή. Vide Salmasium ad Solinum p. 1323.

ΑΚΤΑΡΑ, *Apua*, piscis. Scholiastes Oppiani lib. 1. Halieut. ἀφύης, ἐγγραύλεως, ἀκτάρας. Glossa Benedicti: *Albula*, ἰκτάρα. Leg. ἀκτάρα.

ΑΚΤΟΥΑΡΙΟΣ, *Actuarius*, de qua voce diximus in Gloss. med. Lat. Pæanius in Metaphrasi Eutropij lib. 9. τοῦτο γοῦν αὐτὸν καὶ ἀπώλεσεν ὡς τάχιστα τοῦ βίου, δεύτερον τῆς βασιλείας ἄγοντα ἔτος, δόλω τινὸς Ακτουαρίου τὴν τελευτὴν ἐπαγαγόντος. Vide Nov. Justiniani 117. cap. 11. Nov. 129. cap. 6. Sed & extrema Græcia.

Ακτουάριος, inter dignitates Palatinas occurrit in Catalogo dignitatum Palatinarum ex Cod. Regio n. 49. ea verò spectabat duntaxat Medicos. Anonymus de iisdem dignitatib.

Κἂν τοῖς ἰατροῖς Ακτουάριον ὅρα.

Gregorius Acropolita cap. 39. ἀντέλεγε δὲ τοῖς λεγομένοις ὁ ἰατρὸς Νικόλαος, ἀνὴρ ἥκιστα μὲν φιλοσοφίας μετασχὼν, ἄκρος δὲ τὴν οἰκείαν τέχνην, καὶ μάλιστα τὴν διὰ πείρας γινωσκομένην, - Ακτουαρίου δὲ εἶχε τιμήν. Pachymeres lib. 6. c. 36. ubi de morte Michaëlis Palæologi Imp. ὡς γοῦν ἡ κυρία ἐνέστη, καὶ ἤδη τὰ τοῦ θανάτου, καὶ μᾶλλον τοῖς ἰατροῖς, προσδόκιμα ἦν, τῷ μὲν Ακτουαρίῳ Καβάσιλα, οὐκ ἀσφαλὲς τοῦ ὑπομιμνήσκειν τὰ τοῦ κινδύνου ἐδόκει. Unde verò id nominis, medicis potissimùm attributum, quod pluribus inquirit Possinus, fateor mihi incompertum: ut & an Joannes Zachariæ filius, qui vulgò Ακτουάριος indigitatur, hanc dignitatem obtinuerit: qui quidem, si Josephus Racendytes ad quem librum de Affectibus spiritus Animalis scripsit, is est Racendystes, cujus meminit Nicetas in Alexio lib. 3. num. 5. vixerit sub eodem Imperatore: à quo ad Hyperboreos Scythas legatum pro gente sua missum se narrat initio lib. 1. de Methodo medendi. Verùm cùm in Codice Cæsareo liber 1. hunc titulum & inscriptionem hanc præferat, τῷ Παρακοιμωμένῳ τῷ Ἀποκαύχῳ, τῷ Κοινίστωρι χρηματίσαντι Μεγάλῳ Δουκί, vixeritque Apocauchus sub Andronico seniore, ad hoc ævum jure eum revocat Lambecius lib. 6. Comment. de Bibl. Cæsar. p. 113.

ΑΚΤΩΡ, *Actor*, Glossæ Basil. Ἄκτωρ, ὁ ἐνάγων, ὁ προκουράτωρ, ὁ κατέχων. Nov. 1. Heraclij in jure Græco-Rom. p. 76. τὸ δὲ γε ἔστι τὸ χρῆναι τὸν ἄκτορα τὸν τοῦ ῥέου μεταδιώκειν φόρον.

ΑΚΥΛΩΝΙΟΝ, *Lychnis coronaria*, apud Interpol. Dioscor. c. 520.

ΑΚΥΡΩΣΙΑ, *Acceptilatio*, ἀποχὴ ἀκυροῦσα τὴν ἐνοχὴν, in Basilic.

ΑΛΑ, *Ala militaris*, ἱππικὴ ἄλα, apud Scholiastem

Scholiastem Basilic. ad librum 21. pag. 602.

ΑΛΑΒΑΣΤΡΟΝ, *Vasculum in quo sacrum chrisma servatur.* Sic porrò illud describitur in Euchologio pag. 637. τὸ δὲ ἀλάβαστρον, ἀγγεῖον ὑελινόν ἐστιν ἄνευ λαβῆς πεποιημένον τινός, ὃ δὴ βυκίον οὕτωσι λέγεται. Suprà pag. 630. καὶ ἐμβάλλεται παρὰ τοῦ Πρωτοπαπᾶ τὸ ἐν τῷ ἀλαβάστρῳ μύρον εἰς τὸ ἀγγεῖον ἔνθα ἐνι τὸ νάρδιον.

Ἀλάβαστρον, in Glossis Chymicis MSS. ἐστιν ἄσβεστος, ἀπὸ τῶν φλοιῶν, τῶν ὠῶν, καὶ ἅλας ἄνθιον. Vide Lexicon Chymicum Rulandi in *Alabastrites.*

ΑΛΑΓΗ, Ἀλάγιον, *Turma Equitum.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

> Ἐποῖκαν στὴν παραγιαλία ἕνα χεντρὸν ἀλάγη.

Mox:

> Λοιπὸν ἀφ' ὧν ἐποίκασι τ' ἀλάγιον συμπορεῦσαν,
> Ἐκεῖ εἰς τὴν παραγιαλία ὀπῆσαν σωναγμένοι.

Idem Anonymus lib. 11.

> Αἰγέος γὰρ ὁ Βασιλεὺς ὄρθωσε ἑπτὰ ἀλάγια,
> Ἀπολλοὺς γὰρ τοὺς Βασιλεῖς τὸ καθε ἀλάγια δέκα,

Infrà:

> Καπέλους πρώτους Βασιλεῖς ἦσαν αἱ κεφαλάδες,
> Ὅπου τ' ἀλάγια σύρνουσι, κιόλους τοὺς Πεγγιπάδες.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Ὁρίζει ἐκαβαλίκευσαν ἀλάγια τρία μόνον.

Infrà:

> Ἐχόρησεν τὰ ἀλάγια του, τρεῖς σωντάξες ἐποίκαν.

Passim in hoc libro.

Ἄρχων τῆς ἀλαγίου, Dignitas in aula Constantinopolitana, apud Codinum cap. 2. num. 32. ubi variant Codd. Editus, ἀλογίου, Regius, ἀλλαγίου. alius Reg. ὁ ἄρχων τῶν ἀλλαγίων. Ejus officium describit cap. 5. num. 73. ὁ Ἄρχων τῆς ἀλογίου, (al. ἀλλαγίου) εἰς τὸ τοῦ Βασιλέως εὑρίσκεται μετὰ σώνταξιν, καὶ ὑπὸ τοῦ Μέγαν δὲ Πριμμικήριον. Præerat igitur is turmæ Equitum quæ ad custodiam Palatij vel Imperatoris addicta erat, & eam in officio continebat. Apud Acropolitam in Chron. cap. 59. quidam Constantinus Margarites Ἄρχων τῆς ἀλλαγίου Imperatoris fuisse dicitur, qui mox τῆς αὐτοῦ τάξεως ἄρχων indigitatur. Fuit is nempe Comitatus Imperatoris *Metator* præcipuus; nostris, *Maréchal des logis de la suitte du Roy.* Atque ut is *Magno* Primicerio, qui Comitatus ejusmodi ductor erat præcipuus, præerat, ita isti Πρωταλλαγάτωρ, cujus munus ita describitur à Codino cap. 5. num. 74. postquam egit de *Archonte Allagij*: Πρωταλλαγάτωρ ὡσαύτως ὑπὸ τὸν μέγαν Πριμμικήριον, πλὴν ἀκολουθεῖ ὄπισθεν τῆς σωντάξεως, ἵνα ἐὰν ἀπολιμπάνηται τις αὐτῆς, φέρει αὐτὸς, καὶ ἀποκαθιστᾷ εἰς τὴν σώνταξιν, καὶ εὐτακτεῖ. Deinde addit, Magnum Primicerium si aliquo ex Comitatu opus habeat, id Protallagatori significare, qui eum accersit. Meminit Cantacuzenus lib. 1. cap. 26. cujusdam Senacherinij Πρωταλλαγάτορος. Ita etiam scribitur cum duplici λ. in Catalogo Reg. 5. Πρωταλάγη, *munus & officium Protoalagatoris.* Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Το πρωτοαλάγηνα ἔχω ἐγὼ, ἀπόλα τὰ φουσάτα,
> Καὶ εἰς τὴν μέσην εἰ τοὺν κία σοῦ, καὶ ἐπήσην ὅπη θέλεν,
> Ἐγὼ να ὑπάγω ἐνπροσθεν ἀπόλα τὰ ἀλάγηνα.

Infrà:

> Τὸ προτοαλάγη να ἔχω ἐγὼ, ὅπως ος νὰ ὑπαγένω.

Rursum:

> Τὸ πρωταλάγην τῶν Ρωμαίων ἡ σώνταξες ὀπέχαν.

Ἀλαγάτωρες, suberant Ἄρχοντι τοῦ ἀλαγίου, & Protalagatori. Codinus de Offic. aulæ Constantinopolit. cap. 5. n. 46. ἐν τῇ αὐλῇ δὲ τοῦ Παλατίου στρατιῶται ὀνομαζόμενοι οὕτω Παραμοναὶ, ἔχοντες ἄλογα, ἐφ' ὧν καὶ Αλογάτωρ, καὶ μετ' αὐτοὺς ἕτεροι, καὶ Παραμοναὶ μὲν καὶ οὗτοι, πλὴν ἄνευ ἀλόγων, ἔχοντες λογάτωρα, φέροντες ἐν χερσὶ πάντες τὰ σπάτες αὐτῶν. Ubi Codd. Regij Αλαγάτωρ & Αλαγάτωρα præferunt, sed saltem inde colligitur à voce ἄλογον, *Equus*, hæc verba derivari, ita ut ἀλάγιον, pro ἀλόγιον, *Equitatus*, dictum fuerit.

ΑΛΛΑΓΜΟΣ, *Mutatio*, Μεταβολὴ, in Corona pretiosa.

ΑΛΑΔΗ, *Pariter*, *similiter*, pro δηλαδή. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Ὁ καθεὶς ἕνα φίαι, καὶ οἱ σεργέντες ἀλαδή.

Rursum:

> Ἐκμέρος τοῦ Μαρκέση, καὶ ἐκ τον Κοντάδον ἀλαδή.

Alibi:

> Ἤγουν σκορπὸν τοῦ δρόγγου, τῆς Καλαμάτας ἀλαδὴ,
> Καὶ τοῦ Πεταρδίου τὴν Ευλανδρίτζας ἀλαδή.

Occurrit ibi passim.

ΑΛΑΚΑΙΡΟΣ, *Illæsus*, *integer*, ἄτρωτος, ἀβλαβὴς, ἀσινὴς, ὁλοτελής.

ΑΛΑΚΑΤΙΟΝ, *Petrariæ* seu λιθοβόλου species. Leo in Tactic. cap. 5. §. 7. ἑτέρας ἁμάξας ἐχούσας τοξοβαλλίστρας, μαγγανικὰ ἠλακάτια ξεκαλέρωθεν στρεφόμενα, τοξοβαλλίστας, &c. ubi Constantinus in Tact. p. 11. & 19. ἔχε δὲ καὶ ἑτέρας ἁμάξας ἐχούσας τοξοβολίστρας, μαγγανικὰ ἀλακάτια εἰς τὰ δύο μέρη στρεφόμενα, τοξοβολίστρας, &c. Idem Leo cap. 6. §. 27. ἑτέρας ἁμάξας ἐχούσας τοξοβολίστρας, καὶ σαγίτας αὐτῶν, καὶ βαλίστρας, ἤτοι μαγγανικὰ τὰ λεγόμενα ἀλακάτια στρεφόμενα κύκλοθεν, &c. cap. 14. §. 83. τὰς δὲ βαλιστοφόρους ἁμάξας, ἤτοι τὰς ἐχούσας τὰς λεγομένας τοξοβολίστρας, καὶ τὰ μαγγανικὰ ἀλακάτια, &c. cap. 15. §. 27. πέμπε καὶ ἐκπόριζε, ὕλην πυρὸς προσδεσμῶν τῇ σαγίττῃ διὰ τῶν πετροβόλων μαγγανικῶν τῶν λεγομένων ἀλακατίων, ἢ τετραρέων, τῶν πέτρων πυρὸς πεπληρωμένων δι' ὕλης, καὶ βαλλομένων κατὰ τῶν εὐεμπρηστῶν οἴκων.

ΑΛΑΜΑΝΙΚΟΝ, *Alemannicũ.* Sic Alexius Angelus Imp. appellavit tributum quod subditis imposuit, quò Alemannis cum quibus pacem inierat, pactam 16. auri talentorum summam exsolveret, à qua pensitatione Ecclesiastici & Artifices haud immunes erant, ut narrat Nicetas in eod. Alexio lib. 1. num. 8. Βασιλεὺς δὲ φάσκων ἀπορεῖν χρημάτων, τὰς τε χώρας ἐφορολόγει, τὸ καλούμενον εἰσπράττων Αλεμανικὸν, τότε καινισθὲν πρώτως, &c.

ΑΛΑΜΑΡΣΑ. In Cod. Reg. MS. 618. fol. 282. ubi describuntur variæ confectiones: ἑρμηνεία τῆς ἀργυροκολλήσεως, &c. deinde, ἑτέρα κόλλισις ταχυτάτη, ἡ ἀλαμάρσα. fol. 204. θέται ἀλαμάρσα μέρος α. καὶ χρυσάφιου μέρη β. &c.

ΑΛΑΝΙΚΑ, *Arma ex ære confecta, Alanorum propria.* Laonicus lib. 9. p. 249. de Alanis: καὶ ὅπλα ἐπιτηδεύουσιν ἀπὸ χαλκοῦ, τὰ Αλανικὰ καλούμενα.

ΑΛΑΠΗ, Glossæ Latin. Gr. *Pitana*, ἀλάπη, ὡς Κικέρων.

ΑΛΑΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστιν τὸ ὄστρακον τοῦ ὠοῦ, τὸ θεῖον, τὸ λευκόν· Χάλκουθος δὲ ὁ κρόκος αὐτοῦ.

ΑΛΑΣ ἄνθιον, in iisdem Glossis ἐστιν θάλασσα, καὶ ἅλμη, καὶ ἁλισάχνη. Vide Lexicon Chymicum Rulandi in *salis flos.*

ΑΛΑΤΖΙ, Αλάτη, *Sal*, ἅλας, ἅλς. Corona pretiosa: Αλάτη, *Sal*, ἅλας.

Αλατίζειν, Αλατζώνειν, *Salire*, *condire*, ἁλίζειν, ταριχεύειν.

Αλατερὸν, *Salinum*, ἁλοδοχεῖον.

Αλατέρνιος, *Ex sale confectus.* Chronicon MS. Manuelis Malaxi p. 42. de uxore Lot: καὶ ἔμεινεν στύλος ἀλατέρνιος, ἤγουν πέτρα ἅλατος.

Αλάτισμα, Glossæ Græcobarb. ἁγνιστήριον, καθαριστήριον, ἀλάτισμα.

ΑΛΑΦΑΝΤΙΟΣ, *Elephantinus*, *Eboreus*, non semel

semel in Assisis MSS. Regni Hierosol. cap. 298. ubi, περὶ τῆ δουλὲς τῆ ἀλαφάνλις. Interdum ἀλαφάνλινος scribitur.

ΑΛΑ'ΦΗ, *Cervus*, Ἔλαφος, in Corona pretiosa. Ἀλαφοκέρατα, *Cornu cervinum*, in Turco-Græcia Crusij. Vide Λάφι.

ΑΛΑΦΡΟ', *Leve*, κυφὸν, in Corona pretiosa. Αλαφρυνίσκειν, κυφίζειν, in Glossis Græcobarb. alibi: ἄρας, κυφίσας, ἐλαφρονίσκοντας, ἀλαφρονίσκοντας.

Α'ΛΒΑ, *Unio*, *Margarita*, τὸ μάργαρον, apud Suidam. Vide Gloss. med. Lat. in *Alba*.

ΑΛΒΑΝΟΥ'ΡΙΟΝ, Demetr. Constantinopolit. lib. I. Hieracosoph. cap. 65. μέλιτι ἀλβανυρίῳ κατάχριε τῆ ὑπερῴαν ἀυτῆ.

Α'ΛΒΟΛΟΣ, Gallis, *Pulegium*, apud Interpol. Dioscor. c. 441.

Α'ΛΒΟΝ, *Album*. Theophilus Antecessor, instit. de Action. §. 11. ἄλβον δὲ λέγεται τὸ ἔδικτον, διὰ τὸ λευκοῖς γεγράφθαι γράμμασι. Ite etiam Glossæ Basilic.

Α'ΛΒΟΥΛΑ, in Glossis MSS. Neophyti, τὰ στυπτηριώδη ὕδατα. *Aquæ sulphureæ, aluminosæ*.

ΑΛΕΒΡΑ'ΙΑ, *Pulmenti species*. Glossæ Jatricæ MSS. Neophyti: Ἀθηρὰ καὶ Αθάρα, εἶδος πελταρίε παιδίοις, ὃ λέγουσιν ἀλαβραῖαν.

ΑΛΕΙ'ΒΓΕΙΝ, pro Ἀλείφειν, *Ungere*. Glossæ Græcobarb. Ἀλινεῖν, Ἀλέφειν, νὰ ἀλέφει, νὰ ἀλείβει.

ΑΛΕΙ'ΜΑΝ, τὸ στέαρ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΑΛΕΙΠΤΑΡΕ'Α, Demetrius Constantinopol. lib. I. Hieracosophij cap. 145. ἱέραξ ὅταν μέλλη διαλείφεσθαι, χρίε ἀυτῆ τῆ καλυμένην ἀλειπταρέαν λασάρῳ. ἀλειπταρέα δ' ἐστὶ τὸ ἐπάνω τῆ ὀπισθίων τὸ ἐξισάμβρον, ὅπερ τινὲς καλῦσι κριθὴν.

ΑΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΙ'Α. Vide in λειτουργεῖν.

ΑΛΕΚΑ'ΘΗ, pro ἠλακάτη, *Fusus*.

ΑΛΕ'ΚΤΟΡΑΣ, Gallus, Αλέκτωρ, in Corona pretiosa. Αλεκτόελαν, pro ἀλεκτόελον apud Theophanem an. 19. Mauricij. Αλεκτρόπελα, *Pulli*, Αλεκτρίδια, in eadem Corona pretiosa.

Αλεκτοροφωνία, *Gallicinium*. Anna Comnena lib. 14. p. 436. μέχρι νυκτὸς, πολλάκις δ' ἀλεκτροφωνίας. pag. 437. μέχρι πρώτης ἢ δευτέρας ἀλεκτροφωνίας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΑ', Δάφνη, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1261. *Laurus*. In aliis ex Cod. 1673. Χαμαιδάφνη, πικρὰ δάφνη.

ΑΛΕΞΑ'ΝΔΡΙΟΝ, οἰνόμελι, ἐν ἄλλοις, Αλεξανδρῖνα σμύρνα, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ.

ΑΛΕΞΑ'ΝΤΡΗ, *Olus atrum*, pro ὀλύσατρον, uti putat Salmasius. Glossæ Hippiatricæ MSS. Αλεξάντρη, τὸ Πετροσέλινον Μακεδονικόν. Matthæus Silvaticus: *Alexandrium, id est, Petroselinum Macedonicum, sed falso.* eundem Vide in V. *Apium*.

ΑΛΕΠΟΥ', *Vulpes*, ἀλώπηξ, κερδώ. Αλεπούδικος, *Vulpinus*, ἀλωπέκιος. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἀλόπεκος, ἀλεπῆ. Occurrit in Fabulis Æsopi Barbarogr. non semel, & alibi, ut & Αλεπόπυλον, *Vulpecula*, in Fab. I.

Αλυπῆ, Αλωπῆ, *Vulpes*, Αλώπηξ, in Corona pretiosa. Glossæ Græcobarb. Αλωπηκίαι, αἱ τῶν ἀλωπήκων καταδύσεις, αἱ φωλίαι, ἤγουν ἡ φωλὲς, ἢ αἱ τρίπαι, ἤγουν ἡ τρίπες τὺς ἀλωπές. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Κὴ ἀλυπῆ στοχάζεται, λέγει κὴ μαυλάτα.

Occurrit illic pluries.

Αλυπῆδες, in Fab. Æsopi Barbarogr. p. 16. Vide Α'ρπος.

ΑΛΕ'ΤΖΗ. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Καὶ σύσει τὸ κοντάρλωτε, καὶ πὲρ τὸ Αλέτζη, Αλέτζη.
Καὶ κατέβη, τὸ λέγουσιν τινὲς, τὸ Κολυβόλε.

Videtur expressisse Gallicum, *Allez, allez*, ite, pergite.

ΑΛΕ'ΤΡΙ, *Aratrum*, Ἄροτρον. Αλετρίζειν, *Arare*, Ἀροτριᾷν. Αλέτρας, *Arator*, Ἀρωτὴς.

Α'ΛΕΤΡΟΠΟΔΙΟΝ, *Orion*, fortè quòd ejus Constellatio ἀλετρῶνος, seu *Mactræ* pedem, vel quòd aratri formam referat. Incertus Arati Scholiastes: Καρκίνε ἀνατέλλοντος ἀνατέλλει ὅλος Ωρίων. Ωρίων δ' ἐστὶ τὸ λεγόμενον Αλετροπόδιον. Inter varias Orionis appellationes hanc omisit Philippus Cæsius à Zesen, in Cœlo astronomico.

ΑΛΕΥΡΟΠΙ'ΤΤΑ. Vide in Πίτα.

ΑΛΕΥΡΟΣΤΑ'ΣΙ, *Arca farinaria*, in Turcogr. Crusij.

ΑΛΕ'ΩΣ. Vide Αλλέως.

Α'ΛΗΘΙΝΟ'Σ, *Purpureus*. Chronicon Alexandrinum an. 4. Justini Thracis: χρυσῦν βασιλικὸν ταῦλιν, ἐν ᾧ ὑπῆρχεν ἐν μέσῳ στηθάειν ἀληθεῖδιν μικρὸν τῆ βασιλικῆ χαρακτῆρος Ιυστίνε. Theophanes an. 15. Heraclij: ἐκ γὰρ τῆ ἀληθινῶν τζαγγίων ἐγνωρίζετο. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 6. δερμάτια ἀληθινὰ παρδικά. Anonymus in Rhetoricam Aristotelis pag. 25. v. ἢ χρώμασιν. ξ οἷον, εἰ ἀληθινὸν πάνιον φράσει, καὶ βάψει αὐτὸ βενετόν. Utuntur alij passim, ac in iis Demetrius Constantinop. lib. I. Hieracosophij c. 163. 166. 174. lib. 2. cap. 19. Myrepsus sect. 9. cap. 86. &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Alithinus*.

Αληθινοπιπέρατος. Vide in Πιπέρατος.

ΑΛΗ'ΣΗ, *Catena*. Anonymus de locis sanctis, n. 8. ἔναι κὶ ἡ ἀλήση, ὁπῦ εἶχεν εἰς τῆ σφόνδυλόν τε. Vide Ἄλυσα.

ΑΛΗΣΜΟΝΗ', *Oblivio*. Αλησμονιάρης, *obliviosus*. Αλησμονεῖν, *oblivisci*. Λησμονεῖν, eâdem notione. Proverbia MSS. Græcobarb. ἔπιεν ὁ πτωχὸς κρασίτζιν, καὶ ἐλησμόνησε τὸ χρέος.

ΑΛΘΙ'ΟΚΟΝ, *Althea*, apud Interpol. Dioscor. cap. 569.

Α'ΛΙΚΗ', *Salina*, ἀλόπηγιον, αἱ ἄλαι. Αλικάειος, *rei salariæ præfectus*. Codinus in Orig. Constantinopol. ᾧ κὶ εἰπόντες οἱ ἀλικάειοι, ἵνα κλέψωσι τὰ ἄστρα τῆ ἀλικῆς, ἐκ ἐπέθη. Occurrit illic pluries.

Α'ΛΙΚΡΟΥ'ΔΑ. *Alimenta cruda*, *Suidæ*, παρὰ Ρωμαίοις ἡ σχεδία τροφὴ, κὶ ἄπυρας· κρῦδον γὰρ τὸ ἀνέψητον.

Α'ΛΙΜΑ, pro ἄλιμμα, *Liquor*, Ἔμβαμμα, in Corona pretiosa.

Α'ΛΙΜΑΤΙ'Α, *Halimus*, Frutex, Ἄλιμος. Belon. lib. I. obs. cap. 18.

ΑΛΙΜΕΝΤΑ'ΡΙΟΝ, ἐπιχημένον, in Glossis Juris MSS. ex Cod. Colberteo.

Α'ΛΙΟΣ. Historia Apollonij Tyrij:

Λέγει τε, φίλε, ναχαρὶς, γιατὶ δὲν ἀφικράσε
Εἰς τὸ σινάρε παρ' αὐτὸν καλιὸς κρατεῖς κὶ νάσε.

Alibi:

Καὶ ἄνηθεν κάμλω κὶ ἄλιος ἤθελεν ἔχει κρίμα.

Rursum:

Ἔπαρ τὸ καλιὸ μυφαρη κ' ἄμε κὶ σὺ νὰ δράμης.

ΑΛΙΣΑ'ΧΝΗ, *Sal fossitius*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 848. ἄλας αὐτοφυῆ, ἤτοι ἀλισάχνη.

ΑΛΙΣΙ'Α, *Lixivium*, *Lixivia*, κονία, κονία σακτή.

Α'ΛΙΣΣΑ, *Funis*, Ἄλυσις. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Ἐφαίνοντα κὶ οἱ ψυχαῖς ςαὶς ἀλίσαις δεμέναις.

Vide Αλήση.

ΑΛΙΣΦΑΚΙΑ', *Salvia*, Ελελίσφακος, σφάκος. Glossæ Jatricæ ex Cod. Reg. 1047. Αιγοφαγὸς, ἢ ἐστὶ σαλβία, τὸ λέγων Αλλισφαγγία. Ubi leg. Αλισφακιά.

Αλισφακάτον ἄκρατον, vini species, apud Myrepsum sect. 9. cap. 85. fortè cui Salviæ humor infusus.

ΑΛΚΙ'ΜΗ, Α'λκιμον. Codex Reg. MS. 618. f. 283. ποίησον χύμαν ἐκ τὰ μέταλλα, ἢ ἀλκίμην, καὶ χύσον αὐτὰ εἰς τύπον τυπαρίου, &c. Infrà: χρυσίμως γὰρ αὐτῷ κόπτη τὸ ἀρκέτιον τὸ ἄλκιμον.

ΑΛΚΑΝΚΑΛΙ, Antidotus sic ἐπονομαζομένη γλώσσῃ Ἰταλικῇ, inquit Nicolaus Myrepsus de Antidot. cap. 24. ubi Fuchsius legendum contendit ἀγγελοκαλὸς.

ΑΛΚΙΟ'ΝΙΟΝ, σρέθιον, ἤγουν φασίδα. Ita Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. Glossæ aliæ Botanicæ ex Cod. Reg. 848. Αλκιώνιον, ἤτοι φώκης κόπρος. *Fimus Phocæ seu vituli marini.*

ΑΛΛΑΓΑΙ', *mutationes vestium*, quæ *Mutatoria* vocabant Latini inferioris ævi: atque adeò *vestes ipsæ* quæ subinde mutantur. Vita S. Nili Junioris p. 56. καὶ ἀφέλοντα τὸ τριχινὸν τῆς ἀλλαγῆς αὐτοῦ, γεμίσαντες αὐτὸ ἀπιδίων ἀγρίων κειμένων ἐκεῖσε. Pachymeres lib. 7. cap. 29. εἶτα δὲ καὶ ὑπερθαυμάσας τὸν ἄνδρα, πολλοῖς δωρεῖται, ὀφέλλων τῆς ἐκείνου τιμῆς, οὐκ ἀλλαγαῖς μόνον ἱματίων, ἀλλὰ χρυσῷ καὶ ἵπποις αὐτὸν δεξιούμενος. Idem lib. 12. cap. 10. τοῦτον βασιλεὺς μετ' εὐμενείας δέχεται, καὶ ἀλλαγαῖς ἀγάλλει. Et cap. 29. hæc verba, τοῖς μὲν Ναυάρχοις τὰ τῆς ἀναβολῶν, ὡς εἶχον πρὸς βασιλέως φιλοτιμότερον μεθημφίαστο, sic reddidit Paraphrastes Vaticanus: οἱ ναύαρχοι γενεῖται τιμῶνται παρὰ τοῦ βασιλέως ἀλλαγαῖς ἱματίων λαμπρῶν. Syropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 7. cap. 13. νῦν φαίνεται βαρὺ τοῖς Ἀρχιερεῦσι ἀκροασαμένοις γενήσασθαι τὴν ἕνωσιν, καὶ ἐπὶ τοῦτο βαστάζειν τὰς ἀλλαγάς. Mox: ἀλλ' ἀμφιασαμένους τὰς ἀλλαγάς. Et cap. 14. Πατριάρχης εἶπεν ἡμῖν, ἵνα ἐπιφερώμεθα τὰς ἱερὰς ἡμῶν ἀλλαγὰς ἐν τῇ Φλωρεντίᾳ, ἐπεὶ ἐκεῖ γενήσεται ἡ ἕνωσις. Utitur alibi non semel, sect. 10. c. 4. 10. sect. 11. c. 3.

Αλλάσσειν, *Vestes mutare, induere.* Continuator Theophanis lib. 1. num. 15. οὐ χρὴ σε, ἔφη ὁ μοναχὸς, τὴν ἁλουργίδα καταλιμπάνοντα, ὦ βασιλεῦ, ἰδιώτου σχῆμα ἀλλάσσεσθαι. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 460. ἀπελθὼν εἰς τὸ λουτρὸν, ἤλλαξεν αὐτόν. Isaac Catholicus invectiva 2. in Armenios p. 413. ὅτι καταφρονοῦσι τὴν θείαν λειτουργίαν, καὶ οὔτε ἀλλάσσουσιν, οὔτε ἔχουσιν ἀλλαξήματα τῆς θείας λειτουργίας. Ordo in promotione Abbatis apud Morinum p. 117. παραγίνεται ἀρχιερεὺς ἐν τῇ μονῇ, καὶ εἴπερ θελήσει λειτουργῆσαι, ἀλλάσσει πᾶσαν τὴν ἀρχιερατικὴν στολήν. Euchalog. de ordine Baptismi: εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἀλλάσσων τὴν ἱερατικὴν στολὴν, &c. Adde p. 357. Triodium feriâ 6. Magnæ hebdom. περὶ ὥραν β'. σημαίνει, καὶ ἀλλάσσει ὁ ἱερεύς. Feriâ 7. ὁ δὲ ἱερεὺς ἀλλάσσει ὅλην τὴν ἱερατικὴν στολὴν, &c. Euchologium: εἰσέρχεται ὁ Ἱερεὺς, καὶ ἀλλάσσων τὴν ἱερατικὴν στολὴν, ἀπέρχεται ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ. Symeon Thessalonicensis de sacris ordinat. cap. 3. τοῦ ἀρχιερέως τοίνυν ἱσταμένου ἠλλαγμένου πρὸ τῶν βασιλικῶν πυλῶν, &c. Codinus de Offic. aulæ Constantinopol. cap. 10. n. 3. τοῦ γὰρ ὄρθρου ψαλλομένου, ἀλλάσσει ὁ Βασιλεὺς, καὶ ἐξέρχεται τοῦ κελλίου αὐτοῦ. Catalogus officiorum Eccl. Constantinopolit. à Medonio editus: ὁ Κασρήσιος ἀλλάσσων τὸν Ἀρχιερέα, κρατῶν καὶ θυμιατὸν, &c. Ubi Codinus cap. 1. n. 10. καὶ εἰς τὸ ἀλλάσσειν τὸν Ἀρχιερέα.

Αλλαγματα, *Mutatoria*, Αλλαγαί. Marcus Hieromonach. de Dub. Typ. cap. 43. περὶ ὥραν δωδεκάτην σημαίνει τὸ μέγα, καὶ ἀλλασσομένου τοῦ Ἱερέως στολὴν, ἀρχόμεθα τοῦ Λυχνικοῦ. Mox: μετὰ τῆς προρρηθέντων ἀλλαγμάτων. Utitur Codinus cap. 10. num. 3.

Αλλαξίματα, eâdem notione, in Catalogo offic. Eccl. Constantinopol. Medoniano & Allatiano, ubi de Magno Sacellario.

Αλλαξιμάριον, *Vestiarium, locus ubi reponuntur vestes mutandæ, Mutatorium.* Codinus de Offic. aulæ Constantinopol. cap. 5. num. 15. ὁπηνίκα γοῦν δεήσει τὸν Βασιλέα καβαλλικεῦσαι, φέρει τὰ ὑποδήματα παιδόπουλον τοῦ Βεστιαρίου ἐκεῖθεν, οὕτω κοινῶς ὀνομαζομένου Αλλαξιμαρίου. Vide Gloss. med. Lat. in *Mutatorium.*

ΑΛΛΑΓΑΙ', *Loca mutandis Equis publicis addicta: mutationes*, in Cod. Theod. & Justinianeo non semel: atque adeò interdum *Equi ipsi cursui publico destinati.* Glossæ Basilic. σταθμὸς, ζῶον δρομικὸν, ὃς λέγεται νῦν ἀλλαγή. Eustathius in Iliad. β. ὅτε μέν τοι ἐκ τοῦ τόπου εἰς τὸν δε σταθμὸν τόδε λέγονται, τοπικὸν ἐκεῖ διάστημα δηλοῖ ὁ σταθμὸς, ὡς εἴτις εἴποι στάσιν ἢ μονὴν, ἢ τὴν λεγομένην ἀλλαγήν. Idem ad Iliad. ε. p. 531. αἱ δὲ ἱστορίαι σταθμοὺς οἴδασιν λέγειν, καὶ τὰς ὡρισμένας εἴτ' οὖν τεταγμένας ἐνοδίους ἀναπαύλας τοῖς εἴτε ἱππεῦσι, εἴτε πεζοδρόμοις, ἃς καὶ Αλλαγὰς ἔλεγόν τινες. Lib. Basilic. Ecl. 58. ἐάν τις παρελάσει μίαν γοῦν ἀλλαγὴν, τὸ παραπλάσιον τῆς τοῦ ζώου τιμῆς διδότω. Anonymus Combefisianus in Leone Phil. n. 22. τοὺς δημοσίους ἵππους τοὺς ἐν ἑκάστῃ ἀλλαγῇ ἀγκυλοκοπῶν. Codinus in Orig. Constantinopol. n. 42. ἐκεῖσε δὲ ἦν ἕως τότε ἡ ἀλλαγὴ τῶν κουρσόρων. Adde n. 59. Meminit Anna Comnena lib. 5. pag. 139. ut & Gregoras lib. 4. loci Αλλαγῆς dicti, versus Lysimachiam, quòd ibi esset equorum publicorum *mutatio.*

ΑΛΛΑ'ΓΙΟΝ, seu ut hodie dicunt, Αλλάγιο, *permutatio Monetaria, Cambium.* Zonaras in Nicephoro Phoca pag. 162. ubi ait novæ monetæ imminuisse pretium, veteris auxisse Phocam, ἵν' ἐκεῖνο μόνον τοῖς ἐμπόροις τὸ ζητούμενον κέρδος αὐτῷ πορίζῃ ὑπὲρ ἑκάστου νομίσματος, ἀδρὰ πραττομένῳ ἀλλάγια. Scylitzes in eodem Nicephoro pag. 659. scribens Phocam monetas suâ imagine signatas cæteris præferri sanxisse, addit: ἐξ ἧς αἰτίας οὐ μικρῶς ἔθλιψε τὸ ὑπήκοον ἐν τοῖς λεγομένοις ἀλλαγίοις. Vide Αλλάκτης.

ΑΛΛΑ'ΓΙΟΝ, *Permutatio, Captivorum* præsertim. Leo Grammaticus in Leone Philosopho p. 485. ἐκ δὲ Τάρσου εἰσῆλθεν ἐν τῇ πόλει περὶ ἀλλαγίου ὅ τε Αλβάκης ὁ γέρων, καὶ ὁ τοῦ Σαμωνᾶ πατήρ. In Constantino Leonis filio p 491. βουλὴν μετὰ τὸν ἐν τέλει βουλεύεται ἀλλάγιον καὶ εἰρήνην μετὰ τῶν Αγαρηνῶν διαπράξασθαι. Infrà: ἀπεστάλησαν οὖν ἐν τῇ Συρίᾳ πρὸς τὸ ποιῆσαι ἀλλάγιον, &c. Eadem habet Anonymus Combefisianus in eodem Constantino, n. 10. Idem Leo p. 505. ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸν μοναχὸν Ἰωάννην, – προφάσει μὲν ὡς ποιῆσαι ἀλλάγιον τῶν κρατουμένων αἰχμαλώτων. Adde Anonymum Combefisianum in eod. Leone, n. 38. in Constantino filio, n. 10. Rursum in eod. Const. n. 9. Idem Constantinus de Adm. Imp. cap. 29. καὶ ἔκτοτε ποιήσαντες ἀλλάγια δύο οἱ Ρωμάνοι ἀπὸ πάσχα ἕως πάσχα, τὸν λαὸν αὐτῶν ἐνήλλασσον, ὥστε τῷ μεγάλῳ καὶ ἁγίῳ σαββάτῳ ἀλλήλοις συναντᾶν, τοὺς μὲν ἀποστρεφομένους ἀπὸ τοῦ παραμονίμου, τοὺς δὲ εἰς τὴν τοιαύτην δουλείαν ἀπερχομένους.

ΑΛΛΑ'ΓΙΑ, *Stationes, Diversoria militum*, quæ subinde mutantur. Vox Tacticorum recentiorum. Pachymeres lib. 4. cap. 27. τὸ δὲ στρατιωτικὸν ἐν ἀλλαγίοις, ὡς αὐτοί φασιν ἂν οἱ ἐπὶ τῶν ταγμάτων καταλογούμενοι, &c. Id est, *Exercitus erat in hibernis* dispersus, quem confectum fuisse ait ex variis gentibus exteris, quas recenset. Deinde addit, οὓς κινῶν ὁ Δεσπότης, φοβερὸς ἦν ὁπήπερ ἐπισταίη.

ΑΛΛΑ'ΖΕΙΝ, & Αλλάγειν, pro Αλλάσσειν, *mutare.*

ΑΛΛΑΓΙ'ΣΤΡΙΟΝ. Biton MS. de Machinis bellic. ἐπεχέτωσαν δὲ οἱ κόρακες οἱ ἀπὸ τῶν λινεῶν ἀλλαγίστρια ἐκλείνειν τὴν νευρὰν τοῦ τόξου ἐν τῇ ἐπιλάσεσι τῶν κοχλιῶν.

ΑΛΛΑΚΤΗ'Σ, *Collybistes, Nummularius*, Κολλυβιστής.

Α'ΛΛΑΚΤΟ'Ν, *Fustis vel baculus*, non *flagellum*, uti vult Meursius, inquit Salmasius ad Lamprid. Thomas Magister in argumento Βατράχων Aristo

Aristophanis: πλάτλεῖ) τῷ ποιητῇ δυσφορῶν ὁ Διονύσιος καὶ λεοντῆν καὶ ῥόπαλον ἔχων τρόπῳ τοῦ Ηρακλέους μετὰ Ξανθίου οἰκέτου ὄνῳ ἐποχουμένου, τοῖς ὤμοις δὲ ἀνάφορον φέροντος, ὃ ἄλλακτον δημωδεστέρως καλεῖται. Basilica lib. 60. tit. 17. cap. 84. & Synops. Ecl. 9. ὁ ἔχων γυναῖκα, καὶ πορνεύων, διὰ δώδεκα ἀλλακτῶν σωφρονιζέσθω. Addit Scholion ad 20. Eclog. Leonis & Constantini Imper. tit. 28. §. 18. τυλέσι δαρμῶν, ἢ παρὰ τοῖς κοινοῖς λεγομένων μαγκλαβίων. Adde Balsamon. ad Synod. Trull. Can. 87. Michaëlem Attaliatam in Synopsi tit. 70. extr. & Harmenopulum lib. 6. tit. 3. §. 1. Nicetas in Andron. lib. 2. num. 5. αὐτὸν μὲν διὰ ἀλλακτῶν ἐπαίδευσε δώδεκα. Cod. alter habet, διὰ μαγκλαβίων. At pro flagello usurpant Leges Longobardorum Græcè versæ in Cod. MS. Bibl. Reg. ὁ τοῦ πώγωνα μαδίζων, τύπτε) ἄλλακτον, ὃ ἐστιν ἑβδομήκοντα φραγέλλια· ὁ ὑβρίζων κεραμίων δέξει, λαμβάνει ἄλλακτα ἕξ.

ἌΛΛΑΜΑΝ, Ἀλλάξιμον, *Mutatio*. Glossæ Græcobarb. ἀλλαγὴν, ἀμοιβὴν, ἄλλαμαν, ἀλλάξιμον.

ἈΛΛΑΞΙΜΑ'ΡΙΟΝ. Manuël Moschopulus in Lexico Philostrati: φέρω καὶ ἀναφέρω, ἐξ οὗ καὶ ἀνάφορον, τὸ κοινῶς ἀλλαξιμάριον, ἀπὸ τοῦ ἄνω φέρεσθαι. Est autem ἀνάφορον, apud Aristophanem in Ranis, *Lignum utrinque cavum, quo onera gestantur.* Vide suprà in Ἀλλαγαί.

ἈΛΛΑΠΗΔΙΣ καλτζίς, ἐμπατζιτέρα ἐρίς. In Glossis Græcolat. MSS. ex Cod. Reg. 1047. voces Latinæ malè expressæ, quæ id ferè sonant, *lapidis calcis, battitura æris: Al* verò ab Arabibus mutuatum. Vide Gloss. med. Lat. in *Battitura.*

ἈΛΛΑ'ΡΙΟΝ. *Salarium*: Ἀλάτικον, in Gloss. Lat. Græc. Glossæ MSS. Reg. Cod. 930. & Suidas: ἀλλαρίοις, σιτηρεσίοις. Anonymus apud eundem Suidam: ὁ δὲ Μακεδόνιος συνέταξεν ἐκκλησιαστικοῖς ἀλλαρίοις ἀναστρέφεσθαι.

ἈΛΛΕ'ΩΣ, Ἀλλέως, Ἀλέως, *Aliter*, Ἄλλως. Glossæ Græcobarb. Ἀλλοφώνους, ὅπου ἔχουν ἄλλην φωνὴν, ὅπου μιλοῦσιν ἀλλέως, ἢ ὅπου συντυχάνουν ἀλλέως. Bessarion in Epist. ad Pædagogum Thomæ Palæologi: νὰ ἀκολουθοῦσι τὴν ἐκκλησίαν κατὰ πάντα ὡσὰν Λατῖνος. Rursum: καὶ μηδὲν γένη ἀλέως, ὅταν περιπατοῦν εἰς τὴν στράταν.

ἈΛΛΗ'ΘΩΡΟΣ, *Luscus*, ἑτερόφθαλμος, λειπόφθαλμος. Vide Θορεῖν.

ἈΛΛΗΛΕ'ΓΓΥΟΝ, tributum indictum ditioribus prædiorum possessoribus, pro his qui facultatibus erant defecti, cujus auctor primus fuit Nicephorus Generalis. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1727. ἀλληλέγγυον, ἡ ἐξ ἀμφοτέρων πίστις, quomodo accipitur in Nov. 99. Justiniani. Theophanes in Nicephoro an. 8. συνέταξεν στρατεύεσθαι πτωχοὺς, καὶ ἐξοπλίζεσθαι παρὰ τῶν ὁμοχώρων, παρέχοντας καὶ ἀνὰ ὀκτωκαίδεκα νομίσματα τῷ δημοσίῳ, καὶ ἀλληλεγγύως τὰ δημόσια. Zonaras pag. 100. ἐθέσπισε καὶ τὰ τῶν ἀπόρων τέλη τοὺς εὐποροῦντας εἰσπράττεσθαι, ὃ Ἀλληλέγγυον ὠνομάσθη. Illud, haud multo pòst abrogatum, restituit rursum Basilius Porphyrogenitus. Scylitzes p. 706. δόγμα ἐξέθετο τὰς τῶν ἀπολωλότων ταπεινῶν συντελείας εἰσπράττεσθαι ἐκ τῶν δυνατῶν. καλουμένη δὲ ἡ τοιαύτη σύνταξις Ἀλληλέγγυον. Eadem verba habet Zonaras p. 179. Mox bello cum Bulgaris pollicitus abolere, si victor inde reverteretur: id tamen non præstitit, Sergio licèt Patriarchâ multum supplicante. Idem Scylitzes: ὃν ὁ Πατριάρχης Σέργιος μετὰ νίκης εἰσελθόντα πολλὰ καὶ λιπαρεῖ σβέσαι τὸ Ἀλληλέγγυον. ἦν γὰρ ὑποσχόμενος ποιῆσαι τοῦτο, εἰ τῶν Βουλγάρων ὑπερσχύσειεν, ἀλλ' οὐκ ἔπεισεν. Illud etiam abolere statuerat Constantinus ejus frater, quod præstare non potuit morte præventus. Tandem ejus successor Romanus Argyrus, inito imperio, id confecit. Idem Scylitzes: ἐξέκοψε δὲ καὶ τέλειον ἀπερρίζωσε τὸ Ἀλληλέγγυον, ὅπερ ἐμελέτα μὲν ὁ Κωνσταντῖνος ποιῆσαι, οὐκ ἔφθασε δέ. Zonaras: τὸ σκῆπτρον ἐπιλαμβάνεται, καὶ αὐτίκα τὸ ἀλληλέγγυον φορολόγημα ῥιζόθεν ἐξέκοψε. Porrò de hujus vocis significatione quædam habet Salmasius de Modo usurarum p. 700. 701.

ἈΛΛΗΛΟΚΛΗΡΟΝΟΜΙ'Α, dicitur *conventio mutuæ successionis*, vel quoties vir & uxor in iisdem tabulis se mutuò hæredes instituunt. Cujac. lib. 16. observ. cap. 39.

ἈΛΛΗΛΟΥΪ'ΑΡΙΟΝ, Liturgia Chrysostomi apud Goarum ad Euchology. p. 102. de Diacono: εἶτα λέγει τὸ ἀλληλουϊάριον. Triodium: ἀλληλουϊάριον τοῦ ἤχου. εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν. Typicum S. Sabæ, c. 5. καὶ εἰς τὴν λειτουργίαν τοῦ Απόστολον σὺν τῷ ἀλληλουϊαρίῳ, εἰ τύχοι ἐπιστάμενος αὐτός. Infrà: εἰς δὲ τὴν ς'. ὥραν, ὁ ἕτερος χορὸς τὰ πρῶτα Ἀλληλουϊάρια τοῦ ἤχου. Pentecostarium: εἰς δὲ τὰ σάββατα τοὺς ἀναπαυσίμους μακαρισμοὺς ψαλλομένου προκειμένου δὲ καὶ ἀλληλουϊάριον εἰς πρόσωπον ἁγίου ψαλλόμενα τὰ στιχηρά. Balsamon ad Synod. VI. Can. 75. καὶ μὴ διὰ ψαλμῳδημάτων καὶ ἀλληλουϊαρίων λιτῶν, καὶ ψαλλομένων κατὰ τοῦ θεμέλιον τῆς ἐκκλησίας ἐκπληροῦντας τὴν παννύχιον ψαλμῳδίαν. Nicetas Seidus Latinis objicit τὸ μὴ ψάλλειν τὸ ἀλληλουάριον κατὰ τὴν ὅλην τεσσαρακοστήν. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MSS.

Δίχα μεγάλες ψαλμωδίαις, διχῶς ἀλληλουϊάρια.

Vide Gloss. med. Lat. in *Alleluiaticum.*

ἈΛΛΗΛΟ', Ægyptiis, *Solanum hortense*, apud Interpol. Dioscor. c. 653.

ἈΛΛΗΜΙ'Α φορά. Glossæ Græcobarb. αὖθις, πάλιν, ἀλλημίαν φοράν. Galli dicerent, *une autre fois.*

ἈΛΛΗΦΗ'Ν ἐστὶ ψυλλήα. Ita Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. *Psyllium.*

ἈΛΛΗ'ΦΤΑ, ἡ ἐστὶ φαρίνα δελ ζίου, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. *Farina farris.* pro ἄλφιτον.

ἈΛΛΟΙ'ΩΣΙΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἡ βαφὴ, *Tinctura lapidum.*

ἈΛΛΟΥ'ΑΙΝ. Anonymus de Oxymelite: ἀλλόην κόκκους λς'. κόψας καὶ σήρας φύρασον μετὰ χυλοῦ τῆς ῥάμνου, &c. apud Matthæum Silvaticum, lego, *Alolac, spina alba.*

ἈΛΛΟΦΑ'ΤΖΙΔΕΣ, Milites Turcici in aulâ Principis militantes, de quibus Laonicus lib. 8. extr.

ἈΛΜΑ'ΜΗΝ, ἡ ἀλιφὴ λέγε), in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. pro ἄλειμμα, ἀλειφὴ, *Unguentum*, vel *linimentum.* Vide Matth. Silvatic. in *Alma.*

ἈΛΜΕΝΑΧΟ'Ν, *Index Astronomicus, Ephemeris.* Porphyrius apud Eusebium lib. 3. de Præpar. Evang. cap. 4. τὰς δὲ εἰς δεκανοὺς τιμὰς, καὶ τοὺς ὡροσκόπους, καὶ τοὺς λεγομένους κραταιοὺς ἡγεμόνας, ὧν καὶ τὰ ὀνόματα ἐν τοῖς λεγομένοις Ἀλμεναχοῖς φέρε). Ab hac voce vulgarem *Almanach* sunt qui deducunt. Vide Gloss. med. Lat. in hac voce, & Salmasium in Præfat. ad Plinium.

ἈΛΜΥΡΙ'Α, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶ χρυσόκολλα.

ἈΛΜΥΡΙ'ΝΘΡΑ, apud Myrepsum sect. 9. c. 48. vox Fuchsio incertæ notionis.

ἈΛΟ'ΓΙΣΤΟΙ, *qui Christianæ fidei adversantur*, vel qui licèt Christiani, non tamen sunt Catholici, apud Codinum in Origin. Constantinopol. num. 41. ubi Lambecius, seu potiùs Holstenius.

ἈΛΟΓΟΘΕ'ΤΗΤΟΣ, *A rationibus reddendis immunis.* I C. Gr.

Ἄ'ΛΟΓΟΙ, Hæretici, Sic dicti quòd Λόγον, seu *Verbum Dei* negent. Ita Nicetas In Thesauro fidei Cathol. lib. 4. p. 197.

ἌΛΟΓΟΝ, *Animal*, *Equus*. Glossæ MSS. Reg. Cod. 930. ἵππος, τὸ ἄλογον. Lexicon MS. ad Schedographiam :

Ἵππος ἐστι τὸ ἄλογον, ἱππεῖς οἱ καβαλλάροι.

Hesychius : καπήλον, παράβλημα ἀλόγε. Glossar. Lat. Græc. *Animalia*, ψυχικά, ζῶα, ἄλογα. Joannes Moschus in Limon. cap. 33. τῷ δὲ κληρικῷ ἐπὶ ἀλόγῳ καθημένῳ, &c. Nicetas Barbarogr. in Manuele lib. 1. num. 6. ἡ τῶν ἀλόγων ὀξεῖα ὁρμή. Hist. Apollonij Tyrij.

Ἐκεῖ πυτρέχεν τ' ἄλογα ὡς ἔπρεπε ὀρδινιάζειν.

Utuntur passim scriptores, Theophil. Alexandrin. pag. 6. Chronicon Alexandrin. pag. 892. 896. 914. Theophanes pag. 40. 41. 208. 262. 265. 266. 267. 268. Leo in Tactic. cap. 10. §. 5. 15. cap. 11. §. 14. cap. 12. §. 67. cap. 13. §. 25. cap. 15. §. 101. cap. 17. §. 36. 84. cap. 18. §. 53. 69. Constantinus de Administr. Imp. cap. 7. Eclogæ Leonis & Constant. tit. 28. §. 39. Scylitzes pag. 462. Anonymus Combefisianus in Lacapeno, n. 44. Pachymeres lib. 6. Hist. cap. 21. Nomocanon Cotelerianus, num. 99. 312. 315. 491. Demetrius Hieracosoph. cap. 186. p. 161. &c. Vide Gloss. Med. Lat. in *Animal*, & suprà in Αλάγιον.

Αλογάκι, *Mannus*, *Mannulus*, ἱππάριον.

Αλογομύγια, *Oestrum*, οἶστρος.

Αλογοςάβλος, *Equile*, in Turcogr. Crusij.

Ἀλογευόμενοι, *Qui cum jumentis ac bestiis coëunt*. Glossæ Basilic. Αλογευόμενος λέγεται ὁ κτηνοβάτης. Glossæ MSS. ex Codd. Reg. 1727. & 2063. ἀλογευσαμένους, ἤτοι ἀλόγοις συμφθαρέντας ζώοις. Synodus Ancyrana Can. 16. περὶ τῶν ἀλογευσαμένων, ἢ ἀλογευομένων, &c. Basilius M. Can. 63. ὡσαύτως καὶ ὁ ἀλογευσάμενος καὶ ὁ ἐξαγορεύσας, &c. Eclogæ legis Mosaïcæ n. 41. περὶ γυναικὸς ἀλογευομένης, &c. lib. 60. Basilic. tit. 37. §. 86. & Michaël Attaliata tit. 70. Harmenopulus lib. 6. tit. 4. §. 60. & titulus juris Græcanici de Pœnis, seu ποινάλιος, MS. οἱ ἀλογευόμενοι, ἤγουν κτηνοβάται καυλοκοπίθωσαν. Vide Martinum Braccarensem Can. 81. Pœnitential. Gregorij II. Pap. c. 22. Morinum, lib. 6. de pœnitent. cap. 2. num. 7. & Gloss. med. Lat. in *Pecorantes*.

ἈΛΟΙΝΗ, *Muris auricula*, apud Interpol. Dioscor. cap. 400.

ἌΛΟΣ, *Alius*, ἄλλος. Joannes Maximus in Epist. ad Theodos. Zygomalam. καὶ ἀπὸ ἄλον μέρος ἐχολομάνισα, *ex altera verò parte molestiam cepi*. Chron. MS. Malaxi p. 864. καὶ ἐθυμώθη ὁ Αφέντης, καὶ ὥρισε νὰ κάμεν ἄλον, (πατριάρχην.)

ΑΛΟΥΠΟΥ̃. Vide in Αλεπῦ.

ΑΛΟΥΡΓΙ'ΔΟΣ ὑπηρέτης, *A Purpura Imperatoris*, Penes quem vestis Imperatoriæ cura fuit, vel *Vestiarita*, uti à nobis observatum ad lib. 1. Cinnami, p. 25. εἰς τοὺς Βασιλέως πρὸς τ' ἀλουργίδος ὑπηρέτας τελῶν.

ἈΛΟΥΣΑ. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 176. βράσε καὶ στααλακήλω, ἤγουν ἀλουσὰ δυνατή, νὰ εἶναι ἀπὸ στάκτη κλημάτων, &c. cap. 178. καὶ τότε πλῦναι πρῶτον μὲ ἀλουσὰν τὸ κεφάλη σου. Adde cap. 187. 197.

ἈΛΟΥΤΑΡΙΟΝ, *Aluta*, in Glossis Servij.

Αλούτηρον, eâdem notione. Demetrius Constantinopolit. lib. 2. Hieracosophij cap. 59. καὶ εἰς ἀλούτηρον ἐπίθες, καὶ εἰς τ' ἱέρακα δῆσον.

ἈΛΟΦΑΝΤΖΙΔΕΣ, Αλλοφάντζιδες. *Mercenarij*. Laonicus lib. 5. p. 122. τούτων δὲ ἔχονται ἀλοφάντζιδες, οἱ μισθωτοὶ καλούμενοι, ἀμφὶ τοὺς ὀκτακοσίους. In fine lib. 7. ἀλλοφάντζιδες scribitur.

ΑΛΣΟΦΥΛΑΚΕΣ, *Topiarij*, in Basil. lib. 44.

ΑΛΤΑΡΙΟΝ, *Altarium*, *altare*. Syropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 16. de imagine S. Marci Venetiis, quæ stare dicitur in Templo, ἄνωθεν τοῦ ἐν τῷ καθολικῷ βήματι ἀλταρίου. Utitur præterea cap. 18. 25. sect. 6. cap. 15. sect. 10. cap. 10. Gennadius Scholacius in Hist. ejusdem Concilij : εἶτα εἰσῆλθεν εἰς τὸ βῆμα, καὶ περιεσκόπει τὸ ἀλτάριον, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ.

ΑΛΥΣΙΔΑ, pro ἄλυσις, *Catena*. Αλυσιδοπῦλα Αλυσιδάκι, *Murenula*, *Catenula*, *Catella*. μυραινίς, σειρίς, ἁλύσιον. Αλυσιδάκιον, eâdem notione Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ ἄλλες ἀργυρόχρυσα ψηλὰ ἀλυσιδάκια,

Νὰ τα κρεμοῦσιν οἱ πτωχές, καὶ τὰ θηλυκονδάκια.

ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ. Vide in Ακροςιχίς.

ἈΛΦΕΙΝ, Αλφαδέειν, *Invenire*, εὑρίσκειν.

ἈΛΧΑΡΙΟΝ, *Scutella*, in Glossis Lat. Gr.

ΑΛΧΑΝ, λέγεται κυπρίνου ἐλέου. Ita Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. *Oleum Cyprinum*. Matthæus Silvaticus, seu ejus Commentator : *Henne*, *Arab. Gr. Cyprus*, *Lat. Alchanna*, *& à quibusdam vocatur Scotamum incongruè*, *& est arbustum unde fit oleum Cyprinum*, &c.

ΑΛΩΝ, Græcis est *area*, in qua messis trituratur, hodie, Αλώνι. At apud Ducam Hist. cap. 34. pro frumento usurpatur : καὶ τὸν θεριζόμενον σταχύν, καὶ τὰς λιμπηζομένας ἀλόνας ἔνδον ἐκόμιζον, nisi legendum sit ἀνόνας. Hinc fortè dictum

Αλωνίτζιον, per diminutionem, quasi *parva area*, *areola*, locus scilicet sic appellatus Constantinopoli, apud Codinum in Orig. Constantinopol. num. 48. 80. quo quidem vocabulo domum quibuscunque indigenis sive peregrinis publicè alendis destinatam vocant Græci Recentiores, ut observat Interpres.

ΑΛΩΠΟΥ̃. Vide in Αλεπῦ.

ΑΜΑΓΟΥ̃ΔΑ, *Rhus Syriacus*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. ἀμαγοῦδα, ἡ ἐστι σουμάκα. Vide Σουμάκα.

ἈΜΑΔΑ, Italis, *Ciampella*, *Piastrella*, Hieron. Germano.

ΑΜΑ'ΔΑ, *Lapis*, *Saxum*, λίθος.

ἈΜΑΔΙΝ, *Unà*, *simul*. Glossæ Græcobarb. ὁμοῦ, ἀντάμα, ὁμαδὸν, ἀμάδιν.

ΑΜΑΖΙ'ΤΙΣ, *Gramen*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 612.

ΑΜΑ'ΛΙΟΝ. Constantinus Porph. in Basilio num. 53. Edit. Allat. & 74. Combefis. λινομαλλάρια ἑκατὸν, (καλὸν γάρ ἐστι τούτοις κοινολεκτεῖν) Αμάλια λινὰ ψιλὰ, (Combefi,) καλὰ διακόσια, καὶ ἕτερα ὑπὲρ ἀραχνίου νήματα εἰς λεπτότητα, &c. ubi uterque Interpres *Amalia pulcra lina ducenta* vertit, quasi Αμάλιον vox esset propria ejuscemodi lini. Sanè potest etiam deduci ab Αμαλὸς, *tener*, quòd id genus lini tenerorum & delicatorum potissimùm sit.

ἈΜΑΜΑ, Ἄμωμον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΑΜΑΝΑ'ΤΗ. Epistola Hieremiæ Patr. Constantinop. apud Crusium lib. 4. Turcogræc. Epist. 10. καὶ μόλις ἐλευθερώθη μετὰ συνδρομῆς τῶν φιλοχρίστων. προξενήθη δὲ ἐπ' αὐτῷ ἔξοδος καὶ ζημία φλωρία ιέ. ὑπὲρ ὧν καὶ ἀμανάτη εὑρίσκεται, μὴ δυναμένου τοῦ γέροντος, μηδὲ ἔχοντος, πόθεν πληρῶσαι αὐτά. Quæ extrema verba ita vertit idem Crusius : *promissione firmâ interpositâ*, *cùm quidem senex non habeat unde satisfaciat*.

ΑΜΑΝΙ'ΤΗΣ, *Fungus*, seu Fungi species, apud Paulum Æginetam lib. 1. cap. 77. ubi ἀμμανίτης editum.

ἈΜΑΝΙΤΑΡΙΟΝ, eâdem notione. Liber de Antidotis MS. ex Cod. Reg. 1673. ἀντιφάρμακον πρὸς βλάβαν ἀμανιταρίου, &c. Orneosophium cap. 23. p. 196. καὶ ἀφοδεύει ὡς τεάφιν, καὶ φαίνεται ὡς ἀμανιτάριον. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Ἀμανιτάρια,

Ἀμανίαρίῳ, ὄξ© τε, κὴ μέλιν ἐκῖ ἀνάπνιν.

ΑΜΑΞΑΡΗΣ, Ἀμαξάει©, *Carrucarius*. Glossæ Græcobarb. Ἀμαξεὺς, Ἀμαξάρης, ζευγηλάτης. lib. 20. Basilic. cap. 1. §. 13. εἰ δὲ ἀμαξάρι© φιλονεικῶν προλαβεῖν ςρέψει τ̃ ἄμαξαν, κὴ κλάσει τ̃ ξύλον, &c. Adde Scholiast. eod. lib. p. 452. & ad lib. 60. tit. 3. p. 54. & lib. 10. in Princip. D. Locati.

Ἀμαξοςράτα, *via publica, per quam currus agi potest.* Glossæ Græcobarb. ἀμάξιζον ὁδὸν, δημόσιον ὁδὸν, κὴ ἀμάξαις διαπορευτὴν ὁδὸν, ἀμαξοςράταν. Vide infrà in ςράτα, & Gloss. med. Lat. in *Carreria*.

Ἀμάξι, *Currus*, Ἄμαξα. Glossæ Græcobarb. τὸ μικρὸν ἀμάξιον, ἢ ἀμάξιν, ἢ ἀμαξόπουλλον.

Ἀμαξάκι, Ἀμαξόπουλα, ὀχημάτιον.

ΑΜΑΡΜΑΚΤΟΣ, *Immobilis, inconcussus*, ἀκλινὴς, ἀκλόνητ©, ἀσάλευτ©. Ἀμαρμαξιὰ, *immobilitas*.

ΑΜΑΡΤΙΑ, *Seditio*. Chronicon Alexandrinum an. 5. Justiniani: πεμπτῳ ἔτει τ̃ βασιλείας Ἰουστινιανοῦ μίωὶ Ἰανουαρίῳ γέγονε τ̃ λεγομένου Νίκα ἡ ἀμαρτία τρόπῳ τοιούτῳ.

ΑΜΑΣΚΑΛΗ, pro Μασκάλη, *Maxilla*.

ἌΜΑΤΑ, *Quandoquidem*, ἐπεὶ κὴ.

ΑΜΑΥΡΩΣΙΣ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioscor. c. 661.

ΑΜΑΧΗ, pro μάχη, Prælium. Chronicon Veneto-Byzant. an. 1499. ἐποίησεν ἀμάχλω ἡ αὐθεντία ἡμῶν μζ̃ Τούρκων. Vide Μάχη.

ΑΜΑΧΙ, *Pignus*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 54. ἐὰν εἷς ἄνθρωπ© βάλει τὸ ἄλογόν σου ἀμαχὶ εἰς ἕτερον ἄνθρωπον διάτι κ΄. ἑὼς ἕνα κερὸν, τὸ λέγεται τάρμαι ὀνομαζισμένον. Occurrit illic pluries.

Ἀμαχεύειν, Ἀμαχεύγειν, *Pignus capere*. Glossæ Græcobarb. Ἀνδροληψία, ἐνεχύραζεν γδ̃ τοὺς ἔχοντας ἀνδροφόνους, ὅπου ἀμαχεύει, ἢ ἀμαχεύγει ἐκείνους ὅπου κρατοῦσιν κὴ ἔχουσιν τοὺς φονιάδες. Eædem Assisæ cap. 96. κὴ ἐκεῖν© ὅπου νὰ ἀγογιάζει τὸ ἐποζίτιόν του πέλι το, ὃν ἀμαχεύει το, &c.

ΑΜΒΗΤΥΡΙΟΝ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1673. ξίφ© ἢ βάκλον, ἢ ῥαῦδ©, ἢ ἀξίνη, ἢ ἄλλο τι τ̃ πλητιόντων. fortè pro ἀμυντήριον.

ΑΜΒΙΤΕΥΕΙΝ, *Ambire*. Palladius in Vita Chrysostomi p. 90. μήτις ὑμῶν ἀνακοπῇ τ̃ συνήθους εὐνοίας τ̃ περὶ τ̃ ἐκκλησίαν, κὴ ὃς ἂν ἄκων ἐπὶ τ̃ χειροτονίας, μὴ ἀμβιτεύσας τὸ πρᾶγμα, μζ̃ συνέσιν τ̃ πάντων κλίναιε αὐτῷ τ̃ κεφαλὴν ὑμῶν ὡς Ἰωάννη.

Ἀμβιτιῶν, *Ambitiosus*. Phavorinus: Ἀμβιτιῶν, ἐπιτηδεύων παρεκβάλλειν τινὰ τ̃ αὐτοῦ ἐξουσίας.

Ἀμβίτιων, *Ambitio*. Suidas: ἐξ ἀμβιτίων©, ἐκ περιδρομῆς τι πράττων, παρὰ Ῥωμαίοις.

ΑΜΒΙΤΡΕΥΕΙΝ, Mauricius lib. 11. Strateg. cap. 4. Χρὴ τοίνυν πρόγε ἁπάντων ἀμβιτρεύειν εἰς δημοσίας παρατάξεις, κὴ μάλιςα ἐν τοῖς προοιμίοις. Ubi Schefferus *Impetum facere* vertit. Quasi fortè, voce Hybride, ἀμφιιντρεύειν, *Circumintrare*.

ἈΜΒΛΑΜΟΥΛΑ, vel disjunctis vocibus, ἄμβλα μοῦλα, sic appellatum malagma ad podagricos & arthreticos, apud Myrepsum sect. 34. cap. 10. quod quidem quòd celeriter expectationi respondeat, ita appellatur: an ex *mula celeriter ambulante*, Galli dicerent, *qui va l'amble*. Occurrit præterea in Hippiatricis lib. 2. cap. 129. cujus Lemma est: Μάλαγμα, τὸ καλούμενον Ἄμβλα μοῦλα.

ΑΜΒΛΕΓ, *Emblicum*, pro ἔμπλικι, vel ἔμπλιτζι. Zosimus Panopolit. de Chymia: κὴ ςαθμὸν μ΄. δ΄. βελιλὲγ ὁμοίως κεκαθαρμένου ἀπὸ τῶν ςύλος, ἤτοι τ̃ φλοιοῦ μόνον κὴ ἀμβλὲγ ὁμοίως κεκαθαρμένου μ΄. δ.

ΑΜΒΛΙΣΙΟΝ, τὸ μάννα, in Lexico Gr. MS. Reg. Cod. 2062. & apud Suidam.

ἌΜΒΥΞ, Vas Chymicum, quod vulgò *Alambycum* inde vocant, additâ præpositione *al* Arabicâ. Scholiastæ Aristophanis ἄμπυξ pariter vas esse dicitur. Nicephorus Blemides de Chymia, MS. ἐπίθες ἄγι© μαθητῶν, ὅπερ λέγεται ἄμβυξ. Stephanus Philosophus Chymicus MS. κὴ διὰ ὀργανισμοῦ ὑάλων ἀμβύκων. Λάμβυκ©, eâdem notione. Codex Reg. 618. f. 287. τρίψον, θὲς ἐν λαμβύκῳ, κὴ βαλὼν ἐν φουρνελίῳ, &c. Vide Λάμβικον. Ἴαμβυκ©. Idem Cod. MS. f. 286. κὴ τότε βάλε ἐν τῷ ἰαμβύκῳ, habetur ibi pluries.

ἌΜΒΩΝ, Ἄμβονας, *Ambo*, *Pulpitum*, de qua voce multis egimus in Gloss. med. Lat. & in Constantinopoli Christ. lib. 3. sect. 74. Corona pretiosa: Ἄμβονας, *Pulpitum*, Ἄμβων. Erotianus: οἱ Ῥόδιοι ἄμβωνας καλοῦσι τὰς ὀφρυώδεις τ̃ ὀρῶν ἀναβάσεις. Glossæ MSS. ὀκρίβας, ἄμβων. Michaël Psellus in Grammatica MS.

Ἡ λαμπηδὼν, ἀμάρυγμα. ἄμβων ὀφρῦς τ̃ πέτρας.

Basilius Seleuciensis lib. 2. de Vita S. Theclæ cap. 27. ὄφθω ἐπὶ δικαςηρίου· λέγεται δὲ οὗτ© ὁ τόπ© ἐν ᾧ ἐπιδείκνυνται οἱ λέγοντες, τουτέςι ὁ ἄμβων, ἤτοι τὸ ἀκροατήριον. Theophylactus Simocatta lib. 1. Hist. cap. 10. ἀνεὶς ἐπὶ τ̃ βημάτων τ̃ ὑψηλῶν (ἄμβωνα ταῦτα τὰ πλήθη ἀποκαλεῖ) τὸ τ̃ τυράννου πρόςαγμα τῷ λαῷ μεταδίδωσι. Socrates lib. 6. Hist. Eccl. cap. 5. de Chrysostomo: καθεσθεὶς ἐπὶ τ̃ ἄμβων©, ὅθεν εἰώθει κὴ πρότερον ὁμιλεῖν χάριν τ̃ ἐξακούεσθ. Apud Theophanem Cerameum, Homilia 4. dicta dicitur ἐν τῷ ἄμβωνι τ̃ ἐπισκοπῆς. In Ambone canebant etiam Psaltæ. Concilium Laodicenum Can. 15. περὶ τοῦ μὴ δεῖν πλέον τῶν κανονικῶν ψαλτῶν ἐπὶ τ̃ ἄμβωνα ἀναβαινόντων, ἀπὸ διφθέρας ψαλλόντων, ἑτέρους τινὰς ψάλλειν ἐν ἐκκλησίᾳ. Euchologium Goari pag. 304. μζ̃ τὸ τρισάγιον ὅτε κατέλθωσιν οἱ ψάλται ἐκ τ̃ ἄμβων©, &c. Symeon Thessalonicensis de Templo: ὁ μ̃ πρὸ τοῦ Βήματ© ἄμβων. Sed hæc adnotasse sufficiat de re jam pertractata. Ὀπισθάμβων© εὐχὴ, *Oratio quæ retro Ambonem in media Ecclesia recitatur*, Estque postrema orationum totius sacræ Liturgiæ, quæque à Sacerdote pronuntiatur, post dimissionem factam à Diacono: unde ea oratio Germano Patr. Constant. in Mystag. dicitur: οἱονεὶ σφραγὶς πάντων τ̃ αἰτημάτων, κὴ ἀνακεφαλαίωσις τακτικὴ πρέπουσα τοῖς πρώτοις κὴ τιμιωτέροις ἐπιλόγοις. Et mox: μζ̃ τοῦτο οἱ θεῖοι πατέρες ὡς ἀνακεφαλαίωσιν πάντων τῶν διὰ εὐχῶν αἰτουμένων τ̃ χαρακτῆρα ταύτης ἐποιήσαντο, διδάσκοντες τοὺς ἐπιζητοῦντας, ὡς ἐκ τοῦ κρασπέδου τὸ ὕφασμα. Neque aliter Symeon Thessalonicensis de sacris Ordinat. cap. 5. p. 147. διὸ κὴ τῷ ἱερεῖ ἐξυπηρετούμεν© φαίνεται ἐν τ̃ ἱεραῖς εὐχαῖς πρὸς τ̃ λαὸν, ἐπιλέγων, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν, ἐν τῷ μέλλειν τ̃ ἱερέα λέγειν τ̃ εὐχὴν πρὸς τ̃ Θεόν. ὁ δὲ νεωςὶ χειροτονηθεὶς ἱερεὺς αὐτὴν τ̃ εὐχὴν πρὸς τ̃ Θεὸν ἀναφέρει· ἡ δὲ τελευταία ἐςὶ, κὴ Ὀπισθάμβων© λέγεται, δεικνύμεν© μ̃ κὴ αὐτὸς κὴ μαρτυρούμεν© τοῖς πιςοῖς, ὡς ἱερεὺς κατέςη, κὴ μεσίτης γέγονεν αὐτοῖς τὰ πρὸς τ̃ Θεὸν, κὴ ὡς ἄρτι τ̃ χάριν δεξάμεν© εὔχεται ὑπὲρ τοῦ λαοῦ· αὐτὴ γδ̃ ἡ τελευταία ὅσα πάντα ἐξαιτεῖται ἱερεῦσι κὴ βασιλεῦσι κὴ λαϊκοῖς τὰ ἀγαθὰ κὴ τὴν εἰρήνην ἀπὸ τοῦ Θεοῦ τῶν φώτων πατρός. Liturgia Chrysostomi: εὐχὴ ὀπισθάμβων© ἐκφωνουμένη παρὰ τοῦ ἱερέως ἔξω τοῦ Βήματ©. Deinde illa describitur pag. 85. Edit. Goari, p. 108. Edit. Morelli, benedictionem populi continens, & in Liturgia Basilij p. 177. Edit. Goari. Triodium 2. Fer. 1. Hebd. jejun. in Lychnico, ubi de Præsanctificatis: μζ̃ δὲ τ̃ ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον, μετάνοιας γ΄. Idem Triodium Fer. 6. ejusdem Hebdom. μζ̃ δὲ ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, ψάλλομεν τ̃ παρόντα ἱκετήριον κανόνα. Typicum S. Sabæ cap. 19. μζ̃ δὲ τ̃ ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ἐξερχόμεθα πάντες ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ, &c. Adde cap. 30. sub fin. & cap. 41. extr.

extr. Euchologium Goari p. 294. 296. 453. Marcum Hieromon. de Dub. Typicis cap.41. 42.& Anthologium p. 151. Quæritur porrò quæ sit illa pars ædis sacræ, quæ ὀπισθάμβωνος appellatur. Nam cùm apud sacrorum Canonum Interpretes, Catechumeni, ac pœnitentes τοῦ ἄμβωνος ὄπισθεν stare dicantur, quomodo, infert Allatius lib. de Narthece veteris Ecclesiæ, pag.13. qui extra Ecclesiam commorantur, post Ambonem stare poterunt, qui intra Ecclesiam est? id est, quibus in Narthece, seu extra Ecclesiam, locus assignatur. Nam Catechumenos & pœnitentes in Nao constitisse usque ad *Missam*, seu dimissionem Catechumenorum, deinde in Narthecem sese recepisse, palam est. Sed nodum solvunt ipsi Canonum Interpretes, qui ὀπισθάμβωνον τῆς ἐκκλησίας μέρος vocant, quidquid est extra βῆμα, seu ἱερατεῖον, ac proinde Ναὸν, & νάρθηκα. Erat autem Ambo statim post *soleam*, seu Bematis limen: unde pars ædis Sacræ quæ amboni postica erat, respectu Bematis, dicta ὀπισθάμβωνος, quæ Catechumenis & pœnitentibus patebat, ante Missam Catechumenorum, à qua tum excedebant, & in Narthecem seu πρόναον sese recipiebant. Id certè satis innuit Balsamon in Can. 12. Nicæn. de Apostatis: ἤτοι δεχθήσονται, ὀφείλοντες τρία μὲν ἔτη ἔξωθεν τῆς ἐκκλησίας ἵστασθαι, ὄπισθεν τοῦ ἄμβωνος, καὶ ἐξέρχεσθαι μετὰ τῶν κατηχουμένων. Scholion ad Epitomen Canonum in jure Græco-Rom. p. 56. τέσσαρα ὑποπίπτων, ἤγουν ἐντὸς ἐκκλησίας ἱστάμενος ὄπισθεν τοῦ ἄμβωνος, καὶ ἐξερχόμενος μετὰ τῶν κατηχουμένων. Stabant igitur Pœnitentes retrò ambonem, scilicet ante *Missam* Catechumenorum, deinde secedebant in Narthecem cum Catechumenis. Alij Canonum Interpretes nudè dicunt Catechumenos & pœnitentes in Ecclesia retrò ambonem stare, quod intelligendum ante Missam Catechumenorum. Matthæus Blastares: ὑποπίπτοντες δὲ εἰσὶν οἱ ἔνδον τῆς ἐκκλησίας κατόπιν τοῦ ἄμβωνος ἱστάμενοι. Alexius Aristenus in Canon.21. Ancyr. ἄλλην δὲ τετραετίαν ἐντὸς τοῦ περιβόλου τῆς ἐκκλησίας ἐν τῷ ὀπισθίῳ μέρει τοῦ ἄμβωνος. Symeon Thessalonicensis: οἱ κατηχούμενοι καὶ οἱ ἐπ' ἐγκλήμασι ἵστανται τοῦ ἄμβωνος ὄπισθεν, τὰ κατώτερα δὴ τοῦ ναοῦ.

Ἀμβωνίζεσθαι, *In ambonem ascendere*, apud Aristinam & Symeonem Logothetam, ad Can. 15. Concil. Laodic.

ἌΜΕ, *Ilicet*, ἴθι. Glossæ Græcobarb. Ἄπερρε, πορεύου μετὰ φθορᾶς, ἄμε εἰς τὴν κακὴν ὥραν, ἄπελθε ἤγουν ἄμε εἰς τὰ τρία κακά, ἄμε μὲ χαλασμόν. Rursum: ἀπέλθετε, ἐλάτε, ἀμέτε, ἢ πορεύθητε.

Ἀμὲ. Vide in Ἀμή.

ΑΜΕ΄ΛΑΓΡΑ. Vide Σκόλυαγρα.

ΑΜΕΛΕΙ΄Α, *Culpa*. Basilic.

ΑΜΕΛΞΙ΄ΝΗ, *Helxine*, apud Interpol. Dioscor. c. 621. 668.

ἈΜΕ΄Ρ, Ἀμὴρ, Dominus, Arabibus. Continuator Theophanis, lib. 4. num. 16. ὅτε τὸ Μελιτήνης Ἀμὲρ, ὃν οὕτω πῶς συμφθείροντες τὰ στοιχεῖα, Ἄμβρον ἐκάλεσαν οἱ πολλοί. Passim.

Ἀμερμουμνῆς, dicti supremi apud Saracenos Principes, quos inter primum locum obtinuit *Amermamne*: Asiaticus Bagdatensis, seu Babylonius, qui imperabat universæ Africæ, Ægypto, Syriæ, & Arabiæ Felici, quibus totidem præerant *Amerades*: à cujus Imperio avulsa primùm Africa, deinde Persis seu Chorozan, denique Arabia Felix, quarum *Amerades* excusso Bagdatensis jugo *Amermamnes* se inscripserunt. Ita Porphyrogenitus de Adm. Imp. cap.25. 43. 44. 47. Sic etiam appellantur à Cedreno & Zonara; Ἀμεειμνῆ verò ab Anna Comnena p.328. quæ vox à Latinis scriptoribus variè effertur, uti ad eandem Annam observamus pag.371. & in Gloss. med. Lat. in *Amir*, ubi & de ejusdem vocabuli Etymo ac notione quædam attigimus. Vide Symeonem Logothetam in Theophilo num. 3. 11. 18. &c. & Joseph. Scaligerum in Canonibus Isagogicis p.325. 2. Edit.

Ἀμερμουμνῆς, apud Gregorium Decapolitam de visione Saraceni in æde sacra S.Georgij, num. 43. &c. Leonem Grammaticum pag. 453. 454. continuatorem Theophanis lib.2. n.21. &c.

Ἀμερουμνῆς, apud Leonem Grammaticum pag.452. 485. a.

Ἀμεραμνουνῆς, apud continuatorem Theophanis lib. 3. num.9. 25. 29. 30. lib. 4. num. 16. & Constantium Porph. In Basil. num. 2. 62. Edit.Combef.

Ἀμηρᾶς, Vita S. Bacchi junioris Mart. p. 106. ὁ στρατηγὸς ὁ παρ' αὐτοῖς, ὁ καὶ Ἀμηρᾶς ὀνομαζόμενος. Vita S. Nili junioris p. 121. ὅστις νοτάριος ὑποδέξας τῷ λεγομένῳ Ἀμηρᾷ τὰ περὶ τοῦ ὁσίου σταλέντα, &c. Theophanes an. 3. Leonis Chazari: καὶ ἔπεσον πέντε Ἀμηράδες, καὶ δύο χιλιάδες Ἄραβες. Constantinus de Adm. Imp. cap. 44. ἐγένοντο ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν τριῶν ἀδελφῶν τῶν προῤῥηθέντων ἀμηράδων. Ἀμηρᾶς Αἰγύπτου, Περσίδος, &c. apud Anonymum Combefisian. in Porphyrog. n.32.

Ἀμυράδας, apud Anonymum de Nuptiis Thesei lib. 7.

Βασιλεῖς, ἄρχοντες φρικτοὺς, δουκάδες, ἀμυράδες.

Et in Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ἄφης αὐτάνα τὰ λαλεῖς, καὶ τῆς παραξενάδες,
Ὁπόχω ἐγὼ στρατεία μου μεγάλους Ἀμυράδες.

Scribitur etiam Ἀμοιράδες, non semel apud Achmetem in introduct. in Astrolog.

Ἀμηραδία, *Amiræ ditio, regnum, provincia*. Constantinus de Adm. Imp. cap. 25. καὶ εἶχεν ἀμηραδίας μεγάλας, ἤτοι στρατηγίδας ταύτας· πρώτην ἀμηραδίαν τὴν Περσίαν, ἤγουν τὸ χωρασάν. &c.

Ἀμηραῖος. Theophanes an. 22. Heraclij: ἀποκτείνει τρεῖς Ἀμηραίους, καὶ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ. An.9. Pogonati: σύσσημα πεποιηκὼς τῶν τε Ἀμηραίων καὶ Κορασηνῶν. Utitur etiam an. 1. & 10. Leonis Isauri, ut & Porphyrogenitus lib.de Adm. Imp.

Ἀμηρεύειν, *Amiram* vel *Amiratum agere*. Idem Constantinus de Adm. Imp. cap.17. p. 39. τελευτᾷ δὲ ὁ αὐτὸς Ἀβουβάχαρ ἀμηρεύσας ἔτη τρία. Adde cap. 21. Theophanem an. 24. Heraclij, an. 14. Constantis, an. 11. 15. Constantini Pogonati, an.1. 4.8. Leonis Isauri. an. 26. Copronymi. &c.

Ἀμηράλης, Ἀμηραλιος, *Classis præfectus* dictus apud Latinos, ex eadem voce Arabica, ut in Gloss. med. Lat. observavimus. Ita apud Pachymerem lib. 6. cap.32. Philippus Chinardus Manfredi Regis Siciliæ Classium Præfectus, Ἀμηράλης indigitatur. Idem lib. 11. cap. 21. ἐκεῖνος μὲν οὖν ἔξαρχον τῶν κατ' αὐτὸν καταστήσας νεῶν ὅσων ὡσεὶ δώδεκα, ὃν Ἀμηραλὴν ἡ ἐκείνων διάλεκτος ἐξυμνεῖ, &c. Occurrit præterea apud Syropulum in Hist. Concilij Florent. sect. 4. cap.4. Codinum de Offic. aulæ Constantinopolit. cap. 2. num.43. &c. Non defuere ex nostris qui vocis originem à Græcia traxere, sed & ex iis Anonymus in Catalogo Offic. Palat. ex Cod. Mazarino:

Ἄλος Ἀλμυρᾶς ναυαρχῶν ἀνεδείχθη.

Ἀμυραχώρης, seu *Emir Ahor*, vel *Achor*, vel *Achur*, *stabuli præfectus*, apud Turcos, ut Auctor est Leunclavius in Pand. Turc. n. 14. & 228. Georgius Acropolita in Chron. cap. 6. ἀνὴρ δέ τις τῶν ἐν Πέρσαις περιωνύμων, τὴν ἀξίαν Ἀμυραχώρης, μέγα δὲ τοῦτο παρὰ Πέρσαις. Leonicus lib. 5. ἐκτὸς δὲ σκηνοῦσιν οἱ λοιποὶ τῶν θυρῶν ἄνδρες, οἵτε ἀμυραχόρειοι, &c.

ΑΜΕΡΙΜΝΙ΄Α, *Securitas scripto data*, seu

apocha

apocha, In Nov. 128. Justin. cap. 3. ἀποχὰς, ἤγουν ἀμεριμνίας. Occurrit præterea in tom. 1. Basil. p. 780. 796. to. 6. p. 723. & alibi passim.

ΑΜΕΤΑ΄ΔΟΤΟΣ, idem quod ἀκοινώνητος, *Incommunicatus*, qui sacrorum mysteriorum particeps non fuit. Nomocanon Cotelerianus n. 438. εἴ τις ἐξ ἀμελείας ἀμέταδοτος ἀποθάνει, &c. Vide Μετάδοσις.

ΑΜΗ, Αμὲ, *Sed, verum*. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opinat. Græcor. num. 12. ἀμὴ ὁ διάβολος θέλοντας νὰ γελάσῃ τινὰς, &c. Joan. Cananus de Bello Constantinopol. ἀμὴ ἡ γυναῖκα ἐκείνη ἡ ὀξέα φοροῦσα, &c. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Αμὲ τὰ γκόρφια τὰ χρυσὰ ποῦ κρέμονται σὰ σήθη.

Passim.

ΑΜΗΝ, *Amen*. Vox Hebraïca, de qua in Gloss. med. Lat. Cyrillus Hierosol. Catech. ult. καὶ κοιλάνας τὴν παλάμην, δέχου τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἐπιλέγων τὸ, Αμήν. Adde Eusebium lib. 6. Hist. Eccl. cap. 43. extr. Vita S. Nili junioris p. 985. μελέξεις δὲ τῷ στόματι τοῦ τιμίου σώματος Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, λέγων τὸ, Αμήν. De hoc ritu vide Henric. Valesium ad Eusebium, p. 122.

ΑΜΗΡ, Αμηράδες, Αμηραῖοι, &c. Vide in Αμὲρ.

ΑΜΙΔΟΝ, *Amilum*, vulgo nostris *Amidon*, apud Myrepsum de Antidotis, cap. 425. In Cod. MS. eadem sect. 1. cap. 419. legitur ἄμυδον.

ΑΜΙΣΘΙ, *Gratis*, apud Harmenopul. lib. 3. tit. 8. §. 45.

ΑΜΙΚΤΟΜΙΑΙΝΟΝ, *Vitex*, Ἄγνος, Interpolatori Dioscoridis cap. 136.

ΑΜΙΟΝ, apud Auctor. Etymolog. σκύφος ἀργυροῦν, *Scyphus argenteus*.

ΑΜΜΑ, species mensuræ Geometricæ. Theonis Isagogæ MS. περὶ εὐθυμετρικῶν. τὸ ἄμμα ἔχει πήχεις μ'. πόδας φιλεταιρίους ξ'. Ἰταλικοὺς οβ'.

ΑΜΜΑ, Inter machinas Grandes, cum dolabris, recensetur ab Harmenopulo lib. 2. tit. 3. §. 30. τὰς ἀξίνας καὶ τὰς ἄμμας, καὶ τὰ τοιαῦτα μεγάλα ὄργανα. ubi *Amæ* falces Grandiores dicuntur, quibus ædificia disturbantur, incendij compescendi aut extinguendi causa, confixæ longissimis contis. Liber 44. Basilic. tit. 10. cap. 4. καὶ τὰ πρὸς γεωργίαν ἐργαλεῖα, οἷον ἄροτρα, ἄμμαι, ὀρυξίαι, σκαλίδες, &c. Ubi Ulpianus: *& vasa cultura utilia, velut aratea, falces, sarculi, ligones*, &c. Vide Cujac. lib. 13. observ. c. 30. & Gloss. med. Lat. in *Ama*.

ΑΜΜΑΣ, *Mater*, *Monacha senior*. Lexicon MS. Cyrilli, Αμμάς, Μονάστρια, ἡ ἀμμὰ, τῆς ἀμμῆς κλίνεται. Palladius in Hist. Lausiaca c. 43. ὑμεῖς ἐστε σαλαὶ, αὐτὴ γὰρ καὶ ὑμῶν καὶ ἐμοῦ ἀμείνων ἐστὶ ἀμμᾶς ἐστιν, οὕτω γὰρ καλοῦσι τὰς πνευματικὰς μητέρας. Apophthegmata Patrum, In Theodora num. 1. ἠρώτησεν ἡ ἀμμὰς Θεοδώρα τὸν πάπαν Θεόφιλον τὸ ῥητὸν τοῦ Αποστόλου, &c. In Macario num. 24. Αμμα, πλούσιός τις ἀγαπᾷ με, καὶ μισῶ αὐτόν. Occurrit præterea in Serapione num. 1. & Gregorius in Vita S. Basilij jun. num. 29. λέγει τῇ τιμίᾳ ἐκείνῃ γραΐδι, Αμμᾶ, οὗτος ὁ νεώτερος ἦρέ μου χθὲς τὴν ζώνην: & num. 31. λέγει πρὸς τὸν ὅσιον ἡ Αμμᾶς Θεοδώρα, &c. Vita S. Mariæ Ægyptiacæ, num. 26. ἐπιδίδοσίν μοι τρεῖς φόλεις, Δέξας ταύτας, Αμμά μου, εἰπών. Apud S. Maximum tom. 2. p. 259. mentio fit μονῆς τῆς ἀμμᾶς Ἰωαννίας. Adde Ioan. Moschum in Limon. cap. 129. & Gloss. med. Lat. in *Amma*.

ΑΜΜΑΤΙΑ, *Oculi*, Ομμάτια. Glossæ Græcobarb. ἀλαοσκοπὴ, τύφλωσις τῶν ὀμμάτων, στραβάρα τῶν ἀμματιῶν, τύφλωμα τῶν ὀμμάτων. Rursum: ἄϋπνος, ὅπου δὲν κοιμᾶται, ὅπου δὲν θεωρεῖ τὸν ὕπνον, εἰς τ' ἀμμάτιά του.

ΑΜΜΗ, *Hama*. Joannes Moschus in Limon. cap. 90. καὶ εὑρίσκει τινὰ ἄνθρωπον ἐργαζόμενον τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ, Λάβε ὀρύγιον καὶ ἄμμην, καὶ δεῦρο μετ' ἐμοῦ.

ΑΜΜΙΑ, *Matertera*, *Amita*, *Avia*, *Abamita*, μητραδέλφη, θεία, πατραδέλφη, ἀποτηθὶς, μάμμη.

ΑΜΜΟΓΗ, *Arena*. Glossæ Græcobarb. ἀμμῶδες χωρίον, ὅπου ἔνι μέσα εἰς ἀμμόγην κλισμένον.

ΑΜΜΟΝΟΣ, *Sanguinaria*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 346.

ΑΜΜΟΠΛΥΣΙΑ, *Chymia*, *Alchymia*. Olympiodorus Alexandrinus MS. οἱ τεχνῖται τῆς ἐψήσεως, οἱ ἔχοντες τὴν γνῶσιν τῆς ἀμμοπλυσίας καὶ ἀκολουθίας. Suprà de Zosimo Chemico: τὰ μὲν σώματα λέγει εἶναι τὰ χυτὰ, τὰ δὲ ἀσώματα λίθους, οἷον ἀνέσια λέγει τὰς ψάμμους.

ΑΜΜΟΤΟΣ, τραυματικὴ, πάντα κωλύουσα ἀφλέγμαντος τὰς τῶν νεκρῶν διακοπὰς, apud Myrepsum sect. 10. ex Cod. Reg. ubi Fuchsius habet ἔμμοτος, atque, ut & Gorræus in Definit. Medic. ἔμμοτα appellari medicamenta liquida quæ linteolis concerptis excepta, vulneribus, ulceribúsque ac sinibus induntur.

ΑΜΜΟΥΔΑ, *Arena*, ψάμαθος. Vide Alypij Geopon. cap. 92. 172. Αμμουδία, *Arenaria*, ψαμμάθεια.

ΑΜΜΥΔΑΡΙΟΣ, *Olei confector*. Harmenopulus lib. 2. tit. 4. §. 31. περὶ ἀμμυδαρίων καὶ καπηλείων. ἡ τῶν ἀμμυδαρίων καὶ ἡ τῶν καπηλείων τέχνη, οὐ μόνον τὴν ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἔχει λύμην, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἐλαίου ἀτμὶς βλαβερὰ ἐπάγει τοῖς σώμασιν· ὅθεν χρὴ μὴ ὑποκεῖσθαι τούτους ἀλλοτρίαις οἰκίαις. Varias de hac vocis notione conjecturas hîc affert Dionysius Gottofredus: Meursius legendum contendit ἀμμυρικαρίων καὶ καδηλείων. At in Codice Cæsareo, apud Lambecium, lib. 6. p. 21. titulus §. sic concipitur: περὶ τῶν ἀμμυδαρίων ἤτοι ἐλαιοποιῶν, τῶν λεγομένων τζιμιλαρίων καὶ καπήλων. Deinde sequitur: ἡ τῶν ἀμμυδαρίων καὶ ἡ τῶν καπήλων τέχνη: Unde colligitur ἀμμυδαρίων, ἐλαιοποιῶν & τζιμιλαρίων artem unam eandémque fuisse, oleum verò quomodo fiat, docet præ cæteris Columella lib. 12. cap. 50. Vide Αμμοῦδα.

ΑΜΝΗΜΟΝΕΥΤΟΣ, *Præteritus*, Απόκληρος παῖς, in Glossis Basilic. Vide Μνημονεύειν.

ΑΜΟΓΑΒΑΡΟΙ, Milites Hispani celebres ob animi generositatem, extremis sæculis, apud Nicephorum Gregoram lib. 7. p. 153. edit. Genev. & Pachymerem lib. 11. cap. 13. de quibus copiosè egimus in Gloss. med. Lat. in V. *Almugavari*. De iis etiam, præter scriptores ibi laudatos, agunt Raimundus Montanerius in Chron. Reg. Aragon. passim, & Bernardus *Desclos* in Chron. Arag. lib. 2. cap. 5. 10. &c. Almugavarum verò Cohortes *Almugaveriam* vocat idem Montanerius cap. 170. & alibi non semel.

ΑΜΟΓΛΗ, Palladius in Hist. Bragmanum MS. οὐκ ἤρκεσεν αὐτῷ τιβεσροβοὰμ ποταμοῦ πίνειν ὕδωρ σωφροσύνης, καὶ ἀμόγλας ἐσθίειν, ἐν οἷς αὐξάνεται νοῦς θεοπρεπής.

ΑΜΟΝΗ, Αμόνιν, *Incus*, Armicatè, quasi ἀκμόνιον, ἄκμων. Glossæ Græcobarb. ἄκμων σίδηρον ἐφ' ᾧ χαλκεύει, ἤγουν ἀμόνιν, ὅπου κομοδρομεύει ὁ κομοδρόμος. Anonymus de locis Hierosol. cap. 6. καὶ γρυκοῦσι τὸν χαλκὸν ὅπου ἔκαμψε τοὺς ἥλους, καὶ κτυπᾷ εἰς τὸ ἀμόνιν. Nicolaus Lucanus in Iliade Barbarogr. ιθ'. de Vulcano:

Κ' ἔβαλεν ἐν τοῖς χωάνοις σίδηρον κασίτερόντε,
Καὶ χρυσὸν καὶ ἄργυρον τότε, καὶ τὸ σίδηρον ἀμόνη.

Αμυνέχιστο, quod in *Incude* scinditur. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 75. ἀμὴ τὸ ἀμυνέχιστο ταυρὶ εἶναι κακὸν (τὸ κρέας.)

ΑΜΟΡ

ΑΜΟΡΓΙ'ΝΗ, *Helxine*, apud Interpol. Dioscor. c.621.

Α'ΜΟΥΛΑ, *Ampulla*, λήκυθ☉, φιάλη, πομφόλυξ. Vide Gloss. med. Lat. in *Ama*, *Amula*.

ΑΜΟΥΡΑΧΑ'ΡΙΟΙ, Milites Turcici Portæ seu Palatij. Laonicus lib. 5. p.122. ἐκλὸς ἢ σκλωῦσιν οἱ λοιποὶ τ̃ θυρῶν ἄνδρες, οἵτε Αμυραχάελοι, ᾗ οἰνοχόοι παρ' αὐτῷ Σαραπλάειοι, ᾗ σημειοφόροι, οἱ λεγόμϑυοι Εμυραλάμιοι. Vide Α'μερ.

Α'ΜΠΑΚΟΣ, *Abacus*, Αμπακίςας, *Abacista*, Λογαειαςής.

Α'ΜΠΑΛΑΤΙΑ'ΣΜΑΤΑ, *Impalationes*, Glossæ Græcobarb. αἶνελα, νεικείονζα, ὀνειδίσμαζα, ἄλλοι τὰ ἐπαίνϑ ἄξια, ἢ φιλονεικείαις, ἀτιμίαις, ὕβραις, τιμαῖς, ἢ ἀμπαλαλιάσμαζα.

Α'ΜΠΑΡ, *Ambar*, vel *Ambra*. Lexicon Nicomedis Jatrosophistæ MS. Α'μπαρ μυρεψικὸν, κόπρ☉ ἰχθύων, alij arborem in mari crescentem esse volunt, &c. Vide Simonem Genuensem ad Matthæum Silvaticum. Nicetas in Isaacio lib.3.num.5. ex Cod. Græcobarb. ᾗ ἠλείφεζο μυρίσμαλα ῥοδοςαμμάτων παντοῖα, μόσχϑς, ζαπέτια, ἄμπαρ, &c. Symeon Sethi de Alimentis: τὸ ἄμπαρ ἐν διαφόροις τόποις βλύζει, &c.Ubi Consulendus Martinus Bogdanus Interpres. Vide Α'μπρα.

Α'ΜΠΑΣΑΔΟΥ'ΡΟΣ, *Legatus*, ex Ital. *Ambasciatore*, vel Gallico, *Ambassadeur*.Anthos: ἦτον ἀμπασαδϑρ☉ τότε ὁπϑ τ̃ ἀγάπω τ̃ ἔκαμε ὁ Μισὲρ Ανδρέας ὁ Γρίτης, ὁπϑ ἔναι τ̃ σημέρον πρίντζιπ☉. Parthenius Patr. Constantinopolit. in Epist. Edita à Goaro: ὁ ἐκλαμπρόταl☉ ᾗ ἐνδοξόταl☉ Αμπασαδῶρ☉ τ̃ Χριςιανικῆς Βασιλείας τ̃ Γαλιῶν, ἤτοι τ̃ Φράντζας. Vide Gloss. med. Lat. in *Ambascia*.

ΑΜΠΕΛΑ'ΡΗΣ, *Vinitor*, Αμπελεργὸς. Αμπέλι, *Vinea*. Αμπελάκι, *Viticula*. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. Αλωω̃, Αμπέλι.

ΑΜΠΕΛΙ'ΑΙΖΕΣ; Fructus quidam dicuntur qui ab exoticis deportantur, apud Actuarium de Medicam. composit. p. 32. Edit. Lat. Ruellij.

Α'ΜΠΟΤΕΣ, *Utinam*, ὅ si, Glossæ Græcobarb. ὤφελον, αἴθε, εἴθε, ἄμπολες. Epistola Sultani Ægyptij apud Cantacuzenum, lib. 4. c. 14. extr. ὁ θεὸς ὕψις☉ νὰ σε διακραlεῖ, καὶ νὰ εὐτυχῆς ἀπὸ τ̃ ἐλέϑς τϑ, ᾗ ἄμπολε Θεϑ ὑψηλέ. Bessarion in Epist. ad Pædagogum filiorum Thomæ Palæologi: ᾗ ἄμπολες τὸ μᾶς νὰ τὼ φυλάξασι τελείως, ᾗ νὰ μηδὲν μεlαβληθῶσιν, ὥσπερ ἐποίησαν ᾗ ἄλλοlε.

Α'ΜΠΟΥ'ΔΙΝ, ᾗ ἀχράδιν, τὸ ςρυφνὸν ἄπιον, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Apium acerbum.*

Α'ΜΠΟΥΛΑ, *Ampulla*. Aëtius lib.7. ἄμπυλαν ὑελλίνω πλήσας ἐλαίϑ, &c.

Αμπολέτα, *Ampullula*, apud Agapium Cretensem in Geoponico cap. 159. καὶ βάλεζο εἰς μίαν ἀμπυλέταν, φράζεζο καλά. Adde cap. 209.

Α'ΜΠΡΑ, *Ambra*, incertum an aliud ab ἄμπαρ, nam apud Myrepsum sect. 10. cap.74. ἄμπαρ & ἄμπρα videntur differre; sed Matthæo Silvatico idem sunt. Aëtius lib. 1. κόςϑ λίτραν, μόσχϑ λίτραν, ἄμπρα λίτραν. Lexicon MS. Nicomedis Jatrosophistæ: ἄμβαρ ἀμίανζον.

Α'μπρlον. Idem quod Α'μπαρ. Anonymus πεϱὶ ἀνλωνυμίας τ̃ βοlάνων ἰατρικῶν, in Bibl. Reg. Α'μβαρ, ἄμπρlον.

ΑΜΠΩ'ΘΕΙΝ, *Depulsare*, *Depellere*, ὠθίζειν, Απελαύνειν. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀμπόθηlον ὁ ἄνεμ☉ κ' ἡ θάλασσα τ̃ βγάνη.

Α'ΜΥΛΑ'ΤΟΝ, Placentæ species, ἐξ ἀμύλϑ, seu ex farina candidissima. Scholiastes Aristophan. ad Pacem: πλακῦνlες τινὲς, οἱ ἢ ζυμοὶ πλακϑνlώδεις, ὁ νῦν ἀμυλάτον φασίν. Vide in Καlάςατον.

Α'ΜΦΙΑ, pro Αμφίασμα, apud Glycam in Annalib. p. 51. sed propriè *Sacræ mensæ instrata*, *Mappæ Sacræ*, quas ἐνδυlὰς, & ἀπλώμαlα etiam vocant Græci. Euchologium, pag. 627. πεϱὶ τ̃ ἁγίας τραπέζης, ἧς τὰ ἄμφια διεφθάρησαν. Επάμφια. Euchologium Cryptoferratense: τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλη πέμπlῃ, εὐχὴ γινομένη εἰς τὰ ἐπάμφια τ̃ ἁγίας τραπέζης.

Α'παμφιάζειν τ̃ ἁγίαν τράπεζαν, in eodem Euchologio p. 623. 624. *Sacram mensam denudare.*

Α'ΜΥΛΟΝ, *Atractylis*, apud Interpolat.Dioscorid. c.513.

Α'ΜΦΙΒΑΛΟΝ, pro Αμφίμαλλον.Vide Salmasium ad Vopiscum p. 398. & Gloss. med. Lat. in *Amphibalum*.

ΑΜΦΙΘΑΛΕΙ'Σ ἀδελφοὶ, *Fratres Germani*, quibus opponuntur ὁμοπάτριοι, & ὁμομήτριοι, *Germani*. Scholiastes Basilicωn. ad lib. 60. & IC. Gr.

ΑΜΦΙ'ΘΥΡΟΝ, Velum ad Portas Bematis vel Ecclesiæ expandi solitum. Chrysostomus in Homil. 3. ad Epist. ad Ephesios: ὅταν ἴδης ἀνελκόμϑυα τὰ ἀμφίθυρα, τότε νόμιζε διαςέλλεσθαι τ̃ ϑρανὸν ἄνωθεν. Vide eundem, Homil.84.in Matthæum. Chronicon Alexandrin. an. 23. Constantij: ἔτι μὴν ᾗ εἰς τὰς θύρας τ̃ ἐκκλησίας ἀμφίθυρα χρυσᾶ διάφορα, ᾗ εἰς τϑς πυλῶνας τϑς ἔξω χρυσϋφῆ ποικίλα, ὡς πολλὰς δωρεὰς ἐχαρίσαlο. Simocatt. lib. 5. Hist. cap. 14. & ex eo Evagrius lib.6. cap.21.extr. ᾗ ἀμφίθυρον ϑννικὸν κεκοσμημένον χρυσῷ.

ΑΜΦΙΟ'Ν, τὸ ὄπιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.1237.

ΑΜΦΙ'ΡΥΚΟΣ, in Scholiis Thucydidis, dicitur πλοιάριον ἑκαlέρωθεν ἐρετlόμϑυον, ἐν ᾧ ἕκας☉ τ̃ ἐλαυνόνlων δικοπίας ἐρέlτει. & Hesychio: ἀκάτιον λῃςρικὸν, ἐν ᾧ εἷς ἐλαύνει δύο κώπας. Anna Comnena lib. 14. pag. 443. ὁ μϑὺ ὗν Καμύτζης καlαλαβὼν τὸ Δάμαλιν, ᾗ ἐν ἀμφιρύκῳ εἰσελθὼν πεϱὶ μέσην φυλακὴν τ̃ νυκlὸς ἐπεὶ τ̃ βασιλίδα, &c.

ΑΜΦΟΔΑ'ΡΧΗΣ, *Viocurus*, *Viarum curator*. Chronicon Alexandr. p. 598. ᾗ ἐμέρισεν τὴν πόλιν εἰς τὰ ἄμφοδα, ᾗ ἔςησαν ἀνθρώπϑς ἰδίϑς ἀμφοδάρχας, ᾗ ἑκάςῳ ἀμφοδάρχῃ ἀπένειμϑυ ἄμφοδον.

ΑΜΦΟΡΕ'Α, κεράμιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1673. *Amphora*. Hinc Αμφοριαφόρϑς, τϑς μισθίϑς, τϑς τὰ καλάμια φέρονlας vocant Glossæ aliæ ex Cod. Reg. 1727. Consule Lexicographos.

Α'ΜΩΜΟΣ, *Psalmus* 118. *à verbis* Μακάειοι οἱ ἄμωμοι, *incipiens*. Canones S. Nicephori Homologetæ: ϑδὲ-τῷ σαββάτῳ τ̃ ἀπολυσίμϑ ψάλλειν τ̃ Α'μωμον. Vita MS. S. Cyriaci Anachoretæ: ᾗ ὡς ϑ πρότερόν ποlε τ̃ καιρὸν τοῖς ἀδελφοῖς τῆ̃ θείων ὕμνων σημαίνων τ̃ κρϑμαl☉ παύσαιτο, ἕως ὅλον τῇ καθαρᾷ ἐ ἀμώμῳ γλώσσῃ διέλθοι τ̃ ἄμωμον. Vita S. Nili junior. p.149. ἄλλοlε ἢ ᾗ τ̃ Α'μωμον ςιχολογῶν ηὑρίσκεlο. Typicum S. Sabæ, cap. 2. de Candelapta: εἶτα εἰσέρχεlαι ᾗ κρϑει τὰς βαρέας σχολέϑς, ψάλλων τ̃ Α'μωμον. Triodium: ψάλλεlαι ἢ ᾗ ὁ Α'μωμ☉ εἰς ςάσεις δύο, σὺν τοῖς εὐλογιlαρίοις τροπαρίοις νεκρωσίμοις. Sabbato 2. hebdom. jejuniorum: εἶτα τ̃ Αμωμον, ποιϑνlες αὐτὸν ςάσεις β'. Vide Euchologium p. 483. 561. Nomocanonem editum à Cotelerio, n. 52. & libros Eccles. Græc.

ΑΜΩ'ΝΕΙΝ, *Iurare*, ὀμνύειν. Αμωlης, *Dejurus*, Ορκομώτης.

ΑΝΑ'ΒΑ, *Gradus*, pro ἀνάβασις, *ascensus*. Epiphanius Monachus de locis sanctis, p. 62. ἔςι ἢ τὸ ἀνάβα τ̃ ὄρϑς σκαλία τετρακισχίλια, &c.

ΑΝΑΒΑΘΜΟΙ', *Psalmi graduales*, seu *Cantica graduum*. Triodium in Dominica Tyrophagi: τὰ εὐλογιlάρια, ᾗ οἱ ἀναβαθμοὶ τ̃ ἤχϑ, τὸ, Πᾶσα πνοή, &c. Philotheus Patr. Constantinop. in ordine sacri ministerij, pag. 8. τῆ̃ ἢ ἀναβαθμῶν ψαλλομένων,

μένων, εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς ἅμα τῷ διακόνῳ, &c. Vide Euchologium, pag. 187. Germanus Patr. Constantinopol. Homil. in Adorat. S. Crucis ἐν Μεσονυστίμῳ. Τὰ μὲν δὴ μέχρι τούτου τὰς ᾠδὰς ψαλάτλουσι τῶν ἀναβαθμῶν, τὰ δ' ἐντεῦθεν. Κατάβασις εἰς γῆν, ἣν οἱ μόχλοι κάτοχοι αἰώνιοι. Ubi videtur respexisse ad Psalmum 83. μακάριος ἀνὴρ, ᾧ ἐστιν ἀντίληψις αὐτοῦ παρά σοι, ἀναβάσεις ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ διέθετο. Quæ postrema verba sic interpretatur idem Germanus in Homil. de serpente, &c. αἱ ἀναβάσεις σου, τελέσιν, οἱ εὐσεβεῖς καὶ ἀνηγμένοι λογισμοὶ, οἱ εἰς ὕψος ἀνάγοντες τοὺς καλῶς περὶ Θεοῦ διανοουμένους. Vide Gloss. med. Lat. in *Cantica graduum*, & Suidam in Ἀναβάσεις.

ΑΝΑΒΑ'ΘΡΑ, *Tabulatum*, Gall. *Eschaffaud.* Codinus, de Offic. aulæ Constantinopol. cap. 14. num. 25. ἐν τῇ τῆς ὑψώσεως τοῦ σταυροῦ ἑορτῇ τῆς διὰ ξύλων ἀναβάθρα ἐν τῷ τρικλίνῳ, ἣν καὶ ἐνδύουσι βλαττίῳ κοκκίνῳ.

ΑΝΑΒΑΠΤΙ'ΖΕΙΝ, *Baptismum iterare*, Ἀναβάπτισις, *Rebaptizatio*, voces quæ crebrò occurrunt in Conciliis, & apud SS. Patres, in Concil. Nicæno Can. 19. in Canonibus Eccl. Africanæ, cap. 48. &c.

ΑΝΑΒΑΡΔΑΛΛΑΓΑ, nomen Strygis, seu Γυλοῦς. Vide Allatium de Opination. Græcor. p. 128.

ΑΝΑΒΑ'ΣΙΟΝ, *Ascensus.* Theophanes, an. 1. Leonis Chazari: καὶ ἀνῆλθεν διὰ τοῦ ἀναβασίου τῆς Χαλκῆς εἰς τὰ κατηχούμενα τῆς ἐκκλησίας.

ΑΝΑ'ΒΑΣΙΣ, Ἀναβάσιον, *Equisetum*, seu *Equinalis*, apud Interpol. Dioscor. cap. 628.

ΑΝΑΒΑΣΜΑ. Nomocanon Cotelerianus, num. 406. γυνὴ ἐὰν ζηλήσει τις ἄλευρον, ἢ ἀνάβασμα, ἢ πῦρ, καὶ κρατήσει τὸ πλησίον αὐτῆς, ἔχει μετανοίας ρ'. ne scilicet prægnans fiat. & num. 336. ἀνομολογοῦσιν τρίαδαν, ἄνδρ' χωρὶς ἄλατος καὶ ἀναβάσματος. Ubi vir doctissimus legendum censet ἀναβράσματος, ut sit *aqua fervens.* Sed videtur esse idem quod ἀνάβατον, de qua voce, mox.

ΑΝΑ'ΒΑΤΟΝ, *Fermentum*, sic dictum, inquit Goarus ad Codin. de Offic. cap. 4. quòd eo turgeat, inflетur, & ascendat massa: unde nostri *levain* appellant. λειπανάβατον, *sacrificium in quo deest ἀνάβατον*, seu Ἄζυμον. Balsamon ad Concil. VI. Can. 10. καὶ ἡμεῖς ἀδιαφόρως ἐσθίομεν ἄζυμα, τὰ λεγόμενα λειπανάβατα.

ΑΝΑ'ΒΑΤΟΣ, Codinus de Offic. cap. 4. n. 26. ἔχει μετ' ἔμπροσθεν τὸν Βασιλέα εἰκονικῶς καθήμενον ἐπὶ θρόνου χρυσοῦ ἀναβατοῦ. Id est, in throno, ad quem aliquot gradibus ascenditur.

ΑΝΑΒΟ'ΛΑΙΟΝ. Vestis Pontificalis, quæ in Ordine Romano *Anabolagium*, Isidoro *Anaboladium* dicitur. S. Athanasius orat. in Descript. Deiparæ: Ἀρχιερεὺς, ὁ Κύριος· θρόνος, ἡ Παρθένος· κρατῆρες, οἱ μαζοί· ἀναβόλαιον, ἡ ἐνανθρώπησις, &c. Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagogia: τὰ δὲ ἀναβόλαια, εἰσὶ κατὰ τὰ ἀναβόλιμα, ἅπερ ἐφόρουν ἱμάτια. Vide Gloss. med. Lat. in *Anaboladium.*

Ἀναβόλιον. Achmet Onirocrit. cap. 158. εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι φορεῖ ἀναβόλιον, ἤτοι σωβάκιον, εὑρήσει γυναῖκα κατὰ τὸ κάλλος καὶ τὸ πῆχιν αὐτοῦ.

Ἀναβολίδιον, Ἀναβολίδιν, *Pera*, quæ ad ἀναβολέας pendet. Apophthegmata Patrum in Macario, n. 33. ἔδωκε δὲ αὐτοῖς ὁ γέρων πέλεκυν, καὶ ἀναβολίδιν μεστὸν ψωμίων καὶ ἅλας.

ΑΝΑΒΟΛΕΥ'Σ, ut scribit Eustathius in Od. α. non modò dicitur *strator*, seu qui dominum in Equũ elevat, sed & τὸ σιδήρεον ᾧ τοὺς πόδας ἐνθέντες ἔφιπποι γίνονται. Vide Gloss. med. Lat. in *Strator.*

Ἀναβολεὺς, pro Ἀναλαβος. Vide in hac voce.

ΑΝΑ'ΒΟΛΟΣ, *Incommodus*, Ἀνεπιτήδειος, Δύσχρηστος.

ΑΝΑΒΡΕΙ͂Ν, pro Ἀναβρύειν. Glossæ Græcobarb. Ἀναβρύει, ἀνοβλύζει, ῥέει ἔξω, τρέχει ἔξω, ἀναβρεῖ. In Basil. lib. 14. tit. 13. τὰ τὸ ὕδωρ ἀναβλύζοντα χαλκᾶ, *vasa salientis aquæ.*

Ἀναβρυτά, *Salientes ipsi:* Fontes aquam è tubulis sursum emittentes: veteribus, *silani.* lib. 19. Basilic. tit. 8. §. 7. καὶ αἱ δεξαμεναὶ, καὶ οἱ λέβητες, καὶ οἱ ἡνωμένοι τοῖς ἀναβρυτοῖς σωλῆνες, *& junctæ salientibus fistulæ.* Occurrit etiam apud Harmenopulum.

ΑΝΑ'ΓΓΕΛΟΣ, *Ruscus*, apud Interpol. Dioscor. cap. 728.

ΑΝΑΓΙΟ'ΝΝΕΙΝ, *Augeri*, *Crescere.* Glossæ Græcobarb. αὐξητικὴ ἡ δύναμις, ὅπου αὐξάνει καὶ ἀναγιόννει. Mox: αὐξάνει, ἀναγιόννει. καὶ μεγαλώνει.

Ἀναγιότρια, *Nutrix.* Eædem Glossæ: τιθήνη, ἀναθρέπτρια, ἀναγιότρια, βυζάστρια.

ΑΝΑΓΚΑΙ͂Α, *Necessaria*, *Necessariæ*, *Latrinæ.* Phavorinus: Ἀφεδρῶνες, σέλλαι, σελλάρια, σωλήνεια, ἀναγκαῖα.

Ἀναγκιὸ, Ἀναγειὸ, Græcis hodiernis, κοπρὼν, ἀφεδρών. Significat etiam quamvis necessitatem, ἔνδειαν. Vide Gloss. med. Lat. in *Necessaria*, & infrà χρεία.

ΑΝΑΓΛΥΦΑ'ΡΙΟΣ, *Sculptor*, *Cælator.* Macarius in Homil. 16. pag. 146. ὥσπερ δὲ ἀργυροκόπος καὶ ἀναγλυφάριος ἀναγλύφων δίσκον, κατὰ μέρος σκεπάζει ἅπερ γλύφει διάφορα ζώδια, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Anaglypharius.*

ΑΝΑΓΝΩ'ΘΕΙΝ. pro Ἀναγινώσκειν. Glossæ Græcobarb. Ἀναλόγιον, ὄργανον ἐφ' ᾧ ἀναγινώσκουσιν, ἐργαλεῖον ἀπάνω εἰς τὸ ὁποῖον ἀναγνώθουσιν.

ΑΝΑΓΝΩ'ΣΕΙΣ, Ita appellatur Liber Græcorum Ecclesiasticus, qui Latinis *Lectionarius*, in quo veteris testamenti περικοπαὶ seu *sectiones*, continentur, quæ in Ecclesia anni diebus variis pro dierum festorum solennitate canuntur. Diversus est ab aliis lectionibus prolixioribus, quas iidem Græci inter officia recitant, ex variis SS. Patrum Commentariis desumptas. Vide Allatium in Dissertat. de Georgiis, p. 417.

ΑΝΑΓΝΩ͂ΣΤΑΙ, *Lectores.* Sozomenus, lib. 4. cap. 3. ὁ δὲ Μαρκιανὸς ψάλτης καὶ ἀναγνώστης τῶν θείων γραφῶν. Idem lib. 6. c. 25. ὁ δὲ παῖς ἀναγνώστης ἔτι τῶν ἱερῶν γραφῶν, &c. Theodoritus lib. 3. Hist. Eccl. cap. 2. de Juliano Apost. καὶ τῷ τῶν ἀναγνωστῶν ἠξιώθη χορῷ, καὶ τὰς ἱερὰς βίβλους ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς συλλόγοις ὑπανεγίνωσκε τῷ λαῷ, Nicetas Paphlago in Vita S. Ignatij Patr. Constantinopol. πρῶτον μὲν ἀναγνώστης, ἤτοι τῶν θείων ἀνακήρυξ γραφῶν. Vide Synodum VII. Oecumenicam Can. 13. &c.

Ἀρχιαναγνώστης, *Primicerius Lectorum*, in Concilio Antiocheno, & Calchedon. act. 14.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟ'Ν, *Id omne quod legitur*, *Epistola*, *scriptum.* Vide Gloss. med. Lat. in *Anagnosticum.* Ἐπαναγνωστικά, *Literæ judiciales*, in Basil. Ecl. 7. Παραναγνωστικόν. Palladius in Vita Chrysostomi, pag. 69. οἱ δὲ λέγουσι, παραναγνωστικὸν ἔχομεν μόνον. Concilium Ephesin. act. 1. καὶ ἀπεστάλησαν — ἐπιφερόμενοι καὶ παραγνωστικὸν τῆς ἁγίας συνόδου παρ' αὐτὸν τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Νεστόριον. Autor est Photius Cod. 162. Andream quendam Monachum Hæreticum scripsisse ad Eusebium Episcopum Thessalonicensem Epistolam, quam Παραγνωστικὸν appellabat. Ὑπαναγνωστικόν. Concilium Constantinopol. III. act. 12. pag. 914. ἀπέστειλεν ἡμᾶς — ἐπιφερομένους ὑπαναγνωστικὸν διὰ σημείων. Occurrit etiam in Concil. Constantinop. IV. act. 1. p. 1280. Edit. Labbei.

ΑΝΑΓΟΓΥΡΕΥ'ΕΙΝ, *Indagare*, *scrutari*, *vagando quærere*, ἐξιχνιάζειν, ἰχνηλατεῖν. Ἀναγογυρευτής, *Indagator*, *Curiosus*, ἐξιχνιαστής. Ἀναγογυρευσία. *Indago*, *investigatio*, *curiositas*, περιεργία, πολυπραγμοσύνη. Vide γυρεύειν.

ΑΝΑΓΟΥΛΙΑΣΜΑ, *Nausea*, ἄση, ναυσία, ναυτίασις.

ΑΝΑΓΡΑΦΕΙ͂Σ, *Descriptores*, *Tributorum exactores*. Theophylactus Bulgar. Archiepisc. Epist. 30. ὁ ἐπαφεθεὶς ἡμῖν ἀναγραφεὺς ἀφελέσθαι τὸ ἐν Ἀχρίδι τῆς ἐκκλησίας χωρίον διώρισαι. Epist. 33. λησὰς γὰρ ἐγὼ τῆς ἀληθείας τοὺς ἀναγραφεῖς τίθημι. Vide Gloss. med. Lat. in *Descriptor*.

Ἀναγραφὴ, *Inventarium*, apud Ulpianum, & IC. Gr.

ΑΝΑΓΥΡΟΣ, Herba quam Græci Ἀναγυρίδα vocant. Vide Bellon. lib. 1. observ. cap. 17.

ἈΝΑΔΕΙ͂ΠΝΙΟΝ, *Secunda cœna*, Ἐπιδόρπιον. Eustathius in Od. μ. ἦν δὲ ὡς εἰκὸς ἡ ἀναλογία τῆς ἐπαίκλα κατὰ τὰ ἐπιδόρπια, τὰ παρὰ τοῖς βαρβαρωτέροις Ἀναδείπνια καλούμενα.

ΑΝΑΔΕΧΕΣΘΑΙ, *Suscipere aliquem è sacro lavacro*. ἐκ τοῦ ἁγίου καὶ σωτηριώδους βαπτίσματος παῖδας ἀναδέχεσθαι, in Synodo Trull. Can. 53. Theophanes de Copronymo filio Leonis Isauri, an. 3. τοῦτον οἱ προέχοντες τῶν θεμάτων καὶ τῆς συγκλήτου βαπτισθέντα ἀνεδέξαντο. Leo Grammaticus in Theophilo, p. 453. Δομέστικον τῶν σχολῶν ποιησάμενος, καὶ τοὺς αὐτοῦ παῖδας ἐκ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος ἀναδεξάμενος. Adde pag. 471. & Symeonem Logothetam in eodem Theophilo, n. 11.

Ἀνάδοχος, *Susceptor*, *Patrinus*, apud Dionys. Areopag. de sacra Hierarch. cap. 2. Ἀνάδοχος ἀπὸ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, apud Nicetam Heracleæ Metropolit. in Responsis. Ita etiam Joannes Antiochenus de Charisticariis, num. 1. πάντας ἀνέπεισαν νηπίους βαπτίζεσθαι, καὶ διὰ γονέων αὐτῶν, καὶ τῶν ἐκ τοῦ θείου βαπτίσματος ἀναδόχων, Χριστιανικῶς ἀνατρέφεσθαι. Pachymeres, lib. 1. cap. 31. τιμᾷ δὲ καὶ δεξιοῦται τοῖς πρέπουσι, καὶ οὕτως ἑαυτῷ οἰκειοῦται, ὥστε καὶ ἀνάδοχον αὐτὸν καταστῆσαι παιδὸς ἰδίου ἐκ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος κατά τινα πληροφορίαν μεγίστην. Vide Nomocanonem Cotelerianum, num. 159. Salmasium de Modo usurarum, ubi de hujus vocis notione apud IC. & Suicerum.

Ἀνάδοχοι, præterea dicti, qui eorum, qui in Monachos attondebantur, *professiones*, quas συνθήκας appellabant, Hegumenis offerebant, tanquam earum fidejussores. Officium parvi habitus ex Edit. Veneta: λαμβάνει αὐτὸν ὁ ἀνάδοχος αὐτοῦ τῆς δεξιᾶς χειρὸς, καὶ εἰσάγει ἔσω τῶν βασιλικῶν πυλῶν, &c. Vide ibi Goarum, p. 490. & Balsamonem in Responso 27.

ΑΝΑΔΕΞΙΜΟΣ, *Qui ab aliquo è baptismo susceptus est*, *filiolus*. Nomocanon Coteleriamus, n. 183. ὁ μετὰ ἰδίας ἀναδεξίμου (ἁμαρτήσας,) ἐπιτίμιον ἐχέτω χρόνους ιβ'.

Ἀναδεξιμαῖος, Eâdem notione. Joannes Episcopus Citri in Resp. ad Constantin. Cabasilam: οὐ δύναται καὶ τὴν συντέκνου αὐτοῦ θυγατέρα, αὐταδέλφην οὖσαν ἀναδεξιμαίου αὐτοῦ ἀγαγέσθαι νύμφην ὑφ' αὐτοῦ, &c.

ΑΝΑΔΗΣΑΣΘΑΙ, extat in Euchologio εὐχὴ ἐπὶ τὸ ἀναδήσασθαι κεφαλὴν γυναῖκα, *oratio ad exornandum caput mulieris*. Ubi in orat. αὐτὸς εὐλόγησον καὶ τὴν δούλην σου τήνδε, καὶ κόσμησον τὴν αὐτῆς κεφαλὴν κόσμῳ τῷ σοὶ εὐαρέστῳ, &c. Vide Suicerum in hac voce.

ἈΝΑΔΡΟΜΟΙ, *Pisces* dicuntur *qui adversa aqua enatant*, vel *qui ex mari ascendunt*. Alexander Trallianus, lib. 1. cap. 15. ubi de piscibus: τῶν δὲ ποταμίων λαμβανέτωσαν, μάλιστα τοὺς καλουμένους ἀναδρόμους.

ἈΝΑΔΥΣΙΣ. Vide Κατάδυσις.

ἈΝΑΘΕΜΑ, apud Hesychium, ἐπάρατος, ἀκοινώνητος. Vox passim obvia, de qua Vide Gloss. med. Lat. in *Anathema*, Petavium in exercit. ad Julian. Salmasium ad Plinium, pag. 1090. Gasparum Suicerum in Thesauro Eccles. & alios.

Ἀναθεματίζειν, *Anathematizare*, *Excommunicare*. Socrates. lib. 7. cap. 34. κοινῇ μέν τοι ψήφῳ πάντες οἱ κληρικοὶ αὐτὸν ἀναθεμάτισαν· οὕτω γὰρ οἱ Χριστιανοὶ καλεῖν εἰώθαμεν τὴν κατὰ τοῦ βλασφήμου ψῆφον, ὅταν αὐτὴν ὥσπερ ἐν στήλῃ ἀναστήσαντες φανερὰν τοῖς ἅπασι καταστήσωμεν.

ἈΝΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΙ ἡμέραι. Vide in Διακαινήσιμος.

ἈΝΑΘΕΤΗΤΟΣ δωρεὰ, *Irrevocabilis donatio*, apud Harmenopul. lib. 3. tit. 1. § 22.

ἈΝΑΘΡΕΠΤΟΣ, *Alumnus*, apud Theophilum §. 5. Instit. ex quib. caus. manumitt.

ΑΝΑΙΣΧΥΝΤΩΣ, *Malè*, *Improbè*. Ἀναισχύντως νέμεσθαι, τοκίζειν, *malâ fide possidere*, *improbum fœnus exercere*, IC. Gr.

ἈΝΑΚΑΛΕΣΜΑΝ, Ἀνακάλημαν, *Quiritatio*, *lamentatio*. Glossæ Græcobarb. θρῆνος, κλάμαν, κλάψιμον, ἀνακάλεσμαν, ἀνακάλημαν.

Ἀνακαλεστάδες, θρηνῳδοὶ, in iisdem Glossis.

ἈΝΑΚΑΡΑ, *Anacara*, *Tympana*. Codinus de Offic. aulæ Constantinopolit. cap. 5. n. 15. ἑτοιμασθέντος δὲ καὶ καβαλλικεύοντος τοῦ Βασιλέως, οἱ ἀνακαρισταὶ κρούουσι τὰ ἀνάκαρα.

Ἀνακαράδαι, iidem qui ἀνακαρισταὶ, qui *Anacara seu tympana pulsant*, loco ex Codino suprà allato. Nicetas in Manuele, lib. 5. num. 7. αἵ τε σάλπιγγες πυκνὰ ἐνεπνέοντο, τὸ παρακλητικὸν ἐς μάχην παρακελευόμεναι, καὶ ἐβαρυήχει τὰ κύμβαλα. Ubi Codex Barber. pro κύμβαλα, habet ἀνακαράδαι. Idem in Isaacio, lib. 1. num. 6. αἱ μὲν μετὰ βυκάνων καὶ σαλπίγγων ἔξορμοι γίνονται. Ubi Codex Barb. ἀνακαράδων. Historia Belisarij MS.

Παίζουν τρουμπέτες, ὄργανα τουμπανὶ ἀνακαράδες.

Vide Gloss. med. Lat. in *Anacara*.

ἈΝΑΚΑΤΑ, *Promiscuè*, *Confusè*, ἄνω κάτω.

Ἀνακατώνειν. *Miscere*, *tumultuare*, ἄνω κάτω μιγνύειν, θορυβεῖν. Glossæ Græcobarb ἄγαν θορυβεῖς, πολλὰ ταράττεις, πολλὰ ἀνακατώννεις. Historia Apollonij Tyrij:

Σὰν ἐγκαστρώθη ὁ διάβολος ἀπέσω στὴν κοιλίαν του
εἰς μίαν τὸ ἀνακάτωσε νὰ κάμη τῇ δουλία της.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. de Tubatore: ὅτι διὰ αὐτὸ νὰ ἀποθάνῃς, ὅτι ἐσὺ δὲν δύνασαι νὰ πολεμεῖς, καὶ ἀνακαθώνεις, καὶ ἐγείρεις τοὺς ἄλλους νὰ φονεύονται. Agapius in Geoponico, cap. 141. νὰ μήτο τζικνώσῃς, καὶ ἀνακατώνετο μὲ ἕνα ξύλον ὅσην ὥραν τὸ βράζεις.

Ἀνακάτωμα, Ἀνακάτωσις, *Permixtio*, σύγχυσις. Corona pretiosa: Ἀνακάτωσις, *confusio*, Σύγχυσις.

Ἀνακατώννειν, *expetere*, *concupiscere*. Glossæ Græcobarb. ἀβέσει, πεθυμᾷ, ἀνακατώννει, ἐπιθυμεῖ.

ΑΝΑΚΑΥΔΟΓΕΡΟΣ, *Species bestiæ venenosæ*. Adjuratio contra serpentem, apud Anonymum de Oxymelle: Ἁγιε Λουκᾶ καὶ Φωκᾶ, δέσον ὄφιν, σκόρπιον, μύον, μέρμερον, καὶ τὸ ἀνακαυδόγερον, ὡς σύρῃ ἡ φωνή μου, σύρει τὸ συρόμενον.

ΑΝΑΚΑΡΑΜΑ, *Sarta tecta*. Glossæ Græc. Lat. Καταπέραμα, *Sarta tecta*. lib. 16. Basilic. tit. 1. §. 7. ὁ τὴν χρῆσιν τῶν καρπῶν ἔχων, ἀνανεοῖ τὰ ἀνακέραμα. Ubi IC. *Fructuarius sarta tecta habere debet*. Occurrit præterea eod. lib. tit. 8. §. 18.

ἈΝΑΚΛΑΣΤΑΡΙΟΣ. Zosimus Panopolita, seu Anonymus MS. de tinctura lapidum: λείωσον τὸ κόμαρον, καὶ ἕνωσον τῇ μολύβδῳ, καὶ βάλε εἰς ἀνακλαστάριον ἀγγεῖον ὑάλινον, καὶ ἔχε.

ἈΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ, *Communio*, Jurisconf. Gr.

ΑΝΑΚΟΛΗ, ἐστὶ καπίλου βενέροις, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. *capillus veneris*, *Adiantum*. de quo Ruellius, lib. 3. cap. 133.

ἈΝΑΚΡΑΞΙΜΟΝ, *Dies dilatus*, *Diei dilatio*, Gallis *Respit*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani, cap. 121. νὰ τις δόσῃ ἕτερον ἀνακράξιμον, τὸ λέγει ῥέσπιτ. Vide Gloss. med. Lat. in *Respectus*.

ἈΝΑΚΡΙΣΙΣ, *Cognitio de statu*. Vide Cujac. ad Nov. 142. item *Interrogatio*, *Quæstio*, *Elogium*. Vide Nov. 142. c. 2.

ΑΝΑΚ

ΑΝΑΚΤΙ'ΡΙΟΣ, *Artemisia*, apud Interpol. Dioscorid. c.534.

ΑΝΑΚΤΟ'ΡΙΟΝ, *Gladiolus*, Ξίφιον, apud Interpol. Dioscor. c. 602.

ΑΝΑΙΡΕΤΙΚΟ'Ν διάταγμα, *Edictum peremptorium*. Αναιρετικὴ παραγραφαὶ, *peremptoriæ exceptiones*. Basil. to.1. p.452. 462.

Α'ΝΑ'ΛΑΒΟΣ, *Succinctorium Monachorum: Scapulare* quidam esse putant. Cassianus lib. 1. Instit. cap. 6. de Monachis: *gestant etiam resticulas duplices Laneo plexas, quas Græci ἀναλάβους vocant, nos verò succinctoria seu redimicula, vel propriè rebrachiatoria possumus appellare*. Ita præferre vetustiores Codices monet Gazæus: cùm alij ἀναβολὰς habeant. Henricus Valesius ἀναβολεῖς legit, ex Sozomeno, lib. 3. cap.14. ubi pariter de Monachis: ζώνη δὲ καὶ ἀναβολεὺς ἡ μὲν τὴν ὀσφὺν περισφίγγουσα, ὁ δὲ τοὺς ὤμους καὶ τοὺς βραχίονας ἀνέχων ἑτοίμους εἶναι εἰς διακονίαν Θεοῦ καὶ ἐργασίαν ὧδε παρακελεύεται, utcunque se res habeat, idem vox utraque sonat. Evagrius Monachus de vestibus Monachorum Ægypti MS. ὁ δὲ ἀνάλαβος πάλιν ὁ σταυροειδῶς τοῖς ὤμοις αὐτῶν περιπλεκόμενος, σύμβολόν ἐστι τῆς ἐν Χριστῷ πίστεως, ἀναλαμβανούσης τοὺς πραεῖς, καὶ περιστελλούσης ἀεὶ τὰ κωλύοντα, καὶ τὴν ἐργασίαν ἀνεμπόδιστον αὐτοῖς παρεχούσης. Dorotheus doctr. 1. τὸ σχῆμα ὃ φοροῦμεν, κολόβιόν ἐστι μὴ ἔχον χειρίδια, καὶ ζώνη δερματίνη, καὶ ἀνάλαβος, καὶ κουκούλιον. Infrà: ὁ ἀνάλαβος τίθεται σταυροειδῶς, ἐπὶ τοὺς ὤμους ἡμῶν. τοῦτ' ἔστι τοῦ σταυροῦ τὸ σύμβολον, &c. Rursum: καὶ τὸ ἀνάλαβον ἐπὶ τῶν ὤμων, ὅ ἐστι σταυρός. Euchologium in Officio parui habitus: pag. 510. ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ δεῖνα λαμβάνει τὸ ἀνάλαβον ἐν ὀνόματι τοῦ Π. καὶ τοῦ Υ. καὶ τοῦ ἁγίου Π. ἀναλαμβάνων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ὤμων, &c. Adde p.482. Apophthegmata Patrum in Macario n. 33. καὶ ἦραν τὰς ζώνας αὐτῶν καὶ τοὺς ἀναλάβους.

ΑΝΑΛΑΛΠΗ', *Splendor*, Αγλαΐα, Ε'κλαμψις.

ΑΝΑ'ΛΑΤΟΣ, *Insipidus, Insulsus*, ἄχυμος, ἀνάλμυρος, ἄναρτυτος.

ΑΝΑ'ΛΗΨΙΣ, *Sanctæ Christi ascensionis festum*, Synaxarium Callisti: τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ τῆς ἕκτης ἑβδομάδος μετὰ τὸ Πάσχα τὴν Ανάληψιν ἑορτάζομεν τοῦ κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Syropulus in Hist. Concilij Florentini, sect.12. cap.5. τὴν γὰρ ἑορτὴν τῆς Αναλήψεως.

Αναλήψιμος ἑβδομὰς, *Septimana in quam incidit festum Ascensionis*, à Theodoro Studita appellatur.

Α'ΝΑΛΟΓΕΙ'ΟΝ, Αναλόγιον, *Analogium, Pulpitum, Lectorium*. Glossæ S. Benedicti: *Manuale*, Αναλόγιον. Suidas: Αναλογεῖον, ἐν ᾧ τίθενται τὰ βιβλία. Codinus de Offic. cap. 6. n. 2. ἀναλόγιον ἐφ' οὗ ἐπίκειται ἅγιον εὐαγγέλιον. Adde cap.9. num. 2. Typicum S. Sabæ cap. 2. ὁ δὲ Κελλαρίτης προτίθησιν ἐν τῷ ἀναλογίῳ ἄρτους, ἐξ ὧν ἐσθίομεν ἐν τῇ τραπέζῃ. cap. 5. ψάλλει ὁ αὐτὸς ψάλτης τὸ ἐνορδίνου καὶ τῆς ἐκκλησίας ἐν τῷ ἀναλογίῳ, ποιῶν καὶ τὴν ἀνάγνωσιν. cap.38. εὐτρεπισθέντος τοῦ ἀναλογίου μετὰ βλαττίου, καὶ τιθέντος ἐν αὐτῷ τετραευαγγελίου, &c. Syropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 10. cap.9. ἱστάμενος ὄρθιος, ἐπὶ ἀναλογίου ἐρείσας τὰς χεῖρας. Malaxus in Historia Patriarcharum Constantinopolit. p.168. ἔκαμε δὲ καὶ δύο ἀναλόγια, ὅπου κανοναρχοῦν, εἰς τὸν δεξιὸν χορὸν, καὶ εἰς τὸ ἀριστερόν. Adde quæ adnotamus in Gloss. med. Lat. in *Analogium*.

ΑΝΑΛΟ'ΓΩΣ, Κατ' ἀναλογίαν, Πρὸς ἀνάλογον, *pro rata, pro ratione, pro parte, &c.* IC. Græc.

ΑΝΑΜΑΝΙ'ΖΕΙΝ, *Manibus*, seu *brachiis ac ulnis expansis amplecti*. Anonymus de locis Hierosol. cap. 3. καὶ ἡ ὄχρα τῆς πέτρας εἶναι κονωπῆ πλευριστῆ, καὶ εἶναι μεγάλη ὥστε νὰ τὴν ἀναμανίσει ἄνθρωπος.

ΑΝΑΜΕΛΕΙ'Ν, Αναμελεύειν, *Tardare, Morari, Negligere*, Αργεῖν, Ραθυμεῖν. Ανάμελος, *Socors, Iners, Negligens*, Αμελής. Αναμελὰ, *Tardè, Leniè*. Βραδέως, Ραθύμως. Αναμελειὰ, *Indiligentia, Socordia*, Νωθρία, Ρ'αθυμία.

ΑΝΑΜΕΣΑ', *Mutuò, invicem*, ἀλλήλως.

Α'ΝΑΜΝΗ'ΣΕΙΣ. ὁ Ἐπὶ τῶν ἀναμνήσεων, Dignitas Palatina, de qua Codinus, cap. 2. num. 58. cujus munus ita describit, cap. 5. num. 78. τὸ τοῦ Ἐπὶ τῶν ἀναμνήσεων ὑπηρέτημα πάλαι μὲν ἦν τοῦ ἀπογράφεσθαι τοὺς ἐν τοῖς στρατιαῖς καὶ ἀλλαχοῦ ἀριστεύοντας, ἀναμιμνήσκειν τὸ ὑπὲρ αὐτῶν τῷ Βασιλεῖ, ἵνα λαμβάνωσι τὰς προσηκούσας τιμάς. Subdit, suâ ætate nullam functionem habuisse. Anonymi Catalogus Offic. Palat.

> Καὶ δὴ μετ' αὐτὸν Αναμνήσεις προσάγει
> σεμνῶς Βασιλεῖ κεκλημένος ἐκεῖθεν.

Huc referunt viri docti illud Agathiæ ex lib. 4. οὐ πολλῷ ἔμπροσθεν ἐκ Βασιλέως τῷ Ρωσίκῳ ἔχων ἐπίταγμα, ἐφ' ᾧ ἕκαστά τε τὰ ποιούμενα εἰς τὸ ἀκριβὲς διαγγέλλειν, καὶ τῶν στρατιωτῶν τοὺς ἀριστεύοντας τοῖς βασιλείοις δώροις φιλοφρονεῖσθαι. Hujusce dignitatis mentio occurrit præterea apud Cantacuzenum lib. 3. cap. 15. p. 397. & Lambecium, lib. 7. de Bibl. Cæsarea, p. 262.

Α'ΝΑΜΟΙ'ΑΣΤΟΣ, *Dispar, Dissimilis*. Glossæ Græcobarb. Ασυμφυὴς, ἀνόμοια, ἀνομοίαστα.

ΑΝΑΜΟΥΡΔΩ'ΝΕΙΝ, *Sordidare*, Ρυπαίνειν. Αναμουρδοσιά, *Sordes*, Ρύπος.

Α'ΝΑΝΕΟ'ΝΝΕΙΝ, *Iuvenescere, renovari*. Glossæ Græcobarb. ἀξαναπαιδιόνει, ἀνανεόννει.

ΑΝΑ'ΝΕΥΣΙΣ, *Erectio*, Vox Monachica, cùm scilicet ἐν γονυκλισίαις ab inclinatione erigimur. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap.32. ubi de genuum flexionibus: ποιήσεσθε δὲ τάς τε τῶν γονάτων κλίσεις καὶ τὰς ἀνανεύσεις οὐχ ὅτε δοκεῖ ἑκάστῃ ἀτάκτως καὶ ἀλληλαλλήλως, ἀλλ' ὡς ἐν σῶμα ἅμα μὲν κλινόμεναι, ἅμα δὲ ἀνιστάμεναι, καὶ ὁδηγῷ ἀμφοτέρων τῇ Εκκλησιαρχίσσῃ χρώμεναι πρὸ τοῦ ἁγίου βήματος ἑστώσῃ.

ΑΝΑΠΑΜΟ'Σ, Ανάπαψις, *Remissio, Quies*. Glossæ Græcobarb. Ανεσις, ἀνάπαυσις, ἀνάπαυμα, ἀναπαμός. Αναπαμένος, *Contentus*, Αρκούμενος, Αγαπῶν.

ΑΝΑΠΑΥ'ΛΑΙ dictæ, Lazis, *Mansiones*, seu Μοναὶ, quas παρασάγγας vocant Persæ, ut est apud Agathiam, lib. 2. p.59.

Α'ΝΑΠΑΥ'ΣΙΜΑ, *Stichira*, vel *Canones qui pro defunctis canuntur*. Typicum S. Sabæ: τὸ μαρτυρικὸν τοῦ στίχου πρῶτον, καὶ δύο ἀναπαύσιμα, καὶ θεοτόκιον. Idem Typicum, cap.31. & Triodion 6. Fer. 1. hebd. jejuniorum: ἐν δὲ τοῖς ἀποδείπνοις ψάλλομεν τοὺς ἀναπαυσίμους κανόνας τοῦ ἐνορδίνου ἤχου, ἐν τῷ κοιμητηρίῳ. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 32. τροπάρια ἀναπαύσιμα, Μνήσθητι Κύριε ὡς ἀγαθὸς τῆς δούλης σου δι' ἀνάπαυσον σωτὴρ ἡμῶν, &c. Ita cap.39.

ΑΝΑ'ΠΑΨΗΣ, pro Ανάπαυσις. Historia Apollonij Tyrij:

> Εἶχεν τὴν πᾶσα ἀνάπαψιν ὅπου τους ἀπὸ κράτοι.

ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΙ' λίβελλοι, *Libelli refutatorij*, Basil. to. 1. p.464.

ΑΝΑ'ΠΟΔΟΣ, *Præposterus, vecors, pravus, perversus*, ἀνόητος, διάστροφος, καὶ ἐστραμμένος. Ανάποδα, *præposterè, perversè, pravè*, ἀνεστραμμένως, στρεβλῶς, &c. Αναποδιὰ, *Sinisteritas, Pravitas*, σκαιότης, στρεβλότης, &c.

Α'ΝΑΡΓΥΡΙ'Α, seu ἀναργυρίας παραγραφὴ, *Exceptio pecuniæ non numeratæ*, adversus creditores debitoribus data, qui eam sibi non esse numeratam

 conten

contendunt. Glossæ Basil. ἀναργυρία λέγεται, ὅταν τὶς γράψας οἰκειοχείρως καὶ ὁμολογήσας λαβεῖν ἀργύριον, καὶ οὐδαμῶς ἔλαβεν ἃ ὡμολόγησεν, ἢ ἔλαβε μέρος τί. Liber ex Bibl. Reg. τύπος τέχνης τῶν γραμματέων, inscriptus: καὶ γὰρ ἔλαβον ἀπὸ σοῦ τοῦ Κυροῦ τοῦ δεῖνος, λόγῳ δάνους, καὶ χωρὶς ἀντιδώσεως, οἰωδή τινων κινητῶν ἐνεχύρων νομίσματα τόσα, καὶ ὁ περὶ ἀναργυρίας λόγος χώραν ἐνταῦθα οὐκ ἔξει. Apud Michaëlem Attaliatam in Synopsi, titulus 29. ita concipitur: περὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐπὶ προικὶ ἀναργυρίας. Michaël Psellus in Synopsi legum, v. 100.

Εἰ γάρ τις χρέος γράψειεν ἀνάργυρον ἐν τούτοις,
Καὶ μὴ προσθήσει, Δέσποτα, μέμψιν ἀναργυρίας.

Et v. 118.

Ἀπαιτουμένῳ τῷ ἀνδρὶ τῆς γεγραμμένης προῖκα,
Ἔξεστι παραγράφεσθαι ὡς ἐξ ἀναργυρίας.

Constantinus Porphyr. in Nov. 4. εἰ καὶ ὤφειλαι διὰ τῆς προτέρας νομοθεσίας τοὺς ἀπορωτέρας τῶν στρατιωτῶν τὴν αὐθεντίαν τῆς ἀναργυρίας ἔχειν. Mox: ἀναργύρως ἴδια ἀπολαμβάνειν.

ἈΝΆΡΓΥΡΟΙ, dicti potissimùm sancti aliquot, qui medicinam gratis professi, omnem suam artem in pauperes impenderunt, ἄμισθον παρεῖχον τοῖς δεομένοις τὴν θεράπειαν, ut loquitur Philostorgius, lib. 3. cap. 15. de Aëtio Atheo Hæretico verba faciens. seu qui ἀνάργυρον τὴν ἰατρείαν exercuerunt, ut Theodorus Prodromus in Synopsi Act. Apostol. Ejusmodi fuere sanctorum τὰ ζεύγη, seu *pares* nonnulli qui recensentur in Liturgia S. Chrysostomi, ἅγιοι scilicet καὶ ἰαματικοὶ ἀνάργυροι, *Cosmas & Damianus*, *Cyrus & Ioannes*, *Panteleemon & Hermolaus*, *Sampson & Diomedes*, *Thallalæus & Tryphon*: quibus addi potest S.Pausicacus, de quo ita Menologium Basilij 13. Maij in S.Pausicaco: ἰατρὸς δὲ ὢν τὴν τέχνην, περιήρχετο τὰς πόλεις καὶ τὰς χώρας, θεραπεύων τοὺς νοσοῦντας ἀναργύρως. Sed præsertim ἀναργύρων nudâ appellatione intelliguntur SS. Cosmas & Damianus. Joannes Euchaitorum Metropolita Carm. εἰς τοὺς ἁγίους Ἀναργύρους.

Ἀνάργυρος μὲν ὁ τρόπος τοῖς συγγόνοις,
Τέχνη τ' ἰατροὶ, θαυματουργοὶ δὲ πλέον.
Ἣν οὖν θέλεις ἄμισθον ἐξαιτοῦ χάριν.
Θεία γὰρ ἐγγὺς εὐτυχὴς δὲ ἡ τέχνη.

Vide nostram Constantinopolim Christianam lib.3. p.121. 122. & Suicerum in Thesauro Ecclesiastico, &c. Laudatur Syntagma Historicum de Anargyris, Viennæ in Austria editum an. 1660.

ἈΝΑΡΕΣΤΊΑ, *Injucunditas*, Ἀηδία.

ἈΝΆΡΙΟΣ, *Rarus*, ἀραιὸς, σπάνιος.

ἈΝΑῤῬΕΙ͂Ν, *Dicere*, *Cantare*. Typicum S. Sabæ, cap. 2. εἰς δὲ τὸ γ. ψαλμὸν ἀναῤῥοῦμεν τὸ δεύτερον καὶ τρίτον ἀντίφωνον εἰς τὸν ἦχον τῆς ἡμέρας.

Ἀνάῤῥησις. Vide quæ de hac voce commentantur Arcudius de Concordia, pag.456. & Goarus ad Euchologium p.257. 258.

ἈΝΑΡΧΊΑ, *Contemptus judicis*, de eo qui quidpiam agit, aut possidet, sine judicis auctoritate, unde Ἀνάρχως θερίζειν, in Georgicis.

ἈΝΑΣΑΙΝΕΙΝ, *Anhelare*, *Respirare*, Ἀσθμαίνειν.

Ἀνασασμὸς, *Respiratio*, item, *Pausa*, *Laxamentum*, Ἀναπνοὴ, παῦλα, χάλασις. Agapius Cretensis in Geopon. cap. 58. καὶ τὰ νεφρὰ ἀσθενοῦσι, καὶ ἀνασασμὸς ἐμποδίζεται.

ἈΝΑΣΆΝ, τὸ γλυκάνισον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237.

ἈΝΑΣΕΙΣΤΗΣ, *Seditiosus*, *qui plebem commovet*. Acclamationes in Concilio Calchedon.act.1. τὸν ὀρθόδοξον τῇ συνόδῳ, τοὺς ἀνασειστὰς ἔξω βάλε, τοὺς φονέας ἔξω βάλε.

ἈΝΆΣΚΕΛΟΣ, *Supinus*, *Resupinus*, ὕπτιος, κυμβακός. Glossæ MSS.in Batrachom.Homeri: ὕπτιος, ἀνάσκελος.

Ἀνάσκελα, *Resupinè*, ὑπτίως. Historia Apollonij Tyrij:

Ἐπείδες καὶ τζακίζασιν, σὰν βέρλα τὰ κοντάρια,
Καὶ ἀνάσκελα νακήτωντε τάμορφα παλικάρια.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.9.

Καὶ ὅποθεν ἀνασκελα χαμοῦ στὴν γῆν ξαπλώθη.

Agapius Cretensis in Geopon. cap. 58. ὁμοίως μὴ κοιμᾶσαι ἀνάσκελα, διὰ τὶ τὰ νεῦρα ἀκαμνίζουσιν.

ἈΝΑΣΤΆΣΙΜΟΣ ἡμέρα, *Dies Dominicus*, sic dictus propter Resurrectionem Domini, quæ in istum diem incidit. Clemens lib. 7. constit. Apostol. cap.30. τὴν ἀναστάσιμον τοῦ κυρίου ἡμέραν, τὴν Κυριακὴν φαμὲν, συνέρχεσθαι ἀδιαλείπτως, εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ, &c. Pollux in Chronico, de Constantino M. τὴν δὲ παρασκευὴν καὶ τὴν κυριακὴν τιμᾶσθαι προσέταξε, τὴν μὲν διὰ σταυρὸν τοῦ κυρίου, τὴν δὲ διὰ τὴν ἀνάστασιν. Germanus Patr. Constantinopolit. in Mystagog. τὸ μὴ κλίνειν γόνυ τῇ ἀναστασίμῳ ἡμέρᾳ τῆς ἁγίας κυριακῆς τῆς καταπτώσεως ἡμῶν ἀνόρθωσιν, γινομένην διὰ τῆς τριημέρου τοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως. Concilium Ephesinum part.2. act. 1. p.471. Edit. Labbei: ταύτην καὶ φυλάξαι ἄσπιλον εὔχομαι ἕως τῆς ἀναστασίμου ἡμέρας, καὶ προσενέγκαι Χριστῷ. Liturgia Chrysostomi: καὶ εἰ ἔστι κυριακὴ, λέγει ὁ ἱερεὺς, Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς ἡμῶν· εἰ δ' οὐκ ἔστιν ἀναστάσιμος, λέγει, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν. Ubi κυριακὴ & ἀναστάσιμος, idem sonant. Vide Allatium de Dominic. & hebdom. Græcor. cap. 7. Naucratius de obitu S.Theodori Studitæ μετὰ δὲ τὴν τεσσάριθμον τῶν ἡμερῶν, τῇ ἑξῆς, ἣν γὰρ ἀναστάσιμος αὐτή. Disputatio Gregentij: καὶ ἔσται, φησὶ, μίαν ἐκ μηνὸς, τὰς ποικίλων τῶν Χριστιανῶν ἑορτὰς ἐμφαίνων, καὶ σάββατον ἐκ σαββάτου, καὶ ἀναστάσιμοι ἡμέραι.

Ἀναστάσιμον, scilicet τροπάριον, vel κανὼν ἀναστάσιμος, in quo scilicet Sacræ Christi Resurrectionis fit mentio, eaque prædicatur. Pentecostarium: ἰστέον ὅτι ἐν τετράσι καὶ ταῖς παρασκευαῖς προηγοῦνται πρῶτον τὰ σταυρώσιμα στιχηρὰ, ὁμοίως καὶ τὰ καθίσματα τῶν ἀναστασίμων, διότι ὁ κύριος ἡμῶν πρῶτον ἐσταυρώθη, εἶθ' οὕτως ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν. Triodium in Dominica τῆς ἀποκρέω. καὶ οἱ κανόνες οἱ ἀναστάσιμοι, τῆς Θεοτόκου, καὶ τοῦ τριωδίου, εἰς ἤ. In Ἀναστασίμου specimen, unicum hîc damus ex laudato Pentecostario: ὁ τὸν ᾅδην σκυλεύσας, καὶ τὸν ἄνθρωπον ἀναστήσας τῇ ἀναστάσει σου, Χριστὲ, ἀξίωσον ἡμᾶς ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ ὑμνεῖν καὶ δοξάζειν σε. Horologium: τροπάρια ἀναστάσιμα ψαλλόμενα μετὰ τὸν Ἄμωμον, ἐν ταῖς κυριακαῖς τοῦ ὅλου χρόνου. Adde Codinum de Offic. Palat. cap. 14. num. 2. Constantin. Acropolita in serm. de S. Joanne Damasceno, num. 63. κοσμεῖ μὲν οὖν τὰ πρῶτα τοῖς στιχηροῖς αὐτοῦ μελῳδήμασι τὴν τοῦ Σωτῆρος φαιδρὰν ἐξανάστασιν. Vide στιχηρὸν, Κανών.

Ἀναστάσιμον εὐαγγέλιον. In Typico S. Sabæ, cap.10. περὶ τοῦ γινώσκειν τὰ ἑωρινὰ ἀναστάσιμα εὐαγγέλια, πῶς ὀφείλουσιν ἀναγνώσκεσθαι. Mox: τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ κυριακῇ τοῦ Πάσχα εἰς τὸ λυχνικὸν, Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην θ'. πὸ ἡμισύ. &c. Mox exponuntur eæ Dominicæ, in quibus ejusmodi Evangelia leguntur. Vide in Εὐαγγέλιον.

ἈΝΑΣΤΈΝΕΙΝ, *Resuscitare aliquem*. Ἀναστένεσθαι, *Surgere*.

ἈΝΑΣΤΈΝΑΜΑ, *Gemitus*. Glossæ Græcobarb. ἀστεναγτὶ, ἄνευ στεναγμοῦ, χωρὶς στεναγμὸν, ἢ ἀναστέναμαν. Rursum: κλάννεις με ἀναστέναμαν.

ἈΝΑΣΤΡΙΓΓΊΖΕΙΝ. Vide Στριγγίζειν.

ἈΝΆΣΦΟΡΟΣ, *Filix*, Πτέρις, apud Interpolat. Dioscor. cap.765.

ἈΝΑΤΕΤΑΜΈΝΗ, *Helxine*, apud Interpol. Dioscor. cap.668. 621.

ANATO

ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ' στιχηρὰ, vel τροπάρια, quæ mane in Ecclesia leguntur vel concinuntur. Triodium: καὶ ψάλλωμεν τὸ ὀκτωήχου στιχηρὰ Ἀναστάσιμα γ'. καὶ ἀνατολικὰ δ'. καὶ τοῦ τριωδίου ἰδιόμελον, β. δευτερεῦντες τὸ ἐν ἤχῳ.

ΑΝΑΤΡΙ'ΧΙΣΜΑ, unus è 19. tonis Musicæ Græcanicæ, de quibus in V. φωνή. Hagiopolites MS. πάλιν αἱ τρεῖς ὀξεῖαι μετὰ κεντημάτων δύο ἀποτελοῦσιν ἀνατρίχισμαν, καὶ ἐνεκληλικὸν ἀνάσταμαν, ὅπερ καὶ αὐτὸ μετὰ διπλῆς ὀξείας καὶ πεταστῆς ἀποστρόφου, καὶ δύο κεντημάτων συνίσταται. Mox: πάλιν οἱ δύο ἀπόστροφοι μετὰ δύο ὀξειῶν καὶ δύο κεντημάτων, εἴτε ἄνω εἰσὶν, εἴτε κάτω, καὶ αὐτοὶ ἀναδριχισμαν λέγονται.

ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ'Ν, aliis Δυλικὸν, *Smilax aspera*, apud Interpol. Dioscor. c.726.

ΑΝΑΤΡΟΠΗ δωρεῶν, *Revocatio Donationum*, I C. Gr.

ΑΝΑΦΑΛΑ'Σ, pro ἀναφάλανθος, *Recalvaster*. Chronicon Alexandr. an.39. Justiniani, de eodem Augusto: ἦν δὲ εὔστηθος, λευκὸς, ὀλιγόθριξ, ἀναφαλὰς, στρογγύλοψ, &c.

ΑΝΑΦΑ'ΝΣΕΟΣ δίκαιον habere dicitur, qui ipso jure hæres existit, apud Scholiastem Basilic. ad lib.39. pag.233. 234.

ΑΝΑΦΕ'ΡΝΕΙΝ, pro Ἀναφέρειν, *Redigere, referre, conferre*.

ΑΝΑΦΟΡΑ', *Sacra oblatio, oblata, Hostia*. προσκομιδὴ τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς, apud Joan. Moschum in Prato spirit. cap.25. & 150. Martyrium S.Marci, num. 7. κατέλαβον αὐτὸν τὰς ἁγίας εὐχὰς τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς ποιούμενον. Palladius in Vita Chrysostomi p.88. καὶ ὕμνοι μὲν, καὶ ἀναφοραὶ μυστηρίων ἐν ταῖς φυλακαῖς ἐπετελοῦντο. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopolit. τὴν ἀναφορὰν ἐν τοῖς Ἀδύτοις ποιούμενος. Martinus I. Pap. Epist. 9. καὶ τὰς ὑπὲρ τοῦ λαοῦ τῷ Θεῷ προσαγόντων θυσίας καὶ ἀναφοράς. Pachymeres lib.7. cap.28. ἡμέρα μὲν ἦν τῆς Τυεννῆς κυριώνυμος τότ' ἐφίσταται· ἐκάλει δὲ ἡ ἐκκλησία ἱερουργοῦντα τὸ συνήθες· τὸ δ' ἦν τὸ προηγιασμέναις ἀναφοραῖς τὸ ἱερὸν πύξιον ἐς ὅτι μάλιστα ἐμπιμπλᾶν κατὰ χρείαν τῶν τελουμένων λειτουργιῶν. Triodium 2. Fer.1. Hebd. jejunior. in Lychnico, & Typicum S. Sabæ. c.30. extremo: αἴρει δὲ ὁ ἱερεὺς τὰ καλύμματα ἐκ τῶν ἁγίων, καὶ σκεπάζει αὐτὰ μετὰ τῆς ἀναφορᾶς, ἤτοι τοῦ ἀέρος. Euchologium, pag.254. 262. μετὰ τὸ γίνεσθαι τὴν ἁγίαν ἀναφορὰν, καὶ ἀνοιγῆναι τὰς θύρας, &c.

Ἀναφέρειν, *Sacram Liturgiam celebrare*. Ἄρτον ἢ ποτήριον ἀναφέρειν, in Concilio Ancyrano Can.2. Codex Cæsareus apud Lambecium lib.5. p. 141. εὗρε τὸν Πάπαν Ῥώμης ἀναφερόμενον ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ.

ΑΝΑΦΟΡΑ', *Relatio in Diptycha*, cùm scilicet ex Diptychis in sacris Liturgiis recitantur nomina Patriarcharum, Episcoporum, &c. Michaël Cerularius Patr. Constantinopol. in Epist. ad Petrum Patr. Alex. οἶδας γὰρ ὅτι ἀπὸ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς ἕκτης συνόδου, καὶ ἐπέκεινα ἡ ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις ἀναφορὰ τοῦ καθ' ἡμᾶς δηλαδὴ ἁγίας ἐκκλησίας ἐξεκόπη τοῦ Πάπα, διὰ τὸ, &c. Idem Petrus Patr. Alexandrin. in Epist. ad eundem Michaëlem Cerularium: περιεῖχεν τοῖς ἱεροῖς γράμμασι τῆς ἁγιωσύνης σου, φημὶ τινα τοῖς σοῖς ἐνεχθῆναι ὠσὶν, ὡς τοῦ Πάπαν τοῖς ἱεροῖς ἀναφέρω διπτύχοις, &c. Mox: ἡ ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις ἀναφορὰ ἐξεκόπη τοῦ Πάπα. Sancitum 2. Germani Patr. Constantinopol. lib. 3. Juris Græco-Rom. p. 235. ὥστε καὶ τὴν ἀναφορὰν τοῦ Πατριαρχικοῦ ὀνόματος ἐν ἐκείνοις μόνοις καὶ κρατεῖν καὶ ἐκπεφωνῆσθαι τρανώτερον. Infrà: καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ ἀναφορὰ, ἡ σφραγὶς, ἡ ἐξέτασις, ἡ πρόσοδος τῶν κανονικῶν, &c. Sancitum Manuelis Charitopali Patr. Constantinopol. ibid. pag. 243. ἵνα ἔχῃ καὶ αὖθις ὁ ἐπίσκοπος τὴν οἰκείαν ἀναφορὰν ἐν αὐτῷ, ὡς γνήσιος ἀρχιερεύς. Sancitum aliud Georgij Xiphilini Patr. Constantinopol. lib. 4. pag.283. καὶ οἱ ἐν τούτοις προκαθήμενοι ἱερεῖς οὔτε τὸ ἐμὸν ἀναφέρουσιν ὄνομα ἐν τῇ ἱερᾷ ἁγιστείᾳ, καὶ ἐν ἄλλαις τοῦ Θεοῦ ὑμνῳδίαις. Infrà: καὶ διὰ ταῦτα κανονικῆς δοκεῖ ἐξέχεσθαι ἀκριβείας, τὸ τὴν ἀναφορὰν τοῦ ὀνόματος τοῦ κατὰ χώραν ἀρχιερέως τελεῖσθαι, &c. Adde pag. 284. Maximus Marganius in Dial. Græci & Latini: εἰ γὰρ τοῦτο, πῶς δὲ τὸν Κηρουλάριον φὴς Μιχαὴλ μετὰ τοσούτους χρόνους ὄντα τὴν ἀναφορὰν ἐκ τῶν ἱερῶν διπτύχων ἐξῶσαι τοῦ Πάπα;

ΑΝΑΦΟΡΑ', vox Jurisconsultorum, *Suggestio, Relatio ad Principem* vel *Judicem*. Codex Canonum Eccl. Afric. Can.47. καὶ διὰ τοῦτο ἀδελφοὶ, τὴν ἀναφορὰν ἡμῶν προθύμως εἰσδέξασθε. Adde Can. 57. 60. 100. ἀναφορὰ συνοδικὴ, *suggestio Synodica*, in Concil. VI. Oecumen. act.1. pag.609. Codinus de Offic. cap.5. num.65. Ὁ ἐπὶ τῶν δεήσεων δέχεται τὰς τῶν αἰτούντων καὶ τῶν ἀδικουμένων ἀναφοράς. Passim. Vide Henric. Valesium ad Evagrium lib.1. cap.8.

Ἀναφορὰ, Ενοίκιον, *Pensio*, in Gloss. Lat. Gr.

ΑΝΑΦΤΕΙΝ, pro Ἀνάπτειν, *incendere, succendere*.

ΑΝΑ'ΦΥΣΤΟΣ, Prophetis, *Veratrum album*, apud Interpol. Dioscor. c.732.

ΑΝΑΧΥ'ΣΕΙΝ, *Arare*, Ἀροτριᾶν, in Corona pretiosa.

ΑΝΑΨΗΛΑΦΗ͂ΣΑΙ ἀπόφασιν, καταδίκην, πλάνην, &c. *Revocare sententiam, rem judicatam, errorem, &c.* I C. Gr. Vide Cujac. ad Nov. 82.

ΑΝΔΕ'ΡΑ, *Intestina*, Ἔντερα. Crusius, p.208.

ΑΝΔΡΑ'ΔΕΛΦΟΣ, *Levir*: ut ἀνδροδέλφη, nurus. Glossæ MSS. δαὴρ, ἀνδράδελφος. Occurrit apud Theophanem p. 383. Annam Comnenam, p. 89. Harmenopulum, lib 4. tit.6. §. 44. In Nomocanone Coteleriano, n. 277. &c.

ΑΝΔΡΑΓ'ΔΑ, Herbæ species, apud Lemnios, de qua Petr. Belon. lib. 1. obs. cap. 26.

ΑΝΔΡΑΠΟΔΙΣΤΑΙ', *Plagiarij*. Vide lib.60. Basilic. tit.48.

Α'ΝΔΡΑΣ, *Vir*, Ἀνήρ. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Ἔβρεν ἐκεῖ τὸν Μιζὲρ Τζὰν τὸν ἄνδραν τῆς ἐκείνων.

ΑΝΔΡΕΙΩ'ΝΝΕΙΝ, *Virum se præstare*. Glossæ Græcobarb. ἀνδρίζε, καρτέρει, ἀνδρειώννε. Nicetas in Manuele lib.6. n. 1. ὁ δὲ πέμπων ἐνίσχυε, καὶ κραταιοῦσθαι ὑπετίθει. Ubi Codex Barbarogr. ἀνδρειώνει.

ΑΝΔΡΕΙΟ'ΤΑΤΟΣ, *Magnanimus*. Quo titulo donantur στρατηγοὶ, seu Magistri militum, in Nov. 30. Justiniani in Præfat. & cap.7.

ΑΝΔΡΙΑΝΤΑ'ΡΙΟΝ, *Sigillum*, ζώδιον, in Gloss. Lat. Gr. id est, *Parva statua*.

ΑΝΔΡΙΑΝΤΟΠΛΑΣΤΑΙ', *Statuarij*, apud Harmenopul. lib. 2. tit. 4. §. 3. Ἀνδριαντοποιοὶ, in Gloss.

ΑΝΔΡΙΟΜΑ', *Generosè, Fortiter*. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 878. καὶ ἔμγαλα τὰ λεμπάρδαις, καὶ ἐπόλεμα τὸ κάστρον, καὶ οἱ Ῥόδιοι ἐπολεμοῦσαν ἀνδριομά.

ΑΝΔΡΙ'ΟΝ. Myrepsus sect.10. cap.66. in Cod. Reg. & Fuchsij, καὶ πρὸς συστροφὰς νεύρων, καὶ ἀνδρία φλεγμαίνοντα. Ubi idem Fuchsius ἀρθρία restituit, aut intelligit.

ΑΝΔΡΟ'ΓΥΝΟΝ, *Matrimonium*, Γάμος, Portio. διάζευξις τῶν ἀνδρογύνων, apud Syropulum in Historia Concilij Florentini sect. 10. cap. 12. & in eodem Concilio, pag. 524. Edit. Labbei: Glossæ Basilic. Ῥεπούδιον, διάζευξιν τῶν ἀνδρογύνων. Id est, *conjugum*, vel etiam *matrimoniorum*. Catalogus Officior. Ecclesiæ Constantinopolit. Allatianus, de Exarcho: ἀναγυρεύει δὲ καὶ τῶν ἀνδρογύνων τὰ κωλύματα. Nomocanon

canon Cotelerianus, num. 251. ἐὰν ἀνδρόγυνοι ἀλλήλως ἔγωσαν εἰς μίαν σάρκα, καὶ οὐδὲν τεκνοποιήσωσιν, &c. num. 217. ἥτις ἀνδρόγυνον συκοφαντήσῃ, καὶ αὐτοὺς χωρίσει, &c. Adde num. 404. & 519. Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

Οὕτως πολλοὶ ἀνδρόγυνοι καθόλου εἰσλογέσαν.

Sæpe etiam sumitur hæc vox pro *conjugatis*, seu pro *viro simul & uxore*. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 45. ἀνδρόγυνον ἦν ἐν Αμασείᾳ ἐκ νομίμου γάμου συνηρμοσμένον, &c. Joannes Damascenus orat. in Constantinum Caballinum, p. 678. ποῦ γὰρ, εἶπεν ὁ Χριστὸς, ἵνα προσκυνῶμεν κατὰ ἀνατολὰς, ἢ σταυρὸν, ἢ εὐαγγέλιον, ἢ μεταλαμβάνειν τὸ ἅγιον αὐτοῦ σῶμα καὶ αἷμα νηστεῖς, ἢ στεφανοῦν ἀνδρόγυνα; Joannes Antiochenus de Charisticariis, p. 172. de Monasteriis: δεδώρηνται δὲ κοσμικοῖς, καὶ ἀνδρογύνοις, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐθνικοῖς, &c. Ducas Hist. cap. 43. αὐτὸς τὸ ἥμισυ αἰχμαλωσίαν λαβὼν, ἐν ταῖς κώμαις περὶ τὴν Κωνσταντίνου ἔπεμψεν, οἰκίσας αὐτούς· ἦν γὰρ τὸ λαχὸν μέρος αὐτοῦ ἀνδρόγυνα χιλιάδες τέσσαρες.

Ἀντρόγυνον, *Matrimonium*. Historia Apollonij Tyrij:

Τότες ἀπολελεώσασιν τ' ἀντρόγυνον ἐκεῖνο.

Ἀνδρογυνοχωριστὴς, *qui conjugia dirimit*. Nomocanon Cotelerianus, num. 219. ὁ Θεὸς τὸν πόρνον συμπαθεῖ, καὶ τὸν ληστὴν ἐλεεῖ τ. τὸν δὲ ἀνδρογυνοχωριστὴν ὁ Θεὸς οὐ συμπαθεῖ τον, οὔτε ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. Eadem pænè habentur num. 479. Stephanus Sachleces in Monitis MSS. de meretrice:

Ἀγκρίζει κύριν καὶ παιδία, καὶ ἀνδρόγυνα χωρίζει.

Ἀνδρόγυνον. Glossæ MSS. Λώταξ, ὁ ληστὴς, ἢ ὁ μύρα ἀλειφόμενος, ἢ ὁ καταδαπανῶν ἐν τοῖς αἰσχροῖς τὸν βίον αὐτοῦ, ὡς ὁ πόρνος, καὶ ὁ ἀνδρόγυνον, ἢ ὁ αὐλητής. Asterius Homil. 5. καὶ μετ' ὀλίγον ἡνιόχοις μερίζοντες τὸν χρυσὸν, καὶ αὐλητῇ κακοδαίμοσι, καὶ μίμοις, καὶ ὀρχησταῖς, καὶ ἀνδρογύνοις, καὶ γυναιξὶ πόρναις. Apud Palladium in Vita Chrysostomi, pag. 123. ἀπρεπῆ ἀνδρογύνων λουτρὰ, *Communia virorum ac mulierum lavacra* vertit Ambrosius Camaldulensis: eruditus verò Bigotius, *indecora effeminatorum hominum lavacra*. Ἀνδρογύνιοι, apud Athanasium, lib. 3. de Trinitate. Sed an *Molles* ut vocantur, seu οἱ αἰσχρῶς καὶ ποιοῦντες, καὶ πάσχοντες, quomodo ἑρμαφροδίτους appellant Glossæ Basilic. an verò Eunuchi hîc intelligantur, haud omnino planum, qui scilicet Gregorio Nazianzeno orat. in S. Athanasium, γυναικώδεις τε καὶ ἐν ἀνδράσιν ἄνανδροι, καὶ ἀμφίβολοι τὸ γένος dicuntur.

Ἀνδρόγυνον βαλανεῖον, *Balneum viris ac mulieribus commune*, apud Clement. lib. 1. constitut. Apostol. cap. 9.

ΑΝΔΡΟΔΑ'ΜΑΣ, in Glossis Chymicis MSS. λίθον πυρίτης καὶ ἀρσενικόν. Democritus Chymicus MS. τὸν ἀνδροδάμαντα οἰκονόμει οἴνῳ αὐστηρῷ, ἢ θαλάσσῃ, ἢ οὔρῳ, ἢ ὀξάλμῃ, &c.

ΑΝΔΡΟΕΞΑ'ΔΕΛΦΟΣ, *Maritus consobrinæ*, Scholiastes Basilic. lib. 2. pag. 93. ἔξεστι γαμεῖν τοὺς δύο ἀδελφοὺς τὰς δύο ἐξαδέλφας, ἀλλ' οὐκ ἔστιν εὐπρεπές· ἡ γὰρ ἀδελφὴ τῆς γυναικός μου, γαμβρόν με ὀνομάζει, ἢ ἀνδροεξάδελφον.

ΑΝΔΡΟΚΑΘΙ'ΣΤΡΙΑ, vox Chymicorum. Stephanus Philosophus Chymicus MS. τὴν θήλειαν, τὴν δυσκίνητον, τὴν ἐχθρομανῆ, ὦ δὴ καὶ καπρώδη, καὶ ἀθικτον, καὶ ἀνδροκαθίστρια.

ΑΝΕΒΑ'ΖΕΙΝ, pro ἀναβιβάζειν, *Promovere*.

ΑΝΕ'ΓΛΗΤΟΣ, *Innuptus*, Ἄγαμος, Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Γελᾶτε τὸν ἀνέγλυτες, καὶ τὸν νοικοκυράδες.

ΑΝΕΙ'ΚΕΛΛΟΝ, *Statua*, pro ἀνδρείκελον. Nicetas in Alexio, lib. 3. n. 4. ἀλλὰ καὶ ἄλλων ἀνεικέλλων ἀφῄρει μόεια, καὶ σφυρῶν καραλομαῖς ἐκαραλίμει ἕτερα. Ubi Cod. al. στηλῶν. Suidas in Βασιλικὴ, Ἐν τῇ Βασιλικῇ ὄπισθεν τοῦ Μιλίου ἵσταται ἀνδροείκελον ἄγαλμα χρυσέμβαφον. Quæ postrema vox occurrit etiam apud Codin. in Orig.

ΑΝΕ'ΜΗ, *Girgillus*. Apophthegmata Patrum in Macario, num. 3. ναὶ ἕνα μοναχὸν ἔχω ἐκεῖ φίλον, καὶ κἂν αὐτός μοι πείθεται, καὶ ὅτε ὁρᾷ με, στρέφεται ὡς ἀνέμη. Occurrit in TurcoGræcia Crusij, p. 255.

ΑΝΕΜΟ'ΔΑΡΤΑ, *Flatus omnium ventorum* exponitur in Lexicis. Eustathius in Iliad. ρ. ἄλλως δὲ ἀνεμόδαρτα ἀκούομεν φυτὰ κούφοις αὐξανόμενα πνεύμασι· ταῦτα δὲ οἱ ἰδιῶται τεχνικῶς ἀνεμόδαρτα καλοῦσι, ἃ δηλαδὴ πνοιὰν δονοῦσι παντοίων ἀνέμων.

ΑΝΕΜΟΔΟΥ'ΡΑ. Canonium Mathematicum: ὅταν ἔλθῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἀνεμοδούρα. Vide Ἀνεμοῦρα.

ΑΝΕΜΟΖΑ'ΛΗ, *Turbo*. Glossæ Græcobarb. Ἀέλλα, συστροφὴ ἀνέμου, ἀνεμοζάλη, ἀνεμοστάραξις. Moschopulus: θύελλα, ἢ κοινῶς ἀνεμοζάλη.

Ἀνεμοζαλίζειν. Eædem Glossæ: Ἀελλῶδες, ἀνεμοζαλισμένον, μετὰ ἀνέμου ὁμιχλῶδους.

ΑΝΕΜΟΛΟΓΟΣ, *Respiratio*, Ἀνάπνευμα.

ΑΝΕΜΟΜΑΧΙ'Α, *Turbo*, *tempestas*. Nicetas in Isaacio, lib. 1. ex Cod. Gr. barb. ἀνεμομαχία μεγάλη ἐγένετο. Ubi alius Cod. ἀὴρ ταραχώδης.

ΑΝΕΜΟ'ΜΥΛΟΣ, *Molendinum ventosum*.

ΑΝΕΜΟΠΟ'ΛΕΜΟΣ, *Velitatio*. Nicetas in Isaacio, lib. 1. num. 6. ἕως μὲν οὖν σταθηρᾶς μεσημβρίας τοξασμοὶ καὶ ἀνεμοπόλεμοι παρ' ἑκατέρων ἐγίνοντο τῶν μερῶν, ubi Cod. al. ἀκροβολισμοί. Idem in Alexio, lib. 3. num. 10. ex Cod. MS. ἐγίνοντο οὖν καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀνεμοπόλεμοι καὶ συμπλοκαὶ καβαλαρικαί. Ubi Cod. Ed. ἐπελάσεις ἐξ ἐπιδρομῆς μερικαί.

ΑΝΕΜΟΠΥ'ΛΑΣ, Insulam *Eubœam* vocat Pachymeres, lib. 5. cap. 27. ob ventos subterraneos quibus subinde agitari, indéque terræ motibus esse obnoxiam, scribit Strabo, lib. 10. initio: uti olim à me observatum in Historia Franco-Byzantina, lib. 5. num. 46.

ΑΝΕΜΟΠΥ'ΡΩΜΑΝ, *Inflammatio in oculis ex venti flatibus orta*. Liber Botanicus MS. ex Cod. Reg. 1673. Ὠφελεῖ δὲ καὶ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὅταν πονοῦσιν, καὶ εἰς τὸ ἀνεμοπύρωμαν.

ΑΝΕΜΟ'ΣΟΥΡΤΟΝ, *Anemone*. Glossæ Botanicæ ex Cod. Reg. 1177. Ἀνεμώνη, ἡ ἀγρία παπαρίνα. οἱ δὲ Ἀνεμόσουρτον. Ἀνεμώχορτον scribitur apud Myrepsum sect. 3. cap. 46. Ubi consulendus Fuchsius.

ΑΝΕΜΟ'ΣΦΟΡΟΣ, *Bunium*, Βούνιον, apud Interpol. Dioscor. post cap. 330. 706.

ΑΝΕΜΟΤΑ'ΡΑΞΙΣ, Ἀνεμοταραχὴ, *Turbo*. Glossæ Græcobarbaræ: ἀέλλα, συστροφὴ ἀνέμου, ἀνεμοζάλη, ἀνεμοστάραξις. Portius: Ἀνεμοταραχὴ, Ἀνεμοῦρα, *vortex, turbo, typho, procella, tempestas*, ἴλιγξ, δίνη, στρόβιλος, ἀέλλα, ζάλη, &c.

ΑΝΕΜΟΥ'Ν, *Vento exponere*. Nicetas in Isaacio, lib. 1. num. 6. καὶ οἵ γε τὸ ἐπιγεγραμμένον τέλει διδόντες, τοὺς ἐκεῖσε πη μετεώρους γηλόφους ἀνιόντες, τὰς σημαίας ἠνέμωσαν. Galli dicerent, *ils ont mis les Enseignes au vent*.

ΑΝΕΜΟΥ'ΡΑ, *Turbo*, *vortex*, *procella*, *tempestas*, ἀνεμοταραχὴ, Portio. Γέμαλος ἀνεμούραις, *Tempestuosus*, *Procellosus*, θυελλώδης, ἀελλώδης, eidem. Vide Ἀνεμοδοῦρα.

ΑΝΕ'ΜΠΟΡΟΣ, Ἀνεμπόρευτος. Vide in Εμπορεῖν.

ΑΝΕΠΙΤΗ'ΔΕΙΟΝ δικαστήριον, *Incompetens judicium*, in Basilicis.

ΑΝΕΠΙΦΩΝΗΤΟ'Ν, dicitur *quidquid nullo reclamante vel intercedente possidetur*, *aut agitur*. Ἀνεπιφώνητος δεκαετία, Ἀνεπιφώνητος χρόνος, Ἀνεπιφώνητος δωρεά, apud Harmenopul.

ΑΝΕΡΑ

ΑΝΕΡΑΛΕΣ, *Sarcinator*, in Gloss. S. Bened. vox suspecta, in aliis, Σκευοφόρος, & ῥάπτης, *sarcinator* exponitur.

ΑΝΑΡΩΤΗΤΩΣ, quidpiam Ποιεῖν dicitur, qui id facit non rogatus, apud Codinum de Offic. cap. 6. n. 11. 32.

ΑΝΕΥ, præterquam. Euchologium, pag. 517. ὁ τοιοῦτος οὖν μοναχὸς προσκαρτερεῖ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἡμέρας ἑπτὰ σχολάζων ἀπὸ παντὸς ἔργου, ἄνευ ἀναγνώσεως, εἰ ἐπίσταται. Quam vocem malè cepit Interpres.

ΑΝΕΥΚΑΙ, *Si*. Glossæ Græcobarb. αἴκα, ἐὰν ἄν, ἀνεύκαι.

Ανισωσκαὶ, *Si*. ἐὰν, εἰ, εἴπερ· Ανισωσκαὶ πότε, *sicubi*, εἴπου. Ανισωσκαὶ μὴ, *nisi*, *quin*, *ni*. εἰ μὴ, ἂν μὴ, ἐὰν μή.

ΑΝΕΦΕΛΕΤΟΣ, *Stolidus*, *Ineptus*. Glossæ Græcobarb. ἀνεφέλετον, λωλὸν, πελλόν. Rursum: Μάταιον, ἀνωφελὲς, ἀνεφέλετον, ἀνίσχυρον, ἀδύνατον.

ΑΝΕΨΑ, Gallis, *Veratrum album*, apud Interpol. Dioscor. c. 732.

ΑΝΕΨΙΑΔΟΣ, *Filius Consobrini*. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Ο δὲ καὶ ἀνεψιαδὸς, υἱὸς ὁ τοῦ ἀνεψιοῦ.

De vocis ἀνεψιὸς significatione, Vide Cujacium, lib. 6. observ. cap. 6.

ΑΝΕΨΙΟΤΕΚΝΟΣ. Glossæ Græcobarb. ὁ ἐκ τοῦ ἀνεψιοῦ, ἢ τῆς ἀνεψιᾶς γεγονὼς, ἤγουν ἀνιψιότεκνον, ἢ ἀνεψιότεκνος, ἢ ἀνεψιότεκνιν.

ΑΝΖΑ. Vide Αντζα.

ΑΝΖΑΡΟΥΤ, Ανζαρὸτ, Ατζαροῦτι, *Sarcocolla*, Arbor fundens Gummi, Pictoribus ac Medicis utile, de qua Ruellius lib. 3. cap. 54. Neophytus in Glossis Jatricis MSS. Αζαροῦτι, ἡ σαρκοκόλλα. Glossæ aliæ Jatricæ MSS. Ανζαρὸτ, σαρκόκολα. Ita scribitur apud Myrepsum, sect. 3. cap. 93. 94. 95. at in Cod. Reg. habetur. Ατζαροῦτο. Anonymus de Oximelle: καὶ σελιχὰν, καὶ χαπὴ, βιλσὲν, καὶ σέμβελ, καὶ ἀνζαροὺτ, καὶ κρόκου ἀνὰ δύο ταρία σταθμόν. Matthæus Silvaticus: *Anzerutum, Anzarat, vel Anzarut, Arab. id est, Sarcoloca, Angelut Gr.* legend. *Sarcocolla*.

ΑΝΗΒΑΣΜΑ, *Ascensus*, Ανάβασις.

ΑΝΗΘΟΞΥΛΟΝ, *Anethi radix*, apud Myrepsum, sect. 8. c. 52. ubi perperam ἀνυθόξυλον scribi observat Fuchsius.

ΑΝΗΜΠΟΡΟΣ. Vide in Εμπορεῖν.

ΑΝΗΞΕΥΡΟΣ, *Imperitus*, *Ignarus*, Απειρος, Αδαήμων. Glossæ Græcobarb. ἰδιώτης, ἀμαθὴς, ἀνήξευρος. Ανηξευρία, *stultitia*, *imperitia*, ἀπειρία, ἀμαθία, in iisdem Gloss. Ανήξευρα, *stolidè*, ἀφρόνως, μωρικὰ, πελλικὰ, in iisdem Gloss.

ΑΝΗΦΟΡΟΣ, *Acclivis*, *Montuosus*, προσάντης, Ανωφερής.

ΑΝΗΧΟΥΜΕΝΑ, idem quod Καληχέμενα, *superiores ædium sacrarum porticus*, de quibus in Καληχέμενα. Chronicon Veneto-Byzant. an. 1522. ubi de æde S. Sophiæ: κελεύσας ἵνα ἀναβοῦν εἰς τὰ ἀνηχέμενα.

ΑΝΘΕΜΑ, Pythagoræ chymico, *Malva*, Μαλάχη. Interpol. Dioscor. c. 332.

ΑΝΘΟΛΟΓΙΟΝ, Liber Ecclesiasticus Græcorum, in quo continentur officia quæ per annum in Christi, Deiparæ, & reliquorum celebriorum Sanctorum solennitate decantantur; præterea officia quæ Communia dici solent, in unum vel plures Prophetas, Apostolos, Martyres, Confessores, & alios. In quo multa etiam ex Paracletico hausta ingeruntur. Vide judicium ac censuram Leonis Allatij de hoc libro, cujus ita titulus concipitur: Ανθολόγιον τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ περιέχον τινὰς καὶ ἑτέρας ἀναγκαίας ἀκολουθίας τε καὶ ἑρμηνείας οὐχ ὑπαρχούσας ἐν τῷ προδυποτεθεῖσιν Ανθολογίοις.

ΑΝΘΟΜΟΛΟΓΙΑ, *Repromissio*, in Gloss. Gr. Lat. vox IC.

ΑΝΘΟΡΙΖΕΙΝ, *Restipulare*, in Gloss. Lat. Gr. Ανθορισμὸς, *Restipulatio*, in Gloss. Græc. Latin. vox IC.

ΑΝΘΟΣ χαλκοῦ, in Glossis Chymicis MSS. χαλκικὸς, χαλκάνθας, καὶ χαλκίτεον, πυρίτης, καὶ θεῖον λευκὸν ἤτοι οἰκουμενικόν. Vide Lexicon Rulandi Chymicum in *Flos æris*.

Ανθος πίδινον, *Argemone*, apud Interpol. Dioscor. cap. 396.

ΑΝΘΡΑΚΑΡΙΟΣ, *Carbonarius*, in Gloss. Lat. Gr. & S. Benedicti, Ανθρακοπώλης.

ΑΝΘΡΑΚΙΟΝ, Phavorino, τὸ μικρὸν τριπόδιον. Occurrit apud Myrepsum, sect. 2. cap. 21.

ΑΝΘΡΑΚΟΒΟΤΑΝΟΝ, Βετονίκη, συνάγεται μετὰ ἡλίου, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Betonica*, *Vettonica*.

ΑΝΘΡΩΠΙΣΚΟΣ, *Simia*, ὁ πίθηκος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 2216.

ΑΝΘΡΩΠΟΛΑΤΡΑΙ, dicti Nestoriani, quòd Christum purum hominem, non Deum assererent. De iis agunt Gregorius Nazianzenus orat. 2. p. 742. Libellus Episcopor. Oriental. in Synodo Constantinopolit. sub Mena, act. 1. pag. 40. Damascenus in Synodica, pag. 118. Saracenica Sylburgij, pag. 158. &c.

ΑΝΘΡΩΠΟΜΟΡΦΙΤΑΙ, Hæretici, qui Deum corporeum, & humanâ figura præditum ajebant, exorti sub Arcadio & Honorio Ανθρωπομορφιανοὶ dicti Socrati, lib. 6. cap. 7. & Sozomeno, lib. 8. cap. 12. Agunt præterea de iis S. Athanasius dial. 1. contra Anomæum, Theodoret. quæst. 20. in Genesim, in Hist. Eccl. lib. 4. cap. 2. lib. 4. Hæretic. fabul. cap. 10. lib. 5. cap. 9. VI. Synod. act. 11. Photius Cod. 232. in Stephano Gobaro §. 8. &c.

ΑΝΘΡΩΠΟΜΟΡΦΟΣ, Pythagoræ, *Mandragora*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 658.

ΑΝΘΡΩΠΟΣ, *Homo*, *vir*, *virilis sexus*, quomodo *homme* Galli dicimus. Alexander Trallianus, lib. 4. τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ ἀνθρώπου δεῖ ποιεῖν, ἐὰν μάθῃς αὐτὸν διὰ αἱμορροΐδων εἰωθότα αἷμα κενοῦν.

Ανθρωπος, *Famulus*, nostris *homme*. Constantinus de Adm. Imp. καὶ πάλιν ὅτε χωρήσουσι τοὺς ἀνθρώπους αὐτῶν, ζηλοῦσι τὰ τῶν γυναικῶν αὐτῶν. Alibi: οὓς καὶ δι' ὧν, μηνύει διὰ ἀνθρώπων αὐτοῦ ὁ Βασιλικὸς εἶδος τῶν χελανδίων μένων. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Ποῦ ἐσκόρπισαν οἱ ἄνθρωποί τους, ποῦ ἔλειπεν ἡ φαμιλία τους.

Utitur etiam Codinus de Offic. aulæ Constantinop. cap. 7. n. 15.

Ανθρωπος, *Vassallus*. Anna Comnena, lib. 10. pag. 289. πείθει παράχρημα ἄνθρωπον αὐτοῦ γενέσθαι, τοῖς Λατίνοις συνήθη ὅρκον ἐπομοσάμενον. Pactum Boemundi cum Alexio Imp. apud eandem Annam, lib. 13. ὥστε λίζιον γενέσθαι τοῦ σκήπτρου σου ἄνθρωπον· καὶ ἵνα σαφέστερον εἴποιμι καὶ φανερώτερον, οἰκέτην καὶ ὑποχείριον· ἐπειδὴ καὶ σὺ ὑπὸ τὴν σὴν δεξιάν ἐμὲ ἕλκειν βεβούλησαι, καὶ ἄνθρωπόν σου ἐθέλεις ποιῆσαι λίζιον. Occurrit rursum infrà, pag. 409. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Homo*.

ΑΝΘΡΩΠΑΚΙ, ἀνθρωπάρι, *Nanus*, *Homuncio*, νάνος, ἀνθρωπάριον, &c. Portius.

ΑΝΘΥΛΛΟΝ, Dioscoridi ἀνθυλλὶς, apud ejus Interpol. cap. 559.

ΑΝΘΥΠΑΤΟΣ, *Proconsul*. Glossæ Basilic. Ανθύπατος, ὁ σήμερον Δοὺξ. Eædem Glossæ in Προβιγκιάλιος. Αλλ' ὁ μὲν Ανθύπατος, πάσης τυχὸν ἀναβολῆς. ὁ δὲ Αυγουστάλιος,

γεσάλιος, τοῦ Αἰγύπτου. ὁ δὲ Βικάριος, τοῦ Ποντικοῦ, ἢ ἑτέρου τινὸς κλίματος. Eclogæ Leonis & Constantin. Impp. tit. 6. §. 1. τὸ τοῦ ἄρχοντος ὄνομα γενικόν ἐστι, καὶ σημαίνει καὶ στρατηγὸν, καὶ Ανθύπατον, καὶ πάντας τοὺς Επαρχιῶν διοικητὰς, εἰ καὶ συγκλητικοὶ ὦσιν· τὸ δὲ ὄνομα τοῦ Ανθυπάτου εἰδικόν ἐστι. Apud Eusebium, lib. 8. Hist. Eccl. cap. 17. Constantinus & Licinius Impp. Ὕπατοι, πατέρες πατρίδος, & Ανθύπατοι inscribuntur. Scribit Socrates, lib. 2. cap. 41. Constantinum Imp. Honoratum primum Urbis Constantinopol. Præfectum constituisse, τὴν Ανθυπάτων παύσαντα ἀρχὴν, unde colligimus Urbem Constantinopol. à Proconsule antea gubernatam, cujus dignitatis meminit Athanasius in Apologia de fuga sua sub init. & Epistola ejusdem Constantij Imp. ad Senatum & Pop. Constantinopolit. de Themistij laudibus, quæ sic clauditur, *oblata est Epistola pro Themistio clarissimo Philosopho, lectáque in Senatu Kal. Sept. Coss. Arbetione & Lolliano. Legit autem Iustinus Clarissimus Proconsul.* Sed & Ανθυπάτου dignitas obtinuit etiam posterioribus sæculis, sed ferè nomine-tenus, tametsi Ανθυπάτοις Provinciarum, maximè in Africa, & Urbium præfecturas iis commendatas sæpe legamus: Leo Grammaticus, pag. 502. ἐτίμησεν Ρωμανὸς Ἰωάννην Μυστικὸν Πατρίκιον Ανθύπατον. Continuator Theophanis, lib. 3. num. 13. πρῶτον μὲν τῇ τῶν Πατρικίων καὶ τῶν Ανθυπάτων τιμήσας ἀξίᾳ. Adde Constantinum Porph. in Basilio, num. 17. edit. Combefisij, & Scylitzem, pag. 522. Denique Michaël Attaliates, qui sub Michaële Duca vixit, in Jambis præfixis illius Synopsi juris, inscribitur

Ὁ Μιχαὴλ Ανθύπατος Ατταλειάτης.

Vide Gloss. med. Lat. in *Anthypatus*.

Ανθυπατεία, Dignitas Proconsulis, in Novella 8. Justiniani, cap. 1. quæ στολὴ τῶν Ανθυπάτων dicitur in Nov. 31. cap. 1.

Ανθυπατιαναὶ χῶραι, *Proconsulares Provinciæ*, quæ à Proconsulibus regebantur in Africa, quarum seriem descripsit Jacobus Gotthofredus: qui quidem sub Præfecti Prætorio Italiæ dispositione erant, quorúmque sedes ordinaria Carthagine extitit, ut idem pluribus observat. Codex Canonum Ecclesiæ Africanæ, initio: καὶ τοῖς λοιποῖς ἐπισκόποις τῆς Ανθυπατιανῆς χώρας, & Can. 23. ἐν ταύτῃ τῇ συνόδῳ τοποτηρηταὶ ἐπελέγησαν ἐπίσκοποι Ανθυπατιανοὶ πρὸς τὴν Αδρυμετινὴν σύνοδον. Vide Novell. 30. Justiniani, cap. 1. §. 1. cap. 7. §. 2.

ΑΝΙΣΑΣΑ, τὸ καλάσανθον. in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237. Vide Καλάσαλον.

ΑΝΙΣΑΤΟΝ, *Aqua Anisi*. Alexander Trallianus, lib. 8. cap. 6. καὶ οἰνομέλι, καὶ ἀψινθάτον, καὶ ἀνισάτον, πινόμενα. Occurrit iterum, lib. 9.

ἈΝΚΙΟΝ, *Domus*, οἶκος. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 240. ἐὰν γίνεται τὸ μελίσσια τὰ ἔνι εἰς τὰ ἄνκια μου πίαν ἔξο, καὶ ἀπλικέβουν εἰς ἄλλα ἄνκια μὲ τὸ ἴδιον τους θέλημαν. Ubi Edit. Veneta, cap. 215. *Sel avien che per aventura le ape, che sono nelle mie casse vanno fora in altrui casse di volunta di esse, &c.*

ΑΝΝΟΥΜΙΝΟΣ. Vide Αδνούμιον.

ἈΝΝΩΝΑ, Αννόνα, *Annona, stipendium*. Suidas: Αννῶνα, Ρωμαϊκὴ λέξις. Infrà: ἀννωνῶν μετακομιδὴ, ἡ δὲ λέξις Ρωμαϊκή. Gloss. Gr. Lat. ἀννῶνα, *Salarium*. Alibi: ὁ ἐπὶ τῆς στρατιωτικῆς ἀννώνας ἀπαιτητὴς, *Opinator*. Glossæ Basilic. Αννῶνα σημαίνει παροχὴν, ἀγορὰν, καὶ τὴν ἐτήσιον διανομήν. Alibi: Αννόνα, παροχὴ, ῥόγα· ἔστι δὲ καὶ ἐτησία διανομή. Rursum: Σακτὸν σιτηρέσιον, βασιλικὴ ἀννῶνα, ἢ δωρεά. Joannes Lydus, lib. de Mensibus in Martio: ubi de voce Αννόνα. οὕτω δὲ ταύτας ἐκάλουν, διὰ τὸ κατὰ τὴν ἐννάτην ὥραν ἐπιδίδοσθαι πρὸς τοῦ Ρωμύλου τὴν τροφὴν τοῖς στρατιώταις. Procopius in Hist. Arcana, pag. 98. 1. Edit. τοῦτό ἐστι τὸ ἄχθος, ὅπερ καλεῖν ἀννώναν νενομίκασιν. Ita emendat Alemannus. Macarius Homil. 26. pag. 349. εἰς τὸ φαινόμενόν εἰσι πόλεις λαμβάνουσαι δῶρα καὶ ἀννόνας, &c. Martyrium SS. Timothei & Mauræ, num. 8. ἐγὼ γὰρ ἑνὶ τῶν παρ' ἐμοὶ Εκατοντάρχων, τῶν πρὸς δέκα δύο ἀννώνας λαμβανόντων, πρὸς γάμον δίδωμί σε. Ejusmodi annonas militares intelligit Basilius Seleuciensis de Vita S. Theclæ, lib. 2. cap. 20. βουλευταὶ μὲν ἤστην ἀμφώ, καί τινος δὲ στρατιωτικοῦ δαπανήματος κοινωνοί· σῖτος δὲ ἦν, οἶμαι, τὸ δαπάνημα τοῦτο. Chonicon Alexandr. p. 678. ἀπέστειλεν αὐτὸν ἐν πόλει Πλουσιάδι - λαμβάνοντα ἀννώνας καὶ κελλαρικά. Constantinus de Admin. Imp. cap. 53. pag. 210. καὶ δίδομεν ὑμῖν πρὸς ἀποτροφὴν ὑμῶν χιλίας ἀννόνας, &c. Occurrit in Martyrio S. Eupli apud Metaphrastem, num. 2. in Novella 130. apud Theophil. Antecess. ad §. ult. de Milit. testam. Theophanem. an. 16. Anastasij, Leonem Grammaticum, pag. 476. & apud alios scriptores passim.

ΑΝΟΙΞΙΑ, *Templi apertio*: cùm scilicet Ecclesiastico ritu consecratum primùm aperitur. Quippe, ut est in Euchologio Barberino, apud Goarum pag. 846. Episcopus sacras deferens reliquias, (quæ in æde alia sacra depositæ fuerant) cum reliquo clero initâ processione, ad Ecclesiæ Narthecem accedit: καὶ ὅτε εἰσέλθῃ εἰς τὸν Νάρθηκα, καὶ παραστῇ τῷ πυλῶνι τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ, tum ἄρχονται οἱ ψάλται τὸ τροπάριον, Ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, &c. καὶ εἶθ', οὕτως ἀνοίγονται οἱ πυλῶνες, καὶ εἰσέρχεται σὺν παντὶ τῷ λαῷ. Ab hoc igitur ritu, Ανοίξια dicta. Balsamon in Responso 13. & Scholion ad Canonum Epitomen in jure Græco-Rom. ex Novella Leonis: ἱερουργήσας ἢ βαπτίσας εἰς εὐκτήριον οἶκον μὴ καθιερωθέντα διὰ ἐγκαινίων, ἀνοιξίων, καὶ τοῦ συνήθους ἐνθρονιασμοῦ, &c. Idem Balsamon Resp. 38. διαφορὰ μεγάλη ἐστὶν ἐκκλησιῶν καθιερωθεισῶν διὰ ἐγκαινίων, ἀνοιξίων, καὶ ἐνθρονισμοῦ, χρίσματός τε ἁγίου μύρου, καὶ ἀποθέσεως λειψάνων ἁγίων μαρτυρικῶν, καὶ τῶν μὴ οὕτως ἁγιασθεισῶν, &c. Theophanes an. 25. Justiniani, γεγόνασι τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγίας Εἰρήνης πέραν ἐν Συκαῖς. Mox, ubi de Patriarchis Constant. & Alexandrino: καὶ ἦλθον ἕως τοῦ περάματος, καὶ ἐπέρασαν, καὶ ὑπήντησεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς, καὶ ἤνοιξαν τὴν αὐτὴν ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας μάρτυρος Εἰρήνης. Anonymus de Templo S. Sophiæ: καὶ τῇ ἐπαύριον τὰ ἀνοίξια τοῦ ναοῦ, &c.

Ἄνοιξις ἐκκλησίας, *Reconciliatio Ecclesiæ*, de qua voce egimus in Gloss. Med. Lat. describitur in Euchologio, pag. 618. εὐχὴ ἐπὶ ἀνοίξει ἐκκλησίας ἀπὸ αἱρετικῶν βεβηλωθείσης, quæ est Tarasij Patr. Constantinop. & pag. 620. alia εὐχὴ ἐπὶ ἀνοίξει ναοῦ βεβηλωθέντος ὑπὸ ἐθνῶν, ἀλλὰ δὲ καὶ αἱρετικῶν. Et pag. 621. alia εὐχὴ λεγομένη ἐν τῇ εἰσόδῳ, πρὸ τῆς συνήθους ἐπὶ ἀνοίξει ναοῦ, ἐν ᾧ συνέβη θανεῖν ἄνθρωπον βιαίως.

Ανοίξεις τῶν δημοσίων λουτρῶν, apud Scholiastem Basilic. ad lib. 23. p. 236. οὕτω δὲ νόησον, χάριν τοῦ ἐπιδεῖξαι, ἤτοι προθεῖναι ὅπερ ἐπὶ τῶν πανηγύρεων καὶ προελεύσεων εἴωθε γίνεσθαι, καὶ τῶν ἀνοίξεων τῶν δημοσίων λουτρῶν. Adde pag. 276. Vide Εγκαίνια.

ἈΝΟΙΞΙΣ, *Ver*, ἔαρ, cùm annus aperitur. Alypius Monach. in Geopon. c. 26. κεντρόνεται καὶ οὐ μόνον τὴν ἄνοιξιν, ὡς τὰ ἄλλα δένδρα, ἀλλὰ καὶ τὸ θέρος ἕως τοῦ Σεπτέμβριον.

ΑΝΟΜΟΙΟΙ, Acaciani, & Eunomiani, διὰ τὴν πολλὴν ἀναίδειαν τῆς αὐτῶν βλασφημίας παρὰ πᾶσιν ἐκλήθησαν, inquit S. Athanasius de Synodo Arimin. p. 907. & ex eo Socrates, lib. 2. Hist. cap. 45. Vide S. Basil. Epist. 41. initio, 64. 391. Epiphan. Hæres. 76. Chrysost. orat. 6. ad Anomœos, Socrat. lib. 3. cap. 25. Sozomen. lib. 4. cap. 14. 28. lib. 6. cap. 26.

cap.26. Photium in Bibl. Cod. 102. Nicetam lib. 5. Thes. orth. fid. cap. 22. &c.

ΑΝΟΜΥΚΤΙΣ, Nomocanon Cotelerianus, num.94. πρεσβύτερος κυτζὸς, ἢ λωβὸς, ἢ κωφὸς, ἢ πηρὸς, ἢ τυφλὸς, ἢ ἀνομύκτις, παυσάσθω. Ubi vir doctissimus αἱμομύκτης restituit. Malim hîc intelligi virum *absque naso*, vel *simum*, cujus nares ἄνω, *sursum* tendunt. Nam hæc vitium in corpore duntaxat spectant.

ἌΝΟΣΤΟΣ, *Inelegans*, *illepidus*, *inficetus*, ἄκομψος, ἄμουσος. Ανοςία, *injucunditas*, *insulsitas*, ἀηδία, ἀπειροκαλία. Ανόςως, *ineleganter*, *insulsè*, ἀμούσως, ἀκόμψως.

ΑΝΟΥΦΙ, Ægyptiis, *Gramen*, apud Interpol. Dioscorid. c.612.

ΑΝΟΥΧΑ, *Cuminum Æthiopicum*. Glossæ MSS. Jatricæ ex Cod. Reg. 190. Ανοῦχα, τὸ καρναβάδιν. Vide in Καρναβάδιν.

ΑΝΣΑΝΑΦ, Afris, *Buglossum*, apud Interpol. Dioscor. c. 710.

ἌΝΤΑ. Vide in Ἄντζα.

ἌΝΤΑΛΙ, & Τένταλι, quid sint apud Myrepsum, sect. 3. de unguentis, cap. 42. docet utcunque Matthæus Silvaticus: *Antali, sunt ossa facta sicut dentali, utcunque majora, sed non habent superficiem levem sicut dentali, sed virgulatam & totam albam: oriuntur sicut & illi, & eandem habent virtutem. Ponuntur in antidot. Gal. in unguento Citrino, quod interpretatur unguentum de Citro.* Rursum alio loco: *Dentales, Dantali, amenti dulces, sunt ossa satis alba, & sunt sicut Canini Dentes, sed longiores, & intus perforati, & inanes. Oriuntur in cavernis Lapidum existentium in profundo maris. Frigida sunt & sicca, & ponuntur in antidotario Galeni in unguento Citrino, quod interpretatur unguentum de Citro.*

ἈΝΤΆΜΑ, *Unà*, *simul*. Glossæ Græcobarb. ἄμιπποι, δύο ἵπποι συνεζευγμένοι, δύο ἄλογα ζεμένα ἀντάμα. Αντάμα σε, *tecum*. Αντάμα του, *cum illo*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. καὶ ἐπαρεκάλει νὰ ςαθῆ ἀντάμα του, passim.

ΑΝΤΑΡΑΙ͂ΑΙ. Scholiastes Oppiani, lib. 1. Halieut. v.227. πρότονα, τὰ τῆ ἱςίε σχοινία. πείσματα, δι' ὧν τὸ πλοῖον κρατεῖται, ἐπὰν τῷ λιμένι προσπελάσῃ· κάλωες δὲ τὰ ἄρπενα, (f. ἄρμενα,) τὰ λεγόμενα ἀνταραῖαι. Frustra emendat vir doctus pro κάλωες οἱ δὲ. Sunt enim κάλωες, *funes* seu *rudentes* quibus vela contrahuntur vel demittuntur, ac proinde vox ἀνταραῖαι idem sonat, non verò *velum*, uti contendit: *antarij funes* apud Vitruvium. Fefellit verò Menesium vox ἄρμενον, quæ non semper velum significat, sed πάντα τὰ ἐπιτήδεια ad aliquid, quâ notione & κάλωες sunt ἄρμενα.

ΑΝΤΆΡΤΗΣ, *Rebellis*, *Rebellio*, in Glossis Lat. Gr. & Græcolat. Hesychius: Αντάρτης, τύραννος, ἀντιβαίνων Βασιλεῖ. Lexicon MS. Cyrilli: Νεωτεροποιὸς, ἀντάρτης, τύραννος. Codex Canon. Eccl. Afric. Can.53. καὶ τῆ ἰδίων τόπων ἀρχοντικῆ ςερῆσαι ὡς ἀντάρτας δυναςεία. Αντάρτης τῆ Τελάδος, quidam Amantius dicitur in Concilio Constantinopol. sub Mena act.5. Asterius Homil. 2. in Psalm. V. ὁ ἄνω ἀντάρτης, κάτω ἀντίδικος τῆ νύμφης σε γέγονεν. Occurrit passim, apud Chrysostomum III. Theophylactum ad cap. 21. Matthæi, ad cap.18. Joan. Theophanem an.26. Constantis, Anonymum Combefisianum in Leone Philos. n.26. &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Antarta*.

Ἀνταρτος, apud Alexandrum Monachum de invent. S. Crucis, p.1109.

Ανταρσία, *Rebellio*, seu *Rebellatio*, ut est in Gloss. Gr. Lat. *Crimen perduellionis*, Cujacio in Præfat. ad lib. 60. Basilic. Theophanes an. 6. Phocæ: ἤκεσε γὰρ μεμελετωμένην ἐν Αφρικῇ κατὰ Φωκᾶ ἀνταρσίαν. Utitur etiam an. 5. Justiniani, ut & Nicetas in Isaacio, lib.3. n.2. Georgius Acropolita in Chron. cap. 23. & Interpres Basilic. lib. 45. tit.2.

Αντάρα, pro Ανταρσία, vel Ανταρμὸς, *Antarium*, in Gloss. Lat. Gr. Anonymus de Nuptiis Thesei, lib. 8.

> Ἄν ἡ σκληρία με, καὶ ὁ θυμὸς, ἀντάρα, καὶ τὸ κρότος.

Infrà:

> Τότε μόνον μὲ ταραχὴ, καὶ με μεγάλη ἀντάρα, &c.

Rursum:

> Ἀντάρα γὰρ ἀκὲς πολλὴ μὲ ταραχὴ μεγάλη.

Ανταρεύειν, *Rebellare*: Ανταίρειν, apud Theophan. an.1. Phocæ. Idem Anonymus, lib.9.

> Ὡς ἴδα ἐγὼ σήμερον τὸ ποῖος ἀνταρεύθη.

ΑΝΤΕΓΚΥΚΛΙΑ. Vide in Εγκύκλια.

ἈΝΤΕΛΙΝΗ, *Antelena*. Glossæ Græc. Lat. ςηθιςὴρ, *Antellina*. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 2. μικρὰ τυφία καὶ τῶν ὀπισθελινῶν καὶ ἀντελινῶν τῶν ἵππων. Ομπροςελινα, *Pettorale di cavallo*, Hieronymo Germano. Vide in ὄμπρος.

Αντελινομπροςέλινον, Anonymus de Nuptiis Thesei, lib. 6.

> Η σέλα τε ὁλόχρυση, κιόλε τὸ σαλιβάρι,
> Τ' ἀντελινομπροςέλινα μὲ τὸ μαργαριτάρι.

Αλογοτριπλοντέλινος, *Cujus equus habet tres Antelenas*. Ptochoprodromus MS. ex Cod. Reg.

> Αλογοτριπλοντέλινος καὶ παχυμυλαφάτος.

ἈΝΤΕΆΛΟΓΟΣ, *Compensatio*, in Gloss. Gr. Lat. Αντελλογίζειν, *compensare*. Voces I C. Græcor. Vide lib.24. Basilic. tit.10. Theophilum, Harmenopul. &c. Paulus in Epist. ad Philemon. 18. εἰ δὲ τι ἠδίκησέ σε ἢ ὀφέλει, τῦτο ἐμοὶ ἐλλόγει. Glossæ Græc. Lat. *compensat*, ἀντελλογεῖ. *Compensatio*, Ανθυπολογισμὸς, Αντελλογισμός. Ita etiam in Lat. Gr. Vide Suidam in Αντάλλαγον.

ΑΝΤΕΜΩΝΗ, *Argemone*, apud Interpol. Dioscor. cap.396.

ΑΝΤΕΜΟΝΙΟΝ, *Antimonium*. Cod. MS. Reg. 618. fol.287. καὶ χωνεύσας ὁμῦ ἐν τῷ χωνίῳ, καὶ τῷ ἀντεμόνιον.

ΑΝΤΕΝΑ, *Antenna*, καρχήσιον.

ΑΝΤΕΝΑΓΩΓΗ, *Reconventio*. Est enim ἐναγωγὴ, *conventio*. Basilic. tom.1. p.418.

ΑΝΤΕΝΕΧΥΡΟΝ, *Obses*. Αντενεχυριάζω, *Repignero*, in Gloss. Gr. Lat. voces I C. de quibus etiam Salmasius de Usur.

ΑΝΤΕΠΙΦΟΡΑ, Εξ ἀντεπιφορᾶς ὀμνύειν, *relatum jusjurandum præstare*, in Basilic.

ἌΝΤΕΡΗΣ. Anonymus de Oxymelite: λαβὼν κασσίτεραν, καὶ ἄνθερης, καὶ βοτάνην ἐν ᾧ πράσινα, βάφει. Mox: ῥίνισμα χαλκῦ καὶ κασσιτέρε, καὶ ἄντερης, καὶ χάρτης ἐλχαρικῦς, καὶ λεμόσας, ἄλειφε, καὶ τῷ γεράνιον. In Lexico Chymico Rulandi, *Anthera*, est *extractio medicinæ de hiacynthis, item medium illud flavum, quod in floribus liliorum, & similibus reperitur.* Vide Matth. Silvaticum in *Anthora*, & infrà in χαντέρη.

ἈΝΤΕΡΟΝ, Ἄντερα, *Intestinum*, *intestina*, ἔντερον, τὰ ἔντερα. Glossæ Græcobarb. Ἔντερα, ἀκρῶα, ἢ ἄντερα. Rursum: αἱ ἄκραι τῶν ἐντέρων, αἱ ἄκρες τῶν ἀντέρων.

ἌΝΤΖΑ, Ἄνζα, Ἄντα, *Pars exterior cruris tumida & nervosa*, Gallis *Anche*. Hypatus MS. de partibus corporis humani: Αντικνήμιον, ἡ ἄντζα. Georgius Sanginatius MS. de iisdem partib.

> Επιγενίδες, ἄντζαι δὲ, γαςροκνήμιον πάλαι.

Laonicus Cretensis in Batrachom. Κνήμισιν, τῆ ἄντζαις. Rursum: Κνήμας ἐκάλυπτον, τὰς ἄντζας ἔκρυπτον. Canonicon Mathematicum adespoton: ἡ ἄντζα κεφαλῶ

φαλλῷ ἂν συνοδεύσεις. Rursum: ἡ ἄντζα ἐὰν ὁμιλεῖς, ἔνδειξις.

Ἀντζίον. Astrampsychus in cælo Pythagor. MS. ἀπὸ τοῦ σώματος τὰ ἀντζία.

Ἄνζα. Eustathius ad Iliad. π. ἔνθα ὅρα, ὅτι μυὼν ἡ γαστρονομία ἐστὶν, ἣν ἡ τῶν πολλῶν γλῶσσα ἄνζαν φησὶ, συγκειμένη ἐκ νεύρων πολλῶν, καὶ συνεστραμμένων σαρκῶν.

Ἄντα. Idem Eustathius, pag. 1326. κώλητα λέγει τὴν ἀγκύλην, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, τὴν ἐπὶ τὰς ἰγνύας, ἣν τινες ἄνταν, ἢ ἄνζαν φασί.

Ἀντζοκοπεῖν, idem quod νευροκοπεῖν apud Zonaram & Cedrenum in Rhinotmeto. Codinus in Orig. Constantinopolit. num. 42. ἐκεῖ δὲ ἦν ἕως τότε ἡ ἀλλαγὴ τῶν κεντέρων, καθ' ὃν τόπον ἀντζοκόπησε τὰ κένθερα. Mox: ἔστησεν ἐκεῖσε δύο ἵππους κενθέρους ἀντζοκοπημένους. Anonymus Valesianus in Constantino M. *summâ festinatione veredis post se truncatis Alpes transgressus, ad Patrem Constantium venit.*

ἈΝΤΖΑΡΟΥ'Τ. Vide in Αζαρέτ.

ἈΝΤΖΙΜΊΑ, *Similago cocta cum melle.* Glossæ Græcobarb. Αμόρα, σεμίδαλις ἑφθὴ σὺν μέλιτι, σεμιδάλιν ὀφθὸν μὲ τὸ μέλιν, ἀντζιμία.

ἈΝΤΖΙΤΌΛΙ, vox ignotæ significationis Fuchsio apud Myrepsum sect. 8. cap. 113.

ἈΝΤΗΛΙΟΝ, *Corium quod ambit oculos equi.* Eustathius in Homer. Ενώπιον, Μετώπιον, ἔτι δὲ καὶ παρώτιον, καὶ ἀντήλιον· τὸ δὲ ἦν δέρμα περὶ τὰς ὄψεις τῶν ἵππων, ὥς φησιν Αἴλιος Διονύσιος, ὅπερ οἱ Θεσσαλικοὶ παρώπιον λέγουσι.

ἈΝΤΙΒΑΔΙΆΖΕΙΝ. Vide in Βάδιον.

ἈΝΤΊΒΟΛΙΝ, *Codex.* Scholion in Epigrammata Græca: εἰς τὸ ἀντίβολιν οὐ κεῖται τοῦ Κυροῦ Μιχαὴλ, πόθεν οὖν ἐγράφη, οὐκ οἶδα.

ἈΝΤΊΓΟΡΔΑ, σύμφωνα, in Lexico Gr. MS. Reg. Cod. 2062. Sed leg. ἀντίχορδα.

ἈΝΤΙΓΡΑΦΉ, *Rescriptum*, *jussio Principis.* Glossæ Basilic. Ἀντιγραφὴ, λέγεται ἡ βασιλικὴ πρόσταξις, διὰ τὸ ὡς ἐπὶ πλεῖστον ἐκ προηγουμένων ἀναφορῶν γίνεσθαι τὰς βασιλικὰς προσταγάς. Vide Basilic. Harmenopulum, lib. 1. tit. 4. §. 68. tit. 10. §. 10. tit. 11. §. 10. &c.

ἈΝΤΙΓΡΑΦΕΙ͂Σ, *Magistri Scriniorum.* Scholiastes Juliani Antecess. cap. 64. *Quatuor sunt scrinia, Palatinum, quod dicitur Libellorum, secundum Memoriæ, tertium Dispositionum, quartum Epistolarum: unde & quatuor Antigrafei sunt.* Vide Henric. Valesium ad Socrat. lib. 5. cap. 25. & Gloss. med. Lat. in *Antigraphus.*

ἈΝΤΙΒΑΛΜΌΣ, *Oppositio*, Ἀντίθεσις, Εναντίωσις.

ἈΝΤΊΒΙΒΛΟΣ, *Libellus responsionis*, quo scilicet reus subscribit se libellum conventionis, βιβλίον, sive exemplum ejus accepisse, & quo die acceperit, quæ subscriptio fit ex adverso libelli, ex Opistographo. Ita Cujacius ad Nov. 53. Justiniani, cap. 3. §. 1. δεχόμενος δὲ αὐτὸ τὸ βιβλίον, μόνης προσωπικῆς ἐγγύης παρ' αὐτοῦ διδομένης, καὶ τῆς συνηθείων κατὰ τὴν θείαν ἡμῶν παρεχομένων διάταξιν, ὑπογράφειν τῷ καλουμένῳ ἀντιβίβλῳ, δηλοῦντα καὶ τὸν χρόνον, καθ' ὃν αὐτῷ τὸ βιβλίον ἐπιδίδοται, ἵνα μὴ καὶ περὶ τοῦτο τέχνη τις γένηται.

ἈΝΤΊΔΙΚΟΣ, *Adversarius.* in Basil. & in Gloss. Gr. Lat.

ἈΝΤΙΔΙΚΟΜΑΡΙΑΝΊΤΑΙ, Hæretici Arabes qui Mariam post Christum natum viro suo commixtam asserebant, de quibus Epiphanius, Facundus Hermianensis, lib. 8. c. 7. Sexta Synod. act. 11. Chronicon Alexandrin. p. 482. & Synaxarium Callisti in Pentecostario γ. 6. ν.

ἈΝΤΊΔΙΟΝ, *Herba*, de qua Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 95.

ἈΝΤΊΔΩΡΟΝ. Vide in Δῶρον.

ἈΝΤΙΚΆΝΘΑΡΟΝ, Lilium silvestre, ἡμεροκαλλὶς, apud Interpol. Dioscor. cap. 543.

ἈΝΤΙΚΆΝΘΑΡΟΣ, locus Alexandriæ, non navis species, ut vult Dionysius Gottofredus. Sic autem appellatus videtur, quod Κανθάρῳ, Balneo sic appellato, ex situ opponeretur vel quòd eo amoto, illius vice esset. Theophanes an. 33. Theodosij Junioris: τούτῳ τῷ ἔτει ὁ Κάνθαρος, τὸ βαλανεῖον, ἐπληρώθη. Justinianus in edicto 13. cap. 13. cap. 15. τετρακοσίους μετὰ ἐννενήκοντα δύο χρυσοῦς τοῖς δημοσίοις βαλανείοις τῆς αὐτῆς πόλεως, τετρακοσίους δὲ ἐννεακαίδεκα τῷ καλουμένῳ Αντικανθάρῳ. & cap. 16. τῇ γὰρ τῶν δημοσίων βαλανείων ἐγκαύσει, καὶ τῷ ἀντικανθάρῳ τοῖς δημοσίοις ναύλοις, ἐξ ἑτέρων αἰτιῶν ἀπογραφὴ τῷ δὲ τῷ θείῳ νόμῳ δηλοῦται. Idem Theophanes an. 18. Anastasij Dicori: καὶ ἔστησαν οἱ Αλεξανδρεῖς στήλην τοῦ βασιλέως ἐν τῷ Αντικανθάρῳ.

ἈΝΤΙΚΈΝΩΜΑ. Unus è 19. tonis Musicæ Græcanicæ. Vide in Φωνή.

ἈΝΤΙΚΈΝΣΩΡ, *Antecessor*, ὁ τοὺς νόμους μεμαθηκὼς, Hesychio, qualis fuit Julianus ille Ἀντικένσωρ, cujus duo habentur epigrammata, lib. 2. Anthol. p. 133. 141. Edit. Henr. Stephani, Ἀντικένσωρ Thalelæus, apud Michaëlem Attaliatam in Synopsi pragmat. & Theophilus Antecessor, cujus extat Paraphrasis Institut. Justiniani. Habetur inter Nili Monachi Epistolas, 192. lib. 1. inscripta Aglaio Ἀντικήνσορι, ex qua Philosophiam docuisse potest colligi.

Ἀντικένσωρ scriba & actuarius definitur in Glossis Basilic. Ἀντικεσόρις, ἀντιγραφεύς. Rursum: Ἀντικένσωρ, ἀντιγραφεὺς διαθήκης.

Ἀντικένσωρες, apud Tacticos, dicuntur *qui exercitus antecedunt, & loca idonea ad constituenda castra investigant.* Aliter verò hanc vocem usurpavere veteres, nempe pro iis quos Cæsar, lib. 1. de Bello Gallico vocat, nos verò *avantcoureurs* appellamus. Ita Hirtius de Bello Africano, c. 12. *per speculatores & Antecessores Equites nuntiatur ei.* Glossæ vett. *Antecessor*, προηγούμενος. *Antecessus*, ἔμπροσθεν βαδίζων. Mauricius, lib. 1. cap. 3. Ἀντικένσωρες δὲ λέγονται, οἱ προλαμβάνοντες ἐν τῇ ὁδοιπορίαις καὶ τὰς ἐπιτηδείας ὁδοὺς, καὶ τοὺς τόπους τοὺς πρὸς τὴν τῶν ἀπλήκτων ποίησιν ἀνερευνῶντες καὶ καλανοοῦντες. Leo in Tact. c. 4. §. 23. Ἀντικένσωρας δὲ ἄλλους τινὰς ἔλεγον οἱ παλαιοὶ Ρωμαῖοι, οὓς, ὡς οἶμαι, τοῖς νῦν Μινσωράτορσι συντάσσοντες, ἰδίως οὐκ ὀνομάζουσιν, ἤτοι δὲ, &c. ut apud Mauricium. Idem Mauricius, lib. 1. cap. 9. τὰ αὐτὰ δὲ ποιεῖν καὶ τοὺς ἀντικένσωρας, τοὺς ὀφείλοντας τῶν ὑδάτων, καὶ τὰς νομὰς χρῆσιν καταμανθάνειν. Infrà: Χρὴ ἐν τῇ τῶν ποταμῶν διαβάσεσιν, ἢ ἄλλων δυσχερῶν χωρίων ἀγνώστων τοὺς ἀντικένσωρας προλαμβάνειν, καὶ δοκιμάσαντας πρότερον τοὺς τόπους ἀπαγγέλλειν τῷ στρατηγῷ τὰ τῶν τόπων, καὶ προφυλάττεσθαι τὴν διάβασιν διὰ τῶν ἐπιτηδείων ἀρχόντων. Iidem *Praparatores* dicti. Idem Mauricius, lib. 2. cap. 11. πρὸς τούτοις δεῖ καὶ τοὺς μίνσωρας τούτους εἶναι τοὺς ὀφείλοντας μετὰ τῶν ἀντικενσόρων προλαμβάνειν, καὶ τὰ ἄπληκτα μετρεῖν· πρὸς τούτοις δεῖ ἀφορίζειν καὶ ἀντικένσωρας, ἤτοι πρεπάτωρας (sic etiam apud Rigalt.) τούτους τοὺς ὀφείλοντας προλαμβάνειν, καὶ τὰς ὁδοὺς προγινώσκειν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄπληκτα ὁδηγεῖν τὸ στρατόν. Denique lib. 7. cap. 17. Χρὴ ἀντικένσωρας δύο ἐπιλέγεσθαι τοὺς ὀφείλοντας τὰς ὁδοὺς προερευνᾶν. Adde Leonis Tactica, cap. 9. §. 11. cap. 12. §. 81. 83. cap. 20. §. 174. & Salmasium de Militia, pag. 38.

ἈΝΤΙΚΈΦΑΛΟΝ, *Occiput.* Orneosophium, pag. 250.

pag. 250. σχίζον τὰ καυθηρὰ τῆ ὀρνέυ, καὶ βάλε θηειακλω. εἶτα καῦσον αὐτὸ εἰς ἀντικέφαλον μετὰ μεγάλης προσοχῆς, διὰ τὸ μύελον.

ΑΝΤΙΚΛΕΙΘΡΟΝ, *Adulterina clavis*, in Gloss. Gr. Lat.

ΑΝΤΙΚΡΥΤΟΣ, *Oppositus*. Αντικρυτὰ, è *regione*, ἀντικρύ.

ΑΝΤΙΚΥΡΙΟΣ, *Vicedominus*, apud Interpretem Græc. Concilij Lateranensis, cap. 45. & alibi. Vide Gloss. Med. Lat. in *Vicedominus*.

ΑΝΤΙΛΑΛΙΑ, Αντιλαλισμὸς, *Echo*, Ηχώ.

ΑΝΤΙΛΗΠΤΗΚΟΝ, σπόγγος, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ, *spongia*, sic dicta quòd attrahat & humida aspiret.

ΑΝΤΙΜΑΧΕΣΘΑΙ, *Excipere*. Harmenopul. lib. 1. tit. 9. §. 23.

ΑΝΤΙΜΕΥΕΙΝ, *Compensare*, Ανταμείβειν. Αντίμευσις, Αντίμεψις, *Compensatio*, *Merces*. Αντάμεψις. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀσέχυσιν ἀντίμευσιν σέτινος χέεια μέλων.

Alibi:

Δὲν χάνεις ὁ γιατὸ καλὸν ἀντίμεψιν ποτέ σε.

ΑΝΤΙΜΙΜΟΝ, *Ocimastrum*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 610.

ΑΝΤΙΜΙΟΝ, Αντίμνιον, *Mandragora*, apud Interpol. Dioscor. c. 658.

ΑΝΤΙΜΙΝΣΙΟΝ, in Glossis MSS. Reg. Cod. 2062. & apud Suidam & Phavorinum, παρὰ Ρωμαίοις τράπεζα πρὸ τῆ δικαςηρίου κειμένη appellatur. At quæ fuerit hæc mensa, doceant alij.

Αντιμίνσια verò, sequioribus Græcis, appellantur segmenta Panni vel Mappæ, quæ sacræ mensæ insternitur in die Encæniorum ædis sacræ: quæ precibus & ritu Ecclesiastico consecrata, in varias partes discinditur, quæ *altarium*, uti Latini vocant, *Portatilium* vicem præstant, adeò ut absque iis in Oratoriorum aut aliarum ædium sacrarum Mensis non consecratis, absque ejusmodi Antimensiis, sacras liturgias peragere non liceat. Totum hunc ritum illustrat inprimis Manuel Charitopulus Patr. Constantinop. lib. 3. Juris orient. pag. 239. ἀντιμίνσια ἴσμεν γινόμενα, ἐπὰν ὁ Αρχιερεὺς δι' ἑαυτῆ ἐνεργήσῃ τὸν ἐγκαινισμὸν, καὶ ἐκ τῆ πανίου ὑποςρωθέντος καὶ περιειλήσαντος τὴν τράπεζαν, εἰς βραχέα τεμνομένου καὶ γραφομένου, τοῖς ἱερεῦσι δίδοσθαι καὶ ἄνευ τούτων μὴ δύνασθαι ἱερουργεῖν. ἔνθα οὖν ἐςὶ τούτων ἔνδεια, τί δεῖ πραχθῆναι, ἵνα μὴ μένωσιν οἱ ἱερεῖς ἄνευ ἱερουργιῶν; τὰ ἀντιμίνσια οὐκ εἰς πάσας ἀνάγκη κεῖσθαι τὰς ἁγίας τραπέζας. ἀλλ' εἰς ἃς οὐ γνώριμόν ἐςιν εἴτε καθιερωμέναι εἰσὶν εἴτ' οὔ. τὰ γὰρ ἀντιμίνσια καθιερωμένων ἁγίων τραπεζῶν τόπον ἔχουσι. καὶ ἔνθα εἰσὶ γνώειμοι καθιερωμέναι τράπεζαι, οὐ χρεία ἀντιμινσίων ἐκεῖ. Et Balsamon ad Can. 31. Concilij VI. διὰ τοῦτο γὰρ, ὡς ἔοικεν, ἐπενοήθησαν καὶ τὰ ἀντιμίνσια, καὶ γίνονται παρὰ τῶν κατὰ χώραν ἀρχιερέων, καθ' ὃν καιρὸν ποιοῦσιν ἐνθρονιασμὸν ἐκκλησίας, ἐφ' ᾧ τίθεσθαι αὐτὰ εἰς τὰς ἁγίας τραπέζας τῶν εὐκτηρίων, καὶ λογιζομένων μίνσων τῆς ἁγίας τραπέζας, ἤγουν τῆ ἐνθρονιασμοῦ, τῶν ἀνοιξίων, καὶ τῶν ἐγκαινίων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ἀναφέρεσθαι τὸ κατ' ἐπιτροπὴν ἐπισκοπικὴν γίνεσθαι ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τὴν ἱερουργίαν. Ubi, ut & apud Manuëlem Patr. Constantinopolit. Αντιμίνσια dicuntur γράφεσθαι, *scribi*, id est, *signari*, Crucis scilicet signo in iis inscripto. Id autem muneris fuit Αρχοντος τῶν ἐκκλησιῶν, qui ut est in Catalogo Officialium Ecclesiæ Constantinopolit. ex Cod. Allatiano & Medoniano, γράφει τὰ ἀντιμίνσια καὶ τὰ ςαυροπήγια. Ea verò licèt secundum Balsamonem à locorum Antistitibus consecrentur, possunt tamen in alias Provincias mitti, quemadmodum sacrum Chrisma. Nicephorus Patr. Constantinopolit. τὰ ἀντιμίνσια, ἔνθα ἂν χρεία γένηται τούτων, ἀκολούθως παραπέμπονται, καὶ οὐ περιγράφονται ἐν τῇδε τῇ ἐνορίᾳ, ἢ ἐκείνῃ, ἀλλὰ καὶ ὑπέροεια γίνονται κατὰ καὶ τὸ θεῖον μύρον. Ponitur autem Αντιμίνσιον in ipsa mensa sacra, & sub linteo quod Κατασάρκα vocant, quòd illud sit quod mensam ipsam primum tangat, uti est in Typico S. Sabæ, cap. 41. vel potiùs supra Κατασάρκα, ut est in Euchologio, uti in hac voce docemus. Igitur apud Græcos in Oratoriis non dedicatis, immò in ædiculis navium Pietati destinatis, sed & in campis aut desertis, si necessitas id postulet, cum Antimensiis sacra peragere licuit. Balsamon in Resp. 13. ὁ μετὰ ἀντιμινσίου ἱερουργήσας, ἢ βαπτίσας εἰς εὐκτήριον οἶκον μὴ ἱερωθέντα δι' ἐγκαινίων, ἀνοιξίων, καὶ τῆ συνήθους ἐνθρονισμοῦ, οὐ προκειμαλιθείη ὡς παραβάτης κανόνων καὶ ἀδιάφορος· οὕτω γὰρ καὶ οἱ μετὰ τῶν αὐτοκρατόρων ἑπόμενοι κληρικοὶ εἰς πεδιάδας ἐρήμους ἱερουργεῖν δεδικαίωνται, κατὰ μόνον τὸ εἰς ἐκκλησίαν ἀφοριθὲν βαμβίκινον οἰκισκάριον, Syropulus in Hist. Concilij Florentini, sect. 11. cap. 4. ἐλειτουργήσαμεν γὰρ εἰς ἡμέτερον ἀντιμίνσιον, καὶ εἰς ἡμέτερα ἱερὰ σκεύη. Absque igitur Antiminsiis non licet sacra facere. Joan. Episcopus Citri in Resp. lib. 5. Juris Græco-Rom. οὐδὲν ἔξεςιν ἐν ἀκαθιερώτῳ ναῷ χωρὶς ἀντιμινσίου ἱερουργίαν γίνεσθαι ποτέ. Qui secus ageret Sacerdos, ἐπιτιμίῳ subjiciebatur. Nomocanon Cotelerianus, num. 72. ἱερεὺς χωρὶς ἀντιμινσίου λειτουργήσας, ποιείτω μετανοίας σ'. Describitur in Euchologio, pag. 648. τάξις γινομένη ἐπὶ καθιερώσει τῶν ἀντιμινσίων, quam particularem ea consecrandi ritum spectare putat Goarus, extra scilicet ἐγκαινίων ceremonias. Peculiares verò ij ritus recensentur: nam τῶν ἱερέων ἐπιτιθέντων τῇ τραπέζῃ τὰ ἀντιμίνσια, τούτοις ἐν τῷ οἰνάνθης τὸ ῥόδοσμον τρὶς ὁ ἀρχιερεὺς ἐπιχέει, dum dicitur *Asperges me hyssopo*, &c. εἶτα λαμβάνων τὸ ἀγγεῖον τῆ μεγάλου μύρου, ποιεῖ δι' αὐτοῦ ςαυροὺς τρεῖς, μέσον ἕνα, καὶ ἑκατέρωθεν δύο. Deinde post exactas aliquot orationes, προσαγομένων τῶν λειψάνων καὶ ἐμβαλλομένων τῇ κηρομαςίχῃ, ἐπιχέει τούτοις ὁ Αρχιερεὺς μύρον· καὶ ἐνθέμενος αὐτὰ ὄπισθεν τοῦ ἀντιμινσίου, ἐν τῇ ἑτοιμασθείσῃ θήκῃ, ἀσφαλισάμενος καλῶς, εὔχεται τὴν εὐχὴν, &c. Ita igitur consecratum ἀντιμίνσιον, si lotum per ignorantiam fuerit, sanctificationem non deponit. Nicephorus Patr. Constantinopolit. ἐὰν κατὰ ἄγνοιαν πλυθῇ ἀντιμίνσιον, οὐκ ἀποτίθεται τὸν ἁγιασμὸν, οὐδὲ βέβηλον γίνεται. Similia habentur in Canonibus ejusdem Niceph. (ubi perperam Edit. πληθωντῇ) & in Nomocanone Coteleriano, num. 443. Enimverò cùm consecratur Ecclesia & dedicatur, atque adeò ipsa mensa sacra, ei imponitur *Antimensium*, quo illa etiam subinde ἐκμάσσεται, *expurgatur*: Exhinc μέχρις συμπληρώσεως ἡμερῶν ἑπτὰ, καθ' ἑκάςην ἐν τῷ τοιούτῳ ναῷ λειτουργία τελεῖται, τῶν ἀντιμινσίων ὑποκειμένων, τῷ τῆς ἁγίας τραπέζης ἁπλώματι. μετὰ δὲ τὴν ἑβδόμην, αἴρονται τὰ ἀντιμίνσια, καὶ λοιπὸν ἱερουργία καὶ χωρὶς ἀντιμινσίων γίνεται ἐν τούτῳ, διὰ τὸ εἶναι καθιερωμένον. Ita in Officio dedicationis templi, pag. 837. 838. 844.

Αντιμίνσια, præterea appellantur mensæ aliæ, præter eam in quâ sacra mysteria peraguntur, Antiminsio ob religionem tectæ, ad reponenda sacra Ecclesiæ ministeria, tametsi in iis sacrificium non peragatur: quomodo apud Latinos, *corporale*, cùm sacrum Sacramentum deponitur: unde Hieron. Germanus, Κορποράλι, ἀντιμίνσιον interpretatur. Euchologium, ubi de Imperatoris inauguratione, pag. 926. καὶ εἰ μὲν γυνὴ ἐςὶν ἡ ςεφομένη, ςέφεται καὶ εἰς τὸ Αυγουςάλιον εἰς τὸ Αντιμίνσιον. Quò spectant ista Theophanis, an. 1. Leonis Isauri: ἐξελθὼν ὁ Βασιλεὺς σὺν τῷ Πατριάρχῃ ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ, καὶ ἐνεχθέντος ἀντιμινσίου, παντὸς τοῦ λαοῦ ὁρῶντος, ἐποίησεν εὐχὴν ὁ Πατριάρχης, καὶ ἔςεψεν ὁ Βασιλεὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

Euchotog. Cryptoferratense de Promotione Procerum & Patriciorum: αὕτη γὰρ ἡ ἐν τοῖς ἀντιμινσίοις τῶν καθηγουμένων τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἡ ἐν τῷ Σωλεία, τιθεμένης τραπέζης, καὶ ἐνδύτε, καὶ προηγιασμένων, Id est, expositâ super hac tabula Antiminsio instructa sacrâ Eucharistiâ: quomodo nos dicimus, *exposer le S. Sacrement*. Vide idem Euchotog. apud Goarum, p. 483. Antimensiorum Catalogum servat Exarchus Ecclesiæ, ut est in Catalogo Offic. M. Ecclesiæ, Allatiano. Jam verò unde Ἀντιμίνσια dicta sint, eò fere concedunt Græci, ut à μίνσος, *missus*, ea dicta putent. Idem Nicephorus: καλοῦνται δὲ οὕτως, ὡς ἀντιπρόσωπα καὶ ἀντίτυπα τῶν πολλῶν μίνσων τῶν καθαριζόντων τὴν ἁγίαν καὶ δεσποτικὴν τράπεζαν, *quòd vice sint missuum qui sacram mensam absolvunt*. Joannes Episcopus Citri in Resp. pag. 330. 331. ἡ προσηγορία δὲ αὕτη παράγεται ἀπὸ τοῦ μίνσε τοῦ καθ' Ἕλληνας μὲν τὸ κανοῦν δηλοῦντος, κατὰ δὲ τὴν Ἰταλικὴν γλῶσσαν τὸ πεπραγματευμένον τοῖς ὀψοποιοῖς ἔδεσμον· κατὰ τοῦτο καὶ τὰ ἐν ταῖς τραπέζαις ἐφαπλούμενα ὀθόνια, Μινσάλια λέγονται, οἷα πρὸς κόσμον τῆς τραπέζης καὶ τῶν μίνσων τιθέμενα, κατὰ κοινολεξίαν δὲ Ἀντιμίνσια λέγονται, ὥσπερ ἐν τοῖς ἱματίοις τὰ Ἀντίπανα.

Ἄρχων τῶν ἀντιμινσίων, dignitas in Ecclesia Constantinopolit. ex quinta Pentade, cujus munus est εἰσάγειν τοὺς εἰσερχομένους εἰς τὴν ἁγίαν μετάληψιν, *eos qui ad sacram Communionem accedunt introducere*, ut est apud Codinum, cap. 1. num. 27. Syropulus in Hist. Concilij Florentini, sect. 4. cap. 11. καὶ τὸν περὶ αὐτὸν πρῶτον, προστάζει αὐτοῦ (Ducis Venetiarum) τῆς ἑκατέρας ἑκατέρου ἡμῶν λαβομένων, ἑτέρων δ' ἀρχόντων, καὶ τοῦ ἐμοὶ ἀκολουθήσαντος ἄρχοντος τῶν ἀντιμινσίων ὁμοίως ἐπιλαβομένων. Adde sect. 12. cap. 1.

ΑΝΤΙΝΑΥΛΟΝ, *Census Nautis impositus* ab Alexio Angelo. Nicetas in eod. Alexio, lib. 2. n. 2. διὰ τὸ ἐπιτεθὲν, παρ' αὐτοῦ τέλος εἰς τοὺς ναύτας, τὸ νῦν λεγόμενον Ἀντίναυλον. Moschopulus: τελώνης, ὁ τὰ τέλη ὠνούμενος, οἳ εἰσιν οἱ τὰ τῆς θαλάττης, καὶ τὰ τῶν ἀντιναύλων διενεργοῦντες νῦν. Diploma Andronici Jun. pro Monembasiotis: ἀλλὰ δὲ καστροκτισίας, μαγειρίας, ἀντιναύλου, ἐξωφρασίας, κοσμιδικοῦ, &c.

ΑΝΤΙΝΥΚΤΗΣ, *Destina*, *Fulcimentum*. Descriptio S. Sophiæ Combefisiana: σπεύσας ἐπῆρε τοὺς ἀντινύκτας τοὺς ὄντας ἐν τῷ τέλῳ ξυλίνους. Codinus habet ἀντινύκτας.

ΑΝΤΙΠΑΝΟΝ, *Fimbria*, *Pannus vesti adsutus in extrema ora*, quasi *Antepannus*, inquit Salmasius ad Vopiscum. Hesychius: παράσειον, ἀντίπανον, κράσπεδον. Joannes Episcop. Citri in Responsis, p. 331. κατὰ κοινολεξίαν δὲ ἀντιμίνσια λέγονται, ὥσπερ ἐν τοῖς ἱματισμοῖς τὰ ἀντίπανα. Balsamon ad Concil. VI. Can. 28. τὰ πολυτελῆ χρυσοϋφαντα ἐπιβλήματα, τὰ δημοτικῶς λεγόμενα μαργέλλια, γράμματα, καὶ ἀντίπανα. Et ad Concil. VII. Can. 16. ἀτιμωμένων δὲ τῶν λαμπρειμονούντων κληρικῶν δι' ἱματίων λεγομένων ἐξαμίτων, οὐ μόνον ἑτερόχροα ἀντίπανα, ἀλλὰ καὶ χρυσόπασα, πρὸς δὲ καὶ γράμματα πολυτελῆ χρυσᾶ.

ΑΝΤΙΠΑΠΙΑΝΟΣ, Ita quarta pars Digestorum, quæ incipit à titulo *de Pignoribus*, à Græcis Interpretibus solet appellari, ut notat Cujacius, lib. 7. observ. cap. 32. quod tradatur juris discipulis vice librorum Papiniani, ex Justiniani constitutione.

ΑΝΤΙΠΑΡΑΤΟΥΡΑ, *Anteparatura*, *præparatio*, *ornatus*. Suidas: ἀντιπαραστάρα, ἡ ἀντικόσμησις, ἡ ἄλλη εὐπρέπεια· παράτον γὰρ, ἡ παρασκευὴ, παρὰ Ῥωμαίοις. Alio loco: παράτον, ἡ παρασκευὴ παρὰ Ῥωμαίοις· ἐξ οὗ ἀντιπαραστάρα, ἡ κόσμησις, καὶ ἄλλη εὐπρέπεια.

ΑΝΤΙΠΑΣΧΑ, *Secunda septimana post Pascha*, in qua legitur Evangelium de S. Thomæ contrectatione, cujus Dominica est illa quam *in Albis* dicimus. Pentecostarium: τῇ κυριακῇ τοῦ Ἀντίπασχα, ἤτοι ψηλάφησις τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου Θωμᾶ; ubi mox ἡ ἁγία δευτέρα κυριακὴ appellatur. Typicum, cap. 4. μέχρι τοῦ σαββάτου τοῦ ἀντίπασχα. Joannes Jejunator in Pœnitentiali, p. 88. ὁμοίως καὶ τὴν Προδρόμου, καὶ δωδεκαήμερον, καὶ τὴν ἑβδομάδα τοῦ Πάσχα, καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ Πεντηκοστῆς, ἣν τοῦ ἁγίου πνεύματος καλοῦμεν ἑβδομάδα, τὰς δὲ ἀπὸ τοῦ ἀντίπασχα ἕως τῆς Πεντηκοστῆς ἡμέρας, &c. Scylitzes in Calaphate, p. 751. φασὶ γὰρ ὡς ἀπώλοντο κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν (ἣν δὲ τρίτη τοῦ ἀντίπασχα) ἄνδρες ἀμφὶ τὰς τρεῖς χιλιάδας. Laudatur Gregorij Metropolitæ Corinthi, cognomento Pardi expositio Canonis, quem Joan. Damascenus composuit: εἰς κανόνα τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀντίπασχα Ἰωάννου Μοναχοῦ, *& palpationem sive attrectationem Thomæ Apostoli*.

ΑΝΤΙΠΕΡΑ, *Ripa*, *Littus ultra fluvium*, vel *ultra mare*, aut *sinum*. Glossæ Gr. Lat. Ἀντίπεραν τοῦ ποταμοῦ, τῆς θαλάσσης, *trans fluvium*, *trans mare*. Glossæ Græcobarb. Ἀντίπερα, εἰς τὸ ἄλλο μέρος τοῦ ποταμοῦ, ἢ τῆς θαλάσσης, ἢ θαλάσσου. Præsertim verò ita appellatur Ripa Sinus Ceratini Urbi Byzantinæ opposita, uti pluribus docuimus in Constantinopoli Christiana, lib. 4. pag. 168. Vita S. Joannis Jejunator. Patr. Constantinopol. καὶ διεπορευόμεθα σὺν τάχει πολλῷ, ὡς δὴ κατὰ τὴν ἀντίπεραν γῆν Μαυρίκιον τὸν Βασιλέα καταληψόμενοι. Vita S. Maximi Confess. num. 5. τῷ κατὰ τὴν ἀντιπέραν ἤιονα φροντιστηρίῳ.

Ἀντίπερα, *Adversum*, *ex opposito*. Stephanus Sachleces in Narrationib. MSS.

Καὶ εἰς τὴν ἀντίπερα μερίαν ἔκατζαν οἱ μαυλίστρες.

Historia MS. Bertrandi Romani:

Ἀντίπεραν τοῦ ποταμοῦ ἀπῆγε καὶ ἐστάθην.

Ἀντιπερᾶν, *Fretum trajicere*, *in oppositam littori oram enavigare*. Chronicon Alexandrinum in Heraclio, p. 902. ἐν τῷ ἀντιπερᾶν αὐτοὺς διὰ χαλῶν ἐπὶ Χρυσόπολιν. Mox: τοὺς δὲ ἄλλους δύο Πέρσας εἰς ἄλλο πλοῖον ἀντιπερῶντας ἐχειρώσαντο μετὰ καὶ ναύτου. Rursum: εἰς τὸ μὴ συγχωρῆσαι τὰ μονόξυλα ἀντιπεράσαι. & p. 906. καὶ ἰδοὺ ἀντιπερᾷ καὶ ἐπακολουθεῖ σοι. Constantin. de adm. Imp. cap. 29. καὶ ἀντεπέρασεν ἐν Λογγιβαρδίᾳ, c. 51. ὥστε μὴ δύνασθαι τοὺς τέρωνας ἀντιπερᾶν. Utitur præterea Mauricius, lib. 11. cap. 5.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ, *Legatus*, τοποτηρητής. Macarius Ancyranus: εἶχε λεγάτους, ἀντιπροσώπους δηλαδὴ, τὰς ἡμέρας μὲν ὄντας ἄνωθεν διοικήσεως. Vide in Πρόσωπον.

ΑΝΤΙΠΥΡΓΟΒΟΛΗΜΑ, *Machina bellica*, λιθοβόλος. Historia Bertrandi Romani MS.

Ἐπάνω δὲ τοῦ κτίσματος τοῦ λαμπροτάτου ἐκείνου,
Ἀντιπυργοβολήματα ἦσαν συντεθημένα.

ΑΝΤΙΡΡΗΤΟΙ λίβελλοι, *Libelli contradictorij*, in Basilicis.

ΑΝΤΙΣΑΓΙΤΤΑΤΩΡ. Vide in Σαγίττα.

ΑΝΤΙΣΗΚΩΤΟΝ. Nomocanon Cotelerianus, num. 497. οἱ ποτίζοντες τὰ βρέφη τὸ λεγόμενον ἀντισήκωτον, ἢ μὲν ἀβάπτιστον, ἢ βαπτισμένον, χρόνον ἕνα, μετανοίας ρ. Vbi vir doctissimus *medicamen ad libram & pondus* interpretatur: sed vereor ne illud sit quod vulgò *sicotin* nostri vocant, succum videlicet amarum, quo nutricum mammæ linuntur, cùm pueros ab iis subducere volunt. Vox fortè conflata à *cicuta*, herba venenosa, cujus succus amarus medicationibus aliis adhibitis correctus, ἀντισήκοτιν dictus fuerit.

ΑΝΤΙΣΤΕΧΕΣΘΑΙ, *Repugnare*, *resistere*, ἀντίστασθαι.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΑ ποιεῖν, *Contrarium agere*, in Nomocanone Coteleriano, n. 205.

ANTI

ΑΝΤΙΣΤΥΛΙ, *Vallum*, *Vallus*, Χάραξ, Ἕρκος.

ΑΝΤΙΣΩΜΟΣ. Vide in Σῶμα.

ΑΝΤΙΤΑΚΤΙΚΟΙ, Ἀντιτακται, Hæretici, de quibus agunt Theodoritus ſerm. 1. de Hæret. VI. Synod. act. 11. &c.

ΑΝΤΙΤΟΠΙΑ, *Loci compenſatio*. Leges Georgicæ tit. 1. §. 5. ἐὰν δύο γεωργοὶ καταλλάξωσι χώρας, εἴτε πρὸς καιρὸν, εἴτε εἰς τὸ διηνεκὲς, καὶ εὑρεθῇ τὸ ἓν μέρος κολοβὸν ὑπὲρ τὸ ἄλλο, καὶ οὐ συνεφώνησαν οὕτως, δότω ἀντιτοπίαν ὁ πλέον ἔχων τῷ ὀλίγον ἔχοντι.

ΑΝΤΙΤΥΠΑ, In Liturgia S. Baſilij, pag. 166. In Euchol. dicuntur *ſacra Munera*, de cujus vocis notione multa habent Goarus ad idem Euchologium, p. 186. Allatius, lib. 3. de utriuſque Eccleſiæ conſenſ. cap. 15. num. 21. & ſeqq. Cotelerius in Notis ad conſtit. Apoſtol. pag. 244. & alij ab iis laudati.

ΑΝΤΙΦΩΝΑ, *Cantus Eccleſiaſticus alternus*: cùm ſcilicet alternatim Pſalmi aut Hymni à duobus choris canuntur. Alcuinus Poëm. 3.

Præſentem ergo diem cuncti celebremus ovantes,
Et reciproca Deo modulemur carmina Chriſto.

Acta contra S. Cyrillũ in Concilio Epheſino, p. 752. Edit. Labbei: καὶ ἀναστάντα πάντα μοναστήρια ἅμα τοῖς Ἀρχιμανδρίταις αὐτῶν, ἐξῆλθον ἐπὶ τὸ Παλάτιον, ψάλλοντες ἀντίφωνα. Georgius Alexandr. in Vita Chryſoſtomi: καὶ ἀντίφωνα ἐκείνων ἐπιτηδεύσαντων εἰς ἐξαπάτην τῶν ἀπλουστέρων αὐτὸς ἐξέβαλε. Adde Sozomenum, lib. 8. cap. 8. S. Baſilius Epiſt. 63. καὶ νῦν μὲν διχῇ διανεμηθέντες ἀντιψάλλουσιν ἀλλήλοις, ὁμοῦ μὲν τὴν μελέτην τῶν λογίων ἐντεῦθεν κρατύνοντες, ὁμοῦ δὲ καὶ τὴν προσοχὴν καὶ τὸ ἀμετεώριστον τῶν καρδιῶν ἑαυτοῖς διακονούμενοι· ἔπειτα πάλιν ἐπιτρέψαντες ἑνὶ κατάρχειν τοῦ μέλους, οἱ λοιποὶ ὑπηχοῦσι. Reſpondet verò hac Epiſtolâ iis, à quibus culpabatur, quòd τρόπον μελῳδίας τῆς κεκρατηκυίας συνηθείας, immutaſſet. Vide Henr. Valeſium ad Socratem, lib. 4. cap. 8. & Gloſſ. med. Lat.

Ἀντίφωνα, præterea dicuntur ex variis pſalmis diverſorum verſuum, qui magis ſolennitatis myſterium exprimunt, Syllogæ: eæque dividuntur in *primum* & *ſecundum Antiphonum*. In primo, poſt ſingulos verſus recitatur. Ταῖς πρεσβείαις, τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς. In ſecundo, pro ſolennitatum diverſitate verſui adnectitur formula ſolennitatem exprimens: ut in die Paſchatis dicitur, Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν ψάλλοντάς σοι, Ἀλληλούϊα. Et ſic de aliis terminatis verſiculis idem repetitur. In *Nunc & ſemper*, dicitur illud, ὁ μονογενὴς υἱὸς καὶ λόγος τοῦ Θεοῦ ἀθάνατος ὑπάρχων. Poſtmodum tertia ſtatio excipit, quæ & *Tertium Antiphonum* vocatur, verſiculi Pſalmorum cum tropario proprio ſolennitatis, cujus vicem, cùm Typica dicuntur, Beatitudines occupant, in quarum poſtremis, tertiæ ſextæque odæ troparia, ſive Peractetices recitantur. Symeon Theſſalonicenſis, lib. de Templo, p. 221. ubi de ſacra liturgia, antequàm Sacerdos ſacra facturus in Bema venerit: οἱ δὲ ψάλται τὰ Ἀντίφωνα ψάλλουσι, καὶ ταῦτα τριαδικῶς διαιροῦσι· ψαλμικὰ μὲν προλέγοντες, συνάπτοντες δὲ ἐκ τοῦ χάριτος ὕμνους, &c. De ejuſmodi Antiphonis videndus Goarus ad Euchologium, pag. 123. qui & pag. 65. obſervat dici in Liturgia Chryſoſtomi πρῶτον ἀντίφωνον, *Miſſæ introitum*. Secundi & tertij mentio ibidem fit pag. ſeq. Vide etiam Pentecoſtarium, ubi ea tria Antiphona deſcribuntur.

ΑΝΤΙΦΩΝΗΤΗΣ, *Interceſſor*, *Reus pecuniæ conſtitutæ*: qui pro alio conſtituit, quem Galli ex verbo *Reſpondant* vocant, ut obſervatum à Cujacio. Gloſſæ Gr. Lat. Ἀντιφωνῶ, *Conſtituo*. Ἀντιφώνησις, *Pecunia conſtituta*. Chryſoſtom. Homil. 5. de Pœnitentia: ἀπαιτεῖ γὰρ ὁ δανείζων ἢ ὑποθήκην, ἢ ἐνέχυρα, ἢ ἀντιφωνητήν. Paradiſus Patrum MS. Ἀντιφωνεῖς αὐτὸν, ὅτι μετανοεῖ γνησίως τῷ Θεῷ· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, λέγει, Ἀντιφωνῶ. Theophanes an. 1. Leonis Chazari: Ἀντιφώνησον ἡμᾶς, υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐκ χειρός σου παραλαμβάνομεν τὸν κύριν Κωνσταντῖνον εἰς Βασιλέα τοῦ φυλάττειν αὐτόν. Occurrit apud alios, Annam Comnenam, lib. 6. Alexiad. pag. 157. in Narratione de Apparitore ſeu Taxeote Prætoris Africæ, p. 326. in Narratione de imagine Salvatoris dictæ Ἀντιφωνητοῦ, editis à Combefiſio, in Baſilicis, lib. 19. tit. 4. apud Harmenopul. lib. 3. tit. 6. &c. Vide Salmaſium de Modo uſurar. p. 718. 721. 724. 725. & Gloſſas Baſilic. in Πενυνίαι, &c.

ΑΝΤΙΦΘΟΡΟΣ, ædificium in *ſuburban. Daphnenſi*, ad Antiochiam, ædificatum à quodam Mammiano: ita fortè appellatum, apud Evagrium, lib. 3. cap. 28. quòd Foro publico obverſaretur: vel quòd fori uſum præſtaret.

ΑΝΤΙΧΡΗΣΙΣ, *Species pignoris* ita dati, ut donec pecunia ſolvatur, pignore creditor utatur fruatur in vicem uſurarum. Vide Cujac. lib. 3. obſerv. cap. 35. & IC. Gr.

ΑΝΤΙΨΥΧΟΝ. Nicetas in Iſaacio, lib. 3. n. 3. ἀντάλλαγμα καὶ ἀντίψυχον ἐκδίδωσιν ὁ Θεὸς συγκινηθεῖσιν ἔθνεσι, καὶ ὡς πρόβατα σφαγῆς παρίησιν αὐτοὺς ἀπάγεσθαι καὶ ἀποκτείνεσθαι.

ΑΝΤΟΦΑΛΙ, Ἀντοφαλὴ, *Caryophyllum magnum*. Nicolaus Myrepſus Antidoto 39. καρυόφυλλον τὸ μέγα, τὸ ἐπονομαζόμενον ἰταλικῇ γλώσσῃ Ἀντόφαλι. In ſect. 22. Ἀντοφαλὴ legitur. Sic paſſim, inquit Fuchſius, barbaris & Arabibus vocibus utitur, quas ipſe Italicas perpetuò appellat. Matthæus Silvaticus: *Antofali ſunt Gariofoli groſſi tuberoſi: & dicuntur Antofali, id eſt ante nati, ſicut Calumbria ante ficus.*

ΑΝΤΡΑΚΛΑ, *Portulaca ſilveſtris*. Gloſſæ Botanicæ ex Cod. Reg. MS. 848. Ἀνδράχνη, τὸ χοιροβότανον, ἢ καὶ ἀντράκλα. Gloſſæ aliæ: ἀνδράχνη τὸ σπέρμα τῆς ἐγκλειστρίδος, ἤτοι τῆς ἀντράκλας. Vide Agapium in Geoponico, cap. 101. & infrà in Μαρούλια.

ΑΝΥΓΕΙΝ, *Aperire*, Ἀνοίγειν, in Corona pretioſa.

ΑΝΥΜΕΝΕΙΝ, *Expectare*, Ἀναμένειν.

ΑΝΥΠΟΘΗΚΑΡΙΟΝ χρέως, *Chirographarium debitum*, apud Scholiaſt. Baſilic. tom. 4. pag. 26.

ΑΝΥΤΗΣ. Juſtinianus in Nov. 163. cap. 2. ἀπαγορεύοντες βουλευταῖς τε καὶ ἐκλήπτορσι, σκρινιαρίοις τε καὶ ταξεώταις, Παλατίνοις τε καὶ ἀνυταῖς, ἔτι καὶ μὴν ὑποδέκταις, &c. ubi vetus Interpres, *Palatinis & exactoribus, necnon & ſuſceptoribus, &c.*

ΑΝΦΕΘΙΖΕΙΝ, *Facere*, *efficere*. Gloſſæ Græcobarb. ἀνφετίζει, κάμνει, ἤγουν ποιεῖ.

ΑΝΩΓΙ, pro ἀνώγεον, *Cœnaculum*, *ſuperior contignatio domus*, in Turcogræcia Cruſij.

ΑΝΩΘΕΝ, *Ex integro*, in Baſilic. tom. 1. pag. 522.

ΑΝΩΚΑΜΥΛΑΥΧΙΟΝ. Vide in Καμελαύχιον.

ΑΝΩΘ, Ægyptiis, *Illecebra minor*, apud Interpol. Dioſcorid. c. 405.

ΑΝΩΝΙΜ, Ægyptiis, *Apium montanum*, apud Interpol. Dioſcor. c. 481.

ΑΝΩΦΛΙ, Ἀνώφλιοις, *Superliminare*, ὑπέρθυρον. Anonymus de locis SS. pag. 90. ἡ δὲ ἄλλαις δύο πόρταις τοῦ ναοῦ εἶναι πρὸς μεσημβρίαν, καὶ ἔχουν κολόναις ς', καὶ πορφυραῖς γ', καὶ εἶναι καὶ τὰ ἀνώφλια γλυπτά.

ΑΞΑΓΟΡΕΥΤΟΣ, *Qui abſque confeſſione & inteſtatus decedit*. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Inteſtatio*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani, cap. 185.

ἐὰν γίνετε εἰπῦ ῥίζικυ τὸ εἰς ἄνθρωπος ὁρμάσι γίνεκα, ἔχι μίαν ἀσενίαν, ἢ (*vel*) κανένον κακὸν παρὰ τὸ ποῖον ἀπέθανεν ἀξιχόρδυτος, καὶ χόρις νὰ πιέσι διαθίκιν, καὶ ἐκίνος ὁ ἄνθρωπος, ἢ ἐκίνη εἰ γίνεκα τὸ ἐτελεύτησεν ἀξιγόρδυτος, ἐκ ἔχι κανέναν σινθίκην, &c. cap. 193. εἰς βαπτισμένος ἢ μία βαπτισμένη πεθένεν ἀξιγορεύτη, καὶ ἀδιατάχτη, καὶ ἀτέκνι, &c. Vide Εξαγορία.

ΑΞΆΖΕΙΝ. Vide in Αξίζειν.

ΑΞΑΜΟΣ, *Mensio*, μέτρησις, τὸ μέτρον. Αξαμόνειν, *dimetiri*, μετρεῖν, διαμετρεῖν. Ubi Αξαμος, idem valet quod ἔξαμον, seu *examen*, quomodo hæc vox ab aliis usurpatur, ut infrà, in hac voce observamus. Græci enim nuperi adverbium ἐξ in vocibus compositis per ἀξ ferè semper efferunt, ut ex Portio colligitur, quod semel monuisse suffecerit: &c. Αξάδελφος, pro ἐξάδελφος, Αξανοίγειν, pro ἐξανοίγειν. Αξάφνου, pro ἐξαίφνης, &c.

Α῎ΞΑΝΑ, pro ἀνὰ, passim occurrit in Glossis Græcobarb.

ΑΞΑΝΑΖΗΜΌΝΝΕΙΝ. Vide in Ζημόννειν.

Α᾿ΞΑΝΑΖΗ͂Ν, *Reviviscere*, Glossæ Græcobarb. Αναβιώσκεσθαι, ἀναζῶ, ἀξαναζῶ.

Α᾿ΞΑΝΑΘΘΎΜΗΣΙΣ, *Reminiscentia*. Glossæ Græcobarb. Ανάμνησις, ὑπόμνησις, ἀξαναθθύμησις, ἀξαναθθύμισμα.

Α᾿ΞΑΝΑΚΑΙΝΟΥΡΓΊΑΜΑΝ. Vide in Καινούργιος.

ΑΞΑΝΑΚΆΤΖΕΙΝ. Vide in Κάτζειν.

Α᾿ΞΑΝΑΜΠΛΈΠΕΙΝ, *Respicere*. Glossæ Græcobarb. Αναμύειν, Αναβλέπειν, Αξαναμπλέπειν.

Α᾿ΞΑΝΑΠΑΙΔΙΌΝΝΕΙΝ, *Puerilem ætatem excessisse*, *Adolevisse*. Glossæ Græcobarb. Ακμάζει, Νεάζει, Νεωτερίζει, Α῎νζει, Αξαναπαιδόννει.

Α᾿ΞΑΝΑΣΚΆΦΦΕΙΝ, pro Ανασκάπτειν. Glossæ Græcobarb. Α῎νβοθρένουσιν, Ανασκάπτουσιν, ἀξανασγάφφουσιν.

Α᾿ΞΑΝΆΣΤΡΑΦΑ, *Ex alia parte*, Glossæ Græcobarb. Ανάπαλιν, Απὸ τὸ ἄλλο μέρος, ἐξανάστραφα.

Α᾿ΞΑΝΑΤΙΝΆΖΙΜΟΝ. Glossæ Græcobarb. Μετάστασις, Μετακίνησις, Αξανατινάξιμον.

ΑΞΑΝΟΊΓΕΙΝ, *Speculari*, *circumspicere*, κατασκοπεῖν. Α᾿ξανοικτὴς, *Speculator*, κατάσκοπος.

ΑΞΑΠΟΛΕΙ͂Ν, *Intermittere*, διαλείπειν. Α᾿ξαπόλησις, *Intermissio*, διάλειψις, ἄνεσις, ἀνοχή.

ΑΞΆΡΑ, πυρίνη, ἢ πλυσάνη, in Lexico MS. Cyrilli. Hesychius: Αξάμα, πλισάνη. Mendum in alterutro.

Α᾿ΞΑΎΤΕΙΝ, *Movere*. Glossæ Græcobarb. Ριπίζει, Α᾿ξαύτει, Ανασείει, Ανακινεῖ.

ΑΞΆΦΝΟΥ, Αξαφνικοῦ, Αξαφνίδια, *Derepente*, *subitò*, Εξαίφνης, Εξαπροσπαίου. Glossæ Græcobarb. Αθρόως, Εξαίφνης, Αξάφνου, Μοναῦτα. Αξαφνικὸς, *Repentinus*. Eædem Glossæ: Αδόκητον, Αιφνίδιον, Αξαφνικόν.

Α᾿ΞΆΦΤΕΙΝ. *Fulgurare*. Glossæ Græcobarb. Αστράπτω, Αξάφτω, ἐγλαμπρίζω.

ΑΞΙΆΖΕΙΝ, pro *dignum esse*, ἄξιον εἶναι, usurpat Nicetas in Alexio, lib. 2. n. 5. in Cod. Barbarogr. Vide Αξίζειν.

ΑΞΙΓΚΕΎΕΙΝ, *Allicere*, *perlectare*, θέλγειν, θωπεύειν. Αξίγκευμα, ἀξίγκεμα, *Illecebra*, θέλγτρον, ἐπαγωγὴ, θέλγητρον. Αξικευτὴς, *Illecebrosus*, *Adulator*, θελκτήριος, κόλαξ.

ΑΞΊΓΚΙ, *Sebum*, *Axungia*, στέαρ. ὀρνιθόξιγγον, *Axungia Gallinæ*.

ΑΞΊΖΕΙΝ, *Licitari*, *æstimare*, περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι, ἀξιοῦν, ἀντωνεῖσθαι. Glossæ Græcobarb. ἔνδυμά τι πολυτελὲς, κάπιον ῥοῦχον ὅπου ἀξίζει πολλά. Anonymus de Nuptiis Thesei, lib. 8.

Αμὴ ἀνδρία τῆς κεφαλοῦ τίποτες δὲν ἀξίζει.

Emmanuel Georgillas, de Mortalitate Rhodi, MS.

Τριάντα ναξίζουσι φλουρία να τὰ σημάρης δίκια.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Καὶ ἔτι τοὺς ἐπόμεινεν, οὐδὲν ἀξίζει τρίχα.

ΑΞΙΝΆΡΙΟΝ, *Securis*, Αξίνη. Constantinus in Tactic. pag. 11. δρέπανα, ἀξινάρια, φαλκίδια, τριέκια. & pag. 38. ἀξινάρια δὲ ἁρμόζει Περσικὰ ἔχειν καὶ βαστάζειν εἰς τα σαγμάρια πρὸς τὰς χρείας. Nicetas in Alexio lib. 2. num. 4. ex Cod. Græcobarb. δέδωκε καὶ ἀξινάρια ἀνὰ χεῖρας, ὥστε κόπτειν ξύλα, &c. Liber de Antidotis MS. ex Cod. Reg. 1673. ἀξινάρην χωρὶς τοῦ ξύλου αὐτοῦ, καὶ φέρε πυρωμένον τὸ ἓν μέρος τοῦ ἀξιναρίου, καὶ βάψον εἰς κανκίον, καὶ πότιζε.

Αξιναροκράτημα *Manubrium securis*. Glossæ MSS. στελεὸς καὶ στελειὸς, τὸ ἀξιναροκράτημα.

Α᾿ξινορύγιον, *Securis ad fodiendum quoque apta*. Παρεκβολαὶ Heronis: δεῖ ἐπιφέρεσθαι τὸν στρατηγὸν τζαπία, καὶ ἀξινορύγια διὰ ἐργασίαν σούδας.

ΑΞΙΌΠΙΣΤΟΣ, ὁ κατάπλαστος, καὶ θεραπείᾳ χρώμενος, contrà quam Græcis. Vide Suid.

Α῎ΞΙΟΣ, Formula adhibita in Episcoporum electionibus. Nempe Episcopus, aut Metropolita, qui Electioni præerat, rogabat populum, an Electioni consensum præberet, vel an illum rejiceret, ut est in commonitorio Theophili Patr. Alexandrini: παρόντος τοῦ λαοῦ, καὶ προσφωνοῦντος τοῦ Επισκόπου, εἰ καὶ ὁ λαὸς δύναται αὐτῷ μαρτυρεῖν. S. Basilius Epist. 194. αἱ περὶ τὰς ἐκκλησίας οἰκονομίαι γίνονται μὲν παρὰ τῶν πεπιστευμένων τὴν προστασίαν αὐτῶν, βεβαιοῦνται δὲ παρὰ τῶν λαῶν. Theodoritus, lib. 4. Hist. cap. 22. οὐκ ἐπισκόπων ὀρθοδόξων συνόδῳ, οὐ ψήφῳ κληρικῶν ἀληθινῶν, οὐκ αἰτήσει λαῶν, ὡς οἱ τῆς ἐκκλησίας διαγορεύουσι θεσμοί. Tum enim si Laïci consensum Electioni præberent, communi voce ἄξιος, pluries ingeminabant. Socrates, lib. 4. cap. 30. de S. Ambrosio: καὶ ἐβόων Αμβρόσιον ἄξιον εἶναι τῆς ἐπισκοπῆς. Et lib. 7. cap. 46. de Marciano Episcopo Novatianorum designato à Paulo decessore: καὶ εὑρόντες τὸ Μαρκιανοῦ ὄνομα, πάντες μὲν ἄξιον εἶναι ἐβόων. Theosterictus in Vita S. Eutychij Patriarc. Constantinopol. n. 24. ubi enarrat quomodo is in Patriarcham ab Imperatore designatus sit: θεωρήσαντες οὖν τὴν ἔνστασιν τοῦ βασιλέως, καὶ ὅσην σπουδὴν μετά τινος θείας ἐλλάμψεως ἐπέδεικτο, πάντες ὁμοθυμαδὸν, κοινῇ γνώμῃ, κοινῇ ψήφῳ, μιᾷ φωνῇ, πρὸ τοῦ καιροῦ τὸ, Αξιος, Αξιος ἔκραζον. Vita MS. S. Danielis Stylitæ: αὐτὸς δὲ προσευξάμενος χειροτονεῖ τὸν μέγαν, καὶ μὴ παρόντα, πρεσβύτερον· καὶ ἅμα τὸ πλῆθος Αξιος ἐπεβόων ἐπὶ τῷ ἀληθῶς ἄξιον. Has acclamationes intelligit idem Theodoritus, ubi de ordinatione Petri Archiepiscopi Alexandrini: καὶ ὁ λαὸς δὲ ἅπας ταῖς εὐφημίαις ἐδήλου τὴν ἡδονὴν, nempe clamando, Α῎ξιος. Adde Eusebium, lib. 6. Hist. Eccl. cap. 29. ubi de Fabiani Patr. Constantinopol. Electione. Vide Francisc. Richardum de Insula sanctæ Irenes, pag. 343. præsertim verò adhiberi solitum hunc in Episcoporum electionibus ritum, haurire est ex Missali veteri Francor. *Exhortatio ad populum cùm Episcopus ordinatur. Servanda est, Dilectissimi Fratres, in excessu Sacerdotum & antiquæ Ecclesiæ, ut decidentibus alij quidem dignissimè subrogentur; per quorum doctrinam fides Catholica, & Religio Christiana subsistat, ne ovili Domini prædo violentus inrumpat, & dispersas absque pastore oves fur nocturnus invadat. Receptu itaque dispensatione Dei Sacerdoti vestro, sollicitè vobis agendum est, ut in locum defuncti, talis Successor præparetur Ecclesiæ, cujus pervigili curâ, & instanti sollicitudine, ordo Ecclesiæ, & credentium fides in Dei timore meliùs convalescat. Qui, præcipiente Apostolo, in omni doctrina formam*

mam boni operis ipse præbeat : cuique habitus, sermo, vultus, incessus, doctrina, virtus sit : qui vos ut pastor bonus fide instruat, exemplum patientiæ doceat, doctrinam religionis instituat, in omni opere bono confirmet Caritatis exemplum, secundum voluntatem ergo Domini in locum sanctæ memoriæ illi nom. virum venerabilem Ill. testimonio Presbyterorum, & totius Cleri, & consilio civium, & consistentium, credimus eligendum virum (ut nostis) natalibus nobilem, moribus clarum, religione probatum, fide stabilem, misericordia abundantem, humilem, justum, pacificum, patientem, caritatem habentem, tenacem, cunctisque Sacerdos eligenda sunt bonis omnibus exuberantem. Hunc ergo, dilectissimi Fratres, testimonij boni operis electum, dignissimum Sacerdotium consonantes, laudibus clamate & dicite, DIGNUS EST. Describitur in eodem Missali allocutio ad populum in ordinatione Diaconi, pag. 401. in cujus fine hæcce habentur : *an eum dignum hoc officio censeatis, scire desidero : & si vestrum apud meam concordat electio, testimonium quod vultis, vocibus adprobate.* & in fine allocutionis in ordinatione Presbyteri, p.404. *scimus tamen quod est acceptabilius Deo, aderit per Spiritum sanctum consensus unus omnium animorum, & ideo electionem vestram debetis voce publica profiteri.* Hæc cum nævis suis edidimus, quod monemus, ne quis putet esse Typothetarum errata. Observandum interim non in Episcoporum modò, sed & in Diaconorum & Presbyterorum electionibus eundem ritum observatum : quod testatur prætereà, lib. 1. Sacrament. Eccl. Rom. cap. 21. *auxiliante Domino Deo Salvatore nostro I. C. elegimus in ordine Diaconi, sive Presbyteri, illum Subdiaconum, sive Diaconum de titulo illo. Si quis habet aliquid contra hos viros, pro Deo & propter Deum, cum fiducia exeat & dicat. Verumtamen memor sit communionis suæ.* Contrà verò si quando Episcoporum electioni essent qui contradicerent, vel repugnarent, clamabant, Ἀνάξιος. Philostorgius, lib. 9. cap. 10. ubi de Demophilo Patr. Constantinopol. πολλοὶ δὲ τοῦ παρόντος ὄχλου ἐν τῇ τοῦ Δημοφίλου καθιδρύσει, ἀντὶ τοῦ Ἄξιος, ἀνεβόων, Ἀνάξιος. Vel si degradarentur Episcopi, id est ex dignitate dejicerentur. Nicetas Paphlago describens degradationem Ignatij Patr. Constantinopol. ἐνδύουσι τοῦτον ἱμάτια διερῥαγότα καὶ ῥυπῶντα, καὶ τὴν ἱερατικὴν στολὴν περιβαλόντες, ἐκ τῶν ὄπισθεν ἀπαμφιάζουσιν. Mox de Subdiacono : οὗτος πρῶτος ἀναιρόμενος τὸ ὠμοφόριον καὶ τὴν λοιπὴν ἐσθῆτα, ἐβόα τὸ, Ἀνάξιος. Ζαχαρίας δὲ καὶ Ῥοδόαλδος καὶ τινες ἄλλοι μικροὶ τὰ ἴσα κραυγάζοντες, τῇ ἀνοσίᾳ ψήφῳ συνεψηφίζοντο.

Ἄξιος etiam acclamabatur in Promotionibus Lectorum, ut est in Euchologio, p.237. Diaconorum, p.251. Presbyterorum, p.294. 304. Hegumenorum, seu Abbatum, p.491.

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ, *Magnates, Proceres qui dignitatibus & magistratibus fulgent* : οἱ ἐκ τοῦ ἀξιωματικοῦ καὶ βουλευτικοῦ τάγματος, apud S. Basilium Epist.30. οἱ ἐν τέλει καὶ ἀξιώμασιν, apud Theodoritum, lib.2. Hist. cap. 17. lib. 3. cap. 22. Glossæ Basilic. Πλῆθος ἐστιν οἱ λοιποὶ πολῖται, χωρὶς τῶν ἀξιωματικῶν, ex lib. 2. Basilic. tit. de Verbor. signific. Palladius in Vita Chrysostomi : οἱ δὲ ἀξιωματικοὶ τοῦ λαοῦ τῆς μεγαλοπόλεως ἐξεβάλλοντο. Chronicon Alexandr. an. 13. Theodosij jun. καὶ πέμψασα ἀπελύεσκεν αὐτοὺς ὑπὸ λόγον, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς ἀξιωματικούς. Loquitur de fratribus Eudociæ Augustæ. Idem an. 7. Zenonis: καὶ εὐθέως ὁ Δοὺξ Παλαιστίνης Ἀσκληπιάδης ἦλθεν μετὰ τῆς ἑαυτοῦ βοηθείας ὡς λῃστοδιώκτης ὁ ἀξιωματικὸς Καισαρείας. Theophanes, an. 17. Heraclij : μετὰ ἄλλων πέντε τριῶν μὲν Κομήτων, δύο δὲ ἀξιωματικῶν. Utuntur alij passim, Theodorit. lib.2. Hist. cap.17. Evagrius, lib.2. cap.9. Constantinus Porph. in Nov. περὶ δυνατῶν. Joan. Comnenus in Nov. Photius in Nomocan. tit.8. cap. 7. Basilica, lib.6. tit.1. cap.5. Codinus de Offic. c.17. num.12.48. &c.

Ἀξιωματικὸν, *Salarium quod Magistratibus præberi solet.* Glossæ Basilic. Σαλάριον, δαπάνη, δῶρον ἡμερήσιον, ἢ μηναῖον, ἢ ἐνιαύσιον· κυρίως δὲ τὸ διδόμενον ἀξιωματικόν.

ΑΞΙΩΝΝΕΙΝ, *Dignari.* Glossæ Græcobarb. Ακουάζεσον, τιμῆς ἀξιοῦσθε, τιμῆς ἀξιώννεσθε.

Ἀξίωσις, *Dignitas.* Titulus compellatorius apud Theophylact. Bulgar. Epist. 32. &c.

ΑΞΟΥΓΓΙΟΝ, Ἀξοῦγγι, *Axungia.* Glossæ Lat. Gr. *Axungia*, λίπος ᾧ τοὺς ἄξωνας χρίουσιν. Moschopulus : λίπος τὸ ἐν σαρκὶ, Ἀξούγγιον Lexicon MS. ad Schedographiam :

> Λὶψ πάλιν καὶ ὁ ἄνεμος, λίπος καὶ τὸ ἀξούγγιν.

Rursum :

> Στέας τὸ λίπος, ὅπερ ἐστὶν ἀξούγγιν.

Joannes Archiater MS. cap.36. μίξε μετὰ τὸ ὑγροπίσσιν, ἄλειφε τὴν κεφαλὴν ὅλην ἀξούγγιν ἀρκούδας, ἢ ἄρκου. Hieracosophium, p. 143. τὸ δὲ ἀξούγγιν ῥίπτε, ἔχε τὸ ἔχειν ἔσωθεν πιότητα. & pag. 147. ἐπίχεε τὸ ἀξούγγιον ἐκπεπηγμένον εἰς αὐτό. Phæmon in Cynosophio, cap.8. βοτάνην χελιδονίαν μετὰ ἀξουγγίου κόψας δὸς μετ᾽ ἄρτου φαγεῖν. Ἀπαίτησις τοῦ συπείου καὶ τοῦ ἀξουγγίου, in Constitut. Alexij Comneni. Adde Balsamonem in Synod. VII. Can. 12. Ὀξούγγιον, eâdem notione, in Gloss. Græcolat. ὀξοῦγγι τοῦ παπίτζας, apud Agapium in Geoponico, cap. 151. Οὐξοῦγγι, apud eundem, cap. 167. & alibi. Ξοῦγγι, pro ὀξούγγιον. Ξοῦγγι, apud eundem Agapium, cap.179. 218. Ξυγγοκέρια, *Axungia mista Cera.* Idem Agapius, cap. 209. ἔπαρε δύο οὐγγίας ψαρόκολλα, μίαν λίτραν, ξοῦγγι ἀπ᾽ ἐκεῖνο, ὁποῦ κάμνουν τὰ ξυγγοκέρια, καὶ πέντε οὐγγίας κερί.

ΑΟΡΙΓΑ. Nicolaus Myrepsus MS. sect.23. c.23. καὶ ἅπινες ἐμβάλλουσι εὔχατα μικρὰ λευκὰ ἐν ὅλῳ τῷ σώματι, ἅπερ λέγουσι Λατῖνοι Ἀορίγα. Vox ignota. Vide sect.32. cap.97.

ΑΟΡΙΣΤΩΣ ἐνάγεσθαι, *incerti actione conveniri*, apud Harmenopul. lib.1. tit.4. §.74.

ΑΟΥΒΙΟΣ, *Chelidonium magnum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 399.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΣ, *Interdictum, Renuntiatio.* Ἀπαγορεύειν, *Renuntiare*, in Basilicis.

ΑΠΑΘΕΙΑ. Vide in Λόγος.

ΑΠΑΙΤΗΤΑΙ, *Vectigalium exactores* : Αἰτοῦντες, apud S. Basilium Epist.230. Glossæ MSS. φορολόγος, ἀπαιτητής. Ἀπαιτητὴς δημοσίων συντελειῶν, in Basilic. lib.3. tit.1. §.11. δημόσιοι ἀπαιτηταὶ, lib.6. tit.3. §.11. apud Harmenopulum, lib.1. tit.12. §.31. &c. Vide Nov.30. Justin. cap.3. Nov. 128. cap.16. Idem Basilius Epist. 248. καὶ εἰσόμεθα ἡμεῖς δι᾽ ἑτέρας ὁδοῦ ὑπεύθυνοι τελέσμασι καὶ ἀπαιτηταὶ πάλιν γινόμενοι. Idem Epist.305. ὥστε τοὺς ἄρχους ἐπὶ τοῖς δημοσίοις τελέσμασι μὴ ἐπάγεσθαι παρὰ τοῦ ἀπαιτητοῦ τοῖς ἀγροίκοις.

ΑΠΑΚΗ, Piscis species. Ptochoprodromus in versibus politicis MSS. de paupertate :

> Εἰς τὸ μπρὸς μου τσουκκὴν ἀκρόπαστον ἀπάκην,
> Σύμπλυτον ἐμαγέρευσαν, &c.

Infrà :

> Ὅτι ἔφαγε τὸ θαυμαστὸν ἀκρόπαστον ἀπάκην.

Rursum :

> Εἶδες ὁ παπᾶς ὁπ᾽ ἔφαγε τὸ θαυμαστὸν ἀπάκην.

Ibidem :

Ἔψαο

Ἔριψαν λίθους κατ' αὐτοῦ, λέγοντες, Φονευθήτω,
Ὅτι ἔφαγε τὸ θαυμαστὸν ἀγρόπαστον ἀπάκιν.

Idem contra Hegumenum:

Γλαυκοὺς χλωροὺς κἂν εἴκοσι ἀπάκιν Βερζιτίκιν.

ἈΠΆΚΙΑ, *Musculi dorsales*, aut *carnes circa renem*. Hypatus MS. de Partibus corporis humani: ψόαι καὶ ψοιαὶ, αἱ σάρκες αἱ περικείμεναι τοῦ νεφροῦ, τὰ λεγόμενα ἀπάκια. Theophilus Protospatharius de Fabr. homin. lib. 5. τούτους τοὺς ῥαχίτας μύας ὀνομάζει ἡ κοινὴ συνήθεια Ἀπάκια.

ΑΠΑΚΟΥΜΠΙΟΝ. Vide in Κόμπος.

ἈΠΑΛΑΡΈΑ, *Cochlear*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Σκόρδα κεφάλια δώδεκα, καὶ τζίρους δεκαπέντε,
Ἀπαλαρέα μοιχεύτινον, γλυκὺν κρασὶν ἀπάνω.

Vide Gloss. med. Lat. in *Applare*.

ΑΠΑΛΗΘΕΙΝΆ, Ἀληθεινὰ, *Utique*, *Revera*, *quidem*, *profectò*, *nimirum*, &c. δήπου, δήποθεν, &c.

ΑΠΑΛΛΟΥ̓, *Aliunde*, Ἀλλαχόθεν.

ΑΠΑΛΟΥΤΖΙΚΌΣ, *Molliculus*, *Mollicellus*, ὑπομάλακος.

ἈΠΑΛΌΤΗΤΑ, pro Ἀπαλότης, *Mollities*. Glossæ Græcobarb. εἰς τὴν τρυφερότητα, εἰς τὴν ἀπαλότητα.

ΑΠΑΛΟΥΊΡΑ, *Paliurus*. Vide P. Bellon. lib. 1. obs. cap. 26.

ἈΠΑΝΆΡΙΝ, vel Ἀπανάριον, *Superior molæ pars*, *quam* Græci ὄνον & μύλον, Latini *Catillum* appellabant. Cyrillus in Lexico: ὀνικὸς (ὀνίσκος) μύλος, τὸ ἀπανάριν τοῦ μύλου.

ΑΠΑΝΕΜΙΆ, pro νηνεμία, *Malacia*, *tranquillitas*.

ἌΠΑΝΝΟΣ, *Sospes*. Glossæ Græcobarb. Σῶος, Ὑγιὴς, Σωστὸς, Ἀνέγγιστος, Ἄπαννος.

ΑΠΑΝΤΑ͂Ν, *Venire*. Concilium Ephesinum act. 1. καταξίωσον κἂν νῦν γοῦν ἀπαντήσας ἀπολογήσασθαι περὶ ὧν φασί σε εἰρηκέναι ἐπ' ἐκκλησίας αἱρετικῶν δογμάτων ἐπὶ τῆς κοινῆς τῆς ἐκκλησίας. Act. 4. τρίτον δὲ αὐτοῦ κληθέντος, καὶ μὴ ἀνασχομένου ἀπαντῆσαι, διὰ τὸ κακῷ συνειδότι πλήττεσθαι. Alibi: ἐπειδὴ δὲ ὑπὸ συνειδότος ὄντος πονηροῦ κατεχόμενος ἀπαντᾶν οὐκ ἠθέλησε. Concilium Calchedonense Act. 1. p. 153. κελεῦσαι ἀπαντῆσαι εἰς τὴν ἁγίαν ἡμῶν σύνοδον. & act. 3. κελεύσατέ τινας τῶν ἁγιωτάτων Ἐπισκόπων ἀπελθόντας ὑπομνῆσαι αὐτὸν νῦν γοῦν εἰς τὸ ἱερὸν τῆς ἡμετέρας ἁγιωσύνης συνέδριον ἀπαντῆσαι. Adde Cod. Canon. Eccl. Afric. cap. 76. Usus etiam dicitur Diogenes Laërtius. Vide Gloss. med. Lat. in *Occurrere*.

ἈΠΆΝΤΡΕΥΤΟΣ, *Cælebs*, Ἄγαμος, pro ἄπανδρος. Vide Πανδρεύειν.

ΑΠΆΝΩ, pro ἐπάνω, *supra*, *sursum*. Glossæ Græcobarb. ἀλίπλοα, τὰ τῇ θαλάσσῃ ἐπιπλέοντα, ἐκεῖνα ὅπου πλέουσιν ἀπάνω εἰς τὴν θάλασσαν. Hinc composita multa, Ἀπανωβελμένος, *Impositus*, *Additus*. Ἀπανογραμμένος, *suprascriptus*. Ἀπανωγραφὴ, *titulus*, *superscriptio*. Ἀπανωμέτρι, *superpondium*. Ἀπανωφόρι, *velum capitis*, φάρος, in Gloss. ad Iliadem Barbarogr. Ptochoprodromus de sua paupertate, MS. ὅσαν ἔχω καὶ πάπλωμαν, κάπα, καὶ ἀπανωφόριν.

Ἀπανώθιον, idem quod Ἀπάνω. Glossæ Græcobarb. ὑπὲρ τὸν ἀέρα, ἀπανώθιον τοῦ ἀέρος. Alibi: ὑπὲρ τὰ νέφη, ἀπανώθιον τῶν νεφῶν.

Ἀπάνου, *Suprà*, Ἄνω, in Corona pretiosa. Καταπάνω. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 83. τότε γυρίζουν καταπάνω τοὺς, καὶ χαλοῦσι τοὺς. Vide Ἐπάνω.

ΑΠΑΝΤΕΈΧΕΙΝ, Ἀπαντεχαίνειν, *Expectare*, Προσδοκᾶν, Ἐπιμένειν.

Ἀπαντοχὴ, *Expectatio*, *spes*. Historia Apollonij Tyrij:

Γιατὶ ἀλέως ἀπαντοχὴ, καὶ μόδον δὲν ἐθώρει.

Alibi:

Ὡϊμένα, θυγατέρα μου, θάρρος μου, καὶ ψυχή μου,
Τὸ φῶς μου, κ' ἡ ἀγάπη μου, καὶ ἡ ἀπαντοχή μου.

ΑΠΆΝΘΡΩΠΟΝ, *Staphys agria*, apud Interpol. Dioscor. c. 738.

ΑΠΆΠ, Ægyptiis, *Helxine*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 621. 668.

Ἀπαρακάλετος, *Indeprecabilis*, *Inexorabilis*, ἀπαράκλητος, δυσμείλικτος, &c.

ΑΠΑΡΓΥΡΊΖΕΙΝ, *Adærare*. lib. 54. Basilic. tit. 4. ex Paulo: οὐ δυνατὸν ἀπαργυρίζεσθαι λειτουργίαν, ἢ τιμήν. Vide Cujac. ad Nov. 130. & ad l. 13. & 15. Cod. de Castrensi pecul. lib. 12. & Gloss. med. Lat. in *Adærare*.

ΑΠΑΡΊΑ, Hispanis, *Gramen*, apud Interpol. Dioscor. c. 612.

ΑΠΑΡΤΙΣΜΌΣ, *Transactio*, in Basilic. to. 1. pag. 655.

ΑΠΑΡΤΟΣ, *Inexpugnabilis*, ἀνάλωτος, ἀνεπίβατος.

ΑΠΑΡΧΑἸ, *Corona*, *quibus coronantur inter nuptiarum ceremonias vir & femina*. Euchologium ex Cod. Barberino, apud Goarum, εἶτα ἐπαίρει ὁ ἱερεὺς τὰς ἀπαρχὰς, καὶ στέφει αὐτοὺς, λέγων, Στέφεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ ὁ δεῖνα, στέφανον ἀφθαρσίας, &c. Ubi editum: καὶ μετὰ τὸ Ἀμήν, λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὰ στέφανα, στέφει πρῶτον τὸν νυμφίον, λέγων, Στέφεται, &c.

ΑΠΑΣΤΊΑ, *Fames*, *inedia*. Nicetas de statu Urb. num. 2. ῥακίοις ἐσπειραμένοι, ἀπαστίᾳ ἐκλετηκμένοι, τὴν χρῶτα τραπέντες, &c. Utitur Aristophanes in Nubibus.

ἌΠΑΣΤΟΣ, *Sordidus*, *Illotus*, *Impolitus*, ἀκομψος, ἄνιπτος, ἀπειρόκαλος, &c. Ἀπαστία, Ἀπαστοσύνη, *Impolitia*, *squalor*, *pædor*, *illuvies*, &c.

ΑΠΑΤΟΣΜΟΥ, Ατόσμου, *Ego ipse*. Απατόσου, *Tu ipse*. Απατόσου, Ατόσου, *Se ipse*. Απατὰ, *Merè*, ἀκράτως, πανύ.

ΑΠΑΥΤΟΥ̓, *Inde*, *Hinc*, *Istac*, *Indidem*, αὐτόθεν, ἐνθένδε, ἐντεῦθεν, &c.

ΑΠΕ, *Ex*, Ἐκ, Ἐξ, Ἀπό.

Ἀπεδῶ, *Hac*, *Hinc*, *Cis*, ἐπὶ τάδε, ἐνθέν γε, ταύτῃ. Ἀπεδῶ καὶ ὀλίγον, *postmodum*, μετ' ὀλίγον. Ἀπεδῶ καὶ ἔμπροσθεν, *posthac*, *in posterum*, &c. μετὰ ταῦτα, λοιπὸν, εἰσαῦθις, &c. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. Ἀπεντεῦθεν, Ἀπεδῶ καὶ ὀμπρὸς.

ΑΠΕΘΑΜΈΝΟΣ, *Defunctus*, Τεθνεὼς, in Corona pretiosa.

ἈΠΕΙΚΆΖΕΙΝ, *Intelligere*, quâ voce utuntur Græci ex continente, & Insulani verbo ἀγροικᾶν. Ita Romanus Nicephorus in Grammat. MS.

ἈΠΕΙΡΌΚΑΛΟΣ, Græcis veteribus *elegantiæ omnimodò rudis*, *ineptus*: at in sequiori Græcia, contrà, *rerum pulcrarum studiosum significat*, ut est apud Eustathium in Homer. p. 643. 644. Vide Αλίμαντος.

ΑΠΈΚΕΙ, *Tum*, *porrò*, *Dehinc*, *Deinde*, εἶτα, τηνικαῦτα, πόῤῥω, ἔπειτα.

Ἀπεκεῖ, *Inde*, *illac*, *illorsum*, *istinc*, *exinde*, ἐκεῖθεν, ἐνθένδε, ἐντεῦθεν, &c. Anonymus de locis SS. p. 81. ἡ δὲ μία τρύλλα ὅπου ἔνι, ἐπάνω τοῦ ἁγίου τάφου, ἔναι ἀνασκέπαστη, ὅτι ἀπεκεῖ κατέβαινεν τὸ ἅγιον φῶς.

ΑΠΕΚΙΑ. Vide in Επευχή.

ΑΠΕΛΑΤΑ. In acclamationibus Concilij Constantinopolit. sub Mena act. 5. ἀπελάτα τὸν Ἀκεφάλου, ἀπελάτα τῶν αἱρετικῶν. Ubi vetus Interpres: *Liberate ab Acephalo*, *liberate ab hæreticis*. Malim, *Ejice*, *abige*, ex ἀπελαύνειν.

ΑΠΕΛΑΤΑΙ, *Abigei*, in Novellis Justiniani.

ΑΠΕΛΑΤΊΚΙΟΝ. Vide in Πελατίκιν.

ΑΠΕΛΕΥ

ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΙΚΟΙ, *Libertini*, apud Modestinum, lib. 1. in l. 1. §. 4. D. de excusat.

ΑΠΕΛΛΑΙΟΣ, *December* mensis apud Macedones. Suidas & alij.

ΑΠΕΜΟΥΜ, Ægyptiis, *Mandragora*, apud Interpol. Dioscor. cap. 656.

ΑΠΕΜΦΙ, Ægyptiis, *Cicuta*, apud Interpol. Dioscor. c. 661.

ΑΠΕΡΝΕΙΝ. Vide in Περνεῖν.

ΑΠΕΤΕΛΛΑΣ. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. τελλήνων, ἀπετέλλας. Athenæo Τελλίνη, est piscis *Mytilus*.

ΑΠΕΝΤΕΥΘΕΝ, pro παραυτίκα, apud Nicetam in Manuele lib. 6. num. 1. & alibi non semel.

ΑΠΕΥΚΗ, Απεκία. Vide in Επεύχη.

ΑΠΕΥΛΟΓΙΑΣ, *qui Abbatis, seu Hegumeni benedictione in commissi delicti pœnam indignus judicatur*, species excommunicationis: nam excommunicati οὔτε εὐχῆς, οὔτε εὐλογίας ἀξιοῦνται, ut est in Epist. Hieremiæ Patr. Constantinopolit. apud Crusium lib. 4. Turcogr. cap. 7. extr. Vetus Pœnitential. Græc. εἴτις γίνεται ἀπευλογίας ἕνεκεν παιδείας, &c. Rursum: εἴτις ἐκ αἰρεῖ εὐλογίαν εἰς τὸ ὄρδινον αὐτοῦ, γενέσθω ἀπευλογίας. Infrà: εἴτις ποιεῖ τινὰ ἀπευλογίαν γινέσθω ἀκαίρως, αὐτὸς γενέσθω ἀπευλογίας. Occurrit ibi pluries. Vide εὐλογία.

ΑΠΗΓΑΝΟΝ, *Ruta*, Πήγανον.

ΑΠΗΔΗΜΑ, Saltus, Ἅλμα, in Corona pretiosa.

ΑΠΗΛΟΓΙΑΖΕΙΝ, Ἀπελογιάζειν, Απιλογιάζειν, *Recusare, Detrectare, Repudiare*, παραιτεῖσθαι, ἀποδιώκειν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Θησεὺς ἀπηλογήθηζε ὀθιὸς νὰ μὴ τὸ δώσει.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀπὸ τὴν ῥῆγαν καρτερεῖν, ἀπελογιὰ νὰ πιένε.

Infrà:

Καθέναν ἀπελόγιασε ὀπίσω νὰ γυρίσῃ.

Alibi:

Καὶ αὐτὴν ἀπηλογήθηκε ἐμένα ἡ δυλία μου.

Ἀπίλογος. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ πέτης ὅτι ἀπίλογον εἰσεγράφη νὰ σρέψῃ.

ΑΠΗΝ, *Postquam*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ τότε ἀπὴν ἐφάγασιν ὅλες τὸ μαχαιράκιν.

Ἀπηνάριοι. Vide in Meursij Gloss. quod hîc multis explodit Salmasius ad Hist. august. pag. 282. 283.

ΑΠΙΑ, *Apices, Literæ, Epistolæ*. Theophylactus Bulg. Archiep. Epist. 71. καὶ τὸ τῆς Πρωτασηκρήτις ὀφφίκιον τῆς ἀεὶ τοῖς Αὐτοκράτορσιν ὑπογραμματεύοντος, καὶ μάλιστα νῦν ὅσῳ καὶ σοφώτερος ὁ Αὐτοκράτωρ καὶ ἐμμελέστερος, ὥστε καὶ ἄπια καὶ τοὺς λόγους αὐτουργεῖν. Vide Gloss. med. Lat. in *Apices*.

ΑΠΙΑΤΟΝ, *Aqua Apij*. Alexander Trallianus lib. 9. τῶν δὲ προπομάτων ἄρισον ἐστὶ τὸ κονδῖτον, καὶ τὸ ἀπιάτον, ἢ ἀνισάτον, καὶ λιβυστικάτον, ἢ ἀψινθάτον.

ΑΠΙΔΙΑ, *Pyrus*, ἄπιος. Απίδι, *Pyrum*, ἄπιον, in Corona pretiosa. Vita S. Nili junioris, pag. 56. καὶ ἀφείλοντο τὸ τειχινὸν τῆς ἀλλαγῆς αὐτοῦ, γεμίσαντες αὐτὸ ἀπιδιῶν ἀγρίων κειμένων ἐκεῖσε. Ἀπίδια ὤειμα, apud Achmetem, cap. 243. Symeon Sethi de Alimentis: τὰ ἀπίδια ψυχρὰ εἰσι κατὰ τὴν φύσιν ἀπόσασιν, &c. Απήδια, apud Myrepsum sect. 4. cap. 4. sect. 8. cap. 114. Vide Geoponicum Agapij Monachi, cap. 120.

Απιδοκόματα, apud eundem Agapium, cap. 129.

Απιδοτὸς, *Pyri formam habens*. Anonymus de Templo S. Sophiæ, pag. 258. ἔχει δὲ σεισὰ, καὶ λυχνίτας σὺν μαργαριταρίων ἀπιδοτῶν.

ΑΠΙΚΡΑΘΘΟΣ, *Expers doloris aut tristitiæ*. Glossæ Græcobarb. Ἄλυπος, χωρὶς λύπης, ἀλύπητος, ἀπίκραθος.

ΑΠΙΛΟΓΟΣ, Απιλογία; &c. Vide in Απηλογεῖν.

ΑΠΙΣΙΟΝ, Prophetis, *Aluta*, ἰσάτις, apud Apuleium, cap. 69.

ΑΠΛΑΔΑ, *Planities, Platea*, πλατεῖα, εὐρίπορος ὁδός.

ΑΠΛΑΔΑΝΙ, *Mactra, Magis*, μάκτρα, κάρδοπος.

ΑΠΛΑΡΙΟΙ, *Simplices*, ita Christiani dicti Manichæis. Anathematismus Hæresis Manichæor: καὶ ἡμᾶς τοὺς Χριστιανοὺς τοὺς μὴ παραδεχομένους τὰς τοιαύτας μυθολογίας καλοῦντας Απλαρίους.

ΑΠΛΗΚΕΥΕΙΝ, Απλικεύειν, *Applicare, Divertere*. Gloss. Græc. Lat. Απληκεύω, *Maneo*; *diversor*. Vita S. Symeonis Montis mirabilis: καὶ ἐλθόντες τινὲς αὐτοῦ εἰς Γάβαλα, ἀπλήκευσαν εἰς τινα ναὸν τῆς πόλεως. Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. cap. 4. καταλαβόντος δὲ αὐτοῦ εἰς Κόρινθον, οἶκον εὐρύχωρον εἰς τὸ ἀπληκεῦσαι αὐτὸν ἐζήτει. Et lib. 4. cap. 28. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ οἴκῳ Σπαθάριος τοῦ προλεχθέντος Ναρσοῦ ἦν ἀπληκευμένος.

Απληκεύειν, propriè est *castra locare*; *metari*. Chronicon Alexandrin. pag. 692. seu Joannes Malela in Juliano Imp. τὸ δὲ πλῆθος τοῦ σρατοῦ τὸ ὂν εἰς Κτησιφῶντα, καὶ ἀπὸ πολλοῦ διασήματος ἀπληκεῦον, &c. & pag. 736. ὡς ἐστιν ἀπληκευσάμενος πλησίον τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ. Theophanes in Justiniano, an. 3. ἀπληκευόντων αὐτῶν πρὸ μικροῦ τῆς πόλεως. an. 3. Leontij: ἔξωθεν φοσσάτικως ἀπλήκευσεν. Ita an. 14. 15. 17. Heraclij, & pag. 314. 318. 324. 325. 351. 364. 391. Leo Grammaticus, pag. 465. 466. Cedrenus, pag. 412. Anonymus Combefisianus in Romano Juniore, num. 10. Codinus in Orig. num. 80. & Tactici præsertim, Leo Imp. cap. 9. §. 7. 75. cap. 11. §. 2. 13. 17. 18. 39. cap. 12. §. 115. 133. cap. 13. §. 26. cap. 17. §. 8. 15. 18. 63. cap. 18. §. 54. Mauricius lib. 1. cap. 9. lib. 5. cap. 3. lib. 7. cap. 1. 9. 17. &c. Constantinus Porphyr. pag. 26. 29. 42. 45. 46. Anonymus de Castrametat. &c. Μεταπληκεύειν, *Castra transferre*. Theophanes an. 1. Theodosij Atramytteni: εἰς τὰ λιβάδια θέλω μεταπληκεῦσαι.

Ἄπληκτον, *Diversorium*, in Gloss. Græc. Lat. sed propriè.

Ἄπληκτα, *Castra* dicuntur, seu locus ubi divertunt exercitus. Leo in Tact. cap. 11. §. 1. τὰ ἄπληκτα, ἤτοι τὰ φοσσάτα, κυρίως γὰρ φοσσάτον τὸ ἄπληκτον τοῦ ὅλου σρατοῦ καλεῖται. Suidas: Απληκεύω καὶ ἄπληκτον, τόπος ἔνθα καταλύουσι τῆς ὁδοιπορίας τὰ σρατόπεδα. Onosander in Strateg. cap. 9. περὶ τοῦ συνεχῶς ὑπαλλάσσειν τὰ ἄπληκτα. Chronicon Alexandr. in Heraclio, pag. 910. ἀπὸ τοῦ ἀπλήκτου ὑμῶν τοῦ πλησίον τῆς Καυζάκων. Mox: ἤνεγκεν πρὸς ἡμᾶς εἰς τὸ ἄπληκτον ἡμῶν τὸ πλησίον τῆς Καυσάκων οἱ τῆς σκέλκας ἕνα Πέρσην. Adde pag. 916. 918. Zacharias Pap. lib. 1. Dial. cap. 10. καὶ εἰς τὸ ἄπληκτον αὐτοῦ ὑποσρέψας, &c. Utuntur Tactici passim, Mauricius non uno loco, Leo in præfat. & cap. 4. §. 23. cap. 9. §. 7. 54. cap. 10. §. 6. 13. cap. 12. §. 57. cap. 16. §. 21. cap. 17. §. 8. 15. 19. 55. Constantinus lib. 1. de Them. cap. 1. de Adm. Imp. cap. 44. extr. Πλήκτον, pro Ἄπληκτον, *Ius Hospitij*, *Mansionaticum*. Novella. 9. Constantini Porph. de sportulis: ἵνα ἐκ τούτων ποριζόμενοι μὴ βαρύνωσιν ἐν τοῖς πλήκτοις τοὺς εὐαγεῖς οἴκους, καὶ τὰ μοναστήρια, &c.

Απληκτάρειοι. Glossæ Basilic. Κομβεντερίσιοι οἱ νῦν Χαρτελάρειοι, οἱ τῶν ἐγκληματικαῖς ὑπηρετοῦντες δίκαις, ὑπασπιζόντων αὐτῶν ἀπληκταρίων κουβικουλαρίων. Auctor Etymologici habet Απληκταρίων καὶ κουβικουλαρίων. *Famulos ad collocationem tentoriorum*, Hîc interpretatur Meursius: mallem eos intelligi qui Castra servant.

Απλίκιον, idem quod Ἄπληκτον, *Domus, Diversorium.* Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani, cap. 213. οὐδὲν ἐντέχετε νὰ ἐγκλήσῃ εἰς ἑτέραν αὐλὴν τῆς βουργεσίας παρὰ ἂς ἐκείνην ἀπαυτὸ τὴν χώραν ὅπου κεῖτε τὰ ἀπλίκια.

ΑΠΛΟΎΦΥΛΛΟΝ, *Alyssum*, apud Interpol. Dioscor. c.511.

ΑΠΛΌΧΩΡΟΣ, *Spatiosus*, *amplus*, *capax*, *latus*, εὐρύχωρος, πλατὺς, &c. Απλοχωρεία, *Capacitas*, εὐρυχωρία.

ἌΠΛΩΜΑ, *Mappa altaris*, quæ primæ, quam Κατασάρκα, ut vocant, huic, quam τὸ Εἰλητὸν appellant, insternitur. Chronicon Alexandrin. an. 23. Constantij: εἰς τὰ ἐγκαίνια προσήγαγεν ὁ βασιλεὺς Κωνστάντιος Αὔγουστος ἀναθήματα πολλὰ, κειμήλια χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ μεγάλα, καὶ διάλιθα χρυσοϋφῆ ἀπλώματα τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου πολλά. Theophanes an. 3. Juliani: αὐτόματός τε τοῖς ἀπλώμασι τῶν θυσιαστηρίων, καὶ βίβλοις, καὶ ἄλλοις ἐθήμασι τῶν ἐκκλησιῶν, &c. Euchologium, pag. 838. λαμβάνει τὸ ἄπλωμα, ἤτοι τὴν ἐπένδυσιν τῆς ἁγίας τραπέζης, ἧς παρ' αὐτοῦ ἐξαπλωμένης, λέγεται καὶ οὗτος ὁ ψαλμὸς, &c. Adde pag. 844. 845. Eadem & ἐνδυτὴ, & Τραπεζοφόρον appellatur, uti in his vocibus docemus.

ΑΠΛΏΜΙΣΤΟΣ. *Implumis*, ἀπλούμιστος. Orneosophium, pag. 243. κοντὰ τὰ μηρία καὶ τὰ καλάμια τῶν ποδῶν αὐτοῦ, οἱ δάκτυλοι αὐτοῦ μακροὶ, ἡ οὐρὰ αὐτοῦ ἀπλωμιστή.

ΑΠΌ, præpositio verbis adjuncta, rem actam & finitam significat: v. g. ἀπόγραψα τὸν λόγον, *perfeci & finivi scribendo sermonem.* Roman. Niceph. in Grammat. MS.

ΑΠΟΒΆΛΛΕΙΝ, *Abortire, Abortivum partum ejicere*, quâ significatione est tantùm in Aoristo passivo in omnibus modis suis: ut, ἡ Μαρία, ἀποβάλθηκεν ἀρσενικὸν ἢ θηλυκὸν, *Maria abortivum fecit masculum vel feminam.* Ita Romanus Nicephorus in Grammatica MS. Canon Pœnitentialis MS. Chrysostomi nomen falsò præferens: γυνὴ δὲ ἀποβάλλουσα διὰ ἀσθένειαν τῆς φύσεως, εὐχέλαιον ποιήσει, &c. Habetur in Euchologio, pag. 330. εὐχὴ εἰς γυναῖκα ὅταν ἀποβάλληται. Ubi in ipsa Oratione, τὸ ἐν αὐτῇ συλληφθὲν ἀποβαλλομένη.

Αποβάρτειν, eâdem notione: Idem Canon pœnitentialis: γυνὴ ἐὰν ἀποβαρθῇ, ἔχει ἐπιτίμιον χρόνους γ'.

Απόβαλμα, *Abortus.* Glossæ Græcobarb. ἐκτρώματα, ἀποβάλματα, καθαρίσματα. Rursum: ἀμβλωθρίδιον, ἔκτρωμα, παιδίον νεκρὸν, ὃ ἡμεῖς καλοῦμεν ἀπόβαλμα.

ΑΠΟΒΓΑΎΕΙΝ. Vide in Βγά.

ΑΠΟΒΕΤΖΑΙ. Vide in Βίτζα.

ΑΠΌΓΑΛΑ, *Succus lacteus ex frumento elicitus.* Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. ὁ ῥόος γαλυκοῦ, τοῦ πυροῦ τὸ ἀπόγαλα.

ἈΠΟΓΑΜΕΪ́Ν, *Stuprum inferre mulieri vel virgini*, In Nomocanon. Coteleriano, n. 211. ἐὰν ἄνδρας συκοφαντήσῃ κόρην, καὶ εἴπῃ, ἀπεγάμησα αὐτὴν, καὶ αὐτὴ οὐκ ἐθέλει αὐτὸν, &c.

ΑΠΟΓΕΎΕΣΘΑΙ, *Prandere*, Γεύεσθαι, Ἀριστᾶν. Ἀπάγεμα, *Prandium*, Ἄριστον.

ἈΠΟΓΟΡΙΣΑΠΟΝ, *Centauria major*, apud Apul. c.34.

ΑΠΟΓΡΑΦΉ, Καταγραφὴ, *Inventarium.* Απογράφειν, *Inventarium conficere*, in Basilicis. Item Απογραφὴ, *Census*, *Professus*, *Professio.* Απογραφεὺς, *Censor*, *Censorius.* Απογράφομαι, *Censeor, Profiteor*, in Gloss. Græc. Lat. Gregorius Nazianzenus orat. 9. pag. 156. de Juliano quodam Peræquatore: σὺ δὲ ἀπόγραφε δικαίως ἡμᾶς, ὁ τῶν ἡμετέρων γραφεύς. Vide Gloss. med. Lat. in *Describere.*

ΑΠΟΓΥΡΊΖΕΙΝ, *Ejurare*, *ejerare*, Εξομνύειν.

ΑΠΟΔΑΠΑΝΑ͂Ν τὸν Νόμον, *Legi penitus contraire.* Vox I. C. Scholiastes Synopseos Basilic. apud Labeum: ὁ περὶ ἑνὶ σκέλει τοῦ παρόντος νόμου χρησάμενος, τὸ δὲ ἕτερον ὑποκρατήσας, ἀπομεροῖ τὸν νόμον. Αποδαπανῶ δὲ τὸν νόμον, ὅταν τελείως διαστρέψω τὸ τοῦ νόμου, καὶ εἴπω, ἐν ταῖς καθέσεσι τῶν χρεῶν, χρεῖαν εἶναι δύο ἢ τριῶν μαρτύρων, τοῦ νόμου ῥητῶς πέντε παρακελευομένου.

ΑΠΟΔΕΊΚΤΗΣ, *Designator*, in Gloss. Gr. Lat. qui apud Ulpianum Designatores dicuntur. Vide I C.

ΑΠΟΔΕΙ͂ΞΑΙ, *Protestari*, apud Harmenopul. lib. 1. tit. 3. §. 10.

ΑΠΌΔΕΙΞΙΣ, *Securitas*, *cautio de suscepta pecunia*, apud Harmenopulum lib. 2. tit. 2. §. 7. 8. & I C. Græcos, quasi, ait Cujacius, ἀπόδεξις. Malim, ut sit *probatio* datæ pecuniæ. Glossæ Gr. Lat. Απόδειξις, *Demonstratio*, *Designatio*, *Probatio.* ἀποδείξεις τῶν χρεῶν, *Desuscepta*, veteri Interpreti Nov. 72. Rationale Peræquatorum Alexij Comneni Imp. MS. ἐτίθοντο δὲ εἰς τὸ καλάστιχον αὐτοῦ, οὐκ εἰς τὴν ἀπόδειξιν τοῦ τελοῦντος τὴν γινομένην αὐτῷ παρὰ τοῦ Διοικητοῦ. Infrà: καὶ γράφεις ἐν τῇ ἀποδείξει τοῦ τελοῦντος χωρίου, οὕτως, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Apodixa*, & in *Desusceptum.*

ἈΠΌΔΕΙΠΝΟΝ, *Completorium*, officium Ecclesiasticum quod post cænam decantatur. Corona pretiosa: Απόδειπνον, *completorium*, Απόδειπνον. Typicum S. Sabæ, cap. 10. Χρὴ γινώσκειν, ὅτι τὰ ἀπόδειπνα ἡμέρας ἔτι οὔσης ἀπολύει, καθ' ὅλον τὸν ἐνιαυτόν. Cap. 15. περὶ δὲ ὥραν πρώτην τῆς νυκτὸς σημαίνει, ὡς ἔθος ἐστὶ, καὶ συναγόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἀρχόμεθα τῶν ἀποδείπνων, κατὰ τὴν συνήθειαν. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 36. ἡ δὲ γα τῶν ἀποδείπνων ἀκολουθία μετὰ τὸ δεῖπνον ὑμῖν τελεσθήσεται ἐν ταύτης ἐκκλησίας ἐξωάρθηκι, &c. Ita pariter Anthologium 25. Martij, Euchologium, p. 750. & libri alij Ecclesiastici. Duplex autem est apud Græcos ἀπόδειπνον, alterum μέγα, alterum μικρόν. Prius psallitur per totam Quadragesimam; alterum per reliquum anni tempus. Anthologium Arcudij: οὕτω μὲν τελεῖται τὸ μέγα ἀπόδειπνον ἐν τῇ μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ κατὰ τὴν τάξιν τοῦ παλαιοῦ καὶ καθολικοῦ Τυπικοῦ, καθὼς γέγραπται· τὸ δὲ μικρὸν ἀπόδειπνον ὃ ψάλλεται ὅλῳ τῷ χρόνῳ παρεκτὸς τῆς μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, &c. In magno Apodipno canuntur 12. Psalmi, ἀπὸ τοῦ Υ'' ψωσε κύριε, μέχρι τοῦ, Κύριε ἐξάκουσον. Τοῦτο μὲν ποιεῖται ἐν τοῖς μοναστηρίοις. Οἱ δὲ κοσμικοὶ ἱερεῖς καὶ μονάζοντες ὁδοιποροῦντες καταλιμπάνουσι τοὺς προειρημένους ιβ'. ψαλμοὺς, &c. Utrumque describitur in Horologio.

ΑΠΟΔΕΚΟΎΡΙΟΣ, *Decurionalis*, in Gloss. Lat. Gr.

ΑΠΟΔΈΚΤΗΣ, *Susceptor.* τῶν ναύλων ἀποδέκτης, in Edicto 13. Justiniani, cap. 23. §. 1. ἀποδέκτης τῶν ἐκκλησιαστικῶν χρημάτων, in Concilio Constantinop. sub Mena, act. 5. Vide Suidam in hac voce.

ΑΠΟΔΈΛΙΠΟΝ, *Residuum*, ἀπολειπόμενον, in Corona pretiosa.

ΑΠΟΔΕΡΜΑ, unus è 19. tonis Musicæ Græcanicæ. Vide in φωνή.

ΑΠΟΔΕΣΜΟΣ. Vide Επικόμβια.

ΑΠΟΔΗΜΗΤΙΚΗ προὶξ, ἡ παρὰ τοῦ πατρὸς διδομένη, *Profectitia dos.* vox I C.

ΑΠΟΔΗΤΗΣ, *Gesticulator*, *Saltator*, ὀρχηστής. Αποδήτρια, *Saltatrix*, *Gesticularia.*

ΑΠΟΔΙΑΒΑ cum genitivo alicujus festi, significat *post tale festum*; ut ἀποδίαβα τῆς Πεντηκοστῆς, *post festum Pentecostes.* Roman. Nicephor.

ΑΠΟΔΙΑΒΑΖΕΙΝ, Αποδιώχιειν, *Repulsare*, *Renuere*, *Detrectare*, *Abigere*, &c. ἀπελαύνειν, ἀποσοβεῖν, ἀποδιώκειν, &c. Αποδιάβασμα, *Repudium*, ἀποπομπὴ, ἀπόβλησις, &c.

ΑΠΟΔΙΑΦΩΤΙΣΜΑ, *Crepusculum*, Δειλή.

ΑΠΟΔΙΔΟΣΘΑΙ, dicitur festum, cùm anteactis diebus celebratum, redonatur, finitur, terminatur. Verbi gratiâ festa Paschalia ἀποδίδονται quartâ Feriâ ante Ascensionem, cùm troparium illud, Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, &c. non ampliùs dicitur neque concinitur. Marcus Hieromonach. cap. 46. Χρὴ εἰδέναι, ὅτι ἀποδίδοται ἡ ἑορτὴ τοῦ Πάσχα τῇ δ΄ πρὸ τῆς ἀναλήψεως. Typicum S. Sabæ, cap. 12. Sept. 21. ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀποδίδοται ἡ ἑορτὴ τοῦ τιμίου σταυροῦ. Id est, octava Festi exaltationis S. Crucis celebratur. Cap. 15. τὴν ὀκτώηχον οὐ ψάλλομεν μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς ἁγίων ἐπιφανιῶν, ἣν ἔχομεν ἀπὸ τὰς κ΄. τοῦ Δεκεμβρίου. Rursum: ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ Χριστοῦ γεννῶν, μέχρις οὗ ἀποδοθῇ ἡ ἑορτὴ τῶν φώτων, &c. Cap. 50. extr. in Sabbato Μεσοπεντηκοστῆς. ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῆς μεσοπεντηκοστῆς, καὶ ἀποδίδοται· ψάλλεται γὰρ καὶ ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς. Marcus Hieromonachus de Dubiis Typicis, cap. 14. ἐὰν τύχῃ ἡ ἑορτὴ τῆς Υπαπαντῆς τῇ κυριακῇ τοῦ Ασώτου, ἢ τῇ δ΄. ἢ τῇ γ΄. τῆς ἀποκρέου, ἀποδίδοται τῇ παρασκευῇ τῆς αὐτῆς ἑβδομάδος, &c. Cap. 15. ἐὰν τύχῃ ἡ ἑορτὴ τῆς Υπαπαντῆς τῷ σαββάτῳ τῶν ψυχῶν, ἡ μεθεορτα, ἢ ἀπόδοσις αὐτῆς, &c. Adde cap. 19. 20. 62. & seqq. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 12. cap. 5. τῇ τετράδι οὖν, καθ' ἣν ἀποδίδοται ἡ ἑορτὴ τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως, ἥτις ἦν καὶ τετάρτη τοῦ Μαΐου.

Απόδοσις τῆς Θεοτόκου, *Festum Præsentationis Deiparæ.* Laudatur Georgij Chartophylacis M. Ecclesiæ ἐγκώμιον εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τῷ ναῷ, καὶ ἀφιέρωσιν τῷ Θεῷ κατὰ τὴν ἱστορίαν, quod in aliis Codd. inscribitur εἰς τὰ εἰσόδια τῆς Θεοτόκου, ὅτε προσηνέχθη ἐν τῷ ναῷ τριετίζουσα. Præterea laudatur ejusdem alterum encomium in eandem festivitatem, εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ὅτε ἀπεδόθη ἐν τῷ ναῷ τριετίζουσα ὑπὸ τῶν αὐτῆς γονέων.

ΑΠΟΔΙΔΡΑΣΚΕΙΝ τὴν δίκην, *Iudicium refugere, judicio contumaciter abesse*, apud Harmenopul. lib. 1. tit. 4. §. 3.

ΑΠΟΔΟΥΛΟΣ, *Libertus.* Theophanes, pag. 356. de Saracenis: ἐκπέμπουσιν ἀπόδουλον αὐτῶν τινα λεγόμενον Αβουμουσουλὶμ εἰς τὸ Χωρασὰν πρὸς τινας τῶν αὐτόθι πρου χόντων. Ubi Hist. Miscella: *mittunt libertum suum*, &c. Vita S. Eupraxiæ, num. 20. ἣν ἔλεγον ἀπόδουλον εἶναι, & Apophthegmata Patrum in Mios, n. 2. ἦν γὰρ ἀπὸ δούλων.

ΑΠΟΔΥΤΟΝ, *Vestiarium, in quo baptizandi vestes deponebant.* Euchologium Goari p. 357. κατερχόμενος ὁ Πατριάρχης ἀπὸ τοῦ συνθρόνου, εἰσέρχεται διὰ τοῦ Σκευοφυλακίου ἐν τῷ ἀποδύτῳ τοῦ μεγάλου Βαπτιστηρίου, καὶ ἀλλάσσων, βάλλει λευκὴν στολὴν, &c. & p. 359. καὶ μετὰ τὸ σφραγίσαι ἐν τῷ ἀποδύτῳ τοὺς νεοφωτίστους τῷ Θείῳ μύρῳ, &c. Adde pag. 362. Vide Arcudium de Concord. p. 52.

ΑΠΟΘΑΙΝΕΙΝ, Αποθένειν, pro Αποθνήσκειν, *Mori.* Fabulæ Æsopi Græcobarb. p. 44. καὶ λέγει, δὲν λυποῦμαι πῶς ἀποθένω, διότι βλέπω ἐκεῖνον ὅπου εἶναι αἰτία τοῦ θανάτου μου, πῶς ἀποθένει καὶ αὐτός. Ita pag. 69. Historia Apollonij Tyrij:

Συγχώρησιν ἐκάλεσε, καὶ τότες ἀποθένει.

ΑΠΟΘΕΡΜΟΝ, *Placenta melle subacta.* Thomas Magister in Scholiis MSS. in Plutum Aristophanis: οἰνοῦττα μέν ἐστιν ἡ κοινῶς λεγομένη μουστόπιττα· μελίττουτα δὲ ἡ κοινῶς λεγομένη ἀπόθερμον.

Απόθεσις, *dies quo Consul aut Magistratus dignitatem deponebat*: quod quidem ἐν τῷ βουλευτηρίῳ fieri solitum scribit Procopius lib. 1. de bello Gotthico, cap. 5. extr. Justinianus, in Nov. 105. cap. 1. εἶτα ἐντεῦθεν καταθήσεται τὴν ἐνιαυσιαίαν ταύτην τιμὴν, τὴν ἐπὶ τῆς καλουμένης ἀποθέσεως, κατὰ τὸ συνειθισμένον, ἄγων ταύτην τὴν πανήγυριν.

ΑΠΟΘΗΚΑΡΙΟΣ, *Horrearius*, in Gloss. Gr. Lat.

ΑΠΟΘΗΣΑΥΡΙΖΕΙΝ, *Recondere*, apud Harmenopul. lib. 6. tit. 14. §. 13.

ΑΠΟΚΑΘΗΜΕΝΗΣ ταῦρος, Prophetis, *Lychnis silvestris*, apud Interpol. Dioscor. cap. 521.

ΑΠΟΚΑΙΣΑΙΡΟΥΣΘΑΙ, *A Cæsaris dignitate dejici.* Antoninus de Vita sua lib. 6. ὅρα μὴ ἀποκαισαρωθῇς, μὴ βαφῇς, γίνεται γάρ.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ, *Libri revelationum*, qui plures olim extitére; nam præter S. Joannis Theologi, quam semper admisit Ecclesia Catholica, circumferebantur aliæ ἀποκαλύψεις ab ea rejectæ, & inter libros apocryphos relatæ, ut Αποκάλυψις Πέτρου, de qua Eusebius, lib. 3. Hist. Eccl. cap. 25. lib. 6. cap. 14. licèt illa legeretur quotannis die Parasceves in aliquot Ecclesiis Palæstinæ, ut testatur Sozomenus lib. 7. cap. 19. Præterea Αποκάλυψις τοῦ Παύλου, de qua Nicephorus Confessor in Canonib. & idem Sozomenus loco laudato: Αποκάλυψις τοῦ Αδάμ, de qua Epiphanius contra Gnosticos; Esdræ & Zosimæ, apud eundem Nicephorum: Mosis, quæ & λεπτὴ γένεσις dicebatur, apud Cedrenum: Thomæ & Stephani apud Gratianum: denique Zoroastris, Zostriani, Nicothei, Allogenis, Mesi, apud Porphyrium in Vita Plotini. Vide præterea Gasparum Suicerum in Thesauro Eccles.

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ εἰς ἀκέραιον, *Restitutio in integrum.* Αποκαστατικὴ ἀγωγὴ, *Actio Restitutoria*, in Basil. lib. 8. tit. 1. §. 1. lib. 26. tit. 7. §. 40. 41. &c. Item *Actio ad exhibendum.* Vide Cujac. lib. 9. observ. cap. 7.

ΑΠΟΚΑΤΕΙΝΟΣ, *Infernalis*, *infernus*, καταχθόνιος.

ΑΠΟΚΕΦΑΛΙΖΕΙΝ, *Occidere*, *cædere.* Origines Constantinopol. de Crispo, quem balnei calore extinctum scribit Sidonius: ὃν λέγουσιν ἀποκεφαλισθῆναι ὑπὸ τοῦ πατρός. Infrà n. 72. de Arcadio Sanctæ Irenes Diacono: σκυτάλαις ἀποκεφαλίσθη, *flagris cæsus, vel occisus est.*

ΑΠΟΚΛΗΡΟΣ, *Exhæres.* Αποκληρονόμος, *Exhæres.* In Gloss. Gr. Lat. Αποκληρονόμον ποιεῖν, *exhæredem facere.* Απόκληρον ποιεῖν, in Basil. Αποκληρονόμον ποιεῖν, apud Justinum Mart. quæst. 120. ad Orthod. Αποπλήρωσις, *Delegatio*, in iisdem Gloss. voces I C.

ΑΠΟΚΟΙΝΩΝΕΙΝ. Vide in Κοινωνία.

ΑΠΟΚΟΜΠΙΟΝ. Vide in Κομβὸς.

ΑΠΟΚΟΝΤΑ. Vide in Κοντά.

ΑΠΟΚΟΠΟΣ, *Castratus.* in Gloss. Gr. Lat. Rursum: Απόκοπος, ὁ εὐνοῦχος, *Eviriatus*, *Eviratus*, in Lat. Gr. Vide Suidam. Utitur præ aliis S. Athanasius in Epist. ad Solitarios, p. 812. 827. In Synodo Sydæ acta contra Masalianos apud Photium Cod. 51. hæc leguntur de quodam ex istius hæreseos auctoribus: καὶ Σάββας τὸ τῶν μοναχῶν ὑποδὺς σχῆμα, ὃν ἐκ τῆς πράξεως ἐκάλουν Απόκοπον.

ΑΠΟΚΟΠΤΗ νίκη, *Magna victoria.* Eustathius

thius Od. γ. τόδε, ἐκαίνοτο, ποιητικὴ λέξις ἐκ τοῦ καίνομαι· ἐλήπτεται δὲ ἀντὶ τοῦ πάνυ ἐνίκα, κυριολεκτεῖται δὲ, φασιν, ἐπὶ τῶν ἐν τῷ πολέμῳ νικώντων, ὡς ἐκ τοῦ καίνειν, ὃ δηλοῖ τὸ κόπτειν· δοκεῖ δὲ ἐντεῦθεν καὶ ἡ τῶν ἰδιωτευόντων γλῶσσα παρελκύσαι τὴν ἀποκοπτὴν νίκην, ἐπὶ καὶ ταυτὸν καίνυσθαι καὶ τὸ κόπτειν. Idem in Od. θ. τόδε, ἀπεκαίνυτο, περιττὴν μὲν ἔχει τὴν πρόθεσιν, ὡς ἀλλαχοῦ προσεφώνη· δέδωκε δὲ τοῖς ἰδιώταις ἀρχὴν τοῦ νίκην ἀποκοπτὴν τὴν μεγάλην λέγειν.

ἈΠΌΚΟΤΟΣ, *Temerarius*, *petulans*, *arrogans*, *audax*, *fidens*, ἀσωφρόνιστος, προπετής, &c. Anonymus de nuptiis Theſei lib. 7.

Οὐ μὴν νὰ ἦν ἀπόκοτος, καὶ τολμήρης καρδίας.

Ἀποκοτία, *Temeritas*, *audacia*, Ἰταμότης, αὐθάδεια. Idem Anonymus lib. 7.

Τὴν ἔμορφην ἀποκοτίαν εἶδεν ἐκεῖ με κλάμα.

Rurſum:

Πολλαῖς φοραῖς ἡ ἀποκοτία ἐκ τὴν καρδιά τους φεύγει.

Ἀποκοτεῖν, *Fidere*, *audere*, θαῤῥεῖν, ἀλαζονεύεσθαι. Idem Anonymus in prologo:

Σιωπῶ καὶ δὲν ἀποκοπῶ σὰν νάμουν ἕνας ξένος.

ἈΠΟΚΌΨΙΜΟΝ, *Succidaneum*, in Gloſſ. Gr. Lat.

ἈΠΌΚΡΕΩΣ, Græcis, propriè dicitur *ſeptimana*, quæ apud Latinos *ſeptuageſima*, nomenque ſumit à ſubſequente Dominica, poſt quam carnis comedendæ finem faciunt, & Lacticiniis utuntur uſque ad Feriam ſecundam poſt Quinquageſimam, quâ Quadrageſimale jejunium inchoant. Unde quæ Dominicam Ἀπόκρεω ſubſequitur ſeptimana, Τυροφάγος appellatur. Ἀπόκρεων verò Latini *carniprivium* vocant, quo tempore Græci, ut Latini in Carniprivio, genio indulgere ſolent. Nicephorus Gregoras, lib. 8. pag. 137. 1. edit. & 210. edit. Genev. Ἀπόκρεω γὰρ ἦν καιρὸς, ὁπότε πρὸ εὐωχίας ἀθρόας, καὶ ἀκρατοποσίας διδόασιν ἄνθρωποι. Hanc Hebdomadem ἀποκρεώσιμον vocat Theophanes, an. 19. Juſtiniani: in qua non cantatur Alleluya, Triodium: Δεῖ γινώσκειν ὅτι ἑβδομάδι τῆς ἀποκρέου Ἀλληλούϊα οὐ ψάλλομεν. Eandem Hebdomadem intelligit Nicetas in Alexio lib. 3. num. 2. ἦν δὲ ὁ καιρὸς καθ' ὃν αὐταὶ γεγόνασιν αἱ συνάφειαι, ἐγγίζοντος ἀπόκρεω. De Dominica verò Anna Comnena, lib. 8. p. 223. αὐγαζούσης δὲ τῆς Ἀπόκρεω κυριακῆς. Παρασκευὴ τῆς Ἀπόκρεω, Feria ſexta quæ Dominicam τῆς ἀπόκρεω præcedit, apud eandem Annam, p. 221. ut σάββατον τῆς ἀπόκρεω, Sabbatum ante eandem Dominicam, in Nomocanone Coteleriano, num. 288. Ἑβδομὰς τῆς ἀποκρέου, in eodem Nomocanone, num. 300. Habebant etiam aliæ Quadrageſimæ ſuum ἀπόκρεω. Verbi gratiâ jejunium ante Natale Chriſti, quod τεσσαρακονθήμερον vocabant, & die qui feſtum S. Philippi ſubſequitur, hoc eſt 15. Novembris initur. Anthologium Arcudij 14. Nov. τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἐστὶν καὶ ἡ ἀποκρέα τῆς μ'. τοῦ Χριστοῦ γεννῶν, id eſt, vicem præſtat Dominicæ ἀπόκρεω, quæ jejunium Magnæ Quadrageſimæ præcedit, quo die poſtremùm carnes manducantur: dummodò tamen non incidat in Feriam quartam aut ſextam, quibus per totum annum ab iis abſtinent Græci. Sed ſi incidat in quartam, tum ἀπόκρεω fit Feriâ tertiâ: ſi in ſextam, Feriâ 5. Infrà: δεῖ γινώσκειν ὅτι ἐὰν φθάσῃ ἡ τοιαύτη ἡμέρα δ' ἢ ς'. οὐκ ἐσθίομεν κρεῶν ἢ τυροῦ, ἢ ὠῶν· ἀλλ' ἀποκρέυομεν ὅταν τύχῃ δ'. καὶ ἐν τῇ γ' καὶ ς'. ἐν τῇ ε'. Ubi obſervanda vocis ἀποκρέυειν inſolens notio, quæ cùm *à carnibus abſtinere* ſignificet, hic tamen non *carnes comedere*, ſed *diem* ἀπόκρεω *celebrare* ſignificat, quod in Dominica ἀπόκρεω, quæ jejunium quadrageſimale antecedit, carnes edantur. Nam generaliter loquendo ἀποκρέαι ἡμέραι, dicuntur eæ quibus à carnibus abſtinetur. Ut apud Joannem Antiochenum de Chariſticariis, n. 14. πρὸς δὲ καὶ αἱ τοῖς μοναχοῖς ἐπὶ τῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑορτῶν, καὶ μνημοσύνοις, καὶ ἀποκρέαις, καὶ πασχαλίαις τυπωθεῖσαι παρακλήσεις, &c. Vide Iſaaci Argyri computum, p. 375. 377. Edit. Petavianæ. Occurrit porrò hæc vox paſſim apud ſcriptores Græcos mediæ & infimæ ætatis. Vide quæ de hac commentantur Fileſacus de Quadrageſima, p. 447. Scorſus ad Homil. 15. Theophanis Ceramei, Allatius de Dominic. & Hebdom. Græcor. num. 10. 11. & alij. Habentur in Cod. MS. Colberteo Epiſtolæ aliquot, Chumni Paracœmomeni, qui in aliis Nicephorus & Nathanaël Chumnus appellatur, inter quas una inſcribitur τῷ Φιλοσόφῳ, continens, ut eſt ad marginem, ἔκφρασιν παιδιῶν κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀπόκρεω γινομένων, cujus initium ita concipitur: ἔθος δὴ καθεστήκει πᾶσι σχεδὸν τοῖς ἀνθρώποις καθ' ἡμέρας τοῦ ἔτους ταύτας σφᾶς αὐτοὺς εἰς ῥαστώνην ἀνεῖναι· ὅθεν οἱ μὲν περὶ δαῖτας ἔχουσι καὶ εἰλαπίνας, καὶ τὸν προοιμιαζόμενον, Ἅμβρωνος ἐζηλώκασι βίον καὶ Συβαριτικαὶ τούτους σπουδάζονται τράπεζαι· τοὺς δὲ ὀρχήστρα δήπουθεν ὅλους ἔχει, καὶ χαίρουσι κατακλῶντες ἑαυτοὺς, καὶ πάντῃ στρέφονται καὶ λυγίζοντες, καὶ ὅλῳ τῷ σώματι εὐασχημονοῦντες, καὶ κορδακίζοντες· καὶ ὅλοι τῶν ὀστέων τῶν κατασίκλων, τῶν κύβων δηλαδὴ τούτων καὶ τῶν πεσσῶν γίνονται, &c.

ἈΠΟΚΡΊΣΕΙΣ, *Reſponſa*, *negotia*. Paralipomena de S. Pachomio, num. 23. τάξας τοῦτον τὸν ἀδελφὸν εἰς διακονίαν τῶν τοιούτων ἀποκρίσεων τῆς μονῆς σου. Occurrit rurſum infrà. Joan. Moſchus in Limon. cap. 145. ἀποστέλλει τινα τῶν τὰς ἀποκρίσεις διακονούντων. Ita rurſum, c. 105. & 205. apud Cotelerium. Concil. Conſtantinopol. ſub Mena, Act. 1. Σαβίνου διακόνου τῆς ἁγίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Ἀναστάσεως, πληροῦντας τὰς ἀποκρίσεις Πέτρου τοῦ ἁγιωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων. Theodorus Lector lib. 5. Hiſt. Eccleſ. προχειρίζεται εἰς τὴν αὐτοῦ προεδρίαν Ἀνατόλιόν τινα τὸν τῆς Ἀλεξανδρέων ἐκκλησίας τὰς ἀποκρίσεις ἐν ΚΠόλει ποιούμενον. Theophanes; ὁ τὰς βασιλικὰς ἀποκρίσεις ποιῶν: *Apocriſiarius*. Novella Heraclij de Epiſcop. τοῖς μέν τοι διακονουμένοις ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ἀποκρίσεσι, καὶ τοῖς πρὸς πρεσβείαν ἐκκλησίας, ἢ πόλεως, ἢ προέδρου χειροτονίαν κατὰ ταύτην ἡμῶν ἀφιγμένοις τὴν θεοφύλακτον πόλιν. Zacharias Pap. lib. 3. dialog. cap. 32. ἐν τῷ χρόνῳ δὲ ἐν ᾧ ἐγὼ ἀπεστάλην πρὸς τὸν βασιλέα ἐπὶ τῷ ἐκπληρῶσαί με τὰς τῆς ἐκκλησίας ἀποκρίσεις. Utitur etiam Juſtinianus in Nov. 123. cap. 36. ut & Achmes Onirocrit. cap. 275. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Reſponſum*.

Ἀποκρίσεις, *Reſponſoria*, in officio Eccleſiaſtico. Vita S. Nili Jun. p. 149. πλὴν ὅτι καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἐκστάσει εἴποτέ τι ἐλάλησεν, ἐκ τῶν τῆς θείας λειτουργίας ἀποκρίσεων ἀπεφθέγγετο.

ἈΠΟΚΡΙΣΙΆΡΙΟΣ, *Apocriſiarius*, *Legatus*. Gloſſæ MSS. πρέσβυς, ὁ παρακλήτωρ, ἢ ὁ ἀποκρισιάριος. Gloſſæ Baſil. Ἄγγελος, ὁ σημαίνων, ὁ ἀποκρισιάριος. Iſidorus Peluſiotes, lib. 4. Epiſt. 144. διὰ τοῦ βασιλικοῦ ἀποκρισιαρίου μαθόντες. Ἀποκρισιάριος τοῦ κοινοβίου, apud Joan. Moſchum in Limon. c. 88. Conſtantin. de Adm. Imp. καὶ ἀποστέλλειν καθ' ἕκαστον χρόνον ἐντεῦθεν πρὸς αὐτοὺς ἀποκρισιάριον μετὰ ξενίων ἁρμοζόντων, καὶ πρὸς τὸ ἔθνος ἐπιτηδείων. Vide p. 76. apud Theophanem, an. 38. Juſtiniani: ἀποκρισιάριος τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας. Adde p. 122. 130. 317. 322. 328. 377. Ἀποκρισιάριος τῆς κατὰ Ῥώμην ἐκκλησίας, in Vita S. Maximi Confeſſ. num. 17. Leo in Tactic. c. 17. §. 7. πολὲ δὲ ἰδίους πρέσβεις ἤτοι ἀποκρισιαρίους ἀποστείλας. Lib. 1. Baſil. tit. 1. §. 9. ὑπεξῃρημένων μόνων τῶν καλουμένων ἀποκρισιαρίων, οἷς ἄδειαν παρέχομεν θέλουσιν εἰς τὰς πόλεις διὰ μόνας ἀναγκαίας ἀνακρίσεις εἰσιέναι. Juſtinian. Nov. 123. c. 36. ταῖς δὲ γυναιξὶν, ὃν ἂν αὐταὶ ἐπιλέγονται πρεσβύτερον, εἴτε διάκονον, ἀποκρισιάριον, εἰς τὸ ποιῆσαι αὐτῶν τὰς ἀποκρίσεις, &c. Adde Nov. 133. cap. 5. Occurrit paſſim. Vide,

Glossar. med. Latin. in *Apocrisiarius*, & in *Responsalis*, & in *Adresponsum*.

Ἀποκελσίαρος. Anonymus de Nuptiis Thesei, lib. 6. Ὁ καθεὶς ἀπέστειλε τὸ γυρ ἀποκρισάρης.

Ἀποκρισιαρίκιον, *Legatio*. Syropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 6. cap. 4. εἶπεν ὅτι ᾠκονόμησαν ἀποκελσιαρίκιον ἐλθεῖν εἰς τὴν σύνοδον. Occurrit rursum infrà. Achmes in introduct. in Astrologiam: εἰ δὲ ἐστιν ἐπίκοινος σελήνη, δηλοῖ ὅτι ἔρχονται μαντάτα καὶ ἀποκρισιαρίκια πολλὰ εἰς τὴν μέσην τῶν βασιλέων.

Ἀποκρυβῆς ὅρκος, *Iuramentum super rebus amotis*. IC. Gr.

ΑΠΟΛΕΓΕΙΝ, *Renuntiare*, vox Jurisconsultorum, in Basilicis.

ΑΠΟΛΕΙΟΣ, Afris, *Pulegium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 441.

ΑΠΟΛΗΓΟΥΣΑ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioscor. c. 661.

ΑΠΟΛΙΓΟΝ, *Parumper*, *Tantisper*, παρὰ μικρόν.

ΑΠΟΛΙΠΤΗΚΗ, *Apocha*, *Desusceptum*, *cautio acceptæ seu receptæ pecuniæ*, In Basilic. to. 3. p. 363. apud Harmenopul. & IC. Gr.

ΑΠΟΛΟΙΠΟΓΡΑΦΙΑ, *Acceptilatio*, in Gloss. Gr. Lat. vox Jurisconsultorum.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ, *Defensio*, in Basilicis.

ΑΠΟΛΟΥΣΙΑ. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: ἐτελειώθη ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ καὶ μέγας θεράπων Θεόδωρος ὁ Συκεώτης μηνὶ Ἀπριλλίῳ εἰς τὰς εἴκοσι δύο, ἡμέρᾳ κυριακῇ διαφανούσῃ εἰς τὰ ἀπολούσια, ἤτοι τῇ Καινῇ προσαγορευομένῃ. Quibus verbis innuitur ritus non pridem duntaxat, sed & etiamnum observatus apud Græcos circa νεοφωτίστους, seu recens baptizatos. Octavo enim post baptismum die albas vestes depondituri, (*desauber* nostri dicunt) ad Ecclesiam conveniunt, sistuntque se Pontifici aut Sacerdoti, qui exactis aliquot orationibus, λύει τὸ ζωνάριον τοῦ παιδίου καὶ τὸ σάβανον, καὶ ἑνώσας τὰς ἄκρας αὐτῶν, βρέχει μεθ' ὕδατος καθαροῦ αὐτάς, καὶ ῥαίνει τὸ παιδίον, λέγων, Εδικαιώθης, ἐφωτίσθης, καὶ τὰ λοιπά, καὶ λαβὼν σπόγγον καινὸν, μετὰ ὕδατος ἀποσπογγίζει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, σὺν τῇ κεφαλῇ καὶ τὸ στῆθος, καὶ τὰ λοιπὰ λέγων, Εβαπτίσθης, ἐφωτίσθης, ἐμυρώθης, ἡγιάσθης, ἀπελούσθης, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. Ita Euchologium, in Ordine ad hanc ablutionem, cujus titulus in aliquot Codicibus sic concipitur, Εὐχὴ εἰς τὸ ἀπολοῦσαι νεοφώτιστον, ut in Cod. Reg. 1027. vel εἰς τὸ ἀπολοῦσαι φωτισθέντα τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ, vel εἰς τὸ ἀπόλουτρον. Fit igitur hæc ablutio Sabbato in Albis, quo recens Baptizati candida deponunt vestimenta, & sacrum Chrisma ab iis abstergitur, quod in capite & pectore in baptismo acceperunt; nefas enim ducebatur olim ante septimum diem baptismatis & confirmationis unctiones sacras abstergi: de quo ritu agunt Ordo Romanus, Alcuinus, Amalarius, Hugo à S. Victore, & alij: sed & Symeon Thessalonicensis, lib. de sacris ordinat. qui hanc ceremoniam in Ecclesia fieri ait, ἐν ἰδιάζοντι τόπῳ, ὡς ἂν μὴ τῶν ἁγίων ἐκείνων τι, τοῦ ὕδατος φημὶ, τοῦ βαπτίσματος, ἢ τοῦ μύρου ἐκπεσὸν καταπατηθῇ. Igitur Sacerdos recens baptizato λύει τὸ σάβανον, καὶ τὴν ζώνην, ac *Sabanum* quidem, quo caput Chrismate Sacro donatum involvitur, quodque *Chrismale* & *Mitram* à Latinis appellari docemus in Gloss. med. Lat. ut à capite, zonam verò, ut à pectore Chrisma abstergat. Ac quidem quòd *Sabanum* seu *Chrismale* deponatur in eo ritu, inde in quibusdam Euchologiis titulus ita conceptus legitur, Εὐχὴ εἰς τὸ ἀποκουκουλῶσαι τὸ παιδίον, *ad deponendum Cucullum*, cujus formam habet Chrismale. Ex quibus haud omnino improbabilis videri debet Combefisij conjectura, qui σάββατον τοῦ ἀπολουσίμου Græcis appellatum ait, quòd hoc die Sacerdos recens baptizato & ζώνην, & σάβανον λύει, nisi, inquit ille, pro ἀπολυσίμου, legendum sit ἀπολουσίμου, propter ἀπόλουσιν νεοφωτίστου, de qua egimus. Prioris verò appellationis meminit Nicephorus Homologeta Patr. Constantinopolit. in Canonibus: οὐ δεῖ ἐργάζεσθαι τῆς ἑβδομάδα τοῦ διακαινισίμου, οὐδὲ ἐν τῷ σαββάτῳ τοῦ ἀπολυσίμου ψάλλειν τὸν Ἄμωμον, οὐδὲ τὰς πέμπτας φυλάττειν. Allatius lib. de Dominicis & hebdom. Græcor. num. 36. multus est in disquirendo quid sit hoc loco ἀπολύσιμος, & an nomen sit diei alicui inditum, an verò septimanæ, quod postremum quodammodo opinatur, tametsi re diligenter examinatâ, & expensâ, nihil certi sibi occurrere fateri cogitur, scribens *adhuc Apolysimus quænam* (hebdomas) *sit, doceri se cupere*. Sed neque esse *dies ante Ascensionem*, neque *Hebdomadam ante Pentecosten*, quod velle videtur, omnino ostendit Oratio S. Athanasij edita à Combefisio, to. 1. Auctarij Bibl. Patrum, p. 540. hoc titulo, Εἰς τὸ ἅγιον πάσχα, καὶ εἰς τοὺς νεοφωτίστους, τῷ σαββάτῳ τοῦ Ἀπολυσίμου, ubi Regius Codex, Εἰς τὴν Καινὴν κυριακὴν præfert: Seguerianus verò, qui Basilio Seleuciensi hanc adscribit, Εἰς νέαν κυριακὴν καὶ εἰς ἅγιον Ἀπόστολον Θωμᾶν. Notum enim Dominicam quæ Paschalem subsequitur, à Græcis appellari *Novam*, *& S. Thomæ*, *&* Ἀντίπασχα. Jam verò quòd hæc oratio dicta legatur sabbato τοῦ ἀπολυσίμου, & ἐν τῇ Καινῇ κυριακῇ, in iis Codicibus, proinde diebus diversis, ita censet Combefisius, ut quemadmodum baptismus sub vesperam Sabbati sancti exactus ad Dominicam Paschalem pertinuisse dicitur, ita albarum depositio, & sacra hæc ablutio Dominicam novam spectaverit, quod sanè videntur indicare verba auctoris vitæ S. Theodori, ἡμέρᾳ κυριακῇ διαφανούσῃ εἰς τὰ ἀπολούσια, atque ut hanc observationem concludam, Ἀπολούσια, & Ἀπολύσιμον κυριακὴν, duplici appellatione, appellatam Dominicam quæ Paschalem subsequitur, prorsus existimem: ac priori quidem, propter sabbato præcedenti Lautos recens Baptizatos, ita ut id nominis Dominicæ sequenti inditum etiam fuerit, ut apud nos *Dominica in Albis*, seu in *Albis depositis* dicitur, propter sabbatum quo Alba vestimenta deponuntur: altera, quòd *Paschalis solennitas solennitate* Dominicæ subsequentis *concludatur*, ut ait S. Augustinus serm. 157. id enim sonat Ἀπόλυσις, & Ἀπολύσιμος ἡμέρα, quam nos *Octavam* appellamus. Id præsertim docemur ex Basilio Seleuciæ Episcopo lib. 2. de Vita S. Theclæ, cap. 18. ἦν ἡ τῆς μάρτυρος αὐτῆς ἑορτὴ, καὶ ἡ τελευταία τῆς ἑορτῆς ἡμέρα, ἣν δὴ καὶ ἀπόλυσιν καλεῖν ἡμῖν ἔθος, ὡς ἂν καὶ πέρας ἐχούσης λοιπὸν τῆς ἑορτῆς. Sabbatum igitur τοῦ ἀπολυσίμου illud est, quod antecedit κυριακὴν ἀπολύσιμον ita κατ' ἐξοχὴν appellatam, propter Festi Paschalis excellentiam.

ΑΠΟΛΥΕΙΝ. Vide in Λύειν.

ΑΠΟΛΥΣΙΜΟΣ. Vide in Ἀπολούσια.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ, *Finis cujusque Officij Ecclesiastici*. Interdum ipsa Oratio à Sacerdote recitata in fine Officij, quâ dictâ plebs dimittitur, nisi aliud connectatur: tum enim ἀπόλυσις, finis est prioris Officij. Alia ἀπόλυσις τελεία dicitur, Latinis verò *Missa*, seu *Dimissio*. Typicum S. Sabæ, cap. 19. καὶ τὸ καλάκλαστον, καὶ ἡ τελεία ἀπόλυσις. Ita cap. 31. & alibi, Euchologium, p. 392. 843. & Marcus Hieromonachus de Dubiis Typic. cap. 41. extr. Quæ autem illa sit, docet Pachymeres in Dionysij Hie-

rarch. cap.7. μετὰ ταῦτα ἐπιχέει τὸ ἅγιον ἔλαιον, καὶ τὴν ἀπόλυσιν, ἥτις λέγεται ὑπὲρ πάντων εὐχὴ, ποιησάμενος, ἀποτίθησι τὸ σῶμα ἐν οἴκῳ τιμίῳ, &c. Et Demetrius Chomatenus in Resp. Κατὰ πᾶσαν τῇ ἱερουργίᾳ τοῦ Ἀρχιερέως ἱερουργίαν, ἡ Καθολικὴ εὐχὴ τοῦ ἐκκλησιάζοντος λαοῦ ἀπολύσεως, τουτέστι τὸ, Εὐλογία Κυρίου ἐφ' ὑμᾶς, &c. S. Athanasius in Epist. ad Solitarios, p. 847. ἤδη μὲν οὖν ἦσαν οἱ πλεῖστοι τοῦ λαοῦ γινομένης ἀπολύσεως ἐξελθόντες, è Templo scilicet. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constant. n.37. ἐστι ἐπίπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, &c. Vita S. Eupraxiae Virg. num.18. καὶ μετὰ τοῦτο εὐθέως ἔστησαν εἰς τὴν λειτουργίαν· καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, εὐθέως ἡ Εὐπραξία ηὐτρέπιζεν ὑπηρεσίαν, &c. Nicephorus Homologeta in Canon. ὅτι δεῖ νηστεύειν τοὺς μοναχοὺς τῇ τετράδι καὶ τῇ παρασκευῇ, καὶ μετὰ τὴν τῶν προηγιασμένων ἀπόλυσιν, ἐσθίειν τυρὸν ὅπου ἂν εὑρεθῶσιν. Describuntur in Euchologio, pag. 922. αἱ ἀπολύσεις τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, λεγόμεναι εἰς ἑσπερινὸν, εἰς τὸν ὄρθρον, καὶ εἰς τὴν λειτουργίαν, κατὰ τάξιν. Nomocanon Cotelerianus, num. 135. ἱερεὺς ἀπόζωνος ἢ ἐξαπόλυτος, ἀπόλυσιν ἢ εὐλογίαν μὴ ποιήσει. Vide praeterea libros Ecclesiasticos Graecorum, Codinum de Offic. cap. 6. num. 2. 28. Goarum ad Euchology. pag. 121. & Allatium de Dominic. & Hebdomad. Graecor. n.7.

Ἀπόλυσις, *Quavis dimissio*; etiam extra res sacras. Ἀπόλυσις τοῦ πρώτου βαΐου, apud Cedrenum, pag.446. In Basilicis lib.8. tit.1. cap.36. Ἀπόλυσις *Commeatus* exponitur.

Ἀπόλυσις, *Octava Festi*. Vide in Ἀπολέσια.

Ἀπολύειν, *Dimittere ex Ecclesia*. Typicum S. Sabae, cap.2. extr. Παρελάβομεν ἐν Παλαιστίνῃ, ὥστε καὶ τὸν ὄρθρον τῆς ἑβδομάδος ὅλης ἀπολύειν ἐπὶ τῆς σκοτίας οὔσης.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΑΙ, *Dimissoriae Epistolae*. συστατικὰ ἀπολυτικὰ, in Nomocanone Coteleriano, n.295. Balsamon ad Can.11. Concil. VI. αἱ μὲν τὸ - Ἀπολυτικαὶ γραφαὶ, αἱ καὶ Εἰρηνικαὶ λεγόμεναι, ἕτεραί εἰσι. λέγονται δὲ Ἀπολυτικαὶ μὲν, ὡς παριστῶσαι κατὰ γνώμην καὶ ἀπόλυσιν ἀρχιερατικὴν τὸν Κληρικὸν ἢ τὸν Ἐπίσκοπον μεταπεσεῖν. Εἰρηνικαὶ δὲ ὅτι τοιαύτης προσκομιζομένης γραφῆς παρὰ τοῦ χειροτονηθέντος εἰρήνη ἔσται μέσον τῶν Ἀρχιερέων. Vide eundem ad Can.17. Codex Canonum Ecclesiae Africanae, cap.23. εἰ μὴ ἀπ' αὐτοῦ πρωτεύοντος καθεξαίρετον λάβῃ τὴν, ἥτις λέγεται ἀπολυτικὴ, τετυπωμένην, ἤτοι παράθεσιν. Adde Can. 106. & Synodum Trullanam, Can. 17. Novella 4. Heraclij, ἢ καὶ τῆς λεγομένης ἀπολυτικῆς μὴ τυχόντας, &c. Vide Turcograeciam Crusij, lib. 4. Epist. 15. & Gloss. med. Lat. in *Dimissoria*.

ἈΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ, nempe στιχηρὸν, Oratio quae ἐν ἀπολύσει, seu fine Officij cujusvis Ecclesiastici, ante tamen formulam Ἀπολύσεως, à Sacerdote recitatur: quae quia secundum dies diversa est, interdum ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας ἢ τοῦ ἁγίου τῆς μονῆς dicitur in Euchologio, pag.6. 32. 321. 324. Liturgia Chrysostomi sub finem: τότε λέγει τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Χρυσοστόμου, quod ibi describitur. Triodium in Dominica Tyrophagi: τὸ Νῦν ἀπολύεις, τὸ τρισάγιον, Ἀπολυτίκιον, Θεοτόκε παρθένε, ἐκ τρίτου. Formulas porrò ἀπολυτικίων habes in eodem Euchologio, pag.7. 481. 503. 607. &c. & in Horologio: ubi describuntur ἀπολυτίκια ἀναστάσιμα τῶν ὀκτωήχων, σὺν τοῖς Θεοτοκίοις, καὶ τοῖς ὑπακοαῖς αὐτῶν, ita ut incipiat ἀπολυτίκιον, succedat Θεοτόκιον, ac deinde ὑπακοή.

ΑΠΟΜΑΚΡΑΙΝΕΙΝ, *Procrastinare, protelare*, differre, ἀναβάλλεσθαι, μηκύνειν, προσύρειν, &c. Ἀπομάκραιμα, *productio, comperendinatio*, παρέκτασις, ἀναβολή. Ἀπομακρὰ, *protinus, procul, longè, eminus*, τηλόθι, μακρὰν, μακρόθεν, πόῤῥω, τηλόθεν. Glossae Graecobarb. μακρόθεν, ἀπομακρὰ, ἐξωμακρά. Ἀπομακρύνειν, *longè abesse*. Eaedem Glossae: ἀφεστάναι, νὰ ξυμακρίζει, νὰ ἀπομακρύνει. Ἀπομακρίζειν, eâdem notione in iisdem Glossis.

ἈΠΟΜΕΡΙΜΝΑΝ, *Mori*, θνήσκειν. Eustathius in κ. Iliad. ἐνταῦθα δὲ μόνον τοῦτο ῥητέον ὅτι ἐκ τοῦ μερμηρίσαι, ἀπομερμηρίσαι, παρὰ τοῖς παλαιοῖς, τὸ ἀποθανεῖν, ὡς τοῦ καμωμένου μηδὲν μεριμνῶντος εἰ δέ τις τόλμην ἔσχε θεῖναι τὸ ἀπομερμηρίζειν, καὶ ἐπὶ τοῦ θανεῖν ἀσφαλῶς ἂν ἐτόλμησεν, ἐπεὶ καὶ ἡ κοινὴ γλῶσσα ἐντεῦθεν ἴσως λαβοῦσα, λέγει ἀπομεριμνᾷν τὸ θνήσκειν.

ΑΠΟΜΕΤΑ, *Intus, intrinsecus, introrsus*, εἰς τὸ, ἔσω, ἔσωθεν.

ἈΠΟΜΙΝΙΣΚΕΙΝ, *Ferre, Tolerare*. Glossae Graecobarb. Ἀγγαρεύει, Ὑπομένει, Ἀπομηνίσκει.

ΑΠΟΜΜΑΤΟΣ, *Caecus, Abocellus*, seu *ab ocellis*, quomodo habetur semel ac iterum apud Anonymum, lib.2. de Miracul. S. Victoris. Gregorius II. Pap. in Epist. ad Germanum Patr. Constantinopol. in Synodo 7. Act.4. de Christo: καὶ ἀπομμάτους ὀμματώσεν, divisis vocibus ἀπὸ ὀμμάτων, dixit Moschus in Limon. cap. 96. ex Edit. Coteleriana: τὸ δὲ ὄνομα Ἰουλιανὸς, ἀπὸ ὀμμάτων. Rursum cap. 169. ἦν τις γέρων ἀπὸ ὀμμάτων εἰς Σκήτην. apud Nicetam in Alexio, lib. 2. num. 5. ἐξόμματος, eâdem notione. Vide Gloss. med. Lat. in *Abocellus*.

ΑΠΟΜΟΥΤΤΟΜΕΝΟΣ, *Risus expers*. Glossae Graecobarb. Ἀγελάστως, χωρὶς γέλασμα, ἢ γελοῖον, ἀπομουττωμένα. Vide Μούττη in Μύτη.

ΑΠΟΜΠΡΟΣ, *In adversum*, κατὰ τὸ ἔμπροσθεν. Stephanus Sachleces, in Narrat. MSS.

Καὶ μίσησεν ὁ Θεὸς, καὶ εὐγῆκαν ἀπομπρός του.

Vide Ομπρός.

ΑΠΟΜΥΡΟΝ. Vide in Ἔλαιον.

ΑΠΟΜΥΡΩΜΑ ἅγιον, *Aquae in Calicem sacrum immissae Epotatio*, apud Goarum ad Euchologium, p.902. & Allatium de Opinationibus Graecorum, p.125.

ΑΠΟΝΗΣΤΙΖΕΣΤΑΙ, *Iejunium solvere*, vel *non observare*. Dionysius Patr. Alexandrinus in Epist. ad Basilidem: ἀπέστειλάς μοι - πυνθανόμενος καθ' ἣν ὥραν ἀπονηστίζεσθαι δεῖ τὴν τοῦ Πάσχα ἡμέραν, &c. Tabula Paschalis apud Gruter. 140. ἀπονηστήζεσθαι δὲ δεῖ, οὗ ἂν ἐμπέσῃ κυριακή. Typicum S. Sabae: ἐν νηστίμοις ἡμέραις κατὰ τὴν ἐννάτην ὥραν, τὰς συνήθεις προσευχὰς καὶ ὑμνῳδίας ἀποδιδόντας ἡμᾶς, ἀπονηστίζεσθαι ἄρτῳ μόνῳ, καὶ ἰσχάσι, καὶ φοίνιξι, καὶ λαχάνοις, καὶ ἀντὶ ποτοῦ ὕδατι κεχρημένους εἰς παραμυθίαν τοῦ σώματος, &c.

ἈΠΟΝΟΣ, *Implacabilis, implacatus, severus*, σκληρὸς, ἀνίλεως, αὐθέκαστος, &c.

ἈΠΟΞΗΛΟΣ, *Siccus*. Glossae Graecobarb. Ἀναλέος. Καλάξηρος, Ξερὸς, Ξεραμμένος, Ἀπόξηλος.

ΑΠΟΞΩ, *Forinsecus, foris, extrinsecus, extra*, θύραζε, ἔξωθεν, θύραθεν.

ΑΠΟΠΑΝΩ, *Supra, desuper*, ὑπὲρ, ἄνωθεν, ὕπερθεν.

ΑΠΟΠΑΠΑΣ. Vide in Παπᾶς.

ΑΜΟΠΑΤΕΥΜΑ, *Lutum, Coenum*. Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg. 945. ἔπαρον γυναικὸς ἀποπάτευμαν τῆς γῆς ἀπὸ τζαγγίου αὐτῆς, ἢ ἀπὸ καλιγίου τὸ πετζὶν τὸ πάτην, ἢ πλέρνα αὐτῆς, &c.

ἈΠΟΠΙΜΑ, *Reliqua pars vini, vel aquae, quae remanet in vase*, quando totum bibendo non exhauritur. Romanus Niceph. in Grammat. MS.

ΑΠΟΠΛΕΥΜΟΝΟΣ, Prophetis, *Scammonia*, apud Interpol. Dioscorid. c.752.

ΑΠΟΠΟΥ, *Unde*, πόθεν.

ΑΠΟΡΙΖΟΙΚΟΥ. Vide in Ριζικόν.

ΑΠΟΡΟΜΒΙΖΕΙΝ. Hieracosophium, p.121. ἐμφρασσόμενος τῆς ἕδρας ὑπογλυνθέντος λίθου, οὐ δύναται τι λαβεῖν, ἀλλὰ μετὰ βίας ἀπορομβίζει στριγγίζων.

ΑΠΟΡΟΦΗ

ΑΠΟΡΟΦΗ'. Myrepsus sect. 10. cap. 4. & 179. ex MS. ἔμπλαστρον εἰς ἀποσήματα καὶ εἰς ἀπορροφάς. Codex Fuchsij habuit ἀπορυφὰς, ut & cap. 179. sed legendum putat ὑποφορὰς.

ΑΠΟΡΠΑΤΙΣΤΟΣ, *Invius, inaccessus*, ἄβατος, ἀδιέξοδος. Vide Περπατεῖν.

ΑΠΟΡΡΙΦΕΝΤΕΣ, *Expositi infantes*, apud Harmenopul. lib. 1. tit. 18. §. 26.

ΑΠΟΣΚΑΛΟΥΝ. Vide in Σκάλα.

ΑΠΟΣΚΕΛΩΤΟΣ. Orneosophium, p. 245. οἱ ἐλάφοι αὐτῶν ἀποσκελωτοί. Rursum: οἱ ἐλάφοι αὐτῶν στενοί, πλὴν ἀποσκελωτοί.

ΑΠΟΣΚΕΠΑΣΤΑ, Ξεσκέπαστα, *Latenter, clam.*

ΑΠΟΣΠΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ δράκοντος, in Glossis Chymicis MSS. ἐπὶ ὑδραργύρου ἡ ἀπόκινα.

ΑΠΟΣΠΕΡΝΑ, *Post Vesperas.*

ΑΠΟΣΠΟΓΓΙΖΕΙΝ. Vide in Σπόγγος.

ΑΠΟΣΤΕΛΛΑΡΗΣ, *Tabellarius*, ἀγγελιαφόρος.

ΑΠΟΣΤΗΘΙΖΕΙΝ. Vide Στῆθος.

ΑΠΟΣΤΙΧΟΣ. Vide in Στίχος.

ΑΠΟΣΤΟΛΕΙΟΝ, Ἀποστόλιον, *Ædes sacra S. Apostolo dicata.* Nestorius Patr. Constantinopol. in suggest. ad Impp. in Concilio Ephesino act. 1. καὶ τὰς μεγάλας ἐκκλησίας, καὶ τὰ ἅγια μαρτύρια, καὶ τὸ ἅγιον ἀποστόλιον ἡμῖν ἀποκλείσαντες, &c. Relatio Orientalium ad Imp. Theodosium in eod. Concilio, in Actis adversus Cyrillum: προσεύξασθαι μόνον εἰς τὸ ἅγιον βουληθέντας ἀποστόλιον. Concilium Constantinopol. sub Mena, act. 2. ἔντε τῷ εὐκτηρίῳ οἴκῳ τοῦ ἐνδόξου Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ τοῦ ἐν τῷ Παλατίῳ, καὶ τοῦ Ὁρμίσδου ἐν τῷ ἁγίῳ Ἀποστολείῳ. Sozomenus lib. 8. cap. 17. καὶ μεγάλη ἐκκλησία, ἣν αὐτὸς Ῥουφῖνος ἐπὶ τιμῇ Πέτρου καὶ Παύλου τῶν Ἀποστόλων ἐδείματο, καὶ Ἀποστολεῖον ἐξ αὐτῶν ὠνόμασε. Ἀποστολεῖον τοῦ ἁγίου Θωμᾶ, apud Cyrillum Scythopolitanum in Vita MS. S. Sabæ, c. 61. Chronicon Alexandrin. an. 4. Marciani: ἐκτίσθη ὑπ' αὐτοῦ οἶκος τοῦ ἁγίου Θωμᾶ, πλησίον τῶν Βοραιδίου, λεγόμενον τὸ Ἀποστολεῖον. Vide Constantinopol. Christianam, lib. 4. p. 112. & alibi.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ', *Missio*: Tributum à Judæis exactum, quasi ultrò mitteretur. Suidas: Ἀποστολάς, Ἀποπέμψεις, Δῶρα. Julianus Imp. in Epist. 25. ad Judæos: ἐπὶ πλεῖον δὲ ὑμᾶς εὐωχεῖσθαι βουλόμενος, τὸν ἀδελφὸν Ἴουλον τὸν αἰδεσιμώτατον Πατριάρχην παρῄνεσα, καὶ τὴν λεγομένην παρ' ὑμῖν Ἀποστολὴν κωλυθῆναι, καὶ μηκέτι δύνασθαι τὰ πλήθη ὑμῶν τινὰ ἀδικεῖν τοιαύταις φόρων εἰσπράξεσι.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑ' στιχηρὰ vel τροπάρια, *In honorem Apostolorum concini solita in Ecclesia.* Triodium Feria 5. τῆς Τυρινῆς. Εἰς τὸν ὄρθρον, εἰς τὴν πρώτην στιχολογίαν καθίσματα τοῦ τριῳδίου ἀποστολικά. Feria 5. hebd. 2. jejun. μετὰ τὴν στιχολογίαν καθίσματα Ἀποστολικὰ τοῦ ὀκτωήχου, μετὰ καὶ Θεοτοκίου. Adde Paracleticam, pag. 18. 41. v. 42. 64. v. 80. v. &c.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΙΟΝ, *Habitus Apostolicus*, id est, *Pontificalis vel Episcopalis.* Achmes Onirocrit. c. 158. Εἰ δὲ ἴδῃ τις ὅτι ἐφόρει ἀποστολίκιον, τοῦτο εἰς πίστιν αὐτοῦ κρίνεται. Mox: ἐὰν τις ἴδῃ ὅτι φορεῖ παρὰ τὸ δέον ἀποστολίκιον ἐρυθρὸν, ἢ περισκέλισμα, ἢ ἔνδυμα στρωμνῆς, εὑρήσει χαρὰν τοῦ κόσμου. Occurrit præterea cap. 249. Ἀποστολικὸν χάσδιον. Vide Gloss. med. Lat. in *Apostolicus.*

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ', Hæretici, qui & Ἀποτακτικοί, de quibus præ cæteris agit Joannes Damascenus lib. de hæresib. cap. 61.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ, *Libelli dimissorij*, qui à judice mittuntur à quo appellatum est, appellatione receptâ, ad eum quem reus actorve condemnatus appellavit, quibus totius rei cognitionem in eum transfert. Basilica: Ἀπόστολοι καλοῦνται, δι' ὧν ἡ παρὰ τοῦ δικαστοῦ τῆς μίνυσις πρὸς τὸν μέλλοντα κρίνειν τὴν ἔκκλητον. Vide Gloss. med. Lat. in *Apostoli.*

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, *Liber Ecclesiasticus Græcorum continens Lectiones ex Epistolis Pauli Apostoli*: Ἀποστολικὸν βιβλίον, in Euchologio, de ordinatione Lectoris, pag. 233. Ubi Cod. al. καὶ ἐπιδίδωσι αὐτῷ τὸν Ἀπόστολον. Nicephorus Patr. Constantinopol. Antirrhetico 3. cap. 9. τὴν ἱερὰν τῶν ἀποστόλων βίβλον ἀπολύτως Ἀπόστολον ὀνομάζομεν, καὶ τὴν τοῦ Προφήτου Προφήτην ὡσαύτως καλοῦμεν. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ: ἅμα δὲ καὶ κατεπείγων αὐτὸν, τότε ψαλτήριον διδάξαι με, καὶ τὸν Ἀπόστολον. Nomocanon Cotelerianus, n. 440. ἀναγνώστης χωρὶς σφραγῖδος οὐκ ἔξεστιν τὸν λέγειν τὸν Ἀπόστολον. Adde n. 120. & Codinum, cap. 6. num. 14. cap. 14. n. 15.

Ἀποστολοευάγγελον, *Liber Lectiones Apostoli, simul & Evangelia, quæ in sacris Liturgiis leguntur, singulis diebus aut festis, continens.* Anthologium, pag. 273. εἰς τὴν λειτουργίαν ζήτει ἀποστολοευάγγελον καὶ κοινωνικὸν εἰς τὰς κϛ'. τοῦ Ὀκτωβρίου. Habentur in Euchologio, pag. 904. ἀποστολοευάγγελα τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ, ἤγουν εἰς τὰς ἑορτὰς τῶν ιβ'. μηνῶν, ἤτοι τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν, καὶ τῶν ἑορταζομένων ἁγίων· ἔτι δὲ καὶ ἀποστολοευάγγελα εἰς μάρτυρας γυναῖκας, ὁσίας γυναῖκας, καὶ εἰς ὁσιομάρτυρας γυναῖκας, ὁπόταν τις βούληται ἑορτάσαι. Adde pag. 479. 512. Πρωταποστολάριος, *S. Pauli Apostoli Epistolarum Lector in Ecclesia.* Codinus de Offic. Palat. cap. 6. num. 14. τοὺς μὲν οὖν Ψαλμοὺς τῶν ὡρῶν ἀναγινώσκει ὁ Ἀρχιδιάκονος, τὴν Προφητείαν καὶ τὸν Ἀπόστολον ὁ πρωταποστολάριος, τὸ δὲ εὐαγγελίων τὸ μὲν πρῶτον ὁ πρωτοπαπᾶς, τὰ δὲ λοιπὰ ἱερεῖς ἕτεροι. Pachymeres lib. 1. cap. 14. ἐκλέγεται μὲν εἰς Πατριάρχην τὸν ἐκ Κύπρου Γεώργιον, ἄνδρα λόγοις ἐντραφέντα, καὶ σφραγῖδα τοῦ Πατριάρχου Ἰωσὴφ φέροντα, τὸ τοῦ Πρωταποστολαρίου εἰς ἀνακτόρων ἐπιφερόμενος σέμνωμα, κἂν τούτῳ δὲ δόξας Ἰωσηφίτας μὲν ἐκ τοῦ σφραγῖδος ὑποποιούμενος. Meminit præterea ejusdem Georgij Πρωταποστολαρίου, lib. 5. cap. 12. ut & cujusdam Πρωταποστολαρίου, Crusius lib. 4. Turcogræc. Epist. 20. initio. Vide Διδάσκαλος.

ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΥΕΙΝ, *Militiâ exuere.* Ἀποστρατευθέντες, *Veterani*, emeriti, apud Modestinum in l. 9. §. 8. D. de excusat. Harmenopul. &c.

ΑΠΟΣΤΡΟΦΑ, Cedrenus, pag. 452. λαίλαψ ἐκ Θεοῦ ἐνσκήψας, τὰ μὲν ἐν Προικοννήσῳ, τὰ δὲ ἐν τοῖς ἀποστρόφοις, καὶ τὰς λοιπὰς ἀκτὰς κατεπόντισε. *Flexuosos & retortos sinus* interpretatur Goarus.

ΑΠΟΣΤΡΟΦΗ', *Suffragium*, in Glossis Basilic.

ΑΠΟΣΤΡΟΦΟΣ, unus è 19. tonis Græcanicæ Musicæ, de quibus in v. φωνή. Hagiopolites MS. ὁ ἀπόστροφος ἔχει φωνὴν μίαν· καὶ οἱ δύο ἀπόστροφοι μίαν. Mox: κυρίως τόνοι εἰσὶ τέσσαρες, Ὀλίγον, ὀξεῖα, πελαστὴ, καὶ ἀπόστροφος, &c. Ubi plura. Vide in Ἀνατρίχισμα, ὀξεῖα, & Πελαστή.

ΑΠΟΣΥΦΟΥΝΙΑΖΕΙΝ, *Exprimere, Repræsentare*, ἐκτυποῦν, ἀπεικάζειν.

ΑΠΟΣΧΗΜΑΤΙΖΕΙΝ. Vide in Σχῆμα.

ΑΠΟΣΧΙΣΤΑΙ', *Schismatici*; obtrectatores Synodi Calchedonensis. Ita in Concilio Ephesino vocantur Joannis Antiocheni Sectatores. Peculiari verò nomine dicti quidam hæretici, qui & δοξάειοι appellabantur, de quibus Joannes Damascenus lib. de Hæresib. cap. 103. ubi consulendus vir singularis eruditionis Joannes Baptista Cotelerius. Anonymus de Hæresi Jacobitarum, p. 266. οἱ δὲ ἀποσχισταί, οἱ καὶ Μονοθελῆται κληθέντες, scripsit Ephræmius Antiochenus Epistolam ad Monachos ἀποσχιστάς, id est, *Severianos.* Vide præterea Cyrillum

rillum Scythopolitanum in S. Euthymio, n. 113. 123. Libellum Mariani Archimandritæ in Synodo Constantinopol. sub Mena, pag. 21. Theodor. Lector. Ecl. 1. &c.

ΑΠΟΣΩΣΤΗΣ. Vide in Διασώςης.

ἈΠΟΤΑΓΗ, & Ὑποταγὴ, voces Monachorum propriæ, quarum prior τὴν τῆς ὕλης ἀναχώρησιν, *secessionem à rebus materialibus*, altera τὴν εὐπείθειαν, *propensionem ad obediendum*, ut scribit Isidorus Pelusiota lib. 1. Epist. 1. Vide quæ de iis observat Habertus in Archieratico, pag. 589. Paralipomena de S. Pachomio, n. 2. ὅςις ἐν ταῖς ἀρχαῖς μετὰ τῆς ἀποταγῆς αὐτοῦ πάνυ ἐπιμελεῖτο τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ἐν νηςείαις καὶ πυκναῖς προσευχαῖς καὶ ταπεινοφροσύνῃ πολλῇ τὸν πάντα χρόνον διάγων. Est etiam ἀπόταγὴ, quævis abdicatio dignitatis. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. καὶ παρῆσαν τῶν ἐπισκόπων οἱ νομιζόμενοι λογάδες, λίβελλον ἀποταγῆς, ἤτοι παραίτησιν διὰ τῶν ἐνεςῶσαν διὰ τοῦ καιροῦ κακίαν ἀξιοῦντες λαβεῖν παρ' αὐτοῦ.

Ἀποτάττεσθαι, *Renuntiare*, in Gloss. Gr. Lat. vox I C. Gr. Item *Renuntiare sæculo*, & *vitam Monachicam amplecti*. Ammon Episcopus de Vita & conversatione SS. Pachomij & Theodori, num. 15. καὶ ταύτην ἕκαςος ἡμῶν ἑλόμενος τὴν ζωὴν, τῇ πενίᾳ τῶν γονέων ἀποταξάμενος ἐνταῦθα παραγέγονεν, &c. Occurrit non semel apud Moschum in Limon. Edit. Cotelerianæ, cap. 21. 32. 69. 110. 153. 171. Suidam in Αμοῦς, &c. Vide Hœschelium ad Athanasium in Vita S. Antonij, pag. 129. & Suicerum in hac voce.

Ἀποτακτικὸς, *qui sæculo nuntium dicit*. Regula Gr. S. Pachomij, num. 16. ἐάν τις προσέλθη τῇ μονῇ, ἐλθὼν γενέσθαι ἀποτακτικὸς, παραδώσουσιν αὐτῷ τὴν εὐχὴν τοῦ εὐαγγελίου, καὶ ψαλμοὺς διδάξουσιν. - μετὰ ταῦτα ἐκδύσουσιν αὐτὸν τὰ κοσμικὰ ἱμάτια, καὶ ἐνδύσουσιν αὐτὸν τὸ σχῆμα τὸ ἀποτακτικόν.

ΑΠΟΤΑΚΤΙ'ΤΑΙ, Hæretici, de quibus S. Basilius in Epist. 1. ad Amphiloch. Can. 1. 47.

ἐν ΑΠΟΤΕΛΕ'ΣΜΑΤΙ ἀγωγὴ, *In factum actio*, apud Harmenopul.

ΑΠΟΤΖΙ'ΠΠΟΤΟΣ, Αποτζιππομένος, *Temerarius*, *Insubitus*, ἴτης, ἰτητικὸς, ἄβουλος, προπετής. Glossæ Græcobarb. Ἄβης, Αναίσχυντος, ἀποτζίπποτος, Μωρὸς. Occurrit illic pluries. Alexius Rharturus doctr. 6. σὲ ποιεῖ ποδαγρὸν, εἰς χεῖρας νεκρωμένον, τυφλὸν, κωφὸν, βοβὸν καὶ ἡμίξηρον, λάλον, ἀποτζίπποτον.

Ἀποτζιπποχιὰ, *Impudentia*, *Vecordia*. Eædem Glossæ: Αναιδείας φάρος, ἢ ἀκρωτήειν τῆς ἀποτζιπποχίας. Mox: Ἀναισχυντίαν, Ἀποτζιπποχίαν.

ΑΠΟΤΖΙΦΝΙ'ΖΕΙΝ, *Recusare*, ἀνανεύειν, &c.

ΑΠΟΥ', pro ἀπὸ. Glossæ Græcobarb. Αλλήος, Ελλειπὴς βοσκημάτων, Λειψὸς ἀπὸ βοσκήματα.

ἈΠΟΥΚΑ'ΤΩ, *Extra*, *Foris*. Eædem Glossæ: Ἄγραυλος, Ὕπαιθρος, ὅπου μένεσκει ἀπoυκάτου εἰς τὸν ἀέρα, ἢ νοτίαν, ἢ ἐξαςρίαν.

ΑΠΟΥΠΑ'ΝΩ. Eædem Glossæ: Ἄνω, Απανὼ, εἰς τὸ ὕψος, Ὑψηλὰ, Απουπάνω.

ΑΠΟΥΚΑ'ΜΙΣΟΝ. Vide in Κάμισον.

ΑΠΟΥΚΟΡΦΗ'. Vide in Κορφὴ.

ἈΠΟΤΖΥ'ΛΟΝ. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij, cap. 116. pag. 107. τοὺς πόδας ἔχει ἐπιμελάνους, καὶ ψυχροὺς ἀπὸ τῶν ὀνύχων μέχρι τῶν γονάτων, καὶ ἀποτζύλα διεσπαρμένα καὶ δυσώδη.

ΑΠΟΤΙ'ΜΗΣΙΣ, Απογραφὴ χωρίων, *Census*, Αποτιμητὴς, *Censor*, &c. In Gloss. Gr. Lat.

ΑΠΟΤΥΡΩ'ΣΕΩΣ ἑβδομάς. Vide Τυροφάγος.

ΑΠΟΦΑ'ΓΑ, *Post prandium*, μετὰ τὸ ἄριςον.

ΑΠΟΦΑ'ΓΙΑ, *Tragemata*, τραγήματα, Portio. Alibi: ἀποφάγια, κόκαλα, ὅπου ῥίχνουν ἀπὸ τὸ τραπέζι, ἢ ἄλλο παρόμοιον, *Analecta*.

ΑΠΟΦΑ'ΝΕΙΑ, Festum apparitionis Christi, Επιφάνεια, Θεοφάνεια.

ΑΠΟ'ΦΑΣΙΣ, *Sententia*, *res judicata*. Ἀπόφασις τελεία, *sententia definitiva*. Ἀπόφασις βασιλικὴ, *Decretum*, in Gloss. Glossæ Gr. Lat. Απόφασις, *sententia*, *Pronuntiatio*, *Promulgatio*, *Interlocutio*. Occurrit passim in Basilicis. Vide prætereà Suicerum in hac voce.

Αποφασίζειν, *Sententiam dicere*, *statuere*, *decernere*, *constituere*, διαγινώσκειν, ψηφίζειν, ὁρίζειν. Fabulæ Æsopi Barbarogr. ἀετὸς καὶ ἀλεποῦ κάμνονται φιλίαν ἀνάμεσόν τους ἀποφάσισαν, νὰ κάμουσι τοῦ κατοικιαῖς τους σιμὰ, &c.

Αποφήνασθαι, *Sententiam dicere*, & Αποφαθὲν, *Iudicatum*, in Basil.

ΑΠΟ'ΦΕΛΑ, *Frusta quæ ex mensa supersunt*. Hieron. German.

ἈΠΟΦΡΟΥΚΑΛΙ'ΔΙΑ, *Sordes verrendo collectæ*. Glossæ Græcobarb. Απεργοὶ γωνίαι, Ευτελεῖς γωνίαι, εἰς ἃς τὰ σαρώματα σωρεύγον, ἢ ἀποφρυκαλίδια.

ΑΠΟΧΕΡΙΑ', Απλοχεριὰ, *Presente che si fa in tavola mangiando*, apud Hieron. Germanum.

ΑΠΟΧΗ', *Acceptilatio*, In Basil. to. 1. pag. 729. 730. &c. Glossæ Lat. Gr. *Acceptilatio*, & *Acceptatio*, Ἄποχον γραμμάτιον.

ΑΠΟ'ΧΡΕΑ, *Supellectilia*. Interpres Græcus Concilij Lateranensis IV. in tit. Can. 19. ἵνα ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τὰ ἀπόχρεα μὴ τεθῶσι. *Ne Ecclesiæ mundanis supellectilibus exponantur*. In ipso textu: καταλιμπάνεσθαι οὐ θέλομεν ἀδιόρθωτον, ὅτι τινὲς κληρικοὶ τὰς ἐκκλησίας οὕτως ἐκλιθέασιν ἀποχρέοις ἰδίοις τε καὶ ἀλλοτρίοις, ὡς μᾶλλον οἰκίας λαϊκῶν, ἢ Θεοῦ βασιλικὰς φαίνεσθαι. *Relinqui nolumus incorrectum*, *quod quidam Clerici sic exponunt Ecclesias supellectilibus propriis*, *& etiam alienis*, *ut potius domus Laïcæ quàm Dei basilicæ videantur*.

ΑΠΟ'ΧΥΜΑΝ, *Ramenta navis*, *Pix navibus derasa*, Lexicon Jatricum Cod. Reg. 190. Απόχυμαν, τὰ ξύσματα τοῦ πλοίου. Occurrit apud Myrepsum sect. 3. cap. 19. πλοίου ξύσμα, eidem cap. 25. Vide Fuchsium ad cap. 52. ejusdem sectionis.

ΑΠΠΑ'ΡΙΟΝ. Vide in Ἱππάρειον.

ΑΠΠΗΔΑ͂Ν, *Saltare*. Glossæ Græcobarb. ἀλλόμενος, ἐκεῖνος ὅπου πηδᾷ, ὅπου ἀππηδᾷ.

Αππήδημα, *Saltus*, Eædem Glossæ: Ἅλμα, πήδημα, Αππήδημα.

ΑΠΡΑΙ'ΔΕΥΤΟΣ, ἀζήμιος, in Lexico Gr. MS. Reg. Cod. 930. Vide παῖδα.

ἌΠΡΑΚΤΟΙ ἡμέραι, *Dies feriati*, quibus opponuntur ἔμπρακτοι, *Iuridici*. Vide in hac voce.

Ἄπρακτον, *Irritum*. Harmenop. lib. 3. titul. 3. §. 124.

ΑΠΡΟ'ΘΕΜΟΣ ἐπιφώνησις, *Enuntiatio seu oratio*, *cui nullum tempus adjectum est*. Harmenop. lib. 3. tit. 6. §. 28. Vide Εμπρόθεσμος.

ΑΠΡΟ'ΚΟΠΟΣ. Canon Pœnitentialis MS. S. Joannis Chrysostomi nomen præferens: εἴ τις διάκονος ἢ ἱερεὺς παραπέσῃ, καθαιρείσθωσαν αὐτοὶ, καὶ ἀπρόκοποι μενέτωσαν.

ΑΠΡΟΛΟΓΙ'ΑΣΤΟΣ, *Impravisus*, ἀπρονόητος.

ΑΠΡΟΝΟΗΤΟΙ', *Expositi*, expositítij, in Basilic.

ΑΠΡΟΣΠΟΡΙΣΤΟ'Σ, *Adventitius*. Απροσποριςὸν πεκούλιον, *adventitium peculium*, apud Harmenopul. lib. 5. tit. 2. §. 12.

Ἄπρους, *Spatula fœtida*, Dacis, apud Interpol. Dioscorid. c. 604.

ἈΠΤΡΗ'Ν, *Ellychnium*, ita dictum, quia id est quod in Lychno ardet. Zacharias lib. 1. dialog. cap. 5.

cap. 5. γεμίσας δὲ πάσας (κανδήλας) ὕδατος, καὶ πρὸς συνήθειαν ἐν μέσῳ τὸ ἄπτιον βαλὼν, προσαγαγὼν τὸ πῦρ ἧψεν. Ubi Gregorius M. *omnes Lampades Ecclesiæ implevit aquâ, atque ex more papyrum posuit, quas allato igne incendit.*

Ἄπτιον. Euchologium, pag. 428. Ex Cod. Barberino: γεμίζεται ἔλαιον κανδῆλα μεγάλη χωροῦσα λίτρας ἑπτὰ, καὶ ἕκαστος καταστένει τὸ ἴδιον μόλιβδιν μετὰ ἀπτίου.

ΑΠΩΝΟΡΙ'Σ, *Præmaturè*, πρωΐμως, πρὸ ὥρας.

ΑΡΑ'ΒΛΑ, Συελσὶ, τὸ σπέρμα τοῦ ἀγρίου πηγάνου, in Glossis Saracenicis MSS. *Semen Rutæ Silvestris.*

ΑΡΑ'ΓΓΗ, *Spondylium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 495.

ΑΡΑ'ΔΑ, *Striga, Ordo, Linea*, στοῖχος, εὐταξία, γραμμή. Αραδιάζειν, Αραδίζειν, *ordinare, interstinguere, disponere*, κατατάττειν, διαστοίχειν, &c. Agapius in Geoponico, cap. 171. εὔγαλε καὶ ῥίξετο εἰς τὸν τόπον ὅπου ἀραδίζειν τὰ πετέμενα.

ΑΡΑ'ΘΥΜΟΣ, *Iracundus, Biliosus*, ὀργίλος, ὀξύχολος, &c. ἀραθυμιά, *cholera, bilis*, χολέρα, χολή.

ΑΡΑ'Κ, *Radix hederæ.* Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. ἀρὰκ, ἡ ῥίζα τοῦ κισσοῦ. Matthæo Silvatico, *Arach* est *aqua lactis. Arachi* verò, *flos salicis quo tinctores utuntur. Aracano, folia persici.*

ΑΡΑΚΑ'Σ, *Ervilia, Ervilium, Cicera*, ὦχρος, ὠχράς. Portius. Vide Franc. Richard. de insula S. Irenes, pag. 36.

ΑΡΑΜΑ, Αραμάδες, Ἀῤῥαμάδες, *Lutum.* Hesychius, Ἄραμα, βόρβορος. Agapius in Geoponico, cap. 152. καὶ βάλε εἰς τὸ καμίνι μὲ ὀλίγην φωτιὰν, νὰ στάσῃ ἕως νὰ εὔγῃ ὅλη ἡ οὐσία της, καὶ πρόσεχε ὅταν ἀρχίζῃ νὰ γεμίζῃ καπνὸς τὸ σκέπασμα, νὰ φράξῃς καλὰ τοῦ ἀραμάδαις, νὰ μὴ ξεθυμαίνῃ. Stephanus Sachleces in versib. Politic. MSS.

Τὴν νύκταν ὅπου περπατῇ, ἄσχημα ῥοῦχα βάνη,
Σταῖς ἀῤῥαμάδες τοῦ πορτοῦ τὰ μάτια του να βάνη.

ΑΡΑΞ, Αιγύπτιον ὄσπριον, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ.

ΑΡΑ'ΠΙΔΕΣ, iidem qui Αζάπιδες, de quibus suprà, *Pedites.* Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 872. εἶχε δὲ σκλάβους ἀράπιδες χίλια ἑξήκοντα, καὶ ἐλευθέρωσέν τους.

ΑΡΑ'ΡΙΟΙ. Manethon Apotelesmaticus MS. σημαίνοντας ἢ γῆν, ἢ ἀνέμους, ἢ ἀραρίους, ἢ θυωσκόπους. Videtur legendum ἀγραρίους. Vide in hac voce.

ΑΡΑΣΜΑ. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Εἶχεν πτερὰ εἰς τοὺς ὤμους του, καὶ ἀράσματα ἐβάσταν.

ΑΡΑΤΖΙ'ΝΗ, *Resina*, ῥησίνη. Vide Αρτζωύη.

ΑΡΑΡΙ'ΞΑ, *Aristolochia Sarmentaria*, apud Interpol. Dioscor. c. 411.

ΑΡΑ'ΦΑΞΙΣ, In Lexico Jatrico MS. Cod. Reg. 190. τὸ χρυσολάχανον. *Atriplex.* Matthæus Silvaticus: *Araf, Id est, Atriplex.*

ΑΡΑΧΝΙΑ'ΖΕΙΝ, *Nigrescere* instar araneæ. Historia Apollonij Tyrij:

Ἡ μάνα αὐτὴ ἐγήρανσε, ἀπὸ χρ... κ', ἐχάθη,
Ἀραχνίασε τὸ στόμα της τῇ ὥρᾳ, καὶ τυφλάθη.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Καὶ ἔτζη γοῦν ἐφαίνετον ὅλος ἀραχνιασμένος,
Σὰν ἐκ τοῦ ἄλλου ἔρχετον στὸν κόσμον τοῦ ἀπάνω.

Joan. Glycas de Vanitate vitæ:

Ὅλοι καλαστενόμισαν μαῦροι καὶ ἀραχνιασμένοι.

ΑΡΑΧΟΥ', Ægyptiis *Anethum*, apud Interpolat. Dioscor. c. 472.

ΑΡΒΕΛΙ'ΖΕΙΝ, *Subterere, Concidere*, ὑποτρίβειν, κατακόπτειν.

ΑΡΒΙ'ΝΝΗ, Hesychius: Αρβίννη, κρέας, Σικελοί, nempe vox Siculorum. *Aruinam*, hîc intelligi putat Meursius, & pro κρέας, legendum putat, στέαρ. Est enim *Aruina* in Gloss. Latin. Græc. λίπος ἄνευ σαρκός.

ΑΡΒΟΥΚΑ'Σ, βιώσασα, ἤτοι πήγανον ἄγριον, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ. *Ruta Silvestris.*

ΑΡΓΑ', *Serò.* Αργότερα, *Serius.* Αργότατα, *Serissimè*, ὀψὲ, Ὀψιαίτερον, Ὀψιαίτατα.

ΑΡΓΑΒΙ'Α, Leo in Tactic. cap. 13. §. 11. παραγγέλλεις δὲ ἵνα καὶ εἷς ἕκαστος στρατιώτης ἐν τῷ κινεῖν πρὸς παράταξιν, ἔχῃ ἐν τῷ σελλοπουγγίῳ αὐτοῦ μίαν ἢ καὶ δύο λίτρας ἄρτου, ἢ ἀλεύρου, ἢ πίστου ἑψητοῦ, ἢ παξαμάδας, ἢ κρέας· ἔχειν δὲ καὶ φλασκὶν μικρὸν ἐν τῇ ἀργαβίᾳ ὕδατος γέμον, καὶ μὴ οἴνου, διά τε τὰς τυχηρὰς περιστάσεις, καὶ τὰς, ὡς εἰκὸς, ἀπαντώσας χρείας. Similia habentur apud Mauricium lib. 7. pag. 143. Philippus Pigaffetta in Notis ad idem c. 13. Leonis, videtur legisse ἀρλαβία.

ΑΡΓΑΛΕΙ'ΟΝ. *Instrumentum*, pro ἐργαλεῖον. Glossæ Græcobarbaræ: τεκτονικὸν ἐργαλεῖον· Αργαλεῖον τοὺς πελεκάνους. Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. ζ'.

Καὶ τὰ ἔργα σου ἀγωνίζου ἀργαλίον καὶ ἠλακάτην.

Ubi ἀργάλιον dicitur, quod ἱστὸν vocat Homerus eod. lib. v. 493. Apud Myrepsum de Antidotis, cap. 500. 511. sumitur pro vasculo, cap. 194. ex Cod. MS. ταῦτα πάντα θὲς σὺν τῷ οἴνῳ ἐν τῷ ἀργαλίῳ, καὶ βράσας ταῦτα, &c. & cap. 505. ἔμβαλε ἔσωθεν εἰς τὸ λεγόμενον ἀργαλεῖον. In Glossis MSS. ex Cod. Reg. 1773. διακλυστὴρ, τὸ ἐργαλεῖον. Anonymus medicus MS. ex Cod. 945. παραπέμψαι μετὰ μέλιτος καὶ ἐλαίου, διὰ ἐργαλείου. Matthæus Silvatic. *Argalia, instrumentum in quo liquores injiciuntur in vesicam, quod etiam Siringa dicitur.* Vox nota Chirurgis.

ΑΡΓΑΛΙΚΟ'Ν, *Fabulum*, Ὑοσκύαμος. Demetrius Constantinopolit. lib. 2. Hieracosophij, c. 33. ἀργαλικοῦ ῥίζαν, ἤγουν ὑοσκυάμου, κεκοπανισμένην μετὰ κρέατος δώσεις τούτῳ φαγεῖν.

ΑΡΓΑΣΤΗ'ΡΙ, *Officina*, Εργαστήριον. Historia Apollonij Tyrij:

Νανοίξω ταργαστήρι μου γία διάφορον κανένα.

Mox:

Καὶ τ' ἀργαστήρι ναξαρχίσω νὰ χάνω τὸ δικόμου.

ΑΡΓΑ'ΤΗΣ, *Agricola*, Εργάτης. Glossæ Græcobarb. Αγροῖκος, Χωρικός, Χωργιάτης, Εργάτης, Αργάτης.

ΑΡΓΕΙΕΙ'Ν, Αργεῖν, *Immorari, Tardare*, ἐγχρονίζειν, Μέλλειν.

Αργητὰ, *Tarditas, Mora*, Νωθεία, Διατριβή. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Ἀργητα οὐδὲν ἔποικε μασυγανὰ μησέβει.

ΑΡΓΑ', *Tardè.* Αργεία, idem quod ἀργητά.

Αργία, *Feria, Festus dies, cessatio ab opere.* Glossæ Gr. Lat. Αργίαι, αἱ σχολαί, *Feriæ.* Glossæ Lat. Gr. *Iustidium*, Αργητικὴ ἡμέρα. Ita emendat Salmasius, pro Αρχοντική. Acclamationes Plebis, in Concilio Constantinopol. sub Mena act. 5. μίαν ἀργίαν Θεοτόκῳ, ἡ Τριὰς ἐνίκησε, τὴν σύναξιν κήρυξον. Infrà: μίαν ἀργίαν τῇ πόλει, ἄνοιξον τὴν ἅρπασαν. εἷς Θεὸς, μία πίστις.

Ἀργείαν, vel Ἀργίαν ποιεῖν dicuntur Monachi iis diebus quibus ab opere, & horis Ecclesiasticis cessant. Nicolaus Patr. Constantinopolit. ad Anastasium Hegumenum montis Sina:

> Ταῖς δὲ λοιπαῖς τῶν ἑορτῶν, ἐν αἷς ἐστὶν ἀργία,
> Ἀργίαν δὲ ποιεῖν φημὶ, τῶν ὡρῶν καὶ τοῦ ἔργου,
> Τὴν νηστείαν κατάλυε, εἰς ἔλαιον καὶ οἶνον.

Infrà:

> Εἰ μή που τύχῃ ἑορτὴ νηστείας μὴ παρούσης,
> Ἐν ᾗ ἀργία γὰρ, καὶ τῶν ὅρων καὶ ἔργων.

In Typico S. Sabæ, p. 136. habetur εἴδησις ἐν ποίαις ἡμέραις ποιοῦσιν ἀργείαν οἱ μοναχοὶ, καὶ ἐν ποίαις λύουσι τὴν νηστείαν.

Ἀργία, *Suspensio à divinis*. Ἀργοὺς ποιεῖν, & ἐξορίζειν, *suspendere à divinis*, & *excommunicare* apud Græcos dicuntur Episcopi. Nicephorus Gregoras lib. 3. Hist. δεύτερον, ἵνα καθαρτικῷ τινι καθυποβληθῶσιν ἐπιτιμίῳ τὰ γένη τῶν ἱερέων, ἀργίαν δηλονότι τῆς ἱερουργίας ἐφ' ἡμέραις τεσσαράκοντα. Epistola Heremiæ Patr. Constantinopol. apud Crusium lib. 4. Turcogr. Ep. 7. ἔστω ἀφωρισμένη ἀπὸ Θεοῦ, καὶ κατηραμένη, καὶ ἀσυγχώρητος, καὶ ἔξω τῆς ἐκκλησίας, ἐν ἀργίας βάρει, μὴ ἐκκλησιαζομένη, οὔτε εὐχῆς καὶ εὐλογίας ἀξιουμένη.

ΑΡΓΕΝΤΑΡΊΑ. Palladius in Hist. Lausiaca in Vita Pambus: ὅτι προσήνεγκα αὐτῷ ἀργεντάριαν τριακοσίων λιτρῶν ἀργύρου, παρακαλέσασα αὐτὸν ἐκ τῶν πραγμάτων μου μεταχεῖν. Menesius *Armarium in quo vasa argentea recondebantur* ἀργενταρίαν interpretatur, quod improbat Salmasius lib. de Trapezitico fœnore, pag. 568. aitque Melanem matronam Romanam ditissimam illi Anachoretæ eam summam obtulisse trecentarum argenti librarum, quam dispensaret & distribueret egentibus per Lybiam & Insulas monasteriis: proinde hoc loco ἀργενταρίαν appellari eam summam quam more Argentariorum fœnori destinabant, & quasi fundum & ἐνθήκην, sive ἀφορμὴν sibi fœnoris esse volebant.

ΑΡΓΕΝΤΆΡΙΟΝ, *Argentarium*, *Ministerium abaci*, sive delphicæ, seu armarium in quo vasa argentea servantur, in lib. 44. Basilic. tit. 15. §. 1. ex l. 19. §. 2. D. de Auro, arg. mundo, &c. Leg.

ἈΡΓΙΆΚΙΝ, pro Ἀργιάκιον. Glossæ Græcobarb. Ῥύαξ, ἤγουν ἀργιάκιν ἢ αὐλάκιν.

Ἄ́ΡΓΙΟΝ, *Adiantum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 718.

ἈΡΓΟΚΛΊΝΗΣ, *Qui tardiùs è lecto exsurgit*. Scylitzes, pag. 753. ἔσπευδε μὲν αὐτὴ Κωνσταντῖνον ἀγαγέσθαι τὸν καλεπάνω, ὃν καὶ Ἀργοκλίνην, ἀφ' ἧς ὑπηρεσίας μετεχειρίσατο, ἀπεκάλουν. Vbi prima editio Ἀργοκλίνην præfert.

ἈΡΓΟΛΟΓΊΑ, *Otiosus sermo*, in Apophthegmat. Patr. in Abb. Cassiano, num. 6. & in Macario, num. 26.

ἈΡΓΥΡΌΛΙΘΟΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ἀφροσέληνον.

ΑΡΓΥΡῸΝ, *Moneta argentea, quæ duodecimam partem nomismatis, seu solidi confecit*. Rationale Peræquatorum Alexij Comneni Imp. in Cod. Reg. 1024. ἰστέον ὅτι δώδεκα μιλιαρίσια, ἢ δώδεκα ἀργυρὰ, τῷ νομίσματι λογαριάζονται εἰς τὸ Σέκρετον τοῦ Γενικοῦ· τὸ γὰρ μιλιαρίσιον ἀντὶ ἀργυροῦ λογίζεται, τὸ δὲ ἀργυρὸν ἀντὶ μιλιαρισίου. Infrà: ἀντὶ τοῦ ἀργυροῦ ἑνός, ἤτοι μιλιαρισίου ἑνὸς, &c. Vide Scaligerum de re Monetaria, p. 56.

ἈΡΓΥΡΟΠΡΆΤΗΣ, *Argentarius*, *Collybista*, *Campsor*. Scholiastes Basilic. ad lib. 23. pag. 344. σημείωσαι δὲ ὅτι τὸν τραπεζίτην ὅς ἐστι ἀργυροπράτης, &c. Theophanes an. 36. Justiniani, ὁ δὲ αὐτὸς Ἀβλάβιος καὶ χρυσίον ἔλαβεν παρὰ Μαρκέλλου τοῦ ἀργυροπράτου λίτρας ν'. εἰς τὸ συνεργῆσαι αὐτῷ. Ubi Miscella, *Pecuniarum Venditor*. Idem an. 3. Justini jun. τούτῳ τῷ ἔτει μεταστειλαμένη Σοφία εὐσεβεστάτη Αὐγοῦστα, τούς τε ἀργυροπράτας καὶ σημαδαρίους ἐκέλευσεν ἐνεχθῆναι τὰς ὁμολογίας τῶν χρεωστούντων, καὶ τὰ σημάδια, &c. Vide to. 2. Basilic. p. 95. Harmenopul. & al.

Ἄ́ΡΓΥΡΟΣ, *Mercurialis*, Λινοζῶστις, apud Interpol. Dioscorid. c. 770.

ΑΡΔΆΚΤΥΛΑ, *Atractilis*. Petr. Bellon. lib. 1. obser. cap. 18.

ΑΡΔΙΌΛΗ, *Ardeola*, *Ardea*. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij pag. 45. ἀρδιόλης δὲ ληφθείσης, ἥνπερ καὶ Λάκραν τινες τῶν ἐπιχωρίων προσηγόρευσιν, Ἐρώδιον δὲ οἱ παλαιοὶ τῶν Ἑλλήνων ἐκάλεσαν, ἐγκέφαλον ἅμα τῇ καρδίᾳ καὶ τῷ ἥπατι ἐσθιέτω.

ΑΡΕΪ́ΓΚΑ, *Alec*, μαίνις. Gallis *Harenc*.

ἈΡΗ͂ΝΑ, *Arena*. Joannes Tzetzes Chil. 5.

> Ἀρῆναν δὲ μοι γίνωσκε τὴν ἄμμον ὀνομάζειν.

Ἀρῆναι, pro Amphitheatro, apud Basilium Seleuciens. lib. 2. Vitæ & Miracul. S. Theclæ, cap. 19. Martyrium MS. S. Marini: κέλευσον, αὐτοκράτωρ, μετὰ τὸ ἄριστον ἀρίναν ἀχθῆναι, καὶ βληθῆναι πυρὰν μεγάλην, καὶ ἀκοντισθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸν ἅγιον. Id est, *Iube celebrari amphitheatrales ludos*. Vide Ἀρίνιον.

Ἄ́ΡΘΗΞ. Vide in Νάρθηξ.

ἈΡΘΟΫ͂ΝΙ, *Arteria*. Agapius in Geoponico, cap. 163. καὶ ἀπὸ ταύτην φύσα μὲ μαστοῦρι τὸ ἀρθοῦνι ὁποῦ τρέχει τὸ αἷμα.

ΑΡΙΓΆΝΗ, Ῥίγανον, *Origanum*, Ὀρίγανον. Vide Agapium in Geoponico, cap. 88.

ΑΡΙΓΜΆΔΑ. Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg. 945. καὶ βάλλε εἰς ἄγγιον ὑάλιον, καὶ ἄληφε εἰς τὴν ἀριγμάδαν, &c.

ΑΡΊΔΑ, *Poples*, Hieronymo Germano, *parte di dietro della bestia*, pag. 236. Hanc vocem reperio apud Procopium lib. 2. de ædific. cap. 3. quo loco aggerem describit: quo scilicet amnis inter duos scopulos interluentis cursus aversus, vel certè prohibitus est: τοῦτο τὸ ἔργον οἱ περὶ ταῦτα σοφοὶ φρακτὰ, ἢ ἀρίδα καλοῦσιν, ἢ ὅτι πότε ἄλλο ἐθέλουσιν. Vide φρακτὸν.

Ἀρίδα, *Terebrum*, eidem Hier. Germano, p. 576.

ΑΡΙΘΜΕΙ͂Ν, *Narrare*, quomodo sequior ætas apud Latinos *computare* dixit, ut observavimus in Gloss. med. Lat. nos verò *conter* diximus. Eustathius in Homer. ὅτι δὲ πενταχῶς λέγεται ὁ ἀγὼν ἀριθμοῦσιν οἱ παλαιοί.

Ἀριθμὸς, *Numerus*, *Cohors militaris*, Synesius Epist. 78. δέονται γὰρ δὴ σοῦ μὲν διὰ ἡμῶν, βασιλέως δὲ διὰ σοῦ δέησιν, ἣν εἰκὸς ἡμᾶς ἦν, ἐκείνων σιωπώντων ποιήσασθαι, μὴ καταλεγῆναι τοὺς ἄνδρας ἀριθμοῖς ἐγχωρίοις. Sozomenus lib. 1. cap. 8. τὰ Ῥωμαίων τάγματα, ἃ νῦν ἀριθμοὺς καλοῦσιν. Adde lib. 9. cap. 4. 8. Eustathius in Vita S. Eutychetis Patr. Constantinop. num. 67. τριβοῦνός τις τοῦ καθεζομένου ἀριθμοῦ ἐν Ἀμασείᾳ. Palladius in Vita Chrysostomi, p. 84. δίδωσι Λουκιόν τινα, ὡς ἔλεγον, Ἕλληνα, ἀφηγούμενον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὁπλοφόρων. Adde eundem, pag. 34. Chronicon Alexandr. an. 3. Gordiani: Γορδιανὸς Αὔγουστος ἐποίησε ἀριθμὸν τῶν λεγομένων Κανδιδάτων. Anno 4. Philippi: ἀριθμὸν συνεστήσατο τῶν λεγομένων, &c. In Valentiniano: ποιήσας αὐτὸν ἐκεῖ τριβοῦνον ἀριθμοῦ. Theophanes an. 5. Arcadij: Ἀρκάδιος δὲ ὁ βασιλεὺς ἐποίησεν ἴδιον ἀριθμὸν ἐν ΚΠ. οὓς ἐκάλεσεν Ἀρκαδιακούς. Ita præterea hanc vocem usurpat an. 1. 13. & 32. Justiniani, ut & Socrates lib. 2. Hist. Eccl. cap. 98. lib. 6. cap. 6. Leo in Tactic. cap. 6. n. 28. Mauricius lib. 12. cap. 7. Ju-

stinianus in Nov. 116. 117. cap. 11. in Edicto 4. c. 2. Basilica lib. 7. tit. 5. cap. 86. &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Numerus*.

ΑΡΙΘΜΟΥ'ΜΕΝΑ, *Quæ numero constant.* Harmenopul. lib. 4. tit. 8. §. 52.

ΑΡΙ'ΛΟΡΟΝ. Nicolaus Myrepsus sect. 1. cap. 153. ex Cod. Reg. ςύρακος, καλαμήτε, πόλιον, ἀρίλόρε, φολιόρε λαύρι, γαρόφαλλα, &c. Vox ignotæ significationis Fuchsio. Apud Matth. Silvaticum, *Arilli sunt arida uvarum grana, dicta ab ariditate, quæ Græcè vocantur gargata, Gigarta.*

ἈΡΙ'ΝΙΟΝ, *Scobina, Arena.* Suidas in Etymologico: Ῥινὴ, ὀξυτόνως μὲν λέγεται τὸ ἐν συνηθείᾳ ἀρίνιον. Vide Ἀρίνα.

ἈΡΙ'ΤΙΝΟΣ. Demetrius Constantinopolit. lib. 2. Hieracosophij, cap. 190. ἐὰν δὲ φλεγμονὴ ἐπαναςῇ ἐκ τῆς ὀδύνης, τρίψας ὄςρακον τῆ ἀρίτινον λεγόμενον, ἐπίχριε τὴν τῆ ὄνυχος ἐκβολήν.

ἈΡΙ'ΟΝ, *Cymbium, Patella.* Scholiastes Nicandri ad Theriaca: τὸ κύμβον λέγεται, καὶ κυμβίον, καὶ ἐμβάφιον, καὶ ὀξὶς· ἡ δὲ συνήθεια καὶ ἀρίον καλεῖ.

Ἄρειον, *Gladiolus*, Flos apud Interpol. Dioscor. cap. 602.

ἈΡΙΣΤΕΡΟΙ', Hæretici *Sabbatiani*, sic dicti, quòd ἀριςερὰν χεῖρα abominarentur, δι' αὐτῆς προσίεσθαι μὴ τολμῶντες, ut est apud Harmenopulum de sectis. Horum mentio est in Concil. Constantinopol. Can. 7. & Trull. can. 95. ubi cavendum ne quis ad Novatianos vocem hanc referat.

ΑΡΙΣΤΗΤΑ'ΡΙΟΣ, *Refectorarius*, in Monasteriis, de cujus ministerio extant hi Jambi MSS. ex Cod. Thuaneo:

Εἰς τὸν Ἀριςητάριον.

Ἀριςοποιῶν τοῖς ἀδελφοῖς σὺ τέκνον,
Εὔμοι ςόμαζε τῶν τραπεζῶν τὰς θέσεις,
Σταθμῶ τὸν ἄρτον εἴ τι δ' ἂν βροτὸν τύχῃ,
Ἴσως μερίζων τοῖς δὲ μείζοσι πλέον·
Διπλῆς τιμῆς γὰρ ἀξιῶν τούτους λόγος.
Φείδου δ' ὁμοίως καὶ τῆ ὑπεροςάτου,
Ἅπας γάρ ἐςι σὺ μέλος κἂν οὐκ ἴσως,
Καὶ μὴν παρετοὺς ὡς τραπέζῃ δεσπότου
Ἀποςόλοις νόμιζε δουλείαν φέρειν,
Στρέφου, θεώρει νηρὸν ἄλλοπερ νέμων
Ἵν' εὖ ψυχὴ καὶ χάρις σοι πλουσία.

Ἀριςήριον, *Cœnaculum*; *Pransorium*, Joanni de Janua: *Triclinium in quo prandere solebant.* Anna Comnena lib. 14. pag. 443. ἐδέξατο τοῦτον ἔξω τῆς τῆ Κοιλῶνος θύρας, Ἀριςήριον τοῦτο πάλαι ὀνομαζόμενον. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib. 2. pag. 121. Pro refectorio Monachorum usurpat non semel Scriptor Vitæ S. Nili Junioris, pag. 52. ἐν τῷ ἀριςηρίῳ τῶν ἀδελφῶν γινομένων. & pag. 145. εὗρε δὲ τὸν αὐτὸν ἡγούμενον σὺν τοῖς πρώτοις τῆ μεγάλου μοναςηρίου λελυσμένον, καὶ ἐν τῷ ἀριςηρίῳ ἐσθίοντα. Ita etiam Joan. Moschus in Limon. cap. 166. τοῦτον θεωρῶ κατὰ τοὺς ὕπνους, καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἐν τῷ ἀριςηρίῳ, &c. Ubi Ambrosius Camaldul. *In refectorio.* Sic perinde Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij, num. 17. ἀριςήριον usurpat, ut & Zacharias Pap. lib. 2. dialog. cap. 22. ubi Gregorius M. *refectorium fratrum* habet.

ΑΡΙΣΤΟ'ΔΕΙΠΝΟΝ, *Prandium & cœna vespertina.* Theophanes, pag. 313. ἄλλους δὲ πρὸς ἀριςόδειπνον κληθωρεύων, ἅμα τῷ ἀναςῆναι, οὓς μὲν ἐφόρκιζεν, οὓς δὲ ἀπέτεμνεν. Ubi Hist. Miscella, pag. 622. *Cum ad prandium vel ad cœnam accubitaret.* Anonymus post eundem Theophanem, p. 431. οὗτος εἰσελθὼν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, ἤρξατο ποιεῖν ἀριςόδειπνα πολυτελῆ διὰ κρέατος, &c.

ΑΡΙΣΤΟΚΛΗ'ΤΩΡ, *Nomenclator.* Ita dictus Simon Cananita Apostolus, quòd Christum ad Nuptias invitaverit. Index XII. Apostolorum Edit. à Cotelerio: Σιμὼν ὁ Κανανίτης, Ἀριςόκλητος, (al. Ἀριςοκλήτωρ) τῆ κυρίου εἰς τοὺς γάμους, &c.

ΑΡΙΣΤΟ'ΦΟΡΟΝ, *Vas ad Potus & prandia deferenda rusticis in agro aptum*, Hugutioni.

ΑΡΙ'ΤΙΝΟΣ, ostrei species, apud Demetrium Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij, pag. 156.

ἈΡΙΤΡΙΛΛΑΙ'Σ, *Herba Mercurialis*, Λινοζῶςις, apud Interpol. Dioscor. c. 770.

ΑΡΙ'ΦΝΙΤΟΣ, *Innumerus*, ἀνάριθμος.

ἌΡΚΑ, *Arca*, *Fiscus*, *Thesaurus publicus.* Inscriptio Thyatirensis sub Caracalla apud Eruditum Sponium, to. 3. Itinerar. Ο ΙΕΡΕΥΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΝΕΩΚΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΤΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΣΕΒΑΣΤΟΥ ΑΡΚΗΣ ΛΙΒΙΑΝΗΣ. Justinianus Nov. 128. καί τι ἐξ αὐτῶν εἰς ἄρκαν εἰσφέρεσθαι, ἢ ἐν ἑκάςῃ ἐπαρχίᾳ δίδοσθαι, ἢ δαπανᾶσθαι προσήκει. Zacharias lib. 1. dialog. cap. 4. ἐπάνω δὲ τῆ μνήματος γεωργός τις ἄρκαν μετὰ σίτου ἐπέθηκεν. Adde lib. 38. Basil. tit. 7. cap. 4. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib. 2. sect. 9. n. 11. & Gloss. med. Lat. in *Arca*.

Ἀρκάριος, *Arcarius*, *Arcæ publicæ custos.* In Nov. 147. cap. 2. & in Edicto 13. Justiniani. Balsamon ad Photij Nomocan. tit. 9. cap. 1. δεῖ τοὺς οἰκονόμους Κωνςαντινουπόλεως κατὰ μίαν, ἢ τὸ μήκιςον, ὑπὲρ δύο, λογοποιεῖν πρὸς τοὺς ἀρκαρίους. Ἀρκαρικαὶ εἰσπράξεις, in eodem Edicto 13. cap. 20. Vide Gloss. med. Lat. in *Arcarius*.

ἈΡΚΑ'Ρ. *Cyclaminus*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 382.

ΑΡΚΑ'ΤΟΙ, *Arcati, qui arcus deferunt.* Mauricius lib. 2. Strateg. c. 7. δεῖ μὲν τοὺς δὲ λοιποὺς πάντας τοὺς ἐν μέσῳ τασσομένους ὅσοι τοξεύειν οἴδασιν, ἀρκάτους εἶναι, σκουταρίων χωρὶς· οὐδὲ γὰρ δυνατὸν ἐςὶ δεόντως τραχεύειν, τινὰ τόξον ἐπάνω ἵππου, ἐν τῇ ἀριςερᾷ σκουτάριον κατεχομένου, καὶ τόξου.

ΑΡΚΕΙ'ΛΛΑΙ, *Alcyonium*, arbor. Vide Petr. Bellon. lib. 2. observ. cap. 3.

ἈΡΚΕΤΟ'Σ, *Idoneus*, *sufficiens*, ἱκανός, ἐπιτήδειος.

ΑΡΚΕ'ΛΟΥ, *Adarces*, seu *concreta salsugo ex humidis & palustribus locis emergens.* Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἀδάρκης, λέγεται ἀρκέλου, ὅπου εἶναι ὅσαν ἤσκλα. Glossæ aliæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἀρκέλλιν, ὅπου εὑρίσκεται εἰς τὸ γιαλῶν, ὅσα πέτρα, ὅσαν σαλύακον, καυκαλα. Apud Matthæum Silvaticum, *Adarcha*, est *calamus aromaticus*.

ἈΡΚΕΥ'ΓΕΙΝ, *Incipere.* Glossæ Græcobarb. Ἀνθερεῶν, ὁ ἀπὸ τὸ γένειον τόπος, ἀφ' οὗ μέρος ὁ πώγων ἄρχεται, ὁ τόπος ὅπου ἔνι ἀποκάτω εἰς τὰ γένεια ἀρχεύουσιν, ἢ ἀρχινίζουσιν, ἢ ἀρκεύγουσιν.

ἈΡΚΙ'ΔΙΑ, Ἀρχίδια, *Testes.* Glossæ Græcobarb. Ἄκυλλον, τὸ αἰδοῖον, ὀρχίδιον, ἀρχίδιν, ἢ ἀρκίδιν.

ἈΡΚΙΟΚΛΕ'ΠΤΗΣ, *Antiquus fur.* Glossæ Græcobarb. ὁ ἀρχαῖος κλέπτης, ὁ παλαιὸς κλέπτης, ὁ ἀρκιοκλέπτης.

ἌΡΚΛΑ, *Arca*, *Arcula.* Etymolog. Suidæ: Σκρινιάριοι, οἱ Χαρτοφύλακες βασιλέων· σκρίνια γὰρ αἱ ἄρκλαι. Zacharias Pap. lib. 1. Dialog. c. 9. καὶ τὸ λογάριν ὅπερ ἔλαβεν ἐν τῇ ἄρκλῃ αὐτῆ εἶχεν. Ubi Gregorius M. in *arca.* Usurpat præterea lib. 2. cap. 27. Gennadius in explicatione Rhamplij: ἤτοι βιβλία, ἄρκλαι. ἤτοι ἀρμάριον. Ptochoprodromus MS.

Ἀνοίγω καὶ τὴν ἄρκλαν μου νὰ βρῶ ψωμὶν κομμάτιν.

Occurrit præterea in Basilic. lib. 8. tit. 2. cap. 101. & apud Cyrillum ad leg. 19. §. 1. D. loc. Basil. lib. 20. tit. 1. c. 19. eorundem Scholiast. ad lib. 22. p. 31. &c.

Ἀρκλα, *Arcula*, in quam eleemosynæ inferebantur, vulgò nostris *Truncus*. Leo Grammaticus,

 pag. 504.

pag. 504. τότε καὶ τὰς λεγομένας ἄρκλας, ἐν πᾶσι κατεσκεύασε τοῖς ἐμβόλοις, ἀργύριον τε κατὰ μῆνα τοῖς ἐνταῦθα καταχειμένοις πένησι δίδοσθαι διετάξατο, καὶ τὰ μιλιαρίσια τριμίσια ἐν τῇ ἐκκλησίαις τοῖς πένησι διανέμεσθαι· ὡς εἶναι τὰ διδόμενα τοῖς τε ἐν τῇ ἄρκλαις πτωχοῖς, καὶ τοῖς ἐν τῇ ἐκκλησίαις, ἀργύρου ἐγκεχαραγμένου χιλιάδας δώδεκα. Eadem habet Anonymus Combefisianus in Lacapeno, num. 27.

Ἄρκλαι, *Turriculæ in Urbium mœnibus extrà propendentes*, in quibus statuuntur vigiles, & excubitores, sic fortè dictæ quòd *Arcularum* instar confectæ sint. Nicetas in Manuele lib. 4. num. 3. μίαν εἰσιόντες τὴν ἐκκρεμῆ τῇ τείχους, καὶ προνοοῦσων ἔξωθεν μηχανῶν, Ἄρκλας οἶδε ταύτας ἡ κοινὴ καὶ πάνδημος φράσις καλεῖν, τῇ κελεῶν τὰς σπάθας ἕλκυσαν. Nescio an inde Castrum ad Damalim id nominis obtinuerit. Idem Nicetas in Manuele lib. 7. cap. 3. ἔργον τῇ βασιλέως τούτου καὶ ὁ μὴ πολὺ τῆς θαλάσσης ἔνδον ἱστάμενος πύργος, τῆς προσκλυζούσης τῇ χερσὸν, ἥτις ὀνομάζεται Δάμαλις, τὰ νῦν δὲ Ἄρκλα καλεῖται.

Ἀρκλίτζα, *Arcula*, *Minor arca*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11. extr.

> Κεὶς τὴν κορφὴν τῇ κιονίου ὁλόχρυσον ἀρκλίτζαν
> Μὲ τέχνη μορφοκάμοτη ἀπὸ ψηλὸν τεχνὴ τὴν.

Ἀρκλᾶς, *Arcularius*. Eustathius Thessalonicensis in Comment. in Jambica carmina de Pentecoste apud Allatium de Georgiis, pag. 320. ubi de Chœrobosco Grammatico: ὅτι δὲ χοιρόβοσκον τὸν τὴν λογιότητα τοσοῦτον σιαλαίνουσιν εἶεν ὑπὸ συβότην ἀγόμενοι, καὶ οἱ τὸν Ἀρκλᾶν δὲ λαλοῦντες, ἀποθήκης τοιαύτης εἶεν ἐπάξιοι, ἐὰν πλαττόμενοι τὰ τοιαῦτα ἐπιγράφουσιν ἀνδράσι περιωνύμοις.

ΑΡΚΟΪΖΙΑΝΟΣ, *Simia*, ἡ μιμώ. Isaacius Tzetzes ad Lycophronem, pag. 113. τοὺς δὲ σατύρους καὶ ἀρκοϊζιανοὺς πρὸς ἀτιμίαν καὶ αἰσχύνην γιγάντων. Idem pag. 158. πιθηκὸς γὰρ ἡ μιμων, καὶ ὁ λεγόμενος παρ' ἰδιώτοις ἀρκοϊζιανός.

Ἀρκοβυζιανός, eâdem notione. Herodiani Epimerismi MSS. Μιμώ, θηλυκὸν, ὁ ἀρκοβυζιανός. Infrà: Πίθηκος, ὁ ἀρκοβυζιανὸς, an quòd Ursæ mamillis similes mamillas habeat? Nam βύζια sunt mamillæ.

ΑΡΚΟΣ, pro ἄρκτος, *ursus*, Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. ἄρκτος, ἄρκος, τὸ ἐν οὐρανῷ ζώδιον. Apud Suidam, ἄρκειος κεφαλὴ, ἄρκειον κρέας. Ἄρκου παρούσης, τὰ ἴχνη ζητεῖς. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: ἄρκοι καὶ λύκοι, &c. Zacharias Pap. lib. 3. dialog. cap. 11. καὶ τοῦτον ἐπὶ παντὸς τῇ λαοῦ εἰς βορρᾶν τοῖς ἄρκοις ῥιφῆναι προσέταξε. Ita cap. 15. 26. Chronicon MS. ab Adam ad Christum in Cod. Reg. 1027. κἀκ τῇ δρυμοῦ δύο ἄρκοι διέφθειραν αὐτὴν ἐξελθοῦσαι μβ' παῖδας. Psellus de operat. dæmon. pag. 77. ὡς λέων τε θυμοῦται, καὶ ὡς πάρδαλις ἅλλεται, καὶ ὥσπερ σῦς ἄγριος ἐφορμᾷ, κἂν αὐτὸς ποτε δόξῃ, πρὸς ἄρκου μεταπίπτει σχῆμα. Ita emendat eruditus Cotelerius, pro ἀσκοῦ. Pseudo-Trimegistus de Herbis sacris 12. signor. Zodiaci, ex Cod. Cæsareo: ἄρκος, θηρίον ἐστὶ ζῶον, &c. Occurrit prætereà in Basilic. lib. 60. tit. 2. §. 1. & apud Scholiast. ibid. p. 38. & tit. 3. §. 28. & apud Myrepsum sect. 3. Demetrium Constantinopol. in Hieracosophio p. 41. & alios complures. Meminit Orneosophij auctor, pag. 185. βοὸς τῇ ἐπιλεγομένου ἄρκου.

Ἀρκόβατος, *Smilax aspera*, Hederæ species, de qua præ cæteris Ruellius lib. 3. cap. 135. Glossæ Jatricæ Græcobar. MSS. μίλαξ τραχείας, ὁ ἀρκόβατος. *Batus ursinus*.

Ἀρκολάχανον, ἡ δρακοντία, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Dracontea*, Herba de qua Ruellius lib. 2. cap. 96.

Ἀρκοπόδιον, ὅπου ἦν ὥσπερ σπέρμα ἀνακάτω. In Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Pes ursi*.

Ἀρκόφθαλμος, *Arclaria*, χρυσόγονον, apud Interpol. Dioscor. cap. 638.

Ἀρκόφυλλον, *Tussilago*, cap. 532.

Ἀρκοσφονδύλον, *Cyclaminum*, *Sphondylion ursi*. Glossæ Iatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. κυκλάμινον, ἀρκοσφόνδυλον.

Ἄρκουδος, idem quod Ἄρκος. Scholiastes Oppiani lib. 2. Halieut. ἄρκτοις, ἀρκούδοις. Hinc Arcudium, cujus libri extant de utriusque Ecclesiæ concordia suggillans Catumsyrtus Italogræcus in Tract. 1. Elencho 37. *Rabidæ Ursæ* instar illum agere ait, alludens ad Arcudij nomen.

Ἀρκούδη, *Ursa*, Joannes Jatrosophista MS. cap. 36. μίξε μὲ τὸ ὑγροπίσιν τὴν κεφαλὴν ὅλην ἀξυγγίας ἀρκούδας, ἢ ἄρκου, καὶ περιεστρημμένον, καὶ μελάνθη ψιλὸν ποίησε, &c. Occurrit etiam in Fabulis Æsopi Græcobarb. pag. 54. Ἀρκοῦδι, apud Agapium in Geopon. cap. 227. Ἀρκουδία, apud Anonymum de Nuptiis Thesei lib. 6.

> Οὐδὲ λιθάρι ἀτίμητα, οὐδὲ μαργαριτάρι
> Μόνον δερμάτι ἀρκουδίας εἶχεν ἀπανωφόρι.

Ibidem:

> Ἀπανωφόρι βάσταζε τῇ ἀρκουδίας τὸ δέρμα.

Alexius Rharturus doctr. 6. τρέφει τὰ θηρία τὰ θανατηφόρα, τοὺς λέοντας, τὰς ἀρκουδίας, τοὺς ὄφεις. In Urbe Constantinopolitana exta Πόρτα τῇ ἀρκοῦδες, *Porta ursarum*, de qua Leunclavius in Pandecte Turcico, num. 22.

Ἀρκοτρόφος, *Ursarius*, *Ursorum altor*, *nutritor*. Procopius in Hist. arcana, de Theodora Aug. Ἀκάκιός τις ἦν Βυζαντίῳ θηριοκόμος τῶν ἐν Κυνηγεσίῳ θηρίων μοίρας Πρασίνων, ὅνπερ Ἀρκοτρόφον καλοῦσιν. Concilium Calchedonense act. 4. Λεόντιος ἀποαρκοτρόφος ἐστίν. Ubi vetus Interpres *Ursarium* vertit. Ἄρκτους ἐπισυρόμενοι, ἢ τοιαῦτα ζῶα πρὸς παίγνιον καὶ βλάβην τῶν ἁπλουστέρων, vetantur in Synodo Trullana, Can. 61.

Ἀρκουδάμαξον, *Machina bellica currui insistens, ac sagittas emittens*. Joannes Cananus de Bello Constantinopol. pag. 190. ἀλλὰ καὶ φαλκώνια ἐποίησαν, καὶ χελώνας, καὶ ἀρκουδάμαξα, καὶ ἄλλα πολλὰ ξυλινὰ καὶ μηχανικώτατα ἔργα, καὶ ἑλεπόλεις ἐσκεύασαν. Ubi Interpres, *Arcadamaxa* vertit.

ΑΡΔΑΒΙΑ. Vide in Ἀργαβία.

ΑΡΜΑ, *Arma*. Eustathius ad Iliad. β. ἡ τῇ ἅρματος λέξις καὶ ἐπὶ ὅπλου λέγεται, καὶ Ρωμαϊκὸν τοῦτο. Nicephorus Blemmides in Epitomæ Logic. cap. 8. τὸ ἅρμα ἐστὶ τὸ ὅπλον, τοῖς τῇ Ρωμαίων ἔθει. Thomas Magister: ὅπλα τὰ κοινῶς ἅρματα. Moschopulus: ἅρμα, ἑνικῶς, τὸ τέτριππον ἅρματα δὲ, πληθυντικῶς, τὰ ὅπλα. Theophanes an. 7. Phocæ: καὶ ὑπέσχετο διδόναι αὐτοῖς ἅρματα. an. 17. Heraclij: ἔλαβον τὰ λωρίκια καὶ τὰς κασίδας αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ἅρματα. Adde pag. 308. 390. Constantinus Manasses:

> Ἀσπίδων δὲ συνήματα, καὶ πέταλον ἁρμάτων
> Ὑπὲρ ὀργάσας ἴυγγας θέλξει μελῶν ἡγεῖτο.

Nicetas in Manuele lib. 6. Ἰδὼν δὲ καὶ τὸ ἐπανωκλίβανον, ὃ ὁ Βασιλεὺς ἐπάνω τῇ ἁρμάτων αὐτοῦ ἐφόρει. Pachymeres lib. 2. cap. 25. καλωχύρου τὰ φρούρια σίτῳ καὶ ἅρμασιν. Ita lib. 5. cap. 29. 30. Utuntur passim scriptores, Leo in Tactic. cap. 19. §. 13. cap. 6. num. 15. 21. & alibi sæpe: Eclogæ ejusdem Leonis & Constantini Impp. tit. 17. §. 4. Constantinus in Tactic. pag. 6. 10. & in lib. de Adm. Imp. pag. 107. 203. 209. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. Auctor incertus post Theophan. pag. 430. Scylitzes, pag. 746. Scholiastes Oppiani lib. 2. Halieut. v. 328. lib. 3. v. 247. Gregorius in Vita S. Basilij Jun. num. 10. Achmes, cap. 24. 54. 56. 69. 249. Harmenopulus lib. 1,

lib. 1. cap. 26. §. 12. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 7. cap. 5. Codinus in Orig. num. 23. Cananus de Bello Constantinopol. pag. 19. Ducas Hist. cap. 24. 28. ult. Chronicon Veneto-Byzant. an. 1446. &c.

Ἀρμάδα, Ἀρμάτα, *Navalis exercitus*, *classis*, τὸ Ναυτικὸν, Ναυτικὸς στόλος. Ex Ital. *armada*. Glossæ ad Iliad. Græcobarb. Στόλον, Ἀρμάταν. Hist. MS. Bellisarij:

Ἰδοὺ γὰρ ἐκατόρθωσα ἐτοῦτη τὴν ἀρμάδαν
Ἐξοπλισμένην εὔμορφα, καθὼς καὶ θεωρεῖτε.

Infrà:

Βάλε τὸν Βελλισάριον αὐθέντην καπετάνον
Ἐπάνω στὴν ἀρμάδα σου εἰς ὅλον τὸν στόλον.

Historia politica, pag. 10. ἔπεμψαν μετὰ πλοιαρίου μικροῦ καὶ ταχέως νέους τεσσαράκοντα, ὅπως πυρπολήσωσι τὴν ἀρμάδαν Ἀγαρηνῶν κρυφίως. Infrà: καὶ τοῦτο ἀκούσασα ἡ λοιπὴ ἀρμάδα, εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ναύπακτον. Malaxus in Hist. Patr. pag. 137. ἔκαμεν ἀρμάδα μεγάλη, καὶ φουσάτα πολλὰ τῆς στερεᾶς, &c. Infrà: καὶ ἀρμάδα ἔκαμε κάτεργα καὶ φοῦστες διακόσια πέντε. Vide Gloss. med. Lat. in *Armata*.

Ἀρμαμέντον, *Armamentum*, *ipsa arma*. Leo Imp. in Tactic. §. 7. ἑτέρας ἁμάξας λόγῳ ἀρμαμέντου. Eadem habet Mauricius lib. 12. cap. 6. Idem Leo, n. 28. ἔχε δὲ καὶ ἑτέρας ἁμάξας βαστάζοντας τὸ ἀρμαμέντον. Theophanes an. 1. Leonis Isauri: μετ' οὐ πολὺ δὲ κατέλαβεν καὶ Ἰσίδ μετὰ ἑτέρου στόλου κινηθέντος ἐν Ἀφρικῇ, ἔχων καὶ αὐτὸς κατίνας τξ', ἀρμαμέντον τε καὶ δαπάνας.

Ἀρμαμέντον, *Armamentarium*, δημοσία ὁπλοθήκη. Justinianus in Nov. 85. cap. 3. εἰ δὲ τινες κατασκευάζουσι, τοῦτο ἀφαιρεῖσθαι παρ' αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ θείῳ ἡμῶν εἰσφέρεσθαι ἀρμαμέντῳ. Idem Theophanes an. 14. Mauricij: ἔκτισεν ὁ Βασιλεὺς τὸν ἡλιακὸν τῆς Μαγναύρας, – καὶ ἀπέθετο ἐκεῖ τὸ ἀρμαμέντον. & an. 7. Phocæ: Ἐλπίδιος ὁ ἐπάνω τοῦ ἀρμαμέντου. Id est *Armamentario præfectus*. Idem an. 26. Copronymi: ὁ αὐτὸς μέντοι ὁ τῶν ἐκκλησιῶν ἐχθρὸς κενώσας ἀρμαμέντον, καὶ κοπροθέσιον ἐποίησεν. Alia vide in Constantinopoli Christiana, lib. 2. sect. 9. num. 17.

Ἀρμαμενταρία, eâdem notione, apud Porphyrogenitum in Basilij Imp. Vita, num. 13. ubi Scylitzes, pag. 564. habet Ἀρμαμέντον. Eodem etiam significatu ἀρμαμεντηρία occurrit apud Suidam.

Ἀρματοφυλακεῖον, Ἀρματοφυλάκιον, *Armamentarium*, *Armorum repositorium*, apud Pachymerem lib. 8. cap. 12. & Joan. Cananum de Bello Constantinopolit. pag. 195. ὁπλοθήκη, Joanni Cantacuzeno lib. 4. cap. 39.

Ἀρμάτος, *Armatus*, *Armis instructus*. Ἄνθρωπος ἀρμάτος, in Basilic. lib. 60. Ducas Hist. cap. 43. τὸ δὲ ἔνδον πλῆθος ἀρμάτων καὶ Ἰταλῶν ὀξυθύμων καὶ σφαγὰς ἑτοίμων.

Ἀρμάτος, *Armiger*, qui *alterius arma in bello defert*, ὁπλοφόρος. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 3. καὶ ἀρμάτος προσαγορεύεται ὁ σύμμαχος τοῦ Ὀπτιμάτου, ἤτοι ὁ αὐτοῦ ὑπερασπιστής. Rigaltius habet ὑπασπιστής. Et lib. 3. cap. 7. ὁ ἀρμάτος τοῦ Ὀπτιμάτου. Vide in Ὀπτιμάτος. Ἐξαρμάτος, *inermis*, Ἀθωράκιστος, in Corona pretiosa.

Ἀρμάτον, *Bellum*. Lexicon Cyrilli MS. Ἀρμάτον, πόλεμον.

Ἀρματώρειον, *Armatorium*. Lexicon Stephani: πέλται, μικρὰ ὅπλα ἔχοντα κύμβαλα προσπεπηγότα, ἅπερ λέγουσιν οἱ Ῥωμαῖοι Ἀρματώρια. Cedrenus, pag. 448. εἰσδραμὼν εἰς τὸ παλάτιον, ἥρπασε τὸν Φιλιππικὸν, καὶ ἤγαγεν εἰς τὸ ἀρματώρειον τῶν Πρασίνων. Ubi Theophanes habet ὀρνατώριον. Vide nostram Constantinopolim Christ. lib. 2. p. 155.

Ἀρματοῦν, Ἀρματώνειν, *Armare*, *Armis instruere*. Glossæ Græcobarb. ὥπλισαν, ἀρμάτωσαν, ἀρματώσασιν, ἢ ἔστησαν ἀρματωμένους ἐναντία. Glossæ ad Iliad. Barbarogr. ὁπλίζονται, ἀρματώνονται· ὁπλίται, ἀρματωμένοι. Theophanes an. 22. Copronymi: ὁ δὲ Βασιλεὺς ἀρθεὶς ἐπὶ τοιαύτῃ νίκῃ, ἐθριάμβευσεν ταύτην ἐπὶ τῆς πόλεως ἀρματωμένος σὺν τῷ στρατῷ εἰσελθών. Nicetas barbarogr. in Manuele lib. 5. num. 3. ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλογα αὐτῶν ἀρματωμένα μετὰ κεφαλαρέων, καὶ σαγισμάτων λωρικαρικῶν. &c. Idem in Isaacio & Alexio, n. 3. ἀρματωθῆναι, ubi Cod. al. ὡπλίσθη. Laonicus lib. 3. pag. 306. ἀρματώσαντες οὖν τὸ καράβιον καλῶς τε καὶ ὡς ἔχρην, ἦλθον ἐν Τραπεζοῦντι. Utuntur alij passim, Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni, Sguropulus in Hist. Concilij Florentini, sect. 5. cap. 12. Idem Concilium, pag. 486. Edit. Labbei, Alexius Rharturus doctr. 6. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 72. Ἐξαρματώνειν, *Inermare*, ἀφοπλίζειν. Nicetas in Manuele lib. 5. num. 3. οὐκ ἦν ὃς οὐκ ἦν τῶν Ῥωμαίων μὴ βάλλων καὶ καταβάλλων Παίονα, ἢ μὴ ἐξαρματώνων τὸν πεπτωκότα. Ubi Cod. al. σκυλεύων præfert. Ἐξαρμάτωτος, *Inermis*, Ἀθωράκιστος, in Corona pretiosa.

Ἀρματωσία, Ἀρματωσιὰ, *Armatura*. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ τὰ ἄλογα καὶ τὰ φάρηα, καὶ ἡ ἀρματωσίαις.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Καὶ ὅλη ἡ ἀρματωσία ἔλαμπεν ὡς τὸν ἥλιον.

Historia Apollonij Tyrij:

Σπάθην ἐζώστην ἀργυρὸν, κ' ἕνα χρυσὸν κοντάρι,
Καὶ αὐτήναις οἱ ἀρματωσαῖς εἶχαν μεγάλην χάριν.

Infrà:

Καὶ ἀπάνω ἀπὸ τὰς ἀρματωσαῖς εὐγλύφασιν ἀσπίδες.

Sub finem.

Βάλε καλαῖς ἀρματωσαῖς, ὁ γιανὰ σοῦ βοηθῇ σου.

Τζαρματωσία. Eadem Historia Apollonij Tyrij:

Ποῖος ἔχει τέτιον λογισμὸν, νὰ τέκει νὰ λογιάζῃ,
Τζαρματωσαῖς του ἔμορφαις καὶ νὰ τὰς συσσυμιάζει.

Infrà:

Βάλε καὶ ἀπὸ τζαρματωσίαις, καὶ διάλεξε τὰς φίναις.

Ἀρματοῦρα, *Armatura*, *Armorum exercitatio*. Vet. Gloss. Ἀρματοῦρα πρίμα, Μελέτη πρώτη.

Ἀρματοῦραι, *Armaturæ*, *qui cum armis saltant*. Interpres in Ptolemæi Tetrabiblum, lib. 4. ὁπλορχηστὰς, οἵπερ εἰσὶν οἱ μεθ' ὅπλων ὀρχούμενοι, οὓς καλοῦσιν Ἀρματούρας. Vide Gloss. med. Lat. in *Armatura*.

Ἀρμαστατίων, Ἀρμοστατίων, *Armistatio*, cùm in Armis stat exercitus, nos dicimus, *quand l'armée est sous les armes*. Exercitus, armatorum lustratio. Chronicon Alexandrinum In Heraclio, pag. 898. εἶτα ἐπιζητήσαντος τοῦ αὐτοῦ ἐνδοξοτάτου Ἀθανασίου πρότερον ἐθέλειν θεωρῆσαι τὸν ἐν τῇ πόλει ὄντα στρατὸν· ἀρμαστατίωνος γινομένης, ηὑρέθησαν τῶν ἐνδημούντων ἐν τῇ πόλει καβαλλαρίων περὶ τὰς ιβ' καὶ πρὸς χιλιάδας. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 5. pag. 62. ὥστε καὶ ἐν τοῖς ἀρμοστασιῶσιν εὐχερῶς καὶ συντόμως ὑπὸ κατασκόπου ἀριθμεῖσθαι, διὰ τὸ Πρωτοστατῶν ὅλον τὸν στρατὸν, ὡς νομίμου ὄντος τοῦ βάθους, ταύτης ἄρτι τῆς ἀναλογίας φυλαττομένης. Et cap. 9. φλάμουλα δὲ ἐν καιρῷ μάχης τὰ κοντάρια ἔχειν οὐ συμβουλεύομεν· Ὅσον γὰρ εἰς ἀρμοστατίωνα, καὶ πολιορκίαν, ἤτοι ἐπίδειξιν καὶ κόμπον ἀναγκαῖά εἰσι, τοσοῦτον ἐν ταῖς μάχαις ἀχρεῖα ἦν.

ΑΡΜΑΔΟΝ, *Vehiculum*. Cyrillus in Lexico: Ὀχεῖον, Ἁρμάδον.

ἈΡΜΑΘΙΑ, *Resta*, *Filza*, *ò di fichi*, *ò simili*. Hieron. Germanus.

ἊΡΜΑΛΑ, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti, τὸ ἄγριον πήγανον. *Ruta silvestris*. Vide in Βήσασα. Vox Syriaca, apud Interpolat. Dioscor. cap. 457.

ἈΡΜΑΡΗ', Ἀρμάειον, *Armarium*. Corona pretiosa: Ἀρμάρι, *Promptuarium*, ταμεῖον. Joan. Moschus in Limon. cap. 79. συνέβη δὲ μετὰ τὸ ἅγιον πάσχα τὸ πιστικὸν πεμφθῆναι ἐν ΚΠόλει διὰ πραγματείαν, ἐάσαντα κατὰ λήθην τὰς ἁγίας κοινωνίας ἐν τῷ ἀρμαρίῳ αὐτοῦ. δέδωκεν δὲ τὸ κλειδίον τοῦ ἀρμαρίου τῷ αὐθέντῃ. Basilic. lib. 44. tit. 13. cap. 3. κάψαι καὶ ἀρμάρια τὰ μὴ ἕνεκεν βίβλων, ἢ ἐσθῆτος, ἢ ὅπλων εὐτρεπισθέντα. Adde lib. 15. tit. 4. cap. 7. Paxamus Geoponic. 18. cap. 21. βάλλε γάλα εἰς τὰ αὐτὰ σκευάρια, καὶ θὲς αὐτὰ εἰς κιβωτάριον, ἢ ἀρμάριον ἔνθα ἂν ἀκίνητα μένῃ. Perperam editum μαρμάριον, ubi Interpres, *in arculam aut Cistam*. Ptochoprodromus MS.

Νὰ ἄνοιγα τὸ ἀρμάρι μου νὰ βρίσκω γεμάτον.

Ἀρμαρῆται, *Armarij*, *Armariorum* seu *arcarum Curatores*, nostris, *les Caissiers*. Theophilus Antecessor lib. 4. tit. 7. §. 2. διὰ τοῦτο δὲ *Institoria* προσαγορεύεται, ἐπειδὴ οἱ προβαλλόμενοι τῶν πραγμάτων *Institores* καλοῦνται. Ubi Scholiastes: οἱ προβληθέντες τῶν πραγμάτων, τουτέστιν οἱ καλούμενοι Ἀρμαρῆται.

ἈΡΜΑΣΙΆ, *Conjugium*. Glossæ Græcobarb. Γάμος, τοῦ ὑπανδρεμάτου, καὶ ἀρμασίας. Ἀρμασμένος, *Conjugatus*, in iisdem Glossis non semel. Vide ὁρμάζειν.

ἈΡΜΈΓΕΙΝ, pro ἀμέλγειν, *Mulgere*, in Corona pretiosa. Portius, habet ἀρμεύγειν. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Ἀμελγομένας, Ἀρμεγομένας.

ἈΡΜΕΛΑΎΣΙΑ, *Armelausia*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Martyrium S. Bonifacij, pag. 321. ἀνὴρ τετραγωνιαῖος, παχὺς, ξανθὸς, ῥούσιον ἀρμελαύσιον φορῶν. Ubi vetus versio: *coccinea armelausia indutus*. Mauricius lib. 12. Strateg. p. 303. εἴτε ζωσάρια Γοτθικὰ, εἴτε ἀρμελαύσια ἔχουσι κονδὰ μέχρι τῶν γονάτων αὐτῶν δεῖ φέρειν αὐτούς.

ἈΡΜΕΛΟΤΌΠΛΑΣΙΝ. Historia Bertrandi Romani MS.

Καὶ εἰς ἀρμελοτόπλασιν ἓν ἦσαν καὶ οἱ δύο.

ἈΡΜΕΝΕΑΤΙΚΆ. Vide σραγλομαλωτάριον.

ἌΡΜΕΝΟΝ, τὸ ἱστίον, *Velum*, Suidæ, & aliis Eustathius Od. ε. σκοπητέον δὲ καὶ μήποτε ἡ Ὁμηρικὴ αὐτὴ κλῆσις τοῦ, ἀρμένῳ, τῷ ἱστῷ, ἐπικρίως παρήγαγε τοῖς πολλοῖς ἄρμενα, ἰδιωτικώτερον μὲν, ὅμως δὲ οὐκ ἀλόγως, τὰ ἱστία καλεῖν.

Ἀρμενίζειν, *Velificari*, *Velificare*, in Gloss. Græco-Lat. Theophanes, pag. 318. ὁρᾷ τὸν στόλον ἐπὶ τὴν πόλιν ἀρμενίζοντα. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Ἀρμένισαν καὶ πάγουσι, τὴν θάλασσαν περνοῦσι.

Leges Rhodiorum, cap. 11. εἰ δὲ βάλωσι, καὶ τὸ πλοῖον ἀρμενίζοντος πάθη, ἢ διαφθαρῇ, &c. Adde cap. 36. Nicetas in Manuele lib. 5. num. 9. τὰ σιδηρὰ λαβόντες ἡρμένισαν. Ubi Cod. Edit. τὰς ἀγκύρας ἀνίμησαν. Historia Apollonij Tyrij:

Ἀρμενίζει τὸ κάτεργον τὴν στράταν τοῦ θλιμένη.

Nicolaus Lucanus de excidio Trojano:

Καὶ τὰ ἄρμενα ἐξαπλῶσαν, καὶ ἀρμένιζαν τὴν νύκτα.

Utitur etiam Achmes, cap. 179.

Ἀρμενισία, *Velificatio*. Glossæ ad eandem Iliadem Græcobarb. Καλίπλουν, Καλὴν ἀρμενισίαν.

ἌΡΜΗ, *Salsugo*, Ἁλμυρίς. Agapius in Geoponico, cap. 186. κάμνουσι καὶ μὲ ἄρμην μόνον τὰ ἄσπρα λάχανα, ἤγουν φρύα, καὶ τὰ λέγουσι Λαχαναρμίαν.

Ἀρμυρὸς, *Salsus*. Glossæ Græcobarb. Ἁλμάθαρον, Ἁλμυρὸν, Ἀρμυρόν.

Ἀρμυράδα, ὅπου ἐστάτηκε τὸ ψάρι, Garum, Γάρον.

ἈΡΜΙΑΓΡΙΟΝ, *Dracunculus*, apud Interpol. Dioscor. post cap. 183.

ἈΡΜΌΔΙΟΙ δικασαὶ, *Competentes judices*. Basil. Theophil. &c.

ἈΡΜΟΣΤΗ'Σ. Vide in Μοδεράτωρ.

ἈΡΜΠΈΤΑ, Ἀρνοπέτα, *Euphrosynum*, *Buglossus*. εὐφρόσυνον, βούγλωσσον.

ἈΡΜΥ'ΛΑ. Agapius in Geoponico, cap. 188. βάλε το εἰς τὸ τζουκάλι, καὶ πέρνει ὅλην τὴν ἀρμύλαν τὸ ἄλευρον.

ἈΡΝΊ, *Agnus*, ἀμνὸς, Portio. Occurrit in Nomocanone Coteleriano, num. 448. Ἀρνὴ etiam habetur in Corona pretiosa. Ἀρνάκι, *Agnellus*, ἀμνίον. Ἀρνὰς, *agnus*. Glossæ Græcobarbaræ: ἢ πρόβατα, ἢ ἀρνάδες.

ἈΡΝΙΣΌΧΡΙΣΤΟΣ, *Apostata*, Canon Pœnitentialis MS. Joannis Chrysostomi nomen præferens: ὁ ἀρνισόχριστος ἔχει ἐπιτίμιον ἅπαντα τῆς ζωῆς αὐτοῦ χρόνον.

ἈΡΝΟΠΈΤΑ. Vide in Ἀρμπέτα.

ἈΡΝΌΚΟΥΚΑ, τὰ λιγεόκουκα, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ.

ἈΡΟΝΙ'Α, Μέσπιλον, In Glossis Jatricis Græcobarb. MSS.

ἌΡΟΥΛΑ, *Arula*. Scholiastes Aristophanis ad Acarnan. ἐσχάραν, τὴν νῦν καλουμένην ἀροῦλαν.

ἌΡΟΥΡΑ, quid sit, diximus in Gloss. med. Lat. scilicet *ager satus*, vel *segetes ipsæ*. Basilius Seleuciensis Episc. pag. 362. οἱ τῆς διδασκαλίας τὸν σπόρον εἰς εὔγονον ἄρουραν καταβάλλοντες. Synaxaria 11. Janu. in S. Theodosio Antiocheno: ἠργάζετό ποτε μὲν σπυρίδας, ποτὲ δὲ μικρὰς ἀρούρας ἐν τῇ νάπῃ. Vide idem Gloss.

ἈΡΟΥ'ΣΙΟΣ, *Glastum*, Prophetis seu Chymicis, ἰσάτις, apud Interpol. Dioscor. c. 403.

ἌΡΠΑ, *Harpa*, *Barbitus*, Historia Apollonij Tyrij:

Μετὴν κοπέλα νὰ κρατῇ τὴν ἄρπαν εἰς τὴν χέρα.

Rursum:

Ἐκράταν εἰς τὴν χέραν τῆς μία ἄρπη καὶ συνάρη.

Vide Gloss. med. Lat. in *Harpa*.

ἌΡΠΟΣ, *Vulpes*, vel *Aquila*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. ἄρπος, ὁ ἀλώπηξ, ὁ ἀετός.

ἈῤῬΑΒΩ͂ΝΕΣ, *Sponsalia*, cùm scilicet *Arræ* dantur. Hesychius: Μνῆστρον, ὁ τοῦ γάμου ἀῤῥαβών. Catalogus Impp. Constantinopol. post Codinum, p. 80. de Manuele Imp. συνέζευξε τὸν κύριον Ἀλέξιον τὸν υἱὸν αὐτοῦ γυναικὶ τῇ κυρᾷ Ἄννῃ, τῇ θυγατρὶ τοῦ εὐσεβεστάτου Ῥηγὸς φραγκίας, μετὰ ἀῤῥαβῶνος εὐχῆς τούτοις δοθείσης παρὰ τοῦ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Θεοδοσίου τοῦ Ἀντιοχέως. Balsamon in Nomocan. tit. 13. cap. 3. ἀῤῥαβὼν, ἤτοι μνηστεία. Euchológ. ἀκολουθία γινομένη ἐπὶ μνήστροις, ἤγουν τοῦ ἀῤῥαβῶνος. Nomocanon Coteleriаnus, N. 525. οὐκ ἔστι δίκαιον τῇ μεγάλῃ μ'. ποιεῖν ἀῤῥαβῶνας, ἢ γάμον, &c.

Ἀῤῥαβωνίζεσθαι, *desponsari*. Hesychius: μνηστευόμενοι, uti emendat vir doctus, pro μνημονευόμενοι. Apud Portium, Ἀῤῥαβωνιάζειν, μνηστεύειν, *sponsare*. Ἀῤῥαβωνιασμένος, *sponsus*, *desponsatus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 9. extr.

Πρῶτα τὰ ἀραβονίαζαν τὰ νύμφαις τους ἐκεῖνοι.

Mox:

Μὲ παῤῥησία λέγω γὰρ νὰ στὴν ἀραβονίασω.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Ὁ κύνος ἀραβονίασεν ἐτότε τὰ παιδία,

Καὶ ἀφοῦ ἀραβονίασαν, καὶ ἐπῆκαν τὸ γάμον.

Pachomius Ganni Episcopus in Epist. ad Theodosium Zygomalam: τὶς ἄνθρωπος ἀῤῥαβωνήσατο γυναῖκα, μετὰ ἱερολογίας καὶ ἐπισταχηλίου, ἐμεσολάβησεν δὲ καὶ φίλημα. Infrà: illa ἀῤῥαβωνιστικὴ dicitur, seu *desponsa*.

ἈῤῬΑΜΆΔΕΣ. Vide Ἀράμα.

ἌῤῬΗΚΤΟΝ, in Glossis Chymicis MSS. ἔστιν ἀφρόνιτρον.

ἈΡΣΕ

ἈΡΣΕΛΑ', *Argemone*, apud Interpol. Dioscor. post cap. 396. *Arsella*, apud Apul. c. 31.

ἈΡΣΕΝΙ'ΚΙΟΝ, *Arsenicum*. Eustathius in Homer. ἀρσενικὸν, ὃ ἰδιωτικῶς ἀρσενίκιον λέγεται.

ἈΡΣΕΝΚΑΝΘΟΝ, *Pulegium*, Γλήχων, apud Interpol. Dioscor. cap. 441.

ἈΡΣΕΝΟΘΗΛΥ, vasis Chymici species, *Alambycus*. Cod. Reg. MS. 618. fol. 289. v. λαβὼν δὲ ἀγγεῖον ὑέλινον ἀρσενόθηλυ, τὸ καλούμενον, ἰαμβύκω, βάλε ἐν αὐτῷ, &c.

ἈΡΣΕΝΟΚΟΙ'ΤΑΙ, *Pæderastæ*. Joannes Antiochenus de Charisticariis, pag. 188. οἱ ἀρσενοκοῖται, ἀπὸ τῶν τῆς πρωταξίας τὰς Σοδομίτας. Ἀρσενοκοιτία, apud Macarium, quæ παιδοφθορία, S. Athanasio in Vita S. Antonij, παιδεραστία Clementi Alexandrino, ἄῤῥην κύπρις Phocylidi, ἀῤῥενομιξία Sexto Empirico. Vide Gloss. med. Lat. in *Arsenoquita*.

ἈΡΣΗΝΑ'ΛΗΣ, *Navale*. Inscriptio Constantinopolitana: ἔκτισεν πρὸς ἀνάπαυσιν τοῦ λαοῦ τοῦτον μεγαλότατον ἀρσηνάλον. Integram dedimus in nostra Constantinopoli Christiana lib. 2.

Ἀρσενὰς, eadem notione apud Portium. Ἀρσανὰς, apud Sguropulum sect. 11. cap. 2. ἐγένετο πυρκαϊὰ ἐν τῷ ἀρσανᾷ, (Veneto) ἐν ᾧ οἰκήματι ἐτεκταίνετο τὰ βέλη, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Arsena*.

Α'ΡΣΗΣ, *Mas*, Ἄρσην. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij, cap. 3. ἔσωθεν ὡς ὁ ἄρσις τῶν περδίκων ἔχει ἦλον ὄπισθεν κόρνον.

ἈΡΤΑΒΗ', *Artaba*, mensura Ægyptiaca modiorum quinque, ut est apud S. Hieron. lib. 2. Comment. in Esaiam, cap. 5. cujus meminerunt Justinianus in edicto 13. cap. 6. 23. & passim ab aliis laudati Scriptores. Dalmatius in Hist. SS. Ægypti MS. in Serapione: ἐπὶ μισθῷ θέρους ἐκομίζετο ἕκαστος ἐνιαυσίους ἀρτάβας δώδεκα, ὡς τεσσαράκοντα μοδίους παρ' ἡμῖν λεγομένους.

ἈΡΤΑΝΗ'ΘΕ, *Cyclaminum*. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἀρτανήθε, χουβζέλκουρου, λέγεται κυκλάμινον. Vide Χουβζέλ.

ἈΡΤΑ'ΡΙΑ, *Fasciæ pedules*, vel *pedales*. Suidas: ἀρτάεια, παρ' ἡμῖν, οἱ τῶν ποδῶν πῖλοι. Glossæ Basilic. πεδίλια, ποδῶν καλύμματα, τινὲς δὲ τὰ ἀρτάεια ἑρμηνεύουσαν. Etymologic. de voce Πῖλος. σημαίνει δὲ καὶ τὰ ἀρτάεια καὶ τὰ πανία. Isaac. Tzetzes ad Lycophron. Ἀσκέραι, κυρίως, τὰ ἐν τοῖς ποσὶ πιλία λέγεται, ἤτοι τὰ ἀρτάεια. Joan. Tzetzes ad Hesiodi opera & dies lib. 2. νῦν δὲ πῖλα, τὰ ἀρτάεια. Vox formata ex ἀρτὴρ, fascia, quâ quid constringitur aut colligatur. Hesychius: ἀρτὴρ, ὑπόδημα. Ita censet Salmasius ad Lamprid. pag. 221. Vide Cujacium lib. 27. observ. cap. 16.

ἈΡΤΕΛΑΡΙ'Α. Ex Ital. *Artigliaria*. Phortius de re militari lib. 1.

> Γίνονται καὶ ἐνοχλία,
> Καὶ δέχοντ' ἀρτελαρία.

Idem lib. 2.

> Μετὰ τὴν ἀρτελαρία
> Θέσιν τὰ γαμβιενία.

ἈΡΤΕΜΕΔΗΪ'ΟΝ, *Dictamnum*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 442.

ἈΡΤΕΜΙ'ΣΙΟΣ, *Majus* mensis, secundùm Macedones. Suidas, & alij.

ἈΡΤΖΕ'ΝΤΟ, *Argentum*. Cod. Reg. MS. 618. f. 282. βάλε ἀρτζέντο, καὶ ὀλίγον ἴαρην, καὶ ἀσένει τὸ ἀρτζέντο ὅσον χρήζεις, &c.

ἈΡΤΖΗ', *Relatio ad Regem*, Ἀναφορὰ, vox Turcica. Malaxus in Hist. Patr. pag. 130. καὶ ἀναφορὰν, ἤγουν ἄρτζη, περὶ τούτου, τῷ Σουλτάνῳ ἔκαμαν. & p. 140. ἔκαμε δὲ ταύτην τὴν ὑπόθεσιν ἄτζη εἰς τὸν Σουλτάνον. Ubi Theodosius Zygomalas: ἄρτζη, ἀναφορὰν τῷ βασιλεῖ. Utitur rursum pag. 141. 145. 159.

ἈΡΤΖΗΒΟΥ'ΡΙΟΝ, ita appellant Armenij *jejunium quod celebrabant & inchoabant septimanâ quam Græci* τὴν προφωνήσιμον *vocant, & quæ præcedit illam quæ* τῆς Ἀποκρέω *dicitur*. Anastasius Episcopus Cæsariensis de Artziburio: τῇ ἑβδομάδι πρὸ τῆς ἀποκρέω, ἣν νηστεύουσιν οἱ Ἀρμένιοι τὸν Ἀρτζιβοῦριν, εἰς τινας, ὅλως νηστεία οὐκ ἔστιν. – καὶ γὰρ οἱ Ἀρμένιοι ὅλην τὴν ἑβδομάδα νηστεύουσιν· ἡμεῖς δὲ μίαν ἡμέραν ἐὰν καταλύσωμεν, καὶ φάγωμεν, καταλύομεν αὐτῶν τὴν αἵρεσιν, &c. Infrà: ἔσω γινώσκων ἀσφαλῶς πᾶς Χριστιανὸς ὅτι λελυμέναι ἀπὸ κανόνων ἕξ ἑβδομάδαι εἰσὶν ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ, ἤγουν ἡ προφωνήσιμος, ἣν καὶ Ἀρτζιβοῦριν ὀνομάζομεν, ἡ τυροφάγος, ἡ διακαινήσιμος, ἡ τοῦ ἁγίου πνεύματος, καὶ τὸ δωδεκαήμερον. Anonymus de diebus in quibus jejunium solvunt Monachi, post Typicum S. Sabæ, pag. 137. καταλύομεν καὶ τὴν πρὸ τῆς ἀποκρέω ἅπασαν ἑβδομάδαν, διὰ ἕτερον πονηρὸν ἔθος τῶν Ἀρμενίων ἄστατον ἐντεῦθεν τεθεμένοι· νηστεύουσι γὰρ οὗτοι διὰ ἀπώλειαν κυνὸς, ᾧ ἐπώνυμον ἦν τῷ κυνὶ Ἀρτζιβούριον, διὰ τὸ προϊέναι καὶ μηνύειν ἐν πόλεσι καὶ κώμαις τὴν ἐπιδημίαν τοῦ διδασκάλου αὐτῶν Σεργίου. τὸ γὰρ Ἀρτζιβοῦριος τῇ τῶν Ἀρμενίων διαλέκτῳ Μανδάτωρ ἑρμηνεύεται· ὃν πενθήσας ὁ Σέργιος ὑπὸ θηρίων βρωθέντα, ἐπέσκεψε πᾶσι τοῖς Ἀρμενίοις νηστεύειν ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις ὑπὲρ τοῦ τοῦ κυνὸς τελευτῆς, καὶ καθηφεῖν ἐτησίως καὶ σκυθρωπάζειν, οἱ καὶ συγκαταλύπειν τὸ αἰσχρὸν βουλόμενοι, εἰς ἀνάμνησιν τῆς τῶν Νινευιτῶν νηστείας ἰσχυρίζοντες ταύτην ἐπιτελεῖσθαι. Alter Anonymus de jejunio Monachorum, in eodem Typico, pag. 131. τὸ δωδεκαήμερον δὲ νηστείαν ἔχει τῶν Ἀρμενίων· οὗτοι γὰρ τὰς τρεῖς ἑορτάς, ἤτοι τὸν εὐαγγελισμὸν, καὶ τὴν γέννησιν, καὶ τὰ Θεοφάνεια συναπτῶς ἐκτελοῦσι κατ' αὐτὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων, ἀκολουθοῦντές τε ἄλλοις αἱρετικοῖς, καὶ τῷ ἀρχηγῷ αὐτῶν Μαντακουνῇ, ὃς καὶ Ἰσχάνιος ὀνομάζεται· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ πρώτων Θεοφανείων δώδεκα ἡμέρας νηστεύουσι. καὶ τὴν προφωνήσιμον δὲ, οἱ αὐτοὶ νηστεύουσιν Ἀρμένιοι ὑπὲρ τοῦ λεγομένου Ἀρτζιβουρίου, εἰ καὶ συγκαλύπτειν τὸ αἰσχρὸν τῆς τοιαύτης νηστείας θέλοντες, οἱ μὲν αὐτῶν διὰ τοὺς Νινευΐτας νηστεύειν λέγουσιν, οἱ δὲ διὰ τὴν ἐξορίαν τοῦ Ἀδὰμ, τὸ ἀληθὲς δὲ ἐστι διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ κυνὸς, ὃς μανδάτωρ ἦν, τουτέστι μηνυτὴς τοῦ διδασκάλου αὐτῶν Σεργίου, &c. Triodium: χρὴ γινώσκειν ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ ἑβδομάδι (τοῦ τελώνου,) νηστεύουσιν οἱ τρισκατάρατοι Ἀρμένιοι τὴν βδελυρὰν αὐτῶν νηστείαν, τὴν λεγομένην τοῦ Ἀρτζιβουρίου· ἡμεῖς δὲ καθ' ἑκάστην ἐσθίομεν τυρὸν καὶ ὠὰ, ἀνατρέποντες τὸ ἐκείνων δόγμα τῆς τοιαύτης αἱρέσεως. Nicolaus Patriarcha Constantinopol. de jejunio Monachorum:

> Τὴν ἑβδομάδα ἣν λαλῶ, τὴν πρὸ τῆς ἀποκρέω,
> Ἣν καὶ ἐπονομάζομεν τὴν τοῦ Ἀρτζιβουρίου.

Nomocanon Cotelerianus, num. 330. τὸ δωδεκαήμερον, καὶ τὴν πρὸ τῆς ἀποκρέω τῆς ἑβδομάδαν πρώτην τῆς προφωνήσιμον, ἀλλὰ διὰ αὐτῶν ἐκεῖνον Ἀρτζηβούρτζην ὡς καὶ σέβονται οἱ ἄχρηστοι Ἀρμένιοι καὶ Κατζιτζάριοι ἑορτὴν ἐθέσπισαν αὐτῶν αἱρέσεως, &c. Artziburij meminere præterea auctor interrogationum de jejunio, post Typicum S. Sabæ pag. 131. Balsamon in Resp. 52. Isaac Invectivâ 1. in Armenios, cap. 14. Nicon de Relig. Armenior. apud Cotelerium ad Clement. pag. 155. Euthymius Zygabenus in Panoplia part. 2. tit. 20. pag. 691. Nicephor. Callist. lib. 18. cap. 54. &c. Vide Christophorum Angelum de Hodierno Græcorum statu, cap. 17. & Allatium de Dominic. & Hebdomad. Græcor. num. 8.

ἈΡΤΖΗΝΙΚΟ'Σ, *Masculus*. Glossæ Græcobarb. Ἄῤῥεν, Ἄρσεν, Ἀρσενικὸν, Ἀρτζηνικόν. Alibi: φωνὴν ἀρσενικὴν, ἢ ἀρτζηνικήν.

ἈΡΤΖΙΠΕ'ΛΑΓΟΣ, *Mare Ægeum*, vulgò *Archipelagus*.

Archipelagus, pro Αιγαιοπέλαγος. Threnus MS. de capta à Turcis Constantinopoli:

Καὶ ὅλον τὸ Αρτζιπέλαγος ἔσφιξε κλήδονον.

ἈΡΤΖΥΝΗ, Ἀρατζίνη, Ρετζίνη, *Resina*, Ρυσίνη. Agapius in Geoponico, cap. 204. καὶ τότε ἔχε ἕτοιμα ἔξη λίτζαις ῥητίνη τῆς πεύκης, ἤγουν ἀρτζυνίου ἄσπρη, &c.

ΑΡΤΙΚΑ, *Ferula, frutex*. Petr. Bellon. lib. 1. observ. cap. 18.

ΑΡΤΙΛΙΑ, διαθήκη. Ita Lexic. Græc. MS. Reg. Cod. 930.

ΑΡΤΙΜΟΡΙΟΝ, Idem quod πύρεθρον, apud Myrepsum de Antidot. cap. 27.

ΑΡΤΙΣΚΟΣ, ὁ ἐκ τοῦ ἄρτου τροχίσκος λέγεται δὲ καταχρηστικῶς καὶ πᾶς τροχίσκος, in Glossis Jatricis ex Cod. Reg. 1334. & in Glossis MSS. Neophyti, *Pastillus*.

ΑΡΤΟΚΛΑΣΙΑ, *Fractio panis à Sacerdote benedicti, qui post liturgiam fidelibus & monachis distribuitur post ἀπόλυσιν, propter vigiliarum laborem*. Pentecostarium: δεῖ γινώσκειν ὅτι ἀπὸ τῆς κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ, ἤγουν τοῦ ἀντίπασχα, εἰ συμβῇ εἶναι τὸ Μαΐου μηνὸς, οὐ γίνεται ἀρτοκλασία μετὰ τὴν εὐλόγησιν τῶν ἄρτων, διὰ τὸ βραχὺ τῆς νυκτός. Quomodo verò benedicatur Panis ejusmodi, docemur ex Typico, cap. 2. ὁ δὲ Κελλαρίτης προτίθησιν ἐν τῷ ἀναλογίῳ ἄρτους πέντε ἐξ ὧν ἐσθίομεν ἐν τῇ τραπέζῃ· ὡσαύτως καὶ σάμνον μεστὸν οἴνου τοῦ καλλίστου, καὶ ὀλίγον ἔλαιον εἰς ἀγγεῖόν τι. ὁ δὲ ἱερεὺς λαβὼν ἄρτον ἕνα ἐπὶ χεῖρας, καὶ τυπώσας ἐν αὐτῷ σταυρὸν, ἐπεύχεται τὴν εὐχὴν ταύτην, ἐκφώνως, &c. ὁ δὲ Κελλαρίτης διακλάσας τοὺς ἄρτους, ἐπιδίδωσι τοῖς ἀδελφοῖς, ὡσαύτως καὶ ἀπὸ ἑνὸς ποτηρίου οἴνου, διὰ τὸν κόπον τῆς ἀγρυπνίας, ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς παρελάβομεν ἀπὸ τῶν ἁγίων πατέρων. – ὁ δὲ εὐλογητὸς ἄρτος οὗτός ἐστιν ἀλεξιτήριος πάντων κακῶν, εἰ μετὰ πίστεως λαμβάνοιτο. Anthologium mense Decemb. pag. 127. ἡ συνήθης εὐλόγησις τῶν ἄρτων, καὶ μεταλαμβάνομεν ἐξ αὐτῶν πάντες οἱ ἀδελφοὶ εἰς ἁγιασμὸν ψυχῆς καὶ σώματος. Vide Marcum Hieromonach. de Dubiis Typic. cap. 1. 2. 3. 18. &c.

ἌΡΤΟΣ, ἄρτον ποιεῖν, apud Justinum in Dial. cum Tryphone, idem est quod ἄρτον προσφέρειν, in Concil Laodic. cap. 49. Sacramentum, corpus scilicet Christi sanguinémque conficere. ἄρτον ἢ ποτήριον ἀναφέρειν, in Concilio Ancyrano Can. 2. ἄρτον διδόναι ἐν εὐχῇ, in Concilio Neocæsariensi Can. 13. *Panem sanctificatum dare*, Dionysio Exiguo, & Isidoro Mercatori. Concil. Laodicen. οὐ δεῖ ὑπηρέτας ἄρτον διδόναι, οὐδὲ ποτήριον εὐλογεῖν.

Ἄρτοι πολιτικοὶ, qui de publico civibus distribuebantur, inde appellati, quorum primam originem Artabano civi Antiocheno adscribit Chronicon Alexandrinum an. 3. Commodi, ex suis prædiis ad eas largitiones annuo procurato reditu. Hunc imitatus deinde Constantinus M. Dicti etiam

Ἄρτοι Παλάτινοι. Julius Pollux in Chronico, de Constantino M. ἐν δὲ τῇ συμπληρώσει τῆς ὑπατίας αὐτοῦ, ἔρριψεν ἐν ΚΠ. χαρίσματα τοῖς Βυζαντίοις καλάμων συντόμια ἄρτων ἡμερησίων πολιτικῶν, οὓς τινας ἄρτους ἐκάλεσε Παλατίνους, διὰ τὸ ἐκ τοῦ Παλατίου ῥογεύεσθαι τοὺς αὐτοὺς ἄρτους. Iidem

Ἄρτοι ἡμερήσιοι dicuntur apud Theophanem an. 21. Constantij. Vide Gloss. med. Lat. in *Panes civiles, Politici*, & nostram Constantinopolim Christianam lib. 2.

ἈΡΤΟΣΠΟΓΓΙΤΗΣ. Lexicon Stephani: Κλύσαι, Αρτοσπογγίζεται.

ΑΡΤΟΤΥΡΙΑΝΟΣ τόπος, sic dictus Constantinopoli *locus ubi & Panes & Casei venum exponebantur*, apud Codinum in Orig. Constantinopol. num. 47. Idem num. 74. de statua Menandri Poëtæ: καὶ ἔστη ἐπὶ τὸν ἀρτοτυριανὸν οἶκον, (f. φόρον) ἢ εἰς τὸ ἀρτοπωλεῖον.

ΑΡΤΟΤΥΡΙΤΑΙ, Hæretici sic dicti quòd panem & Caseum suis ipsorum Sacramentis adhiberent. Horum meminerunt Epiphanius Hæresi 49. VI. Synod. act. 11. Joan. Damascenus hæresi 49. Nicetas in Thesauro Catholicæ fidei lib. 4. pag. 194. &c.

ΑΡΤΟΦΟΡΙΟΝ, *Pyxis in qua ἱερὸς ἄρτος, seu sacræ Hostiæ, προηγιασμέναι ad alias liturgias reponuntur*. Glossæ Gr. Lat. Αρτοφόρον, *Panarium*. Euchologium, pag. 190. ubi de pane sacro præsanctificato, Καὶ ἀποτίθησι τοῦτον ἐν τῷ ἀρτοφορίῳ. Infrà: καὶ λαβὼν προηγιασμένον ἄρτον ἐκ τοῦ ἀρτοφορίου, τίθησιν αὐτὸν μετ' εὐλαβείας πολλῆς ἐν τῷ ἁγίῳ δίσκῳ. pag. 204. καὶ ἀποτίθησι τοῦτον ἐν τῷ ἀρτοφορίῳ, εἶτα λαμβάνει καὶ τοὺς ἑτέρους, καὶ ποιεῖ ὡσαύτως εἰς ἕνα ἕκαστον, καὶ συστέλλει αὐτοὺς πάντας ἐν τῷ ἀρτοφορίῳ. Rursùm: καὶ λαβὼν τὸν προηγιασμένον ἄρτον ἐκ τοῦ ἀρτοφορίου, τίθησιν αὐτόν. Sancitum Manuelis Charitopuli Patr. Constantinopol. lib. 3. Juris Græco-Rom. pag. 238. τινὲς τῶν ἱερομένων ἐν τῇ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ προηγιασμένους θείους ἄρτους κρύψαντες ἐν ἀρτοφορίοις, &c. Vide Πυξίον.

ἈΡΤΥΣΙΕΣ, *Aromata*, in Turcogræcia Crusij.

ΑΡΧΑΙΟΓΟΝΙΑ τῆς ἀπαιτήσεως, *Origo petitionis*, in Basilicis lib. 7. tit. 18. cap. 21.

ἈΡΧΑΙΡΕΣΙΑΖΕΙΝ, τὸ πρὸς χάριν τοῖς πολλοῖς ζῆν, apud Auctor. Etymolog.

ΑΡΧΑΡΑΣ, βότανον ὅπου γίνεται σπέρμα ἀνεκάτω καὶ ξηραίνεται, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Αρχαρὰς, Prophetis, *Catanance*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 716. Vide ἀρκοπόδιον.

ΑΡΧΑΡΙΑ, *Primogenitura*, Πρωτοτοκία, apud Hieron. Germanum.

ΑΡΧΑΡΙΟΙ, *Novitij*, qui & ἀρχόμενοι dicuntur in Apophthegm. Patrum in Esaia, n. 2. ἀρχόμενοι παιδεύεσθαι, apud Photium in Jobio, pag. 600. & Cod. 2. & 196. Hesychius: Εισαγωγικοὺς, νεαροὺς ἀρχαρίους. Macarius in Homil. 15. pag. 225. ὁ θέλων μαθεῖν τὰ γράμματα, ἀπέρχεται καὶ μανθάνει τὰ σημεῖα, καὶ ὅταν γένηται ἐκεῖ πρῶτος, ἀπέρχεται πρὸς τὸ σχολεῖον τῶν γραμμάτων, καὶ ἔστι πάλιν ἐκεῖ ὅλων ἔσχατος, ἀρχάριος· εἶτα ὅταν γένηται σχολαστικὸς, ὅλων τῶν δικολόγων ἀρχάριος καὶ ἔσχατός ἐστι, &c. Præsertim verò ita appellantur Novitij Monachi. Idem Macarius Homil. 16. pag. 251. ἔχουσι δὲ καὶ φόβον, οὐ τὸν ἀρχαρίων τῶν φοβουμένων τὰ πονηρὰ πνεύματα, ἀλλὰ φόβον καὶ μέριμναν πῶς διοικήσουσι τὰ ἐμπιστευθέντα αὐτοῖς πνευματικὰ χαρίσματα, Paradisus, seu Liber Sanctorum Senum MS. λέγοντα Συγχωρήσατέ μοι, πατέρες, ὅτι οὐκ εἰμὶ ἀναχωρήτης, ἀλλὰ ἀρχάριος. Eadem Apophthegmata in eodem Isaïa, num. 1. οὐδὲν οὕτως λυσιτελεῖ τῷ ἀρχαρίῳ, ὡς ἡ ὕβρις. & num. 3. ὁ ἀρχάριος μεταβαίνων ἀπὸ μοναστηρίου εἰς μοναστήριον, &c. Palladius in Hist. Lausiaca in Marco: καὶ παρακαθέζομαι τῇ θύρᾳ τῆς κέλλης αὐτοῦ, ὡς ἅτε ἐγὼ ὁ ἀρχάριος νομίζων αὐτὸν ὑπὲρ ἄνθρωπον, ὥσπερ καὶ ἦν. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Joannis Solitarij, num. 5. ὁ μὲν οὖν μακαρίτης Σάβας τοῦτον δεξάμενος, παραδίδωσι τῷ οἰκονόμῳ τῆς Λαύρας, ὡς ἕνα τῶν ἀρχαρίων ἐπιτάσσεται διακονεῖν. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaitarum, num. 62. οὐ πάντες ἦσαν τῇ θεωρίᾳ καὶ γνώσει τέλειοι, ἀλλ' ὑπῆρχον ἐν αὐτοῖς ἰδιῶται τῷ λόγῳ, καὶ ἀρχάριοι. Geronticon apud Niconem in Pandecte MS. lib. 1. serm. 29. extr. ὁ δὲ μοναχὸς οἷος δή ἂν εἴη, εἴτε πρέσβυς, εἴτε ἀρχάριος, &c. & serm. 23. ex S. Barsanuphio: ὅτι μοναχοὶ ἀπὸ πρωΐας ἐσθίουσι, καὶ μάλιστα ὅτι εἰσὶν ἀδελφοὶ ἀρχάριοι. Infrà, his opponuntur ἀρχαῖοι πατέρες. Habentur inter

opera MSS. S. Ephraim παραμετικοὶ Sermones 3. & 5. πρὸς ἀρχαρίυς, & in Euchologio, pag. 468. Extat ἀκολυθία εἰς ἀρχάειον ῥαβδοφορῦντα. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Αυτὸς ἐγὼ ἑυρίσκομαι εἰς ὅλα μυ ἀρχάρης,
Καὶ ὑδὲν ἔχω τὰ πράγματα ὅπυ με κάμνυν χρεία.

Vide Paralipomena de S. Paphnutio, num. 1. & Anonymum de Silentio.

ΑΡΧΕΙΟΝ, *Archivum*, ἔνθα οἱ δημόσιοι χάρται ἀπόκεινται, χαρτοφυλάκιον, Suidæ. S. Ignatius in Epist. ad Philadelph. num. 8. ἐὰν μὴ ἐν τοῖς ἀρχείοις εὕρω, ἐν τῷ Ευαγγελίῳ ὐ πιςεύω. Mox: τὰ ἄθικτα ἀρχεῖα, ὁ ςαυρὸς αὐτῦ, καὶ ὁ θάνατος, καὶ ἡ ἀνάςασις αὐτῦ. Aliâ interpolatâ ad eosdem: num. 8. αὐθεντικόν μοι ἐςὶν ἀρχεῖον ὁ ςαυρὸς αὐτῦ. Justin. Nov. 15. ὐδενὸς ὄντος ἀρχείυ, καθ' ὃ τὰ πραττόμενα παρ' ἑαυτοῖς ἀποτίθενται. Scholiastes Basilic. ad lib. 60. p. 852. ἤτοι ἐν τῷ ἀρχείῳ τυχὸν λεγομένῳ, ἢ ἐν τῷ γραμματοφυλακίῳ. Vide Gloss. med. Lat. in *Archivum*. Aliàs, Græcis, Ἀρχεῖον, *Palatium* appellatur. Suidas: αὐλὴ, τὸ νῦν ἀρχεῖον λεγόμενον. Vide Notas ad Alexiadem, pag. 246. Item

Ἀρχεῖον, *Forum*, *Magistratuum Curia*, Budæo ex Pausania. οἱ περὶ τὰ ἀρχεῖα ῥήτορες, apud Basilium Seleuciensem lib. 2. de Vita S. Theclæ, cap. 5. 15. Vide Suidam.

Ἀρχειῶται, *Archiorum servatores*, *custodes*, in l. ult. D. de Munerib. & honorib.

ΑΡΧΗΓΕΤΗΣ, ita appellatus Proconsul Cappadociæ. Justinianus in Nov. 30. cap. 5. καλείσθω τε ὁ ταύτης ἡγεμὼν τῇ πατρίῳ φωνῇ *Procos. Iustinianus Cappadociæ*, ὥςε καὶ τὸ τῆς ἀρχῆς ἔχειν ἴδιον, καὶ τῷ Ἀρχηγέτῃ συνονομάζειν τὸ πράγματι.

ΑΡΧΗΜΙΑ, *Chimia*, *ars conficiendi auri*. Vide Gloss. med. Latin. in *Chimia*, & infrà in χυμία.

ΑΡΧΗΝΙΖΕΙΝ, *Incipere*. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Ἤρξατο, Αρχήνιζε, Glossæ Græcobarb. ἀπὸ τῦ ὁποίυ τόπυ γλῶσσα μετρικὸν ἀρχεύυσιν, ἢ ἀρχηνίζυσιν, ἢ ἀρχεύγυσιν. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Αὐγίτζε τὴν ἀνατολὴν ἀρχήνιζε νὰ σπρίζει.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ πρὸς τὴν θάλασσαν θωρεῖ, καὶ τότες ἀρχινήζει,
Ὦ θάλασσα τόσον κακὸν ἔκαμες εἰς ἐμένα.

Alibi:

Μὲ πλήσυς ἀναςεναγμὺς καὶ κλαῖμαν ἀρχήνιζε.

Ἀρχήνειν, eâdem notione. Joannes Glycas de vanitate Vitæ:

Καὶ κεῖνη τοῦ ἀρχήνησε, καὶ σὺ σπυδάζεις πάλιν.

Ἀρχίνειν, & Ἀρχίζειν etiam hodie dicunt.

ΑΡΧΙΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ. Vide in Ἀναγνώςης.

ΑΡΧΙΒΕΛΛΙΟΝ, *Anchusa*, apud Interpol. Dioscorid. c. 605.

ΑΡΧΙΒΕΣΚΟΥΣ, *Archiepiscopus*, ex Italico *Archivescovo*. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 10. cap. 10. εἶτα ἠρώτησε τὺς ἰδίυς ἀρχιβέσκυς εἰ ἀρέσει αὐτοῖς ὁ ὅρος.

ΑΡΧΙΓΕΡΟΝΤΕΣ. Vide in Γέρων.

ΑΡΧΙΔΙ, Ἀρχίδια, *Testes*, *Testiculi*, ὄρχις, Δίδυμοι. Glossæ Græcobarb. ἄκυλλον τὸ αἰδοῖον, ὀρχίδιον, ἀρχίδιν ἢ ἀρχίδιν. Ita etiam Portius: ἀρχίδι, ὀρχίδιον, ὄρχις, δίδυμοι. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 25. de Castore: λέγυσιν ὅτι ὀρχίδιά τυ εἶναι ἰατρικά.

Αρκιδόσκυλον, Herba Græcis dicta κυνὸς ὄρχις. Vide Αρκίδια.

ΑΡΧΙΔΙΑΚΟΝΟΣ. Vide in Διάκονος.

ΑΡΧΙΕΒΔΟΜΑΡΙΟΣ. Vide in Εβδομάριος.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΙ dicti primitus qui Episcopis ratione dignitatis præerant, atque adeo Metropolitæ, & Patriarchæ, quo vocabulo primùm usus S. Athanasius in Apol. 2. pag. 791. Alexandrum Patriarcham Alexandrinum ita indigitans. Sed & ipsum Athanasium Αρχιεπίσκοπον & Πάπαν, promiscuè appellat auctor Vitæ S. Paphnutij, num. 73.

Αρχιεπίσκοποι, deinde præ cæteris dicti Patriarchæ Constantinopolitanus & Hierosolymitanus, cùm Pontifex Romanus & Patriarcha Alexandrinus *Papæ*; Antiochenus verò nudè *Patriarcha*, indigitarentur. Petrus Antiochenus in Epist. ad Archiep. Gradensem, ubi de quinque Patriarchis: ἀλλ' ὐδὲ τύτων ἕκαςος Πατριάρχης καλεῖται κυρίως, ἀλλὰ καταχρηςικῶς· ἀνακηρύττεται γὰρ ἀρχιερεὺς τῆς Ρώμης Πάπας· ὁ Κωνςαντινυπόλεως Αρχιεπίσκοπος· ὁ Αλεξανδρείας Πάπας, καὶ ὁ τῶν Ιεροσολύμων Αρχιεπίσκοπος· μόνος δὲ ὁ τῆς Αντιοχείας ἐκλήθη Πατριάρχης. Nilus Doxapatrius: ἐκλήθησαν ὁ Ιεροσολύμων καὶ ὁ Κωνςαντινυπόλεως Αρχιεπίσκοποι Πατριάρχαι, ἀλλ' ὅμως ὁ Κωνςαντινυπόλεως ὑπογράφει, Αρχιεπίσκοπος νέας Ρώμης, καὶ οἰκυμενικὸς Πατριάρχης, &c. Similia habet Balsamon de Privileg. Patr. p. 449. 450. 451. Justinian. in Nov. 7. in Procem. Αρχιεπίσκοπος καὶ Πατριάρχης ευδαίμονος πόλεως.

Αρχιεπίσκοποι denique inclinante Græcorum Imperio, atque adeò post Justiniani tempora appellati majorum Civitatum Metropolitis subditi Episcopi, hac appellatione subinde donati ab Imperatoribus, licèt nullis Episcopis præessent. Idem Nilus Doxapatrius, in lib. de S. Patriarchatib. postquàm dixit Patriarchas Diœceses suas seu ἐνορίας, εἰς Εξάρχυς, εἰς Μητροπόλεις, εἰς Αρχιεπισκόπυς, καὶ εἰς Επισκόπυς divisisse, hæc subdit: ἐν δὲ τῶν λοιπαῖς ἤτοι ταῖς πόλεσιν ἐποίυν Επισκόπυς· εἰ δὲ τινες ἦσαν πόλεις ἐν τῇ αὐτῇ ἐπαρχίᾳ καὶ αὐταὶ μέγιςαι, καὶ μικρὸν ἀποπίπτυσαι τῆς πρώτης, ἐποίυ ταύτας Αρχιεπισκοπάς· αἵ τινες εἶχον ἐπισκοπὰς ὑφ' ἑαυτὰς δύο γὰρ μητροπόλεις γίνεσθαι ἐν μιᾷ ἐπαρχίᾳ ἀδόκιμον ἐκρίθη, εἰ μὴ πυ ὕςερον εἰς βασιλικὴν φιλοτιμίαν ἀποσπασθῇ τις ἐπισκοπὴ ἀπό τινος μητροπόλεως, καὶ τιμηθῇ Μητρόπολις παρὰ τῦ Βασιλέως, ἢ Αρχιεπισκοπὴ διὰ τὴν ἀρετὴν τῦ κατὰ τὴν ἡμέραν Επισκόπυ. καὶ αὐτὴ γὰρ καλεῖται Μητρόπολις, εἰ καὶ μὴ ἔχει πόλις ὑφ' ἑαυτὴν καὶ Επισκοπὰς, ὧν ἔςαι μητρόπολις. Balsamon in Meditat. ὡρίσθη γὰρ παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τὰς μὲν ἐχύσας διοικήσεις πολλὰς πόλεις ὑπὸ Επισκόπων κυβερνομένας παρὰ Μητροπολιτῶν διεξάγεσθαι, ὓς καὶ Πρώτυς οἱ κάνονες ὀνομάζυσι. τὰς δὲ μὴ ἐχύσας ὑφ' ἑαυτὰς πόλεις τινὰς ὑπὸ Επισκόπων ἰθυνομένας, παρὰ Αρχιεπισκόπων ἱερατεύεσθαι, ὥςε μειονεκτεῖν μὲν αὐτὰς τῶν Μητροπόλεων, ὑπερτερεῖν δὲ τῶν Επισκοπῶν. Ejusmodi Archiepiscoporum meminerunt passim Notitiæ Episcopatuum editæ post Codinum, & alibi: sed hæc attigisse suffecerit, cùm hæc alij non semel tractaverint, à nobis laudati in Gloss. med. Lat. in V. *Archiepiscopus*.

ΑΡΧΙΕΡΕΙΣ, *Episcopi*. Novella Alexij Imp. de Electionibus: ὥσπερ ὁ ἀρχιερεὺς μείζων ἐςὶ τῦ ἱερέως, ὕτω καὶ ὁ ἱερεὺς τῦ Διακόνυ. Ita passim appellantur apud Symeonem Thessalonic. in lib. de Sacris ordinat. & in Libris Ecclesiasticis Græcorum.

Αρχιευνῦχος, *Primus Eunuchorum Palatinorum*, *Præpositus Palatij*. Chronicon Alexandrinum an. 5. Valentiniani: καὶ τῦ Πραιπόσιτον τῦ Παλατίυ αὐτῦ Ροδανὸν ὀνόματι, ἄνδρα δυνατὸν καὶ εὔπορον καὶ διοικῦντα τὸ παλάτιον, ὡς πρῶτον ὄντα Αρχιευνῦχον. Πρῶτος τῶν εὐνύχων, apud Theophanem an. 15. Constantij. πρῶτος τῶν βασιλικῶν εὐνύχων, an. 1. Juliani, denique πρωτοευνῦχος, an. 9. Rhinotmeti, pag. 306. ἐν παλατίῳ εὐνύχων ἄρχων, apud Procop. in Hist. arcana, pag. 30. 1. Edit. μέγας κοιτωνίτης, apud Leonem Grammaticum in Leone Philosopho, pag. 486.

Glossæ Lat. Gr. *Cubicularius*, Ευνῦχος, Ευνῦχος τ̃ παλατίυ, apud Isidorum Pelusiot. lib. 1. Epist. 27. 36. ubi de Pherasmanio & Antiocho, Archieunuchis Palatij sub Theodosio Juniore, quorum in aula auctoritatem exaggerat: ut & sub Constantio Athanasius ad Solit. p.894. πολλοὶ δὲ μᾶλλον δὲ τὸ ὅλον εἰσὶν εὐνῦχοι παρὰ Κωνσαντίῳ, καὶ πάντα δύνανται παρ' αὐτῷ, χωρὶς δὲ τούτων οὐδὲν ἔστιν ἐκεῖ γενέσθαι, & pag. 835. τίς ἄρα πιστεύσειεν ἀκούων ὅτι σπάδωνες οἱ οἰκειακὰς ὑπηρεσίας μόγις πιστευόμενοι· φιλήδονον γὰρ τούτων εἶδος, καὶ οὐδὲν ἄλλο μεμεριμνῶσιν, ὡς τοῦθ' ὅπερ αὐτοὺς ἡ φύσις ἀφείλετο ἐμποδίζειν. οὗτοι νῦν τ̃ ἐκκλησιῶν καθάρχουσι, καὶ τούτοις ὑποπίπτων Κωνστάντιος πᾶσιν ἐπεβούλευσε. Habent & Turci suos Αρχιευνούχους, ut est apud Ducam Hist. cap. 16. extremo, & cap. 40.

ΑΡΧΙΖΟΥΠΑΝΟΣ. Vide in Ζουπάνος.

ΑΡΧΙΚΟΥΝΙΤΙΣ. Vide in Κόνιον.

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ. Vide in Μάνδρα.

ΑΡΧΙΜΗΝΟΝ, *Kalendæ, mensis initium*. Hodie Αρχιμηνιά. Joan. Tzetzes Chil.13. v.248.

Καὶ ὅσοι κατ' ἀρχίμηνον τὴν Ἰανουαρίου,
Καὶ τῇ Χειρὸς γεννήσει δὲ, καὶ φώτων τῇ ἡμέρᾳ,
Ὁπόσοι περιτρέχουσι τὰς θύρας προσαιτοῦντες.

ΑΡΧΙΜΟΔΙΟΣ, *Modius æneus in cæterorum modiorum examen palam expositus*. Collectanea de Antiq. Constantinop. pag.87. ἐτυπώθη τότε γὰρ καὶ ἀρχιμόδιον παρὰ τ̃ ἐν ΚΠ. οἰκούντων. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib. 2. sect. 24. num.13. & Notas ad Alexiadem, pag.384. 385.

ΑΡΧΙΝΕΙΝ, Αρχινίζειν. Vide in Αρχηνίζειν.

ΑΡΧΙΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ. Vide in Πρεσβύτερος.

ΑΡΧΙΣΑΓΙΤΤΑΤΩΡ. Vide Σαγίτα.

ΑΡΧΙΣΜΑΤΟΝ. *Saltatio*. Glossæ Græcobarb. Εἶδος ὀρχήσεως, ἤγουν ἰδέα τ̃ ὀρχίσματος, ἢ ἀρχισμάτου.

ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ, Epitheton vulgò S.Michaëli à Græcis attributum: quo unico etiam vulgò appellari solet. Joannes Euchaïtorum Metropolita, pag. 52.

Ἀρχιστράτηγε τ̃ ἄνω στρατευμάτων.

Ita ἀρχιστράτηγος τ̃ ἄνω τάξεων, apud Nicetam in Isaacio lib.3. num.5. Vide Henricum Valesium ad Hist. Eccl. Eusebij lib.1.cap.1.pag.5. & 6.& nostram Constantinopolim Christ. lib. 3. ubi de Ecclesiis Sanctis Angelis dicatis.

ΑΡΧΙΤΕΛΕΙΑ, Αρχοτελεία, *Principium & finis*. Codex MS. Bibliothecæ Barberinæ apud Allatium in Dissert.1. de libris Eccles. Græcor. παρασημείωσις τ̃ εὐαγγελικῶν περικοπῶν κατὰ τὰς ἑορτασίμους ἡμέρας τ̃ ἐνιαυτοῦ ἀναγινωσκομένων ἐν τῇ ἀνατολικῇ ἐκκλησίᾳ, μετὰ προσθήκης τ̃ ἀρχιτελειῶν πρὸς ἐναργῆ καὶ σύντομον κατάληψιν τ̃ ζητοῦντος. Id est, *cum principio & fine*. Ita in calce Codicis Evangeliorum Colbertei, subduntur τ̃ ἁγίων Ευαγγελίων τ̃ ὅλου ἐνιαυτοῦ ἀρχοτελεῖαι, καθὼς ἀναγινώσκει ἡ ἁγία καὶ μεγάλη ἐκκλησία.

ΑΡΧΙΦΕΡΕΧΙΤΑΙ, *Interpretes Perachim, seu titulorum Talmudis*, in Nov. Justiniani 146. cap.1. in fine. Vox Hybrida, partim Græca, partim Hebræa.

ΑΡΧΟΝΤΑΡΕΙΟΝ, *Ædes quæ Palatij locum præstat*, vel *ipsum Palatium*. Anonymus de castrametatione: πρὸς δὲ τὸ ἀνατολικὸν μέρος, ἔμπροσθεν τ̃ κόρτης, σκηνὴ πηγνύσθω τὸ ἀρχονταρεῖον. Jacobus Diaconus in Vita S. Pelagiæ: κελεύει αὐτῷ, Ἄπελθε εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἀναγράψας πάντα τὰ ἐν τῷ βεστιαρίῳ μου, ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ ἐν ἀρχονταρείῳ, καὶ φέρε ὧδε. Ubi Meursius legendum censet ἀρχονταρείῳ.

Αρχονταρίκια, ædes Magnatum, quas Romani *Palatia*, nos *Hostels* dicimus. Typicum Monasterij Deiparæ τ̃ Κεχαριτωμένης MS. cap. 17. ἐφ' ἑκάστῃ τ̃ παραβαλλουσῶν εὐλαβῶν γυναικῶν, αἱ τυχὸν τ̃ τρόπον παραγενόμεναι ἀνάπαυσιν ἔχουσιν ἐν τῷ πλησίον τ̃ πυλῶνος γενομένῳ ἀρχονταρικίῳ, καὶ διὰ τ̃ ἐκεῖσε παρόντος διαβατικοῦ εἰσελεύσονται καὶ ἐξελεύσονται ἐν τῇ μονῇ. cap.69.& 80. Δεσποτικὸν οἴκημα appellatur.

Ἄρχοντες, *Præsides*, vel *Prætores Provinciarum*, ita dicti passim in Basilicis, qui θεματικοὶ ἄρχοντες appellantur in Novella 1. Romani Lacapeni, §. 2. Scholiastes Basilic. lib. 7. tit.1. Ἄρχοντας δὲ νόει τοὺς ἔχοντας δικαιοδοσίαν. Liber Leonis & Constantini Impp. tit.6. τὸ τ̃ ἄρχοντος ὄνομα γενικόν ἐστι, καὶ σημαίνει καὶ στρατηγὸν, καὶ ἀνθύπατον, καὶ πάντας τ̃ ἐπαρχιῶν διοικητὰς, εἰ καὶ συγκλητικοὶ ὦσιν. Mox: ὁ ἄρχων, κατὰ μόνην τὴν ἰδίαν ἐπαρχίαν τὴν ἐξουσίαν ἔχει· ἔξω γὰρ ταύτης ἰδιώτης ἐστιν, ὁ ἄρχων ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ, μείζω ἁπάντων ἐξουσίαν ἔχει μετὰ τ̃ βασιλέα. Macarius Homil. 12. ὅταν συλληφθῇ λῃστὴς εἰς δικαστήριον, καὶ ἄρχηται κρίνεσθαι, λέγει αὐτῷ ὁ ἄρχων, ὅτε ἐποίεις τὰ κακὰ, οὐκ ᾔδεις ὅτι συλληφθῆναι ἔχεις. Et Homil. 15. pag. 225. καὶ τότε τῶν ἡγεμὼν, καὶ ὅταν γένηται ἄρχων, λαμβάνει ἑαυτῷ βοηθὸν τ̃ συγκάθεδρον. Theodoritus lib.1. Hist. Eccl. cap.2. de Constantino M. καὶ ἄρχοντας μετὰ πίστει κοσμουμένους ἐφίστη τοῖς ἔθνεσι. Ἄρχων τ̃ χώρας in Codice Canon. Afric. Can.48. Vide Nov. Justiniani 6.161. &c. Prostant aliquot Epistolæ apud Isidorum Pelusiotam & Nilum Monachum inscriptæ viris aliquot primariis Αρχόντων dignitate donatis, verbi gratiâ apud Pelusiotam, lib. 1. Epist. 31. Διοφάντῃ Ἄρχοντι, ubi ut & Epist. 47. 148. Billius Interpres *Prætorem* vertit. Vide Salmasium ad Spartianum, pag. 36. & Henric. Valesium ad Eusebij lib. 5. Hist. Eccl. caput 17. Ἔξω ἄρχοντες, *Indices in Provinciis*. Martyrium S. Acacij, num. 1. de Licinio Imp. καὶ ταῦτα μὲν πρὸς τοὺς ἔξω ἄρχοντας ἐθέσπισε, φόβου παντὸς καὶ κινδύνου βασιλικοῦ γέμοντα. Infrà: τοῦτον δέσμιον τοῖς ἔξω δικαστηρίοις δίδοσθαι εἰς τιμωρίαν προσέταξε.

Απάρχοντες, *Expræsides*, in Nov. 1. Romani Lacapeni, & apud Harmenopulum lib. 2. tit. 3. §. 18.

Ἄρχων στρατιωτικὸς, in Nov. 50. Justiniani, cap. 1. §. 1. Nov. 128. cap. 20. Erant autem in Provinciis ἄρχοντες πολιτικοὶ, & στρατιωτικοί. Erant qui utramque dignitatem habebant, ut Præfectus Augustalis, qui in Edicto 13. Justiniani, cap.9. §.2. dicitur ἔχειν καὶ τὴν στρατιωτικὴν καὶ τὴν πολιτικὴν ἀρχήν.

ΑΡΧΟΝΤΕΣ, universim appellati *Magnates & proceres aulæ Constantinopolitanæ*, ut ex Luitprando lib.3. cap. 9. Vvillelmo Tyrio lib. 20. c.18. & scriptoribus Byzantinis passim colligitur. Ex iis qui generis vel dignitatum prærogativâ eminebant, πρότεροι ἄρχοντες appellantur in diplomate Andronici Imp. apud Phranzem, lib. 3. cap. 24. προέχοντες τ̃ ἀρχόντων, apud Theophylactum Simocattam lib.8. cap. 9. συγκλητικοὶ ἄρχοντες apud Scylitzem, pag. 857. & in Jure Græco-Rom. pag. 215. δεσποτικοὶ ἄρχοντες, ibid. pag. 215. 218. 269. 282. &c. πολιτικοὶ ἄρχοντες, pag. 268. qui quidem eundem gradum apud Byzantios obtinebant, quem apud nos *Barones*. Cæteri inferioris paulò dignitatis ἄρχοντες nudè, interdum κατώτεροι ἄρχοντες, ut in Novella Constantini Porph. περὶ δυνατῶν. Hæc olim à nobis observata ad Alexiadem, pag. 337. & in Gloss. med. Lat. in voce *Archontes*. Anonymus Combefisianus in Porphyrog. num. 10. οὐδενὶ γὰρ τ̃ ἀρχόντων, ἢ τ̃ μέσων, ἢ τῶν χυδαίων ὀργίλη πώποτε. Pachymeres lib.9. cap.16. καὶ δὴ λιτανείαν παραγγείλας πᾶσι τῷ λαῷ συνέρχεται καὶ αὐτὸς ἅμα ἄρχουσι πολλοῖς ἄλλοις, ὡς πολλάκις

λάκις ἔθισο. Ita passim apud Cantacuzenum & alios. Describitur in Euchologio Goari pag. 931. Εὐχὴ ἐπὶ προσαγωγῇ ἀρχόντων, ἤτοι Πατρικίων.

Αρχόντισαι, *Archontum uxores, Nobiles matronæ.* Portius: ἀρχόντισα, *Domina, Hera*, δέσποινα, δεσπότις, κυρία. Continuator Theophanis lib. 3. num. 44. de Porphyra, Palatij triclinio: ἥτις οὕτω λέγεται, διὰ τὸ τὴν Δέσποιναν ἐκεῖσε ἐκπάλαι διανέμειν τὸ ὀξὺ τῶν Αρχοντίσσαις κατὰ τὸν τῶν Βρυμαλίων καιρόν. Nicetas in Isaacio lib. 3. num. 5. πάντων τῶν ἀρχόντων παρεσταμένων καὶ ἀρχοντισσῶν. Nicephorus Blemmides in Epist. laudata ab Allatio, Marcesinam Joannis Ducæ Imp. pellicem, ἀρχόντισσαν indigitat. Historia Apollonij Tyrij:

Γιαυτὸν μοιλῆ ἡ ἀρχόντισα, κ' ἔνε ἡ ὄρε ζήτης.

Alibi:

Πῶς ἔνεται Πωλωνίς ἀρχόντησα μεγάλη.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Αρχόντων καὶ ἀρχόντισσων ἐκάμνασι φιλία.

Idem lib. 7.

Ηλθαν πολλαῖς ἀρχόντησαις ἔμορφα πολισμέναις.

Ita præterea usurpant idem Nicetas in Isaacio, lib. 3. num. 11. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini, sect. 5. cap. 15. Epist. 22. apud Crusium lib. 4. Turcogr. &c.

Αρχοντάκης, *Nobilis.* Manuel Malaxus in Chron. MS. in Andronico Comneno: καὶ ἐθυμήθη ὅτι εἶναι κάποιος Ἰσαάκιος εἰς τὴν πόλιν πτωχὸς ἀρχοντάκης.

Αρχοντόπουλοι, quasi *Minores*, vel minoris dignitatis ἄρχοντες, seu Nobiles, cujusmodi erant quos nostri *Domicellos, Valetos, & Scutiferos* appellabant: vel certè ἀρχόντων filij, qui nondum, præ ætate, ad dignitates pervenerant. Sic, ut apud nos, ita & apud Byzantios triplex fuerit nobilium ordo, πρώτων ἀρχόντων, Αρχόντων, & Αρχοντοπούλων, ut est in Diplomate Andronici Jun. apud Phranzem lib. 3. cap. 24. Αρχοντοπούλους appellatos Magnatum filios colligere licet ex Constantino Porphyrog. in lib. de Adm. Imp. cap. 32. pag. 106. καὶ ἀρχοντόπουλον Παῦλον τὸν υἱὸν Βράνου. Denique ex Anna Comnena lib. 7. pag. 204. quo loco ait Alexium parentem phalangem instituisse conflatam ex aulæ Constantinopolitanæ nobilioribus adolescentibus, quibus Αρχοντοπούλων nomenclaturam indidit, quòd essent ἀρχόντων filij: καὶ Αρχοντοπούλους ὠνόμασεν, ὡσανεὶ ἐξ Αρχόντων υἱοὺς γεγονότας.

Αρχοντόπουλον, interdum neutro genere efferunt Scriptores. Cantacuzenus, lib. 1. cap. 48. & Codinus de Offic. cap. 6. num. 38. cap. 7. num. 18. cap. 17. num. 49. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Ευθὺς τὰ ἀρχοντόπουλα τὰ ἦσαν τῆς πολέως.

Historia Apollonij Tyrij:

Γιατὶ κ' ἐγὼ μία φορὰ ἤμουν ἀρχοντόπουλα.

Infrà:

Ως εἶδεν τόσον τὸ καϊμὸν εἰς τὴν ἀρχοντόπουλα.

Jam verò Αρχοντόπουλοι cujuslibet essent generis vel conditionis aut dignitatis, in Palatio nudis stabant capitibus, cùm cæteri ἄρχοντες & Principes Sciadiis capita operirent, pro ratione officij aut ordinis, uti testantur Nicephorus Gregoras lib. 11. extremo, & Codinus de Offic. cap. 3. num. 12. & cap. 7. num. 32. Vide Ασκεπεῖς.

Αρχοντίζειν, *In nobilium ordinem adscribere, Nobilitare*, apud Portium.

Αρχοντεύειν, Αρχοντευίσκειν, *Principem agere*, vel *Magnatem esse.* Glossæ Græcobarb. Πληθυνίσκῃ, Πολυνίσκῃ, Πλουτινίσκει, Αρχοντινίσκει. Alibi: Πότε θέλω πλουτένειν, Πότε θέλω ἀρχοντεύειν.

Αρχοντέτζικος, *nobilis, Clarus avis*, εὐγενής, &c. Portius.

Αρχοντικὸν, *Ordo nobilium*, seu Αρχόντων, qui scriptoribus nostris *Baronagium*: Αρχοντικὴ τάξις, Cantacuzeno in proœmio Hist. Anna Comnena lib. 1. pag. 11. αὐτὸς δὲ ὁ Βρυέννιος τὸ μέσον κατεῖχε τῆς φάλαγγος ἔκ τε Μακεδόνων καὶ Θρακῶν συντεταγμένην, καὶ τῶν ἀρχοντικοῦ σύμπαντος ὅλον ἐπίλεκτον.

Αρχοντες τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, dicuntur non modò Εξωκατάκοιλοι, sed & cæteri Ecclesiæ Officiales; hoc tamen discrimine quòd ἐξωκατακοίλους, τιμιωτάτους, & ἀδελφοὺς, cæteros à Protonotario ad Hypomnematographum, θεοφιλεστάτους, & υἱοὺς & alios deinceps ἐντιμοτάτους, Patriarcha compellat. Ita habent salutationes Epistolar. Pontif. apud Habertum & Goarum. Vide Turcogræciam Crusij lib. 4. Epist. 29. init.

Αρχοντία, *Dignitas* ἀρχόντων, in Ecclesia Constant. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 4. cap. 18. εἶπεν αὐτοῖς μετὰ δριμύτητος, Εκβάλλεται τὰς σκουφίας. Εἰπόντος δὲ τῶν ἑνὸς, ὡς οὕτοι οὐκ ἔχουσι τοιαύτην συνήθειαν, ἔφη, Ει μὴ ποιήσατε τοῦτο, τυχὸν ἐκπεσεῖσθε ἀπὸ τῆς ἀρχοντίας ὑμῶν.

Αρχοντίκιον, eâdem notione. Alexij Comneni Novella de electionib. num. 10. οἱ μὲν οὖν ἔχοντες ἐπαινετὸν βίον, - προκοπτέτωσαν εἴς τε τὴν Αρχιερωσύνην, καὶ τὰ Αρχοντίκια. Balsamon ad Concil. VI. Can. 7. ὀφφίκια μέν τοι ἐκκλησιαστικὰ λέγονται τὰ ἀρχοντίκια. Idem in Jure Græco-Rom. lib. 2. pag. 143. οἱ δὲ ἀξιόλογοι κατά τε λόγον καὶ πρᾶξιν εἰσαγέσθωσαν εἰς τὴν τῆς διδασκαλίας διακονίαν· καὶ διὰ τῶν διδασκαλικίων προβαινέτωσαν εἰς τὰ ἀρχοντίκια. Joannes Episcopus Citri in Responsis ad Cabasilam, pag. 328. ἐν τούτοις εὑρίσκονται τινὲς μοναχοὶ ὁπωσοῦν πεῖρας ἐκκλησιαστικῆς, τὰ μὲν τῆς ὑπερεχούσης τάξεως ἀρχοντίκια, &c. pag. 329. τὸ ἀρχιδιακονικὸν ὀφφίκιον, οὐκ ἔστιν ἀρχοντίκιον. Infrà: οὐ δι' ἄλλο τι, ἢ ὅτι ἀρχοντικίοις τετίμηνται. Αρχοντικὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀξιώματα, eidem Joanni Episcopo Citri, pag. 325. 327.

Αρχοντίκια μικρὰ, dicuntur Dignitates & Officia Ecclesiæ, quæ sunt post tertiam πεντάδα, seu post tertium quinarium: qui enim in his quindecennario numero continentur, μεγάλοι ἄρχοντες appellantur. Catalogus Allatianus: ἔξωθεν μὲν τῶν δεκαπέντε ὀφφικίων καὶ Κληρικάτων τῆς ἁγίας ἐκκλησίας διώρισαν οἱ ἁγιώτατοι Πατριάρχαι ἀρχοντίκια μικρὰ, εἰς ὑπηρεσίαν τῆς ἁγίας ἐκκλησίας. Alter Catalogus Allatianus: ὁ μέγας Αρχιδιάκων καὶ ὁ Δεύτερος τῶν Διακόνων, οὐ τάσσονται μετὰ τῶν Αρχοντικίων τῆς ἁγίας ἐκκλησίας, ἀλλ' ὀφφίκια εἰσὶ καὶ μόνα.

Αρχοντεία, *Præfectura, districtus, Dominium.* Sancitum Germani Patr. Constantinopolit. lib. 3. Iuris Græco-Rom. pag. 233. ἐν τῇ ἀρχοντείᾳ τῆς Σμοκόβου, χωρὶς Βαλτίτζης.

Αρχοντία, *Principatus.* Constantinus de Adm. Imp. cap. 30. ἀπὸ δὲ τῆς κάστρου τῶν Δεκατέρων ἄρχεται ἡ ἀρχοντία τῆς Τερβουνίας. Infrà: ἀρχοντία τῶν Ζαχλούμων.

Αρχων τῆς ἀλαγίου. Vide in Αλάγιον.

Αρχων ἀντιμινσίων. Vide in Αντιμινσίων.

Αρχων ἀρχόντων, Dignitas, quâ insignitos Taronis toparchas legimus apud Constantinum de Adm. Imp. cap. 43. 44. ubi iis ab Imperatoribus Constantinopolitanis, quibus obnoxij ac subditi erant, hanc collatam innuit, hisce verbis: ἐπεὶ ὁ Αρχων τῶν ἀρχόντων δοῦλος τοῦ βασιλέως τυγχάνει, ὡς παρ' αὐτοῦ προβαλλόμενος, καὶ τὸ τοιοῦτο δεχόμενος ἀξίωμα. Leo Grammaticus in Constantino Porphyrog. pag. 491. παρεγένετο δὲ ἐν τῇ πόλει καὶ Ασώτιος, ἀνὴρ ἐμπειρίᾳ ὀνομαστότατος, υἱὸς ὢν τοῦ Αρχοντος τῶν ἀρχόντων, &c. Eandem dignitatem Asotio tribuit idem Constantinus, cap. 44. Vide Continuatorem Theophanis lib. 3.

 num. 31.

num. 31. Symeonem Logothetam in Porphyr. n. 8. & Cantacuzen. lib. 3. cap. 98. init. Leunclavius in Pand. Turc. num. 14. ait Cedrenum *Beglebergorum* meminisse, & ipsum nomen interpretatum *Archontas Archonton*, ut nostri *Dominos Dominorum*, veluti qui sub se, præter gregarios milites, Spachios, Subassas etiam, Sangiacos & Begos habeant, utrosque minorum (quod aiunt) gentium Dominos. Similia habet in Onomastico ad Hist. Turc.

Ἄρχων μέγας, seu Μέγας ἄρχων, *Qui obsequio Palatino præerat*: dignitas quâ donatus Margarites à Theodoro Lascari Imp. à quo hæc primùm instituta. Georgius Acropolita in Chron. cap. 60. ὁ δὲ Βασιλεὺς Θεόδωρος Ἄρχοντα τῆς αὐτοῦ καλωνόμασε τάξεως, οὔπω μέχρις αὐτοῦ τὸ τοιοῦτον ἔν τινι γεγονός· ὁ δὲ καὶ Μέγας προσέγραφε τῷ ὀνόματι. Pachymeres lib. 11. cap. 21. pag. 288. στρατηγὸς ἦν τῇ δὲ Μαρούλης, καὶ μέγας Ἄρχων ἐξ ἀξιώματος ἐκλείζετο. Vide Τζαούσιος.

Ἄρχων τῶν ἐκκλησιῶν, *Præfectus Ecclesiis*, dignitas Ecclesiæ Græcæ in quinta Pentade, sic dictus, quòd τὴν ἐνοχὴν τῶν ἐκκλησιῶν haberet, id est *præfecturam*, ut est apud Codinum de Offic. aulæ Constantinopol. cap. 1. num. 24. ex Cod. Reg. ubi Editus habet, ὁ Ἄρχων τῶν ἐκκλησιῶν μετὰ τοῦ Σακελλίου. Alius Catalogus ex Cod. perinde Regio: ὁ Ἄρχων τῶν ἐκκλησιῶν ἔχων τὴν ἐνοχὴν τῶν καθολικῶν ἐκκλησιῶν μετὰ προτροπῆς τοῦ Σακελλίου. Ex his præfuisse Ecclesiis Catholicis, id est Parœcialibus, hanc dignitatem patet. Alter Catalogus præfuisse etiam monasteriis monet: ὁ Ἄρχων τῶν μοναστηρίων καὶ τῶν ἐκκλησιῶν εἰς τὰ ἀνδρῷα μοναστήρια. Sed hæc spectare videntur dignitatem τοῦ Ἄρχοντος τῶν μοναστηρίων, cujus quidem officium magis declarat Codex Allatianus: γράφει δὲ καὶ τὰ σταυροπήγια, καὶ κρατεῖ ἐν τῇ φυλάξει αὐτοῦ τὸ μῦρον. Vide Ἀντιμίνσιον, σταυροπήγιον, Μύρον.

Ἄρχων τοῦ Εὐαγγελίου, dignitas Ecclesiæ Constantinopolit. in Quinta Pentade, cujus munus describit Codinus, cap. 1. num. 25. ὁ Ἄρχων τοῦ εὐαγγελίου, εἰς τὸ κρατεῖν τοῦτο εἰς τὰς λιτάς: tenebat igitur Evangelium in sacris possessionibus.

Ἄρχων κοντακίων, dignitas Ecclesiastica, ex ordine Lectorum, ut est apud Joannem Episcopum Citri in Respons. p. 328. Vide Κοντάκιον.

Ἄρχων τῶν Μοναστηρίων. Dignitas Ecclesiastica, quâ qui donatus erat, habebat τὴν ἐνοχὴν τῶν μοναστηρίων μετὰ προτροπῆς τοῦ μεγάλου Σακελλαρίου. Ita Codinus, cap. 1. num. 3. in Catalogo Patr. Constantinopol. Nicetas Sclavus dicitur objisse munus Ἄρχοντος τῶν μοναστηρίων, in jure Græco-Rom. pag. 300. Meminit ejusce dignitatis Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 10. cap. 10. sect. 11. cap. 4. Joannes Cantacuzenus lib. 1. cap. 50. Pseudosynodus Palamitarum sub eodem Cantacuzeno, pag. 171. &c. meminit etiam Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. Ἄρχοντος τῶν μοναστηρίων τῶν κατὰ τὴν Προποντίδα.

Ἄρχων τῶν τειχῶν, *Qui Urbis murorum & mœnium curam habebat*. Apud Continuatorem Theophanis lib. 1. n. 8. quidam Hecabulus, τὴν τῶν τειχῶν ἐπιμέλειαν καὶ πρόνοιαν ποιούμενος. Alius apud Cantacuzenum lib. 1. cap. 56. τειχῶν τὴν φυλακὴν πεπιστευμένος. Idem qui Κόμης τῶν τείχους, apud Symeonem Logoth. in Michaële Theophili F. n. 10.

Ἄρχων τοῦ τέλδου, *Qui impedimentis militaribus præerat*, apud Leonem in Tacticis cap. 10. §. 11.

Ἄρχων τῶν φώτων, dignitas Ecclesiastica, quæ ex ordine Presbyterorum fuit, ut scribit Joannes Episcopus Citri in Responsis, pag. 328. Ejus officium describit Codinus de Offic. cap. 1. num. 26. ὁ Ἄρχων τῶν φώτων, ἔχων τὴν ἐνοχὴν τῶν νεοφωτίστων, *Curam habebat recens baptizatorum*: vel potiùs baptizandorum. Catalogus alter ex Cod. Reg. ὁ Ἄρχων τῶν φώτων, ἀναδεχόμενος τοὺς εἰς τὸ βάπτισμα ἐντεπιζομένους, διδοὺς καὶ τὰ κηρία τοῖς κληρικοῖς ἐν ταῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς.

Ἄρχων τοῦ χρυσοχείου, *Aurificinæ præfectus*, apud Leonem Grammaticum in Theophilo, pag. 450. & in Lacapeno, pag. 497. Ἄρχων χρυσοχείου, apud Anonymum Combefisianum in eodem Lacapeno, num. 6.

ἈΡΧΟΝΤΙΚΟΊ, Hæretici, qui ὡς πολλοὺς ἄρχοντας τὸ πᾶν ἀναφέρουσιν, καὶ τὰ γινόμενα ἐκ τούτων γεγενῆσθαι λέγουσιν. Ita Joannes Damascenus de Hæresib. num. 40. de iis etiam agit Nicetas in Thesauro fidei Orthodoxæ lib. 4. cap. 13.

ἈΡΩΜΑΤΙΚΟΣ, *Aromatarius*, Μυρεψικός, in Corona pretiosa.

Ἀρωματοφόροι, dictæ tres Mariæ, quæ coëmptis aromatibus ad Christi sepulchrum accesserunt, ut eum ungerent. Vide Theophan. Ceramеum Homil. 29. 30. 31.

ἈΡΧΟΣ, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti, ἀφεδρών. *Cloaca*.

ΑΣΑΡΙΦΗ, Ægyptiis, Ἄλιμος. Interpolator Dioscor. cap. 121.

ΑΣΑΡΡΑ, τὸ πολύγονον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Polygonon*. Vide Matth. Silvaticum in *Asara*.

ΑΣΑΦΙΤΗΣ, *Asa fœtida*, *Laser*, *Scordium*, Scholiastes Myrepsi Ασαφίτης, τὸ σκόρδιον. Vide eundem Myrepsum de Antidot. cap. 27. & ibi Fuchsium, & Ruellium de Natura stirpium lib. 3. capite 52.

ἌΣΒΕΣΤΟΣ, *Calx viva*. Glossæ Gr. Lat. Κονία ἄσβεστος, *Calx*. Theodoritus dial. 1. contra Hæres. οὕτω τὸν λίθον ἔμψαντες καὶ διαλύοντες, οὐκέτι λίθον, ἀλλ' ἄσβεστον ἢ τίτανον καλοῦμεν. Lib. 60. Basilic. tit. 51. cap. 9. §. 10. ποινὴ μετάλλου ἐστὶ τὸ καταδικασθῆναι τινα ἄσβεστον ποιεῖν, ἢ θεῖον ὀρύττειν. Procopius lib. 1. de ædific. cap. 1. τίτανος, ἥνπερ ἄσβεστον ὀνομάζουσιν. Idem lib. 2. de Bello Gotthico, cap. 27. καὶ λίθον κατακεκαυμένην ἐνδελεχέστατα, ἣν πάλαι μὲν τίτανον, τανῦν δὲ ἄσβεστον καλεῖν νενομίκασιν, ἐμβάλλοντες ἐνταῦθα σβεννύειν. Nicetas in Man. lib. 1. num. 5. εἰσὶ δὲ οἱ καὶ τοῖς ἀλφίτοις ἐμφύροντες ἄσβεστον. Ubi Cod. al. τίτανον præfert. Symeon Thessalonicensis: ταῖς χερσὶ λίθους λαμβάνει, καὶ ἄσβεστον, ἢ πηλὸν ὀργάνῳ τινί.

Ἄσβεστος Ερμοῦ, ut est in Glossis Chymicis MSS. τῶν ὠῶν ἐστιν αἰθάλη, λυόμενον δι' ὄξους καὶ ἡλιαζόμενον· κρεῖττον γάρ ἐστι. Apud Christianum Chymistam MS. habentur capitula his titulis, τίς ἡ τῶν ἀρχαίων ἄσβεστος, & ἑτέρα ποίησις ἀσβέστου.

Ἀσβέστιν, Demetrius Constantinop. lib. 2. Hieracosophij, cap. 10. ἄψινθιν τὰς ἴσας δραχμὰς, ἀσβέστιν ζῶντα δραχμὰς γ'.

Ασβεστάρειον, *Calcaria*, *Domus coquendæ calci*, in Turcogræcia Crusij.

Ασβεστωμένος, *Dealbatus*, *calce illitus*, Fabulæ Æsopi Græcobarb. τραγουδιστὴς κακόφωνος ἐτραγούδει συχνὰ εἰς ἕνα σπίτι θολοσκέπαστον, καὶ καινούργιο ἀσβεστωμένον. Ubi Cod. Gr. habet οἶκον κεκονιαμένον.

Ασβεστωτὴς, *Albarius*, Κονιατής. Hesychius: Κονιαταί, ἀσβεστωταὶ καὶ χρισταί. Idem: Κονίασις, ἀσβέστωσις. Κονιῶντες, λευκαίνοντες.

Ασβεστοκάμινον, *Fornax calcaria*, *calcatorium*; Κάμινος ἀσβεστου.

Ἀσβεστότυρος. Continuator Theophanis lib. 4. n. 37. Ἄγε δὴ ὦ γύναι, παῤῥησίᾳ ἐπέλεξεν, ἐμὲ κατὰ τὸ οἴκημά σου ὑπόδεξαι, ψωμοῦ πιτυρώδους ἔφεσιν ἔχοντα, καὶ ἀσβεστοτύρου,

ϛοτύρκ· δεῖ γὰρ τὴν ἐκείνε λέξιν εἰπεῖν. Ita etiam Scylitzes, pag. 553. At Symeon Logotheta in Michaële Theophili F. num. 17. ἐμὲ καὶ τὸ σὸν οἴκημα ἀπόδεξαι πιθυρώδης καὶ ἀσβεστοτύρε ἐπιθυμοῦντα. Xylander *caseum non extinctum*, Goarus verò *coagulum*, *calci dilutæ densiori simile* interpretantur.

ἌΣΒΟΣ, animal Fuchsio incognitum apud Myrepsum sect. 3. cap. 12. & sect. 10. cap. 79.

ΑΣΕΑΛΟΥΡΊ, Ægyptiis; Ἅλιμος. Interpol. Dioscor. c. 121.

ἈΣΕΊΧΑ, pro ἡσύχως, *Tacitè*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Οὐαὶ κιασέχα ἤσενε ἐλεύθερος καμπός.
κιασέχ᾽ ἀφγήση τίπολες ςὴν πόλιν τὴν Ἀθήνα.

ΑΣΕΡΑ, ἡ ἐςὶ βάρκα ἕλεος, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. Apud Matth. Silvaticum, *Asseras*, est *asphodelus*.

ΑΣΗΚΡΗ͂ΤΙΣ, Ἀσηκρῆτις, *A secretis*, *Secretarius*. Ignatius Diaconus in Vita S. Nicephori Patr. Constantinop. n. 7. & ex eo Suidas in Etymologico: Ἀσηκρῆτις, ὑπογραφεὺς, ὁ τοῖς τῶν κρατέντων μυςηρίοις ὑπηρετέμενος· ἔτω γὰρ τῇ Αὐσονίδι διαλέκτῳ τὸ Ἀσηκρῆτις ὄνομα, ἐπὶ τοῖς μυςηρίοις, μεθερμηνευόμενον βέλεται. Constantinus Manasses, p. 159. 1. edit.

Ἀνάςιον ὑπογραμματέα, ὃν φασὶν Ἀσηκρῆτιν.

Glossæ Nomicæ, ex Procopio lib. 2. Goth. cap. 7. Ἀσηκρῆτις, ὁ τῶν ἀπορρήτων γραμματεύς. Menander Protector in Legat. τοῖς βασιλικοῖς τε καὶ δημοσίοις πράγμασιν ἐξυπηρετέμενος, ὃς εἴτις Λατίνων χρήσαιτο φωνῇ, Ἀσηκρῆτις τε προσαγορεύσειεν. Nicephorus Constantinopol. in Breviario, pag. 152. 1. Edit. ἀναγορεύεσιν εἰς Βασιλέα Ἀρτέμιον Φιλιππικῦ γραμματέα, ὃς τῇ Ἰταλῶν φωνῇ καλεσιν Ἀσηκρῆτις. Item Ignatius Diaconus, num. 7. ἔλαχε γὰρ αὐτῷ κατ᾽ ἐκεῖνο καιρῦ Κωνςαντίνῳ τῷ βασιλικῆς ἀρχῆς ἐπειλημμένῳ τὰς οἴακας, τὴν τῷ ὑπογραφέως ἀποπληρῦ χρείαν, καὶ τοῖς βασιλείοις μυςηρίοις ὑπηρετεῖσθαι. Et num. 11. ἐν τῇ μυςικῇ τῶν κρατέντων, ὡς εἴρηται, ὑπηρεσίᾳ τρεφόμενος, καὶ τοῖς δημοσίοις ὑποζυγόμενος πράγμασιν. Nicetas in Alexio, lib. 3. n. 2. τοῖς περὶ τὸ βασίλειον γραφὴν ἐγγραφόμενος. Βασιλικὸς Ἀσεκρέτης, apud Agathonem in Actis VI. Synodi. Ἀσηκρήτης σεκρετάριος βασιλικὸς, in act. 2. Μεγαλοπρεπέςατος Ἀσεκρέτις σεκρεταρίε βασιλικῦ. Joannes Patr. Constantinopol. in Epist. ad Constantinum Pap. Ἀσεκρήτις ὑπάρχων. Occurrit passim, apud Theophylact. Simocatt. lib. 8. cap. 10. In Chronico Alexandr. an. 5. Justiniani, & in Heraclio pag. 912. In Actis S. Maximi Confess. num. 10. pag. 37. apud Theophanem, pag. 249. 252. 371. 387. 407. Leonem Grammatic. pag. 466. 489. 495. Continuator. ejusdem Theophanis, lib. 4. num. 12. Cedrenum, pag. 470. & alios laudatos in Notis ad Cinnamum, pag. 492. & in Gloss. med. Lat. in V. *Asecretis*.

Ἀσηκρητεῖον, *Secretum* τῶ Πρωτασηκρήτε, Tribunal juridicum, in quo res majoris momenti, résque ad Principem per Secretarios delatæ disceptabantur. Lexicon Cyrilli MS. Θεῖον κωνσιςόριον, Ἀσηκρητεῖον βασιλικόν. Continuator Theophanis lib. 1. num. 21. αὐτῦ τῷ βασιλέως ἐν τοῖς ἀσηκρητείοις ἐξετάζοντος, & lib. 4. n. 19. ἡ φυγὴ δὲ πρὸς τῷ ἱππόδρομον, καὶ τὰ Ἀσηκρητεῖα καὶ γὰρ ἐκεῖσε τότε τὸ τῶ Ἀσηκρητῶν ὑπῆρχε καταγώγιον. Vide præterea quæ de Asecreteo observamus in Constantinopol. Christ. lib. 2. cap. 13. num. 3. Πρωτασηκρῆτις, *Primus à secretis*, *Primus Secretarius*. πρῶτος τῶν βασιλικῶν γραμματέων, Nicephoro Constantinop. in Breviario, pag. 127. 1. Edit. πρῶτος τῶν Βασιλικῶν ὑπογραφέων, apud Ignatium Diaconum in Vita ejusdem Nicephori: ὑπογραφεὺς πρῶτος τῶν βασιλικῶν ὑπομνημάτων, in Vita S. Maximi Confess. num. 4. τῷ ἐν τοῖς πρώτοις σεκρέτοις πρωτεύων, in Synaxar. 23. Nov. in S. Myrope. Theophanes an. 2. Philippici: ἐςέφθη Ἀρτέμιος ὁ πρωτασηκρήτης. Eundem vide an. 3. Leonis Isauri. πρωτοασηκρήτης τῶ Ἰκανάτε, in Depositione Cosmæ Patr. Constantinop. apud Allatium lib. 2. de Consens. utriusque Eccl. cap. 12. pag. 674. 678. Nicetas in Andronico lib. 2. num. 7. καὶ δὴ τόμος εὐθὺς ἐδέχετο τὰ ὑπολυπέμενα, ὑπαγορεύοντος τῷ Πρωτασηκρήτις. Codinus in Orig. Constantinopol. pag. 68. Πλέταρχος Πρωτοασηκρῆτις καὶ ἐπιςολογράφος τῷ Ιεςινιανῦ. Πρωτασηκρῆτις, in Novella Nicephori Phocæ de Monasteriis: Συμεὼν Πατρίκιος καὶ Πρωτασηκρῆτις. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 463. Φώτιον Πατριάρχην ἀντ᾽ αὐτῦ χειροτονεῖ Πρωτασηκρῆτιν ὄντα. Ita in Leone Philosopho p. 482. Apud Theophylactum Bulgar. Archiep. epistola 91. inscribitur τῷ Πρωτασηκρῆτις, κυρίῳ, Γρηγορίῳ Καματηρῷ. Dignitatis verò munus hisce verbis describitur: καὶ τὸ τῷ Πρωτασηκρῆτις ὀφφίκιον τῷ ἀεὶ τοῖς αὐτοκράτορσι ὑπογραμματεύοντος. Ephræmius in Catalogo Patriarcharum:

Ἐκ λαϊκῶν Φώτιον Πρωτασηκρῆτις
Ἀντικαθιςᾶ ποιμενάρχην ἀδίκως.

Extat Novella Nicephori Imp. ἣν ὑπηγόρευσε Συμεὼν Πατρίκιος καὶ Πρωτασηκρῆτις, &c. Novella Manuelis Comneni de Judicib. & Advocat. sub fin. τῷ Πρωτασηκρήτε, καὶ τῷ Δικαιοδότε. Ita denique scribitur in Synodo VIII. Act. 10. extr. apud Nicetam Paphlagon. in Vita Ignatij Patr. Constantinop. pag. 1197. Edit. Labbei, Anonymum Combefisianum in Leone Philos. n. 20. 21. in Constantino Fil. num. 13. In Catalogo Patr. Constantinop. in Paulo, apud Niceph. Gregoram lib. 8. pag. 133. Pachymerem lib. 2. cap. 13. Cantacuzenum lib. 1. Hist. cap. 23. extr. & apud Codinum de Offic. Palat. c. 2. n. 28. cap. 5. n. 39. Ubi πρῶτος τῶν σεκρέτων dicitur, ut apud Constantinum Anagnostam in Hemijambis, τῶν σεκρέτων πρώτιςος. Πρωτοσηκρῆτις. Vita S. Nicolai Studitæ, de Photio. πρωτοσηκρῆτις τότε ὑπάρχοντα. Porrò Primus à Secretis vicem Judicis interdum fungebatur, & in judiciis Imperatori assidebat. Codinus cap. 5. num. 39. ἔςι δὲ ὅτε συγκρίνεσι μετ᾽ αὐτῦ Βασιλικῷ ὁρισμῷ, καὶ ἕτεροι ἐντιμότεροι τέτε: sed & absque Imperatore judicabat, præerátque Secreto, quod Πρωτοασηκρῆτε appellabant, de quo multis egimus in Constantinopoli Christ. lib. 2. sect. 13. num. 3.

ΑΣΗΜΑΔΕΥΤΟΣ. Vide in Σημάδι.

ΑΣΉΜΑΝΤΟΣ, *Non baptizatus*, apud Theodor. Balsamon. interrog. 2.

ΑΣΉΜΙΝ, Ἀσίμιν, *Argentum non signatum*, de quo sic Theodoritus serm. 9. ad Græcos, init. καὶ τὸν χρυσὸν δὲ τοῖς πολλοῖς ἀξιέραςον, καὶ μέντοι καὶ τὸν ἄργυρον, καὶ τὸν χαλκὸν, καὶ τὸν σιδηρὸν, ψάμμος καὶ γῆ συγκαλύπτεσιν. ἀλλ᾽ οἱ τὰς χρυσίτιδας καὶ ἀργυρίτιδας διερευνώμενοι φλέβας, διορύσσεσι μὲν τὰ μέταλλα, συλλέγεσι δὲ τὰ ψήγματα, καὶ ἐπίσημον δὲ γινόμενον τὸν χρυσὸν, καὶ τὸν βασιλικὸν δεχόμενον χαρακτῆρα, ὁ χρυσὸς ἔξωθεν, ἀλλ᾽ ἡ σκύτιναι, ἢ ξύλιναι φυλάττεσι θῆκαι. Glossæ Lat. Gr. *Argentum*, ἄργυρος ἄσημος, ἀργύρειον. Moschopulus: Ἄσημον, ἀργύριον τὸ μὴ κεχαραγμένον. Lexicon MS. Cyrilli: Ἄσημος, ἄργυρος. Portius: Ἀσήμι, καὶ ἡ φλέβα τῶ ἀσημίε, ἀργύριον, καὶ ἀργυρίτις, ἀργυρορυχία, *Argentum*, & *Argentifodina*. Ἀσημαίνειν, Ἀργυρῦν, *Argentare*, *adærare*. Ἀσημοκόπος, *Argentarius*. Ἀσημένιος, ἀσημωμένος, *Argentatus*. Georgius Alexandrinus in Vita Chrysostomi: τὸ μὲν χρυσίον δέδωκε πτωχοῖς καὶ τοῖς δεομένοις, τὸ δὲ ἄσημον δίένειμεν εἰς τὰς ἐκκλησίας. Theophanes an. 17. Heraclij, & ex eo Cedrenus, pag. 418. σάχαρ καὶ ζιγγίβερ, καὶ ἄσημον, ὁλοσηρικά τε ἱμάτια. Constantinus

in Basilio, n.23. ἑβδομήκοντα γὰρ καὶ ἐννακόσια κεντηνάρια κεχαραγμένα χρυσοῦ χωρὶς τοῦ τε ἀργύρου τοῦ τε ἀσήμου, καὶ ἐπισήμου καταλιπόντος. Idem de Adm. Imp. cap. 50. καὶ τὸ τραπέζιον τὸ ἀνάγλυφον καὶ διάχρυσον ἀσήμιν. Nicetas in Alexio, lib. 3. num. 7. ex Cod. barbarogr. ἀντὶ τῶν βλατίων καὶ τοῦ ἀσήμου, καὶ τοῦ χρυσαφίου καὶ ἑτέρας ὕλης. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Νὰ χρυσοκλαβαρίζουσιν κ' ἀσήμιν καὶ χρυσάφιν.

Anonymus MS. de Amorib. Lybistri:

Καὶ ἐν τῷ ἀσήμιν ἄδολον τὸ ὁλολαγαεισμένον.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Καὶ μετ' ἀσίμι τ' ἄρματα ὁλόσαν σκεπασμένα.

Epiphanius Hagiopolita de locis SS. ἔστι δὲ ὡς χαλίκιν πράσινον ἐνδεδυμένον ἀσίμιν. Vide Cujacium lib. 9. observ. cap. 1. & infrà in χρυσάφι.

Ασήμιον, ὁ ἄργυρος, in Glossis MSS. Reg. Cod. 2062. Ασίμιον repurgatum, apud Nicolaum Myrepsum de Antidotis, cap. 465. Malaxus in Hist. Patr. Constantinopol. pag. 181. ἀπό τε τοῦ χρυσαφίου καὶ τοῦ ἀσημίου, καὶ τῶν ἄλλων λαμπρολάτων στολισμένος. Ex his emendandus Harmenopulus lib. 6. tit. 14. §.16. ubi perperam editum ἀσάμιον, uti rectè monet Cujacius loco laudato.

Ασημικὸ, *Argentarium*, Αργυρεῖον, in Corona pretiosa.

Ασήμενος, *Argenteus*, in Glossis Græcobarb. ἀσημένιος, apud Portium. Cyrillus Patr. Constantinopol. adversus Iudæos: ὅπου ἄχε τὴν κεφαλὴν χρυσὴν, τὰ χέρια καὶ τὸ στῆθος ἀσημένιον.

Ασήμωμα, *opus argenteum*, Αργυρώματα, καὶ χρυσώματα, ἀσιμώματα.

Ασημογράφος, *cui incumbit argenteæ supellectilis cura.* Sguropulus in Concilio Florent. Hist. sect. 6. cap. 2. ἔπειτα ἑστίασαν καὶ ἡμᾶς εἰς ἕτερον κελλίον ἐν δυσὶ τραπέζαις, ἀρχόντων παρισαμένων τιμίων, καὶ τοῦ ἀσημογράφου καθημένου ἐφ' ὑψηλοῦ, καὶ γράφοντος τὰ σκεύη.

ΑΣΘΕΝΑΡΙΟΝ, *Infirmitorium*, Νοσοκομεῖον, in Monasteriis. Nicon Monachus in Pandecte MS. lib. 1. serm. 28. εἰ γὰρ ὁ ἰατρὸς μισθὸν ἔχει φροντίζων τὰ τοῦ ἀσθεναρίου, &c.

ΑΣΙΑΡΧΑΙ, *Sacerdotes communis Asiæ.* Vide observata à Valesio ad Eusebij Hist. Eccl. lib. 4. c. 15. & alibi.

ΑΣΙΔΑ in Glossis Botanicis MSS. Neophyti Monachi, Στρουθοκάμηλος.

ΑΣΙΚΩΝΕΙΝ. Vide in Σικώνειν.

ΑΣΙΜΗΝ, Ασίμιον. Vide Ασημον.

ΑΣΙΜΟΚΟΝΤΕΥΤΟΣ. Vide in Κοντὰ, & in Σιμώνειν.

ΑΣΚΑΘΑΡΟΣ, *Cantharus*, *Scarabeus*, Κάνθαρος.

ΑΣΚΑΛΑ, *Ascala*, Matthæo Silvatico, *Lactuca Silvestris*, *Scyllam* interpretatur Joannes Jatrosophista MS. cap. 135. ποίησον θεραπείαν τοιαύτην, ἤγουν σκυλλοκρόμμυδον, τὸ λεγόμενον παρὰ τῶν ἰατρῶν, σκύλαν, παρὰ δὲ τῶν Λαγιβάρδων λέγεται ἄσκαλα.

Ασκέλλα etiamnum appellatur. Vide Ruellium lib. 2. cap. 101. & infra in Σκυλοκρομμύδον.

ΑΣΚΑΛΑΒΩΤΗΣ, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti, ὁ μῦς. *Mus.* Aliàs est *Stellio.*

ΑΣΚΑΟΥΚΑΟΥ, Afris, *Elaphoboscum*, apud Interpol. Dioscor. c. 485.

ΑΣΚΕΠΕΙΣ, dicebantur apud Constantinopolitanos, *adolescentes Palatini*, *qui nudis in Palatio stabant capitibus*: cùm ætate provectiores turbinatis uterentur pileis serico tectis. Nicephorus Gregoras lib. 11. extr. ubi de Andronico Palæologo juniore: περὶ γεμίσεως τῆς ἐπὶ κεφαλῆς καλύπτρας, ἐπὶ τῶν πρότερον Βασιλέων ἔθος, τοὺς μὲν χρόνῳ προβεβηκότας ἐν τοῖς βασιλείοις χρῆσθαι καλύπτραις πυραμιδος μὲν ἐχούσαις σχῆμα, σηρικοῖς δὲ ἐνδύμασι κατὰ τὸ ἀνάλογον ἑκάστῳ ἀξίωμα καλυπτομέναις· ὅσοι δ' ἐν ἡλικίᾳ τούτους δὲ πάντας καθάπαξ ἀκάλυπτον ἔχειν τὴν κεφαλήν: deinde addit huncce exolevisse usum sub eodem Andronico, cùm promiscuè & senes & adolescentes non minùs in palatio quàm in agris pileis uterentur, iisque pro libitu multiformibus & peregrinis. Codinus de Offic. Palat. cap. 12. num. 8. ὁ ἐντιμώτερος τῶν καθυπερθέντων ἀπὸ τοῦ Βασιλέως λαμβάνων, ἑνὶ τῶν παιδοπούλων δίδωσι ἀσκεπεῖ. Sed & ij qui Imperatorem Generis proximitate attingebant. Idem Codinus, cap. 7. num. 18. καὶ ὅσα τοῦ κατὰ γένος προσηκόντων τῷ Βασιλεῖ ἀρχοντόπουλά εἰσιν ἀσκεπῆ. Idem repetit, num. 32. & cap. 17. num. 51. οἱ μὴ φοροῦντες σκιάδια εὐγενεῖς, cap. 20. num. 7. imò ipse Despota, si infra adolescentiæ annos esset. Idem Codinus, cap. 3. n. 12. ἐπὶ κεφαλῆς ἔτι νέος ὢν ὁ Δεσπότης, φορεῖ ἐν τῷ Παλλατίῳ οὐδὲν, ἀλλ' ἔνι οὕτως ἀσκεπής.

ΑΣΚΗΣΙΣ, *Vita Monastica, continentia*: γυμνασία μοναδικὴ, Isidoro Pelusiotæ lib. 1. Epist. 92. Ασκησις τῆς εὐσεβείας, S. Basilio Epist. 311. Ασκησις μοναχικὴ, apud Theophanem an. 3. Constantij. ἐν ἀσκήσει ἐκοιμήθη, an. 26. Theodosij junior. Athanasius in Vita S. Antonij: μαθεῖν θέλοντος ὅπως τε ἤρξατο τῆς ἀσκήσεως. Joannes Euchaïtorum Metropol. pag. 28.

Καὶ μίξιν εὗρε τῶν ἀμίκτων πραγμάτων,
Ασκησιν εἰς ἓν, καὶ πολιτείας ἄγων.

Ubi ἄσκησιν πολιτείᾳ opponit: est enim πολιτεία quævis vivendi ratio, unde & non semel pro ἀσκήσει sumitur, ut observat Hœschelius ad Athanasium in Vita S. Antonij, quæ sic inscribitur, Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Αντωνίου. Vbi πολιτεία μοναχικὴ intelligitur. Uti effertur apud Sozomenum, lib. 1. cap. 12. & in Synaxariis in S. Nicolao 6. Decemb. Ita πολιτεία της ἀσκήσεως, apud S. Ephræmium in Actis S. Abramij: πνευματικὴ πολιτεία, apud eundem Isidorum Pelusiotam lib. 1. Epist. 14. Vide Nilum Monach. lib. 3. Epist. 244. Vitam S. Syncleticæ, num. 49. 100. Nomocanonem Cotelerianum, n. 478. quem consule tom. 1. Monument. Eccl. Gr. Porrò celebrant Græci Feriâ 6. τῆς τυροφάγου μνήμην πάντων τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν ἀσκήσει λαμπόντων, ut est in Triodio.

Ασκητικαὶ καὶ θεόπνευστοι βίβλοι, *Libri Ascetici*, apud Joannem Antiochenum de Charisticariis, num. 5. ubi ij recensentur.

Ασκηταὶ *Asceta*, non tam Monachi, præsertim in primis Christianismi sæculis, quàm quivis Christiani strictiori vitæ, ac sacris pietatis officiis vacantes, quique in iis sedulò sese exercebant, ut olim Athletæ in arena, quos & ἀσκητὰς Attici vocabant, ut est apud Erotianum in Lexico Hippocratis. Gloss. Lat. Gr. *Cœlibes*, Αγαμοι, ἀσκηταί. Lexicon MS. Cyrilli: Ασκητὴς, ὁ ἐν τῷ κατὰ διάνοιαν κόσμῳ εὐσεβῶς καὶ δικαίως ἀνατρεφόμενος. Τάγμα τῶν ἀσκητῶν, in Synodo Laodic. Can. 24. Mox Can. 30. οὐ δεῖ ἱερατικοὺς, ἢ κληρικοὺς, ἢ ἀσκητὰς ἐν βαλανείῳ μετὰ γυναικῶν ἀπολούεσθαι. Quibus locis, ἀσκηταὶ, *continentes* dicuntur Dionysio Exiguo, & Isidoro Mercatori. Apophthegmata Patrum in Joanne Eunucho: ὁ τόπος οὗτος ἀσκητῶν ἐστιν οὐ πραγματευτῶν. Theophanes an. 11. Valentiniani. ὁ καὶ Σάβας ἱερὸς ἀσκητής. Mox: καὶ Εφραὶμ ὁ μέγας ἐν ἀσκήσει καὶ θεία διδασκαλία διέλαμπεν. Idem an. 2. Valentis: καὶ Μωϋσῆν τινα τῶν ἀσκούντων κατὰ τὴν ἔρημον. Joannes Phocas in Descript. Terræ sanctæ, cap. 11. διάφορα οἰκήματα καὶ κελλία εἰς ἀσκητῶν καταμονάς. Occurrit Passim. Vide Casaubonum ad Tertulliani Pallium, Henricum Valesium ad Eusebij lib. 2.

lib.2. cap.17. lib. 7. cap. 31. & Cotelerium ad Clementem, p. 313.

Ἀσκεῖν porrò voce peculiari dicebantur Monachi. Apophthegmata Patrum in Macario n.3. λέγει αὐτῷ ὁ γέρων, Νήστευε ἕως ὀψέ, καὶ ἄσκει, καὶ ἀποστήθιζε τοῦ εὐαγγελίου.

Ἀσκητρία, *Sanctimonialis*. Vita S. Eupraxiæ Virg. num. 6. ἦν δὲ μοναστήριον γυναικεῖον ἐν μιᾷ πόλει, ἔχον ἀσκητρίας ρδʹ. Theophanes an. 8. Anastasij: Ματρώνα δὲ ἡ ὁσία ἔτι ζῶσα, καὶ μὴ κοινωνοῦσα σὺν ταῖς σὺν αὐτῇ ἀσκητρίαις, διὰ τὸ ἐνωτικὸν Ζήνωνος, &c. Adde Justinianum in Nov. 59. cap.3. Nov.123. c.37. S.Maximum to.2. p.255. Zachariam Pap.lib.2. dialog. cap.23. &c.

Ἀσκητήριον, *Monasterium*, Ἀσκητῶν καταγωγὴ, Theodorito, lib. 6. & 9. Therapeut. Concilium Calchedonense, act. 14. ἐγὼ γὰρ ἡμῖν παιδόθεν ἀσκητήριον οἰκονομῶν, πολύανδρον μοναστήριον, οὐδὲν περὶ ἐπισκόπου ἐνθυμούμενος. Theophanes an. 37. Justiniani: καὶ τὰ δύο ἀσκητήρια τὰ πλησίον τῆς ἁγίας Εἰρήνης. Joannes Phocas, num. 16. καὶ τὰ καινότατα ἐκεῖσε ἀσκητήρια. Alia vide Gloss. med. Lat. in *Asceterium*.

ΑΣΚΙ, *Vtris*, Ἀσκός. Cyrillus nuperus Patr.Constantinopol. in Homil. μὴ τὸν (οἶνον τῆς πίστεως) βάλῃς εἰς τὸ παλαιὸν ἀσκὶ, &c.

ἈΣΚΙΟΣ χαλκοῦ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ἄνθος χαλκοῦ. Vide Rulandum in *Æris flos*.

ΑΣΚΙΣ, *Veratrum album*, apud Interpol. Dioscor. cap. 732.

ΑΣΚΛΑΒΩΤΟΣ. Vide in Σκλάβος.

ἈΣΚΛΗΠΙΟΥ ΔΙΑΔΗΜΑ, Prophetis, *Tithymallus*, apud Apul. c.108.

ΑΣΚΟΓΕΦΥΡΟΣ. Vide Gloss. med. Lat. in *Ascogefrus*.

ἈΣΚΟΔΑΒΛΑ, *Lagena*, *uter*. Leo in Tactic. c.12. §.123. δεῖ οὖν καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ πολέμου ἕκαστον στρατιώτην ἐν ταῖς σέλλαις αὐτῶν ἐπιφέρεσθαι ὕδωρ εἰς τὰ λεγόμενα φλασκία, καὶ παξαμάδιν ἐν τῷ σελλοπουγγίῳ, &c. Ubi monet Rigaltius in alio Cod. legi εἰς τὰς λεγομένας ἀσκοδάβλας. Philipp. Pigafetta ad cap. 13. ejusd. Leonis, videtur legisse ἀσκοδάλβας.

ΑΣΚΟΔΟΡΗΘΗΝΑΙ, supplicium apud Indos, quo, ni fallor, cutis detrahebatur reo, utre ex ea confecto: nam ea vox id videtur sonare. Palladius in Hist. Bragmanum MSS. καὶ μαθὼν τὸ ἀκριβὲς, ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀσκοδορηθῆναι ὡς ὑβρίσαντα Ῥωμαῖον.

ΑΣΚΟΔΡΟΥΓΗΤΑΙ, Hæretici, de quibus quædam attigimus in Gloss. med. Lat. ex Philastrio. Agunt præterea de iis Joan. Damascenus Hæresi 48. Nicetas in Thesauro Catholicæ fidei lib.4. p. 165. &c.

ΑΣΚΟΘΑΛΑΣΣΑ, *Mare vetus*, Hieronymo Germano.

ΑΣΚΟΚΗΛΗ, *Hernia*. Planudes in Vita Æsopi: πότερον, στέλεχός ἐστι δένδρου, ἢ ἄνθρωπος; οὗτος εἰ μὴ φωνὴν εἶχεν, οὐδὲν ἂν ἔδει μὴ οὐχὶ δοκεῖν ἀσκοκήλη.

ΑΣΚΟΛΟΠΑΚΑΣ, *Gallinago*, Σκολόπαξ.

ΑΣΚΟΛΥΜΒΡΟΣ, Cardui species, apud Cretenses, quam Græci γλυκύρριζον vocant, ut scribit Petr. Bellon. lib.1. observ. cap.18.

ΑΣΚΟΝΤΑΥΤΟΣ, *Inoffensus*, ἀνεπηρέαστος, ἀπρόσκοπτος.

ΑΣΚΟΤΖΑΜΠΟΥΡΝΑ. Vide in Τζαμπούρνα.

ἈΣΟΝΘ, *Plantago minor*, apud Interpolat. Dioscor. cap.340.

ΑΣΟΝΤΙΡΙ, Ægyptiis, Ἄλιμος, Interpol. Dioscor. cap. 121.

ΑΣΟΥΜΕΣ, Afris, *Herba Mercurialis*, apud Interpol. Dioscor. cap.770.

ἈΣΟΥΡΙΚ, Afris, *Eruca*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 358.

ἈΣΠΑΜΕ, *Eamus*, Πορευθῶμεν, in Corona pretiosa. Historia Apollonij Tyrij:

Κράζει τὸν Ἀπολώνιον ἐκείνην τὴν ἡμέραν,
Λέγει τον, Ἀσπάμε ὡς ἐδῶ, νὰ πάρωσαν ἀέρα.

Anonymus de Lupo & Vulpe.

Λέσιν ἂς δράμομε λοιπὸν, εἰς τὸ λιβάδι ἀσπάμε.

ΑΣΠΑΡΑΖ, *Gula*, *Guttur*. Georgius Sanginatius de Partibus corporis humani, MS.

Λαιμός ἐστι τρηγορεών, ἀσπάραζ λευκανία.

ΑΣΠΑΡΑΝΔΟΣ, *Lutea*, avis χλωρὶς Græcis, nostris *Verdier* dicta: apud Cretenses, ut scribit P.Bellon. lib.1. observ. cap.11.

ΑΣΠΑΣΜΟΣ, *Osculum pacis*, quo sese invicem in Ecclesia, inter sacræ Missæ Liturgiam, donabant fideles, de quo Joannes Chrysostomus lib. de compunct. cord. cap. 3. Cyrillus Catech.5. ad Neophyt. & alij quos laudamus in Gloss. med. Lat. in V. *Osculum pacis*, ubi plura de hoc ritu. ὁ πᾶσι προσφωνούμενος θεῖος καὶ πνευματικὸς ἀσπασμός. S. Maximo in Mystagogia, cap. 17. Vide Symeonem Thessalonic. de Templo, pag.226. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.10. c.10. extr. πλὴν οὐδὲν ἄλλο πεποιήκαμεν, εἰ μὴ κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ἀσπασμοῦ οἱ μὲν Λατῖνοι ἠσπάσαντο ἀλλήλους καθὼς ἵσταντο, ἡμεῖς δὲ πάλιν ἠσπασάμεθα ἀλλήλους, ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ. Idem sect. 11. cap. 4. καὶ γενομένου τοῦ ἀσπασμοῦ, ἠσπάσαντο κἀκεῖνοι ἀλλήλους, καὶ οὕτως ἐτελέσθη ἡ λειτουργία. Alius præterea habetur Ἀσπασμὸς apud Græcos hodiernos, qui fit præsertim in Dominica Paschali, & in cæteris Dominicis, dum *laudes* canuntur, seu ἐν ὄρθρῳ. Hujus ritum describit Philotheus Patr. Constantinopol. in Ordine sacri Ministerij, ubi de *laudibus*, pag.9. καὶ ὁ ἱερεὺς χαλάσας τὸ φελώνιον, καὶ βαστάζων τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον ἔμπροσθεν τοῦ στήθους, ἐξέρχεται, καὶ ἵσταται εἰς τὴν μέσην τοῦ ναοῦ, καὶ ὁ ἀναγνώστης, καὶ ὁ Εὐταξίας, ἵσταται δεξιόθεν αὐτοῦ, κατέχων μανουάλιον μετὰ λαμπάδος ἡμμένης, καὶ γίνεται ὁ ἀσπασμὸς τοῦ ἁγίου παρὰ τῶν ἀδελφῶν συνήθως. Mox addit: ἐν ἄλλῃ δὲ ἑορτῇ οὐ γίνεται ἀσπασμὸς, εἰ μὴ μόνον ἐν κυριακῇ. Adde pag. 53. Typicum S. Sabæ, cap. 45. in Dominica Paschali, & Pentecostarium, ubi pariter de laudibus: Εἶτα τὸ, Χριστὸς ἀνέστη, ἐκ τρίτου: καὶ ψαλλομένου τούτου πολλάκις, ἄχρι ἂν ἀσπάζωνται οἱ ἀδελφοὶ ἀλλήλους. ὁ δὲ ἀσπασμὸς γίνεται οὕτω. Λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, καὶ ἵσταται πρὸ τῶν θυρῶν τοῦ ἁγίου βήματος, ὁ δὲ καθηγούμενος ἐλθὼν καὶ ἀσπασάμενος τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, καὶ τὸν ἱερέα, λαμβάνει ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὸ εὐαγγέλιον, καὶ ἵσταται ἐκ δεξιῶν τοῦ ἱερέως. εἶτα οἱ ἀδελφοὶ ἅπαντες κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν ἀσπάζονται πρῶτον τὸ εὐαγγέλιον, εἶτα τὸν ἱερέα, καὶ τὸν καθηγούμενον, καὶ ἵστανται κἀκεῖνοι ἔνθα τύχωσιν, καὶ ἀσπάζονται ἀλλήλους. μετὰ δὲ τὸν ἀσπασμὸν, ἀναγινώσκεται ὁ κατηχητικὸς λόγος, &c. Pentecostarium: διὰ τὸ γίνεσθαι τὸν ἀσπασμὸν τοῦ εὐαγγελίου ἐν τῇ Κυριακῇ. Osculi istius Paschalis meminit præterea Pachymeres lib.7. c.15. extr. καὶ ἡ κυρία ἐπέστη τῆς ἑορτῆς, καθ' ἣν ἔδει καὶ συνδεῖσθαι τοὺς τῆς ἐκκλησίας Χριστιανούς γε ὄντας ἀγάπης φιλήμασι καὶ δὴ προσεκαλοῦντο μὲν ἀρχιερεῖς, προσεκαλοῦντο οἱ κληρικοὶ, καὶ τῇ ἐπὶ τῇ πρώτῃ καὶ κυρίᾳ δευτέρας συναχθέντας ἅμα φιλήμασιν ἁγίοις, ὡς ἡμέρα παρῄνει, καὶ τὸ χρεὼν ἤπειγε τὴν πρὸς ἀλλήλους συνιστῶν ἀγάπην. Quò spectant pariter quæ habet Balsamon de Incens. pag. 473. ῥητέον ὅπως καὶ διάτι παρὰ τῶν ἁγιωτάτων Πατριαρχῶν μετὰ τὴν κατήχησιν θυμιάματα δίδονται, κατὰ τὴν Βαϊοφόρον σταυροὶ καὶ κηρία καὶ θυμιάματα, καὶ κατὰ τὸ ἅγιον Πάσχα ἀσπασμοὶ καὶ τρικέφαλα. Deinde rationem subdit: τάχα δὲ καὶ κατὰ πατέρα φιλόστοργον, νῦν πρώτως ἰδόντα παῖδας ἀμύμονας ἀπὸ μακρᾶς καὶ κινδυνώδους ἀποδημίας ἀβλαβεῖς ἐνδημήσαντας, ἐν φιλήματι ἁγίῳ περιχαρῶς κατασπάζεται,

καὶ

καὶ ἀνοίξας τοὺς θησαυροὺς τῆς εὐλογίας αὐτοῦ, δεξιοῦται τούτους νομίσμασιν, ὀλίγοις μὲν, κατὰ τὸ φαινόμενον, πολλοῖς δὲ κατὰ τὸ νοούμενον. Vide Goarum ad Euchologium, pag. 496. Ex Symeone Thessalonicensi, & pag. 514. 535. 554. 579. & Itinerarium Moscoviticum Olearij lib. 2. pag. 100. Edit. 1659.

Ασπασμὸς præterea dicebatur, *osculum pedis, manus, & genæ*, ad quod admittebantur ab Imperatore Proceres Palatini. Codinus de Offic. Palat. cap. 2. num. 80. de Præfecto Caniclei: καὶ οὔτε εἰς παράστασιν ἵσταθη ποτὲ, οὔτε εἰς ἀσπασμὸν παρεγίνετο. Ritum pluribus describit, cap. 14. ubi de officio Festi Paschatis, num. 7. οἱ δ' ἄρχοντες πάντες εἰσερχόμενοι ἕκαστος μέχρι καὶ τοῦ ἐσχάτου ἀσπάζονται πρῶτον τὸν δεξιὸν πόδα τοῦ Βασιλέως, εἶτα τὴν δεξιὰν χεῖρα, καὶ μετ' αὐτὴν τὴν δεξιὰν αὐτοῦ παρειάν. Adde num. 15. 21. cap. 17. num. 44.

ΑΣΠΑΣΤΙΚΌΝ, vox inducta à Tributorum exactoribus, quâ exactionum vexationes injustas velare solebant: quomodo *Salutaticum* vocabant Latini inferioris ætatis, de quâ egimus in Gloss. med. Lat. Justinianus in Nov. 30. cap. 3. μὴ δυναμένων αὐτῶν (ἀπαιτητῶν) πλάττειν ὀνόματα, καὶ ὑπὲρ τῶν ὀνομάτων τούτων ἐπάγειν ζημίας, Ἀσπαστικῶν τε ἕνεκεν, ἢ τρακτευτικῶν, ἢ ἑτέρας οἵας δήποτε προφάσεως, εἴτε εἰς συνήθειάν τινα δῆθεν ἀναφερομένης, εἴτε εἰς οἱανοῦν ἐπήρειαν.

ΑΣΠΑΣΤΙΚΌΣ οἶκος, *Salutatorium*, de quo egimus in Gloss. med. Lat. & in Constantinopoli Christiana lib. 3. num. 86. Theodoret. lib. 5. Hist. cap. 18. πρὸς δὲ τὸν ἀρχιερέα παραγενόμενος, ἐν δὲ τῷ ἀσπαστικῷ οἴκῳ οὗτος καθῆστο, ἐλιπάρει λυθῆναι τῶν δεσμῶν.

ΑΣΠΑΣΤΡΊΑ, Ασπάτρευτος. Vide in Σπαστρεύειν.

ΑΣΠΙΔΊΣΚΙΟΝ, *Clypeolus*, seu potiùs, *Iuba, crista cassidis*. Lexicon Gr. MS. Reg. Cod. 2062. ἄφαλος, περικεφαλαία μὴ ἔχουσα ἀσπιδίσκια, ἢ τριχώσεις. Glossæ Gr. Lat. Ασπιδίσκιον, *Clypeolum*, Ασπιδισκάριον, *Parma*.

ΑΣΠΊΔΙΟΝ, *Alyssum*, apud Interpol. Dioscor. c. 511. *Atractilis*, cap. 513.

ΑΣΠΊΘΟΣ, Ασπίθα, *Scintilla, Favilla*, Σπινθὴρ, αἰθάλη. Ducas Hist. cap. 30. ὁσμὴν οὖν ἀσπίθος, ἢ τοῦ σπινθῆρος πυρὸς, εἰ πλησιάζοιεν. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀπάνω ἀπὸ τοῦ ἁρμαλώσαις εὐγλύεσιν ἀσπίθες.

Ασπιθοῦπουλα, *scintillula*. Ασπιθοβολεῖν, Scintillare, Σπινθυρίζειν.

Ασπίθιον, ἀψίνθιον exponitur apud Hesychium.

ΑΣΠΊΝΟΣ. Anonymus in Descript. S. Sophiæ, pag. 258. τὸν δὲ ἄμβωνα μετὰ τῆς σωλέας ἐποίησε μετὰ σαρδονύχων, ἐντιθέμενος καὶ πολυτίμους λίθους, σὺν κιόνων ὁλοχρύσων, καὶ κρύων, καὶ ἀσπίνων, καὶ σαπφείρων, &c. Vide conjecturas Lambecij.

ἈΣΠΛΗΝΟΣ, *Hedera*, apud Interp. Diosc. c. 398.

ΑΣΠΟΛΊΧΑΝΑ, *Caules*, Λάχανα, in Grammat. MS. Nicephori Romani. Sed legendum videtur ἀσπρολίχανα.

ἈΣΠΡΟΣ, *Albus, Candidus*, Λευκός. Concilium Constantinopolit. sub Mena act. 5. ἐνδυσάμενος γὰρ τὴν οὐδαμόθεν αὐτῷ κατὰ λόγον προσήκουσαν τῆς ἱεροσύνης στολὴν ἄσπρην. Chronicon Alexandrin. an. 12. Theodosij Jun. λεπτοχαράκτηρον, εὔειναν, ἀσπρολάτην ὡσεὶ χιὼν, μεγαλόφθαλμον, &c. Idem an. 4. Justiniani: καὶ χλαμύδιν ἄσπρον ὁλοσυρικόν. Et an. 5. φοροῦντα ἄσπρον χλαμύδιν. Constantinus de Adm. Imp. cap. 30. καὶ λέγονται ἀρτίως Βελοχρώβατοι, ἤγουν ἄσπροι Χρωβάτοι. Adde cap. 37. pag. 117. Ἄσπραι ἐκκλησίαι, *Albæ Ecclesiæ*, locus ita appellatus apud Annam Comnenam, lib. 5. pag. 187. Ἄσπρος πανὸς, *albus pannus*, apud Nicetam in Andronico, lib. 2. παπάβερ ἄσπρον, apud Nicolaum Myrepsum de Antidot. num. 21. πενὺ ἄσπρον καὶ κόκκινον, apud eundem. οἶνος ἄσπρος, apud Demetrium Constantinopolit. lib. 2. Hieracosophij, cap. 50. Vide præterea pag. 211. 216. 218. Scholion ad Ciram Timæi Locri in Regio Cod. MS. σταγὼν ἐστιν ὁ λεγόμενος ὀρείχαλκος, ἤτοι τὸ ἄσπρον χάλκωμα. Historia Bertrandi Romani MS.

Ἄσπρος ἦτον τὸ στῆθος τοῦ μαρμάρου ὥσπερ κρίνον.

Ἔξασπρος, idem quod Ἄσπρος. S. Proclus orat. 9. οὐκ οἶδεν ἅρματα χρυσοκόλλητα, οὐχ ἡμιόνους ἐξάσπρους, οὐ τὴν λοιπὴν φαντασίαν ἣν εἰώθασιν οἱ πρόσκαιροι Βασιλεῖς ἐν ταῖς προόδοις ἐπιδείκνυσθαι. Naucratius de obitu S. Theodori Studitæ, pag. 877. πολλοὶ ὅτι μάλιστα καὶ τῶν ἐξόχων, μεθ' ὧν καὶ ἱεράρχαι, καὶ ἱερεῖς, ἐπιφερόμενος ἕκαστος τὰ τῆς μακαρίας ἐκείνης κηδείας καὶ ταφῆς ἁρμόδια, οἱ μὲν κηροὺς ἐξάσπρους καὶ πολυτίμους, &c.

Ἀσπρίζειν, *dealbare, candidare*, λευκαίνειν, κονιᾶν. Fabulæ Æsopi Græcobarb. διότι φοβοῦμαι μήπως ἐκεῖνα ὅπου ἐγὼ ἀσπρίζω, ἐσὺ τὰ μαυρίζεις. Anonymus lib. 3. de Nuptiis Thesei:

Μὲ χέελα της τὰ ἔμορφα π' ἀσπρίζαν ὡς τὰ χιόνη.

Alibi:

Αὐγίτζα τὴν ἀνατολὴν ἀρχίνιζε νὰ σπρίζη.

Joannes Glicas de Vanitate vitæ:

Ἡ τρίχες μας ἀσπρίζασιν, τὸ δέρμα μας ζαρώνει.

ΑΣΠΡΆΔΑ, *Albedo, Candor*, λευκασμὸς, λευκότης, τὸ λευκόν. Glossæ Græcobarbaræ: ἀλφὸς, λευκή τις ἐν τῷ σώματι. ἀσπράδα, ἢ ἄσπρισμα, ἢ ἐκλάμπρυσμα, κάποιον εἰς τὸ σῶμα.

Ασπράδι, *Albugo*, λεύκωμα, τὸ λευκὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ, λογάς. Anonymus Medicus ex Cod. Reg. 945. ἐὰν ἔχη ὀφθαλμὸς ἀσπράδην.

Ασπρότης, *Candor*. Zacharias Pap. lib. 3. dialog. cap. 37. αἴφνης οὖν ἄρτον θαυμαστοῦ μεγέθους, καὶ ἀσυνήθους ἀσπρότητος αὐτόθι εὗρεν. Ubi Gregorius M. *insoliti candoris*. Ασπροσύνη, eâdem notione.

Ἀσπροδόντας, *Qui habet candidos dentes*, Αργιόδων, in Glossis Græcobarb.

Ασπρόκαστρον, dicta Urbs Græcis, quæ Henetis *Beligrad*, inquit Leunclavius in Onomast. Turc.

Ασπροκόκκινος, *partim albus, partim coccineus*. Vel *Coccineus subalbidus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Ἄλλασαν ἀσπροκόκκινα, ἄλλα στολίδια ὡραῖα.

Lib. 4.

Αλήθεια ἐθαύμαζέ τον πῶς ἐν ἀλογιασμένος,
Κιως ἦτον ἀσπροκόκκινος πῶς ἦτον μαυρισμένος.

Utitur Codinus de Offic. aulæ Constantinopol. c. 4. num. 61.

Ασπροκῶλος, Avis quam *Pivoine* Galli vocant, quòd album culum habeat. Petr. Bellon. lib. 1. observ. cap. 11.

Ασπρομολόχη, ἀλθαία, in Glossis Botanicis Colberteis MSS. *Alba malua, Althæa*.

Ἀσπρόχρους, *Albicolor*. Achmes in introduct. in Astrologiam: Ασπρόχρους μέση θερμῆς καὶ ὑγρᾶς κράσεως ποιητική.

Ασπροφορεῖν, *Vestes candidas deferre*. Chronicon Alexandrinum an. 8. Phocæ: καὶ τῆς εἰκόνος Φωκᾶ, ἣν τινα εἰσῆγον ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εἰς τὸ ἱππικὸν μετὰ κηρα ψίας οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων. Χρυσάσπρος, *partim aureus, seu auratus, partim albus*. Apud Codinum de Offic. aulæ Constantinopol. cap. 4. n. 18. ex Cod. Reg. ubi edit. χρυσόλευκος præfert.

Ἄσπρος, Ἄσπρον, *Moneta minutior*, Gallis *un blanc*. Portius: Ἄσπρον, *Pecunia*, κέρμα, ἀργύρειον, νόμισμα. Glossæ Græc. Lat. δηνάριον λευκὸν, *Asprum*. Astrampsychus in Cælo Pythagorico: δηλοῖ δὲ καὶ περὶ ἄσπρων, εἶναι ταῦτα ἐν κιβωτῷ, ἢ βαλαντίῳ, ἢ σάκκῳ.

Sguropulus

Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect.2.cap.18. εἰ δὲ καὶ ἐξόδων δεηθῇ, δύναται ἐπέκεινα τῶν ρ. χιλιάδων συνάξαι ἄσπρους. Adde sect.3.cap.20. sect. 10. cap. 5. Ducas Hist. cap.22. ἐποίησεν οὖν κατ' ἔτος λαμβάνειν ὁ Βασιλεὺς ἐκ τῶν θησαυρῶν καὶ τῶν εἰσδημάτων τοῦ Μεχεμέτ τριακοσίων χιλιάδων ἄσπρων ἀριθμόν. Ita cap.34. p.132. Cyrillus Patr. Constantinop. contra Judæos: ἔστειλε γράμματα καὶ ὁρισμοὺς, καὶ μαζὶ καὶ ἄσπρα. Historia Politica: δέδωκεν αὐτῷ καὶ ῥόγαν ἐξόχως ἀνὰ ἑκατὸν ἄσπρα τὴν καθεκάστην ἡμέραν. Malaxus in Hist. Patr. ἦτον δὲ ἡ ταμὴ ὅλη τούτων τῶν πραγμάτων τῆς ἐκκλησίας ἄσπρα χιλιάδες ἑκατὸν ὀγδοήκοντα. Leunclavius in Pandecte Turcico, num. 18. ait *Aspros* hodiernos esse monetam minorem, cum quibus Collybistæ sive Nummularij monetam majorem tam argenteam quàm auream commutare solent: *Aspros* verò dici subintelligendo *nummulos*: *Aspra* enim Græcos dicere. Ea verò duplicia esse, majora ac minora, Minora vulgò in usu esse: Majora vocari peculiari vocabulo *Siderocapsia*, à Siderocapsa oppido, quod è regione Thassi situm est, prope Montem sanctum, seu Athos, ubi loci tam auri quàm argenti fodinæ sunt, eáque signantur. Hæc verò recipere tantùm Sultanum Turcorum, & suis thesauris inferre. Eadem erogat in militum ministrorúmque suorum stipendia. Minora planè non admittere, quidquid tandem ei solvendum sit. Vide ejusdem Onomasticon ad Hist. Turc. in V. *Ax*, & Crusium in Turcogr. p. 287.

ΑΣΣΑΡΙΟΝ, *As*, in Gloss. Græc. Lat. Glossæ aliæ: *Assem*, ἀσσάριον, ὀβολόν. Rursum: *Assarium*, ἀσσάριον, νουμμίον. Eudemus MS. Ἀσσάρια, πεντανούμιον, ἢ λεπτὰ ἑξ. Suidas in Etymologico: Ἀσσάριον τοῦ χαλκοῦ φόλλεως τέταρτον, Ἀσσάριον ἀργυροῦ λεπτοῦ ἑπτά. Vide eundem in Lexico. Auctor incertus de Ponderibus Hebraïcis: Δηνάριον τὸ ἑξήκοντα ἀσσάρια, ἃ καὶ λεπτὰ λέγεται. S. Maximus: Λεπτὰ καλοῦνται τὰ ἀσσάρια, ἤγουν τὰ νούμια, ἑξήκοντα δὲ ἀσσαρίων ὑπῆρχεν τότε τὸ δηνάριον, ἕκαστον δὲ δηναρίων ὁ ἄργυρος. Alius scriptor: Ἄσσαρ δὲ Ἑβραϊστὶ ἠλαττωμένον καλεῖται. Heronis excerpta, de Talento Alexandrino: Τάλαντον τοῦτο ρκέ. λιτρῶν ὑπάρχει, κατὰ δὲ λεπτότητος ἐν τῷ νομίσματι ὡς λεπτὸν κοπέσας εἰς ς. διαιρεῖται, ἃς καλεῖται ἀσσάρια, ὃ ἑρμηνεύεται ἐκ τῆς Ἑβραΐδος, ἠλαττόμενον ξ. δὲ ἀσσαρίων ὑπῆρχε τὸ δηνάριον· ἕκαστον δὲ δηναρίων ὁ ἄργυρος, δηνάρια δὲ ἦσαν ἐκεῖνα δύο τὰ ὑπὸ τῆς χήρας εἰς τὸ γαζοφυλάκιον βεβλημένα, ἃ καὶ δύο λεπτὰ ἐκαλεῖτο· τὰ γὰρ ἀσσάρια λεπτεπίλεπτα ἦσαν. Rursum: ἕκαστον δὲ δηνάριον ἀσσαρίων ἐστὶν ἑξήκοντα. Codex Reg. sign.5. περὶ μετρικῶν ὀνομάτων. Λεπτὰ καλοῦνται τὰ ἀσσάρια, ἤγουν τὰ νούμια, ξ΄. ἀσσαρίων ὑπῆρχε τὸ δηνάριον· ἕκαστον δὲ δηνάρια, τὸ ἀργύριον. Matthæus Evang. cap. 10. οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται; Chronicon Alexandrin. pag. 276. Νουμμᾶς Πομπήλιος νογιάριον ἔδωκεν ἐν Ῥώμῃ ἀσσάρια ξύλινα καὶ ὀστράκινα. Cedrenus, pag. 148. de eodem Numa: καὶ ἀσσάρια δὲ ἀπὸ ἀσημίου καὶ χαλκοῦ πεποιημένα πρῶτος Ῥωμαίοις ἐχαρίσατο. Ἡμιασσάριον, ἥμισυ, *Semis*, in Gloss. Lat. Græc. *Sesquas*, ἓν ἥμισυ ἀσσάριον, χαλκοὶ ἕξ. Τετρασσάριον, *Nummus quatuor assium*. Cleopatra de Ponderibus: καλεῖται δὲ οὐγκία τετρασσάριον Ἰταλικόν. Arrianus in Epictetum, lib.4. cap.5. τίνα ἔχει χαρακτῆρα τοῦτο τὸ τετράσσαρον.

Ἀσσάριον, instrumentum quadratum ex duobus laterculis æneis compactum, & Κλείδιον appellatum, quod instar haberet claustri ferrei, à Romanis appellatum scribit Hero Alexandrinus, lib.2. πνευματικῶν, MS. ubi de Siphonibus ignem ejaculantibus: ἐχέτωσαν ἀσσάρια προκείμενα, οἷα εἴρηται, ἐν τῷ ἐπάνω τὰ πρ. ὥστε εἰς τὸ ἐκτὸς τῆς πυξιδίων ἀνοίγεσθαι μέρος.

ΑΣΤΑΦΙΣ, *Uva passa*, pro ἀσταφίς. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Καὶ ἀσταπίδας ὀλίγας, καὶ τὸ διακυτρίον.

Ἀστέριον, apud Myrepsum sect.21. cap.2. ubi mentio fit *asterij in mari inventi*, vox ignota Fuchsio. *Asterion*, *Artemisiam* interpretatur Matthæus Silvaticus. Apud Interpolatorem Dioscorid. cap. 495. *Spondylium*: cap. verò 572. *Cannabis sativa* exponitur. Meminit Pausanias in Corinthiacis herbæ sic appellatæ.

ἈΣΤΕΡΙΣΚΟΣ, *Aster Atticus*, *inguinalis*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 702. & Apuleium, cap. 60. Vide Ἀστήρ.

ΑΣΤΕΡΟΠΗ, *Ægyptiis*, πράσιον, *Marrubium*, apud Interpolat. Dioscorid. cap.525.

ἈΣΤΗ, *Hasta*. Theophanes an.7. Rhinotmeti: τὸ τῆς εἰρήνης ἔγγραφον λόγον λύσαντες, καὶ ἐπὶ ὑψηλῆς ἄστας ἀντὶ φλαμούλου προάγειν κρεμάσαντες, κατὰ τῶν Ῥωμαίων ὥρμησαν. Zacharias Pap. lib. 1. Dial. cap. 2. ἤρξαντο οὖν ἕκαστος τὸν ἑαυτοῦ ἵππον τῇ τῆς ῥομφαίας ἄστῃ τύπτειν, καὶ πτερνιστῆρσι πλήττειν. Ubi Gregorius M. *ibique Equos suos cœperunt singuli hastis tundere*, *& calcaribus cruentare*.

Ἀστίλιον, eâdem notione. Leonis Tactica, cap.14. ἵνα ἕως ψιθυρισμοῦ ἐὰν ἀκούσωσι παρά τινος τῶν μετ' αὐτῶν, μετὰ τῶν ἀστιλίων τῶν κονταρίων νύσσωσιν αὐτούς. Similia habet Mauricius lib. 12. cap.17.

ἈΣΤΗΛΑΙ, *Astella*, sive *Astilla*. Hesychius: φέρμια, ἃς ἔνιοι ἀστήλας, τὰς ἐκ σχοίνων πλεκομένας. Anonymus de Bellis Peloponnesiacis:

Ὅτι ἧς τὸ Αράκλοβον ἔνει καλὲς γιστέρνας,
Καὶ ἄστιλι νὰ τοῦ δώσουσιν ἐκ τοῦ νερὸν ἐκεῖνο.

Vide Gloss. med. Lat. in *Astilla*.

ἈΣΤΗΡ, vel Ἀστερίσκος, dicitur *brevis arcus duplex in crucis formam dispositus*, quo utitur Ecclesia Græcanica in Sacrosanctæ Missæ sacrificio. Nam ne vela hostiam tangant, cæterásque μερίδας seu particulas quæ in sacro disco seriatim, vel certo ordine disponuntur, perturbet, adinvenit Chrysostomus duos breves arcus, qui hostiis superpositi, eas ab omni contactûs periculo protegerent, qui quidem arcûs extremitatibus suis fulti, stellæ in Christi natalitiis emicantis nomen obtinuerunt. Unde & in iis componendis, Sacerdos ait, καὶ ἐλθὼν ὁ ἀστήρ. Liturgia Chrysostomi: καὶ ὁ ἱερεὺς θυμιάσας τὸν ἀστερίσκον, τίθησιν αὐτὸν ἐπάνω τοῦ ἄρτου, καὶ λέγει, Καὶ ἐλθὼν ὁ ἀστὴρ ἔστη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον κείμενον, πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, Ἀμήν. Rursum: ὁ διάκονος δὲ λαμβάνει τὸν ἀστερίσκον, καὶ ποιεῖ σταυροειδῶς ἐπὶ τοῦ ἁγίου δίσκου, &c. Infrà: ὁμοίως καὶ ἐπὶ τὸν ἅγιον δίσκον τίθησι τὸν ἀστέρα, καὶ τὰ καλύμματα. p.191. θυμιᾷ τὸν ἀστερίσκον καὶ τὰ καλύμματα. Euchologium, p.832. τίθησιν ἐν δίσκῳ ἁγίῳ, καὶ τὸν ἀστερίσκον ἐπιθείς, τῷ τοῦ δίσκου σκεπάζει καλύμματι. Demetrius Gemistus de Ordinatione Presbyteri, MS. αἴρει ὁ Δευτερεύων τῶν Διακόνων τὸν ἀστερίσκον ἀπὸ τοῦ ἁγίου δίσκου, καὶ σφραγίσας αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ἥλιον, &c. Nicolaus Cabasilas in exposit. Missæ, cap. 11. τὸν γὰρ λεγόμενον ἀστερίσκον ἐπιθεὶς αὐτῷ (τῷ δώρῳ) Καὶ ἰδοὺ, φησὶν, ὁ ἀστὴρ ἐλθὼν ἔστη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. In Concilio Florentino quæsiére Latini à Græcis, cur dicerent in sacra Liturgia, Καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστὴρ ἦλθε, καὶ ἔστη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. pag. 524. edit. Labbei. Asterici porrò formam exhibuit Goarus ad Euchologium, pag. 117.

ἈΣΤΗΡΤΙΦΗ, *Chamæmelon*, Afris: Ἄνθεμις, apud Interpol. Dioscorid. cap.560.

ἈΣΤΗΡ ΧΙΛΛΟΣ, Afris, *Millefolium*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 615.

ἈΣΤΗ'ΦΙ, *Pectus*, in TurcoGræcia Crusij, pag. 188. pro ἀςῆθι: nam Græci hodierni, præsertim Cyprij, θ, ut φ, efferunt.

ἈΣΤΊΛΙΟΝ. Vide in Ἄςη.

ἈΣΤΙΜΊΑΣΤΟΣ, *Inaestimatus*, *Inhonoratus*. Glossæ Græcobarb. Ἄτιμον, Ατίμητον, Ασιμίαςον. Rursum: Απότιμον, Ατιμίαςον.

ἈΣΤΡΑΔΑΡΑΝΣΑΛΆΝΗΣ, Dignitas apud Persas, de qua Procopius lib. 1. de Bello Persico, cap. 11.

ἈΣΤΡΑΓΆΛΙΝΟΣ, Avis species. Anonymus MS. Colberteus de Avibus: ζῶόν, ςρουθίον ἐςὶ τοῦ Διὸς Θεοῦ, ἔχον ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ πτερὰ ἐρυθρὰ, καὶ χρυσοειδῆ ἐν τοῖς πτέρυξι, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν ὅλον πεποικιλμένον χροιαῖς· τοῦτό τινες καλοῦσι Αςραγάλινον. Symeon Magister de Avibus, MS. Ζῶα, ζῶον καὶ πτηνὸν μικρὸν πᾶσι γνωςὸν, ὁ καὶ παρ' ἐνίοις Αςραγαλινὸς καλεῖται, παρ' ἄλλοις Τραγωδινός.

ἈΣΤΡΑΠΗ', pro Αςράβη, *Astraba*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Joannes Tzetzes chil. 9. cap. 290.

Ἀςράβη ξύλον ὄρθιον, τοῖς δίφροις τῶν ἁρμάτων,
Εἰς ὃ ἐπικεκύφασιν οἱ ἡνίοχοι ἐλῶντες.
Ἀςράβη κλῆσιν δὲ διείληχε τοῖς παλαιοῖς ἀνδράσιν,
Ὡς ἀςραβῆ καὶ ὄρθιον τὸν δίφρον τε τηροῦσα,
Καὶ τὸν ἡνίοχον αὐτοῦ τοῦ μὴ παρολισθαίνειν,
Ὅπερ οἱ βαρβαρώτεροι καὶ ἀςραπὴν καλοῦσι.

Vide Helladium apud Photium, pag. 1589.

ἈΣΤΡΆΤΕΥΤΟΣ. Vide in Στράτα.

ἈΣΤΡΆΦΤΕΙΝ, pro ἀςράπτειν, *Radiare*, *Coruscare*, ἀςερίζειν, ἐκλάμπειν, διαυγάζειν, &c. in Corona pretiosa & apud Portium.

ἈΣΤΡΊΔΙ, *Ostrea*, *ostreum*, *concha*, ὄςρεον, ὄςρειον, κόγχη. Portius, Corona pretiosa.

ἈΣΤΡΙΜΟΥΝΊΜ, Afris, *Solanum hortense*, apud Interpol. Dioscor. cap. 653.

ἌΣΤΡΙΟΝ, *Sanguinaria*, Κορωνόπους, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 346.

ἈΣΤΡΙΟΨΙΑΚΗ. Codex MS. Reg. 618. fol. 282. τὸ χαλκὸν λευκαίνει ἡ ἀςριοψιακή, καὶ ἀφνολῶσε ὁ ζωμός.

ἈΣΤΡΟΓΟΗΤΕΙ'Α, *Astrologia* quam *judiciariam* vocant, apud S. Cyrillum in Homil. Pasch. 14. φιλοψευδὴς καὶ ἀγυροκάπηλος ἀςρογοητεία.

ἈΣΤΡΟΘΕ'ΤΗΜΑ, *Sidus*. Glossæ Græcobarb. Ἄςρον, τὸ ζῶον καὶ τὸ ἀεικίνητον ἀςροθέτημα. Scholiastes Homeri Iliad. 4. Ἀςὴρ δὲ ἄςρου διαφέρει, ὅτι ὁ μὲν ἀςὴρ ἕν τι ἐςὶ, τὸ δὲ ἄςρον ἐκ πολλῶν συνέςηκεν ἀςέρων, ζώδιον ὂν, ὃ καὶ ἀςροθέτημα καλεῖται.

ἈΣΤΡΟΠΕΛΈΚΗ, in Corona pretiosa, & apud Portium, *Fulmen*, seu κεραυνὸν & πρηςῆρα sonat: quod dum cadit, securis speciem quandam ferè semper efficiat. Hieronymo Germano dicitur *saetta del tuono*. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 41. in Lemmate: διὰ νὰ φυλάξῃς οἶνον ἀπὸ βροντῆς καὶ ἀςροπελέκι. At apud Annam Comnenam lib. 3. Alexiad. pag. 94. aliud prorsus significat: τῇ μέντοι εὐγενείᾳ σου νῦν ἀπεςάλησαν δεξιωμάτων ἕνεκεν κανίκιον Σαρδόνυχιον, καὶ ἐμπότης κρύος, ἀςροπελέκιν δεδεμένον μετὰ χρυσαφίου, καὶ ὀποβάλσαμον. Ubi Interpres vertit, *astriformem securiculam aureâ connexam fibulâ*. Hoeschelius εἶδος περιδεραίου esse putat, seu περιαυχένιον κόσμον, uti loquitur Philo: sed hæc nodum non solvunt.

Ἀςροπελεκεῖν, *Fulgurire*, *Fulgurare*, *Fulminare*, Αςράπτειν, κεραυνοβολεῖν. Αςροπελεκημένος, *Sideratus*, *fulminatus*, Αςρόβλητος, κεραυνωθεὶς, ἀςρόπληξ, &c. Ita Portius. Vide Στραβοπελέκη.

ἈΣΤΡΟΤΟΞΙ'Α, Αςερολοξία. Ita *ejaculationes astrorum* appellant Mathematici, quas Græci βολὰς dicunt: de quibus Ovidius in Metamorph.

Ut interdum de cælo stella sereno,
Quæ si non cecidit, potuit cecidisse videri.

Theophanes an. 23. Copronymi: τῷ δ' αὐτῷ ἔτει μηνὶ Μαρτίῳ ἀςέρες ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πίπτοντες ὤφθησαν. Saracenica Sylburgij, pag. 49. ἴδετε γὰρ, φησὶ, τὰς ἀςροτοξίας, ὁπηνίκα ἀναβαίνει ὁ Σατανᾶς, &c. Infra: οὐκ ἀςροτοξίαι γὰρ ταῦτα, καθὼς αὐτός φησι, κατὰ τοῦ δαίμονος ἐκπεμπόμεναι, ἀλλ' ἀποσπινθηρίσεις τῶν ἀςέρων· ἕκαςτος γὰρ ἀςὴρ πῦρ ἐςὶ, καὶ κατὰ τὴν τοῦ πυρὸς φύσιν ἐκπυρώσεις ἐκπέμπει.

ἈΣΤΡΟΦΕΓΓΙΆ, *Serenitas*, *serenum*, præsertim noctu, γαλήνη, εὐδία, αἰθρία.

ἈΣΥΚΏΝΕΙΝ. Vide in Σικώνειν.

ἈΣΤΥΝΌΜΟΙ, *Ædiles*, in Basilicis.

ἈΣΥ'Η. Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 1. pag. 303. de calceis Gotthorum: τὰ ὑποδήματα αὐτῶν Γοτθικὰ, κασσυτὰ, δίχα ῥοθωνίων, ἁπλῶς ἐρραμμένα, ὑπὸ δύων ἀσύων, καὶ μὴ πλέον. Ubi Interpres, ex Rutgersio, *cum duabus ansulis* vertit, uti appellantur à Valerio Max. lib. 8. cap. 13. & Sidonio lib. 8. Epist. 11. Latini veteres *Asa*, hâc notione dicebant, ut hodie *Asir*, Hispani.

ἈΣΥΛΗΒΆΡΩΤΩΣ, *Effranus*, *Effrænatus*, Ακάθεκτος, Αχάλινος, Δυσήνιος. Vide Σαλιβάρι.

ἈΣΥΝΊΒΑΣΤΟΣ, *Discors*, Εριςικός.

ἈΣΥ'ΝΤΡΟΦΟΣ, *Rubus*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 619.

ἈΣΦΑΛΑΞ, pro ἀσπάλαξ, *Talpa*. Alexander Trallianus, lib. 11. εἶτα ἐπίβαλε ἀσφάλακος τοῦ ζώου, ὃ τινες παλαμίδα καλοῦσι.

ἈΣΦΑΛΕ'Σ ποιεῖν, *Satisdare*. Ασφάλεια, *Cautio*, *Stipulatio*, *Repromissio*. *Securitas*, in Basilic. Glossæ Gr. Lat. Ασφάλεια, *Cautio*. Ασφαλίζομαι, *Caveo*. Glossæ Lat. Gr. *Cautiones*, Ασφάλειαι.

Ασφαλίσματα, instrumenta, Δικαιώματα, in Gloss. Lat. Gr. *Securitates*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat.

ἌΣΦΑΛΟΣ, Ἀσφαλὴς, *Securus*, Ακίνδυνος. Ἀσφαλῶς, nimirum, profectò, δήπου, πάνυγε, δῆτα.

ἌΣΦΑΛΤΟΝ, *Polygonum*, apud Interpol. Dioscor. c. 586.

Ασφάλτιον, apud Apul. cap. 18.

ἈΣΦΕ'ΝΔΑΜΝΟΣ, *Acer*, arbor, Σφένδαμνος. Vide Bellonium lib. 1. observat. cap. 17.

ἌΣΦΗ, Ἅλιμος, Interpol. Dioscorid. cap. 121.

ἈΣΦΌΔΡΙΟΝ. Stephani Magnetis Empirica MSS. Χείμεθλα θεραπεύει, καὶ ῥαγάδας ποδῶν ἰᾶται ἀσφοδρίου ῥίζα σὺν ὄξει ἑψηθεῖσα, &c. infra ἀσφοδρίου ῥίζης ὁ χυλός.

ἌΣΦΟΣ, Ægyptiis, *Marrubium nigrum*, apud Interpolat. Dioscorid.

ἈΣΦΩ', Osthani, *Cyclaminus*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 382.

ἈΣΧΗΜΙ'ΖΕΙΝ δουλείαν, In Nomocanone Coteleriano, n. 441. & 476. ubi de artificibus: εἰ δὲ τὴν δουλείαν ἀσχημίσας, καὶ τὸ περίσσευμα κρατήσας, ζημιούσθω τὴν τιμὴν, ἀπαιτείσθω καὶ τὴν κλεψίαν, &c. Cùm scilicet artifex quod superest rei sibi datæ ad operandum, non reddit domino, tunc enim *artem* suam deformat ac deturpat.

ἈΣΧΥΜΟΣΥ'ΝΗ, Ασχυμάδα, *Dehonestamentum*, Ασχημόσυνη, Αἰσχύνη.

ἌΣΩ. Stephanus Sachleces in Monitis MSS. ubi de Aleatoribus:

Ἑπτὰ θέλε, καὶ γὼ ἕνδεκα, κ' ἤλθασιν τέρνες καὶ ἄσω,
Τὰ ζαριὰ μὲ λέγαν κακὸν καὶ ἀνάκειλο με να χάσω.
Ἀπὸ δεκάξη τὸ κρατῆ στὴν ὄκα πανδαλάσω,
Ἔχασα τὰ δίκαιά μου, καὶ πάλιν ἀς γελάσω.

Voces aleatorum, Ασω, est quod *as*, dicimus: τέρνε, vox Gallica: ὄκα, nescio an ludus aleatorius nuper in usum apud nos revocatus, quem *Oca* vocant.

ἈΣΏΤΟΣ,

ΑΣΩΤΟΥ Κυριακὴ, *Dominica Septuagesimæ*, sic dicta quòd in ea, Parabola de Filio prodig. in Evangelio ex S. Luca legatur: illa scilicet quæ septimanam τῆς ἀποκρέω antecedit. Vide Allatium de Dominic. & Hebdomad. Græcor. n.10.

ΑΤΑ΄Α, in Glossis Saracenicis MSS. τὰ ἀποκρυστικὰ καὶ ξηραντικὰ εἴδη.

ΑΤΑΔΗΜ, ῥάμνος, in Glossis Iatricis Græcobarb. MSS. *Rhamnus*, seu *spina alba*. Ita etiam Interpolator Dioscor. cap.120.

ΑΤΕΓΕΙ΄ΑΙ, *Militum diversoria absque tecto*, quibus opponuntur *Tendæ*, seu *Papiliones* & Tabernacula. Leo in Tactic.cap.5. n.9. φροντίσεις καὶ ἑτοιμάσεις καὶ τὰς λεγομένας τένδας, καὶ ἀτεγείας, μετὰ τῆς αὐτῶν ἐξοπλίσεως, αἵτινες καὶ βροχὰς καὶ καύματα ἀπαλλάσσουσιν. Constantinus in Tactic.p.12. ἑτοίμαζον δὲ καὶ τένδας, καὶ ἀτεγείας, ἤγουν ἀσκεπεῖς, καὶ διὰ βροχὰς, καὶ καύματα. Vide Gloss. med. Lat. in *Attegia*.

ΑΤΕΡΑ ἢ ἐς τὲ σειμένη τὴ ῥοζα, in Glossis Græcobarb. Iatricis MSS. ex Cod.Reg.1047. *Semen Rosæ*.

ΑΤΕΡΓΙΑΣΤΟ΄Ν. Vide in Τεργιάζειν.

ΑΤΕΥ΄ΚΡΙΟΝ, pro Τεύκειον, *Teucria*, Plinio lib.25. Neophytus Monachus: Σκολοπένδριον, οἱ δὲ ἄσπλινον, οἱ δὲ σπληνίον, οἱ δὲ πτέρυγα, οἱ δὲ ἀτεύκειον.

ΑΤΖΑ΄ΛΙΝ, *Chalybs*, *as*, χάλυψ; χαλκὸς, Portio. Glossæ Græcobarb. ἀδάμας, γένος σιδήρου, ἀτζαλίν. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 223. ἔπεσεν μὲ γυνέκα, οὐ ἔπιεν κρασὶ, οὐ ἔφαγεν κανένα ἀτζαλον φαγὶν ἀπ' ἐκεῖνα ἀπετὸ ἐδιαφένλεψεν, &c. Infra: ἀπὸ τίποτε νὰ φάγῃ οὐ νὰ πίῃ, οὐ νὰ μίδε πέσῃ μὲ γυνέκα, νὰ ἐκεῖνος ἀτζαλόφαγεν, καὶ ἀτζαλόπιεν, &c. in vase ex Chalybe edit aut bibit.

Ατζαλιὰ, *Recrementum*, *pædor*, *illuvies*, *spurcitia*, ἀπόννιμα, περίψημα, ἀκαθαρσία, ῥυπαρία.

Ατζαλεύειν, & Ατζαλώνειν, *Fœdare*, *conspurcare*, μιαίνειν, καταισχύνειν.

Ατζαλὸς, *turpis*, *indecorus*, αἰσχρὸς, ῥυπαρὸς.

Ατζαλα, *indecorè*, *petulanter*, ἀσελγῶς, ἀπρεπῶς. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Τὰ ῥοῦχα τους ἐν ἄτζαλα καὶ γέμουσιν τὴν ψήραν.

Ατζαλουτζικὸς, *subobscænus*, ὑπαίσχρος.

Ατζαλοπεριπατεῖν, *indecorè incedere*. Ptochoprodromus contra Hegumenum:

Ὥσπερ αὐτὸς ὀλιγαρὰς ἀτζαλοπεριπάτεις.

ΑΤΖΑΜΙ΄ΔΕΣ, iidem qui Αζαμίδες, de quibus suprà. Manuel Malaxus in Chron.MS. pag.842. ἔλαβε δὲ Ατζαμίδες αἰχμαλωσίαν ὁ Αφέντης πολλὴν ἀπὸ τὸ πρῶτον, καὶ καλὰς ἤφερεν εἰς τὴν πόλιν.

ΑΤΖΑΡΟΥ΄ΤΟ. Vide in Αντζαρὸυτ.

ΑΤΖΙΚΑ΄, Glossæ Græcobarb. Ατζα, προσφώνησις, ἤγουν ἀτζικὰ, ἢ ἀτζικά.

ΑΤΖΙΚΝΙ΄ΔΑ, Τζουκνίδα, *Urtica*, ἀκαλήφη, κνίδη. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 165. ἔπαρε σπόρον ἀπὸ τὸ, καὶ κορφὰς ἀτζικνίδας, καὶ ἀγριοβαρσάμου. Adde cap.174. 175. 189. 190.

ΑΤΖΙ΄ΟΝ, *Tibia*, *crus*, Lexicon MS. Cyrilli: χωλὴν τὸ ἀτζίον. Vide Ἄντζα.

ΑΤΖΙΤΩ͂. Glossæ Iatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. ὀξιρεῶ ἢ ἐς ἡ ἀτζίτῶ.

ΑΤΖΜΩΡΟΣ. apud Symeon. Logoth. in Porphyrog. n.14. occurrit nescio quis, ὁ λεγόμενος Ατζμωρος.

ΑΤΖΟΜΠΑ΄ΤΟΙ, recensentur inter pisces aspratiles ab Agapio in Geoponico, cap.139.

ΑΤΖΥΠΑ΄ΔΕΣ. Anonymus Combefisianus in Constantino Porphyr. num. 3. ὁ δὲ Διογένης καὶ Στρατηγὸς λογχευθεὶς παρὰ δύο Ατζυπάδων τοῦ Μαλαλέινου, κακὸν θάνατον ἔδωκεν. & n.4. τὸ δὲ τζυκανιστήριν τὸ πεπληρωμένον πυρὸς, συνεδαβελίζετο δὲ ὑπὸ Ατζυπάδων πολλῶν. Qui fuerint ij *Atzypades*, vix intelligeremus, nisi lucem daret Zonaras in Nicephoro Phoca, sub fin. καὶ ὁ μελάγχρους Θεόδωρος, ὃν διὰ τὸ τοῦ εἴδους μελάντερον ἐκάλουν Ατζιποθεόδωρον. Hujus meminit etiam Scylitzes,pag.662. à quo Ατζηποθεόδωρος nuncupatur, ubi tamen Interpres videtur legisse ut Zonaras habet, cum *υ*. Ex his igitur videtur posse colligi *Atzypades* fuisse famulos ex Mauritania vel Æthiopia, & ex iis quos vulgò *Nigros* appellamus.

Α΄ΤΙΑ΄. Glossæ Græcobarb. Ἥρα ἡ θεὰ; ἰτέα, ἀτιά.

Α΄ΤΙΕΙΡΚΟ΄Ν, *Plantago* minor Afris, apud Interpol. Dioscor. cap.340.

Α΄ΤΙΕΡΒΕ΄ΡΖΙΑ, Afris, *Marrubium*, πράσιον, apud Interpolat. Dioscor. cap.525.

Α΄ΤΙ΄ΜΗΤΟΣ, *Honorandus*, πολλῆς τιμῆς ἄξιος. Eustathius in Homer. pag.781. σημείωσαι δὲ ὅτι τε ἡμῖν ἐναντίως Ὅμηρος λέγει Ατίμητος· οὐ γὰρ τῆς πολλῆς τιμῆς ἄξιον, κατὰ τοὺς ὕστερον, οὕτω καὶ αὐτὸς νοεῖ Ατίμητον, ἀλλὰ τῆς οὐδεμίας. Vide Απειρόκαλος.

ΑΤΙΜΟΠΟΙΟ΄Σ ἀγωγὴ, *Actio famosa*, in Basilicis.

Α΄ΤΙΡΟΣΙ΄ΤΤΗ, Afris, *Sanguinaria*, Κορωνόπους, apud Interpolat. Dioscor. cap. 346.

Α΄ΤΙΡΤΟ΄ΠΥΡΙΣ, Afris, *Illecebra minor*, apud Interpol.Dioscorid. c. 405.

ΑΤΛΑ΄ΖΙ. Vide in Ζενδονί.

ΑΤΜΕΙΤΑ΄ΝΗ, *Atmeidan*, Equorum area: ita Turci Hippodromum Constantinopolitanum vocant. Manuel Malaxus in Chron. MS. p.489. in Iustiniano, ubi de seditione Victoriatorum: ἔγινε ἱπποδρόμιον, ἤγουν ἐσυνάχθη ὁ λαὸς εἰς τὸ ἀτμεϊτάνη, καὶ ἐκάμασαν χαραῖς, ἢ παιγνίδια.

ΑΤΟ΄ΚΙΟΝ, *Lychnis silvestris*, apud Interpol. Dioscor. cap.521.

Α΄ΤΟΜΟΝ, *Hyoscyamus*, apud Interpol. Dioscor. c.651. *Veratrum album*, c.732.

Α΄ΤΟΣ, pro Αετὸς, *Aquila*. Glossæ Græcobarb. Αγὸρ, Αἐτὸς, Ατός. Rursum: οἱ κάνθαροι κυλίουσι τὰ αὐγὰ τοῦ ἀτοῦ.

ΑΤΟ΄Σ, aliâ notione. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Αλήθεια πρὶν νὰ κοιμηθῇ ἀτὸς του ἀνανοάτον.

Lib. 9.

Λοιπὸν γένους λεήμονας ἀτός σου σὸ κορμήσου.

Apud Portium, ἀτόσου, λογόσου, *Tute*, *Tutemet*, σὺ, αὐτὸς, exponitur.

Α΄ΤΟΣ, *Bunium*, Βούνιον, apud Interpolat. Dioscorid. post cap.330.

Ατόριον, *Asplenum*, apud Interpolat.Dioscor.c.547.

Ατέριος, σκολοπένδρι, τὸ ἐπὶ τῶν πετρῶν, in Glossis Iatricis MSS. Græcobarb. *Scolopendra*.

Α΄ΤΡΑΒΑΤΙΚΑΙ΄, *Atrabaticæ vestes*, de quibus in Gloss. med. Lat. Codinus in Orig. Constantinop. num.31. ἐν δὲ τοῖς κοιναῖς συνόδοις (ἐνεδύοντο χλαμύδας) ξηραμπελίνας τῷ χρώματι, ἃς ἐκάλουν Ατραβατικὰς, ἀπὸ τοῦ χρώματος· τὸ γὰρ μέλαν ἄτρον καλοῦσι.

Α΄ΤΡΑΚΤΟΣ. Vide in Ἄγρακτον.

Α΄ΤΡΕΜΟΥΧΙ΄ΑΣΤΟΣ, *Securus*, *absque timore*. Glossæ Græcobarb. Ατρόμητοι, Απλήκτοι, Ατρεμουχίαστοι, χωρὶς τρόμου.

Α΄ΤΡΙΒΟΛΟ, *Tribulus*, Τρίβολος, Εχινόπους Vide Bellon. lib.1. obs. cap.18.

ΑΤΡΙΔΟ΄ΝΕΣ, *Hæmorrhois*, Αἱμοῤῥοῒς.

ΑΤΡΙΧΟΚΟΥ΄ΡΕΥΤΟΣ, *sine capillorum tonsura*. Nomocanon Cotelerij, num. 533. παιδίον ἐὰν ἔνι βαπτισμένον, καὶ ἀποθάνῃ ἀτριχοκούρευτον, &c.

Α΄ΤΡΟΝ, *Atrum*, τὸ μέλαν, παρὰ Ρωμαίοις, apud Suidam & in Lexico MS. Gr. Reg. Cod. 2062. ita apud Codinum in Orig. Constantinopolit.n.31. τὸ γὰρ μέλαν ἄτρον καλοῦσι. Glossæ Græcobarb. ἄτρον, μέλαν, μαῦρον.

Α΄ΥΡΑΓΑΙ΄Σ, apud Nicolaum Myrepsum, sect.17. cap.45.

cap. 45. ex Cod. Reg. Vox ignota Fuchsio, cujus Codex prætulit αὐγαρὲς. Apud Agapium Cretensem in Geoponico, caput 126. inscribitur Αὐγαραῖς, quæ vox deinde σοῦρβα καὶ ἡ νέσπολαις exponitur, id est *Sorbum & mespilum.*

ΑΥΓΕΡΗΝΟΣ, Αὐγερινὸς, *Matutinus*, ἑωθινὸς, πρώϊος. Item *Aurora*. Scholiastes Oppiani, lib. 3. Halieut. Ἑωσφόρος, ἀστὴρ οὗτος, ὁ φέρων τὴν ἕω, καὶ τὴν ἡμέραν, ἢ ὁ περὶ αὐτὴν (αὐγὴν) φαινόμενος, ὃν οἱ πολλοὶ αὐγερινὸν λέγουσι. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Αὐτὴ ἐμιάζε αὐγερινοῦ, ἔλαμπεν ὡς ἀστέρας.

Lib. 7.

Ἔλαμπεν ὡς αὐγερινὸς, καὶ ὡς τὸ φῶς ἀστραύτη.

& lib. 12.

Ἔλαμπεν ὡς αὐγερινὸς, ἔφεγγαν ὡς ἀστέρες.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 22.

——Τοῦτον π' ὤλαμπε ὡς ἀστέρα
Τὸν αὐγερινὸν φωσφόρον, &c.

Idem de Excidio Trojano:

——Κ' ἔλαμπε τὸ πρόσωπόν της
Ὡς αὐγερινὸς ἀστέρας.

Emmanuel Georgillas MS.

Ἐς ἀνατολῆς ἀνέτειλεν αὐγερινὸν ἀστέρα.

ΑΥΓΙΟΝ, *Ocimastrum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 610. *Glastum*, cap. 403.

ΑΥΓΙΝΟΝ, *Hyoscyamus*, apud Apuleium, cap. 4.

ΑΥΓΙΤΖΑ, pro αὐγή. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Αὐγίτζα στὴν ἀνατολὴν ἀρχινηζενὰ σπρίζη.

ΑΥΓΟ, *Ovum*, Ὠὸν. Glossæ Græcobarb. ὃ καλοῦσιν ὠὸν, ἐκεῖνον ὅπου κράζομεν αὐγὸν. Joannes Jatrosophista M S. καὶ τὸ ζόμον αὐτοῦ μίξε τὸ μὲ τὸ κρόκον τοῦ αὐγοῦ. Orneosophium Michaëlis Imp. pag. 247. εἰ δὲ οὐδὲν τρώγῃ, ἔψησον αὐγὸν ῥοφητὸν, καὶ ἔπαρον τὸ κρόκον αὐτοῦ· occurrit ibi rursum: Fabulæ Æsopi Græcob. ἐκεῖ εὑρίσκοντας τὰ αὐγὰ τοῦ ἀετοῦ, τὰ ἐκύλισε.

Αὐγάτος, *Ovatus*, *cum ovis*, Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Καὶ κέφαλος τριπύθαμος αὐγάτος ἐκ τὸ ρυγίῳ.

Αὐγωμένος, *Ovatus*, ὠοειδὴς, ὠώδης.

Αὐγότζουφλον, *Ovi putamen*.

Αὐγόπιτες, *Ovorum frusta*, Demetrius Zenus in Batrachom.

Οὐδὲ καλλαῖς αὐγόπιτες οἱ πολλοὶ σησαμάτες.

Αὐγὸ τάειχο, *Ova piscis condita*, in Turcogr. Crusij, apud Hieron. Germanum, αὐγόλαραχον (leg. τάειχον,) exponitur, *ovum piscis*. Italis *Botarga*.

Αὐγοκούλικον. Symeon Sethi de Aliment. καὶ τὰ μὲν (ὠὰ) εἰσι ῥοφητὰ, τὰ δὲ μέχρι τοῦ μετρίως συστῆναι λέγονται τρομητὰ, τὰ δὲ ἐπὶ πλεῖον ἑψηθέντα, καὶ κοινῶς δὲ τούτων τὰ αὐγοκούλικα. Ita præferunt primæ Editiones: at postrema Bogdaniana αὐτοκόλλητα.

ΑΥΓΟΥΣΤΑΛΙΟΣ, *Augustalis*, ἡ ἀρχὴ ἥπερ ἐφέστηκεν τοῖς Αἰγυπτίοις πράγμασιν, φαμὲν δὲ τὴν Αὐγουσταλίων, in Edicto 13. Justiniani in prooemio, de qua quidem dignitate egimus in Gloss. med. Lat. Glossæ Basilic. Προβινκιάλιοι, οἱ τῶν ἐπαρχιῶν ἄρχοντες, οἷς οὐ συναριθμοῦνται οἱ Περίβλεπτοι, οἷον Ανθύπατος, Αὐγουστάλιος, Κόμητες, &c. Theophylactus Simocatta, lib. 8. cap. 13. τοῖς περὶ τὸν λεγόμενον Αὐγουστάλιον ταῦτα δὴ τὰ φοβερὰ διέξεισιν ἀφηγήματα, ἐπεὶ δ' ἐπὶ τὸν τῆς Αἰγύπτου ἔπαρχον τὸ ἄκουσμα γέγονε, Πέτρος δὲ καθ' ἐκεῖνο καιροῦ τῆς Αἰγυπτιακῆς ἡγεμονίας τὰς ἡνίας διέθυνεν, &c. Theophanes homil. 46. δοὺξ Αἰγύπτου χειροτονεῖται Αὐγουστάλιος.

Αὐγουσταλίων meminerunt passim Scriptores, Justinianus in Nov. 23. & alibi, Synesius Epist. 29. 105. Palladius in Vita Chrysostomi, pag. 56. Isidorus Pelusiota, Epist. 3. 50. Joan. Moschus in Limon. c. 72. Photius in Bibl. p. 259. Theophanes, p. 82. 139. 206. 245. Cedrenus, p. 405. Nicephor. Callistus lib. 10. cap. 11. Menæa & Antholog. Arcudij 20. Octobr. &c.

Αὐγουσταλιανὴ, supple τάξις, *Officium*, seu *officiales & apparitores Augustales*, qui Αὐγουσταλιανοὶ appellabantur. S. Athanasius Apol. 2. de fuga sua, pag. 800. ὁ μὲν γὰρ γράψας αὐτὰ, Ῥοῦφός ἐστιν, ὁ νῦν ἐν τῇ Αὐγουσταλιανῇ σπεκουλάτωρ. Edictum 13. Justiniani, cap. 2. ἐπειδὰν ἡ τάξις καταστῇ μηδένα τῶν Αὐγουσταλιανῶν γίνεσθαι χωρὶς τῶν προβατορίων.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ, *Augustus*, *Imperator*. Passim occurrit. Vide in Σεβαστὸς.

Αὐγούστα, *Augusta*, *Imperatrix*, *Uxor Imperatoris*. Sacra Theodosij & Valentiniani in Concilio Ephesino parte 1. cap. 31. καὶ τὴν εὐσεβεστάτην Αὐγούσταν Εὐδοκίαν τὴν ἐμὴν σύμβιον ἐπιστέλλειν, ἕτερα δὲ πρὸς τὴν ἐμὴν ἀδελφὴν τὴν εὐσεβεστάτην Αὐγούσταν Πουλχερίαν, &c. Theodorus Anagnosta Ecl. 1. καὶ ποιεῖ Καίσαρα Μάρκον τὸν ἴδιον υἱὸν, καὶ Αὐγούσταν Ζηνωνίδα τὴν γαμετὴν αὐτοῦ. Joannes Euchaitorum Metropolita:

Δισσαῖς ἀνάσσαις αὐταδέλφαις Αὐγούσταις
Δώρημα κοινὸν ἐξ ἑνὸς δούλου τόδε.

Achmes cap. 151. Βασιλεὺς ἐὰν ἴδῃ τοῦτο, εἰς τὸ βασίλειον αὐτοῦ· εἰ μὲν οὐκ ἔχει αὐγούστας, λήψεται, cap. 181. τὸ πλοῖον ἐν ᾧ Βασιλεὺς κάθηται, εἰς πρόσωπον τῆς Αὐγούστης κρίνεται. Adde, cap. 219. Passim.

Αὐγουστιάλικος, *qui ad Augustam seu Imperatricem pertinet*. Αὐγουστιάλικοι ἀγραρμένοι, *Nautæ qui Augustæ agrarium seu navim vehebant*, quæ αὐγουστιάλικα ἀγράρια appellantur, apud Constantinum de Adm. Imp. c. 51.

ΑΥΔΕΛΑ. Joannes Jatrosophist. MS. cap. 121. βάλλε εἰς τὰς μίλιγγας τὰς λεγομένας αὐδέλας. & cap. 161. inscribitur, πρὸς καλαπιόντας αὐδέλας.

ΑΥΔΕΝΑ, in Glossis Basilic. Ἄπροικα, Vide Salmasium ad Solinum, pag. 3.

ΑΥΔΙΑ, *Aures*, Ὠτία, in Turcogr. Crusij.

ΑΥΔΙΝΑΙΟΣ, *Ianuarius* mensis apud Macedones. Passim.

ΑΥΘΕΝΤΗΣ, *Dominus*, *Herus*. Phrynichus: Αὐθέντης, ἐπὶ δεσπότου, οἱ περὶ τὰ δικαστήρια ῥήτορες. Scholiastes Thucydidis: Καὶ οἱ πολέμιοι· Οἱ δὲ νῦν αὐθέντας τοὺς κυρίους καὶ δεσπότας. Hesychius: Αὐθέντης, ἐξουσιαστής. Macarius Homil. 1. ἀλλ' αὐθέντης καὶ ἐξουσιαστὴς τυγχάνων ἀεὶ, τὴν νίκην αὐτὸς ἐργάζεται. Joan. Moschus in Limon. cap. 79. δέδωκε δὲ τὸ κλειδίον τοῦ ἀρμαρίου τῷ αὐθέντῃ. Miracula S. Georgij Mart. ex Bibl. Ambrosiana, num. 9. καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες, εἶπον, Καλῶς ἦλθεν ὁ αὐθέντης ἡμῶν ὁ κύριος Κόμης. Cedrenus an. 3. Justini Thracis: ἀπέδωκε τοῖς κεχρεωστημένοις πάντα τὰ ὀφειλόμενα, ἀντιγραφέντων τῶν ἐνεχύρων τοῖς ἰδίοις αὐθένταις. Αὐθέντης τῆς Θαλάσσης, apud Cantacuzenum, p. 756. Μέγας αὐθέντης, dictus Turcorum Sultanus apud Laonicum, & Phranzem lib. 2. c. 10. quomodo etiam à nostris appellatur *le Grand Seigneur*.

Αὐθέντης, titulus compellatorius, qui idem valet ac Κύριος. Vide Codinum de Offic. cap. 3. n. 26.

Αὐθεντόπουλος, *Domicellus*, *Herilis filius*. Constantinus de Adm. Imp. ἔχοντες καὶ αὐθεντόπουλον Παῦλον τὸν υἱὸν Βράνου. Georgius Phranzes lib. 2. cap. 9. καὶ ἡγούμενος τῆς σεβασμίας βασιλικῆς μονῆς τοῦ Παντοκράτορος ἱερομόναχος καὶ πνευματικὸς Μακάριος, ὁ Μάκρης ὀνομαζόμενος, ἀνὴρ ἄριστος κατάγε λόγον καὶ ἀρετὴν καὶ σώφρων ἐποίησαν ὁρισμῷ τοῦ βασιλέως δεσπότην τὸν αὐθεντόπουλον κύριν Θωμᾶν, &c. Vide Codinum de Offic. Palat. cap. 47. num. 26.

Αὐθεντοπουλεύειν, *in Classe* τῶν αὐθεντοπούλων *versari*. Pachymeres lib. 1. cap. 8. ἄνδρας ἐκ εὐγενείας μὲν μετέχοντας τὸ παράπαν εἰς παιδοπούλους δὲ αὐθεντοπουλευομένους τεταγμένους αὐτῷ.

Αὐθεντρία,

Αὐθεντεία, Αὐθέντεα, *Domina*, *Hera*, titulus nomicus Ποινάλιος inscriptus MS. εἴτε γυνὴ ἄνδρα, εἴτε ἀνὴρ γυναῖκα, εἴτε δέλη τὴν αὐθεντείαν &c. Theophylactus Bulgariæ Archiep. Epist. 29. πρὸς τὴν ἡγιασμένην αὐθεντίαν τ̃ μητέρα τ̃ ἁγίας Δεσποίνης γράμμα μοι ἐκτέθειται. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Γιαλίαν θυμάσε, αὐθέντραμυ, ξεύρης καλὰ πῶς ἦτον.

Adde salutationes Epistolar. Pontif.

Αὐθεντεύειν, *Dominari*. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. Παντάνακες, οἱ πάντα ὁρίζοντες καὶ αὐθεντεύοντες. Ducas Hist. cap. 21. ὃς τὴν ἐπαρχίαν τ̃ ἡγεμονίας αὐθεντεύει. Utitur præterea, cap. 26. & 29. Anonymus in Hist. MS. Bertrandi Romani:

Τυραννικῶς αὐθέντευεν ὡς φυσικὸς αὐθέντης.

Αὐθεντεῖν, Αὐθεντίζειν, *Auctoritatem dare*. Chronicon Alexandrinum an. 7. Justiniani: τούτῳ τῷ ἔτει ὁ Ἰουστινιανὸς κῶδιξ ἀπεπληρώθη, καὶ ἐκέλευε αὐθεντεῖσθαι ἀπὸ τ̃ πρὸ ις'. καλανδῶν Απριλλίων, &c. Ita an. 12. ejusdem Justiniani. Sophronius in Vita S. Marci: βραχὺ συνέταξεν εὐαγγέλιον, ὅπερ ἐντυγχάνων Πέτρος ἐδοκίμασε, καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθησόμενον αὐθεντίσας ἐξέδωκεν. Glossæ Gr. Lat. Αὐθεντῶ, *Auctoro*. Αὐθέντης, *Auctor*.

Αὐθεντία, *Auctoritas*, *Auctoramentum*, in iisdem Glossis: item *Dominatio*. Thomas Magister: Αὐθεντία ἡ παρ' οὐδενὶ τ̃ δοκίμων ῥητόρων εὕρηται ἐπὶ τ̃ δεσποτείας ὀνόματος. Vide eundem in Αφεντία. Concilium Calchedonense act. 1. ὥσπερ ἐν τῷ παρόντι ὡσαύτως γενέσθαι ἡ βασιλικὴ ἐκέλευσεν αὐθεντία. Est etiam titulus Compellatorius Præfecti Prætorio in Nov. Justiniani 111. In Basilicis lib. 7. tit. 19. cap. 1. 2. *Auctoritas*; exponitur αὐθεντία.

Αὐθεντικὸν δικαίωμα, *Instrumentum primarium*, cui opponitur ἀντίγραφον, *exemplar*, cui non fides adhibetur in Jure: ἐν γὰρ δικαστηρίοις οὐ πιστεύεται τὸ ἀντίγραφον, ut est in Basilicis lib. 7. tit. 18. cap. 20. Αὐθεντικὸς χάρτης, apud Theophanem an. 21. Anastasij. Αὐθεντικὸν ἀρχεῖον, apud S. Ignatium in Epist. ad Philadelphenses, n. 6. Glossæ Gr. Lat. Αὐθεντικὸν, *Auctoratitium*, *Authenticum*. Vide Vossium in Responſ. ad Object. Antonij Hulsij, pag. 7. & Allatium lib. 1. de utriusque Ecclesiæ consensione, cap. 21. num. 4. ubi plura de ejusmodi vocabulis.

Αφέντης pro αὐθέντης, *Dominus*, Κύριος, in Corona pretiosa. Leunclavius in Onomastico Turc. *Aphendi vocabulum à Turcis usurpatum ex lingua Græcorum significat Dominum.* Αφένδης *nunc à Græcis scribitur*, *à veteribus* αὐθέντης, *quod tamen aliter atque prius illud ab eis non pronuntiatur.* Addit præterea Μέγαν ἀφέντην Sultanum Turcicum hodie Græcos vocare, quomodo Itali, *Il Gran Signor*. Historia Apollonij Tyrij:

Μετὰ λαόντε εὑρίσκετον ἀφέντης ἀξιωμένος.

Alibi:

Καὶ ἀπ' ἀφεντάδες ξακουστὲς εἴτονε ζημιωμένη.

Rursum:

Η ἀφεντάδες γιατεμὴν, ἀφέντες ἀξιωμένες.

Αφεντία, *Dominatio*, quomodo Rempublicam Venetam non semel compellat Chronicon Veneto-Byzantinum an. 1389. 1477. 1499. item quævis *dominatio*. Idem Chonicon an. 1443. καὶ παρέλαβεν τὴν ἀφεντίαν τ̃ Μωρέας. Ita an. 1517. Portius: Αφεντία, *Principatus*, *Ducatus*, *Ditio*, ἡγεμονία, ἀρχὴ, δυναστεία. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ἂν κάμνῃ χεῖα, καὶ τίποτες ὁ για τὴν ἀφεντία σου.

Rursum:

Καὶ ὡς ἀδελφὸν ἐγκαρδιακὸν νάχω τ̃ ἀφεντία σου.

Φεντία, eâdem notione. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Για τὴν Εμιλίαν λέγοντας οὐδὲ καμία φεντία.
Κιαδάπη οὐ πρέπει γὰρ πότε, νὰ ἐν μὲ συντροφία.

Symeon Hieromonach. in Epist. καὶ διὰ τοῦτο δέομαι, καὶ ἀντιβολῶ, καὶ ἀξιῶ τὴν φεντία σου, ἵνα, &c.

Αφεντεύειν, *Dominari*. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Εκείνη ἡ Σαρακενικὴ ὅπου τ̃ ἀφέντευεν.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ τ̃ ποῖα τὴν ἀφέντευεν αὐτὸς ἀποκύρευε.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Λοιπὸν αὐτὴ ἀφέντευε μὲ δυνατὴν καρδίαν.

Αφενδεύειν. Malaxus in Hist. Patr. Constantinop. pag. 147. καὶ διὰ νὰ ἀφενδεύειν οἱ Βενετικοὶ τ̃ θρόνον αὐτοῦ, ἀπεδίωξον αὐτ̃, &c. ubi Theodosius Zygomalas, ἵνα κυριεύσιεν τ̃ θρόνου.

Αφέντρα, *Domina*. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei:

Νὰ σὲ τὴν γραψ' ἀφέντρα μου διὰ στίχου ἀπάτος μου.

Occurrit ibi non semel, Φέντρα, contractè, idem Anonymus.

Θυμάσα φέντρα καὶ κυρὰ καιρὸν ἀπερασμένον.

ΑΥ'ΘΩΡΟ'Ν, *Prope*, *ferè*, *penè*, σχεδόν. Eustathius in Iliad. π. ἰστέον ἢ ὅτι ὥσπερ ἀπὸ τ̃ σχεδὸν, ὃ δηλοῖ τὸ ἐγγὺς, καὶ, ὡς εἰπεῖν, ἐχομένως, ὡς ἀπὸ τ̃ σχέω σχῶ γίνεται σχέδιος προπαροξυτόνως, ὁ ἐγγὺς, καὶ κατὰ κοινότερον λέγεται αὐθωρόν.

ΑΥ'ΚΟΝ, *Pisum*, apud Romanum Nicephor. in Grammat. MS.

ΑΥΚΡΟΥ'ΣΘΑΙ, *Auscultari*, *Audire*, ὠτακουστεῖν, ἀκροᾶσθαι. Αὔκρησις, *auscultatio*. αὐκρηστὴς, *auscultator*, *auditor*. Αυκρηστήριον, *auditorium*.

ΑΥ'ΛΑΝΑΙ'ΟΝ, *Tributum Palatinum*. Synesius Epist. 79. ὃν ἐπὶ τ̃ δεσμωτηρίου ὄντα τ̃ ἀπαιτήσεσιν ἔταξε τ̃ στρατιωτικοῦ χρυσίου τ̃ καλουμένου τιρωνικοῦ, καὶ συνῆψε τὰ αὐλαναῖα.

ΑΥ'ΛΑΣ, pro αὐλή. Glossæ Græcobarb. Αὐλαὶ, Αὐλάδες. Rursum: Ηλιακοὶ τ̃ αὐλῶν, ἤγουν αὐλάδων.

ΑΥΛΗ', *Atrium*, *Area*, *compluvium ante ædes sacras porticibus circumdatum*, *vel etiam ante alias quasvis ædes*. Paulus Silentiarius in Descript. S. Sophiæ:

Τέτρασιν αἰθούσῃσι περίδρομον ὄψεαι αὐλήν.

Lex 4. Cod. de his qui ad Eccl. confug. ὥστε μεταξὺ τ̃ ναοῦ ἐν τῷ προειρημένῳ τόπῳ περιπεφράχθαι διεγραμμένον ἄχρι τῶν πρώτων μετὰ τὰς δημοσίας τόπους ἐκκλησίας θυρῶν, πᾶν τὸ παρεντεθειμένον εἴτε ἐν οἰκίαις, ἢ κήποις, ἢ αὐλαῖς, ἢ λουτροῖς, ἢ ἐν στοαῖς τυγχάνει. Ubi Lat. habent *areis*. Basilius Seleuciensis, lib. 2. de S. Thecla, cap. 8. καὶ γάρ τι συμβαίνει τοῦτο κατὰ τὴν αὐλὴν αὐτοῦ τ̃ νεώ. Ita etiam Procopius, lib. 1. de ædif. cap. 4. 7. 8. lib. 5. cap. 6. & alij. Μέσαυλον, Μεσαύλιον, Μεσίαυλον, eâdem notione. Glossæ Gr. Lat. Μέσαυλον, *Atrium*, *compluvium*. Glossæ Lat. Gr. *Atrium*, μεσαύλιον. *Atrienses*, apud Ulpianum, οἱ τὰ μέσαυλα φυλάττοντες dicuntur in Basilicis lib. 44. tit. 10. Glossæ Gr. Lat. ὁ ἐπὶ τετραστώου, *Atriensis*. Sic *Mesaulum*, & *quadriporticus* idem sunt. Eusebius lib. 3. de Vita Constantini, cap. 39. ἔκφρασις μεσαυλείου, καὶ ἐξεδρῶν, καὶ προπυλαίων. Mox, quod μεσαύλειον in titulo appellavit, ἄτριον in ipso contextu vocat. Synodus VI. act. 5. καὶ πλείστου λαοῦ συναθροισθέντος ἐν τῷ μεσαυλίῳ τ̃ δημοσίου λουτροῦ τ̃ οὕτως ἐπιλεγομένου Ζευξίππου. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Joannis Solitarij, n. 5. ἐν μιᾷ νυκτὶ ἀναπεσὼν μόνος εἰς τὸ γηροκομεῖου μέσαυλον. Nilus Monach. lib. 3. Epist. 153. καὶ χλοηφορήσασαν τὴν λεκάνην κειμένην ἐν τῷ μεσαύλῳ τ̃ οἴκου τ̃ πατρικοῦ. Joannes Moschus in Limon. c. 128. καὶ ἐν τῷ εἰσιέναι αὐτ̃ ἐν τῷ μεσαύλῳ τ̃ μοναστηρίου. Adde cap. 131. Chronicon Alexandrinum an. 1. Justiniani: ἐποίησε ἢ ὁ αὐτὸς Βασιλεὺς καὶ τὸ μεσίαυλον τ̃ Βασιλικῆς Ιλλου

κιςέρνlω μεγάλlω, βελόμϑυ@ βαλεῖν τὸ Αδριάνιον ὕδωρ τ ἀγωγε εἰς αὐτlω. Theophanes an. 37. ejuſdem Juſtiniani: κ) ἐκαύθη - τὸ μεσ'αυλον τὸ πλησίον τ μεγάλης ἐκκλησίας τὸ λεγόμϑυον Γαρζονοςάσιον. Et an. 14. Mauricij: ἔκλισεν ὁ Βασιλεὺς τ ἡλιακὸν τ Μαϊναύρας, κ) ἔςησεν ἐν τῷ μεσιαύλῳ τlω ἰδίαν ςήλlω. Theophilus Anteceſſor lib. 2. tit. 3. §. 1. & lib. 4. tit. 6. §. 2. μέσαυλον habet, ubi Juſtinianus *aream*. Ita Μέσαυλα *Area* non ſemel exponuntur in Baſilicis, tom. 2. pag. 210. 262. 276. &c. Harmenopulus lib. 2. tit. 4. §. 57. εἰ μέσαυλον εἴη αὐλῆς τετραπλεύρε, τ μιᾶς τ τριῶν περιλαμβανέσης τὸ μέσαυλον, τ ἢ ἑτέρας πλευρᾶς ἑτέρας ἔσης αὐλῆς, κ) τ τ μίαν πλευρὰν ἐχέσης αὐλῆς, μὴ χρῆσιν κεκλημϑύης ἐν τῷ μεσαυλίῳ. Et §. 102. ἐὰν δένδρον τ γείτον@ ἐν τῷ μεσαυλίῳ κείμϑυον, μεγάλας ἐκτείνειν ῥίζας, &c. in Euchologio, pag. 449. fit mentio φιάλης τ μεσαύλε τ ἐκκλησίας, quæ pag. 465. λετὴρ τ μεσαύλε dicitur. Neque tamen hac μεσαύλε voce *Atrium ſubdium* ſemper intelligitur, ſed & ipſæ porticus quæ illud ambiunt. Nam Concilium Conſtantinopolit. ſub Mena, in act. 1. actum dicitur ἐν τῷ μεσαύλῳ τῷ δυτικῷ τ σεβασμίε οἴκε τ Δεσποίνης ἡμϑ, - τ ὄντ@ πλησίον τ μεγάλης ἐκκλησίας. Habebant porrò ejuſmodi Aulæ ſeu Atria, ac μεσαύλια, portas duas, quarum altera quæ plateam ſpectabat, αὔλει@, altera quæ εἰς ἀνδρονῖτιν ferebat, μεσαύλει@ θύρα dicta. De priori egit Joannes Moſchus in Limon. cap. 105. θεωρῶ τινὰ ἀδελφὸν ἐν τῷ πυλεῶνι τ ἁγίε ςαυρε (Hieroſolymis) μήτε εἰσιόντα, μήτε ἐξιόντα. Illius etiam meminit Baſilius Seleucienſis lib. 1. de Vita S. Theclæ, pag. 22. Procopius de ædific. Juſtin. lib. 1. cap. 4. ἐπὶ κοινῆς ἢ προπύλαια πάντα, ἥ τε αὐλή, κ) μέσαυλοι θυραί. Idem lib. 5. cap. 6. θύραι μέσαυλοι ἱεροπρεπεῖς ἔτως, ὥςε μlωύεσι τοῖς ἔξω ἰδσιν ὁποίῳ ποτὲ θεάματι ἐντυχεῖν μέλλεσι. Sed de utraque hac porta conſulendus inprimis Henricus Valeſius ad Evagrium, lib. 4. cap. 3. quædam etiam attigimus in noſtra Conſtantinopoli Chriſt. lib. 3. ſect. 20.

ΑΥΛΥ'ΔΡΙΟΝ, *Atriolum*, *parva caſa*, in Apophthegmat. Patrum, in Gelaſio, num. 6.

ΑΥ'ΞΙ'ΛΙΟΝ, *Auxilium*, Suidas: Αὐξίλια, οἱ Ρωμαῖοι τὰ τοιαῦτα τέλη προσαγορεύεσι. Gloſſæ Græcobarb. Αὐξίλια, τὸ τ βοηθείας ὄξυ, κ) περὶ τὰς χρείας εὐκίνητον.

ΑΥ'ΡΑ Κρκοδείλε, *Lilium*, Oſthani, apud Interp. Dioſc. c. 522.

ΑΥΡΕΛΑΤΕΙ'Ν. Vide in Ελασίαι.

ΑΥΡΙ'ΧΑΛΚΟΝ, *Aurichalcum*. Veteres dicebant Ορείχαλκον, extat in Gloſſis Græc. Lat.

ΑΥ'ΡΟ, pro Αὔειον. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Εφώναζε κ) ἔλεγϑυ χαρᾶς τlω θέλων αὖρο,
> Να τlω ἐδόσω θάνατον ἢ σήμερον, ἢ αὖρο.

ΑΥΡΟ'ΚΛΑΒΟΣ, *Auroclavus*, vel *auroclavatus*, in Vita S. Eudociæ, num. 34. ἐσθῆτ@ χρυσοκλάβε κάμπραι ρξ. - βῆλα σηρικὰ αὐρόκλαβα λιτρῶν ρλβ'. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Auroclavus*.

ΑΥΣΗΤΖΑ, Ραμνε φύλα, in Gloſſis Græcobarb. Jatricis MSS. *Folia Rhamni*.

ΑΥ'ΣΠΙ'ΚΕΙΟΝ, *Auſpicium*. Pæanius in Metaphraſi Eutropij, lib. 2. ὀνεανιεύσατο κτ τ συμβόλων' αὐσπίκεια καλεσιν αὐτὰ οἱ Ρωμαῖοι, σημεῖα ἢ lω ταῦτα δαιμονίοις διδόμϑυα τοῖς ἐπὶ πόλεμον ἐξιεσι.

ΑΥΤΑ'ΔΕΛΦΟΣ, *Frater germanus*, noſtris *propre frere*, utuntur Nicephorus Bryennius lib. 3. cap. 4. 6. 8. lib. 4. num. 14. Anna Comnena lib. 1. pag. 11. 12. Harmenopul. lib. 4. tit. 6. §. 11. 30. &c.

ΑΥΤΑ'ΝΑΞ, pro Αὐτοκράτωρ. Catalogus Offic. aulæ Conſtantinopolit. ex bibl. Mazarina:

> Μετὰ τ Αὐτάνακτα, Δεσπότης ἐςί,
> Δεύτερον ἀξίωμα Σεβαςοκράτωρ.

ΑΥΤΕΞΟΥ'ΣΙΟΣ, *Emancipatus*, *qui eſt ſui juris*. Αὐτεξεσιότης, *Emancipatio*, in Baſilic. Gloſſæ Gr. Lat. Αὐτεξέσι@, *Licentioſus*, *ſuæ poteſtatis*, *emancipatus*, *ſui juris*.

ΑΥ'ΤΙ', *Auris*, *Auricula*, *Anſa*, ἔς, ὠτίον, λαβή, κώπη. Μετ' αὐτία, *Anſatus*, *auritus*, ὠτόεις, κοπήεις.

Αὐτίγλυφίδα, *Auriſcalpium*, ὠτογλυφίς.

Αὐτίδιον, Oleris genus, fortè illud quod *Auriculam muris* vocant, de qua Ruellius, lib. 2. de Natura Stirp. cap. 114. Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Λάχανα τ ἐφόρλονε, αὐτίδια, κ) μαρέλια,
> Πράσα, ῥαπάνια, κάρδαμα, κρεμμύδια, κ) γογγύλια.

Αφτὴ, eâdem notione in Corona pretioſa.

Αφτίον. Agapius Cretenſis in Geoponico, cap. 109. de Beta: ὁμοίως κ) εἰς τ πόνον τ ἀφτίων εἶ) ὀφέλιμ@. & cap. 110. de cucurbita: μόνον εἰς τ πόνον τ ἀφτίων κάμνει καλὸν ὁ ζεμὸς τ φύλλων. Adde cap. 144. Vide Ωτίον.

ΑΥ'ΤΟΔΕ'ΣΠΟΤΑ μοναςήεια appellabant ea Monaſteria, quæ nec erant Πατριαρχικὰ, nec Βασιλικὰ, & quæ ab Epiſcoporum juriſdictione erant exempta. Typicon MS. Deiparæ Kecharitomenes, cap. 2. ἐλευθέραν εἶ) (τlω μονlω) κ) αὐτοδέσποτον, κ) πάσης χειρὸς κ) δεσποτείας ἀπεξενωμένlω, κ) μηδένι τ ἁπάντων ἐπ' αὐτῇ προσεῖναι ὅτι ἂν δίκαιον ἢ προνόμιον, ἀλλὰ παντάπασιν ἔσαν ἐλευθέραν μένειν καθ' ἑαυτlω, κ) ἐφ' ἑαυτ διοικεῖσθαι κτ τὰ παρ' ἐμε ῥητῶς ἐνταῦθα διαλυπωθησόμϑυα.

ΑΥΤΟ'ΔΙΟΝ. Coſmas Hieromonachus Chymicus MS. εἰ ἢ αὐτόδιον ὁ χρυσωτὴς ἐργάζε) κ) ποιήσει, καθὼς ἐλογίσθη ἐν πολλαῖς λογοθεσίαις, &c.

ΑΥΤΟΓΕΝΕ'Σ, *Hippophaës*, *Lappago*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 744. Oſthani, *Cucurbita ſilvatica*, Κολοκυνθὶς, cap. 757.

ΑΥ'ΤΟΚΕ'ΦΑΛΟΙ dicti quidam Antiſtites, qui nulli ex V. Patriarchis ſubditi, jure Patriarchali gaudebant in ſuis diœceſibus, Patriarchæ etiam interdum appellati. In his recenſentur præſertim Bulgariæ, Cypri, & Iberiæ Archiepiſcopi, ut eſt apud Balſamonem in Can. 2. Conſtantinopolit. quod quidem privilegium ἀπὸ φιλοτιμίας βασιλικῆς obtinuiſſe ait in Medit. de Privileg. Patriarch. Ac Bulgariæ quidem Archiepiſcopus à Juſtiniano, de quo Theophylactus Epiſt. 27. Cypri, à Tertia Synodo, ſeu ut alij volunt, à Zenone Auguſto, ob inventum in ea inſula S. Matthæi Evangelium: Iberiæ denique, quæ Antiocheno Patriarchæ ſuberat Archiepiſcopum à Synodo Antiochena ſub Petro Patr. Eandem deinde αὐτονομίαν obtinuit Ternobi Epiſcopus, qui antea Primæ Juſtinianæ Archiepiſcopo & Patriarchæ Conſtantinopolitano ſuberat, propter nuptias inter Theodorum Laſcarim & Helenam Joannis Aſanis Bulgariæ Regis filiam initas, ut narrant Gregoras lib. 2. & Acropolita. De Ravennenſi αὐτοκεφαλίᾳ, egimus in Gloſſ. med. Lat. in voce *Autocephalia*. De omnibus copiosè diſſeruit Allatius lib. 1. de utriuſque Eccleſiæ conſenſione, cap. 25.

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ, *Res ſeſe moventes*, ut κινητὰ, *Res mobiles*, Ακίνητα, *immobiles*. Harmenop. lib. 2. tit. 2. §. 32.

ΑΥΤΟΚΡΑ'ΤΩΡ, *Imperator*, vox notiſſima. Sed interim obſervandum apud Byzantios, ſaltem extremis ſæculis, diſcrimen aliquod extitiſſe inter vocem Βασιλεὺς, quâ Imperatores promiſcuè donabantur, & vocem αὐτοκράτωρ. Nam cùm ij filios ſuos auguſtali coronâ donabant, & Imperatores

tores renuntiabant, non semper patiebantur ut sese Αὐτοκράτορας; sed Βασιλεῖς duntaxat inscriberent. Id potissimùm docemur ex Codino de Offic. Palat. cap. 17. num. 2. ubi de professione fidei: ἂν δὲ υἱὸς αὐτῷ ᾖ, εἰ μὲν ἐνδίδωσιν ὁ πατὴρ, γράφει καὶ αὐτὸς προστάσσων οὕτως, ἤτοι Αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων· εἰ δὲ οὐ, Πιστὸς ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ Βασιλεὺς ὁ δεῖνα. Adde num. 7. Id discrimen advertere est in inscriptionibus Manuelis Palæologi Imp. & Joannis filij imaginibus, quas delineari curavimus in Famil. Byzantinis, adscriptis; ubi Μανουὴλ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ Αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων ὁ Παλαιολόγος καὶ ἀεὶ Αὔγουστος inscribitur, Joannes verò filius, Ἰωάννης ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς Βασιλεὺς ὁ υἱὸς αὐτοῦ.

Αὐτοκρατορεῖν, *Imperatoriam dignitatem adipisci*, *apud* Modestinum in l. 6. D. de excusat.

ΑΥΤΟΜΑΤΙΤΑΙ, seu Ἐπικούρειοι, Hæretici, de quibus Theophanes an. 9. Copronymi, ubi Cod. Peirescianus habet αὐτομαχῆται.

ΑΥΤΟΜΕΛΟΝ, Cantus seu hymni Ecclesiastici species, in Paracletico, pag. 8. ἐξαποστειλάριον αὐτόμελον, in Pentecostario.

ΑΥΤΟΠΡΟΣΚΟΠΤΑΙ, Hæretici, qui κανονικοὺς θεσμοὺς ἐπιζητοῦσιν, de quibus Joannes Damascen. hæresi 100. 103. edit. Cotelerij. Nescio an ejusmodi hæreticos respexerit Pachymeres lib. 13. cap. 23. ubi de Patriarcha Athanasio: ἐνάντιος δὲ καὶ θεῖα εἰς τὰ πάντα δικαιώματα μηνύων, τοῖς πολλοῖς ἀνέδην ἀπέχθεια αὐτοπροσκοπίτης ἐγγὺς φαινόμενος. Id est *cùm sacrorum Canonum cultor videri vellet*.

ΑΥΤΟΥ, *Hic*, *Ibi*. Anonymus de locis Hierosol. num. 3. αὐτοῦ ἔναι λίθος ὅπου τὸ ἔφερεν ὁ ἄγγελος ἀπὸ τοῦ Σινᾶ ὄρους. Ita pag. 93. 94. & alibi non semel.

ΑΥΤΟΥΕΝΡΙΝ βέσωρ, Ægyptiis, *Buglossum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 710. *Antuorinbesor*, apud Apul. cap. 41.

ΑΥΤΟΥΝΟΣ, *Ipse*, αὐτός. Historia Apollonij Tyrij:

Αὐτοῦνος Ἀπολλώνιος καθόλου ἐκινήθη.

Occurit ibi non semel.

ΑΥΤΟΥΡΓΟΙ, *ipsi auctores*. Harmenopul. lib. 6. tit. 1. §. 6. Vide Suicerum in hac voce.

Αὐτουργοὶ, *Coloni, qui ipsimet agros arant*: ἐργάται Græcis, ἐργαστῆρες, Xenophonti. Moschopulus: Πόνηρος, παροξυτόνως, ὁ γεωργὸς, ἤγουν ὁ αὐτουργός. Theodoritus de Providentia serm. 7. κτηνοτρόφοι τε ἦσαν, καὶ αὐτουργοὶ, καὶ ποιμένες, καὶ πολλαπλάσιον τῶν οἰκετῶν ὑπομείναντες πόνον. Constantinus Manasses, pag. 106. Edit. Reg.

Ἀλλ' αὐτουργοὶ, καὶ πένητες, καὶ τῶν χειροβιώτων.

Vide Salmasium de Usuris, cap. 14. pag. 411. & 414.

Αὐτούργια, *Prædia rustica*, quæ coluntur ab Agricolis. Synodus VIII. Oecumenica Can. 12. εἴτις Ἐπίσκοπος εὑρεθείη, ἢ ἡγούμενος, ἐκ τῶν αὐτουργίων τῆς ἐπισκοπείου, ἢ τοῦ μοναστηρίου ἐκποιούμενος εἰς ἀρχοντικὴν χεῖρα, &c. In eandem sententiam Synodus Trullana Can. 28. ἐπίσκοπος ἐκποιῶν τι τῶν εὐπροσόδων αὐτουργίων τῆς ἐπισκοπῆς, καὶ μάλιστα ἄρχουσιν, ἐκδιωκέσθω. Novella 1. Manuelis Comneni, lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 151. ἐὰν τυχὸν δωρεὰ αὐτοῦ παροίκων ἄποθος ἔῃ, ἢ μέτρον γῆς, ἢ αὐτούργια τινα ἐκαίνισαν ἐν τοιούτοις κλήμασι, τυχὸν μὴ δεδωρημένα αὐτοῖς. Ejusdem Novella 4. pag. 156. τοὺς τε παροίκους, τὰ αὐτούργια, τὰς πανηγύρεις, τοὺς φόρους, τοὺς πόρους, τὰς λίμνας, &c. Ibid. pag. 158. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῖς παροίκοις τοῖς νῦν παρ' αὐτῶν κατεχομένοις, καὶ τοῖς αὐτουργίοις, φόροις, πανηγύρεσι, &c. Infrà pag. 159. εἴτε πάροικοι εἶεν, εἴτε τόποι, εἴτε αὐτούργια. Vide Balsamonem ad laudatum Canon. Concilij Nicæni 12. & Cujac. ad Nov. 7.

Αὐτούργημα, eâdem notione. Vita MS. S. Theodori Studitæ: δοὺς δὲ ὁ ὅσιος Θεόδωρος τὰ γονικὰ αὐτουργήματα, ᾠκοδόμησεν ναὸν μέγα τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, &c.

Αὐτουργικὸν, *Agricultura*. Gemistus Pletho in Peloponn. 2. ἔστι δ' ἐν πόλει σχεδὸν ἁπάσῃ πρῶτον μὲν καὶ ἀναγκαιότατον μέρος καὶ γένος καὶ πλεῖστον τὸ αὐτουργικόν· ὅσον γεώργων τε, καὶ νομέων, καὶ ξυμπάντων τῶν τοὺς ἐκ γῆς αὐτῶν δι' αὐτῶν ποριζομένων καρπούς.

Αὐτουργικός. Antiquitat. Constantinopolitanæ Lambecianæ: συγκλάσας εἰς μέρος εἴδωλα αὐτουργικὰ ὑπάρχοντα ἐκ τοῦ αὐτῶν μαρμάρων, ἔασεν εἰς θέαν. Ubi εἴδωλα αὐτουργικὰ, *Idola Pagana* fortean liceat interpretari: nam αὐτουργοὶ, Coloni, Pagani sunt.

ΑΥΤΟΧΕΙΡΕΙΣ, *qui propria manu rem aliquam perfecerunt*. Harmenopul. lib. 6. tit. 1. §. 6.

Αὐτοχείρως, Codinus de Offic. aulæ Constantinop. cap. 7. num. 30. ὑπηρετεῖ αὖθις τῷ Βασιλεῖ ὁ μέγας Δομέστικος, καὶ πᾶσι μὲν οὕτως διαδίδωσι τοὺς μίνσους, ὡς ἔφημεν, τούτῳ δὲ ὁ Βασιλεὺς αὐτοχείρως, *sua ipsius manu*.

ΑΦΑΙΡΕΜΑ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶ πίτυρα σίτου.

ΑΥΧΕΝΙΟΝ, *Gubernaculum*: Eustathius Od. ε. τότε πηδάλιον, ὅτι καὶ ἐφόλκιον λέγεται, δηλοῦσι δὲ οἱ παλαιοί· τὸ αὐτὸ δὲ παρά τισι καὶ αὐχήν, ὡς δηλοῖ τὸ καθωμιλημένον αὐχένιον.

ΑΦΑΛΗ, Ἀφάλι, Ἀφαλὸς, *Umbilicus*, ὀμφαλός, in Corona pretiosa, & apud Portium.

ΑΦΑΝΑ, Genus plantæ similis hederæ. Suidas: Σκίνδαψος, ἄφανα.

ΑΦΑΝΙΖΕΙΝ, Μολύνειν, *Inquinare*, apud Auctorem Etymol.

ΑΦΑΝΙΖΕΣΘΑΙ, *Perimi*, de Actionis peremptione. Harmenopul. lib. 3. tit. 8. §. 88.

ΑΦΑΝΤΑΡΙΟΙ. Anonymus Astronomus MS. ex Cod. Colbertæo: ἐὰν ἐστὶ ἐν τῷ ὡροσκόπῳ, ἐστὶν εἰς οἴκους ἀφανταρίων, ἢ ἐν κοπρίαις, ἢ ἐν τόπῳ ὑψηλῷ, καὶ κατὰ νότον.

ΑΦΑΡΙ, pro ἄφαρ, *Statim*, αὐτίκα. Eustathius in Iliad. α. τὸ δὲ ἄφαρ ὁ μέχρι καὶ ἐς ἄρτι περιφέρεται παρὰ τοῖς λέγουσιν ἀφαρὶ, αὐτὸ αὐτίκα.

Ἀφαρόζωμον, *Iusculum citò paratum*. Eustathius in Iliad. σ. τὸ δὲ ἄφαρ ἐστὶ ταχὺ καὶ εὐθέως, οὕτως ἐντρίβη πρὸς κοινότητα τὴν ἀπὸ συνηθείας, ὥστε τίνες τῶν πολλῶν τὸ αὐτοσχέδιον ζωμὸν, ἀφαρόζωμόν φασιν, ὡς εἴτις εἴπη ταχύζωμον, καὶ εὐθύζωμον.

ΑΦΕΔΡΟΣ, Prophetis, *Atractylis*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 513.

Ἄφεδρος, γόνος ὥρου; iisdem, *Marrubium*, c. 525. Vide Apuleium, cap. 45.

ΑΦΕΚΛΙΝ. Myrepsus sect. 32. cap. 5. ex Cod. MS. τάρταρον τὸ λεγόμενον ἀφέκλην. Vide Σφέκλη.

ΑΦΕΛΕΤΡΟΝ, *Feltrum*, *Lana coacta*. Leo in Tactic. cap. 5. num. 8. καὶ τὰς κοιλίας μικρῶν ἀποκρεμασμάτων ἀπὸ τῶν λεγομένων ἀφελέτρων τῆς σέλλας. Constantinus in Tacticis, pag. 15. σκεπάζουσαν καὶ αἱ κοιλίαι αὐτῶν (ἵππων) διὰ μικρῶν ἀποκρεμασμάτων ἀπὸ τῶν ἀφελέτρων τῆς σωτηρίας. Vide Gloss. med. Lat. in *Feltrum*.

ΑΦΕΛΩΝ. Demetrius lib. 1. Hieracosoph. c. 38. pag. 52. μετὰ δὲ τὸ ἐξελθεῖν αὐτὸ ἐκ τῆς ἐγκλείστρας, διάχριε λεπτοτέρῳ ἀφελῶνι τὸ διαχρίσματος τὸ πύρετρον καὶ τὴν σταφίδα, &c.

ΑΦΕΝΤΗΣ, Ἀφέντρια, Ἀφεντεύειν. Vide in Αὐθέντης.

ΑΦΕΣΙΜΟΝ, *Dimissorium*, *indulgentia*, oratio pœnæ Canonicæ absolutoria, in Euchologio, pag. 681. vide Joan. Morinum lib. 6. de Pœnit. cap. 25. §. 9. Synaxarium Colberteum 6. Oct. in S. Theophilo:

philo : σὺ δὲ ἀφέσιμον παρ' ἐμοῦ λαβὼν, ὑπόστρεφε εἰς κελλίον σου. Anonymus Combefisianus in Porphyrog. num. 4. καὶ ποιήσαντες ἀφέσιμον πάντες οἱ μοναχοὶ, ἀπέστειλαν αὐτὸ πρὸς τὸν βασιλέα Ρωμανὸν, καὶ συνέλαφη μετ' αὐτοῦ.

Ἄφεσις, *Emancipatio, Dimissio, Remissio*, in Gloss. Gr. Lat.

ΑΦΗΛΙΚΕΣ, *Minores XXV. annis*, apud Modestinum non semel. Glossæ Lat. Gr. Ἀφῆλιξ, μήπω πολιτευόμενος. Vide Anton. Augustinum ad eundem, pag. 299. & Cujacium ad Nov. 5. Just.

ἌΦΘΑ. Constantinus de Adm. Imp. cap. 53. ἔξω τοῦ κάστρου τοῦ Μάταρχα πολλαὶ πηγαὶ ὑπάρχουσι ἄφθαν ἀναδιδοῦσαι. Occurrit ibi pluries pag. 218. 219. ubi hæc verba reddit Meursius, *fontes qui ulcera faciunt*: quomodo hæc vox intelligitur apud Medicos, & Demetrium Constantinopol. lib. 1. Hieracosophij, cap. 87. γνωρίζεται ὁ ἱέραξ ἄφθας ἔχων, ὅταν ἡ ὑπερώα αὐτοῦ ὁλόλευκος εἴη, καὶ ὡς κέγχρου κόκκοι μικροὶ ἐν τῷ στόματι τοῦ ζώου. Vide Gorræum. Sed ἄφθα aliud hîc sonat, ac fortè pro νάφθα nam & ἄφθα dicitur. Epitome Strabonis: ὅτι λέγεται ὁ ἄφθας, καὶ ἡ ἄφθα, καὶ ἡ νάφθα, καὶ τὸ νάφθα. Ita apud Simplicium in Categor. Aristot. τὸ νάφθα habetur. Sed & testatur Lambecius, seu potiùs Holstenius, (nam ex ejus schedis compactæ sunt notæ ad Codinum de Origin. Constantinopolit.) apud eundem Scriptorem, num. 26. pro ἡ λεγομένη νάφθα, in Codice Vaticano legi ἄφθα.

ΑΦΘΑΡΤΟΔΟΚΗΤΑΙ, Hæretici sic dicti, quòd nullam corruptionem esse dicerent, de quibus Eusebius Thessalon. lib. 1. contra Andream apud Photium Cod. 162. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 36. 37. Leontius de Sectis act. 10. Suidas in hac voce, Nicephorus lib. 17. cap. 29. &c.

ἌΦΘΑΣΤΟΣ, Herba ignota, apud Myrepsum de Antidotis, cap. 188.

ἌΦΘΟΡΟΝ, pro αὔθωρον, *eâdem horâ*. Myrepsus sect. 38. cap. 123. in Cod. MS. & 125. in Edito; πρὸς ἐρυσίπελας ἄφθορον αἴρειν. Codex Fuchsij habuit ἄφθωρον.

ΑΦΙΒΟΛΗ, pro Ἀμφιβολή. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Χωρὶς καμίαν ἀφιβολὴν τὴν κεφαλήτου κόψο.

ΑΦΙΝΕΙΝ, Ἀφιέναι, *Sinere, dimittere, relinquere*, Ἀφίεσθαι, ἐᾶν, ἀπολιμπάνειν. Glossæ Græcobarb. φεύγω, ὑποχωρῶ, ἀφίνω. Stephanus Sachleces in Narrationibus MSS.

Ἀφίνω τάχα τοῦ χοντραῖς, καὶ τοῦ ψιλαῖς διαλέγω.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS. de figulo:

Καὶ ἂν τοῦ φανῇ, τζακίζηται, καὶ πάλιν κάμνη ἄλλα,
Ἢ πάλιν ἐξαφίνη τὰ ναβρίσκουνται μετ' ἄλλα.

Threnus de capta à Turcis Constantinopoli MS.

Θλιμμένα, παραπονετικὰ ἐδῶ, ἀφίνω ταῦτα.

Joannes Glycas de vanitate vitæ:

Ἐπέρνετε τοὺς γέροντας, καὶ ἀφίνετε τοὺς ἄλλους.

ἈΦΙΌΝΙΟΝ, Orneosophium: ἀφιόνιον κοκκία τρία μετὰ κρέατος διδόμενον ὠφελεῖ.

ἌΦΚΟΣ, vox corrupta ex Ἀφάκη. Vide Petr. Bellon. lib. 1. observ. cap. 59.

ΑΦΛΕΤΖΙΝ, species Myrobalani; *Beletzica* Ruellio lib. 1. cap. 42. Interpolator Dioscoridis Edit. Venetæ an. 1518. cap. de Myrobalano: pag. 226. v. τὸ κεκλασμένον, ἤτοι τὸ ἀφλέτζιν, ψυχρόν ἐστι καὶ ξηρὸν κατὰ τὴν πρώτην τάξιν· δύναμοι δὲ τὸ στόμαχον, καὶ κωλύει τὴν ῥύσιν τῶν τριχῶν.

ΑΦΛΟΦΟ, Ægyptiis, *Mercurialis*, Λινοζῶστις, apud Interpol. Dioscor. cap. 770.

ΑΦΟΝΗΤΑΙ, Hæretici, quorum meminit VI. Synodus act. 11.

ἈΦΌΝΙΤΡΟΝ, pro ἀφρόνιτρον, apud Nicolaum Myrepsum sect. 5. cap. 47.

ἈΦΌΝΤΗΣ καὶ, *Quandoquidem*, Ἐπειδή.

ΑΦΟΠΛΙΣΤΑΙ, ij sunt, ut ait Julianus Antecessor Constit. 15. *qui privatis hominibus arma habere non concedunt, ne rapinas aut cædes faciant*. Justinianus Nov. 8. cap. 13. ἢ λῃστοδιώκτας, ἢ βιοκωλύτας, ἢ ἀφοπλιστὰς, ἤ τινας τοιούτους ἐν τῇ ἐπαρχίαις ἐκπέμπειν. Adde Nov. 128. cap. 21. Ita etiam, ἀφοπλισμὸν interpretantur IC. in l. 12. Cod. de Met. lib. 12.

ΑΦΟΡΙΣΜΌΣ, Censuræ Ecclesiasticæ species, *communionis* scilicet, *privatio*, ut Dionysius Exiguus interpretatur. *Clericorum*, inquit Cujacius, ad Nov. 5. & 42. Justiniani, est καθαίρεσις, *Monachorum, sicut Laïcorum* ἀφορισμός. Nicetas in Manuele lib. 7. n. 6. ἔγκειται τῷ κατηχητικῷ πυκτίῳ μετ' ἑτέρων ἀφορισμῶν καὶ τὸ ἀνάθεμα τῷ Θεῷ τοῦ Μαωμέθ. Idem in Balduino, num. 6. ἀφορισμῷ καὶ ἀναθέματι ὑποβαλλόμενοι. Occurrit passim in Synodis Gr. in Nov. Justiniani 42. &c. de qua pœna Ecclesiastica copiosè egit Joannes Morinus lib. 4. de Pœnitent. cap. 3. & lib. 6. cap. 17. ut & Suicerus.

ΑΦΟΡΜΆΡΗΣ, *Morio*, Μωρὸς, Ἄφρων. Stephanus Sachleces in Monitis MS.

Ροῦχα, δυναίεια, καὶ φελοὺς, καὶ ψώνια εἰς τ' ἀρμάρη,
Καὶ ὅταν εὕρη ἀκρόνεον, κάμνη τὸν ἀφορμάρη.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ηὑξεύρομεν καὶ μάστορας ἦσε διαναρημάρης,
Ξεύρης τὰ πάντα ναμετρᾶς μὴ γίνεσε ἀφορμάρης.

Paulò antè:

Καὶ βαλθηκα εἰς τοῦτο να ναπῶ καὶ ῥημάρω,
Εἰς τὰ μᾶς ἐσυνέβησαν πασάνα ναφορμάρω.

ΑΦΟΣΙΏΣΕΩΣ χάριν, *Dicis causâ*, *Defunctoriè*, apud Modestinum IC. l. 13. §. D. de Excusat. ubi Anton. Augustinus lib. 2. Emendat. cap. 2. extr. fatetur hujusce formulæ originem se ignorare. Vide Suicerum in Thesauro Eccl.

ΑΦΟΥ, Ἀφότις, & Ἀφοῦκαὶ, *postquam*, ἐπειδή.

ΑΦΟΥΣΊΑ, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti, ἡ σκωριώδης πέτασις τοῦ σιδήρου. *Scoria volatilis ferri*.

ΑΦΡΑΤΌΝΤΖΙΚΟΝ. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Ἐκεῖνοι τ' ἀφρατόντζικον ἀεὶ μετὰ σισάμιν,
Ἡμεῖς δὲ τὸ χονδρόχυλον σακτοκυλισμένον.

ἌΦΡΙΣΣΑ, *Dracontea*, apud Apuleium de Virtutib. herbar. cap. 14.

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ σπέρμα, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ἄνθος.

Ἀφροδίτης στέφανος, *Herba venerea*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 343.

Ἀφροδίτης λουτρὸν, *Dipsacus*, eidem cap. 418. *Labrum Veneris*. Vide Apuleium, cap. 25. & Ruellium.

ἈΦΡΟΣ παντὸς εἴδους ἐστὶν ὑδραργυρέων νάμα. Ita Glossæ Chymicæ MSS. Vide Lexicon MS. Rulandi in *Spuma*.

ΑΦΡΟΣΕΛΗΝΟΝ in iisdem Glossis, ἐστὶ κίμαρις καὶ κυφόλιθος. Vide in His vocibus.

ἌΦΡΩΝ, *Cicuta*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 661.

ἌΦΤΕΙΝ, *Accendere*, Ἅπτειν.

ἌΦΤΕΣΤΟΣ, *Innocens*, Ἄκακος.

ἈΦΤΗ, Ἀφτίον. Vide in Αὐτί.

ΑΦΥΠΝΙΣΤΗΣ, *Evigilator*, officium Monasticum, cui scilicet cura incumbit evigilandi Monachos, ut est in jambis MSS.

Εἰς

Εἰς Ἀφυπνιστάς.

Πρὸς πᾶσιν ἄλλοις δὲ ὑμῖν μικρὸς κόπος,
Διεξανιστᾶν τοὺς ὑπνώδεις συζύγους,
Συνωσελαύνειν τοὺς γυρεύτας εἰς μέσον,
Τοίνυν ἐπιδὰν σαλπίσῃ τις τὸ ξύλον,
Ὡς ἄγγελοι παρευθὺ δεδραμηκότες,
Εἰς πάντα κοιτωνίσκον, εἰς κρυπτὸν τόπον
Ἐγείρετε πρὸς ὕμνων ἀγγέλων λόγων,
Συνεισφέροντες εἰς νεὼν τοῦ δεσπότου,
Ἐν ἡμέραις, ἐν νυξὶ, ἐν μεσημβρίαις,
Ἕκαστον αὐτῶν προσκαλοῦντες εὐθέως,
Ὅπως ὑμῖν τὸν μισθὸν ἄξιον νέμῃ
Ὁ πάντα μετρῶν, καὶ νέμων κατ' ἀξίαν.

ἌΦΩ, Ægyptiis, *Scordium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 531.

ΑΧΑΜΕΝΙΣ, *Polium montanum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 530.

ἌΧΑΜΝΟΣ, *Debilis*, Ἀσθενής. Historia Apollonij Tyrij:

Εἶτονε ἡ κόρη πλία ἀχαμνὴ, καὶ σύγκλινε νὰ πέσῃ.

Ἀχαμνίζειν, *Debilitare*, Ἐξασθενίζειν. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 69. ἀμὴ δίδε ὀλίγον προφὴν, καὶ ἀχαμνίζει τὸ σόμαχον. Joannes Glycas de vanitate vitæ:

Ἐπεὶ λοιπὸν ἐβλέπομεν τι ἀχάμνισαν τὰ μέλη,
Διὰ πλοῦτον, καὶ δόξαν, καὶ τιμὴν, &c.

Ἀχάμνισις, Ἀχάμνισμα, *Debilitatio*. Glossæ Græcobarb. Ἀσθένεια, Ταλαιπωρία, Νόσος, Ἀδυναμία, Ἀχάμνισις, Ἀχάμνισμα.

ἌΧΑΡΑ, *Extremitas Lanceæ qua parte cuspis ei infigitur*. Glossæ Græcobarb. Ἄχαρα, τὸ τοῦ δόρατος εἰς τὸν αὐλὸν τοῦ ἐπιδοραδίου ἐμπίπτον, τὸ γυλλὶν τοῦ κονταρίου.

ΑΧΑΡΙΣΤΟΝ διὰ ἐναντιώσεως, *Inofficiosum testamentum*. In Gloss. Basil.

ΑΧΑΡΙΣΤΟΣ, Antidotus sic dicta propter celerem quam affert opem. Qui enim citò curatur, ingratum se exhibet erga Medicum, adeoque se minùs periculosè laborasse ob repentinam salutem existimat. Marcellus Empir. cap. 20. *quum dederis, accipies mercedem quamcumque; multi enim qui citò curati sunt, ingrati extiterunt: propter quod ipsa antidotus Acharistos, id est sine gratia, appellatur*. Vide Myrepsum sect. 1. de Antidot. num. 8.

ΑΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΟΥΣ, vocant passim Græci Scriptores, Christi vel Deiparæ imagines, quas divinitus, nec arte humanâ pictas putabant. Theophanes an. 4. Mauricij: αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τὴν θεανδρικὴν μορφὴν, ἣν Ἀχειροποίητον Ῥωμαῖοι δοξάζουσι, &c. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib. 4. sect. 2. num. 5. 24.

ἈΧΕΛΥ, *Anguilla*, Ἔγχελυς, Ἔγχελις, in Corona pretiosa: Ἀχέλι, Ἀχελίπουλον, apud Agapium in Geoponico, cap. 137. 169. Χέλι, apud Portium.

Ἀχελωνόκοπος, *In modum Anguillæ discissus*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Παπούτζες ἀχελωνόκοπες εὐμορφοκαμωμένες.

ἈΧΕΛΩΝ, Constantinus de Adm. Imp. ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον καὶ πόλεμος ἀχελὼν μέταξυ τῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν Βουλγάρων.

ἌΧΕΡΟΝ, *Palea*, Ἄχυρον. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. ult. ἀπὲ τὸ ἄχερον, τουτέστιν ἀπὸ καλάμιν τὴν φέρνουν νὰ πολόμουν τὰ κοφίνια καὶ λέσι, &c.

Ἀχερώνα, *Palearium*, in Turcogr. Crusij.

ΑΧΙΑΣ ἄνθος, in Glossis Chymicis MSS. ὅταν λαχὰς ἐπὶ ...

ΑΧΗΝΙΟΣ, Ἀχῖνος, & Ἀχινιός, pro ἐχῖνος, *Echinus*. Glossæ Græcobarbaræ: ἀβρύδοι, ἐχίνων θαλασσίων εἶδος, σήμερον Ἀχινοὶ καλοῦνται.

Ἀχλωιός, *Cortex spinosus castaneæ*, τὸ ἀγκαθερὸν φλοῦδι τοῦ κασανίου. Ἀχιναῖος, eâdem notione. Agapius in Geopon. cap. 160. ἔπαρε ἕνα ἀχινάον, καὶ μίαν κολισαύραν, &c.

Ἀχινόποδα, Herbæ species apud Lemnios. Bellon. lib. 1. obs. cap. 26.

ΑΧΙΒΑΔΑ, *Murex*, *Conchylium*, *Concha*, κογχύλη, κόγχη. Vide Agapium in Geoponico, cap. 139.

ΑΧΙΛΙΑ, *Lix*, *Cinis*, κόνις, μαρίλη, τέφρα, αἰθάλη, σποδός.

ΑΧΙΛΛΗΣΙΟΝ, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti, τὸ λευκὸν ἀφρονίτρον: *Spuma alba nitri*.

ἌΧΛΟΣ, *Turba*, pro ὄχλος. Ἀχλαβοὴ, *Rumor popularis*.

Ἀχλαγωγὴ, pro ὀχλαγωγή. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Τῶν αὐθεντῶν ἀχλαγωγὴ, καὶ τοῦ λαοῦ ὁμοίως.

Et lib. 9.

Ἀχλαγωγὴ ἀχλώησε μετὰ φωναῖς μεγάλαις.

Χλαγωγὴ, pro ὀχλαγωγή. Idem Anonymus lib. 7.

Ἔτζη ἐγίνη χλαγωγὴ, καὶ γρίκας τοῦ φωναῖς τους.

ΑΧΛΑΔΑ, Pyri silvestris species, apud Cretenses, de qua Petr. Bellon. lib. 1. observ. cap 18. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 59. τρώγε καμπόσον συπλικὸν χωρὶς νὰ πίῃς, ἤγουν ἕνα κυδῶνι, ἢ ἀχλάδα, ἢ νέσπολα, ἢ ἄλλο τι παρόμοιον, &c. & cap. 120. de Piris: τὰ ἀχλάδια εἶναι πολλῶν λογίων, ἀμὴ ὅλα ἔχουσιν σχεδὸν μίαν φύσιν.

ΑΧΛΗΜΙΑ. Anonymus de Oxymelite: Ἀκλημίαν, φιδδίεν, καὶ δεχπήνεν, καὶ κόραλλον ῥύσιον. Matthæus Silvaticus: *Achalimia, superfluitas argenti*.

ἈΧΛΥΖΕΙΝ, Ἄχλυσμα, pro ἐκλύειν, & κλύσμα, vel ἔκκλυσμα, *colluere*, *collutio*, apud Myrepsum sect. 48. cap. 2.

ΑΧΟΙΟΣΙΜ, Afris, *Cornulaca*, τραγίον, apud Interpolator. Dioscor. cap. 632.

ἈΧΟΡΤΑΓΟΣ, Ἀχόρτασος, *Insatiabilis*, ἀκόρεσος, ἀκόρητος, ἀπλήρωτος Χορτάγια, *insatiabilitas*, ἀδδηφαγία, ἀπλησία. Ἀχόρταγα, Ἀχόρτασα, *insatiabiliter*, ἀκορέστως. In Glossis Græcobarbaris vox ἀχόρτασος *noxius* exponitur: ἄατον, βλαβερὸν, ἢ ὅπου δὲν πλάττει, ἢ ἀχόρταγον. Rursum: κακὸς, δύσχολος, ἀχόρταγος.

ΑΧΟΥΡΗ, *Equile*, ἵππων καταγώγιον, Theodosio Zygomalæ. Manuel Malaxus in Histor. Patriarch. pag. 181. καὶ τὸ ἕνα τὸ μεγαλειότερον ἔκαμε τὸ καλόγαιον αὐτοῦ ἀχούρη, διὰ τὰ ἄλογα.

ἌΧΟΥΣΑ, *Anchusa*, herba de qua Ruellius lib. 3. cap. 89. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἀρίδανον, ἄχουσα μεγάλη ὅπου ἔχει τὸ ῥίζαν μέλενα. Ita in voce Ἀλκιβιάδα, ubi tamen ἄχουσα legitur. Rursum: ἔχιον, ἡ ἄχουσα, ἡ μεγάλη που ἔχει τὴν ῥίζαν τὴν μεγάλην.

ΑΧΥΡΑΓΓΑΙ. Cantacuzenus lib. 3. cap. 29. ἐν δὲ τῇ ἀναχωρήσει τῶν τε συγκλητικῶν τινὲς καὶ ἐκ ὀλίγοι στρατιῶται, τοὺς στρατηγοὺς καταλιπόντες, διέδρασκον εἰς Βυζάντιον, ὧν ἦν καὶ ὁ Βατάτζης Ἰωάννης τάξιν ἄγων τῶν Ἀχυραιτῶν προσαγορευομένων. Iidem videntur qui *Palearij* dicuntur in Chronico Vosiensi, de quibus in Glossario mediæ Latinitatis.

ΑΧΥΡΟΚΟΠΡΟΝ, *Fimarium*. Physiologus MS. de Natura animalium, ubi de vulpe: ἐὰν ποιήσει

νάσει ἐκ ἔχῃ τι νὰ φάγῃ, ὑπάγῃ εἰς ἀχυρόκοπρον, ὅπȣ νὰ ἔχει ἥλιον, καὶ πίπλει ἐκεῖ ἀνάσκελα, ὡς ἂν ἀποθάνῃ, &c.

ΑΧΩΝΕΨΙΑ, *Cruditas*. Αἀπεψία.

ΑΨΑ, *Validè*, *fortiter*, *altâ voce*.

ΑΨΑΛΤΟΣ, res quæpiam dicitur super quam Sacerdos orationem non fudit. ἐσθίειν κόλυβον ἄψαλτον, in Nomocanone Coteleriano, num. 76. Dicebantur & ἄψαλτοι, qui absque cantu Ecclesiastico humo mandabantur. Vide Allatium lib. 2. de utriusque Ecclesiæ consensu, cap. 12. num. 3.

ΑΨΑΦΕΡ, Ægyptiis, *Spondylium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 495.

ΑΨΕΥΔΗΣ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 661.

ΑΨΙΝΘΙΟΜΗΝΟΝ, *Abrotonum*, apud Interpol. Dioscor. c. 434.

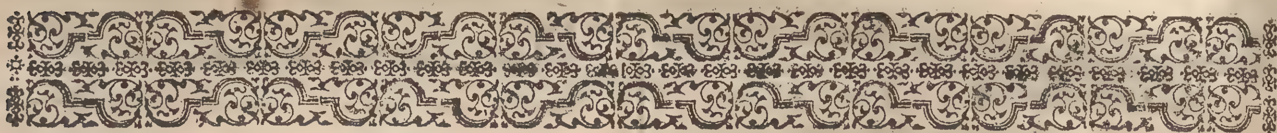
ΑΨΙΝΘΙΟΝ χωρικὸν, Dacis, *Aristolochia Sarmentaria*, apud Interpol. Dioscor. cap. 411. & Apul. cap. 19.

ΑΨΙΘΕΑ. *Absinthium*, Ἀψίνθιον, in Corona pretiosa, & apud Portium.

ΑΨΙΝΘΑΤΟΝ, *Absinthatum*, *Aqua Absinthij*. Alexander Trallianus lib. 1. cap. 15. λαμβάνειν δὲ δεῖ τούτων διὰ θερμȣ τινὸς προπόματος, ἢ ἀψινθάτȣ, ἢ κονδίτȣ. Rursum: τῶν δὲ προπομάτων σπανέως προσφερέσθω μόνȣ ἀψινθάτȣ καλȣμένȣ, τȣ̃το γὰρ οἶδε καὶ ῥῶσαι τὸν στόμαχον. Occurrit præterea lib. 8. cap. 7. lib. 9. &c.

ΑΨΙΣ, *Apsis*, vel *Absis*, *Absida*, pars Ecclesiæ, de qua egimus in Gloss. med. Lat. & in Constantinopoli Christ. lib. 3. Codex Canon. Ecc. Afric. Can. 43. ὅστις δήποτε δὲ μελανοῦντος, εἰ πρεβλικον καὶ τετρυλλημένον ἐπὶ τὸ ἔγκλημα τὸ συμπάσαν τὴν ἐκκλησίαν κινεῖν, πρὸ τῆς ἀψίδος ἡ χεὶρ ἐπιτεθῇ.

ΑΨΟΣ, in *loquendo temerarius*, *audax*. Eustathius in Homer. αὐτοεπὴς ἡ δασωύεται, καὶ δηλοῖ τὴν καταπληγμένην ἐν ἔπεσι, καὶ ὑβριστικήν· ὅθεν ἡ συρφετώδης ἴσως ὑπολείξασα γλῶσσα φασὶ ἄψȣς τȣς ἐν λόγῳ θρασεῖς.

B.

ΒΑΑΝΘΕΜΙΣΤΟΝ, τὸ τῆς τίλεως (τήλεως) ἄλευρον, in Glossis Botanicis ex Cod. Reg. MS. 848. *Fœni Græci farina*.

ΒΑΒΑ, *Avia*, apud Hieron. Germanum.

ΒΑΒΑΘΥ, Osthani, *Cicuta*, apud Interpol. Dioscor. cap. 661.

ΒΑΒΑΚΙΝΟΣ, Ollæ species, apud Hesychium & Suidam.

ΒΑΒΗΚΟΣ, τὸ παμπακίȣ ὁ σπόρος, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Semen Xyli seu Gossypij*. Vide Βαμβάκιον.

ΒΑΒΙΒΥΡΟΥ, Ægyptiis, *Pastinaca silvestris*, apud Interpol. Dioscor. cap. 464.

ΒΑΒΟΥΛΙ, *Calix*, *gemma floris*, ὀφθαλμός. Agapius in Geoponico, cap. 228. ἢ πάλιν τὴν ἄνοιξιν πρὶν νὰ ξεφυλλώσȣν τὰ βαβȣ́λια, βάλε καθ' ἕνα βαβȣ̃λι εἰς ἕνα κονδίλον καλάμι, νὰ εἶναι ἀπὸ τὸ ἔμπροσθεν μέρος φραγμένον, &c.

Βαβȣλίζειν, *Progemmare*, ὀφθαλμίζειν.

ΒΑΒΟΥΛΙΑ, Italis, *Li fassoi*, Gallis, *Feuves d'Angleterre*, Fabæ Anglicanæ. Roman. Nicephor. in Grammat. MS.

ΒΑΒΟΥΤΖΙΑΣ, Græcis recentioribus idem quod veteribus ἐφιάλτης, *Incubus*, *nocturna corporis oppressio & suffocatio*. Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 2062. ἐφιάλτης, ὁ ἐπὶ πολλȣ̃ λεγόμενος βαβȣ́ζίας.

Βαβȣτζικάριος idem sonat apud Suidam: Ἐφιάλτης, ἡ εἰς τὴν κεφαλὴν ἀνατρέχȣσα ἀναθυμίασις ἐξ ἀδηφαγίας καὶ ἀπεψίας παρὰ ἰατροῖς Ἐφιάλτης λέγεται, ὁ λεγόμενος παρὰ πολλοῖς Βαβȣτζικάριος. Laudatur ab Allatio in Diatriba de Psellis, Michaëlis Pselli opusculum hocce titulo, Τί ἐστι Βαβȣτζικάριος, cujus excerpta quædam descripsit in Opusculo de Opinationibus Græcorum, num. 9. 10. Psellus porrò ejusmodi appellationem à Βαβώ, dæmonio quodam nocturno, cujus mentio est in Orphicis effictam ait: ἀπὸ γὰρ τῆς Βαβȣ̃ς, ὁ Βαβȣτζικάριος παρὰ τοῖς πολλοῖς ἀνεπλάσθη. Idem Allatius observat Suidæ Babutzicarium, longè alium esse à Pselliano, & quem nunc modò, inquit, Græculi appellant Καλλικάντζαρον.

Βαβȣ́τζικος, nescio quis cognominatus legitur apud Continuatorem Theophanis lib. 3. num. 30. lib. 4. num. 22. & Symeonem Logothetam in Basilio, num. 22. quòd fortè is, ut *incubus*, vel ut Βαβώ, noctu vagaretur. Nos diceremus, *comme un petit Lutin*.

ΒΑΒΥΖΕΙΝ, Βαβίζειν, *Latrare*, *Baubari*, κλαυθμυρίζεσθαι, προσυλακτεῖν, Βαΰζειν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Καὶ τὰ σκυλία ἐβάβιζαν, τὰ βȣ́κινα σημάναν.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 166. ὅτι μόνον νὰ ἀκȣ́σω σκύλλον νὰ βαβίσῃ, &c.

ΒΑΓΓΑ, *Fossa*, Διώρυξ. Βαγγίζειν, *Fodere*, ταφρεύειν. Vide Gloss. med. Lat. in *Vanga*.

ΒΑΓΓΕΛΙΟΝ, *Evangelium*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Καὶ συφθάσω εἰς τὸν Ἀπόστολον, καὶ οἰκεῖμαι στὸ βαγγέλιον.

ΒΑΓΕΥΕΙΝ, *Vagari*. Suidas: βαγεύειν, πλανητεύειν. Lexicon MS. ex Cod. Colbert. 2199. Βαγεύει, πλανητεύει, Theodorus Prodromus in Lexico:

Βάθρον, τὸ βῆμα λέγεται· βαγεύει, πλανητεύει.

Leges Pœnales, ex Ruffo, cap. 54. 56. Mauricio lib. 1. cap. 6. & Leone c. 8. §. 4. εἴ τις τολμήσει βαγεύσαι ὑπὲρ τὸν χρόνον τȣ̃ κομεάτȣ καὶ τῆς στρατείας, &c. Lib. 48. Basilic. ἐὰν τις στρατιώτης τῶν πόλεων ἐπισχόμενος βαγεύσῃ, καὶ ἀπὸ φοσσάτȣ ἀναχωρήσει, &c. Constantinus de Adm. Imp. cap. 53. καὶ ἡνίκα παρὰ τὸ δέον εὑρισκέ τινα ἢ ἐργαζόμενον, ἢ τινα ἀδικȣ̃ντα, ἢ εἰς τὴν ἰδίαν δȣλείαν βαγεύοντα, τȣ̃τον διὰ μαγκλαβίων σφοδρῶν ὑπεξήρχετο.

ΒΑΓΙΑ, *Nutrix*. Item *Ancilla*, *Abra*. Glossæ Græcobarb. Μήτηρ, τροφὸς, Ἀναθρέπτεια, Βαγία, Βυζάστρια. Historia Apollonij Tyrij:

Τότες τῆς βαγίας με φωνῇ ὥρισε νὰ τῆς δώσει.
Τὸ καλαμάρι ἔδωκεν, &c.

Alibi:

Οἱ βάγιαις τὰ πολάβασιν, ὀγιανὰ τὰ νὰ θρέψȣν.

Occurrit

Occurrit ibi non semel. Historia MS. Bertrandi Romani :

Ἡ βαγία καὶ ἡ δέσποινα εἰς βέλθαδρον ὑπαρχῶν.

Ubi quæ βαγία, alibi βαγίτζα appellatur.

Βαγία, *Palma*. Vide in βαΐα.

Βαγίτζα, *Famula*, *Ancilla*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Καὶ ναταῖς ἐψικεύουσιν οἱ δοῦλοι καὶ βαγίτζες,
Οἱ ἄνδρες των ναπᾶν ἐμπρὸς πίσω των οἱ μαΐτζες.

Joannes Glycas de vanitate vitæ :

Ποῦ εἶναι οἱ βαγίτζες ὡς πολὲς κ' οἱ σκλάβες π' ἀκλουθοῦσαν;

At aliter hunc versum laudat Meursius in Ακλουθᾶν.

Ποῦ εἶναι αἱ βαγίτζες αἱ πολὲς, καὶ ἡ σκλάβες π' ἀκλουθοῦσαν

Historia Bertrandi Romani MS.

Τὴν δούλην τις ἐφώναζεν ὄνομα Φεδροκάζαν.
Τὴν εἶχε πλέον ἐμπιστὴν παρ' ὅλας τὰς βαγίτζας.

Rursum :

Δαιμαίνω τὸ βαγίτζα πυ μὴ ἀλάξῃ τὴν βουλήν τε.

ΒΑΓΙΖΕΙΝ, *Vagire*, βαβάζειν. βαϊσμὸς, *vagitus*, κνηζυθμὸς, κλαυθμηρισμός.

ΒΑΓΙΟΛΙ, *Cribrum*, *vannus*, κόσκινον, ex Italico *Vaglio*, *vaglione*. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 188. τύλιξε μίαν πετζέτα, ἤγουν βαγίολι, εἰς ἕνα κομάτι ξύλον χοντρὸν ὅσον τὴν χέρασυ, &c.

ΒΑΓΚΟΣ, *Bancus*, seu *sedes judiciaria*, de qua voce, ac ejus notione, nos multa in Gloss. med. Latin. Sigillum seu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ apud Ughellum tom. I. Italiæ Sacræ : καὶ δίδωμεν αὐτῷ ἄδειαν τὸ ἔχειν βάγκον, τὸ κρατεῖν κριτὰς, καὶ κρίνειν αὐτούς, &c. Vide Μπάγκος.

ΒΑΓΥΛΟΣ, *Bajulus*, *Præceptor*. Theophanes, pag. 392. καὶ πιάσασα τοὺς ἀνθρώπους τοῦ βασιλέως, πάντας δείρασα καὶ κουρεύσασα σὺν Ἰωάννῃ τῷ Πρωτοσπαθαρίῳ καὶ βαγύλῳ, λεγομένῳ Πικριδίῳ, ἐξώρισεν ἐπὶ τὰ καθολικὰ μέρη, &c. Rursum, pag. 393. ἀπέστειλεν δὲ ὁ βασιλεὺς εὐθέως Ἰωάννην τὸν βάγυλον αὐτοῦ καὶ Πρωτοσπαθάριον. Vide βαΐουλος.

Βαγύλη, *Latura*, *Vectura*, Φόρετρον. Antiquit. Constantinop. spectac. I. καὶ πολλάκις διαβεβαιωσαμένους θάνατον τῷ θηλυτρόφῳ, εἰ μὴ τοῦτον κρατήσειεν· αὐτὸς διὰ τὰς βαγύλας ἐλαιοφόρους κρατῆσαι οὐκ ἐνεδίδου, &c.

ΒΑΓΟΙΝΙΟΙ. Nicolaus Myrepsus MS. sect. 3. cap. 58. στακτὴν φλοιοῦ ξύλου τοῦ ἐπονομαζομένου μελίας, ἐν αἷς ποιοῦσιν τὰ στεφάνια τῶν βαγοινίων, quæ postrema verba omisit in sua interpretatione Fuchsius. Vide an deducta vox à βαγία, *Ancilla*, de qua supra.

ΒΑΓΥΡΙΣΤΗΣ, *Impostor*, ἀπατεὼν, ζάβολος, φέναξ.

ΒΑΔΔΗΣ, *Prælum*. Liber 20. Basilic. tit. I. lege 19. §. 2. ἀγροῦ μισθωμένου, δίδοται τῷ μισθωτῷ ὁ ἐξοπλισμὸς, οἷον ὁ βάδδης καὶ τὸ ἐλαιοτριβεῖον ἐξηρτισμένα τοῖς σχοινίοις. Ubi Ulpianus, *Prælum & trapetum instructa funibus*. Adde Scholiastem, pag. 460.

ΒΑΔΑ, *Vada*. Procopius lib. I. de Bello Vandal. cap. 14. extr. τὰς ναῦς ἐς τὴν Λιβύης ἀκτὴν ὤκειλεν ἐς χωρίον, ὃ δὴ Κεφαλὴν βράχυς τῇ σφετέρα γλώσσῃ καλοῦσι Ῥωμαῖοι· Καπούτβαδα γὰρ ὁ τόπος προσαγορεύεται.

ΒΑΔΙΟΝ, *Vadium*, de qua voce consule Glossar. med. Lat.

Βαδιάζειν, *Pignori dare*, *Vadiare*, *invadiare*. Ἀντιβαδιάζειν, *rem jam alicui oppigneratam alteri pignori dare*. lib. 60. Basilic. tit. 30. §. 2. καὶ ὁ ἀντιβαδιάσας καὶ διαφθείρας τὸ ὑποκείμενον, &c. Ubi Ulpianus, *qui avertit & corrupit rem obligatam*.

ΒΑΔΙΣΤΗΣ, *Equus ambulator*. Vita MS. S. Theodori Syceotæ fol. 101. Cod. Colbertæi 101. δώσας αὐτῷ τὸν βαδιστήν.

ΒΑΖΕΙΝ, *Mittere*, *Ponere*, βάλλειν, τίθεσθαι, Καταχωρίζειν. βάζειν, ἢ βάνειν μέσα, *Indere*, *immittere*, *injicere*, ἐμβάλλειν, εἰσβάλλειν, εἰσάγειν, &c. Βάζειν ἀπάνω, ἢ περισσότερα, *Addere*, *adjungere*, *imponere*, προστίθεσθαι, ἐπεισφέρειν. Nicetas in Man. lib. 6. num. 8. ὡς καὶ δευτέραν πληγὴν ἐπὶ τῇ δειλέρᾳ λαβεῖν, οἷς καὶ παρακαίρια ἔβαζε, φιλανθρώπων τυχεῖν δεόμενος. βάζειν εἰς ἔργον, *Exequi*, *adimplere*, ἀποπληροῦν, ἀπεργάζεσθαι. βάζειν κοινά, *Adhibere*, *apponere*, προσφέρειν, παρατίθεσθαι. Αναβάζειν. Apophthegmata Patrum in Macario, num. 30. ὅτε οὐ θέλω, οὐ χρείαν ὕμνου ἔχω, ἀλλ' ἐμαυτῷ ἀναβάζω.

ΒΑΘΑΝΗΡΑΘΑΝ, ita apud Syros serpentem Ὄφιον vocari observat Julius Africanus MS. de Bellico apparatu, cap. 4.

ΒΑΘΜΟΣ, de gradibus Pœnitentium, non semel usurpatur in Concilio Ancyrano. Erant autem iiij, πρόσκλαυσις, Ακρόασις, Υπόπτωσις, & Σύστασις, ut est in canonibus Gregorij Thaumaturgi Can. II. Hinc formula in eodem Concilio Ancyrano Can. 20. ἑπτὰ ἔτεσι δοκεῖ αὐτὸν τοῦ τελείου τυχεῖν, κατὰ τοὺς βαθμοὺς τοὺς προάγοντας. Can. 21. & 24. 25. κατὰ τοὺς βαθμοὺς ὡρισμένους.

ΒΑΘΟΥΛΟΣ, *Cavus*, *cavatus*, Κοῖλος, Κοιλωτός. Βαθουλώνειν, *Cavare*, Κυλοῦν.

ΒΑΘΥΪΝΟΣ, *Color subniger*, *obscurus*. Hesychius : τὸ βαθὺ καὶ τὸ μέγα, καὶ ὑψηλὸν, καὶ μέλαν. Continuator Theophanis lib. 3. num. 43. ἴδιος δὲ καὶ τὸ ἐν αὐτῷ κοιλῶμα ἐκ τεσσάρων μὲν κιόνων βαθυΐνων τὸ χρυσῷ καλάστικον κύκλον τὸ ὀροφῆς ἀνεχόμενον. Infrà : ὅπερ τὸ ἀριστήριον αὖθις ἔστιν ἐκ λίθων μὲν βαθυΐνων τοὺς τοίχους ἔχον λελαμπρυσμένους. Rursum : καὶ αὐτὸ ἐκ τεσσάρων μὲν κιόνων βαθυΐνων τὴν ὀροφὴν ἀνεγειρόμενον. Ubi Interpres βαθυΐνον, *viridis coloris non ita acuti*, *sed nubili magis ac pressi* marmor interpretatur. Vide Gloss. med. Lat. in *Profundus*.

ΒΑΙΑ, *Nutrix*. Suidas in Etymologico : τιθὴ μὲν ἀπὸ τοῦ τιτθή, ἡ τροφὸς, ἡ βαΐα· ἡ δὲ βαΐα ἐτυμολογεῖτο ἀναβιβάζουσα, ἡ εἰς τὴν βάσιν ἡλικίας τὸ τρεφόμενον ἄγουσα. Vide Epitomen Strabonis, ubi de Baiis Italicis, & suprà in Βαγία.

Βαΐς, Βάϊν, Βαΐον, *Palma* seu *Ramus Palmeus*. Hesychius : Βαΐς, ῥάβδος φοίνικος, καὶ βαΐον. Vocis originem ab Hebræis accersunt plerique, atque in iis Anonymus in Cod. Reg. MS. 2023. fol. 80. ἐπειδὴ τῇ Ἑβραίων φωνῇ ἡ σελήνη βαΐον ὀνομάζεται, ὁ γοῦν φοίνιξ τὸ δένδρον καθ' ἑκάστην πρόσοδον τῆς σελήνης, ἣν τινες Γέαν καλοῦσιν, ἐκ τῆς ἑαυτοῦ καρδίας κλάδον ἀναδίδωσι· καὶ διὰ τοῦτο τὸν κλάδον τῶν φοινίκων, Ἑβραῖοι βαΐα προσαγορεύουσιν, ἀπὸ τοῦ περὶ δένδρον συμβαίνοντος παραδόξου κατονομάζοντες· ὁμοίως δὲ καὶ ἡμεῖς ἐξ ἐκείνων παραλαβόντες καλοῦμεν τῇ αὐτῇ φωνῇ τοὺς κλάδους τῶν φοινίκων βαΐα. Et Synaxarium in Triodio : ἐδήλουν δὲ διὰ τῶν βαΐων, οἱονεὶ τῶν κλάδων· βαΐον γὰρ, παρ' Ἑβραίοις, ὁ ἁπλῶς κλάδος λέγεται. Interpolat. Dioscorid. pag. 227. Edit. Aldinæ : περὶ πλεριδος οἱ δὲ Προφῆται Ἑρμοῦ βαΐν. Balsamon de Incens. pag. 472. κλάδους δὲ φοινίκων καὶ μυρσινῶν βλέπω τοὺς ἀνθρώπους κατέχοντας, καὶ τὴν βαϊοφόρον δοξάζοντας. Et pag. 473. καὶ βαΐα τοὺς κλάδους κατονομάζοντας. Palladius in Hist. Lausiaca, c. 39. περάσαντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ μετὰ πορθμοῦ μετὰ βαΐων κλάδων ἐλαιῶν, &c. Apophthegmata Patrum in Macario, num. 3. καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀδελφοὶ, λαβόντες τὰ βαΐα, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. Ammonius de cæde Patrum Rhaithi : συνήγαγε πάντας ἡμᾶς, καὶ ἀπελθόντες μετὰ βαΐων καὶ ψαλμῳδίας, ὠκήκαμεν αὐτὸν, ἔχοντα τὸ πρόσωπον φῶς ἀπόστιλβον ὑπέρλαμπρον. Ubi observandum mortuos humo mandatos à Monachis Palmas tenentibus, quod aliis verbis expressit, pag. 128. καὶ πάντες οἱ εὑρεθέντες

ἐκεῖ ἄραντες θαλλοὺς ἀπὸ τῶν φοινίκων, ἦλθον εἰς ἀπάντησιν τῶν ἁγίων λειψάνων. Adde pag. 118. 122. & quæ ad hunc morem adnotarunt viri Eruditi Henricus Valesius ad Hist. Eccl. & Cotelerius ad Apophthegm. Patr. Joannes Euchaïtorum Episcop. Carm. εἰς τὰ βαΐα.

Κλάδους προσειέτω δὲ νικητηρίους.

Et Carm. εἰς τὰς δεσποτικὰς ἑορτάς.

Λάζαρος ἐκ γῆς, βαΐα, σταυροῦ ξύλον.

Et infrà:

Ψυχῆς ἔαρος σύμβολον τὰ βαΐα.

Occurrit passim. Vide Cyrillum Scythopolit. in Vita S. Euthymij, num. 90. Joan. Damascenum in Caballinum, Anonymum in Paraphrasi Oraculor. Leonis Imp. pag. 278. Triodium in Sabbato τῶν βαΐων, &c. Hinc

Βαΐν pro *victoria* usurpant alij. Joannes Moschus in Limon. cap. 152. de Auriga: ἐν μιᾷ οὖν ἡττηθέντος αὐτοῦ τὸ βαΐν, ἀνέστησαν οἱ τοῦ μέρους αὐτοῦ, κράζοντες αὐτῷ, Φιλέρημος εἰς πόλιν βαΐν οὐ λαμβάνει. Zacharias Pap. lib. 3. dial. cap. 7. σὺ μόνος μεταξὺ τῶν λοιπῶν τὸ τῆς νίκης βαΐν κρατήσης. Ubi Gregorius M. *quatenus ruinæ illius singularem inter cæteros palmam obtineret.* Ita cap. 19. extr. ἄνευ ἀγῶνος οὐκ ἔστι νίκης βαΐν ἆραι, *sine labore certaminis non est palma.*

Βαΐον præterea appellabant *Sceptrum Imperatricis*, quòd in Palmarum ramos supernè quodammodo desineret, ut ex imagine Helenes Manuelis Palæologi Imp. uxoris, quam delineari curavimus in Familiis Byzantinis, conspicitur: vel certè quòd id nominis peculiaris indiderint Byzantini Augustæ sceptro. Illud porrò ita describit Codinus de Offic. Palat. cap. 17. num. 24. ἵσαται στεφηφοροῦσα, κατέχουσα τῇ χειρὶ βαΐον χρυσοῦν, ἔχοντε ἀπὸ τῆς κορυφῆς καὶ κάτωθεν ὅλον σπιθαμιαῖον μῆκος μαργαριτάρια καὶ λιθάρια ἐμπεπηγμένα κυκλόθεν. Adde num. 25. 30.

Βαΐνη ῥάβδος, *Virga palmea*, in Apophthegm. Patrum, in Abbate Gelasio, num. 6. & in Abbate Macario, num. 38.

Κυριακὴ τῶν βαΐων, *Dominica in Palmis*, vel *Palmarum*, Latinis, apud Theophanem an. 1. Leonis Chazari, Cantacuzenum lib. 1. c. 12. in Nomocanone Coteleriano, n. 434. &c. Τῶν βαΐων ἑορτὴ, apud Cyrillum Scythopolitanum in Vita S. Euthymij, n. 11. Authorem Vitæ S. Theodori Studitæ, Pachymerem lib. 4. cap. 18. Codinum de Offic. cap. 10. n. 1. &c. Eadem &

Βαϊοφόρος, βαϊφόρος, dicta, ἡ βαϊφόρου κυριώνυμος ἡμέρα, apud Balsamonem, de Incens. pag. 472. βαϊοφόρον habet, pag. 473. Continuator Theophanis lib. 3. n. 16. & Scylitzes, pag. 862. καὶ τὸ σιχηρὸν τὸ κατὰ τὴν βαϊοφόρον, Ἐξέλθετε ἔθνη, &c. Epiphanius Hagiopolita de locis sanctis pag. 58. καὶ μετὰ λιτῆς εἰσέρχονται εἰς τὴν πόλιν Ἱερουσαλὴμ τῇ ἡμέρᾳ τῆς βαϊοφόρου. Georgius Acropolita in Chron. cap. 52. φθάσας τε πρὸς τὴν βαϊοφόρου κυριακῆς, καθ᾽ ἣν εἴωθε θριαμβεύειν ὁ βασιλεύς. Ex hoc loco illustratur caput 10. Codini de Offic. Palat. extat Theophanis Cerameï Homilia 26. εἰς τὴν βαϊοφόρον ἑορτήν. Describitur etiam in Euchologio pag. 744. εὐχὴ εἰς τὸ δοῦναι τὰ βαΐα τῇ βαϊοφόρῳ. Ἑβδομὰς τῶν βαΐων, septimana seu hebdomada, quæ Dominicam τῶν βαΐων præcedit, Latinis *Passionis* dicta. Gregorius Patriarcha in Vita S. Lazari Galesij: ἐκεῖθέν τε πάλιν τῇ τῶν βαΐων ἐπανήκοντας ἑβδομάδι, &c. Vide Allatium de Hebdomadib. Græcor.

Βαΐα præterea vocabant dona, munera, largitiones, erogationes, Rogas, quæ ab Imperatore populo distribuebantur in solemnioribus ceremoniis: quòd hebdomade sextâ jejuniorum, quæ Latinis est *passionis*, & Græcis dicitur τῶν βαΐων, à Dominica subsequente τῶν βαΐων perinde appellata, à Latinis, *Ramorum*, quotannis Imperator & Patriarcha, tam militibus, quàm proceribus ac officialibus palatij, munera distribuere solerent, uti pluribus recitat Luithprandus lib. 6. cap. 5. quem quidem morem perstitisse usque ad tempora Constantini Ducæ, scribit Balsamon in Medit. de Chartophyl. cujus hæc sunt: τὴν ὑψηλοτάτην τῶν θείων Αὐτοκρατόρων περιωπὴν, καὶ τῶν Πατριαρχῶν τὴν μεγαλειότητα, μετὰ τῶν ἄλλων ἐσέμνυνε, καὶ ἐτήσιοι ῥόγαι ποτὲ, καὶ βαΐων φιλήματα. Rursum; ubi de Judicum Salariis: καὶ διοριζόμενα τούτους ἐτησίως μετὰ τῶν ἄλλων πολλῶν ἀποφέρειν χάριν ῥόγας καὶ χρύσια τοσαῦδε ποσότητα, καὶ τὰ συνήθη βαΐα. Infrà: τῶν γοῦν βασιλέων καὶ τῶν Πατριαρχῶν μεγαλυνομένων, ὡς εἴρηται, διὰ τῶν βαΐων καὶ τῶν ῥογῶν ἔδει τέως τοὺς Πατριάρχας τοὺς τὴν ἀρχαίαν μέχρι τῶν νῦν συντηρήσαντας συνήθειαν, καὶ χρυσίνους παραμετροῦντας τοῖς κληρικοῖς, διδόναι καὶ βαΐα, καθὼς προτετύπωται. Et pag. 473. οὕτω φρονοῦντες καὶ οἱ πιστότατοι βασιλεῖς, τῶν ἐτησίοις ῥόγαις, βαΐα συνεπρυτάνευον, ἐξ ἀργύρου τυχὸν ἢ χρυσοῦ καλλωπισμένα. Cùm verò non unica die, sed pluribus, eæ largitiones, seu uti appellantur à Marcellino Comite, *Augustatica*, peragerentur, quæ prima die, πρῶτον βαΐον vocant Scriptores, id est *primum donum*. Theophanes in Rhinotmeto, pag. 313. ubi de Apsimaro & Leontio. καὶ ἐπάτησε τὸν τράχηλον αὐτῶν, ἄχρις ἀπολύσεως τοῦ πρώτου βαΐου: ubi Miscella: *usque ad solutionem primi bravij.* Cedrenus in eodem Rhinotmeto, pag. 446. πατήσαντος δὲ εἰς τοὺς τραχήλους αὐτῶν ἄχρις ἀπολύσεως τοῦ πρώτου βαΐου, ἐπεβόα ὁ δῆμος. Leo Grammaticus in Theophilo, pag. 453. ἐκεῖθεν δὲ ἀφικόμενος εἰς τὴν πόλιν τὰ λάφυρα ἐθριάμβευσεν ἱππικὸν ποιήσας, καὶ τὸ πρῶτον βαΐον παίξας, ἅρματι λευκῷ ἐποχησάμενος.

Βαγία, *Palma*, Agapius Monach. in Geoponico, cap. 28. ἡ κάμηλος τὸν στέφανον ὅπου εἴπομεν ἀπὸ φοίνικα ἀρσενικὸν, ἤγουν βαγίαν. cap. 214. ἂς βαστᾷ κομάτι βαγίαν, ἤγουν φοίνικα, &c.

ΒΑΪΟΥΛΟΣ, *Bajulus*, *Præceptor*, *Pædagogus.* Vide Gloss. med. Latin. Scholiastes Sophoclis ad Ajacem, & ex eo Moschopulus in Lexico Philostrati: παιδαγωγὸς καὶ παιδοτρίβης, ὁ λεγόμενος βαΐουλος. Scoliastes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 682. Διδάσκαλοι, κολασταὶ ἐπίφρονες· ἐπιμεληταὶ αἰδοῦς καὶ τῶν πραπίδων· εἰσὶ δὲ οἱ λεγόμενοι βαΐουλοι. Balsamon de Chartophyl. pag. 472. ἐλεύθερα δὲ καὶ τοὺς παιδοτρίβας βαΐουλους κατονομαζομένους, ὡς τὰ νηπιώδη τῶν παίδων φρονήματα μετάγοντας πρὸς ἀρρένωσιν. Cedrenus, p. 342. & Codinus in Orig. Constantinop. num. 101. Anthiocum Persam & Eunuchum, quem Isdigerdes Persarum Rex post mortem Arcadij Theodosio Juniori Curatorem submisit, τὸν βαΐουλον αὐτοῦ vocant: sic enim legendum apud Codinum rectè monuit Interpres, ut habet etiam Theophanes an. 36. ejusdem Theodosij. Meminit præterea idem Codinus de Offic. cap. 1. num. 81. μεγάλου βαΐουλου, Officialis ita dicti in Palatio Constantinopolit. De vocis etymo, nescio an audiendus Epitomator Strabonis lib. 4. pag. 98. qui à Baiis Italicis illud accersit: μεθ᾽ ὃ αἱ Βαΐαι, καὶ τὰ θερμὰ ὕδατα, πρός τε τρυφὴν καὶ θεράπειαν νόσων ἐπιτήδεια· ὅθεν οἱ Ρωμαῖοι βαΐαν καλοῦσι τὴν τροφὸν, καὶ βαΐουλον, διὰ τὰς Βαΐας, τόπον ὄντα ἀπολαυστικώτατον, καὶ τρυφῶντι ἐπιτήδειον. Quid si à βαΐον, *Palma*? Nam cùm Pædagogorum sit ferulis, vel fustibus pueros castigare, & loco fustium, palmularum ramusculis ad id uterentur, fieri, inquam, potest ut inde *Bajulus* dictus fuerit. Palmeis verò fustibus usos olim Tyrannos docent Acta SS. Alphij Philadelphij & Cyrini Martyr. num. 24. ἐκέλευσεν αὐτοὺς ἀναρτηθέντας τύπτεσθαι μετὰ ῥοπάλων φοινίκων σφοδρῶς, & num. 26. ἐκέλευσεν

λύσεν ἀχθῆναι δώδεκα ῥοπάλους τελείους, ἀπὸ φοινίκων, &c.

Μπαΐουλος, Μπάϊλος, Παΐουλος, ita appellatus Venetorum Legatus commerciorum causâ missus, Constantinopoli, de qua voce & dignitate plura nos congessimus in Gloss. med. Lat. Gregoras lib. 4. Hist. οἵγε μὲν τοι κατὰ χρόνους τακτοὺς ἄρχειν ἀποστελλόμενοι τούτων, ὁ μὲν ἐκ Βενετίας καλεῖται Μπαΐουλος· ὁ δὲ ἐκ Πίσσης, Κόνσουλος. Pachymeres lib. 2. cap. 32. Βενετικοῖς δὲ καὶ Πισαίοις τὰ ὅμοια προσεφιλοτιμεῖτο, τοῖς μὲν ὑπὸ Παΐουλῳ, ὃν Ἕλλην ἂν εἴποι Ἐπίτροπον, Πισαίοις δὲ, &c. Μπαΐουλος scribitur lib. 9. cap. 20. ubi de Bajulo Venetorum. Anonymus M S. de Bellis Francorum in Morea:

Τὸν μέγαν τὸν Κοντόσταυλον, τὸν τζάδρουν γὰρ ἐκεῖνον
Ἐδιόρθωσεν καὶ ἄφικεν Μπάϊλον στὸ Μωρέαν.

Passim apud hunc Scriptorem. Threnus MS. de capta à Turcis Constantinopoli:

Τί ἐγίνετον ὁ Μπαΐλος, ποῦ οἱ πραγματευτάδες;

Codinus de Offic. cap. 7. num. 6. ὅταν οὖν ἔλθῃ λιπαΐλος (scrib. Μπαΐλος) καθ' ἣν μὲν πρώτην ἡμέραν προσκυνήσειν μέλλει, γονατίζει μόνον οὗτός τε καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ. Vide Phranzen lib. 3. cap. 1. Ducas Hist. cap. 17. de Magno Bajulo ordinis Rhodiensis: ἔχοντες τὸν Μπαΐουλον αὐτῶν ὁμοῦ καὶ τοὺς λοιποὺς Φρερίους.

Μπαϊλάτον, *Bajulatus*, *Bajuli dignitas*. Idem Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

Τὸ γὰρ μπαϊλάτον τοῦ Μοραίως, τὴν αὐθεντίαν τοῦ τόπου,
Αὐτός τε ἐπαρέλαβεν, &c.

ΒΑ΄ΚΑΝΟΝ, *Cannabis silvatica*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. βάκανον, τὸ ἄγειον κάναβον. *Semen Brassicæ* interpretatur Alexander Trallianus lib. 7. cap. 20. βακανόν ἐστιν ἡ πυρίνη τοῦ ῥαφάνου. Matthæus Silvaticus: *Bachanon*, *I. Rafanus*.

ΒΑΚΑ΄ΝΤΗΣ, *Vacans*, ὁ σχολαστὴς, apud Suidam.

Βακαντία, *Saburra*. Vide in Σαβοῦρα.

Βακάντιβος, *Vacantivus*, Ignavus. Suidas: Βακάντιβος, σχολαστὴς, μὴ περιμένων τῷ πράγματι αὐτοῦ. Theodorus Prodromus in Lexico: βακάντιβος, σχολαστικός. Glossæ Basilic. βακαντίβον, Ἀργόν. Ex quo loco alius emendandus in Γαμαντίβος, ubi leg. βακαντίβων, ἀργῶν, tametsi ita præferat Cod. Reg. Synesius Epist. 68. ad Theophilum: περινοστοῦσί τινες βακάντιβοι παρ' ἡμῖν (ἀνέξει γάρ μου μικρὸν ὑποβαρβαρίζοντος, ἵνα διὰ συνηθεστέρας τῇ πολιτείᾳ φωνῆς τὴν ἐνίων κακίαν ἐμφατικώτερον παραστήσαιμι,) οὗτοι καθέδραν μὲν ἀποδεδειγμένην ἔχειν οὐ βούλονται· οἵ γε τὴν οὖσαν ἀπολελοίπασιν, οὐ κατὰ συμφορὰν, ἀλλ' αὐθαίρετοι μετανάσται γινόμενοι, καρποῦνται δὲ τὰς τιμὰς ἐκεῖ περινοστοῦντες, ὅπου κερδαλεώτερον. Vide Gloss. med. Lat. in *Vacantivus*.

Βακαντίον, Ἀτέλεια, in Glossis Basilic.

Βάκκαρ, idem Gallis quod Græcis ἄσαρον, apud Interpolat. Dioscor. cap. 9. Matthæus Silvaticus: *Bacchara*, *I. Asarum*.

ΒΑ΄ΚΛΟΝ, *Baculus*, Glossæ Lat. Gr. *Fustis*, Ῥάβδος, βάκλον. Glossæ MSS. Reg. Codd. 2062. 1727. & Lexicon Cyrilli: ἀμυντήριον, ξίφος, ἢ βάκλον, ἢ ῥάβδος. Glossæ aliæ Cod. 930. ῥόπαλον, βάκλον, ἢ ῥάβδος. Ita ferè Hesychius, nisi quòd habet ξίφος δίστομον. Suidas: Τύμπανα, βάκλα. Concil. Calchedonense act. 1. στρατιῶται μετὰ βάκλων καὶ ξιφῶν ἐπέστησαν. Theodorus Lector Ecl. 2. τὰ ὅμοια ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἐποίησαν μετὰ βάκλων εἰσελθόντες. Sanct. Ephrem in Vita S. Abrami, num. 9. αὐτοὶ δὲ μετὰ βάκλων ὥσπερ λίθον ἄψυχον ἐτύπτησαν αὐτόν. Martyrium S. Bonifacij: ἄλλον ἀνακλασθέντα χερσὶν καὶ ποσὶν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ οὕτω βάκλοις ὑπὸ δημίων τυπτόμενον. Martyrium SS. XL. Martyrum Sebasteor. MS. πλησθέντες δὲ θυμοῦ οἱ τύραννοι ἐκέλευσαν συρέντας αὐτοὺς ἀχθῆναι εἰς τὸν αἰγιαλὸν, καὶ βάκλοις τὰ σκέλη αὐτῶν κατεαγῆναι. Martyrium S. Blasij M S. θυμωθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν, ἐκέλευσεν βάκλοις τυπτῆναι αὐτόν. Theophanes an. 35. Justiniani: καὶ ἐδιώχθησαν μετὰ βάκλων. Synaxaria 23. Januar. τροχῷ δεσμεῖται, βάκλοις τύπτεται. Adde eadem 7. Sept. in S. Sozonte, Menæa 20. Nov. in S. Eustathio, 27. Jun. in S. Anecto, & 8. Janv. in S. Carterio.

Βακλίον, in Glossis Græco-Lat. Bacillum. Paradisus seu Liber SS. Senum M S. καὶ ὁρᾷ ἵππους μελανοὺς, καὶ τοὺς ἐπιβάτας αὐτῶν μελανοὺς, φόβου μεστοὺς, ἔχοντας πύρινα βακλία.

Βακλίζειν, *Baculo cædere*. Glossæ Lat. Gr. *Fustigatus*, βακλισθείς.

ΒΑΚΛΕΟ΄ΤΗΣ, Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani, cap. 8. ἐὰν τοῦ εἴπου κανένα ἀδέξιον τὸ ἔνι δηὶ ὁρισμένον τὸ καμία γίνεκα τὸ ἔνι ἀμαρτ... δηὶ ἐκεῖνον τὸ τις δίδουσι, καὶ γίνετε τὸ εἰς καβαλλάρεις, οὐ βακλιότις, οὐ βουργέσις, οὐ ὀπίσω καὶ ἂν ἔνι, συνεβάζετε μετ' αὐτοῦ, &c. Miles Bacalarius, nostris *Bachelier*, videtur hîc intelligi.

ΒΑ΄ΚΟΣ, *Pellis*. Suidas in Etymologico: Σισύρνα, γοῦνα, αἴγειον στέγαστρον τετριχωμένον, τουτέστι βάκος, ὅ ἐστι δέρμα.

ΒΑΚΡΙ΄ΖΕΙΝ, *Latrare*. Glossæ Græcobarb. βοᾷ ὥσπερ οἱ κύνες, ὡς γιὸν οἱ σκύλλοι, ἤγουν βακρίζει ἀποτζίπποτα.

ΒΑΚΡΤΗΡΙ΄Α. Vide in Ῥάβδος.

ΒΑΚΤΡΟΠΕΡΗ͂ΤΑΙ. Vide Gloss. med. Lat. in hac voce. Tantùm hæc addo ex Vita Nicolai Studitæ, pag. 916. τοῦ Σμύρνης ἀπάραντες, τῇ βακτηρίᾳ καὶ μόνον δηλαδὴ σκηριπτόμενοι, πεζοβαδίζονται, τόπον ἐκ τόπου ἀμείβοντες.

ΒΑ΄ΚΥΛΟΣ, *Baculus*, ῥόπαλος, βακτηρία, ῥάβδος, in Lexico MS. Cyrilli. Aliud esse videtur

Βακύλιον, apud Suidam, & in Lexico MS. ubi exponitur κύμβαλον. Hesychius: Κύμβαλον, βακύλιον, βαβούλιον, εἶδος ὀργάνου μουσικοῦ.

ΒΑΛΑΓΝΙ΄ΔΑ, *Cerrus*, arbor, Petr. Bellon. lib. 1. observ. cap. 44.

ΒΑ΄ΛΑΝ, ita Barbari Equum appellabant, quem Græci φάλιον, ait Procopius lib. 1. de Bello Gothico, cap. 18. à quo sic describitur, ubi de Belisarij Equo: ὃς δὴ ὅλον μὲν τὸ σῶμα φαιὸς ἦν, τὸ μέτωπον ἐκ κεφαλῆς ἄχρι ἐς ῥῖνας λευκὸς μάλιστα· τοῦτον Ἕλληνες μὲν Φαλιὸν, βάρβαροι δὲ βάλαν καλοῦσι. De voce verò φαλιὸς, Hesychius: φαλιὸν, λαμπρόν. Phavorinus: φαλιὸν, τὸ λευκὸν, ἐξ οὗ καὶ τὰ φάλαρα. Infrà: φαλιόπους, λευκόπους· φαλαροὶ γὰρ οἱ λευκομέτωποι. Hadrianus Junius lib. 4. Animadv. cap. 11. existimat Vahalim fluvium appellatum ab arenæ, qua tingitur, subruffo colore, quem *Valum*, inquit, vocant, quo nomine Equum, quo Belisarius invectus fuisse legitur apud Procopium, subruffi coloris designabant Gotthi.

ΒΑ΄ΛΑΝΔΟΝ, pro βαλάντιον. Codinus in Orig. Constantinopolit. num. 101. locum in Urbe χρυσοβάλανδον appellatum ait, quòd in eo inventum sit βαλάντιον χρυσίου λίτρας ἔχον ἑκατόν.

ΒΑΛΑΟΥ΄ΣΤΙΑ, τῶν ῥοῶν τὰ ἄνθη, in Glossis Botanicis ex Cod. Reg. 117. *Balaustium*, *Flos Punicæ*.

ΒΑ΄ΛΒΗΤΟΝ, ψαλτήριον, κιθάραν, in Glossis MSS. ex Cod. Reg. 1673. *Barbitum*.

ΒΑΛΕ΄ΣΤΡΑ, species Phlebotomi, quæ describitur ab Erudito Sponio in itinerario tom. 2. p. 256.

ΒΑΛΘΕΙ͂Ν, pro βάλλειν. Glossæ Græcobarb. Ἀντιτεθήσεται, θέλει τεθεῖν, ἢ βαλθεῖν καλάδικα, καὶ ἐναντία. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Αὔριον γιαμένου θέλουν βαλθῇ μετὰ πολλῆς λωλίας.

Ibidem:

Στὸν θάνατον βαλθῆτε γδ͂ ςίω βίαν γία τ͂ Πένθεον. Vide in Ἀποβάλλειν.

ΒΑΛΙ͂Σ, *Cucumis silvestris*, apud Interpolat. Dioscor. c.736.

ΒΑ΄ΛΚΑ. Vide in Βάρκα.

ΒΑ΄ΛΛΑΡΙΣ, *Muscus marinus*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 681. Βαλλάριον, *Lychnis coronaria*, *Ballaria*, c. 520. Vide Ruellium.

Βάλλειν, βάλλειν ἐσθῆτα, *Vestem induere*, pro ἐπιβάλλειν, ut vult Salmasius ad Tertullian. de Pallio. Theophanes an. 19. Mauricij: οἱ δῆμοι εὑρόντες ἄνδρα προσομοιοῦντα Μαυρικίῳ, καὶ βάλλοντες αὐτῷ σαγίον μαῦρον, &c. Methodius Patr. Constantinopol. de His qui abnegarunt: καὶ βαλλέσθω ἱμάτια χαμαὶ κατὰ τ͂ τύπον τ͂ βαπτιζομένων. Isaac invect. 2. in Armenios, pag. 413. ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ καιρῷ τ͂ λειτουργίας καὶ ἕτερα καμελαύκια βάλλουσι, καὶ μετὰ δύο καμελαύκια λειτουργοῦσιν. Philotheus Patr. Constantinopol. in Ordine sacri ministerij, pag. 7. ὁ δὲ ἱερεὺς εἰσελθὼν ἐν τῷ ἁγίῳ βήματι, βαλὼν ἐπιτραχήλιον, &c. & pag. 357. καὶ ἀλλάσσων, βάλλει λευκὴν στολήν. Ita βάλλειν γοῦναν, ζῶναν, ποδόρτια, ἱμάτιον, apud Achmetem, cap. 156. 219. 220. 228. 229. 232. 249. Adde Euchologium Goari, pag. 358. 525. 526. 544. &c.

Ἐκβάλλειν, *Vestes deponere*. Idem Euchólog. pag. 358. καὶ μετὰ τὸ βαπτίζεσθαι πάντας, νίπτεται καὶ ἐκβάλλει τὸ λέντιον, καὶ τὰ μανίκια.

Βάλλειν χεῖρα, *Manus conserere*. Auctor incertus post Theophanem, pag. 429. μὴ τολμῶντες ἀλλήλοις βαλεῖν χεῖρα. Mox: προσδοκῶντες ὅτι οἱ Βούλγαροι εἶχον βαλεῖν χεῖρα. Rursum: ἐγὼ πρῶτος βάλλω χεῖρα ἐπὶ ὀνόματι τ͂ Θεοῦ, præterea

Βάλλειν χεῖρας, dici de Saltantibus observat Salmasius ad Vopiscum, pag. 349.

ΒΑΛΛΙ΄ΖΕΙΝ, *Ballare*, *saltare*. Glossar. MS. βαλλίζειν, ἀντὶ τ͂ κύμβαλα κτυπεῖν. Suidas: βαλλίζειν, τὰ κύμβαλα κτυπεῖν, καὶ πρὸς τ͂ ἐκείνων ἦχον ὀρχεῖσθαι. Gloss. Græc. Lat. βαλλίζω *Salto*. Concil. Laodicenum Can. 53. ὅ δεῖ Χριστιανοὺς εἰς γάμους ἀπερχομένους βαλλίζειν, ἢ ὀρχεῖσθαι. Theophanes an. 1. Valentis, de Massalianis hæreticis: οὗτοι ψάλλοντες βαλλίζουσιν, τὰ παρὰ τ͂ Δαβὶδ παχέως ἐκλαμβάνοντες καὶ ἀνοήτως. Vita MS. S. Symeonis: ἐβάλλιζε μετὰ τῆς δημοσίας. Infrà: ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὴν βαλλίζων, &c. Apud Photium in Nomocan. tit. 13. περὶ τ͂ μὴ βαλλίζειν, ἢ ὀρχεῖσθαι ἐν γάμοις. Vide Athenæum lib. 8. extr. & Gloss. med. Lat. in *Ballare*.

ΒΑΛΛΙΣΤΡΑ΄ΡΙΟΣ, βαλλιςάριος, *Ballistarius*. Justinianus Nov. 85. cap. 2. αὐτὸ δὲ τοῦτο φυλάττειν βουλόμεθα καὶ τοὺς ἐν τοῖς τάγμασι τ͂ βαλλιςαρίων. Item *Ballistæ artifex*. Mauricius lib. 12. strateg. cap. 6. ἑτέρας ἁμάξας ἐχούσας βαλίςρας ἑκατέρωθεν ςρεφομένας· βαλιςαρίους, λεπτουργοὺς, χαλκεῖς, καὶ τούτοις ἰδικὸν ἄρχοντα ἐπιςῆσαι. Vide Gloss. med. Lat.

ΒΑΛΜΑΔΙΚΗ, ars quædam. Nicetas Barbarogr. τζαγγαρικὴ, καὶ ῥαπτικὴ, καὶ βαλμαδική.

ΒΑΛΜΟ΄Σ, *Pulmo*. Georgius Sanginatius de Partibus corporis, MS.

Μάλη μασχάλη λέγεται, καὶ βαλμὸς δὲ ὁ πνεύμων.

Hesychio, *Pectus* sonat.

ΒΑ΄ΛΝΙΟΝ. Vide Gloss. med. Lat. in *Balneum*.

ΒΑΛΣΑΒΙ΄ΤΑ, pro βαλσαμίτα, apud Myrepsum antidoto. 27. Silvestris menthæ species, quæ, ut idem ait, ἐςιν ὁ μακρόφυλλος, ἄγριος, ἡδύοσμος.

ΒΑΛΣΑΜΕ΄ΛΑΙΟΝ, *Oleum Balsaminum*, in Euchologio, pag. 632. cujus usus est in conficiendo sacro Chrismate.

ΒΑΛΣΑΜΟΥΡΓΟ΄Σ, *Balsamarius*. Palladius in Hist. Lausiaca in Amoun: διὰ πάσης ἡμέρας ἐσχόλαζεν ἐν τῷ κήπῳ, καὶ τῷ βαλσαμῶνι· βαλσαμουργὸς γδ ἦν.

ΒΑ΄ΛΤΗ, *Palus*. Leo in Tacticis, cap. 11. §. 3. ἐκλέγου χωρία χρήσιμα, μὴ ὑλώδη, ἤγουν ὕλας καὶ πηλὰ καὶ βάλτας ἔχοντα, καὶ ὕδατα σεσημένα. Huic

Βαλτώδης, *Palustris*. Porphyrog. de administr. Imper. cap. 28. ἡ Βενετία τὸ μὲν παλαιὸν ἦν τόπος ἔρημος τις ἀοίκητος καὶ βαλτώδης. Anna Comnena lib. 8. pag. 227. βαλτώδης ὤν. lib. 13. ἐξ εὐωνύμου δὲ ἑλώδη τινα τόπον καὶ βαλτώδη. Extat etiam lib. 14. p. 441.

Βαλτολιβὰς, apud Scylitzem, pag. 832. *Locus Palustris*, *uliginosus*, *aquis irriguus*.

ΒΑΛΩΤΗ, *Balote*, *Marrubium*. τὸ μέλαν πράσιον, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. Aliæ Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. 190. βαλώτη, τὸ ἄγριον μελισόφυλλον. Vide Plin. lib. 27. & Ruellium lib. 3. c. 58.

ΒΑ΄ΜΒΑΞ, *Bombyx*, *Gossipium*, *Lana vel Lanugo* Xyli. Lexicon MS. Cyrilli: βάμβαξ, τὸ ὑπὸ τ͂ φυτοῦ νηθόμενον καὶ ὑφαινόμενον. Vita S. Eudociæ Mart. num. 24. ξύλα σηρικὰ αὐρόκλαβα λιτρῶν ρλβ´. ξύλα διὰ βάμβακος λιτρῶν ο´. Achmes Onirocrit. cap. 200. τὸ φυτὸν ἐξ οὗ ἡ βόμβαξ, &c. cap. 222. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι φορεῖ ἱμάτιον ἀντὶ βάμβακος μετάξιν, & Infrà: ἐλάττων γδ ἡ βάμβαξ τ͂ ἐρίου. Adde cap. 226. 244. 268. Βαμπάτζι, *Bombyx*, βάμβυξ, in Corona pretiosa.

Βαμβάκιον, βαμπάκιον, eâdem notione. Idem Scriptor. cap. 112. μάλαξον κρόκον αὐγοῦ μετὰ ῥοδέλαιον, καὶ τὸ βραδὺ θέτε τὸ μετὰ βαμπάκιν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Demetrius Constantinop. lib. 1. Hieracosoph. cap. 186. ἐπικάλυψον ἐν τῷ μέρει βαμπάκιον καθαρὸν, ὡς τὸ ὅλον δοκεῖν εἶναι κρέας. Orneosophium jussu Michaëlis Imp. scriptum, pag. 246. καὶ βάλε ἐντὸς τ͂ βαμβακίου θηριακὴν ξυλόκοκκον ἕν. Mox: καὶ χανιάσας τὸ ὄρνεον, βάλε τὸ βαμβάκιν· καὶ μετὰ τὸ ῥίψαι τὸ βαμβάκιν, παράβαλε αὐτῷ ὀρνιθοπέλου ἥμισυ μέρος. Rhazes lib. de Peste, cap. 8. ἀνατρίψεις ταῦτα διὰ ἐλαίου χλιαροῦ ἐν βαμβακίοις. Idem cap. 9. καὶ ξηραίνειν τὸ ἐν αὐτῷ ῥοῶδες ἐν σαθρῷ βαμβακίῳ. Adde cap. 10. Myrepsum sect. 8. cap. 2. &c.

Βαμβάκινος, βαμβίκινος, *Bombycinus*. Georgius Gemistus Plethon Orat. 1. de Reb. Peloponnes. εἴτε σῖτος εἶεν, εἴτε οἶνος, εἴτε ἔλαιον, εἴτε βαμβύκινα, ἔτι τε βοσκημάτων τόκοι, &c. Utitur alibi semel ac iterum. Alia vide in Gloss. med. Lat. in *Bombax*: apud Henr. Stephan. in Thesauro Linguæ Gr. pag. 1899. & Salmasium ad Solinum, p. 296.

Βαμβάκινον, *Charta ex panniculis seu linteolis confecta*. Balsamon in Resp. pag. 369. οὕτω γδ καὶ οἱ μετὰ τ͂ Αὐτοκρατόρων ἐπόμενοι κληρικοὶ, εἰς πεδιάδας ἐρήμους ἱερουργεῖν δεδίκαιωνται, μετὰ μόνον τὸ εἰς ἐκκλησίαν ἀφοριθὲν βαμβίκινον οἰκισκάριον. Concil. Florentinum sess. 20. ἔςι δὲ ἡ βίβλος ἐν μεμβράνοις, οὐκ ἐν βαμβακίνοις. Georgius Cyprius Patr. Constantinopolit. in Epist. 102. ad Joannem Phracasen: βαμβακίνας ἐκ μόνης θατέρας τ͂ ἐπιφανειῶν γεγραμμένας πέπεισμαι οἴκοι σοι παρερρίφθαι πολλάς· αἷς δὲ σοι μὲν εἰς οὐδὲν χρήσιμαι εἰ μὴ, ἄρα λέγεις, εἰς ἔξαψιν φλογὸς ταμιεύειν αὐτάς. Bessarion de Process. S. Spirit. pag. 168. πρῶτον μὲν ἐν τῇ συνόδῳ ταύτῃ πέντε βιβλίων εὑρεθέντων, μᾶλλον δὲ ἐξ τ͂ μὲν τεττάρων μεμβράνων καὶ παλαιοτάτων τ͂ δὲ δύο βαμβακινῶν, &c. Adde pag. 170.

Βαμβακηρὸς, *Bombacinus*. Typicum MS. Monasterij τ͂ Κεχαριτωμένης, cap. 59. κηρία δὲ πηγνύσθωσαν μετὰ βαμβακηροῦ νήματος ἐν τ͂ λάμπαις τῆς τέμπλων. Βαμβακερὸς χάρτης, apud Pseudo-Dioscoridem MS. de Pharmacis simplicib. sect. 4. cap. 18.

Βιβάκινος, eodem significatu, in Cod. Cæsareo, apud Lambecium lib. 5. pag. 259. καὶ τὸ χάρτι ἔνε βιβάκινο φυγράδο.

Παμπάκιον. Joannes Iatrosophista MS. cap. 35. ποτάπλην πυρίαν θέλεις ἐπιτυχεῖν εἰς τοὺς τόπους καῦσαι χάρτιν

τιν Παμπακινὸν, καὶ τὴν σάκτην ἐκείνου μίξε τὴν μὲ τὸ κρασὶν, &c.

ΒΑΜΒΑΚΌΡΑΞ. Vide Gloss. med. Lat. in *Bambacorax.*

ΒΑΜΒΆΛΙΟΣ, in Lexico MS. Cyrilli, Αὐλητὴς, παίζων.

ΒΆΜΜΟΝ, *Acetabulum*, *vas aceti*, ὀξυλάριον, *Bammum*, Senatori lib. de Orthograph. Vide Salmasium ad Solinum, pag. 375.

ΒΆΝΔΟΝ, *Bandum*, *Vexillum*, Auctor Etymologici: σημαίας Ἰταλοὶ τὰ σίγνα καὶ τὰ λεγόμενα βάνδα καλοῦσι, τὰ ἐν τῇ τάξεσιν ἐπίσημα. Scholiastes Gregorij Nazianzeni, tom. 1. pag. 35. συνθημά ἐστι τὸ σημεῖον καὶ σύμβολον τοῦ στρατοῦ, ὃ καλοῦσι βάνδον. Theophylactus Simocatta lib. 3. cap. 4. πέμψαντες ὡς αὐτοῦ καὶ τὰ σημεῖα τοῦ Περσικοῦ, ἃ δὴ πατρίῳ φωνῇ βάνδα Ῥωμαῖοι κατονομάζουσι. & cap. 6. τά τε σημεῖα τῆς παρατάξεως, ἅπερ Ῥωμαίοις εἴθισται τῇ πατρῴᾳ φωνῇ βάνδα ἀποκαλεῖν. Chronicon Alexandrin. an. 8. Phocæ: ἐκαύθη δὲ κατ' αὐτοῦ καὶ τὸ βενετὸν βάνδον. Theophanes an. 3. Justiniani: καὶ ἔκοψαν Ῥωμαῖοι τοὺς Πέρσας, καὶ ἀπόλεσαν αὐτοὺς, ἐπάραντες καὶ τὸ βάνδον αὐτῶν. Idem an. 17. Heraclij: ἐπῆραν δὲ οἱ Ῥωμαῖοι τῶν Περσῶν βάνδα κη'. χωρὶς τῶν κλασθέντων. Ita pag. 181. 219. 220. 268. 344. Leo Imp. in Tacticis, cap. 12. §. 62. τὰ δὲ βάνδα ἤγουν σημεῖα, &c. Adde §. 83. 109. cap. 19. §. 40. Constantinus in Tacticis, pag. 9. καὶ ὀφείλει ἕκαστον τάγμα ἴδιον βάνδον ἔχειν, καὶ Κόμητα ἔχειν φρόνιμον. pag. 10. εἰς τὸ μέσον μέρος στηκέτο τοῦ στρατηγοῦ τὸ βάνδον. Adde pag. 17. Mauricium lib. 1. Strateg. cap. 3. 8. lib. 2. cap. 13. 14. Ducam Hist. cap. 16. & alios laudatos in Gloss. med. Lat. in *Bandum.*

Μονόβανδον, *signum principale & authenticum, quod unicum conflictus tempore erigebatur.* Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 19. κατ' αὐτὴν δὲ τὴν ἡμέραν τῆς συμβολῆς, τὰ αὐθεντικὰ καὶ μονόβανδα ὑψοῦσθαι, ὥστε μὴ πολλῶν βάνδων ὀρθουμένων φύρσιν ἀπαντᾶν, καὶ ἀνεπίγνωστα γίνεσθαι τοῖς ἰδίοις αὐτῶν. Eadem habet Leo cap. 12. §. 73.

Βανδοφόρος, *Vexillarius*, *Vexillifer.* Procopius lib. 2. Vandal. pag. 134. Edit. 1607. ὁ δὲ ἕτερος τὸ σημεῖον τοῦ στρατηγοῦ ἐν τῇ παρατάξεσιν εἰωθὼς φέρειν, ὃν δὴ βανδοφόρον καλοῦσιν Ῥωμαῖοι. Leo in Tactic. cap. 4. §. 14. καὶ βανδοφόρος μέν ἐστιν ὁ τὸ σημεῖον τοῦ βάνδου βαστάζων. Adde §. 34. cap. 7. §. 33. 53. 54. cap. 12. §. 109. cap. 13. num. 1. cap. 14. §. 48. 55. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 3. βανδοφόρος δὲ ὁ τὸ σημεῖον τοῦ βάνδου βαστάζων, ὃς δευτερεύων ἐστὶ τῶν βανδοφόρων. cap. 5. χρὴ δύο μανδάτορας ἀγρύπνους καὶ φρονίμους ἐπιλεγῆναι, καὶ δύο βανδοφόρους. Adde lib. 7. cap. 2. 16. lib. 12. cap. 7.

Βάνδον, *Cohors militaris.* Glossæ nomicæ: Κουστωδία, στρατιωτικὸν στῖφος, ὃ βάνδον Ῥωμαῖοι καλοῦσιν. Acta S. Maximi Conf. num. 31. pag. 64. ἔπεμψεν ἐγγὺς αὐτοῦ τοὺς προβεβηκότας τῶν βάνδων. Theophanes an. 17. Heraclij: εὗρεν βάνδον τῶν Περσῶν καὶ φονεύσας αὐτοῦ τὸν Κόμητα, ἤνεγκεν αὐτοῦ τὴν κεφαλήν. Leo in Tacticis, cap. 4. §. 2. διαιρείσθω τοίνυν ὁ πᾶς ὑπό σε στρατὸς εἰς τάγματα, ἤγουν τὰ λεγόμενα βάνδα διάφορα. Adde §. 3. 6. 14. 41. 45. cap. 6. §. 15. cap. 7. §. 20. 28. 30. 38. 39. 42. &c. 53. 83. cap. 10. §. 15. cap. 17. §. 54. 55. &c. Constantinus in Tacticis, pag. 7. καὶ γινωσκέτω εἷς ἕκαστος στρατιώτης ὑπὸ ποῖον ἄρχοντά ἐστι, καὶ εἰς ποῖον βάνδαν: pag. 20. ἂν δὲ ὀλίγος ὑπάρχει ὁ στρατὸς, ἐχέτω τὸ βάνδον ἄνδρας τριακοσίους. Rursum: μὴ ποιῇς τὰ βάνδα ὅλα ἴσα, ἵνα μὴ μετρῶσιν οἱ ἐχθροὶ τὸ πόσα βάνδα ἔχεις, &c. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 3. Κόμης δέ ἐστιν, ἤτοι τριβοῦνος, ὁ τοῦ τάγματος ἢ βάνδου ἡγούμενος. Adde cap. 8. pag. 39. Idem lib. 9. cap. 3. τάγματα ἤτοι βάνδα. Vide in Κουστωδία.

Βάνδον, pro *præsidio Militari* in quadam regione; nam cùm *Themata*, seu Legiones in præsidiis essent in unaquaque Provincia, distribuebantur Cohortes ex quibus conflatæ erant, seu *banda*, in castra & oppida. Constantinus de Adm. Imp. cap. 50. ἰστέον ὅτι ἐπὶ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου ἀπὸ τοῦ θέματος τῶν Βουκελλαρίων εἰς τὸ Καππαδοκῶν θέμα μετέθησαν ταῦτα τὰ βάνδα, ἤτοι ἡ τοποτηρησία Βαρέτας, ἡ τοποτηρησία Βαλβαδῶνος, &c. καὶ ἀπὸ θέματος τῶν ἀνατολικῶν εἰς τὸ Καππαδοκῶν θέμα μετέθησαν ταῦτα τὰ βάνδα, ἤτοι ἡ τοποτηρησία τῆς Εὐδοκιάδος, &c. καὶ ἐγένοντο ταῦτα τὰ ἑπτὰ βάνδα, ἤτοι τὰ τῶν Βουκελλαρίων τέσσαρα, καὶ τρία τῶν ἀνατολικῶν, τοῦρμα μία, ἡ νῦν τὰ Κόμματα λεγομένη.

Παραβάνδιοι, *Comites militares qui ad latus bandorum seu Cohortium incedunt*, ut has inter eundum in officio contineant. Anonymus de castrametatione; ἐν ταῖς τοῦ ἐν τῇ δυσὶν ὁδοῖς πρὸς τὰ ἔνδον χείλη Κόμητες οἱ παραβάνδιοι τὰς σκηνὰς κατὰ τὸ εὐθὺ τῶν ὁδῶν ἱστάθωσαν.

ΒΆΝΕΙΝ, pro βάλλειν, *Conjicere.* Bartholomæus Monach. in Elencho Agareni: εἶτα βάνεις γονυκλισίας τρεῖς, λέγων οὕτως, Εὐχαριστοῦμέν σε, κύριε τῶν ἁπάντων. Idem valet ac βάλλειν μετάνοιαν. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opinat. Græc. num. 12. καὶ μαζόνουν ξύλα, καὶ βάνουν φωτιὰ, καὶ καίγουν ἐκεῖνο τὸ σῶμα, καὶ τὸ ἀφανίζουν παντελῶς. Anonymus de Amoribus Callimachi:

Σίδηρα τὸν ἐφόρησαν, εἰς φυλακὴν τὸν βάνουν.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Γιὰ τοῦτο βάνω δύναμιν με νόμον καὶ με κόπον.

ΒΆΝΝΑΣ. Hesychius: Βάννας, βασιλεὺς παρὰ Ἰταλιώταις, οἱ δὲ, Μέγιστος ἄρχων. Fortè *Banos* Dalmaticos & Hungaricos intelligit, de quibus in Gloss. med. Lat.

ΒΑΝΝΆΤΑΙ, apud Hesychium, αἱ λοξαὶ καὶ μὴ ἰθυτενεῖς ὁδοὶ, παρὰ Ταραντίνοις, τὸ δὲ αὐτὸ καὶ βάνναστροι.

ΒΑΝΤᾶ, *Terminus*, διορία. Occurrit apud Malaxum in Hist. Patr. pag. 159. καὶ ζητῶ βαντᾶ ἡμέρας εἴκοσι, νὰ στείλω νὰ τοὺς ἔφερω. Ἀκούσας δὲ ὁ Πασιᾶς τοῦτο, ἔδωκε του τὸ βαντᾶ, vox fortè Turcica.

ΒΆΝΤΑ, pars navis lateralis, *Banda* Italis. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 11. cap. 5. κατ' ἐκείνην δὲ τὴν νύκτα ἐγένετο κλύδων μέγας, καὶ ἐντὸς τοῦ λιμένος κατέαξε κάτεργα δ'. ὧν ἦν καὶ τὸ καπιτανίκιν, οὗ ἡμεῖς εἰσήχθημεν· κατεάγη γὰρ ἐξ ἐκείνου τὸ ἥμισυ τῆς βάντας τοῦ ἑνὸς μέρους, καὶ ἐτέκταινον αὐτὸ ἡμέρας τρεῖς.

ΒΑΝΤΙΔΈΡΙΟΝ. Sigillum seu Diploma Rogerij Siciliæ Comitis, apud Ughellum tom. 1. Italiæ Sacræ: ἔτι ἐπιδίδωμεν ἄδειαν ἔχειν αὐτῷ, καὶ εἰς τὸν τιμιώτατον ἐπίσκοπον, ἵνα ὅπου δὴ ἂν θελήσει εἰς τὸν τόπον τῆς ἐπισκοπῆς καταστῆσαι μίλους (μύλους) καὶ βαντιδέρια, ἵνα ἔχῃ τὸ νερὸν ἐλεύθερον εἰς τό τινος ὀχλήσεως ἀτελον. Vide Gloss. med. Lat. in *Battitorium.*

ΒΑΠΤΙΣΤΉΡΙΟΝ, *Baptisterium*, ædes juxta Ecclesiam in qua baptizantur fideles, seu ἐξέδρα adjuncta Ecclesiæ Baptizandis Catechumenis, uti describitur ab Eusebio lib. 10. cap. 4. pag. 312. Concil. Chalcedon. act. 11. τῇ μέσῃ ἑβδομάδι κατηνάγκασαν ἡμᾶς, καὶ εἰσήνεγκαν ἐν τῷ βαπτιστηρίῳ. Theophanes an. 3. Zenonis: καὶ τὸν βασιλικὸν ἀποθέμενος στέφανον ἐν τῇ θείᾳ τραπέζῃ, ἐν τῷ βαπτιστηρίῳ προσέφυγεν. Adde eundem an. 6. Anastasij. Occurrit passim. Vide Glossar. med. Lat. & descriptionem nostram Ædis Sophianæ. Tantùm moneo duplex fuisse apud Græcos βαπτιστήριον, scilicet illud quod Μέγα appellat Euchologium, pag. 357. & illud quod τὸ Μικρὸν φωτιστήριον. pag. 359.

Βαπτιςὴρ, eâdem notione. Theophanes an. 3. Leonis Isauri, de Maria uxore: καὶ προῆλθεν ἐμπράκτως μόνη χωρὶς τοῦ ἀνδρὸς ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ εὐξαμένη πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ μεγάλου θυσιαστηρίου, μετῆλθεν εἰς τὸν μέγαν βαπτιστῆρα. Codinus in Orig. Constantinop. num. 138. καὶ ἔκτισε τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν ὄντα εἰς τὸ Ὡρολογεῖον, τὸν λεγόμενον βαπτιστῆρα. Idem num. 140. καὶ αὐτὸς ἤγαγεν αὐτὸν τῷ βασιλεῖ ἐκεῖσε ἐσθίοντι τότε ἐν τῷ βαπτιστῆρι. Anonymus de locis SS. pag. 101. καὶ εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ ναοῦ ἔχει βαπτιστῆραν πορφυρὴν ὡραιότατον. Lambecius, seu potiùs Holstenius, ad alterum locum Codini: Errant, inquit, qui hoc loco & suprà, num. 138. idem esse credunt βαπτιςὴρ, atque βαπτιςήριον, aitque ita appellari ædem S. Joanni Baptistæ sacram. De primo Codini loco sanè id constat: de altero addubitare licet, cùm innuat Codinus, dum ædes Sophiana construeretur, in baptisterio seu loco ubi baptisterium conditum est, tum moratum Justinianum, quod de Sophiano intelligendum. Neque aliter capiendus locus Theophanis, ut & alter Anonymi de locis SS. uterque enim satis sese prodit.

ΒΑΠΤΙΣΤΙΚΟΣ, *Patrinus*, Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani, c. 169. κατὰ τὰ ἅγια κουστούμια ἔνι κολύμενον, ἄνθρωπος νὰ μὴ καμῇ παρὸν γινέκα τὸ ἐβάπτισεν εἰς τὶν ἁγίαν ἐκλισίαν, οὐ (vel) ὁ υἱός του, νὰ μὴ δὲ λάβῃ διὰ γινέκαν τὶν κόρην τῆς βαπτιστικῆς τοῦ, εἰ δὲ βαπτιστικὴ τοῦ εἶχεν πρὶν τις βαπτίσι κόρες, ἔμποει καλὰ νὰ τας πάρει. Ubi versio Veneta cap. 159. *Ancora per le bone usanze è prohibito tuor per moglie la femina da se battizata, ne il figlio del compare, &c.*

ΒΑΡΑΓΓΟΙ, Anglo-Dani, qui ex Anglia exacti, Imperatoribus Constantinopolitanis sese addixerunt, à quibus in Protectorum ordinem deinceps sunt allecti, uti pluribus docuimus in Notis ad Villharduinum, & ad Alexiadem Annæam, & in Gloss. med. Lat. in *Vargi*. Id præ cæteris testatur Codinus de Off. cap. 5. num. 45. οἱ μὲν γὰρ Βάραγγοι εὑρίσκονται ὑπηρετοῦντες εἴς τε τὰς θύρας τοῦ Βασιλέως, καὶ εἰς τὸ τρίκλινον. Sed & inter aulæ proceres recensentur à Græcis ad l. 3. §. 5. D. ad leg. Cornel. de Sicariis, lib. 60. Basilic. pag. 695. Βαράγγου συγκλητικοῦ τὸν ἕτερον Βάραγγον φονεύσαντος. Et ab Astrampsycho: δήλοις εἰς Βαράγγους, καὶ μεγιστᾶνας, καὶ ἀξιωματικούς. Synaxarium in Feria 6. τῆς διακαινησίμου, in Pentecostario: ἔτι δὲ καὶ νόσημα ὕδρωπος τῷ Βαράγγῳ Ἰωάννῃ, καὶ τῷ ἑτέρῳ Βαράγγῳ πονηρὰ ἐθεράπευσεν ἕλκη. Nicetas in Manuele lib. 6. num. 3. μὴ ἔχων ὑπασπιστὴν συνιστάμενον, μὴ δορυφόρον ἑπισπόμενον, ubi Cod. Barbarogr. pro ὑπασπιστὴν, habet Βάραγγον, & in Alexio Isaacij F. num. 5. ὁ δὲ τοὺς πελεκυφόρους ἐκκλησιάσας. Cod. Barb. habet pariter Βαράγγους. Cantacuzenus lib. 1. Hist. cap. 41. οἵτε τοὺς πελέκεις ἔχοντες Βάραγγοι προσαγορευόμενοι. Barangorum præterea meminerunt Scylitzes, Anna Comnena, Cinnamus, Pachymeres, &c. Horum ductor & Capitaneus Ἀκόλουθος dictus. Vide in hac voce.

ΒΑΡΑΔΙΟΝ. Achmes Onirocrit. cap. 284. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι εὗρε βαράδιν, ἢ εὐπόρησε μελισσῶν ἡμέρων, &c. *Alveare* vertit Interpres, sed cum dubij nota, seu stellula.

ΒΑΡΑΚΑΚΑΙ, apud Hesychium, ἄγιοι διφθέραι, παρὰ Κελτοῖς. Sed hunc locum ita scitè emendat doctissimus Chevannius Divionensis, Βράκαι, αἴγειοι διφθέραι, παρὰ Κελτοῖς.

ΒΑΡΒΑΡΙΚΟΝ, *Solum, regio Barbarorum. Fines Barbarici*, apud Lampridium in Alexandro Severo. Olympiodorus: ἥτις τὸ πρότερον πρώτη πόλις τῆς Θηβαΐδος ἀπὸ τοῦ βαρβαρικοῦ διετύγχανε. Codex Canonum Ecclesiæ Afric. cap. 52. τότε περὶ τῆς τῶν Μαυριτανῶν χώρας οὐδὲν ὡρίσαμεν, διὰ τὸ εἰς τὰ τέλη τῆς Ἀφρικῆς κεῖσθαι αὐτὴν, καὶ ὅτι τῷ βαρβαρικῷ παράκειται. Concil. Calchedon. Can. 28. ἔτι δὲ καὶ τοὺς ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς ἐπισκόπους, &c. Adde Concil. Quinisextum Can. 30. 37. lib. 19. Basilic. tit. 1. cap. 24. lib. 56. tit. 1. cap. 16. lib. 60. tit. 7. cap. 8. Gloss. med. Lat. in *Barbaricum*.

ΒΑΡΒΑΡΙΣΜΟΣ, dicta ea vivendi ratio quæ ab Adamo per decem generationes usque ad Noë obtinuit: sic appellata porrò, ἀπὸ τοῦ μὴ τοὺς τότε ἀνθρώπους ἀρχηγόν τινα ἔχειν, ἢ μίαν συμφωνίαν· ἀλλ' ὅτι πᾶς τις ἑαυτῷ ἐστοίχει, καὶ νόμος ἑαυτῷ κατὰ τὴν προτίμησιν τοῦ ἰδίου βουλήματος ἐγένετο. Ita Auctor de Hæreseôn initiis, num. 1.

ΒΑΡΒΑΤΟΙ, *Barbati*, quibus opponuntur Eunuchi. Canonarium Joannis Monachi pag. 117. ubi de peccatis mollitiei in Eunuchis: γυνὴ τοίνυν μετὰ εὐνούχου ἐνουμένη φαίνεται μὲν κατὰ τὸ πρόχειρον, ὅτι τὰς συλλήψεις τῆς τεκνογονίας ἐκφεύγει, καὶ μάλιστα αἱ χῆραι, καὶ αἱ μονάστριαι, ἴσως δὲ καὶ ἐπὶ ταξειδίων μικρῶν ἄνδρας ἔχουσαι τοῦτο ποιοῦσιν, ὡς δὲ καὶ ἀλήθεια καὶ ἡ φύσις ἔχει τοῦ πράγματος, διὰ τὸ πάντας ἀκορέστως ἔχειν πρὸς τὰς συνουσίας, καὶ τοὺς εὐνούχους βραδυνοῦσιν, τούτου ἕνεκα τούτοις ἀδεῶς συμφέρονται· αἱ καὶ τῶν ἀσώτων καὶ τῶν πορνευσαμένων κρίνονται, καὶ πλέον ἐπιτιμᾶσθαι ὀφείλουσιν, εἰ μάλιστα τύχοιεν οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ καὶ πολλάκις καὶ καταχρηστικῶς, καὶ τὸ πλεῖον εὐνούχοις ἢ βαρβάτοις συναμαρτάνειν, ἴσον δὲ μοιχείᾳ τοῦτό ἐστιν. Ubi Morinus hæc verba, καὶ τὸ πλεῖον εὐνούχοις ἢ βαρβάτοις συναμαρτάνειν, vertit, *atque ut plurimùm cum Eunuchis & Barbatis peccaverint*. Perperam, ni fallor, horum enim sensus est, majus esse peccatum si illud commiserint cum Eunuchis, quàm cum Barbatis. Deinde sequitur caput, Περὶ βαρβάτων, ubi ista habet βαρβάτος δὲ μετὰ ἑτέρου εἰς τοὺς μηροὺς εἰ παραπέσοι, ὁ μὲν ποιήσας μὴ τολμήσῃ εἰς ἱεροσύνην ἐλθεῖν, &c.

ΒΑΡΒΗΛΙΩΤΑΙ, hæretici qui & βορβοριανοὶ appellati, de quibus Theodoritus serm. 1. de Hæretic. à quo nomenclaturæ rationem addiscere licet.

ΒΑΡΒΥΛΗ, *Anemone*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 395.

ΒΑΡΓΑΘΑ, κυκλάμινος, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ.

ΒΑΡΓΕΙΝ, pro βαρύνειν. Glossæ Græcobarb. ἀδρεῖτο, ἐβαρύνετο, ἐβάργετον. Occurrit illic pluries.

ΒΑΡΔΑΡΙΩΤΑΙ, sic dicti quidam è Satellitio Imperatoris, qui ad *Bardarium*, celeberrimum in Macedonia fluvium, olim Axium dictum, habitabant, de quo Tzetzes c. 316. Bryennius lib. 4. cap. 18. & alij laudati in notis ad Alexiadem, pag. 229. & cùm è natione Persarum essent, huc translati fuerant ab Imperatoribus Constantinopolitanis, uti scribit Codinus loco mox laudando. Quos quidem viri docti putant eos esse Persas, qui cum Theophobo ad Theophilum Imp. transierunt, quos ille datis ad habitandum locis per Provincias dispersit, ut Zonaras tradit. Theophylactus Bulgariæ Archiep. Epist. 71. νῦν δὲ ἀλλ' ἑνός γε ἐπιμνησθήσομαι· ἐπειθόμην τοῖς Βαρδαριώταις ἐπαφεθῆναι τὸν πανσέβαστον υἱὸν τοῦ Πρωτοστράτορος, &c. Adde præterea Epist. 33. Bardariotarum in Satellitio Imperatoris meminit Georgius Pachymeres lib. 4. cap. 29. Horum vestes sic describit idem Codinus de Offic. cap. 5. num. 53. 54. τοιαῦτα ἐνδύματα ἐρυθρὰ ἐνδύονται μὲν καὶ οἱ Βαρδαριῶται, διὰ πανίων, οὐκ ἐκ τῆς κούρτης, ἀλλ' ἐξ οἰκείων, ἐπὶ κεφαλῆς δὲ Περσικὸν φόρεμα, Αγγουρωτὸν ὀνομαζόμενον, ἔχον ἀντὶ μαργελλίων πανίον κίτρινον. Κρέμανται δὲ ἐπὶ ζώνης ἑκάστου τούτων λῶροι, οὓς καλοῦσι μαγκλάβια,

κλάβια, ἤως βακτηρίας, ἢ ῥάβδους, μαστίζειν τοὺς ἀξίους μαστίζεσθαι, φέροντες ἀεὶ δικανίκια. ὅτε δὲ καβαλλικεύσῃ ὁ βασιλεὺς, προηγοῦνται καὶ φέροντες αὐτὰ ὄρθια εὐτακτοῦσι τὸν λαόν. ἔχουσι δὲ οὗτοι καὶ Πριμμικήριον. Vestes rubeas, seu hysgino tinctas, iisdem etiam adscribit Nicetas in Andronico lib. 2. n. 1. οὐ πελεκυφόρος βάρβαρος, οὐχ οἱ τὰ ὑσγινοβαφῆ φοροῦντες ῥαβδοῦχοι: ubi Cod. Græcobarb. βαρδαριῶται. Iis præerat Primicerius, ut est apud Codinum, cap. 5. n. 34. Georgius Acropolita in Chron. cap. 63. καὶ ἐς τὸν βαρδαρειωτῶν ἀπήειμεν τὰς σκηνὰς, ἰδὼν δέ με ὁ αὐτῶν Πριμμικήριος, &c.

ΒΆΡΔΟΣ, *Via*. Hesychius: βάρδοι, αἱ ὁδοὶ παρὰ Γαλάταις. Ita Meursius, qui non advertit legendum ἀοιδοί, ut rectè monet Seldenus.

ΒΑΡΔΟΎΚΙΟΝ, *Clava*; Ῥόπαλον. Leo Imp. in Tactic. cap. 6. num. 27. & ex eo filius Constantinus in Tacticis, pag. 19. φαλκίδιον, τζικούρια, βαρδούκια, ματζούκια. Idem Leo, cap. 7. §. 58. οἱ δὲ τὰ ῥικτάρια, ἢ τζικούρια, ἢ βαρδούκια ἔχοντες, &c. Constantinus in Basilio, num. 14. Edit. Combef. 12. Allat. ἐπεφέρετο δὲ καὶ τὸ ῥόπαλον τὸ βασιλικὸν ἐπὶ τῆς ζώνης αὐτοῦ, ὃ βαρδούκιον οἶδε καλεῖν ἡ συνήθεια. Scylitzes, pag. 564. κυνηγεσίας δὲ ποτὲ γινομένης τῷ βασιλεῖ κατὰ τὸ Φιλοπάτιον, προεπορεύετο τούτου ὁ Πρωτοστράτωρ ἔφιππος, ἐπιφερόμενος ἐπὶ ζώνης καὶ τὸ βασιλικὸν βαρδούκιον. Infrà: ἔρριψε κατ' αὐτοῦ τὸ βασιλικὸν βαρδούκιον, καὶ τυχὼν τοῦ θηρίου κατὰ τὸ μέσον τῆς κεφαλῆς, ταύτην ἐδιχοτόμησε. Ex his eruitur error Leunclavij scribentis in Onomastico ad Hist. Turc. hoc Scylitzæ loco intelligi illum qui lagenam aqua plenam gestabat equitem, ad usum Imperatoris, quod apud Turcos *Bardac*, sit urceus, seu Lagena figlini operis aquæ gestandæ facta.

ΒΑΡΈΑ. Vide in Σημαίνειν.

ΒΑΡΕΊΑ, unus è 19. tonis Musicæ Græcanicæ. Vide in Ἴσῃ, & in Ὀλίγον.

ΒΑΡΈΛΙ, *Cadus*, *Dolium*, Ital. *Barile*, & Gall. *Baril*. Arsenius Coronæ Episcopus in Epist. ad Theodosium Zygomalam, lib. 4. Turcogr. καὶ ἀποστέλνω σου μὲ τὸν ἀναγνώστην τὸν Σκηνοφὸ ἕνα βαρέλη λάδι. Pachomius Ganni Episcop. Ibidem: περὶ ὄξους ἐμηνύσας ἡμῖν· καὶ στέλλομεν αὐτὸ ἕνα βαρέλη γεμάτω, ἀπὸ τὸ καλιότερον ὁποῦ εἴχαμεν. Agapius in Geoponico, cap. 185. καὶ τότε πλύνε τὰς ἐλίαις καὶ τὴν κοῦπαν, ἢ βαρέλι, &c.

Βαρελόπουλον, *Doliolum*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ ἡ βαρελόπουλα τρέχοντα τὰ τζιάτις ἐκλυποῦσα.

Βαρελάκι, *Vasculum*. Σαρδοβάρελον, *Barile Sardarum*. Νεροβάρελον, *Barile aquæ*.

ΒΑΡΈΜΑΤΑ, *Sarcinæ*, *Impedimenta*, ἀποσκευὴ, σκευοφόρα. Nicetas in Manuele lib. 6. num. 8. ἔπειτα δ' ἐκεῖσε τὰ ὑποζύγια, καὶ τὴν ἄλλην ἀποσκευὴν ἀποθέμενος, ἄνεισιν πρὸς νέωτα πρὸς τὸν χάρακα, κούφως ὡπλισμένην ἔχων τὴν στρατιάν, ubi Cod. Barbarogr. habet καὶ τὰ ἄλλα βαρέματα.

ΒΑΡΖἸΝ. Cod. Reg. 1708. ad calcem: κοπάνισον βαρζὶν, καὶ ποίησον αὐτὸ ὥσπερ χοῦν, καὶ βάλε αὐτὸ εἰς δριμὺ ὄξος, &c.

ΒΑΡΊΑΔΟΝ, τὸ καρδάμωμον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΒΆΡΙΟΝ, *Ovis*. Theodorus Prodromus in Lexico:

Βακάντιβος, Σχολαστικὸς· βάρ(ε)ιον, Πρόβατόν τε.

Hesychius: βαρεῖον, πρόβατον, καὶ τὸ βαρὺ, καὶ τὸ βράδιον. Est igitur βάρειον idem quod πρόβατον. Fortè *ovis varia*, de qua in Genesi, cap. 20. Vide Gloss. med. Lat. in *Varius*.

ΒΑΡΊΟΝ, *Infortunium*, *calamitas*: ex βαρὺ, *grave*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Καὶ παντελῶς ἀπέμειναν πολλὰ βαρία θλιμμένοι,

Βαριαναστενάζειν, *graviter lamentari*. Idem Anonymus lib. 4.

Καὶ πρὸς τὴν τύχην του θρηνᾶ, καὶ βαριαναστενάζει.

Βαριόμηρος, *infelix*, *ærumnosus*. Historia Apollonij Tyrij:

Ἐγδήθην ὁ βαριόμηρος, καὶ ὁλόγδυμνος ἐστάθη.

Infrà μῆραν, pro μοῖραν usurpat:

Καὶ πρὸς τὴν μῆραν τὴν κακὴν πολλὰ παραπονᾶσε.

Idem Anonymus de Nuptiis Thesei: lib. 4.

Οὐαὶ σεσὲν βαριόμοιρε, καὶ πονέμαν Ἀρκήτα.

Et lib. 3. Extr.

Ἡ τύχη μου ἡ βαριόμηρη σε κείνην ἔχω θάρος.

Et lib. 5.

Τότε λέγει ὁ ἄθλιος κιοβαρομοιρασμένος;

ΒΆΡΚΑ, *Barca*, *Scapha*. Gloss. Græcobarb. Ἀκάτια, ὑποδημάτων εἶδος, ἤγουν θεωρία τῶν ὑποδημάτων, ἢ τὰ μεγάλα ἄρμενα, ἢ οἱ βάρκες. Rursum: Ἀκάτιον, ἡ βάρκα, ἢ λέμβος. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Πολλὰ σόλιτων ἔσωσε, καὶ ξέβη ἐκ τὴν βάρκαν.

Historia MS. Belisarij:

Ὁ κόμης βάρκαν ἔρριψεν τραχὺν κατὰ θαλάσσης.

Vide Georgium Contarem in Hist. Athenarum, pag. 71. Nescio an huc pertineat locus ex Continuatore Theophanis lib. 1. n. 9. de Leonis Armenij uxore: δεινὸν λέγεται ἀνακραγεῖν, Εἰ βάρκα (οὕτω δὴ τὸ τοῦ Λέοντος καλέσασα γυναῖον) τῇ κεφαλῇ ἐπίθητο τὸ μοδιολόν. Hanc vocem omisit Scylitzes, pag. 465. rem eandem enarrans: sed potiùs videtur hocce convitio *barbaram* illam appellare voluisse: nam βαρκάζειν, τὸ βαρβαρίζειν exponitur in Lexico MS. Cyrilli.

Βαρκοποῦλα, apud Georg. Contarem in Hist. Athenar. pag. 242.

Βαρκάρης, *Portitor*, Πορθμεὺς, ἐλλιμενιστής. *Barcarius*.

Βαρκάκι, βαρκαποῦλα, *Cimbula*, Σκαφίδιον. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Μία βαρκοποῦλα σέβηκε ἀπέσω στὸν λιμένα,

Βαρκαρίζεσθαι, *Conscendere*, Ἐπιβαίνειν, εἰσβαίνειν. Βαρκάρισμα, *Conscensus*, ἐπίβασις εἰς τὸ καράβιον.

Βαρκαλᾶς quidam Michael dictus, apud Constantinum de Adm. Imp. cap. 51. quasi βάρκας ἐλάτης, qui postea Πρωτελάτης extitit.

Βάλκα, pro βάρκα. Nicetas in Alexio lib. 3. num. 8. τὸ δὲ ταύτης (τῆς μεγάλης νεὼς) ἐφόλκιον. Ubi Cod. Barbarogr. Reg. habet βάλκας. & num. 10. οἱ δέ γε ἐν τοῖς καραβίοις ὄντας διὰ τῶν βαλκῶν τὰ σίδηρα ἐπὶ γῆς στερεώσαντες, &c. Harmenopulus lib. 2. tit. 11. §. 9. καὶ τὴν ἐν τῷ πλοίῳ σκάφην, ἤγουν τὴν κοινῶς λεγομένην βάλκαν. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 4. c. 4. τῇ δὲ τρίτῃ ἡμέρᾳ τοῦ τοῦ καλέργου ἑτοιμάσας ὁ καπιτάνιος βάλκαν, &c. Ducas Hist. cap. 34. Extr. νῆες, τριήρεις, διήρεις, βάλκαι, ἀκάτια, &c. cap. 39. καὶ σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἔτρεχον ἐν τῷ αἰγιαλῷ περισκοποῦντες τὰς βάλκας. Vide Gloss. med. Lat. in *Barca*.

ΒΑΡΜΟΎΧΑ, ἤτοι κυπέειν, in Glossis Botanicis MSS. ex Codd. Reg. 848. 1177. in aliis verò ex Cod. 1673. βαρμοῦχ, κυπέρι. *Cyperus*.

ΒΑΡΟΒΊΤΤΙΚΟΣ, βαροβίτνικος, lapidis species, de qua Petrus Bellonius lib. 1. observ. cap. 53.

ΒΆΡΟΝ. Anonymus de Templo S. Sophiæ, p. 248. τὰ βάρα τοῦ μεγάλου τρούλου γύροθεν ἐθεμελίωσε, id est *quatuor pilas majores, quibus totius hemisphærij* seu *trulli onus incumbit*.

ΒΑΡΌΝΙΟΣ, *Baro*, Dignitas Baronis, apud Græcum Interpretem Concilij Lateran. an. 1215. sub finem: τοὺς Ῥῆγας, Δοῦκας, Ἄρχοντας, Μαρκησίους, Κόμιτας, καὶ Βαρονίους. Βαρόνιος, in Diplomate Rogerij Siciliæ Comitis. Locum habet in Βουργέσιος.

ΒΆΡΣΑΜΟΝ, *Balsamum*, Βάλσαμον, apud Agapium Cretensem in Geoponico, cap. 103. & alibi.

ΒΑΡΥΒΑΣΤΆΚΤΗΣ, *Bajulus*, νωτάειος, νωτοφόρος, apud Moschopulum.

ΒΑΡΥΣΤΑΘΜΟΝ, μόλυβδος, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ. *Plumbum.*

ΒΑΡΥΤΟΝ, βάρον, *Sabina*, βράθυς, apud Interpolator. Dioscor. cap. 87.

ΒΑΡΥΧΝΑΣ, ita vocant Græculi ἐφιάλτην, ut auctor est Eustathius ad Iliad 8. Michael Psellus de Babutzicariis: ὅτε οὖν δαίμων τίς ἐστι καλὴ τῶν ὀρέων ὀνομαζομένη, οὔθ' ὁ λεγόμενος βαρυχνᾶς δαίμων ἐστί τις· ἀλλὰ πάθος τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν ἐξ ἀναθυμιάσεως ἀναπνέον, ἢ δυσκατεργάστων τροφῶν· τὸ δὲ πάθος Ἐφιάλτην παῖδες ὀνομάζουσιν Ἰατρῶν, ἀπὸ τοῦ ἐφάλλεσθαι κάτωθεν συνθέντες τὸ ὄνομα. Τὸ γὰρ ἐκεῖθεν ἀτελῶς ἐξατμίζων παχύτερον ἔτι καὶ γεωδέστερον ὄν, τὰς τοῦ ἐγκεφάλου κοιλίας ἐμπίπτον ἀποφράγνυσι ταύτας, καὶ δυσαίσθητόν πως, ἢ ἀκίνητον παντάπασιν ἀποφαίνει τὸν παθαινόμενον, καὶ τὸ γινόμενον διὰ τὸ βάρος ἐμποιεῖν συναίσθησιν Βαρυχνᾶν ὁ πολὺς καλωνόμασε λόγος.

ΒΑΡΧΑ. Ordo servandus in Ordinat. Diaconissæ, apud Morinum, pag. 100. εἶτα περιτίθησι περὶ τὸν τράχηλον αὐτῆς ὑποκάτωθεν τοῦ μαφορίου τὸ διακονικὸν ὠράριον, καὶ φέρει ἔμπροσθεν τὰς βαρχάς. Ita præferre Codicem monet idem Morinus, ubi Goarus habet τὰς δύο ἀρχάς, proinde distinguendum τὰς β' ἀρχάς.

ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΣ, in Glossis Chymicis MSS. θεία ἐστὶ βαφή, καὶ ἀλλοίωσις. Vide suprà in hac postrema voce.

ΒΑΣΑΝΟΣ, *Torneamentum.* Ita vertit in Concilio Lateranensi an. 1215. in constitut. pro subsidio Terræ sanctæ, Græcus Interpres: κἂν οὖν βάσανοι ἔν τισι συνόδοις ὑπὸ βεβαίας ποινῆς γενικώτερον διεστάλησαν. Ubi Lat. *Licèt autem Torneamenta sint in diversis Conciliis sub certa pœna generaliter interdicta.* Ubi indubiè in apographo habebatur *Tormenta*, quomodo hanc vocem interdum extulisse ejusce ætatis Scriptores observatum à nobis in Gloss. med. Lat.

ΒΑΣΙΑΔΑ, ἡ γεντιανή, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Gentiana*, herba de qua Botanici.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ, quomodo à Patribus sumatur, docet Glossar. MS. βασιλεία Θεοῦ, ἡ αὐτὴ τῆς ἁγίας Τριάδος γνῶσις. Βασιλεία, καὶ ἡ τοῦ ἁγίου πνεύματος συμμαχία, ὡς τὸ, Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου. Βασιλεία, καὶ ἡ παρουσία, ὡς τὸ, Ἄρα ἔφθασαν ἐφ' ἡμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἢ ἐμοὶ παρουσία.

Βασιλεία, Titulus honorarius Imperatoribus attributus, cùm compellabantur, hacce ferè formulâ, σὴ βασιλεία, vel βασιλεία σου ut apud Nicephorum Bryennium lib. 3. num. 23. Annam Comnenam, pag. 46. 53. Sguropulum in Hist. Concilij Florent. sect. 2. cap. 26. sect. 3. cap. 4. & alios passim. Sed & cùm de se ij loquebantur, dicebant ἡ βασιλεία μου, ut apud Michaëlem Cerularium Patr. Constantinopol. de projecto pittacio, pag. 169. eandem Annam p. 94. In Novellis, &c.

Βασιλείας vocabulo ac titulo compellabantur etiam Despotæ & Cæsares, Imperatorum filij. Salutat. Epistolar. Pontif. ὅπως γράφει ὁ μητροπολίτης πρὸς Δεσπότην βασιλέως υἱόν. Τολμηρῶς ἀναφέρω τῇ βασιλείᾳ σου, πανευτυχέστατε Δέσποτά μου. Infrà: ἰστέον ὅτι τὸν Δεσπότην ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως οὕτως ἁπλῶς καλοῦσι, Δέσποτά μου, καὶ τὸν Καίσαρα ὁμοίως, ὥσπερ καὶ τὸν Σεβαστοκράτορα. Similia habet Codinus, cap. 3. n. 25. Matthæus Monachus in Catalogo Offic. Palatij, de Despota, Sebastocratore & Cæsare,

Οἵπερ ἐπεφημίζουσιν πρόσρησιν βασιλείας.

Ita βασιλείας titulo Nicephorum Bryennium Cæsarem Annæ conjugem, & Alexij Imp. generum compellat Theophylactus Bulgariæ Archiep. Epist. 12. & 41. ut Theodorus Prodromus in Poemate Astronomico inedito, Irenen Sebastocratorissam, Isaacij Comneni conjugem:

Εἴγε ψυχὴ βασίλισσα μεγαλοπρεπεστάτη.

Vide Salutationes Epistolares Pontific. pag. 417. & Lambecium lib. 5. Commentar. de Biblioth. Cæsarea, pag. 233. & lib. 7. pag. 83.

Βασίλειον, eâdem notione, in Colloquio Joviani Imp. cum Arianis. tom. 2. operum S. Athanasij. Martyrium SS. Petri & Pauli MS. προάγει οὖν ἵνα μία πόλις ἀπολεῖται, καὶ μὴ τὸ βασίλειόν σου. Occurrit rursum infrà, ubi etiam pro *Regno* sumitur.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΙ, nempe βίβλοι, *Libri Regum*, apud Clementem lib. 1. Constit. Apost. cap. 5. & 6.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ, *Regnum*, *Imperium*, apud Georgium Contarem in Hist. Athenar. p. 30. & alibi.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ, ἅλιμος, apud Interpol. Dioscor. cap. 121.

ΒΑΣΙΛΕΟΠΑΤΩΡ, *Pater Imperatoris*, dignitas qua donati Tzautzas socer Leonis Philosophi, & Romanus Lacapenus socer Constantini Porphyrog. Impp. Leo Grammaticus in Leone Philosopho, pag. 477. προεχειρίσατο Λέων ὁ βασιλεὺς Ζαύτζαν βασιλεοπάτορα, συμφιλιωθεὶς ἤδη Ζωῇ τῇ αὐτοῦ θυγατρὶ φαρμάκῳ τινί. Vide Zonaram, pag. 142. 150. Idem Leo Grammat. in Constantino Leonis F. pag. 495. καὶ στεφανοῦται ἅμα αὐτῇ παρὰ Νικολάου Πατριάρχου, Ῥωμανὸν βασιλεοπάτορα προβαλλόμενος. Adde Anonymum Combefisianum in Leone, num. 7. in Const. num. 13. in Lacapeno, num. 50. Jus Græco-Rom. lib. 2. pag. 104. ἐπὶ Κωνσταντίνου καὶ Ῥωμανοῦ, τοῦ μὲν βασιλεύοντος, τοῦ δὲ τηνικαῦτα περὶ τοῦ βασιλεοπάτορος ἀξιώματι διαπρέποντος. Obtinuit etiam hæc dignitas extremâ Græciâ, qua donatus Michael Palæologus tanquam tutor Junioris Lascaris apud Pachymerem lib. 1. cap. 27. Vide Gloss. med. Lat. in *Pater Imperatoris.* Ita etiam βασιλεοπάτορα appellat Cedrenus in Theodosio M. pag. 327. Arsenium, quem is filiis suis Pædagogum dederat: ὃν καὶ βασιλεοπάτορα πεποίηκεν. Menologium Basilij 8. Maij in eodem S. Arsenio: οὕτω δὲ ἐτιμᾶτο ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ὡς καὶ βασιλεοπάτορα καλεῖσθαι. Vide Vitam ejusdem Arsenij.

ΒΑΣΙΛΕΥΕΙΝ, *Regem facere, constituere.* Eustathius ad illud Iliad. 1. πολλοὶ δ' ἕμοι ὤπασε λαός. Περίφρασίς ἐστι τοῦ, ἐβασίλευσέ με, ὡς δηλοῖ ἐπαχθὲν, τὸ Δολόπεσσιν ἀνάσσων. Zonaras tom. 1. primæ Edit. p. 153. τοῖς δὲ στρατιώταις ἐπηγγέλλετο χρήματα, εἰ αὐτὸν βασιλεύσειν.

Βασιλεύειν, *Oriri*: ut ὡσὰν βασιλεύσῃ ὁ ἥλιος, Πρὸς τὸ βασίλεμα τοῦ ἡλίου, *sub ortum Solis.* Roman. Nicephorus in Grammatica linguæ Græcæ vulgar. MS.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ, præ cæteris dictus Imperator Constantinopolitanus, cùm huncce titulum cæteris Principibus ac Monarchis denegarent, eósque duntaxat Ῥῆγας appellarent, præterquam Bulgariæ Regi, quem semper βασιλέα nuncupabant, ut ex Luitprando in Legat. discimus: *Cùm Christophori filiam Petrus Bulgarorum Basileus Conjugem duceret.* Et Scylitzes in Lacapeno, pag. 623. scribit Symeonem Bulgarorum Regem, cùm Constantinopolim obsideret, & de pace ageretur, à suis Romanâ seu Græcâ linguâ ὡς βασιλέα publica acclamatione consalutatum: οἵτινες μέσον αὐτῶν εἰλειφότες τὸν Συμεὼν, ὡς βασιλέα εὐφήμουν Ῥωμαϊκῇ τῇ φωνῇ. Adde eundem in Joanne Zimisce. Neque alia voce Scriptores omnes Byzantini Bulgarorum Regem indigitant. Vide in V. Ῥὴξ, & Gloss. med. Lat. in *Basileus.*

ΒΑΣΙΛΙΚΑ, sic appellantur libri 60. continentes universum Jus civile in Compendium redactum. Sed & eorum Interpretes sæpè βασιλικὸν laudant, quasi autorem quempiam, qui contextus ipse est Basilicωn, ut observat Cujacius in Præfat. ad lib. 60. Vide Ἑξάβιβλος.

ΒΑΣΙΛΙΚΑΙ πύλαι. Vide in Πύλη.

ΒΑΣΙΛΙΚῸΝ Περσεφόνιον, Prophetis, *Papaver sylvaticus*, apud Apuleium, cap.53.

ΒΑΣΙΛΙΚῸΝ φάρμακον, τὸ τετραφάρμακον, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti: Vide Gorræum.

ΒΑΣΙΛΙΚΟΠΛΩΐΜΟΣ, *Classis regia*. Continuator Theophanis lib. 3. num. 28. μετὰ χελανδίων βασιλικοπλωΐμων.

ΒΑΣΙΛΙΚΟῚ, Iidem qui Μανδάτωρες, de qua dignitate suo loco agimus: *qui* scilicet *Imperatoris mandata perferebant*, βασιλικοὶ ἄνθρωποι dicti in VII. Synodo act. 1. & apud Theophanem, pag. 395. *Cæsarianum* interpretatur Cujacius ad Nov. 1. Justiniani, sive Officialem Cæsaris, ut in illo Joannis 4. v.46. ἦν τις βασιλικὸς, qui ab Hieronymo Palatinus, à Nazianzeno βασιλισκὸς, cogente versu:

Εἶπε καὶ υἱὸς ἄνευθε ἔσω κάμνων βασιλισκοῦ.

Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 7. ἡνίκα περάσῃ βασιλικὸς εἰς χερσῶνα ἕνεκα τῆς τοιαύτης διακονίας, ὀφείλει εὐθὺς ἀποστέλλειν εἰς Πατζινακίαν, καὶ ἐπιζητεῖν ὀψίδας παρ' αὐτῶν, καὶ διασώστας. cap. 8. καὶ βασιλικοῦ ἀποστελλομένου ἐνταῦθεν μετὰ χελανδίων, &c. Adde cap. 47. Extr. cap.49. 59. Vita S. Nili Junioris, pag. 80. εὐκτήριόν ἐστιν ἐν τῷ ἄκρῳ Ῥουσιάνου κληθὲν μὲν ὑπὸ Εὐπραξίου βασιλικοῦ κριτοῦ γεγονότος Ἰταλίας καὶ Καλαβρίας, &c. Mox non semel nudè βασιλικὸς idem appellatur, pag. 91. 92. &c. Vita S. Lucæ Junioris, pag.988. πέμπεταί τις βασιλικὸς πρός γε τὰ μὲν μέρη τῆς Ἀφρικῆς, παρὰ τοῦ τὰ βασίλεια διέποντος σκῆπτρα. Vide Gloss. med. Lat. in *Basilicus*.

ΒΑΣΙΛΙΚΟῪΣ λόγους vocant Græci Rhetores *Orationes de laudibus Imperatorum*, quas Latini *Panegyricas appellare solent*. Philemon in Lexico Technologico MS. ὁ βασιλικὸς λόγος, ἢ ὃν ἔγραψε βασιλεὺς, ἢ ὃν ἔγραψέ τις πρὸς βασιλέα. Joannes Tzetzes Chil. 9. v.941. de Isocrate:

Ὁ μὲν λόγους βασιλικοὺς, τέχνας, καὶ παραινέσεις.
Θεόφραστος συνέγραψε πάλιν τοὺς χαρακτῆρας.

Id præterea doctè suo more probat Henric. Valesius ad Euseb. de laudib. Constant. cap. 11.

ΒΑΣΙΛΊΣ τῶν ἡμερῶν, S. Ignatij Epist. interpolata ad Magnesianos, num. 9. ἑορταζέτω πᾶς φιλόχριστος τὴν κυριακὴν, τὴν ἀναστάσιμον, τὴν βασιλίδα, τὴν ὕπατον πασῶν τῶν ἡμερῶν.

ΒΑΣΙΛΙΣΚΆΡΙΟΝ, penna accipitris sic appellata. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij, cap. 4. καὶ ἐὰν τὰ βασιλισκάρια μακρὰ ἔχῃ ἴσα τῶν πρωτελλάτων.

ΒΑΣΙΛΙΣΚΆΡΙΟΣ, *Sutor*. Anonymus Combefisianus de Templo S. Sophiæ pag. 247. τὸ δὲ ἀριστερὸν μέρος τοῦ γυναικωνίτου, καὶ ἕως τοῦ κίονος τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θαυματουργοῦ, ὑπῆρχον οἰκήματα Ξενοφῶντός τινος, τῇ τέχνῃ βασιλισκαρίου. Ubi Codinus habet τινὸς ῥάπτου.

ΒΑΣΊΛΙΣΣΑ, *Imperatrix*, *Regina*. Scholiastes Oppiani lib. 1. v. 391. βασίλειαν, δέσποιναν, ὥσπερ ἐκ τοῦ ἱερεὺς, ἱέρεια, οὕτως καὶ ἀπὸ τοῦ βασιλεὺς, βασίλεια. Τὸ δὲ βασίλισσα τῶν νεωτέρων ἐστίν.

ΒΑΣΙΛΟΓΡΑΦΕΪΟΝ, *Famosus libellus in Imperatorem scriptus*. Pachymeres lib. 6. cap. 24. Extr. πρὸς δὲ καὶ τῷ βασιλογραφείου ἐντεταλμένῳ ὡς ἔχοι μόνον, ἡ ἀπειλὴ θάνατος ἄντικρυς.

ΒΑΣΙΛΌΘΥΡΑ, *Fores oratorij*, seu *Throni Imperatorij*. Codinus de Offic. Palat. Constantinopolit. cap. 6. num. 41. de Imperatore ἐν προκύψει sedente: καὶ παρευθὺς ἀνοίγουσι τὰ βασιλόθυρα, &c. num. 44. τούτου δὲ ἔτι ψαλλομένου, κλείουσι τὰ βασιλόθυρα. Sed βηλόθυρα rectiùs præferunt Codices Regij. Vide in hac voce, & in Πρόκυψις.

ΒΆΣΚΕΛΟΝ, *Gradus, Vestigium*. Glossæ MSS. βαθμίδες, τὰ βάσκελα.

ΒΑΣΜΟΎΛΟΙ, Γασμοῦλοι. Nicetas in Manuele lib.2. num.1. ex Cod. Barbarogr. τὸ τοῦ στρατοῦ ἐλαφρὸν, τοὺς παρ' ἡμῶν λεγομένους βασμούλους. Ubi editus habet nudè τὸ ψιλόν. Pachymeres lib. 3. cap. 9. τῷ δὲ γε Γασμουλικῷ, οὓς δὴ Συμμίκτους ἡ τῶν Ἰταλῶν εἴποι γλῶσσα· ἦσαν γὰρ ἐκ τε Ῥωμαίων καὶ Λατίνων, γεγεννημένοι προσανεπαύετο ἐκπέμπων ἐπὶ νηῶν. Ubi Codex Vaticanus præfert βασμουλικῷ, uti monet Possinus. Et cap. 17. τὸ γὰρ Γασμουλικὸν θαρρούντως εἶχε πρὸς τὰς μάχας. Ita Γασμουλικὸν lib. 5. cap. 30. Rursum: Γασμοῦλοι, οὓς ἂν ὁ Ῥωμαῖος διγενεῖς εἴποι, ἐκ Ῥωμαϊκῶν γυναικῶν γεννηθέντες τοῖς Ἰταλοῖς. Et Nicephorus Gregoras lib.6.p.82. ἐντεῦθεν τὸ Γασμουλικὸν ἅπαν διεσκεδάσθη. Ducas Hist. cap. 24. καὶ δὴ τὸ βασμουλικὸν τῆς Καλλιουπόλεως, καὶ τὸ δημότικον κατὰ πρόσωπον μαχεσάμενοι. cap.27. ἀθροίσας τὸ Γασμουλικὸν τῆς Καλλιουπόλεως. cap. 28. καὶ τὸ βασμουλικὸν ἅπαν κατεβόησαν κατὰ αὐτοῦ ὕβρεις. Possinus ex Italico *Mulo* vocem ortam putat: est enim *mulus* animal διγενὲς, ex commixtione duarum specierum ortum. Ita Basmuli fuerint nothi, spurij Francorum filij, quos scilicet ex Græcis mulieribus ij susceperant, sed & *mulo* Italis est *spurius, nothus*. Deinde *Basmuli* dicti Equites levis armaturæ, ut ex suprà laudatis Scriptoribus colligitur.

ΒΑΣΜΏΘΕΟΙ, *Hæretici qui sabbatum colebant*, de quibus Clemens lib.6. Constit. Apost. cap.6. & Auctores ibidem laudati ab Erudito Cotelerio.

ΒΑΣΤΆ, ex Ital. *Basta*. Rhuzanus in Paraphrasi vaticin.

Βαστὰ, βαστὰ, καινὰ βλέπεις ὅτε ἔλθῃ ὁ σταχέτζης.

Βαστὰ Hesychio, ὑποδήματα Ἰταλιώταις. Meursius legendum putat βαῦτα, ut sit *botta* Latinorum inferioris ævi, ocrea. Aliter censet Salmasius ad Lampridium, p. 189.

ΒΑΣΤΑΓΗ, Hesychio, βάρος dicitur, sed onus illud præsertim quod jumentis publicis defertur. Petrus Patricius in Excerptis de Legat. pag. 27. ὅτι οἱ τοῦ Λικινίου ἐφόδῳ λανθανούσῃ χρησάμενοι, τὴν βασταγὴν αὐτοῦ μετὰ τῆς βασιλικῆς ὑπηρεσίας κατέσχον. Ubi Valesius βασταγὴν, *jumenta sarcinalia* vertit. Leo in Tacticis cap.11. §.26. ὁμοῦ τε γὰρ τῶν βασταγαῖς καὶ ἀναγκαῖον εἰς φυλακὴν ἐγνωρίσθη. cap. 17. §.36. δεῖ σε πρὸ πάντων, ὦ στρατηγὲ, εἰσβάλλοντα εἰς τὴν πολεμίων γῆν, τῆς ἀποτροφῆς φροντίσαι τοῦ στρατοῦ, καὶ ἢ διὰ βασταγῆς δημοσίας, ἢ δι' αὐτῶν τῶν στρατιωτῶν, ἢ ἄλλως πῶς ἐστὶ νοῆσαι, βαστάσαι ἀποτροφὴν καὶ ἀλόγων καὶ ἀνθρώπων.

Βασταγιάριοι, in l.4. & 8. Cod. de Murilegul. lib.11. dicuntur *qui serviunt vecturæ rerum ad sacrum ærarium pertinentium*.

Βασταγάριος, recensetur in Cod. Allatiano de Offic. Ecclesiæ Orientalis, inter ejusdem Officiales, apud Codinum Goari, pag.9. & 16. ubi ejus munus ita describitur: ὁ βασταγάριος, ἵνα βαστᾷ τὸ τῆς ἐκκλησίας ἅγιον εἰς λιτὰς καὶ ἑορτὰς ἐπισήμους. Ita apud Latinos Sanctorum Patronorum imagines in solennioribus processibus interdum deferuntur.

Βασταγιάρης, *Bajulus*, Ἀχθοφόρος, in Corona pretiosa & apud Portium. Vide Glossar. med. Lat. in *Bastaga*.

ΒΑΣΤΆΓΙΑ, *Lora*, vel *funes quibus quidpiam ab alto suspenditur*. Eustathius ad Iliad. λ. τὸ δὲ κολεὸν ἦν ἀργύρεον χρυσέοισι ἀορτήρεσσιν ἀρηρὸς. ὃ ἐστι χρυσοῦς ἔχων ἀορτῆρας, ἤγουν ἀναφορεῖς, καὶ ὡς ἄν τις εἴπῃ δημοτευόμενος βαστάγια, ἢ κρεμαστῆρας. Neque aliter hæc vox accipienda apud Leonem in Tactic. cap.5. §.3. & Constantinum, pag.10. ἔστωσαν δὲ μετὰ θηκαρίων δερματίνων, καὶ βασταγίων, Sed & apud Manuelem Malaxum in Chron. MS. pag. 500. ubi de æde Sophiana à Justiniano ædificata: ἔκαμε δὲ ὁ Βασιλεὺς ταδὲ πολυκάνδηλα καὶ βαστάγια τοῦ ὅλου ναοῦ χιλιάδας γ'. ἐξ ἀσημίου καθαροῦ χρυσόμενα. Ubi perperam scriptum

πολυμάνδηλα. Ex quibus patet perperam βασάγια, apud Leonem *Thecas* aut *repositoria* interpretatum Meursium.

ΒΑΣΤᾶΝ, βαςάννειν, βαςεῖν, pro βαςάζειν. Glossæ Græcobarb. ὑπομθύει, ἢ καρτερεῖ, ἢ βαςάννει. Rursum: βαςάζει, ἢ βαςάννει. Glycas de Vanitate vitæ:

Καὶ κεῖνα τὰ χρειαζόμεςαν ἔδωθεν νὰ βαςῦμϑυ.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

Πετςίτζω ἐς τὸ χέειν τῆς βαςόνλας ἢ κυρτέσα.

Βαςένειν, apud Crusium, pag.208. βαςαμϑύσ, *Sustentatus.* βάςαγμα, *Onus.* Apud Philostorgium lib.9.cap.2.Aëtius & Eunomius hæretici ab Euzoio per ludibrium appellantur ὀνοβάςαι: ubi Cod. MS. ὀρανοβάςαι, præfert: ex quo conficit H. Valesius legendum ὀρανοβάτῃ, quòd instar Gigantum cælum conscendere tentarent. Sed si nihil mutetur, ὀρανοβάςαι dicti fuerint quasi Cælum, ut Atlas, humeris sustinuerint. Si denique lectio Jacobi Gothofredi servetur, legatúrque ὀνοβάςαι, facilis erit emendatio in ὀνοβάτῃ, ita ut Aëtius & Eunomius Arij sectatores, ὥσπερ ἐκ εὐσεβείας καὶ πίςεως τῶ ἀγώνων ὄντων, ἀλλὰ χρωμάτων ἐκλογῆς καὶ γένυς, *Asinarij* vocati fuerint, quòd de colorum duntaxat seu factionum, quas per χρῶμα & γένος designat Philostorgius, delectu & potiori dignitate tunc disputare viderentur.

ΒΑΣΤΈΡΝΑ, *Basterna*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Lexicon MS. βαςέρνα, κηβώτιον ἐξ ξύλων, ᾧ ὀχῦσιν αἱ παρθένοι. Alio loco: Λεκτίκιον, βαςέρνα. Lexicon MS. Colbert. Cod. 2199. βαςέρνα, ἢ ἡμίονος.

Βαςέρνιον, eâdem notione. Vita MS. Arsenij: ἀπὸ εἰς δημίας ἤρχετο ἐν βαςερνίῳ ἐνεργυμϑύη ὑπὸ δαίμονος. Martyrium S. Pelagiæ num.4. κατελθῦσα δὲ ἡ ἁγία Πελαγία, καὶ εἰσελθῦσα ἐν τῷ βαςερνίῳ αὐτῆ, &c. Adde num.5. 11.

Βαςέρνια, *Basternæ*, seu *Basterniæ*, Transennæ vel protecta quæ habentur in ædibus, transeundi vel spatiandi gratiâ, de quibus in Lege 12.§.4. Cod. de Ædific. publ. Glossæ Basilic. βαςέρνιον, παροδικὸν, ἤτοι διαβατικὸν, ὃ λέγεται πάροδος. Novella Zenonis: ἢ διαβάσεων πρὸς πάροδον μόνλυ χρησίμων, ἢ καὶ τύτων ἃ καλῦσιν οἱ πολλοὶ βαςέρνια. Eclogæ Basilic. lib. 58. tit. 2. §. 2. καὶ τὸ ἐμβαλεῖν ξύλα τῷ τοίχῳ τῶ γείτονος, καὶ τὸ ποιῆσαι σωλάριον, ἢ βαςέρνιον, ἢ τὰ ὅμοια. Harmenopulus lib. 2. tit.4. §. 59. εἰ δέ τις ἀπὸ μαγειρείυ, ἢ ἀπὸ ἀφεδρῶνος, ἢ κλιμακῶνος, ἢ ἀπὸ βαςερνίων, ἤγυν τῶ λεγομϑύων παρέδρων, ἤτοι διαβατῶν.

ΒΑΤΑΛΑΡΙΚΌΝ. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 97. ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος τὰ λεγόμϑυα Κιντήλια, ἀπὸ τῶ κάμνειν ἐκεῖσε τὰ μικρὰ καρφία βαλαλαρικὰ, ἕτως ἐκλήθη· καὶ γδ τὰ τοιαῦτα καρφία λέγεται κινήλια. Ubi Interpres: *quòd ibi parvi clavi affigendis equorum soleis cuderentur.* Quippe legendum putat καβαλλαρικά.

ΒΑΤΕΎΕΙΝ, *Ascendere*, *coire*, ἀναβαίνειν. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 80. τὰ πετεινόπυλλα πρὶν ἀρχίσυν νὰ βαλεύυν τῶ ὄρνιθες, &c.

Βάτευμα, βαλιὸν, *coitus.* Glossæ Græcobarb. Μίξιν, ἤγυν συνυσίαν, ἢ βάτευμα, ἢ βαλιόν. vide Gloss. med. Lat. in *Ascendere.*

Βαλὰν, *Ascensus*, *Ambo*, *Pulpitum Ecclesiæ.* Theophanes an. 10. Pogonati: τύτῳ τῷ ἔτει γέγονε σεισμὸς μέγας κτ̀ τὴν Μεσοποταμίαν, ἐν ᾧ πίπτει τὸ βαλὰν, καὶ ὁ τρῦλλος τῆς ἐκκλησίας Εδέσσης. Ubi Miscella lib. 19. *corruit Edessenæ ascensus & trullus Ecclesiæ.* Quidam Codd. habent βόταν, ut sit *Vota* Latinorum inferioris ævi, *fornix.* Vide Gloss. med. Lat. in *Vota.*

ΒΑΤΖΈΛΗ, βατζέλι, *Vasculum*, *Trulleum*, *Pelluvium*, *Peluis*, *Pollubrum*, χειρόνιπτρον, ποδόνιπτρον, λεκάνη, λυτήρ. Occurrit in Turco-Græcia Crusij. Meursius vocem effictam putat ex Lat.Barb. *Bacile*, de quo nos in Gloss. Med. Lat. Nos vasa, *vaissele* dicimus. Agapius in Geoponico, cap. 229. κατέβασε καὶ σφραγίγζε τὴν εἰσὲ βατζέλια, ἢ ἄλλα ἀγγεῖα ἀπλωτά.

ΒΑΤΖΙΝΑ, stirpis species, fortè *Ranunculum*, cujus flores *Bacinets* nostri vocant. Vide Ruellium lib. 2. cap. 116. initio. Anonymus MS. de Diæta: συκαμίνα, βάτζινα, κεδρόκοκα, καναβόκοκα φοινίκια, &c.

Βατζινόμυρα, inter fructus recensentur in Geoponico Agapij Cretensis, cap.141.

ΒΑΤΌΠΟΥΛΟΝ, *Scapha*, Gallis, *bateau.* Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Ἄλλος ὄρα εἰς Πέραμαν, ἄλλος εἰς τ' αυγῦλιε,
Σπυδάζυσι νὰ εὕρωσι βαλόπυλα, ψησία.
Φιλομηλίτζα τρίφερὰς, κοβίδια, γαλέας.

Vide Gloss. med. Lat. in *Batus.*

ΒΑΤΟΚΌΠΙ, *Instrumentum quo vepres runcantur.*

ΒΆΤΟΣ ἰδαία, *Helenium*, apud Interpolat. Dioscorid. cap.27.

ΒΆΤΟΥΛΟΣ, *Cavus*, *cavatus*, Κοῖλος, κυτώδης.

Βατυλώνειν, *Cavare*, *sinuare*, κοιλαίνειν, κολπῦν.

ΒΑΤΡΑ'ΧΙΟΝ, in Glossis Chymicis MSS. τὸ χρυσόκολλα, ἢ πράσον.

ΒΑΤΡΆΧΙΟΣ, pro πράσινος, *viridis*, usurpat Nicetas in Alexio Manuelis F. num. 4. & in Alexio Angelo lib. 3. num. 3. sic Dio lib. 59. Venetæ factionis vestem βατράχιδα *Ranuncularem* à ranarum viriditate appellat. Lexicon MS. ex Cod.Colbert.2199. βατρίχιον, εἶδος χρώματος ἀπὸ τύτυ καὶ βατραχὶς, τὸ ἱμάτιον. Hesychius. βατραχὶς, ἱμάτιν χρῶμα, ὃ βάπτεται ὑπὸ βατραχίυ πόας.

ΒΑΎΚΗ, *Macusta*, in Glossis Lat.Gr. ubi *Mascauta*, vel *Mascauda*, pro *Bascauda*, legendum monet Salmasius ad Pollionem. Glossæ Gr. Lat. βαυκὶς, *hoc Viniferum.* οἰνοφόριν vas.

Βαυκαλία. βαυκάλιον. βαύκαλις, *Patera*, Gallis *Bocail.* Idem Salmasius existimat βαυκάλιον dici pro καυκαλίον, uti scribitur apud Achmetem, cap. 177. Philostorgius lib.1.cap.4. Ἀλέξανδρόν τινα πρεσβύτερον βαύκαλιν ἐπονομαζόμϑυον, διὰ τὸ σαρκὸς ὑπερτραφὲς ὄγκον ὑπὸ τῆς μεταφρένων αὐτῆ σεσωρϑυμϑύον, ἀγγῦς ὀςρακίνυ ἐκμιμεῖσθαι σχῆμα, ἅπερ ὗν βαυκάλας ἐπιχωρίως Αλεξανδρεῖς εἰώθασιν ὀνομάζειν. Adde Nicephorum Callist. lib.8. cap.5. Joannes Moschus in Prato spirit. cap. 19. ποίησον ἀγάπην, δός μοι ὀλίγον ὕδωρ – κἀγὼ ἐξενέγκας τὸ βαυκάλιόν μυ, δέδωκα αὐτῇ. Martyrium S. Arethæ MS. ὐδὲν δὲ παρ' ἑτέρῳ ὑπῆρχεν ἐν τῷ κελλίῳ αὐτῆ, εἰ μὴ ψίαθος, καὶ καυκάλλιον ὕδατος, καὶ σπυρίδιον, &c. Apophthegmata Patrum in Eulogio: ἔβαλον οἱ μαθηταὶ Ευλογίυ εἰς τὸ βαυκάλιον ὕδωρ, ἢ ἔδωκαν αὐτῷ. In Zenone, num. 5. καὶ ἰδὲ παιδάριον ἔςη ἐνώπιον αὐτῆ, ἔχον ἄρτον καὶ βαυκάλιον ὕδατος. Occurrit præterea ibid in Joanne Colobo, num. 7. 8. in Isaaco, num. 2. in Macario, num. 33. in Pœmene, num. 152. 183. Vita MS. S. Stephani Junioris: ὁ δὲ ἅγιος Στέφανος τὸ αὐτῆ βαυκάλιον ἀκράτυ οἴνυ πληρώσας, &c. Gregorius in Vita S. Basilij jun. num. 33. πλήσας δὲ βαυκάλιον ἀκράτυ. num. 34. ὁμῦ δὲ, ὡς εἴρηται, τὸ σκόροδον φαγόντος, καὶ τὰ τρία βαυκάλια πιόντος, &c. Alexander Aphrodiseus lib.1. Problemat, διατὶ τὰ λεγόμϑυα βαυκάλια ἐν τῷ πληρῦσθαι ὕδατος, ψόφον τινὰ ἀποτελεῖ. Meminit denique

Nicetas

Nicetas lib.5. Thes. Orthod. fid. c.1. loci βαυκάλεως dicti haud procul ab Alexandria, fortè quòd ibi βαυκάλεις conficerentur, nisi ipsi à loco ubi conficiebantur nomen sortiti sint.

Βαυκαλία. Achmes Onirocrit. cap. 198. εἰ δὲ ἴδη ὅτι μετὰ βαυκαλίας τῆς Κλεοπάτρας πίνει οἶνον, εὑρήσει πλοῦτον καὶ ἐξουσίαν μετὰ γυναικὸς, ἀναλόγως τοῦ κάλλους τοῦ ἀγγείου. Vide Gloss. med. Lat. in *Bauca*.

ΒΑΥ'ΤΙΣΜΑ, pro Βάπτισμα, in Corona pretiosa.

ΒΑ'ΦΕΙΝ, pro βάπτειν. Anonymus de Oxymelite: λαβὼν κασσίτεραν καὶ ἄντερης βολάνιν ἐν ᾧ τὰ πράσινα βάφουν.

ΒΓΑ', *Finis. Exitus*, Demetrius Zenus in Batracomyomachia:

Κ'εἰς τὸ βγὰ νάχης χάρισμα, κ' ἔμορφα κανίσκια.

Βγαίνειν, *Exire.* Georgius Contares lib. 7. Hist. Athenar. ἔπλευσαν πρὸς τὴν Σικυῶνα, ἔνθα ἐβγαίνοντας ἀπὸ τὴν ἀρμάδαν ὅλον τὸ στράτευμα τῶν Ἀθηναίων εἰς τὴν γῆν, &c. Adde pag. 168. &c.

Ἀποβγαίνειν, *Finem sortiri.* Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Τί ἂν θέλης νὰ μας μάχεσαι, ὅπως μὰς ἀποβγάνεις.

ΒΓΑ'ΛΕΙΝ, βγάνειν. Vide in Ευγάλειν.

ΒΓΕ'ΝΕΙΝ, *Esse*, γίνεσθαι. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀνήξευρα νὰ μέσφαζες ἀποδεπάδεν βγένω.

ΒΓΕΝΙΚΟ'Σ, pro Ευγενικὸς, Ευγενὴς, *Nobilis.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Τὰ δυναμάρια γύρισε τῆς βγενικῆς Καυδίνε.

Idem lib.6.

Ἦτον δοξάρι βγενικὸν ἀπὸ τιμὴ μεγάλη.

ΒΔΕ'ΛΛΙΟΝ. Vide in Μυγαρέδιον.

ΒΔΕΛΥΡΑ', *Citoracium, Chamelæa*, apud Interpol. Dioscor. cap.753.

ΒΕΒΡΑ'ΝΑΙ. βέβρινον. Vide in Βεμβράναι.

ΒΕΔΕΡΟΥΖ, in Glossis Saracenicis MSS. ὁ χυλὸς τῆς βασιλικῆς, *Succus Basilici.* Βεδιρὲζ in aliis Gloss. Græcobarb. MSS. Apud Matth. Silvaticum, *Bederabina*, est *Basilicon minutum.*

ΒΕΖΗΡΙ'ΔΕΣ, βεζίριδες, *Viziri*, præcipui Turcici Sultani Consiliarij, de quibus Leunclavius in Pand. Turc. num. 14. & in Onomast. ad Hist. Musulman. Præcipuus autem ex iis & supremus, *Vezir Azem* nuncupatur. Ducas Hist. cap.22. προσκαλεῖται τὸν πρῶτον τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ, ὃν καὶ βεζύρην, καὶ Πασσᾶν κατὰ τὴν αὐτῶν καλοῦσι φωνὴν, ὃν οἱ Ῥωμαῖοι Πατρίκιον καὶ Μεσάζοντα λέγουσι. Infrà: ταῦτα οὖν πάντα ἐπράττοντο παρὰ τῶν δύο βεζιρίδων, καὶ τῶν παίδων Παλατίου. Ita βεζύειδες, cap. 3. & 33. βεζίειδες, apud Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect. 3. cap. 14. βεζηρίδες, in Hist. Politica, pag. 5. & alibi.

Βεζηραζέμιδες. Eadem Historia Politica, pag.37. καὶ ἠθέλησαν ἀποκλεῖναι τοὺς βεζηραζέμιδας.

ΒΕΘΛΕΜΙ'ΤΗΣ. Vide in Σκηπτέειον.

ΒΕΚΑ'ΡΙΟΣ, *Vicarius.* Glossæ Basilic. βεκάειος, ἐκ προσώπου. Vide Βικάειος.

ΒΕΚΤΙΓΑ'ΛΙΟΣ, *Vectigalis.* Glossæ Basilic. βεκτιγάλιοί εἰσιν ἀγροὶ πόλεων, διηνεκῶς μισθούμενοι ἐπὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ καὶ ὅρῳ ἵνα ἐφ' ὅσον δίδοται τὸ ὑπὲρ αὐτῶν βεκτιγάλιον τέλος, μὴ ἐκβάλλωνται.

ΒΕΛΑ'ΝΙ, βελανίδι, *Balanus, glans*, βάλανος, in Corona pretiosa, & apud Portium. Agapius in Geoponico, cap. 154. ἔπαρε ἀγριάγκυρα, ἀπ' ἐκεῖνα τὰ μικρὰ ὁποῦ εἶναι ὡσὰν βελάνια, καὶ ἔχουν ἀγκιλόναις.

ΒΕΛΕ'ΔΩΡ, *Anacardus*, Herbæ species. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. βελέδωρ, τὸ ἀνακάρδιον. Addunt aliæ ἀντίδοτος. Matthæus Silvaticus: *Beladur*, vel *Belador*, *id est Anacardus.* Vide Salmasium ad Plinium, pag. 1059.

ΒΕ'ΛΕΦΟΣ, pro βρέφος, *Infans.* Glossæ Oppiani: νήπιον, τὸ βέλεφος.

ΒΕΛΙΚΑ'ΤΟΝ, Glossæ Basilic. βελικάτε, Ἀμαρτήματος. *Pellicatum* vertit Meursius. Sed videtur legendum Πεκκάτε.

ΒΕΛΙΛΕΓ, *Myrobalanum*, vulgò *Bellirici.* Zosimus Panopolitanus in Chymicis: καὶ σταθμὸν μ'. δὲ βελιλὲγ ὁμοίως κεκαθαρμένε ἀπὸ τῆς ἐντὸς, ἤτοι τῆς φλοιὸν μόνον, &c. Vide Ελιλέγ.

ΒΕΛΙΑΙ'Ζ, δαμασόνιον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Damasonium, Alisma.* Vide Ruellium lib.3. cap.73.

ΒΕ'ΛΙΟΝ, *Polium montanum*, apud Interpolat. Dioscor. c.530.

ΒΕΛΙ'ΣΚΟΣ, pro Ὀβελίσκος, *Verutum.* Physiologus MS. de Natura animalium: ὅλον ξιφάρα ἔχει, ἀλλὰ ζῶαι δίστομα καλὰ ὡς βελίσκους, ὅλα ὑπάρχουν κοπτερά.

ΒΕΛΙΟΥΚΑ'ΝΔΑΣ, Gallis, *Mille-folium*, apud Interpol. Dioscor. c.697. *Bellicorandium*, apud Apul. c.88.

ΒΕ'ΛΟΝ, *Velum.* Chronicon Alexandrin. pag. 724. ἵνα διὰ τοῦ βέλου θεωρήσῃ αὐτήν. Sed crebriùs, Βῆλον, aut Βῆλος habent Scriptores. Anonymi Schedographia MS. βῆλος, τὸ βλάτιον. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. βῆλος, ὁ τῆς θύρας βαθμὸς, καὶ τὸ ἱστίον, Ῥωμαϊστί. Suidas: παραπέτασμα, παρακάλυμμα, παράπλωμα, τὸ λεγόμενον βῆλον. S. Athanasius in Epist. ad Solitarios: καὶ τὰ βῆλα τῆς ἐκκλησίας, τάτε ἄλλα ὅσα ἠδυνήθησαν ἐξενέγκαντες ἔκαυσαν ἔμπροσθεν τοῦ αὐλῶνος. Idem in Apolog. ad Constantium Imp. αὐτὸς γὰρ εἰσήκει πρὸ τοῦ βήλου. Occurrit passim apud Scriptores, in Chronico Alexandr. an. 4. Zenonis, in Narrat. historica de Depositione Vestis Deiparæ, pag.770. in Vita S. Nili Junior. pag.36. in Vita S. Eudociæ, num. 24. in Martyrio S. Eupli, in Vita S. Symeonis Mirabil. in Basilicis lib.7. tit. 11. cap. 1. apud Joannem Damascenum de cultu imagin. pag. 197. Edit. Rom. Achmetem Onirocrit. cap.262. Codinum in Orig. num. 53. &c.

Κειτὴς τοῦ βήλου. Vide in Κειτής.

Βηλάριον, *Velarium*, de qua voce vide Gloss. med. Latin. Achmes Onirocrit. cap.262. ἐὰν ἴδη ὁ βασιλεὺς ὅτι τὰ σελάεια αὐτοῦ διεάγησαν, εὑρήσει θλῖψιν εἰς τὴν Αὐγοῦσαν, καὶ εἰς τὰς γυναῖκας αὐτοῦ. Emendat Meursius βηλάρια, cùm caput inscribatur περὶ βήλων καὶ ταπήτων.

Βηλόθυρον, βελόθυρον, *Velum quod ædium sacrarum portis appendi solebat*, cujusmodi est illud quod effingitur in aliquot Iconibus à nobis delineatis in Familiis Byzantinis, pag. 97. & in Constantinopoli Christiana lib. 3. pag.77. De ejusmodi velis egimus in eadem Constantinopoli lib.3. num.72. Scholiastes Aristophanis ad Ranas: παραπετάσμασι, τοῖς σκηναῖς, τοῖς Περσικοῖς βήλοις, ἢ βηλοθύροις. Liturgia Chrysostomi sub finem, inter ejus opera: τότε καὶ μέγα βηλόθυρον ἀνοίγεται, ἀνημμένοις λαμπάσι. Euchologium, pag.7. ὁ δὲ ἱερεὺς εἰσελθὼν ἐν τῷ ἁγίῳ βήματι, καὶ βαλὼν ἐπιτραχήλιον, ἀνοίξας τὸ βηλόθυρον μόνον, ἐκφωνεῖ, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, &c. Neque tamen semper velum portæ appensum significat, sed etiam quodvis velum quod visum arcet. Codinus de Offic. c.6. n.31. καὶ ἐπεὶ κρέμανται βηλόθυρα εἰς τὴν πρόκυψιν τοῦ τοῦ βασιλέως καλύπτοντα θεωρίαν, &c. Et cap. 17. num.45. χρυσῶν δὲ βηλοθύρων τὴν ἀναβάθραν σκεπόντων, ὥστε μὴ ὁρᾶσθαι τοὺς βασιλεῖς, &c. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.4. cap.18. ἐκ δὲ τοῦ μήκους, μέρος μέν τι εἰς

κελλίον διακεχώριστο βηλοθύροις. Occurrit rursum infrà, & cap.25. & 26. ubi usurpatur pro *dorsali*.

Τετραβηλον, *Velum quod quatuor Ciborij partes ambit & operit.* Theophanes an. 1. Michaëlis Curopalatæ: καὶ προσήγαγε πολυτελῆ κόσμον τῷ ἁγίῳ θυσιαστηρίῳ, ἐν σκεύεσι ἐκ χρυσοῦ διαλίθοις, καὶ τετραβήλοις ἀρχαιοτάτοις ἐκ χρυσοῦ καὶ πορφύρας λαμπρῶς καθυφασμένοις, καὶ θαυμασταῖς ἁγίαις εἰκόσι πεποικιλμένοις. Vide Constantinopolim Christianam lib.3. num.65. & Gloss. med. Lat. in *Tetravilum*.

ΒΕΛΛΑΝΟΣ, *Villanus*, *Rusticus*. Sigillum seu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ apud Ughellum tom. 1. Italiæ sacræ: δέδωκά σοι εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν Μιλήτου βελλάνους ἐννενήκοντα πέντε, σὺν τῶν κληρονόμων καὶ ὑποστάσεων αὐτῶν. Infrà: ὅτι ἅπαντας τοὺς ἀνθρώπους βελλάνους, οὓς τῇ αὐτῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ καὶ ἡμεῖς δεδώκαμεν, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Villanus*.

ΒΕΛΟΝΑΔΕΣ, *Acuarij*. Synodus VIII. act. 9. οἱ βελονάδες, σαυλισιανοὶ, ἱπποϊατροὶ, καὶ ἕτεροι ὅμοιοι. Βελόνι. *Acus*.

ΒΕΛΟΣΤΑΣΙΣ. Symeon Logotheta in Leone Armenio, num. 11. & Auctor incertus post Theophanem, pag. 434. πρὸς δὲ τούτοις παρασκευάζει διαφόρων ἑλεπόλεων ὄργανά τε καὶ μηχανήματα, - καὶ ὄρυας, κριούς τε καὶ βελοστάσεις, πυρόβολά τε καὶ λιθόβολα, καὶ σκορπίδια, &c. *Balistas* vertit Interpres. Nicetas in Andronico lib.1. num. 2. τειχομάχια ἴσων, βελοστάσιά τε καὶ ὀρυκτῆρας ἐπιλεκλαμένος. Certè vox formata ex βέλος, *jaculum*, & στάσις, *statio*, sic ut βελοστάσεις fuerint jaculorum quædam congeries uno balistæ ictu in hostes conjecta; cujusmodi exhibentur in Poliorceticis. Philon in Belopœcis MSS. δεῖ εἶναι τὰς θυρίδας τοῖς ἀφιεμένοις καταπέλτας καὶ πετροβόλους ἐν τῷ πύργῳ, ἐν οἷς αἱ βελοστάσεις ἐκ τοῦ ἐδάφους κατασκευασθήσονται, ἵνα τὰ προσαγόμενα μηχανήματα, ἐὰν προσινάσσονται, ἐξ ἐναντίας προσάγηται.

ΒΕΛΟΤΟΚΟΣ, & Βελοκάκος, *Dictamnum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 442.

ΒΕΛΟΥΔΟΝ, *Villosus pannus*, Gallis, *Veloux*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Τὰ ῥάχασας, τὰ ἔκλαμπρα σατία καὶ βελοῦδα.

Rursum:

Μοῖρεν ἀπάνταις ναφορῶν βελοῦδα τζαμιλότια,
Καὶ λιθομαργαρίταρα νάχουν εἰς μαννικότια.

Ibidem:

Βελοῦσιν ἢ καὶ τζάλκινον, ἢ καμουχὰ αὐτὴν μπίζαν.

Βελουδένιος, *Villosus*, τριχωθείς.

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ, Επιβελτιώσεις, *Meliorationes*, *impensæ & sumptus ad rei conservationem*. Apud Harmenopul. lib.2. tit.1. §.15. tit.10. §.6.

ΒΕΛΤΟΝΙ, *Spiculum*, ἀκόντιον, ξυστὸν, βέλος.

ΒΕΛΦΗΝΙΚΗΑ, *Oxyphœnix*, in Officinis *Thamarindus* dicta, de qua Ruellius lib.1. cap.106. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. ὀξυφινίκηα, βελφινίκηα, ἤτοι ταμαρεύτη τὸ λέγουν μπροῦνα δαμάσκινον. *Prunum Damascenum*.

ΒΕΜΒΡΑΝΑΙ. Vide in Μεμβράναι.

ΒΕΝΔΙΚΤΑ, *Vindicta*. Glossæ Basilic. Βενδίκτα, ἡ ῥάβδος μεθ' ἧς ὁ ἄρχων, ἢ ὁ Πραίτωρ τὴν τῶν ἐλευθερουμένων κεφαλὴν ἔπαιον, φάσκοντες, Φαμὲν τὸν παρόντα ἄνθρωπον εἶναι ἐλεύθερον, καὶ πολίτην Ῥωμαίων.

ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΝ, apud Suidam, λέγουσι πνευμάτων βίαν. Emendat Meursius in Βέντον, tollendámque geminationem putat. Verùm alij intelligi volunt *vim venti*, vel *ventorum*, uti apud Lucretium non semel hæc phrasis occurrit.

ΒΕΝΕΡΙΑΝ, ἄκορον, In Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Veneria*.

ΒΕΝΕΤΙΑΝΟΣ, *Venetus*, *ex Veneta Factione*. Suidas: Βενετιανὸς, ὄνομα κύριον. Antoninus Imp. lib.2. de Vita sua: παρὰ τοῦ τροφέως, τὸ μήτε Πρασιανὸς, μήτε Βενετιανὸς γενέσθαι. Joan. Tzetzes Chil.4.

Τὰς συμπαράξαντας ποτὲ μάχην Βενετιανῷ.

Vetus inscriptio apud Nicol. Alemannum: VICTORIA VENETIANORUM SEMPER FELICITER.

ΒΕΝΕΤΟΣ. *Venetus color*. Auctor Etymologici: ἔστι δὲ τὸ χρῶμα ἀνθηρὸν, ἢ τὸ βένετον χρῶμα οὕτω λεγόμενον. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. 190. βένιθον, τὸ χρῶμα τὸ οὐράνεον. Chronicon Alexandrinum, pag. 264. ubi de Romulo: τὸ δὲ βένετον ἐκάλεσεν ἐκ τοῦ εἶναι ὑπὸ τοῦ Ῥώμου ἐπαρχίαν χώραν λεγομένην Βενετίαν, ἧστινος μητρόπολις ἐστὶν Ακυληΐα, κἀκεῖθεν ἐξέρχονται τὰ κυανὰ, τοῦτ' ἐστὶν τὰ βενέτια βάμματα τῶν ἱματίων. Ita Anna Comnena lib. 4. Alexiad. pag. 105. ubi de Venetis: ἀφ' ὧν, ὥς φασι, καὶ τὸ βένετον χρῶμα ἐν ταῖς ἱππικαῖς ἁμίλλαις Ῥωμαίοις ἐξεύρηται. Vide quæ ibi observamus. Arethas in Apocalypsin, cap. 21. οὕτως τοῦ καλαΐνου χρώματος καλουμένου, ὅ τινες βένετον φασί. Zonaras in Michaële, pag. 128. ποτὲ τοίνυν αὐτὸς μὲν ἠμφίεστο τὸ χρῶμα τὸ βένετον, ὁ δὲ τοῦ δρόμου Λογοθέτης τὸ πράσινον, &c. Achmes Onirocrit. cap. 57. εἰ δὲ βένετον, πλοῦτος ἐστι καὶ δυσώδης. Adde cap. 220. Anonymus in Rhetor. Aristotel. pag.25. v. εἰ ἀληθινὸν πάνιον ἁρπάσει, καὶ βάψει αὐτὸ βένετον.

Βενετότειχον, *Adiantum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 718.

ΒΕΝΕΦΙΚΙΟΝ, *Beneficium*. Lexicon Gr. MS. Reg. Cod. 2062. βενεφικίοις, εἶδος χάριτός τε καὶ δεξιώσεως. Glossæ Basil. βενεφίκιον, χάρις, δεξίωσις, εὐεργεσία, εὔνοια, εὐποιΐα. Synodus Nicena Can. 12. ὡς καί τινας ἀργύρια προέσθαι, καὶ βενεφικίοις κατορθῶσαι τὸ ἀναστρατεύεσθαι. Justinianus in Edicto 4. cap. 1. ὑπὲρ τῆς πρώτης αὐτῷ διδομένης δωρεᾶς, ὅπερ καὶ βενεφίκιον ὀνομάζεται. Georgius Trapezuntius in Epist. ad Cretenses de una Sancta Ecclesia: πάντες θαυμάζουσιν, ὅτι πτωχοὶ ὄντες, καὶ μεγάλα οὐκ ἔχοντες βενεφίκια, μᾶλλον δὲ οὐδὲν, ὅγε ἱερώτατος Πατριάρχης, ὅμως πάντας ὑπερβάλλουσι τῶν ἐλεημοσυνῶν.

Βενεφικιάλιος, *Beneficialis*, *Beneficiarius*, *Apparitor*, *Minister Magistratus*. Glossæ Basilic. Βενεφικιάλιοι, οἱ στρατιῶται ἐπὶ θεραπείᾳ τῶν μαγιστράτων τεταγμένοι. Ita emendant viri docti. Eusebius lib.9. Hist. Eccl. cap.9. ἵνα μήτε ὑπὸ τῶν βενεφικιαλίων, μήτε ὑπ' ἄλλων τῶν τυχόντων, ὕβρεις μήτε σεισμοὺς ὑπομένοιεν. Vetus inscriptio. LXVIII. 6. ΚΥΡΙΩ. ΑΣΚΛΗΠΙΩ. ΚΑΙ. ΥΓΙΗ. ΘΕΟΙΣ. ΕΠΙΚΟΥΡΙΟΙΣ. ΜΑΡ. ΜΕΜΜ. ΛΟΝΓΟΣ. ΒΕΝΕΦ. ΕΥΧΗΣ. ΧΑΡΙΝ. ΑΝΕΘΗΚΕΝ. Occurrit etiam in Novella 13. Justiniani cap. 4. Vide Henr. Valesium ad locum laudatum Eusebij, & Gloss. med. Lat. in *Beneficiarius*.

ΒΕΝΙΝΟΝ, *Venenum*. Anonymus de Oxymelite, post Dioscoridis Parabilia pag.882. in adjurationibus contra serpentem: τὰ βένινα σου κλείδωσον, τοὺς ὀδόντας σου καλίνωσον, ὅτι ἐγὼ πιάσαι σε θέλω, &c.

ΒΕΝΤΙΜΑ, *Vindemia*, Τρυγετός. Βεντεμίζειν, *Vindemiare*, Τρυγᾷν.

ΒΕΝΤΟΝΙΚΗ, *Vetonica*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod.Reg.190. κροκολύκιον, ὥς φασίν τινες, ὅτι ἐστὶν τὸ βεντονίκιν. Alibi: λογχίτης, τὸ βεντονίκη τὸ ἄγριον. Rursum: ψυχότροφον, ἡ βετλονίκη.

ΒΕΞΙΛΛΟΝ, βήξιλον, βίξιλον, *Vexillum*. Methodius de Cruce, apud Gretzerum in libris de Cruce. p.1670. ἐντεῦθεν οἱ τῆδε βασιλεῖς πάσης πονηρᾶς ἕξεως ἐπὶ σχεδασμῷ, τὸ σταυροειδὲς παραλαμβάνεσθαι αἰτούμενοι, τὰ καλούμενα τῇ Ῥωμαϊκῇ διαλέκτῳ βήξιλα ἐμηχανήσαντο. Cedrenus loco mox laudando, βίξιλον habet.

Βεξιλλοφόρος, *Vexillifer*, in Gloss. Græcolat.

Βεξιλλατίων, Βηξιλλατίων, *Vexillatio*, de qua voce consule Gloss. med. Lat. Glossæ Gr. Lat. Βεξιλλατίων, *Vexillacio*.

Vexillacio. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 5. οὕτως καὶ τῶν δεκαρχιῶν εἶναι ὀφειλουσῶν ἀριστερὰ αὐτοῦ τὰ τῶν βιξιλλατιώνων ἀριθμὸν ἀπὸ ἑπτὰ ἀνδρῶν ἑκάστην δεκαρχίαν ἐν δεξιᾷ τὰ τῶν Ἰλλυρικιανῶν ἀπὸ ἀνδρῶν ὀκτώ. Ubi Schefferus consulendus. Cedrenus, pag. 169. βιξιλλατίωνες, οἱ Ῥωμαῖοι ἱππεῖς, καὶ βίξιλα, παραπετάσματα ἐκ πορφύρας καὶ χρυσοῦ εἰς τετράγωνον σχῆμα πεποιημένα· εἶεν δ' ἂν τὰ λεγόμενα φλάμουλα.

ΒΕΡΒΕΛΙΑ, *Stercus*, *Sterquilinium*, βόρβορος, κόπρος.

ΒΕΡΒΕΛΙΚΗ, σκαμπιοῦσα, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Scabiosa*, Herba de qua Ruellius lib. 2. cap. 145. lib. 3. cap. 82. Occurrit apud Myrepsum sect. 8. cap. 97. Vide Σκαμπιοῦσα.

ΒΕΡΒΕΡΗΣ, in Glossis Jatricis Græcobarb. ἡ ὀξυάκανθος, *Oxyacanthos*, nostris *Espine-vinette*: apud Scholiastem Nicolai Myrepsi, dicitur esse τὸ ὀξυακάνθης σπέρμα. Vide eundem Myrepsum de Antidot. cap. 24. 457. de Unguentis, cap. 50. de Pastillis, cap. 65. & alibi passim, præterea Ruellium lib. 1. cap. 106. initio.

ΒΕΡΓΑ, *Virga*. S. Nilus Orat. ex Cod. Tolosano: ἐκ ἱμάντα πρὸς πληγὰς (βέργαν) οὐ λύτα ἕτοιμον, ubi βέργα, Glossema est. Alius Codex habet λόρον. Vita MS. S. Isaacij: καὶ διαφόρως ἕκαστος ἐμάστιζον αὐτὸν οἱ μὲν βέργαις, οἱ δὲ φραγέλλαις, ἕτεροι δὲ πυγμαῖς. Vita S. Maximi Confess. num. 39. ἀμέλει καὶ εἴς τι χαλάδριον βέργεσι (Leg. βέργαις) πεπλεγμένον τοῦτον ἐνθέμενος. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Τὴν βέργαν δὲ καὶ τὸ ῥάβδη ἔβασταν εἰς τὸ χέρην.

Alter Anonymus de Amoribus Lybistri:

Διὰ τὸ βέργιν νὰ μάχονται τὸ ποῖα νὰ τὸ κρατήσει.

Historia MS. Bertrandi Romani:

Ὁ δ' ἔρως δίδη τοῦ βέργην τρίκλονος πεπλεγμένον.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. Θ.

Κ' ἔλαβε τὴν χρυσὴν βέργαν, τοὺς γοργοὺς ἵππους νὰ κρούσῃ

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Κυπαρισσοβαργόλικες ἄψεγες κόρες ἦσαν.

Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. καὶ ἦν δὲ πᾶσα στερεὰ καὶ ὀχυροτάτη ἀπὸ ξύλων μεγίστων, καὶ χονδρῶν σανίδων, καὶ πλοκοτὰς ἀπὸ βέργας ἔθηκαν ἔμπροσθεν τῆς βαστίας. Occurrit præterea apud Demetrium Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij, pag. 138.

Βεργίον, eâdem notione. Scholiastes Oppiani lib. 3. Halieut. v. 342. λύγοισι, ἁπαλοῖς βεργίοις. Scholiastes Theocriti Id. 1. v. 95. τοῖς βεργίοις δῆσαι, ἤτοι δῆσαι λύγοις. Julius Africanus de Bellico apparatu: ἀθροίζειν δὲ καὶ κληματίδας, καὶ βέργας ἰτείνας. Mauricius lib. 12. Strateg. pag. 303. εἰς μονομαχίαν μετὰ σκουταρίων, καὶ βεργίων ἀντιαλλήλων. Utuntur pariter Leo in Tactic. cap. 7. §. 3. 18. Constantinus in Tactic. p. 6. Cedrenus in Mauricio an. 1. Achmes Onirocrit. cap. 249. extr. Demetrius Constantinopol. lib. 1. Hieracosoph. cap. 162. extr. & Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 23.

Βεργέτη, *Minor virga*, *Virgula*, Gall. *Vergette*, propriè, *Hasta*. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Ἅρματα εἴχασιν καλὰ, γιαρήκια ἐφοροῦσαν,

Ἡ μὲν κοντάρια ἐβαστάξαν, ἡ δὲ ἕτεροι βεργέταις.

Βίργος, in Lexico MS. ex Cod. Colbert. 2199. ἡ ῥαῦδος.

Βίργον. Etymologicum Suidæ: βίργον, τὸ κηρύκειον, ῥάβδος ἣν ἐκράτει ὁ κῆρυξ.

Οὐεργία. Menologium MS. in Martio: ἔπλεξεν οὖν ὁ γέρων μέχρις ἐννάτης ὥρας οὐεργίας δεκαπέντε μοχθῶν πολλῶν.

Βεργίζειν, *Virgam*, seu *accentum apponere*. Theodorus Prodromus de Accentibus:

Ἀνὰ τὰ νιρὰ βέργιζε, καὶ οὐκ ἁμάρτης ὅλως.

Βουκεντροβέργιον, *Boum stimulus*. Glossæ Græcobarb. Ἀρεινὰ, κέντρον βοῶν ἀρότρου, βουκέντρον, βουκεντροβέργια.

Ἰξόβεργον, *Viscatus calamus*, *Visco illitus*.

Ξόβεργον, eâdem notione. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 23. εἷς Πουλόλογος ἐπῆρεν ὀξὸν καὶ βεργία νὰ κυνηγήσῃ, καὶ εἶδε εἰς ἕνα δένδρον μίαν κίχλα, καὶ ἔστησε τὰ ξόβεργα νὰ τὴν πιάσῃ. pag. 55. ἔλαχε δὲ εἷς κυνηγὸς ὅπου ἔστηνε ξόβεργα, καὶ βρόχια νὰ πιάσῃ τὴν περιστεράν. Ubi Cod. Gr. ἰξευτὴς δέ τις μετὰ τοῦτο, τοὺς καλάμους συνθεὶς, &c.

Πολυβέργιον, *Paxillorum fascis*. Scholiastes Oppiani lib. 4. Halieut. v. 606. Στάλικες, τὰ πολυβέργια.

Σκεθθοβέργιον, *Virga cum aculeo*. Glossæ Græcobarb. Σκεθθοβέργια τῶν βουδίων τοῦ ἀλέτρου. Vide Σκέθθιν.

Χρυσοβέργης, quasi *virga aurea*, dictus Lucas Patr. Constantinopol. & alius nescio quis apud Cantacuzenum lib. 3. cap. 74. extr.

ΒΕΡΓΕΣΙΑ, pro εὐεργεσία. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Νὰ σ' ἀντιμέψῃ πόποτε τὴν τόσην βεργεσίαν.

Occurrit alibi.

Βεργετεῖν, pro Εὐεργετεῖν. Idem Anonymus lib. 5.

Ἐμένα βεργέτησε τῆς συγγλωσσοῦς Ἀρκήτα.

Et lib. 6.

Τίποτε οὐ κρατοῦσασι τὰ πάντα βεργετοῦσαν.

ΒΕΡΔΕΡΑΜΗΝ, *Ærugo*, ex Ital. *verde rame*, nostris *verd de gris*. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἰάριν, τὸ βερδεράμιν. Myrepsus sect. 3. cap. 62. βερδεράμιον, ἤτοι ἰάριν. Vide ἰάριν.

ΒΕΡΔΟΥΝΙ, *Curuca* avis, Ἐπιλαΐς.

ΒΕΡΕΔΟΣ, *Veredus*. Lexicon MS. ex Cod. Colbert. 2119. βέρεδος, τὸ κόντουρον. Procopius lib. 2. de Bello Persico cap. 20. ὁ δὲ ἵπποις δημοσίοις ὀχούμενος, οὓς δὴ βερέδους καλεῖν νενομίκασιν, &c. Chronicon Alexandrin. an. 3. Zenonis: ἐκεῖθεν ἔφυγεν βερέδοις, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἰσαυρίαν. Vita S. Theophanis Conf. n. 14. πάντες μὲν ἦγοντο ἵπποις, ἡμιόνοις, ἀνδραπόδοις καὶ βερέδοις ὑπηρετούμενοι. Zacharias lib. 3. dialog. c. 9. ὅστις ποτὲ τῶν στρατιωτικῶν βερέδων τοὺς σταύλους τῶν ἵππων ἐφύλαττε. Nicephorus περὶ παραδρ. πολέμου, cap. 13. καὶ ἡνίκα τούτους (πολεμίους) θεάσηται πρὸς τὸ φοσσάτον αὐτοῦ ἐρχομένους καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ὡς ἔθος ἐστὶ τοῖς Ταξίταις, τὸ λεγόμενον παρ' αὐτοῖς βερέδον ἐρχόμενον συνεγγὺς αὐτοῦ καταμηνῦσαι τῷ φοσσάτῳ τὴν τοῦ κούρσου αὐτοῦ παρουσίαν. Infrà: καὶ εἰ μὲν ἴδῃ τὸ βερέδον μήκοθεν πολὺ τῆς παρατάξεως τοῦ κούρσου ἐρχόμενον ἀποστάλη ἄρχοντα τῶν χρησίμων.

Βερίδα. Vita MS. S. Stephani Junioris: ἀπρὶξ, βερίδας ἀποστείλας πρὸς τὸν ἀντ' αὐτοῦ τὴν πόλιν κρατοῦντα. Infrà: μίαν δέ τινα ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἄνναν ἁφαρπάσαντες, διὰ τῶν αὐτοῦ βερίδων ἡμῖν ἀποστεῖλαι τῷ τάχει τῷ φοσσάτῳ παράστησον.

Βερεδάριος, *Veredarius*. Joannes Lydus de Mensibus: βέλοξ, ὀξὺς, ὃς καὶ βερηδαρικός ἐστι, καὶ νῦν λέγεται βεραίδους δὲ Ἰταλοῖς εἶναι δοκεῖ τοὺς ὑποζυγίους ἵππους, ὅπερ ἐστὶ ἕλκειν τὸ ὄχημα· ὅθεν καὶ δασύνουσι γράφοντες τὸ ῥαιδας ὄνομα ἐκ τοῦ ῥαδίως ἐπιῤῥήματος παρηγμένον· οἱ γὰρ βεραίδους τοὺς ῥαιδας ἐκτὸς λέγοντες σφόδρα πλανῶνται. Secundus Sophista in Sentent. τί ἐστι ναύτης; κυμάτων ὁδοιπόρος, θαλάσσης βερηδάριος, ἀνέμων συνοδος, &c. Procopius lib. 1. Vandal. c. 17. ξυλληφθέντα δὲ καί τινα τῶν εἰς τὰς βασιλικὰς ἀποκρίσεις ἀεὶ στελλομένων, οὓς δὲ βερεδαρίους καλοῦσι. & lib. 5. de Ædific. meminit καταλυτηρίου τῶν βερεδαρίων, quod σταθμὸν Græci, *Mutationem & Mansionem* Latini vocant. Manethon Apotelesmaticus MS. βερεδαρίους, ἱπποκόμους, ἀπελάτας, καβαλλαρίους, ἐλελάτας. Theophanes an. 7. Justiniani: συνελήφθη δὲ καὶ ὁ τὰς βασιλικὰς ἀποκρίσεις

ποιῶν

ποιῶν βερεδάριος. Vide Synaxaria in S. Niceta 13. Octobr. & Gloss. Med. Lat.

Βηριδάριος. Synodica Concilij Tyrensis apud S. Athanasium in Apol. 2. de fuga: καὶ ἑσπέρας μὲν βηριδαρίους πρός τε καὶ ἀπὸ Αἰγύπτου Μελιτιανοὺς συναγαγεῖν εἰς τὴν Μαρεώτην, &c.

Βερεδεύειν, *Veredis vehi, uti.* Auctor Etymolog. Βέρης, ὁ δραπέτης καὶ βερεδεύει, δραπετεύει. Hinc emendandus Hesychius: Βερεδεύει, δραπετεύει. Edit. Βερρεύει.

ΒΕΡΖΙ΄ΤΙΚΑ, *Oxiani pisces sale conditi*, seu qui ex Oxo fluvio eruuntur. Joannes Tzetzes Chil. 10. v.93.

> Ὀξιανοὺς ἰχθύας μοι ταρίχους εἶναι νόει,
> Οὕσπερ βαρβάρως καὶ κοινῶς βερζίτικα καλοῦνται.

ΒΕΡΙΔΑ΄ΡΙΟΝ, *Viridarium, Hortus*, in Synaxario 13. Octobr. in S. Dioscoro.

ΒΕΡΙ΄ΔΕΣ. Astronomus Anonymus ex Cod. Colberteo: ἐὰν ἥλιος εὑρεθῇ ἐν τῷ ὡροσκόπῳ, εἰς οἴκους βασιλέων, ἢ τῶν εὐγενῶν, καὶ ἐξουσιαστεῖ καὶ τῶν Ἀμιρέων, τῶν βερίδων. Sed legendum βεζιρίδων. Vide in Βεζιρίδες.

ΒΕΡΙΚΟΚΚΙ΄Α, *Prunus Armeniaca.* Glossæ Jatricæ MSS. Reg. Cod. 190. μηλέα Ἀρμενική, ἡ βερικουκία. Auctor Geoponic. lib. 3. τῷ αὐτῷ μηνὶ ἐγκεντρίσεις ὅσα πρῶτα δωράκινα, δαμασκηνά, βερικοκκίας, ἀμυγδαλέας. Achmes Onirocrit. cap.201. εἰς δένδρον, ὃ λέγεται βερικοκκία, ἀναβὰς ἤσθιον ἐκ τοῦ καρποῦ.

Βερέκοκκον, βερίκωκον, βερύκοκκον. *Malum Armeniacum, Prunum.* Lexicon Jatricum MS. Reg. Ἀρμενιακά, τὰ βερίκουκα. Alibi: πρεκόκια, τὰ βερίκουκα. Suidas: Κοκκύμηλα, εἶδος ὀπωρῶν, τὰ παρ' ἡμῖν λεγόμενα βερίκοκκα. Glossæ Gr. Lat. βερέκοκκα, *Prunum.* Glossæ Græcobarb. Ἀμάδρυα, κοκκύμηλα, βερίκοκκα, δαμασκηνά. Artemidorus Onirocrit. lib.1. cap.75. Περσικὰ δὲ καὶ βερίκοκκα, καὶ κεράσια, &c. ubi perperam editum βερόκκια monuerunt viri docti, quam vocem in πραικόκια perperam emendat Rigaltius. Democritus Geopon. lib.10. cap.73. Κοκκύμηλόν ἐστιν ὁ καλούμενον Δαμασκηνόν. Ἀρμενιακόν ἐστι βερίκοκκον. Vide Galenum lib. 2. de Facultat. aliment. cap.20. Symeonem Sethi de Aliment. Lit. B. g. Alypij Geoponicum, cap. 130. &c.

Βερικοκκόχροος, *Pruni Armeniani colorem referens.* Codinus de Offic. cap. 4. num. 13. τὸ δὲ τοῦ σκαρανικίου αὐτοῦ βλάττιον, βερικοκκόχροον, συρματέϊνον.

ΒΕΡΜΙΚΟΥΛΑ΄ΡΙΝ, *Vermicularis, Aizoon minus*, de quo Ruellius lib. 3. de Stirpib. cap.45. & alibi passim.

ΒΕΡΟΝΙ΄ΚΗ, *Electrum, Succinum, quod ex arboribus sudat.* Eustathius ad Iliad. δ. ἣν δὲ τῶν ἰδιωτῶν γλῶσσα βερονίκην λέγει τὸ ἤλεκτρον. Myrepsus sect.1. c.416. δροσιοβότανον, ἤτοι βερωνίκην. Occurrit præterea cap. 327. Ubi Fuchsius perperam putavit esse stirpem, quæ hodie *Veronica* dicitur, & *Vulneraria*, quòd sanguinem vulnerum sistat. Lexicon MS. Neophyti: βήρυλλος, ὀπός ἐστι δένδρου. ἔστι δὲ τὸ λεγόμενον βερονίκην. Glossæ Jatricæ ex Cod. Reg. 1334. βήρυλλος λίθος, τὸ λεγόμενον βερονίκην. Ubi videtur vox λίθος expungenda: nam aliud est ὀπὸς, aliud λίθος. Idem Neophytus: ἤλεκτρον, λίθος χρυσοειδής. ἄλλοι δὲ φασιν ὅτι τῶν αἰγείρων ἐστὶ τὸ κομμῶδες, ἐστὶ δὲ ἡ βερονίκη. Ex quibus colligitur Gummi, seu succinum quod ex arboribus sudat, βερονίκην appellasse recentiores Græcos, quòd Electri colorem referat. Hinc nata vox contracta,

Βερνίκη, qua *succinum* propriè appellavit inferior Græcia. Lexicon Nicomedis MS. ἤλεκτρον, πτερυγόφορον, βερνίκην. Alibi: βερονίκη, ῥίνισμα ἠλέκτρου. Pro *Sandaraca* seu Vernice usurpat Agapius in Geoponico, cap. 158. 194. 229. ut βερνικιάζειν, pro *Sandaracino diluto imbuere*, seu *vernice*, Ital. *Vernicare*, cap.192.

Βερνικάελον, τὸ νίτρον exponitur in Glossis Jatricis ex Cod. Reg. 190. Lexicon Nicomedis, βερνικάελον, νίτρον ἐρυθρὸν, οἱ δὲ ἤλεκτρον, οἱ δὲ βερονίκην. Occurrit hæc vox apud Galenum lib. 1. de composit. medicament. local. cap. 1. Nicolaum Myrepsum sect. 1. cap. 180. Cod. MS. editi verò 185. & alios. Vide Ruellium lib. 1. de Nat. Stirp. cap.90.

ΒΕΡΝΤΑ΄ΤΖΟΣ, *Viridans, viridaster*, χλοάζων. Agapius in Geopon. cap. 131. de Damascenis prunis: εἶναι διάφορα εἴδη, κόκκινα, ἄσπρα, πράσινα, βερντάτζαις, ἀλλὰ μικρὰ καὶ τρανήτερα.

ΒΕΡΝΤΕΡΑ΄ΜΕ, *Ærugo*, πρασινὸν χρῶμα, ex Italico *Verderame*: nostris *verdegris*. Occurrit apud Agapium in Geoponico, cap. 191. Vide suprà in Βερδεράμε.

ΒΕΡΟΥ΄ΤΑ, Βηροῦτα, βιρίτλα, *Verutum.* Glossæ Gr. Lat. βεροῦτα, εἶδος ἀκοντίου, *Cannumentum.* Leg. fortè, *cum amento.* Leo in Tactic. cap. 6. §. 26. βιρίτλας ἃ λέγεται ῥικτάρια. Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 3. εἰς τὸ ῥίπτειν μήκοθεν βηρύτλας καὶ σφενδόβολα. cap. 5. βηρύτλας ἤτοι λαγκίδια Σκλαβινίσκια τοὺς ἀπείρους πρὸς τοξείαν ἔχοντας. cap. 11. οἱ δὲ τὰς βηρύτλας, ἤτοι μαρτζοβάρβουλα ἔχοντες, &c. Adde cap.20. Vide Gloss. med. Lat. in *Veru.*

ΒΕ΄ΡΤΑ. Vide in Ἀβέρτα.

ΒΕΡΤΕ΄ΡΗ, lignum quadratum quod currus axi superponitur, super quo res locari solent. Eustathius Od. ζ. ὑπερτερία δὲ τὸ ἐπικείμενον τετράγωνον πλινθίον τῷ ἄξονι, παρὰ τὸ ὑπερκεῖσθαι αὐτοῦ· ἐν δὲ Ἰλιάδι πείρινθα τοῦτο εἶπεν ὁ ποιητής. σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ τοιοῦτον ὄνομα φέρεται πῶς καὶ ἕως ἄρτι ἐθνικοὶ γὰρ Ἰταλικοὶ παρακύπτοντες βερτέρην ταύτην φασὶ κατὰ παραφθοράν. Vim vocis Latinæ non agnosco, nisi *veredum*, aut quidpiam simile intelligat.

ΒΕΡΤΖΙΤΙΚΟΝ, *Oxianus*, Piscis ab Oxo fluvio sic appellatus, de quo quædam adnotamus in Notis ad Nicephorum Bryennium, pag.201. Tzetzes Chil.10. v.93. suprà citatus.

> Ὀξιανοὺς ἰχθύας μοι ταρίχους εἶναι νόει,
> Οὕσπερ βαρβάρως καὶ κοινῶς βερτζίτικα καλοῦνται.

ΒΕΡΤΟΥ΄ΤΟΝ, *Virtus*, δύναμις, seu potiùs *medicamentum efficax.* Liber botanicus MS. ex Cod. Reg. 1273. τὸ βερτοῦτον τοῦ μελόχης. Liber de Emplastris MS. ex eod. Cod. περὶ τοῦ αἵματος τοῦ ἀνθρώπου, τὸ βερτοῦτον.

ΒΕΡΩΝΙΚΟ΄Ν, vasis species apud Chymicos. Cod. Chymicus Reg. 618. f. 13. & 90. καὶ εὑρήσεις κύτρινον ὕελον τὸ λεγόμενον βερωνικόν.

ΒΕ΄ΣΤΗΣ, *Vestis.* Leges navales Rhodiorum, cap.34. ἐὰν πλοῖον ἢ ὀθόνην, ἢ βέστην κομίζει, ὁ ναύκληρος διφθέρας καλὰς παρεχέτω. Harmenopulus: περὶ πλοίου βέστην κομίζοντος, καὶ ἀπὸ ζάλης, ἢ ἀντλίας βλάβης τῶν φορτίων γινομένης.

Βέστιον, eâdem notione. Moschopulus in Ecloga vocum Atticar. βέστια, παρὰ Ῥωμαίοις τὰ ἱμάτια. Julius Pollux in Chronico: ἐκάστου ἄρτου ἀφορίσας οἶνον, κρέα, βέστια.

Βεστιοπράτης, *qui vestes vendit, sutor.* Moschopulus in Sylloge Ἀττικῶν ὀνομάτων, βεστιοπράτης, ὁ ῥάπτης, βέστια γὰρ παρὰ Ῥωμαίοις τὰ ἱμάτια, ἐξ οὗ καὶ βεστιάριον, κυρίως ἐν ᾧ τὰ βασιλικὰ ἐνδύματα φυλάττονται. Occurrit in Menæis 20. Novembr. in Sancto Eustathio.

Βεστιοπράτειον, ita *Besestanum* Turcicum Constantinopoli vocat Ducas Hist. cap. ult. quasi *vestium forum*: καὶ δομήσας θέατρον ἐν τῇ πόλει, ὃ καὶ βεστιοπράτειον λέγεται, καὶ Πέρσισι Πεζεστάνιον ὀνομάζεται.

Βεστιάριον

Βεστιάριον, *Vestiarium*. Veteres Glossæ : βεστιάριον παρὰ Ῥωμαίοις, τόπος ἔνθα ἡ ἀναγκαία ἀπόκειται ἐσθής. Moschopulus : βεστιάριον, κυρίως, ἐν ᾧ τὰ βασιλικὰ ἐνδύματα φυλάσσονται. Continuator Theophanis lib. 3. num. 42. ὃ καὶ χρηματίζον σήμερον βεστιάριον τῶν ἀποθησαυριζομένων πέπλων ἐκ σηρικῶν. Leo Grammaticus in Basilio, pag. 472. ταύτην (τὴν στήλην καταγαγόντες ἔθηκαν ἐν τῷ βεστιαρίῳ. Constantinus Porphyrog. in eod. Basilio num. 89. edit. Combef. μετὰ καὶ τούτων πρὸς ἀνατολὰς τούτου ἑδραιοτάτων οἰκημάτων, ὧν τὸ μὲν Θησαυροφυλακεῖον, τὸ δὲ χρηματίζει εἰς βεστιάριον. Idem lib. 1. Them. 1. οὗτινός εἰσι τὰ ἀργυρᾶ μινσούρια τὰ ἀνάγλυφα, ἅπερ κεῖται ἐν τῷ βασιλικῷ βεστιαρίῳ. Nicetas in Manuele lib. 5. num. 7. καὶ εἰς τὸ βασίλειον ταμεῖον ἐτήσια ξυμφέρουσι κέρματα : ubi Cod. Barbar. βεστιάριον habet. Jacobus Diaconus in Vita S. Pelagiæ : ἄπελθε εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἀναγράψας πάντα ἐν τῷ βεστιαρίῳ μου, &c.

Βεστιάριος, *Vestiarius*. Dignitas in Aula Constantinopol. cujus meminit Codinus de Offic. cap. 2. num 62. qui in Cod. Reg. dicitur, ὁ βεστιαρίου. Hujus peculiare munus describitur, cap. 5. num. 82. ὁ βεστιάριος ἔχει ὑπηρέθημα θαλάσσιον· τοῦ γὰρ βασιλέως κατὰ θάλασσαν στρατεύοντος, ἄρχει οὗτος τοῦ τὸ βεστιάριον φέροντος κατέργου, ἤγουν τριήρεως· ἀκολουθεῖ τε κατόπιν τοῦ βασιλικοῦ κατέργου.

Ἀβεστιάριος, *A veste*, *Vestiarius*, *Præfectus vestiario*. Constantinus de Adm. Imp. c. 51. καὶ ὅτε παρῆν ἐν τῇ πόλει καὶ ὁ Δομέστικος τῶν σχολῶν, καὶ ὁ παρακοιμώμενος, καὶ ὁ Ἀβεστιάριος, καὶ ἐκ τῶν κοιτωνιτῶν οὓς ἂν ἐκέλευσεν ὁ βασιλεύς. Leo Grammaticus : ἀπέστειλε Πετάκιον τὸν Ἀβεστιάριον αὐτοῦ. Item : Προκόπιον τὸν Ἀβεστιάριον αὐτοῦ. Anonymus laudatus à Rigaltio : ἐκτὸς δὲ τοῦ τοιούτου χωρίου, κατὰ τὸ εὐώνυμον μέρος πηγνύσθω ἡ τοῦ Ἀβεστιαρίου σκηνὴ, κατὰ δὲ δέξιον τοῦ Ἐπὶ τῆς τραπέζης· ὄπισθεν δὲ τοῦ Ἀβεστιαρίου, ἡ τοῦ Φύλακος, καὶ καθ' ἑξῆς κοιτωνιτῶν, καὶ ἑβδομαρίων, καὶ λοιπῶν τῶν διακονούντων οἰκείως τῇ βασιλικῇ ὑπηρεσίᾳ.

Πρωτοβεστιάριος, *Primus Vestiariorum*, inter dignitates Palatinas sexta, apud Codinum, cap. 2. num. 6. cujus munus circa vestes Imperatoris fuit, ut est apud eundem cap. 6. num. 31. 32. 38. In iis recensetur quibus rubris pileis uti concessum erat, seu

Σκιαδίοις ἐρυθροῖς χρυσῷ κεκοσμημένοις.

Ut est apud Matth. Monachum in Catalogo Offic. Palatij. Ejus vestes & insignia describit idem Codinus, cap. 4. num. 4. Hi porrò Protovestiarij occurrunt apud Scriptores non semel. Constantin. lib. 1. de Themat. cap. 12. Basilium Porphyr. in Nov. de Præscript. 40. annor. Cedren. in Michaële Paphlagone, Leonem Grammat. in Theophilo, pag. 449. Acropolitam, cap. 3. 21. 40. 60. Gregoram, lib. 3. Pachymer. lib. 2. cap. 14. &c.

Βεστιαρῖται, *Vestiaritæ*, de quibus copiosè egimus in Notis ad Alexiadem pag. 285. & in Glossario med. Lat. Cedrenus an. 22. Justiniani : καὶ προκένσου γινομένου ἐν τῷ Ἑβδόμῳ, ἀπώλεσαν οἱ βεστιαρῖται τὸ στέμμα τοῦ Βασιλέως. Ubi Theophanes habet βεστήτορες. Anna Comnena lib. 4. Alexiad. pag. 109. τῶν δέ γε οἰκειοτέρων αὐτῶν, Βεστιαρίτας ἡ συνήθεια καλεῖ, καὶ τῶν Φραγκικῶν ταγμάτων ὁ Πανουκομήτης, καὶ Κωνσταντῖνος ὁ Οὐμπερτόπουλος ἐκ γένους τὴν ἐπωνυμίαν λαβών. Michael Cerularius Patr. Constantinopol. in Epist. ad Petrum Antiochenum Patr. num. 3. καὶ ἐγχειρίσαντες τῷ τὰ παρ' ἐκείνων ἐπιφερομένῳ βασιλικὰ γράμματα βεστιαρίτῃ, &c.

Πρωτοβεστιαρίτης, Dignitas Palatina, Ordine decima nona, apud Codinum cap. 2. cui suberant Vestiaritæ. Sed & senescente Græciâ præcipuum ejus munus fuit circa παράστασιν Imperatoris, de qua suo loco agimus, ut docet idem Codinus cap. 5. num. 30. 32. cap. 6. n. 5. cap. 7. num. 3. 22. Ejusdem vestes & insignia describit, cap. 4. num. 21. Hujus dignitatis meminit præterea Pachymeres lib. 1. cap. 20. lib. 6. cap. 19. lib. 9. cap. 10. Acropolita cap. 15. 60. 75. 77. Gregoras lib. 6. pag. 88. 1. Edit.

Βεστήτωρ, *Vestitor*, qui est à veste. Theophanes an. 22. Justiniani : προκένσου δὲ γινομένου ἐν τῷ Ἑβδόμῳ, ἀπώλεσαν οἱ βεστήτορες τὸ στέμμα τοῦ βασιλέως. Ubi Cedrenus habet βεστιαρῖται. Euchologium Goari, pag. 925. ἐπαίρει τὸ Χλαμύδιον ὁ Πατριάρχης, καὶ ἐπιδίδωσιν αὐτὸ τοῖς βεστίτορσι καὶ τὴν φίβλαν. Vide Gloss. med. Lat. in *Vestitor*.

Βέστις, *Vestes*, Dignitas aulica cujus munus non indicatur à Scriptoribus, tametsi Vestas eosdem esse cum Vestiaritis liceat conjicere. Hac dignitate ornatos plures recenset Scylitzes, pag. 760. 762. 771. Meminit etiam Scholiastes Harmenopuli lib. 5. tit. 11. §. 8. cujusdam *Vestæ* I C. ut & Constantini Vestæ & Grammatici, Petrus Lambecius lib. 5. Comment. de Biblioth. Cæsar. pag. 38.

Βεστάρχης, *qui* βέσταις *præest*, *primus inter* βέστας : Dignitas ex illustrioribus in aula Constantinopolitana. Scylitzes in Eudocia, pag. 820. τὴν μὲν προβεβλημένος Δουξ Σαρδικῆς ὁ Διογένης· Πατρίκιος δὲ τυγχάνων ἐζήτουσε τὸν βασιλέα Κωνσταντῖνον τὸν Δούκαν τιμηθῆναι βεστάρχης. Zonaras in eadem Eudocia : τετίμητο δὲ τῷ τῶν βεστάρχων ἀξιώματι. Vide eundem in Michaële Duca, pag. 228. Edit. Extant apud Joannem Euchaitorum Metropolit. pag. 30. εἰς τὸν βεστάρχην Ἀνδρόνικον ἐπιτύμβιοι. Laudatur ab Allatio Michaëlis Pselli Oratio πρὸς Πόθον βεστάρχην, de Theologico charactere. Præterea Oratio alia inscripta Ἰωάννῃ βούτζῃ βεστάρχῃ, τελευτήσαντος τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Sed & ipse Michael Psellus βεστάρχης καὶ Ὕπατος τῶν φιλοσόφων inscribitur apud eundem Allatium in dissert. de Psellis, pag. 44. Michaël Cerularius Patr. Constantinopol. in Edicto de Projecto pittacio, meminit Κωνσταντίνου βεστάρχου καὶ Ὑπάτου φιλοσόφων. Memorat ibidem τὸν βεστάρχην τὸν γαμβρὸν τοῦ Ἀργύρου, καὶ τὸν βέστην τὸν ἐκείνου υἱόν. Alios præterea hac dignitate donatos habent Nicephorus Bryennius lib. 1. n. 14. Scylitzes, pag. 763. Zonaras, pag. 228. &c. Sed & etiamnum superest in Ecclesiis Orientalibus : nam in Synodo Constantinop. an. 1638. subscribit Μιχαὴλ ἱερεὺς βεστάρχης καὶ Διδάσκαλος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας.

Πρωτοβεστάρχης, *Primus inter* Βεστάρχας. Dignitas, cujus meminit Joan. Cinnamus lib 3. num. 17. Πρωτοβεστίαρχον δὲ προυβέβλητο, καὶ ἐς τὸ τῶν Πρωτοσεβάστων ἀνεβίβασεν ἀξίωμα. Vix enim censuerim hîc indicari *Protovestiarium*, tametsi hujusce dignitatis non meminerit Codinus, nam &

Πρωτοβεστάρχης τῶν Ἀντιόχου, inscribitur Symeon Sethi, Autor libri Editi de Alimentis, in Cod. Reg. 1261. quod intelligi debet, obtinuisse hanc dignitatem in Palatio, quod Antiochi dicebatur, Constantinopoli, in quo asservata fuisse Cimelia Imperatoris observavimus in nostra Constantinopoli Christiana lib. 2.

ΒΕΣΤΙ´Α, *Bestia*. Lexic. Gr. MS. Reg. βεστία, τὰ θηρία, κατὰ Ῥωμαίους.

ΒΕ´ΣΤΡΟΝ, τὸ Κενταύριον τὸ μικρὸν, in Glossis Botanicis MSS. ex Codd. Reg. 848. 1177. *Centaurium minus*, de quo Ruellius & Botanici. Glossæ aliæ Græcobarb. MSS. βέστρον, ἡ βετόνικα : *Betonica*, *Cestron*. Vide eundem Ruellium lib. 3. cap. 76.

ΒΕΤΤΑ´ΝΗ. Vita MS. Sanct. Auxentij : ἐν μίᾳ οὖν τῶν ἡμερῶν ἀνοίξαντες ἔθηκαν ἐν τῷ οἴκῳ ἐν ᾧ ἦν σπυρίδα βεττάνων, καὶ σπυρίδα φοινίκων, &c. Ubi Hervetus *sportam betarum* vertit.

ΒΕΤΩΝΙΚΑ, ἡ ῥίζα τῆς περιστερεῶνος· οἱ δὲ σιδηρῖτιν, in Glossis Botanicis ex Cod. Reg. MS. 848. *Radix Verbenacæ*. Vide Demetrium Constantinopol. lib. 1. Hieracosophij, pag. 122.

ΒΕΤΕΡΑΝΟΣ, βετρανός, *Veteranus*. Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 2062. βετράνος, ὁ ἀπολυθεὶς τῆς στρατείας, ἐπὶ εἰκοσιετίαν δὲ ἤτοι ἐξέλθων. Glossæ Basilic. βετράνης, (ita etiam profert Codex Reg.) ὁ πεπαλαιωμένος, καὶ ἀφεθεὶς τῆς στρατείας. βετράνος, ὁ γέρων. βετράνος, τουτέστι τηρῶν. Leg. γέρων. Suidas habet βετεράνος, παρὰ Ῥωμαίοις ὁ ἀπολυθεὶς τῆς στρατείας.

Συμβετεράνος, *Conveteranus*, apud Modestinum in l. 9. §. 6. D. de excusat. Vide ibi Ant. Augustinum, pag. 340.

ΒΗΑΙ. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Νὰ ἔχῃ τὰ Καλάβρυτα, καὶ βήαι δεκαδύο.

ΒΗΚΙΟΝ, Ægyptiis, *Salvia*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 445.

ΒΗΛΟΝ, βηλόθυρον, &c. Vide in βέλον.

ΒΗΜΑ, *Sacrarium*, Ἄδυτον, Locus in Templo ubi consistunt Sacerdotes, & quem nulli Laïco ingredi fas erat, præterquam Imperatori, cui licuit προσάξαι δῶρα τῷ πλάσαντι, in ipso Bemate, seu ἔνδον ἱεροῦ θυσιαστηρίου: idque κατά τινα ἀρχαιοτάτην παράδοσιν, ut est in Synodo Trullana Can. 69. Lexicon MS. Cyrilli: Ἄδυτον, τὸ ἀπόκρυφον μέρος τοῦ ἱεροῦ, ἤτοι βῆμα, ἐν ᾧ οὐ θεμιτὸν πᾶσιν ἐπιβαίνειν. Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. βῆμά ἐστιν ὑπόβαθρος τόπος, καὶ θρόνος, ἐν ᾧπερ ὁ παμβασιλεὺς Χριστὸς προκαθῆται μετὰ τῶν αὐτοῦ Ἀποστόλων, &c. Concilium Laodicenum Can. 55. ὅτι οὐ δεῖ πρεσβυτέρους πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ Ἐπισκόπου εἰσιέναι καὶ καθίζεσθαι ἐν τῷ βήματι. Adde Can. 19. Gregorius Nazianzenus Carm. 11.

Βῆμα τὸ δ' ἀγγελικοῖσι χοροστασίησι τέθηλος.

Palladius in Vita Chrysostomi, pag. 18. καὶ ὅπλοις τὸ βῆμα περιεστοιχίζετο, &c. Vita S. Nili jun. pag. 22. ὅπου ἵσταντο οἱ πόδες αὐτοῦ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ὡς καὶ τὸ ἅγιον βῆμα τοῦ θυσιαστηρίου. Adde pag. 59. Anonymus de locis Hierosol. cap. 1. εἰς αὐτὴν τὴν τρούλλαν ἐστὶ τὸ βῆμα τοῦ ναοῦ, ὅπου λειτουργοῦν οἱ ὀρθόδοξοι. Vetus Inscriptio apud Gruter. 71. 1. ΑΥΤΑΙΣ ΤΑΙΣ ΗΜΕΡΑΙΣ ΓΑΙΩ ΤΙΝΙ ΤΥΦΛΩ ΕΧΡΗΜΑΤΙΣΕΝ ΕΛΘΕΙΝ ΕΠΙ ΤΟ ΑΡΙΣΤΕΡΟΝ ΒΗΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΑΙ ΕΙΣΑ ΑΠΟ ΤΟΥ ΔΕΞΙΟΥ ΕΛΘΕΙΝ ΕΠΙ ΤΟ ΑΡΙΣΤΕΡΟΝ ΚΑΙ ΘΕΙΝΑΙ ΤΟΥΣ ΠΕΝΤΕ ΔΑΚΤΥΛΟΥΣ ΕΠΑΝΩ ΤΟΥ ΒΗΜΑΤΟΣ &c. Alia apud Eruditum Sponium tom. 3. Itinerarij: ΙΕΡΟΦΑΝΤΗΣ ΙΕΡΟΚΗΡΗΞ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΕΡΙ ΤΟ ΒΗΜΑ &c. Alia vide in nostra Constantinopoli Christ. lib. 3. & apud Goarum in Euchölog. pag. 13. 14.

Οἱ τοῦ βήματος, qui in Synthrono, seu intra Bematis Cancellos sedent, in Euchologio, pag. 251. 253. 302. Dignitates Ecclesiasticæ. Ut contrà οἱ ἔξω τοῦ βήματος, quibus in Bemate sedere non licet, apud Sguropulum in Hist. Concilij Florent. sect. 12. cap. 8. & in eodem Euchologio, pag. 302. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 99. ὅσοι τοῦ βήματος, καὶ ὅσοι τοῦ κάτω. Οἱ τοῦ ἱερατικοῦ βήματος, apud Nicephor. Gregoram lib. 3. pag. 33. 1. Edit. Pachymeres lib. 9. cap. 1. εἶτα καὶ τὴν ἱερὰν λειτουργίαν τελοῦντες, ἅμα μὲν αὐτὸς Πατριάρχης ἅμα δ' ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ τοῦ βήματος πάντες, ἐφ' ἑκάστῳ τῶν τελουμένων, καὶ τῷ ὕψει μετὰ τὸ εἰκὸς συναφοσίουν τὰ πρέποντα τῷ πατρί τε καὶ βασιλεῖ. Symeon Thessalonicensis de sacris Ordinat. cap. 141. καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ τοῦ ἱεροῦ βήματος τάξιν ἔχουσι τὴν ἀγγέλων. Vide in Θεραπευταί.

Βημόθυρον, *Porta Bematis*, θύρα τοῦ βήματος, Zygomalæ. Malaxus in Hist. Patriarch. sub fin. καὶ βημόθυρον μέγα ἔκλεκτον πολλῆς τιμῆς, καὶ αἱ πόρται τοῦ ἁγίου βήματος παγχρυσαῖς μετὰ τὸν Εὐαγγελικὸν ἀσπασμὸν τῆς ὑπεραγνοῦς Θεοτόκου.

Παράβημα, *Locus Bemati adnexus*. Vide Allatium de Recentiorum Græcorum Templis, pag. 136.

Βῆμα, sic appellabant Manichæi festum diem quo Manes occisus est, quod quinque gradibus instructo tribunali, & pretiosis linteis adornato illum celebrarent. Anathematismus Hæresis Manichæor. καὶ τὰ μυσαρὰ καὶ ἀκάθαρτα καὶ γοητείας πλήρη μυστήρια, καὶ τὸ καλούμενον αὐτῶν Βῆμα, &c. Vide nostram Constantinopolim lib. 3. cap. 49.

ΒΗΜΑΤΙΖΕΙΝ, Nicetas in Alexio lib. 3. n. 6. οἱ γὰρ ἐς ἡμᾶς αὐτοκράτορες καὶ μέχρι βηματίσαι, τὴν τῶν ἄστρων θέσιν περιεργάζονται. Cùm scilicet aliquò proficisci volunt, μετάβασιν ejusmodi profectionem vocat.

ΒΗΜΑΤΙΚΙΑ, *Preces quæ in Ambone, aut in solea, à Cantoribus vel Psaltis in Ecclesia concinuntur*. Geronticon apud Niconem Monachum in Pandecte MS. lib. 1. serm. 29. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ τάξις προχειρίζεται ψάλτας, ἀναγνώστας, καὶ ὑποδιακόνους, καὶ πρεσβυτέρους· ψάλτας μὲν διὰ τὸ ψάλλειν καὶ ᾄδειν μετὰ μέλους καὶ ἤχου, καὶ ᾆσματος, καὶ προκαθηγεῖσθαι τοῦ λαοῦ εἰς τὸ, Ἅγιος ὁ Θεὸς, καὶ εἰς τὰ Προκείμενα, καὶ Προψάλματα, καὶ τὰ Βηματίκια, καὶ εἰς τὴν προέλευσιν. Infrà: εἰς δὲ Προψάλματα, καὶ Προκείμενα, καὶ Καθίσματα, καὶ Βηματίκια, ἤχους καὶ τροπάρια, ψιλῆς βοῆς ἕνεκα, &c. Nescio tamen an hac voce non intelligantur *Psalmi graduales*, de quibus egimus in Gloss. med. Lat.

ΒΗΜΕΡΙΑ, pro εὐημερία. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Τοσόταν εἰς ἁπλότητα κεὶς βημερίαν δοσμένοι.

Idem lib. 4.

Ὅτι αν ποτὲ μεταγραφῶ εἰς τὴν βημερίαν τὴν πρώτην.

Utitur alibi.

ΒΗΝΑΤΩΡ, *Venator*, Bestiarum Præfectus, nutritor, ad Circi usus. Passio S. Glyceriæ, n. 13. οὕτως δὲ οὔσης τῆς ἁγίας Γλυκερίας, ἀνακομίσας ὁ βηνάτωρ ἐπαίρει τὸ πτερὸν, καὶ ἐξέρχεται λέαινα παμμεγέθης βρυωμένη. Infrà: θηριοτρόφος appellatur.

ΒΗΞΙΛΛΟΝ, βηξιλλατίων. Vide in βέξιλλον.

ΒΗΡΑΣΑ, τὸ μῶλι, in Glossis MSS. Colbert.

ΒΗΡΓΗΛΛΙΟΣ, *Quivis Poëta*, *Virgilius*. Martyrium apocryphum Sanct. Hæcatherines MS. ἐλείποντο ἄνδρες ῥήτορες καὶ βηργήλλιοι. Ita ibi pluries.

ΒΗΡΙΟΝ. Vide in βίρριον.

ΒΗΡΙΔΑΡΙΟΣ. Vide in βέρεδος.

ΒΥΡΥΛΙΟΣ λίθος, ὀπὸς τοῦ δένδρου· ἐστὶ δὲ τὸ λεγόμενον βερονίκην, in Gloss. Iatric. MSS. Neophyti. Vide in βερονίκην.

ΒΗΡΥΤΖΑ. Vide in βερῦτα.

ΒΗΣΑ, βήσα, *Vasculum*, apud Nicolaum Myrepsum sect. 35. de Nardinis, cap. 3. ubi Cod. MS. βῆσαν habet, quomodo etiam S. Athanasius de imagine Berytensi: τότε προσενέγκαντες τῇ πλευρᾷ τῆς εἰκόνος τοῦ Κυρίου βῆσαν κατὰ τὸν τόπον τῆς εἰκόνος τῆς σφαγῆς τῆς λόγχης, ὅθεν ἐξῆει τὸ αἷμα καὶ ὕδωρ, ἔπλησαν τὴν βῆσαν κατὰ τὸν τόπον τῆς σφαγῆς τῆς λόγχης.

Βήσιον, Gloss. Gr. Lat. Λήκυθος τὸ βήσιον, *Ampulla*. Lexicon MS. Reg. βήσιον, ποτήριον.

Βῆσα, eâdem notione. Hesychius: ξυστρολήκυθον, κάδη καὶ βῆσα ἐλαίου λουτρικά. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: θεωρεῖ τὴν βῆσαν ἐπιγεγραμμένην, &c.

Βήσιον,

Βίασιον, βήασιον. Lexicon MS. Cyrilli: βήασιον, ποτήριον ἐξ ὑέλου. Idem Hesychius: Μυροθήκη, βίασιον ὑέλινον. Antiquitat. Constantinopolit. βίασιον ὑελοῦν μύρου. Vita MS. Sanct. Symeonis: εἰσῆλθεν ὄφις, καὶ ἔπιεν ἐξ ἑνὸς τῶν βιασίων τοῦ οἴνου. Infrà: ἔκλασε καὶ ὁ ἀββᾶς Συμεὼν τὸ βιασίν. Hæ porro voces omnes deductæ videntur à βῖκος, quod est *vas aut urna habens ansas*, uti ab Hesychio, seu *vas vinarium* ut ab Eustathio exponitur: quo vocabulo usi Græci veteres, Xenophon, Athenæus, & alij: hinc βίκιον, & βύκιον diminut. apud Dioscoridem lib. 1. cap. 96. Constantinum Asyncritum MS. & alios. Vett. Glossæ: *Doliolum*, βικίον. Apud Suidam in φόρος, & Codinum in Orig. Constantinopol. n. 34. βικίον μύρου ᾧ ἠλείψατο ὁ Χριστός. Ubi Πατρια ΚΠ. MSS. habent βηκίον. Ita etiam Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 190. περισφίγξας ἀκριβῶς τὸ βηκίον. Liber Chymicus Orphei & Cleopatræ MS. τρίψας καλῶς, θὲς ὁμοῦ ἐν βικίῳ ὑελίνῳ. Rursum: καὶ τρίβων αὐτὸ ποτίζη τοῦ ἐν τῷ βικίῳ κατ' ὀλίγον. Nicolaus Myrepsus MS. sect. 1. cap. 74. καὶ σείσας καλῶς, βάλε ἐν βυκίῳ ὑελίνῳ. ἐν βηκίῳ ὑελίνῳ, cap. 185. Vide βύκος, & Gloss. med. Lat. in *Bicarium*.

ΒΗΣΑΛΟΝ, *Later*, ex Latin. *Bessalis*: nam & *Bessales lateres* dixit Vitruvius, qui scilicet octo uncias habebant longitudinis. Matthæus Silvaticus: *Bisalon*, *Visalon*, *Later*, *I. tegula*. Glossæ Græc. Latin. βήσαλον, *Later coctus*. βήσαλα, *Latercula*. Ita etiam Latin. Græc. Glossæ Basilic. Τίγνον, λίθος, βήσαλον, &c. Joannes Tzetzes Chil. 9.

Ὄπτην δὲ πλίνθον γίνωσκε, τὸ βήσαλον καλούμενον,
Τὸ Βαβυλῶνος κλίσμα γὰρ ὑπῆρχεν ἐκ βησάλου.

Constantinus de Adm. Imp. cap. 29. αὐτὸ κάστρον οὔτε ἀπὸ βησάλου ἐστὶν ἐκτισμένον, οὔτε ἀπὸ ἐγχωρίου, &c. Idem cap. 42. καὶ ἐπειδὴ ὁ τόπος λίθους οὐκ εἶχε πρὸς κτίσιν κάστρου ἐπιτηδείους, καμίνιά τινα ποιησάμενος, καὶ βήσαλον ἐν αὐτοῖς ἐγκαύσας, κατ' αὐτῶν τὴν κάστρου κτίσιν ἐποιήσατο. Utitur præterea, cap. 53. pag. 219. Michael Glycas Annal. parte 4. pag. 268. ἀπαρτίζεται ὁ τοῖχος μετὰ βησάλων κούφων πάνυ. Achmes Onirocrit. cap. 145. εἰ δὲ κτίσμα ἀπὸ βησάλου ἐγχώριος, εὑρήσει καὶ οὗτος χαρὰν καὶ δόξαν. Sic tollendus asteriscus. βήσαλον Ἑλληνικόν, in Cod. Reg. MS. 618. fol. 287. v. Utuntur alij non semel, Theophilus Antecessor lib. 1. tit. 2. §. 20. Liber 58. Basilicon tit. 2. cap. 19. Suidas in Leone Byzantio, Codinus in Orig. cap. 139. 143. 147. & alij. Vide Cujacium lib. 9. Observat. cap. 26. Salmasium ad Solinum pag. 1231. Gronovium de sestertiis, pag. 428. &c. Interdum

Βίσαλον scribitur. Alexander Trallianus lib. 7. cap. 22. αὗται γὰρ καὶ ὀπταὶ προσφερόμεναι πᾶσιν ἐπιτήδειαι, καὶ μᾶλλον ἐπὶ βισάλων ὀπτηθεῖσαι. Ubi Goupylus accepisse se ait à Cretensi, hanc vocem significare carbones incensos ad assandos pisces comparatos. Continuator Theophanis lib. 3. num. 28. ἐκ μὲν μικρῶν καχλήκων τῶν ποταμοῦ ἄσβεστον, ἐκ δὲ τῆς ὑποκειμένης γῆς πηλὸν ἐκκαύσας διὰ καμίνων, καὶ βίσαλον ἐργασάμενος. Zacharias Pap. lib. 4. dialog. cap. 37. οἶκος δὲ θαυμάστης εὐπρεπείας ἐκεῖσε ᾠκοδομεῖτο, ὅστις χρυσαῖς βισάλοις ἐφαίνετο κτιζόμενος. Ubi Gregorius M. *Ibi quædam miræ potentiæ ædificabatur domus, quæ aureis videbatur laterculis construi*. βίσαλον, scribitur apud Myrepsum cap. de Emplastris, num. 193.

ΒΗΣΑΟΙΔΗ, Ægyptiis, *Herba Pedicularia*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 738.

ΒΗΣΑΣΑ. Vide in βίσασα.

ΒΗΣΙΟΝ. Vide in βῆκα.

ΒΗΤΓΑΜΟΣ. Collectanea de Antiquit. Constantinopol. sect. 200. apud Lambecium: ἔνθα καὶ τέσσαρες συνθεῖαι καμάραι παμμεγέθεις, καὶ αὗται ὑπὸ Σεβήρου καλυσκεπασθεῖσαι, πολλὰς μαντείας εἰς χρῆσιν οἰωνισμοῦ θεῶν μακάρων, καὶ θεῶν βηγάμων ἔχουσαι εἴδωλα, &c. Ubi Combefisius: *Deorum inferorum, velut Saturno Patre*, interpretatur. At unde id hausit, planè nescio.

ΒΗΤΙΟΝ, *Vitium*, αἰτία, in Glossis Basilic.

ΒΗΧΑΣ, *Tussis*, βὴξ: βηχεῖν, *Tussire*, βητίζειν. Nicolaus Myrepsus sect. 1. cap. 239. Ex Cod. Reg. δίδου μετὰ χυλοῦ πτισάνης, πρὸς δὲ βῆχαν ξηρὰν μετὰ μελικράτου, &c.

Βηχανία, apud eundem Myrepsum sect. 8. cap. 83. vox ignota Fuchsio, quam rectè, opinor, *Tussilaginem* interpretatur Meursius, veteribus βήχιον appellatam.

ΒΙΑ, *Necessitas*. Nomocanon Cotelerianus, num. 77. ἱερεὺς μετ' ὄξος μὴ λειτουργείτω, ἐὰν οὐκ ἔστιν βία. Occurrit ibi passim.

ΒΙΑΡΧΟΣ. Vide in βίος.

ΒΙΒΑΚΙΝΟΣ, pro βαμβάκινος. Vide in βάμβαξ.

ΒΙΒΑΡΕΥΤΗΣ, *Ceterius*, in Glossis Græco-Lat. Vide Gloss. med. Lat. in *Cetarius*. Sed unde hæc deducta vox? putabam à *viverra*, & ita appellari canem qui cum viverra venatur. Vide idem Gloss. in *canis bibarrhunt*.

ΒΙΒΑΡΙΟΝ, *Vivarium*. Scholiastes Nicandri ad Alexipharm. ἐχέτλιον δὲ, τόπος τοῦ πλοίου, ὅπου τοὺς ἰχθῦς τιθέασι καὶ συλλέγουσιν· ἢ ὁ ζωγρος, καὶ τὸ βιβάριον. Occurrit etiam apud Scholiast. Oppiani lib. 1. Halieut. Procopius lib. 1. Gotthic. pag. 201. edit. 1607. τείχισμα δὲ ἄλλο βραχὺ περιέβαλλον ἔξωθεν αὐτοῦ οἱ πάλαι Ῥωμαῖοι, οὐκ ἀσφαλείας τινὸς ἕνεκα, ἀλλὰ τρυφῆς τινὸς καὶ εὐπρεποῦς χάριν· ὅπως δὴ καὶ λέοντάς τε καὶ τ' ἄλλα θηρία καθείρξαντες ἐνταῦθα τηρῶεν· διὸ δὴ καὶ βιβάριον τοῦτο ὠνόμασται. Joan. Tzetzes Chil. 8.

Ἔχων ἰχθὺν καὶ μύραιναν ἔν τινι βιβαρίῳ,
Ζῶσαν ἐκόμισεν αὐτὴν στρεπτῷ τῶν διαλίθων.

ΒΙΒΛΙΔΑΡΙΟΝ, *Libellus*. Palladius in Hist. Lausiaca, cap. 31. ἀναγκαῖον δέ ἐστιν καὶ τοὺς τῶν ἠπατημένων βίους ἐνθεῖναι τῷ βιβλιδαρίῳ τούτῳ πρὸς ἀσφάλειαν τῶν ἐντυγχανόντων. Occurrit etiam apud Theodorum Studitam Orat. In S. Platonem, n. 16. Photium Cod. 121. 185. &c.

Βιβλοαμφιάστης, *Librorum Compactor*, apud Scholiastem Basilic. ad lib. 20. p. 464.

ΒΙΒΛΟΓΕΝΝΕΣΙΑ, *Liber Generationis*: ita appellatur Evangelium S. Matthæi, quod ab hisce verbis incipit; in Cod. S. Chrysostomi Colberteo 4456. ubi prima Homilia hoc titulo donatur, περὶ τῆς βιβλογεννησίας.

ΒΙΒΛΟΘΗΚΑΡΙΟΣ, *Bibliothecarius*. In Epistolis Photij, una est cum hac inscriptione: Ἀναστασίῳ πρεσβυτέρῳ καὶ βιβλοθηκαρίῳ Ῥώμης.

ΒΙΓΚΑΣ, βίκας, βήκας, *Vincas*, acclamatio factionum Imperatori in Amphitheatro. Chronicon Alexandr. an. 5. Justiniani: ἔτη πολλὰ, Ἰουστινιανὲ τοῦ βίγκας, id est, *tu vincas*; ibidem: Αὔγουστε Ἰουστινιανὲ, τοῦ βίγκας. Ita anno 11. ejusdem Justiniani. Theophanes anno 5. pag. 157. καὶ ἤρξαντο κράζειν, Ἰουστινιανὲ Αὔγουστε τοῦ βίκας, κύριε σῶσον Ἰουστινιανὸν τὸν βασιλέα. Ita an. 6. Idem an. 1. Tiberij Thracis: Ἀναστασία Αὐγοῦστα τοῦ βίκας. Acta S. Maximi Confess. καὶ οἱ μὲν εἰς ἀνατολὰς ἔκραζον, Κωνσταντῖνε Αὔγουστε τοῦ βίγκας.

ΒΙΓΛΑ, *Crux ensis*, apud Crusium in Turco-Græcia, pag. 188.

ΒΙΓΛΑ, *Vigilia*, *Excubiæ*. Glossæ MSS. βίγλα, φρυκτωρία. Auctor Etymologici: φρυκτωρία ἐστὶν ἡ παρ' ἡμῖν λεγομένη βίγλα, ἢ φανὸς, ἢ λαμπάς. Eustathius ad Iliad. β. σκοπὴν λέγει τὴν κοινῶς λεγομένην βίγλαν. Theophanes an. 13. Heraclij: καὶ προπέμψας τινὰς τῶν ὑπ' αὐτοῦ Σαρακηνοὺς, συναντῶσι τῇ τοῦ Χοσρόου βίγλα, καὶ τοὺς μὲν ἀνεῖλεν, &c. Adde eundem an. I. Theodosij III. an. 1. Copronymi, an. 7. Constantini filij Irenes. Constantinus de Adm. Imp. cap. 9. καὶ ἐξέρχονται οἱ ὡρισμένοι ἄνδρες φυλάττειν τὴν βίγλαν μετ' αὐτῶν. & cap. 29. ἐκρατήθη παρὰ τῶν βιγλῶν τοῦ Σολδάνου. Nicetas in Manuele lib. 5. num. 2. καὶ φυλακαῖς ἐνισχημένος, ubi Cod. Barbarogr. βίγλαις. Ita in Isaacio lib. 3. num. 3. Vox passim obvia, præsertim apud Tacticos, Mauricium lib. 10. cap. 3. Leonem cap. 6. §. 13. cap. 9. §. 9. 53. 63. 81. cap. 11. §. 9. 20. 22. cap. 12. §. 98. 127. cap. 13. §. 2. 4. cap. 14. §. 29. 31. 34. 57. cap. 15. §. 60. cap. 17. §. 54. 65. 67. eundem Constantinum in Tactic. pag. 16. 27. Occurrit etiam apud Sguropulum in Hist. Concilij Florentini, sect. 9. cap. 13. Ducam Histor. cap. 38. pag. 155. &c. Sed & Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Οἱ βίγλες τοὺς συναπάντην, καὶ κεῖ καλερώθουν τους.

Et lib. 9.

Ὅρισε καὶ ἐσφάλησαν οἱ βίγλες γὰρ τῆς πόρτες.

Jam verò quomodo peragerentur Vigiliæ militares, sic Julius Africanus describit: αἱ βίγλαι τῆς στρατιᾶς κατὰ τὴν ἀρχαίαν παράδοσιν ὑπὸ τοῦ ἱππικοῦ πλήθους ὀφείλουσι γίνεσθαι, τοῦ γὰρ τοιούτου παντὸς ἱππικοῦ εἰς λβ' ἱππαρχίας κεχωρισμένους, ἐχούσας ἀνὰ ἱππέων ρκή. ὀφείλει ἑκάστη ἡμέρα ὁ ἰλάρχης μετὰ τῆς ἰδίας ἴλης τῶν ρκή. ἱππέων ποιεῖσθαι τὴν πρόνοιαν τῆς βίγλας τῇ ὅλῃ ἡμέρᾳ καὶ τῇ ὅλῃ νυκτί· καὶ πάλιν μεθ' ἡμέρας ὁ ἕτερος, καὶ οὕτως οἱ κατ' ἑξῆς, ἕως ἂν λβ' ἶλαι τὰ λβ'. νυχθήμερα διέλθωσι κατὰ διαδοχὴν ἀλλήλων, εἶθ' οὕτως πάλιν ἀνακυκλοῦται ἡ τῆς τοιαύτης δουλείας πρόνοια ἀπὸ τοῦ ἰλάρχου. Extat etiam apud Nicephorum περὶ παραδρομῆς, cap. 11. περὶ βιγλῶν, καὶ πόσον διάστημα ὀφείλουσιν ἀπ' ἀλλήλων διΐστασθαι. Vigiliarum etiam rationem pluribus describit Codinus de Offic. cap. 16. §. 4. 5. 6. Vide Δρουγγάριος τῆς βίγλας.

Βίγλα, *Statio*, seu *locus ubi vigiliæ urbanæ* consistunt, apud Codinum in Orig. num. 59. Illius etiam meminit Anna Comnena in Alexiade lib. 6. pag. 161. ubi quædam adnotavimus.

Βιγλάτωρ, *Vigilator*. Leo in Tactic. cap. 12. §. 120. δύο δὲ σκουλκάτορας, ἤγουν κατασκόπους, ἢ βιγλάτορας χρησίμους καὶ ἀγρύπνους καὶ ἀνδρείους ἐπιλέγεσθαι, cap. 14. §. 16. μετὰ ὀλίγων βιγλατόρων ἐκ τοῦ τῆς παρατάξεως μέρους καταλιμπανομένων. Adde cap. 17. §. 97. Nicephorus περὶ παραδρ. &c. βιγλάτωρας ἐφιστῶντας ῥωμαλέους καὶ ἐπιτηδείους. Anonymus περὶ κατασκ. ἀπλ. καὶ διασκοπῆσαι διὰ τῶν ἀποστελλομένων βιγλατόρων τὰ συμπαρακείμενα χωρία.

Βιγλεύειν, *Vigilare*. Leo in Tacticis, cap. 12. §. 56. ἀπὸ δὲ ἑτέρων καθ' ἑκάστην τοῦρμαν σκουλκάτορας, ἤγουν βιγλεύοντας, ἀφορίσεις δύο μὲν κατὰ τάγμα. Utitur præterea, cap. 14. §. 13. 30. 34. Hierocles τῶν ἀστείων, cap. 29. σχολαστικὸς, καὶ φαλακρὸς, καὶ κουρεὺς συνοδεύοντες συνέθεντο πρὸς τέσσαρας ὥρας βιγιλεῦσαι.

Βιγλίζειν, eâdem notione. Glossæ Græcobarbaræ νὰ ἀναβλέψῃ, ἤγουν νὰ βιγλίζῃ. Constantinus in Tacticis, pag. 39. ἵνα προλαμβάνωσιν οἱ καβαλλάριοι, καὶ βιγλίζωσιν. Utitur etiam Codinus de Offic. cap. 16. §. 5. 9.

Βιγλιοφόρος. Leges Navales Rhodiorum, cap. 36. εἰ δὲ καὶ ὁ ἀρμενιστὴς ἀμελήσας, καὶ ὁ βιγλίων φρουρὸς ἀποκοιμηθῇ, &c. Ubi Fabrotus ad marg. notat in Petaviano Codice legi βιγλιοφόρος. Sed videtur legi debuisse βιγλιόφρουρος.

Βιγλιατικὸν, quod *Vigilibus*, seu excubitoribus pensitabatur. Occurrit in Diplomate Andronici junioris pro Monembasiotis apud Phranzem lib. 3. cap. 24.

Ἐσώβιγλα, & Ἐξώβιγλα, apud Nicephorum de castrametat. cap. 12. 21. & in Parecbol. Heronis, Vigiliæ quæ intra vel extra castra fiunt. Vide in τετράδια.

Καμινοβίγλιοι, & καβάσκοποι, *qui itinera explorant*, apud eundem Nicephorum.

Ἡμεροβίγλιον, *Vigilia diurna*, quæ interdiu fit. Codinus de Offic. cap. 16. num. 4. πρὸ τοῦ πεζεῦσαι τὸ φοσσάτον, ἀπερχόμενος ὁ τῆς βίγλας μέγας Δρουγγάριος κατίστησι τὸ λεγόμενον ἡμεροβίγλιον, ὡς παρὰ τοῦ μεγάλου Δομεστίκου προσετάχθη· καὶ οἱ μὲν ἡμέρας βιγλίζοντες ἀπέρχονται εἰς τὴν βίγλαν αὐτίκα.

ΒΙΔΑΝΑ, *Cochlea*, κοχλὶς, ex Italico, *Vide*, & *Vidone*. Agapius in Geoponico, cap. 172. κάμε τὸ πάτονλε ξύλινον, καὶ μὲ βιδανὰ στρέφιζη στενὰ ὡς εἶναι τὸ χέριλε, &c.

ΒΙΖΑΚΙΟΝ, *Lapillus*, *Fragmentum lapidis*. Suidas: βιζακίων, μικρῶν λίθων. Macarius homil. 17. pag. 263. ὥσπερ γὰρ εἴ τις βιζάκιον λίθου ῥίψας εἰς τεῖχος, οὐδὲν ἔβλαψεν, ἢ παρεκίνησε τὸ τεῖχος. Antiochus Mon. homil. 66. οἰκοδομὴ ἐκ μεγάλων καὶ ἐντίμων λίθων συνισταμένη χρήζει τῶν μικρῶν βιζακίων συνοικοδομῆς, &c.

ΒΙΖΗΡΑ, *Buccula cassidis*. ex Ital. *Visiera*, & Gall. *Visiere*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Ἀρκήτας ἀνασίκωσε τὸ ἔλμου τὴν βιζήραν.

Et lib. 8.

Ἐξέβη καὶ ἐστάθηκεν, κεβγάνη τὴν βιζήραν,
Γιανὰ στεγνώσῃ ὑδρώτας, νὰ λάβῃ καὶ ἀέρα.

ΒΙΖΙ, βίζιον, βιζάνειν. Vide βύζα.

ΒΙΘΥΝΙΑΡΧΗΣ. Modestinus in l. 7. §. 14. D. de excusat. ἔθνους ἱερωσύνη, οἷον Ἀσιαρχία, Βιθυναρχία, Καππαδοκαρχία, &c. Rescriptum Valentiniani & Valentis Impp. in Concilio Chalcedon. act. 13. & in jure Græco-Rom. pag. 275. διαμενέτω τοίνυν εἰς τὸ διηνεκὲς ἡ συνήθεια, αὐτὴ δὲ ἡ πόλις ὑμῶν μητρόπολις ἔσω, τῆς συνηθείας ἐπὶ τῇ προόδῳ τοῦ Βιθυνιάρχου διαμενούσης. Vide Ἀσιάρχης.

ΒΙΚΑΝΑΛΙΑ, in Glossis Basilic. ὁδὸς ἡ εἰς κώμην ἄγουσα. Ubi leg. βικιναλία, ut sit *via vicinalis*, de qua I C. nisi legere quis malit, βία καναλία, *via canalis*. Vide Gloss. Lat. in *canalis*, & in via *convicinalis*.

ΒΙΚΑΡΙΟΣ, *Vicarius*. Glossæ MSS. Reg. & Suidas. βικάριος, ὁ διάδοχος παρὰ Ῥωμαίοις. Glossæ Basilic. βικάριος, ὁ τοῦ οἰκέτου οἰκέτης. ὁ τοῦ δούλου δοῦλος. ὁ τοποτηρητής. Martyrium S. Clementis Ancyr. MS. Δομετιανῷ τινὶ τοῦ βικαρίου ἀρχὴν ἔχοντι. Adrianus I. Pap. in Epist. ad Constantinum & Irenem in act. 2. Synodi VII. καὶ μάλιστα ἐὰν τῇ παραδόσει τῆς ὀρθοδόξου πίστεως τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Πέτρου καὶ Παύλου τῶν κορυφαίων Ἀποστόλων ἐξακολουθήσῃ, καὶ ἀνακαλήσηται τὸν βικάριον αὐτῶν, &c. βικάριος μακροῦ τείχους, in Notit. consuetudin. subjecta Nov. 8. §. 5. & in Nov. 30. initio. Adde Nov. 27. Occurrit hæc vox apud S. Basiliū Epist. 234. 264. Socratem lib. 7. cap. 12. Nilum Mon. lib. 2. Epist. 162. Theophanem an. 22. Heraclij, an. 11. Copronymi, Mauricium lib. 12. Strateg. cap. 8. lib. 8. Basilic. tit. 1. §. 27. &c.

Οὐικάριος, apud Eusebium lib. 10. hist. Eccl. Vide Glossas Basilic. in Προβιγκιάλιος.

Βικαρία, *Vicaria*, *Vicarij dignitas*, vel *districtus*. Justinianus Nov. 8. cap. 1. μηδὲ ἀνθυπατείαν μηδεμίαν, μηδὲ τὴν μέχρι νῦν καλουμένην βικαρίαν.

Βικαριανὸς, *Vicarianus*, in Nov. 26. Justiniani. βικαριανὴ τάξις, *cohors vicariana*, in Nov. 30. c. 1. in Edicto 2. cap. 1. §. 2. in Edicto 8. cap. 3.

BIKENNA

ΒΙΚΕΝΝΑ'ΛΙΑ, *Vicennalia*, de quibus egimus in Syntagmate de Imperatorum Constantinop. nummis. Chronicon Alexandrinum an. 20. Constantini: ἢ εἰκοσιετηρίδα τ̃ βασιλείας αὐτ̃ ἦξεν, καὶ ἔδωκεν ἐν τῇ ὥρᾳ βικενναλια πάνυ φαιδρῶς ἢ φιλοτίμως.

ΒΙΚΙ'Α, βίκιον. *Vicia*. Glossæ Servij: *Vicia*, βίκιον. Gloss. Gr. Lat. Χόρτος, *vicia*. Idem &,

Βίκος, *Vicia*, leguminis species. Eustathius ad Iliad. ϑ. ὄλυρα, σπόριμον μέλαν, μικρότερον τ̃ λεγομένε βίκε ἢ ὀρόβε.

ΒΙΚΙΝΑ'ΤΩΡ, *Buccinator*. Scholion ad Epitom. Canon. in Jure Græco-Rom. βικινάτωρ βασιλικὸς βαπλισϑεὶς, &c. Vide βύκινον.

ΒΙ'ΚΟΣ, *Vicus*, in Gloss. Græcolat.

ΒΙ'ΛΗ. *Villa*. Eclog. Basilic. 2. αἱ ᾿ οἰκοδομίαι ἐν μὲν τῇ πόλει οἰκίαι λέγονται· ἐν ᾿ τοῖς χωρίοις, βίλαι. Vide Glossas Basilic. in φῦνδος.

ΒΙΛΙΝΟΥΝΤΙ'Α, Gallis, *Hyoscyamus*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 651.

ΒΙ'ΛΛΟΣ, *Libellus*, *Schedula*. Darmarius in fine Synodici cujusdam: τὸ τέλος ἦν ἐξίτηλον, καὶ ἕχ ἕτερον ἀντίγραφον ἀπὸ τ̃ ἀρχαιότητος τ̃ βίλλε, ἢ διὰ τοῦτο ἦν ἐλλιπές. Videtur legendum βίβλε. Vide Gloss. med. Lat. in *Billa*.

ΒΙΛΣΕ'Ν. Anonymus de Oxymelite: καὶ ἅλας ἀμμωνιακὸν, καὶ σέλιχαν, ἢ χαπὴ, βιλσὲν, καὶ σέμβελ, &c.

ΒΙ'ΝΑ, *Vena*, φλέψ, apud Anonymum Medicum MS. ex Cod. Reg. 945. non semel. Item *rima*. Liber 60. Basilic. tit. 3. §. seu Lege 27. ὁ λαβὼν ἐπὶ τὸ διατρῆσαι ποιῆσαι ποτήριον, εἰ μὲν ἐξ ἀπειρίας αὐτὸ κλάσει, χώρα τῇ Ἀκυϊλίῳ· εἰ ᾿ βίνας εἶχεν ἐπιληψίμες, ἐκ ἐνέχεται. ubi Ulpianus: *Sed si rimas habuit vitiosas*, &c. Scholiastes verò, ἀλλ᾿ ὡς ἔχεσα ῥαγάδας, ἐκλάσθη ἡ φιάλη.

ΒΙ'ΝΔΙΞ, *Vindex*, *Exactor*. Evagrius lib. 3. Hist. cap. 42. de Anastasio Imp. περιεῖλε ᾿ καὶ τ̃ φόρων εἴσπραξιν ἐκ τ̃ βελευτηρίων, τὲς καλεμένες Βίνδικας ἐφ᾿ ἑκάστῃ πόλει προβαλλόμενος, &c. Chronicon Alexandrinum an 5. Justiniani: ἐν οἷς ἐσφάγη Ἀντίπατρος ὁ βίνδιξ Ἀντιοχείας τ̃ Θεεπόλεως. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: οἱ κατὰ καιρὸν πραγματευταὶ, ἢ βίνδικες τ̃ κατὰ Παλαιστίνην δημοσίων, &c. Reliqua vide in πραγματευτής. Occurrit apud Justinianum in Nov. 38. 128. cap. 5. Nov. 134. cap. 2. in Edict. 13. cap. 3. 13. Basilic. Ecl. 58. Nilum Monach. lib. 2. Epist. 282. 326. &c. Vide Valesium ad Evagrium lib. 3. cap. 42. & Gloss. med. Lat.

Βινδικάτιον, Ἐκδίκησις, in Glossis Basilic.

ΒΙΞΙ'ΛΑ, βιξιλατίωνες. Vide in βέξιλλον.

ΒΙΞΟ'ΡΙΔΕΣ, Turcis, οἱ τ̃ θυρῶν πυλωρεῖς, *Iannarum seu Palatij judices*, apud Laonicum lib. 5. pag. 122.

ΒΙΟΘΑ'ΝΑΤΟΙ, *qui Iudicum decretis damnati mortem violentam subierunt*. Chrysostomus Orat. 2. in Lazarum: αἱ ψυχαὶ τ̃ βιοθανόντων, ἐ κατὰ τὴν τ̃ πολλῶν δόξαν γίνονται δαίμονες, ἀλλὰ τ̃ ἁμαρτανόντων, &c. Ubi Cod. Augustanus βιαίῳ θανάτῳ τελευτόντων præfert, ut monet Hoeschelius. Chronicon Alexandrinum an. 5. Justiniani: ἢ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς χωρίον αὐτῷ εἰς μέσον τ̃ λοιπῶν βιοθανάτων. Theophanes an. 3. Copronymi: καὶ εἰς τὰ λεγόμενα Πελαγίε μνήματα μετὰ τ̃ βιοθανάτων ῥίπτεσθαι. an. 25. ἐρρίφαν τὰ τίμια αὐτ̃ λείψανα ἐν τῷ τ̃ βιοθανάτων λάκκῳ. an. 2. τὸ ᾿ σῶμα αὐτ̃ δήσαντες καλωδίῳ τ̃ πόδα, μετὰ τ̃ βιοθανάτων ἔρριψαν. Vide Gloss. med. Latin. in *Biothanati*.

ΒΙΟΚΩΛΥ'ΤΑΙ *qui in Provinciis vim & proterviam militum compescebant*. Justinianus Nov. 8. cap. 12. §. 1. λῃστοδιώκτας, ἢ τὲς καλεμένες βιοκωλύτας. Adde Nov. 128. cap. 21. Nov. 134. cap. 1. Nov. 145. In Basil. Ecl. 6. est titulus, Περὶ Δεκὸς, ἤτοι βιοκωλύτε Λυκαονίας καὶ Λυδίας. Vide Cujac. ad d. Nov. 8. 145.

ΒΙΟ'ΛΑ & βιολέτα, *Viola*, ἴον. Ex Italico & Gallico *Violetta*, *Violette*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. λευκόϊον, βιόλλα λευκή. Χαμεβιολέτα, eâdem notione, apud Portium, & Hieron. Germanum. In Lexico MS. Colbert. Cod. 2199. βιόλα, πέδιλα, ὑποδήματα.

ΒΙΟΛΟ'ΓΟΙ, *Comœdi*, *scenici*, qui *vitæ negotia* in scenis tractant, seu ut ait Terentianus Maurus, *Hi qui pedestres fabulas socco premunt, ut quæ loquuntur sumpta de vita putes*: quippe Κωμῳδία ἐστὶν ἰδιωτικῶν πραγμάτων ἀκινδύνως περιοχὴ, ut est apud Diomedem lib. 3. Art. Grammat. Hephæstion in Enchiridio, pag. 17. εὑρίσκεται ᾿ παρὰ τοῖς Κωμικοῖς συνεχῶς ἀνάπαιστος· τ̃ γδ βίον ὄντοι μιμέμενοι, θέλεσι δοκεῖν διαλελυμένως διαλέγεσθαι, καὶ μὴ ἐμμέτρως. Glossæ Lat. Gr. *Atellani*, Σκηνικοὶ, Αρχαιολόγοι, βιολόγοι.

ΒΙ'ΟΣ, *Bona*, *Facultates*, Gallis *biens*, quomodo *Vitam* usurpat Symphosius, de Formica agens:

Provida sum vitæ, sed non sum pigra labore.

Hesychius: Βίος, τὸ ζῆν, περιεσία. Suidas: Βίοτος, ἡ ἐσία, Lexicon MS. Cyrilli: Βίος, ἡ ἐσία τ̃ κτημάτων, καὶ τὸ ζῆν. Artemidorus lib. 4. Onirocrit. cap. 33. ὁ βίος δίχῆ σοι νοείσθω, ποτὲ μὲν ὡς ἐσία ἢ κτήματα, ποτὲ ᾿ ὡς αὐτὸ τὸ ζῆν. Clemens lib. 5. Constit. Apostol. cap. 1. εἰ ᾿ ἢ αἴος τε ἐστὶν ἅπαντα τ̃ βίον ἑαυτ̃ ἀποδόμενος, &c. Clementina Homil. 1. num. 8. εἰς Ἰεδαίαν ὁρμήσω, πρότερον τ̃ ἐμὸν διαθεὶς βίον. Ita in eorundem Epitome de Gestis S. Petri num. 8. & Homil. 4. num. 21. εἰ ᾿ συμβῇ τ̃ ἀνδρὸς ἐκ τ̃ μοιχ̃ συλλαβέσα τέκοι, ἀνατραφεὶς ὁ παῖς τ̃ μὲν πατέρα ἀγνοεῖ, τ̃ ᾿ ἐκ ὄντα νομίζει, καὶ ὕτω ὁ μὴ πατὴρ τελευτῶν ἀλλοτρίῳ παιδὶ τ̃ ἑαυτ̃ καταλίπῃ βίον, &c. & Homil. 6. num. 20. οἵτινες ἄνθρωποι ὄντες μοχθηροὶ, μαγείᾳ μεταμορφέμενοι γάμες διέλυον, βίες διέφθειρον. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 55. προσδαπανήσας ᾿ τ̃ βίον αὐτ̃ εἰς ἰατρὲς, καὶ εἰς θερμὰ πλανώμενος, καὶ μηδὲν ὠφεληθεὶς, &c. S. Basilius Homil. 62. οἱ βίε δεόμενοι τ̃ τροφὰ ἀναμένεσιν. Vide Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 19. initio, sect. 5. cap. 12. sect. 9. cap. 16. Chronicon Venetobyzant. &c. Occurrit præterea in Evangelio Matthæi, ubi de Hæmorrhoïssa, quæ ὅλον τ̃ βίον, *omnem suam substantiam in Medicos impenderat*

Βιοπράγος, *Qui ex negotiatione vitæ necessaria consequitur*. Astrampsychus in Theoria MS. ἐ γίνῃ βιοπράγος τελέως. Ita ibi non semel.

Βίαρχος, *Annonæ militaris*, seu *Militum* τ̃ βίε *Præfectus*. Vet. Inscriptio in Basilica S. Pauli via Ostiensi: HIC PAX QVIESCET EVCARIDVF SCVT. SCOL. SECVND. QVI MILITAVET ANN. P. M. XCIII. BIARCVS VIXIT AN PM XXXV. DEPOSITVS DIAE PRIDIAE IDVS IVNIAS Z. Apud S. Athanasium Apol. 2. de Fuga pag. 784. quidam Φλάβιος Ἀντωνῖνος βίαρχος Κεντυνάριος τ̃ λαμπροτάτων Ἐπάρχων τ̃ ἱερ̃ Πραιτωρίε inscribitur. Vide Eclog. 57. Basilic. tit. 9. & Gloss. med. Lat. in *Biarchus*.

Βιώνης, *Sector*, in Gloss. Lat. Gr. ὁ ἀπόδημος, ἢ ὁ ἀγοράζων ἐσίαν, in Gr. Lat.

Βίος, *Vita secularis*, κοσμικὴ, quæ tota in exquirendis & adipiscendis facultatibus versatur. S. Chrysostom. homil. 7. de Pœnitentia: ὕτω ᾿ μοι ὁ λόγος ἐ πρὸς τὲς ἐν τῷ βίῳ ἐξεταζομένες μόνον ἐστὶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὲς ἐν τοῖς ὄρεσι τὰς ἑαυτῶν καλύβας πηξαμένες. & Homil. 10. de eleemosyna: παρθένος ἀποταξαμένη βίῳ.

Βιῶναι, *secularem vitam agere*, apud Eusebium lib. 4.

lib. 4. de Vita Const. cap. 3. & Epiphanium in Hæresi Dositheorum, & in Hæresi 59. n. 4.

Βιωτικοί, *Sæculares* in Gloss. Gr. Lat. *Laici*, qui negotiantur, qui mercantur, qui rem denique familiarem honestis ac legitimis modis ad se ac familiam tuendam augere student. Chrysostomus lib. 3. adversus vitæ Monasticæ vituperatores, ubi de Evangelij Beatitudinibus: ὅτε βιωτικῷ, ὅτε μονάζοντ@ ὄνομα τίθησιν, & homil. 23. in Epist. Pauli ad Rom. δεικνὺς ὅτι ταῦτα διατάττεται καὶ ἱερεῦσι, καὶ μοναχοῖς, ὀχὶ τοῖς βιωτικοῖς μόνον. Vita MS. S. Dalmati Archimandritæ: ἦν γὰρ βιωτικὸς ἀνὴρ, καὶ περιουσίαν πολλὴν κεκτημένος. βιωτικαὶ φροντίδες, apud Clementem in Epist. ad Jacobum, num. 5. & in Clementinis de gestis S. Petri, num. 22. βιωτικὰ πράγματα, *sæcularia negotia*, in Concil. Calchedon. Can. 4. Auctor de initiis hæreseon, num. 100. πραγματείαις τε καὶ πλεονεξίαις, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐντρίβονται βιωτικοῖς πράγμασι, ἀλόγως τε βιωτεύουσιν. Ita βιωτικὰ πράγματα usurpat etiam Harmenopulus, quibus opponit ἐκκλησιαστικά. Vide Henricum Valesium ad Euseb. lib. 6. cap. 3.

Ἱερεὺς διὰ βίου, Ἀπὸ βίου. Eusebius lib. 10. Hist. Eccl. cap. 4. ubi de ædificatione Templi Tyrij: εἶτα δὲ τοὺς αὐτῷ γνωρίμους ἄνδρας, τοὺς πάλαι διὰ βίου ἱερωμένους αὐτῷ, κρύβδην γε μὴν ὡς ἐκ κακῶν χειμώνων πρὸς τοῦ αὐτοῦ σκέπης καλυπτομένους, εἰς φανερὸν ἀγαγὼν, &c. Nomocanon Cotelerianus, num. 44. ὁ δεχόμενος τὰς ἐξομολογήσεις, χρὴ ἵνα ἱερεὺς ἀπὸ βίου, ἢ ἀββαδοπρεσβύτερ@· μοναχὸν μὴ δέχεσθαι ἀνίερον, ἢ ἱερέαν παύοντα τὰς λειτουργίας, οὐκ ἔξεστιν δέχεσθαι τὰς ἐξομολογήσεις. Ad locum Eusebij Henricus Valesius ita commentatur, ut ἱερωμένοι διὰ βίου sint *Sacerdotes perpetui*, quemadmodum Gentiles ἱερεῖς διὰ βίου vocabant *Sacerdotes perpetuos*, ad discrimen eorum qui tantùm annui erant, ut est in Inscript. apud Reinesium, pag. 313. 379. 380. & aliis apud Gruterum, pag. 313. 10. 314. 1. 448. 1. & in vetere nummo Perperenorum, cujus Ectypon dedit Sirmondus in Antitristano 2. sic ut ad receptam à Gentilibus loquendi formulam respexerit, cùm apud Christianos Sacerdotes perpetui sint. Id firmant Glossæ Gr. Lat. in quibus διὰ βίου, *perpetuò, sempiternè* exponitur. Sanè eo sensu videtur hæc formula usurpari in Synopsi sacrorum librorum Nicephori Xanthopuli, ubi post enumeratos Ἀθηναίων ἄνακτας Ἀτθίδ@, sequitur hic titulus: οἱ διὰ βίου ἄρχοντες, & apud Zonaram tom. 2. pag. 29. 1. Edit. ubi de Senatoribus: ὕστερον δὲ τὸ ἅπαξ τῇ βουλῇ καταλεχθέντα διὰ βίου βουλεύειν ἔδοξε, &c. Ita rursum infrà, ubi de Principe Senatus: ὁ γὰρ διὰ βίου τις εἰς τοῦτο προεχειρίζετο. Et pag. 131. δικτάτωρ διὰ βίου, *Dictator perpetuus*. Τιμητὴς διὰ βίου, apud eundem, pag. 160. 197. Interpretes alij hæc verba, διὰ βίου ἱερωμένους, *per vitæ sanctimoniam consecratos* verterunt. Sed cùm dicat Eusebius τοὺς πάλαι διὰ βίου ἱερωμένους αὐτῷ, videtur innuere familiares & notos, qui à Paulino Episcopo, διὰ βίου, *toto vitæ decursu* subinde consecrati fuerant. Sed quidquid sit de viri doctissimi interpretatione, aliter sanè ἱερεὺς ἀπὸ βίου sumitur in laudato Nomocanone, ubi opponitur ἀββαδοπρεσβυτέρῳ, seu *Monacho Presbytero*, ac proinde *Sacerdotem sæcularem* rectè, ni fallor, vertit Eruditus Interpres: nam βί@, *sæculum* sonat, uti jam observatum.

ΒΙΡΓΟΝ. Vide in Βέργα.

ΒΙΡΙΤΤΑ. Vide Βερῦτα.

ΒΙΡΡΟΝ, βίρρον, βηρίον, *Birrus*, de qua voce multa nos in Gloss. med. Lat. Gloss. Gr. Lat. βίρρ@, *Birrus*. Glossæ MSS. Reg. βίρρον, ἱμάτιον, Ῥωμαϊκῶς. Suidas: ἔφεστρις, ἱμάτιον Ῥωμαϊκὸν· λέγεται δὲ καὶ μανδύης (MS. Μανδύας) καὶ βίρρον.

Βιρρίον, Palladius in Hist. Lausiaca, cap. 135. de S. Athanasio: λαβὼν αὐτοῦ τὸ σιχάριον καὶ τὸ βιρρίον, ἐν μεσάτῃ νυκτὶ πρὸς ταύτην καθέφυγεν τὴν παρθένον.

Βηρίον. Lexicon MS. Cyrilli: βηρίον, ἔνδυμα μοναχικόν. Glossæ Servij: *Lacerna*, βῆριν, φελόνιν. Artemidorus Onirocrit. lib. 2. cap. 3. χλαμὺς δὲ ἣν ἔνιοι μανδύην, οἱ δὲ ἐφεστρίδα, οἱ δὲ βίρρον καλοῦσι. Synodus Gangrensis Can. 12. εἴτις ἀνδρῶν διὰ νομιζομένην ἄσκησιν περιβολαίῳ χρῆται, καὶ ὡς ἂν ἐκ τούτου τὴν δικαιοσύνην ἔχων, καταψηφίζοιτο τῶν μετ' εὐλαβείας βήρους φορούντων, καὶ τῇ ἄλλῃ κοινῇ καὶ ἐν συνηθείᾳ οὔσῃ ἐσθῆτι κεχρημένων, ἀνάθεμα ἔσω. Vide ad hunc locum Zonaram, Balsamonem, & Alexium Aristenum in Synopsi Canon. pag. 683. Vita S. Martiniani MS. ἐπικόμισόν μοι βηρίν καὶ σιχάριν τρίχινον.

Βιρροφόροι. Palladius in Hist. Lausiaca, cap. 83. ubi de Atheniensibus: συνδραμόντες δὲ πάντες ὑφ' ἓν τριβωνοφόροι τε καὶ βιρροφόροι, λέγουσιν αὐτῷ, τί ἔχεις, ἄνθρωπε; ἢ πόθεν εἶ. Ubi Birrus, vestis est communis, τρίβων verò Philosophorum.

Ὀλόβηρ@, *tinctura serici, & color*, non sericum. Id omnino indicat Procopius in Hist. Arcana, pag. 112. 1. Ed. βαφῆς μὲν τῆς προσηχούσης τὴν οἰκίαν (οὐσίαν) οὐχ ἧσσον ἢ κατὰ ἓξ χρυσῶν, βάματος δὲ τοῦ βασιλικοῦ, ὅπερ καλεῖν Ὀλόβηρον νενομίκασι, πλέον ἢ τεσσάρων καὶ εἴκοσι χρυσῶν. Est autem *verus* color, idem qui ἀληθινός, *purpureus*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Lat. in *Oloverus*.

ΒΙΣΑΛΟΝ, Βίσαλον. Vide in Βήσαλον.

ΒΙΣΑΣΑ, ἤτοι ἡ περσαία βοτάνη, τὸ ἄγριον πήγανον, in Gloss. Botanicis ex Cod. Reg. MS. 848. *Ruta silvestris*. Glossæ Jatricæ MS. Neophyti: βήσασα, ὅπερ τινὲς ἁρμαλα καλοῦσιν· ἔστι δὲ τὸ ἄγριον πήγανον. Glossæ aliæ Saracenicæ MSS. βίσασα, Αἰγυπτιακῶς, τὸ σπέρμα τοῦ ἀγρίου πηγάνου. Adde Interpolat. Dioscor. cap. 457. Matth. Silvaticus: *Bisace, vel Bisasci, id est ruta agrestis*. Infrà: *Bisara, I. Armel, & est species rutæ Silvestris quam Dioscorides vocat Moli*, &c.

ΒΙΣΕΞΤΟΣ, *Bissextus*. Glossæ MSS. βίσεξτον, ἐπινέμησις τετραετίας. Joannes Damascenus de Orthodoxa fide: τοῦ τετάρτου συντιθεμένου κατὰ τέσσαρα ἔτη μία ἀποτελεῖται ἡμέρα, ἥτις λέγεται βίσεξτ@. Matthæus Blastares: τὸ τοῦ βισέξτου ὄνομα Ῥωμαϊκόν ἐστι δῆλον τὰ δὶς ἕξ, &c. Isaacus Argyrus in computo: αὕτη ἡ τελεία ἡμέρα προστίθεται τῷ τξέ. ἡμέραις, καὶ γίνεται τὸ ἔτ@ ἐκεῖνο τξϛ. ἡμερῶν. Michael Psellus de Astronomia: καὶ ἀφιέναι ὑπὲρ τοῦ φεβρουαρίου δύο ἡμέρας, ἢ μίαν, ἐὰν ἡ βίσεξτον. Anastasius Antiochenus Orat. 1. in Annuntiat. Deiparæ: ὅτε ἡ τετραετία τοῦ λεγομένου βισέξτου εἰς τελείαν ἡμέραν ἀπαρτίζει τὴν κίνησιν. Occurrit passim, in Chron. Alexandr. an. 6. Heraclij, in Nomocan. Coteleriano, num. 426. apud Photium in Bibl. Cedrenum, & alios. Vide Δίσεξτ@.

ΒΙΣΙΟΝ. Vide Βικίον.

ΒΙΣΚΗΝΑ. Vide in Πισκῆνα.

ΒΙΣΣΑ, Βίσσιον. Vide in Βῆσα.

ΒΙΣΤΑΚΙΖΕΙΝ. Anonymus MS. de Matellis, seu de Urinis: ἐὰν ἔστιν κλόκιον χλωρὸν ὡς βισακίζοντα, καὶ ἔχει φουσκία ὡς φαβάτου ζωμὸν, &c. in Lexico MS. ex Cod. Colbert. 2199. βισάκια, ταπισάκια exponuntur. Id est, *Pistacia*.

ΒΙΣΤΙΡΕΙΝ, *Allidere, collidere*, προσκρούειν, συναράσσειν.

ΒΙΤΑΛΙΑ, *Victualia, dapes, victui necessaria*: ex Ital. *Vettouaglia*. Occurrit in Turco-Gr. Crusij.

ΒΙΤΑΞΙΔΕΣ, Βιτάξιδες, Milites Turcici. Laonicus lib. 7. pag. 176. καὶ Ἰωάννης μὲν ὁ χωνιάτης ἔχων τὴν φαλαγγα, τοὺς βιτάξιδας καλουμένους, ἐπιστὰς ἐπὶ τοῦ τῆς Ἀσίας στρατηγόν. Iidem fortè quos sub finem libri βιτέτζιδας vocat: ἐν μέσῳ δὲ αὐτὸς ἐτάσσετο

σεῖο χονιάτης, ἔχων τε τοὺς βιλέτζιδας καλυμμένους, καὶ τοῦ Ἀρδελίου σταλὸν.

ΒΙ'ΤΖΑ, Portio, *Virga*, ῥάβδος, ῥαπίς. Est etiam *Flagellum*. Eudemus MS. φραγέλλιον, Ῥωμαϊκόν ἐστι· ἔστι δὲ μάστιξ ἡ νῦν καλουμένη βίτζα. Epimerismi Herodiani MSS. ἱμάθλη, ἡ βίτζα. Alibi: Κώνωψ, ἡ βίτζα. Lexicon MS. Cyrilli: φραγέλλιον, ἡ βίτζα. Scholiastes Oppiani Halieut. lib.2. v.352. ἱμάσθλης, μάστιγος, βίστης. Glossæ Arabicolat. *Bissa*, *Corrigia*. Canonion Mathematicum adespoton: ἐὰν πέσει βίτζα ἀπὸ τὸ χεροῖν. Mauricius lib.1. Strateg. cap.2. χρὴ ἔξωθεν τῶν βορείων θηκαρίων τῶν ζαβῶν ἀπὸ βέτζας ἐλαφρὰς ἔχειν, ἵνα ἐν καιρῷ τοῦ πολέμου, καὶ ἐν καιρῷ κούρσων ὄπισθεν τῶν ὀπισθοκουρβίων κατὰ τὰς ψόας τῶν ἵππων βαστάζονται. Ubi legendum βίτζας. Perperam porrò unicam vocem confecit Rigaltius, & ex eo Meursius.

Βίτζιον. Auctor incertus apud Suidam: τοῦ πέζης τὰ μὲν ἄκρα τὰ δεξιὰ βίτζιον εἰργάσατο.

Βιτζέα, *Ictus virgæ*. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

Βιτζέας συνάγει ὁ ταπεινὸς πολλὰς καὶ ἀναριθμήτους.

Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

Βιτζέαν ἂς δόσει τὸ ἄλογον, καὶ εἰς Αἴγυπτον νὰ φθάνη.

Βιτζόνειν, *Virgulâ ferire*. Idem Anonymus.

Σεβαίνω εἰς τὴν θάλασσαν, βιτζόνω τὸ ἄλογον μου.

Βήτζα. Anonymus de Nuptiis Thesei: lib. 9.

Καὶ βήτζαν εἰς τὸ χέριν τοῦ ἔβασταν ἀπὸ φίδι.

ΒΙΤΖΙΤΟ'ΣΙΤΖΙ, pro βιντιλοξικὴ, *Vincitoxicum*, χόρτου, seu herbæ species, apud Myrepsum de Antidotis cap.89. ubi Fuchsius. Cui adde Matthæum Silvaticum.

ΒΙ'ΤΖΙΟΝ, βίτιον, *Vitium*. Scholiastes Basilic. lib.8. tit. ult. βίτζιον, τὸ διηνεκὲς πάθος· μόρβος δὲ τὸ πρόσκαιρον. Glossæ Basilic. βίτιον, πάθος, ἐπίψογον, ἐλάττωμα.

ΒΙΤΙΚΟ'Σ. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ, cap.27. ἐν τῷ οὖν ἀνακαθαίρειν (τὸν τόπον) εὑρίσκουσιν ὑποκάτωθεν τῆς ὕλης οἶκον βιτικὸν μέγαν, ἀπὸ λίθων θαυμαστῶν κεκαμαρωμένον. Putabam legendum βυθικὸν, *profundum*. Sed ita præfert Codex optimæ notæ.

ΒΙΤΙ'ΝΑ, *Cadus*, ἀμφορεὺς. Eustathius in Iliad. σ. ὁ δὲ τοιοῦτος ταριχευτικὸς βῖκος καὶ ἀμφορεὺς ἂν λέγοιτο ὡς δηλοῖ ἐπαχθὲν περὶ σκόμβρον· τὸ πρὶν εἰς ἁλμυρὸν ὕδωρ ἕλκειν ἀμφορέως, ὃν δηλαδὴ βιτίνας οἱ κοινολεκτοῦντες φασί.

ΒΙΤΟΝΙ'ΚΗ, *Betonica*, apud Demetrium Constantinopolit. lib. 2. Hieracosoph. cap. 14. & alibi.

ΒΙΤΟΥ'ΜΕ, *Bitumen*. Orneosophium, cap.13. δίδου χολὴν μετὰ δακρύου ἐλάφου, καὶ βιτοῦμε Ἰουδαϊκοῦ, ὅπου ἡ ἄκρα τοῦ μαχαιρίου χωρεῖ, &c. Occurrit rursum infrà.

ΒΙ'ΤΡΟΝ, Herba quæ Dioscoridi Θλάσπι dicitur, apud ejus Interpolat.

ΒΛΑ'ΒΙΑ, pro βλαβή. Historia Apollonij Tyrij:

Ἀπόμανε με βλάβια νὰ σώσει τὴν ψυχή της.

Βλάμμαν, & Βλάψιμον, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. πόνος, κόπος, βλαβὴ, βλάμμα, βλάψιμον.

ΒΛΑΝΤΗ. Vide in βλάτιον.

ΒΛΑ'ΣΕΝΑ. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Να δῶ τὴν κουλαγιώτενα στῆς βλάσενας τὸ κάρος.

ΒΛΑΣΤΑ'ΡΙΟΝ, *Pampinus*. Etymologici Auctor: ἕλιξ τὸ τῆς ἀμπέλου κλυρῶδες ἔκφυμα, τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον βλαστάριον.

ΒΛΑΣΤΙΜΑ', *Blasphemare*, βλασφημεῖν, in Corona pretiosa. Ex Ital. *Biastemare*.

ΒΛΑ'ΣΦΗΜΟΙ, dicti Hæretici Θεοκατάγνωσται, sic nuncupati, quòd quædam verba Jesu-Christi & sacrarum Scripturarum damnarent, τολμηροὶ καὶ βλάσφημοι ὑπάρχοντες. Ita Auctor de initiis Hæreseon, num. 92. apud Cotelerium. De Voce βλασφημεῖν, vide Gaspar. Suicerum in Thesauro Eccles.

ΒΛΑ'ΤΙΟΝ, *Blatta*, *os anterius narium purpuræ*, uti vocatur à Myrepso sect. 1. §. 1. Actuarius: βλάττιον βυζάντιον, ἤγουν ῥινὸς τῆς πορφύρας. Maximè verò hæc vox usurpatur pro quovis panno serico. Glossæ Seguerianæ: ἔπιπλα, ὠμοφόρια, ἱμάτια, κυρίως δὲ ἐπὶ τοῖς ναοῖς ἐξηρτημένα βλάττια. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 6. οἷον βλάττια, πράνδια, χαρέρια, σήμεντα, &c. Nicetas in Joanne: νήματα σηρικὰ διαπλεχθέντα χρυσῷ. Ubi Codex Barbarogr. βλάττια πολλὰ χρυσᾶ. Occurrit in eodem Codice non semel, ut & apud Codinum, cap. 20. num. 3. 4. 5. ubi βλάτιον χρυσοῦν, & τῶν βλαττίων διάφραγμα.

Βλατὴ, pro βλάττη, *Blatta*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Αὐτὸς τοῦ βλέπεις ἔδωκεν εἰς τὴν μονὴν εἰκόνα,
Καὶ σαρανταπηχον βλατὴν, καὶ δύο κηροκανδήλας.

Βλαντὴ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Εἰς χαλκεδονικὸν φαρὴ ἦτον κουβερτιασμένω
Ἀπὸ Συριανικὸν βλαντὴ ἔμορφα πλουμισμένω.

Eodem libro:

Ἐτοῦτος μὲ χρυσῷ βλαττὴ εὐγενικὰ ντυμένος,
Ὥσπερ τὸν ἥλιον ἔλαμπεν ἐκ τὸ πολλὴ χρυσάφη.

Idem lib. 11.

Ἀπὲ ὀστρειοτήριον βλατταὶ, χρυσότον καὶ βαμμένω.

Βλαττίον. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Περαιτέρω, τὸ ἔμπροσθεν· Πηλεινὸν, τὸ βλατίον.

Βλαττάσιμον, in Lexico MS. Cyrilli, βλαττίον, Βασιλικὸν ἱμάτιον· pro βλαττάσημον, id est vestimentum cui intextum est purpureum Segmentum seu *purpureus clavus*.

Βλαττένδυτος, *Blattâ opertus*. Theodosius Grammaticus in Grammatica MS. ἐὰν δὲ ἥντινα χθὲς κατεῖχες γραμματικὴν ἐνδεδυμένην μετὰ δέρματος, ταύτην σήμερον κατέχεις βλαττένδυτον, τοῦτό ἐστιν ἡ μετασχηματίσις.

Βλαττοπώλιον, *locus ubi blattæ vendebantur*. Ita legendum videtur in Vita S. Auxentij, ubi βαττοπώλιον habetur. Gentianus *Bassopodion* legit.

Βλαττᾶς, *Blattæ artifex*. Glossæ MSS. ταλασιουργὸς, ὁ ἐξαμιτοποιὸς, ὁ βλαττᾶς, ὁ ἐριουργός.

Βλαττινὸς, βλάτιος, *Blatteus*, apud Codinum de Offic. cap.4. n.8. 15. 20.

Πλατε μπεζάντια, *Blatta Byzantia*, apud Nicolaum Myrepsum sect. 1. cap. 34. in MS. al. 35. Idem cap. 419. in MS. μπλάντε μπεζάντια, ἤτοι τὸ ὀστοῦν τῆς ῥινὸς τὸ ἔμπροσθεν τῆς πορφύρας. Adde cap.459. ejusdem Cod. MS.

ΒΛΑ'ΨΙΜΟΝ. Vide in βλαβία.

ΒΛΕ'ΘΡΟΝ. Moschopulus περὶ σχεδῶν, pag.52. Ἔλυθρον, ὁ τῶν καρπῶν φλοιὸς, καὶ τὸ κοινῶς λεγόμενον βλέθρον.

ΒΛΕΠΕΙΝ, *Invisere*, quomodo vulgò dicimus, *aller voir quelqu'un*. Constantinus de Adm. Imp. πρὸς αὐτοὺς πραγματευτὰς ἀποστέλλουσι, καὶ βλέπουσι αὐτοὺς, καὶ ἀποκρίσεσι παρ' αὐτῶν πρὸς αὐτοὺς· πολλὰ δὲ ἀποκομίζουσι.

Βλέπειν καταμήνια dicuntur mulieres, formulâ etiamnum usitatâ, quam alio loco observamus. Scholia MSS. in Æschyli Prometheum vinctum, de Virgine: οὔπω γὰρ συνεζεύχθη ἀνδρὶ, ὥς τε τρέφειν διὰ τοῦ αἵματος ἑαυτῆς τὸ παιδίον· οὔτε γὰρ καταμήνια βλέπει δι' ὧν τρέφεται τὸ ἔμβρυον. Vide Συνήθεια.

ΒΛΕΠΙΑ'ΔΕΣ, *Inspectores*. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 264. καὶ ἐντέχεται νὰ βάλη τοὺς βλεπιάδες ἐπάνω τοῦ.

ΒΛΕΠΙΟΣ. Vide Μανιγόρδος.

ΒΛΗΣΙΔΙ, *Corollarium. Vantaggio di cosa venduta*, Παρεμπόρευμα, &c. Vlaccus. Theodorus Paphensis Episcopus in Vita MS. S. Spiridionis: ἀπελθὼν οὖν ὁ πρωτοναύκληρος, καὶ ἀγοράσας τὸ βλησίδιον ἐκ τοῦ λογαρίου τοῦ ἁγίου, καὶ πωλήσας μετὰ τὸ πλόϊμον, ἀπέδωκεν τὸ δάνειον πρὸς τὸν ἅγιον. Anonymus MS. de Arte Notaria: εἰ μὲν συμβῇ προτελευτῆσαι τὸν μελλομνήστορα καὶ θυγατέρα ἡμῶν τήνδε, ἐξ ἐπὶ ζωῆς τοῦ μελλομνήστορος αὐτῆς υἱοῦ ἡμῶν τοῦδε ἄπαιδα καὶ ἀδιάθετον, ἵνα ἀποκερδαίνη ὁ ἀνὴρ αὐτῆς τὸ γ΄ τοῦ ἐπιδοθέντος αὐτῷ παρ' ἡμῶν βλησιδίου χάριν λεγάτου.

ΒΛΗΣΚΟΥΝΗ, Βλισκοῦνι, *Pulegium*. Lexicon Nicomedis Jatrosophistæ MS. Γλύχω, βλισκοῦνι. Lexicon Neophyti: Γληχὼν, τὸ βλησκούνιον. Lexicon Medicum MS. Reg. Cod. 930. τὸ κοράλιον, ἴκταμον, ἄγριον βλισκούνη. Thomas Magister: Βλήχων, οὐ γλήχων. ἔστι δὲ εἶδος βοτάνης, ἡ ἰδιωτικῶς λεγομένη Βλησκούνη. Joannes Jatrosophista MS. cap. 13. ζεμάτιζε πύτιρα, καὶ βλισκούνιν, καὶ σάκλισε αὐτὰ, βρέξον σπογγάριν, καὶ πυρίαζε τὸν τόπον πλὴν ζεστοὺ, &c.

Βλησκουνέλαιον, *Oleum ex Pulegio*. Orneosophion: κρινέλαιον, ἢ βλησκουνέλαιον, ἵνα ἀλείφης τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μέχρι τριῶν ἡμερῶν.

ΒΛΙΤΗΡΙ, vox ἀσήμαντος, inquit Theodosius Zygomalas, apud Crusium, pag. 99.

ΒΛΙΤΤΟΜΑΜΑΣ, *Fatuus*. Lexicon MS. Cyrilli: Βλιττομάμας, ὁ μωρὸς· καὶ γὰρ τὸ βλίτον μωρόν ἐστι λάχανον. Id est *olus insipidum*. aliud Lexicon MS. Cod. Colbert 2199. βλίτος, τὸ μωρὸν λάχανον.

ΒΛΟΓΕΙΝ. Vide in Εὐλογεῖν.

ΒΛΟΥΔΙ, *Cortex*. Vide Φλοῦδι.

ΒΟΑΣΜΟΣ, vel βοησμὸς, *Boatus, mugitus, ululatus*. Portius: Βοησμὸς, *Ululatus*, ὀλολυγὴ, ὠρυγμός. Pachymeres lib. 5. cap. 7. ἀσυνήθεις ψόφοι τὴν γῆν ἐτάρασσον συνεχῶς, οὓς δὴ βοασμοὺς κοινολογῶν εἴποι τις.

ΒΟΓΟΜΙΛΟΙ, *Bogomili*, Hæretici exorti Alexio Comneno Imperante, sic appellati ex vocabulis Bulgaricis, *Bog*, Deus, & *Milui*, Miserere, ut *Bogomilus* apud eos sit, *qui Dei misericordiam implorat*. Ita Euthymij Panoplia MS. ex Cod. Colberteo 4097. βὸγ μὲν ἡ τῶν Βουλγάρων γλῶσσα, καλεῖ τὸν Θεὸν. μίλουι δὲ, τὸ ἐλέησον· εἴη δ' ἂν Βογόμιλος κατ' αὐτοὺς ὁ τοῦ Θεοῦ ἔλεον ἐπισπώμενος. Herodiani Epimerismus MS. βὸλ, ὁ Θεὸς, κατὰ Βουλγάρους, ἐξ οὗ καὶ Βογόμιλος. De iis agunt præterea Harmenopulus de Sectis, pag. 574. Germanus Patr. Constantinopol. Homiliâ in Tertiam jejunior. pag. 1419. 1421. & in primam jejuniorum non uno loco. Typicum S. Sabæ, pag. 131. v. Anna Comnena lib. 15. Alexiad. Matthæus Blastares, & alij à nobis laudati ad eandem Annam, pag. 421.

Βογομιλία, *Bogomilorum hæresis*, in Nomocanone Coteleriano, num. 460.

ΒΟΔΙΟΝ. Vide in Βόϊδι.

ΒΟΕΑΝΟΣ, *Banus*. Dignitas apud Servios, Hungaros, &c. de qua copiosè egimus in Gloss. med. Lat. Constantinus de Adm. Imp. cap. 31. τοῦ δὲ υἱοῦ αὐτοῦ Μυροσθλάβου ἄρξαντος ἔτη τέσσαρα, καὶ ὑπὸ τοῦ Πριβουνίου βοεάνου ἀναιρεθέντος, &c.

ΒΟΕΒΟΔΟΣ, *Vaïvoda*, Dignitas apud Servios & Hungaros: *Capitaneus, Tribunus, Dux militum*, Leunclavio in Onomastico ad Hist. Musulman. Constantinus de Adm. Imp. cap. 37. ubi de Turcis Chazariæ conterminis: εἰς τὸν τόπον τὸν ἐπονομαζόμενον Λεβεδία, ἀπὸ τοῦ τοῦ πρώτου βοεβόδου αὐτῶν ἐπωνυμίας, ὅστις βοεβόδος τὸ μὲν τῆς κλήσεως ὄνομα Λεβεδίας προσαγορεύετο, τὸ δὲ τῆς ἀξίας ὡς καὶ οἱ λοιποὶ μετ' αὐτὸν βοεβόδος ἐκαλεῖτο. Infrà: τῷ πρώτῳ βοεβόδῳ τῶν Τούρκων Λεβεδίᾳ ἐπονομαζομένῳ γυναῖκα δέδωκε πρὸς γάμον χαζάραν εὐγενῆ. βοεβόδα τῆς Μολδοβλαχίας, apud Sguropulum in Hist. Concilij Florent. sect. 9. cap. 11. Βεηβόδα, apud Ducam Hist. cap. 19. Βαϊβόδα, cap. 39. Βεϊβόδας, eodem cap. & 45. Vide Gloss. med. Lat. in *Vaivoda*.

ΒΟΗΘΑ, *Refert, decet*, προσήκει.

ΒΟΗΘΟΣ, *Adjutor*, in Concilio Calchedonensi act. 1. quidam Constantinus Magistrianus βοηθὸς τῶν θείων σηκρήτων dicitur: suprà verò σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου: & Act. 3. Eleusinius, θαυμασιώτατος βοηθὸς τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου τῶν θείων ὀφφικίων. Adde Evagrium lib. 2. cap. 18. pag. 315. lib. 8. Basilic. tit. 1. §. 35. οἱ εἴκοσι πρῶτοι τῆς τάξεως, καὶ ὁ *Ab actis*, καὶ οἱ βοηθοὶ, &c. Vide Notitiam Consuetudinum subjectam Nov. Justin. 8. & Nov. 30. cap. 4. Nov. 85. &c. & Gloss. med. Lat. in *Adjutor*.

Βοηθὸς, vox Tacticorum, de qua vide Mauricium lib. 1. cap. 4. & ibi Schefferum, pag. 414. 418.

ΒΟΘΡΑΧΟΣ. Vide Βόρδακος.

ΒΟΘΡΥΔΙΑ, *Viticulæ*, ornamenta in modum vitium, Gallis *Vignettes*. Anonymus de Templo S. Sophiæ: λυχνίτας τ΄. ἐχούσας σταθμὸν ἀνὰ λιτρῶν μ΄. πολυκάνδηλα καὶ βοθρύδια τοῦ τε ἄμβωνος καὶ τοῦ βήματος, &c.

ΒΟΙΔΗ, *Ferulago*, Ægyptiis, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 739.

ΒΟΪΔΙ, *Bos*. Gloss. Græc. Lat. Βοΐδιον, *Buculus*. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. Βοῦν, Βόϊδι. Proverbia Græcobarb. MSS. ὅλον τὸ βοΐδιν ἔφαγε, καὶ εἰς τὴν οὐρὰν ἀπεστάθη. Moschus in Limonar. cap. 24. καὶ ἐλάμβανεν τὰ ἴδια βοΐδια, καὶ σπόρον ἴδιον, καὶ ἔσπειρεν τὸ τοῦ ἑτέρου χωρίον.

Βοΐδιον, *Operimentum currus bellici ex pelle bovina confectum*. Constantinus in Tacticis, pag. 22. ἐστωσαν δὲ σημάδια εἰς τὰ τῶν ἁμαξῶν βοΐδια ἑνὸς ἑκάστου μέρους, πρὸς τὸ εἶναι φανερὰ ἐκ τῆς χρόας τοῦ σημαδίου λαοῦ.

Βοϊδόγλωσσον, piscis *Lingulaca* dictus, βούγλωσσος, Athenæo & aliis. Scholiastes Oppiani, pag. 18. Βούγλωσσοι, τὰ λεγόμενα βοϊδόγλωσσα.

ΒΟΔΙΟΝ, pro βοΐδιον. Fabulæ Æsopi Græcobarb. καὶ ἔταξεν, ὅτι νὰ κάμη θυσία ἑκατὸν βόδια. At pag. 34. habet βοΐδια: βοΐδια τὰ καμματερὰ, ubi Cod. Gr. βοῦς ἐργάτας habet.

Βοῦδι, in Corona pretiosa, *Bos*, βοῦς. Portius: βοΐδι, βοῦδι, *bos*, βοῦς. Βοΐδιος, Βούδινος, *Vaccinus, Bovinus, Bubulus*, βοϊκὸς, βουκολεῖος.

Βουδόπουλλον, *Iuvencus*, Μόσχος.

Βουδόγλωσσον, Αγριοβούγλωσσον, *Arida, Buglossum*, Ἔχιον, Βούγλωσσον. Occurrit apud Anonymum Medicum MS. ex Cod. Reg. 945. Agapium in Geoponico cap. 153. &c.

ΒΟΪΖΕΙΝ, pro βομβίζειν, de apibus: & Βοϊσμὸς, vel Βοησμὸς, pro βομβισμὸς. Vide in Σκούνη.

ΒΟΪΛΑΔΑΙ, Proceres Bulgarici sic appellati. Theophanes an. 24. Copronymi, τῷ δὲ αὐτῷ ἔτει ἐπέστειλεν Παγανὸς ὁ κύρις Βουλγαρίας πρὸς τὸν βασιλέα, αἰτούμενος συντυχεῖν αὐτῷ· καὶ λαβὼν λόγον, ἐξῆλθε πρὸς αὐτὸν μετὰ τῶν Βοϊλάδων αὐτοῦ, &c. & an. 33. ὅτι ἀποστέλλει ὁ κύρις Βουλγαρίας β΄. χιλιάδας λαὸν, καὶ βοϊλάδας πρὸς τὸ αἰχμαλωτεῦσαι τὴν Βερζητίαν: neque alij sunt

Βολιάδαι, apud Constant. Porph. de Admin. Imp. cap. 34. καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Βλαστήμερον ἐκράτησαν δέσμιον, μετὰ καὶ βολιάδων δώδεκα μεγάλων. *Machinas bellicas* hîc interpretatur Meursius: sed nemo non videt eosdem esse cum Boïladis Theophanis, hîcque legendum Βοϊλάδων. Vide Gloss. med. Lat. in *Vaïvoda*.

ΒΟΪΝΟΥΧΟΙ, *Voinuchi*, Rustici sunt originis Græcæ,

Græcæ, qui habitant in locis Bozinæ regno finitimis, religioni Christianæ addicti, ac miserâ servitute oppressi: qua de causa facere coguntur quidquid eis à Turcis imperatur. Sic autem appellati videntur ceu *Vaccarij*. Hæc Leunclavius in Onomastico ad Hist. Musulman.

ΒΟΚΆΛΙΟΣ, *Vocalis, qui voce canit.* Chronicon Alexandr. pag. 202. πολλάκις δὲ καὶ ἡμεῖς προφητῶν αὐτοὺς ὠνόμαζεν, ἐχόντων διάφορα ὄργανα· τοὺς μὲν κύμβαλα, τοὺς δὲ αὐλοὺς, τοὺς δὲ τύμπανα, — τοὺς δὲ ᾠδοὺς τοὺς λογομένους βοκαλίους. Occurrit rursum infrà. Vide Salmasium ad Hist. Aug. pag. 211. & Gloss. med. Lat. in *Vocalis*.

ΒΟΚΊΑ, *Globuli bombardarum.* Joannes Cananus de Bello Constantinopol. pag. 190. εἰς κενὸν ἐκατώθησε τέλος ἡ τῶν ἀσεβῶν προσδοκία, ἐπεὶ ἑβδομήκοντα βοκία τῆς βολῆς τῆς μεγίστης ἐκείνης (βυμπάρδας) τῆς σεσαθρωμένον ἐκεῖνον ἔκρουσε πύργον, καὶ οὐδὲ τοῖς Τούρκοις ὠφέλειαν.

ΒΟΚΎΔΙΟΝ, *Bucula.* Suidas in Etymologico: Σισύρνα, τὸ ἐκ τῆς βοκυδίων κώδιον βαπτόμενον.

ΒΟΛΑΪ, *Vices.* Fabulæ Æsopi Barbarogr. καὶ πάλιν δευτέραν βολὰν τὸ ἴδε. Passim ibi.

ΒΟΛΒΟΣ, βυλβὸς, *Bulbus oculi.* Glossæ Gr. Lat. βυλβὸς ὀφθαλμοῦ, *Bolbus*. Ammonius Monach. de Cæde L V. Patrum Synaitar. ἕτερον ὑπὸ τῆς ἄγαν πληγῆς τῆς οὔσης κατὰ κεφαλῆς, τοὺς βολβοὺς τῶν ὀφθαλμῶν ἔχοντα ἐπὶ τὰ ἔξω κεκραμένους.

Ἐκβολβεῖν, *Bulbum oculi ejicere.* Epiphanius lib. de ponderib. Μαξιμῖνος δὲ κακῷ μόρῳ, ὀφθαλμίᾳ τε καὶ πάθει σωματικῷ περιπεσὼν, ἐξεβολβίσθη τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτομάτῳ νόσῳ, καθ' ὃν τρόπον διέθετο τοὺς μάρτυρας. Vide Henric. Valesium ad Euseb. lib. 9. cap. 10.

ΒΟΛΓΑ, *Bulga.* Anonymus de Arte Persica: δηλοῖ δὲ καὶ παίγνια βόλγων, καὶ ζατρικίων, ἀγάπας γυναικῶν καὶ παιδίων ἀρρένων.

ΒΟΛΓΟΣ, *Speculator.* Nicetas in Manuele lib. 4. num. 2. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ χρυσόπωλος δώροις παρακρουσάμενος τοὺς σκοποὺς, &c. Ubi Cod. Barbarogr. βόλγους.

ΒΟΛΕΡΟΣ. Nicetas in Andronico, lib. 2. num. 2. κατὰ τὴν Μοσυνόπολιν ἐναυλίζοντο. Ubi Codex Barbarogr. μέχρι Μοσυνοπόλεως καὶ βολεροῦ ἔφθασαν. Meursius, Fabrotus in Gloss. ad Nicetam, & Salmasius ad Hist. Aug. βολερὸν, hîc nostrum *Boulevart* interpretantur, seu munimentum ad urbis mœnia, idémque Salmasius à βῶλος *Cespes* deducit: Sed unde hæc vox nostras orta sit, diximus in Gloss. med. Lat. in V. *Burgvvardus*. Apud hosce porrò Scriptores βολερὸς nomen est oppidi versus Macedoniam cujus meminit præterea Nicephorus Bryennius lib. 4. num. 18. cui βυλερὸν dicitur.

ΒΟΛΕΤΌΣ. Georgius Contares lib. 3. Hist. Athenar. pag. 69. οὔτε οἱ Ἀθηναῖοι ἐπερίσσευαν τῆς δέκα χιλιάδων, ἀλλὰ τόσον τὸ ἕνα ὅσον καὶ τὸ ἄλλο μέρος ἦτο βολετὸν νὰ ἦσαν περισσότεροι ἢ ὀλιγώτεροι, &c. Agapius in Geoponico, cap. 141. καὶ σφίγξε τὴν ὅσον ἦτο βολετὸν, &c. Expressit Gallic. *Boullet*, Globulus.

ΒΟΛΉ, *Globus, Pila*: sed præsertim Globus tormenti bellici, nostris *Boullet*. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. pag. 190. de bombarda: ἐπεὶ ἑβδομήκοντα βοκία τῆς βολῆς τῆς μεγίστης ἐκείνης τῆς σεσαθρωμένον ἐκεῖνον ἔκρουσε πύργον. Hist. Politica pag. 10. ἱστάμενος γὰρ αὐτοῦ, καὶ αἰχμαλώτου, ἐλθοῦσα βολὴ δέδωκεν αὐτῷ εἰς τὸ δεξιὸν πόδα.

Βολὶς, eâdem notione. Ducas Hist. cap. 30. ἔπεμπεν γὰρ εἰς αὐτοὺς βολίδας μολιβδίνας, ὅσον καρύου ποντικοῦ τὸ μέγεθος. Occurrit ibi pluries.

Μολιβδόβολος, *Globus plumbeus.* Idem Ducas, cap. 38. οἱ δὲ διὰ τοξικῶν, ἄλλοι διὰ μολιβδοβόλων ἀπολυομένων διὰ βοτάνων πέντε καὶ δέκα ὁμοῦ σμικρὰ ὡς καρύα ποντικὰ τὸ μέγεθος ἀποτελοῦντα δύναμιν τραχέως. & cap. 39. ἐπλήγη γὰρ διὰ μολιβδοβόλου ἐν χειρὶ ὄπισθεν τοῦ βραχίονος. Nicetas in Andronico lib. 1. num. 2. dixit βολίδας αἰσχρῤῥημοσύνης ἀκοντίζειν. Est etiam

Βολὶς, *Plaga illata.* Hesychius: βολίσι, τρώσεσι, πληγαῖς. Antiquit. Constantinopolit. pag. 94. τοσοῦτος ἐμπαιγμὸς ἐπ' ἐνιαυτοῦ καὶ βολίδας ὑπέμεινεν.

Βόλιον, diminutivum ex βολὴ, *Globulus*, apud Agapium in Geoponico, cap. 222. Item

Βόλιον, *Tessera, calculus.* Βόλιος κυβευτικὸς, Suidæ in Ἀγύρτης. Glossæ Græc. Latin. βόλια, *Tessera*, Lat. Græc. *Tessellæ*, βόλια καὶ ψῆφοι. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. πεσοὶ καὶ πεσσοὶ, τὰ βόλια ἐν οἷς ταυλίζουσι. Vita MS. S. Symeonis Sali: καὶ λαβὼν ἐξ ἐμοῦ τὰ βόλια, ἔῤῥιψε, καὶ ἔπεσεν τρίεκλα. Sophronius in versione libri S. Hieronymi de Scriptor. Eccles. in Apollonio: τάβλα καὶ βολίοις παίζει. Ubi Hieron. *Tabulis ludit & tesseris.*

ΒΟΛΊΖΕΙΝ, apud Eustathium exponitur, τὸ βάθος τῆς θαλάσσης μετρεῖν, *maris profundum metiri*, βολίδι scilicet in imum immissâ, seu *Globulo* filo appenso.

ΒΟΛΊΚΙΟΝ, *Trabs.* Glossæ Græcobarb. δοκοὶ, μὲ τὰ βολίκια. Assisiæ MSS. Regni Hierosolymitani, cap. 144. καλὰ νὰ εἰ γνορίζετε τὸ ἐὰν ἔς ἄνθροπος ἔχει ἐν αὐτοῦ σπίτι σὺν πάσαις τοῖς τίχοις, καὶ γίνετε τὸ κάνις ἐπὶ γιτονάσου βάνι εἰς τὸ τίχον του κρίφα βολίκιον, καὶ οὐδὲν ἔχει ὁ πλὴν νὰ τὸ μάθει ὁ ἄρχον τοῦ τίχου, τὸ δίκεον ὁρίζει τὸ ἐκεῖνος ὅπερ ἔβαλε τὰ βολίκια σκεπασὰ μέσον εἰς ἄλλου τίχον, &c. Ubi versio Veneta, cap. 138. *ben sapete che se un homo ha una sua casa con tutti li suoi muri, & avien che alcun de suoi vicini mette travo, o altro dentro ad un di muri, à coverto della sua parte*, &c. Rursum, capite 298. ἀπὸ σανίδων καὶ βολικίων. τὸ δίκεον πάντων τῆς σανίδες καὶ τὸ βολίκιον τὰ εὐγάνει ἔξω τῆς χόρας νὰ δείνει τὸ δικέομαν τὸ δ'.

ΒΟΛΊΣΤΡΑ, *Balista.* Constantinus de Adm. Imp. cap. 53. κατασκευάσαντες ἅρματα πολεμικὰ, καὶ ἐνθέντες ἐν αὐτοῖς τὰς λεγομένας βολίστρας, παρεγένοντο κατὰ τῆς Βοσποριανῶν πόλιν. Infrà, pag. 210. βαλίστρας vocat. Vide χειροβολίστρα.

ΒΌΛΟΣ, *Ros*, δρόσος. Moschopulus, pag. 84. βόλος, τὸ δίκτυον, καὶ τοῦτο βολὴ, καὶ ἡ δρόσος. Glossæ Oppiani: βόλος, ἡ δρόσος τοῦ οὐρανοῦ. Suidas: βόλος, ἡ δρόσος.

ΒΟΛΟΥΝΤΆΡΙΟΣ, *Voluntarius*, apud Theophilum Antecess. lib. 2. tit. 19.

ΒΟΛΎΜΗ, *Plumbum*, Μόλυβδος, in Corona pretiosa.

ΒΟΜΠΆΚΙΟΝ, *Gossypium*, apud Myrepsum de Antidot. cap. 425. Vide βάμβαξ.

ΒΌΜΒΗΛΟΣ, ἤτοι ὁ τέττιξ, in Glossis Jatricis ex Cod. Reg. 848. *Cicada*, τέττιξ.

ΒΟΝΙΤΆΡΙΟΣ, *Bonitarius*, id est, ait Salmasius in Diatriba de Mutuo, qui rem in bonis habet ex empto, sive mancipatione. Glossæ Basilic. βονιτάριος, φυσικὸς δεσπότης. Perperam posteà βονίτρος, tametsi ita præferat Codex Reg. quem vidi.

ΒΟΡΆΧΗΝ, *Vitrum*, vel *Vitri species.* Cod. Reg. 618. f. 281. ἄλλοι δὲ σαπώνιζεν μόνον μετὰ ὕελον βοράχην εἰς ὑψηλὴν δύελαν. Occurrit ibi pluries. Vide Μπουράζω. Apud Matth. Silvaticum *Borac* & *Baurach*, est spuma nitri.

ΒΟΡΒΟΡΙΑΝΟΙ, vel βορβορῖται, Hæretici Manichæorum Sectatores de quibus VI. Synod. Act. 11. Theodoritus serm. 1. de Hæretic. Auctor de initiis hæreseon, num. 26. apud Cotelerium. Scholiastes Basilic. ad lib. 21. pag. 581. &c.

ΒΟΡΔΑΚΑ'Σ, *Rana*, βάτραχος, in Corona pretiosa.

Βόρταχος: βορθακὸς, & βορθακᾶς. Glossæ Botanicæ MSS. βατράχιον, ἢ βαθρακίδα. Hesychius: βόρταχος, βάτραχος. Alibi: βρόαγχος, βόθρακος. Alexius Rhartutus Doctr. 7. πρῶτον ἔκαμε τὰ ὕδατα αἷμα, δεύτερον ἔβρεξε πολλοὺς βοθρακοὺς. Demetrius Zenus in Batrachom.

Νακούσετε γιατὶ ἀφορμὴ οἱ ποντικοὶ ἐποίκαν
Στοὺς βορθακοὺς μάχην πολλὴν, κ' εἰς πόλεμον ἐμπῆκαν.

Infrà:

Ὁ βορθακᾶς τὸν ἐρώτα, &c.

Ἀβορδακὸς, eâdem notione. Agapius in Geoponico, cap. 159. εἶναι τινὲς βάθρακοι μεγάλοι ὡσὰν τὰς συσίαις. καὶ δὲν εἶναι εἰς τὸ νερὸν ὡσὰν τοὺς ἄλλους ἀβορδακοὺς ἀλλὰ εἰς τὸ χῶμα κρύπτονται.

ΒΟ'ΡΔΩΝ, *Burdo*, *Asinus*. Glossæ Græcobarb. ἀγονόμοχθος, ἡμίονος, βόρδος, βορδόνιν, μοῦλος, μοῦλα. Eustathius Presbyter in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopolit. num. 72. ἐξερχομένου τοῦ ὁσίου ἀπὸ τοῦ Εὐχαΐτου γυνή τις μετὰ παιδίου ἀσθενοῦς προσελθοῦσα, ὠθίσθη ὑπὸ τοῦ ὄχλου, καὶ ἔπεσεν ὑποκάτω τῶν βορδόνων, &c. Joannes Moschus in Limon. cap. 101. ἀγνοοῦντος τοῦ Ἀββᾶ ἐπάτησεν ὁ βόρδων τὸ παιδίον, καὶ ἀπέκλειναν αὐτό. Suprà, βορδόνιον dixit. Achmes Onirocrit. cap. 235. ἂν ἴδῃ τις ὅτι ἐκαβαλλίκευσε βόρδονα εὖ βαίνοντα, εὑρήσει ἑκουσίως ταξείδιον, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀγανάκτησιν.

Βορδόνης. Theophanes an. 5. Justiniani, pag. 155. μίαν εἰς τὴν πόλιν προέρχομαι, ὅτ' ἂν εἰς βορδόνην καθέζομαι. Alemannus ad Hist. arcanam Procopij βουρδοῦνην edidit. ex MS. Cod.

Βορδόνιον, Libri Basilic. τῷ λεγάτῳ τῶν βορδονίων καὶ αἱ μοῦλαι περιέχονται. Vita S. Nili junioris, pag. 120. καὶ βορδόνιον, ὃ ἦν αὐτῷ δεδωκὼς Βασίλειος ὁ Στρατηγὸς Καλαβρίας. Joan. Moschus Limon. cap. 125. ἔβαλεν αὐτὸν ὁ οἰκονόμος εἰς τὰ βορδόνια. Constantinus in Tacticis, pag. 12. εἶχε δὲ καὶ βορδόνια καὶ ἱππάρια, καὶ αὐτὰ σαγμάρεια, πρὸς τὸ βαστάζειν τὰς εἰρημένας χρείας.

Βορδονάριος. *Burdonarius*. Vita MS. S. Symeonis Sali: οἷον δὲ πρᾶγμά τινι βορδοναρίῳ ἐποίησεν, &c. Joan. Moschus in Limonar. cap. 125. ὡς δὲ ἴδον τὰ βορδόνια, καὶ οἱ βορδονάριοι τὸν λέοντα, φόβῳ συσχεθέντες ἀφεστάθησαν. Vide Gloss. med. Latin. in *Burdo*.

Βουρδόνιον, Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ, cap. 44. τὸ τῶν βουρδονίων γόμον, τουτέστι δώδεκα μοδίους σίτου ἐκ τῆς γῆς μόνος κουφίζων.

ΒΟ'ΡΔΩΝ, *Aplustrum*. Basilius in Naumachicis: ἐν οἷς δὲ ὁ κράββατος ὑπερείδεται, τροχαντῆρας, καὶ ἄφλαστα οἱ λεγόμενοι Βόρδωνες.

ΒΟΡΔΟΝΙΑ'ΖΕΙΝ. Demetrius Constantinopolit. lib. 2. Hieracosoph. cap. 68. εἰς τοὺς βορδονιάσαντας. Λαγωὸν ζῶντα πιάσεις, καὶ τὸ ἱέρακα εἰς αὐτὸν ἐπιχύσεις.

ΒΟΣΚΑ͂Σ, ἡ ἰξώδης πίσσα, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Pix viscosa*.

ΒΟΣΚΟΙ', appellati quidam Monachi in Palæstina, quòd οὔτε οἰκήματα ἔχουσιν, οὔτε ἄρτον, οὔτε ὄψον ἐσθίουσιν, οὔτε οἶνον πίνουσιν· ἐν δὲ τοῖς ὄρεσι διατρίβοντες, ἀεὶ τὸν Θεὸν εὐλογοῦσιν ἐν εὐχαῖς καὶ ὕμνοις κατὰ θεσμὸν τῆς ἐκκλησίας· τροφῆς δὲ ἡνίκα γίνεται καιρὸς, καθάπερ νεμόμενοι, ἅρπην ἔχων ἕκαστος ἀνὰ τὸ ὄρος περιιόντες, τὰς βοτάνας σιτίζονται, ut ait Sozomenus lib. 6. c. 33. seu quòd τὰς μὲν τῶν ἀνθρώπων τροφὰς ἀποσειόντες, νέμονται τὴν γῆν, μόνον τὸ ζῆν ἐντεῦθεν ποριζόμενοι, ut est apud Evagrium lib. 1. Hist. cap. 21. Moschopulus: Νομεὺς, ὁ κοινῶς βοσκός. Alibi: Βοτὴρ, ὁ βοσκός. Horum meminit Joannes Moschus cap. 21. 84. 86. 92. 154. & alibi non semel, ut & ejusmodi solis herbis victitantium Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij. n. 12. 28. 104.

ΒΟΣΤΕΡΙ'ΤΖΑ, *Lacertus*, Σαῦρος.

ΒΟΣΤΑ'ΤΗ, Κέδρος μεγάλη, ἢ ἀγρία κυπάρισσος, In Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1261. *Cedrus magna*, vel *Cyparissus Silvestris*.

ΒΟΤΑ', *Vota*, Dies festus Romanorum tertio Nonas Januarij celebrari solitus, & in Calendario Bucheriano *Votorum nuncupatio* appellatus, in Canone 62. Trullano Christianis interdictus: τὰς οὕτω λεγομένας Καλάνδας, καὶ τὰ λεγόμενα Βοτὰ, καὶ τὰ λεγόμενα Βρουμάλια, — ἐκ τῆς τῶν πιστῶν πολιτείας περιαιρεθῆναι βουλόμεθα. Ubi cæcutiisse Balsamonem pridem adnotatum à viris doctis. *Vota* etiam appellabant Quinquennalia, Decennalia, &c. Lactantius de Mortibus Persecutor. num. 30. *Cum ingenti gloria viginti annorum vota celebravit*. Ἡ τῶν δημοσίων βοτῶν ἱλαρότης, in lib. 1. Basilic. cap. 14. Vide Casaubonum ad Spartianum, pag. 40. & nostrum Gloss. med. Lat. in *Votum*.

ΒΟ'ΤΑ, *Tholus*, *Testudo*, θόλος, ἀψίς. Ex Italico & Gallico. Vide Gloss. med. Lat. in *Vota*.

ΒΟΤΑ'ΝΗ, *Pulvis tormentarius*, Græcis hodiernis. Ducas Hist. cap. 30. ἐξ ὄπισθεν οὖν τῆς χαλκῆς καλάμου βοτάνης σκευασία ἐκ νίτρου, θεάφης, καὶ καρβούνου ἰτέας πλήρης. Ita præterea usurpat, cap. 34. 35. 38.

Ζαροβολάναι, *Tubuli perforati*, quibus globuli plumbei, vi βολάνης, seu pulveris tormentarij emittuntur. Vox etiamnum nostris nota: nam ejusmodi pneumaticos tubulos *Sarbatanes* appellamus pro *Sarbotanes*: quâ fortè nomenclaturâ Sclopetariæ machinæ hodiernæ, quas *Mousquets* dicimus, indigitabantur. Laonicus lib. 7. Hist. pag. 234. Edit. Genev. ἔφερον τότε καὶ ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν τηλεβόλους, ζαροβολάνας καλουμένας, πολὺ τὸ πλῆθος.

Βολάναι πᾶσαι ξανθαὶ, in Glossis Chymicis MSS. χρυσόλιθός ἐστι.

ΒΟΛΒΟ'Σ ὁ αἱματικὸς, *Lilium silvestre*, apud Interpol. Dioscor. cap. 543.

ΒΟΜΒΟ'ΧΥΛΟΣ, *Mandragora*, apud Interpolat. Dioscor. c. 658.

ΒΟ'ΡΙΟΝ, *Epipactis*, apud Interp. Diosc. c. 691.

ΒΟ'ΡΟΣ, *Sempervivum*, Ἀείζωον, apud Interpol. Dioscorid. c. 671.

ΒΟΥ'ΒΑ, *Fovea*, Βόθρος.

ΒΟΥ'ΒΑΚΑΣ, *Bufo*, Μυοξός.

ΒΟΥΒΑ'ΛΙΟΝ, *Cucumis silvestris*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 736.

ΒΟΥΒΑΛΟΠΑΠΑ͂Σ. Vide in Παπᾶς.

ΒΟΥΒΟ'Σ, *Elinguis*, *Mutus*, item *Balbus*, Ἄναυδος, Ἄφωνος, Ἄγλωττος, &c. Zacharias lib. 3. Dialogor. S. Gregorij, c. 3. ἐν τινὶ ἡμέρᾳ προσηνέχθη αὐτῷ ἄνθρωπος χωλὸς καὶ βουβὸς. Infrà: παραχρῆμα καὶ ἡ πάνυ ἡ βουβὴ γλῶσσα ἐκείνη ἐλύθη. Historia Apollonij Tyrij:

Ὡς σὰν βουβοὶ ἀπομείνασιν, καὶ μελανείνην ἦσαν.

Anonymus de Nuptiis Thesei ad calcem lib. 12.

Καὶ τότες ἐκ τοῦ ἔρωτος τὴν φλόγα ξαναμμένη,
Ἐμᾶς μας παρεκάλεσε βουβᾶ ναμὴ ἀπομείνουν
Τὰ ξέλαμπρα καμώματα, καὶ ἐμορφογραφία.

Βωβὸς, eodem significatu, apud Scylitzem, p. 703. ubi quidam Παῦλος ὁ Βωβὸς dignitate Magister, quem Goarus *Balbum* interpretatur. Βουβαίνεσθαι, *Immutescere*, *mutire*, *obmutescere*, &c. Idem Anonymus lib. 11.

Σὰν ἴδε γὰρ τὴν σιωπὴν, καὶ πῶς ἀποβουβάθη,
Καὶ πῶς ἐξέβη ἡ ψυχὴ, &c.

ΒΟΥΒΩ'Ν, *Bubo*. Josephus lib. 19. c. 7. ἀνακύψας οὖν μετ' ὀλίγον τὸν βουβῶνα τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς ὑπερκαθεζόμενον εἶδεν ἐπὶ σχοινίου τινός. Suprà, καὶ ὀρνέου πρὸς τὸ δένδρον ἐκεῖνο καταπεπταμένου, βουβῶνα τὸν ὄρνιν Ῥωμαῖοι καλοῦσι.

ΒΟΥ'ΓΓΕΣ, *Mergi*, αἴθυιαι, apud Auctorem Etymologi

Etymologici: Πούγγες, αἴθυιαι, αἱ ἀπὸ τῆς βοῆς καλούμεναι βοῦγες. In Etymologico Suidæ scribitur Πώυαι, αἴθυιαι, & βοῦγες.

ΒΟΥ´ΔΙ. Vide in βοΐδιον.

ΒΟΥΘΑ͂Ν, pro βοηθεῖν, *Auxiliari*. Glossæ Græcobarb. βοηθεῖν, νὰ βοηθεῖ, νὰ βυθᾶ. Alibi: Απαλεξήσῃ, βοηθήσῃ, νὰ βοηθήσῃ, νὰ βυθήσῃ.

ΒΟΥΘΗ´ΛΕΙΑ, βυθηλιά, *Vacca*, βοῦς θήλεια. Glossæ Græcobarb. αἱ πολλὰς βόας εὑρίσκουσαι ἀπὸ ἐθνῶν· ἐκεῖναι ὅπου εὑρίσκουσι πολλὰς βυθηλιάς, ἤγουν πολλὰς βυθήλειας ἀπὸ τὰ προικεῖα τῶν ἀνδράδων των.

ΒΟΥΙ´ΝΕΣΑ´Θ, Afris, *Anchusa*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 605.

ΒΟΥΚΑ´ΚΡΑΤΟΝ, *Buccea panis*, vel *Panis & vinum*, non verò *Bucca panis vino intincta*, uti vult Meursius. Dorotheus Doctr. 18. περὶ τῶν ἔχοντος τὴν διακονίαν τοῦ Κελλαρίου, seu de Cellario: ὡς διασύρων αὐτὸν ἐν μιᾷ λέγει αὐτῷ, βουκακράτου χρῄζεις, Δωσίθεε, ὕπαγε, λάβε βουκάκρατον· ἐκεῖνος ἀκούσας ἀπέρχεται, φέρει φιάλην ἔχουσαν οἶνον, καὶ ἄρτον, καὶ ἐπιδίδωσιν αὐτῷ, ὡς ἵνα λάβῃ εὐλογίαν. ὁ δὲ αἰνοήσας προσέσχεν αὐτῷ, ὡς ξενιζόμενος, καὶ λέγει, Τί θέλεις; ἀποκρίνεται· Επειδὴ ἐκέλευσάς μοι λαβεῖν βουκάκρατον, δός μοι εὐλογίαν. Vide Ἄκρατον.

ΒΟΚΑ´ΜΙΣΟΝ, *Indusium*, in Turco-Græcia Crusij.

ΒΟΥΚΕΛΛΑ´ΡΙΟΣ, *Buccellarius*, de qua voce diximus in Gloss. med. Latin. Glossæ Basilic. βουκελλάριοι, οἱ στρατιῶται οἱ παραμένοντες. Thelelæus ad lib. 60. Basilic. tit. 18. §. 29. βουκελλάριοι λέγονται οἱ παραμένοντες στρατιῶται. ἐκ τοῦ, βούκα, ὀνόματος, ὅ ἐστιν ἄρτος, ἐκλήθησαν βουκελλάριοι, οἱ τὸν ἄρτον τινὸς ἐσθίοντες ἐπ' αὐτῷ τούτῳ τῷ παραμένειν αὐτῷ. Eædem Glossæ: βουκελλάριος, ὁ ἀποστελλόμενος, καὶ φῶν τινά. Sic dicti Buccellarij, quòd eorum operâ uterentur Imperatores in interficiendis privatis hostibus, vel etiam maleficis. Ita Valentinianum III. à Buccellariis Aetij interfectum tradit Gregorius Turon. Glossæ Isidori: *Scurra, Parasitus, Bucellarius*, ubi *Scurra* & *Parasitus*, pro *Confectore*, seu Carnifice sumuntur, uti in voce *Scurra* docuimus, in Gloss. med. Lat. Buccellariorum nomen tum primùm auditum sub Honorio. Olympiodorus apud Photium in Biblioth. pag. 179. τὸ βουκελλαρίων ὄνομα ἐν ταῖς ἡμέραις Ὁνωρίου ἐφέρετο κατὰ στρατιωτῶν, οὐ μόνον Ρωμαίων, ἀλλὰ καὶ Γότθων τινῶν. Mauricius lib. 1. Strategic. cap. 2. μάλιστα δὲ τοὺς τῶν μοιρῶν καὶ ταγμάτων ἄρχοντας, ἑκατοντάρχους, δεκάρχους, καὶ πεντάρχους, καὶ τετράρχους, βουκελλαρίους, καὶ φιδεράτους, &c. Infrà: οὐκ ἄτοπον δὲ καὶ χειρομάγγια σιδηρᾶ τοὺς βουκελλαρίους ἐπινοῆσαι, &c. & cap. 9. μετὰ τῶν διςράτων καὶ βουκελλαρικῶν βάνδων.

ΒΟΥΚΕΛΑ´ΤΟΝ, *Buccellatum*, de quo diximus in Gloss. med. Lat. Glossæ MSS. Colberteæ: βουκελάτου, ἄρτου ἐλαφροῦ. Aliæ apud Rigaltium habent ἄρτου ἐλαφροῦ, ὃς λέγεται κολλίκιον. Palladius in Hist. Lausiaca, cap. 20. ἤκουσεν δὲ περί τινος ἄλλου ὄντος ὁ ἀείμνηστος τῶν μοναχῶν, ὅτι ἄρτου λίτραν ἐσθίει, καὶ τοῦτον ζηλώσας, κλάσας τὸ βουκελλάτον, ὃ εἶχεν, κατήγαγεν εἰς κεράμια, πρίνας τοσοῦτον μόνον ἐσθίειν ὅσον ἂν ἡ χεὶρ ανενέγκῃ. Mauricius lib. 5. Strateg. cap. 3. καὶ δαπάνην βουκελάτου, ἢ πίστη, ἢ ἄλλου τινὸς εἴδους. lib. 12. cap. 6. ἑτέρας ἁμάξας ὡσεὶ δέκα, ἢ καὶ εἴκοσιν, βαστάζοντας πίστον ἢ βουκελάτα, σαγίτας, καὶ τόξα ἐκ περισσοῦ. Eustathius de Temp. intervallo: ὀφείλουσιν οἱ στρατιῶται χορηγεῖσθαι ἐν ἐξπεδίτῳ δύο ἡμέρας βουκελάτου. Photius in Biblioth. περὶ συνθέτων ὀξυπορίων, καὶ καθαρτηρίων διαφόρων, καὶ πασίλλων, ἢ βουκελλάτων καθαρτικῶν.

ΒΟΥΚΕ´ΦΑΛΟΣ, *Tribulus marinus*, apud Interpol. Dioscor. cap. 597.

ΒΟΥ´ΚΙΝΑ, βυκάνη, Græcis. *Buccina* Nicetas in Manuele lib. 6. num. 2. ex Cod. Barb. μακρὸς ὡσεὶ βούκινα. Ubi alter, ἔστι δὲ ὁ τόπος οὗτος ἐπιμήκης αὐλών, &c.

Βούκινον, eâdem notione. Leo in Tactic. cap. 5. §. 5. βούκινα μικρὰ καὶ μεγάλα. Adde cap. 7. §. 31. 56. 68. cap. 9. §. 82. cap. 11. §. 27. cap. 12. §. 67. cap. 13. §. 10. cap. 17. §. 25. 28. Mauricius lib. 2. cap. 16. βούκινα δὲ πολλὰ λαλεῖν ἐν καιρῷ μάχης οὐ συμβουλεύομεν, ἵνα μὴ ἐντεῦθεν θόρυβός τις καὶ σύγχυσις γίνηται. Adde lib. 9. cap. 7. Continuator Theophanis lib. 3. num. 22. καὶ ἄλλως βουκίνων φωναῖς τὸν αἰθέρα περιηχούντων. Κόμης τῶν βουκίνων, apud Anonymum περὶ καταστάσ. ἀπλ. Hist. MS. Apollonij Tyrij: καὶ ὀρίζει μετὰ βούκινα διαλάλημαν, &c. Anonymus de Nuptiis Thesei: lib. 5.

Εἰς τὸ δρυμῶνα σέβεναν, καὶ βούκινα σημαίνουν.

Historia Apollonij Tyrij edita:

Εἶπεν τοὺς, καὶ τὰ βούκινα νὰ παίξου νὰ σκολάσουν.

Βουκινάτωρ, *Buccinator*. Theophanes an. 13. Constantis: δύο ἀδελφοί τινες φιλόχριστοι ἐν Τριπόλει καταμένοντες, υἱοὶ βουκινάτορος, &c. Adde Cedren. pag. 432. Leo in Tactic. cap. 4. §. 6. οἱ δὲ βανδοφόροι, σαλπιγκταί, ἤγουν βουκινάτωρες. & §. 50. καὶ βουκινάτωρας οἵτινες ἐν καιρῷ τὰ συνήθη σαλπίζουσι, &c. Adde cap. 11. §. 21. cap. 14. § 65. Constantinus in Tacticis, pag. 21. ὁμοίως ὀφείλουσιν ἀφορίζεσθαι καὶ χωρίζεσθαι καὶ βουκινάτωρες καὶ σαμιάτωρες, &c. Similia habet Mauricius, lib. 12. cap. 7. in Jure Græco-Rom. lib. 3. pag. 232. occurit nescio quis βασιλικὸς βυκινάτωρ. Codinus de Offic. σαλπίζουσι δὲ καὶ οἱ σαλπιγκταὶ ὁμοίως, καὶ οἱ βουκινάτωρες διὰ ὀργάνων ἀργυρῶν. Adde cap. 6. num. 29.

Βουκανίζειν, pro βυκανίζειν, *Buccinare*. Auctor Etymologici: ἶβις, ὄρνεον ὀφιοφάγον, καὶ ἶβιξ, εἶδος ὀρνέου κρακτικοῦ, ἐξ οὗ ἴβυκος, ὄνομα κύριον, καὶ ἰβυκινῆσαι, ὅπερ κατὰ μεταφορὰν, λέγεται βουκανίσαι.

Βουκανιστής, *Buccinator*, in Glossis Gr. Lat. βυκανιστής, Dionysio Halycarnassæo.

Βουκανιστήριον, *Buccina*, *Buccinum*, in iisdem Glossis.

Βύκινον. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. βύκινον, ἡ σάλπιγξ, βυκινίζω, σαλπίζω· βυκανίζεται, σαλπίζεται. Anna Comnena lib. 11. p. 313. καὶ σημαίας τούτοις πλείους ἐπιδοὺς, —πρὸς δὲ καὶ βύκινα τε καὶ τύμπανα. & pag. 314. μετὰ βυκίνων καὶ τυμπάνων. Constantinus in Tact. p. 39. ἀλλὰ τοσοῦτον ὅσον δύναται ἀκούειν φωνὴν βουκίνου ἢ σάλπιγγος. Hinc dictus locus βύκινον, Constantinopoli, quòd olim supra murum essent σάλπιγγες χαλκαῖ, de quo diximus in nostra Constantinopoli Christiana.

Βυκινάτωρ, *Buccinator*. Constantinus in Tacticis, pag. 51. ἔχει δὲ ἐγγὺς σεαυτοῦ καὶ βυκινάτορας μικρῶν βυκίνων καὶ μεγάλων, &c.

ΒΟΥ´ΚΚΗ, *Bucca*. Glossæ Græcobarb. ἀγχουσίζεται, ἐντρίβεται τὰς παρειάς, τρίβει τὰς βούκκαις της. Rursum: γνάθον, βούκκαν· ὅπου ἔχει μεγάλας βούκκας.

Βουκκίον, βουκίον, *Buccea*, *Panis*. Dorotheus Doctr. 11. καὶ εὑρέθη ὅτι ἔκλεπτεν ὁ ἀδελφὸς ἐκεῖνος βουκκία, φοινικία, συκία, κρομμύα. *Fabas* vertit Interpres: unde illius exemplar κυάμια habuisse existimare licet. Idem doctr. 21. ἀπεκλείσθη τὸ βουκίν σου εἰς ὅλα τὰ ἐψητά. Apophthegmata Patrum in Antonio, num. 34. γευσάμενοι τὸ μικρὸν βουκίν αὐτῶν ὥραν ἐνάτην. Anastasij Hodegus, pag. 10. ὁ ἄρτος, καὶ τὸ ψωμίον, καὶ τὸ βουκίν. Ptochoprodromus MS. de sua paupertate lib. 1.

Καὶ νὰ τὸ ἔκργα βούκιν ὡς καὶ τὸ δίκαιον εἶχε.

Infrà:

Καὶ πρῶτον βούκιν ἔβαλεν, καὶ δεύτερον καὶ τρίτον.

Βουκκίων, *Bucco*. Gloss. Lat. Gr. *Buccones*, Παράσιτοι, βουκκίονες.

Βούκελλος, *Buccella*, *Buccea*. Constantinus lib. 1. de Themat. cap. 6. βούκελλος, τὸ κρικελοειδὲς ψωμίον καλεῖται. Vide βουκελλάτον.

Βουκκίζειν, *Ientare*, *Gustare*, à bucceis panis, quas in Jentaculo comedebant, ut est apud Galenum lib. 2.

lib. 2. περὶ συνήθ. φαρμ. Gloss. Lat. Gr. *Gustare*, βουκίσαι. *Ientare*, βουκίσαι. *Ientat*, βουκίζει.

Βουκισμὸς, *Ientaculum*, in Gloss. Gr. Lat.

Βουκίσμη, *Gustarium*, in Gloss. Lat. Gr. scilicet *Merenda*, *Antecœna*: hoc est cibus ille quem sumimus inter prandium & cænam: nostris, *le gouster*.

ΒΟΥ'ΚΛΑ, *Bucula*, *fibula*. Vide Gloss. med. Lat. Nicetas Barbarogr. in Manuele lib. 3. num. 2. χλαμύδα ἠθημένην ἀσεισίεραν, περὶ τὸ δεξιὸν ὦμον μετὰ πρεναπτίου, ἤτοι βούκλας, ἠσφαλισμένην. Ubi Codex alter, περονωμένην habet.

ΒΟΥ'ΚΛΑ, *Lecythus*. Zosimus Panopolita MS. de Caminis: καὶ τὸ μάλαγμα τὸ διὰ σκωλήκων βάλε ἐμφανῶς, καὶ πῆξον τῇ αἰθάλῃ τῶν θείων τῶν ἀναθυμιωμένων, ἵνα γένηται ὡς κιννάβαρις· εἶτα βαλὼν εἰς βούκλας, ἢ ληκύθια, καὶ ἐκτείνας, χρῶ, ὡς ἔχει ὀπίσω. Idem de sacra & divina arte: μετὰ γὰρ τὴν τοῦ ὑδάλου τοῦ Υ. παρ' αὐτοῖς πῆξιν ἐν βουκλανίῳ βαλλόντες εἰς ἀγγεῖον ὀπτῶσι λαβρῶς, &c. Infrà: πῆξον γάρ, φησι, καὶ στρέψον καὶ μετάβαλλε βούκλας, καὶ ὄπτα. Rursum: πρῶτον φανῶ λεκυθείων, ἔπειτα κηροτακίδων, ἢ πηξάδων, ἢ βούκλων.

ΒΟΥ'ΚΟΛΟΝ, *Bucula*, *pars media extans Clypei seu scuti*. Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 16. καὶ πυκνούμενοι σφίγγονται πρὸς τὸν τεταγμένον τόπον, κατὰ βάθος καὶ μῆκος τοσοῦτον, ἵνα οἱ μὲν ἔμπροσθεν τεταγμένοι ἐκ πλαγίου εἰς τὰ βούκολα ἀλλήλων ἐγγίζωσιν, οἱ δὲ ὄπισθεν κατὰ νῶτον ἀλλήλοις σχεδὸν κεκόλληνται. Infrà: καὶ τῶν ἔμπροσθεν κατὰ τὸ πυκνοῦν τὰ σκουτάρια αὐτῶν, μέχρι τοῦ ἐγγίζειν τοῖς βουκόλοις καταπεπόντες προσπεπλασμένως τὰς γαστέρας αὐτῶν μέχρι τῆς κνήμης· οἱ παρεστῶτες αὐτοῖς ὄπισθεν ὑπερανέχοντες τὰ σκουτάρια αὐτῶν, καὶ ἀναπαύονται εἰς τὰ βούκολα τῶν ἔμπροσθεν, σκέπουσι τὰ στήθη, καὶ τὰς ὄψεις αὐτῶν. Vide ibi Schefferum, pag. 525. & Gloss. med. Lat. in *Bucula*.

ΒΟΥΚΡΆΝΙΟΝ, *Vitis nigra*, Interpol. Dioscor. cap. 764.

ΒΟΥ'ΛΑ, *Globulus*, *sphærula*, Gallis, *Boule*. Eustathius ad Iliad. λ. v. 34. quo loco Clypei ornatum describit, ἐν δὲ οἱ ὀμφαλοὶ ἦσαν ἐείκοσι κασσιτέροιο λευκοί, &c. ubi idem Eustathius ἐν δὲ οἱ ὀμφαλοί, ὅ ἐστι βοῦλαι, ἦσαν ἐείκοσι κασσιτέροιο.

ΒΟΥΛΑ͂Ν, *Mergi*. Historia Politica, pag. 10. καὶ ἀφέντες σκουῶν Μπομπάρδαν λεγομένην, ἐκ τῶν κατέργων, ἐβούλησαν τὴν πρίβουδαν, καὶ ἀπεπνίγησαν οἱ θαυμαστοὶ νέοι ἐκεῖνοι, καὶ ἐν ὕδασιν ἐπνίγησαν. Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ τὸ καράβη ἐβούλησε, κ' οἱ ναύταις ἐπνηγῆκα.

Alibi:

> Λέγει πως ὁ Κόμης, Κάτεχε, αὐτὴν ὡς ἐβουλήθη,
> Γιάνα παιδὶν ὀπόθαψε νὰ καλέβη σὰ βύθη.

Agapius in Geoponico, cap. 202. διὰ νὰ μὴ βουλᾷς εἰς τὸ πέλαγος.

ΒΟΥ'ΛΒΑ, *Vulva*. Alexander Trallianus, lib. 7. cap. 12. οἷόν ἐστιν ἥτε βούλβα καλουμένη, καὶ τὸ στέρνιον, καὶ ὄστρακοι, καὶ ἰσικοί.

Βουλβίον, eâdem notione, apud eundem lib. citato, cap. 1. καὶ βουλβίον, καὶ στέρνιον τούτοις ἐπιτήδειον, καὶ οἱ σκληρόσαρκοι ἰχθύες. & cap. 5. στέρναν καὶ βούλβιον, καὶ δαμαλῶν πόδας.

ΒΟΥ'ΛΒΑΚΑΝ, *stercus bovillum*, apud Nicolaum Myrepsum sect. 1. cap. 298. Cod. MS. Editi verò 304.

ΒΟΥΛΓΊΔΙΟΝ, *Saccus*, *sacculus*. Suidas: Κώρυκος, θυλάκιον, τὸ παρ' ἡμῖν βουλγίδιον. Θύλακος, βουλγίδιον, apud Nicetam Græcobarb. in Manuele lib 6. num. 4. Manuel Malaxus in Chronico MS. pag. 492. καὶ μουλάρια εἴκοσι μετὰ βουργίδων τεσσαράκοντα, εἰς καθὲν μουλάριον δύο βουρδίδας. Ita MS. Infrà: καὶ οὕτως ἐπῆρεν ὁ εὐνοῦχος πιλάριον, καὶ ἔβαλεν εἰς πάσαν μέσα βουλγίδα χρυσάφη κεντηνάρια δύο. Codinus in Orig. Constantinopolit. num. 142. καὶ ἡμιόνους μετὰ βουλγιδίων εἴκοσι. Βουλγιωπώλης, *Bulgetarius*, in Gloss. Græc. Lat. Vide Gloss. med. Lat. in *Bulga*.

ΒΟΥΛΕΡΙ͂Σ, Arundinis species, φραγμίτης dicta Dioscoridi. Neophytus in Glossis Jatricis: κάλαμος φραγμίτης, ὁ βουλερίς.

ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ͂, *Curiales*, vel *Decuriones*. Gloss. Gr. Lat. Βουλευτὴς, *Decurio*, *Curialis*. Glossæ Lat. Gr. *Curialis*, βουλευτὴς, βουλευτικός. S. Basilius Epist. 264. εἶτα μικρὸν ἀσχοληθεὶς περὶ τὸ στρατόπεδον, πάλιν ἡμῖν ἐπῆλθε θυμοῦ καὶ φθόνου πνέων, καὶ πάντας μὲν μιᾷ φωνῇ τοὺς ἱερατικοὺς τῆς ἐν Καισαρείᾳ ἐκκλησίας παρέδωκε τῇ βουλῇ· ἐν δὲ Σεβαστείᾳ ἐκαθέσθη πολλὰς ἡμέρας φυλοκρινῶν, καὶ τοὺς μὲν ἡμῖν κοινωνοῦντας βουλευτὰς ὀνομάζων, καὶ καταδικάζων τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν δημοσίων. Et Epist. 409. οὐ γὰρ δή που τὸ παιδίον εἰς βουλευτὰς συντελέσει, ἢ ἐκλέξει τὰς εἰσφορὰς, ἢ στρατιώταις χορηγήσει τὸ σιτηρέσιον, &c. Philostorgius lib. 7. cap. 4. τούς τε γὰρ ἐν κλήρῳ καθειλημένους, εἰς τὴν τῶν βουλευτῶν ἀνέστρεφε λειτουργίαν. Anonymus in Homil. MS. in Dominicam τῶν Μυροφόρων. Βουλευτὴς δὲ ἡ ἀξίωμα ὁ Ἰωσὴφ, ὥσπερ εἴρηται, μᾶλλον δὲ λειτούργημα δημόσιον εἶχε, καὶ βάρος πολιτικὸν, ὅπερ οἱ ἔχοντες ἀναγκάζονται τῆς ἀγορᾶς ἐπιμελεῖσθαι, τῆς ἀρετῆς καὶ τῶν ἀγαθῶν ἔργων ἐπιλανθάνονται, καὶ πολλοὶ πολλάκις εἰς κίνδυνον περιπίπτουσι διὰ τὴν κακοπραγίαν τῆς ἀγορᾶς, καὶ τὸ βάρος τῆς ἐνοχῆς. Vide Julianum Imp. Epist. 11. & in Misopogone, pag. 107. Basilium Seleuciensem lib. 2. de Vita S. Theclæ cap. 20. Justiniani Nov. 17. 70. 151. Modestinum in l. 22. D. de Tutor. & Curat. Henric. Valesium ad Euseb. Hist. lib. 7. cap. 11. & Gloss. med. Latin. in *Curialis*.

Βουλευταὶ, apud Nicetam Barbarogr. in Alexio lib. 3. num. 2. in Cod. Edito exponuntur οἱ περὶ τὴν βασίλειον γραφὴν ἐγγραφόμενοι.

Βουλευτικὰ λειτουργήματα, apud Julian. Epist. 25. *Functiones Curiales*.

Βουλευτήριον, *Curia*, *ordo*, in Gloss. Gr. Lat. S. Basilius Epist. 294. inscripta πολιτευομένοις Σαμοσάτων· οὐ πάντως δὲ οὕτω δόκιμον καὶ διαπρεπὲς ἐπ' ἀγαθοῖς ἔργοις τὸ βουλευτήριον, ὡς τὸ ὑμέτερον νῦν ἐπὶ τῇ σπουδῇ τῶν ἀγαθῶν ἔργων διαβεβόηται. Palladius in Vita S. Joannis Chrysostomi, pag. 136. de quibusdam qui datâ pecuniâ ab Episcopo ordinati fuerant: Αὐτίκα ἐπεῖτοι ὁμολογοῦσι δίχα πολλῆς ἀνάγκης, ὅτι δεδώκαμεν ὡμολόγηται καὶ γεγόναμεν, τοιαύτην νομίσαντες ἀκολουθίαν, ἵνα δεξώμεθα τῶν βουλευτηρίου ἐλευθερωθῆναι. Infrà: ὁ Ἰωάννης πρὸς ταῦτα ὑπέσχετο τῇ συνόδῳ, ὅτι τὸ μὲν βουλευτηρίου ἐγὼ αὐτοὺς σὺν Θεῷ ἀπαλλάξω, ἀξιώσας τὸν βασιλέα. Socrates lib. 2. cap. 41. διόπερ ἀγανακτήσας ὁ βασιλεὺς, ἐπενόησε διασπεῖραι αὐτοὺς, νόμῳ κελεύσας, τοὺς ὑποκειμένους αὐτῶν δημοσίοις λειτουργήμασιν, τῇ ἰδίᾳ τύχῃ ἀποδιδόσθαι· καὶ γὰρ ἦσάν τινες ἐξ αὐτῶν λειτουργίαις ὑποκείμενοι, οἱ μὲν τῶν βουλευτηρίων. Sozomenus lib. 1. cap. 8. ἀφεῖσιν δὲ ἔχειν πάντας ἐνομοθέτησεν ὅσοι διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν καταδικασθῆναι μέτοικεῖν, ἢ ἐν νήσοις, ἢ ἀλλαχόσε περὶ γνώμην διατρίβειν, ἢ μετάλλοις ἐμπονεῖν, ἢ δημοσίοις ἔργοις, ἢ γυναικείοις, ἢ λινυφίοις ὑπηρετεῖν, ἢ βουλευτηρίοις ἐναριθμεῖσθαι, μὴ βουλευταὶ ὄντες πρότερον.

Βούλαρχος, *Accensor*, Εἰσαγωγεὺς, Εἰσηγητὴς, in Gloss. Lat. Gr.

ΒΟΥΛΚΟ'ΛΑΚΑ, Græculis dicitur spectrum illud ex corpore defuncti & dæmone compositum: præsertim verò pessimi hominis & facinorosi, sæpeque etiam ab Antistite suo excommunicati cadaver, quod non ut reliqua demortuorum corpora defossa dissolvuntur, atque in pulverem abeunt, sed quasi ex firmissima pelle constaret, per omnes sui partes intumescit, atque distenditur, ut vix flecti

flecti aliqua sui parte possit, sed cutis tanquam tympanum extensa, eundem ac tympanum, si pulsatur, sonum edit: quare & Τυμπανιαῖος dicitur. Corpus sic deformatum dæmon ingreditur, & miseris mortalibus infortunium parit. Sæpe enim sub eo cadavere è sepulchro egressus, per urbem & per alia loca habitata circumiens, & noctu potissimum, ad quam sibi libuerit ædem, confertur, pulsatisque foribus, aliquem ex accolis voce sonora compellat. Si responderit, actum jam est de eo: altero enim die mortem obit. Si non responderit, salvus est. Hæc Allatius lib. de quorundam Græcor. opinat. n. 12. ubi plura Nomocanon ab eo laudatus: περὶ ἀνθρώπου ἀπεθαμένου, ἐὰν εὑρεθῇ ἀκέραιος, τὸ ὁποῖον λέγουν βουλκόλακα, ἐὰν εἶναι ἀληθὲς, καὶ τινὰ τῆς εἰς αὐτ. &c.

Βρουκολάκους vocat Franc. Richardus in Relat. de insula S. Irenes, pag. 220. βρουκολάκας, pag. 282. & 398. ubi, ut & idem Allatius, vocem effictam putat à βοῦρκος vel βοῦρκα, *Limus, aqua putrescens*, & λάκκος, *fossa*, seu cavea in qua similis limus fovetur: ita ut βουλκολάκοι dicti fuerint à fœditate.

ΒΟΥΛΛΑ, *Bulla*. Achmes Onirocrit. cap. 220. εἰ δὲ τὸ οὔσιον ἔχῃ, βούλλας ἐρυθρὰς, εὑρήσει πλοῦτον διὰ χαράγματος.

Βοῦλλα, *Bulla*, *Sigillum Diplomati appensum*: βούλη, apud Codinum de Offic. Palat. cap. 2. num. 27. Æneas in Poliorceticis MSS. ἐπιστολὴν γράψας περὶ τινῶν φανερῶς ἐν πλείοσιν ἐν ταύτῃ τῇ ἐπιστολῇ τὸ αὐτὸ ποιεῖν ἐπισημαινόμενον· γράμματα δὲ ὅτε ἐμφανῆ ὥσπερ ἐν βούλλῃ, &c. Martyrium SS. Petri & Pauli MS. ἦλθεν μετὰ τῆς βούλας. Anonymus Combefisianus in Leone Phil. num. 26. καὶ βούλλῃ σφραγίσας χρυσῇ. Symeon Logotheta in Michaele Theophili F. n. 4. καὶ τὸ δοθὲν αὐτῷ χρυσίον τοῖς ἀποδέσμοις ἔτι περιειλημμένον, καὶ τῇ αὐτῆς βούλλᾳ σεσημασμένον ἀπεδείκνυε. Jus Græco-Rom. Lib. 2. pag. 120. εἶχε καὶ βούλλαν κάτωθεν ἀπῃωρημένην, ἔχουσαν ἐξ ἀμφοτέρων μερῶν γράμματα, οὕτως ἔχοντα.

Ἐκ τῆς σφραγῖδος ἴσθι τὸν γεγραφότα,
Κειτὴν Πεκούλην ὃς θέλει γνωριζέτω.

Occurrit passim. Cùm verò duplicem hinc inde haberet figuram, δίπλυχος βούλλη dicitur in Manuelis Comneni Novella de Judicib. in cujus fine hæc adduntur: εἶχε τὸ, Μηνὶ Μαρτίῳ ιδ΄. διὰ ἐρυθρῶν γραμμάτων τῆς βασιλικῆς καὶ θείας χειρὸς, καὶ τὴν συνήθη δίπλυχον βούλλαν. Et in Nov. de Feriis, κηρίνη βούλλη διπλύχου, sed legendum δίπλυχος. In Bulla aurea Alexij Imp. apud Annam filiam lib. 3. pag. 84. scribitur, Matris ejusdem σφραγίδα, Μεταμόρφωσιν, καὶ τὴν Κοίμησιν, prætulisse. Imperatorum verò Constantinopolitanorum Bullæ cum figuris à nobis & aliis descriptæ visuntur.

Βουλὴ, Symeon Thessalonic. de Sacris ordinat. cap. 8. extr. ὃ δὴ καὶ ἀρχιεπίσκοπος ὑπογράφει, καὶ βούλῃ οἰκείᾳ σφραγίζει.

Χρυσόβουλλον, *Bulla aurea*, σφραγὶς χρυσῆ, apud Cantacuzenum lib. 3. cap. 84. χρυσοσήμαντος γραφὴ, apud Zonaram in Alexio. Novella Basilij Porph. de Ecclesiis: ἀμετάθετον εἶναι τὴν παροῦσαν διάταξιν οἰκείᾳ χειρὶ ὑποσημαινάμενοι χρυσῷ σφραγίδι ὑπογραφῆναι διωρισάμεθα. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Χαρτιὰ ἄγραφα ἐβούλωσεν μετὸ χρυσὸν βουλόν τοῦ.

Infrà:

Χρυσὸν βουλὸν ἐποῖκεν να ἔνει καὶ τοῦ Τζακονίας.

Nicetas in Manuele lib. 3. num. 4. ex Cod. Græcobarb. χρυσόβουλλον δὶς μετὰ λίθων λαμπρῶν. Ubi Codex alius, δοχεῖον ἐρυθροδάνου habet, quòd scilicet diplomatâ aureâ bullâ munita cinnabari ab Imperatore subscriberentur, unde apud eundem Auctorem in Balduino, num. 1. pro ἐρυθρόγραφον, idem Codex Barbarogr. χρυσόβουλλον profert. & in Man. lib. 1. pro γράμμα ἐρυθροσήμαντον, idem Codex pariter χρυσόβουλον habet, nam ita hæc vox posterior reperitur passim apud Scriptores hac notione. Novella Phocæ Imp. in jure Græco-Rom. pag. 123. καὶ τὸ παρὸν ἐξέθετο χρυσόβουλλον, εἰς ἐπικύρωσιν καὶ στερεότητα ὑποσημηναμένη ἐν αὐτῷ διὰ ἐρυθρῶν γραμμάτων, καὶ διὰ τούτων τὴν ἀλήθειαν φανωτέραν ὑπαστρέψουσα, κορωνὴν ὥσπερ δὴ τινα χρυσῆν τὴν ἀληθῶς σφραγίδα ἀπαιωρήσασα, ἐν ἔτει &c. Leo Grammaticus, pag. 503. Ἀποστέλλουσι Πέτρον— Χρυσόβουλον ἐπιφερόμενον. Habetur passim in Basilicis, in Jure Græco-Rom. apud Cantacuzenum lib. 1. cap. 48. lib. 2. cap. 2. In Hist. Concilij Florentini sect. 2. cap. 23. 26. &c.

Χρυσοβούλλιον, & Χρυσοβούλλιον, eâdem notione pariter occurrunt, apud Constantinum de Adm. Imp. cap. 43. 45. 50. Leonem Grammat. in Leone Philosopho, pag. 485. in Constantino ejus filio, pag. 495. 508. Continuatorem Theophanis, lib. 2. num. 20. lib. 3. num. 26. Anonymum Combefisian. in eodem Porphyrog. num. 14. in Lacapeno, num. 48. rursum in eodem Porph. num. 40. Symeonem Logothetam in Leone Phil. num. 23. in Porphyrog. n. 14. &c. Crebrò etiam

Χρυσόβουλλος λόγος. Joannes Metropol. Euchaïtorum, pag. 47.

Τὸν χρυσόβουλλον ἀνλαναστήσας λόγον.

Ita Theophylactus Bulgar. Archiep. Epist. 30. 43. Anna Comnena, pag. 60. 62. 79. 85. 105. 159. 202. 313. 407. 456. 485. Pachymeres lib. 7. cap. 2. Cantacuzenus lib. 3. cap. 53. Novellæ Impp. in Jure Græco-Rom. pag. 102. 126. & alibi non semel.

Μολιβδόβουλλον, & μολιβδόβουλλον, *Bulla plumbea.* Salutation. Epistolar. Pontif. de Patriarcha Constantinopol. μολιβδόβουλλα δὲ καὶ εἰς τε τὰ βασιλικὰ πιτάκια, καὶ τὰ Δεσποινικὰ, καὶ τὰ πρὸς Δεσπότας, & Σεβαστοκράτορας, καὶ Καίσαρας ὁποῖοί εἰσι, καὶ πρὸς πάντας πάντας, καὶ πρὸς τοὺς Πατριάρχας, καὶ τοὺς Καθολικοὺς Ἀρχιεπισκόπους. Sancitum Germani Patr. Constantinopol. lib. 3. Juris Græco-Rom. p. 235. ἡ συνήθης μολιβδίνη βοῦλλα, καὶ ὄπισθεν ἐν τῇ συμπήξει τῆς βούλλης, τῷ μηνὶ Ἰουλίῳ, ἐπινεμήσει ή. Aliud Sancitum ejusdem Patr. p. 296. ἀπῃώρητο δὲ καὶ κάτωθεν μολιβδίνη βοῦλλα, ἔχουσα ἐν μὲν τῷ ἑνὶ μέρει τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον παλάμαις φέρουσαν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν· ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ γράμματα ταῦτα· Γερμανὸς ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης. Adde Sancitum 2. Manuelis Patr. Constantinopol. ibid. pag. 242. & Sancitum 1. Alexij Patr. Constantinopol. pag. 256. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinop. οἱ αὐτοῦ θορυβούμενοι θεράποντες ἑπτὰ σάκκους πλήρεις, ἐσφραγισμένους μολίβδῳ, εἰς τὸ πλησίον ἐνίεσαν καλαμῶνα καταχρυβέντες. Leontius Episcopus Neapoleos Cypri in Apolog. 5. pro Christianis: καὶ ὥσπερ ὁ κέλευσιν βασιλέως δεξάμενος, καὶ ἀσπασάμενος τὴν σφραγίδα, οὐ τὸν πηλὸν ἐτίμησεν, ἢ τὸν χάρτην, ἢ τὸν μόλυβδον, ἀλλὰ τῷ βασιλεῖ τὴν προσκύνησιν καὶ τὸ σέβας ἀπένειμεν. Vide Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect. 2. cap. 23.

Κηρόβουλλον, *Bulla cerea*. Salutat. Epistol. Pontif. de Patriarcha Constantinop. εἰς δὲ τοὺς ἄλλους πάντας Μητροπολίτας τε καὶ ἄρχοντας, κηρόβουλλα, εἰς μόνον δὲ τὸν Ῥωσίας πέμπουσι μολιβδόβουλλον. Novella 7. Alexij Comneni, de foro Clericorum: κἂν διὰ κινναβάρεως ὑποσεσημασμένη τυγχάνῃ, κἂν τὸ κηρόβουλλον σφραγίδα φέρητο, &c. Alia Manuelis Comneni: καὶ ἡ διὰ κηροῦ συνήθης σφραγίς. Alia ejusdem Novella de Homicidis: διὰ ἐρυθρῶν γραμμάτων τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως

σιλέως τὴν συνήθη δίπτυχον, καὶ κηρίνην βούλλωσιν. Sancitum 3. Manuelis Patr. Constantin. lib. 3. Juris Græco-Rom. p. 245. εἶχε τὸ, Μηνὶ Ἰουλίῳ, ἐπινεμήσεως ή. διὰ τῆς Πατριαρχικῆς χειρὸς, καὶ τὴν κηρίνην πρασίνην σφραγῖδα. Vide pag. 271. Enimverò inprimis observandum, Patriarcham quasdam Epistolas seu chartas subscribere tantùm, aliis bullam apponere, alias denique nec subscribere, nec iis bullam apponere. Neque enim subscribit aut bullam apponit, cùm scribit ad Imperatorem, ad Despotam, ad Despœnam, vel Sebastocratorem, aut Cæsarem, siquidem Romani seu Græci sint. Tum verò τίθεται ἐν τῇ ἐπιγραφῇ τὸ ὄνομα πρὸς ὃν γράφει πρῶτον· εἰς δὲ τὸ ἄλλο μέρος, τὸ τοῦ Πατριάρχου, ἔνθα οὐ κεῖται ἡ βοῦλλα. Ad alios verò proceres, atque adeò ipsos Imperatoris consanguineos, γράφει ὁ Πατριάρχης τὸ αὐτοῦ ὄνομα πρῶτον ἔνθα κεῖται ἡ βοῦλλα, οἷον, Ἰσαὰκ ἐλέῳ Θεοῦ· εἰς δὲ τὸ ἄλλο μέρος, τὸ ὄνομα τοῦ πρὸς ὃν γράφει· εἰς δὲ τοὺς ἄλλους ἄρχοντας ὅπου κεῖται ἡ βοῦλλα, γράφουσι πρὸ μὲν τῆς βούλλης Πατριαρχικὸν, μετὰ δὲ τὴν βοῦλλαν, εἰς τὸν δεῖνα. οὕτω καὶ εἰς τοὺς Μητροπολίτας μέχρι μὲν τοῦ δεκάτου θρόνου τίθεται τὸ τοῦ Πατριάρχου ὄνομα. εἰς δὲ τοὺς ἑξῆς πάντας, Πατριαρχικὸν. Cæteris denique inferioris ordinis dum scribit, Bullam non apponit, sed tantùm plicat Epistolam quadrangularem, & scribunt inscriptionem, &c. Hæc exscripta ex salutat. Epistol. Pontif.

Βουλλεύειν. *Bullare*, *Bullam apponere*. Nicetas in Manuele lib. 7. num. 2. ὁ δὲ ὡς κερδοσυλλέκτης προεδρεύει, καὶ τὰ φασκώλια σφραγῖδι διασημαίνεται, ἃ ἔμελλον εἰσφέρεσθαι Βασιλεῖ. Ubi Cod. Barbarogr. βουλλεύει habet. Perperam σακκούλια hîc excripsit Meursius. Eusebius Monach. in Vita S. Philippi Presbyt. num. 22. δείξαντες αὐτῷ καὶ τὴν πεμφθεῖσαν μολύβδῳ βεβουλλομένην ἐπιστολήν.

Βουλλοῦν, vel βουλλώνειν, eâdem notione. Synodus Trullana Act. 3. πρὸς τούτοις καὶ τὰ αὐθεντικὰ συνοδικὰ βεβουλλωμένα. Act. 14. τὸ αὐθεντικὸν συνοδικὸν γράμμα τοῦ ἐν ἁγίᾳ τῇ μνήμῃ τοῦ Θωμᾶ βεβουλλωμένον. Et Act. 15. ὃ προσεκόμισεν ὁ αὐτὸς εὐλαβέστατος Πολυχρόνιος χαρτίον βεβουλλωμένον διὰ βούλλας ἐκτυπούσης μονόγραμμα Πολυχρονίου. Theophanes an. 25. Copronymi: ἐν τούτοις οὖν ἀποστείλας ἐβούλλωσεν τὸ Πατριαρχεῖον. Vita MS. & Apocrypha S. Amphilochij Episc. Icon. εὐθέως δὲ ἐξῆλθεν εἰς τὰς τῆς πόλεως ἐκκλησίας προσεύξασθαι, καὶ ἦσαν πᾶσαι ἐσφραγισμέναι καὶ βουλλωμέναι. Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi MS.

Τόσον καιρὸν ναυρίσκεται κλεισμένα βουλωμένα.

Salutationes Epistolar. Pontific. τινὰ πιττάκια οὔτε ὑπογράφει, οὔτε βουλώνει. Catalogus Offic. Eccl. Constantinop. Medonij: ὁ Λογοθέτης τὴν βούλλην ὑποκρατῶν τοῦ Ἀρχιερέως βουλώνει πᾶσαν γραφήν. Occurrit præterea apud Anonymum Combefisianum in Porphyrog. num. 4. Sguropulum in Hist. Concilij Florent. sect. 2. cap. 31. 38. sect. 12. cap. 3. Malaxum in Hist. Patr. pag. 135. 136. &c.

Ἀποβουλλοῦν, *Disbullare*, *Dissigillare*, *Bullam resignare*. Leontius Episcopus Neapoleos Cypri in Vita MS. S. Joannis Eleemonis: ἐπιδοθέντος δὲ αὐτῷ τοῦ πιττακίου, καὶ ἀποβουλωσάντων ἐκείνων εὐθέως, &c. Occurrit etiam in Concil. Oecumen. III. Act. 15.

Βούλωμα, Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Βουλώματα, ἐξορίσματα ἔξω ἀπὸ τὴν χώρα.

Id est, Literæ Principis quibus quis in exilium agitur.

Βουλλωτὴς, apud Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect. 3. cap. 5. 8. ubi Interpreti est *Sigilli custos*.

Βουλλάτος, *Bullatus*. Suidas in Etymologico: Σατὴν, μόδιος βουλλάτος. Mox: Σάτον, μόδιόν ἐστι βουλλάτον.

Βουλλωτήριον, *Bullatorium*, *Typus quo bulla imprimitur*. Harmenopulus lib. 6. tit. 14. §. 26. & Gloss. Basilic. Μονίτα δὲ καλεῖται τὸ ἀρχέτυπον σφραγιστήριον ἢ βουλλωτήριον, μεθ' ὧν ὁ τῶν νομισμάτων τύπος διαχαράττεται. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinop. sub fin. δι' αὐτοῦ κλέπτει μὲν τὰς σφραγῖδας τῶν βουλωτηρίων τῶν ὅλων μητροπολιτῶν. Miracula S. Menæ Mart. διετηρήθη ἀσινὴς, μόνου τοῦ ἐγχειριδίου αὐτοῦ ἀπολεσθέντος σὺν κλειδίῳ καὶ βουλλωτηρίῳ χρυσέῳ ἐνί. Ita MS. Cod. Auctor Etymolog. τύπος παρὰ τὸ τύπτω γέγονε, ὥσπερ εἰς τὸ βουλλωτήριον τυπτόμενος ὁ μόλιβδος τύπον ποιεῖ, καὶ εἰκόνα ἀποτελεῖ, &c. Balsamon in Meditat. de Patr. pag. 458. ubi de Chartophylace: τὸ βουλλωτήριον, τὸ παρὰ τῷ στήθει τοῦ Χαρτοφύλακος ἀπῃωρημένον, ὡς εἴωθε, δοχείῳ καθεστηκότι λογικοῦ παντοίου σπουδάσματος, (τοῖς γὰρ ἀξίοις, φησὶ, δοτέον τὰ ἀξιώματα) δι' οὗ τοὺς ὀλοφρονοῦντας ἀσφαλίζεται σὺν σφραγῖδι καὶ χάρτῃ, τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἐπιστρέφει σὺν γραφίδι καὶ μέλανι, &c. De hoc more Sigillorum typos ad pectus gestandi, Vide Gloss. med. Lat. in *Sigillum*.

Βουλλιναὶ ἐπιστολαὶ, apud Theophylactum in Acta Apostol. pag. 210. βίβλιναι, ibidem.

ΒΟΥ͂ΛΟΣ. Scholiastes Aristophan. in Equites: εἰώθασι γὰρ αὐτοὶ τὰ λίπη καταλέμνοντες βάλλειν εἰς τὸ φύραμα, καὶ οὕτω πληροῦν τοὺς βούλους.

ΒΟΥΛΣΟΣ, *Vulsus*, *convulsio*, *Ruptura inveterata pulmonis*: morbus Equorum. Hippiatrica lib. 1. cap. 7. ὅτε μὲν ἀρχὴν ἔχει ἡ τοῦ πνεύμονος ῥῆξις, Πνευμόῤῥωξ καλεῖται τὸ πάθος, καὶ ἔστιν εὐΐατον· ὅτε δὲ χρονίζον τὸ πάθος ὑπόπυον τὸν πνεύμονα ἐργάζεται, τότε πνευμονία λοιπὸν καλεῖται, καὶ βουλσοὶ, καὶ ἔστι λοιπὸν δυσθεράπευτον.

ΒΟΥΜΑ΄ΝΙΟΝ, τὸ βούγλωσσον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1261. *Buglossum*.

ΒΟΥΜΠΑ΄ΡΔΑ, Μπομπάρδα, Πουμπάρδα, Λουμπάρδα, *Bombarda*, Tormentum bellicum, de quo egimus in Gloss. med. Lat.

Βουμπάρδα, apud Joannem Cananum de Bello Constantinopol. pag. 159. &c.

Μπομπάρδα, in Historia Politica, p. 41.

Πουμπάρδα. Historia MS. Belisarij:

Σύρνουν μπουμπάρδες περισσαῖς, γύρονται πάντες τρέχουν.

Threnus MS. de capta à Turcis Constantinopoli:

Ἐκείνη μέγα σκοτεινὴ, ἡ ἀστραποκαϊμένη,
Τῆς τρίτης τῆς ἀσβολῆς, τῆς μαυρογελασμένης,
Τῆς θεοκαρβουνοκαύτης, πουμπαρδοχαλασμένης.

Πουμπαρδιέρδες. Eadem Historia Belisarij:

Σκεύη καὶ πουμπαρδιέρδες, τομφέκια συρπετίναις.

Λουμβάρδα, in Corona pretiosa, *Machina*, Σκευή.

Λουμπάρδα. Malaxus in Hist. Patr. Constantinopol. pag. 161. καὶ ἀπὸ τὰς λουμπάρδαις, καὶ ἀπὸ τὰ τουφέκια, καὶ ἀπὸ τοῦ πλήθους τοῦ λαοῦ, ἐσκοτείνιασεν ὁ κόσμος. Idem in Chron. MS. pag. 824. διάτι τὰ τείχη ἐχάλασαν ἔσοντας ὅπου ἔδωκαν μὲ μίσι μεγάλην λουμπάρδαν. Ita infrà passim. Historia politica pag. 10. καὶ ἀφέντες σκευῶν τὴν λουμπάρδαν λεγομένην, ἐκ τῶν καλέργων, ἐβούλησαν τὴν τριβοῦδαν. Phortius lib. 1. de Re militari:

Λουμπάρδας πασῶν λογαίων,
Καὶ πάντων τῶν ἀναγκαίων.

Et lib. 2.

Ποίησε καὶ τρενσίερας
Μετὰ τὰς λουμπαρδιέρας.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

Λουμπάρδες νάχει μπρούτζινες, τεφέκια γεμισμένα.

ΒΟΥ΄ΝΕΥΡΟΝ, *Flagellum è nervis bubulis*, βουδόνευρον, hodie. Μάστιγες βύρσης ὠμῆς, in Actis S. Acepsimæ, num. 17. τοῖς βοείαις μαστίζεσθαι, num. 21. βοείαις ξηραῖς ἀποξέεσθαι, num. 29. Hesychius: Κίστηρις, βούνευρον.

βούνδρον. Gerasimus Vlachus: βούνδρον, *Bovis nervus*, τὸ τοῦ βοὸς νεῦρον. Evagrius lib. 6. cap. 7. τὸν καλλίγορον νεύροις αἰκισθέντα. Vita S. Theophanis Confessoris, numero 18. προστάξας βουνεύροις τριακοσίοις τά τε στέρνα, καὶ τὸν νῶτον καταξάναντα ἐᾶσαι πάλιν ἐν τῇ εἱρκτῇ. Vox passim obvia, præsertim in Vitis & Martyriis Sanctorum: S. Niconis num. 18. SS. Alphij & Soc. num. 19. S. Georgij, num. 13. S. Nicolai Studitæ, pag. 909. 910. S. Basilij jun. num. 4. 17. in Menologio Basilij 1. 7. Martij, 9. Maij, in Synaxariis singulis ferè paginis, apud Theophanem an. 5. Phocæ, an. 25. Copronymi, an. 5. Leonis Chazari, Symeonem Logothetam in Porphyrog. num. 4. Cedrenum, pag. 498. Achmetem in Onirocrit. cap. 17. 90. 221. Constantinum Manassem, pag. 70. Joannem Cantacuzenum lib. 4. cap. 15. &c.

Βουνδρίζειν, *Nervis bubulis cædere.* Leo Grammat. in Theophilo: βουνδρίσας αὐτοὺς μέχρι αὐτοῦ τοῦ θανάτου.

Μούνεβρος, Μούνδρος, pro βούνεβρος, seu βούνδρος. Glossæ Græcobarb. Ἄβδης, Μάστιξ, βούνδρος, Μούνεβρος, Σκουρτζιά. Alibi: Ἀβειστὴν, Μαστιγίαν, ἐκεῖνον ὅπου δέρει τοὺς πλαγιομένους μὲ τὸ βούνδεῖν, ὃν ἄλλοι μούνδρον λέγουσι.

ΒΟΥΝῚ, *Tumulus, col* , βουνός. βουνάκι, *clivus, colliculus*, βουνίδιον, Γηλόφος. Agapius in Geoponico, cap. 70. διὰ τὶ τὰ ἄγρια ζῶα εἶναι εἰς τὰ ἐναέρεια βουνά, &c.

Βουνόπουλο, *Tumulus*, λόφος, in Corona pretiosa.

Βουνίταιον, eâdem notione. Anonymus περὶ καταστ. ἀπλ. Γνώρισμά τι γινέσθω, ἢ τάφρος μικρὸς, ἢ ἀπὸ χωμάτων βουνίταια, ἢ λιποσωρεῖαι.

Βουνάρομαν, βούνομαν, *Tumulus.* Gloss. Græcobarb. τὸ σώρδυμα, ἢ σώρεμαν, ἢ βούνομαν, ἢ βουνάρομαν, ἢ βουνάειν.

ΒΟΥΝΟΠΛΑΓΟΝ, *Plaga montuosa.* Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

> Εὑρήσκετε πρὸς μεσημβρίαν ἐκείνου τοῦ κάστρου,
> Ὁ κάτη ἕνα βουνόπλαγον, τραχὸν γοῦν καὶ σπήλεον.

ΒΟΥ͂ΠΕΣ, *Boves marini*, Festo *Boca.* Schol. Oppiani lib. 1. Hal. v. 110. βῶκες, βοῦπες. Symeon Magister de Quadrupedibus, MS. βῶπες, οἱ παρά τισι λεγόμενοι βοῦπες, καὶ γοῦπες, &c.

ΒΟΥ͂ΡΓΟΝ, *Burgum.* Eustathius de Tempor. intervall. ὁ ἐπὶ τριάκοντα ἔτη μείνας ἐν κολλεγίῳ, ἢ βούργῳ, τουτέστιν ἐν οἵῳ δήποτε σωματείῳ, οὐκ ἐνάγεται περὶ γεωργίας. Vide Gloss. med. Lat.

Βουργέσιος, *Burgensis*, de qua voce in Gloss. med. Lat. Diploma Rogerij Siciliæ Comitis, to. 1. Italiæ Sacræ: ἡμέτεροι ὑπήκοοι τοῦ ἡμετέρου κράτους, βαρώνιοι, βουργέσιοι, καὶ στρατιῶται. Joan. Cinnamus lib. 6. n. 10. τοὺς μέν τοι ἐν Βυζαντίῳ ᾠκημένοις αὐτῶν, τῶν κατ᾽ ἐμπορίαν παραβαλλόντων Οὐεννέτων ἀποδιελών, βουργεσίους τῇ Λατίνων ἐκάλεσε φωνῇ, πίστεις αὐτῷ δεδωκότας σὺν εὐγνωμοσύνῃ Ῥωμαίοις διὰ βίου τηρήσειν τὸ δοῦλιον. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Ἀρχιεροὺς καὶ βουργησίους, μικροὺς τε καὶ μεγάλους.

ΒΟΥΡΔΟΥΛΊΖΕΙΝ, *Flagellare*, βουρδουλισμὸς, *Flagellatio.* Vox formata è *Burdonibus*, baculis ita dictis, ut docuimus in Gloss. med. Lat. Vide in βόρδων. Alexius Rharturus doctr. 14. τί σημαίνει ἡ λόγχη, αἱ ἄκανθαι, τὰ ῥαπίσματα, αἱ ὕβρεις, ὁ βουρδουλισμὸς, τὰ ἐμπτύσματα, τὸ ὄξος, ἡ χολὴ, καὶ ὅλος ὁ σταυρὸς; & mox: τὸν ἐραπίσετε, τὸν ἐβουρδουλίσετε, τὸν ἐσταυρώσετε. Rursum: ὅλα ὑπέμεινα τὴν τιμωρίαν, ἡ κεφαλὴ τὰς ἀκάνθας, αἱ σιαγόνες τὰ ῥαπίσματα, τὸ πρόσωπον τὰ ἐμπτύσματα, τὰ ὦτα τὰς βλασφημίας, ὁ νῶτος τὸν βουρδουλισμόν.

ΒΟΥΡΔΟΥΝΆΡΙ, *Trabs, Tignum*, Δοκὸς, ἰκρίον. Vide βόρδων.

ΒΟΥΡΊΧΟΣ, *Burichus.* Gloss. Lat. Gr. *Mannis*, βουρίχοις.

Βουριχάλιος, *Burichus*, ut rectè interpretatur Salmasius ad Hist. Aug. pag. 211. non verò *instratum Equi*, ut Meursius. Testamentum S. Gregorij Nazianzeni: ἐν ἐσθῆτι σηρικῇ, ἢ λινῇ, ἢ ἐρέᾳ, ἢ βουριχαλίοις περιλέλειπται. Chronicon Alexandrinum an. 8. Theodosij jun. Ἐκομίσθη ἐν ΚΠ. διὰ τῆς χαλκηδονησίας σκάλας λείψανα Ἰωσὴφ τοῦ υἱοῦ Ἰακώβου καὶ Ζαχαρίου—βασταζόντων τὰ αὐτὰ λείψανα ἐν γλωσσοκόμοις δυσὶν, Ἀττικοῦ Πατριάρχου ΚΠ. καὶ Μωϋσέως ἐπισκόπου Ἀντάραδου Φοινίκης, καθεζομένων αὐτῶν ἐν βουρριχαλίοις. Vide Πουριχάλιος.

ΒΟΥ͂ΡΚΑ, βοῦρκος, *Limus*, non quilibet, sed qui jam putrescenti aquâ maceratus, pessimam exhalat mephitim. Ita Allatius lib. de Opinat. Græcor. num. 12.

Βουρκώνειν, pro βουρκοῦν, *in cœno volutare.* Demetrius Zenus in Batrachomyomachia:

> Τότε νωτρέμει ἄρχισε τὰ μάτια τοῦ βουρκόναν.

Historia Apollonij Tyrij:

> Ποῖος εἶτον ὅπου ἔσπειρε, καὶ ποῖα σε κυκλοπόνα.
> Καὶ αὐτὴν ὅλη τὸ λέγε, τὰ μάτια της βουρκόνα.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

> Ἐτοῦτος νὰ πηλάλησε τὴν θάλασσαν ἀπάνω,
> Ὅταν βουρκόση μὲ χολὴν, καὶ κύματι μεγάλα.

Βουρκωμένος, *Cœnosus*, βορβορώδης. Threnus MS. de capta à Turcis Constantinopoli:

> Ἀεὶς ἐπερνοδιάβαινε τὴν τρίτην βουρκομένος.

Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

> Πῶς φαίνεται πολλὰ συχνὰ, θόλος καὶ βουρκομένος.

Βούρκωτος, & ὁλοβούρκωτος, eâdem notione. Idem Anonymus lib. 7.

> Εἰς πᾶσαν τόπον φαίνετον μὲ ἦθος ἀγριωμένον
> Ὁ Ἄρη ὁλοβούρκωτος μὲ χρώμα μανιομένω.

Βουρκανὸς, idem quod βοῦρκος. Joannes Damascenus in Synodica ad Theophilum Imp. pag. 117. τί νῦν ὁ ἑρπῶν σκολιὸς ὄφις ὁ ἀντίδικος τῶν ψυχῶν ἡμῶν διάβολος, ὁ σπορεὺς τῶν ζιζανίων, ἄλλον τινὰ βουρκανὸν τῆς ἀσεβείας, καὶ τῆς αἱρέσεως, ... καὶ τῆς τοῦ Θεοῦ λόγου ἀτρέπτου καὶ ἀναλλοιώτου σαρκώσεως ἤδη περὶ τοὺς ρλ΄. χρόνους τὴν ἀνίατον ταύτην, καὶ ἀθεράπευτον νομὴν διανέμων, τοιᾷδε προφάσει.

Βουρκότης, *Cœnositas.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

> Ἐκεῖ ἐστι τὴν βουρκότηταν, τὸν λογισμὸν ἐκεῖνον,
> Ὁποκτὴν πόρταν βγένασι ἀγροὶ καὶ θυμομένοι.

ΒΟΥΡΧΟΥΜΈΡΙΟΥΜ, ἀψινθίαν, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Absynthium.*

ΒΟΥ͂ΡΛΟΝ. Vide in βροῦλλον.

ΒΟΥΡΤΖΊΖΕΙΝ, *Polire.* Cod. Reg. MS. 618. f. 284. v. ἔπειτα ἔκβαλον τοῦτο, θὲς εἰς ὕδωρ ψυχρὸν καθαρὸν, καὶ βούτζιζον. Ita f. 286. Vide Μπρούντζο, & Μπουρνίζειν.

ΒΟΥΡΧΟΥΜᾺΘ, Afris, *Iovis barba*, χειβοκόμη, apud Interpol. Dioscor. cap. 638.

ΒΟΥΣΚΑΛΊΣ, *Bulla*, φυσαλίς. Nicetas in Isaacio lib. 3. num. 2. καὶ ὡς σπαρτοὶ ἀνεδόθησαν γίγαντες, κἂν ὡς πομφολυγώδη φυσήματα διάκενα ὡς ἦν ἰδεῖν, ἀπέπιπτόν τε καὶ διελύοντο. Ubi Codex Barbarogr. καὶ ὡς βουσκαλίδες διάκενοι.

ΒΟΥΣΤΆΣΙΟΝ, *Bovile*, *Bovilium*, in Gloss. Lat. Gr. Lat. Gr. *Bustra*, (leg. *Bostar*,) βουστάσιον. Rursum: *Bovilla*, (leg. *Bovilia*,) βοοστάσια.

ΒΟΥ͂ΤΑ, *Busta.* Anonymus apud Meursium: βοῦτα, Λατῖνοι τὰ ἐκ πυρᾶς καλοῦσι λείψανα, παρὰ τὸ φῶ, τὸ λάμπω, γίνεται φῶτα, τροπῇ τοῦ φ΄, εἰς β, καὶ ω εἰς ου, βοῦτα. Ita nugantur Græculi.

ΒΟΥΤΑ, βϛτίον, βϛτλις, βϛτλίον, βϛτζον, &c. *Vas, Dolium, Cupa, Lagena major.*

Βϛτα. Mauricius lib. 10. Strateg. cap. 4. δεῖ ἢ πίθυς ὀςρακίνυς, ἢ βύτας τελείας προδιατρεπίζειν, καὶ γεμίζειν ὕδατος. Leo in Tact. cap. 15. num. 75. habet, ἢ βυτλία τέλεια.

Βυτίον, idem Mauricius lib. 10. cap. 4. ἅμα δὲ πληρῶσαι τὰ δοχεῖα, πάλιν ἀποκινεῖν ἐν τοῖς πίθοις, ἢ βυτίοις τούτο. Codinus de Offic. Palat. cap. 4. num. 58. de *Clava* quam tenebat vice δικανικίυ *Protalagator*: ἔχον εἰς τὸ ἄκρον κατακεχρυσωμένον βυτίον. Id est, *in summitate desinens in modum lagenæ inversæ.*

Βύτινον. Hesychius: ὠμοσράγῳ, βυτίνῳ, τευβλίῳ. Vide Salmasium ad Vopiscum, pag. 408.

Βϛτλις, in Gloss. Græcol. *Cupa.* Gloss. Lat. Gr. *Cupa*, seu *Vagna*, βϛτλις μεγάλη, ἣν τινες γαυλὸν καλοῦσιν. Anonymus MS. de Tactica, cap. περὶ διαβάσεως ποταμῶν. διὸ οἱ μὲν πρὸ τοὺς τοιούτους τῶν ποταμῶν βύτλεις συζεύξαντες, οἱ δὲ ἡμικιβωτίοις χρησάμενοι, τὸν ποταμὸν διεπέρασαν. Theodorus Hermopolites: οἰνηρὰ σκεύη λεγόμενα, περὶ τὴν ληνόν· οἱ δὲ πίθοι, καὶ αἱ βύτλεις, &c. Occurrit præterea in lib. 44. Basilic. tit. 10. §. 4.

Βυτλίον. Chronicon Alexandrinum an. 13. Diocletiani: ἔβαλον αὐτὸν οἱ ἄλλοι μῖμοι εἰς βυτλίον μεγάλην τοῦ βαλανείου γέμουσαν ὕδατος χλιαροῦ, &c. Leo in Tacticis, cap. 15. §. 75. βυτλία τέλεια, & seq. ἐν τοῖς πίθοις, ἤτοι βυτλίοις. Theomnest. lib. 1. Hippiatr. cap. 34. pag. 124. ἔχων δὲ ἐν τῷ βυτλίῳ ἔντευσον κονδίτον, &c.

Βυτζοποιὸς, *Dogarius*, in Glossis Philoxeni.

Βύτζον. Pachymeres lib. 11. MS. Reg. Γενεῖσθαι δὲ αὐτόθεν μετὰ Ἰταλοὺς βύτζοις, καὶ τάρπαις, καὶ σανίσιν ἀσφαλισθέντων κύκλῳ, &c. Perperam in Edito, cap. 14. κατ᾽ αἰγιαλοὺς. Agapius in Geoponico, cap. 190. γέμωσε πιπέρι χοντροτζακισμένον ἕνα μικρὸν τζυκάλι, ὅσον νὰ χωρῇ εἰς τὸ πόρον τοῦ βύτζου.

Βυτζὴ, *Veges*, Αμφορεὺς, in Corona pretiosa.

Βυτζίον. Nicetas in Alexio lib. 3. num. 2. ex Cod. Græcobarb. βυτζία εὔκερα ἔχοντα πέτρας ἐντὸς. Ubi Codex al. οἴνων δοχεῖα. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 12. καὶ οἴνου βυτζία δ΄. ἃ διεκόμισαν πρότερον, καὶ ἄρτους, ἀρωματικὰ πολλά. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ ἀνὴν καὶ θέλεις κρασὰ βυτζία χωνάσας δείξω.

Joannes Cananus de Bello Constantinopol. pag. 196. ἀλλὰ καὶ τὰς ταύλας ὁπῦ ἐτρώσαν, καὶ τὰ τυμπάνια τῶν βυτζίων ἔδεσαν με σχοινία, καὶ ἐβάσταζαν ἀντὶ σκεταρίων. Historia Politica, pag. 9. εἶτα ἐποίησαν πάλιν σκάλας μετὰ βυτζίων καὶ σανίδων, &c.

Βυτζᾶς, *Doliarius*, Πιθοποιός.

Παραβῦτι. Alypius Cretensis in Geoponico, cap. 41. καὶ τότε νὰ φυλάγῃ ἀκόμι ζεςὰ εἰς τὸ πιθάρι, ἢ παραβῦτι, καὶ τὰ πατῦσι δυνατὰ, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Butta.*

Βύσσα, *Hydria.* Athanasius de Imag. Berytensi: τότε προσένεγκαν τῇ πλευρᾷ τοῦ κυρίου βύσσαν μετὰ τοῦ τόπου τῆς σφαγῆς τῆς λόγχης, ὅθεν ἐξίει τὸ αἷμα καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ ἔπλησαν τὴν βύσσαν.

Βυτικλάριος, *Buticularius, cuparum vel lagenarum artifex.* Esaïas Cyprius de Process. Spirit. Sanct. pag. 398. ταῦτα γὰρ πρὸς τοὺς χαλκέας, βυτικλαρίους, γουναρίους, —λέγε.

ΒΟΥΤΑΜΑΡΙΑ, *Mergus*, avis, Αἴθυα.

ΒΟΥΤΙΖΕΙΝ, Harmenopulo lib. 2. tit. 11. §. 3. βυθεῖν, *Immergere, Mergere*, βυθίζειν, καταδύειν. &c. Anonymus de Nuptiis Thesei: lib. 10.

Τὰ κέρατά του ἐβύτιξε, γυρίζοντας ὁ κύκλος.

Demetrius Zenus in Batrachom.

Εἰς τὸ νερὸ ἐβύτιξε, νὰ φύγῃ τὸ θυμόν του.

Agapius in Geoponico, cap. 41. καὶ βύτιξε ἕνα πρὸς ἕνα εἰσὲ βρασμένην θάλασσαν. Idem cap. 109. ὅταν τὰ μελαφυλεύης, ἐὰν βυτήξαις τὰς ῥίζας τοὺς εἰς τὴν κόπρον τοῦ βοδίου, γινῶνται μεγάλα περισσότερα. Adde cap. 170.

Βυτιςὴς, Καλαβυτιςὴς, *Immersor*, qui Baptizandum in Piscinam baptisterij immergit: Officium Ecclesiasticum. Catalog. Offic. Eccl. Constantinopol. Medonij: ὁ βυτιςὴς, ὅταν εἴπῃ ὁ ἱερεὺς τὰς εὐχὰς τοῦ βαπτίσεως, λαμβάνει ὁ βυτιςὴς τὸ παιδίον, καὶ βαπτίζει αὐτόν. Catalogus Offic. M. Eccl. Allatianus, ὁ βυτιςὴς ἵςαται ἐν τῇ ἁγίᾳ κολυμβήθρᾳ, καὶ ὁ ἱερεὺς λέγει τὰς εὐχὰς· ὁ δὲ ἀρχιερεὺς σφραγίζει τὸ ὕδωρ· ὁ δὲ βυτιςὴς βυτίζει τὸ μέλλοντα βαπτισθῆναι. In Choro sinistro collocatur in alio Cod. Allatiano. Vide Goarum ad Euchologium pag. 268. 289. & Morinum de sacris Ordinat. pag. 255.

ΒΟΥΤΟΥΡΟΝ, *Butirum*, βούτυρον. Occurrit in Assisiis MSS. Regni Hierosol. cap. ult.

ΒΟΥΤΤΑΝ, *Induere*, ex Gallo-belgico, *Bouter*, uti vult Meursius, quod vix putem. Glossæ Græcobarb. Αναδύεται, δύεται, ἐνδύεται, βυτλᾶ.

ΒΟΥΤΥΠΙΟΝ, *Stimulus.* Hesychius: δάροσος, τὸ βουτύπιον.

ΒΟΥΦΟΣ, *Bubo*, avis. Lexicon MS. Colbert. Cod. 2199. βοῦφος, ὄρνεον. Excerpta varia ex antiquis Scriptoribus, in Cod. Reg. 1299. ὅτι βίας ἐςὶν ὁ βοῦφος, ὁ καὶ ἀσκάλαφος.

ΒΟΥΧΑΣ, Stirpis species, apud Myrepsum sect. 35. cap. 2. ignota Fuchsio. Vide in βόχος.

ΒΟΧΟΣ. Euchologium pag. 646. de Chrismatis compositione. σχοίνου ἄνθος, καὶ ξύλον, ἀρτιφυλλασάχους, βόχον, ξηρὰ καρυόφυλλα, &c. ubi Goarus βόχον esse Bdellium, βόλχον dictum Dioscoridi lib. 1. cap. 69. Alij βόθρου reponunt, aromatis ita dicti, de quo idem Dioscorid. lib. 3. cap. 113. apud Myrepsum, sect. 16. cap. 33. ex Cod. Reg. βοχὸν occurrit, ubi Codex Fuchsij βοχᾶ prætulit, cui vox ignota. Idem fortè quod βουχᾶς apud eundem Myrepsum sect. 35. cap. 2.

ΒΡΑΔΥ, *Vesperus, serum*, Ἕσπερος, ἑσπέρα, δείλη, ὀψία. Corona pretiosa: βράδη, *Serò*, ὀψέ. Canon Pœnitentialis MS. Joannis Chrysostomi nomen præferens: πρωῒ καὶ βράδυ νηςεύοντες. Joannes Jatrosophista MS. cap. 112. μάλαξον κρόκον αὐγοῦ μετὰ τὸ ῥοδέλαιον, καὶ τὸ βράδυ θέτε τὸ μὲ τὸ βαμπάκιν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Ptochoprodromus de sua paupertate, ex Cod. MS. Reg.

Καὶ τὸ βράδυν νὰ μὲ δίδαν μεγάλας κομάτουκλας.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea, MS.

Ὅτι τὸ ἔλθη τὸ βράδη, νὰ εὕρη τὸ φεγγάρη.

Alter Anonymus MS. de Amorib. Lybistri:

Βράδυ ἤτον, φίλε μου, ὅταν ἤλθομεν εἰς τὸ λιβάδιν.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ τὸ βράδυν ἐπόμεινε μάζη νὰ ναπαντοῦσι.

Βραδιάζειν, *Advesperascere.* Fabulæ Æsopi Græcobarb. Σκύλλος καὶ ἀλέκτορας ἔβαλον συντροφίαν, καὶ ἐπεριπατοῦσαν ὁμοῦ· καὶ ὅταν ἐβραδίασε, ἀλέκτορας ἀνέβη εἰς δένδρον,

ΒΡΑΔΥΡΕΥΣΤΕΙΝ, dicuntur Eunuchi, in Canonario Joannis Monachi, pag. 117.

ΒΡΑΘΗ, Κυπάρισσος Κρητικὸς, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ, *Cupressus Cretica.* βράθυς, Dioscoridi.

ΒΡΑΚΑ, *Bracca, Femorale.* Nicetas Bargarogr. in Andronico, lib. 2. ὅτι ὑπὸ τοῦ κόπου καὶ τοῦ βάρους τῶν βασιλικῶν παρασήμων μὴ δυνάμενος κρατεῖν ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ γαςρὸς αὐτοῦ βρώματα, τὴν βράκα αὐτοῦ τὸ γερόντιον ἔχεζε. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Καὶ τὸ βρακίν σου φαίνεται ἀπὸ πονλῶτα τρίπας.

Βρακίον. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. περισκέλη, φιμινάλια, βρακία. Glossæ aliæ: ἀνάξυρις, τὸ βρακίον.

βρακίον. Suidas: Αναξυρίδας, φοιμινάλια, βρακία. Portius: βρακία, βράκας, *Bracca*, *femoralia*, *sculponea*, *subligaculum*, τὰ πεισκελῆ, περιζώματα, αναξυρίδες, περισκελίδες. Achmes Onirocrit. cap. 244. γυνὴ ἐὰν ἴδῃ ὅτι ἐφόρει βρακία ἀνδρικὰ ἀσωνήθη, &c. Occurrit illic pluries, ut & cap. 268.

Βρακώμβος, *Braccatus*. Glossæ Græcobarb. βρακώμβος, ὅπε φορεῖ φημινάλια, ἤγεν βρακία.

Βρακοζένιν, pro βρακοζώνιον, *Braccarum subligaculum*. Canonium Mathematicum adespotum: τὸ βρακοζένιν αὐλινθῆ μόνοντε.

ΒΡΑΣΙΝΟ, *Viridis*, Πράσινος, in Turcogræcia Crusij, pag. 188.

ΒΡΑΣΜΑ, *Iusculum*, Gallis, *Boüillon*, βράσσειν, quod est ζέειν, ἀναβάλλειν· nam & ita hanc vocem usurpat Democritus recens Scriptor Chymicus: ἐπίθες ἐπὶ πυρᾶς, ὥστε λαβεῖν βράσματα, *donec ebulliat*. Vide Salmasium ad Plinium, pag. 1030. In Nomocanone Coteleriano, num. 256. sæculares primâ Quadragesimæ Hebdomade ἀπὸ τῦ βράσματος, καὶ οἴνε τὸ συνόλον jubentur abstinere. Item *bulla & ampulla*.

ΒΡΑΣΤΑΙ. Astrologus MS. laudatus à Gaumino ad Psellum de Operat. Dæmon. pag. 115. ait Magos statuere quinque σεισμῶν εἴδη, Επικλινίας, Βράστας, Ρῆκτας, Σειστὰς, ἰζημαλίας, eósque terræ motus immitti per ἀγγέλες σεισμῶν.

ΒΡΑΥΚΑΝΑ͂ΣΘΑΙ, *Vagire*, Hesychio. Utitur Philostorgius lib. 1. cap. 6.

ΒΡΑΧΙΑΛΙΟΝ, Βραχιόλη, Βραχίολον, Βραχιόνιον, *Brachiale*, *Armilla*, Glossæ Gr. Lat. βραχιάλιον, *Veriola*. Alibi: Χλανίον, βραχιάλιον γυναικὸς, *Veriola*. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. χλιδῶνα, κόσμον περὶ τὸ τράχηλον ἢ βραχίονα, ὃ καλεῖται βραχιόλιον. Glossæ aliæ MSS. χλίδωμα, κόσμος περὶ τὰ βραχίονα, ὃ καλεῖται βραχιάλιον. Achmes in introduct. in Astrologiam: ἐγκόσμια, δακτυλίδια, βραχιάλια, σκελλαρίκια, καὶ τὰ ὅμοια.

Βραχιόλη. Glossæ ex Cod. Reg. Χλιδῶνα, κόσμον περὶ τὸ τράχηλον, ἢ βραχίονα, ὃ καλεῖται βραχιόλη.

Βραχιόλιον. Theophanes an. 14. Anastasij: ἀνεῖλε δὲ καὶ στρατηγὸν μέγιστον τῶν Περσῶν ἐν μιᾷ συμπλοκῇ, ὃ καὶ τὸ ξίφος, καὶ τὸ βραχιόλιον λωέχθη Αρεοβίνδῳ παρὰ τῦ ἀνελόντος αὐτὸν Σκύθε. Et an. 17. Heraclij: καὶ τὸ σκαραμάγγιν αὐτῦ λωέγκαν σωὶ τῇ κεφαλῇ αὐτῦ, καὶ τὰ βραχιόλια αὐτῦ. Leontius Episcopus Neapoleos Cypri in Vita MS. S. Joannis Eleemonis: ἐρχομένων ἔν τινῶν φορέσων κοσμίδια καὶ βραχιόλια, &c. Occurrit præterea apud Alexandrum Trallianum lib. 1. cap. 15.

Βραχιόνιον. Glossæ MSS. ψέλλια, βραχιόνια, φόρημα περιβραχιόνιον, Plutarcho. Achmes Onirocrit. c. 127. ἐὰν ἴδῃ ὅτι βραχιόνια ἔλαβε χρυσᾶ ἐν τοῖς βραχίοσιν αὐτῦ. Cedrenus an. 17. Heraclij: ἔλαβον σκυλάκιον αὐτῦ ὁλόχρυσον, καὶ τὸ λωρίον, καὶ τὰ βραχιόνια αὐτῦ, καὶ τὴν σέλαν. Ubi Theophanes habet βραχιόλια. Joannes Tzetzes Chil. 10. v. 230.

> Ζώνας πλατείας φέρεσι, ρακώδεις, πολυκρόσσες,
> Καὶ πήχεις δὲ στολίζεσι τὰς ἑαυτῶν ὁμοίως,
> Βραχιονίοις σιδηροῖς, χαλκοῖς, καὶ ὑελίνοις.

Adde Nilum Monach. lib. 3. Epist. 31. & quæ notamus in Gloss. med. Lat. in *Brachiale*.

Βραχιάλιον, Βραχιόλιον, Βραχιόνιον, *Propugnaculum*, quod Tactici nostri *Braye* dicunt.

Βραχιάλιον. Chronicon Alexandrinum in Heraclio, pag. 898. καὶ περὶ ἑσπέραν ἔστησεν ὀλίγα μαγγανικὰ καὶ χελώνας ἀπὸ βραχιαλίε καὶ ἕως βραχιαλίε.

Βραχιόλιον. Theophanes an. 5. Pogonati: συμβολὴ πολέμε ἐκροτεῖτο ἀπὸ πρωῒ ἕως ἑσπέρας ἀπὸ βραχιολίε τῆς Χρυσῆς πόρτης μέχρι τῦ Κυκλοβίε. Ubi Miscella, *à brachialio Aureæ portæ*: proinde legit βραχιαλίε. Anonymus Tacticus MS. de tuenda Urbe obsessa: εἰ δὲ θαλάσσῃ διαζώννυται, καθόλε ἢ μερικῶς, ἐπιμελεῖσθαι δεῖ τῦ βραχιολίε, κἂν εἰς βάθος ἐπιπολὺ ἐπεκτείνεται.

Βραχιόνιον. Anna Comn. lib. 2. Alexiad. pag. 54. οἱ δέ γε Κομνηνοὶ φθάσαντες τὴν περὶ τὸ βραχιόνιον ἱσαμένην πύλην, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Brachiale*.

ΒΡΑΧΙΑΡΙΟΝ, idem quod Βραχιάλιον, *Armilla*. Procopius Gazæus in lib. 2. Reg. cap. 1. τὸ χλιδόνα. Κόσμος ἐστὶ χρυσᾶς, ὁ τοῖς βραχίοσι περιθέμενος, ἢ τοῖς καρποῖς τῶν χειρῶν· ὃ δὲ Ακύλας βραχιάριον αὐτὸ κέκληκεν.

ΒΡΑΧΙΟΝΗ, *Brachium*, Βραχίων, in Corona pretiosa.

ΒΡΑΧΝΟΣ, *Raucus*, Βραγχώδης. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

> Καὶ μὲ φωνὴ πολλὰ βραχνὴ ἔχε ὑγία τῦ λέγει.

Idem lib. 10.

> Γνωρίζει τότε με λαλία βρακνὴν καὶ πονεμένη.

Βραχνιάζειν, *Raucescere*, ἐμβραχιάζειν, &c. Idem Anonymus lib. 4.

> Κεὶς σαυτὴν ὁ νεότερος εἶχε τὸ λογισμόν τυ.
> Πολλαῖς φοραῖς με ταπεινὴ φώνητζα βραχνιασμένη.

ΒΡΕΒΙΟΝ. Βρεβίον, *Breve*, *Epistola*, *Scriptura*. Glossæ Basil. Βρέβιον, ἡ ἐπιτομή. Glossæ Gr. MSS. Reg. Cod. 206. βρέβιον, ἡ ἐπίτομος καὶ σωύτομος γραφή· βρεβιω γὰρ κατὰ Λατίνες, τὸ τέμνω, καὶ βρεβίτας, ἡ σωτομία. Julianus in Epist. ad commune Judæor. πλείονα δὲ τέτων ἔμαθον, εὑρὼν τὰ βρεβία τὰ καθ' ὑμῶν φυλαττόμενα. Codex Canon. Eccles. Afric. cap. 33. καὶ τὸ βρέβιον, ὅπερ τῇ ἐπισολῇ προσέδησαν. Can. 34. ἐν τέτῳ τῷ βρεβίῳ τῷ ἀποστραφθέντι ἐκ τῦ ἐν Ἱππῶνι σωόδε. Adde Can. 94. Concilium VII. Act. 5. ὅτε περιεβλήθην Σκελοφύλαξ, ἐψηλάφησα αὐτὸ βρέβιον, &c. S. Athanasius in Apolog. 2. de fuga sua: ἀπήτησεν αὐτὸ βρεβίον, ὧν ἔλεγεν ἔχειν ἐπισκόπων ἐν Αἰγύπτῳ, &c. Palladius in Vita Chrysostomi, pag. 46. μετὰ τῦτο διερευνᾷ τὰ βρέβια τῦ ὀρκονόμε, καὶ εὑρίσκει ἀνάλωμα ἐκ ὀφελῶν τῆς ἐκκλησίας. Et pag. 27. ἐν οἷς καὶ βρεβίον ἐπέδειξαν οἱ προειρημένοι, ὅπε τὰ κειμήλια παραδιδόασιν ὑπὸ μάρτυσι τοῖς δικαςαῖς Στεδίε Επάρχε πόλεως, &c. Adde pag. 103. 106. Jus Græco-Rom. lib. 2. pag. 142. Basilica, lib. 7. tit. 18. cap. 14. 18. lib. 22. cap. 80. & eorum Scholiastem, pag. 83. Annam Comnenam, pag. 56. Jurisconsultos, & alios Scriptores.

Βρεβίον, apud Eusebium lib. 10. Hist. Eccl. cap. 6.

Βρεβιάτορες, *Brevium confectores*, *Descriptores*. Justinianus Nov. 105. cap. 2. §. 4. τῆ γὰρ ἀπογραφὴν διὰ τῦτο ἐκ τῦ θρόνε τῦ σε δίδοσθαι βελόμεθα, ἵνα μηδ' αὐτοῖς ἐξῇ παραβαίνειν, μηδὲ τοῖς καλεμένοις βρεβιάτορσι νοθεύειν τι τῶν παρ' ἡμῖν τεταγμένων. Vide Gloss. med. Lat. in *Breve*.

ΒΡΕΓΓΑΡΙΟΣ. Vita Dosithei, apud Dorotheum Corderij: ἐςρώννυε δὲ τοῖς ἀῤῥώςοις πάνυ καλῶς —— λέγει αὐτῷ, Κύριε, κύριε, λέγει μοι ὁ λογισμὸς, καλῶς ςρωννύεις· καὶ ἀπεκρίνατο ἐκείνοις, Βαβαὶ, κύριε, ἰδὲ εἶ καλὸς βρεγγάριος (vel βρεγκάριος) μὴ γὰρ καλὸς μόναχος. Ubi vir doctus βεργάριος emendat, qui scilicet *virgas* & vimina contexit. Emendationis fundus est Anonymus in Vita S. Maximi, ubi habet χαλάδριον βέργεσι πεπλεγμένον. Ut ut sit de emendatione, certè constat nos etiamnum *Brancars* appellare ejusmodi infirmorum & ægrotorum Gestatoria.

ΒΡΕΘΗΚΙ, *Merces pro re inventa*. Vide Βρίσκειν.

ΒΡΕΚΤΟΝ. Joan. Moschus in Limon. cap. 164. ἔκρυσε τὴν θύραν, καὶ ἐξελθὼν ὁ γέρων, ἤνοιξεν αὐτῷ καὶ ἐξενέγκων ἄρτον, καὶ βρεκτὰ, ἔβαλεν ἔμπροσθεν αὐτῦ, καὶ ἔτρωγεν. Ubi Interpres, *proferens panem & cicer infusum*.

ΒΡΕΜΕΝΟΣ, *Madidus*, Βεβρεγμένος, in Corona pretiosa, & apud Portium. Glossæ Græcobarb. οἴνῳ & ἐλαίῳ βεβρεγμένα, μὲ κρασὶν καὶ λάδιν βρεμένα.

ΒΡΕΤΤΑΝΙΚΗ, Αλιμος, Interpolatori Dioscorid. c. 121.

ΒΡΕΦΟΚΤΟΝΟΣ, *Coniza*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 541.

ΒΡΕΦΟΤΡΟΦΕΙΟΝ, *locus in quo infantes aluntur*, in Nov. 7. Justiniani, &c.

ΒΡΕΧΟΥ, Ægyptiis *Lupinum*, Θέρμον, apud Interpol. Dioscorid. cap. 320.

ΒΡΙΖΑ, *Sica*, in Gloss. Gr. Lat. Αλεύρε βρίζα. Occurrit apud Myrepsum sect. 3. cap. 85.

ΒΡΙΚΧΟΣ, pro Βρίγχος, *piscis è genere cetorum*. Glossæ Græcobarb. ὁ ἰχθῦς, ἤγουν τὸ ψάριν, ὁ βρίκχος.

ΒΡΙΛΥΤΗΣ. Petrus Antiochenus in Epist. ad Episcopum Gradensem, num. 3. καὶ ἡ ἐμὴ βριλύτης, ἱερώτατε πνευματικὲ ἀδελφὲ, οὐχ ὡς Πατριάρχην μόνον, ἀλλὰ καὶ ὡς ἰσαποστόλου καὶ μεγάλου ἀρχιερέως Θεοῦ τὰ γράμματα σου μετὰ τῆς προσηκούσης τιμῆς ἐδέξατο καὶ ἠσπάσατο. Ubi Leo Allatius, *mea parvitas* vertit: Cotelerius, habet βραχύτης, monétque alios Codd. præferre βριλύτης. Vide βρύλλον.

ΒΡΙΟΝ, pro βρύον, *Alga marina*, φύκη, φύκιον, apud Schol. Oppiani lib. 3. Halieut. v. 418. 422.

Βριονία, Βριόνιν. Lexicon Jatricum MS. Cod. Reg. 190. ἄμπελος λευκή, ἡ βριωνία. Glossæ Græcobarb. ἀγριάμπη, ἡ βριονία βόλάνη, βριόνιν.

ΒΡΙΟΡΥΚΤΩΡ. Vita MS. S. Theodori Magistri militum apocrypha: ὅστις γέγονεν σωτὴρ ὁ βασιλικὸς σχολαστικὸς βριορύκτωρ.

ΒΡΙΣΙΟΝ. Vide in Βρύσις.

ΒΡΙΣΚΕΙΝ, *Invenire*, pro εὑρίσκειν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Αὐτάδελφοι βρισκόντησαν ἔμορφα στολισμένοι.

Historia Apollonij Tyrij:

Παρυστωρία δὲ βρίσκεται τὸ κλάμα νὰ τὸ λείψει.

Alibi:

Εκεῖ βρήκεν τὸν ἄνδρα της, κ' εἶπεν τὸ τὰ μαντάτα.

Eadem Pag.

Ὥστε νὰ βρίσκονται μαζὴ πολὺ δεν τὴν παντρεύεις.

Joan. Glycas de Vanitate vitæ:

Εἰς τὸ πλῆγαις σου ὡς λέγουσιν δὲν βρίσκεται βοτάνη.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 163. ὦ κακότυχα ζῶα ὅπου βρισκόμεθεν, &c.

ΒΡΙΧΙΛΑΤΑ, *Onobrychis*, apud Interpol. Dioscor. cap. 576.

ΒΡΟΜΙΟΝ, in Glossis MSS. Neophyti, exponitur αἰγίλωψ, quæ vox *Quercum* & *Robur* significat. At Eustathius ad Iliad. ξ. hordei speciem esse innuit, βρόμον. Παυσανίας δὲ βρόμον λέγει καὶ σπέρμα λεπτῇ κριθῇ ὅμοιον, τὸ κοινῶς δηλαδὴ λεγόμενον βρόμιον.

ΒΡΟΜΟΒΟΤΑΝΟΝ, *Solanum*, Planta, στρυχνὸς. vel στρυχνὸν. Joannes Jatrosophista MS. cap. 20. ἔπαρον στρίχνον ὃ λέγουσι τινὲς βρομοβότανον, ὅπου ποιεῖ ὡσὰν σταφύλια μικρὰ μαυρούτζικα.

ΒΡΟΝΤΟΛΟΓΙΑ, libri in quibus de tonitribus, eorúmque præsignificationibus superstitiosè tractatur. Nicephorus Homologeta in Jure Græcorom. pag. 196. τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Παύλου, καὶ τὰ λεγόμενα Βροντολόγια, καὶ Σεληνοδρόμια, ἡ Καλανδολόγια, οὐ χρὴ δέχεσθαι· βέβηλα γὰρ πάντα. Habentur βροντολόγια aliquot in Cod. Reg. 945. hisce titulis: βροντολόγιον τῶν δώδεκα μηνῶν. Βροντολόγιον Δαβὶδ τοῦ Προφήτου. & Βροντολόγιον τοῦ σεληνιακοῦ, in quibus non modò de tonitribus, sed etiā de terræ motibus agitur. De ejusmodi libris intelligendus Nicetas in Manuele lib. 7. n. 5. καί τινα τῶν λόγου τροφίμων, Ηλίαν τοὔνομα, τὴν τύχην ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς, τοῦ στρατοῦ φύλακα, βίβλον ἀναπτύξαντα περὶ βροντῶν καὶ σεισμῶν διαλαβοῦσαν, καὶ τὰ περὶ τῶν καιρῶν ἐκείνων καθ' ὃν ἐβρόντησεν ἐπελθόντα, φάσκοντα εὑρεῖν οὑτωσὶ, Πλῶσις ἐθνῶν.

ΒΡΟΤΙΟΝ, *Sempervivum parvum*, apud Interpol. Dioscorid. c. 672.

ΒΡΟΥΒΗ, *Olus*, *Olusculum*. Glossæ MSS. ad Aristophanis Plutum: λάχανα τ' ἄγρια· βρούβας.

ΒΡΟΥΘΙΖΕΙΝ, *Odisse*. Assisiæ MSS. Regni Hierosolymitani, cap. 146. ἐὰν ἔλεγεται νὰ εἰκάνοσι μὲ τὸ κίμενον κλέαν ἐκεῖνος ὁ φόγος ὁ ἄνθρωπος τοῦ ἐβρούθισεν, καὶ πεσὴ εἰς τὴν γῆν ειλαβόθην ἔνι κρατούμενος νὰ τὸν, &c. Mox: καὶ ἐπόλεμον τὸν, τὸν ἐβρούθισεν, εἰδὲ ἔμισαν τὸν, καὶ ἐκαλάτζεχεν νὰ τὸν κακοπιέσει. Vide Edit. Venetam, cap. 140.

ΒΡΟΥΚΑ, *Vruca*. Hesychius: Βροῦκος, ἀκρίδων εἶδος, Κύπριοι τὸ χλωρὰν ἀκρίδα, βροῦκαν Ταραντῖνοι.

ΒΡΟΥΛΟΝ, Βροῦλλον, Βούρλιον, Βοῦρλον, *Iuncus*, σχοῖνος.

Βροῦλον. Isaacius Tzetzes ad Lycophronem, pag. mihi 109. σχοῖνος δὲ εἶδος φυτοῦ, ἤτοι τὰ βροῦλα, μεθ' ὧν πλέκουσι τὰς σπυρίδας. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 874. ἐκρύφθη εἰς μεσίλημνον γεμάτον βροῦλα καὶ καλάμη.

Βροῦλλον. Glossæ MSS. & Phavorinus: Βρύελλα, τὰ βροῦλλα, καὶ βρούλλια. Scholiastes Theocriti Idyll. 5. βοτάνη τίς ἐστιν, ἡ ἀνθύλλια ὅμοια σελίνῳ, ἐν τοῖς ποταμοῖς τρεφόμενα, κατὰ δὲ τινας τὰ πρὸς τοῖς ποταμοῖς φυόμενα βρούλλια. Scholiastes Oppiani lib. 3. Halieut. v. 342. σπάρτοισιν. βρούλλοις, καννάβη.

Βρυλλία. Idem Scholiastes Oppiani lib. 3. v. 400. βρυλλίαν ἰβηνικὴν διὰ σπάρτων, ubi Poëta, κύρτον μὲν ὑπὸ σπάρτοισιν. Glossæ MSS. in Batrachom. Homeri: ἔγκος δ' ὀξύσχοινος, σκουλάθεον βρούλλιον. Infrà: σχοίνῳ, βρυλίῳ.

Βρυλλόδιμμαν, Βρυλλόσφιγμα, Βρυλλόμαλλον. Glossæ Græcobarb. δίμμα ὅπου σφίγγουν καὶ πλέκουν μετ' αὐτοῦ τὰ μαλία των, ὁ καλούμενον βρυλλόδιμμαν, ἢ Βρυλλόσφιγμα, ἢ Βρυλλόμαλλον.

Βρούλλισμα, *Capillamentum*, in iisdem Glossis: τὸ τρίχωμα, ἤγουν βρούλλισμα. Nescio an inde nostrum *Broüiller* deducatur, pro *miscere*, à Juncis confusim positis.

Βρυλλοκύπερος, *Iuncus Cyperi*. Apud Aëtium de confectione Nardi: καλαμοκρίνου λίτρας γ'. βρυλλοκυπέρου λίτρας δ'. Vide Salmasium ad Solinum, pagina 1001.

Βρυλλάνεμος. *Ventus vehemens*, cùm junci agitantur. Glossæ Græcobarb. Αιγὶς, καταιγὶς, ὀξεία πνοὴ, δυνατὸς ἄνεμος, ἄνεμος, ἀνεμοζάλη, βρυλλάνεμος.

Βοῦρλον. Historia Apollonij Tyrij:

Εκεῖ δες καὶ τζανίζασιν, σὰν βοῦρλα, τὰ κοντάρια.

Demetrius Zenus in Batrochomyomachia v. 140.

Καὶ βοῦρλα τὰ ἀγγελωτὰ ἔχουσι γία κοντάρια.

Et vers. 173.

Ὀξὺ βοῦρλο ἐζήτησαν, καὶ κοντάρια μεγάλη.

Βουρλινὸς, *Iunceus*. Idem Zenus v. 204.

Απάνω τὸν ἀπόλυσε τὸ βούρλινο κοντάρι.

Βρύλλον. Glossæ MS. φορμὸς, ὁ καλαθίσκος, ἡ ψιάθος· καὶ φορμίσκος, τὸ σχοινίον, οἶμαι δὲ ἐκ παπύρων λέγεται, ἢ βρύλλων, ἢ φοινίκων. Scholiastes Theocriti Idyll. 1. v. 53. σχοῖνος, τὸ παρὰ τοῖς κοινοῖς βρύλλον. Scholiast. Pindari Olympion. Ode 6. pag. 124. σχοῖνος, τὸ λεγόμενον ἰδιωτικῶς βρύλον. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ανάκατα μετὰ μαλία νάχουν βρύλλες χρυσάφη.

Glossæ MSS. ex Cod. Colberteo 2218. Κύρτος, τὸ δίκτυον, ἢ βρυλλίνη σπυρὶς ἐν ᾗ οἱ καρκῖνοι ἀγρεύονται.

ΒΡΟΥΜΑΛΙΑ, *Festus dies Romanorum in honorem Bacchi*, etiam sub Imperatoribus Constantinopolitanis celebratus, interdictus in Synodo Trullana Can. 62. Chronicon Alexandrinum, pag. 268. τούτου ἕνεκεν ὁ Ρῶμος ἐπενόησεν τὰ βρουμάλια, εἰρηκὼς (φησὶ) ἀναγκαῖον εἶναι τρέφειν τὸν κατὰ καιρὸν βασιλέα τὴν ἑαυτοῦ σύγκλητον πᾶσαν, καὶ πάσας τὰς ἔνδον τοῦ παλατίου οὔσας στρατιὰς ὡς ἐντίμως, ἐν τῷ καιρῷ τοῦ χειμῶνος, ὅτε τὰ πολεμικὰ ἔνδοσιν ἔχει, καὶ ἤρξατο πρώτους καλεῖν

καὶ

καὶ τρέφειν τοὺς ἀπὸ τοῦ Α. ἔχοντας ὄνομα, καὶ λοιπὸν ἀκολούθως ἕως τοῦ Ω. κελεύσας καὶ τὴν ἑαυτοῦ σύγκλητον τρέψαι τῷ αὐτῷ σχήματι. καὶ ἔτρεψαν καὶ αὐτοὶ τὸν ὄχλον ἅπαντα, ἕκαστος ὡς ἐβούλετο· οἱ ἐν ἑκάστῳ ἀριθμῷ πανδοῦροι ἀπὸ ἑσπέρας εἰς τοὺς οἴκους ἀπιόντες τῶν καλούντων ὡς ἤθελον ἐπ' ἀρίστω, εἰς τὴν ἑξῆς ἤνυον πρὸς τὸ γνῶναι ἐκεῖσε, ὅτι παρ' αὐτῷ τρέφονται αὔξεον. καὶ κατέσχεν τὸ ἔθος τῶν Βρουμαλίων παρὰ τῇ Ρωμαίᾳ πολιτείᾳ ἕως τοῦ νῦν. Vita MS. S. Stephani junioris, qui vixit sub Copronymo: ὁ δὲ φερώνυμος δράκων καὶ τυραννώδης Βασιλεὺς, ὁ πᾶσαν Ἑλληνικὴν σπουδὴν μυσαρωτάτως τὸ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ Βρουμάλιον ἐκτελῶν, ἑορτὴν δαιμονιώδη, Διόνυσον καὶ Βροῦμον εὔφημον εἰς τὴν αὐτὴν τελετὴν, ὡς τῶν σπερμάτων καὶ τοῦ οἴνου δημιουργὸς. Infrà: ἐπεὶ καὶ ἡ Βασίλισσα οὐ μικρῶς ἄλγισι καθ' ἡμῶν, ὅτι τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῆς ταύτης Βρουμαλίου ἐν φόνῳ τετελέκαμεν, &c. Rursum denique, ubi ait mortuum Sanct. Stephanum μηνὶ Νοεμβρίῳ εἰκὰς ὀγδόῃ, ἐν ᾧ τὸ στοιχεῖον τοῦ τ παρὰ τῶν φιλοδαιμόνων ἐκπομπεύεται βρουμαλιστῶν. Vide quæ de hoc festo annotamus in Gloss. med. Lat. in *Bruma*.

ΒΡΟΥΜΑΛΙΤΙΚΟΣ, *Brumalis*, *Hybernus*. Auctor Geoponicôn lib. 12. μεταφυτεύεται δὲ γογγύλιν τὸ κεφαλωτὸν, καὶ τὸ γογγύλιν τι χειμαλίζον, εἰς τὸ γογγυλοσπάραγον, καὶ τὸ ἔνιυβον τὸ βρουμαλιτικόν.

ΒΡΟΥΣΤΟΥΛΑ. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Σπόδια, τὰ βρούστουλα.

ΒΡΟΥΤΖΟΝ, *Fimus*. Codex Chymicus MS. Reg. 618. fol. 281. καὶ βάλε αὐτὸ εἰς τὴν πύρα, ἆρον αὐτὸ, καὶ τρῖψον μετὰ βρούτζου χοιρέου.

ΒΡΟΥΤΙΔΕΣ, in Lexico MS. Colbert. Cod. 2199. γυναῖκες οὕτω καλέμεναι. Chronicon Alexandrinum, pag. 266. ubi de Sabinis mulieribus raptis à Romulo: καὶ ἐξεφώνησεν νόμον, ὥστε λαμβάνειν τοὺς στρατιώτας πρὸς γάμον παρθένους, ἃς ἐκάλεσεν Βρουτίδας. Theodorus Episcopus Paphensis in Vita MS. S. Spiridonis Episc. Trimuthuntis: ἐλθὼν δὲ ὁ Χριστοφόρος οὗτος ἀνὴρ ἀπὸ τῶν βασιλείων, εὑρίσκει γυναῖκα τινὰ βρουτίδα ἱσταμένην καὶ δεχομένην τὴν τοῦ ἁγίου παρουσίαν, &c. deinde, ἥτις βάρβαρος γυνὴ, &c.

ΒΡΟΥΤΙΣΙΟΝ. Vide in φροῦμα.

ΒΡΟΥΧΑΝ. Historia Apollonij Tyrij:

Μᾶλλον ἐκεῖνον ὁ ψαρᾶς πάλι παρηγόραζον,
Καὶ αὐτὸς ὁ κακορίζικος ἔστεκε, καὶ βρουχᾶτον.

ΒΡΟΧΙΑ, *Tendicula*, *Tenus*, οἱ ἄρκυες. Georgius Contares lib. 13. Hist. Athenar. pag. 443. ὡς οἶδαν οἱ Ἀθηναῖοι, ὅτι δὲν ἐμποροῦσαν νὰ γλιτώσουν ἀπὸ τὰ βρόχια τοῦ Μιθριδάτου, &c.

ΒΡΟΧΙΟΝ, Idem quod βράγχη, in Piscibus: *Fauces*. Scholiastes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 160. βράγχη, βρόχια, & v. 643. σελάχια, μὴ ἔχοντα βρόχια, τὰ μὴ ἔχοντα λεπίδας.

ΒΡΟΧΟΣ, pro Πρόοχθος, *longè ultra oram maris*. Procopius lib. 1. de Ædific. Justin. cap. 8. προόχθους μὲν ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ ἄνθρωποι τὴν ἀκτὴν, ὅτι δὴ προβέβληται, οἶμαι, κατὰ πολὺ τῆς ταύτῃ ἠϊόνος. νῦν δὲ Βρόχοι ἐπικαλεῖται, διαφθειρούσης τὰ ὀνόματα τῆς τῶν ἐπιχωρίων ἀγνοίας τῷ μήκει τοῦ χρόνου.

ΒΡΥΑ, *Remus*, Nicetas in Manuele lib. 6. num. 6. φέσαντες μηδαμῇ μηδεμιᾶς ἐπισκήψας, ἀποκομίσαι τῷ αὐτῷ ὕδωρ θαλάττιον, καὶ βρύαν, καὶ ψάμαθον. Ubi Codex alius habet κώπην.

ΒΡΥΚΝΙΟΝ, Potionis genus. Anonymus MS. de Avibus; ubi de Ansere: βοηθεῖ τοῖς πίνουσιν οἶνον, ἢ ἀκώνιτον, ἢ βρύκνιον.

ΒΡΥΛΛΟΝ, Βρύλον. Vide in Βρύλλον.

ΒΡΥΣΙΣ, Βρύση, Portius: Corona pretiosa, Βρύση, *Fons*, *Scatebra*, *Scaturigo*, κρήνη, πηγὴ, λιβὰς, κρουνὸς, βλυσμός. Βρυσινὸς, *Fontanus*, κρηναῖος. βρυσοπέλα, *Fonticulus*, πηγήδιον κρηνίς. Glossæ Græcobarb. ἀργύρου κρῆναι λαλοῦσιν, ἤγουν αἱ βρύσες τοῦ ἀσημίου λαλοῦσιν. Typicum S. Sabæ, cap. 19. in die Theophaniorum: εἶτα τοῦ ἱερέως τὴν ἱερατικὴν στολὴν ἐνδεδυμένου, καὶ ἐπιφερομένου τὸ τίμιον ξύλον ἀνὰ χεῖρας, προπορευομένων τῶν θυμιατοῦ καὶ τῶν λαμπάδων, ἐξερχόμεθα τοῦ ναοῦ, καὶ ἀπερχόμεθα ἐν τῇ βρύσει, ἢ ἐν τῇ πηγῇ τοῦ ὕδατος, ψάλλοντες τὰ τροπάρια ἦχος πλ. δ'. τὸ, Φωνὴ κυρίου ἐπὶ ὑδάτων, καὶ τελεῖται καθεξῆς ἐκεῖσε ἡ τοῦ ἁγιασμοῦ ἀκολουθεία, — καὶ μετὰ τὸ ῥαντίσαι πάντας ἐκ τοῦ ἁγιασθέντος ὕδατος, ψάλλομεν τὸ ἀπολυτίκιον, &c. Adde Anthologium ead. die, pag. 157. Constantinus de Adm. Imp. cap. 53. ἔστιν ἐκεῖσε βρύσις ἄφθαν ἀναδίδουσα. Apud Scylitzem, pag. 866. βρύσις Βασιλακίου, ubi Niceph. Bryennius, Βασιλάκια πηγάδιον, & Anna uxor, pag. 22. Πηγὴ Βασιλακίου. Codin. de Offic. cap. 7. num. 17. ἀπὸ βρύσου ἢ ποταμοῦ. Historia Bertrandi Romani MS.

Καὶ βρύση καταῤῥέουσα χωρολιβαδολόποι.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Εἰς τὰ λιβάδια τὰ πλατέα, ταῖς ἐμνόρφαις τῆς βρύσαις.

Anonymus de locis Hierosol. num. 13. καὶ μέσα εἰς τὸ δρόμον ἔναι ἡ βρύσις τῶν Ἀποστόλων. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Οἱ βρύσαις οἱ πανέμνοστες, καὶ τὰ πολλὰ ποτάμια.

Eod. lib.

Καὶ βρύσες ὁλοκάθαρες ἔμορφαις ὑπὲρ μέτρου.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἄλλες εἰς βρύσαις, εἰς λοῦτρα, εἰς περιβολένια.

Μεγάλη & μικρὰ βρύσις, oppida Episcopalia, in Sancito 6. Lucæ Patr. Constantinopol. lib. 3. Juris Græco-Rom. Georgius Contares lib. 6. Hist. Athenar. καὶ ἔκαμε διάφοραις βρύσαις μέσα εἰς τὴν χώραν. Vide Zonaram in Nicephoro Botaniata.

Βρυσίτζα, *Fonticulus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Εἰς μίαν βρυσίτζαν ἔμορφα ἀνάμεσα τὰ δένδρα
Τὸν Ἔρωταν ἐσκεύθηκεν, καὶ χάλκευεν σαγίτες.

ΒΡΥΤΟΣ, *Potio ex hordeo*, Πόμα ἐκ κρίθης, apud Psellum MS. de Nominibus morborum.

ΒΡΩΜΙ, *Avena*, Βρῶμος, Αἰγύλωψ. Glossæ Latin. Græc. *Avena*, Βρομήρα, ubi leg. videtur, Βρώμη, Αἶρα.

Βρωμάρι. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 174. βράσε τὸ βρωμάρι, ἢ κριθάρι, &c.

ΒΡΩΜΙΑΡΕΑΣ, Βρωμιάρης, *Fœtidus*, *Reses*, *immundus*: ex Gr. βρῶμος, *Graveolentia*, *fœtor*. Scholiastes MS. Joannis Climaci: βρῶμος, ἡ δυσωδία· βρωμώδης οὖν καρδία ἡ τῆς ἐκ τῶν παθῶν δυσωδίας ἀνάπλεως· βρόμος δὲ ὁ ἦχος, &c. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Παλαμήδαν ἢ σκομπρὴν, ἢ θύνναν βρωμιαρέαν.

Infrà:

Καὶ μόλις νὰ μᾶς φέρουσιν θυννόκομαν δαμάκην,
Ἄσπαστρον, ἄξιστον, σαχλὸν, ἀνάλατον, βρωμιάρην.

Rursum:

Καὶ τὸ παλαμιδόκομαν, καὶ ἡ θύννα ἡ βρωμιαρέα.

Vide Gloss. med. Lat. in *Bromosus*.

Βρωμόκαπνος, *Fœtore & fumo infectus*. Idem Ptochoprodromus:

Ἐκεῖνοι τὰ λαυράκια, καὶ τοὺς τρανοὺς κεφάλους,
Ἡμεῖς δὲ τὸ βρωμόκαπνον ἐκεῖνον τὸ ἀγιοζέμην.

Βρωμίζειν, *Maculare*, *Inquinare*. Glossæ Græcobarb. Ἀκαθάρτου, μιασμένους, βρωμισμένους, μαγαρισμένους. Occurrit ibi pluries. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ αὐτὴν θνῆσιν τὴν κακὴν τὰ σπόιτια ἐβρόμησαν.

Infrà:

Ἡ αὐτὰ βρωμισμένα τους τὰ ῥοῦχατους ἐκεῖνα.

Threnus MS. de capta à Turcis Constantinop. de Christianis :

Ἐβρόμησαν εἰς τ̃ Θεὸν μάχες τ̃ ὁμοφύλων.

ΒΡΩΜΟΒΟΤΑΝΟΝ, *Strychnus*, herbæ species de qua Dioscorides & alij. Anonymus Medicus ex Cod. Reg. 945. ἔπαρον ςρίχνον, ὃν λέγουσίν τινες βρωμοβότανον.

ΒΡΩΜΟΚΩΛΙΝ, ἤτοι ὀψαρόκωλιν, in Glossis Botanicis MSS. ex Cod. Reg. 1177. In aliis ex Cod. 1673. βρωμόκολον, ἰχθυόκολον, ψαρόκολον. *Ichtyocolla*.

ΒΡΟΧΑΡΙΑ, *Tempus pluvium*, à βροχὴ, *pluvia*.

ΒΥΒΛΙΟΝ, pro Epistola non semel usurpat Æneas in Poliorceticis MSS.

ΒΥΖΑ, βύζια, *Mamma*, *Mamillæ*, Μαςοὶ, in Corona pretiosa. Glossæ Græcobarbaræ : Ἀμέλγει, ἐπισπᾶται τὸ γάλα, σύρει τὸ γάλαν ἔξω ἀπὸ τ̃ βυζὶν τ̃ σφακτ̃, ἤγουν τ̃ αἰγός. Ἀγάλαξ, ὁμότιτλος, ὁπ̃ ἐβύζασέν τις μίαν μάναν μὲ ἄλλον, καὶ εἰς τὰ αὐτὰ βύζια. Nicetas in Alexio Angelo : τ̃ γὰρ ἀφικνεμένων εἰς αὐτ̃, γυναικῶν ἐμάςευε τὰ βύζια. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 103. de Balsamo : καὶ δὲν ἀφλύει τὸ γάλα νὰ πήξῃ ἐ μόνον ἐκεῖνο ὁπ̃ εἶναι τὰ βυζὰ τ̃ γυναικῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἄλλο ὁπ̃ πρώγομεν. Adde cap. 224. Portius βιζὶ, & βιζὰ habet cum ι. *uber*, *mamilla*, τιτθίον, μαςὸς, θηλὴ, &c. Joannes Jatrosophista MS. cap. 147. ὅταν τὰ βίζια τ̃ γυναικῶν, ἢ τ̃ ἀνδρῶν ἔχουσι πάθος, τὸ λεγόμενον κάρκινον, &c. Vide eundem Agapium, cap. 214. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ ςήθη ὥσπερ μάρμαρα λευκὰ βυζία κανάκια.

Βιζύα, eâdem notione. Nicetas in Isaacio Angelo lib. 3. num. 8. τ̃ γὰρ ἀφικνεμένων εἰς αὐτ̃ γυναικῶν ἐμάςευε τὰς μαςὰς, καὶ πεειαθρῶν τὰ σφυρὰ, ληρῶν ἐπὶ τέτοις ἦν. Ubi Cod. Barbarogr. habet βιζύας.

Βυζάνειν, βιζάνειν, *Lactare*, *Mammam sugere*. Glossæ Græcobarb. Ἀθέλζηθι, θηλάζηθι, βύζαννε. Portius : βιζάνειν, *Lactere*, *Lactare*, *Rumare*, τιθλώειν θηλάζειν, Γαλακτοτροφεῖν. Joannes Jejunator. orat. de Confess. & pœnitentia : περὶ ἀποςρεφεκῶν τ̃ μὴ βεζάνειν τὰ ἑαυτῆς παιδία. Ubi Morinus, *de impedientibus matres ne infantes lactent & educent*. Nicetas in Alexio Angelo lib. 2. ὥςε ὑπὸ τ̃ ἀδελφῶν καὶ νηπία ἔτι βυζάνοντα, καὶ σπαργάνοις ἐνειλημμένα πρὸς τ̃ ἀρχὴν ἐπεκρίνετο. Glycas 1. part. Annal. pag. 64. ubi de Urso : ἀλλὰ καὶ οἱ σκυμνοὶ αὐτ̃ (ἄρκλε) ἐ θηλάζεσι, βυζῶντες δὲ τὰς πόδας αὐτῆς, ἐντεῦθεν αὐξάνεσι. Nomocanon Cotelerianus, num. 506. ἐὰν μοσχάριον τυχὸν βυζάζῃ ὄνον, ἤτε ἄλογον, μήτε ἐσθιέτωσαν αὐτό. Agapius in Geoponico, cap. 76. εἶναι καλὰ (τὰ ἐρύφια) ὅταν βιζάνεν ἕως νὰ γένῶν ἔξη μηνῶν. Idem cap. 104. βλάπτει τὰς γυναῖκας ὁπ̃ βιζάνεν, καὶ εἰς τ̃ ζογάδες.

Βύζειν, *Sugere*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Λέγει τις, πρῶτε, πίνετε καλὰ, καὶ βλέπετε ὅταν βύζω,
Εἰς μίαν μ̃ δίδετε νὰ πιῶ πριχ̃ νὰ σᾶς ζηλίζω.

ΒΥΖΑΝΟΣ, *Lactens*. Nicetas de Urbis Excidio ex Cod. Barbarogr. num. 3. ἐπωμάδια φέρειν ἡμεῖς ἐβαςάσμεθα τὰ μήπω τ̃ παιδαρίων ποσὶ χρώμενα, ςέγειν δὲ ὑπὸ μάλλω καὶ ἄῤῥενα παῖδα μετὰ φασκίας βυζάνον κρατεῖν. Ubi Codex alius, ςέγειν δὲ ὑπὸ μάλλω καὶ ἄῤῥενα παῖδα ὑπομαςίδιον, &c.

Βιζαναρικὸν παιδὶ, *Puer lactens*, apud Agapium in Geoponico, cap. 79.

Βιζάςερος, *Lactens*. Nicetas in Alexio lib. 2. num. 6. καὶ γάμες φανταζόμενος μείζονας, Τί μοι καὶ τῷ ἐν γάλαξιν, ἔφασκεν, ἀφνειῷ ἀμνάδος πρὸς ὀχείαν, καὶ αἰγὸς τελείας ἐπιδεομένῳ ; ubi Cod. alius habet, καὶ τῷ βιζαςέρῳ.

Βυζάςρια, Βυζάςρα, *Nutrix*, τιτθὴ, apud Moschopulum, & in Corona pretiosa. Βιζάςρα, apud Portium. Glossæ Græcobarb. ἡ Δημήτηρ, ἡ ἀναθρέπτρια, ἡ βυζάςρια τ̃ Ἀρτέμιδος. Pœnitentialis MS. ex Cod. Colberteo : καὶ τ̃ εἰς ἰδίαν παραπιπτόντων μητέρα, τελέσιν βιζάςρεα, ἅπαξ ἢ δὺς, &c. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 523. εἶχε δὲ καὶ ἕνα παιδα ὁ Μαυρίκιος εἰς τὴν βυζάςραν.

Βυζομάχαιρον, *Longioris ensis genus ad mammas usque pertingens*. Nicetas in Andronico lib. 2. num. 12. ἀνόσιος ἀπὸ τ̃ ςρατευμάτος βυζομάχαιρον κρατῶν μέχρι τ̃ λαγόνων αὐτ̃ ἔβαλλε. Ubi Cod. alius : ἀνόσιος δὲ τις διὰ τ̃ φάρυγος εἰς τὰ ἔγκατα ἐπίμηκες ξίφος ἔβαψε. Sed emendat doctissimus Chevannius, Βριζομάχαιρον, ex Glossis, quibus βρίζα est *Sica*.

ΒΥΚΙΝΟΝ. Vide Βύκινα.

ΒΥΚΙΟΝ. Vide in Βίκιον.

ΒΥΚΟΣ, *Vas vinarium*. Idem quod Βίκος, de qua voce dixi in Βῆσα. Euchologium, pag. 833. καὶ βύκες δύο, τ̃ μὲν οἰνάνθης, &c. pag. 837. λαμβάνει ὁ ἀρχιερεὺς βύκον οἰνάνθης, ἢ οἴνε πλήρη, &c. Ubi Goarus *Bocalem* vertit.

Βύκιον. Erotianus in Lexico Hippocr. in Βομβύλιον. ἔςι δὲ καὶ βυκὸς εἶδος ςενοςόμε. Euchol. pag. 637. τὸ δὲ ἀλάβαςρον ἀγγεῖον ὑελινόν ἐςιν ἄνευ λαβῆς πεποιημένον τινὸς, ὃ δὴ βυκίον ἔτωσι λέγεται.

ΒΥΝΗ, in Glossis Chymicis MSS. βλαςάριον, ζύθος.

ΒΥΡΑΟΝ. Vide in Βρῦλλον.

ΒΥΡΣΑΡΙΟΝ, *Corium*, Βύρσα. Constantinus in Tacticis, pag. 12. πρὸς δὲ πόλαμες καὶ λίμνας, ἔχε πλοῖα μικρὰ, ἢ τὰ ἀπὸ βυρσαρίων, ἢ καὶ μονόξυλα.

ΒΥΣΚΟΣ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. βύσκος, ἡ ἀγρία μολοχὴ, *Malva silvestris*, *Althæa*. Rursum : ἰξὸς, ὁ Βύσκος. *Viscum*.

ΒΥΣΣΑ. Vide Βῦτα.

ΒΥΣΤΑΠΑΓΟΥΡΟΣ, ὁ τζαγάν, in Glossis Jatricis MSS.

ΒΥΤΖΑ, *Culex*. Moschopulus : Μύωψ, ἡ κώνωψ, καὶ ἡ κοινῶς βύτζα, ἐξ ἐ μυωπίζω, τὸ διεγείρω. Est autem μύωψ, centrum vel calcar quo equi exstimulantur ad cursum.

ΒΥΤΙΑ. Acta S. Maximi, pag. 31. ὅτι συντυχίας μεταξὺ ἡμῶν ἐν Ῥώμῃ γινομένης περὶ τ̃ βασιλέως, διέσυρε τὸ λαλέμενον, Βυτία ποιῶν καὶ λαιβία. Ubi Anastasius Bibliothec. pag. 119. *quia collocutione inter nos Romæ facta de Imperio, detraxit quod dicebatur, mutiens & subsannationes faciens*. Combefisius ad has voces, in margine βίλια & λεβία legendum putat, ut sint voces Latinæ *vitia levia*, sed quid *vitia levia* cum *facere*; neque enim quis dicitur *facere vitia levia*, sed *habere*. Nam id τὸ λαλέμενον, satis indicat hæcce ad Imperatorem Constantem pertinere, & de illo vulgò à plebe jactari. Unde nescio an non potius hæ voces referendæ sint ad Constantis mores qui plus solito balneis & Thermis delectaretur, nam & in balneo Syracusis interfectus est; adeò ut cùm quæreretur, quid ageret Imperator, responderetur, βυτία, (seu βιλία) καὶ λαιβία (seu λεβήτια) ποιεῖ, id est, ut interpretor, *Cupas & Lebetes facit*, in usum balneorum nempe. Sed hæc sunt meræ conjecturæ, quas nolim pro certis haberi. Vide in Βῦτα.

ΒΥΤΡΙΑΔΑ, *Nasturtium silvestre*. Glossæ Botanicæ Colberteæ MSS. Βυτριάδα, τὸ ἀγελοκάρδαμον.

ΒΩΣΤΡΥΧΙΤΗΣ, in Glossis Chymicis MSS. πυρίτης, καὶ ἐτήσιος, ὃ καὶ χρυσόλιθός ἐςι.

ΒΩΤΑΡΙΟΝ, Vasis species. Zosimus Panopolita

polita MS. καὶ τιθέασιν ἐν κηροτακίδι, ἢ ἐν βωλαρίῳ, ἐπάνω τ καμίνε. Olympiodorus Philosophus Alexandrinus, in eundem Zosimum, MS. τὸ δὲ ἐν ἀγγείοις ἀποκείμενον, τὰ ὀςράκινα βωλάριά εἰσιν, ὧν τινων Ζώσιμος μόνος μέμνηται. Βωλάνιον habet Anonymus de de Tinctura lapidum in eodem Cod. MS. βαλὼν εἰς βωτάνιον τὰς λίθας, ἐπιπώμασον, &c. Occurrit ibidem mox. Synesius Chymicus MS. καὶ βάλε αὐτὴν εἰς βωλάριον ἐπὶ θερμοσποδίας βραδείας· ὃ δὴ βωλάριόν ἐςι κηροτακίς. Vide in hac postrema voce.

ΒΩΤΑΛΙΣ, Νυκτερὶς, in Epimerismos MSS. Herodiani, *Vespertilio*.

Γ.

ΓΑΒΑΘΟΝ, Hesychio τρυβλίον. Glossæ Basilic. καύκας, γάβαθα. Portius: Γαβάτθι, *Abax, Catinus*, ἄβαξ, τρυβλίον. Γαβαθωτὸς, *Alveatus, cavatus, cavus*, ῥυκώδης, κοιλώδης, κοιλωτός. Γαβαθωτὸς, eâdem notione. Vide Gloss. med. Lat. in *Gabata*.

ΓΑΒΕΝΑ, *Vasculum*. Hesychius: Γαβένα, ὀξύβαφα, ἤτοι τρυβλία.

ΓΑΒΟΣ, *Fossa, Canalis subterraneus*. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 22. ἐποίησε δὲ καὶ γάβας ἐξορυκτὰς ἐπὶ πᾶσαν τὴν πόλιν, βαθεῖς τῷ ὕψει ὅθεν τ ἐμβόλων. Ubi Codex Vatic. habet ἔκτισε κανάλας θολωτάς.

ΓΑΓΑΛΑΝΤΑΡΟΣΥΝΗ. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Πῦ ἔνεν ἡ σάρκες ἡ λευκες, καὶ ἡ εὐμορφοσύνες,
Οἱ φαντασίες οἱ πολλὲς, καὶ οἱ γαγαλανταροσυνές.

Videtur expressisse nostrum, *Galanterie*.

ΓΑΒΡΟΣ, pro Γαμβρὸς. Anonymus de Amoribus Lybistri & Rhodamnes MS.

Μνῦμά τε ἐμήνυσεν γαβρὸν νὰ τω ἐπάρη

Infrà:

Τάχα γαβρὸς νὰ γένηται χυςῦ τ Βασιλέως.

Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S.Sabæ: πρὸς τὸ, φησὶν, ἀντιλαμβάνεσθαι τ ἑαυτ γονικῶν χωρίων, καὶ εἰς ἐπιγαβρίαν ἐκκαλεμένων. Sic MS. pro ἐπιγαμβρίαν.

ΓΑΓΓΛΙΑ. Myrepsus sect. 9. cap. 29. in Cod. Reg. γαγγλία καὶ πρεσβυτερικὰ ἕλκυ. Ubi Fuchsius: *calamos, vitra, & ligna & omnia infixo corpori extrahit*. Sed alia habuit Codex Fuchsij.

ΓΑΓΓΡΑΙΝΑ, *Merops*, avis. Anonymus MS. de Avibus: Μέροψ ςρεθίον ἐςὶ ὅλον τὸ σκιώωμα πράσινον, τὰ δὲ πτερὰ πορφυρᾶ, ὃ τινες Γάγγραιναν ὀνομάζεσι.

ΓΑΓΓΡΙΝΟΝ ἅλας, *Sal fossitius*, ἅλας ὀρυκτὸν, in Glossis Botanicis, & apud Myrepsum de Antidotis, cap. 418. 447. & in MS. Cod. 412. & 441. ubi, σαλζέμα, ἤτοι γάγρινον ἅλας. Codex verò Fuchsij, γαγγρίνε ἁλός. Glossæ Botanicæ MSS. in Cod. Reg. 848. ἅλας ὀρυκτ, ἤτοι ἅλας γαγγρινόν.

ΓΑΓΕΤΙΟΝ, *Oleum viride*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. ὀμφάκινον ἔλαιον, τὸ πράσινον καὶ καθαρὸν ἔλαιον, τὸ γαγέτιον.

ΓΑΓΙΛΑ, Γαγύλα, *Pica, Graculus, Monedula*. Epimerismi MSS. Herodiani: Κολοιὸς, ἡ γαγίλα. Petrus Antioch. Patr. in Epist. ad Michaëlem Cerularium, num. 7. Βιθυνοὶ γὰρ καὶ Θρᾶκες καὶ Αυδοὶ γαγύλας καὶ κολοιὰς, καὶ τρυγόνας, καὶ χερσαίες ἐχίνες ἐσθίεσιν, ὧν τὴν χρῆσιν οἱ πατέρες ἀδιάφορον εἴασαν.

ΓΑΔΑΡΟΣ, Γάδαρος, Γαίδαρος. Vide in Αειδάριον.

ΓΑΔΔΗΝΑΡΙΟΣ, *Cardinalis*. Macarius Ancyranus contra Barlaamum, & Acyndinum: ἦλθον εἰς Κωνςαντινέπολιν οἱ πρῶτοι τ Γαδδηναρίων, καὶ συνεκροτήθη μεγάλη σύνοδος, &c. Vide Καρδηνάλιος.

ΓΑΖΗΣ, *Gasi*, ςρατιωτικὸς, *Militaris, Bellicosus, Chalcondyli, Heros*, inquit Leunclavius in Onomastico ad Hist. Turcic. Vide Notas nostras ad Alexiadem, pag. 415.

ΓΑΖΙΤΗ, Myrepso sect. 16. cap. 49. fortè pro Gazetico vino, de quo in Gloss. med. Latin. V. *Gazetum*.

ΓΑΘΑΝΑ. Vide in Γαϊτάνιον.

ΓΑΘΟΥΝΟΣ, Afris, *Cucurbita aspera*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 347.

ΓΑΙΟΣ, *Stipendium, Merces*, ex Gall. *Gage*. Auctor Etymologici: Ἰταλιῶται καὶ Ταραντῖνοι γαῖον τ μισθὸν λέγεσι.

ΓΑΙΣΟΣ, Γαισὸς, *Gesum, Gæsum*, Livio. Julius Pollux lib. 7. δόρυ ὁλοσίδηρον, καλεῖται δὲ καὶ γαισὸς, καὶ ἔςι λέβυκόν. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Γαισὸς μὲν τὸ δοράτιον, Τριωὸς, τραχεῖα ῥάβδος.

ΓΑΪΤΑΝΙΟΝ, Αἰτάνιον, Εἰτάνιον, *Zona, Cingulum, Vitta, Taeniola*. Lexicon MS. Cyrilli: τὰ σχοινία, καὶ τὰ δεσμὰ, καὶ ἡ ἅλυσις, σειραὶ λέγονται, καὶ τὰ γαϊτάνια, καὶ ἅπαν πλέγμα. Anonymus MS. de Amorib. Lybistri:

Ἔγραψα, φίλε, τὸ χάρτην, καὶ δηλῶ τ γαϊτάνη.

Alibi:

Ἔγραψα, φίλε, τ γραφὴν, γαϊτάνην ἔδεσά το.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Ποτέ τις ἡ πολύλικη εἰς ἕνα ὐδὲν ἰςέκη,
Ἑνὸς σακύλη τάσσελα, καὶ ἄλλε γαϊτάνη πλέκη.

Χρυσογαΐτανον, *Vitta, tænia aurea*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

Στεφανωμένον ἔμορφα μὲ δάφνη, ςολισμένον,
Με πλέσιον χρυσογαΐτανον ὅλον περιπλεμένον.

Γαϊτανοφρυδε, *Vitta circa supercilia*. Hermodorus Rhegius in Adagiis MS. τὴν ςραβὴν εἰς τ ἀκρωτήρι, γαϊτανοφρυδε τὴν κράζεν.

Αἰτάνιον, idem quod γαϊτάνιον. Moschopulus: Μίτρα, ἡ πολεμικὴ ζώνη, καὶ τὸ αἰτάνιον. Codinus de Offic. cap. 6. num. 48. ἐπὶ δὲ τραχήλε τ κριτ ἐκρέμαντο δύο τινα δῆθεν σιλανίων πιλατίκια λεγόμενα, ἅπερ εἰσὶ μαργέλλια μετὰ σύρματος, &c. Ubi Cod. Reg. præfert εἰτανίων, ex quo proclivis esset emendatio in γαϊτανίων, nisi unum idemque sit, quod vult Goarus: adeo ut quod αἰτάνιον & εἰτάνιον dicebatur, postea in γαϊτάνιον vulgus deflexerit. Vide Gloss. med. Lat. in *Gaitanum*.

Σταυρογάβανα, appellari à Græcis hodiernis, tenuiores tæniolas, albi rubrique coloris in crucem actas, & per octo dies recèns baptizatis affixas, observat Goarus ad Euchologium, p. 374.

ΓΑΪΤΟΝ. Glossæ Basilic. Γαϊτον, χαριςήριον ἔγγραφον.

ΓΑΛΑ βοὸς μελαίνης, in Glossis Chymicis MSS. ἐςὶ

ἐστὶν ὑδράργυρος ἀπὸ θείου. Rursum: Γάλα ἑκάστου ζώου, ἐστὶν θεῖον.

ΓΑΛΑΓΓΑ, *Cyperus Babylonius*, hodie etiam *Galanga*, *una rayz aromatica*, *caliente*, *y seca*, *en tercero grado*, *grande secadora de saliva*, in Diction. Medico Hispanico. Vide Ruellium lib. 2. de Natura stirp. cap. 4. extr. & Gorræum in Definit. Medic. Occurrit apud Dioscorid. seu ejus Interpolatorem lib. 1. Parabil. cap. 170. & Aëtium lib. 1. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1237. χαυλιζὲν, ὁ Γαλαγκάς. In Euchologio Goari Γαλακάς scribitur. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. ult. τὸ δικέομα τοῦ γάλανκα, κελεύει τὸ δίκεον πάρι εἰς τὸ ρ. &c.

ΓΑΛΑΖΙΟΣ. Vide in Καλλαῖνος.

ΓΑΛΑΙΑ, Γαλέα, *Triremis*, Ital. *Galea*. Leo in Tacticis, cap. 19. §. 10. καὶ ἔτι δὲ κατασκευάσεις δρόμωνας ἐλάττους δρομικωτάτους, οἱονεὶ γαλαίας, ἢ μονήρεις λεγομένους, ταχινοὺς καὶ ἐλαφρούς, &c. idem §. 74. καὶ ἔτι τάτε μονήρεια λεγόμενα, καὶ τὰς γαλαίας. Ita Cod. Reg. γαλέας habet editus.

Γαλέα. Auctor Etymologici in Κελητίζει. Ἔστι δὲ εἶδος πλοίου λῃστρικοῦ, ὃ ἐστὶ γαλέα. Basilius in Naumachicis: ἀλλὰ καὶ μέσαι τριήρεις καὶ μονήρεις τινες ταχιναὶ, λεπταὶ γαλέαι, αἷς ἐν τῇ βίβλαις χρηστέον πρὸς ἐρεθισμὸν τῶν ἐναντίων, καὶ διάλυσιν τάξεων. Scylitzes, pag. 581. μετὰ Ῥωμαίων ἐστέλλετο μετὰ ἑπτὰ καὶ εἴκοσι κομπαρίων, ἃς δὴ Γαλέας κατονομάζειν εἰώθασιν. Continuator Theophanis lib. 4. n. 34. ὁ τῆς Κρήτης στόλος ἀναγόμενος, ὡς κομβαρίων ἄχρι εἴκοσι, ἑπτὰ γαλέας καί τινας σαΐτερας μεθ' ἑαυτοῦ ἐπαγόμενος. Constantinus Porph. in Basilio, n. 43. Edit. Allat. 60. Combef. de ead. Expeditione: προσῆν καὶ αὐτοῖς ἀνάλογον καὶ πλῆθος μυοπαρώνων καὶ πεντηκοντόρων, ἃς σακτέρας καὶ γαλέας ὀνομάζειν εἰώθασι πάμπολλοι. Anonymus in Romano Juniore: ταχυδρόμους γαλέας ἀποστείλας. Anna Comnena lib. 6. Alexiad. pag. 162. αὐτὸς δὲ εἰς μονήρη γαλέαν εἰσελθὼν, τὴν Κεφαλένιαν κατέλαβε. Vide Gloss. med. Lat. in *Galea*.

Γαλιώτης, Ital. *Galeota*, diminut. à *Galea*. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 4. ἐν δὲ γε τῇ νήσῳ ἐκείνῃ ἦσαν δύο κάτεργα Καλελανικὰ, καὶ γαλιῶται δύο, &c.

Γαλλιάτζα, Italis, *Galeazza*, *navigio da guerra moderno*, *simile alla Galea*, *ma molto maggiore*. Ita Cruscani. Acta Concilij Florentini, pag. 485. Edit. Labbæi: καὶ αἱ γαλλιάτζαι αἱ ἀπερχόμεναι εἰς προσκυνήσιν τοῦ ζωοποιοῦ τάφου.

Γαλιοῦνι, *Galio*, major *Galea*, Portio.

Γαλιώνιον, eâdem notione in Actis Synodi Florentinæ, initio: ἦλθον δὲ μετ' αὐτοῦ καὶ ἕτερα μεγαλοκάτεργα, ἃ ὀνομάζουσι γαλιώνια. Rursum: εἶχον δὲ καὶ ἓν γαλιώνιον ἐξαίρετον καὶ πάνυ θαυμαστὸν, εἰς ὄνομα τάχα τῆς βασιλικῆς τριήρεως.

ΓΑΛΑΙΖΕΙΝ, Γαλαῖνος. Vide in Καλλαῖνος.

ΓΑΛΑΙΟΝ, Odoramenti genus, fortè, inquit Meursius, *Zibethum*, certarum felium excrementum. Achmes Onirocrit. cap. 26. ἐάν τις ἴδῃ κατ' ὄναρ ὅτι ἠλείφατο μόσχῳ, ἢ γαλαίῳ πρὸς τὸ εὐωδεῖν, &c.

ΓΑΛΑΧΑΣ. Vide in Γαλαγγα.

ΓΑΛΑΝΤΙΚΟΣ, *Lacteus*, *albus*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Τὰ ροῦχα σας τὰ ἔκλαμπρα, σάλια καὶ βελοῦδα,
> Καὶ αὐτά σας τὰ γαλάντικα τὰ πάνω σας ὁποῦδα.

ΓΑΛΑΤΖΙΣ, pro γαλακτὶς, *Tithymalus*, seu *Lactuca marina*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. τιτήμαλλος, χαρακίας εἶδος, ὀξύπορον, ἐστὶν ὁ φλοιὸς τῆς ῥίζης τῆς γαλατζίδος. Neophytus in Gloss. Jatric. MSS. χαράκιον, τιθύμαλλος, ἡ γαλατζίδα. Alibi: Σκαμωνία, καὶ δακρύδια τῆς χαρακίας τιθυμάλου, ἤτοι γαλατζίδος ὀπός.

ΓΑΛΑΥΚΙΟΝ, τὸ καλαμάνθη, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Calamintha*.

ΓΑΛΒΙΟΛΑ, ἴρις, in Glossis Jatricis Græcobarb. MS. *Iris*.

ΓΑΛΕΥΕΙΝ, Γαλεύειν, *Mulgere*, Ἀμέλγειν, in Glossis Græcobarb. Auctor de initiis Hæreseon, n. 101. διά τι περὶ τῆς καμήλου οὐκ ἔμαθεν, πῶς βόσκεται, καί τινες γαλεύονται ταύτην ἀμέλγοντες.

Γαλευτήριον, *Mulctra*. Eædem Glossæ Græcobarb. ἀγγεῖον ξυλένον χωριάτικον μέσα εἰς τὸ ὁποῖον γαλεύουσιν, ἤγουν γαλευτήριον.

ΓΑΛΕΦΟΣ, *Galiopsis*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 697.

ΓΑΛΗΝΟΤΗΣ, *Serenitas*, *Tranquillitas*, Titulus honorarius Principum cùm de se loquebantur, aut cùm compellabantur, apud Eusebium lib. 2. Hist. Eccl. cap. 9. Agapetum in Parænet. ad Justinianum, cap. 50. 52. Urbicium, Harmenopulum lib. 5. cap. 9. Cantacuzen. in Hist. pag. 48. 53. &c. In Bulla aurea Alexij Comneni apud Annam filiam, lib. 3. pag. 84. τὸ κῦρος ἕξουσι μόνιμον, ὡς παρὰ τῆς γαληνότητος τοῦ κράτους τῆς βασιλείας μου οἰκονομούμενα. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Serenitas*.

ΓΑΛΙΑ, *Compositio ex Emblicis*. Lexicon Græco-Arabicum: Γαλία, ὁ Ζαπέτης. Vide Matth. Silvaticum in voce *Gallia*.

ΓΑΛΙΑΓΡΑ, *Muscipula*. Agapius in Geoponico, cap. 141. Μαγγάνισέ την δυνατὰ εἰς τὴν γαλίαγραν.

ΓΑΛΙΔΑ, *Mustela*, in Nomocanone Coteleriano, num. 317. ἢ νυκτερίδος, ἢ κορώνης, ἢ ἱέρακος, ἢ γαλίδας, ἢ καρακάξας, &c.

ΓΑΛΙΛΑΙΑ, sic dicta *Hebdomada Paschalis*, quòd in ea legatur Matthæi Evangelium, quo jubentur discipuli ire in Galilæam, ipsáque illic Christi Apparitio; nam ab ejusmodi Evangeliis quæ in singulis Hebdomadis leguntur, eæ nomen sumunt apud Græcos. Anonymus Combefisianus in Porphyrog. num. 13. καὶ τῇ τρίτῃ τοῦ Πάσχα, λεγομένῃ τῆς Γαλιλαίας, εὐλογεῖται καὶ στεφανοῦται ἅμα αὐτῇ παρὰ Νικολάου Πατριάρχου. Symeon Logoth. in eod. Porphyr. numer. 14. habet nudè τῇ τρίτῃ τῆς Γαλιλαίας. Vide Gloss. med. Lat. in *Galilea*.

ΓΑΛΙΝΑΡΙΟΣ, *Gallinarius*, in vett. Gloss. in Chronico MS. Andreæ Danduli, *Gallinarij* dicuntur gallinarum venditores.

ΓΑΛΛΙΚΟΝ, *Sapo Gallicus*. Theophanes an. 27. Constantis: ὡς δὲ ἤρξατο γαλλικῷ σμήχεσθαι, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Sapo*.

ΓΑΛΙΟΨΙΣ, *Pulegium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 441.

ΓΑΛΙΦΟΣ, *Adulator*, Κόλαξ. Γαλιφιά, *Adulatio*. Γαλιφίζειν, *Adulari*.

ΓΑΛΛΙΞ, *Chlamys*. Suidas: Ἄλλικα, Χλαμύδα, κατὰ Θεσσαλούς· οἱ ἰδιῶται Γάλλικα ταύτην φασί.

ΓΑΛΛΙΟΝ, συστροφὴ νεύρου, apud Psellum MS. de Morborum nominibus. *Nervi contorsio*.

ΓΑΜΑΝΤΙΒΟΣ. Vide in Βακαντίβος.

ΓΑΜΒΡΟΣ, *Agnatus*, *Affinis*. Demetrius Triclinius ita hanc vocem accepisse Sophoclem in Oedipo opinatur: καὶ φαμὲν ὅτι ἀντὶ τῆς συγγενοῦς ἐνταῦθα ὁ γαμβρὸς κεῖται, ἐπειδὴ κηδεστὴς οὐ μόνον πενθερὸς, ἀλλὰ καὶ ὁ γαμβρὸς, καὶ ὁ γυναικάδελφος εὕρηται. Utcunque sit, constat sic ferè semper hanc vocem usurpare Scriptores Græcos mediæ ætatis, Theophanem, pag. 450. Theophylactum Epist. 54. Annam Comnenam in Alexiade, pag. 71. 150. & alios non semel. Vide Gloss. med. Lat. in *Gener*, & Notas ad eandem Alexiadem, pag. 264.

ΓΑΜΜΑ, Γαμμάτιον, Figura Literæ *Gamma*, Γ. quâ

quâ ubique distinguitur & exornatur *sticharium*, Tunica Antistitis, ita ut quatuor invicem ferè connexæ, quadrum exhibeant, in cujus medio crux effingitur: unde cùm ejusmodi crucibus ut & *Gammis*, passim inspergatur, πολυσαύειον etiam appellatur. Balsamon in Meditat. de Patriarcha, pag. 446. ἐπεὶ δὲ καὶ ῥάβδος, καὶ σάκκος, καὶ πολυσαύειον, ἢ διὰ γαμμάτων στιχάειον, τὴν Πατριαρχικὴν καὶ μόνην δοξάζουσιν ἀξιότητα, &c. Infrà pag. 450. αἷμα δὲ καὶ ὕδωρ ἐκ τῆς πλευρᾶς αὐτοῦ οὐ κατέῤῥευσεν, ὧν ἀναπληροῦσι τόπον τὰ τοῦ στιχαρίου γαμμάτια, quæ verò his locis γαμμάτια, pag. 447. τριγώνια vocat: τὰ διὰ πολυσαυρίων φαινόλια, τοῦ τιμίου σαυροῦ τὴν παγκόσμιον δόξαν καὶ δύναμιν. Τὰ ἐν τούτοις τριγώνια, τὸν ἀκρογωνιαῖον λίθον Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, τὸν τὰ διεστῶτα συνάψαντα. Et pag. 450. καὶ μετὰ ποταμίων καὶ τριγώνων στιχάρια, καὶ διὰ πολυσαυρίων φαινόλια. Vide Goarum ad Euchologi. pag. 315. & infrà in Γράμμα. Γαμματοειδῆ ἐπιδιδεύματα, apud Leonem in Tacticis, cap. 19. §. 61.

Γαμμαλίζειν, *Literæ* Γ *figuram referre*. Codinus de Offic. cap. 4. num. 77. τὸ δὲ δικανίκιον αὐτοῦ ἀργυροῦν, χρυσοχοϊκὸν, γαμμαλίζον ἄνωθεν.

ΓΑΜΠΑΣ, *Pallij species*, ἐνδρομὶς, Italis *Gabbano*.

ΓΑΜΠΙΑ, *Cavea navis*, Ital. *Gabbia di nave*.

ΓΑΜΠΙΟΥΝΙΑ, *Pluteoli*. Ital. *Gabbioni*. Phortius περὶ στρατηγ. πραγματ. lib. 1.

Ποίσε καὶ γαμπιένια
Τροχαλὰ ὥσπερ βετζία.

Infrà:

Ὥσπερ τὰ γαμπιένια,
Ἢ στρώματα, ἢ κλαρία.

ΓΑΜΠΡΟΣ, *Gener*, Γαμβρὸς, in Corona pretiosa & apud Portium. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Τὸ ἔχω αὐθέντη καὶ γαμπρὸν τὸ ῥῆγαν δὲ τῆς Φράντζας.

Occurrit non semel in Historia Apollonij Tyrij.

ΓΑΝΔΙΟΝ, *Arca*, Κιβώτιον, apud Hesychium.

ΓΑΝΟΥΝ, *Vitreare*, Germanis *Glesten*. Eustathius in Iliad. τ. τὸ δὲ γανοῦν λαβοῦσα ἐξ Ὁμήρου καὶ ἡ χυδαία γλῶσσα ἐπιλέγει αὐτὸ χαλκώμασιν ἃ κασσίτερος ἀλείφων χρώζει πρὸς ἀργυρωμάτων ὑπόκεισιν γεγανωμένον γὰρ διὰ τὴν αἰτίαν λέγεται. Anonymus de Oxymelle: πρὸς τὸ γανῶσαι σκεῦος λαβὼν τὸ μέταλλον, τὸ λεγόμενον σιδηρόστεπτον, λειᾶναι ἐπιμελῶς, καὶ χαλκὸν κεκαυμένον, καὶ λεκύθους ὠῶν, καὶ χυλὸν μαλάχης ἐπίχριε μὴ ἐπληθέντα κεράμια, καὶ γανωθήσεται.

Γανωτὸς, *Vitreatus*. Euchologium, pag. 638. χρὴ δὲ ταῦτα κόπτεσθαι λεπτὰ, ὡς ἐπὶ ψήφου μέτρους, καὶ ἀποβρέχειν εἰς ὕδωρ ὅμου ἡμέρας δύο εἰς κάκαβον γανωτόν.

ΓΑΝΤΟΠΙΝΕΙΑ, ἄλευρον, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ.

ΓΑΡΑΣΔΟΕΙΔΗΣ. Constantinus Porphyrog. lib. 2. Them. 6. pag. 44. ὥστε τινὰ τῶν ἐκ Πελοποννήσου μέγα φρονοῦντα ἐπὶ τῇ αὐτοῦ εὐγενείᾳ, Ευφήμιον ἐκεῖνον τὸν περιβόητον γραμματικὸν ἀποστῆναι εἰς αὐτὸν τοῦτο τὸ θρυλλούμενον ἴαμβον.

Γαρασδοειδὴς ὄψις ἐθλαβωμένη.

ΓΑΡΔΕΛΙ, πελὶ, *Carduelis*, Ἀκανθὶς, Θραπὶς, apud Petr. Belonium, lib. 1. observ. cap. 11.

ΓΑΡΔΕΡΟΜΠΑ. Pseudo-Dioscorides MS. de simplicibus Pharmacis sect. 1. cap. 9. καὶ δρακόντιον αἷμα, καὶ γαρδερόμπα σὺν ἐλαίῳ καὶ βόλῳ καταπλαττόμενα.

ΓΑΡΔΙΑ, *Custodia*, ex Ital. *Guardia*, & Gall. *Garde*. Ducas Hist. cap. 28. pag. 111. στραφέντες οὖν ἄπρακτοι ἔγραψαν τὴν ἀπόκρισιν ἐν Βενετίᾳ, σὺν τῇ τριήρεσι τῆς γαρδίας, ἤγουν τῆς παραφυλακῆς.

ΓΑΡΔΙΝΑΛΕΟΣ, *Cardinalis*. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Γαρδινάλεον ἀπέστειλεν λεγάτον τοῦ ἐπίκεν.

Vide Καρδινάλιος.

ΓΑΡΔΟΥΜΙΟΝ, *Panis subcinericius*. Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 2062. κόλλιξ, τὸ γαρδούμιον.

ΓΑΡΕΛΑΙΟΝ, *Garum & Oleum*, Γάρος καὶ ἔλαιον, Hesychio, apud quem Γάρελον scribitur. In Vita S. Pachomij, num. 40. ὅτε τὴν ἀῤῥωστῶν, ἐζήτησεν αὐτοῦ γαρέλαιον πεποιημένον.

Γαρεψαι, *Salsamentarij*, *Gari negotiatores*, apud Harmenopul. lib. 2. tit. 4. §. 33.

ΓΑΡΙΔΑ, *Astacus*, *Cancer*, *Garus*, Γάρος.

ΓΑΡΟΣ, *Passum*, *Sapa*, τὸ γλυκὺ ἕψημα, ὁ Σύριος οἶνος, Portio.

ΓΑΡΟΦΑΛΑ, pro Καρυόφυλλον, apud Myrepsum sect. 1. cap. 21. & alibi sæpè. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 74. τρώγει τὸ ψωμὶ εἰς τὸ σοῦβλιν, μὲ ροσμαρὶν, ἢ γαρόφαλα, ἤγουν μοσχοκάρφια. Adde cap. 79. 223. Vide Μοσχοκάρφι.

ΓΑΡΡΑΡΑ, *Corona Clericalis*, *Sacerdotalis*. Petrus Antiochenus Patr. in Epist. ad Michaëlem Cerularium Patr. Constantinopol. καὶ ἡμεῖς γάῤῥαραν (al. γαράραν) ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ποιοῦμεν εἰς τιμὴν πάντως τοῦ κορυφαίου τῶν Ἀποστόλων Πέτρου, ἐφ᾽ ᾧ ἡ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησία ἐπῳκοδόμηται. ὁ γὰρ εἰς ὕβριν οἱ δυσσεβεῖς τοῦ ἁγίου ἐφεῦρον, τοῦτο ἡμεῖς εὐσεβοῦντες εἰς δόξαν αὐτοῦ, καὶ τιμὴν πεποιήμεθα, Ρωμαῖοι μὲν ξυρόντες τοὺς πώγωνας, ἡμεῖς δὲ ἐπὶ κορυφὴν τὴν παπαλήθραν ἐπιδιδεύοντες. Vox fortè Antiochenis propria, quam ab Hebræa deducit Eruditus Cotelerius.

ΓΑΡΣΟΝΟΣΤΑΣΙΟΝ, sic appellatum *Atrium subdiale* ante Ædem Sophianam Constantinopoli, in quo scilicet consistebant procerum famuli, quos *Garçones*, ut & Galli hodie, Græci vocabant. Theophanes & Cedrenus an. 37. Justiniani: καὶ ἐκαύθη —τὸ μεσαύλιον τὸ πλησίον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, τὸ λεγόμενον Γαρσονοστάσιον. Vide Descript. Ædis Sophianæ in nostra Constantinopoli Christiana lib. 3. & Glossar. med. Latin. in *Garço*.

ΓΑΣΗΡ, ὀποπάναξ, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Opopanax*, *succus panacis heraclij*.

ΓΑΣΜΟΥΛΟΙ. Vide in Βασμοῦλοι.

ΓΑΣΤΡΑ, Γαστέρα, *Ampulla*, *Guttulus*, *Phiala*, Λήκυθος, φιάλη, &c. Sic porrò vas appellatum, quod cùm in medio patulum sit, γαστέρα, seu ventrem effingat prominentem. Vita MS. S. Symeonis Sali: καὶ μίαν μετὰ γάστραν ἐξ ἧς ἔχω κανονίζουσα αὐτὴν ὥρας ἔφαγε θερμίων. Cosmas Hieromonachus in Chrysopœa MS. ἐπλάνις καίνται ἐν τῇ Ἀσκαλωνίτιδι γάστρα, ἥτις ἐστὶ πρώτη λεύκωσις καὶ ἀπομελάνωσις τῶν εἰδῶν. Anonymus in Paraphrasi Oraculorum Leonis Imp. pag. 277. ὅ ἐστιν ἠλειμμένος ἀπὸ γάστρας ἐλαίου ἁγίου αὐτοῦ: perperam editum γαστρός. Codinus in Orig. Constantinop. num. 80. καὶ τριακοντάφυλλα, καὶ κώστους, καὶ σάμψυχα, καὶ βάλσαμα ἐφύτευσεν εἰς γάστρας εἰς τὸ διασωθῆναι.

Ἀγαστέρα, eâdem notione. Agapius in Geoponico, cap. 143. καὶ φύλαξέ τα εἰς μίαν ἀγαστέρα ὑαλίνην.

Γαστρίον, simili significatu. Apophthegmata Patrum in Pœmene, num. 181. πῶς δυνάμεθα κτήσασθαι φόβον Θεοῦ, ἔσωθεν ἔχοντες γαστρία τυρίων, καὶ κεράμια ταρίχων;

Γαστρινὰ σκεύη, apud Nicetam Græcobarb. in Man. lib. 7. num. 1. ubi alius Cod. χύτρας & λέβητας habet.

Γαστροποῦλα, *Vascula*, *ampullula*, ἄμυλα, apud Hieron. Germanum. Ex prædictis liquet qui dicantur

Γαστράδες, apud Myrepsum, de Unguentis, c. 91. Accipe

Accipe μολιβόχρωμα, quo utuntur γαςράδες, figuli scilicet, & *ampullarum confectores*.

Ξύΐαςρον, *Genus vasis, capsa*. Ita in Gloss. Græc. Latin. MS. Cod. Reg. 85. Vide Gloss. med. Lat. in *Gaster*.

ΓΑ'ΤΟΣ, *Feles*, Γαλῆ, in Corona pretiosa.

Γάτα, *Felis*, *Gatta*, in Fabul. Æsopi Græcobarb. pag. 40.

ΓΑΥΔΑ'ΡΑ. Codex Reg. Chymicus MS. 618. f. 233. λαβὼν ςακὴν τειβλίον, μίγνυε αὐτ͂, καὶ γαυδάραν ἑτέραν ἀσβέςυ, καὶ ποίησον λησίδαν.

ΓΑΥ'ΔΑΡΟΣ. Vide in Λειδέειον.

ΓΑ'ΝΟΣ, *Hyæna*. Symeon Magister de Quadrupedibus, MS. Ὕαινα ζῶόν ἐςι τετράπεν, ἄγειον. ἐςι ὃ ὁ λεγόμενος γάνος· ταύτην ἐὰν θύσης, &c.

ΓΑ'ΡΓΑΝΟΝ, *Cornulaca*, Τραγίον, apud Interpol. Dioscorid. cap. 632.

ΓΑΤΑ'ΛΗ, *Astragalus*, apud Interpolat. Dioscor. c. 644.

ΓΑΥΓΙ'ΖΕΙΝ, *Latrare*, ὑλακτεῖν. Georgius Contares in Hist. Athenar. lib. 6. οἶδεν ἕνα μέγαν καὶ φοβερὸν σκύλον εἰς τὸν ὕπνον τε, ὅςις γαυγίζωντας, εἶπε πρὸς ἐκεῖνον, &c. Ubi Plutarchus in Cimone: ἔδοξε κύνα θυμέμενον ὑλακτεῖν πρὸς αὐτ͂, ἐκ ὃ ὑλακῆς μεμιγμένον ἀφεῖσαν ἀνθρώπε φωνὴν, &c. Γαυγισμὸς, *Latratus*.

ΓΑ'ΦΕΤ, τεοχίσκοι τῷ εὐπατορίε, ἢ ὃ καὶ τὸ εὐπατόριον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Matth. Silvaticus: *Gafati*, *Gafatin*, *Eupatorium*. Infrà, *Gafit est Eupatorium*.

ΓΓΙ'ΣΜΑ, *Fulcrum*, pro Ἔγγισμα. Glossæ Græcobarb. ἔρεισμα, ἀκέμπισμα, κέπισμα, ἔγισμα, γγίσμα.

ΓΔΕΡΝΕΙΝ, *Decorticare*, *Glubere*, ἐκδέρειν, λεπίζειν, ἀποδέρειν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

> Ἐγδέρναν τες, ἐγδύσαν τες, ὅλες τὲς ἐκερσέβαν.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS. de meretricibus:

> Τὰ παλικάρια ἐγδέρνεσι, τὲς γέροντας μαδίζεν.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 87. ὅτι ἂν γδάρης λύκον ζωντανὸν, καὶ ἐνδυθῇς τὸ δέρμα τε ζεςὸ, παραυθὺς θέλεις γιάνης. Agapius in Geoponico, cap. 159. γδάρε ἕνα γάτον ἀρσενικὸν, ῥίξε τὴν κεφαλὴν, &c.

Γδερμάδιν, *Decorticatus*, *pelle nudatus*, Glossæ Græcobarbaræ ἄδαρτον, γυμνὸν, ἄδερμον, χωρὶς δέρμα, ἢ γδερμάδιν.

ΓΔΙ', *Arenatum*, *Marmoratum*, Ψάθυρον, τὸ μαρμαρωτ͂, Portius. Alibi: *Pila*, Γδὶ, Γδὶ, Στύλος, Πάλλα. Γίδη, Στύλος, Σφαῖρα, Ὅλμος.

Γδοχέει, *Pilum*, *pistillum*, Γροσφὸς, ὑαςὸς, ὕπερον, Αλετρίβανος, κερκίς.

ΓΔΥΝΕΙΝ, Γδίνειν, Γδύνειν, pro ἐκδύειν, *Devestire*, *Spoliare*, *Exuere*, *Nudare*. Glossæ Græcobarbaræ: ἐκδύεται, γδύεται καὶ ἀνατέλλει. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

> Καὶ ἐγδίνεται κακότυχος ναναπαυθῇ ςὸ ςρόμα.

Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ γδήσε κ' εἰς τὸ ςρώμαμας, ἄμε γοργῶ νὰ θέσεις.

Rursum:

> Ἐγδύθην ὁ βαριόμηρος, καὶ ὁλόγδυμνος ἐςάθη.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

> Ἐγδέρναν τες, ἐγδύσαν τες, ὅλες τὲς ἐκερσέβαν.

Τὰ Γδύματα τῷ ἐχθρε, *Exuviæ*, *manubiæ*, *Spolia*, τὰ ἐκδύματα, ἔναρα, λαφυρὰ, σκῦλα.

Γδύμνος, Γδυμένος, Γδημνὸς, *Nudus*, Γυμνὸς. Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ πιάνει ὁ Απολώνιος καὶ ἀρχίνησε τὴν δάντζα,
>
> Με τὴν γενέλα τε ψαρὰ, γδυμνὸς με δίχως κάλτζαν.

Alibi:

> Ἐγδύθην ὁ βαριόμηρος, καὶ ὁλόγδυμνος ἐςάθη.

Rursum:

> Ὦ θάλασσα τόσον κακὸν ἔκαμες εἰς ἐμένα,
>
> Καὶ νάμα φήσης ἔγδυμνον, εἴτις γυμνὸν ςαξένα.

Alibi:

> Ἐδιάβηκεν ὁ διάβολος μετὸ γδημνὸ μαχέρει.

Ibidem:

> Γδημνὴ πολλὰ καὶ ἀνυμπόρη, πολλὰ τυρανισμένη.

ΓΕΒΕΝΤΙ'ΖΕΙΝ. Vide in Γυβεντίζειν.

ΓΕΓΗ'ΘΗΣΙΣ, *Gaudium*, vox formata à γέγηθα, pro γεγήθηκα. Vita MS. S. Andreæ Sali in prol. ἀπόλαυσίν τε καὶ γεγήθησιν δυσωπῶ.

ΓΕ'ΕΝΝΑ, *Supplicium*. Theophanes an. 2. Constantini M. ἐκ τῷ πόλεων τὲς ἐπισήμες ἰη. χιλιάδας ἠριθμήσαν Μαρτύρων βασάνοις φρικώδεσι καὶ γεένναις φύσεως τελειωθέντας, ὑπὸ Σαβωρίε τῷ ἀθεωτάτε. Vide in Gloss. med. Lat. in *Gehenna*.

ΓΕΙΑ', Γειοσυνὴ, *Valentia*, *valetudo*, *incolumitas*, *salubritas*, εὐρωςία, εὐεξία, ὑγιεία, &c. Γειάσε, *vale*, *euge*, *salve*, χαῖρε, ἔρρωσο, ὑγίαινε, &c.

ΓΕΙ'ΩΜΑ. Vide in Γίωμα.

ΓΕΙΟΦΥ'ΡΑ, *Pons*, Γέφυρα.

ΓΕΛΑ'ΣΚΑ, *Hallucinatio*, Ἄλη, παράβλεψις.

ΓΕΛΙ'ΚΗ, ἕλιξ, Hesychio. *Pampinus*.

ΓΕΛΛΩ', Γελω, Γιλλω, Γιλω, Γυλε. Variè enim hæc vox effertur à Scriptoribus. Ita porrò Græculi vocant *striges*, & *maleficas* quæ infantibus recèns natis mala machinantur, eorum sanguinem exsugunt, vel alia ratione mortem conciliant. Sic verò appellatæ à quadam *Gellone*, quam fabulæ fingunt puellam fuisse formosissimam, virginémque vitâ decessisse, ac ejus spectrum in lecto oberrans, immaturam necem pueris afferre. Hincque ortum adagium γελλὲς παιδοφιλοτέρα, de quo Suidas & Sylloge Proverbiorum. Hesychius, & ex eo Phavorinus: Γελω, εἴδωλον Εμπέσης, τὸ δῶρον τῷ παρθένων. Emendant viri docti, τῷ ἀώρων. Rursum: Γελλω, δαίμων, ἣν γυναῖκες τὰ νεογνὰ παιδία φασὶν ἁρπάζειν. Quam porrò ἔμπεσαν Hesychius, & Evagrius lib. 5. cap. 21. vocant, Γιλω appellat Nicephorus Callistus lib. 18. cap. 9. *hujus igitur fabulæ pellecti ac decepti spiritu*, inquit Ignatius Diaconus in Vita Tarasij Patr. Constantinopol. *qui ea dicebant probabiliter, conantur ad mulierculas transferre hoc execrandum scelus, & eis ascribere in spiritum conversis causam eorum qui moriebantur ante tempus*. Et Michaël Psellus: ἡ ὃ Γιλλω, τῦτο δὴ τὸ ἀρχαῖον καὶ πολυθρύλλητον ὄνομα, ὐδὲ δαίμων τίς ἐςιν, ὐδὲ ἄνθρωπος, ἀθρόον εἰς ὠμότητα θηρίε μετενεχθείς. Deinde subdit: ἀλλ' ἥγε τήμερον ἐπέχεσα δόξα τῷ γραϊδίοις τὴν δύναμιν ταύτην παρέχεται. πλεροὶ γὲν τὰς παρηβηκυίας, καὶ ἀφανῶς εἰσοικίζει τοῖς βρέφεσιν· εἶτα θηλάζειν ποιεῖ ταύτας, καὶ πᾶσαν τὴν ἐν τοῖς βρέφεσιν ἀποῤῥοφᾷν ὥσπερ ὑγρότητα. τὰ γὲν συλακέντα τῷ νεογνῶν Γιλλοβρωτὰ αἱ περὶ τὴν λεχὼ ὀνομάζεσιν. Ejusmodi maleficas intelligit Nomocanon Coteleriànus num. 489. Γυλε ἐὰν μετανοήσῃ, χρόνες ε. μετανοίας φ. Ita Græculus recentioris ævi hanc vocem usurpat: καὶ ἤρξατο καταδιώκειν τὴν μιαρὰν Γυλεν, &c. De his maleficis consulendus omnino Leo Allatius in diatriba de quorumdam Græcorum opinationibus, num. 4. & seqq. & Codex Reg. 945. fol. 444. 445. Vide præterea Gauminum in Notis ad Psellum de Operat. dæmon. & Meursium Atticar. sect. paginâ 140.

ΓΕ'ΜΑ. Vide in Γεύεσθαι.

ΓΕΜΑ'ΤΟΣ, Γεμισμένος, *Plenus*, *repletus*, ἔμπλεος, Πλήρης. Corona pretiosa: Γεμάτο, *Plenum*, Πλῆρες. Nicetas in Murtzuphlo, num. 1. ex Cod. Barbarogr.

Barbarogr. οὐ γεμάτες ἀλλ' εὐκέρως εὑρών. Ubi Cod.al. ἐπιχειλεῖς. Ptochoprodromus de sua paupertate lib.1.

Καὶ σκυτελήτζιν μέθηκε γεμάτον τὴν λαπάραν.

Codinus in Orig. Constantinop.num.87. ὁ ἕτερος μεγάλῃ φωνῇ εἰς ἐπήκοον τοῦ βασιλέως ἐβόησεν, Ο Πραιπόσιτος Νικηφόρος τῆς Χήρας τὸ κυμπάριον γεμάτον κατέπιε, &c. Stephanus Sachleces:

Μεδυστρόπιες κακογνωμίαις πλήρης νὰ νε γεμάτοι.

Alius Auctor Græcobarb. γεμάτην μίαν σακκέλαν. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ μὲν ὁ Ἄρης ἄσμαφη γεμάτον ἦν τὴν πίκραν.

Joannes Glycas de vanitate vitæ:

Τὴν δυσωδίαν γεμάτοι.

Γιομάτος, pro Γεμάτος. Alexius Rharturus doctr. 1. ἑαυτὸν ὑπόδικον καλεῖ, καὶ γιομάτον ἁμαρτημάτων. Anonymi Doctrinæ MSS. doctr. 1. ὅταν τὶς ἄνθρωπος εἰσέλθῃ εἰς τινα περιβόλιον εἴτε κῆπον, γιοματων φυτῶν εὐωδεστάτων, &c.

Γεματίζειν, *Implere*. Stephanus Sachleces: ἐγεμάτισε τὴν γαρυ τὴν ἄλμυραν.

Γεμώνειν, pro Γέμειν, Γεμίζειν.

ΓΕΜΙΟΝ. Anonymus de Arte Persica: δῆλοι κέρδος ἐν λινοῖς πράγμασιν, ὡς ἐν γεμίοις, χαρτίοις, καὶ πανίοις. Salmasius ad Vopiscum, pag. 412. *glomum lanæ* hîc interpretatur. Γέμος, Hesychio, Γέμισμα, πλήρωμα.

ΓΕΜΠΙΛΙΝΟΙ, *Gebilini*, seu *Gibellini*, Factio notissima apud Occidentales, de qua in Gloss. med.Lat. apud Nicephorum Gregoram lib.8.p.130. ubi *μπ*. pro *β*. ponitur.

ΓΕΝΑΜΑ, *Opus*, Ποίησις, in Corona pretiosa.

ΓΕΝΑΡΗΣ, Γεννάρης, *Ianuarius*. Glossæ Græcobarb. Αὐδλιῶαιος, ὄνομα μηνὸς, ἤγουν Ἰανουάριος, ἢ γεννάρης. Historia Apollonij Tyrij sub finem:

Ετέλιωσα ταρχιώνησα με τοῦ Θεοῦ τὴν χάριν
Στοὺς χίλιους πεντακοσίους τὸν μῆνα τὸν Γέναρη.

Stephanus Sachleces in Narrat. MS.

Να πίνω, ναζεστένωμαι τὸν μῆναν τὸν Γεννάρην.

ΓΕΝΑΡΧΗΣ ἀνθρώπων, Epithetum Adamo tributum à S. Basilio in Epist. ad Apollinarem. Vide Γεννάρχης.

ΓΕΝΑΤΟΣ. apud Myrepsum sect.1. cap. 442. διακρόδιν γενάτων ἐξάγια β'. pro γενναῖον usurpari putat Fuchsius, cap.448.

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ, *Nativitatis inquisitio*, Γένεσις. Synodus Trullana Can.61. καὶ τύχην εἱμαρμένην, καὶ γενεαλογίαν, καὶ τοιούτων τινῶν ῥημάτων ὄχλον κατὰ τὸν πλάνης λῆρον φωνοῦντας. Vide Gloss. med. Latin. in *Genesis*.

ΓΕΝΕΑΡΧΙΚΑ, *Prædia à majoribus accepta*, *Patrimonia*, in Nov. Justiniani 21.cap. 2. in Edicto 3. c.1. §.2.

ΓΕΝΕΘΛΙΟΝ, *Natalis*, *Natale*, Festum Sancti alicujus. Concil. Laodic. Can. 51. οὐ δεῖ ἐν τεσσαρακοστῇ μαρτύρων γενέθλιον ἐπιτελεῖν. Eusebius lib.4. Hist. cap.15. παρέξει ὁ κύριος ἐπιτελεῖν τὴν τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ ἡμέραν γενέθλιον, εἴς τε τὴν τῶν προηθληκότων μνήμην, καὶ τῶν μελλόντων ἄσκησίν τε καὶ ἑτοιμασίαν. Vide Gloss.med.Lat. in *Natalis*.

ΓΕΝΕΡΑΛΛΙΟΣ, *Generalis*. Glossæ Basilic. Γενεράλλιον, Γενικὸν πρᾶγμα.

ΓΕΝΕΣΙΟΝ, *Nativitas*, γενέσιον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τοῦ ἁγίου Προδρόμου, &c. non semel in Typico S. Sabæ & alibi, in Nomocanone Coteleriano, num. 430. apud Codinum de Offic. Palat. c.15.n.2.11. &c. Ita extant & laudantur orationes nonnullæ Joannis Damasceni, Theodori Studitæ, Leonis Imp. Joannis Monachi ex monasterio Corcinobaphi, & aliorum εἰς γενέσιον Deiparæ, & S. Joannis Baptistæ. Sed & γενέσια quasvis rerum memorabilium memorias annuas vocabant. Ita Sozomenus lib.6. cap.2. ait γενέσια σεισμοῦ sub Valentiniano quotannis celebrasse Alexandrinos, nisi Litaniæ intelligantur ob istum terræ motum indictæ & institutæ. Vide Gloss. med. Latin. in *Natalis calicis*.

ΓΕΝΕΣΙΣ, *Fatum*, εἱμαρμένη. Vita S. Syncleticæ num.81. λεγόντων εἶναι εἱμαρμένην, ἥνπερ καὶ γένεσιν καλοῦσι. Ita usurpant Chrysost. hom. 5. περὶ εἱμαρμένης, & alibi. Isidorus Pelusiota lib. 3. Epist.191. Auctor de initiis hæreseon num. 94. & alij. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Genesis*. & Gasparum Suicerum in Thesauro Ecclesiastico.

ΓΕΝΙ, Γένεια, *Barba*, Πώγων, Γένειον. Γενάκι, *Barbula*, Πωγωνάριον. Γενείας, Γενειάτος, Γενάτος, *Barbatus*, Γενειήτης.

ΓΕΝΙΑΣ. Martyrium SS. Theoduli & Agathopi, num.9. οὕτω τοιγαροῦν Λάζαρος τὸ χρεὼν ἀποτίσας, καὶ τεταρταῖον ἔχων ἐπὶ τάφῳ κείμενος ἡμέραν, ὑπὸ σῇ τῇ φωνῇ τὰ δεσμὰ τῆς γενιάδος ἀπορρήξας, τῶν ἀδύτων ἀνέβαινεν, &c. Vide ibi conjecturam Virorum doctorum.

ΓΕΝΙΚΟΝ, *Ærarium publicum*, in quod referebatur, quidquid colligebatur ex tributis & vectigalibus: cui præerat Λογοθέτης Γενικὸς dictus, interdum Γενικὸς nudè, ut apud Leonem Grammatic. pag. 465. & in Synaxariis Colberteis 23 Sept. Γενικὸν μὲν ἀντώνιον, σακελλάριον δὲ τὸν Πέτρον προχειρίζεται. Constantinus Porph. in Basilio, num.98. Ed. Combef. ὁ τὴν τοῦ Γενικοῦ τὸ τηνικαῦτα διέπων ἀρχήν. De hocce ærario & Logotheta pluribus egimus in Constantinopoli Christ.lib.2. sect.9. §.9. & infrà in V. Λογοθέτης.

ΓΕΝΙΤΖΑΡΟΙ, Γιανιτζάροι, Ἰανιτζάροι, *Ianitzari*, *Milites Turcici Sclopetarij*, sat noti. Leunclavius in Pandecte Turcico, num. 35. eorum originem & nomenclaturam explorans, ait quosdam existimare fuisse institutos ab Osmane Gazi, Ertruculis filio: Jovium verò & Genfræum, eorum primùm ordinatam militiam à Murate II. qui, inquit, numerum potiùs auxit, quàm militiæ ipsius Autor fuit. Vocis Etymon, subdit ille, controversum est. Reineccij & aliquot aliorum, qui à *Ianua* dictos volunt, quòd Turcis *Ianuam* aulam dici constet, sententiam explodit, cùm Porta, Turcis, *Capi* dicatur, à qua voce Genizari dici non potuere. Denique hos ita appellatos tradit voce Turcica, quæ *novos homines*, seu *novos milites* significat, seu νεήλυδας & νεολέκτους, uti Genitzaros vocat non semel Laonicus, pag. 150. 329. à *Geni* & *Zeri*: quod posterius novos milites significat, idque potissimùm firmat ex Annalibus Turcicis sub an. Chr. 1361. scribentibus Amurathem I. tum primùm instituisse, ut ex Christianis mancipiis tenerioris ætatis, quintum Imperatori traderetur: deincépsque eum morem inolevisse, ut ex omni mancipiorum numero, liberalioris formæ pueri pro Sultano delecti retinerentur: qui in Anatoliam translati ac inter Turcos distributi, ut apud eos disciplinæ pariter ac Linguæ Turcicæ assuescerent, exactis apud illos duobus vel tribus annis, jam ad labores condocefacti Linguæque Turcicæ periti, ad Portam reducebantur Genizarorum ordinibus adscribendi. *Genizari verò Sultani Turcorum Sclopetarij sunt, & inde ab illis usque temporibus nomen hoc Genizarorum adepti sunt.* Certè constat ita appellari ejusmodi mancipia, ex iisque conflatam eorum militiam. Ducas Hist.c.16. ἔχων παραλιπομένους ὡς δέκα χιλιάδας ἀργυρωνήτους σὺν αὐτῷ δούλους αὐτοῦ, τοὺς οὓς καλοῦσι Γεννιτζαρίδας. Laonicus lib 1.pag.9. Edit. Genev. Zenizaros à Solimano I. Orthogulis filio, institutos refert, qui ut regnum sibi firmum con- [Turcice yenghigeri vel jenigeri]

stitueret, Satellites allegit, quos Regis Januas sive portas nuncupavit, τάξιν ἢ ἀποδείξαδς ἀμφ᾽ αὐτ, ἣν Θύρας βασιλέως καλοῦσι, eóque facto propter istam potentiam omnibus formidini fuisse, subditósque facilè in Imperio continuisse, cùm omnes ad nutum, quando vocarentur, præstò essent, ἐπὶ τὰ παραγγελλόμενα ὑπὸ τῆς βασιλέως θυρῶν κατὰ τάχος ἰόντες. Ita etiam lib. 5. pag. 150. Quod si ita est, *Genizari* dicti fuerint à voce Turcica quæ *Portam* significat, quod secus se habet: *Capi*-enim, uti diximus, *Porta* appellatur. Aliam nominis originem videtur indicare Joannes Anagnosta in Historia excisæ à Murate II. Thessalonicæ, anno Chr. 1430. tradens num. 20. Sultanum Urbe capta, Turcis, qui à Genitzis orti fuerant, hanc habitandam, ab ea regione in qua habitabant, huc traductis, dedisse. Genitzæ verò locum diei itinere ab Occidentali Urbis plaga distare, Turcorum accolarum frequentiâ instructum. Ex quibus docemur Genitzæ tractum in Thracia ad Urbis Thessalonicæ occasum extitisse, eúmque à Turcis cultum, ex quo in Europam transmisere. Nam tametsi Anagnosta inde dictos *Genitzaros* non planè dicat, haud tamen absonum videretur, cùm eorum operâ tum primùm usus dicatur Murates II. tradántque Jovius & Genfræus Genitzarorum ab eodem Sultano ordinatam militiam, inde accepisse nomen existimare. Anagnostæ verba ipsa hîc damus. τὰς ἢ γε λοιπὰς ἁπάσας οἰκίας, καὶ τοὺς νεὼς σχεδὸν πάντας διωρίσατο τοῖς τ᾽ ἀπ᾽ ἄλλων τόπων ἐθελήσασιν ἴσως, τὴν πόλιν, ἀνθ᾽ ἧς οἰκοῦσιν ἐλέσθαι παρασχεθῆναι, καὶ τοῖς ἀπὸ τῆς Γεννιτζῶν ἀπαναστᾶσι Τούρκοις. Τόπος δ᾽ οὗτός ἐστι πεδιὰς ὅλος, ἡμέρας ὁδὸν, ἀπὸ τῆς κατὰ δυσὶν μέρους ἀπέχων τῆς πόλεως, εἴ τῇ τούτου ἐπιτηδειότητι, εἴτε σπουδῇ τούτου τῆς ἀρχῆθεν ἐκλεξαμένους πρὸς οἴκησιν, ἄλλους ἐσχηκὼς οἰκήτορας Τούρκους, &c. Meminit porrò Laonicus lib. 4. extr. Ἰανίτζης Urbis ad Axium fluvium, in Macedonia: illius fortè cujus Anagnostes. Sed ut verum fatear, longè antiquiorem & militiam & nomenclaturam *Genizarorum* existimaverim, quàm ut orta fuerit sub ann. 1430. cùm octennio pòst frequens ea fuerit in aula Constantinopolitana, in quam multò antea à Turcis transierat. Nam sub an. 1438. Ιανιτζάρους Imperatori Constantinopolit. adscribit pro Satellitibus & stipatoribus Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 3. cap. 19. sect. 6. cap. 2. & sect. 8. cap. 6. ubi Γιανιτζάροι dicuntur. Quinetiam habuere Summi Pontifices suos *Ianizzeros*: ita enim vocabant, nescio an & hodie *sollicitatores expeditionum in Curia Romana*, ut scribit Octavius Vestrius. Utcunque sit, vox ea variè scribitur: nam Ἰανιτζάρεοι, dicuntur à Laonico lib. 9. pag. 329. τὸ ἢ καθῴκισεν ἐς Βυζάντιον, καὶ ἑτέρους πεποίηκεν Ἰανιτζαρίους, καὶ δούλους ἐν σκευαῖς, ἐπιλεξάμενος παῖδας ὀκτακοσίους, καὶ ἐς τὴν τῆς νεολύδων τάξιν ἐτάξατο. Γενιτζάροι in Historia Politica, pag. 7. ἐποίησε τὸ γενιτζάριν τῆς χαμουζᾶν, &c. Malaxus in Hist. Patr. pag. 161. Νοπετζίδες, τελέσι Γενίτζαροι, Φραγγικὰ λέγονται σελδάδοι. Threnus de capta à Turcis Constantinopoli:

Ἔχει καὶ Γιανιτζάρειδες χιλιάδες δέκα πέντε.

ΓΕ΄ΝΝΗ, Γέννα, *Ortus*, *Nativitas*. Epimerismi Herodiani MSS. Ἠλείθυια, θεὰ ἔφορος τῆς γέννας. Alibi: ὠδὶς, ὁ ἐν τῇ γέννᾳ πόνος. Symeon Logotheta in Leone Philos. num. 17. ἐν τῇ γέννᾳ τοῦ υἱοῦ τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου.

Γέννα, *Ortus Lunæ*. Theophylactus in Matth. cap. 27. οὐδέποτε γὰρ τεσσαρεσκαιδεκαταίας οὔσης τῆς σελήνης ἔκλειψις γίνεται ἡλίου, ἀλλ᾽ ὅταν ἡ λεγομένη γέννα εἴη. Codex Reg. 1067. fol. 12. ὁ γοῦν φοίνιξ τὸ δένδρον καθ᾽ ἑκάστην πρόοδον σελήνης, ἣν τινες γέννην καλοῦσιν, ἐκ τῆς ἑαυτοῦ καρδίας κλάδους ἀναδίδωσι, &c.

Χριστόγεννα, *Christi Nativitas* apud Codinum de Offic. cap. 6. num. 1. cap. 11. num. 1. in Nomocanone Coteleriano, num. 291. 322. 411. 416. &c. & in libris Ecclesiasticis Græcorum passim. Georgius Acropolita in Chron. cap. 6. καὶ τὰς τοῦ Χριστοῦ πανηγύρεις, τῆς τε γέννας, καὶ τῶν φώτων ἀποπληρώσεος, &c. Menæa 15. Decemb. ἰστέον ὅτι ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐχειροτονήθη Πατριάρχης ΚΠ. ἐν ᾗ καὶ ἑορτὴ τῆς Χριστοῦ γεννῶν ἀπήρξατο ὑπ᾽ αὐτοῦ τελεῖσθαι ἕως τῆς εἰκοστῆς πέμπτης τοῦ μηνὸς, τινῶν ἐκ τῶν ἑσπερίων ἐλθόντων καὶ ἀπαγγειλάντων, δι᾽ ὃ καὶ λόγος ἀπολογητικὸς ἐξεφωνήθη παρ᾽ αὐτοῦ κάλλιστός τε καὶ ὠφελιμώτατος. Corona pretiosa: Να γεννᾶ, *Nasci*, Γεννᾶσθαι.

Γεννάρχης, Epitheton Adæ tributum à Græcis. Vide Nicephori Xanthopuli Synaxarium τοῦ τελώνου in Triodio. Idem εἰς Βαρέα.

Ὅπου γενάρχην τῷ Θεῷ μου καὶ λόγῳ, &c.

Vide Γενάρχης.

ΓΕΝΝΗ΄ΜΑΤΑ, *Nutricatus animalium, vel quæ in agris frumenta, aut in hortis nascuntur legumina.* Theophanes an. 1. Artemij: γεννήματά τε πλεῖστα εἰς τὰ βασιλικὰ ὡρεῖα ἀπέθετο. Scylitzes, pag. 856. ὁ δὲ τοσοῦτον ἦν φειδωλὸς καὶ μικρολόγος, ὥστε μηδ᾽ ὀβολὸν πρόεσθαι θέλειν, μηδὲ παρέχειν τινὶ τὸ οἱονοῦν, ἢ πρόνοιαν γοῦν προφῶν διακομιδῆς γεννημάτων διὰ σιτηγῶν πλοίων ποιήσασθαι. Proverbia Græcobarb. ex Cod. Reg. 1299. φίλον εἶχον κιπερὸν, καὶ ἔδιδεν αὐτῷ γέννημα, καὶ ἔδιδη μοι λάχανα. Joan. Cananus de Bello Constantinopol. τήν τε ζημίαν τῶν γεννημάτων, καὶ τὴν ἀμπελώνων τὴν λύμην, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Nutrimen*.

ΓΕ΄ΝΟΣ, *Gens*, *Natio*. Theodoritus serm. 5. de Græc. affect. Θρακικὸν δὲ τοῦτο τὸ γένος. Ita præferre aliquot Codd. monet Sylburgius, ubi alij ἔθνος habent. Pro *Gentilibus* seu *paganis* hanc vocem usurpat Ammon Episcop. in Epist. de Vita & conversatione SS. Pachomij & Theodori, num. 3. ὁ μὲν ὑπὸ τῶν ἐκ γένους ἐπικείμενος τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ διωγμός. Infrà: Ἑλλήνων ἔπειτα ὁ ἐκ γένους ἐπικείμενος τῆς ἐκκλησίαις καταλυθήσεται διωγμός. Vide Gloss. med. Lat. in *Gens*.

ΓΕΝΤΗΛΙΟΣ, Γεντίλιος, *Gentilis*, *ex Schola Gentilium*, de qua in Gloss. med. Latin. *Gentilis*. Theodorus Mopsouestenus ad Hieremiæ, cap. 10. οἱ Σαρακηνοὶ τὴν κόμην κατὰ τὸ ὄπισθεν μέρος ἔχοντες, μόνον ἀποκείρονται τὸ ἐπὶ τὸ μέτωπον, οἵ εἰσιν οἱ νῦν λεγόμενοι Γεντίλιοι. Synaxar. 7. Oct. in SS. Sergio & Baccho: ὁ μὲν Σέργιος Πριμικήριος ἦν τῆς σχολῆς τῶν Γεντηλίων. ὁ δὲ Βάκχος Σεκουνδικήριος τῆς αὐτῆς σχολῆς. Eorundem Vita MS. in Cod. Colberteo habet Κεντηλίων, sicque legit Suidas, ut & Auctor Gloss. Basilic. qui Κεντηλίων σχολῆς, εἶδος ἀξιώματος, exponunt, quasi Κεντηλίων esset in primo casu.

Γεντελισταὶ, apud Hesychium & Phavorinum, οἱ ἐργαζόμενοι καὶ παίζοντες, scilicet ut Gentiles.

ΓΕΝΤΙ΄ΖΑ. Glossæ Botanicæ ex Cod. Reg. 1177. Αλοκυβολάνιν, ἡ γεντίζα λεγομένη. Glossæ aliæ Græcobarb. MSS. Γεντίζα, ἡ ἀλὼν βολάνη.

ΓΕΝΤΕ΄ΚΙΑ, *Equi manu ducti*. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 657. in Theophilo Imp. καὶ ἀπὸ τότε ὥρισεν ὁ Βασιλεὺς, ὅταν εὐγαίνῃ ἔξω, νὰ ἑτοιμάζουν καλὰ ἄλογα νὰ τὰ σέρνουν ἔμπροσθεν τοῦ Βασιλέως, ἐὰν τύχῃ ἀνάγκη νὰ καβαλικεύῃ ἄλον ἄλογον, καὶ ἀφοντό τι ἐπιάσθη συνήθειαν, καὶ σέρνουν οἱ ἀφέντες τὰ Γεντέκια. Vide in Συρτόν.

ΓΕΡΑ΄ΖΕΙΝ, Γερανίσκειν, *Senescere*, γηράσκειν. Glossæ Græcobarb. Αγήραον, Αγήρατον, ἡ ὅπου δὲν γερανίσκει.

Γεράτεα,

Γεραλία, *Senectus*, Γῆρας, Γηράνιον. Historia Apollonij Tyrij:

Τὰ πράματα ποχριάζομεν νάχω ςαγεραλία μου.

Alibi:

Κ' ἦτον ἀπὸ τὰ γερατία ἕτοιμος νὰ ποθάνη.

Rursum:

Ἔζησεν Ἀπολώνιος μὲ τὴν Νικοκέρα του,
Χρόνους ὀγδόντα με τιμὴν ἦλθε ςὰ γερατια του.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

Ὁ σὰν ἐκεῖνος που πολλὰ ἴδε τὰ γερατιά του.

Ibidem:

Τότε λιβλὴν βάλασι γιαναμυρίξης ια,
Ὅπου ποτὲ οὐ γνώρισε τὸ τὶ ἦν γερατία.

Et lib. 12.

Ἠ κια πολλὰ τὰ γερατία γεμάτα πᾶσα πόνους.

Γεροντια, *Canities*, Πολιότης, Πολιά.

ΓΕΡΑΚΗ, *Falco*, ἱέραξ, in Corona pretiosa. Glossæ Græcobarbaræ. Αἴσαρος, εἶδος ἱέρακος, θεωρία τοῦ γερακίου. Ibidem, γέραξ, pro ἱέραξ reperitur. Carmen vulgari linguâ compositum, apud Annam Comnen. lib. 2. Alexiad. pag. 51. τὸ σάββατον τῆς Τυρινῆς, χαρεῖς Ἀλέξιε ἐνόησές το, καὶ τὴν δευτέραν τὸ πρωῒ εἶπα καλῶς γεράκιν μου. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Εἶπεν ἡ Κουταγιόλενα, τὸ γρήγορον γεράκιν.

Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 818. ὁ δὲ Σουλταν Μπαγιαζίτης ἔδωκε τοὺς χαρίσματα, ὅλους τοὺς ἠλευθερώσας, ἄλογα, γεράκια, καὶ ἄλλα τινα. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Ἄλλοι γεράκια βάςαζαν, ἄλλοι σκυλία ἐσύρναν.

Demetrius Zenus in Batrachom. disticho 43.

Τὸν γάτον καὶ τὸ γέρακα περίσσια τοὺς τρομάσω.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. αἰδόνι ἐκάθετον εἰς δένδρον, καὶ ἐκελάδειε, καὶ ἕνα γεράκι τὸ ἴδε, &c.

ΓΕΡΑΝΕΟΣ, Γεραῖνο. Vide in Ηεράνεος.

ΓΕΡΑΝΙΟΝ, *Tolleno*, Gallis *Gruë*. Suidas: Κηλώνειον, τὸ Γεράνιον. Moschopulus, Κηλώνειον, τὸ κοινῶς Γεράνιον. Auctor Etymolog. Κηλώνειον, τὸ ἀνάνευον καὶ κατάνευον ξύλον, ὁ ἀντλητὴρ, τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον γεράνιον. Leo in Tacticis, cap. 19. §. 61. δύναται δὲ καὶ διά τινων γερανίων λεγομένων, ἢ τινων ὁμοίων ἐπιτηδευμάτων γαμμαλοειδῶς κύκλῳ περιςρεφομένων, ἢ πίσσαν ὑγρὰν πεπυρωμένην, ἢ σκεύην, ἤ τινα ἑτέραν ὕλην ἐπιχῦσαι τοῖς πολεμικοῖς πλοίοις, &c. Codinus in Orig. Constantinopol. καὶ τὰ παλάτια τὰ ἐπάνω μέχρι Γερανίου.

ΓΕΡΑΝΟΠΟΔΙΟΝ, *Lychnis coronaria*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 520.

ΓΕΡΑΤΙΑ. Vide Γεράζειν.

ΓΕΡΔΗΣ, *Textor*, Ὑφαντὴς, apud Hesychium, & alios laudatos in Gloss. med. Lat. in V. *Gerdius*.

Γέρδιος, ὑφαντὴς, *Textor*, in Gloss. Gr. Lat. Glossæ aliæ MSS. Γέρδιος, ὁ ὑφάντωρ. Lexicon MS. Cyrilli: Γέρδιος, ὑφάντρια, ὑφαντής. Rursum: συνυφάντριαι συγγέρδιαι. Michaël Psellus in Grammatica MS.

Γηώρας, ὁ ἀλλότριος. Γέρδιος, ὁ ὑφαντής.

Γερδίσαι, *Textrices*. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ, cap. 80. φαίνεται αὐτῇ καθ' ὕπνους ὁ μακαρίτης Σάβας, λέγων, Ἔσωθεν μετεπέμψατε τὰς γερδίσας, καὶ ἔρχονται, καὶ πληροῦσι τὸ ἔργον.

Γερδαῖος, Γερδεῖος, idem quod Γέρδιος. Lexicon MS. Cyrilli: ἔριθοι, ἐργάται γερδαῖοι. Infrà: ἐρίθοις, γερδείοις, ἤτοι τὰ ἔρια ἐργαζομένοις.

Γερδοποιὸν, *Textrinum*, in Gloss. S. Benedicti.

Γερδιακὸς. Gloss. Lat. Gr. Scapi, Κανόνες γερδιακοὶ, καὶ χάρτου τόμοι.

ΓΕΡΙΑ, *Gerula*, uti *nutrix* exponitur à Joan. de Janua. Hesychius in Καλλιγένεια· Οἱ μὲν τρόφον αὐτῆς, οἱ δὲ γερίαν, οἱ δὲ ἀκόλουθον.

ΓΕΡΙΤΕΥΕΙΝ, *Gerere*, *Administrare*, διοικεῖν, in Glossis Basilic.

ΓΕΡΝΕΙΝ, *Inclinare*, κλίνειν. Γερμένος, *acclivis*, ἐπικλινής. Physiologus MSS. de Natura animalium, ubi de Leone: καὶ ὀμπρὸς εἰς τὴν πόρταν κάθεται ὁ λέων, καὶ ἀναμένει τὰ ζῶα ὅλα γέρνοντα εὐγένουν ἐκ τοῦ δάσους. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Τίποτε δὲν τὸ τάσασι, οὐδὲ βαρίον τίσαντο,
Νὰ γέρνουν ὅλα τὰ κορμία ἐδῶ καὶ κεῖ καθ' ὅλους,
Ἕνα καὶ ἄλλω ἐγέρναν ὁ βρῶμος τῆς συμπλήσκη.

Rursum:

Τὰ σώματα ξεγέρνασι ἄνω καὶ κάτω κεῖνα.

Γιαγέρνειν, *Convertere*, Επιςρέφειν.

Διαγέρνειν, *Peregrinari*, *Discedere*. Glossæ Græcobarb. Απόιχεται, ἀπομακρίζει, ὁδεύει, ταξιδεύει, διαγέρνει.

Γέρνητο, *Semen agni casti*. Δαμναμέτη, βότανον τοῦ γέρνητο, σπέρμα ἄνου κάτου, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Ibidem: Διονυσιὰς, γέρνητο σπέρμα ἄνου κάτου, καὶ ἔνε ξερὸν. Rursum: Δίμος, γέρνητο σπέρμα ἄνου κάτο, καὶ ξερενεται.

ΓΕΡΟΝΤΑΡΙΟΝ, *Senecio*, in Glossis Lat.

ΓΕΡΟΝΤΟΚΟΜΟΣ, in Nov. 131. Justin. c. 13. qui *senum Hospitali praest*, seu Γεροντοκομείῳ, id est ædi in qua Pauperes & propter senectutem solam infirmi homines curantur. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib. 4. sect. 9. num. 20. & seqq.

ΓΕΡΟΝΤΟΤΕΡΟΣ, *Major*, Πρεσβύτερος, in Corona pretiosa.

ΓΕΡΟΣ, *Sanus*, *validus*, εὐεκτὸς, εὔρωςος, ὑγιὴς, ἀβλαβὴς, &c. Bessarion in Epist. ad Pædagogum filiorum Thomæ Palæologi: ἐπειδὴ οὐδὲ αὐτὸς ὁ τόπος ἐστὶ γέρος, &c. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 165. μόνον φυλάγου νὰ μὴν ἐγγίζῃ αὐτὸ τὸ λάδι εἰς γερὸν τόπον, οὔτε τὴν κεφαλὴν, ἢ ἄλλο μέλος λεπτὸν.

Γέρος, *Senex*, Πρέσβυς, in Corona pretiosa. Vide Καλόγερος.

ΓΕΡΟΥΛΙΖΕΙΝ, *Veterascere*, apud Alexandrum Trallianum: Παλαιὸν καὶ γερουλίζοντα οἶνον. Ubi perperam Edit. ἱερουλίζοντα.

ΓΕΡΟΥΣΙΑΖΟΝ. Senatus seu consessus Ecclesiasticus urb. Const. Nicetas. lib. I vit. Alex. Com. p. 308. Εκκλησιάσας τότε γερουσιάζον και τὸ σύν τοῦ βήματος τρόφιμον

ΓΕΡΡΑΔΙΑ, ςρατηρίδια, (vel ςρωτηρίδια) in Glossis MSS. Reg. Cod. 2062.

ΓΕΡΡΟΧΕΛΩΝΑΙ, *Testudines ex Gerris & Clypeis*. Γέῤῥον porrò, τετράγωνον σκέπασμα exponitur in Lexico MS. ex Cod. Reg. 2216. Philon in Belopoecis MSS. πρὸς δὲ τῶν κινδυνευόντων ςρατιωτῶν προσφερέσθωσαν γεῤῥοχελῶναι ὡς πλεῖςαι, ἵν' εὐχερῶς ἐντεῦθεν ἐκπηδῶντες κινδυνεύωσιν. Quomodo verò eæ conficiantur, sic infrà indicat: ποιοῦνται δὲ αἱ γεῤῥοχελῶναι ἐκ τῶν πλεχθέντων γέῤῥων ἄνωθεν — εἰς ὀξεῖαν γωνίαν συγκλεισθέντα, προσάλληλα, ὡσαύτως δὲ καὶ ἐκ τῶν πρόσθεν, εἶτα βυρσῶν περιτεθεισῶν, καὶ δοκίδων κάτω θεμένων ἐκ τῶν πλαγίων τετραγώνων συμπαγεισῶν, ἔνδοθεν δὲ ςρογγύλων ὑποτεθεισῶν, χαλεπῶς ὑπὸ τῶν ςρατιωτῶν προσφέρονται, διὰ τὸ μηδὲ βάρος ἔχειν πολύ. αἱ δὲ ἐπὶ τῶν λεγέμβρων χελῶναι κατασκευάζονται περιφερεῖς. Biton in Mechanicis: οὔτ' ἂν γεῤῥοχελώνη, οὔτ' ἂν ςοὰ, οὔτε χελώνη ῥαδίως προσαχθείη. Occurrit illic pluries.

ΓΕΡΩΝ, *Senex Episcopus*; sic *Primas*, seu *Episcopus primæ sedis* appellatus in Africa, in Codice Canonum Ecclesiæ Africanæ, cap. 96. 97. 100. Idem Cod. Can. 127. μετὰ τοῦ ἁγιωτάτου γέροντος Δονατιανοῦ τοῦ Πρωτεύοντος. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Senex*. Testatur Gregorius Nazianzenus orat. 6. de S. Athanasio, Alexandrinos per sexus, & ætates, & artes, solitos esse distribui, quoties alicui ob-

viam irent honoris causâ. Hinc apud illos ὡμογέροντες & ἀρχιγέροντες. Vide Henric. Valesium ad Euseb. lib. 7. cap. 21. Seldenum de Synedr. Hebr. vet. cap. 14. pag. 595.

Γέροντες, *Monachi*. Ita nempe se ipsos etiam indigitabant, ut colligitur ex Vita S. Mariæ Ægyptiacæ, num. 4. Glossæ MSS. Ἀββᾶς, ὁ γέρων, ὁ πατήρ. Palladius in Vita Chrysostomi, pag. 41. καταλαμβάνει τὰ πλησίον ὄρη, καὶ περιτυχὼν γέροντι Σύρῳ ἐγκρατείαν τημελοῦντι, ἀπομιμεῖται τὴν σκληραγωγίαν, χρονίσας παρ' αὐτῷ δὶς δύο ἔτη, ἀπομαχόμενος τὰς τῆς ἡδυπαθείας σπίλασιν. Rursum, pag. 56. ἃ μηδέποτε ἐν συλλόγῳ τῶν τῆς ἐρήμου γερόντων ἔστησαν. Et pag. 63. de quibusdam Monachis Ægyptiis: τοὺς δὲ Θεοφίλου μοναχοὺς, συστῆσαι ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἐγκλήμασιν οἷς κατηγόρησαν τῶν ἁγίων γερόντων, ἢ τὰ τῆς συκοφαντίας ὑφίσασθαι. Dorotheus Doctr. 1. ἦλθεν ἐκεῖ μαθητὴς μεγάλου γέροντος ἐκ τῶν μερῶν Ἀσκαλῶνος. & Doctr. 11. ὅτε ἤμην ἐν κοινοβίῳ, ἐποίησέ με ὁ Ἀββᾶς ξενοδόχον, μετὰ γνώμην τῶν γερόντων. Ita passim Apophthegmata Patrum, Palladius in Hist. Lausiaca, & Joannes Moschus in Limonario, Joannes Patr. Constantinopol. in Vita S. Joannis Damasceni, n. 23. 29. &c. Phocas in descript. T. S. num. 19. 23. &c. Sed & Γέροντας suos Episcopos etiamnum Græcos appellare, observat Crusius in Turco-Græcia, pag. 222. quos verò ij γέροντας Monachos vocant, hos ἀρχαίους appellat Vita S. Pachomij, num. 72. 76.

Γεροντικὸν, liber continens dicta & facta Sanctorum Monachorum: Λόγοι τῶν γερόντων, in Apophthegmat. Patrum in Ammum Nitriota, num. 2. τῶν ἁγίων γερόντων ῥήματα καὶ κατορθώματα, in Præfat. ad eadem Apophthegmata. Joannes Moschus Limon. cap. 56. ἔλαβον βιβλίον γεροντικὸν, &c. Vita S. Nili Junioris, p. 142. εἶτα ἐκ ἐσμὲν ἄξιοι τῷ Γεροντικῷ ποιῆσαι ἓν κεφάλαιον. Joannes Antiochenus de Charisticariis, pag. 166. ἀλλὰ μὴν καὶ ἡ πρώτως ἐν Αἰγύπτῳ συντεθεῖσα μεγίστη βίβλος τῶν ἁγίων γερόντων τῆς Σκήτεως, Θηβαΐδος τε καὶ Λιβύης, τὰς ἱερὰς πολιτείας καὶ ἀποφθέγματα τούτων κατὰ στοιχεῖον ἐμπεριέχουσα. Ejusmodi Gerontica MSS. servant complura, Bibliotheca Regia & Colbertea, quæ Παραδείσου seu βίβλου τῶν ἁγίων γερόντων, titulum interdum præferunt. Vide Rosveidum ad Vitas Patrum.

ΓΕΣΟΜΙ, Italis *Gelsomino*, Gallis, *Iasmin*.

ΓΕΥΕΣΘΑΙ, *Prandere*, apud Portium. Lexicon MS. Cyrilli: Πάσασθαι, γεύσασθαι. Palladius in Hist. Lausiaca: καιρὸν ἐπιτήδειον πρὸς τὸ γεύσασθαι ἐπετήρει διὰ πάσης ἡμέρας. Paulus Mon. lib. 1. Collectan. καὶ ἐν τούτοις ἡμεῖς δεύτερον ἐφάγομεν καὶ ἐπίομεν· ἐκεῖνος δὲ μηδ' ὅλως γευσάμενος πεζεύων ἀπεστήθισε ψαλμὸν τὸν μέγαν, καὶ ἄλλους δεκαπέντε. Anonymus Barbarogr. ἐδάκρυσαν ἀμφότεροι, ἔπειτα θέσαν τάβλα, ἐγεύθησαν. Adde Canon. 19. Nicephori Homologetæ.

Γεῦμα, *Prandium*. Eustathius: Ἄριστον, τὸ κοινῶς λεγόμενον γεῦμα. Glossæ Græcobarb. τοῦ γεύματος ἢ τοῦ δείπνου. Apophthegmata Patrum in Macario, num. 2. καὶ εἶπε, Γεύματα ἀποτρέχω τοῖς ἀδελφοῖς. Nicetas in Isaacio lib. 2. num. 5. ex Cod. Barbarogr. ὅτι ἀπὸ τὴν χθὲς ἡμέραν ὥρα γεύματος ἐξῆλθεσαν. Ubi Cod. al. κατὰ τὴν τρίτες δειλήν. Menologium: καὶ μετὰ δοξολογία μεγάλη τὸ τροπάριον, καὶ ἀπολυόμενοι ἄγομεν ἀργίαν μέχρι τοῦ γεύματος. Concilium Florentinum, pag. 500. Edit. ult. καὶ ἀπὸ τοῦ γεύματος ἐμλύυσεν ὁ Βασιλεὺς διὰ τῆς Νικαίας, &c. Alibi: ὁ καιρὸς ἤγγισε τοῦ γεύματος. Vide Theophylact. Bulgar. Archiep. Epist. 30. Nomocanonem Cotelerianum, num. 196. Codinum de Offic. cap. 5. n. 16. &c.

Γέμα, eâdem notione. Ptochoprodromus MS.

Νὰ ἄνοιγα τὸ ἀρμάριν μου νὰ βρίσκα γεμάτον.

Rursum:

Αὐλαν δὲ παλιμβασιλεῦ γέματος ὥρα φθάσει.

Πρόγευμα, *Ientaculum*, *Antecanium*. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Ἐξάφες τὰ προγεύματα, καὶ τὰ διπλοσφυγάτα.

Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

Νὰ ἦτον ὥρα πρόγευμα, καὶ ἐξέβηκεν ὁ εὐνοῦχος.

Γευματίζειν, *Prandere*. Manuel Moschopulus in Lexico Philostrati: Ἀριστεύω, Ἀριστῶ, τὸ γευματίζω, ἐξ οὗ ἄριστον, τὸ γεῦμα.

ΓΕΥΓΕΙΝ, pro Γεύειν, *Gustare*. Glossæ Græcobarb. Ἄοινος, ὁ μὴ γευόμενος οἶνον, καὶ ὁ μὴ ἔχων ἐκεῖνος ὅπου δὲν γεύεται, ἢ γεύεται, ἢ πίννει κρασίν. Alibi: ἄρτι μῦς πίτζης γεύεται, ὁ Ποντικὸς γεύεται νωσὰ τὴν πίτζαν.

ΓΕΩΡΓΙΑ, *Prædia*, *agri culti*, seu ut dicimus *terres à labeur*. Achmes Onirocrit. cap. 127. εἰ μὲν ἔχει γεώργια χαρήσεται ἐν αὐτοῖς πολλαπλασίως.

ΓΕΟΡΙΘΙΘΕΣ, *Talpa*, in Glossis S. Benedicti. Ubi leg. fortè Γεωρύτιδες, *Talpa*.

ΓΗ Αἰγυπτία, in Glossis Jatricis MSS. ἐστὶν ἡ κεραμική.

Γῆ Σαμίας, ἤτοι κοιμωλίας, ῥυστικῶς, in Cod. Reg. 848. *Terra Samia*, *Cimolia*.

Γῆς ἀμπελίτης, ἤτοι ἀσφάλτου, in eod. Cod.

Γῆ Ἀστερίτης, in Glossis Jatricis MSS. ἐστὶ πυρίτης, καὶ γῆ χία, καὶ λιθάργυρος, καὶ . . . λευκὸν, καὶ στυπτηρία, καὶ καδμία λευκὴ, καὶ μαστίχη. Γῆ Ἀστέρος, τὸ ἀμίαντον, ἢ λιθάργυρος, in Aliis Glossis ex Cod. Reg. 838. Γῆς ἀστέρος, ὁ γύψος, in Cod. Reg. 190. Γῆς ἀστὴρ, τὸ λεγόμενον ἀμίαντον, in Glossis MS. Neophyti.

Γῆ βρυτία, τὸ ἄσφαλτον, in Cod. 190. ἤτοι ἄσφαλτος Ἰουδαϊκὸς, in Cod. 848.

Γῆς ἔντερα, σκώληκες, in Cod. Reg. 190.

Γῆ Σαμία, in Gloss. Jatricis MSS. ἀρσενικὸν καὶ θεῖον λευκόν.

Γῆ Χαλκία, ἀμπέλου οἶνος, in Cod. Reg. 848.

Γῆς χολὴ, τὸ κενταύρειον. in Cod. Reg. 190.

ΓΗΒΕΝΤΙΖΕΙΝ, *Asinum cadere*, *traducere*, Πομπεύειν. *Fustuario afficere*, apud Crusium, pag. 208. Vide Γιβεντίζειν.

ΓΗΔΙΟΝ, *Terra*, *Possessio*, quomodo vulgò *terras* appellamus. Nov. 17. Justiniani, cap. 7. §. 1. δεῖ γὰρ μάλιστα κατὰ τῶν νεμομένων φέρεσθαι τὰς συντελείας, ἀλλ' οὐχὶ κατὰ τῶν κεκτημένων μήτε νεμομένων τὰ γήδια. Adde Nov. 118. cap. 14. Justini de sacris domibus, initio, &c.

ΓΗΠΙΑΛΗΝΟΣ, *Gibellinus*, ex *Factione Gibellinorum*, de qua in Gloss. med. Lat. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Λομπαρδίαν, εὗρεν τοὺς Γηπιλίνους,
Τοὺς τυράννους τῆς βασιλείας που ἦταν ἐχθροὶ τοῦ Πάπα.

Alibi:

Οἱ θέτος καὶ τὸ μέρος του με ὅλλους τοὺς Γηπιλίνους.

ΓΗΠΟΝΟΜΟΝ. Demetrius Constantinopol. lib. 1. Hieracosoph. cap. 20. χειμῶνος δὲ ὄντος πρὸ μιᾶς ἡμέρας τοῦ ἐλθεῖν εἰς θήραν διδόναι αὐτῷ σίλιον, τὸ λεγόμενον Γηπονόμον. Occurrit ibi pluries, & Γηπόνιον, cap. 9. nisi erratum sit Librarij.

ΓΗΡΑΣ ὄφεως, τὸ δέρμα τοῦ ὄφεως, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Serpentis exuviæ*.

ΓΗΡΙΝΙΑΡΙΟΣ. Constantinus lib. 1. de Themat. cap. 1. ἦσαν δὲ καὶ τινὲς αὐτῶν πρίγκιπες, ὡς ἐν τοῖς τῶν ἁγίων μαρτυρίοις διαγράφεται, ἀλλὰ μὴν καὶ Γηρινιάριοι. Ubi legendum Σκρινιάριοι monent Vulcanius & Morellus.

ΓΗΡΩΚΟΜΕΙΟΝ, Γηροτροφεῖον, Juliano Antecessori, dicitur *locus venerabilis in quo pauperes & propter senectutem solam infirmi homines curantur*, vel *aluntur*. Lexicon ex Cod. Colbert. 2199. Γηρωκομεῖω, μέγα. γηροτροφίων μικρῶν. Sic in MS. Vita MS. S. Theodosij Archimandritæ: ἔδει γὰρ μὴ δὲ τοῦτο τὰς Θεοδόσιε

Θεοδοσίου φροντίδας διαφυγεῖν, τούτοις ἐν ἰδιάζοντι τόπῳ προσῆκον ἀναστήσας γηρωκομεῖον, εἰς ἄνεσιν αὐτοῖς ἐφῆκε πολυημέρου κακοπαθείας, ὥς τισιν ἀγαθοῖς ὁδοιπόροις ἐκ μακρᾶς ὁδοῦ καὶ τραχείας ἤδη καμοῦσιν οἰκεῖον κατάλυμα. Vide Cyrillum Scythopolitan. in S. Joanne Solitario, num. 4. & in S. Euthymio, num. 98. Joan. Antiochenum Patr. de Charisticariis pag. 170. & Constantinop. Christian. lib. 4. pag. 165. 166.

Γηροτροφεῖν, *Pauperes alere*. Theophanes an. 14. Mauricij: καὶ ἐπεδείκνυε τῷ στρατῷ ἕτερα γράμματα παρακελεύοντα αὐτῷ, ὥστε τοὺς ἀριστεύσαντας, καὶ ἐκ τῶν κινδύνων σωθέντας ἐν ταῖς πόλεσιν ἀναπαύεσθαι, καὶ γηροτροφεῖσθαι ἐκ τῶν δημοσίων.

ΓΗΣΤΕΡΝΑ. Vide Κιστέρνα.

ΓΗΤΑΥΡΟΣ, *Avis genus*. Orneosophium, pag. 244. τοὺς δὲ πελαργοὺς, τοὺς γηταύρους, τὸν τζικνέαν, τὴν αἴθυιαν, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὀφείλεις πάλιν ἵνα προσέχῃς αὐτά. Rursum: τζυκνέα, σάρκας, ἢ πελαργοῦ, ἢ γηταύρου, ἢ αἰθυίας μὴ πολὺ παραβάλλῃς τῷ ὀρνέῳ. Fortè, *Ardea stellaris*, nostris, *Butor*. Vide Gloss. med. Lat. in *Butor*.

ΓΗΤΕΙΑΙ, *Preces* vel potiùs *imprecationes magicæ*, vox ex γοητείαι detorta. Vide Allatium de Opinationib. Græcor. n. 13.

Γίτευμα, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. διὰ τῆς ἐπῳδῆς, μὲ τὸ γίτευμαν, ἢ γίτευμα.

ΓΗΨΕΛΙ, *Fasciculus apum*.

ΓΙΑ, pro διὰ, *Per*. Γιὰ τὸν Θεὸν, *Per Deum*, in Historia Apollonij Tyrij. Corona pretiosa: Γιὰ τι δὲν ἔνε, *cur non est*, διὰ τι οὐκ ἔστιν. Γιὰ τι ὄχι, *cur non*, διὰ τί οὐ. Γιὰ τοῦτο, *hac de causa*, &c.

ΓΙΑ, *Sanitas*, *Salus*, ὑγεία.

ΓΙΑΒΟΣ, *Gibus*, Σποδιαῖος, in Gloss. Lat. Gr.

ΓΙΑΓΕΙΜΠΑΣΙΔΕΣ, *Primi inter Ianizaros*, apud Turcos. Historia Politica, pag. 37. ἐπεὶ ἐκ τῶν Γιαγειμπασίδων, ἤτοι τῶν πρώτων κεφαλῶν αὐτῶν, ἐπορεύθησαν, &c.

ΓΙΑΙΝΕΙΝ, *Convalescere*, Ὑγιαίνειν. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 34. μία γυναῖκα γραῖα τῆς ἐπονοῦσαν τὰ ὀμμάτια, καὶ ἔκραξεν ἰατρὸν, καὶ ἐστάθη νὰ τὴν γιάνῃ, καὶ νὰ τὴν δώσῃ τίποτες. Historia Apollonij Tyrij:

> Ἔπεψεν εἰς τὸ σπίτην του, καὶ φέραν του βοτάνη,
> Καὶ ἀλήφη τὸ τῶν ἁρμοσές, κι' οἶδε καὶ θένα γιάνη.

Γιανίσκειν, *Mederi*, *Curare*. Glossæ Græcobarb. Ἰατρεύει, ἤγουν γιανίσκει. Rursum: ἰατρεύουσιν, γιανίσκουσιν.

Γιάμμαν, *Medela*, ἴαμα. Glossæ Græcobarb. θεραπεία, ἡ ἰατρεία, ἴαμα, γιάμμαν.

ΓΙΑΛΗ, *Vitrum*, Ὑελός.

Γιαλία, eâdem notione. Agapius in Geoponico, cap. 172. κάμε ἕνα φανάρι μὲ γιαλία, ἢ κρύσταλλα. cap. 191. κομάτια γιαλιά.

Γιαλίζειν, *Nitere*, *splendere instar vitri*. Glossæ Græcobarb. Ἀμαρύσσει, Στίλβει, Λάμπει, Γιαλίζει. Agapius in Geoponico, cap. 193. ὅτι αὐτὸ τοῦ εὐγάνει τὴν σκουρὰν, καὶ γιαλίζει το.

Γιαλὸς, *Littus*, Αἰγιαλός. Glossæ Græcobarb. Δόρατα Θαλάσσια, Κονταρία τοῦ γιαλοῦ. Alibi: Ἀκτὴ, ὁ αἰγιαλὸς, ὁ παραθαλάσσιος τόπος, ὁ γιαλός. Scholiastes Oppiani lib. 3. Halieut. τῶν ἰχθύων τῶν πάρος γιάλων. Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

> Λιπὸν τὸ βάθος τοῦ γιαλοῦ ἔναι βάθη καὶ μέγα.

Historia Apollonij Tyrij:

> Ὁμάδι μὲ τὸν ἄνδρα της εἰς τὸ γιαλὸ νὰ σώσει.

Alibi:

> Κ' ἐκεῖ κοντὰ πρὸς τὸν γιαλὸν μακρία ἀπὸ τὸ ὁμάδος.

Rursum:

> Καὶ τότες τὸν ἐπιάνουσιν, καὶ στὸν γιαλὸν τὴν ῥίκτου.

Παραγιαλία, Περιγιάλια, *Ora maritima*. Glossæ Græcobarb. Αἰγιαλὸς, ἡ παραθαλασσία, τὸ παραγιάλιν. Alibi: ἀκτὴ, ἤγουν παραγιάλιν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

> Ἐποῖκαν στὴν παραγιαλία ἕνα χοντρὸν ἀλάγη.

Alibi:

> Κιαυτοὶ καλὰ ξανοίξασι ἀπέσου καὶ τριγύρον
> Ὅλα τὰ περιγιάλια, &c.

Georgius Contares lib. 3. Hist. Athenar. ἐγλήτωσαν τὸν θάνατον, φεύγοντας πρὸς τὰ περιγιάλια διὰ νὰ φυλαχθοῦσιν εἰς τὰ καράβια τως.

ΓΙΑΜΕΝΑ, *Meapte*, *mei gratia*, *propter me*, ἐμοῦ γε ἕνεκα, ἐμοῦ γε χάριν. Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ ὑγιαμένα τοῦ Θεοῦ ἀπίλο γιὰ νὰ δώσῃς.

ΓΙΑΜΟΥΡΛΙΚΙΟΝ. Vide in Σκαραμάγγιον.

ΓΙΑΝΙΤΖΑΡΟΣ. Vide in Γενιτζάρος.

ΓΙΑΟΣ λίθος, *Hyacinthus*. Achmes in introduct. in Astrologiam: δηλοῖ πολλὴν γένεσιν ῥόδων, καὶ τῆς κημίας, καὶ τῶν γιάου λίθου, ἤγουν ὑακίνθου, λίθων τε καὶ μαρμάρων; (f. μαργάρων) καὶ τῶν ὁμοίων.

ΓΙΑΠΑ, *Ecce*, *Vide*. Theodosius Zygomalas apud Crusium, pag. 99. de Atheniensibus: μέλλουσι γὰρ εἰπεῖν, Ὅρα ὁ εὐτυχὲς, καὶ ἀντὶ τούτου λέγουσι, Γιαπᾶ, καλότυχε.

ΓΙΑΡΓΥΡΟΝ, pro Διάργυρον. Agapius in Geoponico, cap. 167. ἔπειτα ἀνακάτωσε ἀλώην μὲ γιάργυρον καὶ πλύσμα.

ΓΙΑΡΗΚΙΟΝ, *Teli genus*. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Ἄρματα ἤχασιν καλὰ, γιαρήκια ἐφοροῦσαν.

ΓΙΑΤΖΟ, *Glacies*, ex Ital. *Ghiaccio*.

ΓΙΑΤΙ, *Nam*, *Enim*, Γὰρ, μὴν.

ΓΙΑΤΡΟΣ, *Medicus*, ἰατρός. Historia Apollonij Tyrij:

> Γιατοὺς γιατροὺς ἀπέστειλε, κ' εἰς μῖον ἐκίνησαν.

Alibi:

> Ἦτον σὲ κείνη τὴν μερία ἕνας γιατρὸς τῆς φύσις,
> Γραμματισμένος δυνατὰ, καὶ λογικὸς τῆς φύσις.

Infrà appellatur Μάστωρ, & διδάσκαλος τῆς γιατρικῆς. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

> Σοφὸς γιατρὸς καὶ φρόνιμος, ἄξιος, παιδευμένος.

Γιατρεύειν, *Mederi*, *Curare*, ἰατρεύειν, Fabulæ Æsopi Barbarogr. ἰατρὸς ἐγιάτρευσεν ἄρρωστον.

Γιατρία, *Medicina*, *medicamentum*, ἴαμα, ἄκεσμα, φάρμακον, ἰάτρευμα, Portio. Historia Appollonij Tyrij:

> Γιατρεία δὲν εὑρίσκετον γιακείνη τὴν καϋμένην.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

> Καὶ τὸ ταχὺ θελοστραφῆ, γιατρεία νὰ τὸν δώσω.

Καλογιάτρευτος, *Curatu facilis*. Glossæ Græcobarb. εὐίατος, καλοθεράπευτος, καλογιάτρευτος.

ΓΙΓΑΡΤΑ, *Acinus*. Chronicon Veneto-Byzantinum an. 1456. καὶ ἤσθιον ὁ λαὸς ἐκ τοῦ λιμοῦ βοτάνας, χλόας, ῥίζας, γίγαρτας, ἀκρόδρυα.

ΓΙΓΚΥΔΙΟΝ, *Thus*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. 190. γιγκύδιον, ὁ λιβανωτός.

ΓΙΔΑ, Γίδιον, *Capra*, Αἶξ, pro Αἶγα, Αἰγίδα. Glossæ Græcobarb. αἰγιδίων, γιδιῶν, σφακτῶν.

Γιδοβοσκὸς, *Caprarius*, Eædem Glossæ: αἰπόλος, αἰγονόμος, γιδοβοσκὸς, ποιμὴν τῶν αἰγῶν, ὅπου ποιμαίνει τὰς αἶγας, ἤγουν βόσκει τὰ γίδια.

Γιδομάνδρη, *Caprile*, apud Crusium in Turcogr.

Γιδινὸν γάλα, *Lac Capræ*. Agapius in Geoponico, cap. 69. ὅλα τὰ κρέατα τῶν θηλυκῶν ζώων γεννοῦσιν αἷμα κακὸν, ἔξω ἀπὸ τὸ γιδινὸν, ὅτι μόνον αὐτὸ εἶναι καλίτερον ἀπὸ τοῦ τράγου. cap. 218. βράσε μπελόνικα μὲ γάλα γιδινὸν, ἢ ξύγγι τοῦ χοίρου, &c.

Ἀγριογίδα, *Rupicapra*, *Dorcas*, *Dama*, αἶξ ἀγρία, Δορκάς. Vide eundem Agapium, cap. 76.

ΓΙΕΡΟΣ, *Incolumis*, *Salvus*, Σῶος.

ΓΙΖΗΡ, ἡ κασσία, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti.

ΓΙΆΛΟΣ, *Littus*, Αἰγιαλός. Glossæ Græcobarbaræ ἄμαθος, ἡ μεσόγιλλος ἄμμος, ὁ ἄμμος ὅπε ἔνι εἰς τὸ μέσον τ̃ γίλλε, ἕως τ̃ αἰγιαλε̃. Vide Γιαλός.

ΓΙΛΛΩ͂, Γιλῶ. Vide in Γελλῶ.

ΓΊΜΠΛΑ, *Peplum*, *Velum muliebre*, nostris *Guimple*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani, cap. ult. ἀπὲ τὰ ῥε̃χα τὰ φέρνεν εἰ πραγματευτάδες ἀπὸ τὴν Ἀντιόχιαν, ὥσπερ ἕνα γίμπλες, καὶ μέσαρες, καὶ ἕτερα φακέλια καὶ φορέματα τὰ ἔνι πλεμιςά, καὶ τὸ μετάξι, καὶ ἀπὲ κλέσι, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Guimpa*.

ΓΊΝΕΣΘΑΙ, pro γαμεῖσθαι. Zonaras tom. 1. Annal. pag. 169. 1. Edit. de Herode: ἐντειλάμενος λάθρα, εἰ πάθοι τι παρ' Ἀντωνίε αὐτὸς, αὐτίκα τὴν Μαριὰμ ἀνελεῖν, ἵνα μὴ τεθνηκότος αὐτε̃, ἑτέρω διὰ τ̃ ὡραιότητα γένηται. Et pag. 189. de Glaphyra Alexandri Conjuge: κἀκείνε δὲ τὴν ζωὴν μεταλλάξαντος, Ἀρχελάῳ δὲ τὴν συνοικε̃σαν αὐτῷ Μαειὰν ἀποπεμψαμένῳ.

ΓΙΝΊΣΚΕΣΘΑΙ, *Fieri*. γίνεσθαι. Glossæ Græcobarb. ὁ ἐπὶ τῶν συκοφαντῶν κομμὸς, ὅπε γινίσκεται ἡ κράτεται μεγάλος ὄντας συκοφαντῶ.

ΓΙΝΩ͂ΣΚΕΙΝ, *Coire*, quomodo Latini *Cognoscere* usurpant. Zonaras tom. 2. Annal. pag. 123. 1. Edit. τ̃ δὲ Μιθριδάτε παλλακῶν ἀναχθεισῶν πρὸς αὐτ̃, ἐδεμίαν ἔγνω Πομπήϊος. Vide Nomocanonem Cotelerianum, num. 117. & Gloss. med. Lat. in *Cognoscere*.

ΓΊΝΟΥΚΛΑ, *Fovea*, Βόθρος, λάκκος, in Lexico MS. Cyrilli.

ΓΙΌΜΑ, Γιῶμα, *Prandium*, pro γεῦμα, de qua voce suprà in Γεύεσθαι. Corona pretiosa: Γιόμα, *Prandium*, ἄρισον. Glossæ Græcobarb. τ̃ γεύματος, ἢ τ̃ δείπνε, ἢ τ̃ γιώματος. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Εἰς γιόμα καὶ εἰς δεῖπνον μετ' ὅμε ἐτρώγαμεν πάντα.

Historia MS. Bertrandi Romani:

Ἐσυχνιάζεν εἰς γιόματα, ἀλλὰ κ' εἰς τὲς δείπνες.

Γιωματίζειν, *Prandere*. Georgius Contares lib. 2. Hist. Athenar. καὶ διὰ τε̃το ἔβαλαν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ τ̃ ἐφόνευσαν ἐκεῖ ὅπε ἐγιωμάτιζεν εἰς τὴν τράπεζαν.

Γιομένος. Emmanuel Georgillas MS.

Ὅλον με τὸ ἀξέγιον, να μὴ γένῃ γιομένον.

ΓΙΟΜΑΤΟΣ. Vide in Γεματος.

ΓΙΌΜΕΛΛΟΣ, *Gemellus*, Δίδυμος.

ΓΙΟΦΥ͂ΡΗ, *Pons*, Γεφύρα, in Corona pretiosa, Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Γιοφύρια ἐπήκασιν ἄνω εἰς τὰ καράβια.

ΓΙΡΕΥ͂ΕΙΝ, Γιρεύειν. Vide in Γυρεύειν.

ΓΙ͂ΡΟ ΓΙ͂ΡΟ, *Circum-circa*, Κυκλόσε, in Corona pretiosa.

ΓΙ͂Σ, *Equinalis*, ἱππερὶς, apud Interpol. Dioscor. cap. 626.

ΓΊΤΕΥΜΑ. Vide in Γηλεύα.

ΓΛΑΓΓΊΖΕΙΝ, *Clangere*, Glossæ Græcobarb. Ὑλαντεῖ, γλαγγίζει, κλαγγίζει. Michael Psellus de Grammatica, MS.

Γλάσων, μωρὸς, ἀνόςαλος, κλαγκάζειν, τὸ κράζειν.

Γλάγγισμα, *Clangor*, *Strepitus*. Eædem Glossæ: αὐτὴν βοὴν, μάχην, κραυγὴν, πόλεμον, σκάνδαλον, φωνὴν, γλάγγισμα, γερίασμα.

ΓΛΑΔΙΟΥ͂ΛΟΣ, *Gladiolus*, Herba. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. ξίφιον, καὶ ἀναδόελον, καὶ φάσγανον, καὶ μαχαιρόνιον, καὶ ἄελον, καὶ γλαδίελον καλε̃σι.

ΓΛΑΚΕΙ͂Ν, *Decurrere*, καταθεῖν. Historia Apollonij Tyrij:

Ἐγλάκησε με τ̃ χάρα, κ' ἔφερε ξυλαρίκια.

ΓΛΑΝΔΟΥΛΑ, Γλάνδελον, *Glandula*. Eumelus Hippiatr. lib. 1. cap. 16. ἐὰν συμβῇ ζώῳ ἔχειν παρωτίδας, ἢ χοιράδας ἅσπερ τινὲς ἰδιώτερον γλανδέλας προσαγορεύεσιν. Infrà: καὶ αὐτὰ τὰ λεγόμενα γλάνδελα ἐκβάλλειν πάντα σιδήρῳ.

ΓΛΑΡΙ͂Α, *Vinum dilutum*, vulgò *claretum*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Emmanuel Georgillas de Mortalit. Rhodi, MS.

Πίνει γλαρίαις, πίνει μπεκρᾶς τυρὸς, τρώει καὶ πασέλλια.

ΓΛΑΣΣΩΝ, *Stultus*, Michael Psellus de Grammatica, ex MS.

Γλάσων, μωρὸς, ἀνόςαλος, κλαγκάζειν, τὸ κράζειν.

ΓΛΑΥ͂ΚΙΟΣ, *Chelidonium magnum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 399.

ΓΛΕΙ͂ΦΕΙΝ, *Allambere*, *Lingere*, ἐπιλείχειν, διαλομάζειν.

ΓΛΕΒΑ, *Gleba*, in Lexico MS. Cyrilli, exponitur ἀξίωμα συγκλητικε̃, *Dignitas Senatoris*. Vide Gloss. med. Lat. in *Gleba*.

ΓΛΕΦΑΡΟΝ, *Frons*, Βλέφαρον, in Turcogr. Crusij, pag. 188.

ΓΛΗΓΟΡΟΣ, Γλύγορος, Ἐγλύγορος, Ογλήγορος, *Velox*, *Celer*, ὠκὺς, ταχύς.

Γλήγορα, *Citò*, ταχέως in Corona pretiosa. Gloss. Græcobarb. εὐμετάβολος, ὅπε μεταβάλλεται ἕτοιμα, ὅπε γυρίζει γλήγορα γνώμην.

Γληγοροπόδας, *Velox*, *celer pedibus*. Eædem Glossæ: ἀελλόπες, ὁ ταχεῖς πόδας ἔχων, γοργόπες, γληγοροπόδας.

Γλύγορος, in Fabulis Æsopi Græcobarb. pag. 84. Historia Apollonij Tyrij:

Λέγει τ̃, Δράμε γλύγωρα μ' πορὴ να ζωνεσώσῃς.

Γλυγοροσύνη, *Celeritas*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Ἐτε̃τος τὸ πηλάλημα, κ' εἰς τὴν γλυγοροσύνη,
Τόσα εὕρισκε τ̃ λαφρὸν ὅτι καμία σαΐτα.

Ἐγλύγωρος. Historia Apollonij Tyrij:

Λοιπὸν αὐτὸς ἐγλύγωρα ἔδραμε γία νὰ φθάσῃ.

Rursum:

Καὶ ξαφνικὰ τ̃ τόπον τε ἐγλύγωρα νὰ χάσῃ.

Ὀγλύγορα, *Celeriter*. Agapius in Geoponico, cap. 191. διὰ νὰ βράσῃς κρέας κακοψητὸν ὀγλύγορα.

Ὀγληγορομάδα, *Celeritas*, in Fabulis Æsopi Barbarogr. pag. 84.

Ἐγρήγορος. Acta Concilij Florentini, de Bucentauro Veneto, pag. 8. ult. Edit. ἦν δὲ ἐγρήγορον πάνυ.

ΓΛΗ͂ΧΩΝΑΣ, pro γλήχων, *Pulegium*. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 848. Δύκταμον, ὁ ἄγριος γλήχωνας. Vita MS. S. Symeonis Sali: ὄντως ἄρτι καὶ ἄρτι ἄδομαι διὰ γληχώνην.

ΓΛΙΑ͂ΖΕΙΝ, *Festinare*, *Pedes ire*. Glossæ Græcobarb. θέτει ἀπάνω τ̃ μάνιν, ἢ ῥε̃χον, ὅπε τρέχει καὶ γλιάζει. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. γλιᾶται, πέζει.

ΓΛΙΓΟΥ͂ΔΙΑ, *Ornamenta aurea feminarum*, apud Hieron. Germanum.

ΓΛΙ͂ΝΟΣ, Piscis, qui Græcis ἐξώκοιτος, apud Petr. Bellonium lib. 1. observ. cap. 74. & lib. 1. de Piscib. pag. 219. Vide Γλάνος.

ΓΛΙΣΤΡΟΥ͂Ν, Γλυςρεῖν, *Allabi*, *labascere*, *concidere*, *corruere*, καταλισθαίνειν, ἐκπίπτειν, προσρέειν, &c. Nicetas in Murzuphlo, num. 3. ἡ μόνοι δὲ καὶ ὑποζύγια σεσαγμένα μέχρι τῶν ἀδύτων εἰσήγοντο τ̃ νεὼ, ὧν ἔνια ἐγλιθρῶντα, μηδ' ἐπὶ ποδῶν ςῆναι δυνάμενα, &c. Ubi Cod. al. διωλισθηκότα. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀνῆχε λύπη, ἡ πολλικὴ, καὶ νὰ μεξεπαλήσει,
Εἰς τὸ κακὸν ὁ γιακαιρε̃ς, δὲν ἔθελα γλυςρίσει.

Vide Γλιθρεῖν.

Γλύςρα, *Lubricitas*, *lubricum*, ὄλισθος, τὸ γλοιῶδες, τὸ ὀλισθηρόν.

Γλυςερὸς, *Lubricus*, ὀλισθηρὸς, σφαλερός.

ΓΛΙΤΩ͂ΝΕΙΝ, Γλυτώνειν. *Aufugere*, *Vitare*, *Evadere*, *Subterducere*, ἐκφεύγειν, ὑπεκκλίνειν. Nicetas in Alexio Ang. lib. 2. num. 4. ex Cod. Barbarogr.

ἀλλὰ

ἀλλὰ καὶ πρὸς πολλοὺς ὁπόσοι πρὸς Περσῶν οὐκ ἐγλίτωσαν καὶ αἰμαλωτίσθησαν. Ubi Cod. al. ἑάλωσαν. Fabulæ Æsopi Græcobarb. παρακαλόντας τὸν κάνθαρον νὰ τὸν φυλάξῃ, καὶ νὰ τὸν γλιτώσῃ ἀπὸ τὸν ἀετόν. & pag. 190. καὶ ἀφήθη, καὶ ἐγλίτωσε τὸν θάνατον. Vide Γλύζειν.

Γλυτώνειν. Nicolaus Lucanus in Iliade Barbarogræc. ε.

Καὶ ποσῶς οὐδὲν πιστεύω, νὰ γλυτώσῃ τὴν ζωήν του.

Historia Apollonij Tyrij:

Ἀπὸ τὴν πεῖνα τὴν πολλὴν, νάμας ἐξεγλυτώσει.

Rursum:

Γίνας οὐδὲν ἐμπόρεσεν ἀπ᾽ ὅλους νὰ γλυτώσει.

Ibidem:

Ἐγλύτοσεν ὥσαν νεκρὸς, μὰ τὴν κρίσιν τοῦ κόσμου.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ἔδραμεν, ἐγλυτόνητον, τοὺς πάντας γὰρ σκορπάει.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ θέλω νὰ γλυτόσετε νάχετε τὴν ζωὴν σας.

Proverbia Græcobarb. MSS. ἂν με ἐγλυτώσῃς νὰ βάλω καὶ πὸ ἱμάτιν σου.

ΓΛΟΝΤΖΑ, Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 18. τέταρτος γεμὼν ἐξῆλθε καὶ ὁ Πατριάρχης, καὶ ἡμεῖς σὺν αὐτῷ τὸ προαύλιόν τε τῆς Βενετίας θάλασσαν, εἶτα καὶ τὴν γλόντζαν παραμείψαντες, καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐπιβάντες, ἀνηγόμεθα, &c. Hac voce *Golfum Veneticum* intelligi putat Interpres. sect. 11. cap. 2. καὶ ἐνεπρήσθησαν οἰκήματα τρία μετὰ τοῦ στόλου αὐτῶν ὅπλων, καὶ κάτεργα τρία Γενουϊτικὰ, μετὰ τῶν σκεπαστῶν αὐτῶν, ἃ ἔλαβον ποτὲ ἐκ τῆς γλόντζης ναυμαχήσαντες.

ΓΛΟΥΤΤΟΝ, *Convexitas cavitatis*, pro γλουτός. Glossæ MSS. Γλουτὰ τὰ τῆς κοτύλης σφαιρώματα. Phavorinus: Γλουτὸς, κατὰ τοὺς παλαιοὺς τὸ σφαίρωμα τῆς κοτύλης κατὰ τὸν μηρόν.

Γλουτία, *Manus pars exterior, vola exterior.* Georgius Sanginatius de partibus corporis, MS.

Κοτύλης τὰ σφαιρώματα γλουτία κατονομάζει.

Infrà:

——Κοῖλον χειρὸς κοτύλη.

ΓΛΟΥΤΤΩΝ, *Glutto, Helluo*, Palladius in Hist. Lausiaca, cap. 26. καὶ λοιδορίαις λοιπὸν πλύνειν τὸν ἄνδρα, ἐπιλέγων αὐτῷ, σχάτα, γλούτων, φυσοκύελε, ἀλλότρια χρήματα ἔκλεψας.

ΓΛΥΓΓΟΡΟΣ. Vide in Γλήγορος.

ΓΛΥΖΕΙΝ, *Evadere*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. καὶ ἐπειδὴ τὸ καλάμι ἐκλίνατο εἰς τὸν ἄνεμον, εὔκολα ἔγλυσεν. Ubi Gr. ῥαδίως διεσώθη· & pag. 148. τώρα δὲ ἂν φύγω καὶ γλύσω ἐκ τὰς χεῖρας σου, νὰ κάμω θυσία ἕνα ταῦρον. Ubi Gr. ἐὰν τούτου τὰς χεῖρας ἐκφύγω. Anonymus de Nuptiis Thesei: lib. 8.

Καὶ τὴν Δυσία να γλύσουσι μαδὲν τους ὀφελάει.

Vide Γλιτώνειν.

ΓΛΥΚΑΔΑ, *Dulcedo*. Glossæ Græcobarbaræ: ἡδονὴ, τέρψις, χαρὰ, εὐφροσύνη, γλυκύτης, γλυκάδα.

ΓΛΥΚΑΔΙΟΝ, *Acetum*, Lexicon Gr. MS. Reg. Cod. 2062. Κυρηναῖοι τὸ ὄξος, εἶδος φασὶ, καὶ ἄλλοι τὸ γλυκάδιον. Lexicon MS. Nicomedis Jatrosophistæ: γλυκάδιν, ὄξος. Vide Suidam & Hesychium in ἐσκρίς.

ΓΛΥΚΑΝΗΣΣΟΣ, Γλυκάνισον, *Anethum, Anisum*, Ἄνηθον, Ἄνισον. Scholiastes Theocriti Id. 7. ἄνηθον, τὸ μάλαθρον· ἄνισον δὲ, γλυκάνισον. Glossæ Græcobarb. Μαλάχη, καὶ τὸ ἄνισον μόλοχα καὶ ὁ γλυκάνησος.

ΓΛΥΚΕΑ. Joannes Jatrosophista MS. cap. 35. πρὸς τὰ λεγόμενα γλυκέα, τὰ γίνονται ἐν τῇ κεφαλῇ, ἅτινα καλοῦσιν αἱ γυναῖκες Γλυκέα.

ΓΛΥΚΕΙΑ, ἡ γλυκύρριζος, Hesychio.

ΓΛΥΚΗΡΑΤΟΝ, *Dulcis radix*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 412. γλυκύρριζα.

ΓΛΥΚΟΚΑΛΑΜΟΝ, *Lotus*. Sic appellatur quia fructum prædulcem habet. Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 2062. λωτὸς, τὸ γλυκοκάλαμον, ἡ βοτάνη εὐώδεστάτη, ἣν ἔνιοι Μυρόλωτον κικλήσκουσιν. Basilius &c. Exercit. Grammat. λωτὸς, τὸ γλυκοκάλαμον. Nicetas in Alexio Comn. lib. 2. num. 4. ὡς ἀπὸ λωτοῦ σειρένων τῶν τρυφερῶν χωρίων τῆς Προποντίδος μόλις ἀποσπασθείς. Ubi Cod. Barbarogr. habet γλυκοκαλάμου. Occurrit etiam apud Myrepsum de Antidot. cap. 88. & 449. Fuchsio, est *medulla fistulæ Cassiæ*. Vide Salmasium ad Solinum pag. 1309.

Γλυκοκαλαμὼν, *Locus loto consitus*. Achmes Onirocrit. cap. 212. εἰ δὲ ἴδῃ τις ὅτι ἔσχε γλυκοκαλαμῶνα, ἀσυνήθως, εὑρήσει πλοῦτον ἡδὺν καὶ μέγιστον ἀναλόγως τοῦ καλαμῶνος.

ΓΛΥΚΟΜΙΛΟΣ, Γλυκομίλητος, Γλυκολόγος, *Affabilis, blandiloquus*, εὐποσήγορας, χρηστολόγος, &c. Γλυκομιλία, *affabilitas, suaviloquentia*, εὐπροσηγορία, χρηστολογία, ἡδυλογία. Vide Μιλεῖν.

ΓΛΥΚΟΜΝΟΣΤΟΣ. Vide in Ἔμνοστος.

ΓΛΥΚΟΝΕΡΑΝΤΖΟΝ. Vide Νεράντζιον.

ΓΛΥΚΟΠΙΣΣΙΝ, apud Myrepsum sect. 3. cap. 52. ubi Fuchsius.

ΓΛΥΚΟΣ, *Dulcis*, Γλυκύς. Γλυκοσύνη, *Dulcedo*, Γλυκύτης. Ibidem. Γλυκυά, *Comiter, suaviter*, γλυκέως, φιλοφρόνως. Portius.

ΓΛΥΚΟΦΩΣ, pro λυκόφως, *Aurora*. Eustathius: λέξις δὲ αὐτὴ (ἡ λυκόφως) γνωστὴ τοῖς παλαιοῖς, οἳ καὶ ἔγραψαν ὅτι λυκόφως, ὁ πρὸ τῆς ἀνατολῆς χρόνος, εἰ καὶ ἡ χυδαία λογιότης γλυκόφως αὐτὸ λαλεῖ.

ΓΛΥΚΥ, *Vinum dulce*. Neophytus Monachus in Glossis Jatricis MSS. ὅταν εὕρῃς ἐπὶ τοῦ ἰατρικοῦ βιβλίου ἀορίστως λεγόμενον Γλυκὺ, οὐδὲν ἄλλο λέγει ἢ γλυκὺν οἶνον. Vide Joan. Bruerium de Re Cibaria lib. 18. c. 12. Vita MS. S. Symeonis Sali: σιλίγνια, καὶ πλακιστὴ, καὶ σφαιρία, καὶ οἶνον διάφορον, καὶ ψαθύρια, καὶ γλυκὺν, καὶ ἁπλῶς πάντα ὅσα ἔχει ὁ βίος ἡδέα.

ΓΛΥΚΥΞΥΝΟΣ, *Dulceamarus*, ænigmata Leonis sapientis MSS. καὶ βάστα πτερὸν τοῦ μύλου, καὶ δισάκιν ἐσπασμένον, νὰ ζημόσουν τὰ κουλούκια τὰ γλυκύξυνα τὰ φέρνουν.

ΓΛΥΚΥΣ ἀγκὼν, *Abrotonum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 434.

ΓΛΥΚΥΣΥΝΤΥΧΟΣ, *Affabilis, Blandiloquus, accessu facilis*. Nicetas in Isaacio lib. 3. n. 2. μείλιχος καὶ εὐέντευκτος. Ubi Cod. Barbarogr. habet γλυκυσυντυχος. Vide Συντυχαίνειν.

ΓΛΥΜΙΔΙΟΝ. Anonymus de Tinctura Lapidum, MS. καὶ ἐπὰν ἴδῃς τὸν λύχνον ἀνάψαντα ὡς πῦρ, διάνοιξον τὸν λύχνον, καὶ κένωσον τὰ γλυμίδια εἰς τὸ συντεθειμένον ὕδωρ τὸ ἀπὸ τιτάνου καὶ στυπτηρίας, προθερμάνας τὸ ὀστράκινον ἄγγος.

ΓΛΥΝΑ. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 156. κοπάνισον τὸ δερμάτι τοῦ ὄφεως μὲ γλίνα χοίρου, καὶ βάλετα.

ΓΛΥΠΤΗΣ, *Lapidum cæsor*. Moschopulus: λιθουργοὶ καὶ λιθοκόποι, ἐπὶ τῶν αὐτῶν λιθοξόος, ὁ κοινῶς γλύπτης.

ΓΛΥΣΤΗΡΙ, *Clyster*, κλυστήρ. Anonymus Medicus in Cod. Reg. 945. ἰάτρευε δὲ τοῦτον διὰ γλυστήριν, &c. Utitur Agapius in Geoponico, cap. 140.

ΓΛΥΣΤΡΟΥΝ. Vide in Γλιστρεῖν.

ΓΛΥΤΩΝΕΙΝ. Vide in Γλιτώνειν.

ΓΛΩΣΣΑ, *Lingua, Natio*. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaitarum num. 73. ὁ ἐνάρετος ἀνὴρ Παπίας, Σύρος ὑπάρχων τῇ γλώττῃ. Vita S. Eudociæ Mart. n. 9. οὐκ Ἰσμαελιτῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ Ἀβάρων καὶ ἑτέρων γλωσσῶν. Eadem verba habent. Acta SS. 40. Martyr. n. 9. ἐπὶ τούτοις στόλος αὐτὴν καταλαμβάνει βασιλεύουσαν, οὐκ Ἰσμαελιτῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ Ἀβάρων καὶ ἑτέρων γλωσσῶν. Chronicon Alexandrinum, pag. 308. ἔθνη, λαοὶ, φυλαὶ, γλῶσσαι, &c. Anna Comnena lib. 12. κατ᾽ αὐτὴν τὴν γλῶσσαν σκοπεῖα κατέλιπον. Vide Gloss. med. Lat. in *Lingua*.

Γλῶσσα.

Γλῶσσα. Eadem Comnena lib. 13. pag. 394. σκοποὺς ἐν διαφόροις ἐξέπεμπε τόποις, πειραθρεῖν τὰ περὶ τὸν Βαϊμοῦνδον, καὶ γλωττίαν αὐτῷ, ἐκεῖθεν κομίσαι. Expressit vulgare Gallicum, *prendre langue des ennemis*. Ita Anonymus Combefisianus in Romano juniore, num. 10. ἔμπροσθεν δὲ ὁ συνετὸς ταχυδρόμους γαλέας ἀποστείλας, κατασκοπῆσαι καὶ κρατῆσαι γλῶσσαν προσέταξεν.

Γλῶσσα, *Lingua*, *Promontorium* in mare excurrens, uti hanc vocem usurpant Latini, ut docuimus in Gloss. med. Lat. Joannes Phocas in Descript. T. S. num. 4. καὶ γὰρ ἐκ τοῦ Λιβάνου λεπτὸν ῥαχίον κατερχόμενον γλωσσοειδῶς ἐμφέρεται.

ΓΛΩΣΣΑΣ, *Adoleschus*, *futilis*, linguax, Ἀδόλεσχος, λάλος, &c.

ΓΝΕΦΕΙΝ, *Annuere*, *Innuere*, ἐπινεύειν, κατανεύειν. Historia Apollonij Tyrij:

Μαγιάτον Ἀπολώνιον ἔγναφα ναρωτήσω.

Γνέμα, *Nutus*, Νεῦσις, Νεῦμα. Aliud est

Γνέμα, *Filum*, νέμα, in Turcogræcia Crusij, pag. 188.

ΓΝΕΟΝΥΦΟΣ, pro Νεόνυμφος. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2. initio:

Ὅταν αὐτὸς ἐκάθεζεν με τὸ γνέονυφόν του.

ΓΝΕΦΟΣ, *Nubes*, *Caligo*, Γνόφος, Νέφος. Γνεφιάζειν, *Obnubilare*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Στοὺς οὐρανοὺς ἀνήβενεν, τὸν τόπον συννεφιάζει.

ΓΝΗΣΙΩΣ, *Suus*, *Legitimus*. Γνησιότης, *Suitas*, in Nov. Justiniani quæ inscribitur περὶ τρόπων Γνησιότητος, *de modis faciendi sui & legitimi*. Glossæ Basil. σοῦον, γνήσιον. Glossæ Gr. Lat. Γνησία θυγάτηρ, *Gnata*. Γνήσιας ἀδελφὸς, *Germanus*. Vide Cujac. lib. 6. observ. cap. 6.

ΓΝΙΦΩΝ. Nicetas in Man. lib. 1. num. 3. κίμβιξ δὲ ὢν εἰς ἄκρον, καὶ γνίφων, καὶ δυσγρίπιστος, οὐδὲ ἄνω ἆραι τὰ βλέφαρα πειρώμενος. Fortè pro νήφων, *Sobrius*, *Parcus*.

ΓΝΩΘΕΙΝ, *Nosse*. Glossæ Græcobarb. μηδὲ αἰσθάνεται, μηδὲ γνώθει, ἢ νώθει.

ΓΝΩΘΟΥΡΙΣ, Γνωτέρα, *Marrubium nigrum*, apud Interpol. Dioscorid. c. 523.

ΓΝΩΣΙΜΑΧΟΙ, Hæretici, sic dicti, quòd assererent ὅτι περισσόν τι οἱ γνώσεις τινὰς ἐκζητοῦντες ἐν ταῖς θείαις γραφαῖς, cùm nihil aliud quærat Deus nisi bonas actiones, proindéque meliùs esse ut simpliciùs, quis incedat, nullúmque dogma ad scientiarum quæstiones pertinens inquirat. Ita Auctor de initiis hæreseon, n. 88.

ΓΝΩΣΤΙΚΟΙ, qui ita sese propter excellentiam scientiæ appellabant, ut est apud S. Augustinum, de quibus Theodorit. contra Hæretic. serm. 1. ubi de Prodico, Auctor de initiis Hæreseon, num. 26. Nicetas lib. 4. Thesauri Orthodoxæ fidei, cap. 2. & alij laudati à Gasparo Suicero. Vide Henr. Valesium ad Socrat. lib. 4. c. 23. &c.

ΓΟΒΑ, *Crepida*, κρηπίς, ἐμβάς, Portio: *Crepida nocturna*, Germano, seu *Pantofolo*.

ΓΟΓΓΙΛΟΝ. Anonymus MS. de Matulis, seu de Urinis: ἐὰν δὲ ἔνι κλοκίον ἀῤῥώστου ἐρυθρὸν πολλὰ, ἐσθίειν γογγίλια ἐξ ἐλαίου, &c. Græcis γογγύλιον est *Bolus*.

ΓΟΓΓΥΖΕΙΝ, *arguere*, *increpare*, ἐλέγχειν, μέμφεσθαι.

ΓΟΖΕΣΘΑΙ, *Conclamare*, Κραυγάζειν.

ΓΟΓΔ, Afris, *Coriandrum*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 476.

ΓΟΛΓΟΣΙΟΝ, *Rapa*, Γογγύλη. Interpolator Dioscorid. cap. 320.

ΓΟΜΑΡΙ, *Onus*, *Pondus*, φορτίον, ἄχθος, Γόμος, &c. Glossæ Græcobarb. Ἀγωγίμων, φορτίων, γομαρίων. Joannes Moschus in Limonar. cap. 24. Edit. Cotelerianæ: καὶ εἴποτε εἶδέν τινα ἀτονήσαντα, ἐβάσταζεν τὸ γομάρειν αὐτοῦ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Πρῶν περίαλλω βαρύτερον γομάρη νάλθη ὀμπρός μου.

Idem lib. 9.

Ἐκεῖσε γὰρ ἐκόντευε τὸ δολερὸν γομάρη.

Historia Apollonij Tyrij:

Μοῦ κάμνη καὶ νὰ ποδεκτῆς γομάρην ἀπομένα.

Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani, cap. 146. τὸ ἄνθρωπος φορτόμενος ξύλα, οὐ ἕτερον τίποτε γομάριν, &c. Bessarion in Epist. ad Pædagogum filiorum Thomæ Palæologi: αὐτὰ οὖν ὅλα φρόντισέ τα, καλὰ ἡ εὐγένεια σου, μετὰ καὶ τοῦ Κριτοπούλου, ἐπειδὴ τὸ γομάρειν ἀπάνω σας ἔναι. Γομέρι etiam Græci interdum dicunt.

ΓΟΜΟΣ, species panni. Achmes Onirocrit. cap. 244. εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι ἐρυθρὰ ἦσαν τὰ τούβια, ἔσται ἡ χαρὰ δαψιλεστέρα· εἰ δὲ ἀπὸ ἐρίου, καὶ ὁ γόμος αὐτῶν ἔρεον, εὑρήσει πλοῦτον ἀκόπως ἀπὸ ἄρχοντος· εἰ δὲ ἀπὸ βάμβακος καὶ τοῦ γόμου, ὁμοίως πλουτήσει ἀπὸ ἀνθρώπου παρὰ οἰκοδεσπότου. Hinc fortè in Diplomate Andronici jun. pro Monembasiotis: μεσιτικοῦ, ζυγαστικοῦ, μετζιατικοῦ, παχιατικοῦ, γομερικαλικοῦ, ὀψωνίου, σκαλιατικοῦ, &c. Illud esse pro Glomis lanæ censet Salmasius ad Hist. August. p. 412. ubi γομέρειον, & γομάρειον recentioribus Græcis dici observat. Fides penes eum sit.

ΓΟΜΦΟΣ, γομφάριον, piscis, Ἀμία Græcis dictus. Schol. Oppiani lib. 1. Hal. v. 112. ἀμίαι, γόμφοι, τὰ γομφάρια, & lib. 3. v. 339. ubi de Cantharis: τὸ δὲ ἕτερον (Cantharorum genus) γομφαρίοις ὅμοιον.

ΓΟΜΦΥΤΙΣ, in Cod. MS. Reg. Myrepsi sect. 16. cap. 33. Γομφίτις in Cod. Fuchsij, cui vox ignota, ibidem, & sect. 1. cap. 257. Aetio Γομφίτη. Apud Matth. Silvaticum, *Gonficis*, est *Storax*.

ΓΟΝΑΡΙΝ, *Genu*, apud Dorotheum, p. 792.

ΓΟΝΑΤΙΖΕΙΝ, *Genua flectere*, *Adgeniculari*, Gallis, *faire la reverence*. Epistola Bessarionis ad Pædagogum filiorum Thomæ Palæologi: νὰ μάθουν νὰ γονατίζουν τοὺς ὑπερέχοντας, καὶ Πάπα, καὶ Καρδιναλέας, καὶ τοὺς ἄλλους αὐθέντας. Historia Apollonij Tyrij:

Εἰς μίαν στὸν κυριτζέντασε, καὶ ὀμπρὸς του γονατίζει.

Alibi:

Καὶ πάγει ὀμπρὸς εἰς τὸν ῥῆγος, ὀμπρὸς καὶ γονατίζει.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 5.

Ὁ καλὸς δὲ ὁ Αἰνείας ἐκ τοῦ κρούσματος τοῦ λίθου

Ἐγονάτισε αὐτίκα.

Utitur præterea Codinus, cap. 14. n. 11. 13. ut & alij è Græcis Scriptoribus.

Γονατιστὰ, *Flexis genibus*. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ τότες ἐδιέβηκε ἐμπρὸς εἰς τὸν Θήσεον,

Καὶ λέγει του γονατιστὰ, γονατιστὰ. Ευγενικὲ μ᾽ αὐθέντη.

ΓΟΝΑΤΙΟΝ, Ἐπιγονάτιον, Ἐπὶ τῶν γονάτων. Vide in Ἐπιγονάτιον, & Ὑπογονάτιον.

ΓΟΝΑΧΙΟΝ, *Pulvinus qui genubus substernitur*. Achmes in Introduct. in Astrologiam: Μορφὴ ὡς ἀετοῦ, κρατοῦν γονάχιον, τάπις, καὶ πάλιον, μεριμνᾷ εἰς πράγματα. Anonymus MS. ex Cod. Colberteo, τὰ γονάχια καὶ οἱ τάπητες ἐπὶ αὐτοῦ μαῦρον. Infrà: μορφὴ αὐτοῦ δύο ἀετῶν. ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ γονάχιον, καὶ τάπης, καὶ πάλιον.

ΓΟΓΓΙΑΡΙΟΝ, *Congiarium*. Georgius Syncellus in Chr. ubi de Numa: ὁ αὐτὸς γογγιάριον ἔδωκεν ἀσσάρια ξύλινα, καὶ σκύτινα, καὶ ὀστράκινα.

ΓΟΝΙΑ, *Focus*, Πυρεῖον, in Corona pretiosa.

ΓΟΝΙΚΟΝ, *Patrimonium*, *possessio paterna*. ὑποστατικὰ γονικὰ, apud Nicetam Choniatem. Epiphanius Hagiopolita de locis Sanctis, p. 52. καὶ εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας εἰσὶ τὰ γονικὰ τοῦ Δαβίδ. Infrà: καὶ ἔστι τὸ Καρμήλιον ὄρος τὰ γονικὰ τοῦ Προδρόμου. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Δι' ὃ ἐκεῖ ἐξενώθηκεν, καὶ εἶχεν τὸ γονικόν τε.
Nomocanon Cotelerianus, num. 105. ἱερεὺς ἂν ἐξέλθῃ, ἢ ἐξορίσεν αὐτ, καὶ ἔχῃ γονικὸν ἢ πατρικὸν, ἢτε ψυχικὸν, ἢτε ἀπὸ πνευματικοῦ παιδὶν, &c. Ubi consulendus Doctissimus Interpres. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Εἶχαν κτήματα πολλὰ ἀπὸ τὰ γονικά τους.

Idem lib. 6.

Δείχνει ὅτι δὲν τάσσει τίποτε νὰ γραφοῦσι
Οπίσω εἰς τ τόπον τους, ἐκεῖ σὰ γονικά τους.

Historia Bertrandi Romani MS.

Αὐτὸς κ ἐξενώθηκεν ἀπὸ τὰ γονικά τε.

ΓΟΝΙΚΑΡΧΗΣ, *Dominus possessionis*, seu *rei alicujus*. Nomocanon laudatus: num. 105. καὶ ἐκβάλωσιν αὐτ, κ κυριεύσει ὁ γονικάρχης, possessionis scilicet. num. 106. ἐὰν δὲ δώσῃ δώρημα, καὶ ἀγοράσει αὐτὰ, διδέσθω τὸ τίμημα; ἐὰν ἐκ ἠξεύρας ὅτι ζῇ ὁ γονικάρχης. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ ἦλθεν πρὸς τὸ σύνηθες, τὸ ἔχουσιν οἱ Φράγγοι,
Ὡς γονικάρχους συγγενεῖς, νὰ ἔχει τὸ γονικόν τε.

Γονικεύειν, *prædia avita possidere*. Georgius Pachymeres lib. 2. cap. 33. quo loco ait Michaëlem Imp. recepta urbe, in hanc incolas primùm inducere statuisse, deinde agros circumvicinos ad colendos assignasse, ἐξηρημένης τ εἰς χάριν γονικευθείσης τοῖς Θελυματαρίοις, τοῖς ἐκείνων σπουδῆς καὶ εὐνοίας ἕνεκα, γῆς ἀγαθῆς εἰς καρποδοσίαν κ ἀφέλωσης εἰς πᾶν τὸ καταβαλλόμενον.

ΓΟΝΟΓΕΩΝΕΣ, Prophetis, *Mandragora*, apud Interpolator. Dioscorid. cap. 658.

ΓΟΝΟΛΗΤΑ, Dacis, *Milium solis*. Interpol. Dioscorid. cap. 564.

ΓΟΝΟΣ, Prophetis seu Chymicis, *Sideritis*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 615.

Γόνος Ἑρμῦ, vel Κυνοκεφάλε, iisdem, *Anethum*, cap. 472.

Γόνος Ἥρωος, iisdem, *Polygonum mas*, cap. 586. & apud Apuleium, cap. 18.

Γόνος αἰλέρε, iisdem, *Buglossum*, c. 710. & apud Apul. cap. 41.

Γόνος Ἡρακλέες, iisdem, *Ruscus*, c. 729.

Γόνος Ἡρακλειος, iisdem, *Veratrum album*, c. 732.

Γόνος Ἡφαίστε, iisdem, *Artemisia*, apud Apul. cap. 10.

Γόνος Ὥρε, *Marrubium*, apud Apul. c. 45 Interpol. legit ταύρε.

Γόνος Κρόνε, iisdem, *Heliotropium*, apud Apul. cap. 49.

Γόνος Ἀπόλλωνος, iisdem, *Mentastrum*, apud Apul. cap. 90.

Γόνος Ἄμμωνος, *Nepeta montana*, iisdem apud Apul. c. 93.

Γόνος Ἄρεως, *Tithymallus*, apud Apul. c. 108.

ΓΟΝΥΚΛΑΡΙΟΝ, *Genicularium*, vel *Geniculare*, Gallis *Genoüilliere*, & *Cuissard*. Gloss. Lat. Gr. *Genuale*, γονατόδεσμος. Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 16. φύλκω πεζεπαῖσιν, ὅτ' ἂν παρεγγίζονται τ παραλάξεων τ τε ἡμετέρας, κ τ ἐναντίων μέλλει ἄρχεσθαι ἡ τοξεία γίνεσθαι, καὶ ὃ φορᾶσιν οἱ ἐν τοῖς μετώποις τεταγμένοι ζάβας ἢ γονυκλάρια παραγγέλλει, Ασφάλκον. Suprà dixit ζάβας ἢ περικνημίδας, pro qua voce Leo habet χαλκότυβα, seu *tibialia ænea*.

ΓΟΝΥΚΛΙΝΕΣ, statua captivi, vel alterius Provinciam exhibentis figuræ, in genua procumbentis ad pedes Imperatoris: cujusmodi passim habentur in Imperatorum nummis, à qua quidem captivi figurâ tota utriusque statuæ compages nomen deinceps est sortita. Glossæ MSS. Colberteæ: Γονυκλινὴς, ἐπὶ γόνυ πεσών. Epistola Constantini M. apud Theodoritum lib. 1. Hist. Eccl. cap. 25. τοῦτον (Θεὸν) ἐπικαλοῦμαι γονυκλινής. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 49. καὶ τὸ ἐμπόδιον ἀνθρωποειδὲς χαλκούργημα βραχὺ παντελῶς, καὶ δεδεμένον γονυκλινὲς ἔχει. Anonymus in Collectan. antiquit. Constantinopol. pag. 92. τὸ ἐν τῇ Βασιλικῇ σειρᾷ τ χρυσορόφε ἀνδροεικέλε ἄγαλμα ὑπάρχον, ἔνθα τὸ Εξαμον Ηρακλείε τ Βασιλέως καλεσκευάσθη, τὸ γονυκλινὲς. Ἰεστινιανὸς ἐπὶ μ͂ τὸ δεύτερον τ͂ τὴν Κωνσαντινούπολιν τυραννήσαντος. Perperam his locis γονυκλινὲς, *pulvinar quod pedibus substernitur*, interpretatur Meursius, quod & ab Holstenio observatum. Vide Constantinopolim Christianam lib. 2. p. 149.

ΓΟΝΥ ΚΛΙΝΟΝΤΕΣ, *Catechumeni*, quibus in Ecclesia genu flectere fas erat, cùm *Audientes*, ἀκροώμενοι, duntaxat starent. Concil. Neocæsar. cap. 5. κατηχόμενος ἐὰν εἰσερχόμενος εἰς κυριακὸν, ἐν τῇ τ κατηχεμένων τάξει στήκῃ' ὗτος δὲ ἁμαρτάνων, ἐὰν μ͂ γόνυ κλίνων; ἀκροάσθω μηκέτι ἁμαρτάνων. ἐὰν δὲ κ ἀκροώμενος ἔτι ἁμαρτάνῃ, ἐξωθείσθω. Ubi Scholiastes: δύο τ κατηχεμένων ἦσαν τάξεις, ἡ μ͂ τ γόνυ κλινόντων, ἡ τελειοτέρα· ἡ δὲ τ ἀκροωμένων, ἡ ἀτελεστέρα. Consulendi præterea in hunc Canonem Alexius Aristænus, Matthæus Blastarius, & alij.

ΓΟΝΥΚΛΙΣΙΑΙ. Ita dicuntur Græcis *Genuflexiones* quas sibi interdum indicebant ac imponebant, qui vitæ studebant strictiori, veluti Monachi & Eremitæ: de quibus agunt passim Scriptores. Evagrius lib. 1. cap. 21. de Monachis Palæstinæ: εἰσὶ δὲ γονάτων αὐτοῖς συχναὶ κ ἀδιάκοποι κλίσεις. Γονυκλισιῶν πυκνότης, apud Theodorum Studitam Orat. in S. Platonem num. 16. Vita MS. S. Anatolij Patr. Constantinopol. ἀπ' ἔτως παννύχοις ψαλμῳδίαις τε καὶ γονυκλισίαις, κ τοῖς ἄλλοις, οἷς τὸ θεῖον ἐξιλεῦται. S. Ephræm in Vita S. Abramij, num. 37. πῶς ἡ χαμοκοιτία, καὶ ἡ σύνεχὴς γονυκλισία; Vita MS. S. Symeonis Stylitæ: πολλοὶ δὲ καὶ ἀριθμῆσαι τὰς προσκυνήσεις ἐπεχείρισαν ταύτας· ἅπαξ δὲ τις τ παρὰ τῷ φιλαρέτῳ Θεοδωρήτῳ χιλίας καὶ διακοσίας ἐπὶ τεσσαράκοντα καὶ τέσσαρσιν ἀριθμήσας. Vita MS. S. Pauli Latrensis: ὅσ ἀγρυπνίαν ἀπόρρητον, ἀσιτίαν ἰσόρροπον, γονάτων κλίσεις ἐδεὶς ἀριθμῷ ῥαδίως ἤκεσας, &c. Agunt præterea de ejusmodi crebris Monachorum genuflexionibus Nilus Monachus lib. 3. Epist. 98. 243. Vita S. Mariæ Ægyptiacæ, num. 6. 9. Gregorius in Vita S. Basilij jun. num. 9. 54. Vita S. Germani Hegumeni, num. 6. Joannes Diaconus in Vita S. Josephi Hymnographi, num. 9. Joannes Moschus in Limon. cap. 80. Eustathius in Vita S. Eutychetis Patr. Constantinopol. num. 38. Vita S. Nili jun. pag. 28. 32. 42. &c.

Aliæ sunt Γονυκλισίαι, quæ in ἐπιτίμιον seu in pœnitentiam, vel pœnam, delinquentibus imponebantur à Patribus spiritualibus, vel ab Episcopis, &c. Concilium Oecumenicum VIII. Act. 2. ἔξω τὸ ἐπιτίμιον — ποιεῖν τὰς γονυκλισίας καθ' ἡμέραν ν' καὶ τὸ, Κύριε συγχώρησόν μοι, κράζειν ο'. Joannes Jejunator in Canonario: ἡ γονυκλισιῶν ἀριθμὸς ὡρίσθη τοῖς ἁμαρτάνεσι. Methodius de his qui abnegarunt: δύο τεσσαρακοστὰς σχολάζοντες εἰς προσευχὰς, κ ἐκτελοῦντες γονυκλισίας, καὶ ἐκτενεῖς δεήσεις. Nicephorus Gregoras lib. 3. Hist. pag. 119. 1. Edit. ἵνα καθαρτικῷ τινι καλυποβληθῶσιν, ἐπιτιμίῳ τὰ ἄγια τ ἱερέων, ἀργίαν δηλονότι τ ἱερεργίας ἐφ' ἡμέραις τεσσαράκοντα

τρίτον ἵνα νηστείας ἐπὶ ῥητοῖς καὶ ὁ κοινὸς ἅπας λαὸς καθαρθῶσι.

Aliæ denique sunt Γονυκλισίαι, quæ in Ecclesia in sacris Liturgiis ex præscripto fieri solent. Triodium: καὶ ἡμῶν ἀντιφωνούντων, ποιοῦμεν γονυκλισίας ἀπὸ γῆς. Occurrit ibi non semel. Concilium Florentinum sect. pag. 469. Edit. Labbei: ἀπῆλθε δὲ μετὰ τὸ ἑσπερινὸν καὶ τὴν γονυκλισίαν, &c. Ejusmodi verò γονυκλισίας βαλεῖν, Sabbato & Dominicâ, & in diebus Pentecostes apud Græcos vetitum. Canones MSS. S. Nicephori Patr. Constantinopolit. οὐ χρὴ χωρὶς ἀσπασμοῦ προσκυνεῖν ἐν τῇ κυριακῇ καὶ πεντηκοστῇ, οὐ μὴν δὲ γονυκλισίας ποιεῖν. Similia habentur in Nomocanone Coteleriano, n. 36. 290. 298. ex Canone Nicæno 20.

Γονυκλισίας ἀκολουθία, in die sacro Pentecostes, sic dicta quòd ad singulas orationes ab Sacerdote ἐκφωνηθείσας, Monachi genua flectant. Pentecostarium, in Vesperis S. Pentecostes: τῇ αὐτῇ κυριακῇ ἑσπέρας τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς, σημαίνει ταχύτερον διὰ τὴν γονυκλισίας ἀκολουθίαν. Infrà: εἶτα λέγει ὁ διάκονος, Ἔτι καὶ ἔτι κλίναντες τὰ γόνατα, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν· καὶ ἡμῶν κλινόντων τὰ γόνατα ἐπὶ γῆς, καὶ ἀσκεπῶν ὄντων, ἀναγινώσκει ὁ ἱερεὺς τὰς εὐχὰς ἀπὸ τοῦ βήματος μεγαλοφώνως, εἰς ἐπήκοον πάντων, &c. Sic ad singulas Lectiones vel Orationes, Sacerdos verò in Synapte, quam post εὐλογητὸν pronuntiat, hæc inter alia præfatur: ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν, mox: ὑπὲρ τῶν κλινόντων τὰς καρδίας αὐτῶν ἐνώπιον κυρίου, καὶ τὰ γόνατα, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Infrà: ὑπὲρ τοῦ δεχθῆναι τὴν γονυκλισίαν ἡμῶν, ὡς θυμίαμα, ἐνώπιον αὐτοῦ, κύριε δεηθῶμεν. Nomocanon Coterianus, num. 39. τὴν δὲ κυριακὴν τῆς Πεντηκοστῆς κρέατος μὴ ἅπτεσθαι, ἕως οὗ τὴν γονυκλισίαν ψάλλειν· μετὰ δὲ τὴν γονυκλισίαν, ἀκωλύτως ἐσθίων. Vide Goarum ad Euchlog. pag. 764. Docet porrò Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 32. quid sit γονυκλισία, apud Monachos, ac illa maximè quam δυνατωτέραν & ἀπὸ γῆς ἄνω προσευχαδίου vocat, ubi hæc subduntur: ἔστι δὲ ἡ γονυκλισία μετάνοια δεκάπεντε, ὧν αἱ μὲν πρῶται τρεῖς ὀφείλουσι γίνεσθαι σχολαιότερον ἔν τε τῇ στάσει, καὶ τῇ τῶν γονάτων κλίσει, ὥστε δύνασθαι ἑκάστην ὑμῶν ἐσωθεν μὲν, καὶ τὰς χεῖρας ἐκτεταμένας ἔχουσαν, λέγειν καθ' ἑκάστην ἐκ τρίτου τὸ, Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῇ ἁμαρτωλῷ, εἶτα κλίνασαν τὰ γόνατα, καὶ τὴν κεφαλὴν ἕως γῆς τρίτον λέγειν ὁμοίως τὸ, Ἥμαρτόν σοι, Κύριε, συγχώρησόν μοι· καὶ τὰς μὲν τρεῖς γονυκλισίας οὕτως ὑμῖν ποιητέον· τὰς δὲ λοιπὰς δώδεκα συντομώτερον, ὡς ἐφάπαξ λέγειν ἑκάστην ἐν τῇ τῶν γονάτων κλίσει καὶ τῇ στάσει ἅπαξ τὰ προειρημένα τῆς ἱκεσίας ῥήματα, &c. Vide Ἀνάνευσις.

ΓΟΡΑΖΕΙΝ, pro Ἀγοράζειν. Corona pretiosa: νὰ γοράσει, *Emere*, ὠνῆσαι.

ΓΟΡΑΝΤΖΙΝΑ, Γορατζίνα, *Cornix*, *Graculus*, Κοραύνη, κολοιός.

ΓΟΡΑΣΙ, *Puella*, Κοράσιον, κορασόπουλον.

ΓΟΡΓΑ, *Velociter*, ὠκέως.

ΓΟΡΓΙΛΟΣ, τὸ σέσελι, in Glossis Iatricis MS. Neophyti. *Seseli*, de quo Botanici.

ΓΟΡΓΙΝΙΟΝ, *Eryngium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 429.

ΓΟΡΓΩΝΙΟΝ, *Milium Solis*, λιθόσπερμον, apud Interpol. Dioscorid. c. 564.

ΓΟΡΓΩΡ. Paulus Monach. lib. 1. Collectan. ἐφόρει δὲ ὁ διὰ τὴν ὑπακοὴν μανιάκην χρυσοῦν, καὶ γοργῶρα, καὶ πλείονα τῶν ἄλλων δόξαν εἶχεν. Eadem habentur in Apophthegm. Patrum in Rufo, num. 2. nisi quòd γοργόνα præferunt, ubi Vir Doctissimus Clypeum vertit, ex Hesychio, qui Γοργόνας, αἰγίδας interpretatur, vel τὰ ἐπὶ τῶν αἰγίδων πρόσωπα.

ΓΟΡΙΝΟΣ, ὁ μικρὸς βάτραχος, in Glossis Botanicis MSS. in Cod. Reg. 848. *Minor rana*, *Ranula*.

ΓΟΡΠΙΑΙΟΣ, mensis sic dictus apud Macedones ὃν Σεπτέμβριον Ῥωμαῖοι προσαγορεύουσι, inquit Evagrius lib. 2. cap. 12. passim. Vide Theophanem Cerameum Homil. 1. initio.

ΓΟΣΜΑ, *Clamor*, Κραυγή, Ἀλάλαγμα.

ΓΟΤΘΙΑΝΟΙ. Vide in Ψαθυριανοί.

ΓΟΤΘΙΚΟΝ, ὁ τοῦ Γοτθικοῦ Ταμίας, *Procurator Stipendij Gotthici*, apud Malchum in excerptis de Legat. pag. 83.

ΓΟΥΒΙΟΝ, *Sagum*. Σισύρα, Γουβία, apud Eudemum MS. Oecumenius in Acta Apostol. τὰ δὲ σιμικίνθια ἐν ταῖς χερσὶ κατέχουσιν οἱ μὴ δυνάμενοι ὡράρια φορέσαι, οἷοί εἰσιν οἱ φοροῦντες ὑπατικὰς στολὰς, ἡ γουβία. Nescio an huc referri debeant Glossæ Isidori: *Bigera*, *vestis*, *Gufa*, *Villata*.

ΓΟΥΛΑ, *Gula*, Φάρυξ, λαιμός. Erotianus in Lexico Hippocrat. Οἰσοφάγος στόμα. Γοῦλαν προβάτου. Paulus Mon. lib. 1. Collectan. ἀλλ' ἴδιον δαίμονα ἔχει, καὶ ἴδιον πόλεμον ἐκ τῆς γούλας αὐτοῦ. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij, cap. 115. πρὸς πεφυσιωμένην ἔχοντα τὴν γοῦλαν. cap. 128. ἐὰν διαμένωσιν αἱ τροφαὶ ἐν τῷ στομάχῳ ἱέρακος ἄπεπτοι, ὃ καὶ γοῦλα ὀνομάζεται, καὶ ταῦτα ἐκ ἐμέσῃ, ἄχρι δεκάτης ὥρας τῆς ἡμέρας μηδὲν λαβέτω. & cap. 186. pag. 165. ἡ μὲν ἐναπολειφθεῖσα τροφὴ τῇ γούλᾳ. Adde Orneosophium, pag. 239. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Ὡς νὰ χορτάσῃ γοῦλα του, κ' ἡ πεθυμία ὁπόχη.

Emmanuel Georgillas MS. de Mortalitate Rhodi:

Ἡ γούλα καὶ τὸ πόρνευμα τὸ ἕνα σύρνει τ' ἄλλο.

Agapius in Geoponico, cap. 62. de aceto: σβυνὴ τὸ καῦσιν τῆς χολῆς, στερεώνει τὰ γοῦλη.

Γοῦλος, idem quod Γοῦλα. Idem Agapius, cap. 106. καὶ χαλᾷ τὸ γοῦλος, καὶ τὰ ὀδόντια.

Γουλία, *Buccea*, Ψωμός. Item *Haustus per Gulam*, Gallis *Goulée*. Idem Agapius, cap. 59. ἀναπαυτικὰ πίνεται ἂν εἶναι καὶ ἡ γουλίαις μικραῖς, διὰ νὰ λεπτύνονται.

ΓΟΥΛΑ, *Caulis*, *Truncus*, στέλεχος, κορμός.

ΓΟΥΛΑ, *Turris*. Anonymus de Bellis Peloponnesiacis Francor.

Καὶ ὁ Καστελάνος παρευθὺς ὥρισεν ἐδοκάν τον,
Ἐσέβη ἀπέσω στὸν γουλὰν, καὶ ἐκατάσφαξέν τον.

Hinc Pentapyrgium Urbis Constantinopolitanæ, de quo egimus in Constantinopoli Christiana lib. 1. hodie ἑπτὰ γουλάδες appellatur, voce mixobarbarâ, inquit Leunclavius in Pandecte Turcico, num. 139. & 200. ex quo, inquit, intelligi potest, quod Africanæ *Guleta* sit Etymon. Vide Κουλᾶ.

ΓΟΥΛΙΑ, *Vasculum rei liquidæ*.

ΓΟΥΛΛΙΝ. Vide in Ἄγχαρα.

ΓΟΥΜΑ, Γοῦμμα, *Gummi*, Κόμμι, βρύον.

ΓΟΥΝΑ, Γοῦννα, *Vestis pellicea*, *Guna*, *Gunna*, de qua voce multa in Gloss. med. Latin. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Σισύρα γοῦνα πέφυκε, Σισάρρα κυκεὼν τί.

Isaacius

Isaacius Tzetzes in Schol. ad Lycophronem: Σισύρα, τὸ ἐκ δέρματος ἔντριχον, ὅπερ καὶ γοῦνναν καλοῦσι. Glossæ MSS. ad Aristophanis Nubes: διφθέραν, γοῦναν. Vita MS. S. Joannis Eleemosynarij: καὶ λάβε γοῦναν μίαν σεαυτῷ. Constantinus de Adm. Imp. c. 32. καὶ ἐκεῖνοι ἀντέδωκαν αὐτῷ χάριν ξένιων ψυχάρια δύο, φαλκώνια δύο, σκυλλία δύο, καὶ γούνας ἐνενήκοντα, ἅπερ λέγουσιν οἱ Βούλγαροι εἶναι πάκτον. Achmes Onirocrit. cap. 158. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι ἐφόρει γοῦναν νέαν, ἐὰν ἔστι χειμών, εὑρήσει πλοῦτον ἀπὸ μεγιστάνων, ἀνάλογον τοῦ πλήθους τῶν ἐρίων. Rursum: ἐὰν ἴδῃ ὁ Βασιλεὺς ὅτι ἔβαλε γοῦναν ἐξ ἀλωπέκων, ἢ θηρῶν, &c. Occurrit ibi pluries. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

> Ροῦχον λατινικόκοπτον ἐφόρει ἀπὸ κάτω,
> Χρυσάστερον δίχα ζώσματος ἐπάνω ἄνευ γούνης.

Γούνιον. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. Χρὴ γουνία, ἢ γουννοβερονίκια ἀπὸ κεντούκλων, πλατέα πάνυ, ἔχοντα μανίκια φαρδέα ἐπινοῆσαι αὐτοὺς, ἵνα ἐν τῷ ὁπλισθῆναι αὐτοὺς, καὶ φορεῖν καὶ τὰς ζάβας, καὶ τὰ τόξα, ἐὰν, ὡς εἰκὸς, συμβῇ βροχὴν γενέσθαι, ἢ ὑγρότερον τὸν ἀέρα ἐκ τῆς δρόσου, φέροντες ταῦτα ἐπάνω τῶν ζαβῶν, καὶ τῶν τοξαρίων φυλάττωσι τὸ ἄρμα αὐτῶν, quo loco pro Γουννοβερονίκια, editum ἤγουν νοβερονίκια, sed ita emendandum ex ingenio putat Schefferus, vocemque conflatam ex γοῦνα, & βῆρος, *Birrhus*. At Rigaltius in φαρδέα, sic hunc locum rectiùs expressit: Χρὴ γουνία, ἤγουν νδυεικά ἀπὸ κεντούκλων, &c. Γουνιατζίτζης nescio quis Theodorus cognominatus legitur apud Anonymum Combefisianum in Leone Philosopho, num. 7.

Γουνέλα, *Gunella*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Ἐκεῖ καλὴ χαυμότησα φορῇ γουνέλα μαύρη.

Historia Apollonij Tyrij:

> Κ' ἔπαρ καὶ τὴν γουνέλαμου, καὶ βλέπε μὴν τὴν χάσεις.

Alibi:

> Καὶ πιάνει ὁ Απολώνιος, καὶ ἀρχίνησε τὴν δάντζαν,
> Με τὴν γουνέλα τὴν ψαρὰ, γδυμνὸς μὲ δίχως κάλτζαν.

Hinc.

Παλαιογούνελον, *Vetus Gunella*. Idem Sachleces:

> Καὶ φόρειν παλαιογούνελον ἀπὸ πολλὰ καπούτζια.

Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ τὴν παλιογουνέλα τοῦ ἐκείνης ὑποφόρη.

Γουνάριος, Γουνάρης, *Gunarum artifex, venditor.* Chronicon Alexandrin. an. 5. Justiniani: ἦλθον αὐτοὶ εἰς μέσον Οκταγώνου τοῦ ὄντος εἰς μέσον τῆς βασιλικῆς τῶν γουναρίων. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 24. οἱ γὰρ ἦσαν ῥάπται, γουνάριοι, σκυτοτόμοι. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Κ' ἡ χήρα Μαρτζαμούδενα τοῦ Αντώνη τοῦ Γουνάρη.

Esaïas Cyprius de Processione S. Spiritus, pag. 398. ταῦτα γὰρ πρὸς τοὺς χαλκέας, καὶ βουτικλαρίους, καὶ γουναρίους, καὶ βαναύσους ἀνθρώπους λέγει.

Γουνάρια, locus in foro, ubi consistebant *Gunarum* artifices, & venditores. Anonymus Combefisianus in Lacapeno, num. 30. ὥστε καταλῦσαι τὰ τε κηροπωλεῖα καὶ τὰ γουνάρια τοῦ φόρου μέχρι τῶν Ψυχῶν. Adde nostram Constantinopolim Christianam lib. 2. pag. 155.

ΓΟΥΝΔΑΙ, *Sagæ, Præstigiatrices.* Saracenica Sylburgij, pag. 30. ex Euthymij Panoplia, cap. 28. τὸν δὲ Δαβὶδ καὶ τὸν Σολομῶντα δαίμοσι καὶ ὀρνέοις προσδιαλέγεσθαι, δαίμονάς τε συνεργοῦντας τῷ Σολομῶντι, καὶ γούνδας τινας, καὶ τῶν ἀνέμων ἄρχειν αὐτὸν, &c. Acta SS. XLII. Martyr. num. 21. ὄντως ἀπόδειξίς ἐστιν ἡ τοιαύτη νομοθεσία τοῦ κἀκεῖνα τὸν τοιοῦτον περὶ τοῦ Σαλομῶντος γράψαι, ὅτι οὐχὶ θεὸν, ἀλλὰ τινα ἄγειον ἀλέκτορα, καὶ γούνδας ἔσχεν διδασκάλους τῆς αὐτοῦ σοφίας. Nescio an huc referendus Suidas: Γούνδας, τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον γουνδίον.

ΓΟΥΠΠΟΣΑΝΙΔΟΝ, *Abacus, Asser in quo cuppæ reponuntur.* Glossæ Græcobarb. Αβάκινον, Αβαξ, Γουπποσάνιδον, ἢ ὁ μὴ βάσιν ἔχων. Vide in Κοῦππα. Alij pro Γυψοσάνιδον dici volunt, ut sit *pluteus*. Scholiastes Lycophronis: Τράφηξ, ἡ γυψόπλαστος σανίς.

ΓΟΥΡΓΟΣ, pro Γοργὸς, *Terribilis, Acer.* Anonymus de Nuptiis Thesei: lib. 3.

> Ἂν μ' ἀγαπᾷς, ὦ φίλε μου, ἔλα γουργῶ σεμένα,
> Ὅτι θαρῶ μετ' ἀληθείας, πολλὰ σὲ θὲλ' ἀρέση.

Idem lib. 7.

> Νὰ εἶναι πλήρεις ἑκατὸν, ὅλοι διαλεγμένοι,
> Γουργὰ τὸ ἐπληρώσασι, ὅλοι τοὺς ἐδιάλεξαν.

Eodem lib.

> Μετὰ λόγα τοῦ τὰ σκληρὰ, μετὰ γουργὰ κιωραῖα.

Lib. 8.

> Ο Γ'δας ὁ γουργότατος μετὰ τὸν Περίθεον.

Occurrit ibi pluries.

Γουργιάζειν, *Strepere, Clangere.* Γοργοῦσθαι, Græcis *Ferocire, efferri.* Glossæ Græcobarb. χωρὶς καμίαν εὐλάβειαν φωνάζει καὶ γουργιάζει.

Γουργίασμα, *Clangor, Strepitus.* Eædem Glossæ: σκάνδαλον, φωνὴν, γλάγκισμα, γουργίασμα.

Γούργουθα, vox ex γουργὸς fortè præter ea formata. Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ ἀπὸ τόσον, Χιονιτὸν κάτεῖε λαβωμένος,
> Απέσω σένα γούργουθα, ὡς σὰν ἀποθαμένος.

Infrà:

> Πόνε τὸ στρῶμα τόμορφον, ὁπόσουν μαθημένος,
> Καὶ δὰ εἰς τὸ να γούργουθα, κείτεσε ζαρομένος.

ΓΟΥΡΓΟΥΡΟΣ, *Iugulum, Iugulus, Gurgulio,* δειρὴ, σφαγή. Vox deducta à γοργύρα, quæ Hesychio exponitur ὑπόνομος δι' οὗ τὰ ὕδατα ὑπέξεισι. Vide eundem Hesychium in Αρδάλια, & Harpocrationem, pag. 70. Nicetas Græcobarb. in Alexio lib. 1. διὰ τοῦ γουργούρου αὐτοῦ κρώζους καὶ ἐρεγμοὺς ἐποίει, ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ. Anonymus in Canonio Mathematico: ὁ γούργουρος, ἀγαθὰ καλά. Ptochoprodromus MS. in Hegumenum:

> Εἰς τὸν χορὸν ποῦ ψάλλομαι φοβούμενος πολλάκις,
> Επόνεσα τὸν γούργουριν ἐκ τῆς πολυφωνίας.

Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg. 945. περὶ σταφυλῆς πνιγεροῦς γουργούρου.

Μακρογούργουρος, *qui collum oblongum habet.* Bartholomæus Monach. in Elencho Agareni: ὅτε μέλλεις εὔξασθαι, λάβε μακρογούργουρον κεράμιον σὺν ὕδατι.

Πετρογούργουρος, dictus nescio quis apud Cantacuz. lib. 3. cap. 97. extr. cui jugulum quodammodo *petrinum* vel *lapideum* erat.

ΓΟΥΡΖΕΡΙΟΝ, *Collare, Mamillare*, Gallis *Gorgiere*, Italis *Gorziere*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

> Καὶ ἀπάνω εἰς τὰ τραχήλια τῶν εἰς τὰ τουρνεύματα των,
> Χρυσὰ να ἔχουν γουρζέρια μέχρι καὶ τὰ βιζιάτων.

Γουριάζειν, Physiologus de Natura animalium, MS. ubi de Struthocamelo: ἂν γένηται κτύπος ἢ φωνὴ, καὶ στρέψουσιν ὀπίσω, νὰ δοῦν τί εἶναι ἡ φωνὴ, ὁ κρότος καὶ ὁ κτύπος, ἢ τύχῃ καὶ ἀποκοιμηθοῦν, ὅταν τὰ πηριάζουν, εὐθὺς γουριάζουσιν, καὶ χάνουν τὰ πουλιάτους.

ΓΟΥΡΝΑ, *Urna, Concha*, στάμνος, ὑδρία, κόγχη, Portio. Glossæ Græcobarb. ἅμη, σκάφη, γοῦρνα. Alio loco: ἀγγεῖον σιδέρινον, σκάφη, ἡ γοῦρνα.

ΓΟΥΡΟΥΝΙ, Γουροῦνιν, *Grunnius, Porcus, Sus,* χοῖρος, ὗς, γρύλλος. Gallis *Goret*, & *Grouin*. Cyrillus in Lexico: δελφάκιον, τὸ τοῦ χοίρου βρέφος, ἢ τὸ γουροῦνιν. Joannes Tzetzes Chil. 12. cap. 418.

> Μούσης τῆς περιοδίτιδος φέρεται κύθος λέγων,
> Αλλος μὴ ἔχων δαίμονα ἠγόρασε γουροῦνιν.

Γουρούνιον. Glossæ MSS. ad Aristophanis Plutum: ὑμεῖς δὲ γρυλλίζοντες· ὡς τὰ γουρούνια. Orneosophium, cap. 73. pag. 231. ἀπὸ σκυλοπούλου μικροῦ, ἢ ἀπὸ γουρουνίου διὰ τριῶν ἡμερῶν αὐτοῦ θρέψεις.

Γουρουνάκι, & Γουρουνόπουλον, *Porcellus*, *Nefrens*, *Sucula*, χοιρίδιον, δελφάκιον, &c. Γουρουνίζειν, *Grunnire*. Γρύζειν, Γρυλλίζειν. Γρουνισμὸς, *Grunnitus*. Γρυλλισμὸς. Γουρουνιστικὰ, *Suatim*, ὑικῶς, χοίρων δίκην. Αγριογούρουνον, *Porcus silvestris*, apud Agapium in Geoponico, cap. 79. 173.

ΓΟΥ΄ΣΟΥΡΑ, *Arthritis*, Ἀρθρίτις.

ΓΟΥΣΤΕΓΟΝ, *Forum cupedinarium*. Joannes Lydus lib. de Mensibus, & ex eo Codinus in Orig. Constantinopol. num. 32. ἐχόρδυον οἱ ῥεγεωνάρχαι ἐν τῷ γουστείῳ, ἤγουν τῷ ὀψοπωλείῳ. Vide nostram Constantinopolim Christ. lib. 1. pag. 71.

ΓΟΥΣΤΕΡΙ΄ΤΖΑ, *Talpa*. Vide in Κολισαύρα.

ΓΟΥΤΑ΄ΛΙ, *Frons*, in Turco-Græcia Crusij, pag. 188.

ΓΟΥ΄ΤΟΣ, *Guttus*, ληκύθου εἶδος, in Etymolog. Suidæ.

ΓΡΑΔΕ΄ΛΛΑ, *Craticula*. Vox Italica: *Graticula*, ἐσχάρα, in Glossis Græcolat. Gallis, *Gril*. Glossæ Græcobarb. Αδία, Εσχάρα, Βωμὸς, Θυσιαστήριον Γραδέλλα. Vide Gloss. med. Lat. in *Gradella*.

ΓΡΑ΄ΔΩΣΙΣ, *Gradus*, seu *graduum series*, *ordo*. Continuator Theophanis lib. 3. num. 42. ὅ τε γὰρ Καριανὸς, ὃς οὕτω φέρει τὴν κλῆσιν, διὰ τὸ ἀπὸ τῆς γραδώσεως ἔχειν ἀπὸ λίθου Καριανοῦ, οἷόν τινα πλατὺν ποταμὸν, ὃ καὶ χρηματίζον σήμερον Βεστιάριον τῶν ἀποθησαυριζομένων πέπλων ἐκ σηρικῶν, τῆς ἐκείνου προνοίας ἔργον ἐστίν.

ΓΡΑΙΚΑ΄ΛΗΣ, *Ventus Græcus*, *Aquilo*.

ΓΡΑΙΚΟΙ΄, primitus dicti, qui postea Ἕλληνες, uti scribunt Aristoteles lib. 1. Meteor. cap. ult. Apollodorus lib. 1. Biblioth. & aliquot alij, Hesychius: Γραικὸς, Ἕλλην. Cedrenus pag. 170. Λατίνους τοὺς ἐπιχωριάζοντας· Γραικοὺς δὲ τοὺς Ἑλληνίζοντας καλοῦσιν. Id præ cæteris indicatum à Nicolao Alemanno ad Procopij Hist. arcanam, pag. 102. 1. Edit. & à Salmasio lib. de lingua Hellenistica, pag. 292. à quibus præterea observatum *Græcorum* & *Græciæ* nomine rarò, vel numquam Autores Græcos, Romanos non alio usos fuisse: tametsi posterioribus sæculis, universæ quæ Græcè loqueretur genti id nomenclaturæ attributum, ut à Juliano Apostata, Athenæo, Theodoro Studita in Epist. Procopio, Constantino de Adm. Imp. cap. 49. & aliquot aliis. At postquam Romani, seu Occidentales, Græcorum Gentis dominationem & fastum aversari cœpere, seu etiam quòd Romanos sese appellari velle Græcos indignarentur, vel etiam ut ab iis discernerentur, Græcorum nomen sensim inductum à Latinis: quod in contemptum gentis ab iis usurpari existimatum à Græcis, quod jam sub Justiniano obtinuisse tradit idem Procopius in eadem Hist. pag. 105. scribens *Græcum nomen ut probrum interdum objectum, quasi nullum Græcia ferret strenuum militem*: ἐπικαλοῦντες τοῖς μὲν ὡς Γραικοὶ εἶεν, ὥσπερ οὐκ ἐξὸν τῶν ἀπὸ τῆς τὸ παράπαν τινὶ γενναίῳ γενέσθαι. Immo etiam stante Romanorum Rep. Zonaras to. 2. pag. 59. 1. Edit. ubi de Attilio Regulo: μέγα γὰρ φρονοῦντες τῇ νίκῃ, καὶ τὸν Ξάνθιππον (Lacedæmonium) ὡς Γραικὸν ὑπερορῶντες, οὕτω γὰρ καλοῦσι τοὺς Ἕλληνας, καὶ εἰς ὄνειδος δυσγενείας τῷ προσρήματι κατ' αὐτῶν χρῶνται, &c. Sed maximè sequioribus sæculis Γραικοὺς sese Orientales à Latinis appellari vix patiebantur. Sguropulus in Historia Concilij Florentini sect. 2. cap. 20. τότε λέγει καὶ ὁ Μηδείας κῦρος Στέφανος, Κείσθω γὰρ καὶ τοῦτο ὡς ἡδύσματι, ὅτι ὑβρίζει ἡμᾶς· καλεῖ γὰρ ἡμᾶς Γραικοὺς, καὶ τοῦτό ἐστιν ὕβρις. Quippe Ῥωμαίους appellari debere contendebant. Pachymeres lib. 5. cap. 8. εἶναι γὰρ καὶ Ῥωμαίους, οὓς αὐτοὶ (Latini) Γραικοὺς ὀνομάζουσι, τοῦ αὐτοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας τοῖς Ἰταλοῖς.

Γραικολωνὸς, Linguæ Græcæ peritus, quo exteri utebantur Constantinopolim venientes ad rem domesticam procurandam necessariáque coëmenda. Luitprandus in Legatione: *Græcolonum meum, id est Græcæ linguæ gnarum, qui non signorum signis, sed digitorum seu capitis nutibus cum venditore emptor loquebatur: tantique nummis emebat quatuor, quanti Græcolonus obsonium uno*. Vide Gloss. med. Lat. in *Græcolatio*, *Græcolonus*.

ΓΡΑΙΟΠΟΥ΄ΛΑ, *Anicula*, *vetula*, Γραΐδιον.

ΓΡΑ΄ΜΜΑ, in Glossis Græcolat. *Scrupulum*, τέταρτον τοῦ χρυσίνου Cleopatras: τὸ δηνάριον ἔχει γράμματα δʹ. Passim.

Εξάγραμμος, *Nummus sex scrupulorum*. Chronicon Alexandrin. an. 22. Heraclij: τούτῳ τῷ ἔτει γέγονεν ἀπὸ νόμου νόμισμα ἑξάγραμμον ἀργυροῦν. Glossæ Lat. Gr. *Semuncia*, γράμματα δώδεκα. Vide Scriptores de re Nummaria.

ΓΡΑ΄ΜΜΑ, *Limbus vestis*. Hesychius: τρίβων, στολὴ ἔχουσα σημεῖα, ὡς γράμματα. Veteres Glossæ: Τριβωνοφόρος, ὁ φορῶν στολὴν ἔχουσαν σημεῖα, ὡς γράμματα. Suidas habet γραμμάτια. Sunt autem σημεῖα, quæ Latini *Clavos* appellant, qui scilicet ad oras vestium assui solebant, τὰ ἐν ταῖς ὤαις τῶν ἱματίων παράσημα, ut est apud Hesychium in Σαμεῖα. Neque aliter vocem *Gramata*, seu γράμματα, usurpant Scriptores mediæ Latinitatis, uti in Glossario docuimus, ubi *Gramata* & *frisia*, idem sonant. Scylitzes in Michaele Stratiotico, pag. 793. καὶ τὰς τῶν πολιτῶν κεφαλὰς σκέπεσθαι μὴ διὰ γραμμάτων, ὡς νῦν, ἀλλὰ διὰ μεγαλογράμμων ὀθονίων, ἐκ βυσσοῦ πορφύρας ἐξυφασμένων. Quo loco perperam Meursius, licèt ei assentiantur Gretzerus ad Codinum, & Salmasius ad Vopiscum, pag. 406. μαργελογράμμων emendat. Caput autem tegebant Constantinopolitani, fasciis vel tæniis cum majoribus fimbriis & laciniis purpurâ contextis: postea verò tæniis cum minori limbo vel fimbria. Balsamon ad Synod. Trullan. Can. 27. ἀλλὰ τὰ πολυτελῆ χρυσοΰφαντα ἐπιβλήματα, τὰ δημοτικῶς λεγόμενα μαργέλλια, γράμματα, καὶ ἀντίπανα, καὶ τὰ ἐκ κογχύλης πορφυρίζοντα ἱμάτια. Et ad Can. 16. Synodi VII. οὐ μόνον ἑτερόχροα ἀντίπανα, ἀλλὰ καὶ χρυσόπαστα, πρὸς δὲ καὶ γράμματα πολυτελῆ χρυσᾶ. Per limbum porrò seu γράμμα, intelligitur apud Scylitzem pars inferior tegminis capitis, ubi capiti ipsi jungitur, cùm superior, seu apex ex velo sericeo aut linteo constaret. Inspice, si lubet, in libris Historiæ Byzantinæ Edit. Regiæ imaginem in qua exhibetur Joannis Palæologi Imp. Venetias appulsus, & ut ab Eugenio IV. Pap. Romæ exceptus fuerit, ubi videre licet formam Calyptræ procerum Byzantinorum. Neque enim amplector sententiam Goari qui γράμματα, colorum, florum, stellarum & figurarum varietatem hîc auguratur.

ΓΡΑ΄ΜΜΑ ΠΕΖΟ΄Ν, *Jussio Imperatoris*. Glossæ Gr. MSS. Γράμμα πεζὸν, ἡ βασιλικὴ κέλευσις· οὕτως ὁ Θεολόγος, εἰς λουτρόν οὐ τὸ γράμμα τὸ πεζόν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙ͂ΟΝ, *Chirographum*, *cautio*, *instrumentum*, in Gloss. Gr. Lat. Hesychius: χειρόγραφον, Γραμματεῖον, Συμβόλαιον. Concil. Constantin. sub Mena act. 5. ἀπῃτήθη παρ' αὐτοῦ γραμματεῖον νομισμάτων πεντήκοντα. Basilius Seleuciensis Episcop. Homil. in Cain & Abel: ἵνα τὸ σαπρὸν ὑποβάλλει τῷ θανάτῳ θεμέλιον, καὶ τὸ τοῦ θανάτου γραμματεῖον ἀβέβαιον γένηται.

Γραμμάτιον, apud Joan. Moschum in Limon. cap. 193. 195. Occurrit apud Asterium Homil. 1. in Psalm. 5. Scylitzem, pag. 631. Harmenopul. lib. 9. tit. 9. §. 7. lib. 2. tit. 9. §. 6. lib. 3. tit. 5. §. 27. 64. 74. in lib. 9. Basilic. tit. 3. §. 15. 81. & alibi passim. Hinc Γραμματεῖς, Γραμματογράφοι, *Tabularij publici, Tabelliones, Notarij.*

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ, *Litteris, & Disciplinis liberalioribus instructus, eruditus.* Vita S. Nili junioris, pag. 82. ἄνδρες γραμματικώτατοι καὶ σοφώτατοι. Versus adscripti ad calcem Constantini Manassis:

Πόνημα καὶ γὰρ πανσόφου Κωνσταντίνου
Πέλω Μανασσῆ τοῦ γραμματικωτάτου.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Ἄνθρωπος ἦτον φρόνιμος καλὰ γραμματισμένος.

Galenus in Protreptico ad artes, in prima nobiliorum & liberalium artium cultorum classe γραμματικοὺς collocat, ut γραμματιστὰς, de quibus Basilius Seleuc. in S. Thecla lib. 2. cap. 24. 25. in secunda. Neque aliter Georgius Acropolita, cap. 29. τῆς ἐγκυκλίου ἀπηλλαγμένος τῆς παιδεύσεως, ἣν Γραμματικὴν κατονομάζουσιν οἱ πολλοί. *Grammaticus* dicitur *Literarum Professor*, in Actis purgationis Cæciliani, initio. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Grammaticus.*

Γραμματικὸς, *Scriba, Notarius.* Codinus de Offic. Palat. cap. 5. num. 75. de Protonotario: δῆλος καὶ ἀπὸ τοῦ ὀνόματος· πρῶτος γὰρ τῶν Νοταρίων, ἤτοι Γραμματικῶν. Theophanes an. 12. Theodosij M. τούτῳ τῷ ἔτει ὁ Εὐγένιος ὁ ἀπὸ Γραμματικῶν ἐτυράννησεν, ἀντιγραφεὺς ὤν, &c. Historia Bertrandi Romani MS.

Γοργὸν προστάσσει φέρνουσι γραμματικὸν νοτάριν,
Καὶ γράφε προικοσύμφωνον κόρης τῆς Φαιδροκάζας.

Laudatur ab Allatio Michaelis Pselli oratio πρὸς τὸν οἰκεῖον γραμματικόν. Pachymeres lib. 3. cap. 11. τότε δὲ καὶ αἰτίας πλασάμενος τῷ Ὀλοβόλῳ Μανουὴλ, παιδίῳ γε ὄντι, καὶ εἰς τοὺς οἰκείους τότε τελοῦντι γραμματικοὺς, &c. Idem lib. 1. cap. 19. pag. 33. ἣν δὲν τῷ Πρωτοβεστιαρίῳ γραμματικὸς οἰκεῖος, &c. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 2. cap. 16. ὁ δὲ βασιλεὺς ἠθέλησε καὶ αὖθις στεῖλαι πρέσβεις εἰς τὸν Πάπαν, — καὶ τὸν ἴδιον Γραμματικὸν κῦρον Δημήτριον Ἄγγελον τὸν Κλειδᾶν. Ita cap. 24. 29. 36. 37. sect. 5. cap. 4. sect. 16. cap. 16. & alibi. Idem Concil. Florent. pag. 63. Edit. ult. &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Grammaticus.*

ΓΡΑΜΜΑΤΟΦΥΛΑΞ, *Tabularius*, in Gloss. Gr. Lat. Γραμματοφυλακεῖον, *Repositio literarum*, in Gloss. Lat. Gr.

ΓΡΑΜΜΙΣΤΗΣ. Apud Theophanem an. 5. Phocæ, idem Phocas iratus quòd Prisci & Domentiæ λωράτα, Factionum Principes in Circo erexissent, ἠρώτα αὐτοὺς τινὸς ἐπιτρέψαντος τοῦτο πεποιήκαν; οἱ δὲ εἶπον, ὅτι κατὰ τὴν συνήθειαν οἱ γραμμισταὶ τοῦτο πεποιήκαν. Ubi *Lineatores* vertit Anastasius: qui scilicet γραμμὰς seu *Lineas* in Circo curabant, est enim γραμμὰ Scholiastæ Aristophanis in Acharn. ἀρχὴ ἀφέτηρία ἡ λεγομένη βαλβίς. Vide Bulingerum lib. de Circo Rom. cap. 22. Goarus *Pictores* interpretatur: nam *Lineam* pro pictura quidam dixere. Vide Gloss. med. Lat. in *Linea*. Huic sententiæ adstipulatur Eustathius: σὺν ἐκείνοις δὲ καὶ ὁ καλλίγραφος, ὃν ἡ κοινὴ ὁμιλία λαλεῖ, γραμμιστός.

ΓΡΑΝΑΤΖΑ, *Vestis Imperatoria*, quam sic describit Codinus de Offic. cap. 7. num. 35. ἔτι καὶ ἀπὸ τῆς Ασυρίων βασιλείας κατῆλθε τὸ φόρεμα μέχρι καὶ νῦν τῶν Βασιλέων, Γρανάτζα λεγόμενον· ὅπερ φορεῖ ὁ Βασιλεὺς ἄνευ ζώνης, οὗ κρεμάμενα τὰ μανίκια φθάνουσι μέχρι τῶν ἀστραγάλων· ὃ δὴ φόρεμα καὶ τῶν ἀρχόντων ἕκαστοι ἔχουσιν ἐπ' ἀδείας φορεῖν, πλὴν ἐζωσμένον, τῶν μανικιῶν ἐμπεπηγμένων ὄντων πρὸς τῆς ζώνην ὄπισθεν, καὶ ὁ μὲν ὁ Βασιλεὺς φορεῖ, καλεῖται Γρανάτζα, ὡς εἴρηται· τὸ δὲ τῶν Αρχόντων, Λαπατζᾶς· ὅπως δὲ, ἄδηλόν ἐστιν.

ΓΡΑΝΑΤΟΝ, *malum Granatum.* Anonymus in Rhetoricam Aristotelis, pag. 25. v. οἱ δὲ ἀδικοῦμεν ἁρπάζοντες ἐδώδιμα· ῥᾴδιον γὰρ ἀναλίσκεται ταῦτα, οἷον, γράνατα.

ΓΡΑΝΟΣΟΛΟΝ, *Granum solis*, seu semen Lithospermi, quod Officinis *Milium solis* dicitur. Occurrit apud Myrepsum de Antidot. c. 27.

ΓΡΑΠΤΟΙ, dicti, SS. Theodorus & Theophanes fratres, quòd in eorum frontibus versus Jambicos inscribi jusserit Theophilus Imperator, punctim cæsâ cute ad carnem, ac insperso atramento. Vide eorundem Epistolam descriptam ab Allatio in Creyghtonum, & in Vita S. Theodori Grapti, pag. 204. Anonymum in Orat. in Festum Restitut. Imag. pag. 734. præter Scriptores rerum Byzantinarum, apud quos, ut est in prædicta Epistola, versus ij describuntur, ut eorundem Sanctorum alij ad Methodium, in quibus γραπτοὺς se semet indigitant:

Τῷ ζῶντι νεκρῷ, καὶ νεκρῷ ζωηφόρῳ,
Καταστροῦντι τὴν γλῶ, καὶ πολοῦντι τὸν πόλον,
Γραπτοὶ γράφουσι, δέσμιοι οἱ δεσμίῳ.

Sed & ejusmodi γραπτοὺς ad duo millia recensent Menæa. Nicephorus Xanthopulus in Synopsi Sanctorum anni, in Decemb.

Πρωτοστέφανον, σὺν γραπτοῖς δισμυρίοις.

ΓΡΑΣΑ, ὑοσκύαμος, in Glossis Jatricis Græcobarb. MS. *Hyoscyamus.*

ΓΡΑΣΙΔΙ, *Ocymum*, Ὤκιμον.

ΓΡΑΣΤΙΖΕΙΝ, *Gramen edere.* Vita MS. S. Symeonis Sali: νομίζω γὰρ ὅτι χόρτον θέλει ἐνέγκαι ἡμῖν ὁ ἀββᾶς Συμεὼν ἵνα γραστίζωμεν. Vide Grammaticos in γράστις.

ΓΡΑΥΚΙΟΣ, pro γλαῦκιος. Occurrit apud Myrepsum de Pastillis, cap. 69.

ΓΡΑΦΙΚΟΝ, *Locus S. Scripturæ laudatus ac citatus.* Vita S. Syncleticæ, num. 9. τὸ γραφικὸν λέγουσα, Ὡς ἰδοὺ τῷ ἀδελφιδῷ μου, καὶ ὁ ἀδελφιδός μου ἐμοί (Cantic. 11. 16.) ita n. 34. & 70.

ΤΡΑΦΟΠΟΥΛΑ, *Epistolium*, Ἐπιστόλιον.

ΓΡΗΑ, ΓΡΑΙΑ, *Anus*, Γραῦς.

ΓΡΙΒΑΔΙ, Piscis species, cujus meminit Petrus Bellon. lib. 1. observ. cap. 53.

ΓΡΙΚΕΙΝ, Γροικεῖν, Γρυκεῖν, *Audire, Intelligere, Percipere*, ξυνιέναι, αἰσθάνεσθαι, καταλαμβάνειν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ἀφ' ὧν γὰρ τὸ ἐγρίκησε Αρκήτας εἰς τὰ νέβα.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 38. καὶ ὁ μάγειρος γρικόντας τὴν κακίαν τους, εἶπεν, &c. pag. 49. καὶ ἡ ἀλεποῦ γυρεύοντας τὸ πορτάριν, ὁ σκύλλος τὸ ἐγρίκησε, καὶ εὕρηκε, καὶ τὴν ἐκαλάφαγεν. Agapius in Geoponico, cap. 164. βάλε ἐκεῖ ὅπου γρικᾷς τὸν πόνον.

Γρίκημα, *Intellectus*, Νόημα, in Corona pretiosa.

Γροικεῖν. Epistola Sultani Ægyptij apud Cantacuzen. lib. 4. Hist. cap. 14. πάλιν ἐζήτησεν ὁ ἀποκρισιάριος νὰ ἔναι ἀσφάλεια εἰς τοὺς ἐρχομένους ἐδῶ ἀπ' αὐτοῦ πραγματευτάς, καὶ ἐγροικίσαμεν το, καὶ ἐγένετο ὁρισμός. Utitur rursum infrà. Historia Apollonij Tyrij:

Ἐδιάβασεν καὶ γροίκισε ὡς εἴσαν καμωμένα.

Phortius περὶ σταλ. πραγμ.

Φώτισόν μου τὴν καρδίαν,
Τοῦ πολέμου νὰ γροικήσω,
Τὰ ἀναγκαῖα νὰ ξηγήσω.

Γρυκεῖν. Anonymus de locis SS. cap. 6. pag. 88. καὶ βάνουσι — Ταύτην τοὺς οἱ ἄνθρωποι, καὶ γρυκοῦσι τὸν χαλκὸν ὅπου ἔκαμεν τοὺς ἥλους, καὶ κλοπᾶ εἰς τὸ ἀμόνιν, &c. Demetrius Zenus in Batrochom.

Τὸν γάτα ὅπου τὴν εἶδα, καὶ κείπου τὴν γροίκισω.

Anonymi Doctrinæ MSS. doctr. 1. εἰς τὸν καιρὸν τοῦ

ἔαρ@ πολλὴν εὐωδίαν γρυκὰ ἀπὸ τὰ ἄνθη ἐκείνων τῦ φυτῦ.

ΓΡΙΠΙΖΕΙΝ, Græcis est *Piscari*. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: ὁ δὲ κύψας καὶ ἐπάρας χῶμα, ἔῤῥιψε, καὶ ἐσκότησε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτ͂, καὶ εἶπεν, οὕτως οὐ γριπίζεις με, id est *sic mihi adularis*, vel *sic me venaris*; Nicetas in Manuele lib. 1. num. 3. Κίμβιξ δὲ ὢν εἰς ἄκρον, καὶ γνίφων, καὶ δυσγρίπιστ@, οὐδ' ἄνω ἆραι τὰ βλέφαρα πειρώμϑυ@.

ΓΡΙΠΠΙΩΝΕΙΝ. Stephanus Sachleces in Narrat. MS.

Μεμίαν ταλαρομούτζουνην ἔνε συυτζοφιασμένη,
Χαὶ μετὴν ἐγριππιότησαν ὅπ͂νε μαθημένη.

Idem videtur quod γριπίζειν.

ΓΡΙΣΙΟΝ, *Hamus*, in Glossis Servij. Fortè Γριπίον, à Γρίπ@, *Rete*. Vel ut alij volunt, γρίσιον, dictum pro γίσριον, ἀγκίσριον.

ΓΡΟΘΟΣ, Γροθιὰ, Γρόθθ@, pro Γρόνθ@, *Pugnus*, πυγμὴ, κόνδυλ@, δράξ. Γροθόπυλον, *Pugillus*, δράκιον. Glossæ Græcobarb. ταῖς πῦγμαῖς, ἤγουν γροθθιαῖς. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Nicolai Lucani: Πυχμαχίαν, ταῖς γροθιαῖς. Corona pretiosa: Γρόθ@, *Pugnum*, Κόνδυλ@. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani, cap. 115. τὸ δίκεον ὁρίζει τὸ νὰ κόψουν τὸ γρόθον τυ, καὶ ὕστερο νὰ τον κιβεντίσουν τὴν χόρα, καὶ νὰ τὸ ἐξορίσουν ἔξω τῆς χόρας.

ΓΡΟΝΙΖΕΙΝ, pro Γνωρίζειν, in Glossis Græcobarb. ἐπέγνω, ἐγνώρισεν, ἐγρόνισεν, ἔμαθεν.

Καλογρόνιστ@, *Notu facilis*. Glossæ Græcobarbaræ εὐγνωστ@, ὁ εὐδιάγνωστ@, ἐκεῖν@ ὅπυ ἐνὶ καλογνόνιστ@.

ΓΡΟΥΓΝΑ, Afris, *Geranium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 538.

ΓΡΟΥΤΑ, Γροῦτα, *Hordeum siccatum*, quod Latini inferioris ætatis *Grutum* vocant. Glossar. MS. Αθάρα, ἄλευρον ἑψήμιον, λέγω δὲ τὸ γροῦταν, ὡς οἶμαι. Glossæ Græcobarb. ἀνάστησις, μάζα, σημηδία, γροῦτα, παννάδα. Ubi leg. ἀνάστρις, ex Hesychio. Rursum: ἰδία σημηδίας, ἡ γροῦτας. Joannes Jatrosophistæ MS. cap. 134. εἰς τὸ ποιεῖν δὲ καὶ τὴν λεγομένην γροῦταν, &c. Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg. 945. ποίησον στρογγίλον ὥσπερ κυκία, καὶ ποίησον γροῦτταν σεμιδαλλιακὴν, καὶ ἐμπάζων εἰς τὴν γροῦτταν κυκία ιε, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Grutum*.

ΓΡΥΓΟΡΟΣ. Vide in Γλήγορ@.

ΓΡΥΚΕΙΝ. Vide in Γεικεῖν.

ΓΡΥΝΟΝ, *Cucumis silvestris*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 736.

ΓΡΥΝΟΣ, Michaëli Psello de Grammatica, τραχεία ῥάβδ@.

ΓΡΥΨΟΣ, *Vultur*, Γρύψ, seu potiùs *Gryphus*. Historia MS. Bertrandi Romani:

Ἴστατο γρύψ@ λαξευτὸς, ἐξύπλωνε πτερόν του,
Καὶ τὸ οὐρὰν ἐγύριζεν ὡς πρὸς τὸ κεφαλῶν του.

ΓΡΩΣΙ, *Velamen muliebre argenteum*, *sub quo manus occultant*, in Turcogræcia Crusij.

ΓΥΑΛΙ, *Vitrum*, *hyalus*, ὕαλ@. Γυαλιὰ, *Perspicillum*, *speculare*, διόπτρον, ἔσοπτρον. Γυαλιὰς, *Vitriarius*, *specularius*, ὑαλυργὸς, κατοπτροποιός. Γυαλίζειν, *Compellucere*, *resplendere*, ἀποσίλβειν, διαφαίνεσθαι. Γυαλίτικος, Γυαλένι@, *Vitreus*, ὑελινός. Portius.

ΓΥΒΕΝΤΙΖΕΙΝ, *Proclamare*, quidpiam edicere sub pœna *Gibeti*, seu patibuli, à voce Gallica *Gibet*. Crusius lib. 2. Turcogr. *Fustuario afficere*, interpretatur, quod non improbem, cùm ita vocem κιβεντίζειν interpretentur Glossæ Græcobarb. Nicetas de reb. post excid. urb. num. 6. de Balduino I. Imperat. Constantinopol. ex Cod. Græcobarb. ἐγυβέντιζε, μὴ τολμῆσαι τινα ἐν τῷ παλατίῳ γυναικὶ πλησιάσαι. Ubi Cod. alter, δὶς εἶχεν ἑκάστης ἑβδομάδ@ τὸ ἐσπέρας ἐπεμβοῶντα μήδενα τῶν οἰκείων, ἀρχείων ἔνδον, καλδυνάζεσθαι μὴ νομίμῳ γυναικὶ πλησιάζοντα.

Κιβεντίζειν, *Fustuario afficere*. Glossæ Græcobarb. ἀλλοιᾶ, ἔτυπτεν, ἔδερνεν, ἐκιβέντισεν. Iterum: τύπτει, δέρει, δέρνει, κιβεντίζει. Alibi: ἄλυσ@, ἄνευ μάστιγ@, χωρὶς φραγελλίου, ἤτοι δαρμοῦ, ἢ κιβεντισμοῦ. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 225. καὶ πρὶν τὸ κρεμάσουν, πρέπει νὰ τὸ κιβεντίσουν εἰς τὴν χόραν, ἔχοντα μίαν κερδραν εἰς τὰς χεῖρας τυ. Passim in hoc libro.

Γυβέντισμα. Proverbia Græcobarb. MSS. εἰς τὸ ἄλλυ τὸ γυβέντισμα, ἐξέβη τὸ ἀχ... τὸ ἄλογον.

Γεβεντίζειν, eâdem notione. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ἴδοτες τὸ πολιτικαῖς, καὶ νὰ τὸ γεβεντίσουν,
Ὅλες ὡσὰν τὸ κυλυμποῦν τὸ ῥοῦγαν πηλαλήσουν.

Infrà:

Πιστάγκονα τὰ χέρια τις ὀπίσω να γυρίσης,
Χαὶ ὀλόγυμνη τὴν ῥοῦγα με να τὴν ἐγεβεντίσης.

Ibidem:

Ὅλλες τὸ χώρας σὰν αὐτὸ, καὶ νὰ τὸ γεβεντίσυ.

ΓΥΛΑΣ, nomen dignitatis apud Turcos veteres. Constantinus de Adm. Imp. cap. 40. ἰστέον ὅτι ὁ Γυλᾶς, καὶ ὁ Καρχὰν οὐκ εἰσὶν ὀνόματα κύρια, ἀλλὰ ἀξιώματα. Infrà: ὁ ἄρτιος ἀνελθὼν φίλ@ μετὰ τοῦ Βυλτζοῦ τοῦ τρίτου ἄρχοντ@ καὶ Καρχᾶ Τυρκίας. Ἰστέον ὅτι ὁ Βαλζοῦς ὁ Καρχᾶς υἱός ἐστι τοῦ Καλῆ τοῦ Καρχᾶ· καὶ ὅτι τὸ μὲν Καλῆ ἐστὶν ὄνομα κύριον, τὸ δὲ Καρχᾶς ἐστὶν ἀξίωμα, ὥσπερ καὶ τὸ Γύλας, ὃ ἐστι μεῖζον τοῦ Καρχᾶ.

ΓΥΛΑΡΙΟΝ, *Mugil*, Piscis, κεστρεὺς, Græcis Γυλλάρι, Petro Bellonio lib. 1. Observ. cap. 53. Scholiast. Oppiani lib. 1. Hal. v. 111. κεστρέες, γυλάρια.

ΓΥΛΛΙΟΝ, *Gillo*, vasis species. Lexicon Cyrilli MS. γυλλίον, ἀγγεῖον, πλεκτὸν κανίσκιον. Vide Gloss. med. Lat. in *Gillo*.

ΓΥΛΟΥ. Vide Γελλώ.

ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ, *Balneum publicum*, *in quo nudantur corpora*. Chronicon Alexandr. an. 11. Valentiniani: ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐνεκαινίσθη τὸ γυμνάσιον Καρωσιαναί. *Thermas Carosianas* vocat Marcellinus Comes. Vide nostram Constantinopolim lib. 1.

ΓΥΜΝΟΚΡΙΘΗ, *Hordeum decorticatum*, apud Myrepsum de Antidotis, cap. 449.

ΓΥΜΝΩΝΝΕΙΝ, pro Γυμνοῦν. Glossæ Græcobarb. ἀναδέρειν, γυμνοῦν, νὰ γυμνώννῃ.

ΓΥΝΑΙΚΑ, *Mulier*, Γυνὴ, in Corona pretiosa, & in Glossis Græcobarb. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. ἡ γυναῖκα ἐκείνη ἡ ὀξέα φοροῦσα, καὶ περιπατοῦσα τὸ κάστρυ, &c.

ΓΥΝΑΙΚΑΔΕΛΦΟΣ, Γυναικοάδελφ@, *Frater uxoris*. Thomas Magister: Γυναικὸς ἀδελφὸς, οὐ Γυναικάδελφ@, κοινὸν γάρ. Chronicon Alexandrinum an. 1. Theodosij: ἐπήρθη Θεοδόσι@ Αὔγυστ@ ἐν Σιρμίῳ ὑπὸ Γρατιανοῦ τοῦ αὐτοῦ γυναικαδέλφυ. Demetrius Triclinius in Oedipum Sophoclis: τῇ μὲν ἀληθείᾳ θεῖ@ ὢν Οἰδίποδος, τῷ δὲ φαινομένῳ γυναικάδελφος. Utuntur Anonymus Combefisian. in Porphyrog. num. 11. Codin. de Orig. Constantinopol. num. 158. de Offic. cap. 19. §. 1. Concilij Florentini sect. 3. cap. 2. &c. Γυναικοάδελφος in Nomocanone Coteleriano, num. 209. 210. 277. 502. &c. Γυναικαδέλφη, *Soror uxoris*, apud Harmenopul. lib. 4. tit. 6. §. 17. Codin. in Orig. Constantinopol. num. 58. &c. Γυναικοαδέλφη, in Nomocanone laudato, num. 188.

ΓΥΝΑΙΚΙΣΙΜΟΣ, *Muliebris*. Glossæ Græcobarb. ἄβρωμα, στολῆς γυναικείας εἶδος, θωρία, ἢ θεωρία ῥούχυ γυναικισίμου. Alibi: ἱμάτιον γυναικεῖον, ῥοῦχον γυναικίσιμον.

Γυναικοῦλα, *Uxorcula*, *Muliercula*, Γυναικάριον. Γυναικοῦλης, Γυναικιοῦς, *Mulierarius*, *Effeminatus*, Θηλυδρίας.

Γυναικοῦλικα,

Γυναικάλικα, *Effeminatè*, Θηλυδρίως.

ΓΥΝΑΙΚΟΠΑΙΔΑ, *Mulieres ac pueri*. Theophanes an. 1. Theodosij Atramytteni: ὁ δὲ στρατηγὸς Νικαίαν τῶ Τερμάρχῳ μετὰ τῶ στρατοπέδε εἰσελήλυθεν εἰς τὸ Αμώριον, ἐκβαλὼν, τὰ πλεῖστα γυναικόπαιδα, καὶ ἀπέρχεται αὐτὸς εἰς Πισιδίαν. Symeon Logotheta in Leone Armenio, num. 9. & Auctor incertus post eundem Theophanem, pag. 433. αἰχμαλωτεύσαντες ἀπέστειλαν εἰς Βελγαρίαν, καὶ γυναικόπαιδα πολλά.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΡΙΟΙ, *Gynaciarij*, de quibus egimus in Gloss. med. Lat. Basil. lib. 54. tit. 16.

ΓΥΝΑΙΚΙΤΙΣ, Γυναικωνῖτις, *Gynaceum*, seu locus ubi stabant mulieres in ædibus sacris, *Catechumenium*, seu Porticus superior. Codinus in Orig. num. 140. σκεπάσαντες δὲ ἐπάνω τὰς ἀψίδας ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τῶν ἐμβόλων τῶν γυναικίτων, &c. Utitur non semel. Vide nostram Constantinopolim Christianam, lib. 3. cap. 38.

ΓΥΝΟΣ, *Salix Equina*, apud Interpolat. Dioscor. c. 629.

ΓΥΝΣΟΣ, *Gæsum*. Glossæ Basilic. Πεμμιπιλάριος, πρῶτος τῶν ἀκοντιστῶν, πρωτεύων τῶν δορυφόρων, πίλεμ γὰρ ὁ ὑσσὸς, ἤτοι γῦσος, τὸ σιδηροῦν ἐμβόλιον, τὸ ἀκόντιον, τὸ δόρυ. Vide Henric. Steph. in Ὑσσός.

ΓΥΟΦΥΡΙΟΝ. Historia MS. Bertrandi Romani:

Οφρύδια καλάμαβρα ἐφύσησεν ἡ τέχνη,
Γυοφύρια καλεσκεύασεν ἀπὸ πολλῆς σοφίας.

ΓΥΠΑΣ, *Vultur*, Γυψ.

ΓΥΠΝΑΠΙΟΝ. Nonus de Morbor. Curat. cap. 185. ἡ δὲ δίαιτα λεπτὴ καὶ χρῆσις αὐτοφυῶν θερμῶν, στυπτηριωδῶν, καὶ νιτριωδῶν, καὶ γυπνάπια. Ubi Interpres Hieremias Martius vocem postremam omisit, quia depravata: legendum enim γύμνασια, *Exercitatio*, vel γυμνάσια, *Thermæ*, quomodo appellari supra judicavimus. Meursius Pyri genus esse putat, quia ἄπιον *Pyrum* sonat Græcis: sed repugnat locus ipse.

ΓΥΡΕΥΕΙΝ, *Vagari*. Præsertim hodie, *Quærere*, *Scrutari*, *Investigare*, *Indagare*, ἐξιχνεύειν, ἐχνηλατεῖν, ἐπιζητεῖν, &c. Corona pretiosa: Γυρεύειν, *Petere*, Αἰτεῖν. Glossæ Græcobarb. ἐξετάζει, Γυρεύει, ἢ γυρεύγει. Theophanes an. 7. Justini Thracis, de quadam Cilissa gigante: γυρεύεσα τὰς πόλεις, ἐλάμβανεν κατ᾽ ἐργαστήριον φόλλιν μίαν. Vita S. Nili Jun. pag. 62. ἐγὼ γὰρ πολλὰ πλεύσας, καὶ πολλὰς χώρας γυρεύσας, πολλῶν καλῶν καὶ κακῶν ἐπειράθην. Nicetas in Alexio lib. 1. ex Cod. Barbarogr. καὶ ὥσπερ τὰ ζαγάρια ἀνιχνεύοντα τὴν ὀσμὴν τῶν περδίκων γυρεύεσιν. Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 6.

——— Αλλά τι ἐρωτᾶς ποῖος ἄμαι,
Καὶ τὸ γένος με γυρεύεις, καὶ πολλοὶ γὰρ γινώσκεσιν.

Historia MS. Belisarij:

Χώρας πολλὰς ἐγύρησε, καὶ τοπαρχίας καὶ κάστρα.

Mox:

Τὰ μέρη τῆς Ανατολῆς γυρεύει, καὶ Τερκίας.

Alexius Comnenus in Versibus Politicis ad Spaneam Nepotem:

Εἀν δὲ τίποτε κρυφὸν καὶ συμβελὴν γυρεύσεις.

Αναγυρεύειν. Catalogus Offic. Eccl. Constantinopolit. de Exarcho: ἀναγυρεύει δὲ καὶ τῶν ἀνδρογύνων τὰ κωλύματα. Suprà: γυρεύει δὲ καὶ πᾶν σκεῦος καὶ ἀλλαγὰς τῆς περιοχῆς τῆς ἐπισκοπῆς.

Καλογυρεύειν. Historia Apollonij Tyrij:

Θέλω νὰ καλογυρεύθη στράτα να πιάνη.

Infrà:

Μὰ βέλομαι γιανασκεπτῶ, καὶ στράτα νὰ γυρεύω
Νὰ παραλάβω τὸν σαυρὸν, καὶ νὰ καλοστρέφω.

Αγύρευτος, *Inexploratus*, Ανεξέταστος.

Γύραι, *Circulationes*, *Circuitiones*. Eclogæ Leonis & Constantini Impp. κελευόμεθα μηδενὶ τῶν ἀρχόντων ἐξεῖναι, χωρὶς ἀναγκαίας χρείας ἀποδημίας ποιεῖσθαι, ἢ τὰς λεγομένας γύρας. Vide Balsamon. ad Synod. VII. p. 95.

Γιρέβειν, Γιρεύγειν, idem quod Γυρεύειν. Corona pretiosa: Γιρέβειν, *investigare*, Μαστεύειν. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Λοιπὸν ἀς εἰσιμάσομεν ἀφῆ τις μας γιρεύγει.

Γυρίζειν, *Vertere*, *Volvere*, *Circumire*, *Circumdare*, Στρέφειν, ἀποστρέφειν, κυκλεῖν. Chronicon Veneto-Byzantinum, an. 1388. ἦλθεν ὁ Βρανέζης θελήματι τῶ δεσπότε, καὶ ἐγύρισε τὴν Μωραίαν. Ita an. 1514. Historia MS. Bertrandi Romani:

Επέρνομέν σε πέτα σον, γοργογυρίζομέν σε.

Γυρίζειν, *Redire*. Epistola Sultani Ægyptij, apud Cantacuzenum lib. 4. Hist. cap. 14. ἐδώκαμεν ἄρχοντα μετ᾽ αὐτῶ, καὶ ἀπέσωσεν τον ἐκεῖ, καὶ προσεκύνησεν (τὴν ἁγίαν Ανάστασιν) ὡς ἤθελε, καὶ ἐγύρισε μετ᾽ εὐχαριστίας. Marcus Hieromonach. de Dubiis typicis, cap. 100. εἰς δὲ τὸ τέλος πάλιν ποιήσας μετάνοιαν, γυρίζει κατὰ δυσμὰς, σκεπάζων τὴν κεφαλὴν αὐτῶ.

Γύρισμα, *Reditus*, Επάνοδος, in Corona pretiosa & apud Portium.

Τριγυρίζειν, *Circumire*, *Circumdare*, περιΐστασθαι, περικυκλεῖν, περιαλεῖν. Glossæ Græcobarb. Αγραφεύας; περιέρχη, τριγυρίζεις. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ ἕτως ἐτρίγυρισαν τὸ κάστρω τῶ Αρακλόβε.

Alter Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ μὲ ζαγάρια καὶ σκυλία τὸ δάσος τριγυρίζει.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ γιανατὸν ἐγνωρίσεσι, ὅλοι τὸν τριγυρίζεν.

Rursum:

Νὰ τὸν ἐτριγυρίζεσι, νὰ τὸν μετρολογέσι.

Τριγύρισμα, *Ambitus*, *Circumferentia*, περιφορὰ, κύκλωσις.

Τριγύρε, *Circum*, *Circiter*, *Circa*, ἀμφὶ, περὶ, περίπε. Historia MS. Bertrandi Romani:

Εἰς γεν τὸ λιβαδότοπον ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ
Εμεναν πάντες μετ᾽ αὐτ. τελίγυρε καὶ ἔβλεπαν τον.

Historia MS. Belisarij:

Τὰς ἄρχοντας ἐγύρευε, τριγύρε γύρε γυρίζει.

Περιτριγυρίζειν, *Circumducere*, περιάγειν, περιέρχεσθαι. Nicetas in Joanne, num. 8. τὸν ἐκεῖσε περιτριγυριζόμενον ποταμὸν διαβάντες. Ubi Codex alius, περικυκλώμενον. & in Manuele lib. 2. καὶ τὴν κερκύραν πᾶσαν περιτριγυρίζων.

Περιτρίγυρος, *Circumitus*, *Ambitus*, περίοδος.

ΓΥΡΙΝ, in Glossis Botanicis MSS. ex Cod. Reg. 848. ἐξ ἀλεύρε καὶ ὕδατος ἕψημα, ἤτοι πασπάλη. *Edulium ex farina & aqua*, vel *farina minutior*.

ΓΥΡΙΝΙΑΣ, Bœotis, *Ruscus*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 728.

ΓΥΡΙΟΝ, in Glossis Botanicis ex Cod. Reg. MS. 848. ἰὸς χαλκε, ἰάσιν. *Ærugo*.

ΓΥΤΕΥΤΗΣ, & Γυτευτρία, pro Γοητής, in Pandect. Canon. ad Can. 61. Trullan. & Ancyranum 24. Γυτεῖαι, & Γυτεῖαι, pro Γοητεῖαι, in titulo Sermonis 47. Niconis in Cod. Reg. 2423. uti monet eruditus Cotelerius ad to. 2. Monument. Eccl. Gr. Vide Γυτεῖαι.

ΓΥΨΑΡΕΙΟΝ, Γυψοκοπεῖον, *Gypsarium*, Locus ubi Gypsus exciditur, vel subigitur. Harmenopul. lib. 2. tit. 4. §. 27. Γυψοπλάσαι, *Gypsarij*, lib. 3. tit. 8. §. 48.

ΓΥΨΕΛΑΙ, *Alvearium*, Κυψέλη, σμῆνος.

ΓΥΨΟΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἀσβεστ. ἢ πάγησα ὑδράργυρος.

ΓΩΝΙΑΡΟΣ, *Angulatus*, Hesychius: Κεφαλὴ δὲ, γωνιαροι λίθοι.

ΓΩΤΑ, *Gutta*, *dolor* vel *infirmitas in nervis*. *Podagra*. Myrepsus MS. sect. 3. cap. 82. καὶ εἰς πᾶσαν νευρικὴν καὶ ἀσθένειαν καὶ νόσον τῶ σώματος καλεῖται δὲ αὐτὴ παρ᾽ Ιταλοῖς Γῶτα. Vide Gloss. med. Lat. in *Gutta*.

Δ.

ΔΑ, *Age*, *Agedum*, *Eia*, *Iam*, ἄγε, φέρε δὴ, ἤδη.

ΔΑΒΛΟΣ, pro Δαλὸς, *Torris*, *Titio*. Nicetas Barbarogr. MS. in Isaacio & Alexio, num. 2. οὐχ ὅπως ὅτι ἠγανάκτουν, ἢ ἐλυποῦντο, ἀλλὰ καὶ τὸ ὅλον ἀφανισθῆναι ηὔχοντο, οἱ δαβλοὶ τὴν ὄψιν, καὶ τοῦ πατρίδος, οἱ φλογεροὶ πάλιν τὴν ὄψιν. Ubi Edit. ὁ τοῦ πατρίδος δαλὸς, καὶ τὴν ὄψιν φλογερός. Vide Δαυλός.

ΔΑΓΑ, *Sica*, κοπὶς, Portio, ex Italico & Gallico *Daga*. Vide Gloss. med. Lat. in *Daga*.

ΔΑΓΚΑΝΕΙΝ, Δακκάνειν, *Mordere*, Δάκνειν. Glossæ Græcobarbaræ, τοῦ δάκνοντος τρόπον, τὸ ἦθος ὅπου δακκαίνεται ἀφ' ἑαυτοῦ του. Demetrius Zenus in Batrachom.

Δαγκάνω τὸ στὸ δακτύλο, καὶ δὲν ἀνανοᾶται.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. καὶ ἡ ὄχεντρα παρευθὺς ἐδάγκασε. Adde pag. 57.

Δαγκαματιὰ, Δακκαματιὰ, *Morsus*, Δηγμός. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Καὶ σὰν ηὕρῃς πάντοτες τὸ δόντι τοῦ φιδίου,
Πρῶτα δαγκάνει κάτιναν μικρὰ δαγκαματία,
Καὶ τοτ' ἀπλόνει δυνατὰ, καὶ παρευθὺς φυσκόνει.

Glossæ Græcobarb. Γιατρεύει καὶ ὑγιανίσκει τοὺς σκύλλους ἀπὸ τὰς δακκαματιὰς τῶν θηρίων.

Δάκαμα, eâdem notione. Liber Botanicus MS. ex Cod. Reg. 1673. τὸ ζουμὶν αὐτοῦ βάλε εἰς δάκαμαν σκύλου. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 116. καὶ μάλιστα ὁ σπόρος εἶναι ἀντιφάρμακος, καὶ εἰς δάκαμα σκορπίου, — καὶ εἰς ἄλλα ἰοβόλων θηρίων δακάματα.

ΔΑΔΙ, *Fax*, *Tæda*, Δᾷς, Δάδιον.

ΔΑΔΟΥΞ, καὶ μάκερ, in Glossis Iatricis Græcobarb. MSS. Aliæ ex Cod. Reg. 190. δαδοῦξ, τὸ μάκερ. Aliæ: Δαιδοῦξαι, Μάτζης. *Macer*, de quo Ruellius, & alij.

ΔΑΙΜΟΝΑ δοῦναι, *Pavorem incutere*. Eustathius ad illud Homeri, πόρος τοι δαίμονα δώσω. ἐντεῦθεν δὲ ἴσως οἱ πολλοὶ τοῦ φροντίσαντος τινας ἐπὶ ἐκπλήξει, δαίμονα δοῦναι τοῖς τεθαμβημένοις φασί.

ΔΑΙΜΟΝΙΑΡΕΑ, ἡ ἱερὰ βοτάνη, in Glossis MSS. Iatricis ex Cod. Reg. 190. Alibi Υοσκύαμος exponitur. Neophytus in Gloss. Iatric. MSS. ὑοσκύαμος, ἡ παρὰ τοῖς ἰδιώταις λεγομένη δαιμοναρία, παρ' ἄλλοις δὲ ἱερὰ βοτάνη. Matthæus Silvaticus: *Dæmonia est herba Dæmoniaca*, *Miliandrum*, *Iusquiamus*.

ΔΑΙΜΟΝΑΡΙΟΣ, *Dæmoniacus*. Conciliabulum adversus Chrysostomum §. 6. ὅτι τὸν ἅγιον Ἐπιφάνιον λῆρον ἐκάλει, καὶ δαιμονάριον. Nicetas in Isaacio lib. 1. δαιμοναρίους ἀπεκάλει αὐτούς. Ubi alius Codex: μαίνεσθαι φόντος ἀτέχνως. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 9. cap. 6. ἔφη, περισσὸν ποιῶ καὶ φιλονεικῶ μετὰ ἀνθρώπου δαιμονιαρίου, αὐτὸς γὰρ ἐνὶ μαινόμενος. Vide Gloss. med. Lat. in *Dæmon*.

Δαιμονιζόμενος, *qui Comitiali morbo vexatur*, in Basilic. lib. 19. tit. 10. §. 13.

Δαιταλοῦται, *Coci*, *Dapum & Conviviorum instructores*. Pachymeres lib. 2. Hist. cap. 31. ἔγεμε γὰρ καπνοῦ καὶ λίνου Ἰταλικῆς, ἣν οἱ τοῦ Βαλδουίνου δαιταλοῦται ἐκ πολλῆς τῆς ἰδιωτείας ἐκείνου, τοῖς τῶν ἀνακτόρων τοίχοις προσέταττον. Ubi Codex Vaticanus habet μάγειροι.

ΔΑΚΑΜΑ, Δακκαματιά. Vide in Δαγκάνειν.

ΔΑΚΙΝΑ, Dacis, *Limonium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 598.

ΔΑΚΡΥΑ τῆς κυρᾶς, *Lacrymæ Dominæ*, seu *Domicellæ*. *Stœchas*, de quo Ruellius lib. 3. cap. 24. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 848. Στιχάδος, ἤτοι ἄνθος πρασινοειδὲς, ὅπερ τινὲς λέγουσιν τὰ δάκρυα τῆς κυρᾶς.

ΔΑΚΤΥΛΙΔΙ, *Annulus*, Δακτύλιος. Δακτυλιδάκι, *Anellus*, Δακτυλίδιον.

ΔΑΚΤΥΛΟ, *Digitus*, Δάκτυλος. Δάκτυλον χοντρὸ, *Pollex*, Ἀντίχειρ. Δάκτυλο δεύτερον, *Index*, Δεικτικός. Δάκτυλο μεσινὸ, *Medius*, Δάκτυλος μέσος. Δάκτυλο τοῦ δακτυλιδίου, *Annularis*, Δακτυλιώτης. Δάκτυλο πεμπτὸν, *Auricularis*, Ὠτίτης. In Corona pretiosa.

ΔΑΚΤΥΛΟΦΟΡΕΙΝ dicuntur Episcopi Latini à Græcis, εἰς σύμβολον τοῦ περὶ τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας νυμφεύσεως, ut est in Epistola Petri Antiocheni Patr. ad Michaëlem Cerularium Patr. Constantinopol. num. 6. Idem Michaël in Epist. ad eundem Petrum, num. 13. καὶ δακτυλίους φοροῦντες ἐν ταῖς χερσὶν οἱ Ἐπίσκοποι, ὡς δῆθεν γυναῖκας τὰς ἐκκλησίας λαμβάνοντες, τὸν ἀῤῥαβῶνα φορεῖν λέγουσι. Vide præterea Joan. Citrium, & Demetrium Chomatenum in Resp. pag. 318. & 321. in Jure Græco-Rom. & Gloss. med. Lat. in *Annulus*.

ΔΑΛΜΑΤΙΚΗ, *Dalmatica*, vestis Sacerdotalis. Epiphanius: περὶ στολὰς, εἴτουν ἀμπεχόνας, οἱ τοιοῦτοι ἀνεβάλλοντο, καὶ δαλματικὰς, ἤγουν κολοβίωνας, ἐκ πλατυσήμων διὰ πορφύρας ἀλουργοῦφεῖς κατεσκευασμένας. Auctor Vitæ S. Silvestri Pap. ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ τῶν βραχιόνων γυμνὸν ἐψέγετο, Δαλματικὰ μανίκλεια μᾶλλον συνέβη ὀνομασθῆναι ὥσπερ κολόβια.

Δελματική, in Glossis Græco-Lat. *Delmatica*.

Δελματίκιον, apud Zachariam Pap. lib. 4. dialog. cap. 41. ubi de Paschasio Diacono: ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ κηδείᾳ, τοῦ δελματικίου αὐτοῦ τῇ κλίνῃ ἐπιτεθέντος, &c. Auctor de initiis Hæreseon, num. 15. καὶ σχήματα ἐθελοθρησκευτικὰ τῆς ἐνδυσίας, διά τε τῆς ἀμπεχόνης, καὶ τῶν Δελματικίων, ἤτουν κολοβίων. Vide Gloss. med. Lat. in *Dalmatica*, & in *Colobium*.

ΔΑΜΑΖΕΙΝ, *Maturare*, apud Hieron. Germanum, pag. 295.

ΔΑΜΑΚΗ. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Καὶ μόλις νὰ μᾶς φοροῦσιν θυμόκομαν δαμάκην.

Infrà:

Καὶ παρηγόρημα μικρὸν εὑρίσκομεν δαμάκην.

Historia Apollonij Tyrij:

Ὡς εἶδεν τὴν ἀγάπην της, ἐλλάφρωσε δαμάκη,
Ὀπεῖλέ τὸ στόμα της γεμάτο τὸ φαρμάκη.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

Ἄρχοντες ναγροικήσετε, ἀθέλετε δαμάκη,
Ὁ λύκος μὲ τὴν ἀλωποῦ πῶς ἔπιαν τὸ φαρμάκη.

ΔΑΜΑΣΚΗΝΑΠΙΔΟΜΗΛΟΝ, *Pyrum Damascenum*. Ptochoprodromus de sua paupertate ex Cod. Reg.

Σικύτζια, ροδάκινα, ροδίτζια, ἀμυγδαλίτζια,
Δαμασκηναπιδόμηλα, δαμάσκηνα κροκάτα,
Τὰ λέγουν ἀνατολικὰ, τὰ λέγουν λαγηνάτα,
Καὶ ἄλλα τὰ τῶν κηπουρῶν σκόρδια, καὶ κρομμυδίτζια.

ΔΑΜΒΑΚ, in Glossis Iatricis MSS. ex Cod. Reg.

Reg. 190. τὸ ὑακμέλαιον. Matthæus Silvaticus, *Dabach, & Dabalch*, Arabibus, *viscus*. Lexicon Medicum Hispanicum: *Dabachi, y Dabk, Las entragnas.*

ΔΑΜΝΑΜΈΝΗ, *Leontopodium*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 713. Δαμναμένη, *Catanance*, c. 716.

ΔΆΝ, Dignitas apud Persas. Glossæ Basilic. Δὰν, ὄνομα μεγάλης ἀρχῆς κατὰ Πέρσας· οὕτως εὗρον ἐν τῷ Μαρτυρίῳ τῆς ἁγίας Σιρήν.

ΔΑΝΑΙ'Σ, *Coniza major*, apud Interpolat. Dioscor. c. 541.

ΔΆΝΕΙΟΝ, *Mutuum, Debitum*. Δανειστὴς, *Creditor*, apud IC. Græc.

ΔΆΝΤΖΑ, *Chorea, Saltatio*, ex Gall. *Danse*. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ πιάνει ὁ Ἀπολώνιος, καὶ ἀρχίωσε τὴν δάντζα.

ΔΆΟΝ. Anonymus MS. de Amorib. Lybistri & Rhodamnes: ubi de mercatore exponente suas merces:

Μαργαριτάριν καὶ βλατιν, χρυσάφιν καὶ λιθάριν.
Τὸ δάον ἡ κόρη ὀρέχθηκε, τὸ νὰ καβαλικεύσει.

Alibi:

Εἶχεν καὶ δάον, ξένε μου, παράξενον, καὶ ἔδειξέ το.

Rursum:

Φέρνουν τὸ δάον βλέποντο, καὶ πίστευσέ με, φίλε.

ΔΑΠΑΝΕΙΣΤΑΙ', *Creditores*, in Basil. to. 1. pag. 544. Sed videtur legendum δανεισταὶ, ut pag. seq. & alibi.

ΔΑΠΑΝΗΘΈΝΤΑ πράγματα, *In rem versa*, in Gloss. Basilic.

ΔΆΡΔΑΝΟΝ, *Aristolochia Sarmentaria*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 411. & Apul. c. 19.

ΔΑΡΔΟΥ'ΝΙ, *Venabulum, Iaculum*, Ἀκόντιον. Vide Gloss. med. Latin. in *Dardum*.

ΔΆΡΕΙΑ. In Euchologio Allatiano apud Goarum, p. 640. de Confectione sacri unguenti, titulus sic concipitur: ταῦτά ἐστι τὰ δάρεια τῆς καλασιδύνης. An expressit nostram *Denrée* ex *Denarata*, quâ voce quasvis res intelligimus.

ΔΑΡΜΌΣ. Vide in Δέρνειν.

ΔΆΣΚΑΛΟΣ, pro Διδάσκαλος, *Magister*, in Corona pretiosa, & apud Portium. Historia Apollonij Tyrij:

Ὁ δάσκαλος τῆς ἰατρικῆς ἄνοιξε τὴν κασέλα.

Alibi:

Αὐτὸς ὁποῦ τον δάσκαλος ἄκουσε τὸν σκόπον του.

Δασκαλεύειν, *Docere*. Eadem Historia:

Καὶ πέμπει τὴν εἰς τὸ σκολιὸ νὰ τὴν δασκαλέψῃ.

Alibi:

Στὴν στράταν που τὸ ἔδωκα νὰ τὴν δασκαλευγῇ.

ΔΆΣΣΟ, *Silva*, Δάσος, apud Crusium in Turco-Græc. pag. 208.

ΔΑΣΜΟΦΩ͂Ν, Herba quæ Dioscoridi Θλάσπι, apud ejus Interpolat. cap. 373.

ΔΆΣΠΙΣ, *Chrysogonum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 638.

ΔΑΣΥ'ΚΛΩΝΟΣ, *Filix*, Πτέρις, apud Interpolator. Dioscorid. cap. 765.

ΔΆΤΙΟΝ. Glossæ Basilic. Δάτιον, χειρὸς. Δάτιο, χειρὸς. Leg. utrobique λεῖος.

ΔΑΤΙΣΚΆ, σπέρμα ἄνω κάτω, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Semen Agni Casti.*

ΔΑΤΌΝ, *Datum, Adscriptio diei, mensis, & anni* in Literis ac Diplomatibus. Glossæ Basilic. & Suidas: Δατὸν, σημασία τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ καιροῦ, ὅτε τις ἐκ πόλεως, ἢ ἐκ τινος τόπου ἀποσταλῇ. Anonymus apud eundem Suidam: μή ποτε τοῦτό ἐστιν, ὃ καὶ νῦν συνήθως λέγεται, τὶ δάτον ἔχεις. Vide Glossar. med. Lat. in *Datum*.

ΔΑΥ'ΛΟΣ, *Titio, Torris*, δαλὸς, Portio. Anonymus de locis Hierosol. cap. 11. εἶναι ὁ τόπος ὅπου ἐφύτευσεν τοὺς τρεῖς δαυλοὺς ὁ Λώτ, καὶ ἐγίνησαν δένδρη. Vide Δαβλός.

ΔΑΥ'ΝΗ, *Laurus*, Δάφνη. Anonymus de Nuptiis Thesei in prologo:

Ὁποῦ τὰ δένδροι τάμορφα, καὶ τῶν δαυνῶν τὰ φύλλα.

Δαύνινον ἔλαιον, apud Myrepsum sect. 3. de Unguentis, cap. 40. ex Cod. Fuchsij: at in Regio legitur δάφνινον.

ΔΑΦΝΌΚΟΚΚΑ, δαφνίδες, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Daphnides, Lauri fructus*. Vide Ruellium.

ΔΑΦΝΟΙΝΗ'Σ, Ægyptiis, *Leontopodium*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 713.

ΔΆΦΝΟΣ, *Laurus*, Δάφνη, apud Interpolat. Dioscor. cap. 729.

ΔΑΦΝΟΠΟΥ'ΛΑ, *Chamædaphne*, Χαμαιδάφνη.

ΔΑΨΙ'ΛΕΙΑ. Vide Τριμίλια.

ΔΕΒΗΤΗ'ΣΙΟΝ. Vide Διβητήσιον.

ΔΕΑΝΟΙ'Α, pro Διανοία. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Νοῶ, τῇ δεανοίᾳ μου καταλαμβάνω.

ΔΕΔ, δαδὶ, ἢ δὲ καὶ δρέλεον λέγεται, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Matthæus Silvaticus: *Dadi, dicit Avicenna, quod est Granum simile ordeo, Longius & strictius, & solidius, amarúmque. Scribitur autem Dethui, sed corruptè.*

ΔΕΔΟΛΙΣΜΈΝΟΣ, *Adulterinus, adaratus*. Thomas Magister in Scholiis MSS. ad Aristophanis Ranas: Κίβδηλον, ἐπὶ νομίσματος λέγεται, ὅπερ λέγομεν δεδολισμένον.

ΔΕΗ'ΣΕΙΣ, *Libelli supplices*. Glossæ Basilic. Παραβλέτιο, ὁ λίβελλος, εἴτ' οὖν τὸ τῆς ἐναγωγῆς ἔγγραφον, ὃ δέησις λέγεται, δι' οὗ παραβάλλεται, τουτέστι προβάλλεται, ἢ παρατίθεται τῷ ἄρχοντι ἡ κατά τινος ἔγκλησις. At Δεήσεις propriè dicuntur *Libelli supplices* qui Principi offeruntur. Asterius Homil. 1. in Psalm. 5. δέησιν γὰρ ἔγγραφον οὐδεὶς ἀρχόντων ἐπιδέχεται, ἀλλὰ βασιλεὺς μόνον. Idem Homil. 4. in eundem Psalmum: ὥσπερ οὖν τῷ Βασιλεῖ ἡ δέησις, καὶ τὰ τῆς δεήσεως γράμματα ἄνευ χάριτος οὐ προσφέρονται, &c. Georgius Alexandrinus in vita Chrysostomi: δοὺς τὰς δεήσεις τῷ Βασιλεῖ.

Δεητήριον, eâdem notione. Zonaras in Alexio, p. 241. καὶ οἱ τοιοῦτον ἐπιτετήδευτο, τεταγμένας ἡμέρας ὡρίσατο, καθ' ἃς ἐκεῖσε δημοσίᾳ προὐκάθητο, ἀφορῶν πρὸς πεδιάδα πλατεῖαν· τῷ βουλομένῳ γὰρ ἡ εἰς ἐκεῖνον πάροδος συνεχώρητο, καὶ ἕκαστος τῶν δεομένων ἐπανετείνετο δεητήριον διδακτικὸν ὅπου δέοιτο, &c.

Ὁ ἐπὶ τῶν δεήσεων, seu ὁ τῶν δεήσεων, uti scribitur apud Constantinum de Adm. Imp. cap. 51. pag. 192. ὁ ἐπὶ δεήσεων, ut à Scylitze, pag. 842. *A supplicibus libellis*, Dignitas Palatina. Anonymus ex Cod. Mazarino:

Ἰδοὺ Βασιλεῖ τὰς δεήσεις προσφέρει,
Λαλῶν τὴν τιμὴν ἐκ τῶν ἔργων πρεπόντως.

Nicetas in Alexio Manuëlis F. num. 18. εἰς τὸ τοῦ ἐπὶ τῶν δεήσεων ὀφφίκιον ἀναβάς. Michaël Cerularius Patr. Constantinopol. in Edicto de Projecto pittacio: διὰ ἀποκρίσεως τοῦ περιβλέπτου Μαγίστρου, καὶ ἐπὶ τῶν δεήσεων, καὶ τοῦ Θεοφιλεστάτου χαρτοφύλακος. Pachymeres lib. 8. cap. 20. καὶ τὸν ἐπὶ τῶν δεήσεων Γλυκὺν Ἰωάννην. Adde lib. 9. cap. 5. Theophylactum Bulgariæ Archiep. Epist. 54. Novellam Nicephori Phocæ de Militib. Constantinum Manassem in Chron. pag. 162. Edit. Reg. & alios passim. Zonaras in Claudio Callisto Liberto, ὃς ἐπὶ τοῖς βίβλοις τῶν ἀξιώσεων ἐτέτακτο.

Ὁ ἐπὶ τῶν δεήσεων, Dignitas Ecclesiastic. apud Codinum, cap. 1. num. 15. ubi ejus munus ita describit: ὁ ἐπὶ τῶν δεήσεων, ἀπέρχεται εἰς τὸν Βασιλέα ὑπὲρ τῶν ἀδικουμένων. Paulò aliter Codex Regius: ὁ ἐπὶ τῶν δεήσεων ἀναφέρων τῷ Πατριάρχῃ τὰς τῶν δεομένων ἀνα-

φορὰς, πεμπόμενος πρὸς τὸν Βασιλέα μετὰ τοῦ Ραιφερενδαρίου. In Pseudosynodo Palamitarum sub Joanne Cantacuzeno, p. 171. subscribit Theodorus Diaconus Perdices Ἐπὶ τῶν δεήσεων τῆς ἁγιωτάτης τοῦ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας.

ΔΕΙ͂ΓΜΑ, insigne armorum quod in clypeis effingitur. Vide notas ad Joan. Cinnamum, p. 451. & Cujacium ad Nov. 17.

ΔΕΙ΄ΚΤΕΙΝ, Δείχνειν, *Docere, Monstrare*, Δεικνύειν, ἐμφανίζειν, παιδεύειν.

ΔΕΙΚΤΗ΄ΡΙΟΝ, *Ambo, Pulpitum, Suggestum; unde conciones habebantur ad Populum*, unde & ubi populus docetur, ex δείκτειν *docere*, recentioribus Græcis. Basilius Seleucen. lib. 2. de S. Thecla, cap. 27. οὐ καὶ ἀποκυλισθέντος ἐκ τῶν σκολιῶν καὶ ἀδύτων, ὡς εἰπεῖν, πόρων, ὤφθην ἐπὶ τοῦ δεικτηρίου· λέγεται δὲ οὕτως ὁ τόπος ἐν ᾧ ἐπιδείκνυται οἱ λέγοντες, τοῦτό ἐστιν ὁ Ἀμβων, ἤτοι τὸ ἀκροατήριον.

ΔΕΙΛΙΚΑ΄ΤΟΣ, *Delicatus*, laudatur ab Allatio ad calcem Συμμίκτων Liber Joannis Damasceni de Mortuis in fide, in Cypriorum linguam versus, hoc initio, ἡ γλυκόμνοστες τροφαῖς, τὰ δειλικάτα καὶ τίμια φαγία, &c. ubi Damascenus, τὰ τῶν βρωμάτων ἡδέα καὶ τίμια, &c.

ΔΕΙ΄ΝΟΣΜΟΣ, *Coniza*, apud Interpol. Dioscorid. c. 541.

ΔΕΙΠΝΑ΄ΡΙΟΝ, *Cœnula*, in Gloss. Gr. Lat.

ΔΕΙΠΝΟΚΛΗΤΩ΄ΡΙΟΝ. Vide in Κλητώριον.

ΔΕΙΡΟΠΕ΄ΖΗΣ, apud Moschopulum, ὁ τοῦ τραχήλου δεσμός.

ΔΕΚΑ΄ΔΑ, *Decima*, Δεκάτη. Sigillum seu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ, apud Ughellum to. 1. Italiæ Sacræ: ἐκ παντὸς καρποφορᾶς τόσων ἀκινήτων πραγμάτων, ὅσων τῶν γεννημάτων τῶν ζώων σῶαι τὴν δεκάδαν, κατά τι ὁ πανάγαθος Θεὸς ἐνέβαλλε. Vide Notas nostras ad Cinnamum. pag. 487.

ΔΕΚΑΕ΄ΤΗΡΙΔΕΣ, *Decennia*, quæ Imperatores celebrabant, ex instituto Augusti, ut observatum à Dione, Zonara, & aliis. Vide Dissertat. de Numismatibus Impp. Constantinopolit.

ΔΕΚΑΚΕ΄ΡΑΤΟΙ, Hæretici à S. Sophronio Patr. Hierosol. excommunicati, quorum mentio est in Præfat. ad S. Dorothei Doctrin.

ΔΕΚΑΝΙ΄Α, *Decuria*, δεκὰς, in Glossis Græcolat. Asclepiodotus Philosophus in Arte Tactica MS. ἐκαλεῖτο δὲ ὁ λόχος πάλαι καὶ στίχος, καὶ συνωμοτία, καὶ δεκανία. Vide Gloss. med. Lat. in *Decania*.

ΔΕΚΑΝΟΙ΄, *Decani*, Lictores, Ραβδοῦχοι, Cedreno, de quibus pluribus egimus in Gloss. med. Lat. Glossæ Basilic. Δεκανοὶ, οἱ συναγόμενοι. Δεκανοὶ, κολλεγάτοι, συνηγμένοι. Δεκανοὶ, ἀρχὴ τῶν δέκα ὀνομάτων, συνηγμένοι. Habentur apud Nilum Monachum Epistolæ aliquot Δεκανοῖς inscriptæ lib. 2. Epist. 277. 293. Vide Justinianum in Nov. 43. cap. 1. Nov. 59. cap. 2. &c.

Δεκανὸς, *Decanus*, recensetur ex Cod. Allatiano, inter Ecclesiæ minores Officiales, in Choro sinistro. Hujus officium ita describitur: ὁ Δεκανὸς τάσσει τοὺς ἱερεῖς ἐν τοῖς ἐρχομένοις αὐτῶν δικαιώμασι. Rursum: ὁ Δεκανὸς, ἵνα καλῆ τοὺς ἱερεῖς εἰς τὰ αὐτῶν δικαιώματα, καὶ προσφερέματα. Illius igitur munus est, ut Sacerdotes nominatim advocet, cùm *μηνιαῖα*, seu sportulas suas accepturi sunt.

Δεκανοὶ, *Decani*, θεοὶ ὡροσκόποι, triginta, seu qui nascentiæ præsunt, de quibus Manilius, Firmicus lib. 4. cap. 16. & Mathematici Genethliaci, quam vocem à Latinis acceptam contendit Scaliger, contra quàm Salmasius ad Plinium, qui à Græco δέκα, δεκανὸς factum vult.

ΔΕΚΑΝΙ΄ΚΙΟΝ. Vide Δικανίκιον.

ΔΕΚΑ΄ΞΗ, pro ἑκκαίδεκα, *Sexdecim*. Δεκάξη φοραῖς, *Sexdecies*.

ΔΕΚΑ΄ΠΛΗΓΟΣ, Decem plagæ Ægypti, de quibus Clemens lib. 2. Constit. cap. 25. ἄκουε, ἱερὰ ἐκκλησία, ἡ τὴν δεκάπληγον ἐκπεφευγυῖα, καὶ τὸν δεκάλογον εἰληφυῖα. Utitur præterea lib. 6. cap. 3. 20. lib. 8. cap. 10.

ΔΕΚΑ΄ΠΡΩΤΟΙ, *Decemprimi*, in Gloss. Gr. Lat. *Decuriones, Decemviri*. Δεκαπρωτεία, *Decemviratus*, in l. 1. §. ult. D. de Munerib. Astrampsychus in Theoria astrorum MS. οὐ δεκαπρωτεῖς ἄρτι. Vide Gloss. med. Lat. in *Decemprimus*.

ΔΕΚΑ΄ΡΓΥΡΟΝ, Monetæ minutioris species, de qua in Gloss. med. Lat. in *Decargyrum*.

ΔΕΚΑΡΙΑ΄, *Decas*, Δεκάς. Portius.

ΔΕ΄ΚΑΡΧΟΣ, *Decanus*, in Gloss. Gr. Lat. qui præest decem militibus: *Decurio*. Evagrius lib. 6. cap. 14. τῶν ἐν Μαρτυροπόλει δεκάρχων. Ubi Codd. alij δεκαδάρχων præferunt, ut monet Henric. Valesius. Constantinus in Tacticis, pag. 22. τυπτέσθω καὶ ὁ δέκαρχος καὶ ὁ στρατιώτης. Georgius Trapezuntius de una Ecclesia, pag. 560. ὥσπερ γὰρ ἐν στρατῷ οἱ δέκα στρατιῶται τῷ Δεκάρχῳ ἑνοῦνται εἰς ἕν, &c. Sed & ita videtur legendum apud Simocattam lib. 7. cap. 6. ὁ μὲν οὖν Γεννάδιος τὸ τηνικαῦτα Δέκαρ, οὐ Στρατηγὸς ἐτύγχανεν ὢν τῆς Λιβύης. Scribendum enim Δέκαρχος.

Δεκαρχία, *Manipulus decem militum, cui præest Decanus*. Leo in Tactic. cap. 6. §. 27. & Constantinus in Tacticis, pag. 19. ποιεῖσθον ἁμάξας ἐλαφρὰς καὶ γοργὰς κατὰ δεκαρχίαν, ἤγουν κατὰ κοντουβέρνιον. Vide Gloss. med. Lat. in *Decanus*.

Δεκαδάρχης, idem qui Δέκαρχος. Theophylactus Bulgar. Archiep. Epist. 18. ἡμῖν δὲ ἀπόχρη μένειν ἐφ' ἧς ποτε ἦμεν τάξεως, Δεκαδάρχαι τελούμενοι, ἢ σὺν χάριν, Τριακοντάρχαι. χιλιαρχίας δὲ καὶ στρατηγίας κλέος οὐδ' ἀκούομεν. Polybius: οἱ δὲ δύο Δεκαδάρχων ἔχουσι τάξιν, καλοῦνται δὲ πάντες Δεκουρίωνες. Vide Vitā S. Pachomij, n. 47.

ΔΕΚΑΤΑΡΙ΄ΔΕΣ. Glossæ Græcobarb. Ἀγαθόπερ, οἱ τοὺς τελώνας μηνύοντες τὰ τέλη ὅπου κάμνουσιν νῶσιν τοὺς τελώνας, ἤτοι μαρτζάδες, ἢ δεκατάριδες, διὰ τὰ τέλη. Ἀτέλεια δεκατώσεως, apud Theophylactum Bulgar. Archiep. Epist. 41.

Δεκατευτήριον, *Teloneum*, Τελωνεῖον, in Glossis Basilic. Agathias lib. 5. καὶ ὡς εὐθὺς τὴν Ἀβυδον λυμαίνεται, καὶ τὸ ἐν αὐτῷ πορθήσει δεκατευτήριον. Vide Notas ad Cinnamum, pag. 487.

ΔΕΚΑΦΤΑ΄, *Septemdecim*, Δεκαεπτά.

ΔΕΚΕ΄ΜΒΡΙΟΣ, *December*. Procopius lib. 2. de Bello Vandal. cap. 3. extr. μεσοῦντος μάλιστα τοῦ τελευταίου μηνὸς, ὃν Δεκέμβριον Ρωμαῖοι καλοῦσι. Δεκέβριος, apud Acropolitam in Chron. num. 67.

ΔΕΚΕΜΠΡΙ΄ΜΟΣ, *Decemprimus, Decemvir*. De qua voce in Gloss. med. Lat. Habentur variæ Epistolæ inscriptæ ejusmodi Δεκεμπρίμοις, apud Nilum Monach. lib. 1. Epist. 265. lib. 2. Epist. 168. 169. 228. 299. & lib. 3. Epist. 18. ex quibus emendandæ videntur, quæ Δεκεμβρίῳ præferunt, lib. 2. Epist. 16. & lib. 3. Epist. 71. Vide supra Δεκαπρῶτοι.

ΔΕΚΚΕΣΙΩ΄Ν, *Decisio*, Διάταξις, Ψῆφος, in Gloss. Basilic.

ΔΕΚΟ΄ΚΤΩ, *Coccyx*, avis ita dicta Cretensibus. Petr. Bellonius lib. 1. observ. cap. 9.

ΔΕΚΟΚΤΩΡΕΥ΄ΕΙΝ, *Bona decoquere*, apud Scholiastem Basilic. ad lib. 14. pag. 179. Glossæ Nomicæ Vaticanæ MSS. Δεκόκτωρ, ὁ χρεοκόπος.

ΔΕΚΟΥΡΙ΄ΩΝ, *Decurio*, Δεκαδάρχης, Polybio. Concil. Calchedon. Act. 5. ἐδήλωσεν αὐτοῖς δι' ἐμοῦ καὶ τοῦ κύρου Ἰωάννου τοῦ Δεκουρίωνος. Titulus MS. Anthologiæ Gr. Ἀγαθίου Σχολαστικοῦ Ἀσιανοῦ Μυριναίου ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς Θεόδωρον Δεκουρίωνα τοῦ Κοσμᾶ. Occurrit non semel.

ΔΕ΄ΚΡΕΤΟΝ, *Decretum*. Codex Canon. Eccl. Afric. cap. 56. & 93. Αὐρήλιος ἐπίσκοπος — τῷ παρόντι δεκρέτῳ

δεκρέτῳ σωζώυσα. Utuntur Justinianus Nov.38. Harmenopul. lib.1. tit.12. §.13. lib.4. tit.2. §.7. Synod. Florent. Sguropulus in Hist. ejusdem Concilij sect.2. cap.23. 26. &c.

ΔΕΚΤΟΣ, *Ratus*. Δεκτὸν πρᾶγμα, *Res rata*, in Basilic.

ΔΕΛΕΓΑΤΕΥΕΙΝ, *Delegare*. Glossæ Basilic. Ἐδελεγάτευον, Μετετίθεμλυ. Occurrit in Justiniani Nov.38.

Δηλιγατίων, *Delegatio*. Glossar. MS. δηλιγατίων, κατὰ Ρωμαίους ἡ ἐκλαγὴ τῆς σιτοπομπῆς, καὶ ἡ ἀννόνων μετακομιδή. Ita etiam Suidas. Vide Cujac. ad leg.4. Cod. de Annonis lib.10.

ΔΕΛΗΤΙΟΝ, in Glossis Seguerianis MSS. δέλεαρ, *Esca*, *Illecebra*.

ΔΕΛΕΤΡΟΝ. Vide Τέλετρον.

ΔΕΛΜΑΤΙΚΙΟΝ. Vide in Δαλματίκιον.

ΔΕΛΦΙΝΑΣ, *Delphin*, Δελφὶν, in Corona pretiosa.

ΔΕΛΦΙΞ, *Delphica*, *Abacus*. Δελφὶς Luciano: σκεύη πάντα κείμλυα ἐπὶ δελφίδ@ τραπέζης. Ita emendat Vir doctus pro δελφινίδ@. Phavorinus: ex Procopio lib.1. Vandal. cap.21. Δέλφικα, τὸ τρίποδα Ρωμαῖοι, ἐπεὶ πρῶτον ἐν Δελφοῖς γέγονεν· deinde, ἡ τρίποδα τῆ Διόνυσον, διὰ ἀδελφικὸν, καὶ δελφικὸν. Hesychius Δελφικὸν τρίποδα, τῆ τῆ Ἀπόλλων@ τῆ ἐν Δελφοῖς. Adde Auctorem Etymologici, & quæ de hac voce annotamus ad Alexiadem, & in Gloss. med. Lat. in *Delphica*.

ΔΕΛΦΟΣ, pro Ἀδελφὸς, *Frater*. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Πῶ τῆ ζωλώτυ πέραζε μὲ τῆ μεγάλλω νύκλαν,
Τῶν δύο δελφῶν τῆ βασίλειαν μετὰ καμόματά της.

ΔΕΜΑΤΙ, *Fasciculus*, *Fascis*, *Vinculum*, Δέσμιον φάκελ@. Δεμάτάκι, *Fasciculus*. Δεμάτικον, apud Agapium in Geoponico, cap.202.

Δεμάτοδίμμαν, *Funis*, *Vinculum*. Glossæ Græcobarb. Σχοινίον, σχοινίν, δεματικὸν, δεμάτοδίμμαν. Ubi fortè leg. δέμα, τὸ δίμμαν.

Δέματα ὁδῶ, *Concædes*, *Viarum impedimenta*. Eustathius Odyss. ε. καὶ ὅρα τὸ Κατέδησε κελεύθους, ὅθεν ἡ κοινὴ γλῶττα ὁδῶ δέματα λέγ, ἔνθα ὕλη τεθεῖσα κωλύει τοὺς ὁδεύοντας.

ΔΕΝ, vel δὲ, deductum fortasse ab ὀὐδὲν, ablata diphthongo ὀυ. Dicitur autem δὲν, cùm ponitur ante vocales & diphthongos, immò & ante aliquas consonantes, videlicet ante β, γ, δ, θ, κ, π, τ, φ, χ: δὲ verò ante reliquas consonantes. Regit Indicativum tantùm, quia in reliquis modis non utuntur Græculi δὲν, sed μὴ, vel μὴ, ut μὴ κάμῃς, *Ne facias*. Ita Portius. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opinat. Græcor. num.14. καὶ ἀπέθαναν εἰς τὸν ἀφορισμὸν καὶ δὲν ἐδιορθώθησαν νὰ λάβεν συγχώρησιν, &c. Occurrit ibi pluries.

ΔΕΝΑΙΔΑ, *Serpyllum*, Ἕρπυλλον. Vide Petr. Bellon. lib.1. Observ. cap.18.

ΔΕΝΔΡΙΤΗΣ λίθ@, *Corallium*, κοράλιον, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ.

ΔΕΝΔΡΟ, *Arbor*, Δένδρον, in Corona pretiosa. Δενδράκι, Δενδρυλάκι, *Virgultum*, *Arbustum*, φρύγανον. δενδρίον.

Δενδρόλιβανον, & Δεντρόλιβανον, *Rosmarinus*. Actuario & Myrepso. Vide Agapium in Geoponico, c.52.

Δενδρόκολλα, *Gummi*, βρύον, κόμμι.

Δενδρομελόχας. Glossæ Botanicæ ex Cod. Reg. 848. Ἀλθέα, ἤτοι ὁ δενδρομελόχας, ἄγρι@.

ΔΕΝΕΙΝ, Δέννειν, Δίννειν, *Ligare*, Δέειν. Glossæ Græcobarb. Σχοῖνιν εἰς τὸ ὁποῖον δέννεσιν ἢ δίννεσιν τὰ χερβόλια. Clemens lib.2. Constit. Apost. cap.20. τὸ κυλισμένον ἐν ἁμαρτίαις εἰς χώλειαν ὁδῷ ἐπιδέννων διὰ παρακλητικῆς νυθεσίας. Vita S. Pachomij, num.13. καὶ πάλιν εἰς μέζον φέρουσι φύλλον δένδρου, καὶ σχοινία παχέα, καὶ δέννουσιν αὐτὸ μετὰ ἀσφαλείας. Nicetas Choniates: ἰδὲ νε τὰ μόρια τῆ Κασαμονίτου, &c.

ΔΕΝΚΑΛΟΠΑΡΟΜΟΙΑΖΕΙΝ, *Dissentire*, Ἀσυμφωνεῖν, ἀπεικάζειν.

ΔΕΝΙΚ, λέγεται χαρέβας δ'. in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Siliquæ quatuor*. Matthæus Silvaticus: *Danich*, *Danic*, est *nomen ponderis octo granorum ordei*, *secundum aliquos sex granorum*: & *aliqui dicunt quod est auri*, & *alij quod est pondus trium granorum ordei*, & *verius*. Rursum: *Danici*, *est pondus medietatis trium granorum ordei*. Vide χαρέβα.

ΔΕΝΤΟΚΑΡΑ, *Gena*, apud Hieronymum Germanum.

ΔΕΝΤΡΟΝ, *Arbor*, Δένδρον. Glossæ Græcobarb. Ἄλιζα, ἡ λεύκη τῆ δένδρων, ὁ ἄθθος τῆ δεντρῶν. Ibidem: εἰς θεωρίαν τῆ δεντρῶν, ἤγουν δένδρων. Historia Apollonij Tyrij:

Ὅταν ὁ κύκλ@ ἔκαμεν ἀνατολὴ καὶ δύση,
Ἀνθρώπους, ζῶα, καὶ δέντρα κέβαλεν εἰς τὴν κλίσιν.

Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap.242. de ave venatica: καὶ γίνετε μετὰ ταῦτα τὸ ἐκεῖνον τὸ ὄρνιον πρὸς εἰς ῥάχων κανένα ὄρνιν, καὶ πιανὶ τὸ κανὶς ἄνθρωπ@, ὀυ δὲν εὑρίσκετο κρεμάμενον εἰς κανένα δέντρον, &c.

Δεντρέτζικον, *Arbuscula*. Anonymus de Amor. Callimachi & Chrysorrhoes:

Ἡ κόρη κατὰ τὸν καιρὸν, καὶ τὴν συνήθη θρλῦον,
Ἦλθεν εἰς τὸ δεντρέτζικον, ἔκατζεν ἀποκάτω.

Δεντρυλάκι, eâdem notione.

ΔΕΞΙΑΙ. Hesychio, αἱ γινόμεναι κατὰ συνθήκας ἐπαφαὶ τῆ δεξιῶν χειρῶν, εἰς σύμβολον τῆ βέβαια ἔσεσθαι. Pactum Boëmundi cum Alexio Comneno apud Annam Comnenam lib.13. p.415. ὑπὲρ τῆ σῶν ἐχθρῶν θωρακισόμεθα, καὶ ἀρεῦμλυ ὅπλα καὶ δόρατα, καὶ τοῖς σοῖς φίλοις ἐμβαλοῦμλυ τὰς δεξιὰς, &c. Vide Notas nostras ad Alexiadem, pag. 228. & Gloss. med. Latin. in *Dextra*.

ΔΕΞΙΜΟΝ, *Exceptio Imperatoris in Urbem venientis*, cùm peregrè profectus in Urbem redibat. Continuator Theophanis lib.3. num.43. ἡ δὲ δηφιάλη κατὰ τὸν καιρὸν τῆ δεξίμων, πιστακίων καὶ ἀμυγδάλων, ἀλλὰ μλυ καὶ κυναρίων, πεπληρωμένη κονδίτου ἐκ στροβιλίου ἐκδιδομένου, πᾶσιν ἐκίρνα, καὶ παρεῖχε τρυφᾶν. Antiquitat. Constantinopol. ὁ Πιττάκης ὁ λεγόμλυ@, Λεὼν ὁ Μέγας ἔστιν, ὁ παρὰ πολλοῖς Μακελάρι@ λεγόμλυ@ καθ' ὃν τὰ δεξήματα τῆ Βασιλέων ἐκεῖσε ἐγίνοντο, ἀλλὰ καὶ Παλάτιον ἦν ποτὲ συνιστάμενον. Neque aliud est

Σαξιμοδέξιμον. Theophanes an.9. Rhinotmeti, pag. 307. θέλων ἐν τῷ τόπῳ ποιῆσαι φιάλην, καὶ βάθρα κτίσαι τῆ δήμου τῆ Βενέτων, ὅπως ἐκεῖ δέχονται τὸν βασιλέα. Leo Grammaticus in Theophilo, pag. 455. καὶ τὰς ἀναβάθρας ἔνθα οἱ δῆμοι ἵστανται, στήσας καὶ φιάλην ἐν τῷ λεγομένῳ τὸ σαξιμοδέξιμον λεγόμλυον, τῆ ἵππων ἀμφοτέρων τῆ μερῶν διερχομένων μετὰ χρυσῶν σαγισμάτων. Eadem habet Symeon Logotheta in eod. Theophilo, n.21. Vide Constantinopolim Christianam lib.2. pag.161.

ΔΕΞΙΟΛΑΒΟΣ, *Lancearius* redditur in Actis Apostol. cap.23. Erasmus verò dextrum & peritum funditorem aut jaculatorem intelligi putat. Suidas & Auctor Etymologici παραφύλακα interpretantur. Theophylactus Simocatta lib.4. Hist. προστάττει δὲ καὶ δεξιολάβοις δυνάμεσιν ἰχνηλατεῖν, καὶ τὰς ἀτραποὺς πάσας κατασφαλίσασθαι. Constantinus lib.1. de Themat. cap.1. ex Joanne Lydo Philadelphiensi, οἱ δὲ λεγόμλυοι τουρμάρχαι εἰς ὑπεργίαν τῆ στρατηγῶν ἐταχθησαν· σημαίνει δὲ τὸ τοιοῦτον ἀξίωμα τὸν ἔχοντα ὑφ' ἑαυτῆ στρατιώτας τοξοφόρους πεντακοσίους, καὶ πελταστὰς τριακοσίους, καὶ δεξιολάβους ἑκατόν.

ΔΕ'ΞΙΟΣ ἵππ☉, *Equus dextrarius*, de qua voce Vide Gloss. med. Lat. in *Dextrarius*. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 469. ἀπέστειλε δὲ καὶ Παῦλον Κοιλωνίτην τοῦ ἐνταφιάσαι Μιχαήλ, καὶ ἀπελθὼν εὗρεν αὐτὸν ἐστελιλιγμένον ἐν τῷ σαγίσματι τοῦ δεξιοῦ ἵππου. Eadem habet Symeon Logotheta in eod. Michaële, num. 47. Callisthenes in Vita MS. Alexandri: μετὰ δὲ δύο καμπῆρας σκονδυλίζει ὁ δέξι☉ ἵππ☉ τοῦ Νικολάου.

ΔΕΞΤΡΑ'ΛΙΟΝ, *Dextralis*, *Securis*. Vetus Interpres Homeri: ἡμιπέλεκυς, τὸ ἥμισυ τοῦ πελέκεως, τὸ ἐκ τοῦ ἑνὸς μόνον μέρους ἔχον ἀκμήν, ὃ καὶ δεξτράλιον καλοῦσι. Vide infrà in Δέστρια, & Gloss. med. Latin. in *Dextralis*.

ΔΕΞΤΡΟΧΕ'ΡΙΟΝ, *Dextrocherium*, Armilla in dextra, vel dextro brachio gestari solita. Occurrit tantùm Latinè scripta hæc vox, tametsi partim Latina, ac partim sit Græca. Vide Gloss. med. Latin.

ΔΕΠΟΡΤΑΤΕΥ'ΕΙΝ, *Deportare*, *in exilium agere*. Glossæ Basilic. Δεπορτατευθήσεται, Ἐξορισθήσεται. Lib. 48. Basilic. ὁ δὲ πρὸς καιρὸν ἐξορισθεὶς, εἰ μὴ ἐκουσίως στρατεύσηται, εἰς νῦν δεπορτατεύεται. Rufus in Legibus militarib. §. 1. δεπορτατευόμεν☉ ἐὰν ἐκφυγὼν τὴν τιμωρίαν αὐτὸς ἐσπούδασε στρατευθῆναι. Occurrit non semel apud I C.

Δεπορτατίων, *Deportatio*. Pachymeres in Epist. 10. Dionysij Areopagitæ: ἡ ἐπὶ τὴν νῆσον ἐξορία παρὰ Ρωμαίοις, κεφαλικὴν τιμωρίαν ἐμιμεῖτο, καὶ λέγεται Δεπορτατίων. Utitur etiam Photius in Nomocan. tit. 9. cap. 26.

Δηπορτάτ☉, *Deportatus*, ἐξορισιμαῖ☉, Hesychio & Phavorino. Idem Pachymeres loco laudato: ὁ γοῦν ἁγιώτατ☉ Ἀπόστολ☉ καὶ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ὁ Θεολόγ☉ δηπορτάτ☉ ἐγένετο, ἤγουν εἰς νῆσον ἐξόρισ☉. Aliæ editiones habent δεπορτάτ☉.

ΔΕΠΟΣΙ'ΤΟΝ, *Depositum*. S. Ignatius in Epist. ad Polycarp. n. 6. ἡ ἀγάπη, ὡς δόρυ· ἡ ὑπομονὴ, ὡς πανοπλία· τὰ δεπόσιτα ὑμῶν, τὰ ἔργα ὑμῶν.

Δεποσιτάρι☉, *Depositarius*, Καθαιρεθεὶς, in Glossis Basilic.

ΔΕΠΟΤΑ'ΤΟΣ, Διπότατ☉, Δηπότατ☉, *Deputatus*. Glossæ Basilic. Λειτουργοὶ, Διπότατοι, ἀφωρισμένοι. Concilium Calchedonense act. 3. pag. 395. Διπότατον με ἔσχε, καὶ μάλιστα ἐν τῷ καιρῷ τοῦ κατὰ τὴν Ἔφεσον γενομένης ἐπ' αὐτοῦ συνόδου.

Διποτατεύειν, *Deputare*. Mauricius lib. 9. Strateg. cap. 3. τελέσι κατὰ ἰλάρχας καὶ δεκάρχας διποτατεύεσθαι. Infrà: τὸ γὰρ ὀλίγους προπετῶς ἀπὸ τάγματ☉ ἐπαίρεσθαι πρὸς κάματον ἐπισφαλές ἐστιν· ὅτι γὰρ οἱ διποτατευόμενοι χρησιμεύειν δύνανται, &c.

Διπότατοι, *Deputati militares*, qui militibus sauciis curandis ac reficiendis præfecti erant, lapsos ab equis erigebant, laborantes è certamine asportabant, & pro singulis militibus servatis, singulos nummos accipiebant. Leo in Tactic. cap. 4. §. 6. ἰατροὶ οἱ καὶ διπότατοι, & §. 15. διπότατοι δὲ προσηγορεύοντο τὸ παλαιὸν οἱ νῦν λεγόμενοι Σκρίβωνες, οἵτινες παρακολουθοῦντες τῇ παρατάξει τοὺς ἐν τῇ μάχῃ τραυματίας ἀναλαμβάνονται ὡς ἰατροὶ, καὶ περιποιοῦνται. Horum meminit præterea, cap. 12. §. 51. 53. 119. ut & Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 3. lib. 3. cap. 8. ubi eorum officium pluribus describitur.

Δεπότατοι, *Deputati*, *Fabri armorum*, *Fabricenses*, *Fabricis & aliis operibus publicis deputati*, in l. 8. Cod. de servis fugit. De quibus in Gloss. med. Lat. in *Deputati*. Justiniani Nov. 85. cap. 2. ἀλλ' οὐδὲ τοὺς ἐν τοῖς ἀριθμοῖς καταλεγομένους, οὓς Ὁπλοποιοὺς καὶ Δεποτάτους καλοῦσι, τοὺς παρὰ τοῦ δημοσίου κομιζομένους σιτήσεις, συγχωροῦμεν ἐργάζεσθαι, ἢ τινὶ πιπράσκειν ὅπλα. Græca Inscriptio apud Virum eruditum Jacob. Sponium in Itinerario to. 3. pag. 105. ΑΥΡ. ΦΛΑΒΩΝΗΝ ΡΟΥΦΕΙΝΟΝ ΕΚΑΤΟΝΤΑΡΧΟΝ ΔΕΣΠΟΤΑΤΟΝ ΠΡΕΙΜΟΙΠΕΙΛΑΡΙΟΝ. Ubi leg. ΔΕΠΟΤΑΤΟΝ.

Δεπότατ☉, *Deputatus*, διακονία, seu Ministerium est in Ecclesia, non verò Officium: sed quale illud sit, non omnino constat. Descripsit Goarus in Euchelog. pag. 237. ex Cod. Cryptoferratensi, εὐχὴν ἐπὶ χειροτονίᾳ Δεποτάτου καὶ Κηροφόρου. Ubi hæc verba habentur: αὐτὸς καὶ τὸν δοῦλόν σου τόνδε προτρέχειν λαμπαδηφόρον τῶν ἁγίων σου μυστηρίων αἱρετισάμενον καταξίωσον τῶν ἀμολωύταις σου καὶ ἀσβέσταις στολαῖς. Ex quibus volunt viri docti idem esse munus Ceroferarij & Deputati. Quod si ita est, duplici nomine ij appellati fuerint, quod vix credam: alia enim videtur functio Ceroferarij, alia Deputati, tametsi ejusdem essent ordinis & gradus, id est post Lectores. Symeon Thessalonicensis lib. de Sacrament. εἰσὶ δὲ ἄλλαι ὀφφικίων διακονίαι, καὶ ἡ τοῦ Δεποτάτου, καὶ τοῦ Κηροφόρου εἰπεῖν, πρὸ τῶν Αναγνωστῶν γινομένη, &c. Joannes Episcopus Citri in Responsis, pag. 328. Θεωροὶ δὲ καὶ Δεπότατοι, καὶ Καμισάτοι, οὐκ εἰσιν ὀφφίκια, ἀλλὰ διακονίαι περὶ τὸ ἅγιον Βῆμα ἁρμόζουσαι. Verùm fatendum eundem Citrium scribere Deputatos gestare lampades in sacris Liturgiis, cùm sacra dona deferuntur in Bema, & cùm Evangelium defertur ad Ambonem, quod peculiare munus est Ceroferariorum: οἱ Δεπότατοι μανδυοφοροῦντες μετὰ λαμπάδων προπορεύονται τοῦ τε τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου, ὁπότε ἀναφέρεται εἰς τὸν Ἄμβωνα πρὸς ἀνάγνωσιν, καὶ τῶν ἁγίων δώρων ἔν τε τῇ εἰς τὴν ἁγίαν τράπεζαν εἰσόδῳ, καὶ ἐν τῇ εἰς τὴν πρόθεσιν ἐπανόδῳ αὐτῶν, &c. At cùm ab aliis Ferula in manibus iis tribuatur in ejusmodi ceremoniis, videntur haud potuisse unà ac simul deferre lampadas seu Cereos, & ferulam, quam omnino iis attribuit Joannes Cantacuzenus lib. 1. Hist. cap. 41. pag. 123. & ex eo Codinus de Offic. cap. 18. num. 34. ubi de Imperatore: τῇ δὲ ἀριστερᾷ κατέχει νάρθηκα, ἐπέχει τότε τάξιν ἐκκλησιαστικὴν, ἣν καλοῦσι Δεποτάτου. Quæ quidem verba malè cepit Meursius, scribens Deputatum in Coronatione Imperatoris, quæ hîc describitur, gestasse manu ferulam: immò aiunt Cantacuzenus & Codinus, Imperatorem, acceptâ ferulâ, munus obire Ecclesiasticum Deputati: quippe ejus ministerium erat, ut progrediente Pontifice plebem circumstantem in via amoveret, incessúmque liberum præstaret. Catalogus Offic. Eccl. Constantinopol. ex Cod. Allatiano, num. 52. ὁ Δεπότατ☉ περιπατεῖ ἔμπροσθεν τοῦ Ἀρχιερέως καθαρίζει τὸν λαὸν ἀπὸ τὴν στράταν. Atque hinc percipimus, cur apud Nicetam Episcopum Thessalonicensem, pag. 346. 347. in Jure Græco-Rom. quæratur an ὁ δευτερεύμησας Δεπότατ☉ ὀφείλει ἐν τῷ καιρῷ τῆς εἰσόδου συνεισοδεύειν τῷ Ἀρχιερεῖ. Ubi observandum in introitu Patriarchæ in Bema ad sacram Liturgiam peragendam, Deputatum cum ferula præcessisse. Enimverò quod Cantacuzenus & Codinus scribunt Imperatorem obiisse munus Deputati, id etiam observat Symeon Thessalonicensis, quo loco ait Imperatorem Sanctum Panem de manu Patriarchæ recipere, prout solent Diaconi, vivificúmque sanguinem degustare ex Calice ab eis præparato, ubi hæc subdit: καὶ τοῦτο ἣν νενομισμένον ἄνωθεν· καὶ ταύτην εἴληφε τὴν τιμὴν διὰ τὸ χρίσμα τῆς βασιλείας, ὡς καὶ Δεποτάτου τῆς ἐκκλησίας τόπον λαβὼν, καὶ ὡς Δεφένσωρ αὐτῆς κληθεὶς, &c.

ΔΕ'ΡΒΑΣ, appellatum apud Persos *Sellariorum Prætorium*. Vide in Καβαλλάρι☉.

ΔΕΡΕΚΤΑ'ΡΙΟΙ, *Derectarij*, in Basilic. lib. 60. tit. 28. §. 1. ubi Scholiast. οἱ εὐθικτοι κλέπται, οἱ λεγόμενοι Περσικάριοι. Glossæ Basilic. in φρακτερίβους· καὶ οἱ τοιχώρυχοι

τοιχώρυχοι, καὶ οἱ σάκκους ἀνασχίζοντες, καὶ οἱ δερεκτάριοι, ἤγουν κλέπται εὔθυκτοι, ἢ εὐκόλως θίγοντες, καὶ ἐπαφώμενοι, καὶ ψηλαφῶντες τὰ κλέμματα, &c. Vide Περσικάειος, & Gloss. med. Lat. in *Derectarius*.

ΔΕΡΜΑ, *Pellis Pergamena, Membrana.* Joannes Lydus ait Cratetem Grammaticum Attalo Pergami Regi suggessisse membranarum inventionem: δέρματα γὰρ τὰ ἐκ τῶν προβάτων ἀποξέσας εἰς λεπτὸν, ἔστειλε τοῖς Ῥωμαίοις, τὰ λεγόμενα παρ' αὐτοῖς μέμβρανα, εἰς μνήμην δὲ τοῦ ἀποστείλαντος μέχρι τοῦ νῦν Περγαμηνὰ τὰς μεμβράνας καλοῦσι. Germanus Patr. Constantinopol. Homil. in primam jejunior. Dominicam, pag. 1727. ἆρ' οὖν καὶ σὺ τὸ βιβλίον τῶν εὐαγγελικῶν προσκυνῶν, καὶ ἀσπαζόμενος, τὰς σανίδας, καὶ τὸ μέλαν, καὶ τὰ δέρματα προσκυνεῖς καὶ ἀσπάζῃ, ἢ τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ τοὺς ἐγγεγραμμένους τῇ βίβλῳ; Infrà: ὅτι πρὸς τὴν εὐαγγελικῶν ῥημάτων ἀναγραφὴν ἀναλαμβάνονται τὸ μέλαν.

Τετράδερμον, *Quaternio ex Pergameno.* Martyrium S. Petri Archiepisc. Alexandr. pag. 212. ἐν τῷ μέλλειν τὸν ἅγιον τελειοῦσθαι, κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν. ὡς ἐκ τινὰς ἀποστολῆς, γυνή τις παρθένος καὶ πρεσβῦτις, ἅμα τὴν πόλιν εἰσήεσαν, ὁ μὲν πωλῆσαι τὸ τετράδερμον, ἡ δὲ σινδόνας, &c. Infrà, δέρματα nudè appellat. Vide in Τετράδιον.

ΔΕΡΜΑΤΙ, *Pellis*, Δέρμα, σκύτος.

ΔΕΡΜΟΚΟΥΚΟΥΛΛΙΟΝ, *Cuculla pellicea.* Nilus Monach. lib. 2. Epist. 178. extr. καὶ τότε λοιπὸν ὁ τοῦ Διὸς πατὴρ Κρόνος λιγυρῶς σε θρηνήσει, καὶ κόψεται ἡδέως, διότι μάλιστα καὶ σὺ παρὰ τοὺς ἄλλους θεοὺς τοῦτον σέβων ἐν τῇ εὐημερίᾳ, θρήνοις παρεμυθήσω καθ' ἑορτὴν πλειστάκις, ἅτε τῶν αἰδοίων ἐκτετμημένον ἐλεεινῶς, καὶ δεδεμένον οἰκτρῶς ὑπὸ οἰκείου παιδὸς, καὶ τῷ δερμοκουκουλλίῳ καλακεκαλυμμένον, καὶ τὸ σκότος οἰκοῦντα δεινῶς. Scitum autem Saturnum *velato capite* fingi, *quòd*, ut ait Fulgentius lib. 1. Mythol. *omnes fructus foliorum obnupti tegantur umbraculo*.

ΔΕΡΝΕΙΝ, *Verberare, Percutere*, αἰκίζειν, τύπτειν, πλήττειν. Glossæ Græc. Lat. δέρω, τύπτω, *Vapulo, Castigo.* Vide Suidam. Epistola Sultani Ægyptij apud Cantacuzenum lib. 4. cap. 14. νὰ καταφρονοῦν, καὶ νὰ δέρνουν, καὶ νὰ ὀχλοῦσι τοὺς κατὰ καιρὸν ἐρχομένους εἰς τὸ αὐτὸ ἅγιον προσκύνημα. Alexius Rharturus Doctr. 5. καὶ ἰατρεύουσι χωλοὺς, τυφλοὺς, δαιμονιζομένους, παραλύτους· ἠλέησε πιστὰ καὶ καλὰ τὸν ἄνθρωπον, δερνόμενον καὶ μαστιζόμενον. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ μετὰ κλαίματα ἔστεκεν, καὶ δέρνετο στασῆθη.

Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. Ἀλεῖ τὸ δέρνουν δυνοκλῶ, καὶ δέρει τὸ δέρνει ὁ νοῦς του.

Προσωποδέρνειν, *Opprobrare*, Ὀνειδίζειν.

Παραδέρνειν, *Affligere, Torquere, Opprimere*, Βασανίζειν, πιέζειν. Glossæ Græcobarb. ταλαιπώρους, παραδαρτάδες, ὅπου παραδέρνουν ἡμέραν καὶ νύκτα. Spachanes in Epist. ad Meletium Mon. in Turcogr. Crusij: ἐχάωσαν τὴν ὁδὸν τὴν ἀληθινὴν, καὶ παραδέρνουν, καὶ ἔπεσον εἰς νόσημα ἀνίατον.

Δαρμὸς, *Ictus inflictus.* Vita MS. S. Andreæ Sali: ἔτυψεν τοιούτῳ δαρμῷ, &c.

Παραδαρμὸς, *Tormentum*, Βάσανος.

Παραδαρτάδες, *Miseri.* Glossæ Græcobarb. ταλαίπωροι, ὅπου κοπιάζουν πολλὰ, παραδαρτάδες.

ΔΕΣΕΡΤΩΡ, Δησέρτωρ, *Desertor.* Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. Δησέρτωρ, λειποτάκτης, κατὰ Λατίνους. S. Ignatius in Epist. ad Polycarp. num. 6. μή τις ὑμῶν δεσέρτωρ εὑρεθῇ, τὸ βάπτισμα ὑμῶν μενέτω, &c. S. Basilius Epist. 9. διὰ τοῦτο ἀκοῦσαι πάντα λῃστῶν καὶ δεσερτόρων πεπληρῶσθαι τὰ τῆς ὁδοῦ. Ita legi in Regio Cod. monet Combefisius, cùm in aliis legatur διακτώρων. At Hœschelius ad Photium δισεκτόρων legendum putat, ut ij sint *dissectores*.

ΔΙΣΕΡΤΩΡΙΟΝ, *Desertio*; Martyrium MSS. S. Eusignij Antiocheni: ἑξήκοντα γὰρ ἔτη ἐστρατευσάμην, καὶ ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου Βασιλέως, καὶ ἐπὶ Κωνσταντίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ οὐδαμοῦ εὑρέθην μὴ ἀφέσας, ἢ δισεκτώρια πράξας, ἀλλὰ καὶ ἀφέσας ἀπεδείχθην. Ita Cod. Cæsareus: sed legendum indubiè δισερτώρεια.

ΔΕΣΙΓΝΑΤΟΣ, *Designatus.* Concil. Calchedonense, part. 3. cap. 4. Βηκομάλῳ Μαγίστρῳ τῶν θείων ὀφφικίων, καὶ ὑπάτῳ δεσιγνάτῳ. Occurrit rursum, cap. 11. Δισιγνάτος habet Olympiodorus apud Photium, pag. 185.

Δεσιγνατεύειν, *Designare.* Glossæ Basilic. Δεσιγνατεύεσθαι, ἀποδείκνυσθαι.

ΔΕΣΙΜΟ, *Ligamen*, Δεσμὸς, in Corona pretiosa.

ΔΕΣΜΕΥΕΙΝ. Nomocanon Cotelerianus, num. 113. εἴ τις ἱερεὺς δεσμεύσει στρατιώτην ἀξιωματικὸν, καὶ ὁ στρατιώτης περιζωσάμενος τὰ ὅπλα αὐτοῦ, ἀντιδεσμεύσῃ αὐτὸν τὸν ἱερέαν, μηδεὶς παρασαλεύσει τὸν δεσμὸν ἕως οὗ διαλλάξωσιν ἀμφότεροι. num. 114. ἐὰν δεσμευθῇ γυνὴ ὑπὸ ἱερέως, καὶ ἀντιδεσμεύσει αὐτὴ αὐτὸν, ἀνάθεμα ἔστω. n. 115. ἐὰν διάκων δεσμεύσῃ τὸν ἱερέα, μὴ εἰσακούσεται.

ΔΕΣΜΟΤΡΙΧΟΝ, *Tænia vel vincula quibus mulierum capilli innodantur, ac continentur, vel etiam exornantur.* Glossæ Græcobarb. Κεκρύφαλον, κόσμον γυναικῶν. σαβανάθιον, κεφαλοδέσμιον, δεσμότριχον, σουδάριον.

ΔΕΣΠΟΖΕΣΘΑΙ διὰ νομῆς, *Usucapere.* Δεσποτεία διὰ νομῆς, &c. *Usucapio.* Voces IC. Gr.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ, *Domina, Imperatrix.* Oppiani Scholiastes lib. 1. Halieut. v. 391. βασίλειαν, δέσποιναν. Sacra Marciani Imp. in Concilio Calchedon. parte 3. cap. 9. ἔντυχον τὸ ἡμέτερον κράτος ταῖς δεήσεσιν, ἃς πρὸς τὴν εὐσεβεστάτην καὶ θειοτάτην Δέσποιναν, τὴν ὁμόζυγον τῆς ἡμετέρας γαληνότητος ἐξεπέμψατε. Zonaras in Monomacho de Sclerena ejus Concubina: τετίμητο δὲ ἡ γυνὴ Σεβαστὴ, αὐτῇ πρώτῃ τῆς πρώτην βασιλικῆς ἀπονεμηθείσης καὶ ἀξίας καὶ κλήσεως, καὶ ὀνομάζετο Δέσποινα, & Georgius Acropolita in Chron. cap. 52. de Marcesina Joannis Vatatzæ Concubina: καὶ εἰς τοσοῦτον τῆς ἀγάπης αὐτοῦ ἐξεκρέματο, ὡς καὶ πέδιλα ὑποδεδέσθαι δοῦναι ταύτῃ κοκκοβαφῆ, καὶ ἐφεστρίδας τοιαύτας, καὶ χαλινὰ, ἕπεσθαί τε αὐτῇ πλείους, ἢ τῇ κυρίως Δεσποίνῃ, &c. Ita Theophilus Antecess. lib. 2. tit. 6. §. 24. Id multis probavit Fabrotus ad Theophilum Antecess. Sed & Imperatorum matres interdum à filiis hac donatæ leguntur nomenclatura. Chronicon Alexandrinum an. 14. Gratiani: ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Γρατιανὸς Αὔγουστος ἐκαλέσατο τὴν οἰκείαν μητέρα Μαρίναν τὴν Δέσποιναν. Exemplo Constantini M. qui matrem Helenam *Dominam*, Δέσποιναν etiam appellavit: ut & postmodum Alexius Comnenus Annæ matri. Sic Codinus de Offic. cap. 5. num. 27. Δέσποιναν τὴν μητέρα Imperatoris vocat: αὐθεντρίαν. Theophylactus Epist. 29. ut Imperatricem ἁγίαν δέσποιναν. Vide Notas nostras ad Alexiadem, pag. 268.

ΔΕΣΠΟΣΥΝΟΣ, in Gloss. Gr. Lat. *Herilis filius, Domicellus.* Lexicon MS. Cyrilli: Δεσπόσυνος, παῖς τοῦ δεσπότου. Constantinus Porph. in Basilio, num. 110. Edit. Combef. de Leone filio Basilij Imp. in carcere detenti: ἡμεῖς δὲ τρυφῶντες λήθην τοῦ μὴ ἀδικήσαντος δεσποσύνου ἐλάβομεν. Pachymeres lib. 8. cap. 26. Extr. de Constantino fratre Andronici Senioris: κἀντεῦθεν ἀγέραστος ἦν, ὅτ' ἐξ ὀφφικίου καὶ ἀξιώματος μόνῳ δὲ τῷ Βασιλέως δὴ ἀδελφὸς, εἶναί τε καὶ κεκλῆσθαι, καὶ τῶν Ῥωμαίων Δεσπόσυνος ἐκλήζετο. Vox veteribus nota. Vide Gloss. med. Latin. in *Domicellus*.

Δεσπόσυνοι appellati Propinqui Servatoris nostri, & ex illis orti, ex vico Nazaris & Cochaba oriundi,

διὰ τὴν πρὸς σωτήριον γένος συνάφειαν, ut Auctor est Africanus Hist. apud Eusebium lib. 1. cap. 7. & Nicephor. lib. 1. cap. 11.

Δεσπόσυνος ἑορτὴ, apud eundem Pachymerem lib. 12. cap. 21. *Dies Dominicus.* καὶ μονοφαγίαν δι' ἔτους ἐξακριβούμενος, ὡς καὶ ἐννεατίζειν ἀεὶ, κἂν ἐφιστῶτο δεσπόσυνος ἑορτὴ, καὶ τῶν πασχαλίων.

ΔΕΣΠΟΤΗΣ, *Dominus*, titulus Imperatoribus peculiaris, quem Augustum repudiasse scribit Zonaras to. 2. pag. 167. 1. Edit. ut & alij. In Concilio Ephesino Act. 6. ἐπωμοσάμην — τὴν νίκην καὶ σωτηρίαν Δεσπότου τῆς οἰκουμένης. In Concilio Calchedon. Act. 4. γῆς καὶ θαλάττης καὶ πάντων ἀνθρώπων ἔθνους δεσπόζεται.

Δεσπότου titulus exinde affinibus, ac præcipuis interdum proceribus ab iisdem Augustis concessus est, ita ut in aulicam dignitatem transierit: quod videtur primò inductum à Michaële Calaphate, qui, ut scribit Zonaras, avunculum Δεσπότην renuntiavit. Georgius Acropolita in Chron. cap. 21. Βασιλεὺς οὖν ἀναγορευθεὶς ὁ Θεόδωρος βασιλικῶς ἐχρᾶτο τοῖς πράγμασι, Δεσπότας τε προυβάλλετο, καὶ Σεβαστοκράτορας, μεγάλους τε Δομεστίκους, Πρωτοβεστιαρίους, καὶ τὴν λοιπὴν πᾶσαν τάξιν βασιλικήν. Sensim deinde ab aliis Imperatoribus crebriùs ea dignitas, affinibus præsertim, concessa legitur, adeo ut extremâ Græciâ, scilicet sub Palæologis, Regionum seu Provinciarum vel Urbium, quas in hæredij sortem obtinuerant, sese Despotas inscriberent. Vide Codinum de Offic. cap. 2. num. 1. & Notas nostras ad Alexiadem, pag. 468. & Gloss. med. Lat. in *Despota.*

Δεσποτάτον, *Despotatus*, *Dominium Despotæ.* Leunclavius in Onomast. ad Hist. Musulman. *Despotatus jam dicitur, & vulgò*, Despotato, *ea Regio quæ Græcis olim erat Ætolia. Nominis recentioris origo ducitur à Despotis, quâ voce Principes ejus appellabantur.* Cantacuzen. lib. 3. Hist. cap. 53. περισώζηται δὲ καὶ τὰ σύνορα τῆς Βλαχίας καὶ τοῦ Δεσποτάτου, ὡς τὸ πρότερον διὰ τὸ ἀσκανδάλιστον, &c. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἦτον αὐθέντης τῆς Βλαχίας, καὶ ὅλης τῆς Ἑλλάδος,
Τῆς Ἄρτης, τῶν Ἰωαννίνων, καὶ ὅλου τοῦ Δεσποτάτου.

Alibi:

Τῆς Ἄρτας, τῶν Ἰωαννίνων, καὶ ὅλου Δεσποτάτου.

Threnus MS. de capta à Turcis Constantinopoli:

Ἄρτα καὶ τὰ Γιάνινα, ὅλον τὸ Δεσποτάτον.

ΔΕΝΣΙΟΣ, aliis Δέσιος, *Iunius* Mensis Macedonibus. Passim.

ΔΕΥΤΕΡΑΡΙΟΣ, Δευτεράριος, *Qui secundas partes in Monasterio post Abbatem obtinebat.* Concilium Constantinopol. sub Mena Act. 1. Φλαβιανὸς πρεσβύτερος καὶ δευτεράριος τῆς Μοδέστου τῶν Λυκαόνων. Infrà: Ἀναστάσιος πρεσβύτερος καὶ δευτεράριος τοῦ ἁγίου Φιλίππου ἐν τῷ Βρεφοτροφείῳ. Zacharias Pap. lib. 1. Dialog. cap. 1. μοναστηρίου δευτεράριος ὑπῆρχεν. Ubi Gregorius M. ut & cap. 3. 7. *Præpositum*, cap. verò 2. *Abbatem* habet. Idem qui apud Nilum Monach. lib. 3. Epist. 241.

Δεύτερος ἐν τῇ πνευματικῇ μάνδρᾳ dicitur. Vita S. Pachomij num. 19. ἀπόντος δὲ τοῦ πατρὸς τῆς μονῆς, ὁ δεύτερος ἱκανός ἐστιν πρὸς πᾶσαν διαταγὴν, ἕως ἂν ἔλθῃ. Paulò ante: ὃν μὲν οἰκονόμον πάσης τῆς χρείας τῆς σωματικῆς καὶ δεύτερον ὑπ' αὐτοῦ συνεργόν. Sed & alij Monasterij obedientiarij seu διακονηταὶ, suos habebant δευτέρους, quos Regulæ Monasticæ *Adjutores*, vel *Solatia* interdum vocant. Eodem cap. καὶ ἔταξεν οἰκειακὸν καθ' ἑκάστην οἰκίαν, καὶ δεύτερον αὐτοῦ εἰς συνέργειαν. Occurrunt rursum infrà iidem οἰκειακοὶ, & eorum δεύτεροι, ut & num. 35. 38. 78. 86. 94. 95. & apud Ammonem Episcop. in Epist. de Vita & conversatione ejusdem Pachomij & Theodori, n. 4. 11. Vide Gloss. med. Lat. in *Solatium*, & in *Secundarius.*

ΔΕΥΤΕΡΕΥΩΝ, *Secundicerius*, exponitur in Basilic. lib. 6. tit. 25. Δευτερεύων τῶν Δεφενσόρων, apud Zachariam Pap. lib. 4. cap. 31. qui *secundus defensor* Gregorio M. In sententia lata in Niphonem Bogomilum sub Michaële Comneno Imp. apud Allatium lib. 2. de Consens. utr. Eccl. cap. 12. Occurrunt Γεώργιος Σεκρετικὸς ὁ τοῦ Δευτερεύοντος, καὶ Ἰωάννης Σεκρετικὸς ὁ τοῦ Οἰνοχόου.

Δευτερεύων τῶν ἱερέων, qui δεύτερος ἱερεὺς dicitur in Euchologio pag. 292. ubi de ordinatione Presbyteri, respectu illius qui πρωτοϊερεὺς, seu πρωτοπαπᾶς dicitur. Codinus de Offic. Palat. cap. 1. num. 31. ὁ Δευτερεύων τῶν ἱερέων εἰσοδεύων τοὺς ἱερεῖς, καὶ φέρων τὰ δευτερεῖα τοῦ Πρωτοπαπᾶ. Alter Catalogus Offic. ex Cod. Reg. ὁ Δευτερεύων εἰσάγει τοὺς ἱερεῖς, ἐὰν οὐκ ἔνι Πρωτοπαπᾶς, καὶ ἄρχει τῶν ἱερέων ἀπὸ τοῦ Πρωτοπαπᾶ. Denique Codex Allatianus: ὁ Δευτερεύων λειτουργεῖ καὶ αὐτὸς μετὰ τοῦ Ἀρχιερέως· ὅταν λείπει ὁ Πρωτοπαπᾶς, ἔχει ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὰ πρωτεῖα πάντα. Petrus Antiochenus Patr. in Epist. ad Michaëlem Cerularium Patr. Constantinopol. ἔνθεν κἀκεῖθεν ὁ Ἀρχιδιάκονος καὶ ὁ Δευτερεύων τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον ποτήριον αἴροντες, λέγουσι, Πλήρωσον Δέσποτα.

Δευτερεύων τῶν Διακόνων. De cujus officio idem Codinus, cap. 1. num. 4. ὁ Δευτερεύων τῶν Διακόνων, πρῶτος τῶν κοινῶν Διακόνων, καὶ εἰσοδεύων τοὺς Διακόνους. Ad. de cap. 17. num. 38. 40. & Catalogum Allatianum, pag. 271. Joannes Episcopus Citri in Resp. ad Cabasilam pag. 327. & ex eo Cod. Allatianus apud Goarum ad Euchološ. pag. 273. ἡ προχείρισις ἐστὶ τοῦ Δευτερεύοντος τῶν διακόνων οὐχ ἁπλῶς γίνεται, ἀλλὰ κατ' ἐκλογήν· δεῖται γὰρ τὸ τοιοῦτον ὀφφίκιον ἀνδρὸς ἱκανοῦ καὶ ἐπιτηδείου εἰς τὸ ἐκπληροῦν ἀμέμπτως τὰς ἁρμοζούσας διακονίας· αὐτοῦ γάρ ἐστιν ἡ μετὰ τὴν εἴσοδον εὐφημία τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχιερέων· τὸ ἐν ταῖς λιταῖς βαστάζειν τὸ εὐαγγέλιον, καὶ τὰς ἐν αὐταῖς συναπτὰς καὶ αἰτήσεις ποιεῖν· τὸ ἀπόντος τοῦ Ἀρχιδιακόνου διδόναι καιροὺς τοῖς ἐν τῷ ἄμβωνι διακόνοις, καὶ ἄλλα τινὰ τούτου ὑστερήματα ἐκπληροῦν· κατὰ τοῦτο γοῦν καὶ λέγεται Δευτερεύων, οὐχ ὅτι δευτερεύει ἐν τῇ τάξει τῶν διακόνων. Vide Crusium in Turco-Græcia, p. 217. & infrà in Σωλέα.

ΔΕΥΤΕΡΙΑ, *Secundæ*, *Secundinæ*, Membranæ quæ fœtum sequuntur, apud Paulum Æginetam lib. 6. cap. 75. Vide Gloss. med. Lat. in *Secunda.*

ΔΕΥΤΕΡΟΕΛΑΤΗΣ. Vide in Πρωτοελάτης.

ΔΕΥΤΕΡΟΟΥΛΗΣ μηνὸς, *Iulius mensis*, ἰούλιος. Portius.

ΔΕΥΤΕΡΟΠΡΩΤΗ κυριακὴ, *Dominica in Albis*, sive Dominica prima post Pascha. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 95. ἐρρωμένος τὸ νῦν μέχρις ἑβδόμης ὥρας τῆς δευτεροπρώτης Κυριακῆς, (ἐχρῆν γὰρ τὴν ἑβδόμην ἐνεργῆσαι τὰ καταπαυσίμου τὰ ἴδια) πάντας εὐλογήσας, — εἰς χεῖρας τοῦ Θεοῦ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ παρέθετο.

Δευτερόπρωτον σάββατον. Glossarium MSS. δευτερόπρωτον σάββατον, ὅταν διπλῆ ἡ ἀργία ἐστί. Ex S. Chrysostomo. Lexicon ex Cod. Colbert. 2199. hæc subdit: ἢ καὶ τοῦ σαββάτου τοῦ κυρίου καὶ ἑτέρας ἑορτῆς διαδεχομένης· σάββατον γὰρ ἑκάστην ἀργίαν καλοῦσιν. Vide Isidorum Pelusiotam lib. 3. Epist. 110. & Scaligeri Canones Isagogicos, pag. 224. 2. Edit.

ΔΕΥΤΕΡΟΤΕΤΡΑΔΟΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, *Secunda, quarta, & sexta Feria hebdomadis.* Canonarium Joannis Monachi, pag. 114. τὰς μὲν δευτεροτετραδοπαρασκευὰς μηδὲ ὀσμᾶσθαι οἴνου.

ΔΕΥΤΕΡΩΤΑΙ, qui post utrumque Testamentum secundas δευτερώσεσι, *Traditionibus* tribuentes, eas

eas gloriosè jactabant. Procopius in Esaïam: δύο δὲ τέχη τῆς κατὰ Θεὸν πολιτείας, ἥτε παλαιὰ καὶ καινὴ Διαθήκη, ὧν ἑκατέρας οἱ τῶν πρεσβυτέρων μετέχουσι παραδόσεις, ἐφ' ἃς οἱ Δευτερωταὶ λεγόμενοι παρ' ἐκείνοις ἀλαζωνεύονται. Vide Cujacium ad Nov. 146.

ΔΕΦΕΝΔΕΥΕΙΝ, *Defendere*, *Tueri*. Glossæ Basilic. Δεφενδεύεται, ἐξεκαιεύεται, ἐκδικεῖται. Nicetas de Urbis excidio, num. 2. ex Cod. Barbarogr. ἄχοντινα συνήθη γνώριμον, ἐν τῷ οἴκῳ μου ἐρχόμενον πάντοτε μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τῶν παίδων, καὶ λαμβάνοντα τὰ χειῶδη, καὶ δεφενδευόμενον ὑπ' ἐμοῦ. Pachymeres lib. 8. cap. 23. ἀλλ' ἤδη μᾶλλον οἱ νυκτὸς ἐξελθόμενοι τὴν ὁδὸν δεφενδεύοντες ἀπεστέλλοντο. Utitur præterea lib. 9. cap. 19. extr. Ducas Hist. cap. 21. ἐξῆλθε καὶ ἐξ αὐτῶν ἑτέρα τριήρης, δεφενδεῦσαι θέλων αὐτό. cap. 34. καὶ δὴ πέμψας ἀποκρισιαρίους ἐζήτει τινας δεφένσορας τοῦ δεφενδεύειν τὰς εἰς τὰς κώμας τῆς πόλεως Ρωμαίους. Utitur præterea Alexander IV. Pap. in Constit. pro Cypriis. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 7. cap. 8. sect. 8. cap. 18. sect. 9. cap. 10. Cantacuzen. lib. 4. cap. 14. pag. 757. Harmenopul. lib. 1. tit. 9. §. 21. &c.

Δεφένδευσις, *Defensio*, apud eundem Cantacuzenum lib. 4. cap. 14. pag. 757. Sguropulum sect. 11. cap. 6. sect. 12. cap. 11. in Synodo contra Barlaamum & Acyndinum initio, apud Allat. de Consens. utr. Eccl. lib. 2. cap. 17. num. 2. in Diplomate Andronici jun. pro Monembasiotis, pag. 304. 305. 306. &c.

Ἀδεφένδευτος, *Indefensus*, Ἀνεκδίκητος, in Gloss. Basilic. & in Nov. 155. Justiniani.

Δεφενδάριος χῖς, seu *Defensor*, quidam Sacerdos inscribitur apud Crusium, p. 284.

Δεφένσωρ, *Defensor*. Lexicon Cyrilli MS. Δεφενσίων, καὶ Δεφένσωρ, ὁ ἔκδικος χάρτης. Glossæ Basilic. Δεφένσωρ, ὁ ἐκδικητὴς, Ἔκδικος. Hesychius: Διφένσωρ, βασανιστὴς, κριτής. Michaël Psellus in Synopsi Legum v. 382.

Δεφένσωρ ἐπιτήδειος οὐδεὶς χωρὶς ἐγγύης.

Simeon Thessalonic. Dial. de Hæresib. ὁ βασιλεὺς δὲ τὰ συνόδου ὑπηρετεῖ, ὡς Χριστοῦ κυρίου καὶ δεφένσωρ. Utuntur præterea Balsamon de Privileg. Patr. pag. 145. idem Symeon Thessalonic. de Sacris Ordinat. cap. 9. pag. 174. Sguropul. in Hist. Concilij Florentini sect. 3. cap. 4. sect. 5. cap. 3. sect. 6. cap. 15. Codin. de Offic. cap. 5. num. 17. cap. 16. num. 5. &c.

Δεφένσωρ, Ecclesiarum scilicet, apud Zachariam lib. 1. Dialog. Gregorij M. cap. 4. 10. lib. 4. capite 13.

Δεφένσωρες, Διφένσωρες, Δηφένσωρες, in re militari, qui dicantur, docent Glossæ Basilic. Δηφένσωρες, οἱ μετὰ τοὺς Κούρσωρας, ἤτοι προμάχους ἐπακολουθοῦντες πρὸς ἐκδίκησιν αὐτῶν. Præterea Leo in Tacticis, cap. 4. §. 21. & Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 3. Δεφενσόρες δὲ, οἱ τούτοις (*Cursoribus*) μετ' ἐπακολουθοῦντες, μὴ ἐκτρέχοντες δὲ καὶ λύοντες τὴν τάξιν, ἀλλὰ συντεταγμένως περιπατοῦντες πρὸς ἐκδίκησιν τῶν κουρσόρων, ὅπερ αὐτοὺς, ὡς εἰκὸς, τραπῆναι συμβῇ, ὥσπερ δικαίως ἄν τις καλέσειεν ἐκδίκους. Ejusmodi Defensorum meminit præterea idem Leo, c. 7. num. 36. 37. 40. 43. 44. 45. cap. 12. §. 27. 38. 78. 79. 81. cap. 18. §. 145. & Mauricius lib. 1. cap. 8. lib. 2. cap. 3. lib. 3. cap. 5. pag. 86. 87. lib. 6. cap. 2. lib. 7. cap. 16.

Δηφενδεύειν, idem quod Δεφενδεύειν. Glossæ Basilic. Δηφενδεύεται, ἐξεκουσεύεται, ἐκδικεῖται. Mauricius lib. 2. c. 1. καὶ μηδενὸς ὄντος τοῦ δηφενδεύοντος αὐτὴν βοηθεῖν δυναμένου. Nicetas Græcobarb. de Reb. Gest. post excid. Urb. καὶ λαμβάνοντα τὰ χειώδη, καὶ δηφενδευόμενον ὑπ' ἐμοῦ. Occurrit præterea in Nov. 2. Constantini Porphyr. &c.

Δηφένσωρ, *Defensor*, ὁ ἔκδικος χαρτῶν, καὶ Δεφένσωρ, ὁ ἔκδικος, in Glossis Reg. & in aliis legitur ὁ ἔκδικος χάρτης. Ex quibus emendandus Suidas: Δηφενσίων, ὁ ἔκδικος χάρτης. Legendum enim δηφένσωρ.

Δηφενσίων, *Defensio*. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 14. κἂν ιε. ἢ κ. ἄνδρας ἀφορίσαι ἐπὶ τῇ ἑκάστου αὐτῶν φυλακῇ καὶ δηφενσίωνι.

Διαφενδεύειν, Διαφεντεύειν, idem quod Δεφενδεύειν. Διαφέντεψις, Διαφέντευσις, *Defensio*, ἀντίληψις. Διαφεντευτὴς, *Defensor*, *Patronus*, ὑπερασπιστὴς, συνήγορος, &c. Malaxus in Hist. Patr. pag. 149. ἔπεσεν εἰς ἀπόγνωσιν, καὶ ἐδιαφένδευεν εἰς τὸν ἑαυτόν του ὅτι καλῶς ἔκαμε. Anonymus de Nuptiis Thesei & Æmiliæ lib. 5.

Τὸ δίκαιόσου διαφέντευσον με τ' ἄρματα, ὡς χρίζεις.

Idem lib. 8.

Κακὰ τῶν ἐλαβόσασι, πολλὰ διαφέντεψέ τον.

Occurrit ibi pluries. Phortius περὶ στρατηγ. πραγμ.

Τὰ τείχη δὲ ν' ἀρματωμεύσεις,
Καλῶς νὰ διαφεντεύσεις.

Georgius Contares lib. 1. Hist. Athenarum: καὶ μὴ ὄντος τινὸς τοῦ ἐκδικοῦντος καὶ διαφεντεύοντος, &c.

ΔΕΧΑΡΤΑ, *Charta Pergamena*, Germano: παλίμψηστος, Portio.

ΔΕΧΕΣΘΑΙ, *Suscipere*, quomodo dicuntur Patrini baptizandos excipere. Chronicon Alexandrinum an. 4. Justini Senioris, de Rege Lazorum: καὶ δεχθεὶς ὁ Τζάθιος παρὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἰουστίνου, ἐφωτίσθη, καὶ Χριστιανὸς γενόμενος, &c. Theophanes an. 1. Justiniani, de Hunnorum Rege: καὶ ἐγένετο Χριστιανὸς, καὶ ἐφωτίσθη, καὶ ἐδέξατο αὐτὸν ὁ Βασιλεύς. Eod. anno: ὁ δὲ βασιλεὺς βαπτίσας αὐτὸν ἐν τοῖς Θεοφανίοις, ἐδέξατο αὐτὸν ἐκ τοῦ βαπτίσματος. Ita an. 12. & an. 2. Leonis Chazari. Leo Grammaticus, pag. 483. ἐβαπτίσθη δὲ τὰ ἅγια φῶτα ὑπὸ Νικολάου Πατριάρχου ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, δεξαμένων αὐτὸν Ἀλεξάνδρου βασιλέως, καὶ Σαμωνᾶ Πατρικίου. Scholion in Epitome Canon. ἀνέκδοτον φησὶ μοναχὸν δέχεσθαι παιδία ἀπὸ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, &c.

ΔΗΓΜΑ, *Panis buccea*, Tzetzes ad illud Hesiodi, τετράτρυφον ὀκτάβλωμον. Ὀκτάβλωμον, ὀκτὼ δήγματα ἔχοντα.

ΔΗΛΑΤΙΩΝ, *Dilatio*, in Basilic. lib. 7. tit. 34. §. 6. ἐξαιτεῖται τὴν λεγομένην διαπόντιον δηλατίωνα.

ΔΗΛΑΤΩΡ, *Delator*, *Accusator*. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. Glossæ Basilic. Suidas, & Hesychius: δηλάτωρ, ὁ κατήγορος. Cedrenus in Julio: δηλάτορας τοὺς διαβόλους καὶ συκοφάντας καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Ulpianus in Demosth. Orat. in Timocrat. τὸν προσαγωγέα, δηλάτωρα interpretatur. Theodoritus Epist. 43. καὶ δηλάτωρος ἔργον δεξάμενος. Auctor incertus post Theophanem, pag. 442. κατασχήσας καὶ δηλάτωρας ἀνθρώπους ἀσεβεῖς, &c. Utitur præterea Balsamon ad Nomocan. Photij tit. 2. cap. 1.

Δηλάτωρ, *Explorator*. Martyrium S. Anastasij Persæ MS. δηλάτωρ οὗτός ἐστιν, ἔφησαν. Infrà: καὶ πικρὸν ἐμβλέψας, οὐ δηλάτωρ ἐγώγε, εἶπε, λῆρος καὶ φλυαρία, &c. Gregorius in Vita S. Basilij Junioris, num. 3. καλῶς ἄρα λέγουσι περὶ σοῦ, ὅτι δηλάτωρ εἶ, καὶ ἦλθες κατασοχάσασθαι τὸ τῶν Ρωμαίων πολίτευμα. Idem num. 16. ἄγε μοι, δηλάτορε, τίς σε πονηρὸς δαίμων ἐπὶ τοσοῦτον ἤλασε θράσος.

Δηλατορεύειν, *Deferre*, *Accusare*. Palladius in Vita S. Joannis Chrysost. pag. 163. & ex eo Georgius Alexandrinus: ἔτυχεν δὲ κατά τινα φθόνον σατανικὸν δηλατορευθῆναι ταύτης τὴν ἄωρον χήρειαν εἰς τὰς ἀκοὰς Θεοδοσίου βασιλέως, &c. Hegesippus apud Eusebium lib. 3. Hist. Eccl. cap. 20. ἔτι δὲ περιῆσαν οἱ ἀπὸ γένους τοῦ κυρίου υἱωνοὶ Ἰούδα, τοῦ κατὰ σάρκα λεγομένου αὐτοῦ ἀδελφοῦ, οὓς ἐδηλατόρευσαν, ὡς ἐκ γένους ὄντας Δαβίδ. Auctor incertus post Theophanem, pag. 442. τοὺς μὲν ἐφόνευσεν

σεν ἀπὸ δαρμοῦ, καταστήσας τοὺς δηλάτορας, ἀνθρώπους ἀσεβεῖς, &c. Glossæ Basilic. οἱ δοῦλοι δηλατορεύοντες τοὺς δεσπότας οὐκ ἀκούονται, ἀλλὰ τιμωροῦνται.

Δηλατόρευσις, *Accusatio*, *Delatio*. Leontius Presbyter Constantinopolit. Orat. in Mediam Pentecosten, pag. 729. τί τὰ χείλη πρὸς συκοφαντίαν κινεῖτε; τί τὴν γλῶτταν πρὸς δηλατόρευσιν ὀξύνετε.

Δηλατωρίαι, *Delatoriæ*, *Delaturæ*, *Accusationes*. Glossæ MSS. Glossæ Basilic. & Suidas: δηλατωρίαι, αἱ τῆς καταστάσεως τοῦ δημοσίου φόρου ἀποδείξεις, παρὰ Ῥωμαίοις, αἱ εἰσαγγελίαι. Idem Suidas: εἰσαγγελία, δηλατορία. Anonymus apud eundem, Ἀναστάσιος ὁ Βασιλεὺς Ῥωμαίων τὸ τῆς δηλατωρίας πάθος τιμωρεῖται πρὸ τοῖς ἄλλοις ἔργοις. Vide Gloss. med. Lat. in *Delatura*.

ΔΗΛΙΚΙΑ, *Deliciæ*, *Deliciosus*, *Familiaris*, *qui in deliciis Domini est*. Plutarchus in Antonio: ὁ μὲν γὰρ Σάρμεντος ἦν τῶν Καίσαρος παιγνίων παιδάριον, ἃ Δηλίκια Ῥωμαῖοι καλοῦσιν. Dorotheus Doctr. 18. ἦν γὰρ αὐτὸς δηλίκιν τινὸς στρατιώτου, διάγων ἐν πολλῇ τρυφῇ. ἀεὶ γὰρ ἐν πολλῇ βλακείᾳ εἰσὶ τὰ δηλίκια τῶν τοιούτων. Vide Gloss. med. Latin. in *Delicatus*.

ΔΗΜΕΥΈΣΘΑΙ, *Proscribi*, in Basilic. lib. 7. tit. 18. cap. 20. Item *Publicari*, *Confiscari*, apud Harmenopul. lib. 1. tit. 2. §. 36. 56. & alibi.

ΔΗ͂ΜΟΙ, *Factiones Agitatorum*, quæ primò quatuor fuere, *Veneta*, *Prasina*, *Albata*, & *Russata*. Deinde ad duas redactæ, *Venetam & Prasinam*, τῶν δήμων ἐκ παλαιοῦ ἐς μοίρας δύο διεστηκότος, ut est apud Procopium in Hist. arcanâ, pag. 30. 1. Edit. Chronicon. Alexandrin. an. 7. Anastasij: ἱππικοῦ ἀγομένου, — ἐγένετο ἀταξία μεγάλη, καὶ κατῆλθον οἱ δῆμοι κατὰ τῶν ἐξκουβιτόρων. Idem an. 5. Justiniani. ἀνελθόντα τὰ μέρη ἐν τῷ ἱππικῷ, ἔκραξαν οἱ δῆμοι τῶν Πρασίνων, &c. Theophanes an. 18. Mauricij: οἱ δὲ δῆμοι τὴν πόλιν ἐφύλαττον. an. 20. ὁ δῆμος τῶν Πρασίνων ἔκραξεν, &c. Occurrit apud alios non semel.

Δήμαρχος, *Factionum Princeps*. Theophylactus Simocatta lib. 8. cap. 7. τοὺς δημάρχους αὐτοκράτωρ εἰσκαλεσάμενος εἰς τὰ βασίλεια, οὓς διοικητὰς τῶν δήμων εἴωθεν τὸ πλῆθος ἀποκαλεῖν. Theophanes an. 20. Mauricij: ὁ δὲ Ἀλέξανδρος Κοσμᾷ τῷ τῶν Βενέτων δημάρχῳ χεῖρας ἐπιβαλὼν, ὤθησέν τε καὶ ὕβρισεν. Ibid. Σέργιος δήμαρχος τοῦ Πρασίνου μέρους. Idem an. 4. Phocæ: ὁ δὲ Γερμανὸς τῷ δημάρχῳ τῶν Πρασίνων τάλαντον χρυσίου ἀπέστειλεν, &c. & an. 5. οἱ δήμαρχοι τῶν δύο μερῶν. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 466. καὶ οἱ Δήμαρχοι ἅμα τοῖς δήμοις. Adde Continuat. Theophanis lib. 3. num. 43. Codinum de Offic. cap. 6. num. 27. &c.

Δῆμοι, Gradus Hippodromi in quibus sedere consueverant δῆμοι seu *Factiones*. Theophanes an. 27. Copronymi: καὶ ἐξιώσαντα διὰ τοῦ Διππίου εἰς τὸ ἱπποδρόμιον, — ἐλθόντος δὲ αὐτοῦ ἐν τοῖς δήμοις, κατῆλθον, καὶ ἐνέπτυσαν καὶ κόνιν ἀνέρριπτον ἐπ' αὐτόν. Ubi Miscella, *cùmque venisset ad vulgus*. Infrà: καὶ καθίσαντες αὐτὸν ἀπέναντι τῶν δήμων, &c. Leo Grammaticus in Porphyrog. pag. 507. οἱ λεγόμενοι ἐν τῷ ἱππικῷ δῆμοι κατέπεσον, οἳ ἀπ' ἐναντίας τοῦ βασιλικοῦ θρόνου ἐτύγχανον. Scylitzes in eod. Augusto, pag. 631. ἐγένετο δὲ καὶ βίαιος ἄνεμος μηνὶ Δεκεμβρίῳ, καὶ καταπεσόντες οἱ λεγόμενοι δῆμοι συνέτριψαν τὰ κάτωθεν αὐτῶν βάθρα καὶ τὰ στήθεα.

Δημότης, Δημώτης, *Factiosus*, *qui ex factione aliqua est*. Theophanes an. 5. Justiniani, pag. 156. ubi de seditione Victoriatorum: κρατήσας ὁ Ὕπαρχος τρεῖς δημότας τῶν ἀτακτούντων, ἐφούρκισεν αὐτούς. Infrà: ἀπέθανον δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ χιλιάδες λε. ἀνδρῶν, καὶ οὐκ ἔτι ἐφαίνετο δημότης πώποτε. Nicephorus Constantinopolit. in Brev. καὶ τοῖς ἐκ τῶν λεγομένων χρωμάτων δημώταις, &c.

Δημοτεύειν, *Ex Factionibus* vel *Factiosis exercitum conscribere*. Theophanes an. 32. Justiniani: καὶ πάντες ἔφυγον ἐν τῇ πόλει μετὰ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν· τοῦτο δὲ γνοὺς ὁ βασιλεὺς ἐδημότευσε πολλοὺς, καὶ ἔπεμψεν εἰς μακρὸν τεῖχος.

Δημογερτεύειν, apud Nicetam Græcobarb. ubi Cod. al. habet διαστασιάζειν. Glossæ vet. δημηγέρτης, *Seditionarius*.

Δημοκρατεῖν, dicitur Circensis Factio quæ in seditionibus prævalet. Theophanes an. 2. Justini Thracis: τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐδημοκράτησεν τὸ Βενετὸν μέρος ἐν πάσαις πόλεσι ταραχὰς ἐγείροντες.

Δημοκρατία. Idem Theophanes an. 4. Justiniani: ubi de Cometa: καὶ ἐγένοντο κοσμικαὶ δημοκρατίαι, καὶ φόνοι. Ubi Miscella, *ubique obtinentes factiones*.

ΔΗΜΟΠΌΛΕΜΟΣ, *Prælium apertum*, Latinis Scriptoribus sequioris ætatis, *Bellum publicum*, uti pluribus in ea voce docuimus in Gloss. med. Lat. Mauricius lib. 7. Strateg. cap. 4. σημειωτέον δὲ ὅτι οἱ δημοπόλεμοι πρὸς τὰ γυναῖα καὶ τακτικὰ ἰσόμετρα, καὶ πρὸς τὰ θρασέα ἔθνη ἐπισφαλεῖς εἰσί. cap. verò 51. 11. 13. ejusdem libri δημόσιος πόλεμος dicitur.

ΔΗΜΟΣΙΆΡΙΟΣ, *Municeps*. Constantinus in Tacticis, pag. 22. ἐὰν ζημιώσῃ τὶς στρατιώτην, ἢ δημοσιάριον, ἵνα ἀναστρέφῃ αὐτὸ εἰς τὸ διπλοῦν. Vide in Gloss. med. Lat. in *Dimossarium*.

ΔΗΜΌΣΙΟΝ, *Balneum Publicum*. Socrates lib. 2. cap. 16. ubi de Zeuxippo Constantinopol. καὶ γὰρ πολλοὶ συνεληλύθεισαν ἐκ φήμης ὑπόπτου, περὶ τὸ δημόσιον. Infrà: ἐκ τοῦ δημοσίου ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν ἐπείγετο. Et lib. 7. cap. 39. τὸ δημόσιον, ᾧ ἐπώνυμόν ἐστιν Ἀχιλλεύς. Chronicon Alexandr. an. 3. Hadriani: καὶ καθελὼν τὸν ναὸν τῶν Ἰουδαίων τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις, ἔκτισε τὰ δύο δημόσια, καὶ θέατρον, &c. an. 25. Constantini: τὸ δημόσιον λουτρὸν Ζεύξιππον. an. 7. Constantij: Κωνσταντιαναὶ δημόσιον ἐν ΚΠ. — ἤρξαντο κτίζεσθαι. an. 1. Valentiniani: καὶ κτίζει δύο δημόσια ἐν ΚΠ. πρὸς τὰ αὐτῶν ὀνόματα Ἀναστασιανὰς καὶ Καρωσιανάς. Ita an. 19. 25. 35. Theodosij, & an. 7. Anastasij. Δημόσιον λουτρὸν, ferè semper apud Theophanem, pag. 129. 150. 206. 211. 212. 220. Extat in Anthologia lib. 4. pag. 354. Edit. Henr. Stephani, Leontij Scholastici Epigramma εἰς ἕτερον (βαλάνειον) παρακείμενον τῷ δημοσίῳ ἐν Βυζαντίῳ, Zeuxippo scilicet.

ΔΗΜΌΣΙΟΣ, Δημόσιον, *Fiscus publicus*. Glossæ Basilic. φίσκος, δημόσιος. φίσκος, δημόσιον ταμεῖον. lib. 22. Basilic. tit. 1. cap. 31. οὐκ ἀπὸ ἰσοτύπων, ἢ ἰνδίκων, ἀλλ' ἐκ τῶν αὐθεντικῶν ὁ δημόσιος ἐνάγει. Constantinus de Adm. Imp. cap. 27. καὶ ἐτέλουν κατ' ἔτος τῷ βασιλεῖ τὰ νενομισμένα τῷ δημοσίῳ. Infrà: καὶ ἐξοδίασεν ὁ Πατρίκιος Ναρσῆς εἰς τὸν στρατὸν τὰ εἰσκομιζόμενα πάντα τῷ δημοσίῳ. Anna Comnena lib. 6. Alexiad. pag. 157. καὶ παραχρῆμα τῷ μὲν Σεκρέτῳ τῶν ἀντιφωνητῶν χρυσίου ποσότητα ἱκανὴν ἐλογίσατο κατ' ἔτος εἰσκομιζομένου τοῖς τοῦ δημοσίου φροντισταῖς. Vide Nomocanonem Cotelerianum, num. 357. & Gloss. med. Lat. in *Publicum*.

Δημόσια, *Tributa publica*, *Fiscalia*, seu *quæ in Fiscum publicum inferuntur*. Justinianus in Nov. 8. init. καὶ μηδὲ τὰ συνήθη καὶ νενομισμένα τῶν δημοσίων καὶ τῶν ἀληθείαις εὐσεβῶν φόρων κατὰ τὴν δημοσίαν ἀπογραφὴν δύνασθαι χωρὶς μεγάλης ἀνάγκης τιθέναι. Ita cap. 8. 10. 12. & alibi passim in aliis Novell. & apud IC. Gr. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ, cap. 73. κελεύουσαν χιλία νομίσματα ὑπὲρ οἰκοδομῆς κάστρου τῷ Ἀββᾷ Σάβα δοθῆναι ἐκ τῶν Παλαιστίνης δημοσίων. Mox: ἐκ τοῦ δημοσίου λόγου.

Δημοσιώνης, τελώνης, *Publicanus*, in Gloss. Latin. Græc.

Δημοσιεύειν, *Publicas rationes tractare*, in Basil.

lib. 56

lib.56.tit.8.c.4. Δημοσιεύων, *Procurator fisci, qui fiscalibus praest functionibus*, apud Harmen.lib.2.tit.3.§.13.

Δημόσια κινεῖν, *Publicam accusationem instituere*, apud eundem Harmenopul. lib.1. tit.2. §. 42. Δημόσιαι ἀγωγαὶ, *Populares actiones*, in Basilic.to.1.p.420.

ΔΗΜΩ̃ΤΑΙ, *Factiones Circensium.* Nicephorus Constantinopol. in Brev. καὶ τοῖς ἐκ τῶν λεγομένων χρωμάτων δημώταις, &c. Vide Δῆμοι.

ΔΗΝΑΔΗΊΠΤΑ, Δηναδίπλα. Glossæ MSS. Colberteæ : δηναδίπλα, κατὰ Ῥωμαίους, δωρεὰ βασιλική. Suidas habet δηναδίπτρα, παρὰ Ῥωμαίοις, δωρεὰ βασιλικὴ τοῖς στρατιώταις διδομένη. Ita etiam legit Phavorinus. Hîc hærent viri docti.

ΔΗΝΑ΄ΡΙΟΝ, Δηνάριον, *Denarius, Moneta.* Glossæ Græco-Lat. Δηνάριον, *Sextertium.* Δηνάριον λευκὸν, *Asprum.* Lexicon MS. Cyrilli : δηνάριον, νόμισμα. Addit Hesychius, ἢ εἶδος ἀργυρίου. Glossæ Basilic. Σαλάρια, δηνάρια. Inscriptio Thyatirensis apud Virum Eruditum J.Sponium tom.3. Itiner.pag.120. ΜΗΔΕΝΟΣ ΕΧΟΝΤΟΣ ΕΤΕΡΟΥ ΕΞΟΥΣΙΑΝ ΘΕΙΝΑΙ ΤΙΝΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΟΡΟΝ ΤΑΥΤΗΝ ΟΣ Δ ΑΝ ΤΟΛΜΗΣΗ Η ΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑ ΤΑΥΤΑ ΔΩΣΕΙ ΕΙΣ ΜΕΝ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ ΤΗΝ ΘΥΑΤΕΙΡΗΝΩΝ ΑΡΓΥΡΙΟΥ ΔΗΝΑΡΙΑ ΧΙΛΙΑ ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΑ. &c. Joannes Chronographus in Cod. Reg. MS. 1027. λιμὸς κατέσχε τὴν Ῥώμην ἰσχυρὸς, ὥστε πολλῶν δηναρίων τὸν μόδιον τοῦ σίτου πραθῆναι. Martyrium S.Arethæ & Socior.MS. ὑποσχόμενος ὁλκὴν δηναρίων τρισχιλίων διδόναι. Alexius Comnenus in versib. Politic. ad Spaneam :

Καλόν εἰ ἔσαι, τέκνον μου, κἀκεῖ νὰ τὸ ξοδιάζῃς
Τὸ πράγμα, τὰ δηνάριά σου, &c.

Historia Apollonij Tyrij :

Καὶ μιὰ κασέλα τζέκαμεν νὰ βάνει τὰ δηνάρια.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea :

Δηνάρια ἔχετε πολλὰ, δῶτε τοῦ ταβερνάρη.

Alibi :

Ὅτι ποταῖσε μὴ εὕρης ἔδοθεν διὰ δηνάρια.

Utuntur non semel Scriptores, Hegesippus, Epiphanius, &c.

ΔΗΠΟΤΑ΄ΤΟΣ. Vide in Δεσπότης.

ΔΗΤΕΥΈΙΝ, *Ditare.* Glossæ Basilic. Ἰέρλα δητεύουσι, ἄδηλα πλουτεῖ.

ΔΗΡΙΓΕΥΈΙΝ, non tam *Comitari*, quàm *Anteire* ac *Præcedere*, in pompis solemnibus, προοδοποιεῖσθαι, προπορεύεσθαι, προπομπεύεσθαι. Ea enim vis est vocis ὀφικεύειν, quæ idem valet quod δηριγεύειν, tametsi Latinam *Dirigere* vix hoc significatu reperias. Glossæ MSS. Suidas & Phavorinus : δηριγευόμενος, ὀφικευόμενος, τοῦτο δὲ ἡ λέξις Ῥωμαϊκή. Chronicon Alexandrin. an.25. Constantini : κελεύσας κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν τῶν γενεθλιακῶν ἱππικοῦ εἰσιέναι τὴν αὐτὴν τοῦ ξοάνου στήλην δηριγευομένην ὑπὸ τῶν στρατευμάτων μετὰ χλαμυδίων καὶ καμπαγίων, &c. Ex his evanescit Meursij emendatio.

ΔΗΣΕ΄ΡΤΩΡ. Vide in Δεσέρτωρ.

ΔΗΦΕΝΔΕΥΈΙΝ, Δηφένσωρ. Vide Δεφενδεύειν & Δεφένσωρ.

ΔΙΑ΄ΒΑ, *Via, Transitus*, διάβασις. Glossæ Græcobarb. Ἄπορος, ὅπου δὲν ἔχει στράταν ἤγουν ὁδὸν, μηδὲ μονοπάτιν, μηδὲ διάβαν.

Διάβαλα, *quævis Via, Transitus.* Anonymus de Bellis Francor. in Morea :

Ὅπου ἠξεύραν τοὺς τόπους καὶ διάβαλα τινοῦ.

Item *Via mœnium*, apud Harmenopulum lib.2.tit.4. §.59. Vide Gloss.med.Lat. in *Ambulatorium.*

ΔΙΑΒΑΤΙΚΟ΄Ν, *Tributum pro mercium transitu pensitari solitum*, in Diplomate Andronici Junioris pro Monembasiotis, apud Phranzem lib.3.c.24. ἀπό τε τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ κομμερκίου, τοῦ διαβατικοῦ, καὶ τοῦ πορτιατικοῦ. Assisæ MSS. Regni Hierosol.c.297. τοῦ λίνου τῆς Αἰγύπτου —τὸ δίκεον νὰ δόσῃ διαβατικὸν κατὰ καμηλογόμον, &c.

Διαβατικὸν, *Transitus seu via de æde in aliam* : nostris, *Galerie.* Glossæ Basilic. Βασέρνιον, παροδικὸν, ἤτοι διαβατικὸν, ὃ λέγεται πάροδος. Anonymus de Templo S. Sophiæ : τότε γὰρ καὶ τὰ διαβατικὰ ἀπὸ τοῦ παλατίου μέχρι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἔκτισεν, ἵνα διέρχεται ὁσάκις ἂν θέλῃ, καὶ μὴ ὁρᾶσθαι παρά τινος. Vide Βασέρνιον.

Διαβάτης, *Peregrinus*, παρεπίδημος, ἐπηλύτης.

ΔΙΑΒΑ΄ΖΕΙΝ, *Dictare, Legere, Recitare*, ὑπαγορεύειν, λέγειν, ἀποστοματίζειν, ἀναγινώσκειν. Chron.MS.Manuelis Malaxi, p.454. ἀδελφὴ αὐτοῦ Πουλχερία ὀνείδιζεν αὐτὸν πάντοτε νὰ μὴ δὲν ὑπογράφῃ, χωρὶς νὰ διαβάζῃ τὸ γράμμα. Infrà : καὶ τότε του ἔδωκε τὸ γράμμα, καὶ τὸ ἐδιάβασεν.

Διαβάστης, *Lector*, dictus recentioribus Græcis, qui scilicet Patrum Homilias, Sanctorum Vitas, & devota quæque opera in Ecclesia legit. Ita Goarus ad Euchologium, pag.239.

Διαβαστήρι, *Lectorium, Pluteus*, ἀναλογεῖον.

ΔΙΑ΄ΒΑΤΡΟΙ, *Stationarij ex Cohortalibus.* Cohortales autem Officiales Præsidū, vel Consularium, vel Correctorū. Ita Cujacius ad l.1.Cod.de Cohortal. l.12.

ΔΙΑ΄ΒΙΝ, pro διὰ ἴων, *per violas*, apud Myrepsum de Antidot.cap.37. & de Pastillis, cap.48.

ΔΙΑ΄ΒΟΥΛΟΝ & Διαβούλιον, apud Hesychium διαλογισμὸς exponitur. Nicetas : οὕτω τὰ τῶν Λατίνων διαπεπτώκασι διαβούλια, *Consilia.*

ΔΙΑΓΕΛΑΣΤΟΣ. Codinus de Offic. cap.4. num.13. ἔχει δὲ καὶ τὸ τοιοῦτο σκαράνικον ὁ Βασιλεὺς εἰκονικῶς, ἔμπροσθεν μὲν ἱστάμενον ὑπὸ ὑελίου λεγομένου διαγελάστου, ὄπισθεν δὲ καθήμενον ἐπὶ θρόνου, & n.20. τὸ δὲ σκαράνικον — ἔχον ἔμπροσθέν τε καὶ ὄπισθεν τὴν τοῦ βασιλέως εἰκόνα διαγέλαστον. Ubi Gretzerus, *sub vitri specie pellucidi, & utrimque tralucentis*, Goarus verò, *liquato ad pigmentum metallo pictam imaginem*, interpretantur. Neuter, ni ipse fallor, bene: intelligit enim imaginem Imperatoris stantis depictam, ac vitro pellucido tectam.

ΔΙΑΓΝΩ΄ΜΩΝ, *Cognitor, Disceptator, Arbiter*, in Gloss. Gr. Lat. Ita usurpant Basilica to.2. pag.24. Harmenopulus lib.1. tit.4. §. 57. & alij.

ΔΙΑΓΟΥΜΙ΄ΖΕΙΝ, *Prædari, Vastare, Rapere*, Πορθεῖν. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Nicolai Lucani : Πορθεμένους, διαγουμασμένους. Manuel Malaxus in Chron.MS.p.718. οἱ δὲ Τούρκων ἡ ἀρμάδα ἐδιαγούμησαν εἰς τῆς Μισίνας ἕνα κάστρον ὅπου τὸ λέγουν Ταυρομένιον. Anonymus de Nuptiis lib.2.

Ἐκ τοὺς ναοὺς ἐξέβηκε, καὶ βλέπει τὸν λαόν του,
Τὸ πῶς ἐδιαγούμιζαν τὴν πόλιν γὰρ ἐκάνον.

Διάγουμα, *Præda, Direptio.* Joannes Cananus de Bel. Constantinopolit. p.191. ὡς γὰρ ἐξεχύθη ἡ φήμη εἰς τὰ ἔθνη τῶν Μουσουλμάνων πῶς ἐπαραδόθην ἡ πόλις εἰς διαγουμὰν, καὶ αἰχμαλωσίαν, &c. Paulò suprà scriptum, εἰς διακομάν.

ΔΙΑΓΡΑΦΗ΄, *Descriptio, Indictio*, in Nov. Justiniani n.119. in Nov. Justini de sacris domibus cap.6. lib.54. Basilic. tit.7. &c. Διαγραφάριος, *Publicanus*, ὁ ἀπαιτῶν δημόσια, apud Hesychium. Vide Gloss. med. Lat. in *Diagraphum*, & in *Descriptor.*

ΔΙΑ΄ΔΕΣΜΑ, *Malva*, Zoroastri, apud Interpol. Dioscor. cap.332.

ΔΙΑ΄ΔΗΜΑ, sequioribus sæculis aliud fuit à fascia illa regali, quâ caput cingebant Imperatores. Codinus de Offic. cap.6. num. 34. ubi de vestibus Imperatoris : ὃ δὲ νῦν καλεῖται διάδημα, ἐλέγετο πάλαι ζώνη στρατιωτικὴ, δηλοῦσα τιμήν. ὅθεν καὶ οἱ τύραννοι πρῶτον ἀφῄρουν τῆς ζώνης, τοὺς τῶν Μαρτύρων ἐνθέσμους τοῦ Χριστοῦ ὁμολογοῦντας, ἔπειτα παρεδίδουν τούτους βασανισταῖς, & num. 37. ex Cod. Reg. καὶ τὸν μὲν σταυρὸν ὁ Βασιλεὺς φέρων, δι' αὐτοῦ δεικνύσιν τὴν εἰς Χριστὸν ἑαυτοῦ πίστιν· διὰ τοῦ στέμματος τὴν τιμήν· διὰ τῆς ζώνης, ἣ νῦν, ὡς εἴρηται, καλεῖται διάδημα, τὸ στρατιώτην εἶναι αὐτὸν, &c. Adde cap.17.num.14. Est igitur *Diadema*, fascia illa latior, quâ Imperatoris pectus

cingitur in imaginibus à nobis delineatis in Familiis Augustis Byzantinis, pag. 233. 242. & quam primitus Λῶρον appellatam diximus.

ΔΙΑΔΙΚΟΣ, Διαδικαζόμενος, *Litigator*, *Adversarius*, in Basilic. Διαδικασία, *Iurgium*, *Disceptatio*, in Gloss.

ΔΙΑΔΟΣΙΣ. Chronicon Alexandrinum an. 14. Heraclij: μετὰ τὸ ἐκ τῶν παρατραπεζίων καὶ τὴν διάδοσιν ἀποτεθῆναι πάντα (τὰ ἱερὰ σκεύη) εἰς τὴν ἁγίαν τράπεζαν, καὶ ψαλθῆναι τὸν τελευταῖον στίχον τοῦ κοινωνικοῦ, &c.

ΔΙΑΔΟΤΑΙ, *Divisores*, *Diribitores*. Vide Gloss. med. Lat. in *Diadota*.

ΔΙΑΖΥΓΙΟΝ, Διάζευξις γάμου, *Repudium*. Vide Διαίσιον.

ΔΙΑΘΕΣΙΣ, *Caritas*, *dilectio*, titulus compellatorius. Vide Henr. Stephanum ad Euseb. lib. 3. de Vita Constant. cap. 20.

ΔΙΑΘΗΚΗ ἄγραφος, *Nuncupatio*. Διαθηκογράφος, *Testamentarius*, in Glossis Gr. Lat.

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ φαμιλίας, & Ἀγωγὴ ἡ διαιροῦσα τὸν κλῆρον τῇ φαμιλίᾳ, *Iudicium familiæ Erciscundæ*, Διαίρεσις τῶν ἐπικοίνων, *Communi dividundo*, Διαιρέσεως τῶν ἐπικοίνων δικαστηρίων, ἀγωγὴ, *Communi dividundo judicium*, vel *actio*, τὸ διαιροῦν τὰ ἐπίκοινα δικαστήριον, &c. Vide Basilic. tom. 1. pag. 421. tom. 2. pag. 46. 48. 50. 63. &c. Glossæ Lat. Gr. *Erciscundæ*, Διαιρέσεως. Glossæ Gr. Lat. Διαιρετέας οὐσίας, *Familiæ Herciscundæ*. Διαίρεσις ὑπαρχόντων, *Hercicitus*. Malim *Herciscitus*. Perperam alij emendant *hercitus*, *citus*.

ΔΙΑΙΣΙΟΝ, *Divortium*. Διαίσιον καὶ Διαζύγιον διαφέρει· Διαίσιον μὲν μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γαμετῆς γίνεσθαι λέγεται· Διαζύγιον δὲ καὶ μνηστῇ πέμπεσθαι δοκεῖ, ὅπερ καὶ εἰς πρόσωπον τῆς γαμετῆς οὐκ ἀήθως πίπτει. Ita Glossæ Basilic. Glossæ Græco-Lat. Δίαισις, *Divortium*, *Discidium*, *Repudium*. Δίαισιν γάμου ποιοῦμαι, *Repudio*.

Διέσιον, habet eâdem notione Photius in Nomocan. & ibi Balsamon tit. 13. cap. 30. pag. 159. 1. Edit. ἐὰν ὁ εἷς τῶν συνοικούντων μανῇ, αὐτὸς μὲν οὐ δύναται στέλλειν διέσιον. Hesychius: διέσιον, διαχωρισμός.

ΔΙΑΙΤΑΡΙΟΣ, *Atriensis*, in Gloss. Lat. Græc. Διαιτάρχης. Vita MS. S. Sebastiani: πορευθεῖσα ἡ τοῦ διαιταρίου σύζυγος ἐπὶ τὸ πεδίον, &c. Theophanes an. 8. Anastasij: Εὐτυχιανὸς δέ τις πρῶτος τῶν Διαιταρίων, &c. & pag. 268. ἐκράτησαν δὲ καὶ ἐκ τῶν Διαιταρίων τοῦ Παλατίου πολλοί. Symeon Logotheta in Michaële Theophili F. num. 46. τοῖς ἐν τῷ παλατίῳ κατὰ τὸ ἡλιακὸν τοῦ Φάρου διαιταρίοις ἀφωρισμένοις, &c. Menologium 30. Julij: ὑπὸ τῶν διαιταρίων τοῦ μεγάλου Παλατίου ἀποκομίζεται. Adde Sozomenum, lib. 7. cap. 19. & Continuatorem Theophanis lib. 4. num. 35. Vide Gloss. med. Lat. in *Dietarius*, & in *Zetarius*.

ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ, *Iudex Pedaneus*, *Arbiter*, in Nov. 82. Just. cap. 3. 5. &c. θεῖοι διαιτηταὶ, *dati à Principe arbitri*, in Basilic. lib. 9. Glossæ Gr. Lat. Διαιτητὴς, *Disceptator*, *Arbiter*, *Interventor*. Διαιτητὸν, ἡ ἀπόφασις, *Arbitratum*. Glossæ Lat. Gr. *Arbiter*, Μεσίτης, Διαιτητής.

ΔΙΑΚΑΤΟΧΗ, *Bonorum possessio*. Glossæ Basilic. διακατοχὴ, λέγεται ἡ κληρονομία. Glossæ Gr. Lat. διακατέχω, *Obtineo*, *Possideo*, *Retineo*, *Detineo*. Διακατοχὴ, *Possessio*. Διακάτοχος, *Possessor*, *Detentator*, *Retentator*.

ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΣ ἑβδομὰς, & Ἑβδομὰς Διακαινησίμου, *Septimana renovationis*, ea scilicet quæ diem Paschatis subsequitur: nam Græci recentiores διακαινήσιμον, pro διακαίνησις, usurpare solent. Sic autem appellatur, quòd renovetur genus humanum per Christi resurrectionem. Maximus Margunius: Διακαινήσιμος, σημαίνεται παρ' ἡμῖν διὰ τούτου τοῦ ὀνόματος ὅλη ἡ πρώτη ἑβδομὰς τῆς Ἀναστασίμου τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἑορτῆς. Pachymeres lib. 7. cap. 17. τῇ γὰρ δευτέρᾳ ἑβδομάδι μετὰ τὴν Ἀναστάσιμον, ἣν δὴ καὶ Διακαινήσιμον λέγουσιν, &c. Alexander Monachus de Invent. Sanct. Crucis, pag. 1125. ubi de Constantino M. πρῶτον νόμον ἔγραψε, ἀπράκτους εἶναι τήν τε τοῦ σωτηρίου πάθους ἑβδομάδα, καὶ τὴν τῆς Διακαινησίμου. Nomicæ Constitutiones de Jejunio, post Typicum, pag. 131. ἡ μὲν Διακαινησίμου πᾶσα, ὡς μία ἡμέρα λογίζεται, ἤτοι ὡς αὐτὴ μεγάλη κυριακή· διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ἑωτινὰ ἀναστάσιμα εὐαγγέλια ἐν ταύτῃ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀναγινώσκονται. S. Nicephori Homologetæ Canones: οὐ δεῖ ἐργάζεσθαι τὴν ἑβδομάδα τῆς Διακαινησίμου, οὐδὲ ἐν σαββάτῳ τῆς Ἀπολυσίμου ψάλλειν τὸν Ἄμωμον, οὐδὲ τὰς πέμπτας φυλάττειν. Canon Pœnitentialis MS. S. Joannis Chrysostomi nomen præferens: εἴ τις λαμπροφόρου Ἀναστάσεως ἑβδομάδα, ἤγουν τὴν διακαινήσιμον σμικρύνει μίαν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, καὶ οὐ μίαν ὅλην τὴν ἑβδομάδα ἡμέραν ἑορτάζειν θείως καὶ οὐ πανηγυρικῶς, ἢ ἐφάψηται καμάτου, ἔχει τὴν μερίδα μετὰ προδότου Ἰούδα, &c. Balsamon in Responso 52. κατὰ δὲ τὴν ἑβδομάδα τῆς Διακαινησίμου ἀκινδύνως, κρεωφαγήσομεν κατὰ τὴν αὐτὴν τετράδα καὶ παρασκευήν. Vide Germanum Patr. Constantinopol. in Mystagogia, pag. 49. Ducam Hist. cap. 37. pag. 147. & alios Scriptores laudatos à Meursio, Gretzero ad lib. de Cruce, pag. 2707. 2708. & ad Codin. de Offic. cap. 14. num. 19. Goarum ad eundem Codin. Allatium de Hebdom. Græcor. num. 23. Morinum de Ordinat. pag. 245. Gasparum Suicerum, & al.

Ἀνακαινήσιμοι ἡμέραι, apud Christophorum Angelum de hodierno Græcorum statu, cap. 18. eâdem notione. Vide Κυριακὴ νέα, & Καινή.

ΔΙΑΚΑΚΙΟΥ, vernaculâ Græcorum linguâ Lectores, quasi *Diaconulos* appellari, observat Goarus ad Euchołog. pag. 239.

ΔΙΑΚΗΡΥΞΙΣ, *Licitatio*. Διακηρυκτικὸς, *Licitator*, in Glossis Gr. Lat.

ΔΙΑΚΙΝΕΙΝ, *Proficisci*, quomodo Latini *Movere* interdum dicunt. Apophthegmata Patrum in Antonio, num. 34. ὁ δὲ εἶπε, Γευσώμεθα ὥραν ἐνάτην, καὶ ἐξέλθωμεν, καὶ διακινήσωμεν τὴν ἔρημον. & in Joanne Curto, num. 40. οὗτοι οἱ μοναχοὶ ἀεὶ διακινοῦσι περὶ τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, καὶ εὑρίσκουσι μαργαρίτας.

ΔΙΑΚΙΤΡΙΟΝ, *Cortex citri melle conditus*. Simeon Sethi de Cibor. facult. τὸ δὲ σὺν μέλιτι καὶ ἀρώματος σκευαζόμενον, διακίτριον ὀνομαζόμενον, θερμαίνει τὴν γαστέρα. Vide Gloss. med. Lat. in *Diacitrinus*.

ΔΙΑΚΛΥΕΙΝ, pro διακλύζειν, *Os colluere*, *diluere*, maximè usurpatur de aquæ potu, quo interdum reficiuntur Monachi. Typicum Sanct. Sabæ cap. 19. εἰ δὲ οὐκ ἔστι νηστεία, πρωῒ μὲν λειτουργοῦμεν ὡς καθ' ἑκάστην, καὶ διακλυόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Eadem habet Marcus Hieromon. de Dubiis Typicis cap. 11. Idem Typicum, cap. 41. διακλυόμεθα δὲ οἱ μεταλαμβάνοντες ὕδωρ, ὡς ἐν τῇ τετάρτῃ, ποιοῦντες οὕτως καθ' ὅλην τὴν ἁγίαν τεσσαρακοστὴν ἐν τοῖς προηγιασμένοις. Triodium Feriâ 2. primæ Heb. jejun. μεταδίδοται ἡμῖν τὸ κατάκλαστον καὶ ἀπόλυσις· οἱ δὲ μεταλαμβάνοντες διακλύονται ὕδατος. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης. ἐν δὲ τῷ ἁγίῳ σαββάτῳ ἀπέστω πᾶσα μέριμνα περισπασμὸν ἐμποιοῦσα, μόνος δὲ διακλυσμὸς γινέσθω κατὰ τὸ ἔθος, &c. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ, cap. 58. καὶ ὁ μὲν γέρων ὀνείδιζε τὸν οἰκονόμον, λέγων, Τί λέγεις, κύριε ὁ οἰκονόμος, κωλυόμεθα τὸ κροῦσμα, ὅτι οὐκ ἔχουσι διάκλυσμα οἱ πατέρες.

ΔΙΑΚΟΜΑ. Vide in Διαγουμίζειν.

ΔΙΑΚΟΝΕΙΝ, Διακονεῖσθαι, *Æruscare*, *Emendicare*, ἀγυρτίζειν, ἐρανίζειν, ἐπαιτεῖν.

Διακονιάρης, *Æruscator*, *Mendicus*, ἀγύρτης, αὐτολήκυθος. Historia MS. Belisarij:

Καὶ

Καὶ σὺ ἐδὲν αἰσχυνέσαι, ἐδὲ ἐντροπὴ τὸ ἔχης,
Νὰ περιδυρίζεις, να ζηλᾶς ὡς ἕνας διακονάρης.

Infrà :

Βλέπης με πῶς ἦμαι εἰσαυλὸ, ζητῶ σὰν διακονάρης.

Vide mox in Διακοντής.

ΔΙΑΚΟΝΙΑΙ, *Ministeria* quibus occupabantur Monachi, ac iis incumbebant, vel quibus præficiebantur ab Hegumeno, seu Abbate, eáque annua. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Joannis Solitarij, num. 6. τῆ δὲ καιρῷ τῆς ἀλλαγῆς τῶν διακονικῶν φθάσαντος, — ὁ προβληθεὶς Οἰκονόμος τῦτον τὸν μέγα φωστῆρα Ξενοδόχον προβάλλεται καὶ Μάγειρον, καὶ ταύτην μετὰ προθυμίας καὶ χαρᾶς τὴν διακονίαν δεξάμενος, πάντας τὲς πατέρας τῇ ὑπηργείαις ἐθεράπευσεν, & num. 7. τῆ δὲ ἐνιαυτῷ τῆς τοιαύτης πληρωθείσης διακονίας, &c. Vita S. Pachomij num. 29. de quodam Fratre qui Oeconomi munus ambiebat : ᾐτεῖτο ἡμᾶς ἔτος διακονίαν ὑπὲρ τὴν ἑαυτῦ ἀξίαν. Adde n. 49. & Paralipomena de eodem S. Pachomio, num. 23. &c.

Διακονηταὶ, Monachi, qui in Monasteriis in officinis, operi sibi præstituto incumbunt : vel etiam Monasteriorum famuli. Joan. Moschus in Limon. cap. 158. κῆπον δὲ ἔχυσιν διεστηκότα ἀπ' αὐτῦ σημείοις ἐξ περὶ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ὡς ἐπὶ λαγάδα· ἔχυσι δὲ διακονητὴν ἐξ αὐτῶν ἐκεῖ. Typicum S. Sabæ, cap. 5. extremo : ἀλλ' οἱ μὲν ἀσχολῦντες εἰς ἐργόχειρον, οἱ δὲ εἰς ἀνάγνωσιν, ἕτεροι δὲ εἰς ψαλμωδίας, εἰδήσει τῦ προεστῶτος· οἱ δὲ διακονηταὶ σχολάζυσιν ἐν τῇ διακονίαις αὐτῶν. cap. 57. extr. ἀλλ' ἐδ' ἑτέρῳ παραχωρήσῃ τῶν ἀδελφῶν μετὰ ταύτας τὰς ἁγίας τεσσαρακοστὰς τῆς μονῆς ὅλως ἐξέρχεσθαι, παρεκτὸς τῶν διακονητῶν μόνον. Balsamon in Meditato de Chartophylace & Protecdico : καὶ ἀναθεῖναι τὴν τύτων διοίκησιν τοῖς διακονηταῖς. Vide Apophthegmata Patrum in Arsenio, num. 32. 37. At in Diurno Romano, cap. 7. tit. 17. *Diaconitæ* appellantur pauperes qui in *Diaconiis* alebantur. Vide in Διακονεῖο.

Διακονήτριαι, dictæ in Sanctimonialium Monasteriis, quæ officio aliquo funguntur, in Typico MS. Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 10. 18. & alibi non semel.

ΔΙΑΚΟΡΕΥΣΙΣ, *Stuprum*. Διακορεύειν, *Stuprare*, in Glossis Gr. Lat. *Devirginare*.

ΔΙΑΚΡΙΝΟΜΕΝΟΙ, Hæretici, qui *Discernentes* videntur appellari in lege Wisigotthorum lib. 12. tit. 2. §. 21. Qui scilicet Concilium Calchedonense impugnabant. Quippe post peractum istud Concilium, totus Oriens in partes scissus est. Nam Concilij definitionem alij omnino rejecerunt, ut Eutychiani: alij omnino receperunt, ut Catholici, qui inde dicti sunt Συνοδῖται: nonnulli denique partim rejecerunt, partim receperunt, ut Διακεινόμενοι, quos apud Leontium, & ex eo alij, *Hæsitantes* : Joannes verò Langus in lib. 18. Nicephori Callisti, cap. 45. & Henricus Valesius *Segregatos* vertunt, ut qui se ab aliis divulserant : quâ quidem voce eâdem significatione utitur Sozomenus lib. 7. cap. 2. ubi de quibusdam Hæreticis : ἐκ τύτυ δὲ οἱ μὲν διακριθέντες, ἰδίᾳ ἐκκλησίαζον. At Joannes Moschus, cap. 96. διακρίνειν & διακρίνεσθαι, pro *hæsitare* usurpat : ἔτος ὁ ἀββᾶς Ἰυλιανὸς ἐσκανδαλίσθη ποτὲ εἰς Μακάριον τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἱεροσολύμων, καὶ διέκρινε τῷ κοινωνῆσαι αὐτῷ. Infrà : καὶ κοινωνῆσαι Μακαρίῳ διακρίνομαι. Ita etiam alij quos laudat Suicerus. Verùm Valesij interpretationem tuetur inprimis Nicetas Choniates in Thesauro Catholicæ fidei lib. 9. ex Cod. Cæsareo : χρεὼν δὲ εἰδέναι ὡς τῆς ἁγίας ταύτης συνόδυ καθαιρέσῃ Διόσκυρον ὑποβαλύσης τὸν γενόμενον Ἀντιοχείας Ἐπίσκοπον, οἱ τύτυς ἀντιλαβόμενοι τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἀπέστησαν, καὶ Διακρινομένυς ἑαυτὲς, ἐκ τῦ μὴ συντίθεσθαι τοῖς δογματισθεῖσι παρὰ τῶν ἐν Χαλκηδόνι συνελθόντων πατέρων, καὶ εἰς δώδεκα διαιρέθησαν θεμάτα, ὧν οἱ μὲν Εὐτυχιανισαὶ λεγόμενοι, &c. Vide Timotheum Presbyt. de Hæretic. pag. 122. 1. Edit. Leontius lib. 5. de Sectis, pag. 460. καλεῖται ἓν ἡ ἐπιστολὴ αὐτῆ Τόμος Λέοντος, περὶ ὧν ἀμφιβάλλυσιν οἱ Διακεινόμενοι.

Laudatur in Concilio Nicæno II. Act. 5. Joannis τῦ Διακρινομένυ Historia Ecclesiastica, ut & à Theodoro Lectore lib. 2. Nicephoro Callisto lib. 16. cap. 29. Anonymo in Antiquitat. Constantinopol. pag. 79. Edit. Reg. & à Codino in Orig. num. 34. & 49. ubi nudè Διακεινόμενος indigitatur. Hunc esse Joannem existimat idem Valesius, qui Historiam Ecclesiasticam scripsisse dicitur libris decem, in quibus, ut refert Photius Cod. 41. Calchedonensem Synodum proscindit, unde Διακεινομένυ cognomen meruit. Adde eundem Photium Cod. 24. Laudatur præterea ab Hœschelio ex Bibliotheca Augustana Tractatus περὶ τῶν σχισμάτων τῶν καλυμένων Διακρινομένων. Occurrit etiam hæc vox διακεινόμενος generaliter sumpta apud Scylitzen pag. 702. Consule Virum doctissimum Coterlerium ad tom. 2. Monumentor. Ecclesiæ Gr. pag. 668.

ΔΙΑΚΩΝ, *Diaconus*. Euchologium Goari, pag. 489. ὁ διάκων λέγει τό, Κύριε ἐνθυμῦμεν. Malaxus in Hist. Patriarch. ὁποῖος εἶναι ἀρχιερεὺς, ἢ ἱερεὺς, ἢ διάκων.

Διάκονος. Symeon Thessalonicensis de Templo : τῦ διακόνυ δὲ λειτυργικῦ λεγομένυ ὡς ὑπηρέτυ τάξιν ὑπέχοντος, καὶ μὴ δυναμένυ χωρὶς ἱερέως τι πράττειν, τὸ δὴ τῆς ἐσχάτης ἀγγελικῆς ἐςὶ τάξεως.

Ἱεροδιάκονοι, Græcis hodiernis præsertim, dicuntur *Diaconi Monachi*, ut ἱερομόναχοι, *Monachi Presbyteri*, ut qui Sacris votorum obsequiis dicati, ministeriis Sacris inserviant, inquit Goarus, tum etiam ut distinguantur Diaconi Ecclesiastici, à quibusvis ministris. Hinc in Euchologio, διάταξις τῆς ἱεροδιακονίας, ἤγυν πῶς ὑπηρετεῖ ὁ διάκονος μετὰ τῦ ἱερέως, &c. Catalogus offic. M. Eccl. Allatianus : ὁ μέγας Οἰκονόμος τῶν κτημάτων ὀφείλει εἶναι ἱεροδιάκονος.

Ἀρχιδιάκονος, *Archidiaconus*, *Primus Diaconorum*, Ἀέτιος Ἀρχιδιάκονος τῆς ΚΠ. ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, in Concilio Calchedonensi : Ἀρχιδιάκονος καὶ Χαρτοφύλαξ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, in Sancito Lucæ Patr. Constantinopolit. in jure Græco-Rom. pag. 220. Photius Cod. 182. de Eulogio Archiep. Alexandrino : λέγει δὲ τὸν Ναυάτον ὑπὸ Κορνηλίυ Πάπα Ῥώμης Ἀρχιδιάκονον τῆς Ῥωμαίων καθεσθάναι ἐκκλησίας, εἰς ὃν τηνικάδε τόπος κρατῦν τελευτῆσαντος τῦ Πάπα τὸν ἀρχιερατικὸν κλῆρον ἔφερε. Scribit Sozomenus lib. 7. cap. 19. apud Alexandrinos Evangelium solum legere Archidiaconum consuevisse, apud alios verò Diaconum : ταύτην δὲ τὴν ἱερὰν βίβλον ἀναγινώσκει ἐνθάδε μόνος ὁ Ἀρχιδιάκονος, &c. Id etiam obtinuit in Ecclesia Constantinopolitana. Catalogus Allatianus Offic. M. Ecclesiæ : ὁ μέγας Ἀρχιδιάκονος, ὅταν λειτυργεῖ ὁ Ἀρχιερεὺς, λέγει τὸ Εὐαγγέλιον. Catalogus alter Allatianus : ὁ μέγας Ἀρχιδιάκων, καὶ ὁ Δεύτερος τῶν Διακόνων, ἐ τάσσονται μετὰ τῶν ἀρχοντικίων τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἀλλ' ὀφφίκιά εἰσι καὶ μόνα. Describitur porrò à Goaro Ordo ad benedicendum Archidiaconum M. Ecclesiæ in Euchologio pag. 284. Alia vide in Gloss. med. Lat.

Ἀρχιδιάκονος τῦ βασιλικῦ κλήρυ, apud Nicephorum Gregoram lib. 5. & Pachymerem lib. 5. cap. 9. Ephræmius in Chron. de Nicephoro Ephesino Patr. Constantinopolit.

Ὃς Ἀρχιλευΐτης πρὶν τῦ παλατίυ.

Anonymus ex Cod. Reg. describens dignitates Palatij :

Παρέσιν ἄρχων ἱερῶν Διακόνων.

Scribit Codinus, cap. 17. num. 38. olim Magnam Ecclesiam habuisse suum Archidiaconum, sed suâ tempestate eo caruisse, penésque duntaxat Clerum Palatinum extitisse, tametsi, inquit, ratio incerta sit. De illius verò Dignitate ac prærogativa agit, cap. 9. num. 2. 6.

Πρωτοδιάκονος, *Primus Diaconus*, vel *Primicerius Diaconorum*, in Monasteriis, qui in Ecclesiis Cathedralibus ἀρχιδιάκονος dicebatur; & τῶ χορῶ τῶν διακόνων ἡγέμενος, apud Theodoritum lib. 1. Hist. Eccl. cap. 26. Concilium Constantinopol. sub Mena Act. 3. καὶ εἰσελθόντων ἐν τῷ εὐκτηρίῳ οἴκῳ τῆς εὐαγοῦς μοναστηρίου, εὕρομεν ἐκεῖσε εὐλαβεστάτους μοναχοὺς αὐτοῦ, ἐν οἷς ἦν καὶ Προκόπιος ὁ εὐλαβέστατος μόναχος, καὶ Πρωτοδιάκονος. In Actis Synodi ad Quercum quidam Martyrius dicitur etiam Πρωτοδιάκονος. Novella Alexij Comneni de Electionibus §. 22. ὥσπερ ὁ Ἀρχιερεὺς μείζων ἐστὶ τῶ ἱερέως, οὕτω καὶ ὁ ἱερεὺς τῶ διακόνου, κἂν πρωτοδιακονός τις εἴη, πρῶτος μὲν τῶν Διακόνων ἐστὶ, ἔσχατος δὲ τῶ ἐσχάτου τῶν ἱερέων.

Διακονεῖν, *Diaconi munus suscipere, exercere.* In Apophthegm. Patrum in Theodoro, n. 25.

Διακονία, *Diaconatus, Ministerium Diaconi.* Clemens lib. 8. Constit. Apost. cap. ult. ὅλως οὖν φαίνεται τοῖς μὴ ἀνήκουσι τῇ διακονίᾳ χρησάμενος, ἢ θυσίαν ἀνενεγκών, ἢ χεῖρας ἐπιθεὶς τινι, ἀλλὰ τὸ τῆς διακονίας τάγμα φυλάξας μέχρι τέλους. Ita in Liturgia Chrysostomi pag. 62. in Nov. 6. Justin. cap. 6. &c. In Vitis Patrum in Elia, num. 2. εἶπεν ὁ ἀββᾶς Ἠλίας ὁ τῆς διακονίας, &c. In Joanne Persa, num. 2. ἀνέθη ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Ἀββᾶν Ἰάκωβον τὸν τῆς διακονίας, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Diaconia*.

ΔΙΑΚΟΝΙΚΙΟΝ, *Diaconi munus.* Balsamon in Concil. VI. Can. 7. ἀπὸ τοῦ παρόντος κανόνος παρίσταται τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀρχοντίκια, ἤτοι ἀξιώματα, βαθμοὺς εἶναι ἐκκλησιαστικούς, ὡς τὰ διακονίκια, καὶ τὰ λοιπά.

Διακονικὸν, *Liber Ecclesiasticus* Græcorum, continens omnia quæ ad *Diaconi* munus obeundum requiruntur in agenda re divina, & singulis Officiis, de quo, inquit Allatius, videtur intelligendus Joannes Euchaitorum Metropolitanus carm. εἰς τὸ βιβλίον τῆς διακονίας τῶ Τροποιοφόρου, qui quidem titulus abest ab edito, pag. 51.

Διακονικὸν, *Collecta*, ita dicta, quòd à Diacono pronuntietur, inquit Goarus ad Eucholog. pag. 30. 46. 130. εὐχὴ Διακόνου, in Eucholog. pag. 296. 343. Typicum S. Sabæ, cap. 30. extremo, & Triodium 2. Fer. 1. Hebd. jejunior. in Lychnico: δεῖ εἰδέναι ὅτι τὰ διακονικὰ τῶν φωτιζομένων, καὶ ἡ εὐχὴ ἀπὸ τῆς δ΄. ἄρχονται τῆς μεσονηστίμου, καὶ λέγονται μέχρι τῆς μεγάλης δ΄. οὐ μόνον ἐν ταῖς προηγιασμέναις, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς σάββασι, καὶ ταῖς κυριακαῖς, &c. Euchologium, pag. 250. καὶ μετὰ τὸ Ἀμὴν, λέγει ὁ Ἀρχιδιάκονος λεπτῇ φωνῇ, ὅσον ἀκούειν τοὺς συμπαρόντας διακόνους, καὶ ἀποκρίνεσθαι, τὰ διακονικὰ ταῦτα, &c. Ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν, ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης, καὶ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, &c. pag. 251. de Diacono: καὶ λέγει τὰ διακονικὰ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, ἤγουν τὸ, Ὀρθοὶ μεταλαβόντες, &c. Idem Euchologium, pag. 305. καὶ μετὰ τὸ Ἀμὴν, ποιεῖ εὐχὴν διακόνου εἷς παρεστώτων ἐπισκόπων, οὕτως, Ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Ubi Codex alius, pag. 303. habet διακονικὰ ταῦτα. Leontius Episcopus Neapoleos Cypri in Vita MS. S. Joannis Eleemonis: δηλοῖ τῷ τὴν διακονικὴν εὐχὴν ποιοῦντι διακόνῳ ἀναλαμβάνεσθαι ἐξ ἀρχῆς, &c. Ita apud Morinum de Sacris Ordinat. pag. 75. καὶ μετὰ τὸ Ἀμὴν γίνεται εὐχὴ διακονικὴ ὑπὸ τοῦ πρώτου τῶν τριῶν Ἐπισκόπων, οὕτως, &c. Adde pag. 77. Eædem Collectæ εἰρηνικὰ præterea dicuntur, ut infrà in hac voce observamus. Describuntur etiam varia διακονικὰ apud Morinum, p. 94. & in Euchologio, ubi de ordinatione Presbyterorum, ut διακονικὰ τῶν φωτιζομένων, in Euchologio, pag. 195. 350. 359. 361. 464. 466. Vide Εἰρηνικόν.

Διακονικόν. Variè hæc vox sumitur apud Græcos Scriptores: interdum enim pro loco in Ecclesia ubi consistunt Diaconi, dum peragitur sacra Liturgia: interdum pro æde ab Ecclesia seclusa, quæ Diaconorum propria erat. Glossæ MSS. παραπέτασμα, τὸ διακονικὸν, τὸ παρακάλυμμα. Quippe in sacra Liturgia soli Presbyteri erant in Bemate: Diaconi in solea consistebant, & ad Cancellos Bematis, qui hîc παραπέτασμα & παρακάλυμμα appellantur.

Sed crebriùs hæc vox usurpatur pro æde in qua consistere solebant Diaconi, adjuncta Ecclesiæ. Concilium Constantinopolit. sub Mena Act. 5. οὐκ ἔστι δὲ μέσος οἶκος, εἰ μὴ τὸ τίμιον διακονικόν. Apophthegmata Patrum in Gelasio, num. 3. ἐκέλευσεν αὐτῷ μετὰ τὸ πάντας ἡσυχάσαι ἑσπέρας, εἰσενέγκαι αὐτὸ εἰς τὸ διακονικὸν, καὶ θεῖναι ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἀναχωρῆσαι. Joannes Moschus in Limon. cap. 25. εἰσῆλθον ἐν τῷ διακονικῷ κλαίων καὶ ῥίπτων ἑαυτὸν εἰς τὸ πρόσωπον. Philostorgius lib. 7. cap. 3. τὸν δὲ ἀνδριάντα μεταστησάμενοι ἐν τῷ τῆς ἐκκλησίας διακονικῷ. Cyrillus Scythopolitanus in S. Euthymio, num. 106. τοὺς πρεσβυτέρους ἐν τῷ διακονικῷ παραλαβὼν, &c. Adde num. 130. 131. 138. & eundem Cyrillum in Vita S. Sabæ MS. cap. 17. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaitarum, num. 47. κατὰ δὲ τὸ βόρειον μέρος καταδυσίς ἐστιν καὶ χάσμα ἐνδόμυχον, ὅπερ ἀποτεμνόμενοι οἱ πρῶτοι πατέρες διακονικὸν πεποιήκασιν. ἐσώτερον δὲ τοῦ διακονικοῦ κειμηλιαρχεῖον, ἤτοι σκευοφυλάκιον. Theosterictus in Vita S. Nicetæ Confess. num. 18. καὶ τῆς ἁγίας συνάξεως γινομένης, μετὰ τὸ τελεσθῆναι τὴν ἁγίαν λειτουργίαν, λαβὼν τὸν ἀδελφὸν εἰς τὸ διακονικὸν ὁ ἅγιος, καὶ ἐπευξάμενος, &c. Martyrium MS. S. Anastasij Persæ: τῷ τοιγαροῦν εἰς τὴν σύναξιν ἀπαντήσας, καὶ τὸν οἰκεῖον διδάσκαλον ἀπολαβὼν, καὶ μόνος σὺν αὐτῷ πρὸς τὸ καλούμενον διακονικὸν εἰσελθὼν, &c. Euchologium, pag. 234. ἔρχεται ὁ Διάκονος ἐν τῷ διακονικῷ. Pentecostarium: ὁ δὲ ἱερεὺς ἐν τῷ διακονικῷ ἀλλάσσει ἅπασαν τὴν στολὴν λευκήν. Typicum S. Sabæ, cap. 2. καὶ εἰσελθόντες ἀλλάσσουσι τὴν ἱερατικὴν στολὴν ἐν τῷ διακονικῷ. Adde cap. 46. Ordo in Promotione Lectoris apud Morinum de Sacris Ordinat. pag. 104. ἄρχεται ὁ διάκονος ἐν τῷ διακονικῷ, Ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Sanè in hoc extremo allato loco, & plerisque ex aliis descriptis, διακονικὸν videtur sumi pro ea parte Ecclesiæ in qua consistebant Diaconi.

Utcunque sit, in exteriori Diaconico, quod vicem *Sacristariæ* nostræ obtinuit, est mensa, in qua reponuntur Panis & Vinum ad Consecrationem, unde & ἅγια dicitur. Euchologium Goari, pag. 245. τοῦ Ἀρχιερέως ἱσταμένου πρὸ τῆς ἁγίας τραπέζης τῆς ἐν τῷ διακονικῷ, &c. Ibidem: εἰσερχομένου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἐν τῷ διακονικῷ, καὶ ἱσταμένου ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης, &c. Vide in Πρόθεσις.

Διακόνιον, eâdem notione. Gregorius II. Pap. in Epist. 2. ad Leonem Isaurum de Clericis delinquentibus: ἀντὶ τῆς ἀγχόνης καὶ τῆς ἀποκεφαλισμοῦ, περιτιθέασιν εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὸν σταυρὸν, καὶ φυλακίζουσιν αὐτὸν εἰς τὰ κειμηλιαρχεῖα, καὶ εἰς τὰ διακόνια τῆς ἐκκλησίας ἐξορίζουσιν αὐτόν.

Διακόνισσα, *Diaconissa*: Διάκονος θήλεια, Palladio in Vita Chrysostomi, pag. 162. Διάκονος, nudè, Sozomeno lib. 8. cap. 2. & Cyrillo Scythopolitano in Vita S. Joannis Solitarij, num. 23. S. Basilius in Epist. 1. ad Amphilochium, cap. 24. χήραν τὴν καταλεγεῖσαν εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν χηρῶν, τουτέστιν τὴν διακονου-

μένην

μένlω ὑπὸ τ̃ ἐκκλησίας, ἐκεῖνον ὁ Ἀπόςολος γαμυμένlω παραρᾷ. Theophanes an. 13. Theodosij M. de eodem Augusto: νόμον ἔγραψεν γυναῖκα εἰς διακόνισσαν μὴ προβαίνειν, εἰ μὴ ὑπερβῆ τὰ ἑξήκοντα ἔτη, κτ̀ τ̃ Ἀπόςολον. Quæ hausit à Sozomeno lib. 7. cap. 26. Diaconissarum verò in Ecclesia Constantinopol. ministerium sic describit Balsamon in Resp. 35. περὶ δὲ τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τ̃ θρόνου τ̃ Κωνσαντινοπολιτῶν διακόνισσαι προχειρίζονται, μίαν μὲ μέθεξιν μὴ ἔχουσαι ἐν τῷ βήματι, ἐκκλησιάζουσαι δὲ τὰ πολλὰ, καὶ τὴν γυναικωνῖτιν ἐκκλησιαςικῶς διορθούμεναι. Diaconissarum ordinationem describit Euchologium, pag. 262. ubi consulendus Goarus. De iis multa Henr. Valesius ad Sozomen. lib. 8. cap. 9. & alij. Vide Gloss. med. Lat. in *Diaconissa*.

Διακόνισσαι deinde dictæ ætate provectiores in Monasteriis ex Sanctimonialibus, licèt non essent ex iis quæ propriè Diaconissæ appellabantur. Balsamon ad Canon. 15. Calchedon. διακόνισσα γὰρ σήμερον οὐ χειροτονεῖται, κἂν καταχρηςικῶς τινὲς τ̃ ἀσκητηρίων διακόνισσαι λέγονται. Nempe Monasteriorum Præfectæ, uti attigimus in Gloss. med. Lat. Vita MS. S. Xenes: εἰσελθὼν οὖν ἐν τῷ ἀσκητηρίῳ ὁ κύριος Παῦλος, πείθει τὴν κυρίαν Ξένlω, καὶ χειροτονεῖ αὐτὴν διάκονον. Id est *Abbatissam*. Vita MS. S. Cypriani, de Justa: καὶ τ̃ διακόνοις ἐγκαλάξας, τὴν προςασίαν αὐτῇ τ̃ κτ̀ τὸ ἀσκητήριον ἐγχειρίζει, καὶ ὡς μητέρα ταύτας ἐπίςησι. Ita τὴν Διάκονον, Sanctimonialium Præfectam ferè semper appellat Auctor Vitæ S. Eupraxiæ, ut & Vitæ S. Nili Junioris, pag. 135. Synaxaria in S. Susanna 15. Decemb. καὶ θαύματι ληφθεὶς, κεχειροτόνηκεν αὐτὴν διακόνισσαν, καὶ τ̃ λοιπῶν ἡγεῖσθαι προσέταξεν. Vide Theodoritum lib. 3. Hist. Eccl. cap. 14.

Διακονία, *Præfectura Monasterij Sanctimonialium*. Martyrium MS. S. Febroniæ: ἐγὼ δὲ Θωμαὶς μετὰ τὴν κοίμησιν τ̃ κυρίας Βρυένης, διεδεξάμlω τ̃ διακονίαν. Id est *Præfecturam Monasterij*.

ΔΙΑΛΑΛΙΑ, πρόςαξις, in Gloss. Basil. Item *Interlocutio*. Διαλαλεῖν, *Interloqui*, in iisdem Basilicis lib. 1. pag. 521. &c. Glossæ Gr. Lat. Διαλαλιὰ, *Interlocutio*, Διαλαλῶ, *Interloquor*.

ΔΙΑΛΕΓΕΣΘΑΙ, *Concionari*, *Homiliam habere ad populum in Ecclesia*, apud Eusebium lib. 6. Hist. cap. 19. Διαλέξεις, *Homilia*, cap. 36. ejusdem libri, & apud Basilium in lib. de Spiritu sancto, cap. ult.

ΔΙΑΛΕΜΑ, Διαλέξιμον, *Delectus*, *Discrimen*, *Selectio*. Glossæ Græcobarb. ἐξαίρεσιν ποιεῖσθαι, νὰ κάμνουσιν ἐπίλεξιν, ἤγουν διάλεξιν, ἢ διάλεμα, ἢ διαλέξιμον.

Διαλεμένος, *Selectus*, *Egregius*. Eædem Glossæ: Ἐκλεκτοὶ, διαλεκτοὶ, διαλεμένοι.

ΔΙΑΛΙΖΕΙΝ, ξεδιαλίζειν, *Declarare*, Διαλύειν, ἐκδηλοῦν, ἐμφανίζειν.

ΔΙΑΛΙΘΟΣ, *Lapidibus pretiosis ornatus*, *distinctus*. Concil. Calchedon. Act. 10. ποτήριον διάλιθον πολλοῦ ἄξιον, ubi vetus Interpres, *Calicem gemmatum magni pretij* vertit. Joan. Moschus in Limon. cap. 200. ἐπίςασθαι οὖν αὐτῷ τις τ̃ Πατζικίων ποιῆσαι ςαυρὸν διάλιθον. Nicetas in Alexio lib. 1. num. 8. αὐτός τε τ̃ διάλιθον ςολὴν ἠμφιάσατο.

ΔΙΑΛΙΟΝ, *Heliotropium*, apud Interpol. Dioscorid. c. 772.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ, perperam cognominatus à Græcis, Gregorius II. *Iunior* Summus Pontifex, ac præsertim à Cedreno ad an. 10. Leonis Isauri: nam Gregorij illius Magni hoc esse cognomen apud Græcos, ex quo Zacharias Pontifex ejus Dialogos in Græcum sermonem convertit, constat ex Græcis, Damasceno in Orat. de Fidelibus defunct. Euthymio, Georgio Corcyrensi, Symone Thessalon. de Templo, Michaële Glyca in Epist. ad Nilum Monachum apud Allatium lib. 3. de Consens. cap. 15. num. 8. Euchologio, &c. ut nimirum à Thaumaturgo, Nazianzeno, Nyssenóque Gregoriis distingueretur. Ita Fronto Ducæus; adde Goarum ad Euchol. pag. 210. & Lambecium lib. 8. Bibl. Cæsar. pag. 425.

ΔΙΑΛΥΣΑΣΘΑΙ, *Transigere*. Διάλυσις, & Διαλυθέον, *Transactio*. Glossæ Gr. Lat. Διαλύω, *Transigo*. Διάλυσις, *Transactio*, *Decisio*. Glossæ Lat. Gr. *Pactum*, Ὁμόλογον, Σύμφωνον, Διάλυσις. Glossæ Basil. τί διαφέρει διάλυσις συγχωρήσεως· ὁ μὲν διαλυσάμενος ὡσανεὶ ἐπὶ πράγματος ἀμφιβόλου, καὶ δίκης ἀδήλου καὶ ἀπληρώτου διαλύεται· ὁ δὲ συγχωρῶν, κτ̀ δωρεὰν πρᾶγμα δῆλον καὶ ἀναμφίβολον συγχωρεῖ. Jus Græco-Rom. p. 223. περὶ τ̃ μὴ βλάπτεσθαι ἐκκλησίαν διαλύσει Ἐπισκόπου.

ΔΙΑΜΑΝΤΕ, *Adamas*, Ἀδαμὰς, in Corona pretiosa: ex Ital. *Diamante*, & Gall. *Diamant*. Anonymus MS. de Lapidibus, ex Cod. Reg. 945. διαμάντι ἔχει χλορὲ τ̃ σιδέρου, καὶ εἶναι καθαρὴ καὶ φαλινή, &c. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Ἀπὸ διαμάντι πόρτες του ἦσαν, καὶ τὰ καρφία.

Vide Gloss. med. Lat. in *Diamantes*.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΕΣΘΑΙ, *Protestari*, in Basilic. lib. 23. tit. 1. τὸ παραγγεῖλαι τῷ ἀπολιμπανομένῳ, καὶ τὸ ἐπιμαρτύρων παραγγεῖλαι, in Glossis Basil. Glossæ Gr. Lat. Διαμαρτύρομαι, *Contestor*, *Obtestor*, *Protestor*, *Testificor*. Διαμαρτυρία, *Contestatio*, *Testificatio*, *Testatio*, & apud Harmenopul. lib. 3. tit. 3. §. 117.

ΔΙΑΝΑ, *Ut*, *Uti*, ἵνα, ὅπως, ὡς.

ΔΙΑΞΙΣ, *Mos*, Ἔθος.

ΔΙΑΞΥΛΟΝ, Syris, Ἀσπάλαθος, apud Interpol. Dioscor. cap. 19.

ΔΙΑΠΙΣΦΑΚ, πολυπόδιον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Polypodium*.

ΔΙΑΠΟΝΤΙΟΝ δάνειον, *Trajectitia pecunia*, apud Scholiast. Basilic. ad lib. 17. pag. 323. Harmenopul. lib. 3. tit. 7. §. 28. & in Gloss. in τραιεκτίκια χρήματα. Glossæ Gr. Lat. Διαπόντιος, *Transmarinus*. Vide Scholiastem Synopseos Basilic. apud Carol. Labbeum, pag. 68.

ΔΙΑΠΡΑΣΙΟΝ, Malagmatis species; de qua in Gloss. med. Lat. in *Diaprasium*.

ΔΙΑΠΥΛΙΟΝ, *Portorium*, in Gloss. Gr. Lat.

ΔΙΑΡΗΜΑΤΑ, *Minores Lembi*, Alexandrinis. Procopius lib. 5. de ædif. cap. 1. ἐπὶ ταύτης δὲ διώρυχος μεγάλαις μὲν ναυσὶ πλώϊμα οὐδαμῆ ὕδατα· ἐς λέμβους δὲ τ̃ Αἰγύπτιον σῖτον ἐκ τ̃ χωρίου μεταβιβάσαντες, ὥσπερ καλεῖν Διαρήματα νενομίκασιν, ἔς τε τὴν πόλιν διακομίζουσιν.

ΔΙΑΡΙΟΝ, *Diarium*, *Diurnum cibarium*. Novella Justiniani 123. cap. 16. μόνας δὲ παρέχειν αὐτοῖς τὰς συνηθείας τοῖς τῷ χειροτονοῦντι ὑπηρετουμένοις, καὶ ἐξ ἔθους κομιζομένοις, ἑνὸς ἐνιαυτοῦ διαίτα μὴ ὑπερβαινούσας. Heraclius Imp. in Nov. 3. ὡς ἐντεῦθεν εἰς πλῆθος ἐκταθῆναι τὴν ἐπιδιδομένην αὐτοῖς τ̃ διαρίων ποσότητα. Idem Nov. 4. καὶ τὰς λεγομένας τ̃ διαρίων κομίζεσθαι ῥόγας εἴτε διανομάς. Infrà: τ̃ διαρίων ἐπίδοσιν ποιεῖται. Novella 4. Manuelis Comneni de Ecclesiarum immobilib. κἂν ἀπὸ κλασμάτων ὦσι, κἂν ἀπὸ συμπαθειῶν, ἢ ἀπὸ κεκινημένων, ἢ ὁλοκλήρων, ἢ ἀπὸ ταπεινῶν τελουμένων διαρίων, ἢ ἀπὸ ταπεινῶν κλασματισθέντων, &c. Occurrit præterea apud Balsamonem ad Synod. VII. Can. 12. Nescio an eâdem notione vocem hanc usurpet Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: καὶ ὑπὸ τ̃ γέροντος προτραπεὶς αὐτόθι καταγαγεῖν, ἐν ᾧ ἔσχεν ὁμοίως ὑπὸ πολλῶν εἰς διαφόρους τόπους ταγμάτων τε καὶ διαρίων ἑλκόμενος, φιλήσυχος ὢν ἐκ παιδὸς, καὶ τῷ

Θεῷ ἀνακείμενον, οὐδενὶ παντελῶς συνυπήχθη. Vide Gloss. med. Lat. in *Diarium*.

ΔΙΑΡΤΙΑ, *Forma*, *Species*, Διάπλασις. Vide Gauminum ad Theodorum Prodromum de Amorib. Rhodant. & Dosiclis, cap. 5.

ΔΙΑΡΤΩΝΕΙΝ, *Accingere*, *Ordinare*, Διαζώννυσθαι. Διαρτωτὴς, *Emendator*, Διορθωτής.

ΔΙΑΣΕΙΣΙΣ, *Crimen concussionis*. Glossæ Gr. Latin. Διασεισμὸς, *Concussio*. Vide lib. 60. Basil. tit. 24.

ΔΙΑΣΗΔΗ, *Tela aranea*. Agapius in Geoponico, cap. 210. ἔπαρε διασήδη τῆς ἀράχνης, &c.

ΔΙΑΣΗΜΟΤΑΤΟΣ, *Perfectissimus*, in Glossis Græc. Lat. titulus honorarius aliquot magistratibus adscriptus, ut in Basilic. lib. 60. tit. 50. §. 33. Vide Henric. Valesium ad Eusebij lib. 9. Hist. Eccl. capite 9.

ΔΙΑΣΚΕΨΙΣ, Διασκέψεως δίκαιον, *Ius deliberandi*, apud Harmenopulum & IC. Græcos. Glossæ Gr. Lat. Διασκέπτομαι, *Delibero*.

ΔΙΑΣΤΙΖΕΙΝ, Glossæ Basilic. τί διαφέρει τὸ Διαστίζειν τοῦ Γινώσκειν δικαιώματα; τὸ μὲν γινώσκειν λέγεται ἀναγινώσκειν καὶ καταγινώσκειν· τὸ δὲ Διαστίζειν, τὸ ἀντεξετάζειν τὰς λήψεις καὶ τὰς δόσεις. Glossæ Gr. Lat. Διαστίζω, *Dispungo*, *Distinguo*. Διαστίκτης, *Distinctor*.

ΔΙΑΣΤΥΛΑ, *Cancelli quibus* βῆμα, *à Nao disparatur*. Symeon Thessalonic. de Templo, pag. 215. διὰ δὲ τῶν κιγκλίδων, ἤτοι τῶν διαστύλων, τὴν διαφορὰν τῶν ὁρατῶν πρὸς τὰ νοητά. Ubi perperam, ut opinor, Edit. διαστολῶν. Liturgia Præsanctificatorum Cryptoferratensis: καὶ ἀνιστάμενος, ὁ ἱερεὺς μετὰ κηροῦ καὶ θυμιάματος, εἰς τὰ διάστυλα, λέγων, Σοφία, φῶς Χριστοῦ φαίνει. Vide Euchologium, pag. 708.

ΔΙΑΣΩΖΕΙΝ; *Conducere*, *salvum & incolumem præstare*. Chronicon Alexandrinum in Heraclio, pag. 912. συνεῖδεν τοῦ ἀπολύσαι πρὸς ἡμᾶς τοὺς προειρημένους δύο ἄνδρας ἐπὶ τῷ πεμφθῆναί τινας τοὺς ὀφείλοντας ἀβλαβεῖς διασῶσαι αὐτὸν, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. Infrà: μετὰ νεωτέρων κ΄. ἵππων ἀδιστράτων σελλαρίων ὀφειλόντων ἀπαντηθῆναι καὶ διασῶσαι αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς. Theophanes an. 1. Leonis Isauri: ἀπῆλθεν πρὸς τὸν Σπαθάριον, λέγων, ὅτι ἐγώ σε διασώζω ἕως τῆς παραθαλασσίας. Vide Annam Comnen. pag. 287. 405.

Ἀποσώζειν, eâdem notione apud Cantacuzenum lib. 4. cap. 14. pag. 757. Hinc vox

Διασώζειν nudè usurpata pro *Deducere*. Gesta S. Epiphanij: εἷς τῶν διακόνων ἐπιλαβόμενος τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἐπιφανίου, ἦγεν αὐτὸν πρὸς Πάππον ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου μετὰ βίας, ὥστε συνελθεῖν καὶ ἄλλους πλείστους, ὅπως διασώσουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· χειροτονεῖ οὖν αὐτὸν διάκονον, καὶ πάλιν δίδωσιν εἰρήνην. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 22. καὶ οὕτω κατελθόντες τοῦ παλατίου, καὶ ἐπιβάντες τῶν ἵππων, διεσώσαμεν τὸν Πατριάρχην εἰς τὴν ἑτοιμασθεῖσαν αὐτῷ οἰκίαν. Adde sect. 11. cap. 2. initio. Item pro *Ire*, *Proficisci*, *Pervenire*, Auctor Vitæ S. Germani Hegumeni, num. 23. πρὸς τὴν εὐδαίμονα πόλιν ἤπλοντο, εἰς ἣν διασωθέντες, καὶ τὰ τῆς πρεσβείας τετελεκότες, &c. Ita Ἀποσωθῆναι, apud Codin. de Offic. Palat. cap. 22. num. 1. Vide Σώζειν.

Διάσωσις, *Conductus*. Epistola Constantini Pogonati Imp. ante Act. 1. VI. Synodi: καὶ καστελλάτους καράβους παρασχεθῆναι εἰς διάσωσιν αὐτῶν, πρὸς τὸ πάντη ἀβλαβεῖς καὶ ἀκινδύνους —— ἀποκαταστῆναι πρὸς ὑμᾶς. Adde Constantin. Porphyrog. lib. de Administr. Imper. cap. 32. pag. 104.

Διασώστης, *Ductor*, *Conductor*. Διασῶσαι & διασώζοντες τὸ στράτευμα, in Nov. 130. Justin. cap. 1. 6. 7. Chronicon Alexandrinum, pag. 912. καὶ ἐκ τούτου δειλιάσας ἐφοβήθη, χωρὶς τῶν διασωστῶν καταλαβεῖν πρὸς ἡμᾶς, &c. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaitarum num. 30. τὸν δὲ ἕτερον διασώστην ὥσπερ τῆς ὁδοῦ, καὶ ὁδηγὸν ἐφέρετο. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 7. καὶ ἐπιζητεῖν ὀψίδας παρ' αὐτῶν καὶ διασώστας. Ἀποσῶσαι, ibidem. Occurrit præterea apud Pachymer. lib. 10. cap. 16. lib. 11. cap. 24. Vide Notas ad Alexiadem, pag. 352. Gloss. med. Lat. in *Conducere*, & *Diasostes*, & Suicerum in Διασώζειν.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ, *Edictum*, in Gloss. Gr. Lat. in Basil. &c. Διάταξις, *Constitutio*, in iisd. Gloss.

Διατάξεις. Ita Codicis Justinianei libri laudantur à Scholiaste Basilic. to. 2. pag. 57. 76. &c. quòd ex Imperatorum constitutionibus confecti sint. Unde ibidem quidam Theodorus τῶν Διατάξεων ἐξηγητὴς indigitatur.

ΔΙΑΤΙΜΗΤΑΙ, in Nov. 64. Justiniani, cap. 1. *Pretiorum æstimatores*, veteri Interpreti.

ΔΙΑΤΟΜΗΤΑΙ, dicti Hæretici *Ariani*, apud Auctorem de initiis Hæreseon, num. 69. quem consule.

ΔΙΑΤΟΝΟΣ, *Intentiva*, in Gloss. Gr. Lat. διατόνοις ἀσφαλίζεσθαι τὰς δοκοὺς, ἢ μητειδέοις, apud Harmenopul. lib. 2. tit. 4. §. 52. Vide Bernardinum Baldum ad Vitruvium.

ΔΙΑΤΡΗΤΟΣ, *Fenestra cancellata*. Procopius Gazæus in lib. 4. Reg. cap. 1. εἰς τὸ δικτυωτὸν ὑπερῷον. Οἶκος ἦν θερινὸς, πολλὰς ἔχων φωταγωγοὺς δικτυοειδεῖς, ἃς διατρήτους ὀνομάζουσιν οἱ πολλοί.

Διατρητάριοι, *Diatretarij*, de qua vox consule Gloss. med. Lat.

ΔΙΑΤΥΠΩΜΑΤΑ, *Digesta*, in Gloss. Basilic. Διατύπωσις, *Dispositio*, in Gloss. Græco-Lat.

ΔΙΑΦΑΝΕΣ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. τὸ θεῖον ἄπυρον.

ΔΙΑΦΑΤΕΥΕΙΝ, *Exponere*, *Declarare*, in Antiquitatib. Constantinopol.

ΔΙΑΦΕΝΤΕΥΕΙΝ, Διαφενδεύειν. Vide in Αφενδεύειν.

ΔΙΑΦΕΡΟΝ, τὸ διάφορον, *Id quod interest*, in libris Basilic.

ΔΙΑΧΥΣΙΣ, Διάχυτος, *Delphinium*, apud Interpol. Dioscor. c. 489.

ΔΙΑΨΑΛΜΑ. Phavorinus: Διάψαλμα, μέλους ἐναλλαγή. Hesychius: Διάψαλμα, μουσικοῦ μέλους ἢ ῥυθμοῦ, τροπῆς γενομένης, ἢ διανοίας καὶ δυνάμεως λόγου ἐναλλαγή. Chronicon Alexandrin. pag. 202. αὕτη ἡ διαδοχὴ τοῦ ῥυθμοῦ ἐκαλεῖτο διάψαλμα, &c. S. Maximus quæst. 18. τί ἐστι διάψαλμα; οἶμαι ὅτι ἡ ἀπὸ νοήματος εἰς νόημα μεταβολὴ, ἢ καὶ τρόπου διδασκαλίας εἰς ἕτερον τρόπον. Germanus Patr. Constantinopolit. Homil. in primam Dominicam Jejun. p. 1733. μηδὲ τὸ βραχυσύλλαβον τοῦτο διάψαλμα καταδέξασθαι. Vide Gloss. med. Lat. in *Diapsalma*.

ΔΙΑΨΗΦΙΣΤΗΣ, *Calculator*. Modestinus lib. 6. in l. 14. §. 1. D. de excusat. Καλκουλάτορας, οὓς Διαψηφιστὰς λέγομεν. S. Basilius Epist. 250. τῷ Διαψηφιστῇ τῆς τάξεως τῶν Ἐπάρχων ἔδωκα τὴν ἐπιστολήν.

ΔΙΒΑΜΒΟΥΛΟΝ, Διβάμπουλον, Μονοβάμβουλον, & Μονάμπουλον, uti interdum hæ voces scribuntur, quid sit apud Recentiores Græcos, anxiè disquisitum à Codini Interpretibus, Junio, Gretzero, & Goaro; præterea à Meursio, Possino, & aliis. Unicus porrò Μοναμπούλου, vel μονοβαμβούλου meminit idem Codinus, cap. 1. num. 29. ὁ δεύτερος Οστιάριος κρατῶν τὸ μονάμπουλον. Ubi Codex Regius μονοβάμβουλον præfert, quomodo & διβάμβουλον habetur apud eundem Codinum, & alios mox laudandos Scriptores: à quibus docemur prælatum fuisse Imperatoribus & Patriarchis Constantinopolitanis διβάμβουλον, Patriarchis etiam interdum μονοβάμβουλον, prius quidem à Lampadario, tum

Imperatoris,

Imperatoris, tum Patriarchæ: alterum à secundo Ostiario Ecclesiastico soli Patriarchæ, ut ex Codini allato loco observavimus. Utrumque porrò quidpiam solidum fuit: utpote aureum vel argenteum: nec quid solidum duntaxat, sed etiam candelabri speciem præferens lampadem sustinentis. Codinus, cap. 6. num. 4. ubi de Imperatore: ὁ λαμπαδάριος δὲ κρατεῖ τὸ χρυσοῦν διβάμβουλον. Infrà num. 7. τοῦ λαμπαδαρίου κάτωθεν τοῦ μεγάλου δομεστίκου τὸ διβάμβουλον μεθ' ἡμμένης λαμπάδος φέροντος, &c. Denique num. 31. λαμπαδάριος μετὰ τοῦ διβαμβούλου καὶ τῆς λαμπάδος. Ubi etiam observandum διβάμβουλον aureum, seu ὁλόχρυσον fuisse, illúdque distingui à lampade, quæ ei inserta erat, & quam sic idem Codinus describit: ἧς δὴ λαμπάδος τὰ μὲν ἄκρα εἰσὶ διὰ κινναβάρεως βεβαμμένα, τὸ δὲ μέσον διὰ πετάλου κεχρυσωμένον ἔχοντος σταυροὺς ἔνδον κοκκίνους.

Sed & solidi quidpiam fuisse διβάμβουλον satis præterea declarat Sguropulus in Historia Concilij Florentini sect. 3. cap. 17. ubi ait muscaria, quæ ad usum sacræ Liturgiæ erant, conflata à Patriarcha in διβάμβουλον fuisse commutata: τὰ δὲ ῥιπίδια εἰς διβάμβουλον μετεσκευάσθησαν. Et Malaxus in Hist. Patr. pag. 170. ἔκαμε δὲ καὶ σκεύη τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, διβάμβουλον ἀργυρὸν, λεκάνιον ἀργυρὸν, καὶ μανουάλια δύο ἀργυρά. Præferri verò solitum Patriarchis διβάμβουλον, docet pariter Pachymeres lib. 8. cap. 28. ubi Cosmæ Patriarchæ electionem describit: ἀλλ' ἐκεῖνος τὴν ποιμαντικὴν βακτηρίαν λαβὼν παρὰ τοῦ κρατοῦντος, ὡς εἴθιστο, τιμᾶται καὶ διβαμβούλῳ. Et idem Sguropulus sect. 4. cap. 14. ubi de Patriarcha conveniente Summum Pontificem; ἐπέταξε δὴ ἵνα κατέχωσι καὶ τὸ διβάμβουλον, καὶ τὸ δικανίκιον ἔμπροσθεν αὐτοῦ. Infrà: ὅμως ἀφῆκε τὸ διβάμβουλον. Denique Georgius Phranzes lib. 3. cap. 19. pag. 197. *Secundum hæc Patriarcha cum lampadibus ad diababula sive atrium descendebat.* Græca haud dubiè habuerunt μετὰ λαμπάδων καὶ διβαμβούλου, quæ non intellexit Interpres Pontanus, vel certè legit ἐν διβαμβούλῳ, quam vocem *atrium* perperam vertit.

Ex præallatis igitur, præsertim ex Codino, ubi de Lampadario, satis patet διβάμβουλον, cereum seu lampadem gestasse: unde λαμπαδοῦχος dicitur Pachymeri lib. 12. cap. 15. Nam cùm præcipua sint Patriarchicæ dignitatis insignia, baculus seu pedum, & lampas, ut idem Pachymeres lib. 8. & Sguropulus locis laudatis omnino testantur, sequitur per λαμπαδοῦχον intellexisse Pachymerem, quod alij μονοβάμβουλον & διβάμβουλον appellant, proindéque has voces nihil aliud significare, quàm vasa quædam, ut sunt candelabra, sustinentia lampades: tametsi admodum probabile videtur hastam fuisse auream aut argenteam, cui infixa erat lampas seu cereus major & spissior. Nam his locis lampas, non olearia intelligenda est, ut docuimus in Gloss. med. Lat. sed tæda aut facula.

Hastam porrò fuisse, aut quidpiam simile, prorsus innuit Balsamon in Meditat. pag. 444. & 445. juris Græco-Rom. ubi lampades Imperatoris, (quas κηροὺς βασιλικοὺς videtur appellare Auctor Narrationis de Festo restitut. imaginum, à Combefisio editus, pag. 737.) ζωννυμένας ἀργυροῖς καὶ διαχρύσοις, ὡς εἰπεῖν, στεφανώμασιν repræsentat: quod infrà aliter exponit, scribens, λαμπάδας μὲν τῶν Βασιλέων διττοῖς διαχρύσοις περιζώννυσθαι στεφανώμασι, τῶν δὲ Πατριαρχῶν καὶ τῆς βασιλίσσης ἑνὶ καλακυκλωτῷ ὁριζωμάτι. Quæ quidem Codinum illustrant, ubi lampadem Imperatoris describit, loco suprà allato. Sed ex Balsamonis verbis non solùm Patriarchæ & Imperatori, sed & Imperatrici prælatum fuisse διβάμβουλον planè docemur: quod paulò ante dixerat idem Balsamon: ἀλλὰ μὴν καὶ ταύτας (αὐτοκρατορίσσας) ὁρῶμεν οὕτω δοξαζομένας κατὰ τοὺς Βασιλεῖς. Ex his proinde colligere est, quod λαμπαδοῦχον vocat Pachymeres, fuisse hastam auro vel argento vestitam, in cujus summitate erat lampas cerea, ut sunt ferè tædæ nostrates longiori hastæ circumadfixæ. Sed an lampas seu tæda illa alibi quàm in Ecclesia ante Imperatorem Constantinopolitanum præferri soleret, quemadmodum ante Romanos Augustos ignem prælatum in processibus pridem annotatum à viris doctis, haud bene constat, tametsi id innuere videatur Theophylactus Bulgariæ Archiepiscopus in Institutione Regia parte 2. cap. 27. ad Constantinum Ducam Porphyrogenitum scribens: φώτιζε μὲν συνεχέστερον, καίταιε δὲ ἀργότερον. τοῦτο καὶ ἡ λαμπὰς ἡ προπορευομένη τοῦ Αὐτοκράτορος βούλεται, ἡ πρὸς τὸ φωτίζειν μόνον, ἀλλ' οὐχὶ καὶ πρὸς τὸ καίειν προσκέχρηται. Vix enim hæc intelligenda de lampade in Ecclesia præferri solita.

Jam verò διβάμβουλον præferebatur Patriarchis in solemnioribus ceremoniis: in minoribus, μονοβάμβουλον. Sed & id juris ac prærogativæ non unici Patriarchæ Constantinopolitani fuit, cùm & cæteri Patriarchæ eodem privilegio intra Provinciæ ac Jurisdictionis suæ limites gauderent, immò & aliquot Episcopi αὐτοκέφαλοι & Metropolitæ illud sibi arrogarent, ex Imperatorum scilicet concessione, ut scribit Balsamon: ἄνευ μόνων τῶν αὐτοκεφάλων Ἀρχιεπισκόπων, τῆς Βουλγαρίας φημὶ, καὶ τῆς Κύπρου, καί τινων ὀλίγων Μητροπολιτῶν, λαβόντων ἀπὸ τῆς φιλοτιμίας βασιλικῆς τοῦτο δίκαιον. Apud Crusium lib. 4. Turcogr. Epist. 8. mentio fit λαμπαδαρίου Ecclesiæ Metrorum & Athyrorum: ut Ecclesiæ Chij lib. 3. Epist. 1. pag. 217. 292. Quid autem per Patriarchæ lampadem designaretur, docet idem Balsamon: ἡ γὰρ λαμπὰς τοῦ διδασκαλικοῦ, φασὶν, ἐστὶν ἀξιώματος. At cùm extra Diœcesim non liceat Episcopo docere, vel Jurisdictionem exercere, inde concludit non licuisse Patriarchis μετὰ λαμπάδος Πατριαρχικῆς τὰς ὁδοιπορίας ποιεῖν εἰς τὴν τῶν πόλεων βασιλεύουσαν, ἢ εἰς ἑτέραν διοίκησιν.

Ex præallatis igitur patet, ut opinor, voces has ab ampullis non posse deduci, quod quidam ex viris doctis volunt, etsi unde hauriri debeat Etymon haud proclive sit divinare. Sed cùm voces διβάμβουλον & μονοβάμβουλον scribantur apud laudatos Auctores, formatæ prorsus videntur ex βάμβουλον, vel βάμπουλον, & δὶς, vel μόνον. Unde ferè existimaverim id vocabuli mutuatos Græcos ab Italis, quibus *Vampa*, & *Vampola*, est flamma, vel flammula. Nam & eam faculam, λαμπρὸν, quod idem sonat quod flamma, appellari observat Goarus ad Codinum, pag. 14. num. 41. nisi quis malit Salmasij sententiam ad Plinium amplecti, βάμβουλον hîc dici pro βάμμουλον, scribentis, quâ voce, inquit, Catinus intelligitur, in cujus medio est uncinus cui infigitur cereus: qui *Uncus* & *Cuneus* dicitur Donato. Est autem βάμμα, uti vult idem Salmasius, quod alij ὀξύβαφον vocant.

ΔΙΒΑΝΗ, *Divanum*, seu Consistorium Turcicum. Leunclavius in Onomastico ad Hist. Turc. *Divan, Concilium publicum, Curia Regis, hoc est solemnis Conventus ordinum ad Regem vel Principem. Item Audientia Principis publica quam vocant, & Concilij vel Audientiæ locus.* Malaxus in Hist. Patr. pag. 143. καὶ δὲν ἦτον μόνον ἄξιος νὰ τὸν σκαθήρουν, ἀμὴ καὶ, νὰ τὸν λιθοβολήσουν, καὶ ἐσυκώθη τοῦτος, καὶ ὑπῆγε εἰς τὸ διβάνι τοῦ Σουλτάνου, &c. Occurrit ibi non semel.

ΔΙΒΑΠΤΙΣΤΗΣ, Nicetas Paphlago in Vita Ignatij

Ignatij Patr. Constantin. ἐφ' οἷς καὶ τοὺς λοιποὺς ἀφ' ἑκάστου βαθμοῦ καὶ τοῦ καταδεεστάτου πάντων συλλεξάμενοι, οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν λεγομένων Διβαπλιστῶν, καὶ ἀπὸ παντὸς, ὡς εἰπεῖν, τοὺς αἰσχίστους καὶ μιαρωτάτους τῶν ἀνθρώπων χρυσοῦ τε καὶ ἀξιωμάτων ἐξαγορασάμενοι, &c.

ΔΙΒΑΡΙΟΝ. Constantinus de Admin. Imperio cap. 28. τελοῦσι γὰρ οἱ Βενέτικοι τῷ κατέχοντι ῥηγάτον Ἰταλίας, ἤτοι Παπίας, διβάρια ἀσίμιν λίτρας λς'. Ubi Meursius emendat διάρια, quod vix probem: neque enim Veneti, Regi Italiæ 36. argenti Libras in Diaria Regum pensitasse verisimile: tametsi fateor quid hæc vox sonet me penitus ignorare.

ΔΙΒΕΛΛΙΟΝ, quid sit, videtur indicare Constantinus in Tacticis, pag. 14. ἐχέτωσαν δὲ μικρὰ τοῦφα, ἤγουν διβέλλια εἰς τὰς ὀπισθελίνας τῶν ἱππαρίων, καὶ εἰς τοὺς ὤμους αὐτῶν ἐπάνω τῶν λωρικίων φλάμουλα μικρά. Idem igitur valet διβέλλιον, quod τοῦφα. Leo in Tact. cap. 6. §. 3. ubi eadem recitat: ἔχειν δὲ καὶ μικρὰ καρφία, καὶ τὰ τῶν ὀπισελίνων τῶν ἵππων, καὶ φλάμουλα μικρὰ ἐπάνω τῶν ζαβῶν κατὰ τῶν νόμων. Ubi legendum ex Checo: καὶ μικρὰ τοῦφία κατὰ τῶν ὀπισελίνων, &c. & pro νόμων, leg. ὤμων. Meminit præterea διβελλίου. Codinus de Offic. cap. 5. num. 63. ὁ Σκουτέριος βαστάζει τὸ διβέλλιον, καὶ τὸ Βασιλέως σκουτάριον· οὐ μόνον εἰς τὰς προκύψεις, ἀλλὰ καὶ ὅπου ὁ Βασιλεὺς ἀπέρχεται. εὑρίσκονται δὲ μετὰ τοῦ διβελλίου καὶ πάντες οἱ Βάραγγοι, εἴτε οὖν εἰς τὸ φωσάτον ὁ Βασιλεὺς εὑρίσκεται, εἴτε καὶ ἀλλαχοῦ, τὸ διβέλλιον ἔμπροσθεν αὐτοῦ φέρεται. Idem cap. 15. num. 20. ἔθος δὲ ἐστι κατὰ τὰς γινομένας ἐν τοῖς μοναστηρίοις ἑορτὰς, καθὼς εἴρηται, τοῦ τὸ Βασιλέως Τζάγκαν φέροντα τὸ διβέλλιον, πλὴν σκουτάριον, ἐπὶ τῶν ὤμων, πλάγιον ἀκολουθοῦντων καὶ τινῶν τῆς τοῦ αὐλῆς, προαπέρχεσθαι εἰς τὸ τῆς οὔσης ἑορτῆς μοναστήριον, καὶ ἀναμένειν τὸν Βασιλέα, — ὁ δὲ λόγος περὶ τοῦ πῶς ὁ τζάγκας φέρει τὸ διβέλλιον, καὶ οὐκ ἄλλος, ἀγνοεῖται. Hîc hærent viri docti, quorum sententias non expendimus.

ΔΙΒΙΝΙΤΑΤΟΝ, Divinitas, τὸ Θεῖον, in Glossis Basilic.

ΔΙΒΙΤΙΣΙΟΝ. Leo Grammaticus, p. 466. αὐτὸς δὲ (Patr. Constantinopolit.) ἐποίησεν εὐχὴν ἐπ' αὐτῷ, καὶ οἱ πραιπόσιτοι ἐνέγκαντες διβιτίσιον καὶ τζαγγία, ἐνέδυσαν Βασίλειον, ὅστις βαλὼν τὴν χλαμύδα, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Βασιλέως. Interpres legit διβιλίσιον. Ita etiam Suidas & ex eo Phavorinus: Διβιλήσια, Διαβίκια. Sed quid per διαβίκια intelligat, non planè percipio.

Διβιλήσιον legit Leunclavius in Pand. Turcico, num. 199. ubi hæc habet: *quod paludamentum dixi, Symeoni (Magistro) διβιλήσιον adpellatur.* Mox: *Διβιλήσιον verò sic mihi interpretati sunt Græci, ut eo significari dicerent* ἐπιμάνδυον, *sive supramantellum, quale superinjici Patriarchis in Solium Patriarchale collocandis solet: ut intelligatur, hoc indutos, jam factos esse Pontifices.*

ΔΙΒΟΛΕΟΣ, Δίβολος, *Duplicis coloris.* Hesychius, & ex eo Phavorinus: Διβόλους χλαίνας, οἱ μὲν διμίτους, οἱ δὲ διπλᾶς. Nicetas in Joanne Comn. n. 8. καὶ ἵππους ἐλαυχένας εὐγενεῖς, καὶ νήματα σηρικὰ διαπλεχθέντα χρυσῷ, &c. Ubi Cod. Barbarogr. βλάττια διβόλεα, καὶ τριβόλεα. Codinus de Offic. cap. 3. num. 6. τὰ δὲ ὑποδήματα αὐτοῦ διβόλεα, χρώματος ὀξέως καὶ λευκοῦ, ἔχοντα ἀετοὺς μαργαριταρένους. Idem cap. 4. num. 3. τὸ καββάδιον αὐτοῦ διβόλεον. Et cap. 18. n. 1. τά τε διβόλεα πέδιλα, καὶ καββάδιον ὀξύ.

ΔΙΒΟΣ, *Divus*, locus in latere Tabulæ Lusoriæ sic appellatus: nam in Tabula lineæ seu loci sua habebant nomina. Agathias Epigram. in Tabulam Zenonis lib. 1. Anthol. pag. 86. Edit. Henr. Stephani:

Ὃς δὲ πέλει μετὰ σύμμον, ἔχεν δύο μονάδα δ' ἄλλην
Ψῆφον τὴν πυμάτην ἀμφιέπεσκε Δίβος.

Vide Salmasium ad Vopiscum.

ΔΙΓΕΣΤΑ, *Digesta, Pandectæ Iuris.* Glossæ Basilic. διγέστων, διαλυπωμάτων. Justinianus Nov. 13. καθάπερ αὐτὴν ἡμεῖς ἐν τοῖς ἡμετέροις Ἰνστιτούτοις, καὶ Διγέστοις, καὶ τῷ τῶν διατάξεων ἐνομοθετήσαμεν βιβλίῳ.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΥΕΙΝ, *Catechizare, Initiari, Imbuere*, κατηχίζειν, παιδεύειν, &c.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ, *Documentum & Narratio rei Gestæ.* Concilium Constantinopolit. sub Mena Act. 1. οἱ εὐλαβέστατοι μοναχοὶ διὰ Μαριανοῦ τοῦ θεοσεβεστάτου Ἐξάρχου, ἐπέδωκαν διδασκαλικὸν, &c. Item Act. 5. τὸ ἐπιδεδόμενον διδασκαλικὸν ἀναγνωσθήτω.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ οἰκουμενικὸς, dicebatur apud Constantinopolitanos præcipuus inter Doctores, seu qui XII. Doctoribus præerat, stipendiis è publico donatis, iisque in omni scientiarum genere insignibus & quorum consiliis in rebus arduis utebantur Augusti. Eorum domicilium erat prope Chalcen, seu magnum Palatium, & haud procul à magna Ecclesia, ut pluribus docuimus in nostra Constantinopoli Christiana lib. 2. cap. 9. num. 3. quibus nihil habeo ferè quod addam, nisi quod cùm Codinus in Orig. num. 89. dicat Doctores illos, sedecim numero, professione Monachos, impietati suæ assentiri nolentes, præ irâ cum ipso ædificio, ubi manebant, combussisse Leonem Isaurum an. 10. cùm, inquit, durasset ista Doctorum successio 140. annos: inde videri conficit tum primùm institutos; (si quidem fides aliqua adhibeda Græculis istis Scriptoribus) à Mauricio circa an. 587. Nescio porrò an hosce Oecumenicos Doctores respexerit Naucratius de obitu S. Theodori Studitæ, pag. 857. quem, inter cætera Elogia, οἰκουμενικὸν διδάσκαλον vocat, & Continuator Theophanis lib. 3. num. 43. οἱ δὲ κατὰ τὸ Σίγμα περίδρομον ἐγκολαφθέντες, τοῦ Οἰκουμενικοῦ διδασκάλου, Ἰγνάτιος οὗτος ἐκαλεῖτο, τυγχάνουσιν. Laudantur etiam ab Allatio in lib. de Georgiis, pag. 321. ex Bibl. Reg. Cod. 1385. προλεγόμενα τῶν Θεοδοσίου κανόνων ἀπὸ φωνῆς Γεωργίου διακόνου οἰκουμενικοῦ διδασκάλου. Ut & à Lambecio lib. 8. Bibl. Cæsar. Georgij Archiep. Alexandriæ ἐξήγησις, ἤτοι βίος καὶ πολιτεία, καὶ θαύματα τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ οἰκουμενικοῦ διδασκάλου, καὶ Ἀρχιεπισκόπου ΚΠ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Ex quibus saltem colligitur id Epitheti aliis tributum, quàm Oecumenico illi Doctori, cujus suprà meminimus. Sed & ab eodem Allatio in Diatriba de Symeonum scriptis, pag. 168. describitur Distichon Ἀλεξίου Φιλοσόφου γεγονότος μεγάλου Διδασκάλου, qui fortè alius non fuerit ab Oecumenico. Nec scio an alius sit ab eo qui Ὕπατος τῶν φιλοσόφων, de qua dignitate agimus suo loco: nam Joannes Italus in Codd. MSS. apud Lambecium lib. 7. de Bibl. Cæsar. pag. 148. inscribitur Ὕπατος καὶ διδάσκαλος τῶν φιλοσόφων. In indice Bibliothecæ ex Cod. Colberteo 2276. laudatur Στεφάνου Ἀλεξανδρέως οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου περὶ τῆς ἱερᾶς καὶ θείας τέχνης τῆς τοῦ χρυσοῦ ποιήσεως πράξεις β'.

ΔΙΔΑΣΚΕΙΝ, propriè est *Concionem habere ad populum in Ecclesia*, quod *Prædicare* vulgo dicimus, idque Episcopos duntaxat spectabat, διαλέγεσθαι τάς τε θείας ἑρμηνεύειν γραφὰς ἐπὶ τοῦ κοινοῦ τῆς ἐκκλησίας, ut est apud Eusebium lib. 6. Hist. Eccl. cap. 19. Joannes Hierosolymitanus in Epist. ad Theophilum Alexandr. *De fide & omnibus Ecclesiasticis dogmatibus hæc locuti sumus, quæ & semper gratiâ Dei indeficienter in Ecclesia docemus, & in Catechesibus.* Sozomenus lib. 4. cap. 26. de Eudoxio Episcopo Constantinopolit. ἐπὶ τὸ τοῦ ἱερέως ἀναβὰς βῆμα, οἷα δὴ καὶ τὸν λαὸν διδάσκων, &c. Idem lib. 7. cap. 19. scribit Romæ, nec Episcopum, nec alium quemque in Ecclesia διδάσκειν· παρὰ δὲ Ἀλεξανδρεῦσι, μόνον τὸν

τὸν τῆς πόλεως ἐπίσκοπον. Eundem vide lib. 7. cap. 19. lib. 8. cap. 10. In Sinodo VII. jubentur eligi Episcopi, qui διδάσκειν τὸν αὐτῶν λαὸν sciant. In Synodo Quinesexta Can. 19. jubentur pariter Episcopi Dominicis præsertim diebus plebem Sacras literas docere, eásque juxta sanctos Patres interpretari. Hinc Macarius Antiochenus Patr. ob hæresim damnatus in Concilio III. Constantinopolitano, Act. 12. pag. 938. indignus dicitur qui in ambonem docendi gratia ascendat: οὐδαμῶς ὁ Θεὸς κανὼν παραδέχεται τῶν λοιπῶν εἰς διδασκαλικὸν καθίσαι θρόνον.

Verùm inductum postea, ut essent Concionatores, qui vice Præsulum Conciones haberent ad populum & Sacras literas interpretarentur: de quibus intelligendus fortè Ibas Edessenus Episcopus, in Epistola descripta in Concilio Calchedonensi Act. 10. ὧν εἷς ἐστιν ὁ μακάριος Θεόδωρος, ὁ κήρυξ τῆς ἀληθείας, καὶ διδάσκαλος τῆς ἐκκλησίας, ὃς οὐ μόνον ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ τοὺς αἱρετικοὺς ἐκολάφισεν εἰς τὴν ἀληθινὴν αὐτοῦ πίστιν, &c. Sed & Sanctus Basilius in Epist. 62. λόγοι δὲ μυστικοὶ τῆς ἐξηγητὴν ἀναμένουσιν, οἱ παῖδες τὸν πατέρα, οἱ πρεσβύται τὴν ἡλικιώτην, &c. Idem Epist. 70. οὐκ ἔτι διδασκάλων προεδρίαι, οὐ διδάγματα σωτήρια, &c. Erant porrò ij Concionatores ab Episcopo selecti ex ordine Presbyterorum. Basilius Seleuciensis lib. 2. de Vita S. Theclæ cap. 27. καὶ τῆς ἱερατικῆς δὲ μοι καταξιωθέντι γερουσίας, καὶ τῷ καταλόγῳ τῶν διδασκάλων καὶ ἱερέων συμπαραληφθέντι καὶ πολλά. Habentur editæ ejusdem Basilij Homiliæ. Neque fas erat cuiquam in Ecclesia concionari nisi indulto Episcopi: Ruffinus lib. 6. Hist. Eccl. cap. 3. *Catechizandi ei, id est, docendi, magisterium in Ecclesia tribuit.* Balsamon in Jure Græco-Rom. lib. 2. pag. 143. τὸ διδάσκειν τὸν λαὸν μόνοις ἐνεδόθη τοῖς Ἐπισκόποις· καὶ οἱ διδάσκαλοι μεγάλης ἐκκλησίας δικαίῳ τοῦ Πατριάρχου διδάσκουσι. Edita est pronuper à summæ Eruditionis Viro, & amico nostro Joanne Baptista Cotelerio Novella Alexij Comneni Imp. *de Electionibus*, in qua multa præscribuntur de Didascalis Ecclesiasticis, seu Concionatoribus, quibus & *rogas*, seu stipendia annua assignari præcipit: ita tamen ut qui ad Sacerdotium proveherentur, & qui suis muniis rectè fungerentur, ad Dignitates Ecclesiæ & Officia proveherentur, n. 19. 20. 21. 22. 23. Cujus quidem Novellæ meminit Balsamon ad Synod. VI. Can. 19.

Fiebant porrò Conciones istæ Ecclesiasticæ & Sacræ Scripturæ enarrationes ante sacram Liturgiam. Socrates lib. 5. Histor. cap. 22. ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ τετράδι καὶ τῇ λεγομένῃ παρασκευῇ γραφαί τε ἀναγινώσκονται, καὶ οἱ διδάσκαλοι ταύτας ἑρμηνεύουσι, πάντα τὰ συνάξεως γίνεται, δίχα τῆς τῶν μυστηρίων τελετῆς.

Ex hinc inductum ut alij Evangelia, alij Epistolas Canonicas, & Psalterium, & Sacras alias Scripturas interpretarentur, divisis sensim ac dispertitis muniis & officiis: ita ut essent qui Evangelia, alij qui Apostolum, alij denique qui Psalterium explicarent. Atque id causæ esse rectè animadvertunt Viri Docti, cur tot extent Patrum enarrationes in Evangelia, in Epistolas S. Pauli, & in Psalmos Davidicos.

Διδάσκαλος τοῦ Εὐαγγελίου, *Doctor Evangelij*, cujus munus est ἑρμηνεύειν αὐτὸ, ut est apud Codinum de Offic. cap. 1. ubi collocatur secundus in Quinta Pentade. Codex Allatianus: ὁ Διδάσκαλος, ἑρμηνεύει τὸ εὐαγγέλιον, ὅταν λειτουργεῖ ὁ Ἀρχιερεὺς· καὶ εἰ δυνατόν ἐστι, καὶ τὸ ψαλτήριον. Codex alter Allatianus: ὁ Διδάσκαλος ἑρμηνεύει τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, εἰ δυνατός ἐστιν, ὁμοίως καὶ τὸ ψαλτήριον, κρατεῖ καὶ τὰ σχόλια τοῦ ἐπισκοπῆς. Joannes Cinnamus lib. 4. num. 16. καὶ δὴ καὶ Μιχαὴλ τὰ ἱερὰ ἐπὶ τοῦ τῆς Σοφίας ἱεροῦ διεξηγεῖτο τοῦ Εὐαγγελίων ῥητά, ubi de Michaële Thessalonicensi, qui apud Allatium lib. 2. de utriusque Ecclesiæ Consensione cap. 12. §. 5. appellatur Μαΐστωρ τῶν ῥητόρων, Διδάσκαλος τῶν εὐαγγελίων, καὶ Πρωτέκδικος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ΚΠ. Apud Theophylactum Bulgariæ Archiep. Epistola 46. inscribitur τῷ Διδασκάλῳ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας: ut Epistola 19. διδασκάλῳ τῶν Σερρῶν.

Διδάσκαλος τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Ἀποστόλου, *Interpres Epistolarum S. Pauli*, Dignitas Ecclesiastica. Codinus de Offic. cap. 1. ubi collocatur in quinta Pentade post Doctorem Evangelij: ὁ Διδάσκαλος τοῦ Ἀποστόλου, ἑρμηνεύων αὐτόν. Vide Crusij Turcogræciam, pag. 284. Nicetas in Isaacio lib. 1. num. 4. ὁ Βασιλειος Νικηφόρος τὰς τοῦ Παύλου ἀναπτύσσων ἐπιστολὰς ἐκκλησίας ἐπιστολὰς, καὶ διαλευκαίνων τῷ τῆς καλλιρρημοσύνης φωτὶ, ὅσα τῶν Ἀποστολικῶν ῥήσεων τῇ ἀσαφείᾳ ὑπομελαίνονται, καὶ τῷ βάθει τοῦ πνεύματος ἐπικρύπτουσι. Auctor MS. apud Allatium de Consens. utriusque Eccl. cap. 12. §. 15. Νικηφόρος ὁ Βασιλάκης Διδάσκαλος τῶν ἐπιστολῶν. Ephræmius in Chronico, de eodem Basilace:

Καὶ Βασιλάκης τῶν σοφῶν Παύλου λόγων
Διδάσκαλος τυγχάνων τε καὶ Λευίτης.

Διδάσκαλος τοῦ ψαλτηρίου, εἰς τὸ ἑρμηνεύειν αὐτὸ, apud Codinum de Offic. cap. 1. ubi collocatur quartus in quinta Pentade post διδάσκαλον τοῦ Ἀποστόλου.

Διδάσκαλος, *Cleri Palatini*, cujus meminit Anonymus ex Cod. Mazarino, ubi Clerum Imperatorium describit:

Ἀποστολικῶν ὁ Κήρυξ διδαγμάτων.

Vide in Κλῆρος. Jam verò ejusmodi Homiliæ & Conciones Ecclesiasticæ

Διδασκαλίαι appellantur à Socrate lib. 6. Hist. Eccl. cap. 17. Ἰωάννης δὲ τῶν διδασκαλίαις ἐσχόλαζε, quæ sic ita vertit Eruditus Valesius: *Ioannes interim Concionibus Ecclesiasticis operam dabat.* At recentioribus

ΔΙΔΑΧΑΙ, dicuntur: cujusmodi inscribuntur Alexij Rharturi Presbyteri & Chartophylacis Corcyræ, editæ Venetiis an. 1560. quo & vixit, & aliæ nescio cujus Anonymi ex Cod. Colberteo 4634. In præcipua anni festa, quæ ferè semper distinguuntur in procemium & duas στάσεις, quas Concionatores nostri vulgo *Puncta*, seu *Pausationes* appellant. Portius: διδαχὴ, *Concio*, δημηγορία, ἐκκλησία. Διδακτὴς, *Concionator*, *Ecclesiastes*, *Prædicator*, δημηγόρος, &c. Διδάχνειν, *Concionari*, *Prædicare*, *Concionem habere*, Δημηγορεῖν, ἐκκλησιάζειν, ἀναγορεύειν.

Διδασκαλίκιον, *Ecclesiastici Doctoris munus*. Novella Alexij Comneni superiùs laudata: οἱ δὲ ἀξιόλογοι κατὰ τὲ λόγον καὶ πρᾶξιν εἰσαγέσθωσαν εἰς τὴν τῆς διδασκαλίας διακονίαν, καὶ διὰ τῶν διδασκαλικιῶν προβαινέτωσαν εἰς τὰ ἀρχοντίκια.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΣΣΑ, *Magistra*. Glossæ Græcobarb. τούτη ἡ Ἀσπασία ἦτον σοφίστρια καὶ διδασκάλισσα τοὺς λόγους τῶν ῥητόρων.

ΔΙΔΕΙΝ, *Dare*, Διδόναι, παρέχειν, in Corona pretiosa, & apud Portium. Euchologium Goari, pag. 491. καὶ παραδίδει αὐτῷ τὴν βακτηρίαν, λέγων, &c. Theophanes an. 24. Leonis Isauri: ἔκτοτε οὖν ἐκράτησεν ἡ συνήθεια δίδειν δύο κέρατα τοῖς διοικηταῖς. Occurrit passim.

ΔΙΔΟΝΑΙ, *Ferire*, *Ictum impingere*, quomodo Galli ferè *Donner* interdum usurpant. Vita S. Pachomij, num. 43. ἀνέστη ἔχων ξύλον μέγα, θέλων δοῦναι κατὰ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. Theophanes an. 19. Mauricij: δὸς αὐτῷ κατὰ κρανίου, ἵνα μὴ ὑπεραίρηται. Ita usurpat an. 17. Heraclij, an. 25. & 27. Constantis. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 465.

ὅπιθεν δὲ ἔσω ὁ Βασιλεὺς δέδωκεν αὐτῷ μετὰ τὸ ξίφος, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μετ' αὐτοῦ μελιδὸν καλέκοψαν αὐτόν. Et pag. 469. Ἰωάννης δὲ ὁ Χάλδος παρευθὺ μετὰ ξίφους δύο αὐτῷ, ἀπέκοψαν τὰς χεῖρας αὐτοῦ. Adde eundem in Leone Philosopho, pag. 481. Symeonem Logothetam in eodem Michaële n. 42. Constantinum de Adm. Imp. cap. 26. & 53. pag. 213. Nicetam Barbarogr. in Manuële lib. 3. num. 3. in Isaacio lib. 2. num. 7. Achmetem Onirocrit. cap. 119. 221. Codinum in Orig. num. 114. Historiam Politicam pag. 10. & alios passim, quibus hæc addo ex Anonymo de Nuptiis Thesei lib. 8.

Μίνως ὁ μέγας ἔδωκεν μετὰ τὸ Ἀγαμέμνων,
Μετὰ σπαθία ἐκόπτονταν, ἐκ ἦσαναι παιδία.

ΔΙΔΥΜΆΡΙΟΣ, *Gemellus*, Δίδυμος. Vide in Ρίφος.

ΔΙΕΓΓΟΝΟΣ, *Pronepos*, in Nomocanone Coteleriano, num. 457. Δισέκγονος.

ΔΙΕΚΔΙΚΕΙ͂Ν, *Defendere.* Glossæ Basilic. Διεκδικηνται πάντες οἱ ἐκδικοῦντες καὶ φροντίζοντες, εἴτε διοικηταί, εἴτε ἐπίτροποι, εἴτε κυράτωρες, εἴτε προκυράτωρες εἴτε σύνδικοι εἰσι διεκδικεῖν γάρ ἐστι τὸ τὰ αὐτὰ ποιεῖν ἅπερ καὶ ὁ πρωτότυπος ἐποίει παρών, &c. Item pro *Condicere*, apud Harmenopul. lib. 1. tit. 13. §. 17. Glossæ Lat. Gr. *Condico*, συντάσσομαι μετὰ παραγγελίας.

ΔΙΈΛΕΙΑ, Dacis, *Hyoscyamus*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 651.

ΔΙΕΡΜΗΝΕΥΤΗΣ Μέγας, *Magnus Interpres*, recensetur inter Officiales Aulæ Constantinopolit. ab Codino, cap. 2. num. 50. cujus vestes peculiares describit cap. 4. num. 53. officium verò, hisce verbis, cap. 5. num. 70. ὁ μέγας Διερμηνευτής, ἐστι πρῶτος τῶν Ἑρμηνέων, οὓς κοινῶς ὀνομάζουσι Δραγουμάνους. Anonymus ex Cod. Mazarino:

Διερμηνευτὴς ὁ μέγας προηγέσθω.

Pachymeres lib. 5. cap. 17. καὶ τῶν συγκλητικῶν ὁ Μέγας Λογοθέτης Ἀκροπολίτης, Πρωκαθήμενος τοῦ Βεστιαρίου Πανάρετος, καὶ ὁ μέγας Διερμηνευτὴς Βερροιώτης. Habebat etiam Ecclesia Constantinopolitana suum Μέγαν Διερμηνευτήν. Methodius Metropolitanus Melenici in Epist. τὸν σοφώτατον καὶ λογιώτατόν μοι Μέγαν Διερμηνευτὴν τῆς Μεγάλης Χειστοῦ ἐκκλησίας ἀσπάζομαι ἐν Χριστῷ.

ΔΙΘΙΆΜΒΡΙΟΝ, *Hyoscyamus*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 151. Διθυράμβιον, rectiùs apud Apul. cap. 4.

ΔΙΗΝΗΚΙΖΕΙΝ, *Continuare*, *Perpetuare*, utitur Balsamon in Epist. de jejun. num. 15.

ΔΙΚΑΒΑΛΛΟΙ. Vide in Κάβαλλος.

ΔΙΚΑΙΑ, *Iura quæ quis habet in rem aliquam, Possessiones, Prædia, Facultates*: quomodo *droits* & *droitures* Galli dicunt. Nicetas in Andronico lib. 2. ex Cod. Græcobarb. καὶ τοὺς βασιλικοὺς τόμους, τοὺς τὰ δίκαια τῆς πολιτείας περὶ τῶν πρώην βασιλέων ἔχοντας ὑπογεγραμμένους ἥρπαξαν καὶ ἠφάνισαν. Vide Δικαίωμα.

ΔΙΚΑΙΕΝΕΧΥΡΟΝ Πραιτώρων, *Honorarium jus, vel Pignus*, in Gloss. Gr. Lat.

ΔΙΚΑΙΟΔΟΤΗΣ, *Iuridicus* in utroque Gloss. lib. 6. Basilic. tit. 24. περὶ τάξεως δικαιοδότου, καὶ οἷοις ἐπιτέτραπται ἡ δικαιοδοσία. Erat etiam Dignitas Palatina. Meminit Metaphrastes in S. Demetrio 26. Octob. πανσεβάστου Σεβαστοῦ καὶ Δικαιοδότου τοῦ Ταρωνίτου, sub Manuële Imper. Novella ejusdem Manuëlis de Divers. Caus. καὶ οἱ μεγαλοεπιφανέστατοι, ὅτε Πρωτασηκρήτης, καὶ ὁ Δικαιοδότης. Adde Harmenopul. lib. 1. tit. 4. §. 62. & quæ observamus in Constantinopol. Christiana lib. 2. cap. 13. num. 5.

Δικαιοδοτεῖν, *Iudicare*, *Iudicis munus exercere*, apud Scholiast. Basil. lib. 7. tit. 2. δικαιοδότημα, ἔδικτον, in Glossis Basilic.

Δικαιοδοσία, *Iurisdictio*, in Gloss. Gr. Lat. Glossæ Basil. οἰκεία, δικαιοδοσία. Scholiastes Theophili Antecess. lib. 2. tit. 23. §. 2. Γυεισδικτίωνα, εἰς δικαιοδοσίαν, τουτέστιν εἰς τύπον, τουτέστι νόμον. Scholiastes Basilic. lib. 7. tit. 1. ἄρχοντας δὲ νόει τοὺς ἔχοντας δικαιοδοσίαν. Vide lib. 6. Basil. loco mox laudato, & lib. 7. tit. 3. §. 1. &c.

ΔΙΚΑΙΟΚΡΙΤΗΣ, *Iudex*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ὅτι ἦτονε πολεμικὸς εἰς ἄλλους δικαιοκρίτας.

Alibi:

Καλὰ τὸν Θεὸν εὐχαριστῶ τὸν μέγαν δικαιοκρίτην.

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙΑ, *Persecutio*, *Allegatio*, *Dissentio*, in Gloss. Gr. Lat. Δικαιολόγος, *Causidicus*. Δικαιολογῶ, *Ius dico*, Δικαιολογούμενος, *Persecutor*, in iisdem Glossis: *Reus*, apud Harmenopul. lib. 2. tit. 4. §. 8.

ΔΙΚΑΙΟΣ, *Vicarius*, *qui alterius vices obit*. Joannes Episcopus Citri in Respons. lib. 5. Jur. Græco-Rom. p. 329. de Chartophylace: παρόντος μὲν αὐτοῦ οὐκ ἔξον ἐστὶν τῷ Ἀρχιερεῖ, ἑτέρῳ ἀναθεῖναι σημείωσιν οἱανδήτινα, εἰ μὴ πολὺ ἀνάγκη ἐπείγει διὰ μακρᾶς ὁδοῦ γενέσθαι σημείωσιν, διά τινα κατὰ τόπον ἀναφυεῖσαν ὑπόθεσιν, τηνικαῦτα γὰρ ἂν ἐκλέξηται ὁ Ἀρχιερεὺς, ἀποστέλλει δικαίῳ αὐτοῦ τηρήσοντα, καὶ σημειωσόμενον τὴν ὑπόθεσιν, &c. Catalogus Offic. Eccl. Constantinopolit. ex Cod. Reg. ὁ Λογοθέτης ποιῶν λόγους καθηχητικοὺς πρὸς τὸν λαὸν, Δίκαιος τοῦ Πατριάρχου. Codex Allatianus, de Magno Chartophylace: ἐστὶν ἐπισκοπικῶν δικαίων φροντιστὴς, καὶ οἱονεὶ δικαίῳ (Leg. δίκαιος) τῶν ἀνηκόντων τῷ Πατριάρχῃ. Vide in Παναγία.

ΔΙΚΑΙΟΙ. Observat Goarus ad Euchologium, pag. 402. & 719. & ad Codin. de Offic. cap. 15. num. 18. Sanctos Confessores, si Monachi fuerint, ὁσίους, si sæculares, δικαίους vulgo indigitari.

ΔΙΚΑΙΑ μοναστήρια, Græci vocant *regularis vitæ rigore conspicua*, ut cætera διόρθιμα, *mitigatorum* nomine infamata, & ob dispensationem receptam decidua. Ita Goarus ad Euchologium, pag. 120.

ΔΙΚΑΙΟΦΥΛΑΞ, *Iudex*, Dignitas apud Imperatores Constantinopolitanos. Matthæus Monachus in Catalogo Offic. Palatij:

Λογοθέτης ἀγελῶν, ὅτε Δικαιοφύλαξ.

Alter Anonymus:

Δικαιοφύλαξ, σὺν αὐτῷ Νομοφύλαξ.

Recensetur etiam in Catal. MS. Reg. 5. eâdem serie. Georgius Pachymeres lib. 1. cap. 1. de se loquens; ἔτι δὲ καὶ ἐν ἀνακλήτων εἰς Δικαιοφύλακα τιμητὴς, τάδε ξυνέγραψεν. Cujus Officij munus ita describit Manuël Phile in Carminibus, in Obitum ejusdem Pachymeris Diceophylacis:

Δικαιοφύλαξ, εἰ μέτεστι σοι πάλιν,
Θεσμοὺς φυλάκτι, καὶ βραβεύεις τὰς δίκας,
Θέσπιζε, δογμάτιζε, τὰς στάσεις λύε,
Τὴν ἀπροσωπόληπτον ἐξάγων κρίσιν.

Hujusce Dignitatis mentio præterea occurrit in Nov. Alexij Comneni de Testib. apud Cantacuzenum lib. 1. Hist. cap. 44. & Crusium in Turcogr. pag. 284.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ, Græcis, dicuntur *Firmamenta causæ*, *justificationes*. Glossæ MSS. δικαιώματα, κρίσεις ἀληθιναί. Rursum: δικαιώματα, συμβολά, θεσμοὶ εἶχεν οὖν ἡ πρώτη σκηνὴ δικαιώματα λατρείας, ἤτοι θεσμοὺς λατρείας καὶ εὐχῶν. Suidas: Δικαιώματα, νόμοι, ἐντολαί, κρίματα. Cantacuzenus lib. 2. Hist. c. 2. ἀλλ' ὅρα, ἔφην, μὴ σὺ καὶ δικαστὴς καὶ κατήγορος ὢν, τὸ τῶν δικαζομένων δικαίωμα παρίδῃς.

Δικαιώματα,

Δικαιώματα, Recentioribus Græcis, & in Basilicis, appellantur *Privilegia*, *Chartæ*, *Diplomata*, *& instrumenta quibus jura in res asseruntur.* Glossæ Lat. Gr. *Instrumenta*, γραμμάτια, ἀσφαλίσματα, δικαιώματα. Scylitzes in Isaacio Comneno, pag. 809. τῆς τῶν Μαγγάνων προνοίας, καὶ τῆς δικαιωμάτων φύλαξ παρὰ τοῦ εἰρημένου Βασιλέως καταληφθείς. Sigillum seu Diploma Rogerij Siciliæ Comitis apud Ughellum to. 1. Italiæ Sacræ: διακρατήματα, ὑποστάσεις, βελλάνεις, καὶ ὅσα ἄλλα δικαιώματα ἐκρατοῦν. Occurrit ibi non semel. Codinus de Offic. cap. 1. n. 5. ὁ Χαρτοφύλαξ, κρατῶν τὰ ἐκκλησιαστικὰ χάρτα δικαιώματα. Zonaras in Isaacio Comneno, quæ ἔγγραφα περὶ τῆς ἐλευθερίας Monasterij Manganorum appellavit, mox ea δικαιώματα vocat. Vide to. 1. Basilic. p. 508. 522. &c. Harmenopulum lib. 1. tit. 2. & IC.

ΔΙΚΑΝΙ'ΚΙΟΝ, Δεκανίκιον, pro *Baculo*, seu *Sceptro Magistratus & Dignitatis insigni*, vox est postremi ævi. Asterius Orat. In Oeconomum iniquitatis pag. 25. Edit. Combefisij: τί δὲ τῆς ὑπαρχόντων ἀξίας ἡ σκηνή, τὸ ἀργυροῦν ὄχημα, ἡ καλαμὶς ἡ χρυσῆ; Senator lib. 7. Epist. 5. *Aureâ virgâ decoratum* incessisse Curam Palatij scribit. Porro *in Virga potestatem intelligi convenit*, inquit S. Hilarius in Psal. 124. *insigne enim potestatis est.* Unde apud Byzantios, *insignes faciebant virgæ dextris aptatæ*, ut loquitur Ammianus lib. 14.

Variè autem pro cujusque Gradu ornabantur ejusmodi δικανίκια. Verbi enim gratiâ, apud Codinum de Offic. cap. 4. num. 1. Magni Domestici τὸ δικανίκιον, μετὰ τῶν κόμβων ἰνοκοπητῶν describitur: Magni Ducis, τὸ δικανίκιον habebat κόμπους χρυσοῦς ἐμκόπτους, καὶ κονδύλους ὡσαύτως χρυσοῦς, κεκλωσμένους δὲ διὰ σχοινοπλοκίου ἀργυροῦ, n. 9. Ita diversimodè κόμβοις & κονδύλοις, seu *nodis & calamis*, insignita legere est δικανίκια dignitatum, apud eundem, n. 10. 12. 18. 19. 21. 23. 26. 36. 61. &c. Quorundam δικανίκιον, erat λεῖον ξύλον, ut n. 39. 41. 57. 62. 72. 79. & 83. Quorundam erat argenteum, ut num. 49. 53. 77.

Imperatoris verò, & Magni Primicerij, τὸ δικανίκιον erat ξύλον κεχρυσωμένον, sed leve & molle, inquit Symeon Thessalonicensis, ubi de Imp. καὶ ἔτι ῥάβδον λαμβάνει, οὐ βαρεῖαν τινὰ καὶ σκληράν, ἀλλ' ἐλαφρὰν καὶ μαλακήν, διὰ τὸ παιδευτικὸν ἐν πρᾳότητι, καὶ μὴ ὀργίλον, &c.

Imperatricis verò δικανίκιον aureum, vel auratum pariter fuit, ἔχον τε ἀπὸ τῆς κορυφῆς καὶ κάτωθεν ὅλον σπιθαμιαῖον μῆκος μαργαριτάρια καὶ λιθάρια ἐμπεπηγμένα κυκλόθεν, ut est apud eundem Codinum cap. 17. n. 24. cujusmodi videre est in imagine Manuelis Palæologi Imp. à nobis delineata in Familiis Byzantinis.

Neque tamen omnes Aulæ Officiales deferebant δικανίκια; nam complures recenset ibidem Codinus, qui eo carebant. Vide Κόνδυλος, & Gloss. med. Lat. in *Virga*.

Δικανίκιον etiam appellant *Pedum Patriarchale*, idem Codinus, cap. 20. num. 7. & 16. & Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 24. ubi de Patriarcha Constantinopol. ἐπέταξε δὴ ἵνα κατέχωσι καὶ τὸ διβάμβυλον, καὶ τὸ δικανίκιον quæ scilicet eunti illi præferrentur. Mox: καὶ λαβὼν τὸ δικανίκιον, εἰσῆλθεν εἰς κελλίον, ἐν ᾧ συνεισήλθομεν καὶ ἡμεῖς. Et sect. 9. cap. 9. οἶδα γὰρ ὅτι ὑμεῖς παρέχομεν τῷ ἡγουμένῳ τὸ δικανίκιον, καὶ εὐθὺς ἦν πανταχοῦ ἡγούμενος. Occurrit rursum mox. Historia Politica pag. 15. ἰδίαις χερσὶ δέδωκεν αὐτῷ (Patriarchæ Constantinop.) δικανίκιον πολλοῦ ἄξιον, ἤτοι ῥάβδον ἀργυρᾶν περικεχρυσωμένην, ὡραίαν. Malaxus in Hist. Patriarch. in Gennadio Scholario: καὶ ἔτζη ἔλαβεν ὁ Σουλτάνος μὲ τὸ χέρι του τὸ δικανίκι, καὶ τὸ ἔδωκεν εἰς τὸ χέρι τοῦ Πατριάρχου. Vide Leunclav. in Pand. Turc. num. 173. 199.

Δεκανίκι, Portio, *Baculus*, *Fustis*, *Ligo*, βάκτρον ῥόπαλον, κορύνη, δίκελλα.

ΔΙΚΑΝΙΚΟ'Ν, *Carcer.* Vita S. Joannis Jejunatoris Patr. Constantinopol. καὶ Δεκανοὺς ἐκάλει, καὶ πρὸς τὸ δικανικὸν ἁρπάζεσθαι τὴν ἀνοσίαν ἐκέλευον. Supplicatio Basilij Diaconi & Monachorum in Concilio Ephesino part. 1. cap. 30. §. 3. καὶ τέως μὲν ἀνεκδίκητον ἔμεινε τὸ τοῦ λαοῦ παραλήριον, τοῦ συλληφθέντος ἐκ μέρους παρὰ τοῦ ὑπηρετῶν, καὶ ἐν τῷ δικανικῷ τυπτέντος διαφόρως ἐν πόλει βασιλευούσῃ, & §. 3. κἀκεῖθεν τυπτόμενοι παρὰ τοῦ ὄχλου τοῦ Δικανῶν, ἀπηγόμεθα ἐν τῷ δικανικῷ, κἀκεῖ γυμνοὺς ἡμᾶς δεσμίους ὡς καὶ ὑπευθύνους ἐν τιμωρίᾳ ἐσύλισαν, ἐκρεμάτισαν, ἐπέρνισαν. Rursum: καὶ σιδηρωθέντες ἀπήχθημεν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ μετὰ ταῦτα ἀνήχθημεν ἐν τῷ Πραιτωρίῳ τῷ αὐτῷ τρόπῳ μετὰ τῶν δεσμῶν· καὶ ἐπεὶ μηδεὶς ἦν ὁ κατηγορῶν, ἐν τῷ δικανικῷ πάλιν διὰ τῆς τάξεως ἤχθημεν, καὶ οὕτω πάλιν ἐκόλασεν ἡμᾶς, κατὰ πρόσωπον τυπτήσας. Lib. 1. Basilic. tit. 1. §. 22. ex l. 3. Cod. de Hæretic. πάντες οἱ αἱρετικοὶ ἀναμφιβόλως γινωσκέτωσαν ὡς πάντες αὐτῶν οἱ τόποι ἀφαιρεθήσονται, εἴτε ἐκκλησίας αὐτοὺς ὀνομάζουσιν, εἴτε διακονικὰ προσαγορεύουσιν, εἴτε δικανικά, εἴτε ἐν ἰδίοις τόποις τὰς αὐτῶν συνόδους ποιοῦνται.

Δεκανική, *Quivis Carcer.* Palladius in Historia Bragmanum M S. τῇ αἰχμαλωσίᾳ περιπεσόντος οὗτος, ὡς ἔλεγεν, ἀφνεὶς ἐγεγόνει ἐν τῇ δεκανικῇ, καὶ ἀκηδίᾳ ληφθείς, ἐκίνησεν οὗτος τὴν τῶν Ἰνδῶν ἱστορῆσαι χώραν. Vide Διακονικόν.

ΔΙΚΑΝΙΚΟ'Σ, *Advocatus*, *qui in litibus versatur*, apud Sanctum Marcum Eremitam: τὶς τῶν ἐν λόγοις δικανικῶν, qui in titulo disputationis σχολαστικὸς appellatur. Et infrà: τὰ ῥήματα τοῦ δικανικοῦ, &c.

ΔΙΚΑ'ΠΙΟΝ, Δικέφαλον, in Glossis Basilic. *Biceps.*

ΔΙΚΕ'ΡΑΤΟΝ. Vide in Κεράτιον.

ΔΙΚΗ'ΡΙΟΝ. Vide in Κηρός.

ΔΙ'ΚΙΟΝ. Suidas in Etymologico: λίτρα, μία, καὶ δίκιον ἀργυρίων, καὶ πολλοὶ τύποι, fortè, inquit Meursius, Leg. λίτρα, μνᾶ, καυκίον. Mallem, βίκιον, de qua voce suprà.

ΔΙΚΗΤΗ'ΣΙΟΝ. Vide in Διβιτίσιον.

ΔΙΚΟ'ΚΤΑ, *Decocta.* Athenæus lib. 3. ἐπὶ τούτοις λεχθεῖσιν ὁ κυνουλκὸς πίειν ᾔτησε δικόκταν, δεῖν λέγων ἁλμυροὺς λόγους γλυκέσιν ἀποκλύζεσθαι νάμασιν.

ΔΙΚΟΛΟ'ΓΟΣ, *Causidicus*, *Patronus*, *Advocatus.* Δικολογία, *Causidicatus*, *Causidicatio.* Δικολογῶ, *Causidicor.* Gloss. Gr. Lat.

ΔΙΚΟ'Σ. Vide in Ἐδικός.

ΔΙΚΟΥΡΙ'Α, *Decuria.* Dositheus lib. 3. Sentent. διὰ βιβλιδίου λέγοντός τινος, πατέρα ἴδιον ἀποπεφισκῶσθαι, καὶ αὐτῷ δικουρίαν ἀφηρεῖσθαι, ἦν ἀπαιτεῖ, &c.

ΔΙΚΤΑ'ΤΩΡ, *Dictator.* Scholiastes Gregorij Nazianzeni Orat. 1. in Julian. ἡνίκα δὲ (οἱ Ῥωμαῖοι) μετὰ τῶν ὑπάτων ἐν τοῖς πολέμοις ἐδυστύχουν, Δικτάτορα προέβαλλον, ὃς μόνος εἶχεν ἐξ. Glossæ MSS. δικτάτωρ, ὁ διπλασίαν τὴν ἀρχὴν ἔχων, ὁ παρὰ Ῥωμαίοις Δισύπατος καλούμενος. Eadem fermè Suidas & Hesychius. Nescio an per Δικτάτορα, Δισύπατον intelligat Anonymus in Catalogo Offic. Aulæ Constantinopolit.

Ὕπατοι, Δικτάτωρες, σὺν τοῖς Ταμίαις.

Δικτατωρία, *Dictatura.* Glossæ aliæ MSS. Reg. Cod. 2062. δικτατωρία, ἀρχὴ ἀνεύθυνος. Suidas, ἀνυπεύθυνος.

πεύθυν@. Pæanius in Metaphrasi Eutropij lib. 2. ἧς ἀφηγεῖτο Παπίει@ Κύρσωρ, τ̃ τ̃ Δικτατωρίας ἔχων ἐξεσίαν. Occurrit præterea apud Dionem lib. 41. Zonaram tom. 1. pag. 4. 1 Edit. & to. 2. pag. 21. &c.

Δικτατωρεύειν, *Dictatorem agere*, apud Zonaram to. 2. pag. 50. 1. Edit. Vide Δισύπατ@.

ΔΙΛΆΒΙΟΝ, *Forceps*, quòd duo manubria habeat. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. πυράγρα, τὸ διλάβιον.

ΔΙΛΗΓΆΤΩΡ, *Delegator*. Habetur apud Nilum Monach. lib. 2. Epist. 243. inscripta Cypriano Διληγάτορι.

ΔΙΛΙΓΈΝΤΙΟΝ. Theophilus Antecessor. lib. 1. tit. 6. §. 5. ὅτι παιδαγωγὸς μυ ἐςὶν, ἢ τροφὸς, ἢ τροφεὺς, ἢ ἄλυμν@, ἢ ἄλυμνα, τὸ ἐν τῇ συνηθείᾳ λεγόμενον, *Collactaneos*, τυτέςιν ὁμογάλακτ@. Ubi Cod. Reg. habet, λεγόμενον διλιγέντιον, ἢ κολλακτάνε@, τυτέςιν, &c. vox incertæ notionis.

ΔΙΛΥΤΤΑΊΑ, Animal incognitum Fuchsio apud Myrepsum sect. de Unguentis, cap. 12.

ΔΙΜΜΑΝ, *Vinculum*. Glossæ Græcobarb. Αγαθὶς, δέσμη ῥάμματ@, δίμμαν τ̃ ῥαμάτυ, καὶ τ̃ σήμον@.

Διμμένο@, *Vinctus*. Eædem Glossæ: Αλυσίδεί@, ἀλύσει δεδεμένο@, ὅπυ ἐνὶ δεμένο@, ἢ διμμένο@. Vide Δέννειν.

ΔΙΜΟΙΡΙ´ΤΑΙ, dicti Apollinarij Hæretici Sectatores, quòd μὴ τελείαν τ̃ τ̃ Χειςῦ παρυσίαν, ἤγυν ἐνανθρώπησιν, assererent. Ita Auctor de Initiis Hæreseon, num. 77. In Concilij Calchedonensis Acclamationibus, Act. 1. Ανάθεμα τῷ μερίζοντι, ἀνάθεμα τῷ διαιρῦντι τὰς δύο φύσεις μετὰ τὴν ἕνωσιν.

ΔΙΜΟΙΧΟ´Ν, *Dimidia pœna* τ̃ μοιχείας, quâ punitur qui cum conjugata volente mœchatus est. In Nomocanone Coteleriano, num. 474. ἀλλὰ διὰ τῦτο τὸ διμοιχὸν ἐπιτιμάθωσαν ἀμφότεροι χρόνυς ς´ μετανοίας ρ´. ubi qui reluctantem corrupit, χρόνυς ιβ´ ἐξετάζεται suprà num. 473.

ΔΙ´ΜΟΡΟΝ, *Osthani*, *Pulegium*, apud Apul. cap. 92.

ΔΙ´ΝΕΙΝ, *Dare*, Δίδειν, διδόναι.

ΔΙ´ΝΟΥΜΜΟΝ, *Binio*, *Denarius*. Vide Gloss. med. Lat. in *Dinumium*.

ΔΙ´ΞΕΣΤΟΝ, *Bisextum*, in Gloss. Gr. Lat.

ΔΙΩΓΜΙ´ΤΑΙ, seu potiùs Διωκμῖται, *qui hostibus, vel Latronibus consequendis præficiuntur*. Epistola Ecclesiæ Smyrnensis de Martyrio S. Polycarpi n. 7. ἔχοντες ὖν τὸ παιδάριον, τῇ παρασκευῇ, δείπνυ ὥραν, ἐξῆλθον διωγμῖται καὶ ἱππεῖς, μετὰ τ̃ συνήθων αὐτοῖς ὅπλων, ὡς ἐπὶ λῃςὴν τρέχοντες. Vide Gloss. med. Lat. in *Diocmitæ*, Salmasium ad Hist. Aug. pag. 92. & Henric. Valesium ad lib. 27. Ammiani, pag. 343. 1. Edit.

Διωγμιτικὰ, quæ pendebantur Διωγμίταις, vel pro consecutione Latronum. In Basilic. lib. 56. tit. 10.

ΔΙΟΙ´ΚΗΣΙΣ, *Diœcesis*. Sic autem Veteres Romani vocabant certum numerum Provinciarum, quæ simul collectæ parebant Vicario Præfecturæ Prætorianæ. Nam Præfectus quidem Prætorio sub dispositione sua plures habebat Diœceses: Vicarij autem singulas. Porrò hæc vox eo sensu usurpari cœpta est circa tempora Constantini, ut discimus tum ex ejusdem Constantini ab Eusebio relatis, tum ex legibus aliquot Codicis Theodosiani. Hæc Henric. Valesius ad Eusebij lib. 4. de Vita Constant. cap. 36.

Διοίκησις, apud Scriptores Ecclesiasticos sumitur pro Provincia vel Parœcia Episcopi. Macarius Ancyranus contra Barlaamum & Acyndinum, c. 19. διοίκησις γὰρ ἐςὶν ἡ πολλὰς ἐπαρχίας περιέχυσα, τυτέςιν ἡ ἑκάςυ Πατριάρχυ ἐνορία· καὶ σύνοδ@ ταύτης οἱ ἐν αὐτῇ Μητροπολῖται, καὶ Αρχιεπίσκοποι ὑπὸ τ̃ Πατριάρχην, καὶ ὗτοι ὄντες ἑκάςης διοικήσεως. Vide Morinum in Observat. Eccl. eundem Valesium ad lib. 5. Socrat. cap. 8. & alios passim, præterea Gloss. med. Lat.

ΔΙΟΙΚΗΤΗ´Σ, *Procurator*, *Negotiorum Gestor*, in Basilic. to. 1. pag. 410. 411. &c. apud Harmenopul. &c. Vide Glossas Basilic.

Διοικηταὶ, *Collectores Tributorum ac Vectigalium*, τῶν δημοσίων φόρων διοικηταὶ, apud Cantacuzen. Hist. lib. 3. cap. 12. Leo Nov. 61. τὺς ἐπὶ συλλογὴν τ̃ δημοσίων φόρων καθιςαμένυς, (Διοικητὰς γὰρ αὐτὺς ἡ συνήθης ὁμιλία καλεῖν οἶδε) τολμῶντας ὑπερεκτείνειν πλέον τ̃ νενομισμένυ τὰ τέλη. In Concilio VI. Oecumenico Act. 1. Paulus ἀπὸ ὑπάτων, καὶ διοικητὴς τ̃ ἀνατολικῶν ἐπαρχιῶν dicitur. Theophanes, pag. 307. de quodam Theodoto: καὶ αὐτ̃ δεινότατον καὶ ἀτίθασον λίαν ὑπάρχοντα, ὅςις πλείςυς τ̃ πολιτείας ἄρχοντας καὶ ἐμφανεῖς ἄνδρας, ὐκ ἐκ τ̃ διοικητῶν μόνον, ἀλλὰ ἐκ τ̃ τ̃ πόλεως οἰκητόρων εἰκῇ καὶ μάτην ἀπροφασίςως ἀπαιτήσεις καὶ ἐκταγὰς, καὶ δημεύσεις ποιύμεν@. Ubi Miscella, *non tantum ex ordinatoribus*, *sed ex Urbis quoque habitatoribus &c.* & pag. 345. διελάλησε τῷ λαῷ, λέγων, ὅτι ὑμεῖς ὐκ ἐκπονεῖτε τὰ τείχη κτίσαι, ἀλλ᾽ ἡμεῖς διετάξαμεν τοῖς διοικηταῖς. Mox: ἐντεῦθεν ὖν ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια δίδειν τὰ δύο κεράτια τοῖς διοικηταῖς. Addit Cedrenus τ̃ θεμάτων. Rationale Peræquatorum Alexij Comneni Imp. MS. ἐδίδοντο γὰρ ἐκ τύτων αἱ ἐκθέσεις τ̃ Σεκρετικῶν κατὰ τὴν ἔκθεσιν ἑκάςης τ̃ διοικήσεων, ὡς ὑπὲρ ὠφελείας τ̃ Διοικητῦ, καὶ τ̃ ἀνθρώπων αὐτῦ. Vide Nov. 128. Justin. cap. 16.

Διοικηταὶ τ̃ εὐαγῶν οἴκων, in Nov. 120. Justin. cap. 6. §. 2. *venerabilium locorum Ordinatores*, Veteri Interpreti.

Μέγας Διοικητὴς, Dignitas in Aula Constantinopolitana, cujus meminit præter Codinum de Offic. cap. 2. num. 55. Cantacuzenus lib. 3. cap. 14. pag. 393. Habetur in Codice Colberteo inter Epistolas Chumni Paracœmomeni, una inscripta τῷ μεγάλῳ Διοικητῇ τῷ Καβάσιλα. Vide Gloss. med. Lat. in *Diœceta*.

Επὶ διοικήσεων, Dignitas in Aula Constantinopolitana *Dispensator*. Idem videtur qui Διοικητής. Joannes Tzetzes Chil. 9. v. 290.

Τῷ Επὶ διοικήσεων τελῦντι τ̃ Αυγύςης.

Et versu 367.

Ὅπερ ὖν πότε εἴρηκα, Διοικητὰ Δεσποίνης.

ΔΙΌΜΑ, pro Ἰδίωμα, *Conversatio*, *Confabulatio*, Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Στὴν ὁμιλία τυ ἄγρι@, καὶ ταπεινὸς τὸ δίομα.

Occurrit ibi non semel. Ptochoprodromus in versibus polit. MSS. de sua paupertate lib. 1.

Ὅλυς χωρεῖ ἡ ἐκκλησία, καὶ μετὰ ὐδὲν χωρεῖ,
Καὶ ἀπὸ τὸ σισμαν τὸ πολὺν, καὶ τὸ πολλὴν τὸ δίομαν.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Να πορπατῦν, να χαίρυνται με δίομα καὶ κανάκη.

ΔΙΟΝΥΣΙ´Α, in Glossis Iatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. ἡ ἄμπελ@. *Vitis*.

Διονύσιον, *Hedera*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 398. quòd Bacchus Hederâ caput cinxerit.

ΔΙΟΡΙ´Α, *Occasio*, *Opportunitas*. Theophanes, pag. 398. εὑρῦσα γὰρ διορίαν ἡ τύτυ μήτηρ, προσελάλησεν καὶ ὑπέσυρεν δωρεαῖς καὶ ὑποσχέσεσι τὺς τ̃ ταγμάτων ἄρχοντας, &c.

ΔΙΟΡΘΙΜΟΙ, Monachi laxioris vitæ, quos vulgo *Mitigatos* diximus. Ita Goarus ad Euchologium, pag. 120. 902. Vide Δίκαι@.

ΔΙ͂ΟΣ, *November* mensis apud Macedones. Suidas, & alij passim.

ΔΙΟ'Σ ἠλακάτη, *Polycnemum*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 514. *Verbena*, apud Apuleium, capite 3.

ΔΙΟ'ΣΠΟΡΟΝ, *Milium Solis*, Λιθόσπερμον, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 564.

ΔΙΟ'ΧΝΕΙΝ, *Trudere, Impellere*. Glossæ Græcobarb. Ἀνασικόννω, ὤθω, διόχνω. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Δὲν ξεύρεις ὅτι διόχνουν τοῦ λυκ' οκλικοπάδην.

Vide Διώχνειν.

ΔΙΟΥ'ΓΓΙΟΝ, *Duplex uncia*, *Unciæ duæ*, ut τριούγγιον, *Ternæ unciæ*. Pachymeres lib. 11. cap. 21. pag. 290. καὶ τοῖς μὲν Ἰταλοῖς διούγγια χρυσοῦ καὶ τριούγγια μηνὸς ἑκάστου ἐπλήρου. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Uncia auri*.

ΔΙΠΑ'ΓΙΝΟΣ, Διπάγιος, *In duas paginas distinctus*. Vide in Παγίνη.

ΔΙ'ΠΑΤΟΝ. Vide in Πάτος.

ΔΙ'ΠΛΑ, Διπλωμάδα, *Ruga, Plica vestis*. Glossæ Græcobarb. Ἀδζένες, Συστροφαί, Διπλομάδες εἰς τὴν ῥάχιν, Βουβῶνες.

ΔΙ'ΠΛΑΡΟΙ, *Gemini*. Glossæ Græcobarb. Ἀγάστορες, ἀδελφοί, δίδυμοι, δίπλαροι.

ΔΙΠΛΗ', *Biduana*. Διπλὰς νηστεύειν, *Biduanas jejunare*. Apophthegmata Patrum in Agathone, num. 20. ἔστι δὲ ἄλλος, νηστεύειν θέλων δύο δύο, καὶ χορτάζεσθαι· σὺ δὲ διπλὰς νηστεύων, οὐ χορτάζῃ. Epiphanius in exposit. fidei n. 22. οἱ δὲ σπουδαῖοι διπλὰς καὶ τριπλὰς, καὶ τετραπλὰς ὑπερτίθενται, &c. Id aliis verbis expressit Nomocanon Cotelerianus, num. 270. τὸ δὲ νηστεύειν δευτέραν καὶ τρίτην, τοῦτο καλόν ἐστιν· διπλόνηστος λογίζεται, ὥσπερ Μωϋσῆς ἐνήστευσεν. Vide Glossar. med. Lat. in *Biduana*, & *Superpositio*.

ΔΙΠΛΑΙ', *Flagella duplicia*. Synaxarium Vitæ S. Joannis τοῦ νέου, 18. April. in Anthol. τῇ δὲ ἑξῆς ἐξαγαγόντες αὐτὸν, καὶ πυθόμενοι, ὡς εὕρισκον οὐδὲν ἐνδόσιμον ἔχοντα, τραχέσιν αὖθις ῥάβδοις τοῖς παρ' αὐτοῖς διπλαῖς οὕτωσι λεγομέναις μαστίζειν προστάττουσιν οἱ ἀνηλεεῖς, ἐπιμόνως αὐτὸν τιμωρούμενοι.

ΔΙΠΛΑΡΙΑ', Hieron. Germano, *Piattonata*, *Ictus lato gladio*

ΔΙΠΛΟΚΑΤΗΧΟΥ'ΜΕΝΟΝ. Typicum S. Sabæ cap. 34. ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς ἡμέρας ἀπάρχεται ὁ ἱερεὺς τῶν διπλοκατηχουμένων μετὰ τῆς εὐχῆς.

ΔΙΠΛΟΜΑ'ΔΕΣ. Vide in Δίπλα.

ΔΙΠΛΟΜΑ'ΝΤΙΝ, *Mantum*, seu *Pallium duplicatum*. Glossæ Græcobarb. Ἀμφαλκτὴρ, χιτὼν διπλοῦς, διπλὸν ῥοῦχον, ἢ διπλομάντιν. Vide in Μαντύας.

ΔΙΠΛΩ'ΝΕΙΝ, pro διπλοῦν, *Duplicare, Plicare*, in Salutation. Epistol. Pontific. pag. 416. διπλώνουσιν τὸ γράμμα τετράγωνον, καὶ γράφουσιν ἐπιγραφὴν, Πατριαρχικὸν εἰς τὸν δεῖνα.

ΔΙΠΟΔΑ͂Ν, *Veredis iter facere*, ταχυδρομεῖν. *Correre il cavallo*, apud Hieron. Germanum.

ΔΙΠΟΤΑ'ΤΟΣ, Διποτατεύειν. Vide in Δεποτάτος.

ΔΙΠΟΥ'ΝΤΖΑ, *Ligamenta, vel pedicæ, quæ animalium pedibus aptantur*. Διπουντζώνειν, *Ligare*.

ΔΙΠΟΥ'ΝΤΙΟΝ, *Dupondium*. Cleopatras in Cosmeticis. ὁ στατὴρ ἄγει δραχμὰς δ'. καλοῦσι δὲ αὐτὸν τετράδραχμον· καὶ τὸ διπούντιον δὲ ὁμοίως ἄγει δραχμὰς δ'.

ΔΙΠΡΟ'ΣΩΠΟΣ, Διπρόσωποι σάγοι, ἀμφίμαλλοι, quod vulgò *dicimus à deux envers*, vel *à deux faces*. Eustathius: ὥσπερ ἐστὶν ὁ τάπης ἀμφίταπος, ἐνάντιος ὢν τῇ ψιλοτάπιδι, καθότι δίμαλλος αὐτὸς ἔοικεν εἶναι κατὰ τοὺς ὡς ἂν τις εἴποι διπροσώπους σάγους.

ΔΙ'ΠΤΥΧΑ, *Diptycha Ecclesiastica*, de quibus fusè satis egimus in Gloss. med. Lat. Concilium Calchedonense Act. 11. καὶ ἐν τοῖς διπτύχοις ἔταξεν αὐτοῦ ὄνομα. Concilium Constantinopolit. sub Mena Act. 5. ἐντεθῆναι δὲ καὶ τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις τὰς τούτων προσηγορίας, &c. Occurrit ibi pluries: ubi & interdum ἅγιαι δέλτοι appellantur, ut & apud Evagrium lib. 3. cap. 20. ἱεραὶ δέλτοι, apud Pachymer. in Paraphr. S. Dionysij de Eccl. Hierarch. cap. 2. Adde Concil. VI. Oecumen. parte 1. cap. 1. Theophanes an. 12. Theodosij Jun. τὸ ὄνομα Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἐν τοῖς διπτύχοις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μνημονεύεσθαι προσέταξεν. An. 14. Zenonis: καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ (Felicis Pap.) ἐξῆρεν τῶν διπτύχων. An. 3. Justini Thracis: Εὐφράσιος δὲ Ἀντιοχείας τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον ἐξέβαλε τῶν διπτύχων, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Πάππα Ῥώμης. Adde an. 15. Zenonis, an. 23. Justiniani M. Michaël Cerularius Patr. Constantinopolit. in Epist. ad Petrum Patr. Antiochenum, num. 9. ἡ ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις ἀναφορὰ τοῦ καθ' ἡμᾶς δηλαδὴ ἐκκλησίαις ἐξεκόπη τοῦ Πάπα. Pachymeres lib. 7. cap. 17. ὁ δὴ καὶ τέως μὲν οἱ ἐνταῦθα δεξάμενοι ἐπὶ τῶν ἱερῶν ἐκοινώνουν ἐκείνῳ τῆς μνήμης διπτύχων. lib. 11. cap. 20. Πατριάρχην μὲν αὐτὸν μὴ λειτουργεῖν ὅλως, ὡς ἂν μὴ συλλειτουργησάντων κατὰ τὸ εἰκὸς διακόνων, ὁ Ἀλεξανδρείας ἐπὶ διπτύχων συμμνημονεύοιτο. Occurrit passim in Conciliis, & præsertim tom. 5. pag. Edit. Labbei 121. cap. 184. a. 202. a. 220. a. 239. e. & to. 6. pag. 738. cap. 828. c. 1007. a.

ΔΙΡΙΒΙΤΩ'ΡΙΟΝ, *Diribitorium*. Xiphilinus in Caligula: καὶ εἴγε ποτε εἰς ὑπερβολὴν ὑπέφλεξε, τῷ διριβιτωρίῳ ἀντὶ τοῦ θεάτρου ἰκριωμένῳ ἐχρῶντο. Idem in Tito pag. 214. καὶ τὸ Πάνθειον, τό τε Διριβιτώριον, καὶ τὸ τοῦ Βάλβου θέατρον.

ΔΙ'ΡΚΑΙΟΝ, *Halicacabus*, Interpolatori Dioscorid.

ΔΙ'ΡΚΙΟΝ, *Solanum somniferum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 655.

ΔΙΣΑ'ΚΙΟΝ, *Vulga*, *Mantica*, *Pera*, δισάκκι, Portio, πήρα, ἀσκοπήρα, &c. Zacharias Pap. lib. 1. dialog. cap. 4. τὰς δὲ ἱερὰς βίβλους ἐν δερματίνῳ δισακκίῳ ἐβάσταζε. Ubi Gregorius M. *in pelliceis sacculis* habet. Nicetas de Reb. post excid. urb. a. 5. προσῆγε δὲ ἡμῖν ὁ οἰκουμενικὸς ἀρχιποίμην, μὴ δισάκιον φέρων, μὴ χρυσὸν ἐπὶ τὴν ὀσφὺν, ἄραβδος καὶ ἀσάνδαλος. Acacius Metropol. Barnæ in Epist. ad Theodosium Zygomalam, lib. 4 Turcogr. στέλνω σε μὲ τοῦ Λεβέτι Ρεήζη εἰς τὸ δισάκι ῥαμμένο ἕνα καλλὸν φακὶ, καὶ ἕνα καλλὰ κουκία. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Νάχη καὶ βολὶ ἀριθμητὰ δισάκια κρεμασμένα.

Id est, *habet innumeros Globos in sacco qui ad latus pendet*. Neque enim est teli genus, quod vult Meursius.

ΔΙ'ΣΕΚΤΟΣ, *Bissextus*, vox frequens apud Compotistas Græcos. Georgius Chrysococcas de Astronomia Persarum MS. Ἐπακταὶ, τελέστιν ὁ δίσεκτος χρόνος, γίνονται κατὰ ἔτη δ'. διότι καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν περιττεύουσιν ὥραις ς. αἱ οὖν ἓξ ὧραι αὐταὶ κατὰ δ' ἔτη ποιοῦσι νυχθήμερον ἓν, ὁ λέγεται δίσεκτον· ἔστι δὲ ἡ λέξις Ῥωμαϊκή. Theodorus Gaza de Mensib. cap. 14. δίσεκτον, οὕτω καλοῦνται, ἐκ τοῦ δὶς τὴν αὐτὴν ἡμέραν προσγράφειν ἕκτην πρὸ Καλενδῶν Μαρτίων.

ΔΙΣΕ'ΝΤΑΚΤΟΝ, *Bisextum*, in Gloss. Gr. Latin.

ΔΙΣΙΓΝΑ'ΤΟΣ. Vide in Δεσιγνάτος.

ΔΙΣΚΕ'ΛΛΙΟΝ, *Bipes*. Leo in Tactic. cap. 11. §. 26. ἕτερον δὲ κανόνιον ὁμοίως ἔχον σπιθαμὰς πέντε, ἢ καὶ ἕξ, τάξιν μεσαύλου, ἐν τῇ συμμίξει τοῦ δισκελλίου ἐκείνου ἐπιθεὶς τρισκέλλιον ἐποίησεν ἱστάμενον ἰσχυρῶς διὰ τῆς ὑπ' ἀλλήλων τῶν σκελῶν συγκρατήσεως.

ΔΙΣΚΕΨΙ'Α, *Visitatio loci de quo controvertitur*

titur. Gallis, *Monstrée.* Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani, cap. 142. ἐὰν γένῃ τὸ δύο ἄνθρωποι ἔχουν δισκεψίαν μέσον τους, ὥσπερ εἶπε τοῖχου κοινὸν, ἢ (vel) εἶπε πεζούλιν ἔμπροσθεν τοῦ σπιτίου, &c. τὸ δίκαιον ὁρίζει τὸ ὁ Βισκούντης νὰ στείλῃ κελτάδες νὰ πᾶν νὰ δοῦν τοῦτον· ὅπου ἔνι αὐτοῦ ἡ δισκεψία, &c. Vide cap. 137. Edit. Venetæ.

ΔΙ'ΣΚΟΣ ἱερὸς, ἅγιος, *Sacer Discus*, in quo Græci inter Missæ solemnia Sanctum panem reponunt, cujus figuram exhibuit Goarus in Euchologio pag. 117. Δίσκος ἡγιασμένος, apud Joan. Moschum in Limon. cap. 130. Germanus Patr. Constantinopolit. in Mystagog. ὁ Δίσκος ἡ κλίνη ἐστὶν, ἐν ᾗ τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ διακόνου καλασκευάζεται, οἵτινες εἰσὶν ὁ Ἰωσὴφ, καὶ ὁ Νικόδημος. Infrà: ἑρμηνεύεται δὲ Δίσκος, ἔνθα ὁ Χριστὸς ἐπιφέρεται, κύκλος οὐρανοῦ, ἐμφαίνων ἐν μικρᾷ περιγραφῇ τοῦ νοητοῦ ἥλιον, Χριστὸν ἐν τῷ ἄρτῳ ὁρώμενον. Liturgia Chrysostomi: ὁ δὲ διάκονος εὐτρεπίζει τὰ ἱερὰ, τὸν μὲν ἅγιον Δίσκον ἐν τῷ μέρει τῷ ἀριστερῷ, τὸ δὲ ποτήριον ἐν δεξιῷ. Rursum: εἶτα τὸν ἅγιον Δίσκον ἐπὶ τῆς κορυφῆς αὐτοῦ μετὰ προσοχῆς λαμβάνει. S. Athanasius Orat. in Descriptionem Deiparæ: ἀναβόλαιον ἡ ἐνανθρώπησις· ῥιπιδῆρες, τὰ χερουβὶμ· Δίσκος, τὸ ἅγιον πνεῦμα· ὁ πατὴρ, τὸ δισκοκάλυμμα. Joannes Damascenus in Synodica pag. 141. ubi de Theodosio M. ἐρευνήσας καὶ ἰδὲ τὰ ἱερὰ αὐτοῦ ἀναθήματα, καὶ ἱερὰς ἐνδυτὰς, καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη· ψηλαφήσας καὶ ἰδὲ τὸν μέγιστον αὐτοῦ Δίσκον, εἰς ὅνπερ ἐγκαυστικοῖς καλλιεργήμασιν ὁ μυστικὸς τοῦ Χριστοῦ δεῖπνος μετὰ τῶν δώδεκα Ἀποστόλων ἐγκεκόλαπται. Georgius Decapolita de Visione Saraceni in æde sacra S. Georgij num. 45. ὡς δὲ ἤγγισεν ἡ ὥρα τῆς ἁγίας εἰσόδου, ὁ Σαρακηνὸς εἶδεν αὖθις τρανωτέρως τὸ παιδίον ἐν τῷ δίσκῳ μεμελισμένον εἰς τέσσαρα, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐν τῷ ποτηρίῳ, &c. Prima & Secunda Synodus Constantinopol. Act. 10. & Can. 10. τὸ ἅγιον ποτήριον, ἢ τὸν δίσκον, ἢ τὴν λαβίδα—ὑφαρπάζοντας, &c. Vide Joannem Moschum in Limon. cap. 25. Evagrium lib. 6. cap. 21. Extr. Theophylactum Simocattam lib. 5. Hist. cap. 14. Euchologium, pag. 832. & pag. 852. ubi de Disci Consecratione, &c. Præterea Gloss. med. Latin. in *Discum.*

Δισκάριον, eâdem notione. Chronicon Alexandrinum an. 14. Heraclij: ἐν τῷ μέλλειν τοὺς κληρικοὺς ἐπὶ τὸ σκευοφυλάκιον ἀποκαθιστᾶναι τὰ τίμια ῥιπίδια, δισκάρια, καὶ ποτήρια, καὶ ἄλλα ἱερὰ σκεύη. In Euchologio p. 624. κομίζει ὁ Σκευοφύλαξ μέσας τε καὶ τὰ δισκάρια, τὰ κοινῶς λεγόμενα τέσα.

Δισκοποτήριον, Portio, δισκοπότηρον, *Calix*, *Plinthium*, κύλιξ, ποτήριον, πλινθίον. Ita etiam appellatur Sacer Calix cum suo disco seu patena, uti uterque describitur à Continuatore Theophanis lib. 4. num. 45. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: ἐτησίως δίδοσθαι λόγῳ τῶν πτωχῶν, ἅμα καὶ δισκοποτηρίου διαχρύσου. Vita S. Nili Junioris, pag. 140. ἕτερος ὁδεύων πολὺ μετὰ ἀδελφῶν, καὶ ἀργυροῦν βαστάζων δισκοποτήριον, ἐνέτυχε διειδεστάτῃ πηγῇ· βουληθέντων τοίνυν πιεῖν ἐκ τοῦ ὕδατος, αὐτὸς ἐκβαλὼν τὸ ἅγιον ποτήριον, καὶ λιμβισθεὶς τῇ τοῦ μετάλλου καθαρότητι, ἔπιον μετ' αὐτοῦ πάντες, &c. Anonymus in Lacapeno, num. 44. ἀλλὰ καὶ ἐνδυτὰς χρυσοϋφάντους καὶ δισκοποτήρια ἀπεχαρίσατο. Nicetas in Murtzuphlo num. 3. τὸ θεῖον αἷμα καὶ σῶμα Χριστοῦ κατὰ γῆς χεόμενον καὶ ῥιπτόμενον. οἱ δὲ τὰ τιμαλφῆ δοχεῖα τούτων διαρπάζοντες, τὰ μὲν διέθραυον, &c. Ubi Cod. al. habet δισκοποτήρια. Idem de reb. post. excid. Urb. σατῆρας ἦγον δισκοποτήρια. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 16. de Patr. Constantinopol. ἐπρίατο δισκοποτήριον ἀργυροδιάχρυσον, θαυμασίᾳ τέχνῃ ἐξειργασμένον.

Δισκοκάλυμμα, alterum è tribus velis, quibus Sacra contegunt Græci. Totidem enim velis ea operiuntur: primo, quod δισκοκάλυμμα dicunt, Sacer discus, in quo Sacræ ad sacrificium particulæ repositæ sunt: secundo Calix, tertio, eóque majori, utrumque simul. Ultimum hoc Νεφέλη, quibusdam, ἀὴρ verò in Liturgia Chrysostomi appellatur. S. Athanasius Orat. in Descript. S. Mariæ: δίσκος, τὸ ἅγιον πνεῦμα. ὁ πατὴρ δισκοκάλυμμα. Germanus Patr. Constantinopolit. ἡ ἐπάνω κάλυψις τοῦ δίσκου, ἐμφαίνει τὴν σινδόνα, ἣν εἵλιξαν τὸ σῶμα τοῦ κυρίου. τὸ δὲ δισκοκάλυμμά ἐστιν ἀντὶ τοῦ σουδαρίου τοῦ ὄντος ἐπὶ προσώπου περικαλύπτοντος αὐτὸ ἐν τῷ τάφῳ. τὸ καταπέτασμα, ἤτουν ὁ ἀὴρ ἐστι, καὶ λέγεται ἀντὶ τοῦ λίθου, οὗ ἐσφαλίσατο τὸ μνημεῖον ὁ Ἰωσὴφ, ὅπερ ἐσφράγισεν ἡ πλὰξ τῆς κουστωδίας. Rursum: τὸ δισκοκάλυμμά ἐστιν ἀντὶ τοῦ σουδαρίου, ὃ ἦν ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτοῦ, περικαλύπτων αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ. Nicolaus Cabasilas cap. 11. καὶ καλύπτει τὰ δῶρα, τὸν ἄρτον δηλονότι, καὶ τὸ ποτήριον, πέπλοις τιμίοις, καὶ θυμιᾷ πανταχόθεν. Anonymus in Descript. S. Sophiæ, δισκοκαλύμματα ὁλόχρυσα διὰ μαργαριταρίων καὶ λίθων τιμίων χιλιάδος μιᾶς. Euchologium, pag. 628. βαστάζοντος τοῦ Πρωτοϊερέως τὸ μῦρον μετὰ τοῦ ἀλαβάστρου κεκαλυμμένον μετὰ τοῦ δισκοκαλύμματος ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων μυστηρίων. *Corporalia* in Concilio Lateranensi an. 1215. cap. 19. καλύμματα vertit Græcus Interpres.

ΔΙ'ΣΚΟΣ Βρεταννικὸς, apud Myrepsum sect. 18. cap. 1. ubi Fuchsius.

ΔΙΣΚΟΥ'ΣΣΩΡ, *Discussor.* Glossæ Basilic. Δικούσσωρ, πράκτωρ, στρατιώτης, leg. Δισκούσσωρ. Rursum: Δισκούσσωρ, πράκτωρ στρατιωτῶν.

Δισκουσσίων, *Discussio.* Nilus Monach. lib. 2. Epist. 22. καὶ πολλὴν δίκην ὑφέξει τῶν δοθέντων χρημάτων ὁ πλούσιος, καὶ ἀκριβὲς λογοθέσιον, καὶ φρικτὴν δισκουσσίονα, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Discussor.*

ΔΙΣΠΕ'ΝΣΑ, *Penarium*, *Promptuarium*, ταμεῖον, ἀποθήκη.

Δισπενσάτωρ, *Dispensator*: ὁ οἰκονόμος, in Etymologico Suidæ, & in Gloss. Basilic. Rursum: in iisdem Gloss. Δισπενσάτωρ, ὁ δικαστής. Vide Gloss. med. Lat. in *Dispensa*, & *Dispensator.*

ΔΙΣΤΑΜΟ'Σ, *Dubietas.* Glossæ Græcobarb. χωρὶς ἀμφιβολίαν καὶ διςαμὸν. Occurrit illic mox iterum.

ΔΙ'ΣΤΡΑΤΟΝ. Vide in Στράτα.

ΔΙ'ΣΤΡΙΑ, *Clavæ ferreæ.* Theophylactus Simocatta lib. 8. cap. 4. ὁ μὲν οὖν Μαυρίκιος κελεύει τοῖς σωματοφύλαξιν ἀπειλεῖν τοῖς σιδηραῖς κατὰ τῶν ἐπιόντων κορύναις· ταῦτα δὲ ἄρα τῇ Ῥωμαίων φωνῇ δέστρια λέγεται. Malim: δεστράλια, nam *Dextralia*, seu *Dextrales*, Secures vocant Latini ævi inferioris. Vide Gloss. med. Lat. in *Dextralis.*

ΔΙΣΥ'ΠΑΤΟΣ, *Dishypatus*, Dignitas in Aula Constantinopolitana, de qua quædam attigimus in Gloss. med. Lat. in *Dissipatus.* Vox formata ab Ὕπατος, quæ non Consulem ordinarium, sed aliam hac nomenclaturâ donatam dignitatem denotat: Ita ut δισυπάτων dignitas illustrior fuerit. Auctor incertus post Theophanem pag. 440. καί τις Θωμᾶς Πατρίκιος ἀπὸ δισυπάτων χρηματίσας. Ubi perperam emendat Combefisius ἀπὸ εἰς ὑπάτων. Innuitur enim functum antea fuisse Δισυπάτου dignitate, apud Suidam Διπλάτωρ, ὁ διπλασίαν τὴν ἀρχὴν ἔχων, ὁ παρὰ Ῥωμαίοις καὶ Δισύπατος καλεῖται, dicitur, sed unde hæc hauserit, non plane video: tametsi idem habeat Michael Psellus in Grammatica MS.

Διπλάτωρ, ὁ δισύπατος, Διπλὸ διπλῆ χλαῖνα.

Occurrit nescio quis τρισύπατος, in Passione S. Glyceriæ, num. 2. Γλυκερία δέ τις Ῥωμαία θυγάτηρ Μακαρίου τρισυπάτου οὖσα ἐπὶ τῆς πόλεως ἐκείνης. Vide in Ὕπατος.

ΔΙΤΑ'ΡΙΟΣ, in Glossis Basilic. πλοιοποιός. *Ditarius.*

ΔΙΤΖΕΡΙΟΝ. *Biremis.* Nicetas in Alexio Angelo lib. 2. num. 1. Γενουΐτης γάρ τις, Καφόρης τοὔνομα, κάτεργα διτζέρια καὶ τριτζέρια πηξάμενος, καὶ πλοίοις στρογγύλοις φραξάμενος, τὰς παραθαλαττίους ἔκειρε πόλεις. Ubi Cod. Edit. νῆας δικρότους & τρικρότους profert.

ΔΙΦΕΝΣΟΡ. Vide in Δεφενδεύειν.

ΔΙΦΘΕΡΑ. Vide Μεμβράνα.

ΔΙΦΡΑΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ὕδωρ ὑδραργύρου.

ΔΙΦΥΣΙΤΑΙ, Hæretici, de quibus agunt Apophthegmata Patrum in Phoca, num. 1.

ΔΙΧΑΣ, species mensuræ, spatium inter duos digitos apertos. Heronis Isagogæ περὶ εὐθυμετρικῶν, MS. ἐλάχιστον δὲ τούτων ἐστὶ δάκτυλος, καὶ πάντα τὰ ἐλάττονα Μόρια καλεῖται· ὁ μὲν οὖν παλαιστὴς ἔχει δακτύλους δ΄. ἡ δὲ Διχὰς παλαιστὰς β. δακτύλους η΄. Idem in Geodesia MS. διχὰς δὲ λέγεται τὸ τῶν β΄. δακτύλων ἄνοιγμα τοῦ ἀντίχειρος, λέγω καὶ λιχανοῦ.

ΔΙΧΕΡΟΝΙ, *Fuscina, Tridens*, τρίαινα, ἁρπάγη, τριόνυχον.

ΔΙΨΑΚΟΣ, *Spina fullonia.* Nicomedes in Lexico Jatrico MS. Δίψακος, ἀκανθόφυλλον, ὅπερ ξένουν τὰ καμαλαύκια. Alibi: Δίψακον, οἱ καὶ κροκυδίανον. Sunt autem κροκύδες, *flocci vestium.*

ΔΙΩΔΙΟΝ. Vide Τριώδιον.

ΔΙΩΧΝΕΙΝ, pro διώκειν, *Persequi.* Germanus & Portius habent διώχνειν. Vide Διόχνειν.

Διωξήματον, *Persecutio.* Glossæ Græcobarb. Ἀνατροπῆς, ἢ τοῦ διωγμοῦ, καὶ τοῦ διωξημάτου.

ΔΟΓΓΕΜΑ, *Pruina*, Πάχνη.

ΔΟΓΗ. Theophanes an. 3. Rhinotmeti, pag. 317. τοῦ δὲ Τουδούνου κατὰ τὴν ὁδὸν τεθνηκότος, οἱ Χάζαροι δοχὴν αὐτοῦ ἀπέκτειναν τὸν Τουρμάρχην, σὺν τοῖς τριακοσίοις στρατιώταις. Ita præferre Codd. Vatic. & Reg. monet Fabrotus. Occiderunt nempe Chazari Christophorum Turmarchem, & 300. milites, quibus Tudunum ad Chazaros deducendum tradiderat Rhinotmetus. Ubi quod de *convivio funereo* hîc ingerit Goarus, à nemine probabitur rem propiùs expendente. Sanè Auctor Miscellæ videtur legisse εἰς δοχὴν αὐτοῦ, hæc sic vertens: *Tudano autem in itinere mortuo, Chazari in susceptione ejus, occiderunt Turmarchen cum 300. militibus.* Anastasius verò ita habet: *Chazari in suspicionem eum (f. ejus) occiderunt Turmarchem*, ubi ad marg. *susceptionem.* Vide infrà in δόχια.

ΔΟΓΜΑ, *Consultum*, in Gloss. Gr. Lat. Δόγμα γενικὸν, *Generale Edictum, Senatusconsultum*, in Basilic. to. 1. p. 450. apud Harmenopul. lib. 1. tit. 13. §. 18. tit. 12. §. 59. &c.

ΔΟΓΜΑΤΙΚΟΝ, Cantus Ecclesiastici species. Pentecostarium: ζήτει εἰς τὸν μέγαν ἑσπερινὸν, Καὶ νῦν, Θεοτόκιον τὸ πρῶτον δογματικόν. Marcus Hieromonachus de Dubiis Typicis, cap. 3. εἰς τὴν λιτὴν, τὸ στιχηρὸν τοῦ ἁγίου τῆς μονῆς, καὶ δογματικὸν τῆς Θεοτόκου, Δόξα τῶν ἁγίων πατέρων, ἦχος γ. Paracleticus pag. 1. & 27. δευτεροῦντες τὸ α΄. Δόξα καὶ νῦν, Θεοτόκιον τὸ δογματικὸν, ἦχος α΄. Ubi deinde describitur, concipitúrque in laudem Deiparæ: adeò ut illud fortè sit cujus meminit idem Marcus. Alia porrò Dogmatica habentur in eodem Paracletico, pag. 27. 51. 64. 149. 169. quæ quidem omnia sunt de Mysterio divinæ Incarnationis.

ΔΟΚΑΝΟΝ, *Trabs*, Δοκός. Nicetas Græcobarb. MS. in Murtzuphlo, num. 1. τάτε περὶ τὴν θάλασσαν τείχη τῆς πόλεως διὰ δοκάνων ὕψωσε. Idem in Manuele lib. 5. num. 6. τὰ δὲ τῶν πύργων δοκανώματα, καὶ ἡ τούτων ἁρμογὴ καὶ ἀπάρτισις ἐξεπεραίνετο οὐδαμοῦ. Ubi Edit. habet δοκανώματα. Vide Δοκάριον.

ΔΟΔΟΡΟΣ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. τὸ ἐρύσιμον. *Erysimum*, de quo Ruellius lib. 2. cap. 90. Matthæus Silvaticus: *Doda, Dodra, id est Papaver. Dodera, id est Papaver ortense.*

ΔΟΚΑΡΙΟΝ, pro Δοκὸς, *Trabs.* Nicetas in Bald. num. 5. ex Cod. Barbarogr. ξύλα μεγάλα κείμενα δοκάρια, καὶ ἔξωθεν κατὰ πολὺ κρεμάμενα. Vide Δόκανον.

ΔΟΚΙΜΙΝΟΝ, *Marmor*, sic appellatum à Δοκιμείῳ, Urbe Phrygiæ. Stephanus: Δοκίμειον, πόλις Φρυγίας, ὡς Εὐδαίμων· τὸ ἐθνικὸν, Δοκιμεὺς, κατὰ τέχνην, κατὰ δὲ τὴν συνήθειαν, Δοκιμηνὸς, ἀφ᾽ οὗ τὰ μάρμαρα οὕτω φασί. Continuator Theophanis lib. 3. n. 42. πεντεκαίδεκα κίοσιν ἡδρασμένην ἐκ λίθου Δοκιμίνου. Num. 43. καὶ ὑπὸ τεσσάρων κιόνων ἐστηριγμένον Δοκιμίνων.

ΔΟΚΗΤΑΙ, Hæretici, qui Christum non verè sed opinione tantùm incarnatum, passúmque, esse asserebant. De quibus præ cæteris Clemens Alexandr. lib. 7. Stromat. Eusebius lib. 6. Hist. Eccl. cap. 12. Methodius in Convivio, pag. 100. &c. Vide Eruditum Cotelerium in Epist. Ignatij ad Trallianos & ad Smyrnæos.

ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ, *Probatio*: Vox monastica, Δοκιμασίας χρόνος, *Tempus probationis* seu τριετία, ἣν οἱ ἅγιοι πατέρες εἰς πεῖραν καὶ δοκιμασίαν τῶν ἄλλως ἐχούσαις κατὰ τὸν βίον κανονικῶς ἀφωρίσαντο, ut est in Typico MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 20.

ΔΟΚΙΜΟΣ, *Novitius*, Portius: δόκιμος, *Tyro, Tyrunculus, Neotericus, Neophytus, Novitius*, πρωτόπειρος, εἰσαγόμενος, νεόφυτος, &c. Cedrenus an. 18. Constantij: ὅπερ μαθών τις τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ, καὶ θαυμάσας, ἐπανελθὼν διένειμε τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ πάντα πένησιν, καὶ ἀπῆλθε πρὸς τὸν γέροντα, καὶ γενόμενος δόκιμος μοναχὸς, πᾶσαν ἔλεγε τὴν ἰσχὺν τῶν μοναζόντων, ἣν ἔλαβεν κατὰ τῶν σκοτεινομόρφων δαιμόνων.

ΔΟΛΙΑ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 661.

ΔΟΛΩΝΕΣ, *Vela Minora* in navibus quæ *Dolones* dicuntur Livio lib. 4. & 6. μικροὶ ἱστοὶ ἐν τοῖς πλοίοις, Hesychio. Procopius lib. 1. de Bello Vandal. cap. 17. χαλάσαντας τὰ μεγάλα ἱστία τοῖς μικροῖς (ἃ δὴ δόλωνας καλοῦσιν) ἐπέσθαι. Ita Pollux. lib. 1. τὸ ἐλάττονα ἱστὸν, δόλωνα appellari ait.

ΔΟΛΩΝΕΙΝ, *Fallere*, δελεάζειν, ἐξαπατᾶν.

ΔΟΜΑΛΙΣΑΙ, pro καταπαῦσαι, in Indice Nicetæ.

ΔΟΜΕΣΤΙΚΟΣ, *Domesticus, Familiaris*, οἰκειακὸς, in Glossis Basilic. Procopius lib. 1. de Bello Vandal. cap. 4. ἐπυνθάνετο αὐτοῦ ὅστις ποτὲ εἴη· ὁ δὲ τῶν ἀποῤῥήτων Ἄσπαρι ἔφη κοινωνὸς εἶναι, Δομέστικον δὲ τοῦτον τῇ σφετέρων γλώσσῃ καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Chronicon Alexandrin. an. 1. Justini Thracis: ἀνεῖλεν Ἀμάντιον τὸν Πραιπόσιτον αὐτοῦ, καὶ Ἀνδρέαν τὸν Κουβικουλάριον, τὸν τοῦ ῥηθέντος Ἀμαντίου δομέστικον, ὃν ἠβούλετο ποιῆσαι Βασιλέα ὁ αὐτὸς Ἀμάντιος. Theophylactus Simocatta lib. 8. Hist. cap. 13. ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ Πραισεντῖνος, ὁ τὰς τοῦ Πέτρου πεπιστευμένος φροντίδας, ὃν Δομέστικον εἰώθασιν οἱ Ῥωμαῖοι ἀποκαλεῖν. Vita S. Maximi Confess. num. 31. καὶ θεωρήσας τις τῶν Δωμεστίκων τοῦ Στρατηγοῦ, ὅτι πολὺς ἐπισωρεύεται στρατός. Δομέστικοι τῶν ἀρχόντων, in Nov. 161. cap. 1. apud Isidorum Pelusiotam lib. 1. Epistola 300. inscribitur Δομεστίκῳ τοῦ Ἐπάρχου. Neque alij videntur Δομέστικοι, apud Nilum Monach. lib. 2. Epist. 32. 158. 278. 312. lib. 3. Epist. 272. ut & apud Palladium in Hist. Lausiaca, cap. 103. Vide Gloss. med. Lat.

Ἰδιοδομέστικος, *Proprius ac peculiaris Domesticus.* Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. ὁ ἰδιοδομέστικος τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου χοροῦ.

Δομεστικοὶ, *Equites Protectores*, seu *Palatini Equites.* Suidas & Glossæ Basilic. Δομέστικοι, οἱ τῶν

Ῥωμαίων ἱππεῖς, ἢ κατὰ Ῥωμαίους οἰκειακοὶ στρατιῶται. Olympiodorus: Μάξιμον τὸν ἑαυτοῦ παῖδα, εἰς τὴν τῶν Δομεστίκων τάξιν τελοῦντα Βασιλέα ἀναγορεύει. Sozomenus lib. 9. cap. 8. ἡγεμὼν τῶν ἱππέων, Δομεστίκων καλουμένων. Zonaras Annal. part. 2. pag. 243. Κόμητα Δομέστικον αὐτὸν γενέσθαι φασί· Δομεστίκους δὲ τινὲς τοὺς ἱππέας νομίζουσιν. Procopius in Hist. arcana, pag. 108. 1. Edit. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι τῶν ἐν παλατίῳ πολλοὶ ἀξιώτεροι, ἐπεὶ καὶ πλείω τὸ δημόσιον αὐτοῖς χορηγεῖν εἴωθεν, ἅτε καὶ μείζω καταπιθεῖσι τῆς στρατείας ὀνόματος τὰ τιμήματα· οἱ δὴ Δομέστικοί τε καὶ προτίκτωρες ἐπικαλοῦνται, ἀνέκαθεν ἀμέλητοί εἰσι πολεμίων ἔργων· τάξεως γὰρ καὶ προσώπου ἕνεκα μόνον ἐν παλατίῳ εἰώθασι καταλέγεσθαι, pag. 117. εἴτε γὰρ Σελεντιάριοι καλούμενοι, καὶ Δομέστικοι, καὶ Σχολάριοι ἐν αὐτοῖς ἦσαν. Vide Edictum 8. Justin. cap. 3. §. 3.

Μέγας Δομέστικος, *Magnus Domesticus*, ita dictus Supremus copiarum seu exercituum Dux: quæ quidem appellatio nata videtur, sub Heraclio. Chronicon Alexandrinum an. ejusdem Augusti 14. συνόντος αὐτοῖς καὶ Ἀνιανοῦ Δομεστίκου τοῦ μεγίστου. Apud Theophanem in Michaële Rhangabe Summus exercitus Dux Μεγάλου Δομεστίκου Dignitate donatus legitur, ut apud Cedrenum in Theophilo quidam Manuel. Exinde Magni Domestici passim occurrunt, apud Scriptores, de quorum dignitate, functione, vestibus, multa habet Codinus, quæ non exscribo. Illud duntaxat observare ex eo licet Magnum Domesticum tulisse ensem Imperatoris, & eo absente M. Protostratorem: unde an alterutrâ dignitate donatus fuerit Theophanes Theodosiæ, uxoris Leonis Armenij Imp. frater, quem Ignatius Diaconus in Vita S. Nicephori Patr. Constantinopol. num. 61. Ensis Imperatorij portitorem fuisse ait: ᾧ καὶ τὸ βασιλικὸν περιέκειτο ξίφος. Georgius Acropolita in Chron. cap. 40. Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος, ὃς τὴν τοῦ μεγάλου Δομεστίκου περιεζώννυτο δύναμιν, τὰς τῶν στρατευμάτων διεξάγων πράγματα. Idem cap. 77. μέγαν χειροτονήσας Δομέστικον, καὶ τὰ Ῥωμαϊκὰ τούτῳ παραδοὺς στρατεύματα εἰς τὰ δυτικὰ μέρη.

Μεγαδομέστικος, unicâ voce. Scriptoribus Latinis aliquot inferioris ætatis *Megadomesticus*, uti in voce *Domesticus* docuimus. Ducas Hist. cap. 30. exercitus Regis Hungariæ Ducem μεγαδομέστικον τοῦ φωσάτου vocat. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Ποιεῖ στὴν σένταν ἔρχονται ὅπου ἔβλεπαν τὸ σκῆπτρον,
> Τοῦ βασιλέως ἀδελφοῦ τοῦ Μεγαδομεστίκου.

Δομεστικίσσα, *Uxor Magni Domestici*, apud Cantacuzenum lib. 1. Hist. cap. 22. pag. 69.

Δομεστικάτον, *Domesticatus*, Dignitas *Domestici*. Anonymus Combefisianus in Constantino Porphyr. num. 41. τοῦ Δομεστικάτου ἀποκινεῖ, καὶ ἀντ' αὐτοῦ προβάλλεται Δομέστικον Νικηφόρον Πατρίκιον. Anna Comnena lib. 6. Alexiad. pag. 157. ὁπηνίκα ὁ αὐτοκράτωρ εἰς τὴν τοῦ Δομεστικάτου ἀξίαν παρὰ Νικηφόρου Βοτανειάτου ἀνηνέχθη, &c. Adde pag. 168. 304. & Balsamonem ad Can. Apostol. 17.

Δομέστικος τῶν Ἐξκουβίτων, *Domesticus Excubitorum*: Palatinis Excubitoribus Præfectus: ὁ τὴν τῶν ἐξκουβίτων τάγματος ἀρχὴν διέπων, apud Leonem Grammaticum in Leone Armenio: ἔξαρχος τοῦ βασιλικοῦ τάγματος τῶν καλουμένων ἐξκουβίτων, Constantino lib. 1. de Themat. cap. 12. Occurrit ejusmodi Dignitas apud Scriptores non semel, Theophanem an. 25. Copronymi, an. 1. Constantini filij Irenes, Anonymum Combefisianum in Porphyrog. num. 47. Nicetam Paphlagon. in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. p. 1184. & in Concilio VIII. Act. 1. pag. 1279. Edit. Labbei.

Δομέστικος τῶν Θεμάτων, in Catalogo Offic. Aulæ Constantinopol. ex Cod. Reg. num. 7. alius à Magno Domestico, & à Domesticis Orientalium & Occidentalium Thematum, quos ille antecedit, cùm ij numerum 74. & 75. obtineant. Hic omnium Thematum Domesticus appellatur in Catalogo Matthæi Monachi:

> Καὶ μετ' αὐτὸν Δομέστικος ἁπάντων τῶν Θεμάτων.

Ejus munus ita describitur à Codino, cap. 5. n. 91. ὁ τῶν Θεμάτων Δομέστικος, ἦν πάλαι φροντίζων καὶ ἐπιμελούμενος τῶν τῶν δημοσίων πραγμάτων· καὶ οἱ Δομέστικοι τῶν Ἀνατολικῶν καὶ Δυτικῶν θεμάτων φροντισταὶ ὡσαύτως, καὶ ἐπιμεληταὶ τῶν ἐκεῖσε δημοσίων πραγμάτων. Vide eundem cap. 4. n. 74.

Δομέστικος τῶν Ἀνατολικῶν Θεμάτων, Δομέστικος τῶν Δυτικῶν Θεμάτων, apud Codinum de Offic. cap. 2. num. 71. 72. cap. 4. num. 86. cap. 5. num. 91. Anonymus in Catalogo Offic. Aulæ Constantinopol.

> Ὁ τῶν ἑῴων Δομέστικος Θεμάτων,
> Τούτῳ δυτικῶν ὁμότιμος ἐκρίθη.

Nescio an idem qui Δομέστικος τῶν ἑσπερίων στρατευμάτων, apud Annam lib. 2. pag. 44. τῆς ἑσπέρας, lib. 6. pag. 182. τῆς δύσεως, lib. 7. pag. 189. Ἀνατολικῶν καὶ Δυτικῶν Δομέστικος, apud Cinnamum lib. 2. n. 7. Ἀνατολικῶν καὶ ἑσπερίων Δομέστικος, lib. 3. num. 6.

Δομέστικος τοῦ Θέματος, *Domesticus Thematis*. Glossæ Basilic. Δομέστικος τοῦ Θέματος, ὃς μετὰ Κόμητος κόρτης εἰς τὴν προέλευσιν τοῦ στρατηγοῦ τέτακται. Leo in Tacticis, cap. 4. §. 30. ἔστι δὲ ἡ τοῦ στρατηγοῦ προέλευσις εἴς τινας ἄρχοντας διαιρουμένη· οἷον τόντε Κόμητα τῆς κόρτης αὐτοῦ, καὶ τὸν τοῦ θέματος Δομέστικον, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, εἰς τοὺς λοιποὺς ἐξ ἔθους τῆς προελεύσεως αὐτοῦ ὑπηρέτας, οὓς περισσὸν ἡγούμεθα καταριθμεῖν. Ejusmodi est is Domesticus Ducis exercitus, qualis apud nos *le Capitaine des Gardes du General*, qui Ducem cùm incedit, cum protectorum Caterva seu Themate præcedere solet.

Δομέστικος τῶν Ἱκανάτων. Vide Ἱκανάτος.

Δομέστικος τῶν Νουμέρων, apud Nicetam Paphlagon. in Vita S. Ignatij Patr. Constantinopol. p. 1201. Vide Νούμερα.

Δομέστικος τῶν Σεκρετικῶν. Vide in Σεκρετικός.

Δομέστικος τῶν Στρατόρων, *Domesticus Stratorum*. Theophanes, pag. 325. τῇ δὲ ἐπαύριον πέμπει τὸν Δομέστικον τῶν Στρατόρων αὐτοῦ. Vide Στράτωρ.

Δομέστικος τῶν σχολῶν, *Domesticus Scholarum* seu militiæ Palatinæ Præfectus: cujus Dignitas dicitur ἡ τῶν σχολῶν ἀρχὴ, Constantino in Basilio num. 50. Edit. Combefisij. Malchus Rhetor in Excerpt. de Legat. pag. 80. Edit. Reg. ἀνέψιος δὲ ἦν οὗτος Ἀνθοΐγου, Γηρίνης δὲ μάλιστα ὄντος οἰκειοτάτου, καὶ τῶν λεγομένων Δομεστίκων ἀρχὴν ἄρχοντος, μεγάλην τινα οὖσαν τῶν περὶ βασιλέα. Scylitzes pag. 524. τέλος ἔκλιναν αἱ σχολαὶ μετὰ τοῦ Δομεστίκου. Constantinus Manasses pag. 114. Edit. Reg.

> Οὗτος τὸν Βάρδαν τὸν Φωκᾶν στρατάρχην καθιστάνει,
> Ὃν τῶν σχολῶν Δομέστικον ἐποίει τῶν Ῥωμαίων.

Hujusce dignitatis meminerunt præterea Theophan. an. 27. Copronymi, an. 6. Constantini filij Irenes, an. 2. Irenes, an. 9. Nicephori General. Leo Grammatic. pag. 453. 474. 475. 478. Codinus de Offic. cap. 2. cap. 4. num. 43. cap. 5. num. 42. Ubi ita olim appellatus qui postea *Magnus Domesticus* dictus est, suâ verò ætate nullam functionem habuisse scribit.

Δομέστικος τῶν τειχέων, *Domesticus murorum*, apud Codinum de Offic. cap. 2. num. 59. Anonymi Catalog.

> Ἴδε καὶ Δομέστικον τειχέων σκόπει.

Ejus Officium sic recenset idem Codinus, cap. 5. num. 79.

num. 79. ὁ Δομέστικος τειχέων, ἔχει τοῦτο τὸ ὑπηρέτημα, ὅτι εἴ τινος τὰ κάστρα περιποιήσεως δέοιντο, ἐπιμελεῖσθαι τοῦτο εἰς τὸ ἀνακτίζεσθαι. Ejus vestes describit, c. 4. n.63. Idem fortè qui Ἄρχων τῶν τειχῶν, de quo suprà.

Δομέστικος τῆς τραπέζης, *Domesticus mensæ*, seu Δομέστικος τῆς Βασιλικῆς τραπέζης, *Præfectus Regiæ mensæ*, ut est in Catalogo Medonij. Recensetur vicesimus inter Officiales Aulæ Constantinopolitanæ à Codino, c.2. In Concilio VI. Oecumenico Act.1.2. &c. Leontius ἀπὸ ὑπάτων, καὶ Δομέστικος τῆς βασιλικῆς τραπέζης dicitur. Georgius Pachymeres lib. 4. cap. 31. συνεκπέμπει δ' ἐκείνῳ καὶ ἄλλους πλείους τῶν λοχαγῶν, καὶ ἐκ μεγιστάνων, ὧν εἷς ἦν καὶ ὃν εἶχε δομέστικον τῆς τραπέζης, ὁ δ' ἦν ὁ Καβαλλάριος Ἀλέξιος. Nicephorus Gregoras lib.8. sect.7. ὁ τῶν Δομεστίκου τῆς τραπέζης τῆς βασιλικῆς σεμνυνόμενος ἐπικλήσει. Meminit etiam Cantacuzenus lib.1. cap.51. ejusdem Dignitatis. Huic suberat ὁ ἐπὶ τῆς τραπέζης, ut notat idem Codinus c.7. n.22.23. Ubi utriusque Officium circa mensam Imperatoris describitur, verbis mox recitandis.

Δομεστίκιον, *Cellarium, Penuarium Domestici mensæ*. Codinus de Offic.c.7. n.22. Ubi de Domestico mensæ: διακομίζονται δὲ μίνσους τῶν Δομεστίκου τῷ Δομεστικίου, οὓς μέλλει φαγεῖν ὁ βασιλεύς, καὶ διδόντος τῷ ἐπὶ τῆς τραπέζης, τῷ δὲ τῷ τῆς τραπέζης Δομεστίκῳ· τούτου δὲ αὖ πρὸς τὸν Μέγαν Δομέστικον, ὁ Μέγας Δομέστικος τίθησιν αὐτοὺς ἔμπροσθεν τοῦ Βασιλέως. Et n.22. οἱ τοῦ Δομεστικίου τοίνυν Δομέστικοι τοὺς μίνσους ἅπαντας φέροντες, τιθέασιν ἐπ' ἐδάφους. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 6. c.2. τότε δὲ ἀπαγαγόντες τὸν Πατριάρχην εἰς ἴδιον κελλίον, ἑτοίμασαν τὸ ἄριστον τοῦ Πάπα, καὶ διεκόμιζον τοὺς μίνσους ἐκ τοῦ δομεστικίου μετὰ κιβωτιδίων χαλκῶν κεκλειδωμένων, ὡσαύτως καὶ τὸν οἶνον, καὶ τὸ ὕδωρ. Vide in Μεσαστίκιον.

Δομέστικος τῆς ὑπουργίας, *Domesticus inferiorum Ministrorum Aulæ Constantinopolitanæ*. Vide in Ὑπουργία.

Δομέστικος, præterea dictus qui certis Turmis aut Cohortibus præerat, eóque nomine στρατηγοῖς & majoribus Ducibus militaribus ac civilibus suberat. Id præ cæteris indicat Constantinus lib. 1. de Themat. c.5. ubi de Optimatibus agit, tanquam vilioribus in militia Græcanica: διὸ οὐδὲ εἰς θέματος τάξιν λογίζεται, οὐδὲ ὁ στρατηγὸς ὁ τούτου ἄρχων κατονομάζεται, ἀλλὰ Δομέστικος, ὁ ὑπὸ χεῖρα ὢν στρατηγοῦ, καὶ τὴν ἀξίαν καταδεέστερος.

Δομέστικος, *Domesticus*, Dignitas Ecclesiastica, qui curat ut rectè canatur, cantum imponit seu inchoat, qui denique ἐξουσιάζει τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀκολουθιῶν, ut est apud Balsamonem in Quæsitis. Anonymus in Catalogo Offic. Eccl. Constantinopol.

Δομέστικός τε καὶ Μαΐστωρ τοῦ κλήρου.

Ejus munus præterea describit Joannes Episc. Citri in Resp.ad Cabasilam, p.330. ἡ τοῦ Δομεστίκου δὲ προσηγορία, κατὰ Λατίνους, τὸν ἐξάρχοντα τοῦ προηγουμένου, τὸν ἐπιστάτην δηλοῖ. κατὰ δὴ καὶ παρὰ ταῖς βασιλικαῖς ταξιαρχίαις λέγεται Δομέστικος ἀνὰ μέρος, καὶ ἀνατολῆς, καὶ δύσεως, καὶ σχολῶν, κατὰ τὸν αὐτὸν δὴ λόγον κἀν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς τάξεσι Δομέστικος λέγεται, εἴτ' οὖν ἀρχῳδός, καὶ ἐπιστάτης τῶν μελῳδιῶν τε καὶ τῶν μελῳδῶν, οἷα εἰς ῥυθμὸν καὶ τάξιν καθιστῶν αὐτούς τε καὶ τὰ μελῳδήματα. ἐνέργειαν δὲ ἔχει καὶ αὐτὸ τοῦτο, καὶ τὸ ἐν ταῖς καθολικαῖς παννυχίσι τὰς ἐνάρξεις ποιεῖν, ἐν τῷ ἐκφωνεῖν πρὸς τὸν ἀρχιερέα, ἢ τὸν παρόντα ἱερέα, Εὐλόγησον, Δέσποτα. Joasaphus Patr.Constantinopol. in Epist. ad Theodosium Zygomalam, apud Crusium lib. 4. Turcogr. Δομέστικε, ἐπιμελοῦ τῆς ἀκολουθίας, καὶ τῆς σπουδῆς σου, καὶ μὴ ἀμέλει. Scylitzes pag.639. de Theophylacto Patriarcha: καὶ ἔξαρχον αὐτοῖς ἐπιστήσας Εὐθύμιόν τινα Κασνῆν λεγόμενον, ὃν αὐτὸς Δομέστικον τῆς ἐκκλησίας προυβάλλετο, καὶ τὰς σατανικὰς ὀρχήσεις, καὶ τὰς ἀσήμους κραυγάς, καὶ τὰ ἐκ τριόδων καὶ χαμαιτυπείων ἠρανισμένα ᾄσματα τελεῖσθαι ἐδίδαξεν. Constantinus de Adm. Imp. cap.50. ἐπὶ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου καὶ ἀειμνήστου βασιλέως ἦν ὁ Κτένας ἐκεῖνος γέρων πλούσιος, ὅστις ἦν καὶ Δομέστικος εἰς τὴν Νέαν ἐκκλησίαν, ὑπῆρχε δὲ τεχνίτης εἰς τὸ ᾆσμα, οἷος τῷ τότε καιρῷ ἕτερος οὐκ ἦν. Triodium 2. Fer.1. hebdom. jejunior. in Lychnico: ἔξωθεν ὁ Δομέστικος μετὰ τὸν στίχον στιχηροῦ α'. Κύριε ἐκέκραξα. Mox: ὅταν δὲ ψάλλει ὁ Δομέστικος, ἡμεῖς ἐπὶ γόνυ κείμεθα εὐχόμενοι· ὅταν δὲ ἡμεῖς ἀνιστῶμεν, κλίνει αὐτὸς τὸ γόνυ. Similia habet Typicum S.Sabæ c.30.Extr. Neque opinor alius est is qui nudè in Ecclesia Domesticus appellatur Protopsalta, ut scribit Joannes Episcopus Citri p.328. Δομέστικος τῶν ψαλτῶν, ὁ παρά τινων λεγόμενος Πρωτοψάλτης, addítque ex ordine Ἀναγνωστῶν fuisse. Sed & præterea bini alij erant in Ecclesia Domestici, quorum alter primo, alter secundo Choro præerat: uterque ex ordine ἀναγνωστῶν, ut scribit idem Citrius. Codinus de Offic.cap.1.n.34. οἱ δύο Δομέστικοι, τοῦ πρώτου καὶ τοῦ δευτέρου χοροῦ. Atque hi in septima Pentade recensentur. Horum munus sic describit Catalogus Allatianus: οἱ δύο Δομέστικοι ἵστανται ἐν τοῖς δύο χοροῖς μετὰ τοῦ Πρωτοψάλτου, καὶ ψάλλοντες φοροῦσι σφικτέρια, ὡς Πρωτοψάλτης. Et Codinus, c.6.n.3. ait Protopsaltem & Domesticum λευκὰ καμίσια ἐπάνω τῶν ἱματίων deferre. Apud Pachymerem lib.6.c.22. Δομέστικος τῆς ἐκκλησίας, statim postea πρωτοκήρυξ τῆς ἐκκλησίας appellatur. Vide Euchologium p.728.

Δομέστικος τοῦ Δεσποινικοῦ κλήρου, *Domesticus Cleri Imperatricis*, apud Codinum de Off. cap. 17. n. 39. in capellis scilicet Palatinis: in quibus, qui Cantoribus præerat, si quidem in Clero Palatino, *Protopsaltes*: si verò in Clero Imperatricis, *Domesticus*, dicebatur: utriusque meminit, cap.7. num.24. Vide in Κλῆρος.

Δομέστικοι οἱ λεγόμενοι Πατριαρχικοὶ, *Domestici Patriarchales*, ex Lectorum ordine: horum ministerium seu διακονία fuit, τὸ ἐν ταῖς προόδοις τοῦ Πατριάρχου λέγειν τὸ, Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα.

Δομέστικος τοῦ Ἄμβωνος, *Domesticus Ambonis*, penes quem ejus cura incumbit, recensetur ultimus in Catalogo Offic.Eccl.Constantinopolit. in Cod.Reg.

Δομέστικος τῶν Θυρῶν, *Domesticus ostiorum*, in nona pentade Officiorum Ecclesiæ recensetur à Codino, p.1. n.43. Ecclesiæ foribus omnibus præpositus.

ΔΟΜΝΑ, *Domna*, Augusta. Oppianus lib.1. Cyneget.

Αὐσονίου Ζηνὸς γλυκερὸν θάλος, Ἀντωνῖνε,
Τὸν μεγάλη μεγάλῳ φυτήσατο Δόμνα Σεβήρῳ.

Vide Gloss. med.Lat. in *Domna*.

ΔΟΝΑΡΙΟΝ, *Donarium*. Lexicon MS. Cyrilli: Δοναρίοις, εὐτελέσι δόγμασιν. Ubi legendum δόμασιν.

ΔΟΝΙΚΟΣ, pro Ἡδονικὸς, *Suavis*, *Iucundus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Καὶ τὰ πουλιὰ τὰ ἔμορφα τὸν πόθον τους ἀρχίζαν,
Ὅλα νὰ κελαδίζουσι μὲ δονικὴν λαλήτζαν.

Infrà:

Καὶ μὲ τραγούδια δονικὰ εἰς ἦχον τῆς ἀγάπης.

lib. 4.

Ὁλόγλυκος κηδονικὸς του φαίνεται ἐκείνου.

ΔΟΝΤΙΟΝ, *Dens*, ὀδοὺς, Portio. Glossæ Græcobarb. ἦχος ὀδόντων, κλύπωμα τῶν δοντίων. Corona pretiosa: δόντια, *Dentes*, ὀδόντες. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Τὸ φῶς μας ἀδυνάτησεν, τὰ δόντια μας ἐπέσα.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. εἷς ἀγριόχοιρος ἔστεκε εἰς ἕνα δένδρον κάτωθεν, καὶ ἐτρόχα τὰ δόντιά του. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Οἱ προέστοι μας οἱ καλοὶ ποῦ ἔγιναν κτὰ δόντια.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 5.

Ἦλθε, κ' ἔκρουσε τὰ δόντια, &c.

Δόντια, *Pinnæ murorum*, quòd dentium formam referant. Anon. MS. de Amor. Lyb. & Rhodamnes:

Καὶ ἐπάνω εἰς τὸ πυργόματος τὸ δόντιν τὸ πρὸς ἕνα.

Δοντιάζειν, *Dentire*, ὀδοντιᾶν. Δονταρὰς, Δοντάς, *Dentatus*, ὀδοντώδης.

Δοντοκάρα, *Mola* exponitur; Μυλόπετρα, Μύλος, Μύσχλης.

ΔΟ΄ΞΑ, Vox solitariè posita in Libris Ecclesiasticis Græcorum minorem δοξολογίαν significat, nempe, Δόξα Πατρὶ, καὶ Υἱῷ, καὶ ἁγίῳ Πνεύματι. Liturgia Chrysostomi: ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ χορὸς εἰς τὸ, Δόξα Πατρὶ, ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης ποιοῦσι προσκυνήματα τρία. Occurrit passim in Libris Ecclesiasticis Græcorum. Vide Gloss. med. Lat. in *Gloria*, & infrà in Δοξολογία.

Δοξάδειν, *Gloriam cantare*. Typicum S. Sabæ cap. 19. ὑποστρέφοντες δὲ εἰσερχόμεθα ἐν τῷ ναῷ, καὶ δοξάδοντες, ψάλλομεν τὸ τροπάριον, &c.

Δοξάζειν, dicitur Pontifex, cùm Gloriam Deo reddit, & dum ait δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, seu quamvis similem orationem. Euchologium, pag. 614. εἶτα δοξάζουσι ἐν τῷ ξέεσθαι τὴν κηρομάστιχον, &c. pag. 648. καὶ δοξάζων, λέγει, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, &c. Eadem pag. καὶ δοξάζοντες, λέγει ὁ Ἀρχιερεὺς, Δόξα σοι ἁγία τριας, &c. pag. 838. εἶτα δοξάζουσι, καὶ αὐτός φησι, Δόξα σοι ἁγία τρίας, &c. Adde pag. 845. 848.

Δοξάζεσθαι. Antiquit. Constantinopolit. παρελθὸν οὖν ἀνεγείρουσι τὸν αὐτὸν ναὸν οἱ Ἀρειανοὶ, καὶ δοξάζεται παρ' αὐτῶν ὁ ναὸς ἔτη ζ'. Id est in eo sacræ Liturgiæ peractæ sunt: nam δοξολογία, id sonat, ut mox docemus.

ΔΟΞΑ΄ΡΙ, Δοξάρη, δοξάριον, pro τοξάρεον, *Arcus*, *Camera*, τόξον, καμάρα, Portio, & in Corona pretiosa. Glossæ Græcobarb. ἄβιοι, ἐκεῖνοι ὁπουδὲν ἔχουν δοξάρεια, ἤγουν τόξα. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

Καὶ δυώω τὸ ἱεράκιν μου, καὶ ἐμβάζω τὸ δοξάριν.

Alibi:

Καὶ ἐφάνη με ὅτι διασωτόμως ἐγέμωσε τὸ δοξάρειν.

Threnus MS. de capta Constantinopol.

Ὅλος καὶ κάμπος ἔγεμεν ἄρματα καὶ δοξάρεια.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Ὀπίσω σὰ πλατάρια της ἔκρεμε τὸ δοξάρη.

Lib. 6.

Ἦτον δοξάρει βουλγικὸν ἀπὸ τιμὴ μεγάλη.

Lib. 11.

Ἐκεῖ δοξάρεια ἔφεραν, ταρκάσια καὶ σαΐτας.

Dorotheus Monembasiensis in Synopsi Histor. de Davide Trapezuntino Imp. εἰς τὸ δοξάρι θαυμαστός.

Δοξαριάζειν, *Arcuare*, *Fornicare*, κάμπτειν, καμαροῦν, &c. Portio. Δοξαριασμὸς, *Curvatio*, Καμπυλότης.

Δοξεύειν, pro τοξεύειν, in Fabulis Æsopi Græcobarb. pag. 78. καὶ βλέποντας τὸ λάφι, παρευθὺς ἐδόξευσαν. Ita p. 81. 136. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Μόνον με τὰ δοξάρια του ἀπεμακρὲ ἀδόξευαν.

Anonymus MS. de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

Καὶ πῶς αὐτὸς ἐδόξευσεν πάλιν τὴν Ἀφροδίτην.

Δοξαράτορας, *Sagittarius*, Τοξότης. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Κῦρος ὁ δοξαράτορας, Σίλων ὁ καβαλάρης.

Δοξαράτος. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ ἑκατὸ σκουταράτους, καὶ δοξαράτους τριακοσίους.

Δοξόβολον, *Sagittatio*, *Sagittarum ex arcubus emissio*. Idem Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἕναν καλὸν δοξόβολον τον κατηφόρου ἀπῆλθαν.

Infrà:

Ἕνα δοξόβολον καλὸν, με ἀληθινὰν σε λέγω.

ΔΟΞΑ΄ΡΙΟΝ, *Gloriola*, *Levis gloria*, Palladius in Vita Chrysostomi, pag. 149. τοὺς περὶ τε δοξάρια κεχηνύοτας. Et pag. 212. χαίρων ἀμέτρως ἐπὶ αὐξήσει ἀργυρίου ἢ δοξαρίου μιαροῦ. Balsamon de Privileg. Patriarch. pag. 446. κοσμικοῦ δοξαρίου χαρίσματα.

ΔΟΞΑ΄ΡΙΟΙ, dicti Hæretici Ἀποσχίσται, quia τὴν ἰδίαν δόξαν ζητοῦντες, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑποτάσσονται, οὔτε τοῖς ἱερεῦσιν αὐτοῦ. Ita Auctor de Initiis Hæreseon, num. 103.

ΔΟΞΑΣΤΙΚΟ΄Ν. Pentecostarium: εἰς τοὺς αἴνους, Πᾶσα πνοὴ, ἱστῶμεν στίχον δ'. ζήτει εἰς τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, ὁμοίως καὶ τὸ δοξαστικόν· δοξολογία μεγάλη, καὶ ἀπόλυσις.

ΔΟΞΟΛΟΓΙ΄Α, vox est generica, pro *Sacris Officiis* in Ecclesia decantari solitis, in quibus laudes Deo concinuntur, ejúsque *Gloria* prædicatur. S. Athanasius de Virginitate: φύλασσε δὲ καὶ ποίει καὶ τὰς δοξολογίας τὰς ἐπὶ τῆς τραπέζης, &c. Nicetas Paphlago in Vita S. Ignatij Patr. Constantinop. καὶ πρὸς τῷ ναῷ τῆς τοῦ Θεοῦ μεγάλης Σοφίας πρῶτον κατατεθὲν (Corpus ejusdem sancti) τῆς προσηκούσης δοξολογίας τε καὶ προσκυνήσεως καταξιοῦται. Nicephorus Gregoras lib. 4. Hist. καὶ ἦν ἡ λαληθεῖσα κατηγορία, ὅτι ὁ Σουλτὰν Ἀζατίνης τῆς ἱερᾶς τελουμένης δοξολογίας πολλάκις συμπαρῆν, καὶ ὡμίλει τῷ Πατριάρχῃ ἔνδον τοῦ ναοῦ. Et lib. 8. περὶ δὲ μέσας νύκτας ἅμα αὐτῷ, συνισταμένων ἡμῶν, καὶ τῆς δοξολογίας ἀκουόντων, ἥκει τις ἐκ Βασιλέως καινοτέραν τινὰ αὐτῷ κομίζων ἀγγελίαν. Sed præsertim

Δοξολογία sumitur pro *Glorificatione*. Duplex porrò illa est, Magna scilicet & Parva. Per μεγάλην δοξολογίαν, intelligitur Hymnus Angelicus, *Gloria in excelsis Deo*: per μικρὰν, S. Trinitatis glorificatio in fine Psalmorum recitari solita, *Gloria Patri & Filio & Spiritui sancto*. Priorem, δοξολογίαν τοῦ τρισαγίου vocat Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij, num. 78. Typicum, S. Sabæ cap. 2. μετὰ δὲ τὸ Ὑπερευλογημένη, ὑπάρχει δοξολογία μεγάλη. Et cap. 11. καὶ μετὰ δοξολογία μεγάλη, δίδοται καὶ ἅγιον ἔλαιον παρὰ τοῦ ἱερέως, καὶ μετὰ ἀπόλυσις. Philotheus Patr. Constantinop. in Ordine sacri ministerij: ὁμοίως καὶ τοὺς ὄρθρους καθ' οὓς ψάλλεται ἡ μεγάλη δοξολογία. Horologium: εἰ οὖν ἐστι κυριακὴ, ἢ δεσποτικὴ ἑορτὴ, ἢ ἅγιος ἔχων μεγάλην δοξολογίαν, ψάλλεται οὕτως τὸ, Πᾶσα πνοή. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 10. c. 10. εἶτα ἔψαλλον καὶ οἱ ἡμέτεροι ψάλλονται τὴν μεγάλην δοξολογίαν. Alia est

Δοξολογία, *Minor*: de qua sic S. Basilius Epist. 325. οὐδὲν δυνάμεθα τῇ κατὰ Νικαίαν πίστει προστιθέναι ἡμεῖς, οὐδὲ τὸ βραχύτατον, πλὴν εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον δοξολογίας, διὰ τὸ ἐν παραδρομῇ τοὺς πατέρας ἡμῶν τούτου τοῦ μέρους ἐπιμνησθῆναι, οὔπω τοῦ κατ' αὐτὸ ζητήματος τότε κινουμένου. Adde Epist. 324. Extr. Germanus Patr. Constantinopolit. in Mystagog. ὁ ἱερεὺς, Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. οὕτω τὴν πρώτην ἔχει τάξιν τῶν πρὸς τὸν Θεὸν ἐντεύξεων ἡ δοξολογία. Nicolaus Cabasilas in expositione Missæ, cap. 12. καὶ πρῶτον ἁπάσης ἱερολογίας ἐστὶν ἀρχὴ τῆς δοξολογίας, Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ πατρὸς, υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Philostorgius lib. 3. cap. 13. ait Flavianum Antiochenum Episcopum collectâ Monachorum multitudine, primum omnium acclamasse, Δόξα πατρὶ καὶ υἱῷ, καὶ ἁγίῳ πνεύματι. Τῶν γὰρ πρὸ αὐτοῦ, τοὺς μὲν, Δόξα πατρὶ διὰ υἱοῦ ἐν ἁγίῳ πνεύματι, λέγειν· καὶ ταύτην μᾶλλον τὴν ἐκφώνησιν ἐπιπολάζειν· τοὺς δὲ, Δόξα πατρὶ ἐν υἱῷ καὶ ἁγίῳ πνεύματι. De priori hac Doxologia, vide Eusebium in fine sermonis habiti in dedicatione Ecclesiæ Tyri, in ejus Hist. Eccles. lib. 10. Ejusdem Eusebij opuscula edita à Sirmondo, & Nicephorum Callist. lib. 18. cap. 51. præterea Suicerum in Thesauro Ecclesiast.

Δοξολογούμεναι ἑορταὶ, quævis solemnitates aliæ à Dominicis & festis, quæ Δεσποτικὰ vocant. Allatius Dissert. 1. de Libr. Eccl. Græcor. p. 13.

ΔΟΡΑΧΗ΄Ν. Myrepsus MS. sect. 3. cap. 89. ὕαλην δοράχην λευκὸν, &c. Ubi Codex Fuchsij, ὑαλίου habet.

ΔΟ΄ΡΚΗ. Constantinus de Adm. Imp. c. 51. δοὺς αὐτοῖς ἐξόπλισιν πολλὴν καὶ ἀναγκαίαν, διὰ σκουτάρια, δόρκας, κλιβάνια κάλλιστα, καὶ ἄλλα ὅσα ἐπιδέονται πλώϊμοι στρατιῶται ἐπιφέρεσθαι. Ubi Meursius vertit *Pelles*, quasi legisset δορὰς. Hesychius: Δορὰ, δέρμα. Apud eundem lego, Δόρκαι, κόνιδες. Fortè κωνοειδὲς, ut *Cassis* intelligatur: tametsi ita etiam scribitur apud Phavorinum.

ΔΟ΄ΡΚΩΝ

ΔΟΡΚΩΝ. Leontius Episcopus Neapoleos Cypri in Vita MS. S. Joannis Eleemonis: ὡς ἢ τοῦτον ξυνὸν καὶ ἄπρακτον ἀπέλυσεν, μένουσι αὐτὰ δύο δόρκονας τῆς ἐκκλησίας χαλάσαι, ἐξ ὧν ἣν πέμψας ἐν Σικελίᾳ διὰ σῖτον. Videtur legendum δρόμονας. Vide Δρόμων. Apud Suidam δόρκων, ἔλαφος exponitur, *Cervus* vel *Caprea*.

ΔΟΡΥ, *Potestas*. Pactum Boëmundi cum Alexio Comneno Imp. apud Annam Comnenam lib. 13. Alexiad. pag. 406. τῷ δόρατι τῷ σῷ νενεχέσερος γεγονώς. Infrà: τοὺς ἢ ἄλλους βαρβάρους ἐθέλοντας ἢ ὅμως ὑπὸ τὸ ἐμὸν δόρυ γίνεσθαι, δεξαίμην μὲν, ἀλλ' ἐκ ἰδίῳ προσώπῳ. Denique: εἰ μή πυ ἄρα διὰ τῆς ἐμοῦ δόρατος καταναγκασθὲν τὸ μέρος ἐκεῖνο, &c.

ΔΟΡΥΔΡΕΠΑΝΑ, *Hastæ falcatæ*, quibus Turres subvertebantur. Hero in Παρεκβολαῖς. Τῶν ἢ κριῶν τυπτόντων ἐνεργῶς τὰ τείχη, καὶ τῶν δορυδρεπάνων ἀποσυρόντων τὰς ἐπάλξεις, &c.

ΔΟΡΥΚΝΙΟΝ, *Halicacabus*, apud Interpol. Dioscorid. & Apul. cap. 22.

ΔΟΡΥΚΥΤΟΝ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. ἡ ἀλυπία, ἢ ὁ στρύχνος. *Alypia, Strychnon.* Vide Botanicos.

ΔΟΡΥΠΟΜΠΟΙ, qui spicula emittunt, ῥιπταισαί, Tacticis. Ducas Hist. cap. 27. τζαγράτοροι καὶ δορύπομποι.

ΔΟΡΥΣΑΣΤΡΟΝ, Ægyptiis, *Bisacutum*, Τιγίδιον, apud Interpol. Dioscorid. cap. 355.

ΔΟΣΕΙΣ, *Intervalla, Iteratæ* vel *repetitæ vices*, quomodo hâc voce utuntur Medici in propinandis remediis: Gallis, *Prises*, *Reprises*. Triodium in Dominico τοῦ ἀποκρέω. Ἀναγινώσκομεν ἢ καὶ τῆς περὶ φιλοπτωχίας λόγον τοῦ Θεολόγου εἰς δόσεις γ'. In Sabbato Tyrophagi: ἀναγινώσκομεν — τοὺς λόγους τοὺς εἰς τοὺς πατέρας τελειωθέντας εἰς δόσεις γ'. Feria 5. quintæ hebd. εἶτα λεγομένου τὸ κάθισμα τῆς ὀκτωήχου, καὶ ἀναγινώσκομεν τὸν βίον τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας δόσεις δύο. Sabbato ejusdem hebdom. ἀναγινώσκομεν ἐκ τοῦ λόγου τοῦ Ἀκαθίστου δόσιν μίαν. Typicum S. Sabæ cap. 11. καὶ ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Συμεὼν δόσιν α'. καὶ ἀπὸ τοῦ ἁγίου Ἀνθίμου δόσεις δύο. Occurrit ibi pluries & cap. 12. & alibi, ubi δώσις semper scribitur cum Ω. Ut & interdum δώσαις, pro δόσεις, ut & apud Marcum Hieromonach. de Dubiis Typicis cap. 9.

ΔΟΣΙΜΟΝ, pro δόσις, *Tributum*. Christophorus Angelus de Hodierno Græcor. statu cap. 2. τοῦτο ἢ τὸ δόσιμον ἐκ ἐπίσης δίδοται.

ΔΟΣΜΕΝΟΣ. Georgius Contares lib. 7. Hist. Athenar. pag. 176. de Gorgia Leontino: ὅστις ἦτον εἰς ὅλον τὸ βάθος τῆς γραμμάτων δοσμένος, καὶ εἰς πᾶσαν ἐπιστήμην ἔμπειρος. Fortè, *Deditus*.

ΔΟΣΟΛΗΨΙΑ, *Ratio dati & Expensi*. Basilica lib. 7. tit. 18. §. 3. λογισμοί εἰσιν οἱ δοσοληψίαν ἔχοντες τῆς αὐτῆς πραγματείας, *rationes sunt quæ data & accepta negotiationis ejus continent*. Ex l. 6. §. 3. D. de Edendo.

ΔΟΥΒΑΘ, Afris, *Iovis barba*, χρυσοκόμη, apud Interpol. Dioscor. cap. 638.

ΔΟΥΚΑΝΗ, instrumentum quo fruges triturantur. Manuël Moschopulus in Lexico Philostrati, & ex eo Phavorinus: τυκάνη, ἀπὸ τῆς τύκω. παρασωγὸν τυκάνη, ᾗ ἀλοῶσι τοὺς ἀστάχυας, ἣν κατὰ παραφορὰν οἱ κοινοὶ δουκάνην φασίν. Vide Δόκανον.

ΔΟΥΚΑΝΟΝ, pro δόκανον, *Trabs*, δοκός. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. ult. τὸ δικέομαν τῆς δουκάνου τὸ δέκατον τὸ κυρεύει. Vide Δόκανον.

ΔΟΥΚΑΣ. Vide in Δοὺξ.

ΔΟΥΚΑΤΩΡ, *Dux, Ductor*, Gloss. Lat. Gr. *Ducator*, ἀγὸς, προηγούμενος. Constantinus in Tacticis pag. 26. ἂν ἢ εὑρίσκηται εἰς τοὺς τόπους ἢ ὁδοὺς τοὺς ὅτε εὖ γινώσκεις, ὅτε ἄλλος ἐκ τῆς στρατοῦ, καὶ ἐκ ἔχῃς ἐντοπίους τινας δουκάτορας, &c. Eadem ferè habet Leo in Tact. cap. 9. §. 7. Anonymus apud Rigaltium: οἱ ἢ Δουκάτορες μετὰ τῆς Προξίμου ἔσωσαν, ἢ μεθ' ἑτέρου τινὸς, εἰς ὃν ὁ Βασιλεὺς ὁ ἅγιος πληροφορίαν ἔχει.

ΔΟΥΚΗΝΑΡΙΟΙ, *Ducenarij*, de quibus in Gloss. med. Lat. Epistola Synodi Antiochenæ apud Eusebium lib. 7. Hist. Eccl. cap. 30. καὶ Δουκηνάριος μᾶλλον ἢ Ἐπίσκοπος θέλων καλεῖσθαι, καὶ σοβῶν κατὰ τὰς ἀγορὰς, καὶ ἐπιστολὰς ἀναγινώσκων, καὶ ὑπαγορεύων ἅμα καὶ δορυφορούμενος. Photius in Bibliotheca Cod. 182. Βασιλεύοντος Ῥωμαίων Δεκίου καὶ Οὐαληριανοῦ Περέννιος Δουκηνάριος πρόσταγμα λαβὼν παρ' αὐτῶν πάντας τοὺς ἀνὰ τὴν Ῥώμην, καὶ τὰς πέριξ ἐπαρχίας Χριστιανοὺς βαρυτάταις βασάνοις καὶ πικραῖς τιμωρίαις εἰδωλολατρεῖν ἐβιάσατο. Extat apud S. Athanasium in Apol. 2. de Fuga, p. 784. ejusdem Epistola inscripta Φλαβίῳ Φιλαγρίῳ καὶ Φλαβίῳ Παλλαδίῳ Δουκιναρίῳ Παλατίνῳ Κυριώσω, &c.

ΔΟΥΚΩΝΕ, Gallis; *Ebulus*, apud Interpol. Dioscor. c. 755.

ΔΟΥΛΑΓΩΓΕΙΝ, *In servitutem redigere, revocare*. In Glossis Gr. Lat. & in Basilicis.

ΔΟΥΛΑΜΑ, *Vestis interior*, apud Crusium in Turco-Græcia, pag. 188.

ΔΟΥΛΑΠΠΙΝ, *Colus*. Glossæ Græcobarb. τὴν ἠλάκατην, ἤγουν τὸ δουλάππιν, ἢ τὴν ῥόκκαν.

ΔΟΥΛΕΙΑ, *Res, Factum, Negotium, Servitium*, ἔργον, πρᾶγμα, οἰκετία. Nicetas in Alexio lib. 2. n. 2. καὶ τὸ μὲν ἔργον τοῦτο βαρέως καὶ δυσφόρως ἅπας ἤνεγκεν ὁ στρατός. Ubi Cod. Barbarogr. δουλείαν præfert. Constantinus de Adm. Imp. ubi de Canalitis: διότι διὰ τὸ εἶναι τόπον ἐπίπεδον πάσας αὐτῶν τὰς δουλείας διὰ ἁμαξῶν ἐκτελοῦσι.

Δουλεῖαι, *Servitutes prædiorum*, J. C. passim in Basilicis. Vide Προσδουλεία.

ΔΟΥΛΕΙΑΝΟΙ, Hæretici Arianorum Sectatores qui Christum δοῦλον τοῦ Πατρὸς esse dicebant. Vide Theodoritum lib. 4. Hæreticor. fabul.

ΔΟΥΛΕΥΕΙΝ, *Laborare*, Gall. *Travailler*. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 75. τὸ κρέας (τοῦ βοδίου,) ὅπου δουλεύει, εἶναι καλὸν, καὶ γίνεται πολὺ αἷμα. Adde cap. 76. 79. &c.

Δουλεύεσθαι, *Pœnitentiæ subdi, Subjici*. Nomocanon Cotelerianus, n. 45. εἰ ἢ ἀποκρύβοντόν τυχὸν ἀποθάνῃ, μεταλαβέτω, καὶ δουλευσάτωσαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ χρόνον α'. Ita n. 278. 323. 337. 481. & alibi passim.

Δουλευτάδες, *Famuli, Servi*, Glossæ Græcobarb. Διακόνους, δούλους, δουλευτάδες. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Κράζοντας τὰ κατὰ ῥέγενα οἱ δουλευτάδες ὅλοι.

Historia Apollonij Tyrij:

Ἀτυχεῖ Ἀπολώνιε, καὶ ποῦ 'ναι οἱ δουλευτάδες,
Κ' οἱ ἄρχοντες τῆς χώρας μας, οἱ ἀκριβεῖς ὁμάδες.

Occurrit alibi, ut & apud Agapium in Geoponico, cap. 79.

Δουλεύτρια, *Famula, Ancilla*, θεράπαινα, ὑπηρέτις, δούλη. Δουλεύτρα, in Fabul. Æsopi Barbarogr. pag. 97. Δουλευτροποῦλα, *Ancillula*, θεραπαινίδιον. Δουλευτερόπουλι, *Servulus*, δουλάριον.

Δουλεύειν ἑορτὴν, *Festum observare*. Chron. MS. Manuëlis Malaxi, pag. 462. πολλοὶ ἢ τῶν Χριστιανῶν τὴν κυριακὴν ἐδούλευσαν, ἄλλοι ἢ ἔπαιζαν καὶ παιγνίδια διάφορα, &c.

ΔΟΥΛΕΨΗ, *Servitium, Servitus*, Glossæ Græcobarb. βασιλικαῖς ὑπηρεσίαις, ἢ τῆς δουλέψαις τῆς ἀφεντικαῖς. Portius scribit δούλεψις, eodem significatu.

ΔΟΥΛΙΚΙΟΝ, *Cœna*, vel *Ciborum apparatus*, nostris, *Service de Table*. Constantinus Porph. in Basilio, num. 13. Edit. Allat. 15. Combef. εἶτα δουλικίου καλλίστου εὐτρεπισθέντος, καὶ τῆς βασιλέως ἐπὶ τραπέζης μετὰ Θεοδώρας καθεσθέντος τῆς οἰκείας μητρὸς, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Servitium*.

ΔΟΥΛΙ'ΡΙΟΝ. Joannes Moschus in Limon. cap. 107. ὁ δὲ λέων γνωρίσας τὸν ὄνον, ἔδραμεν ἐπ᾽ αὐτὸν, καὶ τὸ σόμαλι δακὼν αὐτοῦ, ὡς εἴωθεν, τὸ δυλίεριον, ἔσυρεν αὐτόν. Ubi Interpres, *ejus capistrum mordens.*

ΔΟΥΛΟΓΡΑ'ΦΙΟΝ, *Assertio in servitutem*, in Basilicis lib. 46. tit. 20.

ΔΟΥΜΑ'ΚΙ, Δυμάκη, *Cauda.* Achmes Onirocrit. cap. 242. εἰ δὲ ἴδῃ, ὅτι τρώγει οὐρὰν, ἤτοι δυμάκιν, εὑρήσει χρυσίον ἀνάλογον τῆς βρώσεως. Et cap. 281. εἰ δὲ ἴδῃ ὁ Βασιλεὺς, ἢ ἐξουσιαςὴς, ὅταν ἤνεγκαν αὐτῷ χοῖρον ἔχοντα δίκην κριοῦ δυμάκην, εὑρήσει ἐχθρὸν πολύπλουτον, δυνατὸν, ᾧ ἀκολουθεῖ ὁ πλοῦτος αὐτοῦ. Historia Apollonij Tyrij:

> Δουμάκι ἀκροσωνήφερε, ἀνήγη καὶ τὸ φῶς του,
> Καὶ τὴν ψαρὰν σοχάζεται, καὶ κάθετον ὀμπρός του.

Pag. seq.

> Ἐπίασαν δίχως τὸ ψομὴ, καὶ φάγαν τὸ ψαράκη,
> Καὶ τὴν εἶρε σὰν παρυγορία, καὶ ἀνάπαψη δυμάκη.

ΔΟΥ'Ξ, *Dux*, ἡγεμὼν, ἄρχων, Hesychio. Auctor Etymologici, Δοὺξ δὲ πρῶτον ὑπὸ Ῥωμαίων δηλωθεὶς κατὰ τὸν Μιθριδατικὸν πόλεμον. Eusebius lib. 9. Hist. Eccl. cap. 5. στρατοπεδάρχης, ὃν Δοῦκα Ῥωμαῖοι προσαγορεύουσι. Procopius lib. 1. de Bello Persico cap. 17. extr. οὐδεὶς δὲ οὔτε Ῥωμαίων στρατιωτῶν, οὓς Δοῦκας καλοῦσιν, &c. S. Athanasius ad Solitarios: καὶ ἐντολὰς δὲ διὰ Ἀστερίου Κόμητος καὶ Παλλαδίου ἔπεμψε Φηλικισσίμῳ τῷ τότε Δουκὶ, καὶ Νεστορίῳ τῷ Ἐπάρχῳ. S. Chrysostomus Epist. 12. καὶ τὸν κύριόν μου τὸν Δοῦκα τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ περὶ ἡμᾶς διακεῖσθαι. Apud Justinianum in Novella 152. μεγαλοπρεπέστατος Δοὺξ. In ejusdem Edicto 13. cap. 2. Δουκικὴ τάξις. Occurrunt præterea ejusmodi Duces apud Isidorum Pelusiotam lib. 1. Epist. 99. 133. & Nilum Monach. lib. 2. Epist. 261.

Jam verò Δοῦκας appellabant Tactici, quos alij Μοιράρχας, Præfectos qui scilicet μοίρας, quæ mille militibus constabant, ut est apud Leonem in Tacticis, cap. 4. §. 42. præerant. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 3. Μοιράρχης, ὁ τῆς μοίρας ἄρχων, ὁ λεγόμενος Δοὺξ. Et cap. 4. καὶ ἐπιςῆσαι αὐταῖς Μοιράρχας χρησίμους, τοὺς λεγομένους Δοῦκας, ἤτοι χιλιάρχους φρονίμους καὶ τεταγμένους. Constantinus Porphyr. lib. 1. de Themat. cap. 1. ἀλλὰ πρώην, καὶ κατ᾽ ἀρχὰς, τάγματά τινα καὶ λεγεῶνες ὑπῆρχον ἀναγεγραμμένα κατ᾽ ἔθνος ὡς ἡ λεγεὼν ἡ τῶν μ΄. Μαρτύρων, καὶ ἄλλη Πισιδικὴ, καὶ ἑτέρα Θετταλικὴ, καὶ ἄλλη ἄλλως ὀνομασμένη ὑπὸ Δοῦκα καὶ ἡγεμόνα τυγχάνουσα, πολλάκις δὲ Πραιπόσιτον.

Hinc Duces Provinciarum passim legimus, qui scilicet in iis præsidio erant, eóque nomine earundem Rectoribus suberant, ut *Palæstinæ* apud Joan. Moschum, cap. 49. & Theophanem an. 22. Anastasij: *Phenices Libanisiæ*, apud eundem Theophanem an. 1. Justiniani: *Armeniæ*, apud Procopium lib. 3. de ædif. cap. 1. & Theophanem an. 2. Justiniani: *Phœnices, Arabiæ, & Mesopotamiæ*, apud eundem Theophanem an. 2. Justiniani: *Siciliæ*, apud Leonem Grammaticum, pag. 450. *Scythiæ*, in Martyrio S. Sabæ Gotthi, num. 8. *Ciliciæ*, apud Cinnamum lib. 5. num. 9. *Charsiani*, apud Constantinum de Adm. Imp. cap. 50. *Lyciæ*, in Martyrio MS. S. Licinij; *Italiæ*, apud Petrum Antiochenum Patr. in Epist. ad Dominicum Gradensem Patr. num. 26. τῶν παρισρίων, apud Zonaram in Michaële Duca, &c.

Ita pariter Civitatum Duces legimus, *Antiochiæ*, quorum Catalogum contexuimus, etiam cùm nostris pareret, apud Bryennium lib. 2. num. 8. *Sardicæ*, apud Zonaram tom. 3. pag. 219. *Dyrrachij*, *Attaliæ*, & *Berrhœæ*, apud Theophylactum Bulgariæ Archiep. Epist. 49. 50. 68. *Branizobæ*, apud Nicetam in Man. lib. 3. num. 1. *Thessalonicæ*, in Synaxario de S. Demetrio, *Corinthi*, in Menologio Basilij 28. Maij, &c.

Mittebantur autem Duces in Provincias & majores Civitates cum suis *Mœris*, ut in iis stativa haberent. Procopius lib. 1. de Ædific. cap. 1. Extr. ubi de Armenia: Δοῦκας δὲ τοὺς καλουμένους δύο τοῖς ἔθνεσιν ἐπέστησε τούτοις, οἷς δὴ ξυνεστήσατο μετὰ Ῥωμαίων στρατιωτῶν καταλόγους παμπληθεῖς, ἐφ᾽ ᾧ τὰ Ῥωμαίων ξυμφυλάξουσιν αὐτοῖς ὅρια. Et lib. 3. cap. 3. φρούριον τε ἀμάχιλον ἐξειργάσατο, καὶ στρατιωτικοὺς καταλόγους τῇδε ἱδρύσατο, οἷς δὴ καὶ Ἄρχοντα εἰσαεὶ ἐφεστάναι διώρισεν, ὅνπερ Δοῦκα Ῥωμαῖοι τῇ Λατίνων καλοῦσι φωνῇ. Et cap. 6. οὗ δὴ καὶ ἄρχοντα καταστήσατο, ὃν Δοῦκα καλοῦσιν. Theophanes an. 1. Justiniani: προέβαλε Κόμητα Ἀνατολῆς τὸν Πατρίκιον τὸν Ἀρμένιον, —— κελεύσας αὐτὸν ἀπελθεῖν, καὶ ἀνανεῶσαι πόλιν τῆς φοινίκης Λιβανισίας εἰς τὸ λιμιτὸν τὸ ἐσώτερον τὴν καλουμένην Παλμύραν, κελεύσας τὸν καθέζεσθαι ἐν αὐτῇ τὸν Δοῦκα. Infrà, eodem an. προεβάλετο δὲ ὁ βασιλεὺς στρατηλάτην Ἀρμενίας Τζίταν, —— οὐ γὰρ εἶχεν ἡ Ἀρμενία στρατηλάτην, ἀλλὰ Δοῦκας καὶ Κόμητας. Ex Procopio lib. 3. de Ædific. cap. 1. Idem Theophanes an. 6. Zenonis: ἐποίησε αὐτὸν στρατηγὸν τῆς Ἑώας πάσης, δοὺς αὐτῷ ἐξουσίαν πᾶσαν, ὥστε καὶ Δοῦκας ποιεῖν.

Δουκάτον, *Dignitas*, seu potiùs *Præfectura Ducis.* Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ c. 56. ὁ Βασιλεὺς ἀπέστειλεν Ὀλύμπιόν τινα Καισαρέα τὸ δουκάτον ἔχοντα Παλαιστίνης. Martyrium S. Procopij MS. δέδωκεν αὐτῷ τὸ τῆς Ἀλεξανδρείας δουκάτον. Constantinus lib. 1. de Thematib. cap. 1. ὑπὸ δὲ τῶν Ῥωμαίων βασιλείας γινόμενοι, εἰς ἐπαρχίας διηρέθησαν. Idem lib. de Adm. Imp. cap. 28. Extr. ἦν δὲ τῷ τότε καιρῷ τὸ δουκάτον εἰς τόπον λεγόμενον Τζίτλα νόβα. Et cap. 50. ἡ Καλαβρίας στρατηγὶς δουκάτον ἦν τὸ παλαιὸν τῆς στρατηγίδος Σικελίας. Anna Comnena lib. 13. p. 414. ἐκ τῆς Ἀντιοχικῆς ἀρχῆς, καὶ τῆς δουκάτου τῆς πόλεως. Occurrit rursum infrà, Nilus Doxopatrius de quinque Patriarchatibus: ἐπεὶ γὰρ τὸ δουκάτον πάσης Λογγιβαρδίας τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος οὔσης ἦν ὑπὸ τὸν Βασιλέα Κωνσταντινουπόλεως.

Μέγας Δοὺξ, *Magnus Dux*: ita appellatus apud Byzantios Imperatores *Classis præfectus.* Codinus de Offic. Palat. cap. 5. num. 4. ὁ Μέγας δοὺξ, ὥσπερ ὁ Μέγας δομέστικος εὑρίσκεται εἰς φωσάτον ἁπάντων κεφαλὴ, οὕτω καὶ κατὰ θάλασσαν οὗτος. —— ἔχει δὲ ὑπ᾽ αὐτὸν τόν τε Μέγαν δρουγγάριον τοῦ στόλου, τὸν Ἀμηράλιον, τὸν Πρωτοκόμητα, τοὺς Δρουγγαρίους καὶ τοὺς Κόμητας. Eundem rursum vide in cap. 2. num. 7. cap. 4. num. 6. Joannes Cinnamus lib. 4. cap. 12. Μέγας τῷ τηνικαῦτα Δοὺξ χρηματίζων. Ita lib. 5. cap. 7. Δοὺξ, nudè, apud Annam Comnenam lib. 6. pag. 172. καὶ παραχρῆμα τὰς παραλυθείσας διήρεις τε καὶ τριήρεις, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ναυτικῶν ἐξοπλίσας, Μανουὴλ τὸν Βουτουμίτην Δοῦκα προβαλλόμενος, &c. Edidit Allatius Joannis Argyropuli librum de Processione Spiritûs Sancti dicatum τῷ λαμπροτάτῳ καὶ περιφανεστάτῳ Μεγάλῳ Δουκί. Sed de hac Dignitate multa congessimus in Notis ad Villharduinum, & ad Alexiadem, & in Gloss. med. Lat. Idem &

Μεγαδοῦκας, unico vocabulo, ut *Megedux* apud eundem Villharduinum, appellatur à Duca Hist. cap. 37. & 40.

Δοὺξ Δουκῶν, dicitur fuisse S. Andaoctus Ephesius, καὶ ἔπαρχος Μαξιμίνου in Synaxariis 4. Octob. Fit etiam mentio Vindiciani *Ducis Ducum*, in Passione SS. Seraphiæ & Sabinæ, num. 10.

Δοὺξ & Βιοκωλύτης, dictus Lycaoniæ & Lydiæ Militaris Magistratus. Vide Nov. Just. 145.

Δοὺξ, *Dux*, Dignitas apud Latinos. Cantacuzenus lib. 4. Hist. de Duce Genuæ: πρὸς τὸν ἄρχοντα αὐτῶν, Δοῦκα ἐγχωρίως προσαγορευόμενον, ὁ Βασιλεὺς ἔπεμψε.

Δουκικὸς,

Δουκικὸς, *Ducalis*. Anna Comnena lib. 5. pag. 132. καὶ ὀξέως εἰς τὸ Σαλερινὸν ἐκεῖθεν παραγίνεται, ὅπερ πάλαι ποτὲ εἰς κατοικίαν τῆς τῆς Δουκικῆς ἀξίας ἀντιποιουμένων ἀφώριστο. Nicetas in Man. lib. 3. num. 1. ἐπεὶ γὰρ παρελύθη τῆς δουκικῆς ἀρχῆς Βρανιτζόβης, &c. Δουκικαὶ ἀρχαὶ, in Nov. ejusdem Manuelis. Auctor Etymologici: Σκρινιάριος, τῆς Δουκικῆς ὑπάρχων τάξεως, Λατίνων φωνῇ.

Δοῦκας, idem quod Δοὺξ, *Dux*. Corona pretiosa: Δοῦκας, *Dux*, Ἡγεμών. Nicephorus Bryennius lib. 2. num. 28. Δουκὸς Ἀντιοχείας προεχειρίσατο. Synodus Florentina: καὶ οἱ μεγάλοι αὐθέντες, καὶ Ῥηγάδες, καὶ Δουκάδες, καὶ ἕτεροι αὐθέντες. Ducas Hist. cap. 14. οἱ Ῥηγάδες, καὶ Δοῦκαι, καὶ Κόντιδες. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Τόμου τοὺς εἶδε θαύμασε ὁ δοῦκας τῆς Ἀθήνας.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Ὡσαύτως καὶ οἱ εὐγενεῖς Δουκάδες καὶ Κοντάδες.

Δουκάτον, *Ducatus*, Moneta aurea Venetorum, de qua egimus in Gloss. med. Lat. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 28. συνέθεντο ἵνα διδῶσι Δουκάτα. Ita sect. 5. cap. 11. Joannicius Cartanus serm. 5. τὸ λοιπὸν θέλεις νὰ μοῦ δώσεις πέντε φοραῖς σάραντα κανοῦν διακόσια ἄσπρα, ὅπου εἶναι τέσσαρα δουκάτα. Historia Apollonij Tyrij:

Νάχῃ ἑκατὸ ὁλόχρυσα δουκάτα εἰς τὸ χαίρη.

Rursum:

Εἴτονε μάλαμα χρυσὸν, καὶ διδιλογιαδῶσα,
Ἥποια ἐτιμήτικεν δουκάτα πενήντα κόσα.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Αὐτὸ να θέλουν σιώτροφον, καὶ τὰ δουκάτα φίλον.

Emmanuel Georgillas MS.

Νὰ μὴ τοὺς δώσουσιν ναφᾶ φλουρὶν ἢ καὶ δουκάτο.

ΔΟΥΠΛΑ, *Dupla*. Scholiastes Basilic. lib. 2. pag. 37. εἰσὶ τινὲς ἀγωγαὶ, αἵ τινες ἔχουσι τινὰ φυσικῶς ταύταις ἑπόμενα· οἷον ἡ πρᾶσις, καὶ ἡ ἀγορασία φυσικῶς ἔχει τὸ ἐπερωτᾶσθαι τὴν δοῦπλαν. Adde eundem ad lib. 15. pag. 21. Scholiastes Harmenopuli lib. 1. tit. 9. καὶ ἀγωγὴν εἶναι ταύταις ἀναγκάζουσαν τὸν πράτην δεφενδεύειν, καὶ ἐπερωτᾶσθαι τὴν δοῦπλαν. Vox Jurisconsult. *Duplum stipulari*, hoc est, ut pretium in duplo reddatur, si res fuerit evicta, l. 2. D. de Contrah. Empt. &c.

ΔΟΥΡΑΖ, πετρῶδον ἐστὶν, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Vide in Ζορά.

ΔΟΥΡΕΙΝ, *Durare*, *Perstare*. Joannicius Cartanus in Flore, cap. 142. καὶ τοῦτο ἐδούρησε πολὺν καιρόν. Georgius Contares lib. 7. Hist. Athenar. pag. 176. ἀμὴ δὲν θέλουν δουρήσῃ πλέον παρὰ γ΄. ἡμέρας μόνον, ἐκείνους δὲ ὅπου εἰς γ΄. ἡμέρας ἔκαμα γ΄. θέλουν δουρήσῃ εἰς ἅπαντας τοὺς αἰῶνας.

ΔΟΧΕΙΟΝ, *Receptaculum*, seu *Arca* in qua Monasterij pecuniæ reponuntur, cui quæ Præfecta est,

Δοχειαρία appellatur ab Irene Ducæna Alexij Comneni Imp. Conjuge, in Typico MS. Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης ab ea ædificati, cap. 24. ex quo sequentia excerpsimus: δύο γὰρ Δοχειαρίας τυποῦμεν εἶναι ἐν τῇ μονῇ, ὧν τὴν μὲν μίαν κρατεῖν τὸ κιβώτιον τῶν τῆς εἰσόδου νομισμάτων· τὴν δὲ ἑτέραν κρατεῖν τὸ βέστιον τῶν ἐνδυμάτων, καὶ αὕτη γὰρ ἡ Δοχειαρία ὀνομασθήσεται, ἤγουν Δοχειαρία τῆς εἰσόδου τῶν νομισμάτων ἅμα τῇ ἑτέρᾳ Δοχειαρίᾳ τῇ ἐπὶ τοῦ βεστίου, &c. Infrà: καὶ ἀπογραφαὶ τῶν τοιουτοτρόπως ἐξοδιαζομένων νομισμάτων ἐν ἰδιάζοντι κοντακίῳ καταστρωννύμεναι εἰς τὸ δοχεῖον κεῖσθαι ὀφείλουσιν.

Δοχειαρίας τοῦ βεστίου munus ita describitur cap. 28. αἱ δὲ Δοχειαρίαι τοῦ βεστίου τῶν ἐνδυμάτων τῶν μοναζουσῶν καὶ αὗται γὰρ Δοχειαρίαι ὠνομασθήσονται, ὀφείλουσι πάντα εἰς ἐνδομενίαν τῶν μοναζουσῶν χρησιμεύειν ὀφείλοντα μετὰ προσγραφῆς, &c. Habebant etiam virorum monasteria suos Δοχειαρίους. Prochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Ἐκεῖνος δὲ Λογαριαστὴς, σὺ δὲ ἦσο Θερμοδότης,
Ἐκεῖνος δοχιάρειος, σὺ δὲ κρομιδοφύλαξ.

Infrà:

Τὸν δὲ δοχιάρειον ἡσύχως παρήγγειλεν.

ΔΟΧΕΛΑ, Dacis *Ajuga*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 581.

ΔΟΧΙΑ, quæ in Justis mortuorum observari solent vocabant Veteres Turci, occisis captivis in eorum funeribus. Menander Protector lib. 8. in Excerpt. de legat. pag. 164. Edit. Reg. δόχια δὲ τῇ οἰκείᾳ γλώττῃ προσαγορεύουσι τὰ ἐπὶ τοῖς τεθνεῶσι νόμιμα.

ΔΡΑΓΑΤΗΣ, *Custos*. Lexicon Stephani: Γνώρας, φύλακας, δραγάτας, ἢ μέτοικους, ἤτουν παροίκους. Anonymus de Amorib. Callimachi & Chrysorrhoes:

Ὅς καὶ τοῦ κάστρου Βασιλεὺς, καὶ τῆς δεσποίνης δοῦλος,
Καὶ τῶν χαρίτων κήπουρος, τῶν καλλωνῶν δραγάτης.

Δραγατεύειν, *Custodire*. Idem Anonymus:

Βλαστολογήσει τὸ καλὰ, καὶ δραγατεύσει τοῦτο.

ΔΡΑΓΓΑΙΑ, Compositio Medica ex pluribus rebus, Ἀντίδοτος ἤτοι δραγγαία, apud Myrepsum MS. sect. 1. cap. 75. 76. Δραγγαία λασατίβα, cap. 82. Ita infrà non semel.

ΔΡΑΓΟΥΜΑΝΟΙ, Δραγούμανοι, *Interpretes variarum Gentium ac linguarum*, olim sub Dispositione Magistri Officiorum, ut docet Notitia Imperij Romani: Μεθερμηνευταὶ, apud Eusebium lib. 4. de Vita Const. cap. 32. Διερμηνευταὶ, aliis, de qua voce, suprà. Georgius Contares lib. 5. Hist. Athenar. μὴν ἠξεύροντας οὔτε ὁ Ξέρξης νὰ κρίνῃ Ἑλληνικὰ, οὔτε ὁ Θεμιστοκλῆς Περσικὰ, ἦτον χρεία νὰ συνομιλίσουν μὲ δραγούμανον, &c. Chronicon MS. Manuelis Malaxi, pag. 56. τὰ λόγια αὐτὰ τὰ ἐσωτέχεναν με δραγουμάνου. Idem in Hist. Patr. pag. 130. καὶ ὁμίλει Σερβικὰ, καὶ Ῥωμέικα τελείως δὲν ἐγρίκα, μόνον εἶχε δραγουμάνον, ὅπου ὁμίλει. Vide Epistolam Bessarionis post Phranzem, pag. 310.

Δραγουμανίζειν, *Interpretem agere*. Nicetas in Manuele lib. 4. num. 6. αἰχμάλωτος καὶ τοῖς ἐκ τῆς διαλέκτου ταύτης τῷ βασιλεῖ ἐντυγχάνουσι δραγουμανίζων τηνικαῦτα γινόμενος. Ubi Edit. καὶ τοῖς ἐκ τῆς διαλέκτου ταύτης τῷ Βασιλεῖ ἐντυγχάνουσιν ὑποβολεὺς τηνικαῦτα γινόμενος. Vide Gloss. med. Lat. in *Dragumanus*.

ΔΡΑΚΑΝΟΣ, *Rubia Tinctorum*, Ἐρυθρόδανον apud Interpolat. Dioscor. cap. 566.

ΔΡΑΚΟΝΑΡΙΟΣ, Δρακοντοφόρος, in Gloss. Gr. Lat. Moschus in Limon. cap. 20. δρακονάρις διηγεῖτό μοι λέγων, ὅτι πόλεμον ἔχομεν εἰς τὰ μέρη τῆς Ἀφρικῆς, &c. Leo c. 3. & Mauricius lib. 12. Strateg. c. 7. βανδοφόρους, ἤτοι δρακοναρίους. Theodoritus Epist. 59. κομίζει δὲ ταύτην Πατρώϊνος Δρακονάριος. Adde Epist. 133. Scythica porrò signa fuisse Dracones testatur Ælianus in Tacticis num. 51. à quo ita describuntur: ποιοῦνται δὲ ξύρραπτοι ἐκ ῥακῶν βεβαμμένων, τάς τε κεφαλὰς καὶ τὸ σῶμα πᾶν ἐστὶ ἐπὶ τὰς οὐρὰς εἰκασμένοι ὄφεσιν, ὡς φοβερώτατα οἷόν τε εἰκασθῆναι· καὶ τὰ σοφίσματα ταῦτα ἀτρεμούντων μὲν τῶν ἵππων οὐδὲν πλέον ἢ ῥάκη ἂν ἴδοις πεποικιλμένα εἰς τὸ κάτω ἀποκρεμάμενα· ἐλαυνομένων δὲ ἐμπνεόμενα ἐξογκοῦνται τέως μάλιστα τοῖς θηρίοις ἐπεοικέναι, καί τι ἐπισυρίζειν πρὸς τὴν ἀγαν κίνησιν ὑπὸ τῇ πνοῇ βιαίῳ διερχομένῃ. Quæ quidem non minimum illustrant quæ de ejusmodi signis militaribus observavimus in Gloss. med. Lat. in *Draco*. Vide Auctorem Etymologici in Σημαία.

ΔΡΑΚΟΝΤΙΔΕΣ, apud Psellum MS. de Morborum

Morborum nominibus, φλέβες αἱ περὶ τὴν καρδίαν, *Venæ circa cor.*

ΔΡΑΚΟΝΤΊΛΟΣ, βοτάνη, *Fel terræ*, in Gloss. Gr. Lat. *Centaurium minus.* Vide Ruellium & Botanicos.

ΔΡΆΚΟΝΤΟΣ, Dacis, *Rosmarinus*, apud Apul. c.79.

ΔΡΆΚΟΝΤΟΣ χολὴ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ὑδράργυρος, ἢ ἀπὸ κασιτέρου, ἤγουν ἀπὸ.....

ΔΡΆΚΟΣ, *Draco*, Δράκων, in Corona pretiosa.

ΔΡΑΜΗ, Ponderis species apud Medicos. Oribasius MS. δραμὴ, ἔχει κεράτιον ά. At δραχμὴ ἔχει κεράτια ιή. Confundit tamen Fuchsius apud Myrepsum. Agapius in Geoponico, cap. 145. ἔπαρε δύο δράμια τζίντζεβρον, &c.

Τράμιον, idem quod δράμη. Anonymus Medicus MS. Ex Cod. Reg. 945. βράζον αὐτὸ καλὰ, μέχρι σὰν καταστῇ τὸ νερὸν τράμια ιέ. Occurrit ibi pluries.

ΔΡΆΞΗΣ, pro Δραστὴρ, *Strenuus*, videtur usurpari in Vita MS. S. Andreæ Sali.

ΔΡΑΠΆΝΗ, *Falx*, Δρεπάνη, in Corona pretiosa.

ΔΡΙΜΥΤΆΤΗ, Herbæ Genus, sic appellatæ ob acritatem. Demetrius Constantinopolitanus lib. 1. Hieracosophij, cap. 45. κυπήρου, καὶ μόσχου, καὶ βοτάνης Δριμυτάτης καλουμένης, καὶ οἰνάνθης ὑγρᾶς.

ΔΡΙ΄ΦΟΣ, pro Δίφρος, *Currus.* Theodorus Gaza lib. 4. Introduct. Grammat. βαρβαρίζων τις ἐλέγχεται, —μεταθέσει, κρόταφον, κόταφρον, δίφρον, δρίφον. Sed Syracusanos ita olim dixisse testatur Auctor Etymologici, Hesychius verò Doriensibus tribuit. Hinc τοιχοδρίφος, apud Anonymum de Reb. Bell.

ΔΡΟΓΓΕΜΑ, *Pruina*, Στίβη, Πάχνη, Πάγος.

ΔΡΟΜΑΞ, *Currax*, in Gloss. Græc. Lat.

ΔΡΟΜΙΚΑ, *Templa*, dicuntur à forma structuræ: quòd scilicet in longitudinem procurrant, contra quàm aliæ ædes sacræ quæ quadratæ erant apud Græcos, lateribus paribus vel imparibus, ut est Sophiana Constantinopolitana. Id potissimum discere est ex Theodosio Zygomala, apud Crusium in Turcogr. ubi ait Νάρθηκα dici τὸ ἔξω τοῦ ναοῦ δρομικὸν δικλοῦν Νάρθηκος. Deinde addit, πᾶν δρομικὸν Νάρθηξ λέγεται. Quæ autem sit forma Narthecis seu ferulæ, pluribus exposuimus in Descript. Ædis Sophianæ lib. 3. Constantinopoleos Christianæ, num. 18. Unde nescio an Allatij in Dissert. 2. de Recentiorum Græcorum templis sententia non respuenda sit, scribentis δρομικὰ appellari, quæ formâ quadratâ lateribus paribus vel imparibus substructa sunt, quorum in culmine asseres seu trabes cantheriis colligantur, & tegulis superpositis conteguntur: adeò ut Templi parietes projecturis asserum tegantur. Leunclavius in Pand. Turc. num. 210. ait Templa in longum porrecta & tectis cooperta Græcos ναοὺς δρομικοὺς appellare. Nicephor. Callist. in Procemio Hist. pag. 18. τοῖς ἔνδον δρόμοις καὶ περιδρόμοις ædis Sophianæ, Porticus utrinque procurrentes, videtur appellare: unde δρομικοὶ ναοὶ dicti forte fuerint, quòd procurrant instar Porticus. Constantinus de Adm. Imp. cap. 29. ὁ δὲ ναὸς τῆς ἁγίας Ἀναστασίας ἐστὶ δρομικὸς, ὅμοιος τῷ Χαλκοπρατείων ναῷ. Joannes Phocas in Descript. Terræ Sanctæ, num. 29. ὁ δὲ ναὸς ἐστὶ δρομικός. Anonymus de S. Sophia: ἡ μεγάλη ἐκκλησία ἡ Ἁγία Σοφία πρῶτον μὲν ἀνήγειρεν αὐτὴν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος δρομικὴν, ὁμοίαν τοῦ ἁγίου Ἀνδρονίκου καὶ τοῦ ἁγίου Ἀκακίου. Codinus in Orig. Constantinop. n. 72. ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τῇ ἁγίᾳ Σοφίᾳ δρομικῇ τὸ πρότερον οὔσῃ, &c. Idem num. 80. τοὺς δὲ ἁγίους Ἀποστόλους ἔκτισε ἡ μήτηρ αὐτοῦ σὺν αὐτῷ, δρομικὸν ξυλόστεγον ποιήσασα. Adde num. 149. Idem Codinus num. 133. de Ecclesia Constantiniana: καὶ ὁ μὲν μέγας Κωνσταντῖνος πρώτην αὐτὴν ἀνήγειρε δρομικήν. Adde Glycam, pag. 267.

ΔΡΟΜΌΝΙ, Δρομώνι, *Cribrum*, Κόσκινον, γυρῶδες.

ΔΡΌΜΟΣ, *Via*, *Platea.* Portius: Δρόμος, *Via*, *Trames*, ὁδὸς, κέλευθος. Corona pretiosa: Στράτα, *Cursus*, Δρόμος. S. Asterius Homil. in S. Euphemiam: τὸν ὑποστέγων δρόμον ἐβάδιζον. Diploma Rogerij Siciliæ Comitis apud Ughellum to. 1. Italiæ Sacræ: δέδωκά σοι τὴν κελτέραν τὴν λεγομένην τοῦ Πιόκας, —ἐγγὺς τοῦ δημοσίου δρόμου, καὶ τοῦ ποταμοῦ, &c. Occurrit ibi pluries. Anonymus de Locis Sanct. cap. 6. ἀπ' αὐτοῦ παγαίνει ὁ δρόμος εἰς τὴν Ἱεριχὼ καὶ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου. cap. 11. καὶ ἀπάνου μέρους εἰς τὸν δρόμον εἶναι ἡ πέτρα, ὅπου ἐκάθισεν ἡ Θεοτόκος. cap. 13. καὶ μέσα εἰς τὸν δρόμον εἶναι ἡ βρύσις τῶν Ἀποστόλων.

Δρόμος, *Cursus Ecclesiasticus*, *Officium Ecclesiasticum*, Triodium: προκείμενον τοῦ δρόμου τοῦ ἤχου εἰς τὸν ἀπόστολον. Alibi: καὶ ψάλλομεν τὸ οἰκωνήχου στιχηρὰ μαρτυρικὰ τοῦ δρόμου γ'. τὸ ἐνορδίνου ἤχου. Vide Gloss. med. Lat. in *Cursus.*

ΔΡΌΜΟΣ δημόσιος, *Cursus publicus*, Eusebius lib. 4. de Vita Constant. c. 43. δημοσίοις δρόμοις ἐλαύνον ἐπὶ τὰ προκείμενα. Theodorito, lib. 2. Hist. Eccl. cap. 16. ὁ δρόμος τῶν δημοσίων. Procopius lib. 1. de Bello Vandal. cap. 16. ὁ τοῦ δημοσίου δρόμου ἐπιμελόμενος Theophanes an. 1. Juliani: ex Socrate lib. 3. cap. 1. Extr. τοῦ δὲ δημοσίου δρόμου τάς τε καμήλους καὶ ὄνους, βόας τε καὶ ἡμιόνους ἐξέβαλεν, μόνους ἵππους συγχωρήσας ὑπουργεῖν, διὰ φιλαργυρίαν, ἧς δοῦλος ἦν. Idem an. 14. Justiniani: ὁ δὲ ἵπποις τοῖς τοῦ δημοσίου ὀχούμενος, τάχει πολλῷ εἰς Εὐφράτειαν ἀφίκετο. Idem an. 7. p. 162. καὶ ὁ τοῦ δημοσίου δρόμου ἐπιμελούμενος. Vide Gloss. med. Lat. in *Cursus publicus.*

ΔΡΌΜΩΝ, *Dromon.* Navis oblonga, πλοῖον μακρὸν, Procopio lib. 1. Vandal. cap. 11. ἦσαν δὲ καὶ αὐτοῖς καὶ πλοῖα μακρὰ, ὡς ἐς ναυμαχίαν παρεσκευασμένα, ἐνενήκοντα δύο, μονήρη μέντοι, καὶ ὀροφὰς ὕπερθεν ἔχοντα, ὅπως οἱ ταῦτα, ἐρέσσοντες πρὸς τῶν πολεμίων ὡς ἥκιστα βάλλοιντο. Δρόμωνας καλοῦσι τὰ πλοῖα ταῦτα οἱ νῦν ἄνθρωποι· πλεῖν γὰρ κατὰ τάχος δύνανται μάλιστα. Theophanes an. 16. Mauricij: τοῦτο μαθὼν ὁ Πρίσκος, παραγίνεται εἰς τὴν νῆσον τοῦ Ἴστρου, καὶ παραλαβὼν δρόμωνας, παραγίνεται πρὸς τὸν Χαγάνον εἰς Κωνσταντίολαν. Idem an. 20. εἰς δρόμωνάς τε εἰσελθὼν μετὰ τῆς γυναικὸς, &c. Vide Leonem in Tactic. c. 18. §. 141. c. 19. §. 9. Mauricij Strategica pag. 345. Achmetem, cap. 181. & alios à nobis laudatos Scriptores in Gloss. med. Lat. in *Dromon.* Scribit Philippus Pigafetta in Not. ad eundem Leonem, pag. 292. etiamnum navigia quibus Constantinopoli & Thessalonicæ utuntur in fluminibus *Dromognia* appellari.

ΔΡΟΣΆΤΟΝ. Vide Ὑδροσάτον.

ΔΡΟΣΆΤΟΣ, *Roseus*, *Roscidus*, Δροσερός. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Χαιρόμεναις καὶ ἔμορφαις κουρίτσαις, καὶ δροσάταις.

Alibi:

—— Ἐλένην τὴν δροσάτην,
Ὅπου τὸ ἔκλεψα ἐγὼ τὴν ἔμορφια γεμάτην.

Κοκινοδροσάτος. Idem Anonymus:

Κ' ἐκ τὸ Ἐμηλίαν τὸ λαμπρὰν τὸ κοκινοδροσάτην.

ΔΡΟΣΙΟΒΌΤΑΝΟΝ, *Betonica.* Scholiastes Myrepsi: δροσιοβότανον, ἡ βετονίκη. Alibi: λαπριόλε κάμπρι, (Laureolæ campi) ἤτοι δροσιοβότανον. Vide eundem Myrepsum sect. de Antidot. cap. 27.

ΔΡΌΣΟΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ἡ ἀπὸ ἀρσενικοῦ ἄργυρος.

ΔΡΟΥΓΓΟΣ, *Caterva militum.* Leunclavius in

in Onomastico Turcico ita Græcis appellari ait *Baculum Tribuni*, quem instar Sceptri gerit, & quem Itali *Baculum regiminis* vocant, à *Trunco*, fortè. Leo in Tacticis, cap. 14. §. 9. & ex eo Glossæ Basilic. μοῖρα δέ ἐστιν, ἤτοι δροῦγγος τὸ ἐκ ταγμάτων, ἤτοι ἀνδρῶν τῶν λεγομένων Κομήτων συγκείμενον πλῆθος. & §. 42. μοίρας τὰς λεγομένας δρούγγους. Adde n. 47. cap. 16. num. 6. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 3. καὶ μέρος ἐστὶ τὸ ἐκ τριῶν μοιρῶν συγκείμενον ἄθροισμα, ἤγουν δροῦγγος. lib. 2. cap. 2. εἰς μοίρας καὶ μέρη, ἤτοι τοὺς λεγομένους δρούγγους. Constantinus in Tactic. pag. 20. τὰ δὲ βάνδα ταῦτα ὀφείλεις συνάξαι, καὶ ποιῆσαι εἰς δρούγγους, καὶ ἐπιστῆσαι αὐτοῖς καὶ Δρουγγαρίους χρησίμους καὶ ἀνδρείους. Adde pag. 16. 17. Codinus de Offic. Palat. cap. 5. num. 94. Δροῦγγα, ποσότης τοσούτων τινῶν ἑρμηνεύεται. S. Chrysostomus Epist. 14. δροῦγγος μοναζόντων, οὕτω γὰρ δεῖ εἰπεῖν, καὶ τῇ λέξει τὴν μανίαν αὐτῶν ἐνδείξασθαι. Theophanes an. 12. Justiniani: τούτῳ τῷ ἔτει ἐκίνησαν οἱ Βούλγαρες δύο ῥῆγες μετὰ πλήθους Βουλγάρων, καὶ δρούγγου, εἰς τὴν Λυσίαν καὶ Μυσίαν. De hac voce & sequentibus, vide Gloss. med. Lat.

Δρουγγιστὶ, *Per Drungos*, *Confertim*, *Glomeratim*, Mauricius, lib. 3. cap. 5. ὅτε δὲ ἐν τῷ μεταξὺ αὐτοὶ ἐξελιάσεσθε, καὶ ἅμα δρουγγιστὶ ὁρμᾶν κατὰ τῶν ἐχθρῶν. Eadem habet Leo, cap. 7. §. 37. Vide eundem Leonem ibid. num. 40. 42. 47. cap. 12. §. 82. cap. 14. §. 57. 58. Philippum Pigafettam ad eundem, pag. 206. & Schefferum ad Mauricium, pag. 436.

ΔΡΟΥΓΓΑ'ΡΙΟΣ, *Drungarius*, qui *Drungo*, seu Turmæ militari præest. Glossæ Basilic. Δρουγγάριον οἱ παλαιοὶ ἐκάλουν τὸν μιᾶς μοίρας, ἤτοι τούρμας ἄρχοντα. Rursum: Δρουγγάριος, ὁ χιλίαρχος. Leo in Tacticis cap. 4. §. 6. πρώτη κεφαλὴ ὁ στρατηγὸς, καὶ μετ' αὐτὸν οἱ Μεράρχαι εἶτα Δρουγγάριοι, εἶτα Κόμητες, ἤγουν οἱ λεγόμενοι βάνδων ἄρχοντες, εἶτα οἱ Κένταρχοι, ἐφεξῆς οἱ Δέκαρχοι, ἤγουν οἱ πρῶτοι τῶν λεγομένων Ἀκιῶν. Et n. 9. Δρουγγάριος δὲ λέγεται ὁ μιᾶς μοίρας ἄρχων, ἥτις ὑπὸ τὸ μέρος τοῦ Τουρμάρχου τάσσεται· μέρος γάρ ἐστιν ἡ τοῦρμα. Nicephorus Constantinopol. in Breviario, pag. 120. 1. Edit. ψηφίζονται δὲ Ἀψίμαρον ὄνομα, στρατοῦ ἄρχοντα, τῶν Κιβυρραιωτῶν τυγχάνοντα τῆς ὑπὸ Κυβυρραιωτῶν χώρας, ὃν Δρουγγάριον Ῥωμαίοις καλεῖν ἔθος, Τιβέριον αὐτὸν ἐπονομάζοντες. Chronicon Alexandrinum in Heraclio, pag. 912. καὶ Θεόδοτον τὸν μεγαλοπρεπέστατον Δρουγγάριον. Inscriptio Mastichepensis apud Gruterum 1061. ΥΠ ΕΜΟΥ ΤΑΠΕΙΝΟΥ ΚΑΙ ΑΜΑΡΤΩΛΟΥ ΓΡΗΓΟΡΑ ΒΑCΙΛΙΚΟΥ CΤΡΑΤΩΡΟC ΚΑΙ ΔΡΟΥΓΓΑΡΙΟΥ ΓΕΓΟΝΟΤΟC, &c. Δρογγάριος, apud Myrepsum de Antidot. cap. 44. ubi de Antidot. Leonis Δρογγαρίου.

Δρουγγάριος τοῦ στόλου, *Drungarius Classis*, Δρουγγάρης τοῦ στόλου apud Annam Comnenam lib. 12. pag. 369. Δρουγγάριος τοῦ βασιλικοῦ στόλου, apud Nicetam Paphlagonem in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. pag. 1204. 1224. 1226. ult. Edit. Μέγας Δρουγγάριος τοῦ στόλου, apud Codinum de Offic. cap. 4. num. 33. cap. 5. num. 43. ubi ejus munus describitur, dicitúrque subesse Magno Duci. Idem.

Δρουγγάριος τῶν πλωΐμων, apud Leonem Imp. in Tactic. cap. 19. §. 23. ἐκ τούτου δὲ ὅτι περ κατὰ τὴν ὁμοίωσιν τῶν βασιλικοῦ πλωΐμου, καὶ οἱ τῶν ἄλλων Θεμάτων πλώϊμοι στρατηγοὶ ἐκαλοῦντο πολὺ τοῖς ἄνω χρόνοις, καὶ οἱ ὑπ' αὐτοὺς Κόμητες μόνον, καὶ Κένταρχοι ἀλλὰ νῦν εἰς στρατηγίδα ἑκάστη τῶν Δρουγγαρίων ἀρχὴ ἀναβέβηκε, καὶ καλουμένη τοῖς στρατηγικαῖς καταμερίζεται τάξεσιν. Quæ quidem minùs rectè vertit Interpres. Ita Δρουγγάριοι τῶν πλωΐμων, occurrunt apud Constantinum de Adm. Imp. cap. 29. 46. 51. in Vita Basilij, num. 52. & Anonymum in eodem Constantino, num. 10. 13. &c. qui Δρουγγάριοι τῶν πλωΐμων dicuntur in Vita MS. S. Sampsonis, apud Leonem Grammaticum in Leone Philosopho, pag. 477. 481. 482. 499. Anonymum in Lacapeno, num. 8. 14. &c. Constantinus Manasses in Chron. pag. 211. 1. Edit.

Τοῦ ναυτικοῦ Δρουγκάριον ὄντος τηνικαῦτα.

Ubi observandum vocem scribi cum γκ. non verò cum duplici γ. Quippe notat Leunclavius in Pandecte Turcico, n. 173. *Druncum*, & *Druncarinus* Græcos hodiernos pronuntiare.

Δρουγγάριος τῆς βίγλης, *Drungarius Vigiliæ*, seu qui turmæ militari ad vigilias circa castra destinatæ præest. Δρουγγάριος τῆς βασιλικῆς βίγλας, apud Theophanem, pag. 416. Constantinus Manasses, pag. 187. 1. Edit. & 98. Reg.

Βίγλας γὰρ τὴν Δρουγγάριος, ἔποιουν ἂν Ῥωμαῖοι.

Occurrunt ejusmodi Drungarij Vigiliarum passim apud Scriptores, Nicetam Paphlagonem in Vita S. Ignatij Patr. Constantinopolit. pag. 1255. Theophanem pag. 393. Constantinum de Adm. Imp. cap. 51. & in Basilio, num. 44. Leonem Grammatic. in Theophilo, pag. 450. 468. in Basilio, pag. 471. in Leone Philosopho, pag. 479. 480. 509. Continuator. Theophanis lib. 4. num. 91. Anonymum in Leone Philos. num. 11. 15. Zonaram qui hâc dignitate vulgò indigitatur, Joannem Veccum in Refutat. Andronici Camateri, Phranzem lib. 2. cap. 18. &c. Is posterioribus sæculis

Μέγας Δρουγγάριος τῆς βίγλης deinceps appellatus præsertim apud Codinum, cap. 2. num. 24. qui ejus munus circa Vigilias Diurnas & Nocturnas in exercitu & castris extitisse indicat cap. 16. num. 4. 5. 6. 7. ubi & nudè interdum Μέγας Δρουγγάριος appellatur. Ejus verò vestes & insignia describit cap. 4. num. 6. Proinde de Drungario Vigiliæ videtur intelligendus Joannes Tzetzes Chil. 5.

Ἀφ' ἧς ὁ περιώνυμος ὁ μέγας Κωνσταντῖνος
Ὁ μέγας Δρουγγάριος, εἰς Σέβαστος ἐν βίῳ.

Neque tamen nupera hæc *Magni* in Drungario nomenclatura: Extat enim apud Theophylactum Bulgariæ Archiep. Epistola 7. inscripta Gregorio Pacuviano τῷ γαμβρῷ τοῦ μεγάλου Δρουγγαρίου. Ejusdem meminit etiam Scholiastes Basilic lib. 22. pag. 202. Sed & interdum

Δρουγγαράτος τῆς βίγλης appellatur, apud Theodorum Hermopolitem lib. 7. tit. 12. & Anonymum Combefisianum in Leone Philosopho, num. 27. Eundem Vide in Porphyrog. num. 12. & in Romano Jun. n. 1.

Δρουγγαρικὸν δικαστήριον, in Jure Græco-Rom. to. 2. p. 183. de quo egimus in nostra Constantinopoli lib. 2. sect. 13. num. 1.

ΔΡΟΥΠΑ'ΤΑ, *Druppa*. Suidas: τὴν ἐν δένδρῳ πεπανθεῖσαν ἐλαίαν γιγέριμον ἔλεγον, παρ' ἡμῖν, δρυπάταν. Ubi emendat Meursius, γεργέριμον ἔλεγον, παρ' ἡμῖν δρῦπαν. Ex Glossis Græco-Lat. *Druppa*, Γεργέριμος, ἐλαία μέλαινα. Phavorinus: Γεργέριμος, ἡ ἐν τῷ δένδρῳ πεπανθεῖσα ἐλαία. Adde Hesychium.

ΔΡΟΧΙΑ'. Glossæ Græcobarb. Ἀναπνοὴ, πνοὴ, ὀπνὴ, δροχιά. Rursum: Δροσία, δροσοβόλισμα, δροσοβολία, δροχιά.

ΔΡΥΜΟ'ΝΑΣ, *Quercetum*, Δρυμὼν, in Corona pretiosa.

ΔΡΥΟ'ΚΑΡΠΟΝ, *Glans*, βάλανος, apud Nicetam in Alexio lib. 2. num. 5. ἦσαν δή οἱ χθὲς τε καὶ πρώην διαμασσώμενα τὰ δρυόκαρπα.

ΔΡΩ'ΝΕΙΝ, *Sudare*, *Desudare*, ἐξιδροῦν, &c.

ΔΥΑΝΔΡΙΚΟ'Σ, *Duumviralis*, in Glossis Gr. Lat.

ΔΥ'ΕΙΓΜΟΝ. Vide in Εἱρμός.

ΔΥ'ΚΤΗ, *Rete*, Δίκτυον, in Corona pretiosa.

ΔΥΝΑΜΑΡΙΟΝ, *Castrum*, *Fortalitium*, *Locus munitus*. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Λαμπρὸν κάστρη τὸ ἔπηκεν, καὶ μέγαν δυναμάριν.

Infrà:

Ἀρχήσασιν να πολεμοῦν κάστροι καὶ δυναμάρια.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Τὰ δυναμάρια γύρευσε τοῦ βλυμικοῦ κανδίνου.

Rursum:

Καὶ ὅλαις γὰρ ὁρμήσασι καὶ πᾶν τὰ δυναμάρια.

ΔΥΝΑΜΕΡΟΝ, *Vis*, *Virtus*, δύναμις. Nicolaus Myrepsus, sect. 1. cap. 326. ex Cod. MS. ex Edito verò 332. Ἀντίδοτος ἡ διὰ ἀκόρου συντεθεῖσα ἐκ διαφορῶν δυναμερῶν καὶ ποιητῶν, &c. In Cod.Reg.1177. habetur ejusdem Myrepsi Codex optimæ notæ, hoc titulo, literâ tamen recentiori scripto, Νικολάου τὸ μέγα δυνάμερον, ὃ περιέχει ἐν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ὕλην καὶ τὴν κατασκευὴν τῆς μυρεψικῆς τέχνης ἐν βιβλίοις κδ΄ κατ᾽ ἀλφάβητον.

ΔΥΝΑΜΙΣΙΣ, *Augmentum*, Αὔξησις, in Corona pretiosa.

ΔΥΝΑΜΩΝΕΙΝ, *Valere*, *Posse*. Glossæ Græcobarb. ὀξύνεται, δυναμοῦται, δυναμώνεται. Δυνάμωμα, *Statumen*, *Firmamentum*, ἀσφάλεια, στερέωμα, in iisdem Glossis.

ΔΥΝΑΣΤΕΙΑΙ, *Potestates*, *Summi magistratus*, *Proceres primi ordinis*. οἱ ἐν ἐξουσίαις, οἱ ἐν δυναστείαις, apud Joan. Moschum in Limon. cap. 79. Adde Harmenop. Vide Ἐξουσίαι.

ΔΥΝΑΤΩΝΕΙΝ, *Vegetare*, *Roborare*, *Oppidum munire*, Ῥώννυσθαι, ὀχυροῦν. Δυνάτωμα, *Oppidi munitio*. Δυνατουτζικὸς, *Forticulus*, Ὑπίσχυρος, κραταιότερος. Δυνατὰ, *Validè*, *Durè*, καρτερῶς, &c.

ΔΥΟ ΔΥΟ, *Bini*. Regula S. Pachomij n. 21. μηδεὶς ἀποσταλῇ μόνος εἰς τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ δύο δύο συνοδεύσωσιν. Michaël Glycas Annal. part. 2. pag. 126. ubi de Arca Noë: κατὰ γὰρ τοῦτο καὶ ἑπτὰ ἐκέλευσεν ὁ Θεὸς ἀπὸ τῶν καθαρῶν (ζώων) εἰσαχθῆναι ἐν τῇ κιβωτῷ δύο δὲ ἀπὸ τῶν ἀκαθάρτων. Ubi monet Editor. in Cod. Fontebrensi haberi ἑπτὰ ἑπτὰ, & δύο δύο, id est, *septem & duo paria animalium*. Atque inde percipimus quid sit

Δύο δύο νηστεύειν, in Apophthegmatis Patrum in Agathone, num. 20. in Are, in Eulogio, in Loto num. 2. in Megetho, num. 2. in Pœmene, num. 31. in Pambo, num. 2. Id enim sonat, jejunare duobus diebus continuis, quod Latini Scriptores inferioris ætatis *Biduanas facere* dicunt, tertio refici. Formula quæ passim reperitur, tametsi variè interdum concepta: διὰ δύο δύο ἡμέρας νηστεύειν, apud Joannem Moschum in Limon. cap. 67. eadem Apophthegmata in Ammona, num. 4. & in Serapione, num. 1. διὰ δύο ἐσθίειν. Paralipomena de S. Pachomio, num. 36. ἐνιαυτὸν ὁλόκληρον ἐπένθει ἑαυτὸν ὑπὲρ τοῦ πράγματος τούτου, καὶ διὰ δύο ἡμερῶν ἤσθιεν. Vita ejusdem S. Pachomij, num. 4. τῷ μὲν θέρει νηστεύω καθ᾽ ἡμέραν· τῷ δὲ χειμῶνι διὰ δύο τρέφομαι, καὶ οὐδὲν ἐσθίω χάριτι Θεοῦ, εἰ μὴ ἄρτον καὶ ἅλας. Ubi Interpres: Alternis diebus vescor in Hyeme. Immò *post biduum*. Adde num. 93. Vita MS. S. Epiphanij Archiep. Constantiæ Cypri: νηστεύει διὰ δύο καὶ τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἑβδομάδος ἄλλοτε καὶ ἄρτῳ καὶ ὕδατι τρεφόμενος. Vita S. Martiniani MS. οὔτε ἐγεύσατο —— ἕτερόν τι παρεκτὸς ἄρτου καὶ ὕδατος, καὶ αὐτοῦ οὐ κατὰ πλησμονὴν μεταλαμβάνουσα, ἐνίοτε καὶ διὰ δύο. Vita MS. S. Cyriaci Anachoretæ: διὰ παντὸς ἄρτῳ καὶ ὕδατι μόνοις, καὶ ταῦτα διὰ δύο ἡμέρας τρεφόμενος. Paradisus seu liber SS. Senum MS. νηστεύων δύο δύο ἡμέρας, πολλάκις καὶ ἑβδομάδας ἕλκων ἄρτου μόνου καὶ ἅλας ἐσθίων. Rursum: ἵνα ἐπιλείσω ἐμαυτοῦ εἰς κελλίον διὰ δύο ἐσθίων. De ejusmodi *Biduanis*, sic Irenæus apud Eusebium lib. 5. cap. 24. agens de Paschali Jejunio: οἱ μὲν οἴονται μίαν ἡμέραν δεῖν αὐτοὺς νηστεύειν, οἱ δὲ δύο, οἱ δὲ πλείονας. Et infrà: τελευταίας δύο ἡμέρας ὑπερτιθέντες, τήν τε παρασκευὴν καὶ τὸ σάββατον. Hæc porro Jejunia duorum dierum διπλᾶς, ut duorum aut trium, τριπλᾶς καὶ τετραπλᾶς vocat Epiphanius in Expos. fidei Cathol. num. 22. Quales verò fuerint istæ *Biduanæ* indicant hi versus in Typico:

Μᾶλλον μὲν οὖν, εἰ δύνασαι, τὰς δύο μοι συνάψας,
Παρασκευὴν καὶ σάββατον, ἄσιτος διαμείνων.

Et Paulus Monachus lib. 1. Collectan. εἶπεν αὐτῷ ὁ γέρων, κάθισον μεθ᾽ ἐμοῦ εἰς τὸ σπήλαιον, καὶ νήστευσον τρεῖς ἑβδομάδας ζευγάρια, ἤτοι ἀνὰ δύο ἡμέρας, καὶ τῇ τρίτῃ κατάλυε.

ΔΥΟΣΜΟΣ, *Mentha*, ἡδύοσμος.

ΔΥΠΡΙΝΙΟΝ, *Vetonica*, apud Anton. Musam cap. 1.

ΔΥΣΠΥΡΓΙΑΝ, *Ægrè ferre*, *Offendi*. Glossæ Græcobarb. Ἀφορμίζει, ἢ μανίζει, ἢ δυσπυργιᾷ.

ΔΥΣΤΡΟΣ, *Martius* mensis, secundùm Macedones. Passim.

ΔΥΣΦΑΡΙΖΕΙΝ, *Dividere*, *Separare*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἐμπένης μὲς τῆς φαμηλίαις, τὰ σπήτια δυσφαρίζεις.

Vide Gloss. med. Lat. in *Phariseare*.

ΔΥΣΩΜΙΑ, pro Δισωμία, *uterque humerus*, in Orneosophio, pag. 243. 245. 246.

ΔΩ, pro Ἐδῶ, illic. Vide Ἐδῶ.

ΔΩΔΕΚΑΗΜΕΡΟΝ, *Dies duodecim à Natali Christi ad Epiphaniam*, qui ab omni jejunio solent esse liberi. Interrogationes de Jejunio, post Typicum, pag. 131. ὑπερεξαιροῦνται δὲ τῶν νηστειῶν αἱ τετράδες, παρασκευαὶ, αἵτε δηλαδὴ τῆς Διακαινησίμου ἑβδομάδος, καὶ αἱ τῆς Τυροφάγου, ἐν ταύταις γὰρ οὐδαμῶς νηστεύομεν. Mox: τὸ Δωδεκαήμερον δὲ νηστείαν ἔχει τῶν Ἀρμενίων· οὗτοι γὰρ τὰς τρεῖς ἑορτὰς, ἤγουν τὸν Εὐαγγελισμὸν, καὶ τὴν Γέννησιν, καὶ τὰ Θεοφάνεια συναπτῶς ἐκτελοῦσι κατ᾽ αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων δώδεκα ἡμέρας νηστεύουσι. Anonymus de Jejunio Monachor. post Typicum, pag. 136. de Armeniis: οὗτοι γὰρ τὸ πρὸ τῶν ἁγίων Θεοφανείων δωδεκαήμερον νηστεύοντες οὕτως· τὰς τρεῖς γὰρ ἑορτὰς τῇ πέμπτῃ τοῦ Ἰαννουαρίου μηνὸς συνημμένως ἐπιτελοῦσι, τὸν εὐαγγελισμὸν, φημὶ, τὴν Χριστοῦ γέννησιν, καὶ τὴν βάπτισιν, &c. Apud Anastasium Episcopum Cæsariensem de Artziburio, hebdomada quam Græci δωδεκαήμερον vocant, una è sex hebdomadis quæ à jejunio λελυμέναι sunt, recensetur. Adde Typicum S. Sabæ, pag. 131. Cedrenus in Justiniano: καὶ τὰ ἐξ ἔτους κληδόνια τοῦ Δωδεκαημέρου οὐκ ἐποίησεν. Vide præterea Joannem Jejunatorem in Pœnitentiali, pag. 88. & alibi non semel, Canonarium Joannis Monachi, p. 113. Nomocanonem Cotelerianum, num. 291. 299. 417. eundem Cotelerium in Not. ad Clement. pag. 256. Typicum S. Sabæ c. 46. Menæa 18. April. in S. Anastasia, &c.

ΔΩΔΕΚΑΤΗ ὥρα, *Duodecima*, Officium Ecclesiasticum. S. Athanasius de Virginitate pag. 1054. μνημόνευε τὴν Δωδεκάτην ὥραν, ὅταν ἐν αὐτῇ καταβέβηκεν ὁ Κύριος ἡμῶν εἰς τὸν ᾅδην, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ὁ ᾅδης ἔφριξε, &c. Vide Gloss. med. Latin. in *Duodecima*.

ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΣ, *Insulæ Cyclades duodecim Ægei Pelagi*, seu *Ægeopelagi*, corruptè hodie *Archipelagi* dicti, uti alibi monuimus: totidem enim recensentur à Strabone lib. 10. pag. 485. quibus aliæ postmodum accessere. At Chronicon Alexandrinum, p. 76. undecim duntaxat recenset. Theophanes an. 12. Nicephori: καὶ τοὺς ὠνησαμένους ἔξω τῆς Ἀβύδου σώματα οἰκετικὰ, ἀνὰ δύο νομίσματα τελέσαι προσέταξεν, μάλιστα τοὺς κατὰ τὴν δωδεκάνησον. Eadem habet

habet Cedrenus, pag. 479. Idem Theophanes an 1. Constantini & Irenes: Θεοφύλακτος ὁ τοῦ Ραγγαβὲ Δρουγγάριος τοῦ Δωδεκανήσου. Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

> Πρῶτον δὲ δὴ ὁ βασιλεὺς διὰ δωρεὰν καὶ ηὕρηκαν,
> Ὅλην τὴν Δωδεκάνησον νὰ τὴν κράτην ἁπάντων.

ΔΩΔΕΚΑΠΥΛΟΝ, *Ædificium in quod 12. portis aditus patebat*, Hierosolymis ab Hadriano Imp. exædificatum. Vide in τετράνυμφον.

ΔΩΔΕΚΑΦΩΤΑ, Duodecim luminaria; quæ in Ecclesia accenduntur propter XII. Apostolorum Chorum, in quorum medio eminet aliud sublimius, in magni luminis Jesu Christi signum. Ita Symeon Thessalonic. de Templo: τὰ δὲ δωδεκάφωτα, διὰ τὴν τῶν Ἀποστόλων χορείαν· καὶ ὧν μέσον ἓν ἵσταται ὑπέρτερον φῶς, εἰς τύπον τοῦ μεγάλου φωτὸς τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ.

ΔΩΚΑΝΟΝ, *Decipula*, in Turcogræcia Crusij.

ΔΩΜΑΤΕΡΟΣ, *In modum domatis extructus*. Nicetas Choniates, ἐπάνω τῶν δωματερῶν ὀσπιτίων, pro ἐπάνω τῶν δωμάτων.

ΔΩΝΑΤΙΚΗ, *Donativum*, *Augustaticum*. Suidas: Δωνατικὴ, διάδοσις ἡ διδομένη παρὰ τοῦ Βασιλέως τοῖς στρατεύμασιν. Vide Gloss.med. Lat. in *Donatica*.

ΔΩΡΑΚΙΝΟΝ, *Duracinum*, in Glossis Græco-Lat. ubi perperam Edit. δωρασινόν. Florentinus Geopon. lib. 10. τὰ δωρακινὰ χαίρει ὑδρινοῖς χωρίοις. Δορακινὰ, cum ο. scribitur apud Alexandrum Trallianum lib. 1. cap. 13. τῆς ὀπώρας δὲ λαμβανέτωσαν, δοράκινα, περσικῶν δὲ καὶ κορασίων, καὶ μήλων, καὶ ῥοιῶν, ὀλιγάκις.

ΔΩΡΕΑΣΤΙΚΟΝ, *Donatio*. lib. 5. Basilic. tit. 1. §. 7. ὁ συστησάμενος δωρεαστικὸν, ἐπὶ τῷ εὐκτήριον οἶκον κτισθῆναι, &c.

ΔΩΡΙΑΝΑ, *Gratis*, *Frustra*, Δωρεὰν, εἰκῆ, μάτην.

ΔΩΡΟΝ, vel τὰ Δῶρα, *Sacra Eucharistia*, *Sacrificium*, *Hostia Sacra*, *Oblatio*. Basilius Seleuciensis Homiliâ in Caïn & Abel pag. 36. ubi de utriusque sacrificio, ad illud Scripturæ Sacræ, Ἐπεῖδεν Θεὸς ἐπὶ Ἄβελ, καὶ ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ, ἐπὶ δὲ Καῒν, καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις αὐτοῦ οὐ προσέσχεν. Ὁρῶν τὸν τρόπον, τὴν θυσίαν βδελλύττεται· πρῶτον ὁρᾷ τὴν προσφέρουσαν χεῖρα· διὰ τοῦτο τὰ μὲν τοῦ Ἄβελ δῶρα καλεῖ, τὰ δὲ τοῦ Καῒν θυσίαν ἐπονομάζει· ἃ γὰρ μυσεῖ τὴν θυσίαν ἀποστρεφόμενος· ἃ δὲ προσίεται Θεὸς, ταῦτα κέκληκε δῶρα, ἐνήλλαξε τὴν κλῆσιν παρὰ τὴν φύσιν, &c. Gregorius Nazianzenus in Definit. Jambo 15.

> Θεῷ δὲ δῶρον, θυσίαι καθάρσιοι.

Clemens lib. 8. Constitut. Apostol. cap. 5. καὶ προσφέρειν σοι τὰ δῶρα τῆς ἁγίας σου ἐκκλησίας. cap. 10. καὶ ἀξιοῦμέν σε ὅπως εὐμενῶς ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα ἐνώπιόν σου. Concilium Calchedon. Act. 10. τὰ ἅγια δῶρα ἄνω ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ ἐκοινώνησαν μετ' ἀλλήλων. S. Cyrillus contra Anthropomorphitas cap. 12. τὸ δέ γε δῶρον, ἤτοι τὴν προσφορὰν τὴν τελουμένην μυστικῶς, ἐν ἁγίαις ἐκκλησίαις τῶν τῶν ὀρθοδόξων χρὴ προσφέρεσθαι μόναις, καὶ οὐχ ἑτέρωθί που. Infrà: τοίνυν τὰς ἐν ταῖς ἐκκλησίαις δωροφορίας ἁγιάζεσθαι πιστευόμενοι καὶ εὐλογεῖσθαι τελειοῦσθαι παρὰ Χριστοῦ. Palladius in Hist. Lausiaca, cap. 75. ἐν τῷ προσφέρειν τῷ Θεῷ τὰ δῶρα. Pachymeres lib. 7. Hist. cap. 6. εἰ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν θείων δώρων μετοχῇ ἐπιτιμῶντες τοῖς μείζωσιν. Τὰ θεῖα δῶρα, in Euchologio Goari, pag. 295. Ἁγία δωρεὰ, apud Theophanem an. 6. Leonis Isauri.

Δῶρα προηγιασμένα, in Chronico Alexandrino an. 5. Heraclij. Vide in Προηγιασμένα.

Sed & antequam Hostia consecretur, δῶρον dicitur, cùm scilicet in Prothesi deponitur, priusquam deferatur ad altare. Palladius in Vita S. Chrysostomi: καὶ μετὰ τὰ ἀναγνώσματα τῶν θείων λογίων, παρακαλέσας Πανσόφιον τῆς Πισιδίας προαγαγεῖν τὰ δῶρα, αὐτὸς συνεξῆλθεν τοῖς λοιποῖς ἐπισκόποις. Theodoritus lib. 4. Hist. Eccl. c. 19. de Valente Imp. καὶ τῷ θυσιαστηρίῳ τὰ εἰωθότα προσενήνοχε δῶρα. Et lib. 5. cap. 19. de Theodosio M. ὁ καιρὸς ἐκάλει τῇ ἱερᾷ τραπέζῃ τὰ δῶρα προσενεγκεῖν. Nicolaus Cabasilas de Sacra Liturgia MS. πρότερον δὲ ἀνατίθεται καὶ δῶρα τίμια τῷ Θεῷ, καὶ γὰρ καὶ καλεῖται· οὕτως ὁ Χριστὸς ἐποίησεν· ὅτε γὰρ ἄρτον καὶ οἶνον ταῖς χερσὶ λαβὼν, ἀνεδείκνυ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ, ὡς δῶρα ταῦτα προσάγων αὐτῷ καὶ ἀνατιθεὶς ἀνεδείκνυ· καὶ πόθεν δῆλον ἐξ ὧν ἡ ἐκκλησία τοῦτο ποιεῖ, καὶ δῶρα ταῦτα καλεῖ· οὐ γὰρ ἂν ἐποίει, εἰ μὴ τὸν Χριστὸν ἔγνω τοῦτο ποιήσαντα, ἤκουσε γὰρ αὐτοῦ κελεύοντος, τοῦτο ποιεῖτε, καὶ οὐκ ἂν ἀνομίως αὐτοῦ ἐμιμήσατο, ἀλλὰ τὸ σχῆμα τῶν δώρων. Adde Euchologium, pag. 630. 631.

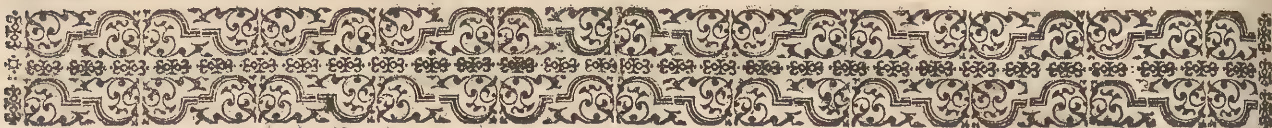
Ἅγια, nudè, id est, ἅγια δῶρα, *Sacra Eucharistia*. Concil. Laodic. cap. 14. περὶ τοῦ μὴ τὰ ἅγια εἰς λόγον εὐλογιῶν κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα εἰς ἑτέρας παροχίας πέμπεσθαι. S. Chrysostomus apud Palladium in ejus Vita, pag. 18. ἀλλ' ἔνθα τὰ ἅγια ἀπέκειντο ἐλθόντες οἱ στρατιῶται, &c. Liturgia ejusdem Chrysostomi: καὶ αὖθις ὁ διάκονος δεικνύων μετὰ ὠραρίου ἀμφότερα τὰ ἅγια, λέγει, &c. Etiam ante consecrationem ἅγια dicuntur, ut suprà Δῶρα usurpari diximus, in Euchologio pag. 684. apud Codinum, cap. 17. num. 36. &c.

Ἀντίδωρον, *Panis Benedictus*, qui à Sacerdote ἀντὶ τῶν ἁγίων δώρων, seu vice divinæ Eucharistiæ ac Sacræ Communionis, datur iis qui ad sacra Mysteria recipienda sunt imparati, post Sacram Liturgiam, ut est apud Balsamonem, qui illius primam institutionem Synodo Antiochenæ adscribit, ad Can. 2. quod jure in dubium vocant alij: Ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ παρόντος ἐπενοήθη, ὡς ἔοικεν, ἡ τοῦ Ἀντιδώρου διάδοσις, ὥστε πᾶσαν ἀνάγκην ἔχειν, καὶ αὐτοὺς μὴ δυναμένους μεταλαβεῖν τῶν ἁγίων καὶ ζωοποιῶν μυστηρίων, προσκαρτερεῖν μέχρι τέλους τῆς ἱερᾶς τελεστίας, καὶ ἐκ χειρὸς ἱερατικῆς λαμβάνειν αὐτὸ εἰς ἁγιασμόν. Portius: *Antidorum*, χάρισμα, κανίσκι καμωμένον εἰς μνήμην ἄλλου χαρίσματος, Ἀντίδωρον. Christophorus Angelus de Hodierno Græcorum Statu cap. 14. καλοῦσι δὲ τὸν ἄρτον ἐκεῖνον Ἀντίδωρον, ὅτι δίδωσιν ὁ ἱερεὺς ἐκεῖνον τὸν ἄρτον πᾶσι τοῖς μεταλαμβάνουσι, καὶ μὴ μεταλαμβάνουσιν, ὡς δῶρον θεῖόν τι. Liturgia S. Chrysostomi: μετὰ τὴν εὐχὴν ἐξέρχεται ὁ ἱερεὺς, καὶ στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ δίδωσι τὸ ἀντίδωρον, εἶτα ποιεῖ ἀπόλυσιν, &c. Ita etiam Liturgia S. Basilij Morelliana, & Liturgia Præsanctificatorum. Gregorius Decapolita de visione Saraceni in æde Sacra S. Georgij Mart. num. 46. μετὰ οὖν τὴν συμπλήρωσιν τῆς θείας λειτουργίας, μετέδωκε τὸ ἀντίδωρον ὁ ἱερεὺς πᾶσι τοῖς Χριστιανοῖς. Vita S. Nili Junioris pag. 31. τὴν δὲ ἁγίαν Τεσσαρακοστὴν διήρχετο πᾶσαν μηδενὸς ἄλλου μετέχων, εἰ μὴ τοῦ ἀντιδώρου καὶ μόνον. Nomocanon Cotelerianus, num. 132. ἐὰν διδέσθω ὁ ἱερεὺς τὸ ἀντίδωρον ἔξωθεν τῆς ἐκκλησίας, λέγοντός τινος, ὅτι Πέμψαι μου ἀντίδωρον ἔξωθεν τῆς ἐκκλησίας, ἔχει ὁ ἱερεὺς ἁμαρτίαν μεγάλην, εἰ μὴ ἂν εἰς ἀσθενεῖς διδέσθω. Concilium Florentin. ἐν δὲ τῷ τέλει ἔλαβον πάντες ἀντίδωρον παρὰ τῶν χειρῶν τοῦ Πατριάρχου. Pachymeres lib. 5. cap. 8. ἐν μεταλήψει τοῦ θείου ἄρτου, ὃν Ἀντίδωρον λέγουσιν. Adde Codinum de Offic. Palat. cap. 6. num. 28. Conficitur autem Ἀντίδωρον ex sacro pane unde desumitur particula ad Sacrificium, reliquo quibusdam precibus consecrato, vel benedicto, quod plebi quæ Sacrorum Donorum particeps non fuit, à Sacerdote, exactâ Liturgiâ, distribuitur paulò ante dimissionem: Benedicitur porrò in Prothesi. Id pluribus

explicat Symeon Thessalonic. de Templo pag. 230. ἐπεὶ μὲν τὸν Χριστὸν, ὡς εἴπομεν, ὁ ἀρχιερεὺς εἰκονίζει, αὐτὸς δὲ καὶ ἱερούργησε καὶ μετέσχε, καὶ τοῖς ἱερωμένοις μετέδωκεν, ἁγιασμοῦ δὲ χρεία μετασχεῖν καὶ τὸν λαὸν, ὅσως μὲν ἀπὸ τῶν προσευχῶν ὁ ἁγιασμὸς, καὶ τῆς φρικτῆς ἱερουργίας, νοητῶς τοῖς πιστοῖς μετέδοται. ἐπεὶ δὲ καὶ διὰ αἰσθητοῦ τινῶν ὡς σῶμα περικειμένους, τὸν ἁγιασμὸν ἔδει λαβεῖν, διὰ τὸ ἀντίδωρον δίδοται· τοῦτο γὰρ ἡγιασμένος ἐστὶν ἄρτος ἐν τῇ Προθέσει προσευχθεὶς, ἐξ οὗ τὸ μεσαίτατον ἐκβληθὲν, καὶ ἱερουργήθη προσευχθὲν, ἕτερος ὕστερον ὡς καὶ τῇ λόγχῃ σφραγισθεὶς, καὶ θεῖα δεξάμενος ῥήματα ἀντὶ τῶν δώρων τῶν φρικτῶν, δηλαδὴ μυστηρίων τοῖς μὴ μετασχοῦσι τούτων παρέχεται· τοῦτο ποιήσας, καὶ εὐλογίαν ἐπιδεξάμενος τῷ λαῷ ὁ Ἀρχιερεὺς, τέλος ἐπιτίθησι τῇ ἱερᾷ τελετῇ. Sed de Antidoro seu pane Benedicto apud Græcos, egère præ cæteris Goarus ad Euchologium, pag.154. & Leo Allatius lib. 3. de utriusque Ecclesiæ consensione, cap.9. §.1. Vide suprà in Ἁγιασμός. De alia verò hujus vocis Ἀντίδωρον, consulendus Cujacius ad Novellam 7. Justiniani.

ΔΩΡΑ. Vide in Ζωρά.

ΔΩΡΕΑΣΤΙΚΟΝ, *Donationis instrumentum*, in Basilicis to.3. pag.10. 66. &c.

E.

ἜΒΓΑ, Εὔγα, *Ortus*. Glossæ Græcobarb. Ἀνατολὰς, ἀναφανὴν, ἔβγα, βλάστημα. Alibi: Ἀνατολὴ, εὔγατ' ἡλίου. Vide Εὐγάλειν.

ἘΒΓΑΡΜΑΝ. Vide in Εὔγαρμαν.

ἘΒΔΟΜΆΔΑ, *Hebdomada*, Ἑβδομάς. Typicum S.Sabæ c.46. δεῖ γινώσκειν, ὅτι οὕτως γίνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου κατὰ πᾶσαν τὴν ἑβδομάδαν τῆς Διακαινισίμου. Anastasius Episcop. Cæsariensis de Artziburio: ἔσω γινώσκων ἀσφαλῶς πᾶς Χριστιανὸς ὅτι λελυμέναι ἀπὸ τῶν κανόνων ἐξ ἑβδομάδαι εἰσὶν ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ.

Ἑβδομὰς μεγάλη, quæ præcedit Pascha. Clemens lib.1. Constit. Apostol. cap. 23. τὴν δὲ μεγάλην ἑβδομάδα πᾶσαν, καὶ τὴν μετ' αὐτὴν ἀργήτωσαν. Μεγάλη, nudè, apud Joan. Cantacuzenum lib.1. cap. 18. τῆς μεγάλης δὲ καταλαβούσης δευτέρας, &c. Infrà: τῇ τετάρτῃ τῆς μεγάλης ἑβδομάδος. Vide Allatium de Dominicis & Hebdomadibus Græcor. num.21. & Henric.Valesium ad Euseb. hist. Eccl. lib. 5. cap. 24. Ubi observat hanc septimanam à S. Cyrillo & aliis semper distingui à reliqua Quadragesima: quod etiam attigimus in V. Τεσσαρακοστή.

ΕΒΔΟΜΑΔΑΡΙΟΣ, *Hebdomadarius*, dictus in Monasteriis præsertim, cui per septimanam integram quidpiam Officij mandatur: τὴν λειτουργίαν ἑβδομάδος ποιῶν, in Vita S.Pachomij, num.55. Interpres Gr. Cassiani de Regul. Cœnobit. Ægypt. παρὰ τούτοις καὶ ἑβδομάδας ἐκ διαδοχῆς οἱ ἀδελφοὶ ποιοῦσιν ὄντες μαγειρίοις, καὶ τοῖς ἄλλοις καθήκουσιν. Concil. Constantinopol. sub Mena Act.5. τότε διάκονος τυγχάνων, μετεδίδων εἰς τὸ ἅγιον φωτιστήριον τοῦ εὐκτηρίου οἴκου τῆς ἁγίας Μαρίας, ἑβδομαδάριος ὤν, καὶ ἦλθεν ὁ παραμονάριος,&c. Ἑβδομάδαιοι ὑποδιάκονοι, in Epistola Michaëlis Cerularij Patr. Constantinop. ad Petrum Antioch. Patr. num. 5. Vide Allatium de Templis Græcor. p. 177. 1. Edit. & Gloss. med.Lat. in *Hebdomadarius*.

Ἀρχιεβδομάδαιος, *qui omnibus in quovis munere ordinatis Hebdomadariis præest*. Concil. Constantinopolit. sub Mena Act. 7. ἐγὼ γὰρ ἀρχιεβδομαδάριος αὐτοῦ ἤμην. Loquitur de Episcopo Baptismi munia obeunte. Vetus Pœnitential. Græc. εἴ τις ὀχλεῖ τῷ ἀρχιμανδρίτῃ προφάσει τῆς ἐφημερίας, πλὴν τοῦ Κελλαρίου, ἢ τοῦ Ἀρχιεβδομαρίου, γινέσθω ἀπολογίας. Rursum: ἵνα ἑκάστης ἐφημερίας ὁ Ἀρχιεβδομάριος καὶ ὁ φροντιστὴς περὶ πάσης χρείας φροντίζωσιν ἐπιμελῶς, ἵνα μὴ τῷ κρίματι τῆς ἀμελείας συμπέσωσιν.

Παρεβδομαρεύειν. Vide in Ἐφημέριος.

ΕΒΔΟΜΑΡΙΟΙ, dicti *Selecti nobiles adolescentes, qui per vices, singulis hebdomadibus cubiculum Principis observabant*: quibus, ut & Κοιτωνίταις, seu *Cubicnlariis*, præerat ὁ Παρακοιμώμενος τοῦ κοιτῶνος: is enim, ut est apud Codinum de Offic. Aulæ Constantinop. c. 5. num.28. εὑρίσκεται κεφαλὴ τῶν ἐν τῷ κοιτῶνι παιδοπούλων, (hoc est Ἑβδομαρίων) καὶ τῶν Κοιτωναρίων, ἔχων ὑπ' αὐτὸν καὶ τὸν προκαθήμενον τοῦ Κοιτῶνος. Atque hi videntur esse qui πρόκοιτοι, dicuntur Zonaræ in Theophilo, & Nicetæ in Joanne Comneno, num.3. πρόκοιτοι καὶ προφύλακες, in Andronico lib.2. num. 2. & in Alexio lib.3. num.1. ἐνόρχαι τοῦ βασιλέως πρόκοιτοι, καὶ τὰ ἐπὶ θεραπείας λελογισμένα μειράκια: quibus verbis, & eorum ætatem, & ut ab Eunuchis cubiculariis distinguantur, virilitatem satis declarat. Denique προκοιτοῦντες, Pachymeri lib.1. cap.13. Leontius Episcopus Neapoleos Cypri in Vita MS. Sanct. Joannis Eleemonis: ἀπέστειλεν εὐθέως κἂν εἴκοσι ἑβδομαρίους ἐπιζητοῦντας τὸν εἰρημένον κακότροπον κληρικόν. Novella Basilij Porphyrog. de Præscript. 40. annor. ἀφ' οὗ δὲ τοῦτον εἰς τιμὴν ὁ Θεὸς ἀνήγαγεν Ἑβδομαρίου, εἶτα Κοιτωνίτου, καὶ μετὰ ταῦτα Πρωτοβεστιαρίου, &c. in quibusdam Codd. legitur Ἑβδομαδαρίου, apud Leunclavium in Jure Græco-Rom. Leo Grammaticus in Porphyrogenito, pag. 497. ὃς Λέοντα τὸν τοῦ Ἀρμηνίου ἐποίησεν Ἑβδομάριον, τῷ βασιλεῖ τοῦτον προσοικειώσας. Eundem habet Anonymus Combefisianus in Lacapeno, num.3. Eundem vide in Romano Juniore, num. 4. Anonymus de Castrametat. ὄπισθεν δὲ τοῦ Ἀβεστιαρίου, ἡ τῶν φύλακος, καὶ καθεξῆς Κοιτωνιτῶν καὶ Ἑβδομαρίων, καὶ λοιπῶν διακονούντων οἰκείως τῇ βασιλικῇ ὑπηρεσίᾳ. Codinus in Orig. Constantinopol. num.40. ὅτε δὲ ἦν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ παλατίῳ, καθ' ἑκάστην πρωΐαν ἔπεμπε ἑβδομάριον τινὰ, καὶ ἀνελαμβάνετο ἀπὸ τοῦ ταξεωτοῦ τὰ ῥιπτόμενα δεητικὰ πιττάκια. Infrà: καὶ ἐδίδου κατ' ἑκάστην ὁ Βασιλεὺς τὰς λύσεις καὶ τὰς ἀποφάσεις αὐτῶν διὰ τῶν πιττακίων τοῖς Ἑβδομαρίοις ἢ Κοιτωνίταις αὐτοῦ, &c.

ΕΒΔΟΜΑΡΙΣΤΑΙ͂ΟΣ ἄρτος, *Panis qui in singulas septimanas datur*, in Vita S.Nili Junioris. Locum vide in Gloss. med. Lat. in *Panis hebdomadarius*.

ἙΒΔΟΜΑΣ. Michaël Cerularius Patr. Constantinopol. in Edicto de projecto Pittacio, ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ὑποδιακόνων τῆς δευτέρας ἑβδομάδος. Nempe Subdiaconi dividebantur in Septenarios, ut Ecclesiæ ἄρχοντες & majores Officiales in Pentades.

ἙΒΔΟΜΑΤΙΖΕΙΝ, *Septennalia matrimonij celebrare*. Amphilochius in Homil. in Ὑπαπαντ

Festum:

Festum: ἑπλὰ ἔτη τῷ ἀνδρὶ συνέζησεν, ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς ἑπτὰ ἑβδομάδα πληρώσασα, καὶ ἐν τῷ ἑβδόμῳ ἔτει τὴν ἀνδρικὴν ὁμιλίαν καταπαύσασα, καλῶς ἑβδομάλιϛθη, καλῶς ἐσαββάτιζεν, καλῶς τὴν κυριακὴν τῆς χάριτος κατέλυσεν.

ἙΒΔΟΜΗΝΤΑ, pro ἑβδομήκοντα; *Septuaginta.*

ἘΒΕΛΛΙΝΟΣ, *Ex Ebeno.* Callisthenes MS. Spurius Scriptor de Psammeticho; καὶ ἐστολέει ἑαυτὸν στολὴν προφήτου, κατέχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ῥάβδον ἐβελλίνην. Ubi Æsopus ejusdem Callisthenis Interpres, qui & versionem suam Constantio Constantini M. filio dicavit, *Tamarisci Virgam* vertit.

ἘΒΕΝΙΤΙΣ, *Polium montanum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 530.

ἘΒΕΝΟΤΡΙΧΟΝ, *Polytrichum*, *Supercilium terræ*, apud Apuleium de Virtut. Herb. cap. 51.

ἘΒΙΣΚΗ, *Ibiscus*, *Althæa.* Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij, cap. 140. βοτάνην τὴν καλουμένην Ἐβίσκην, ἤγουν Ἀλθέαν, ἑψήσας μεθ᾽ ὕδατος. Vide Ruellium lib. 3. de Natura Stirp. cap. 72. initio.

ἘΒΙΩΝΑΙΟΙ, Hæretici qui dicebant Christum non ab æterno fuisse, sed ultimis temporibus natum. Chronicon Alexandrinum, pag. 596. ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων ἡ τῶν Ἐβιωναίων αἵρεσις ἐγνωρίζετο, πτωχὰ περὶ τοῦ Χριστοῦ δοξάζουσα, μὴ εἶναι λέγουσα τὸν Χριστὸν πρὸ αἰώνων, ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ἐσχάτων, ἀξίαν τῆς αἱρέσεως αὐτῶν ὀνομασίαν εἰληφότες, Ἐβιωναῖοι γὰρ πτωχοὶ ἑρμηνεύονται.

ἘΒΟΔΙΑ, pro Εὐωδία, *Suavis odor.* Historia Apollonij Tyrij:

> Ἄλλα τὴν φύσιν ἔχουσι νάχουν τὴν μυροδία,
> Ἄλλα τὴν γεῦσιν ἐμνόστη, νάχουν τὴν ἐβοδία.

ἘΒΟΥ. Gregorius Decapolita, seu Anonymus de Miraculo imaginis S. Georgij, num. 53. αἱ δὲ εἶπον, Καὶ καλὸν ἐβοῦ ποιῆσαι ὅτι τοξεῦσαι, ἐβούλησας τὴν τοῦ ἁγίου Μάρτυρος εἰκόνα; pro ἐβουλεύσας. Ita augurantur viri docti.

ἘΒΡΑΪΝΟΝ, Ἐβραϊνὸν χαρτίον, *Membrana.* Agapius in Geoponico, cap. 176. καὶ μετ᾽ αὐτὸ τρίψε ἐλαφρὰ τὴν εἰκόνα, ἢ κάδρον, ἢ γραφὴν παλαιὰν εἰς ἐβραΐνον, ὅπως δὲν ἀναγνωθοῦνται τὰ γράμματα. Idem c. 229. βάλε εἰς τὸ νερὸν τὰς ἄκρας τοῦ ἐβραΐνου χαρτίου, ἤγουν ἐκεῖνα ὁποῦ ῥίπτουν οἱ σαχάδες τῶν βιβλίων, &c. Vide Μεμβράνα.

ἘΓΓΑΣΤΡΩΝΕΙΝ, *Gravidare*, ἔγκυον, ἢ ἐγκύμονα ποιεῖν. Ἐγγάστρι, Ἐγγάστρωσις, *Prægnatio*, *Graviditas*, σύλληψις, κύησις. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: ἐν μιᾷ τινὸς δημότου ἐγγαστρώσαντος μίαν δούλην, &c. Georgius Contares lib. 1. Hist. Athenarum, ἥτις ὡς ἔγνω ἑαυτὴν ἐγγαστρωμένην παρὰ τοῦ Αἰγέως, &c.

Ἐγκαστρώνειν etiam dicunt. Historia Apollonij Tyrij:

> Κ᾽ εἰς ὀλιγούτζικον καιρὸν εὑρέθη γκαστρωμένη.

Alibi:

> Σὰν ἐγκαστρώθη, ὁ διάβολος ἀπέσω στὴν κοιλία της.

Rursum:

> Λοιπὸν σαυτώνον τὸν καιρὸν ἦτον ἐγκαστρωμένη.

Ἐγκαστρωμένη ἀγελάδα, *Forda*, *Horda*, Βοῦς ἔγκυμων, κυοφοροῦσα. Ἔγγαστρος γυνὴ, *Prægnans mulier*, apud Harmenopulum lib. 4. tit. 1. §. 127. quæ vulgò ἐν γαστρὶ ἔχειν dicitur apud Scriptores. Theodorus Paphensis Episc. in Vita MS. S. Spiridonis: καὶ ἀπελθὼν εἰς τὸν ἴδιον οἶκον πρὸς τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, εὗρεν αὐτὴν ἐν γαστρὶ ἔχουσαν ἐκ παραπτώματος παρανόμου. Zonaras in Caligula ἐπεὶ ἐν γαστρὶ ἔσχεν, &c. Vita MS. Sanct. Theodori Syceotæ: καὶ ἐν γαστρὶ λαβοῦσα, ὁρᾷ κατ᾽ ὄναρ, &c. Alia Vide in Ἔχειν.

ἘΓΓΕΡΟΣ, *Recens*, Πρόσφατος, in Corona pretiosa. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

> Ἀλήθεια με μικραῖς φωναῖς γιατὶ οἱ πληγαῖς καινόνες·
> Ἔγγερες ηὑρισκόντησαν ἀλλ᾽ ἐκεῖνες μόνε.

Idem lib. 10.

> Αἷμα καὶ γάλα ἔγγερον, καὶ διδυμάρια ζῶα.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

> Καὶ νὰ τὸν δώσει τζάμπραν του, νὰ κήτελε ἐκεῖσε,
> Ὡς διαναπίνη τὸ νερὸν ἔγερον τῆς γιστέρνας.

ἘΓΓΡΑΥΛΙΣ, *Apua*, Piscis. Suidas: Ἀφύη, ἡ παρὰ πολλῶν λεγομένη ἐγγραυλίς.

ἘΓΓΡΑΦΟΝ, *Pactum in chartas redactum*, vel *Securitas scripto data.* Theophanes an. 33. Copronymi: ἐποίησεν εἰρήνην, — καὶ ἐποίησεν ἔγγραφα ἐπὶ τούτῳ πρὸς ἀλλήλους. An. 1. Leonis Chazari: καὶ εἰσελθὼν πᾶς ὁ λαὸς ἀπέθεντο τὰ ἔγγραφα αὐτῶν ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ. Et an. 8. Nicephori: Νικηφόρος δὲ ὁ Πατριάρχης ἔγγραφον ἐξ ἰδιοχείρου παρὰ Μιχαὴλ ἀπήτησεν περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως. Auctor incertus post eundem Theophanem, pag. 439. ποιήσαντες σταυροὺς καὶ ἔγγραφα εἰς ἀλλήλους.

Propriè verò ita appellabant *Professiones fidei* quas Imperatores Coronam suscepturi in manus Patriarchæ deponebant. Ignatius Diaconus in Vita S. Nicephori Patr. Constantinopol. num. 32. de Leone Armenio: τὸ ἐξ ἔθους ἐγγράφοις τῆς πίστεως ἐπαγαγεῖν αὐτοῦ ὁμολογίαις ἐσκόπει, καὶ δὴ τόμον συντάξας, τὸ τῆς ἀμωμήτου λατρείας ἡμῶν περιέχοντα σύμβολον, ὑποσημαίνεσθαι χερσὶν οἰκείαις διά τινων Ἀρχιερέων τὸν Βασιλέα προέτρεπεν. Leo Grammaticus in eodem: στεφθεὶς ὑπὸ Νικηφόρου Πατριάρχου, βεβαιώσας αὐτοῦ ἐγγράφως περὶ τῆς αὐτοῦ ὀρθοδοξίας. Adde eundem, pag. 451. 452. 467. Zonaram in Isaacio Comneno, & Constantin. de Adm. Imp. cap. 21. ἔγγραφος ἀσφάλεια, apud eundem, cap. 22. Nicetas in Alexio lib. 1. num. 2. εἰσελθὼν δὲ τὸ τοῦ Θεοῦ Λόγου Σοφίας περίπυστον καὶ μέγιστον τέμενος, ὅπως κατὰ τὸ ἔθιμον ἐς Βασιλέα χειρισθῇ, καὶ περιβαλεῖται τὰ τοῦ κράτους σύμβολα, πρῶτα μὲν ὑψηλότερον τὸ τῆς πίστεως ἐγγράφει σύμβολον βαφῇ τῇ βασιλικῇ, &c. Ita Catalogus Officior. Eccl. Constantinop. ὁ ἱερομνήμων, κρατῶν τὸ κοντάκιον τὸ Πατριαρχικὸν ἐν ταῖς λειτουργίαις, δεχόμενος καὶ τὰς ἐγγραφὰς τῶν ἀρχιερέων. Ubi Viri Docti *Professiones fidei* interpretantur. Apud Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect. 2. cap. 37. ἔγγραφον οἰκειόχειρον. Vide Ἰδιόχειρον.

ἘΓΓΥΤΟΜΕΙΝ, *Appropinquare.* Auctor incertus post Theophanem, pag. 429. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐγγυτόμησαν ἕως τῶν κλεισουρῶν.

ἘΓΓΩΝ, pro Ἔγγονος, *Ex filio aut filia nepos.* Martyrium SS. Alphij, Philadelphi & Cyrini n. 4. Ἔρασμος δὲ ἦν ἔγγων τοῦ Βιτάλιου ἐκ τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς γεννηθείς. Constantinus de Admin. Imp. κατὰ διαδοχὴν ἦρξεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ πάλιν ὁ ἔγγων, καὶ οὕτως ἐκ τῆς γενεᾶς αὐτοῦ οἱ καθεξῆς ἄρχοντες.

ἘΓΕΝΤΙΖΑ, *Albe*, in Officinis *Sempervivа.* Gloss. Botanicæ ex Cod. Reg. 848. Ἀλόην βοτάνην Ἐγεντίζαν λεγομένην. Vide Ruellium lib. 3. cap. 19.

ἘΓΕΡΝΕΙΝ, pro Ἐγείρειν, *Excitare*, in Fabulis Æsopi Græcobarb. p. 155.

ἘΓΕΣΤΑ, in Lexico MS. Cyrilli, πολεμικὸν μηχάνημα ἐκ λίθων καὶ ξύλων, καὶ χοὸς ἐγειρόμενον. Vide Ἄκεστα.

ἘΓΚΑΙΝΙΑ, *Encania*, *Dedicationes*, tum ædium sacrarum, tum Urbium, atque adeò ædificiorum publicorum, & statuarum, de quarum ritibus diximus in Gloss. med. Lat. in VV. *Encania*, & *Dedicatio.* Lexicon MS. Cyrilli: Ἐγκαίνια, ἑορτὴ κατ᾽ ἣν ἐκαινουργήθη τι. Ac de Ædium quidem sacrarum Encæniis, Joannes Evang. cap. 10. ἐγένετο δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. S. Athanasius in Apolog. ad Constantium: οὐκ ἐγκαινίων ἡμέραν ἐπετελέσαμεν, θεοσεβέστατε Αὔγουστε, τοῦτο γὰρ ἀθέμιτον ἦν ἀληθῶς πρὸ τῆς σῆς προστάξεως ποιῆσαι. Infrà: ἐποιή-

 σαι

σαν τὰ ἐγκαίνια, καὶ προσῆνεγκαν εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν, καὶ πάντες ἑόρτασαν ἐπὶ τελεσιουργίᾳ. Chronicon Alexandr. an. 14. Constantini M. φωτὸς οὐρανίου κατὰ τῆς οἰκουμένης ἁπάσης τῆς τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ καταυγάσαντος ἐκκλησίαις εἰς πάντα τόπον τῶν πρὸς τοῦ τυράννου ἐριπομένων οἴκων, ἐκ βάθρων εἰς ὕψος ἄπειρον τελεσθέντων, οὐ μόνον ἐγκαίνια ἐγίγνοντο, ἀλλὰ καὶ Βασιλεῖς συνεχέσι τοῖς ὑπὲρ Χριστιανῶν νομοθεσίαις ἐχρήσαντο. Theophanes an. 31. Ejusdem Constantini: κελεύσας λυθῆναι τὰς κατὰ Ἀθανασίου διαβολὰς, καὶ οὕτως σὺν Ἀθανασίῳ εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν ἐγκαινίων γενέσθαι. Eundem Vide in Constantio an. 5. Anonymum in Leone Philosopho, num. 20. & alios passim.

De Urbium Dedicationibus & Encæniis, multis egimus in Constantinopoli Christiana lib. 1. quorum anniversarij dies quotannis celebrabantur. Theophylactus Simocatta lib. 1. cap. 12. ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ τῶν ἐγκαινίων ἡμέρᾳ τῆς πόλεως, &c. Sed hæc passim obvia.

Neque ædes duntaxat Sacræ & Urbes dicabantur, sed & quævis ædificia publica, atque adeò ipsæ etiam statuæ. Lactantius de Mortib. persecutor. n. 17. *Prolatus est tamen, ut Circum, quem fecerat, dedicaret, anno post Vicennalia repleto.* Sed & apud Christianos Sacro adhibito ritu, ac precibus in eum finem conceptis. Chronicon Alexandrinum, pag. 308. ἐλθὼν εἰς τὰ ἐγκαίνια τῆς εἰκόνος τῆς χρυσῆς, ἧς ἔστησεν Ναβουχοδονόσορ ὁ Βασιλεύς. An. 9. Commodi: Θερμαὶ Κομμοδιαναὶ ἐν Ῥώμῃ ἀφιερώθησαν. An. 19. Theodosij: Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐνεκαινίσθη τὸ δημόσιον τὸ ποτὲ μὲν Κωνσταντινιαναὶ, νῦν δὲ Θεοδοσιαναί. An. 35. ejusdem Theodosij, ἐνεκαινίσθη τὸ δημόσιον λουτρὸν ὁ Ἀχιλλεύς. Et an. 13. ejusdem Augusti: τούτῳ τῷ ἔτει ἀφιερώθη ἀνδριὰς Ἀρκαδίου, &c. Lactantius de Mortibus Persequutor. num. 17. *quocunque se premi videret, prolatus est tamen, ut Circum quem fecerat dedicaret, anno post vicennalia repleto.*

Ἐγκαινίζειν, *Dedicare.* Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. cap. 29. de Episcopo Ariano: καὶ τόπον ἐκεῖσε μὴ ἔχων, ἐν ᾧ τὴν ἑορτὴν αὐτοῦ ἐπιτελέσει, ἤρξατο τῷ τῆς πόλεως ἐπισκόπῳ ἐκκλησίαν ἐπιζητεῖν, ἥνπερ ὤφειλε κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πλάνην ἐγκαινίσαι. Ubi Gregorius M. *cœpit ab ejus Civitatis Episcopo Ecclesiam petere, quam suo errori dedicaret.* Anastasius Antiochenus Patr. Homil. in Annuntiat. Deiparæ: γνῶμεν τῆς ἡμέρας τὴν δύναμιν, καὶ ἐγκαινίσωμεν σήμερον τὴν ἡμῶν γέννησιν, &c.

ΕΓΚΑΡΔΙΩΝΕΙΝ, *Animare, Animum addere, Adhortari*, καταθαρσύνειν, προθυμίαν ἐμβάλλειν, &c. ἐγκαρδίωσις, *Animatio, Adhortatio.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Καὶ μετ' ἔργα τὰ καλὰ ὅλους τοὺς ἐγκαρδίονη.

Ἐγκαρδιωθήκειν, eâdem notione. Historia Apollonij Tyrij:

Λέγοντης τοῦ καρδιόθηκες ἀρέσημου κ' ἐμένα.

Ἐγκαρδιακὸς, *Animosus*, ἔμψυχος, θυμοειδής. Eadem Historia Apollonij Tyrij:

Ἐγὼ πολλὰ τὸ χαίρομαι νάχω τὴν συντροφία σου,
Καὶ ὡς ἀδελφὸν ἐγκαρδιακὸν νάχω τὴν ἀφεντία σου.

ΕΓΓΩΝΑΣ, Ἐγκὰς, *Cubitus*, ἀγκών. Georgius Sanginatius de Partibus corporis, MS.

Κύβη, ἀγκώνη, καὶ ἐγκὰς, ὠλένη, ἐγγῶνάς τε.

ΕΓΚΑΤΗΡΟΝ, Ἐγκατηρὰ, *Cibus multo sale conditus*, uti censet Jacobus Goupylus. Alexander Trallianus lib. 1. cap. 12. καὶ σκόροδον δὲ πολλάκις χρονίας ἔλυσεν ὀδύνας, ὥσπερ καὶ τάριχος, καὶ ἐγκατηρὰ λεγόμενα, καὶ κορίαξ. Et lib. 12. cap. 7. ἐθάρρουσα γοῦν ἐγώ ποτε καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπὶ παροξυνομένου καὶ ἐμφύτου φλέγμα, ἁλμυροῖς χρήσασθαι, οἷόν τῇ τε καλουμένῃ ἐγκατηρᾷ, καὶ ὑδρογάρῳ, &c.

ΕΓΚΑΥΣΜΑ, ἡ τῆς ἀργύρου σκωρία, ἥτις καὶ Ἐλκυσμα λέγεται, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Scoria argenti.*

ΕΓΚΑΥΤΗ, *Sacrum Encautum.* lib. 2. Basil. tit. 5. §. 26. ἀνίσχυρος ἔσω βασιλικὴ χρεοῦσα ἀντιγραφὴ ὑπογραφῆς χειρὸς βασιλικῆς, τὸ ἐξ ἐγκαυτοῦ ἐσκεδασμένης κύκλου. Vide Gloss. med. Lat. in *Encautum.*

ΕΓΚΑΨΗΝ, quomodo conficiatur, habetur in Cod. Reg. MS. 618. fol. 281.

ΕΓΚΕΙΟ, *Vadimonium*, Ἐγγύη.

ΕΓΚΕΦΑΛΟΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ἄσβεστος τῶν ᾠῶν τῶν φλοιῶν.

ΕΓΚΗΣΤΗΡ, *Effusorium, Amphora*, pro ἐγχυστήρ. Nomocanon Cotelerianus, num. 279. ἐὰν εἰς τὸν τάφον αὐτοῦ νὰ χύνωσιν μὲ ἐγκηστήρας ὕδωρ.

ΕΓΚΛΕΙΣΤΗ, *Dies sepulti Salvatoris.* Joannes Metropolit. Naupacti in Confess. Ἐξέβαλε καὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀπὸ τῶν μοναστηρίων μου, τῆς τε ἐγκλειστῆς, καὶ τῆς ἁγίας Ἀναστάσεως.

ΕΓΚΛΕΙΣΤΟΙ, *Monachi qui in singularibus Cellis vitam ducebant*, & ut ait Anonymus Combefisianus in Lacapeno, num. 27. οἱ διὰ Θεὸν ἔγκλειστοι, καὶ στενωτάτοις οἰκίσκοις κατείρξαντες ἑαυτούς. Adde num. 44. Habetur apud Nilum Monachum lib. 2. Epistola 96. inscripta Philumeno ἐγκλείστῳ, in qua τῷ οἰκιδίῳ κατακλεισθέντα, furentem Monachum præclarè describit. Theophanes an. 17. Copronymi: Ἀβδελᾶς τὴν φορολογίαν ἐπέτεινεν Χριστιανοῖς, ὥστε ἅπαντας μοναχοὺς τε, καὶ ἐγκλείστους, καὶ Κιονίτας τῷ Θεῷ εὐαρεστοῦντας φορολογῆσαι. Adde eundem an. 25. ejusdem Augusti. Meminit præterea ejusmodi inclusorum non semel, pag. 319. 363. 367. 373. 397. 409. Suidas in Rhinotmeto: καὶ Θεόδωρόν τινα ἔγκλειστον γεγονότα κατὰ τὰ Θρακῷα μέρη τοῦ Στενοῦ. Narratio in Festum Restitut. Imagin. pag. 719. Ἠσαίας φημὶ ὁ θαυμασιώτατος ἐν Νικομηδείᾳ ἔγκλειστος. Joannes Tzetzes Chil. 9. v. 330.

Μὴ διὰ θύρας βαίνειν δὲ λέγω τοὺς κλεπταββάδας,
Χωστοὺς, Ἐγκλείστους, ἕλκοντας θηρία, στυλοβάτας,
Πάντας ὅσοι παρὰ τὰ νόμιμα δρῶσι τὸν βίον,
Καὶ τῶν μονοτροπούντων δὲ, πλὴν ἐν ἐρήμοις τρόποις.

Vide præterea Joannem Moschum in Limon. cap. 45. & alibi, Leonem Grammaticum in Basilio p. 474. S. Maximum tom. 2. pag. 364. Joannem Phocam in Descript. T. S. num. 16. & quæ de ejusmodi inclusis observamus in Gloss. med. Lat. in V. *Inclusi.*

Ἐγκλείστρα, *Ædicula ejusmodi Inclusorum*: *Inclusoria, Inclusorium*, de quibus vocibus egimus in eod. Glossario. Synodus Trullana Can. 41. τοὺς ἐν πόλεσιν ἢ χωρίοις ἐν ἐγκλείστραις βουλομένους ἀναχωρεῖν, καὶ ἑαυτοῖς καταμόνας προσέχειν, πρότερον ἐν μοναστηρίῳ εἰσιέναι δεῖ, καὶ τὴν ἀναχωρητικὴν παιδοτριβεῖσθαι διαγωγήν. Theophanes an. 25. Copronymi: αἰδέσιμος γὰρ ὁ ἀνὴρ ὑπῆρχεν, διὰ τὸ ἑξήκοντα χρόνους αὐτὸν ποιῆσαι ἐν τῇ ἐγκλείστρᾳ καὶ ἀρετῇ πολλαῖς διαλάμπειν. Ubi Nicephorus Constantinop. in Breviario, ἐν οἰκιδίῳ στενωτάτῳ πάνυ. Idem Theophanes an. 6. Constantini Filij Irenes: καὶ ἀπήγαγεν τὸν Πλάτωνα εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπέκλεισεν εἰς ἐγκλείστραν ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἀρχιστρατήγου ἐν τῷ Παλατίῳ.

Ἐγκλειστήριον, simili significatu. Joan. Moschus in Limon. cap. 69. ἐποίησεν ἐν τῷ ἐγκλειστηρίῳ περὶ τὰ ἑβδομήκοντα ἔτη. Cyrillus Scythopolit. in Vita MS. S. Sabæ, cap. 87. Ἰωάννης ὁ Ἐπίσκοπος καὶ ἡσυχαστὴς, διὰ πολλῶν χρόνων ἐξελθὼν ἑαυτοῦ ἐγκλειστηρίου, &c. Balsamon ad Can. 41. Concil. Trull. χωρὶς ἐπισκοπικῆς ἐπιτροπῆς οὐκ ἔξεστιν ἐγκλείστῳ ἐξιέναι ἀπὸ τοῦ ἐγκλειστηρίου.

Ἐγκλειστήριος στῦλος, scilicet Columna in qua Stylitæ appellati Monachi sese includebant. Vita MS. S. Stephani Junioris: στυλοειδὲς μικρὸν ἐγκλειστήριον ἐν τῷ τόπῳ οἰκοδομήσας. Joannes Phocas in Descript. T. S. num. 23. καὶ ἐγκλειστήριος στῦλος, ἐν ᾧ μέγας γέρων Ἴβηρ ἐγκέκλειστο

ἐγκέκλει). Infra: ἐν τούτοις λεόντων φῦλα εἰώθασι κατοικεῖν. τούτων δύο τῷ γέροντι ἐγκλειστηρίῳ τῇ ἑβδομάδι εἰσπαρεδίδοντο, καὶ τῷ ξύλῳ τὰς κεφαλὰς προσερείδοντες τῇ τῶν ὀφθαλμῶν ἐπινεύσει τροφὴν ᾔτουν, &c. Denique n. 34. ἧς ἄποθεν ὡσεὶ τόξου βολῆς ἐγκλειστήριος ἵσταται στῦλος.

ΕΓΚΛΕΙΣΤΡΑ, *Cavea*, οἰκίσκος Falconis. Demetrius Constantinopol. lib. 1. Hieracosophij, cap. 15. ἐσθίειν δὲ ἐν τῇ ἐγκλείστρᾳ κρέας θερμόν. Mox: ἐν τῇ ἐγκλείστρᾳ γὰρ ὠφελεῖ τὸ χοίρειον. Rursum: λαμβανόμενον γὰρ ἀπὸ τῆς ἐγκλείστρας, &c.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ζήτησις, *Criminalis Quæstio*. Ἐγκληματικὸν δικαστήριον, ἐν ᾧ ἐγκλήματα, τελεῖσι φόνοι, ἀναισχυντίαι, κόνδυλοι, καὶ τὰ ὅμοια ἐκκαλεῖται. Basilic. & Glossæ.

ΕΓΚΛΗΤΕΥΕΙΝ, *Accusare, Criminari*. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 8. cap. 6. ὁ δὲ μέγας Σακελλάριος ἦλθεν εἰς τὸν Πατριάρχην, ἵνα ἐγκλητεύσῃ καὶ κριθῇ συνοδικῶς μετὰ τοῦ μεγάλου Πρωτοσυγκέλλου ὑπὲρ τῆς ἐπιβουλῆς ταύτης. Occurrit passim in Assisis Regni Hierosol. MSS.

Ἐκκλητεύειν, eâdem notione. Ducas Hist. cap. 43. ἕνεκα ὑποθέσεώς τινος νομισμάτων χιλιάδων τεσσαράκοντα, ἣν ἐνεκκλήτευσεν φραντζήσκος Δραπέριος εἰς τὸν ἄρχοντα τοῦ Γαλατᾶ, ἕνεκα τιμῆς στυπτηρίας. Ubi Interpres, *ob 40. nummorum millia quæ aluminis venditi pretium numerari sibi ac solvi petebat*. Latini Practici *Calumniare* dicunt.

ΕΓΚΛΥΣΤΡΙΣ, *Portulaca*, dicta Byzantiis. Neophytus: Ἀνδράχνη, Βυζάντιοι ἐγκλυστρίδα. Glossæ Jatricæ MSS. Ἀνδράχνη, τὸ σπέρμα τῆς ἐγκλειστρίδος, ἤτοι τῆς ἀντράκλας.

ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ, Græcis dicitur *Theca Sanctorum reliquias, aut vivificæ Crucis particulas continens*. Vita S. Nili Junioris, pag. 108. ἐκβαλὼν δὲ ἀπὸ κόλπου ὅπερ ἀεὶ ἐβάσταζε φυλακτήριον, τοῦτο δὲ ἦν πυξίον τῆς νέας διαθήκης τυγχάνον θησαύρισμα. Auctor incertus post Theophanem, pag. 439. καὶ ἐκβαλὼν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ σταυρὸν ἔχοντα εἰκόνα, προσεκύνησεν ἐνώπιον πάντων. Nicetas in Isaacio Angelo lib. 3. num. 8. ἐξενεγκὼν δὲ ὃ εἶχεν ἐγκόλπιον τῆς Θεομήτορος μόρφωμα, πυκνῶς περιεπτύσσετο. Ubi Cod. al. ἐνστήθιον præfert. Synaxaria in S. Mena, 11. Novembr. ἐπεὶ ὁ ὑποδοχεὺς ἔγνω τὸν ὑποδεχθέντα ἐγκόλπιον φέρειν χρυσοῦν, &c. Σταυρὸς ἐγκόλπιος, apud Achmetem Onirocrit. capite 125.

Ejusmodi verò Encolpia tanto cultu venerabantur, tantíque faciebant, ut in rebus arduis, fidei firmandæ, ac securitatis gratiâ ea transmitterent. Continuator Theophanis lib. 1. num. 3. καὶ τὸ χρυσοῦν σταυρίδιον, τὸ παρὰ τοῦ Νικηφόρου φορούμενον αὐτῷ ἀπέσταλτο. Et lib. 3. num. 26. τοῦ Βασιλέως ἐγκολπίου meminit. Pachymeres lib. 4. cap. 6. ἄξιον σταλῆναι οἱ τῶν ἐκείνου διαφερόντων τὰ ἱερὰ περιάμματα, ἃ δὴ καὶ Ἐγκόλπια ὁ κοινὸς ὀνομάζει λόγος. lib. 9. cap. 10. Extr. καὶ πίστεις λαβόντες ἅμα καὶ δόντες ἐξ ὅρκων φρικῆς μέσων, καὶ γε ἀντιδώσεσιν ἱερῶν ἐγκολπίων, &c. Joannes Cantacuzenus lib. 3. Hist. cap. 17. συμβάσεις δὲ θέρμους περὶ γάμου, καὶ κατὰ τὸ Ρωμαίων ἔθος δι' ἐγκολπίων ἐμπεδώσαντες τὴν πρᾶξιν. Nimirum sua invicem Encolpia commutabant. Quinetiam ij, quibus ea transmittebantur, majoris securitatis gratiâ collis suis aptabant, cùm in illius, Principis fortè, à quo evocabantur, conspectum veniebant. Oratio in Festum Restitut. Imagin. p. 723. περιεβάλλετο διὰ τὸν φόβον τοῦ Βασιλέως ὃ εἶχεν ἐγκεκρυμμένον ἐγκόλπιον. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. ὁ δὲ τοῦ Αὐτοκράτορος θεῖος πρὸς μητρὸς ὤν, τοῦ Βασιλέως ἄρας ἐγκόλπιον, εἰς ἐνέχυρον φέρων, δίδωσι τῷ Πατριάρχῃ· ὁ δὲ τοῦτο τοῦ τραχήλου ἀπαιωρήσας, καὶ πρὸς τὸν Βάρδαν ἀναχθεὶς, ἔφη, &c.

Ἐγκόλπιον verò maximè Episcoporum erat: observat enim Goarus ad Euchologium, pag. 313. Episcopo post acceptum Pallium, ἐγκόλπιον ei pariter aptari, adjectâ gratulatione vocis ἄξιος. Id præterea testatur Andreas à S. Cruce in Collationibus Concilij Florentini, ubi de habitu Patriarchæ Constantinopolit. & Episcoporum; scribens *Sacrarium quoddam Crucis venerabilis signum, certásque Sanctorum reliquias continens in pectore gessisse*: quod etiam in usu est in Ecclesia præsertim Gallicana, tametsi Italica ejusmodi crucibus Encolpiis non utatur. Atque illud quidem ἐγκόλπιον in aquam immergere dicitur Episcopus, cùm aquam benedicit, in Euchologio, pag. 466. ex Cod. Barberino, ubi Edit. habet: σταυρόν. Quippe ferè semper ejusmodi ἐγκόλπια in formam Crucis compacta erant, ut sunt hodie, quemadmodum attigimus, in Gallia Episcoporum Encolpia. Mysticam porrò Encolpij in Episcopis significationem tradit Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap. 8. ubi de Enthronismo Episcopi: καὶ ἀπὸ τὸ ἐγκόλπιον ὡς ἔνθεον ἀρραβῶνα, ὅτι καὶ τὸ πρόσωπον φέρει τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐν Χριστῷ τοῦ πρώτου Ἀρχιερέως, &c. Et cap. 9. ubi de inauguratione Patriarchæ Constantinopolit. καὶ μάνδυον μετὰ ποταμῶν ἀποστέλλει (Imperator) καὶ τὸ τῆς ἐκκλησίας ἐγκόλπιον, ὅπερ ὡς ἀρραβὼν ἐστι, καὶ ὡς ὑπηρέτης καὶ φύλαξ αὐτὸς φυλάσσει. Alia de Encolpiis pridem à nobis observata; tum in Notis ad Alexiadem, pag. 248. tum in Gloss. med. Lat. in V. *Encolpium*.

ΕΓΚΟΠΕΙΣΑ δίκη, *Lis interrupta*, in Basilic. Glossæ Gr. Lat. ἐγκόπτειν, *Incidere*, *Impedire*.

ΕΓΚΟΡΦΙΟΝ. Vide in Κόρφος.

ΕΓΚΟΥΣΗΤΟΣ, Ἐξουσιαστός. Nicetas in Manuële lib. 5. num. 1. de Venetis agens: ἄνδρες θαλάττης τρόφιμοι, κατὰ Φοίνικας ἀγύρται, πανοῦργοι τὸ φρόνημα. Ubi Codex Barbarogr. θαλασσομάχοι, καὶ ὀρθοὶ ὡς φοίνικες, πραγματείας ποιοῦντες, καὶ ἐγκουσῆτοι ὄντες. Rursum de Anconitanis, lib. 7. num. 1. ἥττονες κέρδους ὄντες, καὶ ἀγυρτεύοντες, καὶ πρὸς τὸ λαβεῖν χεῖρα προτείνοντες. Ubi idem Codex mixobarbarus, πλέοντες καὶ πραγματείας ποιοῦντες, καὶ εἰς τὴν χώραν τοῦ βασιλέως ἐγκουσάτοι ὄντες, καὶ ἐκ τούτων κερδαίνοντες. Meursius *onustos* ita dici censet: atqui contrarium evincit Nicetas, qui ita appellatos innuit *callidis præditos ingeniis, & ad turpia lucra, sordidósve quæstus proclives*. At unde hujus vocis Etymon, haud proclive est divinare. Nescio an huc referri possit Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ να στέρξουν δέσποιναν εἰς πᾶσα μίαν γκουσάτην.

ΕΓΚΡΑΤΕΙΑ, *Iejunium*, seu *Tempus jejunij*. Libellus Mariani Archimandritæ Monasterij Dalmati in Synodo Constantinopolit. sub Mena, Act. 1. de Anthymo Episcopo: τὴν ἐκκλησίαν καταλιπών, καὶ πεπλασμένον βίον ἐγκρατείας ἀναλαβών. Anonymus Combefisianus in Leone Philosopho, num. 32. κοιλιακῷ δὲ νοσήματι περιπεπτωκὼς Λέων ὁ Βασιλεὺς, εἰς ἀδυναμίαν ἦλθεν ἐσχάτην, ὥστε μόλις δυνηθῆναι αὐτὸν κατὰ τὸν βασιλικὸν τύπον ἐν τῷ τῆς ἐγκρατείας δημηγορήσαντα, &c. Ita etiam Scylitzes pag. 606. At Leo Grammaticus, ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν νηστειῶν habet.

ΕΓΚΡΑΤΕΙΝ, *Continentiam profiteri*, *continentiæ studere*. Ita vocem hanc vertunt Isidorus Mercator & Dionysius Exiguus in Synodo Gangrensi Can. 9. εἴτις παρθενεύει, ἢ ἐγκρατεύεται, &c. In Cod. Canon. Eccl. Afric. cap. 25. Episcopi & qui τὰ ἅγια μυστήρια ψηλαφῶσι, jubentur ἀπὸ γυναικῶν ἐγκρατεύεσθαι, *ab uxoribus continere*, ut est in Concil. Carthag. V. cap. 3. Vide Gloss. med. Lat. in *Continentes*, & Suicerum in Ἐγκράτεια.

ἘΓΚΡΑΤΗΤΑΙ, Hæretici, Tatiani sectarij, sic dicti, quòd τὸν γάμον ἀποβάλλονται, τοῦ Σατανᾶ φάσκοντες τοῦτον εἶναι. Ita Auctor de Initiis Hæreseon, num. 47. De his agunt præterea Clemens Alexandr. lib. 7. Stromat. Eusebius lib. 4. Hist. cap. 28. 29. Theodoritus serm. 1. Hæret. fabul. ubi de Severo, S. Basilius Epist. 1. ad Amphiloch. VI. Synodus Act. 11. Synodus Nicæna II. Act. 1. pag. 69. Chronicon Alexandrin. an. 22. Severi, Nicetas in Thesauro Orthodoxæ fidei lib. 4. pag. 192. Balsamon ad Basil. Can. 1. Nicephorus Callist. lib. 4. cap. 4. &c.

ἘΓΚΡΕΜΟΣ, Ἐγκρεμνός. *Præceps, Rupes, Præcipitium*, Ἀπόκρημνον, Κρημνώδης. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 10.

Τοὺς ἀθλίους, τοὺς ἐγκρεμνοὺς, καὶ τοὺς θυμοὺς νὰ σώσῃ.

Ἐγκρεμνίζειν, *Præcipitem agere*, Καταϰρημνίζειν.

ἘΓΚΡΥΜΜΑΤΑ, *Insidiæ*. Lexicon MS. Cyrilli: ἐνέδρα, ἔγκρυμμα, ὑποκάθισμα. Theophanes an. 15. Heraclij: ὁ δὲ Σάρβαρος ποιήσας ἐγκρύμματα, καὶ δείξας ἑαυτὸν ὡς φεύγοντα, &c. Utitur præterea an. 2. Mauricij. Nicetas in Balduino num. 2. περὶ τὰς Θερμοπύλας λόχον ὁ Στυρὸς Λέων ὑποκαθίσας. Ubi Cod. al. ἔγκρυμμα. Leo in Tactic. cap. 12. §. 34. ἵνα εἰσὶν οἱ μὲν κωλύοντες τὰ ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐγχειρούμενα ἐγκρύμματα. Idem §. 38. εἰς ἐνέδρας, ἤγουν ἐγκρύμματα. Ita cap 4. §. 27. 46 cap. 7. num. 42. cap. 12. §. 34. 38. 45. 56. & alibi passim: & Constantinus in Tact. pag. 21. 30. & lib. de Adm. Imp. pag. 74. 203. Vide Gloss. med. Lat. in *Celata*.

ἘΓΚΥΚΛΙΑ, *Literæ Circulares*. Lexicon MS. Adespoton: ἐγκύκλιον, ἁπανταχοῦ καθολικόν. Eusebius lib. 6. Hist. Eccl. cap. 18. πολλοὺς δὲ καὶ τῶν ἰδιωτικωτέρων ἐνῆγεν ἐπὶ τὰ ἐγκύκλια γράμματα. Evagrius lib. 2. c. 8. ἐγκυκλίοις δὲ χρῆται γράμμασι Λέων τὴν ἀνὰ τὴν Ῥωμαϊκὴν πολιτείαν Ἐπισκόπων πυνθανόμενος. cap. 9. σύγκειται δὲ τὰ ἐγκύκλια τούτοις τοῖς ῥήμασιν. Denique c. 10. πρὸς ὃν ἀντέγραψε Τιμόθεος, μεμφόμενος καὶ ἐν Καλχηδόνι σύνοδον, καὶ τὴν Λέοντος ἐπιστολὴν· ὧν τὰ ἀντίγραφα σώζεται ἐν τοῖς καλουμένοις Ἐγκυκλίοις. Ad quem locum postremum consulendus Henricus Valesius. Idem lib. 3. cap. 4. πείθει τὸν Βασιλίσκον ἐγκυκλίοις χρήσασθαι συλλαβαῖς πρὸς τοὺς ἑκασταχοῦ ἱερέας. Ejusdem Basilisci ἐγκυκλίου meminit præterea Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij, num. 113. præter Scriptores Lat. Martinus Pap. in Epist. ad Electum Carthaginensem: μετὰ τῆς ἐγκυκλίου ἡμετέρας ἐπιστολῆς πρὸς ὑμᾶς ἀπεστείλαμεν, &c.

Ἀντεγκύκλια, *Literæ circulares, quibus prioribus* ἐγκυκλίοις *contraria mandantur*. Idem Evagrius lib. 3. cap. 7. ἐκεῖνον τ' ἂν ἐξαρνήσασθαι τὰ ἐγκύκλια, καὶ διάταξιν γράψαι τὰ ἐκ συναρπαγῆς γεγονότα τέλεον ἀργεῖν, ἀντεγκύκλιά τε διαπέμπεσθαι συνιστῶντα τὴν ἐν Καλχηδόνι σύνοδον.

ἘΓΚΩΛΟΝ. Hesychius: δαῖμα, σπιθαμὴν, καὶ τὸ ἔγκωλον τοῦ σχοινίου.

ἘΓΛΑΜΠΡΙΖΕΙΝ. Vide Λαμπρόν.

ἘΓΛΙΣΤΡΑΝ, *Labi*. Nicetas Græcobarb. ἐγλιστρῶντα, ubi Cod. al. διωλισθηκότα præfert. Vide ἐκλιστρᾶν.

ἘΓΛΥΓΟΡΟΣ. Vide Γλήγορος.

ἘΓΝΕΙΑ, Ἐγνία, Ἔγνοια, *Cura, Studium*, φροντὶς, μελέτημα, ἐπιμέλεια. Ἔννοια. Δίδω τὴν ἐγνείαν ἐνοῦ, *Committo*, ἐπιτρέπω σοι, ἐνδίδωμι. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Καὶ με ταυτὴν δένδρα ἔγνεας μετὰ φυλα
Κιαπάνου σάντα κιλαδοῦν μ' ἀγάπη τὰ πουλία.

Lib. 3.

Οὐδὲν ἐμήσδυς ἀπεκεῖ χωρὶς μεγάλην ἔγνια
Ἐκ τὸ οὐαὶ που ἤκουσε, καλὰ κιαυήτον νέα.

Infrà:

Κιαφ' ὧν ὀλίγο στάθησαν ἔγνοίας σκόπον ἐβάναν.

Idem lib. 9.

Κ' αὐτὴν ἔγνίας τὴν ἐκεντᾶ πολλὰ εἰς τὴν καρδίαν.

ἘΓΟΥΣΙΑΣ, *Canis Segusius*, apud Xenophont. Juniorem, seu Arrianum lib. de Venatione, cap. 3. Vide Gloss. med. Latin. in *Canis Segusius*.

ἘΓΡΗΓΟΡΟΣ. Vide in Γλήγορος.

ἘΓΥΡΩΣ, ὀξύγαρος, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1261.

ἘΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ, *Manuale, Orarium, Mappula ori & naso tergendo, & emungendo*. Vita MS. S. Theodori Pergensis Episcopi Anastasiopoleos: ἐκβαλοῦσα ἐκ τοῦ ἐγχειριδίου αὐτῆς ὡς χολόκοκκα τρία, ἔδωκεν αὐτῷ, & Georgius Alexandrinus in Vita Chrysostomi, cap. 41. ἐκρότουν αὐτὸν, ὑψοῦντες εἰς τὸν ἀέρα, οἱ μὲν τὰς χλανίδας ἑαυτῶν, οἱ δὲ τὰ πτερύγια τῶν κουτζούλων, ἕτεροι δὲ ἐγχειρίδια, καὶ ἄλλοι τὰ φακιόλια. Vita MS. S. Stephani Junioris: καὶ τὰς πρώην προσενεγκοῦσα ἁγίας εἰκόνας, ἐκ τοῦ ἁγίου εἰληφυῖα, ἐγχειριδίῳ τε ἑλίξασα διὰ τὸν φόβον τῶν ἀθέων εἰκονοκαύστων, &c.

Ἐγχείριον, eâdem notione, Euchologium pag. 624. ἐπιδίδονται δὲ παρὰ τοῦ Πατριάρχου τοῖς Μητροπολίταις καὶ Ἀρχιεπισκόποις, καὶ Πρεσβυτέροις ἐγχείρια λινὰ, καὶ μετὰ τούτων τρίβουσι τὴν ἁγίαν τράπεζαν. Zacharias Pap. lib. 2. Dialog. cap. 19. ὑπὸ τῶν ἀειπαρθένων γυναικῶν ἐγχείρια ἔλαβε. Ubi Gregorius M. *Mappulas* habet. Miracula S. Menæ in Synaxario Colberteo MS. 11. Novembr. διετηρήθη δὲ ἀσινὴς, μόνου τοῦ ἐγχειρίου αὐτοῦ ἀπολεσθέντος, συνκλησίῳ καὶ βουλλωτηρίῳ χρυσέῳ ἐνὶ.

Præsertim verò ita appellatur *Mappula Zonæ Sacerdotis appensa*. S. Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagogia: τὸ δὲ ἐγχείριον τὸ ἐπὶ τῆς ζώνης, (Sacerdotis) ἐστὶ τὸ ἀπομάξαν τὰς χεῖρας αὐτοῦ λέντιον, καὶ πέφυκε τὸ ἐγχείριον ἔχειν ἐπὶ τῆς ζώνης, ἀντίτυπον τοῦ ἀπομάξαντος τὰς χεῖρας, καὶ τὸ, Ἀθῷός εἰμι, ἐπιφωνήσαντος. Petrus Antioch. Patr. in Epist. ad Michaëlem Cerularium Patr. Constantinopolit. χρυσοφοροῦμεν καὶ αὐτοὶ ἐγχείρια, καὶ ἐπιμανίκια καὶ ἐπιτραχήλια περιβεβλημένοι χρυσόπαστα. Vide Gloss. med. Lat. in *Manuariolum*.

ἘΓΧΕΙΡΙΖΕΙΝ κληρονομίαν, *Pro hærede se gerere, Agnoscere hæreditatem*, in Basilic. & apud Harmenopul.

ἘΓΧΡΟΝΕΙΑ. Vide in Χρόνος.

ἘΓΧΟΡΗΓΟΣ, & Ἐγχώρηγος, ita enim variè editum ac scriptum reperitur, tametsi sæpius cum o. Sed quid hæc vox significet, non omnino planum. Quapropter Scriptorum locos adducam, ut videat Lector an quidpiam certi ex his expiscari possit. Mauricius lib. 10. Stategic. cap. 4. δυνατὸν δὲ δεῖ καὶ σανίδας παρασκευάσαι παχυτέρας, καὶ ἐν κατορύγματι συμπῆξαι αὐτὰς ὡς ἐπὶ σαρπίου, — καὶ ἐν τάξει ξυλίνης κινστέρνης συμμέτρου κατασκευάσαι, εἴτε μιᾶς, εἴτε πλείους ἐχούσας κ'. ἐπὶ δέκα πόδας μῆκος, καὶ ὕψος η'. ἢ δέκα, μέχρις οὗ οἱ ἐγχόρηγοι κινστέρναι γένωνται. Eadem habet Leo Imp. in Tactic. cap. 15. §. 77. Cedrenus an. 14. Mauricij: ἔκτισε δὲ καὶ τὸ τῶν λωβῶν γηροκομεῖον· εἰς τὰ Ἡρίου, τὸ λεγόμενον τοῦ Ζωτικοῦ, ἐγχόρηγον. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 73. τοῖχον ἐγχόρηγον ἡ Βασιλεία μου ᾠκοδόμησε, τόπον ἀναπαύσεως καὶ παρηγορίας αὐτῆς ἀφορίζουσα διὰ τούτου. Et cap. 74. ἀλλ' οὐ δὴ ἐπὶ τῷ διαιρέτῃ ἐγχορήγῳ τοίχῳ τῆς ἔξω αὐλῆς, &c. Auctor innominatus apud Suidam, de Semiramide: ἡ αὐτὴ ἐκνεύσασα τὸν ποταμὸν, καὶ ἐντὸς τῆς κοίτης κτίσασα παλάτια ἐπὶ ὑψωμάτων ἐγχωρήγων ἠσφαλτωμένων, αὖθις ἀπέλυσεν εἰς τὴν κοίτην. Joannes Phocas in Descript. Terræ Sanctæ num. 24. καὶ ὁ ναὸς μέσον αὐτῆς ἐγχόρηγος τρουλλωτὸς ἵδρυται· ἐν κυλινδρωτοῖς θόλοις ἐπικαθήμενος.

Codinus

Codinus in Orig. Constantinopolit. num. 12. ἐποίησε δὲ καὶ γάβυς ἐγχορήγυς ἐπὶ πᾶσαν τὴν πόλιν βαθεῖς τῷ ὕψει ὄθεν τῶν ἐμβόλων. Ubi Cod. Vaticanus habet, καὶ ἐπὶ πάντα ἄλλον τόπον τῆς πόλεως ἔκλισε κανάλυς θολωτὺς. Ibidem: ἔκλισε δὲ ὁ αὐτὸς καὶ τέσσαρας ἐμβόλυς ἀπὸ τῦ Παλατίυ μέχρι τῶν χερσαίων τειχῶν ἐγχορήγυς θόλυς. Ubi idem Codex Vaticanus θολωτὺς etiam hîc præfert. Denique Harmenopulus lib. 4. tit. 8. §. 45. οἱ τοίχυς ἐργαζόμενοι, καὶ θόλυς ἐγχωρήγυς, ἢ καμάρας, &c. Quibus in omnibus locis per vocem ἐγχόρηγος, vel ἐγχώρηγος, quidpiam capax & amplum plerique Interpretum augurantur. Sed si singulorum Scriptorum verba scrupulosiùs expendantur, longè aliud sonat: quidpiam scilicet in χορῦ vel Circuli, aut potius Hemicycli, id est in fornicis speciem supernè convexum ac orbiculatum: quod sanè omnino indicant verba Mauricij, μέχρις ὅ οἱ ἐγχόρηγοι κινστέρναι σφίγγωνται, id est donec Cisternæ in fornicem supernè coeant. In loco verò Cedreni ἐγχόρηγον, *Cameratum* ædificium significat. In Typico τοῖχος ἐγχόρηγος dicitur τόπος ἀναπαύσεως καὶ παρηγορίας, ita ut fuerit porticus species deambulationi idonea, ac fortè Claustrorum Monachalium porticus. Apud Suidam ὑψώματα ἐγχόρηγα nihil aliud sunt quàm altiores fornices, quibus inædificata erant palatia. In locis denique allatis ex Phoca, Codino & Harmenopulo, ἐγχόρηγος idem omnino sonat quod θολωτὸς, proinde ubique scribenda hæc vox cum ο non cum ω. nam longè aliud fuit, nisi ipse fallar,

Ἐγχώρηγον, quædam scilicet materia exstructionibus & muris ædificandis idonea, ut ex Scriptoribus docemur. Constantinus Porphyr. de Adm. Imp. cap. 29. pag. 86. τὸ αὐτὸ κάστρον ὅτε ἀπὸ βησάλυ ἐστὶν ἐκλισμένον, ὅτε ἀπὸ ἐγχωρήγυ, ἀλλ' ἀπὸ λίθων τετραδίκων, &c. Anna Comnena lib. 3. Alexiad. pag. 72. καὶ γὰρ αἰχὴ τῶν τύτυ τειχῶν λιμὴν διὰ ἐγχωρήγυ καὶ μαρμάρων πάλαι τῶν χρόνων ᾠκοδόμητο. Achmes Onirocrit. cap. 142. εἰ δὲ ἴδη τις ὅτι ἔκλισεν ἐγχωρήγῳ κλίσει, καὶ ξύλυ, &c. Mox: εἰ δὲ τὸ κλίσμα ἐστὶν ἐκ πλίνθυ, &c. Et cap. 145. ubi de Ædificiis: καὶ εἰ μὲν ἐστὶ τὸ κλίσμα ἀπὸ πηλῦ, πλίνθυ, καὶ ξύλυ, &c. εἰ δ' ἀπὸ μαρμάρυ, ἢ λίθυ, &c. εἰ δὲ τὸ κλίσμα ἀπὸ βησάλυ ἐγχωρήγυς, εὑρήσει ὅτος χαρὰν καὶ δόξαν, ἀλλὰ μετὰ κόπυ, διὰ τὴν ἐκ τῦ πυρὸς τῶν ὑλῶν ὄπλησιν. Leo in Tacticis, cap. 15. §. 73. ἀποτειχίζειν χρὴ τὸ προσποιητὸν οἰκοδόμημα, καὶ ἐγχορήγῳ ἰσχύρῳ κλίζειν αὐτὸ, καὶ ὀχυροποιεῖν, &c. Ubi apud Mauricium lib. 10. cap. 4. ἐγχωρήγῳ editum. Neque aliâ notione videtur usurpasse hanc vocem Harmenopulus lib. 2. tit. 4. §. 92. χρὴ ποιεῖν εἰς τὰ αὐτὰ ἑαυτῦ μέρη τῦ ἐπικοίνυ τοίχυ πρὸς τοῖς σφιγγομένοις χαιστηρίοις τοῖχον ἐγχώρηγον, ὅ τὸ πάχος ἐκ ἔλαττον πήχεως καὶ διμοίρυ.

Sanè ex his allatis locis nemo, opinor, inficiabitur quin per vocem ἐγχώρηγον, materia ædificationi apta intelligatur: neque tamen lapis quadratus, aut marmor, aut later, uti vult Salmasius ad Plinium, pag. 1031. 1032. & 1033. ubi multa de hocce vocabulo commentatur, sed aliud ab hisce quidpiam diversum, ac fortasse in ipso χώρῳ, seu loco erutum, cujusmodi sunt lapides quos *nativos, naturales, ex ipso solo erutos*, denique *Incores*, quasi ἐγχώρυς, vocant Agrimensores, ut à nobis observatum ad Alexiadem Annæam, pag. 266. Unde isti ἔγχωροι lapides, videntur esse rudes ij ac diversæ magnitudinis, quos unà cum cemento mistim compingunt Structores. Nos *Moilon* vulgò appellamus, voce ex *Medulla*, seu ex Gallica *Moëlle*, ortâ, quòd ejusmodi materiæ lapideæ informes, in mediam murorum vel structionum partem injectæ, medullæ, quæ in homine & animantibus ossibus tegitur, iis vicem præstent. Suidas: ξηρὸς λίθος, ἄνευ πηλῦ κλισμένος· τὴν γὰρ λίθῳ ξηρῷ διεσκεδασμένον τὸ φρύριον, ἐκ μεγάλων λίθων συνηρμοσμένων.

ΕΓΧΥΛΙΑΖΕΙΝ, *Infundere*. Constantinus de Adm. Imp. πάντες δὲ οἱ μοχλοὶ ἀπὸ σιδηρῶν κατέχονται ἐγχυλιασμένων μολύβδῳ.

ΕΓΧΩΡΙΟΙ, *Milites indigenæ*, ex locis ipsis, seu regionibus, ubi eorum operâ opus est delecti, nos *Milices* vulgò appellamus. Glossæ vett. ἐγχώριος, *Gentilis*. Synesius Epist. ad Anysium. 78. ὑδὲν ἂν σφόσιτο Πενταπόλει λυσιτελέστερον τύτυς ἀγαθὺς ἄνδρας καὶ στρατιώτας Οὐννιγάρδας προτελίμεσθαι πάντων στρατιωτῶν, ὐ τῶν ἐγχωρίων λεγομένων μόνων, ἀλλὰ καὶ ὅσοι πώποτε κατὰ συμμαχίαν εἰς τὺς δὲ τύτυς ἀφίκοντο. Infrà, ut ἀχρείυς ἑαυτοῖς καὶ ἄλλοις, hos describit, quibúsque ideo ab Imperatore exiguum præberi solebat stipendium.

ΕΔΑΝΑ, *Modò, Impræsentiarum*, νῦν, ἐν τῷ παρόντι, &c.

ΕΔΕΚΕΙ, Ἐδικεῖ, *Ibi, Illò, Inibi*, αὐτόθι ἐνταυθοῖ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ἄσκηρος ἦτον ἐδεκεῖ τῦ Κύρυ ἀνέψιος.

ΕΔΕΠΑ, *Hîc, Hàc, Eodem loci, Horsum*, ἐνταῦθα, εἰς ταῦτο, ἐνθάδε, ἐνθαδὶ, δεῦρο.

ΕΔΕΠΟΙΟΣ, *Talis*, τοιῦτος, τοῖος.

ΕΔΕΣΜΑ, *Pulmentum*, quomodo hæc vox usurpatur in Regulis Monasticis. Typicum Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 46. ἡ δὲ τροφὴ ὑμῶν ἔσαι ἐν τῶν λοιπῶν ἡμέραις κατὰ τὸ ἄριστον, τρίτη μὲν, καὶ πέμπτη, καὶ σαββάτῳ καὶ Κυριακῇ ἐδέσματα δύο ἢ τρία, &c. cap. 47. ἐδέσματα μαγειρευτὰ μετέχοντα ἐλαίυ.

ΕΔΙΚΟΣ, *Proprius, Specialis*, ἰδικὸς, ἐδικός. Corona pretiosa: ἐδικός μας, *Noster*, Ἡμέτερος. Ita ἐδικός σας, *Vester*. Historia Apollonij Tyrij:

Κ' ἤθελε νὰ πορευθῇ μὲ νόμον ἐδικόν τυ.

Rursum:

Ἐδέτυς ξάφυ νὰ στεδῶ ἔξω ἐδική μυ χώρα.

Alibi:

Πολλὴν λογάριν τ' ἀφηκεν γιατρίαν ἐδική συ.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ εἶπε τὺς εἰς πληροφορίαν ἐκ μέρος ἐδικό μυ.

Ἐδικόνειν, *Rem sibi asserere*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Ἐκεῖνος ἐδικόνησεν εἰς τὴν μονὴν πολλάκις.

Vide Gloss. med. Lat. in *Proprietarius*.

Δικὸς, idem quod Ἐδικός. Historia Apollonij Tyrij:

Λέγει τυ εἰς τὸ θέλημα ἀφέντι τὸ δικόν συ.

Alibi:

Ἀφέντισα μοιλὴ γραφὴ ἀφέτυς ὁ δικός μυ.

Rursum:

Νάρθυν νὰ τῦ ἐθάψυσιν ὅλοι δικοὶ καὶ φίλοι.

Ibidem:

Ηὗρε τὸ λοιπὸν ἔθος καὶ ὁ κύρις ὁ δικός τυ.

ΕΔΙΚΤΟΝ, *Edictum*. Gloss. MSS. ἔδικτα, διατάγματα. Glossæ Basilic. ἔδικτον, δικαιοδότημα, διάταξις, τὸ παράγγελμα, νόμος λεγόμενος ἀπὸ προστάξεως. Vide Ἴδικτον.

ΕΔΝΑ, *Donatio propter nuptias*, σπονσάλια, in Glossis Basilic. *Sponsalia*, in Glossis Gr. Lat. Vide Cujac. lib. 6. observ. cap. 6.

ΕΔΧΙΡ, σκινάνθη, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. alibi: ἔδχιρ, σχινάνθιον.

ΕΔΩ, *Hic*, ἐνθάδε, in Corona pretiosa: ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, *Ultro citróque, Hinc, Inde, Huc*, &c. pro ὧδε. Paulus Epist. ad Coloss. πάντα ὑμῖν γνωρίσυσι τὰ ὧδε, *quæ hîc aguntur*. Demetrius Raules Cabaces in Epist. ad Manuelem filium: Ἄρχοντες, φαίνεται σας καλοὶ, νὰ στέλωμεν πρὸς τῦ μέγαν Αὐθέντην εἰς τὸ νὰ τὸ φέρυν ἐδῶ, &c. Græculus apud Allat. de Opinationibus Græcor. pag. 126. ἴδες ἐδῶ τὴν μιαρὰν Γυλῦν. Vide Fabul. Æsopi Græcobarb.

Græcobarb. pag. 29. Georgium Contarem in Hist. Athenar. pag. 114. &c.

Δὼ, truncatè, pro ἐδῶ. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ δὼ καὶ κεῖ γυρίζοντας ἀπάνω κάτω βλέπει.

ΕΈΣ, *Heus*. Acclamationes in Concilio Constantinopolitano sub Mena Act. 5. ἐὲς ἄνελθε εἰς τὸν ἄμβωνα, ἐὲς πεῖσον τὸν λαόν σου, &c. Occurrit ibi pluries.

ΕΖΕΛΈΜ, τὰ κουκουνάρια, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Nux pinea*.

ΕΖΟΥΛΑ, *Esula*, quæ duplex est, alia enim *Pityusa*, Ruellio lib. 3. cap. 132. 146. alia *Esula rotunda* appellatur, eidem Ruellio, c. 147. De hac posteriori copiosè agit Interpres Matthæi Silvatici cap. 371. Occurrit apud Myrepsum sect. de Antidot. cap. 25. ubi Glossæ τὴν Χαμαίπιτυν Interpretantur. Aliæ MSS. ex Cod. Reg. 190. ἐζοῦλλα, τὸ ὀξύπορον.

ΕΉΚΟΣ, ἡ ποκηστήδα, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΕΉΟΥ φαρικοῦ, λέγεται τὸ κεδρέλεον. Ita Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. *Cedrelaum*, de quo Ruellius lib. 1. cap. 52.

ΕΘΈΝΧΙΣ, Ægyptiis, *Fontalis*, ποταμογείτων, apud Interpol. Dioscorid. cap. 683.

ΕΘΙΜΟΝ, *Mos*, *Consuetudo*. Glossæ Gr. Lat. ἔθιμον, *Consuetum*, *Solemne*, ἔθιμα Ἰουδαϊκὰ, apud Clementem lib. 6. Constit. Apost. cap. 28. Nicetas de Constantinopolit. statu num. 5. καὶ τὰ μὲν πρῶτα κατά τι πάτριον ἔθιμον, &c. Utitur Codinus de Offic. Aulæ Constantinopolit. cap. 6. num. 46. 49. cap. 14. num. 12. cap. 16. num. 4. &c.

Ἔθιμα, *Menstrua*. Nicephorus Patr. Constantinopol. in Jure Græco-Rom. pag. 70. ἐὰν τελεία γυνὴ γινομένη Χριστιανὴ, μετὰ μίαν, ἢ δύο, ἢ ὅσας δήποτε ἡμέρας μέχρι τῶν ἑπτὰ, ἴδῃ τὰ ἔθιμα αὐτῆς, &c.

ΕΘΜΕΤ, ὁ κόχλος, in Glossis MSS. Jatricis ex Cod. Gr. 190. In aliis Græcobarb. MSS. χόκλον λεγόμενον.

ΕΘΝΆΡΧΗΣ, *Ethnarcha*, Dignitas, qua donatus Nicephorus Bryennius à Constantino Monomacho, *Præfectus militaribus Copiis* ἐξ ἐθνῶν, *in Romanorum auxilium contractis*. Scylitzes, pag. 787. καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἡγεμόνα καταστήσας τὸν Πατρίκιον Νικηφόρον τὸν Βρυέννιον, καὶ Ἐθνάρχην τοῦτον καλωνομάσας, τὰς ἐκδρομὰς ἐκπέμπει κωλύειν καὶ ἐπέχειν τῶν Πατζινάκων. Eâdem dignitate donatus etiam à Botaniata quidam Borilas Scytha, sive Mysus, apud Bryennium lib. 4. cap. 16. ὁ δ' ἡσθεὶς τῷ ἀκούσματι, ὃν εἶχε πιστότατον καὶ οἰκειότατον ἄνδρα, εἴτε Σκύθην, εἴτε Μυσὸν, Βορίλας ἦν τούτῳ τ' ὄνομα, ὃν Πρωτοπρόεδρον τιμήσας Ἐθνάρχην, ἐκπέμπει παραληψόμενον τὸν Βρυέννιον, &c.

De Ethnarchis Judæorum, &c. copiosè alij, & in iis Valesius ad Eusebij Hist. Eccl. lib. 2. cap. 5. Apud Theodorit. serm. 10. ad Græcos, ἐθναρχίαι καὶ μερικαὶ βασιλεῖαι.

ΕΘΝΗ, *Gentes*, *Gentiles*. Concil. Laodic. c. 39. οὐ δεῖ τοῖς ἔθνεσι συνεορτάζειν, καὶ κοινωνεῖν τῇ ἀθεότητι αὐτῶν. Ἐθνικὸς βίος, in Concilio Nicæno I. c. 2. Lactantius de Mortib. Persecutor. num. 11. *Et illa cum gentibus, epulante, jejuniis hi & orationibus insistebant*. Passim. Vide Gloss. med. Lat. in *Gentes*.

Ἔθνη, *Provinciæ populi Romani*, apud Euseb. lib. 1. de Vita Constant. cap. 25. Zonaras in Antonino Philosopho, ex Dione: ἐνομοθέτει τότε μηδένα τοῦ ἔθνους ἄρχειν ὅθεν ἐγένετο. Et in Severo: ἄπληστος δὲ ὤν, παρὰ πάντων ᾔτει, καὶ οὔτε ἔθνος οὔτε πόλιν ἀφῆκεν ἀσύλητον. Ita alibi non semel.

ΕΘΝΟΦΡΟΝΕΣ, Hæretici, sic appellati, quòd licet Christiani, Gentilium ritus & superstitiones sectarentur. De iis agunt Nicetas in Thesauro Orthodoxæ fidei lib. 4. pag. 252. 253. Auctor de Initiis Hæreseon, num. 94. &c.

ΕΘΡΕΚΙΚΗ, Ægyptiis, *Eruca*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 358.

ΕΙΔΗ, *Res quævis aromaticæ*; *Species*, recentioribus Latinis, de qua voce nos in Gloss. med. Lat. Theophanes an. 17. Heraclij: εὗρον δὲ καὶ εἴδη ἀπομείναντα ἀλόης πολλὴν, καὶ ξύλα μεγάλης ἀλόης ἀπὸ δέκα καὶ ὀκτὼ λιτρῶν καὶ μέταξαν πολλὴν, πίπερ, καὶ καρβάσια καμίσια πολλὰ ὑπὲρ τὸ μέτρον, ζάχαρ τε καὶ ζιγγίβερ, καὶ ἄλλα εἴδη πολλά.

ΕΙΔΙΚΟΝ. Vide in Ἰδικόν.

ΕΙΔΟΙ, *Idus*. Moschopulus: εἰδοὶ, παρὰ Ῥωμαίοις, αἱ κατὰ τὸ τέλος τοῦ μηνὸς ἡμέραι. Balsamon ad Can. 62. Concil. VI. Καλάνδαι λέγονται αἱ πρῶται δέκα ἡμέραι τοῦ μηνὸς, Νόνναι αἱ δεύτεραι, καὶ Εἰδοὶ αἱ τρίται. ἐκλήθησαν δὲ οὕτως ἀπὸ τριῶν Ῥωμαίων μεγιστάνων ἀνδρῶν ἐν καιρῷ λιμοῦ τὸ περὶ τὴν Ῥώμην ἀποθρεψάντων. Similes ineptias ineptit Joannes Tzetzes Chil. 3. vers. 869. lib. 7. Basilic. tit. 2. cap. 19. ὅτι διελάλησε Καλάνδας παραφυλάξαι, καὶ ὕστερον διελάλησε τοῖς εἰδοῖς.

ΕΙΔΩΛΕΙΟΝ, in Glossis MSS. ὁ ναὸς τῶν εἰδώλων· Εἰδώλιον δὲ, τὸ ὁμοίωμα. Vide Gloss. med. Lat. in *Idolium*.

ΕΙΚΕΌΝΑ, τὰ ἐπὶ τῶν κηρίκων, καὶ πορφύρων, καὶ πιννῶν μέσα, εἰς ἃ ἡ ἕλξις ἐστὶ τοῦ ὀστράκου. εἰσὶ δὲ αἱ κροκύδες αὐτῶν. Ita Neophytus in Gloss. Jatric. MSS. *Flocci Purpuræ*, seu *Conchylij*.

ΕΙΚΌΝΑ, pro εἰκών. Glossæ Græcobarbaræ: ἀβιλύκη, εἰκόνα. Vide Gloss. med. Lat. in *Icona*.

ΕΙΚΟΝΙΚΩΣ, *In imagine*. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. cap. 4. num. 2. τὸ σκαρανικὸν αὐτοῦ Χρυσοκόκκινον, συρματεῖνον, ἔχον ἔμπροσθεν εἰκονικῶς τὸν Βασιλέα ἱστάμενον, ἐστεμμένον. Ita n. 7.

ΕΙΚΌΝΙΟΝ, ita diem quendam appellabant Alexandrini ob Victoriam Theodosij contra Barbaros, cum quibus Epomide S. Senuphij Eremitæ & Baculo armatus conflixit. Vita MS. SS. Abba, Cyri & Joannis: τὴν δὲ τὴν ἡμέραν καὶ νῦν πάνδημος Ἀλεξανδρεῦσιν αὐτὴ καὶ πολυτελὴς διὰ χρόνου, Εἰκόνιον οὕτω παρ' αὐτῶν ὀνομαζομένη· πεποίηται γὰρ δή τις τοῦ Βασιλέως αὐτοῖς καὶ εἰκὼν ὁπλισμένη τὸν τότε τρόπον· καὶ τῇ μὲν κεφαλῇ τὴν ἐπωμίδα περικειμένη, τῇ δεξιᾷ δὲ τὴν βακτηρίαν προΐσχουσα.

ΕΙΚΟΝΙΣΜΑΤΆΚΙΑ, *Chamætera*, Χαμαιτηρίδες.

ΕΙΚΟΝΟΣΤΆΣΙΟΝ. Portius: εἰκόνα, Εἰκονοστάσι, *Figura*, *Imago*, εἰκὼν, εἶδος, σχῆμα, &c. Sed aliud quidpiam sonat apud Codinum de Offic. Aulæ Constantinopol. cap. 6. num. 2. φέρουσι μετὰ τὴν ἀπόλυσιν οἱ Κανονάρχαι, καὶ ἱστῶσιν εἰκονοστάσιον, εἰς ὃ κρέμανται ἅγιαι εἰκόνες, ἥ τε Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἕτεραι τρεῖς ἢ τέσσαρες· ἔμπροσθεν δὲ τούτου, ἀναλόγιον, ἐφ' οὗ ἐπίκειται ἅγιον εὐαγγέλιον· καὶ οἱ μὲν ἱερεῖς ἵστανται πλησίον τῶν ἁγίων εἰκόνων μετὰ τῶν ἱερατικῶν στολῶν. Ubi Meursius: *Videre facile est*, inquit, *quid fuerit*. Gretzerus verò Iconostasion dici ait, *omne illud in quo vel stant, vel ex quo pendent sacræ Imagines, ut ex isto pendebant Imagines Nativitatis Christi, aliaque tres aut quatuor, Germanis vocari* Ein gilder Itelle. Denique Goarus *Sacris Imaginibus circumposita ornamenta, quibus illæ sunt affixæ*, εἰκονοστάσιον esse scribit: & *Toreumatici operis quadratum tabellæ marginem aliis vocari*.

Quidquid dicant ij, hæc mihi non plana sunt; nec rem omnino expediunt. εἰκονοστάσιον igitur ut sententiam meam proferam, *Capella* fuit, seu ubi Sacræ Imagines reponebantur, & quod unusquisque domi habebat; in quo privatim orare & Deo preces

fundere

fundere liceret : Id, ni fallor indicat Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 18. cap. 18. ubi narrat colloquium Imperatoris cum Heracleensi Metropolitano, qui unioni Ecclesiarum adversabatur, & querebatur quòd factum ab Imperatore de tuenda acriùs de Spiritus Sancti Processione adversus Latinos Græcorum sententiâ decretum ab eo ipsomet Augusto dimitteretur. Tum enim, liberum illi esse illud servare ironicè respondit Imperator, ac, si luberet, in suum Iconostasium reponere : ἔφη δὲ ὁ Βασιλεὺς, Καὶ ἔχε αὐτὸ εἰς τὸ εἰκονοστάσιόν σου. Proinde apud Codinum εἰκονοστάσιον, videtur fuisse quidpiam capellæ seu oratorio simile, in quo sacræ quædam Historiæ opere sculptorio repræsentabantur, baculo aut hastæ impositum, & quod ante analogium, ubi sacrum Evangelium impositum erat, sisteretur: cujusmodi sunt sculptæ Sanctorum Imagines in ædiculis quodammodo inclusæ, quæ in publicis Processibus ac Litaniis interdum, & in quibusdam Ecclesiis deferri solent. Sed & hanc vocem pro Capella, uti appellamus, Ecclesiæ videtur usurpare Pœnitentialis MS. ex Cod. Colberteo : οἱ δὲ τρίγαμοι οὐκ εὐλογοῦνται ἐν ἐκκλησίᾳ, ἀλλ' ἐν ἰκονοστασίῳ ἄνευ στεφάνων, ut & Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 80. sub fin. πάλιν κάμπτει πρὸς ἄρκτον, διαιρῶν ἀριστερὰ τὸ εἰκονοστάσιον τῆς Βασιλείας μου.

ΕἸΚΟΣΤΗ, *Vicesima*. Εἰκοστώτης, ὁ τὰς εἰκοστὰς ἀπαιτῶν, *Vicesimarius*, in Glossis Gr. Lat.

ΕἸΛΗΜΑΤΙΚΟΣ, *Volubilis*, *Cameratus*, *Rotundus*. Vita Constantini M. & Helenæ matris : καὶ καταλθοῦσα ἐν τῇ πρεσβυτέρᾳ Ῥώμῃ τελευτᾷ, καὶ κατάκειται ἔξω τῆς πόλεως ἐν στρογγυλοειδεῖ εἰληματικῷ ναῷ, ἐν λάρνακι πορφυρῷ. Ubi perperam Edit. κλιματικῷ. Constantinus de Adm. Imp. cap. 29. pag. 87. ἔστι δὲ καὶ ἕτερος ναὸς πλησίον αὐτοῦ εἰληματικός, ἡ Ἁγία Τεκλα· καὶ ἐπάνω τοῦ ναοῦ αὐτοῦ πάλιν ἕτερος ναὸς δίκην κατηχουμένων, καὶ αὐτὸς εἰληματικὸς, εἰς ὃν καὶ ἀνέρχονται διὰ κοχλείας. Ibidem : ἐν οἷς (κίοσι) ἔμελλεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Διοκλητιανὸς εἰληματικὰς ἐγεῖραι καμάρας, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Monubilis*, & in *Volutio*.

ΕἸΛΗΤΑΡΙΟΝ, *Volumen*, *Codex*. Glossæ Basilic. Σεκοῦνδουμ Κυάρτας, ἡ ἐκ χαρτίου, ἤγουν τῆς ἐν εἰλιταρίῳ διαθήκης διακατοχή. Hesychius : Φαινόλης, εἰλητάριον μεμβραϊνὸν, ἢ γλωσσόκομον. Sexta Synod. Constantinopol. Act. 14. προσενεχθῆναι καὶ τὸ χαρτῷον αὐθεντικὸν εἰλητάριον τῆς ἑβδόμης πράξεως τῆς ἁγίας πέμπτης συνόδου. Infrà : τὸ μετὰ χαρτῶν φαλσευθὲν εἰλιτάριον ὁρίζομεν χωρισθῆναι κατὰ τοὺς τόπους, ἐν οἷς αἱ προσθῆκαι γεγόνασι. Andreas Cæsariensis ad Apocalyps. cap. 18. ἡγούμεθα δὲ καὶ τῇ ἀρχαίᾳ συνηθείᾳ χρήσασθαι τὸν Ἀπόστολον, εἰλαρίοις γὰρ οἱ Ἑβραῖοι ἀντὶ τῶν παρ' ἡμῖν βιβλίων ἐκέχρηντο.

ΕἸΛΗΤΟΝ, εἰλητὸν, *Corporale*, linteum cui nullo interjecto discus & calix superponuntur, sic dictum ἀπὸ τοῦ ἐνειλιχθῆναι, à Christi corpore involvendo. Germanus Patr. Constantinopol. τὸ εἰλητὸν σημαίνει τὴν σινδόνα ἐν ᾗ ἐνειλίχθη τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ ἐκ τοῦ σταυροῦ καταβὰν, καὶ ἐν τῷ μνημείῳ τεθέν. Symeon Thessalonic. de Sacramentis describens sacri Altaris ἐνδυτὰς, quarum prima est κατάσαρκα, altera τραπεζόφορον, dicta, quibus enarratis, subdit : εἶτα τίθεται τὸ εἰλητὸν, καὶ αὐτὸ εἰς δίπλωσιν τῆς νεκρώσεως ἅμα Χριστοῦ, καὶ τῆς ἀναστάσεως, ὅτι καὶ μετὰ τὴν ἔγερσιν οἱ Ἀπόστολοι τοῦτον μετὰ τῶν ἐνταφίων εἶδον ἐνετυλιγμένον εἰς ἕνα τόπον μετὰ τῶν ἐνταφίων· διὰ καὶ τοῦτο εἰλιγμένον ἐστὶ, καὶ Εἰλητὸν λέγεται, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὸ ἱερὸν ἐπ' αὐτῷ εὐαγγέλιον ἀντὶ τοῦ Σωτῆρος τίθεται. Euchologium, pag. 838. τίθησι δὲ τὸ εἰλητὸν, καὶ μετὰ ταῦτα τὸ εὐαγγέλιον, &c. pag. 131. εὐχὴ τῶν πιστῶν πρώτη μετὰ τὸ ἀπλωθῆναι τὸ εἰλητόν. Demetrius Gemistus de Ordinationibus, MS. ταῦτα δὲ λέγοντος τοῦ Διακόνου, οἱ ἐν τῷ Βήματι Διάκονοι ὑφαπλοῦσι τὸ εἰλητόν. Infrà : αἴρει ὁ δευτερεύων τῶν διακόνων, τὸν ἀστερίσκον ἀπὸ τοῦ ἁγίου δίσκου, καὶ σπογγίσας αὐτὸν ἐπὶ τοῦ εἰλητοῦ εἰς μέρος τι. Liturgia Chrysostomi, μετὰ τὴν ἐκφώνησιν λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὸ εἰλητὸν, καὶ κατὰ τὸ σύνηθες ἐξαπλοῖ. Rursùm, ὁ διάκονος δὲ λαμβάνει τὸν ἀστερίσκον, καὶ ποιεῖ σταυροειδῶς ἐπὶ τοῦ ἁγίου δίσκου, καὶ σπογγίσας αὐτὸν ἐπὶ εἰλητοῦ, καὶ ἀσπασάμενος, τίθησιν αὐτὸν μετὰ τοῦ ἀέρος. Alia ejusdem Chrysostomi Liturgia apud Goarum p. 101. εἶτα θυμιῶν τὸ μέγα εἰλιμμένον, καὶ τιθέμενος ἐπιμήκες, λέγει, &c. Adde Liturgiam Basilij ibid. pag. 162.

ΕἸΝΑΙ, pro ἐστὶ, *Est*, occurrit passim apud Anonymum de locis SS. p. 81. 82. & seqq.

ΕἸΠΑ. Vide in Ἔπα.

ΕἸΡΗΝΑΡΧΗΣ, *Pacator*, *Irenarcha*, in Glossis Gr. Lat. Dignitas, cujus munus erat seditiosos homines & pacis publicæ turbatores comprehendere, & præmissâ notoriâ ad tribunalia Judicum perducere, ut docet Augustinus Epist. 140. 159. *Præpositi pacis* dicuntur in l. 49. Cod. Th. de Decurion. ἄρχοντες τῆς εἰρήνης, Libanio. Aboliti porrò Irenarchæ à Theodosio Juniore in Oriente. Interpretes Græci, apud Cujacium ad leg. 9. Cod. de Jure Fisci lib. 10. εἰρηνάρχαι, οἱ τῆς τοῦ δήμου εὐταξίας ἐπιστατοῦντες. Habetur Nili Epistola inscripta Gerasimo Εἰρηνάρχῳ, 276. lib. 2. Vide Euseb. lib. 4. Hist. Eccl. cap. 15. Palladium in Hist. Lausiaca cap. 116. Acta S. Polycarpi, &c. præterea Cujacium lib. 1. Observat. cap. 33. & Gloss. med. Lat. in *Irenarcha*.

ΕἸΡΗΝΗ, Εἰρήνην διδόναι, *Pax*, *Pacem dare*, *Osculum*, *Osculum dare*. Vetus Pœnitential. Græcor. εἴ τις συντυχὼν ὁμιλήσει τῶν ὑποστρεφόντων ξένων, πλὴν τοῦ δοῦναι τὴν εἰρήνην, ἐκ τῶν ἐνδεδυμένων(?) εἰργέσθω ἀπ' εὐλογίας.

Εἰρήνη, Εἰρήνην διδόναι, *Pax*, *Pacem dare*, voces Liturgicæ, seu Ecclesiasticæ. Variè autem *Pax dari* dicitur : nam εἰρήνην δοῦναι sibi invicem dicebantur Fideles cùm inter Missæ solemnia sese osculabantur, dum Sacerdos post hostiæ confractionem hæc verba profert, *Pax Domini sit semper vobiscum*, de quo ritu egimus in Gloss. med. Lat. in V. *Osculum Pacis* : Concilium Laodicenum Can. 19. οὕτως τὰς τῶν πιστῶν τὰς εὐχὰς γίνεσθαι τρεῖς. μίαν μὲν τὴν πρώτην, διὰ σιωπῆς, τὴν δὲ δευτέραν καὶ τρίτην διὰ προσφωνήσεως πληροῦσθαι· εἶθ' οὕτως τὴν εἰρήνην δίδοσθαι, καὶ μετὰ τὸ, πρεσβυτέρους δοῦναι τῷ ἐπισκόπῳ τὴν εἰρήνην, τό τε τοὺς λαϊκοὺς τὴν εἰρήνην δοῦναι, καὶ οὕτω τὴν ἁγίαν προσφορὰν ἐπιτελεῖσθαι. Vita MS. S. Matronæ : πρὸς ἣν αὖθις ὁ Βασιανὸς ἀπεκρίνατο, Πῶς δὲ καὶ γυνὴ τυγχάνουσα τοῖς θείοις μυστηρίοις γυμνῇ προσήρχου τῇ κεφαλῇ, καὶ ἐν τῷ πρὸς εἰρήνην ἀσπασμῷ, τὸ σῶμα τοῖς ἀδελφοῖς ὑπεῖχες. Ab iis tamen osculis abstinebant fideles in die Cœnæ Christi, tertio ante celebritatem, ob mœstitiam Christi Passionis : Procopius in Hist. Arcana : παρέλαβον τοίνυν τὴν βασιλείαν Ἰουστινιανός τε καὶ Θεοδώρα πρότερον τῆς ἑορτῆς ἡμέραις τρισὶν, ὅτε οὔτε ἀσπάσασθαί τινα, οὔτε εἰρηναῖα προσειπεῖν ἔξεστιν.

Εἰρήνην διδόναι, in ordinationibus variè etiam accipitur. Nam in Lectore, sumitur tantùm pro χειροθεσίᾳ, seu nudâ manus impositione. Euchologium, p. 233. ubi de Ordinatione Lectoris : καὶ ὀλίγον ἀναγινώσκων, λαμβάνει παρὰ τοῦ ἱερέως εἰρήνην. Et pag. 234. καὶ ἀναγινώσκει ὀλίγον, καὶ δίδωσιν αὐτῷ εἰρήνην. Hâc scilicet formulâ hócque ritu, qui habetur pag. 235. καὶ ἐπιθεὶς τὴν χεῖρα, καὶ εὔχεται οὕτως, Εἰρήνη πᾶσι, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. In ordinatione Subdiaconi non εἰρήνη, sed Εὐλογία confertur : Diaconus verò εἰρήνην & ἀσπασμὸν ab ordinatore accipit. Gesta Sanct. Epiphanij : χειροτονεῖ οὖν αὐτὸν Διάκονον, καὶ πάλιν δίδωσιν εἰρήνην. Vide Goarum ad Euchologium pag. 261.

Εἰρήνην διδόναι, & Εἰρηνεύειν denique dicitur Pontifex, cùm pacem plebi ἐκκλησιαζούσῃ adprecatur, inter Sacræ Liturgiæ Officia. Palladius in Vita Chrysostomi pag. 128. δοὺς δὲ τῷ λαῷ τὴν συνήθη τῆς εἰρήνης προσηγορίαν, ἐκάθισεν σὺν τοῖς λοιποῖς ἐπισκόποις. Socrates lib. 6. cap. 16. de eodem Chrysostomo: καὶ καθίσας ὁ Ἰωάννης εἰς τὸν ἐπισκοπικὸν θρόνον, συνήθως μὲν τὴν εἰρήνην λαῷ ἐπηύξατο. Theodorus Paphensis Episc. in Vita MS. S. Spiridonis: καὶ στὰς κατὰ τὸ πρόσωπον τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου, δέδωκεν εἰρήνην· καὶ μὴ ὄντος λαοῦ ὀφείλοντος ἀποκριθῆναι ὑπακοῦσαι τῷ δικαίῳ, Καὶ τῷ πνεύματί σου, &c. De hoc ritu præclarè Isidorus Pelusiota lib. 1. Epist. 122. εἰρήνην ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς καθέδρας ἐπιφθέγγεται, τὸν κύριον τῆς καθέδρας μιμούμενος ἀναλαμβανόμενον, εἰρήνην τὴν οἰκείαν ἀφέντα καὶ διδόντα. τὸ δὲ καὶ τῷ πνεύματί σου, παρὰ τοῦ λαοῦ ἀποκρινόμενον, τοῦτο δηλοῖ, Εἰρήνην μὲν ἡμῖν παρέσχες, Κύριε, τὴν ἐν ἀλλήλοις ὁμόνοιαν. εἰρήνην δὲ δὸς ἡμῖν τὴν πρὸς σὲ ἀδιαίρετον ἕνωσιν, ἵνα τῷ πνεύματί σου εἰρηνεύοντες ὃ ἡμῖν ἐν ἀρχῇ τῆς δημιουργίας ἐνέθηκας, ἀχώριστοι τῆς σῆς ἀγάπης τυγχάνωμεν. Queritur porrò Symeon Thessalonicensis quòd suâ ætate plebs respondere desierit, καὶ τῷ πνεύματί σου.

Sed præsertim pax datur, cùm Antistitis jussu singulæ Lectiones fiunt: tum enim qui lecturus est εἰρήνην populo adprecatur. S. Maximus in Mystagogia, cap. 12. διὰ δὲ τῶν γινομένων ἔνδοθεν ἐκ τῆς ἱερατείας κελεύσει τοῦ Ἀρχιερέως, ἐφ' ἑκάστῳ ἀναγνώσματι τῆς εἰρήνης ἀποφωνήσεων, τὰς διὰ τῶν ἁγίων ἀγγέλων διακομιζομένας θείας ἀποδοχὰς δηλοῦσθαι ὁ σοφὸς διωρίζετο, &c. Et Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap. 7. pag. 166. πάντων δὲ ἀρχιερέων καὶ ἱερέων καθεσθέντων ἐν τῷ μέλλειν ἀναγινώσκεσθαι τὰ ἀποστολικὰ ῥήματα, ἀπελθὼν, λαμβάνει εὐλογίαν ἀπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ὡς ἂν Εἰρήνην δῷ τῷ ἀναγινώσκοντι. τοῦτο δὲ τελετή ἐστι τὸ Εἰρηνεῦσαι, καὶ ὡς ἀπὸ τοῦ θεοῦ διδόμενον. καὶ οὐκ ἔξεστιν αὐτὸ πράττειν ἄνευ γνώμης τοῦ γνησίου ἀρχιερέως, καὶ ἐν τῇ αὐτοῦ ἐκκλησίᾳ, καὶ ταῦτα αὐτοῦ παρόντος, καὶ πρώτου ὄντος καὶ ἀρχιποιμένος λαμβάνει τοίνυν διὰ εὐλογίας τὴν ἔνδοσιν. De præstantia verò ejusce Benedictionis multa & præclara habet cap. 9. pag. 176. 177. Euchologium. pag. 304. Ubi de Ordinatione Episcopi: καὶ κατερχόμενος πρῶτος ὁ χειροτονηθεὶς, εἰρηνεύει τὸν ἀπόστολον, &c. Lectâ scilicet Epistolâ, dicit εἰρήνη σοι. Adde Morinum de Sacris Ordinat. pag. 96. Eo sensu intelligendus Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 5. cap. 1. extr. οὐ γινομένου, καὶ δεξαμένου αὐτοῦ τὸ γράμμα, εἰρήνευσε καὶ ὁ Κυζίκου. Ubi cæcutiit Interpres.

ΕἸΡΗΝΙΚΆ, dicuntur *Collectæ*, seu συναπταὶ, quia primò pacem postulant, inquit Goarus ad Euchol. pag. 30. 46. 66. 123. 130. quippe Diaconus in Sacris Liturgiis ait, ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν, & deinde, ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Vide Cabasilam cap. 12. & Eusebium in Vita S. Philippi Presbyt. num. 7. Liturgia Chrysostomi apud eundem Goarum pag. 65. τοῦ ἱερέως λέγοντος τὴν εὐχὴν μυστικῶς ἐν τῷ βήματι, ἐν τῷ αὐτῷ καιρῷ ὁ διάκονος λέγει ἔξω τοῦ βήματος τὰ εἰρηνικά: quæ ibi describuntur, ut & pag. 71. Euchologium p. 251. & Ordinatio Diaconi apud Morinum, p. 109. καὶ ἕτερος διάκονος ἵσταται ἔξω τοῦ βήματος, εἰς τὸν τόπον ἐν ᾧ ἀναγινώσκονται τὰ Εἰρηνικὰ, καὶ λέγει, Πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν, καὶ τὰ λοιπά. Locus porro ille in quo ejusmodi preces concinuntur non alius est à Diaconico. Ordo in promotione Cantoris apud eundem Morinum pag. 104. ἄρχεται ὁ διάκονος ἐν τῷ διακονικῷ, Ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Vide idem Euchólog. p. 512. Codinus de Offic. Aulæ Constantinop. c. 14. n. 3. καὶ μετὰ ταῦτα τοῦ Ἀρχιδιακόνου τὰ Εἰρηνικὰ, ὡς ἔθος εἰπόντος, &c. Atque inde eæ preces dictæ διακονικὰ, uti in hâc voce observavimus.

ΕἸΡΗΝΙΚΑΊ, *Epistolæ pacificæ*. Scholion ad Harmenopuli Epitom. Canon. in Jure Græco-Rom. pag. 38. εἰρηνικαί εἰσιν ἐπιστολαὶ αἱ παρὰ τοῦ ἐπισκόπου διδόμεναι τοῖς κληρικοῖς, θέλουσι διὰ ἔνδειαν εἰς ἑτέραν ἀπελθεῖν πόλιν, καὶ τῷ ἐκεῖ κλήρῳ καταλεγῆναι· ἢ καὶ αἱ τοῖς ἐπισκόποις παρὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπων διδόμεναι πρὸς βασιλέα διά τινα χρείαν ἀπερχομένοις. Glossæ MSS. εἰρηνικαὶ ἐπιστολαὶ, αἱ λεγόμεναι ἀπολυτικαὶ, οἷαί εἰσιν αἱ διδόμεναι τοῖς ἐπισκόποις παρὰ τῶν μητροπολιτῶν, ὥς περ ὑπόκειται, καὶ τοῖς μητροπολίταις παρὰ πατριαρχῶν ὑφ' ὧν προχειρίζονται. Adde Matthæum Blastarem in Syntagmate Juris Canonici. Synodus Antiochena Can. 7. μηδένα ἄνευ εἰρηνικῶν δέχεσθαι τῶν ξένων. Adde Can. 8. Epistola Arsenij Hypsilitensis Episcopi apud S. Athanasium Apol. 2. de fuga sua pag. 787. μηδὲ γράμματα εἰρηνικὰ ἀποστέλλειν, μηδὲ δέξασθαι παρ' αὐτῶν. Idem Athanas. in Epist. ad Solitar. pag. 826. ταῦτα γράψαντες, ὑπέγραψαν καὶ τοῖς εἰρηνικοῖς. Τύπος εἰρηνικὸς, apud eundem in Epist. ad Orthodoxos, pag. 950. S. Basilius Epist. 77. ἐπὶ τοῖς παρελθοῦσι παρακαλέσατε ἡμᾶς γράμμασιν εἰρηνικοῖς, &c. Vide ejusdem Epist. 239. 325. In Epistola εἰρηνικῇ ad eundem S. Athanasium apud Sozomenum lib. 3. cap. 24. nominis ratio indicatur, hisce verbis: γίνωσκε γὰρ ἡμᾶς εἰρήνην ἔχειν μετά σου καὶ κοινωνίαν ἐκκλησιαστικὴν, καὶ τούτων γνώρισμα, ἡ διὰ τούτων τῶν γραμμάτων προσηγορία. Vide Concilium Calchedon. Can. 11. Nomocanon Coutelerianum, num. 455. & quæ Cujacius ad Nov. 6. & alij observarunt de ejusmodi Pacificis.

ΕἹΡΜΌΣ, dicitur *Hymnus*, sive *Troparium, à quo reliquorum Tropariorum quæ in ea Ode canuntur consequentia & series ducitur*, qui ideo Canon & regula est modulationis subsequentis, proinde longè aliud à *Tractu* Ecclesiæ Latinæ, sic dicto quòd tractim canatur, uti hanc vocem reddunt Meursius & Goarus in Euchologio pag. 10. & 434. quod etiam observatum à Gretzero tom. 3. de Cruce pag. 2328. & ab Allatio in Dissert. 1. de libris Eccl. Græcor. cùm enim Græci, ut ait idem Goarus, libros notis musicis exaratos inter cantandum rarissimè habeant, vel, si habent, conspiciant, si quando hymnos canant, eos ad certam modulationem ex octo tonis in Ecclesia Græcanica receptis, componunt, quæ aliis canticis postea concinendis regulam præscribant, doceántque eâdem vocis inflexione decantanda: quæ quidem imposita vocis inflexio, εἱρμὸς appellatur: sic etiam Arcudius: Εἱρμὸς λέγεται ὅτι κατὰ τάξιν τινὰ, καὶ συνθέσει καὶ μελουργίᾳ εἱρόμενος, καὶ πλεκόμενος καὶ ἁρμοζόμενος πρόεισι καὶ οὐχ ὡς ἔτυχε. Et Zonaras ad Canones Anastasimos Joannis Damasceni: εἱρμὸς δὲ λέγεται ὡς ἀκολουθίαν τινὰ, καὶ τάξιν μέλους καὶ ἁρμονίας διδοὺς τοῖς μετ' αὐτοῦ τροπαρίοις· πρὸς γὰρ τὸ τοῦ εἱρμοῦ μέλος κἀκεῖνα ῥυθμίζονται, καὶ πρὸς ἐκεῖνον ἀναφερόμενα ἁρμόζονταί τε καὶ ψάλλονται, καὶ τῇ ἁρμονίᾳ τοῦ μελῳδήματος ἐκείνου ἀκολουθοῦσιν ἢ ὅτι συνείρει καὶ συμπλέκει ἑαυτῷ κατὰ τὸ μέλος ὁ εἱρμὸς τὸ τροπάριον. Atque inde τροπάρια appellantur, quòd ad εἱρμοῦ modum τρέπονται, vertuntur & inflectuntur. Idem Zonaras: τροπάρια λέγονται ὡς πρὸς τοὺς εἱρμοὺς τρεπόμενα, καὶ τὴν ἀναφορὰν τοῦ μέλους πρὸς ἐκείνους ποιούμενα, ἢ καὶ ὡς τρέποντα τὴν φωνὴν τῶν ᾀδόντων πρὸς τὸ μέλος καὶ τὸν ῥυθμὸν τοῦ εἱρμοῦ. εἰ μὴ γὰρ πρὸς ἐκείνους ὁ τῶν αὐτὰ ψαλλόντων φθόγγος εὐθύνοιτο, οὐκ εὔρυθμον ἔσται τὸ μέλος, οὐδὲ ἐναρμόνιον, οὐδὲ μέλος ἂν λέγοιτο, ἀλλ' ἀπηχὲς καὶ ἀνάρμοστον φώνημα. Triodium Fer. 2. Hebdom. 1. Jejunior. καὶ εὐθὺς τῷ Κυρίῳ ᾄδομεν εἰς τὸν ἦχον τοῦ κανόνος, τῶν μηναίων τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἁγίου, ψάλλομεν δὲ αὐτοῦ μετὰ τοῦ εἱρμοῦ εἰς ϛ΄. Cedrenus τῆς ἑβδόμης ᾠδῆς κατήρχετο τοῦ εἱρμοῦ τοῦ λέγοντος, &c. Occurrit passim in libris Ecclesiasticis Græcorum.

Δύειρμος, *Troparium duobus εἱρμοῖς constans*. Triodium

dium Feria 3. τῆς τυροφάγου. εἰ δὲ δύειρμόν ἐστι τὸ τριώδιον, καταλιμπάνονται (αἱ ᾠδαί.) Rursum: ἐν αἷς δὲ ᾠδαῖς ψάλλομεν τὰ τριώδια, καταλιμπάνονται αἱ τοιαῦται ᾠδαὶ τῆς ὀκτωήχου καὶ τῶν μηναίων, ἐπειδὴ δύειρμόν ἐστι τὸ τετρώδιον. Typicum S. Sabæ: εἰ δὴ δύειρμόν ἐστι τριώδιον, καταλιμπάνομεν καὶ τῶν δύο κανόνων τῆς Ὀκτωήχου τὰς ᾠδάς.

Εἱρμολόγιον, liber sic dictus, quòd ejusmodi εἱρμοὺς contineat, seu ut præfert illius titulus, περιέχον πάντας τοὺς εἱρμοὺς τῆς ὀκτωήχου τῶν τε δεσποτικῶν, καὶ θεομητορικῶν, καὶ ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ. Is quem legi editus est Venetiis an. 1643.

ΕἸΣΔΕΚΤΙΚΌΝ, *Renovationis pretium.* Nov. 13. Leonis Imp. τῶν γὰρ ἐκδιδομένων ἔφασαν οἰκημάτων, ἤδη τοῦ συμπεφωνημένου χρόνου ἐκμετρηθέντος, καὶ περιόδου ἐνστάσης ἀρχῆς, καὶ ἀνανεώσεως τῆς τούτων διακατοχῆς, οὐ γίνεσθαι τὴν καταβολὴν ὡρισμένην τινα, ἣν καὶ ἰδίως Εἰσδεκτικὸν καλοῦσιν, ἀλλ' ὡς ἂν παραστῇ τῇ πλεονεξίᾳ τῶν λαχόντων τὴν προστασίαν, &c. Alexius Patr. Constantinopol. in Jure Græco-Rom. lib. 4. pag. 258. καὶ μάλιστα εἰ μὴ προφανὲς καὶ δῆλον, ὅτι εἰς χρειώδεις ἢ ἀναγκαίας ἐξόδους τῶν φροντιστηρίων προεχώρησαν τὰ εἰσδεκτικά.

ΕἸΣΕΒΑΊΝΕΙΝ, *Ingredi*, pro εἰσβαίνειν. Maximus Cytherensis 8. Sept. ἤνοιξεν ἀργυρᾶς πύλας ὅπου ἦσαν κλεισμέναις, καὶ εἰσεβαίνοντας εἰς τὸν ναόν.

ΕἸΣΗΛΎΣΙΟΝ, *Introitum*, in Gloss. Gr. Lat. ex quibus emendandæ Glossæ Lat. Gr. *Introitum*, ἐπιβαλήτειον, εἰσελύσιον, & Hesychius: Εἰσηλύσιον, τίμημα εἰσόδου, ἢ τέλος. Legendum enim εἰσηλύσιον.

ΕἼΣΚΙΟΣ, *Umbra*, Σκιά. Εἰσκιόπυλον, *Umbella*, Σκιαδίσκη, σκιάδιον.

ΕἼΣΚΥΡΣΙΣ, *Incursus.* Isidorus Pelusiota lib. 1. Epist. 452. ὅθεν ἀγγέλου χειρὶ τὴν νίκην εἰργάσατο, εἰς βέλη μὲν οὐ χωρῶν, οὐδὲ εἰσκύρσεις ποιῶν, εἰς δεήσεις δὲ καὶ λιτὰς τὰς πρὸς τὸν Θεὸν ἀγρυπνῶν. Ita emendat Chatardus, ubi MS. prætulit οὐδὲ εἰς κύρσεις πονῶν. Vide Κοῦρσος.

ΕἸΣ ΝΈΩΤΑ, pro εἰς αὔριον, apud Moschopulum, Nicetam, & alios.

ΕἸΣΌΔΙΑ τῆς Θεοτόκου, *Festum Præsentationis Deiparæ*, quod 21. Novembris celebrat utraque Ecclesia: quando scilicet Templum ingressa est. ἑορτὴ τῆς εἰς ἅγια τῶν ἁγίων εἰσόδου τῆς Θεοτόκου, in Typico MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 48. Nov. Manuëlis Comneni Imp. de Feriis ad 21. Novembr. ὅτι τὰ εἰς τὸν ναὸν Εἰσόδια τῆς Θεομήτορος ἐν ταύτῃ πανηγυρίζεται. Typicum S. Sabæ, cap. 3. μηνὶ Νοεμβρίῳ ἐν τῇ κά, τὰ Εἰσόδια τῆς ἁγίας Θεοτόκου. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopolit. cap. 15. numero 6. κατὰ τὴν τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου μνήμην, &c. Interdum nudè Εἴσοδος τῆς Θεοτόκου dicitur, ut apud Marcum Hieromon. de dubiis Typic. cap. 6. vel Εἴσοδος ἐν τῷ ναῷ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ut in eodem Typico ad 20. & 21. Novembr. in Menæis, Synaxariis, &c. Prostat Georgij Chartophylacis Homilia, εἰς τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου, ὅτε προσηνέχθη ἐν τῷ ναῷ τελείζουσα. Laudatur etiam Leonis sermo eodem titulo: ut & Nicephori Gregoræ, Λόγος εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, διαλαμβάνων τὴν γέννησιν, καὶ τὴν εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων εἴσοδον καὶ ἀνατροφήν, in indice MS. Libror. Gr. Bibliothecæ Vaticanæ: præterea in eodem indice Gregorij Archiep. Thessalonicensis, Λόγος εἰς τὴν πρὸς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων εἴσοδον, καὶ τὸν ἐν αὐτῇ θεοειδῆ βίον τῆς πανυπεράγνου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, & altera ejusdem ὁμιλία ἐκφωνηθεῖσα κατὰ τὴν αὐτὴν εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων εἰσόδιον ἑορτὴν τῆς Θεοτόκου. Vide Ἀπόδοσις.

ΕἼΣΟΔΟΣ, *Reditus*, ut ἔξοδος, *Impensa*, vox veteribus haud incognita, tametsi Græci politiores πρόσοδος voce utuntur, ut observatum à Budæo. Gloss. Gr. Lat. εἴσοδος, ἡ λῆψις, *acceptus, obuentio.* In Concilio Ancyrano Can. 15. διὰ τὸ πολλάκις τὴν εἴσοδον τῶν πεπραμένων ἀποδεδωκέναι αὐτοῖς τούτοις πλείονα τὴν τιμήν. Ita vertit Dionysius Exiguus, *ut pote quòd eorum quæ sunt vendita reditus eis ipsis majus pretium reddiderit.* Literæ Pontificiæ apud Habertum in Archierat. pag. 560. πρὸς δὲ καὶ τὰς τυπικὰς ἐξόδους καὶ τὰς μὲν εἰσόδους ἀποτίθεσθαι ἐφ' οἷς ἔθος ἦν.

Εἰσοδοέξοδος, quod Galli dicimus, *recepte & depense.* Vide Δοχεῖον.

Εἰσοδιάζειν, *Reditus percipere.* Joannes Antiochenus Patr. de Charisticariis, pag. 180. ἀεὶ εἰς τὸ εἰσοδιάζειν αὐτοῦ βλέποντος μόνον, οὐχὶ καὶ εἰς τὸ ἐξοδιάζειν. Vide Apophthegmata Patrum in Eucharisto, & Codinum de Offic. cap. 1. num. 2. Εἰσοδιάσμα, *Reditus* in Epistola Coresij Medici apud Crusium.

Εἰσοδικά, *Redituum Imperij inventarium*, quod Basilius Bulgaroctonus Imp. confici jussit anno Chr. 995. Catalogus Imperatorum Constantinopolit. Codino de Orig. subjunctus, in eodem Basilio: καὶ προστάξας γραφῆναι τὰ ἰσωδικὰ (Leg. εἰσοδικὰ) ἐτελείωσε ταῦτα ἐν ἔτει τῷ ϛφγ΄. τὴν δὲ νεαρὰν αὐτὸς τὴν μεγάλην ἐκθέμενος, ἐξεφώνησε ταύτην μηνὶ Ἰανουαρίῳ, Ἰνδικτιῶνος θ΄. ἔτους ϛφδ΄. Extat hæc Novella in Jure Græco-Rom. tom. 2. pag. 172. quâ Inter cætera statuit Basilius, ἵνα μὴ ὁ χρόνος κατὰ τοῦ δημοσίου δυνάμενος ἀποκλείειν τὸ δίκαιον τούτου, ἀλλὰ ἵνα ὁ ῥηθεὶς δημόσιος ἀνακαλῆται τὸ ἴδιον δίκαιον ἀπὸ Αὐγούστου Καίσαρος, καὶ δικαιῶται περὶ τὴν τούτου ἀνάληψιν. Hujus Novellæ meminit Scylitzes p. 702.

ΕἼΣΟΔΟΣ, *Ingressus Sacerdotis ad altare*, seu *Evangelij*, vel *Sacrorum Donorum delatio solemni quodam ritu ac ceremoniâ.* Duplex enim est εἴσοδος, μικρὰ & μεγάλη, *Parva & Magna.* Utriusque meminit Anonymus de Russorum ad Christianismum conversione, MS. ἐπεὶ οἱ ἐθνικοὶ καὶ βάρβαροι ἄνδρες ἐκεῖνοι ἐν τῷ τρισμεγίστῳ ναῷ εἰσῆλθον, ὡς εἴρηται, κἀκεῖσε ἱστάμενοι τὰ δρώμενα πάντα ἐν τῷ ναῷ ἐσκόπουν, καὶ ἀκριβῶς κατεμάνθανον, πῶς πρότερον ἡ λεγομένη μικρὰ εἴσοδος γέγονεν, εἶτα καὶ μεγάλη ηὐτρεπίζετο, καὶ οἱ ὑποδιάκονοι καὶ διάκονοι ἐξεπορεύοντο μετὰ λαμπάδων καὶ ῥιπιδίων, &c.

Εἴσοδος μικρά, seu *Ingressus minor*, qui & πρώτη εἴσοδος dicitur in Euchologio, pag. 305. & apud Sguropulum in Hist. Concilij Florent. sect. 11. cap. 4. est introductio libri Evangeliorum, quo Diacono à Sacerdote tradito, egreditur ille è porta Protheseos, & elevatum ante faciem deferens, subsequente Sacerdote, viam quandam sinuosam tenet, quâ peragratâ, ante Sacras fores sistunt, ut Sacerdos τὴν εἰσόδου εὐχὴν recitet. De hoc ingressu intelligendum fortè Concilium Constantinopolit. sub Mena Act. 5. εἰσόδου γενομένης κατὰ τὸ σύνηθες ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἡμῶν μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, ἐν ἡμέρᾳ κυριακῇ. Hanc εἴσοδον τοῦ εὐαγγελίου vocat Germanus Patr. Constantinop. in Mystagogia, εἰσαγωγὴν τοῦ εὐαγγελίου Nicolaus Cabasilas, cap. 1. Sanctus verò Maximus, cap. 8. πρώτην εἰς τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν κατὰ τὴν ἱερὰν σύναξιν εἴσοδον, qui cap. 9. innuit unà cum Antistite tum primum ingressum populum: τὴν δὲ τοῦ λαοῦ σὺν τῷ ἱεράρχῃ γενομένην εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἴσοδον. Quo verò ritu, & quâ ceremoniâ, deferatur Sanctum Evangelium, pluribus describit Symeon Thessalonicensis in lib. de Templo, pag. 222. Liturgia Chrysostomi, pag. 67. καὶ ποιοῦσιν τὴν μικρὰν εἴσοδον. De ea etiam intelligendus, Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 465. καὶ τῆς εἰσόδου γενομένης, καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τελεσθέντος, &c.

Εἴσοδος μεγάλη, quæ ἡ τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν μυστηρίων εἴσοδος S. Maximo cap. 16. dicitur, majori longè fit apparatu, post lectum Evangelium, Sacerdote Sacra dona nondum consecrata ad altare deferente, præcedentibus ac deducentibus Lectoribus, Diaconis, & Sacerdotibus, cum cereis. Quam quidem pompam & apparatum describit præ cæteris Nicolaus Cabasilas in exposit. Missæ cap. 24. ὁ δὲ ἱερεὺς βοῆ τὸν Θεὸν δοξολογήσας, ἔρχεται ἐπὶ τὰ δῶρα, καὶ ἀνελόμενος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μάλα κοσμίως, ἔξεισι· καὶ οὕτως αὐτὰ κομίζων, ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον εἰσάγει, περιιὼν ἐπίτηδες ἐν τῷ ναῷ σχολῇ καὶ βάδην, καὶ αὐτοὶ ᾄδουσι, καὶ προσπίπτουσιν αὐτῷ, σὺν αἰδοῖ πάσῃ καὶ εὐλαβείᾳ, δεόμενοι μνήμης παρ' αὐτοῦ τυχεῖν ἐν τῇ τῶν δώρων προσαγωγῇ· καὶ αὐτὸς χωρεῖ, πεμπόμενος ὑπὸ λαμπάσι καὶ θυμιάμασι, καὶ οὕτως ἔχων, τὸ θυσιαστήριον εἰσέρχεται. Hanc solemnem Magni Introitus pompam attigere etiam Germanus Patr. Constantinopolit. in Mystagogia, Symeon Thessalonic. lib. de Templo, & de Sacris Ordinat. cap. 3. præterea Allatius de Missa Præsanctificat. num. 7. & Jacobus Goarus ad Euchologium, pag. 131. 132. Sed quod idem Cabasilas, & & alij addunt universam plebem coram Sacerdote dona solemni cum pompa deferente humi procumbere, improbatum à Latinis, & Græcis objectum in Concilio Florentino: quòd scilicet ἐν μεγάλῃ εἰσόδῳ τὰς κεφαλὰς κλίνουσι, μὴ ὄντων τετελειωμένων τῶν ἁγίων δώρων, qua de re consulendus Allatius loco laudato. Vide præterea Liturgiam Chrysostomi, pag. 73. Euchololog. pag. 245. 684. &c. Cantacuzenum lib. 1. cap. 41. Codinum cap. 17. num. 33. & seqq. & Nomocanonem Coteleriarum, n. 25.

Habebant & alia Officia suas εἰσόδους. Philotheus Patr. Constantinopol. in Ordine sacri Ministerij καὶ ἁπαξαπλῶς εἰς πάντας τοὺς ἑσπερινοὺς τοὺς ἔχοντας εἰσόδους. & pag. 3. ὅτε θυμιᾷ μόνον ὁ ἱερεὺς εἰς τὰς εἰσόδους πάσας, ἤγουν τοῦ ἑσπερινοῦ, καὶ τῆς λειτουργίας, τοῦ εὐαγγελίου. Adde pag. 4. Εἰσόδου τοῦ Λυχνικοῦ meminit Euchologium, pag. 357.

Εἰσοδικὸν, *Oratio quæ in ingressu S. Evangelij canitur*, quæ describitur in Liturgia S. Chrysostomi, pag. 67. apud Goarum, cum hoc Lemmate, εὐχὴ τῆς εἰσόδου τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου, quæ & μυστικῶς, *Secretò*, dicitur. Aliæ deinde subsequuntur preces quæ altiori voce concinuntur tum à Diacono, tum à Sacerdote. Pentecostarium: εἰς τὴν λειτουργίαν ἀντίφωνα τοῦ Πάσχα, μετὰ δὲ τὴν εἴσοδον, καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα τὸ πρῶτον, Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεὸν, Rursum: καὶ μετὰ τὸ εἰσοδικὸν, ἐκφωνεῖ ὁ διάκονος, εἰ ἔστιν, εἰ δὲ οὔ, ὁ ἱερεὺς, Σοφία ὀρθοί· καὶ ἡμεῖς τὸ εἰσοδικὸν, Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεὸν, &c. Quæ quidem orationes pertinent ad Minorem εἴσοδον: quæ verò ad Majorem, ὕμνος ἐν μεγάλῃ εἰσόδῳ dicitur Codino de Off. cap. 17. num. 33. cujusmodi porrò sic habetur in Liturgia S. Chrysostomi pag. 73. Edit. Goari. Vide Typicum cap. 52. 54. Marcum Hieromonachum in Dubiis Typic. cap. 13. 43. 44. 46. &c.

ΕΙΣΟΠΕΔΙΟΝ, pro Συπέδιον, haberi in Cod. Reg. Codini de Offic. cap. 7. num. 32. observat Goarus.

ΕΙΣΦΟΡΑ, in Gloss. Lat. Gr. *Pensum*, *Tributum*, *Inlatum*, *Inlatio*. Rursum: Εἰσφοραὶ, *Fusiones*. Εἰσφορῶν, *Functionum*. Ita alibi non semel. Vide Henric. Valesium ad Theodorit. lib. 1. capite 11.

ΕΙΤΑΝΙΟΝ. Vide in Σιτάνιον.

ΕΚΑΖΟΘΕΝ, *Procul*, ἔκαθεν. Occurrit apud Joannem Cananum de bello Constantinop. p. 195.

ΕΚΑΤΟΝΤΑΡΧΑΙ, Divinatores nescio qui, de quibus agit Canon 61. Synodi Trullanæ: οἱ μάντεσιν ἑαυτοὺς ἐπιδιδόντες, ἢ τοῖς λεγομένοις Ἑκατοντάρχαις, ἤ τισι τοιούτοις, &c.

ΕΚΑΤΟΣΤΗ, *Usura centesima*. ἑκατοστιαῖος τόκος, in Basilic. lib. 9. tit. 3. §. 87. apud ejus Interpretem ad lib. 25. pag. 26. ἑκατοστιαῖος τόκος ἐστιν νομίσματα ιβ'. τοῦτο ἀπαιτοῦσιν οἱ ἐν θαλάσσῃ πραγματευόμενοι. Concilium Nicænum I. Can. 17. δανείζοντες ἑκατοστάς. Concil. Quinisextum Can. 10. ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, τόκους ἢ τὰς λεγομένας ἑκατοστὰς λαμβάνων, ἢ παυσάσθω, ἢ καθαιρέσθω. Vide Justinianum in Nov. 88. cap. 1.

ΕΚΒΑΣΙΣ δίκης, *Exitus litis*. Vox Jurisconsultorum in Basilicis.

ΕΚΒΙΒΑΣΤΗΣ, *Viator*, in Gloss. Gr. Lat. Aliæ Lat. Gr. *Apparitores*, εἰσὶν δὲ ὑπηρέται τοῖς ἄρχουσιν προσεδρεύοντες, Ἐκβιβασταί. Basilica lib. 9. tit. 3. cap. 84. Ἐκβιβαστής ἐστιν ὁ μετὰ τὴν ἀπόφασιν παρεχόμενος ἐπὶ τῷ ἐκβιβάσαι τὰ ἀποφανθέντα. Glossæ Basilic. Ἐξεκούτωρ, ἐκβιβαστής. Alibi: Σπόρτουλα, τὰ διδόμενα τοῖς ἐκβιβασταῖς, Σαλάρια δὲ τὰ διδόμενα τοῖς συνηγόροις. Codex Canon. Eccl. Afric. cap. 96. ἤρεσε πρὸς τούτοις ὥστε ἐκβιβαστὰς ἐν πᾶσι τοῖς τῆς ἐκκλησίας χρειώδεσι πέντε ἐπιλεγῆναι αἰτηθῆναι, οἵτινες ἐν τῶν διαφόροις ἐπιμερισθῶσιν ἐπαρχίαις. Concilium Calchedonense Act. 3. τῷ δὲ ἐκ τῆς μεγίστης τάξεως ἀπονεμηθέντα μοι ἐκβιβαστὴν ἄπρακτον ἐκδιῶξαι. Zacharias Pap. lib. 1. Dial. cap. 4. καὶ τὸν ἐκβιβαστὴν αὐτοῦ ἤρξατο ἐπισπεύδειν, ἵνα εὐθέως περιπατήσωσι. Ubi Gregorius M. habet *Executorem*. Vide Novell. 8. Justiniani cap. 6. Nov. 96. 112. lib. 7. Basilic. tit. 4. περὶ ἐκβιβαστῶν, lib. 9. tit. 3. c. 69. Harmenopulum lib. 1. tit. 4. §. 55. præterea Gloss. med. Lat. in *Executor*.

Ἐκβιβάζειν τὴν ψῆφον, *Exequi sententiam*. Ἐκβιβασμὸς, *Indicati actio*, in iisdem Basilic. tom. 1. pag. 517. Glossæ Gr. Lat. Ἐκβιβασμὸς, *Effectus*, *Executio*. Ἐκβιβάζω, *Exequor*, *Efficio*. Ἐκβιβασμὸς τῆς ἀποφάσεως, *Apparitio*, *Executio rei judicatæ*, in iisdem Basilic.

Ἐκβιβαστικὰ, *Sportulæ Executorum*. Glossæ Basilic. Σπόρτουλα, ἐκβιβαστικὰ, ἐφόδια, συνήθειαι.

ΕΚΒΟΛΗ, *Aqua calida in sancta infusio*. Nicolaus Cabasilas in Exposit. Missæ cap. 16. εἰσὶ δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ μυσταγωγίᾳ τελούμενα ἔνια, χρείαν μὲν οὐδεμίαν πληροῦντα, σημασίας δὲ ἕνεκα μόνον τελούμενα, ὡς ἡ λόγχη, καὶ ἡ τῆς ἄρτου κέντησις, καὶ ἡ ἐν αὐτῷ γραφὴ τοῦ σταυροῦ, καὶ τὸ τελευταῖον ἡ εἰς τὰ ἅγια ἐκβολή. Vide Ζέον.

Ἐκβολή. Diploma Andronici Jun. pro Monembasiotis: δίδωσιν εἰς τὸ κομέρκιον τῆς Θεοδόξης ΚΠόλεως ὑπὲρ ἐκβολῆς ποσότητος νομισμάτων ἑκατὸν νόμισμα ἓν καὶ ὑπὲρ ἐκβολῆς ἀγορᾶς ἑτέρας πραγματείας ποσότητος νομισμάτων ἑκατὸν νόμισμα ἕν.

ΕΚΒΟΛΙΟΝ, Ἔκτρωμα, *Abortum*, in Glossis Lat. Gr.

ΕΚΔΗΜΕΙΝ, *Mori*. Triodium: ἐὰν γοῦν ἀδελφῶν ἐκδημῆσαι πρὸς κύριον ἐκ τῶν ἁγίαις ταύταις ἡμέραις, &c. Ita Typicum cap. 30.

ΕΚΔΙΚΗΤΗΣ, *Defensor*, in Basilicis. περὶ ἐκδικήσεως ἀγωγὴ, *Actio in rem*, in Gloss.

ΕΚΔΙΚΟΙ τῶν πόλεων, *Defensores Civitatum*, qui Ὑπερασπισταὶ τῶν πόλεων dicuntur in Nov. Justiniani 8. cap. 15. Vide præterea ejusdem Augusti Nov. 15. quæ est περὶ Ἐκδίκων: Ubi de ejusmodi Defensorum Civitatum muniis multa, Nov. 128. &c. Sacra Valentiniani & Marciani Impp. in Concilio Calchedonensi part. 3. cap. 12. εἰδότων τῶν ἐν Ἐπαρχίαις ἀρχόντων, καὶ τῶν τάξεων τούτων, καὶ τῶν ἐκδικούντων τὰς πόλεις, &c.

Ἔκδικοι, apud Tacticos, dicuntur qui voce Græcobarbarâ Διφένσωρες, (de quibus suo loco egimus) apud Leonem Imp. in Tacticis cap. 7. ὡς Διαφένσωρας, οὓς ἡμεῖς καλοῦμεν Ἐκδίκους. Adde n. 40.

Ἔκδικος

Ἔκδικος, *Defensor Ecclesiæ*, Dignitas in Æde Sophiana, & aliis Ecclesiis. Concilium Calchedonense Can. 1. ἢ προβάλλοιτο ἐπὶ σχήμασιν, ἢ Οἰκονόμον, ἢ Ἔκδικον, ἢ Προσμονάριον, &c. Adde Can. 23. Concilium Carthaginense Can. 75. & ibi Balsamonem, pag. 702. Ἔκδικος τοῦ Ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, in Concilio Constantinopolit. sub Mena Act. 1. Erant autem hâc Dignitate plures in Ecclesia Sophiana, quorum numerum ad decem redegit Heraclius Imp. Novella 2. Quatuor tantùm recenset Joannes Episcopus Citri, & ex Ordine Presbyterorum fuisse innuit, pag. 328. Duodecim habet Catalogus Allatianus. Ἐκδίκων Ecclesiæ mentio præterea occurrit in Codice Canonum Ecclesiæ Africanæ Can. 75. Justinianus in Nov. 74. cap. 4. §. 1. apud Theophanem an. 4. Anastasij, & an. 12. Zenonis, Nilum Monachum lib. 1. Epist. 288. 317. 318. lib. 2. Epist. 164. 210. 309. 325. lib. 3. Epist. 132. & alios. in Synaxariis 18. Octob. S. Sebastianus dicitur fuisse Ἔκδικος τῆς ἐκκλησίας.

Ἐκκλησιέκδικος, *Defensor Ecclesiæ*, idem qui nudè Ἔκδικος. Concilium Constantinopolit. sub Mena Act. 2. Ἰωάννης ὁ θεοσεβέστατος πρεσβύτερος καὶ Ἐκκλησιέκδικος τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας. Ita Photius quidam indigitatur in Concilio Nicæno II. Act. 4. pag. 271. Edit. Labbei. Apud Nilum Monachum habentur nonnullæ Epistolæ variis inscriptæ cum titulo ἐκκλησιεκδίκῳ, lib. 2. Epist. 240. 242. lib. 3. Epist. 6. Ἐκκλησιεκδίκων mentio est præterea in Novella Justiniani 56. cap. 1. Novella 133. cap. 4. & in Edicto 13. apud Photium in Nomocanone tit. 8. cap. 13. Leontium Episcopum Cypri in Vita MS. S. Joannis Eleemonis, Balsamonem, & alios.

Πρωτέκδικος, *Primus Defensor*, nam plures extitisse in Ecclesia observavimus. Glossæ Basilic. οὗτος δὲ, οὕτω δοκεῖ, ὁ Πρωτέκδικος. Istius porro dignitatis munus sic describit Codinus cap. 1. num. 7. ὁ Πρωτέκδικος, εἰς τὸ ἀντιλαμβάνεσθαι τοὺς αἰχμαλώτους, καὶ κριτὴς τῶν ἐγκληματικῶν ὑποθέσεων. Catalogus alius Regius: ὁ Πρωτέκδικος τοὺς πρόσφυγας ἀναδεχόμενος, καὶ κρίνων τὰς ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις. Catalogus Allatianus: ὁ Πρωτέκδικος, κριτὴς μετὰ δώδεκα ἐκδίκων, μικρὰς ὑποθέσεις, καὶ εἰσερχομένας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ (ἔρχονται.) ἀναφέρει δὲ ταύτας τῷ ἀρχιερεῖ. Catalogus alius Reg. ὁ Πρωτέκδικος ἔχει τὴν οἰκονομίαν τῶν Ἐκδίκων, καὶ τὸ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ζητούντων τὴν ἐκκλησιαστικὴν βοήθειαν, χάριν ἐλευθερίας, καὶ τῶν λοιπῶν προσφύγων, εἴτε ἀντιποιεῖσθαι, καὶ ἐκδικεῖν ἀπὸ τῶν ἐπηρεαζόντων αὐτούς. Denique Symeon Thessalonicensis, de Sacris Ordinat. cap. 13. ubi de Officiis M. Ecclesiæ: ἕτερος δὲ πάλιν τοὺς ἐπιστρέφοντας ἐξ ἀρνήσεως δέχεσθαι τάξιν ἔχει καὶ τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς ἐκδικεῖν νόμους, τοὺς φόνῳ, ἢ ἄλλῳ τινὶ ἁμαρτήματι περιπίπτοντας ἐξετάζων, καὶ ὅσα ὑπὲρ βοηθείας αὐτῶν καὶ σωτηρίας διενεργεῖ, οἱ καὶ ἐξαιρέτως χειροτονοῦνται κριταί, τὸ θεῖον λαμβάνοντες εὐαγγέλιον, ὃ τὸ μεῖζον ἐγχείρημα. Adde c. 4. pag. 134. Hâc Dignitate donatus olim Georgius Pachymeres, quod ipsemet testatur lib. 1. Hist. cap. 1. de se scribens: τηνικα δὲ καὶ τῷ κλήρῳ σωθεὶς θείῳ, καὶ ἀξιώμασιν ἐκκλησιαστικοῖς διαπρέψας, καὶ ἕως καὶ ἐς Πρωτεκδίκου φθάσας τιμήν.

Protecdici Dignitatem olim minoribus annumeratam, majoribus seu Ἐξωκατακοίλων adscripsit Xiphilinus Patriarcha Constantinopolit. Imperante Michaële Duca, factúmque suo approbavit suffragio Eustathius Metropolita Thessalonicensis, cùm non deessent qui illud impugnarent, quod imprimis docet Balsamonis Μελέτη χάριν τῶν δύο ὀφφικίων τοῦ χαρτοφύλακος καὶ τοῦ Πρωτεκδίκου, descripta in Jure Græco-Rom. lib. 7. pag. 459. Joannes Episcopus Citri in Responsis ad Constant. Cabasilam Dyrrachij Archiep. τὸ τοῦ Πρωτεκδίκου δὲ ὀφφίκιον ἐν τοῖς ὑποβεβηκόσιν ὂν ἔκπαλαι, ὕστερον τοῖς ὑπερέχουσι συνελάγη παρὰ τοῦ τῆς μακαρίας λήξεως Πατριάρχου ΚΠ. Γεωργίου τοῦ Ξιφιλίνου τῇ τάξει δὲ ταύτῃ ἐπηκολούθησε καὶ γνώμη γνησία τοῦ ἐν ἁγίοις Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης Εὐσταθίου, ἐπαινέσασα καὶ ἐξάρασα τὸ γεγονός, ὡς εὐλόγως καὶ ἀμέμπτως πραχθὲν, οἷα τηνικαῦτα τινῶν ἀντειπόντων, ὡς μὴ ἀποδεξαμένων τὴν πρᾶξιν. Et Anonymus de Offic. M. Eccl. Constantinop. τὸ δὲ τοῦ Πρωτεκδίκου ὀφφίκιον ἐν τοῖς ὑποβεβηκόσι πρότερον ὂν τοῖς ὑπερέχουσιν ὕστερον συνετέθη παρὰ τοῦ Πατριάρχου Γεωργίου τοῦ Ξιφιλίνου.

Πρωτεκδικεῖον, *Tribunal*, seu *Secretum Protecdici*, apud Nicetam in Alexio Man. F. num. 7. de quo pluribus egimus in nostra Constantinopoli Christiana lib. 2. sect. 14. n. 6.

Ἐκδικεῖον, Idem nudè appellat Balsamon in Meditat. de Patr. pag. 454. τισὶ ῥήμασι τῶν ἀποκειμένων βιβλίων ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ ἱεροῦ ἐκδικείου. Istius Tribunalis meminit vel certè Ecdici Jurisdictionis, Vita MS. S. Epiphanij Archiep. Constantiæ Cypri: ἐποίησεν αὐτὸν ὁ μακάριος Ἔκδικον τῆς ἐκκλησίας· καὶ ποτε ἰδὼν αὐτὸν ἐν κρίσει καθεζόμενον, καὶ τινας δικάζοντα, &c. Ejusmodi.

ἘΚΔΟΣΙΜΟΝ, *Locatitium*, in Gloss. Græc. Latin.

ἘΚΔΟΥ͂ΝΑΙ, τὸ ὑπαγορεῦσαι, ἢ ἐν χάρτῃ δοῦναι, ἢ προκομίσαι τοῦ πυκτίου. Glossæ Basilic. ex lib. 7. tit. 18. Scholiastes Synops. Basilic. ad lib. 2. apud Carol. Labeum: ἕτερόν ἐστιν ἐκδοῦναι λόγους, καὶ ἕτερον ἀποδοῦναι λογισμούς. ὁ γὰρ κελευσθεὶς ἐκδοῦναι τοὺς ἑαυτοῦ λόγους, οὐ χρεωστεῖ τὰς ἀπὸ τῶν λόγων λοιπάδας, καταβάλλειν, &c.

ἘΚΘΕΣΙΣ, *Formula quævis Confessionis fidei*. Vita MS. S. Pauli Patr. Constantinopolit. ἅμα δὲ καὶ τῆς πίστεως ἔγγραφον ἔκθεσιν διακομίζονται πρὸς αὐτόν. Sed præsertim ita appellata fidei formula ab Heraclio Imp. Sergio Patriarcha instigante, edita, & à Joanne IV. Pap. damnata. Vide Acta S. Maximi Confess. pag. 35. 38. eundem S. Maximum to. 2. pag. 38. & Theophanem an. 20. Heraclij.

Ita etiam appellatus Tomus Unionis factæ in Ecclesia sub Constantino & Romano Impp. descriptus in lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 104.

Ἐκθέσεις, *Exemplaria publici census*, Scholiasti Juliani Antec. in Nov. 17. cap. 8. πρότερον ἀναγκαζομένων τῶν κηνσιτόρων τὰς καλουμένας Ἐκθέσεις ἀκριβεῖς διδόναι, ὥστε ἐκεῖθεν γίνεσθαι τὴν τοῦ πράγματος διάγνωσιν. Vide ibi Cujacium.

Ἐκθέσιμον, *Expostitium*, in Gloss. Gr. Lat.

ἘΚΘΕ͂ΤΗΣ, *Protectum*, *Suggrunda*, *Menianum*, in utroque Gloss. Vide Ἐξώστης.

ἘΚΘΥΜΩ͂Σ, *Ex animo*. Eustathius: τὸ δὲ ἐκθυμοῦ φιλέων — ἀντὶ τοῦ ἐνδιαθέτως, καὶ ὡς οἱ νεώτεροι φασὶν, ἐκθύμως.

ἘΚΘΥΡΊΖΕΙΝ. Eustathius ad Iliad. ὁ. ἔστι δὲ θύραζε, τὸ ἔξω βαίνειν, ἐκτρέχοντα τοῦ καθήκοντος, ὡς οἷα παρὰ θύρας ὁ φασὶν ἥκοντα, ἢ μὴ εἰδότα θύρας. ὅπερ ἡ κοινὴ γλῶσσα ἐκθυρίζειν φησί.

ἘΚΚΗΡΥΚΤΟΣ, *Excommunicatus*, in Concilio Ancyrano Can. 18. ἀπόβλητος, Hesychio. S. Basilius Epist. 244. καὶ αὐτὸν δὲ ἐκεῖνον ἐξόρισον τῆς εὐχῶν, καὶ ἐκκήρυκτον ποίησον. Et Epist. 246. ἅπαξ ἐκλήθη ἐπὶ ἑνὸς καὶ δευτέρου διηλέγχθη, τρίτον ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας ἐπεὶ οὐ διεμαρτυράμεθα αὐτῷ, καὶ οὐ παρεδέξατο, λοιπὸν ἔστω ἐκκήρυκτος. καὶ διαγγελήτω πάσῃ τῇ κώμῃ ἀπρόσδεκτον αὐτὸν εἶναι πρὸς πᾶσαν κοινωνίαν πάσης χρήσεως βιωτικῆς, ὡς ἐκ τοῦ μὴ συναναμίγνυσθαι ἡμᾶς αὐτῷ γένηται παντελῶς κατάβρωμα τοῦ διαβόλου. Utuntur præterea Gregorius Thaumaturg. cap. 4. Synesius non semel, & alij.

ἘΚΚΙΓΑΕΑ ΜΈΛΕΚ, δενδρολίβανον, in Glossis Iatricis MSS. *Arbor thuris*.

ἘΚΚΛΗΣΊΑ, *Chriſtianorum Conventus, collectio.* Ita paſſim uſurpant SS. Patres.

Ἐκκλησία, *Ædes in quam conveniunt Fideles*, & in qua ſacræ peraguntur Liturgiæ. Obſervat Procopius lib. 2. de Bello Perſico, cap. 9. & 10. Antiochiæ, ſuâ ætate, Majorem Eccleſiam, κατ' ἐξοχὴν, & nudè, ἐκκλησίαν appellatam. Interdum

Ἐκκλησίαι μεγάλαι dictæ præcipuæ & Cathedrales quævis Civitatum ædes Sacræ. Idem Procopius lib. 1. de Ædific. Juſtin. cap. 1. τὰ μὲν οὖν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκκλησίας, ἥνπερ Μεγάλην καλεῖν νενομίκασι, &c. Theophylactus Simocatta lib. 8. cap. 8. de eodem Templo: τοῦτο καλοῦσιν ἐκκλησίαν μεγάλην οἱ Βυζάντιοι.

Sed & ſi quando eorum quibus dicatæ erant Eccleſiæ iſtæ majores nomina recitarentur, ſuppreſsâ Sanctitatis appellatione, id ſæpè factum legimus: verbi gratiâ, in Codice Canonum Eccleſiæ Africanæ, Synodus acta dicitur Carthagine εἰς τὸ σήκρητον τῆς ἐκκλησίας Φαύστου. Alia ἐν Ἵππωνι εἰς τὸ σήκρητον τῆς ἁγίας Πάκης. Alia rurſum Carthagine εἰς τὸ σήκρητον τῆς ἐκκλησίας Ρεστιτούτης. At quæ in eadem urbe εἰς τὴν ἐκκλησίαν Σεκούνδου acta ſcribitur, id intelligendum de Baſilica regionis ſecundæ: quod firmant quæ infrà leguntur, εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δευτέρου κλίματος. Ita apud Socratem lib. 2. cap. 16. 43. Sozomenum lib. 4. cap. 26. Concilium Epheſinum actum dicitur ἐν τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τῆς πόλεως, ἥτις καλεῖται Μαρία Θεοτόκος. In Relatione Synodi ad Celeſtinum Pap. ἐν τῇ μεγάλῃ τῇ κατὰ Ἔφεσον ἐκκλησίᾳ, τῇ ἐπίκλην Μαρίᾳ. Sic porrò etiam nudè Σοφίαν vocabant Templum Conſtantinopolitanum. Idem Socrates lib. 2. cap. 17. de Conſtantio: κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον καὶ ὁ βασιλεὺς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν ἔκτισεν, ἥτις Σοφία μὲν προσαγορεύεται νῦν. Ita cap. 43. & lib. 6. cap. 18. Sozomenus lib. 4. cap. 26. Procopius lib. 1. de Ædific. cap. 1. Σοφίαν καλοῦσιν οἱ Βυζάντιοι τὸν νεὼν ἐπικαιριώτατα τῷ Θεῷ τὴν ἐπωνυμίαν ἀπεργασάμενοι. & cap. 2. τῆς Σοφίας τὸν νεὼν rurſum vocat, ut & lib. 1. Perſicor. cap. 24. ubi de Seditione Victoriatorum, & lib. 1. Vandalic. cap. 6. Denique Concilium Nicænum II. ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τῇ ἐπωνύμῳ Σοφίᾳ coactum legimus. Poſtea tamen ægrè tulere Conſtantinopolitani ſi Sanctitatis nomen omitteretur in Eccleſiis nominandis, quod teſtatur ſatis Auctor Orationis Hiſtoricæ in Feſtum τοῦ Ἀκαθίστου, pag. 817. ubi ait Saracenum, ex eo quòd nudè Sophiam nominaſſet, præcipitem cum equo in foveam decidiſſe, ac interiiſſe. Id porro inde factum putem, quòd hæc omiſſio ſanctitatis hæreſim Iconomachorum ſaperet. Tradit quippe Theoſterictus in Vita S. Nicetæ Confeſſ. num. 28. vetuiſſe Copronymum ne cùm de ædibus ſacris loquerentur Sanctitatem adderent· οὐκ ἠρκέσθη γὰρ μόνῃ τῇ τῶν ἁγίων εἰκόνων ὕβρει, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἁγίους μάρτυρας, τὸ ὅσον εἰς ἑαυτὸν ἠτίμωσεν, παραγγείλας μὴ λέγειν Ἅγιον, ἀλλὰ Εἰς τοὺς Ἀποστόλους, Εἰς τοὺς Τεσσαράκοντα, Εἰς Θεόδωρον, εἰς Γεώργιον, καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ἐκκλησία καθολική. Vide Καθολικὴ ἐκκλησία.

ἘΚΚΛΗΣΙΆΖΕΙΝ, *Collectas facere*, *Colligere*, Συνάγειν, Συνάξεις ποιεῖν, quod faciunt Fideles, cùm in Eccleſiam coëunt, & ſacris Liturgiis interſunt, & colliguntur. Synodus Gangrenſis Can. 6. εἴτις παρὰ τὴν ἐκκλησίαν ἰδίᾳ ἐκκλησιάζοι, καὶ καταφρονῶν τῆς ἐκκλησίας, τὰ τῆς ἐκκλησίας ἐθέλοι πράττειν, μὴ συνόντος τοῦ πρεσβυτέρου, κατὰ γνώμην τοῦ ἐπισκόπου, ἀνάθεμα ἔστω. Ubi Iſidorus Mercator, *ſi quis extra Eccleſiam privatim populos congregans*, *&c.* Dionyſius Exiguus: *ſi quis extra Eccleſiam ſeorſim conventus celebrat*, &c. S. Baſilius Epiſt. 61. ἀντεισάγονται δὲ λύκοι βαρεῖς, διασπῶντες τὸ ποίμνιον τοῦ Χριστοῦ, οἶκοι εὐκτήριοι ἔρημοι τῶν ἐκκλησιαζόντων, αἱ ἐρημίαι πλήρεις τῶν ὀδυρομένων. & Epiſt. 72. εἰσήχθησαν δὲ περιφανῶς εἰς τὴν πόλιν ἐκκλησιάσαντες μετὰ αὐθεντίας. Ἐκκλησιαζόμενοι, in Nomocanone Coteleriano num. 304. quibus ſcilicet in Eccleſiam convenire licet. In Euchologio, pag. 324. mulier quadrageſimo poſt partum die προσάγεται τῷ ναῷ ἐπὶ τῷ ἐκκλησιασθῆναι, εἶτ' οὖν ἀρχὴν λαβεῖν τοῦ εἰσάγεσθαι εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ubi hic ritus obſervatur: ut offeratur puer Sacerdoti ante fores Templi, quo Cruce ſignato, ab eo in Templum inducitur, tum in mediam Templi partem: deinde ad Sanctuarij portas, denique ſi maſculus ſit, uſque ad ipſum altare: ſi verò femina, uſque duntaxat ad ſpecioſas portas, præviis ad ſingulas ſtationes Orationibus, quæ in eodem Euchologio indicantur. Ita vocem hanc uſurpant Sozomenus lib. 1. Hiſt. Eccl. cap. 2. lib. 2. c. 6. 24. 26. 32. lib. 3. c. 6. 14. 20. lib. 5. c. 15. lib. 6. cap. 8. 9. 23. & alibi non ſemel, Clement. Epitome de Geſt. S. Petri cap. 140. &c. Vide Henr. Valeſium ad eundem Sozomen. lib. 6. cap. 11.

Ἐκκλησιαστήριον, Iſidoro Peluſiotæ lib. 2. Epiſt. 246. dicitur Ædes Sacra in quam ἐκκλησία, ſeu fidelium Conventus convenit.

ἘΚΚΛΗΣΙΆΡΧΗΣ, Dignitas in Eccleſia Conſtantinopolitana ſeu Græcanica, ex octava Pentade, apud Codinum. Is porrò Goaro ad Euchologium pag. 209. dicitur, Qui Eccleſiæ curam habet, & ei ad inſtar Sacriſtæ præficitur: cujus promotionis Ordinem deſcripſit Morinus in lib. de Sacris Ordinat. pag. 116. Idem qui *Princeps Eccleſiæ* appellatur in Ordine Romano. Ait præterea idem Goarus pag. 239. Ἐκκλησιάρχην præpoſitum eſſe Eccleſiæ σημαντηρίοις, crotalis atque campanis, aliquibus in locis, & populum ad Synaxin convocare, eíque in miniſterio ſuppoſita eſſe alia duo officia minora, τοῦ Διαβάστου, ſeu *Lectoris*, & Κανδηλάπτου. Ejus verò ſedes erat in dextro Choro, ut Epiſtemonarchæ in Siniſtro. Vide Ἐπιστημονάρχης. Pachymeres lib. 8. cap. 37. de Coſma Patr. Conſtantinopol. ἐν τῇ τοῦ Ἀρχιστρατήγου τοῦ Βασιλέως μονῇ ἄλλας τε διακονίας ἐξήνυε, καὶ αὐτὴν δὴ τὴν τοῦ Ἐκκλησιάρχου. Ita in Jure Græco-Rom. lib. 4. pag. 302. Alexius Patriarcha Conſtantinop. dicitur antea objiſſe munus ἐκκλησιάρχου τῆς μονῆς τοῦ Στουδίου. Varia ejus in Eccleſia miniſteria deſcribunt libri Eccleſiaſtici Græcorum. Euchologium pag. 190. ὁ δὲ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ, Εὐλογημένη ἡ βασιλεία σου· καὶ εὐθὺς ὁ Ἐκκλησιάρχης τὸ, Δεῦτε προσκυνήσωμεν. Adde pag. 236. 471. 746. Pentecoſtarium: ἀναγινώσκεται ὁ κατηχητικὸς τοῦ Χρυσοστόμου παρὰ τοῦ ἡγουμένου, ἢ τοῦ Ἐκκλησιάρχου. Alibi: ὁ Ἐκκλησιάρχης διανέμει τὰ κηρία. Triodium Feria 5. Tyrophagi: ψάλλεται ἐν τοῖς ἀποδείπνοις, ἢ ὅταν ὁ Ἐκκλησιάρχης βούλεται. Feria 2. Hebd. 1. Jejunior. καὶ ἀναγινώσκονται αἱ κατηχήσεις Θεοδώρου Στουδίτου ὑπὸ τοῦ προεστῶτος, ἢ ὑπὸ τοῦ Ἐκκλησιάρχου. Rurſum: δεῖ δὲ τὸν Ἐκκλησιάρχην καὶ τοῦτο σκοπεῖν ἀκριβῶς, ἵνα ὅταν τὰ ἀπόδειπνα ἀπόλυσιν ὑπάρχειν ἀκμὴν ἡμέρας. Feria 6. ejuſdem Hebdom. τοὺς δὲ κανόνας τῶν μηναίου — ψάλλομεν ὅταν δοκεῖ τῷ Ἐκκλησιάρχῃ. Typicum S. Sabæ, cap. 1. περὶ μικροῦ ἑσπερινοῦ. πρὸ τοῦ δῦναι τὸν ἥλιον, ἤγουν περὶ ὥραν δεκάτην τῆς ἡμέρας, ἀνέρχεται ὁ Κανδηλάπτης, καὶ ποιεῖ μετανοίαν τῷ προεστῶτι, καὶ κατελθὼν, σημαίνει τὸ μικρόν· καὶ συναχθέντων τῶν ἀδελφῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἄρχεται ὁ ἱερεὺς, λέγων, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν. εἶτα ἄρχεται ὁ Ἐκκλησιάρχης, Δεῦτε προσκυνήσωμεν, καὶ ψάλλει τὸν παροιμιακὸν ψαλμὸν, τὸ, Εὐλόγει ἡ ψυχή μου, &c. Ubi obſervandum in Officiis Eccleſiaſticis tres perſonas nominari quæ in iis obeundis præcipuum obtinent locum, ἱερέα, ſeu Sacerdotem, Sacerdotalibus ſcilicet indutum veſtibus, Ἐκκλησιάρχην, ſeu

qui

qui Choro Canentium præest, & προεσῶτα, qui alibi non semel ἡγέμβρ appellatur, ut cap. 2. ὁ δὲ ἱερεὺς ἀνασὰς ποιεῖ μετάνοιαν ἡγεμόνῳ, ἢ εἰς τόπον αὐτοῦ, δῆλον ὅτι μὴ ἐνδημοῦντ@. Sed & Κανδηλάπτης sæpe in iis Officiis cantum inchoat. cap. 2. ὁ δὲ Κανδηλάπτης ἐκφωνεῖ, Κελεύσατε, &c. Ibid. ψάλλων καὶ τὸ Ἄμωμον.

Παρεκκλησιάρχης, *Parecclesiarcha Vicarius.* Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Ἐκεῖνος μετὰ Δομέστικος, καὶ σὺ παρακλησιάρχης.

Μέγας Ἐκκλησιάρχης, ita appellatur in magna Ecclesia qui ἐκκλησιάρχου Dignitate fungitur, quique recensetur à Sguropulo in Historia Concilij Florentini sect. 2. cap. 27. extr. inter σαυροφόρους, unà cum Chartophylace. Illius meminit præterea sect. 3. c. 10. ut & Malaxus in Hist. Patr. Sed & in eadem Synodo Florentina subscribunt ὁ μέγας Ἐκκλησιάρχης καὶ Δικαιοφύλαξ Διάκονος Σίλβεστρος ὁ Συρόπουλος, cujus habetur laudata Historia: ut & alius ὁ ἐκκλησιάρχης τῆς τιμίας μονῆς ἁγίας καὶ βασιλικῆς τοῦ ἁγίου ὄρους τῆς μεγάλης Λαύρας.

Ἐκκλησιάρχισσα, in Sanctimonialium Monasteriis, quarum munus multis prosequitur Typicum Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης MS. c. 20. ex quo hæc selegimus: αὐτὴ φροντιεῖ τοῦ συνήθους κόσμου τῆς ἐκκλησίας, καὶ τῆς ἀφορισμένης ἐν τῷ παρόντι τυπικῷ ἑκάστοτε φωταψίας, τὰ τετυπωμένα κηρία εἰργασμένα παραλαμβάνουσα ἀπὸ τῆς Σκευοφυλακίσσης, τά τε εἰς καθημερινὴν χρείαν, καὶ τὰ εἰς ἑκάστην ἑορτὴν ἀναλίσκεσθαι τυπωθέντα· ποιεῖσθαι δὲ φροντίδα καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐν τῇ ψαλμῳδίᾳ καταστάσεως, καθὼς ἔθος ἐστὶ τῇ Ἐκκλησιαρχίσσαις.

Παρεκκλησιάρχισσα, *Ecclesiarchissa vicaria, & adjutrix.* Ibid. ὀφείλει δὲ ἔχειν ἡ κατὰ καιρὸς Ἐκκλησιάρχισσα καὶ Παρεκκλησιάρχισσαν συμπονοῦσαν αὐτῇ, καὶ καθυπηρετοῦσαν, καὶ συνεργοῦσαν εἰς τὴν ἀνακειμένην αὐτῇ διακονίαν.

ἘΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ, *Ecclesiasticus.* Henricus Valesius ad lib. 2. Hist. Eusebij cap. 25. triplici significatione hanc vocem usurpari apud Scriptores Christianos observat: ac primò quidem pro *Christiano*, ita ut *Gentili* opponatur. S. Cyrillus in Catechesi 15. σημεῖον ἐκκλησιαστικὸν ζηλούμενοι οἱ ἐκκλησιαστικοί. Atque hâc quidem notione Alexander Lycopolita de Manichæorum placitis, pag. 18. τοὺς ἀπὸ τῶν ἐκκλησιῶν videtur appellare. Vide S. Hieronymum in Præfat. ad lib. de Scriptorib. Ecclesiast.

Rursum ἐκκλησιαστικὸς opponitur Hæretico, ut apud Sozomenum lib. 6. cap. 14. καὶ ἐκκλησιαστικοὺς ὀγδοήκοντα ἄνδρας ἐπὶ τοῦτο εἷλον, &c. Apophthegmata Patrum in Phoca num. 1. ἠγαπᾶτο παρὰ πάντων καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν, καὶ τῶν ἀποσχιστῶν. Ita etiam usurpat Gregorius Nyssenus lib. 1. contra Eunomium, p. 330. & Orat. 2. contra eundem, pag. 481. nempe soli Orthodoxi dicuntur ἐκκλησιάζειν. Denique

Ἐκκλησιαστικὸς dicitur qui in Clero est constitutus: Idem Cyrillus Catechesi 17. καθὼς μέχρι σήμερον βλέπομεν ἄρχοντας κοσμικοὺς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν αἰδουμένους καὶ διδασκομένους. S. Basilius in Epist. ad Monachum lapsum: ποῖος ἐκκλησιαστικὸς οὐ κόπτεται; ποῖος λαϊκὸς οὐ σκυθρωπάζει; ποῖος ἀσκητὴς οὐ πενθεῖ. Alia vide apud eundem Valesium, & in Gloss. med. Lat. in V. *Ecclesiasticus.*

ἘΚΚΛΗΣΙΕΚΔΙΚΟΣ. Vide in Ἔκδικος.

ἘΚΚΛΗΤΟΣ, ἡ, *Appellatio, Provocatio*, in Glossis Gr. Lat. quæ sic definitur à Scholiaste Basilic. lib. 9. tit. 1. Extr. Ἔκκλητος δέ ἐστιν αἰτίασις καὶ μέμψις ἀποφάσεως. Ἄλλως. Ἔκκλητός ἐστιν ἀπὸ δικαστηρίου οἱονεὶ ἀπὸ τοῦ ἐφ' ἕτερον μεῖζον δικαστήριον ἀγωγή. Lexicon MS. Cyrilli: ἔκκλητος, ἡ ἐπὶ συνόδου παραίτησις. Vide Glossas. Sed præsertim, Græcis recentioribus,

Ἔκκλητος, dicitur ad Sedem Apostolicam appellatio, cùm de utriusque Ecclesiæ dissensione agunt Nicephorus Gregoras lib. 5. ait tria potissimum capita à Græcis expetiisse Summum Pontificem, quo utraque Ecclesia ad Unionem perveniret: ἧκον οὖν, καὶ γέγονεν ἡ κοινωνία ἐφ' ὅρῳ τριῶν κεφαλαίων, ἑνὸς μετὰ τοῦ ἐν τοῖς ἱεραῖς ὑμνῳδίαις τοῦ Πάπα εἰς τὰ δίπτυχα μνημονεύεσθαι ὁμοῦ τοῖς τέτρασι Πατριάρχαις· δευτέρου δὲ τοῦ ἐκκλήτου. τοῦτο δ' ἐστὶν, ἐξεῖναι τῷ βουλομένῳ, καθάπερ εἰς μεῖζον καὶ ἐντελεχέστερον ἀνατρέχειν δικαστήριον, τὸ τῆς παλαιᾶς Ῥώμης· καὶ τὸ τρίτον, τὸ πρωτεύειν ἅπασι. Vide Codicem Canonum Ecclesiæ Africanæ, cap. 28. 96. Pachymerem lib. 5. Hist. c. 12. Sguropulum, & alios ejusmodi Scriptores infimæ ætatis.

Ἐκκλητὴς, ὁ ἐκκαλούμενος, *Appellator*, in Glossis.

Ἐκκλητεύειν, Ἐγκλητεύειν, *Appellare.* Germanus Patr. Constantinopolit. in Epist. ad Cyprios pag. 17. καὶ τὸ μὴ κωλύεσθαι τοὺς Ῥωμαίους—ἐγκλητεύειν πρὸς Λατίνους. Interpres Concilij Lateranensis c. 36. μὴ ἀνθισαμένου ἐὰν ἀπὸ ταύτης τῆς ἀπειλῆς ἢ μεταλαλίας ἐκκλητεύσῃ, &c. Vide Ἐγκλητεύειν.

Sed placet hoc loco describere ex Anonymo MS. de Judiciis Imperialibus, Patriarchalibus, & aliis, quæ apud Orientales tribunalia appellationi subjacuerint, vel non, cùm hæc ad Historiæ Byzantinæ illustrationem quodammodo pertineant.

Τὸ αὐτοκρατορικὸν καὶ βασιλικὸν κριτήριον ἐκκλήτῳ οὐχ ὑπόκειται, οὐδὲ ἀναψηλαφᾶται ὑπὸ ἑτέρου, ἀλλ' ὑφ' ἑαυτοῦ ἀεὶ ἐπανακρίνεται, καθὰ καὶ ὁ θεόπτης Μωϋσῆς τὸ ἐπανακρίνειν τὰς κρίσεις νόμον ἔθετο.

Τὸ τοῦ Πατριάρχου κριτήριον ἐκκλήτῳ οὐχ ὑπόκειται, οὐδὲ ἀναψηλαφᾶται ὑφ' ἑτέρου, ὡς ἀρχῆσαν αὐτὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κριτηρίων, καὶ εἰς αὐτὸ ἀναλύει καὶ ἀναστρέφεται· αὐτὸ δὲ οὐ πρὸς ἕτερον, τοιοῦτον γὰρ ἡ ἀρχή· ἐπανακρίνεται δὲ πνευματικῶς, καὶ αὐτὸ ὑφ' ἑαυτοῦ.

Ἡ τοῦ Ἐπάρχου ψῆφος ἐκκλήτῳ οὐχ ὑπόκειται, πλὴν ὑπὸ μόνου τοῦ Βασιλέως· ἀλλ' οὐδ' ἡ τοῦ Κοιαίστωρος, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως μόνον σκοπεῖται, καὶ τῇ τάξει πρότερον τὸ τοῦ Ἐπάρχου κριτήριον· ἀλλ' οὐδὲν ἄτοπον τὰ ἐκ μιᾶς ἀρχῆς προερχόμενα τάξει μὲν ἀλλήλων προέχειν, μηδὲ διὰ ἕτερον ἑτέρου πρὸς διόρθωσιν.

Τὰ Ἀρχοντικὰ κριτήρια ἐκκλήτῳ ὑπόκεινται καὶ ἀναψηλαφῶνται ὑπό τε τοῦ Βασιλέως, ὑπό τε τοῦ Πατριάρχου, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ Ἐπάρχου, καὶ ὑπὸ τοῦ Κοιαίστωρος· ὅσον γὰρ πόρρω ἀφίσταται τῆς ἀρχῆς, τοσοῦτον πλείονος καὶ τῆς βοηθείας, καὶ πλειόνων τῶν διορθωμένων καὶ ἀναψηλαφώντων δέονται.

ἘΚΚΟΥΒΙΤΟΣ. Vide in Ἐξκούβιτος.

ἘΚΛΕΙΩΣΙΣ, in Glossis Chymicis MS. ἐστὶ λεύκωσις, καὶ ἐκστροφὴ, καὶ ὑδραργύρωσις τῶν εἰδῶν.

ἘΚΛΕΚΤΟΙ, *Electi*, Hæretici ex secta Manichæorum, de quibus in Anathematismo Hæresis Manichæor. apud Cotelerium in Notis ad Recognit. Clement. pag. 373. & in Gloss. med. Latin. in *Electi.*

ἘΚΛΗΠΤΩΡ, *Susceptor, Conductor, publicorum tributorum Exceptor*, in Nov. Justiniani 130. c. 3. Nov. 134. cap. 1. Nov. 149. cap. 2. 3. Codex Canonum Eccl. Africanæ Can. 16. ὁμοίως ἤρεσεν ἵνα ἐπίσκοποι, καὶ πρεσβύτεροι, καὶ διάκονοι ἐκλήπτορες μὴ γίνωνται, ἢ προκουράτωρες. Ἔκληψις, *Conductio*, in Basilic. lib. 3. tit. 1. Vide Salmasium de Modo Usurar. paginâ 829.

ἘΚΛΙΣΤΡΑΝ. Eustathius: Ἐπιληνδὴν, ἀντὶ τοῦ ξεστικῶς, καὶ ἐπιπολῆς, καὶ ἔοικεν ἀπὸ τοῦ λίζειν ὀνοματοποιούμενον ῥήματος παρῆχθαι, ἀφ' οὗ καὶ λίσπον τὸ ξυστὸν ἐν Ὀδύσσει, καὶ παρὰ τῇ χυδαίᾳ τε τῇ ὁμιλίᾳ, ἐκλισπᾶν. Hinc ἐγλισπᾶν pro ὀλισθαίνειν; apud Nicetam, quòd in locis lævibus & complanatis facilis sit lapsus. *Glisser* dicimus. Vide ἐγλισπᾶν.

ἘΚΛΟΓΑΔΙΝ

ΕΚΛΟΓΑΔΙΝ, pro ἐκλογή. Codex MS. Evangeliorum Bibliothecæ Barberinæ apud Allatium in Dissert. 1. de libris Ecclesiasticis Græcor. ἐκλογάδιν τῶν τεσσάρων εὐαγγελιστῶν, &c. Nisi legendum sit

Ἐκλογάειν, pro ἐκλογάδιον, ut in alio Codice MS. Bibliothecæ Barberinæ, apud eundem Allatium legitur: ἐκλογάριν τῶν ἁγίων εὐαγγελίων ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ τῶν καθημερινῶν καὶ διαφόρους περικοπάς, &c.

ΕΚΛΥΣΤΗΡΙΟΝ, Κλυστήρ, in Fabulis Æsopi Græcobarb.

ΕΚΛΥΤΑΝΕΙΝ, *Absolvere*, in Vita MS. S. Theodori Syceotæ.

ΕΚΛΩΖΕΙΝ, *Excludere ova*, ἐκκολάπτειν, Gall. *E'clorre*. Fabulæ Æsopicæ Græcobarb. pag. 122. ὄρνιθα ηὗρεν αὐγὰ τοῦ ὀφιδίου, καὶ μὲ ἐπιμέλειαν ἐθέρμαινε, καὶ τὰ ἐκλῶσε. Ubi Gr. Cod. ἐπιμελῶς ἐκθερμαίνουσα ἐξεκόλαψε.

ΕΚΝΙΚΗΣΙΣ, *Evictio*, in Basilicis. Vox JC.

ΕΚΠΕΛΑΤΩΡ, Ἐκπηλάτωρ. Glossæ Basilic. Ἐκπελάτωρ, πᾶς ὁ αὐτοκράτωρ διοικεῖν λαχὼν τῶν πολέμων. Videtur legendum Ἰμπεράτωρ. Nicephorus περὶ παραδρ. πολ. cap. 5. αἱ χῶραι δι' αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἐκπηλατόρων μηνυόμεναι. Nisi illic legendum sit ἐκπλοραδόρων, inquit Meursius.

ΕΚΠΕΔΑΕΥΤΗΣ. Vide Ἐξπελλεύτης.

ΕΚΠΙΓΓΑΤΟΣ. Conciliabulum ad Quercum coactum adversus Chrysostomum, apud Photium, ὅτι ὑβρίζει τοὺς ἐπισκόπους, καὶ ἐκπιγγάτους κελεύει ἐκβληθῆναι τῆς οἰκίας αὐτοῦ. Idem Conciliabulum in Jure Græco-Rom. p. 556. ἐπιγγάτους præfert.

ΕΚΠΛΟΡΑΤΟΣ. Vide in Ἐξπλωράτωρ.

ΕΚΠΛΥΣΙΣ τῆς ἁγίας τραπέζης, *Ablutio altaris, quæ fit in Magna Feria quinta*, in Euchologio, pag. 623. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Altare*.

ΕΚΣΙΚΕΤΑΡΙΟΣ. Glossæ Basilic. Ἐκσικετάριοι, ὑποδέκται τοῦ σίτου. Ubi Meursius legendum putat δεκσιτάριοι. Malim, Ἐκσκεπτάριοι, *Exceptores*.

ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΗΣΑΙ, *Moram facere*, in Basil. vox JC.

ΕΚΣΚΕΠΤΩΡ, *Exceptor*, Concil. Calchedon. Act. 1. ὁ καθοσιωμένος Ἐκσκέπτωρ τοῦ θείου σκρινίου. Utuntur etiam S. Epiphanius pag. 829. & Nilus Mon. lib. 1. Epist. 150. lib. 2. Epist. 34. 148. 197. 269. ubi interdum scribitur ἐξκέπτωρ, ut est in Basilic. Vide Gloss. med. Lat. in *Exceptor*.

ΕΚΣΚΟΥΒΙΤΟΣ. Vide Ἐξκούβιτος.

ΕΚΣΤΑΣΙΟΝ, *Stationis desertio*. Harmenopul. lib. 1. tit. 16. §. 8. ubi de milite: εἰ δ' ἑτέρων αὐτοὺς ἐξελασάντων ἐκ τῶν οἰκείων, ἢ αὐτοῦ ἢ ἐκείνων ἐκστασίῳ χρησαμένων, ἄλλοι τούτους καλειντέραστες ἐδέξαντο, &c.

ΕΚΣΤΑΣΙΣ ὑπαρχόντων, *Cessio bonorum*. Ἐκστῆναι, *Bonis Cedere*. Ἐκστὰς, *qui bonis cessit*, in Basilic. tom. 1. pag. 524. Ἐκστάσιον, *Cessio bonorum*, in Nov. 135.

ΕΚΣΤΗΘΙΖΕΙΝ. Vide in Στῆθος.

ΕΚΣΤΡΑΜΒΟΥΛΙΖΕΙΝ. Vide in Στραμπελίζειν.

ΕΚΤΑΓΙΑΤΙΚΑ. Vide in Ταγή.

ΕΚΤΕΝΗ, Ἐκτενής, vox Liturgica, quâ certa precum series intelligitur, quòd *Extensa*, longiuscula, & prolixior sit: (vel quòd lentâ voce dicatur: quomodo, ἐκτενῶς, in Lexico MS. Cyrilli, est ἐπιμόνως.) Subauditur enim εὐχή, vel δέησις, aut ἱκεσία, quemadmodum εὐχὴν ἐκτενῆ dixit Lucas Act. 2. & ex eo Nilus Monach. lib. 3. Epist. 41. lib. 4. Epist. 61. Theorianus in Legat. sub finem, Sophronius in Vita S. Mariæ Ægyptiacæ, & alij: ἐκτενεῖς δεήσεις Methodius de iis qui abnegarunt, & Symeon Thessalonicensis de sacris Ordinat. cap. 9. pag. 176. καὶ προσευχῆς τοῦ Τρισαγίου γινομένης, ὁ Διάκονος τὰ τῆς ἐκτενοῦς ἐπὶ τοῦ Ἄμβωνος ποιεῖται δεήσεως. Mox: ἱκεσίαν ἐκτενῆ vocat: ὁ δὲ Πατριάρχης τὴν εὐχὴν εἰπὼν καθ' ἑαυτὸν τῆς ἐκτενοῦς ἱκεσίας, ἐκφωνεῖ, Ὅτι ἐλεήμων, &c. à Liturgia S. Basilij ex Cod. Reg. ὁ ἱερεὺς ποιεῖ τὴν εὐχὴν ἐκτενοῦς ἱκεσίας, ubi Cod. Barberinus εὐχὴν τῆς ἐκτενῆς habet. His porrò verbis ἐκτενοῦς εὐχῆς seu ἱκεσίας, in Liturgicis, intelliguntur precationes quæ pro plebe, quæ adest, vel etiam abest, fiunt: in quibus scilicet recensentur ij pro quibus Ecclesia supplicat; verbi gratiâ pro plebe circonstanti, pro Principibus, Antistibus, Monachis, Ecclesiarum fundatoribus & Benefactoribus, Catechumenis, &c. Eæ autem incipiuntur à Diacono, qui populum circonstantem ad ejusmodi preces invitat, hâcce ut plurimùm formulâ, Ἐκτενῶς δεηθῶμεν, vel δεόμεθα ὑπὲρ, &c. Cui respondet Chorus: quibus exactis, has Oratione concludit Sacerdos, quam secretò dicit, ut est illa quæ habetur in Missa S. Joan. Chrysostomi post lectum Evangelium: Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὴν ἐκτενῆ ταύτην ἱκεσίαν πρόσδεξαι παρὰ τῶν δούλων σου, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου, καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου, &c. Euchologium Goari, pag. 54. εἶτα λέγει ὁ Διάκονος, εἴπερ τύχη, τὴν ἐκτενῆ· Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου· ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων κτητόρων, &c. Paracleticus: μετὰ δὲ τὴν εἴσοδον, βαλὼν ὁ ταχθεὶς μοναχὸς τὴν συνήθη μετάνοιαν τῷ προεστῶτι ψάλλει τὸ τῆς ἡμέρας προκείμενον, —— εἶτα ἡ συνήθης ἐκτενὴ, τὸ Καταξίωσον. Typicum cap. 2. καὶ ποιεῖ τὴν συνήθη ἐκτενῆ. Pentecostarium: εἶτα λέγεται τροπάριον τοῦ ἁγίου, —— ἐκτενὴς παρὰ τοῦ ἱερέως καὶ ἀπόλυσις. Alibi: ὁ ἀσπασμὸς, ἡ κατήχησις τοῦ Χρυσοστόμου, ἡ ἐκτενὴς παρὰ τοῦ ἱερέως, καὶ ἀπόλυσις. Rursum: τροπάριον τῆς ἑορτῆς, ἡ ἐκτενὴ, καὶ ἀπόλυσις. Ibid. ἐκτενὴ μετὰ τὸ, Καταξίωσον κύριε, &c. Triodium 2. Fer. 1. Hebd. Jejun. in Lychnico: εἶτα λέγει ὁ διάκων τὰς αἰτήσεις τῆς ἐκτενῆς, ἡμεῖς δὲ ποιοῦμεν μετανοίας γ'. Occurrit passim in libris Ecclesiasticis Græcorum. Sed & hanc vocem ἐκτενὴ nudè usurpavit Georgius Syncellus in Chronogr. pag. 107. pro quibusvis precationibus: ταύτης παρὰ τὸ πρέμνον βωμὸς ἦν, ὥς φησιν Ἀφρικανὸς, τῆς τερεβίνθου, ἐφ' ὃν τὰς ἐκτενὰς ἀνέφερον ἐν τῇ πανηγύρεσι τῆς χώρας ἔνοικοι. Cujus quidem vocis notionem se ignorare fatetur Scaliger.

Ejusmodi verò supplicationum aliæ sunt μεγάλαι, quæ in plures precunculas diffunduntur; aliæ μικραὶ, quæ in pauciores. De Majoribus, ita Euchologium, p. 7. ἐν τῷ μεσονυκτικῷ, ἔξω τῶν ἁγίων θυρῶν, γίνεται ἡ μεγάλη ἐκτενὴ, καὶ ὁ ἱερεὺς ἱστάμενος ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, ποιεῖ ἐκτενῆ μεγάλην, ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν πόλιν ταύτην, &c.

ΕΚΤΙΘΕΜΕΝΟΝ βρέφος, *Expositum*, in Gloss. Gr. Lat.

ΕΚΤΟΣ. Vide in Ἔξω.

ΕΚΤΡΑΟΡΔΙΝΑΡΙΟΣ, *Extraordinarius*. Suidas & Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. ἐκτραορδιναρίους, ῥωμαϊκὴ λέξις, δηλοῖ δὲ ἐπιλέκτους. Auctor innominatus apud eundem Suidam in V. Πραίφεκτος, qui est Polybius: ἐκ τῶν παραγεγονότων συμμάχων ἱππεῖς τε καὶ πεζοὺς ἐξέλεγον τοὺς λεγομένους Ἐκτραορδιναρίους, ὁ μεθερμηνευόμενος ἐπιλέκτους. In Basilic. lib. 54. ἀπὸ διαγραφῶν, καὶ ῥυπαρῶν λειτουργιῶν, καὶ ἐκτραορδιναρίων, κἂν ἐμπορεύονται, οἱ κληρικοὶ μετὰ παίδων καὶ γαμετῶν ἔστωσαν ἀτελεῖς. Occurrit non semel in libr. Jurisconsultorum, sed crebriùs cum ξ. pro κ. Ἐξτραορδινάριος.

Ἐκστραορδίνως, *Extraordinariè*, ἔξω τεταγμένως, in Glossis Basilic. Alibi: Ἐξτραορδίνως, ἔξω τοῦ νόμου, ἔξω τῶν τεταγμένων, ἢ τῶν νόμων.

Ἐκστραορδινεύεσθαι, *Iudicis Decreto flagellari, puniri*. Eædem Glossæ: ἐκστραορδινεύεται, φραγγελοῦται. Legendum

dum, ut lineâ seq. ἐκστραορδινεύεται, φραγγελίζεται. Rem alibi explicant: ἐξτραόρδινεν κόλασις, ἡ ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ τυπωθησομένη. Mox: ἐξτραόρδινεμ, ἔξω τῶν πεμπραγμένων, ἢ τὴν παρὰ τοῦ δικαστοῦ τυπωθεῖσαν τιμωρίαν. Ibidem: ἐξτραορδινεύεται, φραγγελίζεται.

ἘΚΎΤΙΟΝ, *Salix Equina*, apud Interpol. Dioscorid. c. 629.

ἘΚΦΌΡΙΑ, *Sordes, quæ ex loco aliquo emittuntur*, ἐκφέρονται. Saracenica Sylburgij pag. 62. de Mahumeto: τοὺς τε Ἰουδαίους καὶ Χριστιανοὺς, ξύλα τοῦ πυρὸς γινομένους, ὑπολειφθῆναι τοὺς Σαμαρείτας ἔφη πρὸς τὰ ἐκφόρεια καὶ τὴν κόπρον αὐτοὺς τοῦ παραδείσου ἐκβάλλειν.

Ἐκφόρια, *Fructus terræ*. Nicetas in Andronico lib. 2. num. 3. ἕκαστος γὰρ, κατὰ τὸ προφητικὸν παράγγελμα, ἐπὶ τὴν σκιὰν τῶν δένδρων αὐτοῦ ἀνεκλίνετο, καὶ τὸν τῆς ἀμπέλου καρπὸν κομίζων, καὶ γῆς εἰσοικιζόμενος τὰ ἐκφόρεια, ἀσμένως ἤσθιε καὶ ἡδέως ἐκάθευδε. & num. 5. ἥτε γῆ τὰ ἐκφόρεια κατὰ ἐκατοστύας ἀνέδωκε.

ἘΚΦΩΝΕΙ͂Ν. Vide in Φωνή.

Ἔ́ΛΑ, Ἐλαδὰ, Ἐλάτε, Ἐλαδῶ, *Adesdum, Agite, Agite dum, Eia*, Δεῦρ' ἴθι, δεῦτε, ἄγετε, εἶα, apud Portium. Corona pretiosa: ἔλα μετὰ μένα, *Veni mecum*. Alibi: ἐλάτε, *Venite*, ἔρχεσθε. Glossæ Græcobarb. ἔλθετε, ἀπέλθετε, ἐλάτε, ἀμέτε, ἤγουν πορεύθητε. Leo in Tactic. cap. 7. §. 37. πάλιν κράζε, Στρέφου, Ἔλα. Ita Codex Choeri, ubi in Meursiano postrema vox abest. Apud Suidam, ἄπελα, ἀντὶ τοῦ ἀπέλαυνεν, esse dicitur.

Ἔ́ΛΑΙΟΝ ἅγιον, *Oleum sacrum*, quod & Εὐχέλαιον appellatur, quasi *Oleum cum oratione consecratum*, apud Græcos, dicitur præsertim oleum illud quod ad Chrisma infirmorum septem Sacerdotum benedictione conficitur: Septimum apud illos Sacramentum, tametsi, inquit Goarus, ab oleo Sancto Extremæ unctionis materia sit remota, sed ejus usus fere diversus à Latinorum Chrismatis usu, cùm non modò infirmis, sed & sanis sæpe conferatur. Professio fidei Joannis Palæologi Imp. Constantinopolit. ἄλλο τὸ τελευταῖον σχῆμα ἤγουν τὸ εὐχέλαιον, ὃ κατὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ μακαρίου Ἰακώβου τοῖς ἀσθενοῦσι παρέχεται. Vocis porrò εὐχελαίου rationem indicat Ordo ipse ad illud conficiendum, in Euchologio, pag. 413. εἶτα λέγει ὁ πρῶτος τῶν ἱερέων τὴν εὐχὴν τοῦ ἐλαίου. Deinde sequitur illa Oratio: Κύριε ὁ ἐν τῷ ἐλέει καὶ τοῖς οἰκτιρμοῖς σου ἰώμενος τὰ συντρίμματα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, αὐτὸς, Δέσποτα, ἁγίασον τὸ ἔλαιον τοῦτο, &c. Gabriel Philadelphiensis: εὐχέλαιόν ἐστι χρίσμα διὰ ἐλαίου καθαροῦ κατασκευασμένον ὑπὲρ τῶν ἐν ἀσθενείᾳ κατακειμένων. Metrophanes Critopulus in Confess. Ecclesiæ Orient. cap. 13. εὐχέλαιόν ἐστι τελετὴ μυστικὴ διὰ ἐλαίου καὶ προσευχῶν ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας ἱερουργουμένη ὑπὲρ πιστῶν νοσούντων. Mox: καλεῖται δὲ τοῦτο Εὐχέλαιον, οὐκ ἐσχάτη χρίσις· οὐ γὰρ μένομεν τὰ λοίσθια τοῦ κάμνοντος, ἀλλ' ἔτι ἐλπίδας ἀγαθὰς ἔχοντες ὑπὲρ τῆς ὑγιείας ἐκείνου, χρώμεθα τούτῳ τῷ μυστηρίῳ, &c. Joannes Nathanael in Epist. ad Episcop. Anaginum: περὶ δὲ τοῦ ἁγίου ἐλαίου ἤδη δηλώσομεν· ἔστι δὲ καὶ λέγεται τὸ ἡγιασμένον ὑπὸ ἑπτὰ ἱερέων ἔλαιον, ὅπερ Εὐχέλαιον ὑπὸ πλεῖστον καλεῖται, μυστήριον ἕβδομον, ὅπερ ἐν τῇ τελευταίᾳ ὥρᾳ τοῦ ἀνθρώπου δέδοται γίνεσθαι, εἰς ἐξάλειψιν μὲν τῶν ἁμαρτημάτων αὐτοῦ, καὶ ἄφεσιν τῶν πλημμελημάτων. Gregorius Hieromonachus in Synopsi Dogmatum Ecclesiasticor. capite 4. τὸ εὐχέλαιον τὸ ἐδιάταξεν ὁ Χριστὸς, ὅταν ἔστειλε τοὺς Ἀποστόλους του νὰ διδάσκουσι καὶ ἀλείφουσι τοὺς ἀρρωστημένους με τὸ λάδι. Extat in Euchologio, pag. 408. ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ἐλαίου, ψαλλομένη ὑπὸ ἑπτὰ ἱερέων, συναχθέντων ἐν ἐκκλησίᾳ, ἢ ἐν οἴκῳ. Olim etiam apud Latinos septem Sacerdotes convenisse ad conficiendum Chrisma docet Hugo Menardus in Notis ad librum Sacrament. Gregorij M. Illius verò Septenarij numeri rationem quærit Symeon Thessalonicensis lib. de Sacramentis. Meminit præterea Septenarij istius Sacerdotum numeri, & ritus sat insolentis in conferendo ejusmodi Chrismate Pachymeres lib. 6. cap. 32. εἶτα δὲ ἅμ' ἕω Πατριάρχην τε καὶ σὺν αὐτῷ ἐξ ἄλλους τῶν προυχόντων Ἀρχιερέων τὰς ἱερὰς στολὰς ἐνδυθέντας, τῶν λοιπῶν ἐκεῖσε συγκλυτέντων, ἐπιτελεῖν Εὐχέλαιον· φακέλλους δὲ παπύρων ποιήσαντας, τῷ καταγνισθέντι ἐλαίῳ βάπτειν, καὶ οὕτω δίδοσθαι τοῖς ταῦτ' ἀπάξουσι πρὸς τὸ στράτευμα, ὡς ἀπὸ χειρῶν τ' εἶναι τῷ τῶν στρατιωτῶν πλήθει, ἐφ' ᾧ ἓν καὶ ἕκαστον τῶν παπύρων ἕνα κρατοῦντα ὁμόσε χωρεῖν τοῖς ἐχθροῖς. Ταῦτ' ἐπετέτακτο καὶ τὴν ταχίστην ἐπέπρακτο, καὶ οἱ θεῖοι φάκελλοι τῶν παπύρων σκεύεσιν ὑελίνοις ἐμβεβλημένοι, ἅμα μὲν μετ' εὐχῆς, ἅμα δὲ καὶ μετ' ἀσφαλείας ἐπέμποντο.

Εὐχέλαιον ποιεῖν, *Sumptus in sacrum oleum facere*: species ἐπιτιμίου, in Canonibus Pœnitentialibus. Canon pœnitentialis MS. S. Joannis Chrysostomi nomen præferens: γυνὴ δὲ ἀποβάλλουσα δι' ἀσθένειαν τῆς φύσεως, εὐχέλαιον ποιήσει, μετανοίας ρ. &c. Infrà: εὐχέλαιον ποιήσει καὶ ἐλεημοσύνην, &c. Ita non semel. Qui porrò plura scire volet de hoc Græcorum sacro oleo, consulat Arcudium, Goarum, & Franciscum Richardum in Relat. de Insula S. Irenes.

Ἔ́ΛΑΙΟΝ ἅγιον, *Oleum Sacrum*, benedictione Sacerdotis consecratum, antequam infundatur in lampades, quæ ante Sanctorum Imagines in ædibus Sacris appenduntur: cujus quidem benedictionis apparatum sic describit Philotheus Patr. Constantinop. in Ordine Sacri Ministerij, p. 5. προπορευομένων τῶν λαμπάδων, εἰσέρχονται πάντες ἐν τῷ ναῷ, καὶ τὰ μὲν μανουάλια τίθενται παρ' ἑκάτερα τῆς προευτρεπισθέντος τετραποδίου, ἐν ᾧ κεῖται μετὰ σίτου, καὶ πέντε ἄρτων, δίσκος, ὧν ἔχομεν ἔθος προσφέρειν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· παρ' ἑκάτερα δὲ τοῦ δίσκου, ἀγγεῖα δύο, μεστὰ τὸ μὲν οἴνου, τὸ δὲ ἐλαίου· κεῖται δὲ ὁ μὲν οἶνος ἐξ ἀριστερῶν, τὸ δὲ ἔλαιον ἐκ δεξιῶν. Ut verò benedicantur panes, vinum, & oleum, quæ in mensa reposita hîc dicuntur, pluribus refert Typicum S. Sabæ cap. 2. ὁ καὶ Κελλαρίτης προτίθησιν ἐν τῷ ἀναλογίῳ ἄρτους ε. ἐξ ὧν ἐσθίομεν ἐν τῇ τραπέζῃ· ὡσαύτως καὶ στάμνον μεστὴν οἴνου τοῦ καλλίστου, καὶ ὀλίγον ἔλαιον εἰς ἄγγος τι. Ὁ δὲ ἱερεὺς λαβὼν ἄρτον ἕνα ἐπὶ τὰς χεῖρας, καὶ τυπώσας ἐν αὐτῷ σταυρὸν, ἐπεύχεται τὴν εὐχὴν ταύτην, ἐκφώνως, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ εὐλογήσας τοὺς πέντε ἄρτους, καὶ πεντακισχιλίους χορτάσας, αὐτὸς εὐλόγησον καὶ τοὺς ἄρτους τούτους, καὶ τὸν οἶνον, καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ πλήθυνον αὐτὰ ἐν τῇ ἁγίᾳ μονῇ ταύτῃ, καὶ εἰς κόσμον σου ἅπαντα, καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνοντας πιστοὺς ἁγίασον, &c. Exactis deinde aliquot precibus: ὁ δὲ Κελλαρίτης διακλάσας τοὺς ἄρτους, ἐπιδίδωσι τοῖς ἀδελφοῖς, ὡσαύτως καὶ ἀπὸ ἑνὸς ποτηρίου οἴνου, διὰ τὸν κόπον τῆς ἀγρυπνίας, ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς παρελάβομεν ἀπὸ τῶν ἁγίων πατέρων. Οἱ οὖν διακονῆται ποιήσαντες τὴν συνήθη μετάνοιαν ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, καὶ εἰς τοὺς χοροὺς πρὸς μίαν, ἐξέρχονται ἀπὸ δὲ τῆς ὥρας ἐκείνης, οὐκ ἔχει τὶς ἐξουσίαν πιεῖν ὕδωρ, διὰ τὴν μετάληψιν τῶν ἀχράντων μυστηρίων. Ὁ δὲ εὐλογητὸς ἄρτος ἐστὶν ἀλεξιτήριος παντοίων κακῶν, εἰ μετὰ πίστεως λαμβάνοιτο. Quoad autem oleum reponitur, ut diximus, in lychnis seu lampadibus ante Sanctorum Imagines appensis, ex quo, statis diebus, qui ab Allatio indicantur in lib. de quorundam Græcorum opinationibus n. 4. Monachi in fine Liturgiæ inunguntur à Sacerdote, utpote benedicto, cujus virtutem sæpe experiuntur Græci ad sanitatem corporis consequendam. Ritum omnem exequitur Philotheus Patr. Constantinopol. in Ordine sacri ministerij: p. 10. εἰ μέν ἐστι δεσποτικὴ ἑορτὴ, ἢ μεγάλου ἁγίου μνήμη, δίδοται καὶ τὸ ἅγιον ἔλαιον, οὕτως· τῶν πάντων συναγομένων πλησίον τῆς εἰκόνος τοῦ προσκυνήματος, καὶ ψαλλόντων, ὁ μὲν διάκονος θυμιᾷ κύκλῳ, ἀπὸ τοῦ προεστῶτος ἀρξάμενος, πρῶτον θυμιάσας τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου· ὁ δὲ ἱερεὺς ἱστάμενος πλαγίως τῆς εἰκόνος, κατέχων

ἄλειπτρον, χρίει τοὺς προσιόντας ἐν τῷ μετώπῳ, καὶ εὐλογεῖ· ὅταν δὲ χρισῶσι πάντες, ἐκφωνεῖ, Ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ Θεὸς σωτὴρ ἡμῶν, &c. Vide ibi Goarum pag. 34. Typicum S. Sabæ cap. 12. ad 26. Septemb. ὁ δὲ ἱερεὺς προπορευομένης αὐτοῦ λαμπάδος, ἀπέρχεται, καὶ θυμιᾷ τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου· εἶθ' οὕτως ἐπιδίδωσιν ἅγιον ἔλαιον ἐκ κανδήλας τοῦ ἁγίου τοῖς ἀδελφοῖς· εἰ δὲ καὶ ὁ προεστὼς ἠξίωται τῆς ἱερωσύνης, αὐτὸς ἐπιχρίει τοὺς ἀδελφοὺς ἀπὸ τῆς τοιαύτης εὐλογίας, ἐμβάπτων τοὺς ἑαυτοῦ δακτύλους τοὺς δύο, καὶ οὐχὶ τὸν ἕνα· μετὰ δὲ τὸ δοῦναι τὸ ἅγιον ἔλαιον, γίνεται τελεία ἀπόλυσις. Mox hæc adduntur: ἐκ τούτου οὖν σημείου σημείωσαι καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ἑορταῖς τῶν ἁγίων, ἐν αἷς δίδοται τὸ ἅγιον ἔλαιον, καὶ οὕτως ἑορτάζομεν πάσας τὰς ἑορτὰς τῶν ἁγίων, ἐν αἷς γίνονται ἀγρυπνίαι. Idem Typicum cap. 11. καὶ γίνεται δοξολογία μεγάλη, καὶ, καὶ γίνεται ἀπόλυσις. Et cap. 19. ad 16. Jan. δίδοται δὲ καὶ ἅγιον ἔλαιον τοῖς ἀδελφοῖς ἐκ τῆς κανδήλας τοῦ ἁγίου. Ita 6. Decembr. & 23. April. in Anthologio.

Cæterùm is ritus ſat antiquus deprehenditur ex Scriptoribus. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij num. 147. καὶ καθ' ἑσπέραν λαμβάνουσα ἁγίασμα ἀπὸ τῆς τοῦ ἁγίου θήκης, καὶ τὸ ὕδωρ τῆς ἀσβέστου κανδήλας, πίνουσα οὕτως ἠλευθερώθη ἀπὸ τοῦ δαίμονος. Ubi ὕδωρ pro ἔλαιον ponitur. Eundem vide in Vita S. Joannis Solitarij, num. 21. Vita MS. S. Eudocimi: καὶ ἤρκεσεν αὐτῇ πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ τὸν παῖδα θλίβοντος πάθους ἔλαιον τῆς φωταγωγοῦ τοῦ μακαρίου τάφου ληφθὲν, οὗ τὰς χεῖρας ἐκείνη τοῦ παιδὸς χρίσασα, &c. Occurrit rurſum infrà. Sophronius Patr. Hieroſol. in Vita SS. Cyri & Joannis: εἴσελθε οὖν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἐν τῷ μεγάλῳ τετραπύλῳ νῆστις καθεύδησον, καὶ μικρὸν τοῦ τῆς κανδήλας ἐλαίου τῆς ἄνω πρὸ τῆς τοῦ Σωτῆρος εἰκόνος ἁπτομένης, λαβὼν εἰς ληκύθιον, πάλιν ἄγευστος τὰ ἐνθάδε καταλαβὲ, καὶ τούτῳ τοὺς πόδας ἀλειψάμενος τῆς ὑγείας ἕξεις τὸ δώρημα, &c. Vita S. Pachomij, n. 30. καὶ ποιήσας ἀθήραν, ἐν ᾗ ἦν μεμιγμένος ὁ ἄρτος, ἐψώμισεν αὐτὸν ἀλείψας ἐλαίῳ ἁγίῳ. Vita S. Nili Junioris pag. 110. κελεύει αὐτὸν ἀπελθεῖν ἐν τῷ εὐκτηρίῳ, καὶ ἐπεύξασθαι τῷ νοσοῦντι, ἀλεῖψαί τε αὐτὸν ἐλαίῳ τῆς κανδήλας, καὶ ἀπολῦσαι. Miracula S. Georgij Mart. num. 55. εἰ κελεύεις ἐνεγκεῖν τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου μάρτυρος Γεωργίου ἐνθάδε, καὶ τεθήτω ὕπερθεν τῆς σῆς στρωμνῆς, ὑφαπτέτω δὲ καὶ κανδήλα ἔμπροσθεν αὐτῆς δι' ὅλης νυκτὸς· πρωΐας δὲ γινομένης, ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑφαπτείσης κανδήλης ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας εἰκόνος τοῦ ἁγίου μάρτυρος, ἀλειψάμενος τὴν σὴν χεῖρα, εὑρήσεις τὴν ἴασιν. Ita in Vita S. Eupraxiæ Virg. num. 7. in Vita S. Artemij in Synaxar. in Vita S. Lucæ Junioris pag. 1012. & apud Baſilium lib. 2. de Vita S. Theclæ cap. 26. Pachymeres lib. 11. cap. 32. καὶ τῷ τοῦ φωταγωγοῦ ἐλαίῳ χρισθεὶς, πεσὼν ὑπὸ πόδας κατὰ τὸ σύνηθες, ἱκέτης τῇ μάρτυρι γίνεται. Adde cap. 10. ejuſdem libri. Meminit denique iſtius unctionis olei, ejúſque ritum pluribus deſcribit Anonymus in Vita S. Bacchi Junioris, p. 67. καὶ λαθραίως τῶν Χριστιανῶν ἐκκλησίαις προσεδρεύουσα, ἱκέτευεν τῆς μυσαρᾶς χωρισθῆναι ἀνδρὸς ἐπιμιξίας, καὶ τῇ τῶν Χριστιανῶν συναφθῆναι ἐκκλησίᾳ· ὃ δὴ καὶ τὰ ἀπόμυρα τῶν ἐκκλησιῶν τὰ κατὰ συνήθειαν διδόμενα καταδεχομένη, τὰ ἑαυτῆς περιέχριεν τέκνα, ἀρραβῶνα αὐτοῖς προκαταβάλλουσα τοῦ μέλλοντος αὐτοῖς δίδοσθαι θείου βαπτίσματος μύρου· καὶ γὰρ ἐν τῷ τῆς Ἑῴας τοιοῦτόν τι παραδέδοται ἔθος. ἐν γὰρ ἡμέρᾳ τῆς Κυριακῆς περὶ τὰς ἑσπεραίας ὥρας τῆς λυχνικῆς ὑμνολογίας ἐπιτελουμένης, ἐν ὑαλίνῳ σκεύει, ἢ καὶ ἐξ ἑτέρας ὕλης, ὁ ἱερεὺς ἔλαιον ἐμβαλὼν, καὶ εἴσω τῆς ἱερᾶς κιγκλίδος τοῦ μυστικοῦ θυσιαστηρίου τῷ τῆς δεξιᾶς χειρὸς δακτύλῳ βραχεῖαν σταγόνα τοῦ ἡγιασμένου ἐλαίου ἀνιμώμενος, τοῖς προσιοῦσιν μεταδίδωσιν. τὸ δὲ πλῆθος ἅπαν τῶν πιστῶν προσιὸν, τῷ κοίλῳ τῆς παλαιστῆς τὴν ἀποσταζομένην ψεκάδα ὑποδεχόμενον, καὶ τῇ τῶν οἰκείων δακτύλων συστολῇ τὸν τοῦ ἱερέως ἐκμάσσον δάκτυλον, αὖθις τῷ τε προσώπῳ καὶ τῇ κάρᾳ, τὸν τοῦ ἐλαίου ἁγιασμὸν περιχρίουσιν. οὗτος ὁ τρόπος προδιδομένου αὐτοῖς θείου ἀρραβῶνος. Ubi obſervãdum ἀπόμυρον iſtud oleum appellari.

Sed & eodem oleo ex Lychnuchis utebantur ad depellenda inſecta agros aut vineas depaſcentia. Euchologium pag. 696. χρὴ γίνεσθαι λειτουργίαν, καὶ ἅπτειν κανδήλαν τοῦ ἁγίου Τρύφωνος, ἢ τοῦ ἁγίου Εὐσταθίου, ἢ τοῦ ἁγίου Ἰουλιανοῦ τοῦ Λίβυος, ἢ καὶ ἀμφοτέρων· καὶ μετὰ τὴν λειτουργίαν, λαβεῖν τὸ ἔλαιον ἐκ τῶν κανδήλων, καὶ ὕδωρ τῶν ἁγίων Θεοφανείων, καὶ ἐπιρραίνων σταυροειδῶς ὁ ἱερεὺς τὸ χωράφιον, ἢ τὸ ἀμπέλιον, ἢ τὸν κῆπον, λέγει τὰς εὐχὰς ταύτας, &c. Vide Typicum, cap. 14. ad 13. Novemb. ubi de panis & vini benedictione: præterea Paulum Venetum lib. 1. cap. 4. & quæ obſervamus in Gloſſ. med. Lat. in V. *Oleum*.

Ἔλαιον τοῦ ἁγίου σταυροῦ, *Oleum ſanctæ Crucis*, quo curabantur infirmi. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: τὸν ὕψιστον θέμενος καταφυγὴν ἑαυτοῦ, καὶ ἐκ τοῦ ἐλαίου τοῦ πανσέπτου σταυροῦ ἐπιρράνας τὸν τόπον, ἔμεινεν αὐτόθι τὰς ἡμέρας τῆς τεσσαρακοστῆς. Et cap. 44. ἐλαίῳ τοῦ ἁγίου σταυροῦ αὐτὸν ὑγιῆ ἀπεκαθεστήκεν. Sic cap. 63. uncta oleo Crucis per totum corpus liberatur à dæmone. Vita MS. S. Cyriaci Anachoretæ: εὐχήν τε τῷ νεανίσκῳ ἐπιλέγει, καὶ τῷ τοῦ σταυροῦ χρίσας ἐλαίῳ, τῆς πικρᾶς ἐκείνης ἀπαλλάττεται μανίας. De Oleo Crucis innumera ſunt, inquit Allatius lib. de Græcorum opination. num. 4. quæ apud Auctores recenſentur. Quod, ut id quoque obiter adnotem, ſubdit ille, vel fuerit ſigno Crucis ſignatum, vel ab ipſa ante Crucem ardente lampade, non tantùm Hieroſolymis, ſed alibi quoque locorum, acceptum, vel, quòd ex ipſa Cruce, quemadmodum ex aliis Sanctorum corporibus, vel ſemel, vel perenni fluxu emanabat. Quibus addere potuiſſet, quòd fortè Sancta Crux, quam vulgo *veram Crucem* dicimus, vel certè illius particula in oleum immiſſa fuerit, ut in Gloſſ. med. Lat. innuimus, in V. *Oleum S. Crucis*: tametſi in eam potius ſententiam ierim oleum illud quod in Lychnis ante S. Crucem erat, intelligi debere; illúdque accepiſſe initium à Lychnis, qui in Sacræ Reſurrectionis Hieroſolymitano templo pendebant ante veram ac Sanctam Crucem, quæ in eo aſſervabatur; cujus quidem olei tanta erat veneratio, ut in aureis, vel argenteis, ac alterius pretioſæ materiæ vaſculis ad collum, veluti inſigne φυλακτήριον deferrent. Ritum hunc præclarè illuſtrat ac docet Theodorus Epiſcopus Paphenſis in Vita MS. S. Spiridonis: οὗτος ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς μετὰ Τριφυλλίου εὐτελῆ ἐσθῆτα περιβεβλημένος, καὶ τὴν ἑαυτοῦ βαΐνην ῥάβδον κατέχων, ἀγγείδιον ὀστράκινον ἔχων ἐν τῷ τραχήλῳ ἠρτημένον· ὅπερ ἀγγείδιον ἐν τῇ ἁγίᾳ πόλει γίνεται σεμνὸν πάνυ, ἐν αὐτῷ γὰρ τὸ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ ἐλαίου ἔλαιον βάλλουσιν· τινὲς δὲ καὶ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ ποιοῦσι ταῦτα, οὕτως γὰρ ἐδείχθη τῷ Βασιλεῖ ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου βαστάζων τὴν βαΐνην ῥάβδον, καὶ τὸ ὀστράκινον σκεῦος ἔχων περὶ τὸν τράχηλον. σταθὲν ἐπινεύσει ὑγιῆ τῆς ἀρρωστίας ἐποίησεν, καὶ τῇ τοῦ Θεοῦ δυνάμει ἐν μιᾷ καιροῦ ῥοπῇ ἐρρωμένος ἐν ἅπασιν ἐγένετο ὁ Βασιλεύς: nempe Conſtantinus M.

Ἔλαιον ἅγιον, *Sacrum Oleum*, à viris ſanctitate conſpicuis ſacris precibus adhibitis benedictum, quo Fideles ad depellendos morbos utebantur: ἔλαιος, ſeu ἔλαιον εὐχῆς in Vita S. Pachomij num. 30. Euſtathius in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopol. n. 47. ποιήσας δὲ ἐπ' αὐτῷ τὴν εὐχὴν, χρίσας τε πάντα αἰσθητήρια αὐτοῦ τῷ ἁγίῳ ἐλαίῳ, &c. Mitto locos alios & Auctores laudatos in Gloſſ. med. Lat. in V. *Oleum benedictum*.

Ἔλαιον, *Oleum* quo in hominibus ſepeliendis utebantur Græci. Laudantur à Lambecio lib. 8. Commentar. de Bibl. Cæſar. Excerpta τοῦ Χρυσοστόμου ἐκ τοῦ λόγου εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον, καὶ περὶ ὑπομονῆς, καὶ τοῦ μὴ πικρῶς κλαίειν τοὺς τελευτῶντας, ὅτι δεῖ ἐπὶ τῶν τεθνεώτων ἐπιχέειν ἔλαιον ἐν τῷ ἐνταφιάζειν αὐτοὺς, καὶ διά τι πρὸς ἀνατολὰς τὴν σορὸν σχηματίζομεν.

Ἔλαιον, in Gloſſ. Chymic. MSS. τὰ ἄνθη τῶν βαφῶν εἰσίν.

ἘΛΑΙΟΤΟΠΟΣ, *Olivetum*, Ἐλαιὼν in Corona pretiosa.

ἘΛΑΙΟΦΌΡΟΣ, Accipitris genus. Demetrius Constantinopolitanus lib. 1. Hieracosophij, cap. 2. κ) καλέμϑυ@ ὑπὸ τ͂ πολλῶν Ἐλαιοφόρ@, ὀλιγοχόνι@.

ἘΛΑΙΠΡΙΝΟΣ, *Alaternus*, *Philira*; arbor. Vide Bellon. lib. 1. observ. cap. 42.

ἘΛΑΙΩ͂ΝΑΙ, *Curatores olei emendi gratia creati.* Vide Anton. Augustinum ad Modestinum.

ἘΛΑΠΡΟΣ, pro ἔκλαμπρ@. Anonymus Græcobarbarus MS. de Lapidibus: Γρανάτα, ἔνε κοκίνι, κ) καθάρια, κ) ἔλαπρον χλορέ. Rursum: τοπάτζη ἔνε πέτρα κιτρίνη εἰς τὸ χλορὶν τ͂ ἀλεφαυλίνε, ἔλαμπρι εἶδε τὴν θεωριάν.

ἘΛΑΣ, *Oleum*, Ἔλαιον. Vita S. Pachomij, n. 30. τότε ἀπέςειλεν αὐτῇ ἔλας εὐχῆς, κ) ἤλειφεν αὐτὴν ἐν πίςει, κ) ἰάθη.

ἘΛΑΣΙ͂ΑΙ, *Ordines remigum* qui ἐλά) dicuntur, *in navibus*. Leo in Tact. cap. 19. num. 7. ἕκαςος ἢ τ͂ δρομόνων εὐμήκης ἔςω κ) σύμμετρ@, ἔχων μϑυ τὰς λεγομϑυας ἐλασίας δύο, τὴν ἢ κάτω, κ) τὴν ἄνω. Idem num. 8. ἑκάςη ἢ ἐλασία ἐχέτω ζυγὲς τὸ ἐλάχιςον πέντε κ) εἴκοσι, ἐν οἷς οἱ κωπηλά) καθεθήσον). Denique num. 19. εἰ ἢ τινας τ͂ ςρατιωτῶν ἀνάνδρες ἐπιγνῷς, τέτες εἰς τὴν κάτω ἐλασίαν τέως παράπεμπε.

Ἐλασία, *Volatus*. Orneosophium: pag. 244. αἱ δυσοσμίαι αὐτῷ (τῶν φαλκωνίων) πλατέαι. μακρὰ ἡ ἐλασία αὐτῶν. Sic Virgilius dixit *Remigium alarum*. Sed & Ἐλά), *Alarum pennæ*; dicuntur in eodem Orneosophio, pag. 245. οἱ ἐλά) αὐτῶν ἀποσκελωτοὶ, ἵνα μήτε εἰσὶ σμικτοὶ, μήτε ςαυρωτοὶ. pag. 246. οἱ ἐλάται αὐτῶν ςενοὶ, πλὴν ἀποσκελωτοὶ, κ) ἵνα καθέζον) ὀλόρθοι. Demetrius Constantinopol. lib. 1. Hieracosophij, pag. 137. τ͂ συνεργέντων τῇ πτήσει τ͂ ἄλλων μάλιςα πτερῶν, ἃς ἐλάτας παρωνύμως καλοῦσι, διὰ τὸ δι' αὐτῶν ἐλαύνεσθαι, κ) κώπης δίκην διατέμνεσθαι τὸ ἀέριον πέλαγ@, &c. Alibi: ἐὰν ῥυμάλιαθῇ ὁ ἱέραξ τὰς ἀγῶνας, ῥίπτει αὐτοῦ τὰς ἐλάτας. Adde cap. 113.

Πρωτελά), *Primæ alarum pennæ*. Idem Demetrius lib. 1. cap. 4. pag. 12. κ) ἐὰν τὰ βασιλισκάρια μακρὰ ἔχῃ ἴσα τῶν πρωτελάτων, &c. Ubi perperam Editum πρωτελλάτων.

Ἐλατῆρες, idem quod ἐλά). Idem Demetrius lib. 1. cap. 101. εἰς τ͂ ἀποβάλλοντα τὰς ἐλάτας. Ὅταν ἴδῃς ὅτι ἀγαγῇ τὰς ἐλατῆρας αὐτοῦ τὸ ζῶον, &c. Vide paginas 134. 135.

Αὐρελατεῖν, *Alas extendere*. Idem Demetrius lib. 1. cap. 155. p. 133. τίλλειν αὐτῶν τὰς μασχάλας χρὴ, κ) βελόνῃ χαλκείᾳ καιακεντᾶν αὐτὰς, κ) ὐδέποτε αὐρελατήσει.

ἘΛΑΤΙΚΟ͂Ν, *Merces quæ datur homini equitanti, seu equo vecti*: Est enim ἐλαύνειν Græcis *equo vehi, Equitare*. Occurrit non semel in Rationali peræquatorum MSS. præter locum descriptum vide in ποδοκόπιον: en alius: ἔκτοτε ἢ αὐξανομϑύης τ͂ τ͂ νομισμάτων ἀπαιτήσεως, αὔξε) κ) ἡ συνήθεια σὺν τῷ ἐλατικῷ περιςαμϑύη εἰς νύ. δέκα, κ) ὕτως ἴςα), πλεῖον γδ τ͂ δέκα νομισμάτων, ἐκ ἀναβιβάζε) ἡ συνήθεια σὺν ἐλατικῷ, &c. Extat ibidem titulus, περὶ τ͂ συνηθειῶν κ) ἐλατικῶν.

ἘΛΑΤΤΩΣΙΣ τ͂ πρώτης, τ͂ δευτέρας, τ͂ τρίτης καιαςάσεως, *Maxima*, *Minor*, *& Minima capitis diminutio*, in Basilic. lib. 16. tit. 8. §. 39.

ἘΛΑΦΙΚΟ͂Ν, *Elaphoboscum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 485.

ἘΛΑΦΙΝΕ, Ægyptiis, *Veratrum nigrum*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 733.

ἘΛΑΦΌΣΚΟΡΔΟΝ, *Brassica Canina*, ἀπόκυνον, apud Interpol. Dioscor. c. 663.

ἘΛΑΦΡΟ͂Ν, unus è 19. tonis Musicæ Græcanicæ. Vide in φωνή.

ἘΛΒΑΧΑΡ, Anonymus de Oxymelite: κ) κοράλλον ῥύσιον, κ) ζυπήτ, ἐλβάχαρ, κ) ἅλας ἀμμωνιακὸν, &c.

ΕΛΒΟΥ͂ΝΙΟΝ, *Dictamnum*, apud Interpolat. Dioscor. c. 442.

ἘΛΕΒΟΡΙ͂ΖΕΙΝ, τὸ ἐλέβορον ποτίζειν, *Eleborum potare*, in Scheda Basilica.

ἘΛΕΙ͂ΤΙΣ, *Helxine*, apud Interpolator. Dioscorid. cap. 621. 668.

ἘΛΕ͂ΝΟΣ, Λενὸς, pro Ἐλεινός. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3. Extr.

Οὕτως μὲ δάκρυα ὁ λενὸς γιάναξε τελειώση.

Paulò antè.

Καὶ μὲ τὰ μάτια τὰ λενὰ μπορῇ νὰ τὴν ἐβλέπῃς;

Lib. 4.

Καὶ τόρα βρίσκομ' ἐλενὸς εἰς τόσην πενηλείαν.

ἘΛΕΤΤΟΥΆΡΙΟΝ, *Electuarium*. Occurrit apud Agapium Cretensem in Geoponico, c. 131.

Λατάριον, voce truncatâ, apud Myrepsum de Antidotis cap. 73. in Cod. MS. ταῦτα πάντα κόψας, κ) σείσας καλῶς, ἕως συςάσεως τ͂ λαταρίε. Adde cap. 497.

Εἰλεκτάριον, apud Joannem Jatrosophistam MS. cap. 270. &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Electuarium*.

ἘΛΕΤΧΕΡ, in Glossis MSS. Jatricis ex Cod. Reg. 190. τ͂ σχίνε τὰ ἄνθη, *Flores Schœni*. In aliis Saracenicis Ἐλέτχαρ scribitur.

ἘΛΕΥΘΕΡΙΑ͂ΖΕΙΝ, *Gaudere*, *Hilarem se præbere*. Moschopulus: Εἰς τροφωνίε μεμάντευ), ἐπὶ τ͂ σκυθρωπαζόντων κ) ὐδέποτε ἐλευθεριαζόντων. Apud Nicetam de Manuële Imp. νεὸς γδ ὢν ὁ Μανυὴλ κ) ἐρωτικὸς τῷ τ' ἀνειμϑύῳ κ) τρυφερῷ προσανέκειτο. Ubi Cod. Barbarogr. κ) ἐλεύθερ@, pro ἐρωτικὸς præfert.

ἘΛΕΥΘΕΡΙΚΟ͂Ν, seu ἐλευθερικὰ χωρία, *Libera*, *& immunia ab exactionibus*, in Nov. Justini de Sacris Domibus c. 4. ubi opponuntur ἐξακτωρικοῖς. Vide in ταμειακόν.

ἘΛΕΥΘΕΡΟΒΟΑ͂Ν, more liberorum loqui, verba facere, seu potius testimonium dicere, quod non licebat servis adversus Dominos. Demetrius Chomatenus in Responsis pag. 332. τί σημαίνει τὸ, μὴ ἐλευθεροβοᾶν τ͂ δοῦλον· ὅπερ τοῖς δουλικοῖς ὠνητηρίοις οἱ ταβελλίωνες ἐγγράφειν εἰώθασι; nempe in instrumentis emptionum servorum addere solebant Tabelliones, servis ejusmodi emptitiis non licere, μὴ μόνον ἐν αὐτοῖς μέτροις τ͂ δουλείας φωνὴν αἴρειν προσήκουσαν εὐγενέσι κ) ἐλευθερίοις κζ τ͂ δεσποτῶν, ἀλλ' ὐδ' ἂν, εἰ κ) ἐλευθερίας ἀξιωθεῖεν, τὴν τοιαύτην ἀναλαβεῖν πώποτε. ὅθεν κ) ἐπιτίμιον τ͂ ἐλευθεροφωνίας ταύτης οἱ ἀπελεύθεροι τὴν ἀναδούλωσιν ἐκληρώσαντο. Deinde de vocis significatu hæc subdit: ὡς ἐν κεφαλαίῳ ἢ εἰπεῖν, κ) δοῦλ@ κ) ἀπελεύθερ@ τ͂ βοᾶν ἐλεύθερα παντάπασιν ἀπεςέρηνη). Vide Gloss. med. Lat. in V. *Vox*.

ἘΛΕΥΘΕΡΩ͂ΝΕΙΝ, *Manumittere*, Ἀπολύειν in Glossis Græcobarb.

ἘΛΕΥΘΕΡΟΥ͂ΜΕΝΟΣ ὑπὸ ὅρον, *Statu liber*, in Basilic. to. 4. p. 378. 379. 397. 408. ἐλευθερία ἐπὶ ἄρχοντ@ δοθεῖσα, *Vindicta*. Ἐλευθερίας ἐκδικία, *Vindiciæ*. Ἐλεύθερ@ τ͂ ὑπεξυσιότητ@, *Emancipatus*. Glossæ Gr. Lat.

ἘΛΕΦΑΝΤΙΝΟ͂Ν, *Ebur*, Ἐλέφας. Ἀπὸ ἐλεφαντινὸν, *Eburneus*, Ἐλεφάντιν@.

ἘΛΘΙΜΟ͂Ν, *Adventus*, *Reditus*. Malaxus in Hist. Patr. p. 154. ἔμαθαν τινὲς τ͂ ἀρχιερέων τὸ ἔλθιμον αὐτῶν, &c.

ἘΛΙΑ͂, *Oliva*, Ἐλαία.

ἘΛΙ͂ΔΙ, *Smilax aspera*, apud Interpol. Dioscor. cap. 776.

ἘΛΙΘΟΣ, *Grossus*, Ὄλυνθ@.

ΕΛΙΟΣΑΚΤΗ, *Ebulus*, apud Interpol. Dioscor. c. 755.

ΕΛΧΑΡΔ, Ἀκακία, in Glossis Jatricis MSS. *Acacia*.

ἘΛΙΚΊΑ, Ἐλικία, pro ἡλικία, *Ætas.* Historia Apollonij Tyrij:

Ὁμῦ μὲ ἐν αὐτῦ παιδὶ ἴζον τῆ ἐλικίας της.

Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Καὶ πῦ ἔσαν ἡ σαρκὸς τυς, πῦ διέβη ἡ ἐλικία τῦς.

ἘΛΚΙΣΜΑ, in Glossis Chymicis MSS. ἐζὶν ὁ ἀνακαυθεὶς κασίτερ☉.

ἘΛΚΟΣ, *Pus.* Eustathius Iliad. δ. ἕλκ☉, ὃ καὶ τὸ ὕςερον ἰδιωτικὸς, τὸ πύον, ὃ ὐδὲ ὁ Ποιητὴς οἶδεν, &c.

ἘΛΙΛΕΛ ΜΥΛΙΚ, Μελήλοτον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. in aliis, ἐλχὶλ, τὸ μελήλοτον. Matthæus Silvaticus: *Elmelich*, *Melilotum.* Zosimus Panopolitanus MS. de Chymia: καὶ λαβὼν φλοιὸν φοινικοβαλάνυ τῆ λεγομένυ ἐλιλὲγ, ἐν Ἄραψι. At hoc loco *Myrobalanum* interpretatur Salmasius. Glossæ Græco-Arabicæ: χαλιλὲν, τὰ ξανθὰ μυροβάλανα.

ἘΛΛΕΒΟΡΟΣΗΜΑΤΑ, *Limonium*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 598.

ἝΛΛΗΝΕΣ, *Pagani, Gentiles.* Glossæ Gr.Lat. Ἕλλω τὴν θρησκείαν, *Paganus.* Philostorgius lib.11. cap. 2. Εὐγένιόν τινα Μάγιςρον τὴν ἀξίαν, Ἕλλωα ἢ τὸ σέβας, βασιλέα Ρωμαίων καθίςησι. Socrates lib.7.c.14. καὶ προσελθόντες ἀπεκάλυν Θύτλω καὶ Ἕλλωα, καὶ ἄλλα πολλὰ περιύβριζον. Martyrium S. Niconis, num.1. ὧν ἦ ὁ αὐτὸς ὁ Ἕλλω, μητρὸς μθὺ Χριςιανῆς. Acta S. Eustachij: Ἕλλω ἢ ὑπῆρχε τὴν θρησκείαν. Theophanes an. 8. Valentis, de eod. Augusto: τοῖς Ἕλλησι ἄδειαν ἔδωκεν θυσίας καὶ πανηγύρεις ἐπιτελεῖν, an. 10. Leonis M. Ἰσοκάσι☉ ὁ Κοιαίςωρ Ἀντιοχείας ὁ καὶ φιλόσοφ☉, διεβλήθη τῷ βασιλεῖ ὡς Ἕλλω. An.3. Justiniani: καὶ ἐθέσπισεν ὁ βασιλεὺς ὥςε μὴ πολιτεύεσθαι τοὺς Ἑλλωίζοντας, μηδὲ τοὺς αἱρετικοὺς, εἰ μὴ μόνυς τοὺς ὀρθοδόξυς Χριςιανούς. Usurpat etiam S. Paulus.

Ἑλληνισμὸς, *Paganismus*, *Paganitas.* Basilius Seleuciensis Episc. Homil. in Olympia: ἑλληνισμὸς Χριςιανισμῦ προσωπείῳ κρυπτόμθυ☉. Theophanes an. 1. Juliani. πρὸ τῆ Κωνςαντίυ τελευτῆ εἰς Ἑλληνισμὸν ἀναιδῶς ἐξετράπη.

Ἑλληνίζειν, *Paganismum profiteri.* Sozomenus, lib.6. cap. 34. πρὸς οἰκεῖον ἐπηγάγοντο σέβας, καὶ ἑλληνίζειν ἔπαυσαν. Ἑλληνίζοντες, *Pagani*, apud Harmenopulum lib.6. tit. 4. §.4.6. Ἑλληνόφρων, apud Theophanem an. 37. Theodosij Jun. 26. Justiniani.

Ἑλληνιςαὶ, apud Philostorgium, lib.7. c.4. τῆ ἑλληνιςῶν τὰ ἀτυπώτατα καὶ τῆ Χριςιανῶν πανταχῦ παλαμωμένων, &c. Sozomenus lib.6. cap. 35. ἄνδρα τῆ ἐν τοῖς βασιλείοις ἐπισήμως ςρατευόμθυον, ἑλληνιςὴν καὶ ἐλλόγιμον. Utitur paulò ante.

ἙΛΛΗΝΙΣΤΆΡΙΟΙ, qui linguâ Græcâ utuntur: Ἑλληνιςαὶ, uti appellantur in Epistola Ammonis Episcopi de Vita SS. Pachomij & Theodori num.4. 19. Theodorus Petreorum Episcopus in Vita Sanct. Theodosij Archimandritæ: ὅτως ἅπαντες, πλὴν τῆ δαιμονώντων ἀδελφῶν, καὶ τὴν μεγάλην τῆ Ἑλληνιςαρίων συναθροίζοντες ἐκκλησίαν. Suprà dixit, ἐν ᾗ τῇ Ἑλληνίδι φωνῇ Liturgia celebratur. Eadem fermè habet Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ: παρεγγυήσας αὐτοῖς τὸ μεγαλεῖον, καὶ τὴν λοιπὴν ἀκολυθίαν ἐν τῇ συνάξεσιν Ἀρμθυιςὶ καθ' ἑαυτὺς λέγειν, ἐν τῷ καιρῷ τῆ θείας προσκομιδῆς ἔρχεσθαι μετὰ τῆ Ἑλληνιςαρίων, καὶ τῆ θείων μεταλαμβάνειν μυςηρίων. Vide Salmasium lib.de Hellenistica.

ἘΛΜΙΓΓΟΒΟΤΑΝΟΝ, Herbæ genus, cujus usus adversus Lumbricos. Orneosophium: ἡ ἐλμιγγοβότανον ὡσαύτως δὸς μετὰ κρέατ☉. Trallianus habet ἐλμινθοβότανον, quam Interpres *Corallinam* vertit.

ἘΛΜΟΣ, *Cassis*, *Galea*, Ital. *Elmo*, nostris olim *Elme.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib.5.

Ἐξέβαλε τὸ ἔλμον τυ ἀπὲ τῆ κεφαλῆν τυ.

Idem lib.7.

Τὸ ἔλμον ςὸ κεφαλὴν τυ ἔμορφα φορεμθύω.

Lib. 8.

Δίδοντα κόλπυς δυνατὺς ςὰ ἔλμα τυς ἀπάνω.

Rursum:

Ἀπάνω τυ καλέβηκε, ςὸ ἔλμον τυ κλυπόν.

Vide suprà in Βιζηέρα, & Gloss. med. Latin. in *Helmus.*

ἘΛΜΟΥ͂, μυμία, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Mumia.*

ἘΛΠΗΛΟΝ, ζηγῆς ἀγρία, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Serpyllum*, *Zygis Silvestris.*

ἘΛΠΙ͂ΔΑ, *Spes*, Ἐλπίς. Bessarion in Epist. ad filios Thomæ Palæologi: καὶ ἐκαλυγόρυν τῆ, ὅτι εἰς ξενητείαν νὰ θρέψη τόσυς μὲ ξένα δέκαλα καὶ ξέναις ἐλπίδαις.

ἘΛΠΙ͂ΖΕΙΝ, *Timere*, *Vereri.* Zonaras to. 1. p.138. ὡς καὶ θανεῖν ἐκεῖνον ἐλπίζετο. Vide Gloss. med. Lat. in *Sperare.*

ἘΛΤΖΗ͂ΖΗ, ναρκίσυ ἔλαιον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Oleum ex Narcissis.*

ἘΛΥ͂ΤΕΡΟΣ, *Effusus.*

ἘΛΧΑΡΚΌΣ. Anonymus de Oxymelite, sub fin. ῥίνισμα χαλκῦ, καὶ κασσίτερυ, καὶ ἀντέρης, καὶ χάτλυς ἐλχαρκῦς, καὶ λειώσας ἄλειφε, καὶ τὰς γεράνιον. Apud Matthæum Silvaticum, *Elkinika*, est *Radix Gladioli*, vel *Gladiolus.*

ἘΛΧΙ͂Λ, τὸ μελήλοτον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Matthæus Silvaticus: *Elchil*, *Melilotum.* Ἐλχὺβ, scribitur in Glossis Saracenicis MSS. eâdem notione. Vide Ἐλιλὲλ μύλικ.

ἘΛΧΟΥ͂Κ, τρόχισκ☉ τῆ λαχὰ, in Glossis Græcobarb. MSS.

ἘΛΩΝΙΑ͂Σ, *Hyacynthus*, apud Interpol. Dioscorid. cap.645.

ἘΜΑΓΚΙΠΑΤΙ͂ΩΝ, *Emancipatio.* Codex Canon. Eccles. Afric. cap. 35. ὥστε τοὺς ἐπισκόπυς καὶ τὺς κληρικὺς τὰ τέκνα αὐτῶν μὴ ἐᾶν ἀντεξουσίως διὰ ἐμαγκιπατίων☉. Balsamon ad Nomocan. Photij tit. 7. cap. 1. ἐπιτρέπῃ ἐν τῆ αὐτῆ ἡμέραις ἐλευθερίας καὶ ἐμαγκιπατίωνας πράττεσθαι. Occurrit passim in libris JC.

ἘΜΆΝΣΩΡ, *Emansor*, ἀπόκοιτ☉. Scholiastes Basilic. ad lib.60. pag. 854. ὁ χρόν☉ διακρίνει τῆ ἐμάνσωρα ςρατιώτην ἐκ τῆ φυγάδ☉ ἢ δεσέρτορ☉. Ex l.17. §.2. De Re militari. Vide Cujac. lib. 6. Observ. cap.26. & Gloss.med.Lat.

ἘΜΆΤΟΣ, in Glossis Basilic. τὰ ἀτυχήματα.

ἘΜΒΑ, in Concilio Constantinopol. sub Mena Act.5. volunt quidam idem valere quod Ναὶ, quod est, inquiunt, vehementer obtestantis. Verùm indubiè falluntur, ni ipse fallar. En ipsa verba: ἃ ἐποίησεν ἡ σύνοδ☉, ἔμβα ποίησον. Et paulò post: ἔμβα ἀναθεμάτισον Σέβηρον, καὶ τῆ Μανδρίτην. Deinde sequitur: καὶ ἀνελθόντ☉ τῆ ἁγιωτάτυ Ἀρχιεπισκόπυ ἐν τῷ ἄμβωνι, &c. Ita passim in ea acclamatione, quâ plebs urget Patriarcham ut ambonem conscendat, & Severum, cæterósque Hæreticos excommunicet. Proinde ἔμβα, idem valet quod ἀνάβαινε, *Ascende*, in ambonem scilicet, ut est in alia acclamatione paulò antè ad eundem Patriarcham: ἕως ἀνέλθε εἰς τὸν ἄμβωνα, ἕως πεῖσον τὸν λαόν σε, &c. Sic infrà: εἴσβα, καὶ καθάρισον τὸν οἶκον τῆ ἅγιον. Ubi vetus Interpres: *Intra*, rectè exponit. Portius in Grammatica Linguæ Græcæ vulgaris: Ἐμπαίνω, *Ingredior.* Perf. ἤμπα, vel ἐμπῆκα, *Ingressus sum.* Imp. ἔμπα, *Ingredere.* ubi ἔμπα dicitur pro ἔμβα, ut ἐμπαίνειν, pro Ἐμβαίνειν. Vide in hac voce.

ἘΜΒΑΔΌΝ. Vide in Ἐμβάτης.

ἘΜΒΑΘΜΟΣ δικαςὴς, *Iudex ordinarius.* Ἔμβαθμον δικαςήριον, *Iudicium ordinarium.* Ἔμβαθμον καὶ κύριον δικαςήριον, *Iudicium supremum ordinarium*

rium. ἔμβαθμοι ὕπατοι, *Consules ordinarij*, in Basilicis passim.

ἘΜΒΑΛΆΝΤΙΟΝ. Catalogus Offic. Eccl. Constantinopolit. ex Cod. Allatiano: Ἱερομνήμων κρατεῖ ἐν τῇ παραδόσει αὐτοῦ τὸ κώδικα τῆς ἐκκλησίας βαλλωθέντα παρὰ τῶν Κληρικῶν, καὶ τοῦ Ἀρχιερέως ἐμβαλάντιον. Ubi Goarus: *Breve Patriarchicum columnis altaris vel tumulo, reliquiarum Sacrarum immittendum*, ἀπὸ τοῦ ἐμβάλλεσθαι. Malim hanc vocem hîc usurpari pro ἐν βαλαντίῳ, *in Pera*.

ἘΜΒΑΣ, *Passus*. Nicetas de Statu Urb. pag. 2. ἐμβάδι ἀψόφῳ, καὶ χερσὶν ἀψοφήτοις, πολύπους καὶ πολύχειρ τῇ πόλει καὶ ἡμῖν ἡ δίκη ἐπεισπεσοῦσα, &c. Aristophani ἐμβὰς, ut aliis ἐμβάδιον, est *Calceus*. Vide Salmasium de Modo Usurar. pag. 692.

ἘΜΒΑΣΙΆ, *Ingressus*, *Introitus*, Εἴσοδος. Vide Ἔμπασμα, Ἐμπαίνειν.

Ἔμβασις, *Solium*, in Gloss. Græc. Latin. *Cortina*, in Gloss. S. Bened.

ἘΜΒΆΣΑΝΟΣ ζήτησις, *Quæstio tormentis facta*, apud Scholiastem Basilic. lib. 19. tit. 10.

ἘΜΒΑΤΕΎΕΙΝ, pro *Ingredi*, *Accedere*, usurpant Græci: Codinus verò pro *Immittere in mentem alicujus*, dixit cap. 20. num. 1. καὶ ὁ Βασιλεὺς ἐκλέγεται ἀπὸ τούτων, ὃν ὁ Θεὸς ἐμβατεύσει εἰς τὴν γνῶσιν αὐτοῦ. Occurrit in Onomastico Vulcanij.

ἘΜΒΆΘΗ, Ἐμβάτης, *Solium*, in Gloss. Lat. Gr. *Labrum Balnei*; πύελον, in vet. Lexico; maximè *Labrum Baptisterij*, apud Scriptores inferioris ætatis. Theophanes an. 8. Valentis: τούτους λουομένους, καὶ τὸν λαὸν συλλέγεσθαι προτρεπομένους, εἰ μὴ τὸ ὕδωρ τῆς ἐμβάτης ἐν ᾗ εἰσῆλθεν ὁ Εὐνόμιος, ἐκένωσαν, καὶ ἄλλου ἐπλήρωσαν, οὐκ ἠνείχοντο λούσασθαι. Extat in Euchologio, pag. 449. εὐχὴ τῆς διακονίας ἐν τῷ ἐμβάτῃ, inter Theophaniorum Officia, quâ labri sive Crateris aqua benedicitur, διὰ πόσιν, νίψιν, ἢ ῥάντισιν.

Ἐμβαδὸν, *Solium Balnei*. Constantinus Porph. in Basilio, num. 84. ἀφ' ὧν ἁπάντων κρουνηδὸν τὸ ὕδωρ κατὰ τὸ ἐμβαδὸν καὶ τὸ πυθμένα τῆς φιάλης ἄνωθεν ἔρρει καὶ καλλωπίζει τὰ ὑποκείμενα. Chartophylax Bulgariæ: ἀντὶ γὰρ ἐπιφανείας τὸ ἐπίπεδον, ἤτοι τοῦ χωρίς ἐμβαδόν.

Ἔμβασις, eâdem notione. Conciliabulum contra Joan. Chrysostom. §. 23. ὅτι αὐτῷ μόνῳ λουτρὸν ὑποκαίεται, καὶ μετὰ τὸ λούσασθαι αὐτὸν, Σαραπίων ἀποκλείει τὴν ἔμβασιν, ὥστε ἄλλον τινὰ μὴ λούσασθαι.

Ἐμβάσιον, simili significatu. Pseudo-Dioscorides MS. de Pharmacis Simplicib. sect. 5. cap. 31. καὶ μετὰ τοῦτο εἰσάγαγε ἐν βαλανίῳ, — καὶ ἀναγκάζον εἰσελθεῖν τὸν πάσχοντα ἐν τῷ ἐμβασίῳ τοῦ θερμοῦ. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosoph. pag. 125. εἰς βαλανεῖον εἰσαγέτω αὐτὸν, καὶ ἐν τῇ θερμῇ κρατείτω εἰς τὴν ἔμβασιν, καὶ μὴ βρεχέτω, ἀλλὰ δονείτω τὸ θερμὸν, ἵνα ὑπὸ τοῦ ἀτμοῦ θερμαίνηται.

ἘΜΒΑΤΊΚΙΟΝ. Vide in Ἐμπαίνειν.

ἘΜΒΑΤΙΚΌΝ δίκαιον, seu *Ius*, apud Ulpianum in l. 3. §. 3. D. de Reb. eor. qui sub tut. idem esse quod ἐμφυτευτικὸν, cui ibidem adjungitur, existimat Salmasius de Modo Usurar. p. 575. Vide JC.

ἘΜΒΆΦΙΟΝ, *Acetabulum*, Polluci. Hesychius: Παροψὶς, ὀξυβάφιον, ἢ ἐμβάφιον. Vita S. Pachomij, num. 4. καὶ αὐτοῦ παρακαλοῦντος αὐτὸν μετὰ φόβου, μόγις ἠνέσχετο, ἐκκενωθέντος οὗ εἶχεν τὰ ἐμβάφιον, καθεσθῆναι φαγεῖν, ὡς συνήθεια ἦν αὐτοῖς.

ἘΜΒΕΖΙ, apud Actuarium de Medicam. Compos. dicuntur fructus ab exoticis deportati, pag. 32. Edit. Lat. Ruellij.

ἘΜΒΛΙΚΙΝ, *Emblicus*, Myrobolani species apud Myrepsum sect. 1. cap. 30. alias 31. & alibi. Vide Matth. Silvaticum.

ἘΜΒΟΛΗ, Αἰσία ἐμβολή, *Felix Embola*, *Transvectio mercium*, quæ in navim injiciuntur, in Edicto 13. Justin. cap. 4. §. 1. cap. 22. §. 1. &c. Leges Rhodiorum: ἐὰν πλοῖον ἐν τῇ ἐμβολῇ ἀποδειχθῇ ὑπὸ τοῦ ἐμπόρου, ἢ κοινωνοῦ πλήρες τῆς προθεσμίας, &c. αἰσία στειπομπεια, c. 8.

Ἐμβολὴ, *Captura*, in Gloss. Gr. Lat. ut & in Lat. Gr. alibi: ἐμπολὴ, *Captura*. Vide quæ notamus in Gloss. med. Lat. in V. *Embola*. Meminit Nicephorus Constantinopol. in Brev. pag. 127. 1. Edit. loci quem ἐμβολὴν Βεριγάνων vocat.

ἘΜΒΌΛΙΟΝ. Glossæ Basilic. πίλημα ὁ ὕαλος, ἤτοι γωνία, τὸ σιδηροῦν ἐμβόλιον, τὸ ἀκόντιον, τὸ δόρυ.

ἘΜΒΟΛΟΙ, Græcis recentioribus, dicuntur quævis *Porticus*, vel ab ἐμβάλλειν, quòd homines intro se mittant, vel παρὰ τὸ τὸν λαὸν ἐμβαίνειν, ut est in Etymologico. Glossæ MSS. Colberteæ: Ῥύμη, ὁρμὴ, ἔμβολας, λαυρά. Scribit Leo Allatius in libro de Græcorum recentiorum Templis, pag. 168. alios velle sic dictos porticus, quia *Subvolumina* sunt, vel quia sub illis ambulant. Nicolaus Alemannus in Notis ad Procopij Hist. arcanam hinc dictas putat *Mulieres Embolarias* apud Plinium lib. 7. cap. 48. quas alij eâdem ratione *Fornicarias* vocant. Aliter censet Salmasius ad eundem Plinium, pag. 384. quem consulet qui volet. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ MS. de quadam hæmorrhoissa agens: αὕτη ἔκειτο ἐν τῷ δυτικῷ ἐμβόλῳ τῆς αὐτῆς πλατείας. Ibidem: ὁ γὰρ τῆς κραυγαῖς ἔξας, ἀπέρχεται πρὸς αὐτὴν εἰς τὸν ἔμβολον. Alexander Monachus in Encomio S. Barnabæ MS. de æde ejusdem Sancti: ἐμβόλοις ἔξωθεν περιεσφιγμένον. Joan. Moschus cap. 92. ἐποίησα μνημεῖον κάλλιστον εἰς τὸν δεξιὸν ἔμβολον, κἀκεῖ αὐτὸν κατεθέμην. Chronicon Alexandrinum an. 12. Leonis: ἐξῆλθεν πέραν εἰς τὸν ἅγιον Μάμαν, καὶ ἐποίησεν ἐκεῖ λιμενάριον καὶ ἔμβολον, ὅστις καλεῖται ὁ τόπος Νέος ἔμβολος. Adde eundem an. 7. Anastasij, an. 5. Justiniani, Theophanem, an. 3. Arcadij, an. 17. Anastasij, an. 17. Heraclij, Leonem Grammaticum in Porphyrogenito, Nicetam Paphlagonem in Vita Ignatij Patr. Annam Comnenam lib. 11. pag. 312. & alios Scriptores à nobis laudatos in Constantinopoli Christiana lib. 1. ubi de Urbis Porticibus, & alibi, & Glossarium mediæ Lat. in *Embolus*. In Euchologio pag. 625. ἔμβολοι ædium Sacrarum dicuntur *Porticus Interiores*, quas alij πρῶτα κατηχούμενα vocant. Vide Κατηχούμενα.

Συρέμβολος. Συριγγοέμβολον, *Canalis subterraneus*, in speciem ἐμβόλου, seu Porticus arcuata, quâ aqua in Castella ducitur, quæ res inventa maximè in usum obsessorum. Eustathius ad Iliad. τ. ἰστέον γὰρ ὅτι (σύριγξ) ὁ ῥηθεὶς ὑπόνομος, ὁ καὶ ἔμβολος, συντεθεὶς, ποιεῖ τὸ συριγγοέμβολον, συγκοπεὶς γὰρ διὰ τὸ δύσφωνον, λέγεται τοῖς κοινολεκτοῦσι Συρέμβολος.

Τζιρέμβολος. Idem Eustathius: Συριγγέμβολος, δι' οὗ ὡς ἐπὶ πολὺ ὕδωρ πορίζονται οἱ πολιορκούμενοι, ὃν ἡ παράκοπος ὁμιλία τζιρέμβολον παραλαλεῖ.

Ξηρέμβολος, eâdem notione. Chronicon Veneto-Byzant. an. 1464. ἀπῆλθεν εἰς τὸ Ἑξαμίλιον, καὶ ἤρξατο κτίζειν καὶ τειχεῖν αὐτὸ ξηρέμβολον. Quasi *siccus canalis subterraneus*.

Τζερέμπελον, eâdem notione dixit Joannes Anagnosta de Excisa Thessalonica num. 13. οἳ καὶ διὰ τῆς κατὰ θάλατταν προβεβλημένους διατειχίσματος, Τζερέμπελον τοῦτο καλεῖν πάντες εἰώθαμεν, εἰς τὰς τριήρεις ἐσίασι.

ἘΜΒΡΊΜΙΟΝ, *Matta ex grossa papyro tenuiter pectinata*, ut est in Vett. Glossis. Apophthegmata Patrum in Daniele, num. 7. ἦλθον τῇ κυριακῇ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ οἱ τρεῖς μόνοι εἰς ἓν ἐμβρίμιν, μέσος γὰρ ἦν ὁ γέρων. In Josepho Panephio, num. 1. καὶ ἔθηκεν ὁ γέρων δύο ἐμβρίμια, ἓν ἐκ δεξιῶν, καὶ

ἐν ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ, καὶ εἶπε, καθίσατε. Et in Macario, num. 13. ἦσαν δὲ ἐκεῖ σκηνώματα Ἑλλήνων παλαιὰ καὶ λαβὼν ἓν, ὑπέθηκε τῇ ἑαυτοῦ κεφαλῇ, ὡς ἐμβρίμιον. Cyrillus Scythopolitanus seu Metaphrastes in Vita S. Euthymij, num. 90. ἡ στρωμνὴ δὲ τί ἕτερον, ἢ ψίαθος, καὶ ὃ κεντώνιον καὶ ἐμβρύμιον συνήθως καλοῦσι. Vide Gloss. med. Lat. in *Embrymium*.

ἘΜΒΟΥΛΟΥΚΛΟΝ, *Inburuclum*, in Gloss. Gr. Lat. in MS. *Inbruclum*. Synopsis Legum Juris Civilis MS. tit. 12. de Furto: ἐὰν τέλειόν τις ἐν βούρκλον, ἢ ἕτερόν τι ὅπερ οὐκ ἠδύνατο βαστάσαι ἀνοίξῃ, ἢ κλάσῃ, οὐ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ κλέπτῃ, ἀλλ' ὅσα ἀφέληται, εἰ δὲ τὸ ἐν βούρκλον ἠδύνατο βαστάσαι, πάντων τῶν ἐν αὐτῷ κλέπτης ἐστίν. Sic in MS. distinctis vocibus. *Involucrum* restituit Cujacius, ex lib. 60. Basilic. ubi ἐνβόλουκρον legitur.

ἘΜΒΡΑΣΙ, *Lactuca*, Ægyptiis, apud Interpol. Dioscorid. cap. 353.

ἙΜΕΙ͂Σ, *Nos*, Ἡμεῖς, in Corona pretiosa. Vide Grammaticam Portij.

ἘΜῈΛΖ, τὸ δαμασόνιον λέγεται, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Damasonium*. Vide Ἐμλάχ.

ἘΜΈΝΑ, *Me*. Sic enim declinant Ἐγὼ, μοῦ, ἐμένα vel μέ. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Χειροῦς ὅσάνσε κάμνει χρεία, νὰ ἔχῃς ἀπ' ἐμένα.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 3.

Ἄκουε καὶ νοῦ ἐμένα, πλέον γὰρ ἐγὼ λυποῦμαι.

Anonymus de Amorib. Callimachi:

Καὶ τότε πάντες δράμετε, ἔλθετε πρὸς ἐμένα.

Vide Grammaticam Portij.

ἘΜΊΝΙΟΝ, Ægyptiis, *Dracontea*, apud Apuleium de Virtut. Herb. c. 13.

ἘΜΛᾺΧ, τὸ δαμαζώνιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. Vide Ἐμέλζ.

ἘΜΜΑΝῈΣ, *Hyoscyamus*, apud Interpolat. Dioscor. c. 651. & Apul. c. 4.

Ἔ̓ΜΝΟΣΤΟΣ, *Celebris*: ex ὑμνεῖν, *Celebrare*, *Laudare*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Υἱὸς ἦτον τῆς ἔμνοστης Ἐμονίας τῆς κουρτέζας.

Idem lib. 4.

Οἱ βρύσαις οἱ πανέμνοστες, καὶ τὰ πολλὰ ποτάμια.

Ἐμνοστεία, *Modulatio*, Ὕμνωσις Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ τραγουδίτου ἡ ἄτυχος με τελίαν μελωδίαν,
Ὅπ' ὅλοι ἐξενίζονται εἰς τετίαν ἐμνοστεία.

Γλυκόμνοστος, *Suavis*. Liber Joannis Damasceni de Mortuis in fide, in linguam Cypriam versus: ἡ γλυκόμνοστες τροφαῖς, τὰ δειλικάτα καὶ τίμια φαγία, &c. Ubi Græc. Edit. τὰ τῶν βρωμάτων ἡδέα καὶ τίμια, &c.

Ἔ̓ΜΟΡΦΟΣ, pro εὔμορφος, *Pulcher*, *Formosus*. Historia Apollonij Tyrij:

Εἶτον κ' εἰς τὰ σπέματα ἔμορφα κακομένος.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

Αὐτίνοι ἦσαν ἔμορφοι ἀπὸ ψιλὴν γενέαν.

Lib. 6.

Ἦλθεν Κρομῆς Θηρίκιος ἔμορφα στολισμένος.

Ἐμορφία, pro εὐμορφία, *Pulchritudo*. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Ποῦ ἐγίνησαν τὰ κάλη σας, ποῦ διέβη ἐμορφία σας.

Historia Apollonij Tyrij:

Εἶχεν περίσαν ἐμορφίαν πολλὰ χαριτωμένη.

Ὄμορφος, *Pulcher*, *Decorus*, εὔμορφος. Corona pretiosa: ἔτι πρᾶγμα ὄμορφον, *Res pulchra*. Historia Apollonij Tyrij:

Ἕνα μνημούριν ὄμορφο πιτίδιο μαρμαρένιο.

Mox:

Κ' εἰς τὸ κιβούριν τ' ὄμορφον τότες τὸν θάψαν.

Ὀμορφία, *Pulchritudo*, εὐμορφία. Glossæ Græcobarb. ἀγλαΐσμα, καλλονὴ, ὀμορφία, κόσμος, καλλώπισμα. Rursum: ἀγλαΐα, τῷ κάλλει, εἰς τὴν ὀμορφίαν.

Ὀμορφάδα, eâdem notione.

Ὀμορφαίνειν, Ὀμορφίζειν, *Ornare*. Glossæ Græcobarb. ποικίλλων, καλλωπίζοντας, ὀμορφίζοντας.

Ὀμορφομάλλειν, *Pulchros crines habere*, Glossæ Græcobarb. ποικιλόθριξ, ὀμορφομαλλοῦσα, ξανθομαλλοῦσα.

Μορφιάμαξον, *Currus præclarus*, ἅμαξα εὔμορφος. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Ἀπάνω στο μορφιάμαξον τὴν ἔσυρναν οἱ ταῦροι.

Μορφοκάμωτος, *Pulchrè elaboratus*. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei:

Εἰς τὸ ζερβὸν του τὸ πλευρὸν ἐκρέμετον σκουτάρι
Μεγὰ καὶ μορφοκάμωτον μετὰ πολλῆς τῆς τέχνης.

Μορφοπροσωπάτος, *Pulchram faciem habens*. Ptochoprodromus, ex Cod. Reg. 1334.

Παρατεμιστοτράχυλος, καὶ μορφοπροσοπάτος.

ἘΜΟΥΡΑΛΆΜΙΟΙ, *Signiferi Turcici*. Laonicus lib. 5. pag. 122. σημειοφόροι οἱ λεγόμενοι Ἐμουραλάμιοι.

ἘΜΠΑΊΝΕΙΝ, Ἐμπεῖν, Ἐμπένειν, pro Ἐμβαίνειν, *Ingredi*, *Inire*, *Subire*, *Introire*, ἐπιβαίνειν, εἰσέρχεσθαι. Glossæ Græcobarbaræ: μία ἀπάνω τῆς ἄλλης ἐμβαίνει. μία ἀπάνω εἰς τὴν ἄλλην ἐμπένει. Alibi: Ἀναβήσομαι, Ἐπανελεύσομαι, Θέλω ἐμπεῖν. Glossæ ad Iliad. Barbarogr. Nicolai Lucani: Ἐμβαίνουσα, Ἐμπένοντας μέσα. Anonymus de Locis Hierosol. num. 1. καὶ ἐμπένοντας τὸ πόρτη τοῦ ἁγίου τάφου, κεῖται ὁ λίθος ὁ ἀποκυλισθεὶς ἐκ τοῦ μνήματος, &c. Idem n. 5. ἀπὸ τοῦ τοίχου ἐμπένοντας ὁ ἄνθρωπος δικεῖ ποιάνεται. Historia Apollonij Tyrij:

Λοιπὸν ἐμπῆκαν σ' ὀρδινία, καὶ κάθησαν νὰ φάσι.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 4.

Ἀπεδίωξε τὸ βέλος ἵνα μὴ βαθέως ἔμπῃ.

Idem lib. 19.

Καὶ αἱ νύμφαι μὲν αὐτίκα εἰς τὴν θάλασσαν ἐμπῆκαν.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 136. καὶ τὸ μὲν ξεφάρι ἐμπῆκε μέσα εἰς τὸ σῶμα. Ubi Cod. Gr. καὶ τὸ βέλος εἰς αὐτὸν εἰσῆλθεν. & pag. 139. λοιπὸν ἐμπῆγεν εἰς σπήλαιον. Ubi Gr. παραγενόμενος ἐν σπηλαίῳ. Infrà: θεωρῶ πολλῶν πατήματα ὁποῦ ἐμπήκασιν, ἀμὴ ὀλίγων ὁποῦ εὐγήκασιν. Ubi Gr. ὁρῶ ἴχνη πολλῶν εἰσιόντων, ὀλίγων δὲ ἐξιόντων. Adde pag. 140.

Ἔμπα, *Ingredere*, *Intra*, imperat. verbi ἐμπαίνειν. Vide Ἔμβα.

Ἔμπα, *Gradus*, *Ascensus*, Glossæ Græcobarb. Ἄνοδος, ἀνάβασις, ἀνάβασμα, ἔμπασμα, ἔμπα. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Το ἔμπα του ὁλοσίδηρον, καὶ τὰ στενώματά του.

Eodem lib.

Καὶ εἰς τὸ ἔμπα τοῦ ναοῦ κοντὰ εἰς ἕνα μέρος, &c.

Rursum:

Τὸ ἔμπα ἀπε δύο μεραῖς ἦτοναι ὀρθομένω.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ πρόσεξε ὡς φρόνιμος νὰ σέβῃς εἰς τὸ κάστρο,
Πῶς στέκουν καὶ τὰ ἔμπατα, καὶ πόσοι τὸ φυλάττουν.

Occurrit alibi apud hunc Scriptorem

Ἔμπασμα, *Aditus*, *Admissio*, *Ingressus*, *Vestibulum*, *Gradus*, εἴσοδος, πρόθυρον. Glossæ Græcobarb. Ἀναβασμοὶ, ἀναβαθμοὶ, ἐμπάσματα.

Ἐμπατίκιον, Ἐμβατίκιον, *Honorarium quod à Presbyteris cæterisque Clericalis ordinis, pro adepto Gradu, ac initâ & obtentâ dignitate præsulibus penditur*, in quod invehitur Malaxus in Hist. Patr. pag. 175. 179. 180. ut Simoniacum, ubi & promiscuè ἐμβατίκιον, & ἐμπατίκιον vocat: idem ferè quod ἐνθρονιστικόν. Quale porrò illud fuerit indicat hisce verbis: λοιπὸν τινὲς ἀρχιερεῖς ἐπὶ τῆς πατριαρχείας τούτου (Metrophanis) δὲν ἔπερναν φλωρία, νὰ καμοῦν ἱερεῖς, μόνον

μόνον τὸ ἐμπατίκιον τε ἔπερνε, ὡσὰν ἤθελε; τὸ κάμη ἱερέαν, καὶ τὸ ἔδιδεν ἐκκλησίαν· καὶ ἀκέσαλε, τὶ ἐμπατίκι ἔπερναν τινὲς ἀρχιερεῖς, &c. Mox subdit, cùm in ipsa ordinatione nullos acciperent aut exigerent nummos, ne Sacros Canones violare viderentur, τὸ ἐμπαλίκιον διπλὸν, id est installationis aut ingressus in dignitatem nomine exigere solitos ipsos Præsules. Et infrà: τοιετοτρόπως καὶ τὰ λαμβανόμενα ἀργύρια παρὰ τῶν πωλέντων τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ· καὶ αἱ ἐνορίαι, καὶ αἱ χῶραι, τετέστι τὰ χωρία, ὅπου ἔχουν τὰς ἐνορίας, τὰς ὁποίας ἀγοράζουν οἱ χειροτονούμενοι ἱερεῖς ἀπὸ τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ δίδουν φλωρία, ἤγουν ἐμβατίκια, τιμὴ αἵματος θέλουν ἤτοι, καὶ θέλουν ὀνομάζεσθαι. Deinde ait in Synodo sub Hieremia Patr. Constantinopol. vetitum fuisse: καὶ τῇ τοῦ Θεοῦ χάριτι ἐξεσπάσθη καὶ ἐξερριζώθη τὸ συμωνιακὸν, καὶ τὸ ἐμβαλίκιον, τὸ ὁποῖον καὶ αὐτὸ συμωνιακὸν ἦτον ἀσεβέστατον.

Ε'ΜΠΑΛΙΣ, Ἐμπαλίδες, *Bajulus*, *Bajuli*, ex Gallico, *Bailli*, Domus & rerum Domini Præfectus. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 3. ὁ ἔμπαλις τῆς χώρας, &c. cap. 206. ἐὰν γίνεται ὅτι κανὶς ἄνθρωπος πλέσιος ἔχει ἐμπαλίδες, ὁ (*vel*) ἕνα σενέσκαρδον, ὁ μία σενεσκαρδέαν εἰς τὸ ἴκον τοῦ, &c. Infrà, ἐμπαλία, *Bajulia*, Gall. *Baillie*, *administratio*. Passim ibi.

Ε'ΜΠΑ'ΛΩΜΑ, *Taccone*, *Pezza*, Hieronymo Germano.

Ε'ΜΠΕ'ΝΟ, *Ebenus*, Ἔβενος.

Ε'ΜΠΑΡΟΥΣΙΑΣΜΟ'Σ, *Repræsentatio*, in Gloss. Gr. Lat. vox Jurisconsultorum: id est præsens & præmatura solutio. Occurrit apud Theophilum Antecess. lib. 2. tit. 20. §. 14. Ubi legendus Fabrotus.

Ε'ΜΠΕ'ΝΝΕΙΝ. Vide in Ἐμπαίνειν.

Ε'ΜΠΕΡΔΕ'ΥΕΙΝ, *Illaqueare*, *Implicare*, ἐμπαγίζειν, ἐμπεριβάλλειν. Ἐμπέρδευσις, Ἐμπέρδεμα τῆς γλώσσης, *Hæsitatio*, Ἀπόρα, Ἰσχνοφωνία, Διαπόρησις.

Ε'ΜΠΕ'ΡΙΟΝ, *Imperium*, Cinnamus lib. 5. num. 10. de Friderico I. Imp. τοῖς δὲ οὐκ ἀπόχρη μόνον, εἰ τῆς βασιλείας οὐδὲν προσῆκον ἐπιβατεύουσι ὕψους, ἐμπέριον ἑαυτοῖς περιτιθέντες κράτος. βούλεται δὲ τοῦτο τὸ ἄκρατον ἑρμηνεύειν. leg. ἐμπέριε. Glossæ Basilic. ἰνπέριον, δημοδοσία. ἰνπέριο, βασιλεία.

Ε'ΜΠΕΤΟΣ, *Impetus*. Urbicij fragmentum de Re militari: ἡ πρώτη τῶν βαρβάρων προσβολὴ, ἣν νῦν ἔμπετον καλοῦσιν. Mauricius lib. 11. Strateg. cap. 4. χαίρουσι δὲ τῇ πεζομαχίᾳ, καὶ τοῖς μετ᾽ ἐλασίας ἐμπέτοις.

Ε'ΜΠΕΤΡΑΤΕΥ'ΕΙΝ, *Impetrare*, Glossæ Basilic. ἐμπετρατευθεῖσα, ἡ μετ᾽ ἐξουσίας ἄρχοντος ἐπιτραπεῖσα.

Ε'ΜΠΗΣΤΙΚΟ'Σ. Acta S. Philippi Apostoli, num. 8. παραβαλὼν οὖν οὗτος ὁ μέγας Ἀπόστολος, ὥστε κἂν ταύτῃ κηρύξαι τὸ εὐαγγέλιον, ἐπὶ ξοάνοις εἶδε ταύτην, καὶ τῶν ἐμπηστικῶν τοῖς ἰοβόλοις, ἐχίδνῃ τινὶ τερατώδει τὸ σέβας, οἶμαι προσνέμουσαν, &c. Ubi Interpres hanc vocem *Pestiferum* interpretatur, uti *Empesté* Galli dicunt. Quid si legas ἐμπνευστικῶν?

Ε'ΜΠΙΜΕΝΟΣ, *Firmus*, *Stabilis*. Glossæ Græcobarb. βέβαιος, πιστωμένος, ἢ ἐμπιμένος, ἢ στέρεος.

Ε'ΜΠΙΟΣ, *Impius*. Anna Comnena pag. 160. Edit. Hoeschelij: καὶ ὁ ἔμπιος οὗτος νεκρὸς, &c. Sed rectiùs editio Possini hoc loco ἔμπνους præfert.

Ε'ΜΠΙΣΤΟΣΥ'ΝΗ, *Fidelitas*.

Ε'ΜΠΛΙΤΖΟΝ, *Myrobalanus*, de quo consulendus Gorræus, ubi ἐμπελίλιξ ab Actuario, & *Emblica*, & *Bellitica*, à vulgo vocari observat. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334 μυροβάλανα, ἰατρικῷ λόγῳ, τὰ λεγόμενα κοινῶς μέλανα καὶ ξανθὰ καὶ σχιστὰ ἔμπλιτζα λέγονται. ἔμπλιτζι, apud Myrepsum de Antidotis c. 23. 181.

Ε'ΜΠΛΟΥΜΟΣ. Vide in Πλουμί.

Ε'ΜΠΟ'ΔΙΑ, *Impedimenta*. Vox Tacticorum. Glossæ Veteres, cap. de Militia: *Impedimenta*, ἐμπόδια.

Ε'ΜΠΟΛΙΑ', *Sertum*. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Nicolai Lucani: Καλύπτραν, τὴν ἐμπόλιαν, τὸ σκέπασμα τῆς κεφαλῆς. Ἐμπολιάζειν, *Serto redimire*.

Ε'ΜΠΟ'ΝΗΜΑΤΑ, *Sumptus culturæ*, *agricolationis*, apud Harmenopulum lib. 3. tit. 3. §. 12. καλλιεργίαι ædificiorum, in Nov. Justin. 64. cap. 1. Nov. 120. cap. 7. in Novella Romani Lacapeni de Potentibus, &c. pag. 161. tom. 2. Juris Græco-Rom. &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Melioratio*, & JC.

Ε'ΜΠΟΡΕΙ͂Ν, *Posse*, Δύνασθαι, ἰσχύειν pro εὐπορεῖν, uti *passim* hâc significatione usurpant libri Basilic. quemadmodum εὐπορία, pro, id *quod quis facere potest*. Anonymus de locis Hierosol. cap. 5. καὶ χωρὶς νὰ ξομολογηθῇ ὅλαις τὰς τὰς ἁμαρτίαις, οὐδὲν ἐμπορεῖ νὰ εὕγῃ ἀποκεῖ. cap. 12. ὅμως διὰ τοὺς Ἀγαρηνοὺς οὐδὲν ἐμπορεῖ τίνας νὰ σέβῃ ἔσω. Demetrius Raules Cabaces in Epist. ad Manuëlem filium, ubi Imperatorem sic loquentem inducit: ἄρχοντες, φαίνεταί σας καλὸν νὰ στείλωμεν πρὸς τὸν Μέγαν Λογοθέτην εἰς τὸ νὰ τὸν φέρουν ἐδῶ, καὶ τὸν ἀποπειράσωμεν, καὶ τόρα ἐμπορεῖ, &c. Corona pretiosa: νὰ ἠμπορεῖ, *Posse*, Δύνασθαι. Alibi: ἠμπορεῖ νάνε, *Potest esse*, Δύναται εἶναι. Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ δὲν ἠμπόρησα ποτὲ νὰ μάθω τὰ γράμματα.

Rursum:

> Τίς ἐμπορεῖ νὰ διηγηθῇ ἐκεῖνα τὰ παιγνίδια.

Ἐμπορετὸς, *Possibilis*, Δυνατός.

Μπορεῖν, idem quod Ἐμπορεῖν. Historia Apollonij Tyrij:

> Ἦν τὰ καλῶ μπερῶ να δῶ δίχος τὴν σουτροφίαν τους.

Alibi:

> Καὶ ἂν κάμνης τὸ σου θέλω πῆ μπορῶ νὰ σε σηκώσω.

Μπορετὸ, *Possibile*, Δυνατὸν, in Corona pretiosa.

Ἠμπορετὸς, *Possibilis*. Glossæ Græcobarb. ἣν οὐκ οἷόν τε ἐξιλάσασθαι, τὴν ὁποίαν δὲν ἔνι ἠμπορετὸν νὰ τὴν εὑρίσκουν.

Ἀνέμπορος, Ἀνεμπόρετος, Ἀνήμπορος, *Impotens*, *Impossibilis*, Ἀναλκὴς, Ἀδύνατος. Glossæ Gr. Lat. ἀσθενὴς, ἀδύνατος, ἄρρωστος, ἀνήμπορος.

Ε'ΜΠΟ'ΡΙΟΝ, *Burgum adjunctum Castro*, *seu Castello*. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

> Ἔσωσαν στὴν Βελήγοστην, ἐκύσε ἀπέζευσαν,
> Ἐκάψαν τὸ ἐμπόρηον, τὸ κάστρο μόνον ἀφήκαν.

Ε'ΜΠΟΥΚΟ'ΝΕΙΝ, *In buccam*, seu, *os immittere*, *Manducare*. Ptochoprodromus in Versib. Politic. de sua paupertate, MS.

> Ταῦτα δὲ λέγων, Βασιλεῦ, τὴν μαχέραν κρατήσας,
> Ἠρξάμην ἐμπουκόνεσθαι, μέχρις εἰς κόρον ἦλθον.

Ε'ΜΠΟΤΟΠΟΥΛΟΝ, *Poculum*. Ptochoprodromus de sua paupertate, ex Cod. Reg. MS.

> Ἀλλὰ καὶ τὸ μπολόπουλον νὰ γέμιζα κρασίτζην.

Infrà:

> Καὶ τὸ βραδὺ νὰ με δίδουν μεγάλην κοματοῖχην,
> Τὸ ἄσπρον ἐμπολόπουλον, γέματον κρασοβόλην.

Idem contra Hegumenum:

> Καὶ κἂν ἂς ἐγεμέζασιν τὸ ἐμπολόπουλόν μου.

Ε'ΜΠΟΥΛΟΝ, *Ebulus*, pro ἔβουλον, apud Myrepsum sect. de Antidotis cap. 29. ubi μπ. idem valet quod B. Latinum.

Ε'ΜΠΡΑΚΤΟΣ, *Novus*, in Gloss. Lat. Græc. *Qui aliquid molitur*, *Actuosus*, uti hanc vocem interpretatur Budæus. Theophanes in Rhinotmeto, pag. 313. ἀποστείλας δὲ εἰς τὰ μισόδεια ἅπαντα, πλείους ἐξ αὐτῶν δίρων ἐμπράκτους τε καὶ ἀπράκτους, πάντας ἀπέκτεινεν. Ubi Miscella rectè vertit, *tam eos qui in dignitate erant*, *quàm privatos*. Contra quàm Goarus;

tam

tam eos qui pro ipso aliquid moliebantur, quàm qui quietem agerent. Sunt enim ἔμπρακτοι, qui in actu sunt, ut est in Codice Canonum African. Can. 97. id est qui munus vel dignitatem aliquam exercent. Justinianus in Novella 70. εἰ μή τις αὐτὴν (τιμὴν) ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ διοικήσαιτο. Ubi in Lemmate, ὅτε ἔμπρακτον ταύτην λάβοιεν. In Basilicis lib. 7. titulus 1. ita concipitur: περὶ δικαστῶν ἐμπράκτων, de judicibus ordinariis, ubi Scholiastes: Ἔμπρακτοι δικασταὶ, οἱ ἔχοντες ὀφφίκιον τοῦ δικάζειν. Glossæ Basilic. Ὀρδινάριος, τῇ τάξει ἔμπρακτος, ἢ στρατηλάτης, &c. Consularis ordinarius, ex l. 2. Cod. ubi Senat. Ἔμπρακτος ἡμέρα, Dies Juridicus, in iisdem Basilicis. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 461. εἰσῆλθεν εἰς τὸ Λαυσιακὸν, καὶ περιβλέψας εἶδεν Βάρδαν καθεζόμενον ἔμπρακτον, id est in actu, judicantem, vel negotiis occupatum, non verò sumptuosè vestitum, ut vult Interpres. Vita S. Syncleticæ, num. 79. τὴν δὲ ἔμπρακτον διδασκαλίαν οὐδ' ὁ πᾶς αἰὼν διαλῦσαι δυνηθείη. Id est, vividam doctrinam, quomodo Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. pag. 1241. Edit. Labbei, τὰς ἐμπράκτους ὁμιλίας dixit. Germanus Patr. Constantinopolit. in Mystagog. ubi de Evangelistis: τὸ μὲν γὰρ πρῶτον τῶν ζώων ὅμοιον λέοντι, τὸ ἔμπρακτον αὐτοῦ, καὶ ἡγεμονικὸν, καὶ βασιλικὸν χαρακτηρίζον, id est, activitatem, ut ita loquar.

Ἐμπράκτως, Solenni pompa & obsequio. Idem Theophanes in Leone Isauro an. 3. de Maria Conjuge: καὶ προῆλθεν ἐμπράκτως μόνη χωρὶς τοῦ ἀνδρὸς ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, &c. Ubi Miscella: & processit sola cum solenni obsequio sine viro, &c. Mox: μετὰ δὲ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐμπράκτως ἡ Αὐγοῦστα Μαρία ἀνέκαμψε σὺν τῷ υἱῷ βαπτιζομένῳ, ὑπαλείαν οὖσα, &c. Ubi Miscella, cum solenni rursus obsequio. Denique an. 33. Copronymi: καὶ μετὰ λαφύρων καὶ αἰχμαλώτων ὑπέστρεψεν, θριαμβεύσας ἐν τῇ πόλει, καὶ ἐμπράκτως εἰσελθὼν, τὸν πόλεμον τοῦτον ἐπωνόμασεν Εὐγενῆ. Ubi Miscella, & obstipatus obsiciis incedens.

ἘΜΠΡΌΘΕΣΜΟΣ ἡμέρα, Fatalis dies, Finita dies, in Gloss. Gr. Lat. Ἐμπρόθεσμος κυρία, eâdem notione apud Græcos J C. Ἐμπροθέσμως, Intra præstitutum diem. Ἐμπρόθεσμος, Temporalis. Vide tom. 1. Basilic. pag. 462. 468.

ἘΜΠΡΟΛΑΛΟΣ, Advocatus, Patronus, qui pro altero in jure loquitur, ex veteri Gallico Emparlier, & Avantparlier, de quibus vocibus egimus in Gloss. med. Lat. in Prælocutor. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 212. ἐὰν γένηται ὅτι ἔλθῃ ὁ ἐμπρόλαλος, καὶ εἴπῃ, Κύρι, &c.

ἘΝΆΓΩΝ, Actor. Ἐναγόμενος, Reus. Ἐναγωγή, Actio. Ἐνάγειν, Convenire. Ἐνάγεσθαι, Conveniri, in Basilicis passim.

ἘΜΠΡΟΣ, Antè, Ἔμπροσθεν. Mauricij Strategica lib. 3. cap. 11. ἐπὶ τὰ ἔμπρος, ἢ ἐπὶ τὰ ὀπίσω, vel antè, vel retro. Anonymus de Locis Sanctis, pag. 88. ἔμπροσθεν εἶναι ὁ τόπος, ὅπου ἐποίησαν τοὺς ἥλους καὶ προσήλωσαν τὸν κύριον ἐν τῷ σταυρῷ· αὐτοῦ ἔμπρος εἰς τὸ παρακλήσιον τῶν Ἰταλῶν τὸ ἔδαφος ἔχει μάρμαρον λευκὸν, &c. Utitur præterea Paulus Ægineta, ut & Zacharias Pap. lib. 1. cap. 9. Dialog. Gregorij M. &c. Laudatur à Duca Hist. cap. 20. quo loco describit deformitatem Sophiæ Palæologinæ Joannis Palæologi Imp. uxoris, (licet ironicè formâ elegantem fuisse dicat,) Proverbium vulgare, ἀφ' ἔμπρος τεσσαρακοστή, ὄπισθεν πάσχα, ita ut, contra quàm pulchræ, macra & exsicca facie fuerit, atque ita anteriùs Quadragesimam, ponè verò pinguior, Pascha exhibuerit, nullâ decenti corporis proportione.

ἘΜΠΡΟΣΘΟΚΟΎΡΒΙΟΝ. Vide Κύρβη.

ἘΜΦΆΝΙΣΙΣ, Insinuatio, in Novell. 15. Justiniani cap. 3. vox J C.

Ἐμφανιστικὰ, & ἐμφανίσιμα, dicuntur præstationes ab in Clerum allectis datæ cæteris Clericis pro insinuatione, id est relatione in Catalogum ministrorum Ecclesiæ. Vide Nov. 56. Justiniani, & Julianum Antecessor. Galli dicunt droit de bienvenuë.

ἘΜΦΥΛΛΊΖΕΙΝ, idem quod ἐγκεντρίζειν, Inserere. Eustathius Odyss. α. τότε τοιοῦτον ἐπεμβάλλειν, ἐμφυλλίζειν, καὶ ἐγκεντρίζειν, ἡ κοινὴ γλῶσσα καλεῖ. Hinc Ἐμφύλλιον, Insitio. Idem Eustathius ibidem: λέγεται δὲ καὶ ὁ ἐπὶ δένδρων ἔνθεμα τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενον ἐμφύλλιον.

ἘΜΦΥΤΕΥΤΙΚΆΡΙΟΣ, Emphyteuticarius, lib. 55. Basilic. tit. est, περὶ ἀγρῶν λιμιτανέων, καὶ λιμιτοτρόφων, καὶ ἐμφυτευτικαρίων.

ἘΜΦΏΤΙΟΝ. Vide in Φῶτα.

ἘΜΦΩΤΟΝ, Vacuum intervallum, scilicet quod conspici potest. Mauricius lib. 4. Strateg. cap. 3. κατὰ δὲ κατὰ τὸ ὅμοιον τρόπον, καὶ ἄνευ περιβόλων, στρογγύλων ὀρυγμάτων τῶν λεγομένων ἱπποκλαστῶν, ὀρυσσομένων σποράδην, ἀπὸ ἑνὸς ποδὸς τὸ ἔμφωτον ἐχόντων, καὶ βάθος ἢ δύο, ἢ τριῶν, &c. ubi Leo in Tactic. cap. 14. §. 47. habet ἀπὸ ἑνὸς ποδὸς διάστημα ἔχοντα. Nescio an ita hæc vox capienda sit apud Evagrium lib. 4. Hist. cap. 31. ubi Ecclesiam Sophianam describit: καὶ τῶν ψαλίδων, τὸ μὲν ἑκάστης εὖρος ποδῶν .... τὸ δέ γε μῆκος ἀπὸ ἀνατολῶν εἰς δύσιν πόδες οζ'. τὸ δὲ πλάτος τῶν ἐμφώτου αὐτῆς, ποδῶν οε'. Ubi Valesius Latitudinem illuminationis vertit: ita ut intelligatur summus ille murus inter utramque pilam, qui 26. fenestris illuminatur, de quo egimus in nostra Constantinopoli Christiana lib. 3. n. 47.

ἘΜΨΕΪΝ, Coquere, ἑψεῖν, vel ἑψᾶν. Ἐμψητήριον, pro ἑψητήριον. ἔμψησις, & ἔμψημα, pro ἕψησις & ἕψημα, in Euchologio, pag. 640. 641. 642.

ἘΜΨΥΧΟΝ, ὠὸν ὁλόκληρον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1673. Ovum integrum.

ἘΝΑΙ. Est. Anonymus de Locis Sanctis num. 1. αὐτοῦ ἔναι λίθος, ὅπου, &c. Passim.

ἘΝΆΚΡΑΤΟΝ, pro οἰνόκρατον, Merum, in Glossis Græco-Lat. sine interpretatione.

ἘΝΑΛΛΑΓΗ, Ignorantia, in Basilic. Ita Cujacius in Præfat. ad lib. 60. eorund. Basil. Item Capitis diminutio, in to. 2. pag. 36.

ἘΝΑΝΤΙΩΜΑΤΙΚΌΣ, Contentiosus. Glossæ Græcobarb. φιλόνεικος, ἀσύμφωνος, ἐναντιωματικός.

ἘΝΑΝΤΊΩΣΙΣ κατὰ διαθήκης, Bonorum possessio contra tabulas, in Basilicis.

ἘΝΑΠΟΓΡΑΦΟΣ, Adscriptitius, in Basilic. & in Gloss. Gr. Lat. Justinianus in Nov. 22. cap. 17. ἐναπογράφῳ δὲ ἀλλοτρίῳ γαμεῖν ἐλευθέραν οὐκ ἔξεστιν, &c.

ἘΝΑΡΕΤΑ, Fortiter, Ἐρρωμένως, γενναίως.

ἘΝΑΡΞΙΣ, Exordium. Gloss. Gr. Lat. ἐναρκτικὸν, Inchoativum. Concilium Nicænum II. Act. 1. πρὸς ἔναρξιν τῶν μελλόντων ἐξετάζεσθαι κεφαλαίων, &c. Theophanes an. 20. Mauricij, ubi de Phocæ inauguratione: καὶ κύριος τῶν σκήπτρων ὁ τύραννος προχειρίζεται, — καὶ λαμβάνει τὴν ἔναρξιν τὰ μεγάλα τῶν Ῥωμαίων ἀτυχήματα. Pentecostarium: εἰς δὲ τὴν ἔναρξιν τοῦ κανόνος, ἐξέρχεται καὶ θυμιᾷ τὸν ναόν. Triodium 2. Feria 1. Hebdom. Jejun. καὶ συναγόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ποιοῦντες πρὸ τῆς ἐνάρξεως καθ' ἑνὸς ἡμῶν ἐνώπιον τῶν ἁγίων θυρῶν μετανοίας γ'. Et alibi passim. Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. ἱερεὺς ὁ τὴν ἔναρξιν τῆς θείας λειτουργίας ποιούμενος. Sguropulus sect. 10. cap. 11. μετὰ πρῶτον ἡ προσκομιδὴ, εἶτα ἡ ἔναρξις τῆς λειτουργίας. Utitur etiam Codinus de Offic. cap. 6. num. 8. Euchohog. pag. 753. 809. & alij.

ἘΝΑΣ, Unus, pro εἷς. Glossæ Græcobarbaræ μάχη

μάχη ἑνὸς πρὸς ἕνα, ἤγουν ὅταν μάχεται ἕνας μὲ ἕνα, ἢ ἕνας καὶ ἕνας. Anonymus de Nuptiis Thesei in prologo:

Τὸν εὔγαλε κτὴν φυλακὴν μὲ ταὖτον ἕνας φίλος.

Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Ἐβλέπω τι ὅλοι μοιάζετε ὁ ἕνας μὲ τὸν ἄλλον.

Ἕναν, Ἑνάνε, *Viritim, Sigillatim*, καθ' ἕνα. Est etiam accusativus ἕνας.

ἘΝΔΕΙΓΜΑ, *Spectrum.* Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. cap.4. ὁ δὲ πονηρὸς δαίμων — εἰς τὸν οἶκον ἐκεῖνον, πρὸς ποιεῖν ἐνδείγματα, τοῦ λοιποῦ οὐκ εἰσῆλθεν. Ubi Gregorius M. *eandem domum ad exhibenda monstra quæ consueverat, ulterius non intravit.*

ἘΝΔΙΑΘΕΤΩΣ, *Ex animo.* Eustathius: τὸ δὲ Ἐκ θυμοῦ φιλέων, κἀνταῦθα ὡς καὶ πρὸ ὀλίγων, ἀντὶ τοῦ ἐνδιαθέτως, καὶ ὡς οἱ νεώτεροι φασιν, ἐνθύμως.

ἘΝΔΙΚΟΣ ὅρκος, *Iuramentum in litem.* in Basil. Glossæ: ἰν λίτεμ, ὅρκος ἀπαιτούμενος παρὰ τοῦ δανειστῶν ἐν τοῖς πράγμασι τῶν ἀποθανόντων αὐτῶν χρεωφειλέτων ἐκ τῶν κληρονόμων. Item, ἔνδικος ὅρκος, ἤγουν ὁ μονομερής. Adde Scholiastem Synopseos apud Carol. Labeum pag. 64.

ἘΝΔΟΜΑΤΙΚΑ, dicuntur *quæ dat Collator Exactori, in hoc, ut aliquid de exigendi severitate instantiáque remittat.* Ita Cujac. ad l.8. Cod. de Exactionibus Tribut. lib.10. Constitutio Anastasij Imp. in l.9. Cod. de Annon.& Tribut. ἐνδοματικὰ δὲ μηδεὶς λαμβανέτω, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα παντελῶς ἀπαλειφέσθω. Justinianus Edicto 13. cap.7. τὸν τῶν ναύλων ἀποδέκτην βουλόμεθα μὴ ἄδειαν ἔχειν πᾶσιν ἑαυτὸν ἐπεμβάλλειν τοῖς δημοσίοις τέλεσι, καί τισι μετὰ τῶν ὑπευθύνων ἐνδιδόναι, καὶ τὰ καλούμενα ἐνδοματικὰ κομίζεσθαι, καὶ ἐντεῦθεν τοῦ δημοσίου ῥαθυμεῖν· ἑτέρους δὲ παρὰ τὸ προσῆκον εἰσπράττειν.

ἘΝΔΟΞΟΤΑΤΟΣ, *Gloriosissimus*; titulus honorarius summarum Dignitatum, quæ inter illustres habebantur. Τάξις τῶν ἐνδοξοτάτων Ὑπάρχων, in Notitia consuetudinum subjecta Nov.8. Justiniani, & in Nov.30. ἐνδοξότατος Κυαίστωρ, in Nov.21.50. ἐνδοξότατοι πραιπόσιτοι, in Nov. 30. cap. 7. Vide Μεγαλοπρεπέστατος.

Ἐνδοξότης, titulus compellatorius earundem summarum Dignitatum, in VI. Synodo Constantinop. non semel, ubi vetus Interpres, *Gloria*, vertit, ut & Interpres Nov.50. de qua voce quædam attigimus in Gloss. med. Latin.

ἘΝΔΡΟΠΙΑΣΜΕΝΟΣ, *Inclytus*, Παράκλυτος.

ἘΝΔΥΝΑΜΟΝ, *Vis, robur.* Pactum Boemundi cum Alexio Comneno Imp. apud Annam Comnen. lib.13. Alex. p.407. δέχομαι μετὰ τὰς δοθείσας χώρας ὡς ἀπὸ τῆς βασιλείας ὑμῶν δεδωρημένας, καὶ τὸ ἐνδύναμον ἔχων τῆς δωρεᾶς ἐκ τῆς χρυσοβούλλου γραφῆς.

ἘΝΔΥΝΕΙΝ, *Induere*, pro ἐνδύειν, apud Codinum de Offic. Palat. cap.14. num.25.

ἘΝΔΥΟΜΕΝΙΑ, pro ἐνδυμενία, τὰ ἔπιπλα, apud Suidam.

ἘΝΔΥΤΗ, *Quævis vestis.* Theophanes an. 1. Leonis Chazari: καὶ ὑπαλλάξας τὴν ἐνδυτὴν, ὡς ἔθος ἐστὶ τοῖς Βασιλεῦσι, ἐπανῆλθεν ἐν τῷ ἄμβωνι, &c.

Præsertim verò usurpatur hæc vox pro *Instratis altarium*, vel pro *ædium sacrarum aulæis*, quæ ἐνδύματα appellantur à Theodoro Lectore Eccl.1. Ἀκάκιος δὲ καὶ ἑαυτὸν, καὶ τὸν θρόνον, καὶ τὸ θυσιαστήριον μελανοῖς ἐνδύμασιν ἠμφίεσεν. Et in Vita S.Nili Junioris p.123. ἄφες με ἀμφιάσαι θυσιαστήριον ἐνδύμασι πολυτιμοῖς. Synodus VIII. Oecumenica Act. 5. εἴτε ἐν σκεύεσιν ἱεροῖς καὶ ἐνδυτῶν θυσιαστηρίων. Pseudo-Synodus contra Sacras Imagines: μήτε μὴν εἰς ἑτέρας ἐνδυτὰς, ἢ ἕτερα βῆλα, ἢ εἰς ἕτερόν τι ἀφιερωμένον εἰς ἱερὰν ὑπουργίαν, &c. Anonymus in Orat. in Festum restitutionis Imag. pag.735. καὶ οὕτω σφραγίσας μετὰ πάσης ἀσφαλείας ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ τῆς μεγάλης τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας ἐναπέθηκεν ὑποκάτω τῆς ἐνδυτῆς. Typicum S. Sabæ cap. 41. Εἰσέρχεται ὁ προεστὼς, οἱ ἱερεῖς, καὶ ὁ Ἐκκλησιάρχης ἐν τῷ βήματι, καὶ αἴρουσι τὴν ἐνδυτὴν τῆς ἁγίας τραπέζης, ὡσαύτως καὶ τὰ λοιπὰ ἔπιπλα τὰ ἐπικείμενα αὐτῇ, καὶ αὐτὸ τὸ κατάσαρκα, &c. Joannes Damascenus in Synodica: ἴδε τὰ ἱερὰ αὐτοῦ ἀναθήματα, καὶ ἱερὰς ἐνδυτὰς, τὰ ἱερὰ σκεύη, &c. Auctor incertus post Theophanem, pag 439. καὶ προσεκύνησεν τὴν ἐνδυτὴν τὴν ἔχουσαν τὴν ἁγίαν γέννησιν τοῦ κυρίου. Georgius Pachymeres lib. 5. Hist. cap. 17. πρὸς δὲ καὶ τὴν τῆς ἐκκλησίας ἐνδυτὴν ἐκ χρυσοπάστου ὀξείας διὰ μαργάρων, &c. Occurrit passim. Vide Leonem Grammaticum in Alexandro, Anonymum Combefisianum in Lacapeno, n. 44. Ducam Hist. cap.39. Primam & secundam Synodum Constantinop. Act. 10. (locum d dimus in V. Ἀὴρ) Euchologium, pag. 931. Præfat. ad S.Dorothei Doctrinam, Codinum in Orig. Constantinopol. n. 145. &c. Præterea quæ notamus in VV. Ἄπλωμα & Τραπεζόφορον.

ἘΝΕΓΚΕΙΝ, *Adducere.* Vide in Φέρειν.

ἘΝΕΔΡΟΙ, *Insidiatores*, οἱ πρὸς τὰ ἐσκρυμμένα κατὰ τῆς παρατάξεως τῶν ἐχθρῶν ἑτοιμαζόμενοι, Leoni in Tactic. cap.4. num. 27. Vide Mauricium lib.2.c.4.

ἘΝΕΚΑ, *Pro.* Constantinus de Adm. Imp. ὀλίγους δὲ τίνας παρ' ἑαυτῷ κατασχὼν ὁ Φάρνακος γεωργῶν ἕνεκα, ἄλλους ἅπαντας ἀπέλυσε. Id est *pro agricolis retinuit.* Alibi: καὶ δότε ἡμῖν εἰς νύμφην τὴν θυγατέρα τοῦ Λαιμάχου ἕνεκα τοῦ υἱοῦ Ἀσάνδρου τοῦ Βασιλέως ἡμῶν.

ἘΝΕΡΓΟΥΜΕΝΟΣ, dictus Scriptoribus Ecclesiasticis, ὁ ἔχων δαίμονα, ὁ ἔνοικον τὸν διάβολον ἔχων, ὁ δαιμονόληπτος, apud Chrysostomum & alios. Ἐνεργούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, apud Clementem lib. 8. Constit. Apostol. cap. 6. passim: Ipsa verò obsessio ἐνέργεια, ut agitari à Dæmone, ἐνεργεῖσθαι eidem Chrysostomo dicitur. Vide eundem Homil.4. περὶ ἀκαταλήπτου. Item *Dæmonis operatio, impulsus.* Apophthegmata Patrum in Gelasio, num. 3. ἐξ ἐνεργείας δέ τινος κατὰ καιροὺς κρατηθεὶς λειποθυμήσας ἀπέθανεν. In Pœmene num. 6. καὶ ἴδε τις τῶν τοῦ ἀββᾶ Ποιμένος εἶχε παιδίον, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ κατ' ἐνέργειαν ἐστράφη ὀπίσω. In Epist. S.Barnabæ, num.19. τὰ συμβαίνοντά σοι ἐνεργήματα, ὡς ἀγαθὰ προσδέξαι. Ὁ ἐνεργῶν διάβολος, apud Clement. in Constit. Apostol. lib.3. cap. 12. Vide Hœschelium ad Athanas. in Vita Sanct. Antonij, pag. 140. & Gloss. med. Latin. in *Energima.*

ἘΝΕΧΟΜΕΝΟΣ. Vide in Ἔνοχος.

ἘΝΕΧΥΡΙΑΣΜΟΣ, Ἁρπαγὴ, *Clarigatio.* Ἐνεχυρασία, Ὁμηρία, *Clarigatio*, in Gloss. Lat. Gr. Vide Salmasium de Modo Usurar. pag.551. ubi multa de hac voce commentatur.

ἘΝΖΩΔΟΣ. Vide in ζώδιον.

ἘΝΘΑΔΙΟΣ, *Qui illic est*, ab ἔνθα. Nicephorus Chartophylax in Jure Græco-Rom. pag. 341. ἀλλὰ παρὰ ἐνθαδίου ἀρχιερέως μανθάνειν τὰ δέοντα, *sed ea à Regionis antistite discere quæ oportet.* Ita Leunclavius.

ἘΝΘΗΚΑΙ, *Dotes prædiorum*, apud Ulpianum J C. *Merces* exponunt Leges Rhodiorum cap. 11. lib.53. Basilic. καὶ οὕτως ἐπιβαλλέτωσαν τὰς ἐνθήκας. Vide Gloss. med. Lat. in *Entheca.*

ἘΝΘΟΥΣΙΑΣΤΑΙ, dicti Massaliani Hæretici, eò quòd Dæmonis cujusdam impulsu agantur, Spiritus Sancti præsentiam esse existimantes. Horum mentionem agunt l. 5. Cod. de Hæretic. Theodoritus lib.4. Hist. Eccl. cap. 11. & lib.4. Hæretic. Fabul. Theophanes an.1. Valentis, Anna Comnena lib.10. pag.270. & alij passim.

ἘΝΘΡΟΝΙΖΕΙΝ, Ἐνθρονιάζειν. Vide in Θρόνος.

ἘΝΘΥΜΙΖΕΙΝ, *Admonere, In memoriam revocare*

vocare quæ agenda sunt. Codinus de Offic. cap. 1. ὁ Ὑπομιμνήσκων, εἰς τὸ ἐνθυμίζειν τὸν Ἀρχιερέα μυστικῶς. Ubi Cod. Reg. εἰς τὸ ῥυθμίζειν, &c.

ἘΝΗΛΙΚΟΣ, *Major, Iustæ ætatis:* cui opponitur Ἀνήλικος, Ἀφήλικος, *Minor.* Passim apud JC.Gr.

ἘΝΙΑ', *Novem.* Glossæ Græcobarb. Ἐννέα κόραι, ἐνιὰ κοράχιες.

Ἐνιάς, *Nona, Nona pars.* Diploma Andronici Jun. pro Monembasiotis, apud Phranzem: δεκαλίας, ἁλιευτικῆς τετραμοιρίας, ξυλαχύρου ὀρειμῆς τῆς ἐνιάδος, &c.

ἘΝΙΑΥΣΙΑ, *Anniversaria pro Defunctis,* apud Clementem lib.8. Constit. Apostol.cap.42.

ἘΝΚΙ'ΤΗΣ, pro ἐνοικίτης, *Locator, Conductor domus.* Assisiæ MSS. Regni Hierosolymitani, c.70. ἐὰν ἐγὼ εἶμαι ἐνκίτις τοῦ Μπερνάρδου διὰ τοῦ μάρτι, καὶ ὁ Μπερνάρδ ζήτα μου τὸ ἀμαχὶ, &c. Passim ibi.

Ἐνκιτάδιον, *Locarium.* Eædem Assisæ cap. 76. περὶ τοῦ ἐνκιτάδιου τοῦ τεθνεώτου, ἥτινες ἐτελεύτησαν πρὶν πληρωθῆναι τὸ ἐνκίτην, &c.

ἘΝΝΑΤΑ, *Novendialia,* ἐπὶ νεκρῶν ἀγόμενα, in Gloss. Lat.Gr. Apud Christianos *Officium Ecclesiasticum quod pro Defuncto aliquo nono post obitum die peragitur.* Clemens lib. 8. Constit. Apost.c.42. ἐπιτελείσθω δὲ Τρίτα τῶν κεκοιμημένων ἐν ψαλμοῖς καὶ ἀναγνώσεσι, καὶ προσευχαῖς διὰ τὸν τριῶν ἡμερῶν ἐγερθέντα, καὶ Ἔννατα εἰς ὑπόμνησιν τῶν περιόντων καὶ τῶν κεκοιμημένων, &c. Justinianus in Nov. 133. cap. 3. καὶ προφάσει τῶν περὶ τὴν ὁσίαν πραττομένων, ἃς δὴ Μνήμας καλοῦσιν, εἰς τρίτην καὶ ἐννάτην ποιοῦντες ἡμέραν, καὶ ἡνίκα τεσσαρακοντα ἐξήκοιεν, ἢ καὶ ἐνιαυτός. Gregoras lib. 3. ἐννάτη μὲν ἡμέρα παρῆν μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ βασιλέως, καὶ ἅπασαι τῶν ἐνδόξων συνῆεσαν γυναικῶν τὸ νενομισμένον τελέσουσαι πένθος, καὶ τὰ μνημόσυνα. Concilium Florentinum pag. 500. Edit. ult. ἀπήλθομεν ἐν τῷ τάφῳ τοῦ Πατριάρχου, καὶ ἐψάλαμεν τὰ ἔννατα αὐτοῦ. Historia Apollonij Tyrij:

> Ἀπέθανεν ἡ Τάρσια, κ' ἔκαψεν τὴν καρδία μας.

Mox:

> Ὀγιαναν κλέει τὴν νενάτης νύκτα καὶ τὴν ἡμέρα.

Ἐννάδες, eâdem notione habet Codinus de Offic. cap. 21. num.4. μέχρι καὶ τῶν νενομισμένων ἐννάδων. Nisi legendum sit ἐννάτων. Vide Nomocanonem Cotelerianum, n. 286. Cujacium ad Nov. 60. & infrà in Τριτά.

ἘΝΝΑ'ΤΗ, *Nona Hora, Synaxis seu Officium Ecclesiasticum, quæ Horâ nonâ cantari solet.* Concilium Laodicenum Can.18. περὶ τοῦ, τὴν αὐτὴν λειτουργίαν τῶν εὐχῶν πάντοτε, καὶ ἐν ταῖς ἐννάταις καὶ ἐν ταῖς ἑσπέραις ὀφείλειν γίνεσθαι. Palladius in Hist. Lausiaca, cap.38. ἐτύπωσε δὲ διὰ πάσης τῆς ἡμέρας ποιεῖν αὐτοὺς εὐχὰς δώδεκα, καὶ ἐν τῷ λυχνικῷ δώδεκα, καὶ ἐν ταῖς παννυχίσι δώδεκα, καὶ ἐννάτην ὥραν τρεῖς. Vide Achmetem in Onirocrit. c.72. & Gloss. med. Lat. in V. *Hora.*

ἘΝΝΑΤΙ'ΖΕΙΝ, *Iejunium producere usque ad nonam,* à solis ortu, quæ est à meridie tertia. Pachymeres lib.12.cap.21. de Athanasio Patr.Constantinopol. βαρὺς μὲν ἦν μοναχοῖς, — καὶ μονοφαγίαν δι' ἔτους ἐξακριβούμενος, ὡς καὶ ἐννατίζειν ἀεὶ, κἂν ἐφιστῶτο δεσπόσυνος ἑορτὴ, καὶ τῶν Πασχαλίων. Et cap.23.ait eum coegisse Monachos μονοφαγίαν κατ' ἐννάτας δι' ἔτους ἀσκεῖν. Jejunantes quippe Monachi comedebant duntaxat horâ nonâ. S.Athanasius de Virginitate p. 1049. νήστευσον δι' ὅλον τοῦ ἐνιαυτοῦ, χωρὶς πάσης ἀνάγκης· ὥρα δὲ ἐννάτῃ τῆς ἡμέρας ἐν ὕμνοις καὶ προσευχαῖς διατελέσασα, μεταλάμβανε τῶν ἄρτων σου ἐν λαχάνῳ ἀναπεποιημένῳ ἐλαίῳ. Et pag. 1051. καὶ μετὰ τὴν σύναξιν τῆς ἐνάτης, ἔσθιε τὸν ἄρτον σου. Typicum S.Sabæ, ἡ εὔπορος καὶ βασιλικὴ τῆς καθαρτικῆς καὶ ἁγιαστικῆς νηστείας ὁδὸς, ἐστιν αὕτη, τὸ ἐν ταῖς νηστίμοις ἡμέραις κατὰ τὴν ἐννάτην ὥραν, τὰς συνήθεις προσευχὰς καὶ ὑμνῳδίας ἀποδιδόντας ἡμᾶς, ἀπονηστίζεσθαι ἄρτῳ μόνῳ, καὶ ἰσχάσι, καὶ φοίνιξι, καὶ λαχάνοις, καὶ ἀντὶ ποτοῦ, ὕδατι κεχρημένους εἰς παραμυθίαν τοῦ σώματος. Cap.ult. ὅτε οὐκ ἔστι, Θεὸς Κύριος, ἐσθίομεν δὶς τῆς ἡμέρας· ὅτε ἔστι, δηλονότι γ. καὶ ε. δευτέρα γὰρ, καὶ δ'. καὶ παρασκευῇ, εἰ καὶ, Θεὸς Κύριος, τύχῃ, ἐννάτην ποιοῦμεν, εἰ μήπως ἐστὶν δοξολογία. Nicolaus Patr. Constantinopolit. ad Anastasium Hegumenum:

> Ἀλλὰ νηστείαν ἀκριβῆ, ὡς οἱ πατέρες φάσκουν,
> Ἰχθύων τε ἀπέχεσθαι, ἐλαίου τε καὶ οἴνου,
> Ξηροφαγίαν λέγοντες, ἅπαξ ἐν τῇ ἐννάτῃ.

Interrogationes de Jejunio post Typicum p. 131. διὰ μὲν γὰρ τὴν ἑορτὴν τὸ τῆς ἐννάτης νήστιμον καταλύομεν, καὶ ἔλαιον καὶ ἰχθύας προσιέμεθα. Vide Christophorum Angelum de Hodierno Græcorum Statu c. 13. & Henricum Valesium ad Eusebij lib. 5. cap.24.

ἘΝΝΟΙΑΣΤΗ'Σ, *Curator,* Ἐπίτροπος.

ἘΝΟΙΚΟΛΟ'ΓΟΣ, *Cœnaculariam exercens,* in Basilic.lib.60. tit.4.§.5. ex Ulpiano lib. 5. §.1. D. de his qui effud. Gloss. Gr. Lat. Ἐνοίκιον, *Pensio, obventio.* Ἔνοικος, *Inquilinus, Habitator, Incola.* Ἐνοικολόγος, *Insularius.* Glossæ Lat. Gr. *Vilicus,* οἰκονόμος, Ἐνοικολόγος, καὶ ὁ κατ' ἀγρὸν οἰκονόμος.

ἘΝΟΜΕ'ΛΙ, pro οἰνομέλι, apud Myrepsum sect. de Antidot. cap. 3.

ἘΝΟ'ΡΔΙΝΟΣ. Vide in Ὀρδινον.

ἘΝΟΡΙ'Α, *Diœcesis,* seu *Districtus Episcopi.* Glossæ Gr.Lat. *Territorium,* Ἐνορία. Occurrit passim, in Concil. Calchedon. Act.14. p. 723. & alia Concilia, Innocentius IV. Pap.in Constitut. pro Cypriis, Interpres Gr. Concilij Lateran.c.3.9.10. Theophylactus Bulgar. Archiep. Epist. 27. Pachymeres lib. 6. Hist.cap.11. Sguropulus in Hist Concilij Florentini cap. 14. &c.

ἘΝΟΡΙ'ΤΑΙ πρεσβύτεροι, ἱερεῖς, *Sacerdotes Parochiales:* Ἐνοριτὶς, Ἐνοριακὴ, & Ἐνοριτικὴ ἐκκλησία, *Parochialis Ecclesia,* apud Græcum Interpretem Concilij Lateranensis an.1215. cap.22. 55.

ἘΝΟΡΟΝ, *Solanum furiosum,* apud Interpolat. Dioscor. cap. 656.

ἘΝΟΥΛΑ, *Inula,* Herba, Ἑλένιον.

ἘΝΟΧΟΣ, *Obnoxius, Reus, Obligatus.* Ἐνεχόμενος, *Obligatus.* Ἐνοχὴ, *Obligatus, Obligatio.* Ἐνοχοποιὸν, *Obligatorium,* in Gloss.Gr.Lat. Ἐνοχοποιεῖν, *Obligare,* in Basil. Voces JC.

Ἔνοχος, *Præfectus, Cui rei alicujus cura incumbit.* Astrampsychus in Theoria Astrorum MS. αἱ τῶν ἐνόχων καὶ μεσαζόντων καρδίαι τεθλιβημέναι, καὶ τῶν γραμματικῶν ψεύδη πολλά. Ibidem: ἐξέτασις τῶν κεφαλῶν εἰς τοὺς ἐνόχους καὶ μεσάζοντας. Codinus de Offic.Aulæ Constantinop. c.5. n.50. εἰσὶν καὶ Κορτινάριοι, ἔχοντες καὶ οὗτοι ἔνοχον, ὃς Κόμης καλεῖται. Et n.71. ὁ Ἀκόλουθος εὑρίσκεται μετὰ ἔνοχος τῶν Βαράγγων. Apomasar in Mysteriis: ζητητέον παρὰ μεγιστάνων, ἐνόχων, γραμματικῶν, &c.

Ἐνοχὴ, *Cura, Præfectura, Magistratus.* Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. ταύτης τῆς ὑπογραφῆς τῷ Βασιλεῖ πεμφθείσης, ἀφίεται μὲν ὁ μακάριος τῆς ἐνοχῆς. Nicetas Choniates in Andronico lib.2. num.3. τὸ δὲ δὴ μεῖζον, καὶ ἁδροῖς ὀψωνίοις ἑκασταχοῦ ἐφοδιάζων τοὺς τὰς δημοσίους ἀναζωννυμένους ἀρχάς. Ubi Cod. Græcobarb. κεφαλάδας τῶν δημοσίων ἐνοχῶν. Idem in Alexio lib.2. num. 2. ex Cod. Barbarogr. ἀνεκήρυξε τὰς ἐνοχὰς εἰς πάντα διδόναι. Ubi Cod.al. μὴ χρημάτων ὠνίους τὰς ἀρχὰς ἀνατίθεσθαι, ἀλλ' ἀριστίνδην καὶ δῶρον αὐτὰς βραβεύεσθαι. Idem Codinus cap.1. num.23. ὁ Ἄρχων τῶν μοναστηρίων ἔχων μετὰ τοῦ μεγάλου Σακελλαρίου τὴν τῶν μοναστηρίων ἐνοχήν.

Ἐνοχὴ, JC.Gr. est *Noxalis actio, Noxale judicium.*

Ἐνέχεσθαι, *Occupari circa rem aliquam, Rei alicujus curam suscipere.* Catalogus Offic.Eccl.Constantinop. ex Cod. Reg. ὁ Μέγας Σακελλάριος ἐνεχόμενος εἰς τὰ ἀνδρῷα καὶ γυναικεῖα μοναστήρια. Ubi Codinus, κρατῶν τὰ ἀνδρῷα, &c.

ἘΝΣΟΡΙΑΣΜΟ'Σ, *Depositio sacrarum Reliquiarum in σορὸν, seu Thecam.* Leonis Imp. Novella: ἱερουργήσας, ἢ βαπτίσας, εἰς εὐκτήριον οἶκον μὴ καθιερωθέντα διὰ ἐγκαινίων, ἀνοιξίων, καὶ τοῦ συνήθους ἐνθρονιασμοῦ, καὶ μὴν καὶ διὰ λειψάνων, καὶ ἁγίων ἐνσοριασμοῦ, &c.

ἘΝΣΤΑΣΙΣ, *Hæredis institutio.* Ἔνστατος, *Hæres institutus*, in Basilicis. Glossæ: ἔνστασις ἐστὶν ὁ φύσει πρῶτος βαθμὸς τοῦ κληρονόμου.

ἘΝΣΤΑΤΙΚΩ͂Σ, *Instanter*, in Basilicis to. 1. pag. 450.

ἘΝΤΑΓΙΣΤΡΑ'ΤΟΙ. Vide in ταγή.

ἘΝΤΑΛΘΕΙ'Σ, *Mandatarius*, apud Harmenopul. lib. 3. tit. 3. §. 10.

ἘΝΤΑΛΩ'ΝΕΙΝ, *Allucinari, Obumbrare.* Ἐνταλωμένος, *Allucinatus, Obumbratus.* Ἐντάλωσις, *Obumbratio, Allucinatio.*

ἘΝΤΑ'ΡΑ. Historia MS. Belisarij:

Ταῦτα λέγει ὁ δυστυχὴς με πόνους καὶ με δάκρυα,
Καὶ ἐκ τοῦ πόνου τῆς καρδίας ἐξέβαινεν ἐντάρα.

ἘΝΤΕΡΙΩ'ΝΗ, apud Hesychium, τὸ ἐντὸς τοῦ ἀγρίου σικυοῦ, ἢ τὰ ἔνδον. Rursum: Ἐντερόνια, ἐντερίονη, τὸ μεσαίτατον τῆς νεώς, ἤτοι τὸ μέσον τοῦ ξύλου, καρδία, οἱ δὲ μυελός. Phavorinus: ἐντεριῶναι, καρπῶν καὶ δένδρων λέγονται, τὰ ἐντὸς τοῦ στερεοῦ ὄντα, ἤγουν αἱ λεγόμεναι ψύχες. Mox: Ἐντεριώνη, τὸ ἔντος· ἢ τὸ εὐθὲς, ἢ ὁ φλοιὸς· ἢ εἶδος βοτάνης. Vide Suidam. Michaël Psellus de Grammatica, ex MS.

Ἐντεριώνη, τὸ εὐθὲς, Ἐνώπια, εὐθέα.

Nicolaus Myrepsus sect. 1. cap. 295. ex Cod. MS. & cap. 301. Edit. στάχυος, μύρα, ὀπίου, ἐντεριώνην τιβάπυρι, καρδαμώμου, &c. Idem cap. 326. ex eodem MS. καστορίου, ναρδίκου χλωροῦ τῆς ἐντεριώνης, ῥοδοδάφνης, &c. Vide eundem Fuchsium ad sect. 3. cap. 35. sect. 19. cap. 14. *Semen* interpretantur Glossæ Botanicæ ex Cod. Reg. 1177. ἐντεριώνων, ἤτοι τῆς κολοκυνθίδος τὸ σπέρμα. Infrà: παλῆς, ἤτοι κολοκυνθας ἐντεριώνην. Pseudo-Dioscorides de Pharmacis Simplicib. MS. sect. 5. c. 38. καὶ ἐκβαλεῖν τὸ ἐντεριόνιον αὐτῆς τῆς βοτάνης, &c.

ἘΝΤΕΥΞΙΣ, vox Liturgica: sunt autem ἐντεύξεις, ait Goarus ad Euchologium pag. 133. αἰτήσεις, à dictione, αἰτησώμεθα, sæpiùs repetitâ dictæ: quâ quidem voce utitur S. Paulus pro *Precibus*, vel *Postulatione*, 1. ad Timoth. cap. 2. 1. cap. 4. 5. Apud Eusebium lib. 4. Hist. Eccl. cap. 22. προσφώνησιν καὶ ἔντευξιν ποιεῖσθαι, *Postulatum facere* vertit Rufinus. Et apud Artemidorum lib. 5. cap. 16. ἐντυχεῖν τῷ Βασιλεῖ, est libellum Imperatori offerre. Ita preces Arianorum apud Athanasium to. 2. dicuntur ἐντυχίαι. Vide Suicerum in Ἔντευξις.

ἘΝΤΕ'ΧΕΣΘΑΙ, *Teneri, Obligari.* Hinc formula frequens in Assisis MSS. Regni Hierosolymitani, ἐντέχεται, *Tenetur quis*, &c.

ἘΝΤΙΜΕ'ΝΟΣ, *Indutus, Amictus.* Glossæ Græcobarb. ἀμπεχόμενος, περιβαλλόμενος, ἐνδεδυμένος, ἐντιμένος.

ἘΝΤΟΛΑΙ', *Mandata Principum*, quæ ab Epistolis distinguuntur, ut observat Henr. Valesius ad Euseb. lib. 9.

Ἐντολαὶ, *Commendationes Defunctorum*, de quibus in Gloss. med. Lat. Extat apud Clementem lib. 8. Constit. Apost. caput 43. hoc titulo: ὅτι τοὺς ἀσεβεῖς τελευτήσαντας οὐδὲν ὠφελοῦσι μνεῖαι, ἐντολαί.

Ἐντολὴ, *Commissum, mandatum*, in Glossis Gr. Lat. Ἐντολεὺς, *Mandator, Procurator*, in Basilicis.

ἘΝΤΟΛΙΚΟ'Ν, *Mandatum.* Codex Canonum Ecclesiæ Afric. cap. 92. τὸ διὰ τῆς ὑμετέρας τιμιότητος πρὸς τοὺς Δονατιστὰς ὀφεῖλον ἀπενεχθῆναι ἐντολικόν. Luitprandus in Legat. ἐντόλινα, *id est præceptum conscripsit.* Sed legendum ἐντολικὰ, vel certè ἔνταλμα, ut monuimus ad Alexiadem, pag. 475. Observat Henr. Valesius ad Eusebij lib. 9. Hist. Eccl. cap. 9. ἐντολὰς, seu *Mandata*, ab Epistolis distingui: ac mandata quidem præsentibus data à Principe antequam in Provincias mitterentur, Epistolas verò ad absentes missas.

Ἐντάλματα & ἐνταλτηριώδη γράμματα vocant hodierni Græci literas quibus Sacerdotibus ac præsertim Monachis licentiam excipiendi fidelium confessiones conferunt Episcopi, quorum quidem ἐνταλμάτων formulæ describuntur in Jure Græco-Rom. lib 6. pag. 417. & apud Goarum in Euchologa. pag. 300. Habentur præterea in eodem Jure Græco-Rom. ἐντάλματα alia, quæ dari solent Metropolitanis & Archiepiscopis, cùm ordinantur.

Ἐντολικάριος, *Mandatarius, cui res aliqua perferenda vel peragenda demandatur.* Concil. Ephesinum: δοθέντων ἐπὶ τούτοις λιβέλλων ἀντιρρητικῶν παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, καὶ τῶν μνημονευθέντων ἀποσταλέντων ἐντολικαρίων, ἀπέστειλε καὶ τὸ ἕτερον μέρος τοῦ Ἰωάννου ἐντολικαρίους ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει. Idem Episcopus qui ἐντολικάριος dicitur, sic subscribit: Βερλωιανὸς Ἐπίσκοπος Πέργης ἐντεταλμένος ὑπέγραψα. Ipsum verò mandatum, quod ibi refertur, ἐντολὴ appellatur. Theophanes an. 18. Mauricij: ὁ δὲ στρατὸς Ἐντολικαρίους ἔπεμψεν πρὸς τὸν βασιλέα κατὰ Κομεντιόλου, ὡς προδοσίαν ἐν τῷ πολέμῳ ποιήσαντος. Et an. 20. ejusdem Mauricij: ἕνα γινώσκῃ, ὅστις πρὸ καιροῦ ὀλίγου πεμφθεὶς ἐντολικάριος ἐκ τοῦ στρατοῦ, ἀντέλεγεν τῷ κράτει σου. Ubi Miscella vertit *Procurator*, pag. 512. & 518.

ἘΝΤΟΙΜΑΣΙ'Α, *Vestimentum*, Ἔνδυμα.

ἘΝΤΡΙΜΩ'ΝΕΙΝ, *Turbam conficere*, Ital. *Far calca.* Ἐντρίμωσις, *Multitudo*, Πλῆθος.

ἘΝΤΡΙΤΟΣ, *Sequester*, Μέσιτης, σωματοφύλαξ, in Gloss. Gr. Lat. Vide Gloss. med. Lat. in *Intertiare.*

ἘΝΤΡΟΠΙΑ'ΡΗΣ, *Pudibundus*, Αἰδόφρων, αἰδήμων.

ἘΝΤΥ'ΒΙΟΝ, *Intubus.* Glossæ Lat. Gr. *Intubus, Intubusina*, ἐντύβιον. Gloss. Gr. Lat. Ἔντυβον, *Intuba.*

ἘΝΤΥΜΕ'ΝΟΣ, pro ἐνθυμημένος, *Cogitabundus*. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Ὅταν πιστεύει ζαριστὴς, καὶ κάτζει ἐντυμένος,
Ἐγέρθηκεν ὁλόγυμνος, καὶ πᾶ παραμονεμένος.

ἘΝΥΠΝΙΑΖΟ'ΜΕΝΟΙ dicuntur in Ecclesia Græca, non quivis in somnis delusi, sed ij maximè qui visæ interdiu mulieris phantasmate inter dormiendum objecto, & libidinem provocante, voluptuosâ σπέρματος ἐκροῇ inquinantur: qui quidem à Sacris tangendis arcentur, donec decreto in ejusmodi infirmitatem ἐπιτιμίῳ, sese idoneos exhibuerint. Habetur in Euchologio, pag. 663. εὐχὴ λεγομένη πρὸ τοῦ ὑπνῶσαι, καὶ εἰς ejusmodi ὑπνιαζόμενον, & pag. 892. ἀκολουθία εἰς ἱερέα ἐνυπνιασθέντα.

ἘΝΩΣΙΣ, sic appellatus *Tomus Unionis*, quo imperante Constantino Porphyrogenito sopitum est schisma ortum sub Leone Philosopho ob quæstionem de trigamia, exaratus indict. 8. an. mundi juxta Græcos 6428. Christi 920. ex hincque ἐτησίως ἐπ' ἄμβωνος κατὰ τὸν Ἰούλιον μῆνα legebatur, ut est in Novella ejusdem Constantini 13. quæ ex hoc Tomo decerpta dicitur. Matthæus Monach. de Quæstion. Matrim. in Jure Græco-Rom. τηνικαῦθα ἐξηνέχθη Τόμος ὁ λεγόμενος τῆς ἑνώσεως, διαλαμβάνων πότε καὶ τισὶ τὸν τρόπον δεῖ γάμον τρίτον παραχωρεῖν, τὸ ἀνειμένας τῶν ἐρώντων ἐπιθυμίαις ἐκ πολλοῦ τοῦ περιόντος ἐπιθεὶς χαλινὸν, ὃς καὶ κατὰ τὸν Ἰούλιον μῆνα ἐτησίως ἐπ' ἄμβωνος ἀναγινώσκεται.

ἘΝΩΤΙΚΟ'Ν, *Tomus unionis Ecclesiarum*, sub Zenone, de quo passim Historici. Sexta Synodus Constantinopolit. Act. 10. ἀποδεχόμεθα δὲ, καὶ ἐν ἐπαίνῳ ποιούμεθα, καὶ τὴν ὀρθὴν ὁμολογίαν τοῦ ἑνωτικοῦ γράμματος, ὅπερ ὁ τῆς γαληνοτάτης λήξεως βασιλεὺς ἐξέθετο Ζήνων. Theophanes an. 10. Zenonis: τότε καὶ ἑνωτικὸν

τικὸν ἐποίησε Ζήνων, καὶ πανταχοῦ ἐξέπεμψεν, &c. Eundem vide an.16. ejusdem Zenonis, an.8. & 18. Anastasij, Cedrenum pag. 353. Leontium de Sectis pag. 467. &c. Describitur verò ab Evagrio lib.3. cap.14. Liberatus Diacon. cap.17. *Henoticum verò Zenonis, quod Latinè dicere possis Unitivum, hujusmodi est,* &c. Profertur etiam illud cap. seq. Κενωτικὸν, appellatur in laudata Synodo Act. 11. pag. 88. quòd à Catholicis non receptum fuerit: Πέτρος ὁ Μογγὸς καὶ Ἀκάκιος, οἱ τὸ Κενωτικὸν τεκταινάμενοι Ζήνωνος. Vide pag. 1006.

Ita etiam appellabant Græci unionem utriusque Ecclesiæ factam in Concilio Florentino, ut est apud Ducam cap. 36.

ἘΝΩ͂ΤΙΑ, *Vittæ diadematis, seu coronæ.* Nicephorus Constantinopolit. pag. 47. 1. Edit. ὁ δὲ ὃν περιέκειτο στέφανον τῆς κεφαλῆς λαβὼν, τῇ τοῦ Τούρκου κεφαλῇ περιέθετο, —— ἅμα καὶ στολὴν βασιλικὴν, καὶ ἐνωτίοις ἐκ μαργάρων κεκοσμημένοις δωρεῖται αὐτῷ.

ἘΝΩΤΡΟΝ, *Ægyptiis, Quinquefolium,* apud Interpol. Dioscor. c.624.

ἙΞΆΒΙΒΛΟΣ, ita Græcis recentioribus appellantur libri βασιλικῶν, quòd sint divisi in τεύχη sex, non quatuor, ut plerique putant, & in libros sexaginta subdivisi, indéque Ἑξηκοντάβιβλος nuncupati: quorum Auctor est Leo Philosophus, ut Harmenopulus lib.1. tit. 1. §. 11. scribit, & Theodorus Balsamon in versibus Heroicis apertè testatur. Basilius Macedo cum filiis Constantino & Leone Philosopho ediderat jam ante πρόχειρον distinctum titulis sexaginta, eodémque tempore Photius Patriarcha Constantinop. Νομοκανόνα scripsit, de quo suo loco. At idem Balsamon Constantinum Porphyrogenitum videtur quasi Auctorem Basilicων scribere, siquidem ἀνακαθάρσεως nomine intelligantur Basilica. Vide Præfat. Leonis ad libros Basilicων, Cujacium lib.6. Observat. cap.9. & Suaresium in Notitia Basilic.

ἘΞΑΓΓΕΛΊΑ, *Confessio Sacramentalis.* Canon. Pœnitentialis MS. S. Joannis Chrysostomi nomen præferens: οἱ ζητοῦντες ξένια μοναχοὶ, ἢ πρεσβύτεροι εἰς ἐξαγγελίαν, καὶ ὁ Ἐπίσκοπος εἰς χειροτονίαν, καὶ ἐνθρονιασμὸν, καθαιρείσθωσαν.

ἙΞΆΓΙΟΝ, *Sextula,* ponderis species. Suidas: στατὴρ, τετράγωνον νόμισμα, καὶ τὸ ἑξάγιον, καὶ τὸ ζύγιον. Zonaras pag. 162. ἦν δὲ πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ χρημάτων ἥττων, ὡς ἔοικε. μέχρι γὰρ ἐκείνου παντὸς νομίσματος ἑξαγίου σταθμὸν ἕλκοντος, ἐκεῖνος τὸ τέταρτον ἐπενόησε, κολοβώσας αὐτὸ κατὰ τὸν σταθμόν. Vide Balsamon. ad Can. 17. Concil. Nicæni I. Cujacium ad l.2. Cod. de Suariis lib.11. Josephum Scaliger. de Re Nummaria pag. 54. Fuchsium ad Myrepsum Sect.1. num.5. Gronovium de Sestertiis p. 809. & quæ notamus in Gloss. med. Lat. in *Exagima*, & in Dissert. de Impp. Constantinop. nomismatibus num.88.

ἘΞΑΓΟΡΕΎΕΙΝ, *Confiteri, Confessionem peccatorum edere.* Synodus VIII. Act. 9. διὸ καὶ προσῆλθον μοναχῷ μ' ἔτη εἰς στύλον πεποιηκότι, καὶ ἐξηγόρευσα τὸ ἁμάρτημα, καὶ ἔλαβον ἐπιτίμιον, &c. Epiphanius Hagiopolita, pag. 53. εἰς τὸν αὐτὸν κίονά ἐστι μάρμαρον τετρυπημένον, ποιοῦν σημεῖα, ἐὰν ἐξαγορεύσεις, δυνήσεις διελθεῖν ἀκολύτως καὶ εὐκόλως· ἐὰν δὲ οὐκ ἐξαγορεύσῃς, διελθεῖν οὐ δυνήσεις.

Ἐξαγορεία, *Confessio.* Balsamon in Responso 19. κατὰ κρίσιν γοῦν ἐπισκοπικὴν τοῖς λαϊκοῖς ἱερεῦσιν ἐνδυνάμως ἐπιτραπήσεται τὸ τῆς ἐξαγορείας δίκαιον. Et in Resp. 48. quæritur, ποσαετὴς ἀνὴρ ἢ γυνὴ δεχθείη εἰς ἐξαγορείαν. Georgius Acropolita in Chron. cap. 74. τὸν τῆς Μιτυλίνης ἀρχιερατικῶς προϊστάμενον εἰς τὴν τῶν αὐτοῦ σφαλμάτων ἐξαγορείαν μετακαλεσάμενος, ἔμπροσθεν τῶν αὐτοῦ πίπτει πρὸς τοὔδαφος, &c.

Ξαγορευτάδες, *Confessores.* Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ θέλει τὸν πίσκοπον, καὶ κόψε τοὺς παπάδες
Διακόνους καὶ κλησιαστικοὺς, καὶ τοὺς ξαγορευτάδες.

Infrà:

Ὁμοίως καὶ λιγὰ μάρτη τοὺς καλὰ ξαγορευμένους.

ἘΞΑΓΡΕΎΕΣΘΑΙ, *Evigilare,* ἐξεγείρειν. Historia Apollonij Tyrij:

Λοιπὸν ὁ Ἀπολώνιος μία νύκτα ὀνηρεύθη,
Καὶ εἰς αὐτὴν φαντασία τὴν ὥραν ἐξαγρεύτη.

ἘΞΑΓΩ͂ΓΙΟΝ, *Quidquid rei aut mercis exportatur.* Edictum 13. Justiniani cap.15. ἐν ᾗ πυκτῇ ἀπεγράψατο τὸν τοῦ ἐξαγωγίου τίτλον, ἐκφέροντα διαφόροις αἰτίαις χιλίους χρυσοῦς, οὕτως, &c.

ἘΞΑΓΩΓΊΣ, *Eductio.* Philon in Belopœecis MSS. πρὸς δὲ τὰ ἐνιέμενα ὕδατα ἐξαγωγίδας ὀρύσσειν.

ἘΞΑΔΕΛΦΟΣ, *Patruelis.* Phrynicus: Ἐξάδελφος, ἀποδιοπομπητέον, Ἀνέψιος δὲ ῥητέον. Joannes Tzetzes Chil.6. v.378.

Ἀνέψιοι ἀλλήλοις δὲ τῶν ἀδελφῶν οἱ παῖδες,
Τοὺς ὥσπερ ἡ συνήθεια νῦν ἐξαδέλφους λέγει.

Zonaras tom. 1. Edit. 1. pag. 181. τὰς γὰρ ἐξαδέλφας ἀνεψιὰς ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ, &c. Adde tom.2. pag.111. 124. Sancitum Sisinnij Patr. Constantinopol. in Jure Græco-Rom. lib.3. pag. 199. ἀπὸ μὲν γὰρ ἀδελφῶν, ἡ τοῦ δευτέρου βαθμοῦ ἁρμόσει προσηγορία, Ἐξαδέλφους προσαγορεύεσθαι. Matthæus Monachus de Quæstion. Matrimonialib. pag. 479. postquam dixit ἑκάστην γέννησιν βαθμὸν ἀποτελεῖν, Subdit: ταύτητοι καὶ τοὺς δὲ μόνους ἐκ τῶν ἀδελφῶν θεωροῦντες, δευτέρου φαμὲν εἶναι βαθμοῦ, κατὰ τὴν πάντως αὐτῶν γέννησιν· ὡσαύτως οἱ ἀνέψιοι τὸν τρίτον ἐπέχουσιν, καὶ οἱ Πρωτεξάδελφοι τὸν τέταρτον, καὶ τὸν ἕκτον οἱ Δισεξάδελφοι, καὶ ἐφέξης ἀναλόγως. Eosdem gradus verbis Atticis sic explicat: πατὴρ, υἱὸς, ἀδελφὸς, ἀνέψιος, ἐξανέψιος, ὁ ἐκ τοῦ ἀνεψιοῦ γεννηθείς. Ἐξαδέλφων passim occurrit mentio. Nicephorus Bryennius lib. 2. cap. 25. τὸ γὰρ ἀδελφῆς τοῦ πατρὸς ἐκείνου παῖς ἦν οὗτος. Mox idem ἐξάδελφος compellatur. Anna Comnena lib.1. p.8. Δοκειανὸς ἐκεῖνος ὁ τοῦ Πρωτοσεβάστου Ἰσαακίου Κομνηνοῦ ἀδελφιδοῦς, καὶ τούτου ἐξάδελφος.

Πρωτεξάδελφος igitur est qui Græcis ἐξανέψιος dicitur, *Patruelis filius.* Harmenopulus lib.4. tit.6. §.12. καὶ πάλιν ἀριθμοῦνται οἱ βαθμοὶ οὕτως· ὁ υἱὸς, ἢ ἡ θυγάτηρ πρὸς τὸν πατέρα, ἢ τὴν μητέρα, πρώτου ἐστὶ βαθμοῦ. ὁ γὰρ ἀνὴρ καὶ ἡ γυνὴ βαθμὸν οὐκ εἰσάγουσιν, ἀλλ' ὡς ἓν εἰσι πρόσωπον. ὁ ἔγγονος ἢ ἡ ἐγγόνη πρὸς τὸν πάππον, ἢ τὴν μάμμην, δευτέρου· ὁ δισέγγονος, ἢ ἡ δισέγγονη πρὸς τὸν πρόπαππον, ἢ τὴν προμάμμην τρίτου καὶ καθεξῆς οὕτως· οἱ αὐτάδελφοι ὅθεν καὶ ἐὰν ὦσι, δευτέρου βαθμοῦ εἰσὶ πρὸς ἀλλήλους· οἱ πρωτεξάδελφοι τετάρτου· οἱ δισεξάδελφοι ἕκτου, οἱ τρισεξάδελφοι ὀγδόου, οὓς καὶ συναπτέον εἰς γάμον ἀκολύτως. Vox πρωτεξάδελφος occurrit passim apud I C. præterea apud Georgium Acropolitam in Chron. cap. 73. 23. ut δευτεράδελφος cap. 50. Extr.

ἘΞΆΕΡΟΝ, *Locus subdivus, Atrium.* Theophanes an. 10. Constantini & Irenes, ubi de terræ motu: ὥστε μὴ τολμῶντάς τινας ἐν οἴκῳ καθευδῆσαι, ἀλλὰ πάντα εἰς τοὺς κήπους καὶ τὰ ἐξάερα σκηνὰς ποιήσαντας διάγειν. Harmenopulus lib. 2. tit. 4. §. 56. τὰ ἀλλότρια ἐδάφη, ἐν οἷς οὐκ εἰσὶν οἰκίαι, καὶ τὰ τῶν γειτόνων ἐξάερα ἐξ μόνον ἀφ' ἑαυτῶν τοὺς πλησίον κτίζειν βουλομένους ἀποδιώκουσιν. Codinus in Orig. Constantinop. num. 132. λιθοξόοι, ὡς ἂν κτίσωσι τοὺς ἐμβόλους καὶ τὰ ἐξάερα, ἔκοπτον τὰς κορυφὰς τῶν πετρῶν καὶ ὀρέων, &c. Chronicon Constantinop. καὶ μέλλοντος αὐτοῦ ἐξισοῦν πρὸς τὸ κτίζειν τούς τε ἐμβόλους, καὶ τὸ ἐξάερον, κάμψοντες οἱ λιθοξόοι τὰς κορυφὰς τῶν πετρῶν, κατεκύλιον τοὺς κειμένους ἔξω τῶν τειχῶν.

ἘΞΆΖΕΙΝ, *Aperire,* Gall. *Descouvrir.* Vita MS.

MS. S. Symeonis Sali: καὶ ἠπείλει, ὅτι εἰ ἐξάζει αὐτὸν, βασάνῳ μεγάλῳ κατὰ τὸν μέλλοντα περιπεσεῖται αἰῶνα.

Ἐ ΞΑΪΤΟΝ, *Porticus*, seu potiùs *Mœnianum*; Ἐξώστης. Moschopulus in Lexico Philostrati: ὁ δὲ κοιτὼν πολλῶν κοιτῶν ὀφείλει εἶναι περιεκτικός· λέγεται δὲ καὶ παστὰς ὁ μετὰ πρόδομον δόμος· εἶτα τὰ αἴθουσαι τὰ κοινῶς ἐξάϊτα, εἶτα αὐλὴ, καὶ ἕρκιον αὐλῆς.

Ἔξαλον, eâdem notione. Glossæ Basilic. Σωλάριον, ἐξοχὴ τοῦ ἐξάτου. Concilium Florentin. sect. 16. καὶ οἱ μὲν ἐν τῇ ὁδῷ, οἱ δὲ ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἄλλοι ἐν τοῖς τείχεσιν, ἕτεροι δὲ ἀπὸ τῶν θυρίδων, καὶ ἀπὸ τῶν ἐξάτων, καὶ ὁμοῦ ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις, &c.

Ἐ ΞΑΚΑΝΘΙΛΟΥΟΝ. Codinus in Orig. Constantinopolit. num 110. ἵσταιο δὲ ἐν τῷ αὐτῷ λιμένι στήλη μαρμάρεινος Ἐλευθερίου, φέρουσα πτύον καὶ κόφινον. Ubi pro κόφινον, in tribus Codd. Vaticanis diversè legitur, ἐξακάνθινον, ἐξακάνθηκον, & ἐξακανθίλουον, uti monet Lambecius, seu potiùs Holstenius; qui quid sibi ista velint fatetur se ignorare. Gyllius lib. 4. de Topogr. Constantinopol. cap. 8. agens de hac statua Eleutherij, ait *marmoreum calathum* tulisse humeris; tenuisse verò manu *palam* etiam *marmoream*: ut pala ista fuerit ad ἀκάνθας, *spinas*, seu vepreta evellenda, dictáque fuerit ἐξακανθίλουον.

Ἐ ΞΑΚΕΡΤΑ. Glossæ Basilic. τοῖς ἐξακέρτα, τοὺς ἐξαγώνους μηρούς.

Ἐ ΞΑΚΟΥΣΤΟΣ, Ξακουστὸς, *Potens*, Ἐξουσιαστής. Historia Apollonij Tyrij:

Πολλοὶ ἄρχοντες ἐξακουστοὶ, ἐπῆγαν γιὰ τιμήν της.

Suprà:

Καὶ ἀπ' ἀφεντάδες ξακουστοὺς εἶτον ἐξηπλωμένοι.

Ἐ ΞΑΚΤΩΡ, *Exactor*, qui ἐκλήπτωρ τῶν δημοσίων φόρων, apud Theophanem pag. 323. appellatur. Glossæ Basilic. Ἐξάκτωρ, ἀπαιτητής. Joannes Euchaitorum Metropolita pag. 50.

Μυστογράφος χθὲς εὐγλώσσης νεανίας,
Καὶ σήμερον πάρεστιν ἐξάκτωρ νέος.

Joannes Tzetzes Chil. 5. vers. 608.

Ἐφ' ᾗ γαμβρὸν Ἐξάκτωρα γεοργῶν ἐσχήκει,
Πολλὰς ἀρχὰς ἀνύσαντα πρακτορικὰς θεμάτων.

Vide Justiniani Nov. 128. cap. 5. & Gloss. med. Lat. in *Exactor*.

Ἐξακτωρικὰ χωρία, *Loca exactionibus obnoxia*, quibus opponuntur ἐλευθερικὰ, in Nov. Justini de Divinis Domibus cap. 4.

Ἑ ΞΑΜΗΝΑΪΟΝ, *Officium pro defuncto aliquo, quod sexto post obitum mense peragitur*, ut anniversarium post annum: in Nomocanone Coteleriano, num. 286.

Ἐ ΞΑΜΙΤΟΝ, *Examitum*. Nicetas in Man. lib. 2. num. 8. καὶ νῦν ἔξεστιν ἰδεῖν τοὺς ἐν Σικελίᾳ καταίροντας Θηβαίων παῖδας καὶ Κορινθίων ἱστῷ προσανέχοντας τῶν ἐξαμίτων καὶ χρυσοπαστῶν στολῶν, &c. Lib. 3. num. 6. ex Cod. Barbarogr. βλατία χρυσᾶ καὶ ἐξάμιτα, καὶ ἕτερα βλατία ποικίλα καὶ κεντητά. Idem lib. 5. n. 3. χρυσέοις βλατίοις καὶ ἐξαμίτοις. Balsamon ad Synod. VII. Can. 16. τῶν λαμπρειμονούντων κληρικῶν διὰ ἱματίων λεγομένων ἐξαμίτων, ἐχομένων οὐ μόνον ἑτερόχροα ἀντίπανα, ἀλλὰ καὶ χρυσόπαστα.

Καταξάμυτος. Historia MS. Belisarij:

Χρυσοζώνους καὶ βύσσινα ῥοῦχα καταξαμύτου.

Ἐξαμιτοποιὸς, *Examitorum artifex*. Glossæ MSS. ταλασιουργὸς, ὁ ἐξαμιτοποιὸς, ὁ βλαττᾶς, ὁ ἐριουργός.

Ξάμιτος truncatè prò Ἐξάμιτος. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Ὅπου πολλάτονε κοντὰ στὴν τζάμπραν τῆς ἐκείνης,
Με φουστάνα καὶ ξάμιτον, &c.

Vide Gloss. med. Lat. in *Examitum*.

Ἐ ΞΑΜΟΝ, *Examen*. Codinus in Orig. Constantinop. num. 44. ἔνθα ἦν τὸ Ἔξαμον Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως. Idem num. 51. τὸ λεγόμενον Μόδιον, ὡραῖον ἦν, (sic enim legendum, pro ὡρολόγιον) ἤγουν τὸ ἔξαμον τοῦ μοδίου, &c. Rursum, num. 74. ἔνθα τοῦ αὐτοῦ Βαλεντινιανοῦ στήλη ἵσταιο εἰς τὴν ἀψίδα, ἔξαμον ἀργυροῦν τῇ δεξιᾷ κατέχουσα. Vide Notas nostras ad Alexiadem, pag. 384.

Ἐ ΞΑΠΛΟΝΝΕΙΝ, *Explicare*; ἐξαπλοῦν. Glossæ Græcobarb. τείνει, ἐξαπλοῖ, ἐξαπλόννει. Liturgia S. Chrysostomi: μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, λαμβάνει τὸ ἱερεὺς τὸ εἰλητὸν, καὶ κατὰ τὸ σύνηθες ἐξαπλώνει.

Ἐ ΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ; Hymni sic dicti in Ecclesia Græca, de quorum appellatione incertæ sunt ipsorum Græcorum sententiæ. Sic enim Goarus ad Euchologium pag. 57. *Num ille Hymnus est, ad quem concinendum ad chori Gremium mittitur aliquis? an talis alius qui in Sancti vel Mysterij alicujus memoriam* ἐξαποστέλλεται *emittatur? Nam potiùs is est qui mittendam Spiritus Sancti gratiam advocet? vel denique, qui juxta Docti Logaridij sensum, fere semper de Apostolorum in orbem dispersione & prædicatione, vel apertè vel obscurè, memoriam habent?* Certè longè videtur probabilius ita appellatos ejusmodi hymnos à voce ἐξαπόστειλον, quæ in iis fere semper occurrit, ut est εὐχὴ illa in Liturgia Præsanctificatorum, apud eundem Goarum, pag. 201. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐξαπόστειλον ἡμῖν δύναμιν ἐξ ὕψους ἁγίου σου, καὶ ἐνίσχυσον ἡμᾶς προσφέρειν σοι θυσίαν ἀναιμάκτην, &c. Et alia in Horologio: τὸ φῶς σου ἐξαπόστειλον Χριστὲ ὁ Θεὸς, καὶ φώτισον τὴν καρδίαν μου. Rursum ibi φωτοδότα κύριε ἐξαπόστειλον τὸ φῶς σου, &c. S. Cyrillus Catech. 5. ad Neophyt. ἵνα ἁγιάσαντες ἑαυτοὺς διὰ τῶν πνευματικῶν τούτων ὕμνων παρακαλῶμεν τὸν φιλάνθρωπον Θεὸν τὸ ἅγιον πνεῦμα ἐξαποστεῖλαι ἐπὶ τὰ προκείμενα, ἵνα ποιήσαι τὸν μὲν ἄρτον σῶμα Χριστοῦ, τὸν δὲ οἶνον αἷμα Χριστοῦ. Martyrium S. Bonifacij pag. 320. Κύριε παντοκράτωρ, ὁ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐλθὲ εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ δούλου σου, καὶ ἐξαπόστειλον τὸν ἄγγελόν σου, καὶ προσδέξαι ἐν εἰρήνῃ τὴν ψυχήν μου, &c. Describuntur sub finem Paracletici, p. 155. Ἀναστάσιμα, ἐξαποστειλάρια, & ἑωθινὰ ἰδιόμελα τὰ ια. Mox additur: εἰσὶ δὲ τὰ μὲν ἑωθινὰ Λέοντος τοῦ σοφωτάτου βασιλέως· τὰ δὲ Ἐξαποστειλάρια τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου βασιλέως. Undecim igitur numero utraque sunt, quæ eo ordine disponuntur, ut ἐξαποστειλάριον primum præcedat, mox subsequatur primum Θεοτόκιον, ac deinde primum ἑωθινὸν, & sic deinceps. Hisce subduntur alia ἐξαποστειλάρια τῆς ὅλης ἑβδομάδος, cum singulis suis Theotociis. Alia habentur passim in Anthologio 136. 139. 141. 162. 165. 168. 195. in Euchologio pag. 412. 435. 436. ut & in aliis libris Ecclesiasticis Græcorum.

Ἐ ΞΑΡΤΙΟΝ, *Navalia instrumenta*; *Apparatus nauticus*. Zacharias Pap. lib. 4. Dialog. cap. 31. ἐν ὅσῳ δὲ οἱ ναῦται τὰ ἐξάρτια τοῦ πλοίου περιεποιοῦντο. Ubi Gregorius M. *Navis armamenta*.

Ξάρτιον, pro Ἐξάρτιον. Glossæ Græcobarb. ἀκροστόλια, τὰ ἄκρα τῆς νηὸς, τὰ ξάρτια. Vide Gloss. med. Lat. in *Sarcia*.

Ἐξαρτία, apud Harmenopulum: Ἐξάρτησις, ἣν καὶ ἐξαρτίαν νόμος καλεῖ. lib. 53. Basilic. tit. 2. §. 29. ἐὰν ἀγοράσω πλοῖον μετὰ τῆς ἐξαρτίας, &c. Glossæ Gr. Latin. Ἐξαρτία παντὸς πράγματος, *Hoc instrumentum*. Ἐξαρτίζω, *Instruo*.

Ἐξάρτησις, eâdem notione. Theophanes an. 2. Artemij: καὶ ἀπελθεῖν εἰς τὴν Φοίνικα, πρὸς τὸ καῦσαι τὴν ξυλὴν καὶ τὴν εὑρισκομένην ἐξάρτησιν τῶν Ἀγαρηνῶν. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 9. εἰς τὸν αὐτὸν ποταμὸν εἰσέρχονται εἰς τὴν Κιόβα, καὶ σύρουσιν εἰς τὴν ἐξάρτησιν, καὶ ἀπεμπολοῦσιν αὐτὰ εἰς τοὺς Ῥῶς. Idem

cap. 22. ἐξαρτύειν στόλον dixit. Vide Harmenopulum lib. 2. tit. 1. §. 9. 13. ἐξαρτισμὸς τοῦ πλοίου, in Basilic. lib. 15. tit. 1. cap. 3. *Instrumenta navis.*

Ἐξάρτησις, seu Ἐξάρτυσις, locus ita dictus Constantinopoli, in quo conficiebantur & fabricabantur triremes, & earum armamenta & supellex. Leo Grammaticus in Constantino Leonis F. pag. 493. ἐν τῇ ἐξαρτήσει δὲ ὄντος τοῦ Ῥωμανοῦ, καὶ τὰ πλοῖα εὐτρεπίζοντος, &c. Sguropulus in Hist. Concilii Florent. sect. 11. cap. 10. καὶ περὶ δευτέραν ὥραν τῆς νυκτὸς, κατελάβομεν τὴν χρυσείαν πύλην, καὶ ἔστημεν εἰς τὴν λεγομένην Ἐξάρτησιν. Alios locos laudamus in Constantinopoli Christiana lib. 2. cap. 10. num. 19.

ΕΞΑΡΧΟΙ, *Principes, Proceres*, ita Gloss. Gr. Lat. Sed Exarchi nomen primariam cum Imperio Dignitatem & Principatum præsertim significat, ut apud Justinianum in Nov. 130. cap. 1. 5. 6. Ἔξαρχος γαζοφυλακίου, *Præfectus ærarii*, in Gloss. Lat. Græc. Theophanes an. 12. Leonis M. στρατηγὸν δὲ καὶ Ἔξαρχον τοῦ στόλου κατέστησεν Βασιλίσκον. Idem an. 25. Justiniani Narsem Cubicularium Ἔξαρχον Ῥωμαίων vocat. Ἔξαρχος τῶν Μαυριτανῶν, an. 36. ejusdem Augusti. Et an. 20. Mauricii: τὰ δὲ πλήθη συναθροισθέντα προβάλλονται Ἔξαρχον Φωκᾶν τὸν Κένταρχον, καὶ ἐπὶ ἀσπίδα αὐτὸν ὑψώσαντες, εὐφήμισαν Ἔξαρχον. Theophylact. Simocatta lib. 8. cap. 7. ἔξαρχον τὸν ἑκατόνταρχον Φωκᾶν προεστήσαντο. Ita etiam Cedrenus, pag. 403.

Ἔξαρχοι Ἰταλίας, *Exarchi Italiæ*, quorum ea erat potestas, ut *ministerium Imperialis fastigii peregisse* dicantur in Diurno Romano cap. 2. tit. 4. Sacra Constantini Pogonati ad Agathonem Pap. in Concil. VI. Oecumen. part. 1. cap. 1. Extr. πᾶσαν δὲ συνδρομὴν ἐκελεύσαμεν τοῖς ἐρχομένοις παρασχεῖν Θεόδωρον τὸν ἐνδοξότατον Πατρίκιον καὶ Ἔξαρχον τὸν Ἰταλῶν ἡμῶν φιλοχρίστου χώρας.

ΕΞΑΡΧΟΥ Dignitas & nomenclatura, in rebus Ecclesiasticis varie accipitur. Alius enim est Ἔξαρχος τῆς Διοικήσεως, alius Ἔξαρχος τῆς Ἐπαρχίας, ac Exarchus quidem Diœceseos dicitur Patriarcha: Exarchus verò Provinciæ, Metropolita: sub Patriarcha, plures sunt Provinciæ, ut sub Metropolita plures Episcopatus. Macarius Ancyranus contra Barlaamum & Acyndinum, postquam dixit quid sit Diœcesis & quid Provincia, hæc subdit: ἄρα γε καὶ Ἔξαρχος ἑκάστης Διοικήσεως ὁ Πατριάρχης, ὥσπερ ἄρα καὶ ὁ ἑκάστης Ἐπαρχίας Μητροπολίτης Ἔξαρχος αὐτῆς, διὸ ὁ Ἡρακλείας πάσης Θρᾴκης καλεῖται Ἔξαρχος, καὶ ὁ Ἀγκύρας πάσης Γαλατίας, καὶ ὁ Θεσσαλονίκης πάσης Θετταλίας. De ejusmodi postremis Exarchis intelligendus Ibas Edessenus Episcopus in Concilio Calchedonensi Act. 10. εἴτε καὶ ἐκάλεσα αὐτὸν, ὅτε ἡ ἀνατολικὴ σύνοδος ὡς αἱρετικὸν ἀναθεματίσεν, ἐξηκολούθησα τῷ Ἐξάρχῳ μου. Et Nicetas Paphlago in Vita Ignatii Patr. Constantinopol. ubi de Photio: καὶ ἤδη πρὸς τοῖς βασιλείοις ἐπὶ τῇ καλουμένῃ Μαγναύρᾳ καταμένων, Ἐξάρχους τε προεβάλλετο, καὶ χειροτονίας ἐπετέλει. In Concilio Constantinopol. IV. Act. 2. Thomas Μητροπολίτης Τύρου Πρωτόθρονος καὶ Ἔξαρχος inscribitur. Petrus Antiochenus Patr. in Epist. ad Dominicum Gradensem: τοὺς δὲ πρωτεύοντας ἐν ἑκάστῃ συνόδῳ Ἐξάρχους καὶ Πρωτοθρόνους εἰώθεν ὀνομάζειν.

Et sanè longè antea usus invaluerat, ut Metropolitani, vel primarum Sedium Episcopi *Exarchos* sese inscriberent, maximè in Africa, quod postea vetitum in Concil. Afric. Can. 6. Codex Canon. Eccl. Afric. Can. 39. ὥστε τὸν τῆς πρώτης καθέδρας ἐπίσκοπον μὴ λέγεσθαι ἔξαρχον τῶν ἱερέων, ἢ ἄκρον ἱερέα, ἢ τοιουτότροπον δήποτε, ἀλλὰ μόνον ἐπίσκοπον τῆς πρώτης καθέδρας. Atque hæc quidem rectè se habent. Patriarcha est Exarchus suæ Diœceseos, & Metropolita est Exarchus suæ Provinciæ, quomodo dicitur in Synodo Sardicensi Can. 6. & apud Evagrium lib. 1. cap. 9. Sed præter hos Exarchos, alterius videtur meminisse Synodus Calchedonensis in Can. 9. ubi, si Clericus controversiam habeat cum alio Clerico, Episcopum convenire jubetur ut eam dirimat ac dijudicet: si verò cum proprio vel alio Episcopo, judicari jubetur à Synodo & Conventu Provinciæ: εἰ δὲ πρὸς τὸν τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας Μητροπολίτην Ἐπίσκοπος, ἢ κληρικὸς ἀμφισβητοίη, καταλαμβανέτω ἢ τὸν Ἔξαρχον τῆς διοικήσεως, ἢ τὸν τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως θρόνον, καὶ ἐπ' αὐτῷ δικαζέσθω. Idem repetitur in Canone 17. εἰ δέ τις ἀδικοῖτο παρὰ τοῦ ἰδίου Ἐπισκόπου ἢ Μητροπολίτου, παρὰ τῷ Ἐξάρχῳ τῆς διοικήσεως, ἢ τῷ Κωνσταντινουπόλεως θρόνῳ δικαζέσθω, καθὰ προείρηται. Ex quibus omnino patet, Exarchum alium esse à Metropolita & Patriarcha: unde quidam ex hoc Canone confecere quatuor Episcoporum Gradus, Episcopi scilicet, Metropolitæ, Exarchi, & Patriarchæ: quod alii Jure rejiciunt, cùm Exarchi tanquam peculiaris Ecclesiasticæ seu potiùs Episcopalis Dignitatis nullibi aliàs fiat mentio.

Ad hos Canones nihil certi proferunt Interpretes. Ac Zonaras quidem, quosdam, ait, Exarchos Diœceseon esse Patriarchas, alios verò Metropolitas existimare. Balsamon verò, Exarchos Diœceseos, non esse singulos Provinciæ Metropolitas, sed totius Diœceseos Metropolitas: Diœcesim autem dici quæ multas sub se habet Provincias, ac ejusmodi denique Exarchorum (quorum in iis Canonibus fit mentio) privilegium suâ ætate exolevisse scribit; cùm qui hâc Dignitate aut hoc titulo donabantur Metropolitani, alios Metropolitanos sibi subjectos minimè haberent, quod secus erat tempore Concilii Calchedonensis.

Nilus Doxapatrius ait Patriarchas divisisse suas Diœceses in Exarchos, Metropolitas, Archiepiscopos: & Episcopos cùm vix fieri posset ut ipsi per se ipsos Parochiis suis omnibus modum imponerent, & seligerent Episcopos, & consecrarent, & res quærerent, & jure dicerent, & pervestigarent, propter itinerum longa intervalla. Propterea in eminentioribus Provinciis & Regionibus Exarchos constituisse: in aliis verò Provinciis unum in singulis Metropolitam in earum Urbe præcipua, & quæ Mater Urbium diceretur: in iis denique vilioribus Urbibus creasse Episcopos.

Sed hæc nodum haud solvunt: an enim hi Exarchi gradum Episcopatus à Patriarchæ, aut Metropolitæ gradibus diversum confecerint, haud indicat, neque an hi Exarchi in Metropolitas jus aut jurisdictionem habuerint. Quamobrem, ut rem paucis conficiam, longè probabilius videtur, Synodi Calchedonensis ævo, Exarchos dictos Metropolitas, quibus id Juris concedere solebat Patriarcha, ut in tota sua Diœcesi vices suas obiret, seu Vicarius esset, eadémque, in ea quâ ille potestate, uteretur, ita ut si quæpiam controversia inter Clericos, Sacerdotes, Episcopos, atque adeò Metropolitas emergeret, ea ab Metropolita Exarcho dirimeretur, appellatione ad Patriarcham reservatâ. Nam ea ætate Exarchi propriè dicebantur, non tantùm qui aliis imperabant, sed qui alterius in Imperio vices agerent, quemadmodum Italiæ seu Ravennæ Exarchi, qui in Italia vices Imperatoris obibant, cujusmodi sunt quos *Vicereges* appellamus, Delegati scilicet & Visitatores alicujus Diœceseos à Patriarcha missi, quâ certè notione etiamnum apud Græcos Exarchi appellantur uti mox dicemus.

Hinc

Hinc factum, ut & ejusmodi Exarchi, Patriarchæ dicerentur, quòd Patriarchæ essent Vicarij, eandémque ferè potestatem haberent in sua Provincia, quam in tota Diœcesi Patriarchæ primarij. Atque ita intelligendum Socratem lib. 5. cap. 8. volunt plerique, dum scribit in secunda Synodo Constantinopolitana, multa decreta fuisse, & inter alia ab eadem constitutos esse Patriarchas: Ac Nectarium quidem Regiam Urbem & Thraciæ Provincias sortitum: Helladium Cæsareæ Cappadociæ Episcopum Ponticæ Diœceseos πατριαρχίαν obtinuisse, & unà cum illo Gregorium Nyssæ in eadem Cappadociæ Episcopum, & Otreium Melitinæ in Armenia Episcopum: Asianæ autem Diœceseos Patriarchatum sortitum Amphilochium Iconij, & Optimum Antiochiæ Pisidiæ Episcopum, &c. Quæ quidem verba Henr. Valesius ita intelligenda censet, ut ij non revera Patriarchæ fuerint, sed extraordinarij Legati ad fidem stabiliendam per Provincias delegati; quod vel inde evincitur, quòd in una eadémque Provincia aut Diœcesi plures Episcopi Patriarchiam obtinuisse dicantur, id est jus Patriarchicum, immò & Patriarchæ nomen. Ac de ejusmodi Delegatis Patriarchæ nomenclaturam habentibus videtur intelligendus Justinianus in l. 29. §. 5. Cod. de Episc. aud. ἐπειδὴ δέ τινες τῶν θεοφιλεστάτων πατριαρχῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐν αἷς εἰσὶ, καὶ μητροπολιτικὸν ἔχουσι σχῆμα· τινὲς δὲ καθ' ὅλην τὴν διοίκησιν τὰς χειροτονίας ποιοῦνται τῶν ὑπ' αὐτοὺς θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, εἴτε μητροπολιτῶν, εἴτε τῶν ἄλλων ἐπ' αὐτοῖς, ἐκεῖνα θεσπίζομεν, ἅπερ ἐπὶ τῶν θεοφιλεστάτων μητροπολιτῶν ἤδη διελέξαμεν. Quæ quidem ita fortean accipienda, ut iis quos diximus Patriarchis, seu Visitatoribus, vel Patriarchæ Legatis ac Vicariis, quidam Metropoliticâ Dignitate donati fuerint, in iis Provinciis in quibus Vicariâ suâ fungebantur, alij verò fuerint qui (aliunde putà delecti Episcopi aut Metropolitæ) in tota Diœcesi Ordinationes Episcoporum & Metropolitanorum sibi subjectorum (ratione Vicariæ potestatis) facerent. Quam quidem interpretationem amplectitur Petrus de Marca in Dissertat. ad Concilium Claromontanum, num. 19. ubi ait ejusmodi Patriarchas defunctos munere in Ecclesia Græcanica, qua *Primates* in Latina de quibus multis agit in eo Opusculo pereruditè, ut solet.

Hæc quidem obtinuere prioribus sæculis; at Posterioribus, Ἐξάρχου Dignitas in eadem Patriarchali Diœcesi attributa non uni aut duobus, sed longè pluribus, vel Metropolitanis, vel Episcopis, addito quibusdam Ὑπερτίμου titulo. Subjunguntur Codino de Offic. Aulæ Constantinopolit. Notitiæ Græcorum Episcopatuum, unáque Ordo Thronorum Metropolitanorum, & qui ex iis dicantur Ἔξαρχοι καὶ Ὑπέρτιμοι, & qui solùm Ὑπέρτιμοι. Ex iis Metropolitanus Cæsareæ Capadociæ Ὑπέρτιμος τῶν Ὑπερτίμων, καὶ Ἔξαρχος πάσης ἀνατολῆς. Ephesinus Ὑπέρτιμος καὶ Ἔξαρχος πάσης Ἀσίας. Heracleensis denique Πρόεδρος τῶν Ὑπερτίμων, καὶ Ἔξαρχος πάσης Θράκης καὶ Μακεδονίας. Sequuntur deinde Metropolitani alij, qui pariter Ἔξαρχοι & Ὑπέρτιμοι inscribuntur: Exarchi scilicet suæ Provinciæ, verbi gratiâ, Ancyranus Exarchus totius Galatiæ, Cyzicenus totius Hellesponti, & alij numero 35. Cæteri Metropolitæ omnes Ὑπερτίμου tantùm titulo donantur, non verò Ἐξάρχου. Archiepiscopi denique Ὑπερτίμου titulo non donantur.

Ἐξαρχία, *Dignitas Exarchi*, in Ordine Thronot. pag. 407.

ἜΞΑΡΧΟΣ τῶν Μοναστηρίων, Dignitas Dalmato seu Dalmatio, Hegumeno Monasterij Constantinopoli; quod ab ejus nomine Δαλμάτου appellationem deinceps sumpsit, & ejus Successoribus, à Patribus Concilij Ephesini primùm collata, ut scilicet Urbis Regiæ Monasteriorum Disciplinæ invigilarent. Unde postmodum πατέρες, ἄρχοντες, & Ἔξαρχοι τῶν Μοναστηρίων, appellati, uti à nobis observatum in Constantinopoli Christiana lib. 4. sect. 8. n. 32. Is porrò Dalmatus, in ejus Vita MS. Ἀρχιμανδρίτης καὶ ἔξαρχος, πρωτοπρεσβύτερος, καὶ ἄρχων, ab Ephesino Concilio constitutus dicitur. Et in Epistola S. Cyrilli ad eundem Dalmatum, ibidem, Ἀρχιμανδρίτης τῶν μοναστηρίων τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως indigitatur; Ut & Faustus filius, Patre defuncto, πρεσβύτερος, Ἀρχιμανδρίτης, καὶ ἡγούμενος, καὶ ἄρχων πάντων τῶν τῆς βασιλίδος μοναστηρίων. Ita etiam Marianus Abbas Monasterij ejusdem Dalmati, in Concilio Constantinopolit. sub Mena, primus inter Abbates subscribit, cum hoc titulo: ἡγούμενος Μονῆς τῆς ἐπικαλουμένης Δαλματίου τῆς Θεοφιλοῦς μνήμης, καὶ Ἔξαρχος τῶν ἐπὶ βασιλευούσης πολέως διακειμένων εὐαγῶν Μοναστηρίων, καὶ τῶν λοιπῶν Ἡγουμένων τῶν κατὰ τὴν φιλόχριστον πόλιν καθεστώτων εὐαγῶν Μοναστηρίων. Ex hinc apud Theophanem an. 22. Anastasij occurrit ὅσιος Θεοδόσιος Ἄρχων τῶν Μοναστηρίων, Urbis Regiæ, ut opinor: deinde apud eundem an. 30. Justiniani, Timotheus Ἔξαρχος τῶν Μοναστηρίων, καὶ ἡγούμενος τῆς Δαλμάτου Μονῆς, cui suffectus Anthymus ἔγκλειστος τοῦ αὐτοῦ Μοναστηρίου. De Hegumeno Dalmatici Monasterij intelligendus præterea Justinianus in Nov. 133. cap. 4. ubi satis innuit, id muneris postea in alias Provincias propagatum, qualéque illud fuerit hisce verbis indicat: ὁ δὲ τῶν Μοναστηρίων Ἔξαρχος, εἴγε εἴη κατὰ τὸν τόπον, ὥσπερ ἐπὶ ταύτης ἐστὶ τῆς εὐδαίμονος πόλεως, ταῦτα περιεργαζέσθω, καὶ στελλέτω τοὺς καλουμένους ἀποκρισιαρίους αὐτοῦ κατὰ τὰ Μοναστήρια, καὶ πυνθανέσθω καὶ ἐκ τῶν γειτόνων, μήπω τὶ πονηρὸν ἐπί τινος τῶν Μοναστηρίων τῶν ἐντεῦθεν γίνεται, καὶ ταῦτα ἅπαντα σωφρονιζέτω, καὶ τῆς προσηκούσης ἀξιούτω προνοίας. Adde cap. 6. Ex quibus sanè colligitur non nuperam esse omnino in Religiosorum ordinibus supremam Superioris Abbatis auctoritatem; tametsi in Occidente seriùs cognita fuerit, nisi fortè interdum Visitatoris generalis titulo, quo S. Benedictum Anianensem Abbatem ornatum scribit Auctor illius Vitæ. De Exarchis porrò Monasteriorum in Provinciis videtur intelligendus Theosterictus in Vita S. Nicetæ Confessoris, num. 44. τοῦτον οὖν διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν αὐτοῦ κακίαν Ἔξαρχον τῶν ἐκεῖ Μοναστηρίων ἐποίουν οἱ ἄθεοι. Ut & Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij, num. 9. de eodem Sancto: ὑπὸ τοῦ τηνικαῦτα τῆς Μελιτινῆς Ἐπισκόπου πρεσβύτερος ἀκνοίως τῆς ἀρετῆς αὐτὸν ἐγχειριζούσης, χειροτονεῖται, καὶ τὴν φροντίδα τῶν περὶ τὴν πόλιν Μοναστηρίων τε καὶ ἀσκητηρίων πιστεύεται. Denique Theophylactus Bulgariæ Episcop. Epist. 27. διά τινος δὲ καὶ τὰ σφάλματα τῶν Μοναχῶν τῆς κατὰ γνώμην αὐτοῦ συστάσης τηρηθήσεται, καὶ διορθωθήσεται; διὰ τοῦ τὰ τῶν ὑποκειμένων αὐτοῦ ἄλλων Μοναχῶν ἐπικρατοῦντος καὶ διευθύνοντος, ὃν Ἔξαρχον ὀνομάζομεν. Vide Theosterictum in Vita S. Nicetæ Confess. num. 43. & nostram Constantinopolim Christianam, lib. 4. sect. 6. num. 34.

Atque hæc quidem prioribus sæculis videntur obtinuisse: nam posterioribus dicti præsertim Ἔξαρχοι τῶν Μοναστηρίων, qui Patriarchalium Monasteriorum Disciplinæ invigilabant, eorúmque Visitatores ab ipso Patriarcha delegabantur: id est cœnobiorum quæ ἀμέσως, *immediatè*, Patriarchæ, jure τοῦ σταυροπηγίου, de quo suo loco agimus, subdita erant, quod innuit omnino Sancitum 2. German. Patr. Constantinopolit. lib. 3. Juris Græco-Rom. pag. 236. ubi τῶν Πατριαρχικῶν δικαίων Ἔξαρχος appellatur, quòd in suis Visitationibus προσόδους τῶν κανονικῶν ad Patriarcham

Patriarcham pertinentium exigerent : καὶ τῷ τῶν Πατριαρχικῶν δικαίων Ἐξάρχῳ ὑποκείσθωσαν, καὶ τὰ συνήθη κανονικὰ πρὸς αὐτὸν ἀποτιέτωσαν. At in alio quod subsequitur Sancito, Πατριαρχικὸς Ἔξαρχος, & ἀπὸ τῆς Πατριαρχικῆς ἐξουσίας ἀποστελλόμενος indigitatur. Et sanè ejusmodi Exarchi Legatorum à latere Patriarchæ vicem etiamnum obtinent : cui ille Exarchicam Epistolam ad Metropolitas & alias Ecclesiasticas personas in manus dat, ut ab iis admittatur ac recipiatur tanquam Missus Patriarchicus, hacce formulâ, in Hieremiæ Patr. Constantinopolit. Diplomate exaratâ, apud Crusium lib. 3. Turcogr. Ἀνθρώπους οἰκείους καὶ γνησίους πρὸς ὑμᾶς ἀποστέλλομεν, Ἐξάρχους δηλονότι καθολικοὺς καὶ τὸ ὑμέτερον πρόσωπον ἐπιφέροντας, δυναμένους καὶ διὰ στόματος ἀναγγεῖλαι ὑμῖν τὰ καθ᾽ ἡμέραν ἐπερχόμενα δυσχερῆ, καὶ παρ᾽ ἡμῶν εὐχὴν καὶ εὐλογίαν κομίσαι πρὸς ὑμᾶς τοὺς φιλοθέους καὶ εὐσεβεῖς· τόνδε τιμιώτατον Νομοφύλακα τῆς καθ᾽ ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας πρεσβύτερον κύριον Σαββατιανὸν, καὶ τὸν τιμιώτατον καὶ σπουδαιότατον Πρωτονοτάριον τῆς αὐτῆς μεγάλης ἐκκλησίας κύριον Θεοδόσιον, τοὺς κατὰ πνεῦμα υἱοὺς ἀγαπητοὺς τῆς ἡμῶν μετριότητος. Datur ei præterea ἔνταλμα, seu Mandatum continens varia sibi injuncti muneris præcepta : verbi gratiâ, ἀνεπακτῶς τε καὶ ἀβαρῶς τὴν περίοδον ποιεῖσθαι, monasteria immodicis comitum & sumptuum detrimentis, non gravare : purum & impollutum se ab omni munerum captatione servare : eorum qui Monasteriis præfecti sunt in subditos proterviam coërcere, Monachorum securitati ac quieti invigilare, inobedientes Monachos castigare, ne extra Monasteria oberrent præcipere, & similia quæ prolixiori verborum serie continentur in eo *Entalmate*, quod habetur in Jure Græco-Romano lib. 6. pag. 433. unde Habertus in Archieratico, pag. 471. exscripsit. Ejusmodi ἐντάλματος meminit etiam Nicephorus Chartophylax in Epist. ad Theodos. Inclusum : συντεκνίας δὲ ἢ ἀδελφοποιήσεις ποιεῖν μοναχοὺς κεκωλυμένον ἐστὶ, καὶ ἐνταλματικῶς τοῦτο τοῖς ἡγουμένοις, ἢ τοῖς ἐξάρχοις τῶν μοναστηρίων ἡ ἐκκλησία παρακελεύεται. Sed hæc quidem Exarchos seu Visitatores Monasteriorum à Patriarcha jure Stauropegij nudè pendentium duntaxat spectant. Nam alij sunt

Ἔξαρχοι, seu Visitatores, qui ab ipso etiam Patriarcha in Provincias cum supremo Jure mittuntur, & in Episcoporum vitam & facta inquirunt, & ab iis debitum Canonem exigunt : unde Ἔξαρχοι τῶν Πατριαρχικῶν δικαίων dicuntur. Id præ cæteris observat Allatius lib. 1. de Consensu utriusque Eccl. cap. 8. num. 4. *Cùm autem his temporibus à Patriarchis Exarchi in Metropolim aut Episcopatum mittuntur, cum suprema potestate, illius Metropolis Episcopus Iura omnia deponit, arbitrium in solo Exarcho est. Ille manus impositum obit, Ecclesias vel Monasteria visitat, causas perscrutatur, controversias dirimit, querelas, si quæ sunt adversus Metropolitam, audit, acta disponit, & cùm tempus est, Patriarchæ refert. Item mensæ Patriarchali providet, & novas impositiones, si quæ sunt, exigit. Metropolitano autem, sive Episcopo, jure cedente, nec hiscere audente, & multoties sese absentante.* Et ante Allatium Crusius in Turco-Græcia lib. 7. ex Epist. Gerlachij : *Officium*, inquit, ἐξάρχου, *est legatum esse Patriarchæ, aut alicujus Antistitis. Id quotannis mutabile est : nec uni commendatur semper, pluresve ad annos : sed quia lucrosum, pluribus, & quibus Patriarcha bene vult, mandatur. Cùm enim quotannis plures mittantur Exarchi, (duo in insulas, duo in Macedoniam & in Peloponnesum : duo in Pontum Euxinum) quisque 300. aut ampliùs Ducatos pro fertilitate anni colligere potest. Tenentur enim Metropolitæ non tantum Sultano tributum persolvere, sed etiam Patriarchæ, tanquam capiti spirituali, summam non exiguam pendere, ipsos deinde Exarchos, eorumque ministros (quatuordecim circiter) quemque pro Dignitate personæ, & facultate Metropoleos, aliquot honorare Ducatis. Hanc summam Metropolita ab Episcopis, suaque Diœcesis subjectis, exigens, sui quoque rationem habere novit. Quinto etiam quoque anno, (quanquam nunc anticipando quadriennium incidit) ipse Patriarcha cum triginta aut pluribus comitibus, circumit Metropoleis. Ubi non tantùm Patriarcham amplissimo munere, quod* φιλότιμον *nominant, honorare tenentur, propterea quod ad ipsos accedere dignatus sit, lites dirimere, & benedictionem suam impertiri, sed eleemosynam quoque contribuere : singulósque ipsius ministros dono non contemnendo afficere.* Atque inde percipimus cur ejusmodi Legati dicantur ἔξαρχοι τῶν πατριαρχικῶν δικαίων, quòd scilicet non solùm Jura Patriarchæ in Diœcesibus de subjectis tueantur, sed etiam debitum ab iis Canonem exigant, & ad illum referant. Horum ἐξάρχων Dignitas magna censetur, ut quæ Episcopalem adæquet. Nam de ea videtur intelligendus Balsamon ad Canon. 53. Laodicenum, ubi περιοδεύτας ait eodem munere functos quo suâ ætate Ἔξαρχοι. Joannes Cameniates n. 30. quo loco narrat expugnatâ à Turcis Urbe Thessalonicâ illius Patrem in Sultani conspectum adductum esse, rogatum ab eo an illius Civitatis esset Episcopus, quod ex habitu ac vestibus conjiciebat, illum verò respondisse, minimè se esse Episcopum, sed Clericum : tum ex exercitus ducibus quempiam astantem dixisse, Ἐπίσκοπος μὲν οὐκ ἔστιν οὗτος, κατ᾽ οὐδὲν δὲ διαφέροντα βαθμὸν ἐκείνοις κεκλήρωται· Ἔξαρχον γὰρ αὐτὸν ἴσμεν τῆς Ἑλλάδος ἁπάσης, οὐδὲν τῆς τιμῆς ἐκείνων ὑστερίζοντα. Vide præterea Crusium pag. 219.

Ἔξαρχοι dicti præterea Chorepiscopi, non quòd ut ait Meursius, ex principatu dependerent aliorum: sed quia Visitatorum Officio in Episcoporum Parœciis fungerentur. Scholiastes ad tit. 9. Epitomes Canon. Harmenopuli : Χωρεπίσκοποι, οἱ νῦν λεγόμενοι Ἔξαρχοι, εἴτε Πατριάρχου εἰσὶν, εἴτε Μητροπολίτου. Eodem Visitatoris officio functus videtur apud S. Athanasium Apol. 2. pag. 803. Himerius quidam Ἔξαρχος Μαρεώτου inscriptus : quæ quidem Μαρεῶτις, χώρα τῆς Ἀλεξανδρείας dicitur, quæ nec Episcopum, nec Chorepiscopum habebat, ut indicatur paginâ 802.

Ἔξαρχος, nudè, Dignitas in Eccl. Constantinopolit. ex Choro sinistro, in Catalogo Allatiano : cujus munus ita describitur : ὁ Ἔξαρχος ἵσταται πλησίον τοῦ Δευτερεύοντος (τῶν ἱερέων) ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ· γυρεύει δὲ καὶ πᾶν σκεῦος, καὶ ἀλλαγὰς τῆς περιοχῆς τῆς ἐπισκοπῆς· ἀναθεωρεῖ δὲ καὶ τὰς κρίσεις τῆς ἁγίας ἐκκλησίας, εἰ ἐκρίθησαν δικαίως, καὶ γράφει τὰ ἀντιμίνσια· ἀναγυρεύει δὲ καὶ τῶν ἀνδρογυνῶν τὰ κωλύματα. Nescio an idem qui dicitur Ἔξαρχος τῆς τελετῆς, apud Pachymerem lib. 7. cap. 7. initio.

Ἐξάρχους & Ἡγουμένους suos etiam Sacerdotes appellasse quosdam Hæreticos, docet liber 1. Basilic. §. 30. De omnibus his Exarchis quædam attigimus in Gloss. med. Lat. in V. *Exarchus.*

ἘΞΑΣΠΈΡΕΙΝ. Nomocanon Cotelerianus, n. 547. παραυλακίζων, ὁ παραθερίζων, ὁ παρακαμπανίζων, ὁ ἐξασπέρων ἑτέρου χωράφιον, καὶ ὁ μαυλίζων, ἐπιτιμάσθωσαν χρόνους η'. Ubi Vir doctissimus ἐξωσπέρων emendat, vel ἐξασπέρνων, ut sit *Extrà serere:* Nam σπέρνειν pro σπείρειν dicunt Græci hodierni. At ferè malim hîc legere ξαπέρνων, quod est *trans-*

sire

sire, ut sit *qui per agrum alterius transit.* Vide in hac voce.

ἘΞΑΣΠΡΟΣ. Vide in Ἄσπρος.

ἘΞΑΣΤΑΚΕΝΑΙ, *Mirari, Percelli.* Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Ἐξαστακέναι δ᾽ ἐστὶν, θαυμάσαι, καταπλῆξαι.

ἘΞΑΣΤΕΡΙΝ, *Pleiades.* Eustathius: ὡς εἶναι τὰς πάσας ἓξ κατ᾽ ἀριθμὸν τῆς τῆς οὐρανίας πλειάδος, περὶ ἧς Ἄρατος φησιν, Ἑπτὰ δ᾽ ἐκείνας ἐπίρρηθον καλέονται ἓξ οἷαίπερ ἐοῦσαι, ὅθεν καὶ ἡ κοινοτέρα γλῶσσα Ἐξάστερον αὐτὰς ὀνομάζει. Ita alij. Ovidius 4. Fastor. v.167.

Pleiades incipiunt humeros relevare paternos,
Quæ septem dici, sex tamen esse solent.

ἘΞΑΣΤΡΙΑ, *Locus astris, & aëri expositus.* Glossæ Græcobarb. ἄγραυλος, ὕπαιθρος, ὅπου μηνύσκει ἀποκάτω εἰς τὸν ἀέρα, ἢ νότιαν, ἢ ἐξαστρίαν. Vide ἐξάερον.

ἘΞΑΤΖΑ, idem Græcis hodiernis, quod *Hexagium*, seu *Exagium*, ut scribit Scaliger lib. de Re Nummaria pag. 54. ubi ait in veteribus ponduscul is, quæ Romæ reperiuntur, legi O. O. EXADSA, ultimis illis temporibus Latinitate purâ cum pronuntiatione exolescente.

ἘΞΑΤΟΝ. Vide in Ἐξάϊτον.

ἘΞΑΤΩΡΕΙΑ, *Exauctoratio*, pro ἐξαυλωρεία. Glossæ MSS. ἐξατωρεία, ἐλευθερία ἀπὸ στρατείας. Ita etiam Suidas & Phavorinus. Leo in Tacticis, cap. 20. §. 71. ἀγγαρείας ἁπάσης ἰδιωτικῆς καὶ ἀδικίας ἐλεύθερον φύλαττε τὸν ὑπὸ σε τεταγμένον λαὸν, ὅσοι τῶν στρατῶν εἰσὶν, καὶ ὅσοι τῆς λεγομένης ἐξατωρίας· ἀρκεῖ γὰρ αὐτοῖς τελεῖν τούς τε δημοσίους φόρους, καὶ τὰ ἐπικείμενα αὐτοῖς ἀέρικα, &c. Hic porrò explicandus locus apud Pachymerem lib. 1. Hist. cap. 32. non quòd huc omnino pertineat, sed quòd perperam intellectus fucum fecerit docto Interpreti, ubi nescio quem Ἐξ αὐτορειανῶν Πατριάρχην, diversum à Patriarcha Arsenio hîc nominato, facit, cùm unus idémque sit. Ait quippe Pachymeres Proceres Græcos, cùm de Junioris Theodori Imperatoris tutela invicem deliberarent, absque Ecclesiæ, & Arsenij qui ei præerat, consensu neutiquam rem peragendam censuisse; ea propter πρὸς μὲν τὸν ἐξ Αὐτωρειανῶν Πατριάρχην misisse, τὴν ταχίστην μετακαλουμένους Νικαίηθεν τοῦτον. Quæ verba sic intelligenda sunt, de eodem Arsenio qui genus & natales ab Autorianis arcessebat. Nam Ἀρσένιος ὁ Αὐτωρειανὸς appellatur in Catalogo Patr. Constantinopol. in Jure Græco-Rom. pag.304.

ἘΞΑΦΝΑ, pro ἐξαίφνης, apud Georgium Contarem in Hist. Athenar. pag. 301.

ἘΞΑΦΟΛΛΟΝ. Vide in φόλα.

ἙΞΑΨΑΛΜΟΣ, *Sex Psalmi*, qui ut plurimùm canebantur in Matutinis, vel potiùs initio ὄρθρου, seu *Laudum*, erántque 3. 37. 62. 87. 102. 142. uti describuntur in Horologio: interdum etiam in Apodipnis, ut observant Leo Allatius in Dissert.1. de Libris Ecclesiast. Græcor. pag.58. & Goarus ad Euchólog. pag.34. Triodium 2. Feria 1. Hebdom. Jejunior, καὶ ψάλλεται ὁ ἑξάψαλμος χωρὶς μετανοιῶν μετὰ πάσης προσοχῆς καὶ φόβῳ Θεοῦ. Feria 5. quintæ Hebd. μετὰ εὐλόγητος παρὰ τοῦ ἱερέως, ὡς συνήθως, καὶ λέγομεν ἑξάψαλμον. Feria 4. M. Hebdomad. εἰς τὸν ὄρθρον, ἐν τῇ πρώτῃ, στιχολογία τοῦ ἑξαψάλμου. Typicum cap. 5. καὶ ψάλλουσιν ἀμφότεροι τὸν ἑξάψαλμον ἡσύχῳ φωνῇ. Infrà: σημειότερον δὲ ὅτε ἄδειαν οὐκ ἔχει τὶς βῆξαι ἢ πτύσαι, μέχρις ἂν τελεσθῇ ὁ ἑξάψαλμος. Vide Philotheum Patr. Constantinopol. in Ordine sacri Ministerij, pag. 7. Geronticum, apud Niconem Monachum in Pandecte MS. serm. 29. καὶ μετὰ τὸ δειπνῆσαι ἠρξάμεθα τοῦ κανόνος, καὶ μετὰ τὸ πληρῶσαι τὸ ἑξάψαλμον, καὶ εἰπεῖν τὸ Πάτερ ἡμῶν, ἠρξάμεθα τοὺς ψαλμοὺς ἀργῶς. Prochoprodromus in versibus Politicis MSS. contra Hegumenum:

Οὐ φέρειν ὅλως δύναμαι τὰς προσταγὰς ἐκείνων;
Τὸ πῶς ἦτον εἰς τὸν Ἑξάψαλμον ψαλμὸν μηδὲν τὸν δόσειν.

Pachymeres lib.1. Hist. cap. 13. ἑνὸς τῶν τοῦ κλήρου σχολαιότερον τὸ προκατάρκτικον τοῦ ὄρθρου μονολογοῦντος ἑξάψαλμον κανόνα πλακῶσαι τῷ μνημονευομένῳ ἐς ὅτι μάλιστα ἄειστον.

ἘΞΕΜΟΝΑΧΙΑΖΕΙΝ. Vide in Μοναχιάζειν.

ἘΞΕΜΠΛΑΡΙΟΝ, *Exemplarium*, *Exemplar.* S. Ignatius in Epist. ad Trallianos: τὸ γὰρ ἐξεμπλάριον τῆς ἀγάπης ἔλαβεν καὶ ἔχω μετ᾽ αὐτοῦ ἐν τῷ ἐπισκόπῳ ὑμῶν. Utitur & in Epistolis ad Heronem & ad Ephesios, ut & S. Maximus Mon. Centur. 4. cap. 86. cent. 5. cap. 59. Methodius in Ramispalm. pag. 433. &c.

ἘΞΕΜΠΛΩΤΟΣ, *Exemplis*, seu *figuris variegatus.* Eustathius ad Odyss. β. ἐστι δὲ αὕτη (παρυφὴ) κατὰ τὸν Ἀθηναῖον κόσμου εἶδος ἐν ἱματίῳ, οὐκ εὐδιάρθρωτος πάνυ σαφῶς, ὁποῖα ἴσως τὰ λεγόμενα ἐξεμπλωτὰ καὶ πλουμιστά. Nicetas in Manuële lib. 2. num. 4. ex Cod. Barbarogr. μετὰ βλαδίων χρυσῶν, καὶ πολικίων ἐξωμπλωτῶν. Sic utraque Editio. Ubi Cod. alter, πέπλοις χρυσυφέσι καὶ ἁλουργοῖς τάπησι. Vide Gloss. med. Lat. in *Exemplum.*

ἘΞΕΡΕΔΑΤΟΣ, *Exhæredatus*, in Nov. 1. Justiniani: ἐξερεδάτους δὲ παῖδας, οὐ καλοῦμεν, οὐδὲ προσιέμεθα, κἂν εἰ μυριάκις βουληθεῖεν. Ἐξερεδατεύειν, *Exhæredare*, in Glossis Basilic. ἀκλήρους ποιεῖν.

ἘΞΕΡΚΕΤΟΝ, *Exercitus.* Glossæ MSS. Reg. & Suidas: Reg. ἐξέρκετον, κατὰ Ῥωμαίους, τὸ στρατόπεδον. Scholiastes Theophili Antecess. lib 2. tit. 13. §. 6. ἐν τῷ πολέμῳ, ἤγουν ἐν τῷ ἐξερκίτῳ. Chronicon Alexandrin. an. 1. Arcadij: καὶ ἀνῃρέθη Ῥουφῖνος Ἔπαρχος πραιτωρίων ὑπὸ τοῦ ἐξερκέτου. an.7. Marciani: ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐτελεύτησεν Μαρκιανὸς, — καὶ ἐπήρθη Λέων ὁ μέγας βασιλεὺς ὑπὸ τοῦ ἐξερκέτου. Theophanes an.32. Justiniani, & ex eo Cedrenus: καὶ ἐκέλευσεν κοπῆναι δένδρα, καὶ σύρεσθαι ὄπισθεν τοῦ ἐξερκέτου αὐτῶν. Et an. 36. ejusdem Justiniani: ἀπέστειλεν πρὸς βοήθειαν τῆς Ἀφρικῆς Μαρκιανὸν τὸν ἀνέψιον αὐτοῦ μετὰ ἐξερκέτου. Antiquitates Constantinopol. p. 99. προσεκυνήθη παρὰ πάντων ἐν οἷς καὶ τὰ ἐξέρκετα.

ἘΞΕΣΤΙΚΟΣ, *Attonitus.* Glossæ Græcobarb. Ἐκπλαγεῖς, μωλωτοὶ, καὶ θαυμαστικοὶ, ἤγουν ἐξεστικοί.

ἘΞΕΦΑΝΤΟΝΕΙΝ, *Modulari, Canere.* Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 150. de Cicada: ὁ δὲ τζίτζικας εἶπεν, ὅτι δὲν εἶχα ἄδειαν, ἀμὴ ἐτραγούδουν, καὶ ἐξεφάντωνα. Ubi Cod. Gr. οὐκ ἐσχόλαζον, ἀλλ᾽ ᾖδον μουσικῶς. Infrà: ἂν τὸ καλοκαίρι ἐτραγούδιες καὶ ἐξεφάντωνες.

ἘΞΗΚΟΝΤΑΒΙΒΛΟΣ. Vide in Ἑξάβιβλος.

ἘΞΗΝΤΑ, *Sexaginta*, ἑξήκοντα. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἐξῆντα κάτεργα ἦλθασιν, καράβια καὶ ταρίταις.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 1.

Ἀγαμέμνων δὲ ὁ Ἀτρείδης ἑκατὸν νηῶν ἦν ἄρχων,
Ὁ Μενέλαος ἐξῆντα, &c.

ἘΞΗΦΟΡΑΙΣ, *Sexies*, Ἑξάκις.

ἘΞΗΧΟΣ, *Amens, Stultus.* Vita MS. S. Symeonis Sali: διότι πάντες ἐπληροφοροῦντο ὅτι ἔξηχός ἐστιν. Infrà: ποιήσας οὖν ἑαυτὸν ὁ ἀββᾶς Συμεὼν κατὰ τὴν συνήθειαν τὸν ἔξηχον, ἀφῆκε τὸν εἰπόντα, &c. Ita ibi passim Symeon promiscuè σαλὸς & ἔξηχος appellatur. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 9 cap. 12. ἑαυτὸν δὲ ἐποίησεν ἔξηχον, καὶ μονοχίτων περιήρχετο μέχρι τινὸς ὡς παράφρων καὶ πλανώμενος.

ἘΞΙΔΙΑΖΟΝΤΩΣ, *Propriè.* Codinus de Offic. Aulæ Constantinopolit. cap. 2. n. 5. Σεβαστοὶ γὰρ ἀνέκαθεν

καθεν ἐπιθέτικῶς οἱ Βασιλεῖς ὠνομάζοντο, καὶ τὸ ἐξιδιαζόντως εἰς Βασιλέα λεγόμενον τὸ τοῦ Σεβαστοῦ ὄνομα.

Ἐ ΞΙΌΣΙΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ἐκστρέψον μετὰ ζωμὸν, τελέσι μετάβαλον.

Ἐ ΞΙΣΑΣΜΌΣ. Vide Euchologium Goari, pag. 689.

Ἐ ΞΙΣΩΤΗΣ, *Peræquator*, *Descriptor*, de quibus vocabulis diximus in Gloss. med. Latin. Glossæ Basilic. ρεκυπεράτορες, ἐξισωταὶ, ἀνάληψιν δι᾽ ἑαυτῶν ποιούμενοι, ὀρθωταὶ τοῦ δήμου. Glossæ MSS. ἐξισωτὴς, ἐπόπτης, ἀναγραφεύς. Eusebius lib. 4. de Vita Const. cap. 3. πάλιν κατὰ τῷ θεσμῷ δικαιοσύνης ἄνδρας ἐξισωτὰς κατέπεμπε, τοὺς τὸ ἀζήμιον τοῖς δεηθεῖσι παρέξοντας. Gregorius Nazianzenus Orat. 9. pag. mihi 156. Julianum ἐξισωτὴν quemdam γραφέα appellat: οὐ γὰρ ἀπόγραφε δικαίως ἡμᾶς, ὁ τῶν ἡμετέρων γραφεύς. Apud S. Basilium Epist. 259. διὰ τοῦ αἰδεσιμωτάτου ἀδελφοῦ Ἑλληνίου ἐξισοῦντος Ναζιανζόν. Et Epist. 263. τῷ αἰδεσιμωτάτῳ ἀδελφῷ Λεοντίῳ τῷ ἐξισώτῃ τῆς Νικαίας. Constantinus in Basilio num. 98. Edit. Combefisij ἀποστεῖλαι εἰς τὰ ὑπὸ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐξουσίαν ἅπαντα τὰ θέματα τοὺς λεγομένους ἐπόπτας τούτους καὶ ἐξισωτὰς, &c. Novella 2. Manuëlis Comneni lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 153. ἀναγραφέων, ἢ ἐποπτῶν, ἢ ἐξισωτῶν. Vide Scylitzem, pag. 591. Joannes Cantacuzenus lib. 3. cap. 8. ὅπερ γάρ ἐστι τοῖς πολιτικοῖς πράγμασιν ὁ Κριτὴς, τοῦτο τοῖς δημοσίοις δύναιτ᾽ ἂν ὁ Ἐξισωτὴς, &c.

Ἐ ΞΙΤΗΡΙΑ, *Quæ pro mercibus quæ exportantur penduntur*: *Ius exituræ*. Glossæ MSS. & Phavorinus: ἐξιτήρια καὶ ἐξαγγέλια, κατὰ Ῥωμαίους, τὰ ὑπὲρ τῆς ἐξόδου παρεχόμενα. Vide Gloss. med. Lat. in *Exitura*.

Ἐ ΞΙΤΗΡΙΟΣ τόμος, seu παραίτησις τοῦ Ἐπισκόπου, *Renuntiatio* vel *Abdicatio Episcopi*, cujusmodi est *Tomus* ille quem descripsit Habertus in Archieratico, pag. 721. & Theodoro Critopulo Heracleensi Metropolitæ Græculo recentioris ævi adscribit. Apud Hesychium, ἐξιτήρια, ἡμέρα ἐν ᾗ τὰς ἀρχὰς ἀποτίθενται Ἀθήνησιν. Alia vide apud Suicerum in Thesauro Ecclesiastico.

Ἐ ΞΚΟΥΒΙΤΩΡ, Ἐκσκουβίτωρ, *Excubitor*. Glossæ Basilic. Ἐξκουβίτωρες, τῶν παρεξόδων τοῦ Παλατίου ὑπάρχοντες φύλακες. Procopius lib. 2. Vandal. cap. 12. ὃς τῶν ἐξκουβιτώρων ἡγεῖτο, οὕτω γὰρ τοὺς φύλακας Ῥωμαῖοι καλοῦσι. Theophylactus Simocatta lib. 3. Hist. Mauric. cap. 11. ἡγεμὼν γὰρ οὗτος ἐτύγχανεν ὢν τῶν τοῦ Βασιλέως σωματοφυλάκων καὶ ὑπασπιστῶν, ὃν Κόμητα τῶν Ἐξκουβιτώρων τῇ συνήθει φωνῇ τοῖς Ῥωμαίοις καλεῖν. Et lib. 7. cap. 15. τοὺς σωματοφύλακας ἀναλαβὼν, οὓς Ἐξκουβίτωρας Ῥωμαῖοι ἀναγορεύουσι. Occurrit passim, apud Evagrium lib. 4. cap. 2. in Chron. Alexandrino an. 10. Leonis M. an. 1. Justini, an. 7. Anastasij, apud Theophanem an. 16. Zenonis, an. 20. Justiniani, an. 20. Mauricij, Balsamon de Chartophylace pag. 462. & alios laudatos in V. Κόμης ἐξκουβιτώρων, & in Gloss. med. Lat.

Σκουβίτορες, in Glossis Basil. οἱονεὶ φύλακες ἄγρυπνοι, οὓς πρῶτον μετὰ Ῥωμύλου Τιβέριος Καῖσαρ ἐξεῦρε.

Ἐξκουβιτάτορος, *Excubitor*, in Concilio Nicæno II. cap. 6. καὶ τοῦ λαοῦ τῶν ταγμάτων, Σχολαρίων, Ἐξκουβιταρίων τε καὶ τῶν λοιπῶν στρατευμάτων τῶν στρατευομένων ἐν τῇ βασιλίδι πόλει.

Ἐξκούβιτος, idem qui Ἐξκουβίτωρων τάγματος ἀρχὴν διέπων, Leoni Grammatico in Leone Armenio, ubi de Michaële ejus Successore, qui nudè Ἐξκούβιτος dicitur in Vita S. Nicolai Studitæ, pag. 916. Μιχαὴλ γὰρ ὁ Ἐκσκούβιτος τὰ τῶν Ῥωμαίων σκῆπτρα δραξάμενος, &c. Symeon Logotheta in Leone Armenio, num. 7. Πατρίκιον καὶ ἐκκούβιτον ἐποίησεν.

Ἐξκούβιτον, Ἐκσκούβιτον, Ἐσκούβιτον, (variè enim hæc vox scribitur) significátque interdum Cohortes Prætorias, seu *Excubitores* qui ad Palatium excubabant, interdum locum ipsum circa Palatium, ubi stationes agebant. Ac priori quidem notione usurpat Constantinus Porphyrog. lib. 1. Themat. 12. ἦν γὰρ ἐξάρχων τοῦ βασιλικοῦ τάγματος τοῦ καλουμένου Ἐξκουβίτων. Anna Comnena lib. 4. pag. 109. ἐξῆρχε μὲν οὖν τοῦ τῶν Ἐξκουβίτων τάγματος. Atque is Κόμης τῶν Ἐξκουβίτων dictus, uti suo loco docuimus.

Ἐξκούβιτα, *Stationes militum Prætorianorum*. Rufus in legibus Militaribus §. 37. & Liber 49. Basilic. ὁ ἀφορισθεὶς εἰς παραφυλακὴν τοῦ Παλατίου, καὶ καταλιπὼν τὰς παρ᾽ αὐτῶν ἀγρυπνίας, καὶ ἐσκούβιτα καὶ ἐσχάτως τιμωρεῖται. Continuator Theophanis lib. 3. n. 43. πλησίον γὰρ τοῦ ἐσκουβίτου τῶν Πρασίνων. Acta S. Maximi Confess. ἐλθόντες δύο Μανδάτωρες μετὰ δέκα ἐκσκουβιτώρων, ἐπῆραν αὐτοὺς ἐκ τοῦ πλοίου γυμνοὺς καὶ ἀνυποδέτους καὶ μερίσαντες αὐτοὺς ἀπ᾽ ἀλλήλων, ἐφύλαξαν εἰς διάφορα ἐκσκούβιτα. Leo Grammaticus in Porphyrog. pag. 489. καὶ διὰ τῆς σιδηρᾶς πόρτας εἰσεληλυθὼς μέχρι τῶν ἐξκουβίτων παρεγένετο. Adde pag. 491. Zonaras in Alexio: οἱ Βάραγγοι τὴν ἐν τοῖς Ἐξκουβίτοις διειληφότες ὁδὸν, ἔνθα περ τούτοις ἡ κατοίκησις, &c. Vide quæ de his *Excubitis* adnotamus in Constantinopoli Christ. & in Glossario med. Lat. Vide Κόμης, & Πριμμικήριος τῶν ἐξκουβίτων.

Ἐ ΞΚΟΥΛΚΆΤΩΡ, Ἐξκουλκεύειν. Vide in Κοῦλκα.

Ἐ ΞΚΟΥΣΣΕΎΕΙΝ, *Excusare*. Glossæ Nomicæ MSS. ἐξκουσσεύεται, ἐκδικάται. Chronicon Alexandrinum an. 36. Theodosij Jun. προϊόντος τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου εἰς ἐκκλησίαν τῇ ἑορτῇ τῶν ἁγίων Θεοφανίων, συνέβη τὸν Μάγιστρον Παυλῖνον ἀρρωστῆσαι ἐκ τοῦ ποδὸς, καὶ μεῖναι ἀπρόϊτον, καὶ ἐξκουσσεῦσαι, &c. Theophylactus Bulgariæ Archiep. Epist. 41. ὅτι οὐδὲ πρότερον παρ᾽ ἡμῶν ἐκερδαίνοντο, ἀλλ᾽ ἓν ζευγάριον ἕκαστος ἐξκουσσεύοντες, τὰ ἐπέκεινα τούτων ἐπετέλουν τῷ δημοσίῳ. Michaël Attaliates Pragm. tit. 16. ἐξκουσσεύονται γὰρ ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς, καὶ Πρωτοσπαθάριος, καὶ οἱ τοῦ μείζονος ἀξιώματος. Utuntur præterea Leo in Tactic. cap. 8. §. 26. cap. 18. §. 1. Nov. 3. Constantini Porph. Joannes Antioch. Patr. de Charisticariis, pag. 177. & Jurisconsulti passim.

Ἐξκουσατεύειν, eâdem notione. Glossæ Basilic. ἐξκουσατεύει, παραιτεῖται. Liber 3. Basilic. tit. 1. cap. 52. ἀλλὰ μηδὲ τὰ ἴδια κτήματα ἐκσκουσσατευέσθωσαν τῶν συντελειῶν. Ita lib. 5. tit. 1. §. 6. lib. 7. tit. 2. §. 16. & alibi non semel. Vide tit. Nov. 43. Justiniani.

Ἐξκουσσάτος, *Excusatus*, παρῃτημένος, in Gloss. Basilic. Justinian. Nov. 59. cap. 2. ἢ κομίζεσθαι προφάσει τῶν καλουμένων ἐξκουσσάτων χρήματα ὑπὲρ πάντων, ἢ ὑπὲρ τινῶν ἐργαστηρίων.

Ἐξκουσσεία, *Excusatio*. Constantinus Porphyrog. Nov. 9. pag. 229. Edit. Meursij: ὁ προελευσιμαῖοι καθυπουργοῦντες τοῖς κριταῖς μετὰ τῶν ἄλλων, ὧν ἀπολαύουσι φωσσάτων τε ἐξκουσσείας, καὶ πολέμων ἀπηλλαγμένοι, ἐχέτωσαν καὶ τὰ τῶν ἐκλαγιατικῶν. Theophylactus Bulgariæ Archiep. Epist. 41. ἔτι τῆς ἐκκλησίας τῶν ζώων ἐξκουσσείαν ἁδρῶν τε καὶ λεπτῶν ἐχούσης ἐκ δωρεᾶς βασιλικῆς, οἱ ῥηθέντες ἄνθρωποι ταῦτα ἐδεκατώθησαν, &c. Novella 2. Manuëlis Comneni in lib. 2. Juris Græco-Rom. καὶ ἐξκουσσεία πλοίων χωρήσεως χιλιάδων τριάκοντα.

Ἐ ΞΟΔΟΣ, *Sumptus*, *Expensa*, *Reditus*. Glossæ Veteres: ἔξοδος, ἀνάλωμα, *Erogatio*, *Expensus*. Ita etiam Hesychius. S. Maximus Serm. 13. pag. 575. εἰπόντος αὐτῷ τινὸς τῶν δοκούντων εὐνοεῖν, ὅτι δύνανται αἱ πόλεις σοι πλεῖον παρέχειν ἐξόδους, &c. Codinus in

Orig.

Orig. Constantinop. τὴν δὲ ἔξοδον κατεῖχε Στεφάνιος ὁ ἀδελφοποιητὸς τοῦ Βασιλέως, ὁ καὶ φύλαξ τῶν βασιλικῶν χρημάτων. Rursum: εἰς δὲ τὸν ἄμβωνα καὶ τὴν σωλέαν ἐγένετο ἔξοδος χρόνε πάκτε τῆς Αἰγύπτε κεντηνάρια τξέ. Adde Interpretem Gr. Concilij Lateranensis Can. 11. 23. Jus Græco-Rom. p.438. &c. πολυέξοδος περὶ τὰς στολάς, apud Proclum in Plotino pag. 96. Ἀνέξοδος, *Pauper*, apud S. Athanasium. Vide Gloss. med. Lat. in *Exitus*.

Ἐξοδιάζειν, & Ἐξοδιᾶν, *Expendere*, *Profundere*, in Bibliis non semel. Nicetas in Manuële lib. 2. n. 8. ex Cod. Barbarogr. ἔγνως γὰρ πε κεντηνάρια τριακοσίων χρυσίε ἐξοδιάσε χρήματα. Idem in Alexio Ang. lib. 1. c. 7. ex eodem Cod. Barbarogr. καὶ ὁ βασιλεὺς ἐνέδωκε, καὶ τὴν ἅπασαν ἔτος ἔξοδον τῶν ἀποκρισιαρίε ἐκ τῶν οἰκείε ἐξωδίασε πράγματος. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 5. cap. 11. ἐπανηρχόμην εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐκ τῆς Πελοποννήσε· ἐξωδίασα δ' ἐκεῖσε καὶ τὰ ἐναπολειφθέντα, καὶ ἐκ ἔχω ἐδὲκάτα. Adde sect. 2. cap. 13. Codinus in Orig. Constantinop. ἐξοδιάσησαν χρυσίε κεντηνάρια υνβ.

Ξοδιάζειν, truncatè. Historia Apollonij Tyrij:

Εἴκοσι πέντε σὸ ἐλθεῖ ὕστερα τὰ ξοδιάζειν.

Ἐξοδιαστὴς, *Dispensator*, Ἀναλωτὴς, in Corona pretiosa. Laonicus lib. 9. p. 247. ἔχων καὶ τὴν Μαυροκώνσταν λεγόμενον ζῶντα, Κελιοτὴν ὄντα καὶ Ἐξοδιαστὴν τοῦ Βασιλέως, &c.

Κακοξοδιαστὴς, *Prodigus*, Ἄσωτος, in eadem Corona pretiosa.

Πολύξοδος, *Sumptuosus*, *Multi pretij*. Emmanuël Georgillas de Mortalit. Rhodi, MS.

Πολύξοδα, πολύτιμα, ἀμὲ ἐμψύα πάθη.

ΕΞΟΔΟΣ, *Mors*, seu *Animæ exitus*, apud Symeonem Logothetam in Michaële Theophili F. Vita Sanct. Hesychij Thaumaturgi num. 5. τὰ ἐξόδια προεφθέγξατο ῥήματα, quæ proferuntur in exitu animæ.

Ἔξοδος, *Exequiæ*, *Pompa funebris*. Anonymus Combefisianus in Constantino Porphyrog. n. 52. Παρελθὺς ἄραντες τὸν Ἀνακτα, ἐξήγαγον ἀπὸ Βασιλικῶν δόμων ἐπὶ τὴν λεωφόρον, καὶ πρὸς τὸν ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἔφερον, τῆς Συγκλήτε πάσης προπεμπέσης, καὶ ᾄσμασι προσομποιοῖς τὴν ἔξοδον μεγαλωύνοντος.

Ἐξόδιον, eâdem notione. Glossæ Gr. Lat. ἐξόδιον, *Exequiæ*. Ita rectè emendant Viri Docti, pro *Equies*. Joan. Moschus, cap. 77. καὶ θεωρῶ νεκρὸν ἐξοδιζόμενον καλῶς φορέντα· ἀκολεθῶ ἕν ὀπίσω τῆς ἐξόδε, ἵνα θεωρήσω πῶς μέλλεσιν αὐτὸν θάπτειν. Paralipomena de S. Pachomio num. 5. ἦσαν δὲ πάντες οἱ ἀδελφοὶ τῆς μονῆς ἐκείνης ἀκολεθέντες τῆς ἐξόδε, καὶ ψάλλοντες. Vita MS. S. Danielis Stylitæ: δαδεχες ἐξ ἑκατέρων τῶν στύρακος περιέστησε τῷ χερσὶ λαμπάδας κατέχοντας, καὶ ᾄδοντας τὰ ἐξόδια, καὶ ἔτω τὸν νεκρὸν, ἐκεῖνη κατενεγκᾶσα, &c. Epiphanius Hagiopolita de Locis Sanctis pag. 50. κάτωθεν δὲ τῆς οἴκε ἐστὶ τετρακιόνιν, ἐν ᾧ ὑπλώθησεν ἡ ἁγία Ἑλένη τὸ ἐξόδιον τῆς κόρης, &c. Nicephorus qui & Nathanaël Chumnus Opusc. 20. MS. γέμεσι καὶ ναοὶ ἐκ ἐξοδίων μόνον καὶ ἐπιταφίων ᾀσμάτων, ἀλλά τι καὶ τῶν θερμῶς ὀλολυζόντων, καὶ γοερὰς ἀφιέντων φωνάς. In Pompis porrò funebribus Mortui cadaver præcessisse agnatos colligimus ex Philostorgio lib. 6. c. 6. & aliquot aliis, ab Henrico Valesio notatis ad lib. 29. Ammiani pag. 387. 1. Edit. De voce ἐξόδιον, vide Salmasium ad Vopiscum p. 384. & eundem Valesium ad lib. 28. Ammiani.

Ἐξοδιάζειν, *Funus deducere*, in loco Moschi laudato. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Σαβάρωμένοι, καὶ καλὰ ψαλμοὶ ἐξοδιασμένοι.

Ἐξοδιαστικὸν, *Exequiæ*. Ἀκολεθία τῆς ἐξοδιαστικῆς, in Euchologio p. 525. Ἀκολεθία τῆς ἐξοδιαστικῆς τῶν μοναχῶν pag. 556.

ΕΞΩΚΑΡΠΟΣ. Vide in Καρπόχειρ.

ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ, *Confessio Sacramentalis*. Glossæ MSS. ἐξομολόγησις, ἡ τῶν πεπονθότων, μετ' εὐχαριστίας τῶν Θείων εὐεργεσιῶν ἀπαρίθμησις, καὶ ἡ τῶν κακῶς πεπραγμένων περὶ τῶν ὑπαιτίων ἐξαγόρευσις· ἀμφότερα γὰρ ταπεινώσεως ὑπάρχει ποιητικά.

Ἐξομολογήσεως ψαλμὸς, apud S. Basilium Epist. 63. fortè Psalmus 9. aut 110. Davidicus, qui ab his verbis initium ducit à voce Ἐξομολογήσομαί σοι.

ΕΞΟΜΠΛΙΑΣΜΑ. Vide in ξομπλίασμα.

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, *Instructum*, *Instrumentum rusticum*, in Basilicis lib. 20. tit. 1. c. 3.

ΕΞΟΡΙΑ, *Relegatio*. Ἐξωρισθεὶς, *Relegatus*. In Basilic. Δεπορτάτος, Ἐξόριστος, in Gloss. Glossæ Gr. Lat. Ἐξορία, *Hoc exilium*. Ἐξορισμὸς, Ἐξορία ἐν νήσῳ, *Deportatio*. Ἐξοριστὸς, *Extorris*, *Exul*, *Relegatus*.

Ἐξορίας τῶ Ἀδὰμ memoria, celebratur in Ecclesia Græcanica, Dominicâ τῆς Τυροφάγε. Triodium instituti rationem reddit in Synaxario. Adde Christophorum Angelum de Hodierno Græcorum Statu cap. 11.

ΕΞΟΡΚΙΣΤΗΣ, *Exorcista*, Gradus Ecclesiasticus: vox passim obvia. Gregorius Nazianzenus in Definit.

Ἐξόρκησιν δὲ δαιμόνων ἐξαίρεσιν.

Ἐπιορκιστὴς, eâdem notione, apud Clementem lib. 8. Constit. Apostol. cap. 26. & in Concilio Laodiceno cap. 24. qui Ἐφορκιστὴς in Antiocheno Can. 10. Eusebius de Martyribus Palæstinæ cap. 2. Διάκονός τε καὶ ἐπορκιστὴς τῆς ἐν Καισαρείᾳ παροικίας. Adde eundem in Hist. Eccl. lib. 6. cap. 42. Ἐπορκίζειν, *Exorcizare*, in eodem Concilio Laodiceno Can. 26. Concilium Constantinop. sub Mena Act. 5. ἐν τῷ φωτιστηρίῳ ὄντες εἰς κατήχησιν τῶν νεοφώτιστων — ἐπορκιζόντων αὐτὲς τῶν Διακόνων, &c. Ita Ἐπορκισμὸς apud Cyrillum in Procatechesi ad illuminandos. Vide Gloss. med. Lat. in *Exorcizare*.

ΕΞΟΥΚΟΝΤΙΟΙ, dicti *Ariani*, quòd *Christum*, ἐξ ἐκ ὄντων *esse dicerent*. S. Athanasius de Synodo Arimin. pag. 907. διὰ γὰρ τὴν πολλὴν ἀναίδειαν τῆς βλασφημίας αὐτῶν Ἀνόμοιοι παρὰ πᾶσιν ἐκλήθησαν, — ἔχοντες καὶ τὴν Ἐξεκοντίων ἐπωνυμίαν. Ab Athanasio hausit Socrates lib. 2. Hist. c. 45. διόπερ μετὰ τῆς ἔχειν τῶν Ἀρειανῶν προσωνυμίαν, ἔτι καὶ Ἀνόμοιοι καὶ Ἐξεκόντιοι ἐκλήθησαν ὑπὸ τῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ φρονέντων τὸ ὁμοέσιον. Fides apud Nicæam conscripta, in fragment. S. Hilarij pag. 31. *Eos autem qui dicunt, Erat quando non erat, & priusquam nasceretur non erat, &, Quia ex nullis extantibus factus est, quod Græci Exuconton dicunt*, &c. Et pag. 35. *Anathema autem in eos qui ex nihilo factum dicunt, quod Exuconton Græci dicunt*. Vide Nicetam lib. 4. Thes. Orthod. Fid. cap. 22. Alexander Alexandriæ Patr. in Epist. ad Alexandrum Patr. Constantinop. apud Theodoritum lib. 1. cap. 4. ὧν τῆς ἀσεβείας τὴν τρύγα ἐρροφηκότες, νῦν ἡμῖν οἱ ἐξ ἐκ ὄντων ἐπεφύησαν. Epistola Arij, apud eundem Theodoritum cap. 5. διωκόμεθα, ὅτι εἴπαμεν, ἀρχὴν ἔχει ὁ υἱὸς, — ὅτι ἐξ ἐκ ὄντων ἐστί. Adde S. Cyrillum Catech. 11.

ΕΞΟΥΣΙΑΖΟΜΕΝΑ, *Mancipia*, in Glossis Basilic. alibi: Μαγκίπιον, ὑποχείριον, ὑποτελέμενον, ὑπεξέσιον.

ΕΞΟΥΣΙΑΙ, *Potestates*, *Proceres*, *Summi Magistratus*. Glossæ Gr. Lat. Ἐξεσία, *Majestas*, *Di-*

tio, *potestas*. Concilium Constantinopolit. sub Mena Act. 5. καὶ ὑπὲρ σωτηρίας, νίκης, καὶ διαμονῆς τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως, — καὶ τῶν μειζόνων ἐξουσιῶν. Occurrunt eadem verba infrà pag. 233. Edit. Labbei. Οἱ ἐν ἐξουσίαις, οἱ ἐν δυναστείαις, apud Joan. Moschum in Limon. cap. 79. τῆς πόλεως ἐξουσίαι, πολιτικαὶ ἐξουσίαι, & Ἄρχοντες ἐπ' ἐξουσίας, apud Eusebium lib. 1. de Vita Constantini cap. 1. & 16. S. Athanasius in Epist. ad Solitarios: ὁ μὲν στρατηλάτης Σεβαστιανὸς ἔγραψε τοῖς κατὰ τόπον πραιποσίτοις, καὶ στρατιωτικαῖς ἐξουσίαις. Martyrium MS. S. Procopij: καὶ ἐξουσίαι μοι παρεκέλευον, &c. εἰς ὀφφίκιον τῆς ἐξουσίας προπορεύειν, apud Zachariam Pap. lib. 3. Dialog. cap. 7. Vide Gloss. med. Lat. in *Potestas*.

ἘΞΟΥΣΙΟΚΡΆΤΩΡ, Ἐξουσιαστὴς, ita appellatus à Græcis *Abasgiæ & Alaniæ Princeps*: Constantinus Porphyr. de Adm. Imp. cap. 10. ὁμοίως καὶ ὁ Ἐξουσιοκράτωρ Ἀλανίας. Sic cap. 11. qui Nicephoro Bryennio lib. 2. cap. 1. Ἀλανίας ἐξουσιάζων appellatur, Ἐξουσιαστὴς Ἀβασγίας, apud eundem Constantinum, cap. 45. 46. Nam idem Alaniæ & Abasgiæ imperavit. Hinc

Ἐξουσιοκράτωρ, Dignitas Palatina, quâ nomenclaturâ *Alanorum fœderatorum, qui Byzantinis Augustis merebant, Dux* donabatur. Anna Comnena lib. 13. Alexiad. pag. 393. ὁ δὲ Καντακουζηνὸς ἡττωμένους ἄπαρτι τούτους ὁρῶν, τὸν Ἐξουσιοκράτορα Ρωμίσκην τὸ δεξιὸν ἐπέχοντα κέρας μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν. Ἀλανοὶ δὲ ἦσαν καὶ ἄνδρες μαχιμώτατοι. Vide Notas nostras ad hunc locum.

ἘΞΟΥΣΙΑΣΤΌΝ, *Dominium, quod quis possidet, in quo quis potestatem habet*. Sigillum seu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ, apud Ughellum to. 1. Italiæ sacræ: μετὰ πάντων τῶν πραγμάτων καὶ διακρατημάτων αὐτῶν ἐκτὸς πάσης δουλώσεως καὶ τέλους, τοῦτον ἡμέτερον καὶ τῶν ἡμετέρων ἐξουσιαστὸν, ὅτι Βαρώνιοι καὶ βουργήσιοι, καὶ τῶν ἐξουσιαστὸν αὐτῶν εἶναι ἐλεύθερον καὶ ἀτελῆ.

ἘΞΟΧΏΤΑΤΟΙ, *Eminentissimi*, in Gloss. Lat. Gr. Ἐξοχώτατοι ἄρχοντες, *Eminentissimi*, vel *Excellentissimi Iudices* in Concilio Calchedon. Act. 3. pag. 379. μεγάλοι καὶ ἐξοχώτατοι ἔπαρχοι, pag. 414. Edit. Labbei. Glossæ Græc. Lat. Ἔξοχος, *Amplus, Celsus, Egregius, Eximius, Excelsus, Summus, Eminens, Præstans*. Ἐξοχώτατον, *Amplissimum*. Ἐξοχὴ, ἡ Ὑπεροχὴ, *Excellentia, Eximietas, Eminentia*, Tituli Honorarij. Vide præterea lib. 60. Basilic. tit. 50. §. 33.

ἘΞΠΈΔΙΤΟΝ, *Expeditio, Exercitus, Castra*. Suidas: Ἐξπέδιτα, τὰ στρατιωτικὰ πλήθη. Glossæ Basilic. Ἐξπεδίτοις, ἔξοδος στρατιωτική. Ubi leg. ἐξπέδιτον. Suprà: Ἐξπέδιτα, τὰ δημωφελῆ κατασκευάσματα. Ἐξπέδιτόν ἐστιν ἔνθα διάγει τὸ στρατόπεδον, ἢ ἐν δημωφελεῖ κατασκευάσματι. Justinianus in Novella 117. cap. 11. περὶ τῶν ἐν ἐξπεδίτῳ ὄντων, καὶ ἐν στρατείαις καταλεγομένων. Chronicon Alexandrinum an. 35. Theodosij M. Καὶ εἰσῆλθεν Θεοδόσιος ὁ Αὔγουστος ἐν Κωνσταντινοπόλει ἀπὸ τῆς ἐξπεδίτου τῆς Ἀσίας. Et an. 1. Justiniani: καὶ λαβόντος τὰ ἐξπέδιτα παρ' αὐτῶν, καὶ συμβάλλοντος τοῖς Πέρσαις μετὰ τῶν Λαζῶν, πολλοὺς κατέκοψεν Πέρσας. Leo in Tactic. cap. 4. §. 1. ἐν τῷ ἐξπεδίτῳ, ἤγουν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῦ φοσσάτου. Et cap. 11. §. 6. καὶ μάλιστα ἐν τῷ ἐξπεδίτῳ, ἤγουν κατὰ καιρὸν τῆς τοῦ ὅλου στρατοῦ συναγωγῆς. Eclogæ ejusdem Leonis & Constantini tit. 28. §. 39. ὁ κλέπτων ἐν φοσσάτῳ, ἤτοι τῷ ἐξπεδίτῳ, &c. Matthæus Monachus de Quæstion. Matrimon. Ἐὰν στρατιώτης ἐν ἐξπεδίτῳ διάγει, ἤγουν ἐν δημωφελεῖ κατασκευάσματι, &c. Ducas Hist. cap. 13. ᾐτήσατο φόρους διδόναι, καὶ ἐν ἐξπεδίτῳ ἕνα τῶν υἱῶν αὐτοῦ πέμπειν σὺν στρατιώταις ἑκατόν. Occurrit præterea in libro 7. Basilic. tit. 3. cap. 43. apud Harmenopulum lib. 4. tit. 12. & Scholiastem Theophili lib. 2. tit. 11. §. 3.

ἘΞΠΕΛΛΕΥΤΗ͂Σ, *Compulsor*. Constitutio Anastasij Imp. Ἐξπελλευτὴς μέντοι μὴ πεμπέσθω ἢ μετὰ παραδρομὴν τῆς ὡρισμένης προθεσμίας καὶ ἑτέρου μηνὸς τοῦ τε δὲ τοῦ χρόνου διατρέχοντος, πεμπέσθω ὁ Ἐξπελλευτὴς προσιμωμένου, καὶ τοῦ Ἄρχοντος, καὶ τῆς τάξεως αὐτοῦ καὶ τοῦ Κανονικαρίου πρὸς τὸν οἶκον τῶν μὴ ἀπαιτηθέντων χρημάτων, καὶ πρὸς τὴν τῆς ῥαθυμίας ποιότητα, ὥστε τὸν Ἐξπελλευτὴν καὶ τὰ λοιπόμενα δημόσια, καὶ τὸ πρόστιμον μεθοδεύειν. Justinianus in Nov. 128. cap. 6. εἰ δὲ ἀνεπιτήδειος εὑρεθῇ ὁ Κανονικάριος, μὴ Ἐξπελλευτὴς πεμπέσθω, ἀλλ' ἐκείνου ἀποκινουμένου ἄλλος στελλέσθω Κανονικάριος. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: καὶ ἐπληρώθη ἡ περὶ αὐτοῦ πρὸς Ἰωάννην τὸν τοῦ Ἐκπελλευτοῦ ῥηθεῖσα ἐν τῷ ἐπισκοπίῳ Προφητεία αὐτοῦ.

ἘΞΠΛΗΚΤΟΣ, *Explicatus, Expeditus*, quomodo *Velociores atque expeditos* dixit Vegetius lib. 3. cap. 16. ἐξπληκτος καὶ παρασκευασμένος στρατὸς, apud Leonem in Tactic. cap. 17. §. 23. ἄρχων ἔξπληκτος, §. 52. ἔξπληκτος καὶ ἐνδυνάμος ὑποστράτηγος, §. 53. & §. 63. οἱ δὲ ἔξπληκτοι, ἢ οἱ εὐπληκτοι ἄνευ βάρους περιπατοῦντες πάντες, &c. Quæ quidem vox εὔπληκτος rursum habetur §. 65. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 12. ἀλλὰ πρότερον ἀσφαλῶς ἐπιτηδεύειν πρὸ τῆς ἡμέρας τοῦ πολέμου μετὰ ἐξπλήκτων καὶ χρησίμων ἀνδρῶν λεληθότως καὶ μὴ φανερῶς ἐπέρχεσθαι μέρη αὐτῶν. Eadem habet Leo cap. 13. Idem Mauricius lib. 9. cap. 3. χρὴ — ἢ πάροδον ποιεῖσθαι ἕνα τῶν ἀρχόντων μετὰ ἐξπλήκτων ἀνδρῶν συστῆσαι εἰς τὰς ἐξόδους τοῦ ὀχυρώματος. Infrà: καὶ ἐν τάχει τὰ ὀρύγματα γίνεσθαι δεόντως τῆς τάφρου, καὶ τοὺς ἐξπλήκτους πάντας ἀπὸ ὀλίγου διαστήματος ἑτοίμους ἵστασθαι, &c. Lib. 11. cap. 5. Χρὴ καὶ οὕτως τὸν στρατὸν διανεμηθῆναι, καὶ τὸ μὲν δίμοιρον αὐτοῦ, ἢ καὶ πλέον ἐξπληκτον καὶ ἐνδυνάμον λαμβάνειν τὸν ὑποστράτηγον δίχα τούλδου, &c.

ἘΞΠΛΟΡΆΤΩΡ, *Explorator, Speculator*, κατάσκοπος, in Glossis Basilic. Vetus Inscriptio 458. I. ΠΡΑΙΦ. ΕΞΠΛΩΡΑΤ. ΓΕΡΜΑΝΙΚ. Ruffus in Legib. Militarib. ἐὰν οἱ ἐξπλοράτορες τοῦ Ρωμαϊκοῦ στρατεύματος ἀπαγγείλωσι τοῖς πολεμίοις τὰ Ρωμαίων ἀπόκρυφα βουλεύματα, κεφαλικῶς τιμωρεῖται. Mauricius lib. 7. Strateg. cap. 4. διὰ κατασκόπων, ἤτοι ἐξπλορατόρων. Occurrit præterea lib. 6. cap. 1. lib. 9. cap. 5. & apud Leonem in Tactic. cap. 17. §. 97. Ἐκπλοράτωρ, apud eundem Mauricium, pag. 201. & 353. scribitur.

Ἐξπλοράτος, eâdem notione. Glossæ Basilic. Ἐξπλοράτοι, πρέσβεις, ἀποκρισιάριοι, καὶ ἐξπλοράτορες. Anonymus apud Suidam: οὗτοι οἱ ἐξπλοράτοι τὰς βασιλέων πόλεις τε καὶ κώμας, καὶ τῶν ἄλλων τόπους, καὶ τὰ πλεῖστα τῶν χωρίων καὶ τῶν ὁδῶν διαστήματα, καὶ τὰς θέσεις, &c.

ἘΞΠΛΩΤΗ͂ΡΕΣ, in Glossis Juris MSS. Κατάσκοποι. *Exploratores*.

ἘΞΣΤΡΆΝΕΟΣ, *Extraneus*, apud Theophilum Antecess. lib. 2. tit. 19.

ἘΞΣΤΡΑΟΡΔΙΝΕΎΕΙΝ. Vide in Ὀρδινον.

ἘΞΏΒΙΓΛΑ. Vide in Βίγλα.

ἘΞΥΠΝΙΣΤΗ͂Σ, *Excitator, Monachus qui cæteros Monachos in Sacris Liturgiis dormitantes excitat, & evigilat*. Typicum S. Sabæ cap. 5. extremo: τῇ δὲ μεγάλῃ μ'. σφραγίζει ὁ προεστὼς Ἐξυπνιστὴν ἐν ἐκκλησίᾳ. Deinde illius Officium ita describitur: ὃς ἐν ἑκάστῃ ἀναγνώσει, μετὰ τὸ ἀναγνῶναι μικρὸν, ἀνίσταται τοῦ ἰδίου τόπου, καὶ ποιεῖ τρεῖς μετανοίας εἰς τὸ μέσον, ἔπειτα διέρχεται τοὺς ἀδελφοὺς ἡσυχῇ, καὶ ὃν ἀνεύρῃ καθεύδοντα, καὶ κοιμώμενον, νύσσει αὐτὸν ἠρεμαίως· ὁ δὲ ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὸ μέσον, καὶ ποιεῖ γονυκλισίας τρεῖς, καὶ εἰς τοὺς χοροὺς πρὸς μίαν, ὁ δὲ τοιοῦτος Ἐξυπνιστὴς καὶ τὸν ὅλον χρόνον οὐ συνάγει τοὺς ἀδελφοὺς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.

ἘΞΥΠΤΈΡΙΟΝ,

Ἐξυπτέριον, Avis venaticæ species. Orneosophium jussu Michaëlis Imp. scriptum, pag. 246. τὰ ἐξυπτέρια ὀφείλουσιν εἶναι κοντόποδαρα, αἱ δυσωμίαι αὐτῶν πλατεῖαι, οἱ ἐλάται αὐτῶν στενοὶ, &c. Mox: κρείττονα δὲ ἐξυπτέρια τὰ ἀπὸ τοῦ Διδυμοτόκου, καὶ τὰ Μοραχριδῶνα.

Ἔξω, οἱ ἔξω, οἱ ἔξωθεν, οἱ ἐκτὸς, *Gentiles*, sic appellati à Christianis, quòd essent ἔξω τῆς ἐκκλησίας, apud S. Paulum. Eusebius lib. 1. de Vita Constantini, cap. 43. Τούτων δ' ἐντὸς καὶ τοῖς ἔξωθεν αὐτῷ προσιοῦσι φιλάνθρωπον καὶ εὐεργετικὸν παρέχων ἑαυτόν. Ita lib. 2. cap. 21. οἱ δῆμοι ἐκτός. Chrysostomus Homil. 1. ad Antiochenos, pag. 3. ἡ μετὰ ἔξωθεν παίδευσις πολλοὺ ἀνελίττουσα λῆρον, &c. Idem lib. 5. de Sacerdotio, pag. 88. οἱ τοὺς λόγους ἀσκοῦντες ἐν τιμῇ οὐ παρὰ τοῖς ἔξωθεν μόνον, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς τῆς πίστεως οἰκείοις. Isidorus Pelusiota lib. 3. Epist 101. εἴρηται καλῶς τινὶ τῶν ἔξωθεν οὐ τὸ πένεσθαι ἐπονείδιστον, ἀλλὰ τὸ μὴ φέρειν εὐγενῶς τὴν πενίαν. Ubi minùs bene Billius: *Rectè à quodam Externorum hominum dictum est, &c.* Ἔξωθεν φιλόσοφοι, apud Basilium M. Epist. 167. Extat editus Ἑρμείου φιλοσόφου διασυρμὸς τῶν ἔξω φιλοσόφων. Ἡ ἔξωθεν φιλοσοφία, apud Theophanem Cerameum Homil. 57. ἡ ἔξω σοφία, apud Zachariam Papam lib. 4. Dial. 9. ubi Gregorius M. *Exteriora studia*: τῶν ἔξω σοφῶν μαθήματα, in Menologio Basilij 14. Maij in S. Achillio: οἱ ἔξω σοφοὶ, apud Theorianum in Legat. ἡ ἐκτὸς σοφία, apud Constantinum Acropolitam in Encomio S. Joannis Damasceni num. 11. ἡ ἔξωθεν καλουμένη παίδευσις, apud Suidam in Apollinario, ex Philostorgio: ἡ ἔξω παιδεία, apud Joannem Hierosol. in Vita ejusdem Damasceni num. 25. οἱ ἔξω νόμοι, *Leges Civiles*, in Synodo Calchedon. Can. 18. id est πολιτικοὶ, ut interpretatur Balsamon. Hesychius: Ἐγκύκλια μαθήματα, τὰ ἔξω. Habetur in Cod. Colberteo 1229. liber hoc titulo: Ποίημα ἐν συνόψει περὶ φύσεως ἀνθρώπου ἐξερανισθὲν καὶ συλλεγὲν παρὰ Μελετίου μοναχοῦ ἐκ τῶν τῆς ἐκκλησίας ἐνδόξων τε καὶ τῶν ἔξω λογάδων φιλοσόφων. Apud Joannem Climacum, τοὺς ἐκτὸς, τοὺς μοναχοὺς, ut τοὺς ἐν μέσῳ, τοὺς κοσμικοὺς, interpretatur ejus Scholiastes MS.

Ἐξώκαστρον. Vide in Κάστρον.

Ἐξωκατάκοιλοι, seu Ἐξωκατάκηλοι, (nam hæc vox variè scripta reperitur, in Codd MSS. tametsi sæpius cum οι.) appellantur in Ecclesia Constantinopolitana majores præcipuíque in Ecclesia Officiales, seu Ἄρχοντες, ac perpetui Patriarchæ Assessores, & qui ratione Dignitatis in Ecclesia & in quibusvis publicis consessibus, Episcopos, ipsósque Metropolitas præcedunt, quantumvis ex ordine duntaxat Diaconorum. Quod quidem seriùs obtinuit: nam primitus ex ordine Presbyterorum interdum selectos legimus: ij autem quinque fuerunt, ita ut πέντε αἰσθήσεων τοῦ Πατριάρχου vice essent, ait Balsamon: scilicet *Magnus Oeconomus*, *Magnus Sacellarius*, *Magnus Chartophylax*, *Chartophylax*, *& Sacellarius*: quibus sextus postea additus à Xiphilino Patriarcha *Protecdicus*. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopolit. cap. 9. num. 4. κατὰ τὸ πρῶτον οἱ Ἐξωκατάκοιλοι ἱερεῖς εὑρίσκοντο, ἔχοντες ἕκαστοι ἐκκλησίας, καὶ ὑπ' αὐτοὺς κλῆρον· διὰ τοῦτο κατὰ τὰς μεγάλας καὶ ἐπισήμους τῆς ἑορτῆς ἡμέρας, ὄντων ἑκάστου εἰς τὴν ἰδίαν ἐκκλησίαν, ὁ Πατριάρχης οὐκ εἶχεν ὑπηρέτας ἐντίμους μεθ' ἑαυτοῦ· τῶν Πατριαρχῶν οὖν τις ἠθέλησεν αὐτοὺς Διακόνους εἶναι, πρὸς τὸ ὑπηρετεῖν αὐτῷ ἐν ταῖς τοιαύταις τῆς ἑορτῆς ἡμέραις, ὃ δὴ καὶ πεποίηκεν. Et certè ex ordine Presbyterorum ejusmodi Dignitates non semel recenseri observamus, ubi de iis singulatim agimus. Postea verò, ut ait Codinus, ex Diaconis ij selecti, atque adeo, ut loquitur Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap. 4. ἔκκριτοι τῶν Διακόνων habiti, quòd essent οἱ Διάκονοι ἔχοντες τὰ ἀρχοντικὰ ὀφφίκια, ut ait Cabasilas. Zonaras in Alexio, Πατριαρχικοὺς Ἄρχοντας τοῦ τῶν Διακόνων βαθμοῦ, hos vocat. Unde cùm de iis sermo fit apud Scriptores, Diaconi ferè semper indigitantur. Ephræmius in Catalogo Patr. Constantinopol. de Joanne Camatero & Theodoro:

Ἐκκλησίας ὢν λευίτης, Χαρτοφύλαξ.

Idem de Michaële Autoriano:

Πρῶτος Μιχαὴλ Αὐτωρειανὸς θέσει,
Σακελλάριος, λευίτης ἐκκλησίας.

At licèt ex Diaconorum sint catalogo, non modò Sacerdotum, sed & Antistitum juribus gaudent ac privilegiis: nam & φελώνιον, quemadmodum ij, induunt: neque tamen ἐπιτραχήλιον, sed ὠράριον duntaxat. Codinus cap. laudato num. 5. ὅταν οὖν ὁ Πατριάρχης σφραγίζει τοὺς τοιούτους Ἐξωκατακοίλους, ἤγουν, ἢ Μέγαν Οἰκονόμον, ἢ Μέγαν Σακελλάριον ἢ τινα ἕτερον ἐξ αὐτῶν, ποιεῖ αὐτὸν φορεῖν φελώνην, ὡς καὶ πρότερον, καθὸ ἱερεὺς ἐφόρει, οὐ μὴν καὶ ἐπιτραχήλιον, ἀλλ' ὠράριον. Ferunt præterea, (Exocatacœlorum quippe Dignitates adhuc servare Ecclesiam Constantinopol. auctor est Allatius lib. 3. de Consens. utr. Eccl. cap. 11. pag. 6510) cruces in Capite, indéque σταυροφόροι appellantur, ut in hac voce docemus. Ex Ordine Episcoporum censentur, judicúmque funguntur Officio, sua singuli habentes σέκρετα, seu Tribunalia, de quibus egimus in Constantinopoli Christiana lib. 2. Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap. 4. de iis verba faciens: ἔκκριτοι τῶν διακόνων, καὶ εἰς ἐπισκόπων τάξιν τιθέμενοι, καὶ σταυροὺς μὲν ἔχουσιν ἐπὶ κεφαλῆς, κριταὶ τε τελοῦσι, καὶ ἁπλῶς ἡ τοιαύτη τάξις καὶ τοῖς μεγάλοις ἐγκρίνεται. Et cap. 13. de iisdem: οἱ καὶ ἐξαιρέτως χειροτονοῦνται κεῖται, τὸ Θεῖον εἰς χεῖρας λαμβάνοντες εὐαγγέλιον· ὃ τὸ μεῖζον ἐγχείρημα, καὶ ἐγγίζουσι τῷ Ἀρχιερεῖ καὶ πρῶτοι αὐτοῦ τυγχάνουσιν ὑπουργοί. Atque inde in salutat. Epistol. Pontif. Patriarcha Constantinopol. sic Exocatacœlos compellare dicitur: τιμιώτατε Μέγα Χαρτοφύλαξ τῆς ἁγιωτάτης τοῦ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, ἥδιστε καὶ ποθεινότατέ μοι ἀδελφὲ καὶ διάκονε κυρέ. Ubi observandum *Fratres* appellari, cæteros verò ἄρχοντας ejusdem Ecclesiæ, *Filios*, υἱοὺς, ut qui pari haberentur dignitate cum Episcopis, imò eos in consessibus præcederent.

Enimvero quando ejusmodi Exocatacœlorum prærogativæ cœperint, haud facilè est expiscari: id duntaxat docemur ex Novella 10. Alexij Comneni Imp. quæ etiam refertur à Theodoro Balsamone Patr. Antiocheno in Medit. de Chartophylace, longo jam antea temporis spatio ad hancce ætatem obtinuisse, ut saltem Chartophylax, ac proinde cæteri Exocatacœli, Antistites in Consessibus præcederent, licèt Hypertimi essent, vel Protosyncelli, quod etiam hâc constitutione ab Alexio deinceps firmatum: licèt iidem Antistites ex Concilij Nicæni primi Canone 18. inauditum contenderent, ut Diaconus ante Sacerdotes, atque adeo Episcopos sederet: cùm Canon septimus VI. Synodi decernat, ut is qui personam Patriarchæ, vel simpliciter Episcopi gerit, ante Sacerdotes sedeat: quâ quidem potissimùm ratione hanc Ἐξωκατακοίλων prærogativam, ἀπὸ μακρᾶς συνηθείας quæ legis vim habere debet, invaluerat, tueri conatur Balsamon.

Atque ij primùm quinque numero fuere, ut Autor est idem Scriptor: ἐκ τότε γοῦν καὶ μέχρι τοῦ νῦν παρὰ πέντε προκαθημένων, τῶν Ἐξωκατακοίλων ἀρχόντων φημὶ, ὡς ἀπὸ πέντε αἰσθήσεων ταῦτα διεξάγονται· ἤγουν τοῦ μεγάλου Οἰκονόμου, τοῦ μεγάλου Σακελλαρίου, τοῦ μεγάλου Σκευοφύλακος, τοῦ Χαρτοφύλακος, καὶ τοῦ Σακελλαρίου. Atque in

ut hi Exocatacœli πένλαδα, seu quinarium confecere, hinc deinceps manavit ut cæteri Ecclesiæ ἄρχοντες seu Officiales, in Quinarios seu Πενλάδας pariter distribuerentur, quas ad novem usque recenset Codinus, quarum primam conficit Πενλὰς τῶν Ἐξωκαλακοίλων. Matthæus Monachus de Offic. Eccl. Constantinopolit.

Πενλὰς πρώτης πέφυκεν ὁ Μέγας Οἰκονόμος.

Mox:

Ὁ δὲ πρωτονοτάριος πενλὰς τῆς δευτέρας.

Ubi observandum primam Pentadem nomen suum servasse, licèt in ea sex essent, postquam Ἐξωκαλακοίλοις additus Protecdicus:

Ἀλλὰ καὶ Πρωτέκδικος συναριθμεῖται τούτοις,
Οἵσπερ Ἐξωκαλακοίλοις πᾶσι προσωνυμία.

Protecdicum verò in hanc classem esse allectum à Georgio Xiphilino Patr. Constantinop. Alexio Angelo imperante, idque approbante Eustathio Thessalonicensi Metropolitano, autor est Joannes Episcopus Citri in Responsis pag. 327. τὸ τοῦ Πρωτεκδίκου δὲ ὀφφίκιον ἐν τοῖς ὑποβεβηκόσιν ὂν ἔκπαλαι ὕστερον τοῖς ὑπερέχουσι συνέλαγη παρὰ τοῦ τῆς μακαρίας λήξεως Πατριάρχου ΚΠ. Γεωργίου τοῦ Ξιφιλίνου. τῇ πράξει δὲ ταύτῃ ἐπικολλῆθησε καὶ γνώμη γνησία τοῦ ἐν ἁγίοις Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης Εὐσταθίου, ἐπαινοῦντα καὶ ἐξαίρουσα τὸ γεγονὸς, ὡς εὐλόγως καὶ ἀμέμπτως πραχθέν.

De nominis & appellationis ratione ac etymo, multæ sunt Scriptorum sententiæ, quas expenderunt Viri summæ Eruditionis, Joannes Morinus de Sacris Ordinat. part. 3. Exercit. 16. cap. 4. num. 5. Habertus in Archieratico pag. 32. Gretzerus ad Codinum de Offic. lib. 1. cap. 2. num. 6. & seqq. Goarus ad Euchologium, pag. 291. & ad ejusdem Codini cap. 9. de Offic. quarum nulla, ut verum fatear, arridet: quo fit ut vix meam audeam promere: dicam tamen absque aliorum præjudicio, ita ut liberum cuique sit de ea statuere. Existimem igitur, Ἐξωκαλακοίλους appellatos, quòd cum in Synodis Patriarchæ semper assiderent, quod testatur Codinus cap. 1. num. 7. ἤτοι κάθηνται ἐν τῇ θείᾳ καὶ ἱερᾷ συνόδῳ μετὰ τῶν Ἀρχιερέων, in sublimioribus sedilibus ac loco eminentiori ij consisterent ac considerent, cùm cæteri quantævis in Ecclesia Dignitatis, id est seu Episcopi, seu Metropolitæ fuerint, in loco depressiori, quem quidem καταικοίλι vocarint, sedes suas haberent: (Καλακηλᾶν nescio quem memorat Scylitzes, pag. 306.) Nam etiamnum *locum depressum* ita appellari auctor est Goarus ad Euchologium. Qui igitur extra καλακοίλι sedebant, ij ἐξωκατακοιλοι dicti sunt. Et verò in excelsiori tabulato cum Patriarcha sedisse Ἐξωκαλακοίλους, tum in Synodis, tum in aliis quibusvis Cleri Conventibus, cùm Metropolitæ & Episcopi in Scamnis in modum Throni excavatis (*Formas* Latini dicunt) duntaxat sederent, exertè docet Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 30. quo loco ait Ἐξωκαλακοίλους, à quorum numero erat, eandem consessus prærogativam sibi servari in eo Concilio frustrà à Patriarcha postulasse scribit: οἱ πρῶτοι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, οἱ σαυροφόροι, οἱ καὶ Ἐξωκαλάκοιλοι ὀνομαζόμενοι, εἶχον τάξιν καὶ ἐν καθέδραις, εἴτε συνοδικαῖς, εἴτε κελλικαῖς, καὶ ἐν στάσεσι, καὶ ἐν συλλόγοις, ἵνα ἀεὶ πλησίον τοῦ Πατριάρχου εὑρίσκονται· ἦσαν δὲ πέντε, καὶ ὁμοταγεῖς ταττόμενοι, ὡς αἱ πέντε αἰσθήσεις τοῦ Πατριάρχου, διὸ καὶ πρὸ τῶν Ἀρχιερέων ἐκάθηντο, καὶ προκαθήμενοι τῆς συνόδου ἐπηυφημίζοντο, ἐν σωπεδίοις ἴσως καθήμενοι, τῶν Ἀρχιερέων μόνων (f. μόνον) ἐν σκάμνοις θρονοειδέσι καθημένων, μᾶλλον δὲ τῶν Μητροπολιτῶν. Adde sect. 6. cap. 19.

Rationem verò eorum consessus cum Patriarcha sat bene describit Demetrius Gemistus MS. de Patriarchæ Liturgia, & de Ordinationibus: μετὰ τούτους προσκαλεῖ (ὁ Ἐπὶ εὐλαξίας) τοὺς ἄρχοντας τῆς ἐκκλησίας, οἳ καὶ ἐρχόμενοι κατὰ τάξιν, καὶ κατὰ συζυγίαν, προσκυνοῦντες, οἱ μὲν Ἔξω καλακηλοι κάθηνται ἐν τοῖς βαθμίσι τῆς ἀναβάθρας. ὁ δὲ Πρωτονοτάριος καὶ ὁ Λογοθέτης ἀνέρχονται καὶ ἵστανται ἑκατέρωθεν τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου. οἱ δὲ λοιποὶ ἵστανται κάτω μετὰ τὴν ἀναβάθραν ἐξ ἑκατέρου μέρους· εἶτα προσκαλεῖ τοὺς Ἀρχιερεῖς, οἱ καὶ ἐρχόμενοι μετὰ φαινολίων λευκῶν, καὶ προσκυνοῦντες κατὰ συζυγίαν, κάθηνται ἐν τοῖς προευτρεπισμένοις θρόνοις· καὶ τελευταῖον προσκαλεῖ τὸν ὑποψήφιον, &c.

ἘΞΩΚΙΟΝΙ'ΤΑΙ, Ἐξακιονῖται, appellati Ariani, quòd in Exocionium, locum ita appellatum Constantinopoli unà cum Demophilo Patriarcha à Theodosio M. exacti sese recepissent. Theodoritus lib. 4. Hæretic. Fabul. ubi de Eunomianis, seu Arianis: οἱ αὐτοὶ δὲ καὶ ἐξακιονῖται προσαγόρευονται, ἀπὸ τοῦ τόπου τὴν ὀνομασίαν δεξάμενοι, ἐν ᾧ ποιεῖσθαι εἰώθασι τὴν συνέλευσιν. Ubi perperam Suicerus emendat ἐξωκόνιοι. Chronicon Alexandrinum an. 1. Theodosij M. ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς ἔδωκε τὰς ἐκκλησίας τοῖς ὀρθοδόξοις, πανταχοῦ ποιήσας σάκρας, καὶ διώξας ἐξ αὐτῶν τοὺς λεγομένους Ἀρειανοὺς ἐξωκιονίτας. Sic legendum pro ἀριθμοὺς. Ita an. 10. Leonis M. ὁ αὐτὸς Λέων βασιλεὺς διωγμὸν μέγαν ἐποίησε τοῖς τοῦ δόγματος τῶν Ἀρειανῶν ἐξωκιονιτῶν. Et an. 11. Zenonis, de Atalaricho: ἦν δὲ Ἀρειανὸς τῷ δόγματι, ὃ ἐστιν ἐξωκιονίτης. Theophanes an. 1. Justiniani: ὁ δὲ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἀπέσπασεν πάσας τὰς ἐκκλησίας ἐκ τῶν αἱρετικῶν, καὶ ἀπέδωκεν αὐτὰς τοῖς ὀρθοδόξοις, δίχα τῶν Ἐξωκιονιτῶν τῶν Ἀρειανῶν. Apud eundem an. 2. Michaëlis Curopalatæ pag. 421. quidam Nicolaus ψευδερημίτης, ἐξακιωνίτης appellatur. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib. 2. pag. 171. 172.

ἘΞΩ'ΛΗΣ, *Extorris*, in Gloss. Græco-Latin. *Exul.*

ἘΞΩ'ΜΑΚΡΑ, *Eminus*. Glossæ Græcobarb. Μακρόθεν, ἀπόμακρα, ἐξώμακρα.

ἘΞΩΜΆΝΤΙΟΝ. Vide in Μανδύας.

ἘΞΩΜΑΤΖΟΚΌΝΝΕΙΝ. Vide in Ματζός.

ἘΞΩΜΟΝΙ'ΤΑΙ, *Monachi ex alio Monasterio*, μοναχοὶ ἐξ ὧν ἀπεκάρησαν μοναστηρίων πρὸς ἕτερα μοναστήρια μεταβαίνοντες, apud Balsamon. Resp. 20. Vide eundem ad Synod. VII. Can. 19. Joannes Antiochenus Patr. de Charisticariis, pag. 183. ἰσαρίθμιοι γάρ εἰσι σχεδὸν τοῖς μοναχοῖς οἱ ἐνταττόμενοι παρὰ τῶν βασιλέων καὶ χαριστικαρίων κοσμικοὶ ἀδελφοὶ ἐσωμονῖται, καὶ ἐξωμονῖται.

Ἐξωμονιτάτον, *Prebenda quæ datur Monacho alterius Monasterij*, ut Ἀδελφάτον, *quæ Monacho Monasterij proprij*. Novella 8. Alexij Comneni lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 142. πλὴν εἰ κελεύοι ὁ ἁγιώτατός μου δεσπότης λαμβάνειν χρείαν ἀδελφάτου τινὰ κοσμικὸν ὄντα, ἢ καὶ μοναχὸν, ἢ ἀπὸ ἑτέρου μοναστηρίου διαφέροντος αὐτῷ, ἵνα μὴ δίδωσι κοσμικῷ, ἢ μοναχῷ ἐξωμονιτάτον, ὡς ἂν βαρυνῆται ἡ Μονὴ ἀπὸ τοῦ ἀδελφάτου.

ἘΞΩΜΟΣΙ'Α, *Iuratoria Cautio*, in Basilic. & Gloss. ἐνόμοτος ὁμολογία, in Nov. 112. c. 2.

ἘΞΩΝΑ'ΡΘΗΞ. Vide in Νάρθηξ.

ἘΞΩ'ΠΑΣΧΑ, & Ἐσώπασχα, *Tempus quod extra, vel intra Pascha est*, respectu Dominicarum post Epiphaniam, quæ modò plures, modò pauciores sunt, si tempus ipsius Paschatis, pro cujus norma istæ diriguntur, consideretur. Idque spectat Evangelia quæ in Dominicis dicuntur: ac præsertim ultimum Evangelium Matthæi, quod, si ejus Hebdomada decima septima inter tempus Paschale occurrat, legitur, sin minùs, omittitur. Typicum S. Sabæ pag. 138. ἐν δὲ τοῖς σάββασι, καὶ τῇ κυριακῇ, ἀναγινώσκεται πάλιν ὁ Ματθαῖος, ἄχρι τε τῆς ιζ'. ἑβδομάδων.

ἑβδομάδων· ἡ δὲ ιζ΄ ἑβδομὰς τοῦ Ματθαίου, ἅπερ γίνεται ἐσώπασχα, εἰ δὲ ἐξώπασχα, οὐδαμῶς. (ἀναγινώσκεται) nempe Matthæi Evangelium. Vide Allatium de Dominic. & Hebdomad. Græcor. cap. 33. & quæ infrà annotamus in Verbo Εὐαγγέλιον.

Ἐξωπάσχιον. Horologium: τὰ ἀπολυτίκια καὶ κοντάκια τοῦ τριωδίου, καὶ ἐξωπασχίου ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς κυριακῆς τοῦ τελώνου καὶ Φαρισαίου, μέχρι τῶν ἁγίων πάντων.

Ἀπόπασχα, idem fortè quod ἐξώπασχα. Vita MS. S. Symeonis Sali: ἰδοὺ γὰρ ἀπόπασχα, καὶ ἰδοὺ ποιήσας ἀσίτους τὰς ἁγίας νηστείας πάσας.

ΕΞΩΠΙΑΣΤΟΣ, de ave Venatica, quæ ut censet Salmasius ad Plinium pag. 773. extra nidum & foris capitur, πιέζεται, ex Hesychio, qui πιέσαι & πιάσαι confundit. Glossæ Gr. Lat. πιέζω, *Prehendo*, *Presso*. Orneosophium p. 244. τὰ φαλκώνια τὰ ἐξωπίαστα κρείττονα, παρ' ὃ τὰ πωλότροφα.

ΕΞΩΠΟΛΟΝ, idem quod ἐξώκαστρον, *Antemurale*, *Barbecana*, *Propugnaculum quod Urbi objacet*. Anna Comnena lib. 6. pag. 180. ἐξ δὲ ἡμερῶν μηδ' ἐν νυξὶ τῆς τειχομαχίας ὅλως ἀφιστάμενος, κατέσχε τὸ ἔξωθεν τοῦ κάστρου κύκλον, ὅνπερ ἐξώπολον ἡ συνήθεια νῦν καλεῖν εἴωθεν. Vbi Interpres legendum putat ἐξώπυλον. Vide ibi notas nostras, pag. 326. & infrà in Ἐξώπυλον.

ΕΞΩΠΟΡΤΟΝ. Vide in Πόρτα.

ΕΞΩΠΡΑΣΙΑ, *Tributum pro mercibus quæ apud exteros distrahuntur*. Diploma Andronici Jun. pro Monembasiotis: μαγαρίας, ἀντιναύλου, ἐξοπρασίας, κοσμιατικοῦ, καπηλιατικοῦ, &c. Ubi leg. ἐξωπρασίας.

ΕΞΩΠΡΟΙΚΑ, *Parapherna*, *quidquid extra dotem datur*. Lexic. MS. ex Cod. Reg. 1708. μέλλια, τὰ ἐξώπροικα. Glossæ MSS. ἕδνα, τὰ πρὸ γάμου διδόμενα τῇ νύμφαις δῶρα, ἅτινα καὶ ἐξώπροικα λέγομεν. Rursum: ἐπιμέλιον, τὸ ἐξώπροικον. Glossæ aliæ: Μέλια, τὰ προικῷα πράγματα. ἐπιμέλια, τὰ ἐξώπροικα. Glossæ Basil. παραφέρνα, ἐξώπροικα, οὕτω φασὶ καθ' Ἕλληνας. Occurrit non semel apud JC. in Basilic. apud Harmenopulum lib. 1. tit. 13. §. 27. lib. 4. tit. 9. §. 21. & seqq. 29. &c.

ΕΞΩΠΥΛΟΝ, *Antemurale*, *Barbecana*, *Propugnaculum portæ Urbis objectum*. Anna Comnena lib. 6. Alexiad. pag. 180. κατέσχε τὸ ἔξωθεν τοῦ κάστρου κύκλον, ὅνπερ ἐξώπολον ἡ συνήθεια νῦν καλεῖν εἴωθεν. Sed legendum ἐξώπυλον. Anonymus in Paraphrasi Oraculorum Leonis Imp. pag. 277. τὸ δὲ σκήνωμα ἔχων ἱδρυμένον ἐξωπυλῶν. Ubi perperam editum ἐξοπυλῶν. Intelligit porrò propugnacula Portis aureæ & Xylocirci ad Urbis extremitates siti, adjuncta.

ΕΞΩΣΤΗΣ, *Projectus*, *Mœnianum*, in Glossis Gr. Lat. Eædem Glossæ: Ἐκθέτης, ὁ ἐξώστης, *Protectus*, *Aggrunda*. Ubi leg. *Projectus*. Glossæ Basilic. Προιέκτουμ, τὸ ἐξέχον, ὥστε ἐπιτίθεσθαι αὐτῷ ἐξώστην. Ἐξώστην ποιεῖν, in Basilicis lib. 58. tit. 2. cap. 1. tit. 11. cap. 11. & apud Theophilum Antecess. lib. 4. cap. 6. Michaël Attaliates in Synopsi tit. 53. Ἐὰν ἐξώστην τὸν λεγόμενον ἡλιακὸν ποιεῖ τις, &c.

Ἐξώστρα, *Menianum*, in Gloss. Lat. Gr. ubi Viri Docti emendant, ἐξώστης, vel ἐξωστάριον. Theodorus Hermopolites ad l. 90. D. de Verborum sign. ex Cod. Reg. ἐξωτάριον, ἤτοι ἡλιακὸν habet, sed legendum ἐξωστάριον, ut est in Nov. 113. Leonis Imp. ἐν δὲ τοῖς προσκηνίοις ἔργοις, ἢ ὡς ἂν οἱ πολλοὶ φαῖεν, ἐξωσταρίοις. Vide Cujacium lib. 1. observ. cap. 30.

ΕΞΩΣΤΩΟΝ, & Πρόσωον. Moschopulus: Στοὰ μόνον μικρὸν, τὰ δὲ παρ' αὐτῶν μεγάλα, οἷον στωικὸς, ἐξώσωα, πρόσωα.

ΕΞΩΧΕΙΡΙΟΣ, *Emancipatus*. Ἐξωχειρωτὴς, *Emancipator*. Ἐξωχείρειον ποιῶ, *Emancipo*. Glossæ Gr. Lat.

ΕΟΡΤΗ, nudè, *Festum Paschatis*: sic etiam appellata *majora anni festa*, quæ *Annualia* nostris olim dicta. Ἡ πρωτίστη καὶ κυριώνυμος ἀναστάσιμος ἑορτὴ, apud Nicetam in Isaacio lib. 3. num. 8. Procopius in Hist. Arcana, pag. 45. 1. Edit. παρέλαβον τοίνυν τὴν βασίλειαν Ἰουστινιανός τε καὶ Θεοδώρα πρότερον τῆς ἑορτῆς ἡμέραις τρισὶν, ὅτε δὴ οὔτε ἀσπάσασθαί τινα, οὔτε εἰρήναια προσειπεῖν ἔξεστιν. Justiniano in Nov. 8. Pascha μεγάλη καὶ κοινοτάτη ἑορτὴ dicitur. Auctor incertus post Theophanem, p. 439. ταῦτα ἐπράχθη πρὸ τῆς ἑορτῆς. Id est, ante Festa Nativitatis Christi, ut infrà innuitur. Hippolytus Metropolita Chij in Epist. apud Crusium lib. 4. Turcogr. εἰ μὴ σας Πάσχα ἡγοῦμαι τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτὴν τῆς ἑορτῆς, καὶ πανήγυριν πανηγύρεων. Apud Pachymerem lib. 7. cap. 15. κυρία ἑορτῆς. Vide Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 31. initio.

Ἑορτὴν ποιῆσαι, *Aliquem convivio excipere*, de qua loquendi formula egimus in Gloss. med. Lat. in V. *Festum*. Paradisus, seu liber SS. Senum MS. καθ' ἡμέραν ἐσθίειν ἔθος οὐκ ἔχομεν, δι' ὑμᾶς δὲ γευσώμεθα μικρόν· καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς ἄρτους καὶ ἅλας ξηρὸν, ὅτι χρεία ἐστὶ δι' ὑμᾶς ἑορτὴν ποιῆσαι· καὶ ἔφαγον ὀλίγον ἅλας εἰς ὄξος, καὶ ἔφαγον. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 58. καὶ πληροῦσι τὸ οἰκονομεῖον παντοίων ἀγαθῶν, καὶ ποιοῦσι ἑορτὴν μεγάλην τοῖς πατράσι.

Ἑορταστικὸς κύκλος, *Cyclus Paschalis*. Chronicon Alexandrinum an. 35. Justiniani: τούτῳ τῷ ἔτει— ἐπληρώθη τὰ φλβ΄. ἔτη τοῦ ἑορταστικοῦ κύκλου τοῦ ἁγίου καὶ ἑορταστικοῦ σταυροῦ, ἀφ' οὗ τὸ ὑπὲρ ἡμῶν ἑκούσιον καὶ ζωοποιὸν κατεδέξατο θάνατον Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς Χριστιανοὶ ἑορτάζειν ἠρξάμεθα τὴν ἁγίαν αὐτοῦ ἀνάστασιν, καὶ ἄρχεται ἡ δευτέρα περίοδος τοῦ ἑορταστικοῦ κύκλου ἀπὸ εἰκοστῆς πρώτης, καὶ αὐτοῦ τοῦ Μαρτίου μηνὸς τῆς ἐνεστώσης ἐπινεμήσεως, καθ' ἣν ἡ ἰσημερία γνωρίζεται. Vide in Κύκλος.

Δεσποτικαὶ ἑορταὶ, *Festa Dominica*, quæ scilicet Christi Domini sunt. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 13. ὅτι δημοτελὴς καὶ μεγάλη τυγχάνει δεσποτικὴ ἑορτή. Nomocanon Cotelerianus, num. 291. καὶ εἰς πᾶσαν ἑορτὴν δεσποτικὴν τοῦ Χριστοῦ γέννων, καὶ τὸ Δωδεκαήμερον, &c. Ea porrò festa septem primitus fuere, ut Georgius Hamartolus in Justiniano ex Chrysostomo annotat, scilicet Christi nativitas, Epiphania, Dies Passionis Christi, Resurrectio, Assumptio, Pentecoste, & universæ mortuorum Resurrectionis dies. Ea verò festa postea numero XI. circumclusa ea sunt Annuntiatio Virginis, Christi Nativitas, Hypapante, Baptismus Christi, Transfiguratio, Resurrectio Lazari, Festum Palmarum, Lignum Crucis, Resurrectio, Ascensio, Spiritus Sancti adventus, quæ quidem ita complexus est Joannes Euchaïtorum Metropolita Carm. εἰς τὰς δεσποτικὰς ἑορτάς, pag. 72.

> Εὐαγγελισμὸς, γέννα, κλήσεως θέσις,
> Χεὶρ Συμεὼν, βάπτισμα, φῶς Θαβωρίου,
> Λάζαρος ἐκ γῆς, Βαΐα, σταυροῦ ξύλον,
> Ἔγερσις, ἄρσις, Πνεύματος παρουσία.

His postmodum additum Festum Assumptionis Deiparæ. Nicephorus Xanthopulus:

> Τὸ χαῖρε, καὶ γέννησις, ἅμα πρεσβύτης
> Βάπτισμα, Θαβὼρ, καὶ Λάζαρος ἐξ ᾅδου,
> Βαΐα, σταυρὸς, γηγενῶν ἄνω στάσις,
> Ἄρσις, τὸ Πνεῦμα, καὶ Θεοῦ μητρὸς μόρος.

Extant ejusdem similes versus εἰς τὰ ιβ΄ ἑορτάς. Vide Christophorum Angelum de Hodierno Græcor. statu cap. 46. Allatium de Dominic. & Hebdom.

Græc.

Græc. num. 2. εἰκόναι τῶν δώδεκα δεσποτικῶν ἑορτῶν, in Hist. Politica sub finem. Emmanuel Georgillas MS.

Δεσποτικαῖς τῶν ἑορταῖς τῶν ποίαις ῥίζαν οἱ νόμοι.

Ἑορταὶ Θεομητορικαὶ, *Deiparæ Virginis Festa*, in Euchologio, pag. 1. &c.

Ἑορτὴ μεγάλη. Vide Codinum de Offic. cap. 12. num. 10.

Ἑορτὴν ἐκκόπτειν, apud Leonem Grammaticum in Leone Philosopho, pag. 482. nostris, *Retrancher une Feste.*

Ἑορταστικαὶ ἐπιστολαὶ, & ὁμιλίαι, *Epistolæ & Homiliæ festivæ*, quibus futurum Pascha prænuntiatur: unde & Paschales dictæ. Eusebius lib. 7. Hist. Eccl. cap. 20. ὅγε μὴν Διονύσιος πρὸς ταῖς δηλωθείσαις ἐπιστολαῖς αὐτοῦ, ἔτι καὶ τὰς φερομένας ἑορταστικὰς τὸ τηνικαῦτα συντάττει, πανηγυρικωτέρους ἐν αὐτοῖς περὶ τοῦ τῶν πάσχα ἑορτῆς ἀνακινῶν λόγους. Ita inscribitur S. Athanasij Epist. 39. Synesius Epist. 13. τῶν δὲ διακομιστὴν τῶν πανηγυρικῶν γραμμάτων, ἃ καταγγέλλει τὴν κυρίαν τῆς ἑορτῆς ἡμέραν. Laudantur in Concilio Ephesino Act. 1. aliquot ejusmodi Theophili Episcopi Alexandriæ ἐπιστολαὶ ἑορταστικαί: ut & aliorum in nostra Constantinopoli Christiana lib. 2. pag. 139. quibus Episcopi sese invitabant ad unà exigendas præcipuas anni festivitates: quo spectant ista ex Theophylacti Bulgar. Archiep. Epist. 23. ἀπιόντι γὰρ πρὸς τὸν μέγαν Ἀχίλλιον, ὡς ἂν τῇ πανηγύρει συνεορτάσαιμι, κατὰ τὴν ὁδὸν ἐνεχειρίσθη τὸ γράμμα σου. Ejusmodi etiam est Epistola 233. S. Basilij scripta ἐπὶ φίλῳ συμπασχάσαι, & altera, quæ est 404. Vide Henricum Valesium ad laudatum locum Eusebij.

Ἑορταστικὰ, *Dona quæ fiunt Ecclesiis*, aut *Presbyteris*. Glossæ Basilic. Σολέμνια, ἑορταστικά. Rursum: Σολέμνια, τὰ ὑπὸ Βασιλέως ἐν ἐκκλησίαις διδόμενα χάριν μνήμης, ἤτοι ἑορταστικά. Concilium Laodicenum Can. 37. οὐ δεῖ παρὰ τῶν Ἰουδαίων ἢ αἱρετικῶν τὰ πεμπόμενα ἑορταστικὰ λαμβάνειν, μήτε συνεορτάζειν αὐτοῖς: ubi *Feriatica*, Isidorus Mercator: *Munera festiva*, Dionysius Exiguus vertunt. Concilium Calchedonense Act. 10. Σαμουῆλος εἶπεν, ἔθος ἐστὶν ἐν τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ ἡμέρᾳ τῶν Πάσχα, ἢ πρὸ τῆς ἡμέρας, διδόναι αὐτὸν ἐκ χειρὸς τοῖς Κληρικοῖς φανερά τινα ἑορταστικά. Ταῦτα μέλλειν διδόναι, ὁμιλεῖ πρότερον, καὶ οὕτως δίδωσιν. Ubi sermo est de Iba Episcopo Edesseno. Vide Gloss. med. Lat. in *Feriatica*, & in *Presbyrium*.

Ἑορτασίμως, *Festivè*, *Solemniter*. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 2. cap. 23. εἰς ἅπερ πάλιν κἀκεῖνοι δεκρέτον μετὰ βούλλης μολυβδίνης πεποιήκασι, καὶ ἑορτασίμως ἔλαβον τὰ παρὰ τῶν ἡμετέρων, καὶ δεδώκασι τὰ ἴδια γράμματα. Et sect. 4. cap. 13. οὕτως οὖν μετὰ κρότων καὶ παιάνων τὸν βασιλέα προπέμποντες, ἑορτασίμως εἰς τὴν ἑτοιμασθεῖσαν ἤγαγον οἰκίαν.

ΕʹΠΑ̃, *Ecce*. Symeon Cabasilas in Epist. de Atheniensibus hodiernis apud Crusium, pag. 461. βουλόμενοι γὰρ εἰπεῖν, Ἰδοὺ πίσις, ὑπνώη, καὶ Ἑλλήνων δικαιοσύνη, λέγουσιν ἀντὶ τούτων, Ἐπᾶ πίσι, ἐπᾶ σολὴ, ἐπᾶ Ρωμαϊκὴ κρίσι.

Εἶπα, eâdem notione. Carmen plebeium apud Annam Comnenam lib. 2. τὸ σάββατον τῆς τυρινῆς χαρεῖς Ἀλέξιε, ἐνόησές το, καὶ τὴν δευτέραν τὸ πρωῒ εἶπα γεράκιν μου.

Ἔπαρ, eodem fortè aut simili significatu, vel certè pro *Aufer*. Theodosius Zygomalas apud Crusium pag. 99. ait Peloponnesios hodiernos dicere, ἔπαρ, pro ἆρον, verbi gratia, ἔπαρ τὴν ποιμάντα σου. Sponius putat ἔπαρ dictum per contractionem pro ἔπαρε, ex ἐπαίρω. Historia Apollonij Tyrij:

Κ' ἔπαρ καὶ τὴν γυνέκαν μου, καὶ βλέπει μὴν τῇ χασεις.

Infrà:

Ἔπαρ τὴν σπάταν τῶν θωρέας πορπάτη ἀγάλη, ἀγάλη.

ΕʹΠΑΓΓΕΛΙ'Α, *Promissum*, *Pollicitatio*, *Promissio*, *Repromissio*. Ἐπαγγέλλομαι, *Promitto*, *Spondeo*, Ἐπαγγελτὴς, *Promissor*, in Glossis Gr. Lat. ἐπαγγελόμενος ἐπιτήδειος, *Expromissor idoneus*, in Basilic. & in Gloss.

ΕʹΠΑΚΟΥΜΒΙ'ΖΕΙΝ. Vide in Ἀκούμβα.

ΕʹΠΑΜΦΟΤΕΡΙΣΜΟ'Σ, *Alternata conditio*, in Basilicis to. 1. pag. 619.

ΕʹΠΑΝΑ'ΛΗΨΙΣ πρότερας καταστάσεως, *Postliminium*, in Gloss. Basilic.

ΕʹΠΑΝΟΙ'ΚΙΟΝ, *Tributum*. Propriè *Locarium*. Nicetas in Manuële lib. 4. num. 1. σχολὴν ἂν τὰ πρῶτα κλέος αὐτὸς, ἔπειτα ἡ βασιλεία Ρωμαίων μέρος ἴσως ἐκεῖθεν ἐπανοικίου. Ubi Cod. al. δασμοῦ.

ΕʹΠΑΙΤΙ'ΤΙΣ, *Caprifolium*, apud Interpol. Dioscor. c. 596.

ΕʹΠΑ'ΝΩ τινὸς, *In*, *Adversus aliquem*, scilicet *incurrere*. Quomodo dicimus, *Courir sus*, *Courir sur quelqu'un*. Apophthegm. Patrum in Theodoro num. 29. ἦλθόν ποτε ἐπάνω αὐτοῦ τρεῖς λησταί, καὶ δύο ἐκράτουν αὐτὸν, &c. In Paphnutio num. 2. ὁδεύων δὲ ποτε, εὑρέθη ἐπάνω κολληγίου λῃστῶν.

Καταπάνω, eâdem notione. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Καὶ καταπάνω τῶν Μινώς Πηλέως ἐκατέβη.

In argumento lib. 1. ὁ Θησεὺς — ἐδιέβη καταπάνω τῆς βασιλίσσης τῶν γυναικῶν Ἀμαζόνων. Georgius Contares lib. 1. Hist. Athenar. νὰ τοὺς δώση — βοήθειαν διὰ νὰ πηγαίνη καταπάνω τῶν ἐναντίων του. Vide Καταπάνω.

ΕʹΠΑΝΩΓΡΑΦΗ', *Inscriptio*, Ἐπιγραφή.

ΕʹΠΑΝΩΕ'ΝΔΥΜΑ, idem quod Ἐπενδύτης, *Vestis quæ cæteris insternitur*, apud Codinum de Offic. Palat. cap. 6. num. 18. ἀλλάσσει ῥοῦχον, ἤγουν ἐπανωένδυμα μαργαριταρένιον.

ΕʹΠΑΝΩΚΛΙ'ΒΑΝΟΝ. Vide in Κλίβανον.

ΕʹΠΑΝΩΣΚΕ'ΠΙΟΝ, *Superum tegumentum*. Codinus de Offic. Palat. cap. 3. num. 10. τὸ δὲ τῆς σέλλας ἐπανωσκέπιον, λευκὸς κάμπος, ἤγουν πεδίον μετὰ ἀετῶν κοκκίνων μικρῶν. Ita n. 18. cap. 5. num. 10.

ΕʹΠΑΝΩΦΟ'ΡΙΟΝ, *Theca*. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 24. de Patriarcha: κἀκεῖσε ἐφ' ἵππου καθίσας, ἔφη, Εἴπατε τῷ κατέχοντι τὸ δεκανίκιον, ἵνα καλύπτει αὐτὸ εἰς τὸ ἐπανωφόριον, ὥστε μὴ φαίνεσθαι.

ΕʹΠΑΡΧΟΣ, & Ὕπαρχος, promiscuè pro *Præfectis Prætorio*, & *Urbis*, à Scriptoribus usurpari, pridem observatum à Nicolao Alemanno ad Procopij Anecdota pag. 94. 1. Edit. Fabroto ad Constant. Manassem pag. 193. & Henrico Valesio ad lib. 4. Eusebij de Vita Const. cap. 1. Glossæ Gr. Lat. Ἔπαρχος, *Præfectus*.

Ἔπαρχος vel Ὕπαρχος τῶν Πραιτωρίου, *Præfectus Prætorio*, de qua Dignitate passim Scriptores. Ὕπαρχος τῶν πραιτωρίου, Ἔπαρχος Ρώμης τῆς πόλεως, in Gloss. Gr. Lat. Glossæ MSS. Ἔπαρχος τῶν πραιτωρίου, ὁ τῆς ἑῴων τῆς φορολογίας τὴν ἐπίστασιν ἔχων, παρὰ Ρωμαίοις. Theophylactus Simocatta lib. 8. Hist. Mauric. cap. 9. τὴν ἡγεμονίαν τῶν φόρων τῆς ἑῴας πρό τινος καιροῦ ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος ἀπειλήφει. Apud Philostorgium lib. 3. cap. 28. Ἔπαρχος τῶν καλουμένων Πραιτωρίων.

Ἔπαρχος, vel Ὕπαρχος τῆς πόλεως, *Præfectus Urbi*, apud Eustathium in Vita S. Eutychij Patr. Constantinop. n. 76. idem n. 96. ἐξαιρέτως δὲ ὁ τοῦ δήμου τὴν εὐταξίαν πεπιστευμένος Ἔπαρχος.

Ἀντέπαρχος, *Subpræfectus*, in Gloss. Gr. Lat.

Ἐπαρχότης, & Ὑπαρχότης, *Præfectoria dignitas*. *Præfectura*, in Gloss. Gr. Lat. Ἐπαρχικὴ ἐξουσία, apud Xiphilinum in Severo. Macarius Homil. 16. ὡς οἱ ἐγκεχειρισμένοι ἀρχὰς Ἐπαρχότητος.

Ἐπαρχία, eâdem notione. Martyrium MS. SS. Martiani

ciani & Martyrij Notariorum : Εὐσεβίου μάλιστα καὶ Φιλίππου, ὧν ὁ μὲν τῇ τοῦ Πραιποσίτου τετίμητο δόξῃ· ὁ δὲ τὰ τῆς Ἐπαρχίας διεῖπεν ὁ Φίλιππος.

Ἐπαρχικοὶ, *Præfectorij*, vel *Præfectiani*; οἱ τῆς ἐπαρχικῆς τάξεως, apud Euseb. lib. 2. de Vita Const. cap. 46. & Socratem lib. 1. cap. 9. id est Apparitores Præfecti Prætorio, vel Urbis, quomodo hanc vocem usurpat Palladius in Vita S. Joannis Chrysostomi p. 198. διηγήσατο δὲ ὁ ἀναλύσας διάκονος ἀπὸ τῶν ἐπισκόπων, ὡς οἱ Ἐπαρχικοὶ οἱ διάγοντες αὐτοὺς, ἐπὶ τοσοῦτον ἔθλιψαν καθ' ἐντολάς τινων, ὡς εὔχεσθαι αὐτοὺς θάνατον ἐπελθεῖν, καὶ τὸ ζῆν παραιτεῖσθαι. Adde pag. 200. & eundem Chrisost. Epist. 14. 112. 205. Concilium Constantinopol. sub Flaviano Act. 7. μεμαθηκέναι δὲ μετὰ πολλῆς βοηθείας στρατιωτῶν, καὶ μοναχῶν, καὶ Ἐπαρχικῶν μέλλειν αὐτοὺς παραγγέλλεσθαι. Ubi vetus Interpres, *Cum magna multitudine militum & Monachorum, & Præfectianorum Apparitorum*. Hi infrà, ταξεῶται appellantur: μετὰ πολλοῦ πλήθους στρατιωτῶν, καὶ μοναχῶν, καὶ ταξεωτῶν τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου Ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων. In Nov. 86. Justin. c. 9. εἴ τις Μαγιστριανὸς ἢ ἐπαρχικὸς, &c. Ita in Nov. 124. cap. 3. Horum Præfectianorum Cohorti τὴν Ἐπάρχοις ὑπηρετουμένην στρατείαν vocat Basilius Seleuciensis lib. 2. de S. Thecla cap. 14. ἐπαρχικοῦ verò munere vel Officio complures donantur apud Chrysostom. Epist. 14. 112. 205. apud Nilum Monach. lib. 1. Epist. 103. lib. 2. Epist. 5. 6. 7. 233. 297. Vide Concil. Calchedon. Act. 1. p. 217. lib. 8. Basilic. tit. 1. §. 18. & Gloss. med. Lat. in *Præfectianus*.

Ἐπαρχικὰ, Libri qui continent generales formas, sive Edicta Præfectorum Prætorio, *quæ constat legis vim habere*, ut est in l. 2. C. de Offic. Præf. Præt. & l. *Apertissimi* C. de Judic. l. pen. C. de Fidejuss. Ex iis ἐπαρχικῶν libris nonnulla sumpsit Harmenopulus, ut observatum à Cujacio lib. 6. observ. c. 10. ubi plura.

Ἐπαρχιώτης, *Provincialis*, in utroque Gloss. Glossæ Basilic. ex lib. 2. Basil. tit. de sign. verb. ex Ulpiano: ἐπαρχιῶταί εἰσιν οἱ τὴν οἴκησιν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἔχοντες, οὐ μὴν οἱ ἐν αὐταῖς τεχθέντες. Eædem Glossæ: Ἐπαρχεώτης, ὁ ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τὸ συνάλλαγμα ποιῶν. Scholiastes Theophili Antecess. lib. 2. tit. 1. §. 40. Ἐπαρχιώτας λέγει τοὺς ὑποτελεῖς. Nicetas in Isaacio lib. 2. n. 3. καὶ τὴν ἐξ ἐπιτάγματος ὑπὸ τῶν ἐπαρχιωτῶν αὐτίκα μεταφερόμενα.

Ἔπαρχος, Dignitas in Aula Constantinopolitana, quæ vigesima tertia recensetur à Codino cap. 2. ubi Cod. Reg. habet Ὕπαρχος. Suâ verò tempestate nullam functionem habuisse testatur cap. 5. n. 35. Huic Calyptrâ κλαπωτῇ uti concessum erat, ut aliquot aliis, ut testatur Matthæus Mon. in Catal. Offic. Aulæ Constantinopol. ubi nudè Ἔπαρχος absque adjuncto πόλεως appellatur.

Ὁ μέγας ἂν Παππίας τε καὶ Ἔπαρχος σὺν τούτοις.

Item alius Anonymus:

Σὺν τούτοις τὸν Ἔπαρχον καλύπτρα ξένη.

Idem firmat Codinus cap. 4. num. 25. qui ait τὰ τοῦ Ἐπάρχου, nempe φορέματα, fuisse, οἷα τὰ τοῦ μεγάλου Παππίου, ἄνευ δικανικίου. Ejus etiam παράσημα, seu insignia describit Pachymeres lib. 12. cap. 20. Frequens est apud Scriptores Byzantinos mentio Ἐπάρχου τῆς πόλεως ΚΠ. qui interdum nudè Ἔπαρχος appellatur, ut apud Annam Comnenam lib. 3. statim initio, ut alios omittam: unde nullus dubito quin idem fuerit extremis Sæculis, qui superioribus; cùm plerique ex Officialibus Palatij nullam deinceps functionem habuerint, & solo Dignitatis titulo gauderent.

Ἐπαρχία, *Provincia*. Justinianus in Nov. 29. c. 2. ὁ δὲ τὴν ἀρχὴν ἔχων τῆς ἐπαρχίας πάσης, — τάς τε πόλεις περινοστήσει, &c.

Ἐπαρχία, *Provincia*, *Districtus Metropolitani*, ut *Diœcesis*, Districtus Patriarchæ: *Parœcia*, Districtus Episcopi. Macarius Ancyranus contra Barlaamum & Acyndinum cap. 19. δεῖν οἶμαι πρῶτον μὲν δεῖξαι τί ἐστιν Ἐπαρχία, καί τι Διοίκησις, τίς δ' ἂν ὁ τῆς Ἐπαρχίας καὶ ὁ τῆς Διοικήσεως κυρίως Ἔξαρχος. Ἐπαρχία μὲν οὖν λέγεται ἡ ἑκάστης Μητροπόλεως ἐνορία, ὡς φέρε εἰπεῖν τῆς μὲν Ἡρακλείας ἡ πᾶσα Θράκη, τῆς Ἀγκύρας ἡ Γαλατία ὅλη, τῆς Θεσσαλονίκης πᾶσα Θετταλία. σύνοδος δὲ ἑκάστης, οἱ αὐτῆς μὲν Ἐπίσκοποι, οὗτοι δὲ τελοῦντες ὑπὸ τὸν τῆς Ἐπαρχίας Μητροπολίτην. Διοίκησις δὲ, ἡ πολλὰς Ἐπαρχίας περιέχουσα, τουτέστιν ἡ ἑκάστου Πατριάρχου ἐνορία· καὶ σύνοδος ταύτης, οἱ ἐν αὐτῇ Μητροπολῖται καὶ Ἀρχιεπίσκοποι ὑπὸ τὸν Πατριάρχην, καὶ οὗτοι ὄντες ἑκάστης διοικήσεως. Aurea Bulla Joannis Comneni Imp. lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 148. διορίζεται διὰ τοῦ παρόντος νεαροῦ θεσπίσματος, μηδένα τῶν λοιπῶν τῶν ἀρχόντων ἑκάστης ἐπαρχίας, μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ ἐπαρχεώτου μητροπολίτου, ἢ ἀρχιεπισκόπου, ἢ ἐπισκόπου, ἀναλαμβάνεσθαι ἀπὸ τῶν ὄντων ἐν τῇ μητροπόλει, — ἢ νομίσματα, ἢ εἴδη τινὰ, &c. Sancitum Germani Patr. Constantinopol. ibid. lib. 3. p. 233. ἐξιδιώσατο δὲ τὴν μονὴν τοῦ τιμίου Προδρόμου, καὶ τὴν ἐν ᾗ ἐδικαιώθη καὶ ἀποκαλέσῃ ἡ κατ' ἐμὲ ἐκκλησία, πράξει συνοδικῇ ἐπαρχιώτιδι τοῦ ἁγίου Δημητρίου μονήν. Sancitum Nectarij Patr. Constantinopol. ibid. p. 248. εἰ μέν τοιγε περὶ τῶν μελλόντων διασκοποίη τις τῶν ὀφειλόντων καθελεῖν, φαίνεταί μοι μὴ μόνον τρεῖς παρεῖναι προσήκειν, ἀλλὰ καὶ (εἰ δυνατὸν) τοὺς πάντας Ἐπαρχιώτας, ἵνα τῇ τῶν πολλῶν ψήφῳ ἀκριβεστέρα ἡ κατάκρισις τοῦ ἀξίου τῆς καθαιρέσεως δεικνύηται, παρόντος καὶ κρινομένου. Vide suprà in Ἔξαρχος, & Gloss. med. Lat. in V. *Provincia*.

ἘΠΆΣΤΡΕΒΑ. Fabulæ Æsopi Græcobarb. p. 72. γάιδαρος ἐπαίνα τὸ ἄλογον, ὅπου ἔτρογε πολλὰ φαγία, καὶ τὸ ἐπάστρεβαν, καὶ αὐτὸς οὐδὲ κἂν ἄχυρα δὲν ἐχόρτενε. Ubi C. Gr. ὄνος ἵππον ἐμακάριζεν, ὡς ἀφθόνως τρεφόμενον, καὶ ἐπιμελῶς, αὐτὸς μὴ δ' ἀχύρων ἅλις ἔχων. Videtur derivatũ à παστρεύω.

ἘΠΑΦΟΥΜΗΔΙΟΝ, Ægyptiis, *Medium*, apud Interpol. Dioscor. c. 600.

ἘΠΑΥΚΛΙΑ, *Tragemata*. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Ἐπαύκλια, τραγήματα, Ἔλαον τραπεζά τις.

Huc fortè respexit Phavorinus: Ἐπαύκλια, τραγήματα τοῦ Ψελλοῦ.

ἘΠΕΙΚΤΗΣ, *Qui urget operas*: ἐργεπείκτης, Nicetæ in Balduino Flandro: num. 9. Glossæ Seguerianæ MSS. ἐπείκτης, ὁ σπουδαῖος. Theophanes in Rhinotmeto, pag. 306. καὶ ἔκτισε τὸ Ἰουστινιανοῦ τρικλίνιον λεγόμενον, καὶ τὰ τοῦ παλατίου περιτειχίσματα, καὶ ἐπέστησεν ἐπείκτην Στέφανον τὸν Πέρσην, Σακελλάριον αὐτοῦ, καὶ Πρωτοδούνουχον, καὶ ἐξουσιαστήν. Ubi Cedrenus nudè habet ἐξουσιαστήν. Leo Grammaticus in Leone Philosopho pag. 479. Βασίλειος Ἐπείκτης, ὁ υἱὸς Νικολάου Ἑταιρειάρχου, qui quidem Basilius Cedreno p. 598. Ἐπείκτης τοῦ Βασιλέως dicitur: unde speciem quandam dignitatis fuisse tunc temporis licet augurari, cujusmodi fuit in Regum nostrorum Aula, *Operarij*, de qua in Gloss. med. Lat. meminit Sozomenus lib. 2. cap. 11. cujusdam Pusicæ, qui apud Persas πάντων ἦρχε τῶν τοῦ βασιλέως τεχνιτῶν. Hosce ἐπείκτας sequior Græcia Πρωτομάστορας vocat, ut testatur Goarus ad Theophanem: atque ita appellantur à Niceta. Ubi enim ἐργεπείκτης habet, Codex alius præfert, Πρωτομάστωρ καὶ ἐργάτης τῶν μηχανῶν. Alij sunt ἐπείκται, & ἐκβιβασταὶ in Basilic. lib. 9. *Compulsores*.

ἘΠΕΙΣΑΚΤΟΙ, in Nov. 123. Justin. c. 29. eædem quæ συνείσακτοι aliis dicuntur: τοῖς δὲ πρεσβυτέροις — ἀπαγορεύομεν καὶ ἡμεῖς κατὰ τὴν τῶν ἁγίων κανόνων γυναῖκά τινα ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ ἐπείσακτον ἔχειν.

Ἐπείσακτοι aliàs *Milites Evocati* dicuntur. Vide l. 2. Cod. ut Nemini liceat à Coëmpt. &c. & quæ hîc annotant. J C.

ἘΠΕΝ, Μολίβου σκωρία, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Scoria plumbi*.

ἘΠΕΝΔΥΤΗΣ, *Instita*, *Superaria*, in Gloss. Gr. Lat. *Tunica quæ interulæ seu* ὑπενδύτῃ *injicitur*:

χιτών. Glossæ MSS. ἐπενδύτης, τὸ ἐσώτερον ἱμάτιον, ὃ καὶ ὑποκάμισον λέγεται. Eadem habet Suidas. Exterior scilicet vestis ratione interulæ. Moeris Atticista MS. χιτωνίσκος καὶ χιτών, Ἀττικά, Ὑποδύτης καὶ Ἐπενδύτης, Ἑλληνικά. S.Athanasius de Virginitate p. 1050. ὁ ἐπενδύτης σου μέλας μὴ βεβαμμένος ἐν βαφῇ, ἀλλ' αὐτοφυὴς ἰδιόχρωος, ἢ ὀνυχίζων. Vide eundem to.2. in Vita S.Antonij pag. 479. Basilius Seleuciensis de Vita S.Theclæ lib.1. pag.62. καὶ λαβόντες αὐτοῦ τὸν ἐπενδύτην, ἀπῆλθον. Zacharias lib.1. Dialog. cap. 9. ἐν τῷ ἐπενδύτῃ δώδεκα νομίσματα εὗρεν. Ubi Gregorius M. *In sinu suo*. Nicetas in Manuele lib.2.n.3. ὡς καὶ τὸν ἐπενδύτην αὐτοῦ καὶ τὸν χιτῶνα ἑαυτοῦ τοῦ σώματος, &c. Ubi Codex alter, χιτῶνα τοῦ τε ἔνδον, καὶ τοῦ ἐκτὸς ἐπιδιδόναι πτωχοῖς. Vide Franc. Scorsum ad Theophan. Ceramei Homil.36.& Gloss. med.Lat. in *Epidecen*.

ἘΠΕΞΈΛΕΥΣΙΣ, *Pœna, Punitio*. lib.60. Basilic. tit.1.§.10. κατὰ τρεῖς τρόπους ἡ συκοφαντία γίνεται, καὶ τριπλῶς ἡ ἐπεξέλευσις. Ex Marciano: *Calumnia tribus modis fit, & tripliciter punitur.*

ἘΠΕΡΩΤΑ͂Ν, *Stipulari*. Ἐπερώτησις, *Stipulatio*, vox JC. passim obvia in Basil. Ἀντεπερώτησις, *Restipulatio*, Ἀντεπερωτῶ, *Restipulo*, in Gloss. Gr. Lat. Προσεπερωτητὴς, *Adstipulator*, in Lat.Gr.

ἘΠΕΥΧΗ, Ἐπεύχιον, *Tapes, qui* εὐχὰς, *seu Orationes in Ecclesia & alibi ad Deum fundentibus insterni solet*: exinde *Quivis tapes villosus qui humi insterni solet*: nam ἐπεύχεσθαι, pro εὔχεσθαι, ferè semper usurpant recentiores Græci. Ἐπεύχιον, apud Joan. Phocam in Descript. Terræ Sanctæ cap.23. Euchologium de Dedicatione Templi p.832. μανδύλια, τοῦτ' ἔστι χειρόμακτρα τρία, ζώνας τρεῖς, τάπητα, ἤγουν ἐπεύχιον.

Ἐπεύχιον. Lexicon MS. Cyrilli: τάπης, τὸ ἐπεύχιον. Glossæ MSS. ad Aristophanis Plutum: οὐτ' ἐν τάπησι, ἐπευχίοις. Idem Cyrilli Lexicon: Δαπίδας, τὰ ἐπεύχια τὰ ψιλὰ, οὐ τὰ μαλλωτά. Eustathius ad Iliad. Ψ. οἱ δὲ τάπητες πολλαχῆ φαίνονται ὑποκεῖσθαι κατὰ τὸ εἶδος στρωμνῆς, ὁποῖα ἴσως καὶ τὰ καλούμενα ἐπεύχια. Et ad Iliad. Π. οὖλοι τάπητες, ἢ οἱ δασεῖς καὶ τριχωτοὶ, ὁποῖα τὰ κοινῶς λεγόμενα ἐπεύχια, τὰ ἀπὸ τῶν δύο μερῶν μεμαλλωμένα, &c. Rursum: Δαπίδια, τὰ ἐπεύχια. Glossæ MSS. ἀμφιτάποισι, τάπησιν, ἤγουν ἐπεύχια. Occurrit in Vita MS. S. Andreæ Sali c.8.

Πεύκια, voce contractâ ex ἐπεύχια. Corona pretiosa & Portius Πεύκια, *Aulaa*, τάπητες. Nicetas Barbarogr. in Man. lib.2.n.5. μετὰ βλατίων χρυσῶν, καὶ πευκίων ἐξαμιτωτῶν. lib.3.n.3. μετὰ βλατίων χρυσῶν, καὶ πευκίων ἐξαμίτων καλλικόσμων τε καὶ ἐκαλλωπίζον. Historia MS. Belisarij:

Εἶπεν, εὐθέως ὥρισε πεύκια καὶ χαμουχάδες,
ἵνα τὰ ξαπλώσουν εἰς τὴν γῆν, καὶ πάνωμα παλλῆσα.

Sic porrò ejusmodi tapetum etymon attigit Constantinus Porph. in Basilio n.53. apud Allatium, Edit. verò Combefisij 76. καὶ ἀπέστειλε νακοτάπητας μεγάλους τοὺς παρ' ἡμῖν ἀπὸ τῆς εὐχῆς τὸ ἐπώνυμον φέροντας, ἐφ' ὧν πᾶν τὸ ἔδαφος, ἐκ διαφόρων ἐντίμων λίθων, ψηφίδων δίκην, ἐνηρμοσμένων πρὸς ἀλλήλους συντεθειμένων, ποικιλίαν καὶ κάλλος ταώνων μιμουμένων, καλύπτεσθαι ἔμελλε, θαύματος ἀξίως μεγέθει καὶ ὡραιότητι.

Ἀπευχὴ, Ἀπευκιὰ, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. ἱμάτιον, ἢ ῥοῦχον, ἢ ἀπευχήν. Mox: Ἀπευχόπουλλον, μικρὸν ἀπευκιῶν.

Ὑπεύκη, Ὑπεύκιον. Historia MS. Belisarij:

Ὁ βασιλεὺς ἐστόλισε ὅλα τὰ τὰ παλάτια,
Πανία χρυσόϋφαντα ἐκρέμασαν εἰς τοίχους,
Ὑπεύκια καλέστρωσε πολλὰ ἐν τῷ ἐδάφει.

ἘΠΙΑΓΟΥΡΟΣ. Vide in Ἄγουρος.

ἘΠΙΒΑΛΤΑΡΗΝ, *Vestis quæ cæteris injicitur*. Ptochoprodromus in versibus polit. MSS. de sua paupertate.

Ἔσεναν καὶ ποκάμισον, ἔσεν καὶ ἐπιβαλτάρην.

Cosmas Hieromonachus MS. de Chymia: καὶ γλυκίδες τὸ μίγμα ποιήσας, εἰς καθαρὸν ἔβαλε ὕελον, τοῦτο εἶναι ἐπιβαλλέεον.

ἘΠΙΒΑΤΗΡΙΑ, *Auspicia, Initia omnia*. Glossæ Lat.Gr. *Introitum*, Ἐπιβατήριον, Εἰσελεύσιον. Synesius Epist.57. οὕτω πικροῖς ἡμᾶς ἡ πόλις ἐπιβατηρίοις ἐξένισεν. Scylitzes pag. 861. συνελθόντες εἰς τὸν περίπυστον τῆς τοῦ Θεοῦ λόγου Σοφίας νεὼν, ἄρτι τῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεομήτορος ἐπιβατηρίων ἐφισταμένων. Apud Cedren. ἐπιβατήριος εὐχὴ, dicitur, quâ Imperatori primùm inaugurato adprecari solebant.

ἘΠΙΒΑΤΗΣ, *Digitus Index*. Nicolaus Malaxa de Significatione digitorum manus unitorum Sacerdotis in benedictionibus: ἡ δὲ τοῦ ἀντίχειρος, καὶ τοῦ παραμέσου, τοῦ καὶ ἐπιβάτου καλουμένου, πρὸς ἀλλήλους πλαγία ἕνωσις, καὶ αὖθις τὸ ἔγγιστα τούτων καμπύλων τοῦ μύωπος, τὸ Χειστὸς ὄνομα σημαίνουσι ἀμφότερα. ἡ γὰρ πλαγιότης τοῦ ἀντίχειρος καὶ τοῦ ἐπιβάτου, τὸ Χ, στοιχεῖον ἐνδείκνυται. Vide Σφάκελος.

ἘΠΙΒΑΤΙΚΩ͂Σ, *Per vim*, apud Harmenopulum lib.6. tit.7. §.5.

ἘΠΙΒΑΗΣΙΣ, in Glossis Chymicis MSS. καὶ συλείωσις κατασπωμένη.

ἘΠΙΒΟΛΗ, *Superindictionis* species, cùm scilicet defecti agri, seu à possessoribus relicti, onus, fertili vel vicino imponitur: quæ quidem sic definitur in lib.56. Basil. tit.18. περὶ ἐπιβολῆς· ἔστι δὲ ἐπιβολὴ, ἐπίδοσις ἀπόρου κτήσεως πρὸς συγκληρονόμους, ἢ συντελεστάς, καὶ ὁμοχώρους, καὶ ὁμοκήνσους. *Est autem Adjectio, translatio possessionis sterilis ad Cohæredes, vel sub eodem tributo tributum pendentes, & habentes communia prædia, & ejusdem census onera sustinentes.* Procopius in Anecdotis, & ex eo Suidas: τὸ δὲ τῆς Ἐπιβολῆς ὄνομα ὄλεθρός τις ἐστὶν ἀπροόπτος, ἐξαπιναίως τοῖς τὰ χωρία κεκτημένοις ἐπιγενόμενος, πρόρριζόν τε αὐτοῖς ἐκτρίβων τὴν τοῦ βίου ἐλπίδα· χωρίων γὰρ τὸ τέλος τῶν ἐρήμων τε καὶ ἀπόρων γεγενημένων, ὧν δὴ τοῖς κυρίοις καὶ τοῖς γεωργοῖς ἤδη τετύχηκεν ἢ παντάπασιν ἀπολωλέναι, ἢ γῆν πατρῴαν ἀπολιποῦσι τοῖς ἐγκειμένοις σφισὶ διὰ ταῦτα κακοῖς κρύπτεσθαι, οὐκ ἀπαξιοῦσιν ἐπιφέρειν τοῖς οὔπω διεφθαρμένοις παντάπασι. τοιοῦτο μὲν καὶ τὸ τῆς Ἐπιβολῆς ὄνομά ἐστιν, ἐπιπολάσαν εἰς τὸ εἰκὸς ἐπὶ τοῦ Χρόνου μάλιστα τοῦτον. Hujusce ἐπιβολῆς meminit Justinianus in Nov.17.& 128.cap.7. De qua consulendi omnino Cujacius ad hanc Nov.128. & ad Nov. 166. & lib.4. Observ.cap.30. lib.6.cap.10. Nicolaus Alemannus ad laudatum locum Procopij, & Dionysius Gotofredus ad Harmenopulum. Vide præterea Novellam Justini de Sacris domibus cap. 6. & suprà in Ἀλληλέγγυον.

ἘΠΙΓΑΜΒΡΙΑ, *Adfinitas*, in Gloss. Gr. Lat. Vide in Γαμβρός.

ἘΠΙΓΓΑΤΟΣ. Vide Ἐκπιγγάτος.

ἘΠΙΓΗΤΙΣ, *Clematidis* species, apud Interpolat. Dioscor. c. 589. 761. qui Latinis *Ambuxum* appellari ait.

ἘΠΙ ΓΟΝΑΤΩΝ. Ἐπὶ τῆς εὐταξίας. Ἐπὶ Κανικλείου. Ἐπὶ κρίσεων. Ἐπὶ τραπέζης. Ἐπὶ στρατοῦ, &c. Vide in Γονάτιον, Εὐταξία, Κανίκλειον, &c.

ἘΠΙΓΟΝΑΤΙΟΝ, Vide Ὑπογονάτιον.

ἘΠΙΓΩΛΗ, pro ἐπειγωλὴ, *Studium, Festinatio*, Σπουδή. Vox non intellecta apud Nicetam: καὶ τὸν πολεμιστήριον ἵππον πρῶτος ἀναβὰς καὶ θωρακισάμενος κατ' ἐπιγωλὴν οὐχὶ βάδην τὸ δόρυ κατὰ τῶν ἀντιπάλων, &c.

ἘΠΙΔΗΜΕΙ͂Ν, *Vitam traducere, Vivere*. Vetus Inscriptio apud Gualterum in Tabulis Siculis num. 258. Μ. ΒΙΑΜΑΞΙΛΑ ΕΠΕΔΗΜΗΣΕΝ ΕΤΗ ΕΕ. Alia à nobis relata lib. 2. Constantinopolis Christianæ pag. 175. ΒΙΖΖΟϹ ΠΑΡΔΟ ΕΠΙΔΗΜΗϹΑ ΚΑΛΩϹ ΗΛΘΑ ΚΑΛΩϹ ΚΑΙ ΚΙΜ ΚΑΛΩϹ ΕΥΞΗΤΑΙ ΥΠΕΡ ΗΜΟΥ.

Ἐκδημεῖν

Ἐκδημεῖν, *è Vita excedere.* Zacharias Pap. lib. 2. Dialog.cap. 37. ἐκ ταύτης τῆς προσκαίρου ζωῆς ἐκδημεῖν. Ita lib.3. cap.1. lib.4. cap.14. Constantinus in Basilio num.76. Edit. Combef. ἀνέμαθε παρὰ Δανιὴλ τῶν ἐκγόνων αὐτοῦ τὴν πρὸς τὸν ἐκεῖθεν βίον ἐκδημίαν αὐτοῦ.

ΕΠΙΔΗΜΙΤΙΚΑ, *Pretia quibus se Provinciales ab onere hospitum suscipiendorum redimunt.* Justinianus in Nov. 134. cap.1. μήτε δὲ ἀγγαρείαις, ἢ τοῖς καλουμένοις ἐπιδημητικοῖς, ἢ ἑτέρᾳ οἱαδήποτε ζημίᾳ βαρύνειν τοὺς ἡμετέρους ὑποτελεῖς. Vide l.ult. C.de Metal. & Epidemit. lib. 12.

ΕΠΙΔΙΚΑ, *Litigiosa*, ὧν ἡ δεσποτεία φιλονεικεῖται, in Basilic.lib.27.

ΕΠΙΔΙΚΟΝ, in Cod. Reg. MSS. 2023. λέγεται καὶ νοεῖται πρᾶγμα κινητὸν καὶ ἀκίνητον, ἢ αὐτοκίνητον, οὗ περὶ τοῦ δεποσίτου ζήτησις μεταξὺ τοῦ ἐνάγοντος καὶ νεμομένου κινεῖται.

ΕΠΙΔΙΦΡΙΟΙ, *Viles, Abjecti, & quasi Carrucarij*, in Nov. 90. & apud Harmenopul. lib. 1. tit. 6. §.1.

ΕΠΙΔΟΣΙΣ, *Beneficium, Commenda*, vel *Pensio.* Pachymeres lib. 4. cap.16. ὁ Μοκέσου, προεδρεύων τότε τῆς ἐκκλησίας Προκοννήσου, κατὰ λόγον ἐπιδόσεως. & lib. 5. cap. 8. ait cuidam Latino quondam Crotonæ Episcopo, voluisse Imperatorem καὶ ἐκκλησίαν διδόναι, τῷ λόγῳ τῆς ἐπιδόσεως, ὡς σχολάζοντι τῆς λαχούσης.

ΕΠΙΘΥΜΙΑΡΗΣ, *Cupidus*, Ἐρωτικός.

ΕΠΙΕΡ, Ægyptiis, *Adiantum*, apud Interpol. Dioscorid.cap.718.

ΕΠΙΘΑΝΑΤΙΟΣ δωρεά, *Donatio mortis causâ*, in Basilic. & in Gloss.

ΕΠΙΘΕΤΗΣ, *Inpostor, Stellionator*, Ἐπίθεσις, ἡ χλεύη, *Inpostura, Stellionatus*, in Gloss. Gr. Lat. Glossæ Nomicæ Vaticanæ: Στελλιονάτους, Ἐπίθεσις, Κακουργία. Vide Κακοῦργος, & Suicerum in hac voce.

ΕΠΙΚΑΜΙΣΟΝ. Vide in Κάμισον.

ΕΠΙΚΑΡΙΟΝ, *Pallium, Chlamys.* Homilia Scholastica vetus: καλάμαξόν μοι τὴν κεφαλὴν, καὶ τοὺς πόδας, δὸς σανδάλια, ὑπόδυσόν με, ἐπίδος ἐπικάριον. In Glossis veterib. *Auriculum*, ἐπικάρσιον exponitur.

ΕΠΙΚΑΡΠΙΑ, *Ususfructus*, in Gloss.Gr.Lat. & apud Theophilum Antecess. de Rerum divisione.

ΕΠΙΚΕΡΝΗΣ. Vide in Πιγκέρνης.

ΕΠΙΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, *Capitatio, Census Capitis.* Apophthegmata Patrum in Ammonatha: ἦλθέ ποτέ τις ἄρχων εἰς τὸ Πηλούσιον, καὶ ἤθελεν ἀπαιτῆσαι ἐπικεφάλαια τοὺς μοναχοὺς, καθάπερ καὶ τοὺς κοσμικοὺς, &c. Vide Κεφαλήτιον.

ΕΠΙΚΛΗΣΙΣ, Ἐπίκλησις Θεοῦ, *Invocatio*, in Gloss. Gr. Lat. Vox Liturgica, in Ordinationibus præsertim, *Unius scilicet personæ Sanctæ Trinitatis invocatio.* Euchologium ubi de Ordinatione Lectoris, pag.233. Καὶ κείρεται παρ' αὐτοῦ σταυροειδῶς, λέγοντος, Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἐπιφωνούντων καθ' ἑκάστην ἐπίκλησιν τῶν συμπαρόντων τὸ, Ἀμήν. Ita pag. 240. & apud Morinum de Sacris Ordinat. pag. 83. Ἐπίκλησις μετὰ τὴν μετάληψιν, apud Clementem lib.8. Constitut. Apostol. cap. 15. Ἐπίκλησις χειροτονίας Διακόνου, c.18.20. S. Cyrillus in Catechesi 3. ad Neophytos: ὥσπερ γὰρ καὶ ὁ ἄρτος τῆς εὐχαριστίας μετὰ τὴν ἐπίκλησιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, οὐκ ἔτι ἄρτος λιτὸς, ἀλλὰ σῶμα Χριστοῦ, &c. Similia habent Theodoritus Dial. 2. & Nilus Monach. lib. 1. Epist. 44. Historia MS. Miraculi S. Michaëlis in Chonis: ἐπυνθάνοντο τῶν παρόντων ἥτις αὐτοῖς κατὰ τοῦ ὕδατος ἐπίκλησις, καὶ τίποτε ἄρα ποῦ τοῦτ' ἐστὶν ὅπερ ἐπᾴδοντες ἠρέμα τῷ ὕδατι. Infrà: θερμότερον ἔχρη τῇ ἐπικλήσει καὶ Θεὸν ἐκάλει κατὰ τῶν πάθους προσώποις τρισὶ γνωριζόμενον. Theostericus in Vita S. Nicetæ Confess. n.24. παρεκαλοῦμεν δὲ αὐτὸν πᾶσα ἡ ἀδελφότης τὴν χειροτονίαν ἀναλαβεῖν τῆς ἡγουμενίας, ἅμα καὶ τὴν ἐπίκλησιν. Concilium Constantinopolit. sub Mena, Act. 5. σιωπῶμεν τὰς ἀπὸ νεκρᾶς χειρὸς ἐπιθέσεις τοῦ βδελυκτοῦ καὶ ψευδοῦς αὐτῶν Ἀρχιερέως, καὶ τοὺς ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ ζῶντος ἐπὶ τοῖς χειροτονουμένοις ῥήματα ἐπικλήσεως προϊεμένους, οὐκ ἐκ θείας χάριτος, ἀλλ' ἐκ κοιλίας κενολογοῦντας, καὶ ἀπὸ γῆς φθεγγομένους. Cedrenus an.23. Constantij, de Petro Cnaphæo Antiochiæ Episc. Πρῶτον ἐπενόησε τὸ μῦρον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπὶ παντὸς τοῦ λαοῦ ἁγιάζεσθαι, καὶ τὴν ἐπὶ τῶν ὑδάτων τοῖς ἁγίοις ἐπιφανίοις ἐπίκλησιν ἐν ἑσπέρᾳ γίνεσθαι, καὶ τὴν θεοτόκον ὀνομάζεσθαι. Marcus Ephesi Archiepiscopus de Sacra Liturgia: ἢ σύ γε τυχὸν ἐκ τούτου καὶ τὸ βάπτισμα ὑποπτεύσειας, δι' εὐχῶν ὁμοίως, καὶ ἐπικλήσεων τελουμένων, &c. In Nov.72. Leonis Imp. τῆς θεαρχικῆς Τριάδος αἱ κλήσεις. Ἐπίκλησις παντοδυνάμου Θεοῦ, in Basilic. to.1. pag.801. Ἐπίκλησις εὐχῆς, apud Ignatium Diac. in Vita S. Nicephori Patr. Constantinopol. n.33. Contrà, Ἐπίκλησις δαιμόνων, apud Theophanem an.20. Leonis Isauri, & an. 35. Copronymi. χάρτης τῶν γοητικῶν ἐπικλήσεων, in Concilio Calchedon. Act.10. Glossæ MSS. Μαγεία, ἐπίκλησις τῶν δαιμόνων.

ΕΠΙΚΑΙΝΙΑΙ. Vide in Βρασταί.

ΕΠΙΚΑΙΟΝ, *Cognomen.* Manuël Malaxus Nauplius in Canon.cap. 306. καὶ ἱερεῖς τίμιοι καὶ θεοσεβεῖς, Μακρὶς τούτων τὸ ἐπίκλιον, καὶ ἡ πατρὶς αὐτῶν ἡ θεοφύλακτος νῆσος Ζακύνθου.

ΕΠΙΚΛΙΣΙΣ, & Ἀνάκλισις, voces usurpatæ in *Metanoeis* majoribus, cùm scilicet Monachus toto corpore, sine tamen genuum flexione, se fere ad terram usque antrorsum inclinat, & rursum sese erigit. Ἐπίκλισις ἱερὰ, apud Naucratium in Encyclica de Obitu S.Theodori Studitæ pag.88. Marcus Hieromonachus de dubiis Typic.cap.96. ἔνθεν καὶ συνήθεις ἔχων βάλλειν αὐτοῦ τὴν μετάνοιαν, εἰσδέχεται γὰρ τῶν ἐναρχθέντων τὴν ἐκπλήρωσιν, καὶ οὕτως κοινῶς ἐκτελοῦσι τὴν μετάνοιαν, πρὸς τὸ μὴ συχνοτέρως ποιεῖσθαι τοὺς ἐν τοῖς χοροῖς τὰς ἐπικλίσεις καὶ ἀνακλίσεις. Id *Antè & retrò* vocant Monachi Occidentales. Udalricus lib.3. consuetud.Cluniac.cap.2. *Quilibet novitius est instruendus, ut regulariter sciat caput inclinare, scilicet non dorso arcuato, ut quibusdam negligentibus est familiare; sed ita ut dorsum sit submissius quàm lumbi, & caput submissius quàm dorsum: quam inclinationem nos per usum Antè & retrò appellamus, quia incipit contra Orientem, & finis contra Occidentem.* Hinc formula frequens apud eundem, & Bernardum Monachum in Consuetud. MSS. ejusdem Monasterij, *Facere antè & retrò*, vel *Facto antè & retrò*, nudè. Quò videntur referenda ista ex S.Eadmero in lib.de Similitud.S.Anselmi cap.90.ubi Monachum denario comparat; *illius autem moneta, habitus est monachalis, atque tonsura, antè & retrò, & his consimilia. Sicut enim denarius à moneta dignoscitur, cujus sit Regionis, sic ab istis Monachus cujus sit Ordinis. Is autem Monachus qui adeo est Senex ut antè & retrò jam nequeat inclinare, denario illi est similis, cujus monetam temporis antiquitas jam delevit.*

ΕΠΙΚΛΥΣΙΣ, *Immersio in Fontem Baptismatis.* Germanus Patr.Constantinop.in Mystagog. διὰ γὰρ τῆς ἐν τῷ ὕδατι καταδύσεώς τε καὶ ἀναδύσεως, τριπλῆς τε ἐπικλύσεως, τὴν τριήμερον ταφὴν καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ ἐξεικονίζομεν, &c.

ΕΠΙΚΟΜΒΙΑ. Vide in Κόμβος.

ΕΠΙΚΟΡΜΙΟΝ. Vide in Κόρμι.

ΕΠΙΚΟΥΡΙΣ, dicitur *Tonsura Clericorum*, ut ἀπόκαρσις, *Monachorum.* Balsamon ad Photij Nomocan. tit.1. c.31. & in Can.33. Synodi Trullanæ: σημείωσαι ὅτι ἅμα δέξασθαί τινα σφραγῖδα ἐπικουρίδος ἀπὸ χειρὸς ἀρχιερατικῆς, Κληρικὸν ἔχει τοῦτον ἔχει ὁ κανών.

ΕΠΙΚΟΥΤΖΟΥΛΟΝ. Vide in Κούτζουλον.

ἘΠΙΛΗΨΙΜΩΣ, *Vitiose*, in Basilicis. Ἐπὶ λήμμαλι γνομλύη μαρτυρία, *Testimonium per sordes dictum*, apud Harmenop. lib. 1. tit. 6. § 35.

ἘΠΙΛΟΧΙΑ τ̃ Θεοτόκε, *Decubitus Deiparæ Puerperæ*, Festum Græcis notum, ut & Theatinis Italicis: *Les Couches de N. D.* Ἐπιλόχια τῇ παναγίᾳ Θεοτόκῳ ἐπιτελεῖν, apud Arsenium in Synopsi Canonum pag. 754.

ἘΠΙΛΩΡΙΚΟΝ. Vide in Λωρίκη.

ἘΠΙΜΑΛΟΣ, Vermiculi genus in Euchologio pag. 697. in Orat. pro Hortis, vineis & agris: βρῦχ☉, ἀκρις, ἐπίμαλ☉, καλιγάρις, μακρόπυς, μύρμηξ. Nisi legendum sit ἀκρὶς ἐπίμαλ☉, *Locusta villosa.* Vide Μαλη.

ἘΠΙΜΑΝΙΚΟΝ. Vide in Μανίκιον.

ἘΠΙΜΕΛΙΔΑ, λέγεται μέσπιλον. Ita Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. *Mespilus, Epimelis.*

ἘΠΙΜΙΜΝΗΣΚΩΝ. Vide in Ὑπομιμνήσκων.

ἘΠΙΜΟΔΙΟΝ. Biton in Mechanicis: Χρήσιμον δὲ ἐστι καὶ φυτεύειν ἐν τῇ πόλει, καὶ κύκλῳ περὶ τὸ τεῖχ☉, ἵνα κατασκευασμλύε τ̃ ἐπιμοδίε φαρμάκε μηδὲν ὕμλῦ πάσχωσιν οἱ πολῖται.

ἘΠΙΝΕΜΗΣΙΣ, *Indictio*, in Gloss. Gr. Lat. *Tributum.* Justinianus in Nov. 149. cap. 2. τ̃ ὅμοιόν τε τρόπον, καὶ τὰς ἄλλας ἀπαιτίας τὰς λαβόντας τ̃ ἡμετέρων συντελῶν χρυσίον, ἢ ἕτερόν τι ἐκ τ̃ εἰρημένων ἡμῖν ἐπινεμήσεων. Vide Gloss. med. Lat. in *Indictio.*

Ἐπινέμησις, *Indictio quindecim annis constans.* S. Maximus in Computo c. 33. τὴν ἐπινέμησιν, ἣν ἰνδικτιῶνα οἱ Ρωμαῖοι προσαγορεύουσι. Computus Græcus editus à Petavio: ἡ ἰνδικτ☉, ἥτις καὶ ἰνδικτιὼν, καὶ ἐπινέμησις λέγεται, &c. Alter ex Cod. Reg. 1024. ἰστέον ὅτι ἡ ἰνδικτ☉, ἥτις καλεῖται καὶ ἐπινέμησις ἄρχεται, ἀεὶ ἀπὸ τ̃ πρώτης τ̃ σεπτεβρίε μηνός. Glossæ MSS. ἐπινέμησις, ὁ τ̃ Χρόνε μερισμός. Evagrius lib. 4. cap. 29. ἐν τ̃ περιόδοις τ̃ κύκλων τ̃ καλεμένων ἐπινεμήσεων. Chronicon Alexandrinum an. 6. Heraclij: πάλιν τὰς τ̃ ιθ΄ ἐτηρίδ☉ ζητῦντες ἐπινεμήσεις, εὑρίσκομλυ, &c. an. 1. Heraclij: καὶ ἀπὸ ιθ΄ καὶ αὐτ̃ τ̃ αὐτ̃ μηνὸς ἐγράφη εἰς τ̃ ἑξῆς χρόνον τ̃ μέχρι δηλονότι Δεκεμβρίε πληρεμένε τ̃ ια. ἐπινεμήσεως καὶ ὑπατείας τ̃ αὐτ̃ εὐσεβεστάτε ἡμλῦ δεσπότε. Vide Nov. Justin. 21. cap. 2. &c. Occurrit passim.

Νέμησις, pro Ἐπινέμησις, *Indictio.* Occurrit in Chronico Veneto-Byzant. an. 1443.

ἘΠΙΝΙΚΙΑ, *Epistolæ victoriæ nuntium ferentes.* S. Athanasius in Epist. ad Solitarios pag. 819. ἄλλῃ προφάσει χρησάμλυοι, ὡς βασιλέα αὐτοῖς ἐπινίκια κατὰ Περσῶν γράψαντ☉, ἐπεχείρησαν φεύγειν. Hieronymus Dalmata in Hist. MS. Sanctorum Ægypti, pag. 159. & ex eo Palladius in Hist. Lausiaca cap. 46. εἰπὼν ἡμῖν καὶ προφήτειαν, ὅτι σήμερον τὰ ἐπινίκια τ̃ εὐσεβῦς βασιλέως Θεοδοσίε εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν εἰσεληλύθασιν κατὰ τ̃ τ̃ τυράννε Εὐγλυίε ἀναιρέσεως. Vide Zonaram tom. 1. pag. 5. tom. 2. pag. 28. 29. 31. 41. 1. Edit. ubi ἐπινίκια & νικητήρια πέμπειν, pro triumphare usurpat.

ἘΠΙΞΕΝΟΥΜΕΝΟΣ ἐπίσκοπ☉, *Interventor.* Codex Canon. Ecclesiæ Afric. cap. 74. in titulo: περὶ τ̃ μὴ ὀφείλειν ἐπίσκοπον ἐπιξενέμλυον καθέζεσθαι ἐν τῇ καθέδρᾳ ἐπιξενῦται. In ipso verò contextu μεσίτης appellatur. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Interventor.*

ἘΠΙΟΥΡΟΣ, *Epiurus*, *Subscus.* Glossæ Gr. Lat. γόμφ☉, ἐπίερ☉, *Compages.* Alibi: ἐπίερ☉, *Compages.* Hesychius: ἐπίεροι, ἐπίσκοποι, καὶ ἧλοι ξύλινοι. Etymolog. βλῆτρον, σημαίνει τὰς κατὰ ἁρμονίαν γόμφες, τὰς ἐπιέρες. Sic leg. pro πιέρες. Palladius in Hist. Bragmanum MS. ἐστι δὲ ἰδίως τὰ διαπεροῦντα πλοῖα εἰς ἐκείνην τ̃ μεγάλην νῆσον ἄνευ σιδήρε, ἐπιέροις ξυλίνοις κατεσκευασμένα. Sotion lib. 10. Geopon. ἐκ ἀποῤῥίπτει τ̃ καρπὸν τὰ φυτὰ, ἐὰν τ̃ ῥίζαν περιορύξας καὶ τρυπήσας κρανένης ἐπίερον ἐμβάλλεις, καὶ γῆν ἐπισωρεύσης. *Epiurus:* apud Palladium lib. 11. cap. 8. & S. Augustin lib. 5. de Civit. Dei.

ἘΠΙΠΑΠΠΟΣ, *Abavus*, Polluci, & in Novella Basilij Porphyrogeniti de Struendis Ecclesiis.

ἘΞ ἘΠΙΠΕΔΟΥ, *De Plano*, Ἐξ ἐπιπολῆς, *De Plano*, in Gloss. Gr. Lat. Vide Χαμαιδικαστής.

ἘΠΙΠΛΑ, Græcis Scriptoribus quamvis *Supellectilem* significat: recentioribus verò, κυρίως ita appellantur ἱμάτια τὰ ἐπὶ τοῖς ναοῖς ἐξαπλημλύα βλαττία, ut est in Lexico MS. Cyrilli, seu *Aulæa in domorum vel ædium sacrarum parietibus expansa.* Atque eâ notione habet Nicetas in Manuele lib. 3. num. 2. & alibi non semel. Ἔπιπλον pro velo quo conteguntur *Sacra dona* usurpat Symeon Thessalon. καὶ οἱ ἐπὶ τ̃ κεφαλῆς τὸ ἱερὸν κατέχοντες ἔπιπλον, &c. In Magno Sacræ Liturgiæ introitu. Vide quæ de hac voce commentatur Salmasius de Modo usurarum pag. 84.

ἘΠΙΠΟΜΠΗ, *Dæmonum Immissio*, Joanni Sarisber. lib. 2. Policrat. cap. 17. Versus Botanici post Dioscoridem Editionis Aldinæ in Rhamno:

Πρὸς δὲ πόνον κεφαλῆς, καὶ δαίμονας, ἠδ᾽ ἐπιπομπάς.

Similia in Pæonia. Infrà: in Polio:

Οἱ δὲ σεληνιασμὸν σωματικὴν δ᾽ ἐπιπομπήν.

Occurrit præterea apud Interpolatorem ejusdem Dioscoridis, pag. 223. καὶ ὠφελεῖ πρὸς φάρμακα, καὶ βασκοσιύας, καὶ φόβες, καὶ δαίμονας, καὶ ἐπιπομπάς.

ἘΠΙΠΤΕΡΟΝ, *Viperalis*, *Lens Palustris*, apud Interpolat. Dioscor. c. 670.

ἘΠΙΡΡΙΠΤΑΡΙΟΝ, *Vestis quæ humeris injicitur:* seu Calyptræ species quæ caput & humeros tegit, cujusmodi est Canonicorum Regularium *Froccus* Hyemali tempore. Joannes Moschus in Limonar. cap. 92. ex Edit. Coteleriana: μοναχός τις πάνυ ἀσκητὴς, φορῶν ἀπὸ σειρᾶς κολόβιον, καὶ μικρὸν εἰς τὰς ὤμους αὐτ̃ ἐπιῤῥιπτάριον ἀπὸ ψιαθίε. Vita MS. S. Pauli Latrensis: ἐπεὶ δὲ καὶ ἡ κατάθεσις τ̃ τιμίε γέγονε σώματος ἐν αὐτῇ δήπε τῇ νεωστὶ κατασκευασθείσῃ θήκῃ, ὁ χριστὸς Δημήτρι☉ τὸ συνήθως ὅτω κεκλημλύον ἐπιῤῥιπτάριον ἔχων καινὸν, δῶρον ἑνὸς τ̃ ἐπιφανεστέρων γλυόμλυον, ὑφαπλοῖ τῦτο τ̃ μιᾶς ἄνωθεν ὄψεως, ἄχρι γῦν καὶ τ̃ ποδῶν καθικνέμλυον. Leo Grammaticus in Porphyrogenito, p. 490. εὐχὴν ἦν ὁ Πατριάρχης ποιήσας, ἀντὶ στέμματ☉, τ̃ ἑαυτ̃ ἐπιῤῥιπτάριον τῇ ἑαυτ̃ ἐπέθηκεν κεφαλῇ. Scylitzes pag. 611. in eodem Constantino: τ̃ Συμεὼν ὑποκλίναντ☉ τῷ Πατριάρχῃ τὴν κεφαλὴν, καὶ εὐχὴν δεξαμλύε παρ᾽ αὐτ̃, ἐπιθέντ☉, ὡς φασι, τῇ βαρβάρε κεφαλῇ ἀντὶ στεφάνε τὸ ἴδιον ἐπιῤῥιπτάριον, &c. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopolit. cap. 6. num. 3. οἱ δ᾽ ἀναγνῶσαι μέσον τ̃ τρικλίνε κατὰ πρόσωπον τ̃ βασιλέως μετὰ τ̃ ἱματίων καὶ ἐπιῤῥιπταρίων αὐτῶν φορῦντες καὶ καμίσια ἐπάνω τῶν ἱματίων. Num. verò seq. Κανονάρχαι μετὰ ἱματίων μόνον καὶ ἀσκεπεῖς, Liturgiæ interesse dicuntur. Et cap. 7. num. 23. ἔπειτα εἰσέρχονται καὶ οἱ ψάλται μετὰ τ̃ ἐπιῤῥιπταρίων καὶ καμισίων αὐτῶν, καὶ ψάλλεσιν ἰδιόμελον τ̃ ἑορτ̃. Adde cap. 20. n. 16.

ἘΠΙΡΡΙΠΤΕΙΝ ἑαυτ̃, *Immiscere se rei alicui*, apud Modestinum lib. 1. in l. 21. §. 6. D. de Tutorib. & Curat.

ἘΠΙΣΕΛΛΙΟΝ. Vide in Σέλλα.

ἘΠΙΣΚΕΠΤΙΤΑΙ, *Visitatores*, apud Interpretem Græc. Concilij Lateran. Can. 11.

ἘΠΙΣΚΟΠΟΣ, *Episcopus*, *qui Ecclesiæ & Parochiæ præest.* Passim.

Ἐπίσκοπ☉ σχολάζων, *Episcopus vacans*, *sine Civitate*

vitate. Concilium Ephesinum Act. 4. de quibusdam Episcopis: ὧν οἱ μὲν εἰσι πάλαι καθῃρημένοι, οἱ δὲ οὐδὲ πόλεις ἔχουσιν, ἀλλ' εἰσὶν ὀνόματι μόνῳ ἐπίσκοποι. Et Act. 5. καὶ συλλέξας ὥσπερ κολλήγιον ἑαυτῷ τριάκοντά που τὸν ἀριθμὸν, ἀνθρώπων ἐπισκόπων ἐχόντων ὄνομα, ὧν οἱ μὲν εἰσιν ἀπόλιδες, σχολάζοντες δὲ, καὶ μὴ ἐκκλησίας ἔχοντες, &c. Apud Sozomenum lib. 6. cap. 34. legimus Barsem & Eulogium Monachos Edessenos Episcopos creatos: non alicujus Urbis, sed honoris duntaxat causâ, tanquam ad recompensanda ipsorum præclara facinora, ἐν τοῖς ἰδίοις μοναστηρίοις Ordinatos: quod longè postea videtur factitatum, ut colligere licet ex iis quæ annotavimus in Gloss. med. Lat. in *Episcopus vacans*.

Συνεπίσκοπος, *Coëpiscopus*. Capreolus in Epist. ad Synodum Ephesinam: τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης ἀδελφοῦ ἡμετέρου καὶ συνεπισκόπου Αὐγουστίνου τὴν παρουσίαν ἰδικῶς ἀπήτει.

Ἐπισκοπεῖν, *Episcopatu fungi*. Theophanes an. 10. Justiniani: τούτῳ τῷ ἔτει Ἐπιφάνιος Ἐπισκόπου τελευτήσαντος μηνὶ Ἰουνίῳ ε. ἰνδ. ιε. ἐπισκοπήσαντος ἔτη ιε'. &c. Zonaras in Commodo: ἐν δὲ τῇ Ἀντιοχέων ἐκκλησίᾳ μετὰ Μαξιμῖνον Σαραπίων ἐπεσκόπει τοὺς Χριστιανούς. Vide Epist. S. Ignatij ad Roman. n. 9.

Ἐπισκοπεῖον, *Episcopatus*, *Episcopalis Dignitas*, apud Constantin. Porph. in Nov. περὶ δυνατῶν, &c.

Ἐπισκοπεῖον, *Ædes sacra Episcopalis*: ἐπισκοπικὸς οἶκος, Sozomeno lib. 8. cap. 21. 22. Concilium Ephesinum Act. 1. εἰς τὸ ἐπισκοπεῖον ἀνελθόντες ἡμέρᾳ κυριακῇ, συνάξεως ἐπιτελουμένης, παρόντος παντὸς κλήρου, καὶ τῶν ἰλλουστρίων σχεδὸν πάντων, ταῦτα ἀποδεδώκαμεν Νεστορίῳ τὰ γράμματα. Ubi Interpres perperam *Palatium Episcopale* vertit. Et Concilium Constantinop. sub Flaviano Act. 7. ἀπελθόντες οἱ προειρημένοι διάκονοι, ἐπιζητήσουσι τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον καὶ Ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ περὶ τὸ ἐπισκοπεῖον, εἴγε κατὰ τὰς ἰδίας ὑποσχέσεις ἀπήντησε, &c. Mox: ἀπελθόντες ἐζήτησαν αὐτὸν περὶ τὴν ἐκκλησίαν, &c. Concil. Calchedonense Act. 10. τὰ ἅγια δῶρα ἄνω ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ ἐκοινώνησαν μετ' ἀλλήλων αὐτός τε καὶ οἱ πρεσβύτεροι. Constantinus de Adm. Imp. cap. 29. pag. 85. καὶ παλάτια, ἐξ ὧν τὰ πλείονα καταλύθησαν· σώζεται δὲ μέχρι τοῦ νῦν ὀλίγα, ἐξ ὧν ἐστι ἐπισκοπεῖον, τὸ κάστρον, καὶ ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου Δόμνου.

Ἐπισκοπεῖον, *Domus Episcopalis*. Concil. Constantinopolit. Act. 1. ἐν τῷ σηκρήτῳ τοῦ ἐπισκοπείου καθεζομένου τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Φλαβιανοῦ. Ita in Libello Ischyrionis Diaconi Alexandrini in Concilio Calchedon. Act. 3. Synodus Berytensis, in eod. Concil. Calchedon. Act. 10. dicitur inita ἐν τῷ νέῳ ἐπισκοπείῳ τῆς ἐν Βηρύθῳ ἁγιωτάτης νέας ἐκκλησίας. Palladius in Vita Chrysostomi, pag. 67. καθεζομένοι σὺν τῷ ἐπισκόπῳ Ἰωάννῃ ἐν τῷ τρικλινίῳ τοῦ ἐπισκοπείου. Occurrit præterea pag. 82. apud S. Basilium Epist. 371. Eustathium in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. n. 37. 93. in Apophthegmat. Patrum in Basilio, apud Zachariam Pap. lib. 3. Dialog. cap. 7. &c.

Ἐπισκοπεῖον, *Episcopatus*, *Episcopi Parœcia*, in supplicatione Basilij Diaconi in Concilio Ephesino 1. part. cap. 30. §. 4. εἰς ἕτερον ἐπισκοπεῖον, ἢ εἰς ἑτέραν ἐκκλησίαν, &c.

Ἐπισκοπὴ, *Episcopalis Dignitas*, *Episcopatus*. Julianus in Epist. ad Alexandrinos: Ἀθανάσιον δὲ πυνθάνομαι τὸν τολμηρότατον ὑπὸ τοῦ συνήθους ἐπαρθέντα θράσους, ἀντιλαβέσθαι τῆς λεγομένης παρ' αὐτοῖς Ἐπισκοπῆς θρόνου. Socrates lib. 5. cap. 8. ὃς ἁρπασθεὶς ὑπὸ τοῦ λαοῦ, εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν προεβλήθη. Ita passim Scriptores, Canones Apostol. cap. 67. Clemens lib. 8. Constit. Apost. cap. 10. 12. Concil. Nicænum 1. cap. 2. Calchedonense Act. 3. pag. 461. Codex Canon. Afric. cap. 87. Palladius in Vita Chrysostomi pag. 202. Theophanes an. 3. & 15. Zenonis, an. 14. Justiniani, an. 5. Justini Jun. &c.

Ἐπισκοπὴ, *Domus Episcopalis*. Anna Comnena lib. 14. pag. 425. ἅπερ ἐπεφέροντο χρήματα εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Τριπόλεως ἐναπέθεντο. Infrà: Ταῦτα εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Τριπόλεως ἐναπέθεντο ὥπερ εἴρηται.

Ἐπισκοπὴ, *Ecclesia Episcopalis*. Homilia 4. Theophanis Cerameì dicta dicitur ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς ἐπισκοπῆς.

Ἐπισκοπάτον, *Dignitas Episcopalis*, *Episcopatus*. Vide in Κληρικάτον.

Ἐπισκοπαλεῖν, pro Ἐπισκοπεῖν, *Episcopatum agere*, nisi mendum subsit, usurpat Martyrium S. Aretæ & Socior. quod factum dicitur ἐπισκοπαλεύοντος τοῦ Ἱερουσαλὴμ Ἰωάννου, &c.

ΕΠΙΣΚΟΠΕΙΑΝΟΙ, ita dicti quidam *Officiales Chartophylacis*, qui in Quinta Pentade Officiorum M. Ecclesiæ recensentur in Catalogo eorund. Offic. ex Cod. Reg. apud Goatum ad Codinum p. 6. Balsamon in Meditat. de Chartophylace, pag. 459. quærit, τινὸς χάριν παρὰ τοὺς ἄλλους προκαθημένους ὁ Χαρτοφύλαξ καὶ μόνος διττοῖς ἐκκλησιαστικοῖς μεγαλύνεται τάγμασιν, Ἐπισκοπειανοῖς δηλαδὴ, καὶ Σεκρετικοῖς. Deinde infrà, pag. 462. ait Chartophylacis munus in animi & corporis delictis emendandis & dijudicandis versatum: ac si quidem Patriarchalium Notariorum judicia, τὰς πατριαρχικῶν νοταρίων κρίσεις, examinaret, Σεκρετικῶν διαλαλιαῖς, Secreticorum ministrorum collocutionibus ac consiliis uti solitum: præsertim cùm judicium rebus in solis consisteret: quòd si ægritudinibus animi curandis vacaret, & putridorum vulnerum fœditatem inspiceret, iisque adhiberet medicamenta, tum ἐπισκοπειανῶν Ordine ac Ministerio usum. Atque ex his quidem ratio nominis haud innotescit, quam tamen suprà pag. 455. videtur innuere, ubi de Protecdico: ζητεῖσθαι δὲ καὶ τοὺς Ἐπισκοπειανοὺς σφετερίσασθαι, ὡς ἐπισκόπου κληρωσαμένους λογοθέσιον. Unde colligitur ἐπισκοπειανοὺς sic appellatos, quòd Episcoporum ratiociniis vacarent; sed quæ fuere illa τῶν ἐπισκόπων λογοθέσια, ex his non liquet, nisi fortè Chartophylax Episcoporum judicia de rebus ad animæ salutem spectantibus examinaverit cum ipsis Episcopianis, qui ejus assessores in iis judiciis quodammodo fuerint, ut Σεκρετικοὶ, in litibus seu rebus Laïcis. Certè ἐπισκοπειανοὺς Episcoporum inaugurationibus interfuisse testatur Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap. 8. ubi de Enthronismo Episcopi: καὶ προτεθέντος θρόνου ἐν ᾧ καθῆται ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, καὶ πέπλου συνήθους, ὑπὸ ἱερέως εὐχῆς γινομένης, καὶ τρισάγιον τῶν ἐπισκοπειανῶν παρόντων, καὶ λαμπαδηφορούντων ἁπάντων, κυκλοῦντος καὶ τοῦ λαοῦ, ἐνθρονίζεται παρὰ τοῦ πρώτου τῶν ἱερέων, &c. Sed & ex Novella Isaacij Comneni de Electionibus Episcopor. lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 171. colligitur in iisdem Episcoporum electionibus Episcopianos, Chartophilacis mandato, citasse qui in Urbe erant Episcopos, ut viduarum Ecclesiarum electionibus interessent: διὰ τὸ περὶ τούτων μηνυθῆναι αὐτοὺς διαφόρως καὶ παρὰ τοῦ εὐλαβοῦς ἐπισκοπειανοῦ κυροῦ Κωνσταντίνου Χοιρομάχου, &c. Quæ quidem citationes infrà, factæ dicuntur ab iis quos Chartophylax mittebat. In ejusmodi Ordinationibus Polychronion Patriarchæ acclamasse Episcopianos testatur Demetrius Gemistus MS. de Ordinationibus: ὁ δὲ διάκονος στὰς εἰς τὸ μέσον ἀντικρὺ τοῦ ἄμβωνος, ἀνυψοῖ τὰς χεῖρας μικρὸν, καὶ δείκνυσι τὸ εὐαγγέλιον, λέγων, Σοφία ὀρθοί, καὶ οὕτω τῆς ἡ εἴσοδος· οὕτω δὲ ὡς εἴποι ὁ διάκονος Σοφία ὀρθοί, ἐκφωνοῦσιν οἱ Ἐπισκοπειανοί, Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα.

ἘΠΙΣΤΑΘΜΊΑ, *Hospitum receptio*, in lib. 38. Basil. tit. 1. cap. 6. Glossæ Gr. Lat. Ἐπίσταθμος, ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς, *Stationarius*, *Manceps*. Ἐπίσταθμος, ὁ τοῦ σταθμοῦ ἡγούμενος, *Manceps*.

ἘΠΙΣΤΆΤΗΣ, *Magister*, in Gloss. Gr. Lat. Leo Imp. in Tacticis, cap. 4. §. 18. Σεκοῦνδος δὲ λέγεται, ὁ δεύτερος τῆς ἀκίας, ὁ λεγόμενος Ἐπιστάτης. Adde §. 71. Theophanes pag. 306. de quodam præfecto operis: ὅστις ἀνηλεὴς τοὺς μὲν ὀπέρας αἰκίζειν οὐκ ἤρκεῖτο, ἀλλὰ καὶ λιθοβολεῖν αὐτούς τε, καὶ τούτων ἐπιστάτας. Vide in Ἐργοδιώκτης.

Ἐπιστάτης τῶν μελωδιῶν, Officium Ecclesiast. in Catalogo Allatiano, pag. 273. Ἐπιστάτης, τῶν μελωδιῶν δηλονότι.

ἘΠΙΣΤΉΘΙΟΣ, Epitheton S. Joanni Evangelistæ unicè attributum à Græcis quòd recubuerit ἐν τῷ κόλπῳ, seu στήθει Jesu-Christi. Hirmologium: τῆς θεολογίας τὸν ἀρχηγὸν τὸν ἠγαπημένον Ἰωάννην καὶ μαθητὴν, τὸν ἐπὶ τὸ στῆθος Χριστοῦ ἀναπεσόντα, τὸν μέγαν Θεολόγον, πάντες ὑμνήσωμεν. Typicum S. Sabæ cap. 23. τοῦ ἁγίου ἐνδόξου, πανευφήμου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ ἐπιστηθίου φίλου, ἠγαπημένου, παρθένου, Ἰωάννου τοῦ θεολόγου. Occurrit apud Psellum de Operat. Dæmon. Petrum Antioch. Patr. in Epist. ad Petrum Gradensem Episc. num. 10. Pachymerem in cap. 2. Dionysij Areopag. de Hierarch. & alios. Hinc

Ἐπιστήθιος, *Intimus*, uti Miscella vertit hunc locum ex Theophane an. 1. Constantini filij Irenes: ἐξώρισεν δὲ καὶ Ἀέτιον τὸν εὐνοῦχον καὶ Πρωτοσπαθάριον καὶ ἐπιστήθιον αὐτοῦ, καὶ τοὺς οἰκειακοὺς αὐτοῦ εὐνούχους. Idem an. 1. ejusdem Irenes: ὅτε Σταυράκιος καὶ Ἀέτιος ἐπιστήθιοι ὄντες τῆς βασιλίσσης. & pag. 415. Βυζάντιος ὁ τούτου ἐπιστήθιος οἰκέτης. Ἐπιστήθιος φίλος, apud Georgium Mitylenæum Homil. in Passionem Christi pag. 1661.

ἘΠΙΣΤΗΜΟΝΆΡΧΗΣ, titulus quem sibi adscribebant Imperatores Constantinopolitani, tanquam essent *Doctrinæ ac Disciplinæ Ecclesiasticæ Præsides*, quemadmodum hodie Angliæ Rex *Caput Ecclesiæ* sese indigitat. Novella Isaacij Angeli, lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 169. ὡς καὶ τὴν τοῦ Ἐπιστημονάρχου τῆς ἐκκλησίας τάξιν λαχούσης τῆς βασιλείας μου, παρὰ τῶν ταύτην κτίσαντος τε καὶ βασιλεύσαντος, καὶ ἐφειμένον ἐχούσης διορθοῦσθαι τὰ περὶ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας ἴσως γινόμενα. Pachymeres lib. 4. cap. 4. τοὺς δ' ἀντεπιστέλλειν ἐκείνῳ ὡς Ἐπιστημονάρχου τοῦ βασιλέως εἶναι δικαιομένου ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς πράγμασι. Distinctiùs vim vocis declarat Demetrius Chomatenus Archiep. Bulgariæ in Responsis ad Constantinum Cabasilam pag. 317. ὁ Βασιλεὺς γὰρ οἷα κοινὸς τῶν ἐκκλησιῶν Ἐπιστημονάρχης καὶ ὢν καὶ ὀνομαζόμενος, καὶ συνοδικαῖς γνώμαις ἐπισταθεὶ, καὶ τὸ κῦρος ταύταις χαρίζεται· ἐκκλησιαστικὰς τάξεις ῥυθμίζει, καὶ νομοθετεῖ βίῳ καὶ πολιτείᾳ τῶν τοῦ βήματος, καὶ μὴν καὶ δίκαις ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν, καὶ πρός γε χηρευουσῶν ψήφοις ἐκκλησιῶν, &c. Hinc ἐπιστημοναρχικὴν σοφίαν adscribit Manuëli Comneno Imp. Sententia lata in Cosmam Patr. Constantinopolit. apud Allatium lib. 2. de Consens. utriusque Eccl. cap. 12.

Ἐπιστημονάρχης fuit etiam dignitas in Ecclesia. Typicum S. Sabæ cap. 5. extremo: ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἀκολουθίᾳ εἰς μὲν τὸν δεξιὸν χορὸν τάσσει ὁ Ἐκκλησιάρχης, εἰς δὲ ἀριστερὸν ὁ Ἐπιστημονάρχης. Illius munus fuisse videtur ut unumquemque in Ecclesia in Officio suo contineret: χρὴ γὰρ ἐν ἐκκλησίᾳ ἐπιστημόνως καὶ νηφαλέως, καὶ ἐγρηγορότως ἑστάναι, ut est apud Clementem lib. 2. Constitut. Apostol. cap. 57.

Ἐπιστημονάρχισσα, in Puellarum Monasteriis, cujus Officium sic describitur in Typico MS. Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap. 26. ἡ Καθηγουμένη μέν τοι καὶ Ἐπιστημονάρχισσαν προβαλεῖται, ἣν κατ' οἰκείαν ἐπιλογὴν τῆς τοιαύτης διακονίας λογίζεται ἀξίαν, ὀφείλουσαν τῆς μοναδικῆς καταστάσεως καὶ εὐκοσμίας φροντίζειν, ἔν τε ταῖς συνελεύσεσι καὶ ὑμνῳδίαις διατηρεῖν, μήπου τινὲς τῶν ἀδελφῶν τῆς ὑμνῳδίας ἀφέμεναι ἀλλήλαις διομιλῶσι, καὶ τῆς πρὸς Θεὸν ἐντεύξεως καταλιγωροῦσαι ἑτέρα τῇ ἑτέρᾳ συντυγχάνωσιν· ἔν τε ταῖς κοιναῖς πρὸς βρῶσιν ἐλεύσεσι ταύτας ἐπισκοπεῖν, ὡς ἂν ἐν τῇ πρεπούσῃ μοναχαῖς διαμένωσιν ἡσυχίᾳ καὶ κοσμιότητι, &c.

ἘΠΙΣΤΟΥΛΆΡΙΟΙ, *Epistolares*, de quibus Gratianus, Valentinianus & Theodosius in l. 7. Cod. de Palatin. Sacrar. largit. lib. 12. & Justinianus in l. ult. Cod. de Temp. appellat. lib. 9. Basil. tit. 1. c. 121. καὶ ὑπηρετούντων ἐν τῇ συνελεύσει τῶν Ἐπιστουλαρίων, οἵτινες ἐν τάξει τῶν ὑπομνημάτων εἰσίν. & cap. 126. ἵνα δύο ὦσι δικασταὶ, ἐπιστουλαρίων ὑπηρετούντων.

ἘΠΙΣΤΟΛΕΎΣ, *Qui secundas post Navarchum tenet*. Basilius in Naumachis: Ναύαρχος, καὶ Ἐπιστολεὺς. λέγεται δὲ ἐπὶ τοῦ στόλου διάδοχος τοῦ Ναυάρχου.

ἘΠΙΣΤΌΛΙΑ, *Epistolæ Formatæ*, de quibus diximus in Gloss. med. Lat. Concilium Calchedonense Can. 11. πάντας τοὺς πένητας καὶ δεομένους τῆς ἐπικουρίας μετὰ δοκιμασίας, ἐπιστολίοις; εἴτουν εἰρηνικοῖς ἐκκλησιαστικοῖς μόνοις ὁρίσαμεν ὁδεύειν, &c. Ubi Dionysius Exiguus, & Isidorus Mercator, *Epistoliis vel Ecclesiasticis Pacificis*, &c. Synodica Concilij Sardicensis in Fragment. S. Hilarij pag. 17. *Et ne ignorantes eorum accipiant Literas communicatorias, id est Epistolia, quos justâ sententiâ degradavit.* Infrà: *omnes Fratres & Coëpiscopos nostros literis tuis admonere digneris, ne Epistolia, id est literas communicatorias eorum accipiant.* Adde Concil. Turon. II. cap. 10. ἐπιστολαὶ nudè dicuntur in Nomocanone Coteleriano num. 455. οἱ δὲ πρεσβύτεροι ἐν ταῖς χώραις μὴ δόντα καλὸν ἐπιστολὰς ἐκπέμπειν· τοὺς δὲ ἀντιλήπτως χωρὶς ἐπισκόπους διδόναι εἰρηνικάς.

ἘΠΊΣΧΕΣΙΣ, *Suspensio à functione Sacerdotij*. Species Ecclesiasticæ Censuræ, Excommunicatione minor. Pachymeres lib. 3. cap. 24. ὡς πρόστιμον ἐκείνῳ ἡ τῆς ἱερωσύνης ἐπίσχεσις ἦν. Ubi ejus Paraphrastes: ἐσχόλασεν τῆς ἱερωσύνης παρὰ τοῦ Πατριάρχου πρὸς καιρόν.

ἘΠΙΣΩΖΟΜΈΝΗ, ita Cappadocibus appellatum *Festum Ascensionis Christi*. Laudatur ex Bibl. Augustana Codex Homiliarum S. Joannis Chrysostomi, in quo 19. inscribitur, τῇ κυριακῇ τῇ Ἐπισωζομένης, nempe dicta. Ubi Hœschelius ad marginem sequentia adscripsit: τῷ ἐπιχωρίῳ τῶν Καππαδόκων ἔθει, Ἐπισωζομένη λέγεται ἡ Ἀνάληψις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. *Legitur Cod. MS. Greg. Nysseni.*

ἘΠΊΣΩΤΡΟΝ, *Ferrum cingens rotas*, Polluci. Eustathius: ὕπερθε δὲ τὰ ῥηθέντα ἐπίσωτρα, ἤγουν οἱ ἴτυν περιέχοντες κύκλοι; ἤτοι οἱ κάνθοι. Infrà: σωστικοὶ γὰρ τῆς ἔξω περιφερείας εἰσὶν οἱ κανθοί.

ἘΠΙΤΆΓΜΑΤΑ. Novella 2. Heraclij in Jure Græco-Rom. καὶ τῶν λεγομένων δὲ Ἐπιταγμάτων οὐκ εἰς εὔθετον χωρησάντων τὸ πλῆθος, δεῖν ἡγήσασθαι καὶ τοῦτο μηδαμῶς καταλιπεῖν ἀδιόρθωτον, — ὅθεν καὶ τῶν ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐπιτάγμασι προσώπων, ἐφ' οὗπερ εἰσὶν ἀριθμοῦ μενόντων, ἕτερον μὲν αὐτοῖς ἐξ οὐδεμιᾶς ἀφορμῆς ἢ ἐπινοίας προσγίνεσθαι διατυπῶσαι. Ubi Leunclavius Ἐπιτάγματα, *Superiores Ordines* interpretatur, *quibus nimirum officia seu Dignitates continentur*. Quod sequentia sanè satis declarant, cùm hac voce comprehendantur Syncelli, Cancellarij, Referendarij, Notarij, Sceuophylaces, &c. Rursum: τοὺς δέ γε ἐν διαφόροις ὀφφικίοις, ἢ τοῖς λεγομένοις Ἐπιτάγμασι τελοῦντας, &c.

Ἐπιτάδες, *Ad hoc usque tempus*. Michaël Cerularius Patr. Constantinop. in Epist. ad Petrum Patr. Alexandr. οἶδας γὰρ ὅτι ἀπὸ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς ἕκτης συνόδου, καὶ ἐπιτάδες ἡ ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις ἀναφορὰ

φορᾷ τοῦ καθ' ἡμᾶς δηλαδὴ ἁγίας ἐκκλησίας ἐξεκόπη τοῦ Πάπα, διὰ τὸ, &c. quam vocem ἐπιτάδες, ut barbaram suggillat idem Petrus Patr. Alexandrinus ad eundem Cerularium: εἰδότα ὅτι ἀπὸ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς ἕκτης συνόδου, καὶ ἐπιτάδες, ἵνα τοῖς σοῖς χρήσωμαι ῥήμασιν, ἡ ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις ἀναφορὰ ἐξεκόπη τοῦ Πάπα. Cotelerius habet ἐπιτάδε, Allatius verò ἐπιτάδες.

ἘΠΙΤΆΦΙΟΝ, ut ait Goarus, vocant Græci hodierni *Christi in sepulchro jacentis Imaginem*, quam ἐν μεγάλῃ εἰσόδῳ Sacræ Liturgiæ, à Paschatis scilicet solemnibus ad Ascensionis usque celebritatem plerisque in Monasteriis, & in processione Nocturna, & Vigiliis magnæ Parasceves, inter ejusdem ingressus pompam deferre solent, de qua quidem Imagine ita Symeon Thessalonicensis lib. de Templo, ubi de Magno Ingressu: καὶ ἐπὶ κεφαλῆς τὸ ἱερὸν ἐπέχοντας ἐπίπλον, ὃ γυμνὸν ἔχει καὶ νεκρὸν εἰκονισμὸν τοῦ Ἰησοῦ.

ἘΠΙΤΉΔΕΥΜΑ, *Professio*, in Basilicis.

ἘΠΙΤΗΡΗΤΗΣ, *Observator*, in Monasteriis appellatur is qui Disciplinæ Monasticæ observationi invigilat, in cujus ministerium hi extant Iambi MSS. ex Cod. Thuaneo:

Εἰς τοὺς Ἐπιτηρητάς.
Τάξει τεθέντες ὀμμάτων τοῖς συγγόνοις,
Ὁρᾶτε καὶ τηρεῖτε πάντας εὐσκόπως,
Ἐν ἡμέραις, ἐν νυξὶν, ἐν μεσημβρίαις,
Μήπου πρόσω πατοῦσι νέων εἶεν δύο,
Μήπου γίνωνται φρατρίαι, συσκηνίαι,
Παῤῥησιῶν ὄλεθρος, ἔργα τοῦ σκότους,
Στρῆνοι, γέλωτες, ὕβρεως ἀταξίαι,
Καὶ πᾶν πονηρὸν τοῦ Θεοῦ πόῤῥω φέρον.
Ταῦτ' ἐκλαλοῦντες πυκνὰ τοῖς πρωτοστάταις,
Ἀπροσπαθείᾳ τῆς ἀληθείας λόγῳ
Τυχοῖτε θείας ἀτρεκῶς ἐποψίας,
Τὴν ἀντάμειψιν τῶν καλῶν ἐσχηκότες.

ἘΠΙΤΊΘΕΙΝ, pro Ἐπιτιθέναι, *Imponere*, usurpat Theophanes an. 6. Copronymi.

ἘΠΙΤΊΜΙΟΝ, *Quævis mulcta*, vel *Pœna delicto debita & imposita*. Glossæ MSS. Ἐπιτίμιον, ἡ τιμὴ καὶ ὁ Θεολόγος, Ἵν' ἔχω τὸ ἐπιτίμιον. Leo Imp. in Tactic. in Procemio: καὶ τὰ κείμενα ὑπαναγινώσκεσθαι τὰ ἐπιτίμια. Et c. 8. §. 17. ἐν καιρῷ γυμνασίας ὁμοῦ συνηγμένων τῶν στρατιωτῶν ὑπαναγινωσκέσθω τὰ ἐπιτίμια, &c. Adde §. 18. & 27. cap. 9. §. 10. cap. 14. §. 93. cap. 19. §. 32.

Ἐπιτίμιον, maximè apud Græcos sumitur pro *Pœna Ecclesiastica*, quæ reis, aut confitentibus peccata imponitur, quam vulgò *Pœnitentiam* appellamus, non verò excommunicatio, ut observat Morinus lib. 1. de Pœnit. cap. 1. §. 14. Ἐκκλησιαστικὸν ἐπιτίμιον, in Concilio Ephesino pag. 596. Edit. Labbei: Ἐπιτίμιον κανονικὸν, apud Eustathium in Vita S. Eutychii Patr. Constantinopol. num. 59. & in Jure Græco-Rom. pag. 84. Chrysostomus in Epistola de exilio suo, apud Palladium pag. 21. τοὺς τε τὰ τοιαῦτα παρανομήσαντας τῷ ἐπιτιμίῳ ὑποβάλλεσθαι τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νόμου. Concilium Calchedonense Act. 10. καὶ ἐλύθησαν ἅμα ὑμῖν τοῦ ἐπιτιμίου τῆς ἀκοινωνίας ἐπὶ ὅρῳ τοιούτῳ. Ubi observandum interdum usurpari hanc vocem in Excommunicatione, tametsi rariùs. Naucratius de Obitu S. Theodori Studitæ pag. 876. ἐρωτηθεὶς παρὰ τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν περὶ τῶν ἐν ἐπιτιμίοις ὄντων ἀδελφῶν, ἢ ξένων. Joannes Antiochenus de Charisticariis pag. 162. οἱ γὰρ ἅγιοι πατέρες ἡμῶν μετανοίας τρόπους ἐκθέμενοι, καὶ ἐπιτιμίων ἰδέας ἀναλόγους τοῖς τῶν ἀνθρώπων ἁμαρτήμασιν, ἔσπευδον δι' αὐτῶν καθαίρειν τὸ σῶμα τῆς ἐκκλησίας, καὶ τὴν ὑπὸ τῶν ἁμαρτιῶν συγχωσθεῖσαν χάριν τοῦ ἁγίου βαπτίσματος τοῖς πλείστοις ἀνακαλεῖσθαι πάλιν. Apud Theodotitum Serm. 11. ad Græcos: τοῖς τὰ σμικρὰ ἡμαρτηκότων τὰ ξύμμετρα ἐπιτίμια. Vide Theophanem an. 20. Justiniani, Theophanem Cerameum Homil. 55. Pachymerem lib. 7. cap. 6. 22. lib. 9. cap. 24. & alios passim, & Gloss. med. Lat. in *Epitimium*.

Ἐπιτιμία, femin. gen. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 41. καὶ παρεκάλεσε τὸν γέροντα δέξασθαι αὐτὸν μετὰ τῆς προσηκούσης ἐπιτιμίας. Vita MS. S. Pauli Latrensis: ἀλλὰ καὶ ἐπιτιμία τὴν ὑποστροφὴν ἀναγκάσαντος.

ἘΠΙΤΡΑΧΗΛΙΟΝ, *Stola Sacerdotis*; seu quomodo Stolam deferre solent Sacerdotes, utrâque nempe illius parte ante & versus pectus dependente; contrà quàm Diaconi, qui Stolam in sinistro humero deferunt. Sic porrò dicta, quòd circa collum convolvatur. Symeon Thessalonicensis lib. de Sacris Ordinat. ubi de Ordinatione Sacerdotis pag. 145. πρῶτον μὲν εὖ ἀναγορεύει τοῦτον ὁ ἱεράρχης ἐν τῷ τὸ ὠράριον λαμβάνειν, ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου ὄπισθεν, καὶ εἰς τὸ δεξιὸν ἐπιθεῖναι τῶν δύο μερῶν γινομένων ἔμπροσθεν, ὅπερ τότε ἐστὶ Ἐπιτραχήλιον· δηλοῖ δὲ τὴν ἄνωθεν κατιοῦσαν ἀπὸ κεφαλῆς χάριν, ὡς μύρον ἐπὶ κεφαλῆς, φησὶν ὁ Δαβὶδ, &c. Adde cap. 6. pag. 151. Idem lib. de Templo pag. 219. τὸ δὲ γε Ἐπιτραχήλιον τὴν τελεστικὴν ἄνωθεν κατερχομένην παρίστησι χάριν· διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς, καὶ ὁ Ἱερεὺς ἀπὸ κεφαλῆς τοῦτο περιβαλλόμενος, Εὐλογητὸς, φησὶν, &c. Liturgia S. Joan. Chrysostomi: εἶτα λαβὼν ἐπιτραχήλιον, καὶ εὐλογήσας ἀσπάζεται, καὶ τιθέμενος ἐπὶ τοῦ τραχήλου αὐτοῦ, λέγει, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, &c. Philotheus Patr. Constantinopol. in Ordine Sacri Ministerij: καὶ ὁ ἱερεὺς μόνος ἐνδύεται ἐπιτραχήλιον καὶ φελώνιον. Adde pag. 8. Euchologium pag. 545. 607. 609. & Codinum de Offic. cap. 1. num. 25. Nomocanon Cotelerianus num. 139. ἱερεὺς λειτουργῶν χωρὶς ἐπιτραχηλίου, αἱρετικός ἐστιν. Quod & ait idem Thessalonicensis: Διὰ γὰρ τοῦτο πᾶς ἱερεὺς εἰς χρῆσιν ἔχει ἐπὶ πάσῃ ἱερᾷ τελετῇ. In TurcoGræcia Crusij lib. 4. Epist. 45. τὶς ἄνθρωπος ἀῤῥαβωνίσατο μετὰ ἱερολογίας καὶ ἐπιτραχηλίου, Presbyteri scilicet *Stolam* induti.

Porrò auro & gemmis, adornantur ἐπιτραχήλια. Petrus Antiochenus Patr. in Epistola ad Michaëlem Cerularium: χρυσοφοροῦμεν καὶ αὐτοὶ ἐγχείρια, καὶ ἐπιμανίκια, καὶ ἐπιτραχήλια περιβεβλημένοι χρυσόπαστα. Joannes Cantacuzenus lib. 3. cap. 81. τήβεννον ἔχοντα καὶ χιτῶνα περιπόρφυρα, καὶ ἱερατικὸν περιτραχήλιον χρυσοῦν. Ducas Hist. cap. 42. initio: καὶ ἰδοὺ ἰδεῖν ἐν μέσῳ τῶν βαρβάρων ἕνα φοροῦντα σάκκον ἀρχιερατικὸν, καὶ ἕτερον ζωννύμενον ἐπιτραχήλιον χρυσοῦν, &c.

Mysticam ejus significationem, præter laudatum Symeonem, profert etiam Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. τὸ τοῦ ἐπιτραχηλίου δεξιὸν μέρος πέφηνεν ὁ κάλαμος ὃν ἔδωκαν ἐμπαίζοντες τῇ δεξιᾷ τοῦ Χριστοῦ. τὸ δὲ ἐξ εὐωνύμου μέρους, ἡ τοῦ σταυροῦ βασταγὴ ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ. Et Balsamon in Meditat. de Patriarchalib. Privileg. pag. 447. Τὰ ἐπιτραχήλια, (δοξάζουσιν) τὸ φραγέλλιον ἐκκύσαν τὴν ζωὴν πρὸς τὸν θάνατον. Cæterùm Ἐπιτραχηλίου prærogativam habent etiam *Exocatacœli*, ut ex Symeone Thessalonicensi observamus in Σταυροφόροι.

ἘΠΙΤΡΟΠΙΚΗ γραφή, *Epistola Commendatitia*. Ærusius pag. 208.

ἘΠΙΤΎΜΒΙΟΝ, Pachymeres lib. 7. cap. 23. ὅτε καὶ ὁ Λαριάτης Νικάνδρος τοῦ Ἰωάννου χειροτονίας ὢν, καὶ διὰ τοῦτο παρ' ἐκείνου καθαιρεθεὶς, ἐκεῖσε παρὼν, καὶ γ' ἀτίμως ἐκεῖνον ἐκριφθέντα θεώμενος, λαβὼν μοναχικὸν ἐπιτύμβιον, μεθ' ὅσου μυκτῆρος καὶ χλευασμοῦ ἐπιτίθησιν. Ubi videtur innui cuculla Monachorum, qui hâc induti

indutâ ſæculo nuntium dicunt, ac veluti civilem mortem obeunt.

ΕʼΠΙΦΑ΄ΝΕΙΑ, & Ἐπιφάνια, *Feſtum Natalis Chriſti*, quia tum primùm naſcendo apparuit Chriſtus. Ἡ κατὰ σάρκα ἐπιφάνεια τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, in Chronico Alexandrino pag.482. Menander Protector in Legat. pag.143. Ἄταρ ὁ Πέτρος ἔμεινεν αὐτοῦ, ἐπιθειάσων τῇ γενεθλίᾳ ἑορτῇ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ. ἤδη προσεπέλαζε τῆς ἡμέρας τὸ σέβας· ἔτι δὲ καὶ τῇ τοῦ Θεοῦ ἐπιφανείᾳ τὰ νόμιμα ἁγιστεύσας, μετὰ ταῦτα ἐπέβη τῶν Περσῶν. Gloſſæ MSS. Colberteæ & Suidas: Ἐπιφάνια, ἡ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔνσαρκος οἰκονομία. Ita apud Theodoritum ſerm.6. & 10. ad Græcos, Ἐπιφάνεια τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν ſumitur pro Chriſti in terris apparitione, Zonaram to.2.pag. 171. 1. Edit. & alios laudatos à Viro ſingularis Eruditionis Joanne Bapt. Cotelerio ad Conſtitut. Apoſtol. pag. 232. Gretzero ad Codinum, & aliis. Vide præterea quæ obſervamus in Gloſſ. med. Lat. in *Epiphania*, ubi de utraque vocis ſignificatione egimus, & Suicerum in Theſauro Eccleſiaſtico.

ΕʼΠΙΦΑΝΕ΄ΣΤΑΤΟΣ. *Nobiliſſimus*, in Gloſſ. Gr. Lat. titulus Cæſaribus & Imperatorum liberis vulgò conceſſus. Vetus Inſcriptio apud Seldenum in Marmorib. Arundel. ΑΓΑΘΗ. ΤΥΧΗ. ΦΛΑΟΥΙΟΝ. ΟΥΑΛΕΡΙΟΝ ΚωΝΣΤΑΝΤΙΟΝ ΤΟΝ ΕΠΙΦΑΝΕΣΤΑΤΟΝ ΚΑΙΣΑΡΑ Η ΠΟΛΙΣ Η ΑΣΩΠΕΙΤΩΝ. Philoſtorgius lib. 12. cap.12. de Valentiniano: ᾧ καὶ τὴν τοῦ Ἐπιφανεστάτου περιῆψεν ὁ Ὠνώριος ἀξίαν. Chronicon Alexandrinum an. 3. Arcadij: ἐπὶ τῶν ὑπάτων ἐγεννήθη Φλακίλλα ἐπιφανεστάτη νέα μηνὶ Δεσίῳ, &c. An. 6. ejuſdem Arcadij: ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἡ ἐπιφανεστάτη Εὐδοξία ἐπήρθη αὐγοῦστα, &c. An.7. καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐγεννήθη ἐπιφανέστατος υἱὸς Ἀρκαδίου αὐγούστου, Theodoſius Junior. An. 9. ἐγεννήθη Μαρίνα ἐπιφανεστάτη. An. 6. Theodoſij Jun. Πουλχερία ἀδελφὴ Θεοδοσίου νέου αὐγούστου ἐπιφανεστάτη ἀνηγορεύθη αὐγοῦστη. An.1. Leonis Junioris: οὗτος Λέων ὑποβληθεὶς ὑπὸ τῆς ἰδίας αὐτοῦ μητρὸς τῆς ἐπιφανεστάτης Ἀριάδνης, &c. Theophanes an.7. Theodoſij M. de eod. Ὠνώριον υἱὸν αὐτοῦ γεννηθέντα ἐκ Πλακίλλης τῆς εὐσεβεστάτης Ἐπιφανέστατον καὶ Ὕπατον ἀνέδειξεν. Idem de Joviano pag. 46. καὶ ἐλθὼν ἐν Ἀγκύρᾳ τῆς Γαλατίας, Ὕπατος προῆλθεν σὺν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Οὐαρανιανῷ, Ἐπιφανέστατον αὐτὸν ἀναγορεύσας, ἀντὶ τοῦ ἐνδύσαι αὐτὸν πορφύραν. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Nobiliſſimus*.

ΕʼΠΙΧΥ΄ΤΗΣ, *Situla, vas quo aqua funditur: Infundibulum.* Euchologium in Dedicatione Templi: χύτραν, θερμηρὸν ἀγγεῖον, καὶ σίτλαν, ἢ ἐπιχύτην χαλκᾶ εἴτε κεράμεα. Vide Σίτλα.

ΕʼΠΛΟΥ΄Λ, σαβίνα, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Sabina*, de qua Ruellius, & alij.

ΕʼΠΝΟΥΒΟΥ̓, Ægyptiis, *Ruta*, πήγανον, apud Interpol. Dioſcorid. cap.457.

ΕʼΠΟΙ΄ΚΙΟΝ, *Villa*, cap.19. Joſue, & in Baſilic. lib.19.tit.8. c.7. lib. 60. tit.3. §.27. pag.52.

ΕʼΠΟΠΑΣ, *Upupa*, Ἔποψ.

ΕʼΠΟ΄ΠΤΑΙ, *Inſpectores*, de quibus in Gloſſario med. Lat. Gloſſæ Baſilic. Ἐπόπτης λέγεται ὁ Ἐξισωτής. Conſtantinus Porph. in Baſilio num. 98. Ed. Combef. τοὺς λεγομένους Ἐπόπτας τούτους καὶ Ἐξισωτάς. Novella 2. Manuëlis Comneni, lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 153. ἀναγραφέων, ἢ ἐποπτῶν, ἢ ἐξισωτῶν, καὶ τῶν ἄλλως ανερευνόντων τὰ δημοσιακὰ τῶν δηλωθέντων περιορισμῶν. Vide Novellam Nicephori Phocæ de Fundis Armenicis §. 2. & Salmaſium ad Spartianum p. 32. 33. 34.

Ἐποψία, *Inſpectio*, *Manus inſpectoris*, in Baſilic. lib.56. tit.8. cap.13. & apud Theophanem an.9. Nicephori General. pag.413.

ΕʼΠΟ΄ΠΤΟΣ, *Upupa*, Ἔποψ. Phyſiologus MS. de Natura animalium, ἔστι γὰρ τοίνυν πετεινὸν λεγόμενον ἔποπτος, καὶ ἔστι φιλοπάτορον παρ᾽ ὅλα τὰ ὀρνέα.

ΕʼΠΟΡΚΙΣΤΗΣ. Vide Ἐξορκιστής.

ΕʼΠΟΧῊ, *Locus ubi mare colligitur*, in Novellis Leonis Imp.57. & 104. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Trana*, & Cujac. lib. 14. Obſerv. cap.1.

ΕʼΠΡΟΚΟΜΕ΄ΝΟ, *Præſtans vir*, apud Cruſium in Turco-Græcia pag. 208.

ΕʽΠΤᾺ ἈΣΤΕ΄ΡΕΣ, *Pleiades*, quas alij, Ἑξάστερον vocant. Lexicon MS. Colberteum: κάλαγις, ἑπτὰ ἀστέρες, δημωδῶς, καὶ οὐχὶ ἕξ, ὥς τινες οἴονται· κεῖται ἐν τριπνοειδῆ (leg. τριποδοειδῆ) σχήματι. Συστροφὴ πολλῶν ἀνέμων. Ovidius lib.4. Faſtor. v. 167.

Pleiades incipiunt humeros relevare paternos,
Quæ ſeptem dici, ſex tamen eſſe ſolent.

Vide Philippi Ceſij Cœlum Aſtronomicum.

ΕʽΠΤΑ΄ΛΥΧΝΑ, Lychni ſeptuplices, qui in ædium Sacrarum laquearibus pendent, quibus τῶν χαρισμάτων ἀριθμὸς deſignatur, inquit Symeon Theſſalonicenſis de Templo.

ΕʽΠΤΑ΄ΝΕΥΡΟΝ, Πολυνεῦρον, *Plantago, Arnogloſſum*, apud Apuleium de Virtut. herb. cap.1.

ΕʽΠΤΑΠΑ΄ΠΑΔΟΝ. Vide in Παπᾶς.

ΕʽΠΤΑ΄ΣΚΑΛΟΝ. Vide in Σκάλα.

ΕʼΠΤΥΣΤΡῚΣ, *Catinus*, ſeu *Crater Lychni*. Michaël Pſellus de Grammatica, MS.

Ἐπτυστρὶς τρυβλίον δὲ τυγχάνει τοῦ λυχνάπτου.

ΕʼΠΤΩΧῸΣ, pro Πτωχὸς, *Pauper*. Non ſemel apud Joannicium Cartanum in ſerm.5. de Avaritia. Locum Vide in στάμενα & in ταυρίζειν.

ΕʼΠΧῈΛ, φύλλον Ἰνδικὸν, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΕʼΠΩΜῚΣ, Ἐπωμάδιον, *Stola quæ Humeris Presbyteri imponitur.* Apophthegmata Patrum in Moſe num. 4. ἔλεγον περὶ τοῦ ἀββᾶ Μούσεως, ὅτι ἐγένετο κληρικὸς, καὶ ἐπέθηκαν αὐτῷ τὴν ἐπωμίδα, καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, Ἰδοὺ γέγονας ὁλόλευκος, Ἀββᾶ Μουσῆ, &c. Clerici verò vocabulo Presbyterum indicari ſequentia ſatis declarant. Epiſtola Patr. Hieroſolymitani, in Concilio VIII. Act. 1. στειλάμενοι τὸν ποδήρη, καὶ τὴν ἐπωμίδα, σὺν τῇ μίτρᾳ, &c.

Ἐπώμιον, eâdem notione. Synaxaria & Menæa 26. Octobr. ubi de Templo S. Demetrij Theſſalonicæ à quodam Leontio ædificato, τῷ παρ᾽ αὐτοῦ καινουργηθέντι ναῷ Μάρτυρι δίδωσι τὴν χλαμύδα τοῦ Μάρτυρος σεπτοῖς αἵμασιν τοῖς ἐκείνου πεφοινιγμένην, καί τι τοῦ ἐπωμίου λαβὼν, ὃ σύνηθες ὠράριον ὀνομάζειν, καὶ κιβωτῷ τίμιᾳ τὰ ἀληθῶς τίμια καταθέμενος, &c.

Ἐπωμὶς, Ἐπώμιον, Ἐπωμάδιον, *Scapulare Monachicum.* Damaſcenus in Synodica ad Theophilum Imp. pag.141. ὁ δὲ ἁγιώτατος καὶ θεοφόρος μοναχὸς θεόθεν προγνοὺς τὸ μέλλον, ἀποστέλλει αὐτῷ τῷ Βασιλεῖ τὸν τρίχινον αὐτοῦ χιτῶνα, καὶ τὸ ἐπώμιον, καὶ τὸ κουκούλλιον, καὶ τὴν βακτηρίαν αὐτοῦ. Vita MS. S. Stephani Junioris: τὸν δὲ χιτῶνα εἶχεν δερματίνον καὶ μόνον, τότε ἅγιον κουκούλιον, καὶ τὸν σταυροφόρον ἀνάλαβον, ὁμοίως καὶ τὴν ἱερὰν ἐπωμίδα τοῦ μοναχικοῦ σχήματος. Infrà: αἱ δὲ τίμιαι ἐκεῖναι γυναῖκες τὰς ἐπωμίδας ἀράμεναι, καὶ τὴν σύνηθη μετάνοιαν λαβοῦσαι, &c. Anonymus in Vita Arſenij: μονώτατος καὶ ἄσκευος, μόνον τὸ ἐπωμάδιον, τὸν τοῦ Χριστοῦ σταυρὸν φέρων. Macarius Chryſocephalus de Exaltat. S. Crucis: τὸν σταυρὸν, ὡς ἐπωμάδιον ἔχων τὸν ἀοίδιμον ἑκουσίως ὑπέστη δι᾽ ἡμᾶς θάνατον. Vide Athanaſium de Virginitate.

ΕʼΡΑΝΑ΄ΡΙΟΙ, in Concilio Calchedonenſi, qui revera fuerint, video ignorari: ubi ita Libellus Baſſiani Epiſcopi de Epheſino Epiſcopo: Συναγαγὼν ὄχλον ἄτακτον μετὰ ξιφῶν, καὶ ἄλλων τινῶν ἐραναρίων, ἐπεισῆλθε, &c. Infrà: Ἐπειδὴ αὐτὸς ἐπεισῆλθε τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ μετὰ ξιφῶν καὶ ἐραναρίων, καὶ δάδων τινῶν, καὶ ἐκαθέσθη ἐπὶ τοῦ θρόνου. Ubi vetus Interpres, cum

cum gladiis & arenariis. Unde non desunt qui emendandum censent ἀρεναρίων, uti legisse videtur Interpres, ut intelligantur *Arenarij*, seu *Gladiatores*, cujusmodi sunt ij *Arenarij*, de quibus in Præfatione ad libellum precum Marcelliani & Faustini, ubi viris facinorosis adjunguntur. Verùm cùm in hisce Concilij verbis, ἐραναρίων vox jungatur cum ensibus & facibus, nullâ ibi hominum aut factiosorum factâ mentione, videretur hocce vocabulo indicari genus aliquod armorum: unde ἀρμαρίων legendum quidam censebant. At cùm constans sit lectio apud Binium & Ducæum, nihil temerè mutandum: ita ut si hominum factiosorum genus aliquod hîc intelligatur, ij sint qui ἐρανιζόμενοι dicuntur in Concilio Constantinopol. sub Mena, Act. 5. Ἑταίρας, καὶ ὀρχηστρίδας παρεισαγαγὼν, καὶ πλῆθος ἐρανιζομένων, καὶ μηδὲν εἶδος παραλελοιπὼς πρὸς καθαίρεσιν καὶ ἀναίρεσιν τῶν ἀσκούντων αὐτόθι. Quo loco vetus Interpres, *& multitudinem eorum qui quæstum faciebant.* Ego verò malim, *qui ex stipe publica nutriebantur*, ut erant ij de quibus Concilium Constantinopolit. sub Hormisda, ubi de Severo Antiocheno Episcopo: Δεύτερον ὅτι τοῖς ἐκ τῶν ἐράνων σιτιζομένοις ἐπέτατθο πᾶσαν ἐξανιστᾶν ταραχὴν, καὶ πάντα θόρυβον διασκεδάζειν ἐν τῷ τῆς πόλεως ἐκκλησίαις, &c. Ex quibus locis satis apparet ejusmodi ἐρανιζομένων colluviem ad seditiones concitandas in hisce tumultibus adhibitam.

Jam verò ἐρανάριοι isti sic videntur appellati, saltem in Ægypto, qui stipem ab Imperatore accipiebant, ex veteri instituto. Diocletianus enim magnam frumenti copiam quotannis in egenos distribui populo Alexandrino jubebat, ut est apud Procopium in Historia Arcana. Unde Ischyrion Diaconus Alexandrinus in Concilio Calchedonensi Act. 3. Dioscorum Patriarcham accusavit, quòd τὸν παρεχόμενον παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων Βασιλέων σῖτον τῶν ἐκκλησίαις τῆς Λιβύης, διὰ τὸ τὴν χώραν ξηροτάτην εἶναι, καὶ μηδὲ ὅλως σῖτον ἐν αὐτῇ γεωργεῖσθαι, πρὸς τὸ ἐν πρώτοις μὲν τὴν ἀναίμακτον θυσίαν ἐπιτελεῖσθαι· οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τοὺς παρεπιδημοῦντας, ἔτι δὲ καὶ ἐντοπίους πένητας παραμυθεῖσθαι, ut frumentum, inquam, illud egenis destinatum distraheret, coactásque inde pecunias in suos usus converteret. Libellus Sophronij in eâdem Actione: καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ Ἀλεξανδρείᾳ οὐ παρῃτήσατο ἔρανα διανεῖμαι πλείοσι διὰ Ἀγοράσου καὶ Τιμοθέου, καὶ ἑτέρων τινῶν, καὶ ταῦτα παρασκευάσαι διωχθῆναι. Hinc in Concilio Constantinopol. sub Hormisda plebs exclamat, Ὅλα τὰ ἐκκλησιαστικὰ Σεβῆρος καὶ Πέτρος ἔφαγον· Ὅλα εἰς ἔρανον ἔδωκαν. Ubi vetus Interpres: Omnia in symbolam *sodalium tradiderunt.* Immò, in ἐρανιζομένων *Cœtum* vel *Colluviem.* Mox: Ὅλας τὰς ἐκκλησίας ἐπραίδευσαν, εἰς ἔρανον ὅλα ἔδωκαν. Ubi idem Interpres, *in stipem sodalium.* Meminit præterea Sozomenus lib. 3. c. 9. & Evagrius lib. 2. cap. 5. τῆς σιτηρεσίου χορηγίας Alexandrinis præbitæ ab Imperatoribus, ut & Edictum 13. Justiniani cap. 24. §. 2. 3. de qua consulendus Jacobus Gotthofredus ad Cod. Theodosianum tit. de Frumento Alexandrino. Notum porrò vocem ἔρανος sumi pro *Stipe* in vet. Gloss. ut & apud Pollucem lib. 8. cap. 13. & Theophilum lib. 1. Institut. tit. de Rerum divisione: & apud Harpocrationem Ἐρανιστὴς dicitur ὁ τοῦ ἐράνου μετέχων, quæ vis est vocis Ἐρανάρχος.

ἘΡΒΑΊΑΘΟΣ, *Capparis*, Afris, apud Interpol. Dioscorid. cap. 392.

ἘΡΓΑΛΕΙ͂ΟΝ, *Ferramentum*, in Glossis Gr. Lat. Vide Ἀργαλεῖον.

ἘΡΓΑΣΤΉΡΙΟΝ, Cretensibus, ἐργαστῆρι, instrumentum quo Ladanum ij conficiunt, ut scribit Petrus Bellonius libro primo, cap. 7.

ἘΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΊ, *Opifices.* Glossæ Basilic. ἰνστίτορες, οἱ κάπηλοι, ἐργαστηριακοί. Chronicon Alexandrinum an. 11. Heraclij: μετά τινων ἀρχόντων καί τινων οὐ μόνον κτητόρων καὶ κληρικῶν, ἀλλὰ γὰρ καὶ ἐργαστηριακῶν καὶ δημοτῶν ἐξ ἑκατέρου μέρους, &c. Theophanes in Rhinotmeto, pag. 316. ἀπὸ διανομῆς τῶν οἰκούντων τὴν πόλιν, συγκλητικῶν τε καὶ ἐργαστηριακῶν, καὶ δημοτῶν, καὶ παντὸς ὀφφικίου. Novella 2. Manuelis Comneni Imp. lib. 2. Juris Græco Rom. pag. 152. κἂν ἔνοικοι, πραγματευταὶ, ἢ ἐργαστηριακοὶ, &c.

Ἐργαστηριακὸν, *Tributum quod ab institoribus vel opificibus pendebatur*, seu *pro officinis*, ut alij volunt. Diploma Andronici Junior. pro Monembasiotis apud Phranzem: ἐξωπρασίας, κοσμιατικοῦ, καπηλιατικοῦ, μηνιατικοῦ, ἐργαστηριακοῦ, μεταξιατικοῦ, &c.

ἘΡΓΆΤΗΣ, *Operarius*, in Glossis Gr. Lat. etiamnum hodie Ἐργάται dicuntur viliores Albani, qui victûs quærendi gratia in Provincias exteras proficiscuntur, & operas suas locant. Vide Bellon. in Observ.

Ἐργατεία, *Opus* ἐργάτου, *Opera*, apud Joan. Moschum in Limon. cap. 37.

ἘΡΓΊΔΙΟΝ, *Opusculum*, in Gloss. Gr. Lat.

ἘΡΓΟΔΙΔΆΣΚΑΛΟΙ, in Basilic. Synopsi p. 216. ubi in Cod. Justin. *Diversorum operum Professores.* καὶ οἱ τῶν οἰκημάτων ὁμοίως τεχνῖται, ἢ ἐργολάβοι, ἢ τῶν ἄλλων ἐργοδιδάσκαλοι. In aliquot Codd. legitur, ἢ τῶν ἄλλων ἔργων διδάσκαλοι. Carolus Labbeus hîc intelligi putat, quos Galli *Maistres jurez* vocant, qui in eodem Cod. dicuntur *Cæterarum professionum primates.*

ἘΡΓΟΔΙΏΚΤΗΣ, *Institor*, *Opifex*, in Gloss. Gr. Lat. *Operarum præfectus.* Ἐργεπιστάτης, apud Artemidorum lib. 4. Onirocrit. cap. 33. Ἐργοκηδεστής, apud S. Cyrillum in cap. 61. Isaïæ pag. 854. Macarius Homil. 47. καὶ ἐπέστησεν αὐτῷ τοὺς ἐργοεπιστάτας καὶ ἐργοδιώκτας, &c. Theophanes an. 27. Copronymi: ἤγαγεν μὲν ἀπὸ Ἀσίας οἰκοδόμους χιλίους, καὶ χριστὰς διακοσίους, καὶ — ἐπέστησεν αὐτοῖς ἄρχοντας ἐργοδιώκτας, καὶ ἕνα τῶν Πατρικίων. Vide Ἐπέκτης.

ἘΡΓΟΔΌΣΙΟΝ, ἐργοστάσιον. *Officina fabrilis.* Theophanes an. 3. Constantini Filij Irenes: βροντῆς καὶ ἀστραπῆς γενομένης, ἀνήφθη μέρος τοῦ βασιλικοῦ ἐργοδοσίου τῶν Χρυσοκλαβαρίων κατὰ τὴν χουσίωνα. Codinus in Orig. Constantinop. n. 21. ὁ Πρόβος ἀνήγειρε τὸν ναὸν τοῦ Προδρόμου, ὅνπερ ὁ Καβαλῖνος ἐποίησεν ἐργοδόσιον, τὸ λεγόμενον Πρόβου. Ubi Codex Vaticanus habet ἐργοστάσιον. Occurrit rursum n. 123. Apud Scylitzem pag. 734. memoratur quidam Eunuchus ἐργοδότης.

ἘΡΓΟΔΌΤΗΣ, *Adventor*, in utroque Gloss. Locator, qui opus locat, apud Harmenopul. lib. 3. tit. 8. §. 42.

ἘΡΓΟΔΟΤΡΙΑ, in Puellarum Cœnobiis, *Sanctimonialium operibus præfecta.* Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 27. καὶ ἐπὶ τῶν ἔργων δὲ ἡ καθηγουμένη, δύο τινὰς τῶν μοναχῶν καταστήσει ἃς ἂν τῶν λοιπῶν προκρίνῃ ὀφειλούσας τῆς χειρὸς ἡ τῷ ἐργοχείρῳ τῶν μοναζουσῶν ὕλην λαμβάνειν μετὰ προσγραφῆς κατὰ καιρὸν ἀπὸ τῆς Δοχείου, καὶ ἐργοδοτεῖν ταῖς ἐργαζομέναις προστάξει καὶ τῆς Καθηγουμένης, &c. Titulus capitis est περὶ τῆς ἐργοδοτειῶν.

ἘΡΓΟΛΆΒΟΣ, Græcis, atque adeo Demostheni, sed & apud Harmenopulum lib. 3. tit. 8. n. 43. est *Redemptor operis*, *qui opus faciendum suscipit.* Glossæ Gr. Lat. Ἐργολάβος, *Redemptor.* Ἐκλήμπτωρ, in Lat. Gr. Ita in Concilio Constantinopol. sub Mena Act. 3. Σισίννιος τὴν τέχνην ἐργολάβος. At Recentioribus, ac Jurisconsultis præsertim, ἐργολάβος ἐστὶν ὁ χρήματα δεδωκὼς ἐπὶ τῷ ἐκχωρηθῆναι ἀγωγήν. Ut est in Glossis Basilic. in aliis verò, ὁ ἐπὶ μισθῷ κακουργῶν, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐργολαβεῖσθαι: qui scilicet alienas actiones

nes suscipit, & intendit quasi suas, præstátque hoc modo causis alienis patrocinium suum nomen adcommodans, vel gratiâ vel mercede. Hunc ἐργολάβον τῆς συκοφαντίας, vocant Basilica lib.7. tit.10. Et ita

Ἐργολαβεῖν, Zonaræ in Can.2. Synodi Calchedon. ἔστι τὸ ἀλλοτρίας ὑποθέσεις, ἢ πράγματα ὑπεισέρχεσθαι τινὰς διὰ κέρδους. Dicitur igitur ἐργολαβεῖν, qui alienam litem agendam suscipit quasi suam sub pactione mercedis. Ita in Novella Tiberij de Divinis Domibus, γεωργοὺς ἀλλοτρίους ἐνεργολαβεῖν, καὶ προστασίαν αὐτοῖς ἀπονέμειν. Et in Nov. Justiniani 17. cap. 13. τοὺς ἑτέρων βίους ἐνεργολαβεῖν, id est, *aliorum bona patrocinio suo defendenda redimere*: & in Nov. Heraclij de Episcop. &c. παραλόγως ἐνεργολαβεῖν. Adde Scholiastem Basilic. ad lib.14. p.193. Vide Cujacium lib.8. Observ. cap.31. & Gloss. med. Lat. in *Ergolabus*.

Ἐργολαβία. Sancitum 3. Joannis Xyphilini Patr. Constantinopol. lib 3. Juris Græco-Rom. διοριζόμεθα μηκέτι τοῦ λοιποῦ μήτε μοναχὸν, μήτε τινα ἐκκλησιαστικῶν ἀλλοτρίας ἀγωγὰς ὑπεισερχόμενον, ἐν δικαστηρίοις συνηγορεῖν· ἐργολαβία γὰρ ἄντικρυς τοῦτο.

ἘΡΓΟΧΕΙΡΟΝ, *Opus manuum*, quod Monachis præsertim præcipiunt regulæ Monasticæ: Scholæ MSS. In Prometheum Æschyli: χειρωναξία, ἡ διὰ χειρῶν ἐργασία. Theodorus Studita Orat.in S.Platonem num. 16. χειρῶν ἐργασία διὰ σπουδῆς· τοῦτο γὰρ τῶν ἐκείνου κατορθωμάτων παρὰ τοὺς πολλοὺς, ἵνα μὴ λέγω τοὺς πάντας, τὸ ἐπίσημον. Justinianus in Nov. 133. c.6. δεῖ γὰρ διπλοῦν τοῦτο ἔργον τοῖς μοναχοῖς καθεστάναι, ἢ τῶν θείας ἐνασχολεῖσθαι γραφαῖς, ἢ τὰ μοναχοῖς πρέποντα. (ἅπερ καλεῖν εἰώθασιν Ἐργόχειρα) μελετᾶν καὶ ἐργάζεσθαι. Vita S.Euphrosynes MS. ἰδοὺ τὶς γέρων μέγας ἐκ τῶν Κήτεως ἐλθὼν τὸ ἐργόχειρον αὐτοῦ ποιῆσαι. Ammonius Monach. de SS. Monachis Sinaitis pag.100. φέροντες γὰρ οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου σῖτον ἀπὸ Αἰγύπτου, ἐχορήγουν αὐτοῖς ὀλίγους ἄρτους, ἀντιλαμβάνοντες καὶ αὐτοὶ τὸ παρ' αὐτῶν ἐργόχειρον, καὶ ἐκ τῶν καρπῶν τῶν φοινίκων. Vita S.Mariæ Ægyptiacæ num.5. ψαλμωδία γὰρ ἦν ἀκατάπαυστος, στάσιν ἔχουσα παννύχιον· καὶ ἐν χερσὶν εἶχον ἀεὶ τὸ ἐργόχειρον, καὶ οἱ ψαλμοὶ ἐπὶ τοῦ στόματος, Naucratius de Obitu S.Theodori Studitæ pag. 880. τοῦτο γὰρ ἦν αὐτῷ ἀποστολικῶς, καὶ μετὰ διωκτικὴν κάκωσιν καὶ γῆρας, ἐργόχειρον. Menologium Basilij Jmp.16. Martij in SS. Menigno & Romano: κναφεὺς δὲ ὢν, καὶ ἐκ τῶν ἐργοχείρου αὐτοῦ τροφὰς ποριζόμενος. Occurrit præterea apud Joan. Moschum in Limon. cap. 73. 114. 160. 161.194. Cassian. de Discretione, Scholiast. Basilic. lib.4. pag 157. Balsamonem ad Can. 19. Concil.VI. in Apophthegmat. Patrum, in Antonio num. 18. in Pœmene num.41. in Lucio, in Chæremone, & alibi passim: in Typico S. Sabæ cap.5. in Narrat. de S. Pambone apud Lambecium lib.3. Bibl. Cæsar. p.34. &c. Vide in Καλοσκοπίζειν.

ἘΡΔΙΚΟΥΣΙΝ, in Glossis Saracenicis MSS. τὸ σάμψυχον.

ἘΡΕΙΧΗ, *Erice*, Ἐρείκη. Eustathius Iliad.V. καὶ τὸ αὐτοῦ θέμα τὸ ἐρείκω, ἐξ οὗ φυτόν τι, τὰ ἐρείκη οἱ παραφθείροντες οἱ χυδαῖοι ἐρείχην φασί.

ἘΡΕΥΝΑΔΕΣ, *Inquisitores*, Quos *Quæstores* vocari præcepit Justinianus in Nov.75. cap.1.

ἘΡΕΥΝΗΡΙΣ, *Eryngium*, apud Interpol. Dioscorid. cap.429.

ἘΡΕΧΘΙΤΗΣ, *Senecio*, apud Interp.Diosc.c.679.

ἘΡΗΜΟΝΝΕΙΝ, *Vastare*, *Desolari*. Glossæ Græcobarb. ἁλαπάζοντα, πορθοῦντα, λαμβάνοντα, ἁρπάζοντα, ἐρημόννοντα.

Ἐρημόκαστρον. Vide in Κάστρον.

ἘΡΗΜΟΔΙΚΙΟΝ, *Eremodicium* in Nov. 63. cap.3. ἐρήμη δίκη, μὴ παρόντων ἑκατέρων μερῶν. In Basilic. lib. 10. ἐρημοδίκιοι dicuntur οἱ ἐκ μονομεροῦς εἰσηγήσεως τῶν καταδίκην ἔχοντες.

ἘΡΙΝ, *Hæres*, ex veteri Gallico *Here*, Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 193. τὸ δίκαιον κελεύει νὰ λάβει τὸ τοῦ ἔριν τις. Infrà: εἰ δὲ εἰ γίνεκα οὐκ ἔχει πάντως τοῦ ἔριν, διὰ τὸ οὐδετίποτε ἔδοκεν του ἄνδρας της, ἀμὲ ἐπίρεν τὸ διὰ τὴν ψυχὴν του, καὶ διὰ τοῦ Θεὸν, &c.

ἘΡΙΝΕΟΣ, *Epimedium*, apud Interpol. Dioscor. cap.601.

ἘΡΕΤΙΚΙΑ, *Hæresis*. Assisæ MSS.Regni Hierosol. cap. 270. ἐὰν ἔχῃ ὅτι καμία γινέκα ἄνκαλε ἕνα ἄνθρωπον διὰ ἐρετικίαν, &c.

ἘΡΙΦΙ, *Capreolus*, *Hœdus*, Ἔριφος, in Nomocanone Coteleriano num. 448. Ἐρύφι, apud Agapium Cretensem in Geopon. cap.76. &c. ἐλαφάκι, *Capella*, *Hœdulus*, Ἐρίφιον, δορκάδιον.

ἘΡΜΑΦΡΟΔΙΤΟΣ, in Glossis Basilic. ὁ αἰσχρῶς καὶ ποιῶν καὶ πάσχων. *Mollis*. Vide Gloss. med. Lat. in *Hermaphroditare*.

ἘΡΜΗΤΑΡΙΑ, *Stolones*, *ad quos appendebantur rei flagellandi*. Gloss.Lat.Gr. *Armentarium*, ξύλον, ἑρμηντάριον. Ubi fortè leg. *Ermetarium*, aut *Hermetarium*. S.Athanasius in Apol.ad Constantium, de Virginibus Deo Sacratis: ταύτας γυμνώσαντες ἐποίησαν ἐπὶ τῶν ἑρμηταρίων κρεμασθῆναι, καὶ τοσοῦτον αὐτῶν τρίτον ἔδησαν τὰς πλευρὰς, ὅσον οὐδὲ οἱ ἀληθῶς κακοῦργοι πώποτε πεπόνθασι. Ubi Interpres, *& ab Hermetariis suspenderunt*. At Apol. 1. de fuga sua, hanc vocem omittit: ὡς δὲ νικώσας αὐτὰς ἔβλεπε, καὶ μὴ φροντιζούσας τοῦ πυρὸς, γυμνώσας λοιπὸν, οὕτως κατέκοψεν εἰς τὰ πρόσωπα, ὡς μετὰ χρόνον μόγις αὐτὰς ἐπιγνωσθῆναι. De iisdem, ad Solit. οὕτω κόψαντες πληγαῖς τῶν ἀπὸ φοινίκων ῥάβδοις, &c. Vox formata ex Ἑρμαῖ, voce quæ *Mercuriales statuas* significat, quas pro Templis, & in Vicorum introitu collocari solebant: unde apud Porphyrium Socrates dicitur fuisse accusatus, ὅτι εἰς τοὺς ὄχλους εἰσωθεῖτο, καὶ τὰς διατριβὰς ἐποιεῖτο πρὸς τὰς τραπέζας, καὶ πρὸς τοῖς Ἑρμαῖς. Hâc aut simili notione hanc vocem usurpat Martyrium S. Romani apud Metaphrastem 18. Sept. ex Cod. Colberteo 505. pag.117. ὁ Ἀσκληπιάδης χολέσας ἐκέλευσεν αὐτὸν κρεμασθῆναι· ἡ δὲ τάξις ὑπέβαλεν πατροβουλον αὐτὸν εἶναι· Ἀσκληπιάδης δὲ ἐκέλευσεν αὐτὸν κατενεχθῆναι ἀπὸ τοῦ ἑρμᾶ, καὶ λέγει αὐτῷ, &c.

ἘΡΜΙΓΓΟΒΟΟΣ, κενταύριον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. In aliis ex Cod. 190. ἑρμιγκοβῶς scribitur. *Centaurium*.

ἘΡΜΟΥ βαΐν, *Filicem* Prophetas appellare observat Interpolat. Dioscorid. capite 765. Vide Βαΐον.

Ἑρμοῦ βάσις, *Alimus*, iisdem c. 122.

Ἑρμοῦ δάκτυλος, & Ἑρμοῦ βολάνη, iisdem *Quinquefolium*, apud Apul. c. 2.

Ἑρμοῦ βασίλειον, iisdem *Herba Mercurialis*, apud Apul. c.82.

Ἑρμοῦ βοτάνη, eadem herba, ibid.

ἘΡΜΠΑΓΑΣΑΡ, ἡ ὑοσκίαμος, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ἘΡΞΩΗ, Ægyptiis, *Bunium*, apud Interpol. Dioscor. c.330. & 706.

ἘΡΠΥΞΗ, *Elaphoboscum*, apud Interpol. Dioscor. c.485.

ἘΡΡΙΝΟΙ, apud Actuarium de Spiritu animal. τῶν καλάρρουν μετοχετεύειν τοῖς ἐρρίνοις.

ἘΡΥΘΡΟΔΑΝΟΣ, *Rubeus*, *Purpureus*, ἐρυθροδάνῳ, seu *Rubiâ tinctus*. Hesychius: ἐρυθροδανωμένα, πυῤῥὰ, πυροειδῆ, κόκκινα. Phavorinus: ἐρυθροδανωμένον, κόκκινον, πυῤῥὸν, ἢ μέλαν· τοιοῦτον γὰρ ἡ ῥίζα τοῦ ἐρυθροδάνου. Nicetas in Man. lib.1. n. 1. γράμμα ἐρυθροσήμαντον, seu *Bulla aurea*, ubi Cod. Barbarogr. ἐρυθροδανωμένον præfert. Idem in Andronico libro 2. ἐρυθρόδανον βασιλικὸν, *Regia purpura*.

ἘΡΥΜΑ

ἘΡΥΜΑ, pro ἔρυσμα, apud Cyrillum Scythopolit. in S. Euthymio num. 107.

ἘΡΥΜΟΝ, ἅλιμος, Interpolatori Dioscoridis cap. 121.

ἘΡΥΣΙΣΚΗΠΤΡΟΝ, Prophetis, *Verbenaca*, apud Apul. c. 3. Vide eundem c. 109.

ἘΡΧΟΜΟΣ, *Adventus*. Georgius Contares lib. 1. Hist. Athenarum: καὶ ὁ Θησεὺς εἰς τὰς Ἀθήνας τοῦ ὁποίου τὸ ἔρχομον μαθοῦσα με τῆς μαγείας τῆς ἡ ἀκόλαστος Μηδεία, ἔπεισε τὸν Αἰγέα διὰ νὰ τὸν θανατώσῃ φαρμακώνοντάς τον.

ἘΡΩΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ, *Interrogationes & responsiones*. Historia MS. Belisarij:

Με ἀποκρισιαρίους ἐκλεκτοὺς πάνυ ὡραιωμένους,
Δεινούς, καλούς, φρονίμους τε εἰς ἐρωταποκρίσεις.

Occurrit præterea in Nomocanone Coteleriano num. 254. Vide Lambecium lib. 5. Comment. de Bibl. Cæsar. p. 20.

ἘΣΑΣ, Σᾶς, *Vestrum, Vos, Vobis.*

ἘΣΕΝΑ, *Te*, Σέ. Cyrillus Nuperus Patr. Constantinopol. in Homil. τώρα εἰς ἐσένα στέκει, νὰ κάμῃς τὴν παραγγελίαν τοῦ Θεοῦ. Anonymus de Amorib. Lybistri:

Τὸ πόσων χρόνων διάστημα παρέδραμον δι' ἐσένα.

Vide Grammaticam Portij.

ἘΣΘΗΣ, *Palla altaris*, vel *aulæum quo ædium sacrarum parietes exornantur*. Synodus VII. Act. 6. ἀλλὰ καὶ ἐν ἱεραῖς ἐσθῆσι, καὶ ἐν κειμηλίοις αἱ εἰκόνες παρά τε τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν καὶ εὐσεβῶν ἀνδρῶν ἀνεζωγράφηνται. Vide Anonymum Combefisianum in Romano Lacapeno, n. 44. Theophanem Cerameum Homil. 55. & quæ observamus suprà in Ἔνδυτή, & in Gloss. med. Lat. in V. *Vestis.*

ἘΣΘΙΑ, *Ignis*, Πῦρ, Ἑστία, in Glossis ad Iliadem Græcobarb.

ἘΣΚΕ, *Marrubium nigrum*, Ægyptiis, apud Interpolat. Dioscor. c. 523.

ἘΣΚΟΥΒΙΤΟΝ. Vide Ἐξκούβιτον.

ἘΣΚΟΥΠΟΝΔΙΑΙ. Vide Σεσκουπόνδια.

ἘΣΠΕΡΑΙ, Ἑσπερινόν, *Totum Officium vespertinum*, cujus pars prior λυχνικὸν dicitur: ἑσπερινὴ σύναξις, apud Theophilum Alexandrin. in Edicto de Paschate. Concilium Laodicenum Can. 18. περὶ τοῦ, τὴν αὐτὴν λειτουργίαν τῶν εὐχῶν πάντοτε, καὶ ἐν ταῖς ἐννάταις, καὶ ἐν ταῖς ἑσπέραις ὀφείλει γίνεσθαι. Vita Sanct. Nili Jun. p. 166. τούτου δὲ γινομένου, καὶ τοῦ ἑσπερινοῦ ὕμνου τέλος λαβόντος, &c. Triodium: μετὰ δὲ τὸ ἑσπερινὸν ἐν ταῖς δυσὶ ταύταις ἡμέραις ἐσθίομεν τυρὸν καὶ ὠά. Gennadius Scholarius in Hist. Concilij Florentini: ἔψαλλον δὲ τότε οἱ Μοναχοὶ ἑσπερινὸν πολλὰ καὶ φιλότιμον. Synaxarium in Nicephoro 23. Octobr. δεῦτε, ποιήσωμεν μετ', ἀδελφοί, ἑσπερινὸν ὕμνον. Extra Ecclesiam Armenios vesperas decantasse Auctor est Theorianus in Legat. Armen. τούτων δὲ ῥηθέντων, ἤρξαντο οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ ψάλλειν τοῦ ἑσπερινοῦ τὴν ἀκολουθίαν ἔξω τῆς ἐκκλησίας κατὰ τὴν αὐτῶν συνήθειαν. De hoc Officio intelligendus Pachymeres lib. 7. cap. 15. ἅμα γοῦν τὰ τῶν ἑσπερίων ὕμνων ὑπὸ σκότῳ τελέσαντες, παριδόντες τὴν λειτουργίαν, οὐκ οἶδα διὰ τὸν καιρὸν μὴ ἐγχωροῦντα, &c. Ita apud Achmetem cap. 72. Cantacuzenum lib. 1. cap. 58. Sguropulum in Hist. Concil. Florentini sect. 4. cap. 23. &c. Duplex autem est ἑσπερινὸν apud Græcos, μικρὸν & μέγα.

Ἑσπερινὸν μικρὸν, incipitur ante solis occasum, πρὸ τοῦ δῦναι τὸν ἥλιον, ἤγουν περὶ ὥραν δεκάτην τῆς ἡμέρας, ut est in Typico S. Sabæ cap. 1. cujus lemma est, εἴδησις τοῦ μικροῦ ἑσπερινοῦ. In eo Officio τὸ μικρὸν pulsatur, decantaturque ἡσύχῳ φωνῇ καὶ ἠρεμαίᾳ.

Ἑσπερινὸν verò μέγα, statim post solis occasum μετὰ τὸ δῦναι τὸν ἥλιον μικρὸν, longéque majoribus ceremoniis aliisque precibus, μεγαλοφώνως, καὶ μετὰ μέλους, ferè semper peragitur, ut pluribus videre est in eodem Typico cap. 2. Philotheus Patr. Constantinopol. τοῦ καιροῦ ἐπιστάντος τοῦ μεγάλου ἑσπερινοῦ, &c.

ἘΣΠΙΝΙΗ, *Papilio*, in Glossis Benedicti.

ἘΣΠΛΑΓΧΝΟΣ, *Pius*, *Misericors*, Εὔσπλαγχνος. Ἐσπλαγχνία, *Pietas*, *Compassio*, *Misericordia.*

ἘΣΤΗΚΕΙΝ, *Stare*, *Existere*, Ὑπάρχειν. Vide Στήκειν.

ἘΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ, *Triclinium*, τρικλίνιον, *Refectorium*. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 44. καὶ οὐδὲ μία ἔσται πρόφασις ἱκανὴ πρὸς παραίτησιν τῆς εἰς τὸ κοινὸν ἑστιατόριον ἑστιάσεως. Pro *Convivio* usurpat Germanus Patr. Constantinopol. Homil. in Primam Dominicam Jejunior. λιπαρώτερον τὸ ἑστιατόριον ἔχοντες, φύρδην ὁμοῦ ἰχθύας, λάχανα, ὄσπρια ἐλαίῳ λιπαινόμενα, &c.

ἘΣΤΙΟΥΧΟΣ, *Vestalis*, in Gloss. Gr. Lat. Ἑστιάς, apud Suidam in Αὔγουστος.

ἘΣΤΟΝΤΑΣ καὶ, *Quandoquidem*, Ἐπειδή.

ἘΣΥ, Ἐσοῦ, *Tu*. Glossæ Græcobarb. σαυτὸν οὐ τρέφων, κύνας τρέφεις, ἤγουν ἐσὺ ἢ ἐσοῦ ὁπὴ δὲν δύνεσαι μηδὲ ἐμπορεῖς νὰ θρέψῃς τὸν ἑαυτόν σου, ἀνατρέφεις σκύλλους. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Ἀλλὰ καὶ γῆν καὶ θάλασσαν ἐσὺ ὅλην τὴν ἤξευρες.

Ἐσεῖς, *Vos*, ipsi, αὐτοί, ὑμεῖς, in Glossis ad Iliadem Græcobarb. Vide Grammaticam Simonis Portij.

ἘΣΧΑΡΑΔΙΝ, *Landica*, in Gloss. S. Benedicti. Vide Gloss. med. Lat. in *Andena.*

ἘΣΧΑΣΜΕΝΗ, *Onobrychis*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 576.

ἘΣΧΑΝΩ. Vita MS. Sanct. Symeonis propter Christum Sali: ἔστι γὰρ ὅτι καὶ τοῦτο ἔλεγε πρὸς μίαν τῶν ἑταιρίδων, θέλεις ἐσχάνω σε φίλην, καὶ δίδω σοι ρ. νομίσματα. I. *vis ut te habeam in amicam.*

ἘΣΩΒΙΓΛΑ. Vide in Βίγλα.

ἘΣΩΔΙΑ, Ἐσόδια, *Vectigal*, *Proventus*, ἀποφορά. Joannes Glycas de Vanit. Vitæ:

Ποῦ ἐγίνη ὁ βίος τους ὁ πολύς, ποῦ ἐδιέβη ἡ ἐσώδιά τους.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Ταῖς ἐσωδίες καὶ πραγματίες ὅσες καὶ ἀνέχη,
Καὶ τὰ παιδία τους πιάνουσι τῶν Χριστιανῶν τὰ πόρτες.

ἘΣΩΜΟΝΙΤΑΙ. Vide in Ἐξωμονῖται.

ἘΣΩΝΑΡΘΗΞ Vide in Νάρθηξ.

ἘΣΩΠΑΝΙ. Vide in Πανίον.

ἘΣΩΠΑΣΧΑ. Vide in Ἐξώπασχα.

ἘΣΩΤΕΡΙΟΝ, *Interula*. Vide Salmasium ad Tertullianum de Pallio p. 52. 358.

ἘΣΩΦΟΡΙΟΝ, *Interula*, apud Leontium Episc. in Vita S. Joannis Eleemosynarij.

ἙΤΑΙΡΕΙΑΙ, *Auxiliares Copiæ*, *& à Sociis ac fœderatis Imperij acceptæ*, *ad Imperatoris & Palatij custodiam*. Scylitzes: Βασιλείου ἔτος ἐτύγχανεν, ὁ Πεδινὸς τῆς προσηγορίαν, ἐν τῷ τάγματι τῆς Ἑταιρείας κατειλεγμένος. Alibi: ὅπερ πυθόμενος ὁ Βασιλεύς, ἀπέστειλε τὸν τῆς Ἑταιρείας ἄρχοντα μετά τινων στρατιωτῶν. In Michaële Rhangabe: ὁ δὲ Βασιλεὺς ἔν τινι ὑπερδεξίῳ τόπῳ ἑστὼς μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν Ἑταιρείας κατεσκόπει τὰ δρώμενα. Denique pag. 506. αὐτός τε τὰς φυλαττούσας ἐν τῷ Παλατίῳ Σχολάς, καὶ τὰς Ἑταιρείας, ἔξεισι μετὰ τοῦ τυράννου. Zonaras in Constantino Leonis F. pag. 147. ἐκ τῶν Ἑταιριῶν καὶ τῶν πλοίμων συλλέξας τινάς, &c. Ubi Symeon Logotheta in eod. Constantino num. 2. & Leo Grammat. pag. 489. ἐκλογὴν τῶν τε τῆς Ἑταιρείας καὶ τῶν ἐλατῶν ποιησάμενος, &c. Idem Leo pag. 498. ἔχοντας μεθ' ἑαυτῶν πλῆθος ἔκ τε τῶν βασιλικῶν καὶ τῶν Ἑταιρείας, καὶ τῶν ταγματικῶν, &c. Idem Zonaras in Michaële Stratiotico pag. 212. οἷς καὶ οἱ τῶν Ἑταιρειῶν συνήνεσαν ἄρχοντες. Nicephorus Bryennius lib. 4. cap. 6. ἔτι γε καὶ τῶν ἀπὸ τῶν Ἑταιρειῶν λεγομένων μοῖρα οὐκ ἐλαχίστη. Anna Comnena lib. 1. Alexiad. pag. 11. Ἰταλοί τε καὶ τῶν τοῦ Μανιάκου ἐκείνου ἀποσπάδες, καὶ μὴν καὶ ἐκ Θετταλίας ἄνδρες ἱππεῖς, καὶ μοῖρα τις τῶν ἀπὸ τῆς Ἑταιρείας οὐκ ἀγεννής, &c. Cinnamus lib. 5. num. 8. ὁ Ἑταιρείας

τῷ τότε ἡγεῖτο τῆς Βασιλικῆς. Ἑταιρικὸν, apud Nicetam in Isaacio lib. 2. num. 5. Extr.

Duplex autem erat τῆς Ἑταιρειῶν Cohors, quarum altera Μεγάλη, altera Μικρὰ dicebatur. Prioris meminit Anonymus περὶ Καλασάσ. ἀπληκτ. ἡ μεγάλη Ἑταιρεία πρὸς ἀπληκευέτω. Alibi: κατὰ δὲ βόρειον μέρος, ὁ τῆς Μεγάλης Ἑταιρείας, id est *majoris fœderatorum cohortis præfectus*: qui apud Scylitzem 635. p. ὁ τῆς μεγάλης Ἑταιρείας ἀρχων, nuncupatur: & à quibusdam idem fuisse existimatur cum eo qui

Μέγας Ἑταιρειάρχης, dicebatur: cujus Dignitatis mentio passim occurrit apud Scriptores Byzantinos, Zonaram in Constantino Leonis F. pag. 150. in Nicephoro Botaniata pag. 233. Constantin. Manassem pag. 113. Edit. Reg. & 214. Edit. Meursij. Annam Comnenam lib. 8. Alexiad. pag. 237. Nicetam in Alexio Man. F. num. 7. Vvillelm. Tyrium lib. 21. cap. 16. Acropolitam cap. 23. 40. Joan. Cantacuzenum lib. 1. cap. 55. lib. 2. cap. 6. & Codinum de Offic. Aulæ Constantinopolit. à quo ea dignitas 25. statuitur cap. 1. Illius verò munia varia describit cap. 5. num. 30. 32. & præsertim num. 38. ubi sic ait: δέχεται δὲ οὗτος καὶ τοὺς προσερχομένους πανταχόθεν φυγάδας· διὸ καὶ Ἑταιρειάρχης λέγεται, ὡς τοὺς ἑταίρους, ἤτοι φίλους, δεχόμενος. & cap. 6. num. 5. addit Magnum Hetæriarcham, ut & cæteros Hetæriarchas, Protovestiaritam, & Primicerium Aulæ, & quotquot δικαίωμα ferunt, τοὺς ἄρχοντας εἰσάγειν εἰς Βασιλέως παράστασιν, donec domus impleatur. Quod repetit cap. 7. num. 3. & 32. Sanè ex verbis Codini colligitur Magnum Hetæriarcham, cæterósque Hetæriarchas, (nam præter Codinum plures fuisse docet alicubi Cedrenus) *Admissionalium* Officio functos: quod aliàs exertè docet Pachymeres lib. 4. cap. 29. τὴν γὰρ ἀρχὴν ἐνεχωρεῖτο τούτῳ, μὴ ὅτι Βαρδαρειώτας καὶ Κορτιναρίους μόνον, καὶ τοὺς ἐπὶ τῆς Κοιτῶνος ἔχειν, καί γε τοὺς ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς, ὡς δὴ καὶ Ἑταιρειάρχους λέγουσιν, ἀλλά τι καὶ πλέον τῆς βασιλικῆς θεραπείας συνεπιφέρεσθαι. Quibus verbis describit munus Magni Hetæriarchæ, ut qui non modò Bardariotis, Cortinariis & Vestiaritis, sed & Hetæriarchis præfectus fuerit. Vestes denique Magni Hetæriarchæ describit idem Codinus cap. 4. numero 28.

Cùm igitur plures essent Hetæriarchæ, ex iis unus Magni titulo est donatus; qui tum primùm occurrit sub Constantino Porphyrogenito à quo Romanus Lacapenus postmodum Imperator, ejúsque socer, Magnus Hetæriarcha renuntiatus est. Leo Grammaticus pag. 494. καὶ πίστεις αὐτῷ δοὺς, παρευθὺ προχειρίζεται παρ' αὐτοῦ Μάγιστρος καὶ Μέγας Ἑταιρειάρχης. Similia habent Zonaras & Manasses. Ipse præterea Constantinus lib. de Adm. Imp. cap. 51. pag. 192. Hetæriarcham nudè Lacapenum nominat, omissâ Magni nomenclaturâ. Neque aliter idem Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 458. 459. & in eodem Constantino pag. 490. tametsi nolim omnino contendere hanc Dignitatem non fuisse notam ante Porphyrogenitum, cùm alter occurrat sub Basilio Porphyrogeniti avo, Zautzas scilicet Stylianus Μικρὸς Ἑταιρειάρχης indigitatus, apud eundem Leonem Grammaticum: pag. 473. ὁ δὲ Βασιλεὺς Λέοντα καθείρξας ἐν τῷ Τρικλινίῳ τῷ Μαργαρίτη ἐβούλετο ἐκτυφλῶσαι αὐτὸν, εἰ μὴ Φώτιος ὁ Πατριάρχης διὰ πολλῶν παρακλήσεων τοῦτο διεσκέδασεν ἅμα Ζαούτζα Στυλιανῷ μικρῷ Ἑταιρειάρχῃ. Unde videtur sequi aliam tum extitisse Dignitatem Μεγάλου Ἑταιρειάρχου, qui fortean scilicet præfectus fuerit Majori Ἑταιρειῶν Cohorti, de qua egimus, ut Minori Minor Hetæriarcha, qui à Codino nudè Ἑταιρειάρχης appellatur recensetúrque 63. inter Aulæ Officiales, cap. 1. cujúsque Officium haud absimile fuisse ab Officiis Magni Hetæriarchæ, cui tamen in omnibus suberat, innuit cap. 5. num. 32. 83. cap. 6. n. 5. cùm Admissionalis munere pariter functum fuisse scribat. Μεγαλεταιράρχης, occurrit apud Joan. Tzetzem. Chil. 9, v. 623. 661.

ἙΤΑΙΡΙΑΣΤΑΙ', appellati Christiani à Mahumetanis, quòd Socium Deo adjungant. Nicetas Choniates in Confutatione MS. Legis Mahumeticæ. καλοῦσι δὲ ἡμᾶς Ἑταιριαστάς, ὅτι φασὶν ἑταῖρον τῷ Θεῷ προσεισάγομεν, λέγοντες εἶναι τὸν Χριστὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ Θεόν. Vide Auctorem de Initiis Hæreseon n. 101.

ἙΤΑΙΡΕΙ͂Ν, & Ἑταιρίζειν, dicuntur *qui muliebria patiuntur*, apud Evagrium lib. 3. Hist. cap. 39. initio, & in Basilicis lib. 8. tit. 1. cap. 1.

ἘΤΑΣΑΡΜΗ'ΣΗΡ, δίκταμος, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS.

ἘΤΕ'Α, *Salix*, Ἰτέα, in Corona pretiosa.

Ἔ'ΤΖΗ, Ἔτζι, *Sic, ita, Hoc pacto*, οὕτως. Ἔτζι ἀκόμι, *Item*, *Eodem modo*, *Pariter*, ὁμοίως, ὡσαύτως. Ἔτζι πολλὰ, *Tamdiu*, *Tantopere*, Τέως, &c. Damascenus Thessalonicensis Concione in Dominicam Thomæ: διότι ὁρίζει καὶ ὁ κύριος ἔτζη εἰς τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, &c. Malaxus in Hist. Patr. καὶ ἔτζη εὑγῆκε ἐκ τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου διωγμένος. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 40. ἡ δὲ γάτα ἐβουλήθη νὰ τοὺς ἐξεπατήσῃ, καὶ ἔτζι ἐκρεμάσθη ἀπὸ ἕνα παλούκι. Passim.

ἘΤΗ'ΣΙΟΣ, *Chrysolithus*. Glossæ Chymicæ MSS. Ἐτήσιος, ὁ χρυσόλιθος. Ita etiam in Lexico Chymico Rulandi. Pelagius Philosophus de Sacra arte MS. ἐτήσιον δὲ τὸν χρυσόλιθον ἀπόπλυνον, ἕως οὗ φησιν ὁ ἰὸς αὐτοῦ ἐξέλθῃ. Infrà: καὶ ὁ ἐτήσιος ὁ καλεῖται χρυσόλιθος. Cosmas Hieromonachus MS. de Chymia: οὐκοῦν ὁ αἰτήσιος λίθος διὰ τὸ λιτὸν τῆς αὐτοῦ περιουσίας, λίθος λέγεται. Infra: καὶ ὁμοίως τὸ ἀργυρίτης τῆς ἐξυδραργυρώσιν ἐξυδραργυρώμενος γὰρ ὁ χαλκὸς ἀργυρίτης τίθεται, καλεῖται δ' ἀντίαν τῆς αἰτησία, ἥτις ἐστὶν ὑδράργυρος. Occurrit passim apud Chymicos.

ἘΤΙΕΙΚΕΑΤΑ', Ægyptiis, *Sempervivum minus*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 672.

ἘΤΟΙΜΟΘΑ'ΝΑΤΟΙ, *Ad cædes & mortem inferendam parati, idonei*. Clemens lib. 2. Constitut. Apostol. cap. 14. οὐ χρὴ οὖν τοῖς ἑτοιμοθανάτοις, καὶ μισανθρώποις, καὶ φιλεγκλήμασι, καὶ μετὰ προφάσεως θανατοποιοῖς προσέχειν. Theophanes an. 5. Justiniani: Μανδάτωρ, Ἑτοιμοθάνατοι, οὐδὲ ψυχῶν ὑμῶν φείδεσθε; Apud Ducam Hist. cap. 43. Ἰταλοὶ ὀξύθυμοι, καὶ εἰς σφαγὰς ἕτοιμοι.

Ἔ'ΤΟΣ, τὸ. Ἔτη, τὰ, *Sæculum*.

ἘΤΟΥ'ΤΟΣ, η, ο, *Hic*, *Hæc*, *Hoc*, pro αὐτὸς, αὐτὴ, τοῦτο.

Ἐτότες, *Hîc*, *Tum*, *Tunc*. Historia Apollonij Tyrij:

Εἰς τῆς Τρωάδος τείγυρα ἐτότες εὑρεθῆκαν.

ἘΥΑΓΓΕ'ΛΙΟΝ, *Evangelium*, *Novum Christi Testamentum*, Procopius lib. 2. de Bello Vandal. cap. 21. τὰ Χριστιανῶν λόγια, ἅπερ καλεῖν Εὐαγγέλιον νενομίκασιν.

Εὐαγγέλιον, Liber Ecclesiasticus Græcorum, in quo descripta sunt Evangelia, quæ primum locum Dignitate & Officio inter Lectiones Missarum occupant. Atque hic liber non continuatam Historiæ seriem, nec interruptam continet, sed ea omnia habet quatuor Evangeliorum Codex, sed in certas partes & sectiones divisa, quas illi τμήματα, μέρη, περικοπὰς, ἀναγνώσεις, Latini *Lectiones* indigitant, ad usum singulorum dierum & festivitatum, modò unius, modò alterius Evangelistæ textu, quandoque etiam pluribus in locis, ut ut opus fuerit, interposito: non ita tamen ut seriem Evangelicam prorsus

prorsus interrumpant: Exceptis enim solemnitatibus, quæ peculiare sibi poscunt Evangelium, in reliquis anni diebus ita dispertiuntur, ut unius priùs Evangelistæ textum in tmemata dividant, & diebus applicent, donec finiat, postmodum alterius continuent, donec omnia ad exitum perduxerint, & diebus Dominicis à Scriptore Evangelij nomen imponant: dicunt enim, ἡ πρώτη κυριακὴ τοῦ Ματθαίου, ἡ δευτέρα τοῦ Ματθαίου, & sic de aliis.

Id ut meliùs comprehendatur, observandum Joannis Evangelij textum universum septem integris hebdomadibus legi, quæ à magna Paschæ Dominica, tribus diebus exceptis, numerantur. Matthæi à Feria secunda post Dominicam Pentecostes, ad subsequentem Parasceven Exaltationis diem festum, absolviturque hebdomadibus XVII. Harum undecim singulis diebus Matthæi lectionem continuant. A duodecima quinque tantùm diebus Marci Lectio assumitur, Sabbatis & Dominicis Matthæi restituitur, usque ad hebdomadem decimam, & septimam, dummodo hæc postrema inter tempus Paschale occurrat, sin minùs, non legitur. Lucæ Evangelium à Feria 2. quæ Dominicam post exaltationem excipit, & integris hebdomadibus XI. continuatur, ab initio decimæ tertiæ Marci percurritur, in reliquis diebus, sed Sabbatis & Dominicis Lucæ assumitur. Marci tandem inter Matthæi & Lucæ assumitur: quod verò supererit, Sabbatis & Dominicis Quadragesimæ absolvitur. Hæc Allatius lib. de Libris Ecclesiast. Græcor. ex Typico S. Sabæ, cujus verba hîc dare præstat ex cap. 8. & pag. 138. ubi describitur Δήλωσις διαλαμβάνουσα τὴν τῶν εὐαγγελίων ἀνάγνωσιν, καὶ τὴν τῶν εὐαγγελιστῶν διαδοχὴν, πόθεν τε ἄρχονται, καί που καταλήγουσιν. Deinde: ἰστέον ὅτι τὸ ὕφος τοῦ κατὰ Ἰωάννην τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου ἀναγινώσκεται ἐν ὅλαις ἑβδόμασιν ἑπτὰ, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς ἁγίας Κυριακῆς τοῦ Πάσχα, καὶ λῆγον ἄχρι τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς, χωρὶς ἡμερῶν τριῶν.

Τὸ δὲ κατὰ Ματθαῖον ἅγιον εὐαγγέλιον ἀναγινώσκεται ἀπὸ τῆς δευτέρας τῆς μετὰ τὴν Πεντηκοστὴν, ἤγουν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἄχρι τῆς μετὰ τὴν Ὕψωσιν παρασκευῆς κυκλοῦν ἑβδόμασι, ιζ. ὧν αἱ μὲν ια. ἔχουσι τὸ κατὰ Ματθαῖον ἀναγινωσκόμενον ἀπὸ δὲ τῆς ιβ. ἑβδομάδος ἀναγινώσκεται τὸ κατὰ Μάρκον εὐαγγέλιον ἐν ταῖς πέντε ἡμέραις. ἐν δὲ τοῖς σάββασι καὶ ταῖς κυριακαῖς, πάλιν ὁ Ματθαῖος, ἄχρι τῆς ιζ´ ἑβδομάδων· ἡ δὲ ιζ´ ἑβδομὰς οὐκ ἔχει διὰ τὸ σπανίως ἀναγινώσκεσθαι αὐτοῦ· εἰ δὲ μέλλει ἀναγινώσκεσθαι, καὶ ἡ αὐτὴ ἑβδομὰς ἀναποδίζειν δεῖ ὄπισθεν, καὶ ἀναγινώσκειν ὅταν θέλει.

Τὸ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγέλιον ἄρχεται ἀπὸ τῆς μετὰ τὴν Ὕψωσιν δευτέρας, ἄχρι τῆς κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου, ἔχον ὁλοκλήρως τὰς ιβ´ ἑβδομάδας. ἀπὸ δὲ τῆς δευτέρας τῆς ιγ´ ἑβδομάδος ἀναγινώσκεται ἐν ταῖς πέντε ἡμέραις τῆς ἑβδομάδος τὸ κατὰ Μάρκον· ἐν δὲ τοῖς σάββασι καὶ ταῖς κυριακαῖς πάλιν τὸ κατὰ Λουκᾶν.

Τὸ δὲ κατὰ Μάρκον εὐαγγέλιον, ὅσον μὲν ἀναγινώσκεται ἀνὰ μεταξὺ τοῦ Ματθαίου, καὶ τοῦ Λουκᾶ. τὸ δὲ ἐπίλοιπον κατὰ τὴν μεγάλην τεσσαρακοστὴν ἐν ἑβδόμασι πέντε, ἤγουν ἐν πέντε σάββασι, καὶ πέντε κυριακαῖς. Quæ sequuntur, habentur in Evangelistario:

Ἰστέον ὅτι τὰ εὐαγγέλια τῶν κυριακῶν, ἅτινα καταλιμπάνονται, ἐν ταῖς καθημεριναῖς ἕως οὗ πληρωθῶσιν· ὁμοίως καὶ οἱ Ἀπόστολοι αὐτῶν.

Ἰστέον ὅτι εἰς τὰς ια. τοῦ Ὀκτωβρίου ἀναγινώσκεται ἡ δ´. κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ, ἐὰν τύχῃ κυριακὴ· εἰ δ᾽ οὖν, μετὰ τὴν ια. τῇ πρώτῃ κυριακῇ. πρὸ τῆς ἑκτῆς τοῦ Νοεμβρίου ἀναγινώσκεται ἡ πεμπτὴ κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ. τῇ κυριακῇ τῶν Προπατόρων, ἀναγινώσκεται ἡ ια. τοῦ Λουκᾶ, ἤγουν τοῦ δείπνου.

Denique in Cod. Colberteo 4078. continente quatuor Evangelia, hæc leguntur. Συναξάριον σὺν Θεῷ ἐν ἐπιτομῇ κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ εὐαγγελίου, ἤγουν ἐκλογαδίου, πρὸς τὸ συντόμως εὑρίσκειν ἑκάστης ἡμέρας τὸ εὐαγγέλιον· ἀρχόμεθα ἀπὸ τῆς μεγάλης κυριακῆς ἕως τῆς πεντηκοστῆς εὐαγγελιζόμενος ὁ ἅγιος Ἰωάννης καὶ ἀπὸ τῆς Πεντηκοστῆς ἕως πρώτης Σεπτεμβρίου ὁ ἅγιος Ματθαῖος· καὶ ἀπὸ τῆς πρώτης Σεπτεμβρίου ἕως τῆς ἀποκρέου ὁ ἅγιος Λουκᾶς· καὶ ἀπὸ τοῦ σαββάτου τῆς Τυροφάγου ἕως τοῦ σαββάτου τῆς βαϊοφόρου, ἤτοι τοῦ Λαζάρου, ὁ ἅγιος Μάρκος· τὰς δὲ δεσποτικὰς ἑορτὰς, καὶ τὰς ἐπισήμους ἡμέρας τῶν ἁγίων, οἱ ἀμφότεροι.

Εὐαγγέλια ἑωθινὰ, *Evangelia quæ leguntur in Matutinis*, diebus Dominicis, in Anthologio 8. Septemb. Triodium: Δεῖ εἰδέναι, ὅτι τὰ ια ἑωθινὰ στιχηρὰ τῶν εὐαγγελίων ἀπὸ τῆς παρούσης κυριακῆς, καὶ μέχρι τῶν ἁγίων πάντων ἐν ταῖς λιταῖς τοῦ ὄρθρου ψάλλονται. Euchologium in Officio ὄρθρου, seu Laudum: καὶ λέγει τὸ ἑωθινὸν εὐαγγέλιον, εἴπερ τύχῃ κυριακή. Neque alia sunt ab iis quæ

Εὐαγγέλια ἑωθινὰ ἀναστάσιμα dicuntur, quæ, ut suprà ex Triodio innuimus; numero sunt undecim, ac I. quidem ex Matthæi cap. 116. Alterum ex Marci cap. 70. III. Ex Marci cap. 71. IV. Ex Lucæ c. 112. V. Ex Lucæ cap. 116. VI. Ex Lucæ c. 114. VII. Ex Joannis cap. 63. VIII. Ex Joannis c. 64. IX. Ex Joannis cap. 65. X. Ex Joannis cap. 66. XI. Ex Joannis cap. 67. Ea verò describuntur in Evangelistario. Horum etiam meminit Euchologium Goari pag. 666. Quibus verò Hebdomadibus ac diebus ea legantur, docet idem Typicum cap. 8. Extr. & Canonium quod habetur in Prolegomenis Evangelistarij. In ea undecim Evangelia matutina tot extant Homiliæ Theophanis Ceramei, ab Homilia 28. Describuntur denique in eodem Codice

Εὐαγγέλια, ὁσιακὰ appellata, in Anthologio 1. Sept. & in Typico S. Sabæ cap. 12. quòd legantur in Festis Sanctorum, quæ secundùm menses singulos ibi recensentur: præterea Εὐαγγέλια τῶν ὡρῶν τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης Παρασκευῆς.

Iamverò, ut est in Catalogo Official. Magnæ Ecclesiæ Allatiano, Evangelium legit Protonotarius die Palmarum; Magnâ Feriâ 2. Hieromnemon; Magnâ Feriâ 3. Sacellio præpositus; Magnâ Feriâ 4. Magnus Scevophylax: Magnâ Feriâ 5. Canstrensius: Magno Sabbato, Magnus Oeconomus; Magnâ Dominicâ Magnus Chartophylax. Denique in eodem Catalogo annotatur Magnum Archidiaconum, cùm celebrat Pontifex, legere Evangelium, vel si non adsit, alium quem elegerit.

Μικρὰ Εὐαγγέλια dicuntur quæ à mulieribus vice φυλακτηρίων, gestata ait Isidorus Pelusiota lib. 2. Epist. 150. ἴσθι ὅτι (τὰ φυλακτήρια) δελτία ἦν μικρὰ, ἴσα τὸν νόμον ὠδίνοντα, ἅπερ ἐφόρουν οἱ τῶν Ἰουδαίων καθηγηταὶ, ὥσπερ νῦν αἱ γυναῖκες τὰ Εὐαγγέλια μικρά. Vita S. Nili Junioris pag. 108. ἐκβαλὼν δὲ ἀπὸ τοῦ κόλπου αὐτοῦ ὅπερ ἀεὶ ἐβάσταζε φυλακτήριον, τοῦτο δὲ ἦν πυκτίον τῆς νέας διαθήκης τυγχάνον θησαύρισμα.

Εὐαγγελιστάριον, Liber Ecclesiasticus Græcorum, cujus titulus ita concipitur: εὐαγγελιστάριον περιέχον τὴν τῶν εὐαγγελιστῶν διαδοχὴν, πόθεν ἄρχονται, καὶ που καταλήγουσιν, ἔτι δὲ καὶ κανόνια λέ. ἐν οἷς εὑρίσκεται ἀεὶ πότε τὸ εὐαγγέλιον τῶν κυριακῶν τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ· ὁμοίως καὶ τὸ ἑωθινὸν, καὶ ποῖος ἦχος ψάλλεται ἐν ἑκάστῃ κυριακῇ, καὶ ἕτερα ἀναγκαῖα περὶ τοῦ εὑρεῖν τὴν ἡμέραν τοῦ ἁγίου πάσχα, καὶ πασχάλιον διηνεκὲς συντεθὲν παρὰ Ἐμμανουήλου τοῦ Γλυτζωνίου. Assuantur præterea Canones Evangelici Eusebij ad Carpianum.

Τετραευαγγέλιον, *Codex quatuor Evangeliorum* εἰς τμήματα ac περικοπὰς, *seu sectiones distributorum ad usum singulorum dierum & festivitatum, ut in*

Voce

voce εὐαγγέλιον observatum. Triodium Feria 2. Magnæ hebdom. ἡ δὲ τριθέκτη στιχολογεῖται· ἀναγινώσκεται δὲ καὶ τὸ τετραευαγγέλιον. Infrà: αἱ ὧραι κατὰ τὴν συνήθη στιχολογίας, καὶ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ εὐαγγελίου. Typicum S. Sabæ cap. 38. εὐτρεπιζομένου τοῦ ἀναλογίου μετὰ βλατίου, καὶ τιθεμένου ἐν αὐτῷ τοῦ τετραευαγγελίου, &c. Infrà: καὶ γίνεται ἀνάγνωσις εἰς τὸ τετραευαγγέλιον. Marcus Hieromon. de Dubiis typicis cap. 38. τελεσθείσης δὲ ταύτης, ψάλλονται αἱ ὧραι μετὰ τῆς στιχολογίας αὐτῶν, καὶ τῆς ἀναγνώσεων τοῦ τετραευαγγέλου.

Εὐαγγελιστὴς, Diaconus qui legit Evangelium in sacra Liturgia, qui antequam legat, ait ad Sacerdotem, Εὐλόγησον δέσποτα τὸν εὐαγγελιστὴν τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ, ut est in Liturgia Chrysostomi. Vide aliam ejusdem Chrysostomi Liturgiam apud Goarum ad Euchologium, pag. 102.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ, *Dies Festus Annuntiationis Deiparæ*, 25. Martij: nudè, in Synodo Trullana Can. 52. apud Nicephor. Homologetam in Canon. Zonaram in Michaële Duca, Codinum de Offic. cap. 9. §. 7. cap. 12. §. 10. &c. Chronicon Alexandrinum pag. 470. ἐν ταύτῃ τοίνυν τῇ ἡμέρᾳ, λέγω δὴ τῇ κέ. τῇ κατὰ Ῥωμαίους Μαρτίου μηνὸς, παραλαβοῦσα ἀπὸ τῶν θεοφόρων διδασκάλων ἑορτάζει τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς ἁγίας δεσποίνης ἡμῶν ἐνδόξου Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας ἡ τοῦ Θεοῦ καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ ἐκκλησία. Occurrit passim.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΑΙ. Scribit Symeon Thessalonicensis lib. de Sacramentis, ubi de Dedicatione Templi, mensam sacram lotam & abstersam operiri quatuor linteaminibus: ac primò quidem, eo in quo descripta quatuor Evangelistarum nomina; tum illo quod Καλάσαρκα vocant, tum τραπεζοφόρῳ seu ἀπλώματι, ac denique eo quod εἰλητὸν dicunt. Ac de priori, sic ille: πρῶτον τὰ τέσσαρα ὑφάσματα τίθενται κατὰ τέσσαρας γωνίας τῆς ἁγίας τραπέζης, τὰ ὀνόματα τῶν εὐαγγελιστῶν ἐνέχοντα, ὅτι τὴν ἐκκλησίαν ἅπασαν ἡ ἐκκλησία ἐκτυποῖ, &c. Deinde subdit: μετὰ δὲ τοὺς Εὐαγγελιστὰς λεγομένους τὰ τέσσαρα ταῦτα, τὸ κατάσαρκα τίθεται, &c. Ubi evidens est primam istam altaris vestem τέσσαρα ὑφάσματα appellari, à quatuor Evangelistis ad singulos angulos depictis, vel eorum nominibus descriptis, quod non cepit Goarus. Quod verò hic quatuor ὑφάσματα, in libro de Templo pag. 215. quatuor duntaxat partes ὑφάσματος vocat, idem Symeon: τέσσαρα δὲ μέρη ὑφάσματος τὰ τέτταρσι ἔχει γωνίαις ἡ ἱερὰ τράπεζα, ὅτι ἐκ τῶν περάτων συνεξυφάνθη τῆς ἐκκλησίας τὸ πλήρωμα, καὶ τὰ ὀνόματα δὲ τῶν τεσσάρων ἐν τοῖς τέσσαρσιν εὐαγγελιστῶν, ὅτι δι' αὐτῶν συνίστη ἡ ἐκκλησία, &c. Deinde addit κατάσαρκα τὸ λεγόμενον εὐθὺς, καὶ μετ' αὐτὸ τραπεζόφορον insterni.

ΕΥΒΟΥΛΟΣ, *Ebulus*. Orneosophium cap. 29. βοτάνην τὴν λεγομένην εὔβουλον, ἥτις εἰς τὸν κῆπον τῶν θερμῶν τοῦ Μαξιμιανοῦ εὑρίσκεται, τρίψον, καὶ μετὰ καθαροῦ πανίου εἰλησον.

ΕΥΓΑΙΝΕΙΝ, Εὐγαίνειν, *Egredi, Exire, Prodire*, ἐκβαίνειν, ἐξέρχεσθαι, &c. Corona pretiosa: νὰ εὐγῇ, *Exire*, Ἐξελθεῖν. Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ ὁρίζει τοὺς συντρόφους του εὐγάνουσιν τὴν ὥρα.

Rursum:

> Κ' ἐβγῆκεν εἰς τὸ πέλαγος σὰν φλομομένο ψάρι.

Ibidem:

> Καὶ ἀφένης του εὔγαλε ἔξω τοῦ κασελίου του.

Alio loco:

> Τὴν ὥραν ἐσηκώθησαν, στὸ πέλαγος εὐγῆκαν.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

> Στίχους ἐθέταν κ' ἐβγάναν τραγούδια γιατὴ κόρη.

Anonymus de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

> Ἐπλήρωσα τὰ γράμματα, καὶ εὐγαίνω ἀπὸ τὴν τένταν.

Alio loco:

> Εὐγαίνω νὰ περιπατῶ, να κόσμον ἀναγυρεύω.

Anonymus de Locis Sanctis cap. 5. καὶ χωρὶς νὰ ξομολογηθῇ ὅλαις τὰς τοῦ ἁμαρτίαις, οὐδὲν ἐμπορεῖ νὰ εὐγῇ ἀπὸ ἐκεῖ. *Et ni prius delicta sua omnia confessus fuerit, nunquam excedet*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. καὶ ἡ ἀλεποῦ γυρεύοντας τὴν πορτάρην, ὁ σκύλος τὴν ἐγρίκησε, καὶ τὴν ἐκαλάφαγεν. Alibi: καὶ μετ' ὀλίγον εὔγηκεν ἀπὸ τὴν λίμνην ὁ βατράκος, &c. Adde p. 114.

Εὔγη, Εὔγασμα, *Exitus, Egressus*, ἔκβασις. Εὔγασις eâdem notione, in Corona pretiosa. Historia Apollonij Tyrij:

> Ὁπ' οὔτονε κανεῖ εὔγασις γιακνῶνα καϊμένη.

Παρεύγασις, *Transitus*, Anonymus de Arte Persica: ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ, ἐλπίδας, παρεύγασιν, ἢ διακείσιν.

Εὔγα, Ἔβγα, *Ortus*, in Glossis Græcobarb. Ἀνατολή, εὔγα τοῦ ἡλίου. Alibi: Ἀνατολὴ, Ἀναφανὴ, ἔβγα, βλάστημα.

Βγάνειν, *Ejicere*. Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ ἀμπόθηλον ὁ ἄνεμος, κ' ἡ θάλασσα τὸν βγάνει.

Alibi:

> Βγάνει τον ἐκ τὴν σέλα του, καὶ χάμε τὸν ἐρύχνει.

Id est, *Ejicit illum ex sella & humi prosternit*. Vide Βγα, & Εὐγάλειν.

ΕΥΓΑΛΕΙΝ, Εὐγάλλειν, *Ejicere, Auferre, Abstrahere*, ἐξαίρειν, ἀφαιρεῖν, ἐκκομίζειν. Glossæ Græcobarb. χέει, ἢ χύνει, ἢ εὐγάλλει τὸ νερὸν ἔξω. Alibi: Ἀφελὼν, ἐκεῖνος ὅπου στερεύει καὶ εὐγάλλει τὸ ἰδικὸν τοῦ ἄλλου. Nomocanon laudatus ab Allatio in lib. de Opinationibus Græcor. num. 14. ἔχει ἔννοιαν τοῦτο καὶ ἀμφιβολίαν, ἢ ἔχει ἀφωρισμένος, ἢ οὐχί. ὅμως κάμνει χρεία νὰ εὐγάλλουν τὸ λείψανον ἐκεῖνο ἔξω ἀπὸ τὸν τάφον ἐκεῖνον, ὅπου εὑρίσκεται, &c. Historia MS. Belisarij:

> Καὶ κάτεργα ὁ βασιλεὺς εὔγαλεν εὐδομήκοντα.

Historia Apollonij Tyrij:

> Τάζω καὶ νὰ σ' εὐγάλω ἐγὼ καλαχέρια του ρεφιανοῦ.

Fabulæ Æsopicæ Græcobarb. pag. 145. ἂν ἐσὺ μὲ εὐγάλεις τὸ κόκαλον ἀπὸ τὸ λαιμόν, νὰ σοῦ δώσω πληρωμήν. Agapius in Geoponico cap. 159. ἔπειτα εὔγαλε τὴν φοῦσκα, καὶ πλῦνε τὴν κεφαλήν, &c. Ἀπευγάλλειν, Ἐξευγάλλειν, eâdem notione in Nomocanone Coteleriano num. 521. ut &

Βγάλειν, in Historia Apollonij Tyrij:

> Στὴν Ταρσίαν ὅπου βγάλε, καὶ χαρίσε το σφαγή.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

> Γιαγάπη σου τὸν θάνατον ἀπέδω νὰ σὲ βγάλω.

Et lib. 6.

> Τόσα εὑρίσκετον λαφρὸς ὅτι κανία σαΐτα
> Βγαλμένη ἀπὸ σπαρτικόν, &c.

Nicolaus Lucanus in Iliade Barbarogr. lib. 5.

> Ἐβγάλατο κατ' ἀκρίβειαν, ἵνα φανερῶς γνωρίσεις.

Georgius Contares in Hist. Athenarum lib. 2. καὶ οὕτω σφιζόμενος ἔβγαλε τὰ βασιλικὰ του φορέματα, &c.

Εὐγάζειν, eâdem notione, Εὔγασμα, *Ademptio, Ablatio*, apud Portium.

ΕΥΓΑΡΜΑΝ, *Casus*. Glossæ Græcobarb. ἀγάς, ἡ πτῶσις τοῦ ἀστραγάλου, τὸ πέσιμον, ἢ τὸ εὔγαρμαν τοῦ κοκκίου. Scribitur & ἔβγαρμαν in iisdem Glossis: ἔκβαλμα, ἔβγαρμαν, Προσπέλασμα.

ΕΥΓΑΤΑ, apud Myrepsum, sect. 23. num. 23. καὶ εἴ τινες ἐμβάλλουσι εὔγατα μικρὰ λευκὰ ἐν ὅλῳ σώματι, ἅπερ λέγουσι οἱ Λατῖνοι ἀοργία. Vide suprà in Αὐγό.

ΕΥΓΕΝΕΙΝ. Vide Εὐγαίνειν.

ΕΥΓΕΝΗΣ, Εὐγένεια, *Ingenuitas*, in utroque Gloss. & in Basilic. Vide in Gloss. med. Lat. *Benenatus*.

tus. Est etiam εὐγένεια titulus compellatorius, apud S. Basilium in Epistolis, & alios, *Nobilitas*, *Generositas*.

ΕΥΓΕΝΙΚΟΣ, *Nobilis*, Εὐγενὴς, in Corona pretiosa. Monita MSS. Alexij Comneni ad Spaneam nepotem:

> Υἱὲ ἂν ἦσε δουλευτὴς εὐγενικοῦ ἀνθρώπου.

Georgius Contares lib. 7. Hist. Athen. οὗτος ὁ Περικλῆς ὄντας ἀπὸ γένος εὐγενικὸν, καὶ δεξιᾶς φύσεως. Εὐγενικὰ, *Nobiliter*. Historia MS. Belisarij:

> Ὁ Βασιλεὺς ἐξέβηκε, μεγάλως τοὺς ἐδέχθην,
> Εὐγενικὰ, τιμητικὰ, ὡς πρέπει κατ᾽ ἀξίαν.

ΕΥΕΡΓΕΤΗΜΑ, *Beneficium Ecclesiasticum*, apud Græcum Interpretem Concilij Lateranensis an. 1215. cap. 25. 29. 30. 31.

ΕΥΘΡΑΓΓΑΙ. Myrepsus MS sect. 10. cap. 183. ἀλλὰ καὶ χοιράδας καὶ εὐθράγγας, καὶ πᾶσαν νεφριτικὴν νόσον ἰᾶται. Vox ignota Fuchsio.

ΕΥΘΥΧΑΛΚΑ, *Præsens pecunia*. lib. 9. Basilic. tit. 3. l. 15. §. 7. εἴγε δεῖ τὰ λαμβανόμενα διὰ ἐκβιβασμὸν ἐνέχυρα εὐθύχαλκα πιπράσκεσθαι. Ubi Digest. *Si quidem res captæ pignori, præsenti pecunia distrahi debent*.

ΕΥΙΣΚΟΣ, ἡ Αἰθάλη, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Fuligo*.

ΕΥΚΑΙΡΟΣ, Εὔκερος, *Vanus*, *Cassus*, *Inanis*, *Supervacuus*, Ἀνέμιος, εἰκαῖος, κενὸς, μάταιος, &c. Glossæ Gr. Lat. *Vacivus*, Εὔκαιρος. Nicetas in Man. lib. 3. num. 18. τὰ δὲ κιβώτια καταλείπει τούτων κενὰ, &c. Ubi Cod. Barbarogr. εὔκαιρα. Εὔκαιρον, *Cenotaphium*, Κενοτάφιον. Εὔκερα, *Inaniter*, *Supervacuò*, κενῶς, μάτην. Εὐκερότητα, Εὐκεριὰ *Vanitas*, *Inanitas*, *Futilitas*, Ματαιότης, κενότης.

Εὐκαιρεῖν, *Otiari*. Auctor Etymologici, ait σχολὴν à Græcis appellari, quam οἱ πολλοὶ ἀκύρως καλοῦσιν εὐκαιρίαν· τὸ δὲ Εὐκαιρεῖν, βάρβαρον: scilicet pro σχολὴν ἄγειν, vel σχολάζειν. Vide Suidam in Σχολὴ & Σχολάζειν. Sed & εὐκαιρῆσαι & εὐκαιρώνειν pro *Vacuare*, *Vacuefacere* usurpant, seu κενοῦν ἐξαντλᾶν, idem Nicetas de Urbis statu num. 5. initio: ταῦτ᾽ ἐξ ὑπεράντλου τοῦ ἀχθηδόσι ψυχῆς κενώσαντες, &c. Ubi Cod. Barbarogr. εὐκερέσαντες. Historia MS. Belisarij:

> Κουπία τε καὶ ἄρμενα, καὶ ἄρματα παντοῖα,
> Ὅλα νὰ τὰ ξεβάλλουσιν, καὶ νὰ τὰ εὐκερέσουν.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

> Τὰ ῥέλεν ἀπολήσασι, τὸν κάμπον εὐκερένουν.

Idem lib. 8.

> Καὶ πόλλοι ἐξευκεράσασι τοῦ σέλαις ἀπ᾽ ἐκείνους,
> Καὶ πλέον οὐ καβαλικεύσαν ἀλήμονον σκεινοὺς.

Item usurpari videtur pro *Egredi*, *Exire*, quia qui domo egreditur hanc evacuat. Apophthegmata Patrum in Arsenio num. 28. καὶ ὡς ἔφθασε περὶ τὴν κέλλαν τοῦ γέροντος, κατ᾽ οἰκονομίαν Θεοῦ εὐκαίρησεν ὁ γέρων ἔξω τῆς κέλλης, &c. In Joanne Cellarum: μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν εὐκαίρησεν ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἠθέλησεν εἰσελθεῖν ἔσω. Ita in Joanne Colobo n. 7. in Antonio n. 29. & alibi non semel.

ΕΥΚΛΕΙΑ, *Claritas*, titulus Compellatorius, in Synodo VII. Act. 1. pag. 161.

ΕΥΚΡΑΤΟΝ, Εὐκράτιον, Latinis sequioris ætatis, *Mixtum*, *Ientaculum*. Vita MS. S. Arsenij: δίψης αὐτῷ παρενοχλούσης, ᾔτησεν εὔκρατον παρ᾽ ἑνὸς τῶν ὑπηρετῶν. Vita S. Eupraxiæ Virg. num. 18. μετὰ δὲ τὸ προλῦσαι αὐτὰς τὰς ἑσπερινὰς εὐχὰς, δι᾽ ἑαυτῆς τὴν ὑπηρεσίαν ἐποιεῖτο, τὴν παράθεσιν ποιουμένη, καὶ τὸ εὐκράτιον ἐπιδιδοῦσα. Joan. Moschus c. 184. συνετάξατο οὖν ὁ νεότερος μὴ πίειν μήτε εὐκρὰς, μήτε ὕδωρ, μήτε οἶνον ἕως τῆς ζωῆς αὐτοῦ. Infrà: παρεκαλεῖτο ὑπὸ πάντων ἵνα μικρὸν εὐκράτου μεταλάβῃ. Rursum: καὶ πολλὰ παρακαλέσας αὐτοὺς εἰς τὸ μικρὸν μεταλαβεῖν εὐκράτου. Cyrillus Scythopolit. in Vita S. Joannis Solitarij num. 19. θελήσας ἐγὼ τὸ εὐκράτιον δοῦναι αὐτῷ, ἀψάμενος τῆς θυρίδος, ἤνοιξα, &c. Occurrit præterea in Vita S. Auxentij num. 3. apud Bolandum εὔκρατον, eâdem notione. Vide Gloss. med. Lat. in *Mixtum*.

ΕΥΚΤΗΡΙΟΝ, *Ædes sacra*, *Oratorium*, εὐκτήριος οἶκος, οἶκος προσευχῆς S. Basilio Epist. 70. & Homil. in S. Gordium, Gregorio Presbytero in Vita S. Gregorij Nazianzeni, & aliis. *Locus ubi Orationes celebrare consueverant Christiani*, in Gest. Purgat. Felicis Episcopi Aptungitani. Theosterictus in S. Niceta Conf. num. 41. ἀνῆλθον ὁμοῦ πάντες εἰς τὰ λεγόμενα εὐκτήρια. Passim. Vide Gloss. med. Lat. in *Oratorium*.

ΕΥΛΑΒΕΙΣ, *Viri pij*, seu, voto peculiari pietati Christianæ obstricti, Monachi. Achmes Onirocrit. cap. 136. εὐλαβεῖς καὶ ἡσυχασταί. cap. 210. εὐλαβεῖς καὶ ἀναχωρηταί.

Εὐλαβέστατος, Titulus datus Episcopis, & Archimandritis, in Concilio Calchedon. Act. 1. ubi vetus Interpres, *Religiosissimus*, vertit. Alibi *Venerandissimus*, ut pag. 104. Edit. Labbei. pag. 198. *Reverendus*. pag. 105. *Reverendissimus*.

ΕΥΛΟΓΕΙΝ, *Matrimonio conjungere*, *Uxorem ducere*, vel *viro nubere*. Manuëlis Charitopuli Patr. Constantinopol. Solutiones lib. 3. Juris Græco-Rom. τινὲς ἱερεῖς λανθανόντως ἐποίησαν τῇ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ εὐλογήσεις ποταπὸς ἄρα ὁ γάμος οὗτος, καὶ ποίοις ἐπιτιμίοις ἁλίσκονται οἱ οὕτως ἱερολογήσαντες ἱερεῖς. Michaëlis Cerularij Patr. Constantinopol. Sancitum, ibid. lib. 4. ἱερεὺς τινὰς παρὰ γνώμην τῶν γονέων συναπτομένους ηὐλόγησεν, &c. Georgius Phranzes lib. 2. cap. 17. εὐλογήθην ἐγὼ τὴν θυγατέρα τοῦ ἐπὶ Κανικλείου Ἀλεξίου Παλαιολόγου τοῦ Τζαμπλάκωνος, καὶ ἐγεννήθη μοι υἱὸς Ἰωάννης, &c. Nomocanon. Cotelerianus num. 212. ἐὰν δὲ κόρη συκοφαντήσῃ ἄνδραν, καὶ εἴπῃ, ὅτι ἐγάμησέ με, καὶ εὐλογήσουν αὐτοὺς δυναστικῶς, καὶ εὑρέθη παρθένος, &c. Joannes Sachleces in Narrat. MSS. de Meretricibus:

> Τότε γυρεύουν ἀφορμὴν να τοὺς εὐλογηθοῦσιν.

Anonymus de Bellis Francor. Peloponnesiacis:

> Ἐπῆρεν τὴν θυγάτηρ του εὐλογητικὴν γυναῖκαν.

Infrà:

> Μετὰ συμβίβασιν καλὴν ὁ Κόντος εὐλογήθην.

Ibidem:

> Ἐκείνην τὴν Πριγκίπισσαν ὅπου ἦτον τοῦ Μωρέως,
> Γυνὴ τοῦ εὐλογητικὴ εὐθὺς τὴν ἐβλογήθην.

Joannes Cantacuzenus lib. 2. cap. 34. καὶ εὐλογίαι μετὰ καὶ ὅσα ἱερῶς νενόμισται ἐπὶ τοῖς γάμοις ἔνδον ἐτελοῦντο τῆς πόλεως Ἀδριανοῦ. Vide Nov. Leonis Imp. 74. 89. Addam hisce Apophthegma Isidori Philosophi ex Damascio in illius vita: οὐκ ἦν δὲ γνήσιος ὁ γάμος, εἰ μὴ ὁ ἱερεὺς, ὁ τοῦ Θεοῦ, ἐν τοῖς γαμικοῖς συμβολαίοις ὑπεσημήνατο χειρὶ τῇ ἑαυτοῦ.

Εὐλογιτικὸς, *Filius legitimus*, *in Matrimonio natus*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS. ubi de Rheno:

> Ὅσαν τὰ ῥίπτουσιν ἐκεῖ τὰ βρέφη ὅπου γεννοῦνται,
> Καὶ πλέον τὰ εὐλογιτικὰ, καὶ τὰ μπαστάρδια σύρνει.

Item *Connubio junctus*, ut in suprà allatis ex Anonymo de Bellis Francor. in Morea.

Βλογεῖν, pro Εὐλογεῖν, eâdem notione. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 9. Extr.

> Τὴν ὅποιαν σου τὴν ζητῶ αἰὲν καὶ ὁρισμός σου,
> Ἀνὲν καιρὸς νὰ βλογηθῶ νὰ βλογηθοῦμε μπρός σου.

Mox:

> Οἱ πρῶτοι μας ἐντάθελαν νὰ βλογηθοῦν γυναῖκες.

In Lemmate sectionis: Πῶς ὁ Ἀρκήτας εὐλογήθη τὴν κόρην τὴν Ἐμηλία.

Βλοστικὴ, *Sponsa*, *Nupta*. Idem Anonymus lib. 12. init.

Ἐμιλίαν τὴν πανέμνοστον, λέγω βλοστικὴν τοῦ.

ΕΥ'ΛΟΓΗΤΟ'Σ, *Antiphona Benedictionis*, à qua apud Græcos Officia quævis initium ducunt. Euchologium in Officio ὄρθρου seu laudum: εὐλογήσαντος τοῦ ἱερέως, ἀρχόμεθα τοῦ Τρισαγίου, &c. Typicum S. Sabæ cap. 1. καὶ συναχθέντων τῶν ἀδελφῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἄρχεται ὁ ἱερεὺς, λέγων, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν· εἶτα ἄρχεται ὁ Ἐκκλησιάρχης, Δεῦτε, προσκυνήσωμεν. Quæ quidem Oratio sic describitur apud Philotheum Patr. Constantinopol. in Ordine Sacri Ministerij pag. 2. & 3. Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Erant & aliæ Benedictionum formulæ, ut apud Joan. Moschum in Limon. cap. 118. & in Nomocanone Coteleriano, num. 408. Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, Εὐλογητὸς ὁ Κύριος. Hinc

Εὐλογητὸν ποιεῖν dicitur Sacerdos, cùm à Benedictione Officium Ecclesiasticum auspicatur. Idem Euchologium pag. 233. ubi de Ordinatione Lectoris: ποιεῖ ὁ Ἀρχιερεὺς εὐλογητόν. Triodium Fer. 2. Hebdom. 1. Jejun. Καὶ ποιήσας τὴν συνήθως μετάνοιαν τῷ Ἡγουμένῳ, ποιεῖ τὸ εὐλογητὸν, καὶ ἡμεῖς ἀρχόμεθα τοῦ Τρισαγίου. Et Feria 5. quintæ hebdom. τῇ πέμπτῃ τῆς πέμπτης ἑβδομάδος σημαίνει ὥρα δ. τῆς νυκτὸς, ἐπισυναχθέντων ἡμῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, γίνεται Εὐλογητὸς παρὰ τοῦ ἱερέως, ὡς συνήθως. Pachymeres in Paraphr. S. Dionysij lib. de Cœlesti Hierarch. cap. 5. ὁ μὲν ἱεράρχης εὐχὴν ἱερὰν ἐντὸς τοῦ θυσιαστηρίου ποιησάμενος, αὐτὸ δὲ οἶμαι τὸ Εὐλογητόν. Ita in Nomocanone Coteleriano num. 458. apud Codinum de Offic. cap. 12. num. 2. &c. in eodem Nomocanone num. 135. Sacerdos ἀπόζωστος, ἢ ἐξαπόλυτος, ἀπόλυσιν ἢ εὐλογίαν facere vetatur. At priusquam is Benedictionem populo adprecetur, & εὐλογητὸν faciat, Diaconus altiori voce inclamat, Εὐλόγησον. Idem Pachymeres lib. 4. Hist. cap. 5. ὡς δὲ πότε τοῦ ὕδους ἐπέβη, καὶ ὁ Διάκονος τὸ Εὐλόγησον ἐξεβόα, καὶ εὐθὺς ἡ ἐκ τοῦ ἱερέως εὐλόγησις, &c. Ejusmodi porro Benedictionales preces

Εὐλογητάρια appellantur. Euchologium pag. 53. μετὰ τὸν Ἄμωμον, τὰ εὐλογητάρια. p. 546. 561. εἶτα τὰ εὐλογητάρια. Εὐλογητάρια τροπάρια, in Typico S. Sabæ p. 62. 65. 73. 92. Typicum S. Sabæ cap. 25. ψάλλεται καὶ ὁ Ἄμωμος εἰς στάσεις δύο, σὺν τοῖς εὐλογηταρίοις τροπαρίοις νεκρωσίμοις. Triodium Sabbato 2. hebdom. Jejun. εἰς δὲ τὸ τέλος τοῦ Ἀμώμου, ψάλλομεν τὰ εὐλογητάρια, τῶν ἁγίων ὁ χορὸς, καὶ ἕτερα. Sabbato S. Lazari: εἶτα στιχολογοῦμεν τὸν Ἄμωμον, καὶ λέγομεν καὶ τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια.

ΕΥ'ΛΟΓΙ'Α, *Oblata*, *Hostia non consecrata*, panis qui ad Sacrificium à populo offertur, ex quo pars quædam ad illud conficiendum decerpitur. Nomocanon Coteleriamus, num. 11. τὰς προσφερομένας εὐλογίας τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ, οὐ μόνον τοῖς ἱερεῦσιν προστάσσομεν εἶναι, ἀλλὰ καὶ τοῖς διακόνοις, πᾶσι τοῖς κοπιῶσιν ἐν τῷ ἁγίῳ ἔργῳ τοῦ Θεοῦ· εἰς τρεῖς μοίρας μοιράζειν αὐτάς· δύο τοῦ ἱερέως, καὶ ἡ ἑτέρα τῆς κατηχῆς, ὑπὲρ ψυχῆς καὶ σώματος. Joannes Moschus in Prato Spirit. cap. 20. ἦν τις ἀδελφὸς ἐν τῷ κοινοβίῳ τοῦ Κουζιβᾶ, ὃς ἦν μαθὼν τὴν προσκομιδὴν τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς. ἐν μιᾷ οὖν ἐπέμφθη ἐνέγκαι εὐλογίας ἀπὸ Ἰεριχώ· βαστάζων τὰς εὐλογίας, ἐρχόμενος ἐν τῷ μοναστηρίῳ, εἶπεν τὴν προσκομιδὴν, ὡς ἐν τάξει τῆς στιχολογίας· καὶ τὰς αὐτὰς εὐλογίας προέθηκαν ἐν τῷ δίσκῳ ἐν ἁγίῳ θυσιαστηρίῳ οἱ διάκονοι, &c. In laudato Nomocanone num. 284. ejus qui in quarto vixit Matrimonio εὐλογία προσκομίζεσθαι vetatur. De Eulogiis verò, quæ in partem Sacerdotum cedunt, videtur intelligendus Socrates lib. 7. cap. 12. de Chrysantho Episcopo Novatiano: ἀπότε τῶν ἐκκλησιῶν οὐδὲν ἐδέξατο, πλὴν κατὰ κυριακὴν δύο ἄρτους τῶν εὐλογιῶν ἐλάμβανεν.

Εὐλογίαι, *Panes*, aut *alia Edulia Sacerdotis benedictione consecrata*. Theophanes an. 40. Theodosij Jun. de Chrysaphio Eunucho: ὑπέθετο τῷ βασιλεῖ ἀκάκῳ ὄντι, καὶ εἰς Χαλκηδόνα διάγοντι δηλῶσαι τῷ Πατριάρχῃ ἀποστεῖλαι τὰς ὑπὲρ τῆς χειροτονίας εὐλογίας· ὁ δὲ Φλαβιανὸς καθαροὺς ἄρτους ἀπέστειλεν εὐλογίαν. ὁ δὲ Χρυσάφιος ἀποστρέψας ταύτας, ἐδήλωσε χρυσᾶς εὐλογίας ζητεῖν τὸν βασιλέα, &c. Vide Apophthegmata Patrum in Arsenio num. 16. & in Isaacio Thebæo num. 2.

Εὐλογία, *Panis benedictus*, qui & ἀντίδωρον. Nicephorus Homologeta Patr. Constantinopol. in Canonib. τοὺς ὄντας ἐν ἐπιτιμίοις μοναχοὺς χρὴ συνεσθίειν καὶ συνεύχεσθαι· μετέχειν δὲ καὶ εὐλογίας, ἤγουν κατακλαστοῦ, ἅμα τῇ αὐτῶν ἐξομολογήσει. Pachymeres lib. 5. cap. 4. ἐφ' ᾧ τε μετασχεῖν ἀντιδώρου, καὶ εὐλογίαν παρὰ τοῦ λειτουργήσαντος δέξασθαι. Εὐλογίαι λειτουργημέναι, quæ à Sacerdote Sacra faciente benedictione consecratæ sunt, in Nomocanone Coteleriano, num. 112. Quæ quidem Eulogiæ dabantur etiam interdum pœnitentibus, priusquam ad Sacram Communionem admitterentur, ut est in eodem Nomocanone n. 224. 231.

Εὐλογία, *Benedictio Episcoporum vel Sacerdotum, cui capita submittebant Christiani*. Philostorgius apud Suidam in Λεόντιος, ubi idem Leontius Episcopus Tripolis Urbis Lyciæ, sic ad Eusebiam Augustam Constantij Imp. uxorem: εἰ δὲ θελήσειας ἀφικέσθαι πρός σε, ὡς τῆς τοῖς ἐπισκόποις πρεπούσης φυλαχθησομένης αἰδοῦς, ἵν' εἰσέλθοιμι μὲν ἐγὼ, σὺ δ' αὐτίκα τοῦ θρόνου τοῦ ὑψηλοῦ καταβᾶσα, μετ' αἰδοῦς ὑπαντήσειας ἐμοὶ, καὶ τὴν κεφαλὴν ὑπόσχης ταῖς ἐμαῖς χερσὶν, εὐλογιῶν ἀξιουμένη. Valentinianus Imp. apud Theodoritum lib. 4. Hist. Eccl. cap. 6. καὶ ἡμεῖς οἱ τὴν βασίλειαν ἰθύνοντες εἰλικρινῶς αὐτῷ (Ἐπισκόπῳ) τὰς ἡμετέρας ὑποκλίνομεν κεφαλὰς, καὶ τοὺς παρ' ἐκείνου γινομένους ἐλέγχους. Vide Henric. Valesium ad hunc locum, & ad Evagrium lib. 4. cap. 24.

Εὐλογία, *Benedictio Monachi*. Nilus Monachus lib. 2. Epist. 96. ad inclusum: ποῖος δὲ Ἀββᾶς τὴν χεῖρα τῆς εὐλογίας ἐπέθηκεν.

Εὐλογίαν λαμβάνειν μετὰ εὐχῶν, dicuntur præsertim Monachi, cùm rei cujuspiam agendæ licentiam ab Abbate petunt. Pœnitential. Græc. εἴτις ἐξέλθοι τοῦ μοναστηρίου, μὴ λαβὼν εὐλογίαν, ἢ ἀπολυθεὶς ἀπὸ τοῦ ἀρχιμανδρίτου μετὰ εὐχῆς, ἔσω ἀκοινώνητος. Rursum: εἴτις μὴ λάβῃ εὐλογίαν εἰς τὸ ὄρδινον αὐτοῦ, γινέσθω ἀπευλογίας. Paulò anre: εἴτις μὴ λάβοι εὐλογίαν ἐσθίει ἄνευ παιδείας ὢν, ἀφοριζέσθω. Εὐλογίαι εὐχῶν, apud Anonymum Combefisianum in Romano Lacapeno. n. 27.

Εὐλογία, *Eleemosyna*. Joannes Moschus in Limon. cap. 85. κατὰ οὖν τὴν συνήθειαν οὐ δέδωκεν τὴν εὐλογίαν τῇ ἁγίᾳ πέμπτῃ, καὶ τῇ ἁγίᾳ παρασκευῇ. Continuator Theophanis lib. 4. num. 22. ἑκάστῳ τῶν φρουρουμένων εὐλογίαν ἐπιχορηγοῦσα οὐ μικρὰν, καὶ ἐλεημοσύνην.

ΕΥ'ΛΟΓΙ'Α, *Benedictio quæ in fine Liturgiæ datur à Presbytero aut Episcopo*. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 22. καὶ ἐν αὐτῇ Βενετίᾳ πασῶν τῶν ἀκολουθιῶν καὶ τῶν λειτουργιῶν τελουμένων, οὐκ ἐδίδου τὴν συνήθη εὐλογίαν, ἐν τῷ τέλει τῶν ὕμνων τε καὶ τοῖς ἐκεῖσε εὑρισκομένοις. Mox: γινομένης οὖν τῆς ὑμνῳδίας τοῦ ἑσπερινοῦ περιφανῶς ἔτι τε τῇ ἐπιούσῃ καὶ τῆς λειτουργίας, εὐλόγησε τοὺς εὑρεθέντας.

ΕΥ'ΛΟΓΙ'Α, *Pestis species*. Rhazis de Peste c. 2. τὰ δὲ ἰσχυὰ σώματα, τὰ χολώδη καὶ ξηρὰ καὶ θερμὰ, ἐπιτήδειά εἰσι πρὸς τὴν εὐλογίαν. Εὐλογίαν δ' ὠνόμασαν οἱ παλαιοὶ, τὸ ἓν εἶδος μοχθηρότερον τῶν δύο, καθὰ καὶ παρὰ πολλῶν οὕτως ὀνομάζεσθαι ταύτην ἀκούω. ἐν γὰρ τῇ Ἑλληνικαῖς διαλέξεσι κλῆσις ταύτης οὐχ εὕρηται. ὁ δὲ σοφὸς οὗτος ἀνὴρ τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ Χασπὲ ὠνόμασε· δηλοῖ δὲ ἡ λέξις τὸ

κατ

κατ' αὐτό. οἶμαι ὅτι κατ' αὐτὴν τὴν λοιμικὴν ὁ λόγος βούλεται· εἰ δὲ καὶ διαφέρουσιν ἀλλήλων ἐν ταῖς διαθέσεσιν, ἀλλ' οὖν καὶ κοινότητα ἔχουσι, καὶ οὐδὲν ἀπεικός. Apud Portium, ἡ εὐλογιαῖς, dicuntur *Vari in facie*, Ἐφήλιδες, ἴονθοι, ἀκναί.

ΕΥ'ΝΟΣΤΟΣ, *Limpidus*. Georgius Contares lib.6. Hist. Athenar. καὶ ἤφερεν ἀπὸ ἔξω νερὸν πολὺ καὶ εὔνοστον μὲ σωλινάρια, ὅσον τὸ ἐδίκασε, καὶ ἔκαμε διάφοραις βρύσαις μέσα εἰς τὴν χώραν.

Ε'ΥΝΟΥΧΟΠΟΥΛΟΙ, *Eunuchi adolescentes*. Ducas Hist. cap.34. ἔτι ἐν τοῖς εὑρεθεῖσι τούρκοις ὑπῆρχον ἐκ τοῦ Παλατίου τοῦ ἡγεμόνος εὐνουχόπουλοι, &c. Vide Ἀρχιευνοῦχος.

Ε'ΥΡΕΙ͂Ν. Eustathius Iliad. ψ. ἦν οὖν σκοπὸς τοῖς ὁπλίταις μικρόν τι ψαῦσαι οἷον εἰς ἔνδειξιν ἐπιτηδειότητος τῆς εἰς μάχην, ὃ δὴ καὶ εἰσέτι νῦν πολλοὶ μιμούμενοι σπεύδουσιν, ὡς αὐτοί φασιν, μόνον ἀλλήλοις εὑρεῖν.

ΕΥ'ΡΕΜΑ. Myrepsus MS. sect.2.c.6. καὶ ὅλων ἐστὶν ἀπονοίας εὕρεμα. Ubi Fuchsius sumi pro ἔρεισμα putat.

ΕΥ'ΡΕΧΝΕΥ'ΜΟΝΟΣ, *Plantago minor*, Prophetis seu Chymicis, apud Interpol. Dioscor. c.140.

ΕΥ'ΡΙΑ'ΤΙΚΟΝ, *Damnum*. Sigillum seu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ apud Ughellum to. 1. Italiæ Sacræ pag. 1029. ἔτι ἵνα λαμβάνη τὸ χόρτον τῆς ἄγρας ἐκ τοῦ εὐριατίκου, καὶ πλέκειν τὰ σκοινία, καὶ τὴν ἄγραν ἐκεῖ ἐλευθέρως. Quæ sic vertit Nicol. Alemannus: *Item possit agri fœno uti absque suo damno, funes texere liberè*, &c.

ΕΥ'ΣΙ'ΝΗ, *Helxine*, apud Interpol. Diosc. c.621.

ΕΥ'ΤΑΚΤΕΙ͂Ν, *Componere*, *In ordinem disponere*. Codinus de Offic. c.5.n.54. φέροντες ἀεὶ δικανίκια ὅτε καβαλλικεύση ὁ βασιλεὺς, προηγοῦνται καὶ φέροντες αὐτὰ ὄρθια, εὐτακτοῦσι τὸν λαόν. Galli dicerent, *ils rangent le peuple*. Hinc

Ὁ Εὐταξίας, vel ὁ Ἐπὶ τῆς εὐταξίας, Officium Ecclesiasticum, *Qui* scilicet *unumquemque in Officio suo continet*. Ita apud Jurisconsultos, Εἰρηνάρχαι dicuntur, οἱ τῆς δήμου εὐταξίᾳ ἐπιστατοῦντες. Id porrò in Ecclesia muneris Lectori potissimum adscribitur. Philotheus Patr. Constantinopolit. in Ordine Sacri Ministerij: Ἀναγνώστου ἢ Εὐτάξιου τὴν λαμπάδα κατέχοντος, καὶ τὸ, Κελεύσατε, ἐκφωνήσαντος, &c. Adde pag.9. Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap.8. καὶ τῶν εὐόσμων προσφέρεταί τι, οἷον ῥοδόσταγμα καὶ θυμιατὰ διὰ τοῦ Ἐπὶ εὐταξίας. Ordo Constantinopolitanæ Ecclesiæ: ὁ τῆς Εὐταξίας ἵσταται καὶ δέχεται τοὺς ἄρχοντας, καὶ στένει αὐτοὺς κατὰ τὴν τάξιν· μᾶλλον δὲ καὶ νὰ καθίσουν. Codinus cap.1. n.17. Ὁ Ἐπὶ τῆς ἱερᾶς καταστάσεως, εἰς τὸ ποιεῖν εὐταξίαν ἐντὸς τοῦ Βήματος. Catalogus Medonianus & Allatianus: ὁ Ἐπὶ τῆς Εὐταξίας ἵνα ὁρίζουν, ἵνα φιλοκαλοῦν, καὶ νὰ πλυνοῦσι τὰς κανδήλας. Vetus Pœnitentialis: Εἴ τις ἀκαίρως ἔρχεται εἰς τὸ ἐψητήριον, ἢ εἰς τὸ κελλάριον, ἐκτὸς τῶν ἐντετυπωμένων, ἢ καὶ τῶν φροντιζόντων τῆς εὐταξίας, γινέσθω ἀπευλογίας. Dorotheus Monembasiensis in Synopsi Historiarum: καὶ ὁ ὑποδιάκων ἔστεκεν ἔμπροσθεν μετὰ λαμπάδος μεγάλης ἀψαμμένης, βαστόντας αὐτὴν ὁ Εὐταξίας, &c. Apud Clementem lib. 2. Constit. Apost. cap. 57. Diaconi munus esse dicitur, ἐπισκοπεῖν τὸν λαὸν, ὅπως μήτις ψιθυρίση, ἢ νυστάξη, ἢ γελάση, ἢ νεύση. Deinde additur: Χρὴ γὰρ ἐν ἐκκλησίᾳ ἐπιστημόνως καὶ νηφαλέως, καὶ ἐγρηγορότως ἑστάναι. Id præterea de Diacono testatur S. Chrysostomus Homil.24. in Acta Apostol. & Homil. 36. in I. ad Corinth. ex quo etiam discimus tantam olim observatam in ædibus sacris reverentiá, ut in iis non liceret amicum à longo licèt tempore non visum salutare. S. Basilius Epist.417. de Furibus: συνελάβοντο μὲν αὐτοὺς οἱ τῆς εὐταξίας ἐπιμελούμενοι τῆς ἐκκλησιαστικῆς. Illius verò Officium ejusmodi est quale in Ecclesiis Latinis *Magistri ceremoniarum*: unde semper ille agmen sacrum præcedit: Demetrius Gemistus de Liturgia Patriarchæ, MS. ὁ δὲ Πατριάρχης μετὰ τὴν δοξολογίαν, προπορευομένου ἔμπροσθεν τοῦ Ἐπὶ τῆς εὐταξίας, καὶ τῶν διακόνων κατὰ συζυγίαν καὶ τάξιν, ἀνέρχεται ἐν τῇ ἀναβάθρᾳ. Sic alibi. Vide in Ἀετὸς, & vide Goarum ad Euchologium pag.29. & Morinum de Sacris Ordinat. pag.244.

ΕΥ'ΤΕΛΕΙ͂Σ, *Cohortales*. Ita hâc voce in libris Basilic. & apud Harmenopulum hos intelligi notat Cujacius lib.6. Observ. cap.6. ἐὰν εὐτελὴς τελευτήση ἀδιάθετος, ἐκ τῶν ἄλλων εὐτελῶν κληρονομεῖται.

ΕΥ'ΤΥΧΕΙ͂ΟΝ, dictum *Prætorium Præfecti* Augustalis, Alexandriæ. Vide Gloss. med. Lat. in *Eutycheum*.

ΕΥ'ΦΗΜΕΙ͂Ν, *Laudes Imperatori acclamare*. Πολυχρόνιον, seu πολλὰ ἔτη adprecari. Lexicon MS. Cyrilli: εὐφημία, εὐλογία καὶ ἔπαινος. Dio, ubi de ingressu Severi in Urbem: καὶ γαννύμενοι πολλὰ ἐπευφήμουν. Quo loco Zonaras: καὶ οἱ ἄνθρωποι λευχειμονοῦντες εὐφήμουν αὐτόν. Constantinus de Adm. Imp. cap.46. καὶ τὸ φλάμουλον ἐπιστήσας ἄνωθεν τοῦ τείχους, καὶ τοὺς βασιλεῖς τῶν Ῥωμαίων κατὰ τὸ εἰωθὸς εὐφημήσας, &c. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. p.467. ἔστεψεν ὁ Μιχαὴλ τὸν Βασίλειον, καὶ εὐφήμισαν πάντες, Μιχαὴλ καὶ Βασιλείου πολλὰ ἔτη. In Porphyrogenito p.489. τὴν τοῦ ἱπποδρομίου πύλην καταλαμβάνουσι Κωνσταντῖνον εὐφημοῦντες ὡς βασιλέα. Zonaras to.1. Annal. p.168. 1. Edit. φωνὰς εὐφήμους ἠφίειν εὐχαῖς μεμιγμένας. Nicephorus Gregoras lib.4. Hist. de Strategopulo Cæsare: προστετάχει δὲ ἐπὶ τούτοις ὁ Βασιλεὺς διὰ μνήμης καὶ τὸ τοῦ Καίσαρος ὄνομα ἄγεσθαι ὁμοῦ τοῖς τῶν Βασιλέων, ἐν τοῖς ὑμνητηρίοις καὶ εὐφήμοις ἅπασι, πανταχοῦ τῆς τῶν Ῥωμαίων ἐπικρατείας ἄχρις ἐνιαυτοῦ. Pachymeres lib.2. Hist. c.4. de Michaële Palæologo: ἀνακτορικοῖς παιάνοις καὶ κρότοις παρὰ πάντων ἐμεγαλυνετό τε καὶ ἐφημίζετο. Lib.9. cap.1. de Michaëlis Andronici Filij Coronatione: χρίει δ' ὁ ἱεράρχης τῷ Θείῳ μύρῳ τὸν τῆς βασιλείας συμμετάσχοντα, καὶ παιᾶνες ἐντεῦθεν, καὶ εὐφημίαι, &c. cap.2. πολὺς δ' ἐξ ἁπάντων κρότος, καὶ συμμιγὴς ἤρετο εὐφημία καὶ μεγαλυνόντων τοὺς βασιλεῖς. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

> Εἰς ὕψος ἀνάβαζόν με, καὶ πρῶτον με ἐφημίζουν,
> Χρυσοῦν τὸν αὐτοκράτορα, καὶ δεύτερον ἐφημίαν.
> Πολλὰ τὰ ἔτη λέγουσι Λυβίστρου Βασιλέως.

Cùm verò *Laudes* dicerentur in ædibus Sacris inter Sacræ Liturgiæ officia, eas incipiebant Psaltæ, ut Auctor est Codinus de Offic. cap.6. n.5. interdum & Proceres, ut cap.6. n.5. Symeon Thessalonic. de Sacris Ordinat. c.7. καὶ οὕτως οἱ ψάλται μετὰ ἐρχόμενοι πρῶτον τὸν μέγαν προσκυνοῦσιν ὡς τὸν σωτῆρα Χριστὸν ἀρχιερέα, καὶ εὐφημοῦσι τρὶς, Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα, λέγοντες. Ejusmod. Psaltas intelligit Anna Comnena l.6. Alexiad. p.167. Κωνσταντῖνον καὶ Ἄνναν ἐν ταὐτῷ ἐξεφώνουν ἐν τοῖς εὐφημίας καιροῖς, οἱ τῆς εὐφημίας προεξάρχοντες. Vide Cantacuzenum lib.3. c.27. initio, Codinum de Offic. c.11.14. & alibi non uno loco, & infrà in Πολυχρόνιον: præterea Notas ad Alexiad. p.252. & Gloss. med. Lat. in V. *Laudes*.

Εὐφημία præterea usurpatur in Rebus Sacris. Nam cùm Sacramenta, verbi gratiâ, sacra Chrismata, confecta sunt, tum εὐφημία peragitur; id est de re confecta gratiæ Deo aguntur, & acclamantur. Euchologium p. 633. ubi de Sacri Chrismatis confectione, quâ peractâ, μετὰ τοῦτο εἰς τῶν Ἀρχόντων ἄρχεται τῆς εὐφημίας, Ἐστεφανώθης ἔργον, ἤδη ἐτελειώθης, καὶ μετὰ τὴν εὐφημίαν, κειμένου τοῦ μύρου ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ, &c. Adde p.642.

ΕΥ'ΦΗΜΗ͂ΤΑΙ, Hæretici iidem qui Massaliani, sic dicti, inquit Nicetas lib.4. Thes. Orthodoxæ fidei pag. 237. quia cæteris orando & benedicendo Deum exercitatiores esse videntur: unde & εὐχῖται etiam appellantur.

ΕΥ'ΧΑΡΙΣΤΙ'Α, *Sacrum Eucharistiæ Sacramentum*. Μετέχειν εὐχαριστίας, in Concilio Nicæno I. Can.13. 17. &c. Passim.

ΕΥΧΕΛΑΙΟΝ. Vide in Ἔλαιον ἅγιον.

ΕΥΧΗ. Quinque εὐχῶν species in Sacra Liturgia observare est ex Concilio Laodiceno Can. 19. nam post Homilias Episcoporum, fiebat τῶν Κατηχουμένων εὐχή, deinde εὐχὴ τῶν ἐν μετανοίᾳ, quibus ab Ecclesia recedentibus, tres τῶν πιστῶν εὐχαὶ fiebant: ac prima quidem μετὰ σιωπῆς, cum silentio: secunda verò & tertia, διὰ προσφωνήσεως, quam postremam vocem, per *Vocis pronuntiationem* Isidorus Mercator: rectiùs verò Dionysius Exiguus, per *Exclamationes solitas* verterunt, id est altâ voce.

Κοινωνία τῆς Εὐχῆς. Vide in Κοινωνία.

Εὐχή, *Ordinatio, absque manus impositione.* S. Nicephori Confessoris Canones, cap. 6. ὁ ἔχων εὐχὴν ἡγουμένου, Πρεσβύτερος ὤν, χειροτονεῖ ἀναγνώστην καὶ ὑποδιάκονον ἐν τῇ ἰδίᾳ μονῇ.

Εὐχαὶ διὰ χειρὸς, vel Εὐχαὶ χειρῶν, Manus impositio cum precatione: nam præcedebat oratio manuum impositionem, ut liquet ex Possidio in Vita S. Augustini cap. 29. *Manum illi imponens oratione præmissâ.* Ita usurpare Theodotum apud Clementem Alexandrinum, Eusebium lib. 1. Hist. Eccl. cap. 13. & Sanctos Patres observat Henricus Valesius.

Εὐχὴ μέση, *Oratio quæ in medio Canonis recitatur*, inquit Goarus ad Euchology. pag. 635. Euchologium Barberinum apud eundem, p. 630. ὅτε ὁ Διάκονος ἄρχεται ὁ ἀνελθὼν ἐν τῷ ἄμβωνι ποιῆσαι τὴν μέσην εὐχήν.

Εὐχὴν αἰτεῖν καὶ λαμβάνειν, *Benedictionem petere, & accipere.* Vita S. Mariæ Ægyptiacæ, n. 4. ὁ δὲ τοῦτον δεξάμενος, σχῆμά τε καὶ ἦθος εὐλαβείας θεασάμενος, βαλόντα τὴν συνήθη τοῖς μοναχοῖς μετάνοιαν, καὶ λαβόντα εὐχήν, ἠρώτησε αὐτὸν, πόθεν, ἀδελφὲ, παραγέγονας, &c. Infra: ταῦτα εἰπόντος τοῦ ἡγουμένου τοῦ Ζωσιμᾶ βαλὼν αὖθις μετάνοιαν, καὶ αἰτήσας εὐχήν, καὶ ἐπειπὼν Ἀμήν, ἔμεινεν εἰς ἐκεῖνο τὸ μοναστήριον. Ibidem n. 6. βάλλων μετάνοιαν, ᾐτεῖτο λαβεῖν εὐχήν, καὶ ἔχειν πρὸς τὸν προκείμενον ἀγῶνα συναγωνιστὴν καὶ ἔμπορον. Et n. 11. Zosimus ad S. Mariam Ægypt. hâc conspectâ, στῆθι, καὶ μετάδος εὐχῆς καὶ εὐλογίας τῷ γέροντι. Rursum num. 13. ὁ δὲ εἰς γῆν κλίνας τὰ γόνατα, ᾔτει λαβεῖν εὐχήν, κατὰ τὸ σύνηθες· ἡ δὲ καὶ αὐτὴ βάλλει μετάνοιαν, καὶ ἔκειντο ἀμφότεροι ἐπὶ τὴν γῆν ἕκαστος ἐξαιτούμενος εὐλογῆσαι τὸν ἕτερον, καὶ οὐδὲν ἦν ἀκοῦσαι παρ' ἀμφοτέρων λεγόμενον, εἰ μὴ τὸ, Εὐλογητόν, &c. Denique cujusmodi fuerit hæc oratio seu benedictio, sic aperitur in eadem Vita num. 14. τῇ ἐν στάσει τοίνυν παραχωροῦσα τοῦ γέροντος, ἔφησεν ἡ γυνή, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, ὁ τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων κηδόμενος· τοῦ δὲ Ζωσιμᾶ εἰπόντος Ἀμήν, ἀνέστησαν ἐκ τῆς γονυκλισίας. Adde Cyrillum Scythopolit. in Vita S. Joannis Solitarij num. 21. 22. Est igitur εὐχὴν διδόναι, idem quod εὐλογεῖν. Philo lib. de Mutat. Nominum pag. 40. 1. Edit. τὸ δέ γε εὔχεσθαι καὶ εὐλογεῖν οὐκ ἔστι τοῦ τυχόντος, &c. Vita MS. S. Dalmati Archimandritæ: καὶ λαβόντος εὐχὴν παρ' αὐτοῦ, ἐξῆλθεν. Mox: καὶ αἰτήσας εὐχὴν παρ' αὐτοῦ, ἔμεινεν ἐκεῖ. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 70. εὐλογίσας τὸ μοναστήριον, καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ, ἔτι γε μὴν καὶ πᾶσαν τὴν πόλιν, — ἀπήρξατο τῆς ὁδοῦ. Scylitzes in Porphyrogen. pag. 611. τοῦ Συμεὼν ὑποκλιναντος τῷ Πατριάρχῃ τὴν κεφαλήν, καὶ εὐχὴν δεξαμένου παρ' αὐτοῦ, &c. Vetus Pœnitential. Græc. εἴτις ἐξέλθοι τοῦ μοναστηρίου, μὴ λαβὼν εὐλογίαν, ἢ ἀπολυθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀρχιμανδρίτου μετ' εὐχῆς, ἔσω ἀκοινώνητος. Vide Zachariam Pap. lib. 2. Dialog. cap. 13. & Gloss. med. Lat. in V. *Oratio.*

ΕΥΧΙΤΑΙ, Sic dicti *Massaliani* Hæretici, quòd id vox *Massaliani* sonet, ut est apud Harmenopulum de Sectis & alios; vel ut Chronologus ineditus de Hæresib. ἀπὸ τῆς εὐχῆς, ἢ ἀπὸ τῆς ἐπωνύμου χώρας τῆς Περσίδος. De iis agunt Theodoritus lib. 4. Hæretic. Fabul. & lib. 4. Hist. Eccl. cap. 11. Apophthegmata Patrum in Lucio, Concil. Ephesin. part. 2. Act. 2. Euthymius Zygabenus in Panopl. part. 2. tit. 22. Auctor de Initiis Hæreseon num. 80. 103. Photius Cod. 52. Nicetas in Thesauro Catholicæ fidei lib. 4. p. 237. Psellus de Operat. Dæmon. p. 10. Theophanes an. 1. Valentis, Nicephor. Callist. lib. 11. c. 14. &c.

ΕΥΧΟΛΟΓΕΙΝ, *Orationes dicere, pronuntiare.* Nomocanon Cotelerianus num. 126. ὁ δὲ μετὰ βίας βαπτίσει αὐτὸ, νὰ εὐχολογήσει αὐτῷ καὶ μόνον· τὸ δὲ εἰς τὸ ὕδωρ βαλέσθω ἀναγνώστης ἢ διάκων.

ΕΦΑΠΛΩΜΑΤΑ, *Tapetes qui insterni solent.* Eustathius Il. Ψ. εἰ δέ τις μάθοι ἐν τοῖς ἑξῆς τὸ δέμνια θεῖναι, καὶ ῥήγεα ἐμβαλεῖν στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας, ἕτερον τὸ νοήσει τοὺς τάπητας, οὓς οἱ παλαιοὶ μεταβαλεῖς λέξεων, ἓν πρὸς ἓν φράζοντες ἐφαπλώματα ἑρμηνεύουσιν, ὡς κρούμενοι ἐκ τοῦ ἐφύπερθε.

ΕΦΕΣΙΑ, *Artemisia*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 534. & Apul. cap. 19.

ΕΦΕΤΗΣ, *Qui appellatur, Index appellationis*, ἢ Ἐφέσιμος, Ἔφεσις, *Appellatio*, in Basilic. Gloss. Ἔφεσις λέγεται ἡ ἔκκλητος. Glossæ Gr. Lat. Ἔφεσις, *Appellatio, Provocatio.* Ἐφέσιμος δίκη, apud Zonaram to. 2. Annal. p. 27. 1. Edit.

ΕΦΗΜΕΡΙΑ, *Onus quod cuique singulis diebus secundum statas vices incumbit.* Glossæ MSS. Ἐξ ἐφημερίας, ἐκ συνεχοῦς λειτουργίας· Ἐφημερία δὲ, κυρίως, τὸ παρεβδομαρεύειν. Alio loco: Ἐφημερὶς, ἡ τῆς ἑκάστης ἡμέρας συμπιπτόντων ἀπογραφή. Lexicon MS. Cyrilli: Ἐφημερία, ἡ πατριὰ καὶ ἡ τῆς ἡμέρας λειτουργία, καὶ ἡ τῆς ἑβδομάδος. Est igitur *Ephemerius*, idem qui *Hebdomadarius.* Vetus Pœnitentialis: Εἴτις ὀχλεῖ τῷ Ἀρχιμανδρίτῃ προφάσει τῆς ἐφημερίας, πλὴν τοῦ Κελλάριον, ἢ Ἀρχιεβδομάριον, γινέσθω ἀποδυλογίας. Mox: ἵνα ἑκάστης ἐφημερίας ὁ Ἀρχιεβδομάριος, καὶ ὁ φροντιστὴς τῆς πάσης χρείας φροντίζωσιν ἐπιμελῶς, ἵνα μὴ τῷ κρίματι τῆς ἀμελείας ἐμπέσωσιν. Typicum S. Sabæ cap. 5. Ἄρχεται δὲ ὁ τὴν ἐφημερίαν ἔχων ὁ Ἱερεὺς, &c. Anastasius Patr. Antiochenus Homil. 1. in Annuntiat. Deiparæ, de S. Zacharia: μεθ' ἣν πληρώσας ἐφημερίαν αὐτοῦ, ἀνεχώρησεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

Ἐφημερεύοντης, *Qui suas vices stato die obit.* S. Athanasius Orat. in Descript. Beatæ Mariæ: καλὸν γὰρ λοιπὸν συνιδεῖν, καὶ τὸν Ἰωσὴφ πληρούμενον, καὶ τὸν οἰκίσκον ἔνθα ἡ παρθένος ἀπεκύησεν, τῆς ἐκκλησίας τύπον δεχόμενον· ὅπου θυσιαστήριον μὲν ἡ φάτνη, ἐφημερεύοντης δὲ Ἰωσὴφ, διάκονοι δὲ ποιμένες, ἱερεῖς οἱ ἄγγελοι, Ἀρχιερεὺς δὲ ὁ Κύριος, &c.

Ἐφημέριος, idem qui ἐφημερεύοντης. Habent verò Monachi Græcanici suos Ἐφημερίους, quorum munia videtur indicare Joasaphus Patr. Constantinopol. in Epistola ad Theodosium Zygomalam lib. 4. Turco-Græciæ Crusij: Σὺ δὲ Ἐφημέριε, βλέπε τῆς ἐκκλησίας ἀκολουθίαν, καὶ τὸ κελλίον, καὶ ἅπαντα τὰ παιδία ἐπιμελῶς σπουδασάτωσαν· ἤδη γὰρ ἀποστέλλω ὑμῖν ταῦτα βιβλία κάλλιστα. Curabat igitur *Ephemerius* ut Ecclesiasticum Officium ritè diceretur, & ut Monachi & pueri seu novitij rectè in Ecclesia canerent. Maximus Planudes in versibus MSS. in Ædem S. Andreæ sacram, conditam à Theodora Protovestiaria:

> Δούλοιο ὀρθοδόμοιο χάειν πάθεν ἄλγεα πολλά,
> Τιμᾷ καὶ φιλίῃ ὥς τις Ἐφημερίων.

Ephemerij amicitiam præ cæteris fortè coluisse dicuntur, quòd ita appellarentur Magnatum domestici *Capellani*, Dominorum *servitio* impensius *addicti*: ita enim *Ephemerios* appellat Romanus Nicephorus in Grammatica MS. ὁ ἐφημέριός του δὲν καταπέσθαι ποτέ, *Capellanus suus non reddidit se humilem.* Certè sic dictos Patriarchæ & Episcoporum concellaneos Clericos vel Presbyteros videtur innuere Christo

Christophorus Angelus de Hodierno Græcorum statu, cap. 43. ubi de Patr. Constantinopol. Ἔχει μετὰ δύο Ἐφημερίες, δύο ἱεροδιακόνες, Οἰκονόμον, Σακελλάριον, τελέσι φύλακα τῶν ἱερῶν ἐνδυμάτων, — καὶ ἐκ τῶν Ἐφημερίων, τῶν καὶ μέγας Πρωτοσύγκελλος, καὶ δεύτερος τελέσιν, οἵτινες φυλάττουσι τὴν σφραγίδα τοῦ Πατριάρχου. Ubi *Ephemerij* isti non alij sunt à Clericis domesticis, quorum alter munus subit Protosyncelli, non quòd hâc dignitate in Ecclesia fungatur, si bene concipio. De iis fortè intelligendus Sguropulus in Historia Concilij Florentini sect. 12. cap. 1. Καὶ ἐν τῇ Κυριακῇ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως ἐλειτούργησαν ὁ Μέγας Χαρτοφύλαξ μετὰ καὶ ἑτέρων τῶν ὄντων μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ συνόδῳ· καὶ ὅτε Ἐφημέριος, ὅτε ἄλλος τις τῶν δοξάντων πειθῆναι ἐλειτούργησε. In Synodo Hierosolymitana adversus Calvinistas subscribunt, Συμεὼν ἱερεὺς Ἐφημέριος τῆς ἐν τῷ Καρμηλίῳ ἁγίου Ἠλίου, & Γεώργιος ἱερεὺς καὶ Ἐφημέριος τοῦ ἁγίου Σπηλαίου, pag. 353. 354.

Ἐφημέριος, Græcis hodiernis, inquit Leo Allatius in Dissertat. 1. de libris Ecclesf. Græcor. pag. 100. dicitur Monachus ille, qui antequam cæteri in mensam procedant, in disco seu scutella acceptum panem ad instar Crucis in quatuor partes æquales dividit, quem Παναγίαν vocant, uti pluribus docemus in hac voce.

ἘΦΗΡ, Ἐφθόστεχιν, Ægyptiis, *Chamæleon albus*, apud Interpol. Dioscor. cap. 415.

ἘΦΗΣΥΧΑΖΕΙΝ τῇ ἀποφάσει, *Acquiescere sententiæ*, in Basilic.

ἘΦΙΤΟΝ, *Census*, ex *Affictus*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 97. ἐὰν εἷς ἄνθρωπος δηδίδῃ σπίτι του εἰς ἔφιτον, ἢ (*vel*) τὸ περιβόλιν του, ἢ εἰς κερὸν ὀνοματισμένον, ζῖτα τῶν παχλονάρι, ἢ τις παχλονάρης τὸ ἔφιτόν του, &c. Adde, cap. 99.

ἘΦΟΔΙΟΝ, *Sacra Eucharistia quæ infirmis & morituris datur in* ἐφόδιον τῆς σωτηρίας, ut est in Euchologio p. 682. τελευταῖον καὶ ἀναγκαῖον ἐφόδιον, in Concilio Nicæno 1. Can. 13. Vide quæ observamus in Gloss. med. Lat. in *Viaticum*. & Henr. Valesium ad lib. 6. Hist. Eusebij cap. 44.

ἘΦΟΛΒΙΟΝ, φόλβιον, *Euphorbium*. Εὐφόρβιον. dicebant & φόρβιον. Glossæ MSS. Nicomedis, Εὐφόρβιον, φόρβιον. Hinc igitur ἐφόλβιον, & φόλβιον, ρ. in λ. mutato, more Græcis recentioribus sat frequenti. Georgius Acropolita in Chron. οἱ δὲ ἰατροὶ ἀμυχὰς τοῖς ποσὶν ἐποίουν, καὶ ἐφόλβιον ταῖς ἀμυχαῖς ἐνέβαλλον. Et sic legendum in Orneosophio cap. 5. ἐφόλβιον, πέπερι, λίβανον ἀρρενικὸν, κόστον, &c. Ubi perperam Edit. φιλόλβιον. At cap. 1. ejusdem libri φόλβιον habet: φολβίου βολάνης, κόστου, σμύρνης, &c. Ubi Gyllius legit φολίου. Vide Salmasium de Homonymis Hyles Jatricæ pag. 15. & seqq.

ἘΦΟΡΟΣ, *Inspector*. Hesychius: ἔφορος, ἐπίσκοπος, ἐπιστάτης, θεατής, θεός, ἐφόπτης. Dicebantur autem apud Lacedæmonios ἔφοροι, οἱ τὰ τῆς πόλεως ὤνια ἐπισκεπτόμενοι. Neque aliud fuit τῶν Ἐφόρων munus sub Imperatoribus Constantinopolitanis. Habetur Epistola Nili Monachi inscripta Hypatio Ἐφόρῳ, quæ est 20. lib. 2. sed & Nicetas Choniates inscribitur in Cod. Reg. μέγας Λογοθέτης καὶ ἐπὶ κρίσεων Γενικοῦ, καὶ ἔφορος. In edito verò, Ἔφορος, καὶ Κριτὴς τοῦ βήλου.

Ἐφορικὸν, *Munus seu Functio Inspectoris*. Scholiastes Theophili Antecess. lib. 1. tit. 25. §. 1. λειτούργημα γάρ ἐστιν δημόσιον πρᾶγμα διδόμενόν τινι, οἷον σιτωνικὸν, ἐφορικόν.

ἘΦΤΑ, pro ἑπτὰ, *Septem*. Ἐφτακαπέτανος, *Septangulus*, ἑπτάγωνος. Ἐφτακόσιοι, *Septingenti*, &c.

ἘΦΥΙΑ, *Mergus*, avis, Αἴθυια. Vide Μέννοια.

ἘΦΥΔΡΟΣ, *Equisetum*, ἵππουρις, apud Interpol. Dioscor. c. 628.

ἘΦΥΜΝΙΟΝ. Vide in Ὕμνος.

ἜΧΕΙΝ, *Debere*. Apophthegmata Patrum in Ammona n. 8. Καί τι ἔχω ἐγὼ ποιῆσαι. Occurrit alibi non semel. Joan. Moschus in Limon. cap. 112. πιστεύσατέ μοι, τέκνα, βασιλεῦσαι ἔχω. Infrà: καὶ φονεῦσαι αὐτοὺς ἔχετε, *& interficietis eos*. cap. 150. καὶ αὐτὸς ἔχει προσκομίσαι. cap. 210. ἀναμείνατε, καὶ ἔχετε ἰδεῖν. Infrà: ἀκολουθήσατέ μοι, καὶ ἔχομεν νικῆσαι. Rursum: τί ἄρα ἔχει ποιῆσαι. Sic alibi passim. Macarius Homil. 12. ὅταν συλληφθῇ λῃστὴς εἰς δικαστήριον, καὶ ἄρχηται κρίνεσθαι, λέγει αὐτῷ ὁ ἄρχων, ὅτε ἐποίεις τὰ κακὰ, οὐκ ᾔδεις ὅτι συλληφθῆναι ἔχεις καὶ ἀποθανεῖν. Vide Gloss. med. Lat. in *Habere*.

Ἔχειν, ἔχειν ἐν γαστρὶ, *Gravidam esse*, de muliere quæ concepit. Phrasis veteribus haud incognita. Joan. Moschus cap. 114. καὶ ἐποίησεν εὐχὴν τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ τοῦ Θεοῦ θελήσαντος, ἔσχεν ἡ γυνὴ κατὰ γαστρός. Infrà: τινὲς οὖν ἄνδρες μὴ φοβούμενοι τὸν Θεὸν ἤρξαντο διαβάλλειν τὸν γέροντα, καὶ λέγειν, ὅτι ἀληθῶς ὁ νεώτερος ἄγονός ἐστιν, ἀλλ' ἐκ τοῦ Ἀββᾶ Δανιὴλ ἔσχεν ἡ γυνή. Apophthegmata Patrum in Antonio n. 8. προσήνεγκαν αὐτῷ παρθένον λαβοῦσαν ἐν γαστρί. Simocatta lib. 5. Hist. cap. 14. ἀλλὰ διὰ τὴν σὴν ἀγαθότητα ἐφάνης μοι ἐν ὁράματι τῆς νυκτὸς, καὶ τρίτον εἶπές μοι, ὅτι ἡ Σιρὴ ἐν γαστρὶ ἔχῃ. Suprà: ἐὰν ἐν γαστρὶ συλλάβῃ Σιρή.

Ἐχομένη, ἡ γαμουμένη, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1673. Vide Ἐγγαστρώνειν.

ἘΧΕΛΙΟΝ, vox incertæ notionis apud Myrepsum cap. de Drosatis num. 56.

ἘΧΕΝΤΡΑ. Vide in Ὄχεντρα.

ἘΧΕΤΑΙΟΝ. *Vivarium*. Scholiastes Nicandri ad Alexipharmaca: ὁ ζωγρος, καὶ τὸ βιβάριον, ἐχεταῖον λέγεται.

ἘΧΕΩΝΥΜΟΝ, *Polycnemum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 514.

ἘΧΘΕΣ, pro χθὲς, *Heri*. Ἐχθεσινὸς, *Hesternus*, χθεσινός.

ἘΧΡΑ, *Inimicitia*, Ἔχθρα, in Corona pretiosa.

ἘΧΘΡΟΣ, *Diabolus*, quomodo Latinis Scriptoribus *Inimicus* dicitur, uti in hac voce docuimus in Gloss. med. Lat. Vita S. Syncleticæ num. 35. καὶ ὁ ἐχθρὸς δὲ πλέον ἐπὶ τῶν ἀκτημόνων ἡττᾶται, &c. Occurrit passim apud Patres Gr.

Ἔχθρα, eâdem notione. Apophthegmata Patrum in Isidoro num. 6. ὅτε δὲ ἡ ἔχθρα ἐποίει αὐτὸν ὀλιγοψυχῆσαι, &c.

ἘΨΗΣΙΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἔστι σκόρπισις, καὶ λέωσις, καὶ ὄπτησις. οἱ τεχνῖται τῆς ἑψήσεως, apud Olympiodorum Alexandrinum in Zosimum MS. *Alchimistam*.

ἘΨΗΤΗΡΙΟΝ, *Refectorium Monachorum*, ἀριστήριον. Vetus Pœnitential. Gr. εἴ τις ἀκαίρως ἔρχεται εἰς τὸ ἑψητήριον, ἢ εἰς τὸ Κελλάριον, ἐκτὸς τῶν ἐντελυπωμένων ἢ καὶ τῶν φροντιζόντων τῆς εὐταξίας, ἀφιέσθω ἀπολογίας. Vide Ἑστιατόριον.

ἘΨΙΚΕΥΕΙΝ. Vide in Ὀψίκιον.

ἘΨΥΝΕΙΝ, *Coquere*. Fabulæ Æsopi Græcobarbaræ pag. 98. Γεωργοῦ παιδὶ ἔψωνε κοχλαίους. Ubi Cod. Gr. γεωργοῦ παῖς ὤπτα κοχλίας.

Z.

Ζα, pro ζῶα, *Animalia*, apud Anonymum de Nuptiis Thesei: Vide in Μυζομύτης.

ΖΑΒΑ, *Zaba*, *Lorica*. Glossæ MSS. ζάβα, τὸ λωρίκιον. Justinianus in Nov. 85. c. 3. καὶ τὰς λεγομένας ζάβας, ἤτοι λωρίκια. Chronicon Alexandrinum an. 5. ejusdem Justiniani: ἦλθον δὲ ἀπὸ Κωνσταντιανῶν (sic leg.) νεότεροι πράσινοι φοροῦντες ζάβας σύ. οἵτινες νεότεροι ἦλθον ὁπλισμένοι. Leo in Tactic. cap. 6. num. 2. ζάβας τελείας μέχρι τῶν ἀστραγάλων ἀνασυρομένας διὰ λωρίων καὶ κρικελλίων. Adde n. 13. 17. 22. 25. cap. 7. n. 73. 76. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. ζάβας σὺν καπλίοις τελείας μέχρι τῶν ἀστραγάλων ἀνασυρομένας λωρίοις καὶ κρικελλίοις. Infrà: φλάμμουλα μικρὰ ἐπάνω τῶν ζαβῶν κατὰ τὸν ὦμον. Occurrit rursum ibi pluries, & lib. 7. cap. 15. lib. 11. cap. 2. lib. 12. cap. 4. Anonymus Astronomus MS. μορφὴ γρυπὸς ἐκράνωσε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ περὶ αὐτοῦ ζάβα καὶ ἐπικράνιον μετ' αὐτοῦ.

Ζαβάτοι, *Loricati*. Chronicon Alexandrinum in Heraclio: pag. 898. δευτέραν τάξιν πεζῶν ζαβάτων. Mauricius lib. 10. Strateg. cap. 1. καλὸν δὲ ἐστιν, ἵνα πολλοὶ ζαβάτοι φαίνονται τοῖς πολιορκουμένοις, καὶ τοὺς μὴ ἔχοντας ζάβας, τὰ σκαπλία τῶν ζαβῶν φορεῖν, ὡς τὸ καὶ αὐτοὺς ἀπὸ διαστήματος ζαβάτους ὁρᾶσθαι.

Ζαβαρεῖον, *Zabarum armarium*, *Repositorium*, vel *Theca*. Suidas: Ζαβαρεῖον, ἐν ᾧ αἱ ζάβαι, αἵ εἰσιν ὅπλα πολεμικά, ἀπόκειται· ζάβα γὰρ τὸ λώρικον. Leoni in Tact. θήκη & θηκάειον τῶν ζαβῶν. Joannes Tzetz. Chil. 4. vers. 467.

> Τῷ κυρίῳ Ἰωάννῃ τῷ Λαχανᾷ τῷ Γραμματικῷ
> Τοῦ ζαβαρείου ὑπάρχοντι, &c.

Vide Gloss. med. Lat. in *Zaba*, & Philippum Pigafettam ad lib. 5. Leonis Tactic. p. 65. 81.

ΖΑΒΑΚΟΝ. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἀμπέλαιον, τὰ ζαβακοῦ ὕλη τῶν λακῶν ἰῶν. Vide Ζάμβαξ.

ΖΑΒΟΣ, *Curvus*, *Uncus*. Glossæ Græcobarb. ἀγκύλον, ζαβὸν, στρεβλόν. Ζαβόννειν, *Inclinare*. Eædem Glossæ: Κλινίσκει, ζαβόννει. Occurrit ibi non semel.

Ζάβομαν, *Curvatura*, *Inflexio*, in iisdem Glossis: ἀγκών, ζάβομαν τῶν τοίχων.

ΖΑΒΡΟΣ, *Vorax*, πολυφάγος, in Glossis MSS. apud Suidam, & Phavorinum.

ΖΑΓΑΝΟΣ, Avis venaticæ genus. Orneosophium Michaëlis Ducæ Imp. jussu conscriptum: pag. 243. ὁ ζαγανὸς ὀφείλει εἶναι μακρόλαιμος. Infrà: ὀφείλεις δὲ διδόναι συχνότερον πρὸς τοὺς ζαγανοὺς ἀγελοπουλία, ἤτοι περιστέρια. Vide Τζουράκιον.

ΖΑΓΑΡΙΟΝ, *Canis venaticus*, *Hispanicus*, *Accipitrarius*, qui cum accipitre venatur. Nicetas in Alexio lib. 1. num. 2. ὥσπερ τὰ ζαγάρια τὰ ἀνιχνεύοντα τὴν ὀσμὴν τῶν περδίκων. Ubi Cod. al. δίκην προσκνιζομένων κυνιδίων. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij cap. 126. pag. 167. καὶ οὕτω τὸ ὀσῶδες ἀνελόμενος εὐφυῶς τὸν ὄνυχον, πάρεχε τῷ ζαγαρίῳ εἰς τὸ φαγεῖν, καὶ προθυμοποιηθῆναι. Et pag. 169. εἰ οὖν τοῦτο γένηται, ἢ διὰ δυσχερίαν τόπου, ἢ διὰ στάσιν ἀνεπιτήδειον, ἢ διὰ τὸ μὴ ἐνεργῆσαι τὸ ζαγάρειον, &c. Anonymus de Nuptiis Thesei:

> Ζαγάρεια καὶ λαγονικὰ τὴν ἁλύσαις δεμένα.

Alter Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Καὶ μὲ ζαγάρεια καὶ σκυλιὰ τὸ δάσος τριγυρίζει.

Ζαγαρομμάτης, *Oculos caninos habens*. Ita cognominatus quidam Georgius Protovestiarita, apud Acropolitam in Chron. cap. 75.

ΖΑΓΓΡΑΤΟΡΕΣ, Ζάγγροι. Vide in Τζάγγρα.

ΖΑΓΛΟΣ, *Mutilus*, *Mancus*. Ζαγλίζειν, *Colaphizare*, *alapâ cadere*, κολαφίζειν, Ῥαπίζειν. Ζαγκλίκι, *Colaphus*, Ῥάπισμα, Κόνδυλος.

ΖΑΤΡΟΣ, *Discalceatus*, in Glossis MSS. Colberteis, & apud Hesychium.

ΖΑΔΟΑΡ, Radix teres, Aristolochiæ non absimilis, sapore & colore Gingiberis, quæ ex India ad nos defertur, inquit Gorræus. Ζαδόαρ, Neophyto in Glossis Jatricis MSS. τὸ ἀνακάρδιον· ἔοικε δὲ ξηρᾷ καὶ μέλανι μικρῷ καστάνῳ. ὡς δὲ τινές φασιν, ἐλαῖαι εἰσὶν ἐλεφάντων περὶ τὰ ὑπογάστρια γινόμενα· ἕτεροι δὲ κρότωνας ἐλεφάντων αὐτὰ φασί. *Zedoar*, de quo Ruellius lib. 1. cap. 29. de Natura stirpium.

ΖΑΘΗΣΙΕΝ, Prophetis, *Artemisia*, apud Apul. c. 10.

ΖΑΚΑΝΟΝ, *Lex*, *Mos receptus*. Vox barbarica. Constantin. Porph. de Adm. Imp. cap. 8. καὶ ὅτε ποιήσουσιν οἱ Πατζινακῖται πρὸς τὸν βασιλέα τοὺς ὅρκους κατὰ τὰ ζάκανα αὐτῶν, ἀποδίδωσιν αὐτοῖς τὰς βασιλικὰς δωρεάς. Et cap. 38. ὃν καὶ ἄρχοντα, κατὰ τὸ τῶν Χαζάρων ἔθνος καὶ ζάκανον, πεποιήκασι, συνωσάντες αὐτὸν εἰς σκουτάριον.

Ζάκανον, *Adscriptio anni, diei & mensis*. Suidas: δάτον, παρὰ Ῥωμαίοις, σημασία τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ καιροῦ, ὅτε τις ἢ ἐκ πόλεως, ἢ ἔκ τινος τόπου ἀποσταλῇ· οἱ δὲ ζάκανον. A Suida exscripsit Phavorinus, omissis tribus postremis vocibus, quas fortè huc pertinere non putavit. Vide Ζακόνιν.

ΖΑΚΙΖΕΙΝ, Ζάκοσμα. Vide in Τζακίζειν, & in Καργάς.

ΖΑΚΟΝΙΝ. Damascenus Studita Homil. 27. de S. Maria Ægyptiaca: ἀπὸ χρόνος νὰ μὴν περάσῃς τὸν Ἰορδάνην, κατὰ πῶς ἔχεται ζακόνιν. Ubi Vita edita n. 32. εἰς τὰς νηστείας τὰς ἱερὰς τῶν ἐτῶν τῶν ἐπερχομένων μὴ περάσῃς τὸν Ἰορδάνην, ὥσπερ εἰώθασι ποιεῖν εἰς τὸ μοναστήριον. Infrà: ὁ δὲ γέρων ἐθαύμαζε πῶς τὸ εἶπε τὸ ζακόνιν τοῦ μοναστηρίου, καὶ πῶς ἤξευρε τὰ σφάλματα τοῦ μοναστηρίου. Idem videtur quod ζάκανον. Mirabatur nempe Zosimus quòd S. Maria nosset quæ in suo Monasterio gerebantur, hoc ipso tempore.

ΖΑΚΛΟΝ, *Falx*, ζάγκλη, vox Siculorum à Nicandro usurpata. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

> Ζάκλον ἐστὶ τὸ δρέπανον, Ζάκωρος, νεωκόρος.

Lexicon MS. Cyrilli: ζάκλον, τὸ δρέπανον. Hesychius, & ex eo Phavorinus habet ζάικλον. Salmasius emendat ζάγκλον, quâ voce usus Callimachus.

ΖΑΑΜΩΔΗΣ, ὁ οὐλαβος, in Glossis MSS. Reg. ex Cod. 2062. *Servus*.

ΖΑΜΑΤΙΟΝ, *Catinus*: τρυβλίον, in Glossis MSS. Regiis Cod. 2062. & apud Suidam & Phavorinum. Hesychius habet ζαλμάτιον.

ΖΑΜΒΑΞ, *Sambacum*, Avicennæ: Italis & Gallis, *Iasminum*, de quo Ruellius lib. 1. de Natura Stirp. cap. 84. Extr. Glossæ Jatricæ Græcobarb.

barb. MS. Ζαμβάκ, τὰ ἴα, ἢ εὐσκέλεος, ἢ χαμεμιλαίων, ἢ μετά τινων τῶν θερμῶν ἀλιμμάτων. Matthæus Silvaticus: *Zambach*, id est *Sambucum* vel *Iasemin*. Dioscorides, seu ejus Interpolator lib. 1. Parabil. post cap. 170. πύρεθρον καὶ γαλάγγαν ἀνὰ L. γ' τρίψας, ἔνωσον μετὰ ζαμβάκου, &c.

Ζαμβακέλαιον, *Oleum Iasmini*, *Oleum Zambacinum*. Matthæus Silvaticus: *Zambaca*, vel *Raya domestica*, id est, *Sambucus*, *unde oleum fit*. Lexicon MS. Nicomedis: ζάμμακος, καὶ ζαμβακέλαιον. Simeon Sethi de Alimentis, de Gruibus: φασὶ δὲ ὡς ὁ τούτων μυελὸς καὶ ἡ χολὴ ἅμα ζαμβακελαίῳ ἐρανιζόμενα, πρὸς μνήμης ἀπώλειαν λυσιτελεῖ. Vide Ζάβακον.

Ζάμβαξ, alia notione. Cedrenus in Zenone pag. 355. ἐν τῷ Περσικῷ κόλπῳ τῷ πρὸς Βορρᾶν κειμένῳ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, τρέφονται μαργαρῖται ὑπὸ πλειόνων, ὥς τινες Ζάμβακας ὀνομάζουσι, &c.

ΖΑ'ΜΒΥΞ. Vide in Ζάμυξ.

ΖΑΜΒΥ'ΚΗ, *Sambuca*, μουσικὸν ὄργανον, apud Hesychium & Phavorinum. Vide in Gloss. med. Lat. in *Sambuca*.

ΖΑ'ΜΠΑ, *Bufo*, *Rubeta*, Μύωξος, Φρῦνος.

ΖΑ'ΜΥΞ, Ζάμβυξ, *Lapidis pretiosi species*. Andreas Hierosol. Cretensis Archiep. de Vita Humana pag. 77. καὶ κοχύλης μὲν αἷμα βάπτει πορφύραν, καὶ μαργαρίτην ἐκτρέφει ζάμυξ θαλάττιος. Ubi Meursius emendat, σάλπιγξ, ut intelligatur Concha marina. Sed nihil mutandum, est enim quod vulgò *Nacre de perles* appellamus.

Ζάμβυξ dicitur Anonymo de Templo S. Sophiæ, ubi de sacra mensa: λίθους παντοίους, καὶ μαργαρίτας, καὶ ζάμβυκας, χαλκὸν, ἤλεκτρον, μόλυβδον, &c. Neque aliud est.

Ζαμπιλάμπι, apud Anonymum MS. Græcobarbarum de Lapidibus: λίθος Ζαμπιλάμπης πινόμενος παρὰ γυναικὸς στείρας, εὐθὺς παιδοποιεῖν ποιεῖ, &c. Ubi distinguenda verba, Ζάμπι, λάμπη, id est *Zampi*, *Lapis*.

ΖΑ'ΜΦΥΡΟΣ, *Sapphyrus*. Liber Jatricus ex Cod. Reg. 190. ubi de Lapidibus: ζάμφυρος, λίθος πᾶσιν γνωστὸς. οὗτος φορούμενος ὠφελεῖ πρὸς πᾶσαν ἀπειλὴν, καὶ ἔρωτας ποιεῖ, καὶ ἐρωτικὰς ἐπιθυμίας.

Ζέμφυρος, Ζέφυρος, eâdem notione, apud Nicolaum Myrepsum sect. 1. cap. 109. in Cod. Reg. ἀντίδοτος ἡ διὰ λίθου ζεμφύρου. Ubi Codex Fuchsij prætulit λεμφύρου, unde restituit λαμπύρου, *Radiantis*, ut intelligatur *Lapis Lazurius*, quod potissimum colligit ex Mesue. Infrà: εἶθ' οὕτως πάλιν ἔμβαλε σὺν αὐτῷ λίθον μπαλάξι ζεφύρου. Ubi Cod. Fuchsij: λίθον ἀπέλαξιν ζέφυρον prætulit, & cap. 449. in MS. & 455. in edito occurrit rursum ἀντίδοτος ἡ διὰ ζεφύρου. Ubi rectè Idem Fuchsius *è Saphyro* vertit. Ζάμφηρος habetur in Cod. MS. cap. 459.

ΖΑΝΒΑΝΙ', apud Myrepsum sect. 16. cap. 33. vox ignota Fuchsio.

ΖΑΝΖΑΠΗΛ, τὸ ζιζίβερη, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Gingiber*.

ΖΑΝΖΑΛΑ', *Supellex*.

ΖΑ'Ξ, *Latibulum*, *Latebra*. Theophanes an. 8. Justini Jun. ὁ δὲ Βαδούριος ἰδὼν τὸν βασιλέα ἔφυγεν ἀπὸ ζακὸς εἰς ζάκαν, φόβῳ τοῦ βασιλέως. Ubi Goarus *de præsepe in præsepem*: sed nescio unde id hausit: nostrates dicerent, *de cache en cache*: quæ quidem vox Gallica, nescio an non à *Sacco* venerit, ita ut primitus *Sache* usurpatum fuerit: voxque deducta fuerit à puerulis qui in *Saccis* sese occulunt, cum unà ludunt.

ΖΑΟΥΤΖΑ'Σ. Vide in Τζαούσιος.

ΖΑΠΕ'ΤΙΟΝ, Aromatis genus, quod vulgò *Sivettam* vocant, de quo audiendus in primis Joannes Ruellius lib. 1. de Natura Stirp. cap. 27. Extr. *Simile quidpiam eruitur è genitalibus locis feræ animantis, quod Zibettum recentiores Græci nominant peregrino sermone. Ea autem feli qui veteribus ædificiorum ruinis oberrat, non absimilis: è cujus natura sordes manat odoratissima*, &c. Mox: *Nonnulli è recentioribus Græcis, qui hoc animalis genus, ex quo odoratum id recrementum elicitur, Zapetion appellant, vulgus nostrum hodie Sivettam nominat.* Nicetas in Isaacio lib. 3. n. 5. ex Cod. Græcobarb. καὶ ἠλείφετο μυρίσματα ῥοδοσταμμάτων παντοῖα, μόσχους, ζαπέτια, ἄμπαρ, &c.

Ντζεφέτον, eâdem notione. Idem Nicetas in Isaacio lib. 1. num. 10. ex Cod. Gr. Barb. Φραγκικὰ ῥοῦχα φορέσαντες, καὶ ντζεφέτια καὶ τοὺς ἔχοντας τοιαῦτα κορεύσαντες. Ubi Cod. alius: μετὰ τὴν τῶν περιβλημάτων ἀφαίρεσιν διάζαντες ἐν χρῷ κουρίας, &c. Vide Salmasium ad Solinum, pag. 329. 335.

ΖΑΡΑ'ΔΕΟΙ εὐχαὶ, Manichæorum, de quibus in Anathematismo hæresis eorundem: σὺν αὐτῷ δὲ καὶ τὰς Ζαραδείους ὀνομαζομένας εὐχάς.

ΖΑΡΒΟ'Σ. Vide Ζερβός.

ΖΑΡΓΑ'ΝΗ, ζαργανα, piscis Ταινία Græcis dictus, *Tænia* Plinio lib. 2. cap. 7. Vide Petr. Bellon. lib. 1. de Piscib. pag. 162. Scoliastes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 100. Ταινίαι, ζαργάναι. Idem v. 172. σφύραιναι, ζαργάναι. Alius, αἱ ζαργάναι καλούμεναι. Ita lib. 3. v. 117. Agapius in Geoponico cap. 143: ἔπαρε τὴν χολὴν ἑνὸς ὀψαρίου, ὅπου λέγουσι Λοῦτζο, καὶ εἶναι ὡσὰν τὴν ζαργάναν, ἤγουν βελονίδα, μακρὺς, ἀμὴ χοντρὸς ὡς τὸ κέφαλον.

ΖΑ'ΡΓΙΑ, *Tesseræ*, (dez) κυβευτικὸς βόλος. Ζαργιοπαιγνίδι, *Ludus talorum*. Vide Ζάρι.

ΖΑΡΖΑΛΟΥ'. Vide in Ζαρζαλοῦ.

ΖΑΡΙ'ΟΝ, Ζαριστής. Vide in Ἀζάριον.

ΖΑΡΙΘΕ'Α, *Polygonum mas*, apud Interpol. Dioscor. c. 586.

ΖΑΡΚΑ'ΔΙ, *Dama*, Δορκὰς, Πρὼξ. Corona pretiosa: Ζαρκάδι, *Capreolus*, Δορκάς. Vide Petr. Bellon. lib. 1. Observ. cap. 54.

ΖΑΡΚΕΤΙ'ΔΕΣ, Κολοκυνθίδες, Γογγυλίδες, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1673. *Colocynthides*, seu *Cucurbitæ silvaticæ*, de quibus Ruellius lib. 3. cap. 151.

ΖΑΡΚΟΥ'ΛΑΣ, *Circulus*, seu facia capiti aptata, in modum circuli convoluta, vulgò *Turban*. Ducas cap. 21. ἐξέθεντο δόγμα τοῦ μὴ ἐνδύσεσθαι τὴν κεφαλὴν πῖλον, ὃ καλοῦσι Ζαρκοῦλαν. Idem cap. 23. de Genitzerorum pileis: τὸ γνωριστικὸν δὲ σημείωμα τούτων τὸ τῆς κεφαλῆς κάλυμμα, ὃ κατὰ τὴν κοινὴν γλῶτταν Ῥωμαίων Ζαρκολὰν λέγουσι. Ubi Bullialdus: *Capitis est tegumentum è lana alba, quo utuntur Genitzeri. Fimbriâ aureâ circundata est Zarcula, in parte ejus anteriore adsurgit Cylindroides argentea vel ænea fistula: & à vertice in dorsum Syrma trium Spithamarum longitudine demittitur. Genitzeris est album, quibusdam aliis rubrum id capitis tegumentum.* Leunclavius in Onomastico ad Hist. Musulman. *Tulipant, Fascia linea quâ Turci caput involvunt. Hac in Divano proceres olim utebantur, ut albâ Zerculâ belli tempore.* Alibi: *Zercula, Pileus aut tegumentum capitis è filtro, quali solent uti Genitzari.* Vide eundem lib. 18. Hist. Musulman. pag. 763. infrà in Φακεώλιον.

ΖΑΡΚΟΥ'Ν, τὸ Συρικὸν, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. Aliæ habent Ζαρκοῦ. *Syricum*, de quo Gorræus in Definit. Med.

ΖΑΡΝΑΒΑ', vox ignota Fuchsio ad Myrepsum sect. 21. cap. 1. quem docere poterat Matthæus Silvaticus: *Zarnab, sunt folia arboris magnæ non facien-* tis

tis fructum, similis salici, habens odorem, ut odor Citri.

ΖΑΡΟΒΟΤΑ'ΝΑΙ. Vide in Βοτάνη.

ΖΑΡΟΥ'ΡΙΟΝ, *Mespilum*. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. ult. ἀπὲ τὰ ζαρύρια, τὸ τέταρτον. Glossæ Saracenicæ MSS. Ζάρορ, τὰ μέσπιλα. Matthæus Silvaticus: *Zaror, Arab. vel Zarora, Gr. Trionum, Trigonum, vel Tricoctum, I. Mespilum, vel Anzarola, Zaurur, Azarola, Zarurum. Quidam fructus similis piro in figura, & parvus: in Sicilia oritur.*

ΖΑΡΤΑΛΟΥ', τὰ Βερίκοκκα, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1334. Neophytus in Gloss. MSS. Ζαρταλȣ̃, τὰ βερίκοκκα, τὰ αὐτὰ καὶ βερικόκια, καὶ ἀρμενιακὰ καλȣ̃νται. Ζαρζαλȣ̃ scribitur apud Anonymum Medicum ex Cod. Reg. 1237. Βράζον ζαρζαλȣ̃ καὶ ξηρὰ δαμάσκηνα, &c. Vide Βερίκοκκον.

ΖΑΡΩ'ΝΕΙΝ, *Rugas ducere, Contrahere, Corrugare*, συνάγειν, συςέλλειν, ῥυτιȣ̃ν, &c. Ζαρωμένος, *Contractus, Rugosus*, συνεςαλμένος, ῥυτιδώδης. Nicetas in Isaacio lib. 1. num. 9. τὴν τȣ̃ Βρανᾶ παρεισαχθῆναι κεκέλευκε κεφαλὴν· ἡ δὲ ὡς εἰσῆκτο, ἐπ' ἐδάφȣς ἀῤῥίπτο ζαρωμένη καὶ κεκαμμυμένη τȣ̀ς ὀφθαλμȣ́ς. Ubi Cod. Edit. σεσηρύια καὶ μεμυκυῖα τὼ ὀφθαλμώ. Orneosophium pag. 212. καὶ εἰς κονδάριον πλατὺ καθίζȣσιν, ἵνα οἱ δάκτυλοι αὐτȣ̃ μὴ ζαρωθῶσι. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Ἡ τρίχες μας ἀσπρίζασιν, τὸ δέρμα μας ζαρώνει.

Ptochoprodromus contra Hegumenum:

Καὶ ἡ κοιλίαμȣ ἐζάρωσεν ἀπὸ τῆς ἀφαγίας.

Idem de sua paupertate:

Οἱ δὲ λαπάραν ὁμιάζον τὴν καταζαρομένην.

Demetrius Zenus in Batrachom.

Ὁ βόθρακας ἀρχίνησε ναπλώνη ναζαρώνη.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ δὰ εἰς τὸ ναγέργȣθα κεῖτε σε ζαρομένος.

Codex MS. ex Ecclesia S. Sophiæ Thessalonic. laudatus à Franc. Richardo in Sancta Irene Insula, cap. 15. Extr. ἐκεῖνος ὅπȣ ἔχει ἀνάθεμα, φαίνεται κιτρινὸς, καὶ ζαρωμένα τὰ δακτύλιά τȣ. Eundem Codicem laudat Nomocanon citatus ab Allatio in Dissert. de Quorundam Græcorum opinat. cap. 14. Extr. ubi perperam scriptum καὶ λαζαρωμένος τὰ δάκτυλά τȣ, tametsi idem Allatius Ζαρωμένα legisse videatur, qui *digitos contractos*. vertit.

Ζαρομάδα, *Ruga*, Ῥύμη.

ΖΑΡΟΥ'ΠΙΟΝ, *Ruga, Platea, Vicus*. Glossæ Græcobarb. ἀγυιὰς, ἄμφοδα, δίοδα, δίςρατα, ζαρȣ́πια, ῥύμες. Occurrit ibi pluries.

ΖΑΤΡΕΙ'ΟΝ, ζητρεῖον, *Cippus*. Hesychius: ζητρεῖον, τὸ τῶν δȣ́λων κολαςήριον. Moschopulus: ζατρεῖον, κοινῶς ὁ κȣ̃σπος ἐςὶ δὲ εἶδος κολαςηρίȣ, ᾧ οἱ δȣ̃λοι ἐδεσμȣ̃ντο. Etymolog. ζατρεύω, ἐν μύλωνι βασανίζω. Vide Pollucem lib. 3. cap. 8. Cujacium lib. 9. Observ. cap. 37. Salmasium ad Vopiscum, & ad Tertullian. de Pallio, &c.

ΖΑΤΡΙ'ΚΙΟΝ, *Ludus Scacchorum*. Scholiastes Theocriti Id 6. v. 17. ἡ δὲ λέξις μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν παιζόντων τὸ κοινολέκτως ζατρίκιον. Anna Comnena lib. 12. Alexiad. pag. 360. εἶχε τῶν συγγενέων τινὰς παίζων τὸ ζατρίκιον. παιδιὰ δὲ τȣ̃το ἐκ τῆς τῶν Ἀσυρίων τρυφῆς ἐξευρημένων, καὶ εἰς ἡμᾶς ἐληλυθός. Achmes Onirocrit. cap. 241. ὁ βασιλεὺς, ἢ μέγιςος, ἢ ἄρχων πολέμȣ, ἐὰν ἴδῃ ὅτι τὸ ζατρίκιον αὐτȣ̃ ἀπώλετο, ἢ ἐκλάσθη, ἢ ἐκλάπη, ἀπολέσῃ τὸν ςρατὸν αὐτȣ̃, καὶ εἰς θλῖψιν μεγίςην ἥξει. Astrampsychus ἐν τῷ Πυθαγ. λαξευτ. MS. Ἔχει κοινωνίαν πρὸς γυναῖκα καὶ παῖδας ἀγνωνέας πρὸς εὐνȣ́χȣς, καὶ παίγνια, καὶ ζατρίκια, καὶ ταυλία. Idem: καὶ ζατρίκιν καὶ ταῦλιν. Anonymus de Arte Persica: δηλοῖ δὲ καὶ παίγνια βόλγων, καὶ ζατρικίων, καὶ ἀγάπας γυναικῶν. Ducas Hist. cap. 16. ἐκάθητο μετὰ τȣ̃ υἱȣ̃ αὐτȣ̃ ἔνδον τῆς σκηνῆς παίζων ζατρίκιον ὃ οἱ Πέρσαι Σαντράτζ καλȣ̃σιν, οἱ δὲ Λατῖνοι Σκακον.

Ζατρικίζειν, *Scacchis ludere*. Achmes loco laudato: ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι παίζων συζατρικίζει ἑτέρῳ γνωρίμῳ χάριν κέρδȣς τροπαιȣ̃χον ἀλλήλοις, καὶ ὁ νικήσας ἀποκερδήσει, καὶ ἀνύσει τὸ σπȣδαζόμενον, &c. Rursum: ὁ Βασιλεὺς μέγιςος, ἢ ἄρχων πολέμȣ, ἐὰν ἴδῃ ὅτι ζατρικίζει τόπον πολέμȣ, μετ' ἐχθρῶν ἐναντίων διαμαχήσεται.

Ζατρίκιον, in Glossis MSS. Reg. ὁ κȣ́σπος, τὸ τῶν δȣ́λων κολαςήριον. In Glossis aliis legitur ζητρεῖον. Vide in Ζατρεῖον Κȣ̃σπος. Et Salmasium ad Hist. Aug. & ad Plinium, ubi de vocis Etymo commentatur.

ΖΑΦΗ'ΡΗ, *Sapphirus*, Σάπφειρος, in Corona pretiosa. Pseudo-Trismegistus de Herbis Sacris 12. Signor. Zodiaci, ex Cod. Cæsareo: Κρόνȣ λίθος, ζαφῆριν, &c. Vide in Ζάμφυρος.

ΖΑΦΡΑ'Σ, *Atractylis, Cnecus, Crocus*, ἀτρακτυλὶς, κνῆκος, κρόκος. Gallis, *Safran*. Cod. MS. Reg. 945. fol. 943. γράψον καὶ κρεμάτο ὥσπερ φυλακτήριον μετὰ ζαφαράδος, καὶ μόσχȣ, καὶ ῥοδοςάματος.

Ζαφορά, eâdem notione in Corona pretiosa. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 151. καὶ κρόκον, ἤγȣν ζαφορὰν δράγμην ἐμησύ. Occurrit non semel apud Constantinum Asecretis in Viatico, MS.

ΖΑ'ΧΑΡΙ, *Saccharum*, in Corona pretiosa. Symeon Sethi: τὸ ζάχαριν θερμόν ἐςι καὶ ὑγρὸν κατὰ τὴν πρώτην ἀπόςασιν. Σάχαρι, apud Achmet. Onirocrit. cap. 243. εἰ δὲ τρώγει γλύκισμα, σάχαρι κλωικὸν, τὸ λεγόμενον παλȣ̃διν, &c. Ζάχαρ, apud Theophanem an. 17. Heraclij: Ζάχαρ δὲ καὶ γιγγίβερ, καὶ ἄλλα εἴδη πολλά.

ΖΕΚΧΕ'ΤΗΣ, *Solitarius*, seu *Monachus Turcicus*. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: μίαν ἓν τῶν ἡμερῶν ἦλθεν Ζεκχέτης τις, τȣτέςιν ἡσυχιαςὴς, εἰς τὴν ῥόγαν τινὶ τῶν χαλεπιςῶν, καὶ λέγει αὐτῷ, &c. Sic videntur appellati ob paupertatem quam profitentur. Apud Leunclavium in Onomastico ad Hist. Musulman. *Zekiat, eleemosyna sive liberalitas in egentes, sic à peccatis expiandis & purgandis dicta.*

ΖΕ'ΜΑ, *Ius, Iusculum*, Ζωμός. Vita S. Eupraxiæ Virg. num. 25. πάλιν ἓν ὁ ἐχθρὸς θέλων αὐτὴν ἀποκτεῖναι, ἐπάρεσαν τὸ χαλκίον τȣ̃ ζέματος, ἐν ᾧ τὸ λάχανον ἧψε, ὥςε χαλᾶσαι τὸ ζέμα εἰς καλδάγοντα, συνέθασα τȣ̀ς πόδας ὑπὸ διαβόλȣ, καὶ πεσȣ̃σα ὑπτία φέρει τὸ χαλκίον τȣ̃ ζέματος κατὰ τȣ̃ ὄψεως αὐτȣ̃. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg. MS.

Ζυτῶ σαπȣ̃νιν νὰ λȣςῶ, καὶ λέγȣν με τὸ ζέμαν.

Ita usurpat Leontius in Vita S. Joannis Eleemos.

Ζέμα exponitur etiam τὸ δάκρυον τῆς πεύκης, in Glossis MSS. Reg. Cod. 1261. Lexicon Nicomedis Jatrosophistæ: ζεῦμα πεύκης, ὀπὸς πεύκης.

Ζέματα, *Thermæ, Aqua calida*. Martyrium S. Patricij Episc. Prusæ num. 1. ἐλθὼν ȣ̃τος ἐν τοῖς θερμοῖς, ἔθυσεν τῷ Ἀσκληπίῳ καὶ τῇ Ὑγείᾳ καὶ τερφθεὶς ἐν τῶν πηγαῖς τῶν ζεμάτων, ἐκέλευσεν τεθεῖναι αὐτῷ θρόνον. Adde n. 2. 5. 7. Vide Gloss. med. Lat. in *Zema*.

Ζεματίζειν, *Fervefacere*, ζέειν, Βράζειν. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 129. de Cerasis: ὕςερα τὰ ζεματίζȣν μὲ τὴν θάλασσαν, καὶ ȣ̃τω φυλάγονται ἄσπρα ὅλον τὸν χρόνον.

ΖΕΜΕ'ΝΟ. *Iunctus*. ζευγμένος. Glossæ Græcobarb. ἐνὶ τὰ βόδια εἰς τὸν ζυγὸν, ἤτοι ζεμένα.

ΖΕ'ΜΦΥΡΟΣ. Vide in Ζάμφυρος.

ΖΕ'ΝΝΕΙΝ, *Fervere*, ζέειν. Glossæ Græcobarb. ἀνέζεννεν, ἀνέβραζεν, ἐχόχλαζεν.

ΖΕΝΤΖΙΑ'ΝΕ, *Gentiana*, Herba, apud Myrepsum.

ΖΕΝΤΟΝΙ',

ZENTONI, Ἀτλάζι, *Rasum*, Panni species.

ZEON, nempe ὕδωρ, *Aqua calida* seu *fervida*, quam Græci adhibent in Sacris Liturgiis de quo more copiosè egit Goarus ad Euchologium p. 148. Liturgia Chrysostomi: καὶ δεχόμενος (Diaconus) τὸ ζέον, λέγει πρὸς τὸν ἱερέα, Εὐλόγησον δέσποτα τὴν ἁγίαν ζέσιν ταύτην· ὁ δὲ ἱερεὺς εὐλογεῖ λέγων, Εὐλογημένη ἡ ζέσις τῶν ἁγίων σου, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, Ἀμήν. Liturgia Præsanctificatorum pag. 190. καὶ τίθησι τὴν μερίδα ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ, καὶ ἐγχέει καὶ τὸ ζέον, ὡς ἔθος. Symeon Thessalon. de Templo pag. 229. ἔτι δὲ τὸ ζέον ὕδωρ ἐκχέει τῷ ποτηρίῳ, &c. Et lib. de Sacris Ordinat. cap. 2. ubi de Lectore: καὶ προπορεύεται λαμπαδηφορῶν τῶν ἁγίων, καὶ τὰς προσφορὰς, καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ ζέον φέρει. Quæsivere Latini à Græcis in Concilio Florentino, διά τι χέουσιν ζέον ὕδωρ ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ: quibus respondere licet verbis ejusdem Symeonis Thessalonic. Resp. 60. καὶ τοῦτο τὸ θερμὸν ἐκτυποῖ, ὅτι ζωοποιὸν τὸ πνεῦμα καὶ ζωοποιοῦ τοῦ πνεύματος τοῦ Χριστοῦ μὴ ἀποστάντος, οὐδὲ ἡ θεότης αὐτοῦ κεχώρισται· ἀλλὰ οὖν καὶ τὸ ὕδωρ τὸ πνεῦμα εἰκονίζει, ὕδωρ καλούμενον, καὶ τὸ θερμὸν, ὡς τοῦ πυρὸς τὴν θεότητα, ὅτι ὁ Θεὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον φησὶ, διὸ καὶ ἐπιλέγει, Ζέσις πνεύματος ἁγίου, Ἀμήν. Rationem aliam affert Balsamon in Resp. 18. βάλλεται δὲ εἰς πληροφορίαν τοῦ εἶναι ζωοποιὰ τὰ ῥεύσαντα ἀπὸ τῆς ἁγίας πλευρᾶς τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸ αἷμα δηλονότι, καὶ τὸ ὕδωρ ἅτινα ἐξέρρευσαν ζέοντα ἐκ ζωοποιοῦ τεθεωμένου σώματος ζωοποιά. Vide Matth. Blastarem Lit. K. cap. 8. Nicolaum Cabasilam c. 37. &c. Præterea Petrum Arcudium lib. 3. de Concord. cap. 39. Scribit Balsamon ad Can. 32. Synodi Trull. Iberos Sacerdotes aquam ferventem in sanctum Calicem non injicere, quòd nemo hactenus ex Iberis aquâ calidâ usus sit ad vini potionem, ex longa regionis consuetudine: sed mysterij facultatem edoctos usum Græcorum observasse.

ZEOYΣHP, in Glossis Saracenis MSS. ὁ ὀποπάναξ.

ZEPAΦOIΣ, Afris, Λίνον. Interpolat. Dioscor. cap. 313.

ZEPBOΣ, Ζερβοχερὸς, *Sinister*, *Lævus*, Λαιὸς, ἀριστερός. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ὁ διάβολος τοὺς ἔποικεν με τὴν ζερβὴν τῆς χέρας.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

Εἰς τὸ ζερβόν του πλευρὸν ἔκρεμε τὸ σκουτάρη.

Vide Damascenum Studitam Serm. 24. 25. 33.

Ζερβὰ, *Sinistrè*, *Sinistrorsum*, Ἐπαριστέρως. Anonymus de Bellis Francor. in Morea, MS.

Καὶ αὐτοὶ νὰ θέσουσιν ζερβὰ, καὶ ὁ πατὴρ του ἔσω.

Damascenus Studita Serm. 27. ἐκοίταξε δεξιὰ καὶ ζερβὰ μὴ νὰ τὸν ἴδῃ. Malaxus in Hist. Patr. Constantinopol. pag. 128. καὶ ἔδειξε τὴν σάρκαν αὐτοῦ εἰς ὅλον τὸν λαὸν, ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο, δεξιὰ καὶ ζερβά. Adde Agapium in Geoponico cap. 58.

Ζεβία, *Sinistra*, Ἀριστερὰ, in Glossis Græcobarb.

Ζερμπὸς, in Corona pretiosa, *Sinister*, εὐώνυμος. Ubi μπ, ponitur pro β.

ZEPIBA, τουτέστιν ὀρνιθόπουλον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Pullus Gallinaceus*.

ZEPNA, *Cyperus*. Democrit. Geoponic. lib. 2. καὶ κύπειρον, ἣν τινες ζέρναν καλοῦσι. Mox: κύπειρον, ἣν τινες ζέρναν καλοῦσι, φύλλα ἔχει ὅμοια κάρτῳ. Vide Ruellium lib. 2. de Natura Stirp. cap. 4. init. & Salmasium ad Solinum p. 1000.

At *Zernæ*, ævi inferioris Latinis, dicuntur impetigines feræ, quæ etiam Lichenes appellantur. Macer lib. 2. cap. 7. de Lolio:

Zernas & Lepras curâ compescis eâdem.

ZEΣTA, Ζέστη, *Calor*, *Æstuatio*; Θέρμη, ζέσις, καυσών. Cyrillus nuperus Patr. Constantinop. Homil. in Domin. post Exaltat. S. Crucis: πράττει καὶ ἡ φύσις ὅσα πράγματα εὐδοκεῖ ὁ Θεὸς, —— σὰν νὰ βλαστήσουν φυτὰ, να φυτεύσουν δένδρα, να γένη ψυχρὰ, ζέστη, χειμῶν, ἔαρ, τῆς φύσεως ἰδιώματα.

Ζεστὸς, *Calidus*. Georgius Contares lib. 3. Hist. Athenar. καὶ λαβωμένος, ἕως οὗ ἦτον ζεστὸς, ἔστηκεν ἀπάνω εἰς τοὺς πόδας του. Ζεστὰ, *Fervidè*, *Flagranter*, Θερμῶς.

Ζεσταίνειν, & Ζεστένειν, *Calefacere*, Ζέννυσθαι, Θερμαίνειν. Glossæ Græcobarb. νὰ ζεστένεται, ἢ νὰ βράζει. Alibi: ὅπου ζέει, ἢ ζεστένει, ἢ βράζει πολλά. Stephanus Sachleces MS.

Ναπίνω ναζεστένομαι τὴν μέσαν τοῦ Γενναρίου.

Ζέση, idem quod Ζέστα. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Οὔτε τὴν ζέση γνώρισε τῆς ἐρωτοπλασίας.

ZEYΓAΛATHΣ, pro ζευγηλάτης, *Agricola*: γηπόνος, Hesychio. Glossæ Græcobarb. ἐργάτης, ἀγάτης, δραστήριος, ζευγηλάτης, ζευγαλάτης.

Ζευγαλάτια, seu Ζευγηλατεῖα, ut Nicetæ dicuntur in Manuele lib. 7. (ubi Cod. al. ἄρουραι,) *Arua*, *Agri sati*. Vide Gloss. med. Lat. in *Arura*. Pachymeres lib. 1. cap. 23. εἰς τόσον καὶ γὰρ ὁ μὲν Ἰωάννης προμηθευτικῶς τοῖς ἅπασιν εἶχεν, ὥστε καὶ ἰδίαν πρόνοιαν τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας τὰ λεγόμενα ζευγηλατεῖα ἡγούμενος, παρ' ἕκαστον κάστρον καὶ φρούριον, κώμας ἐπὶ τούτοις καθίστη. Diploma Andronici Junior. apud Phranzem pag. 306. καὶ πάντες ὅσοι ἐπικρατῶσι κτήματα, ἢ ζευγαλάτια, ἢ κάστρα ὁρισμῷ τῆς βασιλείας μου, &c. Theophylactus Hierodiac. Homil. 12. ἔτζη ἐκαθοῦνταν ἀφρόντιστοι, καὶ ἔκτιζαν σπήτια καὶ ζευγαλατεῖα εἰς τὰ παράπολλα.

ZEYΓAPION, Ζευγάρη, Ζευγάρι, *Iugum*, *Par*, ζυγὸς, ζεῦγος. Vita S. Symeonis Montis Mirabilis: καὶ ἐξελθὼν ἐκ τοῦ ναοῦ, ἔζευξε τὸ ζευγάριον αὐτοῦ τῷ βουκέντρῳ. Suprà, ζεῦγος dixit: ἐλαύνων τὸ ζεῦγος αὐτοῦ. Theophylactus Bulgariæ Archiep. Epist. 41. pag. 70. ὅτε οὐδὲ πρότερον παρ' ἡμῶν ἐκερδαίνοντο, ἀλλ' ἐν ζευγαρείοις ἕκαστος ἐξκουστεύοντες, τὰ ἐπέκεινα τούτων ἐπετέλουν τῷ δημοσίῳ. Infrà pag. 71. τῶν ζώων ἐκκουστείαν vocat. Rursum: οὐδενὸς ἄλλου ὅτι μὴ ζευγαρίου μόνου παραχωρήσει τῇ ἐκκλησίᾳ. Historia Apollonij Tyrij:

Αὐτὴν τὸ χαρίκασιν ὁμάδι τὸ ζευγάρη.

Alibi:

Ὁ ῥήγας με τὴν κόρην του ἐκάμασε ζευγάρη,
Καὶ αὐτήνος ἀδιαφόρετα στέκει καὶ περδικάρη.

Anonymus de Amor. Callimachi & Chrysorrhoes.

Καὶ δὴ πρὸς ὥραν τέταρτον ἀπαρτὶ τῆς ἡμέρας,
Ἄνθρωπον εὗρε κάμνοντα τὴν γῆν μὲ τὸ ζευγάρι.

Damascenus Studita Serm. 29. χαμίλια τρεῖς χιλιάδες, ζευγάρια πεντακόσια, φοράδες πεντακόσιες, &c. Apud Eruditum J. Sponium to. 2. Itiner. pag. 305. ζευγάρικον, *Prædium rusticum* exponitur.

Ζευγαριάζειν, *Iugare*, *Copulare*, *Conjungere*: ζυγοῦν.

Ζευγὰς, *Arator*, *Sulcator*, ἀροτήρ.

Ζευγήσιον, τὸ τοῦ ζευγήτου τέλος, Phavorino. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Ζευγήσιον τὸ τέλεσμα τυγχάνει τοῦ ζευγήτου.

Ζευγολόγιον, *Iugatio*. τοῦ Ζευγολογίου ἀτέλεια, *Iugationum immunitas*, apud Balsamonem ad Can. 3. Synodi VII. Nov. Manuelis Comneni.

ZEYΓAPIA, *Biduana*, seu Jejunia duorum dierum. Vita S. Euphrosynes MS. ποιήσατε ἀγάπην, ἀδελφοὶ, καὶ κοπιάσατε μίαν ἑβδομάδα, καὶ νηστεύσατε ζευγάρια. Paulus Monachus lib. 1. Collectan. εἶπεν αὐτῷ ὁ γέρων, Κάθισον μεθ' ἐμοῦ εἰς τὸ σπήλαιον, καὶ νήστευσον τρεῖς

ἑβδομάδας

ἑβδομάδας ζευγάεια, ἤτοι ἀνὰ δύο ἡμέρας, καὶ τῇ τρίτῃ κάταλυε. Vide Gloss. med. Lat. in *Biduana*.

ΖΕΥΓΜΑ, ὀπὸς πεύκης, ἢ ῥητίνη ξηρὰ, in Glossis Jatricis Neophyti. *Succus Piceæ*, vel *Resina sicca*.

ΖΕΥΓΟΣ, *Iugerum*: in Basilic. lib. 19. tit. 8. cap. 3. 8.

ΖΕΥΚΤΟΝ, *Turma militum qui bini incedunt*. Vox Tacticorum. Anonymus MS. de Castramet. ὁ δὲ Τουρμάρχης τινὶ κατὰ κοῦρσον τῶν πολεμίων ἀποκινήσει τρία ζευκτὰ, ἐμπείρους καὶ ἐπιτηδείους ἄνδρας ἀναλαμβανόμενος. Occurrit illic pluries.

ΖΕΥΛΕΖ, *Iungulæ*, ζεύγλαι. Glossæ Græcobarb. ζεύγλη, ἢ ζεύλες τοῦ ζυγοῦ τῶν βοιδίων.

ΖΕΥΞΙΣ, *Articulus*, apud Moschionem de Morbis Mulierum cap. 90.

ΖΕΥΤΗΣ, *Arator*, Ζευκτὴς, qui boves jungit. Nomocanon Cotelerianus num. 482. εἴτις τὸ ζευκτὸν αὐτοῦ τῶν βοῶν σκοτώσει. *Iunctores*, qui jungunt Mulas ad Rhædam, Muliones, in l. 203. D. de Verb. Signif.

Συζεῦται, *Socij aratores, Qui simul arant*. Idem Nomocanon n. 520. ἐὰν τυχὸν συζεῦται σπείρωσιν σπόρον, καὶ τυχὸν ἀποσχίσῃ τοῦ ἑνὸς ὁ σπόρος, &c. Vide Ζωγάς.

ΖΕΥΣΗΡ. Anonymus de Oxymelite: δαφνόκοκκα, ζευσὴρ, ἀρισολοχία, &c.

ΖΕΥΤΟΝ, *Tigillum*, Δοκίδιον.

ΖΕΦΕΛΟΥΡΟΝ, Herba *Alypon* dicta medicis, *Alypia* Actuario, ut observat Ruellius lib. 3. c. 151. Gloss. Jatricæ & Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. ἀλύπιον, τὸ ζεφέλουρον. φύλλα ἔχει κομάρας ὅμοια. Glossæ aliæ Neophyti MSS. Ἀλυπία, τὸ ζεφέλωρον.

ΖΕΦΥΡΟΣ. Vide in Ζάμφυρος.

ΖΗΒΥΝΗ, Ζίβυνος, Σιβύνη, Συβίνη, *Iaculum* seu *Spiculum ferreum*. Hesychius: Σιβύνη, ὅπλον δόρατι παραπλήσιον. Glossæ MSS. Reg. Cod. 1673. Ζηβύνη, ὁλοσίδηρον ἀκόντιον, λόγχη, ἢ σπάθη. Isaias, c. 2. v. 4. Συγκόψουσι τὰς μαχαίρας αὐτῶν εἰς ἄροτρα, καὶ τὰς ζηβύνας εἰς δρέπανα. Ubi Tertullianus *concident macharas suas in aratra, sibynas in falces*: Hieronymus verò, *conflabunt gladios suos in vomeres, & lanceas suas in falces*. Justinianus in Nov. 85. cap. 4. καὶ τοὺς τε καλουμένους ζιβύνους, ἤτοι μισιβίλια. Historia Politica p. 26. ὅπου ἦσαν ζηβύναι, δόρατα, καὶ πᾶν εἶδος ὅμοιον ξίφους.

Ζιβύνη, *Venabulum*, in Gloss. Gr. Lat. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Ἐχέγγυος, ὁ ἀσφαλὴς, ἡ λόγχη δὲ ζιβύνη.

Philon lib. 5. Βελοποιικῶν. Καὶ ἐκ τῶν πλαγίων τοίχων ὀπὰς ποιητέον, δι' ὧν ἀκοντίοις καὶ τοῖς ζιβύναις, καὶ τοῖς βουπόροις ὀβελίσκοις ἔσται τύπτειν εἰς τὰ πλάγια τοὺς εἰς τὰ ἄμφοδα βιαζομένους. S. Chrysost. Homil. in illud, *Quæcunque alligaveritis*, to. 7. Savill. p. 268. ζιβύναις ὀξέσιν ἐλογχοβόλησεν αὐτόν. Ducas cap. 38. καὶ βασιλεῖς πολλοὶ ἐξεγερθήσονται ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς, τόξον καὶ ζιβύνην κατέχουσιν.

ΖΗΓΩΝΕΙΝ, *Expellere*, Ἐκβάλλειν.

ΖΗΖΗΡΟΣ, *Cicada*, Τέττιξ, in Glossis Græcobarb. Alibi: ἀκανθίας, τέττιγος εἶδος· θεωρία τοῦ ζηζήρου.

Ζήζιγας, eâdem notione apud Portium.

ΖΗΛΑ, *Invidia*, Glossæ Græcobarb. φθόνον, ζήλαν, πόρθησιν, χαλασμόν. Ζηλία, idem quod ζήλα, apud Portium. Ζηλεύγειν, *Invidere*, *Æmulari*, ζηλοῦν, φθονεῖν.

Ζηλιάρης, *Invidus*, *Invidiosus*, *Æmulus*, *Rivalis*, ζηλωτὴς, ζηλότυπος, &c. Port. & Corona pretiosa. Glossæ Græcobarb. ἀγαστὴς, βάσκανος, ζηλιάρης, φθονηρός. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8. Extr.

Αὐτὸς γὰρ ἤτονε πολλὰ ζηλιάρης παραφύσι.

ΖΗΛΕΑ, ἀλοὴ, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ. Ζηλαία, ἡ ἀλόη, in Glossis MSS. Neophyti, *Aloë*.

ΖΗΛΕΥΤΗΣ, *Zelotypus*. Eustathius Odyss. ε. ὥστε καὶ ζηλήμονες οἱ φθονεροὶ, καὶ ὡς μὲν ὁ χυδαῖος φησὶν ἄνθρωπος, οἱ ζηλευταὶ, ὡς δὲ ὁ λόγιος, οἱ ζηλότυποι.

ΖΗΛΙΑΥΡΟΣ, *Anagallis*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 397.

ΖΗΛΙΟΣ, *Lilium*, Κρίνον, ex Ital. *Giglio*.

ΖΗΛΩΤΑΙ, dicti apud Cantacuzenum lib. 3. cap. 37. & alibi non semel, qui Palæologi partes impensiori studio ac ζήλῳ, amplectebantur contra eundem Cantacuzenum. Apud Gregoram lib. 5. p. 77. 1. Edit. ζηλωταὶ dicuntur qui alterius partes amplectuntur. Zelotarum non semel meminit Josephus. Vide præterea Theophanem an. 26. Copronymi. Et Synodicon adversus Tragœdiam Irenæi, cap. 151. 209.

ΖΗΜΟΝΝΕΙΝ, *Miscere*. Glossæ Græcobarb. ἄλφιτον, τὸ ἀπὸ νέας κριθῆς ἢ σίτου πεφυρμένον ἄλευρον, τὸ ἀλεύριν ὅπου ζημόννεται, ἢ ταράσσεται, ἢ μαλάσσεται ἀπὸ νεωστὸν κριθάριν, ἢ σιτάριν. Alibi: Ἀμαλίζει, ἀναφυρᾷ, ἀξαναζημόννει.

ΖΗΝΙΧΙΟΝ. *Vide* Ζινίχιον.

ΖΗΝΤΖΑΝΑ, *Helenium*, de quo Ruellius & alij. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἑλένιον, Σολομόνιαν, ἢ δὲ ζιντζάνα. Aliæ Glossæ Græcobarb. Jatricæ MSS. Σολομονίαν, ζινζάνα, καὶ ἐλαίνιον.

ΖΗΘΟΥΝ, pro ζῶ, βιοτεύειν, *Vivere*. Vide infrà ζίειν.

ΖΗΡΥΝΘΙΟΝ, in Lexico MS. ex Schedis Combefisij, σπήλαιον exponitur.

ΖΗΤΗ, *Collecta quæ fit petendo*, ζήτησις. Hieron. German. p. 152. Ζητιάρης, *Mendicus*. Historia MS. Belisarij:

Οὐ γὰρ ὑπάρχεις ἐνδεὴς ὡς ξένος καὶ ζητιάρης.

ΖΗΤΟΝΟΥΜΙΟΣ, *Qui Numos quærit*, *investigat*, *Avarus*. Simocatta lib. 2. cap. 3. ἐντεῦθεν καὶ Θεόδωρος, ὃν Ζητονούμιον ἐκάλουν Βυζάντιοι, ὁ καὶ τὴν παρὰ Ῥωμαίων μαγιστερίαν διανύσας ἀρχὴν, &c.

ΖΙΒΥΝΗ. Vide in Ζηβύνη.

ΖΙΓΑΡ, Afris, *Bunium*, apud Interpol. Diosc. cap. 706.

ΖΙΓΓΙΠΗΛ, τὸ Ζιγγίβερ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237.

ΖΙΕΙΝ, *Vivere*. Glossæ Græcobarb. ἐπὶ τῶν ἐξ ἀλλοτρίων βιούντων, εἰς ἐκείνους ὅπου ζιοῦσιν ἀπὸ τὰ ξένα. Rursum: ἀγγαριολάδες ζιοῦσιν ἀπὸ τὰ ἀγγαρέματα. Vide ζηθοῦν.

ΖΙΖΗ. Constantinus Asecretis MS. ὡς τὸ ἐμφήμερον τὸ λεγόμενον ζίζη. Videtur leg. ἐφήμερον, de quo Dioscorides, Galenus, & alij. Vide Ζίτζη.

ΖΙΖΙΜΙΑ, *Acetaria*, Ὀξύβαφα, Portio: Ζιζάμια, Germano.

ΖΙΖΟΥΛΑΝ. Alexander Trallianus lib. 7. c. 2. τὸ ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας μικρὸν φασίολον, ἢ τὸ λεγόμενον ζιζουλᾶν, ἢ ἔλυμον.

ΖΙΚΙΟΝ. Moschus in Limonar. cap. 203. καὶ ἄρχεται λέγειν αὐτοῖς, φέρετε τὰ μοῦ ζίκια· καὶ ἤνεγκαν, καὶ ἀνοίξας, ἤρξατο ἁπλοῦν τὰ λιθάρια, &c. *Capsulas* vertit Interpres.

ΖΙΛΛΟΣ, Piscis, qui ἴουλις Græcis dicitur, de quo Petr. Bellon. lib. 1. de Piscibus pag. 250.

ΖΙΝΖΙΦΑ, pro ζίζιφα, *Serica*, vulgò nostris *Iujube*. Occurrit apud Myrepsum sect. 5. num. 28. & Agapium in Geoponico cap. 132.

Ζίτζινφα, apud Symeon. Sethi de Facult. Cibor. τὰ ζίτζινφα σύμμετρά ἐστι τῇ ὑγρότητι καὶ τῇ θερμότητι. Ζιντζίφιον, in Turco-Græcia Crusij, paginâ 218.

ΖΙΝΙ'ΧΙΟΝ, ζζωίχιον, *Lorum*, *Corrigia*. Suidas & ex eo Phavorinus: ζινίχιον, τὸ λωρίον τοῦ ὑποδήματος. Glossæ MSS. ad S. Athanasium: Σφαιρωτὴρ, σανδαλίε ζζωίχιν, κόμμα λωρίε. Glossæ Græcobarb. καὶ ναβάλλει παραμπρὸς τοῦ κόλπον τοῦ ἀπὸ τοῦ τράχηλόν της, ἢ τοῦ κόλφον, ἢ τοῦ κόρπον, ἀπὸ τὸ ζζωίχιν, καὶ λαιμόν της.

ΖΙΝΟ'ΦΥΛΛΟΝ, *Zenæ folium*. Nonus de Morbor. Curat. cap. 173. δίδε καὶ τὴν διὰ τοῦ τραγείε αἵματος ἀντίδοτον, καὶ τὴν διὰ τεττίγων, καὶ τοῦ ζινοφύλλε.

ΖΙ'ΠΟΡΑ, *Vinacea*, in Turco-Græcia Crusij.

ΖΙΠΡΑΓΟ'Σ, *Tergeminus*. Synaxarium Maximi Cythær. 16. Jan. ἦτοι ἦσαν ἀπὸ τὴν Καππαδοκίαν τρίδυμοι, ἦτοι τρεῖς ζιπραγοὶ, ὁποῖοι ἤξευρασι καλώτατα νὰ δαμάζεσι τὰ πελάρια.

ΖΙ'ΤΖΗ, ἡ ἀναγαλλὶς, in Glossis Jatricis ex Cod. MS. Reg. 190. *Anagallis*, seu *Morgellina*, de qua Ruellius lib. 2. cap. 109. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ φόρη τὲς ἐμπότες τις, καὶ στέκα με τὸ ζίτζη.

Vide Ζίζη.

ΖΙ'ΤΖΙΝΦΑ. Vide Ζίτζιφα.

ΖΙΖΟΥ'ΝΙΟΝ, Ἀκόντιον ὁλοσίδηρον, in Epimerismis MSS. Herodiani. Videtur legendum Ζιβύνιον. Vide in hac voce.

ΖΙ'ΦΕΙΝ, *Exprimere*, Ἐκπιέζειν, ἀπομάττειν.

ΖΙ'ΧΙΔΕΣ. Vide in Ζύχιδες.

ΖΜΙ'ΛΑΞ, & Ζμύρνιον, pro Σμίλαξ, & Σμύρνιον, scribi apud Neophytum in Lexico & apud Harpocrationem Alexandrinum in Lexico MS. περὶ φυσικῶν δυνάμεων, observat Salmasius ad Solinum p. 1130. 1273. Glossæ Gr. Lat. Ζμύρνα, *Murra*. Vide Henr. Stephan. in indice Thes. in Ζμικρός.

ΖΟΓΧΟ'Σ. Pseudo-Dioscorides MS. de Pharmacis Simplicib. sect. 17. cap. 6. ζογχὸς ἥμερος ἐσθιόμενος καὶ πινόμενος ὠφελεῖ.

ΖΟ'ΜΠΟΣ, Ζόμβος, *Gibbus*, *Gibbosus*, κυφὸς, κυρτός. Ζόμπα, *Gibbus*, κύρτωσις, κύφωσις. Hinc Ζόμπον dictum Justinianeum Pontem ad Sangarim fluvium, scribit Goarus ad Scylitzen pag. 836.

ΖΟΡΑ^, ὄρνεον, ἡ περδίκα, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Perdix*. Matthæus Silvaticus: *Zorag, Alauda avis*.

Ζωρὰ, τὰ μικρὰ ἀλεκτώρια, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. Suprà in iisdem Glossis legitur δωρὰ, τὰ μικρὰ ἀλεκτορίδια. In aliis Græcobarb. MSS. δὲ ὀρὰξ, πέτεινὸν ἐστίν.

ΖΟΡΑ'ΦΙΣ, *Camelopardalis*, animal quod hodie *Giraffam* vocant. Vide Salmasium ad Plin. pag. 389.

ΖΟ'ΣΗ, *Lumbus*, ὀσφὺς, in Corona pretiosa.

ΖΟΥΓΚΛΟ'Σ, *Mutilus*, *Mancus*. Ζεγκλώνειν, *Demutilare*, κατατέμνειν, περικόπτειν.

ΖΟΥΔΑ'ΚΙ, *Bestiola*, ζῴδιον, θηρίδιον. Ζύδιον, eâdem notione, ζώδιον. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Τότε στὴν μέσην τυρανε εἶχ' ἀνέβη ὁ Φοῖβος
Στὸ ζύδιον ὅπε κράτησεν, &c.

Vide Ζώδιον.

ΖΟΥΛΑ'ΠΙΟΝ, Ζελάπιν, *Iulapum*, *Iulepum*, potio medicinalis. Aqua scilicet cui Saccharum incoxit, cui interdum res aliæ injiciuntur: & tunc rei nomen accipit, ut ἰοζέλαπον, *Iuleppum violaceum*, apud Symeonem Sethi de Alimentis, ubi de *Violis*. Vox Barbara, inquit Actuarius lib. de Medicament. Composit. initio. Symeon Sethi de Buglosso: σκευάζεται δὲ ἀπὸ τοῦ ὀδόντων ζελάπιον, καὶ ἔστι χρήσιμον. Alibi: τὸ ζελάπιον σύμμετρόν ἐστι τῇ κράσει, ῥέπει δὲ ἐπὶ τὴν ψυχρότητα, λυσιτελεῖ τε ἐπὶ πυρετῶν καύσεως. Rhases de Peste cap. 5. ὑψηθέντος ἄχρις ἂν εἰς σύστασιν ἀφίκηται ζελαπίε. cap. 13. ἢ ἐν χυλῷ ῥόιας, ἢ ἐν ζελαπίῳ. Adde cap. 14. Anonymus de Oxymelite: λαβὼν δὲ ζελάπιον γυ. β. ἢ τοῦ Δαμασκηνῶν, ἢ τοῦ ἴων, &c. Achmes cap. 196. εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι ἔπιεν οἶνον ἐκ τοῦ σαχάριδος τὸ λεγόμενον ζελάπιν, εἰ μὲν ἐμεθύσθη, εὑρήσει πλοῦτον καὶ ἐξουσίαν, &c.

Ζελάβιν, non semel scribitur apud Constantinum Asecretis in Viatico MS.

ΖΟΥΛΙ'Α, *Zelotypia*, ζῆλος, ζηλοτυπία. Vide ζῆλα.

ΖΟΥΛΙ'ΖΕΙΝ, *Siccare*. Liber de Antidotis MS. ex Cod. Reg. 1673. λάβε δαμασκηνὰ ὥριμα, ζούλιζον αὐτὰ, καὶ συρίσας τὸ ὕδωρ αὐτῶν, &c. Agapius in Geoponico, cap. 142. κοπάνιζον ὀλίγον, ἤγεν ζούλισε μίαν σκελίδα σκόρδον. Idem cap. 110. ἐὰν δὲ τρέχει τὸ αἷμα ἀπὸ τὴν πληγὴν, μάσησον καλὰ σιτάρι, καὶ βάλετο νὰ σταματήσῃ· εἰ δὲ καὶ εἶναι ζελισμένη καὶ σκοτωμένη ἡ σάρκα ἀπὸ λίθον ἢ ξύλον, &c.

ΖΟΥ'ΜΙ, *Ius*, *Iusculum*, *Succus*, ζωμὸς, φλόμος, χυλὸς, χυμός. Occurrit in Turco-Græcia Crusij. Ζεμάκι, *Offula*, *Iusculum*, ζωμίδιον. Ζεμίτζη, eâdem notione. Prochoprodromus MS.

Νὰ ἔφαγα τὰ θρήματα, καὶ τάπια τὸ ζεμίτζην.

Ζεμιάζειν, *Influere*, Εἰσρέειν.

Ζεμερὸς, *Succum habens*. Agapius Mon. in Geoponico cap. 16. ὅσα δένδρα λοιπὸν ἔχεσι τὴν φλοῦδα παχέαν καὶ ζεμερὴν, ὡσὰν ἡ συκία, κερασία, &c.

ΖΟΥΝΤΟΝΠΑ^Σ, Aromatis Genus. Euchologium de Confectione sacri unguenti: τζιντζιβέρεως λίτρας δ'. ζεντονπᾶ λίτρας β'. Editio Goari habet Ζετωμπᾶ pag. 637. Sed legendum contendit Ζηρωμπᾶ, aitque esse Persarum & Turcorum *Zerumba*, Arabum *Zerombet*, plantam flagrantissimam omni aromaticæ compositioni accommodam, quam nostri *Zedoariam* vocitant. Matth. Silvaticus: *Zurumbet, id est Zedoaria, cujus herba est simili Cypero, sed major & minus odorifera*, &c. Vide Dalechampium lib. 18. cap. 54. Matthiol. in Dioscorid. lib. 2. cap. 54. & Ruellium lib. 1. cap. 29.

ΖΟΥΟΡΙΝΟΙ'ΠΕΤ, Afris, Ἀρκευθὸς, *Iuniperus*. Interpol. Dioscorid. cap. 86.

ΖΟΥ'ΠΑ, *Sagum*, *Tunica*, Gallis, *Iuppe*. Achmes Onirocrit. cap. 228. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι ἐνεδύσατο ζέπαν, εἰ μὲν ἔστιν ἐξουσιάζων, ὄνομα καὶ φήμην καλὴν εὑρήσει, διὰ τὸ ἐπάνω φορεῖσθαι τὴν ζέπαν ἀεί. Mox: δὲ εἰ ἴδῃ ὅτι ἔβαλε ζέπαν χάσδιον, — εἰ δὲ ἦν ζέπα ἀπὸ λίνε καὶ βάμβακος, &c. Passim ibi.

Ζεπόνι, *Tunicula*, ex Gal. *Iupon*, & Ital. *Giupone*. Agapius in Geoponico cap. 202. κάμε ἕνα ζεπόνι, μὲ κανεβάτζα, &c. Ζιπεῖνι, in Turco-Gr. Crusij. Vide Gloss. med. Lat. in *Zuppa*.

ΖΟΥΠΑ'ΝΟΣ, *Iupanus*, Dignitas apud Servios, Hungaros, & universim apud Sclavos: *Præfectus Provinciæ vel Civitatis*. Constantinus de Adm. Imp. cap. 29. ἄρχοντας δὲ, ὥς φασὶ, ταῦτα τὰ ἔθνη μὴ ἔχει, πλὴν ζεπάνες γέροντας, καθὼς καὶ αἱ λοιπαὶ Σκλαβίνιαι ἔχεσι τύπον. cap. 32. οἱ δὲ Βέλγαροι μηνύσαντες τοῖς Ζεπάνοις ἐλθεῖν πρὸς αὐτὲς, καὶ παραλαβεῖν ἄρχοντα Τζεισθλάβον, &c. Adde c. 34. Pactum Boëmundi cum Alexio Imp. apud Annam lib. 15. subscribit Ζεπάνος ὁ Περὴς, alter è Legatis Regis Hungariæ. Μέγας ζεπάνος, in Salutat. Epistol. Pontif. qui

Ἀρχιζέπανος, apud Nicetam in Manuële lib. 2. n. 7. & Joannem Cinnamum l. 3. n. 7. qui *Magnus Iupanus* dicitur Innocentio III. Pap. lib. 1. & 2. Epist. & in Actis ejusdem. Ita porro sic præsertim appellatus Serviæ Princeps, ut in Gloss. med. Lat. & in Notis ad Alexiadem pag. 347. docuimus.

Ζεπανία, *Districtus Zupani*. Constantinus de Adm. Imp. cap. 29. διεμερίσθησαν ἡ χώρα αὐτῶν εἰς ζεπανίας ια. Occurrit ibi pluries.

ΖΟΥΠΗΤ. Anonymus de Oxymelite p. 884. κόραλλον ῥούσιον, καὶ ζουπὴτ, ἐλβάχαρ, καὶ ἅλας ἀμμωνιακόν, &c.

ΖΟΥ̃ΡΑ, *Sordes.* Glossæ Græcobarb. ἀθόλωτον, καθαρὸν, ὅπου δὲν ἔχει θόλωμαν, ἤτοι ζοῦραν. Ibidem: ἄση, ῥύπος, μολισμὸς, σοῦρα.

ΖΟΥΡΑ', *Chlamys.* Lexicon MS. ex Schedis Combefisij: ζουρὰς τὰς χλαμύδας λέγουσί τινες, ἢ χιτῶνας ἀνακεκολαμμένους.

ΖΟΥ̃ΡΑ, *Usura.* Τόκος, in Corona pretiosa & apud Portium. Demetrius Zenus in Batrachom. p. 379.

Καὶ κείνη, ποῦ τὸ δάνεισε, θέλημα τοῦ τὸ δόσω,
Ζητᾶ μου καὶ περσότερο ζουρὰ να τοῦ πλερόσω.

Georgius Contares lib. 2. Hist. Athenar. οἱ πλούσιοι τοὺς ἐδάνειζαν μερικὰ χρήματα, τοὺς ἐπέρναν σχεδὸν καὶ τὰ ἐδικάτως διὰ ζοῦραν.

Ζουριάρης, Ζουλιάριος, *usurarius*, τοκιστὴς, in eadem Corona pretiosa, & apud Portium.

ΖΟΥΡΛΟ'Σ, *Vesanus*, *Amens*, *Fatuus*, ἄφρων, μωρὸς, εὐήθης, &c. Ζουρλάδα, *Vesania*, *Amentia*, *Stultitia*, ἀφροσύνη, μανία, ἄνοια, &c. Ζουρλαίνεσθαι, *Insanire*, παραφρονεῖν. Georgius Contares in Hist. Athenar. lib. 4. ἀπάνω γοῦν εἰς τὰς ἀμέτραις ζουρλάδαις ὅπου ἔκαμεν, δὲν με φαίνεται ἄλλη πλέον γελοιώδης ὅσον αὐτὴ, ὅπου ἠθέλησε νὰ ἀγαπήσῃ ἕναν πλάτανον, &c. Infra: τοιαῦτα λοιπὸν ἔργα καὶ ἄλλα παρόμοια κάμνουσιν οἱ ζουρλοὶ καὶ ἀνόητοι ἄνθρωποι. Vide Fr. Richardum in Scuto fidei part. 1. p. 6.

ΖΟΥ̃ΡΡΑ, Avis species. Constantinus Asecretis in Viatico MS. lib. 1. c. 16. τρεφέσθω πέρδικος ἢ ζούρρας.

ΖΟΥ̃ΦΑ, *Hyssopus*, ὁ ὕσωπος, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Occurrit apud Actuarium de Medicam. Composit. pag. 18. Edit. Lat. Matth. Silvaticus: *Zuffe, Suffe, Arab. Zuffore, est planta habens folia similia rutæ; & Ysopus ratab humida. Yabes sicca. Steph. Zufa.*

ΖΟΥΦΗΡΙ'Α. Joannes Euchaitorum Metropolita p. 73. de Christo in die Resurrectionis:

Ἐξάξας Ἀδὰμ παγγενῆ ζουφηρίας,
Ἔδειξεν ἀστίβητον οἶμον εἰς πόλον.

Ubi Matthæus Bustius emendat ζοφουρίας, ut *Limbus* intelligatur, quasi ὅρος ζόφου, *Limbus inferni.*

ΖΟΥ̃ΦΙΟΝ, *Animalculum*, Ζωΰφιον. Scholiastes Aristophanis ad Nubes: τινὲς δὲ λέγουσιν, ὅτι ζούφιόν ἐστι χρυσίζον, κανθάρῳ ὅμοιον. Codinus de Offic. cap. 6. n. 32. ἔχει δὲ καὶ τοῦτο ἴδιον καὶ ἐξαίρετον, ὅτι ἐὰν τι ζούφιον ἴδῃ, ἢ ἄλλο τι περὶ τὸ ἱμάτιον τοῦ βασιλέως, &c. Ita Editio Junij, ubi alia ζωΰφιον præfert.

Ζουφαφορία, *Belluarum multitudo.* Gregorius Theolog. in Epist. ad S. Basilium, inter Epist. ejusdem Basilij 23. ἐγὼ δὲ σου τὸν Πόντον θαυμάσομαι, καὶ τὴν Ποντικὴν ζουφαφορίαν, καὶ τῆς φυγῆς ἀξίαν μονήν.

ΖΟΧΑ'ΔΕΣ, *Testiculi*, Δίδυμοι, Ζυγάδες. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 99. de Cappari: φθείρει τοὺς σκώληκας, ἰατρεύει τὰς ζυγάδες, αὐξαίνει τὸ σπέρμα. c. 104. βλάπτει τὰς γυναῖκας ὅπου βυζάνουν, καὶ εἰς τὰς ζοχάδες. Et cap. 105. de Cepe: ἀνοίγει τὰς ζοχάδες, καὶ παρακινεῖ εἰς τὴν πορνείαν. Adde cap. 131.

ΖΟΧΗ'. Vide in Ζοχός.

ΖΟΧΙ'ΟΝ, quidpiam fungosum, ut *Spongia*. Eustathius ad Iliad. ξ. τὸ δ' ἐστὶ λογίως, σομφὸν, ὁποῖόν τι καὶ ὁ σπόγγος, καὶ τὰ ἰδιωτικῶς λεγόμενα Ζοχία.

ΖΟ'ΧΟΣ. Glossæ Jatricæ MSS. Cod. Reg. 1047. Κεμπιανὴ, ἡ λεγομένη ζόχος. Eadem fortè herba quam ζοχὴν vocat Moschion de Morbis Mulierum c. 156. Vide Bellon. lib. 1. Obs. cap. 18.

ΖΟΧΟ'Σ, *Remissus*, *Inefficax*. Eustathius ad Iliad. ξ. λέγεται σιφλὸς ὁ ῥάθυμος, καὶ οὐκ ἐνεργής· καὶ οἱ ἀπαιτηθέντες ἑρμηνείαν τοῦ ζιφλοῦ, φασὶ τοιοῦτον εἶναι τὸν ὡς ἐκεῖνοι μὲν φασὶ ζοφὰν, κατὰ δὲ ἄλλους χυδαίους ζοχόν.

ΖΥΓΑΡΑ', Ζυγαρία, *Trutina*, *Bilanx*, *Statera*, τρυτάνη, ζυγὸς, πλάστιγξ. Corona pretiosa: Ζυγαρέα, *Lanx*, Ζυγός. Rursum: Ζυγαρέα, *Libra*, Ζυγός. Synaxarium Maximi Cythær. 25. Jan. καὶ αὐτοῦ τὸν ἄρτον ἐκαμπάνιζε μὲ τὴν ζυγαράν.

Ζυγαριάζειν, ζυγιάζειν, *Trutinare*, *Librare*, *Pendere*, σταθμίζειν, ζυγοστατεῖν. Ζυγαριαστὴς, *Libripens*, ζυγοστάτης, σταθμοῦχος. Concilium Constantinopolit. III. Act. 11. p. 889. ubi quidam Hæretici recensentur: καὶ ὁ ἀποζυγάριος Ἀναστάσιος, qui *Libripens* antea extiterat.

ΖΥΓΗ', *Par*, *Copula*. Constantinus de Adm. Imp. c. 50. Extr. ταῦτα προσέθηκεν εἰς τὰς τεσσαράκοντα λίτρας, καὶ σχολαρίκια ζυγὴν μίαν ἐκτιμηθεῖσαν λίτρας δέκα. Infra: καὶ τὴν ζυγὴν τὰ σχολαρίκια.

ΖΥΓΗΡΑ'. Synaxarium Maximi Cythær. 3. Decemb. in S. Theodulo: ἤρχησε νὰ παγαίνῃ ζητοῦντας ὡς πτωχὴ, ζυγιάζοντας τὰς ὡσὰν εἰς ζυγηρὰν τὴν ψυχήν της.

ΖΥΓΙ'ΟΝ, *Trutina*, Τρυτάνη, apud Moschopulum.

ΖΥΓΟΚΕ'ΦΑΛΟΝ, *Collatio* seu *Tributum*, pro *modo* seu *numero jugorum & capitum*, ut est in l. ult. Cod. de Immunit. nem. conced. Novella 17. Justiniani, c. 8. ἀναγκάσεις δὲ τοὺς δημοσίους πράκτορας, ἤτοι τοὺς ἀπαιτητὰς, ἐν ταῖς ἰδίαις αὐτῶν ἀποχαῖς φανερὰ ποιεῖν ἅπαντα, ἐφ' οἷς αὐτὰς διδόασιν. τότε πόσον τῶν ζυγοκεφάλων, ἢ ἰούγων, ἢ ἰουγαλίων, ἢ ὅπως δήποτε ἂν αὐτὰ κατὰ χώραν καλοῖεν, καὶ ὑπὲρ τινῶν αὐτὰ, καὶ ποίων χωρίων ἀπαιτοῦσι. Vide Cujac. ad l. 3. Cod. ut nemini liceat in Coempt. lib. 10. & Gloss. med. Lat. in *Iugaticum*.

ΖΥΓΟ'Ν, *Bilanx*: unde θανάτου ζυγά. Eustathius Iliad. χ. ἰστέον δὲ καὶ ὡς ἐκ τῶν αὐτῶν ταλάντων καὶ ἡ καθωμιλουμένη γλῶσσα τὸν θανεῖν κινδυνεύοντα εἰς τὰ τοῦ θανάτου ζυγὰ λέγει.

ΖΥΓΟΠΛΑ'ΣΤΗΣ, apud Suidam in V. Βασιλικὴ, *Falsus libripens*, qui πλαστοῖς ζύγοις, hoc est *Lancibus adulterinis* in librando utitur, ut loquitur idem Suidas in voce ἀργυροκόπος, ubi Codinus in Orig. Constantinop. n. 44. habet ἐναντίοις ζύγοις, *Lancibus imparibus*, quibus opponuntur ἴσοι ζυγοί. Hos Ζυγοκρούστας vocat Clemens lib. 4. Constit. Apostol. cap. 6.

ΖΥΓΟ'Σ, seu Ζυγὸς τοῦ Εὐαγγελίου, *Iugum Evangelij*: ita nempe vocant Græci ritum illum, quo eorum qui consecrantur, seu χειροτονοῦνται Episcopi, Evangelium capiti imponitur: quo aperto, ex prima paginæ inspectione ac primorum verborum lectione, conjectabant, quales ij in administratione futuri essent. Pachymeres lib. 8. c. 15. ὡς δὴ ὁ Χαράκαλος Νικομηδείας τὸν ζυγὸν τοῦ εὐαγγελίου ἐτίθει, καὶ ἤδη τὸ θεῖον θεᾶσθαι χρησμὸν ἔμελλον, (φέρουσι γὰρ κἂν τούτων ἐπὶ τοῖς τελουμένοις οἱ πολλοὶ πίστεις, κἂν οὐκ ἀναγκαία ἡ ἐπισήμανσις) τὸ εἰς κόλασιν ἀπόφημον ἐν τῷ ἱερῷ εὐαγγελίῳ ἐνεφανίζετο· τὸ δὴ ἦν, Τῷ διαβόλῳ καὶ ἀγγέλοις αὐτοῦ. Paulò suprà σημεῖον συνήθες vocat, quod Latini ævi inferioris Scriptores *Prognosticum*. Sguropulus in Histor. Concilij Florentini sect. 12. c. 4. ἀφ' οὗ ἐγένετο Πατριάρχης αὐτὸς ὁ Κυζίκου, ὅτε πρῶτος ἐχειροτόνησε μητροπολίτην, ὁ Χερσῶνος δὲ οὗτος ἦν, εὑρέθη ὁ ζυγὸς, Τυφλὸς τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ, ἀμφότεροι ἐμπεσοῦνται. Vide Balsamon. ad Can. 12. Concilij Ancyrani, & Gloss. med. Lat. in VV. *Prognosticum*, & *Sortes Sanctorum*.

ΖΥΓΟΣΤΑ'ΤΑΙ, *Ponderatores*, *Libripendes*, apud Justinian. in Edict. 11. Extat in Basil. lib. 56. tit. 5. περὶ ζυγοστατῶν τὰς εἰσκομιδὰς ὑποδεχομένων. Vide eorumdem Scholiastem ad lib. 13. pag. 80. & lib. 38. tit. 1. §. 15.

Ζυγοστάσιον, *Librarium*, in Gloss. Vett. Sic appellabatur munus ejus qui Alexandriæ admetiendo frumento præerat. Vide JC.

ΖΥΓΡΟ'Σ, pro διύγρος, *Humidus*, *Uliginosus*. ζύγρα, ἕλος, apud Eustathium in Iliad. β.

ΖΥΖΥΦΙΑ'. Agapius Mon. in Geoponico c. 30. ἡ ζυζυφιαῖς πρὶν τοῦ χειμῶνος φυτεύονται. Vide ζίτζιφα.

ΖΥΜΑ'ΡΙΟΝ, Ζημάριν, *Fermentum*, Ζύμη. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Ζύμη

Ζύμη ἢ Ζυμάειον, τὸ ζῦ ψιλὸν τὸ γράφε.

Joannes Jatrosophista MS. εἶτα ἀμίξαι τα μετὰ ὀξίδιν καὶ ῥοδέλαιον, καὶ ποίησον αὐτὰ ζημάειν μὴ πολλὰ σκληρόν. Orneosophium pag. 235. ἄλειψον ζυμάειν μετὰ τῶν προειρημένων. Agapius in Geoponico, cap. 235. ἕνωσον μὲ ζυμάει σιδήρε ῥίνισμα Matthæus Silvaticus: *Zimaria, Viride, ut ærugo æris*. Glossæ Chymicæ MSS. Ζυμάειόν, ἐστι θεῖον.

ΖΥΜΗ σωμάτων σὺν αἰθάλη χυμευόμενον, ἐστὶν κνίκυ ἄνθος. Ita Glossæ Chymicæ MSS.

ΖΥΧΙΔΕΣ, Ζίχιδες, Monachi Turcici. Laonicus lib. 7. pag. 186. Edit. Reg. τὴν μὲν ἐν ἀρχῇ ἀποδεχόμενος, μετὰ Ζιχίδων, τῶν παρ' αὐτοῖς Ναζηραίων, καὶ Σειτίδων, καὶ τῶν τὸ γένος σοφῶν πολλὰ διέτριβεν. Ubi Cod. Reg. habet Ζυχίδων. & lib. 8. pag. 208. καὶ Ζύχιδες δὴ ἐς τὸ στρατόπεδα περιιόντες, ὑπεμίμνησκον τὴν νενομισμένην σφίσιν ἐπὶ τῇ τελευτῇ δόξαν, &c. Agit Leunclavius in Pand. Turc. num. 171. de variis ordinibus Religiosorum apud Turcos, sed horum non meminit, ut nec Menavinus. Ac idem Leunclavius in Onomastico ad Hist. Turc. *Isic*, Turcis ait esse *Monachum* aut *Eremitem* sive *Solitarium*, & Laonico genus hoc Turcicorum Monachorum *Zichides* appellari.

ΖΩΑΓΡΕΙΟΝ, *Sportæ species*, εἶδος σπυρίδος, in Lexico MS. ex Schedis Combefisij.

ΖΩΒΟΤΑΝΟΝ, τὸ λυβόριν, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Elleborus*.

ΖΩΓΡΑΦΟΠΟΥΛΛΟΝ, *Penicillus Pictorius*. Glossæ Græcobarb. ἀλειπτήριον, γραφεῖον, ζωγραφόπελλον, ἢ τόπος ὅπε ζωγραφέσιν.

ΖΩΔΙΟΝ, *Sigillum, Signum*, in Glossis Gr. Lat. *Statua quævis*. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1679. ξόανον, ἄγαλμα, εἴδωλον, ζώδιον, ἀνδριάς. Glossæ aliæ MSS. Ζώδιον, τὸ μικρὸν ζῶον. Lexicon MS. Cyrilli: Δίκηλον, ἐκτύπωμα ὅμοιον ἀνδρειαζώδιον. Ubi fortè legendum, ἀνδρὶ, ζώδιον. Macarius Homil. 16. οἱ γὰρ θέλοντες σκεύη κατασκευάσαι, καὶ ἐνυφάναι ζώδια, πρῶτον κηροπαστεῦσι, καὶ οὕτως ἐκχέεσι καθ' ὁμοιότητα ἐκείνε. Epiphanius in Hæresi Pharisæorum: τὰ ματαίως νομιζόμενα εἰς ἀριθμὸν στοιχείων τοῖς πεπλανημένοις, ἃ ζώδια καλεῦσιν. Zacharias lib. 2. Dialog. cap. 9. Ζώδιον χαλκεῦν vocat in Lemmate, quod in textu εἴδωλον dicitur. Leontius Episcopus Neapoleos Cypri in Apolog. pro Christianis: πῶς τιμῶ καὶ προσκυνῶ τὰς Μάρτυρας καὶ ἀποστόλες, τὲς σαυτεῖ ψαντας καὶ ἀπολέσαντας τὰ λίθινα ζώδια; Epistola Hadriani I. Pap. ad Constantinum & Irenem Impp. in Synodo VII. Act. 1. ἄλλο γάρ ἐστιν εἰκὼν, καὶ ἄλλο ἄγαλμα, τετέστι ζώδιον. Joannes Antiochenus in Archæologia: τὸ ἐν Τροίᾳ Παλλάδιον ζώδιον ἦν μικρὸν ὑπὸ τινος φιλοσόφε κατασκευαθὲν. Ita passim alij, Theophanes an. 16. Anastasij, Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 9. Anonymus post eundem Theophanem pag. 433. Anonymus Combefisianus in Porphyrog. num. 15. Concilium Nicænum II. pag. 236. ult. Edit. Basilica lib. 44. tit. 15. Achmes Onirocrit. cap. 258. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 36. 65. 70. 113. 125. &c.

Hinc Zodiaco nomen inditum in 12. sectiones diviso, quas vulgus Ζώδια, seu *Signa* vocat, inquit Nicetas lib. 1. Thesauri Orthod. fidei cap. 15. Ζωοφόρος κύκλος, Gregorio Nysseno dicitur. Scholiastes Oppiani lib. 3. Halieut. v. 48. ἄστρον δὲ τὸ ἐκ πολλῶν ἀστέρων, οἷον ὁ Ταῦρος, καὶ ἕτερα, ἃ καὶ Ζώδια παρὰ τοῖς Ἀστρονόμοις λέγεται. Scholiastes Homeri Il. δ. τὸ δὲ ἄστρον ἐκ πολλῶν συνέστηκεν ἀστέρων, ζώδιον ὄν, ὃ καὶ ἀστροθέτημα καλεῖται. Theodorus Episcopus Tarsensis: διά τι γὰρ τὰ ζώδια οἴκες τῶν πλανήτων καλεῦσιν; Balsamon in versibus præfixis Nomocanoni Photij.

Ὡς δύο καὶ δέκα δὲ ψυχοτερπεῖς ἂν ἀστέρας,
Ζώδια τὲς καλέεσιν ἀμύμονες ἐρανοφάνται.

Ζῶδον. Synodus VII. Act. 6. καὶ ζῶδα, καὶ αἰσχρὰ καὶ διαβολικῆς μεθοδείας εὕρημα τὴν τῶν ἁγίων εἰκόνων θέαν ἐνδιαβάλλεσι. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 458. ἔπεμψεν εἰς τὸν ἅγιον Μάμαντα ἀφελόμενος τὰ ἐκεῖσε χαλκᾶ ζῶδα. Idem in Basilio p. 470. ἔπεσέ τε τότε καὶ ἡ σφαῖρα τῶ ζώδε τῶ φόρε. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 18. ἐν ζῶδον δὲ ὑπῆρχε. Sed legendum ἔνζωδον. Joannes Tzetzes Chil. 1. cap. 29. de vestibus Antisthenis:

Ἦν σειὸν ἀλυργὲς πεντεκαιδεκαπηχυαῖον
Ἔχον μὲν ζῶδα, καὶ θεὲς, καὶ Περσικὰ δὲ σεῖσα.

Ζωδικὸς, *Belluinus*, Θηριώδης. Ζωδικοσύνη, *Bestialitas*.

Ἔνζωδον, quidquid *Historias figuris expressas* continebat, vocat non semel Codinus in Orig. Constantinopol. num. 51. ἐποίει δὲ καὶ τὸν κίονα ἐκεῖνον, ἱστορίας ἔχοντα ἐν αὐτῷ ἐνζώδες, καὶ γράμματα Ῥωμαίοις τὰ ἔσχατα σημαίνοντα. Idem num. 68. ἐκεῖσε δὲ ἔνζωδοι ἔστησαν ἐστηλώθησαν εἰς τὲς δύο κίονας ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὔα. Rursum num. 77. συσημάτια δὲ ἴσανται μέσον τῶ φόρε ἔνζωδα ἐπὶ κιόνων, ἐν οἷς δηλεῦνται ἐν ἱστορίαις τὰ μέλλοντα γενήσεσθαι ἐν τῇ πόλει. Idem num. 94. τὲς δὲ κίονας τὲς δέκα, τὲς ἐνζώδες γλυπτὲς ἔφερεν ἀπὸ Θεσσαλονίκης εἰς τὸν ναόν. Eò fortè respiciebant Iconoclastæ dum imagines ἔνζωδα & εἴδωλα appellabant. Synodus VII. Oecumenica Act. 6. διαβάλλοντες καὶ ὁρίζοντες κακῶς δέχεσθαι τὰς εἰκονικὰς ἀναζωγραφήσεις τὴν ἁγίαν τῶ Θεῶ ἐκκλησίαν, αἰσχρά τε καὶ εἴδωλα, καὶ ἔνζωδα ταύτας ἀποκαλεῦντες.

ΖΩΔΟΝΑΡΑ, σμύλαξ, λευκάνθημον, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ, *Taxus*, arbor.

ΖΩΗΤΖΑ, *Vita*, Ζωή. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Γιὰ ταὐτό σε παρακαλῶ ἀνακρίβη τὴν ἔχεις,
Ἐμένα τὴν ζωήτζα με ἐκεῖνο τὸ γυρέβης.

Vide Symeon. Logoth. in Leone Philosopho n. 25.

ΖΩΚΑΡΟΣ, Herbæ species. Zosimus Panopolita de Rotundandis Margaritis: ἀρδεύειν πρὸ λευκῷ ζωμῷ βόλανης τῶ ἐπιλεγομένης Ζωκάρε. Alibi: μετὰ ταῦτα λαβὼν ζωκάρες, ἔμβαλον ἐν τριβλίῳ καθαρῷ.

ΖΩΜΑΡΙΤΙΟΝ, Prophetis, *Veratrum nigrum*, Interpolat. Dioscor. cap. 733.

ΖΩΜΟΣ βαφικὸς, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶ καλακάνθη, ἢ χάλκανθος οἰκονομηθεῖσα κατὰ τὴν τέχνην.

ΖΩΝΑΡΗ, *Cingulum*. Portius: ζώνα, ζωνάει, ζῶστρα, *Zona*, ζώνη. Anonymus de Locis Hierosol. num. 1. ἡ δὲ ἄλλη τρέλλα ἔναι σκεπασμένη μετὰ μολίβδε, καὶ ἔσωθεν ἐνδυμένη μετὰ σκύλῳ ξυλίνῳ ἕως τὰ ζωνάρια τῶ τοίχε. ζώνην mox appellat. Perperam scriptum ζωνταεια, pro ζωνάεια, apud Constantinum in Tacticis pag. 15. Idem Constantinus in Basil. num. 83. Edit. Combefisij: καὶ τῶν πολυειδέσι τῶν ταύτας περικλειεσῶν ψηφίδων ζώνας.

Ζωναράκι, *Cincticulus*, *Fasciola*.

ΖΩΝΕΙΝ, *Cingere*, ζωννύειν.

ΖΩΝΗ, *Regio*. Palladius in Vita S. Chrysostomi pag. 194. εἰς ἐξορίαν ὑπερόριον ἀπεστάλησαν, ἐν τοῖς Βαρβαρικαῖς ζώναις ὑπὸ δημίων εἰσέτι καὶ νῦν φρορέμενον.

Ζώνη, *Zona pellicea Monachorum*: qualis verò illa fuerit, sic indicat Basilius in Epist. ad Monachum lapsum, σάκκῳ δὲ τραχεῖ τὸ σῶμά σε διανύττων, καὶ ζώνη σκληρᾷ τὴν ὀσφύν σε περισφίγγων, καρτερικῶς τὰ ὀστᾶ σε διέθλιβες. Et Epist. 1. τὸ μέντοι ζῶσμα μήτε ἄνω τῶν λαγόνων, γυναικῶδες γὰρ, μήτε χαῦνον, ὥστε διαρρεῖν τὸν χιτῶνα, βλακικὸν γάρ. Gregorius Nazianzenus Orat. 12. ubi de Monachorum vestibus: ζώνη τῇ ἀκόσμῳ κοσμίᾳ, μικρόν τι τῶ χιτῶνος ἀναστέλλεσα, καὶ ὅσα

ϛν μὴ ἀνας έλλειν. Alia Vide in Gloss. med. Lat. in V. *Zona.*

ΖΩΝΤΑΝΟΣ, *Vivus*, ἔμψυχος, ἔμπνοος. Glossæ Græcobarb. ἀποίμωξόν με τὸ ζῶντα, ἀπόκλαυσέ με τὸ ζωντανόν. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opinat. Græcor. num. 12. ὁ ἀπεθαμμένος περιπατεῖ, καὶ θανατώσει ζωντανούς. Fabulæ Æsopi Barbarogr. p. 26. ἔπαρε ὀλίγον ἀπὸ τὸ φόρτωμά μου, ἂν θέλεις νὰ εἶμαι ζωντανός. Agapius in Geoponico, cap. 150. βάλε εἰς ἕνα τζυκάλι τρυγόνα ζωντανὴν, &c. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ δὲν γροικά τε ζωντανὸς, ἀλλ' οὐδ' ἀποθαμμένος.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Νὰ δεῖ ἂν ἔναι ζωντανὸς τὸ γλυκοσώτερόν του.

Occurrit præterea apud Alexium Rharturum Doctr. 4.8. & alios passim. Ζωντανοσύνη, Ζωντανομάδα, *Vivacitas*. Μιζζωντανὸς, *Semivivus.*

ΖΩΝΤΙΜΙΟΝ, *Iumentum*, κτῆνος, ὑποζυγιώδειον.

ΖΩΝΤΟΒΟΛΟΝ. Manuël Malaxus in Chron. MS. pag. 804. ἀφιέρωσε δὲ καὶ πράγματα, ζωντόβολα, καὶ κατῆνα πεζικά.

ΖΩΟΝΥΧΟΝ, τὸ λιθόσπερμα, in Glossis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Lithospermum*, Herba de qua Ruellius & alij. *Leontopodion*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 713.

ΖΩΟΤΡΟΦΗ, *Commeatus*, *Viaticum*, *Penus*, σῖτος, ἐφόδιον, βίος, ταμιεῖον.

ΖΩΟΦΘΟΡΟΣ, σαλαμάνδρα, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ. *Salamandra*, quæ in igne vivit.

ΖΩΠΗΣΣΑ, ἡ ἐκ τῶν πλοίων ξυομένη ῥητίνη μετὰ τοῦ κηροῦ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1334. *Pix erasa è navibus*, *& Cera mixta*. Vide Dioscoridem lib. 1. & Plin. 16. cap. 12.

ΖΩΠΥΡΙΑ, apud Suidam, φυσητήρια. Est φυσητήλιον, *Tibia*, αὐλή.

ΖΩΡΤΕΝΙΚΙΑ, τὰ ἀγριομάρουλα, Neophyto in Glossis Jatricis MSS. alibi: Κίχωρα, ἤτοι ζωρδένικια, τὰ ἄγρια ἴντυβα, ἢ τὰ πικρομάρουλα. *Lactucæ Silvestres*. Vide Μάρουλα.

ΖΩΣΤΑΡΙΟΝ, *Vestis militaris* succincta, & ad genua pertingens, eáque tegens in equitando. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 2. χρὴ τὰ ἱμάτια αὐτῶν πλατέα, καὶ τέλεια εἶναι, κατὰ τὸ σχῆμα τῶν Ἀβάρων κεκομμένα, τουτέστι ζωσάρια, εἴτε λινὰ εἰσιν, εἴτε αἴγια, εἴτε ῥάσσα, ἐφ' ᾧ καβαλλικεύοντων αὐτῶν σκέπεσθαι δι' αὐτῶν τὰ γόνατα. Idem lib. 12. pag. 303. εἴτε ζωσάρια Γοτθικὰ, εἴτε ἀρμελαύσια ἔχουσι κοντὰ μέχρι τῶν γονάτων αὐτῶν δεῖ φορεῖν αὐτούς.

ΖΩΣΤΗ, Dignitas Feminarum, in Palatio, cujus munus erat Augustam succingere, vel vestire: *Ornatrix*, Κοσμήτρια: non verò *cingulo donata*, ut censet Combefisius. Gregorius in Vita S. Basilij Jun. n. 21. Ἀναστασία οὖν πανεύφημος Πατρικία, ἡ καὶ Ζωστὴ, &c. Ita n. 25. initio. Continuator Theophanis lib. 3. num. 5. καὶ ἡ αὐτοῦ μήτηρ Θεοκτίστη Ζωστή τε καὶ Πατρικία τελοῦμένη. Eadem habet Zonaras p. 116. Scylitzes pag. 703. καὶ δι' αὐτῶν εἰς τὸν Βασιλέα ἀνασώζεται, τιμηθεὶς Μάγιστρος, καὶ ἡ τούτου σύζυγος Ζωστή & pag. 716. τὴν δὲ Μαρίαν τῷ τῆς Ζωστῆς ἀξιώματι τιμήσας. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 114. de Antonina Belisarij uxore: ἥτις ζωστὴ ἦν Θεοδώρας τῆς γυναικὸς Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου. Idem num. 130. καὶ οἱ μὲν Πατρίκιοι καὶ Πραιπόσιτοι ἐκεῖσε ἤλασαν, καὶ ἐζώννυον τὸν βασιλέα· ὁμοίως καὶ αἱ Ζωσταὶ ἐζώννυον τὴν δέσποιναν. Vide Gloss. med. Lat. in *Ornatrix.*

ΖΩΣΤΗΡ, morbi species, apud Myrepsum sect. 38. cap. 120. in MS. & 122. in Edito. *Zonam* appellant Latini. Vide Gloss. med. Lat. in *Zona.*

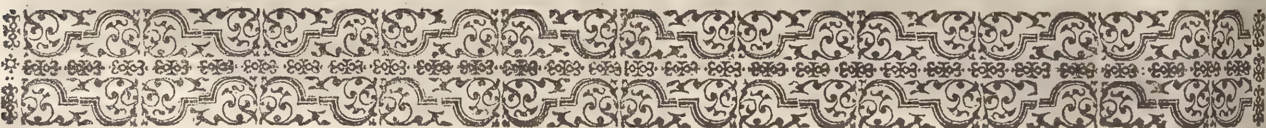
ΖΩΣΤΗΡΕΣ, in Re navali, dicti asseres, quibus à prore ad puppim continetur navis; maximè qui extra aquam eminent, ita ut πρῶτος ζωστὴρ, sit qui statim ab undis conspicitur, deinde δεύτερος, denique τρίτος, qui & ἔσχατος ζωστὴρ appellatur. Constantinus Manasses in Chron. pag. 99.

Ἐπὶ γὰρ τρίτον τῆς νηὸς τῆς φορτηγοῦ ζωστῆρα
Τὴν θάλασσαν ἀνέθλιβε τῶν ἀγωγίμων βάρος.

Vide Notas nostras ad Alexiadem p. 310. & 600.

ΖΩΣΤΡΕΣ, *Zonæ*. Glossæ Græcobarb. ἀβρομίτρας, λαμπροζώνους, ὅπου ἔχουσιν ἔκλαμπρες ζῶστρες.

ΖΩΧΙΝ, *Sonchus*, *Cicerbita*, *Lactuca leporina*. Neophytus in Gloss. Jatric. MSS. Σόγκος, τὸ ζωχίν. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. Σόγκος, τὸ ζωχίν. Liber de Antidotis MS. ex Cod. Reg. 1674. τρία κάσανα ξηρὰ, καὶ τὴν βολάνην τῶν ζωχῶν, &c.

H.

ΗΒΡΙΣΙΑ, *Injuria*, ὕβρις, in Corona pretiosa.

ΗΓΕΜΩΝ, *Præses*, *Iudex*. ἡγεμὼν λιβύης, apud S. Basil. Epist. 47. & Epist. 164. 179. 204. 389. 396. qui in Inscriptione ἡγεμὼν appellatur, in contextu ἄρχων dicitur. ἡγεμὼν Νεοκαισαρείας, Epist. 371. ἡγεμὼν Καρίας, apud Sozomen. l. 5. cap. 20. Vide Apophthegmata Patrum in Ammona num. 1. Macarius Homil. 15. εἶτα ὅταν γένηται σχολαστικὸς, ὅλων τῶν δικολόγων ἀρχάριος καὶ ἔσχατός ἐστι· πάλιν ὅταν ἐκεῖ γένηται πρῶτος, τότε γίνεται ἡγεμών· καὶ ὅταν γένηται ἄρχων, λαμβάνει ἑαυτῷ βοηθὸν τὸν συγκαθεδρον. Et Homil. 16. ἄλλος ἐστὶν ὁ στρατηλάτης ἔχων παῤῥησίαν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ὁ ἄλλος ἐστὶν ὁ ἡγεμών. Synesius Epist. 38. ὅς τις ἐκ προγόνων λαμπρότατος ὢν, καὶ τὴν πατρῴαν βουλὴν ἀποτελῇ τῇ συγκλήτῳ διαδεξάμενος, εἶτα γέγονεν ἡγεμὼν, ἀξιοῦται συντελεῖν, ὥσπερ οἱ νεόβουλοι, καὶ γίνεσθαι διπλᾶς λέιτουργος, τὸ μὲν τι διὰ τὴν οὐσίαν, τὸ δὲ δι' ἣν ἦρξεν ἀρχήν. Nov. 8. Justin. cap. 1. μήτε οἱανοῦν ἄλλην ἀρχὴν, μήτε ὑπατικὴν, μήτε ἡγεμονικὴν, ἃς δὴ Κονσουλαρίους καὶ Κορρηκτορίας καλοῦσιν. Ubi vetus Interpres, *Neque Proconsularem*, *neque præsidalem*, &c. ἡγεμονικὸν δικαστήριον, in Concilio Constantinopol. sub Mena Act. 5. p. 225.

ΗΓΟΥΜΕΝΟΣ, *Præses*, Ἄρχων. In Nov. 8. Just. cap. 5.

Ἡγούμενος, *Abbas*, *Præfectus Monasterio*. ἀσκητῶν ἡγεμόνες, apud Sozomenum lib. 6. cap. 20. Theodorus Presbyter de Incarnat. Dom. de Eutychete, qui in Concilio Calchedonensi dicitur Archimandrita, ὃς ἦν ἡγούμενος μοναστηρίου ἑνὸς τῶν περὶ Βυζάντιον. Vide Codic.

Codic. Canon. Eccl. Afric. Can. 80. Justinian. Nov. 5. 123. &c. Concil. Nicænum II. Can. 14. & in sess. 2. Harmenopul lib. 1. tit. 44. lib. 3. tit. 3. §. 12. Occurrit passim.

Ἡγεμονία, Dignitas Abbatis, apud Theosterictum in S. Niceta Confess. n. 18. 24. ἡγεμονεία, apud Balsamon. ad Can. VII. Synodi, in Jure Græco-Rom. pag. 138. in Constitut. Alexij Comneni, in Typico S. Sabæ pag. 57. v. apud Balsam. ad Can. 3. Apostol. &c.

Ἡγεμονεύειν, *Abbatem agere*; in Typico MS. Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης, passim.

Ἡγεμόνιον, in Martyrio SS. XX. Martyrum Sabaïtarum num. 33. 43. 47. 51.

Ἡγεμονιάρχης, *Hospitalarius*, qui peregrinos in Monasterium admittit: Isidoro Pelusiotæ lib. 1. Epist. 150. ὁ τὴν μοναχῶν φιλοξενίαν πεπιστευμένος. Adde Epist. 392. ξενοδόχος Dorotheo Doctr. 11. pag. mihi 815. Martyr. SS. XX. Patrum Sabaïtarum num. 33. τὸν ἡγεμονιάρχην, ἤτοι τὸν εἰς ὑποδοχὴν τεταγμένον τῶν εἰς τὸ ἡγεμόνιον καταλυόντων ξένων.

ἩΓΟΥΜΕΝΗ, Ἡγουμένισσα, *Monasterij puellarum præfecta*, in Nov. 7. Justiniani cap. 1. Nov. 133. cap. 3. &c. Habetur Epistola S. Maximi to. 2. pag. 255. πρὸς ἡγουμένην, περὶ ἀσκητρίας ἐξελθούσης τῆς μονῆς, καὶ μελανωσάσης. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ἐμπῆκεν καὶ ἐκάθησε σιμά μου σὰν γουμένη.

Historia Apollonij Tyrij:

Κ' ἔδραμεν ὁ διδάσκαλος, κ' ηὗρε τὴν ἡγουμένη.

Infrà:

Κ' εἶχε πρὸς τὴν γουμένισσα, καὶ τὴν ὑποταγή της.

Vide Photij Epist. 245.

Ἡγούμενος, *Plebanus*, in Corona pretiosa, *Piovano*, Ital. *Curio*.

Ἡγουμένους & Ἐξάρχους appellabant etiam Hæretici suos Sacerdotes, qui eorum baptismata celebrabant, vide lib. 1. Basilic. §. 30.

Καθηγούμενος, idem qui ἡγούμενος, *Præfectus Monasterij*. Apud Nilum Monach. lib. 3. Epist. 241. inscribitur Ἀφθονίῳ Καθηγουμένῳ. Καθηγουμένεια τῆς μοναζόντων, lib. 3. Epist. 108. Καθηγούμενοι τῶν ἐντίμων μοναστηρίων, apud Codin. de Off. Pal. cap. 20. num. 16. Vita S. Nili Junioris pag. 47. ὑπέβαλε τὸ καταδέξασθαι εἶναι αὐτὸν αὐτοῖς ποιμένα καὶ καθηγούμενον. Constantinus in Basilio num. 9. Edit. Combefisij: ὄναρ τῷ τῆς μονῆς Καθηγουμένῳ ὁ μάρτυς Διομήδης ἐφίσταται. Mox: ἡγούμενος nudè appellatur. Anna Comnena lib. 13. p. 415. ὁ εὐλαβέστατος καθηγούμενος τῆς ἐν Λογγιβαρδίᾳ σεβασμίας μονῆς τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου. Laudatur ab Allatio ἐγκώμιον εἰς τινὰ Νικόλαον Μοναχὸν γενόμενον Καθηγούμενον τῆς ἐν Ὀλύμπῳ μονῆς. Scribit Goarus ad Scylitzem p. 58. ἡγουμένους dici quosvis Monasteriorum Præfectos: Καθηγουμένους, qui simul sacris Ordinibus initiati sunt: προηγουμένους denique, qui Expræfecti. Sed hæc quoad Καθηγουμένους aliquo vate indigent. Vide S. Maximum in Epist. πρὸς τὸν ὁσιώτατον πρεσβύτερον καὶ ἡγούμενον pag. 343. & in alia πρὸς Κόνωνα πρεσβύτερον καὶ ἡγούμενον, pag. 357. Symeonem Thessalonic de sacris Ordinat. cap. 13. initio: & suprà in Καθηγητής.

Προηγούμενος, Monachus qui antea Præfectus cùm esset, sive Hegumenus & Abbas, depositâ Dignitate aliorum se dominationi ac ditioni submittit. Ita Allatius in Creyghtonum p. 101. At pag. 386. eandem vocem apud Anonymum Scriptorem de Azymis contra Latinos, Abbatem nudè interpretatur.

ἩΔΕΜΙΑ, Prophetis, Coniza, apud Interpol. Dioscorid. cap. 541.

ἩΔΙΚΤΟΝ. Vide ἴδικτον.

ἩΔΥΡΑΒΔΟΝ, Hesychio, κινάμωμον, quòd ferat virgas suavissimi odoris.

ἩΕΡΑΝΕΟΣ, *Color aërius*, quomodo ἀέρινον χρῶμα dicunt Græcis: unde ἀερόχροος ἴασπις, ἀερίνη ἐσθής, Polluci lib. 4. 18. *Aërina oves*, Tertulliano. Glossæ Jatricæ MSS. ex Codic. Reg. 190. Βένιθον, τὸ χρῶμα ἠεράνεον, *Venetum*. Orneosophium pag. 255. ῥίπτει θολά, καὶ ποτὲ μὲν κιτεινα, ποτὲ δὲ ἠεράνεα. Joannes Cantacuzenus lib. 3. Hist. cap. 36. de Patr. Constantinopol. καὶ ἐν ταῖς ὑπογραφαῖς ἠερανέῳ χρώματι ἐχρῆτο. Ignatij Patr. Antiocheni Tomus contra Isidorum Patr. Constantinopol. sic clauditur: εἶχε καὶ διὰ γραμμάτων ἠερανέων τῆς Πατριαρχικῆς χειρὸς τό, Μηνὶ Νοεμβρίῳ, ἰνδικτ. ιγ'. Ἰγνάτιος ἐλέῳ Θεοῦ Πατριάρχης Θεουπόλεως μεγάλης Ἀντιοχείας καὶ πάσης Ἀνατολῆς. Codinus de Offic. cap. 3. n. 16. αἱ καλτζαι ἠεράνεαι. num. 17. τὰ ὑποδήματα αὐτοῦ ἠεράνεα, ἔχοντα αετοὺς συρματένους εἰς ἀέρα κόκκινον. Occurrit in eo capite pluries, ut & cap. 19. num. 2. cap. 20. num. 4. cap. 21. num. 3. 4. Ubi Goarus tradit ἠεράνεον colorem non tam esse cæruleum, quàm inter cæruleum & viridem medium, qualis est quem nostri *Verd de mer*, alij Thalassium vocant: cui sententiæ videtur favere locus mox laudandus, ubi de ratione vitreandi vasculum. At quod ἠεράνεον in calceis vocat Codinus, Georgius Acropolita in Chron. cap. 72. & Gregoras lib. 4. initio κυανοῦν vocant. Nec abludit Montanerius in Chronico Catalonico cap. 212. ubi Rogerio Cæsari pileum & vestes cæruleas adscribit, ut eidem dignitati tibialia & calceamenta ἠεράνεα Codinus cap. 3. num. 23. *e el Cesar porta capel blau, & totes ses robes blaues ab fres d'or estret.* Χρυσοηέρανος, *aureus simul ac cæsius color*, apud eundem Codinum cap. 4. n. 28. 36. 66.

Γεράνεος, Γεράνιος, eâdem notione. Portius: Γεράνιος, *Cæsius*, *Cyaneus*, *Venetus color*, Κυάνεος, γλαυκὸς, μπλάβος. *Turchinus*, Hieronymo Germano. Nicetas in Andronico lib. 2. num. 6. ἐκ γερανέου βαφῆς φοροῦντα ῥοῦχον σχιστὸν μέχρι καὶ τῶν γονάτων. Idem in Alexio lib. 1. num. 10. ἡρπάγησαν παρὰ τῶν βαρβάρων αἱ κατοῦναι πᾶσαι, καὶ τὰ χρυσοῦφῆ ῥοῦχα Καίσαρος, τὰ μετὰ τῶν γερανίων χρωμάτων σεσημασμένα. Auctor de Oxymelit. sub fin. πρὸς τὸ γανῶσαι σκεῦος. Ῥίνισμα χαλκοῦ καὶ κασσιτέρου, καὶ ἀνθέρικος ὀλίγον, καὶ λευκῶσας ἄλειφε, καὶ γίνεται γεράνιον.

Γεράνιο, *Color cæruleus* exponitur in Turco-Græcia Crusij pag. 188.

ἩΘΙΚΟΠΡΟΣΚΟΠΤΑΙ, Hæretici, οἱ ἐν τῇ ἠθικῇ, ἤγουν πρακτικῇ, προσκόπτοντες, cùm Ethices seu Disciplinæ moralis quædam laudanda respuant, alia damnanda sectentur. Auctor de Initiis Hæreseon num. 96.

ἩΘΟΣ, *Modus*, *Ratio*. Gallis, *Maniere*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Δυρόμενος με τὸ κλαυθμὸν, καὶ με θλιμμένον ἦθος.

Eod. lib.

Ἔχοντα πάντα τήρησιν τὸ ἦθος πρὸς ἐκείναις.

Rursum:

Σκληρά τοῦ ἀποκρίθηκε με ἀγριομένον ἦθος.

Ibidem:

Ἐγνώρισαν ὅτι ἄρχοντες κι απομεγάλων γένος,
Τυχένει νάνε γὰρ αὐτοὶ, ἀληθῶς τὸ βλέπειν,
Ἐκ τάρματα τὰ ἔκλαμπρα, τὸ ἦθος τ' ἀνδριομένω.

Lib. 3.

Ἔκει με ἦθος ταπεινῶ, καὶ ὡς πτωχὸς στρατιώτης,

ἩΘΟΥΣΑ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 661.

ἩΚΙΓΟΝΟΣ ἴσως, Prophetis, *Sampsuchum*, apud Interpol. Dioscor. c. 452.

ἩΛΑΚΑΤΗ, Machina bellica versatilis: sic dicta

cta fortè, quòd ἠλακάτης seu *Coli* speciem referret. Hero in παρεκβολ. οἱ δὲ μηχανοποιοὶ περὶ τὰς μηχανὰς κινοῦντα ἔργα, οἷον τεσσαρέας μαγγανικὰς, καὶ τὰς λεγομένας ἠλακάτας, καὶ χειρομάγγανα. Usurpatur etiam pro sagitta.

Ἠλακάτιον, idem quod Ἀλακάτιον, de qua voce, suprà. Leo in Tactic. cap. 5. §. 7. ἑτέρας ἁμάξας ἐχούσας τοξοβαλλίστρας, μαγγανικὰ, ἠλακάτια ἑκατέρωθεν στρεφόμενα, τοξοβαλλίστας ἐμπέρους, &c.

ΗΛΑΡΙΟΝ, *Clavus*, ἧλος. Constantinus in Tactic. pag. 11. τριβόλια ἀποδεδεμένα μετὰ σφηκωμάτων, εἰς ἠλάρια ἀποδεδεμένα, καὶ περιπατεῖν.

ἨΛΕΚΤΡΟΝ in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶ τὸ τέλειον ξηρίον.

ἩΛΙΑΚΟΝ, *Solarium*, Glossæ Basilic. Σολάριον, ἡλιακόν. Eustathius in Iliad. ζ. ὅτι περικαλλέα λέγει τὸν Πριάμου οἶκον ξεσταῖς αἰθούσαις τετυγμένον, ἤτοι λιθίναις ὑπαίθροις στοαῖς αἰθομέναις ἡλίῳ. καταδηλοῖ τοὔνομα τῆς αἰθούσης. ὅθεν τῇ δημώδει γλώσσῃ παρεποιήθη τὰ ἡλιακά. Leo Imp. in Nov. 113. τὰ δὲ περὶ τῶν ὑπαίθρων, καὶ ὡς ἄντις εἴποι προσηλιώων θεατρίων, ἃ καὶ πρὸς μόνην τὴν ὑπαέριον ἀπόλαυσιν ἐπινενόηται, καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἐκ τοῦ ἡλίου εἴληφεν, ἡλιακὰ προσαγορευόμενα. Michaël Attaliates in Synopsi tit. 33. ἐὰν ἔξωθεν τὸ λεγόμενον ἡλιακὸν ποιῇ τις. Apud Theodor. Hermopolitem, ἐξωστάειον ἤτοι ἡλιακόν. Concil. Constantinopolit. III. Act. 15. p. 995. καὶ στάντος μου εἰς τὸ ἡλιακὸν, &c. Adde Achmetem cap. 147. 262. & Continuatorem Theophanis lib. 3. num. 4. præterea nostram Constantinopolim Christ. lib. 1. sect. 24. num. 3.

Ἡλιαστήριον, eâdem notione, in Gloss. S. Bened. cap. de Habitatione, & in Gloss. Gr. Lat.

ἩΛΙΖΙΣ, ἤλιστις, *Squama quæ ex ære Cyprio, seu ex clavis æreis decutitur*, quasi ἡλῖτις. Neophytus Monachus: ἤλιζις, ἡ αὐτὴ καὶ ἤλιστις λέγεται, ἡ ἐκ τοῦ κύπρου λεπὶς τοῦ χαλκοῦ.

ἩΛΙΚΙΑ, τὸ μῆκος, *Statura*, in Gloss. Gr. Lat. *Magnitudo corporis*, quomodo *ætatem ædificiorum* dixit L. *Domus D. de Legat.* 1. ut notavit Cujacius lib. 7. Observ. cap. 3. Eusebius lib. 4. de Vita Constantini: σωμάτων δ' ἡλικίας τὸ πλεῖον ὑπερβαλλόντα μεγέθη. & alio loco, μέτρον ἀνδρὸς ἡλικίας. Zacharias lib. 3. Dialog. cap. 25. ἐὰν παρ' αὐτοῦ ἀπεστάλης, ἀνάστα, καὶ κρατήσας τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ταύτην ἐν τῇ ἡλικίᾳ αὐτοῦ παραῦτα ἀνύψωσεν. Ubi Gregorius M. *& eam in statum suum protinus erexit.* Nicetas in Manuële lib. 5. num. 8. ex Cod. Barb. τὴν ἡλικίαν ὄρθιον. In Andronico: ὁ γηραιὸς καὶ τὴν ἡλικίαν ὑψηλός. Rursum: σάγισμα ἀλόγου φορῶν, καὶ τὰ περιεστότερα τῶν μελῶν ἀνάρμοστα ἔχον πρὸς τὴν ἡλικίαν τοῦ σώματος, γελοιαστικὸν, &c. In Alexio lib. 2. τὴν ἡλικίαν συνεσταλμένος. Jo. Chrysostom. Homil. εἰς ἐξορίαν τοῦ Ἀδὰμ, &c. καθάπερ γὰρ θυγάτηρ μητρὸς μορφὴν εἰκονίζει, εἴτε διὰ ὀφθαλμοῦ, εἴτε διὰ προσώπου, εἴτε διὰ ἡλικίας, &c. Narratio de Imagine Deiparæ à S. Luca pictæ, quam Ῥωμαίαν appellabant, de eadem Deipara: τὴν ἡλικίαν τοῦ μέσου μέτρου μικρὰν ἔχουσαν, &c. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ τὰ μαλλία χρυσαφωτὰ, ἴσα τοῦ ἡλικιαῖς των.

Alibi:

Ἡ ἡλικία τοῦ στράβωσε, καὶ περπατῇ περβάντα.

Occurrit apud Matthæum, cap. 6. Theophan. in Mauricio an. 9. ejus Continuat. lib. 4. num. 42. & alios passim.

Εὔηλιξ, *Præclaræ ac præstantis staturæ.* S. Joannes Damascenus in Synodica ad Theophil. Imp. pag. 114. de Christo: εὐήλικα, συνόφρυν, εὐόφθαλμον, &c. Vide Gauminum ad Theodorum Prodromum de Amoribus Rhodantes cap. 12.

ἩΛΙΟΡΑΤΟΣ, *Radians*, *Pulcher.* Damascenus Studita Hom. 17. de S. Theodoro Stratelata: ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπεκρίθη, Χαίροις καὶ σὺ Θεόδωρε ἡλιόρατε καὶ ὡραιότατε.

ἩΛΙΟΣΤΑΣΙΟΝ, *Solstitium*, in Gloss. Gr. Latin.

ἩΛΙΟΤΡΟΠΙΤΑΙ, Hæretici, qui herbas Heliotropia dictas, quæ Solis radios comitantur, asserunt vi quâdam Divinâ esse præditas, operante in ipsis ejusmodi conversiones, ideoque eas venerantur. Auctor de Initiis Hæreseon n. 89.

ἩΛΙΟΥ ΔΙΣΚΟΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ὑδράργυρος ἀπὸ χρυσοῦ.

ἩΛΙΟΥΣΤΡΟΣ, *Ammoniacum*, apud Interpol. Dioscor. c. 504.

ἩΛΙΟΧΟΡΤΑ, *Heliotropium.* Petr. Bellon. lib. 1. Observ. cap. 18.

ἯΛΟΣ ἅγιος, *Cuspis* seu ferrum Lanceæ quo Christi latus perforatum, quod diu asservatum Constantinopoli tradunt Scriptores. Anna Comnena lib. 8. Alexiad. Extr. πείθεται τούτοις ὁ Γαβρᾶς, καὶ εἰσελθὼν ἀναλαμβάνεται λαθραίως τὸν ἅγιον ἧλον. εἷς δέ τις τῶν προκαταγγειλάντων τῷ αὐτοκράτορι τὴν βουλὴν, δρομαίως εἰσελθὼν, ἔφη, ὡς ἴδε καὶ ὁ Γαβρᾶς, καὶ ὁ ἧλος ἐν κόλπῳ αὐτοῦ. Et Boemundus apud eandem Annam lib. 13. p. 415. καὶ τοὺς ἥλους, καὶ τὴν λόγχην ἐκείνου τὸν διατρήσασαν τὴν δεσποτικὴν καὶ ζωοποιὸν πλευράν. Ubi per λόγχην, ipsum ferrum lanceæ intelligit: nam ipsa lancea Constantinopoli ea tempestate non erat. At lib. 11. pag. 326. ἧλος capitur pro ipsa lancea, ubi agit de lancea Dominica, quam Antiochiæ Petrus quidam Clericus, cognomento Bartholomæus, S. Andreâ revelante invenit, cùm nostri Urbem hanc obtinerent in prima nostrorum Hierosolymitana expeditione. Georgius Corcyrensis in tract. de Communione, de Francis post captam Constantinopolim: καὶ ἐν τῷ σκευοφυλακείῳ τῆς μεγάλης παλατίου ληστρικῶς εἰσφρησάντων ἐν οἷς τὰ ἅγια ἀπέκειντο, ἤγουν τὰ τίμια ξύλα, ὁ ἀκάνθινος στέφανος, τὰ τοῦ σωτῆρος σανδάλια, ὁ ἧλος, καὶ σπάργανα, ἅτινα καὶ ἡμεῖς ὕστερον ἀντικρὺ ἐθεασάμεθα, &c. Joannes de Mandevilla in Itinerario, *& la hanste de la lance (de N. S.) à l'Empereur d'Alemagne, mais le fer est à Paris, & mesmes l'Empereur de Constantinople dit qu'il a le fer de la lance, je l'ay veu, & est plus larges assez que celuy de Paris.* Vide quæ de Lancea Dominica observamus in Notis ad Alexiadem.

ἭΛΥΘΡΟΣ, pro Ἔρυθρος. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Ἄνθρωποι ἀπὸ χαλκώματος εἰς ἐκεῖνο ἤλυθρος,
Τοὺς μὲν ἐν ὅπλῳ ἔστησεν ἐκεῖνος ὁ τεχνίτης.

ἩΛΥΣΤΕΦΑΝΟΣ, Ἄλιμος. Interpolat. Dioscorid. c. 121.

ἩΛΩΤΑΡΙΟΝ. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 86. κλειδὸς ἀπολομένης τῆς ἐκκλησίας, σφραγίσας τὸ πρόσωπον τοῦ ἡλωταρίου, καὶ τῇ χειρὶ ὤσας, ἤνοιξεν. Ubi Interpres, *cùm periisset clavis Ecclesiæ, serrâ cruce signatâ, manu trudens eam aperuit.* Sed malim hîc intelligi per πρόσωπον, faciei expressam ferro imaginem, ex qua prodit circulus ferreus, quo apprehenso fores clauduntur: vice cujus προσώπου, interdum & sæpe etiamnum *Clavus major*, seu ἧλος iis affigi solet, unde fortè uterque ἡλωταρίου nomine donatus fuerit.

ἩΜΑΝΤΩΡΙΟΝ, pro σημαντήριον, *Domus monetaria.* Glossæ MSS. Reg. Cod. 930. ἠμαντήριον, τινὲς δὲ ἀργυροκοπεῖον. Aliæ Glossæ MSS. ἠμαντήριον, τινὲς τὸ ἀργυροκοπεῖον καλοῦσιν, ἐν ᾧ κόπτεται τὸ νόμισμα. Suidas iisdem penè verbis: ἀργυροκοπεῖον, ἐν ᾧ κόπτεται τὸ νόμισμα, ὃ νῦν ἠμαντήριον καλοῦσι. Ita etiam Glossæ Græcobarbaræ.

Ἡμέρα, *Dies Paschatis* κατ' ἐξοχὴν dictus: μεγάλη ἡμέρα, Joanni Evang. Κυρία ἡμέρα, Chrysostomo. κυρία τῶν ἡμερῶν, Gregorio Cæsariensi Presbytero in Nicænos Patres p.355. Continuatori Theophanis lib.4.num.23.& Joanni Anagnostæ de Excidio Thessalon. cap.6. & in Nomocanone Coteleriano n.416. Ἡμέρα λαμπροφόρος, Joanni Chrysostomo Orat.in Festum Paschat. & Nicolao Patr. Constantinopol. in Typico S. Sabæ: λαμπροφανὴς ἡμέρα Joanni Euchaitorum Metropol.pag.72. ἁγία ἡμέρα, S.Basilio Epist. 239. ἡμέρα ἀναστάσεως, Theophylacto Simocattæ lib. 3. cap.1. Synodus Berythensis, in Concil. Calchedon. Act.10. καὶ τὴν τεσσαρακοστὴν, ἐκέλευσε μετὰ τὴν ἡμέραν ἀπαντῆσαι ἡμῖν. Et statim addit: διὰ τὴν ἑορτὴν ἀπέλυσεν αὐτοὺς τῆς ἀκοινωνησίας. *Sancti dies*, in Synodico adversus tragœdiam Irenæi cap. 132. Ita ἡμέραι, nudè, dies Hebdomadis Paschalis. Nicetas in Alexio lib.3. ὡς δὲ ἕκτη τῶν ἡμερῶν ἐκ ἀνάρσιος πρὸς μετάβασιν, καὶ μάλιστα τοῦ βαθέως ὄρθρου μεθισαμένου, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Dies magnus*.

Ἡμέρα δυνάμεως, in Lexico MS. Cyrilli, ἡ δευτέρα τοῦ Χριστοῦ ἐπιφάνεια.

Ἡμέραι ἐλεύθεραι, *Dies Dominici*, in quibus jejunium solvitur. Epist. Concilij Gangrensis, de Eustathianis: νηστείας δὲ ἐν κυριακαῖς ποιούμενοι, καὶ τῆς ἁγιοτητος τὰς ἐλευθέρας ἡμέρας καταφρονοῦντες.

Ἡμερνεῖν, pro ἡμερεύειν, *Diem ducere*, Gallis, *Sejourner*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.2.

Ἀρχόνησε οἱ Ἀθηναῖς ὅλαις σὺν τὴν σωτεροφία τους,
Καθ' ἡμέρνοσαν μετ' αὐτῶν διὰ παρηγορία τους.

Idem lib.3.

Ἐξέσασι καθ' ἡμερνῶ μὲ πόνους καὶ μὲ θλίψεις.

Ἡμεροβαπτισταί, Hæretici, sic dicti, qui & βαπτισταὶ Justino Mart. in Dialog. pag. 307. quòd singulis diebus se baptizarent, ne qua ipsis ulla peccati labes adhæresceret. In Glossis MSS. Reg. Cod.2062. ἡμεροβαπτισταὶ οἱ τὰ αὐτὰ φρονοῦσι τοῖς Γραμματεῦσι καὶ Φαρισαίοις, τοῦτο δὲ περιττὸν κέκληται τὸ καθήμερον βαπτίζεσθαι· λέγουσι γὰρ μὴ εἶναι ζωὴν ἀνθρώπῳ, εἰ μή τοι ἄρα καθεκάστην βαπτίζοιτό τις ἐν ὕδατι ἀπολουόμενος καὶ ἁγνιζόμενος ἀπὸ πάσης αἰτίας. De his agunt, Clementina Homil. 2. num. 23. & Epitome de gest. S.Petri num.26. Eusebius lib.4. Hist. c.22. Epiphanius Hæresi 17. Joannes Nicænus in Epist. ad Zachariam tom.2. auctarij Combefisiani p.300. &c.

Ἡμεροβίγλιον. Vide in Βίγλα.

Ἡμεροδρόμος, *Iter unius diei*, in Nomocanone Coteleriano, num. 196. εἴ τινος δὲ ἀπέχει ὁ πνευματικὸς πατὴρ, ἡμεροδρόμον ποιείτω δεύτερον. Porrò apud Procopium lib.1. Vandal. cap.1. μιᾶς ἡμέρας ὁδὸς, ἐς δέκα καὶ διακοσίους διήκει σταδίους, ὅσον Ἀθήνηθεν Μεγαράδε ἰέναι.

Ἡμεροδρόμος, idem qui *Mandator*. Vide in Μανδάτωρ.

Ἡμεροευρέσιον, *Ratio Feriæ investigandæ*, apud Computistas Gr. Vide Isaacij Argyri Computum, cap. 4. 11. & Joannem Chrysococcem, apud Scaliger. in Canonib. Isagogic. pag. 172. 2. Edit.

Ἡμεροκάματον, *Opus unius diei*, Gall. *Iournée d'ouvrier*.

Ἡμεροκατάλλακτον, *Lilium Silvestre*, Ἡμεροκαλλὶς, apud Interpol. Dioscorid.cap. 543.

Ἡμερολόγιον, *Diurnum*, in Gloss.Gr.Lat. *Fastus*, in Glossis Lat. Gr. & Basilic.seu *Fasti*. Vide Henr. Steph. in ἡμερολογεῖον.

Ἡμερόνυκτον, *Diei & noctis spatium*: ἡμερονύκτιον, S. Basilio. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Καὶ εἰς ἕναν ἡμερόνυκτον εἰς Αἴγυπτον ὑπῆγα.

Manuel Malaxus in Chron. MS. ἐχώσθησαν τὰ νερὰ ὥσπερ θαλάσσας ἡμερόνυκτα σαράντα.

Ἡμερότης, *Serenitas*, *Clementia*, titulus compellatorius Impp. in Synodo Calchedon. part.1. Epist. 29. 30. &c. & in Epistolis S. Basilij.

Ἡμερώννειν, *Mitescere*, Πραΰνειν, in Corona pretiosa.

Ἡμίζαρον. Eustathius: ζέρα σημαίνει ζώνην, καὶ χιτῶνα, καὶ χλαμύδα, ἣν μέχρι καὶ ἐσάρτη παραφθείροντες οἱ Λυκιακοὶ καλοῦσιν ἡμίζαρον.

Ἡμίκερκος, *Asinus*. Nicetas in Andronico lib.2. num. 10. μεταστρέψας τὴν ἡμίονον ἧς ἐποχος ἦν. Ubi Cod. Barbarogr. habet ἡμίκερκον. Et in Alexio lib.1. num.2. μὴ γδ τινος διαταράξαντος τὴν κόλουρον ἡμίονον, idem Cod. ἡμίκερκον præfert.

Ἡμικός, *Repia*, in Gloss.Lat.Gr.

Ἡμιλοχῖται, apud Annam Comnen. in Alexiade. lib.10.pag.301. dicuntur qui in medio λόχου consistunt, inter λοχαγὸν & οὐραγόν. Est autem λόχος Arriano in Tactic. pag. 8. & 9. ἀριθμὸς ἀνδρῶν ἀπὸ τοῦ ἡγεμόνος καὶ τοῦ μετὰ τοῦτον κατόπιν τεταγμένων, ἐπὶ τοῦ τελευταῖον κατὰ βάθος, ὃς δὴ Οὐραγὸς καλεῖται. Ἀριθμὸν δὲ τοῦ λόχου οἱ μὲν ὀκτὼ ἀνδρῶν ἐποίησαν, οἱ δὲ δέκα, οἱ δὲ δύο ἐπὶ τοὺς δέκα, οἱ δὲ ἑκκαίδεκα. Plura deinde addit de ejusmodi militia.

Ἡμίνα, *Hemina*. Paulus Ægineta lib.8. ubi de Ponderibus & Mensuris: ὁ δὲ ξέστης ἡμιξ. β'. ἃ δὴ καὶ ἡμίνας προσαγορεύομεν· ἡ δὲ Ἡμίνα ἔχει κυάθους ς'. Utitur Athenæus lib.11. Vide Grammaticos.

Ἡμιολίαι, *Sexquicentesimæ* usuræ, de quibus copiosè Salmasius de Modo Usurar. variis locis. Matth. Blastares Lit. T. cap.7. ἡμιόλιοι δὲ εἰσιν οἱ ἡμίσεις τοῦ ὅλου τόκου τῶν ιβ'. νομισμάτων, ἤτοι τὰ ς'. Concilium Laodicenum Can. 4. περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἱερατικοὺς, καὶ τὰς λεγομένας ἡμιολίας λαμβάνειν. Ubi Dionysius Exiguus & Isidorus Mercator *Sescupla*, interpretantur. Adde Concil. Nicæn. Can.17.

Ἡμιόνατος, *Mulio*, in Gloss.Gr.Lat.

Ἡμίονοι, Prophetis, *Mandragora*, apud Interpol.Dioscor.c.658.

Ἡμιονόκουρος, *Mulicurius*, in Gloss. S.Benedicti.

Ἡμιπέλεκα, Suidæ, αἱ μονόστομοι ἀξῖναι. Eustathio, ἡμιπέλεκκα.

Ἡμισειαστής, *Partiarius colonus*, qui & μορτίτης, apud Harmenopulum lib.6. tit.1. §. 24.

Ἡμισυμερίτης, *Partiarius*, vox JC. idem qui ἡμισειαστής. Scholiastes Theophili Antecess. lib. 2. tit.23. §.5. λεγάταρίυς παρτιαρίυς. τουτέστιν ἡμισυμερίτης, ἤγουν ἡμισυ μέρος λαμβάνοντος.

Ἡμισώματα, in Glossis Chymicis MSS. εἰσὶν αἰθάλαι.

Ἡμιτύβιον. Vide in Τυβίον.

Ἡμιφόριον, Vestis species, eadem fortè, quæ ὠμοφόριον, quis enim dicat aliquem *dimidiam vestem* induisse, quod volunt Meursius & Suicerus. Epiphanius: contra Ariomanitas ἡμιφόριον γὰρ ὁ τοιοῦτος ἀεὶ, καὶ κολοβίωνα ἐνδιδυσκόμενος, γλυκὺς ἦν τῇ προσηγορίᾳ. Palladius in Hist. Lausiaca, in Melania Juniore: πάντα τὰ αὐτῆς σηρικὰ ἡμιφόρια, καλύμματα τοῖς θυσιαστηρίοις ἐδωρήσατο.

Ἠμπορετός. Vide in Ἐμπορεῖν.

Ἠνέμιον, *Anemone*, apud Interpol. Dioscor. cap. 395.

Ἡνίοχος. Vide in Ἀυδεμπίστης.

Ἡνιταῖον, vox incertæ notionis Fuchsio, apud Myrepsum de Antidotis cap.332.

Ἠντράδες, *Reditus*, ἔσοδος. Glossæ Græcobarb. ἄλλοι ῥέντες, ἕτεροι ἠντράδες. Theonas Paronaxiæ Metropolitanus in Epist. in Turco Gr. Crusij

ſij pag. 268. καὶ μηδέποθεν ἔτυχέ μοι φολία μία, ἐξ ὧν ἤκουε τῶν μεγάλων ἐκείνων εἰσοδημάτων, ἢ τὰς λωτράδας, (κατὰ τὴν αὐτῶν βαρβάρων φωνὴν) τὰς μεγάλας τῶν μοναστηρίων.

Ἡ Ξ Ε Ύ Ρ Ε Ι Ν, ἰξεύρειν, *Scire*, *Noſſe*, εἴδειν, ἐπίστασθαι, γινώσκειν. Gloſſæ Græcobarb. θέλει μαθεῖν, θέλει ἠξεύρειν. Nomocanon Cotelerianus num. 46. ἱερεὺς ἐὰν βαπτίσει παιδίον δύο φορὺς καθαιρέσθω τῆς λειτουργίας χρόνους ϛ'. ἐὰν ἠξεύρας αὐτῷ ὅτι βαπτισμένον ἐστιν, νηστευσάτω χρόνους ε'. Idem num. 102. ἱερεὺς ὁ ἠξεύρων χειροτεχνίας, κἂν τε ῥάπτης, κἂν τε σαγδάειος, ὅταν θέλει λειτουργῆσαι, μὴ ἅπτεσθαί τε καὶ μετὰ τὸ λειτουργῆσαι ποιεῖν αὐτὴν, ἵνα καθαρὸς ἅπτεσθαι τὸ θεῖον τῇ ψυχῇ, καὶ τῷ σώματι, καὶ τὰς χεῖρας. Adde num. 106. Joannicius Cartanus in Flore cap. 144. καὶ λέγει του, Ω, σοφώτατε βασιλέα, ἰξεύρε, ὅτι εἰς τοῦτο τὸ ξύλον θέλετε ἰδῇ μεγάλα θαύματα.

Ἡ' Ο Ν Α Κ Ά Τ Ο Σ. Vide in Ἰονακάτος.

Ἡ Π Α Τ Ο Π Ν Ε Ύ Μ Ω Ν, *Iecur & Pulmo*, apud Achmetem in Onirocrit. cap. 239.

Ἧ Ρ Α, *Lolium*, Αἶρα, Ζιζάνιον.

Ἡ Ρ Α Κ Λ Έ Ο Υ Σ ἄλφιτον, herba quæ Dioſcoridi Θλάσπι dicitur: apud ejus Interpol. cap. 373.

Ἥ Ρ Α Σ δάκρυον, Prophetis, *Verbenaca recta*, Περιστερεὼν, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 640. & Apul. c. 3. 65.

Ἡ Ρ Ω Δ Ι Α Ν Ο Ί, *Herodiani*, Hæretici. In Gloſſis MSS. Reg. Cod. 930. οὗτοι τὸν Χριστὸν Ἡρώδην ἐνόμιζον, ἢ αὐτὸν τὸν Ἡρώδην Χριστὸν εἶναι, καὶ ὡσαύτως ἐσεμνύνοντο.

Ἡ Ρ Ω͂Ι Ο Ν appellare Byzantinos Scriptores Porticum Eccleſiæ Apoſtolorum Conſtantinopoli, in qua humabantur Imperatores, pluribus docuimus in noſtra Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 4. pag. 108. 109. Cedrenus de Conſtantio Imp. ἀπέθετο πλήσιον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ Ἡρώῳ, μετὰ Εὐσεβίας τῆς αὐτοῦ πρώτης γυναικός. Idem de Leone M. καὶ ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐν λάρνακι πρασίνῳ, ἐν τῷ ἡρώῳ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. Et in Juſtino Jun. an. 12. καὶ ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐν τῷ ἡρώῳ Ἰουστινιανοῦ ἐν λάρνακι Προικοννησίῳ. Adde pag. 430. Vox veteribus notiſſima, ſed & paulo recentioribus. Inſcriptio Arundelliana apud Seldenum; ΤΟΥΤΟΥ ΤΟΥ ΗΡΩΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝ ΑΥΤΩ ΑΠΟΚΕΙΜΕΝΗΣ ΣΟΡΟΥ ΠΡΟΚΟΝΝΗΣΙΑΣ, &c. Vita S. Syncleticæ, num. 11. καὶ τῆς μὲν πατρῴου οἴκου χωρίζεται, εἰς δέ τινος συγγενοῦς αὐτῆς ἡρῷον ἀπῳκισμένον τῆς πόλεως κατάγεται. Vide Nicetam in Manuële lib. 7. num. 7. ſub finem. Gruteri Inſcript. pag. 216. 581. 9. &c. In Epimeriſmis MSS. Herodiani, ἡρεῖον, τὸ μνημεῖον eſſe dicitur.

Ἥ Σ Κ Ι Ο Σ, *Umbra*, Σκιὰ, in Corona pretioſa.

Ἡ Σ Υ Χ Α Σ Τ Α Ί, dicti Monachi *Solitarij*, qui in ſolitudines ſecedebant, & cum ſilentio & quiete animi, à curis ſecularibus vacui, Deum colendo vitam tranſigebant: Ἀναχωρηταὶ ſeu οἱ ἐν ὄρεσι καὶ σπηλαίοις ἡσυχάζοντες Μοναχοὶ, Nilo Monacho in cap. 1. Tractatus, ὅτι διαφέρουσι τῶν ἐν πόλεσιν ᾠκισμένων οἱ ἐν ἐρήμοις ἡσυχάζοντες. Idem lib. 4. Epiſt. 17. μέγας ἡσυχαστὴς Ῥουφῖνος. Ita Epiſt. 54. ἡσυχίας ἐρῶντες, apud Sozomenum lib. 6. cap. 20. ubi de Monachis Ægyptiis. Nicephorus Gregoras lib. 3. Hiſt. de Nicephoro Blemmyde: ὃς ἐτύγχανε παρὰ τὴν ἑαυτοῦ μονὴν ἀθόρυβον ποιούμενος τὴν τότε δίαιταν. Symeon S. Mamantis Hegumenus in Orat. MS. περὶ ἡσυχίας· Γενέσθω τοιγαροῦν ὁ ἡσυχάζων, καὶ ἐν κελλίῳ μόνος καθήμενος, ὡς ἡ πρωτομάρτυς Θέκλα· αὐτὴ γὰρ ἐπὶ θυρίδος παραμένει, &c. Paradiſus, ſeu Liber SS. Senum MS. ἀδελφὸς ἠρώτησε γέροντα, λέγων, Τί ἐστιν ἡσυχία, καὶ τίς ὠφέλεια αὐτῆς; ὁ δὲ γέρων λέγει αὐτῷ, Ἡσυχία ἐστὶ τὸ καθεσθῆναι ἐν τῷ κελλίῳ μετὰ γνώσεως καὶ φόβου Θεοῦ, ἀπεχόμενον κακίας καὶ ὑψηλοφροσύνης. ἡ τοιαύτη ἡσυχία γεννήτρια οὖσα πασῶν τῶν ἀρετῶν φυλάσσει τὸν Μοναχὸν ἀπὸ τῶν πεπυρωμένων βελῶν τοῦ ἐχθροῦ, μὴ ἐῶσα αὐτὸν τιτρώσκεσθαι ὑπ' αὐτῶν. Alia præterea de ea ibidem habentur. Juſtinianus in Nov. 5. cap. 3. εἰ μή τινες αὐτῶν τὸν ἐν θεωρίᾳ τε καὶ τελειότητι διαζῶντες βίον, ἰδιάζον ἔχοιεν οἰκημάτιον, οὓς δὴ καλεῖν Ἀναχωρητάς τε καὶ Ἡσυχαστὰς εἰώθασιν, ὡς τῆς κοινότητος ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἐξῃρημένους. Theodorus Studita in Orat. in S. Platonem n. 44. μετὰ ἡσυχαστῶν ἡσυχαστὴς ἔννομος· μετὰ Καθηγητῶν καθηγητὴς ἔνθεσμος. In Concilio Nicæno II. Act. 3. τῆς ἁγιοποιοῦ ἡσυχίας ἐρασταί. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaïtarum num. 71. γέρων τις τῶν πατέρων ἡσυχαστὴς, καὶ πολλοὺς χρόνους ἐν ταῖς ἐρήμοις τῷ Θεῷ εὐαρεστήσας. Vita S. Marci Athenienſis num. 17. καὶ ἰδοὺ οἱ δύο ἡσυχασταὶ ἐκεῖνοι, &c. De utraque Monachorum Vita, Anachoretarum & Cœnobitarum, ſic Auctor MS. Vitæ S. Theodoſij Archimandritæ: πῶς ἄρα τοῦ φιλοσοφεῖν ἄρξαιτο, καὶ ποτέραν τῶν ἀγωγῶν ἕλοιτο, τὴν ἐσχάτως μοναδικὴν καὶ ἄμικτον, ἢ τὴν μεθ' ἑτέρων εὐλαβῶν καὶ τοῦ ἴσου σκοποῦ μεταποιουμένων. Ejuſmodi porro ἡσυχασταὶ paſſim occurrunt apud Scriptores, Joan. Moſchum in Limon. cap. 66. in Apophthegmat. Patrum in Elia num. 8. in Phoca num. 1. in Vita S. Nili Junioris pag. 34. in Menologio Baſilij in Maio die 4. 6. 9. apud Achmetem Onirocrit. cap. 136. Simeonem Logothetam in Michaële Theophili F. num. 34. Scholiaſtem Joan. Climaci, Grad. 27. Photium Epiſt. 117. 149. Cantacuzenum lib. 2. Hiſt. cap. 39. &c. Vide præterea Nicol. Fullerum lib. 4. Miſcell. Sacr. cap. 3. Leonem Allatium de utriuſque Eccl. Conſenſ. lib. 2. cap. 17. num. 2. & in Diatriba de Symeonibus pag. 173. ubi de quibuſdam Hæreticis qui ſe ἡσυχαστὰς appellabant, quorum etiam meminit Demetrius Cydonius adverſus Palamam ſub initium.

Ἡσυχάστρια, *Solitaria*, apud Joan. Moſchum in Limon. c. 127.

Ἡσυχαστήριον, *Cella ſolitarij*. Continuator Theophanis lib. 3. num. 10. & Cedrenus pag. 518. εἰργάσατο τούτων τὰ μοναστήρια καὶ ἡσυχαστήρια περιφανῶς, πολυάνδρεια καὶ κοσμικὰ καταγώγια. Novella 4. Manuëlis Comneni, lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 156. μοναστηρίων, ἢ καὶ ἡσυχαστηρίων, ἢ καὶ ἀναχωρητικῶν κελλίων, ἢ λαυρῶν, καὶ ἁπλῶς κατοικητηρίων μοναχικῶν. Gregorius Protoſyncellus contra Marcum Epheſium: καὶ γὰρ ἡ καθολικὴ ἐκκλησία ἐν ταῖς ψαλμῳδίαις ἄλλην τάξιν ἔχει, καὶ ἄλλην αἱ μεγάλαι μοναὶ, καὶ ἄλλην τὰ ἡσυχαστήρια, καὶ ἄλλην αἱ κοσμικαὶ ἐκκλησίαι. Laudatur ab Allatio Nicephori Blemmidæ μοναστοῦ καὶ πρεσβυτέρου τοῦ κατὰ τὰ Ἠμάθια ἡσυχαστηρίου Epiſtola Encyclica.

Ἡσυχάζειν, porro & ἡσυχίαν ſectari & amplecti dicuntur ij Monachi. Concil Calchedon. Act. 6. & Can. 4. τοὺς δὲ καθ' ἑκάστην πόλιν καὶ χώραν μονάζοντες ὑποτετάχθαι τῷ Ἐπισκόπῳ, καὶ ἡσυχίαν ἀσπάζεσθαι, καὶ προσέχειν μόνῃ τῇ νηστείᾳ, καὶ τῇ προσευχῇ, μήτε δὲ ἐκκλησιαστικοῖς ἢ δημοσίοις παρενοχλεῖν πράγμασιν. Synodus VII. Can. 22. οἷς δὲ ὁ βίος ἐστὶν ἡσύχιος καὶ μονότροπος, ὡς συνταξαμένοις κυρίῳ τῷ Θεῷ ζυγὸν μονήρη ἆραι, καθίσαι τε καὶ σιωπῆσαι. S. Baſilius in Epiſt. ad Monachum lapſum: καὶ τὰς τῶν ἀνθρώπων συντυχίας λόγῳ τροπῆς ὑποφεύγων, ἡσυχίαν δὲ καὶ μονοτροπίαν ἑαυτῷ ἐφαρμόσας. Cyrillus Scytopolitanus in Vita S. Joannis Solitarij num. 4. θεάρεστον βούλεται βουλὴν, ἐπὶ τὴν ἁγίαν πόλιν ἀναχωρῆσαι, καὶ καθ' ἑαυτὸν ἡσυχάσαι ἀπὸ τῶν τοῦ βίου πραγμάτων. & num. 7. δίδωσιν αὐτῷ ὁ Πατὴρ ἡμῶν Σάβας κελλίον πρὸς τὸ ἡσυχάσαι. Symeon Abbas S. Mamantis περὶ ἡσυχίας· Γενέσθω τοιγαροῦν ὁ ἡσυχάζων, καὶ ἐν κελλίῳ μόνος καθήμενος, ὡς ἡ πρωτομάρτυς Θέκλα, &c. Vita S. Pachomij num. 22. κελλίον οἰκοδομήσουσιν οἱ ἀδελφοὶ πρὸς τὸ δύνασθαί σε καθ' ἑαυτὴν ἡσυχάζειν. Ephræmius in Chronolog.

Ἔνθ'

Ἔνθ' ἡσύχαζεν, καὶ Θεῷ προσανέχων
Ἐν Ἀπολλωνιάδος ἀσκητηρίοις.

Historia Politica pag.23. ἀφεὶς τοὺς γονεῖς, ἐν ὄρει τοῦ Ἄθωνος, τῷ Ἁγίῳ λεγομένῳ, ἀπῆλθε, καὶ ἡσύχασεν ἐκεῖ. Theodorus Prodromus Carm. εἰς Βαρέα.

Τὸν Μάξιμον τὸ θαῦμα τῆς ἡσυχίας.

Nicephorus Callist. in Catalogo Patr. Constantinopolit.

Πάλιν Ἀθανάσιος ἐξ ἡσυχίας.

Infrà:

Κάλλιστος ὁ κράτιστος ἐξ ἡσυχίας.

Καθ' ἡσυχίαν βιῶναι. in Vita S. Maximi Confess. num. 5. Gregorius in Vita S. Basilij Jun. 38. γέγονε μοναχὸς, καὶ πορευθεὶς ἐν ὄρει τινὶ δυσβάτῳ πλησίῳ Νικομηδείας, κἀκεῖσε ἐν στενοτάτῃ καλύβῃ ἡσυχαστικῶς τὸν βίον αὐτοῦ διήνυσεν. Adde Nov. 133. Justiniani cap.1.

Qui verò in solitudines secedere volebant, non statim includebantur, sed antea in cœnobia amandabantur, ut vitæ Monasticæ regulas, tanquam ἀρχάριοι, seu *Novitij*, addiscerent. Cyrillus Scythopolitanus in S. Joanne Solitario, num. 6. καὶ ταύτης αὐτοῦ ἐπιτελεσθείσης τὴν διακονίαν, συνέβη κτίζεσθαι τὸ κατὰ βορρᾶν, ἔξω τῆς Λαύρας, κοινόβιον, πρὸς τὸ ἐκεῖσε τοὺς ἀποταξομένους τῷ βίῳ, τὴν μοναχικὴν πρότερον εἰς αὐτὸ παιδεύεσθαι ἀκρίβειαν, εἶθ' οὕτως εἰς τὴν Λαύραν οἰκεῖν τὸν κοινοβιακὸν κανόνα ἀκριβῶς διδαχθέντας, τοῦ μακαρίου Σάβα διαβεβαιουμένου καὶ λέγοντος, ὅτι ὥσπερ ἄνθος προηγεῖται καρποφορίας, οὕτως ὁ κοινοβιακὸς βίος τοῦ ἀναχωρητικοῦ προηγεῖται, quippe ἡσυχία ἐπιπονώτερόν ἐστι σχῆμα, καὶ αὐλότερον, ut est apud Scholiastem Joannis Climaci ad cap. 75.

Ἡσυχαστὴς, aliâ notione, *Monachus qui silentium imponit*, seu qui curat ut Monachi silentium observent: Ἡσυχοποιός. Vetus Pœnitential. Græc. εἴτις εὑρεθῇ λαλῶν εἰς τὰ κελλία, ἐκτὸς τῶν ἐνοικούντων αὐτὰ, ἢ τῶν ἡσυχαστῶν, γινέσθω ἀπευλογίας. Rursum: εἴτις περισσῶς, μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν τὴν μετὰ τὰ ὀρθρινὰ, εἰσέρχεται εἰς τὸ νοσοκομεῖον, ἐκτὸς τῶν ἡσυχαστῶν, καὶ τῶν τὴν φροντίδα ἐγκεχειρισμένων, γινέσθω ἀπευλογίας.

Ἡσυχάζειν, *Privatam vitam agere*, apud Theophanem p.85.

Ἡσυχάζειν, Jurisconsultis Græcis, est *Connivere*.

ΗΤΖΟΥ. Vide in Ἔτζι.

ΗΧΟΣ, In cantu Ecclesiastico, idem est quod *Tonus* in Latino. Moschopulus in Lexico Philostrati: Λύδιος τόνος ἐν μουσικῇ, ὁ νῦν λεγόμενος ἦχος. Dividitur verò cantus Ecclesiasticus in octo tonos, à quibus libellus ὀκτώηχος dicitur: Græcorum quippe musica octo tonis constat, quos ἤχους vocant: quatuor simplicibus, & quatuor obliquis. Quatuor toni priores simplicem appellationem habent ἦχος ά *Tonus primus*: ἦχος β. *Tonus secundus*: ἦχος γ'. *Tonus tertius*: ἦχος δ'. *Tonus quartus*. Quatuor posteriores varias sortiuntur appellationes: *Quintus* enim dicitur ἦχος πλαγίου πρώτου, scribitúrque ἦχος πλ. ά, *Tonus obliquus primus*. Sextus est ἦχος πλ. β. sive πλαγίου δευτέρου, *Tonus obliquus secundus*. Tertius dicitur ἦχος βαρὺς, *Tonus gravis*, propter moram & vocis gravitatem inter illum canendum. Postremus denique est ἦχος πλ. δ'. *Tonus obliquus quartus*. Est igitur ἦχος ad quem canuntur Cantica, nec Liturgia duntaxat, sed & in omnibus aliis Officiis: nihil enim in illis concinitur, quod non sub aliquo echo seu tono decantetur. Singulæ porrò Hebdomades habent suos ἤχους, id est vel primum, vel secundum, aut tertium, &c. Prout describuntur in Canonio quod præfigitur Evangelistario. Hæc ferè ex Goaro ad Euchologium p.206.433. & Allatio in Dissert.1. de Libr. Græc. pag.62. 66. Typicum S. Sabæ cap.2. ὁ δὲ ταχθεὶς μοναχὸς Κανονάρχης μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς συνήθους στιχολογίας, λέγει τὸν ἦχον. Joannes Diac. de Joseph Hymnographo, in ejus Vita num. 27. μυρία δὲ ταῦτα τούτῳ συντέθειται ἐν διαφόροις ἐναλλαγαῖς, καὶ ἤχων κατατομαῖς, καὶ ῥυθμῶν ποικίλων διαφοραῖς, &c. Auctor incertus post Theophanem pag. 428. καὶ οἱ δῆμοι ἐμέλησαν ποιήματα καθ' ἕκαστον ἦχον πρὸς εὐφημίαν αὐτῶν, πᾶσαν ἡδονὴν κολακείας παρέχοντα. Cedrenus in Theophilo: ἐφιλοτιμεῖτο καὶ μελῳδὸς εἶναι· διὸ καὶ ὕμνους ποιῶν τινας, καὶ στιχηρὰ μελίζων ᾄδεσθαι προετρέπετο· μεθ' ὧν καὶ τὸ τοῦ τετάρτου ἤχου, Εὐλογεῖτε, ἐκ τοῦ κατὰ τὴν ὀγδόην ᾠδὴν, Ἄκουε, κόρη, μεθαρμοσάμενος, ἕτερον παρασχὼν ἐν τῇ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ εἰς ὑπήκοον ᾄδεσθαι διωρίσατο. Eadem habet Continuator Theophanis lib.3. num.16. Gennadius de Igne Purgatorio cap.3. ὁμοίως καὶ εἰς παρακλητικὸν τῷ σαββάτῳ εἰς τὸν ὄρθρον τοῦ δευτέρου ἤχου εἰς τὴν ἑβδόμην ᾠδὴν τοῦ νεκρωσίμου κανόνος τὸ τρίτον τροπάριον ἔχει. Laudatur in Indice MS. Librorum MS. Bibliothecæ Vaticanæ Nicetæ Serrarum (Episcopi) πόνημα, ἤγουν κανόνες κατ' ἦχον.

Ὀκτώηχος, *Octo tonus*, seu liber Ecclesiasticus continens *Octo tonos* à S. Joanne Damasceno compositos: in quo Canones, seu troparia, & quæcunque aliæ cantiones in hoc libello contentæ ita dispositæ sunt, ut quæ primo tono concinuntur, omnia sibi primum locum occupent, quæ secundo secundum, quæ tertio tertium, & sic de singulis, donec ad obliquum quarti perveniatur, qui inter tonos ultimum quoque sibi locum vendicat, & cantiones eo tono modulatæ ac commensuratæ ultimo quoque loco reponantur. Continet tantùm troparia, & Canones, qui à primis Vesperis Dominicæ ad finem usque Missæ canuntur; & octo Dominicis pro tonorum numero finitur. Primum ἀναστάσιμον, qui in Resurrectionis Dominicæ: Secundum σταυροαναστάσιμον, qui in Crucis & Resurrectionis: Tertium in Mariæ Virginis laudibus versatur. Et hæc in Octoëchis antiquis habebantur: in recentioribus modò additur pro singulis tonis Canon, qui in μεσονυκτίῳ, vel μεσονυκτικοῦ, mediæ scilicet noctis Officio cani suevit, & quod de Trinitate pertractet, Τριαδικὸς dicitur. Et Canones hi dierum Dominicorum numerum non excedunt cùm octo etiam illi sint. Hæc Allatius. Veteris Octoëchi titulus ita concipitur in Edit. Veneta an.1610. Ὀκτώηχος, βίβλος κατ' ἦχον ψαλλομένη ἐν ταῖς κυριακαῖς τῶν ἡμερῶν, εἰς αἶνον καὶ δόξαν τῆς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως, ποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. Recentior Editio veneta est anni 1624. Octoëchi meminit Geronticum, apud Niconem in Pandecte MS. lib.1. Serm. 29. ἐγὼ, ἀββᾶ, ἐξ οὗ ἐμόνασα, τὴν ἀκολουθίαν τοῦ κανόνος, καὶ τὰς ὥρας κατὰ τὸ ὀκτάηχον ψάλλω. Et Typicum S. Sabæ: δεῖ γινώσκειν ὅτι πάσας τὰς κυριακὰς, ἐν αἷς ψάλλεται ἡ ὀκτώηχος. Ut & Triodium in Dominica τῆς ἀποκρέω. εἰς δὲ τὸν στίχον καταλιμπάνεται ἡ ὀκτώηχος, καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας. Rursum: εἰδέναι δὲ χρὴ ὅτι ἐν τῇ ἑβδομάδι τῆς Τυρινῆς ψάλλομεν ἐν τοῖς ὄρθροις τοὺς κανόνας τῆς ὀκτωήχου, ὡς σύνηθες, &c. ὀκτάηχος scribitur in Nomocanone Coteleriano num. 120. Anonymus de locis Hieros. c. 14. αὐτοῦ ἐστι καὶ τὸ κελλίον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ αὐτοῦ ἔγραψεν τὸ, Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς, ὁμοίως καὶ τὴν ὀκτάηχον.

Præallatis lubet addere quæ de quatuor hisce tonis habet Georgius Pachymeres in lib. MS. de Harmonica seu Musica sub fin. ubi de tribus antiquis tonis in Musica, Phrygio, Dorio, & Lydio: καὶ λέγεται τὸ πρῶτον καὶ ὀξύτατον τῆς μελῳδίας εἶδος ὁ ἐπέχει τὸν ὑπερμιξολύδιον τόνον, ὁ πρῶτος ἦχος· ὁ δὲ ἐπέχει τὸν μιξολύδιον, ὁ δεύτερος· τρίτος ὁ ἐπέχει τὸν λύδιον τόνον· τέταρτος, ὁ ἐπέχει τὸν λύδιον τόνον. Πλάγιος πρῶτος ὁ

ἐπέχει τ̃ ὑποφρύγιον τόνον. Καὶ Πλάγιος δεύτερος, ὁ ἐπέχει τ̃ ὑποδώριον. Vide Πλάγιος. Sunt præterea in *Echis*.

Ἐνηχήματα, & Ἐπηχήματα, de quibus sic Hagiopolites, seu Liber MS. de Musica Ecclesiastica Græcor. καὶ Ἐνηχήματα μὲν εἰσι αἱ τ̃ ἤχων ἐπιβολαί. Ἐπιχήματα δὲ ἡ προσθήκη τ̃ ἐνηχήματος, καὶ καλῶσα καὶ συναρμοζομένη τῷ φθόγγῳ τ̃ μέλλοντος προανεχθῆναι τὴν ψαλμῳδίαν. Rursum: Ἐνήχημα δέ ἐστιν ἡ τ̃ ἤχε ἐπιβολὴ, οἷόν τι λέγω, ἄνα, ναὶ, ἄνες· ὅπερ ἐστὶν ἄναξ, ἄνες. πᾶν γὰρ τὸ ἀρχόμενον ἀπὸ Θεῦ ὀφείλει ἔχειν τὴν ἀρχὴν, καὶ εἰς τ̃ Θεὸν καταλήγειν.

ΗʹΩΣ, *Sive*, *Vel*, ἤ. In Typico S. Sabæ pag. 124. 125. 134. apud Codin. de Offic. cap. 3. num. 3. 10. 12. 23. cap. 5. num. 54. cap. 17. num. 22. 53. &c.

Θ Litera, inquit Simon Portius, à solis ferè Græcis proferenda, characteribus aliarum linguarum, vel vocibus exprimi scriptis minimè potest: videtur tamen accedere ad prolationem s, balbutientium. Quò spectat quod scribit Theodosius Zygomalas apud Crusium pag. 99. ubi de Atheniensibus hodiernis: ὁ γὰρ δύνανται ὅλως λέγειν τὸ, Κα, ὡς τινες Λατῖνοι ἀντὶ τ̃ θ, τό τ. τεὸς, ἀντὶ Θεὸς, προφέρουσιν, εἰ καὶ ἐν γραφῇ ἄλλως. Vide eundem Crusium pag. 208.

ΘΑΒΏΡ, Θαβώριον, *Transfiguratio Christi*, Μεταμόρφωσις. Versus in 12. Festa.

Βάπτισμα, Θαβὼρ, καὶ Λάζαρος ἐξ ᾅδε.

Alij:

Θαβώριον, Λάζαρος, Βαΐα, ξύλον.

Nicolaus Patr. Constantinopol. ad Anastasium Hegumenum:

Σὺν ταύταις ἡ ἐν Θαβὼρ ἔναμψις τ̃ προσώπε,
Θεῦ γὰρ ὕτως λέγομεν Μεταμόρφωσιν θείαν.

Meminit Symeon Logotheta in Leone Armenio n. 5. miraculosæ cujusdam imaginis Transfigurationis Christi, Romæ etiam suâ ætate asservatæ, quam S. Petrus fieri præceperat: cujus quidem nescio an alij meminerint: ἥτε ἐν Ῥώμῃ μέχρι νῦν τηρυμένη τ̃ Μεταμορφώσεως, (εἰκὼν) καὶ ἀνεφάνη ὁ Χριστὸς μετὰ Μωσέως καὶ Ἠλία ἐν Θαβὼρ, ἥτις προστοπῇ Πέτρε τ̃ κορυφαίε γέγονεν.

Θαβωρῖται, dicti qui Thaborium lumen quod resplenduit in Transfigurato Domino in monte Thabor non esse quidem essentiam Divinam, esse tamen quid increatum temerè affirmabant, cujus Opinionis præcipuus propugnator extitit Gregorius Palamas Archiepiscopus Thessalonicensis, cùm contra Barlaamus Italus negaret esse quid increatum, cùm uni soli Deo illud esse increatum congruat. De qua controversia consulendi Demetrius Cydonius adversus Palamam edit. à Petro Arcudio, Nilus Metropolita Rhodi de Synodis sub finem, & alij Scriptores laudati à Gretzero ad Cantacuzeni Hist. lib. 2. cap. 40. Allatio in Diatriba de Symeonibus pag. 173. & Fr. Richardo in Clypeo Fidei part. 1. cap. 4. §. 9. part. 2. cap. 9. §. 1.

ΘΑΛΆΜΑΙ, apud Psellum MS. de Morborum Nominibus, αἱ περὶ τὰ ἄρθρα κοιλότητες. *Cavitates circa membra.*

ΘΆΛΑΣΣΑ, seu Θαλασσίδιον, τ̃ ἁγίας τραπέζας, *Mare Sacræ mensæ*, in Euchologio pag. 481. 499. & apud Anonymum in Descript. S. Sophiæ, *Cavus mensæ recessus*, Goaro. Pœnitentialis MS. ex Cod. Colberteo: ψάλλειν ὀλίγα τροπάρια, καὶ τὰς δύο εὐχὰς εἰς ἔχον τὰ εὐχολογίασας μελανοῦντας, μηδὲν ἐκφωνῶν, ἀλλ' ἡσύχως καὶ ἐνδύει αὐτ̃ ὁ ἡγέμενος ἐν τῷ βήματι· ἔχει γὰρ τίθεται τὸ σχῆμα ἐν τῷ θαλασσίδι, τὰ δὲ ἐπιτίμια λέγει οἰκονομικῶς. Vide Constantinopolim Christianam lib. 3. num. 56.

ΘΆΛΑΣΣΑ, Sagum militare, quod & Ἄβολος appellabatur. Vide in hac Voce.

Θαλασσοφέρεζε, *Vestis Zauschi Exterior*, in Turco-Græcia Crusij pag. 188.

ΘΑΛΑΣΣΙΑ, *Androsaces*, Herba hodie ignota, apud Interpol. Dioscor. c. 556.

ΘΑΛΆΣΣΙΟΝ μέτρον. Typicum MS. Monasterij τ̃ Κεχαριτωμένης cap. 70. σίτε ἀνὰ μέτρα θαλάσσια δεκαοκτὼ, οἴνε ἀνὰ μέτρα θαλάσσια δώδεκα, τυρῦ ἀνὰ λίτρας πεντήκοντα, &c. Infrà: ἐλαίε μέτρα θαλάσσια δύο.

ΘΑΛΑΣΣΟΔΌΜΕΤΡΟΝ, *Pyxis nautica, quæ Maris vias* & metitur, & indicat. Joan. Tzetzes Chil. 13. cap. 458.

Ἐξ ὧν Ἥρων, Ἀνθήμιος, καὶ πᾶς μηχανογράφος,
Τὰ Ὑδρικά τε ἔγραψαν, καὶ τὰ Πνευματικὰ δὲ,
Βαρυλκά τε σύμπαντα, καὶ θαλασσοδομέτρας.

ΘΑΛΑΣΣΌΚΡΑΜΒΟΝ, *Holus marinum*, in Gloss. Benedicti.

ΘΑΛΑΣΣΟΥ͂Ν, *In mare demergere*. Anonymus post Theophanem pag. 442. καὶ μοναχὲς συλλαβὼν ἀπέκτεινεν, καὶ ἐθαλάσσωσεν, τὲς ἐξορίσας ἐπισκόπους καὶ μοναχὲς ἀνεκαλέσατο. Ubi malè interpunxit Interpres.

ΘΑΛΑΣΣΟΚΡΆΤΩΡ, *Classium Præfectus, Magnus Dux*. Anna Comnena lib. 8. pag. 134. 1. Edit. μεμαθηκὼς δὲ ταῦτα ὁ Αὐτοκράτωρ, τ̃ Δαλασσηνὸν Κωνσαντῖνον Θαλασσοκράτορα προχειρισάμενος, ἐξέπεμψε κατὰ τ̃ Τζαχᾶ. Aliter in Edit. Possini lib. 7. pag. 206. ἕτερον ἐξοπλίζει σόλον, ἐπισήσας Δῦκα τύτε Κωνσαντῖνον τ̃ Δαλασσηνόν. Vide Δὲξ μέγας.

ΘΆΛΑΣΣΟΝ, pro θάλασσα, in Glossis Græcobarb. ἀντίπερα, εἰς τὸ ἄλλο μέρος τ̃ ποταμῦ, ἢ τ̃ θαλάσσης, ἢ θαλάσσε. Occurrit illic pluries.

ΘΆΛΙΑ, in Lexico MS. Nicomedis, τὰ φύλλα τ̃ φοινίκων. Pollux: Θαλὸς, τὸ φύλλον τ̃ φοίνικος. Lexicon MS. ex Schedis Combefisij: θαλλοὶ, τὰ εἰς σπυρίδια ἐπιτήδεια. Geronticon apud Niconem in Pandecte MS. Serm. 46. Extr. ἔλεγέτο περὶ τ̃ Ἀββᾶ Ὤρ, ὅτι ἦλθέ ποτε Παῦλος ὁ μαθητὴς αὐτῦ ἀγοράσαι θαλλία, &c. Paradisus seu Liber SS. Senum MS. συγχώρησόν μοι, ἀββᾶ, ὅτι θαλλία ἔκοψα.

Θαλη φοινικων, in Glossis Chymicis MSS. εἰσὶ θεῖον λευκὸν, ὃ καὶ θεῖον ἄκαυστον, ἤγυν τὸ ἀπὸ ἀρσενίκε, καὶ σανδαράχης ὕδωρ μιγὲν καὶ λευκανθὲν, ὃ καὶ... Zosimus Panopolita in Chymicis: καὶ ἡ σποδιὰ τ̃ θαλῶν τ̃ φοινίκων. Infrà: τὰ θάλια τ̃ φοινίκων. Ita non semel usurpatur in Apophthegm. Patrum, ubi cum duplici λ vox scribitur. Hesychio, θαλλὶς μάρσιππος μακρὸς exponitur, ex foliis scilicet palmæ.

Θαλλὶν,

Θαλλὶν, Mensura aliqua, apud Ægyptios, ex foliis palmeis confecta. Apophthegmata Patrum in Arsenio num. 17. τοσαῦτα ἔτη ἔμεινε μεθ' ἡμῶν, καὶ μόνον θαλλὶν σίτου ἐποίησεν αὐτῷ τοῦ ἐνιαυτοῦ, &c.

ΘΑ'ΛΠΕΙΝ, *Fovere*, seu potius *Favere alicui*. Vox JC. Græcor. Glossæ Basilic. Θάλπεται, ἢ συγχωρεῖται ἡ ἐλευθερία ἀνατραπῆναι παρὰ τοῦ ἄρχοντος. Rursum: Θάλπονται, ἤγουν βοηθοῦνται, καὶ συγγνομονοῦνται. Harmenopulus lib. 1. tit. 2. §. 66. Θάλπονται μᾶλλον οἱ ἐναγόμενοι, ἤπερ οἱ ἐνάγοντες· ἤγουν βοηθοῦνται καὶ συγγνωμονοῦνται. Adde §. 67. & tit. 18. §. 12. 13.

ΘΑ'ΜΑΣΜΑ, *Miraculum*, θαῦμα, θαύμασμα. Corona pretiosa: Θάμασμα, *Mirum*, Θαῦμα. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καποφαρία πανέμορφα, ἄγρια τοῦ πολέμου,
Μεγάλα πότε θάμασμα τινὰς νατὰ ἔβλέπη.

ΘΑΜΠΩ'ΝΕΙΝ, *Fuscare*, *Oculos perstringere*, τὰς ὄψεις ἀμβλιώειν, ἀμαυροῦν. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ θάμπλωσαν τὰ μάτια μου ἀπὸ τὸ πε καὶ κλάψε.

Stephanus Sachleces in Narrationib. MSS.

Νάχαν ἀνάβλεμμα καλὸν, τὸν ἥλιον ναθεωροῦσαν,
Νὰ μηδὲν ἐθαμπόνουνται, ναξεύραμεν τὸ ποῖοι ἔναν.

ΘΑΝΑΤΙΚΟ'Ν, *Mortalitas*, *Strages*: præsertim *Pestis*, λοιμὸς, ut est in Corona pretiosa. Vita S. Theodori Archimandritæ Syceorum: ἐγένετο θανάτικον ἐκ τοῦ βυθοῦ ἐν τῷ χωρίῳ ἐκείνῳ. Theophanes an. 34. Justiniani: γέγονε δὲ καὶ θανάτικον μέγα ἐν τῇ Κιλικίᾳ, &c. Ita an. 15. ejusdem Imp. an. 6. Phocæ. an. 4. Constantini filij Heraclij, an. 16. Pogonati, an. 2. Apsimari, an. 10. 16. Leonis Isauri. Cedrenus an. 31. Justiniani, &c. Nicephori Xanthopuli Synaxarium in Triodio, ὅτι οἱ πάντες οἱ κρημνοῖς περιπίπτοντες, καὶ πυρὶ, καὶ θαλάσσῃ, καὶ τοῖς λεγομένοις θανατικοῖς ἐκλειβόμενοι. Occurrit passim in Chronico Veneto-Byzantino, præterea apud Joan. Moschum in Limon. cap. 131. Zachariam in Dialog. S. Gregorij M. lib. 4. cap. 28. 37. 40. in Martyrio SS. XX. Patrum Sabaitarum, num. 72. apud Sguropulum in Hist. Concilij Florent. sect. 6. cap. 3. sect. 7. cap. 14. &c.

Θανατερὸς, *Pestilentialis*.

Θανατικώνειν, *Peste laborare*.

ΘΑΝΑΤΩ'ΝΕΙΝ, *Occidere*, *Interficere*, Θανατοῦν, φονεύειν. Glossæ Græcobarb. φονεύεται, καὶ σφάζεται, ἢ σκοτώνεται, καὶ θανατώνεται. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Συχνὰ ταῖς ἐθανάτωνε, καὶ σκότωνε τοὺς ὅλαις.

ΘΑΝΗ', *Mors*, Θάνατος. Laudatur à Lambecio lib. 8. Comment. de Bibl. Cæsarea, Διήγησις περὶ τῆς θανῆς τοῦ Ἀβραὰμ, ὅτε ἀπέστειλεν κύριος ὁ Θεὸς τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἦρεν αὐτὸν σωματικῶς εἰς τὰ ἐπουράνια. Habetur in Bibl. Colbertea sub titulo, *Testamentum Abraæ*. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Ὅσις γὰρ μετὰ τὴν θανὴν ἐκείνου τοῦ πατρὸς του
Ἔζησεν καὶ ἐγένετον τοῦ Ἀθηνῶν ὁ Δοῦκας.

ΘΑΡΑΠΑΜΟ'Σ, *Curatio*, *Medela*, Glossæ Græcobarb. Θεραπεῖαν, ἢ θεράπευμα, ἢ γιάτρευμα, ἢ θαραπαμόν.

ΘΑ'ΡΟΣ, Θάῤῥος, *Fiducia*, *Fidentia*, *Spes*, *Audacia*, θράσος, εὐτολμία. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Ἡ τύχη μου ἡ βαριόμηρη σεκείνην ἔχω θάρος.

Historia Apollonij Tyrij:

Αὐτὸς ὅπου τὰ γροίκησεν, εἶχε μεγάλα θάρη.

Historia Politica: καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἄδειαν, καὶ ὅρκον, καὶ θάρος λέγειν καὶ διαλέγεσθαι, φόβου χωρίς. Vide in Στημαρίζεσθαι.

Θαρετὰ, Θαῤῥοῦντικὰ, *Confidenter*, *Fidenter*, θαρσαλέως. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Στὸ περιβόλη θαρετὰ σεβένα μοναχίτης.

Θαρεῖν, *Confidere*; Θαῤῥεῖν. Idem Anonymus lib. 5.

Ἂν ποίσης γὰρ τὸ σὲ ζητῶ, ὅσαν θαρῶ σεσένα.

Θαρετὸς, *Fidens*. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Τόσω που νάμε θαρετὸς μὲ τὴν βοήθειάν σου
Τὴν κόρη Ἐμηλία βλέποντας νὰ με σερκλέος πάντα.

Θαῤῥετὰ, *Fidenter*.

ΘΑ'ΡΡΕΙΝ, *Arbitrari*, *Putare*, *Autumare*, ἡγεῖσθαι, ὑπολαμβάνειν.

ΘΑΥ'ΓΕΙΝ, *Tumulare*, *Sepelire*, θάπτειν, ἐνταφιάζειν.

ΘΑΥΜΑΣΙΩ'ΤΑΤΟΣ, *Spectabilis*; *Præstantissimus*, titulus vulgò attributus Silentiariis, Tribunis, Notariis, Magistrianis, Judicibus, &c. In Concil. Ephesino, Calchedon. apud S. Basilium Epist. 353. in Martyrio S. Acacij num. 19. & S. Isidori num. 2. &c. Sed & Comitibus & Præfectis Prætorio, apud eundem Basilium Epist. 250. 267. Marcum Diacon. Gazensem in Vita S. Porphyrij, &c. Photius in Epistola ad Archiepiscopum & Metropolitam Aquileiæ, à Combefisio edita, θαυμασιώτατον compellat. Synodicon adversus tragœdiam Irenæi cap. 50. *Qui me vocavit ad Constantinopolim, jam in Ianuis est Mirandissimus Tribunus Aristoteles*. Ita Ep. 55. &c. Sed & extrema Græcia, Æni Principem, ex Gente Gatelusia Genuensi, θαυμασιώτατον compellabat Patr. Constantinopolit. ut est in salutat. Epistolar. Pontif. pag. 415. 416. Hinc

Θαυμασιώτης, *Spectabilitas*. Idem Concil. Calched. Act. 10. de Tribuno & Notario Prætorianorum: εἰδότες τὴν πρόθεσιν τῆς σῆς θαυμασιότητος, &c. Epistola Alexandri Episcopi in personam Magistriani, in Synodico adversus tragœdiam Irenæi cap. 127. *Epistolam mihi reddebat Admirabilitas tua Antiocheni, quam suscepi propter aliquas Ecclesiasticas quæstiones*. Ita cap. 15. 127. & alibi.

ΘΑΥ'ΜΑΣΤΟΣ, *Iris*, Flos notus. Interpolator Dioscoridis lib. 1. cap. 1. οἱ δὲ ἶρις, οἱ δὲ θελπίδη, οἱ δὲ οὐρανία, οἱ δὲ καθαίρων, οἱ δὲ θαυμαστὸς, Ῥωμαῖοι, ῥάδιξ μαρσικὰ, &c. Occurrit etiam in Glossis Botanicis MSS. Θαύμαστος, ἶρις. Vide Ruellium lib. 1. cap. 20. p. 73.

ΘΕΑΝΔΡΙΚΗ' εἰκὼν, *Imago Christi*. Baanes Præpositus, in Concilio VIII. Act. 7. ad Photium: εἰ τὴν εἰκόνα τοῦ θνητοῦ βασιλέως οὐκ ἀτιμάζεις, πῶς τὴν θεανδρικὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν — τολμᾷς ἀτιμάζειν. Θεανδρικὴ μορφὴ, apud Theophanem pag. 216. 254. ubi Miscella lib. 18. vertit *Dei figuram virilem*. Θεανδρικὴ εἰκὼν, apud Codin. in Orig. Constantinopol. num. 68. Interpres Græc. Concilij Lateran. pag. 186. Θεανδρικὴ ῥῆσις. Ubi Lat. *Deivirilis vox*. Anonymus in Paraphrasi Oraculor. Leonis pag. 277. ἀπενάντι τῆς σκηνῆς αὐτοῦ, ἵδρυμα θεανδρικὸν θυόμενον. Utuntur Anonymus in Vita S. Theophanis Confess. num. 9. & in Passione SS. XLII. Martyr. num. 4. & alij. Ἡ τοῦ Χειρὸς θεανδρικὴ πρὸς ἡμᾶς ἐπιδημία, apud Nicetam Paphlag. in S. Chrysost. Θεανδρικὴ ἐνεργεία, in Concil. VI. Oecumen. Act. 2. Θεανδρικὰ μυστήρια, apud Simocattam lib. 1. Hist. cap. 10. Vide Suiceri Thesaurum Ecclesiast.

ΘΕΑΤΡΟΚΥΝΗ'ΓΙΟΝ. Vide in Κυνηγοί.

ΘΕΑ'ΦΗ. Vide in Τεάφη.

ΘΕ'ΙΛΑΘ, παραυθὰ, in Lexico MS. *Continuò*, *statim*.

ΘΕΙ'ΟΝ λευκὸν, in Glossis Chymicis MSS. τὸν ὑδράργυρος παγῆσα μετὰ λευκοῦ συντεθέντος.

Θεῖον λευκὸν, τὸν χρυσίτησις λίθος αἱματίτης.

Θεῖον ὑγρὸν ἐστιν τα.... ςίμμι καὶ λιθάργυρος.

Θεῖον ἄκαυςον, ἐστὶν αἰθάλη, καὶ ὑδράργυρος.

Θεῖον ὕδωρ, ἐστι τὰ λευκὰ τῶν ὠῶν, καὶ μάρμαρον τὸ διοργανιζόμενον.

Θεῖον ὕδωρ, ἄθικτόν ἐστιν ἐν τοῖς ζωμοῖς ὁ κρόκος καὶ Θεῖον ὕδωρ ἐστὶ τὸ ἀπολελυμένον τὸ δι' ἀσβέστου καὶ ἀλαβάστρου. Vide in Ὕδωρ.

Θεῖον κρεμαςόν, ἐστιν ὕδωρ.

Θειώδη, ἐστι τὰ μεταλλικά.

Θεῖον ὕδωρ, ἐστι τὸ ἐκ μολίβδου ἐφόμενον.

Θεῖον ὕδωρ, ἐστιν ξάνθωσις τοῦ... ὅτι οἶνος ἀμινναῖος μετ' ἐλιδρίου.

Θεῖον σχιςὸν, ἐστιν....

Θεῖον λευκὸν, ἐστιν μόλιβδος οἰκονομηθείς.

Θειότης, *Divinitas*, titulus quo compellantur Imperatores, in Synodo Calchedon. part.1. Epist.37. Act.1. pag.246. Vide Filesacum de Idololatria politica.

ΘΕΛΗΜΑΤΑΡΙΟΙ, *Voluntarij*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Οἱ Ἀλαμάνοι εὑρίσκονται σήμερον εἰς τὸν κόσμον
Ἕνας λαὸς ἀκέφαλος, ὅλη θεληματάροι,
Καὶ ὅταν ἔλθουν εἰς πόλαιμον, νὰ ἔχουν πολαιμήσει,
Καμίαν ὁρμὴν οὐκ ἔχουσιν τάξιν καλῶν ςρατιωτῶν.

Pachymeres lib.2.cap.14. ἦσαν γοῦν μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Ἰταλῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐκέκληντο καὶ Θεληματάριοι, τῆς ἔξω τῆς πόλεως γῆν καρπιζόμενοι διαζῶντες ἐκεῖθεν.

ΘΕΛΗΜΑΤΙΚΟΣ, *Voluntarius*, *Spontaneus*, αὐθαίρετος, ἐθελοντής. Θεληματικὰ, *Ultrò*, *Libenter*. Glossæ Basil. Βολουντάριος, Θεληματικός. Vide Balsamonem ad Nomocanon. Photij.

ΘΕΛΙΑ, *Laqueus*, Βρόχος.

ΘΕΛΠΙΔΗ, ἶρις, seu ἴεις in Gloss. Jatricis Græcobarb. MSS. & apud Interpolator. Dioscoridis cap.1. *Iris*.

ΘΕΜΑ, *Legio*. Glossæ Lat.Gr. *Legio*, Τάξις, Θέμα. Sic porro appellatæ Legiones seu Copiæ militares, quòd in Præsidiis in Provinciis constituerentur. Nam ut ait Porphyrogenitus, θέμα ἀπὸ τῆς θέσεως dictum est. Idem Constantinus lib.1. Them. 1. οὐ μετὰ τὴν τῶν πολλῶν ὑπόληψιν, ὡς ἐμοὶ καταφαίνεται, ἡ τῶν θεμάτων ἐγένετο προσηγορία· οὐδὲ γὰρ παλαιά τίς ἐστιν, οὐδέ τις τῶν ἱςορίας γραψάντων ἐμνήσθη τῆς τοιαύτης ὀνομασίας, ὡς λέγονται· ἀλλὰ πρώην καὶ κατ' ἀρχὰς τάγματά τινα καὶ λεγεῶνες ὑπῆρχον ἀναγεγραμμένα κατ' ἔθνος. Mauricius lib.2. Strateg. cap.2. Χρὴ τὰ φλάμουλα ἑκάςης μοίρας ἰδιόχροα εἶναι, ἵνα καὶ τὸ ἕκαςον θέμα εὐκόλως ἐπιγινώσκει τὸ ἴδιον βάνδον. Leo in Tactic. cap. 18. §.150. καὶ οὕτως μετὰ ἐπὶ τοῦ ἑνὸς θέματος ἐπιλεγέσθωσαν ἀνδρεῖοι ςρατιῶται, καὶ πληρούτωσαν τὸ λεγόμενον ςρατιωτικὸν θέμα, ἤτοι τοῦ δ'. τὸν ἀριθμὸν ἐπιλέκτων καὶ ἐνόπλων καβαλλαρίων καὶ γενναίων τῶν ἀρετῶν. Adde cap.1. §. 14. θεματικὰ βάνδα, eidem cap.6. §. 3. Ignatius Diac. in Vita S.Nicephori Patriarchæ Constantinopol. num. 31. καὶ γὰρ ὑπ' αὐτοῦ (αὐτοκράτορος) δημαγωγὸς τοῦ πρώτου καταλόγου τῆς ςρατιωτικῆς τῶν λεγομένων θεμάτων καθίςατο φάλαγγος. Theophanes an.2. Heraclij: ἐρευνήσας γὰρ τὸν ςρατὸν, εἰ ἄρα ἐσώζοντο ἐκ τῶν μετὰ Φωκᾶ κατὰ Μαυρικίου ςρατευσάντων ἐπὶ τῇ τούτου τυραννίδος, δύο μόνους εὗρεν ἐν πᾶσι τοῖς θέμασι. Et an.12. ἐντεῦθεν δὲ ἐπὶ τὰς τῶν θεμάτων χώρας ἀφικόμενος, An.11. Pogonati: καὶ κελεύει περάσαι πάντα τὰ θέματα ἐν Θράκῃ. an. 2. Rhinotmeti: καὶ κελεύει περάσαι ἐπὶ τὴν Θράκην τὰ καβαλλαρικὰ θέματα. Et an.3. Leontij de Heraclio Fratre: μονοςράτηγον τῶν ἔξω καβαλαρικῶν θεμάτων προβαλόμενος. Adde pag.314.378. & Auctorem incertum post eundem pag.429. 430. &c.

Θέματα deinde appellatæ *Provinciæ*, in quibus Legiones in Præsidiis locatæ erant: quarum quædam ab ipsis Legionibus nomen sumpserunt. In Basilic. lib.56. tit.10. περὶ ἀναγραφέων, ἤτοι λογοθετῶν τῶν ἐν τοῖς θέμασιν ἀποςελλομένων. Joannes Tzetzes Chil. 5. v. 608.

Πολλὰς ἀρχὰς ἀνύσαντα ςρατηγικὰς θεμάτων.

Imperij verò Themata bifariam erant divisa: alia enim erant in Oriente, alia in Occidente. Horum descriptionem libris duobus complexus est Porphyrogenitus. Orientis primum Thema Ἀνατολικὸν appellabatur, quod χώρα Ἀνατολικῶν καλουμένη, dicitur Nicephoro Constantinopol. in Breviario pag. 184. 1.Edit.Sed & Orientalia ista Themata περατικὰ respectu Byzantij, dicuntur Theophani pag.397. 405. quæ alibi τὰ ἔξω vocat, & Georgio Hamartolo in Nicephoro Generali.Horum porrò Thematum mentio passim occurrit apud Scriptores Byzantinos, cum suis appellationibus.

Deinceps verò Θέμα non tam pro Provincia, quàm pro districtu Urbis, vel quavis regione usurpari cœpit, ut in pacto inito inter Alexium Comnenum Imp. & Boëmundum, apud Annam lib. 13. Alexiad. pag.412. τὸ ςρατηγάτον Παλατζᾶ· τὸ θέμα τοῦ Ζέμα, καὶ τὰ ὑπὸ ταῦτα πάντα τὰ κάςρα καὶ πολίχνια. pag.413. τό τε θέμα τὸ Ποδανδὸν, καὶ πρὸς τούτοις τὸ ςρατηγάτον τοῦ Ταρσοῦ. Ita passim hâc pag. & pag.414. Adde eandem Annam pag. 84. Georgius Acropolita in Chron.cap.15. κώμη δὲ ἐστιν ὁ Κάλαμος, ἐξ οὗ τὸ τῶν Νεοκάςρων ἄρχεται θέμα.

Θεματικοὶ, *Provinciales*. Codinus in Orig. Constantinop. n.40. καὶ πάντες οἱ ἀδικούμενοι, ἤτε πολῖται, ἤτε οἱ θεματικοὶ, καὶ ἀπὸ πάσης τῆς οἰκουμένης. Constitutio Alexij Comneni Imp. καθὼς καὶ ἐν τοῖς σιγιλλίοις τῶν παλαιῶν πρακτικῶν ἀναγράφονται, καὶ ἡ σύμφωνος κατάθεσις τῶν ὅλων θεματικῶν παρέςησε τῇ βασιλείᾳ μου. Θεματικοὶ ἄρχοντες, *Provinciarum Præsides*, in Nov.1. Romani Senior. & apud Harmenopul. lib.3. tit.3. §.12. Θεματικὸς ςόλος, apud Continuator. Theophanis lib. 2. num. 13.

Θέματα, *Themata* præterea appellantur Jurisdictiones, à quibus provocatio erat ad superiorem. Bulla aurea Alexij Comneni Imp. apud Annam filiam lib. 3. pag.84. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ προβολῶν καὶ διαδοχῶν τῶν Σεκρέτων καὶ τῶν Θεμάτων, &c. Mox: ἀλλὰ καὶ εἴ τινες προβληθῶσι εἰς τὰ Σέκρετα, ἢ καὶ εἰς Θέματα, &c. Ubi Σέκρετα sunt Tribunalia ad quæ provocabatur. Hinc

Θεματικοὶ κριταὶ, *Pedanei judices*, apud Porphyrogenitum in Novella 9. & Harmenopulum lib. 1. tit.4. §. 5. De his intelligendus Isaacius Comnenus in Nov. apud Balsamon. ad Nomocan. Photij tit.1. cap.34. καὶ ἡ σύμφωνος κατάθεσις τῶν ὅλων θεματικῶν παρέςησε τῇ Βασιλείᾳ μου.

Ὑπερθεματίζειν, *è Provincia excedere*, vel *extra Provinciam degere*. Novella 5. Constantini Porph. de Mancipiis fugitivis: ὑπὲρ ἀπολωλότος ψυχαρίου, ὃ ἐν τῷ αὐτοῦ θέματι εὑρεθέντος, παρέχει ὁ δεσπότης νόμισμα ἓν, μίλια δ'. εἰ δὲ ὑπερθεματίσαν εὑρέθη, νομίσματα δύο, μίλια δ'.

ΘΕΜΑ, *Positus stellarum*, *& Constellatio genituræ*. Glossæ Græco-Lat. Θέμα ἀνθρώπου, *Constellatio*. Suetonius in Augusto: *Tantam mox fiduciam sui habuit, ut thema suum vulgaverit*. Inde figura Geneseos dicitur etiam Θέμα. Manilius lib.3.

Cum tibi nascentis percepto tempore forma
Constiterit, Cœli stellis ad signa locatis.

Glycas in Constantino M. τηνικαῦτα κληθεὶς ὁ τῶν ἀςρονόμων ἄριςος ἀκριβέςατος Οὐάλης, ποιεῖ θέμα τι, δι' οὗ εἰς χςς'. ἐνιαυτοὺς διαλεῖναι τὴν πόλιν ταύτην ἐφοίβασεν. Zonaras in Constante: λέγεται ἄρτι γεννηθέντος αὐτοῦ ἐπιτρέψαι τοῖς ἀςρολόγοις τὸν πατέρα αὐτοῦ ἐπὶ τῷ τούτου γεννέθλιον

γλυεθλίῳ ποιῆσαι θεμάτιον. Laudatur in Indice MS. Librorum Palatij, Στεφάνε φιλοσόφε Ἀλεξανδρέως ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρακλείε, ὃς εἰς ἑλληνικὸν πρόχειρον διασαφήσας οἰκείοις δείγμασι ὃ καὶ τὸ περὶ Μωαμὲθ συςησάμενος θεμάτιον, καὶ προειπὼν τοσέτοις ἔμπροσθεν χρόνοις περὶ τῆς αὐτὲ δυναςείας.

Θεμάτιον, *Statua magico ritu consecrata.* Codinus in Orig. Constantinopol. num. 35. ἐν τῷ ναῷ τῆ ἁγίε μεγαλομάρτυρος Προκοπίε, ἐν τῇ Χελώνῃ, ςήλη ἵςαται εὐνέχε τινὸς, ἐν ᾗ ἔγραφε, Ὁ μέταλθεὶς θεμάτια, τῷ βρόχῳ παραδεδοθήτω. Ita usurpatur Θέμα apud Eustachium in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 55. ubi de statua Veneris: ὅτε ἐν ἐξώρυξεν ὁ αὐτὸς μυσωτὴς τὸ θέμα τῆς ἀκαθάρτης Ἀφροδίτης, &c.

Θεμάτιον, eâdem notione. Cedrenus an. 12. Heraclij: ἐν τῷ ιβ´. ἔτει — ἐγένετο θεμάτιον τῶν Σαρακηνῶν παρὰ Στεφάνε Ἀλεξανδρέως, &c.

Θεματίζειν, *Futura prænuntiare ex astris.* Constantin. Porph. de Adm. Imp. cap. 16. ἐκ τῆ κανόνος ὃν ἐθεμάτισεν Στέφανος ὁ Μαθηματικὸς περὶ τῆς τῶν Σαρακηνῶν ἐξόδε. Vetus Scheda à Seldeno edita lib. 3. de Jure Gentium cap. 26. ἐθεματίσθη ἡ Κωνςαντίνε πόλις παρὰ Οὐάλεντος Ἀςρολόγε ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν ἐγκαινίων αὐτῆς, &c. Eadem habet Cedrenus pag. 284. Vide eumdem Cedrenum an. 20. Heraclij & Constantinopolim Christ. lib. 1. pag. 36.

Θέμα, Jurisconsultis, *Causa.* Scholiastes Basilic. tom. 1. εἰώθαμεν λέγειν ἐν πολλοῖς θέμασιν, &c.

ΘΕΜΕΛΙΟΣ, pro θεμέλιον. Moschopulus: Θεμέλιον ἐςὶ, ὃ καὶ Θεμέλιος λέγεται παρὰ τοῖς κοινοῖς, ἀρσενικῶς.

ΘΕΜΨΩ, *Bunium*, apud Interpolat. Dioscorid. post c. 330. Θεψῶ, c. 706.

ΘΕΞΙΜΟΣ, *Aristolochia*, Gallis, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 411. *Teuxinos*, apud Apul. cap. 19.

ΘΕΟΒΡΟΤΙΟΝ, *Sempervivum minus*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 672.

ΘΕΟΓΕΝΕΣΙΟΝ, τὸ βάπτισμα, in Glossis MS. quo scilicet quis Deo nascitur, vel renascitur: παλιγγενεσία.

ΘΕΟΓΡΑΦΟΙ πλάκες, Tabulæ à Deo conscriptæ, Mosaïcæ scilicet, *Decalogus.* Vita MSS. S. Pauli Latrensis: οἷα γάρ τινες πλάκες εἰσὶ θεόγραφοι. Occurrit præterea apud Balsamonem in Epist. de Jejuniis num. 7. & ad Nomocanonem Photij tit. 1. cap. 9.

ΘΕΟΔΟΧΟΣ, Epitheton attributum à Græcis S. Symeoni, ob susceptum Christum in Templo, in Novella Manuelis Comneni de Feriis. Laudatur præterea Symeonis Humilis ἐγκώμιον εἰς τὸν Θεοδόχον Συμεών.

ΘΕΟΚΑΠΗΛΟΙ, dicuntur in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1708. & in Lexico Cyrilli MS. οἱ αἱρετικοὶ, ὡς παραμιγνῦντες τὰς ἑαυτῶν διδασκαλίας τοῖς ὀρθόφροσι δόγμασιν, ὡς καὶ οἰνοκάπηλοι τὸν οἶνον τῷ ὕδατι. seu potius ut est apud S. Paulum in 2. ad Corinth. οἱ καπηλεύοντες τὸν λόγον τῆ Θεῆ. S. Ignatij Epist. Interpolata ad Magnesianos: num. 9. μόρφωσιν εὐσεβείας ἔχοντες, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἠρνημένοι· οἱ χριςέμποροι τὸν λόγον καπηλεύοντες, καὶ τὸν Ἰησῦν πωλῦντες. S. Gregorius Nazianzenus Orat. in S. Athanasium: καθαιρεῖ μὲν γὰρ τὸ ἱερὸν τῶν θεοκαπήλων καὶ χριςεμπόρων, ἵνα καὶ τέτῳ τῆ Χριςῆ μιμήσηται. Nicetas in Alexio Man. F. n. 15. οἱ δὲ θρασύτεροι τῶν δικαςῶν, καὶ ψηφοφαγεῖν εἰωθότες, & κατὰ τὲς περιφανεῖς ἀγυρτεύοντες οἴκες, καὶ οἱ φιλόχρυσοι τῶν ἐκ τῆ σωόδε, καὶ θεοκάπηλοι, &c. Symeon Thessalonicensis de Græcorum Ordinat. cap. 12. τὰ τῶν ὑποδιακόνε τε καὶ διακόνε ἐνήργησεν ὑποτασσόμενος τοῖς γονεῦσι, καὶ ἐξυπηρετέμενος αὐτοῖς, καὶ κατὰ ἑορτὴν εἰς τὸ ἱερὸν ἀνερχόμενος σὺν αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ τὲς θεοκαπήλες ἐκβάλλων τῆ ἱερῆ, ὃ τῶν ὑποδιακόνων ἐςὶ, &c. Perperam editum θεοκαμπήλες, quod non advertit Morinus.

ΘΕΟΚΑΤΑΓΝΩΣΤΑΙ qui & βλάσφημοι, Hæretici qui nonnulla verba & facta Dei, ipsíque consecratarum personarum, nec non Sacrarum Scripturarum reprehendebant. Ita Auctor de Initiis Hæreseon num. 92.

ΘΕΟΛΟΓΙΑ, apud Græcos Patres, interdum minùs latè patet, quàm apud Latinos, ut observat Jac. Billius in Scholiis ad Orat. 7. Gregorij Nazianz. Nam apud Latinos Theologiæ operam dare dicuntur, qui in Sacrarum Literarum studio versantur, quam quidem Θεολογικὴν vocat S. Hieronymus: apud Græcos autem Θεολογεῖν dicuntur, qui Divinitatis doctrinam sermone vel scripto prosequuntur. Ita idem S. Gregorius Orationes, in quibus ex professo de Patris & Filij & Spiritus Sancti Divinitate verba facit, de Theologia inscripsit. Sic etiam S. Basilius in Hexaëm. Θεολογίας δόγμα vocat doctrinam de duabus Trinitatis Personis. In Nomocanone Photij titulus primus est περὶ Θεολογίας καὶ περὶ πίςεως. Sed & Θεολογεῖν, nihil aliud sonat quam Θεὸν λέγειν καὶ ὁμολογεῖν, ut in Epist. ejusdem Basilij 61. τεχνολογῦσιν, ἐ θεολογῦσιν οἱ ἄνθρωποι. Vide Henricum Valesium ad Eusebij Hist. Eccl. lib. 1. cap. 1. lib. 10. c. 3. & de Laudib. Constant. c. 10.

ΘΕΟΛΟΓΟΙ, dicti κατ' ἐξοχὴν S. Joannes Evangelista, & S. Gregorius Nazianzenus. Gregorius in Vita ejusdem S. Gregorij, μόνον τῦτον μετὰ τὸν Εὐαγγελιςὴν Ἰωάννην Θεολόγον ἀναφανῆναι observat. Georgius Syncellus in Chron. pag. 3. & Zonaras in Juliano: ὁ μέγας ἐν Θεολογίᾳ Γρηγόριος. Balsamon in Versibus præfixis Nomocanoni Photij:

> Ἔςων δ' ἔτοι κυδάλιμοι Γρηγόριοι δύο,
> Νυσσέων ὁ πρόεδρος, καὶ ὃς ἀνὰ πᾶσαν γαῖαν
> Λάμψε θεηγορίῃ, διδάγμασί τε θεάτο.

Tarasius Patr. Constantinopol. in Epist. ad Sacerdotes Antiochiæ & Alexandriæ in Act. 3. Concilij Nicæni II. κατὰ τὸν τῆς Θεολογίας ἐπώνυμον Γρηγόριον.

Idem Epitheton attributum Symeoni S. Mamantis Hegumeno, quem ob multa Theologica & Ascetica scripta νέον Θεολόγον vocarunt, ad differentiam Gregorij Nazianzeni. Vixit is circa an. 1050. ut observat Demetrius Cydonius adversus Palamam, initio, & Allatius in Diatriba de Symeonibus. Quem quidem Symeonem cum Symeone Metaphraste perperam confundit Josephus Methonensis Episc. adversus libellum Marci Ephesij pag. 706. Συμεὼν δὲ ὁ νέος Θεολόγος, ὁ καὶ Μεταφράςης καλέμενος, &c. Sed & Mosem Θεολόγον vocat Eusebius lib. 4. de Præparat. Evangel. pag. 98. Edit. Rob. Stephani, διὰ τῆ προφήτε καὶ Θεολόγε Μωϋσέως προεκήρυξε τοῖς πᾶσι, &c.

ΘΕΟΜΗΝΙΑ, *Vis major*, apud Scholiastem Basilic. ad lib. 20. pag. 468. ἡ παρὰ μὲν τοῖς Ῥωμαίοις λεγομένη *Vis Major*, παρὰ δὲ τοῖς Ἕλλησι θεομηνία.

ΘΕΟΜΗΤΩΡ, *Deipara*, Epitheton B. Mariæ Virginis. Θεομήτωρ παρθένος, apud Gregor. Nyssenum de Occursu Dom. πάναγνος θεομήτωρ, apud Pachymerem in Dionysij Hierarch. & al.

Θεομητορικαὶ ἑορταὶ, *Festa S. Mariæ Dei matris.* Philotheus Patr. Constantinopolit. in Ordine Sacri Ministerij pag. 1. ὡσαύτως ἐνδύεται καὶ τοῖς ὄρθροις τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, καὶ Θεομητορικῶν. Adde pag. 6. Vide Ἑορτή.

ΘΕΟΝΙΣΙΝ, Prophetis, *Arthemisia*, apud Apul. c. 10.

ΘΕΟΠΑΣΧΙΤΑΙ, *Patripassiani*, Hæretici, qui τὸ τῇ θεότητι τῆ μονογενῆς προσάπτεσιν τὸ πάθος, ut

est apud Theodoritum lib.5.Hist.Eccl.cap.3. οἱ τὴν ἀλμυρὰν τῆς θεοπασχίας κατεῤῥάντισαν αἵρεσιν, apud Damascenum in Synodica ad Theophilum Imp.p.119. *Deopassiana Hæresis*, in Synodico adversus Tragœdiam Irenæi cap. 147. 201. De iis Hæreticis agunt, Isidorus Pelusiota lib.1. Epist.102. Synodus Nicæna II. Act.5. Theophanes an. 7. Leonis M. an. 10. Justiniani, Cedrenus eod. an. Harmenopulus de sectis, Euthymius Zigabenus part.2. Panopliæ tit.17. Anonymus de Hæresi Jacobitarum pag.263. Georgius Hamartolus MS. in Copronymo, Niceph. Call. lib.18. cap.45. Georgius Metochita contra Manuëlem Cretens. pag.966. &c. Vide præterea Henric. Valesium ad lib.5. Theodoriti cap. 3. & Gloss. med. Lat. in *Patripassiani*.

ΘΕΟΠΝΟΗ, Zoroastri, *Rosmarinum*, apud Apuleium c.79.

ΘΕΟΠΤΗΣ, Moysis Epitheton. Germanus Patr. Constantinopolit. in Mystagog. ὁ μὲν θεόπτης ἐκεῖνος Μωϋσῆς. Michaël Glycas part.1. Annal. τῷ Θεόπτῃ πειθώμενοι Μωσεῖ, λέγοντι, &c. Ita etiam apud Photium in Laudatione novæ Ecclesiæ. Ὁ θεοπτικώτατος ἐκεῖνος Μωσῆς, apud Balsamonem in Epist. de Jejuniis num. 7. Occurrit non semel apud Græcos Scriptores.

ΘΕΟΣΕΒΕΣΤΑΤΟΣ, Titulus datus Episcopis, Archimandritis, &c. In Concilio Calchedon. Act.1. pag.105. 109. ubi vetus Interpres, *Religiosissimus*, vertit. Hinc Θεοσέβεια *Pietas*, titulus compellatorius, in Epistolis S. Basilij, Synesij 67. &c.

ΘΕΟΣΩΣΤΟΣ, Epitheton quod fere semper Urbibus & Civitatibus adscribunt Libri Ecclesiastici Græcorum, cùm de eorum Præsulibus agunt. Vide Euchol. Goari pag.305.310. &c.

ΘΕΟΤΟΚΟΣ, Deipara tum primùm distinctis verbis appellata à Leone I. Pap. Ephremius Patr. Antiochenus apud Photium Cod. 228. καὶ ὅτι πρῶτος ὁ ἐν ἁγίοις Λέων ἰδικῶς εἶπεν αὐτοῖς λέξεσιν, ὡς μήτηρ Θεοῦ ἐστὶν ἡ ἁγία Θεοτόκος, τὸ πρὸ αὐτοῦ πατέρων οὔπω διαπρυσίοις ῥήμασι μὴ τοῦτο φαμένων. Et Infrà: σαφέστερον δὲ τῶν ἄλλων μετὰ ταῦτα τὴν λέξιν πρῶτος ὁ ὅσιος Λέων ὁ Πάπας προσλυέτηκεν· ἐν γὰρ τῇ πρὸς τὸν Λέοντα τὸν Βασιλέα ἐπιστολῇ, ῥήμασιν αὐτοῖς οὕτως γράφει· Ἀναθεματιζέσθω Νεστόριος, ὁ τὴν μακαρίαν καὶ Θεοτόκον Μαρίαν οὐχὶ τοῦ Θεοῦ, ἀνθρώπου δὲ μόνον πιστεύων εἶναι μητέρα. Synodicon adversus Tragœdiam Irenæi cap.15. *Scito tamen quia hoc à nobis sæpius ad ipsos dictum est, & bene se habere, & ab ipsis, & à nobis est creditum Dei particen & hominis Sanctam Virginem nominare, Dei particen non ita, quasi ex ipsa Deus Verbum sumpserit existendi principium.* Ubi nemo non videt legendum unicâ voce *Deipartricem*, ut & cap. 85. Chronicon MS. Georgij Hamartoli in Leone M. οὗ τινος ἀναχωρήσαντος Πέτρος ὁ Κναφεὺς τῷ θρόνῳ θυραννικῶς ἐπεπήδησεν, ὃς καὶ πρῶτος, ἤγουν ὁ Μαρτύριος ἐπενόησεν τὸ μύρον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπὶ παντὸς τοῦ λαοῦ ἁγιάζεσθαι καὶ τὴν ἐπὶ τῶν ὑδάτων ἐν τοῖς θεοφανίοις ἐπίκλυσιν ἐν ἑσπέρᾳ γίνεσθαι, καὶ ἐν ἑκάστῃ εὐχῇ τὴν Θεοτόκον ὀνομάζειν. Adde Nicetam Byzantium pro Concilio Calchedonensi, pag.704. Alia apud alios vide, præsertim apud Allatium in Dissertat. de Liturgia S. Jacobi, Suicerum in Thesauro Ecclesiast. &c.

Θεοτόκιον, nempe τροπάριον, in honorem Deiparæ concini tum cœptum post damnatam hæresim Nestorij: hac notâ θ. in libris Ecclesiasticis Græcorum notari solitum: quo scilicet quaternæ odæ seu cantica concludi solent. Triodium Fer.6. Hebdom. 1. Jejunior. λέγομεν καθίσματα σταυρώσιμα τῆς ὀκτωήχου, καὶ θεοτόκιον. Domin.1. Hebd. Jejun. καὶ μετὰ τὴν πλήρωσιν τῶν μακαρισμῶν τὰ προσόμοια αὐτοῦ, καὶ Θεοτόκιον ὅμοιον· λέγονται δὲ κανόνες τῆς Θεοτόκου. Feria 4. Hebd.5. λέγομεν καθίσματα σταυρώσιμα τῆς ὀκτωήχου δύο, μετὰ καὶ Θεοτοκίου. Typicum S. Sabæ cap.2. τὸ ἑωθινὸς, Εἰς τὸ καὶ νῦν, καὶ Θεοτόκιον. Marcus Hieromon. cap.36. ἐν ταῖς ὥραις, τροπάριον τῆς ἑορτῆς, Δόξα, τῶν Βαΐων, Καὶ νῦν, τὰ Θεοτόκια τῶν ὡρῶν, κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Complura ejusmodi Θεοτόκια describuntur in Anthologio pag. 287. & seqq. ut & in Euchologio, & in aliis libris Ecclesiasticis Græcorum.

Θεοτοκάριον, liber Θεοτόκια continens. Laudatur in Indice MS. Bibliothecæ Monasterij S. Trinitatis insulæ Chalces.

ΘΕΟΦΑΝΙΑ, Θεοφάνεια, sic appellatus Græcis dies Festus Baptismatis Christi, qui sexto Januarij die celebratur, qui & ἐπιφάνεια, & dies φώτων dicitur. Cedrenus an.23. Constantij, de Petro Cnaphæo Antiochiæ Episcopo: πρῶτον τὸ μῦρον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπενόησε ἐπὶ παντὸς τοῦ λαοῦ ἁγιάζεσθαι, καὶ τὴν ἐπὶ τῶν ὑδάτων ἐν τοῖς ἁγίοις Θεοφανίοις ἐπίκλησιν ἐν ἑσπέρᾳ γίνεσθαι. Vide Allatium de Hebdomad. Græcor. p.1469. & Gloss. med. Lat. in *Epiphania*, ubi ratio nominis exponitur.

ΘΕΟΦΙΛΕΙΣ, Θεοφιλέστατοι, compellati Episcopi passim in Actionibus Conciliorum, &c. Vide Goarum ad Euchologium pag.144.

Θεοφίλεια, Titulus compellatorius eorundem Præsulum, in Concilio Calchedon. Act. 1. pag.251. ubi vetus Interpres, *Venerabilitas* vertit. pag. verò 379. *Reverentia*. Observat Hoëschelius ad Vitam S.Antonij ab Athanasio scriptam, discrimen esse inter φιλόθεον (qui & θεόφιλος dicitur) & θεοφιλῆ, ex Philone: illum τὸν ἀγαπήσαντα τὸν ἀληθῆ Θεόν. Hunc ἀνταγαπηθέντα πρὸς Θεοῦ appellari.

ΘΕΟΦΟΡΟΣ, *Vir Deo plenus, Sanctitate conspicuus*, apud Theodorit. Serm.10. Græcar. affect. de Isaïa Propheta. Id etiam Epitheton tributum à Græcis variis Sanctis, sed κατ᾽ ἐξοχὴν, S. Ignatio Martyri. Locos Autorum & rationem nomenclaturæ, pluribus descripsit Vir diffusæ lectionis Joan. Bapt. Cotelerius in Notis ad Epist. ejusdem Ignatij pag.442. Θεοφόροι Ἀπόστολοι in Act.5. Concilij Constantinopol. sub Mena pag.221. Ita in Epistola Ludovici II. Imp. ad Basilium Imp. Constantinopol. *Deiferi Apostoli.* Κύριλλος ὁ Θεοφόρος τῶν Ἀλεξανδρέων Ἀρχιεπίσκοπος, apud Cyrillum Scythopolit. in Vita MS. S.Sabæ cap.56. Θεοφόροι etiam appellantur Patres qui Nicæno Concilio interfuerunt ab eodem Theodorito in Hist. Eccl. Vide præterea Henr. Valesium lib. 1. cap. 16. & Suicerum in Thesauro Ecclesiast.

ΘΕΟΧΑΡΙΤΩΤΟΣ, *Deo acceptus, gratus*, apud Theophanem an. 26. Copronymi.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ, *Pœnitentia Ecclesiastica*, quæ à Sacerdote in delicti expiationem & medelam imponitur. Apud Pachymerem lib.3. cap.19. orat Imperator Michaël Palæologus, τῶν δεσμῶν τὸν ἱκέτην ἀνεῖναι, καὶ μεταγνωκότι τὴν θεραπείαν ἐπάγειν ἣν ἐκεῖνος βούλεται. Infrà: θεραπείαν πράττειν προσέταττε. Rursum Patriarcha ad Imperatorem, θεραπείαν ποίει, καὶ δέξομαι. Ibidem ἀντίποινος θεραπεία.

ΘΕΡΑΠΕΥΤΑΙ, *Diaconi*. Matthæus Blastares cap.4. τοῦ Υ. στοιχείου. ἓν δὲ καὶ τοῦτο τῶν τῆς ἐκκλησίας ταγμάτων, τὸ τῶν Ὑπηρετῶν φημὶ, τῶν καὶ Θεραπευτῶν λεγομένων, καὶ Ὑποδιακόνων, παρὰ τοσοῦτον τοῦ λαϊκοῦ πληρώματος ὑψηλότερον, παρ᾽ ὅσον τοῦ τοῦ Βήματος ταπεινότερον.

ΘΕΡΑΠΙΔΗΝ, τὸ πεντάνδρον, in Glossis MSS. Neophyti.

ΘΕΡΙΟ, Θεριὸ, *Bellua, Fera, Coluber*, Θηρίον ὄφις, δράκων. Θεριακὴ, Theriaca.

ΘΕΡΙΣΤΗΣ

ΘΕΡΙΣΤΗΣ, *Iulius* mensis, ἰέλιΘ, in Corona pretiosa: quo scilicet segetes metuntur. *Mensis messor.* Θέρος, *Messis.* Constantinus Porph. καὶ τὰ θέρη αὐτῶν καταλύσας.

Θεριςάδες, *Messores.* Glossæ Græcobarb. ἀμητῆρες, θερισαὶ, θεριςάδες.

ΘΕΡΜΑΡΙΟΝ, *Vas in quo reponitur aqua fervens.* Euchologium pag. 624. ἔπειτα φέρει ὁ χαρτουλάριος ὀρκιώλιον, τὸ κοινῶς λεγόμενον Θερμάριον. Θερμηρὸν ἀγγεῖον, pag. 832. 837.

ΘΕΡΜΗ, *Æstus.* Eleutherius de Significat. Eclips. εὔκρατον θέρμην, καὶ καλοσωῖων κανίων. Etymologicum: in voce Ἀλέα, μεταφορικῶς δὲ καὶ πάντα τόπον θέρμην ἔχοντα. Item *Febris*, πυρετὸς, Θερμολή. Θερμοπύλα, *Febricula*, Πυρέτιον.

ΘΕΡΜΙΟΝ, Morbus accipitris sic dictus. Demetrius Constantinopol. lib. 1. Hieracosoph. c. 90. ἔστι πάθος θέρμιον καλονομαζόμενον, ἔνδον τοῦ στόματος περὶ τὸ χεῖλος τοῦ ἱέρακος γινόμενον.

ΘΕΡΜΟΒΡΟΧΟΣ, *Infector*, *Fullo.* Θερμοβρόχων καὶ βαφέων ἐργασία, apud Harmenopulum lib. 2. tit. 4. §. 29.

Θερμὸν, *Aqua calida*, quæ calici ad Sacrificium infunditur, aliàs ζέον. Germanus Patr. Constantinop. in Mystagog. τὸ δὲ ὕδωρ πέφυκε τὸ ῥεῦσαν ἐκ τῆς πλευρᾶς αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ, καὶ διὰ τὴν θερμότητα, δηλοῖ τὴν ζέσιν τοῦ ἁγίου πνεύματος. Nomocanon Cotelerianus, num. 130. ἱερεὺς λειτουργῶν χωρὶς θερμοῦ, εἰ μὴ ἐὰν τύχῃ ἐν ἀπόρῳ τόπῳ, κατὰ βίαν, ἐπιτίμιον ἔχει χρόνους γ'. μετανοίας σ'. Adde n. 426. & Canon. 13. Nicephori Homologetæ.

Θερμοδότης, *Qui aquam calidam Sacerdoti porrigit ad Sacrificium.* Ptochoprodromus contra Hegumenum, MS.

Ἐκεῖνος μὲν Δομέστικος, καὶ σὺ Παρακλησιάρχης,
Ἐκεῖνος δὲ Λογαριαστὴς, σὺ δὲ ἦσθε Θερμοδότης.

Vide Ζέον, Λεβητάριον.

Θερμὸν ὕδωρ κυμίνῳ σωηρτυμένον, *Aqua calida Cymino parata*, pro potu Sanctimonialium, in Typico MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 47. Infrà, Κυμινάτον θερμὸν πόμα.

ΘΕΡΜΟΣ, Ponderis species. Oribasius de Ponderib. & Mensuris, MS. ὁ θερμὸς ἔχει κεράτιον ά. καὶ ἥμισυ.

ΘΕΡΜΟΥΤΙΝ, *Ocimastrum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 610.

ΘΕΣΑΝ, Oathani, Ἄσαρον, *Asarum*, apud Interpolat. Dioscorid. c. 9.

ΘΕΣΚΕ, Ægyptiis, *Cyclaminus*, apud Interpolat. Dioscorid. c. 382.

ΘΕΣΜΟΝ, pro consuetudine non scripta, seu τύπῳ ἀγράφῳ, νόμον verò pro lege scripta, usurpari in Concil. Constantinop. habito in æde Sophiana sub Photio Can. 3. observat Zonaras.

ΘΕΤΟΣ πατὴρ, *Pater Adoptivus.* Θετὸς υἱὸς, *Filius adoptivus.* Θέσις, *Adoptio.* In Basil. Philemon in Lexico Technologico MS. Σκότιος, ὁ μὴ φυσικὸς υἱὸς, ἤγουν ὁ νόθος, ᾧ ἐναντίον ὁ γνήσιος, ἤγουν ὁ ἐκ γαμετῆς. υἱοθετὸς δὲ, ὁ θετὸς υἱός. Lexicon MS. Adespoton: εἰσποίητον, θετὸν, οὐ κατὰ φύσιν. Zonaras to. 1. pag. 5. de Augusto: τοὺς φονεῖς τοῦ θετοῦ μετῆλθε πατρὸς, &c. Joannes Tzetzes Chil. 5. v. 604.

Ὥσπερ καὶ ἡ Βασίλισσα κατὰ θέσει μήτηρ.

ΘΕΤΤΕΙΝ, *Ponere*, τίθεσθαι. Glossæ Græcobarb. ὑπὸ θέτει, ἢ βάλλει τὰ ἀμόνιν. Alibi: τοὺς τόπους ὑπὸ θέτουσιν ἢ βάλλουσιν τὰ ἀμόνια. Euchologium Cryptoferrat. apud Goarum pag. 462. εἶθ' οὕτω θέτει αὐτὸ εἰς κολυμβήθραν, λέγων, &c. Andreas Hierosol. de Rat. inveniendi Circ. Sol. κράτει τὰ κατὰ τοῦ χιλιοντάδων καὶ ἑκατοντάδων τοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου, καὶ πρόσθετε καὶ ἕτερα κδ'.

ΘΕΦΙΝ, Στεμφὶν, Ægyptiis, *Polygonum mas*, apud Interpol. Dioscor. cap. 586. & Apul. c. 18.

ΘΕΩΡΕΙΝ. Balsamon in præfat. ad Nomocan. Photij, ὡσαύτως καὶ τὰ παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἐκείνου Πατριάρχου κυρίου Φωτίου συγγραφέντα, καὶ εἰς δέκα πρὸς τοῖς τέσσαρσι τίτλοις θεωρούμενα. Id est *divisa.*

ΘΕΩΡΗΤΡΟΝ, Θεώρετρον, Quidquid sponsus sponsæ dat ἀνακαλυπτηρίων die, cùm sponsa se videndam præbet & in publicum prodit. Vox veteribus nota, sed quæ & sub infima Græciæ tẽpora etiam obtinuit. Ὀπτήρια dicuntur Callimacho Hymno in Dianam, Ἀθρήματα, in Gloss. Græcobarb. Ἀθρήματα, δῶρα πεμπόμενα παρὰ τῶν συγγενῶν τῆς γαμουμένης παρθένοις. Eustathius ad Iliad. λ'. προτέλεια, ἡ πρὸ τῶν γάμων θέα, ἴσως τὰ λεγόμενα θεώρητρα. Manuël Moschopulus in Lexico Philostrati: ἀνακαλυπτήρια, τὰ διδόμενα δῶρα τῇ νύμφῃ, ὅταν τὸ πρῶτον ἀνακαλύπτηται, ὥστε ὁραθῆναι τοῖς ἀνδράσιν, ἤγουν τὰ κοινῶς θεώρετρα. Harmenopulus lib. 4. tit. 7. §. 28. ἡ δευτερογαμήσασα γυνὴ τὸ μὲν τῆς ὑποβολοῦ δεσποτείας ἐκπίπτει, παίδων ὄντων αὐτῇ, τοῦ θεωρήτρου δὲ οὐδαμῶς. Adde tit. 10. §. 7. 8. 9. lib. 6. tit. 6. §. 3. Novella 3. Constantini Porphyr. lib. 2. Juris Græco-Rom. φ. 111. εἰ τύχῃ δὲ καὶ θεώρετρον ὑποσχεθεῖσα, ἢ ἄλλο τι, καὶ τοῦτο πάντως ἔχειν τὴν ἀνάληψιν καὶ τὴν κυριότητα, παίδων μὴ ὑπόντων. Symeon Thessalonic. de Sacris Ordinat. cap. 7. pag. 157. διὸ καὶ τὰ γινόμενα ἐπὶ τοῦτο λαμπρὰ καὶ τὰ συμβολαῖα μεγαλοπρεπῆ, καὶ τὰ προγαμιαῖα, καὶ δῶρά τε θεώρητρα, &c.

Ὑποβολοθεώρητρον, in Libro MS. inscripto, Μικρὸν κατὰ στοιχεῖον, apud Salmasium de Modo usurar. p. 151. ubi observat, viduas ὑπόβολον, quod idem est cum donatione ante nuptias, accipere: Virgines verò ὑπόβολον & Θεώρητρον, quod ultimum ob pretium Virginitatis ipsis competebat.

ΘΕΩΡΙΑ, *Similitudo*, *Species.* Vide Salmasium ad Solinum p. 750.

ΘΕΩΡΙΑ, *Spectacula*, *Circenses.* Codex Canon. Ecclesiæ Afric. c. 15. καὶ ὥστε τὰ τέκνα τῶν ἱερέων θεώρια κοσμικὰ μὴ ἐκτελεῖν, μηδὲ θεωρεῖν, ubi consulendi Zonaras & Balsamon. Κυνηγίων θεώρια, in Synodo Trullana Can. 51. Theophanes an. 29. Justiniani: καὶ ἀνέσκαψαν τὸν Ὕπαρχον ἐν τῷ Βενετικῷ θεωρίῳ, *in Circensibus circa Christi Natalitium celebrari solitis.* Θεωρίαι ἱππικαί, apud eundem an. 6. Mauricij. Θεωρικὰ, apud Photium in Nomocan. tit. 13. cap. 23.

ΘΕΩΡΟΙ, *Inspectores*, quibus sacrorum vasorum custodia concreditur, ac eorum maximè quæ lapillis & margaritis exornantur. Joannes Episcopus Citri in Respons. pag. 328. Θεωροὶ δὲ καὶ Δεποτάτοι, καὶ Καμισάτοι, οὐκ εἰσιν ὀφφίκια, ἀλλὰ διακονίαι περὶ τὸ ἅγιον βῆμα τούτοις ἁρμόζουσαι· οἱ μὲν γὰρ Θεωροὶ τὴν φυλακὴν καὶ τήρησιν πιστεύονται τῶν ἱερῶν σκευῶν, καὶ τῶν καλυμμάτων αὐτῶν, εἰ μάλα εὑρίσκονται ταῦτα λίθοις καὶ μαργαροῖς κοσμούμενα. Balsamon ad Can. 51. Epist. S. Basilij ad Amphilochium: κἂν τε διὰ μόνης σφραγῖδος ἐνέργειαν ἔχωσιν ἱεραtικὴν, ὡς οἱ ἀναγνῶσαι, καὶ ψάλται, οἱ θεωροὶ, καὶ οἱ ὅμοιοι. Adde Aristænum ad eundem Can. Catalogus Officiorum Magnæ Eccl. Medonianus: οἱ Θεώρειοι νὰ θεωροῦν καὶ νὰ σκεπεύουν, ἵνα καθαρίζωνται, καὶ εἰς τὴν εὐταξίαν. Suberant ij Chartulariis Magni Scevophylacis. Euchologium Goari pag. 641. Σκευοφύλαξ μετὰ τῶν αὐτοῦ Χαρτουλαρίων καὶ οἱ Χαρτουλάριοι μετὰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ Θεωρῶν, ἀπέρχονται ἐν τῷ ἐμφυτηρίῳ. pag. seq. καὶ οἱ Χαρτουλάριοι, καὶ οἱ ὑπ' αὐτοῦ Θεωροί. Vide Arcudium de Concord. p. 471.

ΘΗΒΑΙΚΟΝ μάρμαρον, in Glossis Chymicis MSS.

MSS. ἐστὶν ἄσβεστος τῶν ὠῶν, καὶ τίτανος, καὶ σχιστὴ στυπτηρία, καὶ ἀπὸ μήλου, ὅ ἐστι Θεῖον.

ΘΗΚΑΡΆ. Vide Στιχάριον.

ΘΗΚΆΡΙΟΝ, *Theca arcus*, *Goryton*, uti habet Interpres Statij ad 9. Thebaïd. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 1. καὶ ἀποτίθεσθαι τὸ τόξον τεταμένον ἐν τῷ ἰδίῳ θηκαρίῳ. Cap. 2. ζάβας σὺν καπλίοις τελείας μέχρι τῶν ἀστραγάλων, ἀνασυρομένας λωρίοις καὶ κρικελλίοις, μετὰ θηκαρίων αὐτῶν. Infrà: μᾶλλον δὲ καὶ ἁπλότερα ἔχοντα θηκάρια πλατέα, &c. Rursum ibid. καὶ ἔξωθεν τῶν βοειῶν θηκαρίων τῶν ζαβῶν ἀπὸ βέτζας ἐλαφρὰς ἔχειν, &c. Ex quibus patet ejusmodi Thecas ex viminibus contextas fuisse, contra Schefferi mentem: nam βίτζα, *Vimen* sonat. Occurrit præterea eod. lib. 2. c. 9. & alibi non semel, ut & apud Leonem c. 5. §. 3. 4. c. 6. n. 2. 11. 22. 25. 27. cap. 12. n. 56. Constantinum in Tact. pag. 10. 11. 13. 17. &c.

Ἡμιθηκάριον, *Theca dimidiata*, quæ scilicet arcus partem dimidiam concluderet, alterâ dimidiâ foras prominente. Idem Mauricius lib. 1. cap. 1. καὶ ἀποτίθεσθαι τὸ τόξον τεταμένον ἐν τῷ ἰδίῳ θηκαρίῳ, ἐὰν πλατύ ἐστιν, ἢ ἐν ἄλλῳ ἡμιθηκαρίῳ ἐπὶ τούτῳ γινομένῳ. Ubi Leonis Tactica habent ἡμιθηκίῳ.

ΘΗΛΈΑ. Eustathius Iliad. ω. Γλωχῖνα δὲ κάμψαι φησὶ, τὸ μετὰ δεσμὸν ὑποβαλεῖν τῇ καμπῇ τοῦ δεσμοῦ τὸ τοῦ ἱμάντος ἄκρον, καὶ γωνιῶσαι αὐτὸ, ὡς ἂν εἴη εὔλυτον διὰ τῶν χυδαΐστὶ λεγομένων θηλέας.

ΘΗΛΥΓΟΝΊΑ, *Per feminas cognatio*. Οἱ ἀπὸ θηλυγονίας, *qui ex feminis nati sunt*, apud Harmenopul. lib. 2. tit. 5. §. 10. 11. quibus opponuntur οἱ ἐξ ἀρρενογονίας. Vide Gloss. Gr. Lat. in Συγγενής.

ΘΗΛΥΚΏΝΕΙΝ, *Fibulare*, Ἐμπορπᾶν, περονᾶν.

Θηλυκονδάκιον, *Fibula*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ ἄλλες ἀργυρόχρυσα ψηλὰ ἀλυσιδάκια,
Να τὰ κρεμοῦσιν οἱ πλωχὲς, καὶ τὰ θηλυκονδάκια.

ΘΗΛΥΠΤΕΡΊΣ, *Ferulago*, *Ferula Silvestris*, *Thapsia*, apud Interpol. Dioscor. c. 739.

ΘΗΛΥΦΘΌΡΙΟΝ, *Abrotonum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 434.

ΘΎΜΒΡΗ, Zoroastri, *Cucurbita silvatica*, Κολοκυνθὶς, apud Interpol. Dioscorid. cap. 757.

ΘΗΜΩΝΊΑ, pro Θημὼν, τῶν ἀσταχύων πλῆθος, apud Moschopulum. *Manipulus spicarum*.

ΘΗΡΆΦΙΟΝ, *Fericula*, in Gloss. Gr. Lat. Damocrates, apud Galenum lib. 1. de Antidotis:

Καὶ τῶν τε λεπτῶν λεγομένων θηραφίων.

Vide Θύραφος.

ΘΗΡΙΌΦΟΝΟΝ, Osthani & Zoroastri, *Dracontea*, apud Apul. c. 14.

ΘΗΡΙΟΔΕΊΚΤΑΙ, *Circulatores*, *qui serpentes circumferunt & proponunt*, (de quibus Paulus JC. in l. 11. D. de Extraord. crimin.) exponuntur in Basil. lib. 60. tit. 22. §. 11.

ΘΗΡΙΟΜΆΧΟΙ. Vide Κυνηγοί.

ΘΗΡΟΚΟΜΕΪ͂Ν, pro κολακεύειν, apud Nicetam in Alexio lib. 2. num. 3. Extr.

ΘΗΡΟΔΈΚΤΗΣ, *Cavillator*, in Novella Manuëlis Comneni de Monasteriis quæ sunt ad Urbem, apud Balsamon. ad Can. 12. VII. Synodi.

ΘΗΣΑΡΙΚΆ, Hispanis, *Plantago minor*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 340.

ΘΙΣΕ, ἡ λεγομένη τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Lilia agri*.

ΘΛΑΣΣΊΔΙΟΝ, Herba quæ Dioscoridi Θλάσπι dicitur, apud ejus Interpolat. cap. 373.

ΘΝΗΣΚΟΓΈΝΑ, *Parvuli moribundi statim post nativitatem*. Michaël Cerularius in Edicto de projecto pittacio: ὥστε τὰ βρέφη τὰ θνησκόγενα πρὸ τῆς ὀγδόης ἡμέρας ἀπὸ τῆς γεννήσεως βαπτίζεσθαι ἀντιλέγειν.

ΘΝΗΤΟΨΥΧΊΤΑΙ, Hæretici, qui animam hominum, ut pecudum, mortalem asserebant. De iis agunt Auctor de Initiis Hæreseon n. 90. Nicetas lib. 4. Thes. Orth. fid. p. 251. &c.

ΘΌΛΟΣ, *Tholus*, *Testudo*, Hesychio, οἶκος εἰς ὀξὺ ἀπολήγουσαν ἔχων τὴν στέγην, Suidæ, οἶκος περιφερής; Cyrillo in Lexico MS. οἴκημα στρογγυλοειδές. Harmenopulus lib. 4. tit. 8. §. 45. οἱ τοίχους ἐργαζόμενοι, καὶ θόλους ἐγχόρηγους, ἢ καμάρας, &c. Eâdem notione usurpat Nicetas in Man. lib. 3. num. 2. ἐξαναδὺς τοῦ ἔτους τοῦ θόλου, καὶ τοῦ ὑπόνομον ἐκλελοιπώς. Ubi Codex al. ὑπονόμου. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Καὶ εἰς κολώναις ὑψηλαῖς ὁ θόλος ἔστεκέ τον.

Vox nota. Θολοσκέπαστον σπίτι, in Fabul. Æsopi Græcobarb. pag. 105. *In modum tholi ædes tecta*.

Θολία, *Sciadium*, *Pileus in acutum desinens*, Hesychius, Θολία, πέτασος εἰς ὀξὺ συνηγμένος, σκιάδιον. Vide Πυραμίς.

ΘΌΡΑ, *Ianua*, θύρα. Roman. Nicephor. in Grammat. MS.

ΘΟΡΊΑ. Vide in Θωρεῖν.

ΘΟΡΎΒΗΤΡΟΝ, *Leontopetalum*, apud Interpol. Diosc. c. 516.

ΘΟΡΥΜΒΕΪ͂Ν, pro Θορυβεῖν. Historia Bertrandi Romani MS.

Ἴσατο τοίνυν ἐννεῶς μέγα θορυμβημένος.

ΘΟΡΦΆΤ, & Θορφαλσάδι, Afris, *Raphanus*, Ῥαφανὶς, apud Interpol. Dioscor. cap. 325. *Apium*, *Radix Silvestris*, cap. 755.

ΘΟΎΘΡΙΞ, apud Myrepsum sect. de Antidot. cap. 68. vox incertæ notionis.

ΘΡΑΚΟΥΝΊΑ, fortè pro Ἀνθρακωνία, *Carbones*. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 1673. καὶ χόσον αὐτὰ μετὰ τῆς κραμποφύλλου εἰς τὴν Θρακουνίαν, καὶ ἂς βράση καλλά.

ΘΡΑΜΒΈΣ, Pythagoræ, *Sampsychum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 452.

ΘΡΆΨΑΛΟΣ. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 139. ὁμοίως ποιεῖ καὶ ὁ θράψαλος, τουτέστι τὸ καλαμάριν. Vide Καλαμάριον.

ΘΡΕΤΤΑΝΕΛΏ, *Sonus Cytharæ*, ἦχος τῆς κιθάρας, in Lexico MS. Cyrilli.

ΘΡΈΦΕΙΝ, *Nutrire*, Τρέφειν. Θρέφεσθαι, *Nutriri*, *Victitare*. Θροφὴ, *Alimentum*. Θρεφτηρὸς, *Alimentarius*, σιτικὸς, τρόφιμος.

ΘΡΙΑΜΒΕΥΈΙΝ, *Insultare*, *Exsufflare*, *Damnare*. Euchologium p. 344. in Ordine ad Hebræum ad Christianam fidem recipiendum: ἐξαγορεύειν αὐτὸν καὶ, καὶ θριαμβεύειν πᾶν ἔθνος Ἑβραϊκὸν, &c. Et pag. 682. καθαρῶς ἐξομολογησαμένη, καὶ θριαμβεύσασα τὰς ἁμαρτίας σου, &c. Vide Clement. lib. 1. Constit. Apost. cap. 8.

Item *Traducere cum ignominia*. Symeon Logotheta in Porphyrog. Κωνσταντῖνον δὲ τὸν Ἑλλαδικὸν βενεύροις τυφλώσας, μετὰ ῥάσου καὶ ὄνου ἐθριάμβευσεν. Occurrit non semel apud Scriptores Byzantinos.

ΘΡΊΒΑΝ, ὀρίγανον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Origanum*.

ΘΡΙΝΆΚΙ, *Tridens*, Τρίαινα.

ΘΡΟΪ́Α, pro Θρία, τὰ φύλλα τῆς συκῆς, *Folia ficus*, Grammaticis: ex quibus scilicet Monachi storeas conficiebant. Vita S. Pachomij num. 15. καὶ μετὰ ταῦτα ἐν νήσῳ μετὰ ἀδελφῶν θροΐα κοπτόντων εἰς ψιάθους, &c. Et N. 33. καὶ ποτὲ τῶν ἀδελφῶν ἐν νήσῳ ὄντων θερίσαι θροΐα, &c. Adde n. 45. 48. Paralipomena de eod. S. Pachomio num. 35.

ΘΡΌΝΟΣ, *Solium*, *Sedes Rectoris Provinciæ*: à qua mitti dicuntur Officiales in Provinciam, in Edicto

Edicto 13. Justin. cap. 11. ἡμεῖς δὲ θεσπίζομεν ἀνάγκην ἔχειν τὸ περίβλεπτον Αὐγουστάλιον, καὶ ἐπαμυνεῖν τοῖς τε παρὰ τοῦ σοῦ θρόνου στελλομένοις εἰς τοῦτο, &c. Adde c. 12. &c. Concilium Constantinopol. sub Mena Act. 5. pag. 236. καταμηνύσαι δὲ τῷ τε πρώτῳ καὶ ἀνέχοντι θρόνῳ, καὶ τῷ πανευφήμῳ Μαγίστρῳ τῶν θείων ὀφφικίων, &c.

ΘΡΟΝΟΣ, *Cathedra, Sedes Episcopi in Ecclesia, quæ retro altare esse solebat* tum apud Græcos, tum apud Latinos: Liber 1. Sacramentorum Ecclesiæ Romanæ cap. 42. *Deinde surgens Sacerdos ab Oratione, vadit retro altare sedens in sede sua.* Suprà verò Patriarchicum vel Episcopale solium exprimi solitum fuisse Christum manibus in mensam appositam in Crucis formam decussatis, dextrâ panem, sinistrâ Crucem apprehendentem unà cum 12. Apostolis, ex Goaro observavimus: quod etiam firmatur ex Epiphanio Hagiopolita scribente in Ecclesia Hierosolymitana, εἰς τὸ δέξιον μέρος τοῦ θυσιαστηρίου, τὸ ὑπερῷον ὅπου ἐδείπνησεν ὁ Χριστὸς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ depictum fuisse. Θρόνος τῆς ἐπισκοπῆς, apud Eusebium lib. 6. Hist. Eccl. cap. 29. Adde lib. 7. cap. 19. & Nicephor. Callist. lib. 6. cap. 16. S. Cyrillus in Epist. ad Cælestinum Pap. ὃς ἐν συνάξει καθεζομένου ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς ἐκκλησίας τῆς ΚΠόλεως εὐλαβεστάτου Νεστορίου, &c. Theorianus in Legat. pag. 192. καὶ ἀναβῆναι ἐπὶ τοῦ Ἄμβωνος, ἢ ἐπὶ τοῦ θείου καὶ ἱεροῦ θρόνου τοῦ ὄπισθεν τῆς ἁγίας τραπέζης, &c. Adde Theophanem an. 11. Constantij.

Θρονίον, *Minor Sedes Patriarchæ in Ecclesia portatilis.* Euchologium de Ordinat. Presbyteri: p. 292. κάθηται ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης ὁ Ἀρχιερεὺς εἰς θρονίον. Ubi observat Goarus Codices alios addere μικρόν. Euchologia Veneta, de Ordinat. Subdiaconi: ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς ἵσταται εἰς τὸ ἔξω θρονίον τοῦ νάρθηκος. Vide Allatium de Templis Græcor.

Θρόνος, *Episcopatus*, Dignitas Episcopi, Latinis *Sedes.* Nam Episcoporum in Ecclesia sedes, non modò βήματα vocabant, ut Isidorus Pelusiota lib. 1. Epist. 121. 250. vel καθέδρας, ut Gregorius Nazianzenus Orat. Renuntiat. cap. 32. Sed & θρόνους, ut S. Athanasius in Epist. ad Solitar. Eusebius lib. 7. Hist. cap. 18. lib. 10. cap. 4. Codex Canon. Eccl. Afric. c. 117. & alij passim. Idem S. Athanasius in Apol. 2. de Fuga sua p. 736. πῶς δὲ οἱ τὸν θρόνον τὸν ἐστολισμένον ἐπισκοπικῶς ὀδυρόμενοι, τὸν ἐν αὐτῷ καθήμενον ἐπίσκοπον ἀνελεῖν ζητοῦσιν. Concilium Calchedonense Act. 4. πάντες παρακαλοῦμεν ἀποδοθῆναι αὐτοῖς καὶ τὴν ἐπιτιμίαν, καὶ τὴν ἐπισκοπὴν, καὶ τὸν θρόνον αὐτῶν. Et Act. 11. οὗτος γὰρ τὸν θρόνον μου κατέχει καὶ τὰ πράγματα. Synesius Epist. 67. καὶ ἀνάγκη μοι θεία, νόμον ἡγεῖσθαι, πᾶν ὅτι ἂν ἐκεῖνος ὁ θρόνος θεσπίσῃ. Infrà: Ἀρχιερατικὸς θρόνος. Theophanes an. 21. Constantij; Κωνστάντιος δῆθεν Ἀθανάσιον καὶ Παῦλον ἐντίμως ἐδέξατο, καὶ τοὺς ἰδίους θρόνους ἀποδέδωκεν.

Θρόνος Ἀποστολικὸς, dicta Sedes Antiochena, ut Romana, ob S. Petrum qui in ea primùm sedit. Periodus S. Barnabæ MS. ubi idem Sanctus ad Episcopum Cypri: καὶ ἐπειδὴ οἱ ἀντίδικοί σου δικαιολογοῦνται ἄνω καὶ κάτω λέγοντες, ὅτι Ἀποστολικός ἐστιν ὁ Θρόνος Ἀντιοχείας, ἀντιδικαιολόγησον καὶ σὺ πρὸς αὐτοὺς, ὅτι καὶ ὁ ἐμὸς θρόνος Ἀποστολικός ἐστιν, καὶ Ἀπόστολον ἔχω ἐν τῇ πατρίδι μου. Hinc Sedes Cypri, Apostolica pariter dicta, & libera facta ob inventas in ea S. Barnabæ reliquias: idem Liber: καὶ τὸ ἔξαρχης καὶ ἄνωθεν ἀγιώτατον καὶ ἐλεύθερον καὶ ἀποστολικὸν θρόνον τῆς Κύπρου, &c.

Θρόνος εὐαγγελικὸς appellata Sedes Alexandrina in Libello supplici Ischyrionis in Concilio Calchedon. Act. 3. *Evangelista* Sedes apud Liberatum cap. 15. scilicet S. Marci. In Concilio Trullano Act. 18. Ἀποστολικὸς θρόνος τοῦ ἁγίου Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου.

Θρόνος, Titulus compellatorius Episcoporum. Synesius in Epist. 67. laudata: ἂν καὶ τῷ σεμνοτάτῳ σου θρόνῳ συνδοκῇ.

Θρόνος πρωτότυπος, apud Zonaram ad Can. 74. Concilij Carthag. *Prima sedes.*

Πρωτόθρονος, *Episcopus primæ Sedis, Primas.* Theodorus Studita in Epist. ad Leonem Sacellarium: ὁ τῆς Ῥώμης νῦν πρωτόθρονος, ὁ τῆς Κωνσταντινουπόλεως δευτερεύων, Ἀλεξανδρείας, καὶ Ἀντιοχείας, καὶ ὁ Ἱεροσολύμων. In Concilio Constantinopol. IV. Act. 1. Thomas Μητροπολίτης Τύρου Πρωτόθρονος καὶ Ἔξαρχος inscribitur. Epanagnosticum Basilij Imp. in ead. Act. 1. pag. 979. *Ab Oriente verò Protothronum Antiochiæ, id est Sanctissimum Metropolitam Tyri*, &c. Infrà: *Definitio Thomæ Metropolitæ Tyri primi Sessoris, & Primatis Sedis Theopoleos Antiochiæ.* Theophanes an. 7. Zenonis: ὃν ὁ Καλανδίων εἰς Τύρου πρωτόθρονον Ἀντιοχείας μετεθρονίασεν. Adde quæ ex VVil. Tyrio annotamus in Gloss. med. Lat. de eodem Metropolita Tyrio, qui à *Secunda Cathedra, id est consessu*, esse nudè dicitur, in Synodico adversus tragœdias Irenæi cap. 197. ut observant Viri docti. Petrus Antiochenus in Epist. ad Episcopum Gradensem num. 5. τοὺς δὲ πρωτεύοντας ἐν ἑκάστῃ συνόδῳ Ἐξάρχους, καὶ Πρωτοθρόνους, καὶ Προέδρους εἴωθεν ὀνομάζειν. Leo Grammaticus in Leone Philosopho pag. 475. Anonymus Combefisianus num. 2. Symeon Logoth. num. 1. χειροτονεῖται Πατριάρχης ὑπὸ Θεοφάνους τοῦ πρωτοθρόνου τῶν λοιπῶν ἀρχιερέων. Ita etiam Zonaras & Scylitzes. Georgius Hamartolus MS. Στέφανον δὲ Σύγκελον τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν Πατριάρχην προβάλλεται, ὑπὸ Θεοφάνους χειροτονηθέντα τοῦ Πρωτοθρόνου. Symeon Logotheta in Michaële Theophili F. num. 18. Πρωτόθρονος ὁ Κολωνείας. Ubi Constantinus Porph. in Basilio num. 21. Edit. Combef. Κολωνείας Ἀρχιεπίσκοπον habet. Vide Jus Græco-Rom. pag. 173. Scylitzem pag. 629. Zonaram pag. 141. & Gloss. med. Latin. in *Protothronus.*

Θρόνος δεύτερος, *Sacerdotum Ordo secundus.* Gregorius Nazianzenus in Carm. de Vita sua, dum ut Presbyter factus sit, Patris monitu, enarrat;

> Κάμπτει βιαίως εἰς θρόνων τοὺς δευτέρους.

Idem in jambo 23.

> Πρῶτον μὲν οἱ τὰ δεύτερα θρόνων λελαχότες,
> Λαοῦ πρόεδροι πρεσβύται σεμνὴ γερουσία.

Apud Eusebium lib. 10. Hist. Eccl. cap. 4. Sacerdotes οἱ μετὰ τοὺς ἐπισκόπους δευτερεύοντες dicuntur: τὰ δευτέρα θρόνου, ibidem cap. 5. ubi consulendus Valesius. Vide præterea Gloss. med. Lat. in *Sacerdos secundi Ordinis.* Et infrà in Καθέδρα.

Σύνθρονον, Sacerdotum & Ecclesiæ Ministrorum Sacra facientium subsellia mediam in Bematis concha Sacram mensam ambientia, in quorum medio, retro ipsum altare, eminet Patriarchæ vel Episcopi sedes ac Thronus Excelsior, quemadmodum σύνθρονον describit Eusebius lib. 10. Hist. cap. 4. pag. 312. ἀλλὰ γὰρ ὧδε καὶ τὸν νεὼν ἐπιτελέσας, θρόνοις τε τοῖς ἀνωτάτω εἰς τὴν τῶν προέδρων τιμὴν, καὶ προσέτι βάθροις ἐν τάξει τοῖς καθ' ὅλον κατὰ τὸ πρέπον κοσμήσας, ἐφ' ἅπασί τε τὸ τῶν ἁγίων ἅγιον θυσιαστήριον ἐν μέσῳ θεὶς, αὖθις καὶ τάδε, ὡς ἂν εἴη τοῖς πολλοῖς ἄβατα, τοῖς ἀπὸ ξύλου περιέφραττε δικτύοις. Et Constantinus in Basilio n. 83. Edit. Combef. οὔτε εἶλος (θυσιαστηρίου) θῶκοι, καὶ αἱ πρὸ τούτων βαθμίδες. Georgius Hamartolus in Chr. MS. De Euthymio Patr. Constantinopol. ὃς ἅμα τῇ χειροτονίᾳ, πρὶν ἢ ἐλθεῖν εἰς τὸ σύνθρονον, &c. Martyrium S. Petri Archiepisc. Alexandr. pag. 217. καὶ ὃ πρότερον οὐκ ἤνυε ταφῇ τὸ τοῦ ἁγίου παραδοθῆναι λείψανον, ἕως εἰσενεγκόντες εἰς τὸ θυσιαστήριον, τῷ ἀρχιερατικῷ συνθρόνῳ ἐνίδρυσαν, καὶ ἐπὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ καθέδραν, οἱονεὶ ζῶντά τε καὶ τὰ θεῖα ἱερουργοῦντος καθήμενον θεασάμενοι

μϑύοι, &c. Synaxaria Colbertea in S. Joanne Episc. Polyboti 4. Decembr. καὶ τῷ συνθρόνῳ προσαναβιβάζουσιν. Liturgia Basilij apud Goarum ad Euchológ. pag.181. καὶ ἀναβαίνει ὁ ἀρχιερεὺς μετὰ τῶν ἱερέων εἰς τὸ σύνθρονον. Mox: καὶ καταβαίνει ὁ ἀρχιερεὺς ἐκ τοῦ συνθρόνου, καὶ τῷ διακόνῳ ἐπεύχεται. Euchologium ubi de Ordinatione Presbyteri: καὶ τῆς συνήθους εὐφημίας τελουμένης, ἀνέρχονται εἰς τὸ σύνθρονον. Symeon Thessalon. de Sacris Ordinat. cap.7. pag.158. καὶ τοῦ ἀρχιερέως εἰσελθόντος εἰς τὸ θυσιαστήριον, ὡς εἰς τοὺς οὐρανοὺς, μετὰ τῶν λοιπῶν, πρὸ τοῦ ἀναβῆναι τὸ σύνθρονον, ὡς τὸν ὑπερουράνιον θρόνον, ὁ χειροτονούμενος ἄγεται, καὶ τελεῖται, καὶ οὕτω σύνθρονος γίνεται. Vide eundem lib. de Templo pag. 216. 223. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. ἄφνω δὲ περιβλεψάμενος, ὁρῶ ἐν τῷ συνθρόνῳ τοῦ Ἀδύτου καθήμενον ἄνδρα γηραλέον, &c. Novella 2. Heraclij Imp. lib.2. Juris Græco-Rom. p.78. ὥστε τῶν μὲν πρεσβυτέρων τὰς συνθρόνους στενοχωρεῖσθαι καθέδρας. Nicetas, in Murtzuphlo num.4. καταστρωννύσαν Χριστοῦ, ἐπὶ τοῦ συνθρόνου ἵζησαν, κεκλασμένον ἀφῆκε μέλος, &c. Achmes cap.225. ἐὰν ἴδῃ ὅτι σύνθρονον ἐν τῷ ναῷ τέθεικεν, &c. Malaxus in Hist. Patr. pag.148. ἐλειτούργει μετὰ ἱεροῦ συνθρόνου, ὡς Μητροπολίτης. Ubi Zygomalas, (nescio an bene) μετὰ ἱεροῦ μανδυλίου, exponit. Vide Theophanem an.27. Copronymi Euchológ. p.304.357.832.842. & nostram Constantinopolim Christian. lib.3. cap.66. præterea tabellam 1. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

Ἐνθρονίζειν, ἐνθρονιάζειν, *In thronum inducere Episcopum, Inthronizare, Installare.* Clemens lib. 8. Constit. Apost. cap.5. ubi de Episcopi Ordinatione: καὶ τῇ ἕωθεν ἐνθρονιζέσθω εἰς τὸν αὐτῷ διαφέροντα τόπον παρὰ τῶν λοιπῶν ἐπισκόπων. Concil. Calchedon. Act.11. πρὸ τριῶν δὲ ἡμερῶν τοῦ μέλλειν εἰσιέναι εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦτον, καὶ ἐνθρονίζεσθαι. Ibidem: καὶ ἐκαθέσθη ἐπὶ τὸν θρόνον. Theodoritus lib.4. Hist. Eccl. cap. 6. τοιοῦτον δὴ οὖν καὶ νῦν τοῖς ἀρχιερατικοῖς ἐγκαθιδρύσατε θώκοις. Leontius Episcop. Neapoleos in Vita MS. S. Joannis Eleemonis: ἐνθρονιάζεται ψήφῳ θείᾳ. Chronicon Alexandrinum de S. Petro pag.542. καὶ τὴν χειροτονίαν τῆς ἐπισκοπῆς δεξάμενος, ἐκεῖσε (Antiochiæ) ἑαυτὸν ἐνθρόνισεν. Idem an.23. Constantij: καὶ καθέστη ἀντὶ αὐτοῦ Εὐδόξιος τῆς αὐτοῦ ἐκκλησίας ἐπίσκοπος, ἐνθρονισθεὶς μηνὶ Αὐδυναίῳ κζ΄ παρουσίᾳ ἐπισκόπων οβ΄. Infrà: οὐ μετὰ πολλὰς ἡμέρας τοῦ ἐνθρονισθῆναι τὸν Εὐδόξιον ἐπίσκοπον, &c. Theophanes an.21. ejusd. Constantij: καὶ τὸν Παῦλον τοῦ θρόνου ἐκβαλὼν, Μακεδόνιον τέως ἐκ ἐνεθρόνισεν, τότε ὀργιζόμενος διὰ τὸν Ἑρμογένους φόνον. Eundem vide An.26. Anastasij, & an.38. Justiniani. Socratem lib.5. cap.5. lib.6. cap.2. lib.7. c.7. 36. Anonymum Combefisianum in Alexandro n. 1. Scylitzem p.719. &c. Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap.8. initio, ubi de Enthronismo Episcopi: εἶτα καὶ ἐν ἑνὶ μέρει τοῦ ναοῦ περὶ τὴν Πρόθεσιν γινόμενος ἐνθρονίζεται τῷ ἀρχιερατικῷ εὐτρεπισθέντι ἐκεῖσε θρόνῳ, εἰς τύπον τοῦ ἐνθρονισμοῦ τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ. Quo loco Episcopi Enthronismi Ceremonias ritúsque describit.

Ἐνθρονιάζεσθαι etiam dicuntur Abbates. Ordo servandus in promotione Abbatis, apud Morinum de Sacris Ordin. pag.118. καὶ ἐνθρονιάζει αὐτὸν μέσον τῆς ἐκκλησίας ἐπὶ δίφρου, καὶ ἐπαίρων τὸ πάλλιον αὐτοῦ, καὶ φορεῖ αὐτῷ ἄλλο κοινὸν, καὶ λέγει, Ἐνθρονιάζεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ Δ. ὁ ἱερομόναχος εἰς ἡγούμενον καὶ ποιμένα τῆς σεβασμίας μονῆς Δ. &c. Adde Euchologium Goari p.490. 491.

Θρονισταὶ apud Synesium Epistola 67. dicuntur Episcopi coacti ad Electionem & *Inthronizationem* Episcopi, qui scilicet jus habebant suffragij ad eandem Electionem; trésque numero esse debebant: cùm populus non eligeret, sed rogaretur an Electioni consensum præberet, haberétque quidpiam quod Electionem impediret: καὶ τοῦτο δὴ μάλιστα πάντων ἕνεκα, τῷ μὴ δεῖν ἀθετεῖσθαι τὸν παρὰ σοῦ θρονισμόν. Γράμματα μὲν οὖν, ἤτησα γὰρ, οὐκ εἶχον ἀποδεικνύντα ἐπισκόπους δὲ τῶν συνέδρων ἀνίστασαν μάρτυρας. Οὗτοι δὲ ἔφασαν, ἐπιστολῇ πειθαρχοῦντες ἧκούσῃ, πεῦσιν περὶ Παύλου προθεῖναι τῷ δήμῳ, καὶ δόξαν ἅπασιν ἐπίσκοπον ἔχειν, ἀνενέγκαι περὶ αὐτοῦ· τοὺς δὲ θρονιστὰς ἑτέρους γενέσθαι.

Θρονισμὸς igitur, in loco laudato, est *Missio Episcopi in Sedem*, seu *Incathedratio*, quæ &

Ἐνθρονιασμὸς, dicitur in Concilio Calchedonensi Act.10. παρεγένετο εἰς Ἱεράπολιν εἰς τὸν ἐνθρονιασμὸν τοῦ κυροῦ Στεφάνου τοῦ θεοσεβεστάτου Ἐπισκόπου. Ubi vetus Interpres: *ut Dom. Stephanum inthronisaret Episcopum.* Et Act.11. καὶ ἐμὲ καὶ αὐτὸν ἀνήγαγον εἰς τὸν θρόνον, καὶ ἐγένετο ἐνθρονιασμός. Vita MS. S. Stephani Junioris: τούτου δὲ πρὸς τὴν ἐνθρονίασιν πάσης τῆς ὑφηλίου συνδραμούσης, καὶ πάσης ἡλικίας, &c. de S. Germano Patr. Constantin. Vide Scaligeri Canones Isagogicos p.253.2. Edit.

Ἐνθρονιστικὸν, idem quod Καθεδρατικὸν, *Certa pecuniæ quantitas quæ dabatur ab Episcopo Episcopis à quibus ordinabatur*, in Nov.123. Justiniani cap.3. Vide Καθεδρατικόν.

Ἐνθρονισμὸς, eâdem fere notione: Ita enim dicta Sportula quæ pendebatur Episcopo, cùm in solio collocabatur. Mandatum quod datur Metropolitano cùm ordinatur, in Jure Græco-Rom. pag.431. διὸ καὶ τὸν λεγόμενον ἐνθρονισμὸν οὐ τῷ χειροτονοῦντι, (μὴ γένοιτο) ἀλλὰ τοῖς ἐνδεεστέροις τῶν κληρικῶν, ἢ καὶ τοῖς ἐκκλησιαστικὴν ἄλλην ὑπηρεσίαν τελοῦσι, κατὰ ἀναλογίαν τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐπορίας διοριζόμεθα δίδοσθαι.

Ἐνθρονιασμὸς, aliud sonat apud Codinum de Offic. cap.1. num.13. ὁ Ἱερομνήμων, εἰς τὸ βλέπειν τὰς εὐχὰς ὄπισθεν τοῦ Ἀρχιερέως, κρατεῖ τὸν ἐνθρονιασμὸν, καὶ τὸ κοντάκιον τῆς χειροτονίας. Ubi hæc vox sumi videtur pro Ceremoniali seu Rituali libro, in quo Episcoporum ἐνθρονιασμοὶ describuntur.

Μετενθρονιάζειν, *Episcopum ab Episcopatu ad alium Episcopatum transferre.* Μετενθρονιασμὸς, *translatio.* Theophanes an. 7. Zenonis de Joanne Codonato Antiocheno Patriarcha: ὃν Καλανδίων εἰς Τύρον πρωτόθρονον Ἀντιοχείας μετενεθρονίασεν.

Ἐνθρονιστικαὶ, *Epistolæ Synodicæ, quas Episcopi recens creati ac incathedrati, de fide sua ad Patriarcham, & alios Episcopos mittebant.* Evagrius lib.4. c.4. τὸν δὲ Σεβῆρον, ὃς τῆς Ἀντιοχοῦ προέδρος ἐκεχειροτόνητο, τὴν ἐν Καλχηδόνι σύνοδον ἐφ᾽ ἑκάστης ἀναθέματι περιβάλλων οὐκ ἐπαύσατο, καὶ μάλιστά γε ἐν ταῖς καλουμέναις ἐνθρονιστικαῖς συλλαβαῖς, καὶ ταῖς τούτων ἀμοιβαίαις, ἃς διεπέμψατο τοῖς ἑκασταχοῦ Πατριάρχαις, &c.

Θρονίζειν, *In Throno sedere*, apud Symeon. Logothet. in Michaële Theoph. F. n.41.

Ἐνθρονίζειν, Ἐνθρονιάζειν, *Ecclesiam dedicare, ejus Encænia celebrare*: quòd in ea θρόνος, seu Cathedra Episcopi collocetur, júsque habeat in Ecclesia à se dedicata, quoties voluerit, *Cathedram collocare.* Vide Gloss. med. Lat. in V. *Cathedra.* Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagogia: ἐκκλησία ἐστὶν ἐπίγειος οὐρανὸς, — ἐν Προφήταις προκηρυχθεῖσα, ἐν Ἱεράρχαις κατακοσμηθεῖσα, καὶ ἐν Μάρτυσι τελειωθεῖσα, καὶ ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτῶν λειψάνοις ἐνθρονιασθεῖσα. Leo Grammaticus in Basilio pag.472. & Symeon Logotheta num.16. Μαΐῳ δὲ πρώτῃ ἐνθρονίζεται καὶ ἐγκαινίζεται ἡ ἐκκλησία, ἣν ἔκτισεν ὁ βασιλεύς. Vide eundem Logoth. in Leone Philosopho num.25. Epiphanius Hagiopolita de Locis Sanctis: κάτωθεν τοῦ πατριαρχείου ἐστὶν ἐκκλησία ἀνενθρονίαστος, ἡ μέλλουσα ἐνθρονιάζεσθαι ὑπὸ συνόδου εἰς τὸν διωγμὸν Σαρακηνῶν. Habetur in Cod. Reg. 1598. f.5. προσάσμα εἰς τὸ ἐνθρονιάσαι τράπεζαν ἱεράν. Vide Gloss. med. Lat. in *Thronus.*

Ἐνθρονίασις, Ἐνθρονιασμὸς, *Dedicatio Ecclesiæ.* Joan. Damascenus in Synodica ad Theophilum Imp. pag. 115. καὶ ταύτην παραγγέλεσθαι εἰς τὴν τοῦ ναοῦ ἐνθρονίασιν ἐκλιπαροῦντες. Balsamon ad Can. 7. Synodi VII. ἡ καθιέρωσις γὰρ μετὰ τὸν ἀπαρτισμὸν τοῦ ναοῦ, ὅτε τελοῦνται τὰ ἐγκαίνια, τὰ ἀνοίξια, καὶ ὁ ἅγιος ἐνθρονιασμὸς, καὶ ὁ ἅπας τούτου ἀπαρτισμὸς, τοῦ ἁγίου μύρου χριομένου, καὶ λείψανα Μαρτυρικὰ ὑποδεχομένου. Scholion ad Epitomen Canonum pag. 29. ex Leonis Nov. ἱερουργήσας εἰς εὐκτήριον οἶκον μὴ καθιερωθέντα διὰ ἐγκαινίων, ἀνοιξίων, καὶ τοῦ συνήθους ἐνθρονιασμοῦ. Codinus in Orig. Constantinop. num. 150. τελειώσασα δὲ τὸν ναὸν, ἔμελλεν κρεμάσαι τὰς χαλκᾶς ἁλύσεις, καὶ τὰς λυχνίας, ὅπως ἐνθρονιάσῃ τὸν ναὸν, καὶ ἐγκαινίσῃ αὐτόν. Adde n. 151. In Euchologio pag. 614. τὰ τοῦ ἐνθρονιασμοῦ χαρτία dicuntur, quæ sub sacram Mensam ut Ecclesiæ dedicationis testes deponuntur.

ΘΡΟΥ͂ΒΑΛΟΝ, *Fragmen, Fragmentum*, θραῦμα. Θρουβαλίζειν, *Illidere, Collidere, Infringere*, προστρίβειν, προσβάλλειν.

ΘΡΟΥΛΛΙ͂ΖΕΙΝ, *Comminuere*, Θρυλλίζειν.

ΘΡΥΑ͂Σ, *Epimedium, Vindicta*, apud Interpol. Dioscorid. c. 601.

ΘΡΥ͂ΛΑΙΟΝ. In Vita MS. S. Andreæ Sali c. 6. dicitur hæc interrogatio Arianum Philosophum confudisse, θρύλαιον πτερῶδες ἥγηται διὰ θέσιν, ἢ οὐκ ἥρηται; putabam legendum Θηρίκλειον, ut Auctor intellexerit *Vas ansatum*: est autem Θηρίκλειον, in Lexico Reg. MS. Cod. 1708. ποτήριον ὑέλινον. Moeris Atticista MS. Θηρίκλειον, ἀπὸ τοῦ τεχνίτου προσηγορεύθη, ὡς Εὔβουλος· καθαρότερον γὰρ τὸν κέραμον εἰργασάμενος· ἢ θηρίκλεια, τὰ ἐκπώματα. Vox Scriptoribus obvia. Sed interrogationis argutiam non percipio.

ΘΡΥ͂ΜΒΗ, *Thymus*, Θύμβρος, apud Myrepsum de Antidotis cap. 98. in Cod. MS. in Edito verò cap. 100. de Salibus c. 4. Θρύβη, scribitur apud Portium.

ΘΡΥ͂ΣΙΟΣ, *Ulua, Herba Palustris*, Etymolog. mag. Θρύον, εἶδος πόας, ὁ λεγόμενος θρύσιος.

ΘΡΩΚΟΥ͂ΝΙΑ, *Vasis species.* Vide in Κραμπή.

ΘΥΒΟ͂ΛΟΣ, Apollodorus in Poliorceticis MSS. καὶ ἀγκῶνα μέσον μακρὸν οἷόν εἰσιν οἱ θυβόλοι μοναγκῶνες οὓς τινες σφενδόνας καλοῦσιν. Fortè, legendum λιθοβόλοι.

ΘΥΓΑΤΕ͂ΡΑ, pro Θυγάτηρ. Nicetas in Alexio lib. 3. τῷ βασιλεῖ δὲ τῷδε καὶ τρίτη θυγατέρα, ἧ Εὐδοκία τοὔνομα.

ΘΥ͂ΜΑ, *Caro animalis occisi.* Apophthegmata Patrum in S. Epiphanio num. 1. ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν, ἠνέχθη πετεινόν· καὶ λαβὼν ὁ Ἐπίσκοπος ἔδωκε τῷ ἀββᾷ Ἱλαρίωνι· καὶ λέγει αὐτῷ ὁ γέρων, Συγχώρησόν μοι, ὅτι ἐξ οὗ ἔλαβον τὸ σχῆμα, οὐκ ἔφαγον θῦμα.

ΘΥΜΑΡΝΟ͂ΛΙΟΝ, Prophetis, *Fœniculum erraticum*, ἱππομάραθρον, apud Interpol. Dioscor. cap. 487.

ΘΥΜΗΤΗ͂ΡΙΟΝ, *Memoriale*, Μνημεῖον.

ΘΥΜΙ͂ΑΜΑ, pro ipso *Thymiaterio.* Pachymeres lib. 5. cap. 17. ἐπιφερόμενοι καὶ πολλὰ τῶν ἱερῶν δώρων, στολὰς λέγω καὶ κατάχρυσα εἰκονίσματα, καὶ συνθετὰ πολύτιμα θυμιάματα.

ΘΥΜΙΑΤΟ͂Ν, *Thuribulum, Acerra.* Θυμιατήριον, ἐσχάριον, in Glossis MSS. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Τὸ δὲ θυμιατήριον ἐσχάριόν μοι κάλει.

Bartholomæus Mon. in Vita S. Nili Junior. ὁ δὲ μακάριος κελεύσας θυμιατὸν γενέσθαι, ὑπήντησεν αὐτῷ σὺν πάσῃ ἀδελφότητι. Triodium: καὶ λαβὼν θυμιατὸν, ἵσταται ἐνώπιον τῆς ἁγίας τραπέζης, καὶ θυμιῶν σταυροειδῶς, λέγει, &c. Pentecostarium: βαλὼν δὲ εἰς θυμιατὸν θυμίαμα πολὺ, ἀπαιωρεῖ τοῦτον ἐντὸς τοῦ βήματος. Philotheus Patr. Constantinopolit. in Ordine Sacri Ministerij: λαβὼν ὁ Διάκονος τὸ θυμιατὸν, καὶ θυμίαμα βαλὼν, πρόσεισι τῷ ἱερεῖ, &c. Occurrit ibi non semel. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. c. 14. §. 21. θυμιᾷ τοίνυν ὁ Πατριάρχης τὸν βασιλέα, εἶτα τὸ μὲν θυμιατὸν δίδωσι τῷ Ἀρχιδιακόνῳ. Utitur præterea cap. 17. §. 38. 42. ut & Typicum c. 2. & alibi passim, Cedrenus anno S. Leonis M. Symeon Thessalonic. de Sacris Ordinat. c. 8. pag. 169. &c.

ΘΥΜΟΛΕΟ͂ΝΤΕΣ dicti *Iconoclastæ* Hæretici, quòd Leonino quodam furore in imagines sævirent, ut scribit Auctor de Initiis Hæreseon n. 102.

ΘΥΜΟΤΙΑ͂ΡΗΣ, *Animosus, Ferox, Iracundus.* Glossæ Græcobarb. Ἀγριόθυμος, ἀγριόψυχος, θηριώδης, θυμοτιάρης. Alibi: θυμοτιάριδες, καρδίσιμοι.

ΘΥΜΟ͂Σ, pro χυμὸς, usurpari à Myrepso sect. 1. cap. 300. (in MS. verò Cod. cap. 294.) observat Fuchsius: δίδοται δὲ καὶ εἰς παντοίας βῆχας, καὶ εἰς θυμὸν τὸν κατερχόμενον εἰς θώρακα.

ΘΥ͂ΡΑ, *Aula Turcica*; vulgò etiamnum *Porta*, seu potius Janissariorum Schola militaris, ad Sultani custodiam. Laonicus lib. 1. pag. 9. Edit. Genev. de Otomano Sultano Orthogulis F. τοῦτον δὲ ἴσμεν ἡμεῖς τοῦ γένους, οὐδὲ τάτε ἄλλα ὡς οἷόν τε ἄριστα καταστάντα, καὶ τὴν ἀρχὴν εἰς τὸ ἐπιτηδειότατον αὐτῷ καταστησάμενον, τάξιν τε ἀρίστην ἀποδέξασθαι ἀμφ' αὐτὸν, ἣν Θύρας Βασιλέως καλοῦσι, καὶ ταύτῃ γε τῇ δυνάμει τὸ ἀπὸ τοῦδε δεδιττόμενον δέει τῷ ἀμφ' αὐτὸν κατέχειν τοὺς ὑπὸ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ ξύμπαντας ἐν τάχει παραγενομένους, ὅπῃ ἂν αὐτῷ δοκοίη, &c. & lib. 5. p. 150. αἱ μὲν οὖν Θύραι ὧδε πῃ ἔχουσαι, πεζοὶ πάρεισι τῷ Βασιλεῖ ἀμφὶ τοὺς ἑξακισχιλίους, καὶ ἐνίοτε ἀμφὶ τοὺς μυρίους. Et pag. 151. Θυρῶν πρυτανεῖς, Βεζυρίδες οὕτω καλούμενοι. Vide Πόρτα.

Ἀρχίθυρα. Lexicon MS. Cyrilli: Ἀφετηρία, ἀρχίθυρα τοῦ ἱπποδρόμου.

Οἱ ΘΥ͂ΡΑΘΕΝ, οἱ θύραζε, *Qui sunt extra Ecclesiam, Pagani, Gentiles*: ut Græcis dicuntur οἱ θύραζε, οἱ θύραθεν, *Externi, Alieni.* Michaël Psellus de Operat. Dæmon. pag. 30. καὶ τοῖς ἡμετέροις, καὶ τοῖς θύραζε, καὶ τοῖς ἀποτέρω, καὶ θύραθεν εἰωθός ἐστι, τὰ παχύτερα τῶν σωμάτων, σωματώδη λέγειν. Hinc Literæ prophanæ dictæ θυραῖαι, apud Nicetam in Balduino num. 2. ἀνὴρ ἥκων διὰ πάσης σοφίας, καὶ παντοίαν μάθησιν λογικήν, ὡς οὐδεμίαν ἕτερος ἐπιών, ὅσαι τε θυραῖαι, καὶ ὅσαι ἡμέτεραι. Sic apud Joannem Hierosol. Patr. in Vita S. Joannis Damasc. pag. 238. Edit. Rom. οἱ θύραθεν σοφοί. Et antè, ἡ θύραθεν σοφία, & infrà, ἡ παιδεία καὶ φιλοσοφία θύραθεν. Vita S. Euthymij n. 6. καὶ παιδείας ἐρασταὶ τῆς θύραθεν οὐκ ἀμελεῖς ὄντες. Et num. 162. μηδὲ παιδείᾳ τῇ θύραθεν ἐντριβὴς ὤν. Vita S. Lucæ Junioris pag. 989. Θεοφύλακτος οὗτος ἦν ὁ σοφὸς, ὃς τῆς θύραθεν σοφίας διδάσκαλος ὤν, &c. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. ἐπιστήμη τῶν θύραθεν. Zonaras in Alexio: λόγοις ἐντεθραμμένος τοῖς τε θύραθεν καὶ τοῖς καθ' ἡμᾶς. Nicephorus Gregoras Orat. in Constantinum M. ἔκτε τῶν θύραθεν σοφῶν, Ἑλλήνων δηλαδὴ καὶ Αἰγυπτίων, &c. Manuël Magnæ Ecclesiæ Rhetor adversus Plethonem: Γεννάδιος ὁ καὶ Σχολάριος, ὁ τά τε θύραθεν, καὶ τὰ καθ' ἡμᾶς θεοσοφίας ἄκρα περιουσίᾳ πεφθακὼς ἐν τέλει ἀγχινοίας. Adde Symeonem Logotheram in Michaële Theophili F. num. 31. Vide Ἔξω.

Ἀπὸ τῶν θυρῶν, Formula de iis qui ex aliquo ministerio emittuntur. Nomocanon Cotelerianus n. 136. ὁ ἀνὴρ ἕως τῶν κ'. χρόνων συλλειτουργῶν τῷ ἱερεῖ, ἐπέκεινα δὲ ἀπὸ τῶν θυρῶν.

ΘΥΡΑΦΟΣ, ἡ ἀράχνη, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Aranea.* Vide suprà Θηράφιον.

ΘΥΡΕΟ͂Σ, *Major Clypeus.* Asclepiodotus in Arte Tactica MS. θυρεοφόρον, ὅταν ἀσπίδας ἔνιοι φορῶσι

παραμήκεις διὰ τὸ συνεπισκέπεσθαι καὶ τὸν ἵππον. Leo in Tacticis cap.6.num.25. ὁπλίσεις μετὰ τὸν πεζὸν σκουτάτον, τὸν πάλαι καλούμενον ὁπλίτην, σκουτάριον, ὅτε μὲν ξέα καλεῖ, ἐπίμηκες μέγα, ὃ καλεῖται θυρεός. Et num.35. καὶ γὰρ σκουτάρια ἐποίουν αὐτοῖς στρογγύλα παραμήκη μεγάλα, ἃ ἔλεγον θυρεούς. Adde num.32. Idem cap.14. ἔχοντες σκουτάρια μεγάλα ἐπιμήκη, ἅπερ λέγουσι θυρεούς, ὥστε σκέπειν ὅλα τὰ σώματα, ἀνδρὸς ἔχοντα μῆκος. Vide rursum cap.19. §.183. & Notas ad Alexiad. pag.395.

ΘΥΡΕΠΑΝΟΙΞΙΑ, *Ædium Sacrarum Encænia.* Vide Menæa 22.Decemb. & supra in Ἀνοίξια.

ΘΥΡΙΔΑ, *Fenestra*, Σαλάμβη, in Corona pretiosa: pro θυρίς.

ΘΥΡΟΚΑΡΦΙΑ, *Cardo*, *Cardines*, Στρόφιγξ, γίγγλυμος. Vide Κάρφος.

ΘΥΡΟΚΥΚΛΑΙΟΝ, Cosmas Hieromonachus MS. de Chymia: εἰς καθαρὸν ἔβαλε ὕελον· τοῦτο εἶναι ἐπιβαλτέελον· ἔσω οὖν τὸ στόμα αὐτοῦ στενότερον τῆς κοιλίας αὐτοῦ, ὁποῖα δεῖτα εἰσὶ τὰ θυροκύκλια, καὶ τὸ στόμα ἐμφράξας μετὰ πηλοῦ, &c. Puto hanc vocem corruptam esse, atque intelligi θηρίκλεια, vasa scilicet de quibus consulendus Lazarus Bayfius lib.de Vasculis p.133. & quorum etiam mentionem agunt Anna Comnena pag.293. & Nicetas in Man. lib.3. num. 6. vix enim putem hâc voce intelligi annulos seu circulos forium. Vide Θύλαιον.

ΘΥΡΣΙΝΗ, Cypriis, *Orobanche*, apud Interpolat.Dioscorid.c.360.

ΘΥΡΣΙΟΝ, *Thymus*, apud Interpol. Dioscor. cap.439.

ΘΥΡΣΙΤΗΣ, *Ocimastrum*, apud Interpolat. Diosc. c.610.

ΘΥΡΩΡΟΣ, *Ostiarius*, primus gradus Ordinis Ecclesiastici: in Concilio Laodic. Can.24. apud S. Epiphanium in Exposit. fidei Cathol. in Concil. Quinisexto Can.4. &c. Vide Gloss. med. Latin. in *Ostiarius.*

Θυρωρός, *Ostiaria Monasterij*, in Nov.133. Justin. cap. 3.

ΘΩΛΟΣ, pro Θολὸς, τεταραγμένος, Hesychio. Agapius in Geopon. c.172. μόνον ἂς εἶναι καμπόσον θωλὰ τὰ νερὰ ἢ νύκτα, νὰ μὴ φαίνεται.

ΘΩΝ, *Chelidonium magnum*, apud Interpolat. Dioscor. c.399.

ΘΩΡΑΚΗΣΙΟΝ, Θωρακίδιον, pars Cassidis, quæ demissa faciem tegit, & θωρακίζει seu tuetur, unde nomen: Gallis *Visiere.* Anna Comnena lib.1. Alexiad. pag. 13. τοῦτο οὖν θεασάμενος καλύπτει μετὰ τὸ πρόσωπον τῷ θωρακιδίῳ, ὃ τῆς κόρυθος κύκλῳ ἐξήρτητο. Ubi Editio Hoeschelij habet Θωρακησίῳ. Nicephorus Bryennius id ipsum enarrans, καλύψας τὸ πρόσωπον τῷ ἀπῃωρημένῳ θωρακίδι. Vide Not. ad Alexiad. pag. 228.

ΘΩΡΑΚΕΙΟΝ, Θωράκιον, *Lorica*, *Munimentum Muri*, *Propugnaculum*, *Murus ipse.* Scholiastes Æschyli ineditus in Septem ad Thebas: Θωρακεῖα ἤγουν τὰ τείχη λέγονται, διὰ τὸ τὴν πόλιν δίκην θώρακος αὐτὰ ὑπενδιδύσκειν κύκλωθεν. Glossæ MSS.Reg. Θωρακεῖον, τὸ τεῖχος· Θωρακίοις, προμαχῶσι, δρυφάκτοις, ἢ λωρικίοις. Aliæ: Θωράκιον, τὸ τεῖχος. Nicetas in Joanne num.8. καὶ πρὸς γῆν τὰ τείχη, καὶ τὰ τούτων καθῃρεῖτο θωράκια. Vide præter Suidam & Lexicographos, Salmasium ad Hist. Aug.pag.483.

ΘΩΡΕΙΝ, *Videre*, *Aspicere*, pro Θεωρεῖν. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ὅλοι παραξενίζουνται, καὶ στέκουν, καὶ θωροῦσι, &c.

Passim ibi.

Θωρία, vel Θωριὰ, vel Θοργιὰ, *Visus*, *Aspectus*, *Obtutus*, *Species*, *Facies*, ὄψις, θέαμα, ὅραμα, βλέμμα. Glossæ Græcobarb. ἄβρωμα, στολὴ γυναικὸς εἶδος, θωρία ἢ θεωρία ῥοῦχα γυναικεῖα. Rursum: ἄσχημος, ἄνοστος, ὁποῦ δὲν ἔχει καλὴν θωρίαν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Ἔμορφος καὶ περιχαρὸς, εὐγενικῆς θωρίας.

Idem lib.4.

Νὰ ἔβλεπα καμία φορὰ τὴν ἔμορφη θορία σου.

Item *Fenestra.* Idem Anonymus lib.7.

Τὸ ἕνα θόριε ἀνοικτοὺς, ὅθε ἐβγαίνει ὁ ἥλιος.

Ὀξύθωρος, *Lynceus.*

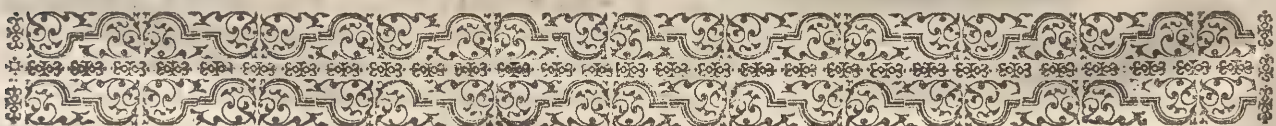
Θοριακὸς, *Aspectu jucundus*, *suavis.* Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Ἔμνηστος ἦτον, θοριακὸς, ὅλος τῆς κορτεσίας.

Θωρετὸς, *Spectabilis.* ἀξιόθεατος.

Ἀγριοθωρεῖν, *Torvum videre*, *Torvo vultu esse.* Glossæ Græcobarbaræ: ἀγρίως βλέπειν, νὰ ἀγριοθωρεῖ.

Κακοθώρητος, *Deformis visu.* Eædem Glossæ: δυσειδὴς, κακόμορφον, κακοθεώρητον, κακοθώρητον.

I.

ἸΑΜΑΣ, *Iuridicus*, in Gloss. S. Benedicti, Cap. de Magistratibus.

ἸΑΝΙΤΖΑΡΟΙ, Ἰανιτζάριοι. Vide in Γενιτζάροι.

ἸΑΟΥΡΤΙ, *Lac Acidum*, Constantinopoli.

ἸΑΡΙΝ, Ἰάριον, *Ærugo.* Ἰάριν, χαλκοῦ ἄνθος, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. in aliis ex Cod.1673. Ἰάριν, ὁ ἰὸς χαλκοῦ. Glossæ aliæ Græcobarb. Ἄνθος χαλκοῦ, τὸ ἰάριν, τὸ βέρδε ῥάμα. Neophytus MS. ἰὸς, τὸ ἰάριν. Glossæ Botanicæ MSS. ἰὸς, τὸ ἰάριν. Lexicon Chymicum Joannis Garlandij, pag. 66. *Iarim, id est viride rame*, seu æris. Matthæus Sylvaticus: *Iarin, id est ærugo campana, vel Viride.* Id nempe quod nostri *Verd de gris* vocant. Myrepsus sect.3. cap.62. ex Cod. MS. βερδεράμον, ἤτοι ἰάριν.

ἸΑΡΟΧΡΕΙΑ, *Poples*, Gallis *Iaret.* Hesychius: ἰαρόχρεια, τὴν ὀσφρὺν, Ἰταλοί. Fortè Leg. Ἰαροκρέας, poplitis pars carnosa.

ἸΑΣΜΗ, Persis, *Iasminum*, ἰάσμινον, apud Interpolat. Dioscorid. ubi ejus confectio describitur.

ἸΑΤΗΡ, sic appellata Manuëlis Comneni Imp. Novella seu Χρυσόβουλλος λόγος περὶ δικαιωμάτων τῶν ἁπανταχοῦ ἐκκλησιῶν, ὡς ἰώμενος τὰ χωλανθέντα ἴσως δικαιώματα τῶν ἁπανταχοῦ ἐκκλησιῶν, ἐπισκόπων δηλονότι, καὶ μητροπόλεων καὶ αὐτῆς μεγάλης ἐκκλησίας. lib.2. Juris Græco-Rom. pag. 149. & apud Balsamon. ad Can. 12. VII. Synodi pag.311. Edit. Oxon.

ἸΑΤΡΙΝΗ, *Medica*, *Obstetrix*, Glossæ Biblicæ MSS. μαῖαι, αἱ ἰατρῖναι, αἱ βοηθοῦσαι τὰς γυναῖκας ἐν τῷ τίκτειν. Ita appellantur apud Alexandrum Aphrodis. in Problem. Michaëlem Attaliatam in Synopsi

nopsi tit.49. & in lib.54. Basilic. tit. 14. §.1. lib.60. tit.3. §.9. Vide Gloss. med. Lat. in *Medica*.

ἸΑΤΡΟΣΟΦΙΣΤΗ͂Σ, *Medicus simul & Medicinæ Professor*: nam ἰατρικὴν dividebant Veteres in διδασκαλικὴν & ἐργάτιδα, ut est apud Damascium in vita Isidori, id est in Theoricen & Practicen. Unde Eunapius in Zenone, ejusmodi Medicos vocat ἐξησκημένους λέγειν τε καὶ ποιεῖν ἰατρικήν. Apud Suidam in Agapio, ἰατρικῶν μαθημάτων ἐξηγητής. Callisthenes in Vita Alexandri M. MS. καὶ ἐκαθέζετο ἐκεῖ ἐν ἑνὶ τόπῳ, ὡς ἰατρὸς σοφιστὴς πολλοὺς ἀστρολογούμενος, ὡς Προφήτης Αἰγύπτιος. Socrates lib.7. cap.13. de Adamantio: ἰατρικῶν λόγων σοφιστής. Apud Stephanum Byzantium in Γέα, de Gesio, qui vixit sub Zenone Aug. ὁ περιφανὴς τῶν ἰατρῶν σοφιστής, qui quidem ἰατροσοφιστὴς dicitur Suidæ, & Zachariæ Scholastico de Opificio mundi pag. 458. 481. Theophanes an. 1. Philippici, de quodam Nicolao: σοφιστὴν γεγονότα τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης. Apud Theophilum Protospatharium de Urinis, laudatur Μάγνος ὁ ἰατροσοφιστής. Cedrenus, ἀφ᾽ ὧν οἱ τῶν Ἑλλήνων ἰατροσοφισταὶ σφετερισάμενοι, καὶ τὰς ἀφορμὰς εἰληφότες, τὰς οἰκείας συνεστήσαντο τέχνας. Vide Gesnerum in Scholiis ad Cassij Problem. p.57.

Ἰατροσόφιον, *Liber de Medicina*: quo nomine recentiorum Græcorum Medicorum opera complura laudantur à Petro Lambecio lib.6. Commentar. de Bibl. Cæsar. p.101.154.157.& 159. Laudatur etiam in Indice MS. Bibliothecæ Monast. S. Trinitatis Insulæ Chalces ἰατροσόφιον περιέχον διάφορα, μῆκος β'.

ἸΒΑΓΚΟ͂Σ, pro *Ioannes*, dixisse Bulgaros observat Nicetas in Alexio lib.1. num.5. Ἰβαγκὸς ὄνομα τῷ δὲ, σημαίνει δὲ ἡ λέξις τὸ Ἰωάννην. Adde num.6. lib.3. num.2. &c. Sic Joannis Castriotæ, Georgij seu Scanderbegi Patris, ditiones, τοῦ Ἰβάνεω χώραν vocat Laonicus lib.5. pag.164. Edit. Genev. Paulus Oderbonius de Russorum Religione & Moribus, ait Κὺρ βελικὴ Ἰβὰν, Russorum linguâ sonare, *Princeps magnus Ioannes*. Vide Leunclav. in Pand. Turc. num. 121. 142.

ἸΒΕΝΤΟΝ. Vide ἰνβεντάριον.

ἼΒΗΡΙΣ, *Nasturtium*, apud Interpol. Dioscor. c.373. & Apul. c.20.

ἸΒΡΥ͂ΚΑΔΟΣ, ὁ χοῖρος, in Glossis MSS. Reg. Cod. 2062. Hesychius & Phavorinus legunt ἰβρίκαλος.

ἼΓΓΛΑ, *Cingulum sub ventre equi*, apud Crusium pag.188. pro σίγλα, *Cingulum*, quomodo Galli dicunt *La cengle du Cheval*, Ital. *Cinghia*. Proinde evanescit Meursij conjectura, qui vocem detortam putat ex *Iungla*, quæ ζώνη ζευκτικὴ redduntur in Gloss. Gr. Lat. longéque aliud sunt à cingulo equi.

ἼΓΓΡΟΣ, *Cerebrum*. Hesychius: ἴγρος, ὁ ἐγκέφαλος. Georgius Sanginatius de Partibus corporis humani:

Καὶ ἴγρος ὁ ἐγκέφαλος, λαιμὸς, ὁ βρόγχος ἐστίν.

ἼΓΔΙΟΝ, *Mortarium*, ἴγδη. Suidas in Etymolog. ὅλμος, μυρεψικὸν σκεῦος, τὸ ἴγδιον λεγόμενον παρ᾽ Ἰταλοῖς. Moschopulus: ὅλμος, τὸ κοινῶς ἴγδιον.

ἸΓΔΟΚΟ͂ΠΑΝΟΝ, *Pistillum*. Est enim ἴγδη & ἴγδις, ἔνθα μίσγομεν τὰ ἀρτύματα, ut est apud Phavorinum: *Mortarium*. Glossæ MSS. Reg. ex Cod. 2062. & Colbert. 2218. ὅλμος ἐστὶ κοῖλος λίθος εἰς ὃν κόπτουσιν ὄσπρια καὶ ἄλλα τινὰ ἢ ἐν ᾧ πτίσσουσι τὰς κριθάς, καὶ τὰ παχύτερα τῶν μυρεψικῶν καταλεαίνουσι· τὸ δὲ τύπτον τὰς κριθὰς, ὕπερον λέγεται, ὅ ἐστιν ἰγδοκόπανον. Glossæ aliæ ex Cod.930. ὕπερον, τὸ ἰγδοκόπανον.

ἸΓΚΑΙΚΟ͂Σ, *Anglicus*. Eustathius Iliad. γ. ὅτι δὲ καὶ βόρειοι πυγμαῖοι περὶ που τὰ τῆς Θούλης ἀντίπερα ἔνθα τὰ Ἰγγλικά.

ἸΓΚΟ͂ΛΑΣ, ἴγκολος, *Incola*. Glossæ Basilic. ἴγκολος ὁ πάροικος, ὃς καὶ ἀλλαχοῦ ἐν πόλει ἢ ἐν χωρίῳ τὴν οἴκησιν ἐκτήσατο. Modestinus JC. lib.1. Excusat. εἰδέναι χρὴ, ὅτι ὁ ἐν ἀγρῷ καταμένων, ἰγκόλας οὐ νομίζεται· ὁ γὰρ ἐκείνης τῆς πόλεως ἐξαιρέτοις μὴ χρώμενος, οὗτος οὐ νομίζεται ἰγκόλας.

ἸΔΙΑ͂ΡΙΟΝ, *Beneficium Ecclesiasticum*. Græcus Interpres Concilij Lateranensis an.1215. cap.3. εἰ δὲ κληρικὸς εἴη, ἀπὸ παντὸς ὀφφικίου καὶ ἰδιαρίου καθαιρείσθω. Ubi Lat. *Ab omni Officio & Beneficio deponatur*: cap.11. de Magistris Scholasticis: ἵνα παρ᾽ ἑκάστης Καθεδρικῆς ἐκκλησίας διδασκάλῳ τῷ τοὺς Κληρικοὺς τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας καὶ τοὺς λοιποὺς φοιτητὰς πτωχοὺς δωρεὰν παιδεύοντι, ἁρμόζον ἰδιάριόν τι παρασχεθῇ, ubi Lat. *Aliquod competens Beneficium præberetur*. Ita denique cap.32.

ἸΔΙΚΟ͂Ν, *Privatum Patrimonium*, *Res privatæ Principis*. Balsamon in tit. Photij de Fide cap.5. Πριβάτον λέγεται κατὰ Λατίνους τὸ ἰδικόν. Lib.6. Basilic. tit.1. cap.15. & 59. Κόμης τῆς ἰδικῆς περιουσίας, *Comes privatarum*. Lib.7. tit.5. cap.98. ἐὰν ὁ μισθωτὸς ἢ δοῦλος τῶν ἰδικῶν κτημάτων τοῦ βασιλέως ἡμαρτηκέναι τι λέγεται, &c. cap.99. ἐὰν ἀδικῶσι περὶ τοῦ διοικοῦντος τὰ ἰδικὰ τοῦ βασιλέως. Et tit. 18. cap.20. ὁ βασιλεὺς ἀντέγραψεν οὕτως· ὁ προκουράτωρ τοῦ ἰδικοῦ μου λόγου, &c. Qui porro προκουράτωρ τοῦ ἰδικοῦ hîc dicitur, Ἐπὶ τοῦ ἰδικοῦ appellatur in inscriptione Epist. 240. ex Photianis. Ita etiam appellabatur Constantinopoli ædes in qua recondebantur *Privata* Principis, de qua diximus in Constantinopoli Christiana lib.2. sect.9. num.10. pag.154. Alexij Comneni Monita ad Spaneam Nepotem, MSS.

Καὶ ἕνι καλῇ σοσποίτη σου φυλάγῃ τὸ ἰδικόν σου.

Infrà:

Ὡσὰν τοῦ λύψει τίποτε, ἢ ὡσὰν χάσῃς τὸ ἰδικό σου.

ἸΔΙΚΟ͂Σ δικαστὴς, *Specialis Iudex datus*, in Basilicis.

ἼΔΙΚΤΟΝ, *Edictum*. Lexicon MS. Colberteum Cod. 6076. & Glossæ Basilic. ἴδικτον, προσφώνησις. Perperam in Glossis script. ἴνδικτον. Theodorus Lector Ecl.1. Extr. διὰ ἑτέρου ἰδίκτου καταλύσας τὰ πρότερα. Evagrius, lib.4. cap.39. τὸ καλούμενον πρὸς Ῥωμαίων ἴδικτον γράφει. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap.74. διὰ τὸ τῶν ὑπ᾽ αὐτοῦ γινομένων ἰδίκτων. Adde cap. 85. Theophanes an. 10. Valentiniani M. ἴδικτον δὲ Οὐαλεντινιανὸς ἔγραψεν τοῖς ἐν Ἀσίᾳ, &c. Idem an.38. Justiniani: τῷ δ᾽ αὐτῷ ἔτει Ἰουστινιανὸς ὁ Βασιλεὺς τὸ περὶ φθαρτοῦ καὶ ἀφθάρτου κινήσας δόγμα, καὶ ἴδικτον πανταχοῦ καταπέμψας ἀλλότριον εὐσεβείας, &c. Idem an.20. Heraclij: τότε δὴ ὡς μέγα τι νομίζων ποιεῖν, ἐκτίθεται τὸ λεγόμενον ἴδικτον, περιέχον, &c. Vita S. Maximi Confess. num.12. de eod. Heraclio: καὶ ἐγγράφοις τύποις, καὶ τῷ λεγομένῳ ἰδίκτῳ τὸ ἄτοπον βεβαιοῖ. Lib.1. Basilic. cap.55. ὅπερ δείκνυται ἐκ τῶν παρ᾽ ἡμῶν γραφέντων διαφόρως λόγων τε καὶ ἰδίκτων. Vide Cedrenum, p.312. 388.

Ἤδικτον. Synodus Constantinopol. VI. Act.4. Ἀπολλιναρίου αἱρετικοῦ κατὰ Διοδώρου πρός τε κείμενον ἐν τῷ ἠδίκτῳ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως τοῦ ἐν εὐσεβεῖ τῇ μνήμῃ Ἰουστινιανοῦ τοῦ Βασιλέως. Occurrit rursum in eadem Synodo pag.1110. Pæanius seu Capito Lycius in Paraphrasi Eutropij lib. 8. *composuit edictum*, addit, ὃ μέχρι νῦν Ἀδριάνειον καλεῖται κατὰ τὴν τῶν Ἰταλῶν φωνὴν ἤδικτον περπέτουον. Nicephor. Callist. lib.17. cap.29. τὸ Ῥωμαϊστὶ ὀνομαζόμενον ἤδικτον γράφει. Vide Ἔδικτον.

ἸΔΙΟΔΟΜΕ͂ΣΤΙΚΟΣ. Vide in Δομεστικός.

ἸΔΙΟΚΑ͂ΒΑΛΛΟΣ. Vide in Κάβαλλος.

ἸΔΙΟ͂ΚΑΣΤΡΟΝ. Vide in Κάστρον.

ἸΔΙΟΚΤΗΤΟΝ, *Peculium*, in Basilicis. Glossæ: ἐμαζκιπάτων, ἰδιοκτήτων. Ἐμαζκιπαλίωνι, αὐτεξουσιότητι, ἰδιοκλήτῳ. Glossæ Lat. Gr. *Peculiaris*, ἰδιόκτητος. *Peculium*, περιουσία, Περίκτησις, ἴδιον, &c.

ἸΔΙΟΜΕΛΟΝ, scilicet τροπάριον, sic dictum, quòd ἴδιον μέλος habeat, seu peculiari sibi, (gravi nempe & concinnâ,) voce recitetur, cùm contrà εἱρμὸς aliâ, ad sui normam, decantetur. Ita Goarus ad Euchologium pag. 206. ex Ligaridio. Triodium in Dominica τῆς ἀποκρέω. ἀναστάσιμα τῆς ὀκτωήχου δ΄. καὶ ἀνατολικὸν ἓν, καὶ τῆς ἀποκρέω ἰδιόμελα τρία. Infrà: καὶ λέγομεν ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας. Rursum: ἰδιόμελον ἑωθινόν. Alibi: καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας, δίς. Euchologium Goari pag. 187. 517. στιχηρὰ ἰδιόμελα. pag. 201. μετὰ δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ψάλλει τὸ ἰδιόμελον τοῦ τριωδίου τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ μαρτυρικὰ, καὶ τοῦ μηναίου. Adde pag. 556. Symeon Thessalonicensis Responso 57. καὶ τριώδια ψάλλειν καὶ ἰδιόμελα, μετὰ τὴν ἁγίαν τεσσαρακοστὴν διετύπωσαν. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. cap. 7. num. 23. καὶ ψάλλουσιν ἰδιόμελον τὸ τῆς ἑορτῆς. Adde cap. 10. num. 5. ἰδιόμελα καὶ τροπάρια τῶν Κανόνων, apud Joannem Plusiadenum pro Concil. Florent. pag. 643.

Ἰδιόμελα ἑωθινὰ, *Quæ sub ortum solis canuntur*, & describuntur sub finem Paracletici pag. 185. ubi dicuntur ab Imp. Leone Philosopho fuisse composita. Vide in Ἐξαποστειλάριον.

ἸΔΙΟΡΙΘΜΟΙ. Allatius lib. 3. de utriusque Eccl. consens. cap. 8. §. 8. observat apud Græcos, Monachorum alios dici κοινοβιακοὺς, alios ἰδιορίθμους; ac *Cœnobiacos* quidem, non tantùm qui simul habitant, sed communi habitatione ex uno vestiario vestiuntur, & ex uno Cellario pascuntur, & eadem officia & exercitia funguntur: ἰδιορίθμους verò, qui suo more vivunt, & ut illis collubitum est. Nam antequam habitum induant, certâ pecuniâ corrogatâ, ad sui necessarios usus, sibi per Monasterium subministrandos, cellam obtinent, & quotidie panem ac vinum, quæ aliis etiam tradi solent à Cellario, ad victum accipiunt; reliqua sibi ipsi provident, & sic ab oneribus Monasterij immunes, sua peragunt, & negotiis operam dant, & cùm placet, ad Officia celebranda cum aliis in Ecclesiam conveniunt: ac eorum denique bona cùm moriuntur Monasterio cedunt.

ἸΔΙΟΡΥΤΟΝ, *Leontopodium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 713.

ἸΔΙΟΤΕΙΧΟΣ. Epiphanius Hagiopolita de Locis Sanctis, pag. 50. καὶ ὁ ναὸς τοῦ Σολομῶντος ἰδιότειχα.

ἸΔΙΟΧΕΙΡΟΝ, *Scriptum manu propriâ exaratum*, *Syngraphum*, *Chirographum*. Novella Constantini Porph. περὶ ἀναδόσεως, &c. Καὶ ἰδιόχειρα ἀμοιβαῖα ἀσφαλιζομένου ἑκατέρου. Disputatio Gregentij pag. 203. καὶ πᾶσαν πονηρὰν ψῆφον ἀναιρῶν, καὶ ἰδιόχειρα ἀσφαλείας παρὰ τῶν μεγιστάνων ἀπαιτῶν πρὸς τὸ μὴ ἀδικεῖν πένητας, &c. Constantinus de Adm. Imp. cap. 31. συνθήκας καὶ ἰδιόχειρα ἐποιήσαντο. Utuntur alij, Nicephorus Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. pag. 1255. & 1267. Edit. Labbei, Harmenopulus lib. 1. tit. 8. §. 10. &c. Vide Salmasium de Modo usurarum, cap. 10. Extr.

Ita porrò præsertim appellant Scriptores Byzantini, *Fidei professionem*, quam ab Imperatoribus recèns creatis aut evectis, & priusquam Coronâ donarentur, exigebant Patriarchæ Constantinopolitani, seu περὶ ὀρθοδοξίας, ut loquitur Leo Grammaticus in Leone Armenio, initio; ὁμολογία ἰδίαις χερσὶ ἐγγράφως παραδοθεῖσα, ut ait Codinus de Offic. palat. cap. 17. num. 1. ubi ea describitur num. 3. & 4. Theophanes an. 17. Zenonis: βιαζόμενος δὲ αὐτὸς τῆς Βασιλίδος Ἀριάδνης, καὶ τῆς συγκλήτου, ἔλαβεν αὐτοῦ τὸ ἰδιόχειρον, πῶς ἀποδέχεται εἰς ὅρον πίστεως τὰ δόγματα τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνόδου. Suprà, ἔγγραφον vocat, ut & an. 9. Nicephori: Νικηφόρος δὲ ὁ Πατριάρχης ἔγγραφον ἐξ ἰδιοχείρου παρὰ Μιχαὴλ ἀπῄτησεν περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως. Adde pag. 405. Auctor incertus post eundem Theophanem pag. 431. πρότερον ποιήσας ἰδιόχειρον μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ, μηδέποτε κατὰ τῆς ἐκκλησίας χωρέσθαι, ἢ παρασαλεῦσαι τῶν καλῶς εἰς αὐτὴν ὁρισθέντων ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων ἱερῶν δογμάτων. Adde pag. 435. & Vide supra in Ἔγγραφον, & οἰκειόχειρον.

ἸΔΙΩΣΥΝΗ, *Affinitas*. Canonarium Joannis Monachi pag. 112. καὶ ὅταν ἀπάντων τούτων ἐξείπωσι τὰς διαφορὰς, πάλιν ἐρωτᾶν αὐτοὺς περὶ τῆς αἱμομιξιῶν, μήπως εἰς συγγενείας τινὰς ἢ ἰδιωσύνας ἔπεσαν.

ἸΔΙΩΤΑΙ, *Plebeij*, *Pagani*, in Nov. Justin. 8. cap. 6. Nov. 22. cap. 47. Nov. 30. cap. 1. Nov. 31. &c. Item *Rudes*, *Indocti*, ut apud Joannem Cananum de Bello Constantinopol. initio, &c. Macarius Homil. 26. εἰς χωρίον ἐὰν τις ἀπέλθῃ, ὀλίγα γράμματα εἰδὼς, ὅπου εἰσὶν ἰδιῶται, δοξάζεται ὑπ᾽ αὐτῶν σχολαστικὸς, ὅτι χωρικοί εἰσιν, ὁλοτελῶς μὴ εἰδότες δοκιμάσαι.

Ἰδιῶται, *Monachi Laïci*, vel *qui nullo Ecclesiastico gradu donati sunt*. Euchologium in Officio Funeris Monachi: καὶ εἰ μὲν ἱερεὺς ἐστὶν ὁ ἐκδημήσας ἀδελφὸς, τίθεται τὸ τοῦτου λείψανον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ· εἰ δὲ ἰδιώτης, ἐν τῷ νάρθηκι. Symeon Thessalon. Opusc. contra Hæreses: καὶ τοὺς μὲν καθηγουμένους καὶ ἱερωμένους ψάλλουσιν ἔνδον τοῦ ναοῦ, τοὺς ἰδιώτας δὲ μοναχοὺς, ἢ καὶ τοὺς λαϊκοὺς ἐν τῷ νάρθηκι. Vide Goarum ad idem Euch†olog. pag. 19. 23. & Gloss. med. Lat. in *Idiota*.

Ἰδιωτία, *Rusticitas*, *Simplicitas*, apud Theophanem an. 10 Leonis Isauri.

ἸΔΡΙΩΜΕΝΟΣ, pro ἱδρυωμένος. Constantinus de Adm. Imp. ὅτι εὐγενὴς καὶ φρόνιμος, καὶ ἱδρυωμένος ὑπάρχει. Alibi vocat ἱδρυωμένους καὶ πιστούς.

ἹΔΡΟΜΑΧΙΟΝ, *Stragulum equi sellæ substratum, quo illius sudor cavetur, & à sessore vitatur.* Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. cap. 3. n. 8. ἡ σέλα τοῦ ἵππου αὐτοῦ διβολέα· ὡσαύτως μετὰ ἀετῶν μαργαριταρείνων ἔμπροσθέν τε καὶ ὄπισθεν, καὶ εἰς τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ ἱδρομαχίου, ἔχουσα καὶ μαργέλλιον ἔμπροσθέν τε καὶ ὄπισθεν, ὡς καὶ ἡ βασιλική. Formam verò ejusmodi ὑδρομαχίων inspicere licet in Bulla aurea Balduini II. Imp. Constantinopol. à nobis delineata in Familiis Byzantinis p. 216.

ἸΔΡΥΣ, *Quercus*. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Nicolai Lucani: Δρυῶ, ἴδρυῶ, τὸ δένδρον.

ἹΔΡΩΤΑΣ, *Sudor*, ἱδρὼς, in Corona pretiosa.

ἸΕΒΑΛ, Afris, *Gramen*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 610.

ἸΕΝΕΙΑ, *Barba*, γένειον, in Turco-Græc. Crusij.

ἹΕΡΑ, *Ordo Sacer*, *Ecclesiasticus*. Nomocanon Cotelerianus num. 287. τὸ δὲ ψαλτήριον ὑπὸ μεγάλης σωτηρίας γέγονεν τῇ ἱερᾷ.

ἹΕΡΑ βοτάνη, ἡ ὀρθὴ περιστερὰ, καὶ ὑοσκύαμος, in Glossis Iatricis MSS. Neophyti. *Peristereon rectus*, vel *Hyoscyamus* seu *Apollinaris*. Item *Vetonica*, apud Anton. Musam de Vetonica cap. 1. *Verbenaca*, apud Apul. c. 3.

ἹΕΡΑΙ πυλαὶ, *Portæ Sanctæ*, quibus à ναῷ in Sacrum Βῆμα aditus patebat. Passim occurrunt in Libris Ecclesiasticis Græcorum. Symeon Thessalon. de Sacris Ordinat. cap. 3. de Subdiacono: καὶ φυλάσσει μὲν τὰς πυλὰς τὰς ἱερὰς ἵνα μή τις τῶν ἀναξίων ἔνδον εἰσέλθῃ τοῦ βήματος. Vide nostram Constantinopolim Christ. lib. 3. n. 7.

ἹΕΡΑΚΑΡΙ,

ἹΕΡΑΚΆΡΙ, *Falconarius*, *Auceps*, apud Petr. Bellonium lib. 1. Observat. cap. 11.

ἹΕΡΑΚΟΠΌΔΙΟΝ, *Lychnis silvestris*, apud Interpol. Diosc. c. 521.

ἹΕΡΑΚΊΤΑΙ. Theophanes an. 24. Leonis Isauri: ἐκάησαν ἀγοραὶ ἐν Δαμασκῷ ὑπὸ Ἱερακιτῶν, καὶ ἐφουρκίσθησαν.

ἹΕΡΆΝΘΕΜΙΣ, *Chamæmelon*, apud Apul. de Virtut. Herb. c. 23.

ἹΕΡΑΤΕῖΟΝ, quæ pars sit Ecclesiæ, video controverti. Dionysius Areopag. de Hierarch. c. 3. disertè distinguit θυσιαστήριον ἀπὸ τοῦ ἱερατείου, ita ut θυσιαστήριον sit quod Græci vulgo Βῆμα, Latini *Presbyterium*, vocant: ἱερατεῖον verò, *Navis Ecclesiæ*, nam prima sæcula *Chorum*, qualis est hodie, non agnovere, ut observavimus in nostra Constantinop. Christ. lib. 3. num. 77. Dionysius igitur loco laudato, ubi duos statuit demortuorum ordines, sic ait: συναγαγὼν ὁ θεῖος Ἱεράρχης τὸν ἱερὸν χορὸν, εἰ μὲν ἱερατικῆς ἐτύγχανε τάξεως ὁ κεκοιμημένος, ἔμπροσθεν τοῦ θείου θυσιαστηρίου κατακλίνας αὐτὸν, ἀπάρχεται τῆς πρὸς Θεὸν εὐχῆς καὶ εὐχαριστίας· εἰ δὲ τοῖς εὐαγέσι μοναχοῖς, ἢ τῷ ἱερῷ λαῷ κατελέγετο, παρὰ τὸ τίμιον ἱερατεῖον αὐτὸν κατακλίνει πρὸ τῆς ἱερατικῆς εἰσελεύσεως. Quæ postrema verba de Portis Templi intelligenda sunt. Nam Pachymeres in Paraphrasi non omnino sensum Dionysij percepit, ut nec Allatius in Dissert. De Narthece: is enim est, ut dicat cadaver Monachi aut Fidelis in inferiori ναοῦ parte versùs Portas Templi collocari: ut Presbyteri ante portas Bematis. Eâ notione fortè ἱερατεῖον usurpavit Theophanes an. 14. Zenonis: οἱ δὲ τοῦ Δίου μοναχοὶ τῇ κυριακῇ εἰς τὸ ἱερατεῖον ἐπέδωκαν Ἀκακίῳ τὴν ἐπιστολήν. Tametsi fatendum ἱερατεῖον interdum pro ipso Bemate accipi. Cùm igitur ἱερατεῖον sit propriè ναὸς ipse, in quo ἱερὸς λαὸς consistebat, inde

Ἱερατεῖον, dicta *Plebs*, seu *Populus Episcopo subditus*, qui scilicet ἐν ἱερατείῳ Ecclesiæ consistit: quomodo fortè *Sanctuarios*, tenentes Ecclesiæ dixit inferior Latinitas, uti docuimus in Glossario. S. Basilius Epist. 263. καὶ γὰρ εἰ καὶ πολυάνθρωπον πῶς εἶναι δοκεῖ τὸ ἱερατεῖον ἡμῶν, ἀλλὰ ἀνθρώπων ἀμελετήτως ἐχόντων πρὸς τὰς ὁδοιπορίας, διὰ τὸ μήτε ἐμπορεύεσθαι, μήτε τὴν ἔξω διατριβὴν αἱρεῖσθαι, τὰς δὲ ἑδραίας μεταχειρίζεσθαι τοὺς πολλοὺς, &c. Idem Epistol. 412. θορύβων δὲ ἀεὶ καὶ ταραχῶν πληρῶν τὴν πόλιν, καὶ σύμπαν τὸ ἱερατεῖον. At

Ἱερατεῖον, in Actis Constantinopoli de Agapio & Bagadio sumitur pro cœtu ac consessu Presbyterorum: καὶ ἑτέρων διαφόρων Ἐπισκόπων, καὶ παντὸς τοῦ ἱερατείου.

ἹΕΡΑΤΙΚΟΊ, *Sacerdotes*, in Concilio Laodic. Can. 19. 24. 27. 41. 42. 54. 55. in Synodo VII. Can. 15. in Synodo Trullana Can. 77. &c. ἱερατικὸν ἀξίωμα, apud Clementem lib. 8. Constitut. Apostol. c. 47. Zachariam Pap. lib. 1. Dialog. cap. 4. lib. 2. cap. 16. &c. ἱερατικὸς κατάλογος, in Canonib. Apostol. Can. 6. apud eundem Clement. lib. 3. cap. 15. ἱερατικὸν συνέδριον, in Cod. Can. Eccl. Africanæ Can. 53. ἱερατικαὶ λειτουργίαι, in Concilio Ancyrano Can. 1. ἱερατικὴ τάξις, apud S. Dionysium de Hierarch. cap. 2. ἱερατικὸν τάγμα, in Concilio Laodiceno Can. 2. S. Basilius Epist. 264. καὶ πάντας μὲν μιᾷ φωνῇ τοὺς ἱερατικοὺς τῆς ἐν Καισαρείᾳ ἐκκλησίας παρέδωκε τῇ βουλῇ. Ita ἱερωμένους, Sacerdotes non semel vocat Eusebius in Hist. Eccl. ut observatum ab Henrico Valesio ad lib. 1. de Vita Constant. cap. 51. Hisce addo quæ habet Lexicon MS. Cyrilli: Βασίλειον ἱεράτευμα, τοὺς ὀρθοδόξους ἱερεῖς λέγει.

ἹΕΡΊΦΙΟΝ, *Sacellum*. Glossæ Basilic. Σάκελλον, (ita leg. pro σεκέλλου) ἀφίδρυμα, ἤτοι ἱερίφιον.

ἹΕΡΟΒΡΎΓΚΑΣ, *Geranium*, Prophetis, apud Interpol. Dioscor. cap. 538.

ἹΕΡΟΔΙΆΚΟΝΟΣ. Vide in Διάκονος.

ἹΕΡΟΚΉΡΥΞ cognominatur S. Paulus Apostolus à Græcis. Vide Porphyrogenitum in Vita Basilij Imp. cap. 57. Edit. Allatij, & 87. Combefisij. Photius Epist. 117. Παῦλος ὁ μέγας καὶ λαμπρὸς τῆς οἰκουμένης κήρυξ. Pro Lectore usurpat Martyrium S. Clementis Ancyrani MS. διὰ τοῦτο ψήφῳ τε Θεοῦ ἄνωθεν, καὶ κοινῇ πάντων ὁμοῦ τῶν ἐν Γαλατίᾳ γνώμῃ, πρῶτα μὲν ἱεροκήρυξ τῆς ἁγίας αὐλῆς, εἶτα Διάκονος, οὐκ ὀλίγῳ δὲ ὕστερον καὶ πρεσβύτερος ἀναδείκνυται.

ἹΕΡΟΚΎΚΛΙΟΝ. Manuël Malaxus in Chron. MS. 799. τοῦτο ἐβεβαίωσε διὰ βασιλικὸν ὁρισμὸν τὰ ἱεροκύκλια τῆς Μονεμβασίας, ὅπου ἔδωκεν Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος.

ἹΕΡΟΛΟΓΕῖΝ, *Benedicere*, vox propriè usurpata in nuptiarum benedictionibus. Concil. Neocæsariense Can. 6. apud Matthæum Blastarem: περὶ τοῦ μὴ συνεστιᾶσθαι τῷ διγαμοῦντι τὸν ἱερολογήσαντα. Scylitzes pag. 722. ἱερολογεῖται τῇ Ζωῇ, καὶ αὐτοκράτωρ ἀναγορεύεται Βασιλεὺς, & pag. 733. τοῦ Χρυσοτρικλίνου δὲ κοσμηθέντος, ἐπὶ βήματος καθίσασα ἡ Ζωὴ, ἐξάγει τὸν Μιχαὴλ, καὶ τὸν Πατριάρχην καταναγκάζει ἱερολογῆσαι τοῦτον αὐτῇ. ὁ δὲ τῷ λόγῳ ἐκθαμβηθεὶς, ἵστατο ἐννεὸς, καὶ πρὸς τὴν ἱερολογίαν ἐνεδοίαζεν. Ita præterea usurpat pag. 864. ἄγεται τοίνυν τὴν Μαρίαν ἀπηρυθριασμένως ὁ Βασιλεὺς, καὶ ἱερολογεῖται αὐτῷ. Nicephorus Bryennius lib. 3. Extr. de Sacerdote qui Botaniatæ & Mariæ uxoris Michaëlis Ducæ Imp. Nuptiarum ceremoniam peregerat: ὃς καὶ τὴν ἱερολογίαν ἐτέλεσεν. Infrà voce εὐλογεῖν utitur. Zonaras in Constantino Porphyrog. τετέλεστο τὰ γαμήλια τοῦ Πατριάρχου Νικολάου τὴν ἱερολογίαν ποιήσαντος. In Nicephoro Phoca: ἐν τῇ κατὰ τὰ βασίλεια Νέᾳ ἐκκλησίᾳ τῆς ἱερολογίας τῶν γαμικῶν τελουμένης, &c. Et in Nicephoro Botaniata: διὸ καὶ ὁ τὴν ἱερολογίαν τετελεκὼς, &c. Georgius Acropolita in Chron. cap. 33. καὶ πληροῦσι τὴν τῶν παίδων συνάφειαν, τοῦ Πατριάρχου Γερμανοῦ τὰ τῆς ἱερολογίας τελέσαντος. Adde Balsamonem ad Can. 38. Epist. 1. S. Basilij ad Amphilochium, & ad Nomocan. pag. 138. 140. 1. Edit. Pachymeres lib. 3. cap. 24. ait προνόμιον esse Chartophylacis, τὸ προτροπαῖς ἐκείνου τὰς ἱερολογίας γίνεσθαι, quæ postea declarat: τὸ γάρ τις ἱερέων —— νυμφίους ἱερολογεῖν δίχα τῆς τοῦ Χαρτοφύλακος προτροπῆς. Hinc in Catalogo Officiorum Ecclesiæ Constantinopol. dicitur ἔχειν τὰς ἱερολογίας τῶν μνηστειῶν, & ἱερολογεῖν αὐτὰς, id est *Penes eum esse Benedictiones nuptiarum, easque benedicere.* Ubi jure Goarum carpit Possinus, qui ἱερολογίας hoc loco, *Registra nuptiarum* interpretatus est in Euchologio. Verùm ipsemet fallitur: neque enim nuptiarum benedictionem impertiebatur, sed licentiam dabat διὰ πιττακίου nuptias celebrandi. Balsamon ad Can. 9. VII. Synodi, ubi de Chartophylace: τὰ τῶν ἱεροτελεστιῶν πιττάκια ἐκτίθεται. Clariùs ad Can. 7. Concilij Neocæsariensis ubi de secundis nuptiis: μήτε τοιαύτην ἱερολογίαν ἐμποδίζεσθαι, μᾶλλον μὲν οὖν δεῖ ὅτε ἐπιτρέπεται διὰ πιττακίου Χαρτοφύλακος. Ubi Πιττάκιον, est quod *Dispensationem* in Re nuptiali appellamus. ἱεροτελεστίας porrò voce hac notione utitur rursum idem Balsamon ad Nomocan. Photij, tit. 13. cap. 2. εἰ δὲ οὐκ ἔφθασε γενέσθαι τελεία ἱεροτελεστία, ἀλλὰ μόνη μνηστεία παρηκολούθησε, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Benedictio.*

ἹΕΡΟΜΆΡΤΥΡ. Vide in Μάρτυρ.

ἹΕΡΟΜΝΗΜΩΝ, *Hieromnemon*, Dignitas in Ecclesia Græcanica, quæ duodecima recensetur à Codino cap. 1. ubi ejus munus sic describitur: ὁ Ἱερομνήμων, εἰς τὸ βλέπειν τὰς εὐχὰς ὄπισθεν τοῦ Ἀρχιερέως· Κρατεῖ δὲ τὸν ἐνθρονιασμὸν, καὶ τὸ κοντάκιον τῆς χειροτονίας

τονίας

τονίας. Codex Reg. pro κονδάκιον, habet τ̃ κώδικα, omissis vocibus, κρατ̃ τ̃ ἐνθρονιασμόν. Codex Allatianus: ὁ ἱερομνήμων, κρατ̃ ἐν τῇ παραδόσει αὐτ̃ τ̃ κώδικα τ̃ ἐκκλησίας βελλωθέντα παρὰ τ̃ Κληρικῶν, καὶ τ̃ Ἀρχιερέως ἐμβαλάντιον· καὶ εἰ μὲν ἐκ ἔστι ἐπίσκοπος, μᾶλλον ἐγκαινίζει ἐκκλησίαν νέαν· σφραγίζει δὲ καὶ Ἀναγνώστας. Ex Ordine Diaconorum est. Joannes Episcopus Citri in Respons. pag. 329. τὸ τ̃ Ἱερομνήμονος δὲ ὀφφίκιον διακόνῳ ἐξ ἀνάγκης προσήκει· ἐπεὶ συνυπεργὸς ἔτος ἔστι τῷ Κανστρισίῳ εἰς τὸ περιτιθέναι τὴν ἱερὰν στολὴν τῷ ἀρχιερεῖ μέλλοντι ἱεροπρακτεῖν, εἰ δὲ ἱερεύς ἐστιν ὁ Ἱερομνήμων, κενῷ ὀνόματι, ὡς ἔτως εἰπεῖν, ἱερομνημονεῖ· ἐδὲ γὰρ ἔξον αὐτῷ ἐν τ̃ ὑπηρεσίαις τ̃ ἀρχιερατικῶν στολισμάτων, διακόνε τάξιν τηρεῖν. At extremâ Græciâ admissi etiam ad eam Dignitatem Presbyteri. Laudatur enim ab Allatio in Dissert. de Georgiis pag. 411. ποίημα τ̃ εὐτελῆς καὶ ἀχρείε Ἱερομνήμονος ἱερέως Γεωργίε πνευματικῦ πατρὸς &c. Ejusdem Dignitatis meminit præterea Demetrius Gemistus MS. de Liturgia Patriarchæ: ὁ δὲ μέγας χαρτοφύλαξ ἀπέρχεται μετὰ τ̃ Ὑπομνηματογράφε καὶ τ̃ Ἱερομνήμονος ἑπομένων αὐτῷ, &c. Et Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 3. cap. 15. καὶ οἱ ἐξῆς ὀφφικιάλιοι ἄρχοντες πάντες σχεδὸν, πλὴν τ̃ Ἱερομνήμονος, &c. Id Officij obierat Joannes Patr. Constantinopol. sub Alexio Comneno, ut est in Catal. Patr. Constantinopol. Obiit etiam Georgius Pachymeres. Vide Euchologium pag. 623. 832. Allat. de Georgiis pag. 365. & 411. & Epistolam Ecclesiæ Constantinopolitanæ ad Bohemos.

At Græci veteres ἱερομνήμονας vocabant, qui sacrificia in Commentarios regerebant, quæ à quocunque facta essent, & Ordinem ritúmque faciendorum monebant ex jam factis. Hesychius: Μνάμων, ἱερομνήμων, ἢ Μνήμονες οἱ τὰς θυσίας ἀπομνημονεύοντες. Meminit præterea Harpocration ἱερομνημόνων, qui ex singulis Urbibus mittebantur ad consessum Amphyctionum, qui sunt ij ἱερομνήμονες, quos Hesychius εἰς Πυλαίαν πεμπομένες ὑπογραμματέας interpretatur. In Gloss. S. Benedicti, cap. de Templis, & in Lat. Gr. *Pontifex*, ἱερομνήμων exponitur, in aliis *Flamen*. Adde Etymolog. magn.

ἹΕΡΟΜΟΝΑΧΟΙ, dicuntur Græcis potissimum *Presbyteri Monachi*, ut observat Goarus ad Euchol. pag. 11. & 298. Salutationes Epistolar. Pontific. pag. 416. εἰ μή τις ἐστιν Ἀρχιμανδρίτης, ἢ ἔντιμος ἱερομόναχος, ἢ μοναχὸς, ἢ κοσμικός. Vide Philotheum Patriarcham Constantinopolit. in Ordine sacri Ministerij pag. 5. Pachymer. lib. 7. cap. 28. lib. 9. cap. 5. initio, Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect. 3. cap. 3. 15. & aliis locis, Phranzem lib. 2. cap. 5. Morinum de sacris Ordinat. p. 117. &c. Et infrà in Πνευματικὸς πατήρ.

ἹΕΡΟΜΥΡΤΟΣ, *Ruscus*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 728.

ἹΕΡΟΝ, *Calyptra* Alexandrino Patriarchæ peculiaris, qua κατὰ παράδοσιν ἀρχαίαν, caput tectus, sacra operari solet, cùm cæteri Patriarchæ & Antistites ἀπερικαλύπτῳ κεφαλῇ Sacras Liturgias peragant: quam quidem Calyptram Ἱερὸν propriâ nomenclaturâ appellari scribit Symeon Thessalonicensis lib. de Templo pag. 221. eámque deferre ad instar veteris legis Sacerdotum qui Κίδαριν, quam & μίτραν vocabant deferre solebant: quo eodem, inquit, nomine Pontifices eas gestantes appellare consueverunt. Vide Λῶρος.

ἹΕΡΟΣ ΚΑΥΛΟΣ, Ἅλιμος, apud Interpolat. Dioscor. cap. 121.

ἹΕΡΟΤΕΛΕΣΤΙΑ. Vide in Ἱερολογεῖν.

ἹΕΡΟΥΛΙΖΕΙΝ, *Senium*, *Vetustatem olere*, γεροντιᾶν, γεροντίζειν, quomodo fortè legendum apud Alexandrum Trallianum lib. 8. cap. 3. οἶνον δὲ προσφερέσθωσαν τ̃ Τύριον, ἢ Ἀσκαλῶνα, καὶ παλαιὸν, καὶ ἱερελίζοντα. Vide Γερελίζειν.

ἹΕΡΟΥΡΓΙΑ, *Sacrum Missæ Officium*, *Sacra* λειτεργία, Μυστικὴ ἱερεργία, apud Eusebium lib. 4. de Vita Constant. c. 45. Ita appellatur in Missa S. Joannis Chrysostomi, apud Symeonem Thessal. lib. de Sacramentis, & SS. Patres, passim. Ἱερεργεῖν, *Missam celebrare*, apud Pachymerem lib. 11. cap. 20. Lexicon MS. Cyrilli: ἱερᾶται, ἱερεργεῖν. Vide Henric. Valesium ad Philostorgium lib. 9. cap. 4.

ἹΕΡΟΦΥΛΑΞ, *Cimeliarcha*. Lib. 33. Basilic. tit. 1. cap. 8. ἐὰν ληγατεύσω τοῖς ἱεροφύλαξι δέκα νομίσματα δίδοσθαι τῷ καιρῷ τ̃ ἑορτ̃ αὐτ̃ τ̃ ἱερ̃, &c.

ἹΕΡΟΨΑΛΤΗΣ, David Rex appellatur in Vita S. Syncleticæ num. 47.

ἹΕΣΚΕ, Afris, *Geranium*, apud Interpolat. Dioscor. c. 537.

ἹΖΗΜΑΤΙΑΙ. Vide in Βράσαι.

ἹΘΥΤΗΡΙΟΝ, *Hedera*, apud Interpolat. Dioscorid. c. 398.

ἹΙ. Seu duplex I. cum accentu gravi, νόμισμα seu *Aureum* vel *Solidum* significat: occurrit passim in Libris Græcorum. Vide in specimen, V. Ποδοκόπιον, & Notam 167. Xylandri ad Cedrenum.

ἹΚΑΝΑ δοῦναι, Ἱκανὸν ποιεῖν, παρασχεῖν, *Satisdare*, *Satisfacere*. Ἱκανοδοσία, *Satisdatio* in Basil. ἱκανοδότης, *Satisdator*: ἱκανοδοσία, *Stipulatio*, in Gloss. Lat. Gr. Scholiastes Synopseos Legum MS. ἡ τ̃ ἱκανῦ ποίησις ἀντὶ καταβολῆς ἐστιν ἱκανοδοσία λέγεται πᾶσα ἐλευθερία χρέως ὅπως δήποτε γινομένης.

Ἱκανοποιΐα, *Satisfactio* exponitur apud Interpretem Gr. Concilij Lateran. Can. 3. semel ac iterum.

ἹΚΑΝΑΤΟΙ, Milites Selecti ad Custodiam Imperatoris, vel Palatij, ita appellati. Constantinus de Adm. Imp. cap. 50. καὶ τ̃ μὲν Πατρικιώτην Βασιλεὺς Ἱκανάτον πεποίηκε, καὶ μετὰ τῦτο στρατηγὸν εἰς τὲς Βεκελλαρίες. Idem lib. 1. de Themat. cap. 5. ὅτε γὰρ ἐν τ̃ σχολαῖς, καὶ τοῖς Ἱκανάτοις, καὶ τοῖς λοιποῖς τάγμασιν ἐστρατεύοντο, εἰς ὑπηρεσίαν εἷς ἕκαστος αὐτ̃ Ὀπλιμάτε ἐκέκτητο. Leo Grammaticus in Constantino Leonis F. pag. 491. ἦρχον δὲ τ̃ μὲν τάγματος τ̃ Ἐξκεβίτε Ἰωάννης ὁ Γράφων, Ἱκανάτε ὁ τ̃ Μαρελη ὑός. Ita Anonymus Combefisianus in eodem Constantino num. 10. Symeon Logotheta num. 10. & Cedrenus. Idem Anonymus num. 19. πρῶτος ὢν ὁ τ̃ Βραχυμιχαὴλ υἱὸς Κωνσταντῖνος τ̃ τάγματος ἄρχων τ̃ Ἱκανάτων. Qui verò hîc Ἄρχων, aliis peculiari nomenclaturâ Δομεστικὸς appellatur. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. Νικήταν δὲ πρῶτον μὲν δεκαετῆ τυγχάνοντα, τ̃ λεγομένων Ἱκανάτων Δομεστικὸν παρὰ Νικηφόρε φασὶ τ̃ πάππε προβεβλῆσθαι, δι᾽ ὃν ἐκεῖνοι τὸ πρᾶγμα πρῶτον καθεστήσαι. Ex quibus postremis verbis, vel Icanatorum Scholam, vel Dignitatem Domestici τ̃ Ἱκανάτων, tum primùm institutam à Nicephoro Generali Imp. pro Niceta ex filia nepote, postmodum Patr. Constantinopol. videtur innuere idem Paphlago. Et certè ante hæc tempora Ἱκανάτε mentionem fieri non advertimus, præterquam in Synaxariis 17. Febr. in S. Mena Callicelada: ὁ μακάριος Μηνᾶς μιᾷ τ̃ νυκτ̃ ἐπιστὰς ἀνδρί τινι Φιλοβάτη λεγομένῳ, καὶ τῇ Ἱκανάτων κατηλεγμένῳ σχολῇ, quæ quidem referunt ad tempora Constantini M. sed hæc sunt sublestæ fidei. In Synodo VIII. Constantinopol. Act. 1. occurrit Orestes Πρωτοσπαθάριος, καὶ Δομεστικὸς τ̃ Ἱκανάτων. Continuator Theophanis lib. 1. num. 10. de eodem S. Ignatio: καὶ Νικήτας, ὃς πρότερον μὲν παῖς ὢν, τὴν τ̃ Ἱκανάτων διεῖπεν ἀρχὴν, ἅτε δὴ φίλιος τοῖς στρατιώταις καὶ ἐν ὑπαίθρῳ διάγειν εἶναί τε θέλων. Unde conjicere licet Icanatos milites fuisse ex Palatina

tina militia, qui sub dio agebant, contrà quàm Excubitores. Apud Symeonem Logothetam in Basilio Maced. & Leonem Grammat. pag.474. Joannes Curcuas Δομέςικ☉ τῶ Ἱκανάτων indigitatur. In depositione Cosmæ Patr. Constantinopol. sub Manuële Comneno, apud Allatium lib.2.de Consens. utriusque Eccles. cap. 12. habetur quidam Leo πανευγενέςατ☉ Πρωτασηκρήτης τῶ Ἱκανάτε. Meminit denique Anonymus Barensis in Chron. an. 1040. & 1045. *Ioannis Icanati*. Sed unde id nominis fluxerit, nemo opinor, nos docuit.

ἹΚΑΝΌΣ, *Strenuus*, quomodo *Idoneus* usurpatur à Scriptoribus infimæ Latinitatis. Theophanes an.9. Constantini & Irenes: καὶ ὁ Διοχένης ὁ τῶν Ἀνατολικῶν Τουρμάρχης ἱκανός. Et an.10. ῥωμαλέ☉ ἀνὴρ καὶ ἱκανώτατ☉. Cedrenus pag. 341. Κῦρ☉ Ἔπαρχ☉ τῆς πόλεως, ἀνὴρ σοφώτατ☉ καὶ ἱκανός. Et an.1. Justiniani: ἄνδρα πολεμικὸν καὶ ἱκανώτατον. An. 1. Artemij: ἱκανώτατ☉ ςρατηγὸς εἰς τὰ καβαλλαρικά.

ἹΚΕΟΣΜΙΓΔΟΝΟΣ, *Viperalis*, *Lens palustris*, apud Interpol.Dioscor. cap.670.

ἹΚΈΤΑΙ, *Supplices*, Hæretici ex Ascetis seu Monachis, Orthodoxi in omnibus: congregati autem unà cum Ascetriis seu sanctimonialibus, Hymnos Deo offerunt cum tripudio & Saltatione, veluti imitantes Chorum illum qui sub Mose conflatus est ob Ægyptiorum in mari Rubro interitum. *Exod.* 5. Ita Auctor de initiis Hæres.

ἹΚΜΆΔΑ, *Uligo*, ἰκμάς. Glossæ Græcobarb. ἄνικμ☉, ξηρὰ, ἐκείνη ὅπε δὲν ἔχει ἰκμάδαν καὶ ὑγρασίαν.

ἹΚΡΊΑΙ, *Tabulatum*, ἰκρίον. Suidas: πολλοὶ τῶν ἰδιωτῶν ἰκρίας καλεσι τὰς ἐκ τῶν μακρῶν ξύλων συντιθεμένας ςέγας ὑπὸ ςέγαις ἑτέραις.

ἹΛΆΡΙΑ, *Mustela*. Artemidorus lib.3. cap.28. de Mustela: καλεῖται γὰρ πρός τινων κερδὼ καὶ ἰλάεια.

ἹΛΆΡΧΗΣ, apud Mauricium in Strateg. lib. 1. cap.3. προσαγορεύεται ὁ πρῶτ☉ μὲν τῶν ἑκατοντάρχων, δευτερεύων δὲ τῶ Κόμητι, ἤτοι Τριβένῳ.

ἹΛΑΣΤΗΡΙΟΝ, ipsum *Bema* cancellis inclusum. Typicum S.Sabæ cap.1. θυμιάσας δὲ ὁ ἱερεὺς ςαυροειδῶς τὴν ἁγίαν τράπεζαν, καὶ ὅλον τὸ θυσιαςήριον, ἐξέρχεται διὰ τῶν ἁγίων θυρῶν, καὶ ποιήσας ςαυρὸν μετὰ τῶ θυμιατῶ κατενώπιον τῶ ἱλαςηρίε, ἐπέρχεται καὶ θυμιᾷ τῶ εἰκόνα τῶ ἁγίε. Et cap.5. θυμιᾷ τὴν ἁγίαν τράπεζαν ςαυροειδῶς, ὡσαύτως καὶ τὸ ἱλαςήριον ἅπαν.

ἹΛΕΚΡΕΒΑ, ἡ ἀνδράχνη ἡ ἀγρία, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod.Reg.190. *Illecebra*, *Andrachne agria*, de qua Ruellius lib.2. p.111. Vide Galenum in Lexico Hippocrat. in τηλέφιον.

ἹΛΗ, pro ἴλη, *Manipulus militum*. Laonicus lib.7. pag.176. Edit. Reg. καὶ τὸ Ἀσίας ςράτευμα ἐτάσσετο κατὰ ἴλας, ἐπὶ μέτωπον ἰσαμένας ξυμπάσας, ὥςε ἀλλήλοις ἐπιβοηθεῖν. Utitur rursum mox.

ἹΛΛΟΥΣΤΡΙΟΣ, *Illustris*, *Vir Inlustris*, *Illustratus Dignitate insignis*. Glossæ Basilic. Ἰλλέςριος, εὐγενής. Ἰλλεςρίων, ἀξιωματικῶν, ἢ συγκλητικῶν. Illustrium porrò titulo donabantur *Dignitatum summa fastigia*, ut loquitur Lex 14. Cod. Th. de Metatis: Μεγάλα ἀξιώματα, ut Justinianus in Nov. 117. c. 4. scilicet Præfecti Prætorio, Urbis, Annonæ, Sacri cubiculi, Magistri Officiorum, militum, Comites Sacrarum Largitionum, Rerum privatarum, Quæstores, &c. Diodorus Siculus, apud Photium. pag. 1189. ait τῶν Ἰλλεςρίων ἀξίωμα τρίτην ἀπὸ τῶν Πατρικίων τάξιν ἐπέχειν. Quæ quidem viri docti Diodoro abjudicant, cùm hæc videantur posterioris sæculi. Μεγαλοπρεπεςάτων prævio præterea titulo donabantur. Μεγαλοπρεπεςάτων Ἰλλεςρίων ἀξία, in Nov. 15. cap.1. Nov.43. cap. 1. §.1. Nov.73. cap.4. §.1. S.Maximus tom. 2. pag.377. παρακαλῶ δεχέσθαι μου δεσπότην τὸν μεγαλοπρεπέςατον Ἰλλέςριον. Hinc Ἰλλεςρίων passim mentio, nullâ adjectâ Dignitate, quâ ij insigniti erant. Concilium Ephesinum part.2. Act.1. παρόντ☉ παντὸς κλήρε, καὶ τῶν ἰλλεςρίων πάντων, ταῦτα ἀπεδεδώκαμεν Νεςορίῳ τὰ γράμματα. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS.S. Sabæ cap. 70. Ἀρσένιός τις Ἰλλεςρίε ἀξίωμα ἔχων. Synaxaria 16. Decembr. in S.Nicolao Patr. Constantinopol. θυγάτηρ Κωνςαντίνε τὴν ἀξίαν ἰλλεςρίε. Chronicon Alexandrinum an.3. Phocæ: Ἀθανάσι☉ Κόμης Λαργιτιώνων, Ἀνδρέας Ἰλλέςριος, ὁ ἐπίκλην τῶ Σκόμβρε. Theophanes an.5. Justiniani: Πατρικίων καὶ Ἰλλεςρίων, καὶ Ὑπατικῶν πάντων δημευθέντων. Anonymus in Paraphr. oraculor. Leonis Imp. καὶ αὐτὴ τῇ τάξει πέφυκεν Ἰλλέςριος. Denique Codinus in Orig. Constantinopol. num.89. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐδωρήσατο αὐτῷ κτήματα, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν Ἰλλέςριον. Quibus certè Autorum allatis locis videtur *Illustratus* fuisse peculiaris titulus, quo qui donabantur, *Summarum Dignitatum* gradum, licèt nullâ ex iis ornarentur, obtinebant. Complures leguntur Nili Monachi Epistolæ ejusmodi Viris *Illustribus* hac formulâ inscriptæ: N. Ἰλλεςρίῳ, lib.1. Epist.54.138.144.229.278. &c. Vide præterea to.2. operum S.Maximi pag.291. Arrianum ad Epictetum lib.3. cap.ult. Zachariam Pap. lib 2. Dialog.cap.26. lib.3. cap.16. lib.4. cap.37. Scylitzem pag.704.Psellum in Synopsi Juris v. 1255. in Martyrio Apocrypho SS. Petri & Pauli MS. &c. Adde etiam quæ observamus in Gloss. med.Lat. in V. *Illustris*. Interdum tamen hac voce intelligebantur *Protospatharij*, quòd postremi essent ex Illustribus, uti in hac V. notamus. Metaphrastes in Synaxario 26. Octob. in Sancto Demetrio: Ἰλλέςριος δέ τις, κατὰ τὴν Ἑλλάδα φωνὴν Πρωτοσπαθάρι☉. Glossæ Basilic. Ἰλλέςριοι, Πρωτοσπαθάριοι.

Ἰλλεςρία, *Fœmina Illustris*, vel *Viri Illustris uxor*. Habetur apud eundem Nilum lib. 2. Epistola 170. inscripta Helenæ ἰλλεςρίᾳ.

ἹΛΥΜΑ, pro εἴλημα, *Fornix*, nostris *Voute*, quòd circumvolvatur. Anonymus in Descript. S. Sophiæ: ἀναδύων εἰσπορεύεσθαι ἐν τῷ ἰλύματι τῷ καλεμένῳ κυκλίῳ. Vide Gloss. med. Latin. in *Volutio*.

ἹΜΑΝΤΗΡΙΟΝ, *Officina monetaria*, in qua signatur moneta. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. ἀργυροκοπεῖον, ἐν ᾧ κόπτεται τὸ νόμισμα, ὅ τινες ἱμαντήριον καλεσι. Glossæ aliæ MSS. habent ἱμαντρον. Paulò rectiùs Lexicon MS. Cyrilli & Suidæ, σημαντήριον, in littera σ. vox enim formata ex σημαντήριον, & σήμαντρον.

ἹΜΑΝΤΩΜΑ, *Loramentum*, in Gloss. Gr. Lat. Lexicon MS. ex Schedis Combefisij: ἱμάντωσις, συνδεσμὸς ξύλων ἐμβαλλομένων ἐν τῶ οἰκοδομαῖς. Sic emendandus Suidas. Harmenopulus lib.2. tit.4. §.40. εἰ δὲ ὁ ἐπικείμεν☉ πισὸν ἔχει, βελεθῇ δὲ ἀντὶ πισε ἐπιθεῖναι κίονα, ἐξεῖναι αὐτῷ τέτο ποιεῖν ὑποτιθέντι τῷ κίονι ἱμάντωμα, ἐκ ἔλαττον τὸ πάχ☉ δακτύλων η. Ἱμάντωμα τῶ τείχες, apud Nicetam in Andronico lib.1. num.4.

ἹΜΑΡΕΤΙΟΝ, ἱμαράτη, Turcis, *Templum grandius* appellatur. Theodosius Zygomalas in Epist. ἱμαρέτιον, καὶ μετζίτιον, ναοὶ Ἀγαρηνῶν εἰσιν· ὧν ἐκεῖνο μὲν μέγα, τῦτο δὲ μικρόν. Historia politica pag.38. καὶ ἔφερον τῶ νεκρὸν αὐτε ἐν τῇ πόλει, καὶ ἔθαψαν ἐν τῷ ὑπ' αὐτε ἀνεγερθέντι ναῷ, ὃ λέγεσιν Ἱμαρέτιον. Malaxus in Historia Patr. in Gennadio Scholario: ὁ δὲ ναὸς αὐτὸς τῶν ἁγίων Ἀποςόλων, ὅπε ἐκαθίζετον προτίτερα ὁ Πατριάρχης, τῶ ἔκαμαν ἱμαρέτιον τῶ αὐτε Σελτᾶν Μαχεμέτ. Idem in Chron.

Chron. MS. pag. 884. καὶ ἔφερε τὸ λείψανον τοῦ πατρὸς, καὶ ἐθάψατο εἰς τὸ ἰμαράτιν τε. At Leunclavius in Pandecte Turcico num.20. *Imaretia* scribit esse publica Xenodochia, suis distincta cubiculis, in quæ non modò Turci divertunt, sed etiam quivis homines addicti aliis de Religione sententiis. Ubi de ejusmodi Xenodochiis & eorum usu plura congerit, aitque tot Messitis, tot adjuncta esse *Imaretia*: unde colligitur cur *Messita* & *Imaretium*, sæpe apud Scriptores confundantur.

Μάρατον, eâdem notione. Concilium Constantinopol. sub Mena Act.5. κἀγὼ δὲ Στέφανος οἶδα καὶ τὸ τῆς σολῆς γινόμενον ἐν τῷ μαράτῳ Ζαβδάλης. Edit. Binij habet εἰς τὸ μαραζοζαβάλης. Rursum infrà: ἐν τῷ μαράτῳ Ζαβδάλης occurrit.

Μαράτη. Theodosius Zygomalas: ἰσμαγίδιόν ἐστιν ἱερὸν ἀγαρηνῶν μικρὸν, μέγα μαράτη λέγεται.

ἸΜΑΤΙΖΕΙΝ, *Monachicam vestem dare Monasteria ingredienti*, in Nov.123. Justin.c.35. Ita nos dicimus, *Recevoir l'habit*.

ἹΜΑΤΙΟΝ, ita propriè dicta *Viduarum Augustarum vestis: Ricinium*, Latinis, ἱμάτιον, nudè, in Legibus Solonis apud Plutarchum. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol.cap.17. num.26. de Imperatrice: εἰ δὲ τύχοι οὖσα χήρα, τὸ μὲν βαΐον κατέχῃ, καὶ ἱσαμένη καὶ καθημένη φορεῖ δὲ ἔνδυμα μέλαν, τὸ λεγόμενον ἱμάτιον, καὶ μανδύαν ἔξωθεν. Eâ notione vocem hanc usurpat Anna in Alexiade lib.15. Extr.ubi de uxore Alexij Imp. recèns demortui: ἀλλάξασθαι δὲ ... τὴν πορφυρίδα βουλομένη μελαίνης ἐσθῆτος, προχείρως ἱμάτιον οὐχ εὑρίσκετο.

Ἱμάτιον, Vestis species Senatoribus olim propria, Clericis postea ex privilegio Imperatoris concessa, ampla, & cui superinduci potest pallium. Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap.5. pag.148. ubi de Ordinatione Presbyteri: εἰ δὲ τῶν κοσμικῶν εἴη, περιβάλλεται ἀμφία ἃ καὶ ὁ διάκονος ἀμφιέννυται, σημαντικὰ τῆς ἱερωσύνης, καὶ διὰ τὴν εὐλάβειαν, ὀξεῖα ἢ μέλανα, καὶ μετὰ τὸ λεγόμενον ἱμάτιον ἐρραμένα· τὸ μὲν γὰρ ἱμάτιον καὶ ἀναγνῶσαι, καὶ ψάλλεται, καὶ πάντες ἐνδιδύσκονται ἱερεῖς, διὰ τὴν θείαν ὑπηρεσίαν, ὥστε μὴ ἅπτεσθαί τινος τῶν ἱερέων, ἢ τοῖς τῆς ἱερωσύνης ἀμφίοις εὐθὺς χρῆσθαι μετὰ τῶν ἐνδυμάτων ἀμέσως τῶν κοσμικῶν, δι' ὧν ἅπτονται καὶ τοῦ τοῦ σώματος χρειωδῶν· ὅθεν καὶ εὐθὺς πρὸ τῆς σφραγίδος ὁ ἀναγνώστης τοῦτο εὐλογημένος ἀμφιέννυται μέλαν, ὃν διὰ τὴν ταπείνωσιν, ὡς εἰρήκαμέν τε καὶ συστολὴν· τοιαῦτα γὰρ τὰ τῶν πένθους, καὶ ἄχρι ποδῶν, καὶ εὐρύχωρον διὰ τὴν εὐλάβειαν, μετὰ τῆς θείας ἀγάπης, καὶ περιζώννυται διὰ τὸ ὀφείλειν ὑπηρετεῖν· σαυροῦ δὲ τύπον ἐπέχῃ τῷ μήκει καὶ τοῖς μανικίοις· ταῦτα μὲν οὖν τὰ ἱμάτια κοινὰ πᾶσι, καὶ ὥς φασιν, ἐκ βασιλικῆς δωρεᾶς εἰς τιμὴν τῆς ἱερωσύνης, ὅτι καὶ συγκλητικοὶ ταῦτα ἐνδύονται, καὶ τὰ σκιάδια καὶ αὐτοὶ οἱ βασιλεῖς. EuchＯlog. ubi de Ordinat. Lectoris: προσαγόμενος τῷ ἀρχιερεῖ ὁ τοιοῦτος, εἰ μὲν κοσμικός ἐστι, μεθ' ἱματίου, ἀσκεπής· εἰ δὲ μοναχὸς, μετὰ μανδύου. Codinus de Offic. Palat. cap.20. num.16. καὶ οἱ μὲν Ἀρχιερεῖς εἰς προσκύνησιν τοῦ Βασιλέως, ὡς εἴρηται, ἐρχόμενοι μετὰ τῶν ἐχόντων μανδύων αὐτῶν ποδαμοὺς προσκυνοῦσι αὐτόν· οἱ δὲ γε τῆς ἐκκλησίας ἄρχοντες μετὰ τῶν ἐπιρριπταρίων καὶ ἱματίων. Ita cap.6. num.3.4.

ἹΠΠΕΚΕΜΠΕΟΥΜΠΕΙ, ὁ χυλὸς τοῦ σίτου, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Succus frumenti*, apud Matth. Sylvaticum, *Impice, Semen, id est Betonicæ semen*.

ἹΜΠΕΡΑΤΩΡ, *Imperator*. Chronicon Alexandrinũ pag.458. ἰμπεράτωρ, ὅ ἐστιν αὐτοκράτωρ. Pæanius seu Capito Lycius in Paraphrasi Eutropij lib.9. Ἰμπεράτωρ, ὃ νῦν μὲν τῶν Βασιλέων ἐστὶν ὄνομα, τότε δὲ ἥρμοττε τοῖς ἀρισα σρατηγοῦσι. Cinnamus lib.5. num.9. ὁ δὲ ἰμπεράτορα τοῦτον εἰς ταὐτὸν ἄγων βασιλεῖ ὀνομάζει.

ἽΜΦΑΣ, *Infans*, νηπίον, in Gloss. Basilic. Alibi: ἥμφαντε, παῖδα. Ἥμφας γὰρ λέγεται ὁ παῖς. Novella Anastasij Imp. οὔτε ὁ ἴμφας, τουτέστι ὁ ἐπίαετης, &c. Ita etiam in Basilic. lib. 60. tit.3. §.4. & apud Harmenopul. lib.6. tit.6. §.7. & Michaëlem Psellum in Synopsi Legum v.729. Nicetas in Alexio Manuëlis F. num. 18. οὐ φασι τὸν ἴμφαντα, καὶ εἰς μέτρον οὕτω ἡλικίας ἡκόμενον, λειογένειον, προσαναγορεύεσθαι τὸν πολιότριχος Ἀνδρονίκου.

ἸΝΒΕΝΤΑΡΙΟΝ, *Inventarium*, lib.35. Basil. ἐὰν εὐλόγου αἰτίας ὁ ἐπίτροπος μὴ ποιήσει ἰνβεντάριον, ἤτοι καταγραφὴν, &c.

Ἴνβεντον, eâdem notione. Glossæ Basil. ἰμβέντα, καταγραφήν. Perperam Edit. ἰμμῦτα. Melius infrà ἰνβέντα, καταγραφή. Rursum: ἴνβεντον, καταγραφήν. Nov.2. Leonis & Constantini: καὶ αὐτὴν τὴν πᾶσαν τῆς οἴκου ποιῆσαι φροντίδα τε καὶ διοίκησιν, προδήλως δημοσίαν ἀναγραφὴν ποιουμένης αὐτῆς, ἤτοι ἴνβεντον, πάσης τῆς καταλιμπανούσης ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς παντοίας ὑπάρξεώς τε καὶ περιουσίας. Scholiastes Harmenopuli lib.1. tit.13. §.38. εἰ δὲ ἴβεντον οὐ ποιοῦσι ἐμπροθέσμως, βοηθοῦνται οἱ δανεισαί. Ita Editum. Glossæ Basilic. ἴβεντον, ἀποτέλεσμα.

ἸΝΒΟΛΟΥΚΡΟΥΜ, *Involucrum Thymi*, quod ἐπίθυμον alij vocant: ἐμβόλουκρουμ, apud Interpolator. Dioscor. c.758. Neophytus: ἐπίθυμον, οἱ δὲ Κέδης, Ῥωμαῖοι ἰνβολούκρουμ, ἔοικε θύμῳ, ὃν καὶ ματζουκόθρυμβον οἱ πολλοὶ καλοῦσι, πλὴν μικροτέρους τοὺς κορύμβους ἔχει. Vide Salmasium ad Solin.pag.1289. & Meursium in Auctario ad lib. de Gloria cap.32. & suprà in Ἐμβόλουκρον.

ἸΝΓΡΟΥΣΙΑ. Suidas, & Glossæ Basilic. ἰνγρουσία, παρὰ Ῥωμαίοις, τὸ τοῖς ἀσθενέσι διδόμενον σιτίον, οὔτε οὔτε ζῆν, οὔτε ἀποθνήσκειν ποιεῖ. Ubi Meursius vocem à *Gruso* deducit: est autem *Grusum, Bolunda*, Gr. ὄλωθος, ut est in Gloss. Græco-Lat. Ficus autem inquinabant veneno ita temperato, ut quibus illas edendas porrigerent, & vivere & mori nequeuntes, longâ tabe conficerentur. Lampridius in Commodo: *Motilenum Præfectum Prætorio per ficus veneno interemit*. Atque ejusmodi ficus, &, sumptâ inde metaphorâ, omnis cibus venenatus *Ingrusia* dicebatur.

ἸΝΔΙΚΙΟΝ, *Indicium*, μήνυμα, in Glossis Basilic.

ἸΝΔΙΚΟΠΛΑΣΤΗΣ, vel ἰνδικοβάπτης, *Colorator* exponitur in vett. Gloss. Quid porrò sit ἰνδικόν, pluribus docet Salmasius ad Plinium pag.1152. ubi sic ait: *Græci Recentiores* λαχὰν & λαχίον *vocarunt, genus coloris purpurei & obscuri, quod fit apud Infectores ex flore nigro vel spuma purpuræ, quæ supernatat cortinis tinctoriis. Indicum veteres appellabant*. Vide Galenum in Lexico Hippocrat. in Στρογγύλου. Hinc

Ἰνδικοβάφος, apud Christianum Chymicum MS. οὕτω γὰρ δεικτικὰ τῶν τῶν χρωμάτων, ὥσπερ δὲ χροοποιηθὲς ὅ ἐστι λάχιον, ὃ καλοῦσι λαχὰν, οἱ λαχωταὶ, τουτέστιν ἰνδικοβάφοι, &c. Neque fortè alius est

Ἰνδικοπλεύστης, quo nomine indigitatur quidam Cosmas, in indice Librorum Palatij, MS. & in Cod. MS. Colberteo 1476. Auctor Commentariorum & Paraphraseos in Apollinarij Psalmos, hoc titulo: Κοσμᾶ ἰνδικοπλεύστου ἐξήγησις εἰς τοὺς ψαλμοὺς ἱστορικῶς γε καὶ ἀναγωγικῶς, οὐ μὴν κατὰ συνέχειαν ἐπὶ πάντων τῶν τῆς βίβλου χωρίων, ἀλλ' ἐπὶ τῶν χαλεπωτέρων ἐξερανιθεῖσα ἐκ τῶν τῆς ἐκκλησίας ἐνδόξων, ὧν καὶ τὰ ὀνόματα ἐν τόποις ἐπιτηδείοις ἐπιγράφει· καὶ πρῶτον Προθεωρία τις καὶ ἐξέτασις τῶν ἀπὸ περὶ συστάσεως ψαλμῶν, καὶ ἄλλων τινῶν τῶν εἰς αὐτοὺς ἀναγκαίων θεωρημάτων.

ἸΝΔΙΚΤΙΩΝ, Ἴνδικτος, *Indictio*. S. Maximus in Computo Eccl. cap.33. τὴν ἐπινέμησιν, ἣν ἰνδικτιῶνα Ῥωμαῖοι καλοῦσι. Glossæ MSS. Reg. ἰνδικτιών, λέγεται καὶ ἴνδικτος. Nicephorus Gregoras in Paschalio MS.

MS. ἴνδικτος, ἥτις καὶ ἰνδικτίων, καὶ ἐπινέμησις λέγεται, ἔχει ἀρχόμενον τὸν ἑαυτοῦ Θ. ἀπὸ τῆς α. τοῦ Σεπτεμβρίου, ἥτις τοῦ χρόνου ἀρχῆς. Hesychius Vir Illustris, apud Porphyrog. lib.2. de Themat. lib.2. cap.8. Ἰνδικτίων, τουτ᾽ ἔστιν Ἰνακτίων, ἡ περὶ τὸ Ἄκτιον νίκη· διὰ τοῦτο ἄρχεται μὲν Ἰνδικτίων ἀπὸ πρώτης, καὶ καταλήγει μέχρι ιέ. καὶ πάλιν ὑποστρέφει καὶ ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης, διὰ τὸ τὸν Ἀντώνιον συνάρχοντα γενέσθαι Αὐγούστῳ τῷ Καίσαρι μέχρι τῶν ιέ. χρόνου· μετὰ ταῦτα ἐκράτησεν Αὔγουστος. Ab Hesychio hausit Cedrenus pag. 327. Chronicon Alexandrinum p. 438. χρηματίζει οὖν τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας εἰς τιμὴν αὐτοῦ ά, καὶ πρῶτον ἔτος τῆς ε. καὶ δεκαετηρίδος τῶν ἰνδικτιων, ἀπὸ πρώτου ἔτους Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος. pag. 448. καὶ αἱ ἰνδικτοι δὲ χρηματίζειν ἤρξαντο ἀπὸ πρώτης καὶ αὐτοῦ τοῦ Γορπιαίου μηνός. Nicolaus Patr. Constantinopol.

Σεπτέβριος εἰσέρχεται, πρῶτος μὴν τῆς ἰνδίκτου.

Collectio Historiar. Scaligeriana, in Augusto: τούτου τῷ δευτέρῳ ἔτει αἱ ἴνδικτοι ἐπενοήθησαν, καὶ τὸ Βίσεξτον. Vide Codinum in Orig. Constantinopol. num. 63.

Ἰνδικτιῶνος porrò seu νέου ἔτους Festivitatem 1. Sept. celebrant Græci. Synaxarium hujus diei in Anthologio: τὴν ἰνδικτιῶνα ἑορτάζει ἡ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησία, ἀπὸ τῶν ἀρχαίων παραλαβοῦσα, διὰ τὸ νομίζεσθαι παρὰ Ῥωμαίοις ἀρχὴν εἶναι τοῦ ἔτους ἀπὸ ταύτης τῆς ἰνδικτιῶνος, ἰνδικτίων γὰρ παρὰ Ῥωμαίοις, ὁ ὁρισμός· καὶ προσέτι διὰ τὸ κατ᾽ αὐτὴν ἡμέραν εἰσελθεῖν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων. Christophorus Patricius in Menologio:

Ἴνδικτον ἡμῖν εὐλόγει νέου χρόνου.

Extat Theophanis Cerámei Homilia εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἰνδίκτου, ἤτοι τοῦ νέου ἔτους. Vide Νέον ἔτος, & Gloss. med. Lat. in *Indictio*.

ἸΝΔΙΞ, *Index*, ἑρμηνεία, ὑπόμνημα, in Glossis Basil. ex Scholiaste Basilic. ad lib. 22. p. 51.

ἸΝΔΟΥΛΚΕΝΤΊΑΙ, *Indulgentiæ*. Theophanes an. 35. Justiniani: ἤρξαντο δὲ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ αἱ μητέρες κράζειν εἰς τὰς ἐκκλησίας τῷ βασιλεῖ, ἵνα παράσχῃ τοῖς Πρασίνοις Ἰνδουλγεντίας. Nov. Tiberij Imp. τῶν ἤδη πεποιημένων τῶν αὐτοῦ θείαις οἰκίαις προνομίων οὐκ ἐπὶ τούτοις, ἐπὶ δέ γε τοῖς τῶν δικῶν δαπανήμασι φυλαττομένων, ὑπέρ τε τῶν λεγομένων ἰνδουλκεντίων. Sic emendat Meursius pro ἰνδουκέντων. At Cujacius exponit *pro inducenda cognitione*, l. 12. Cod. de Proxim. Scrinior. l. 4. de Castrensian. & Ministerian. *Inducendarum sane nomine & cognitionum exercendarum, præstandæque personæ gratiâ.*

ἼΝΕΣ, *Venæ in ligno*, κλιδόνες, διαφύσεις. Eustathius Iliad. φ. Ἀρίσταρχος δὲ, φασὶν, ἰθυκτίωνα γράφει, τουτέστιν ἐπ᾽ εὐθείας ἔχουσαν τὰς κλιδόνας, ἤγουν τὰς ἐν τοῖς ξύλοις διαφύσεις, ἃς οἱ ἰδιῶται ἶνα φασίν· ἡ δὲ χρῆσις τῶν κλιδόνων δηλοῦται, καὶ ἐν τῇ περὶ λίθων γραφῇ.

ἸΝΊΟΝ, apud Cleopatram in Cosmetico, καλεῖται παρ᾽ Αἰγυπτίοις ὁ ξέστης. Vide in hac voce.

ἸΝΚΌΛΑΣ, *Incola*, apud Modestinum in l. 13. §. 12. D. de Excusat. Vide Ἰγκόλας.

ἸΝΝΟΥΛΑ, *Inula*. Sotion Geopon. 9. εἰς ἔλαιον ὀμφάκιον, ἢ ἄλλως καλὸν ἔμβαλε ἴνουλαν ξηρὰν, καὶ δάφνης φύλλα. Glossæ Gr. Lat. *Inula*, Λαμψάνη καὶ Ἑλένιον.

ἸΝΟΚΟΠΗΤΌΣ. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. cap. 4. n. 1. τὸ δικανίκιον αὐτοῦ μετὰ τῶν κόμβων ἰνοκοπητῶν. *Nodos fibratos* vertit Interpres, à voce ἶνες, quæ νεῦρα significat, ut est apud Hesychium, qua usus Theocritus: Phavorinus: ἶνες τὰ παρακολουθέντα νεῦρα τῶν φλεψὶν, παρὰ Θεοκρίτῳ.

ἸΝΡΟΣΑΣΙΆ. Glossæ Græco-Lat. *Portulaca*, Ἀνδράχνη, Ἰνροσασία. In MS. Puteani legitur *Impocacla* Latinis literis. Vide Salmasium ad Plin. pag. 510. 829. & infrà in Προκασία.

ἸΝΣΤΙΤΟΥ͂ΤΑ, *Instituta*, libri Institutionum Juris à Justiniano, seu ejus jussu, editi. Glossæ Basil. Ἰνστιτούτοις ἐν τοῖς διατυπώμασιν, ἤτοι εἰσαγωγικοῖς νόμοις. Rursum: ἰνστιτούτων, εἰσαγωγὴν νόμων. Leonis Imp. Præfat. ad libr. Basilic. & Harmenopulus lib. 1. tit. 1. §. 8. ubi de Justiniano: αὐτὸς καὶ τὰ Ἰνστιτοῦτα, τουτέστι τῶν νόμων εἰσαγωγὴν, ὡς πρῶτα στοιχεῖα τοῖς τοὺς παιδευομένοις, ἐξέδοτο. Michaël Psellus in Synopsi Legum:

Ἔστι καὶ μέρος ἕτερον, ὅπερ ὄψις τῶν νόμων,
Ὡς εἰσαγωγικωτέρων τῶν ἄλλων δεδειγμένη,
Τῶν νόμων ἔχων ἅπασαν τὴν γενεαλογίαν,
Ἢ μᾶλλον οὕτως εἴποιμι τὴν ἀρχαιολογίαν,
Τῷ δὲ βίβλῳ τούτῳ δὴ ἡ κλῆσις Ἰνστιτοῦτα.

Ita Theophili Antecessoris Liber inscribitur, Ἰνστιτοῦτα Θεοφίλου Ἀντικένσωρος. In Basilicis apud Scholiastem promiscuè ἰνστιτοῦτα & ἰνστιτουτιῶνες dicuntur, in Scholiis ad Julian. Antecess. cap. 83. *In secunda Institutione tit. 6.* Ita cap. 110.

ἸΝΣΤΡΟΥ͂ΚΤΟΝ, *Instructum*, τραπεζογράββατον, in Gloss. Basil. Occurrit in Nov. Justin. 128. §. 8.

ἸΝΤΈΜ, Σπέρμα ἀντιβίου, χερούζα, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS.

ἸΝΤΕΡΚΕΔΕΥ͂ΕΙΝ, *Intercedere*, *Intervenire*, ἐγγυᾶσθαι, in Gloss. Basil. Occurrit apud Harmenopulum. lib. 3. tit. 6. §. 12.

Ἰντερκέσιον, *Intercessio*, in iisdem Glossis Basilic. ἐμπόδιον, ἀντίστασις. Item, τὸ ὑπὲρ ἄλλου καταβληθὲν ἐνέχυρον. Item, Ἀντιφώνησις, &c. In iisdem Gloss. Vide Eclog. 26. Basil. tit. 3.

Ἰντερκέσωρ, *Intercessor*, Ἐκβιβαστὴς, in iisdem Glossis. Vide Gloss. med. Lat.

ἸΝΤΡΟΪ͂ΤΟΝ, *Introitus*. Clemens lib. 2. Constit. Apost. cap. 57. ἔσω δὲ τῶν τόπων προνοῶν ὁ Διάκονος, ἵν᾽ ἕκαστος τῶν εἰσερχομένων εἰς τὸν ἴδιον τόπον ὁρμᾷ, καὶ μὴ παρὰ τὸ ἰντροῖτον καθέζωνται.

ἸΞΕΥΜΈΝΑ, *Aucupia*, in Basil. lib. 16. tit. 1. §. 9. Glossæ Gr. Lat. Ἰξευτὴς, *Aucupator*, *Auceps*, *Viscarius*. Ἰξευτήριον, ἴξευμα, *Aucupium*. Ἰξεύει, *Aucupatur*, in Lat. Gr. Hesychius, ἰξευτὴς, Στρουθοπιαστής.

ἸΞΌΒΕΡΓΟΝ. Vide in Βέργα.

ἸΟΥΖΟΥ͂ΛΑΠΟΝ. Vide in Ζουλάπιον.

ἸΟΝΘΟΝΆΡΙΟΝ, *Lanugo*. Eustathius ad Odyss. ξ'. τῆς ἐχούσης ἰόνθους, ὅ ἐστιν ἐξανθήματα σώματος φησὶν ἀκμάζοντος, ἅπερ οἱ νῦν χυδαΐζοντες ἰονθονάρια φασι.

ἸΟΝΤΊΤΙΣ, *Aristolochia*, apud Interpolat. Diosc. c. 411. & Apul. c. 19.

ἸΟΣΆΚΧΑΡΟΝ, Saccharum violaceâ aquâ conditũ, apud Symeon. Sethi. Locum vide in ζούλαπον.

ἸΟΥΆΚΑΤΟΣ, *Evocatus*, Dignitas de qua quædam attigimus in Gloss. med. Lat. Miles scilicet qui confectis jam stipendiis dimissus, ad militiam honoratiorem evocabatur à Principe. Eusebius lib. 3. Hist. Eccl. cap. 20. ex Hegesippo: τούτους δ᾽ ὁ Ἰουάκατος ἤγαγε πρὸς Δομετιανὸν Καίσαρα. Ubi Nicephorus lib. 4. cap. 10. habet ἠουάκατος.

ἼΟΥΒΑΡΟΣ, Gallis, *Limonium*, apud Interpol. Dioscor. c. 598.

ΙΟΥΓΆΛΙΑ, *Iugalia, Tributa quæ pro jugis exigebantur*. Alij enim metiebantur jugis, alij jugeris, ut ait Varro. Justiniani Nov. 17. cap. 7. ἀναγκάσεις δὲ τοὺς δημοσίους πράκτορας, ἤτοι τοὺς ἀπαιτητὰς, ἐν τῶν ἑαυτῶν ἀποχαῖς φανερὰ ποιεῖν ἅπαντα, ἀφ᾽ οἷς αὐτὰς διδόασιν, τουτέστι τότε πόσον τῶν ζυγοκεφάλων, ἢ ἰούγων, ἢ ἰουγαλίων, ἢ ὅπως δήποτε ἂν αὐτὰ κατὰ χώραν καλοῖεν.

ἸΟΥ͂ΓΕΡΟΝ, *Iugerum*. Heronis Isagogæ MSS. τὸ ἰούγερον ἔχει πλέθρα β. ἀκένας κ'. πήχεις ρλγ. πόδας φιλεταιρίους μήκους μὲν σ'. πλάτους δὲ ρ'. Ἰταλικοὺς δὲ τὸ μὲν μῆκος ποδῶν σμ'. τὸ δὲ πλάτος ρκ'. ὡς γίνεσθαι ἐμβαδοὺς ἐν τετραγώνῳ βικῶ.

Ἰυγεράτιον, *Tributum pro numero jugerum*, ζυγάτιον, in Gloss. Lat. Gr. Lexic. Stephani: Ἰεγεράτιον, πλέθρον. Vide I C.

ΙΟΥΓΟΝ, *Iugum*, exactionis species, pro singulis *Boum* jugis; *Iugaticum*, & *Bovaticum*, de quibus vocibus egimus in Gloss. med. Lat. Justinian. Nov. 17. λέγοντες μὴ δύνασθαι τὴν τῶν ἰούγων ἐνδιθέναι ποσότητα. Nov. 128. cap. 3. ὑπὲρ ἑκάστου ἰούγου, ἢ ἰουγαλίων. Ex his Meursius emendat Achmetem Onirocr. cap. 138. εἰ δὲ ἴδῃ ὁ βασιλεὺς ὅτι ἄγελα καὶ ἀνυπότακτα ἐδέξατο αὐτῷ· εἰ μὲν ἦσαν δεδεμένα, δεσμίους ἀλλοφύλους ἄρχοντας, καὶ χαρὰν μεγίστην δέξεται· εἰ δὲ ἀγελαῖα ὄντα, καὶ ἄγεται ὑπὸ ἰούγων, μεγίστων ἐθνῶν καταυχεύσει. Edit. λόγων cum asterisco, mendi notâ. Hîc autem opponuntur τὰ ἀνυπότακτα τοῖς ἀγομένοις ὑπὸ ἰούγων. Vide suprà in Ἰουγάλιον.

ΙΟΥΝΙΩΡ, *Iunior*. Chronicon Alexandrinum pag. 630. Φίλιππος ὁ Ἰουνίωρ πολλὰς συμβαλὼν πολέμους εὐτυχῶς ἔπραξεν. Paulò antè, ait Philippum cum Philippo Juniore filio suo instituisse Cohortem ἀπὸ τῶν Σχολαρίων selectam, εἰς τὸ ἐπώνυμον Φιλίππου τοῦ πατρὸς (leg. fortè υἱοῦ) Ἰουνιόρων. Mox addit hanc fuisse τῆς ἑβδόμης σχολῆς. Adde Cedrenum pag. 257. Vide Allatium de Symeonibus pag. 153.

ΙΟΥΠΕΚΕΛΛΟΥΣΟΝ, Gallis: *Iuniperus*. apud Interpol. Dioscor. cap. 86.

ΙΟΥΡΙΔΙΚΟΣ, *Iuridicus*, qui δικαιοδότης dicitur in Libris Basilic. Theophilus Antecessor lib. 1. tit. 20. §. 5. τελέσει στρατηγῶν, ἢ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τοῦ ἰουριδίκου. Ubi Scholiastes: τελέσιν ἐκδίκου αὐτῆς τῆς πόλεως.

ΙΟΥΡΙΣΓΕΝΤΙΑ, *Ius Gentium*. Glossæ Basilic. Ἰουρισγεντίοις, νομίμοις ἐθνικοῖς, ἢ φυσικοῖς. Anonymus in Responsf. de Nudis pactis, to. 2. Juris Græco-Rom. pag. 193. τὰ δὲ ἰδικὰς ἔχουσι προσηγορίας, οἷον πράσεως, μισθώσεως, κοινωνίας, χρήσεως, παρακαταθήκης, ἅτινα τῆς Ἰουρισγεντίας εἰσὶ κομβεντίονες.

ΙΟΥΡΙΣΔΙΚΤΙΩΝ, *Iurisdictio*; Δικαιοδοσία, in Glossis Basil. Balsamon de Chartophylace p. 453. καὶ τὴν προτεκδικικὴν Ἰουρισδικτίωνα.

ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΕΙΟΝ, *Calyptra Imperatoriæ species, qualem detulisse Iustinianum fama erat*. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. cap. 6. num. 36. de Imp. ἐπὶ δὲ κεφαλῆς φορέματα διάφορα, ποτὲ δὲ ὀνομαζόμενον Τροπαιοῦχιαν, ποτὲ δὲ Ἰουστινιάνειον, ἐν ἄλλοις δὲ Ὑπέρτερον, ὧν τὰ σχήματα ἑκάστων οὐκ ἔστι νῦν κατὰ μέρος λέγειν. Alia verò non fuit Calyptra, ab ea quæ describitur in illius nummis à nobis delineatis in Famil. Aug. Byzant. p. 88. & cujusmodi habuit illius statua Equestris in Augustæo, Camelaucium scilicet cum *Tufa*, seu quodam apice: unde & τροπαιοῦχία appellabatur, quòd hac Calyptrâ caput tecti Imperatores triumphos agerent: Cedrenus in Basilio: στεφάνῳ χρυσῷ λόφον ὕπερθεν ἔχοντι ἐθριάμβευσεν ἐστεφανωμένος. Nam ex hisce verbis Codini, interdum Ἰουστινιάνειον, interdum Τροπαιοῦχίαν appellatam licet colligere. Vide Dissertat. 24. ad Joinvillam.

ΙΠΙΛΑΣΤΙΩΝΑΙ. Myrepsus sect. 8. cap. 73. de Drosato ad Jecinoris obstructionem, quod καλεῖται Ἰταλικῇ γλώσσῃ ἰπιλαστιῶναι.

ΙΠΝΟΣ ἅγιος. Pachymeres lib. 7. cap. 38. ἐκεῖνος δὲ πότε (ἄρτον ἅγιον σεσηπότα) ὁ τοῖς τοιούτοις ἀφιερωμένος τόπος, ὃς δὴ καὶ ἰπνὸς ἅγιος λέγεται, ὁσίως ἐπιρριφέντα, ὁσίως δέχεται. Ita vocat *Piscinam sacram* in ædibus Sacris, in quam res Sacræ putredine inutiles consumendæ projiciuntur. Est autem ἰπνὸς Græcis non modò *Furnus*, sed & *Fimetum*, vel certè τὰ προκαθάρματα τοῦ ἰπνοῦ, ut est apud Phavorinum.

ΙΠΠΑΒΗ, *Caseus Equinus*, τυρὸς ἵππειος, Psello in opusculo MS. de Morborum nominibus.

ΙΠΠΑΚΟΝΤΙΣΤΑΙ, *Equites conto armati*. Leo in Tacticis cap. 6. §. 33. Ἀκροβολισταὶ δὲ τῶν καβαλλαρίων ἐκάλουν, ἤγουν τοὺς μακρόθεν βάλλοντας τε καὶ μαχομένους. Τούτων δὲ οἱ μὲν δορατίοις, ἤγουν ῥιπταρίοις ἐκέχρηντο, οἱ δὲ τόξοις· καὶ οἱ μὲν αὐτῶν μακρόθεν ἔρριπτον τὰ ῥιπτάρια, ἢ ἐπ' εὐθείας ἐρχόμενοι, ἢ κύκλῳ περιτρέχοντες, οὓς ἐκάλουν Ἱππακοντιστάς· οἱ δὲ τόξοις ἔβαλον, οὓς ἔλεγον Ἱπποτοξότας. Ex eo similia habet Constantinus filius in Tactic.

ΙΠΠΑΡΙΟΝ, pro ἵππος, & quovis *Equo*, etiam militari. Moeris Attitista MS. ἱππίδιον, οὐ μόνον ἱππάριον. Arrianus in Tacticis n. 28. ἔστι γὰρ συνωρίσιν τὸ πολὺ ἐχόντων ἵππων καὶ σμικρῶν, καὶ πονηρῶν· οἱ δίφροι δὲ αὐτοῖς ἐπιτήδειοι εἰσιν ἐς τὸ ἐλαύνεσθαι κατὰ χωρίων παντων, καὶ τὰ ἱππάρια ἐς τὸ ταλαιπορεῖσθαι. Constantinus Porphyrog. in Tacticis pag. 11. μελώπια ἱππαρίων, στηθάρια ἱππαρίων, &c. Ubi Leo cap. 5. §. 4. προμελώπια ἵππων, στηθάρια ἵππων. Vide eundem Constantinum pag. 3. 7. & in lib. de Adm. Imp. cap. 51. Extr. & 52. Anonymum Combefisianum in eod. Porphyrog. n. 18. Leonem in Tactic. cap. 18. §. 53. ejusdem Eclogas & Constantini tit. 17. §. 4. Georg. Lecapenum in Syntaxi p. 107. &c.

Ἀππάρειον, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. οἱ τέλειοι ἵπποι, τὰ τελειώμενα ἀππάρεια. Ita ibi non semel.

ΙΠΠΑΡΙΣΟΝ, *Verbenaca Supina*, apud Interpol. Dioscorid. c. 640.

ΙΠΠΗΛΑΣΙΟΝ, *Equestris decursio*, *Torneamentum*. Anna Comnena lib. 15. pag. 466. μηδ' εἰς θήραν, μηδ' εἰς ἱππηλάσιον τὸ παράπαν ἐξιέναι. Ἱππηλατοι ἀγῶνες, Circenses, apud Zonaram in Michaële Theophili F. p. 130.

ΙΠΠΙΚΗ ἄνευ τέχνης καὶ ἐπινοίας. Vide Nomocanon. Photij tit. 13. cap. 29. p. 158. 1. Edit.

ΙΠΠΙΚΟΝ ξύλινον, Ludicri species, interdicta in l. 3. Cod. de Aleatoribus, & in lib. 60. Basilic. tit. 8. §. 6. Cujusmodi verò illa fuerit, inquirit Balsamon ad Nomocan. Photij tit. 13. cap. 29. περὶ δὲ τοῦ ξυλίνου ἱππικοῦ πότε γέγονεν ἀμφιβολία περὶ τῷ βασιλικῷ βήματι· τινὲς μὲν γὰρ εἶπον εἶναι τοὺς τὸ συνήθως παρὰ τῶν παίδων γινόμενον παίγνιον, ἔξωθεν τοῦ ἱππικοῦ, ἀντὶ ἵππων χρωμένων ἀνθρώποις εἰς διφρηλασίαν. τινὲς δὲ εἶπον εἶναι τοὺς ξύλινόν τι κατασκεύασμα, διὰ κλιμάκων ξυλοειδῶν ἀνυψούμενον, ἐχουσῶν διὰ μέσου ὀπὰς διαφόρους. οἱ γὰρ συνθηκίζειν ἐπὶ τῷ τοιούτῳ παιγνίῳ βώλους τέσσαρας ἑτεροβαφεῖς ἄνωθεν τῶν κλιμάκων τιθέμενοι πρὸς τὸ κάταντες ἀπολύουσι· καὶ ὁ πρῶτος ἀπὸ τῶν βώλων ἐξερχόμενος διὰ τῶν ὀπῶν, ἐκ τῆς τελευταίας ὀπῆς τὴν νικῶσαν δίδωσι τῷ ἔχοντι αὐτόν. Adde Notata ex eodem Balsamone in Cod. & ad Can. 24. Concilij in Trullo, & infrà in Ξυλάλογον.

ΙΠΠΙΟΝ, *Lappago*, *Lappula*, ἱπποφαὲς, apud Interpol. Dioscor. cap. 744.

ΙΠΠΟΚΛΑΣΤΗ, Fossula latitudinis unius pedis, altitudinis verò duorum aut trium; in quam si equus cadat, ejus pedes, veluti pedicis interceptos, frangi necesse est. Sophismatis militaris genus. Mauricius lib. 4. Strateg. cap. 3. χρὴ δὲ κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον, καὶ ἄνευ τριβόλων, στρογγύλων ὀρυγμάτων, τῶν λεγομένων ἱπποκλαστῶν, ὀρυσσομένων σποράδην, ἀπὸ ἑνὸς ποδὸς τὸ ἔμφυτον ἐχόντων, καὶ βάθος ἢ δύο ἢ τριῶν, καὶ πάλων ὀξέων καταπειρομένων ἐν αὐτοῖς. Leo cap. 14. §. 46. similia habet: στρογγύλα ὀρύγματα, ἃ ἔλεγον οἱ παλαιότεροι ἱπποκλάστας, &c. Julius Africanus lib. de Bellico apparatu: γυρόθεν δὲ τοῦ τοιούτου (τόπου) δεῖ ὀρύσσειν τάφρον, τὸ μὲν βάθος ποδῶν ἑ. τὸ δὲ πλάτος ποδῶν ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ, καὶ τὸ χῶμα παρατιθέναι ἐν τῇ ἐσωτέρᾳ ὄψει, ὡς πρὸς τὸ στρατόπεδον· ἔξωθεν δὲ τοῦ τοιούτου τάφρου καταπείρειν τριβόλους συνδεδεμένους, ἢ φωλεὰς μικρὰς ἐχούσας ἔνδοθεν σκόλοπας, ποδάγρας, ἢ ποδοκλάστας λεγομένας. Nilus Monach. lib. 2. Epist.

Epist. 205. καὶ ὅταν βέλον) ἢ γυναῖκα ποιῆσαι μοιχευθῆναι, ἢ ἄνδρα θανατῶσαι, ἢ ἵππους κλάσαι, &c. Ubi Allatius *Equos enervare* vertit.

ἹΠΠΟΠΟΡΝΟΙ, *Qui cum Equabus coeunt*, ἀλογοβάμοι. Palamas declar. 2. οἱ ἱππόπορνοι, καὶ ὅσοι εἰς τὰς παρὰ φύσιν χρήσεις ἐκκαίονται.

ἹΠΠΟΣΤΑΣΙΣ, ἱπποστάσιον, *Equile stabulum*, in Gloss. Lat. Gr. & S. Benedicti. Occurrit vox postrema apud Constantinum in Basilio n. 13. Edit. Combefisij, sed præsertim apud Symmachum in Daniele cap. 11. 45. ubi τὰς σκηνὰς ἱπποστασίας, *Papiliones Equitatus sui* vertit Hieronymus: alij rectiùs, *Equilis*. Georgius Hamartolus in Chron. MS. in Copronymo: τὰ δὲ εἰς δόξαν τοῦ Θεοῦ ἱδρυμένα μοναστήρια, στρατιωτῶν οἰκητήρια, καὶ ἱπποστάσια, καὶ κοπρῶνας πεποίηκεν.

ἹΠΠΟΤΟΞΟΤΑΙ, *Equites sagittarij*. Vide in Ἱππακοντισταί.

ἹΡΑ, *Lolium*, Αἶρα. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 83. σπαρμένον εἶσε καλὸν χωράφιον, παστρικὸν, νὰ μὴν ἔχει ἵρα, οὔτε ἄλλο χορτάρι. Adde cap. 84.

ἹΡΑΝΗ, *Muscus Marinus*, apud Interpol. Dioscor. cap. 681.

ἹΡΔΙΟΝ. Suidas in Etymologico: λαμπήνη, ἅμαξα βασιλικὴ, ἵρδιον περιφανὲς, ὅ ἐστιν ἅρμα σκεπαστόν. Ubi legendum ῥέδιον non advertit Vir doctus.

ἹΡΙΣ ἀγρία, τὸ ἀκόνιτον, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti, ἶρις ἰλλυρικὴ, ἡ ῥίζα τοῦ πορφύρου κρίνου, in iisd. Gloss. Vide Auctor. Etymolog.

ἸΣΑΓΓΕΛΟΙ, dicti *Antistites* ac *Episcopi*, *Coangelici*. Vide Theodori Studitæ Epist. ad Leonem Pap. III. apud Baronium an. 809. num. 24. Theognostum Archimandritam de causa Ignatij Patr. Constantinopol. p. 1276. 1284. & Gloss. med. Lat. in *Angelus*.

ἸΣΑΪ́Α, Ægyptiis, *Veratrum nigrum*, apud Interpol. Diosc. c. 733.

ἸΣΑΚΗ. Leo in Tacticis cap. 6. num. 4. σφενδόβολα, σελλοπέγγια μεγάλα, πυρέκβολα, καὶ ἰσάκας λωρόσακκα, &c. Ubi Interpres, *Iscas* vertit aut legit. Vide infrà ἴσκαι.

ἸΣΑΛΗ, *Vestis è pellibus*, διφθέρα, ποιμενικὸν περιβόλαιον, ut vult Gauminus ad Eustathij Ismeniam. Vide Casaubonum ad Theophrasti Characteres pag. mihi 144.

ἸΣΑΠΟΣΤΟΛΟΙ, *Pares Apostolis*, dicti Græcis, quidam è Sanctis; ac præsertim Constantinus M. qui Eusebio lib. 4. de Vita ejusdem Augusti cap. 60. & 71. dicitur κοινωνὸς τῆς τῶν Ἀποστόλων προσρήσεως, ex quo alij τὸν ἐν Βασιλεῦσι Ἀπόστολον vocant. Quæ quidem ἰσαποστόλου nomenclatura eidem Augusto tributa legitur, in Menæis, in Euchologio, apud Annam Comnenam pag. 453. Zonaram to. 1. pag. 5. tom. 3. pag. 9. 1. Edit. Balsamonem ad Nomocan. tit. 1. cap. 36. in Homil. Anonymi in Exaltat. S. Crucis, in Manuëlis Comneni Novella de Feriis, apud Balsamon. in Meditato de Chartophyl. &c. in Synaxario MS. Colberteo 3. Sept. τοῦ ἐν ἁγίοις βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ νέου ἐν τοῖς ἁγίοις Ἀποστόλοις. Sed & attributa S. Theclæ, quæ nudè Ἀπόστολος dicitur Basilio Seleuciensi in ejus Vita pag. 3. S. Helenæ ejusdem Augusti matri, S. Mariæ Magdalenæ, in iisdem Menæis, S. Albercio Hierapolitano Episcopo, in Typico S. Sabæ cap. 13. & aliquot aliis. Vide Henric. Valesium ad dict. cap. 60. Eusebij, Notas nostras ad Alexiad. pag. 412. & Gloss. med. Lat. in *Par Apostolis*. Quinetiam cuivis Imperatori superstiti videtur tribui apud Theorianum in Legat. pag. 192. εἰσέλθων καὶ αὐτὸς εἰς τὴν βασιλεύουσαν, προσκυνήσων τὰ ἅγια ἐκεῖσε προσκυνήματα, καὶ τὸν ἰσαπόστολον καὶ ἅγιον βασιλέα, καὶ τὸν ἁγιώτατον Πατριάρχην. In Canonario Joannis Monachi pag. 106. S. Basilius τρισκαιδέκατος ἀπόστολος indigitatur. Petrus Patr. Antiochenus in Epist. ad Dominicum Gradensem Patr. num. 3. ait ejus se literas recepisse non modò ut Patriarchæ, sed & ὡς ἰσαποστόλου καὶ μεγάλου Ἀρχιερέως. Georgius Corcyrensis Metropolita, apud Baronium an. 1178. Alexandrum III. Pap. ἰσαποστόλου titulo etiam donat.

ἸΣΑΤΗ, *Glastum*, ἰσάτις. Chronicon Alexandr. pag. 1900. καὶ δὴ ἐξῆλθον πρὸς αὐτὸν Γεώργιος ὁ ἐνδοξότατος Πατρίκιος, καὶ Θεόδωρος ὁ ἐνδοξότατος Κομμερκιάριος ὁ τῆν ἰσάτην, καὶ Θεόδωρος, &c.

ἸΣΑΥΡΙΚΑ, dicta *Tributa* quæ Isauris in Romanorum Socios ab Imperatoribus admissis quotannis pendebantur, seu potiùs ut eorum excursus cohiberentur. Glossæ Basil. Ἴσαυροι, οἱ ἅρπαγες, οἱ φονεῖς, οἱ χοσιάριοι. Ubi emendant Viri docti, κορσάριοι, tametsi ita appellentur ab Harmenopulo. Atque ea fortè notione intelliguntur in libello Monachor. Apamensium in Concil. Hierosolymit. pag. 245. ἔτι γὰρ καὶ νῦν ἐμπεπήγασι βέλη, τῶν ἐπομένων καὶ ἐπαρξερχόντων αὐτῷ Ἰσαύρων. Synodicon adversus Tragœdiam Irenæi cap. 45. *Et quia magnificentissimus Comes Longras Isauros ad auxilium sanctissimi Episcopi Eutherij destinavit*, &c. Evagrius lib. 3. Hist. cap. 35. ἐντεῦθεν καὶ τὰ καλούμενα πρώην Ἰσαυρικὰ, τοῖς βασιλικοῖς εἰσελέχθη θησαυροῖς· ἦν δὲ ἄρα τοῦτο χρυσίον ἐς ἕκαστον ἔτος τοῖς βαρβάροις (Ἰσαύροις) χορηγούμενον, πεντακισχιλίας ἕλκον λίτρας.

Ἰσαυρικὸν ἀκόντιον, apud Procopium lib. 1. de Bello Goth. cap. 29.

ἸΣΗ, unus è decem & novem tonis Musicæ Græcanicæ, quos recensuimus in V. φωνή. Hagiopolites MS. εἰ δὲ καὶ αὐτὴν βουληθῇ τις σωθῆναι εἰπεῖν, οὐχ ἁμαρτήσει· κεκλημένος γὰρ μνήμη μετ' ὀλίγου ἀποτελεῖται ἴση. Rursum: εἰ δὲ ἡ ἴση φέρει ἀπόστροφον, εἴτε ἄνω, εἴτε κάτω, Βαρεῖα λέγεται· εἰ δὲ ἔχει δύο κεκλήματα, λέγεται σεῖσμα. Infrà: Ἴσεον ὡς ἡ ἴση φωνὴν οὐκ ἔχει, οὔτε ἀνιοῦσαν, οὔτε κατιοῦσαν, ἀλλ' ἔστι τοῖς τόνοις ἅπασι ταπεινομένη, &c.

ἸΣΙΟΣ, pro ἴσος, *Planus*, *Rectus*, *Æquus*. Ἰσιάζω, Ἰσιώνω, *Adæquo*, complano, ἰσάζειν, εὐθύνειν. Ἰσιωμάδα, *Planities*, πεδιὰς, ἰσόπεδον. Ἰσιὰ, directè, *Directò*, ἴσια πρὸς ἴσια, *Proportionaliter*, ἀναλογικῶς.

ἸΣΚΑΙ. Alexander Trallianus lib. 11. cap. 1. καὶ τὸ διὰ σκόρδων τε ἄλλους ὠφέλησεν, ἐπιπλασθέντα καὶ αὐτὰ μόνα τὰ σκόρδα, καὶ ἄλλως δὲ αἱ παρὰ τοῖς βαρβάροις ἴσκαι καλούμεναι. Quidam, inquit Jacob. Goupylus, *Cauteria* hac voce significari putant, quæ *Escæ*, ab edendo & consumendo, dicuntur. Vide ὖσκα, & Salmasium ad Plinium pag. 181.

ἸΣΚΙΟΣ, *Umbra*, σκιὰ, in Corona pretiosa. Alexius Rharturus Doctr. 6. εἰς ποῖον ἤθελες πιάσθη εἰς τὸ δένδρον, ἢ εἰς τὸν ἴσκιον τοῦ δένδρου. Fabulæ Æsopi Græcobarb. σκύλος ἐβάσταζε κρέας εἰς τὸ στόμα, καὶ ἀπέρνα γεφύρι, καὶ ἴδε τὸν ἴσκιον του εἰς τὸ νερὸν, &c. Demetrius Zenus in Batrachom.

Κιοσὰν τὸ λέγει παροιμία, τὸν ἴσκιόν σου φοβᾶσαι.

Georgius Contares lib. 6. Hist. Athenar. καὶ ἐφύτευσαν δένδρα καρπερὰ καὶ πολύφυλλα, καὶ μάλιστα πλατάνους ὅπου κάμνουν τὸν πολὺν ἴσκιον.

ἸΣΜΑΓΙΔΙΟΝ. Vide in Μαγίδιον.

ἸΣΜΙΟ, *Protinus*, εὐθὺς, in Corona pretiosa. Σμίο, in Turco-Græcia Crusij.

ἸΣΜΙΤ, *Spira*, genus panificij, in Turco-Græcia Crusij.

ἸΣΟΝΝΕΙΝ, *Æquare*, ἰσοῦν. Glossæ Græcobarb. Ὁμαλίζειν, ἰσάζειν, νὰ σάζει, νὰ ἰσώννει.

ἸΣΟΠΟΣΟΝ, *Ejusdem quantitatis*. Orneosophium.

phium, καὶ μετ' ὥραν ἱκανὴν, χωνίασον πάλιν αὐτὸ, καὶ βάλλε καντίον ἰσόπεδον τ' ἄλλο.

ἸΣΟΠΕ'ΔΙΟΝ. Vide in Συμπέδιον.

Ἰ'ΣΟΦΑΓΟΣ, *Stomachus*. Eustathius Iliad. υ. δηλοῖ δὲ ὁ ἐρωδιὸς ταῦρος τὸ αἷμα ἀνερυγγάνοντα τῇ διακοπῇ τῆς τραχείας ἀρτηρίας, καὶ διαιρέσει τοῦ στομάχου, ἤτοι ἰσοφάγου.

Ἰ'ΣΟ'ΧΡΙΣΤΟΙ. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S.Sabæ cap.89. de quibusdam Monachis, qui Origenis errores tuebantur, tametsi invicem dissiderent: ῥάδιον δὲ ἐπὶ παντὶ βουλομένῳ καταμαθεῖν τὴν αὐτῶν ἀσέβειαν ἐξ αὐτῶν τῶν προσηγοριῶν, ὥνπερ αὐτοὶ ἀγγέλους ὀνομάζουσι τῶν μὲν Νεολαυριτῶν τοὺς ἀπὸ τοῦ Φιρμίνου Πρωτοκτίστας, ἤγουν Τετραδίτας καλοῦν· τοῦ δ' αὖ πάλιν Φιρμινιοτῶν, τοὺς Νεολαυρίτας Ἰσοχρίστους ὀνομαζόντων. ἐκ τῶν γὰρ οἰκείων τῆς ἀσεβείας ὀνομάτων τὰς ὀνομασίας ἐκληρώσαντο ἕκαστοι.

ἸΣΤΑ'ΡΙΟΝ, *Tela*, *Pensum*. Glossæ MSS. Reg. ἱστὸς, τὸ ἱστάριον. Epimerismi MSS. Herodiani part. 2. ἱστὸς, τὸ κατάρτιον, καὶ τὸ ἱστάριον. Joan. Moschus in Limonar. cap.60. ἡ δὲ μονάστρια καθέζετο εἰς τὸ ἱστάριον αὐτῆς. Ubi perperam Interpres, *Sanctimonialis sedebat in cubili suo*. Meliùs, *ad pensum sedebat*.

ἹΣΤΑ̃Ν, ut ait Goarus ad Euchólog. pag.765. est *Recitare*, & *quasi ordine successivo componere* στίχους, sic dictos quasi στάσιν ἔχοντας. Typicum S.Sabæ cap.1. εἶθ' οὕτως λέγομεν τὸ, Κύριε ἐκέκραξα, εἰς τὸν ἦχον κυριακῆς, ἱστῶμεν δὲ στίχους δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα. cap.2. εἰς δὲ τὸν κανόνα τοῦ ἁγίου, ἱστῶμεν στίχους ς'. cap.5. ἱστάμεθα δὲ ἀναμέσον τῆς ἐκκλησίας στιχηρὸν ἐπὶ ψιαθίου ἐνεργῶς, ἁπάντων ἐν τῷ ἅμα κλινόντων τὸ γόνυ καὶ κεφαλὴν, καὶ ἀνισταμένων. cap.15. ἱστῶμεν στίχους ς'. Mox: ἱστῶμεν στίχον ς' cap.19. κανόνες τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου, ἐν οἷς ἱστῶμεν στίχους σὺν τοῖς εἱρμοῖς ιβ'. cap.10. δεῖ εἰδέναι ὅτι εἰς τὸν ὄρθρον τὸ, Θεὸς κύριος, ἱστάμενοι ψάλλομεν. cap.30. Extr. εἰσερχομένων δὲ ἐν τῇ τραπέζῃ, ἐσθίομεν ξηροφαγίαν, πίνομεν καὶ ζωμὸν μετὰ μέλιτος, τῇ τετάρτῃ δηλονότι τῇ δὲ πεμπτῇ τῆς αὐτῆς ἑβδομάδος, τράπεζαν οὐχ ἱστῶμεν, ἀλλὰ μένομεν νηστεύοντες ἄχρι τῆς παρασκευῆς. Triodium in Feria 2. primæ hebdomadis Jejuniorum: ὅταν δὲ ἱστῶμεν τράπεζαν, λέγομεν τὸν ψαλμὸν ρμδ'. Feriâ 5. magnæ hebdomadis, sub finem: δεῖ εἰδέναι ὅτι παρελάβομεν ἐν Παλαιστίνῃ κατὰ ταύτην τὴν ἁγίαν ἡμέραν τῆς μεγάλης παρασκευῆς μὴ ποιεῖν λειτουργίαν τελείαν, μήτε προηγιασμένην, ἀλλ' οὔτε τράπεζαν ἱστῶμεν, οὔτε ἐσθίομεν κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν τῆς σταυρώσεως. Euchologium pag.753. καὶ λέγομεν τὸν παροιμιακὸν ψαλμὸν, Εἰς τὸ κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶμεν στιχηρὰ στίχου, καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα. Denique in Typico Casulensi caput 9. ita inscribitur: περὶ τοῦ πόσους στίχους ἱστῶμεν τῷ σαββάτῳ τῆς ἑσπέρας.

Ἰ'ΣΤΕ'ΚΕΙΝ. Vide in Στέκειν.

Ἰ'ΣΤΙ'Α, pro Ἑστία, *Focus*, *Ignis*. Nicol. Myrepsus MS. sect.3. cap 58. καπνέαν τῆς ἱστίας καθαρὰν. Perperam ἱσθίαν scriptum. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Τὸν βάνουσι τὴν χαρισμὴν εἰς τὴν ἱστίαν καὶ λαῦρα.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Πᾶν πρᾶγμα κατεχόνευσε ἡ πύρα τῆς ἱστίας.

Lib. 3.

Στοὺς στολισμένους κράββατους ἱστία καὶ κέασιν τους.

Lib. 4.

Καὶ κάθε ὥρα με ἱστία τὰ μέλημου φλογίζῃς.

Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: καὶ μὴ εὑρὼν ὄστρακον, ἔβαλε τὴν χεῖρα εἰς τὴν ἱστίαν, καὶ ἐγέμισεν αὐτὴν λαμπρὰ, καὶ ἐθυμίασεν.

Στία. Idem Anonymus lib.4.

Μὲ ἐντροπὴ ἐβάλασι τὴν πρώτη στίαν γυναῖκες.

Ἰ'ΣΤΟΡΕΙ̃Ν, *Pingere*, Ζωγραφεῖν. Gregorius II. Pap. in Epist.1. ad Leonem Isaurum Imp. καὶ Θεοῦ φύσιν ἀδιώρατον ἱστορῆσαι καὶ ζωγραφῆσαι. Anonymus in invectiva in Iconomachos num.2. παρωσάμενοι τὰς αὐτῶν φωνὰς καὶ μαρτυρίας περὶ τῆς σαρκὸς καὶ ἀνθρωπίνης αὐτοῦ μορφώσεως χαρακτῆρος ἱστορηθείσας εἰκόνας, ἅσπερ ἡμῖν τρανῶς σέβειν καὶ προσκυνεῖν ἐδίδαξαν. Michaël Monachus in Vita S. Theodori Studitæ: καὶ Λουκᾶς δὲ ὁ ἱερὸν ἀναλάξας εὐαγγέλιον, τὴν τοῦ Κυρίου ἱστορήσας εἰκόνα, ἔργον πολλοῦ ἄξιον τοῖς μετ' αὐτὸν καταλέλοιπε. Joannes Damascenus Orat. In Cabalinum pag.688. θέλεις εἰπεῖν, ὅτι ἄγγελον οὐδεὶς εἶδε, καὶ πῶς καὶ ἄγγελον ἱστοροῦσι; Joannes Phocas in Descript.Terræ Sanctæ num.14. καμάραι δύο, ἐπ' αἷς ἱστόρηται ἐν μὲν μιᾷ ἡ ὑπαπαντὴ τοῦ Δεσπότου. Anonymus de locis Hierosol. num.1. ἐστὶ καὶ ἱστορημένη ἡ λαζάρωσις τοῦ Χριστοῦ. Adde num. 9. 12. Codinum in Orig. Constantinopol.num.84.& alios passim.

Στορεῖν, pro ἱστορεῖν. Idem Anonymus: καὶ ἔναι στορισμένη μετὰ μοσίου ἡ Ἀνάληψις τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Alibi: καὶ ἀπὸ τὴν κάτω ἐστὶ στορισμένη μετὰ μωσίου χρυσοῦ ὅλοι οἱ Προφῆται.

Ἀνιστορεῖν. Joannes Damascenus in Synodica Orientalium ad Theophilum Imp.pag.113. καὶ πρότερον ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἀνιστορεῖσθαι ἐνομοθέτησε, καὶ ταῦτα ἐν ζωγραφικοῖς χρώμασι διαχαράττειν, τὴν ἐν Βηθλεὲμ γέννησιν, &c. Et in laudata Orat. in Cabalinum pag.670. εἰκόνας ἀνιστοροῦσι πρὸς ὑπόμνησιν αὐτῶν. Joannes Euchaitorum Metropolita pag. 55. εἰς τοὺς ἁγίους Πατέρας ἱστορημένους, ἐν οἷς ἦν καὶ Θεοδώρητος.

Ἀνιστορήσας τοὺς σοφοὺς διδασκάλους.

Et pag.52. ubi de Angelis pictis:

Καὶ πῶς ἀνιστόρησεν ἄγνωστον θέαν;

Ita apud S.Basilium Epist.205. Anonymum in Miracul. S.Georgij Mart. n.54. Andream Cretensem Archiep. in jambis ad Agathonem, Germanum Patr. Constantinopol. in Epist. ad Joannem Episcopum Synadensem, &c.

Καθιστορεῖν, apud Theodorum Lector. Ecl.1.p.552. & Nicephorum Callist. lib. 15. cap.14.

Ἱστορία, *Pictura*, *Tabella*. Nilus Monachus lib.4. Epist.61. καὶ ἐν τῷ κοινῷ οἴκῳ χιλίους σταυροὺς πήξασθαι, καὶ ἱστορίας πτηνῶν καὶ ἑρπετῶν, καὶ βλαστημάτων παντοδαπῶν. Germanus Patr.Constantinopol. Homil. in 1.Dominic. Jejun. ταῦτα πάντα ἐν χρώμασι καὶ ἐν ἱστορίαις. Joannes Damascenus in Cabalinum p. 703. καὶ ἐκ τῆς ὑλικῆς ταύτης ἱστορίας ἐπὶ τὸ πρωτότυπον τὴν τιμὴν ἀνάγειν. Adde Epist. Hadriani Pap. *descriptam* Græcè in Concil. Nicæno II. Act. 2. Martyrium S. Anastasij Persæ, &c.

Ἱστοριογράφος, *Pictor*, Ζωγράφος. Vide Gloss.med.Lat. in *Historiographus*.

Ἱστορίτης, eâdem notione. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

Ἐκ τὴν παρθέσαν τὴν ζωὴν ὀλέποικεν ὁ ἱστορίτας.

ἸΣΧΥΡΩ'ΝΝΕΙΝ, *Roborare*, *Munire*. Phortius περὶ στρατηγικῆς πραγματείας

Ὡς πρέπει καθ' ἕνα τόπον
Ἰσχυρώννοντας με κόπον.

Ἰ'ΣΧΥ'Σ, *Valor & pretium monetæ*. Suidas: δηνάριον, εἶδος ἀργυρίου ὁλοκοτίνου ἴσον ἔχον ἰσχύν.

Ἰ'ΣΧΥ'Σ, *Coniza major*, apud Interpol.Dioscor. cap. 541.

Ἰ'ΤΑΛΙΑΝΟΙ, *Itali*, Ἰταλοὶ, ex Italico, in Glossis Græcobarb.

Ἰ'ΤΑΛΙΚΟ'Σ, Mensura liquidorum, *Sextarius*. Palladius in Hist.Lausiaca cap.22. καὶ εἰς οἶνον διαπολήσας τὰ κώδια, σαίτην πιὼν ὡς Ἰταλικῶν δεκαοκτώ. Ubi Heraclides: *Decem & octo Italicos vini solus exhausit*. Vetus Interpres: *Bibitque decem & octo calices*.

ἼΤΕΑ. Vide in Αἰτιά.

ἸΤΕΡΥ, *Par*, *Similis*, *Æqualis*, ἴσος, ὅμοιος.

ἼΤΖΟΥ. Vide in Ἔτζη.

ἸΤΡΙΟΝ, *Iterum*, *Iteratum*, in Glossis Græco-Lat. at in MSS. legitur *Itrium*, *Tractum*: ἰτρίον emendat Salmasius ad Hist. Aug. pag.155. & *Pergulam* interpretatur. Vide Hesychium in ἴτριον, & Phavorinum in ἴτρον.

ἸΧΘΗΡΕΥΤΗΣ, *Piscator*. Glossæ Græcobarbaræ ἁλιεῦσι, θαλατουργοῖς, ἰχθηρευτ.

ἸΧΘΥΟΚΕΝΤΡΟΝ, in Lexico MS. ex Schedis Combefisij, ἡ τρίαινα, ἤτοι τὸ καμάκιον. *Tridens*. Vide Suidam in Τρίαινα.

ἼΧΟΣ, ἴχιος, *Æqualis*. Glossæ Græcobarb. ἰσοδύναμος, ὅπου ἔχει ἴσην, ἢ ἰσχὺν δύναμιν. Alibi: ὁμαλοί, ἤγουν ἴσοι, ἢ ἴχοι.

Ἰχιώνειν, *Æquare*. Eædem Glossæ: ὁμαλίζει, ἰσάζει, νὰ σάζει, νὰ ἰσόνει, νὰ ἰχιώνει.

K.

ΑΒΑΔΑΓΙΆΔΑ, *Coma*, Κόμη. Καβαδαγίατος, *Comatus*, *Crinitus*, Κομήτης.

ΚΑΒΆΔΗΣ, Καβάδιον, Καββαδίκι, vestimenti virilis species. Portius: καβάδυ, *toga*, *supparum*, *sagum*, τήβεννα, σάγος. Codinus de Offic. cap.3. num.13. duplicem togam dat Despotæ festis diebus, alteram quam Σκαράνικον vocat, alteram quam Καββάδιον, hisce verbis: Τὸ δὲ καββάδιον αὐτοῦ ὀξὺ, ἢ ἐρυθρὸν μαργαριταρένιον. Idem cap.6. num.18. Ἐπενδύτου, seu *Superulæ* speciem fuisse innuit: Οἱ δὲ ἄρχοντες (φοροῦσι) σκαράνικα, φακεώλια, καὶ καββάδια, ἤτοι ἐνδύματα ἐπιλόρικα ἕκαστος κατὰ τὴν τάξιν αὐτοῦ. Aliud tamen cabbadium fuisse ab epilooricio videtur scribere eodem cap. num.35. Ὅτε γοῦν ὁ βασιλεὺς τὸ στέμμα φορεῖ, ἕτερόν τι ἔνδυμα οὐ φορεῖ, εἰ μὴ τὸν σάκκον ἢ τὸ διάδημα, καὶ ὅτε μὲν ταῦτα, ὅτε δὲ ἐπιλωρίκιον καὶ φακεωλίδα φορεῖ· ἄλλοτε καββάδιον καὶ φυαλίν. Ex quibus saltem colligitur καββάδιον vestem fuisse communem Imperatoribus, & nobilibus Palatinis, sed & quibusvis. Achmes cap.131. Εἰ δὲ ἔδωκεν αὐτοῦ καβάδιν, ἤτοι σκαραμάγγιον, τάχυ ἀποθανεῖται ἡ γυνὴ αὐτοῦ. Et cap.268. Γυνὴ ἐὰν ἴδῃ ὅτι ἐφόρει καββαδίκιν, σκαραμάγκιον, ἢ φακεώλιον ἀνδρὸς, χαρήσεται ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. Ptochoprodromus MS.

Καβάδην εἶχεν στουπινον τζαντζαλοφορεμένον.

Vocem formatam ex κάπα, *capa*, putat Salmasius ad Tertullianum pag.30. & ad Vopiscum pag.390. cujus sententiam suggillat Goarus ad Codinum. A Cabade Persarum Rege etymon accersit Joan. Tzetzes. chil.12. v.792.

Ἔνδυμα ἐνυάλιον, στρατιωτικὸν τοῦ εἷμα,
Ὅπερ Καβάδης λέγεται, ἀπὸ Καβάδου Πέρσου.

Codinus cap.6. num.50. scribit Imperatores id genus vestimenti accepisse ab Assyriis: Καὶ ἀπὸ μὲν τῆς τῶν Μήδων ἀρχῆς ἔλαβε πότε φακεώλιον, καὶ τὸ ἐπιλούρικον· ἀπὸ δὲ τῆς τῶν Ἀσσυρίων, τὸ Σκαράνικον, τότε καββάδιον, καὶ τὸ δρακόντειον φλάμουλον.

ΚΑΒΆΚΑ, *Larus*, Κάβηξ. Anonymus de vulpe & lupo.

Ἐγὼ τὴν ἐκολόσυρνα ἐκείνην τὴν καβάκα,
Καὶ κείνη εὐτερονγίασε, καὶ κράζει κάκα κάκα.

ΚΑΒΆΛΛΗΣ, *Equus*, *Caballus*. Gloss. Lat. Gr. *Cantherius*, καβάλλης μηχανικός. Hesychius: Καβάλλης, ἐργάτης ἵππος. Alibi: Νίννον, τὸν καβάλλην ἵππον. Plutarchus de Non fœner. Ὄνῳ τινὶ τῷ τυχόντι, καὶ καβάλλῃ χρώμενος, φεῦγε πολέμιον καὶ τύραννον δανειστήν. Antipater lib.1. Anthol. cap.41.

Βουκόλος ἔπλεο, Φοῖβε, Ποσειδάων δὲ καβάλλης.

Μονοκάβαλλος, *Equus desultorius*, sic dictus ad differentiam eorum qui junguntur ad currum. Glossæ Lat. Gr. MSS. apud Meursium: *Singulator*, ἱππαστὴς, κέλης, μονοκάβαλλος. Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 2062. Κέλης, ὁ μόνος ἵππος, ὁ γυμνὸς, ἢ καὶ ὁ Σελλάριος, ὁ μονοκάβαλλος. Catalogus Offic. Palatij MS. in Bibl. Reg. Cod. 558. Στρατοπεδάρχης τῶν μονοκαβάλων. Ubi Codinus cap.5. §.86. τῶν μονοκαβάλλων habet. Vide Salmasium ad Vopiscum pag.505.

Μονοκάβαλλοι, Δικάβαλλοι, Τρικάβαλλοι, *Equites qui uno, duobus, aut tribus equis instructi in bellicas expeditiones pergebant*. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. cap. 5. num.75. ἦσαν ἐν τοῖς κατὰ θέματα τόποις, φωσσάτου τάγματα, οἱ μὲν μεγαλοαλογῖται ὀνομαζόμενοι, οἱ δὲ Τρικάβαλλοι, οἱ δὲ Δικάβαλλοι, καὶ ἕτεροι Μονοκάβαλλοι. Deinde addit στρατοπεδάρχην τῶν Μονοκαβάλλων, iis qui unico utuntur equo præesse. Vide ibi Goarum. Græci hodierni, ut Auctor est Hieron. Germanus, δικάβαλον & τρικάβαλον dicunt, *cum duo vel tres uni equo insident*. Proinde nescio an ea notione capienda sint verba Codini, adeo ut fuerint qui majoribus equis utebantur, seu μεγαλοαλογῖται, alij qui equo singulari veherentur, alij denique qui bini vel terni equum unicum insiderent.

Ἰδιοκάβαλλος, *Proprius equus*. Constantinus de Adm. Imp. cap.53. ἀπέχουσι δὲ οἱ τοιοῦτοι τόποι ἀπὸ τῆς θαλάσσης ὁδὸν ἰδιοκαβάλλου ἡμέρας μιᾶς.

Καβαλλικεύειν, *Equitare*. Glossæ MSS. Καβαλλικεύει, ἐπιβαίνει τὸν ἵππον. Lexicon Cyrilli & Glossæ aliæ MSS. ὀχούμενος καὶ ἐποχούμενος, ὁ ἐπιβαίνων καὶ καβαλλικεύων. Herodiani Epimerismi MSS. & Moschopulus: Κελητίζω, καβαλλικεύω. Theophanes an.1. Theodosij III. ἔστι ἔμπροσθεν λέγων, ὅτι δοῦλος ἐφάνην κλέψας χρήματα πολλὰ, καὶ δι' ἐκείνου ἐκαβαλλικεύσαμεν. Anonymus post eundem Theophanem pag. 432. καὶ ἔχων ἕτοιμον τὸν ἵππον, σηκώσαντες αὐτὸν οἱ μετ' αὐτοῦ, ἐκαβαλλίκευσεν. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap.15. οὐ καβαλλικεύουσι δὲ ἵππους, ἀλλὰ καμήλους. Nicetas Græcobarb. MS. de Statu Urb. ὀνάριον πτωχικὸν καβαλλικεύων. Nomocanon Cotelerianus num. 99. ἱερεὺς ἐὰν καβαλικεύσει εἰς ἄστρωτον ἄλογον, ἀφοριζέσθω τῆς ἐκκλησίας. Judæorum Jusjurandum lib.2. Juris Græco-Rom. pag.119. ἵνα ζώσηται τὸν βατὸν, καὶ καβαλλικεύσῃ τὸν ἀσκὸν, καὶ ἐμβῇ εἰς τὴν θάλασσαν. Utuntur præterea Actuarius lib. περὶ συνθέσεως φαρμάκων, Leo in Tactic. cap.6. num.12. Mauricius lib.1. Strateg. cap.2. Balsamon in Explic. Concil. Achmes Onirocrit. cap. 234. 235. 242. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. cap.3. n.12. cap.5. n.8. &c.

Ἀποκαβαλλικεύειν, *Equo desilire*. Symeon Logotheta in Leone Armenio num.8. & Auctor incertus post Theophanem pag.432. καὶ ἀποκαβαλικεύσας ὁ Κροῦμος, ἐκάθισεν ἐπὶ ἐδάφους.

Καβαλλάριος, *Caballarius*, *Eques*. Lexicon Cyrilli MS. & Glossæ Basilic. Καβαλλάριος, ἔφιππος, ὁ

Ἐπ

ἐν ἵππῳ καθήμενος· Κάβαλλος γὰρ ὁ ἵππος. Epimerismi Herodiani MSS. & Basilius de Exercitat. Grammatica: Κέλης, ὁ Καβαλλάριος. Joannes Diaconus ad Hesiodi Scutum pag. 213. Ἀναβεβηκότες δέ τινες ἡνίοχοι, ἤγουν καβαλλάριοι ἐπάνω δίφρων ἐκκαλασκευάστων, ἀπέλυσαν τοὺς ταχεῖς ἵππους. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Ἡνίοχος ὀνόμασαι αὐτὸς ὁ καβαλλάρης.

Joannes Moschus in Limon. cap.72. ἰδοὺ καβαλλάριος πεμφθεὶς ἀπὸ τοῦ Αὐγουσταλίου. Chronicon Alexandrinum an.8. Phocæ: καὶ ἔρχεται καβαλλάρις εἰς τὸ παλάτιν τῆς πόλεως. Anonymus de dissidio Græcorum & Latinor. Ἐμμανὴς δὲ γενόμενος εἷς ἐξ αὐτῶν τῶν Λατίνων καβαλλαρίων ἀκοντίσας κατ' αὐτοῦ ῥόπαλόν τι, &c. Miracula S. Georgij: καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ κρότος ἐγένετο μέγας, καὶ εὐθέως ἔφθασαν τριάκοντα καβαλάριοι, &c. Ptochoprodromus contra Hegumenum:

Αὐτὸς δὲ καβαλάριος διιωνικῶς ὁδεύει.

Utuntur passim alij, Evagrius lib.6. cap.21. Theophylactus Simocatta lib. 5. cap.13. Theophanes an. 17. Heraclij, an.2. Philippici, Constantinus in Tacticis, Nicetas ex Cod.Barbarogr. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. &c.

Καβαλλάριοι, Latinis, *Milites*, seu *Militari cingulo donati*, nostris, *Chevaliers*. Anna Comnena lib.13. pag.411. in pacto inito inter Alexium Imp.& Boëmundum: ὅσοι δὲ ἀπῶσι τῶν ἡμῶν ἱππέων καὶ ὁπλιτῶν, οὓς Καβαλλαρίους συνήθες καλοῦμεν. Georgius Pachymeres lib.1. cap.30. περὶ μὲν τοὺς Μαφρὲ τρισχιλίους, οὓς αὐτοὶ λέγουσιν Καβαλλαρίους, λαμβάνει ἀνδρείους ἐκ Γερμανῶν. Et cap.31. λέγεται γὰρ τοὺς περὶ τὸν Πρίγκιπα μεγιστάνας, οὓς ἐκεῖνοι Καβαλλαρίους λέγουσι, τούτων τινὰς ἐποφθαλμίζειν. Idem lib.4. cap.31. τότε τριάκοντα Καβαλλαρίους δοὺς αὐτῷ. Ibidem: Καβαλλάριος Ἀλέξιος, ἀνὴρ γενναῖος καὶ ἀνδρικός. Hinc apud eundem lib. 12. Καβαλλαρικῇ τιμῇ τιμᾶν, *Militari cingulo donare*. Cantacuzenus lib.3. Hist. cap.25. καί τισι τοῖς ἐκ τῶν Λατίνων στρατίας τὴν Καβαλαρίων παρεῖχε τιμὴν, πάντα ἐπ' αὐτοῖς ἐθισμένα πράττων. Concil. Florentin. pag. 34. ἐκαθέζοντο δὲ καβαλλάριοί τε καὶ Μαρκέσιοι, Κόντοι, καὶ Δουκάδες. Hist.MS. Florij & Platziafloræ, ex Cod. Cæsareo:

Εἷς καβελάρης εὐγενὴς ὁρμώμενος ἐκ Ῥώμης.

Historia MS. Belisarij:

Καὶ τὸν καθέναν ἔζωσε χρυσὸν σπάθην στὴν μέσιν,
Καβαλλαρίους τοὺς ἔκαμεν προσκυνητοὺς αὐθέντας.

Καβαλλάριος, recensetur 87. inter Dignitates Palatinas in Catalogo Offic. Palat. ex MS. Reg. sed quale illius fuerit munus, non liquet.

Καβαλλάριοι, apud Persas. Martyrium S. Anastasij Persæ MS. Ἰδόντες τινὲς τὸν ἄνδρα τῶν συνήθως παρὰ Πέρσαις λεγομένων Καβαλλαρίων, πρὸ τῶν θύρας καθημένους, ὥσπερ οὖν καὶ εἰώθασι· τοῦτο δέ ἐστι πραιτώριον τῶν καλουμένων παρ' αὐτοῖς Σελλαρίου.

Καβαλλαρικὸν, *Equitatus*: Καβαλέρια, ex Gall. *Cavalerie*, apud Georgium Contarem lib.5.Hist.Athenar. pag. 119. & alibi. Theophanes an.11.Pogonati: οἱ δὲ τοῦ καβαλλαρικοῦ τὸν βασιλέα φεύγειν διαφημίσαντες, &c. Et an. 2. 7. Rhinotmeti, & an.3. Leontij an.1. Artemij, an. 31. Copronymi, τὰ καβαλλαρικὰ θέματα. Rursum an. 34. ejusdem Copronymi: αὐτὸς δὲ φοβηθεὶς ἔμεινεν εἰς τὸ καβαλλαρικόν. Leo in Tacticis cap.1. §.7. πολεμικοῦ στρατοῦ, τὸ μέν ἐστι πεζικὸν, τὸ δὲ καβαλλαρικόν. Constantinus de Adm. Imp. cap. 31. ἡ βαπτισμένη Χρωβατία ἐκβάλλει καβαλλαρικὸν ἕως ξ. πεζικὸν δὲ ἕως χιλιάδας ρ. Apud Nicetam in Joanne n.7. εὔοπλος καὶ εὔιππος στρατιὰ, Cod. Barbarogr. habet Καβαλλαρικὸν στράτευμα.

Καβαλαρήτζη, *Equitatus*, ex Gall. *Cavalerie*. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Εἰς τὸ χλουμούτζη ἀπέστηλεν δὲ Μυστικὸν τὸν μέγαν,
Καὶ τοῦ αὐτοῦ τὴν συντροφίαν, καὶ τὴν καβαλαρήτζην.

Καβαλλαρίκιον, *Equile*, seu potiùs locus in quo domantur vel exercentur equi, *Maneggio*. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. cap.5. num.7. ὁ μέντοι δηλωθεὶς Κόμης ἐπ' ἀδείας ἔχει οἷς ἂν ἐκ τῶν βασιλικῶν ἵππων βούλοιτο καβαλλικεύειν εἰς τὸ καβαλλαρίκιον τοῦ Βασιλέως, ἄγειν τε καὶ φέρειν, ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ ἐφίζειν, πεζεύειν δ' αὖ εἰς τὸ καβαλλαρίκιον.

Καβάλλητον, apud Hesychium, exponitur καβάλλης, καὶ ἡ πρώτη τοῦ τρικλίνου τομὴ διὰ τὸ ἀνάκλιτον. Ita emendant Viri docti pro καβαήλιον. Suprà: Καβάλλης, ἐργάτης ἵππος.

Καβαλλὶς, *Stercus equinum*. Eustathius ad Odyss. α. τὸ δὲ καταβαλεῖν, καταρρῖψαι ἐστίν· ὃ δὴ συγκοπὲν ποιεῖ τὸ καββαλεῖν· ἴσως δὲ καὶ τὴν κοινῶς λεγομένην καβαλῖνα, καθ' ἣν ὁ Κοπρώνυμος Καβαλῖνος ἐσκώπτεται· περὶ ἧς φέρεται ὅτι καβαλὶς δικατάληκτον· ἐγκεῖται δὲ, φησὶν, ἡ κάπη, καὶ τὸ ἅλις, ἤγουν αὐτάρκως· περίττωμα γάρ ἐστι τῶν ἀπὸ κάπης ἐσθιόντων ἀλόγων. Similia ferè habet Suidas in Καββαλὶς. Theophanes an. 24. Leonis Isauri: μαγείαις καὶ ἀσελγείαις, καὶ αἱμοχυσίαις, καβαλλίαις τε κόπροις καὶ οὔροις ἀπατώμενος, ubi Miscella, *Caballinis stercoribus atque lotio delectatus*.

Καβαλλίνα, eâdem notione. Idem Theophanes an.6. Constantini filij Irenes: ὁ δὲ βασιλεὺς βάλλων καβαλλίνας ἀλόγων εἰς μανδύλιν, ἔπεμψεν αὐτῷ, εἰπὼν, &c. Michaël Glycas in Copronymo: γίνωσκε δὲ, ἀγαπητὲ, ὅτι πολλὰ καὶ πολλάκις ζητήσαντες ὅθεν ἐκεῖνος ἐκλήθη Κοπρώνυμος, οὐδὲν ἄλλο τοῦτο μόνον εὕρομεν· χώρα τίς ἐστι Κάβαλα οὕτω λεγομένη, οἱ οὖν ἐκεῖθεν ὁρμώμενοι, Καβαλῖνοι πάντως ἐλέγοντο· ἐκεῖθεν οὖν καὶ αὐτὸς τὴν γέννησιν ἔσχηκε, καὶ ἐπεὶ κατά τινα συνήθειαν Καβαλίνα ἡ κοπρία λέγεται, δικαίως ὁ κάκιστος ἐκεῖνος ἐπεκλήθη Κοπρώνυμος, ὡς ὄνομα κοπρίας ἐν ἑαυτῷ δῆθεν ἐπιφερόμενος. Nugæ sunt quæ de Cabala Urbe commentatur Glycas.Porrò.

Καβαλλῖνος & Κοπρώνυμος dictus Constantinus, quòd, ut ait Theophanes an.3. Leonis Isauri, idem Constantinus, dum à Germano Patr. baptizaretur, in Lustrali unda alvum egesserit: cùm καβαλλίναν, stercus quodvis tunc appellarent. Hinc igitur *Caballinus* vocatur à Cedreno pag.457. τῷ γ'. ἔτει ἐτέχθη τῷ βασιλεῖ Λέοντι υἱὸς δυσσέβαστος, καὶ τοῦ Ἀντιχρίστου πρόδρομος Κωνσταντῖνος ὁ Καβαλῖνος. Adde p.463.

Καβαλλῖνος, *Caballinus*, apud Myrepsum de Antidotis cap.99. in MS. 97. Edit. οὔγκλα καβαλίνα, *Vngula caballina*, de qua Fuchsius lib.1. de Stirpib. & Ruellius lib.3. de Natura Stirp. cap.60.123.

Καβαλλέτον, *Fulcrum*, Ital. *Cavalleto*, Gall. *Chevalet*. Phortius de Re militari:

Προμαχόντας καβαλλέτα
Πᾶσαι, καὶ μεντζολουνέτα,
Ὡς πρέπει καθ' ἕνα τόπον.

Καβάλλια, Notæ Musicæ Græcanicæ. Hagiopolites, seu Liber de Musica Ecclesiastica MS. τὰ δὲ ὀνόματα τῶν δεκαπέντε τῆς μουσικῆς καβαλλίων, εἰσὶ ταῦτα, προσλαμβανόμενος ζῆτα ἐλλιπὲς καὶ τὸ πλαγίον. Ὑπάτη ὑπάτων γ. ἀντεστραμμένον, καὶ γ. ὀρθὸν. Παρυπάτη ὑπάτων β. ἐλλιπὲς, καὶ γ. ὕπτιον. Ὑπάτων διάτονος, Φ. καὶ δίγαμμα. Ὑπάτη μέση Σ. καὶ Σ. Παρυπάτη μέσων, ρ̄ καὶ ϖ̄. Μέσων διάτονος, μ. καὶ π. καθειλκυσμένων. Μέση ι. καὶ λ. πλαγίον. Τρίτη συνημμένων θ. καὶ λ. ἀνεστραμμένον. Συνημμένων διάτονος, γ. καὶ ν. Συνημμένων, ω. τετράγωνον ὕπτιον καὶ ζ. Παραμέσου, ζ. καὶ Π. πλαγίον. Τρίτη διεζευγμένων, καὶ τετράγωνον καὶ π. ἀνεστραμμένον. Διεζευγμένων διάτονος, ω̄ τετράγωνον ὕπτιον, καὶ ζ. Νήτη διεζευγμένων Φ. καὶ πλαγίον κ. Τρίτη ὑπερβολαίων υ. κατωνεύον, καὶ ἡμίαλφα ἀρίστερον, ἀναστραμμένον. Ὑπερβολαίων διάτονος, μ. καὶ π. καθειλκυσμένον ἐπὶ τὴν ὀξύτητα.

Νήτη

Νήτη ὑπερβολαίων, ι. καὶ λ. πλάγιον ἐπὶ τὴν ὀξύτητα. Hæc etsi prolixiora describenda visa sunt, ut quindecim Græcanicæ Musicæ tonos & eorum notas, quæ vulgò verbis superponuntur in libris Ecclesiasticis, & unde eæ Καβάλλια dicantur, quivis percipere possit. Hisce subjiciuntur sequentia literis miniatis: σημείωσαι ὧδε περὶ τόνων ἁπλῶν καὶ συνθέτων, καὶ οἷα δεῖ εἶναι τὰ κυρίως σημάδια κατὰ μίμησιν τῆς μουσικῆς καβαλλίων. Deinde ista: τῶν δεκαπέντε τανυῶ τόνων συναριθμουμένων, &c.

ΚΑΒΑΡΟΠΟΥ΄ΛΗ, fortè *Ancilla cauponaria*: nostris, *servante de cabaret*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ μέσα εἰς τοῦτο φθάνουσιν οἱ τρεῖς καβαροπούλες
Ἔχουν ἀνλάμα με ταύταις καὶ ἄλλαις παιδοπούλες.

ΚΑΒΑΣΤΙ΄ΟΝ. Biton in Mechanicis: δεῖ δὲ καὶ βάλλειν ἐκ τῶν καβασιώνων λίθοις ὡς μεγίστοις τοὺς πλησιάζοντας τῷ τεύχει. Propugnaculum, seu aggerem, quem vulgò *Bastion* appellant, hîc interpretatur Meursius, sed cur adjunctæ literæ Κα, non indicat. Eadem verba habet Philo lib. 5. Belopœec. Sed καρβατιώνων, non verò καβασιώνων, præfert MS. Codex Regius, quem etiam laudat Rigaltius.

ΚΑΒΑ΄ΤΩΡ, *Cavator*. Zosimus Panopolita, vel alius Anonymus Græculus MS. de Ratione rotundandarum margaritarum: ἐπειδὴ σιλβώσον αὐτὸ καθὸ καὶ οἱ λίθοι σιλβοῦνται παρὰ τῶν καβατόρων. Vide Καβιδάρειοι.

ΚΑΒΕ΄ΡΤΑ, *Tegumentum equi posterius*, in Turco-Græcia Crusij p. 118. pro κοβέρτα, ex Ital. *Coverta*.

ΚΑΒΙ΄ΓΕΣ, *Clavicula testudinis*, seu *Cythara*, apud Hieron. Germanum.

ΚΑΒΙΔΑΚΑ΄ΝΘΙΟΝ, *Instrumenti Musici species*. Vide Χειρόργανον.

ΚΑΒΙΔΑ΄ΡΙΟΙ, *Lapidarij*, *Lapillorum cavatores*. Glossæ Græco-Lat. Καβιδάρειος, *Cabidarius*. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 5. ἦν γὰρ ἐν νεότητι αὐτοῦ λιθουργὸς, ὃν λέγουσι Καβιδάριον, καὶ ἀπελθὼν, λέγει αὐτῇ, Λίθοι ἀναγκαῖοι σμάραγδοι, καὶ ὑάκινθοι ἐμπεπτώκασί μοι, &c. Moschus cap. 203. λιθουργός τις, ὃν καλοῦσι καβιδάρειον ἔχων λίθους πολυτίμους καὶ μαργαρίτας, &c. Vide suprà in Καβάτωρ, & Gloss. med. Lat. in *Cabidarius*.

ΚΑΒΙΟ΄ΘΥΡΟΝ. Apollodorus MS. in Poliorcetic. ἐν ᾗ τὸ ἄκρον διέρχεται τῆς περικρατοῦντος σχοινίου κατὰ κορυφῆς τὰ τοῦ Κόρακος καβιόθυρα. Infrà: ἐπιδέδενται πάντη χαύνως τὰ λεγόμενα καβιόθυρα διὰ τοῦ Κόρακος ξυλικὰ ιβ'. Occurrit ibi pluries.

ΚΑ΄ΒΟΣ, in Glossis Græco-Lat. *Congiarium* exponitur apud Suidam μέτρον σιτικόν; κάβαισος, ἄπληστος, (κάβος γὰρ μέτρον σιτικὸν) καὶ τὸ μέθυσον ἡμεῖς. Ubi non κάβος, sed κάβαισος Suidæ, *Ebrius* dicitur, quod non advertit Vir doctus.

ΚΑ΄ΒΟΣ, *Caput*, *Promontorium*, ex Ital. *Cabo*. Itinerarium MS. Theodosij Zygomalæ: ἔπειτα κάβος λεγόμενος Κριός. Alibi: εἶτα φαίνεται ἐξοχὴ λεγομένη καβοχελιδώνη. Portolanus MS. ἀπὸ τὸ κάβο Μαλέα, ἔνι Βελανήδια ἕνα μήλια πέντε.

ΚΑΒΟΥ΄ΛΙΟΝ, apud Zachariam Pap. lib. 3. Dialog. c. 1. ubi Gregorius M. *Cubiculum* habet.

ΚΑΒΟΥ΄Ρ, Καβούρ, Turcis, dicti *Infideles*; sic nempe Christianos ij appellabant, fortè quòd instar cancri, quem Καβούρον vocabant, à recta fide recederent. Moses Sultanus apud Ducam Hist. c. 19. ἀλλὰ μᾶλλον, εἰ χρὴ λέγειν, καὶ ἐφ' ἥμισυ Καβοὺρ ἐλογίζετο. In c. 21. Bajazetes ita loquitur: ὁ δὲ Ἀδελὰς πρώην μὲν Καβοὺρ ὑπῆρχεν, νῦν δὲ Μουσουλμανός. Adulas porrò Albanus erat, fueràtque Christianus. Cap. 23. idem Bajazet: οὐκ ἔστι καλὸν, καὶ τοῖς τοῦ Προφήτου θεσπίσμασι συνᾷδον, Μουσουλμάνων παῖδας τρέφεσθαι παρὰ καβουρίδων: à Christianis nempe. Cap. 34. καὶ τὸ τῶν Μουσουλμάνων γένος ἐδυσφόρει, καὶ οἱ Καβούρειδες ἐχαίροντο. Adde cap. 35. Scribit Leunclavius *Giaour*, voce dissyllabâ, Turcis esse quod alij Καβοὺρ dicunt, verbúmque esse contumeliosum, quod *Infidelem* significat.

ΚΑ΄ΒΟΥΡΟΣ, *Cancer*, in Corona pretiosa, καρκῖνος, & Portio. Joannes Jatrosophista MS. cap. 189. καβούρους ποταμίους καῦσον εἰς καρβούνια, καὶ ἐπὶ στάκτην τῶν καβούρων πότιζον μετὰ ὕδατος. Agapius in Geoponico cap. 230. βάλε δέκα καβούρους ποταμίους, ἢ τῆς Θαλάσσης εἰς ἀγγεῖον, &c. Occurrit præterea apud Myrepsum sect. 8. cap. 23. Κάβουρας, in Fabulis Æsopi Barbarogr. pag. 88. 93. 186. Hesychius: Κάβειροι, καρκῖνοι. Legendum fortè κάβουροι. Eustathius Od. α. ἔτι δὲ καὶ κάμμορος, ὅπερ ἐστὶ κακόμοιρος, ἢ κακοθάνατος, ὡς δὲ Καρίδας, ἐστὶν ὃν ἡ τοιαύτη λέξις σημαίνει, δηλοῖ Ἀθηναίοις ἐν τῷ κάμμοροι, καὶ τὸ γένος καρίδων ὑπὸ Ῥωμαίων οὕτω καλέμενον· καὶ ἴσως ἐντεῦθεν οἱ χυδαῖοι τοὺς καβούρους παρέφθειραν.

Καβρὸς, eâdem notione.

ΚΑ΄ΒΩΝ, *Cabo*, *Equus*. Isidorus in Glossis: *Cabo*, *Caballus grandis*. Rursum: *Cabo*, *Caballus*, *Sonipes Equus*. Hinc

Κριασοκάβων, *Equus varicosus*. Apsyrtus lib. 1. Hippiatr. c. 14. καὶ ὅσοι κατὰ τῶν διδύμων κριασοὺς ἔχουσιν, οἱ λέγονται κριασοκάβονες, ἀθετοί εἰσι.

ΚΑ΄ΓΚΕΛΟΣ, Κάγκελλον, *Cancellus*. Lexicon MS. Cyrilli: βαλβῖδες, τὰ Κάγκελλα. Alibi: Δρυφάκτους, ξύλινοι θώρακες, ἢ κάγκελλα, ἢ περιπεριτειχίσματα ἀπὸ ξύλων. Ita fere Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. Herodiani Epimerismi MSS. ὕσπληξ, τὸ κάγκελον. Glossæ aliæ MSS. Colberteæ: Ἀφετηρία, ἀρχὴ, θύρα τῆς ἱπποδρομίας, τὸ κάγκελλον. Rursum: Δρυφάκτους, ξυλίνους θώρακας, ἢ τοὺς νῦν καγκέλους καλουμένους. Isaacius Tzetzes in Lycophronem pag. 13. τὴν πρώτην βαλβῖδα, τὴν ἀφετηρίαν, τὸ κάγκελον σχάσας. Scholiastes Theocriti Idyll. 8. ὕσπληγξ, ἡ τῶν δρομέων ἀφετηρία, κάγκελον ἡμεῖς φαμέν. Adde Eustathium ad Dionysij Perieg. pag. 21. Callisthenes MS. in Vita Alexandri: ἐξῆλθεν αἱ ταυλώσεις τῶν ἵππων, ἠνοίγησαν δὲ ἀφετῆρες τῶν καγκέλλων. Extat in Antholog. lib. 4. p. 378. Epigramma Juliani εἰς κάγκελον τῆς οἰκίας. Utuntur præterea Harmenopulus lib. 2. tit. 4. §. 63. Auctor. Etymolog. in Σκηνὴ Codinus in Orig. Constant. n. 19. 61. 68. 87. & alij passim.

Ita porrò maximè appellabant *Cancellos* quibus ædium sacrarum Βήματα clauduntur. Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. κάγκελλά εἰσι τῆς προσευχῆς τόπον δηλοῦντα, ἐν οἷς σημαίνει, τὴν μὲν ἔξωθεν τοῦ λαοῦ εἴσοδον, τὴν δὲ ἔσωθεν τὰ ἅγια τῶν ἁγίων ὑπάρχουσαν καὶ μόνοις τοῖς ἱερεῦσιν οὖσαν ἐπίβατον, ἔστι δὲ καὶ ἀληθῶς εἰς τὸ ἅγιον μνῆμα κάγκελλα χαλκᾶ, διὰ τὸ μηδένα εἰσιέναι ἐν αὐτῷ ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν. S. Athanasius in Epist. ad Orthodoxos: ἔλαιον ἥρπαζον, τὰς θύρας καὶ τοὺς καγκέλους ὡς σκύβαλα ἕκαστος ἐβάσταζε, &c. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij: τῆς τοίνυν ἀναφορᾶς ἐπιτελουμένης, Τερέβων ὁ Σαρακηνὸς πλησίον ἱστάμενος τοῦ θυσιαστηρίου, ἔχων τὰς χεῖρας ἐπεστηριγμένας τῷ καγκέλῳ τοῦ ἱερατείου, θεωρεῖ αἰφνίδιον, ὅτι πῦρ οὐρανόθεν κατελθὸν ἐπάνω ἡπλώθη τοῦ θυσιαστηρίου. Et in Vita S. Sabæ: καὶ ἔμεινα νυκτὸς καὶ ἡμέρας κλαίων ἐπὶ τῶν καγκέλλων τοῦ θυσιαστηρίου. Georgius Hamartolus in Chr. MS. in Leone Isauro: καὶ περικρατὴς γενόμενος τῶν ἱερῶν καγκέλλων τοῦ θυσιαστηρίου, &c. Vita S. Bacchi Junioris Mart. pag. 68. ἔσω τῆς ἱερᾶς κιγκλίδος τοῦ μυστικοῦ θυσιαστηρίου ἑστώς. Adde Euchalog. Goari pag. 684. Cancellos illos, quibus Bema à Nao disparabatur, præclarè describit Theophanes Cerameus in Homil. 55. quo loco agit de æde Sacra Sanctis Apostolis Petro & Paulo dicata in Palatio Constantinopolitano: τὸ δὲ τῆς ἀῤῥήτου τελετῆς χωρίον, μαρμάρων θώραξ τοῖς ἱερεῦσι περικλείει τὸν χῶρον, ἐφ' ᾧ ἐστὶν ἐπαναπαύεσθαί τε καὶ μετὰ ἀσφαλείας ἑστάναι, καὶ τέρπειν τῇ θέᾳ τὴν ὄψιν. κώλυμα δὲ τοῦτο τῶν, ἅτις προπετὴς

καὶ ἀνίερος ἔσω τῶν ἀδύτων ὑπερβῆναι φιλονεικεῖ. Et Constantinus in Basilio num.83. Edit. Basilij: καὶ αἱ τῶν ἐκτὸς διείργουσαι τὰ θυσιαστήρια κιγκλίδες, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ περίστυλα, καὶ τὰ ἄνωθεν δὲ ὑπέρθυρα χημαλίζοντα. Ejusmodi Cancelli adornati sunt Christi, Deiparæ, & Sanctorum Imaginibus, uti describuntur à Paulo Silentiario in Descript. ædis Sophianæ, & à Theophylacto Hierodiac. Homil. 14. ἀναμέσον γοῦν τῶν δύο τούτων μερῶν, ἤτοι βημόθυρον μέγα ἁπλωμένον, καὶ ἐχώριζε τὸν ἐπίλοιπον ναὸν, ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ βήματος, καθὼς ἔχομεν καὶ ἡμεῖς τὰς εἰκόνας Χριστοῦ καὶ τῆς Θεοτόκου καὶ τῶν ἁγίων πρὸς χωρισμὸν τοῦ βήματος· ἐκεῖνο γοῦν τὸ βημόθυρον τὸ μέγα ὠνομαζέτον καταπέτασμα. Scholion ad Concilium Nicænum II. Act. 4. οἱ Γραικοὶ τὸ ἅγιον θυσιαστήριον, ἵνα μὴ πᾶσιν ἔκδηλα ᾖ τὰ θεῖα, καγκέλλοις περικλείουσιν, ἐν οἷς τὰς σεπτὰς ἀναστηλοῦσιν εἰκόνας, δι' ὧν καὶ τὰ ἄδυτα περιφράττεται, καὶ τῶν ἁγίων οἱ τύποι προσκυνοῦνται. Vide Tabellam I. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

Νεοκάγκελος, *Cancellus ædis Sacræ*. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. δρυφάκτους, ξύλινον θωράκιον, ἢ τοὺς νεωκαγκέλους καλουμένους, καὶ τὰ διαφράγματα.

Καγκελωτὸς, *Cancellatus*. Glossæ MSS. Reg. δικτυωτὴ, καγκελωτὴ, πολύπλοκος. Hesychius; κιγκλίδες θύραι, ἃς ἡμεῖς καγκελωτὰς λέγομεν. Auctor Etymologici: ὅμοιον δέ ἐστι καὶ τὸ ἐγκλὶς οὕτω δὲ λέγεται ἡ καγκελωτὴ θύρα. Scholiastes Aristophanis ad Vespas: κιγκλὶς, ἡ θύρα τοῦ δικαστηρίου, ἣν καὶ καγκελωτὴν καλοῦσι. Eadem habet Julius Pollux libro 8.

Καγκελοθυρὶς, *Ianua cancellata*. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. κιγκλίδα, ἥτις ἐστὶ καγκελοθυρίς. Auctor Etymologici: κιγκλὶς, ἡ καγκελοθυρίς. θύρα δικτυωτὴ, μάλιστα δὲ ἐπὶ τῶν δικαστηρίων αἱ τοιαῦται εἴσαν, ἵνα ταχέως ἀνοίγωνται, καὶ κλείωνται· συνεχῶς γὰρ εἰσῄεσαν καὶ ἐξῄεσαν.

Καγκελοθύριον. Codinus in Orig. Constantinopol. n.134. κιονάς τε, καὶ συστημάτια, στῆθεά τε καὶ ἀβάκια, καὶ καγκελοθύρια.

Καγκελλάριος, *Cancellarius*, *Notarius*. Glossæ Basilic. Κάγκελλον, ἀντὶ τοῦ, δικτύισκον, ὑποκοριστικῶς, ὅτι κάγκεις Ῥωμαῖοι τὰ δίκτυα λέγουσι, καὶ ὑποκοριστικῶς, Κάγκελλον. ἔνθεν Καγκελλάριοι ἐν αὐτῷ ἑστηκότες δύο δὲ οὗτοι μόνοι. Ita Cancellariorum nomen & munus præcipuum præclarè describit Agathias lib.1. pag. 31. ὅσοι τῆς ἀρχῆς αὐτῷ ὑπηρέτουν ἐτύγχανον ὄντες, οἷς δὴ τὰ ἀρχεῖα ἐπεφρόντιστο τῆς ἄλλης εὐκοσμίας πέρι, καὶ ὅπως μὴ χύδην ἅπασι τοῖς βουλομένοις ὡς αὐτὸν εἰσιτητέα εἴη· τούτους δὲ ἔθος Ῥωμαίοις ἐκ τῶν κιγκλίδων ἐπονομάζειν, καὶ τῆς τούτοις ἐπιμελείας. In Concil. VI. Oecumenico Act. 8. Διονύσιος Διάκονος καὶ Καγκελλάριος. Nov. 10. Constantini Porph. de Testamentis aperiendis, ἐπειδὴ αἱ διαθῆκαι παρὰ τῷ Κοιαίστωρι ἀνοίγονται, τοῖς ὑπουργοῦσιν ἐν τῇ ἀνοίξει καγκελλαρίοις, ἐπί τε τῇ συναγωγῇ τῶν μαρτύρων, &c. Nicetas in Man. lib. 7. num. 1. τὸ οἰκεῖον, ὡς ἡ Λατινικὴ βούλεται φωνὴ, Καγκελάριον, ὡς δ' Ἕλληνες εἴποιεν, Λογοθέτην πέμψας. Habentur Nili Monachi complures Epistolæ inscriptæ ejusmodi Καγκελλαρίοις, lib.1. Epist. 59 226. lib. 2. Epist. 161. 189. 234. 316. Meminit etiam S.Maximus to.2. pag.259. Theodori cujusdam, Καγκελλαρίου. Vide Nov. Justin. 161. cap.1. De Politicis Cancellariis egit etiam Leontius Episcopus Neapoleos Cypri in Vita MS. S. Joannis Eleemonis: ἀποστείλας κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν Καγκελλαρίους, καὶ λοιποὺς τοὺς τὴν διοίκησιν τὴν τῆς πόλεως πεπιστευμένους, οὐκ εἴασεν μέτρον δὲ δήποτε, οὔτε σταθμὸν, οὐ μικρὸν οὔτε μέγα ἐν ὅλῃ τῇ πόλει.

Καγκελλάριος, *Cancellarius*, Dignitas Ecclesiastica in æde Sophiana. Καγκελλάριός τε καὶ Πρωτονοτάριος τοῦ εὐαγοῦς σεκρέτου (τοῦ Πατριάρχου) dicitur Leontius Diaconus Magnæ Eccl. in Synodo VI. Oecumen. Act.11. ut alio loco, Agatho Diaconus & Chartophylax Magnæ Ecclesiæ, τοῦ πατριαρχικοῦ σεκρέτου Πρωτονοτάριος καὶ Καγκελλάριος δεύτερος: erant enim plures. Nam in Act.9. simul nominantur Dionysius & Georgius διάκονοι καὶ Καγκελλάριοι. Verùm horum numerum ad 12. redegit Heraclius in Nov.2.

Πρωτοκαγκελλάριος, *Primicerius Cancellariorum*. Novella 10. Constantini Porph. de Testamentis aperiendis: παρέχεται N. ἐν τῷ Πρωτοκαγκελλαρίῳ, ἕτερον N. α'. καὶ τοῖς δυσὶ νοταρίοις ἀνὰ ἥμισυ τοῦ N. qui verò hîc *Notarij*, paulò ante *Cancellarij* appellantur. Anonymus Combefisianus in eodem Porphyrog. n.8. ὁ δὲ Πρωτοκαγκελλαρίῳ αὐτοῦ σὺν τῷ λεγομένῳ Ζωναρᾷ προσδιορισάμενος, &c.

ΚΑΓΝΙΌΡΟΣ, *Lusciosus*, Μύωψ.

ΚΑΔΕΛΕΤΟΝ, *Feretrum*, ex Ital. *Cadeletto*, & Gr. Κατάλεκτον.

ΚΑΔΔΗΝΑΛΙΟΣ, *Cardinalis*: Dignitas in Ecclesia Latina notissima. Georgius Pachymeres lib.3. cap.18. συχναῖς οὖν πρεσβείαις καὶ δεξιώσεσι οὐ μόνον τὸν Πάπαν, ἀλλὰ πολλοὺς τῶν Καδδηναλίων ἐξεμειλίσατο. Ducas Hist. cap.31. ἀπὸ δὲ τοῦ μέρους τῶν Ἰταλῶν ὁ Καδδηνάλιος τιμίου σταυροῦ Ἰουλιανός. cap.36. Καδδηνάλιος Πωλονίας. Occurrit etiam apud Joan. Veccum Patr. Constantinopol. adversus Camaterum sub fin.

Καδδηνάριος. Anonymus de Dissidio Græcorum & Latinorum: ἐδίωξον τοὺς ὀρθοδόξους ἀρχιερεῖς, καὶ ἀντ' ἐκείνων ἐποίουν Καδδηναρίους ὁμόφρονας αὐτῶν.

ΚΑΔΔΙΟΝ, *Cadus*, pro κάδιον. Joan. Phocas in Descript. Terræ Sanctæ c.22. οὗ πρόσεγγυς ἐκεῖνο τὸ φρέαρ ἐστιν, ἐξ οὗ αἰσθητῶς καὶ νοητῶς ὁ προπάτωρ Δαβὶδ πιεῖν ἐπεθέσμησεν, οὗ ὕδατος οἱ παραδυναστεύοντες ἐκείνῳ ἄνδρες δύο τὴν τῶν ἀλλοφύλων διατεμόντες παρεμβολὰς, καὶ διὰ τοῦ καδδίου ἀρυσάμενοι, &c. Theophanes an.27. Constantis: λαβὼν Ἀνδρέας τὸ κάδιον, δίδωσι κατὰ τῆς κορυφῆς τοῦ Βασιλέως. Ubi Cedrenus, μετὰ τοῦ κάδδου. Utitur etiam Theophylactus Hierodiac. Homil.17. p.333.

ΚΑΔΈΝΑ, *Catena*, Ἅλυσις. Vide in Καθεῖς.

ΚΆΔΗ, *Cadus*, *Vas*. Κάδος, in Hist. Lausiaca cap.3.20. & al. Hesychius: ξυστρολήκυθον, κάδη καὶ βῖσσα ἐλαίου λουτρικά.

ΚΑΔΙΣ, Καδὴς, *Iudex*, apud Turcos, qui de causis litigantium aliquo in oppido vel Urbe, vel Provincia cognoscit, ut est apud Leunclavium in Pand. Turc. num.29. Sic autem appellati ejusmodi Judices, quòd ex viris piis ac probis seligerentur. Id enim sonat vox κάδης. Constantinus Porphyr. de Adm. Imp. cap.21. ὁ μὲν Ἀλὴμ ὁ γέρων ὑπῆρχε κατὰ τὸ τῶν Σαρακηνῶν ἔθνος εὐλαβὴς, οὓς ἐκεῖνοι λέγουσι Καδῆς, τοῦτ' ἔστι πιστοὺς καὶ ἡγιασμένους. Ducas Hist. cap.13. καὶ διαμένειν ἐντὸς τῆς πόλεως ἕνα τῶν αὐτοῦ κριτῶν καὶ νομιμαρίων, ὃν αὐτοὶ καλοῦσι Καδῆν. Rursum cap.34. καὶ ἦν ἰδεῖν συῤῥέοντα τὰ πλήθη ἐκ τῶν ἁπανταχοῦ τῆς γῆς μερῶν σὺν τοῖς Καδδῆσι, ἤγουν τοῖς κριταῖς. Historia Politica p.13. καταστήσας δὲ μεγαλοπόλει φύλακας, καὶ κάδην, καὶ πάντα τῆς διοικήσεως, &c.

Κατῆς, in Epistola Stamatij, lib.2. Turco-Græciæ Crusij, ep.29.

Καδηλεσκέρης, *Iudex supremus*, qui in cæteros *Cadios*, seu Judices, imperium habet; Turcis *Cadilescher*. Hujus meminit Malaxus in Hist. Patr. pag. 157. Καντιλεσκέρη appellatur in Historia Politica pag. 42. Vide eundem Leunclavium loco laudato: Glossar. med. Latin. in *Cadius*, & infrà in Καΐτος.

ΚΑΔΜΙΑ, in Glossis Chymicis MS. ἐστὶ μαγνησία.

ΚΑΔΡΟΝ, *Tabella quadrata*. Nos *Quadre* dicimus. Agapius in Geoponico cap. 176. καὶ μετ' αὐτὸ

τρίψε

τρίψε ἐλαφρὰ τὴν εἰκόνα, ἢ κάδρον, ἢ γραφὴν παλαιὰν, &c.

ΚΑΘΑΙ'ΡΝΕΙΝ, Καθέρνειν, pro Καθαίρειν, *Purgare*. Liber Botanicus MS. ex Cod.Reg.1673. ἀκόμι ἂν ταςπεῖ μέτὸ μέλιν, καθέρνη τὴν κεφαλήν.

ΚΑΘΑ'ΡΓΙΟΣ, *Evidens*, Σαφής. Καθαργιά, *Evidenter*.

ΚΑΘΑΙΡΕΙ͂ΣΘΑΙ, seu *deponi* dicuntur Clerici delinquentes, in Canonibus Apostol. & in Conciliis non semel: quod ἐκπίπλειν τῆς ὑπηρεσίας exponit S.Basilius in Epist.ad Amphil.c.51. τῦ βαθμῦ κατάγεσθαι c.32. ἐκπίπλειν τῦ οἰκείε βαθμῦ, Concil.Calched. c.27. Trullan.c.92. Vide Cujac. ad Nov. Justin. 5.42. & quæ observat Gaspar Suicerus in Thesauro Eccles.

ΚΑΘΑΙ'ΡΩΝ, ἶρις, *Iris*, apud Interpolat. Dioscor. c.1.

ΚΑΘΑΡΑ'. Moschus in Limon. cap. 221. δός μοι ὀλίγα ὠὰ, καὶ ὀλίγα καθαρά. Infrà: εἰσῆλθον ποιῆσαί σοι παράκλησιν, καὶ ἰδὲ ἴδε τὰ καθαρὰ, καὶ τὰ ὠά. *Bellaria* interpretantur viri docti: malim *aquam puram*. Vide infrà in Καθαροπότ.

ΚΑΘΑΡΙ'ΖΕΣΘΑΙ dicuntur *Qui ab immundis spiritibus purgantur, liberantur*. Eusebius lib.5. Hist. Eccl. cap.7. ὥςε πολλάκις καὶ πιςεύειν αὐτὰς ἐκείνους καθαρισθέντας ἀπὸ τῶν πονηρῶν πνευμάτων, καὶ εἶναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Athanasius in Vita S. Antonij, καὶ ἐπικαλεσάμενος τὸν Χριςὸν ἀπῆλθεν, ἔχων τὴν θυγατέρα καθαρισθεῖσαν ἀπὸ τῦ δαίμονος. Infrà: πιςεύοντες καὶ εὐχόμενοι γνησίως, ἐκαθαρίζοντο. Gregorius Nyssenus in Vita S. Macrinæ: δαιμονώντων καθάρσεις. Ita *Purgare* usurpant Scriptores Latini. Vide Gloss. med. Lat.

ΚΑΘΑ'ΡΙΟΣ, pro Καθαρός. Alexander Trallianus lib.8. cap.9. νῦν δὲ μετέβαλεν εἰς τὸ σωφρονέςερον καὶ καθάριον. Anonymus MS. de Lapidibus: κάμνη καθάριον πρόσωπον. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ ἐκ ἔνε διὰ πόλαιμον κάμπος πλυτεῖς καθάειος.

ΚΑΘΑ'ΡΙΑ, *Apertè, Planè*, Τρανῶς, Ἀκριβῶς, ἐμφανῶς. Historia Apollonij Tyrij:

Τὴν Διονίδα μάνα μυ καθαρία τῦ γνωρίζω.

Infrà:

Ἀπήτης ἐσοχάςηκεν, καθάρια ὁ χωριάτης.

Demetrius Zenus in Batrachom.

Καὶ μῦα με ἀπέςειλαν νὰ σᾶς εἴπω καθάρια.

ΚΑΘΑΡΟΙ', Hæretici Novatiani. Collectio Historiar. Scaligeriana, in Decio: τότε καὶ Ναυάτος τῆς κατὰ Ῥώμην ἐκκλησίας πρεσβύτερος, αἱρεσιάρχης ἐγένετο καὶ τῶν καλέντων ἑαυτὰς Καθαρὰς ἀρχηγός, &c. Agunt etiam de iis Concil. Nicænum I. Can. 8. Epiphanius Hæresi 59. Photius Cod. 182. Auctor de Initiis Hæreseon n.59. apud Cotelerium, Nova Collectio Conciliorum Baluziana to.1. pag.651. &c.

ΚΑΘΑΡΟΠΟ'ΤΑΙ, *Caupones*, qui vinum purum propinant. Gregorius in Vita S.Basilij Jun. n.35. καθαροπότης τις γνωςὸς τῷ ἁγίῳ, ὁρῶν τὸ ἑαυτῦ ἐργαςήριον ἀναπόδιζον, ἦλθε πρὸς τὸν ὅσιον ἐκλιπαρῶν αὐτὸν καὶ ἱκετεύων παρακληθῆναι ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῦ, &c. Infrà: τῇ δὲ ἐπαύριον φησὶ πρὸς τὸν μακάριον, Πάτερ ἅγιε, μὴ ἀπαξιώσατο ἡ σὴ ἁγιοσύνη ἐλθεῖν καὶ εἰς τὸν τῦ παιδὸς σε ἀποθήκην, ὅπως εὐλογήσης τὰ ἐν αὐτῇ ἀγγεῖα σὺν τῷ οἴνῳ, &c. Vide suprà in Καθαρά.

ΚΑ'ΘΑΡΣΙΣ, *Saponaria, Struthium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 381.

ΚΑ'ΘΕ. Vide in Καθεεῖς.

ΚΑΘ' ἑαυτὸν, Galli *à part soy* vulgò dicunt. Typicum S. Sabæ cap.2. εἰσελθὼν δὲ καὶ εἰς τὸ ἅγιον βῆμα, λέγει τὴν εὐχὴν τῦ θυμιάματος καθ' ἑαυτῦ. Occurrit non semel in Euchologio. Vide in φωνή.

ΚΑΘΕ'ΔΡΑ, *Sedes Episcopalis*. Joannes Veccus Patr. Constantinopol. de injusta sui deposit. num.7. ὁ Πατριαρχικὸς θρόνος· ἀλλ' ἔτος προαφηρέθη, ἄλλος ἐπ' αὐτῷ κεῖται· τῷ γὰρ ἀγνικοτέρῳ τὴν Καθέδραν ταύτην καλεῖσθαι ὀνόματι. Πρώτης καθέδρας ἐπίσκοπος, *Primæ Sedis Episcopus*, in Cod. Canon. Eccl. Afric. cap.23.39.85. &c. Synesius Epist.67. Extr. τὸ δὲ λῦσαι τὴν αὐθεντίαν εἰς τὴν ἱερατικὴν καθέδραν ἀπέπεμψα. Vita MS. S.Theodosij Cœnobiarchæ: τόπος δὲ ἔτο τῆς καθέδρας ἐςίν. Φιλοκαθεδρία, apud Palladium in Vita Chrysostomi.

Dicitur etiam Sacerdotum *Cathedra*. Balsamon ad Can.58. Apost. καὶ οἱ πρεσβύτεροι δὲ τοιῦτοι ὀφείλυσιν εἶναι, ὅτι καὶ πλησίον τῶν ἐπισκόπων ἐν τῷ ἀνωτέρω καθέδραις καθῆνται. Et Zonaras ad eundem Can. καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνιςάναι ἐκεῖ τῷ ἐπισκόπῳ, καὶ συγκαθῆσθαι ἐτάχθησαν, ἵνα καὶ ἔτοι διὰ τὰ ἀφ' ὕψυς καθέδρας ἐνάγονται εἰς τὸ ἐφορᾶν τὸν λαὸν, καὶ καταρτίζειν αὐτὸν, ὥσπερ σύμπονοι δοθέντες τῷ Ἐπισκόπῳ. Aristænus ad Can. 21. Concil. in Trullo: ὁ μὲν τῆς ἀξίας μετακινηθεὶς Πρεσβύτερος ἢ διάκονος, τῆς δὲ τιμῆς μετέχων καὶ τῆς καθέδρας, &c. Concil. Quinisextum Can.26. πρεσβύτερον τὸν κατὰ ἄγνοιαν ἀθέσμῳ γάμῳ περιπαρέντα, καθέδρας μὲν μετέχειν, &c. Joan. Hierosol. Patr. in Vita S.Joannis Damasc. n.35. τὸν Ἰωάννην δὲ ὁ τὰς τῆς Ἱεροσολύμων ἰθύνων οἴακας θεοπνευςίας μεταςείλάμενος, ἐν καθέδρᾳ πρεσβυτέρων αἰνεῖν τὸν κύριον, τῦτον χειροτονεῖ.

Καθέδραι δημοτικαὶ, apud eundem Synesium in laudata Epist. ubi de Episcopis qui sedes suas deserunt: καὶ πρὶν ἂν ἀπελθόντες ἐκεῖ καταςῆναι, μηδένα δέχεσθαι θυσιαςηρίῳ μηδ' εἰς προεδρίαν καλεῖν, ἀλλὰ περιορᾶν ἀγελαίυς ἐν ταῖς δημοτικαῖς καθέδραις, ὅταν εἰς ἐκκλησίαν ἐμβάλωσι. Vide Gloss. med. Lat. in *Cathedra*, & in V. *Regradatio*.

Πρωτοκαθεδρία, *Primi inter Episcopos consessus honos*. Glossæ MSS. προεδρία, ἡ προτίμησις, ἡ πρωτοκαθεδρία. Palladius in Vita S. Joannis Chrysost. pag.222. καὶ γεωργὸς τῆς κακίςης ἐπιθυμίας ὄφις ἐξοιςρίσεν τὰς προεςῶτας τῆς ἐκκλησίας εἰς ἀλληλοκτονίαν, φιλοκαθεδρίας καὶ πρωτοκαθεδρίας πάθει, δι' ὧν εἰργάσαντο τὸ σχίσμα. Theodorus Lector lib.2. & ex eo Theophanes & Cedrenus an. 26. Anastasij; τύτῳ Καβάδης καταπλαγεὶς τῷ σημείῳ, πρωτοκαθεδρίαν τὸν ἐπίσκοπον ἐτίμησεν.

Καθέδρα, *Sessio*, in Conciliis. Concil. Nicænum II. Act.3. pag. 160. ἀπὸ ἐν τῇ προτέρᾳ καθέδρᾳ τῆς ἁγίας ταύτης καὶ οἰκυμενικῆς συνόδυ, &c. Theophanes an.8. Constantini & Irenes, de eod. Concilio: ἐγένετο δὲ πρώτη συνέλευσις καὶ καθέδρα τῶν Ἐπισκόπων ἐν τῇ καθολικῇ ἁγίᾳ Σοφίᾳ τῆς Νικαίας μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ιά. Paulò aliâ notione Euchologium Goari pag.357. μετὰ τὸ γενέσθαι τῦ εἰσόδυ τῦ Λυχνικῦ, καὶ τὴν πρώτην καθέδραν, ἄρξαμένυ τῦ δευτέρυ Ἀναγνώςυ, τῦ, Φωτίζυ, &c.

Καθεδρατικὸν, idem quod ἐνθρονιςικὸν, *Certa pecuniæ quantitas quam Episcopi recens ordinati dabant partim Episcopis, à quibus ordinati erant, partim Clericis & Notariis*, &c. In Nov. Justiniani cap.3. in tit. καὶ τί ὑπὲρ τῦ καθεδρατικῦ δίδοσθαι προσήκει. In contextu, ὑπὲρ ἐνθρονιςικῶν διδόναι. Vide Gloss. med. Lat. in *Cathedraticum*.

ΚΑΘΕ'ΔΡΑΙ, *Latrinæ, Sellæ publicæ*. Theodoritus lib.1. Hist. Eccl. cap.14. de Ario, ex S.Athanasio: πολλὰ δὲ φλυαρῶν, εἰσῆλθεν εἰς καθέδρας, ὡς διὰ χρείαν τῆς γαςρός. Vide Gloss. med. Lat. in *Sella*.

ΚΑΘΕΕΙ͂Σ, Καθεῖς, *Unusquisque, Quivis, Singulus*, ἕκαςος. Glossæ Græcobarb. Ἕκαςος, ὁ Καθεεῖς, ὁ Καθεῖς. Eusebius lib.10. Hist. Eccl. cap.4. καὶ μὴ μόνον γε ὁ καθεῖς, ἀλλὰ καὶ οἱ πάντες ἀθρόως ἑνὶ πνεύματι καὶ μιᾷ ψυχῇ γεραίροντες ἀνευφημῶμεν. Bessarion in Epist. edita à Meursio: ἐξάπαντα ὡς μαθεῖν ὁ καθεῖς ἀπ' αὐτῆς ἐκ ςήθυς ἕνα προσφώνημα. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Ὅ τινὰ πράτ]α καθεὲς ὅζον τὸ δυνατόν τυ, &c.

Καθεμία, *Unaquæque*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Τρεῖς ἀδελφάδες ὕπανδρες, κ' ἡ καθεμία παιδία.

Καθένας, eâdem notione. Historia Apollonij Tyrij:

Ὅπυ κ' ἐνόθελε βρέθη καθέναν ἐπροσκύνα.

Alio loco:

Καθένας ἔδραμε νὰ δῇ σὸ θάμασμα νασώσει.

Καθένα, & per Syncopem Καθε, *Unumquodque*, ἕκαςον.

Καδένα, eâdem notione. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Πρέπει νὰ γράψωμεν καὶ αὐτὴν μετ' ἄλλα τὰ γράμματα,

Τὴν ἅλυσιν τὴν ἀργυρὰν τῆς μέσης τὴν καδένα.

Καθελογῆς, *Omnigenus*, Παντοῖ@, ποικίλ@. Vide Λόγης.

ΚΑΘΕΣΘΑΙ, *Sedere*, *Assidere*, καθέζεσθαι, Demetrius Gemistus MS. de Sacra Patriarchæ Liturgia: καὶ καθεῖνται περιμένοντες τὸν καιρὸν, &c. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag.65. ὅτι ἂν μοῦ λάχῃ κίνδυν@, νὰ μὴν κάθομαι τότε, νὰ τὰ προχῶ μάλιςα, νὰ τὰ ἔχω παρέτοιμα.

Κάθισμα, *Sedes*. Ptochoprodromus in versib. Politicis MSS. in Hegumenum:

Τὸ ποῦ ἦτον εἰς τὸ κάθισμάν κρασὶν μηδὲν τῆς δόσιν.

ΚΑΘΕΜΑ, *Monile*, apud Ezechiëlem. Lexicon MS. ex Cod. Colberteo: Κάθεμα, κόσμ@ τις περιτραχήλι@, ἐπικαταβαίνων ἄχρι τοῦ ςήθους χαλαςόν.

ΚΑΘΕΦΤΡΙ, Καθέφτης, *Speculum*, Κάτοπ]ρον.

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, idem qui ἡγέμεν@, *Præfectus monasterij*, *Abbas*. Glossæ MSS. καθηγητὴς, ἡγέμεν@, διδάσκαλ@. Ita utuntur Theodorus Studita in Orat. funebri in S. Platonem Monachum, Zonaras to.3. pag.97. Menæa & Synaxaria in S.Theodoro 11. Januar. in S.Maximo, & 26. April. in S. Joanne Hegumeno Catharorum, &c. Vide Cod. Canon. Eccl. Afric. pag.1048. Edit. Labbei, Notas nostras ad Cinnamum pag. 460. Gloss. med. Lat. in *Cathegeta*, & infrà in V. Ὕπατ@ τῶν φιλοσόφων. Occurrit apud Galenum lib.2. de Theriaca quidam Marcus ὁ Καθηγητής.

ΚΑΘΗΓΛΑ, *Cathedra*, *Sedes*, Ἕδρα, καθέδρα.

ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΣ. Vide in Ἡγέμεν@.

ΚΑΘΗΜΑ, *Sedes*, *Cathedra Episcopalis*. Sigillum seu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ apud Ughellum to. 1. Italiæ sacræ: ἠθέλησα αὐτὰ τὰ δύο καθήματα εἰς μίαν ἐκκλησίαν ἀνεγείρειν τοῦ Μιλίτυ, καὶ αὐτὴ ἡ μία οὔτε τοῦ Βιβώνης, οὔτε τοῦ Ταυρανῆς ὀνοματίζεσθω, ἀλλὰ τοῦ Μιλίτυ.

ΚΑΘΗΜΕΡΝΑ, Κάθε ἡμέραν, *Quotidie*.

ΚΑΘΙΕΡΩΣΙΣ τῶν κορῶν, *Consecratio puellarum*, in Codice Canon. Eccl. Afric. Can. 6. ubi Zonaras & Balsamon Διακονισσῶν χειροτονίαν interpretantur.

ΚΑΘΙΣΗ, *Sedes*, *Scamnum*, Κάθισις. Glossæ Græcobarb. Καθέδραν, καθίσην, κάθισμα, σκαμνίν.

ΚΑΘΙΣΜΑ, *Thronus Imperatoris in Hippodromo*. Βασιλικὸς θρόν@, apud Anonymum in Lacapeno num. 47. Κάθισμα τοῦ ἱπποδρομίυ, apud Theophan. in Leone Jun. an.17. Zenonis & an.5. Justiniani. Leo Grammaticus in Theophilo pag. 449. τοῦ ἱππικοῦ δὲ τελεσθέντ@, προσεκαλέσατο πᾶσαν τὴν σύγκλητον ἐν τῷ λεγομένῳ καθίσματι, &c. Adde Symeonem Logoth. num.2. & Georgium Hamartolum in Chronico MS. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib.2. pag. 104.

ΚΑΘΙΣΜΑ. Novella Basilij Porphyrog. de præscript.40.annor. εἰ δὲ εἴς τινα τῶν αὐτοῦ εὐκτηρίων ἐκλέμματα παρὰ βασιλέως, ἢ φωταγωγίαι γεγόνασιν, ἔχυσι δὲ τὰ τοιαῦτα εὐκτήρια καὶ καθίσματα, εἰ τάχα καὶ δίκαιον οὐκ ἔςιν, ἀλλ' οὖν ἐπὶ προνοίας βασιλικῆς ἔφθασαν ἀξιωθῆναι, ἵνα καὶ διακένωσι καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, εἴτε ὑπὸ Μητροπολιτῶν, εἴτε ὑπὸ ἐπισκόπων, ὑφ' ὧν καὶ νῦν εἰσὶν, ἔχοντα καὶ πάλιν τὰ αὐτὰ καθίσματα, πλὴν ἵνα μὴ παραπέμπωνται εἰς ἕτερα πρόσωπα. Ubi κάθισμα *Sessionem* vertit Leunclavius: nos diceremus *une place de Moine*; propriè est cellula Monachi. Ita enim

Καθισμάτιον, *Cellulam Monachi vocat* Regula Gr. S.Pachomij num. 31. μηδεὶς κοιμηθῇ ἐκτὸς τοῦ καθισματίυ αὐτοῦ. Ejusdem Vita num.92. καὶ περιελθὼν ἐν τῷ μοναςηρίῳ τὴν σύναξιν, τὸν τόπον τοῦ φαγεῖν, ἑκάςης οἰκίας τὰ κελλία, ἕως καθισματίων, &c. Aliàs,

Κάθισμα, pro sedili sumitur, ut apud Clementem lib.6. Recognit. cap.6. Κάθισμα πάτριον, exponitur ἀρχαῖον πατρῷον in indice ad Nicetam.

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ vocantur *Divisiones*, seu *Sectiones* totius Psalterij: eáque numero viginti. Ac Primum quidem Κάθισμα continet Psalmos 8. à 1. ad 8. Secundum à 9. ad 16. Tertium à 17. ad 23. Quartum à 24. ad 31. Quintum à 32. ad 36. Sextum à 37. ad 45. Septimum à 46. ad 54. Octavum à 55. ad 63. Nonum à 64. ad 69. Decimum à 70. ad 76. Undecimum à 77. ad 84. Duodecimum à 85. ad 90. Decimum tertium à 91. ad 100. Decimum quartum à 101. ad 104. Decimum quintum à 105. ad 108. Decimum sextum à 109. ad 17. Decimum septimum 118. qui est Psalmus *Beati Immaculati*, quo unico completur istud Κάθισμα, propter prolixitatem. Decimum octavum à 119. ad 131. Decimum nonum à. 132. ad 142. Vicesimum reliquos ad 150.

Jam verò singula ista Καθίσματα dividuntur in tres partes, quo Hymno illo, *Gloria Patri & Filio*, *&c.* terminantur, aliter ac fit in Ecclesia Latina, quæ dictum Hymnum post singulos Psalmos recitat. Dividitur pariter Decimum septimum Cathisma in tres partes, & eodem Hymno. Divisiones ejusmodi Cathismatum ςάσεις vocantur, uti in hac voce docemus.

Scribit Balsamon ad Can. 17. Synodi Laodic. Psalmos uno contextu ex antiqua traditione legi solitos. Cùm verò populus molestiâ afficeretur, & labore confectus nullam eorum curam gereret, statuisse Patres Concilij non esse unâ serie legendos, sed per intervalla, ut aliquantulum populus quiesceret. Hinc in diversas sectiones, quas Καθίσματα vocant, Sacrum esse distributum Psalterium. Triodium: ἐκκόπτεται δὲ καὶ ἓν κάθισμα τοῦ ψαλτηρίυ ἀπὸ ὄρθρυ, καὶ λέγομεν αὐτὸ εἰς τὸ ἑσπερινόν. Alibi: ἐν τῷ ὄρθρῳ μετὰ τὴν συνήθως ςιχολογίαν τοῦ πρώτυ καθίσματ@ τοῦ ψαλτηρίυ, ψάλλομεν &c. Ita passim in libris Ecclesiasticis Græcorum. Habetur in Typico S. Sabæ cap.4. ἔκφρασις ἐν ἐπιτομῇ τῆς ἐκκλησιαςικῆς διατάξεως τῶν Ἱεροσολύμων, ὅπως ὀφείλει ςιχολογεῖσθαι τὸ ψαλτήριον ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ: secundùm scilicet illius καθίσματα. Extat etiam in Anthologio Arcudij τάξις τῆς ςιχολογίας τοῦ ψαλτηρίυ τηρυμένη ὑπὸ τῶν μοναχῶν τοῦ ἁγίυ μεγάλυ Βασιλείυ ἐν τοῖς ὄρθροις ὅλυ τοῦ ἐνιαυτοῦ κατὰ τὸ τυπικὸν τῆς Κρυπτοφέῤῥης.

Καθίσματα præterea dicuntur Cantica quæ sedendo persolvuntur, ut Cantoribus levamen concedatur, inquit Goarus ad Eucholog. pag. 34. & 435. Quæ quidem secundùm materiæ discrimina, Ἀναπαύσιμα, Ἀναςάσιμα, Ἀποςολικὰ, Θεοτόκια, Καταννυκτικὰ, Μαρτυρικὰ, τῆς Μηναίυ, & Σταυρώσιμα dicuntur, ut observat Leo Allatius in Dissert. 1. de libris Ecclesiast. Græcor. pag.56. Typicum S.Sabæ cap.2. καὶ λέγομεν κάθισμα ἀναςάσιμον τοῦ ἤχυ τοῦ α΄. καὶ εἰ μὲν εἰσὶν καθίσματα πλείονα, λέγει ςίχον, Ἀνάςα, κύριε, βοήθησον

βοήθηθον ἡμῖν, καὶ ψάλλομεν καὶ ἕτερον, εἶτ' οὖν, Δόξα καὶ νῦν, &c. Geronticon, apud Niconem in Pandecte MS. lib. 1. serm. 29. ὅτε εἰς στιχολογίαν τῶν ψαλμῶν καθίσματα ἀναςάσιμα. Philotheus Patr. Constantinopol. in Ordine sacri Ministerij: εἰς ἑνὸς δὲ ἑκάςου συμπλήρωσιν καθίσματος, ποιεῖ ὁ ἱερεὺς μικρὰν συναπτὴν, καὶ ἐκφωνεῖ εἰς μὲν τὸ πρῶτον κάθισμα, Ὅτι σὸν τὸ κράτος, &c. Vita MS. S. Stephani Junioris: ἐν τῷ καιρῷ τῶν καθισμάτων τῆς ἀναγνώσεως τελουμένης, πρὸ τῆς ἱερᾶς κιγκλίδος ἱςάμενος, &c.

ΚΑΘΟΛΙΚΑ' μηνῶν vocant Computistæ Græci, quæ per fiunt per perpetuam regulam, ut Maximus Monachus in Computo. Vide Scaligerum in Canonib. Isagogicis pag. 276.

ΚΑΘΟΛΙΚΗ ἐκκλησία, *Ecclesia Catholica*, *universalis*. S. Cyrillus Catech. 18. Καθολικὴ ἐκκλησία καλεῖται διὰ τὸ κατὰ πάσης εἶναι τῆς οἰκουμένης, &c. Sozomenus lib. 7. cap. 4. ait Theodosium præcepisse, μόνον τῶν ἰσότιμον Τριάδα θείαν θρησκευόντων Καθολικὴν τῆς ἐκκλησίαν ὀνομάζεσθαι. Vide Gloss. med. Lat. in *Catholica Ecclesia*.

Καθολικὴ ἐκκλησία, *Ecclesia Cathedralis*, *Episcopalis*: ἡ καθ' ὅλου ἐκκλησία, apud Nicephorum Callist. lib. 15. cap. 22. Testamentum S. Gregorij Nazianzeni: οὕτω μέν τοι, ὥστε αὐτῆς πᾶσαν μου τὴν οὐσίαν, κινητήν τε καὶ ἀκίνητον, ἀποκαταστῆσαι τῇ ἁγίᾳ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ τῇ ἐν Ναζιανζῷ. Et in subscriptione: Γρηγόριος ἐπίσκοπος τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κωνσταντίνου πόλει, &c. Ἀμφιλόχιος ἐπίσκοπος τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἰκονίῳ, &c. Et sic cæteri qui huic Testamento subscribunt Episcopi. Epiphanius in Hæresi Arianorum, Majorem Ecclesiam Alexandriæ Καθολικὴν vocat. Nicephorus Constantinopol. in Breviario sub fin. προόδου κατὰ τὸ εἰωθὸς ἐπὶ τῆς καθολικὴν ἐκκλησίαν γινομένης, ὑπάτειαν ἐποίησεν, &c. Ita Ecclesiam Sophianam Constantinopolitanam καθολικὸν ναὸν vocat Concilium Florentinum pag. 528 Edit Labbei. Vide Zonaram to. 3. pag. 30. 1. Edit. Concilium Nicænum II. pag. 123. Edit. Labbei: καὶ ἀπελθόντες ἐν τῷ λουτῆρι τῆς ἁγίας καθολικῆς ἐκκλησίας, &c. Theophanes an. 8. Constantini & Irenes, de eod. Concilio: ἐγένετο δὲ καὶ πρώτη συνέλευσις καὶ καθέδρα τῶν Ἐπισκόπων ἐν τῇ καθολικῇ τῇ ἁγίᾳ Σοφίᾳ τῆς Νικαίας. Vide eundem in Rhinotmeto pag. 314. & an. 22. Copronymi. Vita S. Nili Jun. pag. 72. de terræ motu: καλύψαντός τε οἴκους καὶ ἐκκλησίας, καὶ μὴ αἰδεσθέντος, εἰ μὴ μόνον τῆς καθολικὴν ἐκκλησίαν, καὶ τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Εἰρήνης, in Urbe Rossanensi in Calabria, quæ infrà μεγάλη ἐκκλησία appellatur. Adde pag. 123. Ita Symeon Thessalonic. in Resp. 17. καθολικὴν τῶν Θεσσαλονικέων ἐκκλησίαν vocat. Gregorius Protosyncellus contra Marcum Ephesium: καὶ γὰρ ἡ καθολικὴ ἐκκλησία ἐν τῇ ψαλμῳδίαις ἄλλην τάξιν ἔχει, καὶ ἄλλην αἱ μεγάλαι μοναὶ, καὶ ἄλλην τὰ ἡσυχαστήρια, καὶ ἄλλην αἱ κοσμικαὶ ἐκκλησίαι.

Καθολικὸν, apud Anomymum de locis Hierosol. num. 1. εἰσὶ παρακλήσια τῶν αἱρετικῶν, Ἀρμενίων, Ἰακωβιτῶν, Ἰνδιανῶν, Νεστοριανῶν τε· οἱ δὲ ἡμεῖς ἔχομεν τὸ καθολικὸν τοῦ ναοῦ. Et num. 9. αὐτοῦ ἔχει ἕτερα παρακλήσια εἰς τὸ καθολικὸν ϛ'.

Καθολικαὶ ἐκκλησίαι præterea dicuntur *Ecclesiæ plebales*, seu *Parœciales*, in quibus sunt Baptisteria, ut est in Canone 59. Synodi Trullanæ. Nilus Monachus lib. 2. Ep. 290. εἰ δὲ ὄντως βούλει καλῶς ψυχαγωγεῖσθαι, σπεῦδε εἰς ἐκκλησίαν καθολικὴν, τρέχε εἰς τὰ ἀσκητήρια τῶν μοναχῶν, καὶ ἀληθῶς πολλὴν ἀγαθῶν εὑρήσει παρηγορίαν. Leo Grammaticus pag. 459. & Symeon Logotheta in Michaële Theophili F. num. 11. εἰσελθὼν δὲ κεκοπιασμένος ἀπὸ τῆς ὁδοιπορίας, ἀνεκλίθη ἐν τῷ πεζουλίῳ τῆς ἁγίου Διομήδους· καθολικὴ γὰρ ἦν τότε ἡ ἐκκλησία, &c. Idem Leo pag. 472. Τελευτήσαντος Φωτίου Πατριάρχου, ἀπετέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐν τῇ μονῇ τῇ λεγομένῃ τῆς Ἐρημίας, ἐν τῷ Μερδασάρῃ, οὔσης πρότερον καθολικῆς ἐκκλησίας. Novella 4. Leonis Imp. τοῖς μὲν ἀρχαιοτέροις ἔδοξε τὰς κατ' οἴκους ἱερατείας καὶ συνάξεις ὑπὸ μόνων ἐκτελεῖσθαι τῶν τῆς καθολικαῖς διαφερόντων ἱερέων. Novella Alexij Imp. de Electionib. num. 29. δεῖ δὲ καὶ ἀξιολόγους ἐγκαθιδρυνθῆναι τῶν τῆς χωρίων καθολικαῖς ἐκκλησίαις. Sancitum Germani Patr. Constantinopol. lib. 3. Juris Græco-Rom. pag. 235. κἂν μοναστήρια ὦσι, κἂν ἐκκλησίαι καθολικαὶ, κἂν εὐκτήριοι οἶκοι. Joannes Anagnosta de excidio Thessalonicæ num. 20. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν οἰκιῶν, ὅσαι δὴ καλλίους ἦσαν τῶν ἄλλων, εἴς τε κάλλος καὶ μέγεθος· μόνους ἡμῖν τοὺς τέσσαρας νεὼς, οἳ καὶ καθολικοὶ λέγονται, καταλελοιπὼς, πολλὴν τὴν σπουδὴν ὑπὲρ τούτων τῆς ποιμένος ὑπερενεγκόντος. Atque hanc vocem usurpant præterea hac notione Demetrius Chomatenus in Responsf. pag. 321. 322. Theodorus Balsamon in Resp. 15. Codinus de Offic. cap. 1. num. 6. & alij. Vide Gloss. med. Lat. in *Catholica*.

Observat Goarus ad Euchologium pag. 19. aliam esse Monachalium Ecclesiarum formam ac dispositionem, aliam earum quas καθολικὰς vocant. In Monachalibus enim totum spatium in tres partes dividitur, in Bema Cancellis suis separatum, in Chorum ubi consistunt Monachi, suis pariter Cancellis occlusum, & in eam partem quam νάρθηκα vocant passim libri Ecclesiastici Græcorum. At in *Catholicis* Canentium sedilia supra mediam ædis regionem conspiciuntur, nullo à plebe disparata discrimine. Unde apparet cur à nobis observatum nuper in Descriptione ædis Sophianæ, Græcorum ædes Sacras in duas duntaxat partes fuisse divisas, in Βῆμα scilicet, & ναὸν, cùm νάρθηξ extra Ecclesiam fuerit. Cantores igitur in ναῷ erant cum cætera plebe, tametsi locis peculiaribus discreti.

ΚΑΘΟΛΙΚΑΙ' ἐπιςολαὶ, dictæ quòd non ad certas personas, aut Urbes, aut Provincias scriptæ sint, sed pleraque ad Gentes integras, & ad universam Ecclesiam Dei. Oecumenius in cap. 1. Jacobi pag. 115. καθολικαὶ λέγονται αὗται, οἱονεὶ ἐγκύκλιοι· οὐ γὰρ ἀφωρισμένως ἔθνει ἑνὶ ἢ πόλει, ἀλλὰ καθόλου τοῖς πιστοῖς. Vide Henric. Valesium ad lib. 6. Eccl. Hist. Eusebij cap. 14.

ΚΑΘΟΛΙΚΟ'Σ, *Catholicus*; *Rationalis*, in Gloss. Lat. Gr. Lat. nempe λογοθέτης. Procurator fisci, in lib. 6. Basil. tit. 23. περὶ προκουράτορος, ἤτοι καθολικοῦ, νῦν δὲ λογοθέτου. Lib. 7. tit. 5. §. 95. 97. πάσης τῆς δεσποτικῆς οὐσίας καθολικός. Adde lib. 8. tit. 1. §. 40. lib. 9. tit. 1. §. 147. lib. 38. tit. 18. §. 44. lib. 42. tit. 4. §. 22. &c. Epistola Constantini M. apud Socrat. lib. 1. cap. 9. & Theodoritum lib. 1. Hist. Eccl. cap. 16. ἀπέσταλται δὲ γράμματα παρὰ τῆς ἡμετέρας ἡμερότητος πρὸς τὸν τῆς διοικήσεως Καθολικὸν, ὅπως ἂν πάντα τὰ πρὸς τὴν ἐπισκευὴν αὐτοῦ ἐπιτήδεια παρασχεῖν φροντίσειεν. S. Athanasius in Apolog. ad Constantium: καὶ Ῥουφῖνος καὶ Στέφανος, ὧν ὁ μὲν Καθολικὸς, ὁ δὲ Μάγιστρος. Et Apol. 2. de fuga sua p. 803. ἐπιστολὴ τοῦ Καθολικοῦ, Φλάβιος Γρήγοριος ἔπαρχος Μαρεώτου. Et ad Solit. pag 847. καὶ Φαυστῖνον τὸν Καθολικὸν τόντε Βιθυνὸν αἱρετικόν. Adde pag. 849. Colloquium Joviani Imp. cum Arianis, to. 2. operum ejusdem S. Athanasij pag. 29. καί τις Σχολαστικὸς τῶν Κυνικῶν ἐνέτυχε τῷ βασιλεῖ, Δέομαι τοῦ κράτους βασιλεῦ σου, προφάσει Ἀθανασίου τοῦ Ἐπισκόπου, ὁ Καθολικὸς τὰς οἰκίας μου ἦρεν. Ὁ βασιλεὺς εἶπεν, Εἰ ὁ Καθολικὸς τὰς οἰκίας σου ἦρε, τί κοινὸν Ἀθανασίῳ. Extat Juliani Imp. Epist. 54. inscripta Γεωργίῳ Καθολικῷ. Dionysius Alexandrinus apud Eusebium lib. 7. Hist. Eccl. cap. 10. καλὰ γοῦν αὐτοῖς Μακριανὸς τῆς ἐλπιζομένης βασιλείας προσηνέγκε χαριστήρια· ὃς πρότερον μὲν ἐπὶ τῶν καθόλου λόγων λεγόμενος τῶν

τοῦ βασιλέως, οὐδὲν εὔλογον, οὐδὲ καθολικὸν ἐφρόνησεν. Idem Eusebius lib.8. cap.11. τὰς καθόλου διοικήσεις obire, dixit: & lib.9. cap.11. τῶν καθόλου λόγων ἔπαρχος. Idem lib.4. de Vita Const. cap.36. ἀπεστάλη δὲ γράμματα παρὰ τῆς ἡμετέρας ἡμερότητος πρὸς τὸν τῆς διοικήσεως καθολικόν, &c. Dio in Excerptis Valesianis pag. 769. τοὺς καθόλου λόγους ἐπιτετραμμένος. Martyrium S. Acacij, num.19. τῷ κατὰ πάντα θαυμασιωτάτῳ καὶ μεγίστῳ δικαστῇ Φλακκίνῳ Ἀνθυπάτῳ, Βιβιανὸς ὁ αἰδεσιμώτατος Καθολικός. Idem Vivianus num.2. τὴν καθόλου τῆς στρατ. διέπων ἀξίαν dicitur.

Καθολικὸς *Consularis* exponitur in Gloss. S. Bened. cap. de Magistratib. Vide Gloss. med. Latin. in *Catholicus*.

Καθολικότης, *Dignitas & munus Catholici*, seu *Rationalis*. Idem Eusebius lib.8. Hist. Eccl. cap.11. διὰ πάσης διελθὼν ἀνὴρ τῆς παρὰ βασιλεῦσι τιμῆς, ὡς καὶ τὰς καθόλου διοικήσεις τῆς παρ' αὐτοῖς καλουμένης Μαγιστρότητός τε καὶ Καθολικότητος ἀμέμπτως διελθεῖν.

Καθολικιανοὶ, *Catholiciani*, *Officiales Catholicorum* seu *Rationalium*. De quibus egimus in Gloss. med. Lat. Glossæ Basil. Ῥατιοναλίους, τοὺς μαγκίπας, τοὺς αὐτοὺς καὶ Καθολικιανοὺς, καὶ στελῶνας, καθ' Ἕλληνας. Lib.1.Basil. tit.3. ἐὰν οἱ ταξεῶται, ἢ οἱ Καθολικιανοὶ καταλιπόντες τὴν ὑπεργίαν τοῦ δρόμου καὶ τοῦ Πριμιπίλου, &c.

ΚΑΘΟΛΙΚΟ'Σ, *Catholicus*, Dignitas Ecclesiastica, de qua multa nos in Gloss.med. Lat.Procopius lib.2. de Bello Persico cap.25.de Persmeniorum Catholico: τοῦτο Χριστιανῶν ἱερέα Καθολικὸν καλοῦσι τῇ Ἑλλήνων φωνῇ, ὅτι δὴ ἐφέστηκεν εἷς ὢν ἅπασι τοῖς ταύτῃ χωρίοις. Petrus Patr. Antiochenus in Epist. ad Episcop. Gradensem.: ἀναλόγησαι γὰρ ὅσῳ μείζων τῆς κατὰ σὲ χώρας ἡ Βουλγαρία, ὅσῳ τε ταύτης πάλιν Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, καὶ Ῥωμανὶς ἤτοι τὸ Χοροσὰν, καὶ λοιπαὶ τῆς ἀνατολῆς ἐπαρχίαι, ἐν αἷς Ἀρχιεπίσκοποι παρ' ἡμῶν πέμπονται, καὶ Καθολικοὶ χειροτονοῦνται, ἐν ἐκείνοις τοῖς μέρεσιν μητροπολῖται, ἔχοντες ὑπ' αὐτοὺς ἐπισκόπους πολλούς. Apud Zonaram pag.69. Καθολικὸς τῶν Ἰακωβιτῶν. In Salutationib. Epistol. Pontific. pag. 416. 419. Καθολικοὶ Ἀρχιεπίσκοποι.

ΚΑΘΟΛΙΚΟ'Σ, *Dux, Copiarum Præfectus*, quomodo *General d'Armée* dicimus. Ducas Hist.cap.18. pag.45. ἀποβάλλεται ἐνόρκως τὴν πρὸς τὸν Μουσουλμὰν εὐπειθίαν, καὶ Ἀττάλης καθολικὸς ἀναδείκνυται.

Καθολικὸς, inquit Goarus ad Euchologium p.613. *Perfectum* modernâ linguâ, antiquâ *Universale* denotat.

ΚΑΘΟΣΙΟΥ͂Ν, *Condemnare*, in Concilio Sardic. Can.18. Georgius Acropolita in Chron. cap.75. ὁ Τορνίκης τε Κωνσταντῖνος, ὃν μέγαν Πριμμικήριον ὁ Βασιλεὺς Ἰωάννης εἶχεν, καὶ πρὸς τοῦ Βασιλέως τοῦ καθωσιώθη. Mox de alio: ὃν πρὸ βραχέως Ἐπὶ τοῦ Κανικλείου τετιμηκὼς, ὕστερον τὴν γλῶτταν ἐπ' οὐδεμιᾷ αἰτίᾳ ὁ Βασιλεὺς ἐκτεμὼν καθωσίωσεν.

Καθοσίωσις, *Crimen læsæ Majestatis*, in Gloss.Lat. Gr. Vox passim obvia apud IC. Græc. Michaël Psellus in Synopsi legum:

> Καθοσιώσεώς ἐστιν ἔγκλημα τοῦτο μέγα,
> Καὶ παίδων ὄντων δήμευσιν ἔχει τοῦ κολασθέντος.

Eustathius: καὶ ἡ καθοσίωσις, καὶ ἡ καθοσιωμένη. ὁσιότητες δὲ παρὰ τοῖς παλαιοῖς δηλοῦσι καὶ πίστιν καὶ ἀνάθεσιν δὲ παρὰ τοῖς ὕστερον κατὰ τῶν ὁσίων τῷ Θεῷ βασιλέων. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. καθοσιώσεως τοῦτον ὁ Βάρδας ἐγράψατο γραφήν. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης, sub fin. μεταναληπτέον γὰρ καὶ αὖθις τὸν περὶ αὐτῶν λόγον ἐνοχῇ τινὶ καθυποβληθῆ δημοσιακῇ, ἢ ἰδιωτικῇ, ἐξ οἱουδήτινος τρόπου χρηματικῇ, ἢ ἐγκληματικῇ, ἢ καθοσιώσει ὑποπέσῃ, &c. Utuntur etiam alij passim, atque in iis Continuator Theophanis lib.3. num. 24. 26. lib.4.num.8. Et Pachymeres in Hist. lib.4. cap.15. lib.5. cap. 19. lib.6. cap.24.

ΚΑΘΟΣΙ'ΩΣΙΣ, *Devotio*, in Concilio Calchedon. part.1. cap.25.

Καθωσιωμένος, *Devotus*, in Gloss. Gr. Lat. titulus datus Tribunis, Secretariis sacri Consistorij, Magistrianis, &c. In Concil. Ephesino Act. 1. Constantinopol. sub Flaviano, Calchedonensi, &c. Sed & Militibus, in Edicto 13. Justiniani cap.11.§.4.& alibi, Libellensibus, in Nov. 20. cap.9.

ΚΑΘΟΥ'ΡΗ, *Pluvia*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.4. init.

> Βροντὲς μεγάλαις, κιαστραπαῖς, καθούρη, καὶ χαλάζι.
> Ἐσκότασεν ὁ ἥλιος, ἐφύσησαν ἀνέμοι.

Καθουρεύειν, *Pluere*. Idem Anonymus lib.7.

> Πολὺ χαλαζώνονται συχνὰ ἐκ τὰ πολλὰ καθούρια,
> Πάντοτε καθουρεύουσι ἐκ τοὺς πολλοὺς ἀνέμους.

ΚΑΘΡΕΥ'ΤΗΣ, *Speculum*, κάτοπτρον, in Corona pretiosa. Καθρέπτας, apud Hieron. Germanum, & Fr.Richardum in Scuto fidei part.2. pag.207.

Καθρέπτης, eâdem notione. Manuël Moschopulus in Lexico Philostrati: κάτοπτρον, ὁ Λατινικῶς λεγόμενος καθρέπτης, ἔσοπτρον δὲ τὸ κοινῶς φανάριον. Georgius Contares lib.3. Hist. Athenar. Ῥώμη καὶ ἡ Ἀθῆναι, τὰ δύο ὄμματα τῆς οἰκουμένης ὅλης, οἱ δύο καθρέπτας πάντων τῶν ἀνθρωπίνων ἐκλεκτῶν πραγμάτων. Idem lib.4. Ἀριστείδης, ὅστις ἦτον ἕνας καθρέπτης τῆς δικαιοσύνης. Καθύρπτης, eodem pariter significatu. Anonymus de Amoribus Callymachi & Chrysorhoes:

> Εἰς τὸν καθύρπτην ἔβλεπεν, καὶ τὸ λουτρὸν ἐθώρει.

Occurrit illic pluries.

ΚΑΘΟΥ'ΚΙ, Καθήκη, *Vas*, Ἀγγεῖον.

ΚΑΙ'ΓΕΙΝ, καύγειν, *Urere*, *Comburere*, *Cremare*, καίειν. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opinat. Græcor. num. 12. καὶ μαζόνουν ξύλα, καὶ βάνουν φωτιὰ, καὶ καίγουν ἐκεῖνο τὸ σῶμα, καὶ τὸ ἀφανίζουν παντελῶς.

ΚΕ'ΓΕΙΝ, eâdem notione. Joannicius Cartanus in Flore cap. 142. ἔρχεται μία γυναῖκα, καὶ ἐπέρνα ἀπὸ τὸν ναὸν, σιμὰ ἀπὸ τοῦτο τὸ ξύλον, καὶ παρευθὺς ἀνάψαν, καὶ ἐκέγονταν τὰ ῥοῦχά της, &c.

ΚΑΙ'ΘΗΣ, Dignitas apud Saracenos. Vide Anonymum Combefisianum in Porphyrog.num.30. Vide Καΐτος.

ΚΑΙΚΕ'ΝΖ, ἀλκακαβος, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΚΑΙ"ΚΗ, Græcis recentioribus, navis Turcicæ species, quam *Caïque* dicimus, *Chelandium* olim appellata, uti censet Goarus ad Euchologium pag. 871. Leunclavius in Onomastico ad Hist. Turcic. *Caica, navigii species apud Turcos. Biremem vertit Verantianus Interpres, hoc est Fustam, voce Italicâ.*

ΚΑΙ'ΓΛΑ, *Æstus*, Καύσων.

ΚΑΙ'ΓΛΟΙ, *Cœli*. Hesychius. Καίλους, οὐρανοὺς, Ῥωμαῖοι.

ΚΑΙ'ΜΟ'Σ, *Combustio*, *Conflagratio*, ἐμπρησμός.

Καϊμάδα, eâdem notione. Agapius Cretensis in Geoponico c.133. τὰ δὲ φύλλα τοῦ δένδρου κοπανισμένα ἰατρεύουσι τὴν καϊμάδα, νὰ τὰ βάνης μὲ λάδι εἰς τὴν πληγήν. Adde cap.158.

ΚΑΙΝΑΙΜΜΕ'Κ, τὸ σησάμειον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙ'Α, *Nuntiatio novi operis*. Καινοτομεῖν, *Novum opus facere*, in Basilicis, apud Harmenopul. Matth. Blastarem lit. K. cap. 3. & alios.

ΚΑΙΝΟΥ'ΡΓΙΟΣ, *Novus*: *Novè factus*, καινὸς, in Corona pretiosa. Glossæ Græcobarb. ἄβλαντα, καινά,

καινά, νοσά, καινέργια. Καινεργίαν, pro *Innovatione* dixit etiam S. Cyrillus in Isaïæ cap. 54. Theophanes an. 28. Copronymi: καὶ οὕτω προῆλθον ῥίπτοντες οἱ βασιλεῖς ὑπάλειαν τριμίσια καὶ ἡμίσια καινέργια ἕως τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. Aëtius lib. 8. cap. 6. apud Orosium: καὶ μετὰ ταῦτα βαλὼν εἰς χύτραν καινεργίαν τὸ σάπωνα, &c. Demetrius Constantinopolitan. Hieracosophij lib. 2. cap. 9. καὶ ταῦτα ἔμβαλον εἰς χαλκοῦν τι καινέργιον καὶ θέρμανον. cap. 10. ἐν καινεργίῳ κακαβίῳ. cap. 18. βάλλε αὐτὰ εἰς κακκαβον καινεργεῖον. cap. 31. καὶ τρίψον ὁμοῦ εἰς ἴγδίον καινεργίον. Sic variè hæc vox in hoc Scriptore edita. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. ὁ φλωχὸς τὸ ῥοῦχο του τρεῖς φοραῖς τὸ χαίρε καὶ καινέργειο καὶ παλαιό, καὶ καινεργεῖ ὀμπάλω το.

Κενεργόας, *De novo.* Fabulæ Æsopi Græcobarb. ἐτραβοῦδει συχνὰ εἰς ἕνα σπήτι θολοσκέπαστον, καὶ κενεργόας βεσόμενον.

Ἀξανακαινεργίαμαν, *Renovatio.* Glossæ Græcobarb. Ἀναβίωσις, ἀνανέωσις ζωῆς, ἀξανακαινεργίαμαν τῆς ζωῆς, ἢ ἀνακαίνωσις.

Ἀξανακαινεργιώννειν, *Renovare*, in iisdem Glossis.

Καινέριος, idem quod Καινέργιος. Euchologium Barberin. apud Goarum pag. 845. καὶ μετὰ τοῦτο λαμβάνων σάβανον καινέριον, καὶ ἐπιτίθησιν ἐπάνω τῆς τραπέζης. Alexius Rharturus Doctr. 6. ἡμεῖς ἐσμὲν ἐκεῖνοι οἱ νέοι, ἤγουν οἱ καινέριοι διὰ τοῦ καινεργοποιήσαντος ἡμᾶς τοῦ ἁγίου πνεύματος.

Καινέρια, *Nuper*, ἀρτίως.

Κενέριος, scribitur apud Myrepsum sect. 12. cap. 28. ubi Codex MS. habet κενέργιον μαχαίριν, ut & lib. 2. Hierocosophij pag. 182. καινέργειος p. 183. 192.

Καινεριοσύνη, *Novitas*, καινότης, νέωσις, &c.

Καινοειώννειν, *Novare*, *Innovare*, νεοῦν, νεοποιεῖν.

Κενέργιος. Martyrium S. Acepsima & Socior. MS. ἐκέλευσε ἐνεχθῆναι ἑπτὰ ζυγὰ βωνεύρων ὁμοῦ κενεργίων, &c. Κινέργιος, apud Continuat. Theophanis num. 43. Extr.

Κενεργεῖν. Lexicon adespoton MS. καινοτομεῖ, κενεργεῖ, pro καινεργεῖ.

ΚΑΙΡΑΜΕ. Vide in Σοῦκ.

ΚΑΙΡΙ', *Cera*, κηρός. Stephanus Sachleces MS.

Ὁμοίως καὶ τὸ σῶμα του ὡσὰν καιρὶν τὸ κάμπτει.

Alibi:

Φέρνει λαμπάδες καὶ καιρία, κ' ἰας μοῦ ἔμπροσ ἔφεξαν.

Damascenus Studita Hom. 14. Θέλομεν ἀγοράσει λάδιν καὶ καιρία νὰ φέρωμεν. Agapius in Geoponico c. 175. ἔπαρε καιρὶ καινούργιον φλεβὸν ὡσὰν μαχαῖρι, καὶ γράψε ἀπάνω εἰς αὐτὸ τὸ καιρὶ ἔτι θέλεις μὲ ἕνα μυρωτὸ σίδηρον.

ΚΑΙΡΟΛΟΥΣΙ'Α, *Tempus lotionis.* Clemens lib. 1. Constit. Apost. cap. 9. ὥρα δὲ σοι ἔσω τῆς καιρολουσίας δεκάτη, δεῖ γὰρ σε πιστὴν οὖσαν ἐκ παντὸς καὶ πάντοτε τὴν πολυόφθαλμον περιεργίαν φεύγειν.

ΚΑΙΡΟΠΟ'ΛΕΜΟΣ, *Tempus prælij, quo illud initur.* Constantinus in Tacticis pag. 12. πρὸς δὲ καιροπολέμους ἔχει μαγγανικὰ διάφορα, καὶ σκάλας ξυλίνας συβάλτας, καὶ ἄλλα μηχανικὰ ἔργα, ὅσα ἐπινοήσεις. Alibi, non semel disjunctis vocibus, καιρὸς πολέμου. Vide πόλεμος.

ΚΑΙΡΟ'Σ, *Aër*, ἀήρ, quomodo Galli usurpant vocem, *le Temps.* Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ σκοτείνιασεν ὁ καιρὸς, τ' ἄστρα καὶ τὸ φεγγάρι.

ΚΑΙ͂ΣΑΡ, *Cæsar.* Manuel Moschopulus in Lexico Philostrati: Καῖσαρ, ὄνομά ἐστιν, ὃ καὶ Ῥωμαϊκῶς ἑρμηνεύεται ἀνατομή· ἀνέτεμον γὰρ τὴν αὐτοῦ μητέρα, καὶ ἐξέβαλον αὐτόν· ἐγένετο οὖν καὶ αὐτὸς ὕπατος τοῦ στρατοῦ, καὶ ἰδιοποιησάμενος τοὺς ὑφ' αὐτὸν, ἐκράτησε τῆς ἀρχῆς, καὶ ἐντεῦθεν τετίμηται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ μετεδόθη τοῖς μετὰ ταῦτα εἰς σύμβολον τιμῆς· καὶ ἔστι νῦν ὀφίκιον. Vide Suidam in ἀλόχευτος, Manassem pag. 37. & Porphyrog. lib. 1. de Themat. cap. 11. Justinianus in Nov. 30. initio; δι' ὃν ἐν ἅπασι τοῖς τῆς γῆς ἔθνεσιν ὀνομαστότατόν ἐστι τὸ τοῦ Καίσαρος ὄνομα, καὶ ὥσπερ ἡμεῖς ἀντ' ἄλλου τινὸς τῶν τῆς βασιλείας συμβόλων σεμνυνόμεθα. Vita S. Melanæ Romanæ MS. de Cæsarea Dignitate: τοῦτο δὲ (Καίσαρος ἀξίωμα) ὁ λαβὼν, ἕτερός ἐστιν. ὡς ἂν εἴτις εἴποι ὑποβασιλεύς· ἀλουργίς τε γὰρ αὐτῷ καλάχρυσος, καὶ τ' ἄλλα τῆς βασιλείας παράσημα, ὅτι μὴ μόνη τῆς χρυσῆς στεφάνης, οὐ πάντα ἐχούσης τὰ τῆς βασιλείας σύμβολα.

Cæsares primitus appellatos Imperij designatos Successores palam est: ita enim, ut altiùs rem non repetam, Constantius Chlorus, Galerius & Maximianus à Diocletiano & Maximiano: Licinius à Galerio: Constantinus M. à Constantio: Constantinus Junior, Constantius & Constans à Patre Constantino, Delmatius ab eodem Constantino, Junius Gallus & Julianus à Constantio Cæsares renuntiati leguntur. Sed & omnes Imperatorum filij fere semper *Cæsares* appellati, & designati, adeo ut qui hâc Dignitate donarentur extranei, filiorum loco haberentur, ut est apud Lactantium de Mortib. Persecutor. num. 20. *Sed eum Cæsarem facere noluit, ne filium nominaret.* Adde n. 32. Theophanes an. 10. Justini Jun. τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουστῖνος ὁ βασιλεὺς Τιβέριον Κόμητα τῶν Ἐξκουβιτόρων υἱοποιησάμενος Καίσαρα ἀνηγόρευσεν. Quinetiam posterioribus longè sæculis Imperatorum filij Cæsares pariter appellati sunt, ut observare est in Heraclij filiis, Heraclio, Constantino, Heracleona, Davide, & Marino: & in Copronymi filiis, Christophoro & Nicephoro. Sensim deinde aliis quàm Imperatorum liberis collata Cæsaris Dignitas: nam Alexium Moselem nobilem Armenium, cui filiam Mariam in uxorem dederat, Cæsarem dixit Theophilus Imp. Bardam Michaël Porphyrogenitus: Romanum Lacapenum, Constantinus Porphyrogenitus: Bardam Phocam idem Porphyrogenitus: Nicephorum Melissenum, Sororis maritum, & Nicephorum Bryennium Annæ filiæ conjugem, Alexius Comnenus. Mitto cæteros deinceps Cæsareâ Dignitate donatos proceres, quorum sparsim fere meminimus in Familiis Augustis Byzantinis. Illa verò demùm prima inter Palatinas Dignitates habita, adeo ut cùm idem Alexius Nicephorum Melissenum ex pacto Cæsarem dixisset, Isaacium verò natu majorem fratrem altiori aliquo honoris titulo decorari par esset, Sebastocratorem eum appellavit, decrevítque ut secundo, Cæsar autem Melissenus tertio loco in acclamationibus nominarentur, ac Coronâ uterque, sed quæ ab imperatoria, sumptuositate ac magnificentiâ longè differret, uteretur. Id pluribus narrant Anna Comnena lib. 3. Alexiad. pag. 78. & ex eo Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. cap. 1. num. 1. Idem Codinus cap. 3. num. 16. & 21. Sebastocratoris & Cæsaris σκιάδια similia fuisse ait, eáque describit: coronas verò cap. 19. num. 1.

Hâc tamen donati Cæsareâ Dignitate, saltem paulò ante Alexiana tempora, Imperij Successores, vel certè participes futuri intelligebantur. Nicephorus Bryennius lib. 3. cap. 2. τούτων οὕτως γινομένων, Μιχαὴλ εἰς δέος ἐκπέπτωκε μέγα, καὶ ἐσκέπτετο κοινωνόν τινα προσλαβέσθαι, καὶ τὴν δευτέραν αὐτῷ ἀπονεῖμαι τιμὴν, φημὶ δὲ τὴν τοῦ Καίσαρος. Et lib. 4. c. 3. ubi de Botaniatæ Legatis ad Nicephorum Bryennium, qui ab eo defecerat, & Imperij insignia assumpserat: καὶ νῦν μὲν τὴν μετὰ βασιλείαν δευτέραν τιμὴν λάμβανε, φημὶ δὴ τὴν τοῦ Καίσαρος, μεθ' οὐ πολὺ δὲ καὶ διάδοχος ἡμῖν χρηματίσεις τῆς βασιλείας Ῥωμαίων. At post inventam ab Alexio Sebastocratoricam Dignitatem,

Cæsares

Cæsarea deinceps nudus titulus honoris fuit. Sed & utraque Despotica inferior tandem extitit. Georgius Acropoliât cap.32. Extr. καὶ τὸν αὐτάδελφον αὐτοῦ Κωνσταντῖνον ἐκ Καισάρων Σεβαστοκράτορα κατωνόμασεν.

Καισαρίσσα, *Uxor Cæsaris*, ita præsertim hâc notione innotuit eadem Anna Comnena Nicephori Bryennij uxor. Nicetas in Joanne lib.1. num.1. τῷ Ἀλεξίῳ ἡ θυγάτηρ Ἄννα καθεωρᾶτο, ἥτις εἰς λέχος τῷ Βρυεννίῳ Νικηφόρῳ συνέζευκτο, τιμηθεῖσα Καισαρίσσα. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. cap. 22. n. 5. ἀπὸ δὲ εἰρημένων ἀρχοντισσῶν, ὑποδοῦσιν αὐτὴν τὰ ἐρυθρὰ, ἢ Βασίλισσαι, ἐὰν ὦσι, ἢ Σεβαστοκρατόρισσαι, ἢ Καισαρίσσαι, ἢ αἱ εὐγενεστέραι τῶν λοιπῶν.

Καισάρειον, Καισάρειον, locus sic appellatus Alexandriæ, fortè *Palatium*, aut *Templum Cæsaris*. S. Athanasius in Epist. ad Solitar. pag.848. καὶ γὰρ βοίδιον ἐπαυλοῦν τοὺς κηπευομένους ἐν τῷ Καισαρίῳ τόπους, ἐπεχείρισαν θῦσαι, &c. pag. 860. ὅτε ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, τῇ ἐν τῷ Καισαρείῳ γινομένας θυσίας καὶ κατὰ Χριστοῦ βλασφημίας ὡς ἐξ ἐντολῆς αὐτοῦ πεποιήκασιν Ἀρειανοί τε καὶ Ἕλληνες; Vide Theophanem an.15. Constantis, & Henric. Valesium ad Evagrium lib.2. cap.8.

Καισάρειος, *Cæsarianus*, seu *Cæsaris Libertus*. Dio lib.56. καὶ μετὰ τοῦτο τὰς διαθήκας αὐτοῦ Πολύβιός τις Καισάρειος ἀνέγνω: & alibi non semel, ex quo Xiphilinus & Zonaras in Claudio: προπετέστερον καὶ τὰς ἄλλας φαγαῖς ἐχρήσατο· αἴτιοι δὲ τούτου οἵ τε Καισάρειοι, καὶ ἡ Μεσσαλῖνα ἐγίνοντο. Infrà de Libertis ejusdem Claudij: ἕως μὲν γὰρ οἱ Καισάρειοι πάντες ὁμονόουν αὐτῇ, Messalinæ. Vide eosdem in Commodo, & in Pertinace.

Καισαριανὸς, *Cæsarianus*. Arrianus in Epictetum lib.3. cap.24 ἔτι σοι τύραννος ἔσται τις, ἢ δορυφόρος, ἢ Καισαριανὸς, ἢ ὀρδιναρίων δέξεταί σε. Vide Petrum Fabrum lib.3. Semestr.cap.23.p.364.& Gloss.med.Lat. in hac voce.

Καισαρήσιος, *Cæsariensis*. Scholion ad Synod. Carthag. ἔπειτα Μαυριτανίαι τρεῖς, Καισαρησία, ἡ καὶ Καισαρειανὴ, &c.

ΚΑΙΣΑ΄ΡΗΣ, *Cæsaries*. Hesychius: καισάραι, περικεφάλαιαι. Imò *Cæsaries*. Constantinus Manasses in Julio Cæsare:

> Ἄλλοι δὲ πάλιν λέγουσι τῆς κεφαλῆς τὴν κόμην,
> Ῥωμαίους λέγειν καισάρην· Καῖσαρ γοῦν ἐπεκλήθη
> Γάϊος ὡς εὐπλόκαμος.

ΚΑΙ΄ΤΖΗ, pro Καὶ ἔτζη, *Atque ita*. Anonymus de Nuptiis Thesei:

> Καίτζη τὸ ἐβουλεύθηκεν ἡ τύχη νὰ τὸ κάμη.

ΚΑΙ΄ΤΟΣ, nomen Dignitatis apud Saracenos. Anonymus Combefisianus in Porphyrogenito n. 29. τῶν ἡγεμόνων, καὶ ἀρχόντων, καὶ καΐτων ζωγρηθέντων. Idem videtur qui Κάδης, *Iudex*, de qua voce, suprà egimus. Ejusmodi verò *Caytorum* Saracenicorum non semel meminit Lupus Protospatha an. 998. 1003. 1009. &c. Vide Καΐθος.

ΚΑΙΤΡΕ΄ΑΙ, *Cetræ*. Hesychius: Καιτρέαι, ὅπλα Ἰβηρικὰ, οἱ δὲ κυρτίας.

ΚΑΙΩΝΙ΄ΔΕΣ, vox ignota Fuchsio apud Myrepsum sect.38. cap. 168. in Cod. Reg. & 170. in Edito, ubi Cod. Fuchsij prætulit Κεωνίδες.

ΚΑΚΑΒΙ΄Α, *Lotus* arbor, Cretensibus. Vide Petr. Bellon. lib.1. Observ. cap.18.

ΚΑΚΑ΄ΒΙΟΝ, *Cacabus*, Κάκαβος. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Λέβητας, τὰ βατζίλια, καὶ κακάβια. Lexicon MS. ex Cod. Colberteo: Κακκάβη δεῖ λέγειν, οὐχὶ κάκκαβος.

Κακκαβοπυρφόρος, *Navis igne Græco instructa*, quam nos vulgò *Brulot* appellamus. Sic dicta quòd Cacabi figuram & speciem haberet. Theophanes pag.294. κατεσκεύασεν καὶ αὐτὸς διήρεις εὐμεγέθεις κακκαβοπυρφόρους, καὶ δρόμωνας σιφωνοφόρους. Et pag. 352. κατασκευάσας δὲ Ἀρτάβασδος κακκαβοπυρφόρους, ἀπέστειλεν εἰς τὸν ἅγιον Μάμαντα κατὰ τοῦ στόλου τῶν Κιβυρραιωτῶν, &c.

ΚΑ΄ΚΑΒΟΣ, Afris, *Solanum somniferum*, apud Interpolat. Dioscor.c.655.

ΚΑ΄ΚΑΜΠΡΙ, *Betonica*, Myrepsus sect.1. c.26. in MS. Cod.27. apud Fuchsium: λαυρίολε, ἤτοι κάκαμπρι, ἤτοι δροσιοβότανον. Codex Fuchsij habuit κάμπρι. Hunc consule, apud Matthæum Silvaticum, *Cambri*, *Cambria*, *Cambris*, *I. Brassica*, *Caulis*.

ΚΑΚΑ΄ΝΙΣΜΑ, *Risus effusus*, Καγκασμὸς, γιγγλισμός.

ΚΑΚΑ΄ΡΕΣΤΟΣ, *Injucundus*, Ἀηδὴς, ἀτερπής.

ΚΑΚΑΡΙ΄ΝΟΣ, *Phalaris*, avis quæ in aqua versatur. Symeon Magister de Avibus, MS. Φαλαρεῖς, πτηνόν ἐστι ζῶον, παρά τισι Λευκομέτωπος λεγόμενος. Ubi ad marginem manu recentiori, τὸ κοινῶς λεγόμενον κακαρίνος.

ΚΑΚΑΤΡΟΠΙ΄ΖΕΙ, *Malus evadit*, apud Crusium pag. 208.

ΚΑ΄ΚΗΤΑ, *Peccatum*, *Malitia*, *Depravatio*: Κακία, Scriptoribus Ecclesiast. Glossæ Græcobarb. ἁμαρτία, σφάλμα, φαλιὰ, κάκωσις, κάκητα. Theophylactus Hierodiac. Homil.5. ἀλλὰ παρελθὼν με κακίταις πολλὴν, εἶπε πρὸς τοὺς στρατιώτας, &c.

ΚΑΚΙΩ΄ΝΕΙΝ, *Contristare*, *Tristitiam inferre*, Ἀνιᾶν.

ΚΑΚΚΑ΄ΒΙΟΝ, *Cacabus*. Eustathius Iliad. Ψ. ὅτι δὲ κακκάβη καὶ σκεῦος ἐστι χαλκοῦν, ὅπερ κοινῶς κακκάβιον λέγεται.

ΚΑΚΚΑΡΙ΄ΖΕΙΝ, *Canere*, ᾄδειν. Κακάρισμα, *Cantilena*, ᾆσμα.

ΚΑΚΟΓΗ͂, *Parva terra*, γῆ λεπτὴ, cui opponitur Καλογὴ, *Terra fœcunda*.

ΚΑΚΟ΄ΓΛΩΣΣΟΣ, *Obtrectator*, Λοιδορός. Κακογλωσσεῖν, *Obtrectare*, Κατηγορεῖν, καταλαλεῖν.

ΚΑΚΟΘΩ΄ΡΗΤΟΣ. Vide in Θωρεῖν.

ΚΑΚΚΑΡΙ΄ΖΕΙΝ, *Cacabare*, Κακαβίζειν.

ΚΑΚΟΚΑΡΔΙ΄ΖΕΙΝ, *Contristari*, λυπεῖν, ἀνιᾶν· κακοκαρδισμένος, *Tristis*. Glossæ Græcobarb. ἐλύπει, ἐπίκραινε, ἐκακοκάρδιζεν. Historia Apollonij Tyrij:

> Ὁ ῥήγας ὡς κανακαρὰ νὰ μὴν κακοκαρδίσῃ.

Anonymus de Nuptiis Thesei & Æmiliæ lib.5.

> Πολλὰ τὸν ἐπαρηγορεῖ, νὰ μὴν κακοκαρδίζῃ.

Alexius Comnenus in versib. Politicis MSS. ad Spaneam Nepotem:

> Καὶ θυμωθεὶς καὶ θλίψεις τον, μὴ τον κακοκαρδίσῃς.

Κακὴ καρδία, *Tristitia*, Λύπη.

ΚΑΚΟΚΟΥ΄ΣΤΟΥΜΟΣ, *Malè moratus*. Glossæ Græcobar. ἀπροσήγορος, κακοήθης, κακοκούστουμος.

ΚΑΚΟΛΟΓΑ͂Ν, *Maledicere*. Glossæ Goæcobarb. Ἀγλωσσεῖ, δυσφημεῖ, κακοφημίζει, κακολογᾷ.

ΚΑΚΟΜΑ΄ΖΑΛΟΣ, *Ærumnosus*. Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Πτωχὸν καὶ κακομάζαλον, πολλὰ δυστυχημένον.

ΚΑΚΟ΄ΜΑΛΑ. Vide in Μάλη.

ΚΑΚΟΜΕΤΑ΄ΒΑΛΤΟΣ, *Difficilis mutatu*. Glossæ Græcobarb. σκληρὸν, δυσμετάβλητον, κακομετάβαλτον.

ΚΑΚΟΜΥΡΓΙΑ΄, *Calamitas*, Δυστυχία. Κακομυργιασμένος, *Calamitosus*, Δύστηνος. Κακομοιργιάζεσθαι, *Infortunatum reddere*.

ΚΑΚΟΝΟΥ΄ΣΗΣ, *Difficilis intellectu*, Δυσκατάληπτος.

ΚΑΚΟΝΤΙΜΜΕ΄ΝΟΣ, *Malè vestitus*, Κακοείμων.

ΚΑΚΟΞΟΔΙΑΣΤΗ΄Σ. Vide in Ἔξοδος.

ΚΑΚΟΠΑΘΗΧΙ'Α, *Infirmitas*, Ἀσθένεια, ἀῤῥωστία, in Glossis Græcobarb.

ΚΑΚΟΠΟ'ΔΑΡΟΣ, *Infelix*. Glossæ Græcobarb. ἀθλίους, τοὺς κακοριζίκους, καὶ κακοποδάρους, καὶ δυστυχεῖς.

ΚΑΚΟΠΟ'ΔΙΝΟΣ, pro κακόπους, *Qui infirmis est pedibus*, vel *Qui pedibus laborat*. Auctor Anonymus de Nævis corporis: ἐὰν εἰς τὸ πλάγιον τῆς ῥινὸς τοῦ ἀνδρὸς, ξενιτεύσει ἀπὸ χώρας εἰς χώραν· ἐπὶ δὲ γυναικὸς, κακοποδίνα γενήσεται, ὅτι καὶ εἰς κρυπτὸν ἐλαίαν ἔχει.

ΚΑΚΟΡΙ'ΖΙΚΟΣ. Vide in Ῥίζικον.

ΚΑΚΟ'Σ, *Spatula fœtida*, ξίρις, apud Interpol. Dioscor. c.604.

ΚΑΚΟΣΚΛΑ'ΒΩΤΟΣ. Vide in Σκλάβος.

ΚΑΚΟ'ΣΚΟΠΟΣ, Munus Ecclesiasticum, *qui quamlibet in choro insolentiam corripit*, ait Goarus ad Euchologium pag. 29. qui aliàs ὁ τῆς Εὐταξίας appellabatur. Palamas in Orat. de Ecclesiastica devotione: τοῦ βασιλέως τῶν βασιλέων Θεοῦ ἐν τῇ ἐκκλησίαις ὑπερορῶμεν, καὶ αὐτῶν τε κακοσκόπων καταγελῶμεν· οἵτινες ἐπὶ τούτῳ τάττονται, ὅπως τὰ αἰσχρῶς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ γινόμενα ἐπισκοπῶσι. Hinc

Κακόσκοποι dicti etiam *pueri* ipsi qui κακοσκόπων *monita parvi pendunt*, pravis ipsi moribus. In Euchologio pag.722. Officium, describitur seu ἀκολουθία εἰς παῖδας κακοσκόπους.

ΚΑΚΟ'ΣΟΥΡΟΣ, *Miser*, *Infelix*, Ἄθλιος, δύστηνος.

ΚΑΚΟΤΑΡΙ'Α, pro κακότης. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.3.

Καλὰ κιανέχει ὁ κερὸς κακοταρία μεγάλη.

ΚΑΚΟΥ'ΒΑΙ, *Uniones*, in Glossis veterib.cap. de Holeribus. Sed hîc Μονόκοκκα, emendat Salmasius. Vide in hac voce.

ΚΑΚΟΥ'ΒΙΟΝ. Epiphanius hær. 30. quæ est Ebionitarum: καὶ ὕδωρ κελεύσας ἐνεχθῆναι ἐν ἄγκει, ἐν καμψάκῃ φημὶ, κακούβιον δὲ ἐπιχώριοι καλοῦσι: perperam Meursius κακάβιον, alij κάκαβον legendum contendunt: idem enim est quod καμψάκη, *Capsa*, *Cista*. Vox est indigenarum.

ΚΑΚΟΥ'ΡΓΟΣ, *Maleficus*, *Stellionator*, in Gloss. Gr. Lat. Κακουργία, *Stellionatus*, ἐπίθεσις, in Glossis Basilic. Glossæ Nomicæ Vaticanæ: Στέλλιο, ὁ Κακοῦργος. Vide Περίεργοι.

ΚΑΚΟΥ'ΛΕ, τὸ λεγόμενον κάχρυον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Aliæ ex Cod. Reg. 190. Κακουλὰν, τὸ κάνχριον. Κάχρυς fortè, de quo Botanici. Aliter tamen Matthæus Silvaticus: *Caculæ, vel Pirati, I. stercus Caprinum*. Charito Medicus: καὶ κασίας τὸ διπλοῦν, καὶ καρεόφυλλον, καὶ κάκουλαν, καὶ κόστον γλυκὺ, καὶ μακροπέπερι. Salmasius ait esse Cardamomum vulgare. Ita etiam Matth. Silvaticus in *Cacolla*. Vide eundem in *Cacreos* & *Cacrios*.

ΚΑΚΟ'ΤΡΟΠΟΙ, *Stelliones*, Vide in Κακοῦργος & in περίεργοι.

ΚΑΚΟΦΑΙ'ΝΕΣΘΑΙ, *Indignari*, *Ægrè ferre*. Glossæ Græcobarb. ἀγανακτεῖ, βαρέως φέρει, δυσπορεῖ, κακοφαίνεται. Damascenus Studita Hom. 18. ὅτι ὁ ὁρισμὸς τοῦ Βασιλέως ἐκακοφάνη τῷ Θεῷ. Joannicius Cartanus in Homilia de Tentatione: ἀδημονεῖ καὶ κακοφαίνεται.

ΚΑΚΟΦΟΡΑ'ΣΑΙ, *Malè suspicari*, *malè judicare*, ὑπειδέσθαι, ὑφορᾶσθαι, ὑποκρίνειν. Κακοφορασιὰ, *Iudicium temerarium*, εἰκαία ἔποψις. Κακοφόρατος, *Malè suspicans*, *suspiciosus*, κακύποπτος.

ΚΑΚΟΦΧΑ'ΡΙΣΤΟΣ, Κακὰ εὐχαριστημένος, *Offensus*. *Mal contento*.

ΚΑΚΟ'ΨΗΤΟΣ, *Malè coctus*. Glossæ Græcobarb. τὰ μὴ ἑψόμενα τῶν ὀσπρίων, ἤγουν τὰ ὄσπρια ὅπου ἔνι κακόψητα.

ΚΑ'ΚΡΑ. Nicolaus Cabasilas Archiep. Thessalon. in Vita S.Theodoræ Thessalon. num. 16. τὶς δὲ οὕτως αὐτὴ τοῦτον ἀνώτερον ὕλης τιθεῖσα, Θεῷ μόνῳ προσέχειν παρέσχε, καὶ τοῦτο κάκρας ἀντιποιεῖσθαι, καὶ τὸ ἐκεῖθεν ἄκλισιν ἐκτρυφᾶν; fortè leg. εἰς ἄκρας. Vide ibi conjecturas virorum doctorum.

ΚΑΛΑ', *Bene*. Καλὰ καὶ, *quanquam*, Ital. *Ben che*, Gallis, *Bien que*. Historia Apollonij Tyrij:

Καλὰ καὶ ἂν τὴν ἐστόλιζε πολὺ μαργαριτάρι.

Occurrit in Batrachomyomachia, & alibi.

ΚΑ'ΛΑ. Vide Κοῦλα.

ΚΑΛΑΒΡΙΚΑ', *Fasciæ*, aut *Lori genus*. Pelagonius lib.1. Hippiatr. cap.38. καὶ ἀναπατεῖτος αὐτοῦ καλαβρικοῖς τὰ σκέλη ποιεῖ καταδεσμεῖσθαι.

ΚΑΛΑΒΩΤΙ'Σ, Prophetis seu Chymicis, *Allium*, apud Interpolat. Dioscor. c. 370.

ΚΑΛΑ'ΘΩΣΙΣ. Continuator Theophanis lib.3. num. 44. πρὸς ἔτι δὲ μὴν καὶ τὸ Ἰουστινιανοῦ ἐκεῖνος τοῖς χρυσοειδέσι ψήφοις ἐκόσμησε· καὶ τὴν καλάθωσιν ἐν τῷ Βασιλίσκου τοῦ τυράννου παλατίων μεταγαγὼν, τῷ Λαυσιακῷ περιέθηκεν. Ubi Interpres καλάθωσιν *Capitula* perperam vertit. Ecce clarè docet Theophanes Cerameus Homil. 55. in qua describit ædem S.Petri in Palatio à Basilio excitatam, ubi de tecti laquearibus: γλυφαῖς τισι λεπτοτέροις εἰς καλαθίσκων σχῆμα ποικιλλομέναις ὡραϊζόμενος. Sic porrò vocabant tenues illas picturas, vel minutiora illa musiva, quæ flosculos tanquam è Calathiscis prodeuntes effingebant.

ΚΑΛΑΚΑ'ΝΘΗ, pro Χαλκάνθη. Scoliastes Nicandri ad Theriaca: ἄνθεσι δὲ χαλκοῦ ἀντὶ τοῦ χαλκάνθη, ἣν νῦν φασὶ καλακάνθην. Occurrit apud Myrepsum sect. 32. cap. 110. & in Hippiatricis ex Cod. Reg. cap.254. 261.

ΚΑΛΑΙ'ΝΟΝ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ὕδωρ ἄσβεστον. Vide Καλλάϊνος.

ΚΑΛΑΜΑΙ'Α, *Stipula*, *Calamus*, καλάμη. Eustathius Iliad. σ. καλεῖ δὲ τὴν καλάμην ὁ πολὺς ἄνθρωπος καλαμαίαν, ὡς καὶ ἡ σελήνη σεληναία λέγεται.

ΚΑΛΑΜΑ'ΡΙΟΝ, *Calamarium*, *Theca calamorum*. Glossæ Gr. Lat. Καλαμάριον, *Atramentarium*. Cyrillus in Lexico: πυκτίον, καλαμάριον, καὶ πυκτίδιον. Concil. Calchedonense Act.1. ἀπήλειψαν αὐτοῦ τὰς δέλτους, καὶ τοὺς δακτύλους αὐτοῦ παρά τι ἔκλασαν, θέλοντες λαβεῖν καὶ τὰ καλαμάρια αὐτοῦ. Nicetas Græcobarb. in Isaacio lib.1. num.3. καὶ προβέαν μετὰ καλαμαρίου, &c. Ubi Editus: πινακίδιον δὲ καὶ γραφεῖον ἀνὰ χεῖρα, ἔχοντα. Idem de statu Urbis post ejus excidium num. 5. οἱ δὲ γραφέας δόνακας καὶ δοχεῖα μέλανος φέροντες, &c. Ubi Cod. Barbarogr. MS. ἕτεροι δὲ καλαμάρια καὶ κονδύλια κρατοῦντες, καὶ χάρτας εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν, &c. Catalogus Offic. Eccl. Constantinopol. de Protonotario: καὶ κρατεῖ τὸ καλαμάριον αὐτοῦ (Patriarchæ Constantinop.) παρίσταται ἔμπροσθεν τοῦ ἀρχιερέως, καὶ γράφει ὁ τοιοῦτος, εἴ τις χρεία ἐστίν. Vide Morinum de Ordinat. pag.254.

Καλαμάρη, *Atramentarium*, Μελανοδοχεῖον, in Corona pretiosa. Historia Apollonij Tyrij:

Τὸ καλαμάρην ἔδωκεν, ὁ γιατὰ διορθώσῃ.

Καλαμαροθήκη, *Calamotheca*. Port.

Καλαμαράτος, *Calamothecâ* seu *Pennis scriptoriis instructus*. Ptochoprodromus in versibus politicis MSS. de sua paupertate lib.1.

Γραμματικὸν σε βλέπομεν τετρακαλαμαράτον.

Eodem lib.

Καθησ' ἀφέντη, κάθησε γραμματικὲ νοτάρη,
Γραμματικὲ φιλόσοφε διπλοκαλαμαράτε.

ΚΑΛΑΜΑ'ΡΙΟΝ, Καλαμάρι, *Loligo* Piscis, τευθίς. Scholiastes Oppiani lib.1. Halieut.v.428.432. & lib. 3.v.166. τευθίδες εἰσὶ τὰ κοινῶς λεγόμενα καλαμάρια. Occurrit præterea apud Agapium in Geoponico c.139.

Idem in Præfat. τὰ καλαμάεια πηδοῦσι, καὶ συνάγουσι αὐλάμα ἀμέτρητα. Vide Salmasium ad Solinum p.374.

ΚΑΛΑΜΟΥ͂Ν, *Nudare, Spoliare*. Constantinus in Basilij Vita num.54. Edit. Combefisij : οὐ γὰρ ὠνίους ἐκεῖνος τὰς εἰς τὴν ἐπιστασίαν αὐτῶν εἶχεν ἀρχὰς, ἵν' ἐντεῦθεν τοὺς πλεῖον διδόντας, καὶ καλαμωμένους αὐτοῦ τὸ ὑπήκοον, εἰς τὸ τούτων κατεξουσιάζειν προβάλληται, &c. Nicetas in Isaacio & Alexio n.3. ἀμέλει καὶ τὰς Θρακίας πόλεις περιελθὼν, καὶ ταύτας καταστησάμενος, εἰπεῖν δὲ καλαμησάμενος. Ubi Cod. alter, ἀπογυμνώσας.

ΚΑΛΆΜΙΟΝ, *Culmus Segetis*. In Euchologio pag. 657. habetur εὐχὴ ἐπὶ θέρους κοινοῦ καὶ καλαμίου, uti præferre quosdam Codices monet Goarus ; in Oratione verò hæc verba describuntur : μετάληψιν τῶν γεννημάτων τοῦ καλαμίου τούτου. Vide Καλαμαία.

Καλάμιον, *Tessera*, uti κάλαμος exponitur in Glossis Philoxeni. Chronicon Alexandr. an.3. Commodi : ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων κλήτωρ τις ἐν Ἀντιοχείᾳ, ὀνόματι Ἀρτάβανος φιλοτίμως ἔῤῥιψεν ἐν τῇ καλουμένῃ Δάφνῃ τοῖς δήμοις καλάμια συντόμια διαγωνιζόντων, καὶ ἐκέλευσεν τοὺς ἄρτους πολιτικοὺς τῇ ἰδίᾳ πόλει τούτους δωρήσασθαι, &c. Vide quæ adnotamus in Gloss. med. Lat. in V. *Pacis Gradilis*, & in Constantinopoli Christiana lib.2. pag.158.

Καλάμιον, *Ligula calcei*. Eustathius Iliad. ξ. ὡς γὰρ ἀνάγειν, καὶ ἀναφέρειν ταῦτά εἰσιν, ἐξ οὗ ἀνάγειν καὶ ἡ ἀναγωγὴ, οὕτως ἂν καὶ ἀναφορεὺς καὶ ἀναγωγεύς· λέγει δὲ ἱστορία βλαυτῶν ἀναγωγὰς, τὰ ἰδιωτικῶς λεγόμενα καλάμια τῶν ὑποδέσεων.

ΚΑΛΑΜΊΤΑ, πέτρα, *Magnes*. Μαγνησία, Ἡράκλειος λίθος, Μαγνήτης, σιδηρίτης. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.1047. λάπης μαγίε, τὸ καλαμιτάρις, ἡ νοῦτια. *Lapis magia* dicitur *Magnes*.

ΚΑΛΑΜΙΩ͂ΝΑΣ, *Arundinetum*, Δονακεῖον.

ΚΑΛΑΜΌΚΡΙΝΟΝ, *Iris Silvestris, Gladiolus*. Glossæ Jatricæ : Ἴρις, τὸ καλαμόκρινον. Aliæ : Ἴρις Ἰλλυρικὴ, τὸ καλαμόκρινον, τὸ λευκόν· ἴρις κοινὴ, τὸ καλαμόκρινον τὸ ὀξύ.

ΚΆΛΑΜΟΣ, *Columna spissior, eáque unica, qua totum altare sustinetur*. Symeon Thessalonicensis lib. de Sacrament. ἐντὸς τοῦ Βήματος, τοῦ ἱεροῦ Κιβωρίου, καὶ τῶν κιόνων τῶν μελλόντων τὴν ἱερὰν τράπεζαν βαστάζειν καλῶς ἐρεισμένων, ἢ καὶ ἑνὸς, ἐπεὶ καὶ εἷς ἐρείδεται κίων, ὃς καὶ Κάλαμος λέγεται· ἢ ἀντὶ κιόνων τετραγώνου ἐκδομηθέντος πινσοῦ, Βωμοῦ λεγομένου.

Κάλαμος, in Glossis Chymicis MSS. τὸ θεῖον exponitur.

ΚΑΛΑΜΟΣΙΤΆΡΙ, *Culmus*, Καλάμη.

ΚΑΛΑΜΩΤῊ, *Navis septum circa extrema*. Eustathius Odyss. ε. ῥῖπες δὲ πλέγμα φασὶ καλάμου πλατὺ, ὡς ψίαθος, καὶ ἔοικεν ἐντεῦθεν τοῖς ναυτικοῖς καλαμωτὴ λέγεσθαι ὁ ἑκατέρωθεν περὶ τὰ χείλη τῶν πλοίων φραγμός.

ΚΑΛΑΝΆΡΧΟΣ, *Pulpitum*, in Turco-Græcia Crusij, pag.208.

ΚΑΛΆΝΔΑΙ, *Kalendæ*, in Glossis Gr. Lat. Glossæ Basilic. Κάλανδα, αἱ πρῶται ἑνὸς ἑκάστου μηνὸς ἡμέραι. Glossæ aliæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. Κάλανδα, ἡμεραι, ἢ μηνῶν ἀρχαὶ, κατὰ Ῥωμαίους. Georgius Chrysococcas MS. de Diebus : καὶ τὴν μὲν πρώτην τοῦ μηνὸς καλοῦσι Κάλανδα, ὡς καλοῦντος ἐν αὐτῇ τοῦ ἱερέως καὶ ὑποδεικνύντος τοῖς λαοῖς τὴν τῶν Νόννων ἡμέραν. Ita etiam Cedrenus in Julio pag.169. Vetus Inscriptio apud Reinesium : Ε. ΚΑΛΑΝΔ. ΝΟΕΜΒ. ΕΚΟΙΜΗΘΗ. ΓΟΡΓΟΝΙΟC. ΠΑCΙ. ΦΙΛΟC. ΚΕ. ΟΥΔΕΝΙ ΕΧΘΡΟC.

Καλανδῶν ἑορτὴ, apud Paganos, *Calendæ Ianuariæ*. Cujusmodi autem festum extiterit, & cum quibus ludicris celebratum fuerit, eleganter describunt præ cæteris Libanius in ἐκφράσει 7. apud Allatium, & Sanctus Asterius in Homil. Illud porrò proscripsit Synodus Trullana Can. 62. τὰς οὕτω λεγομένας Καλάνδας, καὶ τὰ λεγόμενα Βότα, καὶ τὰ λεγόμενα Βρουμάλια, &c. Kalendas verò Januarias intelligi satis prodit idem Asterius, ut & Libanius qui hâc die creatos novos Consules hisce verbis indicat : κόσμος δὲ αὐτῇ (τῇ ἑορτῇ) καὶ τὸ τῶν Ὑπάτων καὶ ὄνομα, καὶ σχῆμα, καὶ ἔργον, ὧν τοὺς μὲν ἀφίησι, τοὺς δὲ ἀντικαθίστησι, διὰ τοὺς πορευομένους. Vide Joannem Tzetzem Chil.3. v.869. & Gloss. med. Lat. in *Kalendæ*.

Καλανδικὰ, *Pensitationes exsolvi solitæ singulis Ianuarij Kalendis*. Justinianus in edicto 13. cap.3. ἔτους ἑκάστου λαμβάνειν ὑπὲρ σιτήσεων βουλόμεθα, καὶ ὑπὲρ συνηθειῶν, καὶ Καλανδικῶν. Vide idem Gloss. med. Lat. in *Kalendaticum*.

ΚΑΛΑΝΔΟΛΌΓΙΑ, Libri Paganici de quibusdam observationibus in Kalendis mensium, vetiti à Christianis. S.Nicephorus Patr. Constantinopol. in Canonibus MSS. & Gregorius Homologeta in Canonib. in Jure Græco-Rom. pag.196. τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Παύλου, καὶ τὰ λεγόμενα Βροντολόγια, καὶ Καλανδολόγια, οὐ χρὴ δέχεσθαι· βέβηλα γὰρ πάντα. Habetur ejusmodi Kalendologium in Cod.Reg.945. quod hîc cum suis nævis & Barbaricâ scriptione exhibemus.

ΚΑΛΑΝΔΟΛΌΓΙΟΝ σὺν Θεῷ τῆς ἑβδομάδος ὅλης.

Εἰς τὸ α΄. ἐν ἡμέρᾳ κυρίᾳ ἐὰν γένωνται Κάλανδαι, ἔσται χιμὼν ἐπαχθὴς, ἐὰρ ὑγρὸν, θέρος ξηρὸν, μεθόπορον ἀνεμῶδες, καρποὶ χρίσιμοι, προβάτων ἀπολεία, νόσοι ἐφνοιδοι.

Εἰς β΄. ἐν ἡμέρᾳ δευτέρᾳ, ἐὰν γένωνται Κάλανδαι, ἔσται χιμὼν χρίσιμος, ἐὰρ καλὸν, μεθόπορον. θέρος ἐτιδες ξιρὸν, ἐν δὲ τῷ θέει ὑετοὶ μεγάλοι ἔσονται, τρυγὸς πολὺ, νόσοι ἐφνόδιοι μετὰ της νίψης.

Τῷ Γ΄. ἐν ἡμέρᾳ τρίτῃ ἐὰν γένωνται Κάλανδαι, ἔσται χιμὼν καλιστος καὶ καιριεμένος, καὶ χλονόδης, ἐὰρ ὑγρὸν, θέρος ξηρὸν, μεθόπορον καλὸν, καρπὸν σπάνυ, γυναικῶν ἀπόλεια, πλεόντων ναυάγια,

Τῷ Δ΄. ἐν ἡμέρᾳ δ΄. ἐὰν γένωνται Κάλανδαι, ἔστιν χιμὼν ἴσος, ἐὰρ ὑγρὸν, θέρος ξηρὸν, μεθόπορον καλὸν, σίτον σπάνυ, τρυγὸς δαψιλὸν, ὀπόρα πολλὺ, καὶ πολὰ πράγματα κεριχθήσονται, δυναστῶν ἀπολια.

Τῷ Ε΄. ἐν ἡμέρᾳ ε΄. ἐὰν γένωνται κάλανδαι, χιμὼν οὐκ ἐπαχθὴς, ἐὰρ ἀνεμῶδες, θέρος καλὸν, μεμαιστομένον μεθόπορον καὶ ἀρασμένην, καὶ μέλιτος νίψας.

Τῷ Στ΄. ἡμέρᾳ ϛ΄. ἐὰν γένωνται Κάλανδαι, χιμὼν οὐκ ἐπαχθὴς, ἐὰρ καλὸν, θέρος ὑγρὸν, μεθόπορον ξηρὸν, καρπῶν σιμέτρῳ, τρυγὸς πολλὺ, ὀμάτων ἐπικρατία, δυναστῶν ἀπολία.

Τῷ Ζ. ἐν ἡμέρᾳ ζ΄. ἐὰν γένωνται Κάλανδαι, ἔστιν χυμὼν, ἐὰρ καλὸν, θέρος ἀνεμῶδες, μεθόπορον ξηρὸν, παρπὸν σπάνυ, προβάτων ἀπόλεια, τριτέα ψύχη, διάφοροι νόσοι, ἔμπροιμοι, πολλὴ γερόντων ἀπολεία.

ΚΑΛΑΝΤΡΙ͂ΝΟ, *Novus*, *Recens*, ex Ital. *Calandrino*. Agapius in Geoponico cap. 209. φέρε ἕνα πουλὶ, ὅπου λέγουν καλαντρῖνο, σιμὰ εἰς τὸν ἄῤῥωστον, &c.

ΚΑΛΑΠΌΔΙ, pro Καλοπόδιον, *Forma sutoria, calcearia*. Ptochoprodromus ex Cod. Reg. de Sutore :

Ῥίπτει τὸ καλαπόδιν του, ῥίπτει καὶ τὸ σανίδιν.

ΚΑΛΑΣΤΡΟΥ͂ΘΙΝ, *Struthium*, seu *Lanaria herba*, &c. *Radicula*, de quo Ruellius & alij. Neophytus in Gloss. Jatric. MSS. στρουθίον, τὸ καλαστροῦθιν. Ita etiam in Glossis aliis ex Cod. Reg. 1334.

ΚΑΛΑΦΆΤΗΣ, *Sartor navis*, vel *Picator*. Parecbolæ Hieronis : κωποποιοὺς, οἰκοδόμους, ναύτας,

καλαφάτας,

καλαφάτας, ἀρχιτέκτονας, μυλοχαράκτας. MS. Tacticus de Urbe obsessa: διὰ ἁρματοποιὲς, μηχανοποιὲς, καλαφάτας, τζαγγαρίες, ῥάπτας, μυλοχαράκτας, ἀστρονόμους, &c. Hinc Michaëli Imp. Καλαφάτε cognomen inditum, quòd filius esset cujusdam Καλαφάτε. Zonaras pag.193. τῆ γὰρ τὰς νῆας καταπιττόντων ἦν αὐτῷ ὁ πατήρ.

Καλαφατεῖν, Καλαφατίζειν, *Navim resarcire*, *Pice illinere*. Nicetas in Alexio lib.3. num.9. ἤρξατο τοίνυν κατασκευάζειν τὰ τῶν σκαφιδίων ὑπόσαθρά τε καὶ θριπηδέστατα. Ubi Cod. Barbarogr. ἤρξατο τοίνυν καλαφατίζειν τὰ σεσαθρωμένα καὶ παλαιὰ κάτεργα. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Νὰ ἀλαφρωθῆ τὸ κάτεργον, νὰ τὸ καλαφατήσω.

Rursum:

Καὶ χρήζομαι νὰ εὐθειάσθη, νὰ το καλαφατήσω.

Historia Apollonij Tyrij:

Καί τις κ' λέγω με ςυπῆ τὴν ἐκαλαφάτησαν.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Οὐδὲ καλάφθασεν ἐκεῖ, σιμὰ εἰς τῆ λιμένα, &c.

ΚΑΛΑΦΗ, *Sporta*, in Turco-Græcia Crusij.

ΚΑΛΕΙΝ, *Convivari*, Εὐωχεῖν. Κάλεσμα, *Convivium*, *Epulum*, *Compotatio*, εὐωχία, συνεστία. Historia Apollonij Tyrij:

Καθημερὸν τὸ κάλεσμα εἶτον εἰς τὸ παλάτι.

Κλῆσις, eâdem fortè notione. Cedrenus pag. 322. καὶ ξενοδοχεῖά τινα, ὅπε ἡ φιλόξενος ἐχορήγει τὸ ὕδωρ, ἔνθα ἔσχε τὴν κλῆσιν. Verterat Xylander, *unde habebat nomen*. Sed in notis, scribendum putat, *ubi Convivia celebrabat*. Καλεσμένος, *Conviva*, *Comessator*, Εὐωχίτης, σύσιτος. Καλεςὴς, *Convivator*, Epulo, δαιταλεὺς, συμποσιαςὴς, δαιτυμών. Vide Κλητόριον.

Καλεῖν, *In Ius vocare*. Basilic.

ΚΑΛΕΝΤΑΡΙΟΝ, *Kalendarium*.

ΚΑΛΕΝΔΙΑ. Antiquitates Constantinopolit. spectac. 4. τοσέτες ἐμπεσμὲς ἐπ' ἐνιαυτῆ καὶ βολίδας ὑπέμεινεν, ὥστε μέχρι τέλες τὸ πέρας ἐν τῇ αὐτῇ ἀφθονωλις καλενδία, ἐν αὐτοῖς τοῖς ζωδιακοῖς τετραπόδοις καὶ πετεινοῖς, σελενῖε ὑπάρχοντος, ξίφει ἀποκεφαλισθῆναι.

ΚΑΛΕΣΤΟΣ, κλητὸς, *Vocatus*, *Invitatus*. Glossæ Oppiani: κλητοὶ, καλεςοί. Inde αὐτοκάλεςος, pro αὐτόκλητος.

ΚΑΛΗΚΙΟΝ, *Lapis*, Gallis *Caillou*. Emmanuël Georgillas de Calamitate Rhodi, MS.

Ὅλω τὴν μέσιν ξένεται, καὶ φθάνη ἕως κάτω,
Καὶ ξελελεύει ἀκραλις ςὲ καληκίε τῆ πάτον.

Rursum:

Ἴδα κ' μοίραν ἀπ αὐταις πε βάλασιν καλήκια,
Τρίαντα ναξίζεσι φλεριανα τὰ ςημάρης δίκια.

ΚΑΛΗΤΕΡΑ, *Potius*, *Melius*, *Citius*, Μᾶλλον, θᾶττον.

ΚΑΛΙΑ. Myrepsus sect.10. cap.80. καλιὰν χελιδόνος ὁλόκληρον λαβὼν, τρίψον κ' δεῦσον, &c. Ubi Fuchsius pro κοιλίαν scribi putat. Certè sect.17.cap.46. ita ὄρνιθος κοιλίαν habet. At sect.45. cap.16. apud Fuchsium, & in MS. legitur rursum καλιὰ χελιδόνος.

ΚΑΛΙΑ, *Ocrea feminarum*, in Turco-Græcia Crusij pag.188.

ΚΑΛΙΓΑ, Καλλίγα, *Caliga*. Suidas: ἀπὸ τῆ καλλίγων ἕν Καλλιγέλαν αὐτὸ ὠνόμασαν. Dio lib.48. & ex eo Xiphilinus: διέσκωπτον γὲν σφᾶς ἄλλα τε καὶ Βελλῶ καλλίγων ἀπὸ τῆ τῶν ςρατιωτικῶν ὑποδημάτων χρήσεως ἀποκαλέντες. Ita emendat Meursius pro Βυλλῶ καλλίγαν.

Κάλιξ, *Caliga*, in Glossis Græco-Lat. Vide Salmasium ad Hist. Aug. p.290.

Καλήγιον, *Caliga*, *Caligula*. Cedrenus pag. 355. καὶ τὰ καλήγια ἃ ἐφόρει διὰ τὸ συχνῶς τῷ καλόγῳ νομίσμαλι κραλεῖσθαι. Anonymus in Rhetoricam Aristotelis pag.40. v. Κεφαλὶς, ἡ τραχηλαία· καὶ πάλιν ἐπὶ τῆ καληγίε πρόσχισμα τὸ κοῖλον, κεφαλὶς δὲ τὸ καύκαλον. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod.Reg.

Καὶ χρήζω καὶ καλήγια κ' τόρα γίαπε φθάνω.

Joël in Chron. in Anastasio: εὑρέθη φαζῶν τὲς βραχίονας αὐτὲ, καὶ τὰ καλήγια ἅπερ ἐπεδέδυτο.

Καλίγιον, Corona pretiosa: καλίσια, *Crepida*, ἐμβάδες. Glossæ MSS. ad Plutum Aristophanis: τὰ δὲ ἐμβάδια· τετέςιν καλίγια. Zacharias Pap. lib.3. Dial. cap.20. παραχρῆμα ἤρξαντο ἀφ' ἑαυτῶν τὰ τῆ καλιγίων αὐτὲ λορία μετὰ πολλῆς σπεδῆς λύεσθαι. Paulus Monachus lib.1. Collectan. ὁ μὲν κώδιον αὐτῷ ἐπέρριπτεν, ὁ δὲ καλίγιν εἰς τὸ ὑποδήσασθαι.

Καλλικώνειν, *Equum calceare*, pro Καλλιγώνειν. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.224. ἐὰν γίνεῖε τὸ ἅπε κανέναν ἀδέξιον τὸ καλὶς ἄνθρωπος ὑγιος, καὶ ἂν ἔνι ἐ (vel) καβαλλάρις, ἐ βεργέσις, ςίλη τὸ κίλων τῆ νὰ τὸ καλλικοσι, ἐ νὰ τὸ γιατρέψεν κανένε κάλλικα, κακίνος γιατρεῦτο, ἕτος κακὰ τὸ λαβόνιτο, ἐ ψοφᾶ, &c.

Καλλίκας, *Solarius faber*, in eodem cap. non semel.

Καλλίσιον. Glossæ MSS. Reg. καλλίκια τὰ καλλίγια. Zacharias Pap. lib.1. Dialog.cap.2. τὸ καλλίσιον αὐτὲ ἐν τῷ ἑαυτῆ κόλπῳ βαςάζειν εἴωθεν. Ubi Gregorius M. *caligulam* habet. Euchologium pag.503. ἀποβάλλει ὁ μέλλων λαμβάνειν τὸ ἅγιον σχῆμα τὸ ἐκ τῆ κεφαλῆς αὐτὲ κάλυμμα, καὶ τὰ ἐν τοῖς ποσὶ καλλίσια.

Καλιγάειος, *Caligarius*, *Sutor*. Hesychius: Σκυτεὺς, σαγγάριος καὶ καλιγάριος. Prostat Epistola Nili Monachi, quæ est 203. lib.2. inscripta Zosimo καλιγαρίῳ, quem pauperem fuisse satis insinuat. Meminit Phranzes lib. 3. cap. Portæ καλιγαρίας in Urbe Constantinopolitana, sic appellatæ à Caligariis juxta habitantibus, de qua egimus in Constantinopoli Christiana lib.1. sect.15. num.8.

Καλιγάτος, *Caligatus*. Justinianus in Nov.74.c.4. §.3. ἐδὲ γεωργὲς, ἢ ςραλιώτας ἐνόπλες, ἐς ὁ νόμος Καλιγάτες καλεῖ, τετέςιν εὐτελεςέρες καὶ ἀφανεςέρες, περιεργασόμεθα. Scholiastes Basilic. ad lib.21. pag.602. καὶ φησιν ὁ Οὐλπιανὸς ὅτι τῆ καλλιγάτον τῆ νεωςὶ ςραλευσάμενον, ἤτοι τῆ εὐτελῆ ςρατιώτην· καλλίγα γὰρ ἐςὶν ὑπόδημα. Et ad lib.60. pag.592. καὶ τῆ κολάζειν τὲς καλιγάτες, ἤτοι τὲς εὐτελεῖς ςραλιώτες δίκαιον ἔχει. Erat autem Caliga insigne militiæ, unde ei qui exauctorabatur cingulum & Caliga detrahebantur. Idem Scholiastes pag.603. εἰ δὲ κ' μηδὲν εἴπη ὁ ἀποκινῶν τῆ ςρατιώτην, περιέλη δὲ τὰ ἐπίσημα τῆ ςρατείας, διὰ ἀποζώσει αὐτῆ, τὴν φίβλαν περιελὼν, κ' τὰ ὑποδήματα λύσας, ἐξ ὧν ὁ ςραλιώτης γνωρίζεται, &c. Vide Anton. Augustin. ad Modestinum pag.348.

Ἀποκάλιγος, *Miles caligatus*, apud Modestinum in l.10. §.1. D. de Excusat. Vide Gloss. med. Lat. in *Apocaligus*: & Synodum Photianam apud Beveregium pag.281.

Ξυλοκαλίγα, *Calopodium*, *Lignea caliga*, Καλοπόδιον.

ΚΑΛΙΓΑΡΙΣ, *Vermiculi agros depascentis species*. Vide in Ἐπίκαλος.

ΚΑΛΙΚΑΝΤΖΑΡΟΙ, κάποια ὅπε πᾶσι τῆ νύκτα νὰ ξυπάζεν τὰ μικρὰ παιδία, *Lemures*, οἱ Μορμῶνες, Μορμολύκεια. Ita Græculis appellãtur Dæmones qui octiduo Christi Natalium homines aggrediuntur. Existimant quippe ij eum qui per octo dies illos editur, ita arripi à Dæmone, ut non nisi ad aliorum noxam & suam natus esse videatur. Tum enim per illud octiduum è domo propria prorumpens, extráque se factus, per noctem vagatur, nullum certum locum habens, sed semper ac si quispiam eum persequeretur, concito gradu vadit, nec un-

 quam

quam quiescit, incultus atque horridus, &c. Mitto cætera quæ in hanc rem habet Leo Allatius de Opinat. Græcor. num. 10. & 11. ubi observat ab ejusmodi Callicantzaris manasse apud Græculos proverbium, qui cùm aliquem vident eodem semper habitu vestitum, dicunt, Βάλλε τίποτε καινούριο σου διὰ τοὺς Καλλικαντζάρους, *Sume supra te aliquid novi propter Callicantzaros.*

ΚΑΛΙΚΕΡΕΆ. Glossæ Botanicæ Colberteæ MSS. ὁ φλιός, καλικερέα.

ΚΑΛΙΚΑΤΈΚΖΟΥ, *Mergi species*, Αἴθυια, Aristoteli, dicta, apud Cretenses, ut scribit Petr. Bellonus lib.1. Observ. c.11. qui & βουτλαμαρίαν appellatam scribit.

ΚΑΛΊΚΙΟΝ, pro Καλίγιον, *Caliga.* Theodorus Studita in Catechesi MS. σφίγγει με τὸ καλίκιον, καὶ οὐ πάρεστί μοι ἀλλαγὴ ὀρτζαρίων, &c.

ΚΑΛΙΝΩΡΊΖΕΙΝ, *Beatificare*, Εὐδαιμονεῖν.

ΚΑΛΙΞΕΝΊΚΟΝ, ὁ τίτανος, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Calx peregrina, Gypsum.*

ΚΑΛΊΣΚΟΠΟΣ, *Industrius*, Εὐφυής, in Corona pretiosa.

ΚΑΛΊΤΖΑ. Vide in Καλοῦσα.

ΚΑΛΙΤΕΡΕΎΕΙΝ, *Pulcrum reddere.* Liber Botanicus Græcobarbarus, MS. ex Cod. Reg. 1673. καὶ ἂν ἔνε τὸ παιδὶν σκολωμένον μὲ τὸ τῆς γυναικὸς ἐξηβάνη τὸ ὄξο, καὶ καλιτερεύει τὸ οὖρος.

ΚΆΛΚΑ, Calyptra recentiorum Græcorum.

ΚΑΛΚΆΝΙ, *Scutum*, *Clypeus.* Vox Turcica. Georgius Contares lib. 11. Hist. Athenar. pag. 293. καθὼς ἐσυνήθιζαν πρῶτον νὰ φοροῦν δηλαδὴ οἱ στρατιῶται μίαν ἀσπίδα μεγάλην, ἤγουν σκουτάρι, ἢ νὰ εἰποῦμεν τουρκικώτερα, καλκάνι, καὶ ἕνα θώρακα, τουτέστι σιδηροποκάμισον, καὶ ἕνα κοντάρι μακρύ.

ΚΑΛΚΑΤΟΥ͂ΡΑ, *Calcatura*, *vestigium.* Mauricius lib. 9. Strateg. cap. 5. pag. 233. ὁ ἐν πείρᾳ σκουλκάτωρ δύναται ἔκ τινων σημείων καὶ πρὶν ἢ τοὺς πολεμίους θεάσηται, κατανοῆσαι τὸ μέτρον τοῦ πλήθους αὐτῶν ἐκ τῆς τῶν ἵππων καταπατήσεως, καὶ ἐκ τῶν ἀπλήκτων αὐτῶν· δύναται δὲ καὶ τὸν σκοπὸν στοιχάσασθαι πότε διὰ τοῦ τόπου παρῆλθον, καὶ τῶν ἀνθρώπων κόπρους, καὶ τὰς καλκατούρας αὐτῶν.

ΚΑΛΚΟΚΡΙ͂, *Fumaria*, apud Interpol. Dioscor. c. 692.

ΚΑΛΚΟΥΛΆΤΩΡ, *Calculator.* Modestinus lib. 1. Excusat. μηδὲ λιβραρίους, μηδὲ καλκουλάτορας, οὓς διαψηφιστὰς λέγομεν, ἔχειν ἀλειτουργησίαν λέγουσιν αἱ θεῖαι διατάξεις.

ΚΑΛΚΤΊΚΙΟΝ, *Calceus.* Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. καλκτίκια, τὰ καλλίγια.

ΚΑΛΛΑΪ́ΝΟΣ, *Cæruleus*, *Venetus.* Glossæ Græco-Lat. Καλλάϊνον, *Venetum.* Auctor Etymologici in Κάλλαια: ἔνθα καὶ τὸ καλλάϊνον· ἔστι δὲ τὸ χρῶμα ανθηρὸν, ἢ τὸ Βένετον οὕτω λεγόμενον. Rursum: Κάλλη, τὰ ἄνθη, ἢ τὰ πορφυρᾶ ἱμάτια, ἢ τὰ βαπτὰ ἔρια, ἐξ οὗ καὶ κέραμος καλλάϊνος. Arethas ad Apocalypsin cap. 20. οὕτως τοῦ καλαΐνου χρώματος καλουμένου, ὃ τινες Βένετόν φασι. Καλαϊνὸς, cum unico λ. scribitur apud Pappum Chymicum MS. In Glossis Chymicis MSS. Καλάϊνον, exponitur ὕδωρ ἄσβεστον.

Κάλαινος, eâdem notione. Nicetas in Andronico lib. 2. num. 6. οὐκ ἐσταλμένον βασιλικῶς, οὐδὲ χρυσοφοροῦντα ὡς ἄνακτα, ἀλλά τινα πολύτλαν ἐργαλικὸν ἐκ καλάνου βαφῆς ἐνδεδυμένον ἀμπεχόνην. Ubi Cod. alius: ἀλλ᾽ ὡς ἐργάτην τοῦ θέρους ἐκ γερανέου βαφῆς φοροῦντα ῥοῦχον σχιστὸν μέχρι καὶ τῶν γονάτων.

Γαλάζιος, eodem perinde significatu. Manuël Malaxus in Chron. MS. pag. 588. καὶ ἐπάνω ἐφόριε φόρεμα πορφυρὸν, καὶ ἀπὸ κάτω γαλάζιον. Agapius Cretensis in Geoponico c. 94. de Intybo: κάμνη τὰ ἄνθη μπλάβα, ἤγουν γαλάζια.

Γαλαζοπράσινος, *Cæruleoviridis*, apud Georgium Contarem lib. 10. Hist. Athenar. pag. 274.

Γαλαΐζειν, *Cæruleum colorem referre*, Demophilus in Ptolemæi Apotelesm. ὁ Κρόνος (κυελεύει) βαφῆς καστοειζούσης· ἡ Ἀφροδίτη λευκῆς χροιᾶς· ὁ Ζεὺς γαλαϊζούσης, ἐπὶ τὸ λευκὸν ῥεπούσης. Achmes Onirocrit. c. 220. εἰ δὲ οὐσίον γαλαΐζον, ἢ Βένετον, εὑρήσει πλοῦτον διὰ χαράγματος ἀργύρου, ἀνάλογον τοῦ πλήθους.

ΚΑΛΛΑΙ͂Σ, *Halicacabus*, apud Interpol. Dioscorid.

ΚΑΛΛΙΑ͂Σ, *Solanum somniferum*, apud Interpol. Dioscorid. c. 655.

ΚΑΛΛΊΒΙΟΝ, *Tugurium*, Καλύβη, Καλύβιον. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 28. ἤρξαντο μὲν φεύγειν πάντες οἱ Φράγγοι ἀπὸ Ἀκυηλεγίας, καὶ ἀπὸ τῶν ἑτέρων τῆς Φραγγίας κάστρων, ἔρχεσθαι δὲ πρὸς τὰς ἀοικήτους νήσους τῆς Βενετίας, καὶ ποιεῖν ἐκεῖσε καλλίβια διὰ τὸν τοῦ Βασιλέως Ἀτίλα φόβον.

ΚΑΛΛΙΓΆΡΙΑ, Arboris species. Anonymus de Remediis, subjectus Moschioni: ἐκ τῆς καρέας δὲ τὸν φλοῦν κεκαυμένον καὶ λελειωμένον μετ᾽ οἴνου ἐπιχρίσεις φύλλα δένδρου, ὅπερ καλλιγάρεια καλεῖται, &c.

ΚΑΛΛΙΓΡΆΦΟΣ, *Egregius scriptor.* Gloss. Lat. Gr. *Antiquarius*, Ἀρχαιογράφος, Καλλιγράφος. *Antiquare*, Καλλιγραφῆσαι. Phrynichus: καλλιγράφειν, οὐ διαλελυμένως λέγουσιν ἐκεῖνοι, σὺ δὲ εἰς κάλλος γράφε. Atque hi Calligraphi distinguuntur à Ταχυγράφοις, quos alij ὀξυγράφους vocant, in Nov. 42. Justiniani cap. 1. §. 2. γραφέσθω δὲ παρὰ μηδενὸς τὸ λοιπὸν, μηδὲ τῶν εἰς κάλλος, μηδὲ τῶν εἰς τάχος γραφόντων. Suidas de S. Ambrosio: Ταχυγράφους αὐτῷ παραστήσας ἑπτὰ, πλείους δὲ καλλιγράφους. In Basilicis lib. 15. tit. 1. §. 28. & lib. 48. tit. 8. §. 43. *Librarius*, Καλλιγράφος exponitur. Vetus Interpres Concilij VI. Oecumenici, ἐργαστήριον τοῦ καλλιγράφου, *Stationem Librarij* vertit. Theophylactus Simocatta lib. 8. cap. 13. ἐδέησε γὰρ ἄνδρα τινὰ τῶν ἐς κάλλος γραφόντων, ὃν ἐν συνθέσει φωνῆς Καλλιγράφον ὀνομάζει τὰ πλήθη. Vita S. Blasij MS. καὶ μὴν καὶ καλλιγραφῶν ἄριστα πόθῳ πολλῷ, καὶ ταύτην τὴν μάθησιν προσλαμβανόμενος. Vita MS. S. Epiphanij Cyprij: ἦν τε διάκονος ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ ὀνόματι Σαβῖνος, ἔργον ἐπιτηδευόμενος τὸ τοῦ Καλλιγράφου. Eadem habet Nicon in Pandecte MS. lib. 1. serm. 15. Cedrenus an. 1. Phocæ: ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καλλιγράφος εὐλαβὴς, &c. Synodus Trullana Act. 14. ἐνέβαλεν ἐν τῷ αὐτῷ Ῥωμαϊκῷ βιβλίῳ Θεόδωρος ὁ Καλλιγράφος, ὅστις εἶχε τὸ ἐργαστήριον εἰς τὸν ἅγιον Ἰωαννοφωκᾶν. Suprà: λάβε τὸν διάκονον Σέργιον μετὰ σοῦ, ἐπειδὴ καλῶς καλλιγραφεῖ. Theodosium Juniorem Imp. Καλλιγράφον appellatum Auctor est Georgius Hamartolus in Chron. MS. & Joeles: de quo ita Cedrenus pag. 327. ἓν μόνον ἔχων πλεονέκτημα, τὸ καλῶς γράφειν, ὃ παρὰ τοῦ μεγάλου Ἀρσενίου ἐξεπαιδεύθη. Vide Vitam MS. Sanct. Sabæ, cap. 84.

Καλλιγραφία, *Ars* Καλλιγράφου. Καλλιγραφίας δυσδιόρθωτος τέχνη, in Vita Nili Junioris pag. 37. Moschus in Prato Spirit. cap. 171. ex Cotelerij Edit. ἐσχόλαζεν δὲ εἰς τὰ καλιγράφια. Ea porrò Καλλιγράφων ars inter Monachorum ἐργόχειρα, seu *Manuum opera*, censebatur, uti à nobis observatum in Gloss. med. Lat. in V. Scriptor. In Gerontico apud Niconem in Pandecte MS. serm. 45. γέρων, seu Abbas Monachus, Monachos suos interrogans de manuum opere, alius respondet, σειρὰν πλέκω, alius ψιάθια, alius κόσκινα, alius τὰ λινυφικὰ se facere aiunt: alius denique Καλλιγράφος εἰμι. Cui postremò ait Abbas: ὁ δὲ Καλλιγράφος χρείας ἔχει ταπεινοῦν τὴν καρδίαν· ἔχει γὰρ τὸ πρᾶγμα ὑψηλοφρόσυνον. Idem Gerontici Scriptor:

ptor: ἐν τούτῳ μοναστηρίῳ ἐν ᾧ ὁ Παχώμιος ᾤκει γεγόνασι διὰ τὸ μέτρον τῆς χώρας, καὶ τὴν τῶν μοναχῶν πληθὺν τέχναι διάφοροι· ῥάπται ιε. χαλκεῖς ζ'. τέκτονες τέσσαρες, γναφεῖς ιε. σκυλοτόμοι ιε. βυρσεῖς εἴκοσι, κηπωροὶ κ'. ζυγήμονες μετὰ τῶν φορτίων ν'. καλλιγράφοι ι'. καμηλάριοι ιβ. πλέκοντες τὰς σπυρίδας τὰς μεγάλας κ'. ἄλλοι πλέκοντες τὰ λεγόμενα μαλάκια τὰ σπυρίδια ὡσαύτως κ'. καὶ τὸ ἔργον τῶν ψιαθίων, καὶ φύλακας δὲ τρέφουσι δέκα, καὶ ἁπλῶς πᾶσαν τέχνην ἐργάζοντες, ἀποστηθίζουσι δὲ καὶ πᾶσαν θείαν γραφήν. Hæc describere operæ-pretium duxi, ut cujusmodi fuerint olim Monachorum ἐργόχειρα quivis percipere queat. Idem Geronticon apud eundem serm. 29. μὴ γράφωσιν οἱ ἐν τῇ ἐρήμῳ ὄντες καλλιγράφοι τοὺς βίους καὶ λόγους τῶν πατέρων ἐν μεμβράναις, ἀλλ' ἐν χαρτίοις: Vita MS. S. Marcelli Monachi Acœmetensis: ὑπῆρχε αὐτῷ καὶ τὸ γράφειν εἰς κάλλος· ἔγραφεν οὖν ταῖς χερσὶ, καὶ ἐπηνεῖτο, καὶ τῷ ἐκεῖθεν αὐτῷ πορίζομένου μισθοῦ μέρος τι. πρὸς τὰς τοῦ σώματος ἀνήλωκε χρείας. Et in Vita S. Stephani junioris, apud eundem Niconem: ἔμαθε δὲ —— καὶ τὴν καλλιγραφικήν. Synaxarium Maximi Cythærensis 3. April. in S. Josepho Hymnographo: τὸ ἐργόχειρόν του καλλιγραφίων, &c.

ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥ͂ΝΤΕΣ, *Qui bona opera faciunt*, id est qui in Ecclesias vel in pauperes suas eleemosynas conferunt, pro quibus orat Ecclesia. Liturgia S. Basilij, μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς ἁγίαις ἐκκλησίαις σου.

Καλλιεργήματα, *Sumptus & impensæ utiles*. Vox I C. Gr.

ΚΑΛΛΙΚΑΙ΄ΡΙΟΝ, Καλλικαιρίζειν. Vide Καλοκέρη.

ΚΑΛΛΙΜΑ΄ΡΤΥΡΑΣ Græci Sanctas feminas quæ Martyrium pertulerunt vocare solent, ut observare est ex Nov. Manuëlis Comneni de Feriis, ubi S. Barbara, S. Euphemia & aliæ sic indigitantur.

ΚΑ΄ΛΛΙΞ. Vide in Καλίγα.

ΚΑΛΛΙΌΝΕΣ. Constantinus Porph. in Tactic. pag. 35. ἵνα ἔχῃς καὶ ἄλλους ἐπὶ τοῦτο αὐτὸ ἐλαφροὺς, καὶ μηδὲν βάρος βαστάζοντας τοὺς καλλίονας καὶ περισσοτέρους, καὶ ποιῇς αὐτοὺς ἀκολουθεῖν ἐκ περισσοῦ ἔξωθεν τῶν δύο παραταγῶν εἰς τὰ τέσσαρα μέρη. Scribendum κάλλωνας censet Meursius, ut *Calones* intelligantur. Sed hîc καλλίονες videntur appellari *Meliores*, seu *Expeditiores*.

ΚΑΛΛΙΌΤΕΡΟΣ, pro καλλίων. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Τοὺς πρώτους καὶ καλιότερους οἱ τὴν δόξαν ἦχον.

Καλλιοτερίζειν, *Immeliorare*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 203. τὸ δίκεον κρίνι καὶ κελέβι τὸ ἐκεῖνος ἔνι κρατέμενος ὁλοπρεπήτερα νὰ μου στρέψη ἐκεῖνον τὸ τὸ ἔδωκα, διὰ νὰ μου πίσι τὶν δουλίαν μου. ἔπιτα ἔνι κρατίμενος νὰ καλλιοτερίσι πᾶσα ζημίαν του τὶν μου ἐγλιώετον τὸ τὰ ἀμπέλιά μου, &c.

Καλλιοτέρησις, Καλλιοτέρισμα, *Emphyteusis*, Ἐμφύτευσις.

Καλλίτερα, *Magis*, *Satius*, Μᾶλλον, Βέλτιον.

Καλλοτερεύειν, *Tranquillare*, Γαληνοῦν, Εὐδιάζειν, Πραΰνειν. Καλλοτερία, *Tranquillitas*.

ΚΑΛΛΙΠΑ΄ΡΘΕΝΟΣ, Epitheton S. Theclæ: ἡ πρωτόμαρτυς καὶ καλλιπάρθενος Θέκλη, apud Nicetam Paphlag. in S. Anastasiam Virg.

ΚΑΛΛΙΠΕ΄ΤΑΛΟΝ, *Quinquefolium*, apud Apuleium cap. 2.

ΚΑΛΛΙ΄ΧΡΟΥΝ, in Glossis Jatricis MSS. τὸ κιννάβαρι. *Cinnabari*.

ΚΑ΄ΛΛΩΣΟΣ, *Callosus*. Florentinus lib. 19. Geopon. λοφιὰν δὲ καλοῦμεν τὰς κατὰ τοῦ αὐχένος ἐγειρομένας τρίχας, καὶ ὅταν ἔχουσι τὸ λεγόμενον κόλλοπα πολλοὺ κόλλοπα δὲ καλοῦμεν τὸ ἐν τῇ χρήσει λεγόμενον κάλλωσον.

ΚΑΛΛΩ΄ΤΑΤΟΣ, *Optimus*, Κάλλιστος, in Corona pretiosa.

ΚΑΛΟΓΕΝΝΗ΄ΤΡΙΑ, *Fœcunda*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 84. σκρόφα καὶ σκύλλος ἐφιλονεικοῦσαν ποῖα εἶναι καλογεννήτρια. Ubi Cod. Gr. περὶ εὐτοκίας ἤριζον.

ΚΑΛΟ΄ΓΗΡΟΣ, *Monachus*, quasi *Bellus Senex*: nam & γέροντας sese ipsos appellabant Monachi, vel certè Anachoretæ, ut colligitur ex Vita S. Mariæ Ægyptiacæ num. 4. Herodianus in Epimerismis MS. Ναζωραῖος, καὶ Ναζιραῖος, ὁ Καλόγηρος. Ammonius de Monachis Sinaitis pag. 101. οὐδὲ πρὸς ὀλίγον ὥρας ἴσχυσα ἐμποδίσαι τὸν καλόγηρον ἀπὸ τοῦ κανόνος αὐτοῦ Vita S. Nili Junior. pag. 88. μέγας ἐστὶ ὁ καλόγηρος οὗτος. Utuntur passim Scriptores, Palladius in Vita Chrysostomi, Palladius alter in Hist. Lausiaca cap. 20. pag. 829. cap. 103. &c. Moschus in Limon. cap. 27. 114. 123. 163. Gregorius in Vita S. Basilij Jun. num. 20. Dorotheus Doctr. 7. Nov. Basilij Porphyr. de Præscript. Anonymus de Locis SS. cap. 14. Ducas Hist. cap. 29. &c.

Καλογηρίτζιν, *Monachulus*. Vita S. Jun. pag. 95. παθὼς δὲ ἔφης περὶ τοῦ με ἀποκρεῦσαί σε, εὐτελὲς καλογηρίτζιν εἰμὶ ἐγώ. Ptochoprodromus contra Hegumenum, MS.

Καλογερίτζην ταπεινὸν ὑπάρχεις ἐκ τὸ μῆλιν.

Καλογήρειον, in eadem Vita S. Nili p. 166.

Καλόγερος, *Monachus*, Μοναχὸς, in Corona pretiosa. Euchologium apud Morinum de Sacris Ordinat. pag. 199. καὶ ἀσπάζεται ὁ Ἐπίσκοπος τὸν ἡγούμενον, καὶ πάντες οἱ καλόγεροι. Idem Ptochoprodromus MS.

Ἐξάφες τὰ συχνὰ λουτρὰ, καλόγερος ὑπάρχεις.

Anonymus de Locis Hierosol. cap. 3. καὶ ἐκεῖ θάπτουσι τοὺς καλογέρους μέχρι τοῦ νῦν.

Καλογερικὸς, *Monachalis*. Nicetas in Man. lib. 4. num. 6. τοῖς θείοις ἐσφίζετο ἔρωσι. Ubi Cod. Gr. Barb. καλογερικὴν μετέρχεται. Et lib. 7. num. 4. διὰ ταῦτα τοίνυν εἴτε τὴν μοναδικὴν ὑπερείδων σεμνότητα. Ubi Cod. al. καλογερικήν. Manuël Malaxus in Chron. MS. pag. 388. διότι ἦτον καλογερικὸς καὶ φρόνιμος ἄνθρωπος.

Καλογερικὴ, *Monachatus*. Nicetas Græcobarb. in Man. lib. 4. num. 6. καὶ Ἀλέξιος μὲν τὸ μέλαν ἀσπασάμενος ἀμφίον, καλογερικὴν μετῆρχετο. Ubi Cod. Edit. τοῖς θείοις ἐκσφίζετο ἔρωσι. lib. 7. n. 3. τὴν καλογερικὴν ὑπερείδων σεμνότητα ἤδη ἀφανισμένην, &c. Ubi Cod. Edit. Μοναδικήν. Damascenus Hieromonachus Serm. in Epiphaniam Domini: ἡ καλογερικὴ, ἤγουν τὸ μέγα σχῆμα.

Καλογηρεύειν, & Καλογερεύειν, *Monachismum profiteri*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Θέλεις γυναῖκαν ἔπαρε, θέλεις καλογηρέψον.

Vide Fr. Richardum in Scuto fidei part. 1. p. 228.

Καλόγραια, *Monialis*, quasi *Bella vetula*, apud Joannem Cananum de Bello Constantinopol. οἱ δὲ Τουρκοκαλόγεροι τὰς καλογραίας ἦσαν κέρδος, καὶ κοῦρσος εὐεργεσίαν νὰ ἔχουν παρὰ τοῦ δεσπότου τῶν Τούρκων. Rursum: καὶ τὰς καλογραίας σας μὲ τοὺς Τουρκοκαλογήρους νὰ παντρέψωμεν. Adde pag. 194. Historia Apollonij Tyrij:

Εἶτον σε κείνην τὴν μερίαν ἔμορφο μοναστήρι,
Μὲ καλογράδες ἄξιαις, εἶτον ἁγιαστήρι.

Eâdem pag.

Καὶ κονομάτην καλογρία, καὶ κόβει τὰ μάλλια της.

Καλογρία, *Monialis*, Μονάστρια, in Corona pretiosa. Καλλογρία. Anonymus de Locis SS. cap. 6. καὶ πέραν εἶναι ἡ Ὁδηγήτρια, καὶ κάθουνται καλλογρίαις.

Τουρκοκαλόγεροι, Τουρκοκαλόγηροι, *Dervisij*, apud Turcos, qui Calogeris Græcorum, & Monachis nostris

respondent, inquit Leunclavius in Pandecte Turcico num. 34. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. καὶ οἱ μὲν τὰς γυναῖκας, ἄλλοι τὰς ἄνδρας, ἄλλοι τὰ βρέφη, καὶ ἄλλοι τὰ ζῶα, καὶ ἄλλοι τὰ πράγματα· οἱ δὲ Τουρκοκαλόγεροι τὰς καλογραίας ἡμῶν κέρδος καὶ κέρδος εὐεργεσίαν νὰ ἔχειν παρὰ τοῦ δεσπότου τῶν Τούρκων. Infrà: ἦλθεν ὁ Μηρσαΐτης καὶ Πατριάρχης τῶν Τούρκων μετὰ πεντακοσίους Τουρκοκαλογέρους ἐπὶ ἡμιόνους καθήμενος, &c. Occurrit rursum pag. 193. 194. τουρκοκαλόγηροι, apud Ducam Hist. cap. 21. pag. 63. cap. 42. pag. 179.

ΚΑΛΟΓΙΑΤΡΕΥΤΟΣ. Vide Γιατρός.

ΚΑΛΟΓΝΟΜΙΑ, *Opportunitas*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ἐντῶ ἐπρόσεξαν καιρὸν, να εὕρουσιν τοῦ Ρίζαν
Εἰς ὥραν τῆς καλογνομίας, ὅπως να τους σιντύχουν,
Καὶ ὅταν εὗρεν τὸν καιρὸν, ἐσώτιχαν ἀλλήλως.

ΚΑΛΟΓΝΟΝΗΣ, Ostrei species, quam Græci βάλανον vocant. Petr. Bellon. lib. 2. de Piscib. pag. 400.

ΚΑΛΟΘΕΚΕΙΝ, *Collocare, Statuere, Ponere*, ἐγκαθεδρεύειν, ἑδράζειν, καθιστάναι.

ΚΑΛΟΘΕΛΗΣ, *Benevolus, Benignus*, δεξιὸς, εὐμενής. Καλοθέλεια, *Benignitas*. Bessarion in Epist. ad Pædagog. &c. ἀγιώτατος Πάπας διὰ παρακλήσεως φίλων τινῶν, καὶ οἰκείας καλοθελείας, ἔταξεν ἵνα δίδονται κατὰ μῆνα τοῖς αὐθεντοπούλοις δεκάτα τριακόσια.

ΚΑΛΟΙΠΠΑΡΑΤΟΙ, *Probis Equis instructi*. Nicephorus περὶ παραδρομῆς πολέμου cap. 9. προαποστέλλων Τουρμάρχην, ἤτε ἕτερον ἄρχοντα τῶν ἐμπειροτάτων καὶ χρησίμων μετ᾽ ἐκλεκτῶν ἀρχόντων καὶ καλοϊππαράτων τοῦ φρουπανῆσαι.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ, Καλοκαίριον, *Æstas*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. καὶ τὸ καλοκαίρι ἐξηράνθη ἡ λίμνη. Καλοκαίρι, pag. 69.

Καλοκέρι, *Ver*, ἔαρ, in Corona pretiosa. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Ἔτζη ἔζησαν οἱ λενοὶ τὸ καλοκέρι κεῖνοι.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

Χειμῶνα δὲν ἐσώζετον, οὐδὲ τὸ καλοκέρι.

Prochoprodromus MS.

Καὶ φορῶ το μονάλλαγος χειμῶν καὶ καλοκέριν.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Τὸ καλοκέρι ἀπέρασεν, ἐσέβη ὁ χημόνας.

Theophanes pag. 326. βουλὴν γὰρ εἶχεν διὰ καλοκαιρίου λαβεῖν αὐτὸ, Amorium scilicet. Ubi Miscella: *Consilium quippe habebat æstate capere illud*. pag. 390. καὶ διὰ τοῦ καλοκαιρίου ὅλου συνήχθησαν πάντες ἐν Νικαίᾳ. Constantinus de Adm. Imp. cap. 29. pag. 87. ἔχει καὶ τὸ τοιοῦτον κάστρον κύκλον αὐτοῦ ὄρη ὑψηλὰ, ὥστε τῷ μόνῳ καλοκαιρίῳ βλέπειν τὸν ἥλιον διὰ τὸ μεσουρανεῖν, τῷ δὲ χειμῶνι οὐδαμῶς, apud Myrepsum sect. 19. cap. 3. ἐν καιρῷ καλοκαιρίῳ, cùm cælum sudum est, Gall. *Lors qu'il fait beau temps*.

Καλοκαιρινὸς, *Æstivus*, θερινός. Καλοκαιρινὰ, *Æstiva*, τὰ Θερινὰ· οἱ τόποι εἰς τοὺς ὁποίους ἀποσύρονται τὰ ζῶα διὰ τὴν κάψαν.

Καλοκαιρίζειν, *Æstatem transigere*. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 8. καὶ οἱ Πατζινακῖται ἐκεῖθεν τοῦ Δανάπρεως ποταμοῦ μετ᾽ ἔαρ διέρχονται, καὶ ἀεὶ ἐκεῖσε καλοκαιρίζουσι.

ΚΑΛΟΚΑΡΔΟΣ, Καλοκάρδιος, *Hilaris, Lætus*, φαιδρὸς, ἐπιχαρής. Galli dicunt, *Qui a le cœur gay*.

Καλοκαρδία, *Lætitia*, εὐθυμία, in Corona pretiosa. Achmes in Introduct. in Astrolog. δηλοῖ εἰρήνην τε ἀπὸ ἀσθενείας, καλοκαρδίας παιγνιωτῶν, καὶ εὐφροσύνην αὐτῶν.

Καλοκαρδιάζειν, *Lætari, Lætificare*. Damascenus Studita Homil. 23. πάντες ἠκούσαμεν ὅτι ἦτο ὁ μέγας βασιλεὺς, καὶ καλοκαρδίζεις τοὺς δούλους σου. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ τότες σὰν ἐπέρασεν, ἦσαν ἀναπαμένοι,
Ὁ λόχαροι σὴν ἀφεντία, καὶ καλοκαρδιασμένοι.

Alibi:

Μὲ τὴν κιθάραν ἐν πορῇ να τοῦ καλοκαρδίση.

ΚΑΛΟΚΟΥΣΤΟΥΜΟΣ. Vide in Κουστούμιον.

ΚΑΛΟΛΕΩΝ. Vide in Κουβαλίζειν.

ΚΑΛΟΛΟΓΑΝ, *Bene loqui*. Glossæ Græcobar. ἀγαθιζομένη, ἡ ἀγαθὰ λέγουσα, ἡ γυναῖκα ἡ καλολογᾶ.

Καλολόγημαν, *Bona fama*. Eædem Glossæ: ἔπαινος, καλολόγημαν.

ΚΑΛΟΜΑΝΤΑΤΟ, *Evangelium*, Εὐαγγέλιον. Vide Μαντάτον, in Μανδάτον.

ΚΑΛΟΠΕΡΔΙΚΙΑ, τὸ κυκλάμινον, in Glossis MSS. ex Cod. Reg. 848.

ΚΑΛΟΠΙΧΕΡΟΣ, Καλοπείχερος, *Commodus, Utilis, Idoneus*, πρόσφορος, Ἐπιτήδειος. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 269. ἐὰν γὰρ τὸ ἄπου κανένα σήμπαμον, οὐ διὰ κανένα κακὸν διόρισμαν του, οὐ κατλιῶες ἄνθρωποι, ὅπου ἔχει τὴν σήμβιον του τὴν ὁρμαστικὴν, καὶ κράτι (credit) τὸ ἔνι καλὴ γινέκα, ἰδὲ ἐκίνη οὐκ ἔνι πιστὴ, καὶ γὰρ μετ᾽ ταῦτα μίαν ἡμέραν, οὐ μίαν ἑσπέραν τὸ ὁ καλοπίχερος, καὶ ἔνι σινιθισμένος ἔρχεται καὶ ἐμπένει εἰς τὸ σπίτιν του, καὶ εὑρίσκι ἕτερον ἄνθρωπον κιθάμενον μὲ τὴν σύμβιάν του, καὶ ὁ καλοπίχερος εὔγαλεν μαχέρην εἰς ἕνα μαχέρην, &c. Ubi versio Veneta c. 248. *L'homo da ben com' è uso vienne à casa sua*.

ΚΑΛΟΠΟΥΛΙΤΟΣ, *Vendibilis*. Glossæ Græcobarb. εὔωνον, ἡ εὔπραλον, ἡ εὐαγόραστον, ἤγουν καλοπούλιτον, ὅπου πωλεῖται καλά.

ΚΑΛΟΡΙΖΙΚΟΣ. Vide in Ρίζικον.

ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΖΕΙΝ, *Introspicere*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Λέγω ἂν ἔτυχε κανεὶς νατὰ καλοσκοπίσῃ.
Ταργόχειρα τὰ κάμνασιν πολλὰ νάχεν φυμήσῃ.

ΚΑΛΟΣΤΡΙΜΕΝΟΣ. Phortius de Re militari:

Εἰς χόντρως βραχίων ἕνα,
Νὰ εἰσὶ καλοστριμένα.

ΚΑΛΟΣΤΡΟΥΘΙΟΝ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. αἰγύλωψ. Fortè αἰγίλωψ.

ΚΑΛΟΣΥΝΕΥΕΙΝ, *Tranquillare, Mitigare*, καταμειλίσσειν, ἠπιᾶν, ex Καλοσύνη. Καλοσυνεμένα, *Placidè, Tranquillè*, Πράως, Ἠρέμα.

ΚΑΛΟΣΥΝΗΘΙΖΕΙΝ, *Assuescere*.

ΚΑΛΟΤΙΜΑΝ, *Honorare, Venerari*. Glossæ Græcobarb. ἄζου, ἐντρέπου, εὐσέβου, καλότιμα, εὐλαβοῦ, ἔχε εὐλάβειαν.

Καλοτέμαν, *Honor, Veneratio*. Anonymus MS. de Lapidibus: καὶ χαρίζει πλουσιότητες, καὶ πληθύνη τὰ καλὰ, καὶ δίδει μεγάλην καλοθέμαν ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

ΚΑΛΟΤΕΡΙΑ, *Tranquillitas, Serenitas*, γαλήνη, νηνεμία, εὐδία. Assisæ Regni Hierosolymitani MSS. cap. 48. καὶ ἐὰν τὸ καράβιν πέσι εἰς τὴν γῆν, καὶ τζακίσετε διὰ κακὸν καιρὸν, οὐ μὲ καλοτεριὰ, οὐ μὲ ἄλλην ὅπλην, &c. Ubi οὐ, significat *vel*, ex Gallico *ou*.

Καλοτερίζειν, Καλιοτερίζειν, Καλοτερεύειν, *Tranquillare, Serenare, Mitigare, Lenire*, γαληνοῦν, πραΰνειν, εὐδιάζειν.

ΚΑΛΟΥΡΓΙΖΕΙΝ, *Terram colere, Arare, Villicare*, ἀγραυλεῖν, γεωργεῖν. Καλούργισμα, Καλουργία, *Agricultura, Villicatio*.

ΚΑΛΟΥΤΖΙΚΟΣ, *Pulcellus*. Anonymus de Amorib. Callimachi:

Καλλίμαχε καλέτζικα, πῶς ἐν κινδύνῳ κεῖσαι.

Alter de Nuptiis Thesei:

Ὁ ὑψηλότατος Θησεὺς, ὁ Δούκας τῆς Ἀθηνῶν,
Μὴ ἄνεμον καλέτζικον ἁρμόσῃ εἰς ὑπάγῃ.

ΚΑΛΟΦΡΕΝΕΣΤΟΣ, *Urbanus*. Glossæ Græcobarb. ἀστεῖος, εὐσυνείδητος, χαρίεις, καλοφρένεστος.

ΚΑΛΟΦΥΡΕΤΟΣ. Nicetas in Isaacio lib. 3. num. 2. ἄλλον ἀπολαιμίζει μαχαίρα διὰ γυναικὸς, καὶ ταύτης καλλιπαρέου καὶ λευκωλένου. Ubi Cod. Barbarogr. καλοφυρέτου.

ΚΑΛΟΧΑΡΑΓΟΣ, *Bene formatus*. Anonymus de Amoribus Lybistri MS.

Εὔμορφος, καλοχάραγος, ἀσκέπαστος ὡραία.

ΚΑΛΟΧΕΡΙ, *Strena*, *Xenium*, *Munus*, ξένιον, ἐπινομίς.

ΚΑΛΟΨΟΝΝΙΣΤΗΣ. Vide in Ὀψώνιον.

ΚΑΛΠΗ, *Incessus equi vehementior*, nostris inde *Galop*. Hesychius: Κάλπις, βαδιστὴς ἵππος, καὶ εἶδος δρόμου. Leo in Tacticis cap. 7. §. 35. ἐπεὶ νῦν εὐτάκτως τριπόδῳ μόνῳ, ἤγουν κινήματι συμμέτρῳ τῷ λεγομένῳ κάλπα, καὶ μὴ βιαίως τρέχειν.

Καλπάζειν, nostris *Galoper*. Glossæ MSS. & Suidas: καλπάζειν, τὸ ἄκρως βαδίζειν. Eustathius: Καλπάζειν ἔστι δὲ σκιρτᾶν, οὐ τὸ ἁπλῶς θέειν, ἀλλὰ τὸ ἀνέτως καὶ δίχα ἐπιταγῆς καὶ πηδητικῶς, καὶ οἷον ὀρχηστικῶς κατὰ τοὺς καλπάζοντας. Zonaras Annal. parte 1. pag. 132. 1. Edit. βραχὺ δὲ καλαψήσας αὐτὸν, (ἵππον) ἀνέθορε καὶ ἐπέβη αὐτοῦ, καὶ παρακαλπάσας μικρὸν, ἀφῆκε πρὸς δρόμον. Vide Hippiatrica pag. 120. 128. & Salmasium ad Capitolinum pag. 245.

ΚΑΛΠΤΟΝ. Anonymus Astronomus MS. ex Cod. Colberteo: ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τόξον γέμον βολίδος εἰς δὲ τὸν ὦμον βαστάζει καλπτὸν ἔχουσαν ὑακίνθους, καὶ σμαράγδους, καὶ ἀπὸ ἄλλων μετάλλων. Fortè pro Κάλπη, vel Καλπὶς, *Urna*.

ΚΑΛΤΖΑ, *Tibiale*. Lexicon Gr. MS. ex Cod. Reg. 2062. Κνημὶς, τὸ ὑπόδημα, ἢ ἡ κάλτζα. Ubi differunt ὑπόδημα & κάλτζα, tametsi κάλτζαν etiam ὑπόδημα vertant Glossæ Basilic. in quibus perperam Editum κάτα. At apud Codinum cap. 3. aliud est Κάλτζα à calceo, licèt Salmasius ad Pollionem pag. 290. & Goarus ad eundem Codinum κάλτζαν *Caligam* interpretentur: cùm utrumque prorsus distinguat idem Codinus num. 5. & 6. Describens enim vestimenta Despotæ, ait ejus κάλτζας esse κοκκίνας, τὰ δὲ ὑποδήματα αὐτοῦ διβολέα, id est duplicis coloris, χρώματος nempe ὀξέως καὶ λευκοῦ. Ita etiam clarè distinguit num. 16. 23. & cap. 5. num. 52. Proinde cùm diversa sint colore κάλτζαι & ὑποδήματα, necessariò consequitur utrumque inter se differre. Adde quòd Κάλτζα pro tibiali etiamnum usurpant, quod Galli *Chauce* vocant. Constantinus in Historia Apollonij Tyrij:

Μὲ τὴν γουνέλα τοῦ ψαρᾶ, γυμνὸς μέ δίχως κάλτζα.

Galli dicerent, *sans chauces & sans souliers*. Vide Κάρτζα.

Κλάτζες pro Κάλτζες. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 255. καὶ νὰ τοῦ δίδῃ εἰ αὐλὴ τὸ ἔνδυμαν κόκινον, καὶ εἰ κλάτζες κόκκιναι, καὶ τὸ τάνεβας, καὶ τὸ ραυδὶν, &c. Ubi editio Veneta cap. 236. *& la corte li deve dar li vestimenti vermigli, & le calce rosse, & le targe & bastoni*. Et cap. 46. ἅρματα, καὶ μπαρπέτες, καὶ κλάτζες ἁλυσιδότας, &c. Vide locum integrum in Μπαρβοῦτα.

ΚΑΛΤΙΚΙΑ, τὰ καλίγια, in Lexico MS. ex Schedis Combefisij, *Caligæ*. Vide Καλίγιον.

ΚΑΛΤΙΟΝ, *Calceus*, apud Pollucem. Zonaras to. 2. pag. 121. 1. Edit. καὶ οἱ μὲν ὑπέδυον αὐτὸν καλτία, οἱ δὲ τήβεννον περιέβαλον, &c.

ΚΑΛΥΒΙΖΕΙΝ, *Aliquem hospitio excipere*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ σποίτιν καὶ ἀπαντοχὴ να καλυβίζουν νὰ πέσουν,
Ξένοι τινὲς αἰχμαλωτὰ, καὶ ροῦχα διαναθέσουν.

Καλυβῖται dicti *Monachi quidam*, quòd in *Tuguriolis vitam exigerent*. lib. 2. Basil. tit. de verbor. signif. §. 180. καλύβη καλεῖται πᾶν ἀγροικικὸν οἴκημα. Palladius in Vita Chrysostomi pag. 156. οἱ ἄνδρες οὗτοι ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων, καὶ Χριστιανῶν γονέων, Θεῷ ὑπουργοῦντες, ἐκ νεότητος οὐδὲ κομιδῇ νέοι, τῇ ματαιότητι δουλεῦσαι, οὐδὲ τοῖς ὄχλοις συναναστραφῆναι, ἀλλὰ καταλαμβάνοντες τὴν ἐν μεσημβρίας ἀοίκητον πόρρω που κειμένην τῆς οἰκουμένης, συνεστήσαντο καλύβας, ὅπως διαφυγεῖν τὴν ἐπαχθειαν τῆς ἡλιακῆς λαμπάδος, καὶ τὴν δρόσον ἐκ τοῦ ἀέρος ἐν αἷς διάγοντες εὐχαῖς καὶ ἀναγνώσμασι τοῦ ἑαυτῶν καταναλώσαντες χρόνον, τοσοῦτον τλιβέντες τοὺς καρποὺς τῶν χειρῶν ἐν ἔργοις σωματικοῖς, ὅπως εἰς τροφὴν εὐτελῆ ἐπαρκέσαι ἄμεινον ἡγησάμενοι συναγελάζεσθαι δορκάσι, καὶ στρουθοῖς, ἢ βουβάλοις, ἢ συνδυασθῆναι τοῖς Θεὸν ἀγνοοῦσιν ἀνθρώποις. Gregorius Diaconus in Vita S. Basilij Junioris num. 38. ἐκεῖσε ἐν στενωτάτῃ καλύβῃ ἡσυχαστικῶς τὸν βίον αὐτοῦ διῆνυσεν. Vita S. Lucæ Junioris pag. 1005. εἰς τὸν τῆς Σωτηρίας κατέβαλε χῶρον, καὶ τὴν ἀσκητικὴν ἐν τούτῳ καλύβην ἐπήξατο, &c. Vide Theophanem an. 21. Copronymi, & Gloss. med. Lat. in *Calybita*.

ΚΑΛΥΜΜΑ. Vide παρακάλυμμα, & Tabellam XII. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

ΚΑΛΥΠΤΕΙΝ παρθένον, *Velare Virginem*, in Cod. Canon. Eccl. Afric. cap. 126. cujus titulus est, περὶ παρθένων μικρῶν ἔτι μὴ καλυπτέων.

ΚΑΛΥΖΑ, Καλίτζα, *Calix*, ex Ital. & Gallico *Calice*. Glossæ Græcobarb. ἄγγος, ἡ κάλυξ, ἡ καλύζα. Pachomius Episcop. Ganni in Epist. ad Theodos. Zygomalam, lib. 4. Turcogr. στέλλομεν καὶ τοῦ ἐντιμωτάτου καὶ λογιωτάτου ἁγίου μεγάλου Λογοθέτου μία καλίτζα ὄξος.

ΚΑΛΥΚΑΝΘΕΜΟΝ, *Caprifolium*, apud Interpol. Dioscorid. c. 596.

ΚΑΛΥΠΤΗΡΕΣ, *Pennæ alarum avium rapacium, quæ cooperiunt latera*: Has *coopertoria* & *coopercula* vocat Fridericus Imp. lib. 2. de Arte venandi cum avibus cap. 24. 48. Adde lib. 1. cap. 52. Demetrius Constantinopol. lib. 1. Hieracosophij cap. 17. μετὰ κόρον τῶν περδίκων, δὸς αὐτῷ κρέας χοίρειον, μέχρις ἂν γένηται λιπαρὸς πάνυ, καὶ ἄρξηται ἀφ᾽ ἑαυτοῦ ῥίπτειν τοὺς καλυπτῆρας καὶ τότε λοιπὸν μάδιζε ὅλα τὰ πτερὰ τῶν ἐλαττόνων παρεξ, τῶν ὀλίγων καλυπτήρων ἐγγὺς τῶν ἐλαττόνων.

ΚΑΛΥΞ καρδιακὸς, Prophetis, *Chamæleon*, herba, apud Apul. c. 25.

ΚΑΛΧΑΝΑ, τὰ φύλλα τοῦ πρέμνου, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. an *Folia stipitis, Candicis, quæ in Ramis truncorum extant?*

ΚΑΜΑΓΖΕ, *Nux indica*, *Nux muscata*. Glossæ Jatricæ MSS. Ex Cod. Reg. 1047. νοὺς ἰντικὰ, ἢ ἔστι καμαγζε, ἔστι νοῦτζι μοσχάτε.

ΚΑΜΑΚΗ, Καμάκιον, *Tridens*, *Fuscina*. Lexicon Cyrilli MS. & Lexicon MS. Reg. Cod. 2062. ἰχθυόκεντρον, ἡ τρίαινα, ἤτοι τὸ καμάκιον. Glossæ aliæ MSS. κάμαξ, χάραξ, ἡ ξύλον ὀρθὸν. Portius: Καμάκι, *Sudes*, κάμαξ. Corona pretiosa, Καμάκη, *Fuscina*, τρίαινα. Leo Imp. in Tactic. cap. 19. n. 26. οὐ γὰρ ἀεὶ τὸ διὰ καμακῶν σιδηρῶν δεσμεῖν ἀλλήλους τοὺς ἀντιπολεμοῦντας χρήσιμον διὰ τοὺς ἀφύκτους ἀναγκαζομένους κινδύνους.

ΚΑΜΑΛΑΥΚΑ. Vide in Καμελαύκιον.

ΚΑΜΑΡΑ, *Fornix*. Vox Græcis nota. Lexicon MS. Cyrilli: Ἀψὶς, καμάρα. Nicetas in Isaacio & Alexio

Alexio F. num.4. περὶ τ͂ λεγόμενον τεσυπητὸν λίθον, καὶ τὴν ἐκεῖσε περιαγομένην καμάραν. Ubi Cod. al. ἀψίδα.

Καμάραι, apud Codinum cap.18. num. 4. dicuntur circuli qui Coronam ἐπανώκλειστον ambiunt: ὁ Βασιλεὺς περιτίθησιν οἰκειοχείρως τῇ αὐτοῦ κεφαλῇ στέφανον διὰ λίθων καὶ μαργάρων, ἔχοντα καμάρας μικρὰς τέσσαρας ἔμπροσθέν τε καὶ ὄπισθεν καὶ ἐκ πλαγίων. Ita effingitur Theodori Porphyrogeniti Despotæ Corona in Familiis nostris Augustis Byzantinis p.242.

ΚΑΜΑΡΈΡΙΟΣ, *Camerarius*. Καμαριέρης, *Cubicularius*, apud Portium. Occurrit apud Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect.8. cap. 9. & alibi non semel. Vide in Καμάρα.

ΚΑΜΆΡΔΑ, *Tentorium*, *Tabernaculum*, *Camerata*, seu *Camera*: Est enim dicta *Camera*, *quia Camera, id est Curva*, ut est apud Papiam. Vide Gloss. med. Latin. in *Camara*, & *Camera*. Leo in Tactic. cap.10. §.13. τὸ δὲ ἕτερον εἰς τένταν, ἢ τὸ λεγόμενον καμάρδαν ἔχειν. cap.20. §. 194. κοινοποιήσεις τὰ κονθβέρνια, καὶ εἰς μίαν καμάρδαν λεγομένην τὰ δύο ποιήσεις ἀναπαύεσθαι. Mauricius lib. 5. Strateg. cap.3. τὸ δὲ ἕτερον εἰς τὸ τένταν, ἤτοι καμάρδαν ἔχειν, καὶ δαπάνην βουκελάτου, ἢ πίστου, &c. Ex altero Leonis loco abundè patet vocem *Camarades* apud nostros usitatam inde ortam, qua milites qui sub eodem tentorio degunt appellantur.

ΚΑΜΆΡΙΑ. Occurrit hæc vox in Historia Apollonij Tyrij: sed aliâ notione, ubi pro *Cura* ac *Sollicitudine* sumi videtur.

Ὡς εἶδεν Ἀπολώνιος, καὶ γνώρισεν καθάρια,
Πῶς εἶτον ἡ γυναῖκα του, εἶχε πολλὰ καμάρια.

Et in Threno MS. de capta à Turcis Constantinopoli:

Τὰ αἵματα τ͂ Χριστιανῶν πίνη ὡσὰν λεοντάρη,
Διὰ τοῦτο οἱ Χριστιανοὶ ἂς πᾶν με τὸ καμάριν,
Νατὸν ἐξεθίζωσιν τ͂ σκύλον τ͂ λυσιάριν.

ΚΑΜΆΡΙΟΝ, Machinæ bellicæ species. Hero de Chirobolistra pag.65. γενέσθω δὲ καὶ τὸ καλούμενον καμάριον τῷ σχήματι διὰ ὑπογέγραπται.

ΚΆΜΑΡΟΣ, *Delphinium*, apud Interpol. Dioscor. cap.489.

ΚΑΜΑΡΏΝΕΙΝ. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Νὰ καμαρώνη ς' ἄρματα, ν' ἄσκητα εἰς πολέμους.

Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Καὶ τάχα ἐκαλλώνδω να, καὶ ὑποκαμάρονά την.

Historia Apollonij Tyrij:

Εἶτον ὁ Ἀπολώνιος κλιστὸς ὡς ἂν κολῶνα,
Θωρόντα τ͂ παλικαρίαις ὅλοι τ͂ καμαρώνα.

Eadem pag.

Στέκει, καὶ καμαρώνητον, καὶ δὲν τ͂ ἐχορτένει.

Vide Καμάρια.

ΚΆΜΑΣΟΣ, *Camasus*, *Amphimallus*, in Glossis Isidori. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. κάμασος καὶ κάμασον, τὸ πικούτζουλον. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Κάμασον τὸ πικούτζουλον· Κέλυφος, εἶδος ὀρνέου.

Glossæ Græcobarb. ῥοῦχον κόκκινον, ἢ μάνδυσμα, ἢ μάλισμα χειμωνιάτικον, ἢ θεωρία τ͂ καμάσου. Testamentum S.Gregorij Nazianzeni: βούλομαι αὐτῷ δοθῆναι κάμασον α. σιχάριον α, παλλία β. Occurrit ibi rursum: Acta S. Maximi Conf. pag. 59. δεδωκότος τ͂ ἐπισκόπου τῷ ἀββᾷ Μαξίμῳ πεμφθὲν αὐτῷ ποσὸν μικρὰν, καὶ σιχάριν, καὶ κάμασον. Nicon. in Pandecte MS. lib.1. serm.55. ἀδελφὸς ἦν τ͂ μοναστηρίου, εἶχεν ἀδελφὴν κοσμικὴν, καὶ ἤτησεν αὐτὴν, λέγων, Καμάσιν οὐκ ἔχω, ποίησον ἀγάπην, καὶ ἀγόρασόν μοι. Apophthegmata Patrum in Daniële num.42. κατέλιπε δὲ μοι τ͂ χιτῶνα αὐτοῦ δερμάτινον, καὶ τρίχινον καμάσιν λευκὸν, καὶ σανδάλια σεβεῖνα.

Καμάσιον, Καμμάσιον. Moschus in Limon. c. 126. ἐν μιᾷ κυριακῇ εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν στρέψας τὸ καμμάσιον αὐτοῦ, καὶ ἔξω φορέσας τὰ τούτου μαλλία. Infrà: Καμάσιον scribitur. Glossæ Lat. Gr. *Cusæ*, Καμάρια. Ubi Salmasius ad Hist. Aug. emendat Καμάσια.

ΚΑΜΑΤΕΡΌΣ, *Activus*, *Laboriosus*, pro Καματηρός. Proverbia Græcobarb. MSS. κάμνει ὁ πίθος, καὶ ὁ ῥογὸς, καὶ ἀκέει ἡ κυρὰ καματερή. Constantinus de Adm. Imp. cap.42. τ͂ δὲ λαὸν εἰσαγαγὼν εἰς καματερὰ καράβια, ἀπῆλθεν ἐν τῷ τόπῳ τ͂ Τανάϊδος ποταμοῦ, &c. Anonymus Combefisianus in Romano num. 10. δρόμονες χίλιοι, καράβια καματηρὰ σιτήσεις ἔχοντα καὶ ὅπλα πολεμικὰ τριακόσια ἑπτά: *navigia oneraria*.

ΚΆΜΑΤΟΝ, Καματικὸν, *Opera*, *Factura*, *Manupretium*, ἐργασία, ἔργον, ὑπηρεσία. Port. εἰς τ͂ κάματον ἐξέρχεσθαι, apud Theophanem pag.330. *Exire ad laborem*, seu ad agros colendos. Κάματοι δούλων, *Servorum operæ* apud Harmenopulum lib. 3. tit. 5. §.4.

ΚΆΜΒΑ, *Scaramangium sericum*. Achmes Onirocrit. cap.158. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι ἐφόρει κάμβα, τὸ λεγόμενον σκαραμάγγιον σηρικὸν, εὑρήσει ἐξουσίαν τὸ ἀξίωμα ἀνάλογον τ͂ κάλλους, καὶ τ͂ τέχνης αὐτοῦ. Vide Καββάδιον.

ΚΑΜΒΈΣΤΡΙΟΝ, *Campestre*, Machinæ bellicæ genus. Hero de Chirobalistra pag. 65. κατασκευάσθωσαν δὲ καὶ τὰ καλούμενα καμβέστρια τρόπῳ τοιῷδε.

ΚΑΜΒΗ͂Λ, σπέρμα δρακόντιον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Nescio an semen *Dracontij*, de quo Ruellius lib.2. cap.97. intelligatur. In aliis Glossis Jatricis ex Cod. Reg.190. lego, καμίλαμα, δρακόντιον. At Καμβὴλ aliud sonat apud Arabes. Joannes Garlandius in Synonymis Chymicis: *Cambil, id est terra rubea*. Matthæus Silvaticus: *Cambil, id est terra rubea minuta, quæ affertur de Mecha, ut arena, & est Cambil*. Vide Καμίλαμα.

ΚΆΜΒΟΙ, *Baccæ Myrti*, apud Aëtium de Medic. composit. Aliud sonat vox *Cambi*, apud Matth. Silvatic.

ΚΑΜΕΔΆ, *Eia*, *Age*.

ΚΑΜΕΛΑΎΚΙΟΝ, Καμηλαύκιον, Καμαλαύκιον, & Καλυμάχιον, (variè enim hæc vox scribitur) *Capitis tegumentum*, sic appellatum.

Καμελαύκιον. Lexicon MS. Cyrilli: Κίδαρις, εἶδος καμελαυκίου. Hesychius: Τιάρα, λόφος τ͂ περικεφαλαίας περιθέμενος κεφαλῇ, καμελαύκιον. Suidas: Καμελαύκιον, Ῥωμαίων ἡ λέξις, ῥηθεῖν δ' ἂν καὶ Ἑλληνιστὶ, παρὰ τὸ καῦμα ἐλαύνειν, Καυμελαύκιον. Eadem habent Lexicon Cyrilli & Glossæ Basilic. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Κίδαρις, περίθεμα κεφαλῆς εὔκοσμον, δι' οὗ ἱερεῖς τὸ παλαιὸν ἐκοσμοῦντο, ἢ ἐκ τριχῶν καμελαύκιον. Adde Auctorem Etymologici in Καυσία, Πῖλος, Κίδαρις. Cedrenus in Julio, ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα κατασκευὴ τ͂ σπυρίδος, ἀντὶ πίλου τῇ κεφαλῇ τιθεμένη· καλεῖται δὲ παρ' Ἰταλοῖς Καμέλα, ἐξ οὗ καὶ Καμελαύκια. Isaac invectivâ 2. in Armenios p. 403. καὶ οἱ ἐπίσκοποι αὐτῶν, καὶ ἡγούμενοι, οὐ μόνον ὅτι σκεπαζόμενοι λειτουργοῦσιν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ καιρῷ τ͂ λειτουργίας ἕτερα καμελαύκια βάλλουσι, καὶ μετὰ δύο καμελαύκια λειτουργοῦσιν. Leo in Tacticis cap.19. §. 42. ἐν γὰρ πολέμου καιρῷ σημεῖον εἶχον τ͂ συμβολῆς, αἴροντες τὴν λεγομένην Φοινικίδα, ἣν δὲ τὸ λεγόμενον Καμελαύκιον ἐπὶ κοντάριον ὑψούμενον, ἐρυθρὸν τὴν χροιὰν, καὶ ἄλλα τινὰ ὁμοιοτρόπως ἐπιδεικνύμενα. Constantinus Porphyr. de Adm. Imp. cap.13. καὶ τὰ στέμματα, ἃ παρ' ἡμῶν Καμελαύκια ὀνομάζεται. Mox ait, seu potiùs fingit, *Camelaucia* ab Angelo ad Constantinum M. delata, eáque reponi solita in Magna Ecclesia supra altare ad illius

lius ornatum: neque quotidie iis uti solitos Imperatores, sed in majoribus duntaxat festis. Neque aliud fuit capitis tegumentum ejusdem Constantini M. quod ab eo inventum tradit Polemeus Silvius, *quo constringeret refluentes de fronte capillos*, uti docuimus in Dissertat.24.ad Joinvillam. De eo etiam intelligendus videtur Julius Pollux in Chron. ubi de Constantino: καὶ ὅτε πάντα ἐπλήρωσεν, ἐπετέλεσε ἱππικὸν, ἐν πρώτοις θεωρήσας, ἐκεῖ φορέσας ἐν τῇ αὐτοῦ κορυφῇ διάδημα διὰ μαργαριτῶν καὶ λίθων τιμίων, βουλόμενος πληρῶσαι τὴν προφητικὴν φωνὴν τὴν λέγουσαν, Ἔθηκας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον ἐκ λίθου τιμίου· οὐδεὶς γὰρ τῶν πρὸ αὐτοῦ Βασιλέων τοιοῦτό τι πώποτε ἐφόρεσεν.

Καμηλαύκιον, Καμιλαύχιον, Glossæ MSS. Κίδαρις, περίθεμα κεφαλῆς εὔκοσμον, ἢ ἐκ τριχῶν καμηλαύκιον. Similia habet Suidas, quem etiam Consule in Σκιάδιον, & in Πιλίδιον. Lexicon MS. ex Cod.Reg.1708. Καυμάσια, καμηλαύκιον, ἢ καυμελαύκιον, διὰ τὸ πρὸς τὸ καῦμα ἐπιτήδειον. Euchologium Goari pag.469. καὶ ἐνδύει αὐτὸν χιτῶνα καὶ καμιλαύχιον. Adde pag. 471. Theophanes an.6. Zenonis: ἰαθεὶς δὲ τὴν πληγὴν, ἐφόρει καμηλαύκιν. Ita an. 25. Justiniani, & 29. Copronymi. Καμιλαυκίου loci ita dicti Constantinopoli meminit Codinus in Orig. num.129.

Καμιλάχιον. Malaxus in Hist. Patr. pag.167. καὶ τινες ἐβάσταζαν ἡμᾶς ἀπὸ τὰ ποδάρια· ἄλλοι ἀπὸ τὰ χέρια, καὶ ἄλλοι ἀπὸ τὴν μέσιν· καὶ τὰ καμιλάχια ἡμῶν, καὶ τὰ σκαμίλαυχα ἔρριψαν κατὰ γῆς. Ubi Theodosius Zygomalas: Καμιλαύχιον, κάλυμμα αὐχένος· Σοχαμιλαύχιον, ἐνδοτέρω τίθεται, ἔσω αὐχένος.

Καμαλαύκιον. S. Ephrem in Actis S. Abramij num. 31. ἐνδυσάμενος δὲ τὸ στρατιωτικὸν σχῆμα, καὶ καμαλαύκιον βαθὺ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, κατακαλύπτον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Et num.37. καὶ ἐπάρας τὸ καμαλαύκιον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. Lexicon MS. Nicomedis Jatrosophistæ: δίψακος, ἀκανθόφυλλον, ὅπερ ξένουν τὰ καμαλαύκια. Anonymus Tacticus MS. de Urbe obsessa tuenda: καὶ ῥάπτεται διὰ τὰ ἐπιλώρικα, καὶ καμαλαύκια παχέα· apud Nicetam in Alexio Ang. l. 1. num. 6. pro ἐρέα τῆς κεφαλῆς, Codex Barbarogr. habet καμάλαυκα.

Καλυμαύχιον pluries scribitur apud Achmet. in Onirocrit. cap.219. & 131.

Σοκαμίλαυχον. Vide suprà ex Malaxo.

Ἀνωκαμηλαύχιον, *Interius*, ut Κατωκαμηλαύχιον, *Exterius Camelaucium* vocant Græci, duplex scilicet capitis Monasticum tegumentum, ut observat Goarus ad Euchologium pag. 156. ubi præterea scribit Calyptram Patriarchæ Constantinopol. καμηλαύχιον, dici, illúdque esse Monachicum capitis tegumentum. Unde observare hoc loco operæpretium videtur id rectè annotari de Patriarchis ex Monachico Ordine desumptis: nam eorum qui ex sæculari depromebantur, alia fuit Calyptra, ut ex Cantacuzeno docemur lib.3. cap.36. ubi de fastu Patriarchæ Joannis Glycis: καὶ ἐν τε ταῖς ὑπογραφαῖς ἱερανέῳ χρώματι ἐχρῆτο, καὶ τὴν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καλύπτραν, ἣν τοὺς Πατριάρχας ἔθος φέρειν, ἂν μὴ τοῦ τάγματος ὦσι τῶν μοναζόντων, ὀθόνῃ λευκῇ περιειλημμένην πρότερον, αὐτὸς καλεκόσμησε χρυσῷ, εἰκόνας αὐτῇ τῆς τε Σωτῆρος ἡμῶν ἐγγράψας Χριστοῦ Ἰησοῦ, καὶ τῆς τεκούσης αὐτὸν Θεοτόκου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. Camelaucij Monachici formam exhibet idem Goarus pag.156. Sed de Camelaucio Vide Gloss. med. Lat. & laudatam Dissert. ad Joinvillam, ubi plura de ejusmodi capitis tegumento congessimus, præterea Tabellam IV. & IX. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

ΚΑΜΕΝΟΣ, *Adustus*. Glossæ Græcobarb. ἐπὶ πολὺ κεκαυμένος, πολλὰ καμένος. Rursum: κεκαυμένον, λαμπρὸν, καμένον, ἔκλαμπρον.

ΚΑΜΕΡΑ, *Camera*, *Cubiculum*, *Domus*, Δωμάτιον, κοιτὼν, &c. Historia Apollonij Tyrij:

Ἐπήρετην μὲ τὴν χαρὰν, στὴν κάμεραν ἀπέσω.

Rursum:

Μίαν κάμερα τοῦ ἐδώσασιν, ἀπόσω στοπαλάτη.

Καμεράριος, *Camerarius*, *Præfectus cubiculi*. Synodus Florentina: ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Πάπα, ὁ Καμεράριος κύρις Φραγκίσκος, καρδινάλης τοῦ ἁγίου Κλήμεντος. Vide Καμαρέριος.

ΚΑΜΗΛΑ. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ πέμπει τον στὴν Τάρσιαν ταφέντι ποῦ κιθάρος,

Νὰ κάμηλα καλὸς γανεῖς, μὲ αὐτὸς ἐβρέθη χάρος.

Vide Χαμηλά.

ΚΑΜΗΛΑ, Καμήλι, *Camelus*, Κάμηλος. Καμηλάριος, *Camelarius*, Καμηλοκόμος, Scylitzæ p.742. Καμήλων φροντιστὴς, apud Euseb. lib. de Martyribus Palæstinæ cap. 12. Ubi videndus Henr. Valesius. Dorotheus Doctr. 11. καὶ πάλιν καμηλάριοι καὶ ἐποίουν τὴν χρείαν αὐτῶν. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 39. ἐν τούτῳ τῷ μοναστηρίῳ ἑώρακα ῥάπτας δεκαπέντε, χαλκεῖς ἑπτὰ, τέκτονας τέσσαρας, καμηλαρίους δώδεκα, &c. Joan. Moschus in Limon. cap. 105. καὶ ἰδοὺ καμηλάριοι ἐρχόμενοι ἀπὸ Ἀραβίας, &c. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.93. ἐὰν εἰς καμηλάρις ἀγοράζῃ τὰ καμίλιά του, εἰς κρασὶ, ἢ εἰς λάδιν, &c.

Καμηλοπηδὸς, *Camelarius*, *qui Camelum insilit*. Vita S.Theodori Syceotæ MS. ἔτυχεν δὲ Κοσμᾶν τινα διαπρέψαντα ἐν ἱπποδρομίαις ἐν τῇ τῶν Καμηλοπηδῶν τάξει, ἀποκομίζοντα ἀποκρίσεις τοῦ Βασιλέως Ἰουστινιανοῦ ἐπὶ ἀνατολὴν παρερχόμενον καταμεῖναι ἐν τῷ πανδοχείῳ ἐκείνῳ.

Καμιλογόμαρον, & Καμιλογόμος, *Onus Cameli*, in Assisis MSS. Regni Hierosol. cap.298. & alibi.

Καμηλεύειν, *Cum camelis negotiari*. Theophanes anno 21. Heraclij, Cedrenus pag.422. & Saracenica Sylburgij pag. 57. εἰσῆλθε πρός τινα γυναῖκα πλουσίαν, μισθωθεῖσαν αὐτῇ συγγενίδα αὐτοῦ οὖσαν καλουμένην Χαδδιγῆ, πρὸς τὸ καμηλεῦσαι καὶ πραγματεύεσθαι μετὰ τῶν ὁμοφύλων αὐτοῦ.

Καμελίτης, *Camelarius*. Apophthegmata Patrum in Macario num. 31. Ἀββᾶ, ἆρα ὅταν ἦς Καμελίτης, καὶ ἔκλεπτες νίτρον, καὶ ἐπώλεις αὐτὸ, οὐκ ἔδερόν σε οἱ τηρηταί.

ΚΑΜΙΑ βολὰ, ἢ φορὰ, *Interdum*, *Aliquando*, ἐνίοτε, ἄλλοτε, ἔστιν ὅτε.

ΚΑΜΙΖΟΛΑ, *Laneum indumentum*, ἐρίνεος χιτωνίσκος. Gall. *Camisole*. Vide Καμίσιον.

ΚΑΜΙΛΑΥΧΙΟΝ. Vide Καμελαύχιον.

ΚΑΜΙΛΑΒΑ. Retinacula illa quæ à pileo Patriarchæ per collum & pectus ad brachia ipsa propendent. Ita Allatius in Creygtonum pag. 676. & Rigalt. in Gloss. Exhibentur illa à Goaro ad Euchołog. p.156.

ΚΑΜΙΛΑΙΜΑ, δρακόντιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. Vide Καμβήλ.

ΚΑΜΙΛΑΣ, Triclinij nomen Constantinopoli. Vide Continuat. Theophan. lib.3. num.43.

ΚΑΜΙΝΑ, *Aula*, Αὐλή. ex Ital. *Camino*.

ΚΑΜΙΝΗ, *Caminus*, *Fornax*, Κάμινος, in Corona pretiosa.

Καμίνιον, eâdem notione. Constantinus de Adm. Imp. cap.42. καμίνιά τινα ποιησάμενος, καὶ βήσαλον ἐν αὐτοῖς ἐκκαύσας, &c. Nicon Monachus in Pandecte MS. lib.1. serm.32. fol.115. εἶπε ὁ ἅγιος Ἐφραὶμ, ὅτι ἐοίκασι τὰ κοινόβια διδασκαλείοις· οἱ μὲν γὰρ ἐν τῷ Πραιτωρίῳ ἀπέρχονται, οἱ δὲ ἐν τοῖς καμινίοις.

Καμινιὰ, *Fuligo*, Καπνία, Ἄσβολη, Αἰθάλη.

Καμινιαία. Michaël Glycas p. 152. καὶ ἔλαβε Μωσῆς τὴν αἰθάλην τῆς καμινιαίας ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἔπασεν αὐτὴν εἰς τὸν οὐρανόν. Ubi Cod. al. legit καμίνου.

Καμινογραφία, *Distillationis ars.* Ita inscribitur cujusdam Mariæ liber Chymicus. Olympiodorus Alexandrinus in Zosimum, MS. ἀμέλει γοῦν εὑρίσκομεν Θεόφιλον τὸν Θεογένους γράψαντα ὅλα τὰ τῆς χωρογραφίας χρυσοχοεῖα, καὶ Μαρίας τὴν καμινογραφίαν.

ΚΑ'ΜΙΝΟΣ, *Via*, ex Ital. *Camino*. Vide Gloss. med. Lat. in *Caminus*. Hinc

Καμινοβίγλιον, *Excubiæ in itinere dispositæ ad speculandum.* Extat apud Anonymum περὶ καταστάσ. ἀπλήκτ. titulus, περὶ καμινοβιγλίων καὶ κατασκόπων. Itidem apud Nicephorum περὶ παραδρ. πολ. Et in eodem capite, καὶ ἐν ἐπιτηδείοις τόποις καθιστᾶν τὰ καμινοβίγλια. Iterum cap. 9. τοῦ οὖν στρατηγοῦ παρά τε τῶν καμινοβιγλίων καὶ τῶν βιγλατόρων τὴν τούτων ἐξέλευσιν ἀναμανθάνοντος, σπουδῇ πολλῇ τὰ ἐν τοῖς ἄκραις καταλαμβανέτω χωρία.

Καμινοβιγλάτωρες, *Excubitores in viis & itineribus constituti.* Idem Nicephorus cap. 5. ἀναγκαία καὶ ἡ τῶν καμινοβιγλατώρων ὑπάρχει ὠφέλεια, καὶ χρὴ τὸν στρατηγὸν καὶ τούτων πολλὴν ποιεῖσθαι τὴν ἐπιμέλειαν.

ΚΑΜΙ'ΣΙΟΝ, *Subucula*, *Camisia.* Glossæ Basilic. Καμίσιον, ὁ ἐπὶ καμάτων χιτών. Cap. 68. ὅτι οὐκ ἔχει ἱμάτιον ἐν τῷ χειμῶνι φορέσαι, ἠγόρασεν αὐτῷ καμίσιον. Et cap. 186. καὶ δίδωσί με εἰς τὸ δεσμοτήριον, καὶ ποιῶ ἱκανὸν χρόνον μετὰ τοῦ παλαιοῦ καμισίου. Palladius in Hist. Lausiaca, in Magistriano: τῇ ἑαυτοῦ ἐσθῆτι μεταμφιάσας αὐτὴν, τοῖς τε καμισίοις, καὶ τῇ χλαμύδι, καὶ τοῖς ἀνδρείοις πᾶσιν. Chronicon Alexandrinum in Heraclio pag. 902. ἐὰν οὖν θέλετε λαβεῖν ἕκαστος τῶν ἐν τῇ πόλει πρὸς σάγιν καὶ κάμισιν, ποιοῦμεν σύγγιλιν πρὸς Σάλβαρον. Theophanes an. 17. ejusd. Heraclij: εὗρον— καὶ μέταξαν πολλὴν, πίπερ, καὶ χαρβάσια καμίσια ὑπὲρ τὸ μέτρον. Ita Cedrenus p. 418.

In Liturgicis Καμίσιον est *Exterior vestis Clericorum & in Ecclesia ferri solita*: ὑποκαμίσιον verò *Interula*, seu *interior*. *Albam* vocant nostri. Hanc sic describit Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap. 5. pag. 148. ἀναγνώστης κέκληται ἔνδυμα τὸ καλούμενον καμίσιον, ὅπερ ἢ κατὰ τύπον φελωνίου ἐστὶ μικροῦ, ἢ στιχαρίου ἐκ λίνου, τὴν ἀπαρχὴν τῆς ἱερωσύνης δηλοῦν, δι' ὃ καὶ μικρόν ἐστι, καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ σκέπην σημαίνει, καὶ ἢ πορφυροῦν, διὰ τὸ πορφυροῦν τοῦ Χριστοῦ ἱμάτιον, καὶ λευκὸν διὰ τὸ καθαρὸν τῆς ἱερωσύνης, καὶ τὸν ἀπὸ Θεοῦ φωτισμόν. Rursum cap. 3. προσάγεται ὁ τὴν χειροθεσίαν τοῦ ὑποδιακόνου λαμβάνων μετὰ τοῦ μέλανος ἱματίου καὶ τοῦ λευκοῦ, καὶ πορφυροῦ καμισίου. Paulò suprà cap. 2. καμίσιον & φαινόλιον idem esse docet, ubi de Lectore: προσάγεται πάλιν ἤδη ἀναλεθεὶς δι' αὐτοῦ κουρᾶς καὶ φαινολίου εὐλογημένου, ἤτοι (al. ἢ τοῦ) Καμισίου ὅπερ τῶν ἱερῶν ἐνδυμάτων ἐστὶν ἀπαρχή. Idem: τὸ πορφυροῦν μὲν ὁ χειροτονούμενος ἀποδυθεὶς καμίσιον, ὃ παθητικόν ἐστι, τοὺς μώλωπας ἔτι τοὺς αἱματώδεις δηλοῦν, τὸ λευκὸν δὲ στιχάριον τὴν καθαρωτέραν τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ περιβολὴν ἀπαθῆ ἐμφαῖνον, ἐνδύεται. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 6. cap. 22. ἐτέτακτο δὲ καὶ εἷς ἐκ τῶν Λατίνων καμίσιον λευκὸν ἐνδεδυμένος. Codinus de Offic. cap. 6. num. 3. οἱ δ' ἀναγνῶσται μέσον τοῦ τρικλίνου κατὰ πρόσωπον τοῦ Βασιλέως μετὰ τῶν ἱματίων καὶ ἐπιρριπταρίων αὐτῶν, φοροῦντες καὶ καμίσια ἐπάνω τῶν ἱματίων, ὁ μέν τοι Πρωτοψάλτης καὶ ὁ Δομέστικος λευκά.

Ὑποκάμισον, *Subucula*, ὑποχίτων. Lexicon MS. Cyrilli, & Suidas: ἐπενδύτης, τὸ ἐσώτερον ἱμάτιον, ὃ καὶ ὑποκάμισον λέγεται. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. Χιτῶνα, τὸ ἱμάτι, τὸ ὑποκάμισον. Theophylactus in in Matth. cap. 5. χιτὼν, κυρίως, τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον ὑποκάμισον. Nicetas in Alexio lib. 3. num. 7. τὸν ἔσχατον αὐτῇ καὶ λεπταλέον χιτῶνα μόνον καταλιπών. Ubi Cod. Barbarogr. ὑποκάμισον præfert. Scholiastes Aristotelis in Rhetor. pag. 40. πρόσχισμα λέγεται τὸ ἔμπροσθεν τῆς τραχηλαίας τοῦ ὑποκαμίσου. Achmes cap. 131. ἐὰν δὲ ἴδῃ ὅτι ἔδοκεν αὐτῷ ἔνδυμα, ἢ ὑποκάμισον, ἀποθανεῖται ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ. Utitur præterea cap. 158. 218. & 230. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Καὶ σύλθες ἀνυπόδετος, καὶ δίχα ὑποκαμίσου.

Codinus de Offic. cap. 12. num. 2. προετοιμάζουσι πτωχοὺς δώδεκα, καὶ ἐνδύουσι τούτους ὑποκάμισα, ἤγους χιτῶνας, κουρτουβράκια, καὶ παπούτζια. Historia Bertrandi Romani MS.

Τὸ ὑποκάμισόν της ἔδωκεν τὸ εἶχεν ἀπὸ παρθενίας.

Cyrillus Patr. Constantinopol. contra Judæos: διὰ νὰ λάβῃ τὰ ῥοῦχά σου, δὸς τοῦ καὶ τὸ ὑποκάμισόν σου. Occurrit præterea apud Leontium in Vita S. Joannis Eleemosynarij, Contarem in Hist. Athenar. pag. 196. Theophylactum Hierodiac. pag. 250. &c.

Ποκάμισον, eâdem notione. Corona pretiosa: Ποκάμισον, *Interula*, χιτών. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. Θώρακα, τὸ σιδηρένιον ποκάμισον. Ptochoprodromus in versibus Politicis MSS. de sua paupertate lib. 1.

Ἐσέναν καὶ ποκάμισον, ἐσὲν καὶ ἐπιβαλτάρην.

Threnus MS. de Capta à Turcis Constantinopoli:

Γυμνοὶ χωρὶς πουκάμισον, ἐξάγγονα δεμένοι.

Vide in Gloss. med. Lat. in *Hypocamisum*.

Σιδηροποκάμισον, *Lorica*, *Thorax*, nostris *Chemise de mailles*. Vide in Καλκάνι.

Ὑποκαμισοβράκιον, *Braccæ lineæ* quæ subuculæ lineæ sub vestibus aptantur, nostris, *Calleçon*. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 148. καὶ τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὑποκαμιζοβράκιον, καὶ τὸ σφιγκτούριον, καὶ τὸ φακεώλιον αὐτοῦ λαβὼν, συνέδυσεν αὐτά.

Ἐπικάμισον, *Tunica quæ camisiæ insternitur.* Joannes Tzetzes ad Hesiodi ἔργα lib. 2. χιτὼν δ' ἐστὶ κατὰ τοῦτον νοῦν, καὶ κατὰ τὴν συνήθειαν τὸ λεγόμενον ἐπικάμισον.

Σιδεροπουκάμισον, *Lorica ferrea anellis contexta.* Damascenus Studita Homil. 26. δὲν τοῦ δίδει σιδεροπουκάμισον, μήτε σπαθὶν, μήτε σκουτάριν, &c.

Καμισάτος, *Camisatus*, *Camisiâ indutus.* Ptochoprodromus, ex Cod. Reg. MS.

Καὶ τόρα βλέπεις, γέγονε λαμπρόπου καμισάτος.

Καμισάτοι, dicuntur Ministri Ecclesiastici, qui in Ecclesia calefaciendis Sacris Lebetibus occupantur, pro aqua scilicet calida subministranda in sacrificiis. Joannes Episcopus Citri in Responsis: οἱ καμισάτοι ἐνασχολοῦνται πρὸς διακομιδὴν ἀνθράκων πυρὸς εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ περὶ τὴν τῶν θείων λεβήτων ἐκπύρωσιν, ἵνα ἐκεῖθεν συνήθως ζέον ὕδωρ τοῖς ἁγίοις ποτηρίοις κατὰ καιρὸν ἐγχεθῇ, καὶ περὶ ἄλλας ὁμοίας τούτοις ὑπηρεσίας.

ΚΑ'ΜΟΣ, *Cerevisia*, apud Gotthos. Priscus Rhetor in Gotthicis: ἐκομίζοντο δὲ καὶ οἱ ἑπόμενοι ἡμῖν ὑπηρέται Κέγχρον, καὶ τὸ ἐκ κριθῶν χορηγούμενοι πόμα, Κάμον οἱ βάρβαροι καλοῦσιν αὐτό.

ΚΑ'ΜΟΣ. Antiquitates Constantinopolit. p. 31. Edit. Combefisij: καὶ Σιλβανὸς ὁρῶν τὸ μεσημβρίαν ζώδιον, ὡς τὸ ἄνω τὸ γόνυ κάμου δίκην κεκμηκότος, &c. Videtur legendum Καμήλου, nam & sic genu flectit Camelus præ pondere fessus.

ΚΑ'ΜΟΥΡΑ, *Tinea*, *Termes*, *Teredo*, ἕλμινς, σὴς, τερέδων. Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 1. pag. 315. ἀπὸ τὰ κάρβουνα ἐβγαίνουν οἱ σπινθαῖς, ἀπὸ τὸ σίδερον γίνεται ἡ σκουριὰ, ἀπὸ τὰ ῥοῦχα ἡ κάμουρα καὶ σὶς.

ΚΑΜΟΥΧΑ͂Σ, Χαμουχᾶς, *Pannus sericus*, *sive ex bombyce confectus*, & *more Damasceno contextus*, Italis *Damasco*, nostris olim *Camocas*, de qua voce diximus in Gloss. Mediæ Latinit. hodie etiamnum, *Mocade*. Codex Reg. 1299. ad calcem: χαμουχάδες δύο, ἀφ' ὧν ὁ εἷς νεραντζῆς. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Βελοῦσιν ἢ καὶ τζατουνὴν, ἢ καμουχὰ αὐτὴν μπίζαν.

Historia MS. Belisarij:

Εἶπεν

Εἶπεν εὐθέως ὅρισε πεύκια καὶ χαμυχάδες,
νὰ τὰ ξάπλωσιν εἰς τὴν γῆν, &c.

Et alibi:

Τριάκοντα ἄλογα στέλε μετὰ κοντέρων πλήρεις χρυσαφίου
Ἀμήτερον ἔτι καὶ χαμυχάδες μὲ ἀποκεισιαρίους ἐκλέκτες.

Malaxus in Hist. Patriarch. in Gennadio Scholario: ἐχάριζε καπάσιον ἐνδύμιον μὲ τὸ καμυχᾶν, καὶ μανδὴ μὲ τοὺς ποταμούς.

Καμυχεῖνος. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 25. ἐν δὲ τῷ δεξιῷ μέρει κείμενον τὸ ἐπηρμένον θρόνον, ὕπερθεν μὲν οὐρανὸν καμυχεῖνον εἰς ὕψος αἰωρούμενον. sect. 7. cap. 15. Extr. διήρχετο δὲ ὁ βασιλεὺς τὴν πόλιν οὕτω καταβρεχόμενος, ἔχων ἑκατέρωθεν δύο Καρδηναλίους συνοδοιποροῦντας· ὕπερθεν δὲ οὐρανὸν καμυχεῖνον βρέχοντα καὶ αὐτόν. Vide Allatium contra Creyghtonum p. 675.

ΚΑΜΠΑ'ΓΙΟΝ, *Campagus*, genus calceamenti de quo egimus in Gloss. med. Lat. Lexicon Adespoton MS. ξυρίδες, καμπάγια. Chronicon Alexandrin. an. 25. Constantini: τὴν αὐτὴν τῆς ζωῆς στολὴν δηριγδυομένην ὑπὸ τῶν στρατευμάτων μετὰ χλανιδίων καὶ καμπαγίων, &c.

Καμπάκιον. Suidas: ξυρίδες, καμπάκια, ἢ ἄλλοτι ὑπόδημα διάφορον.

Καππάγιον. Joannes Gazensis lib. περὶ ἀρχαιολογίας, Νουμᾶς Βασιλεὺς ἐν τοῖς ὑποδήμασι Ῥωμαίων τῶν Πατρικίων τυποῦσθαι τὸ Ῥωμαϊκὸν κάππα, ὃ παρὰ τοῖς Ἕλλησίν ἐστι τὸ Ῥῶ, οἱ διὰ τὸ τῶν κοινῶν ἐπιμελεῖσθαι πατέρων ἔσχον ἐπωνυμίαν, ἐφόρουν οἱ Πατρίκιοι τὰ καππάγια, ὡς οὐκ ἐξὸν ἄλλως ὁρᾶσθαι τῷ βασιλεῖ, quæ omnia falsa esse pridem observatum à Viris doctis: tametsi lunatos Romanorum calceos respexerit, quibus scilicet adsuta erat Luna, quæ C. Latinum exhibet.

ΚΑΜΠΑ'ΝΑ, *Campana*, *Tintinnabulum*. Balsamon de Convocatione ad ædes sacras Monasteriorum per tria signa: ἑνὶ γὰρ κέχρηνται σημαντηρίῳ, τῇ καμπάνᾳ, φημὶ, ἥ τις ἐκ τῆς κάμπου μελωνομάζεται. ὡς γὰρ ὁ κάμπος, φασὶ, βουλομένοις εἰς ὁδοιπορίαν ἀνεμπόδιστος πρόκειται, οὕτω καὶ τὸ χαλκοστόμου κώδωνος ἡ μετέωρος διαλαλιὰ, τοῖς πᾶσιν εὐπρόσιτος ἥπλωται. Chron. Veneto-Byzant. an. 1420. καὶ ἐχάλασε ὁ νάρθηκας τοῦ ἁγίου Ἀνδρέως, — καὶ ἡ καμπάνα ἔπεσεν. Stephanus Sachleces in versib. Politic. MSS.

Καὶ ἀφ' οὗ ψοφήσει ἄτυχος, καὶ ἀφ' ὧν ἐξεψυχήσει,
Κρούν οἱ καμπάνες δυνατὰ, μαζώνονται παπάδες
Καὶ ψάλλουν ἕως τοῦ οὐρανοῦ, &c.

Occurrit apud Græcum Interpretem Concilij Lateranensis an. 1215. cap. 58.

Καμπανάκι, *Tintinnabulum*, πλαταγή.

Καμπανάριον, *Campanarium*, Καμπαναρειὸ, Portio. ὅπου εἴσαν κώδωνες, ut est apud Zygomalam. Astrampsychus in Cælo Pythagorico MS. pag. 106. δηλοῖ εἰς ὁδὸν καὶ μακρὸν καὶ ὑψηλόν τι ὅμοιον πύργῳ, στύλῳ, καμπαναρίῳ, μιναρὰ καὶ δένδρῳ ὑψηλῷ. Anonymus de Locis Sanctis: ἔχει καὶ καμπανάριον ὡραιότατον κεκολλημένον μετὰ τὸν ἅγιον ναόν. Malaxus in Hist. Patr. pag. 168. ὅπου ἦτον ἀπάνω εἰς τὸ καμπανάριον. Idem in Chron. MS. p. 453. καὶ ἀπὸ τὲς τέρλαις τῆς ἐκκλησιῶν, καὶ ἀπὸ τὰ καμπανάρια ἐχάλασαν πολλά.

ΚΑΜΠΑΝΟ'Σ, Καμπανὸν, *Campana*, *Statera*. Glossæ Græco-Lat. Καμπανὸς, *Stater*. Julianus Imp. in Epist. ad S. Basilium: τὸ οὖν ἐξονομασθὲν χρυσίον ἐξ ἀριθμοῦ καμπανῷ τρυτανίσας ἔκπεμψον δι' οἰκείου σοῦ πιστοῦ, δακτυλίῳ τῷ σῷ ἐπισφραγισάμενος, &c. Leontius Episcopus Cypri in Vita MS. S. Joannis Eleemonis: ἐκ ἔασεν μέτρον εἶναι δίπολε, οὔτε σταθμὸν οὐ μικρὸν οὔτε μέγα ἐν ὅλῃ τῇ πόλει, ἀλλὰ πάντα ἐν ἑνὶ καμπανῷ, καὶ ζυγῷ, καὶ μοδίῳ, καὶ ἀρταβῇ πωλεῖν καὶ ἀγοράζειν διεμαρτύρατο, γράψας ἐνυπόγραφον πρόθεμα κατὰ πᾶσαν γειτονίαν. Achmes Onirocrit. c. 15. ἐάν τις ἴδῃ κατ' ὄναρ ζυγὸν ἢ τὸ λεγόμενον καμπανὸν, ἐν τούτῳ τινὶ σταθμιζόμενα ταῦτα, εἰς πρόσωπον νοεῖται κριτοῦ. Myrepsus sect. 8. c. 116. de Rheubarbaro: ὅσον καμπανὸν τορνεσίων α. Proverbia Græcobarb. MSS. κλέπτης κλέπτην φυσκώνει μάνικα πιολεῖ καμπανῷ καὶ ὅσα θέλεις.

Καμπανίζειν, *Librare*, *Ponderare*. Corona pretiosa: νὰ καμπανίσῃ, *Ponderare*, Σταθμίζειν. Palladius in Hist. Lausiaca, in Dorotheo: βουληθεὶς τὸ φορτίον ὅσον μόγις τῶν χεροῖν ἀμφοτέραις ἐκαμπάνισα. S. Joannes Damascenus Orat. in Cabalinum p. 691. πῶς διανέμωσι τὸ οἶνον, πῶς καμπανίσωσι τὸ ἔλαιον, πῶς πραγματεύσονται τὸ ἔριον καὶ τὸ μέταξον. Nicetas in Alexio lib. 3. n. 7. ὁ δὲ τὴν σχέσιν τοῦ Πρωτοστράτορος ἐν πλάστιγγι μιᾷ τῆς φρενὸς ζυγοῦ καθεὶς, ἐν δὲ θατέρᾳ τὰ τούτου χρήματα, καὶ ταλαντεύων ἀμφότερα, &c. Ubi Codex Barbarogr. καμπανίζων. Myrepsus sect. 34. cap. 21. ex Cod. MS. καὶ ἔμβαλε ἐν τῷ τοιούτῳ ζωμῷ σάχαρ ὅσον καμπανίζει ὁ ζωμός. Historia MS. Belisarij:

Νάχη ψωμὶν καμπανιστὸν, καὶ ὕδωρ με τὸ μέτρον.

Vide in Ζυγαρά.

Καμπανιστὴς, *Ponderator*. Joannes Jejunator Orat. de Confess. & Pœnit. περὶ μισθῶν μισθωτοῦ, περὶ καμπανιστοῦ, περὶ τῶν λεγάτων βιβλιανῶν.

Καμπανάρης, eâdem fortè notione, quomodo appellatus nescio quis apud Scylitzem pag. 753.

Παρακαμπανιστὴς, *Qui falsâ mensurâ vendit*. In Nomocanone Coteleriano num. 547.

Παρακαμπάνισμα, *Injusta*, *haud recta ponderatio*. Nicetas in Andronico lib. 2. n. 3. ἔπαυσε τὰς ἁρπαγὰς τοῦ πρόσω, καὶ τὰς ἀδικίας, καὶ τὰ παρακαμπανίσματα.

Καμπανιστικὸν, *Tributum pro ponderatione*. Diploma Andronici Junioris pro Monembasiotis apud Phranzem lib. 3. cap. 24. ἢ καθελκόμενοι εἰς ἀπαιτήσεις καμπανιστικοῦ, μεσιτικοῦ, μετρητικοῦ, &c.

ΚΑ'ΜΠΕΣ, *Locustæ*, Βροῦχοι, in Corona pretiosa. Portius, Κάμπαις, *Eruca*, *Centipeda*, *Campe*, κάμπαι. Καμπίαι, apud Agapium in Geoponico cap. 200.

ΚΑΜΠΙΔΟΥ'ΚΤΩΡ, *Campiductor*. S. Joan. Chrysostomus in Epist. de exilio suo apud Palladium pag. 19. καὶ ταῦτα ἐτολμᾶτο παρὰ γνώμην τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως, ἐπισκόπων αὐτὰ κατασκευαζόντων, οἱ ἐκ ἠσκοῦντο Καμπιδούκτορας ἀντὶ τῶν διακόνων ἔχοντες. Leo in Tactic. c. 7. §. 54. ἔμπροσθεν δὲ τοῦ μέλλοντος περιπατεῖν, ὁ Μανδάτωρ, καὶ ὁ Καμπιδούκτωρ, ἤγουν ὁ ὁδηγός. Et §. 55. καὶ εἰ μὲν τάγμα ἐστὶ τὸ γυμναζόμενον, τὸ τοῦ τάγματος ἄρχοντα ἔμπροσθεν περιπατεῖν μετὰ μανδάτωρος καὶ καμπιδούκτωρος. Denique cap. 14. §. 67. ὁ καμπιδούκτωρ, ἤγουν ὁ τοὺς τόπους ἐρευνῶν, καὶ ὁ μανδάτωρ, ὁ μὲν ἐπὶ τοὺς τόπους ὁδηγῶν, ὁ δὲ τὰ μανδάτα γνώμῃ τοῦ ἄρχοντος διδούς. Eadem verba habet Mauricius lib. 12. cap. 11. Idem c. 8. ὅπου μετὰ τριβῶνον γυναῖον καὶ φρόνιμον, καὶ κατὰ χεῖρα μάχεσθαι δυνάμενον, ὅπου δὲ βικάριον καὶ καμπιδούκτωρα. Vide Gloss. med. Lat.

ΚΑ'ΜΠΙΟ, *Fœnus*, *Usura*, Δάνειον, τόκος, ex Lat. *Cambium*, de qua voce consule Gloss. med. Lat.

ΚΑΜΠΙΟΥ'ΖΑ, *Tussilago*, Myrepso sect. de Antidot. cap. 505.

ΚΑΜΠΙ'ΤΗΣ, *Campio*, Μονομάχος. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 138. ἐὰν εἰς ἄνθρωπος κράζει τὸν διὰ φόνον, καὶ ἕνι ἄνθρωπος, ὅπου ἕνι λαβόμενος, τὸ δίκαιον ὁρίζει τὸ ἂν ἠμπορίσει νὰ ἀλλάξῃ μὲ ἄλλον ἄνθρωπον γερὸν ὅπου νὰ πολεμίσει διὰ λόγου του, καὶ ἂν ὁ καμπίτης του νικήσῃ, ἐκεῖνος ὅπου τὸν ἔβαλεν τὸν καμπίτην, ἐντέχεται νὰ τὸν φουρκίσουν, &c. Ita etiam cap. 257. Vide Gloss. med. Lat. in *Campitor*.

Κάμπος, *Campus*, *Planities*, Πεδίον. Lexicon Gr. MS. Reg. Cod. 2062. & Suidas: ἀναπεπταμένα χωρία, πεδία, κάμποι. Eustathius ad Dionysij Perieg. pag. 50. οἱ Καμπανοὶ, ὧν τὸ πέδον λιπαρὸν διὰ τὴν εὐκαρπίαν λέγει, ἀπὸ τῶν ὑποκαθημένων ἐκεῖ κάμπων ὠνομάσθησαν, &c. Vide Auctor. Etymolog. in Καμπανοί. Chrysostomus Orat. de Circo: ἐκ εὐρίπου καὶ

 κάμπων

καμπων κύκλους τρέχων, &c. Acta S. Platonis Ancyrani: τὸ δὲ τίμιον καὶ ἅγιον λείψανον τοῦ μακαρίου Πλάτωνος λαβόντες οἱ Χριστιανοὶ, κατέθεντο ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, τῷ ἐπιλεγομένῳ κάμπῳ. Quintianus Episcop. Arcullianarum in Epist. ad Petrum Arcullianarum, ubi de Proclo Patr. Constantinopol. πῶς ἐν τῷ κάμπῳ καταδραμὼν σὺν παντὶ τῷ λαῷ, κυμαλιζομένης τῆς αὐτοῦ πόλεως, &c. Theophanes an. 17. Heraclij; καὶ τοὺς ἐμβόλους οὓς ἔστεινεν, ὅτε ἐν κάμπῳ ἠπλήκευσεν. Vide eundem pag. 314. 351. Auctor incertus post eundem Theophanem pag. 429. εἰσελθόντες ἐν τόποις δυσβάτοις ἐκυρίευσαν ἡμᾶς, ἔξωθεν δὲ ἐπὶ κάμπου νικῆσαι αὐτοὺς ἔχομεν. Constantinus de Adm. Imp. cap. 29. ἀρξάμενοι πραιδεύειν τοὺς Ῥωμανοὺς τοὺς εἰς τοὺς κάμπους, καὶ εἰς τὰ ὑψηλότερα μέρη καταικοῦντας ἠφάνισαν. Alexander Monachus de Invent. S. Crucis pag. 1121. ὤφθη αὐτῷ ἐν κάμπῳ διάγοντι, &c. Threnus de capta Constantinopoli, MS.

Ὅλος ὁ κάμπος ἔγεμαν ἅρματα καὶ δοξάρια.

Vide Mauricium lib. 7. Strateg. cap. 1. Leonem in Tactic. c. 7. §. 30. cap. 12. §. 108. Zachariam Pap. lib. 3. Dialog. c. 6. Euchologium Goari p. 812. Pachymerem lib. 10. cap. 18. Ducam Hist. pag. 44. 114. 127. & Scriptores alios Byzantinos, ubi de campo Hebdomi, quorum locos congessimus in Constantinopoli Christiana lib. 2. sect. 6. num. 3. & in Gloss. med. Lat. ubi fusè egimus de Campis ad Urbes majores sitis, in quibus fiebant exercitationes militares, quæ πεδία τὰ τοῦ πολέμου δεχόμενα μελέτας dicuntur Libanio in Presbeutico ad Julianum Imp.

Κάμπος, *Castra*, quomodo Galli *Campum* usurpant. Colloquium Joviani Imp. cum Arianis to. 2. operum S. Athanasij pag. 27. ἐπερχομένου τοῦ Βασιλέως εἰς κάμπον ἐν τῇ ῥωμανησίᾳ πύλῃ. Ibidem: ἀκούσας ὁ Βασιλεὺς ἐπλέρνισε τὸν ἵππον, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν κάμπον. Acropolita in Chron. cap. 85. πῦρ τοῖς οἰκίαις τῶν Λατίνων ἐνέβαλον περὶ τὸν αἰγιαλὸν κειμένας, καὶ ἐνέπρησαν ταύτας, πρῶτα Βενετικῶν, εἶτα τῶν ἄλλων γενῶν, ἃς Κάμπους ὀνόμαζον.

Κάμπος, *Rei cujusvis superficies*, quomodo *Champ* dicimus. Codinus de Offic. Palat. cap. 3. num. 10. τὸ δὲ τὸ σέλας ἐπανωσκέπιον, λευκὸς κάμπος, ἤως πεδίον, μετὰ αετῶν κοκκίνων μικρῶν.

Ἰσόκαμπος, *Planus*, *Æqualis*. Glossæ Græcobarb. ὁμαλὸν, ἰσόπεδον, ἐπίπεδον, ἴσον, ἰσόκαμπον.

Καμπόσος, *Pauculus*, *Parvulus*, *Aliquantulus*, ὀλίγος, μικρός. Passim occurrit.

Καμπόσο, Καμποσάκι, *Paulisper*, *Aliquantulum*, δι' ὀλίγου, μικρόν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Καὶ τὴν πολλὴν τὴν ἀλαζονία ἐγέλασε καμπόσο.

Glycas de Vanitate vitæ.

Ὅσου καμπόσος φαίνονται, καὶ ἀπ' ἐκεῖ συνεφιάζει.

ΚΑΜΠΟΥΡΗΣ, *Curvus*, Κάμπυλος.

Στραβοκάμπουρος, *Qui & strabo, vel distortus, & curvus est*. Rhuzanus in Paraphr. Vaticinior. Constantinopol.

Ἦλθε δὲ καὶ ἡ μάμη του ἡ στραβοκαμποῦρα πάλι.

ΚΑΜΠΤΟΣ. Etymologicum: βαλβὶς, ἡ ἀφετηρία καὶ ὁ καμπτὸς, ἤγουν ἡ ἄφεσις· νύσσα ὁ καμπτός. Est autem Βαλβὶς, locus in amphitheatris unde emittuntur Equi ad cursum. Cedrenus in Romulo pag. 147. scribit τὸν ἐπὶ τὰς θύρας καμπτὸν τὴν ἀνατολὴν, καὶ τὸν ἐπὶ τῇ σφενδόνῃ τὴν δύσιν denotare. Est igitur καμπτὸς pars illa amphitheatri quæ in semicirculum flectitur. Scholiastes Æschyli in Pers. τινὲς δὲ οὕτω φασὶ ψευδῶς ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν τῆς νυκτὸς ἐν τῷ καμπτῷ φοράδα στήσας δίηγε τὸν ἵππον. Occurrit præterea in Chronico Alexandrino.

ΚΑΜΥΛΑ. Stephanus Sachleces in versib. Politic. MSS.

Καμύλας, λέγω, πέτασε, καὶ γύριζε τὰ ὕψη,
Καὶ τὸ φεγγάριν τοῦ οὐρανοῦ χαμαὶ στὴν γῆν να κύψη.

Vide suprà Καμιλά.

ΚΑΜΥΛΑΥΚΑΔΕΣ, οἱ κοχλοὶ οἱ μεγάλοι, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΚΑΜΨΑ, *Capsa*. Hesychius: Κάμψα, θήκη, γλωσσόκομον.

Καμψάκης, eâdem notione. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 61. ὃς καὶ εὐξάμενος χάριν ταύτην ἀντέδωκεν, τὸ μὴ ἐκλίπειν ἐκ τῆς ὑδρίας τὸ ἄλευρον, καὶ ἐκ τοῦ καμψάκου τὸ ἔλαιον. Miracula S. Georgij Mart. num. 29. ἡ τοῦ ἀλεύρου δρὰξ, καὶ ὁ καμψάκης τοῦ ἐλαίου οὐκ ἠλαττώθη. Epiphanius Hær. 30. contra Ebionitas: ὕδωρ κελεύσας ἐνεχθῆναι ἐν ἀγγεῖ, ἐν καμψάκῃ φημί. Occurrit præterea in Menæis 23. Januarij in S. Maysima.

Καμψάριος, *Capsarius*, seu qui in Balneis mercede vestimenta servanda suscipit, ut est apud Paulum JC. in l. 3. §. ult. D. de Offic. Præf. vigil. Scholiast. Basilic. ad lib. 13. pag. 109. ὅπερ ἐξεφωνήθη περὶ τῶν ἐν τοῖς λουτροῖς καμψαρίων. Et ad lib. 21. pag. 610. εἴτε βαλανεὺς ᾖ, εἴτε καμψάρια, ὡς ἔν τισι γὰρ τῶν ἐπαρχιῶν, πρὸς τὸ φυλάττειν τὴν ἐσθῆτα τῶν λουομένων, &c. Epiphanius lib. 2. Panarij, Hæresi 52. ubi de Adamianis Hæreticis: πρῶτον γὰρ φασὶ τοὺς τοιούτους, τὰς αὐτῶν ἐκκλησίας, ἤτοι φωλεοὺς καὶ σπηλυγγας ἐν ὑποκαύστοις οἰκοδομεῖσθαι, ἐν δὲ τῷ εἰσιέναι, ἱματοφύλακές εἰσι τινες πρὸς ταῖς θύραις, δίκην καμψαρίων, ὑπ' αὐτῶν ἐπιτεταγμένοι.

Καμψαρικὰ, vox ejusdem originis. Mauricius lib. 9. Strateg. cap. 4. Extr. δυνατὸν δὲ ἐστὶ σανίδας προπαρασκευάσαι παχυτέρας, καὶ ἐν κατρύγμασι συμπῆξαι αὐτὰς ὡς ἐπὶ σαρπίου, καὶ διὰ πίσσης καὶ στυππείου, ἢ καμψαρικῶν κατασφαλίσασθαι τὰς ζεύξεις. Eadem habentur apud Leonem in Tact. cap. 15. §. 77. præterquam quòd ἢ καμψαρικῶν abest: quam vocem *Glutinum* Meursius: Schefferus verò *Circulos ligneos* interpretatur. Alij idem notare quod καρφία, seu *Clavos*, volunt.

Κάμπτρα, Κάμπστρα, *Arca*, *Capsa*. Lexicon MS. Colberteum: Κάρδοπος, κάμπστρα, ἐν ᾗ τὰ ἄλευρα μαλάσσουσιν. Glossæ Græco-Lat. κάμπτρα, *Campsa*. Καμπτροποιὸς, *Campsarius*. Occurrit etiam in Glossis Latin. Gr. & apud Hesychium, uti observatum in Gloss. med. Lat. in *Campsa*. Vita S. Eudociæ Mart. num. 24. ὧν ἦν ἡ ποσότης τῶν ἐνεχθέντων αὐτῇ χρημάτων, χρυσίου λίτραι ὁλόκληροι δυσμυρίαι, — κοσμίων ἐξαιρέτων καὶ διαφόρων ὁλκὴ ἀναρίθμητος, — ἐσθῆτος σηρικῆς κάμπστραι σι. ἐσθῆτος λινῆς ἐντίμου κάμπτραι υδ. ἐσθῆτος χρυσοκλάβου κάμπτραι ρξ'. ἑτέρας ἐσθῆτος ὑπὸ λίθων τιμίων κεκοσμένης κάμπστραι μεγάλαι ρκγ', &c. Apophthegmata Patrum in Pœmene num. 20. κάμπτρα μεστὴ ἱματίων.

Κάμπτριον, eâdem notione, ibidem num. 44. Glossæ S. Benedicti: *Capsa*, Κάμπτρια, & in cap. de Laneis: *Capsa*, Κάπτρον. *Capsarium*, Κάπτρον φόρου.

ΚΑΜΨΑΝΕΜΑ, *Rosmarinus*, apud Apul. cap. 79.

ΚΑΜΩΝΝΕΙΝ, *Laborare*, *Conficere*. Κάμνειν. Glossæ Græcobarb. ἐκεῖνον ὅπου ἀφοτριάζεται, ἢ καμώνεται. Corona pretiosa: νὰ κάμει, *Operari*, Ποιεῖν. Vide Auctor. Etymologici. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. πρὶν νὰ ἴδῃς τὸν διάβολον, κάμνεις τὸν σταυρόν σου. Rursum: μηδ' ὁ διάβολος σ' ἀπαντήξῃ, μηδὲ τὸν σταυρόν σου κάμῃς. Ibid. ἤθελε νὰ κάμῃ τὸν σταυρόν του, καὶ εὔγαλε τὸ μάτι του.

Κάμωμα, Καμώματα, *Gesta*, *Facta*, *Res*, *opus*, πρᾶξις, τὰ πεπραγμένα, πρᾶγμα. Glossæ Græcobarb.

Καλὰ ἔργα, καλὰ καμώματα. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.2.

Ἴδει θέλεις, ἀφέσε μας, μὲ τὰ κακώματα μας.

Stephanus Sachleces MS.

Καὶ πάλιν δοῖτε κάμωμα τὸ καμνεῖν εἰς τὸ πλεσίον.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 24. οἱ ἄνθρωποι ὅπε λέγεν τὴν ἀλήθειαν ξανοίγονται ἀπὸ τὰ καμώματα. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. τῆς νύκτας τὰ καμώματα τὰ βλέπει μέρα καὶ γελᾷ.

Καμωτικὸν, *Manufactum opus.*

Καμώνομα, *Confictio*, Πλάσμα.

Λιθοκαμωμένος, *Lapillis elaboratus*, *distinctus*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Οὐ φλόκος εἰς τὸ κύτελον ὁ λιθοκαμωμένος.

Ψιλοκαμωμένος, *Tenuiter elaboratus*, *Tenuis*. Glossæ Græcobarb. Λεπτοῦφη ἐνδύματα, ἱμάτια λεπτοσκευασμένα, ῥοῦχα ψιλοκαμωμένα.

Ἀκάμωτος, *Infectus*, *Infabricatus*, Ἄτυκτος, ἀνέργαστος, apud Agapium in Geopon. cap.115.

Καλοκάμωτος, *Bene elaboratus*, *confectus*. Eædem Glossæ: Μάνισμα παχὺ καὶ καλοκάμωτον.

Καμεῖον, *Officina fabri ferrarij*. Demetrius Constantinopolit. lib.1. Hieracosophij cap.11. περιπλύξας τὸ ἱέρακα ὀθονίοις, ἄπαγε εἰς καμεῖον, καὶ κρεμάσας αὐτὸν ἔασον ἀπὸ τοῦ ψόφου ἡμερωθῆναι.

ΚΑΜΩΠΙΣΤΡΙΑ, *Sarcinatrix*, Ἀκέστρια, in Glossis Gr.Lat.

ΚΑΝΑΑΝΖΗΡ, ὁ ἡδύοσμος, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. *Mentha*.

Καναβάτζο, *Linteum*, *Tela*, ὀθόνη, λέντιον, σάβανον Cannabina tela.

ΚΑΝΑΒΗΝΑΤΑ. Nicolaus Myrepsus sect. 1. cap.298. Cod.MS. βελόνικα, καναβηναίαν, ἐλελίσφακον, &c. Ubi Codex Fuchsij cap. 304. καραβηρέαν prætulit.

ΚΑΝΑΒΟΣΙΣΑΜΑΤΟΣ. Ptochoprodromus de sua paupertate, ex Cod. Reg.MS.

Καὶ θρέφῃ καὶ τὸ κηπερὸν καὶ μοιχθερὸν ὁ κῆπος,
Πασελοπεῦλης καειδάς, καναβοσισαμάτος.

ΚΑΝΑΚΑΡΑ. Historia Apollonij Tyrij:

Ὁ ῥῆγας ὡς κανακαρὰ νὰ μὲν κακοκαρδίζει.

Vide Ἀνάκαρα.

ΚΑΝΑΚΗ, & Κανάκια, Κανάκευμα, *Blanditia*, *Illecebra*, *Adulatio*, θωπεία, κολακεία. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Να περπατεῖν ναχαίρονται μὲ διόμα καὶ κανάκη.

Κανακεύειν, *Blandiri*, *Mulcere*, αἰκάλλειν, σαίνειν, μειλίσσειν.

Κανάκιος, *Blandus*. Idem Georgillas:

Καὶ στῆθος ὥσπερ μάρμαρα λευκὰ, βυζία κανάκια.

ΚΑΝΑΛΗΣ, Κανάλος, *Alveus*, *Canalis*, *Tubus*, Glossæ Græco-Lat. Κανάλης, *Canalis*. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. & Glossæ Basilic. Κανάλης, ἀγωγὸς ὕδατος λέγεται, ἡ λέξις Ῥωμαϊκή. Alibi: ὑπόνομος, ἀγωγὸς, ὀχετὸς, διώρυξ, κανάλος. Zonaras ad Can. 21. Concilij Sardic. Κανάλης ἀγωγὸς λέγεται, ἡ δὲ λέξις Ῥωμαϊκή. Cedrenus pag.283. ὁ μέντοι Εὐφράτας τοὺς κανάλους, ὑπονόμους κατασκευάσας, καὶ πάσας πηγὰς ὑδάτων ἀνασομώσας, τῶν τειχῶν ἤρξατο. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 22. ex Cod. Vaticano: καὶ ἐπὶ πάντα ἄλλον τόπον τῆς πόλεως ἔκλισε κανάλους θολωτούς. Ubi edit. γάβους ἐξκωρήγους. Occurrit prætereà in Basilicis lib.16. pag. 256. lib.19. pag.391. lib.58. tit.22.

Κανάλιον, *Via publica*, in Concilio Sardicensi Can. 21. & apud S. Athanasium. Vide annotata in Gloss. med. Lat. in *Canalis*, quibus addo scribere Porphyrogenitum in lib. de Adm. Imp. cap.34. Regionem in Dalmatia Κανάλην appellatam, sic dictam Sclavorum linguâ à voce quæ ἁμαξιὰν, seu *Viam plaustralem* sonat, quia, inquit, διὰ τὸ εἶναι τὸ τόπον ἐπίπεδον, πάσας αὐτὴν τὰς δουλείας διὰ ἁμαξῶν ἐκτελεῖσιν. Sed vim vocis Latinæ non percepit eruditus Princeps.

Καναλίσκος, *Cloax*, in Glossis Græco-Lat.

ΚΑΝΑΡΙΑ, ἡ τρίβολος, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Canaria*, herba de qua vide Ruellium lib. 2. de Natura Stirp. cap. 130. lib.3. cap.84.

ΚΑΝΑΤΑ, *Cadus*, Κάδος, *Cannata*, *Canna*. Corona pretiosa: κανάτα, *Amphora*, λάγυνος. Κανάτι, apud Crusium in Turcogr. pag.255. Myrepsus sect.1. cap. 494. ex Cod. MS. & 500. ex Edito: ἀπὸ τὰ ϛ'. κανάτια τοῦ οἴνου, &c. Occurrit ibi pluries. Agapius in Geoponico, cap. 230. βάλε δέκα καβοῦρους ποταμίους, ἢ τῆς θαλάσσης, εἰς ἀγγεῖον, καὶ σκέπασέ το καλὰ, κἂν σαμνὶ εἶναι, κἂν κανάτι, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Canna*.

ΚΑΝΑΤΑ, καὶ Ἀντέννα τοῦ καραβίου, *Carchesium*, Καρχήσιον, Portio.

ΚΑΝΑΤΙΒΑΡΔΗΣ, Dignitatis nomen apud Constantinopolitanos. Scholiastes Basilic. ad lib.60. pag.695. ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, Βαράγγου συγκλητικοῦ τὸν ἕτερον Βάραγγον συγκλητικὸν φονεύσαντος, Κανατιβάρδης καὶ Πρωτασηκρήτης τῷ δημοσίῳ τὴν τοῦ φονεύσαντος οὐσίαν προσεκύρωσαν.

ΚΑΝΔΕΚΑΝΙΚΗ. Theophylactus Hieromon. Serm.4.pag.41. οὐδὲ κανδεκανίκην εἰς τὸ σράταν νὰ κρατεῖν, ἢ σακέλλιον, κατὰ τὴν εὐαγγελικὴν παραγγελίαν. Sed vox distinguenda καν δεκανίκην. Vide in hac voce.

ΚΑΝΔΕΧΡΟΝΟΣ, Theophylactus Hieromon. Serm.1.pag.4. καὶ ἔτζι ἦτον τὰ σακκία ἐκεῖνα κανδέχρονα, καὶ σκέπασμα, καὶ φόρεμα τοῦ Ἀρχίππου.

ΚΑΝΔΗΛΑ, *Candela*, *Lucerna olearia*. Sophronius Patr. Hierosol. in Vita SS. Cyri & Joannis: καὶ μικρὸν τοῦ τῆς κανδήλας ἐλαίου τῆς ἄνω πρὸ τοῦ τῆς Σωτῆρος εἰκόνος ἁπτομένης, λαβὼν εἰς ληκύθιον, &c. Vita S.Eupraxiæ Virg. num.7. ἵνα δὲ μή σε λυπήσω, ἔλαιον ὀλίγον εἰς τὰς κανδήλας, καὶ θυμιάματα, παράσχου ἐν τῷ εὐκτηρίῳ. Acta S. Eliæ Junioris pag. 194. οἱ μὲν κανδήλαν πάμφωτον ἔλεγον βλέπειν ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτοῦ λάμπουσαν. Cyrillus in Vita S. Euthymij: καὶ καθ' ἑσπέραν λαμβάνουσα ἁγίασμα ἀπὸ τῆς τοῦ ἁγίου θήκης, καὶ τὸ ὕδωρ τῆς ἀσβέστου κανδήλας, &c. Chronicon Alexandrinum an. 16. Domitiani: οἵτινες ἐποίησαν ἣν ἐφόρει χλαμύδα πορφυρᾶν κρεμασθῆναι εἰς μίαν ἅλυσιν τῶν ἔσω ἐν τῷ ἱερῷ κανδηλῶν. Et an. 1. Juliani: τὸ δὲ κράνιον ἐφυβρίστως κρεμάσαντες ἐν σχήματι κανδήλας ἐνέπηξαν. Nicolaus Patriarcha in Epit.Canon. οἱ μοναχοὶ διὰ τὸ σχῆμα εἰς τὸ θυσιαστήριον εἰσίτωσαν ὑφάψεως χάριν κηροῦ καὶ κανδήλας. Nicephorus Patr. Ibid. δεῖ τὰς μοναζούσας εἰσιέναι εἰς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον, καὶ ἅπτειν κηρὸν καὶ κανδήλας. Ubi observandum Cereum à candela distingui, ut alibi passim. Pentecostarium: ὁ κανδηλάπτης ἅπτει τὰ κηρία πάντα καὶ κανδήλας. Occurrunt eadem verba alibi non semel. Typicum S.Sabæ cap.19. ad 16. Januarij: δίδοται δὲ καὶ ἅγιον ἔλαιον τοῖς ἀδελφοῖς ἐκ τῆς κανδήλας τοῦ ἁγίου. Ita Anthologium 6. Decemb. in fine. Ἑπτάφωτος κανδήλα, in Synodo Hierosol. an.1672. pag. 334. Κανδήλα ὑαλίνη, apud Codinum in Orig. Constantinopol. num.41. Utuntur passim Scriptores, Epiphanius contra Meletianos semel ac iterum, Theosterictus in S.Niceta num.45. Anonymus in Miraculis S.Georgij num. 55. Symeon Logotheta in Theophilo n.20. Joannes Moschus in Limonario cap.105. Zacharias Pap. lib.1. Dialog. cap.5. 7. lib.3. cap. 24. 29. 30. Scholiastes Basilic. lib. 48. tit. 3. Euchologium pag. 428. 560.699. Eustathius ad Odyss. ή. Anonymus de Lo-

cis Hierosol. num. 1. 4. 6. 7. Malaxus in Hist. Patr. pag. 181. 183. 184. &c. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Candela*.

Κανδήλα τῦ εὐχελαίυ, *Lampas* coram Christi imagine appensa & ardens, in qua, in majoribus Ecclesiis, oleum infirmis ungendis asservari solet. Euchologium in Officio S. Olei, ex Cod. Barberino: πλυνέεται ἡ κανδήλα, καὶ γεμίζεται ἔλαιον κανδήλα μεγάλη χωρῦσα λίτρας ἑπλά, &c. Euchológ. Edit. pag. 413. ἰςέον ὅτι ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἀντὶ ὕδατος οἶνον εἰς τὴν κανδήλαν τῦ εὐχελαίυ βάλλυσιν. Vide Symeonem Thessalonic. apud Goarum paginâ 436. & suprà in Ἔλαιον.

Κανδήλαι ἀκοίμητοι, in Vita MS. S. Theodori Siceotæ, *Lychni in Ecclesiis diu & noctu ardentes*. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 66. κανδήλαι ἀκοίμητοι νυκθημεριναὶ διατηρείσθωσαν, ἐν μὲν τῷ μύακι μία ἔμπροσθεν τῆς Κεχαριτωμένης Θεοτόκυ, μία ἐν τῷ τέμπλῳ, μία ἐν τῷ ἄρθηκι. Vide Ἀκοίμητος.

Κανδήλιον. Anonymus de Locis Hieros. num. 7. ἔχει καὶ τράπεζαν ὅπυ λειτυργῦν· ἔχει κανδήλια δ'.

Κανδήλαβρον, *Candelabrum*, in Basilicis. lib. 15. tit. 3. §. 6. Κανδηλάβρα, in lib. 44. tit. 13. §. 3. nam & fœminino genere efferebant. Glossæ Gr. Lat. Λαμπὰς, *Candelabra*, *Fax*.

Κανδηλάπτης, *Qui candelas accendit in Ecclesia: Accensor*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Manethon Apotelesmaticus MS. κανδηλάπτας, λαμπαδαρίυς, &c. Damascenus Studita Hom. 18. καὶ τὸ ταχὺ ἐσυχάθη ὁ Κανδηλάπτης καὶ ὕπηγε νὰ ἀνάψη τὰ κανδάλια τῆς ἐκκλησίας, &c. Aristænus ad Can. 51. Epist. S. Basilij ad Amphilochium: εἴτε καὶ ἀχειροποιητοί εἰσιν, ὡς θεωροὶ, κανδηλάπται, καὶ οἱ τὴν φυλακὴν ἐμπεπιςευμένοι τῶν ἁγίων θυρῶν τῦ θυσιαςηρίυ. Pentecostarium: ἐναπομένας δὲ ἐνδὸς τῦ ναῦ μόνος ὁ Κανδηλάπτης, ἅπτει τὰ κηρία πάντα καὶ τὰς κανδήλας. Alibi: ὁ δὲ Κανδηλάπτης σημαίνει τὸ μέγα καὶ τὸ σιδηρῦν. Illius etiam id fuisse muneris docet Triodium Fer. 2. Hebd. 1. Jejunior. περὶ δὲ ὥραν γ'. κρύει τὸ σίδηρον ὁ Κανδηλάπτης καὶ συναγόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Rursum: ὁ δὲ Κανδηλάπτης, βαλὼν τὴν συνήθως μετάνοιαν τῷ προεςῶτι, ἀπέρχεται καὶ κρύει τὸ σήμαντρον. Mox: περὶ δὲ ὥραν ἐννάτην κρύει ὁ Κανδηλάπτης τὴν θ'. καὶ συναγόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. In Officio Vespertino Sabbati Sancti: ἅπτει ὁ Κανδηλάπτης πάσας τὰς κανδήλας, καὶ ἐξερχόμενος κρύει τὸ σήμαντρον. Typicum cap. 1. ἀνέρχεται ὁ Κανδηλάπτης, —— καὶ κατελθὼν σημαίνει τὸ μικρόν. cap. 2. de eodem: ἀνέρχεται καὶ κρύει τὰς βαρέας σχολέως, ψάλλων καὶ τὸν Ἄμωμον. μετὰ δὲ τὸ πλήρωμα τύτων, ἀπέρχεται καὶ ἅπτει τὰς κανδήλας. Ita passim in hoc libro & in Euchologio pag. 545. 560. Vide Allatium de Recentiorum Græcorum Templis pag. 101.

Κανδηλάειος, idem qui Κανδηλάπτης, vel qui Cereorum & lampadum in Ecclesia curam habet. Theodorus Studita in Catech. 2. lib. 1. περὶ τῆς μερίμνης τῦ Κανονάρχυ, Κανδηλαρίυ, καὶ Νοσόκομυ.

Κανδηλάριον, *Candelabrum*. Lib. 49. Eclog. Basilic. ἐὰν δὲ εἰς τὸν ἄργυρον ἀνλώκεται, καὶ ἀργυρᾶ κανδηλάεια τῷ ἀργυρῷ περιέχεται.

Κανδηλαύρα, eodem significatu in ead. Ecloga: σκεύη ὑδρηλὰ, χερνιβόξεςα, κανδηλαύραι, λύχνοι, τρυλλαι. Rursum: ἐτε αἱ ἀργυραῖ κανδηλαύραι, ἢ λυχνία, ἢ ζώδια ἀργυρᾶ ἐν τῷ οἴκῳ κειμένα.

Κανδηλοσβέςρα, exponitur πυραύςης, apud Eustathium. Scholiastes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 404. φάλαινα, εἶδος ἰχθύος, καὶ κατὰ νυκτὸς εἰς τὸ φῶς ἀλλομένη, ἡ κοινῶς κανδηλοσβέςρα. Joannes Tzetzes Chil. 9. v. 965.

> Φάλαινα, ψωρὰ, ψύχιτε, καὶ πυραυςέμορός δε,
> Ὅπερ φασὶ κοινότερόν τινες Κανδηλοσβέςραν.

Scholiastes Lycophronis: περὶ μὲν τῆς φαλαίνης τῆς χερσαίυ ζωύφίυ, ὃ καὶ Κανδηλοσβέςριαν ἰδιωτικῶς φασὶν, εἴπομεν.

Κανδηλοσβέςης appellatur à Scholiaste Nicandri in Theriaca: τῷ γὰρ ὄντι σποδώδη εἰσὶ τὰ πτιλὰ Κανδηλοσβέςυ.

Καντίλα. Demetrius Zenus in Batrachomyomachia:

> Καὶ για τὸ λάδι κόπλυσι καὶ φτέρναν τῆς καντίλαις.

Manuël Malaxus in Chron. MS. pag. 334. καὶ ἐπάνω τῦ ἁγίυ τάφυ κρέμανται καντήλια λη'.

Καντηλιέρη, *Candelabrum*, Κηροπήγιον, in Corona pretiosa.

Καντηλίςρα, Hieronymo Germano, *Piombarolo della lampada, dove accende il bombace.*

Πολυκάνδηλον, *Machina à Templi fornice pendens Lychnis compluribus instructa*. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 59. ἐν αὐτῇ τῇ πρώτῃ τῇ Κοιμήσει τῆς Κεχαριτωμένης δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκυ, αἰρομένων τῶν πραλήρων, κρεμάσθωσαν ἀργυρᾶ πολυκάνδηλα τὰ πολυφώτια, καὶ αἱ ἀργυραῖ χυτροκανδῆλαι, καὶ οἱ ἀργυροὶ κρατῆρες, &c. Adde cap. 72. Theophanes an. 12. Heraclij: ἔλαβεν καὶ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας πολυκάνδηλά τε, καὶ ἕτερα σκεύη ὑπυργικὰ, χαράξας νομίσματα, &c. Leo Grammaticus in Theophilo pag. 449. & Symeon Logotheta num. 2. καὶ προσέταξε τῷ Χαμοδράκοντι Λέοντι τῷ Πρωτοβεςιαρίῳ αὐτῦ ἀγαγεῖν τὸ πολυκάνδηλον τὸ ἐν τῇ σφαγῇ τῦ Ἀρμενίυ Λέοντος ξίφει διακοπέν. Idem in Leone Philosopho pag. 481. καὶ εἰ μὴ ἡ φορὰ τῆς ῥάβδυ εἰς πολυκάνδηλον ἐμποδιςεῖσα διεχαυνώθη, &c. Et in Alexandro: τὰς τῶν ἐκκλησιῶν ἐνδύτας, καὶ τὰ πολυκάνδηλα ἄρας, &c. Continuator Theophanis lib. 4. num. 44. ὁ εἰς φωταγωγίαν κατασκευασθεὶς αὐτῷ κύκλος, ὅπερ φασὶ πολυκάνδηλον. Acta S. Eliæ Junioris pag. 199. καὶ ἔβλεπον ὅτι ἐκρέμασαν οἱ Χειςιανοὶ πολυκάνδηλον μέγα ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς τῦ ἐςαυρωμένυ ἔξωθεν, &c. Anonymus de Locis Hierosol. cap. 1. καὶ κρέμεται πολυκάνδηλον. Adde Cedrenum pag. 537. & quæ annotamus in Constantinopoli Christiana lib. 3. n. 48. & in Gloss. med. Lat.

Χαλκοκάνδυλον, *Candelabrum æreum*. Ita appellari Laonicum, cujus extat Turcorum Historia, in Regio Codice monet Fabrotus. Typicum MS. suprà laudatum cap. 72. τῶν χαλκῶν πολυκανδήλων ἐν αὐτῷ (τῷ νάρθηκι) κρεμαμένων.

Κυκυμοκάνδηλον, Vas Chymicum. Codex Reg. 618. fol. 83. δὸς ὀπτᾶσθαι ἐν ἱππείᾳ κόπρῳ, ἢ ὀγγία, ἢ πρισματοκαύςυ, ἢ κυκυμοκανδήλῳ.

Χυτροκανδῆλα, in Typico MS. loco suprà allato, *Lychnus Olearius*, *Olla Lucernaria*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

> Αὐτὸς τῆς βλέπεις ἔδωκεν εἰς τὴν μονὴν εἰκόνα,
> Καὶ σαρανάπηχον βλατὴν, καὶ δύο κηροκανδῆλας.

ΚΑ'ΝΔΙΔΑ, *Candida*, de qua voce egimus in Glossario med. Latin. Martyrium S. Bonifacij, de Aglaë: αὐτὴ δὲ τρίτον κάνδιδα ἔπραξεν ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ ἐπαρχότητα, ἔχυσα ὑφ' ἑαυτὴν ἑβδομήκοντα τρεῖς φροντιςὰς εἰς τὴν κλῆσιν αὐτῆς.

ΚΑΝΔΙΔΑ'ΤΟΙ, *Candidati*, de quibus in Gloss. med. Lat. Procopius lib. 3. de Bello Gotth. cap. 38. ἦν δὲ ὗτος ἀνὴρ Βασιλέως μὲν Ἰυςινιανῦ δορυφόρος, ἐπεὶ ἐς τὺς Κανδιδάτυς καλυμένυς τελῶν ἔτυχε. Chronicon Alexandrin. an. 3. Gordiani: Γορδιανὸς Αὔγυςος ἐποίησε ἀριθμὸν τῶν λεγομένων Κανδιδάτων. Mox addit ex suo nomine Σενιῶρες appellasse. Idem Chron. an. 5. Justiniani: καὶ ἐκαύθη τὸ μέσον τῦ πορτίκυ τῦ Σχολαρίων, καὶ τῶν Προτικτόρων, καὶ τῶν Κανδιδάτων. Eundem vide an. 3. Phocæ. Theophanes an. 25. Copronymi: Θεοφύλακτος Κανδιδάτος ὁ κατὰ τὸν Μαρινάκην. Constanstinus de Adm. Imp. cap. 51. τιμηθεὶς κατὰ διαφόρυς καιρὺς

κομῆρες Κανδιδάτος, στράτωρ, Σπαθάριος, Σπαθαροκανδιδάτος. Nicephorus Constantinopol. in Hist. pag.20. 1. Edit. τὴν δὲ ἀξίαν, ἣν Κανδιδάτον Ῥωμαίους καλήσκειν ἔθος, (ἐτύγχανε.) Vide Nilum Monach. lib.1. Epist.207. lib.2. Epist.184.220.329. Joan. Moschum in Limon. cap.185. Acta S.Maximi Confess. p.31. Edit. Combefisij, Antholog. Arcudij 31. Junij, Gruter. in Inscript. 425. 2. Cedrenum, &c.

ΚΆΝΕ, *Saltem*, τοὐλάχιστον.

ΚΑΝΕΒΆΤΖΑ, *Cannabinum*, ex Italico *Canevaccio*. Vide in Ζοῦπα.

ΚΑΝΕΙ͂Σ, Κανένας, *Nemo*, *Nullus*, Μηδεὶς, οὐδείς. Sic legendum in Corona pretiosa pro Κανῆς. Alexius Comnenus in versib. Polit. MSS. ad Spaneam Nepotem:

Εἰς κρίμα μέγα ἢ μικρὸν κανένα καλακρίνης.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.4.

——— Χωρὶς κανέναν φόβον.

Eodem lib.

Ὅτι ποτέ τις κανενὸς οὐκ ἔδειξεν ἐκεῖνον.

Historia Apollonij Tyrij:

Νανοίξο ταργαστήρη μου, γιαδιάφορον κανένα.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. ὁ μῦθος δηλοῖ πῶς δὲν πρέπει νὰ καταφρονῇ τινὰς κανένα ἄνθρωπον, ἂν καλλὰ καὶ νὰ εἶναι ὁ μικρότερος, &c.

ΚΑΝΈΛΑ, Κανέλλα, *Casia*, Κασία. Corona pretiosa: Κανέλλα, *Cinnamonum*, Κιννάμωμον. Glossæ Botanicæ ex Cod.848. ξυλοκινάμωμον, ἤτοι κανέλα. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. Κυληρέης δρόσον τηκοισούτας, ἢ ἐστι τζιμαμώμον, τὸ λέγουν κανέλαν, ῥωμένικα πειψύδην. Glossæ aliæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 1177. κοιναμώμου ἀρωματικοῦ, ἤτοι κανέλα. Nicolaus Myrepsus MS. sect.1. cap.77. κανέλαν καλὴν ἐξάγιον γ. Vide Fuchsium.

ΚΑΝΈΝΕΙΝ, *Scopum assequi*, *Collineare*, *Collimare*, εὐστοχεῖν, ἐπὶ σκοποῦ τοξεύειν, στοχάζεσθαι.

ΚΆΝΗΣ, Κάνις, *Canis*, *Can*, ita appellatus Tartarorum Princeps. Vide Gloss. med. Lat. in *Caganus*: & infrà in Κάνης & in Κνέζης.

ΚΆΝΘΑΡΟΣ. Vide in Ἀντικάνθαρος.

ΚΑΝΘΉΛΙΟΣ, *Corbis*. Constantinus Porphyrog. (seu ut Nicolao Guiberto in Assertione de Murrhinis pag. 23. placet, Dionysius Uticensis) lib.6. de Agricult. cap.11. *Qui majoribus corbibus, Cantheliis appellatis, præfecti sunt, folia eligant, & si quis acerbus aut aridus racemus afferatur.* Joan. Moschus Limon. cap.107. *Portabat canthelium capientem amphoras quatuor, ferebátque aquam in Monasterium.*

Τετρακάνθιλος, vox deducta à Κανθήλιος. Theophanes an.6. Copronymi, pag.355. ἐκ πολλῆς οὖν περιστάσεως ἐπενοήθη διὰ ζώων σαγμαλουμένων ὑπὸ τετρακανθίλου σανίδας ἐπιτιθέαν, καὶ οὕτως ἐκφέρειν τοὺς νεκρούς. Ubi monet Editor: quosdam Codd. unicâ voce, τετρακανθιλουσανίδας, alios ὑπὸ τετρακανθίλους σανίδας, alios denique τετρακανθήλου σανίδας præferre. Sic autem is hæc vertit, *Animalibus in quadrum ad invicem junctis, ac suis Clitellis instructis, trabeculas, quibus affixi asseres, superponere, ac ita (peste) mortuorum cadavera in tumulum efferre excogitatum est.* Rectiùs: ni fallor, Miscella lib.22. pag.684. *Ex necessitate itaque multâ excogitatum est, quòd super animalia tabulæ sternerentur, & ita super has impositi mortui deferrentur.* Quam interpretationem firmat Nicephorus Constantinopol. διὸ μηχανὰς ἔκ τινος περινοίας κατεσκεύαζον, τοῖς ἀχθοφόροις ζώοις σανίδας ἐπιστρώννυντες, &c. Nempe quatuor Corbes unicuique equo dati, bini scilicet à dextris & sinistris, iisque superstrati asseres quibus mortui impositi efferebantur.

ΚΑΝΘΗΡΆ. Orneosophium Michaëlis Imp. jussu scriptum pag. 250. σχίσον τὰ κανθηρὰ τοῦ ὀρνέου, καὶ βάλε θηριακὴν, εἶτα καῦσον αὐτὸ εἰς τὸ ἀντικέφαλον μετὰ μεγάλης προσοχῆς διὰ τὸν μυελόν.

ΚΑΝΘΌΣ, idem quod ἐπίσωτρον. Vide in hac voce.

ΚΑΝΘΌΧΗΡΟΣ, in Nomocanone Coteleriano num.317. recensetur inter animalia, quorum carnis esus interdicitur, loco in Καρακάξα descripto, ubi Vir Eruditissimus ἀκάνθοχοιρος scribendum opinatur.

ΚΑΝΊΚΛΕΙΟΝ, *Caniculus*, seu *Atramentarium Imperatoris*, ex quo, inquit Anastasius ad Act.10. VIII. Synodi, *Imperator Phœniceas literas scribebat*: cui qui præest, ὁ Ἐπὶ τοῦ Κανικλείου passim appellatur à Scriptoribus Byzantinis. Eadem Synodus: τὸ δὲ τῆς γραφῆς ὑπόλοιπον γεγραφότος Χειστοφόρου Πρωτασηκρήτου καὶ Ἐπὶ τοῦ Κανικλείου. Ita ab aliis indigitatur, Scylitze, Zonara, Leone Grammatico, Anonymo Combefisiano in Leone num.13. Niceta, Acropolita num.75. 79. Pachymere lib.8. cap.32. lib.9. cap. 24. Cantacuzeno lib.1. cap.14. lib.4. cap.40. &c. Interdum Κανίκλειος nudè dicitur, ut apud eundem Leonem Grammaticum p.457. 485. Continuatorem Theophanis lib.1. num. 25. lib.5. num.1. 39. Anonymum Combefisianum in Leone Philos. num. 29. Symeonem Logothetam in Michaële & Theodora num.1. & Anonym. de Restitut. imag. pag.723. Κανίκλης, apud eundem Leonem pag.461. 491. Κανικλείων, apud Gregentium, *Caniclinus*, apud Radevicum lib.3. de Gest. Friderici Imp. Jamverò *Caniculum* id vas appellatum vult Alemannus ad Procopij Hist. arcanam, quod caniculi formam referret, seu potiùs quòd à caniculis fictitiis sustentaretur, ut hodie etiam fieri solet. Salmasius verò ad Plinium à κανοῦν & κανὸν, *Canistrum* deducit. Sed de hac voce & de Dignitate τοῦ Ἐπὶ κανικλείου, vide quæ olim congessimus ad Alexiadem Annæam pag. 258. & 378.

Κανίκλωμα, *Subscriptio Imperatoria per cinnabarim*, seu ex encausto cinnabarico hausto ex *Caniculo Imperatorio*. Extat Novella Manuëlis Comneni in Cod. Reg. sign.2023. in qua hæc habentur: ἐν ᾧ τὸ ἥμερον, εὐσεβὲς, θεοπρόβλητον ὑπεσήμαινε κράτος· εἶχε δὲ τὸ συνήθες κανίκλωμα, καὶ ὑπογραφὴν τοῦ Βασιλέως ταύτην· Μανουὴλ ἐν Χειστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς Βασιλεὺς, Πορφυρογέννητος, καὶ Αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων ὁ Κομνηνός· καὶ κάτω μὲν ἀπῃωρημένην βοῦλλαν διὰ μετάξης ὀξείας· καὶ ἔξωθεν τὸ, Διὰ τοῦ Ἐπικανικλείου καὶ Δικαιοδότου Θεοδώρου τοῦ Στυπειώτου τοῦ μεγάλου Λογαριαστοῦ κατὰ μῆνα Ἰανουάριον, μηνὸς ζ.

ΚΑΝΊΟΝ, *Canistrum*, Apomasar in Mysteriis: ὀλιγότητα τῶν κανίων καὶ μεγαράδων, καὶ μεταλλικῶν, μάλιστα τοῦ ἀργυρίου. Eleutherius Zebelenus de significat. Eclips. εὔκρατον θερμὴν, καὶ καλοσύνην κανίων. Idem de Constitut. & forma Corp. οἱ Πέρσαι τὸν ἥλιον μόνον λέγουσι δηλοῦν τοὺς μεταλλικοὺς τοὺς ἐργαζομένους τὰ κανία καὶ μεγαράδια.

Κανικόν. Achmes in Introd. in Astrolog. ὁ Ζεὺς θερμὴν ποιεῖ, καὶ ἠρέμα ξηραίνει, καὶ ἡ χροιὰ αὐτοῦ κίτρινος, καὶ δηλοῖ μέταλλα πολυειδῆ, καὶ χρυσίον καὶ ἅπαν μεταλλικὸν, καὶ κανικὸν, καὶ ἐργαστήρια μεταλλικά· λέγεται καὶ μεγαράδιον, τὸ πλεῖον δ' εἰς κίτρινον.

ΚΆΝΙΣ, vel Κάνης, dictus Tartarorum Princeps Georgio Pachymeri non semel, & in locis laudatis in Gloss. med. Lat. in V. *Caganus*: vulgò *Magnus Can*, seu *Chan*.

ΚΑΝΊΣΚΙΟΝ, Κανίσκι *Canistrum*. Didymus Schol. Homeri Od. α. κανέοισι, κανισκίοις. Apophthegmata Patrum in Sara num. 8. ἡ δὲ παρέθηκεν αὐτοῖς κανίσκιν. Martyrium MS. S. Blasij: καὶ ἐψήσασα τὴν κεφαλὴν,

κεφαλὴν, καὶ τοὺς πόδας, καὶ λαβοῦσα ἐν κανισκίῳ καὶ ἐκ τῶν σπερμάτων γῆς, &c.

Sumitur porrò hæc vox apud Recentiores Græculos pro *Sportula*, *honorario*, *dono*: quia dona in Canistris deferri solent. Glossæ Græcobarb. Ἀθρήματα, δῶρα πεμπόμενα παρὰ τῶν συγγενῶν τῆς γαμουμένας παρθένοις· κανίσκια ὅπου πέμπονται ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς εἰς τὰς παρθένοις ὅπου ὑπανδρεύθησαν. Rursum: Ἀδωροδόκητος, ὅπου δὲν λαμβάνει δῶρα, ὅπου δὲν δέχεται κανίσκια. Constantinus de Adm. Imp. cap. 46. διὰ τὸ καὶ τὸν πρῶτον ἄνθρωπον ἀποστεῖλαι μετὰ μεγάλου κανισκίου τὸν Κουρκένιον πρὸς τὸν Βασιλέα. Et lib. 1. de Themat. cap. 12. προσήνεγκε δὲ τῷ Ἰουστινιανῷ δῶρον ἐν τάξει κανισκίου θαυμασιώτατον καὶ γραφῆς ἄξιον, μυριάδα προβάτων τῶν χοίαις διαλλάττουσαν, &c. Nicetas in Alexio lib. 2. n. 1. ex Cod. Barbarogr. κατακλύσας εἰς λεπτὰ, ὥσπερ κανίσκιον, ἀπὸ τούτου τὰ μέλη ἔπεμπε πρὸς τοὺς αὐτοῦ συγγενεῖς. Ubi Cod. Edit. καὶ θεὶς ἐπὶ κανοῦ, καθάπερ σῖτον ἐκπέπομφε τοῖς οἰκείοις. Balsamon ad Canonem 4. Apostol. τὰ ἐπὶ ταῖς μνήμαις τῶν ἁγίων, καὶ τῶν κατοιχομένων προσφερόμενα, καὶ κανίσκια λεγόμενα, διὰ πολυειδῶν ὀπωρῶν κοσμούμενα τῷ θυσιαστηρίῳ προσφέρονται. Malaxus in Hist. Patr. pag. 182. ὁ δὲ Πατριάρχης λαβὼν τὸ διαλεγόμενον πεσκέσιον, ἤτοι κανίσκιον, τὰς δύο χιλιάδας τὰ φλωρία, &c. Idem in Chron. MS. ἔπεμψε τὸν Βασιλέου κανίσκι ἕναν ἄλογον. Demetrius Zenus in Batrachomyomachia:

> Κ'εἰς τόβγα νάχης χάρισμα, καὶ ἔμορφα κανίσκια.

Hist. MS. Belisarij:

> Ἀποκρισιαρίους ἔστειλαν, κανίσκια καὶ δῶρα.

Alibi:

> Τέτιον κανίσκιν ἔπεμψεν μέγα καὶ θαυμαστόντε.

Vide Symeonem Logothetam in Leone Philosopho num. 14. Euchologium Goari pag. 715. Joan. Moschum Limon. cap. 160. Sguropulum in Hist. Concil. Florent. sect. 3. cap. 2. Georgium Contarem in Hist. Athenar. p. 13. &c.

Κανίσγειον habet eâdem notione Nicetas in Alexio lib. 3. num. 2. in Cod. Barbarogr. ubi Cod. alter σύλων ἀφαίρεμα.

Κανισκεύειν, *Donare*, *Munerari*, δωρεὰν διδόναι, χαρίζεσθαι. Anonymus de Nuptiis Thesei ad calcem lib. 12. λόγοι ὅπου ὁ ποιητὴς παρακαλεῖ τὰς Μούσαις ὅτι τὸ παρὸν βιβλίον νὰ τὸ κανισκέψουν τὴν κύρας του, &c. Glossæ Græcobarb. ἀπὸ τοὺς ὁποίους μηδένας ἔδωκε δέκατον· ὅπου δὲν κανισκεύων. Alibi: Θεοῖς ἀνακείμενον· ἀφιερώμενον τοῖς Θεοῖς, κανισκεμένον εἰς τοὺς Θεούς. Stephanus Sachleces in Narrat. MS.

> Καὶ δόσουν τον ὑπέρπηρα, καὶ φράζουν τὸν λαιμόν του,
> Καὶ κανισκέψουν τὰ πολλὰ, διαβαίνει ἡ μανίτα του.

Κανισκαποδοῦχος, *Muneribus corruptus*.

Κανήκιον. Chronicon MS. Manuëlis Malaxi fol. 1056. ἐπῆραν γοῦν εὐαγγέλια κεκοσμημένα, θυμιατὰ, εἰκονίσματα, — ἕτερά τε κανήκια.

ΚΑ'ΝΙΣΤΡΟΝ, *Canistrum*: Κανίστρι hodie. Glossæ MSS. Reg. Cod. 1673. κάνιστρον, κανίσκιον.

ΚΑ'ΝΝΑ, *Canna*, *Vasculum*. Euchologium Barberinum ubi de Dedicatione Templi: καὶ μετὰ τοῦτο λαμβάνει κάννην κολλάθου, καὶ ἐπιχέει αὐτῷ τρεῖς σταυροειδῶς. Ubi Goarus perperam vertit: *His peractis, ansâ Colathi acceptâ*. Debuerat vertere, *vase*.

Καννίον. Glossæ Basilic. Καννία, οἱ κόνδυλοι τῶν καλάμων, καὶ οἱ σωλῆνες, κ' ἐκ τούτου πάντα τὰ σωληνοειδῆ ἀγγεῖα. Græcobarb. Ἀλάβαστρον, φωκάδιον, μυροθήκη, καννίον, καννίν.

ΚΑΝΝΑΒΑ'ΡΙΟΣ, *Stupparius*, in Glossis Græco-Latin.

ΚΑΝΝΥ'ΖΕΙΝ, *Claudere oculos*, Καμμύειν τοὺς ὀφθαλμούς.

ΚΑ'ΝΟ, Piscis aliis Κάνα dictus, Massiliensibus *Seran*: Genuensibus *Bolasso*. Petr. Bellon. lib. 1. Observ. cap. 30.

ΚΑΝΟΝΙ'ΖΕΙΝ. Vide in Κανών.

ΚΑΝΟΚΕΡΣΑ'ΙΑ, *Helxine*, apud Interpol. Dioscor. cap. 621. 668.

ΚΑΝΟΝΑ'ΡΙΝ, *Canonarium*, *Regula*. Codex MS. Bibliothecæ Barberinæ apud Allatium in Dissert. 1. de Libris Ecclesiast. Græc. Κανονάριον σὺν Θεῷ ἀρχόμενον ἀπὸ μηνὸς Σεπτεμβρίου, &c. Alter, Κανονάριον τῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ εὐαγγελίου, &c.

ΚΑΝΟΝΑ'ΡΧΗΣ. Vide in Κανών.

ΚΑΝΟΝΙΚΟΙ', Κανονικὴ, Κανονικόν. Vide in Κανών.

ΚΑ'ΝΟΥΛΑ, *Canalis doliarius*, *fistula doliaria*, *Cannula*, Gallis, *Canule*.

Κανούλιον, *Fistula*, *Canalis*. Constantinus Asecretis in Viatico MS. lib. 1. cap. 48. ἕλκων τὸν καπνὸν διὰ κανουλίου διὰ στόματος.

ΚΑΝΣΤΡΑ'ΤΟΣ, *Castratus*. Glossæ Basilic. Κανστράτος, εὐνοῦχος. Perperam scriptum Κανστράτωρ. Balsamon ad Canon. Apost. 21. πρὸς δὲ καὶ εἰς κανστράτους, τοὺς διὰ σιδήρου ἀκρωτηριασθέντας· κάνστρων γὰρ παρὰ Ῥωμαίοις σίδηρος. Sic ineptiunt Græculi in Latinarum vocum etymis inquirendis.

ΚΑΝΣΤΡΙ'ΟΝ, *Canistrum*, pro κανίστριον, de qua voce suprà egimus. Euchologium in Dedicat. Ecclesiæ pag. 832. καὶ ταύτας τὰς τρεῖς μερίδας (Reliquiarum Sacrarum) βαλὼν ἐν γλωσσοκόμῳ, ὅμοιον κανστρίῳ, &c. Vide mox in Κανστρίσιος.

ΚΑΝΣΤΡΙ'ΣΙΟΣ, *Castrensis*, Dignitas Ecclesiastica, cujus munus erat εἰς τὸ κανστρίον, καὶ εἰς τὸ ἀλλάσσειν τὸν Ἀρχιερέα, ut est apud Codinum cap. 1. num. 10. ubi Codd. Regij Κανστρίνσιος præferunt. Joannes Episcopus Citri in Resp. ad Constantinum Cabasilam pag. 329. de Hieromnemone M. Ecclesiæ: συνυπουργὸς οὗτός ἐστι τῷ Καστρισίῳ εἰς τὸ προτιθέναι τὴν ἱερὰν στολὴν τῷ Ἀρχιερεῖ μέλλοντι ἱεροπρακτεῖν. Demetrius Gemistus MS. de Sacra Patriarchæ Liturgia: εἶτα ἄρχεται ὁ Πατριάρχης ἐνδύεσθαι τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν, ἀλλάσσοντος αὐτοῦ τοῦ Κανστρισίου. Infrà: ἀσπαζόμενος δὲ καὶ τὸ ὠμοφόριον, ἐπιτίθησιν αὐτῷ ὁ Κανστρήσιος τῷ ὤμῳ τοῦ Πατριάρχου, λέγων, &c. Alia ejus munia recenset Catalogus Allatianus Officiorum M. Ecclesiæ: ὁ Κανστρήσιος ἀλλάσσων τὸν Ἀρχιερέα, καὶ κρατῶν τὸ θυμιατὸν, καὶ τὸν ἀέρα ἐν ὕμνῳ Τριαδικῷ, ῥαντίζων καὶ τὸν λαὸν τὸ δρόσον· φυλάσσων οὖν καὶ τὰ ἀξιώματα τοῦ Ἀρχιερέως. Codex alter Allatianus: κρατῶν δὲ καὶ τὸ θυμιατὸν ἐν τῇ λειτουργίᾳ, καὶ τὸν ἀέρα ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χειρὶ, ῥαντίζων καὶ τὸ ὕδωρ τὸν λαὸν ἐν τῷ Τριαδικῷ ὕμνῳ, κρατῶν δὲ καὶ τὸ κιβώτιον τῶν ἀρωμάτων, &c. Castrensis munus circa thymiama attigit etiam idem Gemistus, ubi de Ordinationibus: ἅμα δὲ τὸ εἰσελθεῖν τὸν Πατριάρχην, ὁ Κανστρίσιος ἔχων προητοιμασμένον τὸ θυμιατὸν, βαλὼν ἐν αὐτῷ θυμίαμα, λέγει, Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ θυμιατόν. ὁ δὲ εὐλογῶν αὐτὸ, λέγει τὴν εὐχὴν τοῦ θυμιάματος καθ' ἑαυτὸν, καὶ λαβὼν τὸ θυμιατὸν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ, θυμιᾷ κύκλῳ σταυροειδῶς τὴν ἁγίαν τράπεζαν. Goarus Κανστρίον pro *acerra* usurpari putat, indéque dictum Κανστρίνσιον. Alij volunt sic appellatum, quòd vestes sacras Patriarchæ in Canistro afferret, cùm eas induturus erat. Meminit Demetrius Chomatenus in Resp. ad Cabasilam pag. 318. Nicolai Diaconi & Κανστρισίου, postmodum Episcopi Melesobæ: alterius verò Κανστρισίου Χίου, Turco-Græcia Crusij p. 284. & 285. vbi esse dicitur qui Κάνστριον Ecclesiæ tenet. Vide Καστρησιος.

ΚΑΝΤΑΡΕ'ΤΟ, *Statera*, ζυγὸς, σταθμός. Port. Ex Ital. *Cantaro*, *Cantaretto*.

ΚΑΝΤΑ'ΤΩΡ, *Cantator*. Sic appellabant eos qui Milites ad strenuè se gerendum in præliis adhortabantur

tabantur & excitabant. Leo in Tacticis cap.12.§.71. ἁρμόδιον δὲ ἡμῖν καταφαίνεται ἐν τῷ τῆς συμπλοκῆς καιρῷ καὶ τὸ τῶν λεγομένων Καντάτορων ἔργον. οὗτοι δὲ εἰσιν οἱ τὸν στρατὸν διὰ λόγων παροτρύνοντες, καὶ συμβουλεύοντες, καὶ θαῤῥύνοντες, καὶ παρακαλοῦντες πρὸς τοὺς ἀγῶνας. De ejusmodi cantatoribus rursum plura ingerit §.72. 121. ut & Mauricius lib.2. Strateg. cap.18. Huc respexit Nicephorus Xanthopulus in Synaxario Dominicæ τοῦ Τελώνου in Triodio: πολλάκις δὲ καὶ πρὸ τῆς συμβολῆς καὶ λόγους καὶ ἱστορίας, καὶ παραδείγματα αὐτοῖς ἐπιφέρουσιν, εἰς ζῆλον ὑπερεθίζοντες τὰς ἐκείνων ψυχὰς, τόντε ὄκνον, καὶ δειλίαν, καὶ ῥαθυμίαν, καὶ ἄλλο εἴτι κινδυνῶδες ἀποτρεπόμενοι. Vide Gloss. med. Lat. in *Cantilena Rollandi*.

Καντάρειν, *Cantare*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Να τραγωδοῦν Λατινικὰ, καὶ να με πῶς καντάρουν.

ΚΆΝΤΖΑΡΟΣ, *Arceuthos*, *Iuniperus* vel *Cedrus*. Glossæ Botanicæ ex Cod. Reg. 848. ἄρκευθον, ἢ καντζάρου, ἢ κέδρος.

ΚΑΝΤΖΕΤΟΝΗ, Lapidis pretiosi species. Anonymus MS. Græcobarbarus de Lapidibus: Καντζέτονη, ἔνε πέτρα ἀβενάδη εἰς πῶλι· χλορὲ, καὶ πῶλες κωντετζηονὲς, καὶ δέτο εἰς τὸ λῆμα ὅσαν τὸ σαφύειν, καὶ ἔχει τίαν βερτοῦδεν, καὶ χαρίζει πλουσιότητες, &c.

ΚΑΝΤΖΙΛΕΡΙΟΣ, Καντζηλιέρης, *Cancellarius*, apud Cinnamum lib.4. n.4. Anonymus MS. de Bellis Francor.in Morea:

Τὸν καντζηλιέρην ἐσήκωσεν, τὸν ἔφερε με ταυτόν.

ΚΑΝΤΖΙΑΙ, *Tibia*, Κνήμη.

ΚΑΝΤΗΛΑ. Vide in Κανδήλα.

ΚΑΝΤΙΛΕΣΚΕΡΗ. Vide in Κάδις.

ΚΑΝΤΙΝΑ, *Cella Vinaria*, οἰνοθήκη, οἰνὼν, πιθών. Vox Italica.

ΚΑΝΤΙΟΝ, *Saccharum*, quod vulgo *Sucre candi* Galli vocant, seu *Candidum*, uti vult Fuchsius ad Myrepsum sect.1.c.35. & 94. ubi vox hæc occurrit. In MS. Cod.cap.35.95.419. legitur κάντεον. At Salmasius ad Plinium ita dictum Saccharum factitium contendit, quòd angulosum sit, & cùm frangitur, in partes semper dissiliat angulatas. Orneosophium pag.247. κάθιζον αὐτὸ ἵνα πίη νερὸν, καὶ ἔπειτε χανίαζον αὐτὸ, καὶ βάλλε κάντιον κομμάτια δύο. Et p.248. καὶ μετὰ ὥραν ἱκανὴν χανίαζον πάλιν αὐτὸ, καὶ βάλλε κάντιον ἰσόποσον τοῦ ἄλατος. Excerpta Jatrica Meletij Cocini MSS. ἄνοιξον τὸ νεράντζιν, καὶ γέμοσε τὸ κάντιον, καὶ ἂς ἔχῃ τὸν καρπὸν σου μέσα, &c. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap.ult. τὸ δικέομαν τοῦ κεντὴς κελεύει τὸ δίκεον νὰ λάβειν δικέομαν ζητόν. Agapius Cretensis in Geoponico c.143. καὶ ὅταν ἔχῃς χρείαν, ζέστενέ το καὶ βάνετο εἰς τὸ πονέμενον ὀμμάτι μίαν πρὸς μίαν ῥανίδα· καὶ τότε ἔχε κάντιον στουπισμένον ψιλὸν ὡς ἄλευρι, καὶ ἀπὸ τὴν σκόνιν αὐτήν.

ΚΑΝΤΟΥΝΙ, *Angulus*, γωνία. Ex Italico *Cantone*, & Gall. *Canton*. Καντουνάκι, *Angellus*, γωνίδιον. Καντουνατὸς, *Angulatus*, *Acutus*. Glossæ Græcobarb. σουβλωτὸς λίθος, ἤγουν συγλωτὴ πέτρα, ἢ καντουνοτὴ, ἤτοι ξιφαροτὴ, αὐτὴ ἔχει τὰς ἄκρας ἀκιδωτὰς καὶ ἠκονισμένας.

Καντουνέρα. Ex Ital. *Cantonera*, *Angulus*. Phortius de Re bellica:

Καντουνέρας καὶ κληδία
Ποίησον μὲ ὀρδινία.

Καντουνεροκληδίον, unicâ voce, ubi suprà utramque disjunxit idem Phortius lib.1.

Γίνονται καὶ προμαχόντες,
Τετραγώνιοι μὲν ὄντες
Μὲ καντουνεροκληδίῳ.

Et mox:

Μετὰ κασαματῶν δύο,
Μὲ καντουνεροκληδίῳ.

Καντζκάλαμος, *Calamus acutus*. Demetrius Constantinopolit. lib.1. Hieracosophij c.3. καὶ ἐν τῇ ῥινὶ τῆς ἐλαίας μελαίνας, εἰς τὸ οὐρὰν πιλὰ δεκατρία, ἢ ἕνδεκα τοῖς ποσὶ καντζκάλαμον.

Τρικάντουνος, *Trigonus*, Τρίγωνος. Τετρακάντουνον, *Triangulum*, Τρίγωνον.

ΚΑΝΩΝ, Præstatio, *Tributum*, *Functio publica*, vox JC. familiaris.

Κανονικὸν, idem quod κανὼν, pensitatio, *Canonicus titulus* Asconio in 3. Verrinam. Duplex autem fuit apud Græcos recentiores κανονικὸν: nam illud propriè vocabant, quod pro ordinationibus seu promotionibus ad gradus Ecclesiasticos, Archiepiscopis, Metropolitanis, & Episcopis alimenti nomine, semel præstabatur; cujus quidem præstationis ratio describitur in Novella Justiniani 123. c.3. ubi ad 20. libras auri illa reducitur: in Novella verò Isaaci Comneni ad septem aureos: καὶ μηδὲν ἐπὶ χειροτονίᾳ λαμβάνειν πλέον τὸν χειροτονοῦντα τοὺς ἐπίσκοπον, ἢ τὸν ἀρχιεπίσκοπον, ἀλλ' ἢ μόνα τὰ ἑπτὰ χρυσᾶ νομίσματα τῆς προτιμωμένης χαραγῆς τῆς βασιλείας μου· ἤγουν ἓν μὲν, ὅτε ποιεῖ τοῦτον λιτὸν παπᾶν, ἤτοι ἀναγνώστην· τρία δὲ ὅτε χειροτονεῖ αὐτὸν διάκονον· καὶ ἕτερα τρία, ὅτε ποιεῖ αὐτὸν ἱερέα ἤτοι πρεσβύτερον. Eadem habet Novella 1. Alexij Comneni Imp. ubi hæc pensitatio non κανονικοῦ, sed συνηθείας nomine donatur, cùm κανονικὸν ibi dicatur quod à Laïcis primitiarum nomine Episcopis præstabatur & Canonicum disertè appellatur. Sed & aliam Isaacij Comneni Novellam laudat Matthæus Blastares Lit. X. cap.28. secundùm quam Canonicum solvi jubet Sancitum Nicolai Patriarchæ, quod integrum describitur in Jure Græco-Rom. lib.4. pag. 269. παρόντων τὸ μὲν συνοδικὸν ὑπὲρ κανονικοῦ νόμισμα μὴ ἓν χρυσοῦν ἐκ μόνου τοῦ ἱερέως εἰσπράττεσθαι διορίζεται, τῶν διακόνων καὶ ὑποδιακόνων μηδὲν παρεχομένων· καὶ ἀφ' ἑκάστου τῶν χειροτονουμένων, εἰ μὲν ἀναγνώστης εἴη, νόμισμα ἓν χρυσοῦν· εἰ δὲ διάκονος, νομίσματα τρία ὅμοια· εἰ δὲ πρεσβύτερος, ἕτερα νομίσματα τρία ὅμοια, τὸν χειροτονοῦντα ὑπὲρ διατροφῆς λαμβάνειν διατάττεται· ὅτι μηδὲ ἀδάπανον καὶ ἀμισθόν ἐστι τὸ εὐαγγέλιον. Habetur Epistola Basilij M. qua invehitur in Episcopos qui pecunias ab iis, quos ordinabant extorquebant, eam exactionem ἐπισκιάζοντας ὀνόματι τῆς εὐσεβείας, νομίζοντας μὴ ἁμαρτάνειν τῷ μὴ προλαμβάνειν, ἀλλὰ μετὰ τὴν χειροτονίαν λαμβάνειν. Cùm λαβεῖν sit, ὅτε δήποτε τὸ λαβεῖν.

Κανονικὸν præterea Græci appellabant primitias, quæ à Laïcis præstabantur Sacerdotibus. Novella Alexij Comneni de Electionibus num. 30. ἀλλὰ καὶ τὸ Κανονικὸν διὰ τοῦτο ἀφωρίσθη τοῖς Ἀρχιερεῦσιν, ἵνα διερχόμενος ἕκαστος καὶ διδάσκων, ἐξ αὐτοῦ διατρέφηται. Idem Sancitum Nicolai Patr. Constantinopol. προσθήκην δὲ τινὰ τοῖς παρὰ τῶν χειροτονουμένων παρεχομένοις, ἐξεῦρον μελέτεια καὶ τὰς ἀπὸ τῶν λαϊκῶν ἀπαρχὰς Κανονικὸν ὀνομάσαντες, ὥρισαντο παρ' ἑκάστου τούτων ἀναλόγως τῇ αὐτῶν εὐπορίᾳ εἰσπράττεσθαι, καὶ τοῖς εὐλαβεστάτοις ἱερεῦσι παρέχεσθαι. Illud verò Canonicum pensitabatur per vicos, pro modo agrorum, seu potiùs secundùm munerum τῶν καπνῶν, seu focorum, διὰ τῆς ἀναλόγου ποσότητος τῆς ἐν τοῖς βασιλικοῖς τυπικοῖς ἀνατατιομένων, scilicet in Novella Isaacij Comneni, & in Novella I. Alexij Comneni, quæ habentur in Jure Græco-Romano lib.4. pag. 121. 123. Theonas Paronaxiæ Metropol. in Epist. ad Theodosium Zygomalam; κατὰ ταυτὸν ἦλθέ μοι γράμματα ἀπὸ Μυκώνου, δηλοποῦν μοι τὴν τοῦ κανονικοῦ πᾶσαν εἴσοδον, ἥτις ἐστίν. Apud Balsamon. in Resp. 57. quæritur, τινὰ καὶ ποῖα εἰσι τὰ ἐτησίως διδόμενα τοῖς ἱερεῦσι καὶ ἀρχιερεῦσι κανονικά. Vide eundem ad Nomocan. Photij tit.1.cap.34. Neque alia est κανονικοῦ ζήτησις, in Basilicis lib.5. tit.1. §.5. & ἡ τῶν κανονικῶν εἰσφορῶν ἀπαίτησις, in Sancito Germani Patr. Constantinopol. lib.3. Juris Græco-Rom. pag.236.

Κανονικάριοι, *Canonicarij*, *Qui Canones exigunt*: de quibus in Gloss. med. Lat. Constitutio Anastasij Imp. ἵνα μὴ πολλῶν ἀπαιτούντων τὰ δημόσια, καὶ οἱ συντελεῖς βλάπτωνται, καὶ αὐτὸς ὁ δημόσιος λόγος εἷς μόνος Κανονικάριος εἰς ἑκάστην ἐπαρχίαν ἐκ τοῦ προσφόρου πεμπέσθω σκρινίου ὀφείλων κατεπείγειν τὴν ἐξάνυσιν τῶν κεχρεωστημένων τόκων τῷ ἰδίῳ σκρινίῳ. Lib.6.Basilic.tit.1.c.58. οἱ κανονικάριοι παλατῖνοι, ὡς ὀφφίκιον χειρίζοντες, μὴ συναλλαττέτωσαν τοῖς ἐπαρχιώταις. Ex l. 10.Cod.de Offic. Rect.Prov. Vide Nov.30. Justiniani cap.7. §.1. Nov.128.cap.5. & JC. &c.

ΚΑΝΩΝ, *Canon*, *Lex Ecclesiastica*, maximè *in Conciliis exarata*. Κανὼν ἐκκλησιαστικὸς, in Concilio Nicæno I. Can.2. Michaël Psellus in Synopsi legum:

Κανὼν δ' ἐστὶ τοῦ πράγματος συντετμημένος λόγος,
Ὅπερ ὡς ὑποκείμενον τυγχάνει τῷ κανόνι.

Socrates lib.1. cap.13. τότε οἱ ἐν τῇ συνόδῳ ἐπίσκοποι καὶ ἄλλα τινὰ ἐγγράψαντες, ἃ Κανόνας ὀνομάζειν εἰώθασιν, αὖθις κατὰ πόλιν τὴν ἑαυτῶν ἐχώρησαν. Sozomenus lib.1. cap.23. ἡ δὲ σύνοδος ἐπανορθῶσαι τὸν βίον σπουδάζουσα τῶν περὶ τὰς ἐκκλησίας διατριβόντων, ἔθετο νόμους, οὓς Κανόνας ὀνομάζουσιν. S. Basilius in Epist.69. ἠμαύρωται κανόνων ἀκρίβεια, ἐξουσία τοῦ ἁμαρτάνειν πολλή. Idem Epist. 319. πρεσβύτερον τῆς ἐκκλησίας ἐκ πολλῶν ἤδη ἐτῶν, εὐσταθῆ τὸν τρόπον, ἔμπειρον κανόνων, ἀκριβῆ τὴν πίστιν, &c. Epist.321. οὐ γὰρ μεθ' ἡμῶν ἐδιώχθησαν καὶ οἱ κανόνες. Balsamon ad Nomocanonem Photij tit.1. cap. 2. λέγε τοὺς κανόνας ἰσχύειν πλέον τῶν νόμων· οἱ μὲν γὰρ ἤγουν κανόνες παρὰ Βασιλέων καὶ ἁγίων πατέρων ἐκτεθέντες, καὶ στηριχθέντες ὡς αἱ θεῖαι γραφαὶ δέχονται· οἱ δὲ νόμοι παρὰ Βασιλέων μόνον ἐδέχθησαν, ἢ συνετέθησαν, καὶ διὰ τοῦτο οὐ κατισχύουσι τῶν θείων γραφῶν, οὐδὲ τῶν κανόνων.

Κανονίζειν, *Sancire*, *Canones vel leges Ecclesiasticas edere*. Epistola Theodoriti Cyrensis Episcopi præfixa Collectioni Canonum: πρὸς τούτοις δ' αὖ καὶ Βασίλειος ὁ μὲν περὶ πολλῶν ἐκανόνιζεν. Socrates lib.2. Hist. Eccl. cap.17. τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ κανόνος κελεύοντος, μὴ δεῖν παρὰ γνώμην τοῦ Ἐπισκόπου Ῥώμης κανονίζειν τὰς ἐκκλησίας. Vita MS. S. Stephani Junioris: καί περ κανόνος προκειμένου μὴ δεῖν τὰ ἐκκλησιαστικὰ δίχα τοῦ Πάπα Ῥώμης κανονίζεσθαι: Utuntur alij.

Κανονίζειν, *In Canonem referre*, *Auctoritatem conferre*. Κανονίζειν τὸ βιβλίον, apud Theodor. in Præfat. in Cantic. κεκανονισμένα βιβλία, apud Athanasium in Synopsi Script. & in Epist. ad Rufin. Vide Gloss. med. Lat. in *Canonizare*.

Ἀντικανονίζειν, *Contra Canones agere*, in Libello Synodico descripto in Biblioth. Juris Canonici cap. 42. pag.1179.

Κανονικαὶ ἐπιστολαὶ, *Epistolæ Canonicæ*, in Concilio Antiocheno Can.8. Κανονικὰ γράμματα, in Concilio Laodiceno Can. 41. Vide Gloss. med. Lat. in *Canonicæ Epistolæ*.

ΚΑΝΩΝ τῆς ἐκκλησίας, dicitur, secundùm quosdam, *Matricula Ecclesiæ, in quam referuntur Clerici*, vel juxta alios, *Sportula quæ iis dabatur*. Unde ij dicuntur οἱ ὑπὸ τὸν κανόνα, apud Epiphanium in Hæresi Melitianorum c.6. Synodus Antiochena Can.2. εἰ δὲ φανείη τις τῶν ἐπισκόπων, πρεσβυτέρων, ἢ διακόνων, ἤ τις τῶν κανόνος, τοῖς ἀκοινωνήτοις κοινωνεῖν, &c. Ubi Dionysius Exiguus, *vel quilibet ex Clero*: Isidorus Mercator, *qui in Canone detinentur*. Adde Can.6. 11. Similia habet Concilium Calchedon. Can.2. Ita etiam usurpat Concilium Nicænum I. Can. 19. Synodus Trullana Can.5. &c. S. Athanasius in Vita S. Antonij: τοιοῦτος γὰρ ὢν τόνδε κανόνα τῆς ἐκκλησίας ὑπερφυῶς ἐτίμα, καὶ πάντα κληρικὸν τῇ τιμῇ προηγεῖσθαι ἤθελεν ἑαυτοῦ. Socrates lib. 1. Hist. Eccl. cap. 17. καὶ τὰς παρθένους τὰς ἀναγεγραμμένας ἐν τῷ τῶν ἐκκλησιῶν κανόνι, &c. Idem lib. 5. cap. 19. οἱ ἐπίσκοποι τῷ ἐκκλησιαστικῷ κανόνι τὸν πρεσβύτερον τὸν ἐπὶ τῆς μετανοίας προσέθεσαν. Chronicon Alexandrin. an. 23. Constantij: φιλοτίμως τότε παντὶ κλήρῳ, καὶ τῷ κανόνι τῶν παρθένων, καὶ τοῖς ξενοδοχείοις — σιτομέτριον προσέθηκεν, &c.

Κανονικοὶ, *Canonici*, qui ἐκ τοῦ κανόνος τῆς ἐκκλησίας sunt, *Clerici addicti Ecclesiæ*. S. Cyrillus in præfat. ad Catecheses: βλέπεις μὲν τὸ σεμνὸν τοῦτο τῆς ἐκκλησίας κατάστημα; θεωρεῖς μοι τάξιν καὶ ἐπιστήμην, γραφῶν ἀνάγνωσιν, κανονικῶν παρουσίαν, &c. S.Basilius Can.6. ad Amphiloch. τῶν κανονικῶν τὰς πορνείας εἰς γάμον μὴ καταλογίζεσθαι, &c. Ubi Zonaras & Balsamon τοὺς ἐν τῷ κανόνι ἐξεταζομένους, seu κληρικοὺς, interpretantur. Κανονικοὶ ψάλται, in Can.15. Laodic. Κανονικὴ γυνὴ, apud Athanasium quæst. 96. &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Canonicus*.

Κανονικαὶ, *Canonicæ*, quæ ἐν τῷ κανόνι παρθένων, scilicet τῶν ἐκκλησιαζουσῶν, erant, ut est in Chronico Alexandrino: ἀναγεγραμμέναι ἐν τῷ τῶν ἐκκλησιῶν κανόνι, ut apud Socratem loco pariter laudato. Concilium Constantinop. sub Mena Act.5. ἐλθὼν ὁ γενόμενος ἡμῶν ἐπίσκοπος Πέτρος, ἔβαλεν ἡμᾶς ἔξω, (τοῦ φωτιστηρίου) μετὰ καὶ τῶν νεοφωτίστων, καὶ εἰσήγαγε τὰς κανονικὰς, καὶ ἰδίαζεν αὐταῖς ἐπὶ πολλὰς ὥρας. Ubi vetus Interpres, *& introduxit Canonicas*. Occurrit ibi semel ac iterum. S.Antiochus Homil.18. ὁμοίως δὲ καὶ κανονικαῖς ἀνάρμοσόν ἐστι συνδιάγειν μετὰ ἀνδρῶν. Macarius Homil.27. pag. 380. εἶτα ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν ὑπηρέτει οὖν αὐτῷ κατὰ πίστιν κανονική τις, καὶ ποιήσας συνήθειαν μετ' αὐτῆς, ὢν ἐν τῇ φυλακῇ, ἐξέπεσεν εἰς πορνείαν. Extant aliquot Epistolæ S. Basilij scriptæ κανονικαῖς, 300. 302. Vide Nov.59. Justin. cap.2.3.5. & ibi Cujacium; & Synaxaria in S. Ignatio Hegumeno 27. Sept. & 22. Martij.

ΚΑΝΩΝ, *Officium Ecclesiasticum*, cujus nomenclaturæ rationem reddit Antiochus Monach. in Pandecte Homil.105. ἡ ψαλμῳδία ἡμῶν Κανὼν λέγεται· ὥσπερ γὰρ ὁ γεωργὸς ἐὰν μὴ δοίη πλήρη καὶ κοιλὸν τὸν κανόνα αὐτοῦ, εἰς φυλακὴν ἐμβάλλεται, καὶ κρεμᾶται, καὶ δέρεται, ἕως οὗ ἀποδῷ πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν αὐτοῦ, οὕτω καὶ ὁ μοναχὸς ὅταν ἀμελήσῃ τοῦ κανόνος αὐτοῦ, εὐθέως ἐγκαταλιμπάνεται ὑπὸ τῆς χάριτος, καὶ παραδίδοται τοῖς ἐχθροῖς αὐτοῦ. Nicon Monachus in Pandecte MS. lib.1. serm.28. σπούδαζε οὖν ποιεῖν τὸν κανόνα, καὶ τὰς ὥρας, Τρίτην, Ἕκτην, Ἐννάτην, &c. Adde quæ idem habet ex Gerontico serm. 29. Apophthegmata Patrum in Epiphanio Cypri Episcopo num.3. ἐδηλώθη τῷ μακαρίῳ Ἐπιφανίῳ Ἐπισκόπῳ Κύπρου, — ὅτι εὐχαῖς σου οὐκ ἠμελήσαμεν τοῦ κανόνος ἡμῶν, ἀλλὰ μετὰ σπουδῆς καὶ τὴν Τρίτην, καὶ τὴν Ἕκτην, καὶ τὴν Ἐννάτην ἐπιτελοῦμεν. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap.42. ὧν ὁ κανὼν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, &c. Vita MS. S.Theodosij Cœnobiarchæ, μηχανώμενος ἐκεῖνος δὲ τὸν κανόνα τῆς πνευματικῆς λειτουργίας ἀμέμπτως τελεῖσθαι. Vita S.Lucæ Jun. pag.100. πρὸς δὲ καὶ τὸν μετὰ δεῖπνον συνήθη κανόνα διατελέσαντες, πρὸς ὕπνον ἐχώρει. Vita S.Nili Jun. pag.126. παρεκάλεσαν δὲ αὐτὸν ὅτε ἠγούμενος καὶ οἱ ἀδελφοὶ σὺν πάσῃ τῇ ἀδελφότητι ἐλθεῖν ἐν τῷ μεγίστῳ μοναστηρίῳ, καὶ τῇ Ἑλλάδι φωνῇ ἐν τῇ αὐτῶν ἐκκλησίᾳ τὸν κανόνα πληρῶσαι, ἵνα γένηται, φησὶν, ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. In Vita MS. S. Theodori Syceotæ, μὴ ἀμελῶν τοῦ κανόνος. Passim occurrit. Vide Dorotheum Doctr.11. Palladium in Hist.Lausiaca cap.104. Moschum c.5. 22. 24. 27. 40.43.105.127.136.137.170. &c. Præterea Gloss.med.Lat.in V. *Canon*.

ΚΑΝΩΝ, *Regula monastica*. Κανὼν τῆς μοναχικῆς πολιτείας, apud Cyrillum Scythopolit. in Vita S. Joannis Solitarij num.3. S. Antiochus in Epist. ad Eustachium Presb. ὅστις θεοσεβέστατος Εὐστάθιος πολλὴν συνοδίαν ἐν τῷ αὐτῷ μοναστηρίῳ τῇ τοῦ Χριστοῦ χάριτι

πεποίη

περιεποιήσατο, κρατῶν τὸν κανόνα ἀπαραλλάκτως τῆς Λαύρας, καὶ τὸν λοιπὸν κατάστασιν. Joannes Moschus in Limon. c.192. ἀφώρισεν αὐτὸν κοινωνίας, ὡς παραλύσαντα τοὺς κανόνας τοῦ μοναστηρίου. Idem Cyrillus n.17. καὶ τὸν κοινὸν λύειν κανόνα τῶν ἀδελφῶν, ἰδίῳ θελήματι καὶ νόμῳ στοιχοῦντας. Idem num.89. de quodam Gerasimo: δεῖ δὲ καὶ τὰ κατὰ τὸν μέγαν Γεράσιμον, καὶ οἵους αὐτὸς ἐξετίθει κανόνας φημὶ, καὶ τύπους τοῖς ὑπ' αὐτὸν ἀσκουμένους διαλαβεῖν. Ex quo quidem loco colligitur Archimandritas subditis Monachis peculiares regulas indixisse. Idem in Vita MS. S. Sabæ: καὶ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ τότε ψαλτήριον ἐκμανθάνει, καὶ τὴν λοιπὴν τοῦ κοινοβιακοῦ κανόνος κατάστασιν. Et cap.74. παραδοὺς αὐτοῖς τοὺς τῆς μεγίστης Λαύρας κανόνας.

ΚΑΝΩΝ, *Liber Pœnitentialis in quo continentur peccantium* ἐπιτίμια, quòd sit Regula rectè vivendi. Synodus Trullana Can. 54. ὑπὸ τῷ ἐπταετίας πίπτειν κανόνι. Occurrit alibi eadem formula semel ac iterum. Methodius Patr. Constantinopol. de his qui abnegarunt, ex Cod. Reg. εἰ δὲ τινες ηὐτομόλησαν ἀπὸ προαιρέσεως εἰς τὴν ἄρνησιν, οἱ τοιοῦτοι κανόνα μὲν φοβερὸν ἔχουσιν. Ubi Κανὼν sumitur pro ipsa imposita Pœnitentia. Ita non semel in Chronico MS. Manuëlis Malaxi pag.741. ἀμὴ τὸν εἶπε, Ἐὰν δὲν λάβῃς τὸν κανόναν σου, διατὶ ἐπείρες τὴν δευτέραν γυναῖκαν, εἰς τὸ βῆμα δὲν ἐμπαίνῃς. Pag.seq. καὶ ἔδωκε μόνον κανόναν διὰ δευτέραν γυναῖκαν. Et pag.747. ὁ δὲ Βασιλεὺς ἐπροσκύνησε καὶ ἔταξε τὰ κάμη τὸν κανόνα, πλὴν αὐτοῦ, &c.

Κανονικὸν, eâdem notione: *Liber Pœnitentialis*: seu ut est apud Aithonem Episcopum Basileensem, & alios, *Canon Pœnitentialis*. Anonymus ex Bibl. Cæsarea apud Lambecium observat illum qui Joannis Jejunatoris nomen præfert, in quibusdam exemplaribus hoc titulo donari: Κανονικὸν Ἰωάννου μοναχοῦ καὶ διακόνου μαθητοῦ τοῦ ἁγίου Βασιλείου, οὗ ἐπωνυμία, Τέκνον ὑπακοῆς, in aliis verò Νομοκάνων Ἰωάννου Πατριάρχου ΚΠ. τοῦ Νηστευτοῦ. Vide eundem lib.7.pag.166. Laudatur ex eadem Bibl. Matthæi Hieromonachi Synopsis versibus politicis exarata, ejusdem Pœnitentialis, hoc titulo:

Ἐκ τοῦ Κανονικοῦ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ
Ἤμειψε ταυτὶ πρὸς σύνοψιν Ματθαῖος.

Vide Gloss.med. Lat. in *Pœnitentiale*, initio.

Κανονίζειν, *Pœnitentiæ subdere, emendare, corrigere, Canoni seu libri pœnitentialis* ἐπιτιμίοις *aliquem subjicere. subdere.* Zonaras ad Can.79. Epist. S. Basilij ad Amphiloch. οἱ δὲ πατέρες, φασὶν, ἡμῶν ἐκανόνισαν τοὺς τοιούτους ἐν ἐπταετίᾳ ἐπιτιμᾶσθαι. Nov. I. Alexij Comneni Imp. lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 128. εἰ μὲν γένηται πταῖσμα παρὰ δύο ἱερωμένων, ἢ κληρικοπαροίκων, ἵνα κανονίζωνται καὶ σωφρονίζωνται παρὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου αὐτῶν, ἢ τοῦ ἐπισκόπου, κατὰ τὸν ἱερὸν κανόνα. Christophorus Angelus de Hodierno Græcor. statu cap.4. τοῖς δὲ μοναχοῖς οὐδαμῶς ἔξεστιν ἐσθίειν ἔλαιον, καὶ πίνειν οἶνον ἐν ταύταις τῇ πέντε ἡμέραις, ἀλλὰ ὅταν ἐξομολογοῦνται, κανονίζονται, εἰ μὴ ἐκ νόσου τινὸς, ἢ ἑτέρας ἀνάγκης. Occurrit etiam hâc notione in Nomocanone Coteleriano n.328. 527. Vide Gloss.med. Lat. in *Canonem incidere*.

Κανονίζειν, vox Grammaticorum recentiorum, pro eo quod vulgò *Formare* dicitur, quum videlicet aliquod verbum ad suum thema reducitur, & percurruntur tempora per singulos modos, donec ad illud quod nobis propositum fuit tempus deveniatur. Ita usurpare Moschopulum observat Henricus Stephanus in Dialogo de bene instituendis linguæ Græcæ studiis pag.34.

ΚΑΝΟΝΕΣ præterea appellantur consonantiæ Evangeliorum, ut sunt Eusebij Cæsariensis Canones, qui iis præmitti solent, ut in Edit. Henrici Stephani, & aliis, & in Codice Cæsareo apud Lambecium lib. 3. qui observat intra crucem auream aureis literis hæc verba exarari: Κανόνες δὲ προσηγορεύθησαν, διὰ τὸ εὐθὲς αὐτῶν καὶ ἀκριβές· ὥσπερ γὰρ ἰθύνουσί τισι γραμμαῖς τῷ ἰδίαις εὐθύτησι χρώμενοι, οὐκ ἐῶσι τὸν νοῦν περιπλανᾶσθαι τῷ ἀκροατῇ, ἀλλὰ πρὸς τὴν ὁμοφωνίαν ἄγουσιν αὐτὸν τῷ ἐνεχθεισῶν φωνῶν τοῖς Εὐαγγελισταῖς.

ΚΑΝΟΝΕΣ, denique in Ecclesia Græca dicuntur Hymni, (ex perpetuo Odarum ac Tropariorum ordine ac serie ita appellati) qui post Psalmos Davidicos, precésque, aliáque Troparia, antequam finiantur divina Officia, quæ nocturno tempore domi, aut in Ecclesiis exiguntur, cani aut recitari solent. Zonaras ad Canones Anastasimos Damasceni: Κανὼν λέγεται, ὅτι ὡρισμένον καὶ τέλειον μένον ἔχει τὸ μέτρον ἐννέα ᾠδαῖς συντελούμενον. Canones igitur dividuntur in novem Odas, inter quas tamen secunda nullibi apparet, sed componentis in pectore remanet. Post quartam Odam, Canon interrumpitur τῇ ἀναγνώσει. Tum enim Lectiones de Vitis Sanctorum, quorum eo die commemoratio celebratur, aut de diei Historia, altiori voce ab Sacerdote vel ab alio leguntur: quibus finitis reliquæ Canonis Odæ percurruntur. Neque unus Canon in uno Officio semper dicitur, sed interdum duo vel tres, rarò quatuor, pro illius diei plurium festivitatum concursu intermiscentur. Quamvis verò Canonibus Odæ tribuantur novem, non ita tamen illud perpetuum est, ut aliquando numerus earum non imminuatur. Quandoque enim quatuor tantùm Odis intercluditur: unde Canonibus nomen Τριῳδίου & Τετρᾳδίου, de quibus suis locis agimus.

Canones præterea ex materia quam tractant nomina sumpsere. Alij enim Ἀναστάσιμοι dicuntur, quòd de Christi resurrectione agant. Σταυρώσιμοι, qui de Cruce. Νεκρώσιμοι, & Ἀναπαύσιμοι, qui de Mortuis, ut in Euchol. pag.592. Σταυρονεκρώσιμοι, qui de Cruce & mortuis. Παρακλητικοὶ, qui de Solamine animarum: ut in Euchol. pag.724. & cujusmodi extat alter in Cod. Reg.791. hoc titulo: Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν ἡμῶν δέσποιναν Θεοτόκον, ὑπὲρ τῶν περιστάσεων. Et in Horologio: Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον· ποίημα Θεοστηρίκτου Μοναχοῦ. Vide Lambecium de Bibl. Cæsar lib.5. pag.266. 267. Ἱκετήριοι, supplicatorij, ut in Euchol. pag.772. Τριαδικοὶ, qui de Trinitate. Δογματικοὶ, qui de Dogmatibus agunt, &c. De quibus singulis in his vocibus agimus. Canuntur deinde secundùm malorum quibus premimur occasiones: verbi gratiâ describuntur ejusmodi Canones in Euchol. p.786. εἰς φόβον σεισμοῦ. p.792. εἰς ἀπειλὴν λοιμικῆς ἀσθενείας. p.813. ἐπὶ προσδοκίᾳ πολέμου. p.871. ἐν ἐξομολογήσει ἁμαρτωλοῦ, &c. Canones itaque in *Odas* dividuntur: Odæ in *Troparia*, ex quibus componuntur. In Typico Casulensi cap. 20. describuntur Canones qui decantantur singulis Feriis septimanæ. Vita Sancti Nili Junioris pag. 63. οὔτε ἔψαλλε τὴν ὑμνῳδίαν ἐντὸς ψαλμοῖς καὶ κανόσιν. Cedrenus: εἰώθει γὰρ κατὰ τῆς ψαλμῳδίας ἐξάρχειν τῶν αἴνων, καὶ μάλλον ὅτε ἐν τῇ τῆς Χριστοῦ γεννήσει οἱ τῆς ἑορτῆς κανόνες ἐψάλλοντο.

Canonum porrò Confectores recensentur aliquot in Typico S. Sabæ cap.6. Cosmas, Joannes, Theophanes, Joseph, & alij quorum nomina iis præfigi solent, tametsi interdum eorum Auctores taceantur.

Canones verò primus exposuit Theodorus Prodromus, qui Nicephoro Blemmidæ in Orat. 1. de Process. S. Spirit. dicitur ὁ τῶν ἱερῶν Κανόνων πρῶτος σαφωιστής. Illius liber ita laudatur in indice MS. Codd. Græc. Bibl. Vaticanæ: Θεοδώρου τοῦ Προδρόμου ἐξήγησις εἰς τοὺς ἐν ταῖς ἱεραῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς ἐκτεθέντας κανόνας παρὰ τῶν ἁγίων καὶ σοφῶν ποιητῶν Κοσμᾶ καὶ Ἰωάννου. At inter hosce Canones de quibus egimus inprimis celeberrimus est

Μέγας κανών, *Magnus Canon*, cujus auctor fuit Andreas Hierosolymitanus, ex Damasco oriundus, Cretæ Archiepiscopus, qui collectâ universâ veteris & novi Testamenti Historiâ Canticum composuit, cohortans omnes, ut quæ videant in Historia esse bona & laudabilia, pro viribus sectentur, mala fugiant & execrentur. Triodium Fer. 2. Hebd. 1. jejun. εἰθ' οὕτως ἀρχόμεθα τοῦ μεγάλου κανόνος, ποιοῦντες αὐτοῦ τμήματα δ', καθ' εἱρμὸν, ὡς πληροῦσθαι τοῦτον τῇ ε'. ἑσπέρας. Ead. Fer. εἰς ἀπόδειπνον. Ψαλλομένου τοῦ παρόντα μέγαν κανόνα, ποίημα τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν Ἀνδρέου Κρήτης τοῦ ἱεροσολυμίτου. Hîc porrò Canon ille integer describitur, ut & Feriâ 3. 4. 5. præterea Feriâ 5. quintæ Hebdomadis, quæ Græcis peculiari appellatione dicitur Festum τοῦ μεγάλου κανόνος, interdum πέμπτη τοῦ κανόνος. Marcus Hieromon. de Dubiis Typicis cap. 33. ἐὰν τύχῃ ὁ Εὐαγγελισμὸς τῇ πέμπτῃ τοῦ μεγάλου κανόνος, &c. Meminit μεγάλου κανόνος ἀκολουθίας Cantacuzenus lib. 1. cap. 13. pag. 43. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. cap. 12. num. 10. &c. Quo verò tempore Canon hic compositus fuerit, quare *Magnus* nuncupetur, & hac Hebdomadâ quintâ legatur, pluribus recitat Synaxarium Callisti.

Κανονάρχης, *Canonarcha*, Munus Ecclesiasticum: is scilicet qui in sacris Ecclesiæ ministeriis, seu Liturgiis, Canonum qui ab utroque choro concini debent, cantum imponit, vel qui Canones incipit; de quo S. Basilius in Epist. 63. ubi de ratione concinendi Psalmos antiphonatim, seu alternis choris: ἔπειτα πάλιν ἐπιτρέψαντες ἑνὶ κατάρχειν τοῦ μέλους, οἱ λοιποὶ ὑπηχοῦσι. Nilus Mon. lib. 3. Epist. 241. ὁ δεύτερος ἐν τῇ πνευματικῇ σου μάνδρᾳ — οὐ βούλεται συγχωρῆσαι ἄλλον διαδέξασθαι Κανονάρχου τὸ φρόντισμα. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: πέμψει ὁ Κανονάρχης κειμήλιον ἢ ἱμάτιον διὰ τοῦ Προσφοραρίου εἰς τὴν πόλιν, &c. S. Dorotheus Doctr. 11. ἄρα εἰπέ μοι ὁ Κανονάρχης ῥῆμα, ἢ ἄλλος τῶν ἀδελφῶν, καὶ οὐκ ἐβάστασα, &c. Triodium Fer. 2. Hebd. 1. Jejun. in Lychnico: εἶτα ποιεῖ ὁ Κανονάρχης τὴν συνήθως μετάνοιαν εἰς τοὺς χορούς. Typicum S. Sabæ cap. 2. ὁ δὲ ταχθεὶς μοναχὸς Κανονάρχης, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς συνήθους στιχολογίας, λέγει τὸν ἦχον, καὶ ψάλλομεν τὸ, Κύριε ἐκέκραξα. Adde cap. 5. pag. 5. Philotheus Patr. Constantinopol. in Ordine Sacri Ministerij: ἐξέρχεται μετὰ τοῦ Κανονάρχου, καὶ ποιοῦσι μετάνοιαν, &c. Mox: καὶ οὕτως ἀπέρχεται ὁ ἱερεὺς εἰς τὸν ἴδιον τόπον· ὁ δὲ Κανονάρχης λέγει τοὺς στίχους, ἱστάμενος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ. Vide Codinum de Offic. cap. 6. num. 24. & Goarum ad Euchologium pag. 29.

Canonarchæ præterea munus erat *lignum* pulsare ad convocandos fratres in Ecclesiam, eósque è somno excitare. Dorotheus Doctr. 11. ἐν τοσούτῳ οὖν ἔφθανεν ἡ ὥρα τῆς ἀγρυπνίας, καὶ ὡς μόνον ἥρπαζον μικρὸν, ἰδοὺ ὁ Κανονάρχης ἐξύπνιζέ με. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 42. ἐξυπνίσει τὸν Κανονάρχην, καὶ ποιεῖ αὐτὸν κροῦσαι. Adde cap. 58. Vita MS. S. Blasij: καθυπέργησε δὲ καὶ τὰς περὶ ταύτας διακονίας, ξέων τῷ πνεύματι, τήν τε τοῦ Κανονάρχου, καὶ τὴν τοῦ Βιβλίων ἀλλαγὴν, καὶ τὴν τοῦ Ἐκκλησιάρχου. Joannes Moschus in Limonar. cap. 11. καὶ κρούσαντος τοῦ Κανονάρχου τὸ ξύλον, ἐφ' ᾧ πάντας τοὺς ἀδελφοὺς συναχθῆναι, καὶ προπέμψαι τὸν τελευτήσαντα, &c. Et cap. 50. λέγων, ὅτι ἐν μιᾷ νυκτὶ ἠγέρθην, ἐφ' ᾧ κροῦσαι τὸ ξύλον, (ἤμην γὰρ Κανόναρχος,) &c. Meminit præterea eorum quibus cura incumbebat excitandi Monachos qui inter sacra Officia dormitabant, Typicum S. Sabæ cap. 30. pag. 67. ἄρχεται δὲ ἀπὸ τοῦ νῦν ὁ ταχθεὶς μοναχὸς ἀφυπνίζειν τοὺς ἀδελφοὺς καθ' ὅλην τὴν ἁγίαν τεσσαρακοστήν· διέρχεται δὲ ἠρέμα, καὶ ἐπιβλέπει τοὺς ὑμνοῦντας, καὶ διεγείρει πρὸς τὴν ἀκρόασιν κατὰ τὸν παρακολουθέντα τύπον. Eadem habet Triodium ζ. 2. v. Vide Ἀφυπνιστής. Extant porrò in Canonarchæ ministerium Jambi isti MSS. sat elegantes, hoc titulo:

Εἰς τὸν Κανονάρχην.

Ἀρχηγὸς ἔσω τῆς λύρας τῶν ᾀσμάτων,
Ψάλτης φράνηθι τῇ μελουργίᾳ ξένῃ,
Σάλπιζε καιρῷ τὸ ξύλον καθὼς δέοι
Κίνει δὲ σὺ τὴν γλῶσσαν ὡς πλῆκτρον φέρων
Ἀεὶ πρεπόντως τῆς στοχὸν συνεισάγων
Ἀσύγχυτον κάλλιχον ὀργάνου δίκην,
Τὸ τῆς ἀδελφότητος εὔρυθμον στόμα,
Τάσσοις ἅπαντα πᾶσιν ἀξιοχρέως,
Μὴ πρὸς χάριν, μὴ μῖσιν, ἢ λύπης δόσιν,
Ἀλλ' ἐν δικαίῳ τῷ λόγῳ καὶ τῷ τρόπῳ,
Πάντες γάρ εἰσι τοῦ Θεοῦ, καί σου μέλη
Οὕτως φρονῶν γοῦν ἐκ Θεοῦ λήψῃ στέφος.

Plures verò erant *Canonarchæ*, quorum primus

Πρωτοκανονάρχης dicitur Joanni Episcopo Citri in Respons. pag. 328. & Codino de Offic. cap. 1. n. 40. ex Ordine Lectorum.

Κανοναρχεῖν, *Cantum incipere, imponere*. Symeon Thessalonicensis de Græcor. Ordinat. cap. 2. ubi de Lectoris Officio: καὶ τοὺς θείους προλέγει τοῖς ψάλλουσιν ὕμνους, ἤτοι κανοναρχεῖ. Malaxus in Hist. Patr. p. 168. ἔκαμε δὲ καὶ δύο ἀναλόγια, ὁποῦ κανοναρχοῦν, εἰς τὸν δεξιὸν χορὸν, καὶ εἰς τὸν ἀριστερὸν, καὶ ἄλλα τινὰ σκεύη.

ΚΑΠΑ, Κάππα, *Capa*, vel *Cappa*, de qua voce multa congessimus in Gloss. med. Lat. Mauricius lib. 12. cap. 11. ἐν τῷ τῆς παραλάξεως τόπῳ ἵσταται ὁ ἄρχων, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Βανδοφόρος ὄπισθεν δὲ αὐτοῦ ὁ τὴν κάππαν βαστάζων, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ τὴν τοῦβαν. De hac cappa militari diximus in eodem Gloss. Græcus Interpres Concilij Lateranensis an. 1215. cap. 16. κάππας μετὰ μανικίων εἰς τὸ θεῖον ὀφφίκιον ἔσω τῆς ἐκκλησίας μή τινες φορέτωσαν. Ubi Lat. *Cappas manicatas*. Prochoprodromus in versibus politic. de sua paupertate lib. 1.

Κάπα μου, πάλιν κάπα μου παλεοχάρβαλωμένη.

Rhuzanus in Paraphrasi Vaticin. Constantinopol. νὰ τὴν ἐνδύσουν κάππαν, νὰ κρατεῖ βροχὴν καὶ κρυάδαν. Symeon Hieromonachus in Epist. apud Crusium: πλὴν διὰ μικρὰν ἐνθύμησιν στέλνω τὴν αὐθεντίαν σου μίαν κάπαν νεωτία, καὶ δέχλισε τὴν διὰ πολὺ, τὴν ὁποίαν τὴν φρόνις τοῦ χειμῶνα κάθεσε ἀπάνω.

Καππάτος, *Cappâ indutus*. Idem Rhuzanus loco citato: καὶ κρατεῖ πολλὰ καρίδια, καὶ ἀνεμοῦν οἱ καππάτοι, καὶ τινάσσουν τὰ καρίδια.

Καπποφορεμένος, eâdem notione χλαμυδωτός.

Καπελάνος, *Capellanus*: Portio, *Sacrarij Custos*, ἱεροφύλαξ. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ὥρθωσεν, ἐπρονίασεν τεσέρους καπελάνους,
Να στέκουν ἀδιάλειπτα ἐκεῖσε νὰ μιλήτουν.
Να ψάλουν καὶ να λιτουργοῦν ὡς διὰ ταῖς ψυχαῖς τῶν.

ΚΑΠΑΣΙΟΝ, Καππάσιον, *Capitium*, *Pileus quo caput tegitur*: Portius: καππάσι, *Galeus*, *Causia*, *Pileus*, καυσία, κυνῆ, πέτασος, πίλημα, σκιάδιον. Nicetas in Manuele lib. 4. num. 2. καὶ τῇ μὲν χλαμύδι τὸ σῶμα περιέλαβε τὸ λευκόν, τὸ δὲ ἐπὶ κρᾶτος καππάσιον ἐπέθηκεν ἄνωθεν. Ubi Cod. al. habet πῖλον. Idem

Idem de excidio Urbis num. 5. καὶ τὰ καπάσια, καὶ τὰς χρυσὰς σκέπας εἰς τὰς τῶν ἀλόγων χαίτας συνδέσαντες, &c. Ubi Cod. Edit. καὶ τὰς ὀθονοσκεπεῖς περικρανίους καλύπτρας ταῖς κορυφαῖς τῶν ὀχημάτων περιτιθέντες, καὶ τὰ κατὰ νώτου κεχυμένα λευκόλινα ταῖς ἱππείαις γλοῦσιν αὐτῶν περιδέοντες. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopolit. cap. 5. num. 48. αἱ μὲν παραμοναὶ μετὰ σκιαδίων, οἱ Τζάκονες δὲ μετὰ καπασίων. Et num. 52. ἐξ ὧν καὶ ἐπὶ κεφαλῆς σκουφίας μόνον ἐρυθρὰς ἔνδον μὲν τῆς αὐλῆς, οὐ μὴν δὲ καὶ καπάσια. Malaxus in Hist. Patr. in Gennadio: ἐχάριζε καπάσιον ἐνδύμιον μὲ τὸ καμουχᾶν. Philippus Cyprius in eodem Gennadio Scholario: τὴν πατριαρχικὴν πατερίτζαν, ἤτοι τὸ δεκανίκιον, καὶ τὸ καπάσιον ἰδίᾳ χειρὶ δέδωκε. Bessarion in Epist. ad Pædagog. filiorum Thomæ Palæologi: ὡς ἀποσκεπάζωνται καὶ αὐτοὶ τὸ καπάσιον τούτων. Καπασίου Monastici formam exhibet Goarus ad Euchologium pag. 156. Vide Morinum de Ordinat. p. 247.

Καπάσιον, *Operculum vasis Chymici* in modum Capitij. Nicephorus Blemydes MS. de Chymia: σκεύη δύο ὀστράκινα κλοκία μετὰ καπασίων ὑελίνων.

ΚΑΠΕΙΓΥΡΙΑ, in Lexico MS. Colberteo, κάμπτοντα τὰ μέλη. *Inflexa membra.*

ΚΑΠΕΤΑΝΟΣ. Vide in Καπιτάνος.

ΚΑΠΕΤΩΛΙΤΗΣ. Ita cognominatus dicitur nescio quis Stephanus, apud Continuator. Theophanis lib. 3. num. 43. & Symeonem Logoth. in Leone Armenio num. 7.

ΚΑΠΕΤΩΛΙΟΝ, Καπιτώλιον, Καπιτώλειον, *Capitolium.* Lexicon MS. Cyrilli: Καπετώλιον, ἱερὸν, ἢ Παλάτιον, ἢ ἀγορά. Etymologic. magn. Καπετώλιον, κεφαλὴ τῆς πόλεως, &c. Chron. Alexandr. pag. 275. ubi de Remo & Romulo: ἔκτισαν δὲ καὶ ναὸν μέγαν τῷ Διῒ, ὅν τινα ἐκάλεσαν Καπετώλιον Ῥωμαϊστὶ, ὅ ἐστι κεφαλὴ τῆς πόλεως. Vide idem Chronicon A. 13. Arcadij, & quæ adnotamus de Capitolio Constantinopolitano, in nostra Constantinopoli Christiana lib. 2. sect. 9. num. 2. Inscriptio Romæ, apud Gruter. 316. 1. Ἐκέλευσα ὑμῖν ἀποδειχθῆναι χωρίον ἐν ᾧ καὶ τὰ ἱερὰ καταθήσεσθε, καὶ τὰ γράμματα πρὸς αὐτῶν ταῖς θερμαῖς ταῖς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πάππου μου γεγενημέναις, ὅπου καὶ μάλιστα τοῖς καπιτωλείοις συνέρχεσθε. Ubi τὰ καπιτώλεια, *Ludos Capitolinos* interpretatur Gruterus, unde vox Καπετωλιονίκης, horum ludorum victor, in vet. Inscriptione apud Thomam Reinesium p. 313. sed potiùs debere videntur intelligi *Capitolia*, seu domus publicæ in quibus Civitatum Decuriones conveniebant. Hinc etiam fortè

Καπετώλιον, *Dictus locus ubi congregantur Monachi*, quem postea *Capitulum* appellarunt. Hieronymus Dalmata in Hist. MS. Sanctorum Ægypti fol. 161. & ex eo Palladius in Hist. Lausiaca, in Oxyryncho: ἔγεμον καὶ τῆς πόλεως οἱ ναοὶ, καὶ τὰ καπετώλια τῶν μοναχῶν, καὶ κατὰ πᾶν μέρος τῆς πόλεως ᾤκουν οἱ μοναχοί. Vide Gloss. med. Lat. in *Capitolium.*

ΚΑΠΗΛΕΙΑ, *Depeculatio*, in Novella Justiniani 13. ubi consulendus Cujacius.

ΚΑΠΗΛΙΑΤΙΚΟΝ, Mulcta, quâ tenentur *Tabernarij* & Caupones qui statuta Principis de Tabernis transgrediuntur, maximè in vini aut cujusvis potus pretio: nostris *Tabernagium*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Diploma Andronici Palæologi Junioris pro Monembasiotis, apud Phranzem lib. 3. cap. 24. κοσμιατικοῦ, καπηλιατικοῦ, μηνιατικοῦ, &c.

ΚΑΠΗΤΟΥΛΟΝ, *Capitulum* Canonicorum, vel Monachorum. Apud Græcum Interpretem Concilij Lateranensis an. 1215. cap. 7. 11. 12. 23.

ΚΑΠΙΚΛΑΡΙΟΣ, *Clavicularius*, *Custos carceris.* Martyrium MS. S. Procopij: Τερέντιος οὖν ὁ καπικλάριος φίλος αὐτοῦ ὑπάρχων, &c. Martyrium SS. XL. Martyrum Sebasteorum, MS. παραγγείλας Ἀγλαΐῳ τῷ καπικλαρίῳ ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς. Rursum: παρεκαλέθησαν δὲ αὐτοῖς φύλακας στρατιώτας, καὶ τὸ καπικλάρειον. Martyrium MS. S. Marini: Σιμπλίκιος δὲ καπικλάριος εἶπεν, &c. Menologium Basilij 9. Martij: ὁ φυλάττων αὐτοὺς καπικλάριος, &c. Martyrium S. Basilei num. 9. ἐπεὶ οὖν παρεκέκλητο ὁ καπικλάριος, θᾶττον αὐτοὺς εἰσεκαλέσατο. Occurrit præterea in Martyrio SS. Alexandri & Antoninæ num. 3. in Martyrio S. Acacij num. 15. in Martyrio S. Glyceriæ n. 12. in Menæis in S. Cæcilia 22. Nov. &c. Vide Gloss. med. Latin. in *Clavicularius*: & infrà in Κλαβικλάριος.

ΚΑΠΙΟΣ, *Aliquis.* Glossæ Græcobarb. Ἄγριφος, γένος τι τῆς ἀγρίας ἐλαίας, γένος κάπιον τῆς ἀγρολιᾶς. Rursum: ἀγρόθειρα, βοτάνη τις, κάπιον χόρτον. Scribitur etiam

Κάποιος. Fabulæ Æsopi Græcobarb. ὁ ἀετὸς τὸ λοιπὸν ἔκαμε τὴν φωλίαν του εἰς ἕνα ὑψηλὸν δένδρον, καὶ ἡ ἀλεποῦ ὁμοίως εἰς κάποια χαμοδένδρια, ὅπου ἦτον ἐκεῖ σιμᾶ. Occurrit passim.

Κάπου, *Alicubi*, Ἐνιαχοῦ.

ΚΑΠΙΣΑ, *Kebisa*, vox Arabica, quæ *Bisextum* sonat. Georgius Chrysococces in Canonibus Astronomicis MSS. Κάπισα, ἤτοι δίσεκτον. Infrà: ὁπηνίκα γὰρ γένηται ὁ χρόνος καπισά, μία ἡμέρα προστίθεται.

ΚΑΠΙΣΙ, *Navis Cavea*, Italis *Gabbia di nave*, Hieron. German.

ΚΑΠΙΣΤΡΙΟΝ, *Capistrum.* Glossæ Biblicæ MS. περιστόμιον, καπίστριον. Rursum: φορβαίαν, περιστόμιον, καπίστριον. Eadem habent Glossæ Basil. Hesychius, Suidas, Etymolog. &c. Portius: καπίστρι, *Capistrum*, *Rete*, *Laqueus*, ἑλκυστὴρ, ἱπποφόρβιον, &c. Zacharias lib. 1. Dial. cap. 4. καπιστρίῳ δὲ ἀντὶ χαλιναρίου, καὶ ἀντὶ σέλλης δέρμασι προβάτων ἐχρῆτο.

ΚΑΠΙΤΑΝΟΣ, *Capitaneus.* Occurrit apud Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect. 3. c. 11. sect. 4. cap 4. 6. sect. 11. cap. 8.

Καπετάνος. Glossæ Græcobarb. Ἄγοντα, ἡγούμενον, προοδοποιῶν, καπετάνον. Alibi: φιλοῦσι δὲ καὶ καπετανίδες τους, ἤγουν ὁδηγοὺς, ἤγουν κυρίους. Anonymus MS. de Bellis Peloponnesiacis Francor.

Καὶ ἔκλεξάν τον διὰ κεφαλὴν, καὶ μέγαν καπετάνιον.

Alibi:

Νὰ εἶσαι . . . ἐπάνω τοὺς Μπαΐλος καπετάνιος.

Acta Concilij Florentini: ἔστειλε γὰρ κατὰ τὸν καιρὸν καπετάνιον ἐν τῇ Βενετίᾳ ἑτοιμάσαι κάτεργα.

Historia MS. Belisarij:

Καὶ καπετάνον ποιήσω σε ἐφ' ὅλην τὴν ἀρμάδαν.

Historia Apollonij Tyrij:

Ὁ ῥῆγας ἀπόπισω του ἀπιστειλέναν ἄρχον,

Καὶ καπετάνιον φουμιστὸν ἀπ' ὅλους πολεμάρχον.

Historia politica pag. 31. Καπετάνιος ὁ Μουσταφᾶ Πασίας. Mox: εὑρέθη τῶν Βενετίκων καπετάνιος ὁ Λουρδᾶς. Vide Epistolam Ecclesiæ Constantinopol. ad Bohemos & Crusij Turcogræc. lib. 4. Epist. 12. initio. Ducas Hist. cap. 43. τοὺς δὲ δύο ἄρχοντας τῷ καπετάνῳ παρέστησαν.

Καπετανεύειν, *Capitaneum agere.* Glossæ Græcobarb. ἡγεῖται, καπετανεύει. Alibi: ἀνδρολογεῖ, στρατολογεῖ, καπιτανεύει.

Καπετανίκιον τοῦ κάστρου, in Chrysobullo ex Cod. Reg. 1598. f. 1.

Καπετανίκιν, *Navis Capitanea.* Sguropulus sect. 11. c. 5. ἐγένετο κλύδων μέγας, — καὶ ἔνδον τοῦ λιμένος κατέαξε κάτεργα τέσσαρα, ὧν ἦν καὶ τὸ καπετανίκιν, οὗ ἡμεῖς εἰσήχθημεν. cap. 9. ἀκούσας δὲ ὁ τοῦ καπετανικίου γραμματικὸς, &c. Infrà: καπετανικὴ ναῦς. Vide Καλεπάνω.

ΚΑΠΙΤΑΤΙΩΝ, *Capitatio.* Glossæ Juris MSS. Καπιτατίων, ἀρχὴ, ἐπικεφαλαίωσις. Justinianus in Nov. 8. cap. 2. προφάσει ἀννόνων καὶ καπιταλιώνων, ἤτοι κεφαλιώνων. lib. 6. Basilic. tit. 3. cap. 21. ὁ μὴ ἀποκαθιστῶν τὸν ἀλλότριον γεωργὸν, δίδωσι τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ καπιτάλιον, καὶ ἄλλον γεωργόν. Vide Κεφαλίτικιον.

ΚΑΠΙΤΕΥΕΙΝ, *Capere.* Glossæ Basilic. οὐ καπιτεύει, οὐκ ἀναλαμβάνει.

ΚΑΠΙΤΟΝ, *Caput annonæ.* Justinianus in Nov. 24. Extr. δεῖ παρέχεσθαι τῷ Πραίτωρι Πισιδίας, αὐτῷ μὲν ὑπὲρ ἀννόνων, καὶ καπίτων, καὶ λοιπῆς παραψυχῆς *Sol.* 300. &c. Adde ejusdem Edict. 13. cap. 3. Vide Gloss. med. Lat. in *Caput annonæ.*

ΚΑΠΙΩΝ, *Capio*, pro *Captio.* Vox JC. Lat. μορτις καῦσα καπίων, apud Scholiast. Basilic. ad lib. 41. pag. 407. quæ θανάτου αἰτίᾳ λῆψις dicitur lib. 47. tit. 3. capite 31. 38. Vide ibi Schol. paginâ 246. 253.

ΚΑΠΝΕΑ, *Fuligo.* Myrepsus sect. 3. cap. 58. καπνέαν τῆς ἰσθίας καθαράν. Sic in Cod. MS. sed legendum ἱστίας, *Foci.* Perperam etiam cap. seq. τῆς ἰσθείας. Vide ἱστία.

ΚΑΠΝΙΚΟΝ. Vide in Καπνός.

ΚΑΠΝΟΓΟΡΓΙΟΣ, *Fumaria*, Κάπνος, apud Interpolat. Dioscor. c. 692.

ΚΑΠΝΟΔΟΧΟ, *Fumarium*, in Turcogr. Crusij. Καπνοδοχεῖον, in Gloss. S. Bened. Καπνοδόχη, in aliis. Καπνοδόχον βαλανείου, apud Harmenopul. lib. 2. tit. 4. §. 131.

ΚΑΠΝΟΣ, *Focus*, *Ædes quæ focum habet.* Novella Isaacij Comneni lib. 2. Juris Græco-Rom. Scholion pag. 121. in Epitom. Canon. ibidem p. 7. ὡσαύτως ὑπὲρ τοῦ κανονικοῦ ἀπὸ τοῦ ἔχοντος χωρίου λ'. καπνοὺς, νόμισμα χρυσοῦν ἕν. Novella 1. Alexij Comneni, ibid. ἀπὸ μὲν τῆς χώρας τῆς ἐχούσης καπνοὺς λ'. νόμισμα. ἓν χρυσοῦν, &c. Infrà: ἀπὸ δὲ τοῦ ἔχοντος κ'. καπνοὺς, τὸ δίμοιρον τοῦ νομίσματος. Rursum: ἀπὸ δὲ ἔχοντος δέκα καπνοὺς χωρίου, ἀργυρᾶ ἑ. ἀγνίον ἕν, &c.

Καπνικὸν, *Tributum, quod singulæ κάπναι sive καπνοδοχεῖα præstare cogebantur.* Theophanes in Nicephoro Generali an. 8. pag. 411. τῶν ἐκκλησιῶν καὶ μοναστηρίων βασιλικῶν τὰ καπνικὰ ἀπαιτεῖσθαι ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους τῆς ἑαυτοῦ τυραννίδος, (προσέταττεν.) Continuator ejusdem Theophanis lib. 2. num. 11. & ex eo Scylitzes pag. 500. τὸ εἰς τὸ βασιλικὸν τελούμενον ταμιεῖον δημόσιον Καπνικὸν οὕτω λεγόμενον, Μιλιαρίσιον ἓν συνεχωρήθη. Novella 2. Manuëlis Comneni, lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 154. πλὴν τῇ τοιαύτῃ προφάσει οὐκ ἔξεσται τοῖς δηλωθεῖσιν ἀπογραφεῦσι ἢ καπνικὸν ἀπαιτῆσαι, ἢ μετρητικὸν, ἢ χειρῶν δόσιν, ἢ ἑτέραν ὁποίαν δὴ εἴσπραξιν.

Καπνολογεῖν, *Capnicum exigere.* Novella 6. Manuëlis Comneni lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 159. οὐκ ἔξεσται οὖν οὔτε ἀναγραφεῖ, ἢ προκαθημένῳ οἱουδή τινος σεκρέτου, ἢ ἐξισωτῇ, ἢ ἐνεργοῦντι, ἢ ἑτέρῳ τινὶ προσώπῳ τοῦ δημοσίου τὰ τῶν μοναστηρίων ἀκίνητα ἀναγράφεσθαι, ἢ καπνολογεῖν, ἢ ἀναζητεῖν μέτρα γῆς, ἢ παροίκων ποσότητα, &c.

Καπνὸς κοβαρίων, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν αἰθάλη ἀρσενικοῦ.

ΚΑΠΝΟΥΧΟΣ, *Tubulus*, in Gloss. Græc. Lat. scilicet *Fumarius*, lib. 58. Basilic. tit. 2. cap. 13. Καπνοδοχεῖον, *Fumarium*, in iisdem Glossis. Aliæ MSS. in Aristophanis Plutum: ὕπνος, ἢ ὁ καπνοδόχος.

ΚΑΠΟΙΟΣ, Κῆπος. Vide in Κάπιος.

ΚΑΠΟΣ, in Lexico MS. Colberteo, & apud Scholiastem Oppiani lib. 3. v. 114. τὸ πνεῦμα exponitur. Sed aliâ notione hanc vocem usurpat Prochoprodromus ex Cod. Reg. MS.

Καὶ τέως ὁ κάπον ἤκυειακα, κἂν τορνεσάκην κάπον,
Καὶ δίδοται, καὶ ἀγόρασα σευβλὴν ἀπὸ τζαγάρου.

ΚΑΠΟΤΕΣΥΝΟΣ, *Capitaneus.* Historia Apollonij Tyrij:

Ὡς ἔμαθεν ὁ φίλος του ὁ καποτέσυνός του,
Αὐτὴν ὁ Στραγκύλιος, &c.

ΚΑΠΟΥΛΑ, *Scapula*, *Humerus.* Stephanus Sachleces in Narration. MSS.

Ἦλθε καὶ αὐτὴ εἰς τὴν βουλὴν καλὴ ἡ ἀρχοντοπούλα,
Ὀποῦχεν χίλιες βουκεντζίες ἐπάνω στὴν καπούλα.

Καπούλιον. Pseudo-Dioscorides MS. de Pharmacis simplicib. sect. 5. cap. 30. καὶ ταῦτα ἔμβαλον εἰς καπούλιον, καὶ ἐπιθύσας ὄξος, κάθησον ἐν τῷ καπουλίῳ τοὺς κάμνοντας κοιλιακούς. Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg. 945. περὶ πόνον καπουλίου ἀνθρώπου. Mox: ἄλειφε τὸ καπούλιν. Vide Σκαπούλιον.

Πισωκάπουλον, *Pars aversa humeri*, pro ὀπισωκάπουλον. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ἀπετὸν ἵππον του γυργὰ κάτω στὴν γῆν πεζέβη,
Καὶ εἰς τὰ πισωκάπουλα τοῦ Ἀρκίτα ἀρμαλωμένος.

ΚΑΠΟΥΛΛΙ. Agapius in Geoponico c. 174. ἢ σχίσε τὴν ὄρνιθα εἰς τὸ καπούλλι ἀποκάτω. Idem fortè quod καπούλα.

ΚΑΠΟΥΡΙΟΝ. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 298. ἀπὸ τὰ δοξάρια, &c. ἀπὸ τὰς πίλες, &c. ἀπὸ τὰ καπούρεια τὸ δ'. καὶ τὸ ζῶον ὅπου τὸ βάστα. Rursum: ἀπὸ τὰ καπούρεια ἀπὸ τὴν καπούρειν τὸ δ'. καὶ τὸ ζῶον ὅπου βάστα νὰ ἔνι ἐλεύθερα. I. *Ex arcubus*, *ex arcubalistarum jaculis*, *& ex capuriis quarta pars pretij penditur, & ex animali quod supra dicta defert.* Sed quid sit καπούρειον, alij fortè docebunt ex Cod. Gallico necdum Edito, quem non vidi.

ΚΑΠΟΥΤ, *Caput.* Scholiastes Oppiani lib. 3. Halieut. v. 114. καπούτ, ἡ κεφαλὴ παρὰ Ῥωμαίοις, καὶ κάπος τὸ πνεῦμα. Procopius lib. 1. de Bello Vandal. cap. 14. τὰς ναῦς ἐς τὴν Λιβύης ἀκτὴν ὤκειλεν ἐς χωρίον ὃ δὴ κεφαλὴν βραχὺς τῇ σφετέρᾳ γλώσσῃ καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Καπούτβαδα γὰρ ὁ τόπος προσαγορεύεται.

ΚΑΠΟΥΤΖΙΟΝ, *Capitium*, *quo caput tegitur.* Nicetas Barbarogr. MS. in Isaacio & Alexio num. 3. τὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ φόρεμα τὸ ἐκ λίθων καὶ μαργάρων λαμπρῶν χρυσοκόλλητον ἐπαίροντες, ἐφόρουν ἐκεῖνοι αὐτοῦ ἐφόρενον τὸ τῆς Λατινικῆς τάξεως φόρεμα, ὅπερ Καπούτζιν καλονομάζεται. Ubi Cod. Edit. sic *Caputium* describit: τὸ δ' Ἀλέξιον περιέβαλλον τὸ λαχνῆεν καὶ ἐρεοῦν, καὶ τῆς Λατινικῆς ταλασίας περίβλημα. Codinus de Offic. Palat. cap. 14. num. 11. de Genuensibus: ἐρχόμενοι δὲ καθ' ἡμέραν εἰς προσκύνησιν αὐτοῦ, ἀφαιροῦντες τὰ ἑαυτῶν καπούτζια, γονατίζουσι δεύτερον. Adde num. 13. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ φόρειν παλαιογούνελον ἀπὸ πολλὰ καπούτζια.

ΚΑΠΠΑ. Vide Κάπα.

ΚΑΠΠΑΡΟΡΙΖΟΝ, *Radix Cappareos.* Orneosophium: ἢ καππαρόριζον τρίψας δὸς μετὰ κρέατος.

ΚΑΠΠΑΣΙΟΝ. Vide in Καπάσιον.

ΚΑΠΠΑΤΙΑ, Puerorum παίγνιον, qui dum ludunt sibi invicem auferunt Capucia, si bene auguror. Glossæ MSS. ad Nubes Aristophan. εἶτ' ἐξεκόπην πρότερον τὸν ὀφθαλμὸν λίθῳ ἀφηρέθην, παρὰ τὴν καππατίαν παίζει. Vide Gloss. med. ætat. in *Capetus.*

ΚΑΠΡΙΟΛΟΣ, *Capreolus*, *Fulcrum tecti.* Glossæ Græco-Lat. Καπρίολος, ἔρεισμα τῆς στέγης, *Furcilla.* Alibi: Πρότονος, *Capriolus.* Apollodorus in Poliorceticis MSS. γίνονται ἐκ δύο παραλλήλων ῥάβδων χλωρῶν ἐν σχήματι καπριολίων. Vide Ubaldinum Baldum ad Vitruvium.

ΚΑΠΤΟΣ, pro καυσὸς, usurpari à Myrepso sect. 1. cap. 155. seu 153. Cod. MS. observat Fuchsius:

ῥευβαρβάρου

ῥευβαρβάρε καπίδον ἐξάγια β'. Ubi Codex Fuchsij καπίε prætulit. Ita etiam sect.32. cap.125.

ΚΑΠΥΡΙΟΝ, Placentæ Genus. Gloss. Gr. Lat. Κάπυρον, *Crustum*. Phavorinus: Καπύρια, εἶδος πλακοῦντος, τὰ παρ' ἡμῖν καπύρια. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

λάγανον, τὸ καπύριον, λοργὸν, συγκεκαυμένον.

Perperam ibi scriptum λάγονον. Est autem λάγανον, εἶδος πλακουνταρικοῦ ὡς πυρώδη, ἀπὸ σεμιδάλεως, ἐν ἐλαίῳ τηγανιζόμενον, καὶ ἀρτιβραχὲς ἐλαίῳ, apud Hesychium.

ΚΑΠΩΝ, *Capo*, Glossæ Græco-Lat. Κάπων, *Gallus Castratus*. Καποῦνι hodie dicunt Græci. Vide Gloss. med. Lat. in *Capo*.

ΚΑΡΑΒΙΣ, *Carabus*, Piscis. Maximus Planudes de Urinis, MS. ἀδίαντον, ἄσαρον, καρίδας, καρκίνους, καραβίδας, &c.

Καραβιδίτζα. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. Reg. ubi de Xerophagia Monachorum:

Καραβιδίτζας ἐκζεστὰς τηγάνου, καριδίτζιας,
Καὶ λακανίτζιν, καὶ φακὴν, μὲ ὀσπριδομηδίτζια.

Matthæus Silvaticus: *Carabis, I. cùm multæ placentæ de pasta parvæ in oleo frixæ ponuntur in patellam unam, super aliam locando, mel inter omnes duas ponendo, atque sic simul coquendo.*

ΚΑΡΑΒΟΣ, *Cloaca*, ὀχετός.

ΚΑΡΑΒΟΣ, *Carabus*, *Navicula*, *Scapha ex vimine & corio*, in Glossis Isidori. Glossæ MSS. Κάραβος, παρὰ τὸ κάραν βαίνειν τῆς κεφαλῆς προεχούσης, ἢ καὶ τὴν ναῦν ὡσαύτως, κάρα γὰρ ἡ τρόπις. Adde Etymologicum in Κάραβος, & in Ἄκατος. Sacra Constantini Pogonati Imp. ad Agathonem Pap. in Concilio VI. Oecumen. part.1. cap.1. καὶ καστελλάτους καράβους παρασχεθῆναι εἰς διάσωσιν αὐτῶν. Chronicon Alexandr. an.3. Phocæ: καὶ ἐξορυχθέντων τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, εἰς κάραβον ἐκαύθη. an.8. ejusdem Phocæ: καὶ ἐλθὼν μετὰ καράβου εἰς τὸν Ἰουλιανοῦ λιμένα κατὰ τὰ λεγόμενα Μαύρου, &c. Occurrit non semel apud alios, Methodium Patr. Constantinopol. in Miraculis S. Nicolai, ex Cod. MS. Constantinum de Adm. Imp. cap.53. Epiphanium Hagiopolitam de Locis sanctis pag.55. Pachymerem lib.9. cap.9. in Martyrio S. Basilei num.17. &c.

Καράβιον. Suidas: Καράβια, ἐφόλκια μικρὰ, παρὰ τὸ ἕλκεσθαι ὑπὸ τῶν κωπηλατῶν, ἢ τῶν μεγάλων πλοίων. Vox etiam obvia apud Scriptores, Zachariam Pap. lib.4. Dialog. cap.59. Auctorem Chronici Alexandr. an.16. Heraclij, Constantinum de Admin. Imp. cap.42. 53. Leonem Grammat. in Leone Philos. pag.484. Anonymum Combefisianum in Porphyrogenito num.29. in Romano Jun. num.7. 10. Symeonem Logothetam in Leone Armenio num.8. in Leone Philos. num.21. Constantinum Manassem pag.77. Edit. Reg. Nicetam in Man. lib.1. num.6. ex Cod. Barbarogr. Auctorem Etymologici, in Basilic. lib.53. pag.670. in Diplomate Andronici Junioris pro Monembasiotis, &c.

Καράβι, hodie. Historia Apollonij Tyrij:

Ὁπόφυγε πολλὰ πτωχὸς μέτονα τὸ καράβι.

Καραβίτζιν, Ædes Deiparæ, sic dicta Constantinopoli à muliere quæ Κομπαρίαν, seu navicellam habebat, &c. Apud Codinum in Orig. Constantinopol. num.86. καὶ δὴ καραβίτζιν ἀγαγόντες μετὰ ἀφμύνου, καὶ ἐπάνω τῶν τροχῶν τῆς ἁμάξης θήσαντες, &c.

Καραβοπόλο, *Navicula*, in Fabul. Æsopi Barbarogr. p.131.

Καραβοκυμπάρη, vox formata ex κάραβος, & κυμπάριον, quod idem sonat. Codinus in Orig. Constantinopol. n.87. ex Cod. Vaticano: καὶ εἶχε καραβοκυμπάρης παμμεγέστατης.

Καραβιάς, *Nauclerus*. Moschus in Limonario c.76. ex Edit. Cotelerij: φωνῶ τὸν καραβιάν, λέγων, Ἔσω τὸν κάραβον· ὡς οὖν κατῆλθον εἰς κάραβον, &c.

Καραβοκύρης, *Navarchus*, ναύαρχος, Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.46. ἐὰν θέλῃ τὸ ναύτης σωπάνουν μὲ τὸν καραβοκύρι νὰ πίσευ ἕνα ταξίδιν, &c. Chronicon MS. Manuëlis Malaxi pag.651. ἔκραξεν ὁ Βασιλεὺς τὸν καραβοκύρον, καὶ τὸν Γραμματικὸν, &c. Damascenus Hieromon. Serm.35. καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν λιμένα, καὶ λέγει τὸν καραβοκύρην, &c. Occurrit præterea apud Stamatium in Epist. ad Theodosium Zygomalam. In Turco-Græc. Crusij p.226.

Καραβοποιΐα, *Caraborum confectio*, cui obnoxij erant συλλεκταὶ, *Collatores*, apud Leonem in Tactic. cap.14. §.18. cap.20. §.71. Vide Gloss. med. Lat. in *Navaticum*.

Ξυλοκαράβης appellatus Marcus Adrianopolitanus Archiepiscopus octavus à capta ab Agarenis Urbe Patriarcha. Catalogus Patr. Constantinop. ex Cod. Colberteo:

Τῆς τ' Ἀδριανουπόλεως Μάρκος ξυλοκαράβης.

Πρωτοκάραβος, *Gubernator navis*. Basilius in Naumachicis: Ναύαρχος δ' ἂν ὀνομάζοιτο ὁ παρ' ἡμῖν Πρωτοκάραβος. Leo in Tacticis cap.19. §.8. ἔξω δὲ τούτων τὸν τὸν Κένταρχον, καὶ τοὺς δύο κυβερνήτας τοῦ τοῦ δρόμωνος αὐχένων, οὓς καλοῦσι καὶ Πρωτοκαράβους, &c. Zonaras in Constantino Duca pag.216. προσκονόμενο δ' αὐτοῖς, μὴ εἶναι τὴν βασιλικὴν τριήρη, ἐπεὶ καὶ τοὺς ἐκείνης διακοσμοῦντας, οὓς Πρωτοκαράβους ἡ δημώδης λέγει φωνή. Vita S. Nili Junioris pag.103. τά τε πλοῖα κατέκαυσαν, καὶ τοὺς πρωτοκαράβους ἐκεφαλαίωσαν. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num.7. meminit cujusdam Theodori πρωτοκαράβου. Occurrit præterea hæc vox non semel apud Constantinum de Administr. Imp. cap.51. pag.194. 196. 198. 199. 200.

ΚΑΡΑΒΟΥΡΕΑ, vox incertæ notionis Fuchsio, apud Myrepsum de Antidotis cap.304. nisi, inquit, sit *Carvi* species, quæ Hispanis *Caroveia*, & *Caraveia* hodie dicitur.

ΚΑΡΑΓΙΟΣ. Vide in Κουρσεύλης.

ΚΑΡΑΓΟΣ, *Carrago*, propriè *Castrorum munimenta ex carris & curribus militaribus*. Leo in Tact. cap.4. §.53. καραγὸς δὲ λέγεται ὁ διὰ τῶν ἁμαξῶν, καὶ τριβόλων, καὶ τῶν ἄλλων μηχανῶν γινόμενος περιορισμὸς εἰς ἀσφάλειαν τοῦ στρατοῦ. Idem cap.11. §.43. εἰ δὲ δυνατός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἀνώμαλος, τὸν μὲν καραγὸν, ἤτοι τὰς ἁμάξας, καὶ τὰ ὅμοια, καὶ τὸ λοιπὸν τοῦλδον καταλιμπάνειν, &c. Et §.47. καραγὸν δὲ λέγομεν τὰς ἁμάξας καὶ τὸ δι' αὐτῶν περιτείχισμόν. Adde cap.14. §.82. 86. Mauricius lib.12. Strateg. cap.7. δεῖ ὡς ἐπὶ τέλους τοῦ καβαλλαρικοῦ, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν προβληθῆναι τινας, οἷς ὀφείλουσι πείθεσθαι τοῦ καραγοῦ. Et cap.18. cujus Lemma est, πῶς δεῖ τὰς ἁμάξας καὶ τὸ τοῦλδον τάσσεσθαι. Ὥστε ἐὰν ἔδοξε τὸ καραγὸν ἀκολουθῆσαι ἀπὸ ἑνὸς τελείου σαγιτοβόλου, &c.

ΚΑΡΑΓΩΓΟΣ, *Chamædaphne*, apud Apul. cap.27.

ΚΑΡΑΚΑΛΛΙΟΝ, *Caracalla*, *Cucullа*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Scholia in vetusta Epigrammata Græca: κύπασσιν, εἶδος ἱματίου, ἀναβολαία, καρακάλλιν, ἢ ἄλλο τι. Vita S. Eudociæ Mart. n.27. στιχάριον κιλικινὸν ἐνεδύετο, καὶ ὅμοιον ἐκείνου καρακάλλιον. Palladius in Hist. Lausiaca cap.117. de Melania: αὕτη ἡ ἀνδρεία παιδαρίου καρακάλλιον λαμβάνουσα, καθ' ἑσπέραν εἰσέφερεν αὐτοῖς τὰ πρὸς τὰς χρείας.

Καράκαλλον. Martyrolog. in Passione S. Christophori: ἐκέλευσε γενέσθαι χαλκοῦν καράκαλλον, καὶ πυρώσας, ἐνέδυσεν αὐτόν.

Καρκάλι,

Καρκάλι, Truncatè pro καρακάλλιον. Anonymus de Amoribus Callimachi & Chrysorhoes:

Καὶ τὸ καρκάλιν τὸ λαμπρὸν τὸ μεμαργαρωμένον,
Ὅπερ ἐντὸς εὑρέθημεν τοῦ δράκοντος τοῖς οἴκοις.

ΚΑΡΑΚΆΖΑ, Καρακάζα, *Cornix, Sicedula*, Συκαλὶς, Κορώνη. Nomocanon Cotelerianus n. 317. οἱ ἐσθίοντες κρέατος ἀετοῦ, ἢ γεράνου, ἢ νυκτερίδος, ἢ κορώνης, ἢ ἱερακὸς, ἢ γαλίδας, ἢ καρακάζας, ἢ κύκου, ἢ κυκυριακοῦ, ἢ χελιδόνος, ἢ ποντικοῦ, ἢ κανθοχήρου, ἢ παίλαχος, ἐπιτιμάσθωσαν χρόνους δύο, &c. Theodosius Zygomalas apud Crusium pag. 99. de Atheniensibus hodiernis: καὶ, ὡς τοὺς Αἰγυπτίους γνωρίζουσιν οἱ Γραικοὶ, ἐκ τοῦ καρακάζας, ἤτοι κορώνης, οἵ τινες ἀντὶ καρακάζας, χαρακάζα λέγουσιν.

Καρακαζοῦδι, apud Roman. Nicephorum in Grammatica MS. χαίνω ὡσὰν τὸ καρακαζοῦδι, *Hisco sicut pullus pica.*

ΚΆΡΑΜΕ, τὸ ἤλεκτρον, in Glossis Jatricis MSS. Vox Arabica, *Succinum*, vel *Electrum*. Κάραβε emendat Salmasius. Matthæus Silvaticus: *Caraba, I. Karabe, Electrum.*

ΚΑΡΒΆΝΙΟΝ, *Carvania*, multitudo Mercatorum & aliorum Peregrinantium, quæ se conjungit ob securitatem itineris: de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Constantinus de Adm. Imp. c. 45. καὶ ἐπὶ πολλαὶ εἰσιν ὁδοὶ αἱ εἰσάγουσαι εἰς τὸ κάστρον Θεοδοσιουπόλεως, οὐ δύνανται ἀπὸ τοῦ κάστρου βλέπειν τὰ εἰσερχόμενα καρβάνια εἰς τὸ κάστρον Θεοδοσιουπόλεως· δύνανται γὰρ εἰσέρχεσθαι καρβάνια ἐν Θεοδοσιουπόλει τῇ νυκτὶ, ἐκείνων μὴ νοούντων. Astrampsychus in Cælo Pythagorico MS. p. 107. τοῦτο τὸ ἄστρον δηλοῖ πλῆθος καρβανίου ξένον ἀπὸ τοῦ ἔξωθεν. Vide Καρβώνιον.

Καρβαζάρης, *Diversorium, Hospitium*: vox Turcica, *Caravanserai, Palatium seu ædificium capax, in quod divertere Caravannæ solent.* Ita Leunclavius in Onomast. Romanus Nicephor. in Grammat. MS. μένω εἰς τὴν καρβαζάρην, *Maneo in diversorio.*

ΚΑΡΒΑΤΊΩΝ. Vide in Καβασίων.

ΚΆΡΒΩΝ, *Carbo*. Liber 44. Basil. καὶ τὰ ὄσπρια, καὶ ὁ σῖτος, καὶ ἡ κριθὴ, καὶ τὰ ξύλα, καὶ οἱ κάρβωνες. Pappus Philosophus Chymicus MS. ἔμβαλλε εἰς ἀκμάδα, καὶ θὲς ἐπὶ καρβώνων, ἕως ἐκθερμανθῇ. Joannes Phocas in descript. Terræ Sanctæ c. 17. ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἐσβεσμένα ἀνήφθησαν κάρβωνα.

Κάρβουνον, eâdem notione. Anonymus de Oxymelite: λαβὼν τὴν καδμίαν, θὲς αὐτὴν εἰς κάρβουνα πεπυρωμένα· ἄφες αὐτὴν ἐκεῖ πυρῶσαι ἄχρις ἂν γίνηται εἰς κάρβουνον. Ducas Hist. cap. 30. σκευασία ἐκ νίτρου, τεάφης, καὶ καρβούνου ἰτέας πλήρης. Demetrius Pepagomenus MS. de Podagra cap. 41. καὶ καλῶς ταῦτα σκεπάσας, ἐπίθες εἰς ἁπλόμενα κάρβουνα. Occurrit apud Demetrium Constantinopol. lib. 2. Hieracosophij, & alios.

Καρβωνάριος, *Carbonarius*. Helladius apud Photium p. 1579. Ἀνθρακεὺς, ὁ ἐν τῇ συνηθείᾳ λεγόμενος Καρβωνάριος.

Καρβουνιάρης, eâdem notione in Fabulis Æsopi Græcobarb. ubi Cod. alius habet ἀνθρακεύς.

Καρβουναρεῖα, *Carbonaria*, Locus sic appellatus olim Constantinopoli, de quo pluribus egimus in in Constantinopoli Christiana lib. 2. p. 169. n. 19. & lib. 4. p. 139. n. 100.

Καρβώνιον, *Scintilla*. Auctor Etymologici: σημαίνει γὰρ τὰ καρβώνια, ἤγουν τοὺς σπινθῆρας ἀπὸ τοῦ λύχνων ἀναπεμπομένους. Hinc emendandæ Glossæ Lat. Gr. *Carruonum*, ἀσβολή. Ubi leg. *Carvonium*, pro *Carbonium*: frustra enim Meursius ad *Carvannas* Turcicas hanc vocem spectare censuit.

Καρβουνιάζειν, *Nigrum reddere instar carbonis.* Glossæ Græcobarb. κεκαπνισμένον, καρβουνιασμένον, μαυρισμένον.

Καρβουνίζειν, *In carbonem redire.* Narrationes MSS. de Monachis: ἐπειδὴ ἀποσβεσθῆσαι ἔμειναν ἔχουσαι τὸ σημεῖον τοῦ καύστρας καρβουνιζούσης ὡς ἀπὸ πυρός.

Καρβουνόψινος, Nomen familiæ Constantinopolitanæ, è qua erat *Carbonopsina*, Uxor Leonis Philosophi Imp. *qui faciem nigram habet instar carbonis.*

Δενδροκάρβονες, *Carbones ex ligno* vel *Arboribus*, apud Scholiast. Basilic. lib. 15. pag. 243.

Πηλοκάρβωνον, *Prunarum reliquiæ ardentes.* Zosimus Panopolita seu Anonymus MS. de Margaritis: καὶ φιμῶσαι τὸ στόμα αὐτοῦ μετὰ πυριμάχου πηλοκαρβώνου ἔχοντος πάχος ὡσεὶ δακτύλους γ'. καὶ ἐμβαλεῖν αὐτὸ εἰς αὐτοματίζειν πῦρ.

ΚΑΡΓΆΡΤΙΑ, *Vela*. Scholiastes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 352. ἱστία, τὰ καργάρτια. Sed videtur legendum καταρτια.

ΚΑΡΓΑΣ, *Tumultus*. Romanus Nicephorus in Grammatica MS. ἐκεῖ ὅπου ἐγίνηκεν ὁ καργας, vel τὸ μάλωμα, vel τὸ ζάποσμα, ἔτυχεν καὶ ὁ Πέτρος ἀναμέσα τους, *Illic ubi factus est tumultus vel rixa, interfuit & Petrus per accidens.*

ΚΑΡΔΑΜΙΝΑΚΆ, *Nasturtium*, Κάρδαμον, apud Interpolat. Dioscor. c. 373. *Cardamantice*, Botanicis: *Cardamina*, Apuleio c. 20.

ΚΑΡΔΑΜΊΤΖΗ, *Melilotum*. Glossæ Botanicæ Colberteæ MSS. Μελίλωτον, τὸ καρδαμίτζη.

ΚΑΡΔΆΡΑ, *Solium*, in Turco-Græcia Crusij p. 255. At apud Theophylactum Hierodiac. Homil. 12. pag. 235. ubi Historiam Gedeonis tangit: ἔτζη καὶ τοῦ Γεδεὼν τοῦ ἁρμάτωσε μὲ καρδάρες καὶ λαμπάδες. Unde colligitur Καρδάρας hoc loco *Lagenas* intelligi ex cap. 7. Judic. Ita pro situla usurpat Damascenus Studita Serm. 30. λέγε τον γυναῖκα, Αὐθέντη, μηδὲ σχοινὶν, μηδὲ καρδάραν ἔχεις.

ΚΑΡΔΑΡΗΓΑΣ, Dignitas summa apud Persas. Theophan. an. 1. & 6. Mauricij.

ΚΑΡΔΑΡΑΡΙΟΙ appellantur in Basilicis, qui *Cavidarij* dicuntur in Cod. Just. de Excusat. artific. uti monet Cujacius. Sed Salmasius ad Vopiscum σαρδαράριοι restituendum putat, ut *Sardararij* fuerint *Sardarum*, atque adeo cæterorum lapillorum pretiosorum *Cavatores.*

ΚΑΡΔΈΛΙ, Καδερινὰ, *Carduelis*, *Acanthis*, Θραπὶς, ἀκανθίς.

ΚΑΡΔΊΑ λύκου, *Capparis*, apud Interpol. Dioscor. cap. 392.

ΚΑΡΔΙΝΆΛΙΟΣ, *Cardinalis*, Dignitas Ecclesiastica notissima, apud Cantacuzenum lib. 4. cap. ubi de Cardinali Convenensi, seu de *Cominges*, & Nilum Metropolitam Rhodi de Synodis, in Synodo 8. &c.

Καρδηνάλιος, Nicetas in Balduino: ὑποβαλλόμενος πρός τε Καρδηναρίου Μαρτίνου, &c. Balsamon in Medit. de Chartophylace pag. 461. καὶ τοὺς δώδεκα γὰρ Καρδηναρίους τοῦ Πάπα παρομοίως βλέπομεν κεκοσμημένους χρυσοῖς ἐπιβλήμασιν, ὡς ἀντιπροσωπεῦντας τὸν Πάπα, καὶ τὰ τούτου στηρίζοντας δίκαια· Κάρδων γὰρ, παρὰ Ῥωμαίοις, αἱ φλιαὶ τῶν θυρῶν ὀνομάζονται. Nicolaus Hydruntinus non semel meminit τοῦ κυροῦ Βενεδίκτου καρδηναρίου καὶ τοποτηρητοῦ τότε καλεσικότος τοῦ Ῥώμης προέδρου Ἰννοκεντίου τοῦ τρίτου. Ita idem Benedictus Καρδηνάλιος indigitatur apud Georgium Corcyrensem in Tractatu de Commun.

Καδδηνάλιος, apud Pachymerem lib. 5. cap. 8. καὶ χρυσὸν πέμπων Καδδηναλίοις.

Καλδηνάλιος, apud Balsamonem ad Nomocan. Photij tit. 8. cap. 1.

ΚΑΡΔΙΟΔΑΚΑΣ,

ΚΑΡΔΙΟΛΑΚΑΣ, *Morbus cordis*, Italis *Anticuore.*

ΚΑΡΔΙΣΙΜΟΣ, *Animosus*, *Iracundus*. Glossæ Græcobarb. θυμόδιαριδες, ἢ καρδίσιμοι.

ΚΑΡΔΙΤΖΑ, *Cor*, *Corculum*, θυμίδιον. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Πῦ τὴ καρδίτζα μυ σφάξε μὲ τίω χρυσίω σαΐτα.

Καρδῦλα, eâdem notione, apud Phortium. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib.4.

Μὲ πόνυς ὀλιγόλερυς γρικόντα κύρα μυ,
Νὰ κέτον ἡ καρδῦλα συ ὅσαν ἐμὲ δροσία μυ.

& lib.9. initio:

Εὐνώρισε το παρδυθὺς τὸ σύμβαμα τὸ δόλιον,
Αὐτίνον ἡ καρδῦλα της, πολλὰ γὰρ τὴ ἠγάπα,
Εἴχοντα δείλ⊗ ἀπ' αὐτῆ, ἐγίνη φοβισμϑύη.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ θλίβυν τίω καρδῦλα μυ πολλὰ μικρὰ τὴ καίγυν.

Historia MS. Belisarij:

Ἔτρεμϑυ ἡ καρδῦλα τον μήτι δεινὸν συμφέρει.

ΚΑΡΔΟΝ, *Saponaria*, *Struthium*, apud Interpolat.Dioscor. c.381.

ΚΑΡΕΑ, Herbæ ignotæ species apud Myrepsum sect.8. cap.82. Vide Matth. Silvaticum.

ΚΑΡΕΓΑ, Καρέγλα, *Sedes*, *Cathedra*, *Sella*, Ἕδρα, καθέδρα, θρόν⊗.

ΚΑΡΕΟΦΛΙΑ, *Nucis cortex*. Anonymus MS. de Matellis seu de Urinis: καὶ δὸς αὐτῆ καρεοφλιὰς τὴ πρωὶ ὀγγ. γ.

ΚΑΡΕΛΛΑΡΕΙΝ, *Queri*, *Querelam instituere*, *Accusare*: ex Ital. *Querelarsi*, & Gall. *Quereller*. Glossæ Græcobarb. ἀγωγεὺς, ὁ διώκων, ὁ ἐνάγων τὴ δίκίω, ὅπυ καρελλάρει, ὅπυ ἐγκαλεῖ.

ΚΑΡΘΜΟΣ, ὁ ποῦς. Καρθμοὶ, κινήσεις, in Lexico MS. Vide Hesych.

ΚΑΡΙΔΙ, *Nux*, Κάρυον, in Corona pretiosa. Vide infrà in Χρυσόμιον.

Καριδιτζία, *Nucula*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Καραβιδίτζας ἐπξεσὰς τυζάνυ, καριδιτζίας.

ΚΑΡΙΚΟΞΥΛΟΝ, *Lignum ficulneum*, ἐκ καρύκης. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμϑύης, cap.73. μεταςκευάσασα καὶ αὐτῆ τὴ ἐν τύτῳ θεῖον ναὸν, προσεπισκευάσα δὲ καὶ ἄρθηκα περικαλλῆ, καὶ ἐξωάρθηκα προσθεμϑύη διὰ καρικοξύλυ, &c. cap.80. δεξιᾷ δὲ τὰ οἰκήματα τῆς βασιλείας μυ εἷς ἢ τοίχῳ ἐπίκειται ὁ Ομφαίτ⊗ τὴ βεςιαρίυ τῆς βασιλείας μυ, καὶ ὁ διὰ καρικοξύλυ ἡλιακὸς ὁ κατὰ τὴ ἀσκεπῦς ἡλιακῦ ἔχει μῆκ⊗ πήχεις κδ'.

Τετρακαρικόξυλον. Infrà: sub fin. πάλιν κάμπτει πρὸς δύσιν, διαιρῶν ἀριςερὰ τὸ παράπλευρον τῆς ἐκκλησίας τῆς μονῆς, δεξιὰ δὲ το τετρακαρικόξυλον τῆς βασιλείας μυ. Occurrit rursum mox.

ΚΑΡΙΠΙΔΕΣ, *Advena*, Turcis. Laonicus lib.5. Hist. μετὰ δὲ τύτυς καρίπιδες, οἱ ἔπηλυδες καλύμϑυοι, ἀπό τε Ἀσίας καὶ Αἰγύπτυ. Occurrit rursum sub finem lib.8.

ΚΑΡΙΣΤΙΝΟΣ. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.4. cap.19. καὶ πρὶν ἐξήκειν πρώτίω ὥραν τῆς ἡμέρας, ὁρῶμϑυ ἔφιππον τὴ καρισινὸν ςαλένθα παρὰ τὴ βασιλέως, καὶ δρόμῳ πρὸς ἡμᾶς θέοντα. Ubi *Angarium publicum* vertit Interpres, nescio quo fundamento.

ΚΑΡΚΑΛΙΟΝ. Vide Καρακάλλιον.

ΚΑΡΚΕΛΙΝΑ, *Tugurium*, Καλύβη.

ΚΑΡΚΕΣΙ, *Pileus*, Σκιάδιον.

ΚΑΡΚΙΝΗΤΡΟΝ, *Polygonum mas*, apud Interpolat.Dioscor.c.586. & Apul. cap.18.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ. Leontius Mechanicus de Sphæra Arati p.129.Edit.Morellianæ, γράφομϑυ δὲ διὰ τῆ διαβήτυ, τὴ λεγομϑύυ καρκίνυ, τὴ ζωδιακὸν κύκλον, &c. Ubi nemo non videt legendum κίρκινον. Est enim Græcis διαβήτης, *Circinus*. Quod advertit Interpres in Edit.Sanctandreana.

Καρκίνυς, versus retrogrados vocant Græci, cujusmodi sunt Leonis Philosophi, quos edidit Leo Allatius an. 1641. Horum etiam meminit Josephus Scaliger, sub nomine Ivonis Villiomari, adversus Robert. Titium lib.3. num.22.

ΚΑΡΜΠΟΛΑΧΑΝΟΝ, *Carbolachanum*. Vox confecta ex Lat. *Carbo*, & Gr. λάχανον. Agapius in Geoponico cap.186. τὰ κράμβια, ἤγυν φυλάδες, καὶ καρμπολάχανα κάμνυσιν εἰς τὸ ἅγιον ὄρ⊗.

ΚΑΡΝΑΒΑΔΙ, Καρναβάδιον. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod.Reg.1673. Καρῶον, τὸ καρναβάδιον. Matthæus Silvaticus: *Carnabadi, vel Carna, radix, I. Carvi, Gr. Carnaudhi. Cuminum Æthiopicum*, Fuchsio, apud Myrepsum sect.1. num.1. 380. 429. ubi idem Fuchsius, & sect. 19. cap. 20. consulendus. Καρναβάδιν Λιβυςικὸν, cap.87. in MS.Cod. Κύμινον τὸ λεγόμϑυον καρναβάδιν, apud Pseudo-Dioscoridem MS. de Pharmacis simplicibus sect.7.cap.3. Symeon Sethi de Facultat. cibor. Καρναβάδιν θερμόν ἐςι καὶ ξηρὸν κατὰ τίω τρίτίω ἀπόςασιν. Florentinus in lib.9. Geopon. τινὲς δὲ καὶ μαράτυ σπέρμα καὶ καρναβαδίυ καὶ σελινοσπέρμυ, καὶ ἀνήθυ μιγνύυσι. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

Καὶ κίταργ⊗ ὀπλέτζικ⊗ ἀκέρε⊗ μὲ τὸ γάρ⊗,
Τὸ καρναβάδιν ἄνωθεν, ὡς κάτω πεπασμϑύ⊗.

ΚΑΡΟΙΝΟΝ, *Carœnum*, vox Latina, quæ Græcis ἕψημα & σιραῖον, Mustum decoctum, in quo tertia pars per decoctionem absumitur. Utitur Nicolaus Myrepsus sect.1. de Antidot. num. 5. ubi Fuchsius.

ΚΑΡΟΙΟΝ, *Viride putamen juglandis*. Glossæ Lat. Gr. *Culliocæ*, κάροια μακρὰ παρὰ Λυκιλλίῳ. Ita legunt Viri docti pro *Cutilliocæ*.

Κάροια, *Cornua antennarum*, κέρατα. Inter instrumenta navalia & navis apparatum recensetur à Leone Imp. in Tactic. cap.19. §.5. οἷον αὐχένας, κώπας, σκαρμὺς, σχοινία, κάροια, καὶ κατάρτια, &c. Moschopulus: Κεροίαξ, ἀρσενικῶς, καὶ κλίνεται κεροίακ⊗· τὸ κοινῶς κάροιον. Hinc emendandus Suidas: κεροίαξ, τὸ κοινῶς κάβοιον, ubi leg. κάροιον.

ΚΑΡΟΣ, *Nux Moscata*, apud Actuarium de Medicam. Compos. pag.61. Edit.Lat. Ruellij. Vide Paul.Æginetam lib.1. cap.76. & ejus Interpretes.

ΚΑΡΟΥΚΑ. Καρῦχα, *Carruca*. Glossæ MSS. Reg. Cod.930. καρῦκα, ἅρμα πολεμικόν. Alibi: σκιάδιον, καρῦκα. Lexicon Cyrilli MS. τέτρωρον, ἡ ἅμαξα, τὸ ἅρμα, ἡ καρῦχα. Hesychius: ἅρμα, ὄχημα, καρῦχα, δίφρ⊗. Alibi: ῥηδίων, καρῦχων, ῥαιδίων. Glossæ Basilic. ῥέδα, ἅρμα, καρῦχα. Epistola Ecclesiæ Smyrnensis de Martyrio S. Polycarpi: οἱ καὶ μεταθέντες αὐτὸν ἐπὶ τίω καρῦχαν, &c. Chronicon Alexandrinum an.13. Arcadij: καὶ ἐσύρη ἡ καρῦχα αὐτῦ ἀπὸ τῆς πρώτης ῥεγεῶν⊗ ἕως τὴ Δομνίνυ ἐμβόλων. An.42. Theodosij Jun. καὶ προειρημέν⊗ Ἔπαρχ⊗ τῶν πραιτωρίων εἰς τίω καρῦχαν τῆ Ἐπάρχυ τῆ πόλεως, &c. Codinus in Orig. Constantinopol. n.49. ἐκεῖ ὖν ἵςατο ἡ ςήλη τῆ φόρυ, ἣν εἰς καρῦχαν ἔθεντο ἀπὸ τῆ φιλαδελφίυ. Adde num.72.Antiquitates Constantinop. pag.87. αἱ δὲ καρῦχαι ἐν τῷ εἰλήματι κατεχώθησαν. Occurrit præterea apud Theophilum de Rerum divisione semel ac iterum.

Καρῦχ⊗. Ptochoprodromus contra Hegumenum:

Καὶ μᾶλλον ὅταν τρέχυσιν συὼ δύο οἱ καρῦχοι.

Καρῦχιον, Rheda, in Glossis Græco-Lat. Suidas: σκιαδείων, καρυχίων.

Καρυχάρι⊗, *Mulocisiarius*, *Carrucarius*, in Glossis Græco-Lat.

ΚΑΡΟΥΛΗ, *Tolleno*, in Turco-Græcia Crusij.

ΚΑΡΦΟΥ'ΦΟΥΛ, καρυόφυλλον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Caryophillum.*

ΚΑ'ΡΠΑΘΟΣ, *Caprifolium*, *Periclymenum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 596.

ΚΑ'ΡΠΕΝΤΟΝ, *Carpentum*. Dio: καὶ τῇ Μεσσαλίνῃ τὴν προεδρίαν, ἣν καὶ ἡ Λιουία ἐσχήκει καὶ τῷ καρπέντῳ χρῆσθαι ἔδωσαν. Utitur rursum alio loco.

ΚΑΡΠΕΤΙΑ', *Vestis stragula*. Glossæ Græcobarb. ἱμάτιον, ῥοῦχον, ἀπεύκην, ἢ καρπετιὰ, ἢ σκλαβίνα. Rursum: μικρῶν ἀπεκιῶν, ἢ καρπετιῶν.

ΚΑΡΠΗΣΕΡΟ'Σ, *Fructifer*, *Fœcundus*, Καρποφόρος, Εὔκαρπος. Καρπησερώνειν, *Fœcundare*, Εὐφορεῖν. Καρπησεροσύνη, *Fœcunditas*.

ΚΑΡΠΙ'ΖΕΣΘΑΙ, Καρποῦσθαι, *Re frui*, apud Harmenopul. lib. 3. tit. 10. §. 17. Καρπιστὴς, *Adsertor*, in Gloss. Lat. Gr.

Καρπιστικὸν, *Liberale judicium*. Καρπίζομαι ἐπ' ἐλευθερίᾳ, *Adseror*. Καρπισμὸς, Καρπιστία, *Vindicta*. Καρπιστὴς, *Adsertor*, *Vindex*, in Gloss. Gr. Lat. Voces Jurisconsultorum.

ΚΑΡΠΙ'Ν, ὁ μέλας ἐλλέβορος, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Elleborus niger*, de quo Ruellius lib. 3. cap. 139. in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1334. nudè ὁ ἐλέβωρος exponitur. Lexicon MS. Cyrilli: Ἐλλέβορον, τὸ λεγόμενον καρπίν. Aliud Lexicon MS. adespoton: Ἐλλέβορος, βολάνη, ἣν ἐσθίουσιν αἱ ὄρθυγες, ἤγουν κάρπη. Aliud est *Carpinus* arbor, de qua variis locis idem Ruellius.

ΚΑΡΠΟΦΟΡΟΥ'ΝΤΕΣ, in libris Ecclesiasticis Græcorum, dicuntur qui vulgò apud nos, *Ædium sacrarum vel Monasteriorum benefactores.* Est enim Græcis Καρποφορεῖν, προσφέρειν, *Offerre*, ut est in Glossis MSS. in aliis Glossis Biblicis MSS. Δωροφορία, καρποφορία exponitur: quæ quidem vox hac notione usurpatur in Synodo Gangrensi Can. 7. εἴ τις καρποφορίας ἐκκλησιαστικὰς ἐθέλοι λαμβάνειν, &c. Ubi Dionysius Exiguus, *Oblationes Ecclesiæ*: & Isidorus Mercator, *Oblationes fructuum* vertunt. Adde Can. seq. Concilium Calchedon. Act. 1. pag. 650. ὅτι τὰς κληρονομίας καὶ τὰς καρποφορίας, καὶ τὰ ὁθενδήποτε συνεισφερόμενα καὶ ἀναλιθέμενα —— καταβάλλεται ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφόν. Liturgia Chrysostomi & Basilij ex Cod. Cryptoferrat. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς ἁγίαις σου ἐκκλησίαις. Adde EuchＯlog. pag. 39. Officium Ambrosianum: *Pro iis qui in Sancta tua Ecclesia fructus misericordiæ largiuntur precamur te. Resp. Miserere.* Joannes Damascenus lib. 4. de Orthod. fide, cap. 92. ναὶ τιμητέον ναοὺς ἐγείροντας τῷ Θεῷ, ἐπὶ τῷ τούτῳ ὀνόματι καρποφορίας προσάγοντας, &c. Mandatum Archimandritis & Exarchis datum in Jure Græco-Rom. & apud Habertum in Archieratico pag. 573. τάτε ἀκίνητα πάντα ἀνεκποίητα τηρεῖν· καὶ τὰ καρποφορούμενα δῆλα καθιστᾶν ἅπασι, &c. Diploma Rogerij Comitis Siciliæ pro Melphiensi Episcopatu, apud Ughellum: καὶ ἀπὸ τῶν ἐκκλησιῶν ὄντων εἰς τὴν ἐπαρχείαν Γρεκῶν καὶ Λατίνων ἐκ παντὸς καρποφορᾶς, &c. Vide Apophthegmata Patrum in Agathone n. 7. Matth. Blastarem lit. K. cap. 8. & Goarum ad EuchＯlog. pag. 248.

ΚΑΡΠΟ'ΧΕΙΡ, Καρπόχειρον, *Palma manus*. Eustathius Od. η. κάρπος γὰρ καὶ μέρος, ἤτοι ἄρθρον χειρὸς μεταξὺ βραχίονος καὶ θέναρος, ἀφ' οὗ παράγεται τὸ μετακάρπιον, καὶ ὁ κοινῶς λεγόμενον καρπόχειρ, καὶ ἡ παρὰ τοῖς ἰδιώταις ἐξόκαρπος πάλη. Codinus de Offic. cap. 6. num. 30. ὁμοίως καὶ οἱ Βάραγγοι, καὶ ἵστανται καὶ οὗτοι ἐν τῇ αὐτῇ αὐλῇ πλησίον τῶν τῆς προκύψεως κιονίων, φέροντας τὰς πελέκας αὐτῶν ἐπὶ τῶν καρποχείρων αὐτῶν.

ΚΑΡΡΕ'ΡΑ, *Cursus*; Hispanis *Carrera*, vel *Via*. Glossæ Græcobarb. ἀλινδὸν, δρόμον, καρρέραν, τρέξιμον, ἢ κυλίστραν.

ΚΑ'ΡΡΟΝ, *Rheda*, in Glossis Græco-Lat. Κάρριον καθεδρωτὸν, *Covinnus*, in Glossis Lat. Gr.

Καρρέττα, *Carrum*, ex Ital. *Carretta*. Glossæ Græcobarb. Ἄξηλες, ξύλον τοῦ ἁρματίου, ἢ τῆς καρρέττας, ἢ τοῦ ἁμαξίου. Alibi: Ἄθρας, ἅρμα, ἅμαξα, ἁμάξιν, καρρέτα.

ΚΑΡΣΕ'ΝΑΙ, τὸ ὀροβοάλευρον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. In eodem Codice: καρσιύνε, τὸ ὀροβοάλευρον. *Farina ervi.*

ΚΑΡΤΑΛΑ'ΜΙΟΝ, *Cartalamia*, in Glossis Græco-Lat. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 101. καὶ ζήτα τοῦ χανίεει τοῦ το λύειν του, καὶ ἐκεῖνος στρέφει τοῦτο καὶ ὄρενατ ἐγλίζη το λύειν του, σκέβος του, οὐ τὸ χαρταλάμιν του τζακιστὴν, &c. Ubi οὐ significat *vel*.

ΚΑΡΤΑ'ΝΑ, *Quartana febris*, τεταρταῖον ῥῖγος, apud Agapium Cretensem in Geoponico, capite 82.

ΚΑΡΤΕΛΟΥ'ΡΑ, Καρτεροῦλα, *Vas concavum*, vel mensuræ species. Glossæ MSS. ad Plutum Aristophanis: ταῖς κοτύλαις, Καρτεροῦλαις. Nicephorus Blemydes MS. de Chymia: ὁμοίως καὶ ὑελινὰ τρία (σκάνη) ἵνα χωρῇ τὸ ἓν καρτελοῦραν. Occurrit ibi pluries.

ΚΑΡΤΗΡΕΙ'Ν, *Expectare*, *Sustinere*. Passim in Turco-Gr. Crusij.

ΚΑΡΤΖΑ', *Pecunia*. Glossæ Græcobarb. τὰ φυλαγμένα πράγματα, τὰ ἀποθεμμένα στάμενα, ἢ καρτζὰ, ἢ καὶ ἄλλα χρήματα τῶν χεριῶν. Rursum: χρήματα ἢ στάμενα, ἢ τορνέσια, ἢ καρτζά. Ibidem: λαμβάνουσι τὰ στάμενα, ἢ καρτζὰ, ἢ σόλδια, ἤγουν χρήματα. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Κάρτζες πασύλογες, καὶ αὐτοῦ νάνε καλοκομμένες.

Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 46. ἐὰν γὰρ τὸ ναύτης τὴν πάνβουν μὲ τοῦ καραβοκύρει νὰ πίσουν ἕνα ταξίδιν, καὶ λαβάννουν τὸ ἥμισυ τοῦ κάρτζα τον, &c. Adde cap. 206. Huc porro referunt viri Docti istud Hesychij: Κέρσα, Ἀσιακὸν νόμισμα.

Καρτέσιον, idem quod Κάρτζα, *Pecunia*, *Pretium*. Eædem Assisæ MSS. Regni Hierosolymitami c. 27. καὶ κατὰ τὶν ἀσίζαν ὁ πουλίτιος νὰ δόσι ἐκῖνο τὸ πράγμα τοῦ ἀγοραστοῦ, καὶ ἐκῖνος ἔνι κρατίμενος νὰ πλερόσι τὰ ἐναπομένοντα τοῦ καρτέσιον τῖς πούλισις χόεις ἂν ἴχαν ἕτερον στίχιμαν μέσον τους. Adde cap. 126.

ΚΑ'ΡΤΖΑ, *Tibia*, *Tibialia*, *Pero*, Κνημὶς, περικνημίς. Καρτζιζώνειν, *Tibialia induere*. Καρτζοδέτα, *Periscelis*, *Genuale*, Γονατόδεσμος, Gallis *Iarretiere*. Καρτζόνια, *Calceamentum*, *Calcette*, Italis. Vide Κάλτζα.

Καρτζικεῖον. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. ποδοκάκη, τὸ ἐν εἱρκτῇ ξύλον, ὅπερ κλάπα λέγεται, καὶ καρτζικεῖον, καὶ κοῦσπος. Eadem ferè in Lexico MS. Cyrilli. Vox deducta à Κάρτζα, quòd lignum quo constringuntur reorum pedes, vicem *Tibialium* quodammodo præstare dicantur.

Καρτζιμάδες, *Eunuchi*, *Spadones*. Continuator Theophanis lib. 3. num. 43. τὸ τούτῳ δὲ ὑποβεβληκὸς (κουβούκλειον,) ὃ καὶ Μεσόπατος λέγεται, εἰς οἴκησιν τῶν τὴν γυναικωνῖτιν πεπιστευμένων καρτζιμάδων ἐστίν. *Carsamatium*, eâdem notione dixit Luithprandus lib. 3. de Reb. per Europ. Gest. c. 3. ubi sic ait, *Carsamatium autem Græci vocant amputatis virilibus & virgâ eunuchum.* Unde verò vox deducta, nemo hactenus aperuit. Sed & nescio an ab hac voce nomen acceperit Μοροχαρζαμίων familia Constantinopolitana, de qua Continuator Theophanis lib. 4. n. 6.

ΚΑΡΤΖΙ'ΟΝ, Ponderis species. Cod. MS. Reg.

Reg.945. μοσχοκαρύδων οὐγγία α. πίσαὶ καρτζίων γ'. καὶ ἄσπρον κρομμύδιν, &c. Vide Κάρτζα.

ΚΑΡΥ´ΔΙ, *Nux*, fructus, Κάρυον. Καρύδδι, apud Agapium in Geoponico c.123. καρυδία, *Nux*, arbor, ἡ καρύα.

Καρυδίζειν, *Nuces projicere, Nucibus aliquem impetere.* Vita MS. Symeonis propter Christum Sali: τῇ δὲ ἐπαύριον κυριακῆς οὔσης ἔλαβε κάρυα, καὶ εἰσῆλθεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς λειτουργίας καρυδίζων καὶ σβεννύων τὰς κανδήλας, &c.

Καρυδδότζουφλον, *Cortex nucis.* Idem Agapius c.217. τότε βάλε ἀπὸ τὴν στάκτην ἀπὸ τὸ ἄνωθεν καρυδδότζουφλα, καὶ παλιόχναρα, καὶ ἰᾶται. Vide Τζοῦφλι.

ΚΑΡΥ´ΚΚΙΝΟΣ, Coloris species, apud Zonaram tom.1. pag.119. 1. Edit. οὔτε πορφυρίδων φειδόμενος, οὔτε ὀρφνίνων, οὔτε φοινικίδων, οὔτε καρυκκίνων ἱματίων. Ubi Vvolphius consultis Lexicis fatetur vocem sibi esse incognitam. Verùm Phavorinum non consuluerat, qui sanguineum colorem esse videtur judicare: Καρύκη, ἔψημά τι ἐκ πολυτελοῦς σκευασίας συγκείμενον· ἐγὼ δὲ δι' αἵματος καὶ ἀρτυμάτων παντοίων. ὁ δὲ Δίδυμος Λύδιον βρῶμά φησιν ἐκ πολυτελοῦς· ἐγὼ δὲ οἶμαι καρύκην αὐτὸ λέγειν, ἐπεὶ μέλαν ἐστί. φησὶ γὰρ ἐν τῷ Κωμικῷ, λέγων οὕτω, Καρύκιον, καρυοβαφές· καὶ κάρυος ῥόος, ὁ μέλανος ῥόος. οὐκοῦν ἐκ τούτου οἶμαι λέγειν καρύκην. Est igitur καρύκκινος color, sanguineus intentior & subnigricans, qualis est καρύκης, seu ἀρτύματος Λυδίου ex sanguine confecti, quale est quod *Boudin* vulgò dicimus.

ΚΑΡΥΟ´ΒΑΦΟΣ, ejusdem coloris quem Καρύκκινον appellatum mox diximus. Nicolaus Notaras Mesason in Epistola ad Theodorum Carystenum MS. de equo: ὁ δὲ τὴν τρίχα βεβαμμένος τῇ φύσει ὑπόξανθος, οἷα παρὰ τῶν μοναζουσῶν εἴθισται τὰ ἔρια χλωροῖς ἀκροδρύοις ἐλύθροις βάπτεσθαι, κἀν τούτω ὁ δημώδης λόγος ὀνομάζειν εἴωθε τὸν ἵππον καρυόβαφον. Phavorinus loco suprà laudato: Καρύκιον, καρυοβαφές. Infrà: καρυχροῦς, καρυοβαροῦς. Fortè καρυοβαφοῦς.

ΚΑΡΥ´ΧΟΝ. Nicolaus Myrepsus sect.1. c. 290. ex Cod. MS. ναρδοστάχυν, μαστίχην, καρύχου, ἀλυπιάδος, δακρύδιν, &c. Ubi Fuchsio vox incognita, ad cap.295. in quo perperam *Antidotus Angeli* editum, cum in MS. Cod. Reg. Μιχαὴλ τοῦ Συγγέλου dicatur, seu *Syncelli*.

ΚΑΡΦΕ´ΛΙΟΝ, *Panis cibarius*, in Turco-Græcia Crusij.

ΚΑΡΦΗ´, Καρφὶ, Καρφίον, *Clavus*, γόμφος, ἧλος, in Corona pretiosa, & apud Portium Hesychius: Ἥλους, λόγχας, Καρφία, κέντρα. Item, ἧλοι, καρφία σιδηρᾶ. Herodiani Epimerismi MSS. ἧλος, τὸ καρφίον. Anonymus in Lexico MS. ad Schedographiæ cap.1.

> Ἡλάειον τὸ κάρφος τε· ἡ λόγχη καὶ ἡ νύξ τε.

Infrà:

> Θεὸς γὰρ ἥξει ἐκθεμᾶν. Ἧλός ἐστι καρφίον.

Scholiastes Oppiani lib.1. Halieut. v.194. εὐγόμφοισι, εὐκαρφώτοις. lib.5. v.292. γόμφοις, καρφίοις. Glossæ MSS. in Aristophan. Plutum: σφηκίον, καρφίον. Denique Lexicon MS. Cyrilli: γόμφοι, καρφία, σφῆνες, αἱ μύλαι, δεσμά. Leo in Tactic.cap.6. §.3. ἔχειν δὲ μικρὰ καρφία, καὶ τὰ τῶν ὀπισθελίνων τῶν ἵππων. Ubi Checus & Pigafetta τυφία legunt. Et §. 26. τὰ δὲ ὑποδήματα αὐτῶν μὴ ἔχειν ὀξέας ἔμπροσθεν, ἀναγκαίοις δὲ καὶ ὀλίγοις μικροῖς ἥλοις καθηλοῦσθαι αὐτὰ, ἤγουν καρφία, πρὸς πλείονα ὑπουργίαν. Idem Leo cap.5. §.4. & ex eo Constantinus filius in Tactic. pag.11. πέδικλα σελλωαῖα σιδηρᾶ μετὰ καρφίων αὐτῶν. Idem Constantinus pag.19. καλὸν δέ ἐστιν ἵνα καὶ διὰ μικρῶν καρφίων ὀλίγων καθήλωνται. Adde eundem Leonem cap.6. §.26. Chronicon MS. Malaxi pag.324. ἔβαλαν ἐκεῖ τὰ ἅγια λείψανα, καὶ τὰ καρφία τοῦ κιβωτοῦ. Et pag.332. περὶ δὲ τῶν ἥλων, ἤγουν τὰ καρφία ὅπου ἐκάρφωσαν τὸν Χριστὸν εἰς τὸν σταυρόν. Codinus in Orig. Constantinopol. n.97. ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος τὰ λεγόμενα Κινθήλια, ἀπὸ τοῦ κάμνειν τὰ μικρὰ καρφία τὰ βαβαλαρικά. Sed videtur legendum καβαλαρικά. Physiologus Barbarogr. MS. de Natura animal. de Struthocamelo: Τρόγη τὸ σίδερον, ἐσθίει τὰ καρφία. Martyrium MS. S.Theodori Magistri militum: ἐλογίσατο ἀσεβὴς εἶναι κάρφος βαλεῖν ἐν τοῖς μέρεσιν τοῖς κρυφίοις τοῦ μάρτυρος. Orneosophium cap.18. ἐὰν ὁ ἱέραξ ἔχῃ ἥλους, ἤτοι καρφία. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7.

> Ἀπὸ διαμάντη πόρτες τε ἦσαν καὶ τὰ καρφία.

Καρφώνειν, *Clavo configere, Clavum infigere*, ἐμπερονᾶν, καθηλοῦν. Scholia MSS. in Æschyli Prometheum vinctum: Προσπίλους, ἀντὶ θερμὴν ποιοῦντας ἐν χειμῶνι, ἐν δὲ τῷ θέρει τῆς θερμῆς καὶ τοῦ ἡλίου κωλυτικοὺς γράφεται καὶ ἡ. ἵν ἢ κεκαρφωμένους. Georgius Mitylenæus Orat. in Passionem Christi: πῶς οὐ διελύθη θεωρῶν τοὺς ἥλους καρφομένους εἰς τὰς ἁγίας χεῖρας τοῦ Ἰησοῦ πλάσαντος τοὺς ἀνθρώπους; Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 5.

> Κ' ἐκαρφώθηκε τὸ δόρυ, κ' ἔπεσε καὶ αὐτὸς μὲ τοῦτο:
> Εἰς τὴν γῆν ἀποθανόμενος Τελαμόνιος ὁ Αἴας.

Et lib. 7.

> Μὲ πολλὴ βίαν τὸ κρέει, κ' ἐκαρφώθηκε τὸ δόρυ.

Infrà:

> Ἐκρούσετο εἰς τὸ μέσον, καὶ ὁ σίδηρος περνάει
> Αὐτὴν ὅλην τὴν ἀσπίδα, καὶ εἰς τὸν θώρακα ἐκαρφώθη.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

> Καὶ μερονύκτην καθεῖται νάπες ὅτι ἔνε δερμένος,
> Νάπες ὅτι ἐκάρφωσάν τον, καὶ στέκει καρφουμένος.

Herodiani Epimerismi MSS. ἡλῶ, τὸ προσκαρφῶ.

Καρφοβελόνας, Καρφοβελόνι, *Acicula*, ἀκεστήριον, ὑπητήριον, βελόνη.

Καρφολασία, *Clavorum fixio.* Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Τὸ παραπόταμον τοῦ Ἀλφαίου ἐβάλθη να ὑπάη,
> Καὶ ὡς ἦδεν τὴν καρφολασίαν ἐκεῖνου τοῦ φοσάτου,
> Ἐδυέβην ὀξοπίσω τοὺς γηρέβη να τοὺς εὕρη.

ΚΑΡΦΙ´ΟΝ, *Cyrrus Polypi.* Ovidio *Flagellum.* Scholiastes Oppiani lib.2. Halieut. v. 312. κοτυληδόνες, φολίδες, πλόκαμοι, τὰ καρφία, αἱ κοιλότητες τῶν πλοκάμων τοῦ πολύποδος, τὰ λεγόμενα καρφία. Et v.395. κοτυληδόσι, πλεκτάναις, καρφίοις. Vide Κάρφος.

ΚΑΡΦΙ´ΟΝ, Κάρφωμα, *Pegma*, *Tabulatum.* Glossæ Græcobarb. ἀντίπηγμα, σανίδιον καὶ καλάδικον κάρφωμα. Manuel Malaxus in Chron. MS. p. 1054. καὶ οἱ Τοῦρκοι ἴδουν τὰ τείχη ἔρημα, καὶ ἔβαλον σκάλαις καὶ καρφία, καὶ ἀφῆκαν τὰ τείχη, &c.

ΚΑ´ΡΧΑΡΟΣ, Canis species. Nicetas in Andronico lib. 2. num.2. τελευτῶν δὲ καὶ κύνα κάρχαρον, ὃς καὶ λέουσιν ἀντιπλέκεσθαι, καὶ ἄνδρα ἐφιππεῦον ὁπλίτην κατενεγκεῖν ἔραζε, συνοίκιον ἑαυτῷ πεποίητο. — ὁ δὲ κύων πρὸς τῶν θύραις ἐδέδετο, χαλκεόφωνος ὢν, καὶ πρὸς βραχεῖαν διαταραττόμενος ψήφισιν, καὶ γινόμενοι ὑλακόμωρος. Cod. alius habet, κύνα κάρχαρον τοὔνομα. Constantinus Manasses p.91.

> Οὐκ οὕτως ἀγριαίνεται κἂν τῶν σκυλακίων,
> Οὐ τίγρεις, οὐδὲ κάρχαρος, οὐδὲ λυσσώδης κύων.

Ubi Leunclavius *Aprum* vertit.

ΚΑΡΧΑ´Σ. Vide in Γύλας.

ΚΑ´ΣΑ, *Casa*, *Domus.* Hesychius: Κάσα, οἰκία, καλύβη, οἴκησις, παρὰ Ῥωμαίοις. Athenæus in Mechanicis: ἔχει δὲ καὶ παραδείγματα ἐξ ἑκατέρου μέρους ἐπὶ δισάσαις κάσαις παραπλήσια.

ΚΑ'ΣΑ, *Sordes*, *Spurcitia*, ῥυπαρία, ῥύπος. Κασάζειν, Κασάζεσθαι, *Sordescere*, *Deturpari*, Agapius in Geoponico cap. 176. νὰ λαμπρόνεις εἰκόνα, ὅπε νὰ εἶναι παλαιὰ, κασασμένη, καὶ δὲν φαίνονται τὰ πρόσωπα.

ΚΑΣΑΒΕΔΔΗΡΙ'ΝΑΙ, καλάμι ἀρωματικὸν, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Κασεβερίδε, τὰ καλάμια τὰ ἀρωματικὰ, in aliis Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. Matthæus Silvaticus: *Casabelderire*, *vel Casabderire*, *I. Calamus aromaticus*.

ΚΑΣΑΜΑ'ΤΟΝ, ex Ital. *Casamatta*, & Gall. *Casemate*. Phortius de Re militari:

Μετὰ κασαματων δύο,
Νὰ ἔχουσι ςὸ πλευρίο.

Rursum:

Μετὰ κασαματων δύο,
Μὲ καντινεροκληδίω.

ΚΑ'ΣΑΠΟΝ, τὸ καρποβάλσαμον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. ἡ κυκλάμινος, *Cyclaminus*, apud Scholiastem Myrepsi de Antidotis cap. 412. Vide eundem Myrepsum de Unguentis cap. 37. & de Propomatis cap. 52. & infrà in Κασσάμην.

ΚΑΣΔΗΝΟ'Σ. Theophylactus Bulgar. Archiep. Epist. 20. οἶδα τὰ καθ' ἡμᾶς ἀῤῥωςήματα, καὶ μᾶλλον τὰ νῦν, ὅτε ὁ κύων ἡμῖν ἐπανέτειλεν, ὁ δεινὸς κασδηνὸς, ὃς σφοδρὸν ἡμῖν ἐπιβαλὼν καύσωνα, πᾶσαν ἰκμάδα ζωόγονον ἐξέτηξεν.

ΚΑΣΕ'ΛΑ, Κασέλλα, *Capsa*, *Arca*, *Capsella*, κάψα, θύλαξ. Historia Apollonij Tyrij:

Κασέλα νὰ τὴν βάλλομεν, καὶ ἄσεν συμπαθημένη.

Alibi:

Τότες ἐκείνη τὴν φορὰ ξανοίγει τὴν κασέλα.

Nicanor Athenarum Episcop. in Epist. ad Zygomalam, apud Crusium lib. 4. Turco-Græc. καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν θέλομαι ἀποςείλω καὶ τὴν κασέλαν. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 111. βάλε εἰς σὲ κάσελλαν, ἤγουν σεντέκι, χῶμα παχὺ, &c. Apud Maximum Cythæreum in S. Cosma 5. Septemb. χρυσαῖ κασέλαι. Vide eundem 15. Octobr. 14. Decemb. 28. Jul. &c.

Κασελοπέλα, *Capsella*. Eadem Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ςάμενα τὸ ἔβαλε εἰς τὴν κασελοπέλα.

Idem Nicanor: νῦν δὲ γνώριζον ὅπως ἡ κασελοπέλα, ἣν ἔγραψας ἡμῖν, ἐςὶ.

Νεκροκασέλα, *Locellus*, *Capsa mortui*, apud Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 1. p. 372. 373.

ΚΑΣΙΑΛΙ'ΝΑ, *Casia lignea*, apud Nicolaum Myrepsum de Antidot. cap. 117.

ΚΑΣΙ'ΔΑ, *Porrigo*, πιτυρίασις. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 1673. περὶ κασίδας καὶ λέπρας.— καὶ ποίησε τὸ ἔμπλαςρον, καὶ θέτε εἰς τὴν κασίδαν καὶ τὴν λέπραν. Agapius in Geoponico cap. 159. διὰ τὴν κασίδα ἰατρεία. Κασιδιάζειν, *Porrigine infestari*, πιτυροῦσθαι. Κασιδιάρης, *Porrigine affectus*. Idem Agapius: ἔπειτα εὔγαλε τὴν φοῦσκαν, καὶ πλῦνε τὴν κεφαλὴν τοῦ κασιδιάρη μὲ τὸ κατουρὸν του τρεῖς φοραῖς τὴν ἡμέραν.

ΚΑΣΙ'Ν. Vide in Κλαυδιανός.

ΚΑΣΙΝΗ῀, ὀπὸς Κυριναϊκός, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod Reg. 1237. *Succus Cyrenaicus*.

ΚΑ'ΣΙΣ, Κασσὶς, *Cassis*, *Galea*. Lexicon Cyrilli MS. περικεφαλαία, κράνος, κασσὶς. Hesychius: περικεφαλαία, ἡ ἐκ τριχῶν γεγονυῖα, περιθετικὸν μέρος τι νεὼς, ἡ κάσσις. Chrysostomus Orat. de Circo: λάβε καὶ τὴν κασσίδα τοῦ σωτῆρος, καὶ τὸ φραγέλλιον ἐν τῇ χειρὶ σου. Justinianus in Nov. 86. cap. 4. περικεφαλαίας, ἤτοι κασσίδας. Utuntur passim Scriptores, Theophanes an. 17. Heraclij, Leo in Tactic. cap. 5. §. 4. cap. 6. §. 2. 35. cap. 14. cap. 38. cap. 17. & §. 116. Constantinus in Tactic. pag. 4. 11. 18. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. lib. 7. cap. 15. lib. 12. cap. 23. Nicetas in Murtzuphlo num. 2. Synaxaria 1. Septemb. 7. Januar. in Sanct. Carterio, 26. Julij in S. Parasceve, &c.

Κασίδιον, Κόρυς, apud Laonicum Cretensem ad Batrachom. Nicetas in Man. lib. 2. num. 7. καὶ διαθλᾷ τὸ ἐκ τοῦ κασιδίου παρακεχυμένον τῆς ὄψεως ἐκείνου σιδήρεον παραπέτασμα. Ubi Cod. al. τοῦ κράνους. Utitur rursum in Murtzuphlo num. 4. ut Mauricius lib. 2. Julius Africanus, & alij. *Cassidarius*, Cassidum artifex, in Vet. Inscript. apud Reinesium pag. 541. Hinc fortè Κασιδεράς cognominatus Theodotus Melissenus Patr. Constantinopol. apud Nicetam Paphlag. in Vita S. Ignatij Patr. Constantinop. Zonaram, & alios.

ΚΑΣΚΙ'ΟΝ. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: καὶ μὴ φέρων τὴν λύπην τοῦ κυνὸς ὁ Ἀμπελάς, λαβὼν κασκίον, ἀπῆλθεν εἰς τοῦ Κυρέσου μετὰ εἰρήνης· καὶ οἱ Ἄραβες ἔχουν τὴν εἰρήνην, ὡς μέγα τι πρᾶγμα· καὶ ἰδόντες οἱ Κορασῖται αὐτὸν ἐρχόμενον μετὰ τοῦ κασκίου, καὶ δόντα αὐτοῖς τὴν εἰρήνην, ἀπεμερίμνησαν αὐτοῦ, ὅτι οὐδὲν ἐκ ἐθυμήθη τι κακόν.

ΚΑ'ΣΚΟΣ. Vide Κάσος.

ΚΑ'ΣΚΟΥΣΑ, in Lexico MS. Jatrico ex Cod. Reg. 190. ἀναγαλλίς.

ΚΑ'ΣΟΣ, Κάσος, *Casus*. Glossæ Basilic. κάσον, μοῖρα νόμιμος, μέρος τέταρτον, κέρδος. Ibid. κάσος, μέρος ἢ συμφορά. Rursum: Κασὸν, τὰ ἐκπίπτοντα. Glossæ Lat. Gr. *Casibus*, θέμασι, κανόσι. Emendat Meursius κάσοσι. At κανὼν hoc loco idem valet quod *Casus* in nominum declinationibus: est enim κανονίζειν, *Declinare per casus*. Justinianus Nov. 123. cap. 40. εἰ δὲ γυνὴ εἴη, ἢ εἰς τὸ μοναςήριον εἰσελθοῦσα, τὸν ὅμοιον τρόπον παρακρατείτω ὁ ἀνὴρ τὴν γαμικὴν δωρεὰν, καὶ τὸν κάσον τῆς προικὸς τῆς ἀπὸ τῆς τελευτῆς γυναικὸς συμφωνηθέντα. Laudatur ab Allatio Georgij Phorbeni Thessalonicæ Dicæophylacis tractatulus περὶ κάσου, cujus initium est, ἡ τοῦ κάσου σημασία Ῥωμαϊκὴν ἀπολυχίαν δηλοῖ.

ΚΑ'ΣΟΣ, κάσος. Cedrenus pag. 125. de Palamede: οὗτος δὲ Παλαμήδης ὁ καὶ τὴν ταῦλαν ἐφευρὼν πρὸς μετεωρισμὸν τοῦ ςρατοῦ, καὶ τὴν ἐν αὐτῇ σύνθεσιν σὺν φιλοσοφίᾳ πολλῇ καταςήσας· ὥρισε γὰρ εἶναι τὴν ταῦλαν τὸν γήϊνον κόσμον, τοὺς δὲ δώδεκα κάσους τὸν ζωδιακὸν ἀριθμόν. Ex eo hausit Isaacius Porphyrogenitus in Characteribus Græcorum & Trojanor. in eodem Palamede: ὡρίσατο τὴν ταῦλαν, ἤτοι τὸν πίνακα τοῦ παιγνίου, τὸν γήϊνον κόσμον· τοὺς δὲ δώδεκα κάσους, ἤτοι τὰ χαρακώματα τούτου τὸν ζωδιακὸν ἀριθμόν. Ita Allatius, & Rutgersius qui hæc ita vertit: *Tabellam delineavit in qua luditur*, *quæ terrenum hunc referret mundum*: *duodecim autem ductus*, *quorum singuli ad instar valli cujusdam sunt*, *numerum referunt Zodiaci*. At Meursius & Salmasius qui hunc locum laudant, κάσους ediderunt, rectéque monet idem Meursius hanc vocem abesse à Suida in voce τάβλα. *Ductus* Rutgersius, Xylander apud Cedrenum *Casus* vertit. Sed credo per hanc vocem κάσος, vel κάσος, intelligi *Casas*, seu *Casulas*, uti etiamnum dicimus, loculamenta scilicet calculorum in tabula, sive vox Græca à Latina *Casa* deducta sit, sive à κάψος, quæ Hesychio τοῖχος esse dicitur, quasi septum fuerit in quo calculi collocabantur, detortáque fuerit in κάσος, uti vult Salmasius ad Vopiscum p. 463.

ΚΑΣΟΥ'ΛΑ, *Casula*, vestis nomen. Procopius lib. 2. Vandal. cap. 26. Ἀρεόβινδος δὲ οὐδέν τι μελλήσας αὐτοῦ εἵπετο· ἱμάτιον ἀμπεχόμενος, οὔτε ςρατηγῷ, οὔτε ἄλλῳ ςρατευομένῳ ἀνδρὶ, ἐπιτηδείως ἔχον, ἀλλὰ δούλῳ ἢ ἰδιώτῃ παντάπασι πρέπον, κασοῦλαν αὐτὴ τῇ Λατίνων φωνῇ καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Vide Gloss. med. Lat. in *Casula*.

ΚΑ'ΣΣΑ

ΚΆΣΣΑ, *Capsa*; *Arca*; κιβωτὸς, nostris *Caisse*. Κασσοπέλα, *Arcella*, Κιβώτιον. Vide Κασέλα.

ΚΑΣΣΆΜΗΝ, τὴν καρποβάλσαμον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1261. Vide Κάσαμον.

ΚΑΣΣΊΑΛΑ, *Hyssopus*, apud Interpolat. Dioscor. c.435.

ΚΑΣΤΆΛΔΟΣ, *Castaldus*, de qua Dignitate egimus in Gloss. med. Lat. Theophanes an. 9. Pogonati: ταῦτα μαθόντες οἱ τὰ ἑσπέρια οἰκοῦντες μέρη, ὅτε Χαγάνος τῶν Ἀβάρων, καὶ οἱ ἐπέκεινα Ῥῆγες, Ἔξαρχοί τε καὶ Κασάλδοι, καὶ οἱ ἐξοχώτατοι τῶν πρὸς τὴν δύσιν ἐθνῶν, &c.

ΚΑΣΤΑΝΌΣ, *Castaneus calor*, apud Hieron. Vlaccum. Φαινόλιον κασανὸν, in Actis Concilij Ephesini. *Penula castanea inconsutilis*, in Epist. Nicephori Patr. Constantinop. ad Leonem III. Pap. apud Baron. an.811. num.58. Orneosophium jussu Michaëlis Imp. scriptum pag. 243. χαῦνον γάρ ἐστι τὸ τοιοῦτον ὄρνεον, ὥσπερ τὸ κατὰ πολὺ μαῦρον, ἢ τὸ λεγόμενον κασανὸν, ἢ καὶ κιχλάτον. pag.244. χρῶμα δὲ τὸ μαῦρον καὶ κασανὸν κρεῖττον τῶν ἄλλων.

Κασανάτος, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. μέλανα οἶνον, κράτιν μαῦρον, ἤγουν κασανάτον.

Κασανοῦχον. Anonymus de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

> Τὸ χρῶμα τῶν μαλλίων της ἦτον ὡς κασανοῦχον.
> Εἰς δύο πλεγμένα χαμηλὰ, καὶ εἰς τόπους νὰ σγερίζουν.

ΚΑΣΤΕΙ͂Α, *Castus*, quomodo *in Casto Cereris* esse dicebant matronas ejus Deæ sacris operantes. Marinus in Vita Procli: τὰς δὲ μητρωακὰς παρὰ Ῥωμαίοις, ἢ καὶ πρότερον παρὰ Φρυξὶ, σπουδασθείσας κασείας ἑκάσου μηνὸς ἦγνευε. Ita rectè legitur hic locus apud Suidam in Μητρωακαί.

ΚΆΣΤΕΛΛΟΣ, Κασέλλιον, Κασέλιν, *Castellum*. Ordericus Vitalis lib.4. pag. 511. *Munitiones quas Castella Galli nuncupant*. Procopius lib.2. de Ædific. Justin. c.5. Κασέλλους τὰ φρούρια τῇ Ῥωμαίων καλοῦσι φωνῇ. Theophanes an.7. Constantis II. καὶ καθορμίσας τὴν ἑαυτοῦ ναυσολίαν, τὴν πολίχνην τῆς νήσου τὸ κάσελλον ἐπειρᾶτο παραλαβεῖν. Pro *Dividiculis aquarum* usurpat Hesychius, quomodo etiam Latini: Κάσελλος, ὄνομα τόπου, ἄνω καὶ κάτω φέροντος, καὶ μερίζοντος τὸ ὕδωρ. Et Scylitzes in Constantino: ὁ δὲ βασιλεὺς τούς τε τῶν ὑδάτων ὄγκους ἐπεποιήσατο τοὺς τὸ ὕδωρ τῇ πόλει εἰσάγοντας, καὶ τοὺς δεχομένους τοῦτο κασέλλους.

Κασέλλιον. Concil. Constantinopolit. sub Mena Act. 5. κήρυξον τὴν σύναξιν, κασέλλιον ἐγένετο, &c. Chronicon Alexandr. an.18. Heraclij: καὶ συσχεθεὶς δέσμιος ἐβλήθη ἐν τῷ νέῳ κασελλίῳ τῷ κτισθέντι παρ' αὐτοῦ. Theophan. an.17. ejusdem Heraclij: καὶ εὑρὼν ἐν τοῖς κασελλίοις Πέρσας, &c. Vide eundem pag.111. 114. 320. 331. Anna Comnena lib. 11. Alexiad. pag.313. τὸ τοῦ κυροῦ Γεωργίου κασέλλιον καταλαβόντες. Illud ipsum φρούριον vocat lib. 15. pag.464. Nicetas in Manuële lib.5. ex Cod. Barbarogr. κασέλλια μικρὰ καὶ ἄπορα. Ubi Cod. alter, κωμύδρια habet. Idem in Balduino, ex Cod. MS. εἰς τὸ Ἀκροκόρινθον ἔκλισε καὶ τὸ κασέλλιον. Utuntur passim Scriptores, Cyrillus Scythopolitanus in S. Joanne Solitario num.6. 9. in S. Saba cap.27. Constantinus de Adm. Imp. cap. 19. pag.94. cap.53. pag.203. Vita S. Nili Junior. pag.39. 54. Leo Grammatic. pag.499. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num. 12. Joannes Phocas num. 3. 10. 21. Epiphanius Hagiopolita pag. 59. & alij.

Κασέλλιν, pro Κασέλλιον. Martyrium Apocryphum SS. Petri & Pauli MS. εἰσῆλθεν εἰς κασέλλιν λεγόμενον ταρακίνας. Theophanes an.7. Zenonis: παραγίνεται εἰς τὸ Παπυρίου κασέλλιν. An.10. εἰς τὸ Παπύριον κασέλλιν προσέφυγον. Ita rursum an. 11. ejusdem Zenonis. At an.14. ἐν τῷ Παπυρίῳ κασελλίῳ. Rursum an.7. Phocæ: εἰς τὸ κασέλλιν τῶν Θεοδοσιανῶν. Κασέλλιν, in Chronico Alexandrino an.8. Phocæ: ἀναφαίνονται πλοῖα ἱκανὰ κατὰ τὸ σρογγυλοῦν κασέλλιν.

Ξυλοκασέλιον, *Castellum ligneum*. Apollodorus in Poliorceticis MSS. ὑπὲρ κεφαλῆς δὲ τοῦ ῥώσακος ὑπέρκειται ξυλοκασέλιον μικρὸν, ὅσον χωρεῖν ἄνδρας γ'.

Πυργοκάσελλον, *Turris instar Castelli*, vel *Castellum cum turre*. Procopius de Ædificiis Justiniani lib.1. cap.5. ἀλλὰ καὶ ἀνόδους τοῖς πύργοις κεκαλυμμένας πεποιημένος, τετρώροφους τε αὐτοὺς λίθων ἐπιβολὰς τεκτηνάμενος κυρτώμασι γεγονυίαις θόλων, πυργοκάσελλον αὐτῶν ἕκασον εἶναί τε καὶ καλεῖσθαι πεποίηκε· κασέλλους γὰρ τὰ φρούρια τῇ Ῥωμαίων καλοῦσι φωνῇ. Chronicon Alexandrinum in Heraclio p.900. παρεσκεύασαν δὲ εἰς τὸ διάσημα τὸ ἀπὸ τῆς Πολυανδρίου πόρτας, ἕως τῆς πόρτας τοῦ ἁγίου Ῥωμανοῦ σῆναι ιβ'. πυργοκασέλλους ὑψηλοὺς φθάνοντας σχεδὸν ἕως τοῦ προμαχεώνων, καὶ ἐβύρσωσεν αὐτούς. Occurrit rursum mox, & pag.906.

Ψευδοκάσελλον, *Locus munitus instar Castelli*. Fulcherius Carnotensis lib.3. Hist. Hierosol. cap.55. *Antequam autem illuc Rex pervenisset, jam Turci quoddam Pseudo-Castellum obsederant, & vi ceperant.*

Κασελλοῦν, *Castellare*, *instar castelli locum munire*. Theophanes an.1. Heraclij: ἧκεν Ἡράκλειος ἀπὸ Ἀφρικῆς φέρων πλοῖα κασελλώμενα ἔχοντα ἐν τοῖς καταρτίοις κιβώτια, &c. Mauricius lib. 12. Strateg. pag. 346. χρησίμους δὲ τοξότας ἐν αὐτοῖς βάλλειν καὶ γυναῖκες, καὶ κασελῶσαι αὐτούς. Codinus in Orig. Constantinopol. num.120. ἐκεῖσε γὰρ τὰ πλοῖα ἤγαγε, κασελλώσας καὶ ὀχυρώσας αὐτὰ ἐκεῖσε.

Κασελλάτος κάραβος, in Sacra Constantini Pogonati Imp. præfixa Concilio Trullano. Vide Κάραβος, Gloss. med. Lat. in V. *Incastellare*.

Κασέλλωμα, *Castellamentum*, pars navis ubi Clypeos suspendebant milites. *Pavesade* nostri vocabant, ut pluribus docuimus ad Villharduinum. Basilius in Naumachicis: ἐκεῖσε που καὶ τὸ κασέλλωμα ἐστὶ, ἔνθα καὶ τὰς ἀσπίδας οἱ σρατιῶται κρεμῶσι. Paulò aliâ notione usurpat Apollodorus in Poliorceticis MSS. πήγνυται δὲ ἄνωθεν τοῦ τοῦ Κόρακος μηρῶν ὑπερανεσηκότα ὡσεὶ σπιθαμὰς β'. τὰ παρὰ τῶν παλαιῶν δρύφακτα λεγόμενα, Κασελλώματα δὲ ταῦτα καλοῦσιν.

Κασελλάνος, *Castellanus*, *Castelli præfectus*. Nicetas in Manuële lib.2. num.5. ἐνῆγε δὲ πρὸς τὸ τοιοῦτο μάλιστα ἔργον ὁ κασελλανὸς Θεόδωρος, ὁ ἄρχων τῆς φυλάξεως. Ubi editus habet Καπελάνος, ὃς τῆς φρουραρχίας προΐστατο. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Τοὺς προβεδόρους τῶν κασρῶν, τοὺς κασελάνους ὅλους.

Occurrit apud Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect.4. cap.4.

Κασελλιανοὶ, *Castelliani*, *Milites Castellis impositi*, lib.57. Basilic. ubi titul. Περὶ σρατιωτῶν λιμιταναίων, καὶ κασελλιανῶν.

Κασελλανία, *Castellania*, *Castellani dominium*, *Districtus*. Chronic. Veneto-Byzant. an.1404. παρέλαβεν ὁ Δεσπότης Πορφυρογέννητος τοῦ Κόρινθον, καὶ τὴν κασελλανίαν αὐτῆς ἀπὸ τοὺς φρερίους Ῥόδου.

Κασελλανίκιον, eâdem notione. Anonymus de Bellis Francorum in Morea, MS.

> Μὲ ὅλης τῆς περιοχῆς τοῦ κασελλανικίου.

Rursum:

> Ὡσαύτως σὸ κασελλανίκιον αὐτὸ τῆς Καλαμάτας.

Hæc omnia vocabula pluribus illustramus in Gloss. med. Lat. in V. *Castellum*.

ΚΑΣΤΗΚΟΛΑ, *Nux Indica*, *Caryon Indicum*,

Glossæ Jatricæ Græcobarb. ex Cod. Reg.1647. νῦς βομικᾶ, ἢ ἐπὶ καςπικόλα λωτᾶκα, λδυτοκάεια.

ΚΑΣΤΙΡΙΑΖΕΙΝ, *Stigma imprimere latroni.* Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap.280. ἐὰν εἰς κλέπτης ἔνι τενιασμένος εἰς τὴν αὐλὴν περὶ κλεψίας, καὶ εὑρίσκεται ἐκεῖνος ὁ κλέπτης καςιριασμένος, ἢ κανένα τοῦ μέρος κόμμενον, &c. Ubi versio Veneta cap.159. *Sel avien che un ladro sia convinto in corte de furto, & si trova quel ladro bollato, ò che habbia qualche membro mozzo*, &c.

ΚΑΣΤΟΡΧΙ, *Castor.* Κάςωρας, & Καςώρι, Portio. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag.25. τὸ καςόρχι ἔναι ζῶον τετράποδον, &c.

ΚΑΣΤΡΟΝ, *Castrum.* Κάςρα, *Castra.* Glossæ MSS. Reg. Cod.1673. φρέειον, ὀχύρωμα, κάςρον, ἢ σωματοφυλάκιον. Lexicon MS. Cyrilli: ὀχύρωμα, κάςρον, ἀσφάλισμα, φρούριον. Suidas: Κάςρον, παρεμβολὴ ἡ ἀσφαλής. Leo in Tactic. cap.17. §. 57. ἐὰν δὲ ποτε βουληθῇς φρούριον ἤτοι κάςρον, ἢ ἄκραν τινὰ παραλαβεῖν, &c. Martyrium S. Dosæ Presbyteri & S. Iæ Virg. ἀνῆλθεν ὁ αὐτὸς Σαβώριος εἰς τὰ κάςρα, καὶ εἰς τὰ μεθόρια τῶν Ρωμαίων, &c. Utuntur passim Scriptores, Justinianus Novella 128. Theophanes an.3. Justiniani, & pag. 309. 315. 316. Anna Comnena p. 173. 314. 323. 411. 412. Harmenopulus lib.1.tit.3.§.80. tit.16. §.13. Pachymeres lib.4. cap.22. Codinus, & alij sine numero. Hodie verò Græci quasvis Urbes Κάςρα vocant, πόλιν verò solam Constantinopolim. Theophylactus Hierodiac. Hom.7. ἀλλὰ ποῦ εἶναι τινὲς ἄνθρωποι, ὁποῦ καυχῶνται πῶς εἶναι ἀπὸ μεγάλα κάςρη, καὶ ἀπὸ μεγάλαις πατρίδες. Damascenus Studita Homil. 11. Σόδομα καὶ Γόμορρα ἦταν κάςρη μεγάλα, &c. Vide Πόλις & χώρα.

Κάνςρον. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Ἀνδυφημίσθω βασιλεὺς ἐγὼ τοῦ Ἀργυροκάνςρου.

Ita alibi non semel.

Ἐξώκαςρον, *Antemurale*, *Barbecana*: Portio, *Suburbium*, *Propolis*, προάςειον, πρόπολις. Laonicus lib.9. pag.307. φοβηθεῖσα μήποτε ὁ Ζύχης ἐπιλάβηται τὸ ἐξώκαςρον. Joannes Cananus de Bello Constantinopol. καὶ ἐπεὶ ὁ τόπος οὐδὲν ἦν ἔχη τοὺς Τούρκους νὰ ἐμποδίσῃ, ἀκολύτως εἰς τὸ ἐξώκαςρον θέλουσι φθάσειν. Infrà: καὶ πλησίον τοῦ οὐδὰς φέρουσιν, καὶ ἐξ ἐκείνων τὸ ἐξώκαςρον πολεμήσωσι. Occurrit rursum pag. 197. 198. & in Historia Politica pag.10.

Ἐρημόκαςρον, *Castrum desertum.* Constantinus de Adm. Imp.cap.29. Extr. τὰ δὲ λοιπά εἰσι ἀοίκητα ἔχοντα ἐρημόκαςρα. Cap. 30. ἐρημόκαςρα ἔχουσα καὶ ἐλῶνας πολλούς. Et c. 37. εἰς τὰ περάματα τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ εἰσὶ ἐρημόκαςρα. His opponit κάςρα οἰκούμενα, cap.34. 35.36.

Ξυλόκαςρον, *Castellum*, seu *Propugnaculum ligneum.* Cujusmodi præsertim sunt quæ in summitate mali navis extrui solebant. Glossæ MSS. Reg. Cod.2062. Μοσὺν, ξυλίνην οἰκίαν, ἤτοι ξυλόκαςρον. Alio loco: Πύργον, ξυλόκαςρον. Ita Auctor Etymologici in eadem voce, Lexicon MS. Cyrilli, & Phavorinus. Apud Nicetam in Manuële lib.1. num.4. πυργόβαρις, in Cod. Barbarogr. exponitur ξυλόκαςρον. Basilius in Naumachicis: ὦν γὰρ καὶ μειζόνων πλῆθος δρομώνων, καὶ νῦν εἰσὶ χρὴ, οἷς ἐπισῶσι τὰ λεγόμενα πάντως ξυλόκαςρα. Leo Imp. in Tacticis cap.19. §.7. ἀλλὰ καὶ τὰ λεγόμενα ξυλόκαςρα περὶ τὸ μέσον τοῦ καταρτίου ἐν τοῖς μεγίςοις δρόμωσιν ἐπιςήσουσι περιτειχισμένα σανίσιν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.1.

Καὶ παρευθὺς γὰρ ὥρισε ξυλόκαςρα νὰ ποιήσειν.

Vide Notas ad Alexiadem pag.282.

Ἰδιόκαςρον. Epiphanius Hagiopolita de Locis Sanctis, pag.55. ἔχει δὲ ἡ αὐτοῦ μονὴ ἀβάδας χιλίους, καὶ χίλια κελλία· ἔςι δὲ ἰδιόκαςρον. Id est Monasterium munitum instar castelli.

Νεόκαςρον, *Nova Civitas*, Italis *Citta nuova.* Constantinus de Adm. cap.27. ἐξ οὗ ὀνομάζεται Τζίτα νόβα, τουτέςι νεόκαςρον. Vide Nicetam in Man. lib.4. num.7. Extr. & Theophylactum Hierodiac. Hom.8. pag.149.

Παλαιόκαςρον, *Castrum vetustate collapsum.* Constantinus de Adm. Imp. cap. 37. Extr. ἐν δὲ τοῖς τῶν παλαιοκάςρων κτίσμασιν εὑρίσκονται καὶ ἐκκλησιῶν γνωρίσματά τινα, &c. Suprà, ἐρημόκαςρα appellavit.

Παλαιοκαςρίτης. Cantacuzenus lib.1. Hist.41. πρὸς τὸν ναὸν τοῦ μεγαλομάρτυρος ἐλθὼν Γεωργίου τοῦ Παλαιοκαςρίτου προσαγορευομένου, καὶ τὴν προσκύνησιν ἀπεδίδου.

Τειχόκαςρον, *Mœnia*, *Muri Urbis*, Περίβολον, τὰ Τείχη. Anonymus de Locis Hierosol. cap.11. καὶ κοντὰ εἰς τὸ τειχόκαςρον εἰς ςάδια ς'. ἐςὶ ὁ ἀγρὸς τοῦ Ἀγρίππα. Georgius Contares lib. 4. Hist. Athenar. ἀπεκρίθη τως τὸ μαςίλειον λέγοντας, ὅτι ἡ ὑγεία καὶ ἐλευθερία τῶν Ἀθηναίων δὲν θέλει τοὺς δοθῆ ἀπὸ ἄλλο τίποτας, παρὰ ἀπὸ τὰ τειχόκαςρα τῶν ξύλων. Notum oraculum. Infrà: εὐθέως ἄρχισαν νὰ κτίσουν ἕνα τειχόκαςρον εἰς τὸν Ἰσθμὸν, καὶ νὰ κλείσουν τὸ τόπου ἐκείνου ςένωμα. Occurrit rursum lib.5. pag. 117. & alibi non semel, ut & apud Theophylactum Hierodiac. Serm.3. p.27. Serm. 12. pag.239.

Ψευδόκαςρον. Astrampsychus in Cælo Pythagorico MS. καὶ δυλείαν γυναικῶν, καὶ εὐνούχων, καὶ ψευδόκαςρον καὶ λιθάριον ἄσχημον. Vide suprà ψευδοκάςελλον, in Κάςελλος.

Προκάςριον, *Procastrium*, *Locus ante castrum.* Glossæ vett. *Procastria*, οἰκήματα πρὸ παρεμβολῆς. Ita etiam Glossæ Basilic. Προκάςεια, οἰκήματα ἐκ τῆς παρεμβολῶν. Vide Gloss. med. Lat. in *Procastria.*

Καςροκτίςης, *Castri conditor*, *ædificator*, *Qui Castro ædificando præest.* Theophylactus Epist.19. καὶ νῦν μὲν ὁ καςροκτίςης καθῄρει τὰ τῶν ἐλεεινῶν, νῦν δὲ καὶ ὁ Καλεπάνος καὶ τῶν χρῶν ἐκλικμᾶται.

Καςροκτισία, *Castri ædificatio*, quæ inter publica onera recensetur à Leone in Tacticis cap.20. §. 71. Diploma Andronici Junioris Imp. pro Monembasiotis: καςροκτισίας, κατεργοκτισίας, μαγειρίας, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Castellum*, & in V. *Auxilium pro Castello ædificando.*

Καςροκώμιον. Vide Scylitzem pag. 774.

Καςρομάχια, *Castri expugnatio*, Theophanes pag. 317. ἀποςέλλει Μαῦρον τὸν Πατρίκιον, τὸν ἐπίκλην Βεσὴρ, παραδεδωκὼς αὐτῷ πρὸς καςρομαχίαν, κριόνας, μαγγανικάτε, καὶ πᾶσαν ἑλέπολιν.

Καςροφύλαξ, *Castri custos.* Pachymeres lib.11. cap. 15. ὡς γοῦν τὸ πόλισμα καςροφύλακι ἐπετέτραπτο. Codinus in Orig. Constantinopolit. num.69. ubi editus τῷ φρουράρχῳ, Codex Vaticanus καςροφύλακι præfert. Idem de Offic. Aulæ Constantinopolit. cap.5. n.95. οἱ προκαθήμενοι, καὶ οἱ καςροφύλακες ὑπηρετοῦνται, ἑκάςης κατ' ἀξίαν τῆς πόλεων. Occurrit præterea in Cod. Reg. 1598. f.2.

Καςρινός, *Urbanus*, Ἀςεῖος, Ἀςικός.

Καςρέσιον, *Castrense peculium*, Στρατιωτικὸν πεκούλιον, in Ecl.57. Basilic. tit.2. Harmenopulus lib. 3. tit.3. §.28. ὁ ὑπεξούσιος ἐν τῷ καςρεσίῳ πωλῶν, ἐνέχεται ὡς αὐτεξούσιος. Glossæ Basilic. Καςρένσιον, πεκούλιον ἰδιόκτητον. Suprà: Κανςρέσιον scribitur. Vide easdem Glossas in Πεκούλιον. Glossæ Juris MSS. Κανςρέσια, ἰδιόκτητα, παρασπόρια.

Καςρίσιοι, Καςρήσιοι, Καςρηνσιοι, *Castrenses*, *Ministri Castrorum*, seu *Aulæ Regiæ*, de quibus in Gloss. med. Lat. Glossæ Basilic. Καςρίσιος, παρεμβολεύς,

λεὺς, ἄρχων, ἢ τομεὺς, ἢ παρέτης. Ubi fortè leg. ὑπηρέτης. S. Athanasius in Epist. ad Solitarios pag. 818. οἱ δὲ ἀπὸ τ' Ἀνατολῆς ἐπήγοντο μεθ' ἑαυτῶν παιδαγωγὲς καὶ συνηγόρες Μεσενιανὸν Κόμητα, καὶ Ἡσύχιον τ' Καςρίσιον. Chronicon Alexandrinum an.2. Heraclij: ἐςέφθη τὸ παιδίον Ἐπιφάνεια ἡ καὶ Εὐδοκία, εἰς τ' ἅγιον Στέφανον εἰς τὸ παλάτιν καὶ καθεσθεῖσα εἰς δίφρον, παρακολεθέντων Φιλαρέτε Κεβικελαρίε καὶ Χαρτελαρίε, καὶ Σωσε τ' Καςρησίε, ἀπῆλθε πρὸς συνήθειαν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν. Habetur inter Epistolas Nili Monachi 281. lib.2. inscripta *Secundo* Καςρῳσίῳ.

Καςρίσιοι dicuntur lib.6. Basilic. tit. 32. περὶ Στρατόρων, Καςρισιῶν, καὶ ὑπηρεσιῶν, *De Stratoribus*, *Castrensianis*, *& Ministerianis*.

Καςρίσι☉ ἄρτ☉, *Panis Castrensis*, qui aliis Scriptoribus, *Gradilis & Palatinus*, de quo egimus pluribus in Constantinopoli Christ.& in Gloss.med. Lat. Chron. Alexandrin. an.18. Diocletiani: τέτῳ τῷ ἔτει ὁ καςρίσι☉ ἄρτ☉ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑπὸ Διοκλητιανε ἐδωρήθη. Eadem habentur in excerptis Chronologicis editis à Scaligero post Eusebium pag.83. 2. Edit. *In eodem anno Castritius in Alexandria donatus est.* Hinc fortè

Καςρίσιον, pro *Prabenda avena* quæ Equo datur. Absyrtus Hippiatr. lib. 2. cap. 129. δίδε ἡμιμόδιον καςρίσιον ἑσπέρας, καὶ ἡμιμόδιον ἕωθεν, ἵνα καθ' ἡμέραν μόδιον καςρίσιον ἐσθίῃ τὸ κτῆν☉.

Καςρίσι☉, Dignitas Ecclesiastica. Vide in Κάνςρεισιον.

Καςρεύειν. Anonymus Auctor apud Suidam: καςρεύσαντες δὲ ἑαυτὲς περὶ τ' Ἀρχιεπίσκοπον, διὰ παρακλήσεως πείθειν ἐνόμιζον.

ΚΑ'ΣΤΩΡ, *Crocus*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 25.

ΚΑΣΩ'ΝΕΙΝ, *Cancellare, Maculare*, Ἐξαλείφειν, μολύνειν, μιαίνειν.

ΚΑ'ΤΑ, Κάτλα. Vide in Κάτ☉.

ΚΑΤΑΒΑ'ΖΕΙΝ, καταβάλλειν, *Convincere*, *Coarguere*, Καταπραλεῖν, καταδικάζεσθαι. Pro *Deponere* videtur usurpare Auctor incertus post Theophanem p.438. καὶ φησὶν ὁ τύραννος πρὸς τ' λαὸν, Καταβάσωμϑυ ἐκεῖθεν τ' εἰκόνα, ἵνα μὴ ὁ ςρατὸς ἀτιμάζῃ αὐτὴν. Suprà p.437. Συγκατάβα, φησὶ, τί μικρὸν, &c. *Condescende*, &c. Infrà 440. ὅπερ μαθὼν ὁ χαμαιλέων παρασκευάζει λάθρα διά τινων τὲς ςρατιώτας ἀνελθεῖν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, καὶ συρλα καταβάσαι αὐτόν.

ΚΑΤΑΒΑΛΕΙ'Ν, *Solvere.* Καταβολὴ, *Solutio*, in Glossis Basil. ἡ λύσις δι' ἧς πᾶσα ἐνοχὴ διαλύεται. Glossæ Gr. Lat. Καταβολὴ, Ἀπόδοσις, *Solutio*, *Pensio*. Glossæ MSS. in Aristophanis Nubes: ἵν' αἱ θέσεις γίνονται τῇ νεμηνίᾳ αἱ καταβολαὶ τ' τόκων.

ΚΑΤΑΒΑΛΛΕΙΝ, *Accusare.* Synaxar. Maximi Cythærensis 12. Febr. καταβάλνεται ὅτι πῶς ἐντροπίασε τὴν θυγατέρα τ' ταβερναρίε.

Καταβαλμὸς, κατάβαλμα, *Accusatio*, *Criminatio*, *Calumnia*. Georgius Contares lib.3. Hist. Athenar. ὅςις ἐὰν ἦτον ὑγιὴς, ἴσως ἤθελε φανερώσῃ τὲς καταβαλμὲς τ' Ξανθίππε, ἐλέγχωντάς τες ὡς ψευδεῖς, &c. Infrà: διὰ τὴν πολλὴν λύπην τ' καταβαλμάτων τ' Ξανθίππε. Adde lib.7. pag.181. Vide Καταβάζειν.

Καταβαλτὴς, *Accusator*, *Delator*. Idem Maximus Cythæreus in Synax. 13. Octob. in Sanct. Niceta: ἐπεὶ δὲ τινὲς καταβαλτάδες, κάμνοντες χάειν τ' Θεομάχε, &c.

ΚΑΤΑΒΑΠΤΙ'ΖΕΙΝ, *Pravum Baptismum impertiri.* Gregor. Nazianzenus Orat.40. De eo qui S. Trinitatem confiteri renuit: εἰ μὴ καταδέχῃ τὸ τέλειον τ' Θεότητ☉, ζήτει τ' βαπτίςην, ἢ καταβαπτιςὴν. Et Concil. sub Mena Act. 5. ἀληθῶς ἀντίχριςοι τοῖς οἴκοις ἐπεισῆλθον, καὶ ἀλλότριοι ἤγειραν θυσιαςήρια, καὶ καταβαπτιςήρια ᾠκοδόμησαν ἐξεναντίας τ' ἀληθινε θυσιαςηρίε, καὶ τ' ἁγίας κολυμβήθρας.

ΚΑΤΑΒΑ'ΣΙΑ, Καταβασία, Nomocanon Cotelerianus num.3. τὸ σάββατον τ' Ἀναςάσεως τ' δικαίε Λαζάρε ἐστὶ, τ' ἀναςάσεως προοίμια φέρεσα· δι' ἧς καταβάσια ψάλλωμϑυ τ' Πάσχα. Triodium in Dom. τ' Ἀσώτε καταβασίας δὲ λέγομϑυ τὲς εἱρμὲς τ' κανόν☉, in Dom. Tyrophagi: καταβασίας δὲ λέγομϑυ τὲς εἱρμὲς τ' παρόντ☉ κανόν☉. Feriâ 2. Hebdom. 1. Jejunior. ἐπεὶ γδ ἀνὰ ε. τροπάρια ἔχει κ'. ᾠδὰς, ὕςερον δὲ λέγομϑυ καταβασίαν τ' εἱρμὸν τ' δευτέρε κανόν☉. Feriâ 5. magnæ Hebd. ἔσχατον πάλιν λέγομϑυ οἱ δύο χοροὶ ὁμε καταβασίαν τὲς εἱρμὲς. Adde Typicum S. Sabæ pag.9.11. 92. Marcus Hieromon.de Dubiis Typicis cap.9. μετὰ τ' εἱρμε, καταβάσία, Χεισὸς γϑυνᾶται, ὁμε οἱ δύο χοροί μὴ ἐν θαυμάσεις ὅτι λέγεται ὁ κανὼν τ' ἑορτ' ὕςερον, ἀλλὰ γδ καταβασίαν τῦτο ἐγένετο, &c. Idem cap. 51. ἐδὲν τ' ἀναςασίμων, ψάλλομϑυ, εἰ μὴ μόνον τ' ςιχολογειῶν τ' τριῶν καθισμάτων, ἔτε καταβασίαν, ἔτε ἀναβαθμὲς τ' ἤχε λέγομϑυ, ἔτε ἄμωμον, &c. Infrà: ἐν αὐτῇ γδ καταβασίαν λέγομϑυ. Describuntur porrò in Hirmologio, sub finem, καταβασίαι ψαλλόμϑυαι ἐν ὅλῳ τῷ χρόνῳ, vel certè earum ἀκροςιχίδες. Sed quid hac voce Græci intelligant nondum sum assecutus, nisi ut ἀνάβαθμοι, de quibus suprà, fuerint ἀναβάσεις καρδίας, seu εὐσεβεῖς περὶ Θεε λογισμοί, ut loquitur Suidas: ita Καταβάσεις fuerint quasi *Descensus*, seu de humana fragilitate cogitationes. Vide suprà in Ἀνάβαθμοι.

ΚΑΤΑΒΑ'ΣΙΟΝ, pro Κατάβασις, *Descensus*, *Locus depressior.* Glossæ: Κατάβασις, *Descensus*, *Descensum.* Damascius in Isidori Philosophi Vita, apud Photium: καταβάσιον ὑπέκειτο θανασίμες πνοὰς παρεχόμϑυον. Καταβάσιον τ' τζυκανιςηρίε, apud Leonem Grammaticum pag.480. Synaxar. Maximi Cythær. 23. April. in S. Georgio: κινᾶται εἰς ἕνα κάμπον ὁπε ἦτον καταβάσια.

Καταβάσιον, Κατάβασις, *Confessio*, locus sub altari, in quo collocabantur SS. Reliquiæ, sic dictus quòd ad eam descenderetur. Sozomenus lib. 9. cap. 2. εἰς δὲ τὸ προφανὲς, οἴκημα ὑπεράνω πλίνθοις ὀπταῖς τὸ ἔδαφος ἠμφιεσμϑύον, καὶ καταβάσιον ἐκ τέτε λανθάνον ἐπὶ τὲς μάρτυρας. Theophanes an.20. Copronymi, de Capite S. Joannis B. μετετέθη ἡ κάρα τ' ἁγίε Ἰωάννε—εἰς τ' ναὸν αὐτε κτ' τὴν Ἐμεσηνῶν πόλιν περιφανῆ ὄντα, καὶ ἡ κατάβασις ἐκτίσθη, ἔνθα μέχει τ' σήμερον ὑπὸ τ' πιςῶν προσκυνεμϑύη εὐωδίᾳ σωματικῇ τε καὶ πνευματικῇ τιμᾶται. Idem: καὶ ἡ κατάβασις ἐκτίσθη, ἔνθα μέχει τ' σήμερον ὑπὸ τ' πιςῶν προσκυνεμϑύη, εὐωδίᾳ σωματικῇ τε καὶ πνευματικῇ τιμᾶται, βλύζεσα τοῖς πίςει προσέχεσιν ἰάματα. Ubi κατάβασιν *Descensum* vertit Anastasius. Vide Gloss. med. Lat. in *Confessio*, *Descensus*.

ΚΑΤΑ'ΒΑΣΙΣ, *Anus*, *Podex.* Orneosophion ἢ καρδίε μέρ☉ ποιήσας, ὥσπερ ὑπόθετον, βάλε τῦτο ὑποκάτω τ' καταβάσεως τ' ὀρνέε· ἢ ἀγριαγκυρέας ῥίζαν πελεκίσας, ποίησον ὥσπερ ὑπόθετον, καὶ βάλε αὐτὸ εἰς τ' κατάβασιν ὡσαύτως ὀρνέε. Alibi: ψιρίζει τὴν κατάβασιν αὐτε συχνά.

ΚΑΤΑΒΑ'ΣΜΑ, Unus è 19. tonis Musicæ Græcanicæ. Vide in φωνή.

ΚΑΤΑ'ΒΑΤΟΝ, *Pagina.* Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Σελὶς, πτυχίον, ἢ κατάβατον βιβλίε. Epimerismi MSS. Herodiani: Σελὶς, τὸ κατάβατον τ' βιβλίε. Ibid. part.2. σὺ γὲν εἰ ζητῇς περί τιν☉ ἀντιςοίχε, βλέπε ἔξωθεν ἐν τοῖς μετωπίοις τ' δὲ τ' καταβάτων τὰ σημεῖα τ' εἴδος ἐπιμερισμϑ. Portius: Κατέβατον & Κατήβατον, *Pagella*, *Pagina*, Σελὶς, Σελίδιον. Balsamon ad Nomocan. Photij tit. 2. cap.1. μέρ☉ ὂν τ' ρλα. Ἰεςινιανεὶς νεαρᾶς τὰ αὐτὰ σχεδὸν νομοθετεῖν, καὶ κατασφρωθεν εἰς τὸ ἐπιὸν κατάβατον. Infrà: εἰς τὸ παρελθὸν κατάβατον.

ΚΑΤΑ'ΒΕΙΑΙ

ΚΑΤΑ'ΒΕΙΑΙ, *Ballistæ*, in Glossis Lat. Gr. Meursius Καζαπέλτ emendandum putat.

ΚΑΤΑΒΟΛΑ'ΡΙ, *Descensus*, ut Ἀναβολάρι, *Ascensus*, *Scala maritima*. Portolanus MS. καὶ ἐσὲ καλὸς λιμιόνας διαναβολάει, καὶ καλαβολάειν, καὶ ἐμπένης ἀπὸ τὸ νασο μακραὶ εὐθὺς ἀπουλάλο.

ΚΑΤΑΒΟΛΕΥ'ΕΙΝ, *Propagare*, Ἀποφύειν. Καταβολάδα, *Propago*, Παραφυάς.

ΚΑΤΑΒΟ'ΛΙΑ, apud Tzetzem in Schol. ad Hesiodum sunt ἔρανοι, vel *Symbola*.

ΚΑΤΑ'ΒΟΛΟΣ, *Navale*, *Emporium*. Suidas: Ἐπίνειον, παραθαλάσσιον χωρίον, ἢ προσορμιστήριον, ὁ λεγόμενος καλάβολος. Mox: δύναται δὲ καὶ ἐπὶ παντὸς ἐμπορίου καὶ παραθαλασσίου χρήσασθαι τῷ ὀνόματι τούτῳ, ὃν νῦν οἱ πολλοὶ καλάβολον καλοῦσι. Adde Scholiastem Thucydidis, & Auctorem Etymologici in Ἔμπορος. Vide Gloss. med. Lat. in *Catabolum*, & *Catabulum*.

Καζαβόλιον. Cedrenus pag. 476. καὶ ἀπελθὼν ἐν τῷ Καζαβολίῳ εἰς τὴν τοῦ Ἡρακλέους μονήν, &c.

ΚΑΤΑΒΟΥΤΙΣΤΗ'Σ. Vide in Βυτίζειν.

ΚΑΤΑ'ΓΓΕΛΟΣ, *Ruscus*, apud Interpol. Dioscor. cap. 728.

ΚΑΤΑ'ΓΝΑΝΤΑ, pro κατέναντι. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Ἀπάνω σε βυνόπυλον ἀνέβηκε, καὶ σάθη
Καλάγναντα τοῦ κασελίου ὀπῶσαν τὰ κοράσια.

ΚΑΤΑΓΝΩ'ΝΕΙΝ, pro Καλαγινώσκειν. Glossæ Græcobarb. Καλαγινώσκει, ἤγουν καλαγνώνει, ὑβρίζει, καὶ γελᾷ.

ΚΑΤΑΓΡΑ'ΦΕΙΝ, Proscribere, in Gloss. Gr. Latin.

Καλαγραφὴ, *Mancipatio*, in Glossis Basilic.

Καλάγραφα, *Tabulæ vectigales*, apud Cedrenum an. 9. Anastasij.

ΚΑΤΑΓΡΕΜΝΙ'ΖΕΙΝ, pro Καλακρημνίζειν, *Evertere*. Georgius Contares lib. 8. Hist. Athenar. pag. 218. καὶ τὰ μὲν τειχόκαστρά της εἰς τὴν γῆν τὰ ἐκαταγρέμνισεν, &c.

ΚΑΤΑ'ΓΧΟΥΣΑ, *Anchusa*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 605.

ΚΑΤΑΓΩ'ΓΙΟΝ, Festum Paganorum apud Ephesios: Martyrium S. Timothei MS. τῶν δὲ Ἐφεσίων λείψανα ἔτι τῆς πρώτης εἰδωλολατρείας ἐν τοῖς τὸ τηνικαῦτα ταύτην οἰκοῦσιν ἐχόντων, Καταγωγίων οὕτω καλουμένων, ὡς αὐτοὶ τότε ἐκάλουν ἑορτὴν ἐν ἡμέραις τισὶ ἐπιτελέντων, προσχήματα μὲν ἀπρεπῆ ἑαυτοῖς περιτιθέντες, πρὸς δὲ τῷ μὴ γινώσκεσθαι προσωπείοις καλακαλύπτοντες τὰ ἑαυτῶν πρόσωπα, ῥόπαλά τε ἐπιφερόμενοι, καὶ εἰκόνας εἰδώλων, καί τινα ᾄσματα ἀποκαλοῦντες, ἐπιόντες τε ἀτάκτως ἐλευθέροις ἀνδράσιν καὶ σεμναῖς γυναιξὶν, φόνους οὐ τοὺς τυχόντας ἐργαζόμενοι καὶ πλῆθος αἱμάτων ἐκχέοντες ἐν τοῖς ἐπισήμοις τῆς πόλεως τόποις. Celebrabantur ejusmodi Festa Ludicra circa 22. Januarij ut ibidem innuitur. Vide præterea Menæa 25. Jan. in eod. S. Timotheo. Hæc porrò annotare pluribus visum est, quòd istius Festi non meminerint Meursius & Castellanus qui de Græcorum Festis scripserunt. Vide Photium Cod. 254.

ΚΑΤΑ'ΔΙΚΑ, *Contrà*. Glossæ Græcobarb. ἀντερεῖσιν, ἀντιλέγουσιν, ἢ ἀντιλέξουσιν, ἐναντίον λέξουσι, θέλουσιν εἰπεῖν κατάδικα. Occurrit illic pluries.

Καλάδικος, *Damnatus*, *Damnaticius*, Καλαδίκη, *Multa*, in Gloss. Gr. Lat.

ΚΑΤΑΔΟ'ΤΗΣ, *Proditor*, Προδότης.

ΚΑΤΑΔΟΧΗ', *Aditio*, *cui opponitur* Ἔμμιξις, *Immistio*, apud Theophil. §. 5. institut. de Hæred. qualitate.

ΚΑΤΑ'ΔΥΣΙΣ, & Ἀνάδυσις, voces usitatæ de Baptismo, in quo qui baptizantur ter immerguntur, & emergunt. Clemens lib. 3. Constit. Apost. cap. 17. ἡ κατάδυσις τὸ συναποθανεῖν· ἡ ἀνάδυσις τὸ συναναστῆναι, significat. Theophanes an. 11. Valentiniani: ἐτόλμησε τὸ βάπτισμα ἐν μιᾷ καλαδύσει τελεῖν. Hieremias Patr. Constantinopol. in Responso suæ censuræ cap. de Sacramentis: περὶ καλάδυσιν, ἀλλὰ μὴ ἐπισχέσεις περιαντῆ χεόμενοι ἐβάπτιζον. Alios ab aliis observatos locos omittimus.

ΚΑΤΑ'ΘΕΜΑ, vox quæ Ἀναθέματι sæpè adjungitur. Contestatio S. Clementis num. 4. πρὸς τούτοις δὲ ἅπασιν, εἰ ψεύσωμαι, καλάθεμα ἔσομαι ζῶν καὶ θανών. Concil. Constantinopolit. sub Mena Act. 5. ἔσωσαν Σεβῆρος ὁ ἀκέφαλος, καὶ Ἰωάννης ὁ μανδρίτης, καὶ τὸ δυσσεβὲς αὐτων φρόντισμα μετὰ τῶν κοινωνούντων αὐτοῖς ἀνάθεμα καὶ κατάθεμα ἀπὸ πατρὸς, καὶ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ, ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, καὶ τῷ μέλλοντι, Ἀμήν, Ἀμήν, Ἀμήν. Similia ferè habentur in Actis S. Maximi Confess. num. 31. Concil. VI. Oecumen. Act. 11. pag. 892. μεθ' ὧν καὶ οἱ αὐτοῦ τῆς ἀσεβείας διάδοχοι ἀνάθεμα ἔσωσαν καὶ καλάθεμα. Infrà: Ἀναθεματίζω δὲ καὶ καλαθεματίζω καὶ πάντας τοὺς αὐτοῦ ὁμόφρονας. Auctor Quæst. ad Orthodox. inter opera Justini quæst. 121. τὸ καλάθεμα, τὸ συνθέσθαι τοῖς ἀναθεματίζουσιν. Ubi eversionem & depositionem ultimam, depositæ ac deploratæ sortis statum significare ait Habertus in Archierat. pag. 748. Ἀναθεματίζειν & καλαθεματίζειν, in confessione Michaëlis Thessalonicensis, apud Allatium lib. 2. de Consens. utr. Eccl. cap. 12. §. 5.

ΚΑΤΑΘΕ'ΣΙΑ, *Depositio Reliquiarum*. Palladius Hist. Lausiaca cap. 12. Extr. καὶ ἀπ' αὐτοῦ τῆς ἐρήμου συνεληλυθότων εἰς τὰ καλαθέσια τῶν ἁγίων, ὅπερ αὐτὸς ἔκτισεν μαρτυρίου, ἐν αὐτοῖς τοῖς καλαθεσίοις ἀποδέχεται τοῦ Ῥουφίνου ὁ ἅγιος ἀπὸ τοῦ ἀχράντου βαπτίσματος παρὰ τῶν ἐπισκόπων. In Menologio, mense Julio: καλαθέσια τῆς τιμίας ἐσθῆτος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἐν Βλαχέρναις. Mense Aug. τὰ καλαθέσια τῆς τιμίας ζώνης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

ΚΑΤΑ'ΘΕΣΙΣ, *Tributi exactio*, φορολογία· καλάθεσιν ποιήσασθαι, pro φορολογεῖν, apud Nicetam. Aliâ notione usurpatur in Concilio Trullano Act. 13. pag. 967.

ΚΑΤΑΚΕ'ΡΑΜΑ, *Sarta tecta*, in Gloss. Gr. Lat. Ubi perperam Edit. *Strata*. Vide Ἀνακέραμα.

ΚΑΤΑΚΕ'ΦΑΛΑ, *Pronus*. Synaxar. Maximi Cythær. 25. Nov. καὶ κρεμνᾶται καλακέφαλα, κρεμασθέντος ἑνὸς λίθου βαρέως εἰς τὸν τράχηλον. Vide eund. in S. Eustratio, mense Decemb. & in S. Bonifacio 19. ejusdem mensis.

ΚΑΤΑΚΛΑΣΤΟ'Ν. Vide in Κλαστόν.

ΚΑΤΑΚΛΕΙ'ΔΙΑ, idem quod κατακλεῖδες, apud Aristophanem in Vespis, τὰ κλείοντα τὰς θύρας, Polluci. Anonymus MS. de Bellis Francor. Peloponnesiacis:

Καὶ τὴν πορτάρη πιάσετε, καὶ ῥίψετέ τον ἔξω,
Καταλείδια ἐπάρετε, καὶ κλίσετε τὴν πόρταν.

ΚΑΤΑ'ΚΛΕΙΣΤΑ, *Cataclista*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Lexicon MS. ex Cod. Colberteo 6076. θέριστρα, καλάκλεισα, σινδόνια, διὰ τὸ ἐν αὐτοῖς κατακλίνεσθαι. Legendum κατακλείεσθαι.

ΚΑΤΑ'ΚΛΙΤΑ, in Lexico MS. Colberteo, τὰ εἰς ἀνάκλισιν ἐπιτήδεια, ἢ κλίνας, ἢ θρόνους.

ΚΑΤΑΚΝΙ'Α. Vide Κατάχνα.

ΚΑΤΑΚΟΙ'ΛΑΙ, *Montis iter defluxum*, Græcis recentioribus, dici observat Goarus ad Euchologium pag. 291. Vide ἐξωκατακοῖλοι, & Κατεσακήλι.

ΚΑΤΑΚΡΑ'ΖΕΙΝ, *Accusare*, in Basilic. lib. 20. tit. 1. cap. 96. Vide Gloss. med. Lat. in *Clamare*.

ΚΑΤΑ'ΚΡΑΣ, *Omnino*, *Penitus*. Phavorinus ex Hesychio: κατ' ἄκρας ἑλεῖν, τὸ ἐξ ἐφόδου, καὶ τὸ αἰφνίδιον· καὶ κατάκρας· ἐπίρρημα, δίολου, παντελῶς. Idem: Καλακρατὸς, ἰσχυρῶς. Nicetas in Man. lib. 6. num. 3.

num.3. καὶ ἡ λοιπὴ πόλις ὡς κατάκρας ἁλῶσα, τὰ οἴκτιστα πέπονθε. Utuntur alij, atque in iis Thucydides lib. 4. Procopius, Theophylactus Epist. 43. Joelus in Chron. p.164. Cantacuzenus lib.4.Hist. cap.19.&c. Κατακράτος vulgò Græci dicunt. Dexippus 10.Cherronico: Καὶ Μακεδόνων Ἐπίδαμνον ὕστερον Δυρράχιον μετονομασθεῖσαν, πόλιν τῆς Μακεδονίας μεγάλην καὶ εὐδαίμονα κατακράτος αἱροῦσιν.

ΚΑΤΑ´ΚΡΙΟΣ, *Frigidus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.4.

Καὶ βρύσες ὁλοκάθαρες ἔμορφαις ὑπὲρ μέτρε,
Ὁπότρεχαν τὸ γύρωθεν ἀπάνω κλὰ χορτάρια,
Καλάκελες ὁλοκάθαρες, ἐχθρὲς καὶ τῆς καματῶν.

ΚΑΤΑΛΑΛΗΤΑ´ΔΕΣ, *Accusatores*, Κατήγοροι, in Glossis Græcobarb.

ΚΑΤΑΛΕ´ΚΤΙΟΝ. *Instratum lecti*. Chronicon Alexandrin. pag.902. καὶ ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν τῶν Περσῶν ηὑρέθη βαλὼν ἑαυτὸν εἰς καράβιον, λεγόμενον σάνδαλιν, ἐπὶ ὄψιν, καὶ ἐπάνω τὰ καταλέκτια, καὶ οὕτως ἀντιπερῶν ἐπὶ Χρυσόπολιν· ὁ δὲ ναύτης ὁ ὢν ἐν τῷ καραβίῳ, καὶ ἐλαύνων ἐνδύσεν εὐφυῶς τῆς Ὀρφανοτροφεῖς, καὶ ἐπαναξάντες, καὶ ἐπαίροντες τὰ καταλέκτια, καὶ εὑρόντες τὸν Πέρσην τέλειον ὄντα, καὶ κείμενον ἐπὶ ὄψιν, ἔσφαξαν, καὶ ἦραν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

ΚΑΤΑΛΕΠΤΑ´, *Dilucidè*, Καταφανῶς.

ΚΑΤΑΛΛΑΓΗ´ μετανοούντων, *Reconciliatio pœnitentium*, quæ à solis Episcopis fit. Καταλλάσσεσθαι, *Reconciliari*, in Cod. Canonum Ecclesiæ Africanæ Can.6.43. ubi Zonaras & Balsamon λύσιν τῶν ἐπιτιμίων interpretantur. Photius in Nomocan. tit.9.cap.39. περὶ μετανοίας, καί τινες ἔχουσι ἄδειαν διδόναι μετανοοῦσι καταλλαγὴν, &c. Vide Suicerum.

ΚΑΤΑΛΛΑ´ΚΤΗΣ, *Collybista*, *Cambitor*, nostris, *Changeur*. Lexicon MS. Cyrilli: τραπεζίτης, ὁ καταλλάκτης. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1727. Ἀργυραμοιβὸς, ὁ καταλλάκτης, ἢ καὶ ὁ χρυσοχόος. Glossæ aliæ: Τελῶναι, οἱ ἄδικηταὶ, οἱ καταλλάκται. Thomas Magister: Ἀργυραμοιβὸς, ὁ κολλυβιστὴς· δηλοῖ δὲ τὸν ἰδιωτικῶς λεγόμενον καταλλάκτην, ὃν καὶ ἀργυρογνώμονα λέγουσιν, ἤγουν τὸν τὸ ἀργύριον συνιέντα καὶ δοκιμάζοντα. Nicetas in Man. lib. 3. num 5. ex Cod. Barbarogr. τὰς λίτρας αὐτῶν οἱ καταλλάκται ἐπὶ τὰς τραπέζας κτυπῶντες. Ubi Cod. Edit. κολλυβιστάς. Idem in Alexio lib.2. num. 2. οἱ ἐν τριόδοις καὶ ἀγοραῖς, καὶ καταλλάκται, καὶ πανόπραται, &c. Balsamon in Resp.24. ἀκινδύνως γὰρ ἱερεὺς, ἢ διάκονος καταλλάκτης, ἢ κομερκιάριος, ἢ ἰατρὸς, &c. Joan. Cananus de Bello Constantinopolit.p.191. πραγματευταὶ, καταλλάκται, μυρεψοὶ, καὶ τζαγκάροι. Vide Scholiast. Basilic. ad lib.25. pag.26.

ΚΑΤΑ´ΛΟΓΟΙ, *Milites in laterculum relati*, tum in Palatio ad custodiam Imperatoris, tum in exercitu. Κατάλογος στρατιωτῶν νομιζομένων, apud Dionem in Excerptis Vallesianis p.661. *qui in numeris sunt*, in l.42. D. de Testam. milit. ubi qui in numeros nondum relati sunt, etiamsi lecti sint Tyrones, milites nondum esse dicuntur. De Palatinis Catalogis, Menander Protector lib.2. Θεόδωρος τοῦ Πέτρου, ὃς τῶν ἐν τῇ αὐλῇ καταλόγων πρὸ τούτου γενόμενος ἡγεμών. Et in legatione Justini ad Persas: ἀλλ' αἱ μὲν πεντηκοντούτιδες σπονδαὶ ἦσαν, ἃς ἔθετο Πέτρος ὁ τῶν περὶ τὸν Βασιλέα καταλόγων ἡγεμών. De iis autem qui in exercitu, idem Menander: Δεύτατός τις Ῥωμαῖος ἀνὴρ τῶν ἐκεῖσε Ῥωμαϊκῶν καταλόγων ἐτύγχανε προεστώς. Agathias lib.V. de Scholariis: οὗτοι δὲ στρατιῶται μὲν ὀνομάζονται, καὶ ἐγγεγράφαται τοῖς τῶν καταλόγων βιβλίοις. Theophanes an.7. Justiniani pag.178. Γοτθάριός τις τῶν ἐν Νουμιδίᾳ καταλόγων ἡγέμενος. Στρατιωτικοὶ κατάλογοι in Nov.Just.149. cap.1. apud Procopium Sophistam in Esaiam, Zonaram in Basilio Porphyrogenito, & in Stratiotico, Nicetam in Isaacio Angelo lib.3. num. 5. &c.

Τοῖς καταλόγοις ἐγγράφεσθαι, apud eundem Nicetam in Man. lib.7. n.4. init. Vide Κώδιξ.

ΚΑΤΑ´ΛΟΓΟΣ ἱερὸς, ἐκκλησιαστικὸς, *Clerus*, *Ordo Ecclesiasticus*. Epistola Constantij Imp. apud S. Athanasium in Apol. de Fuga sua pag.772. ὥστε πάντας τοὺς τῆς ἱερῶ καταλόγου γινώσκειν. Ita ἱερὸς κατάλογος, apud Annam Comnenam pag.485. Nicetam in Man. lib.7. n.6. Gregoram lib.10. pag.228. 1. Edit. Acropolit. in Chron. cap. 76. Cantacuzen. lib. 3. Hist. cap.1. & al. Κατάλογος ἱερατικὸς, in Canonibus Apostol. cap.63. in Synodo VII. Can.13. in Synodo Trullana Can.3. Ἐν κλήρῳ καταλεγόμενοι, Can.27. & in Concil. Calchedon. Can.7. Ἐκκλησιαστικὸς κατάλογος, in Vita S. Euthymij n.5. apud Theodoritum lib.4. Hæretic. Fabul. in Audianis, Theophanem an. 9. Nicephori, &c. Τῷ καταλόγῳ τῶν πρεσβυτέρων ἐντεταγμένος, in Concilio Calched. Act.3. pag.407. Ἱερατικὸν τάγμα, in Conciliabulo Ephesino pag.592. & apud Theophanem an. 25. Theodosij Jun.

Κατάλογος συγκλητικὸς, *Senatus*, in Bulla aurea Alexij Comneni Imp. apud Annam filiam lib.3. pag.83.

ΚΑΤΑΜΙΤΟΤΑ´ΔΕΣ, *Catamiti*, *Aulici*, nostris, *Courtisans*. Historia Belisarij MS.

Καὶ πότες οὖν οἱ ἄρχοντες, οἱ καταμιτοτάδες
Προσέρχονται τῷ βασιλεῖ, &c.

Alibi:

Ἀλλ' ὅμως οὐκ ἠρκέσθησαν οἱ καταμιτοτάδες.

Rursum:

Καὶ τοὺς ἐχθρούς σου ἐνίκησας τοὺς καταμιτοτάδες.

Καταμιτεῖν, Καταμιτώνειν, *More catamitorum helluari*. Monita MSS. Alexij Comneni ad Spaneam nepotem:

Υἱέ μου ἂν σεμπισδῆ κανείς τι ἐκ τὸ ἰδικόν του,
Καὶ φᾶς το καὶ ξοδιάσεις το νατὸ καταμιτώσῃς,
Καὶ ἔλθῃ καὶ ζητήσει, καὶ οὐκ ἔχεις νὰ το δόσῃς, &c.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Δίδῃ τιν ῥοῦχα καὶ φελοὺς, δουλευτήρια ναξοδιάζῃ,
Κλέπτῃ καταμητόνεται καὶ τοῦ ἑαυτοῦ του βιάζῃ.

ΚΑΤΑΜΟ´ΛΟΣ. Vide in Μῶλος.

ΚΑΤΑΜΠΛΕ´ΞΑΣΘΑΙ, *Malè audire*. Assisæ MSS. Hierosolymitanæ cap.127. ubi de iis qui testimonium edere vetantur: ὁ ἐνός τις ὑποδλαγείς, τὸ ἔνι εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατρὸς του, καὶ ἂν ἔνι καταμπλεξάμενος, τουτέστιν ἔχει κακὸν ἀκούειν τι, &c.

ΚΑΤΑΝΟ´ΧΙΟΝ. Vide Κατανώτιον.

ΚΑΤΑΝΤΑ͂Ν, *Occurrere*, Venire. Concil. Constantinopol. sub Mena Act.5. pag.212. τῇ δὲ αὐτῇ ἁγίᾳ κυριακῇ ἕωθεν ἐνταῦθα συνερχόμεθα, ἵν' ἐνταῦθα μετὰ ψαλμῳδιῶν, καὶ κηρῶν, καὶ θυμιαμάτων ἐν τῷ αὐτῷ ἁγίῳ οἴκῳ καταντήσαντες, τὴν λιτὴν καὶ τὴν ἁγίαν σύναξιν πληρώσωμεν. Vide Gloss. med. Lat. in *Occurrere*.

ΚΑΤΑ´ΝΤΙΚΡΥΣ, Καταντικρὺ pro ἄντικρυς, *ex adverso*. Philotheus Patriarcha Constantinopolit. in Ordine Sacri Ministerij: ὁ δὲ ἱερεὺς ἵσταται καταντικρὺς τῶν ἁγίων θυρῶν. Codinus de Offic. Palat. cap.6. n.19. τῆς προκύψεως ἵστωσι καταντικρύ. Ita num.26.

ΚΑΤΑΝΥΚΤΙΚΑ´ στιχηρὰ, *Quæ pro peccatorum remissione cum affectu grandi & compunctione* ut est in Concilio Vasensi, recitantur in Ecclesia, vel potiùs quæ compunctionis verba præferunt. Pœnitentialis MS. ex Cod. Colberteo: καὶ ψάλλουσιν κατανυκτικὸν κανόνα, &c. Triodium Feriâ 6. Tyrophagi: ἱστῶντες τὰ ἱ. ἀπὸ τῆς Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς τὴν ψυχήν μου, καὶ λέγομεν τὰ κατανυκτικὰ τὰ δ' τοῦ ἤχου τῆς ὀκτωήχου. Feriâ 2. Hebd.1. Jejun. εἰς τὸ πρῶτον κάθισμα κατανυκτικὰ τῆς ὀκτωήχου. Rursum: ἀφ' ἕκτης ὥρας, καθίσματα κατανυκτικὰ εἰς ἦχον, &c. Habentur in eodem Triodio ejusmodi complura στιχηρὰ κατανυκτικὰ σὺν τοῖς καθίσμασι καὶ μαρτυρικοῖς κατ' ἦχον, decantari

 solita

solita in Officio Vespertino Sabbati Sancti, quorum primum versum hîc damus ut horum formula percipiatur: ὅτι τὸ πέλαγος πολὺ τῶν παραπτωμάτων μου, Σώτηρ, καὶ δεινῶς βεβύθισμαι τῶν πλημμελείαις μου, δός μοι χεῖρα, σῶσόν με, ὡς τῷ Πέτρῳ ὁ Θεὸς, ἐλέησόν με, &c. Habentur etiam in Paracletico pag. 7. 8. Vetus diploma è Græca lingua in Latinam versum, apud Rocchum Pirrhum in Archimandritatu Messanensi pag. 56. *Codices juris Canonici tres, Martyrologia duo totius anni, catanystica, Menæa totius anni.*

ΚΑΤΑΝΩΤΙΟΝ, *Pallium quod dorso imponitur.* Paulus Monach. in Collectaneis: μή ποτε δὲ θελήσης ἐξελθεῖν τοῦ κελλίου ἄνευ καταν. ὠτίου, ἤγουν μανδύα. Geronticon apud Niconem in Pandecte MS. lib. 1. serm. 45. Extr. ἔδωκα οὖν αὐτῷ τὸ σακκομάχιον, καὶ τὸ κατανωτ, καὶ ἀπῆλθε. Locum integrum habes in Σακκομάχιον. Hinc emendandus Joann. Moschus in Limon. c. 134. λέγει μοι οὕτως, Ἀλλὰ δός μοι σακκομάχιον, ἵνα φορέσω, ἐπεὶ γὰρ γυμνός· ἔδωκα οὖν αὐτῷ τὸ σακκομάχιον καὶ κατανόχιον παλαιὸν, καὶ ἀπῆλθεν. Legendum enim κατανώτιον, *Saccum & Palliolum* vertit Interpres.

ΚΑΤΑΝΩΤΙΣΑΣΘΑΙ, καταφρονεῖν, ὀπίσω ῥίπτειν, *Contemnere.* Vide Suidam.

ΚΑΤΑΠΑΝΩ. Vide in Κατεπάνω.

ΚΑΤΑΠΑΤΗΣ, *Explorator*, Κατάσκοπος. Apud Portium. Καταπατητὴς, in Corona pretiosa. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Κατάσκοπος, Καταπατητάς. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Πολλοὺς ἀνθρώπους ἔστειλε γιακαταπατητάδες
Ναύρουσι τόπον εὔχολον τὸ πῶς γιαπασκαλώσουν.

Alter Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Μὲ πονηρίαν ἀπέστειλεν τοὺς καταπατητάδες,
Νὰ μανθάνουσιν διὰ λεπτὰ ἃ πράττουσιν οἱ Φράγγοι.

Georgius Contares lib. 2. Hist. Athenarum: καὶ φοβούμενοι μήπως καὶ ἦτον καταπατητάδων, &c.

ΚΑΤΑΠΕΛΤΗΣ, Instrumentum tortorium. Suidæ, εἶδος κολαστηρίου. Vita MS. S. Stephani junioris: πρόκειται δὲ πρὸς γῆν ἡ τοῦ Χριστοῦ εἰκὼν καθὼς ὑπὲρ ἡμῶν ἐσταύρωθη, καὶ τὸ τῶν βασάνων ὄργανον, τὸ λεγόμενον παρ' Ἑλλήνων καταπέλτης, &c. Infrà: θυμωθεὶς δὲ ὁ στρατηγὸς τοῦτον ἐκδυθῆναι προσέταττε, εἶθ' οὕτως ἀπλωθῆναι πρὸς τοὺς καταπέλτας, καὶ περισφίγξαντες οἱ ὑπηρέται τὸν ἅγιον πρὸς τῶν δυσὶ σανίσιν, ἀπό τε τραχήλου ἕως ἀστραγάλων, καὶ διὰ σιδήρων τούτου τὰ μέλη καθηλώσαντες, πυρκαϊὰν ἀφάψαντες παμμεγέθη, οὕτως ὁλοκάρπωμα διὰ πυρὸς τὸν ἅγιον πεποίηκεν. Idem Suidas Metaphrastem laudans: ὁ δὲ λογοθέτης λέγει ἐν τῷ τοῦ ἁγίου Θύρσου μαρτυρίῳ, δεσμοῖς χειρῶν, καταπέλταις ποδῶν.

ΚΑΤΑΠΕΤΑΣΜΑΤΑ, *Vela quæ ciborij partes* quatuor ambiunt, vel quæ Bema à Nao separant. Lexicon MS. Ἔρανος τῶν λεξέων· Ἅγια, τὰ ἐντὸς καταπετάσματος ἁγίων, τὰ ἐκτὸς τοῦ καταπετάσματος. S. Cyrillus ad 24. cap. Joan. μανθανέτωσαν τοίνυν διὰ τούτων οἱ τοῦ Σωτῆρος ταμίαι, μὴ πρόωρον τῶν ἱερῶν καταπετασμάτων ἔσω ποιεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον, μήτε νεοφύτοις τῆς θείας προσιέναι τραπέζης. Synesius Epist. 67. τοῦτο δὲ, εἰ διὰ τῶν παραγεγατων τὰ εὐαγέστατα κρίνοιτο, εὐχὴ, καὶ τράπεζα, καὶ καταπέτασμα μυστικὸν, ἐφόδου βιαίας ὄργανα. Joannes Moschus in Limon. cap. 150. ἀλλὰ καὶ τὸ καταπέτασμα κείμενον ἐπάνω τοῦ θυσιαστηρίου αὐτομάτως ἐπήρθη, καὶ ἐσκέπασεν καὶ τὸν Πάπαν, καὶ τὸν Ἐπίσκοπον, καὶ ὅλους τοὺς παριστάμενους τοὺς διακόνους σὺν τῷ θυσιαστηρίῳ.

At in Monasteriis hæc vela quæ altaris visum arcent, Cancellis Bematis appendi solebant. Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. p. 166. Edit. Morellianæ: ἡ δὲ τῶν θυρῶν κλεῖσις, καὶ ἡ ἐπάνωθεν τούτων ἐξάπλωσις τοῦ καταπετάσματος, ὡς οἱ ἐν τοῖς μοναστηρίοις εἰώθασι, καὶ ἡ διὰ τοῦ λεγομένου ἀέρος τῶν θείων ἐπικάλυψις, &c. Infrà: αἰρομένου δὲ τοῦ ἀέρος, καὶ τοῦ καταπετάσματος συστελλομένου, τῶν θυρῶν τε ἀνοιγομένων, &c. Mox: καὶ ὑψῶν καταπέτασμα, φωνεῖ ὁ Διάκονος, Στῶμεν καλῶς. Sed de velis Ciborij pridem egimus in Constantinopoli Christ. sect. 65. Vide præterea Suiceri Thesaurum Ecclesiasticum.

Καταπέτασμα, appellant etiam Græci *Velum quo teguntur Sacra Dona*, quódque peculiari nomenclaturâ Ἀὴρ dicitur. Idem Germanus Patr. Constantinop. τὸ δὲ καταπέτασμα, ἤγουν ὁ ἀὴρ, &c. Euchologium p. 195. ὅτε δὲ ἀρθῇ τὸ καταπέτασμα ἐκ τῶν ἁγίων δώρων, &c. Vide Ἀήρ.

ΚΑΤΑΠΕΤΡΑ. Proverbia Græcobarb. MSS. ἀλλὰ τὰ σάγματα εἰς τὰ κατάπετρα.

ΚΑΤΑΠΙΝΑΡΙ, *Guttur*, Λάρυγξ.

ΚΑΤΑΠΛΑΚΩΝΕΙΝ, *Opprimere*, καταθλίβειν. Vide πλακώνειν.

ΚΑΤΑΠΛΩΜΑ. Commentarius MS. Apocryphus de Actis Pilati, qui in quibusdam Codd. S. Joannis Theologi nomen falsò præfert: ἐκβὰς δὲ ὁ κούρσωρ καὶ γνωρίσας αὐτὸν, προσεκύνησεν αὐτὸν, καὶ ἔλαβεν τὸ κατάπλωμα τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ ἥπλωσεν αὐτὸ χαμαί.

ΚΑΤΑΠΟΝΕΙΝ, *Profligare, vincere*, Ἐκπολεμεῖν, νικᾶν.

ΚΑΤΑΠΟΝΤΕΙΝ, *Confundere*, Αἰσχύνειν, ἐπιταράττειν. Καταποντᾶν, *Mergere*, apud Constantinum in Basilio num. 61. Ed. Combefisij. Καταποντίζειν, apud Cedrenum pag. 314. & al.

ΚΑΤΑΠΟΥΤΖΙΟΝ, pro Καταπότιον. Glossæ Jatricæ MSS. Græcobarb. ex Cod. Reg. 1047. Λακτερίδες ἤτοι καταπούτζια, τὸ λέγουν κάθαρσιν.

ΚΑΤΑΡΣΙΣ, σκηνὴ, τέντη, κατουνοτόπιον, *Tentorium.*

ΚΑΤΑΡΤΙΟΝ, *Malus navis.* Lexicon MS. Cyrilli: ἱστὸς, τὸ κατάρτιον. Hesychius: Καρχήσια, τὰ κέρατα τὰ ἐπάνω τῶν καταρτίων τῶν πλοίων, καὶ τὰ ἄκρα τῶν ἱστῶν. Joan. Moschus Limon cap. 190. ποίησον ἀγάπην, δός μοι μικρὸν ξύλον, ἵνα στεγάσω τὴν οἰκίαν μου· ὁ δὲ μελαγχολήσας, λέγει αὐτῷ, ἴδου ξύλον, ἔπαρον, καὶ ἄπελθε, δείξας αὐτῷ μεγάλην κατάρτιν, ἣν εἶχεν ἔμπροσθεν τῆς οἰκίας αὐτοῦ κειμένην, ἥ τις εἰς πλοῖον ἐποίει μυριάδων ε. Infrà, κατάρτιον appellatur: ubi Interpres *Trabem* vertit. Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. cap. 36. καὶ τῶν κυμάτων αὐξανομένων, τὰ τοῦ πλοίου κλώματα ἀνεσπάσθησαν, τὸ κατάρτιν ἐκλάσθη, τὰ ἄρμενα ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐρρίφησαν. Ubi Gregorius M. *Ex navi clavis perditis arbor abscissa est, vela in undis projecta.* Joannes Cameniata de Excidio Thessalonicæ cap. 20. ἀνέλκυσαν διὰ τῶν κατὰ πρώραν ἀπῃωρημένων ἐξαρτύων, τὰ διὰ μέσου προβεβλημένα ξύλα, ἃ τοῖς ναυτιλλομένοις κατάρτια καλεῖν ἔθος. Occurrit etiam apud Theophan. an. 1. Heraclij, Leonem in Tactic. cap. 19. §. 5. 7. Constantinum de Adm. Imp. cap. 9. & Nicetam in Man. lib. 2. & in Alexio lib. 3. num. 10. ex Cod. Barbarogr.

Καταρτία. Chronicon Alexandr. p. 900. καὶ εὑρεθέντες δὲ ναῦται ἐν τῇ πόλει, καὶ αὐτοὶ ἐξῆλθον εἰς συμμαχίαν τοῖς πολίταις, καὶ εἰς ἐξ αὐτῶν τῶν ναυτῶν ἐμηχανήσατο καταρτίαν, καὶ ἐκρέμασεν εἰς αὐτὴν κάραβον. Ita feminino genere hanc vocem usurpant Leges navales Rhodiorum cap. 35. 43.

Καταρτίδιον. Martyrium S. Arethæ & Socior. MS. καὶ συναγαγόντες τὰ πλοῖα, λύσαντες τὰ καταρτίδια καὶ τὰς κεραίας, καὶ τοὺς αὐχένας, &c.

ΚΑΤΑΣΑΡΚΑ Græci vocant *Primum Sacræ mensæ instratum*, quòd eidem, ut proximæ carni Camisium, adhæreat: ita enim hanc vocem usurpare solent. Liber MS. de Phylacteriis in Cod. Reg. 945. ἑρμηνεία περὶ λύματος ἀνδρογύνου, νὰ κημηθῇ τὴν γυναῖκαν του· ἂς ζωσθῇ ἡ γυνὴ τοῦ ἀνδρός της τὸ ζωνάριον ὀμπρὸς ὀπίσω, καὶ ὁ ἄνδρας της ὁμοίως τῆς γυναίκας κατάσαρκα, καὶ εὐθὺς θέλει την κοιμηθῇ. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 154. ἔπαρε κομάτι δέρμάτι ἀπὸ τὴν κεφαλὴν τοῦ γαδάρου, κάμετο ὡσὰν λωρὶ, τὰ

να τὰ ζώννυται ὁ ἀσθενὴς καλάσαρκα. Glossæ Basil. τ̃ πρεπίων, τ̃ κτ̃ σάρκα, ubi mendum in priori voce, ex qua tamen elicitur id significari quod propius est. Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 2. pag. 336. αἱ γυναῖκες πάλιν ἐφορῦσαν μίαν πλωχικὴν φορεσίαν καὶ δυλικὴν, σὰν τὸ ῥάζον τ̃ γραικοκαλογριῶν, καὶ καλάσαρκα ἕνα κιλίκιον. Adde pag. 340.

Quod verò ad Sacræ Mensæ instratum pertinet, ita Symeon Thessalonicensis lib. de Templo pag. 216. Καζασάρκα δὲ τὸ λεγόμενον εὐθὺς καὶ μετ' αὐτὸ τραπεζοφόρον κεῖται, ὅτι τάφος ἐστὶ καὶ θρόνος τ̃ Ἰησοῦ, καὶ τὸ μὲν ἐστιν ὡς σινδὼν ἧ περιειλήθη νεκρὸς, τὸ δὲ ὡς δόξης περιβολή. Typicum S. Sabæ cap. 41. καὶ αἴρουσι τ̃ ἐνδύτην τ̃ ἁγίας τραπέζης, ὡσαύτως καὶ τὰ λοιπὰ ἔπιπλα ἐπικείμενα αὐτῇ, καὶ αὐτὸ τὸ καλασάρκα. Euchologium pag. 624. ubi de ablutione altaris, Feriâ Quintâ majoris Hebdomadis: καὶ μετὰ τ̃ σπόγίων ἐκμάσσουσιν αὐτ̃, (ῥοδόσαλμα) εἶτα τίθεται τὸ καλασάρκα, καὶ μετὰ τοῦτο ἐνδύταις ἐνδύουσι. Ut porrò explicetur in mensa, docet idem Euchologium pag. 838. ubi de dedicatione Templi: ἐκμασσομένης δὲ τ̃ τραπέζης διὰ τ̃ ἀντιμινσίων, αὐτὰ μὲν παρ' αὐτῶν τ̃ ἱερέων αὖθις μεταλίθενται. Λαμβάνει δὲ ὁ Ἀρχιερεὺς τὸ λεγόμενον Καλασάρκα, ὅ ἐστι σάβανον λινὸν, ἢ λιτὸν ὕφασμα, παρηρτημένους ἔχον εἰς τὰ τέσσαρα ἄκρα σχοίνους λεπτὰς· ὃ δὴ τραπέζῃ ἐφαπλωμένου, δεσμεῦνται σχοῖνοι, ἢ ςαυροειδῶς ὑποκάτωθεν τ̃ τραπέζης, ἢ κτ̃ τοὺς κίονας, καὶ οὕτω πάλιν ἐπάνωθεν τ̃ Καζασάρκα τίθενται τὰ ἁγιασθέντα Ἀντιμίνσια. Ex quibus docemur Ἀντιμίνσια suprà καλασάρκα poni: quod & innuit, dum mox ait, Ἀντιμινσίῳ, ἄπλωμα, ἤτοι ἔνδυσιν τ̃ ἁγίας τραπέζης, statim explicari. Et pag. 844. ἀντιμίνσια dicuntur esse ὑποκείμενα τῷ τ̃ ἁγίας τραπέζης ἀπλώματι. Nam tribus vestibus vestitur altare apud Græcos, (si Evangelistas excipias de quibus suo loco) ac prima eo quod Καλασάρκα, altero quod ἄπλωμα, ἐνδύτην, & τραπεζοφόρον, tertio denique quod εἰλητ̃ vocant. Unde nescio cur ἀντιμίνσιον mensam priùs contigisse, quàm *Catasarca* dicat Typicum S. Sabæ loco laudato: καὶ μετὰ τοῦτο πάλιν ἀμφιάζουσι τὴν ἁγίαν τράπεζαν, ἀλλάσσοντας τὸ καλασάρκα, καὶ τὸ ὑποκάτω τούτου μέγα ἀντιμίνσιον, ἐπιθέντες ἀντὶ τούτων ἕτερα.

ΚΑΤΑΣΙΓΙΛΟΝ. Vide in Σίγλαι.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΑΙ. Justinianus in Nov. 30. cap. 7. §. 1. μὴ δυναμένων τ̃ κτ̃ καιρὸν ἐκπεμπομένων Κανονικαρίων παρὰ τ̃ ἐνδοξοτάτου Πραιποσίτου μέχρι ὀβολοῦ γοῦν ἑνὸς κομίζεσθαί τι, ἢ ὀνόματι συνηθειῶν, ἢ ἑτέρας τ̃ οἱασοῦν αἰτίας παρὰ τ̃ κτ̃ καιρὸν Συμμαρίου, ἢ τ̃ τὰς δημοσίας εἰσπράξεις ποιουμένων, ἢ τ̃ περιβλέπτου Ἀνθυπάτου, ἢ τ̃ τάξεως τ̃ αὐτοῦ, ἢ τ̃ καλουμένων Κατασκευαςῶν, ἢ Πραιποσίτου, &c. Ubi vetus Interpres, *quasi Instructores vocantur.* An qui tributarios præparabant & monebant ad exsolvendum consuetum Canonem? Certè καλασκευάζειν πρόσοδον dixit Nov. 43. ubi idem Interpres *Reditum comparare* vertit.

ΚΑΤΑΣΤΑΛΑΚΤΗ. Vide in Στάκτη.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ, *Creatio, Ordinatio Episcopi.* Sanct. Athanasius Apol. 2. de Fuga sua pag. 726. ἀλλ' Εὐσέβιος τὴν καλάςασιν μέμφεται Ἀθανασίου, ἄνθρωπος τάχα μηδὲ καλάςασιν ὅλως ἐσχηκὼς, εἰδέ που καὶ ἔσχεν, αὐτὸς ἀκυρώσας αὐτήν. Ita pag. 747. & in Epist. ad Solit. pag. 617. 860. 861. ubi, καζαςῆσαι δῆθεν ἐπίσκοπον ἐν τῷ Παλαλίῳ Φιλικά τινα ἄξιον ἑαυτῶν. Sic in Epist. ad Orthodoxos pag. 944. & 945. & in Epist. ad Dracontium pag. 957. in Can. 19. Concil. Antioch. apud Palladium in Vita Chrysostomi p. 141. &c.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ, *Ordo Legitimus.* Concil. Constantinopolit. sub Mena Act. 1. pag. 41. Act. 5. pag. 165. ἐκκλησιαςικὴ τε εὐκοσμία καὶ καλάςασις. Et pag. 44. τὴν κρατοῦσαν εὐκοσμίαν ἐκκλησιαςικὴν φυλάξαι καλάςασιν βεβαιοῦντες. Act. 5. pag. 225. ἱερὰ καλάςασις. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: ἔχων μετ' αὐτοῦ δουλεύοντα τ̃ τ̃ κοινοβιακῶν καζαςάσεως φροντίδων. Rursum: τ̃ Βασιλέως Ἀναςασίου σφοδρῶς ἀγανακτοῦντος, καὶ πᾶσαν τὴν κτ̃ Παλαιςινὴν κατάςασιν ἀνατρέψαι καὶ συγχέειν πειρωμένου. Hinc apud eundem non semel ἀκαζαςασία, pro *incondito tumultu.* Τῆς πολιτείας καλάςασις, apud Theophanem pag. 155. Constantinus Porph. in Basilio num. 72. Edit. Combefisij: καὶ ἐδόκει αὖθις ὁ βίος ἐπὶ τ̃ ἀρχαίας γίνεσθαι εὐταξίας καὶ καζαςάσεως. Leo Grammaticus & Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 6. μὴ παρασάλευε, Βασιλεῦ, καλάςασιν ἐκκλησιαςικήν. Mandatum ad Archimandritas in Jure Græco-Rom. & apud Habertum in Archieratico pag. 574. καὶ πᾶν μὲν σκάνδαλον ἐκ μέσου ποιεῖσθαι, πᾶσαν δὲ ἀντεισφέρειν εἰρηναίαν καλάςασιν· Καλάςασις τ̃ φοσάτου, apud Codinum de Offic. cap. 16. num. 1. Μοναδικὴ καλάςασις, in Typico MS. Deiparæ τ̃ Κεχαριτωμένης, cap. 26. & alibi. Vide Theophanem & Zonaram in Phoca initio.

Καλαςασία, eâdem notione. Hypotyposis Studij: Ὑποτύπωσις σὺν Θεῷ καλαςασίας τ̃ Μονῆς τ̃ Στουδίου.

Ὁ ἐπὶ τ̃ ἱερᾶς καλαςάσεως, Dignitas Ecclesiastica ad hoc instituta, inquit Codinus cap. 1. num. 17. εἰς τὸ ποιεῖν εὐταξίαν ἔνδον τ̃ Βήματος. Anonymi Catalogus ex Bibl. Reg. Ὁ Ἐπὶ τ̃ καζαςάσεως, λέγων λειτουργοῦντος τ̃ Πατριάρχου, τὸ, Στῶμεν καλῶς. Eadem Dignitas quæ ὁ Ἐπὶ εὐταξίας, de qua suo loco egimus. Anonymus Combefisianus in Constantino Porph. num. 52. ubi ejus funus describit: καὶ ὁ τῆς καζαςάσεως, ὡς ἔθος, μὴ ἀνακράξας, Ἔξελθε, Βασιλεῦ, καλεῖ σε ὁ Βασιλεὺς τ̃ Βασιλευόντων, καὶ κύριος τ̃ κυριευόντων. Euchologium pag. 932. εἶτα ἐπαίρει τὸ ἐπιτραχήλιον ὁ Πατριάρχης κείμενον εἰς τὸ ἀντιμίνσιον, καὶ δίδωσι τῷ τ̃ καζαςάσεως, &c. In Pseudo-Synodo Palamitarum sub Joanne Cantacuzeno, subscribit Michaël Diaconus Maniaces ὁ Ἐπὶ τ̃ ἱερᾶς καζαςάσεως τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης τ̃ Θεοῦ ἐκκλησίας.

Καλάςασις, Jurisconsultis Græcis, est *Status, conditio.* Καλαςαλικὸν δικαςήριον, *Status controversia.* Καλαςάσεως ἐναλλαγὴ, *Capitis minutio.*

ΚΑΤΑΣΤΑΤΟΝ, apud Myrepsum sect. 17. cap. 46. quid sit docet Scholiastes Theocriti Idyll. 9. Ἄμυλον δὲ λέγεται τὸ κοινῶς λεγόμενον καλάςατον· ἔςι δὲ γαλακτῶδες τ̃ σίτου βεβρεγμένου καὶ σεσημένου, καὶ ἀποπιεσμένου, εἶτα τῷ ἡλίῳ ξηραινόμενον. Et Glossæ Botanicæ ex Cod. Reg. 848. Ἄμυλον, ἤτοι καλάςατον, ἐκ τ̃ σίτου σκευαζόμενον. Glossæ MSS. Neophyti: Ἄμυλον, ὁ κατάςατος. Vide Ἀμυλάτον, & Ἀνίσασα.

ΚΑΤΑΣΤΕΝΕΙΝ, *Redigere, In angustias redigere,* Portio. Euchologium pag. 428. πλωύεται ἡ κανδήλα, καὶ γεμίζεται ἔλαιον· κανδήλα μεγάλη χωροῦσα λίτρας ἑπτὰ, καὶ ἕκαςος καλαςένει τὸ ἴδιον μολιβίδιν μετὰ ἀπρίου. Ubi Goarus, *& unusquisque privatim sibi cum Ellychnio accendendo præparat.*

Καλαςώνειν, eâdem notione habent Glossæ Græcobarb. συνίθεται ποίησιν, ἢ ἁρμόζει καὶ καλαςώνεται ποιήματα. Id est præparat.

ΚΑΤΑΣΤΙΧΟΝ. Rationale Peræquatorum Alexij Comneni Imp. MS. ἐτίθοντο καὶ εἰς τὸ παρ' αὐτοῦ (τιλεςοῦ) διδόμενον καλάςιχον πρὸς τὸ Σέκρετον τ̃ Γενικοῦ. Rursum: ἐτίθοντο δὲ εἰς τὸ κατάςιχον αὐτοῦ, ἵνα εἰς τὴν ἀπόδειξιν τ̃ τελοῦντος τὴν γινομένην αὐτῷ παρὰ τ̃ Διοικητ̃. Vide Ἀκρόςιχον.

ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ, ut scribit Zonaras ad Concil. Constantinopol. in Æde Sophiana coactum sub Photio, Can. 3. dicitur τὸ μέτριον καὶ καλεςαλμένον τ̃ ἤθους.

ΚΑΤΑΣΤΡΩΝΝΥΕΙΝ, *Insinuare, Actis seu monumentis publicis inscribere.* Novella Alexij

Comneni de eorum ætate qui Officia consequuntur: ὀφείλει δὲ προσκεῖσθαι εἰς τὸ πιτλάκιον τοῦ ἀμέσως τιμωμένου, τὸ, ΚΑΤΑΣΤΡΩΘΗΤΩ. Ejusdem Rationale Peræquatorum MS. προλέρα λύσις τῆς βασιλείας μου διὰ τῆς μελαγχρεστέρας αὐτοῦ προστάξεως ἐσχόλασε· τῷ δὲ μηνὶ Ἰουνίῳ.... δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων τοῦ βασιλέως ἡμῶν τοῦ ἁγίου, καὶ ἡ διὰ κηροῦ συνήθης σφραγὶς, εἶχε καὶ τὸ, Καλεστρώθη τοῦ Λογοθέτου καὶ τοῦ μεγάλου λογαριαστοῦ. Novella 4. Manuelis Comneni de Eccles. τὰ μέν τοι γινόμενα πρακτορικὰ καὶ περιορισμοὶ παρ' ὧν ἂν ὁρίσῃ ἡ βασιλεία μου εἰς παράστασιν τῶν σήμερον παρὰ τῶν μοναστηρίων νεμομένων τοῖς προσφόροις Σεκρέτοις δι' εἴδησιν ἐγκαταστρωθήσονται. Sancitum Germani Patr. Constantinopolit. lib. 3. Juris Gr. Rom. pag. 235. Σιγίλλιον — γεγονὸς κατὰ μῆνα Ἰούνιον τῆς ὀ. ἐπινεμήσεως, καὶ καταστρωθὲν τῷ σεκρέτῳ τοῦ ἱεροῦ Χαρτοφυλακίου. Alibi: γίνωσκε ὅτι τῷ σεκρέτῳ τοῦ Χαρτοφυλακίου σημείωμα κατέστρωται τοῦ ἁγιωτάτου ἐκείνου Πατριάρχου κυρίου Νικολάου. Balsamon in Medit. de Patr. πρόσταξις τοῦ ἀοιδίμου βασιλέως Κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ κατὰ τὸν Νοέμβριον μῆνα τῆς δευτέρας ἐπινεμήσεως ἀπολυθεῖσα, καὶ τοῖς δημοσιακοῖς καὶ ἐκκλησιαστικοῖς σεκρέτοις καταστρωθεῖσα. Occurrit non semel. Ad hanc formulam alludens Joannes Tzetzes in Poëmate in Rhetores Fanaticos.

Ταῦτα δ' ἐφευρέθησαν ἰσχύϊ λόγων,
Τζέτζου κατεστρώθησαν ἐν τῷ σεκρέτῳ,
Ὑπογραφὴν δ' ἔσχηκεν ἥντινα βλέπεις,
Τζέτζης λογιστὴς τῶν παλαιῶν καὶ νέων.

Eustathius: καὶ ἔστιν ὁ αὐτὸς ἐξηπλωμένη παροιμία, καὶ οὕτω μὲν καὶ τοῦτο κατεστρωμένον οὕτω ῥητῶς ἐν τοῖς Ἐρεννίου Φίλωνος. Vide Balsamon. ad Can. 55. Epist. S. Basilii ad Amphilochium, ad Can. 7. & 37. Synodi in Trullo.

ΚΑΤΑΤΑΖΕΙΝ, *Mitigare, Placare*, ἐκμαλίσσειν, εἰρηνεύειν. Vide τάζειν.

ΚΑΤΑΤΟΞΕΥΕΣΘΑΙ, *Sagittis* aut *Telis* damnari; nostris, *Passer par les armes*: vox Tacticorum. Constantinus Porphyrog. in Tactic. p. 23. κελεύομεν ἵνα οἱ στρατιῶται τοῦ φυγόντος πρῶτον τάγματος, καὶ καταλιπόντος τὸ μέρος αὐτοῦ εἰς ὃ ἐτάγησαν, χωρίζωνται τῶν δέκα εἷς, καὶ κατατοξεύονται ὑπὸ τῶν λοιπῶν ταγμάτων, ὡς καταλύσαντες τὴν τάξιν, καὶ αἴτιοι τῆς τροπῆς γενόμενοι. Eadem habent Mauricius lib. 1. cap. 8. & Leo Imp. cap. 8. num. 21. Anonymus Combefisianus in Romano Lacapeno num. 39. τοὺς μὲν ἐσταύρουν, τοὺς δὲ τῇ γῇ προσεπατλάλλουν, τοὺς δὲ ὥσπερ σκοποὺς ἱστάντες βέλεσι κατετόξευον.

ΚΑΤΑΤΟΠΙΟΝ, *Locus designatus, Statio*, Constantinus in Tacticis p. 50. καὶ τότε ἵνα σταθῶσιν αἱ λοιπαὶ τένδαι εἰς τὰ κατατόπια αὐτῶν. Nicephorus περὶ παραδρ. πολεμ. cap. 4. ἀποστέλλειν τε πιστοὺς καὶ ἐμπειροτάτους τοῦ ἐφορᾶν αὐτοὺς, εἴγε καλῶς καὶ ἀγρύπνως τὰ κατατόπια αὐτῶν διαφυλάττωσι. Anonymus περὶ καταστάσ. ἀπλ. χρὴ καὶ τῶν λοιπῶν ταξιαρχῶν τὰ μεγάλα φλάμουλα ἐν τοῖς κατατοπίοις αὐτῶν τοῖς ἐν τῷ χάρακι ἵστασθαι. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Ἀφ' ὧν ἐκέντασε σιμὰ σαυτὸ τὸ κατατόπι.

ΚΑΤΑΤΡΑΦΕΙΝ, in Glossis Basilic. τὸ δικκιδικεῖν ἀπὸ δίκης.

ΚΑΤΑΦΡΑΚΤΟΝ, *Ferreum tegumentum quo Eques aut vir militaris munitur, dum in prælium proficiscitur*. Macarius Homil. 23. de Equo: εἶτα γυμνάζεται ὑπὸ ἐμπείρου καθιστοῦ, ἵνα καὶ εἰς πόλεμον εὔθετος γένηται, εἶτα ἐνδύουσιν αὐτὸν ὅπλα, τὸν θώρακα λέγω, καὶ τὰ κατάφρακτα, &c. Theophanes an. 1. Theodosii Atramytteni: ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ Ἀγαρηνοὶ φορέσαντες τὰ λωρίκια καὶ κατάφρακτα αὐτῶν.

Καταφρακταρικὸν, eâdem notione. Idem Theophanes an. 17. Heraclii: πολλὰς δὲ καὶ σπαθέας ἐν τῇ ὄψει αὐτοῦ ἔλαβεν· ἀλλὰ φορῶν καταφρακταρικὰ, οὐκ ἐβλάπτετο. Ubi alii Codd. κατάφρακτα νευρικὰ, & ita legit Miscella: *Sed ferens tegimen ex nervis contextum, plagam mortiferam non accepit*. Cæterùm ab ejusmodi Cataphractis, seu pleniori illa armatura, Francos appellatos, quasi φρακτοὺς, scribit Libanius in Basilico: ἔστι γένος Κελτικὸν ὑπὲρ Ῥήνου ποταμὸν ἐπ' αὐτὸν Ὠκεανὸν καθῆκον, οὕτως εὖ πεφραγμένον πρὸς τὰ πολέμων ἔργα, ὥστε τὴν προσηγορίαν ἀπ' αὐτῶν δεδραμένοι τῶν πράξεων, ὀνομάζονται Φρακτοὶ· οἱ δὲ ὑπὸ τῶν πολλῶν κεκλήνται Φράγκοι, τοῦτ' ἔστι τῇ προσηγορίᾳ τῇ τῶν πολλῶν ἀμαθίᾳ διεφθαρμένῃ. Quo spectant ista ex Epistola Theophylacti Bulgariæ Archiep. 26. ὁ δὲ Φράγγος, ὁ τὸν τράχηλον τέως σιδηροῦς. De Cataphractis, præter Tacticos, Zonaras in Nicephoro Phoca: ἀλλὰ τούτους μὲν δρομικαῖς στρατιαῖς ἐγγράφοντες, τοὺς δὲ πρώην ταύταις ὑποκειμένους εἰς τὰς πλευστικὰς μεταγράφοντες, τοὺς δὲ πλωΐμους μετατιθέντες εἰς στρατιώτας πεζοὺς, τοὺς δὲ πρὶν τοιούτους τοῖς ἱππόταις ἐγκαταλέγοντες, καὶ τοὺς ἱππότας εἰς Καταφράκτους ἀμείβοντες, καὶ ἑκάστῳ βαρύτερον στρατιωτικὸν ἐπιτιθέντες λειτούργημα.

ΚΑΤΑΦΡΟΝΕΙΟΝ, Καταφρόνεσις, *Contemptus*, Καταφρόνησις.

ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΝ, Speluncæ in quas sese recipiunt hostes. Zonaras in Alexio: ἀλλὰ μέν τοι καί τινα φρέατα καὶ σπήλαια, ἃ Καταφύγια τοῖς ἐγχωρίοις ὠνόμασται, παρὰ τῶν κατεχόντων αὐτὰ τῷ Βασιλεῖ παρεδόθησαν. Galli *Refuges* vocant. Theophanes an. 7. Justiniani an. 175. ἣν δέ τις πέτρα ἀπότομος πάνυ, ἐν ᾗ πύργον οἰκοδομήσαντες οἱ Μαυρούσιοι, ὀχυρὰν ταύτην ἐποίησαν καταφυγὴν, ἰσχυράν τε καὶ ἀμαχώτατον.

ΚΑΤΑΦΟΡΤΙΟΝ. Apud Myrepsum sect. de Drosatis cap. 98. καταφόρτιον λιβάνου occurrit, incertâ notione: nisi sit *Pugillata*. Certè

Κατάφορτος, pro *Oneratus* sumi videtur apud Nicetam Choniat. τὰ κάτεργα κατάφορτα καὶ γέμοντα μέχρι σκαρμῶν. Constantinus Manasses in Chron. pag. 99.

Πλοῖον ὁρᾷ κατάφορτον τῇ χερσῷ πλησιάζον.

ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΝ, *Refugium*, apud Theophanem an. 27. Copronymi, Monasteria dicuntur καταφύγια τῶν σωζομένων. Vide Προσφύγιον.

ΚΑΤΑΦΥΣΙΣ, *Psyllium*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 652.

ΚΑΤΑΧΑΛΝΑΝ. Vide in Χαλάζειν.

ΚΑΤΑΧΕΡΝΕΙΝ, *Incipere*, Κατάρχεσθαι.

ΚΑΤΑΧΝΙΑ, *Caligo, Nebula*, ἀχλὺς, ζόφος. Corona pretiosa: Καταχνία, *Pruina*, Πάχνη. Glossæ Græcobarb. Ὀμίχλη, Νοτζολία, Καταχνιά. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Μόνον σὰν νάτον καταχνία σοῦς κάμπους τοὺς μεγάλους.

ΚΑΤΑΧΡΕΟΣ, *Ære alieno obrutus*, tom. 1. Basilic. pag. 559.

ΚΑΤΕΒΑΣΜΑ, *Spasmus*. Agapius in Geoponico c. 212. διὰ νὰ θεραπεύσῃς σπάσμα, ἤγουν κατέβασμα. At aliâ notione usurpat Synaxar. Maximi Cythærensis Episc. 23. Nov. ἔπειτα ἐφάνη ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ τράχηλος ἐκόπη μὲ τὸ κατέβασμα τῆς μαχαίρας, &c.

ΚΑΤΕΒΑΤΟΝ, Κατήβατον. Vide in Κατάβατον.

ΚΑΤΕΓΓΥΑΝ, *Spondere*. Κατεγγυᾷν πρὸς γάμον, *Despondere*. Κατεγγυητικὰ, *Sponsalia*. Κατεγγυᾶσθαι ἐν πράγματι, *Vadari*. Gloss. Gr. Lat.

ΚΑΤΕΚΝΙΑ. Georgius Contares lib. 4. Hist. Athenar. καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος, ὁποῦ σχεδὸν ἐφαίνετο νὰ ἦτον νύκτα, χωρὶς νὰ εἶναι σύννεφα νὰ τὸν ἐμποδίζουσι, χωρὶς νὰ εἶναι κατεκνίαις νὰ τὸν σκοτεινιάσουν, &c. Vide Καταχνία.

ΚΑΤΕΠΑΝΩ, *Capitaneus*. Constantinus de Adm. Imp. cap. 27. ἰστέον ὅτι ὁ Μαστρομίλης ἑρμηνεύεται τῇ Ῥωμαίων διαλέκτῳ Κατεπάνω τοῦ στρατ. cap. 45. καὶ εἰσήγαγεν ἐν αὐτῷ Πετζωνᾶν τὸν Βοΐλαν, τὸν τότε ὄντα

κατεπάνω

καλεπάνω Νικοπόλεως. Cap. 150. τ̃ καλεπάνω Μαρδαΐτῶν Ἀτλαλίας περὶ τ̃ βασιλέως προβάλλεσθ. Mox: καλεπάνω προεβλήθη Σταυράκιος ὁ Πλατὺς ἐπονομαζόμενος. Ibidem: δέδωκε τ̃ τ̃ τοιῦτε κατεπάνω ἐξεσίαν τῷ Εὐσαθίῳ. Hinc emendandus, ni fallor, Continuator Theophanis lib. 3. num. 28. ubi pro καπετάνω τ̃ Παφλαγονίας, legendum καλεπάνω. Nam sic scribere solebant Græci. Anonymus Combefisianus in Romano Juniore num. 15. καὶ κατεπάνω ὅλος τ̃ δύσεως. Apud Scylitzem: Καλεπάνω τ̃ κάτω Μηδίας. Καλεπάνω Ἰβηρίας· ὁ τ̃ Εὐδέασης καλεπάνω. Vide Notas ad Alexiadem pag. 275. & Glossar. med. Lat. in *Catapanus*.

Καλεπάνω τ̃ ἀξιωμάτων, Dignitas in Palatio Constantinopolit. cujus mentio est in Bulla Alexij Comneni, apud Annam filiam lib. 3. p. 94. τ̃ Πρωτοπροέδρε Κωνςαντίνε καὶ Καλεπάνω τ̃ ἀξιωμάτων.

Καλεπάνος, apud Theophylactum Bulgariæ Archiepiscop. Epist. 19.

Καζαπάνω. Manuël Malaxus in Chron. MS. pag. 474. καζαπάνω τ̃ Βασιλέως Περσῶν ὀνόματι Γελίμερ.

Κατεπανικὸς, *Qui ad Capitaneum spectat.* Novella Alexij Comneni II. lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 168. ἀργήσει δὲ καὶ ἡ μέχρι τ̃ νῦν ἐπεισκωμάσασα τοῖς ὑπὸ τὰς καθ' ἡμᾶς μονὰς ἀκινήτοις, τοῖς κατὰ τὸ θέμα Θράκης καὶ Μακεδονίας διακειμένοις, ἀπαίτησις τ̃ τε πραιτωρικῆς καὶ κατεπανικῆς χρείας, ἡ καὶ ςυπὶς καὶ ἀξεγίε ἐξαίτησις, ἡ ἀπαίτησις· ὡς διὰ τ̃ παρέσης λύσεως ἐκκοπίομεναι καὶ ῥιζοτομέμεναι, καὶ εἰς τ̃ ἀνύπαρκτον καὶ ἀπονόμαστον ἀποκαθιςάμεναι τ̃ Πραιτόρων, καὶ Πρακτόρων, καὶ Κατεπάνων, καὶ τ̃ τὴν ἐξώνησιν ἡ ἀπαίτησιν τ̃ ςυπαίε καὶ τ̃ ἀξεγίε κατὰ καιρὲς ποιεμένων, καὶ τ̃ ἐξυπηρετέντων αὐτοῖς, ἕτω παρατρέχειν. Ubi exactiones *Capitaneorum*, & præstationes intelliguntur quæ iis fieri solebant: non quòd Capitanei essent redemptores tributorum, uti vult Meursius.

Κατεπανοίκιον, seu potiùs, Κατεπανίκιον, *Capitaneatus*, *Præfectura Capitanei districtus.* Nicetas in Manuële lib. 2. num. 7. καὶ τῷ Φραγοχωρίῳ ἐμβαλὼν, ἔςι δὲ τόδε τὸ τμῆμα τ̃ Οὐγγρίας ἐ τὸ ἐλάχιςον, ἀλλ' ἱκανῶς πολυάνθρωπον, ubi Cod. Barbaro-Græcus habet κατεπανοίκιον, quomodo etiam non semel scribitur in Formulario MS. Notariorum fol. 165. 166. ex Cod. Reg. 1904.

ΚΑΤΕΡΑΒΩΝ, μηλοκόκων, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΚΑΤΕΡΓᾹΝ, *Maledicere.* De Dæmonio.

ΚΑΤΕΡΓΟΝ, *Triremis.* Glossæ MSS. ad Plutum Aristophanis: τριήρεις, κάτεργα. Leunclavius in Onomastico ad Hist. Turcic. *Caterga, tam Turcis quàm Græcis hodiernis sunt Triremes & Galeæ: quâ etiam voce nunc Græci utuntur*, γαλέας *nominantes*, *quæ majoribus ipsorum quondam* τριήρεις *erant.* Anna Comnena lib. 10. pag. 290. καὶ ἀπέςειλε τ̃ καλέμενον δεύτερον Κόμητα μετὰ τ̃ ἰδίε κατέργε, ἐξκυατατε περὶ τοῖς ναυτικοῖς καλεμένε. Nicetas in Man. lib. 1. num. 3. ex Cod. Barbarogr. καὶ εἰς ἔξοδον πάλαι, καὶ ῥόγαν τ̃ ἐν τοῖς κατέργοις ςρατιωτῶν τεταγμένον. Alibi: τὰ κάτεργα κατάφορτα καὶ γέμοντα μέχρι σκαρμῶν. Ducas Hist. cap. 11. οἱ παρακαθήμενοι ἔνοπλοι ἐκ τ̃ κατέργων ὡς πεντακόσιοι εἰσῆσαν. Sguropul. in Hist. Concilij Florentini sect. 2. cap. 12. καὶ εἶπον ὅτι ἐνι χρέια τζαγγρατόρων τετρακοσίων, καὶ κατέργων τριῶν διὰ φυλακὴν τ̃ πόλεως. Adde cap. 23. Chronicon Veneto-Byzantinum: ἐπέρασεν ὁ Κυρτέγλης μετὰ κατέργων καὶ φέσων τὸ μέρος τ̃ Πυλίας. Constantinus in Historia Apollonij Tyrij:

Στὸ κάτεργον ἐμπήκασι καὶ διάβησαν τὴν ὥρα.

Et alibi sæpe.

Κατεργάρης, *Nauta.* Chronicon MS. Manuëlis Malaxi pag. 709. ἦτον δὲ τὸτος ὁ Βασιλεὺς παιδεμένος ἄτυχα ὡς κατεργάρης.

Καλεργοκύριος, *Navis Dominus*, *Patronus.* Narratio MS. de Belisario: καλεργοκύρεοι ἦτα ὀφφικιάλιοι.

Κατεργοκλισία, *Navium fabricatio*, seu *Tributum pro fabricandis navibus*, in Diplomate Andronici apud Phranzem lib. 3. cap. 30.

Μεζοκάτεργον, *Galio*, seu *Major Galea.* Acta Synodi Florentinæ initio: ἦλθον δὲ μετ' αὐτὸ καὶ ἕτερα μεσοκάτεργα, ἃ ὀνομάζεσι γαλιόνια, ὡσεὶ δώδεκα. Vide Gloss. med. Lat. in *Galiones.*

ΚΑΤΕΡΙΑΚΟΝ, ἡ ἐςὶ ῥαζὗρα κόρμε τζιέρμπε, ἐλάφινον πέατον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. *Pinguedo Cervina.*

ΚΑΤΕΥΑΖΕΙΝ. Vide Παρακατευάζειν.

ΚΑΤΕΥΕΙΝ, *Descendere.* Ex κάτω. Martyrium Apocryphum S. Theodori Tyronis MS. καὶ κράτειν καὶ κάδον ἐν τῇ χειρὶ αὐτ̃, καὶ κατεύει ἐν τῇ πηγῇ τ̃ πόλισαι αὐτ̃, (ἵππον.) Infrà: κατεύλω εἰς γλῶ ὡς οἱ μοχλοὶ κάτοχοι αἰώνιοι.

Ἐγκαλεύειν. Canon Pœnitentialis MS. Joannis Chrysostomi nomen præferens: πρεσβύτερος ἐγκατευσάμενος ἀπὸ τ̃ συμβίε αὐτ̃, καὶ κατὰ φθόνον τ̃ διαβόλε ἐν τῷ ὕπνῳ αὐτ̃ πεσὼν εἰς ῥεῦσιν, ποιείτω μετανοίας κδ'.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ, *Amussis*, *Perpendiculum.* Scholiastes Homeri. Iliad. ό. ςαθμὴ, ἐργαλεῖον τεκτονικὸν, ἡ καὶ Κατευθυντηρία λεγομένη. Auctor Etymologici: ἡ κατευθυντηρία, κάθετος.

ΚΑΤΕΥΟΔΙΟΝ, *Salvus conductus.*

ΚΑΤΕΥΤΡΟΠΩΛΗΝ. Liber MS. de Antidotis ex Cod. Reg. 1673. ἡ σκεύαζε κατευτροπώλλω, &c. Κάτευτρον, Græcis recentioribus est speculum, ita Κατευτρόπελον erit *Specillum*, instrumentum Chirurgicum.

ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΙΟΝ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioscor. cap. 661.

ΚΑΤΕΩΝ. Moschion de Morbis mulierum cap. 126. Extr. τῷ κατεῶνι θεραπευόμενον. Ubi vetus Interpres, *Cydo.*

ΚΑΤΖΑΡΑΙΑ. Glossæ Jatricæ MSS. Neophyti. ἡ χαμαίκενδρος, λέγεται καὶ κατζαραία. *Cedrus humilis.*

ΚΑΤΖΑΡΟΣ, *Crispus*, ἕλος, in Corona pretiosa. Κατζαρὸ, *Cæsaries*, Κόμη.

ΚΑΤΖΕΙΝ, *Sedere*, Canonium Mathematicum adespotum: ἡ κατὰ ἂν κάτζῃ εἰς γόνατά τινος. Ptochoprodromus de Paupertate sua, MS.

Ἀφ' ἕ δὴ παραθέσεσιν, καὶ νίψῃ, καὶ κάτζεις.

Idem contra Hegumenum:

Ἴδε τὸ λέγεσιν τινὲς, Ἐὰν σπεδάζεις, κάτζε.

Anonymus MS. de Bellis Francorum Peloponnesiacis.

Ἐδιέβη ςὴν κατέναν τε, καὶ ἔκατζεν καζαμόνας.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Τότες τὸν ἐξαρμάτωσαν, καὶ ςεῖλαν τ̃ νὰ κάτζῃ.

Idem lib. 9.

Ἐγέρθη ἀπάνω καὶ κατζε, καὶ τότ' ἀναθυμήθη.

Et lib. 12.

Ἐκάτζεν ὁ καθ' ἕνας τὸς ςὸν τόπον πε ἦτ πρέπει.

Anonymus de Amoribus Callimachi:

Ἤκεσεν τὸ παιδόπελον, λέγει, Μαvίτζα, κάτζε.

Ἀξανακάτζειν. Glossæ Græcobarb. ἀνακαθίσαντες, ἐπεὶ ἐξανακάτζασιν.

ΚΑΤΖΙ, *Felis catulus*, *Æluri catulus*, ἀποτίτθιος γαλῆ, ἐπιμάζιος αἴλερος. Vide Κάτα.

ΚΑΤΖΙ, *Capsula*, ex Ital. *Cazza*, *Vas.* Anonymus in Passion. Dom. ὡς προφθάσωσιν αἱ Μυροφόροι μετὰ σιγῆς καὶ φόβε, βαςάζεσαι κάτζιν καὶ θυμιάματα. Observat Goarus ad Eucholog. pag. 152. κάτζι

 Acerram

Acerram hodiernos Græcos vocare : ac proinde de ea intelligendum Breviarium ἀδέσποτον, quo loco recenset vasa Sacra : δίσκος, κρατὴρ, μυάκια τῆ λαβίδος, ἀστερίσκος, ἀλμὸς, θυμιάτον, κάτζιν. Itali *Cazza*, etiamnum dicunt, pro *Acerra*, vel *Thuribulo*. Occurrit apud Anonymum Combefisianum in Leone Phil. num.20. nescio quis Leo cognomento Κατζιλάκιος. Sed & à Κάτζι deducta fortè vox,

Κατζίβελα, τὰ, *Supellex*, *vasa*, τὰ σκεύη, ἔπιπλα, κατασκευὴ, apud Portium. Italis *Cazzuola*, est *Cochlear majus*, *arca*.

ΚΑΤΖΊΗ. Agapius in Geoponico cap.192. ἔπαρε τὸ χαρὶ, καὶ μίαν εἶναι ἐργασμένον μὲ ἀσβέστην, ἀλλὰ ἂς εἶναι ἀπὸ κατζίης, ἤγουν ῥυφικὸν, καὶ ξύσαιτο λεπτὰ, &c.

ΚΑΤΖΙΤΖΆΡΙΟΙ, Hæretici, sic appellati ἀπὸ τῆ τῆ σαυρῆ ὀνομασίας· τὸν δὲ σαυρὸν προσκυνοῦσι καὶ σέβονται. Κατζὶ δὲ παρ' αὐτοῖς ὁ σαυρωθεὶς ὀνομάζεται· ἕκαστον δὲ τῶν σαυρῶν ἥλῳ διαπερῶσιν, ὡς δὴ παθεῖν ἐν τῷ σαυρῷ τὴν θεότητα δογματίζοντες· προσκυνοῦσιν δὲ τὸν σαυρὸν, οὐχ ὥσπερ ἡμεῖς, ὅπλον αὐτὸν εἰδότες κατὰ τῶν δαιμόνων καὶ τῆ θανάτου, ἀλλ', ὡς αὐτοὶ ληροῦσιν, ὅτι δυνατώτερος ὤφθη τῆ Χριστοῦ ὁ σαυρὸς, καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν. Ita Anonymus de Hæresi Jacobitarum & Catzizariorum. De iis agit præterea Auctor de initiis Hæreseon num. 300. apud Cotelerium.

ΚΑΤΖΊΟΝ. Leonicus Cretensis ad Batrachomyomachiam : τόμος ἐκ πέρνης, τὸ λεγόμενον κατζίον, *Frustum Pernæ*.

ΚΑΤΖΟΎΝΙΟΝ, *Cucumer*. Vide Franciscum Richardum de Insula S.Irenes pag.36.

ΚΑΤΗΒΆΖΕΙΝ, *Deducere*, Καταβιβάζειν. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. ἀλυ πᾶ τὸ χες ἡ ῥάχη τυ, νὰ κατηβάζει ψέραις.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΆΡΗΣ, Dignitas Ecclesiastica, quâ qui donatus erat sedem habebat in Choro sinistro. Hujus munus sic describitur in Catalago Allatiano : ὁ Κατηγοριάρης, φιλοκαλῶν τὴν ἐκκλησίαν ἅπτει δὲ καὶ τὰς Κανδήλας· φέρει δὲ καὶ λαμπρόν. Catalogus Medonianus : ὁ Κατηγοριάρης νὰ ὑπνίζῃ τὰς ἐπισήμας ἑορτὰς τῆ λαοῦ ἵνα σχολάζωσιν. Rectiùs Cod. Allatij, ὑπομνίζει præfert. Quod quidem postremum munus, nominis rationem videtur indicare, ut sic appellatus fuerit, quòd festa *accusaret*, seu *annuntiaret*, vulgari loquendi ratione. In eodem Catal. apud Goarum ad Euchol. pag.268. legitur Καλαγυριάρης, & *Circator* vertitur; pag. verò 274. dicitur Καλαγοριάρης. Vide Morinum de Ordinat. pag.255. & Goarum ad Euchol. pag.290.

ΚΑΤΉΝΑ, Κάτινα, Κατήνιον, *Catena*. Glossæ Græc. Lat. Κατήνα, *Catella*. Martyrium Sanct. Acacij num.17. ἔπειτε δὲ ἀνοίξας τὴν κατήναν, εἰσελθεῖν ἠβουλήθην, &c. Ubi sumitur pro carceris custodia interiore, quam vulgo *Cachot* appellamus : nisi sumatur pro *Catenatio*, quod *Cadenat vulgo* appellamus, ut in Concilio Constantinopolitan. sub Mena Act.4. κατίναν εὕρομεν τῆ θύραις ἐμβεβλημένην. Occurrit rursum infrà. Menologium 10. Aug. ἔκραξε δὲ καὶ ὁ Βαλεριανὸς, πυρίναις με κατήναις οὕτως ἕλκεις. Theodoret. lib.2. Hist. Eccl. cap.3. ὁ μὲν τὰ σιδηρᾶ καὶ τὰς κατήνας προσέφερεν, ἃ δὴ αὐτοὺς ἐφόρεσαν. Acta S. Silvestri Pap. ἐκλαύσεις πρὸς ἑαυτ. τὰς πύλας, καὶ ἐν τοῖς κεκλείσμενοις αὐτῆ εἰσαγάγοις τὴν ἅλυσιν τῆ κατίνας, καὶ κλείσας ἔρις, &c. Adde Isidor. Pelusiot. lib.1. Epist. 485.

Κατήνιον, in Chron. Constantinop. non semel, & apud Codinum in Orig. Constantinop. n.39.

Κατινοῦν, *Catenoun*, apud Anonym. de Oxymelite. Locum vide in Βενίνον.

ΚΆΤΗΣ. Vide in Κάδης.

ΚΑΤΗΦΟΡΟΝ, *Proclive*, τὸ καταντὲς. Κατωφερὲς, *Deorsum*, apud Crusium pag.208. Turco-Græc.

ΚΑΤΗΧΕΙ͂Ν, *Catechizare*, *Instituere*, vox frequens in novo Testamento, apud S.Lucam c.1. v.4. Act. cap.18. v.25. cap.21. v.24. S. Paulum in Epist. ad Rom. cap.2. vers.18. 1. ad Corinth. c.14. v.19. ad Gal. cap.6. v.6. tametsi, inquit Salmasius de Hellenistica pag.103. vox insolens veteribus Græcis, excepto Auctore operis de Fluminibus, quod tribuitur Plutarcho. S. Athanasius de Synodo Arimin. pag.907. ποῖα θαῤῥήσαντες αὐτοὶ κατηχῆσθαι τοὺς ἐρχομένους πρὸς αὐτούς. S. Chrysostomus serm. 6. de S. Paulo : Παῦλος τοὺς δεσμώτας κατήχησε. Socrates lib. 7. cap.7. κατηχήσας οὖν αὐτὸν, καὶ τὴν εἰς Χριστὸν ἐλπίδα εὐαγγελισάμενος, κομισθῆναι σὺν τῇ κλίνῃ κελεύει ἐπὶ τὸ φωτιστήριον. Passim.

Κατηχούμενος, *Catechumenus*, *qui ad Baptismum instituitur*. Balsamon ad Can. 17. Concil. Laodiceni : Κατηχούμενοι μὲν λέγονται, οἱ πρὸς τὸ βάπτισμα ἑτοιμαζόμενοι. Glossæ Biblicæ MSS. κατηχούμενος, διδασκόμενος. Synodus Constantinopolitana I. Can.7. ἐπεὶ πολλοί εἰσιν ἐνταῦθα, μάλιστα οἱ ἀπὸ τῆς Γαλατῶν χώρας ἐρχόμενοι, πάντας τοὺς ἀπ' αὐτῶν θέλοντας προστίθεσθαι τῇ ὀρθοδοξίᾳ, ὡς Ἕλληνας δεχόμεθα. Καὶ τὴν πρώτην ἡμέραν ποιοῦμεν Χριστιανούς· τὴν δὲ δευτέραν Κατηχουμένους· εἶτα τὴν τρίτην ἐξορκίζομεν αὐτοὺς μετὰ τῆ ἐμφυσᾷν τρίτον εἰς τὸ πρόσωπον, καὶ εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ οὕτως κατηχοῦμεν αὐτοὺς, καὶ ποιοῦμεν αὐτοὺς χρονίζειν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἀκροᾶσθαι τῶν ἁγίων γραφῶν, καὶ τότε αὐτοὺς βαπτίζομεν. Nicolaus Cabasilas in Exposit. Missæ cap.23. μέλλων δὲ ἐπὶ τὴν θυσίαν ἤδη χωρεῖν, ἣ παρεῖναι τοὺς ἀμυήτους οὐ θέμις, οὓς Κατηχουμένους ἔτι καλοῦμεν, ὅτι μέχρις ἀκοῆς, καὶ ὅσον διδασκαλία δύναται μόνον, τῷ Χριστιανισμὸν ὑπεδέξαντο, τούτους ἐκβάλλει τῆ χορῶ τῶν Χριστιανῶν πιστῶν εὐχὴν ὑπὲρ αὐτῶν ἀναγνοὺς πρότερον· ἡ δὲ εὐχὴ, τελειωθῆναι αὐτοὺς τῶ βαπτίσματος ἀξιωθέντας κατὰ καιρόν. Occurrit passim. Habetur in Euchologio εὐχὴ εἰς τὸ ποιῆσαι κατηχούμενον, pag. 334. Duæ porrò erant τῶν κατηχουμένων τάξεις : altera τῶν γόνυ κλινόντων, eáque τελειοτέρα. Altera τῶν ἀκροωμένων, ἡ ἀτελεστέρα, ut observant Aristænus ad Can.14. Nicæn. Balsamon ad Can.5. Concilij Neocæsariensis, & Scholiastes Harmenopuli in Epit. Can. sect.5. tit. 3. De utraque copiosè egit Allatius in Dissert. de Narthece pag.31. & seqq.

Κατήχησις, *Institutio Catechumenorum*. Lexicon MS. Cyrilli : Θεοῤῥημοσύνη, ἡ θεία διδασκαλία, ἡ κατήχησις. Hinc S. Cyrilli & Sanctorum Patrum Catecheses, quæ quidem an in Ecclesia, an verò in Baptisterio fierent, disquirit Valesius ad Eusebij lib.6. cap.19. Theodorus Lector Ecl.2. ἐν τῇ ἁγίᾳ παρασκευῇ τῆ θείου πάθους, τῷ καιρῷ τῶν γινομένων ὑπὸ τῆ Ἐπισκόπου κατηχήσεων. Theophanes an.19. Constantij, de S.Cyrillo : ἐν τῆ κατηχήσεσιν, αἷς ἐξέθετο ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν ἀπείρων λαῶν τῶν τῷ θείῳ προσελθόντων βαπτίσματι.

Κατηχήσεως ἡμέραι, apud Balsamonem opusc. de incenso Patriarchæ, *Dies Catecheseos*, pag.470. 471. dicuntur dies ij à Dominica τῆ τελώνε καὶ Φαρισαίε, in quibus leguntur in Ecclesia à Rectore post preces in Narthece absolutas, si adfuerit, sin minùs, ab Ecclesiarcha, Theodori Studitæ Catecheses, καὶ ζητητέον τὴν αἰτίαν, δι' ἣν θυμιάματα μὲν δίδονται κατὰ τὴν ἡμέραν τῆ κατηχήσεως, καὶ κατὰ τὴν μεγάλην τετράδα κηρία καὶ θυμιάματα.

Προκατήχησις, quod præcedit Catechesin. Extat Cyrilli Hierosol. προκατήχησις.

Κατηχητὴς, *Catechista*, idem cum *Exorcista*. Balsamon ad Can.10. Concilij Antiocheni, ἀναγνώσας, ὑποδιακόνους, καὶ ἐφορκιστὰς, ἤτοι Κατηχητὰς, &c. Idem

Idem ad Can. 26. Concil. Laodiceni: τινὲς ἐπεχείρουν ἐφορκίζειν, τελέσι κατηχεῖν ἀπίστους, &c.

Κατηχητὴς, Dignitas Ecclesiastica, *Qui Baptizandos instituit, Catechizat.* Catalogus Offic. Eccl. Allatianus: ὁ Κατηχητὴς, κατηχίζει πάντας τοὺς εἰσερχομένους εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, ἵνα τὸ ἅγιον βάπτισμα δέχονται. Erant ij duo. Ordo Officior. Eccl. ex Cod. Reg. οἱ δύο Κατηχηταὶ, εἰς τὸ κατηχίζειν τοὺς βαπτιζομένους. Ejusce Dignitatis meminit præ cæteris Theophanes an. 6. Constantini filij Irenes: Πλάτων ὁ τῶν Σακκουδίων ἡγούμενος ἀπέστησεν τῆς κοινωνίας Ταρασίου τοῦ Πατριάρχου, ὡς δεξαμένου τὸν βασιλέα εἰς κοινωνίαν, καὶ ἐπιτρέψαντος τῷ Κατηχητῇ τοῦ κουρεῦσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Μαρίαν. Idem videtur qui

Ὁ Ἐπὶ τῶν Κατηχήσεων, dicitur Joanni Episcop. Citri in Resp. pag. 328. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτερα ὀφφίκια, ἅπερ μάλιστα τοῖς ἱερεῦσιν ἁρμόζουσιν, ὁ ἐπὶ τῶν Κατηχήσεων, ὁ Ὀρφανοτρόφος, οἱ τέσσαρες Ἔκδικοι, ὁ Ἄρχων τῶν φώτων, &c. Collectio Historiar. Scaligeriana in Severo, Πανταιμον Κλήμης διαδεξάμενος, τῆς κατ' Ἀλεξάνδρειαν κατηχήσεως εἰς ἐκεῖνο τοῦ καιροῦ καθηγεῖτο. Et in Alexandro: τὴν ἀπ' Ἀλεξανδρείας μεταναστάσιν ἐπὶ τῆς Καισάρειαν ὁ Ὠριγένης ποιησάμενος, τὸ τῆς κατηχήσεως τῆς αὐτόθι διδασκαλεῖον καταλείπει.

Κατηχητὴς præterea dicitur, qui Monachum attondendum subinde interrogat, instruit & hortatur. Officium parvi habitus in Euchologi. Cryptoferrat. ἀπάρχεται ὁ κατηχητὴς, Ἑκουσίᾳ γνώμῃ προσῆλθες τῷ Χριστῷ, καὶ τὰ λοιπά. Euchol. Goari pag. 474. καὶ ἀναστάντα κατηχίζει αὐτὸν ὁ ἡγούμενος, οὕτως, &c.

ΚΑΤΗΧΟΥΜΕΝΑ, Κατηχούμενα, *Porticus Superiores*, totam Ædis Sacræ fabricam ambientes, in quibus consistebant mulieres dum Sacra Liturgia peragebatur, atque ita discretæ à viris, qui in ipso *Nao* erant. Sic autem dictæ hæ porticus, quòd in iis Homilias atque adeo divinas preces auditu exciperent, ut observatum à nobis in Constantinopoli Christiana lib. 2. num. 37. 38. Has Anonymus de Translat. Corporis S. Gregorij Nazianzeni num. 4. ubi de Æde Apostolorum Constantinopoli, τοὺς ἄνωθεν περιδρόμους vocat: ὑπερῷα, alij. Leo in Nov. 73. ἐν τοῖς τῶν ἐκκλησιῶν ὑπερῴοις, ἃ πολὺς ἀνθρώπος Κατηχούμενα καλεῖν ἔγνω. Στοὰς nudè vocant Procopius, Evagrius, & Basilius Seleuciensis lib. 2. de Miracul. S. Theclæ: ac inferiora quidem Catechumenia cap. 15. superiora verò cap. 18. nam & inferiores porticus interdum Κατηχουμένων nomine donatas testatur Codinus in Descript. S. Sophiæ, ubi τὰ πρῶτα κατηχούμενα appellatas Auctor est, ut superiores τὰ δεύτερα. Synodus Trullana Can. 97. καὶ ἐκ τῶν ἐν τοῖς σεβασμίοις ναοῖς κατηχουμένων ἐξωθεῖσθαι προστάττομεν. Ubi consulendi Zonaras & Balsamon. Ignatius Diaconus in Vita S. Nicephori Patr. Constantinopol. num. 69. φθάσας οὖν εἰς τὸ τοῦ μεγίστου νεὼ περίστυσον κατηχούμενον, ἐν ᾧ πολλάκις παννύχους ἐλιπάρει τὸ Θεῖον ἐντεύξεσι. Theophanes an. 1. Copronymi: σωρεύσας τὸν λαὸν ἐν τοῖς κατηχουμένοις τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. An. 1. Leonis Chazari: καὶ ἀνῆλθεν διὰ τῆς ἀναβάσεως τῆς χαλκῆς εἰς τὰ κατηχούμενα τῆς ἐκκλησίας. An. 6. Constantini & Irenei: ἤρξαντο τὰς ἁγίας γραφὰς ὑπαναγινώσκειν, καὶ ἀμφιβάλλειν πρὸς ἀλλήλους, τῶν βασιλέων ἐν τοῖς κατηχουμένοις ὁρώντων. Ita Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 465. & Symeon Logoth. in eod. Michaële num. 40. Constantinus de Adm. Imp. cap. 29. pag. 87. καὶ ἐπάνω αὐτοῦ (ναοῦ) πάλιν ἕτερος ναὸς, δίκην κατηχουμένων, καὶ αὐτὸς εἰλη ματικὸς, εἰς ὃν καὶ ἀνέρχονται διὰ κοχλέας. Acta S. Maximi Conf. p. 60. καὶ ἀνέρχονται πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ κατηχουμενείῳ τῆς ἐκκλησίας τῆς αὐτῆς μονῆς. Sancitum Alexij Patr. Constantinopol. lib. 3. Juris Græco-Rom. pag. 204. προκαθημένου Ἀλεξίου τοῦ ἁγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἐν τοῖς δεξιοῖς μέρεσι τῶν κατηχουμένων. Ita in Sancitis Xiphilini, Lucæ, Michaëlis Anchiali, Patr. Constantinopol. pag. 211. 217. 227. 282. Pachymeres lib. 7. cap. 15. ἄνω δὲ πρὸς τῶν κατηχουμενείων παραβυόμενοι, &c. Lib. 8. cap. 22. κατὰ τὰ ἀριστερὰ εἰσίασιν κατηχουμενεῖα τοῦ μεγάλου νεώ. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 2. cap. 25. ἦλθε δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐκάθισε μετὰ τοῦ Πατριάρχου ἐν τοῖς δεξιοῖς κατηχουμενείοις, &c. Anonymus de Locis Hierosol. num. 1. καὶ γύρωθεν εἶναι τὰ κατηχούμενα τοῦ ἁγίου Τάφου. Adde Codinum de Off. cap. 17. num. num. 44. 46. & Euchologium Goari p. 931.

ΚΑΤΙΝΑ, Navigij species. Theophanes an. 1. Leonis Isauri: ἀνέλαβεν ὁ Χειρομάχος Σουλαμὰν μετὰ τοῦ στόλου καὶ τῶν Ἀμηραίων αὐτοῦ ἔχων παμμεγέθεις καὶ πολεμικὰς κατίνας καὶ δρόμωνας τὸν ἀριθμὸν αω. Infrà: τῷ δὲ ἐαρινῷ καιρῷ κατέλαβεν Σοφιὰμ μετὰ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ κτισθέντος στόλου, ἔχων κατίνας σιτοφόρους υ. καὶ δρόμωνας. Rursum: ἔχων καὶ αὐτὸς κατίνας τξ. ἁρμαμέντον τε καὶ δαπάνας. Mox: τοὺς τῶν κατίνων σανδάλους ἅραντες. Quibus locis *Scaphas* vertit Historia Miscella lib. 21. pag. 648. 649. At pag. 650. *navim ferentem frumentum*, seu onerariam.

ΚΑΤΙΝΟΣ, *Aliquis*, Κάτινας, *Quadam*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

> Γιατὶ ἀγάπη κάτινος, γιατὶ τὴν ἀγαπάει.

Alibi:

> Καὶ σὰν ἐξεύρῃς πάντοτε τὸ δόντι τοῦ φιδίου,
> Πρῶτα δαγκάνη κατίναν μικρὴ δαμματία.

ΚΑΤΙΟΝΤΕΣ, *Descendentes*, *Liberi*, *Posteri*, in Basilicis lib. 8. tit. 1. cap. 33. Glossæ eorund. Basilic. οἱ κατιόντες, ἤτοι παῖδες.

ΚΑΤΟΠΗΓΙΟΝ, *Obex*. Scholiastes Theocriti Idyll. 2. v. 124. καὶ ἡ θύρα ἠσφαλισμένη ἦν τῷ μόχλῳ, τῷ κοινῶς λεγομένῳ κατοπηγίῳ. Sed videtur legendum κατοχίῳ. Ita enim

Κατόχιον, eâdem notione usurpat Cyrillus Scythopolit. in Vita Sancti Joannis Solitarij, num. 19. ἔλαθεν ἅπαξ δοῦναι τὸ κατόχιον τοῦ θυειδίου αὐτοῦ. Et Vita MS. S. Epiphanij Archiep. Constantiæ Cypri: τούτῳ ἐπιτιμήσας ὁ ἅγιος Ἐπιφάνιος λαβεῖν κατόχιον ἐποίησεν παραχρῆμα ἄλαλον.

ΚΑΤΟΠΤΕΙΑ, *Prospectus in alienas ædes*, apud Harmenopul. lib. 2. tit. 4. §. 63.

ΚΑΤΟΣ, Κάττος, *Catus*, *Felis*. Scholiastes Callimachi Hymno in Cererem: τὸν αἴλουρον, τὸν ἰδιωτικῶς λεγόμενον κάττον. Achmes Onirocrit. cap. 280. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι ἐπολέμησεν, ἢ ἐφόνευσεν κάτον, κλέπτην δεσμεύσει καὶ ἀπολέσει. Rursum: καθόλου ὁ κάτος ἐπὶ πάντων εἰς πρόσωπον κλέπτου, ἢ κλέπτας κρίνεται. Λέπος κάτου, apud Myrepsum sect. 3. cap. 12. Ubi Cod. Fuchsij perperam prætulit νέπος, pro λίπος, *Pinguedo*.

Κάτα, *Cata*, Glossæ MSS. in Gabriæ Fabul. ἀνὴρ γαλῆν γυναῖκα, &c. Κάταν. Aliæ in Aristoph. Nubes: γαλιώτης, κάτα. Glossæ Iatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Γαλῆ, ἡ κάτα. Canonium Mathematicum adespotum: ἡ κάτα ἂν κάτζῃ εἰς γόνατά τινος. Methodius de consummat. temp. πᾶν γὰρ πᾶν ἀκανθοειδὲς, καὶ ἕτερα ζωΰφια μυσαρά τε καὶ κίβδηλα, κώνωπάς τε καὶ μύας, κάτας, καὶ ὄφεις. Proverbia Græcobarb. MSS. ποντικοῦ βουλὰς κόψει κάτα.

Κατοῦδιν, diminutivum ex Κάτος, *Felis*. Ptochoprodromus in versibus Politic. MSS. de sua paupertate:

> Πρώτερον κατοῦδιν μας στήσας εἰς τὸ τραπέζιν
> Διὰ νὰ ποιεῖν ὅτι ἐποικον ἡ κάτα τὴν ζημίαν,
> Ἅπαντες δὲ μετὰ μικρὸν τὴν κέλευσιν ἐλθόντες,
> Καὶ τὸ κατοῦδιν ἰδόντες τοῦ τραπέζης,

Ἔλειψαν

Ἔῤῥιψαν λίθους κατ' αὐτοῦ, λέγοντες, φονευθήτω,
Ὅτι ἔφαγε τὸ θαμαστὸν ἀκρόπαστον ἀπάλιν.

Infrà:

Καὶ ἡμεῖς ἀδικήσαμεν τὸ ταπεινὸν κατοῦδιν.

Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: δέρμα κατοῦδιν, καὶ ἀνάθεμα παραδείσῳ μιαινομένῳ ἀπὸ χοιροῦ καὶ ὄνου. Iterum sub finem: μετὰ δακτυλιδίου χρυσοῦ, καὶ γοῦνα κατοῦδιν φορῶν μὴ εὔχεται.

Κάτλα, *Catta*, in Glossis Græco-Lat. & Lat. Gr. Cæsarius Dial. 2. pag. 100. ἀλώπεκας καὶ τὰς ἐνδρύμους κάτλας, καὶ μονιοὺς ἐσθίοντες. *Silvestres Cattæ.* Evagrius lib. 6. cap. 23. ὁ δὲ ἔφη αἴλουρον εἶναι, ἣν κάτλαν ἡ συνήθεια λέγει.

ΚΑΤΟΠΙΝ, vox Græcis usurpata eâdem notione quâ *Retro*, Latinis, quâ res præterita significatur. Justinianus in Nov. 59. cap. 3. εἰ δὲ κατόπιν γένοιντο περὶ τὴν τοιαύτην καταβολὴν, &c. Ubi Interpres: *Si verò retro fecerint talem solutionem Deo amabiles œconomi*, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Retro*.

ΚΑΤΟΥ, *Subter*, Κάτω, in Corona pretiosa.

ΚΑΤΟΥΔΙΝ, Κατούδιον. Vide in Κάτος.

ΚΑΤΟΥΝΑ, *Supellex, Impedimenta, Sarcinæ militares, Tentoria, Castra*: Interdum *Domus, ædes in qua quis habitat.* Manuel Moschopulus in Lexico Philostrati: Ἀποσκευὴ δέ ἐστιν ἡ κοινῶς λεγομένη κατοῦνα, ἤτοι τὰ πρὸς ὁδὸν χρησιμεύοντα σκεύη. Glossæ Basilic. Κάστρον, τειχίσι φόσσαν, ἣν ἡμεῖς καλοῦμεν κατοῦναν. Nicetas in Manuële lib. 1. num. 5. ἄπαγει τῆς παρεμβολῆς τῶν Ἀλαμανῶν ὅπλα, &c. Ubi Cod. Barbarogr. ἐκ τῶν κατουνῶν. Idem lib. 3. num. 6. ex eod. Cod. τοὺς ἐξερχομένους Τούρκους μετὰ τῶν κατουνῶν αὐτῶν, καὶ βόσκοντας τὰ ζῶα αὐτῶν. Et lib. 6. num. 2. τὰ σαγμάρια καὶ κατοῦναι, καὶ οἱ ὑποζύγιοι, αἵτε ἅμαξαι, &c. Denique in Isaacio lib. 2. num. 1. τὴν δ' ἀποσκευὴν πᾶσαν καὶ τὸν ὑπηρετικὸν ὄχλον εἰς Ἀδριανούπολιν ἐκεῖθεν διίλαχε. Ubi Cod. alter κατούνας. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ἐκαθεοῖς ἐδιέβησαν εἰς τὴν αὐτοῦ κατοῦνα.

Alio loco:

Ἐδιέβησαν εἰς τὴν κατοῦναν του, καὶ ἔκατζεν κατὰ μόνας.

Occurrit passim apud hunc Scriptorem. Historia MS. Bertrandi Romani:

Καὶ θέτει τὴν κατοῦνα του μόνος ἐκεῖ καὶ πίπτει.

Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 2. cap. 26. καὶ ἐπὶ τούτοις παρέπεμψαν ἡμᾶς εἰς τὴν κατοῦναν, καὶ ἀνεπαυόμεθα. Sect. 4. cap. 20. ἐντολὴ δὴ καθεῖλεν μόνον εἰς κατοῦναν ἣν ἔδωκαν αὐτοῖς ὁρισμῷ τοῦ Μαρκέση. Utitur præterea sect. 5. cap. 12. & sect. 6. cap. 7. Occurrit etiam apud Rocchum Pirrhum in Chartis Rogerij Regis Siciliæ *Catuna Maniari*.

Κατουνοτόπιον, *Locus Castrorum, Castra, Domicilium, locus in quo quis habitat.* Idem Nicetas in Alexio lib. 3. num. 2. ἐκ τοῦ Βατρακοκάστρου ἀπάρας, ἔνθα ἦν σκηνούμενος. Ubi Cod. Barbarogr. ἔνθα ἦν τὸ ἐκείνου κατουνοτόπιον. Codinus de Offic. cap. 16. num. 3. ἔτι ἡνίκα δεήσει ὁ Ἐπὶ τοῦ στρατοῦ, καὶ ἐκλέγεται ὃ ἂν αὐτὸς διακρίνοι κατουνοτόπιον. Anonymus de Amoribus Callimachi & Chrysorrhoes:

Τὸ πᾶν ἀποσυνάγαγὼν εἰς τὸ κατουνοτόπιν.

Alius Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

Ἴδον τὸν τόπον πληθυσμὸν, καὶ τὸ κατουνοτόπιν.

Κατουνεύειν, *Tentoria*, vel *Domicilium figere.* Idem Anonymus de Amoribus Lybistri:

Καὶ ταῦτα ἐκατουνεύσαμεν, ἵνα ἀναπαυθῶμεν.

Alter Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

Ἦλθεν τὸ Καρυτένε, ἐκεῖσε ἐκατούνευσαν.

Κατούνεμα, *Habitatio, Domicilium.* Idem Anonymus de Amoribus Lybistri:

Τὸ νὰ σκοπεῖν τὸ πέσιμον, καὶ τὸ κατούνεμά μας.

ΚΑΤΟΥΡΟΝ, *Urina*, οὖρον. Agapius in Geoponico 159. καὶ πλύνε κεφαλὴν τοῦ κασιδιάρη μὲ τὸ κάτουρόν του.

Κατουρολάγηνον, *Matula, Vas urinarium.* ἀμίς, οὐροδόχη, σκαφίον.

Κατουρογυάλι, *Matula vitrea.*

Κατουρεῖν, *Urinari*, οὐρεῖν, κολυμβᾶν. Κατούρημα, *Urina.* Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 164. ἐὰν ἔχῃ τὸ εἷς ἄνθρωπος ἐπίρεν γυνέκαν καὶ ὁρμάσει κίνης, καὶ ἐκεῖνη μετὰ ταῦτα ἔχει κεφαλὴν, οὐ (vel) πεύτι εἶπε κακὴ πολλὰ κακὰ, οὐ βρόμι πολλὰ τὸ στόμαν τις οὐ εἰ μύτι τις, οὐ κατουρεῖ κατὰ νύκτα τις, καὶ πανίζουν ὅλα τοῖς τὰ ροῦχα, &c.

Κατουρὸν, aliâ notione. Anonymus Tacticus MS. de Tuenda Urbe obsessa: ἐπεὶ ἄνεμον τηρήσαντες, ὡς ἐπὶ τὸ χῶμα ἐπιφέροντα, ἐξάψαντο τριήρεσι τὴν ναῦν, κατουρὸν εἷλκον.

ΚΑΤΟΦΛΙΝ, pro κατώφλιον, *Limen inferius.* Ptochoprodromus de sua paupertate, MS.

Αὐτὸς μικρὸς οὐδὲν ἰδεν τοῦ λουτροῦ τὸ κατόφλιν.

ΚΑΤΟΧΑΡΟΣ, *Faber ferrarius.* Maximus Cythæreus in Synax. 28. Sept. βάναυσοι εἰς τὴν τέχνην, καὶ κατοχάροι, καὶ ἐπιτήδειοι νὰ ἐργάζονται τὸ σίδερον.

ΚΑΤΟΧΗΤΑΙ. Vita S. Euphrosynes MS. εὐθὺς οὖν ἱππεῖς κατὰ τὴν Αἴγυπτον καὶ Λιβύην ἀπελύοντο, καὶ κατοχῆται πλοίων, καὶ ζήτησις πολλὴ, καὶ ἐρευνοῦντο, &c. *Possessores navium.*

ΚΑΤΟΧΙΟΝ. Vide in Κατοπήγιον.

ΚΑΤΡΑΚΗΛΙ, Κατρακοῖλι, *Proclive*, τὸ κάταντες. Vide Κατρακοῖλι.

ΚΑΤΡΕΠΤΗΣ. Vide in Καθρεύτης.

ΚΑΤΡΙΝΙΑ, species minoris monetæ, ex Ital. *Quadrino.* Apud Portium, Lego, Tressis, Triobolaris, τριῶν κατρινιῶν, οὐδεποτίνιος.

ΚΑΤΤΗΚΙΑ. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. τήκεα καὶ τήκεννα, τὰ καττήκια.

ΚΑΤΩΚΑΜΗΛΑΥΚΙΟΝ. Vide Καμελαύκιον.

ΚΑΤΩΚΕΛΙ, *Antrum*, ὑπόγειον. Vide Κατακοῖλοι.

ΚΑΤΩΜΑΓΟΥΛΟΝ. Vide in Μάγουλον.

ΚΑΤΩΤΙΚΟΣ, *Inferior.* Eustathius: Τὸ δὲ ἀνήγαγον ὕψους ἐστὶ δηλωτικὸν, καὶ καλῶς εἴρηται, ὡς τῆς εἰς Τροίαν ἐκ τῶν νοτίων πλόος ἀναγωγῆς τινος, ἤτοι ἀναβάσεως, καὶ ὡς εἰπεῖν ἀνάπλου ὄντος, ὅπερ καὶ ὁ ἐκεῖθεν ἀναῤῥόος Ἑλλήσποντος κατάῤῥους δηλοῖ, διὸ καὶ κατωτικὰ Ἑλλάδα ὁ κοινὸς λόγος φησὶν, ὡς κάτω κειμένων τῶν ἐκεῖ πρὸς τὰ καθ' ἡμᾶς.

ΚΑΥΓΕΙΝ, *Cremare*, *Conflagrare*, Καίειν, συμφλέγεσθαι. Glossæ Græcobarb. Καυστικὸς, ὅπου καίει, ὅπου καύγει.

ΚΑΥΚΑ. Vide in Καῦχος.

ΚΑΥΚΑΛΟΝ, *Cerebrum*, Ἐγκέφαλον, μυελός. Καυκαλάκι, *Cerebellum*, Ἐγκεφάλιον. Vide in Καῦκος.

ΚΑΥΚΟΣ, *Caucus, Calix, Patera.* Glossæ Basilic. Καῦκος, Γαβαθα. Theophanes in Phoca: πάλιν εἰς τὸν καῦκον ἔπιες, πάλιν τὸν νοῦν ἀπώλεσες. Ubi Cedrenus, πάλιν τὸν οἶνον ἔπιες. Est etiam

Καῦκος, Herba quam Καύκαλιν vocat Dioscorides: apud ejus Interpolator. cap. 357.

Καῦκα, *Patera*, in Glossis Gr. Lat. Myrepsus sect. 10. cap. 90. ex Cod. MS. κριθίνου ἀλεύρου, μέλιτος Ἀττικοῦ καύκην α.

Καυκίον, simili notione. Glossæ MSS. Κισσύβιον, καυκίον. Suidas: καυκίον, παρ' ἡμῖν, κάλυξ δὲ παρὰ σοφοῖς. Scholiastes Nicandri in Theriacis: Καρδόπῳ ἐντρίψας, ἤγουν κοίλῳ ἀγγείῳ, ἢ καυκίῳ. Scholiastes Theocriti Idyll. 1. v. 27. Κισσύβιον, καυκίον ξύλινον ποιμενικόν. Καυκίον σαρδώνυχον, apud Annam Comnenam lib. 3. Alexiad. Liber MS. de Antidotis ex Cod.

Cod. Reg. 1673. ἐὰν δὲ τις ποιήσει καυκίον ἐκ μυελινίνε ξύλε, &c. Occurrit præterea in Vita S. Abramij ab Ephræmio conscripta num.4. in Vita S. Eudociæ Samaritanæ num.2. in Vita S.Eupraxiæ Virg. num.26.28.30.apud Joan.Moschum in Limon.c.196. & ex Edit. Coteleriana c.16. 51. & alios.

Καυκίον, genus nummi, sic dictum quòd cavus esset instar Cauci, in Nov.105. Justin. ubi tamen Vir Doctissimus legendum putabat κοκκίοις, ex κοκκίον, quod est siliquæ genus, de qua voce suprà egimus. Vide Dissertat. nostram de Nummis Impp. Constantinopolit. n.98. 99.

Καῦχος, idem quod Καῦκος. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ πίνει καὶ μεθάζεται, καὶ πνίγεται σὸ οἰνάριν,
Καὶ μέτρησεν τὰς καύχας τις, κ' ηὗρεν τὰς κεντινάριν

Καυχίον, apud Cyrillum Scythopolitanum vel Metaphrastem, in Vita S.Joannis Solitarij num.19. Arithmetica Adespota: καυχίον εἶχε τις ἐξαγίων ν'. ἀφ' ὧν τὸ χρυσάφιν ἐξαγίων κ'. ἄσημον ἐξαγίων ιε', &c. Historia MS. Belisarij:

Σεβαίνει εἰς τὸ μέσον τῶν ἐκείνων τῶν ἀρχόντων
Τὸ νὰ τὸ χέειν να κράτη καυχὶν ἐλεεμοσυνῆς.

Καύκαλον, apud Nicetam in Manuele lib.4. num.7. καὶ πρόκειτο χελώνης καύκαλον, ἔνδον στέγον τῆς χελύος ἀνθρωπόμορφον εἴκασμα. Ubi Codex alter, χελώνης ἔκφορον μίμημα. Sic autem appellata *Testudinis testa*, quòd *Caucalij*, seu Cauci formam referat, ut vult Salmasius ad Spartianum. Sed de hac notione ut dubitem, facit Scholiastes Aristotelis Rhetor. lib. 2. pag. 46. v. Κεφαλὶς δὲ ἡ τραχηλαία· καὶ πάλιν ἐπὶ τῆς καλιγίε πρόσχισμα, τὸ κοῖλον· κεφαλὶς δὲ τὸ καύκαλον. Ubi Κεφαλίδα, *Capiticum vestis* interpretantur Grammatici. Est etiam καυκαλὶς herba (de qua Dioscorid. & Galenus de simplic.medic.lib.7.) Scholiastæ Nicandri, πιστακίε λεπίς.

Καυκάλιον, Vox pariter deducta ex καῦκος, eâdem notione. Apophthegmata Patrum in Joanne Colobo num.7. καὶ ἀνέστη τις πρεσβύτερος μέγας δοῦναι τὸ καυκάλιον τοῦ νεροῦ. Vita S. Marci Atheniensis num.11. καὶ φοίνικας, καὶ ἄλας, καὶ καυκάλιον πλήρη ὕδατος γλυκέως ὑπὲρ μέλι. Palladius in Hist. Lausiaca in Macario Alexandrino, καθαρὰν ὀθόνην φέρουσα, καλέχουσα καυκάλιον ὕδατος στάζον. Nicon Monachus in Pandecte MS. lib.1. οὐ δύνασαι εἰς κοινόβιον ἐργάσασθαι, τοῦ γὰρ καυκαλίε μόνε ἔχεις ἐξουσίαν. Paradisus seu liber SS. Senum MS. καὶ διὰ τὸ καύκινα, ἔλαβον οἱ μαθηταὶ Εὐλογίε τὸ καυκάλιον τοῦ ὕδατος. Colloquium Theodosij Imp. cum quodam Eremita, ex Cod. MS. ὁ δὲ γέρων ἀναστὰς ἔβαλεν εἰς τὸ καυκάλιον ὕδωρ, &c. Achmes cap. 187. εἰ δὲ ἴδη ὅτι καυκαλίῳ ὑελίνῳ ὑδροχοεῖ τῷ λαῷ, ἀγαθοποιήσει καὶ μισθοκομιεῖται. Vide Moschum in Limon. cap.51. ex Edit. Cotelerij.

Καυκοδιάκονος. Theophanes an.1. Philippici: Νικόλαόν τε τὸν ἀπὸ Καυκοδιακόνων σοφιστὴν γεγονότα τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης, Κυέστορα τότε ὑπάρχοντα, &c. Ubi Miscella: *Nicolaúmque Diaconum Calicum effecit, qui cùm medicinali esset disciplinâ Sophista, tunc Quæstor erat.* Rectiùs Goarus: *à Calicibus olim Ministrum.*

Καυκῦλος, *Vitium in pedibus accipitrum.* Orneosophium c.63.p.223. ὁ ἱέραξ καυκῦλον ἐὰν ἔχῃ, εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ ποίησον κωδωνίσκην μικράν, καθὼς ὁ καυκῦλος, καὶ πύρωσον αὐτοῦ ἰσχυρῶς, καὶ ἐπιθήσεις τὸ καυκῦλον ἀκριβῶς ἵνα μὴ εἰς ἄλλην σάρκα ἐγγίσῃ, ἕως οὗ κατέλθῃ εἰς τὰ ῥίζαν. Infrà: εἰς καυκύλυς καὶ συνειγλάς. Rursum: εἰς πλησμονὴν τῶν καυκύλων.

ΚΑΥΛΑΚΟΥΑΝ, vox Basilidianorum Hæreticorum qua Σωτῆρα, seu Christum donabant, apud Theodoritum contra Hæretic. Serm.1.

ΚΑΥΛΙΌΝ, *Caulis.* Gloss. Lat. Gr. *Coliculus*, Κράμβια, καυλία.

Καυλοκόπος, Vermiculus qui *Caules* rodere solet. Euchologium in Orat. Tryphonis pro hortis, vineis & arvis; μύρμηξ, φθεῖρα, ῥυγίτης, φυλλίτης, καυλοκόπος, ἐρυσίβη. Eadem Oratio ex Cod.Colberteo 6041. κόρις, φιλλὶς, κόννις, ῥιζοφυλλίτης, καυλοκόπος ὁ ἀνερχόμενος ἐπὶ τῶν φύλλων τῶν λαχάνων.

ΚΑΥΜΟΣ, Καλακαῦμος, *Conflagratio*, Ἐμπρησμός.

ΚΑΥΜΑΣΙΆ, καὶ Καμελαύκιον, διὰ πρὸς τὸ καῦμα ἐπιτήδειον εἶναι, in Glossis MSS. *Pileus, latus ad æstum solis arcendum.* Vide in Καμελαύκιον.

ΚΑΥΣΑΝΘΑ, ita appellatus *Dæmon Balnearis*, seu qui balnea infestabat, cujusmodi fuit ille, de quo Gregorius Nyssenus in Vita S.Gregorij Thaumaturgi: & alij de quibus Nicetas in Manuele lib. 4. n. 7. Eunapius in Porphyrio pag. 17. φασὶ δὲ καὶ δαιμόνιόν τινα φύσιν ἀπὸ λουτροῦ τινος διῶξαι καὶ ἐκβαλεῖν, Καύσαθα τοῦτον ἔλεγον οἱ ἐπιχώριοι. Vide Psellum de Operat.dæmon. pag.54.

ΚΑΥΣΆΡΙΝ, *Causarius qui morbo aliquo laborat.* Vox JC. διὰ νόσον καλουμένην καυσαρίκιο ἄφεσιν λαβών, apud Modestinum in l. 8. §. 5. de Excusat. Scholiastes Theophili Antecess. lib. 2. tit. 11. §.2. ὑπόθου δὲ αὐτὸν μὴ ὄντα καυσάειν παντελῶς, τουτέστι κωφὸν ἐκ γενετῆς, καὶ ἄλαλον, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Causarius.*

ΚΑΥΣΟΝ, in Glossis Chymicis MSS. ἔστι τὸ λευκαῖνον.

ΚΑΥΤΕΡΟΣ, *Ardens, Ignitus*, Ἔμπυρος, καυστικός. Καυτερὸς, apud Fr. Richardum in Scuto fidei, part.1. pag.36.

ΚΑΥΧΙ'ΤΑΙ, Hæretici quorum mentio habetur in testamento S.Ephræmi, ubi Εὐχίταις junguntur.

ΚΑΥΧΟΣ, *Amicus, Amasius.* Ita usurpare videtur Nicetas in Alexio lib.2. num.2. τὸν δ' ἐραστὴν αὐτῆς, ὃν αὐτὸς μὲν ἐς παῖδας ἐνέγραψας, ἡ δὲ ἀθεμίτως ἑαυτῆς πεποίηκεν ἐπιβήτορα. Ubi Codex Barbarogr. habet καῦχον καὶ φίλον αὐτῆς. Hinc

Καύχα, Καῦκα, *Amica, Concubina, Abra.* Glossæ Græcobarb. Ἄβρα, δοῦλη, παλλακὴ, καῦκα. Astrampsychus: ἐξ αἰτίας τῶν παίδων καὶ τῆς καύκας. Rursum: εἰς τὸ ἐ. ὁσπίτιον δηλοῖ εἰς παῖδας, καὶ εἴσοδον, καὶ εὐτυχίαν, καὶ καῦκαν, καὶ ῥοῦχα πολλά. Stephanus Sachleces in Narrationibus MSS.

Καὶ τότε ἡ καῦκα πέσωσε τοῦ Κῦρ Γεώργιῳ Ῥώσῳ.

Alibi:

Καὶ ἀπάνω εἰς τοῦτο ἔφθασε καὶ ἡ καῦχα τοῦ Βεργίτζη.

Idem in Monitis MSS. ubi de Meretricum amasiis:

Ἡ πολυδικὴ τὸν καύχον τις κατὰ τὸ ἐξανοίγη.

Occurrit ibi non semel.

Καυχοδίας, *Iuvenis.* Historia MS. Apollonij Tyrij: τὴν δὲ ἡ κόρη εὐγενὴς, ἔμορφη ὑπὲρ πάσας τὰς, νεανίδα καὶ καυχοδίας, εἰς τὰ μέρη τῆς Συρίας.

Καυχίτζα, eâdem notione qua Καύχα. Historia MS. Bertrandi Romani:

Καὶ νὰ χορίσης ἀπ' ἐμοῦ, καυχίτζα μου, οἰκεῖαν.

Anonymus de Amoribus Callimachi & Chrysorhoes:

——— Καὶ δουλεύτας ὀλίγας,
Ἢ μᾶλλον μηδὲ δουλεύτας, ἀλλὰ καυχίτζαν μίαν.

Alius de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Καὶ περιπατεῖ ἡ παράξενος τὰ πέργομα τοῦ κάστρου,
Μὲ τὰς καυχίτζας μοναχὴ, καὶ μὲ τὸ εὐνουχόπουλόν της.

Rursum:

Ἔδιδα τὴν καυχίτζαν μου, καὶ τοιαῦτα ἐλάλουν.

Infrà:

Οὐκ ἔνι διὰ καυχίτζαν σου δι' ἀσέναν ἔνι κόρη.

Καυχοποῦλα, eâdem notione. Idem Anonymus de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

Ἐμπρός τις εὐνουχόπουλος, καὶ ὀπίσω καυχοποῦλα.

Ex his saltem docemur vocis *Cauculus* notionem in Historia de exilio S. Martini Pap. & Mart. Vide Gloss. med. Lat.

ΚΑΦΑΓΟΥΪ́ΝΑ, *Lychnis Silvestris*, apud Interpol. Dioscor. cap. 121.

ΚΑΦΑΛΛΆΡΙΟΣ. Epistola Ecclesiæ Constantinopolitanæ ad Bohemos, Edita à Davide Chytræo in lib. de Statu Ecclesiar. Orient. inscribitur τοῖς ἄρχουσι, καὶ καπιτάνοις, καὶ Δουξὶ, καὶ Βαρωνίοις, καὶ Καφαλλαρίοις ἐκλάμπροις, &c. Sed legendum Καβαλλαρίοις, ut patet ex versione. Vide in hac voce.

ΚΑΦΑ͂Σ, *Occipitium*, ἰνία.

ΚΑΦΆΣΙΑ, *Cancelli*, Κάγκελλος.

ΚΑΦΟΡΌΖΑΙ, *Hippagines*, vel *Naves onerariæ*. Malaxus in Hist. Patr. p. 137. ὁ δὲ Πασιᾶς, ὅπου ἦτον εἰς τὴν Πουλίαν, ἐφοβήθη, καὶ ἐν τῷ ἅμα ἔκαμε καφορόζαις, καὶ ἐπέρασε μὲ τὸ ὅλον τοῦ τὸ φουσᾶτον, &c. Ubi Theodosius Zygomalas exponit, πλοιάρια φορτηγὰ, ἵππων διαβατήρια καὶ ἀνδρῶν. Vox formata videtur ex σκάφη.

ΚΑΦΟΥΡᾺ, *Camphora*. Symeon Sethi de Alimentis: ξηραίνει δὲ τὴν γονὴν καθάπερ ἡ καφουρά. Alibi: Καφουρὰ ξηρά ἐστι καὶ ξηρὰ κατὰ τὴν γʹ. ἀπόστασιν.

Καφούριον. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. ult. ἀπὸ τὴν ῥίζαν τοῦ καφουρίου, &c.

Καφουρέλαιον, *Oleum Camphoræ*. Idem Symeon ubi de Balsamo: τίνες μὲν τοῦτο δοκιμάζουσι τῷ τὸν σίδηρον ἀνάπλεων δι᾽ αὐτοῦ ἀλειφόμενον, καὶ πυρὶ προσφερόμενον, ὃ καὶ τῷ καφουρελαίῳ λεγομένῳ καὶ ἑτέροις ὑπάρχει.

ΚΑΧΙΑΝΊΖΕΙΝ, *Torrere*. Glossæ Græcobarb. φρυγόμενον, καχιανισμένον.

ΚΑΧΟΥ͂ΕΝ, ἔλαιον μακάβιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΚΆΨΑ, *Ardor*, *Æstus*, *Calor*, *Incendium*, καύσων, καῦμα, πυρκαϊὰ, &c. Anonymus de Nuptiis Thesei, initio:

Γιατὶ ἐκέσουν στὴν ἱστία τὴν κάψαν τοῦ ἐρώτου.

Κάψις, pro καῦσις. Idem Anonymus:

Εἰς τὸν καιρὸν ὁπούσασι οἱ κάψις οἱ μεγάλες.

Occurrit etiam in Turco-Græcia Crusij.

Καψαλίζειν, *Torrere*, κοδομεύειν, ὀπτᾶν.

Καψᾷν, eâdem notione. Idem Anonymus in Præfat.

Κεὶς τὸν ναὸν τὸν θαυμαστὸν ἐκεῖ πουτὸ ἐθάψαν,
Καὶ τὸ κόρμιν του σεστάντη κατὰ τὴν τάξιε κάψαν.

Et lib. 1.

Αὐταῖς ἐρίκτασι φωτίαις συχνὰ πρὸς τὰ καράβια,
Κταρματωμένα κάτεργα πόλλα ἐκάψαν τότε.

Lib. 2.

Ὅλην τὴν πόλιν ἔκαψαν, τίποτε δὲν ἀφῆκαν.

Lib. 3.

Ὁπόσφαξε καὶ φλόγησε, καὶ ἐκατέκαψέν τους.

Καψερὸς, *Calidus*, *Torridus*.

ΚΆΨΑ, *Capsa*, κίστη καὶ θήκη, apud Suidam. Auctor Etymolog. Κάψα, κάπτω, ῥῆμα δηλοῦν τὸ χωρῶ, &c. Glossæ Basilic. κάψας καὶ ἁρμάρια, τὰ μὴ ἕνεκεν βίβλων, ἢ ἐσθῆτος, ἢ ὅπλων εὐτρεπισθέντα. Lexicon MS. ex Cod. Colberteo 6076. θήκη, καψίον, ἤτοι γλωσσόκομον. Occurrit in Basilic. lib. 44. tit. 13. §. 3.

Καψάκιον, γλωσσόκομον, Hesychio. Vide Gloss. med. Lat. in *Capsaces*.

Ἐμπροκαψᾶν, *In capsam* vel *Carcerem includere*. Stephanus Sachleces in Narrationib. MSS. ubi de Carcerariorum sævitia:

Καὶ οὐδὲν ἀνοίγουν κανενὸς ἀμ᾽ ὅλους ἀπηλογιάζουσιν,
Καὶ τοῦτο ὅλον γίνεται ὡς διανατοὺς ἐμπροκάψουν.

Infrà:

Κεὶς μίαν ὁ φυλακάτωρας ὅταν τὸν ἐμπροκάψουν,

Καὶ δόσουν τὸ ὑπέρπηρα, καὶ φράξουν τὸ λαιμόν του,
Καὶ κανισκέψουν τὸ πολλὰ, &c.

ΚΑΨΙΚῸΝ, recentioribus Græcis, *Cardamomum* appellatur, inquit Ruellius lib. 1. cap. 5. quòd Semina in ordinem digesta quibuslibet thecis involventibus quasi capsis congerantur. Glossæ Jatricæ MSS. Σενταρατζάναχ, τὸ καψυκὸν ἰνδικόν. Vide Σενταράχιζ.

ΚΈΒΟΥΛΕ, *Myrobalanus major*, apud Interpolat. Dioscor. c. 740. Vide Κέπουλον.

ΚΈΓΕΙΝ. Vide in Καίγειν.

ΚΕΔΟΪ́Σ, *Epithymum*, apud Interpol. Diosc. c. 758.

ΚΕΔΡΌΜΗΛΟΝ, τὸ κίτρον, in Lexico MS. Neophyti Monachi, *Malum Medicum*, quod Κιτρόμηλον appellatur Dioscoridi, uti haberi in MSS. Codd. observat Salmasius.

ΚΕΐΓΟΣ. Scholiastes Oppiani lib. 3. Halieut. v. 342. φυτὸν γὰρ ἡ σπάρτη, χρήσιμον εἰς κείγου πλοκήν: ubi editor, f. κάνου.

ΚΕΊΜΕΝΟΝ, *Locus ex quovis Scriptore laudatus*, vel *textus*, ad discrimen Scholiorum, ut in Nomocanone Photij, & alibi passim. Vide Προκείμενον.

ΚΕΙΜΗΛΙΆΡΧΗΣ, *Cimeliarcha*, *Qui cimeliis Ecclesiasticis præest*. Didymus seu Schol. Homeri Od. αʹ. Κειμήλιον, ἀπόθετον χρῆμα. Maximus Mazari in Canone MS. κειμήλιον δὲ κτῆμα πεφυλαγμένον. Πρεσβύτερος καὶ Κειμηλιάρχης τῆς κατὰ τὴν βασιλίδα πόλιν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, in Nov. 40. Justiniani. Vide Joan. Moschum in Limonario c. 48. 195. Extr. Collationem Catholicorum cum Severianis habitam sub eodem Justiniano, &c. Præterea Gloss. med. Latin.

Κειμηλιοφύλαξ, in Concilio Calchedonensi Act. 10. p. 647. *Custos Sacrorum Ministeriorũ*, veteri Interpreti: καὶ ὄντων παρὰ τῷ Κειμηλιοφύλακι ἕως νομισμάτων ἑξακισχιλίων, &c. Mox: ἐν τοῖς κειμηλίοις τῆς ἐκκλησίας οὐκ ἀπέθετο.

Κειμηλιαρχεῖον, *Ædes in qua reponuntur cimelia*. Justinianus in Nov. c. 4. §. 2. ἐν τοῖς αὐτῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας ἀρχείοις, τουτέστιν ἐν τῷ εὐαγεῖ κειμηλιαρχείῳ. Gregorius II. Pap. in Epist. ad Leonem Isaurum Imp. de Sacerdote delinquente: περιτιθέασιν εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ, τὸ εὐαγγέλιον καὶ τὸν σταυρὸν, καὶ φυλακίζουσιν αὐτὸν εἰς κειμηλιαρχεῖα, καὶ εἰς τὰ Διακόνια τῆς ἐκκλησίας ἐξορίζουσιν αὐτόν.

ΚΕΐΡΑ, *Ætas*: Hesychio, γενεὰ, ἡ ἡλικία. Balsamoni ad Can. 84. Synodi Trull. ἡ ἀτελὴς ἡλικία. Hac postremâ notione non semel usurpat Codex Canon. Eccl. Afric. c. 76. ὁμοίως ἤρεσεν, ἵνα ὁσάκις δήποτε σύνοδον δεῖ συναχθῆναι, οἱ ἐπίσκοποι οἵτινες οὔτε κείρᾳ, οὔτε ἀσθενείᾳ, οὔτε τινὶ βαρυτέρᾳ ἀνάγκῃ ἐμποδίζονται, ἁρμοδίως ἀπαντῶσι. Ita Can. 126. 131.

Κήρα, eodem significatu. Zacharias Pap. l. 3. Dialog. c. 18. ἀδελφός τις ἐν τῷ μοναστηρίῳ μου ὑπῆρχε, γνησίως μοι συναναστρεφόμενος, πάνυ τὴν ἱερὰν γραφὴν ἐξησκημένος, ὅστις τὴν ἐμὴν κήραν ὑπερέβαινεν: ubi Gregorius M. *qui me ætate præibat*. Utitur lib. 4. c. 49. semel ac iterum, ut Arsenius in Synopsi pag. 770.

Μεσοκαιρίτης, Μεσοκερίτης, *Homo mediæ ætatis*, μέσης κήρας. Cedreno, τὴν τοῦ σώματος ἀναδρομὴν μέσος. Myrepsus sect. 19. cap. 3. ex Cod. MS. ὠφελεῖ τοὺς παῖδας καὶ τοὺς μεσοκαιρήτας ἐν καιρῷ τοῦ θέρους πινόμενον. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Μεσοκερίτης ἄνθρωπος, περίχαρος στὸ δίομα.

Phædrus Fab. 33.

Ætatis mediæ cuidam mulier non rudis
Tegebat annos celans elegantia.

ΚΕΊΤΕΣΘΑΙ, pro Κεῖσθαι, *Iacere*, *Subjacere*.

ΚΕΚΟΥ͂ΝΤΖ, ἁλικάκαβος, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. In aliis legitur Κεκὲνζ, & Κεκὲντζ, *Alicacabus*, Genus Solani, apud Dioscorid.

ΚΕΚΡΑΓΆΡΙΟΝ, quasi dicamus *Clamatorium*, appellatur à Græcis Psalmus 141. qui incipit, Κύριε ἐκέκραξα πρός σε, εἰσάκουσόν μου. Habetur

in

in Bibliotheca Colbertea Cod.6465. hoc titulo, ἀρχὴ σὺν Θεῷ τῆς ὀκτωήχου, ἅπαντα πρῶτον τῶν κεκραγαρίων. Incipit porrò ab eodem Psalmo, cum notis Musicis. Vide Allatium in Dissertat. 1. de libris Eccl. Græc. pag. 103. & Lambecium lib.5. Commentar. de Biblioth. Cæsarea p.272.

ΚΕΛΕΦΟΣ, *Leprosus.* Apophthegmata Patrum in Agathone num. 26. ἔλεγεν ὁ ἀββᾶς Ἀγάθων, ὅτι εἰ δυνατὸν ἦν μοι εὑρεῖν κελεφὸν, καὶ δοῦναι αὐτῷ τὸ ἐμὸν σῶμα, καὶ λαβεῖν τὸ αὐτοῦ, ἡδέως εἶχον· αὕτη γάρ ἐστιν ἡ τελεία ἀγάπη. Nicon in Pandecte MS. lib.2. fol. 149. ὁρᾷ δέ τινα κελεφὸν ἀντλοῦντα καὶ μεταβάλλοντα, καὶ βουλόμενον πιεῖν, οὐκ ἔπιε, διὰ τὸ κελεφὸν εἶναι τὸν ἀντλοῦντα. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 164. ἐὰν γένηται τὸ εἰς ἄνθρωπος ἐπίρεν γινέκα, καὶ ὁρμάσι κίνης, καὶ ἐκίνι μετὰ ταῦτα γίνεται καμλεφὴ, &c. Cap.166. εἴδε ἡ μίτιρ ἔνι ἄστενις ἀπου κελέφιον, οὐ κακὶς ἀφοςίας, &c.

ΚΕΛΙΚΟΛΑΙ, *Cœlicolæ*, de quibus in Gloss. med.Lat. & alij passim. Collectio Constitut.Eccl.ex lib. 1. Cod. in Paratit. ad tit.5. οἱ κοιλικόλαι ἐὰν μὴ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν μεταδιώξωσιν, ὡς αἱρετικοὶ τιμωρεῖνται.

ΚΕΛΙΟΣ, *Stolidus*, *Ineptus*, *Vanus.* Glossæ Græcobarb. ἠλίθιον, μάταιον, κελιὸν, ἐλαφρόν.

ΚΕΛΛΑ, Κέλλη, Κελλίον, *Cella*, præsertim *Cella monastica.* Nilus Mon. lib.2. Epist. 96. καὶ τύρβης καὶ ἀκαταστασίας πληρῶν τὴν ἐλεεινὴν κέλλαν. Adde Epist.132. & lib.de Vitiis cap.4. S.Ephrem in Actis SS. Abramij & Mariæ num.20. ἤρξατο καταστρέφειν τὴν κέλλαν αὐτοῦ. Ita num. 21. 22. 29. Gregorius in Vita S. Basilij Junioris num.20. ἐν τῇ κέλλῃ τῆς γραὸς συνεχῶς καλιῶν. Symeon S.Mamantis Hegumenus in Carminibus MS.

Πόθεν ἔρχῃ, πῶς εἰσέρχῃ ἔνδοθεν τῆς κέλλης λέγε.

Anna Comnena lib.15. pag.489. τῶν δὲ μοναχοῦ τὴν κέλλαν ἐνδυῶντος περὶ μέσας νύκτας, &c. Utuntur passim Scriptores. Theodorus Studita Orat. in S.Platonem num. 33. Palladius in Vita Chrysostomi p.57. Palladius Cappadox in Hist. Lausiaca cap.1. 7. 10. 11. Naucratius de obitu S.Theodori Studitæ, pag.873. Martyrium SS. Patr. Sabaïtarum num. 24. Martyrium S. Petri Archiep. Alexandrini pag.196. Vita S. Nili Junior. pag. 101. Vita S. Nicolai Studitæ pag. 932. Anonymus in Porphyrogen. num.49. 50. Pachymeres lib.3. cap.19. lib.9. cap.29.lib.10. c.10. 28. Ducas Hist.cap.36. & alij sine numero.

Propriè verò Κέλλαι dicuntur apud aliquot è laudatis & mox laudandis Scriptoribus, ædiculæ τῶν Ἀναχωρητῶν, in quas scilicet traducebantur qui ad eximiam vitæ Monasticæ perfectionem pervenerant, cùm cæteri, qui nondum hanc attigerant, in Cœnobio manerent. Constabant enim Lauræ Cœnobio, & diversis Cellis, ut pluribus docet Cyrillus Scythopolitanus in Vita S.Euthymij num.89. cujus Græca hîc adducam: Λαῦραν ἐκεῖσε μεγίστην, οὐκ ἐλάττους ἢ ἑβδομήκοντα τοὺς ἀναχωρητὰς ἔχουσαν συστησάμενος· πρὸς δὲ καὶ κοινόβιον μέσον αὐτῆς ὡς ἄριστα καθιδρύσας· τοὺς μὲν εἰσαγομένους τῶν μοναχῶν ἐν τῷ κοινοβίῳ μένειν, ἐν αὐτῷ τε τὴν μοναχικὴν ἐξασκεῖσθαι διαγωγὴν παρεσκεύαζεν· ὅσοι δὲ συχνοῖς ἔτι καὶ μακροῖς πόνοις ἐνεγυμνάσαντο, καὶ τοῦ τῆς τελειότητος ἤδη μέτρων ἐπέβησαν, τούτους δὲ ταῖς καλουμέναις Κέλλαις ἐγκαταοικίζων, ὑπὸ τοιούτῳ ζῆν ἐκέλευε τῷ κανόνι. Atque ita Κελλίον usurpat Justinianus in Nov. 133. Vide Gloss. med. Lat. in *Laura.*

Κελλίον. Lexicon MS. Cyrilli: Δωμάτιον, οἶκος, κελλίον. Moschopulus in Lexico Philostrati: Θάλαμος, ὁ τὰς νυμφίας περιέχων οἶκος, γάμου τελουμένου, ὁ τὰς νυμφίας περιέχων οἶκος, γάμου τελουμένου, ὁ κοινῶς λεγόμενος παστὸς, ἤτοι κελλίον, καὶ Ἀττικῶς δωμάτιον. Epistola Concilij Sardicensis: Μακάριον ἐληλυθέναι εἰς τὸ κελλίον αὐτοῦ διεβεβαιοῦτο. Martyrium S. Eupli ex Metaphraste: καὶ διαδραμόντες τὰς πλατείας τῆς πόλεως, εὗρον αὐτὸν ἐν κελλίῳ διάγοντα. Utuntur passim Scriptores. S. Athanasius Apol. 2. de Fuga sua pag. 747. 764. 781. Idem de Imag. Berytensi pag. 627. Sozomen. lib.6. cap.31. Theodorus Lector Ecl.1. Theodoritus lib 2. Hist. Eccl. cap.8. pag.77. Theophanes an. 7. Marciani. Leo Grammaticus pag.479. 480. Anonymus Combefisianus in Leone Phil. num. 11. 15. Anna Comnena pag. 138. Nicetas in Alexio lib.3. num. 1. Martyrium SS. XL. Patrum Sabaitarum num. 12. 25. 42. Gregorius in Vita S. Basilij Jun. num. 54. Nilus Monach. lib. 2. Epist. 130. Antiochus Homil. 84. 102. Joannes Moschus in Prato Spirit. cap. 19. Dorotheus Doctr. 1. 4. 16. Vita S. Mariæ Ægyptiacæ num.16. Palladius in Vita Chrysostomi pag. 54. Palladius in Hist. Lausiaca cap.20. S. Ephrem in Actis SS. Abramij & Mariæ num. 17. 25. 27. Vita S. Lucæ Jun. pag. 993. 1008. Naucratius de obitu S. Theodori Studitæ pag. 873. Joann. Hierosol. in Vita S. Joannis Damasceni pag.256. 261. Gregorius Decapolita de Visione Saraceni num.48. Acta MSS. S. Aquilæ unius è 70. Apostol. Vita S. Nili Jun. pag. 22. 70. 90. Acta S. Maximi Confess. pag. 31. 37. Apophthegmata Patrum passim. Justinian. Nov. 133. cap.1. Jus Græco-Rom. pag.155. 171. 178. Joannes Phocas in Descript. T. S. pag.20. 30. 55. Sguropulus in Hist. Concil. Florent. Sect.6. cap. 15. Codinus & alij sine numero.

Κελλεῖον, apud Ammonium de SS. Monachis Sinaïtis pag. 89.

Παρακέλλιον, Παράκελλον, *Minor Cella majori adjuncta*, seu potiùs *Cellario.* Typicum MS. Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap.4. ἐν τῷ δοθησομένῳ αὐτῇ κελλίῳ, ἤγουν τῇ ὄπισθεν τοῦ μύακος τῆς τραπέζης τῶν μοναζουσῶν ἐχομένως τοῦ περιβόλου αὐτῆς ἀναταρθείσῃ μικρᾷ τροπικῇ μετὰ τοῦ παρακελλίου, καὶ τῆς χρειώδους ἄλλης ἀπολυθίας, &c. Cap.80. παρακέλλιον τοῦ νοσοκομείου τῆς μονῆς. Balsamon ad Can. 97. VI. Synodi: καὶ διὰ κατασκευῆς παρακελλίων, ἤγουν μαγειρείων, ἢ ἄλλων τοιούτων.

Παρακελλάριος. Vide Gloss. med. Lat. in *Paracellarius.*

Κελλύδριον, *Cellula Monastica.* Georgius Pachymeres lib.4. cap.8. ἐφ' ᾧ καταλαβεῖν τὸ ἐν τῇ Βαρβάρᾳ κελύδριον τοῦ θαυματουργοῦ Νικολάου. Εὐκτήριον dicitur Scylitzæ. Perdiccas Ephesius:

Ἐν τούτῳ καὶ κελλίδριον τῆς παναμώμου κόρης.

Κελλικοὶ, ita *Cubicularij* Papæ appellantur apud Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect.4.c.22. πάντας ἡμᾶς εἰσήγαγον, ἀνοιξάντων τῶν τοῦ Πάπα κελλικῶν κλειδούχων τὴν τοῦ τρικλίνου τούτου πύλην, καὶ μετὰ τὸ εἰσελθεῖν ἡμᾶς, κλεισὶ πάλιν ἀσφαλισάντων· οὕτω γάρ ἐστιν αὐτοῖς ἔθος ἀεὶ, καὶ εἰσιοῦσι καὶ ἐξιοῦσι κλεισὶ τὰς τῶν κελλίων ἀσφαλίζεσθαι πύλας ἔνδοθέν τε καὶ ἔξωθεν.

Κελλικῶς, *In Camera*, *Seorsim.* Idem Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.2.c.10. ἦλθεν ὁ Ἀντώνιος εἰς Πατριάρχην, καὶ ὡμίλισεν αὐτῷ κελλικῶς καὶ ὡραίως.

Κελλιῶται, *Monachi in Cellulis reclusi*, qui *Cellulani* dicuntur Sidonio lib.9. Epist.3. Dorotheus Doctrinam 16. πρὸς κελλιώτας inscripsit, qui scilicet καθίζουσι εἰς τὸ κελλίον.

Κελλιῶται, Græcis hodiernis dicuntur *Anachoretæ*, qui cùm sunt ad labores ineptissimi, & oneribus Monasterij impares, quietè tamen vivere exoptent; extra Monasteria, quæ muris undique cinguntur, cellam collatâ pecuniâ cui Templum, vinea & campus annexa sunt, quorum fructibus vivere possunt,

 coëmunt,

coëmunt, ibíque cum nonnullis sociis vivunt: cùm dies festus agitur, ad Monasterium procedunt, & Officiis celebrandis assistunt: quibus finitis, ad cellam regrediuntur, & domestica negotia obeunt, & cùm libuerit, precibus operam dant. Ita Allatius lib. 3. de Consens. utr. Eccl. cap. 8. num. 8.

Κελλιῶται, *Camerarij*, *Cambellani*: iidem qui Κοιτωνῖται. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 6. cap. 15. καὶ μετ' οὐ πολὺ ὁρῶμεν τοὺς κελλιώτας τοῦ Δερμοκαΐτου καὶ τοῦ Μανουὴλ κατέχοντας αὐτὸν (τὸν βασιλέα) ἐκ τῶν ἀγκαλῶν. Adde sect. 2. cap. 20. Laonicus lib. 9. ἐζώγρησε δὲ πολλοὺς ὁ Ζύχης, οὕς τινας φονεύσας ἐξ αὐτῶν, ἔχων καὶ τὸν Μαυροκώνσταν λεγόμενον ζῶντα, Κελιωτὴν ὄντα καὶ Ἐξοδιαστὴν τοῦ Βασιλέως, ὃν καὶ ἀπέκτανεν ὁ Ζύχης ἔμπροσθεν τῆς πόλεως. Agit præterea de ejusmodi Celliotis Phranzes lib. 2. Chron. cap. 1.

Κελλιωτικοὶ, *Monachi Celliotæ*. Balsamon ad Synod. 45. τοῦτο καὶ νῦν παρὰ τοῖς κελλιωτικοῖς, καὶ μάλιστα Μοναστηρίοις. Κελλιωτικὴ μονὴ, apud eundem ad Nomocan. Photij tit. 1. cap. 24.

ΚΕΛΛΑ'ΡΙΟΝ, *Penarium*, *Cellarium*, ταμεῖον, in Gloss. Gr. Lat. Glossæ Basilic. Ταμεῖον, κοιτῶνα, ἢ κελλάριον. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 62. οἱ τὴν διακονίαν ἐκπληροῦντες τοῦ κελλαρίου. Zacharias Pap. lib. 2. Dialogor. cap. 28. καὶ οὐδὲν ἕτερον ἦν ὑπολειφθὲν ἐν τῷ κελλαρίῳ τῆς μονῆς, εἰ μὴ βραχύ τι ἐλαίου ἐν ὑαλίνῳ σκεύει. Utitur rursum lib. 4. cap. 23. Vetus Pœnitentialis Græc. εἴτις ἀκαίρως ἔρχεται εἰς τὸ κελλάριον, &c. Malaxus in Hist. Patr. ἔκαμε κριτήριον μετὰ ὡραιότατου θρόνου Πατριαρχικοῦ, καὶ ἄλλα πολλὰ κελλία ἀντίκρυς τοῦ κελλαρίου.

Κελλαρικὸν, *Penus*, in Gloss. Lat. Gr. ex MS. Sangermanensi: Glossæ Basil. Κελλαρικὸν, κεκρυμμένον. Ita etiam in Glossis Juris MSS. non agnosco hanc postremam vocem. Vide lib. 44. Basilic. tit. 13. §. 4.

Κελλαρικὰ, *Cellarienses species*, de quibus in Gloss. med. Lat. Chronicon Alexandrinum an. 13. Constantij: ἀπέστειλεν αὐτὸν ἐν πόλει Προυσιάδι τῆς Βιθυνίας, λαμβάνοντα ἀννώνας καὶ κελλαρικὰ δαψιλῶς. Palladius in Historia Lausiaca cap. 14. ἐκ τῶν ἰδίων χρημάτων καὶ τῶν οἰκείων πόνων πάντοτε Ἰατρικὰ καὶ κελλαρικὰ ἀγοράζων ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ πάσῃ τῇ ἀδελφότητι. Lib. 16. Basil. tit. 2. §. 15. ἐκ τῶν ἐν τῷ ἀγρῷ γινομένων κελλαρικῶν ὁ τὴν χρῆσιν μόνην ἔχων, &c. Item lib. 44. Κελλαρικοῦ λεγαδευομένου πάντα τὰ βρώσιμα καὶ τὰ πόσιμα περιέχεται. Mox: Κελλαρικοῦ δὲ καθόλου λεγατευομένου, καὶ ὄξος περιέχεται, &c. Harmenopulus lib. 2. tit. 10. ἐκ τῶν ἐν τῷ ἀγρῷ γινομένων Κελλαρικῶν τὴν χρῆσιν μόνην ἔχων τὸ πρὸς ἐνιαυτὸν ἀρκοῦν αὐτῷ λαμβανέτω.

Κελλάριος, *Cellarius*, *qui Cellario præest*. Glossæ Gr. Lat. Κελλάριος, *Penuarius*. Glossæ MSS. ταμίας, ὁ κελλάριος. Constantinus lib. 1. de Themat. cap. 6. κελλάριος, ὁ φύλαξ τῶν ἄρτων. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: καὶ λαῶν πολλῶν τῷ μοναστηρίῳ καταφυγόντων, ὁ κελλάριος λέγει τῷ ὁσίῳ, οὔτε ἄλευρον, οὔτε σῖτος ἐστίν. Pœnitential. Græc. εἴτις ὀχλεῖ τῷ ἀρχιμανδρίτῃ προφάσει τῆς ἐφημερίας, πλὴν τοῦ Κελλαρίου, ἢ τοῦ ἀρχιμανδρίτου, γινέσθω ἀπολογίας. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 62. οἱ τὴν διακονίαν ἐκπληροῦντες τοῦ κελλαρίου εὐλαβέστατοι μοναχοὶ, &c. Kellarios in Monasteriis Promotionis Ordinem descripsit Morinus lib. de Sacris Ordinat. pag. 116. Vide Dorotheum Doctr. 18.

Κελλαρία, *Cellaria*, *Mulier quæ Cellario* præest, ut est *Celleraria* in Monasteriis Feminarum apud Abelardum pag. 157. & in Synodo Aquisgran. Hesychius: ταμίη, ἡ προστάτις τοῦ οἴκου, διοικήτρια, ἡ κελλαρία πιστή.

Κελάρης, Idem qui Κελλάριος. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg. MS.

Κατάβενε στὴν τράπεζαν, καὶ βόθα τὸν Κελάρην.

Κελλαράριος, *Cellararius*, de qua voce nos in Gloss. med. Lat. Zacharias Pap. lib. 2. dialog. cap. 28. ἐπηρώτησεν ὁ πατὴρ τὸν κελλαράριον. &c. Suprà dixit, ὁ τὴν τοῦ κελλαρίου διακονίαν ἐγκεχειρισμένος.

Κελλαρίτης, idem qui Κελλάριος. Lexicon MS. Cyrilli: ταμίας, ὁ Κελλαρίτης. Apophthegmata Patrum in Gelasio num. 3. ὅτι ποτὲ ὀψαρίου ἐνεχθέντος αὐτοῖς, τοῦτο τηγανίσας ὁ μάγειρος, εἰσένεγκε τῷ κελλαρίτῃ, χρείας δὲ ἐπειγούσης τοῦ κελλαρίτου, ἐξῆλθε τοῦ κελλαρίου, &c. Vita S. Nili Junioris pag. 69. ἐκέλευσεν ἑτοιμάσαι τῷ κελλαρίτῃ, ἵνα φησὶ τῶν ἀδελφῶν φθασάντων ἀπὸ τοῦ μύλου γευσώμεθα ἄρτου. Dorotheus Doctr. 4. εἴτε πρὸς τὸν κηπουρὸν, εἴτε πρὸς τὸν κελλαρίτην, εἴτε πρὸς τὸν μάγειρον, &c. Doctr. 11. ἆρα ᾔτησα τὸν κελλαρίτην πρᾶγμα, καὶ οὐκ ἔδωκέ μοι. Occurrit rursum infrà. Triodium in Sabbato Sancto: καὶ εἰσέρχεται ὁ κελλαρίτης καὶ ἐπιδίδωσι τοῖς ἀδελφοῖς ἀνάκλασμα τοῦ ἄρτου, &c. Typicum S. Sabæ c. 2. ὁ δὲ κελλαρίτης προτίθησιν ἐν τῷ ἀναλογίῳ ἄρτους, ἐξ ὧν ἐσθιόμεθα ἐν τῇ τραπέζῃ. Eadem habet Euchologium Goari pag. 43. Κελλαρίτου porrò officium ac ministerium pulchrè describunt Jambi MSS. ex Cod. Thuanæo:

Εἰς τὸν Κελλαρίτην.

Τὶς ὡς σὺ, τέκνον, ἐργάτης Θεοῦ πέλει;
Ἔχεις γὰρ ἔργον σφόδρα τῶν ἄλλων πλέον,
Τῶν τῆς ἀδελφότητος ἄρχων βρωμάτων,
Ὅλος πρόσελθε πανθένως τῇ φροντίδι,
Διδοὺς ἑκάστῳ τὸ προσῆκον ἐν κρίσει,
Πυρὰς δέχοιο τῆς πολυζητησίας
Ἐκεῖνον οὕτως ἄλλον ἀλλοίως φέρων,
Πράως, γαληνῶς, συμπαθῶς, οἰκτιρμόνως,
Οὕτως γὰρ ἕξεις σὺν στεφάνῳ τὸ στέφος.

Κελλαρεύεσθαι, *Cellario præesse*. Lexicon Cyrilli: Ταμιεύεσθαι, Κελλαρεύεσθαι.

ΚΕ'ΛΛΗΣ, pro Κέλης, *Equus celer*, *qui ab uno sessore agitur*. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. ἱππιάζεται, οὐχ ἁπλῶς τὸ περὶ ἱππικὴν ἔχειν, ἀλλ' ἐφ' ἑνὸς ἵππου ὀχεῖσθαι, ὃ νῦν κέλλητα καλοῦσιν.

ΚΕΜΕΛΕΓ, *Ægyptiis*, *Veratrum nigrum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 733.

ΚΑΜΕΦΗΤΟΥ'Σ, Χαμεπίτης, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Chamæpitys*.

ΚΕΜΜΩΝΑΡΙ'ΔΙ, τὸ Πλατοκοίμοινον, in Glossis Jatricis Græcobarb. Πλατυκύμινον.

ΚΕΝΑΚΟΥΛΛΑ'ΡΙΟΣ, *Cœnacularius*, apud Scholiastem Basilic. ad lib. 25. pag. 27.

ΚΕΝΔΗ͂Σ, τὸ πύρεθρον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. In aliis Κενδὶς scribitur. *Pyrethrum* de quo Ruellius lib. 3. cap. 49.

ΚΕ'ΝΔΟΥΚΛΟΝ. Vide in Κένδουκλον.

ΚΕ'ΝΔΡΟΣ, pro Κέδρος, *Cedrus*. Physiologus MS. de Natura animalium ὑπάγουσι εἰς τὰς κένδρους, μίξαι τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἐκ τῶν ἐκεῖ ἀρωμάτων, &c. Ita ν. interponere vocibus Græculos non semel hîc observamus.

ΚΕΥΗ'ΝΗΖ, σαγάπηνον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΚΕΝΗ'ΡΙΟΝ, pro Κενοτάφιον, in Cod. Barbarogr. Nicetæ.

ΚΕΝΟ'ΞΥΛΟΝ, *Chamæleon niger*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 416.

ΚΕΝΟΥ͂, *Supervacuò*, apud Moschionem de Morbis Mulierum cap. 21. vertit vetus illius Interpres.

ΚΕΝΟΥ'ΡΓΙΟΣ, Κενέργιος. Vide in Καινέργιος.

ΚΕΝΟΥ'ΧΟΣ, *Crumena*, pro Κωδοῦχος, quæ vox Hesychio exponitur τὸ θυλάκιον, βαλάντιον, καὶ μαρσίππιον. Theophrastus in characterismo diffidetis:

εἰ κέκλεικε τὴν κιβωτ', καὶ εἰ σεσήμανται τὸ κυνέχιον. Ita emendat Salmasius, ubi Cod. Edit. τὸ κοιλιέχιον præfert. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Κενέχ☉, τὸ βαλάνιον· κύρβεις, ἄξονες νόμων.

Pollux Κυνέχον, *Lorum quo canis alligatur*, interpretatur.

ΚΕΝΤΑΡΧΟΣ, *Centurio.* Leo in Tacticis cap.4. §.6. πρώτη κεφαλὴ ὁ στρατηγός, καὶ μετ' αὐτ' οἱ Μεράρχαι, εἶτα Δρυγγάριοι, εἶτα οἱ Κόμητες, ἤγουν οἱ τ' λεγομένων βάνδων ἄρχοντες, εἶτα οἱ Κένταρχοι, ἐφεξῆς οἱ Δέκαρχοι, ἤγουν οἱ πρῶτοι τ' λεγομένων ἀκιῶν. Et §. 11. Κένταρχ☉ δ' ἐστιν ὁ ἑκατ' ἀνδρῶν ἄρχων, ἤτοι ἑκατόνταρχ☉. Adde cap.12. §.74. cap.16. §.4. cap.18. §. 50. cap.19. §.8. 13. Basilius in Naumachicis, apud Rigaltium: ἑκατοντάρχης ὁ ἐπὶ μιᾶς νηὸς ἑκατ' ἀνδρῶν ἡγέμεν☉, ὅστις καὶ τριήραρχ☉ κέκληται. ἔστι δ' ὁ λεγόμεν☉ Κένταρχ☉· κέντεμ γὰρ παρὰ Ῥωμαίοις ὁ ἑκατ' ἀριθμός. Προσαγορεύεται καὶ Κένταρχ☉ ὁ ἑκατ' ἀνδρῶν ἡγέμεν☉. Theophanes an.20. Mauricij: προβάλλονται Ἔξαρχον Φωκᾶν τ' Κένταρχον. Cedrenus an. 1. Phocæ: ἔτ☉ Κεντηρίων, ἤτοι Κένταρχ☉.

Πρωτοκένταρχ☉, *Primus Centurio.* Novella Basilij Porphyrog. de præscript. 40. annor. ἔτ☉ γὰρ καὶ αὐτοὺς σχολαρίους δυνατοὺς ὠνόμασαν· ἡμεῖς δ' λέγομεν καὶ τούτους δυνατούς, προστίθεμεν δ' καὶ πρωτοκεντάρχους· καὶ γὰρ τούτους δυνατούς, ἤδη πραγματικῶς διέγνωμεν.

ΚΕΝΤΗΚΛΑ. Prochoprodromus ex Cod.MS. Reg. 1334.

προκύψατε βιλαρικὰς, ἐπάρειστε κεντήκλας.

Infrà:

Καὶ τὰς κεντήκλας νὰ περνᾶν καὶ τοὺς πιπεροτζίφλας

Paulò antè:

Κεντίκλας ἂν ἐμάθαινα, καὶ τοὺς πιπεροτζίφλες.

Idem videtur quod Κέντεκλον. Vide in hac voce.

ΚΕΝΤΗΛΙΩΝ. Vide in Γεντήλι☉.

ΚΕΝΤΗΜΑ, unus è novemdecim tonis Musicæ Græcanicæ, quos recensemus in V. φωνή. Vide Ἴσον, & Rutgersium lib. 2. variar. Lection. cap. 11. Extr.

ΚΕΝΤΗΜΑΤΙΑ, *Punctura*, Κέντημα, in Corona pretiosa.

ΚΕΝΤΗΝΑΡΙΟΝ, *Centenarinm*, *Libra centum.* Suidas: Κεντηνάριον, λίτρα ρ'. κέντον γὰρ Ῥωμαῖοι τὰ ρ' φασί. Hauserunt à Procopio lib.1. de Bello Persico cap.23. ἕλκει δ' λίτρας τὸ κεντηνάριον ἑκατ', ἀφ' οὗ δὴ καὶ ὠνόμασται· κέντον γὰρ τὰ ἑκατ' καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Idem in Hist. arcana: λέγουσι γὰρ αὐτὸν ἐκ Χαρκηδόν☉ τε καὶ Ῥαβέννης ἐς ἑκατ' κεντηνάρια ἐξ ἀμφοῖν παλαιὸν συλήσαντα ἔχειν. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S.Sabæ cap.73. δώδεκα κεντηναρίων συγχώρησιν ἐποιήσαντο δημοσίων. Utuntur passim Scriptores, Olympiodorus, apud Photium pag. 197. Joan.Moschus in Limon. cap. 195. Acta SS XL. Martyr. Theophanes an.12. Leonis M. An.8. & 9. Justini Thracis. An. 2. Justiniani pag.152. An.3. Leonis Isauri. Ejusdem Continuator lib.3. num.9.34. lib.4. num. 21. Anonymus Combefisian. in Lacapeno num. 44. in Porphyr. num. 4. Symeon Logoth. in Theophilo num.18. in Michaële Theophili F. num.14. 15. Nicetas in Manuele lib.2.n.7. lib.5. n.9. Cinnamus lib. 2. num. 2. Constantinus Porph. in Nov. περὶ συνηθειῶν, lib. de Adm. Imp. pag. 201. & in Basilio num.22. Edit.Allat. Ducas cap.19. pag.51. Codin. in Orig.Constantinopol. num. 19.22. 119.139. 142. &c. Et alij: veteres præterea Inscript. apud Gruter 1160. 17. 1161.1. Vide Notas nostras ad Cinnamum pag.455. Scribit Joan. Stiernhookus lib.1. de Jure Suevorum vetusto cap.11. pag.150. Germanos, præsertim Superiores, ad *Centenarios* pondera exigere, *Centener*, quorum unus centum markas seu libras continet.

ΚΕΝΤΗΝΑΡΙΟΣ, *Centenarius*, ἑκατόνταρχ☉, *Centurio.* Apud S. Athanasium in Apol.2. de Fuga sua quidam Antonius Βίαρχ☉ Κεντηνάρι☉ τ' λαμπροτάτων Ἐπάρχων τ' ἱερ' πραιτωρίε inscribitur. Vide Gloss. med. Lat. in *Centenarius.*

ΚΕΝΤΗΡΙΩΝ. Vide in Κεντυρίων.

ΚΕΝΤΗΤΟΝ, *Opus acupictile*, *Phrygium.* Theophanes an. 5. Justini Thracis: φορέσας στέφανον καὶ χλαμύδα βασιλικὴν ἄσπρην, ἔχουσαν ταυλὶν χρυσοῦν, ἐν ᾧ ἐκ κεντητ' ἐγκεχάρακτο ἡ εἰκὼν τ' βασιλέως Τιβερίου. Nicetas in Manuële lib.3. num.6. ex Cod.Barbarogr. βλαττία χρυσᾶ καὶ ἑξάμιτα, καὶ ἕτερα βλαττία ποικίλα καὶ κεντητά. Vbi Cod. alter: καὶ ὀθόναι τ' ἐξ ὑπερηφάνε ὑφῆς, &c. Alia notione usurpat nempe pro *inustus*, vel *graphio impressus.* Idem Theophanes an.7. Mauricij: τ' δ' Τούρκων ἐν τοῖς μετώποις τ' τύπον τ' σταυρ' κεντητ' διὰ μέλαν☉ ἐχόντων, &c. Rursum an. 2. Constantini filij Irenes, & ex eo Cedrenus: ἐπιγράψας εἰς τὸ πρόσωπον αὐτ' μέλανι κεντητ', Ἀρμενιακὸς ἐπίβουλ☉, &c. Huc fortè referri possunt quæ habet Galenus in Lexico Hippocrat. Ῥαφίῳ, τῷ κεντηρίῳ ᾧ διακεντοῦντες οἱ τεχνῖται τ' τοιούτων ἐπιτηδεύσεις ὀπὰς τ' λίνε διείρσει παρασκευάζουσι. Vide Μέλαν.

ΚΕΝΤΟΚΟΥΡΑ, πόλεων λέγεται. Ita Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. *Polium*, de quo Ruellius lib.3. cap.60. Aliæ ex Cod. Reg. 1237. Κεντοκούραν, ἀλιπία λευκή. Constantinus Asecretis in Viatico MS. lib. 1. cap.54. τ' λαβεῖν ἀπὸ τ' κεντοκούραν μίαν δράκαν.

ΚΕΝΤΟΝΙΟΝ, Κεντοιάριον. Vide in Κεντών.

ΚΕΝΤΟΥΚΛΑ, *Centunculi.* Epimerismi MSS. Herodiani parte 2.& Lexicon MS. ex Cod.Reg.1708. πῖλ☉, τὸ κέντουκλον. Suidas: πιλία, κέντουκλα. πῖλ☉, τὸ κέντουκλον. Ita etiam Moschopulus & Lexicon MS. Cyrilli. Glossæ aliæ: Πῖλον, καὶ πιλίδιον, τὸ κένθυκλον. Joannes Tzetzes ad Hesiodi ἔργ. β'. Πίλοις, κυρίως, τοῖς ἐξ ἐρίων πεπιλημένοις, καὶ συμπαληθεῖσι καὶ συσφιχθεῖσιν ὑφάσμασιν, ἃ οἱ ἰδιῶται νῦν κέντουκλα φασί. Apollodorus MS. in Poliorcetic. in Κόρακ☉ descriptione: καὶ γὰρ ἐκ τ' ἐμπροσθίων μερῶν σκέπεσθαι ὀφείλει βύρσαις καὶ κεντούκλοις. Idem: σκέπεται δ' ὅλ☉ ὁ κόραξ διὰ βύρσης καὶ κεντούκλε. Quod porrò hic Κέντουκλον Apollodorus, Κέντρωσιν appellat Biton de Machin. bellic. ἐσεγάσω τὸ μὲν πρῶτον ὕλῃ ξυλικῇ, εἶτα ἐπάνω κέντρωσιν, ἤτοι ἱματισμοῖς ὡς ὅτι μάλιστα. Leo Imp. in Tactic. cap.5. num.4. ποδόψελλα σιδηρᾶ, ἢ καὶ ἐξ ἑτέρας ὕλης, διὰ τοὺς μὴ ἔχοντας περιτραχήλια σιδηρᾶ, ἀλυσίδια, ἐνδεδυμένα, ἔσωθεν μὲν ἀπὸ κεντούκλε, ἔξωθεν δ' ἀπὸ λινοῦ, νευρικὰ τὰ ἀπὸ κεντούκλων διπλῶν γινόμενα. Occurrit passim ea notione apud Tacticos, eundem Leonem cap. 6. num.8. cap.18. num.51. cap.19. num.13. Constantinum pag.11. 15. & Mauricium lib.1. cap.2. lib.11. cap.3. apud quos promiscuè, κέντουκλον & κένδυκλον scribitur. Orneosophium jussu Michaëlis Imp. scriptum, pag. 249. τρίχας ἀλόγου τρίψον, καὶ ποίησον αὐτὰς ὥσπερ κένδυκλον, &c. Constantinus Asecretis in Viatico peregrinantium τέφραν ἀπὸ κινδούκλε κεκαυμένην μετ' ὄξους καὶ ἐλαίου. Ita MS.Reg. Joan.Cananus de Bello Constantinop. pag.193. καὶ ἐσῆλθεν εἰς τὴν τένταν τὴν ἱσταμένην ἀπὸ κεντούκλων. Vide Philipp. Pigafettam ad Leonis Tact. lib.5. pag.66.

Κέντουκλον, *Centunculum*, herba quæ Dioscoridi Γναφάλιον dicitur. Ita legendum apud ejus Interpol. cap.538. pro κέντουλον.

ΚΕΝΤΟΥΡΙΑ, *Centuria.* Justinianus Nov.128. cap.3. ὑπὲρ ἑκάστου ἰούγου, ἢ ἰουλίας, κεντουρίαν, ἢ ἄλλων οἱωνδήποτε ὀνόματι.

ΚΕΝΤΟΥΡΙΩΝ, Κεντυρίων, *Centurio.* Hesychius: Κεντύριον, Ἑκατόνταρχ☉. Constantinus lib.1. de

de Themat. cap. 1. Λογγίνυς γὰρ ἔλεγον τὺς χιλιάρχυς, τὺς δὲ Κενλυρίωνας τὺς Ἑκατοντάρχυς. Suidas in Σημαία: οἱ δὲ ἡγεμόνες τύτων Κεντυρίωνες καὶ Ταξίαρχοι.

Κεντυρίων, apud Marcum cap. 15. v. 39. 44. 45. Epistola Smyrnensis Ecclesiæ de Martyrio S. Polycarpi: ἰδὼν οὖν ὁ Ἑκατόνλαρχος, Κενλυρίων, &c. Martyrium S. Isidori num. 1. εἷς δὲ τις τῶν ςραλιωτῶν Κενλυρίωνος τόπον ἐπέχων. Anonymus MS. in Homil. in Sabbatum Lazari: καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κενλυρίωνα, τυτέςι ἑκατόνλαρχον, &c. Glossæ Basilic. Κενλυρίονες, Μανδάτωρες. Callistus Patr. Constantinopol. Homil. in Exaltat. S. Crucis: αὐτὴ ἡ φωνὴ κεντυρίωνα κατέπληξε. Adde to. 1. Basilic. p. 686. &c.

Κεντηρίων. Lexicon MS. Cyrilli: Κενληρίων, Ἑκαλόνταρχος. Addunt Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. ἤτοι ταγμαλάρχης ἑκαλοντάδος· κένλον γὰρ παρὰ Ῥωμαίοις, τὸ ἑκατόν. Et Glossæ Basilic. Κενλερίωνες, Μανδάτορες. Cedrenus: Κενληρίων, ἤτοι Κένλαρχος, πλὴν τῶν σώμαλος ἀναδρομὴν μέσος. Victor Presbyter in Marcum: καὶ ὅτι Κεντηρίων διὰ τῦτο μάλιςα ἐπίςευσεν, ὅτι μετ' ἐξυσίας ἀπέθανεν. Christophorus Patricius in Menologio:

> Ὁ Κεντηρίων πῦρ πόθυ θέυ πνέων,
> Ψυχὴν προθύμως, εἰς τὸ πῦρ ἀποπνέει.

Ἰταλικὸς Κενληρίων, apud Laonicum lib. 5.

ΚΕΝΤΡΙΖΕΙΝ, Ἐγκεντρίζειν, Κεντρώνειν, *Inserere*, *Surculum inserere*, διείρειν, ἐνθέσθαι. Lib. 16. Basilic. tit. 1. §. 7. καὶ ἀνανεοῖ, ὥσπερ καὶ κεντρίζει τὰ δένδρα. Cyrillus nuperus Patr. Constantinopolit. in Homilia de Publicano: τὰ δύσκαρπα (δένδρα) τὰ κεντρίζει, τὰ ἄκαρπα ἄλλα καίει, ἄλλα κοπρίζει εἰς ἐλπίδα, &c. de Hortulano. Anonymus MS. περὶ γεωργικῶν· Τρεῖς τρόποι εἰσὶν ἐγκεντελσμῦ· καὶ ὁ μὲν εἷς κυρίως καλεῖται ἐγκέντρισμος, ὁ δὲ δεύτερος ἐμφυλισμὸς, ὁ δὲ τρίτος ἐνοφθαλμισμὸς, &c. Adde Agapium Monach. in Geopon. cap. 15. 16. & alibi passim. Κέντρον pro clavo usurpat Hesychius: ἧλος, καρφία, κέντρα. Vide Ἐμφυλιάζειν.

ΚΕΝΤΡΟΣ, *Cedrus*, Κέδρος, in Corona pretiosa. Anonymus de Nuptiis Thesei:

> Κέντρυς ὀπυραχλιασμὸς ποτὲ ὐ σέβησάν τυς.

ΚΕΝΤΡΟΥΝΙΟΝ, *Stimulus*, Κέντρον. Historia MS. Belisarij:

> Μέγα κακὸν, μέγα θηρίον ὁ φθόνος ἔνι, φίλοι,
> Σκορπίον ἀπηκάζυλο με μυρία κεντρύνια.

Rursum:

> Καὶ τὰ πικρὰ χολόκοκκα τὰ δίδης καθ' ἡμέραν,
> Σκόρπιε φθόνε δολερὲ με μυρία κεντρύνια.

ΚΕΝΤΩΝ, *Cento*. Suidas: Κεντὼν, κενλῶνος, Ῥωμαϊςὶ, καὶ κενλώνιον.

Κενλώνιον, *Vestis ex centonibus confecta*, cujusmodi fuit Monachorum ῥάκος, vel storea. Apophthegmata Patrum in Simone num. 2. φορέσας οὖν τὸ κενλώνιον αὐτῦ, καὶ λαβὼν ἄρτον καὶ τυρὸν ἐν τῶν χερσὶν αὐτῦ, ἀναςὰς εἰς τὸν πυλῶνα, ἐκάθισεν ἐσθίων. S. Dorotheus Doctr. 3. Extr. δύναταί τις ἀρκεσθῆναι ἑνὶ κενλωνίῳ, καὶ ζητεῖ λανάτον, ἴσως καὶ φιλονεικεῖ, ἐὰν μὴ λάβῃ. Cyrillus Scythopolitanus, seu Metaphrastes, in Vita S. Euthymij num. 90. ἡ ςρωμνὴ δὲ τί ἕτερον, ἢ ψίαθος, καὶ ἃ Κενλώνιον καὶ Ἐμβρύμιον συνήθως καλῦσι. Idem Cyrillus in Vita MS. S. Sabæ cap. 33. καὶ λαβόμενος τῦ κενλωνίυ αὐτῦ τῷ σώματι, εἵλκεν αὐτὸν ἔξωσαι τῦ σπηλαίυ. Et cap. 44. ἐκ ἐκλήσατο δύο χιτόνια, ἀλλ' ἐν ψιαθίῳ μὲν ἐκάθευδεν ἐπὶ ψιαθίυ καὶ κενλωνίυ. Cap. 51. κενλωνάρια ῥυπαρὰ καὶ πολύραφα φορῦντα, &c. Nilus Monach. lib. 3. Epist. 137. καὶ τὸ αἰσχρότητος, καὶ τὸ κακοηθείας ἀμφιέννυται κενλώνιον. Idem de Captivitate filij pag. 46. καὶ ἀποδύσαντες τῶν κενλωνίων γυμνὺς πρὸς σφαγὴν ςοιχηδὸν διαταττῦσι τὺς ἡλικίᾳ προέχοντας. Et Oratione in Albianum pag. 143. κενλώνιον πολυετὲς τὸ ἔνδυμα συνακμάσαν αὐτῷ τῷ ἐκεῖ βίῳ. Vide in φασκίδιον.

Κενλονάριον, simili notione. Eadem Apophthegmata Patrum in Marco num. 3. ὢν δὲ φορῶν κενλωνάριον, καὶ ἠσβολωμένος ἀπὸ τῶν μαγειρίυ.

ΚΕΠΟΛΑ, *Blennus*, Piscis, Ital. *Cepola*. Vide Petr. Bellon. lib. 1. de Piscib. p. 216.

ΚΕΠΟΥΛΟΝ, *Myrobalanus major*, *Cepula*, Actuario. Interpolator Dioscoridis pag. 226. Edit. Venetæ, de Myrobolano: τὸ μέγα τὸ λεγόμενον Κέπυλε, παρ' ἐνίων δὲ Κέβυλε μέσης κράσεως ἐςὶν ὀλίγον. Myrepsus sect. 9. cap. 83. λαβὼν τὸν μέγαν ἐλέβορον, ἤτοι τὸ λεγόμενον κεπυλον. Ubi Fuchsius. Vide etiam Ruellium lib. 1. cap. 42.

ΚΕΡΑΒΕ, τὸ ἤλεκτρον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg 190. Vide infrà in Κέραμε. Joannes Garlandius in Synonymis Chymicis: *Karabe, id est gumma sicut Sopharata.* Matthæus Silvaticus: *Kerbes, id est, Mirabolani.* Suprà: *Karbet, Karbech, id est Elleborus.*

ΚΕΡΑΙΑ. Machinæ Bellicæ jaculatoriæ species. Anonymus Tacticus MS. de Urbe obsessa: καὶ χειρομάγγανα, ἔτι καὶ κεραίας δυναμένας λίθυς βαρεῖς πρὸ τῦ τείχυς ἀπὸ τῶν ἐπάλξεων ῥιπλεῖν. Aliàs Κεραία est *Antenna*. Phavorinus: ἰκρίον, οἱ μὲν μέρος τῦ ἱςῦ λέγυσι, βελτίον δὲ νοεῖν ἰκρίον τὴν καλυμένην κεραίαν, ἧς τὰ ἄκρα ἀκρότερα λέγονται.

ΚΕΡΑΜΑΡΕΙΟΝ, *Figulina*. Balsamon ad Synod. VII. Can. 12. αἱ ἁλικαὶ, οἱ ἀμπελῶνες, οἱ λιβαδιαῖοι τόποι, οἱ ὑδρόμυλοι, τὰ κεραμαρεῖα, καὶ τὰ λοιπὰ τὰ τοιαῦτα. Alij *Figlinos Canales*, per quos aquæ fluunt, interpretantur.

Κεραμάρενος, *Figulinus*. Orneosophium cap. 10. p. 183. κόνιν κεραμαρίνην ἔχυσα δακλύλυς ἓξ, πρὶν τὸ ἱέρακα καλέσεις, ἐπιςρώσεις αὐτῷ.

Κεραμίδα, Κεραμίδι, *Tegula lateritia*, κέραμος, πλίνθος.

Κεραμιδάριον, & Κεραμιδιζάφιον, *Figulina*, apud Crusium in Turcogr. p. 256.

Κεραμιδῆς, Κεραμιδάει, *Tegularius*, *Laterarij operis artifex*, Πλινθυργός. Manuël Malaxus in Chron. MS. pag. 890. καὶ ἔπειρε μίσι δὲλδυτεαν ἑνὸς κεραμιδάει.

Κεραμιδώνειν, *Tegulis tectum operire.*

Κεραμικὸν, *Vas fictile*. Luithprandus in Legat. *Et quasi Keramicum, id est vas fictile, quod confractum reformari nequit, confringemus.*

ΚΕΡΑΜΕ, in Glossis Saracenicis MSS. τὸ ἤλεκτρον. *Electrum.*

ΚΕΡΑΜΕΝΗ, πλαλοκύμινον, in Aliis Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Matth. Silvaticus: *Platocyminum, est dictum latum Cyminum, & est psilium montanum, vel siseleos, vel siler montanum.*

ΚΕΡΑΣΙΑ, mensura liquidorum apud Myrepsum de unguentis c. 54. Κερασιὰ verò, est *Cerasus* arbor.

ΚΕΡΑΣΚΟΜΙΟΝ, *Oenanthe*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 541.

ΚΕΡΑΣΤΗΣ, *Pincerna*, *Pocillator*, Οἰνοχόος.

ΚΕΡΑΣΦΟΡΟΣ, *Cornutus*, *cujus uxor mœchatur*. Eustathius: δῆλον δὲ ὅτι σκῶμμά ἐςιν ὅτε τὺς ὁ ἐλαφρὸς, καὶ ὁ κῦφος, καὶ ὁ κενὸς, δριμύτερον δὲ τύτων εἰ ὁ δειλὸς, ἔτι δὲ καὶ εἰ λαμπρὸς κερασφόρος. Vide Κερατᾶς.

ΚΕΡΑΤΑΡΙΟΝ, *Cornu*, Κέρας Leges Longobardorum Græcè versæ, ex Bibl. Reg. ὁ ὑβρίζων κεραλάριον δείξει, λαμβάνει ἄλλαγμα ἕξ. Galli dicunt, *qui montre les cornes à quelqu'un.* Ideò autem hujusmodi corniculorum ostensio contumeliosa censebatur,

ſebatur, quia κερασφόρους vulgò vocabant, qui uxores impudicas habebant. Vide in Κερατίας.

Κεραλάρια, *Antennæ*, Græcis κέρατα, ut apud Heſychium: & κεραία, ſcilicet τὰ ἐπάνω τοῦ ἱστοῦ δεδεμένον πλάγιον ξύλον, οὗ ἐξάπτεται ἡ ὀθόνη, ut eſt apud Scholiaſtem Homeri Iliad. Σ. Scholiaſtes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 228. κεραίη, τὸ κεραλάειον· κερούχη. Moſchopulus: κέρας, καὶ ἡ ἰσχὺς, καὶ τὸ πτερύγιον ἐν παραλλάξει, καὶ τὸ κοινῶς κεραλάειον. Baſilius de Grammat. κεροίαξ, τὸ κερατάριον. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Κεραία, κεραλάριον, Κέλλης, ὁ καβαλλάρης.

Leo in Tacticis cap. 19. §. 5. ἐχέτω δὲ καὶ πάντα τὰ πρὸς ἐξαρτισμὸν δρόμωνος ἀπαραλειπτα, καὶ διπλᾶ, οἷον αὐχένας, κώπας, σκαρμοὺς, σχοινία, κάροια, καὶ τὰ ἄρμενα δὲ αὐτῶν, καὶ κεραλάρια, καὶ καλάρτια, &c. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 28. βαλόντες κεραλάεια, ἅπαν τὸ πέραμα ἐναπέφραξαν. Infrà: καὶ ἵσταντο ὄπισθεν τοῦ παρ᾽ αὐτῶν ῥιφέντων τῶν κεραλαρίων. Apud Euſtathium, Κεραλάειον, τὸ κέρας τοῦ ἱστοῦ etiam exponitur.

ΚΕΡΑΤΑ͂Σ, Κερατίας, *Cornutus*, qui uxorem habet adulteram. Laudatur Michaëlis Pſelli opuſculum πόθεν τὸ τοῦ Κερατᾶ ὄνομα. Κερατίας, apud Codin. in Orig. Conſtantinopol. num. 125. Artemidorus lib. 2. cap. 12. ἡ γυνὴ σου πορνεύσει, καὶ κατὰ τὸ λεγόμενον, κέρατα ποιήσει. Vide in Κερασφόρος, & in Κερατάειον.

ΚΕΡΑΤΖΟΥ͂ΝΙ, *Pediculus*, Φθεὶρ, σάθραξ.

ΚΕΡΆΤΙΟΝ, *Siliqua*: Ponderis & nummi ſpecies. Oribaſius de Menſuris & Ponderib. ex MS. τὸ κεράτιον ἔχει σιλάεια δ΄. Scholiaſtes Baſilic. Ecl. 23. χρὴ γινώσκειν, ὅτι τὸ ἓν κεράτιον φόλλεις εἰσὶ δώδεκα, ἤτοι μιλιαρισίου τὸ ἥμισυ· τὰ οὖν δώδεκα κεράτιά εἰσιν νομίσματος ἥμισυ· τὸ γοῦν ἀκέραιον νόμισμα ἔχει μιλιαρίσια ιβ΄. κεράτια κδ΄. Gloſſæ veteres: ἔχει δὲ ἕκαστον τῶν τοιούτων λεπτῶν ἀργυρίων, μιλιαρησίων καλουμένων, κεράτιον ἓν ἥμισυ τέταρτον. Gloſſæ MSS. ad Ariſtophanis Nubes: οὐκ ἔλαττον ἢ δραχμὴν. Κεράτια ιη΄. οὐγγίας. Joan. Moſchus in Limon. cap. 184. καὶ βάλε τριάκοντα μετανοίας, καὶ τάξω σοι ἓν κεράτιον. Infrà: ὅταν οὖν ἐπλήρωσεν τὰ κδ΄. κεράτια, ὅ ἐστιν νόμισμα. Chronicon Alexandrinum an. 20. Mauricij: καὶ πάλιν ὁ Χαγάνος ᾐτήσατο αὐτὸν τὸ ἥμισυ νόμισμα ἑκάστης ψυχῆς λαβεῖν· τοῦ δὲ μηδὲ τέσσαρα κεράτια λαβεῖν τοὺς αἰχμαλώτους ἀπολογησαμένου. Ita Theophanes eod. an. pag. 235. Vide Nov. Juſtin. 32. cap. 1. Nov. 59. cap. 5. Nov. 106. Nov. 123. cap. 27. &c.

Δικέρατον, *Duæ* ſeu *binæ ſiliquæ*, tributum ita appellatum Byzantiis impoſitum à Leone Iſauro Imp. pro reparandis Urbis muris, uti narrat Theophanes anno ejuſdem Leonis 24. ubi hæc addit: ἐντεῦθεν οὖν ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια δίδειν τὰ δύο κέρατα τοῖς διοικηταῖς. Similia habent Cedrenus pag. 458. & Zonaras pag. 86. At Nicephoro Generali Imp. id adſcribit Conſtantinus Manaſſes:

Οὗτος ἐπέθηκε βαρὺ τοῖς Βυζαντίοις ἄχθος,
Οὐ κοῦφον, οὐδ᾽ ἐνάγκαλον, οὐδ᾽ ἐλαφρὸν βαστάσαι,
Ἀνανεώσεως τειχῶν χάριν τῶν γηρασάντων,
Ὃ λέγουσι Δικέρατον οἱ τούτου τελωνάρχαι.

A Manaſſe hauſit Michaël Glycas pag. 286. in eodem Nicephoro: ἀλλὰ καὶ βαρὺ τοῖς Βυζαντίοις ἄχθος ἐπέθηκε, χάριν τῶν γηρασάντων τειχῶν ἀπαιτεῖσθαι τὸ λεγόμενον Δικέρατον ἐκέλευσε. Vide Gyllium lib. 1. Topogr. Conſtantinopol. cap. 19. Sed hæc ita videntur concilianda: Leo Iſaurus Ἑξάφολλον invenit, ut in hac voce docemus, Nicephorus verò δικέρατον ἑξαφόλλῳ addidit: inde ejuſmodi tributum deinceps appellatum Δικερατοεξάφολλον, *Diceratum cum ſex Follibus*: ſeu potiùs *Præſtatio* utriuſque tributi, *Hexapholli, & Dicerati*. Rationale Peræquatorum Alexij Comneni Imp. ex Cod. Reg. MS. καὶ τὸ μ΄ χάραγμα, ἤτοι τὸ ἓν ιι. (νόμισμα) μετὰ τοῦ δικερατοεξαφόλλου ἐστὶ τοῦ δημοσίου, αἱ δὲ λς΄. φόλλεις εἰσὶ τοῦ πράκτορος. Cùm autem Ceratium conficiat 12. folles: ſequitur Δικερατοεξάφολλον confeciſſe 30. folles. Rurſum: δικερατοεξάφολλον, ἤτοι φόλλεις τριάκοντα.

Τετρακέρατον, *Pondus trium Siliquarum*. Theophanes in Nicephoro Generali an. 8. pag. 412. δέδωκεν ἐπὶ τόκῳ τετρακεράτῳ τὸ νόμισμα ἀνὰ χρυσίου λιτρῶν δώδεκα. Zonaras in eodem Auguſto: τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπισήμους ναυκλήρους συναγαγὼν, δέδωκεν ἐπὶ τόκῳ τετρακέρατον νόμισμα.

ΚΈΡΑΤΟ, Κέρατον, *Cornu*. Corona pretioſa: Κέρατο, *Cornu*, Κέρας. Conſtantinus in Tacticis pag. 38. ὀφείλουσι δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα τέσσαρα μέρη περιπατεῖν ἐπὶ κέρας, καὶ τὸ ἓν κέρατον, ὅ ἐστι τὸ ἄκρον τῆς παραταγῆς, ἔμπροσθεν ἔχειν ὡς μέτωπον.

ΚΕΡΑΤΟΦΌΡΟΝ, τὸ καρδάμωμον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΚΕΡΑΥΝΟΚΌΚΚΙΝΟΣ. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 4. cap. 12. ἔξωθεν δὲ τῶν παραστοιχίδων κλάδοις γλυπτοῖς, καὶ ἑτέροις τισὶ λεπτοῖς χρυσοπάστοις καὶ κεραυνοκοκκίνοις διακεκόσμηται. Ubi Interpres *è rufo candicantes* vertit, à colore fulguris.

ΚΕΡΑΦΡΩ͂Ν, Dacis, *Anagallis*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 397.

ΚΕΡΒΙΚΆΡΙΟΝ, *Cervicarium*, *Cervical*, *Pulvinus*. Herodianus de Solœciſmo & Barbariſmo, MS. λέγομεν δὲ βαρβαρίζειν καὶ τὸ ἀλλοφύλου χρώμενον· ὡς εἴτις τὸ μὲν ὑπαυχένιον κερβικάειον λέγει, τὸ δὲ χειρόμακτρον μάππαν. S. Dorotheus Doctr. 3. Extr. ὁμοίως καὶ ἐν στρώματι πολλάκις δύναταί τις ποιῆσαι τὴν χρείαν αὐτοῦ εἰς ἓν κερβικάειον, καὶ ζητεῖ μέγα στρῶμα. Apophthegmata Patrum in Poemene num. 131. καὶ τὸ κερβικάριον ἐτίθουν πρὸς κεφαλὴν αὐτοῦ. Paulus Monachus Collect. lib. 1. ἀναστὰς εἷς ἐξ αὐτῶν λαβὼν τὸ μικρὸν κερβικάειον, τὸ ἐπικείμενον τῷ καθίσματι αὐτοῦ, ἔλαβεν ἐπάνω τῶν ὤμων αὐτοῦ. Utitur rurſum infrà.

ΚΕΡΒΊΟΝ. Zoſimus Panopolita ſive alius Anonymus MS. de Rotundandis margaritis: ἀνάκλειςον ταύτην εἰς σκαφίδιον, ἢ εἰς κόφινον, καὶ ὑπόθες κερβίον, καὶ δὸς αὐτὸ λελυμένον. — καὶ εὑρήσεις ἐν τῷ κερβίῳ ἐκκριθὲν λεῖον μυστήριον.

ΚΕΡΒΟΥ͂ΚΟΛΟΣ, *Cerviculus*, *Cervulus*, Ludicri ſpecies, de quâ copioſè egimus in Gloſſ. med. Lat. in hac voce. Nilus Monach. lib. 3. Epiſt. 252. εὖ γὰρ οἶδα ὅτι οὐδέποτε δημοτικὴν πανήγυριν ἑορτάζειν ἀνέχῃ, οὐδὲ σπουδάζεις παιγνίοις δαιμόνων, καὶ κερβουκόλοις, καὶ ταῖς ἄλλαις μυρίαις ὀφθαλμοπλανίαις, καὶ ταῖς ἱπποδρομίαις, &c. Videtur legendum κερβούλοις.

ΚΕΡΔΆ, Afris, *Eryngium*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 429.

ΚΕΡΈΕΡΑ, Ægyptiis, *Aſarum*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 9.

ΚΕΡΈΛΛΑ, *Querela*, *Iurgium*, *Rixa*, ex Gall. *Querele*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 139. καὶ ὁ νικητὴς τοῦ πολέμου πρέπει νὰ ἔχει νικημένην τὴν κερέλλα, &c.

ΚΕΡΉ, *Cera*, Κηρὸς, in Corona pretioſa. Rurſum: Κερὴ, *Candela*, Κηρός. Κερὶ, apud Agapium in Geoponico cap. 209. καὶ πέντε οὐγκίας κερὶ, &c. Emmanuël Georgillas MS. de Mortalitate Rhodi:

Ὡς ἡ νηστία τὸ φρύγανον, καὶ τὸ κερὶν σὰν ἅπτη.

Vide Fr Richardum in Clypeo fidei part. 1. paginâ 411.

Κερόπητα, *Favus*, Μελικηρίς.

Κερίων, *Cereus*. S. Athanaſius in Epiſt. ad Orthodoxos pag. 946. τὰς λυχνίας παρ᾽ αὐτὰ ἐν τῷ τοιχίῳ

χίω ἀπετίθεσαν, τὰς κερίωνας τῆς ἐκκλησίας τοῖς εἰδώλοις ἀνῆπτον.

Κερὰ, *Favi*. Glossæ Græcobarb. τὰ κηρία τῆς μελισσῶν· τὰ κερὰ τῆς μελιχιῶν. Anonymus in Narrat. de quodam Taxeota in Ægypto mortuo ac sepulto, apud Combefisium to. 2. Auctar. Bibl. Patr. p. 324. ἦλθον ἐν τῷ τάφῳ, καὶ ἀνοίξαντες, εὗρον τὸν Ταξεώτην τὸν βοῶντα· καὶ συντόμως ἀνενέγκαντες, καὶ τὰ κερίας διαλύσαντες, ἠρώτων αὐτὸν, &c. Qua voce *Mumiæ* videntur intelligi, Favi scilicet aromatibus conditi.

Ἁγιοκέρια, & Ἁγιοκεριτικαὶ εἰκόνες, imagines ex cera, quas vulgò *Agnos Dei* nuncupamus. Vide Fr. Richardum in Clypeo fidei cap. 11. ubi ex professo de iis agit.

ΚΕΡΙΧΙ'Α, *Myrtus*, Μυῤῥίνη. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. Μυρίνη, ἡ κεριχία.

ΚΕΡΚΕ'ΛΛΗ. Vide in Κίρκελλος.

ΚΕΡΚΕ'ΣΙΟΝ, *Circus*, *Hippodromus*. Chronicon Alexandrinum de Romulo pag. 260. ἔκτισε κερκέσιον ἐν τῇ Ῥώμῃ, ὅπερ ἱππικὸν ὠνόμασεν. Quo loco perperam editum Κερκέδιον. Rectiùs Cedrenus, qui eadem habet, Κερκέσιον præfert. Idem Chronicon Alexandrin. an. 42. Theodosij Jun. καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐπήρθη Μαρκιανὸς αὔγουστος ἀπὸ τοῦ κερκεσίου ἐν τῷ ἑβδόμῳ. Ubi Interpres reponit ἐξερκέτου, ut an. 7. Marciani. An potius à *Factionibus*, quas *Circenses* appellaverit hic Auctor, levatum Marcianum in Hebdomo dixerit?

ΚΕ'ΡΚΕΤΑ, Κέρκιτα, *Circitationes*, *Circæ*, *Excubiæ*, *Vigiliæ*. Παρακέρκετα, *Excubiæ post priores*. Anonymus MS. de Castrametatione: Δεῖ τὰς ἔνδον τοῦ χάρακος ἐν νυκτὶ φυλακὰς, ἤτοι κέρκιτα ἐπιμελῶς γίνεσθαι ἐν τῷ κενῷ χωρίῳ. Alibi: ὁ δὲ ὁπλιτάρχης μὴ μόνον δι' ὅλου ποιείτω τὰ κέρκιτα. Anonymus Tacticus MS. de tuenda Urbe obsessa: οὐδέποτε γὰρ ἅμα πάντες ὁμονοήσουσι πρὸς προδοσίαν οἱ φύλακες, οὐδὲ πάλιν ἐν ἑνὶ καὶ τῷ αὐτῷ καιρῷ πρὸς βαθὺν ὕπνον κατενεχθῶσι· καὶ μάλιστα ἐὰν κέρκετα καὶ παρακέρκετα ἐπινοηθῇ, ἀλλὰ μὲν περὶ πρώτην φυλακὴν τοῦ νυκτὸς, ἄλλα δὲ περὶ δευτέραν, καὶ ἕτερα περὶ τρίτην. Eadem habet Hero in Parecbol. Vide Gloss. med. Lat. in *Circa*.

Κερκιτεύειν, *Circare*, *Circitare*, κυκλεύειν, in Gloss. Lat. Gr. Idem Anonymus MS. de Castrametatione: Ἐχέτωσαν δὲ καὶ ἀρχηγοὺς τῶν χρησίμων, ἵνα καὶ παρ' αὐτῶν δεόντως αἱ βίγλαι τὰς στάσεις λαμβάνωσι, καὶ κερκιτεύωνται.

Κιρκήτορες, *Circitores*, de quibus in Gloss. med. Lat. Glossæ Basilic. Κιρκήτορες, οἱ περὶ τοὺς μαχομένους περιιόντες, καὶ χορηγοῦντες ὅπλα αὐτοῖς, μήπω ἐπιστάμενοι μάχεσθαι. Ubi Rigaltius habet αὐτοί. Malim αὐτοῖς. Vetus Inscriptio apud Pignorium de Servis pag. 273. LOCVS OPORTVNI CIRCITORIS CONIVGISQVE EIVS, &c.

ΚΕ'ΡΚΙΟΣ, *Circius*, Venti nomen. Joannes Damascenus de Fide Orthodoxa lib. 2. cap. 26. μέσος δὲ ἀπαρκτίου καὶ ἀργέστου θρασκίας, ἤτοι κέρκιος ὑπὸ τῶν περιοίκων ὀνομαζόμενος.

ΚΕΡΝΕΙ͂Ν, *Vinum fundere*, *Ministrare*, οἰνοχοεῖν, ποτίζειν, οἶνον ἐγχέειν. Portio. Miracula S. Georgij Mart. ex Bibl. Ambrosiana num. 10. ὁ δὲ Θεόπιστος λέγει τοῖς νεανίσκοις, ἴδετε τὰ σκεύη τοῦ οἴνου, καὶ ὅταν πληρωθῶσιν· οἱ δὲ λαβόντες λαγύνια μικρὰ, ἐκέρνων, καὶ ὅσον ἐκέρνων, τοσοῦτον ἐπληθύνετο ὁ οἶνος.

Κερνάτωρ, *Pocillator*. Georgius Contares in Hist. Athenarum lib. 1. pag. 10. διὰ τοῦτο τὸ μὲν ποτήριον μὲ τὸ φαρμάκι ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ κιρνάτορος ῥιπτόντας εἰς τὴν γῆν, &c.

Κερνάτορος, *Scyphus*, *Cuppula*, Græcis Insulanis, ut habet Romanus Nicephorus in Grammatica MS. Hinc ὁ ἐπὶ κέρνης, & πιγκέρνης, *Pincerna*.

ΚΕΡΟ'Σ, *Tempus*, Καιρός. Anonymus de Nuptiis Thesei in Prologo:

Καὶ στέκοντας ἐκεῖ κερὸν, εἶσε καράβη εἰσέβη.

Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

Διαβάντα ὀλίγος κερὸς ἀπέθανε ἡ Κουλέσα.

Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Καὶ τῆς ζωῆς τὸ πλέον κερὸν πέρνουσιν μὲ τὰ μαῦρα.

Vide Καλόκαιρος.

ΚΕ'ΡΟΥΡΑ, *Matula*, *Vas urinarium*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 225. νὰ ἀγνορίσι τὴν καρέραν του, οὐδὲ νὰ τὸν ἀγνορίσι κακίνου τοῦ ἀσθενῆ γυρίζου τὸ βήχας, &c. Infrà: καὶ πρὶν τὸν κρεμάσουν, πρέπι νὰ τὸν κιβεντίσουν εἰς τὴν χόραν ἔχοντα μίαν κερέραν εἰς τὰς χέρας του. Ubi Versio Veneta cap. 218. *Deve esser menato frustandolo per la terra, con uno urinal in man*, &c.

ΚΕ'ΡΣΑ, apud Hesychium, est Ἀσιανὸν νόμισμα. Ab Arabico *Kers*, usura, inquit Salmasius lib. de Usuris p. 581.

ΚΕΡΦΟΥ'ΛΦΟΥΛ, τὸ καρεόφαλον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237. *Caryophyllum*, de quo Botanici.

ΚΕ'ΣΤΡΟΝ, *Lonchitis*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 367.

ΚΕ'ΤΙ, Ægyptiis, Coniza *Major*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 541.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΓΡΑΦΟΝ, *Scriptum distinctum per Capitula*, quomodo *Capitulare* Scriptores mediæ ætatis dixere. Mauricius lib. 12. Strateg. pag. 300. πρὸς εἴδησιν δὲ αὐτοῦ ἀκριβεστέρα ὡς ἐν κεφαλαιογράφῳ τὸν πάντα σκοπὸν συνηγάγομεν, οὐ φράσεως, ἀλλὰ πραγμάτων, καὶ συντομίας πανταχοῦ ποιησάμενοι λόγον.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ, *Sors* pecuniæ ad usuram constitutæ: apud Scholiast. Basilic. to. 1. pag. 752. Glossæ Gr. Lat. Κεφάλαιον, ἐπὶ δανείου, *Sors*, *Summa*. Gloss. Lat. Gr. *Sortes*, αἱ κεφαλαὶ δανεισμάτων. Glossæ MSS. ad Aristophanis Nubes: καὶ τὰ ἀρχαῖα τόκοι τόκων· τὰ κεφάλαια. Ubi Thomas Magister in Scholiis MSS. ὅτι οἱ πρῶτοι τόκοι παραλαθέντος τοῦ δανείου κεφάλαια γινόμενοι τόκους ἄλλους δέχονται. Artemidorus lib. 1. cap. 18. τὰ χρήματα κεφάλαια καλεῖται. Ubi consulendus Rigaltius pag. 8. Michaël Psellus in Synopsi legum:

Τόκος μὴ χρεωστέμενος ἐκ πρώτου κεφαλαίου.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ, *Census capitis*, *Capitatio*. Κεφαλικὸς φόρος Theophani an. 16. Leonis Isauri. Glossæ Latin. Gr. *Tributum capitis*, Ἐπικεφάλαιον, φόρος. Theophylactus Bulgar. Archiep. Epist. 41. καὶ ἐπί τινι τοπαρίῳ λιμναίῳ ἰχθύων ἄγραν διδόντι πένησαν τρισκαίδεκα κεφαλαίων ὅπλῳ καταθέσθαι ἐξεβιάσατο. Infrà: τῶν δὲ ἄλλων πάντων κεφαλαίων αὐτὸς ἀντέξεσθαι ἀπειλεῖ. Nicetas in Alexio lib. 2. num. 2. διὰ τὸ ἐπιλεθὲν παρ' αὐτοῦ κεφάλαιον εἰς τοὺς ναύτας, τὸ νῦν λεγόμενον Ἀντίναυλον.

Κεφαλήτιον, eâdem notione. Justinianus Nov. 8. cap. 2. προφάσει ἀννόνων τε καὶ καπιτατιώνων, ἤτοι κεφαλητιώνων καὶ συντελειῶν. Lib. 6. Basilic. tit. 1. cap. 54. ἐξ αὐτῆς τῆς κώμης ἐν ᾗ ἐστιν ἡ ἐκκλησία κατ' ἀναλογίαν τῶν τόπων, κληρικοὶ κρίσει τοῦ ἐπισκόπου χειροτονείσθωσαν, καὶ τὸ οἰκεῖον ἐπιγινωσκέτωσαν κεφαλήτιον. Adde lib. 56. tit. 8. cap. 1. Theophanes an. 3. Nicephori General. ἐστοίχησαν εἰρήνην, ἵνα τὸ κατ' ἔτος τελῆται αὐτοῖς ἀνὰ τριάκοντα χιλιάδας νομίσματα κεφαλιτίων αὐτῷ τῷ βασιλέᾳ, καὶ τρία τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. Addit Cod. Barberinus, καὶ γ΄. νομίσματα κεφαλιτίων αὐτοῦ τοῦ βασιλέως. Ubi Miscella: *Ut per unum quemque annum tribueret illis tricena millia numismatum, & tria numismata in tributum capitis Imperatoris, & tria filij ejus.* Adde Cedrenum pag. 478. Ex quibus patet κεφαλίτιον, idem esse quod *Capitalitium* Latinis Scriptoribus ævi inferioris, de qua voce nos plura in Glossario

ſario med. Lat. Cedrenus pag.457. ἐποπτεύειν τε (προσέταξε) καὶ ἀναγράφεσθαι τὰ τικτόμενα βρέφη πρὸς τὸ ἀπαιτεῖσθαι τὸ λεγόμενον κεφαλητίωνα. Zonaras: τοὺς τε Καλάβρους καὶ Σικελοὺς φόροις νέοις ἐβάρυνε· κεφαλητίωνα κατὰ τοὺς Ἰουδαίους δογματίσας αὐτοὺς, καὶ τὰ παρ' αὐτοῖς τικτόμενα ἄῤῥενα ἀπογράφεσθαι.

Κεφαλατίκιον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1708. Κεφαλατίκιον κατὰ Λατίνους, τὸ κανόνικον. Manuël Malaxus in Chron. MS. τοῦτος ἔδειξε καὶ τὸ χαράτζι τὸ κεφαλιατικὸν, &c.

Κεφαλατικεύειν, *Capite cenſere*. Nicetas Barbarogr. in Man. lib. 2. num. 1. γυμνοὶ τὴν ἐπίκλησιν, καὶ ὁ τούτους κεφαλατικεύων Γυμνὸς τοὔνομα. Ubi Edit. τὸ δ' αἴτιον οἱ τῆς χώρας οἰκήτορες, καὶ τούτων μάλιστα οἱ τὴν σύνεσιν ὑπέρου ψιλώτεροι, Γυμνοὶ τὴν ἐπίκλησιν· οὗτοι γὰρ βαρὺν, ὡς ἔφασκον, καὶ δυσύποιστον φορολόγον μὴ φέροντες, &c. Ex quibus ſatis apparet κεφαλατικεύειν hîc eſſe κεφαλιτίκιον *exigere*, non verò *Capitaneum agere*, uti volunt Viri Docti. Neque fortè aliâ notione uſurpavit Apomaſar in Myſteriis: οἱ κεφαλατικεύοντες πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ἀγαθοὶ, καὶ αἱ πράξεις τούτων καλαί. Rurſum: οἱ ἄνθρωποι τῶν πόλεων μετὰ τῶν κεφαλατικευόντων καὶ στρατευομένων ἰσχὺν ἔχουσι.

ΚΕΦΑΛΑΡΕ´Α, *Frontale*, προμετώπιον, & προμετωπίδιον, quo equi militaris caput adverſus tela munitur: Gallis, *Teſtiere*. Libanius in Baſilico: οὐ γὰρ ὅσον εἰς κράνος καὶ θώρακα, καὶ κνημῖδας τῷ παλαιῷ τρόπῳ τὴν ὅπλισιν ὥρισεν· οὐδ' ὅσον μετώπου καὶ στέρνων ἱππικῶν προβαλέσθαι χαλκὸν, &c. Nicetas in Manuele lib. 5. num. 3. ex Cod. Barbarogr. ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλογα αὐτῶν ἁρματωμένα μετὰ κεφαλαρέων καὶ σαγισμάτων λωρικατῶν· ἀλλ' ἦν ὁρᾶν τῶν ἵππων αὐτῶν διαδήματα μασχαλιστῆρας προφαινόντων, καὶ προκειμένων προμετωπίδια καὶ προστερνίδια τῶν βλημάτων ἐρύματα. Codinus de Offic. Aulæ Conſtantinopolit. cap. 3. num. 9. ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς κεφαλαρέας τοῦ χαλιναρίου, διβολέας καὶ αὐτοῦ οὔσης, ἀπηώρηται τοῦφα (al. φοῦντα) μετὰ φοινικίων, οἷα καὶ ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ. Ex his emendat Meurſius Simocattam lib. 3. cap. 14. καὶ κοσμεῖται μὲν ἵππος καπφαλάροις τε καὶ θώρηξι, &c. reſtituítque κεφαλάροις.

ΚΕΦΑΛΑ´ΡΗΣ, *Capitoſus*, *Cerebroſus*, ἀμετάπειστος.

ΚΕΦΑΛΗ, *Dux exercitus*, vel *Cohortis*, Noſtris *Chef*, Caput. Leo in Tactic. cap. 3. §. 6. πρώτη κεφαλὴ, ὁ στρατηγός. Conſtantinus in Tactic. pag. 8. ὅτε δὲ εἶχον ποιῆσαι φάλαγγα, εἶχεν ἡ φάλαγξ αὐτῶν πεζοὺς ἄνδρας ιϛ´. καὶ ἐποίουν κεφαλὴν εἰς αὐτοὺς, καὶ ἔλεγον τὴν μὲν κεφαλὴν στρατηγόν. Idem de Adm. Imp. cap. 26. Θεασάμενοι οὖν τοῦτο αἱ προειρημέναι τρεῖς κεφαλαὶ, &c. Et cap. 51. τοῦτον ἔπρεπεν ὀνομάζεσθαι Πατρίκιον, καὶ εἶναι κεφαλὴν τοῦ πλωΐμου. Theophanes an. 1. Conſtantini Irenes F. ἐπιστήσασα αὐτοῖς κεφαλὴν Ἰωάννην Σακελλάριον. Adde p. 322. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 459. ἀποστάντες οὖν οἱ Μακεδόνες ἐποίησαν κεφαλὴν τόντε Τζαύτζην καὶ τὸν Κορδύλην, καὶ συμβαλόντες πόλεμον, ἀπέκτειναν πολλούς. Vide eundem pag. 477. 482. 484. Κεφαλαὶ τῶν βάνδων apud Leonem in Tactic. cap. 6. §. 18. Nicetas in Manuële lib. 4. num. 7. Extr. οἰκεῖόν τε ἁρμοστὴν ἐκ Βυζαντίου στελλόμενον ἔχουσι. Ubi Cod. Barbarogr. habet Κεφαλήν. Et in Balduino n. 5. ex eod. Cod. MS. Reg. Βλάχον τινὰ, Ετζιγμένον τὸ ὄνομα, κεφαλὴν ὄντα περὶ τὸν Πρόσακον. Κεφαλὴ τῶν κάστρων Βλαχίας, apud Cantacuzenum lib. 3. cap. 53. Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

> Καὶ ἐκλέξαντο διὰ κεφαλὴν καὶ μέγαν καπιτάνιον
> Ὅπου ἦτον πρῶτος κεφαλὴ εἰς ὅλον τὸ φοσάτο,
> Ἕναν λαλὲς ἐκ τοὺς Ῥωμαίους, καὶ γράφει τοῦ πιτάκη,
> Στοῦ βασιλέως τὴν κεφαλὴν, τὸ ἀπέστειλεν μεκείνους,
> Γράφοντα οὕτως πρὸς αὐτὸν, &c.

Vide Leonem Grammaticum pag. 482. Teſtamentum Arſenij Patr. Conſtantinopol. n. 4. Codinum de Offic. cap. 5. n. 23. 27. cap. 6. n. 4. cap. 16. num. 12. &c. Ita porrò *Capita contuberniorum*, Vegetius, *Scholarum*, Ammianus dixere: ſed & κεφαλὰς ὁδοὺς, majores & præcipuas urbium plateas vocat Concilium Epheſinum, in Epiſtolis Catholicor. pag. 753.

Κεφαλάδες, eâdem notione, *Capitanei*, *Præcipui exercitus*. Nicetas in Man. lib. 2. num. 7. κεφαλάδες, ubi Cod. alter στρατηγοί. Idem in Andronico lib. 2. num. 3. οἱ τὰς δημοσίους ἀναζωννύμενοι ἀρχὰς: ubi Cod. Græcobarb. κεφαλάδαι. Et in Alexio lib. 3. num. 5. ἀρχικῶς προεδρεύοντες. Cod. alter, κεφαλάδες. Hiſtoria MS. Beliſarij:

> Καὶ πέρε καὶ τοὺς ἄρχοντας πασῶν τῶν καστελλίων,
> Καὶ κεφαλάδας ἃς εἶχεν ὅλη ἡ Ἐγκλιτέρα.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Ὅτι ἐπισκόποι καὶ πρεσαιστὴ ὅλοι οἱ κεφαλάδες,
> Φλάμουρα νὰ βαστάινουν εἰς ἀφορμὴν τῆς μάχης.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 11.

> Κιαπετοὺς πρώτους βασιλεῖς ἦσαν οἱ κεφαλάδες.

Achmes in Introduct. in Aſtrolog. τὰ περὶ τοῦ στρατοῦ καὶ τῶν κεφαλάδων ἐπὶ τοῦ Ἄρεως. Apomaſar in Myſteriis: βλάβην κεφαλάδων, καὶ παρὰ Βασιλέως συναγωγὴν πραγμάτων. Occurrit præterea apud Aſtrampſychum MS. pag. 87. & Codinum de Offic. cap. 16. num. 10.

Κεφαλῶται, *Capitanei*, *Præcipui*, *Magnates*. Olympiodorus: τοῦ Ῥοδογαίσου Γότθων οἱ κεφαλῶται Ὀπτιμάτοι ἐκαλοῦντο, εἰς δώδεκα συντείνοντες χιλιάδας.

Κεφαλατίκιον, *Capitaneatus*, *Præfectura*, apud Nicetam Barbarogr. ubi Cod. al. ἡγεμονίαν præfert. Cantacuzenus lib. 3. cap. 53. Extr. περισώζηται δὲ καὶ τὰ σύνορα τῆς Βλαχίας καὶ τοῦ Δεσποτάτου ὡς τὸ πρότερον διὰ τὸ ἀσκανδάλιστον, ἵνα ἐὰν παραλάβη τὰ ἐν τῷ περιορισμῷ τῆς Βλαχίας κάστρα, ἔχει καὶ ταῦτα εἰς κεφαλατίκιον αὐτοῦ, ὡς καὶ τὴν λοιπὴν Βλαχίαν. Suprà dixit, εἰς κεφαλὴν τῶν χωρῶν καὶ κάστρων τῆς Βλαχίας. Aſtrampſychus in Cœlo Pythagorico MS. καὶ τόπον μεγαλεῖον, καὶ δουκάτον, καὶ κεφαλατικὸν καὶ περιβιβασμὸν εἰς τέχνας, &c.

Κεφαλατικεύειν, *Capitaneum agere*. Nicetas Barbarogr. MS. in Balduino num. 6. Βλάχον τινὰ, — Κεφαλὴν ὄντα περὶ τὸν Πρόσακον, καὶ τὰ ἐκεῖσε τῷ Ἰωάννη ὑποκύψαντα κεφαλατικεύοντα.

Κεφαλὴ, titulus compellatorius. Μακαριωτάτη σου κεφαλὴ, apud Syneſium Epiſt. 67. Σεβασμία κεφαλὴ, ibid. Ἱερὰ κεφαλὴ, & ſic alibi pluries.

ΚΕΦΑΛΗ´ΤΙΟΝ. Vide in Κεφάλαιον.

ΚΕΦΑΛΙΚΟ´Ν, Medicamenti genus apud Demetrium Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſophij. cap. 163. ubi deſcribitur.

ΚΕΦΑΛΟΔΕ´ΣΜΙΟΝ. Gloſſ. Gr. Lat. κεφαλόδεσμος, *Frontale*, *Capitale*. Scholiaſtes Æſchyli in Supplic. pag. 312. Καλύπτρα, τῷ κεφαλοδέσμῳ. Gloſſæ MSS. Cod Reg. 2062. κεκρύφαλον, σουδάριον, κεφαλοδέσμιον. S. Athanaſius de Virginitate pag. 1050. τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς περικεκομμένας, καὶ κεφαλοδέσμιον ἐρεοῦν περισφίγγον τὴν κεφαλὴν, καὶ κουκούλιον, καὶ ἐπώμιον ἄκρωστον. Hanc vocem apud Ducam Hiſt. cap. ult. p. 162. *Mitrarum redimiculum* vertit Bulialdus, Turcicum nempe, quod *Turbantum* vocant.

ΚΕΦΑΛΟΚΙΟ´ΝΙΟΝ, *Columnæ capitellum*, apud Codinum in Originib. Conſtantinopol. num. 146.

ΚΕΦΑΛΟΚΛΑ´ΣΙΟΝ, *Capitis minutio*. Vita S. Nili Junioris p. 105. τὸ δὲ τῶν ἀρχόντων κεφαλοκλάσιον, καὶ τὸ ἄτιμον σύντριμμα παριδεῖν οὐκ εὔλογον οὐδὲ δίκαιον.

ΚΕΦΑΛΟΚΛΙΣΙ´Α, *Capitis inclinatio*, cujus habetur Oratio in Officio τοῦ λυχνικοῦ in Euchologio pag. 40. & in Cod. Colberteo 6041. quâ, & aliis exactis, Sacerdos dicit, εἰρήνη πᾶσι. Deinde Diaconus, τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ κυρίῳ κλίνωμεν, & omnibus capita inflectentibus, vultu ad terram demiſſo, Sacerdos Oratione aliâ adprecatur. Adde pag. 311. Demetrius Gemiſtus MS. de Patriarchæ Li-

curgia : ἀνερχόμενος ἐν τῷ ἄμβωνι, ποιεῖ τὴν ἐκτενῆ, καὶ τὰς αἰτήσεις, καὶ γὰρ ἡ κεφαλοκλισία.

ΚΕΦΑΛΟΠΟΛΑ, *Mulli*, Pisces, Τρίγλαι, apud Petrum Bellonium lib. 1. Observ. cap. 53.

ΚΕΧΡΙ, *Milium*, Κέγχρος, apud Agapium in Geoponico cap. 171. Κέγχρινος ἄρτος, apud Maximum Cythær 17. Jan.

ΚΗΒΑΡΟΣ ἄρτος, *Panis cibarius*, vel *Ceparius*: χυδαῖος ἄρτος, ut est in vet. Gloss. Symeon Sethi de Cibor. facultat. οἱ μὲν (ἄρτοι) ῥυπαροί τε καὶ κηβαροὶ ὀνομαζόμενοι, ὀλιγότροφοί εἰσι.

ΚΗΒΗΤΑΝΟΣ, *Capitaneus*, ex Gallico *Chevetaine*, de qua voce egimus in Gloss. ad Villharduinum, & alibi. Anonymus de Bellis Francorum Peloponnesiacis:

Ὁ Καστελάνος παρευθὺς, Φιλόκαλον τὸν λέγουν,
Στὸν κηβιτάνον ἔστηλεν μανlατοφόρους δύο.

Occurrit ibi semel ac iterum. Alibi :

Τὸν κιβιτάτον ηὕρηκεν τῆς χώρας Ἀνδραβίδας.

Ita in MS. Sed scribendum κιβιτάνον, ut paulò antè :

Καλοὶ τὸν κηβιτάνον του, αὐτὸν τῆς Ἀντραβίδας.

ΚΗΒΟΥΡΙ, *Tumba*, Τύμβος. Vide Κιβώριον.

ΚΗΔΕΜΩΝ, *Tutor*, in Basilicis. Glossæ Gr. Lat. Κηδεμὼν, *Curator*.

ΚΗΚΑΠΡΕ ἐστὶ καὶ τὰ μι ἐνους βερονίκη, ita in Glossis Jatricis MSS. Græcobarb. ex Cod. Reg. 1047.

ΚΗΚΙΔΙΟΝ, Κηκὶς, ex qua atramentum fiebat. Eustathius : ἐκ τούτου δὲ καὶ ἡ κηκὶς παρὰ Σοφοκλεῖ ὁμωνομοῦντα κηκίδι κατὰ τὸν Γεωργίαν εἰς τὸ τέχνην συντελοῦσιν μέλαν, ἣν κηκίδιον ἡ κοινολεξία λέγει.

ΚΗΛΑΔΕΙΝ, *Garrire*, *Nugari*, Κελαδεῖν, Ἀδολεσχεῖν, φλιαρεῖν, Μωρολογεῖν. Vide Κοιλαδεῖν.

ΚΗΛΗΤΗΣ, *Herniosus*, apud Synesium in Epist. quomodo cognominatus legitur Athanasius Patr. Alexandrinus, Petri Moggi successor, apud Cedrenum an. 16. Zenonis. Vide Gorræum in Κήλη.

ΚΗΛΛΟΣ, pro Κυλλὸς, *Claudus*, apud Damascenum Hieromon. serm. 28. & 35.

ΚΗΛΩΝ, Suidæ, θερμὸς εἰς συνουσίαν. Theodorus Lector Ecl. 2. de quodam Timotheo M. Ecclesiæ Scevophylace; ὃν ἐκάλουν Λιτροβοῦλον καὶ Κόλωνα, διά τινα ἔργα τῶν ὀνομάτων ἁρμόδια. Ubi Theophanes & alij habent Κήλωνα. Vide quæ de utraque voce commentatur Goarus ad ejusdem Theophanis p. 133.

Κηλώνιον, *Admissarius*, τὸ τρεφόμενον ζῶον ἐπὶ ὀχείᾳ, Moschopulo.

ΚΗΜΟΣ, *Hedera*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 398.

ΚΗΝΣΟΣ, *Census*. Glossæ Basilic. Κῆνσος, ἡ ἐξέτασις τοῦ Ῥωμαϊκοῦ πλήθους. Lexicon MS. ex Cod. 1708. κῆνσος, τὸ νόμισμα. Addit Suidas, τὸ ἐτήσιον τέλος, &c. Matthæus Evangel. cap. 22. ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου. Marcus cap. 12. ἔξεστι Καίσαρι κῆνσον δοῦναι, ἢ οὔ. S. Basilius Epist. 279. τοὺς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἱερωμένους, πρεσβυτέρους καὶ διακόνους ὁ παλαιὸς κῆνσος ἀτελεῖς ἀφῆκαν. Joan. Chrysost. κῆνσος δὲ καὶ τέλος εἰ καὶ τῇ λέξεσι διαφέρωσιν, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ἑρμηνεύονται· κατὰ μὲν τοὺς Ἕλληνας τέλος, κατὰ δὲ τοὺς Ῥωμαίους κῆνσος. Constantin. Porphyrog. in Nov. de Militibus : πρὸς τὸ μὴ διαπίπτειν τὸν ἐκ τοῦ κήνσου φόρον. Michaël Attaliata, in Synopsi tit. 16. ὁ κῆνσος καὶ τὰ δημόσια ὑπομνήματα ἐπικρατέστερα τῶν μαρτύρων εἰσίν. Theodorus Prodromus in Tetrasticis :

Ἔκβαλλε τὸν στατῆρα, τὸν κῆνσον δίδου.

Ἐπὶ κῆνσον τοῦ Σεβαστοῦ, *Præfectus censui Augusti*, in Inscriptione Thyatirensi apud J. Sponium in Miscellaneis Eruditæ antiquit. pag. 112. Occurrit præterea in Basilicis lib. 22. cap. 10. apud Græc. Interpr. Concilij Lateran. cap. 54. & alios passim.

Κίνσος, εἶδος νομίσματος, apud Hesychium. Ita etiam scribitur apud Auctorem Etymologici.

Κηνσεύειν, *Censere*, *Censum imponere*, *Solvere*. Lexicon MS. laudatum : Κηνσεύειν, κῆνσον τελεῖν. Liber 56. Basilic. tit. 3. initio : ἐν τῷ κηνσεύειν δεῖ καὶ τὰς ἡλικίας ἀπογράφεσθαι τὰς ἐν καιρῷ τῆς ἀπογραφῆς. Theodorus Balsamon in Epist. de Jejun. num. 24. εἰ δὲ τὰ κρέατος ὤνια συνήθως κατακηνσεύονται, μὴ καλακιβδήλευε τὴν πανήγυριν, &c.

Κήνσευσις, *Censitio*, *Census impositio*. Novella Leonis & Alexandri in Jure Græco-Rom. πᾶσα κήνσευσις ἀπὸ Αὐγούστου Καίσαρος ἐκτεθεῖσα ὑποτελεῖς πάντας τοὺς ὁμογενεῖς παρεσκεύασεν· ὅθεν καὶ τὰ δημόσια τέλη ἀνεφύησαν.

Κήνσωρ, *Censor*. Suidas : Κήνσωρ, τιμητὴς, παρὰ Ῥωμαίοις ὀνομαζόμενος. S. Athanasius Apol. 2. de Fuga sua pag. 782. γράφει δὲ εἰς Ἀντιόχειαν Δαλματίῳ τῷ Κήνσωρι ἀκοῦσαι περὶ τῆς τοῦ φόνου δίκης. Infrà : ἔπαυσε μὲν τὸ δικαστήριον τοῦ Κήνσωρος. Pæanius in Metaphrasi Eutropij lib. 2. κύριοι δὲ ἦσαν οἱ κήνσωρες, καὶ ἔργοις καινοῖς κατακοσμεῖν τὴν πόλιν. Vide Socratem lib. 1. c. 27. Extr.

Κηνσίτωρ, *Censitor*. Lactantius de Mortib. persecutor. num. 6. *Ordinabantur jam Censitores, qui Romam missi describerent plebem.* Habetur S. Basilij Epist. 304. inscripta Κηνσίτορι, de Immunitate Monachorum, quâ τοὺς πάλαι μὲν ἀποταξαμένους τῷ βίῳ, νεκρώσαντας δὲ ἑαυτῶν σῶμα, ὡς μήτε ἀπὸ χρημάτων, μήτε ἀπὸ τῆς σωματικῆς ὑπηρεσίας δύνασθαί τι παρέχειν τοῖς δημοσίοις χρήσιμον, ἀφεῖναι τῶν συντελειῶν deprecatur. Sed & aliæ inscribuntur Κηνσίτορι, 352. 353. In postrema : ὁποῖαι γὰρ ἂν ὦσιν αἱ ἀποτιμήσεις αὗται, τοιαύτη καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῖς μνήμη παρὰ τῶν ἐπιγινομένων διασώζεσθαι πέφυκεν. Adde Epist. 426. 427. & Novellam Justin. 17. c. 8. Hesychio Κηνσήτωρ, est ὁ τὴν γῆν μετρῶν, ut Isidoro, *Censitores*, *Agrimensores*.

Κηνσιτωρεία, *Censitoris munus*. Isidorus Pelusiota lib. 1. Epist. 275. ὑποψιθυρίσας γὰρ τῇ εὐηκόῳ ἀκοῇ τοῦ κρατοῦντος συκοφαντίαν, ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὴν ἐνταῦθα κηνσιτωρείαν.

Κηνσουάλιος, *Censualis*. Justinianus Nov. 17. οὐ συγχωρήσεις δὲ ἢ βουλευταῖς, ἢ κηνσουαλίοις, ἵνα πράσεις γίνονται χωρίων, &c. Adde Nov. 128. c. 13. Vide Κλησουάλιος.

Κηνσοφύλαξ, *Custos census*. Idem qui Μαγιστρόκηνσος, de qua voce egimus in Μαγίστερ. Habetur Epistola Nili Monachi, quæ est 146. lib. 2. inscripta Philoxeno Κηνσοφύλακι.

Ὁμόκηνσοι, *Contributarij*, in Novella 128. cap. 7. Nov. 168. & lib. 56. Basilic.

Ὑπόκηνσος, *Tributarius*, ὑπὸ τέλος, apud Auctorem Etymologici. Lexicon MS. Colberteum : ὑπόφορος, ὑπεύθυνος, ὑπόκηνσος, ὑποτελής.

ΚΗΟΛΑΣ, *Attamen*, Ὅμως, καὶ μήν.

ΚΗΠΑΡΙ, *Hortus*, Κῆπος. Κηπαράκι, *Hortulus*.

ΚΗΠΟΣ Ἀφροδίτης, *Umbilicus Veneris*, Κοτυληδὼν, apud Interpol. Dioscorid. cap. 694. & Apul. cap. 43.

ΚΗΠΟΤΑΦΙΟΝ, *Sepulcrum in horto*, apud Palladium in Hist. Lausiaca cap. 20. pag. 926.

ΚΗΡΑ. Vide in Κεῖρα.

ΚΗΡΕΓΙΝΟΣ, *Cereus*. Georgius Contares lib. 3. Hist. Athenar. εἶτα κάμνωντας δύο πλάκαις κηρεγίναις, τὰς ἀκόλλησεν ἀποπάνω διὰ νὰ μὴ φαίνωνται τὰ γράμματα, καὶ φανερωθῆ ἡ βουλή του εἰς τοὺς Πέρσας.

ΚΗΡΕΛΑΙΟΝ, *Cera oleo mista*; vel *Cera & oleum* : ita enim Græci recentiores scribere amant. Theophanes an. 31. Copronymi : καὶ τῶν μὲν τὰς ὑπήνας κηρελαίῳ ἀλείφων, ὑφεὶς τε πῦρ, καὶ οὕτω τά τε πρόσωπα αὐτῶν καὶ τὰς κεφαλὰς κατέκαιεν. Ubi Miscella, *Cerâ & oleo perungens*.

ΚΗΡΙΑ. Eusebius Monach. in Vita S. Philippi Presbyt. n. 12. ἔστω σοι παρ' ἐμοῦ, καὶ τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου τὸ ἐπιτίμιον τοῦτο, τὸ εἶναί σε δεδεμένον κηρίαις σιδηραῖς, &c. Ita præferre Codic. MS. monet Editor, licet Κειρίσι ediderit.

ΚΗΡΙΌΘΡΑ, *Favus*, Κηρίον, μελικηρὶς, κῆρις. Vide in Κερί.

ΚΗΡΙΚΕΣ, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti Monachi, οἱ θαλάσσιοι κοχλίες, *Conchæ marinæ*.

ΚΗΡΚΗΤΩΡ. Vide in Κέρκετα.

ΚΗΡΟΒΟΥΛΛΟΝ, *Bulla Cerea*. Vide in Βοῦλλα.

ΚΗΡΟΚΙΣΣΙΡΟΝ, Demetrius Constantinopol. lib.2. Hieracosophij cap.66. ἔλαιον ῥόδινον, καὶ κηροκίσσιρον μετὰ μαστίχης ἴσῳ μέτρῳ χύτρῳ καινῇ ἑψήσεις, idem valet quod seorsim κηρὸς & κισσίριον, ut paulò antè.

ΚΗΡΟΛΑΡΙΟΝ. Vide in Κηρός.

ΚΗΡΟΜΑΣΤΙΧΟΣ, Κηρομαστίχη, Cera mastichi, trito marmori, reliquiarúmque particulis admixta, pretiosum tenáxque altaris & columnarum gluten, inquit Goarus, ne scilicet facilè in pulverem abeant reliquiæ ac deperdantur. Euchologium, pag.614. ubi de Ordine servari solito, si mota fuerit Sacra mensa: κομίζεται ἡ κηρομάστιχος ζέουσα, καὶ ἐπιχεῖται τοῖς κίοσιν, ἕως οὗ πληρωθῶσι τὰ χείλωσιν. Alibi, pag.649. προσαγομένων τῶν λειψάνων καὶ ἐμβαλλομένων τῇ κηρομαστίχῃ, ἐπιχέει τούτοις ὁ Ἀρχιερεὺς μῦρον. Et pag. 823. Ubi de Dedicatione Templi: σφήκωμα ὅ ἐστι σχοινίον λεπτὸν, μαστίχην, κηρὸν, μάρμαρον τετριμμένον. Adde pag.649. 833.

ΚΗΡΟΜΕΛΙ, Moschopulo, Scholiasti Theocriti, & aliis, τὸ κηρίον, *Favus*.

ΚΗΡΟΣ, Græcis est *Cera*: recentioribus verò Græculis *Cereum* sonat. Moschopulus in Lexico Philostrati: Κηρὸς, ὁ κεχωρισμένος τοῦ μέλιτος· λαμπὰς ἡ ἐκ τούτου κατασκευασμένη πρὸς τὸ φαίνειν. Nilus Mon.lib. 2. Epist.205. καὶ κηροὺς καὶ λύχνους ἐξάψαντες γρηγοροῦσιν, &c. Theosterictus in Vita S. Nicetæ Confess. n. 36. ὁ δὲ κατελθὼν ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἅψας κηροὺς, θυμιάσας τε καὶ εὐξάμενος, &c. Acta S.Silvestri pag.287. μετὰ κηρῶν καὶ λαμπάδων τῇδε κἀκεῖσε ἀναπτομένων. Chronicon Alexandr. an. 25. Constantini, de Fortunæ Urbis statua: δυειγδυομένην ὑπὸ τῶν στρατευμάτων μετὰ χλανιδίων καὶ καμπαγίων, πάντων κατεχόντων κηροὺς λευκούς. Et an.11. Zenonis: καὶ ἅψασα κηροὺς ἡ Ἰουβεναλία προσῆλθεν αὐτῷ εὐχαριστῆσαι. Nicephorus Constantinopol. Patr. in Onirocritico:

Κηροὺς κρατεῖν ἅπτοντας, εὔχρηστον τὸ δέ.

Utuntur passim Scriptores Theophanes an.20. Mauricij, Leo Grammaticus in Leone, Vita S. Nili Jun. p.124. Anonymus de Festo Restit. imag.p.738. Naucratius de obitu S.Theodori Studitæ pag. 877. Triodium Fer.2. Hebdom. 2. Jejun. Typicum S.Sabæ cap.5. Synaxarium in Dominica Orthodoxiæ in eodem Triodio, Codinus de Offic. cap.12. num.7. cap.14. num.1. &c.

Κηρίον, eâdem notione. Pentecostarium: ὁ δὲ ἡγούμενος διανέμει τὰ κηρία τοῖς ἀδελφοῖς. Typicum Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης MS. cap.19. ὡσαύτως καὶ τὸ εἰσαγόμενον κηρίον ἐν τῇ μονῇ. Et cap.59. κηρία δὲ πηγνύσθωσαν μετὰ βαμβακηροῦ νήματος. Anonymi Catalogus Offic.M. Eccl. διδοὺς καὶ τὰ κηρία τοῖς κληρικοῖς ἐν ταῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς.

Κηριάπτης, *Ceriforus*, in Gloss.Gr.Lat.

Κηραψία, *Cereorum accensio*. Chronicon Alexandrinum an.8. Phocæ: καὶ ἐκαύθη εἰς τὸ ἱππικὸν μετὰ καὶ τῆς εἰκόνος Φωκᾶ, ἣν τινα εἰσήγαγον ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εἰς τὸ ἱππικὸν μετὰ κηραψίας ἀστραποφοροῦντες οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων. Naucratius de obitu S. Theodori Studitæ p. 876. προστάσσει ἠρέμα κηραψίαν γίνεσθαι.

Δικήριον, *Cereus bisulcus*, cujus usus in Sacris Liturgiis Græcorum, sicut τρικήριον, *Trisulcus*, & utrumque manibus frequentibus gestat Pontifex, & utrâque manu simul cum illis populo benedicit, quod est δικηρίῳ vel τρικηρίῳ σφραγίζειν. Demetrius Gemistus de Ordinat. MS. καὶ ἀποδιδοὺς τὸ θυμιατὸν τῷ Κανστρισίῳ, θυμιᾶται παρ' αὐτοῦ· εἶτα λαμβάνει τὸ δικέριον ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἀνέρχεται εἰς τὴν κρηπῖδα τῆς ἁγίας τραπέζης, καὶ κρατῶν τὸ δικέριν ἐν τῇ δεξιᾷ, ποιεῖ σταυροὺς τρεῖς ἄνωθεν τοῦ εὐαγγελίου τοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης κειμένου, &c. Symeon Thessalonicensis lib. de Templo p.222. ἀλλὰ καὶ δικηρίῳ τινὶ σφραγίζων ὁ ἱεράρχης τὸ εὐαγγέλιον, &c. Mox addit duplici cereo Christi Divinitatem & humanitatem designari: ἔστι δὲ τὸ δικήριον τὸ διφυὲς αὐτοῦ (Χριστοῦ) δηλοῦν. Catalogus Offic. Magnæ Eccles. Allatianus de Protonotario: καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ὑψώσεως δίδοται νίψιμον τῷ Ἀρχιερεῖ, κρατῶν καὶ τὸ δικήρειον. Vide Goarum ad Euchologium p.125.126. & IX. Tabellā ex iis quæ initio hujusce operis delineantur. Nescio porrò an δικήρειον spectet, quod de S.Nicephoro Patr. Constantinopol. narrat Ignatius Diacon. Constantinopol. in ejus Vita n.69. quem consule si lubet. Sed & Imperatores μετὰ δικηρίου σφραγίζουσι ἢ θυμιῶσιν ὡς ἱερεῖς, ὅταν κατηχητικῶς ὁμιλοῦσι τῷ Χριστωνύμῳ λαῷ, ut est apud Balsamonem in Meditato de Patriarchar. Privileg. in Jure Græco-Rom. p.444.

Τρικήρειον, Τρικέριον, *Triplex* seu *Trisulcus cereus*, Sanctam Trinitatem repræsentans, quem tenens Sacerdos, populo benedicit: λαμπὰς τρίφωτος, τρισήλιον φῶς, apud Nicetam Paphlagon. πυρφόρος λαμπὰς τῆς τρισηλίου θεότητος, apud Pantaleon. Diacon. in encomio S. Michaëlis. Symeon Thessalonicensis de Templo, ubi de Lychnis Ecclesiæ: τὰ μὲν τριλαμπῆ (φῶτα) διὰ τὴν Τριάδα, ὡς καὶ τρικήρεια. Idem pag.223. κηρύττων δὲ τοῦτο ὁ Ἀρχιερεὺς τρικηρίῳ πάλιν τὸ εὐαγγέλιον σφραγίζει, τῆς Τριάδος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ παραδηλῶν τὸ κήρυγμα, &c. Alibi: τῷ τρικηρίῳ πάλιν ἐν τῷ ὑμνεῖν τὸ τρισάγιον, &c. Idem de Sacris Ordinat. cap.3. ἀλλὰ ἐν τῇ θείᾳ τραπέζῃ λυχνίαν καὶ τρικήριον τοῦ βήματος, καὶ τὰ φῶτα οἱ ὑποδιάκονοι εὐτρεπίζουσι. Rursum, ubi de Patriarchæ inauguratione: ὃς καὶ ἐκεῖθεν τῷ τρικηρίῳ εὐλογεῖ, ὡς ἀπὸ τοῦ οὐρανίου θρόνου τὴν τῆς Τριάδος παρέχων χάριν. Denique cap.6. pag. 151. ubi de Episcopi electione: ἐλθόντων τοίνυν πάντων σὺν τῷ χαρτοφύλακι ἔνθα ψηφίζεσθαι ἔθος, ἅπτονται μὲν (πρὸ) τῆς θείας εἰκόνος Χριστοῦ τρεῖς κηροὶ, εἰς δόξαν τε καὶ τύπον τῆς ἁγίας Τριάδος· καὶ ὅτι παρ' αὐτοῖς ἡμῖν ἅπας φωτισμὸς, καὶ μᾶλλον οὗτος ὁ θειότατος· διὸ καὶ ἐντεῦθεν ἀρχόμενος τὸ τρικήριον, καὶ ἐν πάσαις τελεταῖς τοῦ ἀρχιερέως ἐστί· τὸ μὲν ἐν αὐτῷ τέλειον ἀπὸ τῆς τελείας μόνης Τριάδος φωτισμὸν σαφῶς ἐκδηλοῦν. Eundem vide cap.10. Extr. Demetrius Gemistus MS. de Ordinationibus: ὁ δὲ Πατριάρχης λαβὼν τὸ τρικέριν ἀπὸ τοῦ Κανστρισίου, ποιεῖ αὖθις σταυροὺς τρεῖς ἄνωθεν τοῦ εὐαγγελίου, &c. Mox: ὁ Πατριάρχης βλέπων πρὸς δυσμὰς, εὐλογεῖ μετὰ τοῦ τρικερίου τὸν λαὸν τρίς. Quinetiam Imperatores signasse cum τρικηρίῳ, scribit Balsamon ad Can. 67. Synodi Trullanæ: οἱ γὰρ Πατριάρχας προβαλλόμενοι ὀρθόδοξοι Βασιλεῖς δι' ἐπικλήσεως τῆς ἁγίας Τριάδος, καὶ Χριστοὶ ὄντες κυρίου, ἀκωλύτως ὅτε καὶ βούλονται εἰς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον εἰσέρχονται, καὶ θυμιῶσιν, καὶ σφραγίζουσι μετὰ τρικηρίου, καθὼς οἱ ἀρχιερεῖς. Vide Goarum ad Euchologium p. 125. Morinum de Sacris Ordinat. pag. 110. Gretzerum in Horto S. Crucis part.4. cap.21. & quæ annotamus in Δικήριον, Τρίφωτον, & φῶτα. Præterea Tabellam IX. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

Κηρίολος, *Cereolus*, in Synodo Ephesina: ἀπαντῶσι τοῖς λαοῖς μονάζοντες μετὰ κηριόλων ψάλλοντες.

Κηρολάρειον, Κηρουλάρειον, *Locus ubi reponuntur Cerei*. Glossæ Græco-Lat. Κηριολάρειον, *Cereolarium*. Leo Grammaticus in Leone Philosopho pag.486. γέγονε δὲ ἐμπρησμὸς εἰς τὰ κηρουλάρια τῆς μεγάλης ἐκκλησίας,

καίνων τῆς χαρτζεσιῶν πάντων, καὶ τῆς σακέλλης. Ita Anonymus Combefisianus in eod. Leone num.30. & Logotheta num.26. Vetus Inscriptio : CVM BASI MARMOREA ET CEREOLARIBVS DVOBVS HABENTIBVS EFFIGIEM CVPIDINIS TENENTIS CALATHOS, &c. Alia apud Thomam Reinesium pag.238. SCHOLAM DE SVO RESTITVIT ET SIGN. AENE. D.D. ET CERIOLARI ARG. ALT. PED. I. SEMIS REFECIT. Ubi *Cereolare* candelabrum sustinendo Cereo cùm Sacra Deo fiebant intelligunt Viri Docti.

Κηρυλάειος, *Cereolorum, aut Cereorum venditor*, quasi κηριυλάειος. Theophanes an. 8. Nicephori Generalis: κηρυλλάριός τις ὢν ἐν τῷ φόρῳ ἐκ τῶν ἰδίων πόνων ἀνενδεὴς, &c. Apud Zonaram, is πράτης κήρων appellatur. Scylitzes pag. 747. ἔξαρχον ἔχοντα Μιχαὴλ τὸν λεγόμενον Κηρυλάριον. Vide pag.758. Is porrò Μιχαὴλ Κήρυλλος dicitur Balsamoni ad Nomocan. Photij tit. 8. cap.1.

Κηρίατζον, *Candelabrum*. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.4. cap.12. καὶ οἴνε βυτζία δ'. ἃ διεκόμισαν πρότερον, καὶ ἄρτυς, ἀρωματικά τε πλεῖστα, λαμπάδιά τε καὶ κηρίατζα. Fortè leg. κηρίαπτα. Vide Gloss. med. Lat. in *Ceraptum*, & *Cereaptum*.

Κηροδοσία, *Cùm Cerei Clericis deferendi distribuuntur*. Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap.10. μετὰ γὰρ τὸν Τρισάγιον, καὶ τὴν εὐχὴν, κηροδοσία γίνεται, ἀναπτομένων φώτων πολλῶν διὰ τὴν χάριν τοῦ πνεύματος. Eadem habet cap.11. pag.181.

Κηρομανουάλιον, *Candelabrum Cereis instructum*. Typicum S. Sabæ cap.2. καὶ εὐτρεπίσας τὸ θυμιατὸν, τίθησι λαμπάδας μετὰ κηρομανουάλια εἰς τὸ μέσον τῆς ἐκκλησίας.

Κηροπώλης, *Cerarius*, in Gloss. Gr. Lat. Κηροπωλεῖον, Locus Constantinopolit. ubi *Cera* vel *Cerei* vænum exponebantur, apud Leonem Grammaticum p.505. Anonymum Combefisianum in Lacapeno num. 30. & Symeonem Logoth. in Porphyr. num. 40.

Κηροφόρος, *Acolythus*, *Ceroſtatarius*, *qui Candelabra in Ecclesiasticis Cæremoniis defert*. Pantoleon de Miracul. S. Michaëlis Arch. ἐν τοῖς χρόνοις Μιχαὴλ ἄνακτος καὶ Θεοδώρας τῆς τούτου μητρὸς, ἦν τις ἀνὴρ ὀνόματι Μαρκιανὸς, ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων γνώριμος κηροφόρος τοῦ πανσέπτου ναοῦ αὐτοῦ. Descripsit Goarus in Euchologio pag.237. εὐχὴν ἐπὶ χειροτονίᾳ Δεποτάτου καὶ κηροφόρου. Vide Δεποτάτος.

Κηροφόρον, *Ceroſtatarium*, in Gloss. S. Bened. cap. de vasis argent. *Candelabrum*.

ΚΗΡΟΤΑΚΙΣ. Vox Chymicorum. Olympiodorus Alexandrinus MS. in Zosimum: καὶ Μαρία λαβὼν πέταλον τὸ μέσως, καὶ ἀλλαχοῦ τὸ πέταλον τῆς κηροτακίδος κηροτακίδα καλέσασα τὴν θάλψιν τὴν διὰ πέταλα, καὶ γὰρ τὸ πέταλον ῥάκκος ἐκ βιβλίνης ἐστὶν ἐργασμένον. Idem Zosimus MS. in Capitib. ad Theodorum: πρὸς γὰρ τὰς οἰκονομίας ἕτερον χρῶμα δείκνυσιν, ἄλλο ἀπὸ κηροτακίδος, καὶ ἄλλο ἀπὸ τῆς ἐλαιώσεως, &c. Alibi: ὥσπερ οἱ ζωγράφοι ἡ κηροτακὶς τὰ χρώματα μίγνυσι, &c. Christianus Chymicus MS. ὡς γὰρ ἡ τῶν ζωγράφων ἡ κηροτακὶς τὰ χρώματα δείκνυσι τοῦ παντὸς ἀτελῆ ζῶα τῆς τέχνης καὶ τῆς μαγνησίας προστιθεμένης αὐτῇ. τουτέστι ἀναστάσεως, καὶ ῥεύσεως, &c. Vide in βολάριον.

ΚΗΡΟΧΥΤΟΣ γραφὴ, *Pictura*, *quæ fit resolutis igni ceris, cum penicillo*, ut est apud Plinium lib.35. cap.11. *Ceris liquentibus*, ut loquitur Paulinus Epist.8. κηρῷ ἐπιλαχθεὶς καὶ διαχυθεὶς, ut Procopius lib.1. de Ædific. cap. 10. ubi de Chalce: ait quippe idem Plinius lib.21. cap.14. *Ceram varios in colores pigmentis trahi ad reddendas similitudines, & innumeros mortalium usus*. Atque inde Κηρόχυτος dicta ejusmodi pictura, recentioribus præsertim Scriptoribus. Eusebius lib.1. de Vita Constantini cap.3. καὶ οἱ μὲν σκιαγραφίας κηροχύτου γραφῆς ἄνθεσιν, &c. Ita rursum κυρόχυτος γραφὴ lib. 3. cap.3. Chrysostomus Homil.1. to.6. ἐγὼ καὶ τὴν κηρόχυτον γραφὴν ἠγάπησα εὐσεβείας πεπληρωμένην. Qui quidem Chrysostomi locus refertur in septima Synodo Act.4. & à Joanne Damasceno in Orat. in Copron. pag.671. Idem Chrysostomus Homil. εἰς Νιπτῆρα Feriæ quintæ: ὥσπερ γὰρ ὅτε βασιλικοὶ χαρακτῆρες καὶ εἰκόνες εἰς πόλιν εἰσφέρονται, καὶ ὑπαντῶσιν αὐτῶν ἄρχοντες καὶ δῆμοι μετ' εὐφημίας, οὐ σανίδα τιμῶσιν, οὐδὲ τὴν κηρόχυτον γραφὴν, ἀλλὰ τὸν χαρακτῆρα τοῦ Βασιλέως, &c. Ex hoc præterea loco Theodosius Episcopus in libello Satisfactionis descripsit quæ in hanc habet sententiam, in Act. 1. ejusdem Synodi. Nicephorus Constantinopol. Patr. in Hist. τάς τε ἐν τοῖς ἐκεῖσε ἱδρυμένοις τῶν προόδων οἴκοις, οὓς Ῥωμαῖοι Σέκρετα καλοῦσι, τότε μικρὸν δόμημα, καὶ τὸ μέγα, τοῦ Σωτῆρος καὶ τῶν ἁγίων οὔσας διὰ ψηφίδων χρυσῶν καὶ κηροχύτου ὕλης εἰκονογραφίας ἀπέξυσε.

Istius κηροχύτου γραφῆς, seu *Picturæ cum Cera* non semel occurrit mentio apud Scriptores. Anonymus in Commentario Rerum S. Lucæ pag.516. καὶ αὐτὴ τὴν τοῦ προλήμματος τοῦ ἐμοῦ Χριστοῦ τύπον, τόν τε τῆς αὐτοῦ τεκούσης καὶ δύσης τὸ πρόσλημμα, χαρακτῆρα, πρῶτος οὗτος κηρῷ καὶ χρώμασι γράψας, ἐν εἰκόνι τιμᾶσθαι μέχρι καὶ νῦν παρέδωκεν. Ex eo fortè Theophanes Cerameus Homil. 20. in Dominic. Orthodoxiæ: καὶ Λουκᾶς ὁ γλαφυρὸς Εὐαγγελιστὴς τὴν εἰκόνα τῆς Θεομήτορος κηρῷ καὶ χρώμασιν ἐζωγράφησεν. Et Menæa 10. Octob. de eadem imagine à S. Luca picta: διὰ ζωγραφικῆς τέχνης ἐκ κηροῦ. Constantinus Chartophylax in Homil. in omnes Martyres: οὐ γὰρ τὸ θεῖον ἁπλοῦν ὑπάρχον καὶ ἄληπτον μορφαῖς τισι καὶ σχήμασιν ἀπεικάζομεν, οὔτε κηρῷ καὶ ξύλοις τὴν ὑπερούσιον καὶ προάναρχον οὐσίαν τιμᾶν ἡμεῖς διεγνώκαμεν, &c. Denique Severus Alexandrinus Ethop.4. cujus est titulus, *Quid dixerit Pictor depicta à se puella amore correptus*: οὐδὲν ἄρα κάλλους ἐστὶ δυνατώτερον, εἴγε καὶ διὰ χρωμάτων θηρᾶν ἐπίσταται, καὶ τοῖς ἀψύχοις ἁλίσκεσθαι παρασκευάζει τὰ ἔμψυχα· συνῆλθε ποικιλλομένῳ κηρῷ, καὶ τὸ εἰργασμένον ἐρᾶν κατηνάγκασεν. Infra: φωνὴν παρέχον διὰ τῆς τέχνης, ὡς εἰπεῖν, τῷ κηρῷ, καὶ σκιὰν δοκεῖν διαλέγεσθαι παρεσκεύαζον.

Scribit Plinius lib. 35. *Encausto pingendi duo fuisse genera, Cerâ, nempe, & in ebore cestro, donec classes pingi cœpere: tum tertium accessisse, resolutis igni Ceris penicillo utendi*. Qui quidem locus ita videtur intelligendus, ut primitus Ceræ diversis coloribus imbutæ absque penicillo invicem committerentur: quod Encaustum propriè vocabant; ac inventam deinde aliam pingendi rationem, *resolutis* scilicet *igni ceris penicillo utendi*. Hinc *Ceras inustas* dixit Ovidius lib.4. Fastor.

—Et picta coloribus ustis.

Ut Ausonius Epigr. 26. *Ceras inurere*.

Hos ille Serum veste contegi jubet,
Hos calat argento gravi,
Ceris inurens januarum limina,
Et atriorum pegmata.

Hanc præterea pingendi rationem attigit Varro lib.3. de Re rust. cap.17. *Ut Pausias & cæteri Pictores ejusdem generis loculatas magnas habent arculas, ubi discolores sunt ceræ*. Et Seneca lib.22. Epist. 122. *Pictor colores, quos ad reddendum similitudinem multos variósque ante se posuit, celerrimè denotat, & inter ceram opusque facili vultu ac manu commeat*. Nescio porrò an utramque pingendi, cujus meminit Plinius, rationem intellexeri

Apuleiu

Apuleius, in Apologia, dum vel *Cera inustum, vel pigmentis illitum* dixit. Et Nazarius in Panegyrico Constantino dicto: *nec commendatione Cera, aut Pigmentorum fucis renitet.* Parietes & cameras Picturis, Portas Encausto interdum adornatas fuisse quod ex Ausonio attigimus, indicat prætereà vetus Inscriptio apud Laurentium Pignorium in Explicat. Mensæ Isiacæ pag.32. ΤΗΝ ΓΡΑΦΗΝ ΤΩΝ ΤΕ ΤΟΙΧΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΓΚΑΥΣΙΝ ΤΩΝ ΘΥΡΩΝ. Sed & ad Encaustum & ad picturam pertinent ista Etymologici: ἐγκεκαυμένη, ἐζωγραφημένη, ἐπεὶ ἐκαυταὶ λέγονται οἱ ζωγράφοι, οἱ διαγράφοντες τοὺς τοίχους. (Similia habet Lexicon MS. Cyrilli.) & istud Martialis lib. 4. Epigr. 47.

Encaustus Phaëton tabulâ depictus in hac est.

In veteri Inscript. apud Reinesium p.569. quidam Aphrodisius Demetrius Ἀγαλματοποιὸς ἐγκαυστὴς indigitatur.

Enimverò ita Ceræ colores miscebantur, ut Cera colorem exciperet pigmenti: quo modo Plinius ait lib.21. cap.14. *Ceram nigrescere addito chartarum cinere*: & Vitruvius lib. 4. cap.2. *Cera cærulea depingere* dixit. Inficiebantur nempe coloribus Ceræ, quibus in cochleis singulatim igni liquatis, penicillo ij excipiebantur. Quarum quidem cochlearum pictoriarum meminit Marcianus IC. in L.17.D. de instruct. vel instrum.Leg. *Pictoris instrumento legato, Cera, colores, simulque horum legato cedunt: item peniculi & cauteria, & conchæ*: in quibus scilicet Pictores colores suos reponebant, liquatos nempe: unde inter Pictorum instrumenta *Cauteria* etiam reponit. Hinc ejusmodi colores cerâ misti, ἐγκηρωτέλα seu potiùs ἐγκήρωτα χρώματα appellantur in Historia Vitæ & Martyrij S. Pancratij, ubi de imagine Christi à Josepho Pictore delineata: ζωγραφικὴ μίξις, in Synodica Damasceni ad Theophilum Imp. Gloss. Gr. Lat. μίξις χρωμάτων, ἢ ἄλλης ὕλης, *Mixtura.* Miscebantur enim Ceræ liquenti, ut hodie oleo, colores, seu *colorum fuci*, ut loquitur Boëthius in Præfat. ad Libr. Arithmet. vel *Pigmentorum fuci*, ut Nazarius in Panegyrico Constantino dicto. Pollux lib.7.c.28. ubi de Picturæ vocabulis: κηρὸν τήξασθαι, μίξασθαι, χέασθαι, χρώματα κεράσασθαι, μίξαι, συμμίξαι, συμμίξασθαι, συγχέαι, συγχέασθαι, quæ quidem pingendi rationem cum Cera satis superque illustrant. Anastasius Sinaita in Serm. de Sabbato, qui refertur in VII. Synodo Act. 4. τῆς εἰκόνος οὐδὲν ἕτερον ὄντος, ἢ ξύλον, καὶ χρώματα κηρῶν μεμιγμένα καὶ κεκραμένα.

Hanc denique pingendi cum Cera & coloribus rationem κηρογραφίαν vocat Callisthenes Rhodius, apud Athenæum lib. 5. Dipnosoph. χρωματουργίαν Theodosius Episcopus in libello Satisfactionis, in Synodo VII. Act.1. χρωματικὴν ζωγραφίαν, Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. Constantinus Manasses in Copron.

> Ἐξέκοψεν ἐκ τῶν ναῶν τὰς ἱερὰς μορφώσεις,
> Ἀνταναχάραξε δ' αὐτοῖς χρώμασι καὶ ψηφίσιν
> Τὰ φίλα κυνηγέσια, καὶ τὰς ἱππηλασίας.

Recentiores verò Scriptores ὑλογραφίαν vocant, ut hanc distinguant à musivaria. Duplicem enim picturam statuunt, alteram διὰ κηροχύτου ὕλης, id est cum Cera & coloribus in quavis materia; alteram διὰ ψηφίδων, seu opere Musivario, expressam. Theodosius Episcopus Amorij in eadem Synodo Act.4. αἱ ἅγιαι καὶ σεβάσμιαι εἰκόνες καὶ ζωγραφίαι, καὶ ὑλογραφίαι, καὶ διὰ μουσείων, &c. Theophanes an. 27. Copron. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Νικήτας ὁ ψευδώνυμος Πατριάρχης τὰς ἐν τῷ Πατριαρχείῳ εἰκόνας τοῦ μικροῦ Σεκρέτου διὰ μουσείου οὔσας ἔξεσεν, καὶ τοῦ μεγάλου Σεκρέτου τῆς ἀψιδικῆς ἐξ ὑλογραφίας οὔσης ἔξεσεν. Ubi Nicephorus Constantinopol. Loco laudato habet ἐξ κηροχύτου ὕλης. Ita ἀφομοίωμα ὑλογραφημένον dixit Autor Vitæ S. Theodori Syceotæ MS. Scylitzes pag.729. καθαιρεθέντος δὲ τοῦ χρίσματος, εὑρέθη εἰκὼν ὑλογραφικὴ, σανίδιον, ἐπιστήθιον κρατοῦσης τῆς Θεοτόκου τὸν Κύριον καὶ Θεὸν ἡμῶν. Neque aliter Procopius, loco pariter laudato: ἐναβρύνεται δὲ τῇ γραφαῖς ἡ ὀροφὴ πᾶσα, οὐ τῷ κηρῷ ἐπιλακέντι τε καὶ διαχυθέντι ἐνταῦθα παγεῖσα, ἀλλ' ἐναρμοσθεῖσα ψηφῖσι λεπταῖς καὶ χρώμασιν ὡραϊσμένας παντοδαπαῖς. Huc denique referri possunt quæ habentur in Epistola Anonymi, de voce *Ceroma*, lib.4. Miscellaneorum Baluzianorum pag. 419. *Nonnulli ceroma intellexerunt esse artificium quoddam juxta morem antiquorum pingendi, cui, ne facies & pulcritudo picturæ vetustate temporis aboleretur, ceræ mixtura apponebatur, modico igni huic temperamento adjecto, ut æquâ mensurâ colorum ceraque concordante, nec venustas & gratia coloribus, nec ceræ perspicuitas deesset. Hoc genus pingendi etiam à Boëtio Viro Doctissimo commemoratum adhuc suo tempore viguisse dubium non est. Quâdam igitur inflexione nominis adducti sunt qui hoc senserunt esse ceroma, ut verbi gratiâ sicut Homo ab Humo, ita ceroma à cera originem ducere existimetur. Sed hoc non satis prudenter intellectum, etiam ipse sensus manifestat.*

Diximus in quavis materia expressas ejusmodi διὰ κηρῶν picturas: nam interdum & sæpius in ligno: Extat Ethopeia Libanij hoc titulo: τίνας ἂν εἴποι λόγους ζωγράφος, γράφων τὸν Ἀπόλλωνα εἰς δάφνιον ξυλίνην, καὶ τοῦ ξύλου μὴ δεχομένου τὰ χρώματα. Synodus VII. Act.5. pag.385. ὥστε πᾶσαν εἰκονικὴν διαζωγράφησιν, εἴτε ἐν σανίσιν, εἴτε διὰ μουσείων ἐν τοίχοις, &c. Leontius Episcopus Neapoleos Cypri in 5. Sermone pro Christianorum Apologia contra Julianum, ac de imaginibus Sanctorum: εἰ γὰρ ὡς Θεὸν προσεκυνοῦμεν τὸ ξύλον τῆς εἰκόνος, ἔμελλον πάντως καὶ τὰ λοιπὰ ξύλα προσκυνεῖν. Infrà: οὕτως κἀγὼ τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ προσκυνῶν, οὐ τὴν φύσιν τοῦ ξύλου καὶ χρωμάτων προσκυνῶ. Constantinus Chartophylax Homil. in SS. Martyres: οὔτε κηρῷ καὶ ξύλοις τὴν ὑπερούσιον καὶ προσάναρχον οὐσίαν τιμᾶν ἡμεῖς ἐγνώκαμεν. Et Chrysostomus loco laudato: οὐ σανίδα τιμῶσιν, οὔτε τὴν κηρόχυτον γραφὴν, ἀλλὰ τὸν χαρακτῆρα τοῦ Βασιλέως. Germanus Patr. Constantinopol. ad Thomam Episc. Claudiopoleos: οὐ τῶν ξύλων καὶ τῶν χρωμάτων προσκυνεῖται ἡ μίξις, ἀλλ' ὁ ἀόρατος Θεός. Adrianus Pap. in Epist. ad Constantinum & Irenem Impp. ὕλη τις ἐστὶ παντελῶς ἐν διαφόροις βαφαῖς ἀναπληροῦσα τὴν τῆς ψυχῆς μίμησιν· οὐ γὰρ πρὸς τὴν εἰκόνα θεωρῶν τὴν ἐκ τῆς τέχνης διὰ χρωμάτων ἀναπληρωμένην σανίδα, οὐκ ἐκ τῆς βαφῆς τὴν ὁμοιότητα φέρει, ἀλλὰ πρὸς τὴν θεωρίαν τοῦ πρωτοτύπου ἀνάγεται. Et infrà: διὰ γὰρ τὴν αὐτοῦ μορφὴν, καὶ ἡ ὕλη, ὅπου καὶ γράφεται, οὐ καταβάλλεται, ἀλλ' ἐν αὐτῇ συνισορεῖται. Theodorus Patr. Hierosolymit. in Synodico: τιμητέον δὲ καὶ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων—τὰς εἰκόνας, οὐ τῇ ὕλῃ καὶ τοῖς χρώμασι τὸ σέβας προσάγοντες, &c. Nicephorus Constantinopolit. Patr. in Disputat. cum Leone Armenio de Imaginib. pag.160. τὴν τῆς Θεομήτορος σαρκικὴν δι' ὕλης ἐμφέρειαν. Joannes Patr. Hierosol. in Vita S. Joannis Damasceni, statim initio: ὅσως δὲ φιλοτιμότερον τὸ σέβας ἐνδείκνυται, ὃ ἡ χεὶρ αὐτοῖς σὺν τῷ πλείονι μεγαλοπρεπὴς περιφανεστάταις τῶν ὕλαις κέχρηται λαμπρῶς, καὶ ταύταις τοὺς τούτων χαρακτῆρας ἐντυποῖ, μείζω τὴν τιμὴν ἐντεῦθεν ἀφοσιοῦσθαι τοῖς ἁγίοις οἰόμενοι. Germanus Patr. Constantinopol. Homil. in I. Dominicam Jejuniorum: ἀπονέμομεν δὲ τὸ σέβας οὐχ ἁπλῶς τῇ ὕλῃ, ἀλλὰ τῇ ἐμφαινομένῃ τῇ ὕλῃ μορφῇ, &c. Ita, ubi de pictura, vocem ὕλη pro ligno usurpant Scriptores, scilicet in quo

pictura effingitur. Vita MS. S. Marciani Oeconomi: κιόνων αὐγαὶ καὶ χροιαὶ, καὶ μέγεθος, λίθων τε σιλπνότης, καὶ ὕλης λαμπρότης, χρυσὸς καταλαμβάνων ὀροφὴν, καὶ γραφαὶ πανταχοῦ τέχνης μὲν ἀκρίβειαν φρένας ἐκπλήττουσαι: Zacharias Scholasticus de Opificio mundi pag. 462. de Templo: καταπεποίκιλται γάρ φασιν, ἀτεχνῶς ὕλαις παντοδαπαῖς καὶ δαιμονίαις, &c. & Infrà: καὶ τὰ παντοδαπὰ κάλλη τῆς ζωγραφίας, καὶ τῶν ὑλῶν τὸ εὔχαρί τε καὶ γλαφυρὸν, καὶ τὰς εὐχροίας. Ubi ὕλαι pro coloribus tabellarum videntur usurpari, ut & apud alios Scriptores. Anonymus Combefisianus in Porphyrog. num. 24. καὶ μυριοστίκτων εἰκόνων ἐκλέχνων, τῶν ἐκ χρωμάτων, ὑλῶν, καὶ μορφῶν τὸ διάφορον ἐν τοῖς προπυλαίοις τοῦ βασιλικοῦ κοιτῶνος ἐδείματο. De Adm. Imp. cap. 29. ὁ δὲ ναὸς τῆς ἁγίας Ἀναστασίας ἐστὶ δρομικὸς, ὅμοιος τῷ Χαλκοπρατίων ναῷ, μετὰ κιόνων πρασίνων καὶ λευκῶν, ὅλος εἰκονισμένος ἐξ ὑλογραφίας ἀρχαίας. Sic legendum pro ἠλιγραφίας, non verò ξυλογραφίας, ut censet Salmasius ad Plinium pag. 1219. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: ἰδὼν τὸ αὐτοῦ ἅγιον ἀφομοίωμα ὑλογραφημένον, σεμνὸν προσμειδιάσας, εἶπεν, &c. Anonymus MS. de cultu imaginum ex Cod. Reg. 1595. ἄλλο γάρ φύσεις ὑλογραφίας, καὶ ἄλλο τοῦ Χριστοῦ κατὰ τὸ ἀνθρώπινον, καθὸ καὶ περιγράφεται, καὶ ἀρχέτυπον εἰκόνος καθίσταται. Idem Porphyrogenitus, in Basilio num. 85. Edit. Combefisij ἐνύλως γραφὰς dixit, quâ loquendi formulâ, non tam Tabellas ligneas pictas, quàm in iis pingendi rationem videtur intellexisse: ἐξ ἐνύλων γραφῶν καταγλαϊσμένος τὴν ὀροφήν. Quo modo eandem vocem fortasse etiam usurpavit Demetrius Phaleræus, seu Dionysius Halicarnassæus lib. περὶ ἑρμηνείας pag. 38. Sed & Evagrius lib. 1. Hist. Eccl. cap. 18. τὴν καλουμένην Ἀνατολικοῦ στοὰν οἰκοδομεῖ, παντοδαπαῖς ὕλαις αὐτὴν διακοσμήσας. Pseudosynodus Græcorum contra Imagines, δι᾽ ὑλικῶν χρωμάτων τὴν ἀπερίγραφον τοῦ Θεοῦ λόγου οὐσίαν καὶ ὑπόστασιν περιγράφειν dixit.

Neque duntaxat ac semper in ligno, sed & in quavis alia materia ex cera fiebant picturæ. Theodosius Episcopus in libello Satisfactionis laudato: ἀνιστορεῖσθαι δὲ εὐδοκῶ καὶ ἐν τῆς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων προστύπως τὴν εἰκόνα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς ἁγίας Θεοτόκου, ἐκ παντοίας ὕλης, χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ πάσης χρωματουργίας. In Sindone expressam cerâ imaginem habet Asterius Homil. in S. Euphemiam: ὁ δὲ δὴ ζωγράφος εὐσεβῶς καὶ αὐτὸς διὰ τῆς τέχνης κατὰ δύναμιν πᾶσαν τὴν ἱστορίαν ἐν σινδόνι χαράξας, &c. In Concilio Constantinopolit. sub Mena Act. 1. pag. 24. de Imperatoris imagine: ὥσπερ ἐξαπορούμενος τί ἕτερον πράξει εἰς τὴν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ εἰκόνα ἐπελθὼν ἀτιμώτερον, διεσπάραξε τὴν γεγραμμένην σινδόνα, καὶ τὸ παρ᾽ αὐτοῦ διαρραγὲν ἐκ ταύτης πυρὶ παρέδωκεν. Adde pag. 41. Scholiastes Basil. ad lib. 15. pag. 220. ait picturas in linteo longè pretiosiores habitas iis quæ in tabula fiebant: ἐκεῖ γάρ τῇ σανίδι ἡ γραφὴ εἰ δὲ ἐν σινδόνι ἐστὶ ἡ γραφὴ, τότε ἐκεῖ τῇ γραφῇ ἡ σανὶς μάλιστα ὅτι ἐν σινδόνι γραφὴ τιμία ἐστίν. Sed de pictura veterum consulendi præterea Bulingerus in Opusculo de Pictura & Plastice, sive Statuaria, lib. 1. cap. 6. 7. & Salmasius ad Solinum pag. 231. 232. Ex his etiam colligitur ejusmodi cum cera expressas Imagines, longè diversas fuisse à statuis ex eadem materia confectis, quod quidam perperam existimarunt, ut Scorsus & alij, de quibus cereis Imaginibus agit Auctor Etymologici in Κηροπλάστης. Hæc porrò fuimus paulò fusiùs prosecuti, quòd Academicos nostros Pictores veterem hanc pingendi rationem ignorare non semel adverterim. Nam cùm Tabellas illas Græcanicas ex Archeio Sangenouefano depromptas, & nostra opera in æs incisas ostendissem, ab iis percunctatus cuiusmodi ea esset pictura, nemo inventus est qui hanc veterum Pictorum artem sese assecutum omnino affirmarit.

ΚΗΡΡΟΣ, pro ξηρὸς, *Siccus*. Myrepsus sect. 6. cap. 14. ἔχε συνληρίας ὑγρᾶς μέλιτι λεανθῆσαν, ἔψαι ταῦτα μέχρις ἂν κηρρὰ γένηται. Codex Fuchsij habuit κύρα.

ΚΗΡΥΚΕΣ, appellantur *Apostoli*, *Evangelij* scilicet *Prædicatores*, apud Theophanem Cerameum Homil. 55. ubi Κηρύκων ναὸν vocat Templum SS. Petro & Paulo Dicatum in Palatio, Constantinopoli.

Κήρυκες, simili ratione dicti *Fratres Ordinis Prædicatorum*. Gregorij Pap. Epistolam Dogmaticam ad Germanam Patr. Constantinop. subscribit ὁ ἀπὸ τάξεως τῶν ἀδελφῶν τῶν κηρύκων Gregorij Pap. Apocrisiarius. Joannes Cantacuzenus lib. 4. cap. 9. Ἰωάννην ὄνομα τῆς τάξεως ὄντα τῶν Κηρύκων. Georgius Trapezuntius in Epist. ad Cretenses: Σιμὼν Ἱερομόναχος τῆς τῶν Κηρύκων τάξεως. Laudatur Matthæi Quæstoris liber de Processione Spiritus Sancti in cujus initio S. Thomas de Aquino dicitur τῆς τάξεως τῶν φρακηρύκων. Vide in Πραιδικάτωρ.

ΚΗΡΩΜΑΤΙΤΗΣ, *Medicus* vel *Chirurgus* qui Κηρωτὰ vulneribus applicare solet. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 44. τοῦ ἀλόγου ἔκ τινος συμβάντος σκιασθέντος, ἔπεσεν ὁ Γερόντιος, καὶ οὕτως ἐκλάσθη, ὥς τε ἐλθόντα τὸν κηρωματίτην τοῦ αὐτοῦ ἀπαγνωσθῆναι θεραπείας.

Κηρωτάριον, *Cerotum*, Κηρωτόν. Damocrates apud Galenum lib. 8. de Compos. Medic.

Κηρωτάριον γινόμενον εὐαφέστερον.

ΚΗΤΑΖΕΙΝ, Κιτάζειν, *Aspicere*, Καθορᾶν, Βλέπειν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Μόνον σιχνὰ ἐκήταζε πρόσωπον τὸ ὡραῖον.

Idem lib. 2.

Ἐδῶ καὶ κεῖ τὰ μάτια του στρέφει καὶ κητάζει.

Idem lib. 4.

Καὶ πάντα σιχνοκίταζε τὴν κόρην πῶς τον μωρός του.

Et lib. 7.

Καὶ τῆς φωτίαις ἐκήταζεν πάντοτες ἡ Ἐμηλία.

Infrà:

Κήταζε μέσα ταῖς φωτίαις, καὶ θέλεις τὸ νοήσῃ.

Rursum:

Πρὸς τῆς φωτίαις ἐκήταζε ἀπεγνωσμένη θόριε.

Agapius in Geoponico cap. 33. καὶ κιτάζουν πρὸς τὴν γῆν τὰ ὄμματα. Vide Κοιτάζειν.

ΚΗΤΡΟΚΑΝΔΗΛΑ. Vide in Κανδῆλα.

ΚΗΤΡΩΝΕΙΝ, *Inserere*, Ἐμφυλλίζειν, Κήτρωμα, *Insitio*. Vide Κεντρώνειν.

ΚΗΦΟΝ, pro τὸ κοῖλον, *Cavitas*, usurpari apud Myrepsum de unguentis cap. 42. observat Fuchsius. Vide Κῦφος.

ΚΙ, pro Καὶ, passim apud Anonymum de Nuptiis Thesei, ubi ferè semper jungitur voci quæ sequitur, absque accentu. Verbi gratiâ, κιαὶ κιασεχα ἤτενε, pro καὶ καὶ ἄσεχα, seu ἥσυχα ἔστενε.

ΚΙΑΟΥΔΙΑΣ, *Nequaquam*, *Haudquaquam*, οὐδαμῶς, μηδαμῶς.

ΚΙΒΕΝΤΙΖΕΙΝ. Vide in Γιβεντίζειν.

ΚΙΒΕΡΤΗΣ, *Vasculum*. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 240. ubi de Apibus: καὶ φέρνει κανένα κιβέρτην κινέργιον εὔκερον ἀλημένον μὲ τίποτε θρόφῃ, διὰ νὰ ἔμπεν τὰ μιλίσια μου, &c. Ubi Editio Veneta cap. 215. *Ma se alcun viene al mio loco doue tegno le ape, & porta una cassa onta di dentro di qualche odore*, &c.

ΚΙΒΙΣΣΙΟΝ, τὸ φλασκίον, in Lexico MS. *Vas vino ferendo*.

ΚΙΒΙΤΑΤΟΣ. Vide Κηβιτάνος.

ΚΙΒΟΣ, *Cibus*. Auctor Etymologici in Κιβωτὸς, Κίβος

κίβ☉, ἐπὶ τὸ σημαῖνον τὴν τροφήν. Cedrenus in Julio pag. 168. Ρωμαῖοι κίβυς τὴν τροφὴν ἐκάλυν, &c. Lexicon MS. ex Cod.Reg. 1708. Κίβ☉, ἡ τροφή.

Κιβάριον, *Cibarium*, *Cibus.* Martyrium S. Zoës num. 1. ὅθεν ὐδὲ ἐκ τῆς δαπάνης κιβαρίυ, ὃ ἐλάμβανεν, ἤσθιον· ἀποψίαν γὰρ εἶχον διὰ τὰ εἰδωλοθυτά. Rursum num. 2. ἔβαλεν τοῖς κυσὶν ἐκ τῦ κιβαρίυ ὀλίγον. Occurrit præterea apud Scholiastem Basilic. ad lib. 13. pag. 110.

Κιβαρὸς, *Cibarius Panis.* Symeon Sethi de Aliment. οἱ δὲ ῥυπαροὶ ἄρτοι, καὶ κιβαροὶ ὀνομαζόμενοι, ὀλιγότροφοί εἰσι, καὶ ταχέως ὑπέρχονται. Vide Κιβαρός.

Κιβαρίτης, eâdem notione. Ptochoprodromus ex Cod. MS.

Ἵνα χορτάσης τὸ ψωμίν τὸ λέγυν τεφρατίτζιν,
Ἀλλὰ τὸ μεσοκάθαρον τὸ λέγυν κιβαρίτιν.

ΚΙΒΥΡΡΑΙΩΤΗΣ, Κιβαιρυώτης. Lexicon MS. ex Cod. Reg.1708. Κιβυῤῥαιώτης, τόπ☉. Epimerismi Herodiani MSS. Κιβυῤῥαιώτης, τοπικόν. Leo in Tacticis cap. 18. §. 141. ubi de Cilicibus Saracenis: ὅταν δὲ διὰ τῆς γῆς ἐκστρατεύειν μέλλωσι, μηνύης τῷ Κιβαιρυώτῃ τῦ πλοΐμυ στρατηγῷ, &c. Vicinum nempe erat *Thema* Cibyrræotarum, Ciliciæ, ea scilicet regio quæ à Seleucia initium sumit,& desinit versùs occasum ad urbem Melitum, &c. ut scribit Porphyrogenitus lib.1. Them.14. qui addit Cibyrræotarum nationem pro vili habitam, propter crebras rebelliones: ἔλαβε δὲ τὴν προσωνυμίαν, ὥσπερ ἔφαμεν, τῦ καλεῖσθαι Κιβυῤῥαιώτης, ἀπὸ Κιβύῤῥας, εὐτελὲς τε, καὶ ἀκατονομάστυ πολίσματ☉, πρὸς ὕβριν, ὐ πρὸς ἔπαινον, διὰ τὸ πολλάκις αὐθάδεις τε καὶ ὑβριστὰς γίνεσθαι πρὸς τὰς τῦ Βασιλέων ἐπιταγάς. Κυβυραιωτῶν χώρα, apud Nicephorum Constantinopol. in Hist. pag.120. 1. Edit. Idem infrà pag.199. ὃ ἡγεῖτο ὁ τηνικαῦτα στρατηγῶν τῦ Κιβυῤῥαιωτῶν καλυμένυ στρατ. Κιβυῤῥαιωτῶν Δρυγγάριος, apud Theophan. pag.309. in Synaxariis mense Decemb. S. Arsenius ἐν τῷ Λάτρῳ dicitur fuisse μέγας στρατηγὸς καὶ Πατρίκι☉, τῆς τάξεως τῶν Κιβυῤῥαιωτῶν. Anonymus Combefisianus in Leone Philosopho num. 20. ait Κιβύῤῥαν dictam à Cibyrrho Fratre Marsi & Cydrami: ex quo emendandus Symeon Logotheta numer.13.

ΚΙΒΩΡΙΟΝ, *Ciborium*, de qua voce pluribus egimus in Gloss. med. Lat. & in Constantinopoli Christiana lib.3. num.57. & seqq. *Tegimen*, seu *umbraculum altaris*, *quatuor columnis* innixum καταπέτασμα, apud Symeonem Thessalonic. de Templo pag. 215. Photius Patr. Constantinopolit. in laudatione Novæ Ecclesiæ: καὶ αὐτὸς ὁ κωνοειδὴς καὶ τῇ θεία τραπέζῃ ἐπικείμεν☉ σὺν τοῖς ὑπερείδυσι συλίσκοις, καὶ ὑπορόφοις ὄροφ☉. Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagogia: τὸ Κιβώριον ἐστὶν ἡ σταύρωσις, ἀντὶ τῦ τόπυ ὅπυ ἐσταυρώθη ὁ Χριστὸς, &c. Chronicon Alexandrinum an.13. Heraclij: καὶ ὐ μόνον ὅτι τὰ κιβώεια καὶ ἄλλα κειμήλια ἀφείλοντο, &c. Theophanes an. 32. Justiniani: ἔπεσεν τὸ ἀνατολικὸν μέρ☉ τῦ προϋποστολῆς τῦ ἁγίυ θυσιαστηρίυ, καὶ συνέτριψεν τὸ κιβώριον, καὶ τὴν ἁγίαν τράπεζαν. Ciborij apicem Cruce insignitam fuisse, in Constantinopoli nostra etiam docuimus, de qua etiam agimus infrà in V. Τέμπλον: &c.De hac intelligendus videtur Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinop. ἅπλαι ποτὲ κραδαινόμεν☉ καὶ ὁ ἐπάνω τῆς ἁγίας τραπέζης αἰωρούμεν☉ σταυρὸς, ἠρέμα μὲν πολλάκις σειόμεν☉ ὑψωμένυ τῦ ἄρτυ καθαρῶτο, τὴν τῦ ἁγίυ δηλαδὴ πνεύματ☉ ἐπισκίασιν ὑποσημαίνων.

Κιβώειον. Theophanes an.31. Justiniani: κατὰ πολλὰ θυσιαστήρια ἐκκλησιῶν καὶ κιβώρια. an.32. καὶ κατενέχθησαν τὰ ἀργυρᾶ κιβώεια. Anonymus de Templo S.Sophiæ. pag.256. τὸ κιβώριον ἀργυρέγκαυστον ἐποίησε. Vita S.Basilij Cæsareæ Archiep. καὶ ἐκ τῶν ὑπολοίπων, ἠμφίασαν τὴν ἐκκλησίαν μετὰ τῦ κιβωρίυ.

Κιβύελον, & κιβύργιον, *Sepulcrale monumentum.* Glossæ Græcobarb. Μνῆμα, ἡ τάφον, ἡ κιβύριν. Alibi: ἅγια, τεμένη, κιβύργια, μνήματα. Mox: ἁγίεασι, τεμένεασι, εἰς τὰ κιβύργια. Hist. MS. Apollonij Tyrij: ἐκεῖνοι κάμνυν σιαθεὶς κιβύριον τῦ νεκρῦ. Codinus in Orig. Constantinop. num.122. Ἡρίον palatium sic appellatum ait, ὅτι τὸ παλαιὸν ἐκεῖ ἐθάπτοντο οἱ πολῖται, καὶ δηλοῖ τῦτο τὰ πολλὰ κιβύρια. Ita Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Τὸ κιβύριν ὅπυ ἐπίασεν, ὅπυ ἦτον ὁ πατήρ τυ.

Alibi:

Καὶ ἂς βάλυσιν τὸ λήψανον ἐκεῖ εἰς τὸ κηβύρον.

Et Historia Apollonij Tyrij:

Κ' εἰς τὸ κυβύριν τ' ὄμορφον τότες εἰς μνῆον τῦ θάψαν.

Vide Maximum Cytherensem 4. Septemb. pag.5. 22. Oct. pag.58. 14. Nov.18. August. Idem 2. Maij & 11. Junij pro *Capsa* usurpat. Vide Tabellam I. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

ΚΙΘΑΡΓΟΣ, *Piscis genus.* Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod.MS.

Καὶ κίθαργ☉ ὀπλέτζικ☉ ἀπέρε☉ μὲ τὸ γάρ☉,
Ἔχυσα σέχ☉, σύσγυδον, καριόφυλον τριψίδιν.

ΚΙΘΑΡΟΣ, *Hedera*, apud Interpolat. Dioscor. cap.398.

ΚΙΘΟΠΤΕΡΙΟΝ, τὸ σκολοπένδριον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190.

ΚΙΚΙΕΣ, καὶ Κρότωνες, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti, τὰ χολόκοκκα, ἐξ ὧν καὶ κικινὸν ἔλαιον. *Lathyridis Grana.* Vide Κίκινον.

ΚΙΚΙΜΠΡΙΝ, *Zinziber*, apud Myrepsum sect. 1. cap.29. Cod. MS. 30. Editi, & alibi non semel.

ΚΙΚΙΝΑΤΟΣ, *Cincinnatus.* Zonaras de Quintio Cincinnato Dictatore: καί τοι τὰς κόμας ἐς πλοκάμυς ἀνιέντα, ὅθεν καὶ Κικινάτ☉ ὠνόμαστο, οἷοι νῦν πολλοὶ περὶ τὰ βασίλεια· ἐκεῖθεν δὲ τῦ κακῦ παρεισφθαρέντ☉ εἰς τὸ πολίτευμα, καὶ ἀπαντλαχῦ κικινάτυς ἐστὶν ὁρᾶν.

ΚΙΚΙΝΟΝ, in Glossis Chymicis MSS. ἔλαιον τὸ ἀπὸ τῶν ἀγρίων συκῶν· πολλοὶ γὰρ τοιῦτον σκευάζυσι. Vide Κίκιες.

ΚΙΚΟΝΕΙΟΝ, ὄρνεον, Suidæ: *Ciconia.*

ΚΙΚΟΥΤΑ, *Cicuta*, Κόνιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.1673. in aliis, σπέρμα κονίυ. Vide vocem seq.

ΚΙΚΡΥΤΟΣ, in Glossis Saracenicis MS. τὸ σπέρμα τῦ Κωνείυ.

ΚΙΛΙΚΙΟΝ, *Cilicium.* Sic appellant Tactici *Centones* ac *Feltra* quæ muris appendebant, ut telorum ac lapidum è Machinis emissorum vim retunderent. Glossæ Basilic. Κιλίκια, τράγοι τῆς Κιλικίας οἱ δασεῖς, πάνυ γὰρ ἐκεῖσε ὑπάρχυσιν οἱ τοιῦτοι τράγοι· ὅθεν καὶ τὰ ἐκ τριχῶν συντιθέμενα Κιλίκια λέγονται. Procopius lib.2. de Bello Persico cap. 26. προκαλύμματα ἐκ τραγείων τριχῶν, ἃ δὴ καλῦσι Κιλίκια, πάχυς δὲ καὶ μήκυς διαρκῶς ἔχοντα, ἀρτήσαντες ἐκ ξύλων μακρῶν ἐπίπροσθεν ἀεὶ τῶν τῆ ἁγίεσαν ἐργαζομένα ἐτίθεντο. Leo in Tactic. cap.15. num.48. ἀντίκειται δὲ τῦ τοιαύταις βολαῖς κιλίκια κρεμάμενα ἔξωθεν τῦ τείχυς κατὰ τὺς προμαχῶνας, &c. Adde cap.5. num.6. cap.6. n.27. Ita apud Heronem in Parecbolis: κιλίκια μὲν κρεμᾶν πρὸς τὸ δέχεσθαι τὰ πεμπόμενα βέλη. Ubi Codex MS. præfert Κιλιάκια.

ΚΙΜΒΡΟΣ, *Cimber*, *Latro.* Lexic. Gr. MS.Reg. Cod.2062. Κιμβρὸς, ὁ λῃστής. Vide Festum.

ΚΙΜΕΝΤΟΝ, apud Anonymum in Epist.ad Innocentium III. Pap. Vide conjecturam Eruditi Cotelerij tom. 3. Monument. Eccl. Gr. & infrà in Σήμεντον.

ΚΙΜΙΣΣΙΟΝ,

ΚΙΜΙ'ΣΣΙΟΝ, *Lagena.* Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 930. Κιμίσσιον, φλασκίον ἢ ποιμενικὸν ποτήριον. Vide Κισσίμιον.

ΚΙΜΙΩΤΗ'ΡΙΟΝ, *Cœmeterium*, in Assisis MSS. Regni Hierosol. cap. 266.

ΚΙΜΠΟΥΛΑ'Ν, in Glossis Saracenicis MSS. ὑέλινον βικίον. Vas vitreum.

ΚΙ'ΝΗ, *Ruscus*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 728.

ΚΙΝΗΓΕΙ͂Ν, *Consequi*, *Persequi.* Georgius Contares lib. 11. Hist. Athenar. pag. 371. ἐβγῆκε καὶ αὐτὸς ἀπὸ τοῦ λεμνιόνα μὲ μερικὰ κάτεργα, καὶ ἄρχησε νὰ κινηγᾷ τοῦ Ἀντίοχον τὸ κατόπιν. Utitur alibi non semel.

ΚΙΝΗΤΟ'Ν πρᾶγμα, *Res mobilis*, in Basilicis.

ΚΙΝΗΤΡΩΚΙΝΗ'Ν. Myrepsus MS. sect. 3. cap. 80. μετὰ δὲ τὸ ἀποβράσαι καὶ ψυχθῆναι μετρίως, ἐπίβαλε δὲ καὶ τὸ κινητρωκινην, ἐὰν ὡς πάγει τελέως τὸ ἄλημμα. Vide ibi conjecturam Fuchsij.

ΚΙ'ΝΘΑΡΟΝ, in Glossis Jatricis ex Cod. Reg. 1047. ἐξ οὗ γεννᾶται τὸ λάδανον.

ΚΙΝΘΗ'ΛΙΟΝ, *Clavus.* Vox formata & composita ex ἧλος. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 97. ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος τὰ λεγόμενα Κινθήλια, ἀπὸ τοῦ κάμνειν ἐκεῖσε τὰ μικρὰ καρφία τὰ βαλαρικά, οὕτως ἐκλήθη· καὶ γὰρ τὰ τοιαῦτα καρφία λέγεται κινθήλια. Meursius legit σκινθήλια.

ΚΙΝΝΑ'ΒΑΡΙΣ, *Minium*, in Gloss. Lat. Gr. *Cinnabaris*, *Color rubeus.* Lexicon MS. Cyrilli: Κιννάβαρι, χρῶμα κοκκινόν. Hesychius: Κιννάβαρι, εἶδος χρώματος ἀληθινοῦ, ὃ λεγόμενον κόκκινον, καὶ παρὰ τοῖς ζωγράφοις. Moschopulus: ὦχρα, κιννάβαρι. De quo quidem colore potissimum consulendi Commentator Dioscoridis Ruelliani lib. 5. cap. 59. & Salmasius ad Plinium seu Solinum pag. 1157. Codinus de Offic. Palat. cap. 6. num. 7. ἧς δὴ λαμπάδος τὰ μὲν ἄκρα εἰσὶ διὰ κινναβάρεως βεβαμμένα. Quomodo verò conficiatur cinnabaris, docet Palladius de Architectura cap. ult.

Sed maximè ita dicitur color rubeus quo diplomata & Epistolas suas subscribebant Imperatores Constantinopoli. Glossæ Basilic. Μοντόρειον, Κιννάβαρ. Ubi leg. κομμοντόρειον. Apud Nicetam in Man. lib. 6. ex Cod. MS. τὸ ἐρυθρὸν τοῦ βασιλέως βαφῆς. Gregorius II. Pap. in Epist. ad Leonem Isaurum Imp. ὅτι σὰ τὰ γράμματα, καὶ οὐκ ἀλλότρια, ταῖς βασιλικαῖς σφραγῖσιν ἐσφραγισμένα ἀσφαλῶς, καὶ ἔσωθεν ἀσφαλεῖς ἐπιγραφαὶ διὰ κινναβάρεως ἰδιοχειρόν σου, ὡς ἔθισται τοῖς βασιλεῦσιν ὑπογράφειν. Synodum Quinisextam subscribit Justinianus Imp. διὰ κινναβάρεως. Leo Grammaticus in Leone Phil. συνεβουλεύσαντο δὲ τινες τῷ βασιλεῖ φιλοφρονηθῆναί τινα τοῦ πραιτωρίου Σαρακηνῶν, καὶ ἀποστάλῆναι ἐν Συρίᾳ μετὰ λόγου ἐνυπογράφου· τοῦτο δὴ καὶ πεποίηκεν ὁ βασιλεὺς, γράψας διὰ κινναβάρεως. Vide Anonymum Combefisianum in eodem Leone n. 26. & Symeonem Logothetam in eod. Leone num. 22. Novella Alexij Comneni de Foro Clericor. κἂν διὰ κινναβάρεως ὑποσεσημασμένη τυγχάνῃ· κἂν τὴν κηρόβουλλον σφραγῖδα φέρηται. Rescriptum Constantini Porphyrog. in Jure Græco-Rom. pag. 120. δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων τῆς Βασιλικῆς χειρὸς etiam subscriptum legitur. Bulla aurea Nicephori Botaniatæ, ibid. καὶ τὸ παρὸν ἐξέθετο χρυσόβουλλον, εἰς ἐπικύρωσίν τε καὶ στερεώτητα, ὑποσημαιναμένη ἐν αὐτῷ δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων, καὶ διὰ τούτων τὴν ἀλήθειαν φανωτέραν ὑπαγορεύουσα, κορωνὴν, ὥσπερ δή τινα χρυσῆν, τὴν ἀληθῶς σφραγῖδα τούτῳ ἀπηωρήσασα. Ita alibi non semel, pag. 138. 149. 271. Ἐρυθροβαφὴς ὑπογραφὴ, apud Annam Comnenam lib. 13. pag. 404. Nicephorus Patr. Constantinopol. in Onirocritico:

> Δεξάμενος γράμματα κόκκινα, τάχος
> Ἀξίαν εὑρεῖν ἢ θάνατον προσδόκα.

Constantinus Manasses pag. 55. Edit. Reg.

> ——Τούτῳ προσῆξε χάρτην,
> Ἐν ἐρυθρώοις γράμμασιν αὐτοῦ ἐσημειοῦτο.

De ejusmodi Cinnabaricis subscriptionibus agunt passim Scriptores, Anonymus Combefisianus in Porphyrog. num. 49. Acropolita cap. 38. Cantacuzenus lib. 3. cap. 84. lib. 4. cap. 23. & alij.

Κιννάβαρις τῶν φιλοσόφων, Chymicis, quid sit docent in primis Glossæ Chymicæ MSS. Κινάβαρις, ἐστὶν ἡ ἐν λέβεσιν ἑψημένη αἰθάλη. Et Pelagius Philosophus de sacra arte MS. γλυκάνας οὖν τὸ ξηρίον, καὶ ξηράνας στῆσον καὶ ἐξίσασον τὸ ξηρίον τοῦ χαλκάνθου μετὰ Γ. ΜΓ. μετὰ α. φ. με. α. ἐξ ἴσου τὸ ξηρίον, με. α. λείωσον ὁμοῦ ποτίζων ἐν ἡλίῳ ἀπὸ τοῦ ὄξους τοῦ λευκοῦ ἡμέρας ρ. καὶ ὕστερον ξηράνας, καλάθου ἐν βολβίτοις, καὶ ἔασον ὀπτᾶσθαι ἡμέρας δύο ἢ τρεῖς, καὶ ἐξενέγκας εὑρήσεις βαφέντα τὸν χρυσὸν πυρὸν ὡς τὸ αἷμα· αὐτή ἐστιν Κινάβαρις τῶν φιλοσόφων, καὶ χαλκὸς ἄσκιος ξανθός. Vide Lexicon Rulandi.

Κιννάβαρις λευκὴ, apud Democritum Chymicum MS. τὴν κιννάβαριν λευκὴν ποίει δι' ἐλαίου, ἢ ὄξους, ἢ μέλιτος, ἢ ἅλμης, ἢ στυπτηρίας, &c.

ΚΙΝΝΑ'ΡΙΟΣ. Joannes Damascenus in Synodica ad Theophilum Imp. pag. 130. Νικηφόρος τις, ὁ παρωνύμως Κιννάριος λεγόμενος, μυεῖται τῷ Λέοντι τὰ τῆς ἐγγαστριμύθου μαντεύματα. Legendum fortè Κυνάριος.

ΚΗ'ΝΣΟΣ. Vide Κῆνσος.

ΚΙΝΣΤΕ'ΡΝΑ, *Cisterna.* Hesychius: Κινστέρνα, λάκκος φρέατος, βάραθρον, ἢ βύθος. Mauricius lib. 10. Strateg. καὶ φθάσειν κινστέρνα οἰκοδομηθῆναι, καὶ ὄμβριον ὑποδέξεται ὕδωρ. Occurrit præterea in Nov. Just. 159. apud Leonem in Tactic. cap. 15. §. 62. 75. cap. 17. §. 68. Continuat. Theophan. lib. 3. num. 4. & alios passim laudatos in nostra Constantinopoli lib. 1. ubi de Urbis Cisternis.

Στέρνα. Joannes Cananus de Bello Constantinop. τοὺς ἀγωγοὺς ἐγύρευον τοὺς ἐκ πάλαι, τὸ νερὸν εἰς τὰς στέρνας τῆς πόλεως ἔφερον. Agapius Cretensis in Geopon. cap. 61. ὅστις ἔχῃ στέρνα σπαστρικὴν, &c. Damascenus Studita serm. 32. σύρε εἰς τὴν στέρναν τοῦ Σιλωάμ. Ita alibi passim.

Κιστέρνα, Chronicon Alexandrinum an. 13. Theodosij Jun. ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐνεβλήθη τὸ ὕδωρ τῆς Κιστέρνης τῆς δεσποίνης Πουλχερίας αὐγούστης. Idem an. 2. Leonis: ἤρξατο Ἄσπαρ ὁ στρατηλάτης κτίζειν τὴν μεγίστην Κιστέρναν, &c. An. 7. Anastasij: ἐποίησε— καὶ ὄρεια εἰς ἀποθέτα σίτου, καὶ κιστέρνας ὑδάτων.

Γιστέρνα, Γηστέρνα, pro Κιστέρνα. Glossæ Græcobarb. Ἀμάρα, ἡ ἐν τοῖς κήποις ὑδρορρόη, ἡ γηστέρνα, ἡ δεξαμενή. Alibi: φρέατα, λάκκοι, γηστέρνες. Leo Philosophus de Regno & Principibus MS. cap. 50. πλησίον ἐστὶν ὕδατος οἷον γηστέρνης φρέατος μελιαροστασίου καὶ τῶν ὁμοίων. Anonymus MS. de Bellis Peloponnesiacis Francor.

> Ὅτι ἧς τὸ Ἀράκλοβον ἔνει καλὲς γιστέρναις.

Occurrit apud Theophanem an. 17. Anastasij, & an. 6. Copronymi.

Γιουστέρνα, hodie, apud Hieron. Germanum.

ΚΙΟ'ΛΑ. Damascenus Studita Homil. 12. ἀκόμι δὲν τὸ εἴχασιν ἀκούσει, καὶ πῶς τὸ ἤθελαν κιόλα. Et Homil. 15. sub fin. τὰ ἔργα, κάμετε τὰ κιόλα, ἵνα, &c. Homil. 20. ἄλλο δὲ νὰ ἰδοῦμεν κιόλα. Occurrit passim.

ΚΙ'ΟΝΙΟΝ, *Columna*, Κίων, apud Moschopulum, & Scriptores Byzantinos non semel. Hinc Διπλοκιόνιον, Ἑξωκιόνιον, &c. De quibus egimus in nostra Constantinopoli.

ΚΙΟΝΙ'ΤΑΙ, iidem qui Στυλῖται, *Monachi qui in Columnis vitam exigebant*, cujus instituti primus Author habetur Symeon Stylita. Theodorus Lector:

Συμεὼν

Συμεὼν ἀπὸ κώμης τῆς Σισὰν, καὶ πρῶτος τῶν κιόνων ἐπιτήδευμα ἐποίησε. Gregorius Taurominitanus, seu Theophanes Cerameus Orat. de Indict. & Principio anni, de eodem S. Symeone κἀκεῖθεν ἀνελκυσθεὶς, τὸν κιονίτην βίον πρῶτος πάντων ἐκλέγεται. Theophanes an. 17. Copronymi: μοναχοὺς τε καὶ ἐγκλείστους, καὶ κιονίτας τοὺς τῷ Θεῷ εὐαρεστοῦντας. Georgius Hamartolus MS. in Constante Filio Constantini, de vento vehementi: πολλοὺς δὲ καὶ στύλους Κιονιτῶν μοναχῶν κατέβαλεν. Nicetas in Isaacio lib. 1. n. 7. ἀμέλει καὶ βασιλεὺς τοὺς γυμνόποδας καὶ χαμεύνας τῶν μοναχῶν ἠθροικὼς, καὶ ὅσοι κίοσι τῆς γῆς ὑπήρθησαν, &c. Ut porro depingantur Sancti isti Cionitæ, apud Moschos, habes in Diptycho Moscovitico ad 24. Maij, ad 1. Septemb. & 26. Novemb. apud Papebrochium. Vide Gloss. med. Lat. in *Cionitæ*.

ΚΙΟΝΟΚΡΑΝΟΝ, *Capitellum, seu Capitulum Columnæ*. Photius in Encomio Novæ Ecclesiæ: ἐνταῦθα ἐπικοσμούμενα κιονόκρανα. Scylitzes p. 729. καταλαμπρύνει δὲ καὶ τὰ κιονόκρανα τῆς μεγάλης ἐκκλησίας— ἀργύρῳ καὶ χρυσῷ.

ΚΙΟΣΜΙΝ, *Salvia*, apud Interpol. Dioscor. cap. 445.

ΚΙΠΗΝΙΤΖ, τὸ σαγαπηνόν, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΚΙΡΚΕΛΛΙΟΝ, *Circellus*. Glossæ Græcobarb. ψέλλια, κρίκοι, δακτυλίδια, κρικέλλια, ἢ κιρκέλλια. Rursum: ψέλλια, κρικέλλια, δακτυλίδια. Κερκέλλη, apud Agapium in Geoponico cap. 172. Κερκέλλιον, in Synaxario Maximi Cythær. Episc. 26. Nov. in S. Jacobo.

ΚΙΡΚΗΤΟΡΕΣ. Vide Κιρκήτορες.

ΚΙΡΚΟΣ, *Circus*. Nilus lib. 2. Epist. 205. ὅτι ὁ Θεὸς — καὶ φονεύει μὲν ἀνθρώπους, κλᾷ δὲ τοὺς ἵππους τρέχοντας ἐν τοῖς κίρκοις. Eod. lib. Epist. 290. ἀρκέσει γὰρ ἡ ἑκατέρας ἡμέρας σύγκρισις, δεῖξαί σοι τὸ μέγεθος τῆς τε κατὰ τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὰ μοναστήρια ὠφελείας, καὶ τοῖς ἐν τοῖς κίρκοις καὶ τοῖς θεάτροις βλάβης.

Κιρκήσια, *Circenses ludi*. Eusebius lib. 1. Chron. in Macrino: Κιρκησίοις Ἡφαιστείοις, ἐκάη τὸ ἀμφιθέατρον ἐν Ῥώμῃ. Arrianus in Epictetum lib. 4. cap. 10. καὶ τρὶς ἢ τετράκις ἐπὶ βῆμα καθίσαι, καὶ κιρκήσια δοῦναι, καὶ σπυρίσι δειπνῆσαι. Apud Eutropium lib. 9. *Circesso*, Pæanius habet Κιρκηνσίοις.

ΚΙΡΚΟΣ, *Foramen in Circuli speciem in quod immittuntur remi*. Hesychius: κρίκος, κίρκος, ἐν ᾧ κώπη εἰσέρχεται.

ΚΙΣΣΑΜΕΘΟΣ, *Helxine*, apud Interpolat. Diosc. cap. 621.

ΚΙΣΣΙΜΙΟΝ, *Poculum*, Κισσίβιον. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. Κύπελον, πολήελον μετὰ συραυλίου, κισσίμιον. Vide Κιμίσιον.

ΚΙΣΥΝΗΤΖΙ, ὁ κολιάτρος, in Glossis Jatricis MS. ex Cod. Reg. 1237. *Coliandrum*, seu *Coriandrum*.

ΚΙΣΤΑΡΟΝ, in Glossis Botanicis ex Cod. Reg. MS. 848. ἐξ οὗ γίνεται ὑποκυστὶς καὶ τὸ λάδανον. Vide Ruellium lib. 1. cap. 66.

ΚΙΣΤΕΡΝΑ. Vide Κινστέρνα.

ΚΙΤΑΖΕΙΝ. Vide in Κητάζειν.

ΚΙΤΑΛΟΝ, *Crusta panis*, ψωμός. Κιταλώνειν, *Crustare*, Κονιᾶν, Πλακοῦν, ξεκιταλώνειν, *Excrustare*.

ΚΙΤΑΡΗΝ, Κίτη, species Casiæ, de qua Ruellius lib. 1. cap. 23. Glossæ Botanicæ MSS. Κίτη, τὸ κιτάρην.

ΚΙΤΑΤΥΡΙΟΝ, Κητατέειν, *Citatorium*, *Commonitorium*. Theophanes an. 2. Artemij: μετεθέτη Γερμανὸς ἀπὸ τῆς μητροπόλεως Κυζίκου εἰς ΚΠ. ἐφ' ᾧ ἢ καὶ κητατόριν μεταθεσίμου τὸ ὑποτεταγμένον ἐκπεφώνηται. Ubi Scylitzes habet κομματώριον, *Commonitorium* vertit Miscella. Vide Gloss. med. Lat. in *Citatorium*.

Κιτατώριον, *Citatorium*, *Decretum electionis Episcopi vel Presbyteri, in Charta descriptum*: unde & nudè Χάρτης interdum appellatur. Ordo Officij in Ordinatione Presbyteri, apud Morinum de Sacris Ordinat. pag. 77. προσάγεται δὲ ὑπὸ πρώτου πρεσβυτέρου ὁ μέλλων χειροτονεῖσθαι, καὶ λέγοντος τοῦ ὑπεισερχομένου Ἀρχιδιακόνου, Πρόσχωμεν, ὑπαναγινώσκει τὸ κιτατώριον ὁ Πατριάρχης, λαμβάνων αὐτὸ ἐκ τοῦ Χαρτοφύλακος. Deinde illud palam legit. Cujusmodi autem sit *Citatorium*, seu Decretum, discere licet ex Euchologio Goari p. 292. 302. & ex eodem Morino de Sacris Ordinat. p. 74. ubi describitur.

ΚΙΤΕΣ, *Quietus*, *Liber*, ex Gallico, *Quitte*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 76. καὶ μετὰ ταῦτα ἔνι λιτὸς, τελέσιν τὸ λέγεται φραγκικὰ κίτες. c. 176. ἐντεχετε νὰ ἔνι ἐλεύθερος, τὸ λέγεται Κίτες, κατὰ τὸ κίμηνον καὶ κατὰ ἀσίζαν τῆς βασιλείας τῆς Ἱερουσαλημιοῦ. Vide Gloss. med. Lat. in *Quietus*.

ΚΙΤΡΑΓΓΟΥΡΟΣ. Vide in Ἄγγουρος.

ΚΙΤΡΑΤΟΝ, Potionis Medicæ genus, apud Alexandrum Trallianum lib. 10.

ΚΙΤΡΙΝΟΝ, *Color gilvus*. Moschopulus: Κιῤῥὸν, εἶδος χρώματος, τὸ κοινῶς λεγόμενον κίτρινον.

Κιτρινιάζειν, *Rubere*. Glossæ Græcobarb. Ἀπεποριάσε, ἀπεχλωρίασεν, ἐκιτρινίασεν, ἔχασε τὴν ὄψιν.

Κιτρινοπεράνος, *Casius*, apud Codinum de Offic. Aulæ Constantinopol. cap. 4. num. 66. Vide περάνος.

Κιτρινωτζικὸς, *Subrufus*, ὑπόπυῤῥος, ὑπόξανθος.

Κιτρινάδα, *Color Flavus*, *Rubor*, ξανθότης. Synaxarium Maximi Cythærensis Episc. 1. Jan. συγκερασμένος μὲ κιτρινάδα εἰς τὸ πρόσωπον.

ΚΙΦΙΡΕ, species quædam. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. ult. τὸ δικέομαν τῆς κίφιρε, &c. In Pandectario Matthæi Silvatici invenio, *Ciseberat*, *Cifelot*, *Trifolium*: & *Ciforium*, *Amomum*. Nescio an huc pertineant.

ΚΙΧΛΑΤΟΣ, *Turdi colorem referens*. Orneosophium jussu Michaëlis Imp. scriptum, pag. 243. τὸ γὰρ κόκκινον καὶ κιχλάτον ἀδόκιμον. Mox: τὸ κατὰ πολὺ μαῦρον, ἢ τὸ λεγόμενον κάστανον, ἢ καὶ κιχλάτον.

ΚΙΧΩΝΑΙ, τὰ μεσόσκελα, in Lexico MS.

ΚΛΑΒΙ, *Apex*, *Tuber pilei*, in Turcogr. Crusij pag. 188.

ΚΛΑΒΙΚΑΡΙΟΣ, *Commentariensis*, *Custos carceris*. Scholiastes Basilic. ad lib 60. tit. 35. ὁ δεσμοφύλαξ, ὃν λέγομεν Κλαβικάριον. Infrà eod. tit. ὅτι ἐπὶ τοῖς εὐτελεστέροις προσώποις συγκαταθέμενοι καὶ τῷ Καπικλαρίῳ. Mox: λοιπὸν οὐδὲ καπικλάριοι μαρτυροῦσι. Vide Καπικλάριος.

ΚΛΑΒΙΚΟΥΛΑ Σολομῶντος, *Clavicula Salomonis*, Liber magicus sic inscriptus. Vide Turcogr. Crusij pag. 503.

ΚΛΑΒΙΟΝ, *Clavus vestium*. Theophanes an. 7. Justin. Jun. κατὰ δὲ τῆς γαστρὸς ἐφόρει σχιστὰ διὰ μαργαρίτων τιμίων, καὶ ἐν τοῖς βραχίοσιν ἀνὰ πέντε κλαβίων, καὶ χρυσᾶ ψέλλια εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ. Ubi Anastasius, *& in brachiis quinos circulos*.

ΚΛΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ, *Clabularis cursus*, de quo quædam in Gloss. med. Lat. attigimus. Joannes Lydus lib. de Mensibus: Κλαβουλάριος, ὀχηματικός· κλάβον γὰρ τὸν οἴακα καλοῦσιν.

ΚΛΑΔΑΡΑΚΙ, *Dumetum*, Θαμνὸς, βάτος.

ΚΛΑΔΕΥΤΗΡΙ, *Falx*, Δρέπανος.

ΚΛΑΔΟΤΖΥΜΒΑΛΟΝ, & Κλαυδοτζύμπαλον, *Cymbalum*, Κύμβαλον.

ΚΛΑΙΓΕΙΝ, Κλέγειν, *Plorare*, *Lugere*, *Lacrymari*, κλαίειν. Stephanus Sachleces in Narrat.

Πονῶ καὶ κλαίγω, καὶ ἀγανακτῶ, καὶ λέγω τὰ μεγάλα.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 127. καὶ τὸ ἄλογον κλαίγοντας, ἔλεγε. pag.128. κόρακας ἀῤῥώστησε, καὶ ἡ μάννα του ἔκλαιγε.

Κλέγειν. Historia Apollonij Tyrij:

Ἄτυχος Ἀπολώνιος ἀρχίνησε νὰ κλέγει,
Γροίκοντας τὸ σραγκύλιον, τί σωλυχία λέγει.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

Κλέγω, θρηνῶ, καὶ θλίβομαι, &c.

Manuel Malaxus in Chron. MS. pag.306. καὶ ὡσὰν τὸ ἔμαθαν, ἔκλεψαν μεγάλως, καὶ ἔτυπταν τὸ στῆθος αὐτῶν.

Κλάμα, Κλάημα, Κλάϊμα, *Fletus*, θρῆνος, γόος. Glossæ Græcobarb. διὰ τὴν λύπην, πένθος, καὶ κλάμαν τοῦ ἀνδρός της. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ μετὰ κλαΐματα ἔσεκεν, καὶ δέρνε τον στα στήθη.

Alibi:

Μὲ πλήσες ἀναστεναγμοὺς καὶ κλαΐμαν ἀρχινίζει.

Emmanuel Georgillas MS.

Ἦτον μετὰ κλαΐματα, ἢ πάλιν με τὸ γέλως.

Κλάμα. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag.161. τῶρα ἐπ' ἀληθείας κλαίγω, ἀμὴ τὰ ἔμπροσθεν δὲν ἦσαν ἀληθινὰ κλάματα.

Κλαματόν. Glossæ Græcobarb. λυπηλικὸν, ἄξιον λύπης, ἄξιον κλαματοῦ.

Κλαιαμέρης, Κλαυσιάρης, *Plorator*, οἰμώζων, δακρύων.

Κλαμουρίζειν, *Ejulari, Plangere*. Glossæ Græcobarb. ἔκλαυσε, ἔκλαψεν, ἐκλαμούρισε.

ΚΛΑΙΣΟΣ. Occurrit apud Theophanem an.6. Rhinotmeti, quidam Patricius, ὁ ἐπίκλην Κλαισός. Ubi Cod.al. Κλαῦσις.

ΚΛΑΝΕΙΝ, Κλάννειν, Κλαννοκοπεῖν, *Frangere*, Κλᾶν. Glossæ Græcobarb. κλαννοκοπεῖ, ἡ κλάννει, ῥίπτει, ἢ ῥίβγει. Vita MS. Symeonis Sali: ἰδοὺ καλαπόδιον ὁ ποιεῖ ὁ τεχνίτης, ποιῶ σταυρὸν, καὶ κλάνεται.

ΚΛΑΠΑ, *Solea* vel *Gallica*, ligneum nempe sandalium, quod in balneis gestabant. Dio & Xiphilinus in Caracalla: ὡς καὶ ἐς τὸ παλάτιον κομισθέντες, κλάπας τε ὑποδεδεμένον, (ἐν βαλανείῳ γὰρ ὢν ἔτυχε) καὶ χιτωνίσκον ἐνδεδυμένον, &c. Suidas: Κωλοβάθρου, τὸ λεγομένης κλάπας, παρὰ πολλοῖς. Sunt autem *Colobathra*, Grallæ: unde apud Nonium *Grallatores sunt collobathrarij: Grallæ enim sunt fustes, quis innituntur.* Vide Salmasium ad Spartianum p.163.

Κλάπα & Κλάπος, *Cippus*. Instrumentum quo reorum pedes constringuntur. Lexicon MS. ex Cod. Reg.1708. ποδοκάκη, τὸ ἐν εἱρκτῇ ξύλον, ὅπερ κλάπα λέγεται καρτζιπεῖον, καὶ κοῦσπος. Joannes Tzetzes Chil. 13.v.301.

Κοῦσποι δὲ καὶ κλοιόποδες, ὥσπερ φαμὲν καὶ κλάπους.

Anonymus de Locis Hierosol. cap.6. αὐτοῦ ἔναι καὶ ἡ κλάπα ὅπου ἔβαλαν τοὺς πόδας Ἰησοῦ τοῦ Χριστοῦ μαρμαρεΐνον. Ab eo exscripsit Manuel Malaxus in Chron. MS. p.335. Damascenus Hierom. Serm.7. μακάρι ἂν κάμης ὡσὰν κλάππαν τὸ λαιμό σου σράβον.

Κλαπώνειν, *Cippo includere, constringere*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Τὰ πόδιά μου κλαπώσασιν, τὰ πάντα μου πελάσαν,
Εἰς φυλακὴν με βάλασιν, ὁ ἦμαι φυλακισμένος.

Κλαπωτὸς, *Squameus*, Leunclavio: *Clavatus, Clavis ornatus*, Meursio. At Goarus κλαπωτὸν opus ait esse filum aureum ductile quidem, sed molis tusum & pressum, (ut sunt pedes Cippo inclusi) serica fila circumvestiens: *Or filé* nostri dicunt: cùm συρμάτηρον, inquit, illud fit quod *Or trait* vocamus. Quomodo verò κλαπωτὸν conficiatur, videtur indicare Codex Reg. Chymicus MS. 618. fol.281. Χρυσομάλλον κλαπωτόν. Χύσον ἄργυρον ἐν ῥιγλοχύτῃ, ἵνα ἔνι λαγαρισμένον ἑπταπλασιῶναι, εἶθ' οὕτω πύρωσον αὐτὸ εἰς τὸ σήρτιον εἰς πᾶσαν φορὰν β. ἢ γ. εἶθ' οὕτω ῥίνισον αὐτὸ με ῥιναεῖν δαμασκηνὸν ὑψηλὸν, καὶ κοπάνισον τὸ χρυσάφι λεπτὸν ἵνα ἔνι μάλαγμα· εἶτα θὲς τὸ πέταλον ἐπάνω εἰς τὸ ἄσημον, καὶ τιλύξας αὐτὸ μετὰ ῥαματίου, καὶ θὲς ἐν τῇ πυρᾷ ὥστε ἐρυθριᾶν· καὶ ἆρον αὐτὸ ἐκ τῆς πυρᾶς, καὶ σθλίβωσον μετὰ ἐλιάκονον, καὶ ὅπου λίπα χρυσάφι, θὲς με τὸ ἀκόνιον, καὶ πάλιν θὲς μέσον τοῦ πυρὸς, καὶ ἆρον σθλίβωσον κατὰ γ. φορὰς, καὶ ἔκτοτε σῦρε νέμαν ἐν τῷ σηρταρίῳ. Ejusmodi operum artifices intelligit Prochoprodromus MS.

Ἀπ' αὐτοὺς ὅπου κάμνουσιν τὰ κλαπωτὰ καὶ ζῶσιν,
Νὰ μαθα τέχνην κλαπωτὴν τοῦ περιθρεμμένου,
Νὰ ἄνοιγα τὸ ἀρμάριν μου νὰ τοβρίσκα γεμάτον.

Infrà:

Ἀρνοῦμαι τὰ γραμματικὰ, τὰ κλαπωτὰ προκρίνω.

Codex Reg.5. ἰστέον ὅτι τὰ χρυσοκόκκινα σκιάδια φοροῦσιν οἱ ἀπὸ τοῦ Πρωτοσεβάστου μέχρι τοῦ μεγάλου Στρατοπεδάρχου. Τὰ δὲ συρματηρὰ, οἱ ἀπὸ μεγάλου Πριμμικηρίου μέχρις Κελεῦ καὶ Κουροπαλάτου. Τὰ δὲ κλαπωτὰ, οἱ ἀπὸ τοῦ Πρωτοβεστιαρίτου μέχρι τέλους. Τὰ δὲ σκαρανικὰ φοροῦσιν οἱ ἀπ' ἀρχῆς, μέχρι τοῦ Λογοθέτου τῶν ἀγελῶν. Τὰ δὲ κόκκινα, οἱ ἀπὸ τοῦ Ἀκολούθου μέχρι τέλους. Edidit etiam Leunclavius lib.2.Extr.Juris Græco-Rom. ut & Matthæus Monachus de Offic. Palatij.

Ἀλλὰ καὶ τούτοις ἔξεστι πίλοις τοιούτοις χρῆσθαι,
Τῆς δὲ πέμπτης κλαπωταὶ τοῖς πᾶσιν αἱ καλύπτραι.

Codinus de Offic. Palat. cap.4. num.1. τὸ σκιάδιον τοῦ μεγάλου Δομεστίκου χρυσοκόκκινον, κλαπωτὸν, μετὰ ἀέρος χρυσοκοκκίνου κλαπωτοῦ καὶ αὐτοῦ. Apud eundem cap.7. num.5. οἱ κλαπωτὰ φοροῦντες. Vide Τζαπωτός.

ΚΛΑΠΟΣ, *Clavus, Ornamentum vestis*. Joannes Tzetzes Chil.13. v.349.

Ὅμως γυναῖκες εὐγενεῖς καί τινες τῶν Ἀρχόντων
Κλεπτῶν ἀββάδων ἔχουσι κλάπους τιμιωτέρους.

Ubi perperam Interpres *Furta* vertit.

ΚΛΑΡΙΑ, τὰ ψέλλια, in Lexico Gr. MS. Reg. Cod. 2062. *Armilla, Torques*, vel quævis ornamenta. Psellus de Grammatica:

Κλάδεια δὲ τὰ ψέλλια· κικλισμὸς μικρὸς γέλως.

At aliud videtur sonare in Phortij Strategicis lib.1.

Ὥσπερ τὰ γουπινία,
Ἢ στρώματα, ἢ κλαρία.

Rursum:

Μετὰ ταῦτα νὰ κεντάξεις,
Χώματος νὰ τὰ στοιβάξεις,
Ἕναν πάτον μ' ὀρδινία,
Ἄλλον δὲ μετὰ κλαρία.

ΚΛΑΡΙΑ, Piscis species, Lugdunensibus, *Loëte*; Parisinis, *Barbote*. Petr. Bellon. lib. 1. Observ. cap.53.

ΚΛΑΡΟΝ. Myrepsus MS.sect.27.cap.40. ἔμβαλε δὲ καὶ οἶνον καλὸν, ὅσον τὸ τριπλάσιον τοῦ ἄνωθεν ἀποζέματος, καὶ μαλάξας καὶ δεύσας ταῦτα ὁμοῦ, σκεύαζε ὡς τὸ κλάρον. Ubi *Claretum* interpretantur Fuchsius, de qua voce nos in Glossario mediæ Lat.

ΚΛΑΡΟΣ, *Clarus*. Martyrium S.Bonifacij, Ἀγλαΐα, θυγάτηρ γένους κλάρου, ἀπὸ Ἀνθυπάτου γενομένου. Ubi vetus versio: *Aglae, filia quidem Acacij, genere autem Clari, quondam Proconsulis.*

ΚΛΑΣΜΑ, unus è 19. tonis Musicæ Græcanicæ, de quibus in V. φωνή. Hagiopolites MS. ὁμοίως καὶ ὁ ἀπόστροφος ἐνεργεῖ διπλασιαζομένη γὰρ τὸ αὐτὸ ἀποτελεῖ· καὶ πάλιν ἡ ὀξεῖα προσλαμβανομένη ἑτέραν ὀξεῖαν, καὶ τὸ ἡμίτονον, ἢ τὸ κλάσμα.

ΚΛΑΣΜΑΤΑ. *Partes panis ex quo sacra Eucharistia conficitur: Panis benedictus.* Balsamon ad Responsiones Monachor. τὸ μὲν τοι μὴ, λαμβάνειν κλάσμα ὑψωμένου ἄρτου τοὺς μεταλαμβάνειν κωλυθέντας τῶν ἁγίων ἁγιασμάτων πραγματικῶς γινόμενον βλέπομεν, &c. Nicolaus Patr. Constantinop. in Jure Græco-Rom. pag.27. τὸ δὲ ὑψωθείσης τὰ κλάσματα ἐν μόνῃ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐθιέτωσαν. Pachymeres lib.7. cap.6. καὶ ὡς σφίσιν

ἐδόκει, πολλῶν καὶ ὀλίγων ἐντίμων τοῖς προσιοῦσιν, εἰ μὴ ἐπὶ μόνῃ ψαλμῳδίᾳ, καὶ ἱεροῦ κλάσματος μεταλήψει τὰ τῆς κοινωνίας εἶχον μετρίοις. Idem cap. 15. ὡς δὲ τῆς ἱερᾶς καὶ μεγάλης πέμπτης ἐτελεῖτο ἡ λειτουργία, καὶ αὐτοὶ συμπαρῆσαν ἐκεῖνοι, θέλοντες σφισὶ παραλογίσασθαι τὸν ἁγιασμὸν, πέμψαντες κρυφηδὸν, ἐξ ἀγορᾶς λαμβάνουσιν ἄρτον, καὶ κλάσαντες εἰς λεπτὰ, μηδὲν εἰδότι μετεδίδουν ὡς ἱεροῦ ἄρτου κλασμάτων, &c. Eod. lib. cap. 22. οἱ δὴ καὶ αὐτόθεν προσιόντες, εὐλογίας τε μεταλαγχάνουσι, καὶ ἱεροῦ μεταλαμβάνουσι κλάσματος. Lib. 8. cap. 89. τὸν ἐξομολογούμενον μὴ ὁμολογήσαντος, ὡς ἐκοινώνει τοῖς προτέροις, οὐχ ὅπως εὐχῶν καὶ ψαλμῳδιῶν, ὡς ἔλεγεν, ἀλλὰ καὶ ἁγίου κλάσματος ἄρτου, &c. Vide Κλαστόν.

ΚΛΑ'ΣΜΑΤΑ, *Agrorum species, à tributis & pensitationibus immunis.* Novella 2. Manuëlis Comneni de Immobilibus magnæ Ecclesiæ, lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 153. πᾶσα δὲ πρόσταξις γεγονυῖα, εἴτε περὶ τῶν προαφωρισμένων, εἴτε περὶ κλασμάτων, εἴτε περὶ συμπαθειῶν, εἴτε περὶ τῶν ἀπὸ ταπεινῶν στίχων, εἴτε περὶ τῶν ὑποκειμένων τῇ χαραγαῖς, &c. Novella 4. ejusdem Manuëlis pag. 157. πάντα γὰρ τὰ παρ' αὐτῆς κατεχόμενα ἐν οἱῳδή τινι θέματι, κατά τε δύσιν καὶ ἀνατολὴν, κἂν ἐξ αὐτῆς εἰς ἐνδιαίτημα τὴν κατὰ τὴν ἡμέραν βασιλέων, κἂν ἀπὸ κλασμάτων ὦσι, κἂν ἀπὸ συμπαθειῶν, ἢ ἀπὸ κεκινημένων, ἢ ὁλοπλώτων, ἢ ἀπὸ ταπεινῶν τελουμένων διαρίων, ἢ ἀπὸ ταπεινῶν κλασματισθέντων, ἢ καὶ δυνατοῖς διαπραθέντων, ἢ τοὐναντίων, ἢ ἐξ ὀρθώσεων κακῶς γεγονυιῶν διαπράσεων, κἂν ἐν ἄλλοις τόποις ὁρισθέντα δωρηθῶσι ἐν ἄλλοις παρεδόθησαν, &c.

Κλασματικοὶ τόποι. Constantinus Porph. in Novella de Alienatione fundor. εἰ δὲ μὴ τούτων αἱ στάσεις, ἀλλ' ἑτέρων προσώπων εἰσὶ τὰ διαπιπρασκόμενα προάστεια, εἴτε ἐκ τοῦ δημοσίου οἱ λεγόμενοι οἱ κλασματικοὶ τόποι, ἢ καὶ ἄλλη κτῆσις ἀνήκουσα αὐτῷ ἐκποιεῖται, &c. Ubi Interpres, *Loca quæ tributaria dicuntur*, vertit. Imò *immunia à tributis*. Glossæ Basilic. Κλασματικὴ γῆ, ἤγουν ἐξαλειμματικὴ, deleta nempe ex Collectorum inventariis; Galli dicunt, *tiré du rolle des tailles*. Vide Cujac. ad leg. 1. Cod. non licere habit. lib. 11. & Gloss. med. Lat. in *Clasma*.

ΚΛΑΣΜΑΤΙ'ΖΕΙΝ, *In frusta concidere; Delere exercitum*, vel *Vulnerare*. Theophanes p. 332. οἱ ἐν τῷ Λίβῳ καὶ Σόφωνι δίκην Μαρδαΐτου κρυπτόμενοι βασιλικοὶ ἄρχοντες, καὶ τὰ πεζικὰ ἐξάπινα τούτοις ἐπιρρίπτοντες καὶ κλασματίζοντες, ἐκεῖθεν ἀποδράσαι ἐποίησαν.

Κλάσμα, *Vulnus*. Leges Militares Rufi cap. 64. ὁ ὑπὸ τῶν πολεμίων αἰχμαλωτιζόμενος οἰκέτης, καὶ κλάσματα ὑπὲρ τῆς πολιτείας εἰς αὐτοὺς ἐνδεικνύμενος, καὶ οὕτως ἀνθυποστρέφων, παραχρῆμα ἐλευθερούσθω.

ΚΛΑΣΣΕ'ΝΔΙΞ. Priscianus lib. 5. *Claxendix, est concha quâ signum tegitur.* Ubi Glossæ MSS. S. Germani Paris. Κλασσένδιξ, *quasi* καλασσένδιξ, *à* καλέω, *voco, vel custodia tuba, id est concha qua tegitur tuba.* Vide Gloss. med. Lat. in *Claxendix*.

ΚΛΑΣΤΟ'Ν, idem quod κλάσμα, de qua voce paulò antè: *Panis Benedictus.* Liturgia S. Basilij ex Cod Cryptoferratensi: εἶτα ἀπεκδύεται τὴν στολὴν, λέγων, Νῦν ἀπολύεις, Καὶ ἀπολύει, καὶ δίδοι τὸ κλαστόν. Menologium: καὶ λαμβάνουσιν οἱ ἀδελφοὶ κλαστὸν, καὶ πρὸς ἓν κρασοβόλιον ἐν τῷ νάρθηκι, καὶ πλέον οὐδέν.

Κατακλαστὸν, eâdem notione. Euchologium pag. 750. εἶτα δίδοται κατακλαστὸν, καὶ γίνεται ἀπόλυσις. Triodium 2. Feria 1. Hebdom. Jejuniorum: ubi de Præsanctificatis: μετὰ δὲ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, Εἴη τὸ ὄνομα κυρίου εὐλογημένον, μετανοίας γ'. καὶ τὸ, Εὐλογήσω τὸν κύριον ἐν παντὶ καιρῷ, μεταδίδοται ἡμῖν τὸ κατακλαστὸν, καὶ ἀπόλυσις· οἱ δὲ μεταλαβόντες διαλύονται ὕδατος. Idem Triodium Feria 6. primæ hebdom. Jejun. καὶ γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν κολύβων, — καὶ δίδοται τὸ κατακλαστὸν παρὰ τοῦ ἱερέως καὶ ἀπόλυσις. Et Sabbato Sancto: μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν δίδοται τὸ κατακλαστὸν ὑπὸ τοῦ ἱερέως, εἶτ' οὕτω γίνεται ἡ εὐλόγησις τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου· ὀφείλει δὲ ἔχειν ἀκρίβειαν ὁ Ἐκκλησιάρχης, ἵνα ὅταν ἀπολύσει ἡ ἐκκλησία τῆς λειτουργίας, ὑπάρχει ὥρα β' τῆς νυκτός. μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν οὐκ ἐξερχόμεθα τῆς ἐκκλησίας, ἀλλὰ καθήμεθα ἐν τοῖς τόποις ἡμῶν· καὶ εἰσέρχεται ὁ Κελλαρίτης, καὶ ἀποδίδωσι τοῖς ἀδελφοῖς ἀνάκλασμα τοῦ ἄρτου, καὶ ἀνὰ ἐξ ἰσχάδων καὶ φοινίκων, καὶ ἀπὸ ἑνὸς κρασοβολίου οἴνου. Vide cap. 14. ad 13. Novembr. cap. 19. pag. 35. Idem Triodium cap. 19. pag. 38. εἶτα γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν ἄρτων, καὶ δίδοται τοῖς ἀδελφοῖς τὸ κατάκλαστον. Nicephorus Confessor Patr. Constaninopol. in Canonib. cap. 18. τοὺς ἐν ἐπιτιμίοις μοναχοὺς χρὴ συνεσθίειν καὶ συνεύχεσθαι· μετέχειν δὲ καὶ εὐλογίας ἢ κατακλαστοῦ, ἅμα τῇ αὐτοῦ ἐξομολογήσει. Demetrius Chomatenus in Responsis, de Latinis: p. 321. τῶν ἁγίων γὰρ εἰκόνων εἰσὶ καὶ οὗτοι προσκυνηταὶ, καὶ ἐν τοῖς κατ' αὐτοὺς ναοῖς ἀναστηλοῦσιν αὐτὰς, καὶ προθύμως προσερχομένοις τούτοις μεταδόσει κατακλαστοῦ, ὅταν ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ γίνηται. Catalogus Offic. M. Eccl. Medonianus & Allatianus: ὁ Λογόθετης — κρατεῖ καὶ τὸ δίσκον μετὰ τοῦ ἁγίου Ἀντιδώρου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, διδομένου τοῦ κατακλαστοῦ παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως.

ΚΛΑ'ΤΖΑ. Vide in Κάλτζα.

ΚΚΑΥΔΙΑΝΟ'Σ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ἄσβεστος τῶν ὠῶν, καὶ αἴγειρος, καὶ κασίν.

ΚΛΑΥΔΟΤΖΥ'ΜΠΑΛΟΝ. Vide Κλαδοτζύμβαλον.

ΚΛΑΥΣΙΑ'ΡΗΣ, *Plorator, Gemebundus*, πολύκλαυστος.

ΚΛΑ'ΨΙΜΟ, *Lamentatio*, θρῆνος, in Corona pretiosa. Alibi: νὰ κλάψῃ, *Flere*, Κλαίειν. Κλάψιμο, *Fletus*, Κλαυθμός. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

> Τὸν ἔθαψε με κλάψιμον, καὶ μὲ μεγάλον θρῆνος.

Idem lib. 7.

> κλαψήματα καὶ στεναγμοὺς, φαρμάκια, δυστυχίας.

ΚΛΕ'ΓΕΙΝ. Vide in Κλαίγειν.

ΚΛΕΙΔΑΡΙΑ', *Claustrum*, Κλεῖθρον, Κλείδωσις.

ΚΛΕΙΔΑ'Σ, *Faber ferrarius*, Σιδηρουργὸς, κλειθράδες, in Turco-Græcia Crusij.

ΚΛΕΙ'ΔΩΜΑ, *Sera.* Joannes Moschus in Limon. cap. 28. ὁ δὲ ἀπὸ ὀργῆς λαβὼν τὰ κλείδια τοῦ ὁρίου, ἀπῆλθεν, θέλων ἐνέγκαι τὸν χοῦν· ἀνοίξας οὖν τὸ κλείδιον, ἤθελεν ἀνοῖξαι τὰς θύρας, καὶ οὐκ ἠδύνατο. Ubi Cod. ali. κλείδωμα præfert.

ΚΛΕΙΔΟΝΙ'Α, *Sera*, Κλεῖθρον, in Corona pretiosa.

ΚΛΕΙΔΟΥ'ΧΟΣ τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν dictus S. Petrus Græcis, ut *Cæli claviger* Latinis. Vide Nicetam Paphlagonem in Vita S. Ignatij Patr. Constantinopolit. pag. 1221. Edit. Labbei. Κλειδοῦχοι, *Æditui*, apud Theophanem an. 20. Copronymi.

ΚΛΕΙ'ΖΕΙΝ, *Celebrare.* Lexicon MS. ad Schedographiam:

> Κλητόελον, τραπέζιον. Κλήιζω, τὸ δοξάζω.

Joannes Geometra in Paraphrasi Cantici Deiparæ MS.

> Ἰδοὺ κλεΐζειν πᾶν γένος καὶ πᾶν ἔθνος,
> Μέγιστά μοι δέδρακε καὶ κρείττω λόγου.

ΚΛΕΙΝΩ'ΔΙΟΝ, *Clenodium, Cimelium*, res quævis pretiosa. Occurrit apud Nicetam in Thesauro Orthodoxæ fidei lib. 5. cap. 27. Vide Gloss. med. Lat. in *Clenodium.*

ΚΛΕΙΣΟΥ'ΡΑΙ, *Claustra montium, aditus angusti.* Glossæ MSS. ἐμβολὴ, κλεισοῦρα, εἴσοδος στενοτάτη. Lexicon MS. Adespoton: ἐμβολὴν, κλεισοῦραν, εἴσοδον, ὁρμήν. Adde Suidam. Marcus Eremita de lege Spirit. cap. 140. προσβολή ἐστιν ἀνείδωλον κίνημα καρδίας, κλεισούρας δίκην ὑπὸ τῶν ἐμπείρων κατεχομένη.

ἀμφιλαφῆ χωρία, apud Nicetam in Joanne, ubi Cod. Barbarogr. κλεισοῦραι καὶ λόγγοι. Procopius lib. 2. de Bello Persico cap. 29. στενωπὰς ἐπὶ μακρότατον ἐνθένδε ποιοῦνται· κλεισούρας ἐλληνίζοντες τὰς τοιαύτας ὁδοὺς Ῥωμαῖοι καλοῦσιν. Theophylactus Simocatta lib. 7. c. 14. ἐντεῦθεν οἱ βάρβαροι τὰ ὀχυρώματα τῶν διαβάσεων περικάθηνται· κλεισούρας τῇ πατρίῳ Ῥωμαῖοι φωνῇ ἀποκαλεῖν ταῦτα εἰώθασιν. Utuntur passim Scriptores, idem Procopius de Ædif. Justin. pag. 32. Edit. 1607. Theophanes an. 14. Heraclij, 26. Constantis, 12. Pogonati, præterea pag. 291. 298. 299. 307. 310. 325. 328. 329. 362. 367. 375. 376. 383. Anonymus post eundem Theophanem pag. 429. Leo Grammaticus pag. 452. Anonymus Combefisianus in Romano Jun. num. 10. Georgius Hamartolus & Symeon Logotheta in Theophilo num. 10. Nicephorus de Re militari statim initio, Leo Imp. in Tactic. cap. 9. §. 26. cap. 20. §. 81. Constantinus lib. 1. Them. 13. lib. 2. Them. 3. in Tactic. pag. 30. lib. de Adm. Imp. cap. 29. 50. Eustathius ad Dionysij Perieg. pag. 42. Anna Comnena pag. 389. 390. 391. 397. 398. Balsamon ad Can. 55. Epist. S. Basilij ad Amphiloch. Nicetas in Manuele lib. 6. num. 2. Constantinus Chliarenus in Sancito, in Jure Gr. Rom. pag. 210. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 165. Ducas Hist. pag. 47. Vide Notas nostras ad Alexiadem p. 300. & Gloss. med. Lat. in *Clausura*, & *Clusa*.

Κλεισουράρχης, *Clausuræ Præfectus*, apud Theophanem an. 10. Rhinotmeti: Γρηγόριος ὁ Καππαδὸξ, ὁ καὶ Κλεισουριάρχης γενόμενος, ἔπειτα μοναχός. Constantinus de Adm. Imp. cap. 50. καὶ ὀνομασθῆναι τὸ μὲν Βασακάκιον Λαρίσσης Κλεισουριάρχην. Continuator Theophanis lib. 4. num. 25. σὺν τοῖς Σελευκίας καὶ τοῦ Χαρσιανοῦ Κλεισουράρχαις. Occurrit rursum infrà. Adde Cedrenum p. 547.

Κλεισουρότοπος. Historia MS. Bertrandi Romani:

> Εἰς κάμπον κλεισουρότοπον, εἰς διάβαν Τερνοβοῦνε.

ΚΛΕΜΑΞΙΔΑ, *Viburnum*. Vide Petr. Bellon. lib. 1. Observ. cap. 18.

ΚΛΕΠΤΑΒΒΑΔΕΣ, *Falsi Presbyteri*. Tzetzes Chil. 13. v. 350.

> Κλέπτων ἀββάδων ἔχουσι κλάπας τιμιωτέρους.

Idem Chil. 9. v. 330.

> Μὴ διὰ θύρας βαίνειν δὲ λέγω τοὺς κλεπταββάδας.

Adde v. 243. 249. 369. Vide Ἀββᾶς.

ΚΛΕΠΤΟΤΕΛΩΝΗΜΑ, *Vectigal omissum*, in Basilicis lib. 56. tit. 1. Κλεπτοτελωνεῖν, ibid. cap. 8. εἰ δὲ εἷς τῶν κληρονόμων τὸ κοινὸν κλεπτοτελωνήσει πρᾶγμα, &c. *Si unus ex hæredibus rem communem causâ vectigalis subripuerit*, &c.

ΚΛΕΦΤΕΙΝ, *Furari*, κλέπτειν. Κλέφτης, Κλεύτης, *Fur*, κλέπτης. Historia Apollonij Tyrij:

> Ὦ ψεύστη, κλεύτη, πῆγε ὅπου εἰς ἐμένα.

Κλεφτάτος, *Furtivus*, Κλοπιμαῖος. Κλεφτάτα, *Furtim*, Λάθρα, Κρύβδην.

ΚΛΕΨΙΑ, Κλεψιμία, Κλεψιμαῖον, *Furtum*, Κλοπή. Occurrit vox κλεψιά, in Nomocanone Coteleriano num. 442. 476. & alibi non semel. Κλεψιγαμεῖν, *Furtivum connubium inire*, apud Aristænum ad Can. 69. Epist. S. Basilij ad Amphiloch.

ΚΛΕΩΝΙΑ, *Helenium*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 27.

ΚΛΗΜΑ. Vide in Κλίμα.

ΚΛΗΝΑΡΗΣ, *Lectus*, κλίνη. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

> Καὶ τότε εἶδε τὴν θεάν, καὶ κοιλετόναι μέσα,
> Εἰς σὲ κλινάριον ἔμορφον ὁλόγυμνη κυρίτζα.

ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΑ, *Successio*. Michaël Psellus in Synopsi Legum:

> Τούτοις γὰρ ἀπέτεινε μέχρι καὶ τῶν ἐσχάτων,
> Χωριτικὴν ἀγροικικὴν ὅλως κτήσασθαι κτῆσιν,
> Ἤτ' ἀγοραῖς, ἢ δωρεαῖς, ἢ κληροδοσίαις.

ΚΛΗΡΟΣ, *Ordinem*, seu *Gradum* significat *Ministerij Ecclesiastici*. Suidas & Auctor Etymologici: λέγεται κλῆρος καὶ σύστημα τῶν διακόνων καὶ πρεσβυτέρων. Ita Κλῆρος πρεσβυτερίου, Κλῆρος ἐπισκοπῆς, apud Eusebium in Hist. Eccl. & Irenæum. Epiphanius in Hæresi Meletianorum: οἱ δὲ ἀπὸ κληρικῶν ὑπάρχοντες διαφόρου κλήρου, πρεσβυτερίου τε, καὶ διακονίας, καὶ ἄλλων. Vide Henric. Valesium ad eundem Euseb. lib. 6. cap. 43. pag. 121. ubi observat Clerum Ecclesiasticum dividi in Majorem, quo Presbyteri intelliguntur, & minorem quo Diaconi, & reliqui inferiores Ordines.

Κλῆρος Βασιλικὸς, Clerus Palatinus, Clerici qui in Oratoriis Palatij sacra munia obibant, apud Codinum de Offic. Palat. cap. 6. num. 28. Joan. Cantacuzenus lib. 2. cap. 21. ὕστερον δὲ οὐ πολλῷ, τῆς χρείας γενομένης, τῷ βασιλικῷ ἐνέγραψε κλήρῳ. Nicephorus Gregoras lib. 6. de Georgio Cyprio Patr. Constantinop. τῷ βασιλικῷ συγκατειλεγμένος κλήρῳ. Βασιλικὸς κληρικὸς, in Concil. VIII. Oecumenico Act. 7. τοῦ Βασιλέως κληρικοῖς κατειλεγμένος, apud Symeon. Logoth. in Michaële Theophili F. num. 2. & in Basilio num. 7. Cæterùm Cleri Palatini Dignitates præcipuas sic describit Anonymus ex Cod. Mazarino, post Dignitates Palatinas, scilicet *Protopapam*, *Archidiaconum*, *Protopsaltas duos*, *Lampadiphorum*, *Doctorem*, *Domesticum & Magistrum Cleri*, de quibus singulis agimus suis locis:

> Καὶ βασιλικῶν τῶν ἱερέων πρῶτος,
> Πάρεστιν ἄρχων ἱερῶν τῶν Διακόνων,
> Καὶ τῶν μελῳδῶν οἱ Πρωτοψάλται δύο,
> Κἂν τῇ ἑορτῇ Λαμπαδηφόρος ἄλλος,
> Ἀποστολικῶν ὁ Κήρυξ διδαγμάτων,
> Δομέστικός τε, καὶ Μαΐστωρ τοῦ κλήρου,
> Ταύταις Βασιλεὺς τῇ τιμαῖς ὑπεξαίρει
> Πλήρωμα σεπτὸν εὐαγοῦς ἐκκλησίας.

Vide Codinum cap. 17. num. 38. 39.

Κλῆρος Δεσποινικὸς, *Clerus Imperatoris*, eod. cap. 17. num. 39.

Κληρικοὶ, *Clerici*, *Qui ex Clero sunt*. Concil. Laodicenum Can. 27. οὐ δεῖ τοὺς ἱερατικοὺς, ἢ κληρικοὺς, ἢ λαϊκοὺς, &c. Adde Can. 30. 43. &c. Julianus Imp. in Epist. 52. ad Bostrenos: τὰ γοῦν πλήθη τὰ παρὰ τῶν λεγομένων κληρικῶν ἐξηπατημένα, πρόδηλον ὅτι ταύτης ἀφαιρηθείσης στασιάζει τῆς ἀδείας. Novella 123. cap. 19. τοὺς δὲ πρεσβυτέρους καὶ διακόνους, καὶ ἀναγνώστας, καὶ ψάλτας, οὓς πάντας Κληρικοὺς καλοῦμεν, &c. Neque tamen Sacerdotes inter Clericos censentur, ut est in Catalogo Offic. M. Ecclesiæ apud Goarum ad Euch†olog. pag. 275. οὐκ ὀφείλει γὰρ εἶναι τὸ ἱερέα κληρικόν· διότι τοῖς ἱερεῦσιν ἔταξεν ὁ κανὼν ἱερουργεῖν τὴν ἀναίμακτον θυσίαν, καὶ οὐκ οἰκέτης εἶναι τοῦ Ἀρχιερέως. In Novella Alexij de Ordinat. num. 9. οἱ κληρικοὶ ἔμβαθμοι dicuntur, οἱ τινές εἰσιν ἐναρίθμιοι, καὶ ῥόγας λαμβάνουσιν. Quibus opponuntur οἱ περισσοὶ, οἱ ἀπογεγραμμένοι μὲν ὑπάρχουσι, καὶ δουλεύουσι τῇ ἐκκλησίᾳ, οὐ λαμβάνουσι δέ τι ἀλλ' ἐλπίδι καὶ μόνῃ τρέφονται προκοπῆς. Scribit Balsamon ad Can. 77. Synodi Trull. Monachos σφραγίδα (id est *Tonsuram*) δεξαμένους ἐπισκοπικὴν, κληρικοὺς dici. Vide Gloss. med. Lat. in *Clericus*.

Κληρικοπαροικος. Vide in Πάροικος.

Κληρικάτοπος, *Clerici officium in aliqua Ecclesia*, quomodo vulgò nos Galli dicimus, *une place de Clerc*. Michaël Cerularius in Epist. ad Petrum Patr. Antiochen. οἷς δὲ καὶ περιείχετο περὶ τοῦ εὐλαβοῦς Διακόνου καὶ Βασιλικοῦ Διακόνου Πέτρου, ὅτι τε κατὰ τὰς ἡμετέρας πρὸς

πρὸς τὴν σὴν ἁγιότητα εἰσηγήσεις, σιγίλλιον αὐτῷ τοῦτο πεποίεισαι ἐπὶ τῷ φιλοτιμηθέντι αὐτῷ παρὰ τῆς πρὸ σοῦ Πατριάρχου κληρικοῖόπου. Ubi Cod. al. κληρολοπίῳ præfert.

Κληεικάτον. Scholion ad Can. 34. Concilij Carthag. κυρίως γὰρ βαθμοὶ τὰ κληεικάτα λέγονται, ἤγουν οἱ ἱερεῖς, διάκονοι, ὑποδιάκονοι, καὶ ἀναγνῶσαι. Anathematismus Humberti & Legatorum Sedis Apostolicæ in Michaëlis Cerularij Patr. Constantinopolit. Edito de projecto Pittacio: καὶ ὡς Βαλέσιοι τοὺς παροίκους αὐτῶν εὐνεχίζουσι, καὶ οὐ μόνον πρὸς κληεικάτα, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐπισκοπάτα.

Κληρικάτα præterea dicuntur *Certa in Ecclesia Ministeria, quæ Clericis adscribuntur*: id est Lectoribus, Subdiaconis, & Diaconis, qui soli duntaxat *Clerici* appellantur. Descripsit Goarus ad Euchologium pag. 268. ordinem magnæ Ecclesiæ ex Cod. Allatiano, cum hocce Lemmate: τάξις τῆς ἁγίας μεγάλης ἐκκλησίας, ὥσπερ οἱ ἁγιώτατοι Πατριάρχαι καὶ ἀειμακάριστοι πατέρες ἐδογμάτισαν εἰς Ὀφφίκια κληρικάτα. Infrà: ἴδε καὶ διερμηνευόμενα τὰ ὀφφίκια καὶ κληρικάτα τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, &c. Rursum: χρὴ δὲ γινώσκειν τὰ ὅμοια ὀφφίκια καὶ κληρικάτα δίδονται εἰς τρεῖς σφραγίδας ταύτας. Ubi tres σφραγίδες, sunt *Lectoratus, Subdiaconatus, & Diaconatus*, uti monemus in verbo Σφραγίς. Ea verò Officia cùm in Pontificis obsequium inventa sint, Presbyteris non possunt imponi, quorum Dignitas longè major, ut quibus, quod mox diximus, ἱερουργεῖσθαι τὴν ἀναίμακτον θυσίαν incumbat. Idem Catalogus: τὰ γὰρ Ἀρχοντίκια καὶ ὀφφίκια τῆς μεγάλης ἐκκλησίας εἰς ὑπηρεσίαν τῷ Ἀρχιερεῖ γεγόνασι.

Κληρωθῆναι, *Clero adscribi*. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S.Sabæ MS. cap.18. ὅτι ἀρχὴ καὶ ῥίζα ἐστὶ τῆς φιλαρχίας λογισμὸν ἡ τοῦ κληρωθῆναι ἐπιθυμία. Vide Balsamon. ad Nomocan. Photij tit.1. cap.36. & Henric. Valesium ad Evagrium lib.4. cap.36.

Κλήρωσις, *Clericatus*. Εἰς κλήρωσιν προσαγαγεῖν, *ad Clericatum promovere*, in Codice Canonum Ecclesiæ Africanæ c.80. 90. Vide Balsamon. ad Nomocan. Photij tit.1. c.36. sub fin.

ΚΛΗΡΟΨΥΧΟΝ. Joann. Tzetzes Chil. 9. num.298.

Πρὸς τὸ αὐτοῦ κληρόψυχον ἔγραψα τὰ γραφέντα.

Ad ejus arbitrium, vertit Interpres.

ΚΛΗΣΟΥΑΛΙΟΣ. Habetur inter Epistolas Nili Monachi, 156. quæ inscribitur Χρυσογόνῳ Κλησσαλίῳ. Sed an Dignitas, & qualis, mihi non liquet. Putabam legendum Κλωσουαλίῳ, Censuali. Vide suprà in hac voce.

ΚΛΗΤΟΣ, seu potiùs κλίτος, *Pars*. Glossæ MSS. κλῆτος, τὸ πλῆθος· κλίτος δὲ, τὸ μέρος, καὶ κλίμα, καὶ κλίματα, τὰ μέρη. Etymolog. κλῆτος, συνέλευσις, συνάθροισις. Typicum S.Sabæ c.4. ὡσαύτως θυμιᾷ τὴν ἁγίαν τράπεζαν ὡσαύτως καὶ τὸ ἱλαστήριον ἅπαν, κἀκεῖθεν ἐξέρχεται διὰ βορείου κλίτους εἰς τὸν ναόν. Eadem fermè Marcus Hieromonachus cap.96. βόρειον κλίτος, apud Philotheum Patr. Constantinopol. in Ordine Sacri Ministerij pag.4.7. 9. ubi consulendus Goarus pag.13. Vita S. Mariæ Ægyptiacæ num. 10. ὁρᾷ ἐκ δεξιῶν κλίτους ἐν ᾧ ἑστὼς τὴν Εἰκόνα προσηύχετο, &c. Andreas Cretensis Orat. in S.Mariæ Nativitatem pag.1309. de eadem Deipara: ἡ μυστικὴ καὶ θεοφύτευτος ἄμπελος, ἡ ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς ἐκκλησίας εὐκληματοῦσα, καὶ τὸν πέπειρον βότρυν ἡμῖν τῆς ἀφθαρσίας ἐκ μήτρας κυπρίζουσα.

ΚΛΗΤΩΡΙΟΝ, Κλητόριον, in Epimerismis MSS. Herodiani, τράπεζα. Lexicon MS. ad Shedographiam:

Κλητόριον, τραπέζιον. Κλητίζω, τὸ δοξάζω.

Suidæ, Κλητόριον, est Βασιλικὴ τράπεζα, *Convivium Imperatoris*, vel ab Imperatore exhibitum, ad quod evocabantur Magnates per ὀνοματοκλήτορας, seu Nomenclatores: unde vocis origo, quam attigit Moschopulus: Κλητήριον, ἐπὶ τῶν κεκλημένων εἰς ἑστίασιν. Et Synodus Gangrensis Can. 11. εἴ τις καταφρονοίη τῶν ἐκ πίστεως ἀγάπας ποιούντων, —— καὶ μὴ ἐθέλοι κοινωνεῖν τῆς κλήσεσι, &c. Constantinus Porphyrog. in Basilio num.10. κλητόριον ἐν τοῖς βασιλικαῖς οἰκίαις —— ἐσκεύασατο. Cedrenus an.31. Justiniani: διὸ καὶ λυπούμενος ὁ Βασιλεὺς, εἰς τὰ Γενέθλια καὶ Θεοφάνια χωρὶς στέμματος προῆλθε, καὶ τὰ ἐξ ἔθους κλητόρια τῆς δωδεκαημέρου οὐκ ἐποίησεν, ἀλλὰ τὰς ἐξόδους αὐτῶν δέδωκε πτωχοῖς. Leo Grammaticus in Leone Philosopho pag.481. & Symeon Logotheta num.7. Λέων δὲ ὁ βασιλεὺς στέφει Ἄνναν θυγατέρα Ζωῆς, τῆς ἀπὸ τοῦ Τζαούτζη, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι ποιεῖν τὰ ἐκ τύπου κλητώρια, μὴ οὔσης Αὐγούστης. Cedrenus utrobique perperam habet κλητόρια. Idem Leo Grammaticus in eod. Imp. pag.484. ἐπὶ πεῖσαι οὐκ ἠδυνήθησαν, ἀπὸ τοῦ κλητορίου, ἐν πλοίῳ μικρῷ ἐμβιβάσαντες, διεπέρασαν ἐν τῇ Ἱερίᾳ. Et pag.486. καὶ ἐκέρασεν αὐτοὺς κοσμικά, καὶ ἐκέρασεν τὸν βασιλέα εἰς τὸ κλητόριον. Adde Anonym. Combefisianum in eod. Leone num. 15. 24. & Symeonem Logothetam num. 24. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: μετὰ δὲ φονευθῆναι τὴν γραῦν μετὰ τοὺς παῖδας αὐτῆς, καὶ τοῦ Ἀπυταλέπη, ἐστράφη ὁ Μουχουμὲτ μετὰ τὸ φοσσάτον αὐτοῦ εἰς τὸ κάστρον Μωδινά, καὶ ἐποίησε κλητόριον μέγα. Vide nostram Constantinopolim lib.2. sect.6.

Κλητοῦριν, eâdem notione. Liber Græcobarbarus MS. inscriptus Πουλολόγος, seu Apologus de avibus:

Ἀετὸς ὁ μέγας βασιλεὺς ἁπάντων τῶν ὀρνέων,
Κλητοῦρίν εἶχεν καὶ χαρὰν, καὶ γάμον τοῦ υἱοῦ του.

Κλητορεύειν, *Convivio excipere*. Theophanes in Rhinotmeto pag.313. ἄλλους δὲ πρὸς ἀριστόδειπνον κλητορεύων, ἅμα τῷ ἀναστῆναι, οὓς μὲν ἐφόνευσεν, οὓς δὲ ἀπέτεμεν. Ita etiam Georgius Hamartolus MS. in eodem Rhinotmeto. Anonymus de Templo S.Sophiæ pag. 262. καὶ μέχρι τῶν ἁγίων Θεοφανίων δι' ἡμερῶν πέντε καὶ δέκα κλητορεύων πάντας καὶ ῥογεύων. Vide Καλεῖν.

Κλητορικά, inquit Leunclavius in Onomastico ad Hist. Turcor. sunt *Convivia* vel *invitationes solemnes Imperatorum*.

Δειπνοκλήτωρ, in Lexico MS. Cyrilli, exponitur ἑστιάτωρ. Et ἑστιατόριον, δειπνοκλητόριον. Est autem ἑστιατόριον, *Locus in quo reficimur*, *Refectorium*: & ἑστιάτωρ, *Refectorarius*. Vide in hac voce. Eustathius I. Iliad. δαῖτα δὲ νῦν φησὶ τὴν ἢ φίλον, ἢ ὅλως τὴν κατὰ τὰ ἔξω οἴκου γινόμενα δειπνοκλητόρια.

ΚΛΙΑΡΙΣΟΣ, *Ursus*, ἄρκτος, in Glossis Benedicti.

ΚΛΙΒΑΝΟΝ, Κλιβάνιον, *Clibanum*. Philippus Pigafetta ad lib.5. Leonis Tact. *Il clibano, fu al parer mio, armatura tutta intera di ferro, à guisa d'un corsaletto.* Macarius Homil.17. ὥσπερ βέλος ἀποστελλόμενον κατὰ τοῦ φοροῦντος κλίβανον, οὐδὲν ἠδίκησεν ἢ τὸ σίδηρον, ἢ τὸ σῶμα, &c. Achmes Onirocrit. cap.156. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι ἐνεδύσατο τὸ λεγόμενον κλιβάνιον, &c. Suprà: ὅτι ἐνεδύσατο ἢ εὗρε θώρακα ἤτοι λωρίκιον, &c. Leo in Tactic. cap.5. §.4. κλιβάνια σιδηρᾶ, ἢ ἐξ ἑτέρας ὕλης. cap.6. §.4. εἰ δυνατὸν δὲ, καὶ θώρακας ἔχειν, οἵτινες καλοῦνται νῦν κλιβάνια, καὶ αὐτὰ λαμπρὰ καὶ στιλπνά. Adde num. 31. 35. cap. 19. §. 13. Constantin. Porph. de Adm.Imp. cap.15. οὐκ ἐνδύονται θώρακας, οὔτε κλιβάνια, ἀλλὰ περιβόλαια ῥοδωτά. Idem in Tacticis pag.3. τὸν δὲ καβαλλάριον ἐξώπλιζον λωρικίοις ἢ κλιβανίοις, ἢ σιδηροῖς, ἢ ἀπὸ κράτων πεπλεγμένοις. Pag.14. ἐχέτωσαν καὶ κλιβάνια στιλπνὰ καὶ λαμπρὰ, &c. Adde cap.51. pag.194.

Κλιβανάριοι, in Glossis Basilic. ὁλοσίδηροι. Κλίβανα γὰρ οἱ Ῥωμαῖοι τὰ σίδηρα καλύμματα καλοῦσι, ἀντὶ τῶν

τῶν καλαμίων, *Cataphracti Equites*, de quibus in Gloss. med. Lat.

Κλιβανόφοροι, iidem qui Κλιβανάριοι, in Novella Nicephori Phocæ de Militibus, &c. ἐπεὶ τὰ τῶν κλιβανοφόρων καὶ ἐπιλωρικοφόρων κίνησιν ἔλαβε.

Ἐπανωκλίβανον, *Tunica quæ loricis superinduebatur*: Gallis, *Cotte d'Armes*. Nicephorus περὶ παραδρ. πολεμ. Cap. 11. θώρακας ἀμπεχομένων, καὶ τὰ λεγόμενα ἐπανωκλίβανα μὴ λευκὰ ὄντα. Nicetas in Manuele lib. 6. num. 5. ex Cod. Barbarogr. ἰδὼν δὲ καὶ τὸ ἐπανωκλίβανον, ὃ ὁ βασιλεὺς ἐπάνω τῶν ἁρμάτων ἐφόρει, ὁλόχρυσον ὄντα μετὰ σύρματος, &c. Ubi Cod. alter: θεασάμενος δὲ Γαβρᾶς ἣν εἶχε ϛολάδα ἐπὶ τοῦ θώρακος βασιλεὺς, &c.

ΚΛΙΒΩΔΙΟΝ, *Helxine*, apud Interpol. Dioscor. cap. 621.

ΚΛΙΔΗ, pro κλειδίον. Corona pretiosa: κλιδὴ, *Clavis*, κλεὶς. Constantinus de Adm. Imp. cap. 46. καὶ ὑπάρχει κλειδὶν τῆς τε Ἰβηρίας καὶ Ἀβασγίας. Acta MSS. Pilati: καὶ ἐξέϛη πᾶς ὁ λαὸς, καὶ ἔκθαμβοι ἐγένοντο, ὅτι τὰς σφραγῖδας εὗρω καὶ τὰς θύρας ἐσφραγισμένας, καὶ ὅτι τὴν κλίδαν εἶχεν ὁ Καϊάφας.

ΚΛΙΜΑ, *Regio*. Glossæ Lat. Gr. *Regionibus*, Κλίμασιν. Glossæ MSS. κλίμα, κλίματα, τὰ μέρη. Codex Canon. Eccl. Afric. Can. 107. ἐν Καρχηδόνι εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ κλίματος Σεκούνδης. Suprà Can. 94. ἐν Καρχηδόνι εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δευτέρου κλίματος. Sozomen. lib. 4. cap. 4. κατὰ τὴν ἕω κλίματος. lib. 6. cap. 38. τὸ Ἀράβιον καλούμενον κλίμα οἰκούντων. Adde lib. 7. cap. 15. Justinianus in Nov. 43. cap. 1. §. 1. πάντα ἐργαστήρια τῆς εὐδαίμονος τῆς πόλεως (ΚΠ.) δεκατεσσάρων κλιμάτων. Socrates lib. 2. Hist. Eccl. cap. 38. Συνοικία δὲ ὀνομάζονται καὶ ἔστι τρισκαιδέκατον τῆς ΚΠ. κλίμα. Chronicon Alexandrinum pag. 100. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Κίλιξ τὸ ἐπιλαχὸν αὐτῷ κλίμα ἐκάλεσεν Κιλικίαν, εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα. Vide pag. 80. Vita S. Martini Episcopi Turonensis: ὃν ὕϛερον κρατήσαντες ἐπίσκοποι κατὰ ἀποκάλυψιν τοῦ Χειστοῦ ἐχειροτόνησαν αὐτοῦ Ἐπίσκοπον τῶν κατὰ Γαλλιῶν κλίματος, πόλεως Κωνϛαντιανῆς, &c. Theophanes an. 12. Heraclij: ἀποκλείσας ὁ βασιλεὺς τὸ Πόντιον κλίμα, &c. an. 20. ἐξορίᾳ παρέπεμψεν ἐν χερσωνικοῖς κλίμασιν. Adde pag. 288. 292. 344. 380. Auctorem incertum post eundem pag. 442. Constantin. de Adm. Imp. cap. 37. pag. 116. cap. 42. pag. 132. Pachymerem lib. 11. cap. 11. Cantacuzen. lib. 1. cap. 4. Basilic. to. 1. pag. 566. Gloss. Basilic. in προβιγκιάλιος.

Κλῆμα, cum η. Codex Canonum Ecclesiæ Afric. cap. 93. 94. 107. ἐν Καρχηδόνι εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δευτέρου κλήματος. Edit. Lat. *in Basilica Regionis secundæ*. Editio Labbei habet κλίματος. Martyrium S. Basilei num. 5. καὶ ἀπέϛειλεν κατὰ τὸ κλῆμα τῆς Ἀρμενίας πορευθῆναι. Constantinus de Administr. Imp. cap. 1. καὶ ληΐζεσθαι αὐτήν τε Χερσῶνα, καὶ τὰ λεγόμενα κλήματα. c. 10. τὰ ἐννέα κλήματα τῆς Χαζαρίας τῇ Ἀλανίᾳ παράκεινται. Adde cap. 11. Auctor incertus post Theophanem pag. 442. τοὺς γὰρ μεταβάντας πλείϛους ἔν τισι κλήμασι, καὶ εἰς χώρας τὰς μὴ προσηκούσας αὐτῷ πέμπων, &c.

Κλημαλάρχης, Κλιμαλάρχης, Regionis Præfectus. Theophylactus Simocatta lib. 3. cap. 9. ἀνελόντας Σουρένην Κλημαλάρχην ὑπὸ τοῦ Περσῶν Βασιλέως τῆς Ἀρμενίων πολιτείας γενόμενον. Idem lib. 4. cap. 7. ταῦτα ποιήσας, ἦλθε πρὸς ἡμᾶς, καὶ κλιμαλάρχης τῆς Περσικῆς πολιτείας παραυτίκα γένηται. Constantinus Manasses pag. 139. Edit. Meursij:

Καὶ συνελθόντες εἰς ταυτὸ ϛρατάρχαι, κλιμαλάρχαι.

Et pag. 168.

Πρὸς ἑαυτὸν ἐφέλκεται χωράρχας, κλιματάρχας.

Et alibi ex Cod. Allatiano:

Τοῖς γοῦν χωράρχαις, καὶ τοῖς Κλιμαλαρχοῦσι.

ΚΛΙΜΑΚΕΣ, *Stapedes*, *Scala*, quibus in equum ascenditur. Pachymeres lib. 5. cap. 27. τὸ γὰρ τῶν ποδῶν ἅλμα οὐ παρεῖχε ϛεῤῥῶς ἀναβαίνειν τῆς ἐφ' ἑκάτερα τοῦ ἐφεϛρίδος κλίμαξιν. Vide σκάλα.

ΚΛΙΜΑΞ, *Ioannis Climaci*, Κλίμακος, *Lectiones in Ecclesia legi solita*, ex libro quem Κλίμακα appellavit, διὰ τὴν κατὰ τάξιν τῆς ἀρετῆς ἀνάβασιν, ut est in Menologio Basilij Imp. 30. Martij. Triodium, 2. Fer. 1. Hebdom. Jejunior. καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκομεν εἰς τὴν Κλίμακα, id est Lectiones ex Joanne Climaco. Rursum: καὶ γίνεται ἀνάγνωσις εἰς τὴν Κλίμακα. Typicum cap. 5. ποιεῖ δὲ καὶ ἀνάγνωσιν εἰς τὴν Κλίμακα. Synaxarium Sabbati 4. Hebdom. de eodem:

Σύγγραμμα λιπὼν Κλίμακα τῆς ἀνόδου.

Infrà: καὶ τὴν κλίμακα συγγράψας. Sed & interdum Græcis ipse nudè Κλίμαξ appellatur & Georgio è Coreliano in Præfat. ad versionem Manipuli Curatorum Joanni Zonaræ Epist. 13. ὁ τῆς κλίμακος ἁγιώτατος Ἰωάννης. Apud Barlaamum Mon. de Igne Purgatorio: ὁ θεοφόρος Ἰωάννης ὁ τῆς οὐρανοῦ κλίμακος ἀρχιτέκτων. Ὁ τῆς ἀσκητικῆς κλίμακος συγγραφεὺς, apud Theophanem Cerameum Homil. 14. Epiphanius Hagiopolita de locis Sanctis pag. 56. καὶ εἰς τὸ αὐτὸ μοναϛήριον κεῖται ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν καὶ διδάσκαλος ὁ Κλίμαξ. Vide Λαυσαϊκόν.

ΚΛΙΜΑΤΕΡΗ, *Vitis arbustiva*. Glossæ Græcobarb. Ἀγγελος, τὸ εἰς ἀναδενδράδα ξύλον· τὸ ξύλον ὅπου ἔνι εἰς τὴν κλιματερήν.

ΚΛΙΝΑΡΙΟΝ, *Lectus*, Κλίνη. Testamentum MS. Abrahami Patriarchæ: καὶ ἐκαθέσθησαν ἀμφότεροι ἐπὶ τὰ κλινάρια. Germanus Patr. Constantinopol. in Deiparæ Dormitionem pag. 107. αἴρουσιν οἱ λοιποὶ τῶν Ἀποϛόλων ἐν ὤμοις τὸ κλινάριον.

Κλίνη, *Lectus in quo effertur mortuus*. Anonymus Combefisianus in Romano juniore num. 6. uti de Helena Augusta: καὶ ταύτην βασιλικῶς τιμήσας, καὶ ἐν τῇ χρυσοκολλήτῳ καὶ διὰ μαργαριτῶν καὶ λίθων κλίνῃ τεθεῖσα, τῆς συγκλήτου προπεμπούσης, &c. Ut porrò lecti ij interdum ab honoratioribus ferrentur, indicat Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 96. Sed de ejusmodi lectis, vide nostram Constantinopolim lib. 3. Extr. & Gloss. med. Lat. in *Lectus*.

ΚΛΙΝΟΚΑΘΕΔΡΙΟΝ, *Lectulus*, *cum reclinatoriis*. Auctor Etymologici: Κλιντῆρες, εἶδος φερέτρου, ἢ κλινίδιον ἔχον ἀνακλίσεις, τὸ νῦν Κλινοκαθέδριον.

ΚΛΙΝΟΠΗΔΙΟΝ, *Polycnemum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 514.

ΚΛΙΤΟΣ. Vide in Κλῖτος.

ΚΛΟΒΟΣ, Κλουβὸς, Κλωβὸς, *Cavea*, *Carcer clathratus*. Pachymeres lib. 8. cap. 20. ἐπιφερόμενος καὶ τοὺς κατακρίτους, τὸν μὲν ἀδελφὸν ἐν κλοβῷ, εἱρκτῇ φορητῇ τις εἴποι, τὸν δὲ Στρατηγόπουλον δέσμιον.

Κλουβὸς eâdem notione, κλουβὶ, Portio. Philostorgius lib. 10. cap. 11. ὁ δὲ Αἰγύπτιος οὕτω κατεβραχύνετο, ὥϛε μηδ' ἀχαρίϛως τοὺς ἐν τοῖς κλουβοῖς πέρδικας ἐκμιμεῖσθαι, καὶ συναθύρειν αὐτῷ πρὸς ἔριν ἐκείνους. Vita MS. S. Auxentij: τοῖς ἀσκήσει καὶ ἀρετῇ περιβοητοῖς ἐτύγχανεν, ἐξαιρέτως μάλιϛα Ἰωάννῃ τινὶ μοναχῷ πλησίον τῆς Ἑβδόμου ἔσωθεν ἐν κλουβῷ. Infrà: ἐκέλευσεν αὐτοῖς κελλίον οἰκοδομῆσαι μικρὸν, καὶ κλουβὸν ἔξωθεν τοῦ κελλίου, ἐν ᾧ καὶ ἀπεκλείσθη, χαίρων τῇ καρδίᾳ καὶ ψάλλων, &c. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: κατασκευάζεται δὲ αὐτῷ κλουβὸς σιδηροῦς. Vita MS. S. Stephani Junioris: Τὸν κλουβὸν τῆς αὐτοῦ ἀσκήσεως. Joannes Tzetzes Chil. 5. v. 601. ubi de matris sororibus:

Ἰσότιμοι, καὶ αὐτῷ κλουβῷ συνεμβιβάζων.

Id est, *Filias suas pari honore dignatus est parens, &*

& in eadem cavea seu domo educavit. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri :

Εἰς τὸ ἔναν τε τὸ χαίειν τὸ πελὶν μὲ τὸ κλεβὶν ἐκράτει.

Κλεβὸς, aliâ notione habetur in Gloss. Lat. Gr. *Caldutera*, ἀπὸ κλεβε κρέας σωὺ λίπει.

Κλεβίον. Nicetas in Isaacio lib. 2. num. 7. in Cod. Barb. Gr. κλεβία, οἰκίσκοι ὀρνίθων in Edito vertuntur. Continuator Theophanis lib. 3. num. 43. ὑποβεβηκὸς ἢ τέτε μεσοπάτιόν ἐστιν, ὃ τὴν μὲν σκοπιὰν εἶχε μαρμαρίνε κλεβίε πρὸς τὸν χρυσοτρίκλινον ἔχων, εἰς βιβλιοθήκην ἀφόρισαι. Manuel Malaxus in Chronico MS. p. 721. καὶ αὐτὴ ἐκρέμασεν ἕνα κλεβὶ ἀπὸ τὸ παράθυρον, &c. Damascenus Studita serm. 33. ὅμως εἶχε μίαν πίσσαν εἰς κλεβίν.

Περικλεβίζειν, *Cancellare, Inducere, Delere*, metaphora ducta à caveis avium, quæ virgulis ferreis levioribus decussatim inter se connexis, Cancellorum in morem, cinguntur. Lib. 35. Basilic. titul. 7. περὶ τῶν ἐν διαθήκῃ χαραχθέντων, ἢ περικλεβισθέντων, ἢ ἀπαλειφθέντων, *de his quæ in Testamento cancellata sunt, vel inducta, vel deleta.* Ubi Lex. 1. τὰ περιχαραχθέντα, ἢ περισφραγισθέντα, ἢ ἀπαλειφθέντα, &c. Glossæ Basilic. περικεκλεβισμένε, καταχαραχθέντος.

Κλωβὸς, in Glossis Gr. Lat. *Cavea.* Scholiastes Oppiani lib. 3. Halieutic. ζωγρίοις, κλωβίοις. Rursum: cap. 341. κυρτῷ, ζωγρεῖον, κλωβίον. Zonaras in Basilio: τῷ δ' ἐν τῷ οἴκῳ καθ' ὃν ἐγίνετο τὸ συμπόσιον, ζῶον ἐν κλωβῷ ἠωρημένον τῶν μιμηλῶν, καλέμενον ψιτλακός. Ita etiam Scylitzes pag. 593. Τάλαρον πλεκτὸν vocat Symeon Logotheta num. 21. ex Constantino in eodem Basilio num. 100. Edit. Combefisij. Eustathius ad Dionysij περιήγησιν pag. 135. ξυλινὸν ἢ ζωγρεῖον ὄρνιθος, ἤγεν κλωβίον. Laonicus lib. 2. pag. 40. ἐς τι κλωβίον ἐμβαλλόμενον μετέωρον, καὶ καθεῖρξεν ἄμφω ἐς πύργον τε, καὶ εἱρκτὴν βραχεῖαν συνελάσας ξυλίνην πεποιημένην ἐντὸς τῦ πύργε, &c.

ΚΛΟΔΑ, *Panis crusta.*

ΚΛΟΖΕΙΝ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 10.

Ἀρκήτα φίλε ἀκριβὲ, θεοὶ νὰ ἀποβλέπεν,
Ὁ κλόσης ὅπε ἐκλόσηκεν σεσὲν πολλὰ ὀλίγον.

Historia MS. Belissarij.

Πῶς ἔτως με συνέφερεν ὁ φθόνος πῶς ἐκλόση.

ΚΛΟΙΟΦΟΡΕΙ͂Ν, *Numellas gerere.* In Basilic. to. 1. pag. 33. Κλοιὸν περιτίθεσθαι, *Inboiare*, in Gloss. Gr. Lat.

ΚΛΟΙΤΟΒΕΙ͂Ν. Anonymus MS. de Amorib. Lybistri & Rhodamnes.

Ἐκεῖ πεζεύει κλοιτοβῶν, ἐκεῖ με ἀναμένει.

ΚΛΟΚΙΟΝ, *Matula.* Observat Jacobus Goupilus, quo loco apud Alexandrum Trallianum, lib. 8. cap. 5. hæc verba in Editis habentur, εἰ δὲ ἐκ τῶν κάτωθεν ἐκκρίνοιτο, καὶ τὴν ὑπόστασιν ὑφιστάνσαν εὑρήσεις ἐν τῷ πυθμένι τῆς ἀμίδος μᾶλλον, in altero Codice, pro ἀμίδος legi κλοκίε, eámque vocem vulgus Græcorum pro *matella* usurpare : fortè quòd campanæ, quam κλόκαν vocant, figuram quadamtenus referat. Nicephorus Blemmides de Chymia, MS. μετὰ δὲ ταῦτα λαβὼν τὸ ἐνδύτερον λευκὸν, θὲς αὐτὸ ἐν κλοκίῳ, καὶ ἐν τῷ στόματι τῆς κλοκίε, ἐπίθες ἄγγος μαθωτὸν, ὅπερ λέγεται ἄμβυξ. Infrà : κλοκίον ὑελινόν. Occurrit ibi pluries. Sed & hanc vocem pro ipsa *urina* usurpant recentiores Medici Græci. Extat enim in Bibl. Colbertea Anonymi tractatus περὶ κλοκίων ἀῤῥώστων. Deinde, ἐὰν ἔστιν κλοκίον ἀῤῥώστε ἐρυθρὸν πολλὰ, &c. Mox: εἰ ἔστι τὸ κλοκίον ἐλαδόχροον, &c. Et in indice MS. Libror. Gr. Bibliothecæ Vaticanæ : Γαληνῦ —— τῦ αὐτῦ ἑρμηνεία περὶ τῶν κλοκείων, πῶς δεῖ ἑρμηνεύεσθαι.

Hinc fortè dictus quidam Eunuchus Κλόκας, apud Cedrenum pag. 474.

ΚΛΟΝΑΡΙ, *Ramus*, Κλὼν, Κλώναξ, Κλωνάσιον. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Κιαπέσω τὰ κλονάρια τες ὅπενιν τζακισμένα.

Historia Apollonij Tyrij :

Εὕτανε ἐκ τες γοναῖκες τε ἕνα καλὸ κλονάρι.

Occurrit prætereà in Fabulis Æsopi Græcobarb. pag. 55.

ΚΛΟΞΟΣ, *Singultus*, λύγξ, λυγμός. Glossæ Botanicæ MSS. Colberteæ : Λιγμὸς, ὁ κλόξος. Moschopulus : λύζω, ἀφ' ἧ λυγμὸς, ὁ κοινῶς κλοξός. Theodosius Grammaticus in Grammatica MS. Λίγξ, λιγμός· ἔστι δὲ εἶδος νοσήματος, τὸ παρὰ τοῖς ἀγοραίοις κλοξὸς λεγόμενον. Joannes Jatrosophista MS. cap. 188. πρὸς τὸ λεγόμενον λέτζικαν, ἤως κλόξον. Vide in Λέτζο.

ΚΛΟΠΟΣΠΟΡΙΑ, *Furtivus concubitus*, apud Achmetem Onirocrit. cap. 216.

ΚΛΟΣΜΑ, pro κλῶσμα, *Parcarum filum.* Historia Bertrandi Romani MS.

Πολλὰ γὰρ ἔνι δυνατὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν κόσμον,
Τὴν εἱμαρμένην ἐκφυγεῖν, καὶ τὸ τῆς τύχης κλόσμα.

ΚΛΟΣΤΑΡΑΧΙΟΝ, *Fibra*, φλέβαις, ὅπε κρέμονται ταῖς ῥίζαις τῶν δένδρων. Ἴν, Ἰνίον, χοβός.

ΚΛΟΣΤΗ, *Sutura.* Agapius in Geoponico, cap. 216. βράσαι ἕνα δεμάτι φασκομηλαίαν, καὶ δύο διπλὰ ὄργον ἄψηλον, ὅπε καμνῦν τῆς κλοσταῖς, ἤγεν ῥάματα, &c.

ΚΛΟΣΤΡΑ, *Porcellus.* Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes :

Κλόστρα ἡ μυριοπόδητος ἐκύλισεν τῦ χρόνε.

ΚΛΟΤΖΑΝ, Κλοτζένειν, *Calcibus ferire, Calcitrare*, λακτίζειν, πτερνίζειν. Glossæ Græcobarb. Αἶξ σκυρία. αἶγα ὅπε κλωτζᾷ, ἤγεν λακτίζει. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Εδῶ καὶ κεῖ τὲς πόδας τε χάμο στὴν γῆν λακτίζει,
Καὶ κλότζηζε πολλὰ κακὰ, εἴ τι κίνησε ζημίαν.

Demetrius Zenus in Batrachom.

Κλώτζονλας, σὰν ἠμπόριε, κιαπάνε ἐσρεφέτον.

Κλοτζοκοπεῖν, apud Crusium, eâdem notione, ubi perperam scriptum κλοτζοκοπλῶ. Hinc

Κλοτζοκόπος, *Parasitus*, qui è mensa calcibus ejicitur. Lexicon MS. Cyrilli : παράσιτος, ὁ κόλαξ, φλυαρὸς, κλοτζοκόπος.

Κλοτζαϊλοκοπεῖν. Glossæ MSS. ad Aristophanis nubes.

Τῦτον δείλαιον πολετρῶς ἀεὶ καὶ τὴν μητέρα,
Ὃ φασὶν ἰδιωτικῶς κλοτζαϊλοκοπεῖσαι.

Vide Ἄντζα.

Κλοτζία, Κλότζος, *Pedis ictus*, Λάκτισμα, πτέρνισμα. Historia Apollonij Tyrij :

Ἐνίος περισσὰ ἐμάχησε, καὶ μία κλοτζία της δίδι,
Καὶ ἀπὸ τὸν πόνον ἡ ἄτυχος εἶπεν καὶ παραδίδει.

Georgius Contares lib. 5. Hist. Athenar. τὸ δὲ ἄλογον ὡς ἀγριωμένον ὅπε ἦτον, ἄρχισε νὰ πηδᾷ εἰς τὰ ὕψη, καὶ νὰ ῥίχνῃ τόσαις κλοτζιαῖς, ὥστε ὅπε ἔῤῥιψε κάτω τὸν ἄθλιον Μάσιστον. Fr. Richardus in Scuto fidei part. 2. p. 197. τὴν γ'. βολὰν δίδει τῆς πόρτας μίαν μεγάλην κλωτζιὰν, καὶ τὴν ῥίκλει κάτω.

Κλωζάτον, eâdem notione. Nicetas in Manuele lib. 4. num. 7. ἐξῶσαι αὐτὰς τῦ λευτοῦ, παίοντες κατὰ τὸ γλευτὸν τῷ κλωζάτῳ. Ubi Cod. Edit. τῷ πλατεῖ τῦ ποδός.

Ἀντικλωτζαίνειν, *Recalcitrare.* Ἀντιλακτίζειν, ἀντισφάζειν.

ΚΛΟΥΒΙ, Κλεβός. Vide in Κλοβός.

ΚΛΟΥΘΕΙ͂Ν, pro Ἀκολεθεῖν, *Sequi.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Τὸ θέλημα ποκλέθησε πρῶτον τὴν Ἀφροδίτην.

Mox :

Γιατί

Γιάτι ἀνὲν, τὸ κάλιο μου ἐσένα νὰ κλυθήσω.

Et lib.12.

Οὔτε ναὺς, οὔτε ὅλον, τὸν κόσμον να κλυθήσης.

Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Καὶ ὅπου μας ὁδηγεῖ ὁ καιρὸς ἐκεῖθεν ἂς κλυθοῦμεν.

ΚΑΥΣΤΕΡΊΑ ΒΟΤΆΝΗ, Herba qua in clystere uti solent, apud Demetrium Constantinopolit. lib.2. Hieracosophij cap. 28.

ΚΑΥΣΤΡΟΣ, *Inclytus.* Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ἐκάτζαν χορία εἰς τὴν βυλλὴν οἱ κοπελιὲς οἱ κλύστρες,
Καὶ χορία ἐκάτζασι ὅλες οἱ κειθαρίδες.

ΚΛΩΒΟΣ, Κλωβίον. Vide in Κλοβός.

ΚΛΩΕΜΆΤΙΟΝ, *Quidquid collo, manibus, & alibi appenditur ornatus gratiâ.* Vox formata à Κλοιὸς, *Torques*, unde Κλοιῶσαι, Proverb. 6. *Appendere cervici.* Lexicon. Gr. MS. Cod. Reg.2062. περιάμματα, τὰ κατὰ τοὺς τραχήλους καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τοὺς πόδας βεβαμμένα κλωεμάτια, ἅτινες αἱ γυναῖκες περιάπτουσι.

ΚΛΩΖΆΤΟΝ. Vide in Κλοτζᾶν.

ΚΛΩ͂ΖΟΣ, *Ejulatus*, ex voce κλώζειν, de qua Pollux. Nicetas in Alexio lib. 1. num. 3. ex Cod. Barbarogr. διὰ τοῦ γουργούρου αὐτοῦ κλώζους καὶ ἐρυγμοὺς ἐποίει, καὶ σφυριγμοὺς μεγάλους ἐξέφερεν ἀπὸ τοῦ σόματος αὐτοῦ.

ΚΛΩΝΑ, *Filum*, Κλωστὴρ, in Corona pretiosa.

ΚΛΏΣΙΑ, *Lemnisci aurei à peplo dependentes*, in Turcogræc. Crusij pag. 188. pro κρόσσια, *Fimbriæ.*

ΚΛΩΣΣΟΥ͂, Κλωσσαριὰ, *Matrix gallina*, ἡ τεκοῦσα ὄρνις. Κλωσσόπουλον, *Pullastra, Pullulus*, νεόττιον, ὀρτάλιχος. Portius: *Trica*, Μαλιὰ, καὶ τρίχες, ἢ κλωσσαῖς ὅπου δένονται σὰ ποδάρια τῶν κλωσσοπούλων, καὶ τὰ ἐμποδίζουσι νὰ μὴν περπατοῦναι. Agapius Cretensis in Geopon. cap.58. ὅτι μὲ τοῦτον τὸν τρόπον τὸ συκότι περιλαμβάνει τὰ φαγητὰ ὡσὰν ἡ κλοσαρέα τὰ πουλία της.

ΚΛΩΤΖΆΝ. Vide in Κλοτζᾶν.

ΚΝΈΖΗΣ, *Cneses*, vel *Knes.* Ita indigatur Græcis Serviæ Toparcha. Κνέζης Σερβίας, in salutation. Epistol. Pontif. apud Habertum & Goarum: ubi idem Goarus monet in quibusdam Codd. haberi Κνένζη, & Κνέντζη. *Knesos* Serviæ Principes appellat etiam Presbyter Diocleates in Hist. Dalmat. Extr. Sed & apud Moscovitas ea etiamnum obtinet appellatio. Sigismundus Herberstenius de Reb. Moscovit. *Nomen Ducis apud eos dicitur Knez, nec alium majorem titulum unquam habuerunt, adjuncta illa dictione Magnus: nam omnes alij qui unicum Principatum habent, dicebantur Knes: qui verò plures principatus, atque alios Knez subjectos suo imperio habebant, Vveliki Knesi, id est Magni Duces appellabantur.* Deinde addit, *in Croatia Primores similiter Knez vocari.* Vide Gloss. med. Lat. in *Caganus.*

ΚΝΈΟΡΟΝ, τοῦ συκαμίνου τὸ σπέρμα, in Glossis Jatricis MSS. Ex Cod. Reg. 190. *Chamæleo*, apud Apul. cap. 25.

ΚΝΗΚΆΝΘΙΟΝ, *Cneci flos.* Glossæ Chymicæ MSS. ἠχομένιον, κνηκάνθιον. Zosimus Chymicus MS. Κρόκος, καὶ κνηκάνθιον.

ΚΝΊΔΑ, *Urtica*, Κνίδη. Anonymus MS. περὶ ἀλονομιῶν βοτανῶν ἰατρικῶν. Ἀκαλίφη, Κνίδα.

ΚΝΙΔΙΟΝ, *Vas* vel *Dolium.* Apophthegmata Patrum in Sisoë num. 8. καὶ εὑρέθη ἐκεῖ κνίδιον οἴνου. Ubi monet Editor alios Codd. præferre κνήδιον. Legendum fortè κάδιον.

ΚΝΊΘΘΕΣ, *Urtica.* Glossæ Græcobarb. Κνίδαι, κνίθθες, Σκνίθθες.

ΚΝΊΠΙΟΝ, in Glossis Chymicis MSS. ὕδωρ ἐστὶν, ἀλάβαστρον οἰκονομηθέν.

ΚΝΊΠΙΟΝ, *Inopia*, *Defectus.* Theophanes an. 6. Phocæ: ἐγένετο δὲ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ θανατικὸν, καὶ κνίπια παντὸς εἴδους. Ubi Miscella: *Facta est etiam mortalitas in illo anno, & inopia omnis speciei.* Alij Codd. habent σκνιπία, & σκιπία.

ΚΝΙΣΆΡΑ, *Cribrum*, Κόσκινος. Agapius Monach. in Geoponico cap. 4. πάλιν ὅταν θέλεις νὰ τὸ ζημώσῃς, ἀπομένει τὸ ἄλας εἰς τὴν κνισάραν, ἤγουν τὴν σίταν.

ΚΝΙΣΣΆΡΙΟΝ, *Pinguedo.* diminut. à κνίσσα, τὸ λίπος. Lexic. Gr. MS. Reg. 2062. κνισσάριον, τὸ μικρὸν λίπος. Κνισάριον cum unico Σ. scribit Auctor Etymologici in Κνίσα. Vide Eustathium Iliad. α.

ΚΝΟΥ͂Σ, Ægyptiis, *Carduus*, apud Interpol. Dioscor. cap.421.

ΚΝΟΥΦΙΟΝ, in Glossis Chymicis MS. ἐστὶν ἄμπυξ.

ΚΝΥ͂Ξ, Ægyptiis, *Fumaria*, apud Interpol. Dioscorid. cap.692.

ΚΝΩΠΟΔΙΟΝ, *Polygonum*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 586. At Apul. cap. 18. habet Κλωποπόδιον.

ΚΟΒΆΡΙ, *Glomus*, in Turcogr. Crusij p. 256. Hinc Κοβαρίσκιον, diminutivum, *Glomulus.* Orneosophium cap. 42. pag. 211. καὶ ὅταν ἀπολύσῃς, κοβαρίσκια ποίησας ἀπὸ μαλίου ἀπολύτου ὑποκάτωθεν τοῦ πτερύγων θήσεις, καὶ βάλας αὐτὰ λανάτον.

Κοβαρίδες, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. dicti ὄνιοι, *Aselli*, quòd in glomum sese convolvant.

ΚΌΒΓΕΙΝ, *Succindere, Amputare*, pro κόπτειν. Glossæ Græcobarb. Σικόννοντας, τὸ ρομανίσιν τοῦ πόρτας, ἢ κόβγοντας το. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Νύκταν ἡμέρα κόβγει σοὺς, καὶ δὲν να σεκοζήσουν.

Cyrillus nuperus Patr. Constantinopol. Homil. in Dominicam post Exaltat. S. Crucis: ὁ Κύριος μας σήμερον ἐν τῷ εὐαγγελίῳ λέγων, Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν σε, κόβγει κάθε πρόφασιν, &c. Hinc ἀποκόβγειν, κατακόβγειν, &c.

ΚΌΒΗ, *Pars aliqua capitis*, vel *Caput* ipsum. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Κόβη, ἡ κεφαλή. Georgius Sanginatius de Partibus Corporis humani, MS.

Ὀνόμαζέ μοι κεφαλὴν κάρη, σωύτα καὶ κέβλην,
Κόβη, ὀγύρη, κύμβην τε, κόρσα, τριτά, κράσιν, κόρρη.

ΚΟΒΙΔΙΟΝ, *Cobio*, Piscis. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Φιλομηλίτζας τριφεραῖς, κοβίδια, γαλέας.

ΚΌΒΟΛΟΙ. Joan. Meletius de Religione Borussorum: *Eadem gentes colunt Spiritus quosdam visibiles, qui lingua Rutenicâ Coltki, Græcâ Coboli, Germanicâ Coboldi, vocantur. Hos spiritus credunt habitare in occultis ædium locis, vel in congerie lignorum. Nutriúntque eos lautè omni ciborum genere*, &c.

ΚΟΒΥΤΟΥΡΟΝ, *Veredus.* Lexicon Gr. MS. Reg. Cod. 2062. βέρεδον, τὸ κοβύτουρον. In Lexico MS. Cyrilli scribitur κοβίτουρον. In alio: Βέρεδρον, τὸ κουβίτουρον. Ut pro Κόντουρον, vocem hanc usurpant. Vide in hac voce.

ΚΟΓΓΙΆΡΙΟΝ, *Congiarium, Epulum publicum.* Chronicon Alexandrinum pag. 276. Νουμμᾶς Πομπήλιος κογγιάριον ἔδωκεν ἐν Ῥώμῃ, &c.

Item pro *Congio.* Epiphanius de Ponder. & mensuris: Κογγιάριον δὲ μέτρον ἐστὶν ὑγροῦ, καὶ αὐτὸ παρ' Ἑβραίοις ἐκφωνούμενον. Aliàs Κόγγιον. Dioscorides de Pond. & mens. τὸ κόγγιον ἔχει λίτρας θ. τὸ ἡμικόγγιον λι. δ.

ΚΟΓΙΝΟ,

ΚΟΓΙΝΟ, *Spadiceus*, Κόκκινος, in Turcogr. Crusij pag. 188. 210.

ΚΟΓΚΙΣΤΑ. Alexander Trallianus lib.9. γλαῦκον, σκορπίον, καρίδα, κόγκιστα, σηπία, τευθίδα. Ubi Goupylus emendat κοκκύγια.

ΚΟΓΚΛΟΣ, *Taxillus*. Glossæ Græcobarb. Ἀστρίζηλον, ἀστραγαλοῦ ἐν κύκλῳ, στρογγύλον, καὶ εἰς τὸ γυρὸν ὅλον, καὶ τοὺς ὄζους· ἢ ὁ γυρὸς, γέμαλος ζάεια, ἢ ὄζους, ἢ κόγκλους.

ΚΟΓΝΙΤΙΩΝ, *Cognitio*, θεῖαι κογνιτιῶνες, *Sacræ Cognitiones*, in Concilio Constantinopolit. sub Flaviano. Vide in Σκρίνιον, & Πρόξιμος.

ΚΟΓΧΗ, *Concha*, in Templis, pars illa quæ in Conchæ formam supernè sinuatur, præsertim illa in qua erat Bema, seu locus altaris: ἡμικύκλιον τοῦ ἁγίου βήματος, in Synodo Hierosol. an.1672. p.337. Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagogia: ἡ Κόγχη ἐστὶ κατὰ τὸ ἐν Βηθλεὲμ σπήλαιον, ὅπου ἐγεννήθη ὁ Χριστὸς, &c. Mox: ἡ Κόγχη τοῦ θυσιαστηρίου, ἡ μετάθεσίς ἐστι τοῦ σταυροῦ. Joan. Moschus in Limon. cap.145. καὶ σταθεὶς ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, προσέχων εἰς τὴν κόγχην, ἐκτείνας τὴν χεῖρα, λέγει τῷ μάρτυρι, &c. Epiphanius Hagiopolita de Locis Sanctis pag.58. πρὸς ἀνατολὴν δὲ τῶν κιόνων, ὡς ἀπὸ διαστήματος ὀλίγου, ἐστὶ κόγχη, καὶ ἵσταται τράπεζα, ἔνθα λειτουργεῖ ὁ Πατριάρχης εἰς τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως. Euchologium pag.610. ποιοῦσι σταυρὸν ξύλινον, καὶ βάλλουσιν αὐτὸν ἐν τῷ μέσῳ τῆς κόγχης. Vide quæ de Concha Sophiana annotamus in Descript. Constantinopoleos Christianæ lib.3. num.50. & Tabellam I. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

Τρίκογχος, *Ædes triplici Conchâ constans*. Vita Theodori Syceotæ: δοὺς δὲ ὅσιος Θεόδωρος τὰ γονικὰ αὐτοῦ ἐργήματα, ᾠκοδόμησεν ναὸν μέγα τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τρίκογχον, καὶ τὸ μὲν δεξιὸν ὠνόμασεν τοῦ ἁγίου Πλάτωνος, τὸ δὲ ἐξ εὐωνύμων τοῦ ἁγίου Ἀντιόχου. Continuator Theophanis lib.3. n.9. τὸν τρίκογχον ναὸν κάλλει τε κάλλιστον, καὶ μεγέθει πολλῶν διαφέροντα. Et n.42 τετράστερον — τρισὶ καὶ αὐτὸ κόγχαις διειλημμένον κατὰ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπικειμένου αὐτῷ Τρικόγχου. Leo Grammaticus pag.497. ἐν τῷ λεγομένῳ τρικόγχῳ παλατίου τυφθείς. Vide eandem Constantinopolim lib.2. sect.4. num.11. lib.4. sect.7. num.1.

Ἑπτάκογχος, ita dictum Triclinium Palatij Constantinopoli, de qua collatio quæ facta est sub Justiniano: *Primâ itaque die convenimus in eodem Heptaconcho triclinio*. Meminit etiam Liberatus Diacon.

Τετράκογχος, apud Anonymum Combefisianum in Porphyrog. num.21.

ΚΟΓΧΥΛΗ, *Purpura*, κογχύλιον. Glossæ Jatricæ MSS. Neophyti: θαλασσία πορφύρα, ἡ λεγομένη κογχύλη. Ita etiam apud Scholiastem Lycophronis, & alios. Cedrenus: Ἡρακλῆς ὁ φιλόσοφος, ὁ λεγόμενος Τύριος, ὅστις ἐφεῦρε τὴν κογχύλην, &c.

Κογχυλευταὶ, *Conchyliarij, Conchylioleguli, Murileguli*, qui Conchas seu purpurã conquirunt & piscantur, cujus piscationis primam inventionem Heracli Tyrio Philosopho adscribit Chronicon Alexandrinum p.100. Ἡρακλῆς ὁ φιλόσοφος ὁ λεγόμενος Τύριος, ὅστις ἐφεῦρε τὴν κογχύλην, &c. Constantinus de Adm. Imp. cap.52. οἱ δὲ ἔχοντες βασιλικὰ ἀξιώματα, πλώϊμοι, κογχυλευταὶ, χαρτοποιοὶ ἱππάρια οὐ δεδώκασιν, κογχυλευτικὴ τύχη in Nov. 128. Justiniani c.6. Adde lib.54. Basilic. tit. 16. & Gloss. med. Lat. in *Conchylioleguli*.

ΚΟΓΧΩΝΑΙ, *Nates, Clunis*. Moschopulus in Lexico Philostrati: γλουτοὶ, καὶ κογχῶναι, τὰ μετὰ τὰ ἰσχία, ἤγουν τὰ περὶ τὴν πυγὴν ὑπερέχοντα.

ΚΟΔΔΙΑΝΟΙ, Hæretici qui aliàs Γνωστικοὶ, de quibus Auctor de initiis Hæreseon num.26.

ΚΟΔΙΜΕΝΤΟΝ, *Petroselinum Macedonicum*. Herba, sic appellata, quòd sit præcipui usus in condimentis. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Μακεδονικὸν, τὸ κοδίμεντον. Aliæ: κηρνίου σπέρμα, ἤτοι πετροσέλι, ἢ κουνδούμεντον. Lexicon Neophyti MS. Πετροσέλινον Μακεδονικὸν, τὸ κοδίμεντον. Anastasius Monachus de Patribus Sinaitis, MS. ἔσπειρε δὲ, φησὶ ὁ γέρων, κοδίμεντα εἰς ἀποτροφὴν αὐτοῦ. Zacharias in Dialog. Gregorij M. lib.3. c.1. ὁ δὲ Παυλῖνος εἰς τὴν τούτου τράπεζαν κοδίμεντα καὶ εὔοσμα βότανα ἐχορήγει. Utitur rursum infrà, ubi Gregorius M. *virentes herbas*, habet. Vide Niconem in Pandecte MS. ubi Historia S. Paulini refertur pag. 75. 76. ex Zacharia. Geoponica: μηνὶ φεβρουαρίῳ σπείρεται κοδίμεντον μετὰ πρασίου.

ΚΟΔΟΜΑΛΟΝ, arboris species apud Cretenses, quam Sabaudi *Malaucier* vocant, Græci Κοδύμαλον, de qua Ruellius & alij Botanici. Vide Petr. Bellon. lib.1. Obs. cap. 17.

ΚΟΔΡΑ. *Codra, Quadra*, in Glossis Græco-Lat. Κοδρίτης, *Panis quadratus*, ἄρτος τετράγωνος, de quo Athenæus lib.13. Suidas: Κοδρίτης ἄρτος.

ΚΟΔΡΑΝΤΗΣ, *Quadrans*. Glossæ Biblicæ MSS. Κοδράντην, λεπτὸν, ἢ σκολασμάν. Glossæ Gr. MSS. Cod. Reg. 2062. Κοδράντης, τὸ πᾶν, (aliæ habent τὸ πανὸν) ἢ τὰ λεπτὰ δύο, ἢ τὸ ἔσχατον τοῦ λεπτοῦ· λέγεται καὶ ἡ πρᾶξις, καὶ αὐτὸ ἐνθύμημα. Hesychius: Κοδράντης, τὸ πᾶν, ἢ τὸ τέταρτον τοῦ φόλεως, τὸ πᾶν, ἢ τὰ λεπτὰ δύο, &c. Moschopulus: Κοδράντης, τὸ νόμισμα. Heronis Fragmentum: Σίκλος δὲ καλεῖται κοδράντης· ἑρμηνεύεται δὲ ἐκ τοῦ Ἑβραΐδος, ἤγουν ἀπόδεσμος· δύο δὲ δραχμὰς εἶχε. Plutarchus: τὸ λεπτότατον τοῦ χαλκοῦ νόμισμα, Κουαδράντην καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Marcus Evangel. cap.12. καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ, ἔβαλε λεπτὰ δύο, ὅ ἐστι κοδράντης. Adde Matthæum cap.5. Cyrillus in Catena in Matth. ὁ Κοδράντης δὲ σημαίνει τὸ τέταρτον τοῦ μέτρου· οὗτος κατὰ τὴν Ἑβραϊκὴν φωνὴν δύο εἰσὶν ὄβολοι ὅπερ ὁ Λουκᾶς σαφηνίσας, λεπτὸν ὠνόμασεν. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Κοδράντην καὶ τὸ ἔσχατον καὶ τὸ λεπτὸν ὑπάρχει.

ΚΟΙΑΘΟΣ, pro Κύαθος. Glossæ Basilic. Κοιάθους, Σκαφιόλια. Ita etiam in Lexico MS. Colberteo.

ΚΟΙΑΙΣΙΤΩΡ, Κυαισίτωρ, *Quæsitor*. Moschopulus: κοιαισίτωρ, ὁ ἐπ' ἐγκλήμασι τιμωρός. Ὁ τὴν ἀρχὴν τοῦ κοιαισίτωρος ἔχων, ἤτοι ἐρευνητοῦ, in lib.6. Basilic. tit. 6. §.3. Dignitas inventa à Justiniano. Procopius in Hist. arc. pag.89. 1. Edit. τῇ δὲ τῇ ἑτέρᾳ (ἀρχῇ) τούς τε παιδεραστοῦντας ἐς ἀεὶ τίννυσθαι, καὶ γυναιξὶν οὐ νόμιμα μιγνυμένους ἐπήγγελε, καὶ εἴ τε τὰ ἐς τὸ θεῖον οὐκ ὀρθῶς ἤσκειτο, ὄνομα ταύτης ἐπιθεὶς Κοαισίτωρα. Vide Novellam ejusdem Justiniani 80. Idem Procop. lib.1. de Bello Goth. ὃς δὴ Ἀταλαρίχῳ παρήδρευε πρότερον, Κυαισίτωρα τὴν ἀρχὴν ταύτην καλοῦσι Ῥωμαῖοι.

Κοιαιστιονάριοι, βασανισταὶ, in Lexico MS. Colberteo. Martyrium S. Tryphonis MS. τῶν δὲ κοιαιστιοναρίων δημίων τὰ προστασσόμενα αὐτοῖς ἐκτελούντων, καὶ προσφερόντων τὰς λαμπάδας, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Quæstionarij*.

ΚΟΙΑΙΣΤΩΡ, *Quæstor*. Glossæ Juris MSS. Κοιαίστωρ, βασανιστής. Glossæ Basilic. Κοιαίστωρ, ὁ τῶν βιωτικῶν ἐρευνητής. Moschopulus: Κοιαίστωρ, ἀξίωμα Ῥωμαϊκόν· ἔστι δὲ ὁ συζητῶν καὶ ἐρευνῶν ἐπὶ χρήμασι. Κοιαισίτωρ δὲ κατ' ἐπίτασιν, οἱονεὶ ἐπὶ ἐγκλήμασι τιμωρός. Zonaras tom.2. pag.20. 1. Edit. ὅτε πρῶτον οἱ Ταμίαι γίνεσθαι ἤρξαντο· Κοιαίστωρας δ' ἐκάλουν αὐτοὺς οἱ πρῶτοι μὲν τὰς θανασίμους δίκας ἐδίκαζον, ὅθεν καὶ τὴν προσηγορίαν ταύτην διὰ τὰς ἀνακρίσεις ἐσχήκασι, καὶ διὰ τὴν τῆς ἀληθείας τῆς ἐκ τῶν ἀνακρίσεων ζήτησιν· ὕστερον δὲ καὶ τὴν τῶν κοινῶν χρημάτων διοίκησιν ἔλαχον, καὶ Ταμίαι προσωνομίασθησαν· μετὰ ταῦτα δ' ἑτέροις μὲν ἐπετράπη τὰ δικαστήρια, ἐκεῖνοι δὲ τῶν χρημάτων ἦσαν διοικηταί. Liber 6. Basilic. tit. 5. cap.1. ἀδιάφορον εἴτε ἐξ ἰδιωτῶν, εἴτε ἀπὸ Πατρικίων Κοιαίστωρες γίνονται. Ἀναγινώσκουσι δὲ τὰς Βασιλέων βίβλους, καὶ βουλεύονται ἐν τῇ συγκλήτῳ, καὶ τὰς βασιλικὰς ἀναγινώσκουσι κελεύσεις. Zosimus lib.1. Σα-

λεῶς ὁ τὰ βασιλεῖ δοκοῦντα τεταγμένος ὑπαγορεύειν, ὃν Κοιαίστωρα καλεῖν οἱ ἀπὸ Κωνσταντίνου δεδώκασι χρόνοι. Procopius in Hist. arcana : καὶ τὴν τοῦ Κοιαίστωρος καλουμένην ἀρχὴν διεῖπε οὐδενὶ κόσμῳ. Lib. 1. Vandal. cap. 10. 24. lib. 1. de Bello Gotth. cap. 14. Menander Protector in Legat. στέλλεται καὶ τὴν Περσῶν χώραν πρεσβευτὴς Γαϊανὸς ἐν τοῖς βασιλείοις πατράσι τελῶν, καὶ τὴν λεγομένην τοῦ Κοιαίστωρος διέπων ἀρχὴν, ἣν οἴομαι ἐκ τοῦ ἀναζητεῖν ὧδε λελέχθαι Ῥωμαίοις. Hujusce vocis occurrit mentio non semel apud Scriptores, in Chronico Alexandrino an. 18. Constantij, an. 10. Leonis M. an. 15. Justiniani, & alibi, apud Evagrium lib. 4. cap. 12. Photium Cod. 231. Theophanem an. 18. Constantij, Cedrenum pag. 299. Leonem Grammaticum pag. 497. 498. Manassem pag. 111. Edit. Meursij, Joan. Tzetzem in Chil. 2. v. 89. in Nov. 10. Constantini Porphyrog. &c. Extremâ verò Græciâ Quæstor absque munere extitit, ut Auctor est Codinus. De eo Pachymeres lib. 8. cap. 7. & 20.

Κυαίστωρ. Theophylactus Simocatta apud Photium : Κυαίστωρ, ὃς πρὸς τὸν δῆμον τὴν ἐν τῷ λόγῳ τάξιν ἐτάχθη πληροῦν τοῦ βασιλέως. Nicephorus Constantinopol. in Breviario pag. 36. Edit. 1. τὴν ἀξίαν, ἣν δὴ Κυαίστωρα καλοῦσι.

Κοιαιστώρειον, *Quæstorium*, Domus Quæstoris, in qua sedere pro tribunali solebat, apud Cedrenum an. 1. Constantini & Irenes, quod Παλάτιον τοῦ Κοιαίστωρος dicitur Codino. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib. 2. p. 153.

ΚΟΙΛΑΔΕΙ͂Ν, *Canere*, *Cantare*, ᾄδειν, Λιγυρίζειν. Κοιλάδισμα, *Cantus*, ᾆσμα, μέλος. Vide Κηλαδεῖν.

ΚΟΙΛΟ͂Ν, Mensuræ species, apud Constantinopolitanos : cujus meminit Theonas Paronaxiæ Metropol. in Epist. ad Theodosium Zygomalam, apud Crusium in Turcogr. pag. 268.

ΚΟΙΛΗ͂, *Pars concava tabulæ lusoriæ, in quam taxillos jacit aleator*, quod κοιλεῖν videtur appellare Stephanus Sacheces in Monitis MSS. ubi de Alea :

Κοιλίτα κακορίζικος, καὶ δυναλὰ τὰ πόθη,
Καὶ μετὰ παντέρημος, κεῖνος δὲν τὸ γνώθη,
Κοιλῆ τὰ ζάρια ὁ ζαριστὴς, καὶ δρόνη σὰν να σκάπτη,
Χάνη ψυχὴν καὶ τὸ κορμὴ, καὶ τὰ παιδία του βλέπη.

Infrà :

Ὁ ζαριστὴς ὀρέγεται να κάτζη στὸ παιγνίδιν,
Τὰ κοκαλάκια να κοιλῆ στὸ μαλακὸν σανίδιν.

ΚΟΙΛΗ͂ΠΑΤΑ ὄρνιθος, *Gequaria*, in Glossis Græco-Lat.

ΚΟΙ͂ΛΟΝ, Mensuræ species. Georgius Contares lib. 13. Hist. Athenar. p. 438. ὅθεν ἐχάρισεν ἀπὸ λόγου του τοὺς πτωχοὺς δέκα χιλιάδες κοῖλα σιτάρι, &c.

ΚΟΙΛΟΥ͂ΔΡΑΣ, Κοιλοῦδρας, Κοιλιάρης, *Ventricosus*, *Ventrosus*, γάστρων, γαστρώδης.

ΚΟΙΛΥΜΟΥΝΤΡΑ͂. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Ἡ πολυλικὴ ἂν τοῦ δόσουσι μετὰ χαρᾶς τὰ πέρνη,
Καὶ ὡς διὰ τὰ δόσια ἡ πολυλικὴ κοιλυμοῦντρα καὶ γέρνη.

ΚΟΙΜΗΣΙΑ͂ΡΗΣ, *Somnolentus*, *Dormitator*, ὑπνηλός.

ΚΟΙ͂ΜΗΣΙΣ, *Dormitio*, *Mors*. S. Basilius Epist. 261. μετὰ τὴν ἐπάνοδον μαθόντα τὴν κοίμησιν τοῦ Μακαρίου διακόνου. Theophanes an. 31. Constantini M. ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου ἕως κοιμήσεως Ἀλεξάνδρου, ἔτη λζʹ. an. 6. Theodosij Junioris : κοίμησις Θεοφίλου Ἀλεξανδρείας, &c. Disputatio Gregentij, in fine: πολλὰ τέρατα καὶ σημεῖα ἐπιτελέσας εἰς δόξαν Θεοῦ, καὶ ζῶν, καὶ μετὰ κοίμησιν. Nicephorus Xanthopulus in Synopsi Sanctor. anni, in Augusto, de Assumptione Deiparæ:

Κοίμησιν ἁγνῆς, τὴν μετάστασιν λέγω. Passim.

Quin & hoc observatu dignum, de hominum piorum obitu S. Paulum τὸ κοιμᾶσθαι: de Christi autem morte τὸ ἀποθνήσκειν verbo uti : propter eos scilicet qui non dubitarunt dicere, Christum solâ opinione (δοκήσει) natum esse, non autem verè corpus assumpsisse, & opinione mortuum, non autem verè passum esse. Ita Hoeschelius ad Vitam S. Antonij Athanasianam. Vide Gloss. med. Lat. in *Dormitio*.

ΚΟΙΜΗΤΗ͂ΡΙΟΝ, *Cœmeterium*, locus humandis corporibus destinatus circa ædes sacras. Clemens lib. 6. Constit. Apostol. cap. 30. ἀπαραιτήτως δὲ συναθροίζεσθε ἐν τοῖς κοιμητηρίοις, τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἱερῶν βίβλων ποιούμενοι, καὶ ψάλλοντες ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων. Synodus Laodicena Can. 9. ὁ κοιμητηρίοις, ἢ μαρτυρίοις αἱρετικῶν εἰσελθὼν εὐχῆς ἢ θεραπείας ἕνεκεν, ἀκοινώνητος ἔσω. Eusebius lib. 7. Hist. Eccl. cap. 11. οὐδαμῶς δὲ ἐξέσαι οὔτε ὑμῖν, οὔτε ἄλλοις τισὶν, ἢ συνόδους ποιεῖσθαι, ἢ εἰς τὰ καλούμενα κοιμητήρια εἰσιέναι. Adde cap. 13. Chrysostomus Homil. in nomen Cœmeterij : ὅτι ἐνταῦθα τῶν νεκρῶν κεῖται πλῆθος. — διὰ τοῦτο αὐτὸς ὁ τόπος κοιμητήριον ὠνόμασαι, ἵνα μάθῃς, ὅτι οἱ τελευτηκότες, καὶ ἐνταῦθα κείμενοι, οὐ τεθνήκασιν, ἀλλὰ κοιμῶνται καὶ καθεύδουσι, &c. Evagrius lib. 1. cap. 16. ἐν τῷ καλουμένῳ κοιμητηρίῳ μετατίθεται. Vetus Inscriptio apud Gualterum in Tabulis Siculis num. 340. ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟΝ ΗΓΟΡΑΣΜΕΝΟΝ ΑΠΟ ΖΩΣΙΜΗΤΙΝΟΣ ΚΑΙΑΝΙΚΕ. Triodium Fer. 6. Hebd. 1. Jejun. ἐν δὲ τοῖς ἀποδείπνοις ψάλλομεν τοὺς ἀναπαυσίμους κανόνας τοῦ ἐνορδίνου ἤχου ἐν τῷ κοιμητηρίῳ. Occurrit passim.

Ἐπικοιμητηριάτασθαι, ὑπηρετικὸν ὄνομα, apud Hesychium.

ΚΟΙΜΙ͂ΛΙΟΝ. Testamentum MS. Abrahami Patriarchæ: καὶ οὐδὲ οἱ βασιλεῖς ὑπάρχουν ἀθάνατοι, οὐδὲ προπατόρων ἐξέφυγον τὸ τοῦ θανάτου κοιμίλιον, πάντες ἀπέθανον.

ΚΟΙΜΩΜΕ͂ΝΑΙ, *Exochades* & *Esochades*, *sedis tumores externi vel interni*. Habentur in Cod. Reg. 957. anonymi Medici quidam tractatus, quorum unus est hoc titulo : περὶ ἐσοχάδων καὶ ἐξοχάδων τῶν λεγομένων τοῖς ἰδιώταις κοιμωμένων.

ΚΟΙΝΙ͂ΣΚΙΟΝ. Balsamon ad Can. 4. Apost. ὅπως δὲ τὰς ἐπὶ τῶν μνήμαις τῶν ἁγίων, καὶ τῶν κατοιχομένων προσφερόμενα, καὶ κοινίσκια λεγόμενα. Ubi leg. Κανίσκια. Vide in hac voce.

ΚΟΙΝΟ͂ΒΙΟΝ, *Cœnobium* : Pars *Lauræ*. Constabat enim *Laura Cœnobio*, & diversis *Cellis*. In cœnobiis manebant Monachi recens facti; in Cellis Anachoretæ, qui ad vitæ Monasticæ apicem pervenerant. Ij quinque diebus hebdomadæ in sua cella quieti manebant, nihil ex esculentis gustantes, nisi tantùm panem, aquam, & dactylos: Sabbato autem & Dominicâ ad Ecclesiam accedentes post perceptam sacram Eucharistiam, in Cœnobio utebantur cocto, sumebántque parum vini. Totam hanc veterum Anachoretarum vitæ rationem præclarè describit Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij num. 89. cujus hæc sunt de Cœnobiis : πρὸς δὲ καὶ Κοινόβιον μέσον αὐτῆς (Λαύρας) ὡς ἄριστα καθιδρύσας, τοὺς μὲν εἰσαγομένους τῶν μοναχῶν ἐν αὐτῷ τε τὴν μοναχικὴν ἐξασκεῖσθαι διαγωγὴν παρεσκεύαζεν. Idem num. 108. ubi ait Euthymius : δεῖ δὲ σε καὶ τοῦτο πρὸ τῶν ἄλλων εἰδέναι ὅτι κοινόβιον γίνεσθαι ταύτην οὐ διὰ μακροῦ τὴν Λαύραν εὐδόκησεν ὁ Θεός. Quæ quidem ita intelligenda sunt, non quòd Laura suum Cœnobium non habuerit, sed quòd Cellas dirui jusserit S. Euthymius, & Anachoretas in Cœnobium induxerit, ut ait idem Cyrillus num. 113. 114. Usum Cœnobij indicat etiam Palladius in Histor. Lausiaca in Paulo Simplice:

plice: Ἄπελθε, εἰ ἄρα θέλεις μοναχὸς εἶναι, εἴσελθε εἰς κοινόβιον πλειόνων ἀδελφῶν. Justinianus in Nov. 5. cap. 3. τοὺς ἄλλους ὅσοις εἰς πλῆθος ἡ ἄσκησίς ἐστιν, ἐν τοῖς καλουμένοις κοινοβίοις εἶναι βουλόμεθα. Et in Nov. 123. c. 4. ἐν πᾶσι δὲ τοῖς μοναστηρίοις, ἅπερ καλεῖται κοινόβια, κελεύομεν κατὰ τοὺς μοναχικοὺς κανόνας ἐν ἑνὶ οἴκῳ πάντας οἰκεῖν, καὶ κοινῶς τρέφεσθαι. Theophylactus in Comment. in S. Marcum cap. 4. οἱ μὲν εἰσι παρθένοι, καὶ ἐρημικοὶ, ἄλλοι μιγάδες, καὶ ἐν κοινοβίῳ· ἕτεροι λαϊκοὶ, καὶ ἐν γάμῳ. Occurrit non semel.

Κοινοβιακὸς, *Monachus in Cœnobio degens*. Basilius M. Ascet. 18. καὶ τοῖς λόγοις ἐπάρω τὰ τῶν κοινοβιακῶν κατορθώματα. Idem Theophylactus ad Matthæum cap. 13. κοινοβιακὸς τυχὼν μοναχὸς, καὶ ἔτι πρακτικός.

Κοινοβιάρχης, *Abbas*. Apophthegmata Patrum in Isaaco num. 2. μὴ γὰρ κοινοβιάρχης εἰμὶ, ἵνα διατάξω αὐτῷ. Joannes Moschus in Limon. cap. 146. ἔστιν ἡμῖν ἐν τῷ Ἐννάτῳ, ἐν τῷ κοινοβίῳ Τυγαρᾶ, διηγήσατο ὁ ἀββᾶς Μηνᾶς ὁ κοινοβιάρχης, &c. Adde cap. 147.

ΚΟΙΝΩΘΗ͂ΝΑΙ, *In communes usus redigi* dicuntur res quæ antea pro Sacris habebantur, apud Balsamon. ad Nomocan. Photij tit. 2. cap. 1.

ΚΟΙΝΟΛΑΪ͂ΤΑΙ, *Plebs*, κοινὸς λαός. Nos dicimus *Le commun peuple*. Balsamon ad Synod. VI. Can. 23. διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ἁγία δωρεὰ κατὰ κοινολαΐτας λέγεται τὰ ἅγια. Idem ad Can. Apost. 26. σημείωσαι οὖν, πῶς τιμωρεῖται ὁ κλῆρος διὰ τὴν ἀπαιδευσίαν τῶν κοινολαϊτῶν. Vide eundem ad Can. 14. & 15. Concil. Laodic. Georgius Corcyrensis de Commun. ὅτι κρατηθείσης ὑπὸ τῶν Φράγγων τῆς βασιλευούσης τῶν πόλεων, καὶ πάντας τοὺς θησαυροὺς, οὐ μόνον τῶν ἀνακτόρων, καὶ τῶν κοινολαϊτῶν, &c.

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙ͂Α, *Societas*, *Communio bonorum*. Glossæ Basilic. τί διαφέρει ἡ Κοινωνία τῆς Κοινοπράξεως; Κοινωνία μέν ἐστιν, ὅταν συμφωνήσωσι δύο πραγματεύεσθαι κοινῶς. Κοινοπραξία δὲ, ὅταν περιέλθῃ εἰς τινας δύο, ἢ καὶ πλείονας, πρᾶγμα ἀδιαιρέτως, ἢ ἀπὸ λεγάτου, ἢ κληρονομίας, ἢ δωρεᾶς, καὶ ὅταν μισθώσωνταί τινες πρᾶγμα δημοσίου τινός. Alibi: τοτόρεμ βονόρουμ, ἐπὶ πάσῃ περιουσίᾳ, ἣν καλοῦσι κοινοπραξίαν οἱ Ἕλληνες. Vide Theophilum, Harmenopulum, &c.

ΚΟΙΝΟ΄ΣΤΟΜΟΝ. Hero in Geodesia MS. recensens varia μέτρων, seu mensurarum agrariarum genera: διχὰς δὲ λέγεται τὸ τῶν β. δακτύλων ἄνοιγμα· τὸ ἀντίχειρος λέγω καὶ τοῦ λιχανοῦ· τοῦτο καὶ κοινόστομον καλοῦσί τινες.

ΚΟΙΝΩΝΙ΄Α, *Communio*, *Sacræ Eucharistiæ perceptio*. Lexicon MS. Cyrilli: Κοινωνία, ἡ τῶν θείων μυστηρίων μετάληψις, διὰ τὸ τὴν πρὸς Χριστὸν ἡμῖν χαρίζεσθαι ἕνωσιν, καὶ κοινωνοὺς ἡμᾶς τῆς αὐτοῦ βασιλείας ποιεῖν. Quæ quidem hausit ab Isidoro Pelusiota lib. 1. Epist. 228. ubi eadem habentur. S. Basilius in Epist. 70. οὔτε μακάριον ἐκεῖνο τῶν ψυχῶν ἀγαλλίαμα, ὃ ἐπὶ τῇ συνάξει καὶ τῇ κοινωνίᾳ τῶν πνευματικῶν χαρισμάτων, ταῖς ψυχαῖς ἐγγίνεται τῶν πιστευόντων εἰς Κύριον. Joannes Damascenus lib. 4. de Orthodoxa fide pag. 114. Edit. Veron. Μετάληψις δὲ λέγεται, δι' αὐτῆς γὰρ τῆς Ἰησοῦ θεότητος μεταλαμβάνομεν. Κοινωνία λέγεταί τε καί ἐστιν ἀληθῶς, διὰ τὸ κοινωνεῖν ἡμᾶς δι' αὐτῆς τῷ Χριστῷ, καὶ μετέχειν αὐτοῦ τῆς σαρκός τε καὶ τῆς θεότητος, κοινωνεῖν δὲ καὶ ἑνοῦσθαι ἀλλήλοις, δι' αὐτῆς, ἐπεὶ γὰρ ἐξ ἑνὸς ἄρτου μεταλαμβάνομεν οἱ πάντες, ἓν σῶμα Χριστοῦ, καὶ ἓν αἷμα, καὶ ἀλλήλων μέλη γινόμεθα, σύσσωμοι Χριστοῦ χρηματίζοντες. Vetus Pœnitential. ἥτις ἐν ἡμέρᾳ προσφορᾶς κωλύσει ἑαυτὴν τῆς κοινωνίας παρὰ γνώμην τοῦ ἀρχιμανδρίτου, ψεγέσθω ἀπολογίας. Infrà: ἥτις ἐν τῷ καιρῷ τῆς κοινωνίας, λύπην ἔχων πρὸς τὸν ἀδελφὸν, μὴ δῷ αὐτῷ εἰρήνην, ἔσω ἀφορισμένος. Vide Auctorem de initiis Hæreseon, num. 80.

Κοινωνεῖν, *Communicare*, *Sacram Eucharistiam sumere*. Idem S. Basilius in Epist. 289. καὶ τὸ κοινωνεῖν δὲ καθ' ἑκάστην ἡμέραν, καὶ μεταλαμβάνειν τοῦ ἁγίου σώματος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ, καλὸν καὶ ἐπωφελές. Mox: ἡμεῖς μέντοι γε τέταρτον καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα κοινωνοῦμεν· ἐν τῇ κυριακῇ, ἐν τῇ τετράδι, καὶ ἐν τῇ παρασκευῇ, καὶ τῷ σαββάτῳ, καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ἡμέραις, ἐὰν ᾖ μνήμη μάρτυρός τινος. Vide Sozomenum lib. 7. cap. 19. & alios passim.

Κοινωνικὸν, *Modulus ad Sacram Communionem prævius*, & *ante ipsam hostiæ fractionem*, ut ait Goarus ad Euchologe. p. 146. *cani solitus*. Liturgia Chrysostomi: εἶτα ψάλλει ὁ χορὸς τὸ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας, ἢ τοῦ ἁγίου, &c. Chronicon Alexandrinum anno Heraclij 14. καὶ ψάλλειν τὸ τελευταῖον στίχον τοῦ κοινωνικοῦ λέγεται καὶ τοῦτο τροπάριον.

Κοινωνεῖν, *Communicare Ecclesiæ*, *vel etiam Hæreticis*. Codex Canon. Eccl. Afric. cap. 134. ἐὰν δὲ ἀποδειχθῇ τὸ τοιοῦτον ψευδώνυμον περὶ τῆς ἐκείνων κοινωνίας, ἐν τῷ λέγειν ἑαυτὸν κεκοινωνηκέναι, ὡς δείκνυται συνειδήσει αὐτοῦ μὴ κοινωνῆσαι, καὶ τὴν ἐπισκοπὴν ἔτι μὴν ἀπολέσει. Et cap. 29. 128. ἀπὸ κοινωνίας ὢν, *Excommunicatus*. Στερεῖσθαι τῆς κοινωνίας, Can. 123. Voces passim obviæ.

Κοινωνεῖν τοῖς τῶν ἁγίων λειψάνοις: Ideò enim reliquias Martyrum aliquas habere tanto studio optabant Christiani, ut cum iisdem etiam mortuis communicarent: inde eas honorificè in Cœmeteriis condebant, ibique quotannis convenienter, anniversarium Martyrij diem celebrabant, hac ratione cum defunctis Martyribus communicantes. Atque hinc origo inductæ venerationis Sanctorum reliquiarum, ex dicto Apostoli in Epist. ad Rom. cap. 12. *Memoriis Sanctorum communicantes*. Euseb. lib. 4. Hist. cap. 15. καίπερ πολλῶν ἐπιθυμούντων τοῦτο ποιῆσαι, καὶ κοινωνῆσαι τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ σαρκίῳ. Ubi videndus Henricus Valesius.

Κοινωνικὸς, *Qui alicui communicat*, *qui ejusdem est fidei & religionis*. Contrà, Hæretici dicuntur apud Photium in Nomocan. tit. 12. cap. 2. οἱ μὴ ὄντες κοινωνικοί. Et apud Balsamonem πάντες μὴ μεταλαμβάνοντες τῶν ἁγιασμάτων ἀπὸ ἱερέων κατὰ τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ. Concil. Constantinopol. sub Mena Act. 5. p. 260. ἀναθεματίζων αἱρετικοὺς, ἤγουν Σεβῆρον, — τούς τε κοινωνικοὺς αὐτῶν. Palladius in Vita Chrysostomi pag. 27. ἢ ὅλως δεχόμενον ἐν οἰκίᾳ κοινωνικὸν Ἰωάννου, &c. Synodicon adversus tragœdiam Irenæi cap. 149. *Quicunque talis est, meus communicator esse vel dici non poterit*. Adde cap. 184. S. Basilius in Epist. 58. καὶ ἐβουλήθην παρ' ἡμῶν τυπωθῆναι τὴν ἐπιστολὴν, ὑπογραφῆναι δὲ παρὰ πάντων τῶν κοινωνικῶν. Occurrit rursum infrà. Et in Epist. 59. 85. Ibas Edessæ Episcopus in Concilio Calchedonensi Act. 10. καὶ τὰ γράμματα παρ' αὐτοῦ ἐδεξάμην, καὶ γράμματα αὐτῷ ἔπεμψα, καὶ κοινωνικόν με ἔσχε, καὶ κοινωνικὸν αὐτὸν ἔσχον. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ MS. cap. 56. Ἰωάννην δὲ τὸν Μαρκιανοῦ υἱὸν συνθέμενον, τόντε Σεβῆρον κοινωνικὸν εἰσδέξασθαι, &c. Infrà, εἰς κοινωνίαν δέξασθαι. Vide Clementem lib. 2. Constit. Apostol. c. 58. In Synodo ad Quercum apud Photium Cod. 59. objectum Chrysostomo, ὅτι τοὺς κοινωνικοὺς τῆς οἰκουμένης κατὰ γνώμην αὐτοῦ ἐγκλεισθέντας, καὶ τελευτήσαντας ἐν τῇ φυλακῇ ὑπερεῖδε, &c. Ubi eosdem esse censet Schottus, qui in Accusationibus Isaacij Episcopi §. 16. κοινωνικοὶ τῆς ἐκκλησίας, id est, Καθολικοὶ dicuntur. Aliter hanc vocem ex Max. Margunij sententia interpretatur Hoeschelius.

Κοινωνικὰ, Κοινονικὰ, *Litteræ communicatoriæ*, quæ ab Episcopis dabantur lapsis, qui exactâ pœnitentiâ ad communionem recipiebantur: vel etiam fidelibus peregrinantibus, quo à cæteris fidelibus

ad communionem reciperentur : proinde eædem cum Formatis, ut indicavimus in Gloss. med. Lat. S.Basilius in Epist.345. εἰ δὲ ἐκ τῶν φαινομένων, καὶ πᾶσι προδήλων, ἐλέγχουσί με τὴν κοινωνίαν, δειξάτωσαν ἢ κοινωνικὰ γράμματα παρ' ἐμοῦ πρὸς αὐτοὺς διαπεμπόμενα, ἢ παρ' ἐκείνου πρὸς ἐμέ. Idem Epist.406. Σύμπις ἡμῖν ἐπέστειλε θεραπευτικὴν ἐπιστολὴν καὶ κοινωνικὴν, &c. Ejusmodi literarum meminerunt Eusebius lib. 7. Hist. Eccl. cap.30. Acta Concilij Ephesini, Palladius in Vita S.Joan. Chrysostomi pag.10.24. Theodoritus lib.4. Hist. Eccl. cap.22. Nomocanon Cotelerianus, num.454. & alij, ut Latinos Scriptores prætercam.

Κοινωνία τῆς εὐχῆς μόνον, *Communio Orationis*, quæ pœnitentibus post certum temporis spatium indulgebatur, in Concilio Ancyrano Can. 4. Κοινωνίας τυγχάνειν τῆς εἰς τὰς προσευχὰς, ibid. Can.16. In Concilio Antiocheno 1. Can.2. πάντας τοὺς εἰσιόντας εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τῶν ἱερῶν γραφῶν ἀκούοντας, μὴ κοινωνοῦντας δὲ εὐχῆς ἅμα τῷ λαῷ, &c. Adde Concil. Nicænum I. Can.12. 13. &c. S.Basilius in Epist.1. ad Amphiloch. cap.30. περὶ τῶν ἁρπαζόντων, — τρία ἔτη καὶ αὐτοὺς καὶ τοὺς συναρπάζοντας αὐτοῖς, ἔξω τῶν εὐχῶν γίνεσθαι. Idem in Epist. 244. καὶ αὐτὸς δὲ ἐκεῖνον ἐξόρισον τῶν εὐχῶν, καὶ ἐκκήρυκτον ποίησον· καὶ τοὺς συνεπελθόντας αὐτῷ κατὰ τὸ ἤδη πρόλαβον παρ' ἡμῶν κήρυγμα τριετίαν πανοικεὶ τῶν εὐχῶν ἐξόρισον. Mox: καὶ αὐτὴν ἔξω τῶν εὐχῶν πανδημεὶ ποίησον. Et in Epist.246. οὓς τὰ κοινὰ ἐπιτίμια οὐ σωφρονίζει, οὔτε τὸ εἴργεσθαι τῶν εὐχῶν ἄγει εἰς μετάνοιαν, ἀνάγκη τοῖς περὶ τοῦ κυρίου δεθεῖσι κανόσιν ὑποβάλλειν. Sozomen. lib.4. cap.24. καὶ τῶν εὐχῶν ἀφώρισεν. Eusebius lib.6. Hist. Eccl. cap.42. καὶ προσευχῶν αὐτοῖς ἐκοινώνησαν. Socrates lib.6. cap.9. καὶ τῶν εὐχῶν μετέσχειν οὐκ ἐκώλυσε, κοινωνίαν δὲ τῶν μυστηρίων οὐκ ἔφη πρὸ διαγνώσεως μεταδώσειν αὐτοῖς.

Κοινωνία χωρὶς προσφορᾶς, erat τῶν ὑποπεσόντων, de qua in Concilio Ancyrano Can.5. &c.

Κοινωνία τῶν λαϊκῶν, in Synodo Sardicensi Can. 1. Apud S. Basilium Epist. 1. ad Amphiloch. Can.32. Eusebium lib.6. Hist. Eccl. cap.43. &c.

Ἀκοινώνητος, *Excommunicatus*: Ἀφωρισμένος, Zonaræ ad Can. 10. Apost. Ἀκοινωνησία, *Excommunicatio*, in Canonibus Apostol. cap.8. in Concilio Nicæno I. Can. 5. in Cod. Canon. Afric. cap.29. in Concilio Calchedon. pag.513. 546. 609. & alibi passim, apud Michaëlem Psellum de Nomocanone, Theophylact. Bulgar. Archiep. Epist.27. Theophan. an.1. Constantini M. in Nomocanone Coteleriano num.454. 462. Ἀκοινωνησίας ἀπόφασις, *Sententia excommunicationis*, apud Zachariam lib. 2. Dialog. cap.23. Hesychius: Ἀνάθεμα, ἐπάρατος, ἀκοινώνητος. Lexicon MS. Cyrilli: Ἀναθεματισμένοι, ἐπάρατοι, ἢ ἀκοινώνητοι.

Ἀποκοινωνεῖν, *Excommunicare*. Ἀποκοινώνησις, *Excommunicatio*, apud Interpretem Gr. Concilij Lateranensis an.1215. cap.47.

ΚΟΙΤΑ'ΖΕΙΝ, *Perspicere*, *Conspicere*, βλέπειν. Chronicon MS. Malaxi pag. 653. καὶ ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς, ὅπου εἶναι ἐδικό σου τὸ μουλάρι, διά τι τὸ ἀφίνεις καὶ περπατεῖ τοῦ κακοῦ καὶ ψοφᾷ, καὶ δὲν τὸ κοιτάζεις, ὅσον ὅπου σὺ ἐδέλλες τὸ ἤθελες. Vide Κυλάζειν.

ΚΟΙΤΑΪ΄Α, *Cubilia ferarum*. Eustathius in Homer. ὅτι Ὁμήρου παραβολικῶς εἰπόντος, ὡς ἐξ εὐνῆς θορόντα νεβρὸν θηρητὴρ ἔβαλε, περὶ οὗ βραχέων ἐρρέθη, λαβὼν σχόλιος, οἱ ἰδιῶται κοιταῖα καλοῦσι τὰς ἱερὰς εὐνὰς τῶν θηρῶν.

ΚΟΙΤΑΤΩ΄ΡΙΟΝ. Vide Κυλατώριον.

ΚΟΙ'ΤΗ, *Amnis alveus*, quomodo *le lit d'une riviere* dicimus. Procopius de Ædific. lib.5.cap. 5. τὸν τε ποταμὸν αὖθις ἐς τὴν πρόσθεν ὁδὸν ἐπανήγαγον, ἣν κοίτην καλοῦσι. Infrà: πρῶτα μὲν ἑτέραν πρὸ τῆς πόλεως διεσκευάσατο τῷ ποταμῷ κοίτην. Auctor innominatus apud Suidam, ubi de Semiramide: ἡ αὐτὴ ἐκνεύσασα τὸν ποταμὸν, καὶ ἐντὸς τῆς κοίτης κτίσασα παλάτια, &c. Occurrit præterea in Basilic. lib.16.tit.2. cap. 24. lib. 50. tit.1. cap. 9. apud Joan. Tzetzem Chil. 9. v.600. Theophanem an. 24. 33. Justiniani, &c.

ΚΟΙΤΩ΄Ν, locus ubi reponitur thesaurus Principis, *Fiscus*, *Camera*, *Cubiculum*, eâdem notione apud Scriptores inferioris Latinitatis, de quibus vocibus, nos pluribus in Gloss. Lat. Lexicon MS. Cyrilli: ταμεῖον, Κοιτῶνα. Dio lib.61. ταχὺ μὲν τοὺς ἐν τῷ βασιλικῷ κοιτῶνι θησαυροὺς ἐξαντλησε. Constantinus Porphyr. de Adm. Imp. cap. 50. ὡς εἶναι τὸ πᾶν πάκτον αὐτῶν νομίσματα χ'. ἅτινα ἀπῄτησε καὶ εἰσεκόμισεν ὁ αὐτὸς Κρινίτης ἐν τῷ θεοφυλάκτῳ κοιτῶνι. Rationale peræquatorum Alexij Comneni ex Cod.Reg. MS. καὶ ταῦτα μὲν εἰσι τὰ λογισθέντα καὶ ἑνωσμένα τῷ δημοσίῳ, καὶ εἰσκομιζόμενα ἐν τῷ βασιλικῷ κοιτῶνι. Vide Notas nostras ad Alexiadem p. 250.

ΚΟΙΤΩΝΑ'ΡΙΟΝ, *Lectulus*, vel *Ædicula*, *Cubiculum*. Apophthegmata Patrum in Agathone num. 1. οἶδα γὰρ ὅτι ἀδελφὸς ποιήσας χρόνον ἐν τῷ κελλίῳ οἰκῶν, ἔχων τὸ κοιτωνάριον, εἶπεν, ὅτι μέλλω ἐκ τοῦ κελλίου, μὴ γνοὺς αὐτὸ τὸ κοιτωνάριον, εἰ μὴ ἕτερός μοι εἶπεν. Martyrium S.Febroniæ MS. ἀλλ' ἑαυτὴν ἀπέκλεισεν ἐν τῷ κοιτωναρίῳ.

ΚΟΙΤΩΝΙ'ΤΑΙ, *Cubicularij Principis*: Κοιτωνάριοι, Codino in Originib. Constantinopol.num. 120. & de Offic. cap.5.num.28. οἱ ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος, in Martyrio S. Basilei num.4. Versus Leonis Philosophi Imp.morientis:

Ἐλθέτε καὶ θεράποντες τοῦ ἱεροῦ κοιτῶνος.

Concil. Constantinopolit. IV. pag. 1404. Νικήτας κοιτωνίτης ὁ ἐπιλεγόμενος Κλαίσσα. Πρόκοιτοι, in Collect. Histor. Scaliger. & apud Zonaram in Commodo & in Theophilo: παράκοιτοι, Constantino Manassi, pag.114 Edit.Reg.

Παράκοιτον καὶ φύλακα τῆς Βασιλέως κλίνης.

Nicetas in Joanne num.3. καὶ τῶν οἰκιδίων καὶ προκοίτων ὁ προσφιλέστατος. Idem in Andronico lib.2. num.2. καὶ τοὺς προκοίτους δὲ καὶ προφύλακας ἐσαεὶ τοιούτων ἀναγώγων συνῆπτεν ὁμηγύρεων. Atque ij προκοιτεῖν τῷ Βασιλεῖ dicuntur Pachymeri lib.7. cap.35. Ext. Phavorinus: πρόκοιτος, ὁ ἔμπροσθεν κοιμώμενός τινος. Vita S.Basilij Junior. pag.110. Εὐνοῦχος ὁ κοιτωνίτης. Constantinus de Adm. Imp. cap.51. καὶ ὁ Παρακοιμώμενος, καὶ ὁ πρωτοβεστιάριος, καὶ ἐκ τῶν κοιτωνιτῶν οὓς ἂν ἐκελεύσεν ὁ Βασιλεύς. Adde Leonem Grammatic. pag.458. 479. *Citoneta*, apud Luithprandum lib.5. cap.2. Vide eundem lib.3. cap.7. lib.6. cap.2. & Gloss. med. Lat. in *Chetoniti*.

ΚΟ'ΚΑΤΟΣ. Vide in Λαμπροκόκαλος.

ΚΟ'ΚΑΛΟΝ, *Os*, ὀστοῦν, ὀστέον. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. ὀστέον, τὸ κόκαλον. Codex Reg. MS. 1595. fol.77. ἂν θέλῃς να κάμῃς, κόκαλον ἄσπρον πράσινον, &c. Anonymus de Nuptiis Thesei:

——— Νὰ μετρήσῃς.

Ἀπάνω σόλον τὸ κορμὴ τὰ κόκαλα τὰ ὅλα.

Nomocanon laudatus ab Allatio lib.de Opinat.Græcor. num.14. καὶ ἔθαψαν αὐτοὺς, καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν εὑρέθησαν τὰ σώματα αὐτῶν λελυμένα καὶ κεχωρισμένα κόκαλον ἀπὸ κόκαλον. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag.145. λύκος ἔπεσεν εἰς τὸν λαιμὸν κόκαλον. Ubi Cod. Gr. λύκου λαιμῷ ὀστέον ἐπεπήγη. Agapius in Geoponico c.131. ῥίπτουσι τὰ κόκαλα, καὶ τὸ ψαχνὸν κοπανίζουν μὲ πολυποδίῳ καὶ σένας νερόν. Ubi pro *Nucleis* κόκαλα sumuntur, ut & cap.132. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Κόκαλον

Κόκαλον δέ ὁ στρόβιλος, καὶ τὸ κρόμυον γῆθυ.

Est autem στρόβιλος, *Nux pinea*. Galenus lib. 7. de Medicam. simplic. κώνου καρπὸς, ὃν δὴ καὶ κόκαλον ὀνομάζουσι καὶ στρόβιλον, &c. Vide Bartholomæum Stephanum ad Erotianum p.67. Eustathium ad Odyss. ρ. & Malaxum in Hist. Patr. pag.136. Κοκαλάκι, *Ossiculum*, ὀστάριον. Κοκαλένιος, *Osseus*, ὀστεϊνός.

Κώκαλον, cùm ω, apud eundem Agapium cap.40. 135. 190. & alibi.

Ξηκοκκαλίζειν, *Exossare*. Glossæ Græcobarb. ἀφθρέμβολα, ὀνόματα βασανιστηρίων, παρὰ τὸ ἐξαρθροῦν τὸ ἐμβαλλόμενον, διά τι ξηκοκκαλίζουν ἐκεῖνον ὅπου ναππαρέση εἰς ἐκεῖνα.

Κόκαλα, *Taxilli*, Gallis *Osselets*. Stephanus Sachleces in Monitis MSS. ubi de Alea:

> Τρία κοματζούλια κόκαλα νάχουν κουκούδια μαῦρα,
> Τὸν βάνουσι τὸν ζαριστὴν εἰς τὴν ἰστίαν καὶ λαῦρα.

Rursum:

> Ὁ ζαριστὴς ὀρέγεται να κάτζη στὸ παιγνίδιν,
> Τὰ κοκαλάκια να κυλὴ στὸ μαλακὸν σανίδιν.

Infrà:

> Τὰ κοκαλάκια τὰ μικρὰ στὸ μαγλιωὸν σανίδιν.

ΚΌΚΑΤΟΣ. Vide Λαμπροκόκαλος.

ΚΟΚΙΝΆΔΑ, Κοκινιὰ, *Rubor*, *Rubeus color*, ἐρυθρότης. Κοκκινουτζικὸς, *Subrubicundus*, ὑπέρυθρος. Port.

ΚΟΚΙΝΟΔΡΟΣΆΤΟΣ. Vide in Δροσάτος.

ΚΟΚΙΝΊΔΙΝ, *Coccus Cnidius*. Demetrius Constantinopolit. lib.2.cap.10. κοκινίδιν λαβὼν, καὶ καθαρίσας αὐτὸ καλῶς, καὶ τὸ ἥμισυ θλάσας, &c. Occurrit ibi semel ac iterum.

ΚΟΚΙΤΡΟΥ͂Ν, τὸ λίβανον τὸ ἀρσενικὸν, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Thus masculum*.

ΚΌΚΚΑΛΙΝ τοῦ σίτου, apud Myrepsum sect. 1. cap.406. in Cod. MS. *Nigellam quæ in frumentis passim provenit*, & *Lolium* dicitur, interpretatur Fuchsius cap.412.

ΚΟΚΚΙΝΆΔΙΟΝ, *Minium*, Fucus rubeus, quo mulieres genas & labia inficiunt. Canon pœnitentialis MS. S. Joannis Chrysostomi nomen præferens: γυνὴ ἡ μετὰ ψιμυθρίαν καὶ κοκκιναδίου νιπτομένη πρὸς ἀπάτην, ἤγουν διαφανῆ ὡραίαν, καὶ ἀπαντίσει τινα, &c.

ΚΟΚΚΙΝΟΓΟΥ͂ΛΙΑ, *Beta rubea*, Cretensibus. Agapius in Geoponico cap.186. βράσε κόκκινα σεῦκλα, ἤγουν παζὰ, τὰ ὁποῖα λέγουν εἰς τὴν Κρήτην κοκκινογούλια.

ΚΟΚΚΊΟΝ, *Siliqua*. Anonymus de Ponderibus & mensuris post Nicandrum, κεράτιον, τὸ ἰδιωτικῶς λέγεται κοκκίον. Moschopulus περὶ σχεδῶν· δραχμὴ δέ ἰστᾷ κοκκία ἐκκαίδεκα. Occurrit sæpe apud Medicos inferioris ætatis. Vide Leonard. Fuchsium ad Myrepsum sect. 1. de Antidot. num. 6. Apophthegmata Patrum in Sisoë n.31. εὗρεν ὁ γέρων βόλβιτα καμήλων, καὶ κλάσας εὗρε κοκκία κριθῶν· ἔτρωγε δὲ ἓν κόκκιν, &c.

ΚΟΚΚΌΒΑ. Vide Κοκοβαία.

ΚΟΚΚΟΒΆΛΣΑΜΟΝ, *Semen interni grani Balsami*, Myrepso sect.1. de Antidot. num.6.

ΚΟΚΚΌΔΑΦΝΟΝ, *Bacca lauri*, apud Demetrium Constantinopolit. lib.2. Hieracosophij cap.18.

ΚΟΚΚΟΡΌΒΙΟΣ, Joannes Urbis Præfectus cognominatus, apud Theophan. an. 23. Justiniani quod fortè Orobi testis delectaretur.

ΚΌΚΚΟΣ. Pachymeres lib. 6. cap. 24. κόκκους δὲ μοναχοὺς καὶ τοὺς κατ' ἐκεῖνον ἐῶ. Ubi Possinus to.2. p. 490. putat intelligi Monachos qui à Michaële Palæologo Imperatore excœcati fuerant, proindéque legendum censet κοίκους, id est *Cæcos*. Vide Τζέτζης.

ΚΟΚΚΥ͂ΜΗΛΟΝ, *Prunum Damascenum*. Vetus Lexicon MS. Βράμηλα, τὰ καλούμενα Δαμασκηνὰ, τὰ αὐτὰ καὶ κοκκύμηλα, καὶ μάδρυα. Κοκύμηλα, ἡ φυσαλίδες, in Glossis Jatricis MS. ex Cod. Reg. 190. *Vesicaria*, Fruticis species.

ΚΌΚΛΑΣΤΟΝ, *Verbascum*, Planta, Italis *Tasso Barbasso*. Agapius Monach. in Geopon. c.28. τὸ ὅμοιον κάμνει καὶ ἡ φάκλα, τὴν ὁποίαν εἰς ἄλλους τόπους ὀνομάζουσι κόκλαστον, (*Cioe Tasso Barbasso*) Vide Ruellium lib.3. de Nat. Stirp. cap.122.

ΚΟΚΑΪ́, *Matula*, Ἀμίς.

ΚΟΚΌ, *Pulticula*, Πολτάριον.

ΚΟΚΟΒΑΪ́Α, *Noctua*. Glossæ MSS. Colberteæ: Γλαὺξ, πετεινὸν τὴν νύκτα πετόμενον, ὃ ἡμεῖς δὲ κοκοβαΐαν λέγομεν. Hesychius, & ex eo Phavorinus: Κοκκοβάη, ἡ γλαύξ. Ubi Meursius emendat Κουκκόβα. Rectiùs alij κουκουβαΐη. Lexicon MS. Cyrilli: γλαὺξ, πετεινὸν νυκτερινὸν, ἡ κουκοβάϊα. Κουκουβάγια, in Corona pretiosa, *Noctua*, Γλαύκη. Alibi: Κουκκουβάγια, *Vespertilio*, Γλαύκη. Κουκουβάϊος, *Glaucus*, *Cæsius*, *Noctuinus*. Scholiastes Oppiani lib. 1. Halieut. v.170. Γλαυκοὶ, κουκουβαΐαι. Κουκούβα, Eustathio Odyss. ε. καὶ δοκοῦσι σκώπες εἶναι ἃς κουκούβας οἱ Ῥωμαῖοι φασί.

ΚΌΚΟΥΔΟΝ. Vide in ξυλοκόκουδον.

ΚΟΛΑΪ́ΝΑ, Κολάνα, *Torques*, *Monile*, ἁλυσίδιον, περιδέραιον, κλοιὸς, &c. Ex Italico, *Collana*, quod collo aptetur. Vide Statuta Mediolanensia 2. part. cap.450. Historia Apollonij Tyrij:

> Τὴν κολαΐναν ἐπίασε, καὶ τὸ στολεμόν του βάνει.

Rursum:

> Ὁποῖος κερδίσει ὕστερον, θέλεται ἡ ῥηγίνα,
> Νὰ δώσει ὀγιάχαρσμα τούτην τὴν κολαΐνα.

ΚΌΛΑΘΟΣ, *Vasculi* seu *mensuræ liquidorum species*, *continens 25. sextarios*. Vita S. Bacchi Junioris Mart. pag.83. καὶ ἐνέγκας στάμνον, τὴν παρ' αὐτοῖς λεγομένην κόλαθον, ἔπλησεν αὐτὴν ὕδατος. Ubi Interpres κάλαθον emendat, ex Hesychio, qui ποτηρίου & ἀγγείου speciem esse ait. Sed nihil mutandum colligitur ex Euchologio pag.838. καὶ βύκους δύο, τὸν μὲν οἰνάνθης, ἢ οἴνου, καὶ κόλαθον μύρου, διότι ὁ κόλαθος μέτρον ἄγων τὸ ἥμισυ τοῦ ὑγροσαΐτου, ἤτοι ξέστας κέ, &c.

ΚΌΛΑΚΕΣ, *Ambitus rei*, in Basilicis lib.60. tit.46. qui concipitur περὶ κολάκων. Κολακία, *Ambitus*. Glossæ Lat. Gr. *Ambit*, Περιέρχεται, Κολακεύει.

ΚΟΛΑΝΔΙΌΦΩΝΤΟΝ. Navigij barbarici genus. Arrianus in Periplo maris Erythræi: ἕτερα δὲ ἐκ μονοξύλων πλοίων μεγίστων, ἀφῆς ἐζευγμένων λεγόμενα Σάγγαρα· τὰ δὲ εἰς τὴν χρυσῆν καὶ εἰς τὸν Γάγγην διαίροντα κολανδιόφωντα τὰ μέγιστα. Putabam legendum κελάνδια ὄντα, &c. Vide Κελάνδιον.

ΚΟΛΆΡΟΣ, *Collare*. Περιτραχήλιον.

ΚΌΛΑΣΕΣ, *Pœnæ*, *Labores*, κολάσεις. Hieron. Germano, κόλασις, *Pœna inferni*. Damascenus Studita Hom.13. θάνατος δὲ τῆς ψυχῆς λέγεται ἡ κόλασις. Historia Apollonij Tyrij:

> Κ' ἦσαν διπλαῖς ἡ κόλασες, ὅπουχαν εἰς τὸν δρόμον.

Anonymus de Nuptiis Thesei: lib.10.

> Καλὰ ἐν ἄλλο τίποτες ἀντάμηβῃ νὰ στρέψω,
> Στοὺς κόπους κεὶς τὲς κόλασες που ἔπαθε γιαγάπη.

Eod. lib.

> Ἀφῆνω τὴν σταῖς κόλασαις που πάν πολλὰ καϊμένη.

Et lib.12.

> Τότε ἀφ' ὧν τὲς κόλασαις τὴν κάψαν τοῦ ἔρωτου
> Ἔλαβεν χάρηταν καμίαν τὴν ὄρεξιν ὅπουχε.

Stephanus Sachleces in versib. Polit. MSS.

> Ποτὲ κανεὶς στὰ σκότεινα καλὸν οὐδὲν εὑρίσκει,
> Εἰ μὴ ἀῤῥωστίαις καὶ κόλασες; &c.

Emmanuël Georgillas MS.

> Εὐγάλους καὶ αὐτὴν τὲς κόλασιν πολλαῖς ψυχαῖς ἀνθρώπων.

ΚΟΛΕΔΑΤΟΣ, Miles, στρατιώτης, in Gloss. Basilic. MSS. & editis: ubi quidam legunt Σολεδάτ☉, ex Gallico, *Soldat*. Vide infrà Σολεδάτ☉, & Gloss. med. Lat. in *Solidarius*. Meursius emendat κολεγιάτ☉. Liber 49. Basilic. εἰ δὲ καὶ οἱ ἐκπλοράτορες τ῀ Ῥωμαϊκȣ̃ στρατεύματ☉ κύψῃ βέλδυμα τ῀ Ῥωμαίων, κεφαλικῶς κολάζεται, καὶ ὁ κολεδάτ☉ δὲ στρατιώτης τ῀ συστρατιώτην ξίφει τραυματίσας, ἀποκεφαλίζεται. Ita MS.

ΚΟΛΕΝΤΑ. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Κανάβιν ἕνε, Δέσποτα, διπλὸν μέτρων τεσσάρων,
Καὶ ἕως ἄνω οἱ μάγεροι γεμόζουσιν τὸ ὕδωρ,
Καὶ βάνουσιν κρομίδια, κὰν εἴκοσι κολένλας,
Καὶ πῦρ ἐξάπτουσιν πολὺ κάτω τ῀ κανάβιν.

ΚΟΛΕΩΝ. Manethon Apotelesmaticus MS. κατέχων ἡνίοχον μέσον, ἢ κολέωνα, ἢ σαρκιναρίωνα, ἢ βουρδουναρίωνα.

ΚΟΛΙΑΝΔΡΟΝ, *Coriandrum*. Glossæ Botanicæ Colberteæ MSS. Κοριανὸς, τὸ κολυάνδρο. Scholiastes Aristophanis ad Equites: Κορίαννα, εἶδ☉ βοτάνης, τὸ νῦν κολίανδρον.

ΚΟΛΙΚΙΟΝ, *Panis rotundus, ac in coronæ modum contortus*. Ita Goarus ad Codinum de Offic. Aulæ Constantinopol. cap. 7. num. 7. καὶ δίδωσι διὰ χειρὸς τῷ Πολεςάτῳ κολίκιον, καὶ ἀπέρχεται. Vide Κωλίκιον.

Μελοκόλικον, Μελόλουρον, *Panis ex Farina & melle confectus*, Italis, *Confortina*; Nostris, *Pain d'espice*.

ΚΟΛΙΣΑΥΡΑ. *Talpa*, Ἀσκάλαβ☉. Portio, *Lacerta*, Συλλιγοῦδι, Σαῦρα, Κολισαύρα, Βοςερίτζα. Σαῦρα, Ὀφιόμαχ☉, Ἀσκαλαβώτης, Σαυρός. Agapius in Geoponico cap. 160. ἔπαρε ἕνα ἀχιναῖον, καὶ μίαν κολισαύραν, ὅπȣ λέγομαι εἰς τὴν στερεὰν Γȣςερίτζα, *cioè topa*, &c.

Κολοσάφρα, eâdem notione. Excerpta Iatrica Melanij Cocini MSS ἐὰν θέλεις νὰ ποιήσας χρύσα, πίασον τὴν κολοσάφρα, τὴν πραλώλω, καὶ βάλε αὐτὴν εἰς τζουκάλιν, &c.

ΚΟΛΛΑ Ἀττική, in Glossis Chymicis MSS. ἀμυγδάλης δάκρυον exponitur.

ΚΟΛΛΑΘΟΝ, seu potiùs Κολάτον, *Vinum colatum, Odoratum*. Euchologium Barberinum, apud Goarum pag. 845. ubi de Dedicatione Templi: καὶ μετὰ τοῦτο λαμβάνει κάννιν κολλάθȣ, καὶ ἐπιχέει αὐτῷ τοῖς σταυροειδῶς.

ΚΟΛΛΑΡΙΟΝ, *Collarium*, in Gloss. Gr. Lat. Hesychius: κλοιὸς μέρ☉ τι τ῀ νεὼς, ἢ περιτραχήλι☉ δεσμὸς, κολλάειον, ἤτοι μανιάκης. Scholiastes Aristophanis ad Vespas: κλοιὸς ἢ κολλάειον τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον.

Κολλάειον, Herba apud Paulum Æginetam. Vide Ruellium lib. 2. cap. 109.

ΚΟΛΛΕΓΑΣ, Κολλήγας, *Collega*. Constantinus A secretis in Viatico Peregrin. MS. μετὰ δ' ἕτερ☉ αὐτ᾽ ἄνθρωπ☉ ἤγȣν ὁ σώτζοφ☉, ἢ κολλέγας. Eusebius lib. 10. Hist. Eccl. cap. 10. ἐν οἷς ἐμφέρεσθαι Κεκιλιανὸν τ῀ ἐπίσκοπον τ῀ Καρχηδονεσίων πόλεως παρά τινῶν κολλήγων αὐτȣ̃ τ῀ κατὰ τὴν Ἀφρικὴν καθεςώτων, ἐν πολλοῖς πράγμασιν εὐθύνεσθαι. Infrà: γράμμασιν ἐμοῖς ὑπολάξας, πρὸς τοὺς προειρημένους κολλήγας ὑμῶν ἐξέπεμψα.

ΚΟΛΛΕΚΤΑΡΙΟΣ, *Collectarius*. Suidas & Glossæ Basilic. ἀργυραμοιβὸς, ἤτοι ὁ κέρμα ἀντὶ ἀργύρȣ ἀλλασσόμεν☉, ὁ Τραπεζίτης, ὁ ἀργυροπράτης, κολλεκτάει☉. Glossæ Græcobarb. Ἀργυροπράτης, ὅπȣ πωλεῖ ἢ ἀλλάσει τὸ ἀσήμιν, ἤγȣν Κολλεκτάει☉. Theodorus Paphensis Episcopus in Vita MS. S. Spiridonis: ἀπερχομένȣ μȣ διὰ τ῀ βαθρας τ῀ δρόμȣ ἐπὶ τ῀ Νέαν πόλιν παράγων δι' ἑνὸς κολλεκταρίȣ, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Collectarius*.

ΚΟΛΛΗΓΙΟΝ, *Collegium*. Concilium Ephesinum Act. 5. καὶ συλλέξας ὥσπερ κολλήγιον ἑαυτῷ τριακοντά πȣ τ῀ ἀριθμὸν ἀνθρώπων Ἐπισκόπων ἐχόντων ὄνομα, &c. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 22. πεντήκοντα σημεῖα ἀπῆλθεν, ὅπȣ τὸ κολλήγιον εἶχεν. Apophthegmata Patrum in Paphnutio num. 2. ὁδεύων δέ ποτε, εὑρέθη ἐπάνω κολληγίȣ (al. κολληγίȣ) λῃςῶν, καὶ εὗρεν αὐτοὺς πίνοντας οἶνον. Infrà: καὶ ἐκέρδησεν ὁ γέρων ὅλον τ῀ κολλήγιον.

ΚΟΛΛΗΤΖΙΑΡΙΚΟΣ, *Glutinosus*, Κολλητικός.

ΚΟΛΛΗΤΖΙΔΑ, & Κολητζίδα, *Lappa*, Plantæ species, de qua Ruellius & Gorræus. Glossæ Iatricæ MS. ex Cod. Reg. 1334. ξανθίον, ἢ κοινῶς κολητζίδα Scholiastes Theocriti Idyll. 13. τὴν ἀγρώστιν φασὶν εἶναι βοτάνην τινα πραθειδῆ, ἣν ἰδιωτικῶς φασὶ κολλητζίδαν.

ΚΟΛΛΙΚΙΟΝ, idem quod κόλλιξ, apud Athenæum, *species panis rotundi, vel subcineritij*. Lexicon MS. ex Schedis Combefisij: Βȣκελλάτȣ, ἄρτȣ ἐλατȣ̃, ὡς λέγεται Κολλίκιον.

ΚΟΛΛΟΥΡΙΣ, pro κολλυρὶς, in Orneosophio pag. 234. ut κολλȣ́ριον, pro κολλύριον, in altero Orneosophio Michaëlis Imp. jussu scripto pag. 276. Michaël Psellus de Grammatica, MS. κολλȣ́ειον, ἄρτ☉ μικρὸς, κομψὸς δὲ ὁ πανȣ̃ργ☉. Ita apud Paulum Æginetam lib. 7. pag. 279. Glossæ Lat. Gr. *Torunda*, κολλύρια, ἐγκόλλȣρα. Idem Psellus de Morborum nominibus, MS. κολλȣ́ριον, καὶ ἀνακόλλημα, ὀφθαλμικὸν φάρμακον. Moschion de Morbis mulierum cap. 161. καὶ ποιήσας κολλȣ́ρια ἐπιμήκη, &c. Vide Auctorem Etymologici in Κολλȣ́ριον.

Κηροκολλȣ́ριον, *Ceratum*, apud Anonymum MS. de Avibus, ubi de Ciconia. Ὑγροκολλȣ́ριον apud Paulum Æginetam lib. 3. pag. 72. ξηροκολλȣ́ριον, lib. 7. paginâ 283.

ΚΟΛΛΥΡΙΔΙΑΝΟΙ, Hæretici, οἱ εἰς ὄνομα τ῀ Μαρίας ἐν ἡμέρᾳ τινὶ τ῀ ἔτȣς ἀποτεταγμένῃ, κολλυρίδα τινὰ προσφέροντες. Ita Auctor de initiis Hæreseon cap. 79. Nicetas lib. 4. in Thesauro Orthod. fid. pag. 236. &c.

ΚΟΛΟΒΙΟΝ, Κολοβιὼν, *Colobium*, de qua voce diximus in Gloss. med. Lat. χιτὼν ἀχειρίδωτ☉, Sozomeno lib. 3. cap. 14. Dorotheus Doctr. 1. τὸ σχῆμα ὃ φορȣ̃μεν, κολόβιόν ἐςι, μὴ ἔχον χειρίδια, καὶ ζώνη δερματίνη, καὶ ἀνάλαβ☉, καὶ κȣκȣ́λιον. Infrà: ἔχει δὲ τὸ κολόβιον ἡμῶν καὶ σημεῖόν τι πόλε πορφυρȣ̃ν, &c. Martyrium S. Petri Archiepiscopi Alexandr. pag. 197. κολόβιόν τε λινȣ̃ν, τῷ φαινομένῳ, τὸ περιβόλαιον. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 42. τὸ δὲ ἔνδυμα ἦν αὐτῷ ὁ λεβιτὼν, ὅνπερ τινὲς κολόβιον προσαγορεύουσι. Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 2. ἔνθα ἐκδιδύσκεται τ῀ ἐσθῆτα, ἣν ἐπέβαλλο ῥοδοειδέσι χροιαῖς ἐκλάμπουσαν, καὶ κολόβιον ὃ προσονομάζουσι κατὰ τὸ ἐκ πάλαι τ῀ Στρατηλατῶν τηρηθὲν ἔθ☉. Auctor de initiis Hæreseon num. 15. διά τε τ῀ ἀμπεχόνης, καὶ τ῀ δελματικῶν, ἤτοι κολοβίων. Menologium Basilij 9. Maij in S. Hesychio: ἐξέδυσεν αὐτ᾽ πολυτελῆ ἱμάτια, καὶ ἐνδύσας κολόβιον τρίχινον, μετὰ τ῀ γυναικῶν κατέκρινε συνδιάγειν. Codinus in Orig. Constantinop. num. 140. de Justiniano Imp. ἐφόρει λευκὸν κολόβιον, καὶ ῥάβδον λευκὴν κατεῖχε τῇ χειρί. *Dalmaticia, quæ nunc Colobia dicuntur*, apud Nicetam in thesauro Orth. fid. cap. 39. Vide Joannem Moschum in Limon. cap. 92. 124. Apophthegmata Patrum in Nistero num. 4. Sanct. Maximum to. 2. pag. 692. &c.

ΚΟΛΟΓΕΑΤΑΙ, *Collegiati*, de quibus in Gloss. med. Lat. Glossæ Juris MSS. Δεκανοὶ, κολογέαται, σωπημένοι. Glossæ Labbæi habent κολογεάτοι.

ΚΟΛΟΔΙΔΑ. Codex Reg. MS. 618. f. 285. ἔπαρον

ἕπαρον κολοδίδαν κόρκομαν, τρῖψον καλῶς, καὶ θὲς εἰς τρυγίαν ςερῶν μετὰ ὕδατος, &c.

ΚΟΛΟΚΎΘΗ, *Cucurbita*, Κολόκυνθα, Σικυώνη.

ΚΟΛΌΝΑ, Κολῶνα, *Columna*. Anonymus de locis SS. cap.1. ὑπάρχων καὶ κολόναις μαρμαρένιαις ὀκτώ. Habetur ibi crebrius, & num.4. 5. 6. 7. 15. Scholarius in explicat. Vaticin. Constantinopol. εὑρέθη εἰς τὴν ΚΠ. εἰς μίαν κολόναν μαρμαριτικήν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7.

Κολόναις ἦσαν σιδηρὲς πολλὰ χοντρὲς μεγάλαις.

Historia Apollonij Tyrij:

Εἶτον ὁ Ἀπολώνιος κλιςὸς ὡς ἂν κολῶνα.

Adde Malaxum in Hist. Patriarch. pag.181.

Κολῶνα. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.11. cap.8. ἤδη δὲ διαυγαζέσης τῆς ἡμέρας εὑρέθημεν παρ' ἐλπίδα εἰς τὰς περὶ τὰς Ἀθήνας ἱςαμένας κίονας, ὀνομαζομένας κολώνας.

ΚΟΛΟΝΌΣ, ὁ Μισθωτὸς, in Gloss. Basilic. Rursum: Κολονὸν, Δυλοπάροικον. Ἐπικολονία, *Territorium*, in Gloss.Lat.Gr.

ΚΟΛΌΠΑΝΔΡΟΣ, *Scolopendra*. Vide in Σκυλόπανδρος.

ΚΟΛΟΠΑΥ͂ΕΙΝ, pro ἀνασκολοπίζειν. Maximus Cythærensis Episcop.4. August. in S. Eudocia: καὶ ἐξετάζοντες τὴν, καὶ σχίζοντες καλάμια τῆς ἰδίας μάκρυς μὲ τὴν ἡλικίαν τῆς, καὶ ἐγδύωντες την, τὴν ἐκολοπαύησαν γυμνὴν μὲ τὰ καλάμια, καὶ συσφίγγοντες τὰ μὲ λεπτὲς σπάγγες δυνατὰ, τὰς ἔμπηξαν εἰς ὅλα τὰ μέλη.

ΚΌΛΟΣ, *Podex*, πρωκτὸς, in Corona pretiosa. Alibi: Κόλος, *Nates*, Πυγή. *Culus*. Phavorinus: πρωκτὸς, ὁ κόλος. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: νῦν δέ τις ὠφέλεια τῷ ἀνθρώπῳ τὸ κόλον αὐτοῦ πλύνειν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

Πλυνόκολοι, *Qui nates lavant*, ut Turci & Saraceni. Idem Bartholomæus: τὴν ἁγίαν ψυχὴν καλοῦσιν ἐν παραδείσῳ, ἢ λέγουσιν, Ἐλθὲ, πλυνόκολε, ἐν παραδείσῳ.

ΚΟΛΟΣΆΦΡΑ. Vide in Κολισαύρα.

ΚΟΛΟΣΥ͂ΡΝΕΙΝ. Vide in Σύρνειν.

ΚΟΛΟΥ͂ΔΙΑ, *Tubera*, in Gloss. Lat. Gr. Κολούδια, in Excerpt. Glossar.

ΚΟΛΟΥ͂ΡΙ, *Laganum*, Λάγανον, Κολλύρα. Est autem Κολλύρα, τὸ ἔλαττον τοῦ ἄρτου· τινὲς δὲ τὴν κολλύραν εἶδος ἄρτου ὁ τοῖς παιδίοις διδόασι. Ita Glossæ Veteres. Eædem: Κολλύριον, ἀπὸ τοῦ κόλοβον, κόλλιξ γὰρ ὁ ἄρτος. Maximus Cythær. in S.Luca: ἔβρεξε κολύρια ἐπάνω ἐν τὸ μνῆμά του.

Est etiam idem quod Κολλύριον, quod oculis adhibetur. Joannes Mon. in Canonario pag.108. οἱ δὲ ἅγιοι πατέρες ὥσπερ κολύριον ὀφθαλμιῶντι τεσσαράκοντα καὶ μόνον ἡμέρας ὥρισαντο. Demetrius Constantinopolit. lib.1. Hieracosophij pag.82. εἶτα ποιήσας κολύρια ἐξ αὐτῶν, καὶ ὀπὸν βαλσάμου χύσας, δίδου ἐν κολλύριον αὐτῷ προποτίσας οἴνῳ τῷ ςόματι τοῦ ἱέρακος.

Κολυράκι, *Libum*, ψαιςὸς, ἴτριον. Vide Salmasium ad Plinium, ubi multa de hac voce.

ΚΟΛΟΦΑΙΝΕΣΘΑΙ, *Placere*, *Complacere*, Ἀρέσκειν, εὐδοκεῖν.

ΚΟΛΟΦΩΤΊΑ, *Cicendela*, Λαμπυρίς. Agapius in Geoponico cap.179. κρέμασε εἰς τὸ σπῆτι κολοφωτίαις, *Lucciole*, &c.

ΚΌΛΠΟΣ, *Plaga*, *Vulnus*. Italis *Colpo*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.1.

Καὶ δίδωσι πολλὲς πικρὲς τὲς κόλπες τὲς ἐκείναις.

Idem lib. 8.

Δίδοντα κόλπες δυνατὲς τὰ ἔλματα τους ἀπάνω.

Paulò antè:

Πολλὲς κόλπες ἔδιδαν ἄδικα τοῦ δικόντες.

Eodem lib.

Μᾶλλον πολεῦσιν ἀκριβᾶ τὲς κόλπες τες οἱ δύο.

Occurrit ibi pluries. Vide Gloss. med. Latin. in *Colpus*.

ΚΟΛΠΩΤΌΣ, *Sinuosus*, cognominatus Joannes Metropolitanus Ephesi, ὁ κατὰ πόλαμὲς προχέων τὰ τῆς φιλοσοφίας νάματα, apud Balsamonem ad Concil. Trull. Can. 20.

ΚΌΛΥΒΟΝ, *Frumentum coctum*. Glossæ MSS. Colberteæ & Suidas: Κόλυβα, σῖτος ἑψητός. Pachymeri lib.6. cap. 12. ἑφθὸς σῖτος. Palladius in Vita Chrysostomi pag. 195. μὴ γευσάμενος ἄρτου, ψιλῶν λαχάνων, ἢ κολύβων μεταλαμβάνων.

Hæc porrò vox usurpata potissimum in Liturgicis, quòd in Ecclesia Græcanica Colybi benedici & distribui Fidelibus solerent primo Sabbato Jejuniorum. Synaxarium in Triodio : τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ σαββάτῳ πρώτῳ τῶν νηςειῶν, τὸ διὰ κολύβων παράδοξον θαῦμα τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος ἑορτάζομεν, ὅπερ ἔσχε τὴν ἀρχὴν οὕτως. Historiam deinde sic narrat) ut & Matth. Blastares lit. T; cap.5. Nicephorus Callist. lib.10. Hist. Eccl. cap.12. Damascenus Hieromon serm. 36. & alij. Cùm Julianus Apostata primâ jejuniorum septimanâ Præfecto Urbis dedisset in mandatis, ut in foro panes omnes, cæteráque ad victum necessaria, sacrificiorum sanguine inquinata, vænum exponi curaret, ut Christiani inde inquinarentur: Eudoxius Patriarcha Tyranni fraudem edoctus, per visum à Sancto Theodoro Tirone, Christianos omnes monuit, ne quicquam in foro ejusmodi emerent, Colybísque, seu cocto frumento vescerentur, ex ejusdem Sancti Theodori monitu : ubi ita Auctor Synaxarij, τῷ δὲ διαπορυμένου καὶ ἀγνοῦντος, καὶ τί ἂν εἴη ταῦτα διαπυνθανομένου τὰ κόλυβα, ὁ μέγας Θεόδωρος φησὶ, τὸν ἑψητὸν σῖτον· οὕτω γὰρ ἡμεῖς ἐν Εὐχαΐταις λέγειν εἰώθαμεν. Quæ quidem hauserunt ex Narratione Nectarij Archiepiscopi Constantinopolitani, hoc titulo, δι' ἣν αἰτίαν τῷ πρώτῳ σαββάτῳ τῶν ἁγίων νηςειῶν ἑορτάζομεν τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου, in qua hæc historia fusiùs narratur. Habetur hæc narratio in Cod. Colberteo 1764. Sed & ea erat Gentilium Imperatorum consuetudo, ut nihil suis mensis apponeretur, *nisi aut delibatum aut sacrificatum, aut perfusum mero, ut quisquis ad cœnam vocatus esset, inquinatus inde atque impurus exiret*, ut est apud Lactantium in libro de Mortibus persecutor. c.37. unde Christiani ab hisce Epulis abstinebant, jejuniis & orationibus insistentes, ut idem ait num. 11. Triodium cap. 31. Fer.6. Hebdom. 1. Jejun. μετὰ δὲ ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλομεν τὸν παρόντα ἱκετήριον κανόνα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, προςιθέντες καὶ κόλυβα, λέγομεν, Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου. Infrà: καὶ γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν κολύβων, εἶτα, Εἴη τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, καὶ δίδοται τὸ καλάκλαςον παρὰ τοῦ Ἱερέως, καὶ ἀπόλυσις, καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὴν τράπεζαν μεταλαμβάνοντες οἴνου, καὶ ἐλαίου, διὰ τὸν ἅγιον. Nomocanon Cotelerianus n. 36. οἱ ἱερεῖς ἐσθίοντες, ἢ τὰ τέκνα αὐτῶν τὸ προσφορᾶς, ἢ νάμαλος, ἢ κόλυβον ἄψαλτον, κριθήσονται μετὰ Ἠλεὶ τοῦ Ἱερέως τῆς καταδίκης. Et num.112. οἱ δὲ ἱερεῖς οἱ ἐπιδίδωσιν τὰς κυνὰς αὐτῶν, καὶ τὸ μοχθηρὸν, καὶ ἕτερον ζῶον, λειτουργημένας εὐλογίας, ἢ κόλυβον, &c. Cur autem in hoc Sabbato hæc festivitas celebretur, rationem hanc affert Blastares loco laudato: ἀλλ' ἐπεὶ τῷ τῆς νηςείας σκυθρωπῷ τὸ γινόμενον τῆς ἑορτῆς συνέβαινε τῷ ἐπιόντι πρώτῳ σαββάτῳ τὴν εὐποιΐαν πανηγύρει τιμᾶν, ἄριςα θεσμοῖς πατέρων ἐταμιεύθη.

Nec Sabbato duntaxat primæ Jejuniorum hebdomadis offerebantur Colybi, sed etiam in quibusvis Liturgiis pro mortuis. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap.71. ubi de Officio mortuorum:

tuorum: προσάγεται καὶ ἐν τῇ λειτουργίᾳ προσφορὰν ὑπὲρ τῶν κοιμηθέντων, καὶ κόλυβα γίνεσθαι καὶ μνημονεύεσθαι αὐτῶν ἐν τῇ ἐκτενεῖ δεήσει. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opinat. Græcor. num.12. καὶ νὰ ὑψώσουν Παναγίαν εἰς βοήθειαν πάντων, καὶ νὰ κάμουν μνημόσυνα μετὰ κολύβων. Officium verò Colyborum describitur in Euchologio Goari pag. 658. ubi duplex habetur oratio Colyborum, altera indefinitè, altera ἐπὶ κολύβοις κοιμηθέντων. Prior in Cod. Colberteo 6052. dicitur εὐχὴ ἐπὶ κολύβων μνήμης ἁγίων, altera verò εὐχὴ ἐπὶ κολύβων νεκρῶν. Extat etiam ejusmodi oratio apud Allatium lib. 3. de utriusque Ecclesiæ Consens. cap.18. num.11. & in lib. de Dominic. & Hebdomadib. Græc.num.13. Illius perinde meminit Pachymeres loco laudato, ut Joannes Plusiadenus pro Concilio Florentino pag.641.

ΚΟΛΥΜΒΗΘΡΑ, *Fons*, seu *Labrum Baptisterij*. Glossæ veteres: Κολυμβήθρα, ὁ κόλυμβος· κόλυμβος δὲ ὁ τοῦ λουτροῦ. S.Athanasius Orat. in S.Pascha: φυλέα γὰρ πρὸς ἀθανασίαν τὸ βάπτισμα, ἐν κολυμβήθρᾳ φυλαττομένη, καὶ οὐρανῷ καρποφοροῦσα. S.Cyrillus in Catechesi 2. ad Neophytos: μετὰ ταῦτα ἐπὶ τὴν ἁγίαν τοῦ θείου βαπτίσματος ἐχειραγωγεῖσθε κολυμβήθραν, ὡς ὁ Χριστὸς ἀπὸ τοῦ σταυροῦ ἐπὶ τὸ προκείμενον μνῆμα. Samonas Archiepiscopus Gazæ in Dialogo: ὥσπερ καὶ ἐν τῷ τοῦ βαπτίσματος λουτρῷ οἱ ἀπιστίᾳ καλεχόμενοι ὕδωρ μόνον ἐπὶ κολυμβήθρᾳ ὁρῶσιν. Theodorus Lector Eccl.1. καὶ τοῦτον ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ τῆς ἐκκλησίας σφαγῆναι παρεσκεύασε. Typicum S. Sabæ cap.19. μετὰ δὲ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, ἐξερχόμεθα πάντες ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ προπορευομένου ἱερέως. Πνευματικὴ κολυμβήθρα, apud eundem Athanasium to.2. pag.675. Marianum Abbatem Dalmati in Concil. Constantinopol. sub Mena Act. 1. Eliam Cretensem in Responsis pag. 340. & Symeonem Logothetam in Leone Armenio num.6. Vox hac notione passim obvia, apud Justinum quæst. 136. ad Orthodoxos, Palladium in Vita Chrysostomi pag.18. 85. Joan. Damascenum Orat. in Cabalinum, Eustathium in Vita S. Eutychij Patr. Constantinop. num.14. Socratem lib.7. c.17. Theophanem an.7. Theodosij Jun. an.1. Leonis M. an.7. Zenonis, præterea pag.335. 372. 380. Cedrenum an.20. Anastasij, in Concilio Constantinopol. sub Mena Act.1. pag.12. Edit. Labbæi, in Euchologio pag. 350. 357. 365. in Nomocanone Coteleriano num. 48. 50. &c. Apud quos Scriptores non semel, ut in aliquot ex suprà laudatis, pro ipso Baptisterio usurpatur.

ΚΟΛΥΜΒΟΣ, pro Κολυμβήθρα, usurpat Joannes Damascenus Orat. in S. Barbaram. Hinc

Κολύμβιον, *Vas in quo reponitur aqua benedicta, in limine ædis sacræ*, cujusmodi effingi videtur in imagine Theodoræ A. Justiniani uxoris, quam ex Rubeo descripsimus in Familiis Byzantinis. Extat in Euchologio pag. 449. εὐχὴ τοῦ κολυμβίου τῶν Βλαχερνῶν.

ΚΟΛΥΜΠΑΔΕΣ, pro Κολυβάδες. Phavorinus: Κολυβάδες, ἐλαῖαι οὕ λέγονται, ἀλλὰ ἁλμάδες. Agapius cap.185. πῶς νὰ φθιάσεις ἐλαῖς κολυμπάδαις, νὰ εὐωδιάζουσιν.

ΚΟΛΥΜΠΟΥΝ, *Natare*, κολυμβᾶν, νήχεσθαι. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.6.

Τὸ πῶς ὁ Ζεὺς ὅσαν ταύρη ἐκεῖθεν ἐκολύμπα,
Εὐρώπην γὰρ τὴν ἔμορφην ἤτονα φορτωμένος.

Demetrius Zenus in Batrachom.

Κιοπόντικος ἔφραινετον τὸ πρῶτον ὀπυθόειε
Πῶς ἐκολύμπα ἔμορφα, &c.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag.159. de Rana: καὶ διὰ νὰ μὴν ἀγανακτήσης κολυμπόντας νὰ σοδέσω μὲ κομάτι σκοινὶ ἀπὸ τὸ πόδι, &c.

ΚΟΛΥΤΑΒΟΣ. Codin. in Orig. Constantinopolit. num.18. καὶ τὸ μέγα λουτρὸν —— καὶ δώδεκα στοάς, καὶ κολύταβον εὐμεγέθη. Ubi Interpres *Natabulum* vertit, monétque in Cod. Vaticano, καὶ κολυμβήτραν εὐμεγέθη, haberi.

ΚΟΛΥΤΖΑΝΑ. Vide in Κομμύδι.

ΚΟΛΦΟΣ, *Sinus*, pro κόλπος. Glossæ Græco-Lat. *Sinus*, κόλφος. Glossæ Græcobarb. νὰ βάλλει παραμπρὸς τῶν κόλπον της, ἢ τῶν κόλφον της. Alibi: ἀδδηλος. κόλπος, κόλφος, κόρπος. Fabulæ Æsopicæ Græcobarb. ὁ δὲ Ζεὺς συκωνόμενος ἀπάνω παρευθὺς, διὰ νὰ τινάξη τὴν κόπρον ἀπὸ τῶν κόλφον σου. Hinc maris *Sinus*, *Golfo* & nostris *Golfe* dictus.

ΚΟΛΩΝ, *Cynædus*: unde ξεκολωμένος, eâdem notione. Ita Goarus ad Theophanem pag.484. Vide in Κήλων.

ΚΟΛΩΝΗ, *Colonia*. Lexic.Gr. MS. Reg. Cod. 930. κολώνη, πόλις μεγάλη. Κολωνία, ead. not. Concil. Calchedonense Act.9. ἐν κολωνίᾳ Τύρῳ λαμπροτάτη μητροπόλει ὑπατικῇ.

ΚΟΛΩΝΟΣ, *Colonus*. Glossæ Basilic. κολωνὸς, ὁ μισθωτός. Κολονὸν, δουλοπάροικον. Vide Nov.162. & Jureconsultos Græcos.

ΚΟΛΩΦΙΟΝ. Euchologium Venet. vetus, de Officio parvi habitus: ἀφ' ἑσπέρας εἰσφέρουσι τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ τὰ κολώφια, καὶ τιθέασι αὐτὰ ὑποκάτω τῆς ἁγίας τραπέζης, &c. *Capitis tegumentum* vertit Goarus, fortè pro σκυφίον.

ΚΟΜΑΚΤΩΡ, *Argentarius*, *Coactor*, in Glossis Lat.Gr. Occurrit eadem vox apud Hesychium, sed aliâ fortè notione: Κομάκτωρ, ἡ λέξις παρὰ Ῥίνθωνι ἐν Μηδείᾳ. Hanc quidam à κομάζειν vel κωμάσειν deducunt.

ΚΟΜΑΡΙΣ, in Glossis Chymicis MSS. σκυθική, καὶ θεῖον, καὶ ἀρσενικὸν, μετὰ πάντων τῶν αὐτοῦ ὀνομάτων. Zosimus Panopolita MS. de Lapide Philosoph. Ζώσιμος, κἀγὼ δὲ κόμαρειν μέλλω ἑρμηνεῦσαι ἡμῖν· ἡ κόμαρεις μεμιγμένη μαργάρους ἀποτελεῖ, ἐπί γε αὐτοῦ λίθον ἐκάλεσαν, πᾶν δὲ πνεῦμα σεύει τῇ δυνάμει τοῦ ξηρίου. Christianus Chymicus MS. τίς ἡ τῆς κομάρεως σύνθεσις. Ἡ κρᾶσις τοῦ φαρμάκου σύνθεσιν ἔχει ἀπὸ στερεοῦ σώματος καὶ ὑγροῦ, τῇ δὲ τοῦ στερεοῦ κομάρεως ὕδατος μιγνυμένης.

ΚΟΜΑΤΗ, *Frustum*, Κλάσμα, in Corona pretiosa. Κομάτι, apud Portium & alios. Agapius in Geoponico cap. 130. Τρῶγε ὕστερα τίποτας πράγμα, ὁποῦ νὰ ἔχῃ ἅλας, ἢ σπετζεριικὰ, ἢ κομαλιτηρὶ παλαιὸν, pro κόμμα τυροῦ. Orneosophium pag. 247. καὶ ἔκτοτε χασίασον αὐτὸ, καὶ βάλλε καντίον κομμάτια δύο.

Κομαλάκη, *Frustulum*. Phortius de Re militari:

Εὗρον φελὸν κομαλάκη
Καθ' ὅπερ τετραγωνάκη.

Κομάτι, Machina bellica, quam *Canonem* appellamus, apud J.Sponium to.2. Itinerarij pag.392.

ΚΟΜΑΤΟΥΚΛΑ, Ptochoprodromus de Paupertate sua, ex Cod. Reg.

Καὶ σικοτῆς να σύκινα τὴν ἅπασαν μου μέραν,
Καὶ τὸ βραδιὸ νὰ με δίδαν μεγάλας κομάτουκλας.

Idem fortè quod Κομαλάκη, ut &

Κοματζούλιον. Stephanus Sachleces in Monitis MSS. ubi de Alea:

Τρία κοματζοῦλια κόκαλα νάχουν κουκούδια μαῦρα,
Τὸν βάνουσι τῆς ζαριστὴν εἰς τὴν ἰσίαν καὶ λαῦρα.

ΚΟΜΒΑΡΙΟΝ, Κομπάριον, Κουμβάριον, *Navis longa, quæ remis agitur*, & quam *Galeam*, vel *Galeram* alij vocabant, Saracenis propria. Leo in Tactic. cap.18. n.140. de Saracenis Cilicibus: δοκεῖ δὲ τοῖς Κίλιξι Σαρακηνοῖς ὅσον ἔχουσι ταξικὸν πρὸς ἀμφοτέρους ἐκπαιδεύειν τὰς μάχας, πρός τε τὴν κατὰ γῆν

διὰ τ͂ ἐξόδε τ͂ διὰ τ͂ Ταύρε ὄρ☉, ἢ τὴν κτ͂ θάλατταν διὰ τ͂ παρ' αὐτοῖς πλοίων τ͂ λεγομένων κυμβαρίων. Et cap. 19. num. 70. ἐ γδ ὁ αὐτός ὅτιν σόλ☉ τ͂ πλοίων τ͂ τε Σαρακηνῶν βαρβάρων, ἢ τ͂ λεγομένων βορείων Σκυθῶν· οἱ μὲ γδ κομβαρίοις χρῶνται μείζοσι ἢ ἀργοτέροις οἱ βάρβαροι, &c. Constantinus in Basilio num.42. Edit. Allatij: τριάκοντα πλοίων μεγίστων, ἃ κομβαρια λέγεται. Ita cap.43. & Continuator Theophanis lib.4. num.34. Andreas Dandulus in Chron.MS. an.942. *Naves quas Veneti Gombarias nominant, contra Narentanos Sclavos misit.* Cedrenus pag.580. ὁ τ͂ Ταρσε Ἀμηρᾶς τῇ προηγησαμένῃ ἐπαιρόμεν☉ νίκῃ, τριάκοντα πλοῖα μέγιςα ἐξαρτυσάμεν☉, (Κυμπάρια ταῦτα καλεῖν εἰώθασιν οἱ Σαρακηνοί) τῇ πόλει ἐπέθετο Εὐρίπε. Pag. seq. κτ͂ Ῥωμαίων ἐςέλλετο μετ͂ ἑπτὰ ἢ εἴκοσι κυμπαρίων, ἃς δὴ Γαλέας καλονομάζειν εἰώθασι.

Κυμπαρία, fœminino genere, apud Codinum in Orig. Constantinopol. num.87. ubi in Codice Vaticano legitur κυμπάρα. Ποιήσαντες ϳ οἱ παγηνῶται πλοῖον μικρὸν ἐν σχήματι κυμπάρας μετ͂ ἀρμένε, &c.

Καραβοκυμπάρα. Idē Codin.in Orig.Constant.n 87. ex Cod.Vatic. ἢ εἶχε καραβοκυμπάρης παμμεγεςάτης.

Κομπάριον. Constantinus Porphyr. lib.2. de Themat. cap.11. ἀνῆλθε ἀπὸ Ἀφρικῆς λϛʹ. κομπαρίων, ἔχων κεφαλὴν τόντε Σολδάνον καὶ τ͂ Σάμαν. Zonaras in Basilio Maced. ὁ τ͂ Ταρσε Ἀμηρᾶς Ἐσμὰν μετ͂ πλοίων μεγάλων, ἃ Κομπάρια τοῖς ἐκ τ͂ Ἄγαρ ὠνόμαςαι, τῇ πόλει τ͂ Εὐρίπε προσέβαλεν.

Ξυλοκυμβάρα. Eustathius ad Iliad. έ. εἰμὴ δ' ἂν ὅτως ποιεῖτον πλοῖον, ἡ κοινῶς ὀνομαζομένη πρός τινων ξυλοκυμβάρα, ὡς δῆθεν ἐκ παραφθορᾶς τ͂ Κύμβη. Vide Gloss. med. Lat.in *Cumba.*

ΚΌΜΒΕΝΔΟΣ, *Conventus.* Chronicon Alexandrin. an.10. Leonis: τέτῳ τῷ ἔτει τυραννίδα μελετήσας τις, Ασπαρα τ͂ πατρίκιον, ὡς πρῶτον τ͂ συγκλήτε ἐφόνευσεν ἐν τῷ παλατίῳ ἔσω, καὶ τ͂ Ἀρδαβέριον ἢ Πατρίκιον τὲς υἱὲς αὐτε͂ ἐν κομβένδῳ, &c.

Κομμέντον eâdem notione scribitur apud Theophanem anno 5. Justini Thracis: κελεύσας ϳ πάντας τὲς Μανιχαίες σὺν τῷ ἐπισκόπῳ αὐτῶν, καὶ γυναιξὶ ἢ τέκνοις ἐν τῷ κομμέντῳ, &c. Et anno 22. Copronymi: τ͂ ϳ Σαβίνε εὐθέως ἀποςείλαντ☉ πρὸς τ͂ βασιλέα, καὶ ζητεῦντ☉ ποιῆσαι εἰρήνην, κομμένδον ποιήσαντες οἱ Βέλγαροι, &c. Error proclivis, cùm μ & β. ferè eodem modo scribantur in MSS. Græcis Codicibus. Verùm ita etiam præfert Scylitzes p.779. ἢ ςάντες ἐπὶ τ͂ ὀδε͂, συμβελὴν προεθέθεσαν, ἥτις παρ' αὐτοῖς (Patzinacis) Κομένδον ὠνόμαςαι. Est igitur verbum peregrinum.

ΚΟΜΒΙ'ΝΑ, *Combina*, Tractoriæ quæ dantur cursu publico utentibus: seu facultas cōbinandi & jungendi animalia publica ad currum. Glossæ Basil. τρακτωρία, κέλευσις Ἐπάρχε, ἢ ἢ κομβίνα, ἤτοι σύνθεμα περὶ τ͂ δρομικῶν ζώων. Eustathius de Temp.intervall. ἐλέγοντο αἱ κελεύσεις αἱ παρὰ τ͂ Ἐπάρχων προφάσει ζώων δρομικῶν γινόμεναι, ἃς ἢ κομβίνας ἡ αὐτὴ γλῶσσα καλεῖ Ῥωμαίων, τετέςι συνθέματα. Synopsis legum MS. ὁ διὰ πλαςε͂ συνθήματ☉ τῷ δρόμῳ χρησάμεν☉, &c. Ad marginem scriptum κομβίνεις.

Κομβινεύειν. Chrysost.de Circo: μὴ τρεπέτω σε τὰ προϊππικὰ κομβινεύματ☉, ἵνα μὴ καταλάβῃ σε τὰ περὶ κρίσεως κινδυνεύματα, εἰ θέλῃ κομβινεύειν, &c. Ubi Salmas.ad Capitol. emendat πρὸ ἱππικε͂. Sed nihil mutandum. At de vocis notione dissident Critici. Scaliger ad Maniliū, & Bullengerus lib.de Circo existimant κομβινεύειν dici de Desultoribus qui ex equo in equum insiliebant. Salmasius ait κομβινεύειν propriè esse signum emittendis quadrigis dare, & κονβίναν mittere, hoc est signum vel mappam: deinde alio loco scribit κομβινεύματα dici de sponsionibus & compactis, quæ deposito pignore vel pecuniâ à spectatoribus fieri solebant in ludis Circensibus, quum pars hæc agitatorem illum, pars illa istum fore victorem contenderent, ut ex Tertulliano docemur. Sed Salmasij sententias evertunt omnino verba Chrysost. quæ de Desultoribus accipi debere constat. Nam post hæc laudata, subdit: ζεῦξον κτ͂ τ͂ θηλυμανῶν ἵππων τ͂ διαβόλε τὲς εὐσεβεῖς σε λογισμὲς, ἀντιδιάταξαι κατ' ἰσχυρῶν μακροθυμίαν, (κρείττων γάρ, φησι, μακρόθυμ☉ ἰσχυρῶ) κτ͂ Ἰεδαϊσμε͂ Χριςιανισμὸν, &c. Mox: ζεῦξον καθυπόταξιν, τετέςι κτ͂ θυμε͂ ἢ λύπης πρᾳοθυμίαν, &c. Ubi utramque *Combinationem* semper opponit, circensem scilicet & spiritualem: atque inde percipimus qui sint

Κομβινογράφοι, apud Continuatorem Theophanis lib.4. n.36. ἀλλ' ὁ μὲν ἦν Κομβινογράφ☉ τ͂ Βενέτων, ὁ ϳ Πρασίνων. Habebat quippe utraque factio suos Scribas, qui desultorum nomina ac equorum colores, in quibus decurrere deberent, describebant.

ΚΌΜΒΟΣ, & Κόμπ☉, *Nodus.* Portius: *Nodus*, Κόμπ☉, δέμα, ἁρμὸς, κλείδωσις, σύνδεσμ☉. Apollodorus MS.in Poliorceticis: δι' ὧν αἱ κορυφαὶ συνάπτονται ἐκδεδεμέναι ἑκάςε ζύλε͂ δι' ἑνὸς σχοινίε, κόμβες ἑκατέρωθεν ἔχοντες. Zachar.P.l.2.Dial.c.31.Extr. τὰ λῶρα ϳ ἢ τὲς τ͂ δεσμῶν κόμβες. Ubi Greg.M. *Lora verò nodósque ligatura.* Gloss. Jatricæ MSS. ex Cod.Reg.1673. ἀνθερεῶν☉, ὁ τ͂ τραχήλε κόμβ☉. Codinus de Offic. Aulæ Constantinop.c.3.n.2. τὰ ςεφανία ἢ τὰ βασιλικὰ, πλὴν τ͂ κόμβε τ͂ φοινίκων. Ubi Cod. Reg. κόμπε ἢ τ͂, &c. præferre monet Goarus.

Κόμβ☉, *Locus excelsus*, ὑψηλ☉ τόπ☉, in vett. Glossis, & apud Etymologici Autorem in Ἐγκόμβωμα.

ΚΟΜΒΙ'ΟΝ, *Fibula*, quâ scilicet quidpiam innodatur. Lexic. Gr.MS Reg.Cod.1708.& 2062. Πόρπη, & πορπὶς, τὸ κομβίον. Eustat. Iliad. κ. ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν περονήσατο, ὃ ὅτι περόναις, ἤγεν κομβίοις συνέδησε. Lexicon MS. Cyrilli: Περιπόρπημα, συνεχομένη περόνη, ἢ πόρπη, ὅ ὅτι κομβίον. Turco-Græcia Crusij: Κομβία, *Fibula.*

Est etiam *Fimbria.* Jo. Diacon. ad Ἀσπίδα Hesiodi p.206. θύσανοι, οἱ κροσσωτοὶ, ἤγεν τὰ ἰδιωτικῶς λεγόμενα κομβία, ἢ κυμβία. Ita Hesych. κόμβον, κόσυμβον interpretatur, quòd scilicet nodulis ad ornatū interstinguatur.

Κομβώνειν, Κομπαίνειν, *Innodare.* Vita S. Nili Junioris p.68. εὐθέως ϳ ὁ γέρων ἀκέσας, ἢ μηδὲ πρὸς ὥραν μελλήσας, ἀνεκομβώσατο τὰς χεῖρας. Vide Suicerum in Ἐγκομβόομαι. Item *Deludere, illudere*, quasi *invertere, innodare, in laqueos conjicere.* Theoph.an.16. Anast. Dicori: ὅτι θησαυρὸν εὗρον γέμοντα ταῦτα, ἢ ἠπάτησεν πολλὲς, ἢ ἐκόμβωσεν πολλὲς, &c. Mox: ὁ ϳ προσήνεγκεν τῷ βασιλεῖ χαλινὸν ἵππε ὁλόχρυσον διὰ μαργαριτῶν· καὶ τῦτο λαβὼν ὁ βασιλεὺς, λέγει αὐτῷ, Οὕτως ἐμὲ ἐ κομβώνεις, καὶ ἐξώρισεν αὐτόν. Hinc

Κομβωτὴς, *Impostor.* Scholiastes Basilic. ad lib.60. tit.30. Ἐπειδὴ δέ εἰσιν οἱ λεγόμενοι κομβωταί.

Κομβώσαςαι, Hesychio, & ἐγκομβώσαςαι, Cyrillo MS. ςολίσαςαι, ut ςόλισμα, σκέπωμα: nam vestis nodulis seu fibulis stringitur: *Boutons* nos appellamus. Hinc ἐγκομβώσαςαι, apud S. Petrum Epist. 5. v.5. pro *Ornare*, quam vocem à veteribus Græcis usurpatam contendit Photius in Epist. 156.

Κομβώματα, Hesychio, τὰ ἐν τ͂ ῥάβδοις μικρὸν τόρι☉ ἔχοντα, ὑπὸ πετάλων, *Bullæ & nodi sceptrorum.*

Κομπιαρικὸς, *Nodosus.*

Κομβολογεῖν, *Sermones involuere, innodare.* Martyr. S.Patric.Episc.Prus. n.3. ὁ Ὑπατικὸς εἶπεν, μεγάλα τινὰ κομβολογεῖς.

Κομβολύτης, Hesychio, Βαλαντιοτόμ☉, quia crumena in nodum clausa compingitur.

Ἐπικόμβια, Ἐπικόμπια, *Missilia*, Ὑπατεῖαι, Fasciculi scilicet segmentis lineis illigatam & innodatam habentes certam nummorum quantitatem, qui in populum in statis aliquot solemnitatibus ab Imperatoribus & Patriarchis in populum spargebantur. Ac

ab Imperatoribus quidem nummi tum aurei, tum argentei & æreí uno fasciculo innodati spargebantur: à Patriarcha verò argentei duntaxat & æreí. Nam ab Imperatoribus solummodo aurum spargebatur in populum: cùm argentum tantùm Consulibus, idque in minutioribus nummis spargere fas esset, ex Nov. Justiniani 105. Totum hunc ritum spargendi ἐπικόμβια, seu ἐπικόμπια, in populum à sequioris ætatis Imperatoribus, inter coronationis cerimonias, pluribus describit Cantacuzenus lib. 1. Hist. cap. 41. pag. 125. quæ licèt prolixiora, integra describi interest: τῇ ἡμέρᾳ καθ' ἣν ὁ Βασιλεὺς χριθεὶς ἔξεισι τοῦ ναοῦ, παρά τινος τῶν συγκλητικῶν, οὗ ἂν βασιλεὺς ἐθέλοι, εἰς τὸν δῆμον ῥίπτονται, ἃ λέγουσιν Ἐπικόμβια· δύναται δὲ τοῦτο ἀποδέσμους τινὰς ἐν ὀθονίων τμήμασι, δεδεμένους ἔνδον ἔχοντας νομίσματα χρυσᾶ τῶν βασιλικῶν τρία, καὶ ἐξ ἀργύρου τοσαῦτα, εἰ καὶ πλείω, καὶ ὀβόλους ἀπὸ χαλκοῦ τοσούτους· ῥίπτονται δὲ ἀπόδεσμοι τοῦτοι χιλιάδων ἔλαττον ἢ πλεῖον δέκα ἐν τοῖς προαυλίοις μάλιστα τοῦ ναοῦ· ὑπὸ δὲ τὴν ἡμέραν, ἐν τοῖς βασιλείοις τοῦ δήμου συνηθροισμένου παντὸς, περὶ τοῦ αὐτοῦ πάλιν συγκλητικοῦ, τῶν προλέγων ἴσοι ἢ καὶ πλείους ῥίπτονται ἀπόδεσμοι· εἰς τὴν ὑστεραίαν δὲ τῶν δημοσίων μὲν πάρεισιν οὐδένες· τῶν στρατιωτικῶν δὲ καὶ τῶν περὶ τὴν βασιλικὴν ὑπηρεσίαν τεταγμένων παρόντος παντὸς, ἐν τῇ τῶν βασιλείων αὐλαῖς ἐξερχόμενος ὁ Βασιλεὺς, τῇ τῶν Βασιλικῶν ταμίου παρεστῶτος χρημάτων· καὶ τὴν ἄκραν τῆς ἐσθῆτος πλήρη φέροντος νομισμάτων χρυσῶν ἐκ τῶν Βασιλικῶν, δραττόμενος ὁ Βασιλεὺς κύκλῳ διασκεδάζει κενωθέντων δὲ ὁ Ταμίας αὖθις τὴν ἐσθῆτα ἀναπληροῖ· καὶ τοῦτο γίνεται οὐ τρὶς καὶ τετράκις μόνον, ἀλλὰ καὶ πλεονάκις· αἴτιον δὲ τῆς διαδόσεως τοῦ χρυσοῦ, τὸ πάντας βούλεσθαι τὸν Βασιλέα ἐκ τοῦ αὐτοῦ δαπανῶντας αὐτῷ συνευφραίνεσθαι καὶ συμπανηγυρίζειν. Idem lib. 3. cap. 92. initio, de sui ipsius in Imperatorem coronatione: ἀπόδεσμοί τε γὰρ ἐῤῥίπτοντο ἀργύρου καὶ χρυσοῦ, καὶ πότοι καὶ φιλοτησίαι ἐπὶ πλείστας ἡμέρας ἐτελοῦντο. Porrò à Cantacuzeno exscripsit quæ habet Codinus de Offic. Aulæ Constantinopolit. cap. 17. num. 9. 10. de Coronatione Imperatoris, ubi ἐπικόμβια ejusmodi ἀποδέσμους pariter vocat: ut & Pachymeres lib. 9. cap. 1. quo loco agit de inauguratione Michaëlis filij Andronici Palæologi: ῥιπτοῦνται δὲ περιερχομένων τῶν βασιλέων καὶ οἱ συνήθεις ἀπόδεσμοι. Et cap. 2. ἐῤῥιπτοῦντο μὲν καὶ αὖθις τοῖς δήμοις ἀπόδεσμοι. Ita in Vita S. Eliæ Junioris pag. 188. καὶ προσαγαγὼν ἔνδεσμον πολλοῦ χρυσίου. S. Joannes Damascenus Orat. in Constantin. Cabalinum pag. 692. οἱ δὲ ἐπίσκοποι τῆς γενεᾶς ταύτης ἄλλο οὐδὲν μεριμνῶσιν εἰ μὴ ἵππους, καὶ βουκόλια, καὶ ἀγέλας, καὶ ἀγροὺς, καὶ συνδέσμους χρυσίου. Denique Prochorus de gestis S. Joannis Evangelistæ: ὁ δὲ ἀπόδεσμον χρυσίου ἔδειξεν αὐτοῖς. Mox: καὶ πάλιν τὸν ἀπόδεσμον χρυσίου ἐπεδείκνυεν αὐτοῖς.

Jam verò de Patriarchæ Missilibus, ita idem Pachymeres lib. 4. Hist. cap. 18. de Patriarcha Constantinop. καὶ τῆς τῶν Βαΐων ἑορτῆς ἐπιστάσης, ὅτε καὶ ἡ συνήθης ἐξ ὄρθρου ἡ λιτανεία τελεῖται, αὐτὸς πέμψας πλεῖστα ἐξ ἀργύρου καὶ χαλκοῦ νομίσματα πρὸς τοῦ κρατοῦντος ἐλάμβανε, καὶ ἀρπεδόσιν ἐνδεῖσθαι παρασκευάσας, τὰ συνήθως ἐπικόμπια καὶ αὐτὸς μέχρι καὶ τῆς Τεσσαράκοντα Μαρτύρων τὴν λιτὴν κατ' ἑτέρων, ῥιπτεῖν ἐκέλευε τῷ λαῷ. Ita Cod. Allatianus, ubi Vaticanus ἐπιγκόπια, sed perperam. Quinetiam observat Scholiastes Basilicωn ad lib. 13. pag. 80. ejusmodi nummos in vasis vitreis, in processibus publicis, projectos: τινὲς δὲ καὶ ἐν σκεύεσιν ὑελίνοις νομίσματα βάλλοντες δημοσίᾳ δηλοῦσι τὴν τότε γινομένην εἰρήνην.

Κόμπος, Κομπίον, idem quod κόμβος, *Nodus*. Lexicon MS. Cyrilli: Πόρπη τὸ κομπίον. Corona pretiosa. Κόμπος, *Nodus*, Κόμβος. Glossæ ad Iliadem Græcob. Περόνας, Κομπία. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Δένη καὶ κόμπους δύο τρεῖς τάχατε κοντίνη.

Aliàs Κομπὸς, est *Magnificus*. Ita hac notione usurpavit Mauricius lib. 2. Strateg. καλὸν δὲ ἐστι τέντας κατὰ τὸ σχῆμα τῶν Ἀβάρων ἢ Τούρκων γίνεσθαι, ὅτι καὶ κομπαὶ καὶ χρειώδεις εἰσίν.

Κουμπὶ, *Adstrictorius globulus*, *Fibula*, nostris *Bouton*.

Κομποδιαίνειν, Κομποδένειν, Κομπώνειν, Κουμπώνειν, *Nodare*, *nodo implicare*, *involvere*, Δεσμεῖν, συνάπτειν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Δασοὶ πολλὰ καὶ ὑψηλοὶ χοντρὰ κομποδεμένοι.

Damascenus Studita Homil. 20. καὶ ἦτον μέσα εἰς τὸ σπῆτιν του μανδύλιον κομποδεμένον, καὶ ὁ κόμπος ἦτον περισσός. Item *Fallere*, *decipere*, apud Crusium pag. 208. Stephanus Sachleces in versib. Politic. MSS.

Καὶ κεῖνοι ὁποῦ κουμπόνουνται, καὶ λέγουν καὶ ἔχουν φίλους.

Ἀνακομπώνειν, apud Nicetam in Manuele lib. 6. Ξεκομπιάζειν, *Enodare*, Ἄδεσμον ποιεῖν.

Κόμπωσις, *Nodatio*, *Nodi species*, *quidquid nodi figuram refert*. Codinus de Offic. Palat. cap. 3. n. 9. ἐπὶ τῶν μειώπου τῆς κεφαλαρέας τοῦ χαλιναρίου, διβολέας καὶ αὐτοῦ, ἀπηώρηται τοῦφα μετὰ φοινικίων, οἷα καὶ ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ· οὐ μὴν δὲ καὶ κόμπωσιν. Cap. 5. num. 10. τὰς σέλας μετὰ τῶν κομπωσίων.

Κομπιαρικὸς, *Nodosus*, πολύπλοκος, πολύοζος.

Κομπολόγι, Κομπόσκοινον, *Precaria Corolla*, *precariorum Corolla*, vulgò *Chappellet*.

Ἀποκόμπιον, *Sacculus*, in Basilic lib. 16. tit. 1. 25. εἰ δὲ τὰ εἴκοσι νομίσματα ἅμα ἐν ἀποκομπίῳ δέδωκεν. Ubi J C. *si verò viginti simul in sacculo solvit*.

ΚΟΜΕΑΤΟΝ, *Commeatus*, *Facultas exeundi*. Hesychius & Suidas: κομεάτον ἐξαίτησιν λαμβάνειν τοῦ ἀφεθῆναι. Lexicon. MS. Cyrilli habet κομιάτον. Glossæ Basilic. Κομεάτον, οἶμαι, ἐπιστολὴ, ἢ πιττάκιον. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 7. ἐν δὲ τῷ καιρῷ εἰρήνης κατὰ τὸ διάστημα, τῆς ἐπαρχίας, τὰ κομέατα τῷ στρατιώτῃ γινέσθω. Idem Mauricius lib. 1. cap. 6. & Leo in Tactic. cap. 8. §. 4. ἐάν τις τολμήσῃ βαρεῦσαι ὑπὲρ τὸν χρόνον κομεάτου, ἤγουν τῆς ἀπολύσεως τοῦ στρατιωτοῦ, εἰς τοὺς ἰδίους οἴκους εἰς διϊουσκοῦ ταξατίωνα, κατακριθῇ. Adde §. 15. ubi perperam editum δίχα κομιάτου, ἤγουν ἀπολύσεως τοῦ στρατ. Eustathius de Temp. intervall. ἐὰν οἱ σχολάριοι μετὰ κομεάτον ἀπολειφθῶσιν, ἔσω πέντε μηνῶν, περὶ χρημάτων οὐκ ἐνάγεται. Palladius in Hist Lausiaca c. 86. Κομιάτου καιρὸς καὶ προθεωρία ζωῆς. Vide Gloss. med. Lat. in *Commeatus*.

ΚΟΜΕΝΟΝ, *Fractum*, Κεκλασμένον, in Corona pretiosa: κεκομμένον.

ΚΟΜΕΝΤΑΡΙΑ, *Commentaria*. S. Athanasius in Apol. ad Constantium: ἰδοὺ πάλιν τρίτη τις κατέλαβεν ἀκοὴ, ὅτι γέγραπται τοῖς ἐν Αὐξούμει Τυράννοις, ὥστε Φρουμέντιον τὸν ἐπίσκοπον τῆς Αὐξούμεως, ἐκεῖθεν ἀχθῆναι, καὶ ἐμὲ μὲν μέχρι τῶν βαρβάρων ζητεῖσθαι, καὶ εἰς τὰ λεγόμενα Κομενταρία τῶν Ἐπάρχων παραπέμπεσθαι.

Κομέντον, pro Κομενταρίων. Prochorus de Rebus gestis S. Joannis Evangelistæ: Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης ἐγὼ ὑπάρχω ὁ ἄθλιος Βοηθὸς κομέντων, id est *Adjutor Commentariorum*, ut est in Collat. 2. Carthagin. vel *Adjutor Commentariensis*, ut in l. 5. Cod. Th. de custodia reor. Vide Κόμβεντος.

Κομεντάρεος, *Commentariensis*. S. Athanasius in Apol. 2. de Fuga sua: πῶς δὲ σύνοδον ὀνομάζειν τολμῶσιν, ἧς Κόμης προεκάθητο, καὶ παρῆν Σπεκουλάτωρ καὶ Κομενταρήσιος ἡμᾶς εἰσῆγεν ἀντὶ διακόνων τῆς ἐκκλησίας.

Κομενταρία, *Officium Commentariensis*. Miracula S. Georgij ex Bibl. Ambros. num. 9. ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ἀπεκρίνατο, ὅτι ὁ βασιλεὺς ὡς χρήσιμον αὐτοῦ δοῦλον, οὐ μόνον

μόνον τὴν κομμενταρίαν αὐτῷ ἐχαρίσατο, ἀλλὰ καὶ πάντα ἐπισκοπεῖν αὐτῷ δέδωκε.

Κομμενταρήσιος, *Commentarienſis*, τὰς ἐγγραφὰς τῶν ἐγκλημάτων ἐκδέχων, ut eſt apud Heſychium. Nos diceremus, *qui reçoit les eſcroües des Criminels*, unde fortè vox iſta deducta. Auctor Etymologici: Κομμενταρίσιοι, τοὺς ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων πράττοντας ὁ νόμος καλεῖ, καὶ ὑπηρετοῦντας τῶν ἐγκληματικαῖς δίκαις, ὑπασπιζόντων αὐτῶν ἀπληκταρίων, καὶ κουβικουλαρίων μετὰ πλήθους ῥαβδούχων· — εἰσὶ δὲ καὶ νῦν οἱ λεγόμενοι Χαρτουλάριοι. Eadem habent Gloſſæ Baſilic. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Κομμενταρήσιος, ὁ χαρτουλάριος. Martyrium S. Euſtratij & Socior. MS. Εὐστράτιος κομμενταρίσιος εἶπε, &c. Ubi in margine: τοὺς ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων, γράφοντας τὰς ἐκκλησιαστικὰς δίκας, Κομμενταρισίους, ὁ νόμος ἐκάλει· λέγονται δὲ οἱ νῦν Χαρτουλάριοι. Ejuſmodi Κομμενταρισίων paſſim mentio occurrit, apud S. Baſilium Epiſt. 417. Nilum Monachum lib. 1. Epiſt. 309. Juſtinianum in Nov. 13. cap. 1. & in Edicto 13. cap. 17. in Martyrio M S. S. Sebaſtiani, in Martyrio MS. S. Platonis, in Martyrio M S. S. Hieronis, in Martyrio S. Bonifacij num. 11. S. Acacij num. 3. SS. Tarachi & Probi num. 6. in Synaxariis 23. Septemb. in S. Jeraide, 18. Jan. & 5. Febr. in Sanct. Theodula, in Anthologio ubi de Sanct. Theodoro Magiſtro militum, in Menologio Baſilij 30. Martij in S. Phileta, &c.

ΚΟΜΕΝΤΟΝ. Vide Κόμβεντος, & Κομμετάειον.

ΚΟΜΗΣ, *Comes*, qui in Palatio Imp. *Comitivam* adeptus eſt: Dignitas de qua pluribus egimus in Gloſſ. med. Lat. ut & de cæteris Comitibus quorum deinceps mentionem agemus. Euſebius lib. 4. de Vita Conſtantini: τῶν παντὸς στρατοῦ καθηγεμόνες, Κόμητές τε, καὶ πᾶν τὸ τῶν ἀρχόντων τάγμα. S. Athanaſius ad Solit. Ἡράκλειός τις τῷ ἀξιώματι Κόμης. Epiphanius pag. 60. ὃς καὶ παρ᾽ αὐτοῦ βασιλέως ἀξίωμα Κομήτων ἔτυχε. Philoſtorgius lib. 11. cap. 8. καὶ Κόμητος ἔχον τιμήν. Macarius Homil. 15. καὶ γὰρ Ἔπαρχοι καὶ Κόμητες φόρους διδόασι τῷ βασιλεῖ. Synesius Epiſt. 144. περὶ τῶν κόμητος ἐγγράφεις δέ. Οὐρσικῖνον λέγω δὲ τοὺς τυχόντας ἀρχῆς τῶν ἐν τῇ πατρίδι στρατιωτῶν.

Κόμητες τῶν πρώτου τάγματος, apud Euſeb. lib. 4. de Vita Conſt. cap. 1. qui Latinis Scriptoribus *Comites Ordinis primi*.

Ἀποκομήτων, *Ex Comitibus*, qui Comitis Dignitate antea functus fuerat. Inſcriptio Athenienſis apud J. Sponium tom. 3. Itinerar. part. 2. pag. 18. — ΠΡΟΝΟΙΑ ΦΛΑΒΙΟΥ ΠΟΜ. ΔΑΔΟΥΧΟΥ ΤΟΥ ΔΙΑΣΗΜΟΤΑΤΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΜΗΤΩΝ. In eadem Inſcriptione quæ à Grutero refertur CCCCLXIV. 7. hæc verba aliter deſcribuntur. Alia Gruteriana 430. 6. LICINI ALFIO. LICINIO. V. P. PATRONO. COLONIAE EX. COMITIBVS. Aliæ p. 1052. 9. FL. FIDETIVS. EX. COMITIBVS. HIC. DEPOSITVS. EST. VIX. ANN. XX.

Κομιτάτος, Κομιτάτον, *Comitatus*, *Aula Imperatoris*. Lib. 7. Baſilic. tit. 3. §. 27. ἐάν τις αἰτήσει βασιλέα, ὥστε ἐλευθερῶσαι ἐν τῷ κομιτάτῳ ἄνηβον, ἢ γυναῖκα χήραν, &c. Ubi Scholiaſt. ὁ τόπος ἔνθα ὁ βασιλεὺς διάγει. Aſtrampſychus in Theoria aſtrorum MS. λαμβάνειν κομιτάτον καμάτῳ πολλῷ. Epiſtola Conſtantij Imp. apud S. Athanaſium in Apol. 2. de Fuga ſua p. 769. διὰ προτέρων γραμμάτων ἐδηλώσαμεν, ὅπως ἀμερίμνως εἰς τὸν ἡμέτερον κομιτάτον παραγένηται. Adde eundem Athanaſium in Epiſt. ad Orthodoxos p. 944. Palladius in Vita Chryſoſtomi p. 72. ὅτι ἀπέρχομαι εἰς τὸν κομιτάτον, Ἰωάννην καθελεῖν. Et pag. 77. κατέλαβεν ἑαυτὸν τὴν ἐκκλησίαν, μακρὰν χαίρειν εἰπὼν τῷ Κομιτάτῳ. Synodus Berytenſis in cauſa Ibæ, in Concil. Calchedon. Act. 10. ἀνεχώρησαν εἰς τὸ κομιτάτον. Ita in Edicto Valentiniani & Marciani contra Eutychen in eodem Concilio part. 3. cap. 12. in Codice Canon. Eccl. Afric. cap. 93. 94. 97. 106. in Concilio Epheſino p. 270. 279. apud Theodoritum lib. 2. Hiſt. Eccl. cap. 11. Socratem lib. 2. cap. 24. in Vita S. Pachomij n. 77. in Novella 6. Juſtiniani cap. 3. in Baſilic. lib. 9. tit. 1. cap. 121. 153. &c.

Κομιτατήσιος, *Comitatenſis*, qui in ſacro Principis Comitatu militat, vel qui ad ſacrum Comitatum ſpectat. Gloſſæ Nomicæ MSS. Vaticanæ in Παλατῖνοι. Οἱ μὲν ἀεὶ τῷ Παλατίῳ προσεδρεύοντες, ἐλέγοντο Κομιτατίνσιοι, κομιτάτον γὰρ ὁ τόπος, ἐν ᾧ διάγει ὁ Βασιλεύς. Theodorit. lib. 4. Hiſt. Eccl. cap. 22. ὁ τῶν Κομιτατησίων δὲ, Λαργιτιώνων Κόμης, στρατιωτῶν ἐπαγόμενος ἄμετρον πλῆθος, &c. Vide Gloſſ. med. Lat.

Κομιτιανὸς, *Comitianus*, *Officialis Comitis Orientis*, de quo in Gloſſ. med. Lat. Concil. Calchedon. Act. 11. τίς ποτε γυμνώσας παραμήριον — Κομιτιανὸς τάχα ὢν, ἦλθε. Ead. Act. initio: εἴκοσιν ἢ καὶ πλείους φυλακὰς ἤμειψα, ὡς εἰ μὴ τὴν φυλακὴ ἐν Ἀντιοχείᾳ ὑπὸ τὴν Κομιτιανὴν τάξιν. Ubi vetus Interpres: *Tanquam non eſſet carcer in Antiochia in Ordine Comitianorum*. Et Act. 11. καὶ ἐπὶ τῶν θυσιαστηρίου τίς ποτε γυμνώσας παραμήριον Ὁλοσήρικον, τοῦτο ὄνομα αὐτῷ, Κομιτιανὸς τάχα ὢν, ἦλθε καὶ αὐτὸς, καὶ τὸ πλῆθος ἅπαν.

Κομιτιανὴ, *Apparitio Comitis Provinciæ*. Juſtinianus in Nov. 8. c. 2. μὴ δύο τάξεσι χρῆσθαι, ἀλλὰ ἀναμιγεῖσαν ἑκατέραν, τήν τε τῶν Ἄρχοντος, τήν τε τῶν Βικαρίου, μίαν γενέσθαι Κομιτιανὴν, ὅσαν τε καὶ ὀνομαζομένην. Et cap. 5. τάξεως δὲ μιᾶς Ἄρχοντος κομιτιακῆς οὔσης τε καὶ ὀνομαζομένης. Adde Nov. 27. cap. 1. &c. Nov. 30. cap. 1. §. 1. κομιτικὴ τάξις, in Concilio Calched. Act. 10. initio.

Κόμης, *Comes Provinciæ*. Procopius lib. 3. de ædific. cap. 1. κόμητά τε τῶν Ἀρμενίας ἐκάλουν καὶ εἰς ἐμὲ τῶν ἄρχοντα τοῦτον.

Κόμης Ἀνατολῆς, *Comes Orientis*. Vita MS. S. Theodoſij Cœnobiarchæ ὁ τῶν Ῥωμαϊκοῦ στρατεύματος ἀρχηγός· Κόμητα τῶν ἀνατολῆς συνήθως ἐκεῖνον καλεῖν. Occurrit apud Moſchum in Limon. cap. 37. Photium Cod. 228. in Chron. Alexandrino an. 7. Leonis M. apud Theophanem an. 9. Juſtini Thracis, an. 1. Juſtiniani, initio, & an. 34. in lib 8. Baſilic. tit. 1. cap. 27. 33. &c.

Κόμης τῶν ὑψηλοῦ βήματος, *Comes Conſiſtorianus*, vel *primi Ordinis*, in Baſilic. lib. 57. tit. 1. §. 8. Vide Cujac. lib. 7. Obſerv. cap. 10.

Κόμης τῶν βουκίνων, *Qui Buccinatoribus præerat*, apud Anonymum de Caſtrametatione. Locum habes in Μαγκλαβίτης.

Κόμης Δαψιλεῶν, *Comes rerum privatarum*, lib. 7. Baſilic. tit. 5. §. 92.

Κόμης Δομεστίκων, *Comes Domeſticorum*. Zonaras de Diocletiano: ἄλλοι δὲ Κόμητα Δομεστίκων γενέσθαι φασί. In Concilio Epheſino part. 1. cap. 35. & alibi: μεγαλοπρεπέστατος Κόμης τῶν καθοσιωμένων Δομεστίκων, & in Concil. Calchedon. Act. 5. Chronicon Alexandrinum in Juliano: ἀπῆλθεν ἐν παπυλεῶνι Ἰοβιανοῦ τῶν κόμητος Δομεστίκων. Philoſtorgius lib. 8. cap. 8. τῶν Δομεστίκων οὗτος ἡγεῖτο. Sozianus lib. 9. cap. 8. ἡγεμὼν τῶν ἱππέων, Δομεστίκων καλουμένων.

Κόμης ἐξκουβιτόρων, vel τῶν ἐξκουβίτων, *Comes Excubitorum*. Nicephorus Conſtantinopol. pag 95. 1. Edit. καὶ ἀξίᾳ αὐτὸν ἐτίμησαν, ἣν Ῥωμαῖοι καλοῦσι Κόμητα Ἐξκουβιτόρων. Occurrit in Chronico Alexandrino an. 1. Juſtini Thracis. an. 1. Phocæ, an. 2. Heraclij, apud Theophan. an. 35. Juſtiniani M. an. 9. 10. Juſtini Jun. an. 1. 5. Phocæ, apud Codinum in Orig. Conſtantinopol. num. 95. Κόμης τῶν βασιλικοῦ ἐξκουβίτου, in Concil. VI. Act. 1. & alibi.

Κόμης Ἑώας, *Comes Orientis*, in Nov.8. Justin. c.6. Nov.25. cap.4. &c.

Κόμης τῶν θησαυρῶν, *Comes sacrarum Largitionum* apud S.Basilium Epist.84. Palladium in Vita S. Joan. Chrysostomi pag. 27. in lib.6. Basilic. tit.1. cap.46. Ὁ ἐπὶ τῶν βασιλικῶν θησαυρῶν, apud Socratem lib. 4. cap.21. Ταμίας τῶν βασιλικῶν θησαυρῶν, apud Sozomenum lib.6. c.19. & Theodoritum lib. 3. Hist. Eccl. cap. 12.

Κόμης τῆς ἰδικῆς περιουσίας, vel οὐσίας, *Comes rerum privatarum*, in Basilic. lib.6. tit. 1. cap.15. & 59. lib.7. tit.1. cap.32. lib.60. tit. 43. cap. 13. Κόμης τῶν ἰδικῶν, lib.7. tit.5. cap. 92. 96. Κόμης τῶν θείων ἰδικῶν, lib.57. tit.1. cap.8. Τῶν ἰδίων τοῦ βασιλέως χρημάτων τε καὶ κτημάτων ἡγεμονίαν πεπιστευμένος, Κόμητα δὲ πριβάτων τὸν τοιοῦτον προσαγορεύειν εἰώθασι Ῥωμαῖοι, apud Theodoritum lib.3. Hist. Eccl. cap.12. Vide ἰδικόν.

Κόμητες Ἰουστινιανοὶ, dicti à Justiniano *Rectores* Provinciarum Phrygiæ Pacatianæ, & Galatiæ primæ, Isauriæ, tertiæ Armeniæ. Vide Nov.25.27.31.

Κόμης τῶν βασιλικῶν ἵππων, apud Pachymerem lib.1. cap. 11. & Codinum de Offic. Aulæ Constantinop. cap. 5. num.5. p. 9. 10. ubi ejus munus describitur. Vita MS. S. Danielis Stylitæ: τοῦ βασιλέως ἱπποκόμος, ὡς δὲ ἡ κοινὴ ἂν εἴποι καὶ συνήθης γλῶττα, τῶν ἵππων ὁ Κόμης. Idem qui κόμης τοῦ βασιλικοῦ ἱπποστασίου, apud Continuatorem Theophanis lib.2. num.22. Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap.9. ubi de inauguratione Patr. Constantinopol. καὶ ἵππος παρασήμοις τισὶ κοσμεῖται, καὶ ἐπ' αὐτῷ ὑπόψηφιος κάθηται, καὶ ὑπὸ πεζοῦ τοῦ Κόμητος τῶν χαλινῶν τοῦ ἵππου κατέχοντος, ἀντὶ τοῦ βασιλέως αὐτοῦ, — προπέμπεται διά τε τῆς βασιλικῆς αὐλῆς, &c. Nam munus est Comitis Equum Imperatoris adducere, ut est apud eundem Codinum in locis indicatis.

Κόμητες Κονσιστοριανοὶ, *Comites Consistoriani*, in Nov. 13. Justin. cap.3. lib.8. Basilic. tit. 1. cap.34. &c. *Comes Consistorianorum*, in Synodico adversus tragœdiam Irenæi cap.41.

Κόμης κόρτης. Vide in Κόρτις.

Κόμης Κορτιναρίων. Vide in Κορτινάριος.

Κόμης τῶν Κομιτατενσίων λαργιτιόνων, *Comes Largitionum Comitatensium*. Ita *Magnus* indigitatur apud Theodoritum lib.4. Hist. cap. 2. qui sub finem ejusdem capitis nudè τῶν λαργιτιόνων Κόμης appellatur.

Κόμης τῶν Λαργιτιόνων, vel τῶν θείων λαργιτιόνων, *Comes Sacrarum Largitionum*: ὁ τοὺς θησαυροὺς ἐπιτετραμμένος, Philostorgio lib. 7. cap.10. Occurrit apud Justin. in Nov.24. &c. Nilum Monachum lib.2.Epist. 304. Autorem Chronici Alexandrini. an.13. Arcadij, an.3. Phocæ, apud Theophanem an.7. Justiniani M. an.7. Phocæ, & alios non semel. *Comes cunctarum* (al. *universarum*) *Largitionum*, in Synodico adversus tragœdiam Irenæi cap.17. 18. 34.

Κόμης τῶν οἰκιῶν, *Comes domuum*, in Nov. Justin. 21. cap.2. & in lib.7. Basilic. tit.5. cap. 101. malè οἰκείων, Codd. quidam præferunt, ut notat ibi Cujac. & lib.8. Obs. cap. 40. Scholiastes Juliani Antecess. cap.82. *Comes domorum jus suum super domos publicas habebat*.

Κόμης τῶν ὀφφικίων, *Comes Officiorum*, in Clementina Epitome de gestis S.Petri num. 164. Κόμης τῶν θείων ὀφφικίων, in Martyrio S. Clementis num. 15. idem qui *Magister Officiorum*, de quo in Μάγιστρος.

Κόμης τοῦ ὀψάριου, in Chronico Alexandr. an.16. Heraclij. Vide Ὀψάριον.

Κόμης ὀψικίου, *Comes obsequij*. Apud Theophanem pag. 318. Occurrunt Βασβακούριος ὁ Πρωτοπατρίκιος καὶ Κόμης τοῦ ὀψικίου, pag.335. Ἰσόης Πατρίκιος καὶ Κόμης τοῦ ὀψικίου, pag.347. Ἀρτάβασδος Κουροπαλάτης καὶ Κόμης ὀψικίου. Adde pag.335. 347. 368. 397. 400. & Leonem Grammaticum pag.467. Κόμης τοῦ βασιλικοῦ ὀψικίου, in Concilio Nicæno II. pag. 45. 156. Edit. Labbæi, in Concil. VI. Oecumen. Act. 1. & alibi passim. In indice MS. nescio cujus Bibliothecæ ex Cod. Colberteo, Aetius Medicus Amidenus Κόμης τοῦ ὀψικίου indigitatur: ut in indice MS. Libror. Gr. Bibl. Vaticanæ. Vide ὀψίκιον.

Κόμης Παροχῶν, *Comes Largitionum*, in lib.7. Basilic. tit.5. cap.92.

Κόμης τῆς Πομπῆς Imperatoris, idem qui Κόμης τοῦ ὀψικίου, in Epist.1. Gregorij II. Pap. ad Leonem Isaurum Imp. ubi de Constante Imp. in Sicilia occiso: Νικεύξιος γὰρ ὁ τότε Κόμης τῆς πομπῆς αὐτοῦ, πληροφορηθεὶς ἐκ τῶν Σικελίας Ἐπισκόπων, ὅτι αἱρετικός ἐστιν, ἔσω εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ τάφου αὐτοῦ ἐποίησαν. Vide Πομπή.

Κόμης τοῦ Πρεσέντου, *Comes Præsenti*, idem qui Κόμης τοῦ ὀψικίου. Theophanes an.1. Justini Thracis: Βιταλιανὸς δὲ ὁ προῤῥηθεὶς μετὰ θάνατον Ἀναστασίου Ἰουστίνῳ τῷ μεγάλῳ σφόδρα ᾠκειώθη, ὥστε στρατηλάτου ἀξίαν παρ' αὐτοῦ δέξασθαι, καὶ ὕπατον ἀναγορευθῆναι, καὶ Κόμητα Πρεσέντου.

Κόμητες τῶν πόλεων, *Comites* seu *Rectores Civitatum*, vel *Provinciarum*. Κόμης τῆς Πακατιανῆς Φρυγίας, & Κόμης Γαλατίας πρώτης, qui antea Vicarij duntaxat titulo gaudebant, in Nov.8. Justin. cap.2.3. Κόμης τρίτης Ἀρμενίας, in Nov.34. Κόμης Ἀντιοχείας, apud Palladium in Vita S. Joan. Chrysostomi pag.43. Κόμης Ἀβύδου, apud Theophanem an. 1. Heraclij.

Κόμης τῶν πριβάτων, *Comes rerum privatarum*, apud S. Basilium Epist.415. 423. Malchum in Excerpt. de Legat. pag.96. Theodorit. lib.3. Hist. Eccl. cap.12. & in Novella Justiniani 123.c.43. Nov.124.c.2. Μεγαλοπρεπέστατος Κόμης τῶν Θείων πριβάτων, in Concil. Cachedon. Act.1. & lib.7. Basil. tit.4. cap.2. in Nov. 24. sub. fin. & Nov. 112. Κόμης τῶν ἀπαυλαχοῦ θείων πριβάτων, in inscript. Nov.12. Justin. Philostorgius lib.7. cap.10. Ἐλπίδιος ὁ τῆς βασιλικῆς οἰκίας προεστώς. Κόμητα πριβάτων ἡ Ῥωμαίων γλῶττα καλεῖ. Vide Πριβάτα.

Κόμης τῶν Σακρῶν, in Actis contra S. Cyrillum in Concilio Ephesino pag. 721. Edit. Labbæi: *Comes Sacrarum Largitionum*.

Κόμης τοῦ σταύλου, *Comes Stabuli*. Apud Procopium lib.1. de Bello Gotthico cap.7. ὃς τῶν βασιλικῶν ἱπποκόμων ἦρχεν. Κόμης τῶν βασιλικῶν σταύλων, apud Theophanem an. 8. Justini Jun. Κόμης σταύλου, apud Leonem Grammaticum in Theophilo pag.454. in Constantino Leonis F. pag.496. 509. Anonymum Combefisianum in eod. Constantino num.16. Symeon. Logoth. in Theophilo num.17. in Porphyrog.num. 15. Continuat. Theophan. lib.2. num.22. &c. Gregorius Turon. lib. III. cap. 32. *Belisarium verò Comitem stabuli, quasi pro humilitate quod prius fuerat, posuit*. Vide Σταυλοκόμης.

Κόμης τοῦ Θείου συνεδρίου, *Comes Sacri Consistorij*, in Concilio Cachedon. Act.1.

Κόμης Σχολῶν, apud Theophanem an.2. Anastasij, an.35. Justiniani M. pag.200. Κόμης τῆς δ΄ τῶν Ἐξκουβίτων σχολῆς, apud Scylitzem pag. 487. *Comes & Præpositus quartæ Scholæ*, in Synodico adversus tragœdiam Irenæi cap.16. Vide Σχολή.

Κόμης τοῦ τείχους, apud Symeonem Logothetam in Michaële Theophili F. num.10. Idem qui Ἄρχων τῶν τειχῶν, de quo suprà.

Κόμης Φοιδεράτων, *Comes fœderatorum*, apud Theophanem an.22. Anastasij, an.36. Justiniani M. an.10. Justini Jun. an.4. Tiberij, an.12. Mauricij, an. Phocæ 1. Cedrenum an.26. Theodosij Jun. an.4. Tiberij, &c. Vide in Φοιδεράτοι.

Κόμης

Κόμης, *Comes, qui Bando seu Turmæ militari præerat.* Leo in Tacticis cap.4. §. 10. & Mauricius lib. 1. Strateg. cap.3. κόμης δέ ἐστιν, ἤτοι Τειβοῦνος, ὁ τοῦ τάγματος ἢ βάνδου ἡγέμενος. Adde eundem Mauricium lib.2. cap.19. Ejus verò inter militares Duces ordo ita recensetur à Leone cap.4. §.6. πρώτη κεφαλὴ ὁ στρατηγὸς, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ οἱ μεράρχαι, εἶτα δρουγγάριοι, εἶτα οἱ κόμητες, ἤγουν οἱ τῶν λεγομένων βάνδων ἄρχοντες. Adde §.63. cap.12. §.73. 105. 114.125. cap.13. §.1. cap.18. §.144. 152. Porphyrogenitus lib.1. de Thematib. cap. 1. Λογγίνους γὰρ ἔλεγον τοὺς χιλιάρχους, καὶ Κεντυρίωνας τοὺς ἑκατοντάρχους, καὶ κόμητας τοὺς νῦν στρατηγούς. Idem in Tacticis pag.9. καὶ ὀφείλει ἕκαστον τάγμα ἴδιον βάνδον ἔχειν, καὶ Κόμητα ἔχειν, φρόνιμον καὶ ἀνδρεῖον, δυνάμενον πολεμεῖν μετὰ τῆς ἰδίας χειρός. Et pag.20. οὐκ ὀφείλει δὲ οὔτε βάνδον ὑπερεπέχει ὁ Κόμης, πλέον, ὡς εἴρηται, τῶν τετρακοσίων ἀνδρῶν ἔχειν. Zonaras in Constantio, de Magnentio: ἐν τοῖς Προλίκτορσι δὲ ἐστρατεύετο, εἶτα καὶ Κόμης ὠνομάσθη ταγμάτων δύο Ῥωμαϊκῶν. Martyrium S. Georgij num. 3. ἐπιδειξάμενος δὲ αὐτοῦ τὴν ἀνδρείαν ἐν τούτῳ τῷ ἀξιώματι (Τειβούνου) κατὰ τοὺς πολεμικοὺς ἀγῶνας, καὶ στρατιώτην ἀληθῆ ἑαυτὸν ἀποδείξας, κόμης ἀπεδείχθη παρὰ τοῦ Διοκλητιανοῦ. Miracula ejusdem S.Georgij num.9. καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ πρὸ τοῦ ἐγένετο μέγας, καὶ εὐθέως ἔφθασαν τριάκοντα καβαλάριοι, καὶ λέγουσιν, Ὁ Κόμης ἡμῶν ἔρχεται. Vita S. Eudociæ Mart. num.51. Διοδώρου κόμητος τοῦ ἐκεῖσε στρατιωτῶν. Synaxaria 4. Januarij, in S.Gordio: Κόμης τὴν τάξιν, στρατιωτῶν ἡγέμενος ἑκατόν. Theophanes an.17. Heraclij: εὗρεν βάνδον τῶν Περσῶν, καὶ φονεύσας αὐτοῦ τὸν Κόμητα, ἤνεγκεν αὐτοῦ τὴν κεφαλήν.

Πρωτοκόμης, *Primus inter eosdem Comites:* recensetur inter Officia Palatij Constantinopol. in Catalogo Reg. Codic. 5. post Domesticum Thematum.

Κόμης, *Comes*, Dignitas & Officium in re navali: κόμις, hodiernis Græcis, Ital. *Comiti.* Eustathius ad Iliad. α. Ναύαρχον τὸν τοιοῦτον φασίν· εἴη δ᾽ ἂν ὁ τοιοῦτος, ὁ καὶ κόμης παρὰ τοῖς ὕστερον. Leo in Tacticis cap.19. §.25. κατὰ τὴν ὁμοίωσιν τοῦ βασιλικοῦ πλωΐμου, καὶ οἱ τῶν ἄλλων θεμάτων πλώϊμοι στρατηγοὶ Δρουγγάριοι ἐκαλοῦντο ποτὲ τοῖς ἄνω χρόνοις, καὶ οἱ ὑπ᾽ αὐτοὺς κόμητες μόνον καὶ Κένταρχοι. Et num.23. ἐπιστήσεις αὐτοῖς ἄρχοντας ἢ κατὰ ε. ἢ κατὰ γ΄. δρόμωνας ἕνα τῶν λεγομένων κόμητα, ὅστις ναύαρχός τε καὶ ἡγεμὼν τῶν ὑπ᾽ αὐτῶν δρομώνων ὑπάρχων φροντίσει προσεχέστερον περὶ πάντων εὐχόλως, καὶ διατάξει πρὸς ἕκαστα. Vita MS. S. Pauli Junioris in Latro: καὶ ἀρχήν τινα κοσμικὴν μετιὼν, καὶ κόμης ὢν ἐν πλοΐμῳ στρατῷ. Anna Comnena lib. 11. pag. 336. ἐπικαταλαβόντες δὲ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στόλου κόμης τις Πελοποννήσιος — ναυλοχεῖν ἄριστα ἐπιστάμενος, &c. Nicetas in Isaacio lib.1. num.6. ex Cod. Græc. Barb. οἱ τοῦ βασιλικοῦ στόλου κόμητες. Pachymeres lib.4. cap. 26. οἱ δ᾽ ὑπ᾽ ἐκείνῳ πολλοί τε ὄντες καὶ μέγιστοι εἰς Λοχαγοὺς, καὶ Τουρμάρχας, καὶ κόμητας, καὶ Ναυάρχους ἐτάττοντο· ὁ γὰρ στόλος πολὺς καὶ πολλαῖς ναυσὶν ἐξηρτύετο. Ducas Hist. cap.20. καὶ καταστήσας Δρουγγαρίους καὶ Κώμητας οἰκείους τοῦ μεγάλου στόλου. Adde Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect.11. cap.9. & Codinum de Offic. Aulæ Constantinopol.

Πρωτοκόμης, qui cæteris *Comitibus* navalibus præerat. Codinus de Offic. c.5. n.93. τὸ τοῦ Πρωτοκόμητος ὑπερίτιμα θαλάσσιόν ἐστιν· εὑρίσκεται οὗτος τοῦ ἐν τῷ βασιλικῷ στόλῳ πάντων Κομήτων πρῶτος. Suberat Magno Duci, ut est apud eundem Codinum num.4. Nescio an non legendum sit Πρωτοκόμιος, pro Προκόμιος, apud S.Cyrillum lib.3. adversus Julianum pag.104. Μωσῆς κοσμοποιὸν ἀπέφηνε τὸν Θεὸν, καὶ τῶν ὅλων Κύριον, ἀπόλεκτον δέ φησι τὸ ἐξ Ἀβραὰμ ποιήσασθαι γένος, καὶ οἷόν τι προκόμιον τῶν ἄλλων ἐθνῶν.

Σοπρακόμης, *Supracomes*, Italis *Supracomiti*, Gubernator navis, in Crusij Turco-Græcia.

Κόμης, *Comes regionis aut Provinciæ*, uti hæc vox sumitur apud Latinos inferioris ævi. Κόμης πλέης, *Comes de Blois*, seu Blesensis, apud Nicetam in Balduino, & Nicephor. Gregoram lib.2. Hist. Κόμης τῆς φλάντζας, *Comes Flandriæ.* Ephræmus in Chronico:

Εἰς ἄνακτα χεῖρσι τοῦ Κωνσταντίνου
Βαλδουῖνον Κόμητα χώρας τῆς Φλάντζας.

Κομήτισσα, *Comitissa, Uxor Comitis*, apud Nilum Monachum lib.2. Epist.213.218.

Κομητόπουλος, *Filius Comitis*, uti apud Robertum de Monte an. 1141. Scylitzes in Basilio Porph. pag. 646. οἱ δὲ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν Βουλγαρίᾳ ἐπεμφθησαν μετὰ ταῦτα, ἐφ᾽ ᾧ τῆς πατρῴας ἀντισχέσθαι βασιλείας, καὶ τοὺς Κομητοπούλους ἀπείρξουσι τῆς προσφορᾶς. Mox: ἑνὸς ὄντες παῖδες τοῦ μέγα δυνηθέντων ἐν Βουλγαρίᾳ Κομήτων. Zonaras in eod. Basilio: ὡς γὰρ ἡ τοῦ Τζιμισκῆ κατήγγελτο τελευτὴ, τέσσαρσιν ἀδελφοῖς ἀνατίθεασι τὴν σφετέραν ἀρχὴν,— οἱ Κομητόπωλοι ὠνομάζοντο, ὅτι υἱοὶ γεγόνασιν ἑνὸς τῶν παρ᾽ αὐτοῖς ἐπισήμων, καὶ λεγομένων Κομήτων. Extitit etiam in Aula Constantinopolitana familia τῶν Κομητοπούλων, cujus meminit Cantacuzenus lib.3. Hist. cap.46. Extr. Parthenius Patr. Constantinopolit. in Epist. Edita à Goaro: κῦρος Φίλιππος Ἀρλαῖος Κόμης δὲ Τζέζι μετὰ τοῦ φιλάτου αὐτοῦ υἱοῦ Κομητοπούλου Ῥογερίου Ἀρλαίου, &c.

Κομητοῦρα, *Districtus & Præfectura vici*, ut *Comitatus*, apud Latinos sequioris ætatis, uti docuimus in Gloss. med. Lat. Novella Constantini Porph. περὶ δυνατῶν, &c. Πρὸς τὰ ὑπὸ τὴν αὐτὴν μητροκωμίαν χωρία, ἤτοι ὑπὸ αὐτὴν κομητοῦραν. Aliter hanc vocem sumi apud Annam in Alexiade pag. 310. docuimus in Notis nostris pag.366. ubi sat multa.

ΚΌΜΙ, Κόμμι, in Glossis Chymicis MSS. exponitur λέκυθος, *Ovi albumen.* Alter Chymicus MS. τὸ λευκὸν τοῦ ᾠοῦ φασὶν κόμμι. Zosimus MS. de Instrumentis & Caminis: καὶ χῶ μετὰ κόμεως. Rursum: καὶ μέλι καὶ κίκινον, ἢ γυρὸ, καὶ οὖρον ἄφθορον, καὶ κόμι. Occurrit passim apud Chymicos. Κόμμι, τὸ ψιμμύθιον, exponitur in Gloss. MSS.

ΚΟΜΙΑΤΟΝ. Vide in Κομεάτον.

ΚΟΜΊΔΙ, *Gummi Arabicum*: *Comidi*, apud Joan. Garlandium in Lexico Chymico. Glossæ Botanicæ Colberteæ MSS. Κόμι, τὸ κομήδιν. Lexicon MS. ex eadem Bibl. Cod. 2199. Κόμιδιον τὸ τοῦ δένδρου δάκρυον. Simeon Sethi de Facult. cibor. τὸ δὲ κομίδιν μεταλαμβανόμενον μετ᾽ οἴνου λιθιῶντας ὀνίνησι. Rhazes de Peste cap.14. προσθεὶς καὶ κομίδιον Ἀραβικὸν, καὶ σπόδιον, &c. Infrà: ῥοῦ Συριακὸν, ὀξυάκανθαν, κομίδιον Ἀραβικὸν, βῶλον, &c. Myrepsus sect.1. cap.96. in Cod. MS. κομήδιν Ἀραβικὸν οὐγγίας β΄. Agapius in Geoponico c.150. ὀλίγον κομίδι Ἀραπικὸν τρῶγε, &c. Κομμίδι, cap.202.209. Joannes Garlandius in Lexico Chymico: *Comidi, id est Gumma Arabica.*

Ὑδροκόμμιον, *Gummi liquidum.* Zosimus Panopolita MS. φαίνον δεῖ ποιεῖν τὸ πᾶν καὶ ἀναλαμβάνειν ὑδροκομμίῳ. Alibi de Rotundandis margaritis: ἔσωσαν δὲ καὶ τὰ προσπλασθέντα, ἔχοντα ἐν τῇ φυράσει αὐτῶν ὑδρόκομμι λευκόν.

ΚΟΜΊΖΕΙΝ, pro *Adducere*, ut φέρειν, usurpant non semel recentiores Græci. Cinnamus lib.2. num.9. τῶν ἐν τοῖς μάλιστα δρομικὸν εἶναι τῶν ἵππων αὐτῷ κομισθῆναι καραδοκῶν, ὃν καὶ Ἀγρίμιν, τὸ τάχος αἰνιττόμενοι, ἐκάλουν. Codinus de Offic. Constantinop. cap.5. num.5. τοῦ Κόμητος τῶν βασιλικῶν ἵππων κομίσαντος ἵππον, καὶ κρατοῦντος ἵππον. Vide φέρειν.

Ἀποκομιστὴς, *Nuntius, Tabellarius*, apud Symeonem Logothetam in Michaële & Theodora n.1.

ΚΟΜΜΑΝ, *Scissio*, *Abscissio*. Glossæ Græcobarb. ἡ τῆς καρᾶς ἐκτομὴ, κόμμαν, ἢ κόψιμον τῆς κεφαλῆς.

ΚΟΜΜΑΤΙΟΝ. Vide in Κομάτι.

ΚΟΜΜΕΝΤΟΝ, *Conventus*. Vide Κόμβενδος.

ΚΟΜΜΕΡΚΙΟΝ, *Commercium*, *Negotiatio*. Interpres Concilij Lateran. IV. Can. 16. οἱ κληρικοὶ ὀφφίκια ἢ κομέρκια κοσμικὰ μὴ ἐγχειριζέσθωσαν. Pachymeres lib. 11. Hist. cap. 29. Γεννουήταις τὴν συνήθες ἐξ ἀρχαίου κατοικοῦσι τὴν χώραν, ἀπομερίζειν τὰ κέρδη ὧν μετεχείριζον ἐκ κομμερκίου λεγομένου Ῥωμαϊκῶς τοῖς τῆς χώρας ἄρχουσιν.

Κομμέρκιον, *Tributum*, *vectigal pro mercibus exsolvi solitum*. Glossæ Basil. Τελώνιον, Κομμέρκιον. Theophanes an. 5. Constantini filij Irenes: καὶ κατελθὼν εἰς Ἔφεσον, — τὸ κομέρκιον τῆς πανηγυρίου ἑκατὸν λιτρῶν χρυσίου ὂν, ἐκούφισεν πρὸς θεραπείαν τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου. Idem an. 4. Irenes: καὶ τῆς Ἀβύδου καὶ τοῦ Ἱεροῦ τὰ λεγόμενα κομέρκια ἐκούφισεν. Et in Nicephoro Generali an. 8. τελοῦντας καὶ τὰ συνήθη κομμέρκια. Constantinus de Adm. Imp. cap. 46. ἔχει δὲ κομμέρκιον ἐκ τῶν τοιούτων πραγματειῶν ἄπειρον. Diploma Andronici Junior. pro Monembasiotis: καὶ διδῶσιν χάριν κομερκίου εἰς ποσότητα νουμισμάτων ἑκατὸν νουμίσματα δύο. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 28. ὁ δὲ Μαρκέσις ἐδιπλάσιασεν ὅσα εἶχεν ἐκ συνηθείας κομέρκια, καὶ συνῆγε πλεῖστον εἰσόδημα. Ducas Hist. c. 34. Extr. νῆες, τριήρεις, διήρεις, βάρκαι, ἀκάτια, μὴ πλοΐτωσαν πρὶν χαλάσαντες τὰ ἱστία, τὸ κομμέρκιον διδόναι, καὶ οὕτως τὴν ὁδὸν αὐτῶν πορευέσθωσαν. Utitur etiam Laonicus lib. 6. pag. 151. Edit. Reg. Vide Notas nostras ad Alexiadem pag. 315. & Glossar. med. Lat. in *Commercium*.

Κουμέρκιον, eâdem notione. Testamentum Arsenij Patr. Constantinopol. num. 9. ἤθελον δὲ ἵνα μετάνοιαν ἐνδείξηται, καὶ τὴν πολλὴν βαρύτητα τῶν φόρων καὶ κουμερκίων καὶ ἑτέρων ἀδικιῶν διὰ τὴν τοιαύτην ἁμαρτίαν ἐκκόψηται.

Κομμερκεύειν, *Commercium*, seu *Tributum exigere*. Harmenopulus lib. 2. tit. 5. §. 19. ὅτι πάντες ὀφείλουσι κομμερκεύεσθαι. Id est *omnes tributa exsolvere tenentur*. Quam explicationem superiora tuentur. Leo Grammaticus in Leone Philosopho p. 477. διέστησαν τὴν ἐν τῇ πόλει πραγματείαν τῶν Βουλγάρων ἐν Θεσσαλονίκῃ, κακῶς τοὺς Βουλγάρους διοικοῦντες ἐν τῷ κουμερκεύειν. Anonymus Combefisianus in Leone num. 9. κακῶς κουμερκεύοντες τοὺς Βουλγάρους. Nicetas in Alexio lib. 2. num. 5. ἐκ τῆς Ἀντιγόνου μονῆς ἐκεῖσε ἀφίκετο κομερκεύσων τὴν πανήγυριν. Ubi Cod. Ed. τελωνήσων: & lib. 3. num. 8. καὶ τὰ πλοῖα τούτων ἠργυρολόγουν. Ubi Codex Barbarogr. ἐκομέρκευον.

Κομμερκιάριος, *Commerciorum* seu *tributorum Conductor*: *Publicanus*, apud Scholiastem Basilic. ad lib. 20. pag. 479. Joan. Moschus in Limon. cap. 186. κομερκιάριος ἦν, ὄνομα Μόσχος. Infrà: εἶτα μετὰ χρόνον τινα, λοιδορία κατ' ἐμοῦ πρὸς τὸν βασιλέα γέγονε, ὅτι τὰ κομερκίου ἐσκόρπισα. Martyrium S. Anastasij Persæ MS. τοῦ κομμερκιαρίου μὴ ἀνιέντος, &c. Chronicon Alexandrinum in Heraclio p. 900. καὶ Θεόδωρος ὁ ἐνδοξότατος Κομμερκιάριος ὁ τὴν ἰσάτιν. Apud Constantinum de Adm. Imp. cap. 43. occurrit nescio quis Michael κομμερκιάριος Χαλδίας. Balsamon in Responso 24. καταλλάκτης, ἢ κομμερκιάριος, ἢ ἰατρὸς, ἢ ἀστρολόγος. Apomasar in Mysteriis: ζητητέον περὶ μεγιστάνων, ἐνόχων, γραμματικῶν, κομμερκιαρίων, &c.

Κομερκιάρης, *Mercator*. Damascenus Studita Homil. 24. ἦτον τις Χριστιανὸς κουμερκιάρης, πλούσιος κατὰ πολλὰ καὶ ἀνελεήμων.

ΚΟΜΜΙΤΕΥΕΙΝ, *Commitere*. Glossæ Basil. κομμιτεύεται, βεβαιοῦται. Scholiastes Basilic. lib. 7. pag. 265. Μοδεστῖνος φησὶν, ὅτι κἂν μηδὲν ὅλως τῷ νενικηκότι διέφερεν, ἀπαιτεῖται ἡ ἐπερωτηθεῖσα καὶ κομμιτευθεῖσα ποινή. Adde p. 266. Vide Salmasium de Modo usurar. pag. 6. 5.

ΚΟΜΜΟΝΗΤΟΡΙΟΝ, ὑπομνηστικὸν, in Concilio Ephesino in Rescript. Episcoporum Constantinopoli inventorum. Glossæ Basilic. Suidas & Lexicon MS. Cyrilli: Κομμονιτόριον, ἐπιστολὴ προστακτικὴ ἀποστελλομένη εἰς χώρας. Glossæ MSS. κομμονιτόριον, ἐνταλτήριον εἰς ὑπόμνημα, παρὰ Ῥωμαίοις. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Κομμονιτήριόν ἐστι ἔνταλμα ὑπογεγραμμένον, κατὰ Λατινικὴν λέξιν. Idem Lexicon Cyrilli MS. Κομμονιτόριον, ἐνταλτήριον εἰς ὑπόμνησιν. Utuntur passim Scriptores, Codex Canonum Ecclesiæ Afric. cap. 92. 93. Concil. Calchedon. Act. 1. Justinianus in Nov. 128. cap. 17. in Edicto 12. Evagrius lib. 2. cap. 17. Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. cap. 10. &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Commonitorium*.

ΚΟΜΜΟΠΟΔΑΣ, *Cui incisa sunt crura*. Glossæ Basilic. ὅπου ἔχει τὰ πόδια, ἢ ποδάρια, κομμένα, ὁ Κομμοπόδας.

ΚΟΜΜΟΔΙ, *Gumma*, Κόμμι. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 131. τὰ δαμάσκηνα ἀπὸ τὰ ἄλλα ὅλα εἶναι καλίτερα καὶ ἄβλαβα, τὸ κομμύδι, ἤγουν ἡ κολυτζάνα τῶν μούσκλου καὶ δαμασκήνου, νὰ πίνῃ τινὰς μὲ κρασὶ, σκορπίζει τὴν πέτραν τῆς δυσουρίας.

ΚΟΜΟΔΑ, apud Suidam, & in Glossis Basilic. δόσις ἐπὶ τοῦ σεισμοῦ παρεχομένη. Ubi σιτισμοῦ legunt viri docti. Vide Gloss. med. Lat. in *Commodum*.

ΚΟΜΟΔΡΟΜΟΣ. Vide in Κωμοδρόμος.

ΚΟΜΠΑΡΙΟΝ. Vide in Κομβάριον.

ΚΟΜΠΑΡΟΣ, *Compar*. Suidas: Κόμπαρος δὲ συνέζευκται εἰς ὑπηρεσίαν τινὶ ὁμοίων τὴν αὐτὴν ἐκτελῶν χρείαν.

Κομπάρος, hodiernis Græcis est *Compater*, Συντεκνος, *Compere*. Vide Goarum ad Euchölog. pag. 385.

ΚΟΜΠΑΣΣΑΤΕΥΕΙΝ, *Compensare*, apud Scholiastem Basilic. ad lib. 13. pag. 109. Vide mox Κομπενσατεύειν.

ΚΟΜΠΑΣΣΟ, *Circinus*, Διαβήτης, ex Italico *Compasso*.

ΚΟΜΠΕΝΔΟΝ, Κόμπεντον. Vide in Κόμβενδος.

ΚΟΜΠΕΠΕΡ, & Κουμπέπερ, Scholiastes Nicolai Myrepsi, ad sect. 1. de Antidotis cap. 22. κουμπέπερ, τὸ καρδάμωμον. In ipso contextu Legi Κομπέπερ monet Fuchsius, negátque esse Cardamonum, sed esse quod Actuario Κομβέβα, vel Κομπέβα, appellatur, vulgò verò in Officinis *Cubeba*. Adde cap. 123. At cap. 21. In Cod. MS. legitur κουμπέπαις, cap. 97. κουμπέπες.

ΚΟΜΠΕΣΑΤΕΥΕΙΝ, *Compensare*. Glossæ Basilic. Κομπενσατεύει, Συλλογίζεται, ψηφίζει.

Κομπενσατίων, *Compensatio*. Eustathius de Tempor. intervall. ὁ θέλων ἀντιθέναι κομπενσατίονα, ἤτοι ἀντέλλογον τῷ φίσκῳ, ὀφείλει ἀποδεικνύειν εἴσω δύο μηνῶν, ὅτι κεχρεώστηται αὐτῷ ὅπερ βούλεται ἀντιλογίζεσθαι. Similia ferè habet Scholiastes Basilic. lib. 7.

ΚΟΜΠΙ. Myrepsus MS. sect. 1. cap. 20. 21. ῥοδοστάγμαν τῶν κομπίων.

ΚΟΜΠΛΑΤΙΩΝ, seu Κομπλετίων, *Completio*, cujus vocis vim haurire licet ex Justiniano Instit. de Empt. & vendit. §. 1. *In iis autem quæ Scripturâ conficiuntur, non aliter perfectam esse venditionem & emptionem constituimus, nisi & instrumenta emptionis fuerint conscripta, vel manu propriâ contrahentium, vel ab aliis quidem scripta, à contrahentibus autem subscripta: & si per tabellionem fiunt*,

fiunt, nisi & completiones acceperint, & fuerint partibus absoluta. Ubi Theophilus, & Schol. Basil. Ecl. 19. tit. 2. §. 1. εἰ μὴ κομπλεύονες παρακολουθήσουσιν, ἠγνοαμένης τῆς ὑπογραφῆς. Harmenopulus verò lib. 3. tit. 3. κομπλευσίων παρακολουθήσει. Est igitur *Completio*, *Perfectio instrumenti*, quod *stipulatione* præsertim completur, ut quæ *firmitatem Chartis omnibus accommodet*, ut est in veteribus instrumentis laudatis in Gloss. med. Lat. in V. *Stipulatio*: atque ita *Completio* definitur in Glossis Basil. κομπλατίονες, σύνοδος δύο ἢ τριῶν εἰς τὸ αὐτὸ, καὶ συμφωνία. Neque aliter hanc vocem vertit Ambrosius Camaldulensis apud Joan. Moschum in Limonario cap. 193. τότε λέγει αὐτῷ (τῷ κομμηκῷ, seu Tabellioni) ὁ Πάπας Ἀπολλινάριος, Ὕπαγε, ποίησον γραμμάτιον χρεωστικὸν πεντήκοντα χρυσίων λιτρῶν, ὡς ἀπὸ τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας εἰς τὸν Μακάριον τὸν δὲ τὸν πατέρα τῶν δὲ τῶν νεωτέρων, καὶ βάλε καὶ μάρτυρας, καὶ κομπλατίονα, καὶ αἶρέ μοι αὐτὸ τὸ πρόσωπον. Ubi Camaldulensis: *Appone testes, & stipulationem, & rata.* Scholiastes Basilic. ad lib. 22. pag. 78. εἰ δὲ καὶ διὰ συμβολαιογράφου γένηται τὸ ἔγγραφον, λάβῃ καὶ τὸ τέλεσμα, ἢ κομπλατίονα.

Κόμπλη, eâdem notione. Glossæ Basilic. Κόμπλα, ἡ τελείωσις. Ita leg. pro κόμιπλα. Novella Alexij Comneni de Testib. τῶν γὰρ δικαστῶν ἄλλων εἰς ἄλλας τρεπομένων ἐννοίας, καὶ τῶν μὲν τὰ ἔγγραφα, ἐξ ὧν ἡ σύγκρισις γένοιτο, μὴ ἄλλως ἀγοραῖα καλονομάζεσθαι, κατὰ τὴν Ἰουστινιάνειαν νεαρὰν, εἰ μὴ παρὰ ταβελλίωνι τελοῖτο, καὶ συνήθεις ἐπιφέροιντο κόμπλας, διατεινομένων. Infrà: ἀλλ' ὁ τῇ Ἄννῃ συνηγορεύων, τὰς κόμπλας τό γε νῦν ἔχον ἀφέμενος, &c. Gennadius in Explicat. Rhampelij: οὗτοι τζάκωμαν, κόπλην, καὶ πλήρωμα τοῦ ζητουμένου ἔργου. Ubi videtur leg. κόμπλην.

Κομπλατεύειν, *Complere*, *Stipulari*. Eadem Novella Alexij de Testib. τῶν δὲ ὑπογραφὰς τῶν ταβελλιώνων ἀφιεῖν λεγόντων, ἀγοραῖα τὰ ἔγγραφα συνιστᾶν, κἂν μὴ κεκομπλατευμένα τυγχάνοιεν. *Etiam si stipulatio non intervenerit.* Adde Scholiastem Basilic. ad lib. 20. pag. 446.

ΚΟΜΠΟΝΕΙΝ, *Componere*. Physiologus de Natura animalium MS. ubi de Columba: ἔρχεται ὁ ἀρσενικὸς, βάστα αὐτοῦ τὴν βρῶσιν ἄπετα εἰς τὸ στόμα του, καὶ χύνουσιν ἐκεῖνα· ἐτοῦτος γὰρ κομπόνει τα, κακεῖνα ἀναπεύουσιν.

ΚΟΜΠΟΣ. Vide in Κόμβος.

ΚΟΜΠΟΣΤΑ, *Compositum*, ex Ital. *Composta*. Extat apud Agapium in Geoponico cap. 186. πῶς κάμνουσι τὴν κομπόσταν. Κομπόστο, apud Myrepsum sect. 8. cap. 37. 67.

ΚΟΜΠΡΟΜΙΣΟΝ, *Compromissum*, πρόστιμον, in Gloss. Basilic. Metrophanes Archiepisc. Constantinopolit. in Epist. καθαιρέσει γὰρ ὑπόδικον σεαυτὸν ὑπογράψας ἐν τῷ κομπρομέσῳ καὶ συμφωνητικῷ γράμματι.

Κομπρομισιάριον, eâdem notione, in Gloss. Basil. συνταγὴ, ἢ πρόστιμον.

Κομπρομισιάριος, in iisdem Glossis, ὁ συντιθέμενος τῷ προστίμῳ. Δικαστὴς αἱρετικὸς, διαγνώμων.

ΚΟΜΦΑΚΤΟΡΕΣ, Κομφέκτωρες, *Confectores*, Qui bestias in Amphitheatro conficiebant: si quando enim bestiæ efferatæ stragem populo minarentur, ij immittebantur qui eas *conficerent*, ac occiderent: ἀναιρεταὶ in Gloss. Lat. Gr. Κομφέκτωρ, apud Eusebium lib. 4. Hist. Eccl. cap. 15. Vide notata in Gloss. med. Lat. in *Confector*. Glossæ Basil. Κομφάκτωρ, Κατασκευαστής.

ΚΟΜΦΙΡΜΑΤΕΥΕΙΝ, *Confirmare*, Βεβαιοῦν in Glossis Basilic.

ΚΟΝΑ, ἡ ὑγρὰ πίσσα, in Glossis Jatricis Græcobarbaris, ex Cod. Reg. 190. *Pix liquida.*

ΚΟΝΑΚΙ. Vide in Κονεύειν.

ΚΟΝΑΡΑ. Vide in Κουνάρι.

ΚΟΝΒΙΤΙΟΝ, *Convitium*, εἰς τὸ φανερὸν ὕβρις, in Gloss. Basilic. ubi perperam Edit. Κομβίνιον.

ΚΟΝΔΑΚΙΟΝ, Κονδακίζειν. Vide in Κόνταξ.

ΚΟΝΔΑΡΗΣ, Κονδάριον. Vide in Κοντάριον.

ΚΟΝΔΙΤΟΝ, *Conditum*, quod plerique Latini *Mulsum* vocant, inquit Cælius Aurelianus lib. 5. Tard. Pass. cap. 1. Κονδῖτος οἶνος, apud S. Athanasium Dial. 1. de S. Trinit. pag. 183. Macarius Homil. 16. ἡ γὰρ ἀρετὴ διὰ πολλῶν εἰδῶν ἀρτύεται, ὥσπερ ἔδεσμά τι τῶν ἀναγκαίων διὰ κονδίτου, ἢ ἑτέρου τινὸς, καὶ τοῦτο οὐ μόνον διὰ μέλιτος, ἀλλὰ καὶ πεπέρεως, καὶ οὕτως εὑρίσκεται χρήσιμον. Apophthegmata Patrum in Petro Pionita num. 1. θαρσεῖτέ μοι, ὅτι ὡς κονδῖτον αὐτὸ (συγκεραστὸν) ἔχω. Paulus Ægineta lib. 3. cap. 45. ἤτε νεφριτικὴ φοῦσκα, καὶ τὰ πρὸς τοῦτο συντιθέμενα κονδῖτα. Adde c. 37. Alexander Trallianus lib. 1. cap. 15. λαμβάνειν δὲ δεῖ τούτων διὰ θερμοῦ τινος προπόματος, ἢ ἀψινθάτου, ἢ κονδίτου. Lib. 7. cap. 5. πέπερι καὶ ὅσα διὰ πεπέρεως σκευάζεται, ὑδρόγαρόν τε καὶ κονδῖτον. Et lib. 9. cap. 1. οἶδα δὲ εἰς κονδῖτον ἔχον πλέον τοῦ πεπέρεως. Occurrit præterea apud Plutarchum in Parallelis, Palladam lib. 1. Anthol. pag. 60. Continuatorem Theophanis lib. 3. num. 43. in Hippiatr. lib. 1. cap. 2. 30. Actuarium de Medicam. compos. Nicolaum Myrepsum sect. 1. cap. 44. 46. in MS. & alibi, Moschionem de Morbis mulierum cap. 77. 116. &c. Vide Casaubonum ad Lampridium.

ΚΟΝΔΟΒΑΥΔΙΤΑΙ, Hæretici οἱ λέγοντες ἕνα Θεὸν εἶναι τῷ ἀριθμῷ, καὶ οὐχὶ τῇ ἀπαραλλάκτῳ ἰσότητι, inquit Timotheus Presb. de Hæretic. ubi hæc addit de illorum appellatione: Κονδοβαυδῖται δὲ λέγονται, διὰ τὸ ἐν τοῖς Κονδοβαύδου λεγομένοις ἔχειν αὐτοὺς συνακτήριον, κακεῖ συνάγεσθαι. Vide Nicephor. Callist. lib. 18. cap. 49.

ΚΟΝΔΟΣ, *Curtus*, in Gloss. Gr. Lat. Alibi: Κολοβὸς, ὁ Κονδὸς, *Curtus*. Corona pretiosa: *Corto*, Κονδὸς, Μικρός. Leo in Tacticis cap. 6. §. 26. τὰ δὲ ἱμάτια τῶν πεζῶν ἁπάντων ἔστωσαν κονδὰ μέχρι τῶν γονάτων αὐτῶν. Idem cap. 12. εἰ δὲ κονδότερον, τὸ αὐτοῦ κέρας. Mauricius lib. 12. Strateg. pag. 303. εἴτε ζωστάρια Γοτθικὰ, εἴτε καμελαύσια ἔχουσι κονδὰ, &c. Ita pag. 94. Adde pag. 160. ubi aliâ notione videtur sumi. Anonymus de Castrametatione: ξυλοκόντια κατέχοντας πάνυ κονδά. Passio S. Bonifacij Romani pag. 321. ubi Cod. Vaticanus habet τετράγωνος, Colberteus præfert κονδός. Myrepsus MS. sect. 10. cap. 77. λαβὼν ἔρια ῥυπαρὰ τὰ ἐν ταῖς μασχάλαις τῶν προβάτων εὑρισκόμενα κονδὰ καὶ οὖλα καὶ μαλακά. Ubi Cod. Fuchsij habuit κοντά. Utuntur præterea Adamantius lib. 2. Physiogn. Anatolius lib. 10. Geopon. Achmes cap. 223. &c. Vide Κοντός.

Κονδοχέρης, *Qui curtas habet manus*, ita cognominatus nescio quis Theodorus apud Theophan. an. 35. Justiniani.

Κονδεύειν, Κοντεύειν, Κοντίνειν, *Decurtare*, *Minuere*. Glossæ Græcobarb. Κολοβώσειν, νὰ κονδεύει, νὰ κοντύνει. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Δένη καὶ κόμπους δύο τρεῖς τάχα τε να κοντίνη.

Κονδό. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: ἡ δὲ εἶπεν, εἷς μαῦρος ἐπικατάρατος ἦλθε, καὶ ὅλα συνέτριψε· λέγει αὐτῇ, Κονδὸ κονδὸ, ἡ δὲ φησὶ, Ναὶ, ὄντως σαλὲ, &c.

ΚΟΝΔΟΥΡΑ. Vide Κοντοῦρα.

ΚΟΝΔΥΑΖΕΙΝ, Κόνδυον διδόναι, in Vita MS. S. Andreæ Sali cap. 1. ubi Codex Mazarinus συμπλέκεσθαι, *Manum conserere* præfert.

ΚΟΝΔΥΛΙ, Κόνδυλος. Portius: Κονδύλι, καλάμι, *Calamus*, δόναξ, κάλαμος. *Calamus scriptorius.* Gloss.

Gloss. Basilic. Κάννα, κονδύλοι τῶν καλάμων, &c. Nicetas de Constantinopol. Statu num. 5. οἱ δὲ γραφέας δόνακας, καὶ δοχεῖα μέλανος φέροντες, τόμοις τὴν χεῖρα ἐδίδοσαν, ὡς γραμματέας ἡμεῖς τωθάζοντες. Ubi Cod. Barbarogr. κονδύλια præfert. Locum Vide in Καλαμάριον. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Λοιπὸν ἔξαφες τὴν οκνήριαν, καὶ πιάσε τὸ κονδίλη,
Πασάνα δόσε ἑρμήνειαν, ὥσαν φαγὴν σὸ δείλη.

Threnus MS. de capta à Turcis Constantinopoli:

Καὶ μετανασενάγματα ἐκράτεν τὸ κονδήλιν.

Codinus de Offic. Palat. cap. 4. num. 1. τὸ δικανίκιον αὐτοῦ μετὰ τῶν κόμβων ἰνοκοπητόν· ὁ μὲν ἐπάνω κόνδυλος χρυσοῦς, λεῖος· ὁ μετ' αὐτὸν χρυσοῦς καὶ αὐτὸς, ἐνετυλιγμένος δὲ διὰ σχοινοπλοκίου ἀργυροῦ. Adde num. 9. 12. 18. 21. 23. 24. 26. &c. Ubi rectè observat Goarus, Procerum δικανίκια, *Nodis* aliquot insterstincta fuisse: *Nodos*, κόμβους, spatium verò inter nodos, κονδύλους, seu *Calamos* appellari: ac proinde nodos & calamos, materiâ, formâ & colore distinctos fuisse secundùm dignitatum gradus.

Κόνδυλος, eâdem notione. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij cap. 190. καὶ τοῦτο μεσώσας ἀξυγγίῳ χοιρείῳ, περίδησον τὸν κόνδυλον τοῦ ὀρνέου.

Κοντίλι, *Penna*, *Calamus*, κάλαμος, γραφεῖον. Theodorus Zygomalas Themeto Epist. 5. apud Crusium: ἀπὸ τόρα πιάνοντας τὸ κοντίλη σὸ χέρι, ἐχέρησα νὰ σοῦ γράψω.

Κονδίλιον, *Penicillus Pictorum.* Codex Reg. MS. 618. f. 283. v. ἐπάνω δὲ τῆς αὐτοῦ κεφαλαίων γράφε μετὰ ζωγραφικοῦ κονδιλίου, ὡς ἔθος ἐστὶν τῶν κονδιλίων.

Κοντιλονιόν. Vide Maximum Cythær. 10. Junij.

Κονδιλιμάχαρο, *Cultellus scriptorius.*

Κονδιλάτος, Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Τὰ μάτια κεῖνα τὰ γλυκία, κ' ἡ μύτη κονδιλάτη.

Id est, ni fallor, *Nasus instar calami, acutus.*

ΚΟΝΔΥΝΕΙΝ. Vide in Κονδός.

ΚΟΝΕΥΕΙΝ, *Diversari, Divertere ad aliquem, Hospitio uti*, ἐπισταθμεύειν, καταλύειν. Damascenus Studita Homil. 19. ἐκόνηψεν εἰς τὸ σπῆτιν ἐκεῖνο ὅπου ἦτον ἡ γυναῖκα του. Infrà: ἔκαμαν γοῦν ἐκεῖ κονεμένοι γ'. ἡμέρας. Synaxarium Maximi Cythærensis Episc. 24. Dec. in S. Nicolao milite: καὶ περνῶντας πρὸς τὸ βράδι, ἐκόνευσεν εἰς ἕνα καπηλεῖον. Ita 8. Aug.

Κονάκι, *Hospitium*, καταγώγιον, πανδοχεῖον.

ΚΟΝΕΩΣ μνήμη, *Pulveris memoria*, quæ 8. Id. Novembr. celebratur, ut pluribus observamus in nostra Constantinopoli lib. 4. sect. 5. num. 2. Theophanes an. 30. Justiniani: τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Δεκεμβρίῳ ς'. εἰς τὴν μνήμην τῆς Κόνεως ἐτελεύτησεν ὁ Τιμόθεος ἔξαρχος τῶν μοναστηρίων, &c. Sed legendum Νοεμβρίῳ, ex aliis Scriptoribus, ibidem monemus.

ΚΟΝΙΑ, ἡ σακτὴ τοῦ καυθέντος ξύλου, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Cinis ligni usti.* Moschopulo, ἡ ἄσβεστος, παρὰ τοῖς κοινοῖς κονία.

ΚΟΝΙΔΕΣ, *Lentes*, *Furfures capitis.* Agapius in Geoponico cap. 178. νὰ ἀφανίσῃς τὰς κονίδες.

ΚΟΝΙΔΙΒΟΤΑΝΟΝ, ἡ ἀγριοσαφίδα, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. ἡ ἀγρία σταφὶς, in Glossis Neophyti. *Labrusca.*

ΚΟΝΙΔΙΙΣ, Siculis, *Psyllium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 652.

ΚΟΝΙΛΗ, *Myrrhis*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 692.

ΚΟΝΝΙΣ, *Vermis species.* Vide in Ῥηξιφυλίτης.

ΚΟΝΟΡΤΑ, *Cohors.* Quippe N. pro H. seu aspiratione Latinorum usurpant Græci. Scholiastes Basilic. ad lib. 21. pag. 602. καὶ ὁ Πραίφεκτος δὲ τῆς κονόρτας, ἤτοι τῆς ἄλας, ἢ τοῦ λεγεῶνος, &c. Infrà: ἐξέρχεσθαι δὲ νόμον μὴ μίαν κονόρταν, μηδὲ μίαν ἄλαν, &c. Vide in N. & in Κόορς.

ΚΟΝΟΣΤΑΥΛΟΣ. Vide in Κοντοσταῦλος.

ΚΟΝΣΕΓΙΑΡΕΙΝ, *Consulere*, ex Ital. *Consegliare.* Theodosius Zygomalas in Epist. apud Crusium: καὶ ἔπαρ τὴν τοιμάντα σου, καὶ ἄμε σὸν αὐθεντην σου, καὶ ἔτι σε κονσεγιάρῃ σάτα κάμετο.

ΚΟΝΣΕΚΡΑΤΡΙΞ, *Consecratrix*, ita dicta *Iris*, *Gladiolus.* Glossæ Basilic. Κονσεκράτριξ, ἶρις. Occurrit apud Interpolatorem Dioscoridis lib. 1. cap. 1. ubi scribitur Κονσακράτριξ.

ΚΟΝΣΙΛΙΑΡΙΟΣ. *Consularis.* Constantinus Porphyr. lib. 1. de Themat. c. 1. ὑπὸ δὲ τῶν Ῥωμαίων βασιλείας ἀγόμενοι, εἰς ἐπαρχίας διῃρέθησαν, καὶ ἡγεμονίας, καὶ δύκατα, καὶ τοὺς καλουμένους Κονσιλιαρίους, τουτέστι βουλευτάς. Et c. 45. Ἐπαρχία Κύπρου τῆς νήσου ὑπὸ Κονσιλιάρειον, τουτέστι βουλευτὴν, πόλεις δεκατρεῖς. Lib. 2. cap. 1. ἐπαρχία δὲ Θράκης ὑφ' ἡγεμόνα ἐτέτακτο, καὶ ὑπὸ τὸν λεγόμενον Κονσιλιάρειον, τουτέστι βουλευτήν. Adde pag. 83. & Acta S. Maximi Conf. pag. 65. Vide Κονσουλάριος.

ΚΟΝΣΙΛΙΟΝ, Κονσέλιον, *Consilium.* Glossæ Basilic. Κονσέλιον, βουλὴ, καὶ συνέδριον ἐν φανερῷ ἀνδρῶν. Synodus Florentina pag. 20. Edit. Labbæi: καὶ οἱ λοιποὶ τοῦ κονσιλίου τῆς βασιλείας.

Κονσιλιάριος, *Consiliarius.* Acta Concilij Nicæni II. Act. 1. καὶ καθ' ἡμέραν ἀπέλυε πρὸς αὐτὸν Βονιφάτιον τὸν κονσιλιάρειον αὐτοῦ.

ΚΟΝΣΙΣΤΩΡΙΟΝ, *Consistorium.* Hesychius, & Lexicon MS. Cyrilli: Κονσιστώρειον, θεῖον συνέδριον. Suidas: Κονσιστώριον, παρὰ Ῥωμαίοις οὕτω λέγεται τὸ συνέδριον, καὶ τὸ σύστημα, ἔνθα περὶ τῶν ἐπειγόντων βουλεύονται. Glossæ Basilic. Κονσιστώριον, βασιλικὸν σέκρετον. Glossæ Juris MSS. Κονσιστόριον συκατάριον Βασιλέως. Facilis emendatio in Σεκρετάριον. Lexicon MS. Colberteum Cod. 6070. θεῖον κονσιστόριον, σικρετάρειον βασιλικόν. Concil. Calchedon. Act. 1. Σηκρηταρεῖον τοῦ θείου κονσιστορίου. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 51. ηὗρον αὐτὸν εἰς γωνίαν παρὰ μέρος ἱστάμενον εἰς τὸν ..... λεγόμενον κονσιστόριν. Suprà: σεκρεταρίκιν appellavit.

Κονσιστωριανὸς, *Consistorianus.* κόμης Κονσιστωριανὸς, in Nov. Justiniani 13. in Basilic. lib. 54. &c. Vide Gloss. med. Lat.

ΚΟΝΣΟΥΛΟΣ, *Consul.* Suidas: κονσούλους Αὐτοκράτορας αὐτοὺς τῶν Ῥωμαίων πολιτείαν διοικοῦντας ὠνόμασαν, οἷα προβόλους καὶ προηγόρους τινάς. Eundem vide in Ὕπατος. Constantinus M. in Epist. ad Silvestrum Pap. οἱ Πατρίκιοι, καὶ οἱ Κόνσουλοι, ἤγουν ὕπατοι, καὶ τὰ λοιπὰ ἀξιώματα.

Id etiam nominis erat Pisanorum Legatis qui Constantinopoli morabantur. Pachymeres lib. 2. cap. 32. Βενετικοῖς δὲ καὶ Πισαίοις τὰ ὅμοια προσεφιλοτιμεῖτο, τοῖς μὲν ὑπὸ Παΐλῳ, ὃν Ἕλλην ἂν εἴποι Ἐπίτροπον, τοῖς δὲ Πισαίοις Κονσούλῳ, ἐφόρῳ νόμοις τοῖς αὐτῶν χρωμένοις, πράττειν τε τὰ αὐτῶν ἀκολούθως, ἐλευθέρως διαβιοῦντας. Gregoras lib. 4. οἵ γε μὴν κατὰ χρόνους τακτοὺς ἄρχειν ἀποστελλόμενοι, ὁ μὲν ἐκ Βενετίας καλεῖται Μπαΐλος, ὁ δ' ἐκ Πίσης Κόνσουλος. De Pisanorum Consule agit præterea Codinus de Offic. Palat. cap. 7. n. 9. ut & de Anconitanorum Consule num. 10. Vide Gloss. med. Lat. in *Consul.*

Κονσουλάριος, *Consularis.* Glossæ Gr. MSS. Reg. κονσουλάρειος, ὁ ὕπατος. Lexicon MS. Cyrilli & Glossæ Basilic. ὑπατικός. Justinianus in Nov. 8. cap. 1. μήτε ἄλλην οἱανοῦν ἀρχὴν, μήτε ὑπατικὴν, μήτε ἡγεμονικὴν, ἃς δὴ κονσουλαρίας τε καὶ κορρηκτορίας καλοῦσιν. Habetur in Concilio Calchedonensi part. 1. c. 38. Epistola Pulcheriæ Augustæ missa πρὸς τὸν κονσουλάριον Βιθυνίας Στρατηγόν. Martyrium S. Bassæ Martyris à Filiar. ἀπελθὼν οὖν εἰς Μακεδονίαν, ἀπήγγειλε τῷ Βικαρίῳ

ζῶ

ζῶ αὐτὴν, καὶ μένεται Λεόντιος Κονσυλάριος κρατῆσαι αὐτήν. Hierocles in συνεκδήμῳ MS. Ἐπαρχία Δακίας τῆς παραποταμίας ὑπὸ Κονσυλαρίῳ πόλεις πέντε, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Consularis* & *Consularius*.

Κονσυλαρία, *Provincia quæ à Consulari regitur*. In Nov. 28. Justin. cap. 5. Vide Henric. Valesium ad Excerpta Dionis p. 101.

ΚΟΝΣΟΥΛΤΑΤΙΏΝ, *Consultatio*. Justinianus Nov. 28. δίδομεν δὲ καὶ τοῦτο, τὸ τὰς ἐφέσεις τὰς παρ' αὐτοῦ κατὰ τὸ τῶν περιβλέπτων Ἀρχόντων σχῆμα, παρά τε τοῖς ἐνδοξοτάτοις Ἐπάρχοις, παρά τε τῶν ἐνδοξοτάτων ἡμῶν κατὰ κονσυλτατίωνα κρίνεσθαι Κοιαίστωρι. Et Nov. 29. ὥσπερ κατὰ τάξιν κονσυλτατίωνος αὐτῶν ἀκροάσεται.

ΚΟΝΤΆ, Κοντύτερα, *Prope*, *Iuxta*, *Apud*, ἐγγὺς, ἐγγύθεν, ἄγχου, ἐγγύτερον. Glossæ Græcobarb. Ἀγχέμαχοι, οἱ ἐγγύθεν μαχόμενοι οἱ ἄνθρωποι ὅπου πολεμίζουσιν ἀπὸ κοντά. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Ἀγχοῦ δὲ ἐστι τὸ κοντὰ, Ἀγχιτέρμων, ὁ γείτων.

Anonymus de Locis Hierosol. num. 2. καὶ κοντὰ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Δαβὶδ ἔστιν ἡ κοιλάδα τοῦ κλαυθμοῦ. Utitur præterea num. 6. 9. 11. 12. Damascenus Hieromonachus serm. 25. ὁ καθεὶς Χριστιανὸς κοντά του ἔχει τὸν σταυρὸν, &c. Historia Apollonij Tyrij MS. λέγει αὐτοῦ ὁ ἁλιεὺς, ἡ Τρίπολις κοντάναι· ἔχει δὲ δύο μίλα, κοπίασε. Historia Apollonij Tyrij Edita:

Ἀφέντης τοῦ ἐδέχθηκε, κοντά του τὸν καθίζει.

Passim.

Ἀποκοντά, *Cominus*, Συσταδὸν, Ἐγγύθεν.

Κοντεύειν, *Appropinquare*, *Accedere*, *Appellere*, ἐγγίζειν, πλησιάζειν. Glossæ Græcobarb. ὁ πλησίον βαίνων, ὅπου ἔρχεται σιμὰ, ὅπου κοντεύει. Alibi: παραθαλάσσιος ὅπου κοντεύει τῆς θαλάσσης. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 9.

Ἐκεῖσε γὰρ ἐκόντευε τὸ δολερὸν γομάρι.

Et lib. 12.

Ἀφ' ὧν ὅλοι τους ἴδωσι ὅτι κοντέβη μέρα.

Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Βλέποντα σίμωσ' ὁ καιρὸς, κ' ἡμέρες ἐκόντεψαν.

Ἀσιμοκόντευτος, *Inaccessus*, vel *Inaccessibilis*. Glossæ Græcobarb. Ἀπροσπέλαστος εἰς τὴν γλῶ, Ἀσιμοκόντευτος εἰς τὴν γλῶ.

ΚΟΝΤΆΚΙΟΝ, inquit Arcudius lib. 6. de Concord. pag. 433. Presbyteri Græci vocant tenuem membranam, rotundo ligno, quasi jaculi fragmento (κοντῷ) circumvolvi ab antiquis solitam. Epimerismi Herodiani MSS. & Moschopulus: Τόμος, Κοντάκιον. Latini *Scapum* Τόμον, seu Chartam vocant, Græci recentiores κοντάκιον: *Scapus* enim & κόνταξ idem sunt: *Scapus* verò est longa fustis. Typicum MS. Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap. 24. καὶ ἀπογραφαὶ τῶν τοιουτοτρόπως ἐξοδιαζομένων νομισμάτων ἐν ἰδιάζοντι κοντακίῳ καταστρωννύμεναι εἰς τὸ δοχεῖον κεῖσθαι ὀφείλουσιν. Pro Missali vel certè pro libro Ecclesiastico usurpat Euchologium in Ordinatione Presbyteri: καὶ ἀπερχόμενος ἵσταται μετὰ τῶν πρεσβυτέρων ἀναγινώσκων τὸ κοντάκιον. Ut & Balsamon in Resp. 5. οἱ μὲν ὀρθόδοξοι ὄντες ἐν πᾶσι, κἂν ὦσι τῆς Ἑλληνίδος φωνῆς πάμπαν ἀμέτοχοι, μετὰ τῆς ἰδίας διαλέκτου ἱερουργήσουσιν, ἀντίγραφα ἔχοντες τῶν συνήθων ἁγίων εὐχῶν ἀπαράλλακτα, ὡς μεταγραφέντα ἐκ κοντακίων καλλιγραφηθέντων διὰ γραμμάτων Ἑλληνικῶν. Pro quovis Ecclesiastico Codice usurpat pariter Codinus de Offic. cap. 1. n. 13. Ὁ Ἱερομνήμων εἰς τὸ βλέπειν τὰς εὐχὰς ὄπισθεν τοῦ Ἀρχιερέως, κρατῶν τὸ ἐνθρονιασμὸν, καὶ τὸ κοντάκιον τῆς χειροτονίας. Ubi Catalogus Reg. ὁ Ἱερομνήμων κρατῶν τὸ κοντάκιον τὸ Πατριαρχικὸν ἐν τῇ λειτουργίᾳ, &c. Qui porrò hisce libris Ecclesiasticis præerat, & horum curam habebat, dictus inde Ἄρχων τῶν κοντακίων, apud Joannem Episcopum Cypri in Resp. ad Cabasilam, & in Catalogis Officiorum Magnæ Ecclesiæ, in quibus collocatur in quinta Pentade: tametsi non desunt qui Contarijs (de quibus mox agimus) concinendis præfuisse existiment.

Κονδάκιον, *Missale Ecclesiæ*. Breviarium adespoton, ubi res sacræ recensentur: κανδήλαι, μανουάλιον, ξυστίον, κονδάκιον τῆς ἐκκλησίας.

ΚΟΝΤΆΚΙΟΝ, *Brevis Hymnus*, sic dictus à voce Κοντὸς, *Parvus*, eo quòd paucis laudes alicujus Sancti vel festi complectatur. Ita Goarus ad Euchologium pag. 57. 155. ubi aliorum sententias expendit, additque ejusmodi Contariorum auctorem haberi Romanum Diaconum Emesenum, qui sub Anastasio Dicoro vixit an. 500. ex Menæis 1. Octob. Miracula S. Georgij Mart. num. 10. λέγει αὐτοῖς ὁ ἅγιος, Ψάλλετε τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου. Codinus c. 7. num. 13. εἰσέρχονται καὶ οἱ ψάλται, καὶ πολυχρονίζουσι, ψάλλοντες καὶ μετ' αὐτὸ τὸ κοντάκιον. Habentur in Cod. Colberteo 4113. varia Excerpta ex Sanctis Patribus, & ex Vitis Sanctorum in triginta tria Contacia digesta, quibus vicem obtinent Commentariorum.

Κονδάκιον, eâdem notione. Synaxarium Colberteum MS. 1. Octob. in S. Romano, cujus suprà meminimus: τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου Ῥωμανοῦ καὶ ποιητοῦ τῶν κονδακίων.

Παρακοντάκιον, *Responsorium*, Latinis: de quo egimus in Gloss. med. Lat. ubi ex Rhabano observavimus inter Antiphonas & responsoria hoc interesse, quòd in Antiphonis unus dicit versum, in responsoriis verò alternant versibus chori. Goarus ad Euchologium pag. 123. aliud esse ait apud Græcos ἀντίφωνον, aliud ἀντιφωνὴν: ac Antiphonam dici sententiam vel modulum cuilibet Psalmo decantato adjunctum, & quasi ex opposito respondentem: Antiphonum verò Psalmi versus aliquot, ad quorum singulos una & eadem fit semper ab altero choro responsio. Antiphonæ igitur quodammodo respondet Κοντάκιον, Antiphono verò Παρακοντάκιον, quod ita describitur à Philippo Pigafetta ex Græcorum, à quibus accepit, sententia, *Paracontaci sono Himni dé Santi, i quali sono alternamente Cantati in questa maniera: Sara un choro de quatro Caloieri, che canteranno le Laudi di un Santo; due di loro prima cantano, & poi tacciono, & gli altri due poi il canto repigliano, & poi cessano, & ricominciano que gli altri due, & in forma tale si vanno vincedevolmente cambiando & dando luogo.* Quibus quidem verbis satis exprimitur Responsorius noster cantus, in quo à duobus Clericis, primò canitur versiculus, qui à choro repetitur: rursum deinde alter ab iisdem decantatur, quo exacto chorus primum versiculum repetit. Denique iidem *Gloria Patri* adjungunt: chorus verò secundum versiculum repetit. Ab ejusmodi repetita semel ac iterum in versiculis canendis retrocessione, Græci Tactici velitationem militarem

Παρακοντάκιον appellarunt. Leo cap. 7. §. 11. ex Cod. Reg. γυμνάσεις εἰς τὸ ἐπέρχεσθαι ἀλλήλοις ἄνδρας β'. καὶ ὑποχωρεῖν, καὶ πάλιν ἀπελαύνειν, καὶ ἐξελίσσειν κατὰ τὸν τύπον παρακοντακίου. Hinc emendandus Constantinus in Tactic. pag. 7. καὶ πάλιν ἀπελαύνειν καὶ γυμνάζεσθαι κατὰ τὸν τύπον τοῦ παρακονταρίου, legendum enim παρακοντακίου, licèt ita præferant Codices Checi & Regius. Jamverò quomodo hæc velitatio perageretur, percipere licet ex eodem Leone cap. 7. §. 37. Ἑτέρα δὲ κίνησις, ὥστε ὑποχωρεῖν ὀλίγον, καὶ πάλιν ἀντιστρέφειν, &c. Mitto reliqua.

ΚΌΝΤΑΞ, *Telum, jaculum.* Photius in Nomocan. tit. 13. cap. 29. pag. 241. 1. Edit. μόνον ἢ παίζειν ἔξεστι Μονόβολον, καὶ κοντομονόβολον, καὶ κωντανὸν κόντακα, χωρὶς τῆς πορπῆς. Ubi Balsamon: κωντὸς, κόνταξ χωρὶς τῆς πορπῆς, ὁ ἀκοντισμὸς χωρὶς περόνης, ἤγουν σιδήρου, ἀπὸ κοντοῦ τινὸς οὕτω κληθείς. Laudat Salmasius ad Plinium pag. 1032. epigramma Ruffini cujusdam, in quo κόνδακα παίζειν habetur, ubi jaculationis speciem esse ostendit. Vide Gloss. med. Lat. in *Quintana.*

Κονδακίζειν, Παρακονδακίζειν, *Velitari, Lanceis depugnare.* Theophanes anno. 11. Pogonati: κατέλιπε τοὺς στρατηγοὺς καὶ τὸν λαὸν, κελεύσας παρακονδακίζειν καὶ ὑποστεῖλαι αὐτοὺς ἐκ τοῦ ὀχυρώματος. Ubi Miscella lib. 19. *Iubens cum lanceis vibrantibus exercitari.*

ΚΟΝΤΆΡΙΟΝ, *Verutum, Venabulum, Telum, Hasta, Spiculum,* Βέλος, δόρυ. Κοντάρι, hodie. Eustathius ad Odyss. ι. κόντον, τὸ παρ' ἡμῖν κοντάριον. Glossæ Gr. Lat. κοντὸς, *Pertica, Sudis, Camax.* Glossæ MSS. Reg. Δόρατα, κοντάρια, λογχάρια. Rursum: ξυστὸς, ὁ κοντὸς, ὁ ἐστι κοντάριον. Aliæ: Γαισὸς, τὸ κοντάριον. Scholiastes Oppiani lib. 2. v. 25. δοῦρα, κοντάρια. Et v. 329. ἔγχεα, κοντάρια. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Δόξα καὶ εὐδοκία, Δόρυ καὶ τὸ κοντάριν.

Chronicon Alexandrinum an. 7. Phocæ: ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐβλήθη εἰς κοντάριν, καὶ οὕτω καὶ ἡ αὐτὴ περιήχθη. Theophanes eod. an. εἰς τὸ κοντάριν εἰς ὃ γυμνάζονται οἱ Τύρωνες. Nicetas in Joanne: δόρυ διαβαστάσας. Ubi Cod. Barbarogr. κοντάριον λαβών. Anonymus in Rhetoricam Aristotel. pag. 75. τὰ κοντάρια ἔχουσι τὸ ἄκρον, ἔνθα τὸ ξίφος ἐστὶν παροξυσμένον φύσει. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Κ' εἰς τὴν δεξιὰν τῆς χέραν βάσα καλὸν κοντάριν.

Joannes Cananus: καὶ ἔχρησαν ἀντὶ κονταρίων. Occurrit passim, præsertim apud Tacticos, Mauricium lib. 1. cap. 1. Leonem cap. 6. §. 2. 6. 22. 23. 37. 39. cap. 7. §. 87. Constantin. de Adm. Imp. cap. 9. 46. Astrampsychum, Codin. de Offic. cap. 17. num. 31. 53. Demetrium Constantinopolit. in Hieracosophio pag. 33. 34. 36. in Histor. Apollonij Tyrij, &c.

Κονταροθήκη, *Contorum Theca.* Scholiastes Oppiani lib. 2. Halieut. δουροδόχη, κονταροθήκη.

Κονταροξίφαρον, *Hasta cum ferro acuminato.* Nicetas in Isaacio lib. 2. num. 4. ex Cod. Græcobarb. βασιλεὺς κονταροξίφαρα κρατῶν ἐν τῇ χερσὶν αὐτοῦ, &c. Ubi Cod. al. καὶ βέλη νεοχάλκευτα φέρων. Et mox: βλέπεις, ὁ βασιλεῦ, τὰ τοιαῦτα ξίφη. Vide ξίφος.

Κονταρόπουλλον, *Hastula, Parva hasta.* Glossæ Græcobarb. Ἀκόντιον, δοράτιον, μικρὰ λόγχη, κονταρόπουλλον, μικρὸν κοντάριν.

Μακροκόνταρον, *Longa hasta.* Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 7.

Μὲ τὸ μακροκόνταρο τοῦ ἅπαντα τὰ ὅπλ' ἂς λάβῃ.

Κοντάτος, *Hastatus.* Mauricius lib. 2. Strateg. c. 1. ἐκ τῶν γὰρ ἐπὶ μιᾶς τάξεως τῆς πάντα στρατοῦ ἀγῶσθαι κατ' ἐξαίρετον κοντάτους λογιζόμεθα πολλὰ ἐναντία ἐπακολουθεῖν. Adde. cap. 5. 7. lib. 7. cap. 1.

Κονταράτος, *Contatus, Conto vel Contario armatus.* Leo in Tacticis cap. 12. §. 41. εἰ μὲν γὰρ κονταράτοι οἱ ὀπίσω τῆς τετάρτης οὐ δύνανται φθάζειν εἰς τὸ ἔμπροσθεν. Et §. 117. τὸ δὲ πρῶτον καὶ δεύτερον τῆς ἀκίας, καὶ τὸ οὐραγὸν, ἤγουν τὸ ὄπισθεν, καὶ τὸ πρὸ αὐτοῦ κονταράτους εἶναι· τὸ δὲ τρίτον καὶ τέταρτον τοξότας. Adde cap. 14. §. 28. cap. 18. §. 37. Julius Africanus MS. cap. 66. μαχόμενοι δὲ, ὅτε ἐπὶ διώκουσιν, ὀφείλουσιν εἶναι ἔμπροσθεν οἱ κονταράτοι, ἔπειτα οἱ σπαθάτοι, καὶ οἱ ῥιπταρισταί. Anonymus Tacticus MS. de Tuenda Urbe obsessa: καὶ ἐν τῇ πόρταις τοξότας καὶ σφενδονίστας ἐφιστᾶν, καὶ ἀκοντιστὰς, καὶ κονταράτους, καὶ σύνθημα πᾶσι δοῦναι. Heronis Παρεκβολαὶ MSS. ὁπλίτας ἤτοι κονταράτους. Infrà: τοὺς τοξότας καὶ σφενδονιστὰς, καὶ ἀκοντιστὰς, ἔτι καὶ τοὺς κονταράτους παρατάσσων, &c.

Κονταρεύειν, Κονταρεύγειν, *Hastâ percutere, Dimicare.* Glossæ Græcobarb. νὰ πολεμίζει, νὰ κονταρεύει. Alibi: ἀκοντίζει, ἄνω ῥίπτει, κονταρεύγει. Demetrius Zenus in Batrachom.

Ὅπου τὸ ἐκοντάρευσο Ψιχάρπαργας ὁ νέος,

Ὁμπρὸς του ἐξαπλώθηκε, ἔπεσε, καὶ φονεύθη.

Κονταρέα, *Ictus contarij.* Theophanes an. 17. Heraclij: ἐπληγώθη ὑπὸ τῶν πεζῶν ὁ βασιλέως ἵππος—εἰς τὸ μηρὸν αὐτοῦ λαβὼν κονταρέαν. Ubi Miscella, *Lanceæ ictu percussus.* Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

πρόσταξε καὶ ἂς καβαλικεύσωσι, καὶ ἂς δόσουν κονταρέας.

Κοντάρεμαν, *Iaculatio*, Κονταρισμὸς, in Glossis Græcobarb.

Κονταρέμενον, *Telum.* Glossæ Græcobarb. Ἀγανέησιν, ἀκοντίοις, κονταρεμένοις.

Κονδάρη, *Hasta*, pro κοντάριον. Corona pretiosa: Κονδάρη, *Hasta*, Δόρυ. Mauricius lib. 3. Strateg. c. 14. καὶ ἐὰν μακρότερον τὸ ἀντικέρας εὑρεθῇ, πρότερον ἐπὶ κέρας κλίνεσθαι, τουτέστιν ἐπὶ κονδάριν, &c.

Κονδάριον, eâdem notione. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Κονδάρια οὐκ ἔχασι οἱ δύο καλοὶ στρατιῶται,

Για τοῦτο οὐκ ἐδώκασι, ὡς τέσσερα στὰ κονδάρια.

Idem lib. 7.

Οὐδὲν ἐπίστευα πολὺ σπαθία ἢ μὲ κονδάρια.

ΚΌΝΤΑΡΧΟΣ, Dignitatis nomen. Theodosius Monachus de Urbis Syracusanæ expugnatione, ex vers. Lat. *cùm igitur, ut dicere institui, nequissima Urbs omnium potiretur Contarchum, Imperij nomen id est, sui nominis celebritate neutiquam dignum putavit, donec nos sub jugum mitteret.* Agit de Panormo à Saracenis tum habitata.

ΚΟΝΤΆΣ. Vide in Κόντος.

ΚΌΝΤΖΑ, *Odor, Suffitus*, Ital. *Conza*, & *Concia.* Agapius Cretensis in Geopon. cap. 49. ἀμὴ δὲν πρέπει (μὲ φαίνεται) τὸν οἶνον, ὅπου εἶναι μὲ τὴν κόντζαν αὐτὴν, νὰ βάνῃ ὁ ἱερεὺς εἰς τὴν ἕνωσιν.

ΚΟΝΤΊΚΤΩΡ. Eusebius lib. 10. Hist. Eccl. cap. 5. ἵνα λαβὼν παρὰ τοῦ λαμπροτάτου Λατρωνιανοῦ τοῦ Κοντίκτορος Σικελίας δημόσιον ὄχημα. Alij Codd. habent Κοντήκτορος. Sed emendandum in Κορρήκτορος rectè monet Valesius, maximè ex Inscriptione Panormitana apud Gualterum in Tabulis Siculis num. 164. ubi idem Latronianus *Corrector Siciliæ* nuncupatur. Ita nihili est quod Meursius *Contector* vertit: cùm hæc vox nusquam occurrat.

ΚΌΝΤΙΛΟΣ, Κοντιλάτος. Vide in Κονδύλι.

ΚΟΝΤΊΝΙΟΝ, *Continuum*, τὸ συνάπτον, in Glossis Basilic. Κοντινιῶς, συναπτῶς. Ibid.

ΚΌΝΤΙΝΟΝ. Potionis seu medicamenti species pro accipitribus. Orneosophium cap. 77. p. 232. ποίησον κόντινον, καὶ δὸς αὐτῷ ποτὸν οὕτως ὂν ἀρτύσεις, πεπέρεως κόκκους ς'. οἶνον παλαιὸν, μέλι, κύμινον, καὶ ὠοῦ τὸ λευκόν. Τοῦτο ἅπαξ τῆς ἡμέρας δὸς φαγεῖν, καὶ ἰαθήσεται.

ΚΟΝΤΊΟΝ, *Campanula* ex ære fabrefacta, quâ in Refectoriis utuntur Monachi. Vide in Παναγία.

ΚΟΝΤΟΒΕΥΕΙΝ. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 9. οἱ δὲ καὶ εἰς τὴν πρύμναν μετὰ κονταρίων κοντοβεύομενοι. Ubi Meursius legit κοντεύομενοι. Vide in Κοντάριον.

ΚΟΝΤΌΜΑΞ, *Contumax*, ἀπειθὴς, in Gloss. Basilic.

ΚΟΝΤΟΜΕΛΙΑ, *Contumelia*, ἡ διὰ λόγων ὕβρις, κολαφρόνησις, in Gloss. Basilic.

ΚΟΝΤΟΜΟΝΟΒΟΛΟΝ. Vide in Μονόβολον.

ΚΟΝΤΟΟΣ,

ΚΟΝΤΟ'ΟΣ, *Simus*. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Σιμὸς δὲ ἐστι ὁ πατὸς, ὃν λέγομεν κοντόον.

ΚΟΝΤΟΠΑΙ'ΚΤΗΣ, Exercitationis ludicræ species, qua Pueruli in summo conto lusitabant & invicem luctabantur. Balsamon ad Synod. VI. Can. 51. ἔοικε δὲ διὰ τῶν τοιούτων κανόνων ἐπιτίμια ἐπινοηθῆναι τὰ βασιλικὰ παίγνια, τοῦ κοντοπαίκτην δηλαδὴ, τοῦ μάρωνα, &c. Laudatur à Salmasio ad Plinium pag. 1032. Epigramma Juliani Parabatæ εἰς Κοντοπαίκτην, in modum Ænigmatis, ad cujus explicationem hæc affert ex Chrysostomo: τί ἄν τις εἴποι περὶ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν, οἳ κόντων ἐπὶ μετώπου βαστάζοντες, καθάπερ δένδρον ἐρριζωμένον ἐπὶ τῆς γῆς, οὕτως ἀκίνητον διατηροῦσιν, ὥστε παιδία μικρὰ ἐπ' ἄκρου τοῦ ξύλου παλαίειν ἀλλήλοις· παρασκευάζουσι δὲ τὸ μέτωπον μόνον δεσμοῦ παντὸς ἀσφαλέστερον. Meminit præterea ejusmodi Κοντοπαικτῶν Diomedes Grammaticus in Scholiis in Dionysium Thracem.

ΚΟΝΤΟ'Σ, *Brevis*, *Parvus*. Idem quod Κονδὸς, de qua voce suprà egimus. Glossæ MSS. Colberteæ: πυγμαῖος, ὁ κοντός. Theophanes an. 27. Copronymi: καὶ ἐνδύσαντες αὐτοῦ σηρικὸν ἀμανίκωτον κοντὸν, &c. Scylitzes pag. 695. Στέφανος ὁ Δομέστικος τῶν σχολῶν τῆς δύσεως, ὃν διὰ τὸ βραχὺ τῆς ἡλικίας Κοντοστέφανον ἐπωνόμαζον. Symeon Logotheta in Leone Armenio n. 1. ἦν δὲ τὴν ἡλικίαν κοντὸς, *Staturâ pusillus*. Ita similiter dictus alter Κοντολέων, apud eundem Scylitzem pag. 706. Mauricius lib. 12. Strateg. pag. 302. καὶ τὰς κουρὰς αὐτῶν γίνεσθαι, καὶ μὴ ἀφεῖναι αὐτοὺς τελείας τρίχας χρήσιμόν ἐστιν. Sic passim alij, Leo in Tacticis cap. 6. n. 26. 37. cap. 7. n. 48. cap. 12. n. 85. cap. 14. num. 76. cap. 18. num. 83. Constantinus in Tactic. pag. 5. 19. Achmes Onirocrit. cap. 232. Orneosophium pag. 243. &c.

Κοντοκρατεῖν, *Supprimere*, *Comprimere*, *Parcere*, Καταστέλλειν, ἐπέχειν, φείδεσθαι.

Κοντολογία, Κοντολόγιον, *Breviloquium*, βραχυμυθία. Glossæ Græcobarb. Συντόμως, εἰς συντομίαν, ἢ εἰς κοντολογίαν. Historia Apollonij Tyrij:

Κοντολογία ἐκάτεχε εἰς τὶς καλὰ νὰ κάμη.

Damascenus Hieromon. serm. 9. κοντολογία, εἰς τὴν ἕκτην ὥραν τῆς νυκτὸς ἀνέστη. Maximus Cythær. 4. Febr. καὶ εἰς κοντολόγιον ἑρμηνεύοντας καὶ ἐξηγούμενος, &c.

Κοντομάχεσθαι. Vide Demetrium Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij pag. 106.

Κοντομύτης, nescio quis dictus à brevitate nasi, apud Continuatorem Theophanis lib. 3. num. 39. lib. 4. num. 22. & Codinum in Orig. Constantinopolit. num. 21.

Κοντοπόδης, Κοντοπόδαρος, *Qui curtos pedes habet*. Orneosophion pag. 244. ὁ περίτης ὀφείλει εἶναι κοντοπόδης μακροδάκτυλος. Et pag. 246. τὰ ἐξυπλέελα ὀφείλουσι εἶναι κοντοπόδαρα.

Κοντοράβδιν, *Clava*, *Scipio*, *Baculus brevior*. Cyrillus in Lexico: Ῥόπαλον, παλούκιν, ἢ κοντοράβδιν.

Κοντοσκάλιον, *Parva scala*, ut fuit illa Constantinopoli, de qua pluribus egimus in ejusdem Urbis descriptione.

Κονδοχέρης, *Qui curtas manus habet*, ita quidam appellatus apud Theophanem pag. 200. Vide Alemannum ad Procopij Anecdota p. 82. 1. Edit.

Κοντόψιος, *Qui parvos oculos*, vel *parvam faciem habet*. Orneosophium pag. 245. τὰ τζουράκια ὀφείλουσιν εἶναι κοντόψια, τετράγωνα, πλατυκέφαλα.

Κονταίνειν, *Stringere*, *Diminuere*, *Abbreviare*, συστέλλειν, συσφίγγειν, συντέμνειν.

Κοντεύγειν, eâdem notione. Threnus MS. de capta à Turcis Constantinopoli:

Λοιπὸν κοντεύγω τὰ πολλὰ, στρέφισμε τοὺς Ουκγλίζους.

Κοντινίσκειν, eâdem etiam notione. Glossæ Græcobarb. Συντομεύειν, νὰ συντομεύει, καὶ νὰ κοντινίσκῃ.

ΚΟ'ΝΤΟΣ, *Comes*, ex Ital. & Gallico *Conte*. Nicetas in Andronico lib. 1. num. 9. ἐκοῦν τοῖς στρατηγοῖς ὁπλάρχης, οὓς Κόντους εἴπη τις ἂν Λατινικῇ διαλέκτῳ χρώμενος. Georgius Pachymeres lib. 3. cap. 6. Λατίνῳ μεγιστᾶνι, ὃν ἂν ἐκεῖνοι φαῖεν σεμνύνοντες Κόντον. Et cap. 8. de Carolo Siciliæ Rege: ἀδελφὸν Ῥηγὸς τῶν Φραντζίσκων ὄντα, καὶ εἰς Κόντους τεταγμένον τὸν Κάρουλον. Et lib. 4. cap. 29. de eodem Carolo: ἤδη γὰρ τὸν Μαφρὲ καταλύσας, ἐμεγαλύνετο Ῥὴξ, ὁ πρότερον Κόντος. Nicephorus Gregoras lib. 4. τὴν δὲ ἑτέραν ὄνομα Ἑλένην συζεύγνυσι Κόντῳ τινὶ τὴν ἀξίαν, ὄνομα Βιντιμίλια. Utitur præterea lib. 8. initio, & lib. 11. pag. 243. 1. Edit. Cantacuzenus lib. 1. Hist. cap. 40. ἐπύθοντο ὡς τὸ τῆς Σαβωΐας ἄρχοντος, ὃν Κόντον ἡ Λατίνων γλῶσσα καλεῖ.

Κῶντος scribitur in Actis Concilij Florentini p. 33. Edit. Labbæi.

Κοντὰς, apud Anonymum MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ὡσαύτως καὶ οἱ εὐγενεῖς Δουκάδες καὶ Κοντάδες.

Κοντίδες, *Comites*. Ducas Hist. cap. 14. πάντες οἱ Ῥηγάδες, καὶ Δοῦκαι, καὶ Κοντίδες. Glossæ Græcobarb. Μεγιστάνοι, ἄρχοντες, κουντίδες.

Κοῦντος, *Comes*. Κουντέσα, *Comitissa*. Idem Anonymus, ubi de uxoris Brenensis Comitis morte:

Διαβάντα ὀλίγος καιρὸς ἀπόθανε ἡ Κουντέσα,
Τοῦ Κούντου τοῦ Μπρένα ἡ γυνή.

Κοντοσταῦλος, Κονοσταῦλος, Dignitas in Aula Constantinopolitana, alia à Comite stabuli, seu equorum Imperatoris præfecto. Is enim præerat copiis Francicis, seu Latinis, ad Palatij vel ipsius Principis custodiam evocatis: sic porrò appellatus, quòd non duntaxat regiarum copiarum Duces, sed etiam quivis Centuriones ita in Francia dicerentur, ut à nobis observatum in Notis ad Villharduinum, & ad Alexiadem Annæam, & in Gloss. med. Latin. qua quidem postrema notione usurpat eadem Anna Comnena lib. 13. pag. 389. εἰ χρὴ παραστῆναι τοὺς κονοσταύλους, καὶ πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Γίδον ἐξειπεῖν, &c. Mox: πρὸς τούτοις δὲ καὶ τὸ τινὰς αὐτῶν Κονοσταύλους ποιήσειε. Atque hinc

Κοντοσταβλία, pro Cohorte militari ad oppidi vel castri, atque adeo Principis aut Palatij custodiam, ut nostri olim vocem *Conestablié*, usurpant etiamnum Græci. Glossæ Græcobarb. Ἄγημα, τὸ πρόϊον τοῦ Βασιλέως τάγμα, ἢ κοντοσταβλία· ὅπου πάγει παραμπρὸς τοῦ Βασιλέως· οἱ ὁποῖοι παγαίνουν μετὰ ἐλέφαντες καὶ ἀμπάρια, καὶ ἄλλοι πεζοί. Alibi: Κουστωδία, συντροφία ξένων, ἤγουν κοντοσταβλία.

Jam verò de Magni Κονοσταύλου Dignitate Palatina, sic Codinus cap. 5. num. 23. ὁ Μέγας Κοντοσταῦλος εὑρίσκεται κεφαλὴ τῶν ῥογατόρων Φράγγων. Pachymeres lib. 1. cap. 7. ὁ Παλαιολόγος Μιχαὴλ τῷ τοῦ μεγάλου Κονοσταύλου διαπρέπων ἀξιώματι· τὸ δ' ἀξίωμα προνόμιον εἶχεν ἐκ παλαιοῦ εἰς χεῖρας ἄγειν τὸ ἔχοντα τοῦτο ἅπαν τὸ ἐξ Ἰταλῶν στρατιωτικὸν καὶ ὑπήκοον. Eod. lib. cap. 18. τοῖς δὲ τῶν ξενικῶν Ἰταλοῖς, οὓς δὴ καὶ ὑπὸ χεῖρα εἶχεν ὁ Μέγας Κονοσταῦλος, &c. Adde lib. 7. cap. 1. Gregoras lib. 3. τῷ τοῦ μεγάλου τετίμηται ἀξιώματι Κονοσταύλου. Ita Rursum lib. 6. Acropolita cap. 64. & Ducas Hist. cap. 38. Codex MS. Vvheleri Nobilis Angli, in quo effictæ variæ ex familia Comnenica & Palæologa imagines: Ἰω. Κομνηνὸς Δούκας Συναδηνὸς ὁ μέγας Κονοσταῦλος καὶ υἱὸς τῶν κτητόρων. Εἰρήνη Λασκάρινα Κομνηνὴ Δούκαινα Παλαιολογῖνα ἡ μεγάλη Κονοσταυλίσα, καὶ νύμφη τῆς κτητορίσης.

ΚΟΝΤΟΥΒΕ'ΡΝΙΟΝ, *Contubernium*. Glossæ Basilic. Κονδουβέρνιον, ἡ κοινωνία. Vetus Glossar. apud Rigaltium: συνοικέσιον, συσκήνιον, σύσσιτον στρατιωτῶν. Glossæ aliæ MSS. *Contuvernium*, *Scene Stratioti & erotes*. Id est Σκηνὴ στρατιωτική. Leo in Tactic.

cap.4. §. 2. διαιρείσθω τοίνυν ὁ πᾶς ὑπό σε στρατὸς εἰς τάγματα, ἤγουν τὰ λεγόμενα βάνδα, διάφορα, καὶ ἔτι ὑποδιαιρείσθω εἰς δεκαρχίας, καὶ κατασηθώσαν εἰς τὰ λεγόμενα κοντουβέρνια· ταῦτα δὲ γινέσθωσαν καὶ ἀπὸ πέντε πολλάκις, καὶ ἀπὸ δέκα ἀνδρῶν, ἤγουν κατὰ δεκαρχίαν, ἢ ἓν κοντουβέρνιον, ἢ δύο. Idem §. 38. τάξεις δὲ καὶ τὰ κοντουβέρνια, ἢ κατὰ πέντε, ὡς εἴρηται, ἢ δέκα ἄνδρας, ἢ κατὰ τέσσαρας, ἢ κατὰ ὀκτώ, ἢ δέκα ἕξ, ὡς ἂν γινώσκεις τὸ κατὰ καιρὸν χρήσιμον, ἵνα τῇ συνηθείᾳ δεσμούμενοι, καὶ ὑπὲρ ἀλλήλων ἐν ταῖς μάχαις ἀγωνιζόμενοι, χρησιμώτεροι πρὸς ἀνδρείαν γένωνται. Adde cap.12. §.116. Mauricius lib.1. Strateg. cap.2. χρὴ τέχνας κατὰ κοντουβέρνιν καὶ δρέπανα καὶ ἀξίνας ἔχειν αὐτοὺς διὰ τὸ ἀναγκαῖον τῆς χρείας. Cap. 5. χρὴ τὴν τοιαύτην ἐπιλογὴν καὶ ὀρδινάτιονα ποιεῖσθαι ἐν κοντουβερνίοις. Lib.2. cap.5. τὰ κοντουβέρνια ἀπὸ παλαιῶν καὶ νέων γίνεσθαι ἀναλόγως, ἵνα μὴ οἱ παλαιοὶ καθ' ἑαυτοὺς τασσόμενοι ἀσθενεῖς ὦσι, μὴ δὲ οἱ νεώτεροι ἄτακτοι εὑρεθῶσιν ὡς ἄπειροι. Similia habet Leo c.4.§.40.c.12.§.49. Adde eundem Mauricium lib.7.c.2.17.Hero in Parecbol. ἀπέστειλε διὰ τῆς νυκτὸς εἰς τὰ ἄπληκτα αὐτοῦ καὶ τὰ κοντουβέρνια, &c. Philippus Pigafetta ad ejusdem Leonis lib.3. *Contubernio, parola Latina, significa l'istesso, quando i soldati sono messi in bataglia, ma nel piu s'intende la camerata che allogia insieme, cioe il Locho, che vive & mangia & albergo sotto medesima tenda. Ma quando il contubernio è in bataglia, alhora il Capo del contubernio è il Lochago, che si puo dire etiandio capo de contubernio: & se il contubernio, ò Locho di diece, dirassi Decano, ò Decurione*, &c.

Κοντουβερνάριος, *Contubernalis*, apud Vegetium lib.2. cap.14. Hesychius: Κοντουβερνάλιος, Συσραλιώτης. Mauricius lib.9. cap.5. pag.235. τοὺς δὲ ὡς εἰκὸς εἰσερχομένους ἐν ταῖς τένταις, οἱ τῶν κοντουβερναρίων συσχῶσι καὶ παραδώσουσι τῷ ἰδίῳ ἄρχοντι. Heronis Parecbolæ MSS. ὅτι ὁ ἔχων μηνύει τῷ στρατηγῷ ὅτι ἤκουσέ τι τοιοῦτον, ἢ εἰς κουντουβερνάριον λεγόμενον, ἢ παρὰ ἄρχοντος οἷς δήποτε. Occurrit etiam in Basilic. lib.13. tit.1. cap.21. & lib.54.tit.10. &c.

ΚΟΝΤΟΥΡΑ, Κονδοῦρα, Genus navigij, apud Chroatos. Constantinus de Adm. Imp. cap.31. διὰ τοῦτο οὔτε αἱ σαγῆναι τῶν τοιούτων Χρωβάτων, οὔτε αἱ κονδοῦραι οὐδέποτε κατά τινος πρὸς πόλεμον ἀπέρχονται. Infrà: ἡ βαπτισμένη Χρωβατία ἐκβάλλει καβαλλαρικὸν ἕως ξ. πεζικὸν δὲ ἕως χιλιάδας ρ. καὶ σαγήνας μέχρι τῶν π. καὶ κοντούρας μέχρι τῶν ρ. Καὶ αἱ μὲν σαγῆναι ἔχουσιν ἀνὰ ἀνδρῶν μ'. αἱ δὲ μακρότεραι κονδοῦραι ἀνὰ ἀνδρῶν ι. Denique sub finem cap. οὐδὲ σαγήνας κέκτηνται, οὔτε κονδούρας, οὔτε ἐμπορευτικὰ πλοῖα.

Οἰδονκόντορος, ναῦς, in Lexico MS. Ex Schedis Combefisij.

ΚΟΝΤΟΥΡΟΣ. Vide in Κοῦντουρος.

ΚΟΝΤΟΥΡΟΣ, idem quod Κοντὸς, *Brevis*. Constantinus de Adm. Imp. cap.38. τὰ γὰρ ἱμάτια αὐτοῦ εἰσὶ κόντουρα μέχρι γονάτων, &c.

Κούνδουρος, eâdem notione. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἐπεὶ ἐπαρεσήρτησαν, τὸ λέγουν Καψικίαν,
Ὅπου τὸ λέγουν ὄνομα, σὸν κούνδουρον ἐλαιῶνα.

ΚΟΝΤΡΑ, *Plaga*, πληγή.

Κοντριάζειν, *Plagas infligere*, πληγὰς ἐκτρίβεσθαι.

Κοντριάρικος, *Plagatus, plagis oppletus*. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. Reg.

Καλογερίτζην ταπεινὸν ὑπάρχεις ἐκ τὸ μήλιν,
Ψιψιάρικον, κοντριάρικον, γυμνὸν, ἀπολεσμένον.

ΚΟΝΤΡΟΥΒΙΟΝ. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Ἐκεῖνοι πάλιν τὸ γλυκὺν μετὰ τῶν κοντρουβίων,
Ἡμεῖς δὲ τὸ νερούτζικον ἀεὶ μετὰ σεσάμιν.

ΚΟΝΤΥΝΕΙΝ. Vide in Κονδός.

ΚΟΝΦΕΤΤΟ, *Salgama*, Italis *Confitto*. Agapius in Geopon. cap.140. καὶ κάμε ματζοῦνι, ἤγουν κονφέτιο, καὶ τρῶγε.

ΚΟΞΑ, *Coxa*. Lexicon MS. adespoton: Κώληπα, τὸ ὀπίσω τοῦ γόνατος μέρος, ἡ κόξα. Eadem ferè Suidas. Glossæ Græcobarb. εἰς τὴν ψόαν, εἰς τὸ γλουτὸν, εἰς τὴν ζώνην ἡ κόξαν. Vita MS. S. Auxentij: ἡ μὲν μία τὴν κόξαν πεπληγμένη ὑπὸ ἀκαθάρτου πνεύματος. Vita MS. S. Epiphanij Archiep. Constantiæ Cypri, de equo: ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτοὺς, καταβάλλει τὸν ἐπιφάνιον, ὥστε καὶ τὴν κόξαν αὐτοῦ ἐξελθεῖν. Phæmon Cynosophij cap.36. εἰς τὸ ἐκτρίψαντα κόξαν. Hinc fortè

Κόξης cognominatus nescio quis Joannes Patricius, apud Nicetam in Vita Ignatij Patr. Constantinopolit. pag.1205. à gravidiori fortè Coxa.

ΚΟΟΡΤΙΣ, *Cohors*. Suidas: Κόορτις, Ῥωμαϊκὴ σπεῖρα ἀθρόους ἄγων ἐκ τῆς παρεμβολῆς ἐπὶ τέτλαρας Κόορτης. Glossæ Lat. Gr. *Præfectus Cohortis*, προτεταγμένος τῆς κοόρτης. Vetus Inscriptio 458. I. ΧΙΛΙΑΡΧΩ. ΚΟΟΡ. ΒΑΤΑΟΝΩΝ.

ΚΟΠΑΔΙ, *Frustum*, Κοπάδιον, τέμαχος. Apophthegmata Patrum in Theophilo num.3. λέγων, ἰδοὺ τοῦτο καλὸν κοπάδιν ἐστὶ, φάγε, Ἀββᾶ. Sermo est de carne vitulina. Vide Gloss. med. Latin. in *Copadium*.

Κοπάδι, *Grex, acies, manipulus militum*, σπεῖρα, ἀγέλη, σύστημα. Glossæ Græcobarb. Ἀγεληδὸν, κατὰ τὴν ἀγέλην, εἰς τὸ κοπάδιν. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Δὲν ξεύρεις ὅτι διώχνουν τοῦτον· λύκ' ἐκτὸ κοπάδι.

Κοπαδίσιμος. Eædem Glossæ: Ἀγελαῖαν, ἄφετον, νεμομένην, κοπαδισίμην, βοσκητικήν.

Κοπαδιασὰ, *Gregatim*, σωρεμένα, in iisdem Gloss.

ΚΟΠΑΝΙΖΕΙΝ, *Terere*, *Triturare*, τρύειν, τρίβειν, ἀλοᾶν. Est enim Κόπανον, *Pistillum*, ὕπερος. Hieracosophium cap.29. ταῦτα βάλλειν ἐν ὅλμῳ ἰγδίῳ, καὶ κόπτε, καὶ κοπάνιζε, καὶ κοσκίνιζε, &c. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ δὰ ποῦ καταστάθηκα, ὅλοι νὰ μ' ὀνειδίζουν,
Στόσα καταφρονέματα καὶ νά με κοπανίζουν.

Κοπανιστὴς, *Qui terit*, τριπτήρ.

Κοπανιά, *Ictus*, apud Hieron Germanum.

ΚΟΠΑΤΙΩΝΕΣ, Δίκαι in Glossis Juris MSS. Vide Κομπλατίωνες.

ΚΟΠΕΛΗ, Κοπελιάρης, *Iuvenculus*, *Adolescentulus*, ita Leo Allatius in Creygthonum pag.716. & Portius. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.3.

ἐγίνη δοῦλος ὅλονῶν, καὶ καθ' ἑνὸς κοπέλη.

Et lib.7.

Αὐτοὺς ἂν τοὺς νικήσατε ὅπου ἐκ τῶν κοπέλια.

Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Να με λαλοῦν οἱ συγγενεῖς οἱ φίλοι καὶ οἱ γονέοι,
Ὅτι ἦλθα εἰς τὸν Μωρέαν, καὶ ἔπραξα ὡς κοπέλην.

Historia Apollonij Tyrij:

Τὸ εἶχεν εἰς τὸ σπίτι τὸ ἕναν κακὸν κοπέλες.

Vide Damascen. Hieromon. serm. 3.

Κόπελος, *Spurius*. Scholiastes Sophoclis ad Electram: τῷ γνησίῳ ἐναντίον ὁ φυσικὸς, ὁ λεγόμενος κόπελος. Manuel Moschopulus in Lexico Philostrati: σκότιος, ὁ φυσικὸς υἱὸς, ἤγουν ὁ κοινῶς κόπελος, ᾧ ἐναντίον ὁ γνήσιος, ἤγουν ὁ ἐκ γαμετῆς. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.9. cap.6. εἶπε δὲ καὶ ὁ Ἐφέσου, ὅτι σὺ ὑπάρχεις κόπελιν, id est *Nothus*.

Κοπελιτικὸς, *Iuvenilis*, *Puerilis*, μειρακιώδης. Κοπελίστικα, *Pueriliter*, παιδικῶς, νεανικῶς.

Κοπελίσιμα, *Pueriliter*, *Stolidè*. Glossæ Græcobarb. ἀνοήτως, μωρικὰ, πελλικὰ, κοπελίσιμα, χωρὶς γνῶσιν.

Κοπέλ

Κοπέλα, *Puella*, Κόρη, in Corona pretiosa. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ μέσα τὴν ἐβάλασιν τὴν ἀκριβὴν κοπέλα.

Rursum:

Με τὴν κοπέλα νὰ κρατῇ τὴν ἄρπαν εἰς τὴν χέρα.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Σύρνει κοπέλαις περιστικαῖς ὅπουνε τὰ πολία της.

Ibidem:

Ἔχατζαν χορία εἰς τὴν βουλὴν οἱ κοπελιὲς οἱ κλύστρες,
Καὶ χορία ἐκατζασι ὅλες οἱ κριθαρίστες.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 163. ἔστειλε τὴν γυναῖκα εἰς τὸ χοράφι, καὶ ἄρχισε νὰ βιάζῃ τὴν κοπέλα.

Κοπελοῦδα, *Puellula*, *Adolescentula*, Κοράσιον, apud Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 1. pag. 346. part. 2. pag. 253.

Κοπελομοσκάρα. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Τοῦ πέρου ἡ πολυλικὴ, ἡ κοπελομοσκάρα.

Κοπελέτα, *Acta juvenilia*. Idem alibi:

Τῶν πελελῶν τὰ πράγματα, τῶν νέων κοπελάτα.

ΚΟΠΕΝΔΑΡΙΟΝ, Σύντομος ὁδὸς, in Lexico MS. Cyrilli, *Via Compendiaria*.

ΚΟΠΙΑΖΕΙΝ, *Laborare*, *Sudare*, *Fatigare*, *conficere*, πονεῖν, ταλαιπορεῖν, κάμνειν.

Κοπιαστάδες, *Miseri*, *Labore confecti*. Glossæ Græcobarb. ταλαιπόρους ὅπου κοπιάζουν πολλὰ, παραδαρλάδες, ὅπου παραδέρνουν ἡμέραν καὶ νύκτα, κοπιαστάδες.

Κοπιαστικὸς, *Laboriosus*, ἔγκοπος, ἐπίμοχθος. Κοπιαστικὰ, *Laboriose*, *Difficulter*, ἐπιπόνως.

Κοπίτζιν, *Labor*. Anonymus de Amoribus Callimachi & Chrysorrhoes.

Κρίνης τοῦτο δίκαιον, ἦτον δραγάτην κίνης,
Νὰ φάγῃ τὸ κοπίτζιν του, νὰ φᾶ τὴν ἔξοδόν του.

ΚΟΠΙΑΤΑΙ, *Vespillones*, qui in Latina Ecclesia *Fossarij*. Glossæ Lat. Gr. *Bespelliones*, Κοπιαταί. Epiphanius de Fide pag. 465. Κοπιαταὶ, οἱ τὰ σώματα περιστέλλοντες τῶν κοιμωμένων. Justinianus Nov. 57. ὥστε μὴν τοι μὴ ἐλάττους εἶναι τοὺς Δεκανοὺς, ἤτοι Κοπιατὰς, τῶν ὀκτακοσίων τῶν ἀπονεμηθέντων τοῖς θεοφιλεστάτοις Ἐκδίκοις. Adde Nov. 59. cap. 2. Κοπιῶντες dicuntur in Euchologio pag. 39. ubi de Officio Lucernarij. Vide Epist. Ignatij ad Antiochenos num. 12. & Gloss. med. Lat. in *Copiatæ*, *Fossarij*.

ΚΟΠΡΙΤΟΡΙΟΝ, Κοπριτούελον, *Coopertorium*, promiscuè apud Codinum de Offic. Aulæ Constantinop. cap. 3. num. 8. 18. ubi de equorum stragulis ex Cod. Ed. & Reg. Vide Gloss. med. Lat.

ΚΟΠΡΟΘΕΣΙΟΝ, *Locus stercoribus excipiendis addictus*. Ita porrò magnificum illud Stabulum à Michaële Theophili F. ædificatum appellabat nescio quis Petrus Ptochomagister, apud Leonem Grammaticum pag. 463.

ΚΟΠΡΟΠΑΤΑΝ, *Contemnere*, *Ignominia afficere*. Glossæ Græcobarb. ἀθερίζειν, ἀποδοκιμάζειν, ἀτιμάζειν· νὰ ἀτιμάζῃ, σκυβαλίζειν, νὰ κοπροπατᾷ. Vide Gloss. med. Lat. in *Cenitus*.

ΚΟΠΡΟΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐπὶ χρυσὸς καὶ ἄμμος, ἐπὶ χρυσόλιθος.

ΚΟΠΤΕΡΟΝ, *Securis*. Glossæ Græcobarb. ἀξίνης κροῦσμα, κτύπωμα καὶ κόρπωμα τοῦ κοπτεροῦ, ἤγουν τῆς κενίας.

ΚΟΠΤΗ, Placentæ genus. Suidas: Ἄμαξις, εἶδος πλακοῦντος, ἣν νῦν Κοπτὴν φαμέν.

ΚΟΡΑΚΑΣ, *Corvus*, κόραξ, in Corona pretiosa. Habetur in Apollodori Poliorceticis MSS. κατασκευὴ ἑλεπόλεως κόρακος λεγομένης.

Κοράκιον, *Corvus*, apud Eustathium in Homeri Iliad. α.

ΚΟΡΑΚΟΒΟΤΑΝΟΝ, Herba quam Græci ἱππογλωσσον vocant. Petr. Bellon. lib. 1. Observ. cap. 42.

ΚΟΡΑΝ. Vide in Κουράν.

ΚΟΡΑΣΙ, κορασίδα, *Puella*, κόρη, μειρακίσκη, παρθένος. Nomocanon Cotelerianus num. 331. εἰ δὲ τις ἄγωρος μνηστευθῇ κοράσιν, &c. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Νευτζικήτον τρυφερὴ ἀκόμη κορασίδα.

Κοράσιον dicunt alij. Lexicon MS. Colberteum κόριον, μικρὸν κοράσιον. Chronicon Alexandrinum in Vespasiano: καὶ ἄλλας δὲ μυριάδας ιέ. διαπέπρακεν αἰχμαλώτων νεανίσκων καὶ παιδίων ἀρρενικῶν, καὶ παρθένων κορασίων. Theophanes in Heraclio: μαθὼν δὲ τοῦτο ὁ Βικάειος παρά τινος κουρασίου, κουτάβα καλουμένου, &c. Ita Sylburgius in Saracenicis: & Edit. κορασινοῦ præfert, ita ut ex natione Corasinorum fuerit. Auctor incertus post eundem Theophanem pag. 432. ἤρξατο ζητεῖν πάντα χρυσίου, καὶ ἱματισμὸν πολὺν ἀριθμὸν, καὶ κοράσια ἐπίλεκτα ποσότητά τινά.

Κοραχὶς, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. ἐννέα κόραι, ἔνια κοράχιες.

Κορίτζη, Virgo, Παρθένος, in Corona pretiosa. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Παιδία καὶ νέοι, καὶ γέροντες, κορίτζαι, πανδρεμένες.

Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 42. καὶ εἶπαν καὶ τὸ ἑαυτόν τους τὰ δύο κορήτζα, &c. Et pag. 397. καὶ ἔχιζαν τὰ ῥοῦχα τῶν κοριτζίων, καὶ ἐγύμνωσαν αὐτά.

ΚΟΡΑΤΖΑ. Vide in Κουράτζα.

ΚΟΡΒΙΗ. Didymus Geopon. lib. 10. εἰ δὲ θέλεις μὴ εἰς ὕψος ἀναδραμεῖν τὸ σῦκον, κορβίην κατὰ κεφαλῆς φύτευσον.

ΚΟΡΒΟΣ, *Corvus*. Lexicon MS. Cyrilli, & Glossæ Gr. MS. Reg. Cod. 2062. κόρβους, τοὺς κόρακας φασὶν οἱ Ῥωμαῖοι. Similia ferè habet Suidas: κόρβοι, παρὰ Ῥωμαίοις, οἱ κόρακες.

ΚΟΡΔΑ, *Chorda*, *Fides*, pro χορδή. Eustathius Od. φ. κυρίως γὰρ ἡ χορδὴ ἔντραφὲς, ἤτοι εὐκλωστὸν ἔντερον, ὅπερ ὁ παραφθείροντες κόρδαν οἱ χυδαῖοι φασί. Theophanes an. 6. Apsimari: κόρδα τοῦτον ἀπήγξεν. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 2. τοξάρια ἔχοντα θηκάρια πλατέα, ἵνα ἐν καιρῷ δυνατὸν ἐστὶ τελαμένα χωρεῖν τὰ τόξα ἐν αὐτοῖς, κόρδας ἐκ περισσοῦ ἐν τοῖς πουγγίοις αὐτῶν. Constantinus in Tacticis: ἐχέτωσαν δὲ καὶ κόρδας ἐκ περισσοῦ εἰς τὰ θηκάρια αὐτῶν. Codinus in Orig. Constantinopol. n. P6. ἔσφιγξε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μετὰ κόρδας, καὶ ἔπνιξεν αὐτόν.

Κορδίζειν, *Tendere*, *Intendere*, τείνειν, τανύειν.

Κορδέλα, *Minor chorda*. Agapius in Geoponico cap. 202. ἔχε δύο δερματικὰ, ἢ κορδέλαις.

Κορδήλη. *Vitta*, *Lemniscus*. Lexicon Stephani: Κορδήλη, διάδημα βασιλικόν. Vide Grammaticos in Κορδύλη.

ΚΟΡΔΑΨΙΟΣ. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani c. 224. ὁμοίως, ἐὰν σίλι τὸ ἄλογόν μου ἔνου καλλικᾶ, διὰ νὰ εὐγάλειν τους κορδαψίους του, καὶ ἐκεῖνος εὐγαλέν τους, &c.

ΚΟΡΔΕΛΙΑ, *Aluta*, ἐπιγλωττίδες, in Corona pretiosa. Vide in Κόρδα.

ΚΟΡΕΛΙ, *Crista*, Λόφος.

ΚΟΡΕΟΣ, *Cimex*, Κόρις, apud Agapium in Geoponico cap. 183. Κόρυος, Portio.

ΚΟΡΙΓΓΑ. Vide in Κορυγία.

ΚΟΡΙΑΝΟΝ, *Coriandrum*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. κοριανὸν, τὸ κορίανδρον. Occurrit apud Myrepsum sect. 8. cap. 20. & Phæmonem in Cynosophio pag. 274.

ΚΟΡΙΣ, *Vermis species*, in Orat. S. Tryphonis. Vide in Ῥηξιφυλλήτης.

ΚΟΡΙΣΣΟΝΑΝ. Procopius Sophista in Epist. ad Zachariam de duobus lignariam mercaturam exercentibus

centibus: ὅτ᾽ τοίνυν τὴν Ῥοδίων οἰκεῖ παρ' ὑμῖν, ὦ Ζεῦ, καὶ ὅμως φησὶ μὴ δίκαια πάσχειν, τὸ δ' ἀδικοῦντα Ῥωμαίων γλώττῃ κοκιστονᾶν εἴποις· νομοθετεῖ γὰρ μὴ εἰωθότα, καὶ καινοτέρου κέρδους ἀφορμὴν μηχανᾶται. Ita Editio Aldina 1499. & Cujaciana. Putabam legendum κοκσιονᾶν, ut sit Latinum *Coccionare*, unde *Coccionatura*, μετάπρασις in Gloss. vett. Sunt autem μεταπρᾶται, quos nostri *Regratarios* vocant, de quibus egimus in Gloss.med. Lat. in *Cociones*. Nisi quis legeri malit Κυρίοσον. Vide infrà in hac voce.

ΚΟΡΙΤΖΗ, Κορίτζιον. Vide in Κοράσι.

ΚΟΡΙΤΖΟΛΕ, vox Francica, seu Italica, inquit Myrepsus sect.8. cap.42. *Corrigiola*, seu *Polygonum mas*, Fuchsio.

ΚΟΡΚΟΝΙΛΟΣ, *Crocodilus*, Κροκόδειλος, quasi *Crocodilus Nili* fluvij accola. Occurrit in Vita S. Pachomij num. 45. nisi legendum sit Κορκόδιλος, nam ita efferunt Græci recentiores. Manuël Malaxus in Chron. MS. pag.547. εὐγῆκαν δὲ κορκόδηλα, καὶ ἔφαγαν πολλοὺς ἀνθρώπους. Physiologus MS. de Natura animalium: de Natrice: ἄλλον θηρίον Ἔνυδρος, τὸ ὄνομα, ἀκούει τοῦ κορκοδήλου ἔναι ἐχθρὸς αὐτοῦ, τοῦ θανατώνει.

ΚΟΡΙΑΞ, vel κορίαξος, genus τοῦ ταρίχου, quod ægris utendum datur in his morbis, quos humor frigidus, crassus & viscidus creavit, apud Alexandrum Trallianum lib.1. cap.12. lib.7. cap.14.

ΚΟΡΙΠΙΟΝ, *Hydria*. Glossæ Græcobarb. Κεραμικὰ ἀγγεῖα, ἤγουν γαμιὰ, κορίπια, λαγίνια, πιθάρια.

ΚΟΡΚΟΜΟΝ. Vide in Κούρκουμον.

ΚΟΡΜΗ, Κορμὶ, Κωρμὶ, *Corpus*, σῶμα, χρὼς. Corona pretiosa: κορμὴ τοῦ Χριστοῦ *Corpus Christi*. Ita κορμὸν, pro corpore usurpant Acta S. Bonifacij pag. 322. Eustathius: τὸ ἀπὸ τραχήλου μέχρις αἰδοίων κύτος τοῦ σώματος δίχα τῶν χειρῶν, ὃ καὶ θώρακά τινες καλοῦσιν, ἕτεροι δὲ κορμὸν, ἰδιωτικῶς. Glossæ Gr.Lat. κορμὸς, ἐπὶ ἀνθρώπου, *Truncus*. Joan. Glycas de Vanitate vitæ:

Καὶ τὴν ψυχὴν ἀπὸ τὸ κορμὴ ἐκεῖνο νὰ χωρίζει.

Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἐνδυμένα ἦσαν τὰ κορμία τὰ ἀγγελικὰ ἐκεῖνα.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ τότες εἶδε τὰ κορμία πούσαν ἐκεῖ θερμένα.

Alio loco:

Νὰ δώσῃ θάνατον κακὸν ἤθελε τοῦ κορμίου τους.

Cyrillus nuperus Patr. Constantinop. in Homil. τοῦ οἶνον τοῦ πίστεως τὸν κάμνει ὁ Χριστὸς, ὅπου εἶν ἄμπελος ἀληθινὴ, μὴ τοῦ βάλῃς εἰς τὸ παλαιὸν ἀσκὶ, τουτέστιν ἂν δὲ τὸ κόρμι σου καινουργωμένον καὶ καθαρισμένον, &c. Acta Martyrij S. Arethæ & Socior. MSS. καὶ ἀγείρονται τὰ κύματα, καὶ κουφίζονται τὰ πλοῖα μετὰ κορμίων, καὶ ἐχάλων ἐπάνω τῆς ἁλύσεως. Joannicius Cartanus serm.7. τὴν θείαν μετάληψιν, ἤγουν τὸ αἷμα καὶ τὸ σῶμα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ νὰ εἶναι ἕνα κόρμη μὲ τὸν Χριστόν. Vide Agapij Geoponicon cap.140. 159.

Κορμάλι, *Truncus*, κορμὸς, στέλεχος.

Κόρμαλος, *Obesus*, *Corpulentus*, Πολύσαρκος.

Ἐπικόρμιον, *Mensa coquinaria*, in qua coqui secant *corpora*, seu *carnes*. Eustathius ad Odyss. γ'. βοῦν ἐπικόψων, ἀντὶ τοῦ, ἐπάνω τοῦ τραχήλου πλήξων· ὅθεν καὶ ἐπίκοπον παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ ἐπίξηνον, ὅπερ ἰδιωτικῶς ἐπικόρμιον λέγεται. Idem ad Odyss. β. παρθέμενοι κεφαλὰς, ἀντὶ τοῦ, προτείναντες ἢ ὡς ἐν ἐπιξήνῳ, ἤτουν ἐπικόπῳ, ἤτοι ἐπικορμίῳ, θέντες ὡς κοπῆναι. Vide Κοσμιατικοί.

ΚΟΡΝΙΑΚΤΟΣ, *Pulvis*, κονιορτὸς, κόνις. Glossæ Græcobarb. Ἄτα, ἄσβολος, κόνις, κονιορτὸς, κορνιακτός. Alibi: κόνις, ἤτοι κορνιακτός. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.8.

Ὁ κορνιακτὸς ἐχάθηκε, καὶ γίνετον ὡς λάσπη.

Eodem lib.

Ὁ κορνιακτὸς ἦτον πολλὺς, ἐσκέπαζε τοὺς πάντας.

Κορνιακτίζειν, *Pulvere deformare*. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7. de Statua Dianæ:

Καὶ μετὰ τὰς χεῖρας τὰς λευκὰς ἐκατεσφογγίζε τὴν,
Ἀνήτον ἀπὸ τίποτες πόσος κορνιακτισμένη.

Et lib.11.

Τὰ φρύδια τους καὶ τὰ μαλλία ὅλα κορνιακτισμένα.

ΚΟΡΝΙΞ. Vide in χειρόργανον, & Gloss. med. Lat. in *Cornu*.

ΚΟΡΝΙΚΟΥΛΑΡΙΟΣ, *Cornicularius*. Acta Martyrij SS. Tarachi, Probi & Andronici cap.3. & 6. Ἀθανάσιος κορνικουλάριος εἶπεν, &c. Vide Gloss. med. Lat.

ΚΟΡΝΟΝ. Demetrius Constantinopolit. lib.1. Hieracosophij cap.3. καὶ ἔσωθεν ὡς ὁ ἄρσης τῶν περδίκων, ἔχει ἧλος ὄπισθεν κόρνον.

ΚΟΡΥΝΤΖΑΡΗΝ, *Cornicula*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Γαδοῦριν παλαιόπληγον, ὀρνίθιν κορωντζάρην,
Καὶ ψυχικὴν ψωμὴν τρώγεις, καὶ δίδουν σε καὶ ῥάβιν.

ΚΟΡΟΜΗΛΟΝ, apud Myrepsum sect.1. c.496. ex MS. in Edito verò c.502. κηρόμηλον, ubi Fuchsius scribendum putat κοκκίμηλα ψυκτὰ, *Pruna refrigerata*. Verùm ita hanc vocem usurpat Agapius Cretensis in Geoponicis. Locum vide in Μοῦσκλα.

ΚΟΡΟΝ, inter species quibus sacrum unguentum conficitur, recensetur in Euchologio pag.657. κόρου λίτρας β'. Apud Matthæum Silvaticum lego, *Coras, est species ypericon. Corin* vocat Plinius lib. 2. cap.26. Hypericum, quod odoratum esse ait.

ΚΟΡΟΝΑ, Κορώνα, *Corona*. Hesychius: Κορώνη, εἶδος στεφάνου. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Ἅρματα, σκῆπτρα, λόχρυσα ῥοῦχα, χρυσαῖς κορόναις.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ τὴν κορώνα τὴν χρυσὴ βάζη της στὸ κεφάλη.

Infrà:

Ἐδίχνεν ἡ κορώνα της ὁποῦχες το κεφάλη.

Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 696. καὶ τὸ ἐφόρεσε τὸ χρυσὸν βασιλικὸν φόρεμα, καὶ τὴν κορώνα τῆς βασιλικῆς.

Κουρούνα. Glossæ Græcobarb. Ἀνάδημα, στέμμα, κουρούνα, ἤγουν μίτρα. Ita ν. semper geminant hæ Glossæ.

Κουρουνιάζειν. *Coronare*. Eædem Glossæ: νὰ στεφανωθῇ, καὶ νὰ κουρουνιασθῇ, νὰ στολισθῇ. Mox: Ἀναδήσωμαι, στεφανώσω, κουρουνιάσω, θέλω στεφανώσειν, ἢ θέλω κουρουνιάσειν.

Κορωνὶς, eâdem notione in lib. de Antiquit. Constantinopolit. num.188. ἡ κορωνὶς Κλεοπάτρας.

Κορώνα, Κορωνέτα, Gallis *Chappellet*.

ΚΟΡΟΥΝΑ, *Cornix*, κορώνη.

ΚΟΡΠΟΣ, *Vulnus*, *Ictus*. Glossæ Græcobarb. ἄγος, κλαῦσμα, τραῦμα, τζάκκισμα, πληγὴ, κόρπος. Viri Docti putant usurpatum à Græcis pro Italico *Colpo*. Vide Gloss.med. Lat. in *Colpus*.

Κορποῦν, Κορπώνειν, *Ferire*, sæpe in iisdem Glossis. Assisæ Regni Hierosol. MSS. cap. 160. ἐὰν γίνετε τὸ εἷς ἄνθρωπος ὅπου ἔνι κορπέμενος ἀπὸ θανασίμου, &c. Cap. 162. ἐὰν γίνετε τὸ εἷς ἄνθρωπος ἔρχεται ὀμπρὸς εἰς τὴν αὐλήν, καὶ ἐγκλητεύσει ἕτερον κανέναν ἄνθρωπον τὸ ἐκόρποσέν το, &c.

Κόρπωμα, *Vulnus*. Eædem Glossæ: Ἀξίνης κροῦσμα, κλύπωμα, καὶ κόρπωμα τοῦ κοπτεροῦ, ἤγουν τῆς κουνίας.

Κορπομάλια, simili notione. Eædem Glossæ: πληγῶν, βασανισμῶν, πληγομαλιῶν, καρπομαλιῶν.

Ἀκόρπωτος, *Non vulneratus*. Eædem Glossæ: Ἄβλητα, ἀπλήγωτα, ἀκόρπωτα.

ΚΟΡΡΕΚΤΩΡ, *Corrector*, Dignitas de qua quædam attigimus in Gloss. med. Lat. Occurrit in Martyrio S. Eupli non semel apud Cotelerium to. 1. Monumentor. Ecclesiæ Græcæ: in Vita S. Joannis Monachi num. 1. &c.

Κορρέκτωρ. Leguntur complures Epistolæ Isidori Pelusiotæ scriptæ Ausonio Κορρέκτορι, lib. 1. Epist. 116. 395. lib. 2. Epist. 35. 120. lib. 3. Epist. 9. 263. 359. ut etiam Serapioni lib. 2. Epist. 15. Petro lib. 3. Epist. 145. Auxentio lib. 3. Epist. 220. in quibus quidem Epistolis satis indicat Judicis Officio functum Correctorem, maximè lib. 3. Epist. 9. 263.

Κορρεκτωρία, *Correctoris districtus*, seu *Provincia in quam Corrector mittebatur*. Justinianus Nov. 8. cap. 1. μήτε ὑπατικὴν, μήτε ἡγεμονικὴν, ἃς δὴ Κονσουλαρίους καὶ Κορρεκτωρίας καλοῦσι.

ΚΟΡΡΟΥΔΑ, *Asparagi species*, de qua Petr. Bellon. lib. 1. Observ. cap. 60.

ΚΟΡΤΑΛΟΝ, *Senecio*, herba de qua Ruellius. Myrepsus sect. 1. cap. 413. in Cod. MS. in Edito verò 419. εἶτα λαβὼν ἠριγέροντος βοτάνης τὴν ῥίζαν, τὸ καὶ παρὰ τῶν ἰδιωτῶν καλούμενον κόρταλον, &c. Idem sect. 7. cap. 5. ἔχε ἠρήγερον βοτάνην, τὰ φύλλα ταύτης λαβὼν, τὰ καὶ παλιοναζόμενα κόρταλα, κόψον καλῶς, &c.

ΚΟΡΤΗ, Κόρτις, *Tentorium*, *Castrorum impedimenta*, ut sunt tentoria. Ita apud Theophanem p. 390. πλασάμενος φοσατεύειν μέλλειν ἐπὶ τὰ ἀνατολικὰ μέρη, ὡς Ἀράβων ἐξελθόντων, ἐξῆλθε πᾶσα ἡ ὑπουργία, καὶ ἡ κόρτις ἕως τῶν Μαλαγίνων. Et pag. 395. ἐπέρασι δὲ καὶ τὸ τοῦλδον, χρήματά τε καὶ ἵππους, καὶ τὴν κόρτην μετὰ πάσης τῆς βασιλικῆς ὑπουργίας. Cedrenus pag. 472. ἀποβαλὼν καὶ τὴν κόρτην, καὶ πᾶσαν τὴν ὑπουργίαν, καὶ τοὺς ἵππους, &c. Constantinus Porphyrog. in Basilio num. 15. Edit. Allatij, & 17. Combefisij: τὸ τοῦ Βασιλέως αὐλαίας, ἤτοι κόρτης, ἐπὶ χθαμαλοῦ καὶ ἐπιπέδου τεθείσης τόπου, &c. Idem in Tacticis pag. 51. ἕκαστος δὲ Τουρμάρχης ἀφοριζέτω ἴδιον Μανδάτορα, πρὸς τὸ μὴ παραμένειν αὐτὸν εἰς τὴν κόρτην τοῦ στρατηγοῦ. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 465. τοῦ ἡλίου δὲ ἀνατέλλοντος ἵππω ἐπιβὰς παρεγένετο πρὸς τὴν κόρτην τοῦ βασιλέως μετὰ στολῆς λαμπρᾶς. Eadem habet Symeon Logoth. in Eod. Michaële num. 42. Nicephorus MS. de Castrametatione: τῆς βασιλικῆς σκηνῆς κατὰ μέσον πηγνυμένης, κενὸς ἀφοριζέσθω χῶρος, ἱκανὸς χωρεῖν καὶ τοὺς ἐν νυκτὶ παραμένοντας, καὶ τοὺς ἐν ἡμέρᾳ συνερχομένους εἰς τὴν κόρτην. Chronicon MS. Georgij Hamartoli in Constantino M. κτίσας καὶ ἱππικὸν, καὶ παλάτιον, καὶ τοὺς μεγάλους ἐμβόλους, καὶ τὸν φόρον, ἐν ᾧ τόπῳ ἡ κόρτη αὐτοῦ ἔστησεν ἐπανελθὼν ἀπὸ Ῥώμης. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 23. ἔκτισε δὲ καὶ τὰ Ἁρμάτια, τὴν δὲ κόρτην αὐτοῦ, καὶ τὰ ἅρματα αὐτοῦ ἐκεῖσε ἀπέθετο, ὅτε ὑπέταξε Βυζάντιον. Idem num. 46. ὁ δὲ κύκλος τοῦ φόρου ἐστὶ τὸ ἴσον τοῦ ποδέας τῆς κόρτης τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἐν ᾧ αὐτὸς ἔπηξεν ἐκεῖσε, ὅτε ἀνῆλθεν ἀπὸ Ῥώμης. Idem de Offic. Palat. cap. 5. num. 52. εἰς τὴν τοῦ Βασιλέως σκηνὴν, ἥτις κόρτη ὀνομάζεται.

Κόμης κόρτης, *Comes Cortis*: Cui Tentoriorum cura incumbebat, seu potiùs Imperatoris, vel Ducis exercitus in Tentorio versantis custodia: qui *Cortalinis* præerat. Leo in Tacticis cap. 4. §. 30. ἔστι δὲ ἡ τοῦ στρατηγοῦ προέλευσις εἰς τινας ἀρχοντας διαιρουμένη, ἤγουν τόν τε Κόμητα τῆς κόρτης αὐτοῦ, καὶ τὸν τοῦ θέματος Δομέστικον, &c. Continuator Theophanis lib. 1. num. 3. ὁ δὲ τὴν τῆς κόρτης Κόμητος ἀρχὴν, καὶ τὸν τοῦ Καριανοῦ οἶκον ἀπενεγκάμενοι, &c. Adde num. 4. Cedrenus pag. 476. ὧν ὁ μὲν τὴν τῶν Φοιδεράτων, ὁ δὲ τὴν τοῦ Κόμητος κόρτης τὴν ἀρχὴν ἐγχειρίζονται. Istius Dignitatis meminit præterea Theodorus Studita lib. 2. Epist. 38. apud Baron. an. 819. n. 24.

Κορτελῖνοι, Κορταλῖνοι, *Cohortalini*, *Curtalini*. Θυρωροὶ τοῦ Πραιτωρίου, qui Præfecti Prætorio Tentorium, seu Aulam servabant: ὑπασπισταὶ τῆς κόρτης, in Vita S. Georgij Amastreni Episcopi num. 29. Edictum Valentiniani & Marciani contra Eutychen, in Concilio Calchedonensi part. 3. c. 12. ἀλλ' οὐδεμίαν μελέτην στρατείαν ἀνεχόμεθα, εἰ μή τι ἄρα τῆς τῶν Κορταλίνων ἢ λιμιτανέων. Viles ij ac infimæ sortis homines habiti. Glossæ MSS. Κορτελίνων, τῶν εὐτελῶν. Glossæ Basilic. Κορτελῖνος, Εὐτελὴς, Θυρωρὸς τοῦ Πραιτωρίου. Constantinus lib. 1. de Themat. c. 5. ubi de Optimatibus: ἔστι δὲ ὀνομασία τῶν ἀτίμων ἴσην ὕβριν φέρουσα τῶν παρὰ Ῥωμαίοις λεγομένων Κορτελίνων. Horum conditio tam vilis ac despecta habebatur ut vulgò εὐτελῶν solâ voce intelligerentur, ut in Basilic. lib. 45. tit. 1. §. 56. ubi Thaleleus, τίνες εἰσιν ἐν τῇ τάξει εὐτελεῖς ἀπὸ τύχης ἑλκόμενοι, σήμερον διὰ πολλὴν εὐτέλειαν καταφρονούμενοι. ὁ δὲ μακαρίτης Πατρίκιος τοὺς Κορταλίνους καλεῖ μὲν *Beneficiarios*. λέγει δὲ φροντίζειν τῶν ἀλλαγῶν ἵππων. Vide Gloss. med. Lat. in *Cohortales*.

Κορτινάριοι, *Cortinarij*, videntur postea dicti, qui antea Κορτελῖνοι. Nam & ij pariter ante tentorium Imperatoris excubias agebant: nisi Κορτελῖνοι Præfecti Prætorio duntaxat tentorium observarint. Codinus de Offic. Palat. cap. 5. num. 52. ὑπηρετοῦσι δὲ οἱ Κορτινάριοι εἰς τὴν τοῦ Βασιλέως σκηνὴν, ἥτις κόρτης ὀνομάζεται. Horum meminit præterea Pachymeres lib. 4. cap. 29. μὴ ὅτι Βαρδαρειώτας καὶ Κορτιναρίους μόνον, καὶ τοὺς ἐπὶ κοιτῶνος ἔχειν, καί γε τοὺς ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς, &c. Cortinariorum habitum & vestes deinde describit idem Codinus loco laudato, ut & eorum Comitis seu Præfecti: nam his præerat Κόμης Κορτιναρίων, qui non alius fuit à Comite Κόρτης. Idem Codinus num. 50. εἰσὶ καὶ Κορτινάριοι, ἔχοντες καὶ οὗτοι ἔνοχον, ὃς Κόμης καλεῖται. Deinde addit, eorum classem dignitate cæteris inferiorem fuisse, ut Cortelinorum extitit: οἵτινες δὴ κἂν ἐλάττων τάξις εὑρίσκωνται, ἀλλ' οὖν κάτω ἵστανται τοῦ προκύψεως.

ΚΟΡΤΙΝΑ, *Cortina*, *Velum*. Lexicon adespoton MS. & Suidas: Καρπάσινοι, κορτῖναι. Passio S. Irenes: καὶ οὕτω κρυπτόμενος ὑπὸ κορτίνας διδασκέτω γράμματα τὴν θυγατέρα ἡμῶν. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 8. γυνή τις ἐκ τῆς καθ' ἡμᾶς μητροπόλεως ὁρμωμένη Γιωάρους καλουμένη, δύο κορτίνας ἐτάξατο ποιῆσαι τῷ τε Καστελλίῳ καὶ τῷ Σπηλαίῳ· πάσης δὲ τῆς ὑπουργίας ἑτοιμασθείσης αἱ συνθέμεναι ὑφᾶναι τὰ δόξαντα ἠθέτησαν.

Κουρτῖνα. Codinus in Orig. Constantinopol. n. 57. καὶ ἦσαν ἀπόχωροι ἐπὶ τοὺς κίονας μετὰ κρικέλλων καὶ κουρτινῶν. Ubi Codex Meursij perperam habuit κυρτίων. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

——— Καὶ κρατεῖ στὸ χέρι μία κουρτίνα,
Τὴν μπόρτα ὅλη σκέπαζε λαφρουτζικὰ κρεμέτον.

Κορτῖνα, *Murorum Lorica inter duas turres*, quo modo etiam *Courtines* dicimus. Anna Comnena lib. 11. Alexiad. init. τοὺς πύργους καὶ τὰς μεταξὺ κορτίνας σφίσιν αὐτοῖς διενείματο. Joannes Phocas in Descript. T. S. num. 24. ἀλλὰ καὶ ἡ τοῦ Καλαμῶνος μονὴ, καὶ αὐτὴ ὑπὸ πύργων καὶ κορτίνων, ἀπὸ τετραγώνου λαξευτοῦ λίθου ἀνῳκοδόμηται.

Κορτινίτζα, *Cortinula*, apud Anonymum de Amoribus Callimachi & Chrysorrhoes. Locum vide in Φρουντζᾶτον.

ΚΟΡΥΒΑΝΤΙΟΝ, Κορυφάντιον, *Pileus*, qualis fortè fuit, quos Κορύβαντες olim deferebant. Lexicon Stephani: Κορυβάντιον, περίθεμα κεφαλῆς ἐγκόσμιον, καλόν. Alibi: Κίδαρις, κορυφάντιον πῖλος, ἐστὶ εἶδος καμελαυκίου ὃ καὶ τιάρα νοεῖται. Ubi quidam legendum putant κορυφάνιον, ex Hesychio in Κορυφαῖος. Idem Hesychius: Κεκρυφάλους, τοὺς τῶν ἵππων κορυφαστῆρας, καὶ κορυφάντους. Vide eundem in Ἕκτωρ.

ΚΟΡΥΓΙΑ,

ΚΟΡΥΓΙΑ, Κορηγία, *Corrigia*. Hesychius: ἱμάντωσις, σύνδεσμος τῶν κορυγίων τοῦ ὑποδήματος. Lexicon Stephani eadem habet, sed cum η.

ΚΟΡΥΔΟΣ. Anastasius Monachus de Patribus Sinaitis MS. de diabolo: ἐπλήρωσεν ὅλον τὸ σπήλαιον κορύδων ἀπὸ ἐδάφους ἕως τῆς στέγης. Infrà: ἰδοὺ ὁρᾷ ἀπὸ πρωὶ πλῆθος ἀνεκδιήγητον μυρμήκων τελείων ἐρχομένων ἐν τῷ σπηλαίῳ ἐπ' ἀπωλείᾳ τῶν κυρύδων. Ita variè scribitur.

ΚΟΡΥΜΒΗΘΡΑ, *Hedera*, apud Interpol. Dioscor. cap. 398.

ΚΟΡΥΦΑΔΙΝ, Κορυφάδιον, *Munimentum*, vel *Ornamentum capitis equi*: Gallis *Testiere*. Constantinus in Tacticis pag. 15. de Equis: ἐχέτωσαν δὲ καὶ τυφία εἰς τὰς ὀπισθελίνας τέσσαρα, καὶ εἰς τὸ κορυφάδιον τοῦ ἱππαρίου τυφίον, καὶ εἰς τὸ ὑποστήθιον ὁμοίως. Ubi Leo cap. 6. §. 10. & Mauricius lib. 1. cap. 2. p. 22. κορυφάδιν & τυφὶν habent.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ, *Episcopus*. S. Basilius Epist. 371. πλὴν εἰ μή τις λέγοι βλάβην τοῖς πράγμασι φέρειν, οἶκον εὐκτήριον μεγαλοπρεπὲς κατεσκευασμένον ἀναστῆσαι τῷ Θεῷ ἡμῶν, καὶ περὶ αὐτὸν οἴκησιν τὴν μὲν ἐλευθέριον ἐξῃρημένην τῷ κορυφαίῳ. Utitur antea in iisdem Epistolis: locus non succurrit.

Κορυφαῖοι τῶν Ἀποστόλων dicti Græcis S. Petrus & S. Paulus, qui Prudentio lib. περὶ στεφάνων, Apostolorum Principes vocantur. Georg. Syncellus in Chr. pag. 13. ὁ δὲ κορυφαῖος καὶ Ἀπόστολος Πέτρος. & pag. 351. Πέτρος ὁ Κορυφαῖος. Ita in Chronico Canone Eusebij. Joannes Veccus de injusta sui depositione: τοῦ κορυφαίου τῶν Ἀποστόλων ὁμώνυμος Πέτρος. Joannes Tzetzes Chil. 13. v. 56.

Τῶν Ἀποστόλων ἡ κρηπὶς ὁ Κορυφαῖος Πέτρος.

Zonaras to. 1. Annal. pag. 95. ἡ κορυφαία τῶν Ἀποστόλων ἀκρότης Πέτρος. Apud Theognostum in libello de causa Ignatij Patr. Constantinopol. Nicolaus Papa dicitur τοῦ Κορυφαίου διάδοχος. Theophanes an. 20. Heraclij: καὶ τὸν τάφον τοῦ Κορυφαίου καταλαμβάνων, &c. Passim. Vide Scorsum ad Hom. 55. Theoph. Ceramei. Interdum & Πρωτοκορυφαῖοι dicuntur S. Petrus & S. Paulus, ut apud Theophylact. Hieromon. Homil. 15.

Κορυφαῖος, Τέλειος ἡγεμών, apud Hesychium. Thomas Magister in Scholiis MSS. in Plutum Aristophanis: Κορυφαῖος, ὁ ἐν τῇ βουλῇ πρῶτος· νῦν δὲ κορυφαῖος ὁ ἔμπροσθεν τῆς ὁδοῦ, ἢ τῆς εἰσόδου τοῦ βαλανείου.

ΚΟΡΥΧΙΑ. Vide in Σκλεῖάδα.

ΚΟΡΦΗ, *Cacumen*, *Apex*, κορυφή. Physiologus de Natura animalium, MS. de Cervo: τότε ἐκτρέχει, ὡς καλὸς δρομεὺς, παρὰ τὸ πρῶτον τὰς νάπας, καὶ τὰς πύλας τε καὶ φάραγγας διώκει, καὶ τῶν ὡραίων τὰς κορφὰς, καὶ τῶν βοσκῶν τὰ ὕψα. Agapius in Geoponico c. 165. ἔπαρε σπόρον αὐτοῦ, καὶ κορφὰς ἀτζινιδας, &c. Adde c. 174. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Καὶ τὰς κορφαῖς ἐδῶ καὶ κεῖ με κλύπον ἀποστρέφει.

Infrà:

Καὶ αἱ κορφαῖς πυ ἔσβεναν τότε ἀπὸ δακρύζαν.

Ἀποκορφὴ, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. Ἀποκορυφῶσα, ἀναλέθεῖσα, σκεπάζοντα τῆς ἀποκορφῆς.

ΚΟΡΦΟΣ, *Gremium*, *Sinus*, Κόλπος. Glossæ Græcobarb. Ἀδδηλος, κόλπος, κόλφος, κόρφος. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 10.

Οὐτέμου ἀγαπητικὸς ζῶν πλάσιν τῆς μητρός μου,
Οὔτε στοὺς κόρφους τοῦ αὐτοῦ ὀπίσω νὰ πισρέψω.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 38. ὁ εἷς ἕνα κόματι κρέας, καὶ τὸ ἔβαλεν εἰς τὸν κόρφον τοῦ ἄλλου. Ubi Gr. εἰς τὸ θατέρου καθῆκε κόλπον.

Κόρφος, *Sinus maritimus*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Καὶ ὃς ἔφθασεν τὸ κάτεργον εἰς τὸν κόρφον τὸ κάστρο.

Itinerarium MS. Theodosij Zygomalæ: ἐστὶ κόρφος λεγόμενος τὸ Μαγαρίσιον, ὅπου χωρία πολλὰ Χριστιανῶν. Vide Leunclavium in Pand. Turc. num. 180.

Ἐγκόρφιον, pro Ἐγκόλπιον. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Ἀμὲ τὰ γκόρφια τὰ χρυσὰ ποῦ κρέμουνται στὰ στήθη,
Πολύξοδα, πολύτιμα ἀμὲ ἔμορφα πάθη.

ΚΟΡΩΝΙΟΝ, *Sesamoides parvum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 735.

ΚΟΣΑΛΟΝ, *Salvia*, apud Interpolat. Diosc. cap. 445.

ΚΟΣΜΙΑΤΙΚΟΝ. Diploma Andronici Jun. pro Monembasiotis: ἀλλὰ δὴ καστροκτισίας, κατεργοκτισίας, μαγειρίας, ἀπλιαύλου, ἐξοπρασίας, κοσμιατικοῦ, καπηλιατικοῦ, μιτατικοῦ, &c. Videant Eruditi an probent Meursij conjecturam, & an non legendum sit κορμιατικοῦ, ut sit tributum à cocis pensitari solitum, unde & καπηλιατικῷ jungitur: nam ἐπικόρμιον, mensam coquinariam appellatam observamus in Κόρμι.

ΚΟΣΜΙΔΙΟΝ, Κόσμιον, *Mundus muliebris*, κοροκόσμιον, apud Phavorinum in Πλαγγών. Gallis *Bijoux*. Glossæ Gr. Lat. Κόσμια γυναικὸς, *Ornamenta*. Ita apud Achmetem cap. 123. Theophanem an. 8. Justiniani, in Synodo Trullana Can. 45. &c. Didymus seu Schol. Homeri Od. σ. τρίγληνα τρίκορα κόσμια, ἐν ᾧ τὰ τριόφθαλμα τρίκοκκα. Liber Enoch Apocryphus: καὶ τὸ χρυσίον πῶς ἐργάσωνται, καὶ ποιήσωσιν αὐτὰ κόσμια τῶν γυναιξίν, &c. Leontius Episcopus Neapoleos Cypri in Apol. 5. pro Christianis: ἆρα οὐ πολλάκις γυναικὸς σῆς ἢ τέκνων τελευτησάντων χιτῶνα, ἢ κοσμίδιον ἰδὼν ἐν τῷ ταμιείῳ, κρατήσας ἐφίλησας, &c. Vita S. Joannis Eleemosynarij apud Niconem in Pandecte MS. lib. 1. serm. 20. ἐρχομένης ποτέ τινος ἐν τῇ διαδόσει τοῦ ἐν ἁγίοις Ἰωάννου τοῦ ἐλεήμονος φοροῦσα κοσμίδια, καὶ ζητοῦσα ἐλεημοσύνην, &c. Ejusdem Vita MS. κόραι τινὲς κοσμία τε καὶ περιδέραια περιβεβλημέναι.

Κοσμάριον. Hesych. Ἱάρωμα, κοσμάριον παιδικὸν, μηνίσκοι.

ΚΟΣΜΙΚΗ, *Vetonica*, apud Anton. Musam cap. 1.

ΚΟΣΜΙΤΗΣ, juxta Goarum ad Cedrenum & ad Euchologium, Architectis, est *tota Epistelij compages ex Coronide, Zophoro, & ei subjecta trabe coagmentata*, sic dicta quòd columnarum ædificium κοσμεῖ, *Ornat*. Scholiastes Lycophronis: οὔτε τὰ γεῖσα, οὔτε αἱ στεφάναι, ἤτοι κοσμῖται. Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. κοσμίτης ἐστὶ κατὰ τὸ νομικὸν καὶ ἅγιον κόσμιον ἐμφαίνων τοῦ σταυρωθέντος Χριστοῦ τὸ ἐκσφράγισμα διὰ τοῦ σταυροῦ κοσμούμενον. Symeon Thessalon. de Sacram. τὰ διάστυλα καὶ ὑπεράνω τῶν στύλων, ὁ κοσμίτης συνέχων τὸν σύνδεσμον, καὶ ὑπεράνω τοῦ κοσμίτου, μέσος μὲν ἐστὶν τῶν ἱερῶν εἰκόνων ὁ σωτὴρ, &c. Porphyro.gde Admin. Imp. cap. 29. pag. 86. καὶ κίονες πυκνοὶ ἔχοντες ἐπάνω κοσμίτας, ἐν οἷς ἔμελλεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Διοκλητιανὸς εἰλη ματικὰς ἐγεῖραι καμάρας. Scylitzes pag. 628. καὶ τούτους τοὺς κίονας ἔπεσε λίθος ἀπὸ τῆς ἐν τῷ φόρῳ ἁψῖδος, ὃν Κοσμίτην καλεῖν εἰώθασι, καὶ ἀπέκτεινεν ἄνδρας ἑξήκοντα. Leo Grammat. pag. 505. κοσμίτης ὃς ἐπέκειτο ἐν τῷ φόρῳ ἐν τοῖς ἐκεῖσε κίοσιν, (καὶ) ἀπέκτεινεν ἄνδρας ξ΄. Ubi Continuator Theophanis num. 301. & Symeon Logotheta in Porph. num. 40. κοσμήτης ἔπεσεν ἐκ τῶν ἐν τοῖς στιχιδίον ἱσταμένοις ἐκεῖσε κίοσιν ἐπικειμένων, καὶ ἀπέκτεινεν ἄνδρας ξ΄. Anonymus in S. Sophia: καὶ τὰς κεφαλὰς κιονίων, καὶ τὰ ἐγλύματα, καὶ τοὺς κοσμίτας τῶν ὑπερῴων, τῶν τε διορόφων καὶ τριορόφων. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Πλὴν ὅταν σεβῇς, πρόσεξον ἐπάνω εἰς τὸν κοσμήτην,
Τῆς πόρτας ἐλεφάντινον, ἂν ἴδῃς πινακίδιν.

Κοσμίτης, pro Κοσμήτης, in Apophthegm. Patr. in Paulo Cosmita num. 2. κοσμῖται ἦσαν ἐν τῇ Σκήτει,—καὶ λέγει

λέγει ὁ Τιμόθεος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, Τί θέλομεν τὴν τέχνην ταύτην, &c. Est autē Κοσμήτης, Hesych. ιερεὺς, Ἐνλαφιαςής.

ΚΟ'ΣΜΟΣ, *Mundus*, *Sæculum*, quomodo usurpant Scriptores Ecclesiastici. Vita S. Syncleticæ n. 11. ἀπέτεμεν τοὺς ἑαυτῆς πλοκάμους· τότε τὴν πᾶσαν κόσμησιν ἀπέθετο· ἔθος γὰρ ταῖς γυναιξὶν κόσμον καλεῖν τὰς τρίχας. Apophthegm. Patr. in Pœmene n. 76. λέγει αὐτῷ ὁ γέρων· ὧδε θέλεις ἡμᾶς ἰδεῖν, ἢ εἰς τὸν ἐκεῖ κόσμον; λέγει αὐτῷ, Ἐὰν μὴ ἴδω ὑμᾶς ὧδε, βλέπω ὑμᾶς εἰς τὸν ἐκεῖ κόσμον. Mitto locos alios Patrum.

Κοσμικοὶ, *Sæculares*, cui opponuntur *Clerici*, seu qui è Clero sunt. Gloss. Gr. Lat. Κοσμικὸς, *Sæcularis*. Canon Apost. c. 7. ἐπίσκοπος —— κοσμικὰς φροντίδας μὴ λαμβανέτω. Utuntur passim Scriptores: Concil. Sardic. c. 7. Concil. Ephesin. part. 1. c. 30. §. 3. Calchedon. Can. 3. 24. Apophthegm. Pat. in Arsenio n. 23. &c. Palladius in Hist. Lausiaca c. 68. Joan. Moschus c. 65. &c. Xystus Pap. in Epist. ad Cyrillum. Theophylactus Bulgar. Archiep. Epist. 14. Anna lib. 3. Alexiad. p. 89. 448. Aristænus ad Can. 69. Synodi Trull. Harmenopulus lib. 1. tit. 3. §. 12. 13. Scylitzes p. 605. Pachymer. l. 5. Eucholog. p. 233. 244. Vita S. Lucæ Jun. p. 1001. & alij sine numero. Vide Gloss. med. Lat. in *Sæcularis*.

Κοσμικὸν, *Sæculum*. Theophanes an. 6. Nicephori General. τοὺς δὲ λοιποὺς δαρμοῖς καὶ δημεύσεσι καθυπέβαλεν, οὐ μόνον τοὺς ἐν τῷ κοσμικῷ ἄρχοντας, ἀλλὰ καὶ ἐπισκόπους ἁγίους, &c. Leo Grammaticus in Leone Philosopho p. 486. καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν κοσμικὰ, &c.

Κοσμοκράτωρ, *Satanas*, *Diabolus*, *Princeps sæculi*: *Mundipotens*, *Munditenens*, Tertulliano lib. 1. de Resurr. cap. 22. ex Epist. 6. ad Ephes. 12. Oecumenius in Epist. 1. Joan. τούτου δὲ τοῦ κόσμου πατὴρ ὁ διάβολος, τοῦ κοσμικοῦ φημὶ ἡδυπαθείας καὶ συγχύσεως. Periodus & Martyrium S. Philippi Apostoli MS. ἔνδυσόν με τὴν ἔνδοξόν σου στολὴν, τὴν φωτινὴν σου σφραγῖδα τὴν πάντοτε λάμπουσαν, ἕως ἂν παρέλθω πάντας τοὺς κοσμοκράτορας, καὶ τὸν πονηρὸν δράκοντα τὸν ἀντικείμενον ἡμῖν. Damascenus & Athanasius κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τούτου Dæmones vocant. Utuntur passim SS. Patres, Theodoret. p. 318. Theophylact. p. 566. Anonymus in Martyrio SS. XX. Patrum Sabaitarum n. 77. Joannes Diac. in Vita S. Josephi Hymnographi n. 18. &c.

At apud Magos & Manichæos, longè aliâ notione κοσμοκράτορες, dæmones dicuntur: cùm Deum Ἄρχοντα τῶν οὐρανίων, reliquorum incuriosum, Satanam verò & diabolos τῶν ἐγκοσμίων κράτος habere crederent. Vide Gauminum ad Psellum de Operat. dæmon. pag. 111. 112. 113.

ΚΟΣΣΙ'Α, *Fœnisecium*, in Turcogr. Crusij.

ΚΟ'ΣΣΟΣ, *Alapa*. Suidas: Κόσσος, τὸ ῥάπισμα. Phavorinus: κόσσος, Ῥωμαϊστὶ, μαξίλλα· Γραικιστὶ δὲ ῥάπισμα. Palladius in Hist. Lausiaca in Pachone: ἐπιμανεὶς οὖν ἐγὼ ἔδωκα αὐτῇ κόσσον. Anastasius Monachus de Monachis Sinaitis: κρούει αὐτὸν τῇ παλάμῃ. Mox: ἔφη, Τί ἔπταισά σοι, ἀδελφὲ, ὅτι ἔδωκάς μοι χθὲς κόσσον. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: δίδει αὐτῷ κόσσον τοιοῦτον ὅτι ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἐφαίνετο. Occurrit illic pluries. Zacharias Pap. lib. 2. Dialog. cap. 30. μόνον αὐτῷ κόσσον δέδωκεν ἐν τῷ σιαγόνι, καὶ παραυτίκα τὸ καθαρτὸν πνεῦμα ἀπ᾽ αὐτοῦ ἐξῆλθε. Pseudo-Eustochius in Vita S. Eusignij: καὶ ὁρῶν τὸ παιδίον Κωνσταντῖνον καθήμενον ἐπὶ τοῦ ἵππου, καὶ ἐμβειμησάμενος, δίδωσιν αὐτῷ κόσσον, καὶ λέγει αὐτῷ, Μὴ ἀτάκτει παιδίον. Apud Scholiastem Basilic. ad lib. 60. p. 71. ἡ μικρὰ τοῦ κόσσου πληγὴ θανάτου πρόξενος γινομένη.

Κοσσίζειν, *Alapam infligere*. Idem Palladius in Philoromo: ὃν ξυελιθῶσαι ἐκέλευσεν, καὶ ὑπὸ παιδαρίων ἐλθόντα κοσσισθῆναι. Joannes Moschus in Limon. c. 105. θεωρῶ δὲ καὶ δύο κόρακας ἀναιδῶς πετομένους εἰς πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τοῖς πτεροῖς κοσσίζοντας αὐτοῦ τὰς ὄψεις. Eadem Vita S. Symeonis Sali: ἐσίανον αὐτὸν, καὶ ἐκόσσιζον, καὶ ἐτζίμμιζον αὐτόν.

Κοσσοτράπεζος, *Parasitus*, qui alapis è mensa ejicitur. Lexicon MS. Cyrilli: παράσιτος, κοσσοτράπεζος.

ΚΟΣΟΥ'ΘΕ, Ἀλυπία, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Alypia*, Herba quæ in maritimis locis nascitur, neque in mari neque in sicco plane, unde *spuma maris* vulgò etiam appellatur. Matthæus Silvaticus: *Cosute*, *Cossute*, *id est spuma maris*. Ubi Edit. *Cosure* & *Cossure*. Vide Ruellium lib. 3. c. 132. 151.

ΚΟΣΤΑΡΙ'ΖΕΙΝ. Emmanuel Georgillas de Calamitate Rhodi MS.

> Μὰς ὅλους βλέπω καὶ θωρῶ πῶς με τοὺς κοςαρίζεις,
> Καὶ μπένεις κ᾽ εἰς τὰ σπίτια τους, καὶ πέρνεις καὶ θερίζεις.

Infrà:

> Οἱ πάντες τρέμουν καὶ δειλιοῦν τοῦ νά σε κοςαρίσουν,
> Καὶ φεύγουν, &c.

ΚΟ'ΤΑ, *Gallina*, apud J. Sponium to. 2. Itiner. pag. 409.

ΚΟΤΑ'ΛΙ. Vide in Κώταλις.

ΚΟ'ΤΖΙΦΑΣ, Κότζιφος, *Merula*, Κόσσυφος.

ΚΟ'ΤΖΙΑ, *Clavus*, *Tuberculum callosum*, ἧλος. Joannes Jatrosophista MS. c. 8. πρὸς ἥλους, ἤγουν τὰ γινόμενα εἰς τὰς χεῖρας καὶ πόδας ἰδιῶται δὲ καλοῦσιν κότζια. Damascenus Hieromon. serm. 3. καὶ μόνον τόσον νερὸν ἀπόμεινεν, ὅσον ἐβράχησαν οἱ ἱερεῖς ἕως τὰ κότζια τῶν ποδαρίων τους. Ubi sumitur pro pedis claviculis.

ΚΟΤΙ'ΑΤΑ, Dacis, *Gramen*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 610.

ΚΟΤΟΥ'ΡΝΟ, *Perdicis* rubeæ species, apud Cretenses, de qua Petr. Bellon. lib. 1. Observ. cap. 10.

ΚΟΤΡΑΦΙ'ΖΕΙΝ, pro κρολαφίζειν, *Ictibus contundere*, quod vulgo dicimus, *assommer*. Cosmas Indicopleustes, ubi de Taurelapho: καὶ γάλα ἀμέλγουσιν ἐξ αὐτοῦ καὶ βούτυρον· ἅμα δὲ καὶ τὸ κρέας ἐσθίομεν, οἱ μὲν Χριστιανοὶ σφάζοντες, οἱ δὲ Ἕλληνες κρολαφίζοντες. Alibi: φώκην τὴν λεγομένην καὶ τὸν δελφῖνα καὶ χελώνην ἣν ἐσθίομεν κατὰ θάλατταν εἰ τύχοι πιασθῆναι, τὸν μὲν δελφῖνα καὶ τὴν χελώνην σφάζοντες ἐσθίομεν· τὴν δὲ φώκην οὐ σφάζοντες, ἀλλὰ κοτραφίζοντες, ὡς ἐπὶ τῶν ἰχθύων τῶν μεγάλων.

ΚΟ'ΤΤΟΣ, *Alea*, κύβος. Lib. 3. Basilic. tit. 1. §. 5. ex l. 25. C. de Episc. aud. τὸ κεκωλῦσθαι τοῦ κύβον, ἤτοι τὸν κότλον, τῇ παραφυλακῇ τῶν ἐπισκόπων παραδίδωσιν ἡ διάταξις. Photius in Nomocanon. tit. 29. ὁ ἠτληθεὶς εἰς κότλον, οὐκ ἀπαιτεῖται. Vide Balsamonem ad Can. 24. Concilij in Trullo.

Κοτλίζειν, *Aleam ludere*, in Glossis Græco-Latin. Κοτλιςὴς, *Aleator*, *Aleo*, in iisdem Glossis. Κοτλισμὸς, *Alea*. Ibid.

Κότζιν, pro κοτλίον. Canonium Mathematicum Adespotum: τὸ κότζιν, τὸ μυςήριον ἂν φανεῖ. Rursum: τὸ κότζιν, εἰς εὐτυχίαν.

ΚΟΤΥΛΑ'ΡΙΟΣ, *Piscator purpuræ*. Scholiastes Chrysostomi ad Orat. 7. πορφυρεῖς, Κουλαρίους παρὰ τὸ ἐν μικροῖς πλοίοις, ἤτοι κοτύλαις παρομοίοις πορφυρεύεσθαι. Ita rectè emendat Feder. Morellus, pro Κουλαρίους.

ΚΟ'ΤΥΜΒΑ, Navigij Barbarici species. Arrianus in Periplo maris Erythræi: τούτου χάριν παρὰ αὐτὸν τὸν εἴσπλουν βασιλικοὶ ἁλιεῖς ἐντόπιοι πληρώμασι μακρῶν πλοίων, ἃ λέγεται Τράππαγα καὶ Κότυμβα, πρὸς ἀπάντησιν ἐξέρχονται.

ΚΟΥΑΡΤΟΠΑ'ΡΘΩΝ καλάλογος, seu *Legio*, apud Simocattam lib. 2. cap. 6. Sic autem appellabantur qui Berrhœæ in Syria morabantur, Mauricio Imperante: ubi Codex Photij Margunianus præfert Κουαρλοπαθῶν. Ut ut sit, vox videtur deducta à voce Latina *Quartus*, quæ est etiam sententia Jacobi Kimedoncij ad ejusdem Simocattæ Περιοχὰς, qui tamen

 men

men vocem deductam à *Partibus* existimat, ac proinde legendum κουαρτοπάρτων. Alij malunt sic appellatos quòd essent ex quarto numero Parthorum.

ΚΟΥ'ΒΑΚΑΣ, *Rubeta*, φρῦνος.

ΚΟΥΒΑΛΕΙ͂Ν, *Vehere*, *Vectare*, ἐποχεῖν, διακομίζειν, ἀνάγειν. κουβάλισμα, *Transvectio*, *Subvectio*, διακομιδὴ, ἀναγωγή. Apophthegmata Patrum in Theodoro n.29. ἦλθόν ποτε ἐπάνω αὐτοῦ τρεῖς λησαὶ καὶ οἱ δύο ἐκράτουν αὐτὸν· ὁ δὲ εἷς ἐκουβάλει τὰ σκεύη αὐτοῦ. ὡς δὲ ἐξήνεγκε τὰ βιβλία, καὶ τὸν λεβίτωνα, ἤθελε λαβεῖν. Leges Colonariæ tit.1. §.20. ἐὰν γεωργὸς μορτίτης θερίσας ἄνευ γνώμης τοῦ χωροδότου, κουβαλήσῃ τὰ δράγματα αὐτοῦ, ὡς κλέπτης ἀλλοτριωθήσεται πάσης τῆς ἐπικαρπίας αὐτοῦ. Physiologus MS. de Natura animalium de Pelecano: ὁ ἀρὲν ὑπὰ καὶ κυνηγὰ, καὶ κουβαλεῖ, καὶ φέρνει, καὶ τρέφει τὰ πουλία του, &c. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: ἔμεινεν ὁ ἀββᾶς Συμεὼν κουβαλῶν αὐτῇ σιλίγνια καὶ κρέατα καὶ ὀψάρια. Ptochoprodromus in versib. Politic. MSS. de sua Paupertate:

Τὸ κουβαλεῖν γὰρ τὸν πηλὸν, ὡς φορτικὸν ἡγοῦμαι.

Pro κουβαλεῖν. Fr. Richardus in Scuto Fidei part.2. p.6. κουβαλοῦσι τὰ ψάρια ἀφόβως εἰς τὸν λιμιῶνα. Adde Maximum Cythæreum 24. Sept.

Κουβαλεύειν, in Lexico MS. Cyrilli, exponitur, λησεύειν, *Prædari*, *Furari*.

Κουβάλιμα, *Vectura*, apud eundē Maxim. 16. Martij.

Κουβάρι, *Glomeramen*, Ἐνείλημα, σφαίρωμα. κουβαριάζειν, *Glomerare*, Ἐνειλεῖν, συνελίττειν. Franc. Richardus in Clypeo fidei part.1. pag.324. πάλιν ὅταν πλάζεται ὁ ἄνθρωπος μέσα στὴν μήτραν στέκει σὰν κουβαριασμένος, ἔχοντας τὰ γόνατα ἀπάνω στὸ πρόσωπον, &c.

ΚΟΥΒΑΡΙ'Σ. Lexicon MS. Nicomedis Jatrosophistæ: Ἀκατίδες, κουβαρίδες. Glossæ aliæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. κουτιλιδὸν, κουβαρίδες. Apud Dioscoripem lib.2. cap.33. titulus concipitur, περὶ κουβαρίδων, qui in textu dicuntur ὄνοι οἱ ὑπὸ ὑδρίας, & ζῶα πολύποδα, σφαιρουμένοι κατὰ τὰς ἐπαφὰς τῶν χειρῶν, Latini *Asellos*, & *Millepedes* vocant, Itali *Porcelleti*, Galli *Cloporte*. Eadem habet Symeon Magister de Piscibus, MS. ubi ad marginem scriptum aliâ manu, αἱ λεγόμεναι κουβαρίδες. Anonymus in Cod. Reg. 957. ὀνίσκους τοὺς καὶ κουβαρίδας λεγομένους λαβὼν, φρύξας αὐτοὺς εἰς ὄστρακον, &c. Demetrius Constantinop. lib.1. Hieracosophij cap.134. pag.123. ἐπωαζούσης ὄρνιθος τὰς λεπίδας τρίψας, καὶ ἀκαλίδας, ἤγουν κουβαρίδας, φρίξας καὶ τρίψας, &c.

ΚΟΥΒΕ'ΛΙ, *Examen*, Σμῆνος.

ΚΟΥΒΕ'ΡΤΑ, *Tegmen*, *Coopertorium*, ex Ital. *Coperta*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.11.

Ἀκόμη ξεσκεπάζασι καὶ τ' ἄλογά τους ὅλα,
Ἐκ τῶν κουβέρταις πούχασι, κία πόλα τ' ἄρματά τους.

Eodem lib.

Τοῦ καθ' ἑνὸς ἕνα φάρη ὁλοκουβερτιασμένω
Ἀπὸ κουβέρταις ἔμορφαις, ὅλαις ἱστορημέναις.

Phortius de Re militari:

Τὸ πουγκίον νὰ γεμήσεις,
Μπούλπερης χόντζης, καὶ πάλιν
Ποίησον κουβέρταν ἄλλην.

Κουβερτιάζειν, *Cooperire*. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Ἐκεῖ ἔβλεπες νὰ στέκουσι φαρία κουβερτιασμένα
Μὲ ἀργυραῖς καὶ ὁλοχρύσαις σέλαις ὅλα στρωμένα.

Idem lib. 9. de Equis.

Κουβερτιασμένα ὅλα τους ξύστροτα χόρης σέλες.

Rursum:

Καὶ τοῦτο ἤτοναι φαρὴ μεγάλω καὶ θαυμάσιον
Κουβερτιασμένον ἔμορφα, ὡς ἔπρεπε νὰ ποίσει.

Occurrit præterea non semel lib.11.

ΚΟΥ'ΒΙΖΟΣ, Hesychio, στιβάς. Ita emendant Viri Docti pro στηβεὺς, & *stramentum in quo cubatur*, interpretantur. Phavorinus habet κούβηζος, στηβεύς.

Κουβίζιον. Suidas: κλισία, ἡ καθέδρα. Κλίσια, τὰ κουβίζια. Ubi idem Phavorinus, κλίσια, τὰ κουβούκλεια. Fortè legendum κουβίλια, pro κουβίσια.

ΚΟΥΒΙΚΟΥ'ΛΙΟΝ, *Cubiculum*. Chronicon Alexandr. an.12. Theodosij Jun. καὶ φίλον Παυλῖνον ᾔτησε τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, ὡς ἐπ' ἄλλῳ τινὶ εἰσαγαγεῖν τὴν αὐτὴν Ἀθηναΐδα ἐν τῷ αὐτῆς κουβικουλίῳ, &c. Utuntur præterea Vita S. Sylvest. Pap. p.279. Codin. in Orig. n.142. &c.

Κουβίκλειον. Geronticon apud Niconem MS. lib.2. fol.750. λαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ πρεσβυτέρου, ἦλθεν εἰς τὸ κουβούκλειον αὐτοῦ. Vita S. Eudociæ Samaritanæ n.14. καὶ ταῦτα εἰπὼν, καὶ εὐξάμενος ἐκτενῶς, καὶ κατασφραγίσας αὐτὸν, ἀπέκλεισεν εἰς ἓν τῶν κουβουκλείων. Adde n.15. Continuator Theophanis lib.3. n.43. καὶ τὸ πλησίον ἐκείνου κουβούκλειον ἕτερον. Vide Codini Orig. Constantinopol. n.53.

Κουβούκλιον, *Cubicula*, *Conclave*, in Gloss. Gr. Lat. Joan. Moschus in Limon. c.129. ἔλθε εἰς τὸ κουβούκλιον. Anonymus de Locis Hierosol. n.1. εἰς τὸ ἔδαφος τῆς γῆς ἔναι κουβούκλιον πέτρινον ὡραιότατον. Occurrit præterea num.4.5. κουβούκλην, n.7. & 15. Vide Zachariam Pap. Lib.3. c.1. Extr. lib.31. & 44. Basilic. &c.

Κουβουκλεῖον. In Nov.8. Justin. χαρτουλάριοι τοῦ θείου κουβουκλείου. Macarius Homil.15. χρὴ οὖν τοῦτο ἀνακαθαρθῆναι, καὶ ἀνοικοδομηθῆναι, καὶ εὐτρεπισθῆναι τὰ ταμεῖα, καὶ τὰ κουβούκλεια. S. Maximus in capit. de Charitate num.84. συνέπονto τῇ μνήμῃ τοῦ χρυσίου, καὶ ἡ μνήμη τοῦ βαλλαντίου, καὶ τοῦ σπαθαρίου, καὶ κουβουκλείου, καὶ τῶν ἑξῆς. Leo Grammaticus in Leone Philosopho p.480. ἔστησεν Ἰωάννην Γαριδᾶν μετὰ τῶν λοιπῶν τῆς ἑταιρείας ἐν τῷ κουβουκλείῳ. Utitur etiam Chrysost. in Homil. de Pœnitentia, Cedrenus & alij.

Κουβουκλάριος, *Cubicularius*, apud Joan. Moschum in Limon. cap.146. ἐφώνησεν τὸν κουβουκλάριον αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, &c. *Cubuclarius*, in vet. Inscript. apud Reinesium pag.584.

Πενταπουβούκλον, *Triclinium quinque cubicula complectens*. Ita dictum triclinium M. Palatij Constantinopolitani, apud Constantinum Porph. in Basilio n.89. Edit. Combef.

Κουβικουλάριος, *Cubicularius*. Acta contra S. Cyrillum in Concilio Ephesino: μεγαλοπρεπέστατος καὶ φιλόχριστος Κουβικουλάριος. Menander Protector: ἡμεῖς μὲν Ἰσδηγουσνὰφ θείῳ κουβικουλαρίῳ ἐκελεύσαμεν, &c. Chronicon Alexandrinum in Juliano: καὶ ἀνέστησαν οἱ κουβικουλάριοι εὐνοῦχοι, καὶ οἱ σπαθάριοι. An.12. Theod. Jun. ἐκέλευσεν αὐτὴν ἅμα τῇ αὐτοῦ θείᾳ διὰ κουβικουλαρίων φυλαχθῆναι. An.27. Anastasij: προσκαλεσάμενος Ἀμάντιον τὸν κουβικουλάριον καὶ Πραιπόσιτον, εἶπεν αὐτῷ, &c. An.5. Justin. Ναρσῆς ὁ κουβικουλάριος καὶ σπαθάριος. Cyrillus Scythopolitan. in Vita MS. S. Sabæ c.51. καὶ θορύβου ὑπὸ τῶν κουβικουλαρίων γεγονότος. Theophan. an.6. Zenonis. Οὐρβίκιος κουβικουλάριος. Adde eundem p.285. 290. 382. Nicetas Paphlago in Vita S. Ignatij Patr. Constantinop. ὤφθησαν ὥσπερ κουβικουλάριοι δύο ἀπότομοι καὶ ἐμβριθεῖς, &c. Vide Nilum Monach. lib.1. Epist.37. lib.2. Epist.180. 289. 328. & Epistolas S. Maximi inscriptas Joanni Κουβικουλαρίῳ, to.2. p.219. Joelem in Didio Juliano, Justino Jun. &c. Anonymum Combefisianum in Leone Philos. n.11.15. &c.

Ἀποκουβικουλάριος, *Excubicularius*. Liber 54. Basilic. καὶ τοὺς κόμητας τοὺς κονσιστωριανοὺς, καὶ τοὺς Νοταρίους, καὶ τοὺς κουβικουλαρίους, καὶ τοὺς Ἀποκουβικουλαρίους, &c.

Κουβικουλαρία, *Cubicularia*. Theophanes an.5. Constantini filij Irenes: ἔστεψεν ὁ βασιλεὺς τὴν Θεοδότην τὴν κουβικουλαρίαν Αὐγοῦσταν. Constantinus de Adm. Imp. cap.53. μόνον τῇ κουβικλαρίᾳ αὐτοῦ παρήγγειλε τοῦ νήφειν. Occurrit ibi pluries.

Κουβούκλης, in Catalogo Officior. Eccl. Constantinopol. ἵνα βαστᾷ τὸ δικανίκιον τοῦ Ἀρχιερέως, ὅταν περιπατεῖ. Idem videtur qui

Κουβουκλείσιος,

Κȣβȣκλέσιος, Dignitas, vel functio Ecclesiastica de qua quædam congessimus in Gloss. med. Lat. in V. *Cubicularius*. Hujus certè functio non omnino certa est. Balsamon ad Can. 7 Concilij in Trullo: πολλάκις γὰρ εἰς τὸ δικαστήριον εἶπον τινὲς μήτε τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς ἄρχοντας, μήτε τοὺς Μητροπολίτας ἐν ἀξιωματικῇ μοίρᾳ συντάττεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο μήτε δύνασθαι εἶναι τὸ σίγιον τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Κȣβȣκλεισίου, ἤτοι τοῦ Ἐπισκόπου, ἀλλὰ ταπεινόν, ἐμοὶ δὲ τοῦτο οὐ δοκεῖ. Concilium Nicænum II. Act. 1. καὶ μετὰ τοῦτο Κοσμᾶς ὁ εὐλαβέστατος Διάκονος καὶ Κȣβȣκλείσιος τοῦ εὐαγοῦς Πατριαρχείου ἀνέγνω. Jus Græco-Rom. pag. 204. παρέστη Ἰωάννης Κȣβȣκλείσιος ὁ ἐξ Εὐρίπου ὁρμώμενος. Sguropulus in Hist. Concil. Florent. sect. 9. cap. 10. ὥρισε δὲ καὶ ἠρώτησαν τοὺς Ἄρχοντας, καὶ εἴσω μέχρι τοῦ ῥεχαρίων, καὶ τοῦ ἰατρῶν, καὶ Κριτικοῦ τοῦ Κȣβȣκλισίου. Habetur Photij Epist. 104. inscripta Georgio Diacono & Κȣβȣκλεισίῳ. Editus est ab Allatio Georgij Trapezuntini tractatus contra Græcos de Processione Spiritus Sancti πρὸς Ἰωάννην τὸν Κȣβȣκλίσιον: & à Lambecio lib. 6. de Bibl. Cæsar. pag. 141. laudatur Ῥωμανοῦ Κȣβȣκλησίου τῆς τοῦ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας liber de Acutis morbis. Vide in Πρωτομηνύτής.

ΚΟΥΒΙΤΟΥΡΟΝ. Vide Κοβύτȣρον.

ΚΟΥΓΓΕΣΤΑ, Κȣντζέστα, *Conquesta*: ex Gall. *Conqueste*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Αὐτὸ γὰρ ἤτοι οἴδιον τῆς γονικῆς κȣντζέστας.

Alibi:

Τῆς κȣγέστας ὅπου ἔμπωσεν ἐκ τὴν γῆν Συρίαν.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἔπαυε καὶ ὁ πόλεμος τῆς Χάρου ἡ κȣγκέστα.

Κȣγεστίζειν, *Conquirere, Conquestare*. Idem Anonymus:

Εκλώκς ὅπου ἤχασιν, τὸ νὰ τοὺς κȣγεστήσῃ.

ΚΟΥΔΕΑ, *Papaver*, vel *caput Papaveris*, Κώδειον. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. μήκων, ἡ κȣδέα. Scholiastes Theocriti Id. 11. v. 55. μήκων λέγεται ἡ κεφαλή, καὶ ἀνθηφόρος βοτάνη, ἡ κοινῶς λεγομένη κȣδέα.

ΚΟΥΔΕΛΛΑ, *Ovis*. Glossæ Græcobarb. Ἀμέλγει, ἐπισπᾶται τὸ γάλα· σύρει τὸ γάλαν ἔξω ἀπὸ τὸ βυζὶν τοῦ σφακτοῦ, ἤγουν τῆς αἰγός, ἡ αἰγάς, ἢ προβάτου, ἤγουν κȣδέλλας.

ΚΟΥΔΙΚΕΛΙΟΣ, *Codicillaris*. Antiquitates Constantinopolit. καὶ οἱ Σπαθάριοι οἱ κȣδικέλιοι, καὶ μὴν καὶ Σιλεντιάριοι μετὰ κηρῶν ὀψικεύοντες. Vide Κώδιξ.

ΚΟΥΔΟΥΜΕΝΤΟ, *Condimentum*. Vide Κοδιμέντον.

ΚΟΥΔΟΥΝΙ, *Tintinnabulum*, κώδων. Historia MS. Belisarij:

Συκόνȣσι τὰ φλάμμȣρα τοῦ Βασιλέως τότε,
Κατὰ ζαμάτȣ, ταῦτα δὲ μετὰ τῶν κȣδȣνίων.

Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 242. διὰ τὸ καλὰ εἶτον ἀγνοεισμένον πράγμαν πῶς εἶτον ἀλλὰ ἀπὲ τὰ κοντά, οὐ ἀπὲ τὰ κουδȣνια. Rhuzanus in Paraphrasi Vaticin. καὶ τοὺς κάτȣς μὲ κȣδȣνια, καὶ τὸ μιαρὸ πουλίκιν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Εὑρόν τ' ἀπετὸν ἄνεμον, κ' ἐκ τὰ χρυσᾶ κȣδȣνια.

Κȣδȣνίζειν, *Tinnire*, κωδωνίζειν. Κȣδȣνισμα, *Tinnitus*, κωδωνισμός, ἦχος. Corona pretiosa: κȣδȣνίζειν, *Resonare*, ἠχεῖν.

Κȣδȣνάτος, *Larvatus*, μορμολύκειον ἐνδεδυμένος. Vide Κωδωνάτος.

ΚΟΥΑΡΙΓΑΡΙΟΝ, *Quadrigarium*. Hippiatrica lib. 2. cap. 128. προπότισμα τὸ παρὰ Ῥωμαίοις Κȣδριγάριον καλούμενον. Et cap. 129. κατασκευὴ τετρίππου τοῦ λεγομένου Κȣδριγαρίου. Occurrit illic semel ac iterum.

ΚΟΥΕΣΤΙΟΝΑΡΙΟΣ, Κυαιστιονάριος, *Quæstionarius*, *Tortor*. Martyrium MS. S. Procopij: εὐθέως ἐκέλευσε κρεμασθέντα αὐτὸν ξέεσθαι, ἕως οὗ ἤλλαξε δεκατέσσαρας κυεστιοναρίȣς. Infra: οἱ δὲ κυεστιονάριοι ἠτόνȣν ξέοντες αὐτόν. Martyrium S. Basilij Presbyteri n. 7. ἀτενίσαντων δὲ τῶν κȣεστιοναρίων, καὶ κελεύσας παύσασθαι τοὺς βασανιστάς, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Quæstionarius*.

ΚΟΥΕΣΤΕΡΑ, εὕρεσις, in Gloss. Juris MSS. *Quæstura*.

ΚΟΥΖΟΥΛΟΣ, *Stultus, amens*, ἄφρων, ἀνόητος. Κȣζȣλία, *Amentia*, Ἄνοια. Κȣζȣλαίνεσθαι, *Desipere*, Παραφρονεῖν.

Κȣζȣλωμένος. Vide in Κȣτζός.

ΚΟΥΖΟΥΠΕΣ. Glossæ Græcobarb. τοὺς κορμȣ́ς, ἢ κλάδους, ἢ ἐλάτες, ἢ κȣζȣ́πες, ἢ ξύλα τῶν ἀμπελιῶν.

ΚΟΥΚΙ, Κȣκίον, *Faba*, κύαμος, in Corona pretiosa. Lexicon MS. ex Schedis Combefisij: Κύαμος, κουκία. Euchologium pag. 658. ex Cod. Barberino: εὐχὴ εἰς κȣκιν ἅγιον. Ubi Edit. habet εὐχὴ τῶν κολύβων. Gennadius in explicat. Rhamplij: τὰ μόνα κουκία τῶν πεντεκαίδεκα οἴκων διαμέρισον. Demetrius Zenus in Batrachom.

Κοκία χλωρὰ ἐσχήκασι, καὶ σκέπασαν τὰ τζιάτους.

Dorotheus Doctr. 11. καὶ εὑρέθη ὅτι ἔκλεπτεν ἀδελφὸς ἐκεῖνος κουκκία, φοινίκια, συκίδια. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. ὑγειά σȣ ἰάννη, κουκία σȣ σπέρνω. Agapius Monachus Cretensis in Geoponicis: τὰ δὲ κουκία καὶ λαθήρια, καὶ τὰ ἄλλα ὄσπρια σπέρνε εἰς τὴν ἀχάμνην γῆν, μὰ νὰ εἶναι βρεμμένη. Adde cap. 87. Crusium lib. 4. Turcogr. Epist. 49. Maximum Cythær. 15. Febr. &c.

Γλυκοκουκκίον, *Pisum*, πισός. Glossæ Botanicæ MSS. Colberteæ: Πισοί, τὰ γλυκοκουκκία.

ΚΟΥΚΚΙΣΤΡΑ. Agapius in Geoponico c. 207. κάψαι καλαμίαις ξηραῖς ἀπὸ κουκκισρὰν, κάμε ἀλουσὰν μὲ τὸ ἄθον τους, &c.

ΚΟΥΚΚΟΥΜΙΝ, *Cucumis*. Constantinus Ascecretis in Viatico Peregrin. MS. καὶ τοὺς στομαχικοὺς κόκκους, καὶ τὸ κουκκούμιν, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις προστάττων.

ΚΟΥΚΚΟΥΜΟΣ, *Cucuma*, in Gloss. Græco-Lat. vasis genus. Κουκκούμιον. Arrianus in Epitectum lib. 3. cap. 22. δεῖ αὐτὸν κουκκούμιον ἔχειν, ὅπου τὸ θερμὸν ποιήσει τῷ παιδίῳ. Miracula S. Georgij Mart. n. 27. καὶ ἀναλαβὼν τὸ τοῦ θερμοῦ ἀγγεῖον, ὅπερ εἴωθεν ἡ ἐπιχώριος διάλεκτος κουκούμιον καλεῖν, &c. Demetrius Constantinopolit. lib. 2. Hieracosophij, cap. 57. ἕψησον εἰς κουκούμιν ὀστράκιον ἕως οὗ ἀποτελεσθῇ.

ΚΟΥΚΚΟΥΤΟΠΟΥΛΛΟΝ, *Porcellus*. Gloss. Græcobarb. Χοιρίδιον, Γουρουνόπουλλον, ἢ Κουκκουτόπουλλον.

ΚΟΥΚΛΩΝΕΙΝ. Vide in Κουκούλιον.

ΚΟΥΚΟΣ, Κοῦκκος, *Cuculus*, Κόκκυξ. Glossæ MS. Reg. Codd. 1708. & 2062. κόκκυξ, ὁ κοῦκκος. Aliæ, ὁ κοῦκος, ut habetur in Nomocanone Coteleriano n. 317. Suidas: Κόκκυξ, εἶδος ὀρνέου, ὁ παρ' ἡμῖν κοῦκκος.

Κούκυλος, eâdem notione apud Scholiast. Lycophronis: Κόκκυξ, ὄρνεον δύσφωνον, ὁ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις Κούκυλος. Vide Gloss. med. Lat. in *Cugus*.

ΚΟΥΚΟΥΒΑΓΙΑ, Κουκουβαΐος. Vide in Κοκοβαΐα.

ΚΟΥΚΟΥΔΙ, τὸ, *Pestis*, apud Epirotas, ut scribit Romanus Nicephorus in Grammat. inedita.

ΚΟΥΚΟΥΔΟΝ, *Granum*, *Acinus*, Κόκκος. Agapius in Geoponico cap. 152. κουκοῦτζα ἀπὸ νέσπολαις τρεῖς οὐγγίας· αὐτὰ εἶναι ὡσὰν ἀγριακλάδαις, καὶ εἶναι μέσα γεμάταις κούκουδα. Infrà: κάμε σκόνιν τὰ κούκουδα τῆς νέσπολας, καὶ πίνε την.

Κουκούδιον, Κουκούτζον, Κουκούτζιν, *Nucleus*, ἐκεῖνο ὅπου τρώγεται τῆς καρυδίου, τῆς ἀμυγδαλιᾶς, καὶ παρομοίων δένδρων. Ita Portius. Euchologium p. 658. εὐχὴ τῶν κολύβων, ἤγουν τῶν κουκουδίων. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. χόνδρος ἐστὶ τὸ κοινῶς λεγόμενον κουκούτζιν. Vide Gorræum in Definit. Medic. in χόνδρος.

Κουκκουδερός, *Granatus*, Κοκκώδης.

Ξυλοκόκουδον. Theophanes an. 19. Mauricij: εὕρηκεν τὴν δαμάλιδα ἁπαλήν, καὶ ὡς τὸ καινὸν ἀλεκτόριν ταύτῃ πεπήδηκεν, καὶ ἐποίησεν παιδία ὡς τὰ ξυλοκόκουδα. Ubi Goarus vertit, *instar ligneorum crepitaculorum*, ex Cedreno, qui hoc loco habet ξυλοκώδονας.

κώδονας, qui fortè ij fuerint quos *Castagnetas* appellamus : nam instar sunt κουκούδων, seu nucleorum.

ΚΟΥΚΟΥ͂Λ, *Uva acerba*, ὀμφάκιον. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. Κουκοῦλ, ἀγουρίδας, ἢ φακήτηδα.

ΚΟΥΚΟΎΛΛΙΟΝ, *Cuculla*, hodie κουκοῦλα, & κουκοῦλι. Hieronymus Dalmata in Hist. MS. Sanctorum Ægypti, in Copre : ὁ δὲ εὐθὺς ἐνδύσας τὸν λεβήτονα, καὶ κουκούλλιον τῇ κεφαλῇ περιθεὶς, &c. S. Athanasius de Virginitate pag. 1050. κεφαλοδέσμιον ἐρεοῦν περισφίγγον τὴν κεφαλὴν, καὶ κουκούλιον, καὶ ἐπώμιον ἄκρωσον. Sozomenus lib. 3. cap. 14. τὸ δὲ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σκέπασμα, ὃ κουκούλιον καλοῦσιν, &c. Vita MS. S. Danielis Stylitæ : τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἀποκάλυμμα· κουκούλιον δὲ τόδε καλεῖν συνήθες. Evagrius Monachus, de Vestibus Monachorum Ægypti, ex Cod. MS. τὸ μὲν κουκούλλιον, σύμβολόν ἐστι τῆς χάριτος τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ σκεπαζούσης αὐτῶν τὸ ἡγεμονικὸν, καὶ περιθαλπούσης τὴν ἐν Χριστῷ νηπιότητα. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 38. κουκούλλια δὲ αὐτοῖς ἐτύπωσεν ἄμαλλα, ὡς παιδίοις, ἐν οἷς καὶ καυστῆράς τινας σταυροῦ διὰ πορφυρίου ἐκέλευσε τούτοις ἐντίθεσθαι. Et cap. 41. τὸ οὖν ἄλλων παρθένων τὸ σχῆμα τῶν κεκαρμένων, ἐχουσῶν κουκούλια ἐπὶ τῶν κεφαλῶν. Cyrillus Scythopolitanus in S. Euthymio num. 139. ἐῴκει δέ μοι καὶ κουκούλιόν τι μέλαν, καὶ μαλλοῦ πλῆρες ἐπικεῖσθαί μου τῇ κεφαλῇ. Occurrit passim, apud Dorotheum Doctr. 1. Joannem Jejunator. in Pœnitentiali, Germanum Patr. Constantinopol. in Mystag. pag. 150. Edit. Morelli, in Vita S. Nili Junioris pag. 90. 96. in Apophthegm. Patr. in Zacharia num. 3. in Theodoro num. 28. in Silvano num. 2. 4. in Phoca num. 1. in Vita S. Pachomij num. 28. in Eucholog. pag. 519. 520. 521. 522. 545. &c.

Κουκουλόνειν, *Cucullâ obtegere*. Demetrius Zenus in Batrachom.

Ἐρχόνταν μαῦρα κύματα, καὶ τὸν ἐκουκουλώναν.

Κουκλώνειν, truncatè, eâdem notione, apud Portium, cui idem est quod Καλύπτειν, στεγάζειν : ut Κουκλώμενος, *Coopertus*, ἐπικαλυφθείς.

Κουκοῦλλα, *Velum quod recens Baptisatorum capitibus imponitur*, quódque *Chrismale* Latini vocant. Euchologium ex Cod. Cryptoferratensi : καὶ δέχονται αὐτὸν οἱ ἀνάδοχοι, καὶ θέτει τὴν κουκοῦλλαν, καὶ λέγει, Λάβε στολὴν λαμπρὰν, καὶ ἄμωμον, &c. Symeon Thessalonicensis de Sacrament. κουκούλιον ἐν τῇ κεφαλῇ λαβὼν, ὃ δὴ καὶ περικεφαλαία καλεῖται, καὶ τὸ μὲν διὰ τὴν ἀκακίαν, &c.

Ἀποκουκουλίζειν, *Cucullam auferre*, recèns scilicet Baptizatis. Describitur in Euchologio Goari pag. 602. Εὐχὴ εἰς τὸ ἀποκουκουλίσαι. Vide suprà in V. Ἀπολούσια.

ΚΟΥΚΟΎΛΛΙΟΝ, in Re metrica. Anonymus MS. περὶ μέτρων, de Versib. Anacreonteis : τὰ ἀνακρεόντεια ἐπιδέχονται μὲν οἶκοι, ἀνάπαιστον καὶ δύο Ἰάμβους, καὶ μίαν περιττὴν συλλαβὴν, ἀδιάφορον, οἷον,

Ἀπὸ τοῦ λίθου τὸ ῥεῖθρον.

Τὸ δὲ τούτου κουκούλιον γίνεται ἐξ ἐλάσσονος, καὶ μείζονος, τουτέστιν ἀπὸ πυῤῥιχίου καὶ σπονδείου, οἷον,

Ἀρετὴν εὐστεφάνου ἄνθεα δρέψας.

Τοῦ Ἀνακρέοντος ἡ πρώτη χώρα ἐπιδέχεται ἀνάπαιστον· ἡ δευτέρα καὶ ἡ τρίτη τὸν ἴαμβον· ἡ τετάρτη ἀδιάφορον, οἷον,

Ἀπὸ τῆς φίλης ἐρήμου.

Καὶ πάλιν,

Βλέπε πρὸς κόνις τὰ πάντα.

Τὸ δὲ κουκούλιον αὐτῶν, ἐν τῇ πρώτῃ καὶ γ΄. καὶ ε΄. χώρᾳ, πυῤῥίχιον· ἐν δὲ τῇ β΄. καὶ δ΄. σπονδεῖον· ἐν δὲ τῇ ϛ΄. σπονδεῖον ἢ τροχαῖον, οἷον,

Ζαχαρίου μεγάλου πάτρωυτε κοῦρε.

Similia ferè habet Scholiastes Hephæstionis pag. 88. Alter Anonymus de Metris, in eod. Cod. ubi περὶ Ἀνακρεοντείων· Ὁ δὲ τούτων κουκούλιος, ὁ καὶ ἀνακλώμενος, καὶ αὐτὸς ἐξ χώρας ἔχει· πασὶ δὲ χρᾶται καὶ ἐλάττονι καὶ μείζονι, &c. Infrà : παράδειγμα τοῦ κουκουλίου, τοῦ καὶ ἀνακλωμένου,

Τὰ καθ' ἡμᾶς δακρύων
Ἄξια πάντες,
Καθορῶντες δακρύων
Ῥεύματα χεῖται.

ΚΟΥΚΟΥΝΆΡΑ, Κουκουνάρι, *Nux pinea*, Κωνάρια, Στρόβιλος. Corona pretiosa : Κουκουναρία, *Pinus*, Πίτυς. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Κόνου, ἢ κουκουναρία. Psellus MS. de Cibis : τὰ κουκουνάρια, θερμά εἰσιν καὶ ξηρά. Nonus de Morborum curat. cap. 125. κουκουναρίων φρυκτῶν, ἀμύλου, γλυκυῤῥίζης ἀνὰ οὐγγίας δύο. Symeon Sethi de Alimentis : οἱ κοκκονάρια, ἤτοι στρόβιλοι· ὁ τοιοῦτος καρπὸς θερμός ἐστι, &c. Myrepsus sect. 1. cap. 97. in Cod. MS. ἀμύγδαλα, κουκουνάρια καθαρὰ, &c. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 45. καὶ νὰ τρίβῃς τὰ ἄκρα τοῦ βούτζου με φύλλα τῆς πεύκης, ἢ τῆς κουκουναρίας. Vide Jac. Sponium in Itinerario to. 2. pag. 255.

Κουνάριον, eâdem notione. Continuator Theophanis lib. 3. num. 43. ἡ δὲ δὴ Φιάλη μετὰ τῶν καιρῶν τῶν δεξιμῶν, πιστακίων καὶ ἀμυγδάλων, ἀλλὰ μὴν καὶ κουναρίων, πεπληρωμένη ἐκ στροβίλου ἐκδιδομένου, πᾶσιν ἐκίρνα καὶ παρεῖχε τρυφᾶν. Ubi Interpres κουνάριον *poma esui apta* minùs aptè vertit.

Κωνάριον. Stephanus Magnes in Empiricis MSS. ἀμύγδαλα, κωνάρια, πενίδια. Utitur etiam Myrepsus. Vide Antonium Saracenum in lib. 3. Dioscorid. cap. 171.

Κόναρα. Michaël Glycas in Chron. pag. 302. de Theophylacto Patr. Constantinopol. ἔρως δὲ τοσοῦτον κατέσχεν αὐτὸν, ὡς ὑπὲρ β΄. αὐτοὺς (ἵππους) κεκτῆσθαι, τὸ μέν τοι κομιδῆς φροντίζων αὐτῶν, οὐ χόρτον παρετίθει, ἀλλὰ κόναρα, πιστάκια, φοίνικας, σταφίδας, καὶ ὅσα τοιαῦτα παραμιγνὺς αὐτοῖς καὶ οἶνον εὐώδη, βάλσαμόν τε καὶ κινάμωμον. Ubi rectè Leunclavius *Pinorum fructus* vertit, ex Cedreno, qui habet Κώνων καρποὺς.

ΚΟΥΚΟΥΡΕΒΥΝΘΊΑ. Vide in Ῥέβυνθος.

ΚΟΥΚΟΥΡΙΑΚΌΣ. Avis species, in Nomocanone Coteleriano num. 317. loco descripto in Καρακάξα, ubi Vir doctissimus *Gallum* Gallinaceum interpretatur, quem pueruli nostrates vulgò *Cocriaco* vocant. At cùm ii qui ex aliquot ibi recensitis animalibus quæ in esum communem non cadunt, gustaverint, pœnitentiæ subdantur, vereor ne aliud sonet.

ΚΟΎΚΟΥΡΟΝ, *Theca*, Germanis *Koker*, seu *Ein Köcher*. Theophanes an. 7. Rhinotmeti : πέμπει αὐτῷ κούκουρον γέμον νομισμάτων. Ita Codex Peireskianus, ubi alij perperam κούρκουρον præferunt. Miscella *Marsupium* vertit. Eadem habet Cedrenus, pag. 441. Constantinus in Tacticis pag. 10. Τοξάρια μετὰ θηκαρίων αὐτῶν, σαγίτας μετὰ κουκούρων. pag. 11. σωληνάρια μετὰ μικρῶν σαγιττῶν, καὶ τῶν κουκούρων αὐτῶν. Adde p. 14. 18. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. κούκουρα μετὰ σαγίττων καὶ σκεπασμάτων ἐπιτήδεια χωροῦντα ἀπὸ τριάκοντα ἢ τεσσαράκοντα σαγίττων. Adde lib. 12. cap. 5. & Leonem cap. 5. §. 3. 4. cap. 6. §. 56. Nicetas in Manuele lib. 2. num. 7. ὁπλισμὸς γὰρ αὐτοῖς γόρυθος ἐπὶ τοῦ ὀξύος ἐξηρτημένος πλάγιος. Ubi Cod. Barbarogr. habet κούκουρον.

ΚΟΎΚΟΥΤΖΟΝ, *Vinacea*, οἰναρίς. Anonymus Medicus ex Cod. Reg. 1237. τζάκισον ξυλοκέρατα, κούκουτζα, καὶ κιδονοκούκουτζα ἐξ ἴσου. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 152. ἔπαρε τοὺς καρποὺς

τῶν ροδακινῶν λίτραν μίαν, κοκοῦντζα ἀπὸ νέσπολαις τρεῖς οὐγγίας, &c.

ΚΟΥ'ΚΟΥΦΟΣ, *Upupa*, ἔποψ. Anonymus de Avibus & earum virtutibus in Medicina, MS. Ἔποψ ὄρνεον ἐν ἀέρι πετώμενον, ἐπλάγχωμον, — οὗτος καλεῖται κούκουφος, καὶ πέπος.

ΚΟΥ'ΚΥΛΟΣ. Vide in Κοῦκος.

ΚΟΥΛΑ', *Arx*, *Acropolis*, voce fortè Arabicâ aut Turcicâ: nam & *Guletta* acropoli inde nomen datum existimat Leunclavius in Pand. Turc. num. 139. & Heptapyrgianam Acropolim Constantinopoli *Iedi Kola* à Turcis vocari observat Thomas Smithus in Epistola de Moribus & institutis Græcorum pag.18. Κουλᾶ porrò Acropolim Antiochenam vulgò appellatam tradunt Anna Comnena pag. 320. & Scylitzes in Nicephoro Phoca, pag.657.ubi Κάλα scribitur, legendúmque κουλᾶ monuimus in Notis ad Alexiadem pag.368. Verùm nescio an benè, cùm *Turci Cala*, *Gula*, & *Kele*, etiamnum *Castrum* & *Arcem* vocent, ut Auctor est idem Leunclavius in Onomastico ad Hist. Turcic. ita ut promiscuè κουλᾶ & καλᾶ dixerint olim. Id porrò κουλᾶ nominis quibusvis arcibus datum ibidem docemus ex eadem Anna pag.339. 340. Nicetæ in Balduino num. 3. Chronico Veneto-Byzantino an. 1446. Theoriano, & al. Vide γουλᾶ, præterea Glossar. med. Latin. in *Colax*. An verò Κούλη idem sit quod κουλᾶ, apud Anonymum Combefisianum in Lacapeno num.39. nolim omnino asserere.

ΚΟΥΛΑΆΖΡΑΚ, βδέλιον γλαυκὸν, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Bdelium coloris Cœlestini*, quod *de Meka* vocari observat Simon Genuensis ad Matth. Silvaticum: nam Bdellium Judaïcum est subnigrum, sive subalbidum.

ΚΟΥΛΑΡΙ'Α, *Cochlear*, Gall. *Cueillere*. Hesychius: Γελγίε, πίνη, σπάθη, κουλαρία.

ΚΟΥΛΙΑ'ΖΕΙΝ, *Colare*. Glossæ Græcobarb. Ἀθελβάζειν, διυθεῖν, νὰ διυθεῖ, ἀφυλίζειν, νὰ κουλιάζει.

ΚΟΥΛΗ'ΤΖΙΑ, *Glycyrrhiza*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.1047. ῥοῦσες, ἢ ἔτι κουλίτζια, γλυκόριζον.

ΚΟΥ'ΛΚΑ. Vide in Σκούλκα.

ΚΟΥΛΛΟ'Σ, *Claudus*, *Mancus*, Κυλλός. Damascenus Studita Homil. 14. καὶ τυφλοὺς ὠμμάτωσεν, καὶ κουλλοὺς ἰάτρευσεν. Et Homil. 30. initio πλῆθος τῶν ἀσθενημένων, τυφλῶν, κουλλῶν, ξεσραμμένων, &c. Infrà: τὴν τύφλωσιν, τὸ κουλλαμὸν, τὸ ξεραμὸν, &c. Rursum: ὁ κουλλαμὸς τῶν εἰς τὰ κάτω μέρη, ἤγουν εἰς τὰ ποδάρια, ὁ δὲ ξεσραμὸς τῶν εἰς τὸ μέσον τὸ κορμίε.

ΚΟΥΛΟ'Σ, *Culus*. Lexicon Cyrilli: προσεδρία τὸ κουλοῦ, διϐωεκὴς καὶ ἐπίπονος ἀσχολία.

ΚΟΥΛΟΥ'ΚΗΣ, *Catulus*. Portius: Κουλοῦκι, *Catellus*, *Catella*, *Canicula*, κυνάδιον, κυνίδιον, σκυλάκιον. Occurrit apud Theophanem an.31.Constantini Copronymi, quidam Leo ἐπιλεγόμενος Κουλούκης.

Κουλούκιον, eâdem notione. Fabulæ Æsopi Barbarogr. pag.84. ἀλλὰ ηὗρε πῶς ἀπὸ τὴν ὀγλιγορομάδα σου γεννᾶς καὶ τὰ κουλούκια σου τυφλά. Anonymus Interpres MS. ænigmatum Leonis sapientis: καὶ βάσα πτερὸν τὸ μύλου, καὶ διάκλω ἐσπασμένον νὰ ζημόσου τὰ κουλούκια. Synaxarium Maximi Cythær.19. Jan. μία ὕαινα περνεύοντας ὁμάδι μὲ τὸ λόγου τὸ κουλοῦκι της ὁποῦ ἦτον τυφλὸν, &c. Vide Σκυλάκης.

ΚΟΥΛΟΥ'ΡΕΣ. *Color*, *Colores*. Vide in Σέρα.

ΚΟΥΛΟ'Σ, *Mancus*, *Manucaptus*, χωλός. Vide Κουλλός.

ΚΟΥΛΟΥ'ΡΙ, Κολίκι, *Collyrium*, *Libum*, *Panis depstitius*, Ψαισὸς, ἴτριον, μάζα. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 1673. τὰ ἀμφότερα σωτρί-ψας καὶ ζημώσας καλῶς, ποίησον κουλάρια, καὶ ἐξ αὐτῶν ἐπίπλαττε, καὶ ἰᾶται. Epistola ad Theodosium Zygomalam in Turcogr. Crusij: καὶ ἔδωκα αὐτῷ δύο κοῦφαις, ἡ μία κολλούεια, καὶ ἡ ἑτέρα λαιμόνια, καὶ ὀλίγα κητρά.

Κουλουριάζειν, *In modum Collyrij convoluere*. Physiologus de Natura animalium MS. de Basilisco: στρέφιζει τὴν οὐράν του ὥσπερ τὸ σύρμα ὁ χρυσοχὸς, οὗτος τὴν κουλουριάζει, καὶ τότε ξυωοστρέφεται εἰς ἕνα γῦρον.

ΚΟΥ'ΛΠΕΤΑ, σανδάλια ξύλινα, apud Nicetam, pro κρούπελα, *Sculpi*, *Sculpones*. Vide Hesychium in Κρουπος.

ΚΟΥΛΤΟΥ'ΡΑ, *Cultura*, *ager cultus*, de qua voce plura nos in Gloss. med. Latin. Diploma Rogerij Comitis Siciliæ apud Ughellum in Italia sacra tom. 1. δέδωκά σοι καὶ τὴν κουλτούραν τὴν λεγομένην τὸ Πηόκας ἔμπρος τὸ πόλεως Μιλήτου, ἔσγις τὸ κουλτέρας, ἣν δέδωκα εἰς τὴν ἁγίαν Τριάδα Μιλήτου.

ΚΟΥ'ΜΑΡΟΝ, Κούμαρος, *Unedo*, κώμαρον, Pomi species, de qua videndus Agapius Cretensis in Geoponico cap. 134. ut & Ruellius, & Eruditus Sponius to.2. Itiner. pag.256. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod.Reg.190.Μεμέκυλος, τὰ ἀκράνια, καὶ τὰ κούμαρα. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.11.

Καὶ τοὺς κουμάρους ἔκοψαν, τοὺς δυχοὺς ἐκείνους.

Κουμαρέα, *Arbor ferens unedones*. Theophylactus Hierodiac. Homil.8. pag.141. ὁ δὲ σχῖνος αὐτὸς, τὸ δένδρον, ὥσπερ κουμαρέαν εἰς τὸ ὕψος. Agapius Monach. in Geoponico cap. 17. ἡ καρέα, καὶ λεπτοκαρέα κεντρονοῦνται εἰς κουμάρεαν· ἡ τριανταφυλλία εἰς ἰτέαν.

Κούμαρα, *Fraga*, & *Unedo* exponuntur à Portio.

ΚΟΥΜΒΑ'ΡΙΟΝ. Vide in Κομβάριον.

ΚΟΥΜΒΙ'ΖΕΙΝ. Vide in Ἀκούμβα.

ΚΟΥΜΕ'ΝΤΙΟΝ. Acta Concilij Florentini pag.493. ult. Edit. ἐμάθωμεν οὖν περὶ τὸ αὐτοῦ, ὅτι δειπνήσας ἀπῆλθεν ἐν τῷ κουμεντίῳ αὐτοῦ κατὰ τὴν αὐτοῦ συνήθειαν, καὶ λαβὼν χάρτην καὶ κόνδυλον, ἔγραψε, &c. Ubi Ceryophillus *ædiculam* vertit, Meursius, *Commentandi locum*, *Musæum* interpretatur.

ΚΟΥΜΕ'ΡΚΙΟΝ. Vide Κομμέρκιον.

ΚΟΥΜΕΝΤΟΥ'ΡΙ, *Commendator*, Dignitas in Ordinibus Religiosis Militaribus Templi & Hospitalis S. Joannis Hierosolymitani: vel cui scilicet *commendatur* aliquod prædium ordinis. Assisæ Hierosolymitanæ MSS. c. 119. ἐὰν γένεται τὸ εἰς ἄνθρωπος ὁποῦ ἔνι τις εὐσεβίας ὁποῦ ἔνι Μαΐστορος Κουμεντούρης ἑνοῦ τόπου, ἢ περὶ ἡμέραν τακτὴν τὸ ἐνκλήματος, &c. Infrà: ὅτι ὁ μέγας τοὺς Μάστορος νὰ ειθελιστα νὰ εἴπεν τὸ ἐκεῖ τὴν ἡμέρα τὴν ἐπιρέν ἐκεῖ ὁ ἀδελφοὺς τους, ὁποῦ εἶτον Κουμεντούρις τὸ χορίε τους, &c.

ΚΟΥ'ΜΟΥΛΟΝ, Κουμούλιον, *Cumulus*. Glossæ MSS. Reg. Cod. 1673. Σάτα, (alibi Βάτα) κουμουλὰ τὰ μόδια. Glossæ aliæ in Cod.1708. & 2062. Σάτον, μόδιος κουμουλος. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 51. ὡρίσθη δὲ τὸ μόδιον κουμούλιον πιπράσκεσθαι. Mox opponitur τῷ μοδίῳ ῥιγλίῳ. Idem num. 74. τὸ βασιλέως τὸ κομούλιον μόδιον νομοθετήσαντος. Malaxus in Hist. Patr.126. καὶ ἔκαμναν κουμούλια μὲ τὸ πέτραις, ἀναθεματίζοντες αὐτόν. Arithmetica adespota: ἡ δὲ σοῦκτα, ἢ κουμουλος, ἡ λεγομένη ἄϊλληη, ἴσησι λίτρας, &c. Utitur præterea Epiphanius in Catena Matthæi pag.484.

ΚΟΥΜΟΥ'ΝΙΟΝ, *Commune*, *Communia*, *Urbis universitas* seu *Collectio civium*. Pachymeres lib.12. cap.28. ἀναρτῶν τὸ πραχθὲν εἰς κρίσιν τὸ κουμουνίου, μέλλοντος ἑτέρου κατὰ πύσιν ὅσον οὐκ ἤδη τὴν ἀρχὴν διαδέχεσθαι. Acta Concilij Florentini: ἔμπροσθεν δὲ τὸ Πάπα, — ἐκαθέζοντο Καβαλλάεροι τε καὶ Μαρκέσιοι, Κόντοι καὶ Δουκάδες, καὶ οἱ τοποτηρηταὶ τὸ κουμουνίου τὸ ἀριστοκρατίας

κρατίας καὶ τῆς δημοκρατιῶν. Threnus MS. de capta à Turcis Constantinopoli:

Καὶ περὶ τῶν αὐθέντων τῆς Φραγγίας, καὶ ὅλλα τὰ κούμενια.

Rursum:

Παρακαλῶ σας Βασιλεῖς, αὐθέντες καὶ Ρηγάδες,
Καὶ τὰ κουμένια τῆς Φραγκίας, &c.

Vide Gloss. med. Lat. in *Communia*.

ΚΟΥΜΟΥΣΙΟΝ, *Commissio, preceptum*. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 11. cap. 8. ὁ δὲ ἔδειξεν αὐτοῖς τὸ κουμούσιον, ὃ ἔδωκον αὐτῷ ἐκ τῆς Βενετίας, προστάσσον αὐτὸν μηδ' ὅλως δύνασθαι τῆς Βασιλέως.

ΚΟΥΜΟΥΤΖΙΝ, *Cumulatè*. Glossæ Græcobarb. ἀθρόα, ὁμοῦ, πάντα, ὁλανλάμα, ὅλα σωρεμένα, ὅλα κουμούτζιν.

ΚΟΥΜΠΑ. Vide in Κοῦπα.

ΚΟΥΜΠΑΝΙΑ, *Societas*, ex Gall. *Compagnie*. Nicetas in Alexio lib. 1. num. 1. φρατρίαν καὶ σύστημα ποιησάμενοι. Ubi Codex Barbarogr. κουμπανία μία γινόμενοι.

Κουμπανάτος, *Socius*, Gall. *Compagnon*. Anonymus Interpres MS. ænigmatum Leonis Sapientis: ἦλθεν δικὴν ἀνδριωμένη μετὰ σέρβων καὶ κουμπανάτων, καὶ πλερὸν λαζοφαρδάτον μὲ Ἀλαμανικὸν σκουτάριν, ἔχων βίτζαν σφυρισμένην.

ΚΟΥΜΠΑΡΙ, *Compater*. Anonymus, MS. de forma Baptismi: ἂν δὲ γένηται ἀνάδοχος τοῦ παιδίου του, χωρίζεται τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἤγουν τὴν μητέρα τοῦ παιδίου, διότι ἔγιναν κουμπάροι.

ΚΟΥΜΠΑΡΙΟΝ. Vide in Κομβάριον.

ΚΟΥΜΠΕΠΕΡ. Vide in Κομπέπερ.

ΚΟΥΜΠΙ, Κουμπώνειν. Vide in Κόμπος.

ΚΟΥΜΠΙΣΜΑ. Vide in Ἀκούμβα.

ΚΟΥΜΠΟΥΡΙ, *Pharetra*, Βελοθήκη, γωρυτός.

ΚΟΥΝΑ, *Cuna*, *Cunabulum*. Moschion de Morbis Mulierum cap. 104. ἡ κοῦνα κρεμαστὴ ἔσω οὕτως, ὡς ἐπὶ πλέον κούφων κινεῖν ἄρξηται, &c. Ubi vetus Interpres: *Cunæ vel pensiles sint, vel pedibus spondisve suis infrà supráque fabricatis, ut facillimè in utrumque latus moveantur*.

Κούνιον, eâdem notione. Scholiastes Callimachi Hym. in Jovem: λίκνον, τὸ κόσκινον, ἢ τὸ κούνιον, ἐν ᾧ τὰ παιδία τιθέασιν. Theon in Aratum: λίκνον δὲ τὸ κούνιον φησὶ, παρὰ τὸ λίαν κινεῖσθαι. Nicetas in Alexio lib. 2. num. 5. νήπια ἔτι ἐν γάλαξιν ὄντα καὶ ἐν σπαργάνοις. Ubi Cod. Barbarogr. ἐν κουνίοις. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

Ἔμορφη τεχνὴ ἦτοναι εἰς αὐτὰ λεπτότατη,
Ὁ Ἡρακλῆς ἐφαίνετον στὴν κούνια σφοριζόμενος, &c.

Canon Pœnitentialis MS. Joannis Chrysostomi nomen præferens: παιδίον ἐὰν ἀποθάνῃ εἰς τὸ κούνιον αὐτοῦ ἀβάπτιστον, &c. Hinc

Κουνεῖν, *Vacillare*, *Titubare*, *Hæsitare*, διασείεσθαι, ἀσαλεῖν, παραφέρεσθαι. Κούνισμα, *Vacillatio*, *hæsitatio*, παραφορά, δόνησις, συγκλόνησις.

ΚΟΥΝΑ, *Cuneus militaris*, quomodo describitur à Vegetio lib. 3. c. 19. & aliis. Mauricius lib. 11. Strateg. cap. 3. χαίρουσι δὲ τῷ ἀπὸ μήκοθεν μάχαις καὶ ἐνέδραις, καὶ τῷ κυκλώσεσι κατὰ τῶν ἐναντίων, καὶ τῷ ἐσχηματισμέναις ὑποχωρήσεσι καὶ ἀντιστροφαῖς, καὶ τῷ κατὰ κοῦνας τάξεσι, τουτέστι τῷ διεσπαρμέναις. Ubi Interpres, *& aciebus per cuneos instructis*, *hoc est sparsis*, seu potiùs *dispersis*: id est, ut interpretor, variis in locis locatis.

Κούνιον eâdem notione. Idem Mauricius lib. 12. c. 1. χρήσιμα δὲ εἰσιν ἐν τῷ τοιαύταις τάξεσιν καὶ τὰ λεγόμενα τῶν πεζῶν κούνια εἰς φυλακὴν νώτου. Gloss. Gr. Lat. κούννιον, τὸ σύστημα, *Cuneum*. *Densis cuneis se quisque coactis, Agglomerant*.

ΚΟΥΝΑΔΗ, *Felis*, *Catus*, Αἴλουρος. Fabulæ Æsopi Barbarogr. κουνάδη ἐπίασεν ἀλέκτορα, &c.

ΚΟΥΝΑΡΙΟΝ. Vide in Κουκουάριον.

ΚΟΥΝΔΟΥΜΕΝΤΟΝ. Vide in Κοδιμέντον.

ΚΟΥΝΔΟΥΡΑ. Proverbia Græcobarb. MSS. ἄπεψα τὰ ἅγια κούντουρα, καὶ αὔριον τῆς Ἀναλήψιμος. Laudatur ab Allatio in Diatriba de Psellis, Michaëlis Pselli opusculum hoc titulo: εἰς τὸ λεγόμενον ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Χριστοῦ, Σήμερον τὰ ἅγια κούνδουρα, καὶ αὔριον ἡ Ἀνάληψις. Sed quid hæc sonent, nondum sum assecutus. Vide Κούντουρον.

ΚΟΥΝΔΟΥΡΟΣ, pro κόθουρος, *Absque cauda*, vel *abscondens caudam*, Epitheton fuci, qui est ἄκεντρος & νωθρὸς, ut testatur Aristoteles. Glossæ MS. Reg. Codd. 1708. & 2062. Κόθουρος, ὁ κούνδουρος κηφῆνες οἱ καθούσεις ἴκελος ὀργὴν, ἀπὸ κεύθειν τὴν οὐρὰν, ἢ ὁ κολοβὴν οὐρὰν ἔχων. Κόθουρος καὶ ὁ κλέπτης. Glossæ aliæ MSS. κόθουρος, ὁ κούνδουρος, καὶ ὁ κλέπτης. Auctor Etymologici: κόθουρος σημαίνει τὸν κούνδουρον γένος μελισσῶν, ὁ κηφὴν ἀργότατον καὶ ἄκεντρον.

Κούτουροι, κούνδουροι, præterea dicuntur equi, quibus cauda est decurtata, quos nostri *Courtauts* vocant, παρὰ τὸ κοντὴν vel κονδὴν ἔχειν τὴν οὐράν. Glossæ MSS. Βερήδοις, ἵπποις, κουτούροις. Eadem habet Suidas in Etymologico, nisi quòd ἱπποκουντούροις præfert. Glossæ aliæ: Βερέδος, τὸ κόντουρον. Liber 58. Basilic. tit. 17. περὶ τοῦ δημοσίου δρόμου, καὶ τῶν τοῖς κουντούροις χρωμένων. Anonymus περὶ πηλικοτήτων τῶν μέτρων, ex Bibl. Reg. καὶ ἡ παρ' ἡμῖν ἐπινενοημένη εἰς ὑπεργίαν τῶν βασιλικῶν προστάξεων ἀλλαγὴ διὰ τῶν κουτούρων μίλια ϛ'. ἤγουν στάδια μέ. Codinus de Orig. Constantinopolit. num. 42. ἐκεῖσε δὲ ἦν τότε ἡ ἀλλαγὴ τῶν κουντούρων, καθ' ὃν τόπον ἠντζοκόπησε τὰ κούντουρα. Mox: ἔστησεν ἐκεῖσε δύο ἵππους κουντούρους ἀντζοκοπημένους. Achmes Onirocrit. cap. 152. εἰ δὲ ἴδη ὅτι καὶ αὐτὸς ἵππος ἦν κούντουρος, ἢ σπανόθριξ, εὑρήσει μέριμναν, καὶ ὑστέρημα τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ, ἀναλόγως τῆς λείψεως τῶν τριχῶν.

Κουντουριάριος, *Qui equo publico utitur*. Theodorus Hermopolites lib. 7. tit. 8. explicans legem 2. D. de in jus voc. *Sed nec eum qui equo publico in causa publica transvehatur*, οὔτε τὸν δημοσίοις ἵπποις διὰ δημοσίαν χρείαν ἐποχούμενον, ἤτοι τὸν κουντουριάριον.

Ἀποκουντουρίζειν, *De equo dejicere*. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Καὶ ἀπήτις φᾷ, καὶ γλύψεισε, τότε ἀποκουντουρίζει.

ΚΟΥΝΕΙΝ. Vide in Κοῦνα, *Cuna*.

ΚΟΥΝΕΛΗ, *Cuniculus*, κούνικλος, δασύπους. Vide Κούνικλος, δασύπους. Vide Κούνικλος. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 71. τὸ κρέας τῶν λαφίου, τῶν λαγοῦ, καὶ κουνελίου, τῆς αἶγας, καὶ τὰ ὅμοια, &c.

ΚΟΥΝΙΑ, *Securis*, Gallis *Coignée*, *Cuneata*, Scriptoribus mediæ ætatis, uti observatum à nobis in Gloss. med. Lat. Glossæ Græcobarb. ἀξίνη, πέλεκυς, σφυρίν, κουνιά, κοπλικὸν σίδερον. Alibi: δίστομος πέλεκυς, δίκοπος κουνιά. Rursum: κόρπωμα τοῦ κοπλεροῦ, ἤγουν τῆς κουνίας. Vide Κοῦνα.

ΚΟΥΝΙΑΔΟΣ, *Affinis*, Συγγενὴς, in Corona pretiosa; *Cognatus*.

ΚΟΥΝΙΚΛΟΣ, *Cuniculus*. Erotianus in Lexico Hippocratis: φησὶ δυσαγαλώνιστοῦ καὶ λιμοποιοῦ ζώου μικροῦ ὄνομα εἶναι τὴν λεβηρίδα, μικρῷ λαγωῷ ὁμοίου, ὃ Ῥωμαῖοι Κούνικλον καλοῦσι, Μασσαλιῶται δὲ Λεβηρίδα. Occurrit quoque apud Ælianum, & Athenæum. Galenus lib. 3. de Cibor. facultatib. pag. 337. καθάπερ ἐν Ἰβηρία τὸ τοῖς λαγωοῖς ὅμοιον ζωΰφιον, ὃ καλοῦσι κουνικοῦν. Ubi legendum fortè κούνικλον.

ΚΟΥΝΙΟΝ. Vetus Pœnitential. Græc. εἴ τις τῶν Ἀρχικουνιτῶν εὑρίσκει τινὰ ταράσσοντα, ἢ διαλεγόμενον ἐν τῷ κουνίῳ, καὶ μὴ ἐκβάλλει αὐτὸν ἔξω τοῦ χοροῦ, αὐτὸς γινέσθω ἀπὸ εὐλογίας. Est igitur

Ἀρχικου

Ἀρχικυνίτης, qui κουνίῳ præest. Infrà: εἴτις ἔχει πρός τινα λύπην, καὶ καταφρονῶν μὴ διαλλάσσεται πρὸ τῆς ὑπηρεσίας, ἢ λέγει τὴν αἰτίαν τῷ Ἀρχιμανδρίτῃ, ἢ τῷ Ἀρχικυνίτῃ, ἀφοριζέσθω. Sed quid his locis vox κύνιον significet, pauci, ut opinor, sciunt, & ipsemet ignoro: nisi Latina vox sit *Cuneus*, hácque intelligantur Monachorum turmæ variæ, quas & *Normas*, & *Cuneos* vocant interdum Scriptores mediæ & inferioris Latinitatis, quemadmodum *Decanias* S. Benedictus in Regula, quibus præerant *Decani*, qui eo casu iidem fuerint qui Ἀρχικυνῖται. Ethelvvolfus de Abbatib. Lindisfarnensis Monasterij cap. 20.

Iura Sacer fratrum cuneus per mœnia cellæ.
Gaudet, &c. Et cap. 21.
Nec semel astrigeris sonuerunt agmina dictis,
Quin potius cuneus mira cum luce coruscans
Vocibus aurigeris cineres vitare satagit, &c.

Glossæ Gr. Lat. πολεμικὴ τάξις, *Cuneum, Cuneus*.

Κένια, *Cunæ*. Vide in Κῦνα.

ΚΟΥΝΟΥΠΙ, Κουνέπιον, Κώνωπας, *Culex*, κώνωψ. Glossæ Græcobarb. ἀκρίδων, ἢ ἀγριομελίσσων, καὶ ἄλλοι, κωνώπων, ἤγουν κουνουπίων. Alexius Rharturus Doctr. 7. τρίτον ἔδωσε κουνούπια πολλὰ, τέταρτον μυίας πολλάς.

Κουνουπίδι, *Conopæum*, κωνωπεῖον. Item *Brassica*, κράμβη.

ΚΟΥΝΤΕΛΑΣ, Navigioli species, cujusmodi sunt *Gondolæ* Venetæ, quæ inde appellationem sumpsere, quòd sint κοντὰ ἐλάδες, id est *breves naves*, uti docuimus in Gloss. med. Lat. in V. *Gondola*. Harmenopulus lib. 2. tit. 11. §. 9. καὶ τὴν ἐν τῷ πλοίῳ σκάφην, ἤγουν τὴν κοινῶς λεγομένην βάλκαν καὶ κουντελάδα.

ΚΟΥΝΤΟΣ, Κουντέσα. Vide in Κόντος.

ΚΟΥΝΤΟΥΝ, *Trudere*, *Pellere*, *Impellere*, ὠθεῖν, ἐλαύνειν, quasi *Conto propellere*. Manuel Moschopulus in Lexico Philostrati: ὠθῶ μὲν ἐνεργητικῶς, τὸ κοινῶς λεγόμενον κουντῶ.

ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ, Portio, *Crepida*, κρηπὶς, Ἐμβάς. κουντουράκι, *Crepidula*, κρηπίδιον.

ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ, *Lolium*. Glossæ Græcobarb. Αἴρας, ἀγρίας βοτάνας, ἀγριόχορτα, ἡ λεγομένη σήμερον κουντέρα. Rursum: σίζουν τὸ σιτάριν, καὶ καθαρίζουντο ἀπὸ τὰς αἴρας, ἤγουν ἀπὸ τὴν κουντέραν. Vide Κουντοῦρος.

Κουντέρα, *Racemus*, Hieronymo Germano, p. 240.

Κουτουρίδι, *Siliqua*, κεράτιον, Portio.

ΚΟΥΝΤΟΥΡΟΝ. Andreas Hierosolymitanus Episcop. Cretensis in computo Paschali, initio, ubi de ratione investigandi Cycli Lunaris: κράτει τὰ αὐτὰ κόντουρα τῶν χιλιοντάδων καὶ ἑκατοντάδων τῶν ἀπὸ κτίσεως κόσμου, πρόσθες καὶ ἕτερα ιζ. &c. Aliis verbis suprà in Cyclo solari: Κράτει τὰ κάτω τῶν χιλιοντάδων καὶ ἑκατοντάδων τῶν ἀπὸ κτίσεως κόσμου, καὶ πρόσθες, &c. Unde colligitur vis vocis κόντουρον, eâque notari quidquid certum numerum excedit.

ΚΟΥΝΤΟΥΡΟΝ. Vide Κόδουρον.

ΚΟΥΝΤΟΥΡΟΣ, Κόντουρον. Vide in Κόνδουρος.

ΚΟΥΝΤΡΑΠΑΝΤΟΝ, ex Italico *Contrabando*, Furtum. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Ἐγὼ, κυρὰ συντέκνισσα, σεσὲν ἐθάρρουν πάντα,
Νὰ ξεύρῃς ὅλαις τῆς δουλίαις καὶ ὅλα τὰ κουντραπάντα.

ΚΟΥΝΤΡΑΠΕΖΟΝ, *Æquilibrium*, ex Italico *Contrapeso*, *Contrapendium*, *Interpendium*. Phortius de Re militari:

Τρεῖς ὀκτὼ νὰ καταβαίνουν,
Κουντραπέζα νὰ ἐβαίνουν.

Iterum:

Ἐν ᾗ τῶν κουντραπέζων,
Ὡς τὸ τέλος τῶν πανίων.

ΚΟΥΠΑ, *Crater*, *Catinus*, κύλιξ, κάλπη. In Cod. Reg. MS. 618. fol. 283. περὶ τοῦ χρυσῶσαι ζῶα εἰς κούπαν, ἢ κλαδὶν, ἢ ἄλλον ἕτερον. Infrà, κούπα scribitur. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 6. cap. 4. καὶ οἶδα ὅτι εἷς ἐξ ἐκείνων διεπράσατο κούπαν, καὶ ἕτερος μουλάριον ὅπερ εἶχε, καὶ τρέφονται ἐξ αὐτῶν ἐκ γὰρ τῶν ἡμετέρων οὐδεὶς μέχρι τοῦ νῦν διεπράσατο κούπαν.

Κοῦμπα. Idem Cod. MS. εἰς τὸ χρυσῶσαι ζῶα εἰς κάμπον κούμπας.

Κοῦπα, Mensuræ Geometricæ species. Hero: Κοῦπα, ἧς ἡ κάτω διάμετρος ποδῶν πέντε, ἡ δὲ ἄνω, ποδῶν πεντήκοντα.

ΚΟΥΠΑΝΙΣΤΗΡΙΝ, pro Κοπανιστήριον. Glossæ Græcobarb. Ἀληθινὸν, τὸ κοπανιστήριον, κουπανιστήριν.

ΚΟΥΠΗΪΟΝ, Hesychio, est καμάρα ἡ ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν γινομένη. Vide Gloss. med. Latin. in *Cuppula*.

ΚΟΥΠΙ, *Remus*, κώπη. Glossæ Græcobarb. Κώπας, Κουπία. Rursum: κώπη, καὶ κουπίν. Historia Belisarij MS.

Κούπιά τε καὶ ἄρμενα, καὶ ἅρματα πανδοία
Ὅλα τὰ να τὰ ξεβάλλουσιν, καὶ να τὰ εὐκερέσουν.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS. sub finem:

Καὶ τ' ἄρμενα καὶ τὰ κουπία θέλω να τὰ φυρνιάσω.

Nicetas Barbarogr. in Isaacio lib. 3. num. 9. ἦλθεν οὖν εἰς τὴν χαλκηδόνα, τὰ μὲν κάτεργα μετὰ κοπίων, &c. Chronicon MS. Manuelis Malaxi fol. 1023. ἔσυραν τὰ κάτεργα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἔβγαλαν τὰ κατάρτια τους, καὶ τὰ κουπία τους. Vide Hist. Athenar. p. 271.

Κουπίζειν, σύρειν τὸ κουπὶ, *Remigare*, Ἐρέσσειν, Κωπηλατεῖν. Acta Concilij Florentini, initio, ubi de Bucentauro Venetico: κάτωθεν γὰρ οἱ ναῦται ἐκόπιζον, περικείμενοι στολὰς χρυσοπετάλους.

ΚΟΥΡΑ μοναχική, *Tonsura Monachica*, in Nov. 5. Justiniani cap. 2. §. 1. Κουρὰν δεξάμενοι, *Clerici*, apud Balsamon. ad Can. 14. VII. Synodi. εἰς κληρικοῦ κείρεσθαι σχῆμα, in Euchologio pag. 233. ubi Lectores & Subdiaconi dicuntur κείρεσθαι σταυροειδῶς à Pontifice, id est, extremitates capillorum in quatuor locis abscinduntur, in fronte, in occipitio, & ad utramque aurem, ut est in Pontificali Romano. Ita etiam tondetur Monachus, in Euchologio pag. 510. ubi de Officio magni & Angelici habitus: εἶτα κουρεύει αὐτὸν σταυροειδῶς. Vide Balsamonem ad Can. 2. Concilij Constantinopol. sub Photio, ubi de iis qui tondentur in Monachos, extrema agentes.

Μελλοκουρίτης, *Monachus detondendus*, ὁ μέλλων ἀποκαρῆναι, in Euchologio, pag. 469. 475. 483. Vide ibi Goarum pag. 490. Extat in Typico MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης, caput 30. hoc titulo, περὶ τὸ πόσον χρόνον δεῖ περιμένειν ἐν τῇ μονῇ τὴν ἔξωθεν εἰσιοῦσαν, καὶ μέλλουσαν ἀποκείρεσθαι.

Νεοκουρίτης, *Novitius*, *recens attonsus*. Euchologium ex Edit. Veneta: ὁ ἱερεὺς σφραγίσας τὴν κεφαλὴν τοῦ νεοκουρίτου ἀδελφοῦ τρὶς, &c.

Ξενοκουρίτης, *Monachus qui in altero Monasterio tonsus est*, seu *capillos posuit*, & in eo *stabilitatem* vovit. Lucas Patr. Constantinopol. in Sancito, quod extat lib. 3. Juris Græco-Rom. pag. 222. quo statuitur Abbates seu Hegumenos eligi posse ex altero Monasterio, si idonei ad hanc Dignitatem non reperiantur alij, κἂν τὰ τυπικὰ τούτων διορίζονται, ξενοκουρίτην μὴ γίνεσθαι καθηγούμενον. Balsamon ad Concil. VII. Can. 21. καὶ μάθης ὅπως οἱ ξενοκουρῖται κολάζονται, καὶ οἱ τούτους δεχόμενοι. Et ad Can. 4. Concilij Constantinopol. sub Photio: In Typico MS. Monasterij

Monasterij τ͂ Κεχαριτωμένης, caput 44. ita inscribitur: περὶ τ͂ καὶ ἐξωκυριτίδας διαλέγεσθαι ἐναρέτυς, εἰ μὴ βασιλικῇ, ἢ ἀρχοντικῇ χρήσαιντο δυναστείᾳ. In textu, περὶ τ͂ ἐξ ἑτέρυ μοναστηρίυ εἰς ἕτερον μεταβαινυσῶν.

ΚΟΥΡΑΔΕΝΕΣ, *Tonstrices*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Οἱ περπυρίνες ἦλθασι ὅλη ἀδελφοσιῶν,
Ε'σμίξαν οἱ κυράδενες με πᾶσα καλοσιῶν.

ΚΟΥΡΑ'ΖΕΙΝ, *Defatigare*, Καταπονεῖν, Καταψύχειν, Portio. Physiologus MS. de Natura animalium, ubi de Lepore: διότι γνώθη ὁ λαγὸς ὅτι οἱ ἄνθρωποι καὶ οἱ κυνὲς πολλὰ γοργὸν κυράζον), ὅταν τὰ ὄρη τρέχειν. Theophanes an. 34. Copronymi: κακεῖνος μαθὼν, ἐκύρασεν πάντας. Ubi Miscella, *per medium eos rescidit*. Maximus Cythærensis Episc. 18. Nov. καὶ εὑρίσκοντας τότε τ͂ πόρταις σφαλισμένας, ἔσωθεν νὰ εἶναι κυρασμένος, ἀνεπαύθη εἰς τὸ σκάμνι. Ita 8. Aug. Vide Κυρεύειν.

ΚΟΥΡΑ'ΛΙΝ, *Corallium*, quod Κυράλλιον vocat Theophrastus, Κοράλιον Arrianus in Periplo Maris Erythræi, & alij. Nicolaus Myrepsus MS. sect. 1. cap. 12. δρακόντιον αἷμα, κυράλιν ἐρυθρὸν, αἷμα ἀνθρώπυ τεθνεῶτος, &c. Κυρέλιν, cap. 36. & alibi. Hesychius: κυράλλια, κοροκόσμια. Synaxarium Colberteum 30. Octobr. τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ὁ ἅγιος Μάρτυς Παῖς λίθῳ τὴν κεφαλὴν τρωθεὶς τελειῦται.

Κυράλλιόν ἐστι λίθον ὡς δῶρον φέρει,
Παῖς τὴν κεφαλὴν ἡμαγμένην λίθον.

Vide in Δενδρίτης.

ΚΟΥΡΑ'Ν, Κυράνιον, Κοράν, *Curan*, Leunclavio in Onomast. Ad Hist. Turc. *Alcoranum Mahumetanorum: Coranum*, apud Phranzem lib. 1. cap. 40. Ita etiam Joan. Cantacuzenus: ἔπειτα συνεγράψατο βιβλίον, θείων προσταγμάτων συναγωγὴν καλέσας αὐτὸ, Ἀραβιστὶ δὲ ὀνομαζόμενον Κοράν. Quæ quidem verbi originem indicant, ut quidam volunt: est enim *Alcoranum* collectio præceptorum quæ ab Angelo Gabriële sibi tradita fuisse finxit Mahometus. Demetrius Cydonius: συνέθηκε νόμον, ὃν δὴ καὶ Ἀλκόρανον ὠνόμασε, δηλαδὴ τ͂ θείων προσταγμάτων συναγωγήν. Index MS. librorum Græcor. Bibliothecæ Vaticanæ, ubi de Apologia ejusdem Cantacuzeni contra Mahumetē: τὰ ἐν τῷ κοράν, τελέσιν τ͂ ἐκλεθέντος παρὰ τ͂ Μωαμὲθ νόμυ κεφάλαια. Constantin. de Adm. Imp. c. 25. καὶ ἀπεκάλεσεν ἑαυτ͂ Ἀμερμυμνὴν, φορῶν καὶ τὸ κυρὰν διὰ πινακιδίων εἰς τ͂ τράχηλον αὐτ͂, δίκην μανιακίυ. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: ὅσις ἐ πλωίει τὴν καθέδρα τυ, εἶτα τὸ σόμα τυ, εἰς παράδεισον ἐκ εἰσέρχεται, καθὼς διαλαμβάνει τὸ Κυράνιον συ. Occurrit illic pluries. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 290. ubi de Sacramentis: ὁ Σαρακινὸς νὰ ὀμόσει ὀμίως εἰς τὴν κοράνιν τ͂ νόμυ. Vide cap. 221. Edit. Venetæ, 2. partis.

ΚΟΥΡΑ'ΝΑ, *Cornix*, Κορώνη, in Corona pretiosa.

ΚΟΥΡΑ'ΣΙΟΝ. Vide in Κοράσι.

ΚΟΥΡΑ'ΤΖΑ, *Thorax*, *Lorica*, θώραξ, χιτών. Glossæ Græcobarb. ἄσωσος θώραξ, ἄνοπλος, ἄσολος, ὁπῦ δὲν ἔνι ζωσμένος, κυράτζα ἀξηρματώτος. Corona pretiosa: Θώραξ. Anonymus de Nuptiis Thesei libro 11.

Καὶ τὶς ἐθώρες κάλεικλεν κυράτζες καὶ λυρίκια.

Occurrit etiam apud Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 1. pag. 288. Galli *Cuirasse* dicunt, quod olim ex corio, nostris *Cuir*, Thoraces conficerentur. Vide Gloss. med. Lat. in *Coratium*.

ΚΟΥΡΑ'ΤΩΡ, *Tutor*, *Curator*, ἐπίτροπος. Lexicon MS. Cyrilli: ἀφήλικες, οἱ τὴν μὲν ἥβην ὑπεραναβάντες, ἥτλυς δὲ τ͂ κε. ἐνιαυτὸν, ὡς προΐστανται οἱ κυράτωρες. Acclamationes in Synodo Constantinopolit. sub Mena Act. 5. Ἰυςῖνε Αὔγυςε TV VINCAS, Κυράτωρα ἐκ ἔχεις. Theophanes an. 14. Arcadij, αὐτῷ δὲ τῷ ἔτει Ἀρκάδιος ἐτελεύτησεν, πρὸ ιά. Καλανδῶν Σεπτεμβρίυ· τ͂ δὲ νέον Θεοδόσιον μικρότατον ὄντα καὶ ἀπερίσατον καλανοήσας Ἀρκάδιος ὁ πατὴρ, καὶ δείσας μὴ ἀπό τινος ἐπιβυλευθῇ, βασιλέα αὐτ͂ ἀναγορεύσας, Κυράτωρα αὐτ͂ κατὰ διαθήκας καθίστησεν Ἰσδηγέρδην τ͂ Περσῶν βασιλέα. Ita hac notione vocem hanc rursum usurpat an. 10. Leonis M. Vide Nov. 23. Justiniani, Moschum in Limon. c. 201. Achmetem c. 295. Scylitzem pag. 718. & J C.

Συγκυράτωρ, *Qui cum alio Curator creatus est*. Lib. 17. Basilic. ἐκ ἀναγκάζεται ὁ κυράτωρ τῷ συγκυράτωρι τὺς λόγυς ἀποδῦναι τ͂ ἰδίας διοικήσεως.

Κυράτωρες præterea appellati qui ἐπίτροποι τ͂ βασιλικῶν οἴκων dicuntur Theosterico in Vita S. Nicetæ Confess. num. 43. τ͂ βασιλικῶν οἰκιῶν προεςῶτες, Evagrio lib. 5. cap. 18. Agathias lib. 5. de Anatolio: ἄνδρα τ͂ τε τ͂ Ὑπάτων ἀξίας τετιμημένον, καὶ πρός γε τὸ φροντίδα τίθεσθαι καὶ ἐπιμέλειαν τ͂ βασιλέως οἴκων τε καὶ κτημάτων ἀρχὴν εἰληχότα· Κυράτωρας δὲ τύτυς καλῦσι Ῥωμαῖοι. Autor Vitæ S. Pauli Latrensis MS. ὁ Πρωτοσπαθάριος Μιχαὴλ ἐκεῖνος, ᾧ ἡ τ͂ βασιλικῶν κτημάτων ἐγκεχείριςο πρόνοια. Κυράτωρες τ͂ θείων οἴκων, in Nov. 123. cap. 6. Nov. 149. cap. 1. in Nov. Justini de Sacris domibus cap. 1. 2. 5. ubi μεγαλοπρεπέςατοι dicuntur. Κυράτωρ τ͂ βασιλικῦ οἴκυ τ͂ Ὁρμίσδυ οἴκυ, in Concil. VII. Oecumen. Act. 1. Apud Theophanem an. 5. Mauritij: κυράτωρ τ͂ βασιλικῶν οἴκων. Apud eundem an. 34. Justiniani occurrunt Κυράτωρες τ͂ Μαρίνης, τ͂ Ἀντιόχυ, τ͂ Καισαρίυ, τ͂ Πλακιδίας: apud Anonymum Combefisianum in Porphyrog. num. 15. & Leonem Grammaticum pag. 496. Κυράτωρ τ͂ Μαγγάνων, apud Eustathium in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopolit. num. 76. Αἰθέριος τ͂ Ἀντιόχυ κυράτωρ. Habentur aliquot Epistolæ inscriptæ variis personis cum Dignitate Κυράτωρος, apud Nilum Mon. lib. 2. Epist. 179. 222. 295. lib. 3. Epist. 177. Vide nostram Constantinopolim Christ. & Gloss. med. Lat. in *Curator*.

Κυρατωρεύειν, *Curatorem agere*. Lib. 7. Basilic. tit. 5. §. 48. ὔτε ἐνάγει, ὔτε ἐνάγεται ἄρχων, ὔτε περὶ ὧν ἐπιτροπεύει, ἢ κυρατωρεύει, ἢ κρίνει. Κυρατωρευόμενος, *sub Curatore Constitutus*, lib. 10. tit. 3. §. 66.

Κυρατωρεία, *Curatio*, *curatoris munus*, ἐπιτροπή, in Nov. Justiniani 123. cap. 5. Prima & secunda Synodus Constantinopolit. Can. 11. τὺς πρεσβυτέρυς ἢ διακόνυς κοσμικὰς ἀρχὰς ἢ φροντίδας ἀναδεχομένυς ἢ τὰς ἐν τοῖς οἴκοις ἀρχόντων λεγομένας κυρατωρείας, &c. Balsamon ad Can. 16. Concilij Carthaginensis: κυρατωρείας καὶ προνοήσεις οἴκων ἀρχοντικῶν ἢ κτημάτων ἀναλαμβάνοντας, &c. Ad ejusmodi Magnatum Curatores referendus Theophanes an. 36. Justiniani, ubi meminit cujusdam Pauli quem Κυράτωρα τ͂ Βελισαρίυ fuisse ait. Scholion ad Harmenopulum in Epitome Canon. sect. 3. tit. 3. καὶ ὁ πατριάρχης Μιχαὴλ ὁ τ͂ Ἀγχιάλυ κοσμικὰ ὀφφίκια, ἢ πρακτικὰς ἐνεργείας, ἢ κυρατωρείας τὺς κληρικὺς ἐπισκήπτει μὴ ἀναδέχεσθαι. Extat hæc Constitutio in Jure Græco-Rom. pag. 227. Vide præterea Eclogas Leonis & Constantini Impp. tit. 9. §. 2. Michaëlem Attaliatam in Synopsi tit. 3. & Matth. Blastarem Lit. K. 32.

Κυρατωρεία, *Fiscus publicus* cujus cura *Curatori* incumbebat. Theophanes an. 8. Nicephori Generalis: τὰ δὲ κρείττονα τ͂ κτημάτων εἰς τὴν βασιλικὴν κυρατωρείαν αἱρεῖσθαι jussit. Simeon Logotheta in Theophilo num. 26. οἶκον μὲν τὰ πρῶτα γεγονότα Ἰσιδώρυ Πατρικίυ τ͂ ἀπὸ Ῥώμης μετ' Ὀλυβρίυ ἀνελθόντος ἐπὶ Κωνσαντίνυ τ͂ μεγάλυ, μετὰ δὲ χρόνυς ἐκδοθεῖσα κυρατωρεία. Leo Grammaticus in Porphyrog. pag. 504. ταυτὴν ἐν Μελιτινὴν

εἰς κεραλωρίαν ἀποκαλάσῃσας ὁ βασιλεὺς, πολλὰς χιλιάδας χρυσίου καὶ ἀργυρίου ἐκεῖθεν δασμοφορεῖσθαι ἐτησίως πεποίηκεν. Eadem habent Scylitzes pag. 627. Symeon Logoth. & Anonymus Combefisianus n.24. Hinc Melitinæ Præfectus Κυράτωρ dicebatur. Anna Comnena lib.7. pag.205. κἀκεῖθεν ἀποσείλας πρὸς τὴν τῆς διοίκησιν Μελιτίνης ἐμπεπιςευμένον τὸν Ἀλωπὸν, &c. Sic enim legendum pro Μιτυλλώνης.

ΚΟΥ'ΡΒΑ, *Meretrix.* Lexicon MS. Cyrilli: ἑταιρὶς, ἡ πόρνη, ἡ κούρβα. Glossæ Basilic. Κοῦρβον, τὸ καμπύλον, καὶ σκαμβόν· κἀντεῦθεν τὰ ξυλίκια τῆς σέλας Κούρβια λέγονται, ὡς καμπύλα· διότι δὲ πάλαι τὰ τοιαῦτα κουρβία εἰς ὀχείαν ἀεὶ ὑπόκειται τοῖς ἐφίπποις· διὰ τοῦτο μεταφορικῶς καὶ τὴν πόρνην Κούρβαν λέγομεν, διὰ τὸ ἀεὶ ὀχεῖσθαι. Stephanus Sachleces in Narrationibus MS.

> Καὶ δάνειζες τὴν σάρκαν σου κούρβα χιλίων καὶ μυρίων.

Rursum:

> Εἰς τὴν φυλακὴν ἐπίσω σε ἡ κούρβα ἡ ὀργισμένη;
> Ἐμπῆκεν καὶ ἐκάθισε σιμά μου σὰν γεμένη.

Infrà:

> Ὅταν σου λέγει κουρβανὲ λέγει τε πάλιν ὄχι.

Occurrit etiam in Turcogr. Crusij pag. 208.

ΚΟΥ'ΡΒΗ, Κούρβιον, *Arcus sellæ equestris incurvus*, quem nos Galli *arçon* vulgò appellamus. Glossæ Basilic. Κοῦρβον, τὸ καμπυλον καὶ σκαμβόν· κἀντεῦθεν τὰ ξυλίκια τῆς σέλας κούρβια λέγονται, ὡς καμπυλα. Mauricius lib. 3. Strateg. cap.8. δεῖ τὰς δύο σκάλας τῶν Δηποτάτων ἐπὶ τοῦ ἀρισεροῦ μέρους τῆς σέλας ποιεῖν, τουτέσι τὴν μίαν πρὸς τῇ κούρβῃ, ὡς ἔθος ἐσὶ, καὶ τὴν ἄλλην πρὸς τῇ ὀπισθοκούρβῃ. Scribit Leunclavius in Onomastico ad Hist. Turc. *Curba*, Turcis denotare *utrem Coriaceum minorem, quem aqua repletum unus aliquis imponere iumento potest.*

Ἐμπροσθοκούρβιον, *Pars sellæ anterior*, lignum scilicet arcuatum versus equi caput. Leonis Imp. Tactica cap.12. §.53. πρέπον ἐςὶν ἵνα ὁ Δεσπότατος τὰς δύο σκάλας εἰς τὸ ἀρισερὸν μέρος τῆς σέλας ἔχῃ, τοῦτ' ἐςὶ τὴν μίαν πρὸς τῷ ἐμπροσθοκουρβίῳ, καὶ τὴν ἑτέραν πρὸς τῷ ὀπισθοκουρβίῳ, &c. Ubi Mauricius loco mox laudato habet πρὸς τῇ κούρβῃ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.9.

> Καὶ πλάκωσε τὸ σῆθος του κακὰ τὸ μπροσθοκούρβι.

Rursum:

> Τόσω τὸ μπροσθοκούρβι του σφικτὰ τὸ εἶχε σφίξη.

Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

> Στοχῶ τὸ ἐμπροσθοκούρβιν του, κρεῶ το κονταρέα.

Ὀπισθοκούρβιον, *Posterior sellæ pars*, seu lignum in sella, quod clunes ambit. Neque enim est *Postilena*, aut quod Galli *Croupe* vocant. Leo in Tactic. cap. 6. §. 22. ὅπως ἐν καιρῷ πολέμου, ἢ ἐν καιρῷ κούρσου, ὄπισθεν τῶν ὀπισθοκουρβίων κατὰ τὰς ψίας τῶν ἵππων βαστάζονται, &c. Eadem habet Mauricius lib.2. cap.2. Extr. Idem Mauricius lib.2. cap. 8. δεῖ τὰς δύο σκάλας τῶν Δηποτάτων κατὰ τοῦ ἀρισεροῦ μέρους τῆς σέλλας ποιεῖν, τουτέσι τὴν μίαν πρὸς τῇ κούρβῃ, ὡς ἔθος ἐσὶ, καὶ τὴν ἄλλην πρὸς τῇ ὀπισθοκούρβῃ. Ubi cap.12. §.53. τοῦτ' ἐςὶ τὴν μίαν πρὸς τῷ ἐμπροσθοκουρβίῳ, καὶ τὴν ἑτέραν πρὸς τῷ ὀπισθοκουρβίῳ.

ΚΟΥ'ΡΒΟΥΛΑ. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. pag.189. κατέκαυσε καὶ ἐνέπυρισε καὶ πᾶν ξύλον κάρπιμον, καὶ δένδρον εὔκαρπον, καὶ τὰς κουρβούλας τῶν ἀμπελώνων ἐκ ῥίζας ἀπέτεμον. Ubi Interpres Allatius, *& vitium truncos radicitus effodit.*

ΚΟΥΡΓΙΑΖΕΙΝ, *Curare.* Glossæ Græcobarb. Ἀπαφροντίζω, δὲ ἔχω ἔννοιαν· δὲν σημιάζω, δὲν κουργιάζω.

ΚΟΥΡΔΕΛΑ, *Tænia, Ligula*, ταινία, σφαιρωτήρ. Occurrit in Turco-Græcia Crusij. Vide Κόρδα.

ΚΟΥΡΔΟΥΒΑΛΕΙ'Ν, *Volutari.* Κουρδουβάλα, *Volutatio.*

ΚΟΥΡΔΟΥ'ΒΑΝΙ, *Cordubanarius, Cerdo.*

ΚΟΥΡΕΛΟ'Σ, *Olla, Patella*, λοπάδιον, in Glossis MSS. ad Aristophanis Plutum.

ΚΟΥΡΕΥ'ΕΙΝ, *Capillos & barbam detondere, Decalvare*; κουρεύγειν, recentioribus Græcis. Theophanes an. 2. Leonis Isauri: τοὺς δὲ λοιποὺς τύψας καὶ κουρεύσας, τινὰς δὲ ῥινοκοπήσας ἐξώρισεν. An.1. Copronymi: τύψας καὶ κουρεύσας, εἰς φυλακὰς ἀπέθετο. Et An.1. Leonis Chazari: ὁ δὲ βασιλεὺς τοὺς μὲν νεωτερίζοντας δείρας τε καὶ κουρεύσας, ἐξώρισεν εἰς Χερσῶνος τὰ κλίματα. Ita an.5. ejusdem Augusti, an. 1. & 10. Constantini & Irenes, an. 1. 2. & 6. ejusdem Constantini. Leo Grammaticus in Basilio pag.474. τοὺς πάντας τύψας καὶ κουρεύσας, τὰς περιλειφθείσας τρίχας κατέκαυσεν. & in Leone Philosopho pag. 480. καὶ ἀνακρίνας καὶ τύψας, καὶ τὰς τρίχας αὐτοῦ χαλακαύσας. Adde pag.510. Nicetas in Manuele lib.2. πρότερον κουρεύσας καὶ πομπεύσας αὐτ. Ubi Edit. καὶ τὴν σχοινοδενῆ τρίχωσιν ἐκέκαρτο. Adde Auctorem incertum post Theophanem pag.428.431.441. Anonymum in Porphyrog. num. 5. Leonis Imp. Novellam 52. 65. Gloss. ad Harmenopulum in Κουρά, & Gloss. med. Lat. in *Decalvare.*

Κουρά, *Decalvationis pœna*, apud eundem Theophanem an. 7. Nicephori Generalis: δαρμοῖς τε καὶ κουραῖς, καὶ ἐξορίαις τοὺς πλείσους τιμωρησάμενος. Constantinus de Adm. Imp. cap. 51. ἀλλὰ καὶ τὴν δαρμοῦ καὶ κουρᾶς ὑπεξῆλθε τιμωρίας. Novella Joannis Comneni lib.2. Juris Græco-Rom. pag.148. πρῶτον μὲν ὡς παραβάτης τοῦ ἡμετέρου προςάγματος διὰ δαρμοῦ σωφρονισθήσεται καὶ κουρᾶς.

ΚΟΥΡΙΑ'ΛΙΟΣ, *Curialis.* Κοριάλιος, apud Zachariam Pap. lib.2. Dialog. cap. 11. Rectiùs Κουριάλιος, lib. 4. cap.33.

ΚΟΥΡΙΟΣΣΟ'Σ, *Curiosus*, de qua Dignitate egimus in Gloss. med. Lat. Glossæ Basilic. Κούριοσος, εἶδος ἀξιώματος. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Κούριοσος, ὁ τὴν πόλιν ἐπιμελούμενος, καὶ φυλάσσων ἐν πάσι ταύτην. *Curiosi*, in Basil. vertuntur, οἱ φροντισαὶ τοῦ δρόμου. Vide Cujac. lib.18. Obs. c.37. S. Athanasius Apol.2. de Fuga sua: οἱ αὐτοὶ πρὸς Κουρίωσον καὶ Φιλάγριον τότε λεγόμενον Ἔπαρχον Αἰγύπτου. Idem in Epist. ad Solitar. pag.867. τόν τε Ἔπαρχον τῆς Αἰγύπτου καὶ τοὺς Κουριώσους, &c. Epistola S. Joannis Chrysostomi ad Innocentium Pap. apud Palladium pag.15. πρὸς ἑσπέραν βαθεῖαν, τοῦ δήμου παντὸς ἡμῖν συσυρομένου, ἑλκόμενος ἀπὸ τοῦ Κουριοσοῦ τῆς πόλεως ἐν μέσῃ τῇ πόλει, καὶ πρὸς βίαν καταγόμενος εἰς πλοῖον ἐνεβαλλόμην. Joannes Lydus de Mensibus, de Magistri Dignitate: ἐπέθετο δὲ αὐτῷ τάξις τῶν πεντήκοντα τὸν ἀριθμὸν ἀνδρῶν οἱ Φρουμεντάριοι, καὶ Κουρίοσοι προσηγορεύοντο, διὰ σιτεῖσθαι καὶ περίεργοι· καὶ οἱ μὲν σιτεῖσθαι τῆς εὐθυνίας τῆς ἐν τῷ παλατίῳ ἀντέχοντα· οἱ δὲ περίεργοι ἤχθοντο τοῦ δημοσίου δρόμου.

ΚΟΥΡΙ'ΣΚΟΣ, *Tonsor.* Theophanes an.1. Juliani: ὁμοίως (ἐδίωξε) καὶ μαγείρους διὰ τὸ λιτὸν τῆς διαίτης, καὶ κουρίσκους διὰ τὸ ἕνα πολλοῖς ἀρκεῖν, ὡς ἔλεγεν. Ita etiam Cedrenus.

ΚΟΥΡΙ'ΣΣΑ, *Ornatrix.* Lexicon MS. Colberteum: Κοσμότρια, ἐμπλέκτρια, ἡ κομῶσα καὶ ψιλοῦσα τὰς γυναῖκας, ἥτις λέγεται Κούρισσα.

ΚΟΥΡΙ'ΤΙΣ, *Verbenaca supina, Quinquinalis*, ἱεροβοτάνη, apud Interpol. Dioscor. cap.640 & Apul. c.3.

ΚΟΥ'ΡΚΟΥΜ, τὸ χελιδόνιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. & in Saracenicis ex Cod. 957.

Κούρκουμον, apud Nicolaum Myrepsum sect.1. c.117. Ἀντίδοτος Γαληνοῦ, ἡ διὰ κούρκουμα. Vide ibi Fuchsium cap. 119.

ΚΟΥ'ΡΚΟΥΜΟΝ, *Capistrum, Curcuma.* Lexicon

xicon MS. Cyrilli: Κέρκεμον, κιμός. Hesychius: ἐν κιμῷ, ἐν κερκέμῳ. Achmes Onirocrit. cap.271. εἰ δὲ ἀνὴρ δεσμεῖ σιδηρῶν, ἤτοι κερκέμων, οἱ εἰρημένοι οἱ μέγισοι ὑπολαμβάνοντες ἐλεύσονται ἐν αὐτῷ. Vita MS. S. Andreæ Sali cap.3. ὥσπερ ἄρκον τῷ κορκόμῳ σύρει σε. Vide Cujacium lib.11. Observ.cap.20.& Gloss. med. Lat. in *Curcuma*.

ΚΟΥΡΚΟΥΡΟΝ. Vide Κέκυρον.

ΚΟΥΡΚΟΥΣΟΥΡΕΥΕΙΝ, *Obtrectare, probra congerere.* Stephanus Sachleces in Versib. Politic. MSS.

Καταλαλεῖν κερκεσουρεύειν τον, λέγειν κακὰ δι' ἐκεῖνον.

ΚΟΥΡΚΟΥΤΗΝ, *Far, Alica, Puls*, Ἀθήρα, πόλτος. Neophytus in Gloss. Jatric. MSS. χόνδρος, τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενον κερκοῦτιν· τὸ ἐκ τῆς ζεάς. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 1673. περὶ χόνδρου. Χόνδρος, τὸ λεγόμενον κερκούτιν, τρόφιμόν ἐστι, φλέγμα δὲ γεννᾷ, ἐὰν εἰς κόρον αὐτὰ φαγῇ τις. Agapius in Geoponico cap.199. καὶ τρίψε μπλακέτο, κάμετα ὡσὰν κουρκοῦτι.

ΚΟΥΡΜΙ, *Potus ex hordeo*, apud Dioscoridem lib.2. cap.110. Vide Gloss. med. Latin. in *Curmen*.

ΚΟΥΡΜΟΥΛΑ. Agapius Mon. in Geoponico cap.36. ὅταν φθείρουσι τὰ βλαστάρια τῆς ἀμπέλου κάποια ζωΰφια, ἢ ψῆραις, σκάψε τὴν κερμοῦλλαν, καὶ βάλε εἰς ῥίζαις της κόπρον χοίρου μὲ λάσπην κρασίου, Adde cap. 38. 39.

ΚΟΥΡΝΙΤΖΑ, *Cornix*, Κορώνη.

ΚΟΥΡΝΟΥΤΟΙ, *Cornuti, Cornutorum Cohors*, Philostorgius lib.7.cap.7. Κόμης γὰρ ἐχρημάτιζε τῶν λεγομένων Κορνούτων.

ΚΟΥΡΟΠΑΛΑΤΗΣ, *Curopolata, Cura palatij*, de qua Dignitate multa diximus in Gloss. med. Lat. *Comes curiæ*, apud Liuthprandum lib.6.cap.1. Evagrius lib.5. cap.1. τὴν δὲ φυλακὴν τῆς αὐλῆς ἐμπεπιστευμένος, ὃν Κουροπαλάτην ἡ Ῥωμαίων λέγει φωνή. Chronicon Alexandrinum an.4. Justini Thracis: ἔγημε γυναῖκα Ῥωμαίαν ἔκγονον Ὀλίνου τοῦ Πατρικίου τοῦ ἀπὸ Κουροπαλατῶν Ὀναλεριανήν. Nicephorus Constantinopol. in Chr. Ἡράκλειος δὲ Θεόδωρον τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν τὴν μετὰ βασιλέα πρώτην ἀρχὴν κεκτημένον, Κουροπαλάτην δὲ αὐτὴν οἱ περὶ τὰ βασίλεια καλεῖν εἰώθασιν. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. καὶ τὰ πρῶτα τῶν ἐν τῷ παλατίῳ τιμωμένων ἐπιφερόμενος, Κουροπαλάτης γὰρ ἦν. Theophanes an.2. Phocæ: καὶ χειροτονεῖ στρατηγὸν Δομεντζίολον τὸν ἴδιον ἀνεψιόν, ὃν καὶ Κουροπαλάτην ἐποίησεν. Adde eundem p.331. Nicephorus Bryennius lib.1.n.3. Κουροπαλάτην τὸν ἀδελφὸν τιμήσας, &c. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

Οὐκ εἶσαι Σεβαστοῦ παιδίν, οὐ δὲ Κουροπαλάτου.

Vide Theophylact. Simocatt. lib.3. cap.18. Zonar. pag.82.127. &c.

Curopalatæ Dignitas collata Adranasæ, Iberiæ Principi à Leone Philosopho Imp. quæ in Successores postea transiit, ab Imperatoribus tamen iis subinde data, ita ut vulgo Κουροπαλάται Ἰβηρίας indigitarentur. Constantinus de Adm. Imp. cap.45. ὁ δὲ προῤῥηθεὶς Δαβὶδ ὁ τοῦ Σπανδιάτου ἀδελφὸς ἐγέννησεν Παγκράτειον, καὶ ὁ Παγκράτειος ἐγέννησεν υἱὸν τὸν Ἀσώτιον, καὶ ὁ Ἀσώτιος ἐγέννησεν υἱὸν τὸν Ἀδραναση, τὸν καὶ Κουροπαλάτην τιμηθέντα παρὰ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου βασιλέως Ῥωμαίων. Adde cap.43.46. Leo Grammat. in Porphyrog. pag. 498. & Anonymus Combefisianus in Lacapeno n.9. 9. τηνικαῦτα Κουροπαλάτης Ἴβηρ ἐν τῇ πόλει παρεγένετο. Vide Scylitzem pag.701. & Zonaram to.3.p.178.

Κουροπαλατίσσα, *Uxor Curopalatæ*. Nicephorus Bryennius lib.2. n.1. ὁ δὲ Βασιλεὺς Μιχαὴλ τοῦ Διογένους ἀπαλλαγεὶς, τὴν Κουροπαλατίσσαν Ἄνναν, ἣν ὁ λόγος φθάσας ἐδήλωσε μητέρα τῶν Κομνηνῶν, σὺν τοῖς υἱέσι τῆς ὑπερορίας ἀνακαλεῖται. Adde lib.3. n.7.& Codin.in Orig. Constantinopol.

Κουροπαλατίκιον, *Curopalatæ Dignitas & munus*. Constantinus de Adm.Imp.cap.46. ἐξαιτούμενον τὸ Κουροπαλατίκιν, ἢ τὸ Μαγιστράτον.

ΚΟΥΡΟΣΥΝΑ, *Festa propter tonsæ Comæ primitias*: de quibus sat fusè egimus in Dissert. 22. ad Joinvillam. Suidas: Κουρόσυνον, τὸ ὑπὲρ τῆς κουρᾶς θυόμενον. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Κουρόσυνα ἡ ἐν ἔθει κουρείας τῆς γυναικίδος. Gregorius Nazianzenus Orat. de Baptismo: καὶ γὰρ ἔπρεπε χαρμόσυνα θέσθαι τῆς σωτηρίας τῆς ἡμετέρας, καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ γαμήλια, καὶ γενέθλια, καὶ ὀνομαστήρια τῆς σαρκὸς φίλοις, κουρόσυνά τε, καὶ καλοικέσια, καὶ ἐτήσια, ὅσα τε ἄλλα πανηγυρίζουσιν ἄνθρωποι. Vide Auctorem Etymologici. Excerpta ex Joanne Antiocheno pag.813. de Nerone ἐπετέλει δὲ ταύτας τὰς ἐκθέσμους θέας ἐπί τε γενείῳ τῷ πρώτον ψιλωθέντι.

ΚΟΥΡΟΥΛΙΟΣ, *Curulis*. Joan. Tzetzes Chil. 13. cap.461.

Τὰ τοῦ θριαμβικοῦ πάντα τοῦ κουρουλίου δίφρου
Ἔχει τὸ ἐπιστόλιον.

ΚΟΥΡΟΥΝΑ, *Cornix*, κορώνη, in Fabulis Æsopi Græcobarb. pag.69. & apud Agapium in Geopon. c.172. Κορνίτζα, Portio. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Τοὺς ἄλλους ὅλους ἔχομεν οἱ φάλκωνες κουροῦναις.

Κουροῦνα, *Corona*. Vide in Κορόνα.

ΚΟΥΡΟΥΠΗ, *Vasis species*. Constantinus Ascretis. in Viatico MS. lib.1. cap.57. ὅταν δὲ φυράσῃς τὰ προῤῥηθέντα εἴδη, θὲς εἰς κουροῦπην. Agapius in Geoponico cap. 144. τὰ βάνῃς μέσα εἰς ἓ κουροῦπα ἀλειφτήν. Cap.184. μερικοὶ ἄνθρωποι τὰ εὐγάνουν ἀπὸ τὴν κουροῦπαν, ἀφοῦ ἐργάζουν, &c. Infrà: καὶ τότε πλύνε τὰ ἐλαίας, καὶ τὴν κουροῦπαν, ἢ βαρέλι, βάλε τὰ μέσα. Cap.186. βάλε εἰς τὴν κουροῦπαν ἕνα πάτωμα σεῦκλα. Ibidem: βάλε τὰς ῥίζας πρῶτον εἰς τὸ κουροῦπι, καὶ τὰ φύλλα ὕστερα. In Glossis Basilic. habetur, κουροῦμαση, τοῦ δόλου. Fortè leg. δολίου, ut *dolium* intelligatur.

ΚΟΥΡΠΑΣ, *Far*, Ζέα, ζειά.

ΚΟΥΡΣΟΣ, τὸ, *Cursus*, *Excursus*, *Præda*. Glossæ Græcobarb. τὰ λάφυρα, τουτέστι τὰ κοῦρση. Lexicon MS. Cyrilli: πραῖδα, ἡ λῃστεία, τὸ κοῦρσος, ἡ ζημία. Nicetas in Manuele lib.2. n.7. ex Cod. Barbarogr. τὰ κοῦρση ἐν τοῖς ἀλόγοις φορτώσαντες. Ubi alter λείαν præfert. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7.

Ἦσαν τὰ κοῦρσα τῆς νυκτὸς, καὶ κεῖνα τῆς ἡμέρας.

Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. καὶ τὸν λαὸν ἅπαντα ὁ Ἀμηρᾶς εἰς διακομὰν παρεδίδη, καὶ κοῦρσος τοῖς Μουσουλμάνοις. Infrà: οἱ μὲν στρατιῶται διὰ τὸ κοῦρσος, οἱ δὲ σαρλίδες ἵνα ἀγοράσουν τὰ κουρσιμαῖα, ἤγουν τοὺς αἰχμαλώτους, &c.

Κοῦρσον. Moschopulus: Σκῦλον, τὸ κοινῶς κοῦρσον. Theophanes an.17. Heraclij: καὶ ἀπέστειλεν Μεζέζιον τὸν στρατηγὸν εἰς κοῦρσον. Idem in Rhinotmeto pag.318. τὸν δὲ Ἠλίαν (ἀποστέλλει) ὁμοίως μετὰ κούρσου κατὰ Γουσινιανοῦ εἰς τὸ Δάμαστριν. Ubi Miscella, *cum incursione militari*. Utitur præterea an.4. & 5. Leonis Chazari, an.9.& 10. Constantini & Irenes, an.5. ejusdem Constantini, an.2. Irenes, an.3. & 4. Nicephori Generalis, pag.427. ut & Continuator ejusdem Theophanis lib.3. num.26. Anonymus Combefisianus in Romano Jun. num. 10. Anonymus de Castrametatione, Leo Imp. in Tactic. c.10. §.8. Mauricius lib.1. cap.2. Extr. Constantinus in Tactic. pag.17.44. Codinus de Offic. cap.5. num.72. cap.16. n.10. &c.

Κουρσιμαῖος, *Prædatus, inter prædam abactus*. Nicetas Barbarogr. MS. de Urbis statu: οἱ μὲν φορτώμενοι τὰ κουρσιμαῖα, οἱ δὲ γυρεύοντες καὶ ἐξετάζοντες τοὺς διερχομένους αἰχμαλώτας. Joannes Cananus de Bello Constan

Constantinopol. οἱ δὲ Σαρλίδες ἵνα ἀγοράσουν τὰ κουρσιμαῖα, ἤγουν αἰχμαλώτους, &c.

ΚΟΥΡΣΕΥΕΙΝ, *Cursare*, *Prædari*, πορθεῖν, λεηλατεῖν. Hero in Parecbol. MSS. ἔπεμψε πλοῖα πολεμικὰ κουρσεῦσαι τὰ παραθαλάσσια, &c. Theophanes an. 16. Heraclij: ὁ δὲ Σάρβαρος τῇ Χαλκηδόνι παρακαθεζόμενος οὐ μετέστη, ἀλλ' αὐτόθι χειμάσας, κουρσεύων καὶ πραιδεύων τὰ περατικὰ μέρη, καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν. Vide eundem an. 1. Artemij. & p. 325. 328. Synaxaria Basilij Imp. in SS. Martyribus in Perside 6. April. Σαβώριος ὁ δυσσεβὴς βασιλεὺς Περσῶν —— κουρσεύσας ἐπὶ Κωνσταντίνου Βασιλέως Ῥωμαίων, &c. Nicetas Barbarogr. in Manuele lib. 2. num. 2. περὶ τὴν Ζαγόραν κουρσεύοντες. Utitur passim. Codinus de Offic. ὁ πρωτοστράτωρ ἐστὶ καὶ δηφένσωρ τῶν κουρσευόντων. Ducas Hist. cap. 32. καὶ κουρσεύων πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν τοῦ χαραμάν. Adde cap. 37. Hist. MS. Belisarij:

Λεηλατοῦν, κουρσεύουσιν τὲς χώρες τῶν Ῥωμαίων.

Threnus de Capta Constantinopoli: MS.

Καὶ τρέχουν καὶ κουρσεύουντιν πεζοὶ καὶ καβαλλάροι.

Chronicon Veneto-Byzant. an. 1444. ἐπαρέλαβε δὲ αὐτὸς τὰς Θήβας τὰς Ἑπταπύλας, καὶ ἐκούρσευσε μέχρι Λιβαδίας. Utuntur præterea Leo Grammaticus pag. 460. Constantinus Porph. de Adm. Imp. c. 1. in Tacticis pag. 52. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea, Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2. Extr. & alij.

Κουρσάριος, Κουρσάρης, *Cursarius*, *Pirata*. Epimerismi MS. Herodiani: Πειρατὴς, ὁ κουρσάριος. Lexicon MS. Cyrilli: πειραταὶ, καταποντισταὶ, κουρσάριοι. Glossæ Basilic. Ἴσαυροι, οἱ ἅρπαγες, οἱ φονεῖς, καὶ οἱ χοσιάριοι. Ubi f. leg. κουρσάριοι. Nicetas in Isaacio lib. 1. num. 5. ὁ ἐν τῇ θαλάττῃ πειρατῶν κουρσάριος. Ubi Cod. alius habet πειράτης. Idem de Constantinopol. statu ex Cod. MS. καὶ χυδαῖοι οἱ πλείονες, καὶ ἀνώνυμοι πρὸς λῃστρικὴν ἐκπλόησιν, ὡς κουρσάροι συναχθέντες, &c. Eleutherius Zebelenus de Signif. Eclips. εὔκρατον τὸ θέρος, καὶ εὐσταθὴς ἀὴρ δρόμος τε κλεπτῶν καὶ κουρσαρίων. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Ἀμὴ ὡς κουρσάρης ἄνθρωπος, χορὶς ἐμπιστοσύνη
Καλὰ τὲς ὥρας ἄρχησες, τὲς χώραις μου νὰ βλάπτῃς.

Historia Apollonij Tyrij:

Κ' ἔτιμος βλέπω ὀπίσω μου, καὶ διόχνα με κουρσάροι.

Κουρσαρικὰ ξύλα, *Naves Cursariæ*. Nicetas Græcobarb. MS. in Balduino num. 5. ἀπὸ μὲν τῆς ξηρᾶς πανταχόθεν γέμοντα τὰ κακὰ, ἐκ δὲ θαλάσσης ξύλα Φραγγικὰ, ἅτινα ἀπὸ τοῦ κούρσου ἔχουσι τὴν φωνήν. Ubi Cod. Edit. μονοκρότων δὲ σκαφῶν καθ' ἅλα περιπλεόντων Λατινικῶν συντάγματος λῃστείᾳ τε καὶ πειρατείᾳ κακῶς τιθέντων, &c.

Κουρσάτωρ, idem qui κούρσωρ, *Levis armaturæ miles*. Leo Imp. in Tacticis cap. 12. §. 27. ὥστε ἑκάστου μέρους τὸ τρίτον ποσὸν κουρσάτορας εἶναι, τούτους δὲ εἶναι καὶ τοξότας, τὸ δὲ δίμοιρον τὸ ἐν μέσῳ τοῦ στρατοῦ διφένσορας, ἤγουν ἐκδίκους, τοὺς ὑποδεχομένους τοὺς κουρσάτορας. Paulò suprà eosdem κούρσορας appellavit eod. §. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ὤρμωσαν τὰ φουσάτα τους, πρότον τοὺς κουρσατόρους.

Κούρσωρ, *Cursor*. Gloss. Lat. Gr. *Exercipes*; Ταχυδρόμος, Δρομεὺς καὶ κούρσωρ. S. Joannes Chrysostomus Homil. 3. in Job: οὐκ εἶδες καὶ τοὺς παρ' ἡμῖν ἄρχοντας, ὅταν μὲν μετὰ τιμῆς τινα καλῶσι, πῶς ἀποστέλλουσι τοὺς δρομεῖς, Κούρσορας καλουμένους Ῥωμαϊστί. Cæsarius Quæst. 46. νῦν δὲ, ὅπερ ἐπὶ τῶν Βασιλέων δρᾶσθαι πέφυκεν, φωνεῖ μὲν καὶ προηγεῖται ὁ Θεῖος κούρσωρ ἐπὶ τὸν Βασιλέα τινά. Philostorgius lib. 2. cap. 4. κἀκείνην δὲ πάλιν φωραθεῖσάν τινι τῶν κουρσώρων μοιχομένην, &c. Cedrenus pag. 389. ἕνα τῶν αὐτοῦ κουρσώρων ὁ Ἔπαρχος πρὸς τὸν Μάγιστρον ἔπεμψε. S. Joannis Theologi Commentarius apocryphus MS. de J.C. προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Πιλάτος τινὰ κούρσωρα. Apud Nilum Monachum extant Epistolæ inscriptæ Epigono & Simoni, cum Κούρσορος adjuncta voce, lib. 1. Epist. 118. & lib. 2. Epist. 208.

Κούρσωρες, *Cursores*, Tacticis, levis armaturæ equites qui ante acies discurrebant, unde προκλάσται & πρόμαχοι appellati: hos δεφένσωρες subinde tuebantur. Glossæ Basilic. Δεφένσωρες, οἱ μετὰ τοὺς κούρσωρας, ἤτοι προμάχους ἐπακολουθοῦντες πρὸς ἐκδίκησιν αὐτῶν. Leo in Tactic. cap. 4. §. 20. κούρσωρες δὲ λέγονται, ἤγουν πρόμαχοι, οἱ προτρέχοντες τῆς παρατάξεως ἐν τῇ συμβολῇ τοῦ πολέμου, καὶ τοῖς φεύγουσιν ἐχθροῖς ὀξέως ἐπιτιθέμενοι, οὓς καλοῦσι προκλάστας. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 3. συντεταγμένως περιπατοῦντες πρὸς ἐκδίκησιν τῶν κουρσώρων. Lib. 2. cap. 3. ταῦτα δὲ τὰ μέρη ἀπὸ κουρσώρων συνίστασθαι, &c. Adde cap. 5. Cursorum ejusmodi præterea meminit idem Leo cap. 7. num. 36. 40. 41. 42. 43. cap. 12. §. 27. 38. 78. 79. 103. 107. cap. 18. §. 6. 7. 145. 149. 154. Vide Gloss. med. Latin.

Πρωτοκούρσωρ, *Cursorum Princeps*. Theophanes an. 5. Phocæ: πέμψας δὲ τὸν Πρωτοκούρσορα αὐτοῦ, ἠρώτα αὐτοὺς, &c.

Πρόκουρσος, Πρόκουρσον, idem quod Κοῦρσος. Scholiastes Lycophronis: πρωτόλεια δ' Ἑλλάδος αἰχμῇ φέροντας· καὶ πρόκουρσα ἐκ τῆς Ἑλλάδος φέροντας, &c. Chronicon Alexandrinum an. 16. Heraclij: τῇ ἡμέρᾳ τῆς συνάξεως τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων κορυφαίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου κατέλαβε πρόκουρσον τοῦ θεομισήτου Χαγάνου ἄχρι χιλιάδων τριάκοντα, &c.

Προκούρσωρ. Vide Salmasium de Militia pag. 149.

Κροῦσος, pro Κοῦρσος, *Præda*, & derivativa, de quibus vide Gerasimum Vlacum.

Κούρταλλον, *Crepitaculum*, *Instrumentum musicum*, Κρόταλον. Emmanuel Georgil. de Calamit. Rhodi MS.

Τὰ κούρταλλα να λύπασιν, καὶ πᾶσα ἄλλο κρίμα.

Κουρταλίζειν, pro Κροταλίζειν, *Strepere*, *Iocari*, *Ludere*, quomodo hanc postremam vocem interpretatur Eustathius. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg. MS.

Ἐκεῖ νὰ ἴδες τὸ χονδρὸν μετὰ τοῦ καλολέωντος,
Πῶς κουρταλήζουν ἔμνοστα, καὶ κροῦσιν, καὶ κλοστάτα,
Καὶ πέζουσιν, καὶ λέγουσιν οἱ παῖδες, εἶπα, εἰπέτε,
Καὶ ἀφ' ὅτου κουρταλίζουσιν, καὶ πέζουσιν ὡς θέμις.

ΚΟΥΡΤΕΣΗΣ, Κουρτέσος, *Blandus*, *Humanus*, ex Ital. *Cortese*, & Gall. *Courtois*. Lexicon MS. Cyrilli: Πέρπερος, προπετὴς, ἢ κουρτέσης. Est autem eidem Cyrillo, Περπερεία, ὁ μὴ διὰ χρείαν, ἀλλὰ διὰ καλλωπισμὸν παραλαμβάνεσθαι, ἢ καὶ ἡ κολακεία, καὶ ἡ προπέτεια. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Υἱὸς ἦτον τῆς ἐμνόστης Ἐμονίας τῆς κουρτέσας.

Infrà:

Καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ ἔμνοστος Διομήδης ὁ κουρτέσης.

Ptochoprodromus in Hegumenum, ex Cod. Reg.

Κουρτέσης δ' αὖθις ὑπ' αὐτῶν καλούμενος πολλάκις,
Ὀλόγυμνος ἀπέμεινα διὰ τὴν ὀνειδισίαν.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 12.

Μέσα στὴν μέσην ἔμορφον λακκοῦδι σαρτὸ θώριες,
Πουχαδέντην τὴν ἔδειχνε πολλάκις τὴν κουρτέσαν.

Anonymus MS. de Amoribus Libystri.

Καὶ πῶς πρὸς ὥραν δειλινοῦ βλέπουσι τὴν κουρτέσαν.

Alibi:

Ἀπέσω εἰς τὴν κιτῶναν της, τὴς ἐρολοκουρτέσας.

Κουρτεσικὰ, *Blandè*, *Humaniter*. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Ἐκάθεζον ὁ Νέστορας κουρτεσικὰ στὴν σέλαν.

Κουρτεσία, *Humanitas*, *Suavitas*. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Τότε περνόντα σκεύθηκεν ἐκεῖ τὴν κουρτεσίαν,
Καὶ τὴν στολὴν που ἔστηκεν μετὰ τὴν πρεποσύνην.

Rursum:

Χαράσου τῆς κουρτεσίας καὶ τῆς ταπεινοσύνης.

Idem lib. 3.

Ἔμνοστος ἦτον θεριακὸς ὅλος τῆς κουρτεσίας.

ΚΟΥΡΤΖΟΥΒΡΑΚΙΑ, *Bracca breviores, curta.* Codinus de Offic. Palat. cap. 11. num. 2. προσδοιμάζουσι πλωχοὺς δώδεκα, καὶ ἐνδύουσι τούτους ὑποκάμισα, ἤγουν χιτῶνας, κουρτζουβράκια, καὶ παποῦτζια. Vide Gretzerum de Cruce to. 4. p. 332.

ΚΟΥΡΤΗ, *Curtis, Curia, Comitatus.* Anonymus de Nuptiis Thesei & Æmiliæ lib. 5.

Στὴν κούρτην τούτους ἔβαλε, εἰς ἔμορφον παλάτη.

Alibi:

Οσὰν ἐμοῦ ἐδέχθηκεν στὴν κούρτην τοῦ Θησέως.

Anonymus M S. de Bellis Francorum in Morea:

Ολους γὰρ τοὺς εὐγενικοὺς ὁποῦ 'σαν εἰς τὴν πόλιν,
Κούρτην μεγάλη ἔπικεν, χαρὲς μεγάλαις ἦχαν.

Historia Apollonij Tyrij:

Κ' ἐκεῖ θωρεῖς τὰ φαγητὰ, καὶ κούρτες πᾶσα μέρα.

Præsertim Curia Papalis. Sguropulus in Historia Concilij Florentini sect. 2. cap. 21. καὶ μάλιστα ἐπὶ τῇ συστολῇ καὶ ὑποτυπώσει τοῦ Πάπα τε καὶ τῆς κούρτης αὐτοῦ. Ita sect. 5. cap. 4. sect. 6. cap. 2. 15. 23.

ΚΟΥΡΤΙΝΑ, Κουρτίον. Vide in Κορτίνα.

Κουρτοειδής, pro κυρτοειδής. Ita Justinum Thracem cognominat Codinus in Orig. Constantinopolit. num. 38.

ΚΟΥΡΤΟΥΜΠΙΖΑ. Vide in Μπίζα.

ΚΟΥΣΒΑΡΑΣ, *Coriandrum,* Κορίανδρον.

ΚΟΥΣΙΜΕΖΑΡ, Ægyptiis, *Cucumis agrestis,* apud Interpolat. Dioscor. cap. 736.

ΚΟΥΣΟΥΛΕΤΟΝ, *Thoraculus,* Gallis *Corcelet.* Phortius de Re militari:

Κουσουλέτα καὶ σπαθία,
Καὶ ὅσα εἰσὶν ὅμοια.

ΚΟΥΣΟΥΛΟΣ, *Consul mercatorum* in Urbibus maritimis. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 134. καὶ ἐδλέχεται ὅμοιος νὰ ἔνι στερεόμενον ὡς νὰ εἶτον προβελίτζην ἐσφραγισμένον, καὶ νὰ ἔνι κρατίμενος ὁ Κούσουλος ἐκείνου τοῦ κουμουνίου. Adde cap. seq.

ΚΟΥΣΠΙΝ, *Cuspis.* Glossæ Basilic. ἡ μαχαίρα, ἡ δόρυ, ἡ λόγχη, κουσπὶν, κοντάριον.

ΚΟΥΣΠΟΑ, *Nux muscata.* Glossæ Iatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Κουσποὰ, τὸ μοσχοκάρυδον.

ΚΟΥΣΠΟΣ, *Cuspus,* de qua voce Vide Gloss. med. Lat. Suidas in Etymolog. ποδοκάκη, ποδῶν κάκωσις, ὁ λεγόμενος κοῦσπος. Lexic. MS. Cyrilli: ζητρεῖον, ὁ κοῦσπος, τὸ τῶν δούλων κολαστήριον. Idem Lexicon & Glossæ Basilic. ποδοκάκκη, ξύλον τὸ ἐν εἱρκτῇ ἐν ᾧ τοὺς πόδας ἐμβάλλοντες ἔχουσιν, ὃ παρὰ Ῥωμαίοις καλεῖται κοῦσπος. Ita etiam Suidas, apud quem scriptum κύππος, ut apud Phavorinum κοῦππος. Moschopulus: ζητρεῖον, κοινῶς ὁ κοῦσπος, ἔστι δὲ εἶδος κολαστηρίου, ᾧ οἱ δοῦλοι ἐδεσμοῦντο. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Ζητρεῖον λέγεται αὐτὸς ὁ κοῦσπος ὃν ἀκούεις.

Joannes Tzetzes Chil. 13. v. 301.

Κοῦσποι δὲ καὶ κλοιόποδες, ὥσπερ φαμὲν καὶ κλάπους.

Idem Lexicon Cyrilli: Ῥωπόρρηξ, ὁ τὸν κοῦσπον ῥηγνύων. Cujusmodi verò supplicium fuerit κοῦσπος, seu ποδοκάκη, docet præ cæteris Auctor Vitæ S. Luciani MS. ἀνθέξειν δὲ χρόνον ἐπὶ πολὺ κολαζόμενος, καὶ τοῦτο μὲν εἰς τὴν ποδοκάκην ξύλον δὲ πρόμηκες ἐστὶ στρεβλωτήριον, ἀμφοτέρους αὐτοῦ τοὺς πόδας ἐνεβίβαζον, ἐπὶ τέσσαρα τρήματα διελκύσαντες, ὅπερ ἐστὶ τῆς τιμωρίας ταύτης βαρύτερον, ἅτε τῶν γλουτῶν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ βιαίως ἐξαρθρουμένων. Vide Κλάπα, & ξύλον. Synaxarium Maximi Cythær. 4. Febr. καὶ εἰσεβαίνοντες εἰς τὴν φυλακὴν, σφαλίζονται εἰς τοὺς κούσπους.

Κουσπάτωρ, *Carceris custos.* Glossæ Basilic. Κουσπάτωρες, φυλακισταὶ κούσπους γὰρ ξυλόπεδας καλοῦσι. Vide Salmasium ad Tertulliani Pallium pag. 375. & ad Solin. p. 1130. & infrà in ξύλον.

Κουσπίον. Eustathius Iliad. ζ. τὸ μὲν τοῦ κρίκου, ὃς περιθέει καὶ περιάγεται ἔλικον τὸ ξύλον, εἰς ὃ ἐμβέβληται ἡ αἰχμὴ, ὃν ἡ ἀπειρόκαλος γλῶσσα κουσπίον φησὶ, ἐκ μεταφορᾶς τοῦ περὶ τοὺς πόδας ξυλίνου δεσμοῦ, πόρκην ὁ Ὅμηρος καλεῖ.

ΚΟΥΣΣΟΥΛΙΟΝ. Vide Κοῦτζουλον.

ΚΟΥΣΤΕΥΕΙΝ, *Vanire,* de pretio: ex Gall. *Couster.* Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani c. 215. ἐδλέχετε νὰ τὸ ἔχει διὰ τὸ ἔπεσαν τοῦ εἰς ὅσα ἐκούστευσε. Occurrit ibi non semel.

ΚΟΥΣΤΟΣ, *Custos,* φύλαξ, apud Suidam & Auctorem Etymologici in Κυρίδας.

ΚΟΥΣΤΟΥΜΙΟΝ, *Consuetudo, Mos:* ex Gallico *Coustume.* Glossæ Græcobarb. ἔχει φοβερὸν καὶ ἦθος, καὶ τρόπον καὶ κουστούμιν. Assisæ Regni Hierosolymitani MSS. cap. 25. περὶ τὰ ὅμνε νὰ στερέοσι τὰ καλὰ σινήθια καὶ τὰ καλὰ κουστούμια τοῦ ῥιγάτου. Occurrit ibi non semel.

Καλοκούστουμος, *Bene moratus.* Eædem Glossæ: καλοκούστουμοι, καλοήθεις, ἀγαθότροποι, ὁποῦ ἔχουν καλὰ ἤθη, ἢ τρόπους, ἤγουν κουστούμια.

Κακοκούστουμος, κακοήθης, in iisdem Glossis.

ΚΟΥΣΤΟΥΜΙΝΟΝ, *Crustaminum pyrum.* Lexicon MS. Colberteum: ὄχνη, εἶδος κουστουμίνου. Glossæ Græcobarb. ἄπιον, ὄχνη, εἶδος κύστου, ἢ κουστουμίνου.

ΚΟΥΣΤΩΔΙΑ, *Custodia.* Lexicon Cyrilli MSS. & Glossæ MS. Reg. Cod. 2062. & Basil. Κουστωδία, τὸ στράτευμα, ὅπερ οἱ Ῥωμαῖοι Βάνδον κικλήσκουσι καὶ καλοῦσι. Lexicon MS. Adespoton: Κουστωδία, τὸ τῷ δεσμωτηρίῳ ἐπικείμενον στράτευμα· κοῦστος γὰρ, φύλαξ. Lexicon MS. Κουστωδία, στρατιωτικὸν στῖφος, ὃ Βάνδον Ῥωμαῖοι καλοῦσι. S. Joan. Chrysostomus & ex eo Theophylactus ad cap. 27. Matthæi: Κουστωδία δὲ παρὰ Ῥωμαίοις λέγεται ἡ φυλακή· οἱ γὰρ φυλάσσοντες στρατιῶται κουστωδία ὀνομάζονται. Jambi MS. in Custodes Sepulchri Christi: εἰς Κουστωδίαν.

Μάτην φυλάττεις τὸν λίθον κουστωδία,
Οὐ γὰρ καθέξει τύμβος αὐτοζωΐαν.

Utuntur passim Scriptores, Matthæus cap. 27. Asterius Homil. 3. in Psalm. 5. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 86. Hesychius Presbyter Hierosol. in Martyrio S. Longini num. 2. Vita S. Eudociæ Mart. n. 51. Gregorius in Vita S. Basilij Jun. num. 11. Synaxarium in Pentecostario, Martyrium SS. XX. Patrum Sabaitar. num. 31. Alexander Monach. de inventione S. Crucis. Disputatio Gregentij, Nicetas in Manuële lib. 3. num. 2. Extr. in Cod. Barbarogr. Joannes Cameniata de Excidio Thessal. num. 48. Joannes Tzetzes de Educat. filior. Moschopulus, περὶ σχεδῶν, &c.

ΚΟΥΤΑΒΙΟΝ, *Catellus,* Σκυλάκιον. Physiologus M S. de Natura animalium, ubi de Cane: τριγύρου γύρου τὸν ἐχθρὸν, τὰς σάρκας οὐ δάκνει ἀνέναι καὶ τὰ κουτάβια του ἄλλος τινὰς τὰ δώσῃ, ἢ νὰ τὰ πνίξεις, καὶ ἐκεῖνος οὐδὲν τὰ θωρεῖ. Georgius Contares lib. 6. Hist. Athenar. pag. 152. εἶπε πρὸς ἐκεῖνον, Πήγαινε, πήγαινε λοιπὸν, εἰς τὴν Ἀσίαν, ὅτι ἔχεις νὰ βρῇς πρῶτον, μετ' ἐμένα φίλος, καὶ δεύτερον μετὰ κουλαβιὰ μου. Ubi Plutarchus in Cimone: φίλος γὰρ ἔσται καὶ ἐμοὶ καὶ ἐμοῖς σκυλακεῦσιν.

ΚΟΥΤΑΛΙ, Κουτάλα, *Tudicula, Cochlearium,* τορυνή, τρίβαλον, κωτάλις. Ptochoprodromus de sua Paupertate, ex Cod. Reg.

Τὸ πῶς ἀνακομπόνετε νὰ πιάσῃ τὸ κουτάλιν.

Emmanuël Georgillas MS.

Μαθὲ κουτάλες δυνατὰ περὶ τὰ πρώταις κάλια.

Agapius in Geoponico cap. 184. εὐγαλέτα μὲ τρυπημένην κουτάλαν, ἤγουν χουλιάρα.

Κώταλις, Suidæ. Λάκτιν, τὴν λεγομένην κώταλιν, τορύνην, ὃ ἐστι ζωμήρυσιν.

Κουταλεύειν,

Constantinopol. οἱ δὲ Σαρλίδες ἵνα ἀγοράσουν τὰ κουρσιμαῖα, ἤγουν αἰχμαλώτους, &c.

ΚΟΥΡΣΕΥΕΙΝ, *Cursare*, *Prædari*, πορθεῖν, λεηλατεῖν. Hero in Parecbol. MSS. ἔπεμψε πλοῖα πολεμικὰ κουρσεῦσαι τὰ παραθαλάσσια, &c. Theophanes an.16. Heraclij: ὁ δὲ Σάρβαρος τῇ Χαλκηδόνι παρακαθεζόμενος οὐ μετέστη, ἀλλ' αὐτόθι χειμάσας, κουρσεύων καὶ πραιδεύων τὰ περατικὰ μέρη, καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν. Vide eundem an.1. Artemij. & p.325.328. Synaxaria Basilij Imp. in SS.Martyribus in Perside 6.April. Σαβώειος ὁ δυσσεβὴς βασιλεὺς Περσῶν —— κουρσεύσας ἐπὶ Κωνσταντίνου βασιλέως Ῥωμαίων, &c. Nicetas Barbarogr. in Manuele lib.2. num.2. περὶ τὴν Ζαγόραν κουρσεύοντες. Utitur passim. Codinus de Offic. ὁ πρωτοστράτωρ ἐστὶ καὶ δηφένσωρ τῶν κουρσευόντων. Ducas Hist. cap.32. καὶ κουρσεύων πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν τοῦ χαραμάν. Adde cap.37. Hist. MS. Belisarij:

Λεηλατοῦν, κουρσεύουσιν τὰς χώρες τῶν Ῥωμαίων.

Threnus de Capta Constantinopoli: MS.

Καὶ τρέχουν καὶ κουρσεύουντιν πεζοὶ καὶ καβαλλάροι.

Chronicon Veneto-Byzant.an.1444. ἐπαρέλαβε δὲ αὐτὸς τὰς Θήβας τὰς Ἑπταπύλας, καὶ ἐκούρσευσε μέχρι Λιβαδίας. Utuntur præterea Leo Grammaticus pag. 460. Constantinus Porph. de Adm. Imp. c.1. in Tacticis pag.52. Anonymus MS.de Bellis Francorum in Morea, Anonymus de Nuptiis Thesei lib.2. Extr. & alij.

Κουρσάριος, Κουρσάρης, *Cursarius*, *Pirata*. Epimerismi MS. Herodiani: Πειρατὴς, ὁ κουρσάειος. Lexicon MS. Cyrilli: πειραταὶ, καταποντισταὶ, κουρσάειοι. Glossæ Basilic. Ἴσαυροι, οἱ ἅρπαγες, οἱ φονεῖς, καὶ οἱ χουσιάειοι. Ubi f. leg. κουρσάειοι. Nicetas in Isaacio lib. 1. num.5. ὁ ἐν τῇ θαλάττῃ πειρατεύων κουρσάριος. Ubi Cod. alius habet πειρατής. Idem de Constantinopol. statu ex Cod. MS. καὶ χυδαῖοι οἱ πλείονες, καὶ ἀνώνυμοι πρὸς λῃστρικὴν ἔκπλευσιν, ὡς κουρσάροι συναχθέντες, &c. Eleutherius Zebelenus de Signif. Eclips. εὔκρατον τὸ θέρος, καὶ εὐσταθὴς ἀὴρ, δρόμος τε κλεπτῶν καὶ κουρσαρίων. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.1.

Ἀμὴ ὡς κουρσάρης ἄνθρωπος, χωρὶς ἐμπιστοσύνη
Κατὰ τὰς ὥρας ἄρχησες, τὰς χώραις μου νὰ βλάπτῃς.

Historia Apollonij Tyrij:

Κ' ἐτιμὸς βλέπω ὀπίσω μου, καὶ δίογνα με κουρσάροι.

Κουρσαρικὰ ξύλα, *Naves Cursariæ*. Nicetas Græcobarb. MS. in Balduino num.5. ἀπὸ μὲν τῆς ξηρᾶς πανταχόθεν γέμοντα τὰ κακά, ἐκ δὲ θαλάσσης ξύλα Φραγγικά, ἅτινα ἀπὸ τοῦ κούρσου ἔχουσι τὴν φωνήν. Ubi Cod. Edit. μονοκρότων δὲ σκαφῶν καθ' ἅλα περιπλεόντων Λατινικῶν συντάγματος λῃστείᾳ τε καὶ πειρατείᾳ κακῶς τιθέντων, &c.

Κουρσάτωρ, idem qui κούρσωρ, *Levis armaturæ miles*. Leo Imp. in Tacticis cap. 12. §.27. ὥστε ἑκάστου μέρους τὸ τρίτον ποσὸν κουρσάτορας εἶναι, τούτους δὲ εἶναι καὶ τοξότας, τὸ δὲ δίμοιρον τὸ ἐν μέσῳ τοῦ στρατοῦ διφένσορας, ἤγουν ἐκδίκους, τοὺς ὑποδεχομένους τοὺς κουρσάτορας. Paulò suprà eosdem κούρσορας appellavit eod. §. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ὤρθωσαν τὰ φουσάτα τους, πρότον τοὺς κουρσατόρους.

Κούρσωρ, *Cursor*. Gloss. Lat. Gr. *Exercipes*; Ταχυδρόμος, Δρομεὺς καὶ κούρσωρ. S. Joannes Chrysostomus Homil.3. in Job: οὐκ εἶδες καὶ τοὺς παρ' ἡμῖν ἄρχοντας, ὅταν μὲν μετὰ τιμῆς τινα καλῶσι, πῶς ἀποστέλλουσι τοὺς δρομεῖς, κούρσορας καλουμένους Ῥωμαϊστί. Cæsarius Quæst.46. νῦν δὲ, ὅπερ ἐπὶ τῶν βασιλέων δρᾶσθαι πέφυκεν, φωνεῖ μὲν καὶ προηγεῖται ὁ θεὸς κούρσωρ ἐπὶ τὸν βασιλέα τινά. Philostorgius lib.2. cap.4. ἐκείνην δὲ πάλιν φωραθεῖσαν τινὶ τῶν κουρσώρων μοιχομένην, &c. Cedrenus pag. 389. ἕνα τῶν αὐτοῦ κουρσώρων ὁ Ἔπαρχος πρὸς τὸν Μάγιστρον ἔπεμψε. S. Joannis Theologi Commentarius apocryphus MS. de J.C. προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Πιλάτος τινὰ κούρσωρα. Apud Nilum Monachum extant Epistolæ inscriptæ Epigono & Simoni, cum κούρσορος adjuncta voce, lib. 1. Epist. 118. & lib. 2. Epist. 208.

Κούρσωρες, *Cursores*, Tacticis, levis armaturæ equites qui ante acies discurrebant, unde προκλάσται & πρόμαχοι appellati: hos δεφένσωρες subinde tuebantur. Glossæ Basilic. Δεφένσωρες, οἱ μετὰ τοὺς κούρσωρας, ἤτοι προμάχους ἐπακολουθοῦντες πρὸς ἐκδίκησιν αὐτῶν. Leo in Tactic. cap.4. §. 20. κούρσωρες δὲ λέγονται, ἤγουν πρόμαχοι, οἱ προτρέχοντες τῆς παρατάξεως ἐν τῇ συμβολῇ τοῦ πολέμου, καὶ τοῖς φεύγουσιν ἐχθροῖς ὀξέως ἐπιτιθέμενοι, οὓς καλοῦσι προκλάστας. Mauricius lib.1. Strateg.cap.3. συντεταγμένως περιπατοῦντες πρὸς ἐκδίκησιν τῶν κουρσώρων. Lib.2. cap.3. ταῦτα δὲ τὰ μέρη ἀπὸ κουρσώρων συνίστανται, &c. Adde cap. 5. Cursorum ejusmodi præterea meminit idem Leo cap.7. num.36. 40. 41. 42. 43. cap. 12. §.27. 38.78. 79. 103.107. cap.18.§.6.7.145.149. 154. Vide Gloss.med.Latin.

Πρωτοκούρσωρ, *Cursorum Princeps*. Theophanes an.5. Phocæ: πέμψας δὲ τὸν Πρωτοκούρσορα αὐτοῦ, ἠρώτα αὐτὸς, &c.

Πρόκουρσος, Πρόκουρσον, idem quod Κοῦρσος. Scholiastes Lycophronis: πρωτόλεια δ' Ἑλλάδος αἰχμῇ φέροντας καὶ πρόκουρσα ἐκ τῆς Ἑλλάδος φέροντας, &c. Chronicon Alexandrinum an.16. Heraclij: τῇ ἡμέρᾳ τῆς συνάξεως τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων κορυφαίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου κατέλαβε πρόκουρσον τοῦ θεομισήτου Χαγάνου ἄχρι χιλιάδων τριάκοντα, &c.

Προκούρσωρ. Vide Salmasium de Militia pag.149.

Κροῦσος, pro Κοῦρσος, *Præda*, & derivativa, de quibus vide Gerasimum Vlacum.

Κούρταλλον, *Crepitaculum*, *Instrumentum musicum*, Κρόταλον. Emmanuel Georgil. de Calamit. Rhodi MS.

Τὰ κούρταλλα να λύπασιν, καὶ πᾶσα ἄλλο κρίμα.

Κουρταλίζειν, pro Κροταλίζειν, *Strepere*, *Iocari*, *Ludere*; quomodo hanc postremam vocem interpretatur Eustathius. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg. MS.

Ἐκεῖ νὰ ἴδες τὸ χονδρὸν μετὰ τοῦ καλολέοντος,
Πῶς κουρταλίζουν ἔμνοσα, καὶ κρούσιν, καὶ κλοστάτα,
Καὶ πέζουσιν, καὶ λέγουσιν οἱ παῖδες, εἶπα, εἰπέτε,
Καὶ ἀφ' ὅτου κουρταλίζουσιν, καὶ πέζουσιν ὡς θέμις.

ΚΟΥΡΤΕΣΗΣ, Κουρτέσος, *Blandus*, *Humanus*, ex Ital. *Cortese*, & Gall. *Courtois*. Lexicon MS. Cyrylli: Πέρπερος, προπετὴς, ἡ κουρτέσης. Est autem eidem Cyrillo, Περπερεία, ὁ μὴ διὰ χρείαν, ἀλλὰ διὰ καλλωπισμὸν παραλαμβάνεται, ἢ καὶ ἡ κολακεία, καὶ ἡ προπέτεια. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Υἱὸς ἦτον τῆς ἐμνόστης Ἐμονίας τῆς κουρτέσας.

Infrà:

Καὶ μετ' αὐτὸν ὁ ἔμνοστος Διομήδης ὁ κουρτέσης.

Ptochoprodromus in Hegumenum, ex Cod. Reg.

Κουρτέσης δ' αὖθις ὑπ' αὐτῶν καλούμενος πολλάκις,
Ὀλογύμνος ἀπέμεινα διὰ τὴν ὀνειδισίαν.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.12.

Μέσα στὴν μέσην ἔμορφον λακκούδι σαντὸ θώριες,
Πουχαδεύτην τὴν ἔδειχνε πολλάκις τὴν κουρτέσαν.

Anonymus MS. de Amoribus Libystri.

Καὶ πῶς πρὸς ὥραν δειλινοῦ βλέπουσι τὴν κουρτέσαν.

Alibi:

Ἀπέσω εἰς τὸ κιτρῶν της, τὸ ἐρωτοκουρτέσας.

Κουρτεσικὰ, *Blandè*, *Humaniter*. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Ἐκάθετον ὁ Νέστορας κουρτεσικὰ στὴν σέλαν.

Κουρτεσία, *Humanitas*, *Suavitas*. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7.

Τότε περνόντα σκεύθηκεν ἐκεῖ τὴν κουρτεσίαν,
Καὶ τὴν στολὴν ποὺ ἔστηκεν μετὰ τὴν πρεποσύνην.

Rursum:

Χαράσου τῆς κουρτεσίας καὶ τῆς ταπεινοσύνης.

Idem lib. 3.

Ἔμνοστος ἦτον θωριακὸς ὅλος τῆς κουρτεσίας.

ΚΟΥΡΤΖΟΥΒΡΑΚΙΑ, *Braccæ breviores, curtæ.* Codinus de Offic. Palat. cap. 11. num. 2. προέλοιμάζουσι πτωχοὺς δώδεκα, καὶ ἐνδύουσι τούτους ὑποκάμισα, ἤως χιτῶνας, κουρτζουβράκια, καὶ παπούτζια. Vide Gretzerum de Cruce to. 4. p. 332.

ΚΟΥΡΤΗ, *Curtis, Curia, Comitatus.* Anonymus de Nuptiis Thesei & Æmiliæ lib. 5.

Στὴν κούρτην τούτους ἔβαλε, εἰς ἔμορφον παλάτι.

Alibi:

Ὅσαν ἐμένα ἐδέχθηκεν στὴν κούρτην τοῦ Θησέως.

Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ὅλους γὰρ τοὺς εὐγενικοὺς ὅπουσας εἰς τὴν πόλιν,
Κούρτην μεγάλην ἔπικεν, χαρὲς μεγάλαις ἦχαιν.

Historia Apollonij Tyrij:

Κ' ἐκεῖ θωρεῖς τὰ φαγητὰ, καὶ κούρτες πᾶσα μέρα.

Præsertim Curia Papalis. Sguropulus in Historia Concilij Florentini sect. 2. cap. 21. καὶ μάλιστα ἐπὶ τῇ συστολῇ καὶ ὑποτυπώσει τοῦ Πάπα τε καὶ τῆς κούρτης αὐτοῦ. Ita sect. 5. cap. 4. sect. 6. cap. 2. 15. 23.

ΚΟΥΡΤΙΝΑ, Κουρτίον. Vide in Κορτίνα.

Κουρτοειδὴς, pro κυρτοειδής. Ita Justinum Thracem cognominat Codinus in Orig. Constantinopolit. num. 38.

ΚΟΥΡΤΟΥΜΠΙΖΑ. Vide in Μπίζα.

ΚΟΥΣΒΑΡΑΣ, *Coriandrum*, Κορίανδρον.

ΚΟΥΣΙΜΕΖΑΡ, Ægyptiis, *Cucumis agrestis*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 736.

ΚΟΥΣΟΥΛΕΤΟΝ, *Thoraculus*, Gallis *Corcelet*. Phortius de Re militari:

Κουσουλέτα καὶ σπαθία,
Καὶ ὅσα εἰσὶν ὅμια.

ΚΟΥΣΟΥΛΟΣ, *Consul mercatorum* in Urbibus maritimis. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 134. καὶ ἐντέλλεται ὅμιος νὰ ἔνι στερεόμενον ὡς νὰ εἶτον προβελίτζην ἐσφραγισμένον, καὶ νὰ ἔνι κρατίμενος ὁ Κούσουλος ἐκείνου τοῦ κουμουνίου. Adde cap. seq.

ΚΟΥΣΠΙΝ, *Cuspis*. Glossæ Basilic. ἡ μάχαιρα, ἢ δόρυ, ἢ λόγχη, κουσπὶν, κονταίριν.

ΚΟΥΣΠΟΑ, *Nux muscata*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Κουσποὰ, τὸ μοσχοκάρυδον.

ΚΟΥΣΠΟΣ, *Cuspus*, de qua voce Vide Gloss. med. Lat. Suidas in Etymolog. ποδοκάκη, ποδῶν κάκωσις, ὁ λεγόμενος κοῦσπος. Lexic. MS. Cyrilli: ζυτρεῖον, ὁ κοῦσπος, τὸ τῶν δούλων κολαστήριον. Idem Lexicon & Glossæ Basilic. ποδοκάκκη, ξύλον τὸ ἐν εἱρκτῇ ἐν ᾧ τοὺς πόδας ἐμβάλλοντες ἔχουσιν, ὃ παρὰ Ῥωμαίοις καλεῖται κοῦσπος. Ita etiam Suidas, apud quem scriptum κύππος, ut apud Phavorinum κῆππος. Moschopulus: ζυτρεῖον, κοινῶς ὁ κοῦσπος, ἔστι δὲ εἶδος κολαστηρίου, ᾧ οἱ δοῦλοι ἐδεσμοῦντο. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Ζυτρεῖον λέγεται αὐτὸς ὁ κοῦσπος ὃν ἀκούεις.

Joannes Tzetzes Chil. 13. v. 301.

Κοῦσποι δὲ καὶ κλοιόποδες, ὥσπερ φαμὲν καὶ κλάπους.

Idem Lexicon Cyrilli: Ῥωπόρρηξ, ὁ τὸν κοῦσπον ῥηγνύων. Cujusmodi verò supplicium fuerit κοῦσπος, seu ποδοκάκη, docet præ cæteris Auctor Vitæ S. Luciani MS. ἀνθέξειν δὲ χρόνον ἐπὶ πολὺν κολαζόμενος, καὶ τοῦτο μὲν εἰς τὴν ποδοκάκην· ξύλον δὲ πρόμηκές ἐστι στρεβλωτήριον, ἀμφοτέρους αὐτοῦ τοὺς πόδας ἐνεβίβαζον, ἐπὶ τέσσαρα τρήματα διελκύσαντες, ὅπερ ἐστὶ τῆς τιμωρίας ταύτης βαρύτερον, ἅτε τῶν γλουτῶν ἑκατέρωθεν αὐτῷ βιαίως ἐξαρθρουμένων. Vide Κλάπα, & ξύλον. Synaxarium Maximi Cythær. 4. Febr. καὶ εἰσεβαίνοντες εἰς τὴν φυλακὴν, σφαλίζονται εἰς τοὺς κούσπους.

Κουσπάτωρ, *Carceris custos*. Glossæ Basilic. Κουσπάτωρες, φυλακισταί· κούσπους γὰρ ξυλόποδας καλοῦσι. Vide Salmasium ad Tertulliani Pallium pag. 375. & ad Solin. p. 1130. & infrà in ξύλον.

Κουσπίον. Eustathius Iliad. ζ. τὸ μὲν τὸ κρίκον, ὃς περιθέει καὶ περιάγεται ἑλίσσον τὸ ξύλον, εἰς ὃ ἐμβέβληται ἡ αἰχμὴ, ὃν ἡ ἀπερίνοητος γλῶσσα κουσπίον φησὶ, ἐκ μεταφορᾶς τοῦ περὶ τοὺς πόδας ξυλίνου δεσμοῦ, πόρκην ὁ Ὅμηρος καλεῖ.

ΚΟΥΣΣΟΥΛΙΟΝ. Vide Κούτζουλον.

ΚΟΥΣΤΕΥΕΙΝ, *Vænire*, de pretio: ex Gall. *Couster*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani c. 215. ἐντέλλεται νὰ τὸ ἔχει διὰ τὸ ἔπεσάν του εἰς ὅσα ἐκούστευσε. Occurrit ibi non semel.

ΚΟΥΣΤΟΣ, *Custos*, φύλαξ, apud Suidam & Auctorem Etymologici in Κουρίδας.

ΚΟΥΣΤΟΥΜΙΟΝ, *Consuetudo*, *Mos*: ex Gallico *Coustume*. Glossæ Græcobarb. ἔχει φοβερὸν καὶ ἦθος, καὶ τρόπον καὶ κουστοῦμιν. Assisæ Regni Hierosolymitani MSS. cap. 25. περὶ τὰ ὅμνε νὰ στερέωσι τὰ καλὰ συνήθεια καὶ τὰ καλὰ κουστούμια τοῦ ῥιγάτου. Occurrit ibi non semel.

Καλοκούστουμος, *Bene moratus*. Eædem Glossæ: καλοκούστουμοι, καλοήθεις, ἀγαθότροποι, ὅπου ἔχουν καλὰ ἤθη, ἢ τρόπους, ἤγουν κουστούμια.

Κακοκόστουμος, κακοήθης, in iisdem Glossis.

ΚΟΥΣΤΟΥΜΙΝΟΝ, *Crustaminum pyrum*. Lexicon MS. Colberteum: ὄχνη, εἶδος κουστουμίνου. Glossæ Græcobarb. ἄπιον, ὄχνη, εἶδος κύστου, ἢ κουστουμίνου.

ΚΟΥΣΤΩΔΙΑ, *Custodia*. Lexicon Cyrilli MSS. & Glossæ MS. Reg. Cod. 2062. & Basil. Κουστωδία, τὸ στράτευμα, ὅπερ οἱ Ῥωμαῖοι Βάνδον κικλήσκουσι καὶ καλοῦσι. Lexicon MS. Adespoton: Κουστωδία, τὸ τῷ δεσμωτηρίῳ ἐπικείμενον στράτευμα· κοῦστος γὰρ, φύλαξ. Lexicon MS. Κουστωδία, στρατιωτικὸν στῖφος, ὃ Βάνδον Ῥωμαῖοι καλοῦσι. S. Joan. Chrysostomus & ex eo Theophylactus ad cap. 27. Matthæi: Κουστωδία δὲ παρὰ Ῥωμαίοις λέγεται ἡ φυλακή· οἱ γὰρ φυλάσσοντες στρατιῶται κουστωδία ὀνομάζονται. Jambi MS. in Custodes Sepulchri Christi: εἰς Κουστωδία.

Μάτην φυλάττεις τὸν λίθον κουστωδία,
Οὐ γὰρ καθέξει τύμβος αὐτοζωΐαν.

Utuntur passim Scriptores, Matthæus cap. 27. Asterius Homil. 3. in Psalm. 5. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 86. Hesychius Presbyter Hierosol. in Martyrio S. Longini num. 2. Vita S. Eudociæ Mart. n. 51. Gregorius in Vita S. Basilij Jun. num. 11. Synaxarium in Pentecostario, Martyrium SS. XX. Patrum Sabaitar. num. 31. Alexander Monach. de inventione S. Crucis. Disputatio Gregentij, Nicetas in Manuële lib. 3. num. 2. Extr. in Cod. Barbarogr. Joannes Cameniata de Excidio Thessal. num. 48. Joannes Tzetzes de Educat. filior. Moschopulus, περὶ σχεδῶν, &c.

ΚΟΥΤΑΒΙΟΝ, *Catellus*, Σκυλάκιον. Physiologus MS. de Natura animalium, ubi de Cane: τριγύρου γύρου τὸν ἐχθρὸν, τὰς σάρκας οὐ δάκνει ἀνέται καὶ τὰ κουτάβια του ἄλλος τινὰς τὰ δώσει, ἢ νὰ τὰ πνίξεις, καὶ ἐκεῖνος οὐδὲν τὰ θωρεῖ. Georgius Contares lib. 6. Hist. Athenar. pag. 152. εἶπε πρὸς ἐκεῖνον, Πήγαινε, πήγαινε λοιπὸν, εἰς τὴν Ἀσίαν, ἐπειδὴ ἔχεις νὰ γένῃς πρῶτον, μετ' ἐμένα φίλος, καὶ δεύτερον μετὰ κουτάβια μου. Ubi Plutarchus in Cimone: φίλος γὰρ ἔσῃ καὶ ἐμοὶ καὶ ἐμοῖς σκυλακεῦσιν.

ΚΟΥΤΑΛΙ, Κουτάλα, *Tudicula*, *Cochlearium*, τορύνη, τρίβαλον, κωτάλις. Ptochoprodromus de sua Paupertate, ex Cod. Reg.

Τὸ πῶς ἀνακομπόνετε νὰ πιάσῃ τὸ κουτάλιν.

Emmanuël Georgillas MS.

Μαθὲ κουτάλες δύναται παρὰ τῆς πρώταις κάλια.

Agapius in Geoponico cap. 184. εὐγαλέτα μὲ τρυπημένην κουτάλαν, ἤγουν χουλιάρα.

Κώταλις, Suidæ. Λάκτιν, τὴν λεγομένην κώταλιν, τορύνην, ὅ ἐστι ζωμήρυσιν.

Κουταλεύειν,

Κυζαλεύειν, *Tudicula circumagere cibum in olla.* Glossæ Græcobarb. Ἀναδοιδυνάζειν, ἀναζαράσσειν, νὰ κυζαλεύει, νὰ ἀνακαδόννει.

ΚΟΥΤΤΑΛΑΦΑΣ, *Cicada*, ἑρπυλλὶς, κιξιός. Ita Portius, cui & *Eruca*, seu κάμπη exponitur.

ΚΟΥΤΤΑΡΙΟΝ. Vide in Σκυλάειον.

ΚΟΥΤΕΛΟΝ, *Frons*, μέτωπον. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Ὁ φλόκος εἰς τὸ κύτελον ὁ λιθοκαμωμένος,
Καὶ ὁ μαλοπλέκης σὺν κορφὴ ὁ μαργαριταρένος.

Δικύτελος, *Bifrons*, *Biformis*, Διπρόσωπος, διμέτωπος.

Κυτελίζειν, Κυτελεῖν, Κυτυλίζειν, *Cornupetere*, *Coniscere*, Κερατίζειν.

ΚΟΥΤΖΑ, *Latus*, Gallis *Costé*. Arithmetica adespota: ὀφείλει τιθέναι μαγαρικὸν ἐπ' αὐτῷ τῆς πρώτης κυτζας τῆς πρώρας.

ΚΟΥΤΖΟΣ, *Mutilus*, *Claudus*, Hispanis, *Coxo*. Corona pretiosa: κυτζος, *Claudus*, χωλός. Glossæ Græcobarb. λέγεται καὶ εἰς κάποιον κυτζον· ὁ ὁποῖος ἀκυμπίζει δύο βακτηρίας, ἤγουν ἀντιβαστάματα ξύλινα ὑποκάτω εἰς τῆς μασχάλαις του. Alibi: Ἀμφιγυήεις, ὁ ἀμφοτέρους τοὺς πόδας χωλοὺς ἔχων, ἐκεῖνος ὅπου ἔχει καὶ τὰ δύο πόδια χωλά, ἤγουν κυτζά. Nomocanon Cotelerianus num. 94. πρεσβύτερος κυτζος, ἢ λωβὸς, ἢ κυφὸς, ἢ πηρὸς, ἢ τυφλὸς, ἢ ἀνωμύλης, παυσάσθω. Georgius Contares in Hist. Athenar. lib. 6. pag. 156. ὅτις ἦτον καὶ ἀπὸ τὸ ἕνα πόδα κυτζος. Vide Fr. Richardum in Scuto fidei part. 2. pag. 8.

Κυτζίδιος, diminut. à Κυτζος. Proverbia Græcobarb. MSS. ἡ σκύλα μας σπουδάζουσα τυφλὰ κυτζίδια ἐγέννησε. Hinc voces compositæ ex Κυτζος.

Κυτζαγγεῖον, Κυτζαγκίον, *Vasis genus*, sic appellatum à sui brevitate. Glossæ Græcobarb. Ἀκύρματα, ἀποτεύγματα, καλασκεύη τῆς χειρῶν, ἀγγεῖα, κυτζαγγεῖα. Alibi: λαγίνια, πιθάκια, κυτζαγκία.

Κυτζοδάκτυλος, nescio quis Λέων ἀπὸ ἀββάδων, apud Theophanem an. 31. Copronymi appellatus, qui digitis truncatus erat.

Κυτζοκεφαλισμένος, *Capite truncatus*, apud Georgium Contarem lib. 9. Hist. Athenar. p. 229.

Κυτζομύτης quidam Joannes Publicanus dictus apud Scylitzem pag. 747. quòd esset *Simus*, vel naso *truncatus*.

Κυτζομυτίζειν, *Mucronem retundere*.

Κυτζοσθλάνης, appellatus ab Andronico tyranno Chlizosthlanes Iconiensis Sultanus, quòd corpore esset parum integro, apud Nicetam in Manuele lib. 3. num. 6. αὐτίκα γὰρ αἱ χεῖρες τούτῳ ἐξήρανται, καὶ τὼ πόδε ὑποσκάζοντε ἦσαν, καὶ τὰ πολλὰ ἐφ' ἁμαμάξης τὴν πορείαν πεποίητο· ὅθεν καὶ τὰς ἀρχὰς τῶν κατ' αὐτοῦ σκωμμάτων, ἐξ αὐτοῦ δὲ Ἀνδρόνικος εἰσέπειτα πορίζομενος, Κυτζοσθλάνην τοῦτον ὠνόμασε, φιλολοίδορος εἴπερ τις ἄλλος.

Κυζζοχέρις, *Manu truncatus*, vel *qui breves manus habet*, sic dictus nescio quis in diplomate Rogerij Siciliæ Comitis apud Ughellum to. 1. p. 1027. Κυτζοχειρισμένος, apud Georgium Contarem lib. 9. Hist. Athenar pag. 228.

Κυτζαίνειν, Κυτζένειν, *Mutilari*, *Claudicare*, σκάζειν. Glossæ MS. ad Homeri Batrach. σκάζων, κυτζένων. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. χωλεύοντες, Κυτζένοντες. Glossæ Græcobarb. θέλεις τὸ κυτζώσειν, ἤγουν χωλαίνειν. Nomocanon Cotelerianus n. 31. ἱερεὺς ἀφ' ὅτε ἱερεὺς γένηται, καὶ συμβῇ αὐτῷ ἀνάγκη, ἢ τυφλωθῇ, ἢ κυτζαθῇ, ἢ τὸ ἀδελφικὸν φυλάξεται αὐτῷ, μὴ παυσάσθω τῆς λειτουργίας. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Ἐκεῖνοι νὰ κοτζόνουσιν τὸ χιωτικὸν ἐς κόρον.

Κυζυλωμένος, *Claudus*. Alexij Comneni Monita MSS.

Εἰς ἐκκλησίας, εἰς πτωχοὺς, καὶ εἰς τὰ κυζυλωμένα.

Κυτζυλάτος, occurrit nescio quis apud Acropolitam in Chron. cap. 45.

Κυτζοκεφαλίζειν, *Decollare*, Ἀποκεφαλίζειν.

Κύτζουρον, *Truncus*, *Caudex*, Κορμός. Κύτζουρος, *Cippus*, στήλη, ποδοκάκη. Ita Portius.

ΚΟΥΤΖΟΥΒΑΗΝ, *Styrax*. Lexicon MS. Nicomedis Jatrosophistæ: σίτος, ἢ σιφὰς, στύραξ, ἤτοι κυτζουβάην. An quasi *Curta* seu *brevis Palma*? nam Βαΐν, est *Palma*. Nescio an aliud sit

Κυτζούβιον, in Stephani Magnetis Empiricis MSS. κράμβης χυλὸς ἐν κοίτῃ ποτιζόμενος, τραγάκανθα, καὶ κόμμι λεῖα σὺν μέλιτι λαμβανόμενα νήσει, καὶ ἐν κοίτῃ τὸ λεγόμενον κυτζούβιον, σὺν βολβίτοις δυσί.

ΚΟΥΤΖΟΥΛΙΑ, *Stercus Gallinarum*, Hieron. Germano.

ΚΟΥΤΖΟΥΛΙΤΗΣ, *Alauda*. Symeon Magister de Avibus MS. Κορύδαλος ὁ καὶ Κόειδος λεγόμενος, ζῶον πτηνὸν, &c. Ubi ad marginem aliâ manu, τὸ κοινῶς λεγόμενον κυτζουλίτης.

ΚΟΥΤΖΟΥΛΟΝ, *Camasus*, *Amphimallus*. Georgius Alexandrinus in Vita Chrysostomi cap. 41. ἐκρότουν αὐτῷ, ὑψοῦντες εἰς τὸν ἀέρα, οἱ μὲν τὰς χλανίδας ἑαυτῶν, οἱ δὲ τὰ πτερύγια τῶν κυτζούλων, ἕτεροι δὲ ἐγχειρίδια, καὶ ἄλλοι τὰ φακιόλια.

Κυσούλιον, eâdem notione. Joannes Moschus in Limon. cap. 68. ἀνῆλθον λησταὶ, καὶ ἀπέδυσαν αὐτῷ τὸ κυσούλιον. Et cap. 151. παρέσχεν μοι διὰ χειρὸς νομίσματα τρία, κελεύσας δοθῆναι μοι καὶ κυσούλιν, καὶ τὰς χρέας μου πάσας. Apophthegm. Patrum in Pambone num. 8. ἦλθέ ποτέ τις τῶν ἀδελφῶν φορῶν μικρὸν κυσούλιον. Ubi Pelagius legit κυκύλιον.

Ἐπικυτζυλὸν, eâdem notione. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. κάμασος ἢ κάμασον, τὸ ἐπικύτζυλον. Psellus de Grammatica:

Κάμασον τὸ ἐπικύτζυλον· κέπφος, εἶδος ὀρνέου.

Constantinus de Adm. Imp. cap. 50. ὁ δὲ αὐτὸς Κτενὰς ἐδυσώπησε τῷ τότε καιρῷ παρακοιμωμένῳ αὐτοῦ ὅπως μεσιτεύσαι αὐτῷ εἰς τὸν βασιλέα τὸν γενέσθαι πρωτοσπαθάριον, καὶ καθέζεσθαι ὡς Πρωτοσπαθάριον, καὶ φορεῖν ἐπικύτζυλον, καὶ προέρχεσθαι εἰς τὸν Καυσιακὸν, καὶ ῥογεύεσθαι λίτραν μίαν.

ΚΟΥΤΖΟΥΝΑΔΑ, *Anemone*, *Rubrum Papaver*. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. ἀνεμώνη φοινικῆ, ἡ ἐρυθρὰ κουτζουνάδα. Aliæ ex Cod. 190. πολυκροκλάστρα, τὰ ἄνθη τὸ κουτζουουδάδος. Glossæ Neophyti MS. Ἀδρακτυλὶς, ἡ κουτζουνάδα. Alibi: Ἀνεμώνη, ἡ κουτζουνάδα. Agapius in Geoponico cap. 153. μάζωξε τὸ Μάϊον μέσα τὰ φύλλα τῆς παπαρούνας, ἤγουν κουτζουνάδας, &c. Ita cap. 109. Vide Ruellium lib. 2. cap. 37, & Bellonium lib. 1. Observ. cap. 26.

ΚΟΥΤΖΟΥΡΟΝ, *Truncus*, Κολοβὸς, στέλεχος, κορμός. Vide Κουτζός.

ΚΟΥΤΙΑ, *Cauda*, ex Gall. *Queuë*. Demetrius Constantinopolit. lib. 2. Hieracosophij cap. 15. p. 33. ἀποβάλλων δὲ τὰ πτερὰ, καλῶς φυλάσσεται, ὥσπερ κουτίαν ἔχων μεγάλην τῷ πρώτῳ ἐνιαυτῷ· καύδα γὰρ, παρὰ Ῥωμαίοις, ἡ οὐρά. Mox: τὴν αὐτὴν ἔχει ἰδέαν τῆς κουτίας, μήτε αὔξων, μήτε μειῶν τὸ σχῆμα τῆς κουτίας.

ΚΟΥΤΙΚΑΣ, Κουτοῦνι, *Sinciput*, Βρέγμα, βρέχμα.

ΚΟΥΤΝΕ, τὸ σαρξύφραγον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Saxifraga*, de qua Ruellius lib. 3. cap. 85.

ΚΟΥΤΟΥΛΟΙ. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: καὶ οἱ μὲν μουσικοὶ κρούουσι μουσικὰς, οἱ δὲ φοραΐδες ὀρχοῦνται· κουλοῦλοι, καὶ οἱ κοσμικοὶ, καὶ οἱ λαϊκοὶ, μετὰ τῶν παίδων αὐτῶν κρούουσι τὰς ἑαυτῶν χεῖρας, καὶ ἀναιδῶς φωνάζουσι, καὶ οἱ κουλοῦλοι ὀρχοῦνται, καὶ οὕτως καταπίπτουσιν. Vide Κουζουλὸς, & Κουτρούλης.

ΚΟΥΤΟΥ´ΡΝΕ, τὸ ὀρτῦκιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΚΟΥΤΟΥΡΟΥ´, *Fortuito*, κτ᾽ τύχλω.

ΚΟΥΤΡΟΥ´ΒΙΟΝ, *Potionis genus*. Isaacius Tzetzes ad Lycophronem v. 784. λέγε) ἢ βομβύλιος, παρὰ τὸ βομβεῖν, ὥσπερ καὶ τὸ πινόμβυον κυτρύβιον.

ΚΟΥΤΡΟΥ´ΚΟΝ, *Machinæ species*. Hero de Chirobalistra: μίμησις τῶ κυτρύκων.

ΚΟΥΤΡΟΥ´ΛΗΣ, *Depilatus*, *Tonsus*, Κεκυρδυμένος, in Corona pretiosa, & apud Portium. Leonis Sapientis Ænigmata MS. ἀλλὰ καὶ ὁ Κιλικίας ὁ λαμπρὸς ἀπὸ τὴν ῥώμη ὁ Κουτρούλης Ἀλαμάνος, οἱ τῆς δύσεως φράγγοι, καὶ ἐλθόντες πολεμίζειν μετὰ Μίδων καὶ Ἰνδων. Nicetas in Isaacio lib. 2. n. 5. ubi de Templo S. Demetrij Thessalon. εἰς ὃν (ναὸν) πολλοὺς τῶν δαιμονολήπτων συνηθροικότες ἐξ ἑκατέρων φύλων, αἱμωπὰς καὶ διαστρόφους τὰς κόρας, λυσιχαίτας, καὶ τ᾽ ἄλλα ἀκριβῶς διασώζοντας, &c. quo loco pro λυσιχαίτας, Codex Barbarogr. κυτρούλους, καραγίους, præfert. Quòd si κύτρουλος idem sonat quod λυσιχαίταις, contrariam habuerit notionem, neque *Tonsum* significaverit. Καράγιοι verò sunt sortilegi, & præstigiatores, quos *Caragios* vocant etiam Latini Scriptores inferioris ævi, uti docuimus in Gloss. med. Lat. proinde scribendum χαράγιοι. Ut ut sit, inde fortè Κουτρούλης dictus Demetrius Angelus Comnenus Despota Michaëlis Palæologi Imp. Gener, apud Pachymerem, quòd tonso esset capite. Vide Familias nostras Byzantinas pag. 209. & suprà in Κύτουλος.

ΚΟΥ´ΦΑ, Κουφάελον, *Cupa*, ἀγγεῖον. Epistola ad Theodosium Zygomalam, in Turcogr. Crusij pag. 266. καὶ ἔδωκα αὐτῷ δύο κοῦφαις, ἡ μία κυλλέβεια, καὶ ἡ ἑτέρα λαιμόνια, καὶ ὀλοίγα κητρα, &c.

Κουφάελον. Alia Epist. ad eundem Zygomalam, ibid. pag. 316. ἔδωσα τον τὸ νερὸν, καὶ ἐπέρασεν αὐτοῦ ἐκ μέσου τῶ αὐτοῦ περιβολαίου τῆς γῆς ὑποκάτωθεν μετὰ κουφαρίων εἰς τὸ ἀρδεύειν τὸ αὐτοῦ περιβόλαιον. Rursùm: τὰ νῦν ἢ ἐγέμισαν ῥίζαις τὰ λεγόμενα κουφάελα. Aliâ notione usurpat Agapius Cretensis in Geoponico cap. 127. de Castaneis: ἀμὴ ὅποιος νὰ πολυτρώγει, πονεῖ ἡ κεφαλή του, καὶ σφύγγει τὸ κουφάρι του, διατὶ εἶναι φρογχώνουτα. Adde cap. 150. 222.

ΚΟΥΦΕ´ΤΑ, *Salgama*, ex Ital. *Confetti*, nostris *Confitures*. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 6. cap. 2. καὶ περὶ δείλην ἐξῆλθε, καὶ ἐκάθησεν εἰς τὸ δηλωθὲν κελλίον, καὶ ἔφερον ἡμῖν κουφέτα Δαμασκηνά, καὶ οἶνον. Ubi Interpres *Pruna Damascena* vertit. Eadem Synodus pag. 504. Edit. ult. καὶ ἐποίησεν ὁ Πάπα διάκρισιν ἡμῶν, κουφέτα καὶ οἶνον κεράσας πᾶσιν ἡμῖν. Ubi Caryophyllus, *bellariis ex saccharo vinóque nos refecit*.

ΚΟΥΦΙ´Α, *Scuphia*. Eustathius in Iliad. Χ. ad illud, ἄμπυκα κεκρύφαλόν τε, ἡ ἢ τοιαύτη φράσις, οἷον τινὰ κουφίαν τῶ ἄμπυκα διαγράφει. Vide in Σκουφία.

ΚΟΥΦΗΝΟ´ΠΟΥΛΟΝ, *Alveus Apis*, in Fabul. Æsopicis Græcobarb. pag. 166. εἰς ἐδιάβη εἰς κυφηνόπουλα μελισσίων.

ΚΟΥ´ΦΙΟΣ, *Vacuus*, Κενός. Vide Κοῦφος.

ΚΟΥ´ΦΙΣΜΑ, unus è 19. tonis Musicæ Græcanicæ. Vide in Φωνή.

ΚΟΥΦΙΣΜΟ´Σ, *Census relevatio*, *Vectigalium remissio*, *vel diminutio*, in Nov. Justin. 163. Priscus Rhetor de Legat. pag. 35. δασμὸν εἰσπραττομένους, καὶ τοὺς κτ᾽ χρόνον τινὰ τὴν βαρυτάτην κουφισθέντας τῆς γῆς ἀποτίμησιν, εἴτε δικαστῶν κρίσει, εἴτε βασιλέων φιλοτιμίαις. Theophanes in Nicephoro Generali an. 8. τοὺς κουφισμοὺς πάντας ἀναβιβάζεσθαι προσέταττεν. Ubi Miscella: *reliquos reditus omnes augmentari præcepit*. Κουφισμὸς τῶ ἐπικειμένων τελῶν, apud Theophylactum Bulg. Archiepiscop. Epist. 43. Glossæ Basilic. Ῥελεβάτους ἄγερ, ἀνακεκουφισμένος, ἀτελὴς ἀγρός. Glossæ Gr. Lat. Κουφίζω, *Levo*, *Relevo*. Vide Cedrenum p. 475. Vetus Inscriptio apud Gruter. pag. 116.

Ἑλλάδος ἄγλαον ἔρνος, ὃς εὐδοκίῃ Κυκλάδων γῆς
Κουφίζων πόλιας θῆκεν ἐλαφροτέρας.

Vide Theodoret. Epist. 43. 47. Nov. Justini περὶ κουφισμῶν δημοσίων, &c. Eclog. Basil. 56. tit. 8. §. 13. Harmenopulum lib. 4. tit. 5. §. 7. Theosterictum in Vita S. Nicetæ Confess. num. 30. Anonymum Combefisian. in Porphyrog. num. 10. &c.

ΚΟΥΦΟΛΙΘΟΣ, *Selenites*, lapis inanis & levis. Lexicon Chymicum MS. ἀφροσέληνόν ἐστι πόμαρις καὶ κουφόλιθος. Pelagius Philosophus de Sacra Arte, MS. καὶ οὕτως ἐπίβαλλε τῶ κουφολίθου τὸ ἴσον, καὶ λείωσον ὄξει τῷ διὰ τῶ γερανίου. Scriptum perperam κωφολίθος.

ΚΟΥΦΟ´ΞΥΛΟΝ, *Lignum Sambuci*, vel *Lotus*, Arbor, Moscopulus: Λωτὸν, κοινῶς κουφόξυλον, οὗ τὸ ἄνθος ἐρσῆεν, καθ᾽ Ὅμηρον, καὶ εἰς τροφὴν χρήσιμον τοῖς ζώοις.

Κουφοξυλέα, *Sambucus*, Ἀκτίς. Corona pretiosa: Κουφοξυλέα, *Sambucus*, Κοφοξυλέα. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Κάνωπον, τῆς κουφοξυλέας ἄνθος. Glossæ MSS. Neophyti: Κάνωπον, τὸ τῆς χαμαιάκτης, ἤγουν κουφοξυλαίας ἄνθος. Lexicon Nicomedis MS. Ἀκτή, ἡ κουφοξυλαία, ἡ μεγάλη. Alibi: ἀκτίς, ἡ κουφοξυλαία, ὁ δενδρίτης. Glossæ aliæ ex Cod. 1177. Ἄκτρα, ἤτοι ἡ κουφοξυλαία, καὶ ἄκτη, καὶ χαμαιάκτη. Occurrit apud Anonymum de Remediis, subjectum Moschioni, pag. 47. & Myrepsum sect. 3. cap. 136. ubi Fuchsius perperam *ligni limaturam* vertit. Vide in Σαμβοῦχος.

Κουφοξυλαία μικρά, ἡ καὶ Ἐλλεβορὶς λέγε), in Lexico Neophyti. *Ebulum*.

ΚΟΥ´ΦΟΣ, *Cavus*. Κοῦφον, *Cavitas*. Myrepsus sect. 3. cap. 42. καὶ ἐπίβαλε εἰς τὸ κοῦφον τῶ κύτρου. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 69. ἐν ἢ τῷ ναῷ τῶ ἁγίου Μωκίου, ἐν τοῖς κούφοις, ἦν τὸ λεγόμενον Τρίζωδον κάτωθεν. Ubi Codex Vaticanus: τότε καὶ τὸ λεγόμενον Τρίζοδον τὸ εἰς τὰ κοῦφα κάτωθεν τῶ ἁγίου Μωκίου ὑπάρχον ἐπήρθη. Ubi Holstenius seu Lambecius, κοῦφα, *Concava*, *subterranea*, interpretatur. Idem Codin. num. 93. ὁ ἢ πύργος ἦν κοῦφος καὶ συριγγώδης. Ubi Cod. Reg. τὸ ἢ τεῖχος ἦν ὑποκάτω κοῦφον.

Κούφωμα, *Cavitas*. Nicetas in Man. lib. 3. num. 2. παλαίτατον καλανοήσας καμέρας κούφωμα. Ubi Edit. habet ὑπόνομον.

Κουφομάδα, *Cavitas*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. καὶ ὅταν ἐβραδιάσε, ὁ ἀλέκτορας ἀνέβη εἰς δένδρον, καὶ ὁ σκύλος ἐσάθη εἰς τὴν ῥίζαν τῶ δένδρου, ὅπου εἶχε κουφομάδα. Ubi Cod. Gr. ὁ ἢ κύων πρὸς τῇ ῥίζῃ τῶ δένδρου κοίλωμα ἔχοντος.

Κουφοδόντης, *Malè dentatus*, *qui cavos habet dentes*.

ΚΟΥΦΟ´Σ, *Surdus*, Κωφός. Κουφαίνεσθαι, *Surdescere*, Κωφᾶσθαι. Κουφάδα, *Surditas*, Κωφότης.

ΚΟ´ΦΑ, *Sporta*, Σπυρίς, φορμός.

ΚΟ´ΦΤΕΙΝ, pro Κόπτειν. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg. MS.

Καὶ κόφτε ξύλα καὶ νερὸν, καὶ βάλε τὸ κακάβιν.

Κοφτερή, *Acies cultri*; *Taglio del coltello*, Hieron. Germano.

ΚΟΧΑ´ΡΙΝ. Achmes in Introduct. in Astrolog. τῶ κανίων, καὶ τῶ μαγαράδων, καὶ κοχάριν, ἤτοι μέταλλον.

ΚΟ´ΧΛΑΚΕΣ, *Parvi lapides*. Leo in Tactic. cap. 19. §. 13. καὶ λίθους ἢ χειροπληθεῖς πλείσους ἐχέτωσαν, ἤτοι Κόχλακας, ἐν τοῖς δρομονίοις, ὥσπερ κτ᾽ τῶ πολεμίων βάλλοντες, οὐδὲν ἧττον (aliàs ἄττα) τῶ ἄλλων ὅπλων

Κϩτ̃αλεύειν, *Tudicula circumagere cibum in olla.* Glossæ Græcobarb. Ἀναδοιδυκάζειν, ἀναταράσσειν, νὰ κϩτ̃αλεύει, νὰ ἀνακαθόννει.

ΚΟΥΤΑ'ΛΑΦΑΣ, *Cicada*, ἑρπυλλὶς, κιξιός. Ita Portius, cui & *Eruca*, seu κάμπη exponitur.

ΚΟΥΤΑ'ΡΙΟΝ. Vide in Σκϩτάριον.

ΚΟΥ'ΤΕΛΟΝ, *Frons*, μέτωπον. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Ὁ φλόκ@ εἰς τὸ κϩ̃τελον ὁ λιθοκαμωμϑ@,

Καὶ ὁ μαλοπλέκλης σὴν κορφὴν ὁ μαργαριταρέν@.

Δικϩ̃τελ@, *Bifrons*, *Biformis*, Διπρόσωπ@, διμέτωπ@.

Κϩτελίζειν, Κϩτϩλᾶν, Κϩτϩλίζειν, *Cornupetere*, *Coniscere*, Κερατίζειν.

ΚΟΥ'ΤΖΑ, *Latus*, Gallis *Costé*. Arithmetica adespota: ὀφείλει τιθέναι μαγαρικὸν ἐπ᾽ αὐτ̃ τ̃ πρώτης κϩ̃τζας τ̃ πρώρας.

ΚΟΥΤΖΟ'Σ, *Mutilus*, *Claudus*, Hispanis, *Coxo.* Corona pretiosa: κϩτζὸς, *Claudus*, χωλός. Glossæ Græcobarb. λέγε) καὶ εἰς κάποιον κϩτζὸν ὁ ὁποῖ@ ἀκϩμπίζει δύο βασιληρίας, ἤγϩν ἀντιβαςάματα ξύλινα ὑποκάτω εἰς τ̃ μασχάλαις τϩ. Alibi: Ἀμφιγυήεις, ὁ ἀμφοτέρϩς τϩ̀ς πόδας χωλϩ̀ς ἔχων, ἐκεῖν@ ὅπϩ ἔχ{ καὶ τὰ δύο πόδια χωλὰ, ἤγϩν κϩτζά. Nomocanon Cotelerianus num.94. πρεσβύτερ@ κϩτζὸς, ἢ λωβὸς, ἢ κϩφὸς, ἢ πηρὸς, ἢ τυφλ@, ἢ ἀνωμύκλης, παυσάϑω. Georgius Contares in Hist. Athenar. lib.6. pag.156. ὅςις ἦτον καὶ ἀπὸ τ̃ ἕνα πόδα κϩτζός. Vide Fr. Richardum in Scuto fidei part.2. pag.8.

Κϩτζίδι@, diminut. à Κϩτζός. Proverbia Græcobarb. MSS. ἡ σκύλα μας σποδάζϩσα τυφλὰ κϩτζίδια ἐγέννησε. Hinc voces compositæ ex Κϩτζός.

Κϩτζαγγεῖον, Κϩτζαγκίον, *Vasis genus*, sic appellatum à sui brevitate. Glossæ Græcobarb. Ἀκύρματα, ἀποτεύγματα, καλάσκϩνη τ̃ χειρῶν, ἀγγεῖα, κϩτζαγγεῖα. Alibi: λαγίνια, πιθάκια, κϩτζαγκία.

Κϩτζοδάκτυλ@, nescio quis Λέων ἀπὸ ἀββάδων, apud Theophanem an.31. Copronymi appellatus, qui digitis truncatus erat.

Κϩτζοκεφαλισμϑ@, *Capite truncatus*, apud Georgium Contarem lib.9. Hist. Athenar. p.229.

Κϩτζομύτης quidam Joannes Publicanus dictus apud Scylitzem pag. 747. quòd esset *Simus*, vel naso *truncatus*.

Κϩτζομυτίζειν, *Mucronem retundere.*

Κϩτζοϑλάνης, appellatus ab Andronico tyranno Chlizosthlanes Iconiensis Sultanus, quòd corpore esset parum integro, apud Nicetam in Manuele lib.3. num.6. αὐτίκα γδ αἱ χεῖρες τϩ́τῳ ἐξηρ-ϑρωντ̃, ἢ τὼ πόδε ὑποσκάζοντε ἦσαν, καὶ τὰ πολλὰ ἐφ᾽ ἁμαμάξης τὴν πορείαν πεποίητο· ὅϑεν ἢ τὰς ἀρχὰς τ̃ κατ᾽ αὐτ̃ σκωμμάτων, ἐξ αὐτ̃ ἢ Ἀνδρόνικ@ εἰσέπειτα πορίζόμϑ@, Κϩτζοϑλάνην τϩ́τον ὠνόμασε, φιλολοίδορ@ εἴπερ τις ἄλλ@.

Κϩ̃ζοχέρις, *Manu truncatus*, vel *qui breves manus habet*, sic dictus nescio quis in diplomate Rogerij Siciliæ Comitis apud Ughellum to.1. p.1027. Κϩτζοχειρισμϑ@, apud Georgium Contarem lib.9. Hist. Athenar pag. 228.

Κϩτζαίνειν, Κϩτζένειν, *Mutilari*, *Claudicare*, σκάζειν. Glossæ MS. ad Homeri Batrach. σκάζων, κϩτζένων. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. χωλεῦντες, Κϩτζένοντες. Glossæ Græcobarb. θέλεις τ̃ κϩτζόσειν, ἤγϩν χωλαίνειν. Nomocanon Cotelerianus n.31. ἱερεὺς ἀφ᾽ ὅτϩ ἱερεὺς γέν, καὶ συμβήσε) αὐτῷ ἀνάγκη, ἢ τυφλωϑῇ, ἢ κϩτζαϑῇ, ἢ τὸ ἀδελφικὸν γένη) αὐτῷ, μὴ παυσάϑω τ̃ λειτεργίας. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Ἐκεῖνοι νὰ κοτζόνουσιν τὸ χιώτικον ἐς κόρον.

Κϩ̃ζϩλωμϑ@, *Claudus.* Alexij Comneni Monita MSS.

Εἰς ἐκκλησίας, εἰς πτωχϩ̀ς, ἢ εἰς τὰ κϩτζϩλωμϑα.

Κϩτζϩλάτ@, occurrit nescio quis apud Acropolitam in Chron. cap.45.

Κϩτζοκεφαλίζειν, *Decollare*, Ἀποκεφαλίζειν.

Κϩ̃τζϩρον, *Truncus*, *Caudex*, Κορμός. Κϩ̃τζϩρο, *Cippus*, ςήλη, ποδοκάκη. Ita Portius.

ΚΟΥΤΖΟΥΒΑ'ΗΝ, *Styrax*. Lexicon MS. Nicomedis Jatrosophistæ: ςίφ@, ἢ ςιφὰς, ςύραξ, ἤτοι κϩτζϩβαΐν. An quasi *Curta* seu *brevis Palma*? nam Βαΐν, est *Palma*. Nescio an aliud sit

Κϩτζϩ̃βιον, in Stephani Magnetis Empiricis MSS. κράμβης χυλὸς ἐν κοίτῃ πολιζόμϑ@, τραγάκανϑα, καὶ κόμμι λεῖα σὺν μέλιτι λαμβανόμϑα νήςει, καὶ ἐν κοίτῃ τὸ λεγόμϑον κϩτζϩ̃βιον, σὺν βολβίτοις ὕσι.

ΚΟΥΤΖΟΥΛΙΑ', *Stercus Gallinarum*, Hieron. Germano.

ΚΟΥΤΖΟΥΛΙ'ΤΗΣ, *Alauda*. Symeon Magister de Avibus MS. Κορύδαλ@ ὁ ἢ Κόρυδ@ λεγόμϑ@, ζῶον πτηνὸν, &c. Ubi ad marginem aliâ manu, τὸ κοινῶς λεγόμϑον κϩτζϩλίτης.

ΚΟΥ'ΤΖΟΥΛΟΝ, *Camasus*, *Amphimallus*. Georgius Alexandrinus in Vita Chrysostomi cap.41. ἐκρότϩν αὐτ̃, ὑψϩ̃ντες εἰς τ̃ ἀέρα, οἱ μϑ τὰς χλανίδας ἑαυτ̃, οἱ ἢ τὰ πτερύγια τ̃ κϩτζϩ̃λων, ἕτεροι ἢ ἐγχειρίδια, ἢ ἄλλοι τὰ φακιόλια.

Κϩσϩ̃λιον, eâdem notione. Joannes Moschus in Limon. cap.68. ἀπῆλθον λῃςαὶ, καὶ ἀπέδυσαν αὐτ̃ τὸ κϩσϩ̃λιον. Et cap.151. παρέσχέν μοι διὰ χειρὸς νομίσματα τρία, κελεύσας δοθῆναί μοι καὶ κϩσϩ̃λιν, καὶ τὰς χρείας μϩ πάσας. Apophthegm. Patrum in Pambone num.8. ἦλθέ ποτέ τις τ̃ ἀδελφῶν φορῶν μικρὸν κϩσϩ̃λιον. Ubi Pelagius legit κϩκϩ̃λιον.

Ἐπικϩ̃τζϩλον, eâdem notione. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. κάμασ@ ἢ κάμασον, τϩ̀πικϩ̃τζϩλον. Psellus de Grammatica:

Κάμαζον τϩ̀πικϩ̃τζϩλον· κέπφ@, εἶδ@ ὀρνέϩ.

Constantinus de Adm. Imp. cap.50. ὁ ἢ αὐτὸς Κτενὰς ἐδυσώπησε τῷ τότε καιρῷ παρακοιμωμϑϩ αὐτ̃ ὄντ@ μεσιτεῦσαι αὐτ̃ εἰς τ̃ βασιλέα τ̃ γένεϑαι πρωτοσπαϑάριον, καὶ καϑέζεϑαι ὡς Πρωτοσπαϑάριον, ἢ φορεῖν ἐπικϩ̃τζϩλον, καὶ προέρχεϑαι εἰς τ̃ Λαυσιακὸν, καὶ ῥογεύεϑαι λίτραν μίαν.

ΚΟΥΤΖΟΥΝΑ'ΔΑ, *Anemone*, *Rubrum Papaver*. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. ἀνεμώνη φοινικῆ, ἡ ἐρυϑρὰ κουτζουνάδα. Aliæ ex Cod. 190. πολυπορκλάσρα, τὰ ἄνϑη τ̃ κουτζουνουδάδ@. Glossæ Neophyti MS. Ἀδρακτυλὶς, ἡ κουτζουνάδα. Alibi: Ἀνεμώνη, ἡ κουτζουνάδα. Agapius in Geoponico cap.153. μάζοξε τὸ Μάϊον μῆνα τὰ φύλλα τ̃ παπαρϩ̃νας, ἤγουν κουτζουνάδας, &c. Ita cap.209. Vide Ruellium lib.2. cap.37. & Bellonium lib.1. Observ. cap.26.

ΚΟΥΤΖΟΥΡΟΝ, *Truncus*, Κολοβὸς, ςέλεχ@, κορμός. Vide Κουτζός.

ΚΟΥΤΙ'Α, *Cauda*, ex Gall. *Queuë.* Demetrius Constantinopolit. lib.2. Hieracosophij cap.15. p.33. ἀποβάλλων ἢ τὰ πτερὰ, καλῶς γένήσε), ὥσπερ κουτίαν ἔχων μεγάλην τῷ πρώτῳ ἐνιαυτῷ· κάυδα γδ, παρὰ Ῥωμαίοις, ἡ ϩ̓ρά. Mox: τὴν αὐτὴν ἔχ{ ἰδέαν τ̃ κουτίας, μήτε αὔξων, μήτε μειῶν τὸ σχῆμα τ̃ κουτίας.

ΚΟΥ'ΤΙΚΑΣ, Κουτοῦνι, *Sinciput*, Βρέγμα, βρέχμα.

ΚΟΥ'ΤΝΕ, τὸ σαρξύφραγον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Saxifraga*, de qua Ruellius lib.3. cap.85.

ΚΟΥΤΟΥ'ΛΟΙ. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: καὶ οἱ μϑ μουσικοὶ κρϩ́ουσι μουσικὰς, οἱ ἢ φοραΐδες ὀρχϩ̃ν)· κουλοῦλοι, καὶ οἱ κοσμικοὶ, ἢ οἱ λαϊκοὶ, μετ̃ τ̃ παίδων αὐτ̃ κρούουσι τὰς ἑαυτ̃ χεῖρας, καὶ ἀναιδῶς φωνάζουσι; καὶ οἱ κουλοῦλοι ὀρχϩ̃ν), καὶ οὕτως καλαπίπτουσιν. Vide Κουζουλὸς, & Κουτρούλης.

ΚΟΥΤΟΥΡΝΕ, τὸ ὀρτίκον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΚΟΥΤΟΥΡΟΥ, *Fortuitò*, κατὰ τύχην.

ΚΟΥΤΡΟΥΒΙΟΝ, *Potionis genus*. Isaacius Tzetzes ad Lycophronem v. 784. λέγεται δὲ Βομβύλιος, παρὰ τὸ βομβεῖν, ὥσπερ καὶ τὸ πινόμενον κουτρούβιον.

ΚΟΥΤΡΟΥΚΟΝ, *Machinæ species*. Hero de Chirobalistra: μίμησις τῶν κουτρούκων.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ, *Depilatus*, *Tonsus*, Κεκαρμένος, in Corona pretiosa, & apud Portium. Leonis Sapientis Ænigmata MS. ἀλλὰ καὶ ὁ Κιλικίας ὁ λαμπρὸς ἀπὸ τὴν ῥώμη ὁ Κουτρούλης Ἀλαμάνος, οἱ τῆς δύσεως ἀφσάνης, καὶ ἐλθόντες πολεμίζουν μετὰ Μίδων καὶ Ἰνδῶν. Nicetas in Isaacio lib. 2. n. 5. ubi de Templo S. Demetrij Thessalon. εἰς ὃν (ναὸν) πολλοὺς τῶν δαιμονολήπτων συνηθροικότες ἐξ ἑκατέρου γένους, αἱμωποὺς καὶ διαστρόφους τὰς κόρας, λυσιχαίτας, καὶ τ᾽ ἄλλα ἀκριβῶς διασώζοντας, &c. quo loco pro λυσιχαίτας, Codex Barbarogr. κουτρούλους, καραγίους, præfert. Quòd si κούτρουλος idem sonat quod λυσιχαίτης, contrariam habuerit notionem, neque *Tonsum* significaverit. Καράγιοι verò sunt sortilegi, & præstigiatores, quos *Caragios* vocant etiam Latini Scriptores inferioris ævi, uti docuimus in Gloss. med. Lat. proinde scribendum χαράγιοι. Ut ut sit, inde fortè Κουτρούλης dictus Demetrius Angelus Comnenus Despota Michaëlis Palæologi Imp. Gener, apud Pachymerem, quòd tonso esset capite. Vide Familias nostras Byzantinas pag. 209. & suprà in Κέτουλος.

ΚΟΥΦΑ, Κουφάλιον, *Cupa*, ἀγγεῖον. Epistola ad Theodosium Zygomalam, in Turcogr. Crusij pag. 266. καὶ ἔδωκα αὐτῷ δύο κοῦφας, ἡ μία κελλέρια, καὶ ἡ ἑτέρα λαιμόνια, καὶ ὀλίγα κιτρία, &c.

Κουφάλιον. Alia Epist. ad eundem Zygomalam, ibid. pag. 316. ἔδωσα τὸν τὸ νερὸν, καὶ ἐπέρασεν αὐτὸ ἐκ μέσου τοῦ αὐτοῦ περιβολαίου τῆς γῆς ὑποκάτωθεν μετὰ κουφαρίων εἰς τὸ ἀρδεύειν τὸ αὐτοῦ περιβόλαιον. Rursum: τὰ νῦν δὲ ἐγέμισαν ῥίζαις τὰ λεγόμενα κουφάλια. Aliâ notione usurpat Agapius Cretensis in Geoponico cap. 127. de Castaneis: ἀμὴ ὅποιος νὰ πολυτρώγει, πονεῖ ἡ κεφαλή του, καὶ σφίγγει τὸ κουφάρι του, διατὶ εἶναι ἀργοχώνευτα. Adde cap. 150. 222.

ΚΟΥΦΕΤΑ, *Salgama*, ex Ital. *Confetti*, nostris *Confitures*. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 6. cap. 2. καὶ περὶ δείλην ἐξῆλθε, καὶ ἐκάθησεν εἰς τὸ δηλωθὲν κελλίον, καὶ ἔφερον ἡμῖν κουφέτα Δαμασκηνά, καὶ οἶνον. Ubi Interpres *Pruna Damascena* vertit. Eadem Synodus pag. 504. Edit. ult. καὶ ἐποίησεν ὁ Πάπας διάκρισιν ἡμῶν, κουφέτα καὶ οἶνον κεράσας πᾶσιν ἡμῖν. Ubi Caryophyllus, *bellariis ex saccharo vinóque nos refecit*.

ΚΟΥΦΙΑ, *Scuphia*. Eustathius in Iliad. Χ. ad illud, ἄμπυκα κεκρύφαλόν τε, ἡ δὲ τοιαύτη φράσις, οἷον τινὰ κουφίαν τῷ ἄμπυκα διαγράφει. Vide in Σκουφία.

ΚΟΥΦΗΝΟΠΟΥΛΟΝ, *Alveus Apis*, in Fabul. Æsopicis Græcobarb. pag. 166. εἰς ἐδιάβη εἰς κουφηνόπουλα μελισσίων.

ΚΟΥΦΙΟΣ, *Vacuus*, Κενός. Vide Κοῦφος.

ΚΟΥΦΙΣΜΑ, unus è 19. tonis Musicæ Græcanicæ. Vide in Φωνή.

ΚΟΥΦΙΣΜΟΣ, *Census relevatio*, *Vectigalium remissio*, *vel diminutio*, in Nov. Justin. 163. Priscus Rhetor de Legat. pag. 35. δασμὸν εἰσπραττομένους, καὶ τοὺς κατὰ χρόνον τινὰ τὴν βαρυτάτην κουφισθέντας τῆς γῆς ἀποτίμησιν, εἴτε δικαστῶν κρίσει, εἴτε βασιλέων φιλοτιμίαις. Theophanes in Nicephoro Generali an. 8. τοὺς κουφισμοὺς πάντας ἀναβιβάζεσθαι προσέταξεν. Ubi Miscella: *reliquos reditus omnes augmentari præcepit*. Κουφισμὸς τῶν ἐπικειμένων τελῶν, apud Theophylactum Bulg. Archiepiscop. Epist. 43. Glossæ Basilic. Ῥελεβάτους ἄγερ, ἀνακεκουφισμένος, ἀτελὴς ἀγρός. Glossæ Gr. Lat. Κουφίζω, *Levo*, *Relevo*. Vide Cedrenum p. 475. Vetus Inscriptio apud Gruter. pag. 116.

Ἑλλάδος ἄγλαον ἔρνος, ὃς εὐδοκίῃ Κυκλάδων γῆς
Κουφίζων πόλιας θῆκεν ἐλαφροτέρας.

Vide Theodoret. Epist. 43. 47. Nov. Justini περὶ κουφισμῶν δημοσίων, &c. Eclog. Basil. 56. tit. 8. §. 13. Harmenopulum lib. 4. tit. 5. §. 7. Theosterictum in Vita S. Nicetæ Confess. num. 30. Anonymum Combefisian. in Porphyrog. num. 10. &c.

ΚΟΥΦΟΛΙΘΟΣ, *Selenites*, lapis inanis & levis. Lexicon Chymicum MS. ἀφροσέληνόν ἐστι κόμαρις καὶ κουφόλιθος. Pelagius Philosophus de Sacra Arte, MS. καὶ οὗτος ἐπιβάλλει τοῦ κουφολίθου τὸ ἴσον, καὶ λείωσον ὄξει τῷ διὰ τοῦ γερανίου. Scriptum perperam κωφολίθος.

ΚΟΥΦΟΞΥΛΟΝ, *Lignum Sambuci*, vel *Lotus*, Arbor, Moscopulus: Λωτὸν, κοινῶς κουφόξυλον, οὗ τὸ ἄνθος ἐρσῆεν, καθ᾽ Ὅμηρον, καὶ εἰς τροφὴν χρήσιμον τοῖς ζώοις.

Κουφοξυλέα, *Sambucus*, Ἀκτίς. Corona pretiosa: Κουφοξυλέα, *Sambucus*, Κοφοξυλέα. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Κάνωπον, τῆς κουφοξυλέας ἄνθος. Glossæ MSS. Neophyti: Κάνωπον, τὸ τῆς χαμαιάκτης, ἤγουν κουφοξυλαίας ἄνθος. Lexicon Nicomedis MS. Ἀκτὴ, ἡ κουφοξυλαία, ἡ μεγάλη. Alibi: ἀκτὶς, ἡ κουφοξυλαία, ὁ δενδρίτης. Glossæ aliæ ex Cod. 1177. Ἄκτρα, ἤτοι ἡ κουφοξυλαία, καὶ ἄκτη, καὶ χαμαιάκτη. Occurrit apud Anonymum de Remediis, subjectum Moschioni, pag. 47. & Myrepsum sect. 3. cap. 136. ubi Fuchsius perperam *ligni limaturam* vertit. Vide in Σαμοῦχος.

Κουφοξυλαία μικρὰ, ἣ καὶ Ἐλλεβορὶς λέγεται, in Lexico Neophyti. *Ebulum*.

ΚΟΥΦΟΣ, *Cavus*. Κοῦφον, *Cavitas*. Myrepsus sect. 3. cap. 42. καὶ ἐπίβαλε εἰς τὸ κοῦφον τῆς κύτρας. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 69. ἐν δὲ τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Μωκίου, ἐν τοῖς κούφοις, ἦν τὸ λεγόμενον Τρίζωδον κάτωθεν. Ubi Codex Vaticanus: τότε καὶ τὸ λεγόμενον Τρίζοδον τὸ εἰς τὰ κοῦφα κάτωθεν τοῦ ἁγίου Μωκίου ὑπάρχον ἐπήρθη. Ubi Holstenius seu Lambecius, κοῦφα, *Concava*, *subterranea*, interpretatur. Idem Codin. num. 93. ὁ δὲ πύργος ἦν κοῦφος καὶ συριγγώδης. Ubi Cod. Reg. τὸ δὲ τεῖχος ἦν ὑποκάτω κοῦφον.

Κούφωμα, *Cavitas*. Nicetas in Man. lib. 3. num. 2. παλαιτάτων καλανοήσας καμάρας κούφωμα. Ubi Edit. habet ὑπόνομον.

Κουφομάδα, *Cavitas*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. καὶ ὅταν ἐβραδιάσε, ὁ ἀλέκτορας ἀνέβη εἰς δένδρον, καὶ ὁ σκύλος ἐσάθη εἰς τὴν ῥίζαν τοῦ δένδρου, ὅπου εἶχε κουφομάδα. Ubi Cod. Gr. ὁ δὲ κύων πρὸς τῇ ῥίζῃ τοῦ δένδρου κοίλωμα ἔχοντος.

Κουφοδόντης, *Malè dentatus*, *qui cavos habet dentes*.

ΚΟΥΦΟΣ, *Surdus*, Κωφός. Κουφαίνεσθαι, *Surdescere*, Κωφᾶσθαι. Κουφάδα, *Surditas*, Κωφότης.

ΚΟΦΑ, *Sporta*, Σπυρίς, φορμός.

ΚΟΦΤΕΙΝ, pro Κόπτειν. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg. MS.

Καὶ κόφτε ξύλα καὶ νερὸν, καὶ βάλε 'ς τὸ κανάβιν.

Κοφτερὴ, *Acies cultri*; *Taglio del coltello*, Hieron. Germano.

ΚΟΧΑΡΙΝ. Achmes in Introduct. in Astrolog. τῶν καινίων, καὶ τῶν μαργαράδων, καὶ κοχάριν, ἤτοι μέταλλον.

ΚΟΧΛΑΚΕΣ, *Parvi lapides*. Leo in Tactic. cap. 19. §. 13. καὶ λίθους δὲ χειροπληθεῖς πλέους ἐχέτωσαν, ἤτοι Κόχλακας, ἐν τοῖς δρομονίοις, ὥσπερ κατὰ τῶν πολεμίων βάλλοντες, οὐδὲν ἧττον (aliàs ἄττα) τῶν ἄλλων

ὅπλων

ὅπλων ἀνοίσουσι. ὅπλα γάρ εἰσιν οἱ λίθοι εὐπόριστα καὶ ἀνελλειπῆ. Suidæ κόχλακες dicuntur λίθακες οἱ ἐν τοῖς ὕδασι, qui Galeno & Paulo Æginetæ κάχληκες, Dioscoridi lib.2. cap.75. κόχλακες appellantur.

ΚΟΧΛΕΑΡΙΟΝ, Κοχλιάελον, *Cochlearium*, in Glossis Græco Lat. Phynichus: Κοχλεάελον, τοῦτο λίστρον Ἀριστοφάνης ὁ Κωμῳδοποιὸς λέγει, καὶ σὺ δὲ οὕτω λέγε. Galenus περὶ εὐπορίστων· Ἐμβάλλειν δεῖ αὐτὰ κοχλιαρίῳ, καὶ οὕτως προστιθέναι τῇ κλονίδι. Moschion de Morbis mulierum cap.136. καὶ κοχλιάελον πλῆρες εἰς τὸ προειρημένον χυλὸν ἐπιμίξεις. Damogeron in Geopon. lib.7. ταῦτα πάντα εἰς ὀθόνιον ἐνδύσας, ἑκάστῳ πίθῳ μετὰ τὸ ἐμβληθῆναι ἐν αὐτῷ τὸν οἶνον, καὶ καταστῆναι, ἔμβαλε κοχλεάελον ἕν, καὶ κίνει εἰς ῥίζαν καλάμου. Æmilius Hispanus, ibid. lib. 1. cap.4. σελινοσπέρμου κοχλέαελα πέντε.

ΚΟΧΛΙ´ΑΣ, *Ascensus in modum Cochleæ*. Theophanes an. 3. Zenonis: καὶ ἐσφάγη εἰς τὸν κοχλίαν τοῦ Παλατίου. an. τὸν κοχλίαν τοῦ ἱππικοῦ. Procopius lib.1.de Bello Persico cap.24. ubi de Seditione Victoriatorum: ἐκ δὲ παλατίου Μοῦνδος μὲν διὰ πύλης ἐξῄει, ἔνθεν δὴ ὁ κοχλίας ἀπὸ τῆς ἰδέας καθόλου κυκλοτεροῦς οὔσης ὠνόμασται. Visio cujusdam Monachi sub Romano Jun. Imp. MS. πρὸς δὲ τῷ τέλει τοῦ θαλάμου μικρὸς κοχλίας ἐτύγχανε. Constantinus de Adm. Imp. cap.87. καὶ ἐπάνω τοῦ ναοῦ αὐτοῦ πάλιν ἕτερος ναὸς δίκην κατηχουμένων, καὶ αὐτὸς εἰλημματικὸς, εἰς ὃν καὶ ἀνέρχονται διὰ κοχλείας. Vide nostram Constantinopolim Christ.lib.2.sect.1.n.5.lib.3. sect.41.

ΚΟ´ΧΛΟΣ, *Stibium*. Eustathius: εἴτε κατὰ τὸ στίμμι, ὃ δηλοῖ τὸ καὶ παρὰ τοῖς παλαιοῖς, καὶ παρὰ τοῖς ἄρτι δὲ χολᾶν, ὃν κόχλον ἡ γυναικεία γλῶσσα φιλεῖ καλεῖν.

ΚΟ´ΨΑ, Hesychio, ὑδρία.

ΚΟ´ΨΕΝΑ, eidem Hesychio, πυελιστάτης χαλκοῦς.

ΚΟ´ΨΙΜΟΝ, *Abscissio*, *Dissectio*. Glossæ Græcobarb. ἡ τῆς κάρας ἐκτομὴ, κόμμιαν, ἡ κόψιμον τῆς κεφαλῆς. Maximus Cythær. in Synaxario 10. Febr. καὶ κάμνοντας προσευχὴν, καὶ παρακαλοῦντας διὰ τοὺς ὁμοψύχους πιστοὺς, δέχεται τὸ κόψιμον, παραδιδῶντας τὴν ψυχὴν εἰς τὸν Θεόν. Et 20. ejusdem mensis: ὑπομένοντες ὅλοι τὸ κόψιμον τῶν κεφαλῶν τῶν διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν.

ΚΡΑ´ΒΑ, *Lues quædam pecudum*, præsertim *boum*. Scylitzes in Romano pag.844. ἐπέδωκε δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις καὶ πάλαι τῶν Ῥωμαίων ἐπιόντε, καὶ λυμαινόμενον, καὶ διαφθεῖρον τοὺς βόας τὸ λοιμικὸν πάθος, ὁ Κράβα κατονομάζεται. Ita etiam Glycas pag.304. Cod.al. Scylitzæ Κράβρα præfert.

ΚΡΑ´ΒΒΑΤΟΣ, *Lectulus*: vox in novo Testamento sat frequens, sed quam Græci politiores respuebant, licèt hac usum Rhintonem Comicum in Telepho scribat Pollux. Phrynichus: Σκίμπους λέγε, ἀλλὰ μὴ κράββατος. Moeris Atticista MS. Ἄσκαντος, Ἀττικοὶ· κράββατος, Ἕλληνες. Polybius MS. de Barbarismo & Solœcismo: βαρβαρίζουσι δὲ καὶ οἱ ὅλως ἐκφύλως ταῖς λέξεσιν, καὶ καθόλου ὑπαλλαγομέναις χρώμενοι, καὶ λέγοντες στίλλον μὲν τὸ γραφεῖον καὶ κράββατον τὸν σκίμποδα, ἔνι δὲ τὸ ἔστιν. Scribit Sozomenus lib.1. c.11. cùm in quodam Episcoporum cœtu Triphyllus Ledrorum Episcopus, Vir disertus, in Collecta concionem habens ad populum, illud Evangelij adduceret, Ἆρόν σου τὸν κράββατον, καὶ περιπάτει, pro κράββατον σκίμποδα extulisse, Spyridonem Monachum, qui tum aderat, indignantem dixisse, οὐ σύ γε ἀμείνων τοῦ κράββατον εἰρηκότος, ὅτι ταῖς αὐτοῦ λέξεσιν ἐπαισχύνῃ κεχρῆσθαι. In Synodo VI. Act.15. ἐνάργυρος ἐξοδιακὸς κράββατος τοῦ νεκροῦ. Vita S. Eudociæ Mart. num. 3. οἷα ἐν ἡσυχίᾳ ἐπὶ τοῦ κραββάτου κειμένη. Theophanes an. 35. Copronymi: ἐπ' ὤμων ἐν κραββάτῳ φερόμενος. Leo Grammaticus pag. 475. & Anonymus Combefisianus in Leone Philosopho num. 1. καὶ ἐπὶ κραββάτου θέντες ἐντίμως καὶ βασιλικῶς περιστείλαντες, ἐν τῇ πόλει εἰσήγαγον. Chronicon MS. Georgij Hamartoli, & ex eo Cedrenus an.31. Justiniani: γέγονε θνῆσις ἀνθρώπων καὶ μάλιστα τῶν νέων, ἐν ΚΠόλει, ὥστε μένειν ἀτάφους τοὺς ἀποθνήσκοντας ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς, διὰ τὸ μὴ ἐξαρκεῖν τοὺς κραββάτους τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ τῶν εὐαγῶν οἴκων πρὸς τὸ ἐκφέρειν τοὺς τελευτῶντας. Vide eundem anno 8. Copronymi. Ex quibus patet præsertim hac voce usos recentiores de Lectis in quibus mortuos efferebant: de quibus egimus in Constantinopoli Christ.lib.3. sect.87. Basilius in Naumachicis: ἔνθα δὴ καὶ σκηνὴ πήγνυται τῷ στρατηγῷ, ἢ τριεράρχῳ, ἤγουν κράββατος. Vide præterea Leonis Tactica cap.19. §.8.& cap.20. §.80. & S.Germanum Patr.Constantinopol. in Deiparæ Dormitionem p.108.

Κραββάτιον. Epimerismi MSS. Herodiani: Κλίνη τὸ κραββάτιον. Lexicon MS. Cyrilli: Λέκτρας, κοίτας, κραβάτια. Mox: Λεκτοῦ, κραβάτιον. Aliud Lexicon ex Cod.1708. Λεκτρὸν, κοίτη, κραββάτιον. Libellus Bassiani Episcopi in Concilio Calchedon. Act.11. Πτωχεῖον ἐποίησα, καὶ ἔθηκα εἰς αὐτὸ ἑβδομήκοντα κραββάτια. Nicetas in Man. lib.1. num.6. κραββάτιον ἔχοντες τὴν γῆν. Ubi Cod. Edit. κλιντῆρα præfert.

Κράμβατος, apud Moschionem de Morbis mulierum cap. 46. alibi, κράββατος.

Κρεβάτι, pro κράββατος. Κρεβατάκι, *Lectulus*. Κρεβατόπουλον, eâdem notione, κλινίδιον in Glossis Græcobarb. πτωχὸν κλινίδιον, ἤγουν κρεβατόπουλλον. Nicetas in Isaacio lib.3. num.7. ἀνδρῶν μὲν ἑκατὸν παρέθηκε τράπεζαν, καὶ κρεβάτια ἰσόμετρα. Ubi Cod. al. κλίνας. Historia Apollonij Tyrij:

Κ' ἦτον γιαγάπη δυνατὴ, καὶ θέτη στὸ κρεβάτη.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.1.

Τοὺς ἄνδρες τοὺς ἐσφάξασι εἰς τὸ κρεβάτη ἀπάνω.

Adde Auctorem Etymologici in Κρεββάτιον.

Κρεβατίνα, *Pergoletta*, Hier. Germano.

Κρεβατοσάνιδα, *Gestatorium*, φορεῖον.

Κρεβατίζειν, *Sternere*. Supplicatio Basilij Diaconi in Concil. Ephesino Patr. 1. c.30. num.3. κἀκεῖ γυμνοὺς ἡμᾶς δεσμίους ὡς καὶ ὑπευθύνους τῇ τιμωρίᾳ, ἐξύλισαν, ἐκρεβάτισαν, καὶ ἐπτέρνισαν. Ubi vetus Interpres: *denudatique & vincti indignis modis ad palum, & strati vapulamus, calcibúsque impetimur.*

Κραββατταρία, *Ferculum*, cujusmodi est quod Galli *Civiere* vocant. Chronicon Alexandrinum an. 3. Phocæ: οὗτος ἐγλωσσοτομήθη, καὶ ἤρθη αὐτοῦ τὰ δ'. ἄκρα, καὶ εἰς κραββατταρίαν ἐπόμπευσεν, καὶ κατηνέχθη πρὸς θάλασσαν.

Κραββαττοστρώσιον, *Stragulum*, *Lectarium*, *Instramentum lecti*. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num.44. καὶ στάβλους ποιήσας, καὶ ὁσπίτια κάλλιστα, καὶ κραββατοστρώσια, διὰ τοὺς εἰσερχομένους πάντας ἐξωτικοὺς, καὶ δίκας λαμβάνοντας κατεσκεύασεν. Anonymus MS. de Arte notaria: ὀφείλει ἀποκερδαίνειν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς τὸ κραββατοστρώσιον αὐτῆς χάριν λεγάτου αὐτοῦ. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Αὐτὸς ἔχει κἂν τέσσαρα λαμπρὰ κρεβατοστρώσια,
Καὶ σὺ κοιμᾶσαι στὸ ψάθιν καὶ γέμης καὶ τὰς ψήρας.

Κραββατοφόριον, *Lectica*, φορεῖον. Vita S. Eudociæ Mart. num.37. βαλόντες οὖν αὐτὴν οἱ στρατιῶται εἰς τινὰ κραββατοφόριον, ἤγαγον ἐν τῇ πόλει.

Τραπεζοκράββατον, *Mensa & lectus*. Glossæ Nomicæ MSS. ex Cod. Reg. 396. Ἰνστρουμέντον, τραπεζοκράββατον.

ΚΡΑ´ΔΗ, ἡ ἥμερος συκῆ, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Ficus sativa*.

ΚΡΑ´ΖΕΙΝ, *Vocare*, *Ciere*. Codinus de Offic. Palat. cap.7. num.14. κράζων οὗτος ἕκαστον τῶν Ἀρχόντων κατὰ τὸν τόπον αὐτοῦ. Adde num.28. Fabulæ Æsopi Græcobarb.

cobarb. μία γυναῖκα γραῖα τ̃ ἐπονοῦσαν τὰ ὀμμάτια, καὶ ἔκραξεν ἰατρὸν, &c. Historia Apollonij Tyrij:

Κράζει τ̃ Ἀπολώνιον ἐκείνην τὴν ἡμέρα.

Demetrius Zenus in Batrachom.

Φυσίγναθον μὲ κράζουσι, &c.

Κράκτης, *Clamator*, *Nomenclator*. Pollux lib. 5. cap. 13. προσκείσθω δὲ ἀπὸ τ̃ κεκραγμοῦ, καὶ κράκτης, καὶ κεκράκτης. Glossæ Basilic. Νομενκλάτωρ, ὁ ἐξ ὀνόματός τινα φωνῶν, ὁ παρὰ συνήθειαν Κράκτης.

Κράκται, apud Cantucuzenum lib. 1. cap. 41. & ex eo apud Codinum de Offic. c. 18. n. 31. appellantur *Cantores*, non verò *Lectores*, uti vult Meursius, inquit Allatius in Dissert. 1. de libr. Eccles. Gr. Verba Cantacuzeni sunt: ἐξ ἑκατέρων δὲ τ̃ τ̃ ναοῦ μερῶν ἐπὶ ξυλίνων ἀναβαθρῶν εἰς αὐτὸ τοῦτο πεποιημένων, οἱ Πρωτοψάλται ἰσάμενοι καὶ Δομέστικοι λεγόμενοι, καὶ ἕτεροι τ̃ ἐκκλησιαστικῆς τάξεως, ᾄδειν εἰδότες οὓς ἐπὶ τ̃ τοιαύτης τελετῆς Κράκτας ἔθος ὀνομάζειν ἐστὶ, μέλη τινὰ ᾄδουσιν ἐξεπίτηδες συντεθειμένα ἁρμόζοντα τῇ ἑορτῇ.

Κράξιμον, *Vocatio*, *Clamor*. Glossæ Græcobarb. Ἀπαράκλητος, αὐτόματος, ὅπου ἔρχεται ἀφ' ἑαυτ̃ χωρὶς κάλεσμα, καὶ παρακάλεσμα, ἢ κράξιμον.

Καλακράζειν, *Succensere*: quomodo Galli dicimus, *Crier quelqu'un*. Periodus MS. S. Barnabæ: ὁ δὲ Παῦλος καλέκραξεν τ̃ Βαρνάβα, λέγων, Ὅτι ἀδύνατον τοῦτον μεθ' ἡμῶν ἐλθεῖν.

ΚΡΆΛΗΣ, *Crales*, *Nomen Dignitatis*, quo potissimum compellabatur Serviæ Princeps: ex voce *Kiral*, aut contractiùs *Kral*, quæ Hungaris, Bulgaris, & Serviis *Regem*, ut *Cralna*, Reginam, quæ Polonis sunt *Crol* & *Crolna*. Ita Leunclavius in Pandecte Turcico num. 54. cui adjungendus Herberstenius in Comment. rerum Moscoviticar. pag. 11. Ducas Hist. cap. 6. ὅθεν ὁ τ̃ Σερβίων ἀρχηγὸς ἐτόλμησεν ἀναδύσασθαι κράτος, καὶ Κράλης ὀνομάζεσθαι· τοῦτο γὰρ τὸ βάρβαρον ὄνομα ἐξελληνιζόμενον Βασιλεὺς ἑρμηνεύεται. Occurrit apud Scriptores Byzantinos non semel. Eandem *Cralis* Dignitatem Regi Hungariæ tribuunt Anna Comnena pag. 416. & Ducas cap. 13. 30. 32. Threnus de capta à Turcis Constantinopoli, MS.

Τὸν Κράλη τ̃ πανθαύμαστον Ῥῆγα τ̃ Οὐγρίας.

Sed & Turcorum Principi Scylitzes, pag. 745. nam tunc ij in Pannonia sedes habebant, ut diximus in Notis ad Bryennium.

Κράλαινα, Κραλίτζα, *Uxor Serviæ Principis*, apud Gregoram lib. 7. pag. 169. & alios.

Κραλεύειν, *Kralis Dignitatem obtinere*. Ducas c. 3. ὁ τότε τὴν Σερβίαν κραλεύων Λάζαρος.

ΚΡΑΜΒΟΦΥΛΛΟΝ, *Folium Brassicæ*. Demetrius Zenus in Batrachom.

Κραμβόφυλλα ἐσχίζασι, καὶ κάμασι σκουτάρια.

Vide in Κραμπή.

ΚΡΆΜΜΑ, *Vinum dilutum*. Nicolaus Myrepsus sect. 1. cap. 194. in Cod. MS. σκευάσας καλῶς, δίδου πρωῒ νήστης, καὶ μετὰ δεῖπνυ μετὰ κράμματος, ἢ μεθ' ὕδατος.

ΚΡΑΜΠΉ, Κραμπίον, *Brassica*, κράμβη. Corona pretiosa: Κραμπὴ, *Caulis*, Κράμβη. Laonicus Cretensis ad Batrachomyomach. κράμβας, κραμπία.

Κραμπόφυλλον, *Folium Brassicæ*. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 1673. καὶ τότες βάλλε αὐτὰ μέσα εἰς κραμπόφυλλον, καὶ χώσον αὐτὰ μετὰ τ̃ κραμποφύλλου εἰς τὴν θρακουνίαν, καὶ ἂς βράσου καλλά. Vide Κραμβόφυλλον.

ΚΡΑΝΙΟΝ ἅγιον, *Sacra Ἀναστάσεως Ædes, in monte, Calvaria dicto, ædificata*. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 56. loco etiam in Concilio Nicæno II. descripto, Act. 1. τὸ δὲ πλῆθος τ̃ Μοναχῶν πάντοθεν συνάξας, ἔμπροσθεν τ̃ ἁγίου Κρανίου μετὰ τ̃ Ἱεροσολυμιτῶν ἔκραζον, λέγοντες, &c. Menæa 2. Maij: ἡ ἀνάμνησις τ̃ ἐν τῷ οὐρανῷ φανέντος σημείου σταυροῦ ἐν τῇ πόλει Ἱερουσαλὴμ περὶ ὥραν γ'. τ̃ ἡμέρας ἐπὶ Κωνσαντίνου Βασιλέως ἀπὸ τ̃ ἁγίου Κρανίου ἐκτεταμένου δι' ἀστέρων, ἕως τ̃ ἁγίου ὄρους τῶν Ελαιῶν. Apud Theophan. an. 20. Constantini M. τὸ τ̃ κρανίου Γολγοθᾶ. An. 21. τόπος κρανίου. Ἅγιον κράνιον, an. 20. Theodosij Jun. Adde Chronicon MS. Georgij Hamartoli in Constantio.

ΚΡΑΣΗ, Κρασὶ, Κράσιον, *Vinum*, οἶνος, quasi *vinum dilutum*, *aquâ mistum*. Joannes Jatrosophista MS. cap. 32. βάλλε εἰς τζουκάλιν κρασὶν αὐστηρὸν, καὶ κικίδια τρίμαλα, &c. Joannicius Cartanus serm. 5. λογαριάζουν οἱ φιλάργυροι πόσο σιτάρι ἔμελλαν νὰ λάβουν, ἢ κράση, ἢ λάδη, καὶ ὅσον πληθὴ ἢ χρόνον ἐκεῖνον. Fabulæ Æsopi Græcobarb. οὗτος ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔπινε κρασὶ, καὶ ἔκαμνε, καὶ ἐκλυστήρια. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Κρασὶ τοὺς ἤφερε πολλὴ εἰς πλῆθος ὅσο θέλουν,
Ἐπίνασι καὶ χαιρόνταν, καὶ ὁ Πάμφιλος με ταύτους.

Κράσιον. Nicetas in Isaacio lib. 1. num. 8. ex Cod. Barbarogr. μὴ φορῶν ἐκ σιδήρου ἅρμα τι, πάνιον δὲ χονδρὸν ἀφειφάνλον ἔχον διπλᾶς ἴσ. ἐνυλίξας εἰς ὕλην κρασίου καλοῦ μετ' ἅλατος. Ubi Cod. alter, ἐκ δὲ λίνου πεποιημένον ὕφασμα, οἴνῳ αὐστηρῷ ἱκανῶς ἠλισμένῳ διάβροχον πολλάκις περιπτυχθὲν δίκην θώρακος ἐνεδύετο. Idem in Isaacio & Alex. num. 3. καὶ τὸ Τριγλιανὸν καὶ Σάμιον κράσιν πίνοντες μετ' αὐτοῦ ἀκρατῶς. Ubi Cod. al. τ̃ ἀνθοσμίου ζωρότερον προσφερόμενοι.

Κρασίτζιν, *Villum*, οἰνάριον. Proverbia Græcobarb. MSS. ἔπιεν ὁ πτωχὸς κρασίτζιν, καὶ ἐλησμόνησε τὸ χρέος του.

Κρασάκι, eâdem notione.

Κρασοβόλιον, *Poculum vinarium*, *Cyathus*. Menologium: καὶ λαμβάνουσιν οἱ ἀδελφοὶ κλασὸν, καὶ πρὸς ἓν κρασοβόλιον ἐν τῷ νάρθηκι, καὶ πλέον οὐδέν. Triodium in Sabbato Sancto: καὶ εἰσέρχεται ὁ Κελλαρίτης, καὶ ἐπιδίδωσι τοῖς ἀδελφοῖς ἀνάκλασμα τ̃ ἄρτου, καὶ ἀνὰ ἓξ ἰσχάδων ἢ φοινίκων, καὶ ἀπὸ ἑνὸς κρασοβολίου οἴνου. Eadem habentur in Typico S. Sabæ cap. 45. sub finem. Typicum MS. Monasterij τ̃ Κεχαριτωμένης cap. 47. διδόσθω δὲ καὶ εἰς πόσιν τὸ συνήθες μέγα κρασοβόλιον, &c. Adde cap. 48. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Τὸ κρασοβόλιν μου πολλοῦ τὸ νεροκοπημένον.

Vide Gloss. med. Latin. in *Crucibulum*.

Κρασολάγηνος, *Vas vinarium*, ἀγγεῖον οἰνηρόν.

Κρασόμελον, *Vinum melle dilutum*. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 65. de Lacte: καὶ ὅταν τὸ πίῃς, πλύνων ὕστερα μὲ κρασόμελον τὸ στόμα σου.

Κρασοπότης, & Κρασοπινὰς, *Bibulus*, οἰνοπότης. Astrampsychus in Cœlo Pythagorico MS. pag. 62. ἀνωφελῆ, καὶ πρὸς μεθυστὰς καὶ κρασοπότας, καὶ πρὸς ζηλεῦτας γυναῖκας, καὶ ἐρωτικά.

Κρασιπουλίτης, *Vinarius*, οἰνοπώλης.

Κρασοπούλιον, *Forum vinarium*, Taberna. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Κρασοπουλία, ψαροπουλία, ψουνίζειν στέτιον μόδον.

Κρασοψυχία, *Panis vino dilutus*.

Κεκρασμένος, *Ebrius*, *Vino captus*, κεκαρωμένος. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 94. καὶ ὅταν τ̃ εἶδε κεκρασμένον, &c.

ΚΡΑΣΙΟΝ, *Mensura liquidorum*. Joannes Moschus in Limon. cap. 113. τὶς τ̃ παλέρων τ̃ σπηλαίου αὐτοῦ ἐπόνεσεν, καὶ κρασίον ὄξους ἐζητήθη, εἰς τὰς τέσσαρας λαύρας τ̃ Σκήτεως, καὶ οὐκ εὑρέθη, &c.

Κράσις, eâdem notione. Myrepsus sect. 32. cap. 87. εὐκραλομέλιτος κράσεως μιᾶς.

ΚΡΑΤΑΙΑ, *Chelidonium magnum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 399.

ΚΡΑΤΗΜΑ, *Fructus & commoda ex victoriis*. Galli *Avantage* dicunt. Mauricius lib. 4. Strategic. cap. 5.

cap. 5. ποῖα μὲν εἰσι τὰ πρὸς βλάβην τῶν ἀντιπάλων γινόμενα, τινὰ δὲ τὰ φυλάττοντα τὴν ἐξ αὐτῶν ἐγχειρουμένην βλάβην, καὶ πῶς τὰ προκαταλαμβανόμενα κρατήματα ἀνατρέπεσθαι δύναται.

Κράτημα, διακράτημα, *Possessio, Bona.* Sigillum seu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ apud Ughellum tom. 1. Italiæ Sacræ: τόσον διακρατήματα, καὶ ὑποστάσεις, βελλάνους, καὶ ὅσα ἄλλα δικαιώματα ἐκράτουν. Infrà: τὸ τοιῶδε κράτημα ἔνδον ἐν τῇ ἄστη Μιλίτου, &c. Rursum: μετὰ πάντων τῶν πραγμάτων καὶ διακρατημάτων αὐτῶν ἐκτὸς πάσης δουλώσεως καὶ τέλους.

ΚΡΆΤΗΜΑ, unus è 19. tonis musicæ Græcanicæ, de quo ita Hagiopolites MS. τὸ δὲ μέγα κράτημα ἀπὸ δύο ὀξείων· καὶ τὸ κάθισμα ποτὲ μὲν ἀπὸ πεταστῆς, ποτὲ δὲ ἀπὸ μεγάλου κρατήματος. Vide in Φωνὴ, & in Φθορά.

Κρατηματάριον, Liber ejusmodi musicæ. Index MS. Bibliothecæ Monasterij S. Trinitatis Insulæ Chalces: Βιβλίον ψαλτικῆς νεωστὶ γεγραμμένον, τὸ λεγόμενον Κρατηματάριον, μετὰ κοκκίνου ἀτλαζίου ἐνδεδυμένον, πανὺ καλὸν, καὶ χρειῶδες· εἰσὶ καὶ ἄλλα τέσσαρα μουσικῆς, ὧν τὰ δύο εἰσὶ στιχάρια, τρίτον εἱρμολόγιον, τὸ τέταρτον κρατηματάριον.

ΚΡΑΤῊΡ ἅγιος, *Sacer calix*, quo vivificus sanguis continetur, apud Codinum cap. 17. num. 43. Vide Eusebium lib. 3. de Vita Constant. cap. 38.

Κρατῆρες, *Crateres cum Lychnis oleariis.* Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 59. αἰρομένων τῶν κρατήρων, κρεμάσθωσαν ἀργυρᾶ πολυκάνδηλα τὰ πολυφώτια, καὶ αἱ ἀργυραὶ χυτροκανδήλαι, καὶ οἱ ἄργυροι κρατῆρες, καὶ ἐλαίῳ μετὰ ὕδατος ἀρτυόμενα, ἀπλέσθωσαν πάντα. Vide Constantinopolim Christian. lib. 3. sect. 48.

ΚΡΆΤΗΣ, *Crates.* Constantinus in Tacticis: τὸ καβαλλάριον ἐξώπλισεν λωρικίοις καὶ κλιβάνοις, ἢ σιδηροῖς, ἢ ἀπὸ κράτων πεπλεγμένοις. Theophanes an. 17. Heraclij: ἀκούσας τὴν παρουσίαν ὑμῶν, κρύπτως ἐτρύπησεν τὸ τεῖχος τῆς πόλεως πλησίον τοῦ παλατίου, καὶ οὕτως παρὰ κράτητα διὰ τῶν κήπων ἐξῆλθεν.

Κράτινος, *Ex cratibus confectus.* Idem Constantinus pag. 11. ποδόψελλα καὶ χειρόψελλα σιδηρᾶ, ἢ κράτινα, ἢ ἐξ ἄλλης ὕλης.

ΚΡΆΦΑ, Hesychio, ἐργαλεῖον κηπουρικὸν, ᾧ τὰς βώλους ἀπάγουσι.

ΚΡΑΧΙΌΝ, idem quod Κράσιον, *Vinum.* Glossæ Græcobarb. οἴνου ἄνθος, ἄθθος τοῦ κρασίου, ἢ κραχίου.

ΚΡΕΒΆΤΙ, Κρεβατίζειν. Vide in Κράββατος.

ΚΡΕΜΑΣΤΕΙ͂Ν, *Pendere.* Glossæ Græcobarb. κρυφὰ ἐκρεμάστικεν μὲ τὸ σχοινὶν ἀπὸ τὸ παράπλωμαν τῆς θύρας.

Κρεμαστάρια, *Vittæ coronarum* quæ ad aures pendent. Achmes Onirocrit. cap. 248. ἐὰν ἴδῃ τις βασιλεὺς, ὅτι τὰ ἐνώτια, ἤτοι τὰ κρεμαστάρια τοῦ στέμματος αὐτοῦ ἀπεκόπη, τὸ βασίλειον αὐτοῦ ὀλιγόκοσμον καὶ ὀλιγοχρόνιον ἔσται.

Κρεμαστὸς περίβολος, apud Palladium in Vita Chrysostomi pag. 123. Κρεμαστὸς κῆπος, apud Manuëlem Chrysoloram in Epist. edita post Codinum de Orig. Constantinopol. p. 127. *Camera pendens*, apud Sidonium lib. 2. Epist. 2. Alia vide in Gloss. med. Lat. in *Domus pensilis.*

ΚΡΕΜΆΣΤΡΑ, *Furca, Patibulum.* Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 272. ἄχρι τῆς κρεμάστρας, τὸ λέγεται φοῦρκα. Locum integrum vide in Πιντελλιάζειν.

ΚΡΕΜΈΔΙ, Κρεμίδι, *Cepa*, Κρομμύδιον. Corona pretiosa: Κρεμέδι, *Cepa*, κρόμμυον. Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Πράσα, ῥαπάνια, κάρδαμα, κρεμήδια, καὶ γογγύλια.

Agapius in Geoponico cap. 176. καὶ τότε κόψε εἰς τὴν μέσην ἕνα κρεμίδι, καὶ τρίψε τὴν εἰκόνα μετ᾽ αὐτοῦ ἀλαφρὰ μὲ λεπτότητα, καὶ τὰ καινούρια.

ΚΡΈΣΤΑ, *Crista*, Λόφος.

ΚΡΕΩΦΆΓΟΣ, *Dominica, quæ septimanam τῆς ἀποκρέω præcedit*; sic appellata quòd hac die postremò carne vescantur Græci, à qua die lunæ sequenti abstinere incipiunt, ova, lac, caseum & butyrum duntaxat comedentes. Christophorus Angelus de Hodierno Græcorum statu cap. 10. καλεῖται ἔτι αὐτὴ ἡ Κυριακὴ καὶ Κρεωφαγοῦσα, ὅτι τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς σελήνης ἄρχονται νηστεύειν ἀπὸ τοῦ κρέατος μόνον, καὶ ἐσθίειν ὠὰ καὶ γάλα, καὶ τυρὸν καὶ βούτυρον, καὶ ὅσα ἄλλα ἀλείμματα, ἃ παράγονται ἀπὸ κρέατος ὅλην ἑβδομάδα. Apud Codinum de Offic. Palat. cap. 7. num. 20. ubi agitur de Convivio Imp. in Festo Nativitatis Christi, Κρεωφάγος sumitur pro ea die quâ exactâ Natalium Christi quadragesimâ, edendæ carnis tempus advenit: καὶ ποιῶν εὐχὴν ἐπὶ τῆς βασιλικῆς τραπέζης, διὰ τὸ τὴν Τεσσαρακοστὴν παρελθεῖν, ἀρχὴν δὲ τὴν κρεωφάγον λαβεῖν, λαμβάνει ἄρτον, καὶ μίντον, καὶ ἀπέρχεται.

ΚΡΗΓΊΔΙΟΝ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioscor. cap. 661.

ΚΡΗΜΝΑ͂Ν, *Appendere.* Catalogus Reg. Offic. Eccl. ὁ Ἐπὶ τῶν γονάτων κρημνᾷ τὸ ἐπιγονάτιον τοῦ ἀρχιερέως.

ΚΡΗΝΙΗΡΟΚΕΦΑΛΟΣ, *Crinitus*, εὐπλόκαμος. Ptochoprodromus MS. ex Cod. Reg.

> Ἀνέχω γέιτοναν τινὰν κ᾽ ἔχει παιδὶν ἀγόριν,
> Νὰ τὸ εἰπῶ τὶ, μάθε τὸ γραμματικὸν νὰ ζήσῃ;
> Παρὰ κρηνιηροκεφάλου, πάντως νὰ μ᾽ ὀνομάσουν.

ΚΡΗΠῚΣ, *Gradus altaris*, *sacra mensa.* Euchologium de Ordinat. Episcopi: μετὰ τὴν τοῦ Τρισαγίου συμπλήρωσιν, ἄνεισιν ὁ Ἀρχιερεὺς εἰς τὴν κρηπῖδα πρὸ τῆς τραπέζης. Adde pag. 628. 630. & nostram Constantinopolim Christianam lib. 3. n. 51.

ΚΡΗΤΑΜΑ, *Crithmum*, Κρίθμον.

ΚΡΙΆΔΑ, Κριάνη. Vide in Κρύος.

ΚΡΙΆΡΗ, *Aries*, Κριὸς, in Corona pretiosa. Damascenus Studita Homil. 26. πηγαίνει τὸ πρόβατον εἰς τὴν σφαγὴν, καὶ ὡσὰν τὸ κριάριν στέκεται ἄφωνον μπροστὰ εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ τὸ κουρεύει. Κριαρεῖον, eâdem notione. Demetrius Constantinopolit. lib. 2. Hieracosophij cap. 1. εἶτα δι᾽ ἄλλων δέκα ἡμερῶν δώσεις κρέας κριαρείου, εἶτα ἄλλας δέκα μετὰ περιστεροπούλου.

ΚΡΙΑΤΖΟΥ͂ΝΙ, *Pediculus fructuum*, Μίσχος.

ΚΡΙΓΙΆΝΕΙΝ, *Stridere*: ex Κριγὴ, *Stridor.* Agapius in Geoponico cap. 144. καὶ βράσε μὲ ἄσπρο κρασὶ, καὶ ἀφοῦ κριγίανη, ἀποσφονίασέ το δυνατὰ, βάνε τὸ ζωμὸν εἰς τὸ αὐτί σου.

ΚΡΙΘΆΡΙ, Κριθθάριν, *Hordeum*, κριθή. Κριθάριον, in Gloss. S. Bened. Lexicon MS. Cyrilli, & Epimerismi Herodiani MSS. Κρῖ, τὸ κριθάριν. Al. κριθάριον. Myrepsus sect. 41. cap. 130. ex Cod. MS. μετ᾽ ὕδατος ἀποβρασμένου μετὰ κριθαρίου. Phæmon in Cynosophio pag. 274. κριθάριν λείωσον μετὰ ὄξους, &c. Rursum: κριθάριν ἢ κεχρήμεθα εἰς ἄργυρον, &c. Ilias Græcobarb. θ.

> Τὸ λευκὸν κριθάρ᾽ ἔτρωγαν στέκοντες ἐκεῖ σταμαξίας.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. ἕνα μουλάρι τρώγοντας τὸ κριθάρι, &c. Glossæ Græcobarb. νὰ φάγῃ πολλὴν κριθὴν, ἢ κριθθάριν.

ΚΡΙΘΑΡΊΖΕΙΝ, Κριθοσορεῖν, *Magiam exercere cum hordeo.* Canon Pœnitentialis MS. S. Joannis Chrysostomi nomen præferens: γυνὴ ἡ κριθαρίζουσα, καὶ μαντεύουσα, ἀποστήτω τοῦ ἀποπήματος, ἤγουν ἀποχὴν ποιήσασα τοῦ ἀσχήμου πράγματος, τεσσαράκοντα ποιήσει καὶ νηστείαν, &c. Hanc Magiæ seu præstigiarum speciem describit Balsamon ad Can. 61. Synodi Trullanæ: μοναχοὶ δὲ πολλοὶ, καὶ ταῦτα καθηγηταὶ, συνοδικῶς ἐκολάστησαν, ὅτι προσῆλθον γυναιξί τισι μετὰ κριθαρίων ἀπαγγελλούσαις τὰ παρά τινων ἀγνοούμενα· τοιαῦται εἰσι καὶ λεγόμεναι Κριθρίαι, αἱ τῶν ἐκκλησίαις καὶ τῶν ἁγίαις

εἰκόσι προσεδρεύουσαι καὶ κηρύσσουσαι ἐκ τούτων μανθάνειν τὰ μέλλοντα, καὶ προλέγουσαι ὥσπερ τινὲς ἔχουσαι Πύθωνος πνεῦμα, τὰ ἀγνοούμενα. Meminit rursum ad Can. 65. idem ad Epist. S. Basilij ad Amphiloch. Can. 72. αἱ δὲ μᾶλλον ἀρετὴν καὶ ἁγιασμὸν ὑποκρινόμεναι, μετὰ θείων ψαλμῳδημάτων ἐνίοτε χειρογραφοῦσι τὰ μέλλοντα, καὶ κριθοφοροῦσι τὰ ἄδηλα, καθὼς ποιοῦσι καὶ αἱ λεγόμεναι Κριθριαι, &c. Infrà: τὰ κριθοφόρα καὶ γυνδυτοτόκα γραΐδια. Zonaras ad eundem Can. καὶ αἱ παρὰ τῶν γυναικῶν γινόμεναι (προρρήσεις) αἱ κριθὰς ἐν χερσὶ τεθεῖσαι, δι' ἐκείνων προλέγουσί τινα.

ΚΡΙΘΗ', quid sit in accipitre, sic innuit Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij pag. 133. ἀλειπτάρεα δὲ ἐπὶ τὸ ἐπάνω τῶν ὀπισθίων τὸ ἐξισάμενον, ὅπερ τινὲς καλοῦσι κριθήν.

Κριθαὶ βίβλιαι, apud Psellum MS. de Morbor. nominibus, αἱ ἐκ τῆς Θράκης: *Hordeum Thracicum.*

ΚΡΙ'ΚΕΛΛΟΣ, *Circellus*, transpositione literarum, pro κίρκελλος, ut κρίκος, pro κίρκος, *Circus.* Glossæ Gr. Lat. κρίκελλος, *Circulus.* Acta S. Sylvestri Pap. pag. 27. καὶ εὑρήσεις τὸ σπήλαιον καθέναυτι, ἔνθα ὁ δράκων κοιλάζεται, ἐν ᾧ εἰσὶ πύλαι χαλκαῖ ἔχουσαι κρικέλλους. Mox: ἑλκύσεις πρὸς ἑαυτὸν τὰς πύλας, καὶ ἐν τοῖς κρικέλλοις αὐτῶν εἰσαγάγοις τὴν ἅλυσιν τῆς καλίνας, &c. Codinus in Orig. Constantinop. n. 57. καὶ ἦσαν ὑπόχωροι ἐπὶ τοὺς κίονας μετὰ κρικέλλων καὶ κερλίνων.

Κρικελλοειδής. Constant. Porphyrog. in Themat. Orient. 6. βύκελλος γὰρ τὸ κρικελλοειδὲς ψωμίον καλεῖται.

Κρίκος, κρικέλλιον, eâdem notione in Gloss. Græc. Lat. Suidas & Glossæ Reg. Cod. 2069. κρίκος, τὸ κρικέλλιον. Moschopulus περὶ σχεδῶν, pag. 156. κρίκος, τὸ κοινῶς κρικέλλιον. Idem in Lexico Philostrati: ψάλλιον, Ἀττικῶς, ψέλλιον δὲ κοινῶς· καὶ ἔστι ψάλλιον ὁ κρίκος τοῦ χαλινοῦ, ἢ ἁπλῶς ὁ κρίκος. Etymologicum: κρίκος, τὸ κρικέλλιον, παρὰ τὸ κλείω. Glossæ Græcobarb. ψέλλια, κρικέλλια, δακτυλίδια. Alexander Trallianus lib. 9. λαβὼν δακτύλιον σιδηροῦν ποίησον γλύφεσθαι τὸ κρικέλλιον αὐτοῦ ὀκτάγωνον. Leo in Tactic. cap. 5. §. 2. & Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. ζάβας σὺν καππλίοις τελείας μέχρι τῶν ἀστραγάλων ἀνασυρομένας λωρίοις καὶ κρικελλίοις. Constantinus in Tacticis pag. 13. ἵνα δὲ ἀνασύρονται ταῦτα ἀπὸ λωρίων καὶ κρικελίων. Zenobius cent. 4. Proverb. 41. ἵππῳ γηράσκοντι, τὰ μείονα κρικέλλια ἐπίβαλε. Sic emendant Viri Docti. Gallicum proverbium, *à vieux cheval, rouge bride.*

ΚΡΙ'ΜΑ, *Peccatum*, ἁμάρτημα. Κριμαλίζειν, *Peccare*, ἁμαρτάνειν. Κριματισμένος, *Peccator*, ἁμαρτωλός.

ΚΡΙΜΙ'ΖΙΝ, *Coccus*, ex Ital. *Cremesino*, & Gall. *Cramoisy*. Vox formata ab Arabica *Kermes*, *Coccus*. Laonicus lib. 3. Extr. φέρει δὲ κριμίζιν ξηρὰν, οὕτω καλούμενον πορφυρὰν, ἐπὶ τὰ ἱμάτια, τά τε ἀπὸ ἐρίων καὶ σηρῶν, βαφὴν ἐνδεικνύμενα ἀξίαν λόγου.

ΚΡΙΝΕ'ΛΙΑ, *Pinnæ muri*, Gallis, *Creneaux.* Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Ἐπάλξεις, Τὰ κρινέλια τοῦ τοίχου.

ΚΡΙΝΙ'ΣΚΕΙΝ, pro Κρίνειν. Glossæ Græcobarb. ἐκείνους ὅπου δὲν κρινίσκουνται, ἢ ὅπου δὲν εἶναι δίκαιοι.

ΚΡΙΝΟ'ΜΕΝΟΙ, *Litigantes.* Catalogus Offic. M. Ecclesiæ ex Cod. Reg. ὁ ἐπὶ τῶν Σεκρέτων καθιστῶν τὸ Πατριαρχικὸν σέκρετον ἀθόρυβον καὶ ἀτάραχον, εἰσάγων τοὺς κρινομένους.

ΚΡΙ'ΝΟΝ, *Lilium*, ornamentum in fabricis instar lilij efformatum. Vide Constantinopolim Christianam lib. 3. num. 59.

Κρινωνία, genus pilei aut Calyptræ Imperatoris, cum liliorum figuris supra circulum, ut sunt Regum nostrorum Coronæ. Codinus de Offic. Palat. cap. 6. n. 18. φορεῖ δὲ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸ δοκοῦν αὐτῷ φόρεμα, ἤγουν ἢ κρινωνία, ἢ τετράφυλλον, ἢ ἕτερόν τι ὅμοιον τούτοις. Vide Dissert. 24. ad Joinvillam.

ΚΡΙΟ'ΘΕΟΣ, *Ammoniacum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 504.

ΚΡΙΟ'Σ, Κριότης. Vide in Κρυός.

Ὁ Ἐπὶ τῶν ΚΡΙ'ΣΕΩΝ, Dignitas apud Constantinopolitanos. Balsamon de Incens. τοῦ βασιλέως κυροῦ Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου τὰ θεσπεσιώτατα διατάγματα, τὰ τελεσφορήσαντα τὰ ὀφφίκια τοῦ Ἐπὶ τῶν κρίσεων, καὶ τοῦ Νομοφύλακος, καὶ διοριζόμενα τούτους ἐτησίως μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν ἀποφέρεσθαι χάριν ῥόγας ἀνὰ χρυσίου τοσήνδε ποσότητα, καὶ τὰ συνήθη βαΐα. Nicetas Choniates in Cod. Reg. inscribitur Μέγας Λογοθέτης, καὶ Ἐπὶ κρίσεων Γενικοῦ, καὶ Ἔφορος. In Codice verò edito, Ἔφορος καὶ Κριτὴς τοῦ βήλου καὶ προκαθήμενος τοῦ κοιτῶνος. Unde videtur posse colligi eandem Dignitatem fuisse τοῦ Ἐπὶ τῶν κρίσεων, cum Dignitate *Iudicis veli.* Meminit præterea ejusce Magistratus Scholiastes Basilic. tom. 1. pag. 236. nec scio an idem qui κριτὴς τῆς Βασιλικῆς κρίσεως, quâ Dignitate donatus Gennadius antequam Patriarcha Constantinopol. dictus fuisset, ut est in Cod. Cæsareo apud Lambecium lib. 5. pag. 16.

ΚΡΙ'ΣΙΜΑ, Κρίσιμον, *Lis*, Κρίσις, Δίκη.

Κρισολογᾶσαι, *Litigare*, Δικαιολογεῖσθαι, Διαδικάζεσθαι.

ΚΡΙΣΣΟΚΑ'ΒΩΝ, *Equus varicosus.* Vide in Κάβων.

ΚΡΙΣΤΑ'ΤΑΙ. Theophanes & ex eo Cedrenus an. 8. Leonis Isauri, de Regibus Franciæ 1. Stemmatis: ἐλέγοντο δὲ ἐκ τοῦ γένους ἐκείνου λεγόμενοι Κριστάται, ὃ ἑρμηνεύεται Τριχοραχάται· τρίχας γὰρ εἶχον κατὰ τῆς ῥάχης ἐκφυομένας, ὡς χοῖροι. Eadem habet Cedrenus p. 453. sed, ni fallor, errat toto cœlo. *Cristati* enim dicti Franci, quòd pronas in frontem tonso occipiti comas deferrent, quæ Cristæ speciem præferrent, vel certè quòd promissos crines haberent. Unde dicti Τριχαράται, vel Τριχαράτοι, quam vocem cùm non intelligeret, aut malè legisset Theophanes, τριχοραχάτας appellatos perperam putavit. Sidonius Carm. 5:

> *Hic quoque monstra domat rutili quibus arce cerebri*
> *Ad frõtem coma tracta jacet, nudatáque Cervix*
> *Setarum per damna nitet.*

Vide Agathiam & alios Scriptores laudatos in Gloss. med. Lat. in *Crinitus*, & infrà in Τριχαράτος.

ΚΡΙΤΑ'ΔΕΣ, *Iudices*, plural. vocis κριτής. Vide Grammaticam Portij. Glossæ Græcobarb. καὶ οἱ κριτάδες ἀποφάσισαν καλὰ δικαιώματα τους. Joannes Glycas de Vanit. vitæ:

> Πλούσιοι, κριτάδες, καὶ ἄρχοντες, καὶ στρατηγοὶ μεγάλοι.

ΚΡΙΤΑ'ΡΙΟΝ, *Creta.* Liber 10. Basilic. tit. 3. §. 34. ex l. 34. de Dolo malo: ἐπέτρεψάς μοι λίθον, ἢ ψάμμον, ἢ κριτάριον ἐξορύξαι τοῦ ἀγροῦ σου, &c. Eorundem Scholiastes ad lib. 15. p. 243. *Ruta*, τουτέστι ψάμμος, κριτάριον, ἤτοι λεπτόγειον, καὶ τὰ ὅμοια. Occurrit præterea lib. 28. tit. 8. §. 8. & apud Scholiast. ibid. pag. 376. & in Glossis Basil. in ῥοῦτα.

ΚΡΙΤΗ'Σ τοῦ Βήλου, *Iudex Veli*, in Catalogo MS. Offic. Palatij ex Cod. Reg. 5. Jus Græco Rom. lib. 2. p. 120. ὁ κριτὴς τοῦ βήλου, καὶ ἐπὶ τοῦ ἱπποδρόμου, Βασίλειος ὁ Πεκύλης. Adde pag. 288. Sententia lata in Cosmæ Patr. Constantinopol. depositione apud Allatium lib. 2. de Consensu utriusque Eccl. c. 12. p. 684. τοῦ μεγάλου ἐπιφανεστάτου Κοιαίστωρος καὶ Κριτοῦ τοῦ βήλου κυρίου Βασιλείου τοῦ Πεκύλη, τοῦ Κριτοῦ τοῦ βήλου Ἰωάννου τοῦ Ἀλωπᾶ. Cinnamus lib. 6. n. 6. Νικηφόρος τε τῶν ἐκ τοῦ βήλου κριτῶν εἷς ὤν. Nicetas in Isaacio lib. 2. n. 6. τότε καὶ τῶν κριτῶν βήλου τινὲς εἰς τὴν Ῥήγα κατὰ λόγου ὁμήρων στελλόμενοι. Anonymus Barensis an. 1032. *descendit Michael Protospatha Criti tu Bilu ke tu Ypodromu*, &c. Ad duodecim, veli & Hippodromi κριτὰς fuisse auctor est Balsam. de Chartoph. p. 459. Vide Notas nostras ad Cinnam. p. 485. & suprà in Ἐπὶ τῶν κρίσεων.

Καθολικὸς κριτής. Extat in Cod. Reg. MS. 2023: Philothei Patriarchæ Constantinop. Sancitum in Anathematismos,

thematismos, hoc initio: ὁ περὶ τὰ τοιαῦτα σοφὸς Σέβαστε νομοφύλαξ καὶ καθολικὸς κριτὰ Ἁρμενόπουλε, &c. Ex quibus etiam Constantini Harmenopuli ætas colligi potest. Præterea Καθολικοὶ κριταὶ τῶν Ῥωμαίων subscribunt in Pseudo-Synodo Palamitarum sub Joanne Cantacuzeno Macarius Metropolita Philadelphiæ, & Metropolita Melenici. Vide Ορκωμοτικόν.

Κριτὴς τῆς οἰκουμένης, titulus quem sibi arrogat Gerazimus Patriarcha Antiochenus in Epistola scripta an. 1629. apud Allatium lib. 3. de utriusque Ecclesiæ Consens. cap. 8. num. 4. & Joachimus Patriarcha Alexandrinus, apud Davidem Chytræum in lib. de Statu Ecclesiar. Oriental. pag. 84. ut & Meletius itidem Patriarcha Alexandrinus, apud Georgium Douzam in Itinerario Constantinopol. pag. 122. & Joannicius apud Panagiotam in Catechismo Russorum.

Κριτὴς τοῦ Σεκρέτου, in Catalogo MS. Offic. Palatij in Cod. Reg. 5. post Magnum Myrtaïtam. Vide Anonymum Combefisianum in Lacapeno n. 41. Extr.

Κριτὴς τοῦ φοσσάτου, *Iudex exercitus*, Officium Palatinum, in Catalogo MS. Offic. Palatij ex Cod. Reg. 5. Anonymus Mazarin.

Φοσσάτου Κριτὴς, ἐξετάζων τὰς δίκας.

Ejus peculiare munus ita describit Codinus cap. 5. n. 72. ὁ Κριτὴς τοῦ φοσσάτου, τοῦ Βασιλέως εἰς τὸ φοσσάτον διεισκομένου, τὰς παρεμπιπτούσας ὑποθέσεις τοῖς στρατιώταις, εἴτε περὶ ἀλόγων, εἴτε ἁρμάτων, εἴτε καὶ κέρσων, ἢ περὶ τοιούτου τινὸς καθιστᾷ καὶ ἐξετάζει. Georgius Cyprius Patr. Constantinopol. in Epist. 175. ad Magnum Logothetam: ἔοικεν ὁ θαυμάσιος τοῦ Φοσσάτου Κριτὴς ὁ πανσέβαστος παλαιάν τινα πρὸς τὸν Τροπαιοφόρον τρέφειν δυσμένειαν, &c.

ΚΡΌΒΥΣΟΣ, Ægyptiis, *Eryngium* apud Interpol. Diosc. c. 429. Κόβυσος, *Sempervivum minus*, cap. 672.

ΚΡΟΚΆΤΟ, *Rubeus*, in Turcogr. Crusij.

ΚΡΟΚΟΔΕΙΛΙΆΡΑ, Demetrius Constantinop. lib. 1. Hieracosophij c. 48. λαβὼν μέλι Ἀττικὸν, ἄκαπνον, καὶ κροκοδειλιάρας κόπρου λευκῆς, τὰ ἴσα μίξας.

ΚΡΟΚΟΔΊΑΝΟΝ, *Dipsacus*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. Διψακὸς, τὸ σεντούκλιον, ὃ καὶ κροκοδιάνον λέγεται.

ΚΡΟΚΟΔΊΛΛΙΟΝ, Prophetis, *Dracontea*, apud Apuleium c. 14.

ΚΡΟΚΟΛΎΚΗΣ, *Lycium*, arbor cujus meminit Plinius, Dioscorides, &c. Ruellius lib. 1. cap. 117. Neophytus in Glossis Jatricis MSS. Λύκιον ἰνδικὸν, ὃ παρὰ τοῖς ἰδιώταις λέγεται Κροκολύκης. Gloss. aliæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. habent Κροκολύτης. Λύκιον, ὃ παρὰ τοῖς ἰδιώταις Κροκολύτης λέγεται. Κροκολύκιον dicitur Myrepso *succus Lycij*, coloris crocei vel lutei, quo lanæ tinguntur. Sed & idem Neophytus ita dictam Betonicam seu ejus succum scribit: Βετονίκη, τὸ παρὰ τοῖς ἰδιώταις, τὸ λεγόμενον Κροκολύκιον. Vide Salmasium ad Plinium p. 1164.

ΚΡΟΚΟΜΈΡΙΟΝ, *Leontopodium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 713.

ΚΡΟΚΌΤΤΑ, Indis *Hyæna*, apud Porphyrium lib. 3. de Abstin. p. 250.

ΚΡΟΜΙΔΌΦΥΛΛΟΝ, *Dictamum*. Vide Bellonium lib. 1. Observat. cap. 18.

ΚΡΟΝΙΆΣ. Vox ignota Fuchsio apud Myrepsum sect. 19. c. 16.

ΚΡΟΝΊΔΑ. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij p. 92. εἶτα πορφύραν κρονίδαν ἑλίξας δακτύλῳ σου, &c. Sed legendum κροκίδαν nemo non videt.

ΚΡΌΝΙΟΝ, *Delphinium*, apud Interp. Dioscor. c. 489.

ΚΡΌΝΟΣ, Prophetis, *Coniza minor*, apud Interpol. Dioscor. c. 542.

ΚΡΌΝΟΥ τροφὴ, Prophetis, *Equisetum*, ἵππουρις, apud Interpol. Dioscorid. cap. 628.

ΚΡΌΣΣΑΣ, perperam legi, pro ἐξώστας in l. Meniana, Cod. de ædific. privat. in Codice Haloandri, notat Cujacius lib. 1. Observ. cap. 30.

ΚΡΟΎΓΕΙΝ, pro κρούειν, *Pulsare*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ἀπέξω καταχκρούγασιν καὶ τότες ἐνεμένα,
Ἄνοιξαν τὸ καὶ μπήκασι πρὶν νὰν περκενομένα.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ἔκρουγαν κόλπους φοβεροὺς, κίως δράκοντες ἐμποίκαν.

ΚΡΟΥΔΈΛΑΦΟΣ, *Cervus*. Nicetas in Alexio lib. 3. Extr. οἱ δ' ἄνα κράτος ἐδραπέτευον, καὶ μάλιστα οἱ στρατηγοὶ, ὡς κρουδέλαφοι πλέον δειλάνδροι.

ΚΡΟΥΚΕΛΙ, *Corona annulus*, *Circulus*, κυκλίσκος τῆς ἁλύσεως. Ex voce κρίκος.

ΚΡΟΥΜΈΝΑ, *Crumena*, μπόρσα, πουγγὴ, φασκιώλιον, in Corona pretiosa.

ΚΡΟΥΣΆΡΟΣ, pro κουρσάρος. Anonymus de Amorib. Callimachi & Chrysorrhoes:

Ἄνθρωποι ξενοὶ ζητηταὶ, καὶ δράκοντες, καὶ κρουσάροι.

Vide in κοῦρσος.

ΚΡΟΎΣΜΑ, *Signi in Ecclesia pulsatio*, seu *ligni*, vel *ferri*, *apud Græcos*. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 42. ἐν μιᾷ νυκτὶ ἀναστὰς ὁ ἅγιος πρὸ τῆς τοῦ κρούσματος ὥρας. Auctor Vitæ S. Niconis: καὶ τῷ τοῦ ξύλου κρούσματι πᾶσαν συγκαλέσας τὴν ἀδελφότητα. Vita Athanasij Galesij Patr. Constantinopol. καὶ τῷ τῶν μεσονυκτίων ὕμνων τοῦ ξύλου κρούσματι, πρῶτος πάντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ εὑρίσκετο. Theodorus Petreorum Episcopus in Vita S. Theodosij Archimandritæ: ἀναιδῶς τῷ ξύλῳ ἔκρουον παρὰ τὴν εἰωθυῖαν παντελῶς ὥραν. Vita Nicolai Studitæ pag. 499. ὑποσημᾶναι τοῖς ἀδελφοῖς τὰ τοῦ ξύλου κρούματα παρακελευσάμενος. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaitarum num. 12. κρουσμάτων τε καὶ σημάντρων τούτου ἕνεκα γινομένων, πρὸς τὸ συναχθῆναι πάντας τοὺς πατέρας ἐν τοῖς ἑαυτῶν κελλίοις ὄντας διεσπαρμένους, ὡς θανάτου παρουσίας μηνύματα τοῦ ξύλου τὰ κρούσματα ἠκροώμεθα, &c. Synaxariũ Colbert. in S. Euphrosyno 11. Sept. ὡς τὸ ξύλον ἔκρουσε τῆς ἑωθινῆς ὑμνῳδίας, &c. Vita MS. S. Blasij: παραυτὰ κελεύσας κρουσθῆναι τὸ ξύλον, ἦχετο τῆς ἑωθινῆς. Typicum S. Sabæ cap. 6. τῶν ἰδίων κελλίων ἐκ ἐξέρχονται, ἄχρι τοῦ κρούσματος τῆς ἐκκλησίας. Ordo Monasterij Casulorum: μετὰ δὲ τὴν λειτουργίαν τῶν προηγιασμένων κρούει τὸ κροῦσμα, καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὴν τράπεζαν. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 38. κρουσθήσεται τὸ μέγα σημαντήριον. Κρούειν εἰς τὴν σύναξιν, in Vita S. Pachomij num. 39. Κρούειν εἰς τὸ φαγεῖν, num. 43. Κρουσμάτων τοῦ ξύλου, in Jambis Theodori Studitæ. Vita S. Euphrosynes & Paphnutij MS. καὶ κελεύει κροῦσαι τὸ ξύλον ἵνα συναχθῶσιν οἱ ἀδελφοί. Paradisus, seu liber SS. Senum MS. καὶ πρὶν αὐτοὺς κροῦσαι, ἤκουσαν αὐτῶν ψαλλόντων. Leontius Presbyter in Vita MS. S. Gregorij Acrigentini: ἐπέτρεψαν δὲ Ἀρχιδιακόνῳ κρουσθῆναι τὸ ξύλον τοῦ ὄρθρου τῶν ἑωθινῶν. Κρούειν τὸ σήμαντρον, τὸ σιδηροῦν, in Triodio & Typico S. Sabæ, non semel. Vide Σημαντήριον, & Gloss. med. Lat. in *Campana*, & *Pulsare*.

ΚΡΟΎΣΟΣ. Vide in Κοῦρσος.

ΚΡΟΎΣΤΑΛΟΣ, *Crystallus*. Olympiodorus Philosophus Alexandrinus in Zosimum, MS. καὶ χρὴ εἰδέναι, ἐκ τῆς ποιήσεως τῆς σμαράγδου, ἥτις ἔχει οὕτω κρουστάλου καλοῦ γοδίο χαλκοῦ κεκαυμένου γ'. πρότερον ποίει τὴν κρούσταλον ἀκράτερον, &c.

ΚΡΟΥΣΤΆΝΗ, *Chelidonium magnum*, Dacis, apud Interpol. Dioscor. c. 399.

Κρυφικὴ. Zosimus Panopolita, seu Anonymus MS. de Rotundandis margaritis: λεύκωσις στυγνῶν καὶ ῥυπαρῶν

ῥύπων

ρῶν. Βάλλε εἰς βολβὸν, ἢ εἰς κρυφίκιν, καὶ περισκέπασον σέαρ τι ἄρτου, καὶ ὄπισθεν φούρνῳ, ἢ κλιβάνῳ, καὶ λευκαίνονται.

ΚΡΟΥΦΟΣ, Κρυφὸς, *Secretus*. Κρυφὰ, Κρυφὰ, *Secretò*.

ΚΡΥΑΔΑ. Vide in Κρυός.

ΚΡΥΑΜΒΟΡΟΥΜ, & Κριαμβόρουμ. Myrepsus sect. 1. cap. 314. Cod. MS. Editi verò 320. ὁ διὰ κρυαμβόρουμ τροχίσκος. At cap. 464. MS. Cod. & 320. Editi, scribitur κριαμβόρουμ. Vox Fuchsio incognita.

ΚΡΥΒΓΕΙΝ, *Abscondere*. Κρύβεσθαι, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. Κρύπτει, κρύφει, κρύβγει.

Κρυμμένο, *Absconditum*, κεκρυμμένον, in Corona pretiosa.

ΚΡΥΟΣ, Κρυώμενος, *Frigidus*, *Gelidus*, κρυερὸς, κρυμώδης. Hinc Κρυαὶ πηγαὶ, *Gelidioris & frigidioris aquæ fontes*, hodiernis Græcis. Scylitzes pag. 836. & Zonaras pag. 223. τὴν δὲ Καισαρείαν παρελθὼν, εἰς τὴν λεγομένην κατήντησε Κρυὰν πηγήν.

Κρυουτζικὸς, *Subfrigidus*, ὑπόψυχρος.

Κρυάδα, Κριάδα, *Frigus*, *Algor*, κρυός. Proverbia Græcobarb. MSS. ὁ Θεὸς μετὰ τὰ ροῦχα μερίζει καὶ τὴν κρυάδην. Glossæ Græcobarb. βοηθεῖ καλάδικα τοῦ ἀέρος καὶ κρυάδος. Alibi: βοηθεῖ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν ἄνεμον, ἤγουν ὅταν ἔνι κρυάδα.

Κρυοτήριον, *Vas refrigerando potui idoneum*. Codinus de Offic. Palat. c. 22. n. 5. ὡσαύτως καὶ οἱ τὰ κρυοτήρια φέροντες παροινοχόοι ἔφιπποι καὶ αὐτοὶ ἐντὸς τοῦ παλατίου εἰσέρχονται.

Κριὸς, Idem quod Κρυὸς, *Frigidus*. Agapius in Geoponico cap. 191. ὅταν βράζει τὸ κρέας, εὐγαλέτο, καὶ βάλετο εἰς κριὸν νερὸν, νὰ σταματήσῃ ἕνα Πάτερ ἡμῶν, &c.

Κρυερὸς, eâdem notione. Itinerarium MS. Theodosij Zygomalæ: ὅπου δύο πηγαὶ βρύσεις μεγάλαι καὶ θαυμασίαι, κρυερὰ κρυερὰ μία, καὶ θερμὴ θερμωτάτη ἑτέρα.

Κριάδα, *Frigus*, ψύχος, in Corona pretiosa.

Κριότη, eâdem notione. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ὥσπερ τὸ ῥόδον θέλει τὴν ἄνοιξιν τὴν κριότην.

Idem lib. 9.

Ταύθη πούνε ὁλόκληστα στοὺς κάμπους καὶ λιβάδια
Ἀπετὴν κριότην τῆς νυκτὸς, καὶ παρευθὺς ἀνοίγουν.

Et lib. 10.

Μαυτὸν ὅπου ἐγνώριζε τὴν κριότην καὶ τὴν θέρμην.

Historia Apollonij Tyrij:

Εὐγάλη καὶ σκεπάζει τον στὴν κριότην ὅπου θώρη.

Κρίον, *Gelu*. Historia Bertrandi Romani MS.

Ἄσπρον ἦτον τὸ στῆθος τῆς, μαρμάρου ὥσπερ κρίον.

Κριάνη. Vide in Νεάκιαν.

ΚΡΥΟΣ, *Crystallus*, Scholiasti Aristophanis ad Nubes: διαφανῆ λίθον, ἰδιωτικῶς λεγόμενον κρύος, ἐοικότα δὲ ὑάλῳ. Epiphanius Episcopus Cypri de 12. Lapidib. Summi Pontific. MS. λίθος ὁ κρύσταλλος, ὁ καὶ κρύον λεγόμενον, &c. Apud Annam Comnenam pag. 94. ἐμπότης κρύος, *Poculum Crystallinum*. Anonymus de S. Sophia: ἐντιθέμενος δὲ πολυτίμους λίθους, σὺν κιόνων ὁλοχρύσων, καὶ κρύων, καὶ ἀσπίδων, καὶ σαπφείρων.

ΚΡΥΟΣ, Græcis recentioribus præterea significat *Cisternæ tectorium*. Zosimus Panopolita MS. de Rotundandis margaritis: ἐπάνω δὲ τοῦ τοιούτου ζωμοῦ ἐπίρραινον κρύον κινστέρνης κεκαυμένου καὶ τετριμμένου καλῶς μέρος ὀλίγον.

ΚΡΥΣΤΑΛΙΟΝ, *Silvacium*, *Psyllium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 652.

ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΣ. Maximus Cythær. in Synax. 28. April. in S. Patricio Prus. τὸ δὲ ὑποκάτω τῆς γῆς, καθὼς λέγουσιν, ἐστὶ κολαστήριον τῶν ἀσεβῶν, καθὼς καὶ τὸ κατώτατον ὕδωρ, τὸ λέγουσιν Κρύσταλλον, καὶ Τάρταρον, εἰς τὸ ὁποῖον οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ θεοὶ τῶν κολάζονται αἰωνίως. At 19. Maij paullò aliter: τὸ δὲ κάτω ὕδωρ πηχθὲν εἰς κρύσταλλον ὀνομάζεται τάρταρος.

ΚΡΥΦΟΓΑΜΟΣ, *Clandestinæ nuptiæ*, *Illicitus Concubitus*, *Stuprum*, apud Balsamonem ad Nomocan. Photij pag. 138. 1. Edit. κρυφογαμία, in Nomocanone Coteleriano num. 326. quomodo fortè legendum apud Logothetam in Michaële Theophili F. num. 4. pro Κρυψιγαμία.

ΚΡΥΦΟΔΙΔΕΙΝ, *Subministrare*, Ὑποχορηγεῖν, ἐκπορίζειν.

ΚΡΩΜΑΚΩΤΟΙ τόποι. Vide Eustathium ad Iliad. β.

ΚΤΕΝΗ, *Pecten*, τριχαπτον, in Corona pretiosa. Κτείς.

ΚΤΕΝΝΕΙΝ, pro κτείνειν, *Occidere*. Hinc ἀποκτέννειν, apud Theophan. anno 21. Heraclij.

ΚΤΗΚΙΟ, *Tabes*, *Tabum*, φθίσις. Κτηκιάρης, *Tabidus*, φθισικὸς, τακηρός. Κτηκιάζειν, Κτικιάζειν, *Tabescere*, *Tabe laborare*, τήκεσθαι, φθίνεσθαι.

ΚΤΗΜΑΤΑ, *Quadrupedes*, *Iumenta*. Eustathius: ὅτι δὲ καὶ οἱ χωριτικώτεροι τοῦ ἄρτι κτήματα φασὶ τὰ τετράποδα, οἴδασιν οἱ ὁμιλοῦντες αὐτοῖς. Idem in Iliad. ξ. ad illud, καὶ κτῆσιν ὄπασσεν. Ὅτι δὲ ἐπιμελῶς ἐκτηνοτρόφουν οἱ παλαιοὶ, καὶ ὡς ἐντεῦθεν ἔκειτο αὐτοῖς τὸ περιουσιάζεσθαι, καὶ ὅτι παρώνυμον τῇ κτήσει τὸ κτῆνος, καὶ ὡς μέχρι τοῦ νῦν παρὰ πολλοῖς, ἡ ἐν ζώοις περιουσία κτήματα λέγεται δῆλόν ἐστι.

Κτηματίται, *Prædiorum possessores*. Theophylactus Bulgar. Archiep. Epist. 24. τίς γὰρ τοῦ λοιποῦ τοῖς μὴ κτηματίταις τὰ περιόντα συνάξει, &c.

ΚΤΗΝΟΒΑΤΑΙ, *Qui cum jumentis rem habent*. Harmenopulus lib. 6. tit. 4. §. 4. οἱ ἀλογευόμενοι, ἤγουν οἱ κτηνοβάται καυλοπειέσθωσαν.

ΚΤΗΝΟΜΙΣΘΙΟΝ, *Iumentorum vectura*. Ita hanc vocem Latinam ex Ulpiano exponit liber 53. Basilic. tit. 5. §. 6. ἢ ὑπὲρ μισθοῦ τῶν ὡρείων, ἢ τοῦ μεσιαύλου, ἢ ὑπὲρ τῶν κτηνομισθίων. Ubi Glossa Interlinearis: τῶν ἀγωγιασθέντων ὑποζυγίων, ἤτοι τῶν τὰ φορτία βασταζόντων.

ΚΤΗΤΟΡΕΣ, *Municipes*, *qui in Urbe domos possident*: *Possessores* nudè dicti Liberato Diacono cap. 20. & aliis, ut in Gloss. med. Lat. à nobis observatum. Gloss. Gr. Lat. Κτήτωρ, *Possessor*, *Bonorum possessor*. Glossæ Basilic. Ποσέσωρ, Κτήτωρ, Κτήτορες ἢ οἰκήτορες, in Nov. 128. cap. 16. Lib. 6. Basilic. tit. 1. §. 13. τοῖς συγκλητικοῖς, καὶ τοῖς λαμπροτάτοις κτήτορσι πᾶσιν εἰς τὸ γενεθλιακὸν ἔδαφος, — χωρὶς αἰτήσεως διατρίβειν καὶ οἰκεῖν παρέχομεν ἐξουσίαν. Et §. 58. παλατῖνον δὲ ὁ κτήτωρ μὴ εὐλαβείσθω. Vita S. Joannis Eleemosynarij αἰσθόμενός τε τῶν τὴν πόλιν οἰκούντων κτητόρων τὴν περιέχουσαν τὴν ἁγιωτάτην στένωσιν, καὶ παντελῆ ἀπορίαν, &c. Vita MS. S. Joannis Chrysostomi: Τιμώμενος ὑπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ τῶν κτητόρων καὶ ἀρχόντων τῆς πόλεως. Theophanes an. 7. Phocæ, ubi de Seditione Alexandriæ, in qua cæsus Patriarcha: ἐφόνευσαν καὶ πολλοὺς κτητόρων, καὶ ἔκαυσαν αὐτούς. Adde eundem in Nicephoro Generali an. 1. pag. 405. Codicem Canonum Eccl. Afric. cap. 95. Concilium Calchedon. Act. 16. pag. 818. Edit. Labbæi, Joan. Moschum in Limon. cap. 195. Zachariam Pap. lib. 3. Dialog. cap. 26. Chonicon Alexandrin. pag. p. 614. 890. Justinian. in Nov. 8. in Procem. §. 1. Nov. 149. lib. 54. Basilic. tit. 11. &c.

Κτήτορες præterea dicuntur vulgò *Monasteriorum* aut *Ædium Sacrarum Conditores*, seu *Fundatores*, qui & κτίστορες interdum appellantur, uti vocem κτήτορες vertit Hesychius. Liturgia Chrysostomi apud Goarum pag. 101. μνημονεύει δὲ καὶ τῶν κτητόρων, καὶ τῶν ἐντειλαμένων ἡμῖν, &c. Similia habet Liturgia Basilij ex Cod.

Cod. Cryptoferrat apud eundem Goarum p.177. Euchologium p.39. δεόμεθα ὑπὲρ τ̃ μακαρίων ϗ̀ ἀειμνήςων κτητόρων τ̃ ἁγίας μονῆς ταύτης. Ita usurpant Nomocanon Cotelerianus num.12. & Joannes Antiochenus Patr. de Charisticariis num.8. 11. 14.

Κτητορικὸν τυπικὸν, apud Balsamonem Responso 93. & in Scholio ad sect.2. tit.6. Sacrorum Canonum Constantini Harmenopuli: εἰ δὲ τις ϗ̀ πλέον τ̃ ἑπτὰ ἡμερῶν κτ̀ τὰς ἑορτὰς τούτων, ἢ ἑκοντὶ, ἢ ἀπὸ κτητορικοῦ συνωθούμενος νηστεύσει, οὐ καλαισχυνθήσεται: ubi Leunclavius *Fundatoriam regulam* vertit, minùs rectè Allatius *municipale typicum*; est enim *Ordinarius*, uti Latini vocant, à fundatoribus *exaratus & descriptus*. Vide eundem Balsamonem apud Eruditum Cotelerium ad Constitut. Apostol. Clement. pag. 254. & infrà in Τυπικόν.

Κτητορικὸν δίκαιον, *Ius Patronatus*, Jus quod Monasterij Conditor in illud sibi reservavit, vel quod illi competit ratione fundationis. Sancitum Manuelis Charitopuli in Jure Græco-Rom. lib.3. pag. 242. ὡς τὸ κτητορικὸν δίκαιον ἀνακαλούμενος ἐν τῷ ὑπὸ τ̃ ἐπισκοπὴν αὐτοῦ τελοῦντι ἀνέκαθεν μοναςηρίῳ. Infrà: πειρῶνται ἕτερον ἀνεγεῖραι ναὸν ἐπὶ ςαυροπηγίῳ Πατριαρχικῷ, ϗ̀ ἀποσπάσαι ἀπὸ τ̃ ἐπισκοπικοῦ μοναςηρίου τὰ παρὰ τ̃ προγόνων αὐτῶν, ἢ τινῶν προσηκόντων αὐτῶν φιλοχρίςων, προσκυρωθέντα αὐτῷ κτήματα. Ita Pachymeres lib.8. cap.31. κτητορικὸν δίκαιον, *Ius Patronatus* intelligit: ϗ̀ τὸ νεκρὸν Νικαίας κομισθῆναι ἐν τῇ Τορνικίου μονῇ, κατά τι κτητορικὸν ἀπὸ τ̃ συζύγου δίκαιον, ἐνταφιασθησόμενον.

ΚΤΗΤΟ´ΡΙΟΝ. Vide in Κλητόριον.

ΚΤΙΠΑ͂Ν, pro κλυπᾶν, *Sonum edere*, *Obstrepere*. Glossæ Græcobarb. ταράσσεται, ἀνακατόννεται, κτιπᾶ τὰ χείλια του. Canonion Mathematicum: τ̃ λιχνάρη τὸ φιτίλιν ἐὰν κτιπᾷ.

ΚΤΙ´ΡΕΙΟΝ, *Structura*, *Fabrica*, Κτίσμα, οἰκοδομή.

ΚΤΙΣΜΑΤΟΛΑ´ΤΡΑΙ, in sententiis de Imaginib. in Bibl. Patr. tom.11. pag.727. Vide ξυλολάτραι.

ΚΤΙΣΤΑ´ΔΕΣ, *Fabri lignarij*, in Turcogr. Crusij pag.255.

ΚΥΑΙ´ΣΤΩΡ, Κυαιςίτωρ, Κυεςιωνάριος. Vide in Κοιαίςωρ.

ΚΥΑΡΑΣΕΛΕ´ΝΗ, Κυαρασελλώη, *Iris*, Ἶρις.

ΚΥ´ΒΑΡΟΣ. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ ὡς κύβαροι ἐκλάνε μας διατλῶσαι σὰν κοράκοι.

ΚΥΒΕ´ΛΛΙΟΝ, *Medium*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 600. Κυβέλιον, *Viola*, apud eundem cap.704.

ΚΥΒΕΡΝΙΤΑ´ΔΕΣ, *Gubernatores*. Glossæ Græcobarb. Ἄρχοντες, ἤγουν κυβερνὰ, ἢ κυβερνιτάδες.

Κυβέρνιον, *Gubernium*, in Gloss. Lat.Gr.

ΚΥ´ΒΗ, *Caput*, ἡ κεφαλὴ, in Lexico MS. Cyrilli. Videtur usurpare pro *Cubito* Georgius Sanginatius de partib. Corpor. MS.

Κύβη, ἀγκώνη, ϗ̀ ἐγκὰς, ὠλένη, ἐγκωνὰς ἐςί.

Vide Auctorem Etymologici in Κύβος.

ΚΥ´ΒΙΤΟΣ, *Cubitus*. Glossæ MSS. Reg. Codd. 1708. & 2062. κύβιτος, ὁ ἀγκών. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Καὶ κέβλην μετὰ τὴν κεφαλὴν, κύβιτον τ̃ ἀγκῶνα.

Similia habet in Opusculo de Morborum nominibus. Erotianus in Lexico Hippocrat. Κυβιτὸς. Βακχεῖος φησὶ κυβοειδῆ ὀςαρίῳ, τῇ πτέρνῃ οἱ δὲ πλεῖος τῷ ἀγκῶνι. Ubi Henr. Stephanus observat apud Galenum legi κυβίτῳ. Vide Lexicographos.

ΚΥΒΟΚΥ´ΒΟΣ, vox Arithmeticorum. Theophylactus Bulgar. Archiep. Epist.71. ἐγὼ καθεύδω, ϗ̀ ἡ καρδία μου ἀγρυπνεῖ, ϗ̀ ἀεί τι ἠκριβολογεῖτο· ϗ̀ οὕτως τὴν μονάδα εἰς μέρη τέμη, ϗ̀ ἀμαθεῖς δείξη τοὺς ἀμετρῆ λέγοντας· ὁ δὲ ϗ̀ κύβους ᾔδει, ϗ̀ κυβοκύβους, ϗ̀ τοῖς μὴ εἰδόσιν ἡρμήνευε.

ΚΥΒΟΥ´ΡΗ. Vide in Κιβώριον.

ΚΥΔΩ´ΝΗ, Κυδώνι, *Cotoneum*, *Cydonium*, μῆλον κυδώνιον. Demetrius Constantinopol. lib.2. Hieracosophij cap.35. τὸ ὑγρὸν τ̃ κυδώνης ἢ κίτρου ἀποπιέσεις μετ' οἴνου παλαιοῦ ἢ μέλιτος.

Κυδωνιάτον, *Cydoniatum*. Simeon Sethi de Facultat. Cibor. τὸ δὲ παρ' αὐτῶν κυδωνιάτον εὐςόμαχον ϗ̀ ἥπατος ῥωςικόν. Nonus de Morbor. curat. cap. 158. ϗ̀ τὸ, διὰ τριῶν πεπερέων, ϗ̀ τὸ κυδωνάτιον, ϗ̀ τὸ διοσπολιτικὸν, ϗ̀ τὰ τοιαῦτα. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 121. τὸ κυδωνάτο κινᾷ τὸ οὖρος, &c. Adde cap.131. In Vita MS. S. Andreæ Sali: ὡς εἶδος κυδομάτου, legendum videtur κυδωνιάτου.

ΚΥ´ΘΡΟΝ, *Olla*, χύτρα. Moschion de Morbis mulierum cap.136. Extr. σπόγγον καινὸν πίασῃ ὑγρᾷ καθυγραινόμενον ἐν κύθρῳ καινῷ βαλεῖς, &c.

Κυθροκάνδηλον. Breviarium Adespoton: κυθροκάνδηλον, κανδῆλα, μανουάλιον, ξεςίον, κονδάκιον τ̃ ἐκκλησίας. Ubi Meursius emendat Κυπροκάνδηλον, ut sit *candelabrum ex ære Cyprio*. At nihil opinor mutandum, intelligitur enim *Olla*, seu *Crater*, cum candela, id est Lychno oleario.

ΚΥΪΝΚΕΝΝΑ´ΛΙΑ, *Quinquennalia*. Chronicon Alexandrinum an. 13. Arcadij: ἐπὶ τούτων τ̃ ὑπάτων ἐπετελέσθη κυϊνκέννάλια Θεοδοσίου νέου Αὐγούςου ἐν ΚΠ.

ΚΥΪ´ΡΑΝΙΟΝ, *Veratrum nigrum*, apud Interpol. Dioscorid. cap.733.

ΚΥΚΛΑ´ΡΙΟΣ, *Circulator*, *Circumcellio*. Synodica Orientalium ad Theophilum Imp. pag.130. ἄλλος τις κυκλαρίων ψευδερημιτῶν.

ΚΥ´ΚΛΙΟΝ, *Concha altaris*, de qua egimus in Constantinopoli Christ. lib.3. sect. 50. Anonymus in Descript. S.Sophiæ pag.256. ἀναδύων δὲ εἰσπορεύεσθαι ἐν τῷ ἰλύμάτι, τῷ καλυμμένῳ Κυκλίῳ, ὑπὲρ ἐςὶν ὑποκάτω βαθμίδων, τοῦτο ἅγια ἁγίων προσηγόρευσεν.

ΚΥ´ΚΛΙΟΣ, ζῶον, in Lexico MS. ex Schedis Combefisij.

ΚΥΚΛΟΠΟ´ΔΕΣ, *Calcei circulis ferreis in soleis muniti*, quibus nives montium calcare licet. Theophanes an.1. Leonis Isauri: λαβὼν δὲ ὁ Σπαθάριος πεντήκοντα Ἀλανοὺς, ϗ̀ ὑπερβὰς μετὰ κυκλοπόδων Μαίου μηνὸς τὰς χιόνας τ̃ Καυκασίων, εὗρεν αὐτοὺς, &c. Ubi Miscella: *transivit cum Cyclopedibus mense Maio Caucasios montes*, *&c.*

ΚΥ´ΚΛΟΣ, *Cyclus*, annorum quindecim, quot constat Indictionum periodus, revolutio, ut est apud Cujacium lib. 6. Observ. cap. 6. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Κύκλος, σφαῖρα, ἐνιαυτὸς, κόσμος. Adde Auctorem Etymologici in Ἐγκύκλιος. Justinianus in Nov.149. cap.1. μέχρι τ̃ ὀκτάδας ἐπινεμήσεως ϗ̀ αὐτοῦ τ̃ ἐνεςῶτος κύκλου. In Edicto 13. cap. 15. μέχρι τ̃ δευτέρας ἐπινεμήσεως τ̃ παρῳχηκότος κύκλου. Concil. Constantinopolit. III. Act. 13. pag.947. πρὸ πεντήκοντα ἐξ χρόνων, κτ̀ τὴν ιδ' ἐπινέμησιν τ̃ παρελθόντος κύκλου. Evagrius lib.2. cap.12. ἀνὰ τὴν ἑνδεκάτην ἐπινέμησιν τ̃ κύκλου. Lib.3. cap.33. ἀνὰ τ̃ Δῖον μῆνα τ̃ ἑκτ̃ ἐπινεμήσεως τ̃ τωνικάδε κύκλου. Lib.4. cap.29. ἐν τ̃ περιόδοις τ̃ κύκλων τ̃ καλουμένων ἐπινεμήσεων. Et infrà: ὅτε δὲ ἐν ταῦτα ἔγραφον, ὄγδοον ϗ̀ πεντηκοςὸν τ̃ ἡλικίας ἄγων ἔτος, οὐ πρόσω τούτων δύο χρόνων, ἤδη τετράκις ἐπισκήψαντος τ̃ πάθους ἀνὰ τὴν Ἀντιόχου, ἐπεὶ τέταρτος ἀπ' ἀρχῆς διῆλθε κύκλος. Ubi Valesius, *quatuor siquidem Indictionum Circuli ab exordio hujus mali prætetierunt.* Libellus Monachor. Apameensium in Synodo Hierosol. ἐσιγήσαμεν ἐν τοὺς φθάσαντας κύκλους διναςείᾳ τ̃ τότε κρατούντων. Ubi vetus Interpres: *Siluimus superioribus annis*, &c.

Κύκλος σεληνιακὸς, *Cyclus Lunaris*. Astronomiæ Canones Persici MSS. εἰ μὴ ἡ διὰ τῆς ιθ'. Ῥωμαϊκῶν ἐτῶν, οὓς σεληνιακοὺς κύκλους καλοῦμεν.

Κύκλος, *Circulus multa lumina continens*, quem *Coronam* Scriptores Latini vocant, uti docuimus in Gloss. med. Lat. Continuator Theophanis lib. 4. n. 45. καὶ ὁ εἰς φωλαγωγίαν κατασκευασθεὶς αὐτῷ κύκλος, ὅπερ φασὶ πολυκάνδηλον.

ΚΥΚΛΟΥ͂Ν, vox Liturgica, de Sacerdotibus qui inter sacra Officia sacram mensam thurificando circumeunt: κύκλῳ τὴν ἱερὰν θυμιᾶν τράπεζαν, apud Symeonem Thessalon. lib. de Templo pag. 222. Euchologium de Ordinatione Diaconi: καὶ εἰσάγουσιν αὐτὸν εἰς ἅγιον βῆμα, κυκλοῦντες τὴν ἁγίαν τράπεζαν τρὶς, ψάλλοντες, &c. Ita in Ordinatione Presbyteri p. 292. & alibi pag. 297. 327. 370. 708. Synesius in Catastasi: βαδιοῦμαι πρῶτον ἐπὶ τὸν νεὼν τοῦ Θεοῦ, κυκλώσομαι τὸ θυσιαστήριον, δάκρυσι βρέξω τὸ τιμαλφέστατον ἔδαφος, &c. Symeon Thessalonicensis de Sacrament. seu de Sacris Ordinat. cap. 4. pag. 136. τρὶς μὲν κυκλοῦσιν διὰ τὴν τιμὴν τῆς Τριάδος, &c. Quam vocem idem explicat: τοῦ ἀρχιδιακόνου καὶ λοιπῶν ἄλλων προηγουμένων κυκλεῖται, καὶ χορείαν ποιεῖ περὶ τὴν ἁγίαν τράπεζαν, σώζων καὶ αὐτὸς χορείαν ἀγγέλων καὶ ἱερέων. Adde cap. 5. p. 143. cap. 7. pag. 159. De hoc ritu consulendi Franc. Hallerius lib. de Sacris Ordinationibus, & Goarus ad Euchologium.

ΚΥΚΛΟΦΟΙΝΙ´ΚΙΑ, *Palmulæ circum palmam enascentes*. Achmes Onirocrit. cap. 256. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι φοίνικα μακρὸν ἐθεώρει, ἔχοντα μικρὰ κυκλοφοινίκια δένδρα, εὑρήσει εὐσχημονεστάτην γυναῖκα μετὰ τῆς φαμιλίας αὐτῆς.

ΚΥΚΥ´ΔΙ, *Galla*, *Fructus quercus*, Κηκίς. Agapius in Geoponico cap. 105. βάλε μίαν οὐγγίαν καλακάνθι, δύο κομμίδι, καὶ τρεῖς ἢ τέσσαρεις κυκύδι, &c.

ΚΥΚΩΛΑΙ´Σ, Dacis, *Solanum somniferum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 655.

ΚΥ´ΛΑΣ, *Piscis genus*. Scholiastes Oppiani lib. 3. v. 399. λάειμον, τὸ λεγόμενον κύλας, εἶδος ἰχθύος.

ΚΥΛΙΝΔΡΩΤΟΙ´ dicuntur ναοὶ, seu Templa quæ in Cylindri speciem supernè interius camerantur. Joan. Phocas in Descript. T. S. num. 14. ὁ δὲ τοιοῦτος ναὸς ἐστὶ παμμέγας, κυλινδρωτὸν ἔχων τὴν ὀροφήν. num. 15. ὁ δὲ τοιοῦτος ναὸς ἐστὶν ὁ πᾶς θολωτὸς, ἐπιμήκης, κυλινδρωτός. Num. 18. μέσον δὲ ταύτης ἵσταται ὁ ναὸς κυλινδρωτὴν καὶ οὗτος ἔχων τὴν ὀροφήν. Denique num. 35. καὶ ναὸς μέσον αὐτοῦ ἐγχώριγος τετμημένος ἵδρυται ἐν κυλινδρωτοῖς θόλοις ἐπικαθήμενος. Vide Allatium de Recentior. Græcor. Templis p. 160.

ΚΥ´ΛΙΣΜΑ, unus è 19. tonis Musicæ Græcanicæ. Vide in φωνή.

ΚΥΛΙ´ΣΤΡΑ. Synodus Trullana Can. 71. τοὺς διδασκομένους τοὺς πολιτικοὺς νόμους μὴ δεῖν τοῖς Ἑλληνικοῖς ἔθεσι κεχρῆσθαι, μή τε μὴν ἐπὶ θέατρον ἀνάγεσθαι, ἢ τὰς λεγομένας κυλίστρας ἐπιτελεῖν. Ubi Balsamon: Κυλίστραι δὲ ἐγίνοντο, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, μεταξὺ τῶν διδασκόντων τῶν μὲν γὰρ ἰδιουμένων τῶν δὲ τῶν μαθητῶν, τῶν δὲ ἑτέρωθεν ἀντιπίπτοντος αἱ κυλίστραι ἐπενοήθησαν, καὶ τὸ ἐκ τῆς τύχης ἀποτέλεσμα, ὡς τὸ σήμερον ἐν τῶν ἱπποδρομίαις χάειν τῶν καγκέλων.

ΚΥΛΛΩ´ΝΕΙΝ. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: ἵνα ἀποδείξῃ ἐκ τοῦ τόπου τὸ πνεῦμα (ἀκάθαρτον) πολλοὺς γὰρ ἐκύλλωσε. Suprà: ἄνθρωπός ἐστι παρ' αὐτοῖς, καὶ πάντας κυλοῖ καὶ μυκίζει, καθεξαίρετον τοὺς μοναχούς.

ΚΥ´ΜΑ, *Aqua*, *Unda*, *Fluctus*.

Κυμαλόπελλον, *Minor fluctus*. Glossæ Græcobarb. κυμάτιον τὸ ἐν τοῖς γείσοις, ἤγουν καὶ κυμαλόπελλον ὅπου τῶν εἰς τοὺς γείσους.

ΚΥΜΒΑΛΙΚΟΙ´ ναοὶ, *Ædes in Cymbali vel tympani speciem tecta*. Codinus in Descript. S. Sophiæ num. 147. εἶπον δὲ οἱ τεχνῖται· ἵνα γένηται ἐπίπεδος ὁ τροῦλλος, καὶ κυμβαλικὸς, καθὼς ἐστι νῦν. in Cod. MS. legitur καὶ τυμπανοειδές. Δικύμβαλον ἐν τρίτῳ νάρθηκι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, memorat VI. Synodus Act. 18. Ut τρικύμβαλον τοῦ Τζυκανιστηρίου, Anonymus Combefisianus in Porphyrog. num. 4. & alter Anonymus de S. Sophia, apud Allatium de Recentiorum Græcorum Templis pag. 166. ædes scilicet quæ duobus aut tribus tricliniis κυμβαλικῶς tectis constabant.

ΚΥ´ΜΒΗ; *Cymba*. Glossæ MSS. Reg. & Suidas: κύμβαι, πλοῖα περιφερῆ Ῥωμαίοις. Auctor Etymologici: Κυμβεῖον, εἶδος ποτηρίου, παραπλήσιον τῷ σχήματι πλοίῳ, ὃ καλεῖται κύμβη. Mox in Κύμβαλα. κύμβαι, πλοῖα περιφερῆ παρὰ Ῥωμαίοις. Eustathius ad Iliad. 5. κυμβαῖον ποτήριον, κυμβίον ἕτεροι γράφουσι, λέγοντες καὶ ὅτι ἔοικε κατὰ σχῆμα πλοίῳ καλουμένῳ κύμβῃ.

ΚΥ´ΜΗΤΟΣ, *Cubitus*, ex Ital. *Gomito*, inquit Meursius. Auctor Etymologici, in Κύβιτος. Ῥωμαῖοι τὸν ἀγκῶνα κύμητον λέγουσι. Prima editio malè ἔγκωμα præfert.

ΚΥΜΙΝΑ´ΤΟΝ. Vide in Θερμόν.

ΚΥ´ΜΠΑΛΟΝ, *Cymbalum*, Κύμβαλον.

ΚΥΜΠΩ´ΔΗΣ, pro κυμβώδης, *Curvus in modum Cymbæ*. Physiologus MS. de Natura animalium, ubi de Struthocamelo: ἡ κεφαλή του ὡς ὄχεντρα, ἡ ῥάχη του κυμπώδης.

ΚΥΝΑΓΧΙ´ΤΗΣ, *Abrotonum*, apud Interpol. Dioscor. c. 434.

ΚΥΝΑ´ΝΤΗ. Vide in Φύκχα.

ΚΥ´ΝΑΣΤΡΟΝ, *Canicula*, Σείριος, Ἀστροκύων. Apud Scholiastem Oppiani lib. 5. Halieut. & Eustathium ad ζ. Iliad. Lexicon MS. Ἔρανος τῆς λέξεων· ἀστέρι ὀπωρινῷ, ἤγουν τῷ κυνάστρῳ. Vide Philipp. Cæsium in Cœlo Astronomico.

ΚΥΝΗΓΟΙ´, *Arenarij*, οἷς ἡ μάχη πρὸς τὰ θηρία, ut est in Epistola S. Basilij ad Julianum Imp. edita à Cotelerio. Scholiastes Basilic. ad lib. 21. pag. 559. κυνηγοὺς γὰρ τοὺς θηριομάχους νόησον. Adde pag. 516. Glossæ Basilic. κυνηγοὺς καλῶ ἐν τῷ νόμῳ τοὺς θηριομάχους. Zonaras ad Can. 130. Synodi Carthagin. ὁμοίως καὶ οἱ θηριομάχοι, οἳ καὶ κυνηγοὶ ὀνομάζονται. κυνηγοὶ ἢ μῖμοι, in Nov. 115. Justin. cap. 3. §. 10. Vide lib. 35. Basilic. tit. 11. §. 5. & Harmenopulum lib. 1. tit. 6. §. 26. lib. 5. tit. 6. §. 2. tit. 9. §. 46.

Κυνήγιον, & Κυνηγέσιον, *Amphitheatrum*, τῶν θηρίων θέαι καὶ ἀναιρέσεις, in Nov. 105. Justin. cap. 1. Clemens lib. 8. Constit. Apostol. lib. 8. cap. 32. θεατρομανία ἔστις πρόσκειται, ἢ κυνηγίοις, ἢ ἱπποδρομίοις, ἢ ἀγῶσιν, &c. Synodus Trullana Can. 51. ἔστα γε μὴν καὶ τὰ τῶν κυνηγίων θεώρια, καὶ τὰς ἐπὶ σκηνῶν ὀρχήσεις ἐπιτελεῖσθαι. Epistola Ecclesiæ Smyrnensis de Martyrio S. Polycarpi: ταῦτα λέγοντες, ἐπεβόων καὶ ἠρώτων τὸν Ἀσιάρχην, Φίλιππον, ἵνα ἐπαφῇ τῷ Πολυκάρπῳ τὸν λέοντα· ὁ δὲ Φίλιππος ἔφη, μὴ εἶναι ἐξὸν αὐτῷ, ἐπεὶ ἐπληρώσει τὰ κυνηγήσια. Theophanes an. 10. Anastasij τῷ αὐτῷ ἔτει Ἀναστάσιος ἀνέστειλεν τὸ Χρυσάργυρον, καὶ τὰ κυνήγια, &c. Vide eundem an. 16. Mauricij, & an. 17. Heraclij pag. 268. ubi pro parco, uti vocamus, sumitur, lib. 19. Basilic. tit. 10. cap. 1. Basilium Seleuciensem lib. 1. de Vita S. Theclæ pag. 82. 92. Harmenopul. lib. 4. tit. 2. §. 19. & à nobis notata in Constantinopoli Christiana, lib. 2. sect. 2. n. 2. 3. ubi de Amphiteatro egimus.

Θεατροκυνήγιον, unum è septem spectaculis quæ populo exhibebantur à Consulibus, ut est in Nov. 105. Justiniani cap. 1. καὶ τρίτην (πρόοδον) τὴν τῶν καλουμένων Θεατροκυνηγίων, οὐ δὶς, ἀλλὰ προσάπαξ τελεσθησομένην. *Venationem theatricam*, vertunt quidam: verùm existimem hîc intelligi *Theatrum & Cynegium*

Cynegium in hoc processu simul exhibita. Infrà: τὸ γδ μίαν μετὰ ἄλλην μάππαν προσεφεύρισκεν, δύο δὲ συνάπλειν τὰ καλύμματα δύο θεατροκυνηγέσια.

Κυνήγι, *Præda*, ἄγρα, in Corona pretiosa. Observat Salmasius ad Plinium pag. 946. Græcos κυνηγέσιον usurpasse pro ferina venando capta.

ΚΥΝΗΤΙΝΑΣ ὌΡΝΙΣ, *Avis quæ venatur cum canibus*, apud Nicetam in Alexio lib. 3. num. 4. ubi Cod. Barbarogr. ἱεράκιον præfert. ἡ δ' αὐτὴ καὶ δοράν χρυσόπαστον ἐγχείριον ἔχουσα διεσχισμένην ἐς δάκτυλον κυνητίναν εἶχεν ὄρνιθα.

ΚΥΝΟΓΛΩΣΣΑ, Prophetis, *Narcissus*, apud Apul. c. 55.

ΚΥΝΟΖΕΜΑΤΙΤΙΣ, *Coniza major*, apud Interpol. Dioscor. cap. 541.

ΚΥΝΟΚΑΡΔΑΜΟΝ, *Nasturtium*, apud Interpol. Dioscor. c. 373. & Apul. cap. 20.

ΚΥΝΟΘΗΡΕΣ, *Qui cum canibus venantur*. Interpolator Dioscorid. cap. 661. de Aconito: τούτου γένη εἰσὶ τρία, ἓν μὲν ᾧ οἱ κυνόθηρες χρῶνται, τοῖς δὲ ἄλλοις οἱ ἰατροί. Consule Grammaticos.

ΚΥΝΟΚΑΥΜΑ, *Æstus caniculæ*. Eustathius: δῆλον δὲ ὅτι τοῦ τοιούτου κυνὸς ἐπιτέλλοντος πολλοὶ γίνονται καύσωνες, διὸ καὶ κυνοκαύματα ἡ πολλὴ ὁμιλία τούτους φασί.

ΚΥΝΟΚΤΟΝΟΣ, *Brassica canina*, *Apocynon*, apud Interpol. Dioscor. c. 663.

ΚΥΝΟΜΟΡΦΟΣ, *Crocus*, Interpolat. Dioscoridis cap. 25.

ΚΥΝΟΠΟΤΑΜΟΣ, *Fiber*, apud Achmetem. ἔρεον κυνοποτάμου, *Fibrina lana*.

ΚΥΝΟΧΑΛΗ, *Sanguinaria*, *Polygonon mas*, apud Interpol. Dioscor. cap. 586. & Apul. cap. 18.

ΚΥΝΟΧΟΡΟΣ, & Κυνόσβατος, ἡ κάππαρις, in Glossis Iatricis MSS. Neophyti. *Rubus canis*, *Cynosbatus*, de quo Ruellius.

ΚΥΝΟΧΩΡΙΤΑΙ dicti Laodicenses Pauliciani, apud Cedrenum pag. 433.

ΚΥΝΤΑΝΟΣ. Vide supra in Κόνταξ.

ΚΥΟΝΟΣ φρίκη, Ægyptiis, *Seseli Æthiopicum*, apud Interpolat. Dioscor. c. 466.

ΚΥΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΣ υἱός, *Filius posthumus*: qui in utero est, ὁ μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς τικτόμενος, ἢ ἐν ζωῇ αὐτοῦ μετὰ τὸ γενέσθαι διαθήκην. Glossæ Basilic.

ΚΥΠΡΙΑΝΑ, Festum in honorem S. Cypriani à Carthaginensibus institutum, cui Templum insigne ad maris littus erexerant. Id porro nominis nautæ deinceps dedêre tempestati quæ ea tempestate cooriri solet. Procopius lib. 1. Vandalic. cap. 21. Κυπριανὸν, ἅγιον ἄνδρα, μάλιστα πάντων οἱ Καρχηδόνιοι σέβονται· καὶ αὐτῷ νεών τινα λόγου πολλοῦ ἄξιον πρὸ τῆς πόλεως ἱδρυσάμενοι, παρὰ τὴν τῆς θαλάσσης ἠϊόνα, τά τε ἄλλα ἐξοσιοῦνται, καὶ ἄγουσιν ἐνιαύσιον ἑορτὴν, ἣν Κυπριανὰ καλοῦσι· καὶ ἀπ' αὐτοῦ τὸν χειμῶνα οἱ ναῦται, οὗπερ ἐγὼ ἀρτίως ἐμνήσθην, ὁμωνύμως τῇ πανηγύρει προσαγορεύειν εἰώθασιν. Ab eo acceperunt quæ in hanc rem habent Evagrius lib. 4. cap. 16. & Nicephorus Call. lib. 16. cap. 12.

ΚΥΠΡΙΝΟΣ, *Piscis species*, apud Demetrium Constantinopolit. in Hieracosophio pag. 11.

ΚΥΠΡΙΟΝ, Mensuræ vel vasis species, fortè ex ære Cyprio confecta. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: τῇ ἐπαύριον παραγίνονται μακρόθεν τινες φέροντες αὐτῷ ἀλεύρου κυπρία λ'.

ΚΥΡ, Κύρης, Κῦρις, Κυρὰς, pro Κύριος, *Dominus*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Κύριος, ὁ ἐξουσίας ἢ ὁ ἐν ἀξιώματι ὑπάρχων. κῦρ Κωνσταντῖνος, apud Anonymum Combefisianum in Porphyrog. num. 4. κῦρ Λέων, apud eundem Porphyrog. in Basilio num. 100. Edit. Combef. κῦρ Ἀλέξιος, in Pacto Boëmundi apud Annam Comnenam lib. 13. pag. 407. qui paulò supra κυρὰς dicitur. Typicum S. Sabæ cap. 7. ἅπερ ἔχει τὸ μηναῖον ἐν μνήμῃ ἁγίου τινὸς κανόνας διαφόρων ποιητῶν, εἰ μέν ἐστι κανὼν ὁ τοῦ κῦρ Κοσμᾶ, προκρίνεται· αἱ δὲ τοῦ κῦρ Ἰωάννου, &c. Mox, κῦρ Θεοφάνους, κῦρ Ἰωσὴφ, &c.

Κύρης, non semel apud Constantinum de Adm. Imp. cap. 32. ὁ δὲ βασιλεὺς ὁ κύρης Ῥωμανὸς, &c. Ita pag. 153. 154. 162. 178.

Κῦρις. Concil. Calchedonense Act. 10. κῦρις Εὐσέβιος λέγει, &c. Et alibi non semel. S. Ephræm in Actis S. Abramij num. 36. εἶπεν ἡ κύρη, Ἀνάστα, κῦρι, ἀνελθόντες καλυνδήσωμεν. Ita num. 37. Gregorius in Vita Basilij Junior. num. 54. οὗτος ἂν εἴπε πρὸς τὸν ῥηθέντα κῦριν Κωνσταντῖνον. Apud Theophanem an. 24. & 34. Copronymi, & an. 2. Constantini filij Irenes, ὁ κῦρις Βουλγαρίας. Irene Ducæna Imperatrix in Typico MS. Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap. 1. ὁ μὲν γὰρ κράτιστός μου βασιλεὺς κύρις Ἀλέξιος ὁ Κομνηνὸς, &c. Occurrit passim, apud Dorotheum Doctr. 2. Joan. Moschum in Limon. cap. 26. 30. 73. &c. Eustathium in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 66. in Vita S. Nili Junioris pag. 63. in Apophthegmat. Patrum in Moyse num. 4. in Actis S. Maximi Confess. pag. 30. 31. 37. 39. apud Theorianum in Legatione, Continuator. Theophanis lib. 2. num. 20. Anonymum Combefisian. in Leone Philosopho num. 5. Annam Comnenam pag. 488. in Vita MS. S. Euphrosynes, ubi ita indigitantur Monachi, ut apud Latinos *Domni*, in Chronico Veneto-Byzant. an. 1410. &c. Observo præterea ex Grammatica Portij, κύρις, habere in plurali κυροῦδες.

Κῦρις, vel κύριος μέγας, appellatus Dux Athenarum ex Gente Francica, non quòd Magnus fuerit & compellaretur Primicerius, uti vult Gregoras, sed quòd cæteros Francos dominationis amplitudine præcelleret, ab iis *le Grand Sire* vulgò appellaretur, uti monuimus in Hist. nostra Franco Byzantina lib. 5. num. 40. Nicephorus Gregoras lib. 7. pag. 175. Edit. Genev. ὁ τήν τε τῶν Ἀθηνῶν καὶ Θηβῶν διέπων ἀρχὴν, καὶ τὴν χώραν ἐκείνην ἔχων ἅπασαν, ὃς δὴ καὶ Μέγας μὲν, ὡς ἀνωτέρω εἰρήκειμεν, ἐπωνόμαστο Πριμμικήριος, τῆς δὲ λέξεως ὑπὸ τοῦ δήμου διαφθαρείσης, Μέγας ἐλέγετο κύριος. Ita etiam non semel Μέγας κύριος indigitatur à Pachymere lib. 4. cap. 31. & alibi. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Καὶ θέλω να ἀφηγηθῶ περὶ τὸν Μέγαν κύριν,
> Ὅπου ἦτον Δοῦκας Ἀθηνῶν, καλὸς αὐθέντης ἦτον.

Rursum, de Odone Campaniensi:

> Ἐκεῖνος δὲ ὡς εὐγενὴς καὶ Ῥῆγας ὅπου ἦτον,
> Τοῦ αἴδοκεν διὰ χάρις μα τοὺς ἀφεντὲς τὸ μαντζέ,
> Μέγαν κύριν τὸν ἔλεγαν, οὕτως τὸν ὠνομάζουν,
> Ἐκεῖνον ὅπου αὐθέντευεν ἐτότε τὴν Ἀθήνα.

Infrà:

> Τόταις ὁ τὴν Ἀθήναν Μέγαν κύριν τὸν ἔλεγαν.

Alio loco:

> Ἐκείνη δὲ ἀρχόντισσα ἀδελφοὶ εὑρίσκαιτων
> Τοῦ Μισὲρ Γουλιάμου αἰκῆνου τῶν Ἀθηνῶν τοῦ Δοῦκη,
> Μέγαν κύριν τὸν ἔλεγαν ὄνομα τῶν Αἰληνῶν.

Μεγαλοκυράτος, Dignitas μεγάλου κυρίου, seu potiùs *Ducatus Athenarum*. Idem Anonymus:

> Ὁ Κόντος Οὖγγος ντε Πριὲν, ἀφ' ὧτου εὐλογέθην,
> Τὴν Δούκενα τῶν Ἀθηνῶν, τὸν τόπον ὅλον ἐπῆρεν,
> Τὴν αὐθεντία δὲ ὅλοι τοῦ μεγαλοκυράτου.

Mox:

> Τὴν αὐθεντίαν ἔλαβεν τοῦ μεγάλου κυράτου.

Infrà, de Catelanis:

> Καὶ μετεκεῖνο ἐκέρδισαν τὸ μεγαλοκυράτον.

Κυρός. Basilius in Grammat. πόσα σημαίνει Κῦρος; δύο, τὸ ἐπὶ τῆς ἐξουσίας, καὶ τὸ κύριον ὄνομα, ὡς τὸ, Κῦρος μετὰ τῆς πλάνης εἴληφε, Κύρου Μακαρίου. Κυρὸς Βουλγαρίας

ρίας, apud Theophanem an.33. Copronymi. In pacto Boëmundi cum Alexio Imp. apud Annam lib.13. pag.407. κυρὸς Ἀλέξιος Κομνηνός. Mox: σέ τε τὸν αὐτοκράτορα Ῥωμαίων κῦρ Ἀλέξιον. Ita pag. 414. κυρὸς Μιχαήλ. Occurrit passim.

Κυρὰ, *Domina*, Κυρία, Δέσποινα. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 848. στιχάδος, ἤτοι ἄνθος πρασινοειδὲς, ὅπερ τινὲς λέγουσιν αὐτὰ τὰ δάκρυα τῆς κυρᾶς. Chronicon Constantinopolit. ὠνόμασαν δὲ ταύτην τὸ κενὸν συνοικέσιον ποιήσαντες, Κυρὰν τῆς ἀνατολῆς. Notum verò uxores à maritis κυρίας appellatas. Nov. Justiniani 74. cap.4. καὶ ὅτι κυρίαν ἐκάλει τὴν συνοικοῦσαν ὁ ἀνήρ. Epictetus in Enchiridio: αἱ γυναῖκες εὐθὺς ἀπὸ ιδ'. ἐτῶν ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν Κυρίαι καλοῦνται. Quinetiam, ut *Dominæ* & *Domicellæ* apud Latinos, ita apud Græcos appellatæ Sanctimoniales. Κυρίαι ἀδελφαὶ, in Vita S.Eupraxiæ Virg. n.23.28.& alibi. Vide Gloss.med.Lat. in *Domna*.

Κυράδες, *Dominæ*, in Plurali, neque enim placet Meursij sententia, qui Κυρὰς *Dominas*, Κυράδες verò *Domicellas* appellatas censet. Nam Κυράδες, est Pluralis Κυρὰ, ut Μάνα, μανάδες, &c. Ptochoprodromus MS. ex Cod. Reg.

Κυράδες, χειρομάχησες, καλοκοδέσποινα μου.

Mox:

Καὶ ὡς εἶνε καλοκιδέσποινες ὀκαπόσες κυράδες.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἀπάντες ἐδιέβησαν να ἴδου ταύταις κυράδες,
Που ἦσαν μὲ τὴν Μπριγγίπησσαν ὅλλαι εἰς τὸ παλάτη.

Rursum:

Ἐκεῖ κυρὰν τὴν Μπριγγίπησσαν μὲ ὅλλαις τὰς κυράδαις.

Κυράτζα, *Hera*, *Domina*, sic pueri *Mammas* vocant, ut Auctor est Allatius de Opinat. Græcor. num. 5. Κυαράτζα, scribit Hieronymus Germanus.

Κυροῦλα, *Avia*, Μάμμη, Portio.

Κυριτζευτάζειν, *Dominari*. Historia Apollonij Tyrij:

Εἰς μίον τὸν κυριτζεύτασε, καὶ ὀμπρὸς γονατίζει.

ΚΥΡΑΝΙ'Σ, Κυρανίδες βίβλοι, *Libri collectionum*. Vide Salmasium in Præfat. ad Plinium, ubi observat ita inscribi Librum Collectaneorum περὶ φυσικῶν δυνάμεων, Anonymi nescio cujus Græculi.

ΚΥ'ΡΒΗ, *Tabula*, *Mensa*, Κύρβις. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.MS.

Ἀφ' οὗ πιασμὸς δὲ γέγονε, καὶ ἀναστροπὴ στὰς κύρβας.
Καὶ πάντες ταῖς ἐχόρτασαν, κανεὶς οὐ κέρδιζέν τας.

ΚΥΡΙ'Α, *Dominium*. Constantinus de Adm. Imp. καθιστᾷ βασιλεὺς ἐπὶ θρόνου, καὶ κυρίαν τοῦ παντὸς δίδωσιν αὐτοῖς.

ΚΥΡΙ'ΑΙ ἡμέραι, *Dies fatales*, ἐμπρόθεσμοι ἡμέραι, quibus licet legibus uti, quomodo hanc vocem interpretatur Scholiastes ad Eclog. Basilic. 58. tit.11. & opponuntur ἄπρακτοι, & ἀργαὶ, *Dies feriati*, in Basil. Vide Cujac. lib.18. Obs. cap.38.

ΚΥΡΙΑΚΗ', *Dominica*, *Dies Dominicus*, qui primus est Hebdomadis apud Latinos, apud Græcos verò recentiores postremus. Nam cùm Latini Hebdomadem à Dominica nominent, verbi gratiâ *Hebdomadem Passionis*, à præcedenti Dominica, quæ *Passionis* dicitur, Græci contrà Hebdomadem à subsequenti Dominica indigitant: exceptis Hebdomadibus quæ à Paschate ad Pentecosten excurrunt, quæ à prima & præcedente, non à subsequente nominantur, uti pluribus observatum ab Allatio in libro de Dominicis & Hebdomadibus Græcorum, & nos etiam attigimus in Gloss. med. Latin. in V. *Dominica*. S. Athanasius de Sabbato pag.967. τέλους ἦν τῆς προτέρας κτίσεως τὸ σάββατον· ἀρχὴ δὲ τῆς δευτέρας ἡ Κυριακὴ, ἐν ᾗ τὴν παλαιὰν ἀνενεώσατο καὶ ἀνεκαίνισεν, ὥσπερ οὖν ἐνετείλατο φυλάττειν πρότερον τοῦ σαββάτου τὴν ἡμέραν, μνήμην οὖσαν τοῦ τέλους τῶν προτέρων, οὕτως τὴν Κυριακὴν τιμῶμεν μνήμην οὖσαν ἀρχῆς δευτέρας ἀνακτίσεως. Idem in Homil. de Semente: μετέθηκε δὲ ὁ κύριος τὴν τοῦ σαββάτου ἡμέραν εἰς Κυριακήν. Theophylactus ad cap.18. Lucæ: μίαν τῶν σαββάτων τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος τὴν παρ' ἡμῖν Κυριακὴν ἐκάλουν. Nomocanon Coteleriauus n.416. ἡ μὲν ἁγία Κυριακὴ ἔνι πρώτη τῶν ἡμερῶν, τρεῖς ἀρχὰς ἔχουσα· ἀρχὴν, γέννησιν Χριστοῦ, Εὐαγγελίσεως τῆς αὐτοῦ ὑπεράγνου Μητρὸς, Ἀνάστασις, καὶ ἀρχὴν κοσμοποιΐας· διὰ τοῦτο καὶ τιμῶμεν· πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, οὐκ ἐλέγετο Κυριακὴ, ἀλλὰ πρώτη ἡμέρα· μετὰ δὲ Ἀναστάσεως, Κυριακὴ, κυρία πᾶσα τῶν ἡμερῶν καὶ ἑορτῶν ἐκλήθη. Phavorinus: Κυριακή ἐστι σύμβολον ἀρχῆς καὶ τελειώσεως τῆς τοῦ κυρίου προνοίας, διὸ καὶ πρώτη καὶ μονὰς, καὶ ὀγδοὰς, ἐστὶ ἡ ἀπὸ ἐκτης τρίτη, ἥτις ἐστὶν ἀναστάσιμος τοῦ πρώτου φωτὸς καὶ λάμψις ἀκτῖνος τοῦ ἡλίου τῆς δικαιοσύνης ἡμέρα κυρίου. Κυριακὴ ἀρχὴν λαμβάνουσα, καὶ τέλος μὴ ἔχουσα, διὰ τὸ ἐν αὐτῇ βασιλεῦον νοερὸν, καὶ ἅγιον φῶς τοῦ Χριστοῦ, καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ θετοὺς ἀστέρας τοὺς ἐν ἡμέρᾳ συμβασιλεύσαντας τῷ Χριστῷ τῷ ἡλίῳ τῆς δικαιοσύνης εἰς ἀπεράντους αἰῶνας. Scribit Nilus Monachus lib.3. Epist.132. quòd τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ ἑστῶτες εὐχόμεθα, τὸ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος στάσιμον ἐκτυποῦντες· ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις ἡμέραις τὰ γόνατα κλίνομεν, τὴν διὰ τῆς ἁμαρτίας πτῶσιν δηλοῦντες τοῦ ἀνθρωπείου γένους, &c. Sozomenus lib.1. cap.8. de Constantino M. τὴν δὲ Κυριακὴν καλουμένην ἡμέραν, ἣν Ἑβραῖοι πρώτην τῆς ἑβδομάδος ὀνομάζουσιν, Ἕλληνες δὲ ἡλίῳ ἀνατιθέασι, καὶ τὴν πρὸ τῆς ἑβδόμης, ἐνομοθέτησε δικαστηρίων καὶ τῶν ἄλλων πραγμάτων σχολὴν ἄγειν πάντας. Chronicon Alexandrinum an.10. Leonis M. αὐτὸς θειότατος Βασιλεὺς τὰς Κυριακὰς ἀπράκτους ἐκέλευσε γενέσθαι, ἐκφωνήσας περὶ τούτου θεῖον αὐτοῦ νόμον, ἵνα μὴ αὐλὸς, ἢ κιθάρα, ἢ ἄλλο τι μουσικὸν λέγει ἐν Κυριακῇ, ἀλλὰ πάντα ἀργεῖν. Ita etiam Theodorus Lector Ecl. 1. sed de hac voce multa congessere Viri docti, atque in iis Brissonius ad L. *Dominico*, Allatius in supra laudato tractatu, Henricus Valesius ad Eusebium de Laudib. Constantini, & alij.

Κυριακὴ μεγάλη, *Dies Dominicus Sacræ Resurrectionis*, *Paschalis*. Suidas: Κυριακὴ μεγάλη, περὶ τῆς τριημέρου ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Sic apud Codinum de Offic.cap.14.num.1. & alios non semel. Martyrium S.Anastasij Persæ MS. καὶ τὴν σεβάσμιον τῆς Χριστοῦ ἀναστάσεως ἑορτὴν, ἡ κυριακὴ γάρ ἐστιν πρώτη πασῶν καὶ μεγίστη. Vita MS. S. Theodosij Cœnobiarchæ: ἑορτὴ ἐστιν, καὶ ἑορτῶν ἡ πρώτη καὶ κυρία, αὐτὸ φημὶ τὸ Πάσχα. Vita MS. Sanct. Daniëlis Stylitæ: ἡμέρα μὲν ἐστιν κυρία τῶν ἡμερῶν.

Κυριακὴ Λαμπρὰ, *Dies Paschatis*, Gregorius Nazianzenus Orat.19. τὸ ἅγιον πάσχα καὶ περιβόητον, ἡ βασίλισσα τῶν ἡμερῶν ἡμέρα, καὶ ἡ λαμπρὰ νὺξ λύουσα τὸ σκότος τῆς ἁμαρτίας, καθ' ἣν ἡμεῖς ὑπὸ πλουσίῳ φωτὶ τὴν σωτήριαν ἡμῶν αὐτῶν ἑορτάζομεν. Pentecostarium: αὐτὴ ἡ κλητὴ ἐστὶ ἁγία ἡμέρα, ἡ μία τῶν σαββάτων, ἡ βασιλὶς καὶ κυρία, ἑορτῶν ἑορτὴ, καὶ πανήγυρίς ἐστι πανηγύρεων, ἐν ᾗ εὐλογοῦμεν Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Nomocanon Cotelerianus num.411. ἀλλὰ καὶ πολὺ ἁμάρτητον ἂν ἐνῇ, κἂν αὐτὴν τὴν λαμπρὰν κυριακὴν κοινωνείτω. Adde cap. 462.509. ἡ λαμπρὰ κυριακὴ τοῦ Πάσχα, apud Philotheum Patr. Constantinopol. in Ordine Sacri Ministerij pag.11. Isaacius Argyrus in Computo cap.15. ἀπ' αὐτῆς τῆς λαμπρᾶς Κυριακῆς, μέχρι καὶ τῆς τρίτης τοῦ Μαΐου. Ita etiam in Astronomia Persica MS. Pachymeres lib.4. cap.3. κατὰ τὸ ὀρθρινὸν τῆς λαμπρᾶς καὶ μεγάλης κυριακῆς. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect.12. cap.11. καὶ μετὰ τὴν λαμπρὰν Κυριακὴν, &c. Λαμπρὰ ἑορτὴ, apud Nilum Monachum lib.3. Epist. 103. τὸν Χριστιανὸν ἄνθρωπον καὶ φιλοσοφίας καὶ γνώσεως ἐφαψάμενον

ἐφαψάμενον κρείττονος, οὐ χρὴ παραλιπεῖν μῆνάς τε καὶ ἐνιαυτοὺς, καὶ ἑβδομάδας, καὶ οὕτως ἑορτάζειν, πάντα δὲ τὸν βίον ἑορτὴν τὴν λαμπρὰν ἄγειν, &c. Λαμπρὰ καὶ κυρία τῶν ἡμερῶν, apud Anonymum Homil. in Dominicam tertiam Jejun. Λαμπρότης τῆς πανηγύρεως, apud Sozomenum lib. 1. cap. 16. ubi de Festo Paschali. Nicolaus Patr. Constantinopolit. ad Anastasiam Hegumenum Montis Sina.

> Ἰδοὺ λοιπὸν ἐφέστηκεν ἡμέρα λαμπροφόρος,
> Ἡ τοῦ Χριστοῦ ἀνάστασις, πιστῶν ἡ εὐφροσύνη.

Vita S. Theodori Syceotæ MS. ποιήσας καὶ τὴν λαμπροφόρον, εἰσῆλθεν ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ. Apud Joannem Euchaitor. Metropol. pag. 72. ἡμέρα λαμπροφόρος. Κυριακὴ λαμπροφόρος, apud Anonymum in Homil. MS. in Dominic. S. Thomæ. Λαμπροκυριακὴ, apud Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 1. pag. 397. Λαμπρὰν hodie nudè vocant Græci hodierni. Vide Prolegomena ad Evangelistarium, & Agapium Cretensem in Geoponico cap. 137. Λαμπρίζειν, *Festum Paschatis celebrare*, Πασχάζειν. Κακολαμπρίζειν, Italis, *Mandare la mala Pascha*, apud Hieron. Germanum. Λαμπριναὶ ἡμέραι, *Dies Paschales*. Vide in hac voce.

Κυριακὴ τῆς χαρᾶς, *Dominica Exultationis, Lætitiæ*, Paschalis Dominica, in Vita Sancti Pachomij num. 94.

Κυριακὴ Καινὴ, eadem quæ Διακαινήσιμος, de qua pluribus egimus in hac voce. Synodus Trullana Can. 66. ἀπὸ τῆς ἁγίας ἀναστασίμου Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας, μέχρι τῆς καινῆς κυριακῆς, τὴν ὅλην ἑβδομάδα ἐν ταῖς ἁγίαις ἐκκλησίαις σχολάζειν ἀεὶ ἀπαραλείπτως τοὺς πιστοὺς, &c. Nominis rationem pluribus exquirit Anonymus in Homil. in Dominic. Thomæ MS. de Paschali Hebdomade: καὶ ὡς ἡμέραν μίαν πᾶσαν τὴν ἑβδομάδα διατελέσαντες, σήμερον αὐτὴν ἀνάστασιν ἐγκαινιζόμενοι, τὴν Καινὴν λεγομένην Κυριακὴν ἑορτῆς ὑπέρθασιν, ἔχοντες. Καινὴ δὲ λέγεται, ὅτι ἐν τῇ λαμπρᾷ κυριακῇ, καὶ ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως ἤρξατο τοῦ εἶναι, καὶ λέγεσθαι Κυριακή· ἐν ταύτῃ δὲ σήμερον κυριακῇ ἀρχὴν τῆς πανηγύρεως εἴληφε, ὥσπερ γὰρ πρῶτον γίνεται ναὸς ἱερὸς, καὶ οὕτως ἐγκαινίζεται, οὕτω καὶ ἡ κυριώνυμος ἡμέρα πρῶτον ἐγένετο τοῦτο ὅπερ ἐστὶ, καὶ οὕτως ἐνεκαινίσθη. Λέγεται δὲ καὶ ἄλλως Καινὴ κυριακὴ, διὰ τὸ ἐν ταύτῃ μέλλειν τὰ τῶν τεθνεώτων ἐγκαινίζεσθαι σώματα. ἔστι γὰρ ὀγδόη ὁμοῦ καὶ πρώτη ὀγδόη μὲν ἀπὸ τῆς ἐνδόξου Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, πρώτη δὲ τοῦ μετ' αὐτὴν τύπος οὖσα τοῦ μετὰ τὸν ἑβδοματικὸν τοῦτον αἰῶνα, &c. Extat Homilia S. Gregorij Nazianzeni εἰς τὴν καινὴν κυριακὴν, καὶ εἰς τὸ ἔαρ, καὶ εἰς τὸν μάρτυρα Μάμαντα.

Κυριακὴ νέα, dicitur in Concilio Constantinopolit. sub Mena Act. 5. pag. 232. ἐπειδήπερ κατὰ τὸ διελθὸν Πάσχα ἅγιον, τῇ Νέᾳ κυριακῇ, ἀνηλθόντος τοῦ κλήρου παντὸς, ὡς ἔθος ἐστὶν, εἰς προσηγορίαν τοῦ γινομένου ἡμῶν ἐπισκόπου. Infrà: τῇ Νέᾳ κυριακῇ τοῦ παρελθόντος ἁγίου Πάσχα. Rursum: ὅτε εἰς προσηγορίαν ἀνήλθομεν τῇ νέᾳ κυριακῇ τοῦ δευτέρου Πάσχα. Vita MS. Sancti Pauli Latrensis: Ἔθος τῷ μακαρίῳ τὴν μετὰ τὸ ἅγιον Πάσχα κυριακὴν, Νέαν αὐτὴν καλεῖν εἰώθαμεν, λαμπρότατα ἑορτάζειν. Vide Δευτερόπασχα in Πάσχα.

Sed præstat hoc loco Dominicarum omnium nomina ex Allatio breviter describere, (licèt id argumenti in Glossario med. Lat. sat fusè attigerimus) eâdem serie qua ea ille descripsit.

1. Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ, τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου, *Dominica tertia post Epiphaniam*. In qua Evangelium de Publicano & Pharisæo legitur.

2. Κυριακὴ τοῦ Ἀσώτου, *Dominica Septuagesimæ*. In qua Evangelium filij prodigi legitur.

3. Κυριακὴ τῆς Ἀποκρέω, *Dominica Sexagesimæ*. Vide in Ἀπόκρεω.

4. Κυριακὴ τῆς Τυροφάγου, *Dominica Quinquagesimæ*. Vide in Ἀπόκρεω.

5. Κυριακὴ πρώτη τῶν νηστειῶν, ἤτοι τῆς ὀρθοδοξίας, *Dominica Quadragesimæ*. Vide in Ὀρθοδοξία.

6. Κυριακὴ δευτέρα τῶν νηστειῶν, *Dominica secunda Quadragesimæ*.

7. Κυριακὴ Τρίτη τῶν νηστειῶν, *Dominica tertia Quadragesimæ*.

8. Κυριακὴ τετάρτη τῶν ἁγίων νηστειῶν, *Dominica quarta Quadragesimæ*.

9. Κυριακὴ πέμπτη τῶν ἁγίων νηστειῶν, *Dominica quinta Quadragesimæ, seu Passionis*.

10. Κυριακὴ τῶν Βαΐων, *Dominica Palmarum*. Vide in Βαΐον.

11. Κυριακὴ τοῦ Πάσχα, *Dominica Resurrectionis Christi*.

12. Κυριακὴ τοῦ Ἀντιπάσχα, ἤτοι τοῦ Θωμᾶ, *Dominica in Albis*. Laudatur in Indice MS. Codd. Gr. Bibliothecæ Vaticanæ, Gregorij Metropolitæ Corinthi Λόγος εἰς τὴν Ἑορτὴν τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀντιπάσχα, ἤγουν εἰς τὴν ψηλάφισιν τοῦ Θωμᾶ. Vide Ἀντίπασχα, & Acta Concilij Florentini pag. 392. Edit. Labbæi.

13. Κυριακὴ τρίτη ἀπὸ τοῦ Πάσχα, ἤτοι τῶν Μυροφόρων, *Dominica tertia post Pascha*.

14. Κυριακὴ τετάρτη τοῦ παραλύτου, *Dominica tertia post Pascha*.

15. Κυριακὴ πέμπτη τῆς Σαμαρείτιδος, *Dominica quarta post Pascha*.

16. Κυριακὴ ἕκτη ἀπὸ τοῦ Πάσχα, *Dominica Quinta post Pascha*.

17. Κυριακὴ ἑβδόμη ἀπὸ τοῦ Πάσχα, ἤτοι τῶν ἁγίων τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, *Dominica infra Octavam Ascensionis Domini*.

18. Κυριακὴ τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς, *Dominica Pentecostes*.

19. Κυριακὴ πρώτη μετὰ τὴν Πεντηκοστὴν, ἤτοι τῶν ἁγίων πάντων, ἤτοι τοῦ Ματθαίου, *Dominica prima post Pentecosten*. Vide in V. Εὐαγγέλιον.

20. Κυριακὴ δευτέρα τοῦ Ματθαίου περὶ τῆς διδασκαλίας Χριστοῦ, *Dominica secunda post Pentecosten*.

21. Κυριακὴ τρίτη τοῦ Ματθαίου, *Dominica tertia post Pentecosten*.

22. Κυριακὴ τετάρτη τοῦ Ματθαίου περὶ τοῦ Ἑκατοντάρχου, *Dominica quarta post Pentecosten*.

23. Κυριακὴ πέμπτη τοῦ Ματθαίου, περὶ τῶν δύο δαιμονιζομένων, *Dominica quinta post Pentecosten*.

24. Κυριακὴ ἕκτη τοῦ Ματθαίου, περὶ τοῦ Παραλυτικοῦ, *Dominica sexta post Pentecosten*.

25. Κυριακὴ ἑβδόμη τοῦ Ματθαίου, περὶ τῶν δύο τυφλῶν, *Dominica septima post Pentecosten*.

26. Κυριακὴ ὀγδόη τοῦ Ματθαίου, περὶ τῶν πέντε ἄρτων καὶ τῶν δύο ἰχθύων, *Dominica octava post Pentecosten*.

27. Κυριακὴ ἐννάτη τοῦ Ματθαίου, ἀπὸ τοῦ ἐν θαλάσσῃ περιπάτου, *Dominica nona post Pentecosten*.

28. Κυριακὴ δεκάτη τοῦ Ματθαίου, περὶ τοῦ σεληνιαζομένου, *Dominica decima post Pentecosten*.

29. Κυριακὴ ἑνδεκάτη τοῦ Ματθαίου, περὶ τῆς παραβολῆς τοῦ Βασιλέως, *Dominica undecima post Pentecosten*.

30. Κυριακὴ δωδεκάτη τοῦ Ματθαίου, περὶ τοῦ ἐπερωτήσαντος τὸν Ἰησοῦν πλουσίου, *Dominica duodecima post Pentecosten*.

31. Κυριακὴ δεκάτη τρίτη τοῦ Ματθαίου, περὶ τῆς παραβολῆς τοῦ ἀμπελῶνος, *Dominica decima tertia post Pentecosten.*

32. Κυριακὴ δεκάτη τετάρτη τοῦ Ματθαίου, περὶ τῶν κεκλημένων εἰς γάμον, *Dominica decima quarta post Pentecosten.*

33. Κυριακὴ δεκάτη πέμπτη τοῦ Ματθαίου, περὶ τοῦ ἐπερωτήσαντος τὸν Ἰησοῦν νομικοῦ, *Dominica decima quinta post Pentecosten.*

34. Κυριακὴ πρὸ τῆς ὑψώσεως, *Dominica decima sexta post Pentecosten.*

35. Κυριακὴ μετὰ τὴν ὕψωσιν, *Dominica decima septima post Pentecosten.*

36. Κυριακὴ πρώτη τοῦ Λουκᾶ, περὶ τῆς ἄγρας τῶν ἰχθύων, *Dominica decima octava post Pentecosten.*

37. Κυριακὴ δευτέρα τοῦ Λουκᾶ, *Dominica decima nona post Pentecosten.*

38. Κυριακὴ τρίτη τοῦ Λουκᾶ, περὶ τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας, *Dominica vigesima post Pentecosten.*

39. Κυριακὴ τετάρτη τοῦ Λουκᾶ, περὶ τῆς παραβολῆς τοῦ σπόρου, *Dominica vigesima prima post Pentecosten.*

40. Κυριακὴ πέμπτη τοῦ Λουκᾶ, περὶ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου, *Dominica vigesima secunda post Pentecosten.*

41. Κυριακὴ ἕκτη τοῦ Λουκᾶ, περὶ τοῦ ἔχοντος τὸν λεγεῶνα, *Dominica vigesima tertia post Pentecosten.*

42. Κυριακὴ ἑβδόμη τοῦ Λουκᾶ, περὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ ἀρχισυναγώγου καὶ τῆς αἱμορροούσης, *Dominica vigesima quarta post Pentecosten.*

43. Κυριακὴ ὀγδόη τοῦ Λουκᾶ, περὶ τοῦ ἐπερωτήσαντος τὸν κύριον νομικοῦ, *Dominica vigesima quinta post Pentecosten.*

44. Κυριακὴ ἐννάτη τοῦ Λουκᾶ, περὶ οὗ εὐφόρησεν ἡ χώρα πλουσίου, *Dominica vigesima sexta post Pentecosten.*

45. Κυριακὴ δεκάτη τοῦ Λουκᾶ, περὶ τῆς ἐχούσης πνεῦμα ἀσθενείας, *Dominica prima Adventus.*

46. Κυριακὴ ἑνδεκάτη τοῦ Λουκᾶ, περὶ τῶν κεκλημένων εἰς τὸ δεῖπνον, *Dominica secunda Adventus.*

47. Κυριακὴ δωδεκάτη τοῦ Λουκᾶ, περὶ τῶν δέκα λεπρῶν, *Dominica tertia Adventus.*

48. Κυριακὴ πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, *Dominica quarta Adventus.*

49. Κυριακὴ μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν, *Dominica infra Octavam Nativitatis.*

50. Κυριακὴ πρὸ τῶν φώτων, *Dominica infra Octavam Circumcisionis.*

51. Κυριακὴ μετὰ τὰ φῶτα, *Dominica infra Octavam Epiphaniæ, seu prima post Epiphaniam.*

52. Κυριακὴ δεκάτη πέμπτη τοῦ Λουκᾶ, περὶ τοῦ Ζακχαίου, *Dominica secunda post Epiphaniam.*

Κυριακοδρόμιον εὐαγγέλιον, in Indice Bibl. S.Trinitatis Insulæ Chalces, Codex Evangeliorum Dominicarum totius anni.

ΚΥΡΙΑΚΗ', idem quod Κυριακὸν, *Dominicum, Ecclesia*, de qua voce mox. Epistola Synodica Concilij Alexandrini: πῶς γὰρ ὅπου μήτε τόπος κυριακῆς, μήτε τις ἐκεῖ τῆς ἐκκλησίας, ἀλλὰ μήτε ὁ καιρὸς μυστηρίων ἦν.

Κυριακὸν, *Dominicum, Ecclesia*, κυριακὸς οἶκος, in Vita S.Nili Junior. pag.164. *Basilica Dominica* in Actis S.Saturnini & Socior. Concilium Ancyranum Can.15. περὶ τῶν διαφερόντων τῷ κυριακῷ, &c. Concilium Neocæsariense Can.5. Κατηχούμενος ἐὰν εἰσερχόμενος εἰς κυριακὸν, &c. Adde Can.13. Concilium Laodicenum Can.28. ὅτι οὐ δεῖ ἐν τοῖς κυριακοῖς, ἢ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, τὰς λεγομένας ἀγάπας ποιεῖν, &c. Eusebius in Orat. de Laudib. Constant. M. p.545. ἱερὰ καὶ τεμένη ἑνὶ τῷ πάντων βασιλεῖ Θεῷ τῷ δὴ καὶ τῶν ὅλων δεσπότῃ καθιερῶσθαι· ἔνθεν καὶ τῆς τοῦ δεσπότου προσηγορίας ἠξίωται τὰ καθιερώμενα, οὐκ ἐξ ἀνθρώπων τυχόντα τῆς ἐπικλήσεως, ἐξ αὐτοῦ δὲ τοῦ τῶν ὅλων κυρίου καὶ κυριακῶν ἠξίωται τῶν ἐπωνυμιῶν. S. Athanasius in Apol. ad Constantium: πῶς πρέπον ἦν καὶ ὅσιον ἐπακοῦσαι τὸν λαὸν τὸ, Ἀμὴν, ἐν ἐρήμοις, ἢ ἐν τῷ ἤδη λεχθέντι κυριακῷ. Mox: ἢ ἐν τῷ ἐπωνύμῳ σου τόπῳ, ὃν ἤδη μᾶλλον δὲ καὶ ἅμα τῷ θεμελίῳ Κυριακὸν πάντες ὀνομάζουσιν. Ita in Epist. ad Solitar. pag.866.868. Chronicon Alexandrin. an.20. Constantini: καὶ κυριακὰ πρὸς ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν κατὰ τόπους εἰς τιμὴν τοῦ ἐπὶ πάντων σωτῆρος Χριστοῦ Θεοῦ ἡμῶν πεποίηκεν. Similia habet Theophanes an.19. ejusdem Constantini. Idem Chronicon an. ejusdem Imp. 23. τῷ αὐτῷ ἔτει τὸ ἐν Ἀντιοχείᾳ ὀκτάγωνον κυριακὸν ἤρξατο οἰκοδομεῖσθαι. Vita Joannis Monachi in puteo n.1. καὶ ἀπῄει εἰς τὸ κυριακὸν, καὶ τὰς συνήθεις εὐχὰς ἐπετέλει. Ammonius de SS. Monachis Sinaïtis pag.90. ἑσπέρας σαββάτῳ διαφαυσκούσης κυριακῆς, συνήγοντο πάντες εἰς τὸ κυριακόν. Adde pag.115. Theostericus in Vita S. Nicetæ num.15. πυκνότερον δὲ συνάγων αὐτοὺς ἐν τῷ κυριακῷ ὁ ἁγιώτατος πατὴρ ἡμῶν, ἐδίδασκεν, ἐνουθέτει, παρεκάλει, &c. Habetur præterea in Martyrio Sancti Basilij Episc. Amaseæ num.16. Vide Fullerum lib.2. Miscell. Sacror. cap.9. & Gloss. med. Lat. in *Dominicum.*

ΚΥΡΙΑΚΟ'Ν δεῖπνον, *Cœna Dominica*, in Lexico MS. Cyrilli, τὸ τοῦ κυρίου. Addit Phavorinus, ἢ τὸ ἔκκληρον ἐν ἐκκλησίᾳ ἄριστον.

ΚΥΡΙΑΚΟ'Σ. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopolit. num.95. Κυριακοῦ δὲ τότε πληρώσαντος τὴν τοῦ λυχνικοῦ λιτανείαν, καὶ εἰπόντος, Ἐλέησον ἡμᾶς, &c. Quo loco Viri Docti Κυριακὸν dici volunt, quem alij *Hebdomadarium* vocant, penès quem scilicet eâ die Cleri primariæ vices erant.

ΚΥΡΙΑΡΧΕΙ'Ν, *Dominari*. Petrus Antiochenus in Epist. ad Michaëlem Cerularium num.12. τῆς Ῥώμης ἐπὶ πολὺ τῶν Οὐανδάλων ἔθνους κυριαρχήσαντος.

Κυριάρχησις, *Dominatio*. Nicetas in Joanne n.5. ἐπιλυξεῖσθαι τῆς βασιλείας ὁ παῖς, τῆς δὲ μείζονος ἀποπεσεῖσθαι κυριαρχήσεως.

ΚΥ'ΡΙΕ ἐλέησον, Clamor militaris in ipso pugnæ procinctu inclamari solitus. In periculis enim hæc verba proferebantur, etiam apud Paganos, cùm augurium captabant, ex Christianismi fortè usu, ut ex Arriano docemur lib.2. in Epictet. cap.7. νῦν δὲ τρέμοντες τὸ ὀρνιθάριον κρατοῦμεν, καὶ τὸν θεὸν ἐπικαλούμενοι, δεόμεθα αὐτοῦ, Κύριε ἐλέησον, ἐπίτρεψόν μοι ἐξελθεῖν. Mauricius lib.2. Strateg. cap.17. ἀλλὰ δεῖ τὴν μὲν εὐχὴν γίνεσθαι ἐν ἐκείνῃ μάλιστα τῇ τοῦ πολέμου ἡμέρᾳ ἐν φοσσάτῳ, πρὶν ἤτινα τῆς πόρτας ἐξελθεῖν διά τε τῶν ἱερέων καὶ Στρατηγοῦ, καὶ τῶν λοιπῶν ἀρχόντων, τὸ Κύριε ἐλέησον ἐπικοίνως πάντας λέγειν. Theophanes an.7. Nicephori Gener. οἱ δὲ μικρὸν παυσάμενοι, βουνόν τινα κατέλαβον οἱ τρισάθλιοι τῆς ἐν χερσὶν ἐπιλαθόμενοι πράξεως, τὸ, Κύριε ἐλέησον, ἀναβοῶντες, ὡς ἐπί τινι σεισμῷ, ἢ ἀνομβρίᾳ. Vide Dissertat.11. ad Joinvillam pag.205.206.

ΚΥΡΙΕΥ'ΕΙΝ διὰ χρήσεως, *Usucapere*, in Basilicis.

ΚΥ'ΡΙΟΣ, dictus Christus, διὰ τὸ κατὰ πάντων εἰληφέναι τὸ κράτος, ut ait S.Athanasius. Gregorius Nyssenus in Epist. ad Eustathium, Edit. à Casaubono: διὰ δὲ τοῦ σώματος ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς ἀναιροῦσα τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου· καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸ σῶμα Κύριος λέγεται, διὰ τὴν ἐγκειμένην θεότητα. Vide Κῦρ.

ΚΥΡΤΙ'Α, ita *Scutum Galli* appellabant, ut Auctor

ctor est Hesychius: Κυρτίας, Κελλοὶ τὰς ἀσπίδας. Alibi: Καιτρέαι, ὅπλα Ἰβηρικά, οἱ δὲ κυρτίας.

ΚΥΡΙΞ. Apomasar in Mysteriis: τῶ τε κυρίκων, καὶ γελοιαςῶν, καὶ μεσαζόντων, καὶ οἰνοποτῶν ζημίαν.

Κύρικες, οἱ κόχλιοι, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.

ΚΥΡΙΟΝ, in Glossis Chymicis MSS. εἰσὶ τὰ ςέρεα σώματα.

Κύειον ὄνομα τῶ ςερεῶ συνθέματος, ἐπὶ τὰ δ΄. σώματα, Κλαυδιανὸς, Πυρίτης, Ὑδράργυρος, μετὰ αἰθαλῶν πηχθέσα, λευκαίνειν χαλκὸν ποιεῖ χρυσὸν· τὸ κύειον ὄνομα τῶ ὑγρῶ συνθέματος, ἐπὶ τὸ θεῖον ὕδωρ, τὸ δι' ἅλμης, καὶ ὄξυς, καὶ τῶ λοιπῶν· Ex Glossis Chymicis MSS.

ΚΥΡΙΟΦΥΛΟΝ, Μυλέας φίλα, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Folia Fraxini.*

ΚΥΡΙΣ. Vide Κῦρ.

ΚΥΡΙΟΤΗΤΕΣ, *Dominationes*, Ordo Angelicus, de quo præ cæteris Michaël Syncellus in SS. Archangelos p.1531.

ΚΥΡΝΑΤΟΡΑΣ, *Pocillator*, *Pincerna.* Manuel Malaxus in Chron.MS.p.51.μετὰ δὲ καιρὸν ὁ Ἀρχιοινοχόος τῶ βασιλέως ἔσφαλε, ἤγεν ὁ Κυρνάτορας. Vide Ἐπικέρνης.

ΚΥΡΟΣ. Vide in Κῦρ.

ΚΥΡΤΑΡΑ, Retis species. Auctor Etymologici in Κυρτός. Κύρτος δὲ βαρυτόνως, εἶδος δικτύε, ὡς Πυρίδιον, τὸ λεγόμενον Κυρτάρα.

ΚΥΣΑΜΕΘΟΝ, *Helxine*, apud Interpolat. Dioscor. c.668.

ΚΥΣΙΡΙΣ, *Vas* aut *Mortarium.* Nicolaus Myrepsus sect.1. cap.390. in Cod.Reg. δέχεται αἱματίτην λίθον, τρίψας εἰς κυσίριν, δίδε πίνειν τὸ ἀπόςημα ἀπὸ μετὰ ὕδατος. Vide Fuchsium ad cap.396.

ΚΥΣΠΟΣ. Vide in Κύσπος.

ΚΥΣΣΙΟΝ, *Hedera*, Κισσὸς, apud Interpolat. Dioscor. c.395.

ΚΥΤΑΜΠΕΛΟΝ, *Helxine*, apud Interpol. Dioscor. cap.668.

ΚΥΤΡΑ, pro Χύτρα, sæpius scriptum reperitur in Geoponicis Cassiani Bassi: unde Μονόκυθρον, apud Eustathium.

ΚΥΩΠΟΔΙΟΝ, *Polygonum mas*, apud Interpol. Dioscor.cap.586.

ΚΩΒΑΘΙΟΝ. Zosimus Panopolita MS. ἡ δὲ κάμινος καίέσθω τοῖς ξύλοις καὶ λεπύροις φοινίκων, καὶ κωβαθίων τῶ φοινίκων. Olympiodorus Philosophus Alexandrinus MS. in eundem Zosimum: καὶ γὰρ Ἑρμῆς περὶ τῶ καπνῶ, φησὶν, ὡς δῆθεν περὶ τῆς μαγνησίας λέγων, Ἄφες αὐτοῖς, φησὶν, ἀπέναντι τῆς καμίνε καίεσθαι λεπύροις φοινίκων κωβαθίων· ὁ γὰρ καπνὸς τῶ κοβαθίων λευκὸς ὢν, λευκαίνει τὰ σώματα. In Lexico Chymico Rulandi, *Cobatiorum fumus*, *Robolt*, exponitur.

ΚΩΔΙΞ, *Codex*, τὸ βιβλίον, Cedreno pag. 170. S.Athanasius Orat. in Descriptionem B. Mariæ: τοῖς μακροῖς ῥωμαϊκοῖς κώδιξιν τὴν ἑαυτῶ μητέρα ἐναπόγραφον γενέσθαι συνεχώρει. Concil.Calchedon. Act.1. καὶ ἀπὸ κώδικος ἀνέγνω. Sanct.Chrysostomus Homil.in Natalem Dom. καὶ τοῖς ἀρχαίοις τοῖς δημοσίᾳ κειμένοις κώδιξιν ἐπὶ τῆς Ῥώμης. Chron. Alexandrin. an.27. Anastasij: ἀνήρ τις τέλειος λευσχήμων βαςάζων κώδικα γεγραμμένον, καὶ ἀναπτύξας φύλλα τῶ κώδικος, &c. Adde pag. 192. Theophanes pag. 314. καὶ ἐκώλυε γράφεσθαι Ἑλληνιςὶ τοὺς δημοσίους τῶ λογοθεσίων κώδικας. Continuator ejusdem Theophanis lib.3. num.21.& Symeon Logoth. in Theophilo num.3. ἀλλὰ καὶ κώδιξι ςρατιωτικοῖς αὐτοὺς ἀναγράφεσθαι. Occurrit præterea apud Isidorum Pelusiotam lib.4. Epist.91. Constantinum Porph.in Basilio n.31.Edit.Combefisij, in ejusdem Nov.3. Nicetam in Man. lib.1. num.3. Mich. Glycam in Chron. pag. 265. Gregoram lib. 4. Suidam, Codinum, Moschopulum, & alios passim.

Κώδιξ, *Codex.* Ita præsertim appellatus Legum à Justiniano collectarum Liber. Ipse Justinianus in Nov.19. ἐν δὲ τῷ παντὶ συναθροίσμασι τῶ νόμων, κατὰ τὸ ἐπώνυμον ἡμῶν Κώδικα, &c. Chronicon Alexandrinum an. 7. ejusdem Justiniani: τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουςινιανὸς Κώδιξ ἀνεπληρώθη. Evagrius lib.1. Hist.cap.12. ἀνὰ τὸ πρῶτον βιβλίον κειμένη, Ἰουςινιανῦ κώδιξ ὠνόμασαι. Michaël Psellus in Synopsi Legum:

> Τὸ μὲν γὰρ τούτων Κώδικος οὕτω ὀνομασμένον
> Πτυχίον δωδεκάβιβλον, ὃ φασὶ διατάξεις.

Κωδικευτὴς, *Interpres Codicis*, seu ut vertit Fabrotus, *Codicis Confector*, apud Scholiastem Basilic. ad lib. 60. pag.499. 862. de quo consulendus Suaresius in Notitia Basilic.

Κωδίκιον, *Codiculus.* Synodus VI. Constantinopolit. Act.6. καὶ ἀντιβληθῆναι πρὸς τὰ παρ' αὐτῶ ἐπιδοθέντα κωδίκια. Occurrit ibi pluries. Balsamon in Meditat. de Chartophyl. ἐκ τῶ φυλάττειν μεμβράνας, ἤτοι κωδίκια. Ius Græco-Rom. pag.210. τοῦτο δὴ τὸ ἴσον τῶ πατριαρχικῶ συνοδικῶς ἐκτεθέντος γράμματος ἐκ τῶ ἐναποκειμένων κωδικίων τῷ εὐαγεῖ σεκρέτῳ ἐμβληθὲν, &c. Pachymeres lib.5. cap.12. καὶ ἅμα μὲν τὸ κωδίκιον τῆς ἐκκλησίας εἰς πίςιν προεκόμιζεν.

Κωδίκελλος, *Codicellus.* Himerius Sophista: πρῶτος Ὕπατος ἐν τῷ φόρῳ Καλλίςρατος ἐτιμήθη, καὶ ἕως βασιλέας Κωνςαντίνε Ὕπατοι κωδικέλλους ἐν τῷ φόρῳ ἐλάμβανον. Dositheus lib. 3. Κωδικέλλους τίς ποτε Ἀδριανῷ παρέδωκεν, &c. Macarius Homil. 24. ὥσπερ βασιλεὺς γράψας ἐπιςολὰς οἷς βούλεται κωδικέλλους καὶ δωρεὰς ἰδίας χαρίσασθαι. Lexicon MS. ad Schedographiam:

> Κωδίκελλος διόρθωμα ἐπὶ τῆς διαθήκης.

Ita usurpant passim Jurisconsulti. Vide lib.36. Basilic. tit.1. cap.1. S.Maximum Orat. in Natale Christi, Michaëlem Attaliat. in Synopsi tit. 35. Michaëlem Psellum in Synopsi legum v. 297. Codinum in Orig. Constantinopol. num.46. Glossas Basilic. &c.

Κωδικίλλιον, eadem notione. Scholiastes Gregorij Nazianzeni Orat.1. in Julian. pag.44. συνθήμασιν, ἃ καλοῦσι κωδικίλλια.

ΚΩΔΥΚΕΥΕΙΝ. Fr. Richardus in Clypeo fidei 1. part. 144. ταξιδεύοντας λέγει ὁ ἀδελφός μου καὶ κωδυκεύοντας φανερὰ νὰ πνίγῃ, μὲ ὅλην τούτην συντροφίαν, ἔβαλε τὸ θάῤῥος τῶ εἰς τὴν ἁγίαν ὁσίαν, &c.

ΚΩΔΩΝΑΤΟΣ. Theophanes an. 7. Zenonis, ut & Victor Tunnunensis, meminit Joannis λεγομένε Κωδωνάτε Patriarchæ Antiocheni: ubi Goarus observat Græcos recentiores *Larvatos* κώδωσι seu tintinnabulis spectatores ad risum moventes, κωδωνάτους vocitare. Glossæ MSS. διακωδωνισθέντες, ἤτοι διαφημισθέντες. Rursum: ἐκκωδωνίζοντο, περίβοητοι ἐγίνοντο. Epistola Episcopor. Secundæ Syriæ in Concil. Constantinopol. sub Mena Act.5. τὰ γὰρ τούτων φρικωδέςερα, καὶ μείζονα ἢ κατὰ φύσιν ἀνθρωπίνην, ὡς εἰπεῖν, περίεργον ἂν εἴη ἂν διακωδωνίζειν. Vide Κωδῶνι.

ΚΩΔΩΝΕΣ, *Campanæ*, quarum usus serius ad Græcos transiit: & etiamnum rarissimus est, inquit Allatius in Dissertat. de Recentiorum Græcorum Templis pag.106. nisi oppidum illud in quo Christiani habitant, à Turcarum commercio quàm longissimè absit. Tunc enim campanarum usus non denegatur, verbi gratiâ in Monte Atho, ubi complures habentur, eæque vetustissimæ. Harum usum ante expugnatam à Turcis Constantinopolim accepisse à Venetis Græcos sub an. 874. auctor est Andreas Dandulus in Chron. MS. & ex eo Sabellicus. Certè temporibus Constantini Monomachi circa an.1040. Campanas in usu fuisse apud Græcos colligi

ligi potest ex Orat. Michaëlis Pselli ad eundem Imp. ἐξεγερεῖ γάρ σε μέσης νυκτὸς ὁ κώδων ἱερὸς, καὶ τοῖς θείοις ἐνσηκωθήσῃ ἐδάφεσιν. Pachymeres lib. 7. cap. 5. de Patriarchæ Josephi reditu: πολλῶν παρ' ἑκάτερα παρεπομένων, καὶ ἐπευφημούντων τὰ προπεμπτήρια, ἐφ' ὕμνοις καὶ κρότοις ἀνθρώπων, ἔτι δὲ καὶ τῶν τῆς ἐκκλησίας συναιτηρίων κωδώνων, εἰς τὸ Πατριαρχεῖον ἀνάγεται. οἱ δὲ τοῦ Κλήρου μόλις τὴν ἑσπερινὴν ὑμνῳδίαν καθ' ἑαυτοὺς ἐκτελέσαντες, ἐπεὶ ὄρθρος ἦν, καὶ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν ἀπιόντων κατὰ τὸ σύνηθες, σφίσιν ἑαυτοῖς ἄβατον τὸν ναὸν καλεινόουν, ὡς μηδὲ σημάντροις καὶ κώδωσιν ἠθροισμένοι. Et cap. 10. initio: κρότοις δὲ συχνοῖς τῶν τῆς ἐκκλησίας κωδώνων ξυγκλυδας ξυμφοροῦντες καὶ πλήθη, &c. Joannes Veccus Patr. Constantinopol. de injusta sui deposit. pag. 20. τὰ ἐκ τῶν ῥηθέντων κωδόνων ἦχον πάλιν κηρύγματα. Nicephorus Gregoras lib. 9. pag. 183. 1. Edit. τοὺς ἱεροὺς κρούσας κώδωνας ὁ Πατριάρχης, καὶ πλεῖστον ἀθροίσας ὄχλον ἀγοραῖον, ἀφορισμὸν ἀπεφήνατο, &c. Vide in V. ξύλον, & Gloss. med. Lat. in *Campana*.

ΚΩΘΩ'ΝΙΟΝ, seu κωδώνιον, *Urceolus* in modum κώδωνος vel Campanæ confectus: nisi potiùs à voce Κώθων, quæ apud Athenæum, militare poculum deduci debeat. Vita MS. S. Pauli Latrensis: καὶ αὐτὸς κώθωνα μετὰ χειρὸς λαβὼν, καὶ αὐτοῦ σμικρὸν ἀμφορέα, &c. Codinus de Offic. Palat. cap. 7. num. 17. de Pincerna: καὶ κατὰ μὲν τὸ παλαιὸν, ἐκτὸς τῆς πόλεως ἀκολουθῶν τῷ Βασιλεῖ, ἔφερε κωθώνιον μετὰ ἀλύσεως, ὡς ἂν εἰ ἐν χρείᾳ γένοιτο πιεῖν αὐτοῦ, ἀπὸ βρύσεως ἢ ποταμοῦ δῶ τοῦτο, καὶ πίῃ. Ubi Cod. Reg. κωδώνιον præfert. Et cap. 14. num. 28. φέρων ὁ μὲν Ἀρχιδιάκονος τὸν σταυρὸν, ὁ δὲ σκεῦος, τὸ κοινῶς οὕτω καλούμενον οἰνοχεῖον, κωθώνιον ἔχον ἐντὸς μετὰ τοῦ ἁγιάσματος. Et num. 30. μεταλαμβάνοντος δὲ ἔπειτα ἁγιάσματος ἀπὸ τοῦ κωθωνίου, πάντες αὖθις βοῶσι τὸ πολυχρόνιον.

ΚΩΚΑΛΙ'Σ, Dacis, *Halicacabus*. Interpol. Dioscor.

ΚΩ'ΚΑΛΟΝ. Vide in Κόκαλον.

ΚΩΛΙ'ΚΙΟΝ. Suidas: Κωλῆν, τὸ κοινῶς κωλίκιον. Græcis κωλῆ, est *Tibia*, *Perna*. Vide Κολίκιον.

ΚΩ͂ΛΟΝ, *Collum*, apud Demetrium Constantinopolit. lib. 2. Hieracosophij cap. 13.

ΚΩ͂ΛΟΣ, pro καυλὸς, *Caulis*, apud Myrepsum de Antidot. c. 42.

ΚΩ͂ΛΟΣ, *Culus*. Suidas: πρωκτὸς, ὁ κῶλος.

Κωλόμυλα, *Nates*, *Clunis*, Ἕδρα, πυγή.

Κωλοράβδια, *Virgæ quibus nates feriuntur*. Nicetas in Isaacio lib. 1. num. 3. ex Cod. Barbarogr. καὶ εἰς ἑτέρα κλυπῶν, καὶ ταύτης μόνης τοὺς κλύπους ἐφόβου, μήποτε παρὰ τοῦ διδασκάλου κωλοράβδια λάβῃς. Ubi Cod. alter: τὴν σκυτάλην συχνὰ ὑποβλέπεσθαι, κάταφερομένην τῶν χερῶν αὐτοῦ καὶ τῶν πυγῶν, καὶ ταύτης μόνης εἰδέναι καὶ δεδιέναι τὰ κρολαλίσματα.

*Κωλοσύρνειν, *Trahere post culum*, seu *post se ducere*, ἐπισύρειν, ἕλκειν. Κωλοσύρνεσθαι, *Subrepere*, *Prorepere*, ἕρπειν, ὑπεισέρχεσθαι, Κωλοσυρμὸς, *Reptatio*, ἑρπηδών.

Κωλοφωνία, *Crepitus*, in Vita MS. S. Andreæ Sali cap. 8. Ita enim has voces intelligi ferè censuerim, ubi Cynædo sibi dactylos porrigenti, sic reponit, Δῶρον κωλοφωνίας οἱ σαλοὶ οὐκ ἐσθίουσιν. Sic enim legerim, pro κωλοφονία præfert Cod. MS. si tamen dactyli crepitum creent.

ΚΩΛΟΦΩΤΙΑ', *Cicindula*, Λαμπυρίς. Nicetas in Alexio lib. 2. n. 2. ἤγουν κατὰ πυριλαμπίδας ἠμαυρωμένο μεσιασάσης ἡμέρας. Ubi Cod. Græcobarb. κωλοφωτίας. Vide Φωτιά.

ΚΩΜΟΔΡΟ'ΜΟΙ, interdum Κομοδρόμοι, *Circulatores*, atque adeò *Fabri ærarij* qui per pagos cursitant: ut hodie passim apud nos, quos *Chaudroniers* dicimus. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Βαβαὶ, θαυμαστικόν ἐστι, Βάναυσος, ὁ χαλκεύς τε,
Καὶ χυτροχόος, λέγεται, ἀλλὰ καὶ κωμοδρόμος.

Glossæ Græcobarb. Ἀκμὼν, σίδηρον ἐφ' ᾧ χαλκεὺς χαλκεύει, ἤγουν ἀκμόνιν ὅπου κομοδρομεύει ὁ κομοδρόμος. Alibi: Ἀκροφύσια, τὰ ἄκρα τῶν ἀσκῶν, ἐν οἷς οἱ χαλκεῖς τὸ πῦρ ἐκφυσῶσιν· αἱ ἄκραι, ἤγουν ἡ ἄκρες τῶν ἀσκῶν ἢ ἀσκιῶν, μεθ' αἷς ὁποίαις φυσῶσιν οἱ κομοδρόμοι τὴν φωτίαν. Theophanes an. 17. Justiniani: τὶς ἐκ τῆς Ἰταλῶν χώρας κωμοδρόμος, ——ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ κύνα ξανθὸν καὶ τυφλὸν, &c. Constantinus de Adm. Imp. c. 50. p. 182. καὶ ἀπὸ τοῦ θέματος τοῦ Ἀρμενιακῶν εἰς τὸ τοῦ Χαρσιανοῦ θέμα μετέθησαν ταῦτα τὰ βάνδα, ἤτοι ἡ τοῦ κομοδρόμου τοποτηρησία Ταβίας, καὶ εἰς τὴν τέρμαν τοῦ Χαρσιανοῦ τὴν εἰρημένην προσετέθησαν. Anonymus de Passione Domini: καὶ ὅτε φθάσωσιν εἰς τὸν τόπον, ἐλθὼν ὁ κομοδρόμος ἂς σταυρώσει αὐτοῦ, &c. Occurrit præterea in Annalib. Glycæ.

ΚΩΜΟ'ΠΟΛΙΣ, Κωμοπολίχνιον, *Oppidum Pago simile*, quod muris caret, Græcis ἐμπόριον, Germanis *Marck*, Gallis *Bourg*. Vide Leunclavium in Onomastico ad Hist. Turcic. Zonaras in Monomacho ita Κωμόπολιν describit: ἔπεισι τῷ Ἄρτζε, (κωμόπολις δ' ἦν τοῦτο) πληθὺς δ' ἐνῴκει αὐτῷ, ἵν' οὕτως εἴποιμι, καὶ ἀριθμὸν ὑπερβαίνουσα, ἔμποροι δ' ἦσαν οἱ ἄνθρωποι, καὶ πλοῦτος ἦν αὐτοῖς περιττός· ὡς οὖν ἀτείχιστον τὴν Κωμόπολιν ἐξ ἐφόδου αὐτὴν ἑλεῖν οἱ βάρβαροι ἤλπιζον, &c. Adde to. 2. p. 69. 1. Edit. & Scylitzem pag. 772. 832. Vox Isidoro Characeno, Constantino Porph. in Basilio num. 37. & lib. 1. de Themat cap. 14. & aliis usurpata.

Κωμάσιον, ἀγρίδιον, χωρίον, in Lexico MS. Cyrilli.

ΚΩ͂ΝΑ, ἡ ὑγρὰ πίσσα, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Pix liquida*.

ΚΩΝΑ'ΡΙΟΝ. Vide in Κουκουάριον.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ'ΤΑ ἁγία. Ita S. Helenam vocare Græcos auctor est Guilletus in Lacedæmone pag. 577.

ΚΩ͂ΠΑ, & Κώπεα, Suidæ, περιτραχήλιος κόσμος.

ΚΩΤΑ͂. Demetrius Constantinopolit. libro 1. Hieracosophij cap. 1. μίαν τινὰ κωτᾶ κορυφῆς διόπτραν τῆς καλύβης ποιησάμενοι. Legendum κατὰ, uti rectè est editum pag. 5. Nescio an aliud exemplar habuerit Meursius quod κωτᾶ prætulerit, sed proclivis erat emendatio, ut & in κωλίδαν, pro καλίδαν, uti pariter rectè editum est.

ΚΩ'ΤΑΛΙΣ, *Tudicula*, *Cochleare majus*. Suidas: Λάκτιν, τὴν λεγομένην κώταλιν, τορύνην, ὅ ἐστι ζωμήρυσιν. Hodie Κότάλα dicunt, ut est in Turcogr. Crusij. Etymologici auctor: σκυτάλιν λάκτις σημαίνει ἡ λέξις, σκυτάλιν, λάκτις σημαίνει ἡ λέξις, σκυτάλην, τορύνην. Leg. κωτάλιν. Ita Eustathius Od. λ. τὸ τῆς ἀθήρης κίνητρον, & Τορύνην, & δοΐδυκα, κώταλιν exponit.

ΚΩΤΖΙ'ΒΕΛΑ, *Supellex*. Portius: *Convaso*, Ἑτοιμάζω, Βάζω εἰς ἕνα δεμάτι ὅλα τὰ κωτζίβελα.

Λ.

ΛΑΒΑΘΟΛΑΒΑΤ, Afris, *Muris auricula*, apud Interpolat. Dioscorid. cap.400.

ΛΑΒΑΝΤΙΣ, *Spica nardi*, quæ vulgo *Lavanda*, sive *Lavendula*. Hesychius: ἴφια, ἡ λυχνὶς ἄνθος, ἔνιοι λάχανον, ὃ ἡμεῖς λαβανίδα καλοῦμεν.

ΛΑΒΑΡΟΝ, Λάβωρον, *Labarum*, de quo pluribus in Gloss. med. Lat. & in Dissert. de Impp. Constantinopolit. nummis num. 20. quibus addendus Fullerus lib.2. Exerc. Sacr. cap.1. lib.4. cap.13. ubi de vocis etymo. Sozomenus lib.1. Hist. cap.4. de Constantino M. ἐκέλευσεν ἄνδρας ἐπισήμονας χρυσῷ καὶ λίθοις τιμίοις εἰς σταυροῦ σύμβολον μεθασκευάσαι τὸ παρὰ Ῥωμαίοις καλούμενον Λάβωρον· σημεῖον δὲ τοῦτο πολεμικῶν, τῶν ἄλλων τιμιώτερον. Et lib.5. cap.17. τὸ κορυφαῖον τῶν Ῥωμαϊκῶν συνθημάτων appellat. Idem lib.9. cap.4. θάτερον δὲ τῶν σκήπτρων, ὃ Λάβωρον Ῥωμαῖοι καλοῦσι. Gregorius Pap. in Epist. ad Germanum Patr. Constantinop. in Concil. VII. Act.4. ὡς ὁ Θεὸς αὐτὸς σοι παρέδειξεν, ἡγεῖσθαι προστάξας ἐν τῇ παρεμβολῇ τῆς χειρὸς βασιλείας τὸ ἔνδοξον ὄντως, καὶ ἐπίσημον λάβαρον, τὸν ζωοποιὸν λέγω σταυρὸν, &c. Mauricius lib. 2. Strateg. cap.2. κουλάελα καβαλλαεικὰ ἔχοντα λωρία μετὰ τὸ μέσον, πρὸς τὸ σχῆμα τῶν Λαβάρων, μετὰ φλαμμούλων.

ΛΑΒΑΣΤΡΟΝ, εἶδος λίθου λευκοῦ, in Glossis Jatricis MS. Neophyti. *Alabastrum.*

ΛΑΒΕΤΖΗ, *Gutturnium*, ex Ital. Lavezo, *Lebes.* Occurrit in Turcogr. Crusij p.208.

ΛΑΒΙΚΛΑ, *Lebes*, *Lebicula.* Julius Pollux lib.6. cap.12. ubi de re mensaria: κύκλους ἀργυροῦς, ἢ χεύματα ἀργυρᾶ, ἢ πίνακας, ὥσπερ τὰς λαβίκλας ὀνομαζομένας, πίνακας κοινοὺς, καὶ τοὺς ἐλάτλους.

ΛΑΒΙΣ, *Cochlearium parvulum*, cujus manubrium tenue & oblongum cruciculâ in extremitate ornatum est, quo fragmenta panis Eucharistici à Diacono in calicem demissa, pro communione è calice idem educit, quod quidem Cochlear adinvenisse Chrysostomum putat Arcudius lib.3. cap.53. Illius figuram exhibet Goarus ad Euchologium pag. 152. ubi de eo plura. Prima & Secunda Synodus Constantinopolit. Act.10. τὸ ἅγιον ποτήριον, ἢ τὸ δίσκον, ἢ τὴν λαβίδα, &c. Liturgia præsanctificatorum pag.190. εἶτα λαβὼν τὴν ἁγίαν λαβίδα μετὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς, βάφει αὐτὴν ἐν τῷ ἁγίῳ αἵματι. Demetrius Gemistus de Ordinat. MS. ὁ δευτερεύων τῶν Διακόνων τὴν λαβίδα ἐν τῷ ποτηρίῳ βαλὼν, καὶ καλύψας αὐτὸ μετὰ τοῦ καλύμματος, αἴρει αὐτό. Mox: αὐτὸς δὲ ὁ Πατριάρχης λαβὼν ἀπὸ τῶν διακόνου χειρῶν τὸ ἅγιον ποτήριον, μεταδίδωσι διὰ τῆς λαβίδος τοῖς ὑποδιακόνοις καὶ ἀναγνώσταις ἁγίου σώματος καὶ αἵματος. Gregorius Decapolita de Visione Saraceni in æde sacra S.Georgij num.45. καὶ πάλιν εἶδε ὁ Σαρακηνὸς ἐκ τρίτου τὸν ἱερέα μεταδιδόναι ἐκ τοῦ σώματός τε καὶ αἵματος τοῦ παιδίου μετὰ τῆς λαβίδος τοῖς μεταλαμβάνουσιν. Scholion in Epitom. Canon. Harmenopuli: τὸ μὴ χρίειν τὰ προηγιασμένα διὰ τῆς λαβίδος ἐν τῷ δεσποτικῷ αἵματι, ἐν τῷ μέλλειν ταῦτα φυλάττειν, ἀκριβέστερον φησὶν ὁ μακάριος Ἰωάννης. Symeon Thessalonic. Responso 59. καὶ μετὰ τὴν ἐν τῇ λειτουργίᾳ τάξιν ἔκ τε τοῦ ἄρτου κοινωνήσῃ, καὶ τοῦ ποτηρίου ὁ ἱερεὺς, μεταδώσῃ τε καὶ τοῖς χρείαν ἔχουσι μετασχεῖν, εἴτε ἱερωμένοις ἐντὸς, κατὰ τὸ ἔθος, εἴτε λαϊκοῖς διὰ τῆς λαβίδος. Vide Gloss. med. Lat. in *Cochlear*, & XII. Tabellam ex iis quæ hujus Glossarij initio delineantur.

ΛΑΒΟΥΤΟΣ, *Testudo*, Ital. *Lutto.* Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Κιθάρα, ἡ λύρα, καὶ ὁ λαβοῦτος. Occurrit etiam in Turcogr. Crusij. Vide infrà Λαοῦτο.

ΛΑΒΡΑ. Vide in Λαύρα.

ΛΑΒΡΑΤΟΝ. Joannes Pediasimus: ὃν τῶν τῶν χωραφίων ἀρχαῖς εἰώθαμεν πέτρας ὀξείας, ἢ τάφρους, ἢ λαβράτα τιθέναι, ὡς ἔνορα. Vide Λαυράτον.

ΛΑΒΩΝΕΙΝ, Λαβόννειν, *Sauciare*, *Vulnerare*, Τιτρώσκειν, τραυματίζειν. Λαβωμένος, *Vulneratus*, Τετρωμένος. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani, c.223. ἐὰν γίνεται διά τινα ῥίζικον τὸ λαβόνω ἕναν μου σκλάβον, &c. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. πολλοὶ ἐκ τῶν δύο μερῶν ἐλαβώθησαν καὶ ἀπέθανον. Infrà: καὶ τοὺς λαβωμένους ἰατρεύουν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.2.

> Κιαπετὸν κάμπον πάγουν ὅλον μ' ἀλαζονίαν,
> Σκοτόνοντας, λαβόνοντας, καὶ ξεσελήζοντάς τους.

Eodem libro:

> Δύο παλικάρια ἤβρασι πολλὰ τὰν λαβομένα,

Idem lib. 8.

> Καὶ λαβόμενοι ἔπιπταν ἀπάπασαν μερέαν.

Demetrius Zenus in Batrachom.

> Στάρματα τὸ ἐκλίπησε, καὶ δὲν τὸ ἐλαβώνη.

Λάβωμα, *Vulnus*, πληγή. Idem Cananus: περιφρόνηται τῶν πληγῶν, καὶ δεινῶν τῶν λαβωμάτων. Anonymus MS. de Amoribus Callimachi & Chrysorrhoës:

> Καὶ στρίγιστε, Καλλίμαχε, τίς ἐπολέμησέ σε;
> Ἂν ἀπὸ ξίφους ἔλαβες, καὶ ποῦ τὸ λαβομάν σου.

Λαβωματία, eâdem notione. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

> Ἐποίκεν ἰατρεύσαν τους ἐκ τὰς λαβοματαίας.

Et lib. 8.

> Γιατίχε λαβοματία εἰς τὸ λαιμὸν ἀπάνω.

ΛΑΒΩΡΑ, in Lexico Cyrilli MS. exponitur ὀπώρα, ἢ καὶ τὰ στέφανα. An *Labor*, & *Laurea?*

Λάβωρον. Vide in Λάβαρον.

ΛΑΓΑΚΑΠΗ, τὰ κυδωνοκούκετζα, in Lexico MS. ex Cod. Reg.

ΛΑΓΑΡΙΚΟΝ, Codinus in Orig. Constantinopol. num. 146. ἀπὸ γὰρ τῆς πολυποικιλίας τοῦ ἐδάφους, δίκην θαλάσσης ἐφαίνετο ἐκ τοῦ χρυσοῦ θέας τῶν κόσμων καὶ λαγαρικῶν, καὶ τῶν κεφαλοκιονίων πάντων. Quid sit λαγαρὸς, λαγαρότης, λαγαροῦν, & λαγαρίζεσθαι, exponunt Athenæus lib.8. & 14. & Grammatici, qui λαγαρὸν pro *Arcto*, *Gracili*, vel pro *Laxo* & *Vacuo* usurpatum à Scriptoribus volunt: sed hîc λαγαρικὸν ornatum quendam sonat, ac eum fortè qui ob tenuitatem & exilitatem est in aliquo pretio. Anonymus MS. de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

> Θεωρῶ τὸ δακτυλίδιν σου, λυχνιαροδημένον,
> Καὶ τότε μυριολαγάριστον τὸ χρυσαφίου θαυμάζω.

Alibi:

> Ὡς ἂν τὸ κρίον τὸ ἀμάλαγον, τὸ ὁλολαγαρισμένον.

Continuator Theophanis lib.3. num.42. ἐκ γὰρ λαγαρικῶν παμποικίλων τοῦτό τε κἀκεῖνο μαρμάρωται. Ubi perperam editum λακαρικῶν. Vide Λαγρός.

ΛΑΓΓΑΣ, Λαγκάδι, *Vallis*, φάραγξ, νάπη. Glossæ Græcobarb. Ἄγκεα, κοίλους τόπους, λαγκάδια, φαράγγια.

ῥαγΐα. Joan. Moschus in Limon. cap.158. κῆπον δὲ ἔχουσι διεστηκότα ἀπ' αὐτοῦ σημείοις ἕξ, περὶ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης, ὡς ἐπὶ λαγγάδα. Anonymus de Bellis Francorum in Morea : MS.

Ἔνει δασώδης τόπος, βουνὶ, καὶ στενολάγγαδα.

Historia Bertrandi Romani MS.

Ὄρη καὶ κάμπη, καὶ βουνὰ, λαγκάδια, καὶ νάπα.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.1.

Καὶ εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ριφὶου ἐσέβη εἰς λαγκάδι.

Lib. 2.

Ἀμὴ ἀπελάγεια τὰ βουνὰ φεύγουν καὶ τὰ λαγκάδα.

Maximus Cythær. 9. Aug.

Καὶ ἐκόνευεν εἰς σπήλαια, καὶ ὄρη, καὶ λαγγάδια, &c.

Occurrit apud Georgium Acropolitam in Chron. cap. 63. Extr. Locus juxta Thessalonicam Λαγγαδᾶς appellatus, à loci situ.

ΛΑΓΓΕΡΑΣ, *Lora*, *Lorea*, Δευτερίας οἶνος.

ΛΑΓΓΙΟΣ, *Longus*, ex idiomate Theutonico seu potiùs Longobardico : nam Longobardis *Lang*, longum sonat, uti docuimus in Gloss. med. Lat. in *Langobardus*. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij cap.3. καλὸν δὲ ἐστιν ἐὰν καὶ μακρὰν ὡς ἐπίπολυ, ἤγουν λαγγίαν τὴν οὐρὰν ἔχῃ.

ΛΑΓΓΟΝΙΟΝ. Constantinus in Tacticis pag. 17. ὀφείλουσι καὶ οἱ στρατιῶται ἔξωθεν τῶν βοΐνων θυρεῶν, ἅπερ ἔχουσιν εἰς τὰ λωρίκια, ἔχειν καὶ ἕτερα θηκάρια ἐλαφρὰ δερματινὰ, ἵνα ἢ ἐν καιρῷ πολέμου, ἢ ἐν καιρῷ κέρσου βαστάζωσιν ὀπισθοκερβίων εἰς τὰ λαγγόνια τῶν ἱππαρίων. *Ad Ilia*, *fortè* seu *Latera*, quæ λαγόνας Græci vocant.

ΛΑΓΗΝΑ, *Lagena*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. ult. ἀπὸ τοὺς λαγήνας, καὶ ὅπου πᾶσα ἐργασίαν γαστρένι, ὅσπερ μουχλοῦτε, σκουλέλια μαγήριστε, κούζια, καὶ λεβίτο, δίκεον νὰ πλερόσι δικέομαν εἰς τὸ εὐγάλιν ὅσα κουσεύουσι τὸ τέταρτον ὅπου ἐργασίαν χόμαλος.

Λαγινάκης, *Lagenula*. Maximus in Epist. ad Zygomalam, apud Crusium in Turcogr. λάβε ἀπὸ τοῦ σακελλίου ἕνα λαγινάκιν μέλη γεγραμμένον ἐπάνω τὸ ὄνομα τῆς αὐθεντίας σου. Alia Epist. ad eundem : καὶ στέλο τις αὐθεντία σου εἰς ἕνα λαγινάκι.

ΛΑΓΗΝΑΤΑ, *Poma Damascena* quæ in lagenæ speciem efformantur. Ptochoprodromus de sua paupertate, ex MS.

Δαμασκηνωαπιδόμηλα, δαμάσκηνα κροκάτα,

Τὰ λέγουν ἀνατολικὰ, τὰ λέγουν λαγηνάτα.

ΛΑΓΙΝΗ, *Lepus*, Λαγωός. Nicetas in Andronico Comneno lib.1. num.3. Extr. ἔτι δὲ οἱ πλευρόποδες λαγῖναι, καὶ κυνὲς αἱ θηρευτικαί. Constantinus Manasses pag.4. Edit. Reg.

Καὶ κύνες καρχαρόδοντες, πλευρόποδες λαγῖναι.

Occurrit præterea pag. 126. ex Cod. Allatij :

Τότε δὲ τρομερὰ λαγίνα καθωρᾶτο.

Ubi Cod. al. habet λαγωός.

ΛΑΓΙΝΙΔΙΝ, *Lagenis*, Herba de qua Ruellius lib.2. cap.138. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.190. Κυνοκέφαλον, τὸ λαγινίδιν.

ΛΑΓΙΝΟΝ, Gallis, *Veratrum album*, apud Interpol. Dioscor. cap.732.

ΛΑΓΙΟΝ, *Acies*, *Exercitus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Ἀπὸ τὰ λάγια ποῦ βλέπαν τῶν γυναικῶν τὰ τόσα.

Idem lib.2.

Ὡ μεγιστάνοι ὡς εἴχασι τὰ λάγια ἐρθομένα.

Ὁ καθεὶς ἐπήγε ἐκεῖ με τὸ δικόν του.

Et lib.8.

Ἀφ' ὧν ἐτοῦτο σώτυχε ἀπέρασε στὰ λάγη.

Eodem lib.

Ἔτζη συγκρέσαν ἔσω τοὺς, καὶ σμίξασι τὰ λάγια,

Μὲ πλεία σκληρία καὶ ταραχὴ, με πλειο γληγοροσύνη.

Infrà :

Λοιπὸν τὰ λάγια σμίξασι μετὰ ψυχῆς μεγάλης.

Καὶ μετὰ πλερνιστήρια ἔδωκαν τὰ φαρία τους.

ΛΑΓΚΑΔΙ. Vide in Λαγγάς.

ΛΑΓΚΗ, *Lancea*, Λόγχη. Historia Apollonij Tyrij :

Βλέπει καὶ περὶ σάλευμα, καὶ κλύπα τὸ λάγκη του.

Λαγκίδιον, *Lanceola*. Theophanes an.7. Justini Jun. ἐβάσταζεν σκουτάριν μικρὸν κεχρυσωμένον, καὶ δύο λαγκίδια χρυσᾶ, &c. Hinc emendandus Mauricius lib.12. Strateg. pag. 305. βηρύτλας ἤτοι λαγκίδια. Ubi perperam Edit. λακίδια Σκλαβινίσκια. Atque hîc frustra Meursius & Schefferus ἀκλίδια restituunt, ut fuerint *Aclides* Romanorum.

Λαγκεύειν, *Lanceare*, *Lanceâ percutere*, vel *Lanceam emittere*. Idem Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 9. εἴτε γὰρ ῥίψαι, ἤτοι λαγκεῦσαι χρήζηται καιρὸς, &c. Lactantius de Mortib. persecutor. num. 22. *Domestici & administratores lanceâ emendabantur*. Gallis *Passer par les piques*.

Λάγκη, *Lanx*, in Glossis Servij.

ΛΑΓΟΓΗΡΩΣ. Suidas : Μύξος, ὁ λαγόγηρως παρ' ἡμῖν. Orneosophium jussu Michaëlis Imp. scriptum pag.254. καὶ δὸς ἵνα φάγῃ τὸ ὄρνεον, ἢ τοὺς λεγομένους λαγογήρως παράβαλε τῷ ὀρνέῳ.

ΛΑΓΟΚΟΙΜΗΤΊΑ, Herba quam ἡλιόχρυσον, quidam, alij Amaranthum vocant : sic dicta quòd in hisce herbis Lepores cubare ament. Ita Petr. Bellonius lib.1. Observat. cap.17.

ΛΑΓΟΚΟΝΊΑ. Vide Λαγκονία.

ΛΑΓΟΚΥΜΗΝΟΝ, Cumini species, *Lagopus*, apud Interpol. Dioscor. c.599. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. λαγοκύμινον, μαῖον. Vide Petr. Bellon. lib.1. Observ. cap.26. Meminit Galenus in Lexico Hippocr. herbæ quam Λαγονάτην vocat, Hippocrates verò Λάμπυρον.

ΛΑΓΟΝΙΚΟΝ, *Vertagus*, Canis *Laconicus*, κύων λαγοδιώκτης. Anonymus de Nuptiis Thesei :

Ζαγάρια καὶ Λαγόνικα τῆς ἀλίσαις δεμένα,

Et alius de Vulpe & Lupo :

Σκύλους χοντρούς λαγόνικα ἀπὸ τῆς Λουμπαρδίας.

ΛΑΓΟΥΔΑΚΙ, *Lepusculus*.

ΛΑΓΡΟΣ, pro Λαγαρὸς, *Gracilis*, *tenuis*. Eustathius Od. γ. τόδε Τηλέμαχε, ποῖον σε ἔπος λαγαρότητα ἐποίησε τοῦ στίχου διὰ τοῦ λήγουσαν τοῦ Τηλέμαχε, ἥτις διὰ τὴν ἐν μέσῳ στίχου βραχεῖαν κατάληξιν λαγόνα οὖσα ἐνθεῖσα τῷ στίχῳ, λαγαρὸν ἐποίησε καλεῖσθαι, ὅπερ ἡ χυδαία γλῶσσα λαγρὸν λέγει. Vide Λαγαρός.

ΛΑΔΗ, Λάδι, *Oleum*, ἔλαιον. Glossæ Græcobarb. μύρισμα, ἄλειμμα, λάδιν. Joannicius Cartanus serm.5. de Avaritia : καὶ ὁπόταν τύχῃ, καὶ ἐδωσένῃς τὰ σάμματα διὰ νὰ λάβουν εἶδος, ἢ κράση, ἢ λάδη, ἢ σιτάρι, ἔμελλαν νὰ λαβοῦν, &c. Demetrius Zenus in Batrachom.

Καὶ γία τὸ λάδη κόπλεσιν, καὶ φλέργουν τῆς κανδίλαις.

Emmanuël Georgillas MS.

Νὰ ῥύξῃ λάδιν ἄντις νερὸν εἰς τὴν νησίαν κείνη.

Vide Agapium in Geoponico cap. 68.

Λαδικὸν, *Vas olearium*, ἐλαιοδόχον ἀγγεῖον. Lexicon MS. ad Schedographiam :

Λήκυθος δὲ τὸ λαδικὸν, ὃ καὶ ληκυθιόν τε.

Damascenus Studita Homil.20. ἔπαρτε τοῦτο λαδικὸν μὲ τὸ λάδιον. Maximus Cythærensis in Synax. 23. Febr. καὶ ἔκαμνε καὶ ἕνα λαδικὸν εὔκαιρον ἀπὸ λάδι γεμάτον.

Λαδώνειν, *Oleo perungere*, ἐλαιοῦν. Hinc

Ἐλαιόλαδον, *Oleum olivâ expressum*. Neophytus Rhodinus in Synopsi : ἡ ὕλη τῆς εὐχελαίου εἶναι τὸ ἐλαιόλαδον εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ Ἀρχιερέα, &c. Damascenus Studita serm.28. τὸ παλαιὸν καιρὸν εἴχασιν συνήθειαν, ὅτι ὅντινα ἤθελαν νὰ κάμουν Βασιλέα, ἢ Ἀρχιερέα, εἴχασιν μύρον,

μύρον, ὅπου ἦτον κατασκευασμένον ἀπὸ τοῦτα τὰ ἡδύσματα, ἀπὸ σμύραν, ἀπὸ ἄνθος, ἀπὸ κινάμωμον, ἀπὸ ἴειν, ἀπὸ καλάμιν μυρεψικὸν, καὶ ἀπὸ ἐλαιόλαδον, καὶ ἔχωσαν καμπόζον εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ.

Ἀμιγδαλόλαδο, *Oleum Amigdalinum.* Δαφνόλαδο, *Oleum Laurinum.* Ῥοδολάδι, *Oleum Roſaceum.* Λινόλαδον, *Oleum ex lino.* Σαμόλαδο, *Oleum Samium.* Κρομμυδολάδον, Ἀγριόλαδον, Λαδόξυδον, *Oleum cum aceto,* apud eundem Agapium dicto cap. & cap.140. 142. 145. 151. 210.

Λαδουργὶ, *Molendinum olearium.*

ΛΑΔΙΚΙΝΗ, Floris ſpecies, apud Democritum Chymicum ex Cod. Reg. 618. f.21.

ΛΑΔΩΝΙΣ, ἡ δάφνη, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti. *Laurus.* Λαδωνίδα dicitur in Gloſſis Botanicis MSS. Colberteis.

ΛΑΕΝΤΙΑΡΙΟΣ, *Lapidicinarius*, Λιθοξόος, Heſychio, ſed videtur legendum Λαϊνάειος. Vide infrà Λαϊνάς.

ΛΑΖΑΡΟΝ, *Laſer*, *Silphium.* Occurrit apud Alexandrum Trallianum lib.11.

ΛΑΖΑΡΟΣ, *Recèns mortuus.* Anonymus MS. in Homil. in Sabbatum Lazari & ex eo Synaxarium, in Triodio: ἀπὸ τούτου χάειν καὶ πᾶς ἄνθρωπος ἀρτὶ θανὼν Λάζαρος λέγεται, καὶ τὸ ἐντάφιον ἔνδυμα πάλιν Λαζάρωμα καλεῖται δηλοῦντος τοῦ λόγου, εἰς μνείαν τοῦ πρώτου Λαζάρου ἔρχεσθαι.

Λαζαροῦν, *Sepelire.* Anonymus Combefiſianus in Conſtantino Porphyrogenito num. 53. τὸ πανάγιον αὐτοῦ σῶμα τῆς οἰκείαις, ὡς ἔθος τοῖς νεκροῖς ποιεῖν, λαζαρώσας, καὶ τοῦ τάφου, ἤτοι τῆς λάρνακος εὐτρεπισθέντος, καὶ συκωθέντος, κατέθετο μετὰ Λέοντος βασιλέως τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Anonymus de Locis Hieroſol. cap.7. τοῦ ἁγίου τάφου, ἄντικρυς τῆς ἁγίας τραπέζης, εἶναι ὁ τόπος ὅπου ἐλαζάρωσαν τὸν Χριστὸν, καὶ ἐκήδευσαν ὁ Νικόδημος καὶ ὁ Ἰωσὴφ ἐν σινδόνι καθαρᾷ.

Λαζάρωσις, *Sepultura*, vel potiùs, *Cadaver faſciis ſepulchralibus involutum.* Idem Anonymus de Locis Hieroſol. cap.1. εἶναι καὶ ἱστορημένη ἡ λαζάρωσις τοῦ Χριστοῦ.

Λαζάρωμα, *Faſciæ ipſæ ſepulchrales*, ἐντάφιον, in Synaxario ſuprà laudato.

Ἑβδομὰς τοῦ Λαζάρου, Sabbatum Dominicæ Paſſionis, ſeu ante Dominicam τῶν βαΐων, quo Lazari reſuſcitati memoriam agunt Græci. Synaxarium in Sabbato Lazari in Triodio: τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὴν ἔγερσιν ἑορτάζομεν τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου φίλου Χριστοῦ Λαζάρου τοῦ τετραημέρου. Scylitzes pag.862. σαββάτῳ, ᾧ ἡ ἐπὶ Λαζάρῳ θαυματουργία παρὰ τῶν πιστῶν ἑορτάζεται. Zonaras in Michaële Duca: ταῦτα δὲ κατὰ τὸ σάββατον γέγονεν, ἐν ᾧ τὴν ἐπὶ τῇ ἐκ νεκρῶν ἐγέρσει τοῦ Λαζάρου θαυματοποιΐαν τοῦ κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν πανηγυρίζειν ἡ ἐκκλησία παρείληφε. Apud Codinum de Offic. cap.15. num.18. Ἀνάστασις τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου Λαζάρου appellatur. Vide Allatium de Dominic. Græcor. n.20.

ΛΑΖΟΦΑΡΔΑΤΟΣ. Anonymus Interpres MS. Ænigmatum Leonis Sapientis: οὗτος καὶ αὐτὴ πάντως ἦλθεν δίκην ἀνδριωμένη μετὰ σέρβων καὶ κυμπανάτων καὶ πτερὸν λαζοφαρδάτον με. Ἀλαμανικὸν σκουτάειν. Vox formata ex φαρδὺς, *Latus*, *Expanſus.* Vide in hac voce.

ΛΑΖΟΥΡΙΟΝ, *Lapis Cyaneus*, ſeu *Lazuli:* item, *Color cæruleus*, vulgo *Azur.* Arethas ad Apocalypſin cap.21. ἐξ οὗ σαπφείρου φασὶ καὶ τὸ λαζούριον χρῶμα γίνεσθαι. Leontius Mechanicus de Sphæra Arati pag.129. Edit. Morelli: καὶ ἄλλῳ βάθει τινὶ χρώματι ἐπαλείψαντες, οἷον τῷ καλουμένῳ λαζουρίῳ. Achmes in Introduct. in Aſtrolog. ὑγρός ἐστι, καὶ χροίαν τοῦ λαζουρίου ἔχει. Nonus de Morbor. curat. cap.143. ἢ τὴν Ἀρμενίαν βῶλον πίνειν, ἢ τὸ λαζοῦριν. Joannes Jatroſophiſta MS. cap. 146. πότιζε τοῦ καὶ τὸ λεγόμενον τὸ λαζοῦριν μὲ τὸ χλίον ὕδωρ. Anonymus de Locis Hieroſol. cap.14. καὶ ὁ ναὸς εἶναι μὲ τρούλλην ἕνα, καὶ ζωγραφισμένη μὲ τὸ λαζοῦρι. Ab eo exſcripſit Manuël Malaxus in Chron. MS. pag.345. ἦτο ἡ ζωγραφισμένη μετὰ λατζούρου. Aſtrampſychus in Cœlo Pythagorico MS. pag.51. χρυσίον, μάργαρος, λυχνίτης, λαζούριον. Ex his emendandus Sguropulus in Hiſtor. Concilij Florentini ſect. 4. cap. 18. κιονιδίων εὐφυῶς ἄγαν διαπεπλεγμένων καὶ διαπεποικιλμένων, χρυσίῳ τε λαμπρῶς περικεχρυσωμένων, καὶ τοῖς ἐκ λαζουρίου καὶ κινναβάρεως χρώμασιν ἐφ' οὕτως κεχρυσωμένων. Ubi perperam Editum λαζαρίου. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Lazur.*

Ὑπολάζουρος, *Subcæruleus.* Symeon Magiſter de Avibus, MS. Ἀλκυωνὶς πτηνὸν θαλάσσιον, ὑπάρχει δὲ πάνυ εὔμορφον, ὑπολάζουρον χρόιαν ἔχων.

ΛΑΘΗΡΙΑ, *Piſum*, λάθυρος, πίσον. Agapius Monach. in Geoponico cap.2. τὰ δὲ κουκία καὶ λαθήρια, καὶ τὰ ἄλλα ὄσπρια σπέρνε εἰς τὴν ἀκάμπτην γῆν, &c.

Λαθούρια, eidem, cap.90. 212. Gloſſæ Jatricæ MSS. Neophyti: Ἄρακος, εἶδος λαθουρίου.

ΛΑΘΟΣ, *Hallucinatio*, *Aberratio*, παράβλεψις, πλάνη, παράβλεμμα, Portio. Heſychius: Λάθει, Ἀκηδία, vox veteribus haud nota. Sguropulus in Hiſt. Concil. Florent. ſect.2. cap.29. καὶ οὐ δεῖ σκανδαλίζεσθαι διὰ λάθος τοῦ γραμματικοῦ. Infrà: εἶπον, ὅτι διαβεβαιούμεθα μεθ' ὅρκων ὡς οὐ γέγονε τοῦτο πανούργως ἢ ἐπιτηδεύτως, ἀλλ' ἐστὶ λάθος καὶ σφάλμα. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Εὐθὺς ὅλη ἐπροσκυνήσεν, λάθος μέγαν ἐπήκαν.

Λαθασμὸς, *Oblivio*, Λήθη, Λησμοσύνη, Heſychio & Phavorino. Anonymus de Nuptiis Theſei & Æmiliæ lib. 5.

Καὶ χωρὶς λαθασμὸν θαρρῶ, εἰς τέλος νὰ τὸ φέρω.

Lib. 7.

Χωρὶς κανέναν λαθασμὸν τὸ νῖκος θέλω ἔχῃ.

ΛΑΘΡΟΓΑΜΙΑ, *Matrimonium Clandeſtinum*, in Concilio Laodiceno Can.1.

ΛΑΘΡΟΚΟΡΥΖΑ, Gravedinis ſpecies in Accipitre. Demetrius Conſtantinopolit. lib.1. Hieracoſophij cap.67. εἴδη δὲ ἐστι κορύζης τέσσαρα, ξηρὰ, ὑγρὰ, κατεχομένη, σὺν καὶ νοσερὰ, ἄλλαις δυσὶ, λαθροκόρυζα, καὶ στηθοκόρυζα.

ΛΑΘΡΟΦΑΓΕΙΝ, *Clam comedere.* Vox Monachica. In Typico MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης caput 49. inſcribitur, περὶ τοῦ μὴ λατροφαγεῖν. Λαθραιοφαγοποσία, *Clandeſtina comeſtio & bibitio*, ibid. c.40. Scholiaſtes MS. Joannis Climaci ad cap. 73. εἰς τὸ τέλος τῆς πράξεως. Ἔστι νοῆσαι τὸ τέλος τῆς πράξεως λαθροφαγίαν, ὅτι ἔφαγεν ἐκ τῶν βασταγμάτων τῶν ἀλόγων. &c.

ΛΑΙΒΙΑ. Vide Βυτία.

ΛΑΪΚΟΣ. Vide in Λαός.

ΛΑΙΜΟΝΙΟΝ, Λεμόνιον, *Malum Heſperium*, ex Ital. *Limone.* Vide Agapium Cretenſem in Geoponico cap.117. & Turco-Græciam Cruſij p.266.

Λαιμονόζουμον, apud eundem Agapium cap. 152. *Succus mali Heſperij.*

ΛΑΪΝΑΣ, *Figulus*, κεραμεύς.

Λαΐνι, *Figlinum*, Κεράμιον. Quomodo ἄγγος & κενεῶνα λαΐνεον dixit Nonnus Panopolitanus cap.19.

Μακρυλαΐνι, Portius: *Capula*, Μακρυλαΐνι ξύλινον μ' ἕνα μανίκι ὅπου κρατεῖεται μ' ἕνα χέρι, καὶ εὐγάζεται τὸ λάδι ἀπὸ τὸ ἀγγεῖον. Χοάνη.

ΛΑΙΣΑ. Vide in Λέσσα.

ΛΑΪΤΗΣ, *Popularis*, *E vulgo*, apud Zachariam Pap. lib.3. Dialog. cap.1.

ΛΑΚΑΡΙΚΟΣ. Vide Λαγαρικός.

ΛΑΚΕ΄Ν, *Patina*, *Paropsis*, apud Dorotheum pag.795.

ΛΑΚΕ΄ΝΤΙΟΝ, λάγιον αἷμα κ) κρέας, ἢ τὸ ἐκ σίτȣ γινόμϑμον σεμιδάλεον: in Lexico MS. ex Sched. Combefisij.

ΛΑΚΙΝΑΡΙ΄ΔΙΟΝ, *Lacinia*. Hesychius: Λακιναρίδιον, Ῥωμαῖοι, ὑπόδημα.

ΛΑΚΙΝΙ΄Α. Neophytus de Calamitatibus Cypri num.2. κ) τοιαῦτα, ὡς πάντας τὸς αὐτὸς πλȣσίȣς ἐπιλαθέσθαι πλȣ́τȣ αὐτῶν, λαμπρῶν οἰκημάτων, συγγενῶν, οἰκετῶν, ἀνδραπόδων, πλήθȣς ποιμνίων, βȣκολίων, λακινιῶν, βοσκημάτων παιδίων, &c. *Porcellos* hìc intelligi opinatur Eruditus Interpres.

ΛΑ΄ΚΚΑ, *Lacca*, *Anchusa*, apud Myrepsum sect. de Antidot. cap.123.

Λάκκος, eâdem notione. Arrianus in Periplo maris Erythræi: κ) γαυνάκαι, κ) μολόχινα, κ) σινδόναι ὀλίγαι, κ) λάκκος χρωματινός.

Λακκάειος, *Laccarius*, in Gloss. Græco-Lat. idem quod λακκοποιός. Vide Salmasium ad Plinium pag. 1149. 1162.

Λαχᾶς. Christianus Chymicus MS. ὥσπερ δὲ χοοποιηθεὶς, ὃ ἐπὶ λάχιον, ὃ καλȣ̃σι λαχᾶν, οἱ λαχωταὶ, τȣτέςιν οἱ ἰνδικοβάφοι, λοιπὸν εὐμόρφως διὰ νίτρȣ κ) θερμȣ̃ ὅλον ἀφίησιν ἑαυτȣ̃ τὸ εἶδος τὸ αἱμωπὸν, &c. Democritus Chymicus MS. ἐπὶ δὲ ὁ τῆς Γαλαθίας σκώληξ, κ) τὸ τῆς Ἀχαΐας ἄνθος, ὃ καλȣ̃σι Λαγχὰν, κ) τὸ τῆς Συρίας, ὃ καλȣ̃σι ῥίζιον.

ΛΑΚΚΑ͂Ν, *Stagnare*. Apophthegmata Patrum in Pœmene num.169. λέγει αὐτῷ ὁ γέρων, Ἀφὲς τὸν λογισμόν σȣ λακκᾶν, μόνον τὸν ἀδελφόν σȣ μὴ θλίψῃς.

ΛΑ΄ΚΚΟΣ, Græcis est *Fossa*. Apud Medicos verò sumitur pro parte colli quam σφαγὴν vocant, Latini *Iugulum*. Hypatus MS. de Partibus corporis humani: Σφαγὴ, ὁ λάκκος τȣ̃ τραχήλȣ. Apud eundem Ἰνίον, exponitur ὀπισθόλακκος, *Occipitium*. Est etiam Λάκκος, *Puteus*. Glossæ MSS. ad Gabriæ fabulas: πρὸς φρέαρ, εἰς λάκκον.

ΛΑΚΟΥ΄ΔΗ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.12.

> Μέσα ςὴν μέσην ἔμορφον λακȣ́δη σαν τȣ̃ θώλȣς.

ΛΑ΄ΚΡΗ, *Ardeola*. Demetrius Constantinopol. lib.2. Hieracosophij cap.27. pag.45. Ἀρδιόλης δὲ λεφθείσης, ἥνπερ κ) Λάκραν τινὲς τῶν ἐπιχωρίων προσηγορεύȣσιν, ἐρώδιον δὲ οἱ παλαιοὶ τῶν Ἑλλήνων ἐκάλεσαν, &c.

ΛΑ΄ΚΤΑ, *Species Casiæ*. Vide ὀραμποῦς, & Ruellium lib.1. cap.23.

ΛΑΚΤΟΚΟΝΙ΄Α, ἡ θυμελέα, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. *Thymelea*. In aliis scribitur Λαγοκονία.

ΛΑΚΤΑΡΕΙ͂Ν, *Desiderio flagrare*, ἐπιθυμεῖν. Fr. Richardus in Scuto fidei part.2. pag.101. ποῖος χριςιανὸς λακταρȣ̃ντας τὴν δόξαν τȣ̃ Θεȣ̃, δὲν ἐπιθυμᾶ νὰ ἴδῃ καταχρȣ́σαις τῆς ἐκκλησίαις.

Λακτάρα, *Desiderium*, ἐπιπόθησις, ἵμερος.

Λακταειςὸς, *Desiderabilis*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7.

> Ἐ᾽τζηζες τὰ λακταριςὰ ὡς ἦτανε ἐκεῖνα.

ΛΑΚΤΑΙ͂ΟΣ, *Porcellus lactens*. Nomocanon Cotelerianus num.448. ἀρνὶν, κ) ἐρίφιν ἡμερῶν η. λακταῖον ἡμερῶν ιβ. μοσχάειον ἡμερῶν μ. χωρὶς βίας (edere licet.)

Λακτενόπȣλλον, eâdem notione. Simeon Sethi de Facult. cibor. οἱ δὲ δέλφακες, ἅτινα ὀνομάζȣσι λακτενόπȣλλα, ὑγροί εἰσι κ) περιττωματικοί.

Ὁλόλακτος, *Totus lacteus*, *Candidus*, *Albus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.4.

> Τέτιος ἐγίνη ὁλόλακτος καίζω ἀπετὴν φύσι.

Vide Gloss. med. Latinitat. in *Lactinus color*.

ΛΑΚΤΟΠΑΤΕΙ͂Ν, *Calcibus aliquem impetere, proterere*, λακτίζειν, in Assisis MSS. Regni Hierosol. cap. 246. Locum Vide in φȣσκίζειν. Historia Apollonij Tyrij:

> Πολλαῖς φοραῖς μετ᾽ ἄλογα χαμὲ τȣ̀ς πεζȣ́κλȣν,
> Λακτοπάτητȣς τ᾽ ἄλογο ςὴν γῆν αὐτȣ̀ς πλακώνη.

ΛΑ΄ΚΤΟΥΚΑ, ἡ θριδακίνη, in Gloss. Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. *Lactuca*.

ΛΑΚΧΑ͂Σ, Floris species. Democritus Chymicus MS. κ) τὸ τῆς Ἀχαΐας ἄνθος, ὃ καλȣ̃σι Λακχᾶν, κ) τὸ τῆς Συρίας, ὃ καλȣ̃σι Ῥίζιον.

ΛΑΚΩ΄ΙΟΝ ἄγριον, τὸ μῶλυ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. *Moly*.

ΛΑΚΩΝΑ΄ΡΙΟΝ, Λακωνάειος, *Lacunarium*, *Lacunar*. Epist. Constantini M. ad Macarium, apud Eusebium lib.3. Hist. Eccl. cap.32. Theodorit. lib.1. cap.17. & Socratem lib.1. cap.9. τὴν δὲ τῆς Βασιλικῆς καμάραν πότερον λακωναρίαν, ἢ διά τινος ἐργασίας γενέσθαι σοι δοκεῖ παρά σȣ γνῶναι βȣ́λομαι· εἰ γὰρ λακωναρία εἴη μέλλοι, δυνήσεται κ) χρυσῷ καλλωπισθῆναι τὸ λειπόμϑμον. Infrà: ȣ̓ μόνον περὶ τῶν μαρμάρων τε κ) κιόνων, ἀλλὰ κ) περὶ τῶν λακωναρίων, εἴγε τȣ̃το κάλλιον ἐπικρίνειας.

ΛΑΛΑ΄, *Abavia*, *Avia*, Ἀπόμαμμα, Μάμμα.

ΛΑ΄ΛΑΓΓΕΣ, Λαλάγια, *Crustula*, *Placenta*. Suidas: Κολλύρα, εἶδος ἄρτȣ, ἢ ὁ μικρὸς ἄρτος, ὃν τοῖς παιδίοις διδόασιν· ἢ εἶδος πλακȣ̃ντος· κ) κολλυρίζω, τὸ τὰς λάλαγγας τηγανίζω, κ) ἐπιχωρίως κολλȣ́ρια, τὰ λαλάγια. Glossæ MSS. ad Plutum Aristophan. Ψαιςὸν, λαλάγγιον. Glossæ Græcobarb. Ἀρεςὴρ, πόπανον, λαλάγγιον. Laonicus Cretensis ad Batrachom. Πλακȣ̃ς ταυύπεπλος, λαλάγγιον ἐξηπλωμϑμον. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

> Ἐκεῖνοι τὰ λαλάγγια συχνάκις μετὰ μέλιν,
> Ἡμεῖς δὲ τὸ λελέλεβε συχνῶς μετὰ φαρμάκην.

ΛΑΛΑ΄ΖΙΝ *Hordeum* vel *Hordeolum*, seu tuberculum parvum oblongum palpebræ cilio, qua pili sunt, adnascens, Græcis κριθή. Joannes Jatrosophista MS. cap.109. ὅταν βλέφαρον τȣ̃ ἀνθρώπȣ ἔχῃ τὸ λεγόμϑμον κριθάριν, ἢ λαλάζιν.

ΛΑΛΗΤΑ΄Σ, *Præco*. Demetrius Zenus in Batrachom.

> Διὰ λαλητάδες ὥρισαν ταυγȣ̃ν νὰ διαλαλήσȣν,
> Βȣλὴ νὰ γένη σωύτομα, &c.

ΛΑΛΗ΄ΤΖΑ, *Loquela*, *Vox*, *Cantus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

> Καὶ τὰ πȣλία τὰ ἔμορφα τȣ̃ πόθȣ τȣς ἀρχίζαν,
> Ὅλα νὰ κοιλαδίζȣσι μὲ σονικὴν λαλήτζαν.

Eodem libro:

> Τὴν ὅποιαν σὰν τȣ̃ εἶδ᾽ αὐτὸς μὲ ταπεινὴ λαλήτζα,
> Ματὴν ἀλήθεια λέγει τȣ, αὐτιένας Κυθηρέα.

Et lib. 4.

> Ἦτον πολλὰ γλυκότατος ἀπ᾽ ἀηδονίων λαλήτζες.

ΛΑ΄ΜΑ, *Lamina*, πέταλον, λεπὶς, in Corona pretiosa: Ital. *Lama*, Gall. *Lame*. Phortius περὶ ςρατ. πραγ. lib.2.

> Ποίησον κ) ἀπὸ ξύλον
> Λάμαν δὲ ψιλὴν ὡς φύλον, &c.

Infrà:

> Ὡς ἡ λάμα νὰ παγῇ,
> Ἡ ἄνωθεν εἰρημϑμη.

Historia Apollonij Tyrij:

> ——— Βȣ́λεται ἡ ῥηγίνα
> Νὰ δώσει ὁ για χάρσμα τȣ́την τὴν κολαῖνα,
> Εἴτονε με λάμα χρυσὸν, κ) διδιτόγια δῶσα.

Vide infrà in Λαμνα.

ΛΑ΄ΜΒΑ. Glossæ Lat. Gr. *Sappula*, Λάμβα. Alibi: *Sappulo*, Λάμβα.

ΛΑΜΒΑ΄ΝΕΙΝ ἐπὶ γαςρὸς, *Fœtum concipere*. Nicon in Pandecte MS. serm.52. κ) αὐτὴ δελεασθεῖσα ὑπὸ ψαλτȣ̃ τινος, τȣ́τῳ σωεφθάρη, κ) λαβȣ̃σα κατὰ γαςρὸς, ἔτεκε. Vide Ἐγγαςρȣ̃ν.

ΛΑΜΒΔΑΡΑΙ΄Α, *Tignum*, *Canterius*, *Lambda* figuram

figuram exhibens. Leo in Tactic. cap.11. §.26. ubi machinam bellicam describit: ἔστι δὲ τοιοῦτον· κανόνια δύο σύμμετρα λαβὼν ξυλινὰ τριῶν που σπιθαμῶν, ἢ ὀλίγῳ πλέον, λαμβδαραίαν συνέμιθεν, &c.

ΛΑΜΙΓΓΑ, *Catti* species apud Cyprios. Vide Turcogr. Crusij p.209.

ΛΑΜΝΑ, *Lamna*, *Lamina*. Glossæ Græco-Lat. Λάμνα, *Lamella*. Glossæ MSS. ὕσπληξ, καὶ σιδηροῦ ὀχεύς, ἐν λάμναν καλοῦσιν. Hesychius: Δράλαμα, Λάμνα· Κῷοι. Basilic.lib.44. tit.15. cap.3. ἐσκευασμένος ἄργυρος ἐστὶν ὁ μὴ ὢν ἐν βώλῳ, ἢ λάμναις, ἢ σφραγῖδι.

Λαμνός. Testamentum MS. Salomonis: ἐὰν τις γράψῃ εἰς λαμνὸν κασσιτερινὸν, ἰαθὼθ, &c.

Λαμνεῖον, eâdem notione. Moschion de Morb. Mul. cap.138. ἀλλὰ μὲν καὶ λαμνεῖα μολίβδινα τοῖς νεφροῖς αὐτῆς ἐπιθεῖναι, καὶ οὕτως φασκιωθήτω. Vide Gloss. med. Lat. in *Lamna*.

Λαμνίζειν, *in laminam diducere*. Anonymus Chymicus in Cod. Reg. MS. 311. λαβὼν χαλκὸν, ἐξελάμνιζεν, καὶ κομάτια τετράγωνα.

ΛΑΜΝΕΙΝ, *Remigare*, *Impellere*, κωπηλατεῖν, ἐλαύνειν, ἐρέσσειν. Glossæ Græcobarb. νὰ σύρνῃ, νὰ λάμνῃ, ἤγουν νὰ ἐλαύνῃ τὴν ἅμαξιν. Rursum: Λάμνει, ἤγουν ἐλαύνει. Nicolaus Lucanus de Excidio Trojano:

Καὶ ἐσέβηκαν ςὰς νῆας, κ' ἤρχησαν εὐθὺς νὰ λάμνειν.

Vide Λεβέντης.

Λάμνημον, *Remigatio*, *Agitatio*. Eædem Glossæ: ἡ πρώτη κοπηλασία, τὸ πρῶτον λάμνημον τῶν κουπιῶν.

ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΟΣ, *Lampadarius*. Manethon in Apotelesmatis ascendentium MSS. κανδηλάπτας, λαμπαδαρίους, &c. Vetus Inscriptio apud Reinesium p.584. D.M. FLAVIAE HYGIAE ARAPS CAES. N. SER. PECVLIARIS LAMPADAR. &c.

Λαμπαδάριος, Ordo Ecclesiasticus, *Acolythus*, *Ceroferarius*, apud Latinos. Panagiota in Catechismo Russorum seu Græcorum, ubi de septem Sacramentis: ἡ ἱερωσύνη περικρατεῖ εἰς τὴν ἑαυτὴν τοὺς ὅλους τοὺς βαθμούς· μὲ ὅλον τοῦτο πρέπει κατὰ τὴν τάξιν νὰ δίδονται· ἤγουν ἀναγνώστης, ψάλτης, λαμπαδάριος, ὑποδιάκονος, διάκονος, διὰ τὰ ὁποῖα πλατύτερα διαλαμβάνουσιν τὰ ἀρχιερατικὰ εὐχολόγια, λεγόμενα τακτικά.

Λαμπαδάριοι, inter Officia Ecclesiastica recensentur in Catalogis Ecclesiæ Constantinopolit. in Cod. Allatiano, ubi eorum munus sic describitur: οἱ Λαμπαδάριοι καθαρίζουσι τὰς λαμπάδας, ὅταν ἅπτουσιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Catalogus Medonianus: οἱ λαμπαδάριοι, ἵνα καθαρίζων τὰς λαμπάδας εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

Λαμπαδάριος ex Clero Palatino. Anonymus ex Cod. Mazarino describens Clerum Imperatorium:

Κἂν τῶν ἱερῶν Λαμπαδηφόρος ἄλλος.

Illius etiam meminit Codinus de Offic. cap.6. n.4. ὁ Λαμπαδάριος δὲ πράττει τὸ χρυσοῦν διβάμπουλον. Lampadarius igitur deferebat *Dibampulum* Imperatoris cum lampade: infrà, num. 7. τῶν δὲ Λαμπαδαρίων κάτωθεν τοῦ Μεγάλου Δομεστίκου τὸ διβάμπουλον μεθ' ἡμμένης λαμπάδος φέροντος, &c. Adde n.31.41. cap.7. n.24. De Dibampulo verò & Lãpade fusè suprà egimus in Διβάμπουλον. Ὁ τοῦ βασιλικοῦ κλήρου Λαμπαδάριος nuncupatur à Pachymere lib.4. cap.16. Extr. Habuit enim Patriarcha suum Λαμπαδάριον, sed & cæteræ ferè Ecclesiæ Græcanicæ, uti loco laudato docuimus. Adde Gloss. med.Lat. in *Lampadarij*.

ΛΑΜΠΑΣ, propriè dicitur major cereus, tedæ instar quæ Græcis λαμπὰς dicitur, ut auctor est Pollux l.10. cap. 26. quem Imperator in solemnioribus festivitatibus in Ecclesia præ manibus tenet, cùm Cerei cæteri Procerum nudè κηροὶ dicerentur. Id disertè docet Codinus de Offic. Palat. Constantinopol. cap.12. num.7. ubi de Officio Magnæ Hebdomadis: τότε τῷ μὲν Βασιλεῖ δίδοται λαμπὰς παρὰ τοῦ Πρωτοπαπᾶ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἄρχουσι πᾶσι, τοῖς τε ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ τρικλίνου, κηροὶ, ὡς κατὰ τὴν τῶν Φώτων ἡμέραν. Vide eundem cap.8. n.2. ubi de Festo Epiphaniæ. Diversam fuisse hanc lampadem ab ea quæ cum Dibampulo Imperatori præferebatur, licet existimare, cùm Dibampulum deferret Lampadarius. Lampadis Imperatoriæ descriptionem dedimus suprà in Διβάμπουλον. Ejusmodi fortè fuit Cereus ille Imperatorius, de quo Anonymus de Festo Restitut. imag. p.738. ἀνὰ κηρὸν Βασιλικὸν εἷς ἕκαστος αὐτῶν βαστάζων.

Λαμπάς, *Lychnis silvestris*, apud Interpol. Dioscor. cap.522.

ΛΑΜΠΑΖΕΙΝ, *Furere*, instar Furiarum, quæ cum lampadibus à Poëtis describuntur. Glossæ Græcobarb. Μαινόμενος, ἔξω ἀπὸ τὸν νοῦν του ἀφορμισμένος, λαμπασμένος.

ΛΑΜΠΑΤΖΙΑ, *Oxylapathum*, de quo Botanici. Glossæ Iatricæ MSS. ex Cod. Reg.1047. ὀξυλαπατζία, ἢ ἐστὶ ῥουνία λαμπατζία φολέα.

ΛΑΜΠΗΝΗ, Λαμπίνη, *Lampena*, *currus supernè tectus*. Hesychius: Λαμπήνη, εἶδος ἁμάξης, ἐφ' ἧς ὀχοῦνται ἔνιοι, ἀπήνη, ἢ ἅρμα σκεπαστόν. Glossæ MSS. λαμπήνη, ἅμαξα βασιλικὴ, ἢ ἅρμα σκεπαστόν. Glossæ Biblicæ MSS. Λαμπήνας, ἁμάξης σκέπαστρα. Vide Pollucem, Suidam, & quæ adnotamus in Gloss. med. Lat. in *Lampena*. S.Basilius Epist.404. ἔδειξας μὲν ὅτι διὰ τῶν λαμπηνῶν πρὸς τοὺς νυκτερινοὺς διεγείρεις καμάτους· διὰ δὲ τῶν τραγημάτων τὸ πᾶσι τοῖς μέρεσι τελειοῦσθαι καλήγυρα. Martyrium Arethæ & Socior. MS. ἐκάθητο δὲ ἐν τῇ λαμπήνῃ αὐτοῦ ἐπὶ κλίνην χρυσῆν. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. n.74. ὅτι προσάξουσιν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τουτέστιν οἱ πιστοὶ λαοὶ καὶ ἱερεῖς ἐν λαμπήναις ἡμιόνων μετὰ σκιαδίων εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν δῶρον τῷ κυρίῳ. Pachymeres lib.2. c.30. καιρὸς γοῦν μεθοικεῖν προστάσσοντες τοῦ Θεοῦ, οὐ σκιαδείοις ἐκ φύλλων ἐν λαμπήναις, ταῦτα γὰρ ἦσαν τὸ πάλαι.

ΛΑΜΠΗΤΕΡΟΣ, *Lucidus*, Λάμπων, φωτεινός.

ΛΑΜΠΙΚΟΝ, *Alambicum*, vox formata ex Ἄμβυξ. Auctor Etymologici: Ἀμβικὸν, χύτραν, κάδον. Occurrit apud Agapium in Geoponico cap.199. Vide in Ἄμβυξ.

Λαμπικαρίζειν, *Alambico succum exprimere*. Idem Agapius in Geoponico cap.209. ἔπειτα τὴν εὔγαλε, καὶ λαμπικάρισέ τα, καὶ ἀπὸ τὸ νερὸν, ὅπου εὔγῃ, ἀπὸ ταῦτα ἂς πίνῃ, &c.

ΛΑΜΠΙΝΑ, Piscis qui Græcis Φῖκος dicitur. Vide Petr. Bellonium lib.1. de Piscib. pag.252.

ΛΑΜΠΙΡΙΖΕΙΝ, *Fulgere*, Λάμπειν, ἐκλαμπρίζειν, *Fulgurare*. Glossæ Græcobarb. Ἀστράπτει, ἢ ςράπτει, ἢ ςράφτει, ἢ ἐκλαμπρίζει.

Λαμπρὰ, *Solemnis*, Ἐξ ἔθους, in Corona pretiosa.

ΛΑΜΠΡΑ, & Λαμπρὴ, *Festum Resurrectionis Dominicæ*. Vide in Κυριακὴ λαμπρά. Fr. Richardus in Scuto fidei part.1. p.170. ἐλάσε, δὲν εἶναι ἡ λαμπρὴ, μηδὲ ἡ σαρακοςὴ, ὅπου σὰς κάμνει ἀξίους τῆς ἁγίας κοινωνίας. Ita aliis locis.

Λαμπριναὶ ἡμέραι, *Dies Paschales*. Idem pag.371. καὶ οἱ λοιποὶ ἀναχωρηλάδες ἐνήςευαν τὲς λαμπριναῖς ἡμέραις εἰς τὴν ἔρημον, δὲν καταλύοντας παρὰ τὲς κυριακάδες μόνον. Ita vocant *Paschales dies*. Vide pag.324.

ΛΑΜΠΡΟΚΟΚΑΤΟΣ. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Ἐγὼ ἐξοπλίθην ἔνδυσιν πολλὰ ἐξηρημένην,
Κόκκινον, λαμπροκόκατον, μετὰ λιθομαργάρων.

Occurrit ibi rursum.

ΛΑΜΠΡΟΚΥΡΙΑΚΗ. Vide in Κυριακὴ λαμπρά.

ΛΑΜΠΡΟΝ, *Ignis*, *Flamma*, *Ignis fulgor*. Glossæ S. Benedicti: *Focus*, Λαμπρός. Glossæ Græcobarb. τόπος ὅπου ἅπτουσι λαμπρὸν, ἤτοι πῦρ. Alibi: καὶ ἦψε λαμπρὰ πολλὰ καιόμενον, λαμπρὸν, καμένον, ἐκλαμπρόν.

ἔκλαμπρον. Vide in Στία. Apophthegmata Patrum in Esaia num.6. καὶ ἔβαλε δράκα φακοῦ εἰς χύτραν· καὶ ὡς ἔβρασε, κατήνεγκεν αὐτήν, καὶ λέγει αὐτῷ ὁ ἀδελφὸς, Οὔπω ἐψήθη, ὦ ἀββᾶ, καὶ λέγει αὐτῷ, Οὐκ ἀρκεῖ σοι ὅτι ὅλως εἶδες λαμπρόν. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: καὶ μὴ εὑρὼν ὄστρακον, ἔβαλε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὴν ἰστίαν, καὶ ἐγέμισεν αὐτὴν λαμπρὰ, καὶ ἐθυμίασεν. Constantinus in Tacticis: θέλων μετακινῆσαι ἐκ τοῦ ἀπλήκτου αὐτοῦ, ἐποίησε τοῦτο οὕτω, καὶ ἧψε λαμπρὰ πολλά. Catalogus Offic. Eccl. Constantinopolit. Allatianus: ὁ Καλαγοειάρης φιλοκαλῶν τὴν ἐκκλησίαν, ἅπλει καὶ τὰς κανδήλας, φέρει καὶ τὸ λαμπρόν. Utitur etiam S. Amphilochius in Vita S.Basilij pag.214. Græci λαμπροφόρους vocant, *qui laternam gestant*. Vide Suidam, & suprà in Διβάμπυλον. Cæterùm nescio an ab hac voce nomen sumpserint Callinici, ignis Græci repertoris, posteri, quos Λαμπροὺς cognominatos fuisse scribit Cedrenus ad an. 5. Pogonati, ubi de eodem Callinico: αὐτὸς οὖν ἐστὶν ὁ τὸ θαλάσσιον πῦρ ἐφευρών· ἐκ τούτου κατάγεται ἡ γενεὰ τοῦ Λαμπροῦ, τοῦ νῦν τὸ πῦρ ἐντέχνως κατασκευάζοντος.

Τόλλαμπρον, pro τὸ λαμπρὸν, in Turcogr. Crusij.

ΛΑΜΠΡΟΣ, *Albus*, *Candidus*. Lucæ 23. ubi Christus dicitur ab Herode indutus, irrisûs caussâ, ἐσθῆτα λαμπρὰν, Interpres vertit *Albam*. Zacharias Pap. lib.4. Dialog. cap.13. ἐθεάσατο αἴφνης ἄνδρας τινὰς πρὸς αὐτὸν προσερχομένους, στολὰς λευκὰς ἠμφιεσμένους, οἵτινες τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου αὐτῶν τὴν λαμπρότητα τῶν ἱματίων ὑπερέβαλλον. Ubi Gregorius M. *Qui eundem quoque candorem vestium vultuum suorum luce vincebant.*

Λαμπροφορεῖν, interdum est, *Vestibus splendidis*, interdum *albis vestiri*. Priori significatu: Glossæ MSS. Ἀβροείμονες, οἱ λαμπροφόροι, καὶ ἀπαλοφόροι· ἁβρὸν γὰρ τὸ λαμπρὸν καὶ κοῦφον, καὶ τρυφερόν. Ita etiam Auctor Etymologici: Vita S.Eudociæ Mart. n.32. τίς σε βασιλικῇ διοικήσει καὶ στρατοπεδαρχικῇ ἐξουσίᾳ ὑπάρχουσαν, καὶ ἐν μεγίστῃ πόλει λαμπροφορουμένην ἔπεισεν τοιαύτῃ ταπεινώσει ἐλθεῖν. Historia MS. Bertrandi Romani:

Ἁρμαλώμενον, εὔμορφον, καὶ λαμπροφορεμένον.

Joannes Antiochenus de Charisticariis n.14. αἱ ἱεραὶ τῶν ἁγίων ἑορτῶν λαμπροφορίαι, εὐωδίαι τε καὶ δοξολογίαι, ἔν τισι δὲ καὶ αὐταὶ αἱ ἡμερήσιοι φωταψίαι. Vide Scylitzem, p.661. Ita λαμπροφορίαν, & λαμπρειμονίαν usurpat Nicetas in Man.lib.1. n.2. & in Alexio lib.1. n.8. sed & Codinus c.11. n.1.2. & c.21. n.1.3. de Luctu Imperator. λαμπροφορεῖν & λευχειμονεῖν distinguit omnino, ubi vestes λευκαὶ luctus indices opponuntur λαμπραῖς.

Interdum Λαμπροφορεῖν, est *Vestibus albis indui*. Eusebius lib.4. de Vita Constant. cap.62. ubi de ejusdem Imperatoris Baptismo. Λαμπροῖς καὶ βασιλικοῖς ἀμφιάσμασι φωτὸς ἐκλάμπουσι τρόπον περιεβάλλετο· ἐπὶ λευκοτάτῃ δὲ στρωμνῇ διανεπαύετο, οὐκ ἔθ' ἁλουργίδος ἐπιψαῦσαι θελήσας. S.Cyrillus Homil.4. ad Neophytos: οὐ πάντως τοῦτο λέγομεν, ὅτι σε δεῖ λευκὰ ἱμάτια περιβεβλῆσθαι ἀεὶ, ἀλλὰ τὰ ὄντως λευκὰ καὶ λαμπρὰ πνευματικὰ ἀναγκαῖόν ἐστι περιβεβλῆσθαι. Gregorius Nazianzenus p.157. ἀγγελικὸν ἡ λαμπροφορία, καὶ ἡ φαιδρότης, ὅταν τυπῶνται σωματικῶς, σύμβολον ἐστί. Martyrium S.Acacij num.15. εἶδον λαμπροφοροῦντας τινὰς σχήματι στρατιωτικῷ ὁμιλοῦντας αὐτῷ. Adde num.17. Dorotheus Doctr.11. ἔβλεπέ τινα λαμπροφόρον ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ ἱερατείου. Vide Symeon. Logoth. in Michaële Theoph. F. num.41. Casaubon. Exercit.56. in Baronium, & Gretzerum ad Codinum lib.3. cap.15.

Λαμπροφόροι. Glossæ MSS. ex Cod. Cæsareo: Σκεινιάρειοι, λαμπροφόροι, τουτέστι χαρτουλάρειοι.

ΛΑΜΠΡΟΤΑΤΟΙ, Græcis Scriptoribus dicuntur, qui Latinis *Viri Clarissimi*. Glossæ Lat. Gr. *Clarissimus*, Λαμπρότατος. Ita apud S. Athanasium Apol. de Fuga sua p.784. οἱ λαμπρότατοι Ἔπαρχοι τοῦ ἱεροῦ Πραιτωρίου. Et p.785. Patricij & Consules sic indigitantur: Ὑπατείᾳ Ἰουλίου Κωνσταντίου τοῦ λαμπροτάτου Πατρικίου ἀδελφοῦ τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ Αὐγούστου, καὶ Ῥουφίνου Ἀλβίνου τοῦ Λαμπροτάτου. Apud Socratem lib.2. c.40. ὁ λαμπρότατος Κόμης Λεωνᾶς. Neque aliter hæc vox interpretanda in Epistolis S. Nili, Isidori Pelusiotæ, in Conciliis, & alibi passim.

Ὑπερλαμπρότατος. Sacra Marciani & Valentiniani Impp. ad Palladium Præfectum Prætorio, in Concil. Calchedon. part.3. cap.12. ἡ ὑπερλαμπρότατος καὶ μεγαλοφυὴς αὐθεντία σου. Ubi vetus Interpres, *Illustris & Magnifica auctoritas tua*. In Concilio Calchedon. Act.3. ὑπέρλαμπροι καὶ ἐξοχώτατοι ἄρχοντες. Glossæ Gr.Lat. ὑπέρλαμπρος, *Præclarus*, *Inlustris*.

ΛΑΜΠΤΗ͂ΡΕΣ ξύλινοι, quorum usum sic describit Philon in Belopœecis MSS. δοτέον ἐστὶν ἐγκοιτίας τε, καὶ ἐφοδίας προσηκούσας ποιητέον, αἷς χρήσονται ξυλίνοις λαμπτῆρσιν, ἵνα ὑπὸ τοὺς πόδας μόνον φαίνωνται, καὶ μὴ καταφανεῖς ποιῶσι τοὺς ἀφοδεύοντας τοῖς ὑπεναντίοις.

ΛΑΜΠΥΔΙΟΣ. Dorotheus Doctr.7. pag.792. οὗτος γὰρ ἔοικε σιλιγνίῳ καθαρῷ, ἔξωθεν μὲν ὡραῖον, ἔσωθεν δὲ λαμπύδιόν τι, καὶ ὅταν κλάσει αὐτό τις, τότε φαίνεται ὁ βόρβορος αὐτοῦ.

ΛΑΝΑ'ΡΙΟΣ, *Lanarius carptor*. Scholiastes Apollonij l.4. λώεσιν, τοῖς ἐρίοις, ὅθεν καὶ Λανάριοι καλοῦνται οἱ κτενισταί.

Λαναρίζειν, *Carminare*, *Lanam carpere*, Διαξαίνειν, Κτενίζειν.

ΛΑΝΑ'Θ, Afris, *Caprifolium*, apud Interpol. Dioscorid. c.596. & Apul. c.103.

ΛΑΝΑ'ΤΟΝ, *Vestis* aut *quævis supellex ex lana*. S.Dorotheus Doctr.3. Extr. δύναταί τις ἀρκεσθῆναι ἐνὶ κεντωνίῳ, καὶ ζητεῖ λανάτον, ἴσως καὶ φιλονεικεῖ ἐὰν μὴ λάβῃ. Ita pro *Lanarum congerie* usurpat Orneosophium c.42. p.211. καὶ ὅταν ἀπολύσῃς, κοβαρίσκια ποίησας ἀπὸ μαλίου ἀπολύτου, ὑποκάτωθεν τοῦ πτερύγων θήσεις, καὶ βάλεις αὐτὸ λανάτον, καὶ καθίσεις χαμαί, καὶ θερμανεῖς αὐτό. Ubi legendum εἰς λανάτον. Idem cap.50. p.218. τὸ ἱέρακα θάλψας εἰς τὸν ἥλιον, ἐν λανάτῳ θήσεις.

ΛΑ'ΝΔΕΣ, *Concilia*, in Gloss. S.Bened. c. de Piscibus.

ΛΑΝΤΟΥΡΕΙ͂Ν, *Spargere*, Ῥαίνειν. Maximus Cythærensis Episc. in Synax. 28. Oct. in S.Africano: καὶ καίοντες τὴν ῥάχιν μὲ σεβλία πυρωμένα, καὶ λαντουρένοντες ὀξύδι μὲ ἁρμύραν, &c. Utitur rursum 3. Feb. &c.

ΛΑ'Ξ, Dacis, *Portulaca silvestris*, apud Interpolat. Dioscorid. cap.139.

ΛΑΞΑΜΕ'ΝΤΟΝ, *Laxamentum*, προθεσμία, in Glossis Basilic. Vide Gloss. med. Lat.

ΛΑΞΕΥΤΗ'ΡΙΟΝ, ita inscribitur Astrampsychi Astrologia Persica, & Πυθαγορικὸν λαξευτήριον, & Ῥαβόλιον, οὕτω περιλεγόμενον Περσιστί. Anonym. Interpres MS. Rhamplij hæc ex Selmone Arabe laudat: ἡνίκα δὲ τοῦ Λαξευτηρίου τέχνην βούλει κλῆσαι, &c. Vide Πολίτικοι.

ΛΑΞΙΕ'Σ, *Valles*. Glossæ Græcobarb. ἀνώμαλον, τραχεῖαν τῆς γῆς ὅπου δὲν ἔνι ἴση, παροῦ μερτικὸν ψηλὴ, καὶ μερτικὸν χαμηλὴ, ἤγουν τοῦ μπες καὶ λαξιές.

ΛΑΟΣ, *Plebs*, Episcopo subdita, ut Latini vocem hanc usurpant. Gregorius Nazianzenus in Definitionibus, Jambo 15.

Λαὸς μέν ἐστι σύνταγμ' εἰς Θεοῦ σέβας.

Ita usurpat Codex Canonum Ecclesiæ Africanæ initio, & c.54.69.71.117.120.&c. Vide Gloss. med.Lat. in *Plebs*.

Λαϊκοὶ, *Laici*, è *Plebe Ecclesiæ*, quibus opponuntur qui sunt è Clero, qui non censentur è *Plebe*, sed ex Ecclesiæ ministris, quibus *Plebes* subsunt. Concil. Laodicen. Can.27. ὅτι οὐ δεῖ ἱερατικοὺς, ἢ κληρικοὺς, ἢ λαϊκοὺς καλουμένους εἰς ἀγάπην μέρη αἴρειν, διὰ τὸ μὴ ὕβριν τῇ τάξει προστρίβεσθαι τῇ ἐκκλησιαστικῇ. Clemens lib.2. Constit. Apost. cap.6. ταῦτα δὲ ὁ ἐπίσκοπος καὶ τοῖς λαϊκοῖς διαβεβαιούμενος παραγγελλέτω.

Et

Et cap. 14. οὔτε γὰρ υἱὸς ἄρχει πατρὸς, οὔτε μαθητὴς διδασκάλου, οὔτε στρατιώτης βασιλέως, οὔτε μὴν λαϊκὸς ἐπισκόπου. Et lib.8.cap.44. τοῦτο δὲ οὐ περὶ τῶν ἐν κλήρῳ μόνον φαμὲν, ἀλλὰ καὶ περὶ παντὸς λαϊκοῦ Χριστιανοῦ, &c. Justinianus in Nov.5. cap.2. ἀλλὰ κουρᾷ τε καὶ ἐσθῆτι τῇ τῶν καλουμένων χρῆσθαι λαϊκῶν. Adde Nov.6. cap.1.§.2. & Gloss. med. Lat. in *Laicus*.

Λαοσυνάκτης, inter Officia Ecclesiastica recensetur à Codino de Offic. cap.1. & in quinta Pentade collocatur. Perperam Λαοσυνάπτης appellatur in Codice Allatiano, in quo duo esse dicuntur: οἱ δύο Λαοσυνάπται συνάγουσι τοὺς Διακόνους, καὶ ἀναγορεύουσι ἵνα μὴ λείπει κανείς· συνάγουσι δὲ τοὺς Ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

Λαοσυνακτάτον, Officium Λαοσυνάκτου, apud Balsamon. ad Can.17. Apost.

Λαὸς, *Exercitus*, *Milites ipsi*. Theophanes an.20. Mauricij p.240. ὁ δὲ στρατηγὸς ἀγανακτῶν κατὰ τοῦ λαοῦ, εἰς πόνους αὐτοὺς ἐνέβαλλεν. Mox: Μαυρίκιος δὲ τῷ Πέτρῳ ἐπώχλει διὰ γραμμάτων διαπεράσαι τὸν Ἴστρον, καὶ τὰς χειμερινὰς ἀποτροφὰς τοῦ λαοῦ ἐκ τῆς τῶν Σκλαβίνων χώρας ἀρύσασθαι. Rursum: Ταξίαρχαι τοῦ λαοῦ. Ita non semel usurpat, scilicet an.42. Theodosij Jun.& 12.Leonis M. an.1.12. 13.14.15.16.17. Heraclij. Et alibi non semel. Idem an.7.Rhinotmeti pag.305. ἀπελέξατο ἐκ τῶν μετοικισθέντων ὑπ' αὐτοῦ Σκλάβων, καὶ ἐστράτευσε χιλιάδας λ'. καὶ ὁπλίσας αὐτοὺς, ἐπωνόμασεν Λαὸν περιούσιον. Ita in veteri Testament. passim, apud Auctorem incertum post eundem Theophanem p. 429. ejusdem Continuatorem pag.75.78.80.Symeonem Logothetam in Leone Armenio n. 8. 10. & alibi passim, ut & apud cæteros Historiæ Byzantinæ Scriptores, Constantinum Porphyrog. lib.1. de Themat.c.1.Ita in Tacticis p.50. & alibi.Lib.de Adm.Imp.p.62.70.&c. Leon. in Tactic. cap.17.§.11.cap.18.§.38.cap.19.§.22. Joëlem in Valeriano, in Mauricio, &c. Ita sequior Latinitas vocem *Populus* usurpavit. Ludovicus II. Imp. in Epistola ad Basilium Macedon. Imp. Constantinopolit. *Postremò de Neapoli nobis in Christo fraternitas tua monuit, quasi miserimus populum nostrum ad incidendas arbores, & messes igne cremandas, & hanc ditioni nostræ subdendam.*

ΛΑΟΥΡΟΣ, *Laurus*, apud Nicolaum Myrepsum de Antidotis cap.155.

ΛΑΟΥΘΕΝ, Afris, *Vitis nigra*, apud Interpol. Dioscor. cap.764.

ΛΑΟΥΘΟ, *Testudo*, χέλυς. Italis *Liuto*, Gallis *Lut*. Vide Λαοῦτος.

ΛΑΠΑΡΑ. Ptochoprodromus de sua Paupertate ex Cod. MS.

> Οἱ δὲ λαπάραν ὁμιάζον τὴν καταξαρομένην.

Vide an hîc *abdomen* intelligatur.

ΛΑΠΑΤΖΑΣ. Vestis Procerum Byzantiorum. Vox, ut censet Goarus, confecta ex duabus Syriacis, *Lappa* & *Tzach*, constrictâ manicâ, quia, inquit, manicæ erant strictæ, & in zonam impactæ. Codinus de Offic. cap.7. num.35. ἔτι καὶ ἀπὸ Ἀσσυρίων βασιλείας κατῆλθέ τι φόρεμα, μέχρι καὶ τῶν νῦν Βασιλέων, Γρανάτζα λεγόμενον, ὅπερ καὶ φορεῖ ὁ Βασιλεὺς ἄνευ ζώνης, οὗ κρεμάμενα τὰ μανίκια φθάνουσι μέχρι καὶ ἀστραγάλων· ὁ δὴ φόρεμα καὶ τῶν ἀρχόντων ἕκαστοι ἔχουσιν ἐπ' ἀδείας φορεῖν, πλὴν ἐζωσμένον, τῶν μανικίων ἐμπεπηγμένων ὄντων πρὸς τὴν ζώνην ὄπισθεν, καὶ ὁ μὲν ὁ Βασιλεὺς φορεῖ καλεῖται Γρανάτζα, ὡς εἴρηται, τὸ δὲ τῶν Ἀρχόντων λαπατζᾶς, ὅπως δὲ ἄδηλον ἐστίν. At Magni Domestici Lapatzæ altera manica, honoris causâ, liberè pendebat, cùm altera ut cæterorum Procerum constricta esset. Idem Codinus n.36. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι Ἄρχοντες οὕτω, τοῦ Μεγάλου Δομεστίκου καὶ αὐτὸ τοῦτο φοροῦντος ἐζωσμένον, κατὰ τοὺς ἄλλους τὸ μὲν ἓν τοῦ τοιούτου λαπάτζα μανικίων ἔνι ἐμπεπηγμένον, τὸ δὲ ἕτερον κρέμαται τιμῆς ἕνεκα, ἐπεὶ τοῦ βασιλέως ἀμφότερα, ὡς εἴρηται κρέμανται.

ΛΑΠΑΘΟΥ χαλκὸς, ἐστὶν ὄξος, in Glossis Chymicis MSS.

ΛΑΠΗΓΙΔΑΚΟΥΣ, ἤ ἐστιν λαπῆς ἴασπης, in Gloss. Jatricis Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg.1047. *Iaspis*.

ΛΑΠΤΑ, τὸ λάπαθον, in Glossis Jatricis MSS. ex Codd. Regg.190.& 1843. *Lapathum*, de quo Botanici.

ΛΑΡΒΑ, *Larva*. Glossæ Basilic. Λάρεις, λάρβας, τοὺς κυρίτας· οὕτως οἱ Ῥωμαῖοι. Ubi Suidas & Phavorinus λάραβες habent, sed perperam. Vide Arnobium lib.3. Extr. & Gloss. med. Lat. in *Larva*.

ΛΑΡΒΑΤΟΣ, στίμμι, ὁ καὶ πλατυόφθαλμον λέγεται, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Stibium*.

ΛΑΡΓΙΤΙΩΝΕΣ, *Largitiones*, Thesaurus & Ærarium Imperatoris. Glossæ Juris MSS. Λαργιτίωνα, νόμιμα. Scholiastes Basilic. lib.7. tit. 1. τρεῖς ἦσαν τὸ παλαιὸν αἱ τοῦ βασιλέως περιουσίαι, λαργιτίωνες, πριβάτα, καὶ πατριμονιάλιαι. Basilic. Eclog. 69. μηδεὶς πορνοβοσκέτω τοῦ λοιποῦ, μηδὲ πόρος ἐντεῦθεν τῶν λαργιτιῶσι εἰσαγαγέσθω. Lactantius lib. de Mortib. Persecutor. n.7. *Idem insatiabili avaritiâ thesauros nunquam minus volebat, sed semper extraordinarias opes ac largitiones congerebat, ut ea quæ recondebat integra atque inviolata servaret.* Vide Gloss. med. Lat. in *Comes largitionum*, & supra in Κόμης Λαργιτιώνων. Et infrà in τρίμησα.

Λαργιτιωναλικὸς, *Largitionalis*. Λαργιτιωναλικοὶ τίτλοι, in Edicto 13. Justiniani: προφάσει τῶν λαργιτιωναλικῶν τίτλων, καὶ πάντων τῶν προσηκόντων εἰς τὰς θείας ἡμῶν λαργιτίωνας. Mox: προσῆκόν ἐστιν αὐτόν τε καὶ τὴν αὐτοῦ τάξιν κινδύνῳ οἰκείῳ προνοεῖν τῆς εἰσπράξεως τῶν λαργιτιωναλικῶν τινῶν. Ibidem cap. 20. λαργιτιωνιτικὰ χρήματα.

ΛΑΡΓΥΡΟΣ, pro ὁ λάργυρος. Anonymus de Nuptiis Thesei

> Σκουτάρη βάστα λάργυρον, καὶ φαίνετον εἰς αὐτό.

ΛΑΡΔΟΣ, *Lardum*. Glossæ Græco-Lat. Λάρδος, *Laridus*. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: ἤρξατο οὖν κόπτειν καὶ τρώγειν ὠμὸν τὸ λαρδὶν ὁ ἀββᾶς Συμεών. Theophanes an.29. Justiniani: οἶνος μὲν καὶ λάρδου καὶ παντοῖα εἴδους εὐθηνία ἦν. Eustathius de Tempor. intervall. ὀφείλουσιν οἱ στρατιῶται χορηγεῖσθαι ἐν ἐξπεδίτῳ δύο ἡμέρας βουκελάτον, μίαν ἡμέραν λάρδον. Demetrius Zenus in Batrochom.

> Τοῦ λαρδοφάγου τοῦ ῥιγὸς λέγεται θυγατέρα.

Vide Basilic. Eclog.56.

Λαρδίον, eâdem notione; Auctor Etymolog. τάργανον, παρὰ τὸ γάρον· σημαίνει δὲ τὸ πεπασμένον λαρδίον. Nicetas in Alexio Ang. lib.2.n.5. καὶ τὰ Ποντικὰ ὕεια κρέα ἐπὶ στόματος ἔτι φέροντες. Ubi Codex Græcobarb. habet λαρδία. Orneosophium Michaëlis Imp. jussu scriptum pag.251. ἡ λαρδίου μέρος ποιήσας, ὥσπερ ὑπόθετον, βάλε τοῦτο ὑποκάτω τῆς καταβάσεως ὀρνέου.

Λαρδότυρος, *Laridum & caseus*. Ita cognominatus nescio quis Theoph. in Vita MS. S. Stephani Junioris.

ΛΑΡΔΟΣΤΑΧΟΝ, ἡ στιχάδα, in Glossis Jatricis Græcob. MSS. *Stœchas*, de qua Ruellius lib.3.c.23.

ΛΑΡΜΑ. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.7.c.5. καὶ τὸ ὄχλησιν διαλῦσαι ἢ συστεῖλαι μὴ δυνηθέντες, δραμών τις ἐξ αὐτῶν λάρμα διὰ κώδωνος ἐσήμανε. Occurrit rursum infrà. *Classicum canere, sonare*, Gall. *Sonner l'alarme*. Ital. *Alarma*.

ΛΑΣΑΡΙΟΝ, Λάσαρον, Λάσαρον, *Laser*. Lexicon Neophyti: Λάσαρον καὶ Λάσαρ, ὁ ὀπὸς τοῦ σιλφίου. Λασάρου Κυρηναϊκὸν, apud Apsyrtum in Hippiatr. Pelagonius ibid. lib.1. c.22. Λασάρου κόκκιον ὡσεὶ λεπτοκάρυον μικρὸν εἰς οἶνον λῦσον. Eumelus lib.1.c.29. αἷμα ἀπὸ τῶν σκελῶν λάμβανε, καὶ μετὰ ταῦτα λασάρου ῥίζης, ὡς κυάμου μέγεθος. Utitur etiam Alexander Trallian. lib.2. Vide Σκόρδον.

Λάσαρον, scribit Myrepsus sect. de Zulapiis cap.26. Λασάρειον. Gloss. Lat. Gr. *Laser*, Ὀπὸς, Λασάριον.

ΛΑΣΑ'ΝΙΟΝ, *Olus*, λάχανον. Favorinus: Λασανίαι, Γραμικοὶ αἱ πρασιαί. Zacharias lib.3.Dialog.c.4. πάντα δὲ τὰ κήπε λασάνια τὰ μὴ ὄντα εἰργασμένα εἰργάσαντο. Ubi Gregor. M. *cuncta horti illius spatia quæ inculta fuerant coluerunt.*

ΛΑΣΑΤΙ'ΒΟΣ, *Laxativus*, apud Myrepsum de Antidotis cap. 25. ἔστι δὲ ἡ τοιαύτη λασατίβα. Ita cap. 36. 449. 504. & cap.447. ἀπενεδέτα λαξατίβα, pro Βενεδίκτα.

ΛΑΣΙ'Α, *Remigatio*, Ἐλασία.

ΛΑΣΚΑΡΝΑ'ΤΟΣ, *Rubeus*. Gall. *Incarnat*. Anonymus Interpres MS. ænigmatum Leonis sapientis: ἔχων ῥόδον λασκαρνάτον, μετ' ἀρμενικὸν ἀκάνθιν.

ΛΑ'ΣΠΗ, *Cœnum*, *Lutum*, *Fex*, τέλμα, πηλὸς, ἰλὺς, βόρβορος. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ὁ κορνίακτος ἐχάθηκε, κ᾽ γίνετον ὡς λάσπη.

Rursum:

Ὅλα λάσπο ἐχρίθησαν ἐκεῖνον τὰ φάρια τους.

Cyrillus Patr. Constantinopol. in Homil. ἂν εἰς βουτζὴ κράσι εἶναι, καὶ λάσπη καὶ κράσι, τὸ δὲ κράσι ἐτράπη εἰς λάσπην, πόση λάσπη εἶναι. Agapius Monach. in Geopon. cap.22. ἐνωσον ὕλην παλαιᾶ κρασίε, ἤγουν λάσπην μὲ κοπρίαν τῆς αἶγας. Cap.135. ὅσα εἶναι εἰσὲ λάσπαις κ᾽ λίμναις, φεῦγε τα.

Λασπηρὸς, λασπωμένος, *Lutosus*, Τελματώδης.

ΛΑ'ΣΣΕΙΝ, *Latrare*. Glossæ Græcobarb. Ὑλακτεῖ, λάσσει, γλαγγίζει, ἢ κλαγγίζει.

ΛΑ'ΤΕΡ, *Hyssopus*, apud Interpol. Dioscorid. cap.435.

ΛΑΤΕ'ΡΚΟΥΛΟΝ, *Laterculum*. Cedrenus p. 169. ἡ παρ' Ἕλλησιν ὀπτὴ πλίνθος, λατέρκουλον παρὰ Ῥωμαίοις καλεῖται. Notitia Consuetudinum post Nov. 8. Justiniani: μετὰ τῶν τεσσάρων σκρινίων τῶ θείε λατερκέλε. Ejusdem Justiniani Nov.24. τοιγαροῦν καὶ ἀποτεθῆναι κατὰ τὸ θεῖον ἡμῶν λατέρκελον τὰ τοιαῦτα θεῖα μανδάτα διεκελευσάμεθα. Rursum cap. 6. εἴτε ἐν τῷ θείῳ λατερκέλῳ, εἴτε ἐν τῷ δικαστηρίῳ τῶ ἐνδοξοτάτων Ὑπάρχων.

Λατερκελίσιος, *Laterculensis*. Ead. Nov. 24. τῷ Πριμμικηρίῳ τῶ λαμπροτάτων Τριβέων Νοταρίων, κ᾽ τοῖς Λατερκελισίοις.

ΛΑΤΖΟ'ΝΙΟΝ, *Iaculum*, *Lanceola*, ἀκόντιον. Portio. λαντζένι. Ital. *Lancione*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Σαΐταις κ᾽ λατζόνια ἔελιταν ὡς τὸ χῶμα.

Infrà:

Μὲ τὰ σαΐταις τὰ φρικταῖς, λατζόνια καὶ λιθάρια.

Idem lib.6.

Ἐβάσα κεὶς τὸ χέριν τε, ὡς πρέπει βασιλέως,
Λατζόνη χρυσόπτερυγον, καὶ δὲν τῶ φανκαλέως.

Rursum lib.7.

Ὁποῖος λατζόνη ὀρέγεται λαφρῶ ἄς τὸ βασένη.

Lib. 2.

Σαΐτες καὶ λατζόνια πεύτεν σὰ παλικάεια.

Et lib. 11.

Καὶ τὶς κονδάρη ἔριπτεν, καὶ τις πάλι λαντζένη.

ΛΑ'ΤΟΣ, *Latus*. Anastasius Sinaïta: εἰδέναι μέντοι ἐχρῆν, ὅτι τινὰ ὀνόματά εἰσιν ἀλλόγλωσσα, ἅπερ ὅτε δύνανται ἐτυμολογηθῆναι, διὰ Σακελλάριος Σύρισι ὑπὸ σάκελλα γδ τὸ δέχεσθαι εἴρηται· ὁμοίως λάτος Ῥωμαῖσι λάτος γδ πλάτος κέκληται.

Λατεάριον. Vide Ἐλεκτεάριον.

ΛΑΤΟΥ'ΡΑ, *Dolor laterum*. Myrepsus MS. sect.1. cap.4. ἐνεργεῖ εἰς πόνον πλευρῶν, ὅπερ ὀνομάζουσιν οἱ Ἰταλοὶ λατέρα.

ΛΑΤΡΕΥ'ΕΙΝ, *Agrum colere*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 160. καὶ εἰς γεωργὸς ἐλάτρευε τὴν γῆν.

ΛΑΥΠΑΙ'ΚΤΗΣ. Scholiastes Basilic. ad lib.21. pag.582. λέγει δὲ ταπεινὲς, ἐν τοῖς σκηνικοῖς ἀγῶσι διαγονίας, τὲς καὶ βωμολόχες, ὡς κ᾽ Λαυπαίκτας ἡ συνήθεια καλεῖ τῶ ἰδιωτῶν. Legendum fortè Λαοσπαίκτας, ut intelligantur Ludiones qui populum ludicris oblectant.

ΛΑΥ'ΡΑ, *Via*, *Platea*, Vox Jonica. Phavorinus: Λαύρας, Ἴωνες λέγουσι τὰς στενὰς ῥύμας, τὰς ἀμφόδους. Moeris Atticista MS. Λαῦραι, καὶ τὰ ἀμφόδια. Lexicon Herodoti: Λαῦραι, ῥύμαι, ἀμφόδια. Hesychius: Λαῦρα, ῥύμη δι' ἧς ὁ λαὸς εἰσέρχεται, ἢ φλόξ· οἱ δὲ τόπους πρὸς ὑποχώρησιν ἀνειμένους· οἱ δὲ ἄμφοδα, οἱ δὲ στενωπὲς καὶ διόδους. Rursum: Λαῦρα, δημόσιος στενωπὸς καὶ ἄμφοδος, ῥύμη, ὁδὸς, δι' ἧς οἱ λαοὶ ῥέουσιν. Infrà: Λαύρην, ὁδὸν, τὴν ῥύμην. Lexicon MS. ex Cod. Reg.1708. Λαῦρα, πλατεῖα ῥύμη δι' ἧς ὁ λαὸς παρέρχεται παρὰ τὸ λίαν αὖραν ἔχειν· ὥσπερ ὅδος ἐς λαῦραν. Adde Suidam, & Auctorem Etymologici. Stephanus Sachleces in Monitis MSS. ubi de Aleatoribus:

Τρία κοματζέλια κόκαλα νάχουν κουκούδια μαῦρα,
Τὸν βάνουσι τὰ ζαρίστρην εἰς τὴν ὅξιαν καὶ λαῦρα.

Λαῦρα, Eustathio dicitur στενή τις περιοχὴ, διὸ ὥσπερ Ἱλαρίωνος τῶ θεσπεσίε δωμάτιον. Apud Sozomenum lib.3. cap.14. Et certè hæc vox passim usurpatur pro locis ad Vitam Solitariam accommodatis, ut est etiam in laudato Hesychij loco. Cur verò Cellæ istæ Monasticæ *Lauræ* appellentur, indicavimus in Gloss. med. Lat. in V. *Laura*. Evagrius lib.1. cap. 21. ὥστε κ᾽ εὐαγῆ δέιμασθαι φροντιστήρια, καὶ τὰς καλεμένας Λαύρας. Joannes Hierosol. in Vita S. Joannis Damasceni: ὁ δὲ πρὸς τὴν ἐν ἐρήμῳ τῶ ἁγίε Σάβα λαύραν ἀπιών. Constantinus Acropolita in Serm. de eod. S. Damasceno num.34. τὰς τοιαύτας μονὰς Λαύρας εἰώθασι καλεῖν πολλοί. Novella Nicephori Phocæ de Monasteriis: Κελλία δὲ καὶ τὰς καλεμένας Λαύρας ἐν ἐρήμοις οἰκοδομεῖν, &c. Μεγάλη Λαῦρα, apud Cyrillum Scythopolitanum in Vita S. Joannis Solitarij n. 5. Παλαιὰ Λαῦρα τῶ ὁσίε Χαρίτωνος, apud Georgium Syncellum in Chronico pag.107. de qua agit præterea Vita MS. ejusdem S. Caritonis Eremitæ: μετὰ ταῦτα καὶ ἑτέραν ἐκεῖσε κατεσκεύαζεν λαῦραν ὁ θαύμασος οὗτος Χαρίτων, ἣν περ ἔνιοι μὲν τῇ Σύρῳ γλώττῃ Συκὰν ὀνομάζουσιν, ἄλλοι δὲ κατὰ τὴν Ἑλλάδα φωνὴν Παλαιὰν λαῦραν ἀναποκαλοῦσιν. Meminit etiam prioris istius appellationis Vita MS. S. Cyriaci Anachoretæ non uno loco, à quo conditam narrat Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S.Sabæ cap. 36. Vide Concil. Constantinopolit. sub Mena Act.1. pag.36. Theophanem an.3. Justini Jun. an.20. Mauricij, an. 9. Nicephori Generalis, & an.2. Michaëlis Curopalatæ: Palladium in Hist. Lausiaca & Joannem Moschum non uno loco, Apophthegmata Patrum in Siroë num.32. in Phoca num.1. Anonym. Combefisian. in Porphyrogenito num.4. Pachymerem lib. 9. cap.5. Cantacuzen. lib.1. Hist. cap.31. lib.3. cap.35. lib.4. cap.16.50. Phocam in Descript. Terræ Sanctæ n.16. & alios passim quos laudavimus in eod. Gloss. med. Lat.

Id porrò duntaxat observandum in Lauras non admissos nisi qui in cœnobiis annos complures exegissent, atque in vita Monastica emeritos. Unde apud Cyrillum Scythopolitanum in Vita MS. S. Sabæ, S.Euthymius συνεβέτει αὐτὸν (S.Sabam) λέγων, Τέκνον, ὁ νομίζω δίκαιον εἶναι νεώτερον ὄντα εἰς λαῦραν μένειν· ὅτε γδ τῇ λαύρᾳ ὄνησιν φέρει τὸ νεώτερον ἔχειν, ὅτε νεωτέρῳ πρέπει ἐν μέσῳ εἶναι Ἀναχωρητῶν ἄπελθε τοίνυν, τέκνον, εἰς τὴν κάτω μονήν, &c. Infrà: νομοθεσίαν αὐτῷ δίδωσι μὴ δέχεσθαι ἐν λαύρᾳ ἀγένειον, ἀλλὰ κ᾽ τοῖς τῶν ἄλλων λαυρῶν ἡγεμένοις τὸν τοιοῦτον παραδοῦναι νόμον. Et cap.29. ὅτι ἄτοπόν ἐστι καὶ ἐπιβλαβὲς ἀγένειον ἐν λαύρᾳ οἰκεῖν.

οἰκεῖν. Ita cap. 69. & in Vita S. Cyriaci Anachoretæ MS. sub initium.

Λαυρίτης, *Monachus*, *Eremita*. Joannes Moschus in Limon. c. 4. μετὰ τὸ διωχθῆναι τοὺς νέους Λαυρίτας ἐκ τῆς Νέας Λαύρας, ἀπελθὼν, ἐκάθισεν εἰς τὴν αὐτὴν Λαῦραν. Νεολαυρίτης, apud Cyrillum Scythopolit. in Vita S. Sabæ Monachi ἐκ τῆς Νέας Λαύρας.

Παραλαύριον, *Minor Laura*. Germanus Patr. Constantinopolit. in Sancito 2. lib. 3. Juris Græco-Rom. pag. 236. κἂν προάστειον, ἢ μοναστήριον, κἂν παραλαύριον, κἂν οἶκος εὐκτήριος. Et pag. 238. πρὸς δὲ καὶ τῶν εὐκτηρίων, μεγίστων τε καὶ παραλαυρίων, &c. Alexius Patr. Constantinopolit. lib. 4. Juris Græco-Rom. p. 258. πρὸς τοῖς εἰρημένοις ἔτι καὶ πᾶσιν ἔκδοσιν παραλαυρίων τε καὶ ἱερῶν φροντιστηρίων, καὶ κτημάτων, καὶ τοπίων ἁπλῶς, &c. Infrà: μήτε μὴν ἔκδοσις παραλαυρίων, ἤτινος ἀκινήτου ἑτέρου.

Λάβρα, idem quod Λαύρα, *Via*, *Platea*. Epiphanius lib. 2. contra Ariomanitas: πλησίον ἑκάστης ἐκκλησίας αὐτοῦ καὶ ἀμφόδων, ἤτοι λαβρῶν ἐπιχωρίως καλουμένων. Nicephorus Xanthopulus in Synopsi Sanctorum anni, in Martio:

Χρύσανθον, σφαγὴν πάλερων λάβρας Σάβα.

In Aprili:

Παλαιολαβρίτην τε, τειχίνᾶ δόσιν.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

Ἡ λάβρα γὰρ ἐκύκλωσε τὸ ῥόγον σπᾶσαν τόπον,
Καὶ πάντα πλησιόλερη ἐγίνετο ἡ πύρα.

Infrà:

Πᾶσα ξύλη κλὰ ῥόμαλα, τὰ πέρπαχα λιφέτον.
Κιως Ὁλαιον ἐκάμνασι λάβραν μεγάλη σφόδρα.

Quod hoc loco λάβραν, infrà λαύραν vocat.

Ἐθώελες πῶς ἐρχόντισαν οἱ βασιλεῖς οἱ τόσοι.
Μετὰ τιμὴν καὶ ἔπαινον μὲ τόσην πρεποσύνην,
Γιαναχωρήσουν ὅλοι τους τὴν λαύραν τῆς φωτίας.

ΛΑΥΡΑΚΙΟΝ, *Lupus*, Piscis, Λάβραξ. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Αὐτὸς φοινίζει πάντοτε λαυράκια, φιλομῆλας,
Καὶ σύ ποτε ἐκ ἠγόρασες κἂν τορνεσίου χαμιάρην.

Infrà:

Καὶ πάλιν ἀπολάκτισμαν μεγάλου λαυρακίου.

Rursum:

Ἐκεῖνοι τὰ λαυράκια, καὶ τοὺς τζανοὺς κεφάλους.

ΛΑΥΡΑΤΟΝ, Λαβράτον, *Sacri vultus*, quomodo hæ voces vertuntur in Basilicis lib. 56. tit. 17. ex l. 1. Cod. de Publ. Lætit. *Laureata imago Imperatorum*, uti appellatur à Lactantio lib. de Mortibus persecutorum num. 25. quæ post eorum inaugurationes deferebatur in Provincias. Libellus Sophronij adversus Dioscorum, in Concilio Calchedon. Act. 3. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μοιχείας τολμήσαντα, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν καθοσίωσιν ἡμαρτηκότα. τῶν γὰρ θείων λαυράτων ἐπ' εὐτυχίᾳ οἰκουμενικῇ εἰσερχομένων, καὶ ἐν τῇ μεγαλοπόλει Ἀλεξανδρείᾳ, οὐ παρῃτήσατο ἔρανα διανέμαι πλείστοις διὰ Ἀγοράστου καὶ Τιμοθέου, καὶ ἑτέρων τινῶν, καὶ ταῦτα παρασκευάσαι διωχθῆναι. Gregorius II. Pap. in Epist. 1. ad Leonem Isaurum Imp. τότε ῥίψαντες τὰ λαυράτα σου κατεπάτησαν. Concilium Nicænum II. Act. 1. pag. 58. ex Chrysostomo, εἰ γὰρ Βασιλέων λαυράτοις καὶ εἰκόσιν ἀποστελλομέναις ἐν πόλεσι καὶ χώραις, ἀπαντῶσι λαοὶ μετὰ κηρῶν καὶ θυμιαμάτων, οὐ τὴν κηρόχυτον σανίδα τιμῶντες, ἀλλὰ Βασιλέα, &c. Chronicon Alexandrinum an. 10. Leonis M. τούτῳ τῷ ἔτει ἐβασίλευσεν Ἀνθήμιος, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ῥώμην καὶ εἰσῆλθεν τὰ λαυράτα αὐτοῦ ἐν ΚΠ. διὰ Φερενίου Ἐπάρχου πόλεως. Theophanes an. 5. Phocæ: οἱ δὲ Δήμαρχοι τῶν δύο μερῶν ἐν τοῖς τετρακίοσιν σὺν τῶν βασιλικῶν λαυράτων ἔστησαν Πρίσκου καὶ Δομεντζίας λαυράτα. Pro quavis imagine usurpare videtur Chartophylax Bulgariæ: γεωδαισία ἐν τῶν τῶν χωραφίων ἀρχαῖς εἰώθαμεν πέτρας ὀξείας, ἢ τάφρους, ἢ λαυράτα τιθέναι ὡς σύνορα. Alia vide in Gloss. med. Lat. in *Lauratum*: tantùm addo quæ de honore Imperatorum imaginibus exhibito habet Libanius in Orat. ad Theodosium de Seditione Antiochena, ἃς γὰρ μετ' αἰδοῦς ἑωρῶμεν ὑμετέρας εἰκόνας, ταύτας ἐκ οὕτως εἶδον οἱ τολμηρότατοι.

ΛΑΥΡΟΣ, *Laurus*. Hesychius: Λαῦρον, τὴν δάφνην.

ΛΑΥΣΑΪΚΟΝ, Historia SS. Patrum conscripta à Palladio Episcopo Helenopoleos, inscripta Lauso Præposito, de quo egimus in Constantinopoli Christiana: quæ quidem prælegi solet in Ecclesia statis diebus. Triodium Feriâ 2. Hebdom. 1. Jejunior. εἶτα ἀνάγνωσις τὸ Λαυσαϊκὸν ὄν, καὶ ἡ συνήθη εὐχὴ, Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου. Infrà: ἀπὸ δὲ γ' ᾠδῆς τὸ κάθισμα τῆς μηναίου, καὶ ἀνάγνωσις εἰς τὸ Λαυσαϊκόν. Ita Feriâ 4. ejusd. Hebdom. Typicum S. Sabæ cap. 8. ἐν ἑκάστῃ αὐτοῦ ἀναγνώσεις δ'. δύο εἰς τὸν ἅγιον Ἐφραὶμ, καὶ δύο εἰς τὸ Λαυσαϊκὸν καὶ εἰς τὰς ὥρας τῆς Κλίμακα.

ΛΑΦΙ, *Cervus*, ἔλαφος. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Ἀγρίμια, λάφια, καὶ λαγοὺς, πλατόνια, μυζομῆτες.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 78. ἕνα λάφι εἶχε τὸ ἕνα τοῦ μάτι βλαμμένον, &c. Adde Agapium Cretensem in Geoponico cap. 71.

Λαφόπολον, *Cervulus*. Vide in Μυζομήτης.

Λαφομόσχη, *Hinnulus*, ἐλαφόμοσχος. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 54. λεοντάει καὶ ἀρκούδη ηὗραν ἕνα λαφομόσχη, καὶ ἐμάχονταν ποῖος νὰ τὸ πάρῃ, &c. Ubi Cod. Gr. Λέων καὶ ἄρκτος ὁμοῦ βανεύρῳ περιτυχόντες, &c. Et pag. 66. τὸ λαφομόσχη εἶπε πρὸς τὸ λάφι, &c. Ubi Gr. νεβρός ποτε πρὸς τὴν ἔλαφον εἶπε.

Λαφοκέρατο, *Cornu cervinum*, apud Agapium in Geoponico cap. 150.

ΛΑΦΙΑΤΙ, species serpentis, Græcis ἐλαφὶς dicta. Vide Petr. Bellonium lib. 1. Observ. c. 31.

ΛΑΦΡΟΣ, *Levis*, pro ἐλαφρός.

Λαφρούτζικας, *Levis*, *Levisculus*, ὑπόκουφος. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

——— Καὶ κρατῇ τὸ χέρι μία κερτίνα
Τὴν μπόρτα ὅλη σκέπαζε, λαφρούτζικα κρεμέτον.

Λαφροσύνη, *Levitas*.

Λαφρίνειν, pro ἐλαφρύνειν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Μὴ νὰ λαφρίνῃ ὁ πόνος του, ἢ κεῖ νὰ τελειώσῃ.

Λαφρόπετρα, *Pumex*, κισηρίς.

ΛΑΧΑΙΝΕΙΝ, *Contingere*, *Accidere*, συμβαίνειν, συντυχίνειν. Λαχαίνει, *Accidit*, *Contingit*, συμβαίνει.

ΛΑΧΑΝΑΡΙΟΝ, *Holerarium*, in Gloss. Gr. Latin.

ΛΑΧΑΝΑΡΜΙΑ. Vide in Ἀρμὴ, & Φρύον.

ΛΑΧΑΝΑΣ, *Olitor*, *Olerum sator*. Indiculus XII. Apostolor. edit. ab Erudito Cotelerio, de S. Bartholomæo: λαχανᾶς τὸ ἐπιτήδευμα. Ubi alius Cod. νομαρείτης, ἤτοι λαχάνια φυτεύων. Inde fortè nomen sortitus Rex ille Bulgariæ, ex infima & vili ortus stirpe, Λαχανᾶς appellatus, de quo egimus in Familiis Dalmaticis.

ΛΑΧΑΝΙΑΣΜΟΣ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ἐκ τῶν ἀφρῶν γὰρ τῶν φαρίων, λαχανιασμὸν καὶ πάλη.
Καπνὸς ἐκτὰ ῥεθυνιατες σὰν ἀποσίαν μεγάλη.

ΛΑΧΑΝΙΠΗΤΑ, vox haud bene nota apud Myrepsum sect. 7. cap. 5. nisi sit *Placenta ex oleribus*: nam πίτα, *Placentam* sonat. Vide in hac voce.

ΛΑΧΑΝΟΓΟΥΛΟΝ. Ptochoprodromus ex Cod. Reg. 1334.

Ματζάνας, λαχανόγουλα, κραμπία καὶ σευκλογοῦλια.

Fortè pro λαχανόπλον, *Olusculum*.

ΛΑΧΑ'Σ ΧΙ'ΑΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ἄνθος.

ΛΑ'Χ ΙΑ', τὸ μελισσόφυλλον, in Lexico MS. ex Cod.Reg.1843.

ΛΑΧΝΟΣ, *Sors*, κλῆρος, in Corona pretiosa: Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Nicolai Lucani: κλῆρος, Λαχνός. Glossæ Græcobarb. ποίει τίποτες χωρὶς λαχνὸν, ἤγουν κλῆρον. Lexicon MS. κληροδοτεῖ, λαχνὸν καὶ μερίδα καθυποβάλλει. Eadem Ilias η'.

Εἶπε πρὸς αὐτοὺς τοιαῦτα.
Πήξετε λαχνοὺς οἱ πάντες, κὴ ὁποῖος λάβη σημεῖον.

Infrà:

Τὸν λαχνὸν ἔβγαλ' ὁ Νέστωρ ὁποῖον ἤθελον οἱ πάντες,

Et lib. κγ.

Καὶ ὁ καλὸς ὁ Μηειώνης τοὺς λαχνοὺς μετὰ τότε ῥίπτει.

ΛΑΨΑ'ΝΗ, Oleris Silvestris species, Hesychio, τῶν ἀγρίων λαχάνων ἐσθιομένων. Ammon Episcopus in Epist. de Vita & Conversat. SS.Pachomij & Theodori num.16. εἰς τινα νῆσον τοῦ ποταμοῦ ἀπέσταλτο, ὥστε τὰς λεγομένας λαψάνας συναγαγεῖν, καὶ ταριχεῦσαι εἰς βρῶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. Λαψάνιον, in Paralipomenis de S.Pachomio num. 15. Vide in Σκερδύμα.

ΛΕΒΑ'ΝΤΗ, *Oriens*, Gall. *Le Levant*. Portolanus MS. ἀπὸ τὴν Μόθωνος τὴν μερέαν τοῦ λεβάντη ἔχει νησὸ, Πολοχὴ λέγουν το Μιτσέφαλο.

ΛΕΒΕ'ΝΤΗΣ, *Prado*, λῃστὴς, πειρατὴς, Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Ἐλάδα, Λεβάντης. Ex Ital. *Levantino*. Georgius Contares lib. 11. Hist. Athen. pag.273. ἀρμάτωσε καλὰ δύο κάτεργα, καὶ ἔβαλε μέσα εἰς ἐκεῖνα τοὺς πλέον ἐκλεκτοὺς λεβέντιδες, &c.

Λεβεντιάζειν, *Prædari*, λῃστεύειν. Idem Contares lib.2. pag.37. κὴ ἔβγαλαν ἀπ' ἐκείνην ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, κὴ τοὺς ἔβαλαν εἰς τὰ κάτεργα διὰ νὰ λάμνουν τὰ κωπὶ, ἔπειτα τὴν ἐγέμισεν ὁλολέκλως λεβέντας, ἀπὸ τοὺς στρατιώτας δηλαδὴ τῶν Ἀθηναίων.

ΛΕ'ΒΕΡΝΟΙ. Vide in Λίβυρνον.

ΛΕΒΗ'ΝΟΥ υἱός. Manuël Palæologus in Onirocritico MS. cap. περὶ ὑπλαμψύων, εἰ δὲ ὑπὲρ νέφελος γένητο, κατ' οὐ καὶ φάνει καθάπαξ μᾶλλον τοῦ βίου τε ἀποραγῆναι, ὡς ὁ τοῦ λεβήνου υἱὸς καθύπερ ἐθεάσατο πρὸ τοῦ τελευτήσει.

ΛΕΒΗ͂ΤΑΙ, pro Λευῖται, *Levitæ*. Commentarius MS. Apocryphus S. Joannis Theologi de J.C. καὶ τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς λεβίτες. Occurrit rursum infrà.

ΛΕΒΗΤΑ'ΡΙΟΝ, *Lebes*, seu *Vasculum*, *in quo Græci reponunt aquam calidam ad sacrificium*. Germanus Patr. Constantinopolit. in Mystagog. τότε δὲ κομίζεται ὕδωρ θερμότατον εἰς μικρὸν λεβητάριον, κὴ κιρνῶσιν ἐξ αὐτοῦ τὰ προκείμενα τῇ θεία τραπέζῃ, εἴτε ποτήρια εἶεν. Utitur etiam hâc voce Hero Alexandrinus lib.1. πνευματικῶν, MS. ἐπὶ δὲ τοῦ ὕδατος ἐπινηχέσθω λεβητάριον, τὸ δ' ἔχον ὀρθὸν σωλήνιον, &c.

ΛΕΒΗΤΩ'Ν, Λεβιτὼν, Λευιτὼν, Λεβητωνάριον, *Colobium lineum sine manicis*, de quo plura in Gloss. med. Lat. in *Levitonarium*. Palladius in Historia Lausiaca cap.38. φορέτωσαν δὲ ἐν τῇ νυκτὶ λεβιτῶνας λινοῦς ἐζωσμένοι. ἕκαστος αὐτῶν ἐχέτω μηλωτὴν αἰγείαν εἰργασμένην λευκήν. Et cap.27. τὸ δὲ ἔνδυμα τὸ αὐτοῦ ὁ λεβητὼν, ὅπερ τινὲς Κολόβιον προσαγορεύουσι. Quæ hausit ab Hieronymo Dalmata in Histor. MS. Sanctorum Ægypti. Idem Hieronymus fol. 172. ὁ δὲ εὐθὺς ἐνδύσας τὸν λεβίτονα, κὴ κουκούλλιον τῇ κεφαλῇ περιθεὶς, &c. Apophthegmata Patrum in Theodoro num.28. καὶ εὗρον αὐτοῦ φοροῦντα κεκομμένον λεβίτωνα, καὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ γυμνόν. Ita num. 29. deinde in Joanne Persa num.2. χάρισαί μοι, Ἀββᾶ, ὀλίγα λινάρια, ἵνα ποίησω ἐμαυτῷ λεβίτωνα. Erat igitur *Levitonarium*, ex lino. Rursum in Pœmene num. 11. βαστάζων καὶ τοὺς λεβίτωνας τῶν ἀδελφῶν. Adde eadem Apophthegm. in Cronio n.5.

Λευιτών. Vita S. Pachomij num.9. καὶ τοῖς ἐνδύμασι ἦσαν λίαν πτωχοὶ, ὥστε μὴ ταχέως ἔχειν ἄλλον λευιτῶνα φορέσαι ἕως πλύνωσιν, ὃν ἐφόρει. Et num.86. κὴ ὡμόλινα νῆθεν εἰς τοὺς λευίτωνας. Adde n.73. & Paralipomena de eod. S.Pachomio num.29.

Λεητωνάριον, Λεβητωνάριον, Suidæ, χιτὼν μοναχικὸς ἐκ τριχῶν συντεθειμένος, κατὰ τὴν ἐγχωρίων γλῶσσαν τῶν Πρυσαίων. Eadem Vita S. Pachomij num.71. καὶ τὰ λεητωνάρια αὐτοῦ εἰς κελλίον τὸ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν οἰκιακοῦ. Ejusdem Regula num.29. δύο λεητωνάρια, καὶ ἡμιτρίβακον στρῶμα. Vita MS. S. Joannicij: χιτῶνα (λεβητωνάριον αὐτὸ οἶδεν ἡ ἐγχώριος γλῶττα καλεῖν, ἐκ τριχῶν δὲ αὐτῷ ἡ σύνθεσις) τῷ ἀνδρὶ ἐγχειρίσαντες ἀπηλλάττοντο.

Λεβιτὼν συναξικός, in quo Sacrum habitum primò susceperant Monachi, cum quo sepeliebantur, & quem inducebant tantùm cùm ad Sacram Synaxim accedebant, seu communicabant, in Apophthegm.Patrum in Theodoro num.29. de quo rursum in Phoca num.1. κὴ δὴ ἀπέκρυψεν ἑαυτὸν ἐν κελλίῳ ἔξω τῆς λαύρας ἡσυχάζοντι, ἐνδυσάμενος τὰ ἐντάφια αὐτοῦ, ὡς μέλλων ἀποθνήσκειν, ἔχουσι γὰρ ἔθος οἱ Αἰγύπτιοι πατέρες, τὸν λεβιτῶνα εἰς ὃν λαμβάνουσι τὸ ἅγιον σχῆμα, κὴ τὸ κουκούλιον, φυλάττειν ἕως θανάτου ἐν αὐτοῖς ἐνταφιάζεσθαι, κατὰ κυριακὴν μόνον εἰς τὴν ἁγίαν κοινωνίαν φοροῦντες αὐτὰ, κὴ εὐθέως συστέλλοντες. Simile quidpiam habetur in Paralipomenis de S.Pachomio, num.29. Extr. & in Vita Jonæ Monachi apud Bolandum 21. Janv.

ΛΕΓΑΝΟΝ, in Glossis MSS. ex Cod. Colberteo 2218. τὸ καπύριον. Psellus in Grammatica MS.

Λέγανον τὸ καπύριον. Λορδὸν, συγκυλασμένον.

ΛΕΓΑ'ΤΟΝ, *Legatum*, δωρεὰ ἐν διαθήκῃ καταλειφθεῖσα εἰς δήλωσιν ἀγάπης, ἢ κληρονομίας, ἵνα ὁ λαβὼν αὐτὸ ἀνάμνησιν ἔχῃ τοῦ τελευτήσαντος. Ita Glossæ Basilic. Libellus Athanasij Presbyteri Alexandriæ adversus Dioscorum in Synodo Calchedon. Act. 3. ἐτίμησε τὸν μετ' αὐτὸν γενόμενον Ἐπίσκοπον, ὅστις ἐὰν ᾖ, πλείστοις καὶ μεγάλοις λεγάτοις ἐκ τῆς ἰδίας ἑαυτοῦ ὑποστάσεως, &c. Cedrenus pag.430. in Heracleona. δοὺς κὴ ἑκάστῳ στρατευομένῳ λεγάτον, νομίσματα τρία ὑπὲρ Κωνσταντίνου ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Zonaras ad Canon.39. Apostol. κὴ τὰ ἴσως περιερχόμενα αὐτοῖς μετὰ τὴν ἐπισκοπὴν ἀπὸ συγγενῶν κατὰ κληρονομίαν, ἢ λεγάτον, ἢ ἕτερον ὅμοιον τρόπον. Occurrit passim apud JC. Græcos.

Ληγάτον, eâdem notione, apud Harmenopulum lib.1. tit.9. §.1. Suidas: ληγάτον, τὸ ἐν διαθήκαις λιμπανόμενον, παρὰ Ῥωμαίοις.

Προληγάτα, *Prælegata*, ἀντιληγάτα, in Glossis Basilic.

Λεγατεύειν, Ληγατεύειν, *Legare*, Suidas: ἐληγάτευσεν, ἀπένειμε. Glossæ Gr.Lat. Ληγατεύω, *Lego*. Lexicon MS.Cyrilli: ἐληγάτευσεν, κατὰ Ῥωμαίους, ἀπένειμεν. Vita MS. S. Joannis Chrysostomi: τοὺς δὲ παῖδας κὴ τὰς παιδίσκας ἔλυσεν τοῦ δεσμοῦ τῆς δουλείας, πάντας ἐλευθερώσας καὶ λεγατεύσας ἐκ τῶν περιελθέντων πραγμάτων. Vita S. Joannis in Puteo num.8. ἀνελθε, δεόμεθά σου, κὴ ἐλέησον κὴ ἡμᾶς κὴ τὴν κυρίαν ἡμῶν, κὴ ἀνακάλεσαι σου τὰ πράγματα, κὴ τύπωσον αὐτὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους κὴ οἰκονόμους, καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῶν παίδων σου λεγάτευσον. Constantinus Porphyrog. Nov.1. de Fundis: ἢ λεγατεύει, ἤτι τῶν εἰρημένων προσποιήσηται. Lib.50. Basilic. tit.1. cap.66. ἐὰν ἔγκυος δούλη πραθῇ, ἢ ληγατευθῇ, ἢ οὐσουκαπιευθῇ, &c. Michael Psellus in Synopsi Legum v.1091.

Εἰ γάρ τις οἴκων χωρίων τε δεσπότης,
Γράφειεν οὕτω, Ληγατεύω τῷ φίλῳ
Οἴκους, ἀγροὺς, &c.

Occurrit

Occurrit præterea in Vita S. Nili Junioris pag. 97. & apud JC. passim.

Ἀντιλεγατευθεῖσα προὶξ, *Dos prælegata*, in Basilic. lib. 44. tit. 7. Glossæ Basilic. Πραιλεγάτα δὸς, ἀντιληγατευθεῖσα προὶξ. Alibi: προληγάτα, Ἀντιλεγάτα.

Λεγατάριος, *Legatarius*, quomodo Jurisconsulti usurpant, *Cui aliquid legatum est*. Basilic. lib. 58. tit. 15. εἴτε δανειστὴς, εἴτε λεγατάριος, εἴτε γαστὴρ εἰς νομὴν πεμφθῶσι, &c. Συλλεγατάριος, *Collegatarius*, apud Theophil. Antecess. lib. 2. tit. 20. §. 8. Vide Harmenopul. lib. 4. tit. 12. §. 28. lib. 6. tit. 14. §. 13. Pachymer. in Paraphr. Dionysij Areopag. de Cælesti Hierarch. cap. 15. &c.

Λεγατάριοι inter milites recensentur, iisque adjunguntur φοιδεράτοι, χαρτουλάριοι, τριβοῦνοι τῶν ἀριθμῶν, in Nov. 130. Justiniani.

Λεγατάριον, idem quod Λεγάτον, *Legatum*. Matth. Blastares lit. K. cap. 38. ὃν κωδικέλλῳ φιδεικόμμισσον γράφεται, καὶ λεγατάριον.

ΛΕΓΑ'ΤΟΣ, *Legatus*, Πρέσβυς. Glossæ Basil. Λεγάτος, Ἀντιπρόσωπος. Pæanius in Metaphrasi Eutropij lib. 4. ὅτε καὶ τοὺς λεγάτους αὐτοῦ συνέβη δι' ἐνέδρας ἀποθανεῖν. Georgius Acropolita in Chron. cap. 17. de Pelagio Legato Sedis Apostolicæ: τῆς δὲ Ἐῤῥῶν τῆς Κωνσταντίνου καταρχοντος, ἀπεστάλη πρὸς τοῦ Πάπα πρὸς τὴν Κωνσταντίνου ἀρχιερεὺς, ὃν καὶ Λεγάτον αὐτοὶ φασὶ, τοὔνομα Πελάγιος, ἅπαντα τὰ προνόμια τοῦ Πάπα φέροντος· ἐρυθροβαφῆ γὰρ ὑπεδύετο πέδιλον, ἐκ τοῦ αὐτοῦ δὲ χροίας καὶ τὰ ἐνδύματα εἶχε, καὶ ἡ ἐφεστρὶς δὲ τοῦ ἵππου, καὶ τὰ χαλινὰ τῷ τοιούτῳ ἐβάπτοντο χρώματι. Vide Balsamon. ad Can. 28. Concilij Calched.

Λεγατάριος, idem quod Λεγάτος, *Legatarius*, *Legatus*, *Missus*, Πρεσβευτής. Glossæ Lat. Gr. *Legator*, Λεγατάριος. Suidas: Λεγατάριος, εἶδος ἄρχοντος, παρὰ Ῥωμαίοις. Synaxaria 28. Novembr. καὶ Ἰωάννης ἀπολεγαταρίων εἰς Δαφνουσίαν ἐξορισθεὶς, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Legatarius*.

ΛΕ'ΓΕΜΒΡΟΝ. Philon in Belopœecis MSS. αἱ δὲ ἐπὶ τῶν λεγέμβρων χελῶναι κατασκευάζονται περιφερεῖς. Vide in Γερροχελῶναι.

ΛΕΓΕ'ΝΗ, *Pelvis*, apud Crusium in Turcogr. pag. 255.

ΛΕΓΕΩ'Ν, *Legio*. Procopius de Ædific. Justin. Λεγεὼν δὲ ὁ λόχος ἐπονομάζεται. Theophanes Cerameus Homil. 9. Λεγεὼν γὰρ ἡ ἐπίλεκτος λέγεται στρατιά. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. Λεγεὼν, αἱ δώδεκα μυριάδες. Suidas: Λεγεὼν, παρὰ Ῥωμαίοις, ἑξακισχίλιοι στρατιῶται. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Λεξείδιον, τὸ λόγιον, Λεγεὼν καὶ τὸ τάγμα.

Adde Zonaram to. 2. pag. 6. 1. edit. & Auctorem Etymologici. Sozomenus lib. 4. cap. 9. Λιβύης στρατιαὶ, ἃς Λεγεῶνας Ῥωμαῖοι καλοῦσι. Theophylactus ad c. 26. Matth. Λεγεὼν γάρ ἐστι τὸ μέγιστον τάγμα ἑξακισχίλιοι ἱππεῖς. S. Athanasius in Epist. ad Solitar. pag. 867. ὁ λαμπρότατος Δοὺξ Συριανὸς μετὰ πολλῶν λεγεώνων στρατιωτῶν, &c. Utuntur passim Scriptores. Anonymus in Vita SS. XL. Martyr. num. 12. Procopius lib. 1. de Ædif. cap. 7. lib. 3. cap. 4. Auctor Collection. Histor. in Antonino, Zacharias Pap. lib. 1. Dialog. cap. 10. Constantinus Manasses in Chron. pag. 81. Edit. Reg. Paralipomena de S. Pachomio num. 14. Constantinus Porph. lib. 1. de Themat. cap. 1. & in Nov. 3. pag. 296. Edit. Car. Labbæi, Rufus in Legib. militarib. Zonaras in Antonino Philosopho, Nicetas in Man. lib. 4. num. 7. Testamentum MS. Salomonis, Palamas Declam. 1. Ducas Hist. cap. 16. Lib. 7. Basilic. tit. 5. cap. 70. & tom. 2. pag. 602. Inscript. vett. 425. 2. 458. 1. 495. 2. & alij passim. Vide Damascenum Hieromon. serm. 36. initio.

Sæpe etiam usurpatur hæc vox de Legionibus Angelorum, aut dæmonum. Basilius M. contra Eunomium Orat. 3. ὁ τοίνυν Ἀρχιστράτηγος τῶν ἐν τῷ λεγεῶσι καταλεταγμένων Ἀγγέλων, ἄρχων ἐστὶ δηλονότι. Gregorius Cyprius in Encomio S. Georgij n. 9. ἀλλὰ λεγεώνων πνευμάτων εἶχεν ἔνδοθεν διερεθιζόντων. Apud Nicetam in Isaacio lib. 2. n. 6. λεγεῶνες πνευμάτων. Vide Matth. c. 26. Marcum cap. 5. & Apocal. cap. 8.

ΛΕΗΜΩΝ, pro Ἐλεήμων, *Misericors*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 9.

Λοιπὸν γλυκὺ λεήμονας ἀτός σου στοῦ κορμί σου.

Idem lib. 10.

Λεήμονας ἐφάνηκε πολλὰ εἰς τὴν Ἐμιλία.

Λεημοσύνη, *Misericordia*. Idem Anonymus lib. 8.

Ὦ ὑψηλότατέ μου Ζεῦ, ἔχε λεημοσύνη.

ΛΕΗΝΟΣ, pro Ἐλεεινὸς, *Miserabilis*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Τὸ πῶς με χάσε ὁ λεηνὸς οὐχὶ ἄλλη ζημίαν.

ΛΕΘΡΥΝΑ'ΡΙ, *Rubellio*, Ἐρυθρινὸς, Piscis, apud Petr. Bellon. lib. 1. de Piscib. pag. 181.

ΛΕΓ'Α, *Artemisia*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 534.

ΛΕΙ'ΓΩΣΙΣ τοῦ φεγγαρίου, *Lunæ deliquium*, pro λήγωσις, apud Agapium in Geoponico cap. 154.

ΛΕΙΜΩΝΙΑ'ΤΗΣ, species lapidis pretiosi, apud Anonymum MS. de Virtutibus lapidum. Vide Psellum de Lapidib. p. 346.

ΛΕΙ͂ΞΑ, *Lixa*. Suidas: Λεῖξαι, οὕτως ἐκαλοῦντο στρατιῶται· τοῦτο δ' ἦν τὸ γένος τῶν ἐργαστικῶν καὶ παραστρατευομένων ἀνθρώπων.

ΛΕΙΞΟΥ'ΡΑ, apud Hesychium & Phavorinum, τὸ δῶρον, ἐκ τοῦ λείχω. Suidas in loco supra allato, ab ejusmodi lixarum cupiditate, formatam vocem λειξοῦρα ait.

Λείξουρος, *Avidus*, *Luxuriosus*. Glossæ MSS. Λείξουρος, ὁ πλεονέκτης. Nicetas in Alexio lib. 3. num. 2. ἤδη γὰρ τὸ ἁρπαλέον, καὶ πρὸς κέρδος λείξουρον τῶν ἀνδρῶν. Ubi Codex alius, πρὸς κέρδος ἑτοιμοπρεχές.

Λειξουρία, *Luxuria*, *Aviditas*, *Ingluvies*. Glossæ MSS. & Phavorinus: λειξουρία, ἡ λαιμαργία, ἡ πλεονεξία. Nicetas in Alexio Angelo lib. 2. num. 2. οὐκ ἔλαττον δὲ καὶ ἡ λειξουρία τῶν περὶ αὐτὸν, καὶ τὸ πρὸς συλλογὴν χρημάτων ἄπληστον τινῶν καὶ ἀκόρεστον. Ubi cod. al. habet λιχνεία.

Λυξουριά, apud Balsamon. ad Can. 27. Concilij Laodic.

Λειξουρεύειν, *Luxuriari*. Leo in Tacticis cap. 20. §. 83. δύο γὰρ τὰ μέγιστα ἐντεῦθεν συμβαίνει κακὰ, καὶ γὰρ οἱ στρατιῶται λειξουρευόμενοι ἄποροι γίνονται, καὶ οἱ ἄρχοντες ἄνανδροι προχειρίζονται.

ΛΕΙΠΑΝΑ'ΒΑΤΟΝ. Vide in Ἀνάβατον.

ΛΕΙΠΟ'ΚΕΝΤΡΑ, *Reliqua ex clavis calceorum, Quæ ex iis supersunt*. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij cap. 148. κρηπίδων παλαιῶν ἧλάρια, τὰ λεγόμενα λειπόκεντρα, ἀποβρέξας εἰς ὄξος ἄνυδρον, ἄλειφε τὰ πτερὰ τοῦ ἱέρακος.

ΛΕΙ'ΠΟΝΤΑΣ, *Absens*. Λείπειν, *Abesse*.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ͂Ν, *Munus aliquod publicum suscipere*, *publico munere fungi*, apud Harmenopulum lib. 1. tit. 4. §. 79. οὐ λειτουργεῖν, *Immunem esse*, lib. 2. tit. 5. §. 4. Δημοσίᾳ λειτουργεῖν, *Munus aliquod Reipublicæ causâ suscipere*, lib. 1. tit. 4. §. 79. Λειτουργήματα, *Munera*, lib. 2. tit. 5. §. 7. Λειτουργήματι ἔνοχος, *Publico muneri obstrictus*, lib. 4. tit. 1. §. 32. Λειτουργίαι, *Functiones*, lib. 4. tit. 9. §. 26. προσωπικαὶ, οὐσιακαὶ, μονιμώτεραι, *munera personalia*, *Patrimonialia*, *diuturniora*, lib. 2. tit. 5. §. 4. 5. 11. ῥυπαραὶ, *Sordida*, lib. 2. tit. 5. §. 17. σωματικαὶ, *corporalia*, *pecuniaria*, lib. 2. tit. 5. §. 2. Glossæ Lat. Gr. *Functio*. Λειτουργία. Τέλεσμα. *Functionum*, Λειτουργιῶν, Εἰσφορῶν.

Ἀλειτουργησία, apud JC. Gr. *Immunitatem* significat,

ficat, ut apud Modestinum in lib. 2. Excusat. & al. Glossæ Lat. Gr. *Immunitas*, ἀτέλεια, ἀλειτουργία. Vide Photium in Nomocan. tit. 8. cap. 13.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ͂Ν, vox, apud Christianos Græcos dupliciter usurpatur: interdum generaliùs, pro sacris Ecclesiæ Ministris, qui Officiis Ecclesiasticis operam suam impendunt, atque adeo Diaconis ipsis, qui λειτουργεῖν dicuntur in Euchologio, ut & apud Dionysium lib. de Eccles. Hierarch. cap. 3. & in Concilio Ancyrano Can. 1. 2. In Concilio Sardic. Can. 13. ubi Zonaras: τὸ δὲ λειτουργεῖν ἐνταῦθα οὐχὶ ἱερουργεῖν, καὶ προσφέρειν τὴν ἀναίμακτον θυσίαν νοητέον, ἀλλὰ τὸ εὔχεσθαι καὶ τοὺς συνήθεις ὕμνους τῷ Θεῷ ἀναπέμπειν. Sed hodie ferè semper solum Sacerdotem λειτουργεῖν dicunt, eúmque λειτουργὸν vocant; & sacrificandi munus, quo funguntur, λειτουργίαν. Gloss. MSS. ex Cod. Reg. 1673. & Suidas: Λειτουργική, κυρίως μὲν ἡ ἱερατική, καταχρηστικῶς δὲ, ἡ καὶ δουλική καὶ ἡ ὑπηρετική. S. Basilius in Epist. 85. καὶ ἐλειτούργησαν ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τοῦ ἰδίου ἄρτι παντὶ μελέδωκαν τῷ λαῷ ἐπίσκοποι κηρυσσόμενοι παρὰ τῷ ἐκεῖ κλήρῳ, &c. Harmenopulus lib. 1. tit. 6. §. 16. καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ περὶ τὴν θείαν λειτουργίαν ἀσχολούμενοι.

Ἀλειτουργησία, *Suspensio à Ministerio sacro*, pœna Ecclesiastica. Ἀφορισμὸς ἀλειτουργησίας, apud Balsamonem ad Can. 106. Concilij Carthag. Sancitum Lucæ Chrysobergæ Patr. Constantinopol. lib. 3. Juris Græco-Rom. p. 224. τὸν ἐπίσκοπον ὡς ὀλιγωρήσαντα, καὶ ἑαυτὸν δικαιώσαντα, καιρικῆς ἀλειτουργίας ἐπιτιμίῳ ὑπέβαλε. Aliud ejusdem pag. 225. τὸν δὲ ἀρχιερέα μετρίῳ ἀφορισμῷ ἀλειτουργησίας ἐνοχώρησεν. Aliud Michaëlis Anchiali p. 229. ἀλειτουργησίας ἐπιτιμίῳ ἀπέλευθεν ἔσονται ὑποκείμενοι. Adde pag. 234.

Λειτουργία, dicitur actio illa & ritus, quo Sacrosanctum Corpus Christi & Sanguis conficitur. Hinc λειτουργίαι SS. Petri, Jacobi, Clementis, Basilij, Chrysostomi dictæ sunt: forma nempe illa & ratio, quâ panis & vinum in corpus & sanguinem transmutantur: & Ministerium sacrificij Eucharistiæ offerendi propriè λειτουργία dicitur. Verbum Liturgiæ, inquit Allatius lib. 3. de Consens. cap. 15. n. 10. licèt apud antiquos alia atque alia significet, usus tamen invaluit apud medij postremíque temporis Scriptores, ut eo nomine actio illa & ritus indicetur, quo Sacrosanctum Corpus Christi & Sanguis conficitur. Vide Henric. Valesium ad Theodoritum lib. 2. cap. 27. lib. 3. cap. 4. Quærit Matthæus Blastares lit. T, cap. 5. διὰ τί ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μὲν τρίτην ὥραν τῆς ἡμέρας ἡ θεία τελεῖται λειτουργία· ἔστι δὲ ὅτι πρὸς ἑσπέραν ἐν ταῖς μεγίσταις τῶν ἑορτῶν.

Λειτουργία τελεία, *Sacrificium integrum*, appellatur, ad discrimen illius quod fit per προηγιασμένα. Nicetas Pectoratus: ὑμεῖς δὲ (Latini) ἀναφέροντες καθ' ἑκάστην ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ τελείαν λειτουργίαν τὴν ὀφειλομένην κατὰ τὴν τρίτην ὥραν τῆς ἡμέρας ἀναφέρεσθαι, τοὺς προκειμένους παραβαίνετε κανόνας τῆς ἐκκλησίας. Triodium: ἰστέον ὅτι ἐν Παλαιστίνῃ οὐ παρελάβομεν ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων ποιεῖν τῇ τετράδι καὶ τῇ παρασκευῇ τῆς Τυροφάγου λειτουργίαν τελείαν, οὔτε προηγιασμένην· ἐν δὲ ταῖς δυσὶ ἡμέραις ψάλλομεν Ἀλληλούϊα, &c. Typicum S. Sabæ pag. 48. εἰς τὴν λειτουργείαν τῆς μεγάλης κυριακῆς, εἰ μέν ἐστιν εὐκτήριος οἶκος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἐν αὐτῷ τελεῖται ἡ θεία λειτουργεία, &c. Infrà: εὕρομεν ἐν τῷ Συναξαρίῳ μεγάλης ἐκκλησίας εἰς τοὺς εὐκτηρίους οἴκους τῆς Θεοτόκου γίνεσθαι προσκομιδὴν καὶ τελείαν λειτουργείαν, in diebus scilicet Quadragesimæ in quibus fiunt τὰ προηγιασμένα. Ita in Euchologio Goari pag. 251. 253. 617. & apud Morinum p. 110. Allatius lib. 3. de utriusque Eccl. Consens. cap. 15. num. 6. mirari se ait, quòd quamvis Missam Præsanctificatorum non vocent Græci *Missam perfectam*, ad differentiam alterius in qua consecratur, & quæ illis *Perfecta* est, nihilominus Sacramentum & oblationem illam Perfectam nuncupent, cùm nihil illi ad suam integritatem desit. Vide Zonaram & Balsamonem ad Can. 52. Trullanum.

Λειτουργίαι, dicitur liber Ecclesiasticus Græcorum, continens Missarum celebrandarum seriem, ac trium maximè Liturgias, Joannis scilicet Chrysostomi, Basilij Magni, & illius quam προηγιασμένων vocant, de qua suo loco. Cæteras, ut Jacobi, Clementis, Petri, & Marci, quæ editæ circumferuntur, omittunt Græci, præter unam Jacobi, quam semel in anno in Hierosolymitana Ecclesia recitari aiunt.

Primus autem apud Græcos Basilius prolixiorem ejusdem Jacobi Missam brevioribus finibus conclusit, quam postmodum licèt decurtatam, Chrysostomus nimis prolixam existimans, obtruncatis quæ sibi videbantur, breviorem ad commodiorem populi usum effecit, uti pluribus narrant Proclus Patr. Constantinopolit. seu Auctor de Traditione divinæ Missæ, cum iisdem Liturgiis editus, Leontius Byzantinus contra Nestorium & Eutychetem lib. 3. Gregorius Protosyncellus, Gennadius Scholarius, & alij laudati à Leone Allatio in Dissert. 1. de Libris Eccles. Græcor. Typicum S. Sabæ cap. 9. ἰστέον ὅτι ἐν ταῖς κυριακαῖς τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς, καὶ ἐν τῇ νηστείᾳ τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, ἡ τοῦ μεγάλου Βασιλείου λειτουργία τελεῖται, ὡσαύτως καὶ ἐν τῇ μνήμῃ αὐτοῦ. ἡ δὲ προηγιασμένη κεῖται τὴν ἰδίαν ἀκολουθείαν ἐν τῇ ἁγίᾳ τεσσαρακοστῇ. Τὰς δὲ λοιπὰς ἡμέρας τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου τελεῖται. Vide titulum ejusdem S. Basilij Liturgiæ præfixum.

Λειτουργικὸν dicitur etiam idem Liber, in Nomocanone Coteleriano n. 110. εἴ τις τοῦ ἱερέως τὸ λειτουργικὸν κρατήσει, ἔχει ἐπιτίμιον χρόνους β'.

Σαρανταλείτουργο, 40. *Missæ*, *Quadragenarium*, apud Franc. Richardum in Scuto fidei part. 2. pag. 167.

Λειτουργία, *Officium Ecclesiasticum*. Justinianus in Nov. 8. cap. 11. ἐν οἷς μοναστήριόν τε καθιδρύνθη, καὶ ἱερὰ γέγονε λειτουργία, ὁποίαν εἰωθός ἐστιν ἐν ταῖς ἁγιωτάταις ἐκκλησίαις γίνεσθαι, τῶν τε θείων ἀναγινωσκομένων γραφῶν, τῆς τε ἱερᾶς καὶ ἀρρήτου μεταδιδομένης κοινωνίας, μοναχική τε γέγονεν οἴκησις. Ubi Julianus Antecessor *Missam* interpretatur, ut in Nov. 59. Ἐκκλησιαστικὴ λειτουργία, apud eundem Justin. in Nov. 131. cap. 8. Apophthegmata Patrum in Romano num. 1. λέγω τοὺς δώδεκα ψαλμοὺς ὁμοίως καὶ τὴν νύκτα, ἀντὶ τῶν ἁμαρτιῶν ὧν ἐποίουν, ἄρτι μετὰ ἀναπαύσεως ποιῶ τὴν μικράν μου λειτουργίαν. Ubi Interpres *cum quiete parvum meum officium recito*. Sed quid vox μικρὰ hoc loco significet declarat alter in Josepho Panephio num. 7. κατὰ δύναμιν μου ποιῶ τὴν μικράν μου σύναξιν, καὶ τὴν μικράν νηστείαν μου, καὶ τὴν εὐχὴν, καὶ τὴν μελέτην. Ubi σύναξις idem valet quod λειτουργία, μικρὰ verò, idem quod *pro modulo*. Nomocanon Coterianus num. 52. ἱερεὺς ἢ διάκων, ἐκ τοῦ ὑπεναντίου χύσει τὰ δῶρα, ἐπιτιμάσθω χρόνους δύο, ποιείτω λειτουργίας ιβ'. ξηροφαγῶν, νηστεύων, ποιείτω μετανοίας ρ'. Ubi doctus Interpres, *duodecies Officium recitet*, malim, *duodecim Missis intersit*. Alius Canon Pœnitentialis MS. Joan. Chrysostomi nomen præferens: γυνὴ ἐπιορκήσασα λειτουργίας γ'. ποιήσει, καὶ νηστείαν τὸ κατὰ δύναμιν. Ita ibi non semel.

Λειτουργὸς, *Diaconus*. S. Basilius Epist. 289. ubi de Communione quotidiana: τὸ δὲ ἐν τοῖς τῶν διωγμῶν καιροῖς ἀναγκάζεσθαί τινα, μὴ παρόντος ἱερέως, ἢ λειτουργοῦ, τὴν κοινωνίαν λαμβάνειν τῇ ἰδίᾳ χειρὶ, μηδαμῶς εἶναι βαρὺ περιττόν ἐστιν ἀποδεικνύναι, διὰ τὸ τὴν μακρὰν συνήθειαν τοῦτο δι' αὐτῶν τῶν πραγμάτων πιστώσασθαι.

ΛΕΙΧΗΝΗ

ΛΕΙΧΗΝΗ, *Ruscus*, apud Interpolat. Dioscorid. cap.728.

ΛΕΙΧΟΥΔΙΟΝ, λειχνέα, in Fabulis Æsopi Græcobarb. p.100.

ΛΕΙΨΑΝΟΝ, *Cadaver*, *Corpus vita functi*. Glossæ MSS. τάφος, ὅπου τίθενται τὰ λείψανα. Vita S. Eudociæ Mart. num.39. ὁ οὖν βασιλεὺς νομήσας βραδύνειν τὸ Τειβοῦνον, ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ ἐπιθεὶς λεκτικίῳ τὸ λείψανον τῆς γῆς αὐτοῦ. Acta S.Eustachij pag.43. καὶ ἐκέλευσεν ἀνοιγῆναι τὸ χαλκούργημα πρὸς τὸ θεάσασθαι τί γεγόνασι τὰ σώματα τῶν ἁγίων· καὶ εὑρόντες σῶα τὰ λείψανα αὐτῶν, ἐνόμιζον αὐτοὺς ζῆν. Depositio Cosmæ Patr. Constantinop. apud Allatium: τὸ, ἐξανασκάψαι, καὶ λείψανα Χριστιανῶν θερμῶα, ἔξωθέν τε καὶ ἔσωθεν τῆς ἐκκλησίων, &c. Ita usurpant S. Athanasius de Arimin. Syn. pag.882. Ammonius Monach. de SS.Patribus Sinaïtis pag.121. 126. Joan. Moschus in Limon. cap.88. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaïtarum n. 37.S.Germanus Patr. Constantinopol. in Obdormit. Deiparæ pag.109 Vita S.Mariæ Ægyptiacæ num.38. Martyrium S. Sabæ Gotthi n. 8. Martyrium S.Orestæ, Martyrium S. Marci num.10. Vita S. Nili Jun. pag.168. & alia ejusmodi Martyria passim, Symeon Logotheta in Leone Philosopho num.1. Balsamon Resp.38.Theophilus §.9. Instit. de Rerum divis. Euchologium pag.515. &c. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opinat. Græcor. n.12. Basilica lib.7. tit.8. §.3. &c.

Ἅγια λείψανα, quæ aliàs ἅγιαι μερίδες, *Sacræ Eucharistiæ residuæ particulæ*. Liturgia Præsanctificatorum Morelliana: ὁ γὰρ ὑψοῖ τὸν ἄρτον εἶτα ἀνακαλύψας αὐτὸ, ἐκπληροῖ τὴν μετάληψιν τῶν ἁγίων λειψάνων. Vide in Μερίς.

ΛΕΙΨΟΣ, *Imperfectus*, *Defectuosus*, ἐλλειπὴς, ἀτελής. Item *Egens*, *Carens*. Glossæ Græcobarb. ἄλιπος, ἐλλειπὴς βοσκημάτων, λειψὸς ἀπὸ βοσκήματα.

Λειψὸν, *Defectus*, ἔνδεια, ἐλάττωσις. Λειψιά, λειψομάδα, eadem notione.

Λειψόπιτα. Vide in Πίτα.

Λειψοσέληνον, *Lunæ defectus*. Interpolator Dioscoridis pag.229. Edit. Aldinæ: τὴν ῥάμνον, ἣν τις ἄρῃ ἐν λειψοσεληνῷ, καὶ βαστάξῃ, ὠφελεῖ πρὸς φάρμακα, καὶ ἀνθρώπους φαύλους.

ΛΕΚΑΣΤΗ. Anonymus MS. de Tuenda Urbe obsessa: πέμπειν δὲ καὶ διὰ τῶν τεταρίων, καὶ τῶν μαγγανικῶν, καὶ τῶν λεκαστῶν, &c. Fortè leg. ἠλακατῶν. Vide in hac voce.

ΛΕΚΑΤΗ, *Colus*, ἠλακάτη. Glossæ Græcobarb. κατὰ πρόσωπα τῆς ὑφαντικῆς ξύλου τῆς γυναικισίμου, ἴσας τὸ λεκάτης, ἢ τὸ ῥόκκας.

ΛΕΚΕΜΒΡΑ, ἡ ἀγρία μαλαχὴ, in Glossis Jatricis MS. ex Cod. Reg. 1334. *Malva agrestis* seu *Silvestris*, de qua Ruellius & Gorræus, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti ἐγκλυσρὶς exponitur.

ΛΕΚΕΝΤΙΑ, *Licentia*. Suidas, & Glossæ Basilic. λεκεντία, κατὰ Ῥωμαίους, ἀμνηστία, βασιλικὴ χάρις.

ΛΕΚΛΗΑ, ἡ λιβανωτίδα, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. *Libanotis*, de qua Ruellius & Botanici.

ΛΕΚΤΟΝ, *Lectus*, Λεκτρόν. Lexicon MS. Cyrilli: Λεκτοῖσι, κοίταις. Λεκτοῦ, κραβατίου. Alibi: Λέκτρα, κοίτας, κραβάτια.

Λεκτίκιον, *Lectica*. Lexicon MS. Cyrilli,& Glossæ Basilic. λεκτίκιον, βαστέρνα, κράβατος. Suidæ Etymolog. Λεκτίκιον, παρὰ τὸ λέκτος, τὸ σημαῖνον τὴν κοίτην. Chron. Alexandrinum an.42. Theodosij Jun. εἰσῆλθεν λεκτικίῳ ἀπὸ λουτροῦ ποταμοῦ, &c. Vita S.Eudociæ Mart. num.39. ὁ οὖν βασιλεὺς νομήσας βραδύνειν τὸ Τειβοῦνον, ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ, ἐπιθεὶς λεκτικίῳ τὸ λείψανον τῆς γῆς αὐτοῦ. Passio S. Bonifacij: καὶ δώδεκα ἵππεις, καὶ τρία λεκτίκια, &c. Infrà: καὶ μυρίσαντες αὐτὸ (λείψανον) μύροις, καὶ περιβαλόντες ὀθόνῃ πολυτίμητον, ἐνέβαλον ἐν ἑνὶ τῶν λεκτικίων, &c. Vita S.Maximi Confess. num.39. μετ᾽ εἰς λεκτίκιον καθεσθῆναι δυνάμενον. Occurrit præterea apud S.Chrysostom.Epist. 14. in Apophthegmat. Patrum in Gelasio num.2. in Menæis 2.Aug. in S.Stephano, apud Palladium in Hist. Lausiaca in Salvia, Moschum in Limon. cap. 33. Edit. Cotelerij, Paulum Monach. lib.1. Collectan. Cedrenum pag.343. &c.

Λεκτικάριοι, *Lecticarij*, Qui mortuos in Lectis efferunt ad sepulturam, cujusmodi effinguntur in funere S.Cæsarij à nobis delineato in Constantinopoli Christiana lib.3. cap.87. iidem & *Decani* dicti, ut est in Nov. Justiniani 43. cap.1.& in Nov.59. c.1.2. in lib.59. Basilic. tit.3. & 4. Vide Epist.110. Theodoriti.

ΛΕΛΕΛΕΒΕ, Cibi species. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod.Reg.

Ἐκεῖνοι τὰ λαλάγγια συχνάκις μετὰ μέλιν,
Ἡμεῖς δὲ λελέλεβε συχνῶς μετὰ φαρμάκιν.

ΛΕΛΙΟΥΡΙΟΝ, Dæmonij species, apud Psellum de Operat.dæmon.pag.45. Ubi Cod. Reg.1334. habet Λελήριον, quod διάπυρον, significare ait, quòd scilicet περὶ τὸν ὑπερθεν ἡμῶν ἀέρα περιπολεῖν aiunt.

ΛΕΜΟΝΗ, *Limonium malum* Codex Barbarogr. MS.Reg.618. f.283. τότε τρίψον τὸ ἀρτζένιο, καὶ τὸ ἰάρω εἰς ὕδωρ ἀπὸ λεμόνιν, καὶ χύσε το ἐπάνω εἰς τυπάριν. Fol. 284. περὶ τῆς διαργυρῶναι τὸ ἀσήμιν καλὰ καὶ καθαρὰ με λεμόνιν, ἢ με νεραντζιν.

ΛΕΜΟΣΥΝΗ, pro ἐλεημοσύνη.

Λεμονήτρια, *Eleemosinatrix*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 10.

Καλὰ νιξεύρης τισεμοῦ, ἤτοναι λεμονήτρια.

Utitur alibi non semel.

ΛΕΜΠΡΥΝΟΝ, λέμπρινον χαρτὶ, *Charta pergamena*. Portius: *Membrana*, μικρὸ πετζὶ, δὲ χάρτα, λέμπρινον χαρτί.

Ντεμπρίνο, eâdem notione. Agapius Cretensis in Geopon. cap.52. καὶ φράξε τὴν καλὰ, καὶ ἀποπάνω τὴν δέσε μὲ χαρτὶ μεμβρανώδην, ἤγουν ντεμπρίνο, διὰ νὰ μὴν ἐμπῇ μέσα τὸ κρασί. Idem cap.192. νὰ κάμνης παράθυρον μὲ χαρτὶ ντεμπρίνο, ὡς κρύσαλλον.

ΛΕΝΕΙΝ, pro λέγειν. Λέσι, & Λέσιν pro λέγει, & λέγουσι, crebrò usurpat Fr. Richardus in Scuto fidei.

ΛΕΝΤΙΟΝ, *Linteum*. Hesychius: Λέντιον, περίζωμα ἱερατικόν. Glossæ MSS. & ex iis Etymolog. λέντιον, παρὰ τὸ λιαίνω, τὸ καθαίρω, λιέντιον, καὶ λέντιον. Arrianus in Periplo maris Erythræi: Ἀρσινοητικαὶ στολαὶ, καὶ ἄβολοι νόθοι χρωμάτινοι, καὶ λέντια, καὶ διηκρόσια. Hieronymus Dalmata in Hist. MS. Sanctorum Ægypti, & ex eo Palladius in Hist. Lausiaca cap.52. τὸ δὲ ἔνδυμα ἦν αὐτῷ ὁ λεβιτὼν, ὅπερ τινὲς κολόβιον προσαγορεύουσι, καὶ λέντιον μικρὸν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Apophthegmata Patrum in Joanne Persa num.2. δός μοι ὀλίγα λινάρια, ἵνα ποιήσω μου λέντιον. Georgius Pisides in Cosmop. v.1747.

Καὶ πάντα τῶν χοῦν ἐκλινάξη λεντίῳ.

Utuntur passim Scriptores, Joan. Evangel. c.13.4. Georgius Alexandrin. in Vita Chrysostomi, Methodius Patr. Constantinopolit. de is qui abnegarunt p.876.Germanus Patr.Constantinopol. in Mystagog. pag.150.Martyrium S.Pelagiæ n.7. Euchalog.Goari p.358.748. Achmes cap.116 Auctor Geoponic. lib. 20. Myrepsus sect. 27. c.38. Laonicus lib.5. p.142. Edit. Reg. &c.

Λίντιον, dixit Nonnus Panopolita in Joan. c.13.

Σφίγξας σκληρὸν ὕφασμα, τόπερ φάτο Θυμβεὰς αὐδὴ
Λίντιον, ἱμαλέοιο ποδὸς ἀλκτήριον ἀνδρῶν.

λεντίαριος, *Linteo*. *Ars lintiaria*, in Vet. Inscript. Grut. 649. 4. Alia Inscriptio Atheniensis apud Jacob. Sponium to. 3. Itiner. part. 2. pag. 57. ΘΥΡΩΡΟΣ ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΛΕΝΤΙΑΡΙΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΣ ΔΙΟΦΑΝΤΟΥ.

ΛΕΝΤΡΑΒΟΣ. Vide Μανσὺρ.

ΛΕΜΟΣ, pro λαιμός. Hesychius: Λεμὸς, λάρυγξ. Corona pretiosa: Λεμὸς, *Gula*, Γαστριμαργία. Λέμαργος, *Ganeo*, Γαστρίμαργος. Historia Apollonij Tyrij:

Ἔδραμεν καὶ κρεμάσηκεν ἀπάνω ςολέμον του.

Infrà:

Ἔδραξεν καὶ κρεμάσηκεν ἀπάνω ςὸν λέμον του.

Nicolaus Lucanus de Excidio Trojano:

Ἀλλὰ σὺ, Ἀπόλλων ἥλιε, πέμψαι λεμοικὴν καὶ νόσον,
Εἰς ἐμᾶς τῆς κακομοίραις, ὡ ἀποθάνομεν αὐτίκα.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

Βλέποντα τὸν αὐθέντη τους ὃς τὸν λεμὸν χοσμένον.

ΛΕΟΜΠΑΡΔΟΣ, *Pardus*. Ital. *Leopardo*, Λεόπαρδος in Epist. S. Ignatij ad Romanos num. 5. ubi consulendus Eruditus Cotelerius. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Nicolai Lucani: Παρδάλης, Λεομπάρδου.

ΛΕΟΝΤΑΡΙ, *Leo*, Λέων. Acta Concilij Florentini, initio, καὶ χρυσᾶ λεοντάρια ἐν τῇ πρύμνῃ εἶχε. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Διαβῆσαι δυνατ' θηρίον πλέον καὶ τὸ λεοντάρι.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Εἰς σε δερμάτι λεονταρίου χάσδιον ἐπιμένον,
Ἦλθεν Κρομῆς θηρίκιος ἔμορφα ςολισμένος.

Ita λεοντάριον, & λεοντάρι, passim in fabulis Æsopi Græcobarb. Apud Codin. in Orig. Constantinopol. &c. Georgius Contares lib. 12. Hist. Athenar. pag. 417. ἀπὸ κακὸν λέοντα, κακὸ λεονταράκιον γεννᾶται.

ΛΕΟΝΤΙΚΑ, *Dulcis radix*, γλυκύῤῥιζα, apud Interpol. Dioscor. cap. 412.

ΛΕΟΝΤΙΟΝ, *Milium solis*, λιθόσπερμον, apud Interpolat. Dioscor. cap. 564.

ΛΕΟΝΤΟΓΑΛΑ, *Hammoniacum*. Glossæ Jatricæ MSS. Ἀμμωνιακὸν, Λεοντόγαλα. In aliis *Laserpicium* exponitur: Λεοντόγαλα, ὀπὸς Κυρηναϊκός.

ΛΕΟΝΤΟΠΕΤΑΛΟΝ, *Leontopodium*, *Flammula Veneris*, apud Apul. c. 7.

ΛΕΟΝΤΟΧΑΡΟΝ, *Polium montanum*, apud Interpolat. Dioscor. c. 530.

ΛΕΟΝΤΟΧΑΣΜΑ, Leonis fauces efficta, ex quibus aqua è fontibus educitur. Continuator Theophanis lib. 3. num. 43. αὐτοῦ που περὶ τὴν πλευρὰν τοῦ πρὸς τὸ εὖρος Σίγμα, καὶ δύο χαλκᾶ λεοντοχάσματα ἐπεπήγησαν. Huc referenda verba Anonymi de Templo S. Sophiæ pag. 261. ἐποίησε δὲ εἰς τὴν φιάλην γυρόθεν ςοὰς φρεατικὰς δώδεκα, καὶ λέοντας λιθίνους ἐρεύγεσθαι ὕδωρ εἰς ἀπόνιψιν τοῦ κοινοῦ λαοῦ. Et infrà: ἐκάλεσε καὶ τὸν τόπον Λεοντάριον.

ΛΕΟΦΑΝΤΕΣ, *Elephas*, ἐλέφας. Ex Ital. *Leofante*.

ΛΕΠΙΟΝ, pro λεπὶς, apud Moschionem de Morbis mulierum cap. 121. & 137.

ΛΕΠΙΣ χαλκοῦ, τὸ τοῦ χαλκοῦ ἀποσφύρισμα, Neophyto in Glossis Jatricis MSS.

ΛΕΠΛΕΣ, τὸ ὕδωρ τοῦ πενταφύλλου, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Aqua Pentaphylli*.

ΛΕΠΛΕΤ, τὸ νέρον τοῦ περιπλοκάδος, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Aqua seu succus herbæ Periplocadis*.

ΛΕΠΟΣ, pro λίπος, *Pinguedo*. Apud Myrepsum MS. sect. 3. cap. 12. λέπος κάτου. Ubi Fuchsius perperam legit νέπος. Rursum cap. 47. λέπος ὕου, pro συός. λέπος βοὸς παλαιοῦ, cap. 89. Adde sect. 10. cap. 79.

ΛΕΠΤΟΓΑΙΟΝ, *Creta*. Scholiastes Basilic. ad lib. 15. pag. 243. *Ruta*, τελέσι ψάμμος, κριτάελον, ἤτοι λεπτόγαιον, καὶ τὰ ὅμοια. Sed videtur legendum λευκόγαιον, ut habetur, lib. 16. tit. 1. §. 9.

ΛΕΠΤΟΓΕΝΕΣΙΣ, *Parva Genesis*, quæ & λεπτὴ Μωϋσέως γένεσις aliis dicitur, Liber apocryphus, de quo consulendus Eruditus Cotelerius ad lib. 6. Constitut. Apostol. p. 278.

ΛΕΠΤΟΚΑΡΟΝ, pro λεπτοκάρυον. Orneosophium pag. 187. ἐλάφειον ὅσον μέγεθος λεπτοκάρυ. Occurrit rursum pag. 207. 228. Agapius in Geoponico cap. 174. σχίσε τὴν ὄρνιθα εἰς τὸ καπέλλι ἀποκάτω, καὶ εὔγαλε μία φυσκολίδα ὡσὰν λεπτόκαρο, καὶ ἀνάσπασον ἐκείνην τὴν φύσκαν. Vide Galenum lib. 2. de Cibor. Facultatib. p. 328.

ΛΕΠΤΟΛΑΧΑΝΟΝ, *Olusculum*, *Minuta olera*. Paralipomena de S. Pachomio num. 15. λογισάμενος ἕνα μόνον ἐπαρκεῖν ἐν τῷ μαγειρείῳ πρὸς τὸ καταρτῆσαι τὰ μικρὰ βρώματα τοῖς ἀδελφοῖς, ἅπερ ἐστὶν λαχάνια μετὰ ὄξους καὶ ἐλαίου, καὶ σκυρδύμας καὶ λεπτολάχανον. Et num. 29. ἀλλὰ μόνον ὄξους μετὰ λεπτολαχάνων ὠμῶν ἤσθιεν ὅλον τὸν βίον αὐτοῦ, id est *Acetarium*, nostris *Salade*. Paradisus seu Liber SS. Senum MS. & Apophthegmata Patrum, in Gelasio num. 6. σὺ δὲ διὰ τὴν ἀσθένειάν σου φάγε λεπτολάχανον. Palladius in Hist. Lausiaca in Dorotheo: ἤσθιεν μὲν γὰρ οὐγκίας ἓξ ἄρτου καθ' ἑκάστην ἡμέραν, καὶ λεπτολαχάνων δέκα. Idem Paradisus alibi: εὑρέθη οὖν μικρὸν λάχανον, καὶ ἥψησε.

ΛΕΠΤΟΝ, moneta minutior, unde nomen, nempe sexmillesima pars solidi. Hesychius: Κοδράντης, τὸ πᾶν, ἢ τὸ τέταρτον τοῦ φόλλεως, ἢ λεπτὸν τὸ δὲ λεπτὸν, ἑξακισχιλιοςὸν ταλάντου, ὃ ἐστι νόμισμα ἕν, ἢ κόκκοι τρεῖς. Epiphanius: ἑξακισχίλια λεπτὰ τοῦ ταλάντου, ἃ λεπτὰ καλεῖται Ἀσσάρια. S. Maximus, λεπτὰ καλοῦνται τὰ ἀσσάρια, ἤγουν τὰ νούμια· ἑξήκοντα δὲ ἀσσάριον ὑπῆρχεν τότε τὸ δηνάριον· ἑκατὸν δὲ δηναρίων ὁ ἄργυρος. Idem Hesychius: τὰ δὲ δύο λεπτὰ Κοδράντης εἰς, ἤγουν νουμία τρία. Rationale Peræquatorum ex Cod. Reg. MS. περὶ τῶν λεπτῶν τῆς λίτρας. Τὸ ἥμισυ τοῦ ιι. ἐστι τῆς λίτρας μέρος ρμδ΄. ἔχει δὲ ἡ μέθοδος οὕτως· τὸ ἓν νόμισμα, ἤτοι ἡ μονὰς δύο ἡμίσεια ἀποτελεῖ. Τοίνυν καὶ τὸ ἥμισυ ἀπὸ τῶν δύο ἐξέρχεσθαι λέγομεν. Ducas Hist. cap. 20. ἔςησαν κατ' ἔθος δοῦναι, τῷ Σαρχὰν ἀργυρίων λεπτῶν ἀριθμὸν χιλιάδων δεκαπέντε. Alia vide apud Josephum Scaligerum de Re nummaria pag. 59. 60. Salmasium ad Histor. Aug. pag. 355. 356. adversus Cercoëtium pag. 28. & seqq. & alios qui de Re nummaria scripserunt.

Λεπτὸν ψηφίον. Rationale Peræquatorum Alexij Comneni Imp. ex Cod. Reg. MS. τοῦτο γὰρ προσέταξεν ἡ βασιλεία μου τὸ μὲν χάραγμα νόμισμα διὰ τραχέων ἄσπρων νομισμάτων ἀπαιτεῖσθαι, τὰ δὲ λεπτὰ ψηφία διὰ νουμίων χαλκῶν καταλογίζεσθαι, &c. Alibi: τὰ δὲ λεπτὰ ψηφία ὀφείλεις ἀπαιτεῖν διὰ νουμίων χαλκῶν, εἶθ' οὕτως καταλογίζεσθαι τὰ νουμία ἐπὶ τοῦ δ΄ μιλιαρισίων τοῦ νομισμάτων. Ibidem: διορίζεται ἡ βασιλικὴ πρόςαξις τὸ, τὰ λεπτὰ ψηφία ἐπὶ τοῦ τεσσάρων μιλιαρισίων τῷ νομίσματι ψηφίζεσθαι, καὶ ἔνθα καὶ τὸ τοῦ νομίσματος ἥμισυ. Vide Νουμίον.

Λεπτάριον, *Minutum*, in Gloss. Lat. Gr.

ΛΕΠΤΟΥΡΓΟΣ, *Faber tignarius*, in Gloss. Gr. Lat. ubi Salmasius *Lignarius* emendat, Gallis *Menuisier*. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 55. λεπτουργός τις ἤνεγκεν πρὸς τὸν μακάριον παιδίον, &c. Leo Imp. in Tactic. cap. 5. §. 7. & Constantinus in Tactic. pag. 12. 20. τοξοβαλλίςας ἐμπείρους, μαγγαναρίους, λεπτουργοὺς, χαλκεῖς μετὰ ἐργαλείων αὐτῶν. Eadem habet Mauricius lib. 12. cap. 6. ex quibus

bus patet λεπτουργὸς non esse *vermiculatorum ac tessellatorum artifices*, uti hanc vocem interpretantur Viri Docti apud Harmenopulum lib.3.tit.8.§.42. Vide tom.2.Basilic.p.464.& Eustachium in Vita S.Eutychij Patr.Constantinopol. num.55.

Λεπτουργίαι ἀπὸ ξύλου, apud Eusebium lib.10. c.4. pag.311. 312. Ἐδάφους λεπτουργία, apud Photium de Nova Ecclesia. Biton MS. de Machinis bellicis: οὐ γὰρ χρεία ἐπὶ τῶν τοιούτων ἔργων ῥυκανήσεως λεπτουργίας. Constantinus Manasses pag.5. ex Cod. Allatij:

> Ὧν θείων ἐμπρύσαντο δακτύλων λεπτουργίαι.

ΛΕΠΥΡΑ τῶν κοβαθίων, in Glossis Chymicis MS. εἰσὶ τὰ θειώδη, πλέον δὲ ἀρσενίκου.

ΛΕΡΠΟΜΑΝ. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.1047. Λερπόμαν τρίμαν παπήσκους, ἢ ἐστὶ σωτήριον. f. *Satyrium*, de quo Botanici.

ΛΕΣΕΙΝ, *Relinquere*, *Dimittere*. Ital. *Lasciare*, Gall. *Laisser*. Historia Apollonij Tyrij:

> Εὔρηκαν τὸν καὶ λέσουν τον ἀφέντης μας μας στέλει.

Alibi:

> Λέσουν τους Ἀπολώνιον, καθεῖται στοῦ σεντούκα.

Infrà:

> Αὐτοῖνοι εἰς μίαν ἐδράμασιν, τῶ Τζωαγώρα λέσιν.

Ibidem:

> Μονέδαν ὀπουβρίσκετον, χρυσάφη κ' ἦτον φίνον.
> Λέσιν εὐγίαις ἐκατὸν, τὸ δόκεν γιακανίσκη.

Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 2. pag.250. ἀπὸ τὸ καθαρτήριον λὲς δὲν ἔρχονται, ἀπὸ τὴν κόλασιν πάλιν δὲν ἀνασένονται, &c. Pag. 251. ἄλλη γὰρ ἡμέρα οὐχ εὑρίσκονται λέσι. Pag.258. Ναὶ, λέσιν, ἔκαμεν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὅλα ὅπου ἐγύνηκασιν εἰς τὴν γῆν. Pag.270. ἂς τὸ κρίνουσιν αὐτοὶ, ὅπου εἴδασι καὶ τὸ λέσι. Et pag.331. δουλευόμεθα τὰ ὀνόματα, λέσιν οἱ φιλόσοφοι, διὰ ἃ ἐξηγοῦμεν τὰ πράγματα.

ΛΕΣΣΑ, *Funis*, vel *Catena*, ex Gallico *Lesse*, Scriptoribus inferioris ævi *Licia*, de qua voce consulendum Glossarium nostrum. Constantinus de Adm. Imp. cap.51. ὅτε ὁ Συμεὼν ὁ ἄρχων Βουλγαρίας μαθὼν τὴν τῶν πλωΐμων πρὸς τὸν πόλεμον ἄφιξιν, καὶ ὅτι μέλλει τὸ πλώϊμον τοὺς Τούρκους κατ' αὐτοῦ περάσαι, ἐποίησε λέσας, ἤτοι πλοκὰς ἰσχυράς, ὥστε μὴ δύνασθαι τοὺς Τούρκους ἀντιπερᾶν. Infrà: ἀναλαβόμενοι τὰ σκουτάρια καὶ σπαθία αὐτῶν, ἀνδρείῳ καὶ ῥωμαλέῳ ὁρμήματι ἐπιπηδήσαντες τῶν χελανδίων, κατέκοψαν τὰς λέσας, ἤτοι τὰς πλόκους, καὶ ἤνοιξαν τὸν πόρον τοῖς Τούρκοις. Anonymus Tacticus MS. de Tuenda Urbe obsessa: διαῤῥηγνύουσι δὲ οὐ μόνον τὰς ἀσπίδας, ἀλλὰ καὶ τὰς λέσας. At Scylitzes in Monomacho: pag.781. id nominis videtur tribuere machinæ, quam Latini *Vineam*, inferior Latinitas *Catum*, & *Gattum* vocant, fortè quòd *Lessis* seu *Funibus* traheretur, & ita Urbium vel Castrorum mœnibus, iis suffodiendis, applicaretur. αὐτὸς δὲ σκηνὰς ἐκ λύγων ἔχων καὶ πεπλεγμένας, βοείαις βύρσαις ἄνωθεν ἐσκεπασμένας, καὶ τρόχους ἐχούσας, ὑπὸ τὰς τῶν βασταζόντων κιόνων βάσεις, λέσσας τὰς τοιαύτας ὀνομάζουσι μηχανὰς, λαοῦ πλήσας δικέλλας φέροντος, καὶ ἄλλα γεωργικὰ ὄργανα, ὥστε κατὰ μικρὸν ὑπωθεῖν τὰς σκηνὰς, καὶ τοῖς τείχεσι προσαρμόσαι, καὶ οὕτως ὑπορύττειν ἀνέτως καὶ ἀδεῶς τὰ θεμέλια, &c. Ita etiam Anonymus laudatus: εἰ δὲ καὶ λαίσας χωσρίδας οἱ ἐχθροὶ ἐπινοήσαντες, &c.

ΛΕΣΤΗΣ, *Latro*, Λῃστής. Glossæ Græcobarb. Κακοῦργος, ὅπου πράσσει κακὰ, ἤγουν λῃστὴς, ἢ λεστής.

ΛΕΣΤΗΤΙΣ, *Aristolochia Sarmentaria*, apud Interpolat. Dioscor. c.411.

ΛΕΣΤΟΣ, *Elegans*, *Tersus*, Κομψὸς, φιλόκαλος. Ex Gall. *Leste*, & Ital. *Lesto*.

ΛΕΥΓΗ. Hesychius, & ex eo Phavorinus: Λεύγη, μέτρον τι γαλατικόν. Emendat Meursius, Γαλάταις, ut sit *Leuca* vel *Leuga*, vox revera Gallorum. Vide Gloss.med. Lat. in *Leuca*.

ΛΕΥΘΕΡΟΣ, Liber, Ἐλεύθερος. Glossæ Græcobarb. Αὐθέται, ἐλεύθεροι, λεύθεροι. Anonymus de Nuptiis Thesei:

> Καὶ λεύθερον τὸν ἀφῆκεν νὰ πάγῃ ὅπου θέλει.

Λευθερία, pro Ἐλευθερία. Idem Anonymus:

> Τῆς καθεμίας ἐγὼ θυμῶ ἂν θέλει λευθερία.

Λευθερῶν, pro Ἐλευθερῶν. Idem Anonymus lib.10.

> Σολίγες μέραις ἤταναι ὅλοι λευθερωμένοι.

ΛΕΥΚΑΣ. Apophthegmata Patrum in Joanne Colobo num.10. εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ, ὅτι ἔβρεξεν ἐφέτος πολλὰ, καὶ ἔπιον οἱ φοίνικες, καὶ ἐκβάλλουσι λευκάδας. Ubi Eruditus Interpres *Germina* vertit. Aliàs Λευκὰς, Dioscoridi est herbæ species, de qua præ cæteris Ruellius.

ΛΕΥΚΟΓΕΙΟΣ, *Creta*. Glossæ Gr. Lat. Λευκόγειος, *Creta*, *Cretifodina*. Glossæ Jatricæ MSS. Neophyti: Ἄργιλος, ἡ σμηκτική, ἡ λευκόγειος, ἡ κιμωλία. Basilic. lib.60. tit.12. l.57. ex Africano: οὐ διὰ τὸ μόνον ἐξορύξαι λευκόγειον ἐκ τοῦ ἀγροῦ μου, ὑπόκειταί τις τῇ περὶ κλοπῆς ἀγωγῇ, διὰ τὸ ἀφελέσθαι αὐτό. Ita apud eorundem Scholiastem ad lib.28. pag.376. Vide Λεπτόγαιον.

ΛΕΥΚΟΓΡΑΦΙΣ, lapidis species, Græcis μερόξος, apud Paulum Æginetam lib.7.pag.245.

ΛΕΥΚΟΠΙΝΟΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ὁ βάπτων εἰς βάθος, καὶ μὴ ἀποπλύων.

ΛΕΥΚΟΡΙΝΟΣ, Piscis qui Græcis λεύκισκος dicitur, Gallis *Vendoise*. Petr. Bellon. lib.1. de Piscib. pag.314.

ΛΕΥΚΟΦΑΝΟΝ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶ τὸ δῦνον εἰς βάθος.

ΛΕΥΚΟΧΑΛΚΟΣ, *Oricalchum*, Ὀρείχαλκον, in Corona pretiosa. Apud Hesychium, & φρύγαλκος vocatur.

ΛΕΥΚΩΣΙΣ, *Dealbatio*, vox Chymistarum. Zosimus Panopolita MS. δεῖ γινώσκειν ὑμᾶς θέλω, ὅτι πάντων κεφάλαιόν ἐστιν ἡ λεύκωσις· μετὰ δὲ τὴν λεύκωσιν εὐθὺς ξανθοῦται τὸ τέλειον μυστήριον· ἡ λεύκωσις καῦσίς ἐστιν· ἡ δὲ καῦσις ἀναζωπύρησις. Glossæ Chymicæ MSS. Τέλος τῆς λευκώσεως καὶ ἀρχὴ τῆς ξανθώσεως.

ΛΕΥΤΟΣ, pro Λεπτός. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 1673. λαβὼν μελόχης τὸ λευτὸν φύλλον, ἐκζέσας ἱκανῶς, &c.

Λευτοκαρία, *Cornus*, Κρανέα. Κρανία. Λευτοκάρι, *Cornum*, Κράνειον. Vide mox in Λεφταίνειν.

ΛΕΦΑΣ, *Elephas*, Ἐλέφας, in Corona pretiosa.

ΛΕΦΤΑΙΝΕΙΝ, *Minuere*, λεπτύνειν.

Λεφτοκάρεια, *Avellana*, λεπτοκάρυα. Λεφτοκαρεία, *Avellana arbor*, ἡρακλεῶτις. Vide Λευτοκαρεία.

ΛΕΧΑΡΩΔΗΣ. Nonus de Morbor. curat. cap. 55. τὸ δὲ ἐπίκαυμα ἕλκος ἐστὶ ῥυπαρὸν, καὶ ἀκάθαρτον καὶ λεχαρῶδες. Quidam legendum putant ἐσχαρῶδες.

ΛΕΧΜΙΟΝ. Antiquit. Constantinopol. spect.6. ἦν δὲ τὸ ἀκυλκάτον ἐν τῷ Πόντῳ σταθμὸν τῶν ἀργυρίων, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸ τὸ χρυσὸν χυτὸν. ὅπερ καὶ ὁ τόπος σώζεται ἕως τοῦ σήμερον τοῖς ὁρῶσιν, εἰς λεχμία χωνευτὰ σκυθρωπὰ πάνυ.

ΛΕΧΟΣ, pro Λεχὼ, *Puerpera*. Moschopulus: Λεχὼ, ἡ κοινῶς λέχος. Apud Crusium Λεχῶνα eâdem notione usurpatur.

ΛΕΩΜΑΚΕΛΛΙΟΝ, *Publicum macellum*. Chronicon Alexandrinum an.6. Arcadij: καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐσφάγησαν Γότθοι πολλοὶ ἐν τῷ λεωμακελλίῳ. Sic legẽdum pro λαιμομακελλίῳ. Meminit Codinus in Orig. Constantinopol.n.111.loci λεομακέλλου dicti Constantinopoli, quem perperam à Leone Macello Imp. dictum putat, ut rectè observatum ab interprete: meminit præterea Scylitzes in Stratiotico p.792.

ΛΕ'ΩΝ, *Orobanche*, apud Interpolat. Dioscor. cap.360.

ΛΗΒΑ'ΔΙ. Vide in Λιβάδι.

ΛΗΒΕΡΙ'Σ, τὸ λαθύειν, in Lexico MS. ex Cod. Reg.1843. Lathyrum.

ΛΗΒΗ'ΤΖΗ, ἡ βριωνία, in Lexico MS. ex Cod. Reg.1843. *Brionia*.

ΛΗΒΟ'ΡΙΝ. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod.Reg. 190. ζωβόταναν, τὸ λιβόριν, fortè *Elleborus*.

ΛΗΓΑ'ΤΟΝ, Λιγατεύειν. Vide in Λεγάτον.

ΛΗΓΑ'ΤΟΣ, *Legatus*. in Concilio Ephesino part. 2. Act.3. Προϊεκτὸς ἐπίσκοπος λιγάτος καὶ πρεσβύτης τῆς ἐκκλησίας Ῥωμαίων. Occurrit etiam apud Nilum Mon.lib.2. Epist. 246. Vide Λεγάτος.

ΛΗΓΚΟΥΑ'ΔΗΣ, in Glossis Jatricis MSS. Cod. Reg.1047. ἐστὶ φρυοῦ τεφρατζήμυ, τὸ λέγων φράξυ ὁ καρπός. An herba *Lingua avis* dicta ? Vide Λιγγάβις.

ΛΗΓΝΟ'Σ. Vide in Λιγνός.

ΛΗ'ΔΙΟΝ, *Vestis genus*, ἔσθημα, apud Eustathium Il. σ. Psellus in Grammatica MS.

Δεῦρον, τὸ λεῖον καὶ πλατύ. λήδιον ἐσθήματι.

Hinc Ληδάριον, eâdem notione in Lexico MS. Cyrilli, & apud Auctorem Etymologici.

ΛΗΓ'ΔΑ, pro Λῆις, *Præda*, in Gloss. Lat.Gr.

ΛΗΚΤΕΥ'ΕΙΝ, Suidæ, κατὰ Ῥωμαίους διορθῶσαι. Sed est *Lectitare*, *Relegere*. Lexicon MS. Cyrilli: ἐληκτευσεν, κατὰ Ῥωμαίους, ἀνέγνω διώρθωσεν.

ΛΗΚΥ'ΝΘΙΟΝ, *Lecythus*, λήκυθος. Lexicon MS. Colberteum: Ληκυθιον, καὶ λήκυθος, ἀγγεῖον ἐλαίου. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Λήκυθος δὲ τὸ λαδικὸν, ὃ καὶ ληκυθιόν τε.

Apophthegmata Patrum, in Macario num.3. ἐφαίνετο δὲ ὡς σιχάδιον φορῶν λινοῦν τρίγλωττον καὶ κατὰ τρυμαλίαν ἐκρέματο ληκυθιον. Mox: καὶ ἵνα τί σοι τὰ ληκύθια ταῦτα; καὶ εἶπε, Γεύματα ἀποφέρω τοῖς ἀδελφοῖς.

ΛΗ'ΚΩΝ, *Papaver*, Μήκων. Vide in Παπάβαρις.

ΛΗ'ΜΜΑΤΑ, inquit Moschopulus in lib. περὶ σχεδῶν pag.167. καὶ αἱ προφητεῖαι, ἃς ἔλεγον οἱ προφῆται κατεχόμενοι ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Vox inaudita, inquit Henr. Stephanus in Dial. de bene instituendis Græcæ linguæ Stud. quasi λήμματα Prophetiæ dictæ fuerint, quòd has ληπτοὶ, seu θεόληπτοι dictarint.

ΛΗΜΜΑΤΙΣΜΟ'Σ, *Exactio*, *Captio*, *Captura*. De quibus vocibus egimus in Gloss.med. Lat. Germanus Patr. Constantinopol. in Epist.1. ad Cyprios n.17. καὶ ἡ ἡμῶν Μετριότης συμβουλεύει τοῖς τῶν Κυπρίων ποιμέσιν, ἐν οἷς ἐυσταλινοί τινες καὶ φιλόνεικοι φαίνονται οἱ Λατῖνοι ἐφέσει λημματισμῶν, ἐνδιδόναι τούτοις, καὶ μὴ ἀνθίστασθαι.

ΛΗΜΝΙ'ΤΕΩΣ, *Terra Lemnia*, Λιμνία σφραγὶς, in Glossis Botanicis Colberteis MSS.

ΛΗΝΟΖΟ'ΤΖΗΣ. Vide in Μερκουρίλλα.

ΛΗΝΟΙ', apud Harmenopul. lib.2. tit.3. §.100. non sunt *Torcularia*, ut vertit Interpres, sed *Lines*, de quibus l. 16. D. de Act. empt. seu *Lacus aquam continentes*, ut notat Cujacius lib. 6. Observ. cap. 7.

ΛΗΞΙΑΡΙΚΟ'Σ. Idem quod Λάξευρος, de qua voce suprà. Franciscus Richardus in Clypeo fidei part.1. 387. πάλιν τί λογᾶται χαβιάρι; τί αὐγοτάραχα ψάρι; ὅτι καὶ αὐτὰ γίνονται ἀπὸ τὰ αὖγα καὶ τὰ ἔντερα τοῦ ψαρίου, τουτέστιν ἀπὸ τὰ τρυφερώτερα καὶ πλέον ληξιαρικὰ μέρη τοῦ ψαρίου.

ΛΗΠΙ'ΝΑΙ, Pisces Κυφίδες Græcis dicti. Schol. Oppiani lib.1. Hal. v.126. κυφίδες, λυπῖναι, ῥέσια.

ΛΗΣΕΝΕΛΧΑ'ΜΕΛ, τὸ ὕδωρ τοῦ ἀρνογλώσσου, in Lexico MS. ex Cod. Reg.1843.

ΛΗΣΙ'ΒΑ, *Lixivium*. Codex Chymicus Reg MS. 618. fol.233. περὶ ὕδατος κυτρίνου καὶ ῥυσίου, καὶ τῶν ἑτέρων, αὐτὴ ἐστιν ἡ λησίβα.

ΛΗΣΜΟΝΕΙ'Ν. Vide in Αλησμονή.

ΛΗΣΤΗ'ΡΙΟΝ, *Latrocinium*, Conciliabulum, ψευδοσύνοδος, apud Ignatium Patr. Constantinopol. in Epist. ad Nicolaum Pap. in Conciliis. Ληστρικὴ σύνοδος, in Concilio Nicæno II. Act.3. pag.158. Κακοσύλλεκτος, σύνοδος, ibidem. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S.Sabæ cap. 56. τὴν γὰρ ἀσεβεστάτην τε καὶ ληστρικωτάτην, ἐν Ἐφέσῳ δευτέραν σύνοδον ἀποδέχεται. Vide Nicetam in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. pag. 1213. & Gloss.med.Latin.in *Conciliabulum*.

Λησάδες, *Latrones*, Λησαὶ, in Glossis Græcobarb.

Λησογνῶσται, *Latronum cognitores*, quorum officium sic exponitur in Novella 14. Justiniani cap.4. ἡ δὲ γὰρ τῶν Λησογνωστῶν τοῦτο τοιοῦτόν ἐστιν, ὡς ἐπ' ἀγαθῷ τι πράττειν, ἀλλ' ἐπὶ τούτῳ μόνον γινώσκειν τοὺς κλέπτας ἐφ' ᾧ τι κέρδος ἑαυτοῖς, τοῖς τε Ἄρχουσιν αὐτῶν θηρᾶν.

Λησοδιῶκται, *Latrunculatores*, Latronibus consequendis præfecti, qui & Διωγμῖται. Gloss. Græc. Lat. Λησοδιώκτης, *Latroniculator*. Κλεπτοδιῶκται dicuntur apud Damascenum Studitam Homil. 22. Chronicon Alexandrin. an. 10. Zenonis: καὶ εὐθέως ὁ Δοὺξ Παλαιστίνης Ἀσκληπιάδης ἦλθεν μετὰ τῆς ἑαυτοῦ βοηθείας ὡς Λησοδιώκτης ὁ ἀξιωματικὸς Καισαρείας, &c. Anastasius Sinaïta in Psalmum 6. τοῦτον γὰρ χειρώσασθαι πολλῶν στρατιωτῶν καὶ λησοδιωκτῶν πάσῃ μηχανῇ ἐπιχειρησάντων, &c. Vide Novell.8. cap.13. Nov.128. cap.21. Nov.134. cap.1. lib.10. Basilic. tit.35. §. 35. &c.

ΛΗΤΩΣΠΑΡΙΤΙ'Ο, *Semen saxifragæ*. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. λητωσπαριτιο, ἡ ἐστὶ σέμεν τε σανσι φαγιές.

ΛΙ'Α, pro Λεία, *Præda*, Μυσῶν λίαν ποιεῖσθαι, apud Basilium Seleuciæ Episc. lib.2. de Miracul. S.Theclæ cap.17. Notum Proverbium, de quo in Notis ad Alexiadem.

ΛΙΒΑ'ΔΙΟΝ, Λιβάδιν, *Pratum*, λειμών. Eustathius: λειμὼν δὲ ὃ ἡ κοινὴ γλῶσσα λιβάδιον καλεῖ. Et Iliad. ω. λειμὼν εἰς ὃν ὕδωρ λείβεται, ἀπὸ τοῦ λέλειμμαι παρακειμένου, ὃν ἡ πολλὴ γλῶσσα λιβάδιον λέγει, &c. Hesychius: Λιβάδιον, χωρίον βοτανῶδες. Alibi: κοιλάδες, πέδια, λιβάδες. Moschopulus in Lexico Philostrati: λειμὼν, τόπος δίυγρος ἄνθη ἔχων, τὸ κοινῶς λεγόμενον λιβάδιον. Astrampsychus MS. δηλοῖ περὶ παραδείσων, καὶ λειμώνων, καὶ λιβαδίων, καὶ ὑδάτων. Epiphanius Monachus de Locis Sanctis pag.62. καὶ πρὸς δύσιν τῆς Γαλιλαίας μέχρις ὥρας ἕκτης ἀπέρχῃ εἰς τὸ λιβάδιν. Vide Theophan. pag.325. & 427. Leonem Grammaticum pag. 467. Codin. de Orig. num. 103. &c. Hinc Βαλτολιβὰς, pag.832. de qua voce diximus in Βάλτη. Μακρολιβὰς, apud Acropolitam cap.59.

Λιβάδι, *Pratum*, Λειμὼν, in Corona pretiosa: Anonymus de Vulpe & Lupo:

Ναφα καὶ χόρτον λιβαδίου, ναπηγιαπὸ τὴν βρύσιν.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

Μόνον στοὺς κάμπους τοὺς πλατεῖς, κ' εἰς τὰ πλατέα λιβάδια.

Historia Bertrandi Romani MS.

Καὶ βρύσιν καταῤῥέουσα χωρολιβαδοτόπου.

Λιβαδοχώρειον, Pagus sic dictus in Insula Lemno, de quo P.Bellon lib.1. Observ. cap.26.

ΛΙΒΑ'ΝΗ, *Thus*, θυμίαμα, in Corona pretiosa, pro Λίβανος. Vide infrà in Λιβλών.

ΛΙ'ΒΕΛΛΟΣ, *Scriptum quodvis*, *Libellus*, præsertim *accusationis*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1768. Λίβελλος, ἡ αἰτία τῆς ὑποθέσεως Λίβελλος, τίτλος δόγματος

δόγματ☉, ἢ κατηγορίας. Glossæ Basilic. λίβελλοι ἄγγραφοι (Leg. ἔγγραφοι) κατηγορίαι. Zonaras ad Can. 51. Concilij Carthag. λίβελλ☉ Ρωμαϊςὶ ἔκδοσίς ἐςι. Palladius in Vita Chrysostomi pag. 126. τὴν συνηθρμένην σωύοδον ἐπιςὰς ἐν μιᾷ σαββάτε, λιβέλλες ἐπέδωκεν τῇ σωύοδῳ, &c. Idem pag. 9. ἐντόλικοὶ λίβελλοι. Adde pag. 13. 14. 17. 52. Concilium Ephesin. δοθέντων ἐπὶ τέτοις λιβέλλων ἀντιῤῥητικῶν. Concil. Calchedonense in Epist. Leonis Pap. ὥςε ἐν αὐτῷ τῷ δικαςηρίῳ λίβελλοι ἐκκλήτε ἐπιδεδωκέναι αὐτοῖς. Idem Concil. Calched. Act. 1. ὁ κατηγορηθεὶς παρ' ἐμῦ Εὐτυχὴς, δὺς λιβέλλες ἐν τῇ ἁγίᾳ σωύοδῳ ἐμνημόνευσεν ὅτι κατήγορ☉ αὐτῦ εἰμί. Et Concil Constantinopolit. sub Flaviano Act. 1. κατηγορικοὶ λίβελλοι. Stephanus Byzantinus in Vita S. Stephani Junioris: ποῖοι οἱ αὐτῦ λίβελλοι, ἵνα ἡ ψευδοσωύοδ☉ ὑμῶν οἰκυμενικὴ κυρωθῇ. Utuntur utrâque significatione S. Basilius Epist. 234. Nilus Monach. lib. 3. Epist. 266. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinop. n. 38. Acta S. Nicephori Confess. num. 12. pag. 39. Photius in lib. de Synodis, Ignatius Diacon. in Vita S. Nicephori Patr. Constantinopol. num. 63. Vita S. Maximi Confess. num. 16. ejusdem Acta pag. 39. 51. idem S. Maximus in Disput. cum Pyrrho sub fin. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. pag. 1192. Edit. Labbæi, Theophanes an. 20. Constantini M. an. 1. Joviani, an. 4. Valentiniani M. an. 20. Heraclij, an. 13. Leonis Isauri, an. 5. Constantini Filij Irenes, Pachymeres lib. 4. cap. 3. lib. 7. c. 8. 10. 19. Euchologium Goari pag. 305. & alij passim.

Λιβελλικῶς, *Per libellos*. Concil. Constantinopolit. sub Mena, Act. 1. οἱ λοιποὶ πάντες τοῖς καταθεῖσι λιβελλικῶς συμμαρτυρεῖν, &c.

Λιβελλικόν. Balsamon ad Concil. VII. an. 12. εἰ καὶ προσετάχθησαν λογιςεῦσαι ἢ ἐκκοπεῦσαι τινὰ τελέσματα, ἢ πάκτα, ἢ ςρατείας, ἢ λιβελλικὰ, ἢ ἕτερόν τι τῶ δημοσίῳ ἀνῆκον.

Λιβελλίκι☉. Scholiastes Theophili Antecessor. lib. 4. tit. 11. §. 4. ἐν δικαςηρίῳ δὲ τῦ ἐξερκίτορ☉, ἢ λιβελλικίε, παρὰ θείοις δικαςαῖς, ἐκτὸς δὲ δικαςηρίε διὰ νομικῦ. Ubi λιβελλισίε legendum putat Fabrotus. Est autem

Λιβελλίσι☉, *Libellensis*, *A libellis*, *Qui libellos conscribit*. Justinianus Nov. 20. cap. 9. εἰς τι τῦ θρόνου τῦ σῦ, εἰς τῦ ἐνδοξοτάτου ἡμῶν Κοιαίςωρα τῦ καθοσιωμένων λιβελλισίων ὑπηρετέντων αὐτῷ. Scylitzes in Romano Diogene pag. 826. Μεσάζοντ☉ ἐν πᾶσι τῦ Μαγίςρυ τῦ Λιβελλισίε, &c. Occurrit præterea in Menæis 7. Sept. in S. Theodota. Vide Gloss. med. Latin. in *Libellensis*.

Λιβελλίων, *Officialis*, idem fortè qui Λιβελλίσι☉. Habetur in Menæis 10. Maij in S. Alphæo.

ΛΙΒΕ'ΛΛΟ, *Perpendiculum*, *Libella*, Κάθετ☉, ςάθμη.

ΛΙ'ΒΕΡΝΑ, *Liburna*, Suidæ: εἶδ☉ πλοίε. Infrà: Λιβυρνικαὶ, νῆες εἰσαν ἐ κτῦ τῦ τριηραρχικὸν ἐσχηματισμέναι τύπον, ἀλλὰ λῃςρικωτέραι, &c. Vide Λίβυρνον.

ΛΙΒΗ'ΝΗ, *Thus*, Λίβανος. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

Τότε λιβάνι βάλασι γιαναμυρίζη σία.

Vide suprà Λιβάνη.

ΛΙΒΙΟΥ'Μ, Ægyptiis, Ἀρκευθὶς, *Iuniperus*. Interpol. Dioscorid. cap. 86. Vide Ruellium lib. 3. cap. 125.

ΛΙΒΟ'ΡΙΟΝ, in Glossis Jatricis Colbert. MSS. κυφοξυλέα, exponitur. *Sambucus*.

ΛΙ'ΒΡΑ, *Libra*. Hesychius, & ex eo Phavorinus: λίτρα, ὀβολὸς· οἱ δὲ νόμισμα, παρὰ Σικελοῖς· οἱ δὲ ἐπὶ ςαθμῶν, οἱ δὲ Ρωμαῖοι διὰ τῦ β. λίβρα. Constantinus Porphyrog. in Tacticis: καὶ ζημιέσθω ςρατηγὸς μὲ χρυσίε λίβραν μίαν, Τερμάρχης δὲ νομίσματα λς'.

ΛΙΒΡΑ'ΡΙΟΣ, *Librarius*. Modestinus JC. lib. 6. Excusat. μήτε λιβραρίες, μήτε καλκυλάτορας, ὡς διαψηφιςὰς λεγομένυς, ἔχειν ἀλειτεργίαν λέγυσιν αἱ θεῖαι διατάξεις.

ΛΙΒΡΙ'ΟΝ. Constantinus Porphyrog. in Tactic. pag. 13. ἐχέτωσαν δὲ καὶ κασίδας σιδηρᾶς σεσαμιωμένας λαμπρὰς πάντοτε ἐχέσας ἄνω εἰς τὰς κορυφὰς τυφία μικρὰ, ἤγυν λιβρία. Vide quæ de hac voce adnotamus in Gloss. med. Lat. in *Liberare*.

ΛΙΒΡΟ'ΧΗΣ, in Glossis Saracenicis MSS. τὸ σπέρμα τῦ μανδραγόρυ. In Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. Λιβρόχη, ἡ μανδραγώρα.

ΛΙΒΥΕΣΤΑΣΩ', *Dulcis radix*, Γλυκύῤῥιζα, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 412.

ΛΙΒΥ'ΚΗ, *Anchusa*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 605.

ΛΙ'ΒΥΡΝΟΝ, *Liburna*. Glossæ Gr. Lat. λίβυρνον, εἶδ☉ πλοίε, *Liburnum*. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. Λίβυρνον, πλοῖον πολεμικόν. Eædem Glossæ: Τριήρεις, πλοῖα πολεμικὰ, καλεῦνται καὶ λέβερνοι. Suidas: λέβερνοι, πλοῖα πολεμικὰ, τριήρεις. Eadem habet Etymologici Auctor. Pæanius in Metaphrasi Eutropij lib. 2. *Paratis navibus rostratis*: ναυσί τε ἐχρῶντο μακραῖς, ἃς αὐτοὶ μὲν ἐκάλυν ῥῶςρα. Deinde: Λίβυρνα δὲ ἡ συνήθεια προσαγορεύει. Vide Λίβερνα.

ΛΙΒΥ'ΤΖΗ, ἡ βρυωνία, in Glossis Jatricis Neophyti: *Bryonia*, de qua Ruellius & alij.

ΛΙΒΥΣΤΙΚΑ'ΤΟΝ, *Potionis genus*. Alexander Trallianus lib. 9. τῦ δὲ προπωμάτων ἄριςον ἐςι κονδῖτον, καὶ τὸ ἀπιάτον, ἢ ἀνισάτον, ἢ λιβυςικάτον, ἢ ἀψινθάτον. Vulgò *Levisticum* dicitur, τὸ ἱπποσέλινον antiquorum.

ΛΙΓΑΙ'Α. Myrepsus sect. 3. cap. 3. δάκρυον λιγαίας δραμ. δ'. Vox ignota Fuchsio.

ΛΙΓΑΙ'ΝΕΙΝ, Λιγοῦν. Vide in Λίγ☉.

ΛΙΓΑΡΕ'Α, *Agnus*, herba de qua Botanici. Glossæ Jatricæ Neophyti: Ἄγν☉, ἡ Λιγοραῖα. Sic in Cod. MS. Agapius in Geoponico cap. 145. βάνε σπόρον τῦ ἄγνε, ἤγυν λιγαρέας.

ΛΙΓΑ'ΡΙΟΝ, *Ligo*, Suidas: ἡ σκάφευσις, καὶ σκαφίδιον, τὸ λιγάριον.

ΛΙΓΓΑ'ΒΙΣ, *Lingua avis*, semen fraxini, apud Nicolaüm Myrepsum sect. de Antidot. cap. 65.

ΛΙΓΔΙ'ΤΖΑ, *Mortariolum*, vel *Pila mortarij*, λίγδ☉. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg. MS.

Νὰ χύσω τὸ μυςάκιον με νὰ κράτησεν λιγδίτζαν.

ΛΙΓΕ'Α, Herbæ species apud Nicolaüm Myrepsum sect. 8. cap. 63. Vide Λιγαία.

ΛΙΓΚΟΥ'ΡΟΣ, Lapidis pretiosi species, apud Anonymum seu Psellum de Virtutibus lapidum, ubi inter ignotos lapides reponitur, sed leg. λιγκύρι☉, ut rectè monet Maussacus.

ΛΙ'ΓΝΟΝ, *Lignum*. Theodorus Prodrom. de Accentibus: ὄρθιον, ἄκλιτον λίγνον, βεργίον ἰσασμένον. Orneosophium pag. 248. καυςηρίαν ποίησον μὲ λίγνε, σιδηρῦ, πλὴν ἵνα ἔχῃς παντοίαν προσοχὴν, ἵνα μὴ καύσῃς νεῦρον. At videtur legendum λιγνῦ σιδηρῦ, I. *cum ferro exili*. Vide mox Λιγνός.

ΛΙ'ΓΝΟΣ, Λιγνός, *Exilis*, *Minutus*, *Tenuis*, λεπτὸς, ἰσχνὸς, μικρὸς, &c. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Ἀσκήτας ἤτοναι ψηλὸς, λιγνὸς εἰς τὸ κόρμη τυ.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. ubi canis ait, τῶρα εἶμαι λιγνὸς καὶ πτωχός. Quo loco, Cod. Gr. λεπτὸς εἰμὶ καὶ ἰσχνός. Et pag. 172. de Cervo: τότε ἠγάπησε τὴν λιγνότητα τῦ ποδίων τῦ περισσά. Λιγνετζικὸς, *Subtenuis*, ὑπόλεπτ☉. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 12.

τὰ χέλιδης λιγνότζικα, κόκινα ὡς πρινοκόκη.

Λιϊνάδα, Λιϊνότης, *Macies*, ἰσχνότης. Λιγναίνειν, *Tabescere*, *minui*, φθίνειν, μαραίνεσθαι. Historia Apollonij Tyrij:

Πέτο τὸ γλυϛορότερο, καὶ λίγανε ἡ ψυχή μου.

Λιγνόποδας, *Gracilipes*, Λεπτόπους.

ΛΙΓΟΡΑΪ́Α, *Agnus*, de quo Botanici. Glossæ Jatricæ MSS. Neophyti: Ἄγνος, ἡ λιγοραία. Vide Λιγαρέα.

ΛΊΓΟΣ, pro ὀλίγος, *Parvus*. Historia Apollonij Tyrij:

Κ᾽ εἰς λίγλω χρεία βρίσκομαι ἀπὸ τὴν ὁμιλία σου.

Λιϊολίγο, *Sensim*.

Λιγώνειν, Λιγαίνειν, Λιγθύειν, pro ὀλιγαίνειν, *Consumere*. Portius: *Distabesco*, Λιγώνομαι, Τρογίζομαι.

Λιγάκι, Λιϊολάκι, *Parumper*, ὀλιγάκις, Διὰ μικροῦ. Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 1. p. 371. καὶ τὸ ἔδωκε λιγάκι θάρρος.

Λιγοθυμία, *Animi defectio*, ὀλιγοθυμία, λειποθυμία. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Εὑρίσκομαι εἰς τυραννισμὸν γία τὴν λυϛοθυμία σου.

Λιγοθυμεῖν, *Animo deficere*, λειποθυμεῖν. Historia Apollonij Tyrij:

Μηδὲν βαρένεσαι πολὺ, μηδὲ λιγοθημήσεις.

Historia Bertrandi Romani MS.

Καὶ ἐκ τοῦ πόνου τοῦ πολλοῦ λιγοθυμᾷ καὶ πίπτει.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Λυγόνουν τας καὶ χάνουνται, πένθουν, λυϛοθυμοῦσιν.

Λιϊομάρα. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Καὶ ὁπόδειχνε καὶ γιαγάπαντον, κεῖχε τὴν λιϊομάραν,

Ἔμπρὸς ϛὸν Δῦπα προσκυνᾶ με τὴν πολλὴν τζομάραν.

Vide Μαρανίσκειν.

Λιϊοψύχειν, *Exanimari*, *Animi deliquio laborare*. Anonymus de Amoribus Callimachi & Chrysorrhoes:

Καὶ πάλιν ἐκ τὸ κράτημαν τοῦ δακτυλιδοπέλου,

Ἀγανακτεῖ, λιγοψυχεῖ, &c.

Λιγοψυχία, *Exanimatio*, ὀλιγοθυμία, in Corona pretiosa.

ΛΙΓΟΦΑΓΟΥ͂Σ, *Saxifraga*. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. Λιγοφαγοῦς ἡ ἐϛὶ σαλβία, τὸ λέγουν ἀλλισφαγία. Vide Ruellium pag. 587.

ΛΙΈΤΟΣ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2. ubi de exequiis Regis Creontis:

Κεὶς σε σεντούκη ὁλόχρυσον ϛὸν λίετον τὸ βάνη,

Εἰς τὸν ναὸν τοῦ προεϛὸν τῆς Θήβας ὡς του φάνη.

ΛΊΖΙΟΣ, *Ligius*, *Vassallus* seu *Cliens*, Gallis *Lige*, de qua voce multis egimus in Gloss. med. Lat. Moschopulus περὶ σχεδῶν pag. 166. λίζιος, ὁ οἰκεῖος. Ita Lexicon MS. ad Schedographiam:

Λιμὸς ὅ ἐστιν ὁ ϛάλαγμος, Λίζιος ὁ οἰκεῖος.

Boëmundus apud Annam Comnenam lib. 13. p. 406. ὥϛε λίζιον γίνεσθαι τοῦ σκήπτρου σου ἄνθρωπον καὶ ἵνα σαφέϛερον εἴποιμι καὶ φανερώτερον, οἰκέτην καὶ ὑποχείριον. Pag. 407. τὸ δοῦλον τῆς βασιλείας καὶ ἀμφοτέρων εἶναι καὶ λίζιον καὶ ἄνθρωπον. Rursum: καὶ τὸ λίζιον ἄνθρωπον ἀνόθευτόν τε καὶ ἀπαραποίητον ἕως ἂν ἐμπνέω, καὶ μετὰ τῶν ζώντων συναριθμῶμαι. Pag. 408. ὡς ἄνθρωπον ὑμέτερον λίζιον καὶ δοῦλον πιϛὸν ἔσεσθαι τοῦτο. Denique pag. 413. καὶ τῆς βασιλικῆς ῥάβδου δοῦλον εἶναι καὶ λίζιον ὑποχείριον. Joannes Cinnamus lib. 2. num. 4. καὶ λίζιον αὐτῷ ἐποιήσατο. Et lib. 5. num. 2. καὶ δοῦλος, οὐ βίᾳ τὸν ζυγὸν ὑποδὺς, —ἀλλὰ δοῦλος ἐθελόδουλος· ἑρμηνεύει δὲ τοῦτο τοῦτο τὸ λίζιον. Nicetas in Joanne num. 7. καὶ λίζιον ἑαυτῷ τὸν Πρίγκιπα δείξας. Pachymeres lib. 5. cap. 10. ἄλλως δὲ καὶ παρέσπα, καὶ ἰδίους ἐποίει, λίζιον εἶπεν ἄν τις ἐκείνων, τῆς εὐμενείας. Vim vocis alibi explicat lib. 6. cap. 6. extremo: καὶ ὡς ἐλεύθερον ὁ μὲν Μιχαὴλ Βασιλεῦσι δοῦλος ἐν ὅρκοις· ὁ δ᾽ Ἰωάννης ἔσπονδος δι᾽ ὅλου, εἰ βασιλεύσει Βουλγάρων, Ῥωμαίοις ἐν ὅρκοις· εἰ δ᾽ οὖν ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὅρκοις πιϛῶς δουλεύσων τοῖς βασιλεῦσι ὑπὸ τούτοις Δεσπότης ταττόμενος. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Νὰ παραλάβη τὸ λιζίων τὰ ὁμάτζια τὰ χρεωϛοῦσι.

Alibi:

Τότε τὸ μεϊελάληνσε, καὶ λέγει πρὸς ἐκεῖνον,

Μισὲρ Τζεφρὲ, ἀπὸ τὸ νυῦ ἄνθρωπός μου ἔση λίζιος.

Rursum:

Καὶ ὅσοι ἦναι λήζιοι, καὶ χρεοϛοῦν ὁμάντζιν.

Occurrit ibi non semel. Historia MS. Bertrandi Romani:

Τὴν συντζαγὴν τὴν ἔποικεν, λήζιος του ἐγίνη.

Anonymus MS. de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

Τοῦ πόθου ἂν ἦσαι δουλευτὴς λίζιος τῆς ἀγάπης.

Rursum:

Βουλόνομαι εἰς τὸ ἔρωτα λήζιον του νὰ ὑπογράφω.

Alibi:

Ὤμοσα νὰ ἦμε δοῦλος σου, δοῦλος τοῦ ὁρισμοῦ του,

Λίζιος τοῦ θελήματος, καὶ τοῦ προσάγματος του.

Λιζία, *Ligeitas*, *Homagium ligium*. Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

Τὸ δὲ ὁμάτζιον καὶ λιζίαν τὸ ὄρισε νὰ ποίσουν.

Rursum:

Καὶ ἐκεῖνος τὸ ἐχάρησαν ὁμάτζιον καὶ ληζήαν.

ΛΙΘΆΡΓΥΡΟΣ λευκή, in Glossis Chymicis MSS. ἤτοι ψιμμίθιον.

ΛΙΘΆΡΙ, Λιθάριον, *Saxum*. Phavorinus: Λιθάριον πάνυ φυλάττε λέγειν, Scholiastes Homeri Od. ζ. λάϊγγας, τὰ μικρὰ λιθάρια. Constantinus de Adm. Imp. cap. 9. φωλεύουσιν οἱ πελεκανοὶ εἰς τὰ λιθάρια τοῦ φραγμοῦ. Malaxus in Hist. Patr. Constantinopol. καὶ ἤφερεν ἀσβέϛιν καὶ λιθάρια κεραμίδες.

Interdum Gemmam significat. Glossæ S. Benedicti: *Lapilli*, Λιθάρια. Joannes Moschus in Limon. cap. 185. καὶ λέγει τῷ ἀργυροπράτῃ, θέλεις ἀγοράσαι τὸ λιθάριον τοῦτο; Codinus de Offic. cap. 17. num. 24. ἔχον — μαργαριτάρια καὶ λιθάρια ἐμπεπηγμένα κυκλόθεν. Adde cap. 3. num. 13. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Ὅλα τὸ γύρον ἔγεμαν πολύτιμα λιθάρια.

Historia Apollonij Tyrij:

Τόσου λογάριν, καὶ καλὸν ϛολαῖς μαργαριτάρια,

Ἐγέμησαν τὰ ροῦχα της, τὰ χρύση μαλιθάρια.

Harmenopulus lib. 3. tit. 8. §. 19. ἐὰν λάβη τις ἐπὶ τῷ ἐγκλέσαι, ἢ ἐγγλύψαι λιθάρια, καὶ κλασθῇ, &c.

Χρυσολιθάριον, Ἀργυρολιθάριον, apud Anonymum MS. de Tinctura lapidum: καὶ μ. ἐργάζονται φυσηλάται χρυσολιθάριον, καὶ ἀργυρολιθάριον ἐργάζονται, &c.

Λιθαροπλουμιϛὸς, *Gemmeus*, *Gemmatus*, Portio.

Λιθαρωμένος, *Lapillis adornatus*. Historia MS. Bertrandi Romani:

Ὡραῖα πανεξαίρετα ὅλη λιθαρωμένη.

ΛΙΘΈΑΙ, *Lapides pretiosi*, *Gemmæ*. Gallis *Pierreries*. Suidas: Λιθείας πολυτελείας, τὰς λιθέας λεγομένας. In Eclogis Basilic. λιθέαν γλύψαι, *Gemmam scalpere*. Theophanes an. 2. Justiniani: βουλόμενος τὴν Ἱερουσαλὴμ δι᾽ αὐτοῦ παραλαβεῖν, ἔχουσαν χρυσοῦ ἀναρίθμητα κεντηνάρια, καὶ λιθέαν πολλήν. Strabo lib. 16. λιθίαν μαργαριτοῦ dixit. Apud Arrianum in Periplo Maris Erythræi: καὶ λιθίας ὑαλῆς πλείονα γένη. Ubi Stuckius pag. 18. Lib. 20. Basilic. tit. 1. §. 13. ἐὰν λάβη τις ἐπὶ τῷ ἀνακλέσαι, ἢ γλύψαι τὴν λιθέαν, &c.

ΛΙΘΕΝΔΥΤΌΣ. Antiquit. Constantinopol. de Statuis Maximiani Herculij & Uxoris: αὐτοῦ μὲν καὶ τῆς γαμετῆς χαλκενχύτων, καὶ μέρος λιθενδύτων· αὐτοῦ δὲ ἐκ πορφύρου μαρμάρου περιέχουσα. Id est ut interpretor, *Statua Maximiani confecta erat ære fusili*, *insertis subinde lapillis pretiosis*. Ita Anonymus de Templo

Templo S. Sophiæ pag. 258. τὸ δὲ ἄμβωνα μετὰ τῆς σωλέας ἐποίησε μετὰ σαρδονύχων, ἐνθέμενος καὶ πολυτίμους λίθους. Et mox: καὶ χρυσίον πολὺ ἐνέδυσε ἐπάνω τῆς σωλέας.

ΛΙΘΟΔΑΙΜΟΝΟΝ, *Lapis dæmonis*, Alberto magno, *Lapis bicolor, ut arcus dæmonis, qui Iris vocatur*. Anonymus de Oxymelite: μόλιβδον, καὶ λιθοδαιμόνον, ἐλχάλιτερις, λύσας μεθ' ὕδατος, ἄλειψε μετὰ τὸ ξηρανθῆναι, καὶ οὕτως ὅπλα.

ΛΙΘΟΜΑΡΓΑΡΟΝ, λιθομαργαριτάριον, *Lapides pretiosi & margaritæ*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Καὶ λιθομαργαρίταρα νάχουν εἰς μαννικότια.

Rursum:

Με λιθομαραγίταρα τζιγύρου στολισμένα.

Historia MS. Belissarij:

Καὶ τὰ πάντα χρυσωμένα με λιθομαργαρίταρα.

Infrà:

Καὶ λιθομαργαρίταρα πολλὰς ἠγλαϊσμένας.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Στολὴν ἐβάστα λόχρυσον ὁ βασιλεὺς ἐτοῦτος,
Πολλὰ πριβὰ καὶ ἔκλαμπρα μετὰ λιθομαργάρων.

Alius de Amoribus Callimachi & Chrysorrhoes:

Ὁ πύργος ἦν ἀπὸ χρυσοῦ μετὰ λιθομαργάρου.

ΛΙΘΟΠΤΕΡΙΟΝ, τὸ σκολοπένδριον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Scolopendrion, Asplenon*. Stephani Magnetis Empirica MSS. σκολοπένδριον καὶ λιθοπτέριον καλούμενον πότισον.

ΛΙΘΟΣ δένδριος, τὸ κοράλιον, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. Oribasius MS. lib. 13. τὸ δὲ κουράλιον, ὅπερ ἔνιοι λιθόδενδρον ἐκάλεσαν, δοκεῖ μὲν εἶναι φυτὸν ἐνάλιον.

Λίθος Ἄσιος, τὸ Κισσήελον, in iisdem Glossis. Vide Lexic. Rulandi pag. 277.

Λίθος Συριακός, ὁ Τηκόλιθος. Ibid.

Λίθος Διονυσίου, in Glossis Chymicis, ἄσβεστος.

Λευκόλιθος, ἔστι Πυρίτης. Ibid.

Λιθοφρύγιος, ἔστι συπτηρία. Ibid.

Λίθον τὸν οὐ λίθον, ἄσβεστον εἶναι λέγουσιν, καὶ αἰθάλην λειουμένην μεθ' ὄξους. Ibid. Nicephorus Blemmydes MS. de Chymia: λαβὼν σὺν Θεῷ λίθον τὸν οὐ λίθον, ὃν λέγουσι λίθον τῶν σοφῶν, ἐν ᾧ εἰσὶ τὰ δ'. στοιχεῖα, &c. Vide Lexic. Rulandi pag. 273.

Λίθος λεοντική, *Milium Solis*, Λιθόσπερμον, apud Interpolat. Dioscor. cap. 564.

ΛΙΘΟΣΠΕΡΜΑ, τὸ Σκολοπένδριον, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti.

ΛΙΘΟΣΤΡΕΑ, apud Myrepsum sect. 18. cap. 7. *Ostrea*, quæ in petris & rupibus capiuntur: *Pisces aspratiles*.

ΛΙΘΡΙΝΑΡΙΟΝ, *Rubellio*, piscis. Scholiastes Oppiani lib. 1. Hal. v. 97. ad ista: ξανθοί τ' ἐρυθῖνοι· λιθρινάρια, Alius Ῥέσια, nostris *Rougets*.

ΛΙΓΙΑ, *Agnus Castus*, Frutex. Petr. Bellon lib. 1. Observ. cap. 18.

ΛΙΚΕΡΤΙΖΕΙΝ, Hesychio & Varino, σκιρτᾶν. Fortè Λικεντίζειν, *Licentiari*.

ΛΙΚΙΝΙΟΙ, *Adulatores insulsi ac rustici*. Eustathius Od. Σ. οὗτω δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ Λικινίου Λικίνιοι καλοῦνται ἰδιωτικῶς οἱ ἀγρίως κολάζοντες, ὥσπερ εἴδει τι καὶ ὑποπαῖξαι.

ΛΙΚΟΡΙΝΙ, Piscis species, de qua Petrus Bellonius lib. 1. Observat. cap. 60.

ΛΙΚΟΥΑΜΕΝ, *Liquamen*, *Garus*. Cassianus in calce Geoponicῶν: τὸ λεγόμενον λικουάμεν, οὕτω γίνεται. Et mox: καὶ οὕτω διὰ τοῦ κοφίνου διαιτηθὲν ἀναιρεῖται τὸ καλούμενον λικουάμεν. Vide Gloss. med. Lat. in *Liquamen*.

ΛΙΛΑΔΙ, *Cos*, *Cotes*, Λίγδα, ἀκόνη.

ΛΙΛΙΓΓΑ. Pisciculi species, de qua Petrus Bellonius lib. 1. Observ. cap. 50.

ΛΙΜΑ, *Lima*, ῥίνη, in Corona Pretiosa, & apud Portium. Λιμάρειν, Λιμαρίζειν, *Limare*, ῥινίζειν. Λιμάρισμα, *Limatura*, ῥίνημα. Λιμαδούρα, in Cod. Reg. MS. 1595. fol. 77. ἔπαρε λιμαδούρα χαλκώματος.

ΛΙΜΑΓΧΟΝΕΙΝ, *Fame necare*, *Strangulare*. Vox Basilio & aliis usurpata. Theophanes pag. 272. δι' ὃ πολλοὺς ἐλιμαγχόνησεν, καὶ τὸν κόσμον ἠρήμωσεν· λιμοκτονεῖν dixit Chronicon Alexandrinum an. 4. Zenonis. Vita S. Syncleticæ num. 18. οὐ μόνον γὰρ τῇ τοῦ ἄρτου λιμαγχονίᾳ ἠρκεῖτο, ἀλλά γε καὶ τῇ τοῦ ὕδατος ὀλιγοδείᾳ. Et num. 10. καὶ πλήττει τὰ φωνητικὰ ὄργανα πρὸς τὸ τῆς προφορικὸν ἐκκόψαι λόγον, δοκῶν διὰ τούτου λιμαγχονῆσαι τῶν θείων λόγων.

ΛΙΜΒΙΖΕΙΝ, pro λιμβεύειν, Moschopulus: λιμβεύομαι, τὸ κοινῶς λιμβίζομαι.

ΛΙΜΕΝΑΡΙΟΝ, *Portus exiguus*. Chronicon Alexandrinum an. 12. Leonis: καὶ φοβηθεὶς Λέων ὁ βασιλεὺς, ἐξῆλθεν πέραν εἰς τὸν ἅγιον Μάμαντα, καὶ ἐποίησεν λιμενάριον καὶ ἔμβολον.

ΛΙΜΕΝΑΡΧΑΙ, *Portitores*, in Glossis. Portuum maritimorum Custodes, de quibus in l. 4. D. de Fugitiv. l. 18. §. 10. D. de Muneribus.

ΛΙΜΗΤΟΝ, *Limes*, in Glossis Græco-Lat. Glossæ Basilic. Λιμιτάνεος. τὰ ἐν τοῖς ἐσχατιαῖς φρούρια, λιμιτὰ Ῥωμαῖοι καλοῦσι, τελέσι τὰς κλεισούρας. Evagrius lib. 6. cap. 22. τὰς πανερήμους τῶν λεγομένων λιμιτῶν περινοστῶν, ἐν οἷς μάλιστα τὰ Σεβήρου δόγματα κατεκράτει. Justinian. in Edicto 13. cap. 20. ἐντεῦθεν ἡμᾶς καλεῖ ἡ τοῦ Λιβυκοῦ λιμιτοῦ φροντὶς, ὅπερ ἐπὶ τοῦ παρατορίου ἱδρυσάμεθα. Adde cap. 21. Chronicon Alexandrinum pag. 632. ἀπέλυσεν εἰς τὸ λιμιτὸν ἀνατολῆς ἀπὸ Ἀραβίας καὶ Παλαιστίνης, ἕως τοῦ Κιρκισίου κάστρου. Theophanes an. 1. Justiniani: προεβάλετο Κομήτα ἀνατολῆς τὸν Πατρίκιον τὸν Ἀρμένιον, —— κελεύσας αὐτὸν ἀπελθεῖν, καὶ ἀνανεῶσαι πόλιν τῆς Φοινίκης Λιβανισίας εἰς τὸ λιμιτὸν τὸ ἐσώτερον, τὴν καλουμένην Παλμύραν. Idem an. 2. ejusdem Imp. λαβόντες τὴν πραῖδαν καὶ τοὺς αἰχμαλώτους, διὰ τοῦ ἐσωτέρου λιμιτοῦ ἔφυγον. Infrà: καὶ φοβηθεὶς ὁ Φύλαρχος, εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐσώτερον λιμιτόν.

Λιμίτης, idem quod Λιμιτόν. Edictum 13. Justiniani: τὸ πᾶν τάγμα μεθαστὰν ἐκ τῆς χώρας ἐν τοῖς πορρωτέρω τοῦ Ἴστρου, ἤτοι Δανουβίου ποταμοῦ τόποις, μεθιστιθήσεται τοῖς ἐκεῖσε λιμίταις τῆς παραφυλακῆς ἕνεκα προσκαρτερήσον.

Λιμιτανέος, *Limitaneus*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Λιμιτάνεα, ἐθνικά. Edictum Valentiniani & Marciani adversus Eutychen, in Concil. Calchedon. part. 3. cap. 12. ἀλλ' οὐδεμίαν μετιέναι στρατείαν ἀνεχόμεθα, εἰ μή τι ἄρα τὴν τῶν Κορταλίνων, ἢ τῶν Λιμιτανέων. Procopius in Hist. Arcana pag. 106. 1. Edit. καὶ κατὰ τὴν ἑώαν μάλιστα μοῖραν ταύτῃ τὰς ἐφόδους Ῥωμαίων τε καὶ Σαρακηνῶν ἀναστέλλοντες, οὕσπερ Λιμιταναίους ἐκάλουν. Quæ verba exscripsit Suidas. Liber 55. Basilic. tit. 6. τοὺς ἀγροὺς τοὺς λιμιτανέους, καὶ τὰς λίμνας, καὶ πᾶν δίκαιον ἀφορισθὲν ἐξ ἀρχῆς τοῖς λιμιτανέοις στρατιώταις, ἀτελῆ εἶναι, καὶ βεβαίως κατέχεσθαι παρ' αὐτῶν. Ubi Glossa Interlinaris: τοῖς τὰς κλεισούρας φυλάττουσιν. Qui quidem *Limitanei milites* dicuntur Libanio in Basilico, οἱ ἐν τῇ φυλακῇ τῶν ὅρων ἱδρυμένοι. Vide Nov. 103. Justin. cap. 3.

Λιμιτότροφος, *Limitotrophus*. Basil. Ecl. 55. titulus est, περὶ ἀγρῶν λιμιτανέων, καὶ λιμιτοτρόφων, ἐμφυτευτικαρίων. Rursum Ecl. 57. περὶ στρατιωτῶν λιμιτανέων, καὶ καστελλιανῶν, καὶ τῶν τοιούτοις ἀφορισμένων ἀγρῶν, καὶ τεμένων, καὶ λιμνῶν τῶν λιμιτοτρόφων καλουμένων.

ΛΙΜΙΩΝ, Λιμιῶνας, *Portus*, Λιμὴν. Vita MS. S. Joannis Calybitæ: ἀπέλθωμεν, Πάτερ, περὶ τὸν λιμιῶνα τῆς θαλάσσης. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ἕως ἔχομαι τὰ πλεύσιμα ἐκεῖ ἂς ἀπελθοῦμαι,

Τὰ

Τὰ κάστρι αὐτὰ νὰ πάρωμαι; πȣ εἶχαν τὰς λιμιόναις.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ μετ᾽ μέραις ἔσωσεν, καὶ σ᾽ τὸ λιμίονα ναμπένη.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.1.

Χόρης ναργήση τιπόλες ὀρθόνη τὰς λιμιόνες.

Et lib.12. in Epilogo:

Διότι τὰς ποθιλικὰς λιμιόνες τὰς μεγάλυς,
Τόσον γὰρ μακρὴ γὰρ πέλαγος, ἄρχησα με κόπον,
Εἰς σε λιμιον᾽ ἀπέσωσες μετ᾽ πολλὰς ἀνέμυς.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

Κεὶς σε λιμιόνα γύρε ψε σεγύρον, νὰ μας βάλης.

Πορτολάνος, seu Portulanus MS.

Ὁρμίωνία τῶν καραβίων διὰ τὰς λιμιόνες.

Alibi: ἡ Σέρφοι ἔχει λημίωνα σ᾽ τὸ ἀκρωτήρι, τῶ μεσιμερίω, καὶ θώρι πρὸς τὸ σιρόκο.

Λιμνίων, apud Georgium Contarem lib.7. Hist. Athenar. pag.168. & alibi.

ΛΙΜΝΙΣΚΟΣ, *Lemniscus.* Epiphanius de Mensur. λημνίσκος ὑπ᾽ αὐτῶν τῶν ἰατρῶν καλῶς ἐκλήθη, διὰ τὸ λιμνάζειν κλυζόμενον τὸ μότον ἐν τοῖς τόποις ὑγροῖς. Occurrit illic pluries.

ΛΙΜΝΙΣΤΗΡ. Anonymus de Remediis, subjectus Moschioni, ἀψίνθιον, λιμνιςὴρ, ἀδάρκη, βερενικάριον, & οἱ ἀμφότεροι ἐλλέβοροι, &c.

ΛΙΜΟΝΙ, *Limonium*, Ital. *Limone.* Πασολέμονον; *Limoncellus.*

ΛΙΝΑΡΗ, Λινάρι, Λινάριον, *Linum*, λίνον. Postremum occurrit in Apophthegmat. Patrum in Arsenio num.26. in Agathone num.28. in Joanne Persa num.2. in Pœmene num. 10. in Gerontico MS. non semel, & apud Auctor. Etymologici in συπᾶον. Achmes Onirocrit. cap.212. ἐάν τις ἴδῃ ὅτι ἔσχε χῶραν ἐσπαρμένην λινάριν, &c. In cap.222. λινάριον scribitur. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Κ᾽ οἱ ἄλλες ἐπισεύασιν λινάριν ἕνι ἡ σκȣ̃λα.

Λιναρᾶς, Λιναροπωλίτης, *Lintearius*, Λινοπώλης.

Λινάρια, *Retia.* Eustathius Od. β. διὸ καὶ λίνα τὰ τοιαῦτα λέγονται ὁμονύμως τοῖς δικτύοις, ὧν ἡ κλῆσις μέχρι καὶ νῦν φέρεται· παρά τε ἄλλοις καὶ τοῖς περὶ τὴν Παμφυλίαν· οἱ λινάρια γὰρ καλȣ̃σι τὰ θηραλικὰ δίκτυα, καὶ ὅτε γὰρ ζῶον ἔμπεσον αὐτοῖς ἐκρύφη, ἐκλινίσαι φασὶν ῥητορικῶς φράζοντες. *Retia* etiam *filets* dicimus.

ΛΙΝΕΑ, *Linea.* Biton in Mechanicis: καὶ ἐνδεδεμένος γὰρ ἔσω ἑκάτερος σιδηραῖς λεπίσι, πρὸς τὸ ἀκινήτους γὰρ εἶναι τὰς λινέας. Infrà: ἐπεχέτωσαν γὰρ οἱ κόρακες οἱ ἀπὸ τῶν λινεῶν ἀλλαγίσρια ἐκλίνειν τὴν νευρὰν τῶ τόξȣ ἐν τῶ ἐπιτάσεσι τῶ κοχλιῶν.

ΛΙΝΙΔΙΟΝ. Biton in Mechanicis: ἔσωσαν γὰρ ἔτοι (κανόνες) μὴ ἐνδεδεμένοι, ἀλλὰ ἐν λινιδίοις ὑπαρχέτωσαν, ὥςε δυνάσθαι αὐτὰς κατὰ τὰς ἐπιτάσεις ἀναβαίνειν μὲν τὸ ἄνω, καταβαίνειν γὰρ τὸ κάτω.

ΛΙΝΙΣ, *Lignum altum in medio navis, ubi alligatur malum.* Auctor Etymologici: ἰςοπέδη, ὁ ἐν μέσῳ τῆς νεὼς κοῖνος τόπος, ὅν τινες λινίδα καλȣ̃σιν.

ΛΙΝΟ, *Leno*, in Gloss. S.Benedicti.

ΛΙΝΟΚΑΛΑΜΗ, *Linum tenue Bysso haud dissimile*, Græc. Ἀμοργὶς, aliis *Culmus Lini* exponitur. Pausanias in Lexico Attico, apud Eustathium ad Dionysij Perieges. pag.76. Edit.Henr. Stephani: Ἀμοργὸς ὅμοιον βύσσῳ· καὶ ὅτι ἀμοργὶς κυρίως ἡ λινοκαλάμη, ἐξ ἧς ἐνδύματα ἀμοργίδια λεγόμενα, ὡς ὁ Κωμικὸς ἐν Λυσιςράτῃ δηλοῖ. In Lexico Stephani, λινοκαλάμη, ξυλοκανάβη. Occurrit Josue 2. v.6. ubi Interpres *Stipulam Lini* vertit.

ΛΙΝΟΜΑΛΟΤΑΡΙΟΝ, Panni aut telæ species, apud Constantin. Porphyr. in Basilio n. 53. λινομαλλώτεια ἑκατὸν, (καλὸν γὰρ ἐπὶ τέτοις κοινολεκτεῖν,) ἀμάλια λινὰ ψιλὰ διακόσια. Vide Μηλωτή.

ΛΙΣΟΧΡΥΣΟΣ, *Lineus pannus auro intextus.* Theophanes an.7. Justini Jun. καὶ κατὰ τῶ ζώσματος αὐτȣ̃ εἶχεν εἰς τὰς ψύας λινόχρυσα ἱμάτια. Mox: ἐν γὰρ τῇ κεφαλῇ λινόχρυσον φακιόλιον ἐσφενδονισμένον.

ΛΙΝΤΗΡ, *Linter*, Navis, apud Priscianum lib.5. qui vocem apud Græcos receptam innuit masculino genere, tametsi *Linter* apud Latinos in feminino usurpetur.

ΛΙΝΤΙΟΝ. Vide in Λέντιον.

ΛΙΝΥΦΑΡΙΟΣ, *Linifiarius*, in l.6. Cod. Theod. de Murilegul. & Gynec. *Liniphyo*, apud Vopiscum: Λίνυφος, Λινȣ̃φες, *Linteo, lini textor*, ut est in veteribus Glossis. Vita MS. S.Epiphanij Archiep. Cypri: γεηπόνον ἔχων πατέρα, καὶ λινυφαρίαν μητέρα.

Λινυφικὸν, *Opus textorium.* Geronticon apud Niconem in Pandecte MS. serm.45. εἶπε γὰρ καὶ τῷ πέμπτῳ, Καὶ σὺ ἐργάζῃ; ὁ γὰρ ἔφη, τὰ λινυφικά.

ΛΙΝΩΝ, *Leno*, in Glossis Lat. Gr. ubi perperam λινὸ scribitur. Glossæ Basil. Λενόνες, Πορνοβοσκοί.

ΛΙΞΕΥΕΙΝ, *Helluari*, *Cupediis indulgere*, λαιμάσσειν, λαιμαργεῖν, Λιξιάρης, Δεξιάρης, *Gulosus*, *Helluo*, ἀδδηφάγος, γαςρίμαργος. Λεξιὰ, *Gula*, *Gulositas*, ἀδδηφαγία. Λίξιγκας, *Singultus.* Vide λεξυρία.

ΛΙΠΟΠΟΥΛΟΣ, avis genus. Achmes Onirocrit. cap.292. ubi de Coruis & Cornicibus: κατὰ τὴν αὐτὴν κρίσιν καὶ ὁ λεγόμενος λιπόπȣλος, ἐλαττόνως δέ.

ΛΙΠΟΣΩΡΕΙΑΙ, *Clivi*, ubi scilicet colles & tumuli subsidunt. Anonymus MS. de Castramet. ἐκτὸς τῶν τοιέτων γνώρισμά τι γινέσθω, ἢ τάφρος μικρὸς, ἢ ἀπὸ χωμάτων βȣνίταια μικρὰ, ἢ λιποσωρεῖαι, ἵνα μὴ ἀσκόπως τινὲς τῶν τῶ ἰδίȣ ςρατεύματος περιπίπτοντες τοῖς τοιέτοις καταβλάπτωνται.

ΛΙΣΓΟΣ, *Occa*, βωλοκόπον σκεῦος. Portio: *Pala ferrea quâ fossæ cavantur*, Hieron. Germano.

Λισγάριον, *Ligo.* Scholiastes Theocriti Idyllio 4. vers.10. Σκαπάναν, ἤγȣν δίκελλαν, ἢ λισγάριον, ἢ σκαφίον. Suidas in Etymologico: Λισγάριον, σκαφείδιον καὶ σκάφιον.

Λισκάρι eâdem notione habet Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. cap.14. ἐν μιᾷ γὰρ ἡμέρᾳ πρὸς ἑσπέραν ἐν τῷ κήπῳ τῶ μοναςηρίȣ ἐργαλεῖον σιδηρȣ̃ν, ὅπερ λισκάριν ὀνομάζεται ῥιφῆναι πεποίηκεν, εἶθ᾽ ὅτως τοῖς μαθηταῖς αὐτȣ̃ εἶπεν, Ἀπέλθετε, καὶ λισκάρια ἃ ἔχετε, ταῦτα ἐν τῷ κήπῳ ῥίψατε, καὶ συντόμως ὑποςρέψατε. Ubi Gregorius M. *Fecit jactari ferramenta, quæ usitato nos nomine Vangas vocamus.* Vide Gloss.med. Lat. in hac voce.

Λιγάριον, apud Suidam.

ΛΙΣΕΝ ἐλασάφερ, γλῶσσαν ςρȣθίȣ, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Matth. Silvaticus: *Lisen anatha fasir*, *Arab. Græc. Lienula jafir*, *Latinè*, *Lingua avis.* Describitur ibi à Simone Genuensi. Idem Silvaticus: *Lisen*, *Arab. lingua: inde Lisen althaico, id est lingua bovis, vel tauri*, &c.

ΛΙΣΕΝ ἐλχαμὲλ, τὸ ὕδωρ τῶ ἀρνογλώσσȣ, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Succus Arnoglossi.*

ΛΙΣΣΑΡΗΣ, *Rabidus*, Λυσσώδης, in Corona pretiosa.

ΛΙΣΣΟΠΛΕΜΕΝΟΣ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.3.

Μαλία τȣ ὁλόξανθα, σγȣρὰ λισσοπλεμένα.

ΛΙΣΤΡΟΝ, Eustathio Iliad. φ. τὴν σεσιδηρωμένα, seu ξυςῆρες, ἀπὸ τῶ ξῦσαι, ὃ ἐςὶ ὁμαλίσαι.

ΛΙΣΧΡΟΤΑΡΟΧΡΟΟΣ. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

——— Καὶ ἐπάνω πάλιν εἰς αὐτὸν
Λισχρόταρόχροος ἄνθρωπος, καὶ κόκκινα βαςάζων.

Putabam legendum λυχνόταρόχροος: sed ita profert Codex MS. Vide Λυχνίτης.

ΛΙΤΑΝΕΙΑ. Vide in Λιτή.

ΛΙΤΕΙΟΝ,

ΛΙΤΕΙΟΝ, ἡ βακτηρία; in Lexico MS. *Lituus, Baculus.*

ΛΙΤΖΙ. Nicolaus Myrepsus de Antidot.cap.36. in MS.& 37. Ed. λίθυ πρασίνυ, ὃ λέγεται παρ' Ἰταλοῖς λάπις λίτζη. Ejusdem Scholiastes ad c.99. λάπις λίτζι, τὸ λαζούριον, ὁ λίθος πράσινος. Adde cap.40.111.181.187. 466.480. sect.32. cap.7.& Gloss.med.Lat.in *Litium*, & in Addit.

ΛΙΤΗ, *Processio Ecclesiastica.* Philotheus Patr. Constantinopol.in Ordine sacri Ministerij p.7. εἰ μὲν τοι ἐστὶ λιτὴ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, λαβὼν ὁ Διάκονος τὸ θυμιατὸν, ἐξέρχεται ἅμα τῷ ἱερεῖ, λαμπάδων προπορευομένων. Adde p.11. & Euchologium p. 809. Typicum S.Sabæ.c.2. μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν ποιοῦμεν λιτὴν ἐν τῷ νάρθηκι, ψάλλοντες, &c. Justinianus in Nov.123.cap.31. εἰ δὲ καὶ τὴν λιτὴν διασκεδάσει, κεφαλικὸν κίνδυνον ὑπομενέτω. Et cap.32. πᾶσι δὲ τοῖς λαϊκοῖς ἀπαγορεύομεν λιτὰς ποιεῖν δίχα τῶν ὁσιωτάτων τῶν τόπων Ἐπισκόπων, καὶ τῶν ὑπ' αὐτοὺς εὐλαβεστάτων κληρικῶν, —— ἀλλὰ καὶ τοὺς τιμίους σταυροὺς μεθ' ὧν ἐν ταῖς λιταῖς ἐξέρχονται, &c. Concilium Constantinopolit. sub Mena Act.5. ἐνταῦθα μετὰ ψαλμῳδιῶν, καὶ κηρῶν, καὶ μετὰ θυμιατηρίων ἐν τῷ αὐτῷ ἁγίῳ οἴκῳ καταντήσαντες τὴν λιτὴν καὶ ἁγίαν συνάξιν πληρώσωμεν. Theophanes an.7. Marciani: πάνυ δὲ ἦν εὐλαβὴς καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν Μαρκιανὸς, ὅστις ἐν ταῖς λιταῖς τῆς Κάμπυ πεζὸς ἐξήει, πολλὰ δεομένοις εὖ ποιῶν. Et anno 22. Anastasij: ὥστε τὰ πλήθη ἀγανακτῆντα ἐξελθεῖν μετὰ τὴν ἡμέραν τῆς λιτῆς γινομένης ἐν τῷ Τρικόγχῳ διὰ τὴν κόνιν. Ita apud Codinum de Offic.c.1.n.25. c.11. n.4. & in Orig. Constantinopol. n.67.& in Libris Ecclesiasticis Græcor. passim. Sed &

Λιτανεία, eâdem notione usurpatur. Symeon Thessalonicensis in Opusc. contra Hæreses: λιτανεία δὲ ἐστὶ παράκλησις πρὸς Θεὸν, καὶ ἱκεσία κοινὴ, καὶ δι' ὀργὴν ἐπιφερομένην καὶ χάριν εὐχαριστείας ὑπὲρ ἀγαθῶν ἐκδωρηθέντων· τὸ οὖν ἔξωθεν ἡμᾶς τῆς ναοῦ γίνεσθαι τὴν ἔκπλωσιν τῆς παραδείσου δηλοῖ, καὶ τὸ κλεισθῆναι αὐτὸν ἡμῖν καὶ τὸν οὐρανόν. Vide eundem Codinum cap.15. n.1. & alios.

Λιτανεύειν, pro *Processionem obire, facere*, apud Theophanem an. 7. Marciani. Vide Goarum ad Euchologium pag.770.

ΛΙΤΙΓΙΩΣΟΣ, *Litigiosus.* Corrupta vox in Glossis Basilicis: Λιτιγιῶσα τὰ ὑπὸ μάχην ὄντα. Editum est malè Λιτιπιῶσα, ut notavit Meursius in Glossar. Græcobarb. pag.308. Edit.2.

ΛΙΤΟΠΤΕΡΙΟΝ, pro θηλυπτέριον, *Filix femina*, usurpari putat Fuchsius ad Myrepf. sect.7.c.12. θηλυπτερὶς Dioscoridi & Theophrasto.

ΛΙΤΟΣ, *Quietus, Liber.* Assisæ MSS.Regni Hierosolym.c.75. μετὰ ταῦτα ἔνι λίτος, τελέσιν τὸ λέγι φράγκικα Κίτες. Cap.74. ἔνι μετὰ ταῦτα λιτὸς ἐφίδιν ὁ ἀνάστιος ἐξανάκραξεν τὴν μεγάλην εἰπεῖν πέλισιν, οὐ τῆς ἀμαχίας, ἀνδρείσιος τυ. Adde cap.105. Vide in Κίτες.

ΛΙΤΡΟΒΟΥΛΗΣ. Theodorus Lector Ecl.2. de Timotheo Patr. Constantinop. ὃν ἐκάλουν Λιτροβούλην καὶ Κήλωνα, διά τινα ἔργα τῶν ὀνομάτων ἁρμόδια. Theophanes an.21. Anastasij: διά τινας πράξεις προσφόρους τοῖς ὀνόμασιν. Scitum Κήλωνα hominem procacem & libidinosum significare, sed quid sit λιτροβούλης, fateor me ignorare.

ΛΙΤΥΟΝ, *Lituus.* Lexic.Gr.MS. Reg. & Phavorinus: λίτυον, ἡ βακτηρία.

ΛΙΦΑΡΙΟΝ. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod.Reg.

> Ἐκεῖνοι τὰ λιφάρια, τὰς ἰσχάς, τὰ ψησία,
> Ἡμεῖς δὲ πάλιν τρώγομεν, &c.

Videtur scriptum pro τὰ ἀλιφάσια. Est autem ἄλειφαρ, *Oleum, Unguentum*, interdum *farina triticea*, Græcis.

ΛΙΨΑΔΙ, *Defectus.* Anonym.Medic.MS.ex Cod. Reg.945. περὶ τρέχωμα κεφαλῆς, ὅπου ἔχει λιψάδιν.

ΛΙΨΥΔΡΙΑ, pro λειψυδρία, apud Joannem Lydum Interpretem Brontoscopiæ Nigidij Figuli. Vide Hesychium in λιψύδριον, & ibi notata.

ΛΟΒΙΟΝ, *Fructus Smilacis hortensis*, apud Ruellium lib. 2. cap. 79. Nicolaus Myrepsus sect. 44. cap.4. ὥσπερ κυπέα σμίλαξ, ἣν καὶ λόβια καλοῦμεν. Ita Cod. MS. ubi leg. κηπέα, *Hortensis.* Vide Λοῦβιον.

ΛΟΒΩΜΑΤΙΑ, *Vulnus*, Τραῦμα, in Glossis ad Iliadem Græcobarb. Vide in Λαβώνειν.

ΛΟΓΑΡΗ, *Sermo*, Λόγος. Historia Apollonij Tyrij:

> Διὰ πᾶς ἀπίτης ἤκουσε, κ' ἔχει πολὺ λογάρι.

Rursum:

> Πολλὴν λογάρην τ' ἄφηκεν για χάριν ἐδική σου.

Λογαριάζειν, *Sermonem habere cum aliquo, Loqui, Narrare.* Anonymus de Nuptiis Thesei:

> Ὁ Πάμφιλος ἀρχίνησε, τότες νὰ λογαριάζη.

Demetrius Zenus in Batrachomyomachia:

> Γιατὶ ἐγὼ δὲν δύνομαι νὰ λογαριάσω μόνος,
> Μάχην τὴν πολυτάραχον τῆς ἰσχυροῦ τῆς Ἄρη.

ΛΟΓΑΡΙΟΝ, apud Ulpianum in l.3. D. de Penu Leg. *Sed & chartas ad ratiunculam, vel ad* λογάριον *paratas, contineri appellatione penoris.* Ubi Basilic. lib.44. tit.12. §.3. εἰς τὰ λογοθέσια habent. Alciatus hîc significari existimat chartas seu adversaria, quæ fiunt causâ describendi quod quotidie in victualibus expenditur, quale est quod *Diurnum* veteres vocarunt. Certè recentioribus,

Λογάριον, & Λογάριν, est *Summa pecuniæ, certa quantitas nummorum*, Joannes Moschus in Limon. cap.184. οὐκ εἴασεν ὅλως τῶν ἐπιγείων οὐδὲν, οὐκ ἐκράτησέ ποτε ἕως μιᾶς ὥρας, οὐ λογάριν, οὐ χρῆμα, οὐχ ἱμάτιον, ἀλλὰ πάντα παρεῖχεν τοῖς δεομένοις. Ubi Interpres perperam *Librum* vertit. Zacharias lib.1. Dialog. cap.9. εἰς μνήμην δὲ αὐτοῦ ἦλθεν, ὅτι Κωνστάντιος ὁ πρεσβύτερος, ὁ αὐτοῦ ἀνεψιὸς, τὸν ἵππον αὐτοῦ πέπρακε, καὶ τὸ λογάριν ὅπερ ἔλαβεν ἐν τῇ ἄρκλῃ αὐτοῦ εἶχεν. Ubi Gregorius M. *Cui repente ad memoriam rediit, quia Constantius Presbyter nepos ejus equum quem sedere consueverat, vendidisset, atque hoc ipsum in arca sua pretium haberet.* Ita hæc vox usurpatur ibi pluries. Theodorus Paphensis Episcopus in Vita MS.S.Spiridonis: ἀπελθὼν οὖν ὁ Πρωτοναύκληρος, καὶ ἀγοράσας τὸ βλησίδιον ἐκ τοῦ λογαρίου τοῦ ἁγίου, καὶ πωλήσας μετὰ τὸ πλοῖμον, &c. Constantinus de Administr. Imp.cap.51. ἐπὶ Λέοντος τοῦ ἀειμνήστου καὶ φιλοχρίστου βασιλέως ἐγένετο ἀπὸ τῆς δύσεως θεμάτων λογαρίου ἀπαίτησις διὰ τοῦ Λέοντος καὶ γεγονότος στρατηγοῦ τῆς Τζικάνη ἐκ τῆς αἰρομένων μὴ ταξιδεύειν. Infrà: ἠρετίσαντο οἱ αὐτοὶ Πελοποννήσιοι μὴ ταξιδεῦσαι, ἀλλὰ δοῦναι ἱππάρια χίλια ἐστρωμένα καὶ χαλινόμενα, καὶ λογάριον κεντηνάριον ἕν. Eclogæ Leonis & ejusdem Constantini tit.22. §.1. ἐάν τις ἐγγράφως ἢ ἀγράφως λογάριον ἢ ἀργύριον, ἢ ἕτερόν τι εἶδος ἐν θαλάσσῃ δανείσῃ, &c. Vita MS.S.Symeonis Sali: ἐδείκνυε γὰρ αὐτῷ τὸ λογάριον. Infrà: ἐκλάπη τις ἐν Ἐμέσῃ λογάριν νομίσματα πεντακόσια, &c. Anonymus Combefisianus in Constantino Porphyrog. n.4. τὸ δὲ πιττάκιον ὃ ἦν γεγραμμένον ἔχον τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ, βουλλώσας, ἀπέστειλεν εἰς τοὺς Καλογήρους τοὺς ἀπολειφθέντας ὡσαύτως καὶ εἰς τὸν ἐν ἁγίοις Δερμοκαΐτην. Ἀποστείλας δὲ δύο κεντηνάρια εἰς τοὺς μοναχοὺς ἐν τῷ Ὀλύμπῳ ἵνα εὔξηται ὑπὲρ ψυχικῆς αὐτοῦ σωτηρίας· ὁ Δερμοκαΐτης ἀναλαβόμενος τότε χαρτίον καὶ λογάριον, ὥρισε πάντας τοὺς μοναχοὺς τοῦ νηστεῦσαι δύο ἑβδομάδας, καὶ εὔξασθαι ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap.14. τά τε λογάρια εἰσκομίζεσθαι τῇ μονῇ. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Καὶ σκυφίαν ἄλλως δικλιωτὴν μετὰ πολλὴν λογάρη.

Alexius Comnenus in versibus Politic.MSS.ad Spaneam nepotem:

> Υἱέ μου βλέπε μὴ ποθῆς πλοῦτον, ἢ καὶ λογάριν.

Ibidem:

 ὅτι

Ὅτι πτωχὸς οὐ δύναται, οὐδὲ λογάρειν ἔχει.

Historia MS. Belisarij :

Δίδει των στάμενα πολλὰ, καὶ ἀμετρήτο λογάρειν.

Stephanus Sachleces MS.

Εἰς τὸ λογάρη μάχονται, γυρεύουν να πλουτίσουν.

Hâc notione λογάρειον usurpat præterea Achmes Onirocrit. cap.18. 32. 112. 121. 131.189. 258.

Λογαριάζειν, *Supputare, Computare, Numerare*, λογίζεσθαι, ἐπαριθμεῖν. Lexicon MS. Cyrilli, & Glossæ MSS. Reg. Cod.2062. Λογίζειν, λογαριάζειν. Scholiastes Sophoclis ad Ajacem : ψηφίζω, τὸ λογαριάζω. Moschopulus in Lexico Philostrati : Λογίζομαι, τὸ νομίζω, καὶ ὑπολαμβάνω, τὸ ἀριθμῶ, καὶ λογαριάζω· ἐξ οὗ καὶ λογιστὴς, ὁ λογαριαστής. Glossæ MS. in Aristophanis Nubes : ὁπόσοις ὀφείλω καὶ λογίζομαι τοὺς τόκους· πόσον χρεωστῶ, λογαριάσω. Maximus Cythæreus in Synaxar. 13. Oct. in S. Dioscoro : λογαριάζοντας ὅλα τὰ πράγματα τούτου τοῦ βίου ὡς σκύβαλα.

Λογαρισμὸς, Λογαριασμός, *Ratio, Subductio, Numeratio*, Λογισμός, καταλογισμός. Idem Moschopulus : ἐνδεῖ δὲ εἰς τῷ λογισμῷ, ἤτοι λογαριασμῷ. Typicum MS. Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap.14. καὶ οἱ τῶν προνοητῶν, καὶ οἱ τῶν οἰκολόγων λογαριασμοὶ, &c. Catalogus Officior. Eccl. Constantinopol. ex Cod. Medoniano, ubi de Magno Oeconomo : λαμβάνει δὲ εἰσόδους καὶ ἐξόδους, καὶ λογαριασμοὺς ἐν τῇ ἐπισκοπῇ. Similia habet Codex Allatianus : ἐξετάζει εἰσόδους καὶ ἐξόδους, καὶ λογαριασμοὺς ἀπὸ πᾶν πρᾶγμα τῆς ἐπισκοπῆς. Historia Politica pag.14. λέγουσι δὲ τὰ ξύλα ταῦτα, ἅπερ ἠρίθμουν, καὶ ἀντὶ ἀριθμητικῆς εἶχον, καὶ λογαριασμοῦ.

Ἀπολογαριάζειν, idem quod Λογαριάζειν. Suidas : Ἀπολογίζω, τὸ ἀποδιώκω καὶ ἀποβάλλω, ὅπερ οὐ προσδέχομαι· σημαίνει δὲ καὶ τὸ ἀπολογαριάζειν.

Ἀπολογαριασμός. Georgius Lacapenus in Syntaxi, initio : λέγεται λόγος, καὶ ὁ ἀπολογαριασμὸς, ὡς ὅταν λέγομεν, ὁ ἡγεμὼν πρὸς τοὺς αὐτοῦ ἐπιτρόπους ἔχει λόγον.

Λογαριαστής. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1078. & Basilius in Grammat. Λογιστὴς, ὁ Λογαριαστής. Λογιστὰς verò *Curatores* Latinis appellari, observatum ab Henrico Valesio ad lib.14. Ammiani, ad Eusebium, & Philostorgium. Auctor Etymologici : Εὐθυνοὶ, δικασταὶ, εὐθυνταὶ, οὓς ἡμεῖς Λογιστὰς λέγομεν. Synaxarium 25. Octob. in S. Demetrio, ex Metaphraste : δι' ἐπιτηρήσεως καὶ ἐπιστασίας τοῦ μεγαλοεπιφανεστάτου τοῦ Λογαριαστοῦ κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Σμυρνιώτου, ὡς διέποντος καὶ διοικοῦντος τὰ κατὰ Θεσσαλονίκην κτήματα. Nicetas in Man. lib.1. n.3. καὶ τῶν δημοσίων εἰσφορῶν φροντιστὴν καὶ λογιστὴν μέγιστον — προβάλλεται : ubi Cod. Barbarogr. habet λογαριαστήν. Functionem ejusce Dignitatis circa vectigalia & tributa fuisse mox innuit. Duo porrò Λογαριασταὶ recensentur inter Officia Palatij Constantinopol. à Codino de Offic. cap.2. n.40. & 64. scilicet

Μέγας Λογαριαστὴς, & τῆς Αὐλῆς. Magni Logariastæ qui τῶν Λογιστῶν ὁ μέγιστος dicitur Matthæo Monacho in Catal. Off. Aulæ Constantinop. nulla erat functio tempore Codini, ut ait cap.5. n.61. Ejus vestes describit c.4.n.43. Μονῆς τοῦ μεγάλου Λογαριαστοῦ meminit Pachymeres lib.7.c.38. Dignitatis verò istius Cantacuzen. lib.1. cap.48. pag.143. & cap.49. initio.

Λογαριαστὴς τῆς Αὐλῆς, dicitur Matthæo Monacho in Catalogo Offic. Palatij Constantinopol. Λογιστὴς τῆς Αὐλῆς, ut & Anonymo ex Bibl. Mazarina :

Τούτῳ τῆς Αὐλῆς ὁ Λογιστὴς ἑπέτω.

Ejus vestes Codinus cap.4. n.67. capite verò 5. n.84. functionem describit : ὁ τῆς Αὐλῆς Λογαριαστὴς λογίζεται τοὺς ἐν τῇ αὐλῇ εὑρισκομένους πάντας ῥογάτορας, εἰ λείπει τινὶ ἀπὸ τῆς ῥόγας αὐτοῦ, ἢ εἰς δούλευσιν ὑπὲρ ὧν ἐρογεύθη. Id est, eorum qui in Palatio merent stipendia exsolvit.

Λογαριαστὴς τῆς πλόας, apud Luithprandum lib.6. cap.5. *Qui classis rationes expendebat*. Vide Gloss. med. Lat. in *Longaristis*.

ΛΟΓΓΑΡΧΗΣ, *Agminis* seu λόγχου, *Ductor*, λοχάρχης, idem qui λοχαγωγὸς, & λοχαγὸς, Leoni in Tacticis cap.4.n.69.& 72. & Annæ Comnenæ lib.1. p.30. & lib.10. pag.301. ubi monet Editor in aliquot Codd. Legi λογχαγίαν, ubi alij habent λοχαγίαν. Constantinus Manasses in Mauricio :

Ἀνθυποστρέφει, φαίνεται Λογγάρχαις, Φαλαγγάρχαις.

ΛΟΓΓΙ͂ΝΟΣ, idem qui Λογγάρχης. Polybius Episcopus in Vita Epiphanij, πλοῖα ἔχων ἓξ ἴδια, ἐμισθώσατο καὶ ἄλλα πέντε, καὶ δόσας Λογγίνων τῷ πιστολάτῳ τοῦ οἴκου αὐτοῦ χρήματα, ἀπέστειλε πρὸς τὸ πρίασθαι σῖτον. Constantin. lib.1. de Themat. cap.1. p.4. Λογγίνους γὰρ ἔλεγον τοὺς χιλιάρχους, καὶ Κεντηρίωνας τοὺς ἑκατοντάρχους. Extat in Anthologia lib.6. Epigramma Κορνηλίου Λογγίνου.

ΛΟΓΓΟΠΗΠΕΡΙ, *Longum piper*, de quo Ruellius, & alij. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. Μακροπιπέρι, ἤγουν Λογγοπιπέρι.

ΛΟΓΓΟΣ, *Saltus, Silva*, δρυμὸς, ὕλη, Portio, Λοχμή. Item *Vallis, Augustia*. Scylitzes pag.707. εἰδὼς οὖν, ὡς ἔθος ἀεὶ τῷ Βασιλεῖ, διὰ τοῦ λεγομένου Κίμβα λόγγου καὶ τοῦ κλεισίου ποιεῖσθαι τὰς διελεύσεις, &c. Id est *Per vallem Cimbæ & Clusuras* : Nam hic Κλείσιον, idem valet quod κλεισοῦρα. Nicetas in Manuele lib.1.n.2. ἐν δὲ τῇ ἀπάρσει λόχους ὑποκαθισάντων πολεμίων, καὶ τὰς κλεισούρας καὶ λόγγους προειληφότων, μείζους τῶν προτέρων ἀνερράγησαν πόλεμοι. Ubi Codex alter, καὶ τὰ ἀμφιλαφῆ χωρία.

ΛΟΓΗ͂Σ, Λογὶς, *Genus, Modus, Status, Conditio*, κατάστασις, στάσις. Glossæ Græcobarb. οὓς τοιούτην λόγην καὶ μόδον καὶ τρόπον καλεῖται ἢ κράζεται. Romanus Nicephorus in Grammatica Linguæ Græcæ vulgaris inedita : *Qualitatis verò interrogativum est hoc*, τὶ λογῆς, *& adverbialiter, quod est pro omnibus generibus & casibus & numero, ut*, τὶ λογῆς ἄνθρωπος ; *qualis homo?* τὶ λογῆς ψωμίον τρώγεις ; *qualem panem manducas? Cui respondetur relativè sic*, τετοῖον, *vel* τετοίας λογῆς, &c. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7.

Πλατέα ἦσαν μάρμαρα πᾶσα λογῆς καὶ χρόας.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Σφάζουν ἄρματα κἂν μιᾶς λογὶς ξιφάρι.

Historia Apollonij Tyrij :

Καὶ πρὸς τὸν Ἀπολώνιον αἰτίας λογὶς ἀρχίζει.

Alibi :

Καὶ ὄμπρὸς τὸν Ἀπολώνιον ἔτιας λογὶς ἀρχίζει.

Demetrius Zenus in Batrachom.

Τετίας λογῆς οἱ ποντικοὶ ἦσαν ἁρματωμένοι.

Vide Agapij Geoponic. cap.165.

Καθελογὶς, *Omnimodo, Quoquomodo*. Nicephorus in Tract. de Confessione : καὶ λύοντα ὅλα τὰ δέμματα, ὁποῦ ἐμπεριλαμβάνει πταῖσμα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἡ συνείδησις τοῦ ἀνθρώπου ἤθελον ἦσαι μὲ καθελογὶς τρόπον δεδεμένη.

Πασύλογος, *Omnigenus*. Idem Georgillas :

Ἄνθη, καὶ ῥόδα, καὶ μυρτίαις, πασύλογα λουλούδια.

Infrà :

Κρατοῦν πασύλογ' ἄρματα, καὶ μήτε δρέπανα σου.

ΛΟΓΙΑΖΕΣΘΑΙ, *Existimare, Putare*, ἡγεῖσθαι, ὑπολαμβάνειν, νομίζειν. Ξαναλογιάζειν, *Compensare*.

ΛΟΓΙΣΙ͂ΜΙΟΣ, *Morosus*, Δύσκολος τὴν φύσιν.

ΛΟΓΙΣΤΗ͂Σ, *Rationum alicujus Procurator*. Constantinus Manasses :

Τὸν φροντιστὴν τὸν λογιστὴν τῶν Ἄσπαρος πραγμάτων.

Vide Λογοθέτης.

ΛΟΓΙΣΜΟ͂Σ, *Confessio peccatorum* Sacramentalis, ἐξομολόγησις. Alexius Comnenus in Nov. de Electionib. num.21. καὶ ἵνα πάντας γνωρίμους ἔχωσι τοὺς πνευματικοὺς πατέρας αὐτῶν, ἵνα μὴ ἀντὶ ποιμένων λύκοι εὑρεθῶσί τινες τοὺς λογισμοὺς ἀνθρώπων ἀναδεχόμενοι. Niceph. Gregoras lib.4. de Michaële Imp. τῷ Ἰωσὴφ Πατριάρχῃ τοὺς λογισμοὺς ἐξηγόρευεν. Extat Patris Spiritualis Institutio in Jure Græco-Rom. lib.6. pag.417. & apud Habertum

Habertum in Archieratico pag.578. qua Patriarcha seu Episcopus facultatem confert Hieromonacho δέχεσθαι τοὺς λογισμοὺς τῶν ὡς πνευματικῷ πατρὶ προσιόντων αὐτῷ, &c. Ita usurpant Balsamon in Canon.6. Synodi Carthag. & in cap. 133. ubi de iis qui sine Episcopali indultu δέχονται λογισμοὺς ἀνθρώπων; & Zonaras in Can.7. Carthag. Nicephorus Chartophylax in Jure Græco-Rom. pag.342. Nicetas Metropol. Thessalon. ibid. pag. 344. Idem Balsamon in Respons. ibid. pag.380. interrog. 34. Nicetas Mitylenæus ibid. pag.409. Balsamon Antioch. in Meditat. ibid. pag. 458. Nomocanon Coteleriànus num.40. &c. Anonymus de Vita & conversatione Anachoretarum, apud Niconem in Pandecte MS. Serm.28. καὶ εἴ τις θέλει, ἀποστηθίζει, εἴ τις θέλῃ, τοὺς λογισμοὺς αὐτοῦ ἐρευνᾷ. Quod dicimus *Conscientiam examinare*. Occurrit ibi pluries. Vide Πνευματικὸς πατήρ.

ΛΟΓΟΔΙΑΣΤΟΣ, *Varius*, Ποικίλος, in Corona pretiosa. Vide Λόγης.

ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ, *Rationalis*, *Rationum descriptor*: sunt enim λόγοι, *Rationes*, *Ratiocinia*, apud Harmenopulum lib.3. tit.5. §.75. Hinc Λογογραφεῖν, *Rationes conscribere*, apud Codinum de Offic. cap.1. num.9. Glossæ Gr.Lat. Λογοθέτης, *Ratiocinator*, *Discussor*, *Disputator*. Basilius Imp. in Parænet. cap.50. κἂν γὰρ ἑτέρους πλείονας λογοθετῇς, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς τῶν σεαυτοῦ σφαλμάτων λογοθέτην ἔχεις τὸν Θεόν. S.Cyrillus, ubi de dæmonibus: οἱ τελωνάρχαι, καὶ λογοθέται, καὶ πρακτοψηφισταί. Procopius lib.3. de Bello Gotth. cap.1. ἦν δὲ Ἀλέξανδρός τις ἐν Βυζαντίῳ τοῖς δημοσίοις ἐφεστὼς λογισμοῖς· Λογοθέτην ἑλληνίζοντες τὴν τιμὴν ταύτην καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Et cap.21. πρὸς δὲ τῶν καλουμένων Λογοθετῶν αἰκιζόμενοι, λογισμοὺς ἐκλίνειν τῶν σφίσιν ἐς Γότθους πεπολιτευμένων ἀναγκάζεσθαι, καὶ τῷ πολέμῳ κεκακωμένοι, φόρους τοὺς δημοσίους οὐδέν τι ἐνδεέστερον ἢ ἐν τῇ εἰρήνῃ τοῖς Γραικοῖς φέρειν. Idem in Hist. arcana cap.18. καὶ τοὺς καλουμένους Λογοθέτας προσεπιπέμψας, ἀνεχαίτισέ τε καὶ διέφθειρεν εὐθὺς ἅπαντα. Et cap. 24. ἀνθρώπων ἁπάντων χρήματα σφᾶς ὅτι πλεῖστα ξυλλέγειν ἐνθένδε κελεύσας, εὖ εἰδότας ὡς μοῖρα τῶν ποριζομένων ἡ δωδεκάτη αὐτοῖς κείσεται, ὄνομα δὲ Λογοθέτας αὐτοῖς ἔθετο.

Λογοθετεῖν, *Rationem reposcere, Ratiocinari, Computare*. Anastasius Sinaïta Orat. in defunctos: οἱ δεινοὶ τελῶναι καὶ λογοθέται λογοθετοῦντες. Photius pag.325. οὐ δεῖ οὖν λογοθετεῖν τὸν δημιουργὸν ἐφ' οἷς οἰκονομεῖ τὸν κόσμον. Scholiastes MS. Joannis Climaci ad cap.113. ὁ καθ' ἡμέραν ἑαυτὸν λογοθετῶν καὶ κρίνων, &c. Item *Logotheta Dignitatem exercere*. Nicetas in Murtzuphlo num.1. ἡμᾶς μὲν ἀπὸ οὐδεμιᾶς εὐσχήμονος προφάσεως τοῖς Σεκρέτοις λογοθετεῖν παραλέλυκεν.

Λογοθέτης τῶν ἀγελῶν, Dignitas Palatina apud Codinum cap.1.num.49. Præfectus *Gregi Dominico*, uti appellatur in Cod. Theod. tit. de Grege Dom. Ejus vestes describit idem Codinus cap.4. num.52. additque sua ætate nullam functionem habuisse. Meminit præterea hujusce Officij Pachymeres lib. 1. cap.17. lib.2. cap.13. lib.9.c.5. ut & Georgius Cyprius Patr. Constantinopolit. in Epist.52. quæ inscribitur τῷ Λογοθέτῃ τῶν ἀγελῶν τῷ Πεπαγομένῳ.

Λογοθέτης Γενικός, *Logotheta ærarij Generalis*, Λογοθέτης τοῦ Γενικοῦ, Nicephoro Gregoræ lib.6. Codino, & Anonymo ex Cod. Mazarino: Λογοθέτης τῶν Γενικῶν, Nicetæ in Vitæ Ignatij Patr. Constantinopol. p.1221. Pachymeri lib.6. c.26. lib.10. cap.34. & in Act. 1. VIII. Synodi: Aliis, Λογοθέτης Γενικός, ut Theophani pag.305.306.308.322.402.414. Leoni Grammatico pag.472. Symeoni Logothetæ in Basilio Macedone num.10. &c. Ὁ ἀπὸ γενικῶν, apud Michaëlem Syncellum in Encomio S.Ignatij Patr. Constantinop. Ejus munus describit Nicephorus Constantinopol. in Breviario pag.155. 1. Edit. τούτοις ἡγεμόνα ἐφίστησιν Ἰωάννην Διάκονον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ τῶν δημοσίων φόρων λογιστήν, ὃν Λογοθέτην Γενικὸν οἶδε καλεῖν ἡ συνήθεια. Suprà, pag.115. τῶν δημοσίων λογιστήν, ὃν τὸ δημῶδες Λογοθέτην καλοῦσι, καθίστησι. Et Theophanes, & ex eo Scylitzes, an.9. Nicephori Generalis: ἐκέλευσεν Νικήτᾳ Πατρικίῳ καὶ Γενικῷ Λογοθέτῃ τὰ δημόσια τέλη τῶν ἐκκλησιῶν καὶ μοναστηρίων ἀναβιβάσαι. Obtinuit etiam ea Dignitas extremâ Græciâ, tametsi absque ulla functione, ut observat Codinus cap. 2. num. 18. c.5. num.19. Illius verò vestes & insignia idem describit c.4. n.20. Vide nostram Constantinopolim Christ. lib.2. cap.9. num.9. Vide Γενικόν.

Λογοθέτης τοῦ δρόμου, *Logotheta cursus publici*, nostris *Le Contrôlleur general des postes*, qui Λογοθέτης τοῦ ὀξέως δρόμου dicitur Theophani pag.385. Ejus verò munus idem indicat pag.162. καὶ ὁ τοῦ δημοσίου δρόμου ἐπιμελούμενος ηὐτομόλησεν, παραδοὺς τοὺς δημοσίους ἵππους. Ephræmius Monachus in Chronico:

Ἰωάννης τις, ὁ Γλυκὺς δὲ τὴν κλῆσιν,
Συγκλητικός τε, καὶ Λογοθέτης δρόμου.

Logothetarum dromi, seu cursus publici mentio passim occurrit, nullo alio functionis indicio, apud eundem Theophanem pag.362. 368. 384. 389. Leonem Grammaticum pag. 475. 484. Constantinum Porphyrog. in Basilio n.10. & in lib.de Adm.Imp.p.186. 192. Zonaram p.128.130. Nicetam in Man.lib.3.n.4. Nicephor.Gregoram lib.6.p.80. 1.Edit. in Vita MS. S. Sampsonis, &c. Habetur Theodori Abucaræ Dialogus πρὸς τὸν τοῦ Δρόμου Ἐμέσης, quem Gretzerus eundem cum Logotheta τοῦ δρόμου fuisse existimat. At non legimus extra Palatium ullos Logothetas: ita ille fuerit dumtaxat cursui Emesenæ Civitatis Præfectus.

Logothetæ cursus publici longè alia ac illustrior deinde fuit functio apud Imperatores. Eorum enim Edicta subscribebant, cæteràsque Bullas aureas, eóque nomine vas, non atramentarium, sed purpurarium, seu cinnabaricum servabat, cum cinnabari bullas suas subscriberent Augusti: quod quidem vas cum *Caniculus* appellaretur, inde Logotheta Dromi ὁ ἐπὶ κανικλείου dictus. Cùm igitur eodem, quo apud Latinos Cancellarius, munere fungeretur, inde Nicetas Cancellarium cum Græcorum Logotheta confert. Ac de Functione quidem Logothetæ cursus, ita exertè Nicephorus Constantinopol. in Breviario p.128. 1.Edit. ὁ τῶν δημοσίων πραγμάτων τὰς ὑπομνήσεις αὐτῷ διακομίζων. Λογοθέτην δὲ τοῦ δρόμου τὴν ἀξίαν οἱ ἀεὶ τὰ βασίλεια καλοῦσι. Quo respexisse videtur Michaël Psellus in Encomio Symeonis Metaphrastæ Logothetæ Dromi p.226. καὶ πρῶτα μὲν τῶν μυστικωτέρας ἐφεστήκει τῶν πράξεων, καὶ τοῖς ἀπορρήτοις βουλεύμασι κοινωνὸς προεστήκει τοῖς συμβουλεύουσι· ἐπεὶ δὲ ἡ τοῦ τρόπου πίστις ἐν τούτοις τοῦτον ἐκήρυξε, μετὰ τῶν ἀδύτων καὶ τὰς κοσμικὰς φροντίδας συνείληφεν· ὡς αὐτοῦ γενέσθαι εἰσαγγελέα τε τῷ κρατοῦντι ἔξωθεν, καὶ ἐξαγγελέα τῶν τοῦ κρατοῦντος τοῖς ἔξωθεν· καὶ ἦν ὥσπερεὶ δεσμὸς τῆς διοικήσεως ἀκριβής. Aureas deinde Bullas & Edicta Principum subscripsisse Logothetas cursus, probant præsertim Novellæ Manuelis Comneni, quæ descriptæ leguntur apud Carolum Labeum, atque inde eodem quo apud Latinos Cancellarius functum munere, testatur Nicetas in Manuele lib.7. num.1. ὥστε ὁ μὲν τὸ οἰκεῖον, ὡς ἡ Λατίνων φωνή, Καγκελάριον, ὡς δ' Ἕλληνες ἐποίει, Λογοθέτην, —— πέμψας μετὰ πλείστης δυνάμεως, &c. At id munus transiit postmodum ad Magnum Logothetam extremis sæculis, post quem recensetur etiam Λογοθέτης τοῦ δρόμου vicesimus septimus inter Officiales Aulæ Constantinopol. à Codino cap.1. à quo insignia Dignitatis & vestes describuntur cap.4.num.30. sed illius ætate, nullam habuit functionem, ut scribit cap.5. num. 38.

Μέγας Λογοθέτης, Dignitas primùm instituta ab Andronico Palæologo Seniore, qui Theodorum Metochitam Logothetam ærarij generalis, virum virtutibus, & insigni literarum cognitione illustrem, eâ donavit. Codinus de Offic. cap.2. num.12. ὁ Μέγας Λογοθέτης. Deinde num.18. ὁ Λογοθέτης τοῦ γενικοῦ. τὸν Θεόδωρον τὸν Μετοχίτην, Λογοθέτην ὄντα τοῦ Γενικοῦ, ὁ Βασιλεὺς Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγων ὁ πρῶτος τιμήσας Μέγαν Λογοθέτην πεποίηκεν· ὃς καὶ ἦν ὑπερέχων τοῦ μεγάλου Στρατοπεδάρχου, ὑπὸ τὸν Πρωτοστράτορα δὲ, μετὰ δὲ τὸν τοῦ Κοιτῶνος Παρακοιμώμενον. Ac de Theodoro Metochita, cui hanc Dignitatem adscribit, ut & Pachymeres lib.6. cap. 26. pluribus egit Nicephorus Gregoras lib.9. ubi Viri Excellentis variam fortunam enarrat. Hujusce Dignitatis munus sic refert Codinus cap. 63. ὁ Μέγας Λογοθέτης διαλάττει τὰ περὶ τοῦ Βασιλέως ἀποστελλόμενα προστάγματα, καὶ χρυσόβουλα, πρός τε Ῥῆγας, Σουλτάνους, καὶ Τοπάρχας· καὶ τοῦτο μὲν ἴδιον τοῦ μεγάλου Λογοθέτου ὑπηρέτημα. Unde patet Logothetæ cursus functionem translatam fuisse ad Magnum Logothetam, cujus insignia & vestes describit idem Codinus cap.4. n. 11. Vide eundem Gregoram lib.6. pag.80. 1. Edit. & Michaëlem Choniatam in Orat. funebri Nicetæ fratris pag.365. v.

Λογοθέτης τῶν οἰκειακῶν, *Logotheta rerum Domesticarum*, seu *privatarum*, Dignitas Palatina, apud Codinum de Offic. num.39. & Matthæum Monach. pag.39. Ejus vestes describit idem Codinus cap.4. num.42. & cap.5. num.60. suâ ætate nullam functionem habuisse testatur. Istius Dignitatis meminit præterea Pachymeres lib.2. cap.13. Extr. & c.21. lib.6. cap.34. ut & Niceph. Gregoras lib.6. pag.88. 1. Edit. Vide Constantinopolim Christianam lib.2. sect. 13. n.5.

Λογοθέτης τοῦ Πραιτορίου, apud Anonymum Combefisianum in Romano Juniore num.1. qui Λογοθέτης τοῦ Πραίτορος dicitur in Jure Græco-Rom. pag.268.

Λογοθέτης τῶν σεκρέτων, *Logotheta secretorum*, cujus cognitio erat de re æraria & vectigali, seu qui Σεκρέτῳ τῶν δημοσιακῶν præerat, quod pluribus docuimus ad Alexiadem pag.262. & in Constantinopoli Christiana lib.2. cap. 13. Hujus porrò Dignitatis meminere Anna Comnena lib. 3. Alexiad. init. & pag.85. Nicetas in Joanne num.3. in Isaacio lib.3. num.5. in Murtzuphlo num.1. &c. Sed & non alium esse à Logotheta τοῦ γενικοῦ probavimus loco laudato: unde idem Nicetas in Historiæ suæ Epigraphe, dicitur objisse officium τοῦ μεγάλου Λογοθέτου τῶν σεκρέτων, καὶ ἐπὶ κρίσεων τοῦ Γενικοῦ.

Λογοθέτης τοῦ στρατιωτικοῦ apud Codin. cap.2. num.47. qui ejus vestes describit cap.4. num.50. Ejus functionem fuisse circa rem militarem seu ærarium militare, ipsa declarat nomenclatura; ærarij verò τοῦ στρατιωτικοῦ meminit Nicephorus Gregoras lib.6. at ætate Codini functio hujusce Dignitatis nulla erat, ut testatur cap.5. num.67. In Concilio VI. Oecumenico Act.1. mentio fit Ἰουλιανοῦ τοῦ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων Πατρικίου καὶ στρατιωτικοῦ Λογοθέτου. Ita apud Theophanem an.9. Constantini filij Irenes, & Cantacuzenum lib.1. cap.49. Idem est qui Λογοθέτης τοῦ στρατιωτικοῦ λογοθεσίου dicitur in Concilio Nicæno II. pag.45. Edit. Labbei: & Λογοθέτης τοῦ στρατιωτικοῦ καταλόγου, apud Matthæum Monach. de Offic. Aulæ Constantinopol.

Λογοθέτης, Dignitas Ecclesiastica, ex secunda Pentade, apud Codinum de Offic. cap. 1. num.9. ubi ejus munus sic describitur: ὁ Λογοθέτης, εἰς τὸ λογογραφεῖν, καὶ εἰς τὰς δημοσιακὰς καὶ ἀρχοντικὰς ὑποθέσεις λογογραφεῖν. Aliud munus tribuunt Codices Regij: ὁ Λογοθέτης, ποιῶν λόγους κατηχητικοὺς πρὸς τὸν λαόν, Δίκαιος τοῦ Πατριάρχου. Aliter Codd. alij: ὁ Λογοθέτης, εἰς τὸ λογογραφεῖν τὰς ἑορτάς. Denique Cod. Allatianus: ὁ Λογοθέτης, ὑποκρατεῖ τὴν βούλλαν τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ εἴ τι ἂν γράφει ὁ Ἀρχιερεὺς, σφραγίζεται παρ' αὐτοῦ, ὁμοίως καὶ εἰς πᾶσαν εἴσοδον τῆς ἐπισκοπῆς ἐστι δὲ καὶ εἰς τὰς κρίσεις, κρατεῖ καὶ τὸ δίσκον μετὰ τοῦ ἁγίου Ἀντιδώρου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ διδόμενον τοῦ κατακλάσου παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως. Ex his, multiplex fuit Logothetæ Ecclesiastici munus. Parthenij Patr. Constantinopol. nuperi diploma anni 1643. apud Panagiotam in Catechismo Russorum subscribunt Lascaris μέγας Λογοθέτης τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, & Nicolaus Λογοθέτης τῆς μεγάλης ἐκκλησίας.

Λογοθέσιον, *Discussio*, *Examen*, *Ratiocinium*, in Gloss. Gr.Lat. Nilus Monachus lib.2. Epist.22. καὶ πολλὴν δίκην ὑφέξει τῶν δοθέντων χρημάτων ὁ πλούσιος, καὶ ἀκριβὲς λογοθέσιον, καὶ φρικτὴν διασκευασίαν. Basilius Seleuciensis Episcopus in Olympia: λογοθέσιον ἡμᾶς ἀπεκδέχεται, καὶ κρίσις ἀπαράτρεπτος, καὶ κριτὴς φοβερός, &c.

Λογοθέσιον, *Scrinium Logothetæ*, in quo servabantur publicarum functionum & vectigalium Chartæ. In Edicto 12. Justiniani, λογοθέσιον πολιτικῶν πόρων. Λογοθέσιον στρατιωτικὸν, in Concilio Nicæno II. pag. 45. Edit. Labbei. Theosterictus in Vita S. Nicetæ Confess. num.11. καὶ παιδευθεὶς παρ' αὐτῷ εἰς ἄκρον τὰ γράμματα, τοῦ δημοσίου χαρτῶν γραφεὺς παρεδόθη εἰς τὸ λεγόμενον Λογοθέσιον, οἷόμενος ὁ πατὴρ αὐτοῦ δι' αὐτοῦ τὰς τυχούσας τιμὰς ἐν κόσμῳ πορίζεσθαι. Theophanes pag. 306. τὰ τοῦ Γενικοῦ λογοθεσίου πράγματα. Idem pag.314. καὶ ἐκώλυε γράφεσθαι Ἕλλησι τοὺς δημοσίους τῶν λογοθεσίων κώδικας. Apud eundem pag.306. Λογοθέσιον Γενικόν. Balsamon in Medit. de Chartophylace pag.456. καταμερίσαι ταῦτα πρὸς πέντε σεκρέτων λογοθέσια. Vide Justiniani Novellam 128. cap.17. 18. Nov.136. cap.5. §.14. Achmetem cap.130. &c.

Λογοθεσίαι πολιτικαὶ, *Civiles rationes*, apud Harmenopulum lib.1. tit.4. §.48.

ΛΟΓΟΠΡΑΓΙΑΙ, *Discussiones*, *Rationes*. Zonaras ad Canon. 25. Concilij Antiocheni: λόγους δὲ τὰς λογοπραγίας καλεῖ. Anna Comnena lib.15. p.485. σέκρετα γὰρ ἐπὶ τούτοις πᾶσι, καὶ λογοπραγίαι τῶν προνοουμένων, καὶ τὰ τῶν πενήτων κτήματα, καὶ χρυσόβουλλοι λόγοι ἐπιβραβεύοντες τοῖς τρεφομένοις τὸ ἀναφαίρετον.

ΛΟΓΟΣ, *Verbum*, *Sermo*, uti hæ voces sumuntur apud Latinos inferioris ævi, scilicet *Pollicitatio*, *Securitas verbo data alicui*: *Insjurandum*, veteri Interpreti Novellarum Justiniani 5. 17. 123. ut notat Cujacius lib 8. Observ. cap.40. cùm, inquit, λόγος interposito Jurejurando daretur, ut Juliani Interpres probat, & l.ult. §. ult. Cod. de iis qui ad Eccl. confug. Joannes Moschus in Limon. cap. 36. λέγει αὐτῷ, Δός μοι λόγον, ὅτι, &c. Theodorus Lector Eccl.2. ἐπιτραπεὶς δὲ τὸν λόγον δοῦναι ὁ Μακεδόνιος, &c. Τοὺς καλουμένους λόγους διδόναι, in Nov.17. Justiniani cap. 6. Chronicon Alexandrinum an.13. Theodosij Jun. ἀκούσαντες δὲ οἱ τῆς Αὐγούστης ἀδελφοὶ, ὅτι βασιλεύει ἡ ἀδελφὴ αὐτῶν, προσέφυγον ἐν τῇ Ἑλλάδι φοβηθέντες· καὶ πέμψασα ἀπήνεγκεν αὐτοὺς ὑπὸ λόγον, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου. Theophanes an.42. Theodosij, ubi Pulcheria ad Marcianum: δός μοι λόγον ὅτι φυλάττεις τὴν παρθενίαν μου, ἵνα τῷ Θεῷ ἀνέθεμην, καὶ ἀναγορεύω σε βασιλέα. An.3. Zenonis: δοὺς αὐτῷ λόγον μὴ ἀποκεφαλίζειν αὐτόν τε καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ. Vide eundem an.6. Anastasij. Rursum in Rhinotmeto pag. 315. καὶ πολλὰ κάστρα ὑπὸ λόγον παρέλαβεν. Ead. pag. Ταῦτα ἰδόντες καὶ ἀπογνόντες, ἔλαβον λόγον τοῦ ἑαυτῶν ἀπαθείας. Ita λόγος ἀσυλείας in Edicto 2. Justiniani cap.1. in Edicto 3. cap.11. §.2. cap.23. §.2. λόγος nudè, & λόγος ἀπαθείας, *Verbum securitatis*, apud eundem Theophanem pag.317. 318. 323. 325. 326.

326.327.330.334.394.396.398.399.405.410. ut & apud ejus Continuat. lib.1. num.3. lib. 4. num.16. Auctorem incertum post eundem Theophanem pag. 430. 432. Leonem Grammatic. pag.451. 452. 479. 482. 483. Symeonem Logothetam in Leone Armenio num.10. in Theophilo num.7. 9.10. Anonymum Combefisianum in Lacapeno num.24. Annam Comnenam pag.158. 249. 292. Mauricium in Strateg. pag.178. Constantinum de Adm. Imp. cap.49. Joëlem in Chron. pag. 177. in Apophthegmat. Patrum in Paulo Simplice, &c. λόγος ἐνυπόγραφος, apud eundem Leonem Grammaticum pag. 485. 495. *Securitas verbo data & scripto confirmata.* Vide Cujacium de Diversis temporum præscript. cap.10. & ad Novell.5. & 17. Justiniani.

Ὑπολόγιος. Symeon Logotheta in Michaële Balbo num.4. ubi de capta ab Agarenis Creta Insula, & expugnatis omnibus oppidis, μιᾶς μονῆς μὴ ἁλωθείσης, ἀλλ' ἢ λόγῳ ἀπολιορκήτου μεινάσης, τῶν οἰκητόρων αὐτῆς σὺν ἐλευθερίᾳ ποιεῖν τὰ Χριστιανῶν συγκεχωρημένων· οἳ μέχρι τοῦ νῦν Ὑπολόγιοι κέκληνται, ut potè qui ὑπὸ λόγου seu acceptâ vitæ securitate, & Religionis libertate, se se iis ultro tradiderint. Adde Continuator. Theophan. lib.2. n.23.

Λόγῳ, *Vice alterius rei*, *Pro aliquo.* Cedrenus pag.468. φ'. γὰρ κεντηνάρια ἐχώσαμεν εἴς τινα τόπον λόγῳ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν Καισάρων καὶ Νωβελισίμων. Harmenopulus lib.1. tit.4. §.80. λόγῳ διατροφῆς στρατιωτῶν, *pro militum sustentatione*, *in Commeatum militarem.* Codinus de Offic.cap.16. num.10. ὑπὸ τοῦ κούρσου πρῶτον μὲν δίδοται ἡ πενταμοιρία λόγῳ τοῦ Βασιλέως, δεύτερον ἀπὸ τοῦ καθόλου φοσσάτου, λόγῳ τοῦ Μεγάλου Δομεστίκου· τρίτον δὲ λόγῳ τῶν μερικῶν Κεφαλάδων, ἀφ' οὗ μέρους ἕκαστος ἄρχει. Id est *cedit in partem Imperatoris*, &c.

Λόγους ποιεῖν ὑπὲρ τινῶν, cùm unus pro aliis loquitur, formula frequens in subscriptionibus Concilij Constantinopol. sub Mena Act.5. ποιούμενος τοὺς λόγους ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ ὑπὸ τὴν Ἁγίαν πόλιν μοναχῶν. Ita etiam in Concil. Trullano Act.1. &c.

Λόγου χάριν, *Verbi gratiâ*, apud Scholiast. Harmenop. lib.1. tit.2. §. 65. tit.15. §.8. &c.

ΛΟΓΟΣΥΝΑΚΤΗΣ, *Ratiocinator*, in Basilic. lib.18. tit.2. cap.5. §.6.

ΛΟΓΥΔΡΙΟΝ, Λογίδριον, *Libellus*, diminut. à λόγος. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. λογύδριον, ὁ μικρὸς λόγος. Synodus VI. Oecumen. Act.11. de Hæreticis: καὶ τὰ αὐτῶν μυσαρὰ καὶ παμμιαρὰ λογίδριά τε καὶ βιβλίδια. Ignatius Diaconus in Vita S. Nicephori Patr. Constantinopol. num.85. λογικαῖς μεθόδοις καὶ ἀποδείξεσι τὰ τῶν ἀντιπάλων ἀνασκευάζων λογύδρια. Theosterictus in Vita S.Nicetæ Conf. num 29. αὐτὸς ἐγὼ ἀνέγνων τρία καὶ δέκα λογίδεια, ἅπερ παρέδωκεν τῶν δυσὶν ἑβδομάδαις, &c. Olympiodorus Alexandrinus MS. μικρὸν λογύδριον παρενθήσω, τῆς ἀληθινῆς φύσεως τὴν ἑρμηνείαν ποιησάμενος. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.6. cap.24. καὶ κἂν ἄφες μοι ἵνα τελειώσω τὰ δύο ἢ τρία μου λογύδρια. Occurrit apud Balsamon. de Incensis, & alios.

ΛΟΓΧΑΡΙΟΝ, *Lancea*, λόγχη. Lexicon MS. Cyrilli: Βολὶς, ἀκόντιον, λογχάριον. Glossæ MSS. Reg. δόρατα, κοντάρια, λογχάρια. Glossæ aliæ MSS. Cod. Reg.930. ἀκίδας, τὰς βελῶν τὰς ὀξύτητας, αἱ σαγίτται, ἢ λογχάρια καλοῦνται.

ΛΟΓΧΗ, *Cultellus hostiæ consecrandæ à tota panis massa separandæ deputatus*: qui cùm lanceæ τῆς κεντησάσης τὴν πλευρὰν τοῦ κυρίου figuram habeat, vice illius lanceæ, quæ latus Domini effodit, sacrificio admovetur, ait Goarus in Notis ad Chrysostomi Liturgiam pag.116. Θεία λόγχη, in Nomocanone Coteleriano num. 130. σίδηρον ἐν εἴδει λόγχης, Nicolao Cabasilæ cap.1. ἡ ἁγία λόγχη, in Missa ejusdem Chrysostomi; εἶτα λαμβάνει ὁ ἱερεὺς ἐν μὲν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ τὴν προσφορὰν, ἐν δὲ δεξιᾷ τὴν ἁγίαν λόγχην, &c. Mox: καὶ εὐθὺς πήγνυσι τὴν ἁγίαν λόγχην ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τῆς σφραγῖδος, καὶ ἀνατέμνων, λέγει, &c. Vide Christophorum Angelum de Hodierno Græcor. statu cap.14. Germanus Patr.Constantinopol.in Mystagog. ἡ δὲ λόγχη, ἀντὶ τῆς κεντησάσης τὴν πλευρὰν τοῦ Κυρίου. Infrà de Sacro pane; διατέμνεται σιδήρῳ τινὶ ὅπερ καὶ Λόγχην λέγουσιν. Idem sub fin. αὐτὸς μόνος ὁ θεῖος ἄρτος, σφάττεται μὲν καὶ ὡς ἀμνὸς θύεται· τὰ δ' ἄλλα τῶν θείων δώρων οὐ λογχεύονται μετὰ τῆς λόγχης σταυροειδῶς, ἀλλ' ὡς μέλη καὶ μέρη τοῦ σώματος μερίζονται καὶ κατασφάττονται. Joannicius Cartanus in Expositione Divini Officij: καὶ θύει τὴν προσφορὰν μὲ τὴν λόγχην, καὶ ἔτζη χύνει εἰς τὸ ποτήριον αἷμα καὶ ὕδωρ, ὥσπερ ἐρρεῦσαν καὶ ἀπὸ τὴν πλευρὰν τοῦ Χριστοῦ. Extant in Euchologio pag. 902. preces aliquot, ὅταν σταυροῖ ὁ ἱερεὺς πάθος νοσήματος μετὰ τῆς ἁγίας λόγχης, *ad quemvis infirmitatis dolorem sacrâ (istâ) lanceâ signandum.* Vide XI. tabellam ex his quæ in hoc opere delineantur.

ΛΟΓΧΩΤΟΝ, τὸ χάλκανθον, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti.

ΛΟΔΟΛΑ, *Galerita*, avis, Κορύδαλος.

ΛΟΙΠΑΣ, *Reliquum*, *Reliquarium.* Glossæ Græc. Lat. Λοιπὰ, *Reliqua*, *Reliquarium.* Λοιπάς, *Reliquarium.* Suidas: λοιπὰς, καὶ Λοιπαδάριον. Glossæ Lat. Gr. *Reliquarium*, ἔκθεσις λοιπάδος. Apophthegmata Patrum in Abrahamo num.3. ὕπαγε, πρῶτον ποίησον τὰ γεγραμμένα, καὶ τότε ἔρχῃ, καὶ γράφω σοι καὶ τὴν λοιπάδα. Novella Justiniani 147.in Inscript. ὥστε τὰς ἐποφειλομένας τὰς λοιπάδας τοῖς Ἐπάρχοις, ἢ τοῖς Λαργιτιῶσιν, — συγχωρεῖσθαι ἐν παντὶ εἴδει, &c. Vide Gloss.med.Lat.in *Reliquum.*

ΛΟΙΠΟΝΕΘΕΣ, Λοιπὸν, τὸ Λοιπὸν, *Igitur*, *Quocirca*, Τοιγαροῦν, οὖν, &c. Historia Apollonij Tyrij:

Μείνεται τὸ λοιπονηθὲς ὡς τε ποῦ νὰ γυρίσεις.

Alibi:

Λέγει τὸ λοιπονεθὲς ἔπαρ νὰ γιατρέψεις.

Occurrit ibi non semel.

ΛΟΚΕΤ, *Obex*, Gallis *Lochet*, *Verrouil*, Venetis *Luchetto*, quæ vox Italis etiam *Catenatium* sonat. Occurrit in Assisis MSS.Regni Hierosolymitani. Locum vide in Χαντέρης.

ΛΟΚΟΤΗΝΙΝ. Vide in Ὁλοκοτίνιν.

ΛΟΚΟΥΣΤΑ, *Locusta*, apud Alexandrum Trallianum lib.7. cap.2. ἢ ἀστακοῦ, ἢ λοκούστας, ἢ τῶν λεγομένων καραβίδων.

ΛΟΛΟΥΔΙΟΝ. Vide in Λουλοῦδι.

ΛΟΝΤΑΡΟΠΟΥΛΛΟΝ, *Leo.* Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ ὡς τὸ λονταρόπουλλον που πείνα τὸ κεντάει,
Καὶ περιαστὰ μανίουτε, καὶ πλέο ξαναγριομένο.

Vide Λεοντάριον.

ΛΟΡΘΑ, *Rectà*, pro ὁλόρθα.

ΛΟΡΙΟΝ. Vide in Λῶρος.

ΛΟΣΤΑΡΙ, *Penula*, *Gausape*, φαινόλιον, ἀμφίμαλλον.

ΛΟΣΤΟΣ, *Pala ferrea*, Hieronymo Germano.

ΛΟΤΖΑ, *Sors*, Gallis *Lot.* Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ἴδε τὸ ποῦ σ' ἔσωσεν ἡ μοῖρα σου Σαχλήκη;
Εἰς ποίαν κόρτην κάθεσε, κεἰς ποίαν λότζαν ἦσε.

ΛΟΤΤΕΣ, *Scrofa*, *Porca.* Glossæ Græcobarb. αἱ χοῖροι, αἱ σκρόφες, αἱ λότλες.

ΛΟΥΒΙΟΝ, *Lobium*, *Dolichum*, *Lathyrum*, Leguminis species. Lexicon MS. Cyrilli: Δολοχὸν, λουβίον;

λυβίον, φασῦλιν. Vide Ruellium lib. 2. cap. 37. initio: & infrà in Φασῦλιν.

ΛΟΥ΄ΔΟΣ, *Ludus*, *Arena*, *Amphitheatrum*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Λῦδα, τὰ παίγνια, παρὰ Ῥωμαίοις. Pæanius seu Capito Lycius in Metaphrasi Eutropij lib. 6. *Effracto Capuæ ludo*, ὀρύξαντες τὸ μονομαχικὸν θέατρον. Idem lib. 8. *in Ludo*: ἐν μονομαχικῷ σαδίῳ. Clemens lib. 5. Constitut. Apost. cap. 1. εἴ τις Χριστιανὸς, διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς εἰς τὸν Θεὸν ἀγάπην καὶ πίστιν, καταχριθῇ ὑπὸ ἀσεβῶν εἰς λῦδον, ἢ θηρία ἢ μέταλλον, μὴ παρίδητε αὐτόν. Vetus Inscriptio apud Gruter. CCCXXV. I. T. ΑΙΛΙΟΣ ΑΣΚΛΗΠΙΑΔΗΣ. ΣΕΒΑΣΤΟΥ. ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΟΣ. ΙΑΤΡΟΣ. ΛΟΥΔ. ΜΑΤ. ΧΕΙΡ. Id est *Ludi Matutini*, de quo eædem Inscriptiones, & vetera Kalendaria. Martialis lib. 10. Epigr. 25.

In matutina nuper spectatus arena
Mutius, &c.

Vide leg. 2. Cod. Th. de Spectaculis, & Libanium Orat. de Vinctis, pag. 62.

Λυδάριοι, *Ludarij*, *Gladiatores*, iidem qui *Confectores*, de quibus suprà in V. Κομφάκτωρ. Acta SS. Tarachi, Probi & Andronici cap. 10. ὡς δὲ ἐπλήσθη αὐτοῖς ὁ καιρὸς τῆς θέας, καὶ τὸ τῆς ἡμέρας μέτρον λοιπὸν ὑπεχώρει, πολλῶν πεπτωκότων ἀνθρώπων, τοῦτο μὲν ἐκ τῆς σφαγιασθέντων ὑπὸ λυδαρίων μαχαίρᾳ, τοῦτο δὲ καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων ἀναιρεθέντων. Infrà: ἐκέλευσεν μαχαιροφόρους τῶν λυδαρίων εἰσελθεῖν, καὶ ἀποσφάττειν τοὺς ἁγίους.

Λυδεμπιστὴς, videtur esse *qui Ludis publicis exhibendis præfectus est*, tametsi hanc vocem variè explicant Glossæ veteres. Lexicon MS. Cyrilli, & Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. Λυδεμπιστὴς, ὁ ἄρχων τῶν παιγνίων. (al. παιγνιδίων) λῦδα γὰρ τὰ παίγνια τοῖς Ῥωμαίοις. Ubi Phavorinus habet λῦδοι. Aliud Gloss. Cod. 2392. Λυδεμπιστὴς ἑρμηνεύεται ὁ διακοειστὴς, ἤγουν ὁ παρθενοφθόρος, λῦδοι γὰρ παρὰ Ῥωμαίοις, ἡ φθορά. Denique Lexicon Stephani: Λυδεμπιστὴς, Ἀρρητοποιός. Clemens Constit. Apost. lib. 8. cap. 32. τῶν ἐπὶ σκηνῆς ἐάν τις προσέλθῃ ἀνὴρ, ἢ γυνὴ, ἢ ἡνίοχος, ἢ μονομάχος, ἢ σαδιοδρόμος, ἢ λυδεμπιστὴς, ἢ ὀλυμπικὸς, ἢ χοραύλης, — ἢ παυσάσθωσαν, ἢ ἀποβαλλέσθωσαν.

Λυδοτρόφος, Μονομαχοτρόφος, Ἐπιστάτης μονομάχων, in Glossis Lat. Gr. Glossæ Græco-Lat. Λυδοτρόφος, *Lanista*. Ubi Salmasius ad Flori lib. 3. cap. 20 emendat Λυδιοτρόφος, quippe, ut ait, *Ludij* sunt Gladiatores, μονομάχοι, ita ut Λυδιοτρόφος sit, qui *Ludios* instituit. Vide eundem in Hist. Augusta p. 151. 328. Idem fortè qui Λυδεμπιστής.

ΛΟΥΘΟΥΝΑ΄ΡΙΑ, *Panucula*, morbus de quo in Gloss. med. Lat. Constantinus Asecretis in Viatico MS. cap. περὶ πανύκλων. Τὰ λυθουνάρια γίνονται ἀπὸ αἵματος παχέως φθοροποιοῦ, &c.

ΛΟΥΚΑ΄ΝΙΚΟΝ, *Lucanica*, *Tucetum*, ἀλλᾶς. Corona pretiosa: Λυκάνικα, *Farcimen*, Ἀλλᾶς. Glossæ MSS. ἀλλᾶς, ἀλλᾶντος, τὸ λυκανικόν.

ΛΟΥΛΑ΄ΚΗΝ, *Limonium*, *Scolymus*, herba de qua Ruellius lib. 3. cap. 14. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 1177. κυνόγλωσσον, καὶ λιμόνιον, τὸ ἄγριον λυλάκην. Glossæ aliæ MS. λιμόνιον, τὸ ἀγριολυλάκη.

ΛΟΥΛΟΥ΄ΔΙ, Λυλύδιον, Λύλυδον, Λολύδιον, *Flos*, ἄνθος, λείριον. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Καὶ τὰ λυλύδια τὴν ἄμορφα τὴν γλῶ καλοσόλησαν.

Et lib. 5.

Εἰς λολύδια ἔμορφα πῶς προσφερνε τὸ ἔαρ.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Ἄνθη καὶ ῥόδα, καὶ μυρίαις, πασύλογα λολύδια.

Nicolaus Lucanus de Excidio Trojano:

Τὰ παιδία μὲν ἢ αἱ κόραι ἔλαβον λύλυδα καὶ ἄνθη.

Georgius Contares lib. 7. Hist. Athenar. ἐχάριζάν τε σεφάνους κατασκευασμένους ἀπὸ ἄνθη καὶ λολύδια διάφορα.

Λυλυδίζειν, *Florere*, *in florem erumpere*, θάλλειν, ἀνθεῖν, βρυάζειν. Λυλυδιασμένος, *Floridus*, *Efflorescens*, ἀνθηρὸς, λειριώεις.

Μεγαλολυδον, Βύφθαλμον, in Glossis Botanicis ex Cod. Reg. 1177. cujus Flores, inquit Ruellius lib. 1. cap. 11. oculorum orbem imitantur, crocis Anthemide majoribus.

ΛΟΥ΄ΜΑ, *Balneum*, apud Codinum in Orig. Constantinopol. n. 98. 99. 132. & Maximum Cythæreum Episc. in Synax. 31. Aug.

ΛΟΥΜΒΡΙ΄ΚΙ, ἔντερα, ἤτοι σκώληκες, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ: *Lumbrici*.

ΛΟΥ΄ΜΙΞ, *Rumex*, τὸ λάπαθον, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. Vide Salmasium ad Plin. pag. 1284.

ΛΟΥΜΠΑ΄ΡΔΑ Vide in Βυμβάρδα.

ΛΟΥΜΠΑ΄ΡΔΙΝ. Cod. Reg. MS. 618. fol. 287. v. τὸ πῶς σαμαλίσης ὑδραργύρου. Καὶ θὲς τὰ ἐν κλάσματι χύτρας ἐν τῇ καμίνῳ, καὶ θὲς λουμπάρδιν ὀλίγον, καὶ γίνεται ἄσημος ἐκλεκτός. Occurrit ibi rursum.

ΛΟΥΜΠΟΥ΄ΝΙ, *Lupinum*, Θερμὸς, λυπινάριον. Maximus Cythæreus in Synax. 9. Novembr. in S. Matrona: τρεφομένη μὲ λυμπένια καὶ ἀγριολάχανα. Et 18. Febr. ἔτρωγε μόνον τὰ φύλλα τῶν λυμπινιῶν. Vide Λυπῖνος.

ΛΟΥ΄ΝΕΙΝ, *Lavare*. Glossæ Græcobarb. νὰ καθαίρει, νὰ καθαρίζει, νὰ λύνει, νὰ λύει, νὰ πλυνίσκει.

ΛΟΥΝΟΥ΄Σ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Τότες για σφάλματα λυνοῦ, οὐχὶ διαδικά μου.

Idem lib. 10.

Καὶ δόκαν τὰ σαλπίγγια με ὠριασμοὺς μεγάλους,
Πῶς εὔγηκαν ἀπὸ λυνοὺς τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους.

Et lib. 12.

Ἀπάνω σὸ κορμήσου γὰρ ἡ ὀργίτης ἠθελέλθη,
Οὐχὶ σεκείνους ὁ λυνοῦς ὁ πόσε σὺ δοσμένη.

Videtur formata vox ex ὅλος νοῦς, sumique adverbialiter, ut apud Italos *Totalmente*.

ΛΟΥ΄ΠΑ, *Lupa*, *Meretrix*. Eustathius Odyss. χ. εἰ δὲ καὶ λῦπα ἡ αὐτὴ, ὅπερ ἐστὶν Ἰταλικῶς λύκαινα, διὰ τὸ ἁρπακτικόν. Et Odyss. ω. Ῥῶμος δηλαδὴ καὶ Ῥωμύλος, οὓς ἐθήλασε λύκαινα, ἢ παρὰ Ἰταλιώταις λῦπα· ὃ δὴ ὄνομα μεθῆκται ἀστείως εἰς ἑταιρίδων προσηγορίαν.

ΛΟΥ΄ΠΗΣ, Ἅρπης, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ. Portius: *Milvus*, *Milvius*, λῦπις, πυλὶ, ἰκτὶν, ἰκτῖνος. Etymologic. Magn. & Phavorinus: Ἰκτῖνα, λέγουσι τὴν λεγομένην λῦπιν. Herodiani Epimerismi MSS. Ἰκτῖνος, ὁ λῦπης. Achmes Onirocrit. cap. 291. ὁ λῦπης εἰς πρόσωπον τοῦ σρατιώτου ἐνδόξου καὶ λωποδύτου κρίνεται· ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι κατέσχε λῦπιν, ἢ ἔσφαξεν αὐτὸν εὑρήσει ἄνδρα τοιοῦτον ἀναιδῆ, καὶ πατάξει αὐτόν. Deinde ait exilem esse hujus avis usum in venatione. Ubi Interpres *Lupem* vertit: rectiùs *Milvum*, quomodo etiam Etymologicum Suidæ.

Λυπῖνος, *Lupinus*. Glossæ Cyrilli: Θερμίων, Λυπίνων. Theophanes an. 3. Copronymi: καὶ ἐγένετο δὲ λιμὸς ἰσχυρὸς ἐν τῇ πόλει, ὥστε πραθῆναι τὸ μόδιον τῆς κριθῆς νομίσματα δώδεκα, τὸ δὲ κέγχρου καὶ τοῦ λυπίνου νόμισμα ὅλον. Nonus de Morbor. curat. cap. 1. λυπίνων ἀπόζεμα σμήξας σμήχου.

Λυπινάριον, eâdem notione. Suidas: Λυπινάρια, εἶδος ὀσπρίου, ἃ θερμοὺς καλοῦσιν. Glossæ MSS. Reg. Θερμὰ, τὰ λυπινάρια. Lexicon Nicomedis MS. Γλύπιον λυπινάροια. Basilius in Exercit. Grammat. Moschopulus pag. 10. & Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. habent, Θέρμια, τὰ λυπινάρια. Ita etiam in Epimerismis

mis Herodiani MSS. Occurrit apud Achmetem Onirocrit. cap. 206. & in Orneosophio pag. 212. 219. 223. 224. &c.

Λουμπινάριον, scribitur apud Myrepsum sect. de Drosatis cap. 5. & Agapium in Geoponico cap. 10. 179. Vide Λουμπίνι.

ΛΟΥΠΟΥΛΗ, *Lupulus*, seu *Lupus Salictarius*, de quo Ruellius lib. 2. cap. 141. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. λουπουλη, τὸ βολάνι, ὅπου σπίρα ἀπὸ ὁδηγήτρια. Fortè herba quæ nascitur prope ædem Deiparæ, quam Ὁδηγητρίαν vocabant, de qua pluribus egimus in Constantinopoli Christiana lib. 4.

ΛΟΥΠΠΑ. Scribit Auctor Chronici Alexandrini ubi de Seditione Victoriatorum, post interfectum Hypatium, ejus sepulchro appositam hanc inscriptionem: ἐνθάδε κατάκειται ὁ βασιλεὺς τῆς Λούππας. cujus quidem vocis vim nemo hactenus videtur assecutus: nisi *Lupam* Remi & Romuli altricem spectaverint, ac proinde Romam Urbem, cujus ille Rex appellatus fuerit, vel certè Βασιλεὺς Ῥωμαίων. Vide Λύπη.

ΛΟΥΡΙ, Λουρὶν, *Lorum*, *Corrigia*, ἱμάς. Glossæ Græcobarb. Ἀγωγεὺς, καὶ ὁ λῶρος, τὸ λουρίν. Historia MS. Belisarij:

Στρέψατο τὸ σακκίλιν σου, καὶ σφίξε τὸ λουρίν σου.

Agapius in Geoponico cap. 154. ἔπαρε κομάτι δέρματι ἀπὸ τὴν κεφαλὴν τοῦ γαδάρου, καμέλο ὡσὰν λουρὶ, νὰ τὸ ζώνεται ὁ ἀσθενὴς κατάσαρκα. Vide Λῶρον.

Λουρόποδες, *Loripedes*, *Claudicantes*, in Vita MS. S. Andreæ Sali cap. 13.

ΛΟΥΡΙΚΙΟΝ. Vide Λωρίκιον.

ΛΟΥΣΟΡΙΟΝ, *Navis Lusoria*, de qua egimus in Gloss. med. Lat. in V. *Lusoriæ*. Epiphanius in Orat. Anchor. ὁ Ἀντίνοος ὁ ἐν Ἀντινόου κεκηδευμένος, καὶ σὺν λουσορίῳ πλοίῳ κείμενος, ὑπὸ Ἀδριανοῦ οὕτως καλεῖται.

ΛΟΥΣΤΡΟΝ, *Lustrum*. Scribit Scaliger in Canonibus Isagogicis p. 179. 2. Edit. in Nummis legi, Λ. Β. & Λ. Γ. hásque voces significare λούστρῳ δευτέρῳ, τρίτῳ. Alij volunt λυκάβαντα.

ΛΟΥΤΖΙΚΑ, Λουτζικας. Vide in Λύζιγκας.

ΛΟΥΤΖΟ, *Lupus marinus*, Piscis. Agapius in Geoponico cap. 160. τὸ ὀξύγγι τοῦ λούτζου. Adde c. 229. Vide in Ζαργάνι.

ΛΟΥΤΗΡ, Λουτήριον, *Baptisterium*: λουτήριον τοῦ βαπτίσματος, Samonæ in Disceptat. de Sacramento altaris. Nicephorus Constantinopol. 1. Edit. p. 116. καὶ πλῆθος θορυβηθὲν σπουδῇ πρὸς τὸν λουτῆρα τῆς ἐκκλησίας ἠθροίζετο. Joan. Damascenus Orat. in Caballinum pag. 685. πάλιν εἰσάγεις αὐτὸν (Gentilem) ἐν τῷ λουτηρίῳ τοῦ βαπτίσματος, καὶ ὁρᾷ ἐκεῖνος ὕδωρ μόνον ἐπὶ τῆς κολυμβήθρας. Theophanes an. 10. Rhinotmeti: τὸ δὲ πλῆθος τῆς πόλεως θορυβηθὲν, σπουδῇ εἰς τὸν λουτῆρα τῆς ἐκκλησίας ἠθροίσθη. Concilium Nicænum II. pag. 37. Edit. Labbei: καὶ ἐλθόντες ἐν τῷ λουτῆρι τῆς ἁγίας καθολικῆς ἐκκλησίας, &c. Anonymus de S. Sophia pag. 247. τὸ δὲ ἐπίπεδον τοῦ ναοῦ, καὶ οἱ τέσσαρες νάρθηκες, καὶ ὁ Λουτὴρ, καὶ τὰ πέριξ αὐτοῦ, ὑπῆρχον οἰκήματα Δαμιανοῦ Πατρικίου. Constantinus Manasses:

Εἰς τὸν ναὸν τὸν ἱερὸν μετὰ κραυγῆς εὐφήμου,
Ἀπάγουσι, καὶ τῷ λουτρῷ τῷ θείῳ τελοῦσι.

Vide Euchologium Goari pag. 453. Ita *Balnei* voce λουτῆρα, seu *Baptisterium* videtur intellexisse Anastasius in S. Liberio: *Persecutio magna fuit in Urbe Romana, ita ut Clerici & Sacerdotes neque in Ecclesias, neque in balnea haberent introitum.*

ΛΟΥΤΡΑ, pro Λίτρα. Symeon Cabasilas in Epist. apud Crusium pag. 462. de Atheniensibus hodiernis: καὶ ἀντὶ τοῦ σὺ (λέγουσι) σοῦ καὶ πορεύου, σοῦζε, καὶ λίτραν, λοῦτραν.

ΛΟΥΤΡΑΡΗΣ, *Balneator*, *Balnearius*, Λουτροχόος. Glossæ MSS. in Plutum Aristophanis: ἀλλ' ὁ βαλανεὺς, καὶ ὁ λουτράρης.

ΛΟΥΤΡΙΚΙΖΕΣΘΑΙ, *Lavari in Balneo*. Ptochoprodromus MS.

Αὐτὸς μικρὸς οὐδὲν ἰδὲν τὸ λουτρὸ τὸ καλὸ ὄψιν,
Καὶ τώρα λουτρικίζεται τρίτον τὴν ἑβδομάδα.

ΛΟΥΤΡΟΒΟΕΙΟ, *Trapetum*, Ἐλαιοτριβεῖον.

ΛΟΥΤΡΟΝ πνευματικὸν, *Lavacrum spiritale*, Baptismus in Concilio Nicæno I. Can. 2.

ΛΟΥΧΟΣ, apud Evagrium lib. 6. cap. 14. Edit. Genev. sed legendum λόχος, ut in Editione Valesiana. *Cohors.*

ΛΟΦΑ, *Merces*, *Præmium*. Vox Turcica, ut videtur. Chronicon Veneto-Byzantinum an. 1522. ἔφη ὁ Σουλτὰν Σολαϊμάνης, ὅτι ἐὰν βασιλεύσω, δώσω σοι λοφὰν ὅσον θέλεις. Infrà: ἦλθεν δὲ ὁ Ἑβραῖος, καὶ αἰτήσας τὴν λοφὰν κατὰ τὸ ἰδιόγραφον τοῦ αὐθέντος, &c.

ΛΟΧΕΙΑΙ *Deiparæ*, seu Ἐπιλόχεια, interdicuntur in Synodo Trullana Can. 79. Ea verò celebrabant postridie Natalis Christi, coctâ similâ sibi invicem impertitâ, προφάσει δῆθεν λοχειῶν τῆς ἀχράντου παρθενομήτορος. Adde Matth. Blastarem lit K. cap. 8.

ΛΟΧΛΟΜΟΣ. Vide in Χλωμός.

ΛΟΧΟΧΟΡΟΝ, *Media penna in caudâ accipitris.* Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracos. c. 4. καὶ ἐὰν ἔχῃ σκέπον λοχοχόρον, ἤγουν πτερὸν τῆς οὐρᾶς αὐτοῦ τὸ μέσον.

ΛΟΧΡΥΣΟΣ, pro ὁλόχρυσος. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 12.

Ἅρματα, σκῆπτρα, λόχρυσα ῥοῦχα, χρυσαῖς κορόναις.

Infrà:

Τὴν τέφραν τοὺς ἐβάνασι μετήρησι μεγάλην,
Εἰς σεντούκια λόχρυσα, καὶ φέρνασι μὲ ταύταις.

ΛΥΓΕΑ, pro λύγος, *Salix*. Eustathius περὶ λύγου λέγεται δὲ λυγέα ἰδιωτικῶς.

ΛΥΓΚΙΟ, *Singultus*, λύγξ, λυγμός. Vide Λύξιγκας.

ΛΥΓΝΟΣ, *Subtilis*. Corona pretiosa: Λυγνὸ, *Subtile*, Λεπτόν. Vide Λιγνός.

ΛΥΕΙΝ, *Iejunium solvere*. Synod. Trullana Can. 29. ὁριζόμεθα ἀποστολικαῖς καὶ πατρικαῖς ἑπόμενοι παραδόσεσι, μὴ δεῖν ἐν Τεσσαρακοστῇ τῇ ὑστεραίᾳ ἑβδομάδι τὴν πέμπτην λύειν, καὶ ὅλην τὴν τεσσαρακοστὴν ἀτιμάζειν.

Ἀπολύειν. Epiphanius in Hæresi Aërianorum: ποίαν τε ἡμέραν ἄγειν, πῶς τε ἀπολύειν ἐπὶ τὴν ἐπιφώσκουσαν κυριακὴν φανερόν ἐστι. Utitur etiam in expositione fidei Catholicæ: ὅτε ἀπολύει περὶ τὴν τῶν ἀλεκτρυόνων κλαγγήν.

Διαλύειν. Canon Pœnitentialis S. Joannis Chrysostomi nomen præferens MS. ἐάν τις μίαν ἔτι τὴν ἁγίαν τεσσαρακοστὴν, ἢ νηστεύει ἀπὸ τὸ Πάσχα μέχρι τὴν ν. χρὴ δὲ διαλύειν τὴν Κυριακήν.

Ἐπιλύειν, eâdem notione, apud Eusebium lib. 5. Hist. Eccl. cap. 23. τὰς τῶν ἀσιτιῶν ἐπιλύσεις. Infrà: ὡς μηδ' ἑτέρᾳ προσήκειν παρὰ τὴν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἡμέραν τὰς νηστείας ἐπιλύεσθαι.

Καταλύειν, eodem significatu. Apophthegmata Patrum in Arsenio num. 24. ταχύτερον κατάλυε, ἵνα καὶ σωάξῃ σου βάλῃς, καὶ τοῦ ὕδατός σου μεταλάβῃς· εἰ δὲ μήγε, ταχέως ἔχει τὸ σῶμά σου ἀσθενῆσαι. Germanus Patr. Constantinopol. Homil. in primam Dominicam Jejunior. πολλὰ κατὰ τὴν συνήθη πάλιν ὥραν ἐσθίεις, νηστείας τοῦτο κατάλυσις. Gregorius Protosyncellus contra Marcum Ephesium: καὶ τοῦ κανόνος λέγοντος τὰς παρασκευὰς πάσας νηστεύειν, ἡμεῖς καταλύομεν ὅσαι δῆτα καταλύομεν. Adde Balsamonem resp. 52.

Καταλύσεις τῆς νηστείας, apud Monachos, variæ erant statis diebus: quædam enim dicebantur καταλύσεις οἴνου καὶ ἐλαίου, in quibus vinum & oleum gustare licebat,

licebat, quædam καταλύσεις τοῦ οἴνου μόνου; quædam εἰς ἰχθύας, quædam ad arbitrium, ὥς τις θέλει, quædam denique εἰς πάντα. Ita Adnotatio quædam in Typico S.Sabæ, cum hoc Lemmate: εἴδησις ἐν ποίαις ἡμέραις ποιοῦσιν ἀργείαν οἱ μοναχοὶ, καὶ ἐν ποίαις λύουσι τὴν νηστείαν τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ. Deinde sub finem hæc adduntur: χρὴ δὲ καὶ τοῦτο εἰδέναι ὅτι τὰς καταλύσεις τῆς νηστείας τὰς ἐν ταῖς τῶν ἁγίων μνήμαις δηλουμέναις, ἐν τοῖς κοινοβίοις παραληροῦνται καὶ καταλύουσιν· αἱ δὲ Λαῦραι, καὶ πάντες οἱ καθ' ἑαυτοὺς ζῶντες φυλάττειν καὶ νηστεύειν ὀφείλουσι, καὶ εἰς μονὰς, τὰς δεσποτικὰς ἑορτὰς καταλύειν· ἴσως δὲ εἰ βούλονται καὶ τὴν Πεντηκοστὴν, καὶ τὸ Δωδεκαήμερον, εἰς ἔλαιον καὶ οἶνον μόνον. Marcus Hieromonachus de Dubiis Typ.cap.41.cap.39. ἐν τῇ τραπέζῃ καταλύομεν ἔλαιον καὶ οἶνον· καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὴν τράπεζαν, καταλύοντες καὶ οἶνον. Cap. 42. καταλυόμενοι οἶνον μόνον. Vide Antholog. ult. Febr. Nicolaus Patr. Constantinopolit. ad Anastasium Hegumenum montis Sina:

> Τὰς ἑορτὰς λέγομεν, δεσποτικὰς οἱ πάντες,
> Καὶ λύομεν οἱ ἅπαντες εἰς βρῶσιν τε καὶ πόσιν.

Infrà:

> Ὀψάριον καὶ ἔλαιον κατάλυε καὶ μόνον,
> Εἰ δὲ γε θέλεις, καὶ τυρὸν οὐδὲν μοι διαφέρει.

Rursum:

> Τὴν νηστείαν κατάλυε εἰς ἔλαιον καὶ οἶνον.

Joannes Jejunator in Pœnitentiali pag. 89. εἰ δὲ οἱ προαιροῦνται τέως τρίτην καὶ πέμπτην μόνον καταλύειν, ἐκείνους μὲν ὀψαρίου, τούτους δὲ ἐλαίου. Suprà διαλύειν dixit. Vide Notas Cotelerij ad Clement. p.258.

Λύεσθαι, *Vagari*, *Errare*, Πλανᾶσθαι.

ΛΥΐΣΘΗ, Ægyptiis, *Smilax aspera*, apud Interpol. Dioscor.cap.726.

ΛΥΚΑΔΟΥ͂ΡΟΣ, Accipitris species, Græc. ἴκτινος, nostris, *Milan*. Vide Petr.Bellon.lib.1.Observ. cap.11.

ΛΥΚΟΚΡΑΝΙ͂ΤΑΙ, Pisidiæ populi, quorum meminit Justinianus in Nov.24. cap.1. ut & Procopius lib.3. de Bello Goth. & Theophanes an.2. ejusdem Justiniani, sic appellati quòd circa montem habitarent, qui Λύκου κράνα vocabatur.

ΛΥ´ΚΟΝ, *Hyoscyamus*, seu *Apollinaris*, frutex, de quo Ruellius lib.3. cap.107. Glossæ Botanicæ ex Cod. Reg. MS.848. Ὑποκυστὶς, ἤτοι ὑοσκίαμον ἄγριον, τὸ παρά τινων λεγόμενον λύκον, τὸ φυόμενον ἐν τοῖς φα... Vide Λύκος.

ΛΥΚΟΠΑΝΘΗΡΟΙ, *Thoes*, *Varij lupi*. Glossæ Oppiani, Θῶες, λυκοπάνθηροι. Vide Eustathium sub fin. Iliad. κ.

ΛΥΚΟΠΕΤΡΙΑΝΟΙ´, Massaliani Hæretici, cujus appellationis rationem describunt Anathematismi ex Cod.Cæsareo apud Lambecium lib.3. Πέτρῳ τῷ ἀρχηγῷ τῆς τῶν Μασσαλιανῶν, ἤτοι Λυκοπετριανῶν, καὶ Φουνδαϊατῶν, καὶ Βογομίλων αἱρέσεως, τῷ Χριστὸν ἑαυτὸν ἀποκαλέσαντι, καὶ μετὰ θάνατον ἀναστήσεσθαι ἐπαγγειλαμένῳ, Λυκοπέτρῳ δὲ διὰ τοῦτο ἐπωνομασθέντι, ὅτι λίθοις δικαίως διὰ τὰς ἀπαίρους αὐτοῦ μαγγανείας καταχωσθεὶς, ὑπέσχετο μετὰ τρεῖς ἡμέρας τοῖς πονηροῖς αὐτοῦ συμμίσταις ἀναστήσεσθαι, καὶ προσκαθημένας αὐτοῖς τῷ βδελυρῷ αὐτοῦ λειψάνῳ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ὡς λύκος ἐν αὐτῷ δαίμων ἐφάνη τῆς σοροῦ τῶν λίθων ἐξερχόμενος, ἀνάθεμα.

ΛΥΚΟ´ΡΝΙΟΝ, *Unicornis*, Gallis *Licorne*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag.164. λεοντάρι ἐμάχετον μὲ ἀγριόχοιρον, καὶ τὰ λυκόρνια ἔστεκαν, καὶ ἐθωροῦσαν τὴν μάχην ποῖος θέλει πέσει, &c.

ΛΥ´ΚΟΣ, vinculi genus. Apsyrtus Hippiatr. lib. 2. cap.74. καὶ δεσμεύειν ἐξ ἑκατέρου μέρους ἅμματι τῷ λεγομένῳ λύκῳ, καὶ τηρεῖν ὀρθὸν ἡμέρας μ'. Hierocles: πλαστίγγιά τε προσθεὶς, ὡς ἔθος, δεσμὰ ἐξ ἑκατέρου μέρους ἅμματι τῷ καλουμένῳ λύκῳ.

ΛΥ´ΚΟΣ, machina bellica, Vegetio *Lupus* etiam dicta: Harpagonis nempe species, quâ arietes avertuntur aut suspenduntur, ita ut impetum non habeant feriendi. Describitur à Procopio lib. 1. de Bello Goth. cap.21. Extr. Vide Gloss.med.Lat. in *Lupus*.

ΛΥ´ΚΟΣ, *Orobanche*, *Cauliculus*, apud Interpolat.Dioscor. cap.360. & Petr.Bellon.lib.1.Observ. cap.18. Vide Λύκον.

ΛΥΚΟΣΕ´ΜΦΥΛΛΟΝ, *Limonium*, apud Interpolat.Dioscor. c.598. Λύκου καρδία, Prophetis, apud eundem.

ΛΥΚΟΥ´ΣΤΑ, *Locusta*. Alexander Trallianus lib.7. ἢ ἀστακοῦ, ἢ λυκούστας ἢ τῶν λεγομένων καραβίδων. Id porro Glossema videtur, cùm *Locusta* & καραβίδες idem sint.

ΛΥΚΟΣΚΥΤΑ´ΛΙΟΝ, *Sesamoides magnum*, apud Interpolat. Dioscor. c.734.

ΛΥΚΟ´ΦΡΥΞ, *Artemisia*, apud Interpol. Dioscorid. cap.534.

ΛΥΚΟ´ΧΡΟΟΣ, color lupinæ pellis colorem referens. Eustathius Il. η. p.689. ἢ παρὰ τὸ λυκέη ἐοικέναι, τουτέστι λύκου δορᾷ τεφρώδης γὰρ ἡ λυκέη, καὶ οὐκ ἄκρατον ἔχει τὸ μέλαν· εἰς τοῦτο δὲ συντελεῖν τι καὶ ἡ παρὰ τοῖς πολλοῖς ἰδιωτικῶς λεγομένη λυκόχροος βαφή.

ΛΥ´ΜΗ, *Elaphoboscum*, apud Interpol. Dioscorid. cap.485.

ΛΥ´ΞΙΓΓΑΣ, *Singultus*, apud Portium.

Λύτζικας, eâdem notione. Joannes Jatrosophista MS. cap.188. πρὸς τὸ λεγόμενον λύτζικαν, ἤγουν κλόξον. Vide in Κλόξος.

ΛΥΠΕΙ͂Ν, esse in luctu, apud Codinum de Offic. cap.11. n.1.

ΛΥ´ΠΗ, *Lupa*, *Scortum*. Vide in Πολιτική.

ΛΥΠΗΝΑ´ΡΙΟΝ. Vide in Λυπινάριον.

ΛΥΣΑΛΑ´ΝΘΗ, τὸ βούγλωσσον, in Glossis Jatricis MS. ex Cod. Reg. 190. *Buglossum*.

ΛΥΣΑΜΑΜΟΥ´ΔΗΣ, Λυσαμουμούδα. Vide in Μαμοῦ.

ΛΥΣΕΝΤΕΡΙ´Α, pro Δυσεντερία, apud Malaxum in Hist. Patr. Constantinopol. p.134.

ΛΥΣΤΑ´ΖΕΙΝ, *Rabie furere*, λυττᾶν. Λυσιασμὸς, *Rabies*, λύσσα, λύττα, μανία. Λυσσάρης, *Rabidus*, Λυσσώδης, in Corona pretiosa.

ΛΥ´ΣΕΙΣ, *Rescripta*, & *Responsa Imperatorum ad quæsita seu* ὑπομνήσεις *Iudicum*. Ejusmodi extat lib.2. Juris Græco-Rom. pag.132. ὑπόμνησις Joannis Thracesij Curopalatæ & Drungarij vigiliæ post promulgatam ab Alexio Comneno Imp. Novellam de Sponsalibus, eidem Imperatori oblata de ambiguitate quadam super hac enata: quam subsequitur λύσις τοῦ βασιλέως κυρίου Ἀλεξίου, ἐπικυροῦσα τὴν προειρημένην παρ' αὐτοῦ νεαρὰν περὶ τοῦ γάμου, &c. In Rationali Peræquatorum ejusdem Alexij MS. hæc leguntur. Τὰ ἴσα τῶν ὑπομνήσεων τῶν γεγονότων Γενικῶν τοῦτε Τζιρίθου κύρου Ἰωάννου, καὶ τοῦ Σπανοπούλου κύρου Γεωργίου, ἔτι δὲ καὶ τῶν ἐπὶ ταύταις ἐξενεχθεισῶν προσκυνητῶν βασιλικῶν λύσεων. Bulla aurea ejusdem Alexij, apud Annam Comnenam lib.3. pag.84. εἶναι γὰρ ἂν λύσεις παρ' αὐτῆς (matris) ἀποφαντήσονται, ἢ καὶ προστάξεις ἔγγραφοι ἢ ἄγραφοι, κἂν εὔλογοι, κἂν ἀνεύλογοι, σφραγίδα φέρουσαι αὐτῆς, τὴν Μεταμόρφωσιν καὶ τὴν Κοίμησιν, ὡς αὐτῆς τῆς βασιλείας μου λογισθήσονται. Nov.1. Manuëlis Comneni Imp. lib. 2. Juris Græco-Rom. εἴτε ἐν χρυσοβούλλοις λόγοις, διαφόρων βασιλέων, εἴτε ἐν σιγιλλίοις, εἴτε ἐν ἁπλαῖς προστάξεσιν, εἴτε ἐν λύσεσιν, εἴτε ἐν πρακτικοῖς ὑποσκάζον, &c. Zonaras in Zoe & Theodora: καὶ ζητήσεις δικῶν, καὶ λύσεις δημοσίων ἀμφισβητήσεων, &c. Vide Balsamon. ad Nomocan. Photij tit.9. cap.1.

Λύσις, *Reconciliatio Ecclesiæ*. Extat in Euchologio Goari

Goari pag.619. ἀκολουθία ἐπὶ λύσεως τοῦ ὑπὸ αἱρετικῶν μιανθέντος. Vide Ἄνοιξις.

ΛΥΣΟΠΟΡΤΑ, *Ludicri species*, apud Emesenos. Vita MS. S.Symeonis propter Christum Sali: ἦσαν γὰρ πάλιν πολλοί τινες ἔξωθεν τῆς πόλεως τρέχοντες λυσόπορτα, ὧν εἷς ὑπῆρχεν ὁ υἱὸς τοῦ κυροῦ Ἰωάννου τοῦ φίλου αὐτοῦ.

ΛΥΤΑΡΙ, *Lorum quo canis venaticus alligatur*: Gallis, *Lesse*. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

> Φαρὶν ἐκαβαλίκευσεν, καὶ ἐπιάσαν καὶ ἱεράκιν,
> Καὶ ὀπίσω ἠκολούθει τον σκυλὶν μὲ τὸ λυτάριν.

ΛΥΤΟΥΡΓΕΙΝ, pro Λειτουργεῖν, Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib.4.

> ——— Τῷ δ' Ἀπόλλωνι δ' εὐχοῦ
> Ὅταν στρέψεις εἰς τὸν οἶκον, μίαν ἐξαίσιον θυσίαν,
> Νὰ τοῦ λυτουργήσεις τότε, &c.

Glossæ ad eandem Iliadem: θυσία, ἤγουν ὡς ἂν λυτουργία.

ΛΥΤΡΩΝΕΙΝ, *Redimere*, *Liberare*, ἀπολυτροῦν, ἐκπριάσθαι. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

> Μίαν λύπην δὲν λυτρώνονται, καὶ δεύτερη γυρίζει.

ΛΥΧΕΙΝ, *Lingere*, λιχμάζειν, in Corona pretiosa.

ΛΥΧΝΙΚΟΝ, *Lucernarium*, *Lucernariæ preces*, Prima pars vespertini Officij, cùm scilicet accenduntur lucernæ, seu περὶ λύχνων ἀφάς, apud Procopium lib.2. de Bello Vandalico cap. 15. & alios: Ἑσπερινὴ εὐχὴ, S.Basilio Epist.187. Ἐπιλύχνιος εὐχαριστία, eidem ad Amphilochium: Λυχνικὴ ὑμνολογία, in Vita S.Bacchi Jun. Martyris pag.67. αἱ ἐν τοῖς λυχναψίαις εὐχαὶ, apud Socratem lib.5. Hist. Eccl. cap.22. ἐπιλύχνιοι ὧραι, apud Evagrium lib.2. Hist. Eccl.cap.13. Προσφώνησις ἐπιλύχνιος, apud Clementem lib.8. Constit. Apost. cap.36. Ἐπιλύχνιος ψαλμὸς, εὐχαριστία, cap.35. 37. Λυχνικὸς ὕμνος in Euchologio Goari pag.641. & apud Theodorum Paphensem in Vita S.Spiridonis MS. λύχνου ἀφὴ, in Actis S.Maximi Conf.num.6. pag.35. Acclamatio Plebis in Concil. Constantinopol. sub Mena: τὴν σύναξιν κήρυξον, τὸ λυχνικὸν ἔσω ποίησον. Synodus Trullana Can. 90. μηδένα γόνυ κλίνειν μέχρι τῆς ἐφεξῆς μετὰ τὴν κυριακὴν ἑσπέρας, καθ' ἣν μετὰ τὴν ἐν τῷ λυχνικῷ εἴσοδον αὖθις τὰ γόνατα κάμπτοντες οὕτω τὰς εὐχὰς τῷ Κυρίῳ προσάγομεν. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num.93. μετὰ δὲ τὴν τροφὴν μικρὸν καθευδήσας, ἐπεὶ γέγονεν ὁ τοῦ λυχνικοῦ καιρὸς, καὶ δὴ ὀφείλοντος αὐτοῦ παραγενέσθαι εἰς τὴν ἑσπερινὴν λειτουργίαν, &c. Ex quibus patet vocem λειτουργίαν ἑσπερινὴν, apud Theodoritum lib.4. Hist.cap.14.non esse Sacrificium Missæ vespertinum, uti vult Henricus Valesius, cùm vox λειτουργία generica sit pro quovis Officio Ecclesiastico. Idem Eustathius num.95. Κυριακοῦ δὲ τότε πληρωσάντος τὴν τοῦ λυχνικοῦ λιτανείαν, καὶ εἰπόντος, Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, Κύριε, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S.Sabæ MS. cap.60. ἀπὸ μὲν τῆς τῶν λυχνικῶν ἀπολύσεως ὥρας ἐννάτης, &c. Vita S. Nili Jun. pag.166. ἀναχωρισάντων τοίνυν ἐκείνων, καὶ τῆς ὥρας τοῦ λυχνικοῦ καταλαβούσης, &c. Miracula S.Georgij Mart. num.25. μετὰ τὴν τοῦ λυχνικοῦ ψαλμωδίαν, &c. Vetus Pœnitential. Græc. εἴτις ἐγείρεται τῆς τραπέζης παρὰ γνώμην τοῦ ἀρχιμανδρίτου, στηκέτω εἰς προσευχὴν ἕως τοῦ λυχνικοῦ. Λυχνικοῦ meminerunt præterea Palladius in Hist. Lausiaca cap. 38. Euchologi pag. 2. 357. 840. 845. Nomocanon Cotelerianus num.224. &c. Unde verò fluxerit ut in Λυχνικοῦ Officio canatur Hymnus, Φῶς ἱλαρὸν, &c. recitat Anonymus apud Allatium de Opinat. Græcor.num. 30. qui quidem in Cod. Regio vocatur Antigenes, qui hunc revocat ad *Sacrum ignem*, quo in die Sabbati Sancti lucernæ ad Sacrum Christi sepulchrum sub vesperam accendebantur, de quo pluribus egimus in Gloss. med. Lat. in V. *Ignis sacer*. Illud prætereà consule in V. *Lucernarium*, & Notas nostras ad Alexiadem.

Λυχνοκαΐα, idem quod Λυχνικόν. Institutio Hegumeni, in Jure Græco-Rom. & apud Habertum in Archierat. pag. 580. πρῶτα μὲν συνήθη δοξολογίαν καὶ αἴνεσιν ἀναπέμπων κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν μετὰ τῶν ὑποτεταγμένων μοναχῶν, ὄρθρον καὶ λυχνοκαΐαν, καὶ τὰς ἁρμοζούσας ὥρας, &c.

ΛΥΧΝΙΤΑΡΙΟΝ, Λυχνίτης, *Lychnites* lapis, de quo Plinius lib.37. cap.8. & Psellus de Lapidib. pag.353. vel *Carbunculus*, uti appellatur à Marcello Empirico, quâ postremâ notione videtur usurpasse Anonymus de Templo S.Sophiæ pag. 258. ubi de Ambone: εἶχε δὲ καὶ τρούλον χρυσοῦν μετὰ μαργαριταρίων, καὶ λυχνιταρίων, καὶ σμαράγδων· ὁ δὲ σταυρὸς τοῦ Ἄμβωνος ἔστενε χρυσίου λίτρας ρ. εἶχε δὲ καὶ σειρὰ καὶ λυχνίτας σὺν μαργαριταρίων ἀπηδονῶν. Achmes Onirocrit. cap.247. de Corona: εἰ δὲ ἦν ἐξ ἐρυθρῶν, ἤτοι λυχνιτῶν, &c. Nicetas in Joan. Comn. num.8. πρὸς δὲ τούτων σταυρὸν εἰς χεῖρας δεξάμενος, πάγκαλόν τι χρῆμα, καὶ ξενίζον τῇ θέᾳ, λυχνίτῃ λίθῳ κεκολλημένον, &c. Michaël Choniates in Orat. funebri ejusdem Nicetæ fratris, ex Edit.Lat. pag.365. *Velut sumptuosiores quidam margaritarij uniones*, *Smaragdos*, *Lychnitásque magno pretio comparatos*, *inde domum asportabant*. Sed addubitari potest, an vox λυχνίτης, Lychnitem, seu Carbunculum sonet, apud eundem Codinum, pag. seq. θυμιατήρια ὁλόχρυσα διὰ λίθων λς'. λυχνίτας τ'. ἐχούσας σταθμὸν ἀνὰ λιτρῶν μ'. πολυκάνδηλα καὶ βοτρύδια τοῦτε ἄμβωνος καὶ τοῦ βήματος. Ubi fortè λυχνίτ. nihil fuerint aliud quàm λύχνοι, in æde pendentes. Anonymus de Tinctura lapidum, MS. ἐπὶ δὲ νυκτοφανοῦς τε καὶ θαλασσοβαφοῦς ὀνομαζομένου λυχνίτου, &c. Elogium S.Pantaleonis:

> Ηὗρα πρὸς αὐτὸ τὸ ποθούμενον νέον,
> Λάμποντα, μαρμαίροντα λυχνίτου δίκην.

Astrampsychus in Cœlo Pythagorico MS. δηλοῖ δὲ καὶ λίθους τοὺς κοκκίνους, διὰ ἄνθρακας, λυχνίτας, καὶ τοὺς μέσον λευκοῦ καὶ μέλανος. Anonymus MS. de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

> Ἡ ἄλλη εἰς τὸ κεφαλήν του, καὶ ἄλλη στεφάνιν εἶχεν,
> Κόκκινα λυχνιτάρια νὰ τρέχουν ὡς ἡ φλόγα.

Rursum:

> Θεωρῶ τὸ δακτυλίδιν σου λυχνιταροδημένον.

Vide Maussacum ad Plutarchum de Fluminib. in Hydaspe, ubi multa de Lychnite.

ΛΩΒΟΙ, ut plerisque placet, dicuntur recentioribus Græcis Scriptoribus, qui Latinis *Leprosi*: tametsi hac voce *Mutilati* generatim intelligi possint, ut apud Palladium in Hist. Lausiaca: καὶ δέρκνυσιν αὐτῇ ἠκρωτηριασμένας γυναῖκας, λελωβημένας ὄψεις ἐχούσας, &c. At in nostra Constantinopoli Christ. lib.4. cap.9. §.17. ex Zonara docuimus ita appellari τοὺς τὰ σώματα λελωβημένους ἐκ τῆς νόσου τῆς ἱερᾶς, καὶ τοὺς λελεπρωμένους. Regio enim morbo lepra intelligitur, ut est observatum ab Henrico Valesio ad Eusebij Hist. Eccl.lib.6. cap.9. Neque fortè aliter Theodoritus lib.4. Hist.c.19. ὁ δὲ Βασιλεὺς οὕτως ἠγάσθη τὸν ἄνδρα, ὡς καὶ χωρία κάλλιστα, ὧν εἶχεν αὐτόθι, τοῖς ὑπ' αὐτοῦ φροντιζομένοις δωρήσασθαι πένησιν, οἳ τὸ σῶμα ἅπαν λελωβημένοι, πλείονος ὅτι μάλιστα θεραπείας προσδέονται. Ita λελωβημένοι, in Apophthegmat. Patr. in Agathone n.30. & in Carione num. 2. intelliguntur. Synaxaria in S.Zodeco 31. Decembr. συνεῖχεν αὐτὸν ὡς τὴν νόσον τοῖς λελωβημένοις λέπρας οἰόμενος. Nomocanon Cotelerianus

 num.94.

num. 94. Πρεσβύτερος κουτζὸς, ἢ λωβὸς, ἢ κουφὸς, &c. Codinus in Orig. Constantinopol. n. 96. de Orphanotrophio: καὶ ἐτύπωσαν ἀναπαύεσθαι τοὺς λωβοὺς ἐκεῖσε, καὶ συνηρέσιον λαμβάνειν. Vide Theophanem an. 1. Valentis, & Cedrenum pag. 319. & 399.

Λωβοτροφεῖον, *Leprosorum domicilium*, τὸ τῶν λωβῶν γηροκομεῖον, Cedreno an. 14. Mauricij, πτωχεῖον τῶν λελεπρωμένων, Palladio in Hist. Lausiaca cap. 5. Libellus Ischyrionis Diaconi Alexandrini, in Concilio Calchedon. Act. 3. pag. 404. καὶ ἐγκλείομαι ἐν ἑνὶ ξενῶνι τῶν λελωβημένων. Vide Scylitz. pag. 752. De Lobotrophio Constantinopolitano plura diximus in Constantinopoli Christiana.

Λωβεία, ἡ νόσος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1708.
Λώβη, apud Cedrenum & Zonaram in Constantino M. *Lepra*.

ΛΩΔΙΞ, *Lodix*. Arrianus in Periplo Maris Erythræi: καὶ ὀθόνιον, καὶ ἀβόλλαι, καὶ λώδικες οὐ πολλαὶ, ἁπλοῖ τε καὶ ἐντόπιοι.

Λωδίκιον, eâdem notione. Epiphanius contra Meletianos: καταπέτασμα αὐτὸς ὁ Πέτρος ἐποίησε μέσον τῆς φυλακῆς, ἱμάτιον ἐκπετάσας, τουτέστι λωδίκιον, εἴτε οὖν παλλίον.

ΛΩΛΟΣ, *Stultus, Stolidus*, Ἀνόητος, μωρός. Glossæ Græcobarb. Ἀσύφρων, λωλὸς, πελλὸς, μωρός. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, ex Codic. MS.

> Ἀμὴ θωρεῖς τὸ λωλὸν, καὶ κρίμαν εἰς ἄλλο κρίμα
> Βάλη γομάρι πάνω του, κ' εἰς κεφαλὴν κλίμα.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. πολλοὶ ἄνθρωποι εἶναι τόσον πολλὰ λωλοὶ, &c. Ubi Cod. Gr. ἀλόγιστοι præfert. Λωλὰ, *Stultè*, *Stolidè*, Ἀνοήτως, ἀβούλως. Vide Maximum Cythær. 22. Jul.

Λωλάδα, Λωλάρα, Λωλία, *Stultitia*, *Dementia*, Μανία, ἀφροσύνη. Glossæ Græcobarb. Ἀβελτερία, μωρία, λωλάρα, πελλάρα. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

> Αὔριον γιαμένε θέλουν βαλθῆ μετὰ πολλῆς λωλίας.

Et lib. 3.

> Καὶ με λολίαν ἐδιέβηκεν ἐκεῖ στὸ παρεθύρη.

Vide in Φλαρία.

Λωλαίνειν, Λωλανίσκειν, Λωλαίνεσθαι, *Stultè agere, Insanire*, Μωραίνειν, ἠλιθιάζειν. Eædem Glossæ: Μωραίνειν, νὰ μωραίνῃ, νὰ λωλαίνει, νὰ πελλάνει, νὰ γένη μωρός. Rursum: Μωρίζει, ἀφορμίζει, λωλανίσκῃ, πελλανίσκει.

ΛΩ͂ΟΣ, *Augustus mensis*. Suidas, & alij.

ΛΩΡΙΚΑΤΙΩΝ, *Loricatio*, *Opus tectorium*. Eclog. 2. Basilic. ὡς ἐστι τὰ χλοηφόρα γήδια, καὶ τὰ ἀνάβρυτα ὕδατα, καὶ αἱ μαρμαρώσεις, καὶ αἱ λωρικατίωνες, καὶ αἱ ζωγραφίαι. Vide Gloss. med. Lat. in *Loricare*.

ΛΩΡΙ΄ΚΗ, *Lorica*. Eclogæ Leonis & Constantini Impp. tit. 17. §. 4. ἐπαίρειν τὸν στρατιώτην ἐξαιρέτως τὸ ἱππάειον αὐτοῦ, σὺν τῷ σελλοχαλίνῳ, καὶ τὸ ἅρμα αὐτοῦ, καὶ ἐὰν, ὡς εἰκὸς, ἐπεκτήσατο λωρίκην, καὶ μόνον. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: καὶ βακτηρίαν σιδηρὰν ἔχουσαν σταυρὸν, καὶ λωρίκην ἐπάνω τοῦ τραχήλου αὐτοῦ λιτρῶν ν'.

Λωρίκιον, eâdem notione. Epimerismi Herodiani MSS. θώραξ, τὸ λωρίκιον. Glossæ Gr. MSS. Reg. Cod. 1673. θώρακος, λωρεκίου πολεμικοῦ. Suidas: Μανδύας, εἶδος ἱματίου, ὅπερ καλεῖται λωρίκιον. Justinianus in Nov. 85. cap. 4. τὰς λεγομένας ζάβας ἤτοι λωρίκια. Theophanes an. 17. Heraclij: ἔλαβον τὰ λωρίκια καὶ τὰς κασίδας αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ἅρματα. Infrà: καὶ τὸ λωρίκιον αὐτοῦ ὁλόχρυσον ἔλαβον. Adde pag. 324. Auctor incertus post eundem: πάντες γὰρ τὰ ἅρματα καὶ λωρίκια ἔρριψαν εἰς τὴν ὁδόν. Achmes cap. 156. ἢ εὗρε θώρακα ἤτοι λωρίκιον, Ita cap. 249. Constantinus in Tact. pag. 10. λωρίκια μέχρις ἀστραγάλων ἀνασυρόμενα διὰ λωρίων καὶ κρικελίων· ἐχέτωσαν δὲ τὰ λωρίκια θηκάρια δερματινὰ, &c. Eadem habet Leo cap. 5. §. 4. cap. 6. num. 35. cap. 18. §. 50. Laonicus lib. 9. pag. 309. Edit. Genev. de Alanis: ποιοῦντες λωρίκια ἐξαίρετα.

Λωρίκιον, *Lorica*, *Muri munimentum*. Lexic. MS. Cyrilli: θωρακίοις, προμαχῶσιν, ἢ λωρικίοις. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1707. θωρακίοις, προμαχῶσι, δρυφάκτοις, ἢ λωρικίοις μέχρι μέν τινος ἀποπληχότες τοῖς θωρακιδίοις ἠρέμουν. Vide Gloss. med. Lat. in *Lorica*.

Λωρικατὸς. Nicetas in Manuële lib. 5. ἄλογα αὐτῶν ἀφμαλώμενα μετὰ κεφαλαρέων καὶ σαγισμάτων λωρικατῶν. Id est *cum sagis, quæ vicem Loricæ præstant*, cujusmodi sunt *Gambezones*, de quibus fusè egimus in Gloss. med. Lat.

Λωρικάτος, *Loricatus*, *Loricâ armatus*. Theophanes pag. 331. Νωτοφύλακες μέχρι τῶν εἴκοσι καλίνων ἀπέμειναν ἐχόντων ἀνὰ ἑκατὸν λωρικάτων πρὸς τὸ ταῦτα φυλάττειν. Leonis Tactica cap. 15. §. 9. πάντως δὲ χρήσιμόν ἐστι τὸ πολλοὺς λωρικάτους καὶ καταφράκτους φαίνεσθαι τοῖς πολιορκουμένοις. Apud Constantinum de Adm. Imp. cap. 51. occurrit nescio quis Constantinus λωρικάτος. Vide Gloss. med. Lat. in *Loricatus*.

Λουρίκιον, idem quod Λωρίκιον. Glossæ MSS. Reg. Cod. 1673. Μανδύας, εἶδος ἱματίου, ὅπερ καλεῖται λουρίκιον. Auctor Etymologici: λέγεται δὲ θώραξ τὸ ὅπλον, ὁ σιδηροῦς χιτὼν, ὅπερ ἐστι λουρίκιον. Lexicon MS. Cyrilli: θώραξ, λούρικιον, πύργος, χιτὼν, σῶμα, στῆθος. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

> Μάλιστα τὸ λουρίκη του ἦτον ὁλοχρυσάφη.

Idem lib. 11.

> Καὶ τὶς ἐθώρεις καίετεκεν κουράτζες καὶ λουρίκια.

Demetrius Zenus in Batrochom.

> Λουρίκια μάντο κάμασι νὰ δείχνουν ἀγριόμενοι.

Λουρικάτος, *Loricatus*, apud Theophanem an. 5. Justiniani: ἦλθεν δὲ ἀπὸ φλαβιανὸν νεώτεροι Πράσινοι διακόσιοι λουρικάτοι.

Ἐπιλώρικον, Ἐπιλούρικον, *Tunica Loricæ superinjecta*, Gallis *Cotte d'Armes*. Joannes Tzetzes ad Hesiodi ἔργ. β'. pag. mihi 158. χιτὼν καὶ φάρος· ἐστὶ τὸ διεσχισμένον ἱμάτιον, ὃ καλοῦμεν ἐπιλώρικον. Leo in Tacticis cap. 5. §. 4. ἐπιλωρικὰ ἱμάτια, κλιβάνια σιδηρᾶ, ἢ καὶ ἐξ ἑτέρας ὕλης. cap. 6. num. 4. ἔχειν δὲ καὶ ἐπιλώρικα, ὅτε χρεία, ἐπενδυόμενα. Adde num. 26. Constantinus in Tactic. pag. 11. ἐπιλώρικα καὶ ἱμάτια κλιβάνια σιδηρᾶ, ἢ ἀπὸ ἄλλης ὕλης. Anonymus Tacticus MS. de Urbe obsessa: καὶ ῥάπτεται περὶ ἐπιλώρικα, καὶ καμαλαύκια παχέα, εἰ δεήσει, ἀντὶ κασιδίου. Ἐπιλούρικον, & ἐπιλουρίκιον, apud Codinum de Offic. Aulæ Constantinopol. cap. 4. num. 27. cap. 6. num. 18. 35. cap. 17. num. 53. Vide Dissertat. 1. ad Joinvillam.

Ἐπιλωρικοφόροι, in Novella Nicephori Phocæ de Militibus, &c. ἐπεὶ τὰ τῶν κλιβανοφόρων καὶ ἐπιλωρικοφόρων κίνησιν ἔλαβε.

ΛΩ͂ΡΟΣ, *Lorum*. Gloss. Gr. Lat. Λῶρος, *Havena*, seu *Habena*. Moeris Atticista MS. ἱμονιὰ, Ἀττ. ἱμὰς, ὁ λῶρος, Ἑλλ. Philemon in Lexico Technologico MS. Τελαμὼν, ὁ λῶρος τῆς ἀσπίδος. Porphyrius de Spiritibus. ἱμὰς, ὁ λῶρος. Lexicon MS. Cyrilli, Moschopulus & Auctor Etymologici: ἱμάντες, λῶροι. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. & Suidas: ἀορτὴρ, ὁ λῶρος, ἐν ᾧ τὸ ξίφος κρέμαται. Rursum: ἡνία, τὰ λῶρα· ἡνίας χαλινοῦ, λώρου. Basilius de Exercit. Gram. κεστὸς, ὁ κεντητὸς λῶρος. Scholiastes Oppiani lib. 2. Halieut. v. 352. ἱμάσθλη, λώρῳ. Scholiastes MS. Æschyli in Persis: ἔστι δὲ σκαλμὸς, τὰ ἐν τῷ χείλει τῆς νεὼς ἐν οἷς αἱ κῶπαι δέδενται· τροπωτὴρ δὲ ὁ λῶρος δι' οὗ δεσμεύονται. Mauricius Homil. 42. τέως μὲν λώροις αὐτὸ βασανίζει. Martyrium MS. S. Julianæ, καὶ καλεπὴν ἐπῆγε τῇ γυναικὶ τὴν βάσανον· ἡ δὲ ἦν λώροις ἐκ τεσσάρων διατεθεῖσαν νεύροις μὲν ξηροῖς, λύγοις δὲ χλωροῖς ἐπὶ πολύ τε αὐτὴν καὶ παρὰ πολλῶν

λῶν τύπλεσθαι. Andreas Cretensis in Encomio S. Georgij Mart. num.10. καθάπερ τὰ ἀγῶσι τῶν μειρακίων οἱ παιδεύται, λώρυς ἐπασείοντες. Utuntur passim Scriptores. Zacharias Pap. lib.2. Dialog. cap. 31. Eclogæ Leonis & Constantini Impp. tit. 28. §. 5. Michaël Attaliates in Synopsi tit.85. Martyrolog. Basilij 29. Maij in S.Theodosia, Anonymus in Rhetoricam Aristotelis, pag.48. Demetrius Constantinopol. lib. 1. Hieracosophij cap. 31. Auctor Etymologici in Σκολίνας, Suidas in Ἀσωτεύς, & Ἀναφορεύς, Symeon Logotheta in Michaële & Theodora num.1. &c.

Λωρίον, idem quod Λῶρος. S.Chrysostomus Orat. in XL. Martyr. & Auctor Etymologici Σφαιρωτὴρ, τὸ παρὰ τοῖς πολλοῖς λεγόμενον λωρίον. Vide Photium Cod. 274. Glossæ MSS. Reg. Cod.1673. Σφαιρωτὴρ, σανδάλιον γυναίκιον, κόμμα, λωρίον. Glossæ aliæ: ζίγκιον, τὸ λωρίον τοῦ ὑποδήματος. Leonis Imp. Tactica cap.5. §.4. & cap.6. §.2. ζάβας τελείας μέχρι τοῦ ἀστραγάλου ἀνασυρομένας διὰ λωρίων καὶ κρικελλίων. Germanus in Mystagogia pag.150. Edit. Morelli: τὰ λωρία τοῦ στιχαρίου εἰσὶ τὰ ἐν τῇ χειρὶ ἐμφαίνοντα τῶν δεσμῶν τοῦ Χριστοῦ. Nicetas Græcobarb. in Andronico lib.2. ἀπὸ δὲ τῶν γονάτων μέχρι καὶ τῶν ποδῶν ἐνετυλιγμένον ἀσπρὸν πανὸν μετὰ λωρίων, ἕως κάτωθεν γονατιζόμενον. Adde eundem Leonem cap.18. §.83. Constantinum in Tactic. pag.13. Mauricium lib.1.cap.2. Nonum de Curat. morb.cap. 122. Euchologium pag.545. &c.

Λῶειν, apud Zachariam Pap.lib.2.Dialog.cap.31. lib.3. cap.13.20.

Λωρίζειν, *Loris cædere*. Vita MS. S. Symeonis Sali: εὗρεν αὐτὸν ὅτι ἐβάσταζεν αὐτὸν μία προϊσταμένη, καὶ ἄλλη ἐλώριζεν αὐτόν.

Λωροδόμος, *Coriarius*. Lexic. Gr.MS. Reg. Cod. 930. & Suidas: σκυλοτόμος, σκυλεὺς, λωροδόμος. Hesychius σκυλοτόμος, λωροτόμος. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Ῥαδαμνὸς, κλάδος καὶ βλαστὸς, σκυτοδόμος, λοροδόμος. Sic in Cod. Reg.

Λωροτεμεῖν, *Pellem in lora dissecare*. Martyrium S.Basilij Presbyteri num. 15. διὰ τοῦτο κελεύει τὸ ἐμὸν κράτος λωροτεμεῖσθαι σε ἀπὸ τοῦ σώματός σου ἡμερισίας λώρους ἑπτά. Et num.16. καὶ εἰπὼν ταῦτα, ἔλαβεν ἕνα ἀπὸ τῶν ἐκτεμηθέντων λώρων τοῦ σώματος αὐτοῦ, καὶ ἔρριψεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰουλιανοῦ.

Ζυγόλωρον, *Lorum jugi*. Proclus in Hesiodi opera & dies lib.2. πρὸς τῷ ῥυμῷ τῆς ἁμάξης ἐξέδραμεν· ὅθεν πολλοὶ ἀλώπεκα ταύτην φασὶ τὸ ζυγόλωρον ἐθίυσαν.

Λωρόσκον, Λωρόσκκον. Tactica Leonis Imp. cap.6. §.10. εἰς δὲ τὰς σέλλας δύο σκάλας σιδηρᾶς, καὶ λωρόσακον (Checus legit λωρόσκον) καὶ πέδικλον, καὶ σελοπούγγιον, &c. Ubi Constantinus in Tacticis pag.15. εἰς δὲ τὰς σέλλας ἔχωσαν αἱ δύο σκάλαι σιδηραῖ, καὶ λωρόσκκον, καὶ πέδικλον, καὶ σελοπούγγιον. Idem infrà eadem pag. σελοπούγγια μεγάλα, πυρέκβολα καὶ ὕσκας, λωρόσκκα, πέδικλα σελωνάρια σιδηρᾶ μετὰ καρφίων αὐτῶν. Mauricius lib.1.cap.2. ἔχειν δὲ εἰς τὰς σέλας σκάλας σιδηρᾶς δύο, λωρόσοκον, πέδικλον, σελοπούγγιν. Ita rursum λωρόσοκκα habet Leo cap.5.§.4. ubi tamen Checus *Lorosacca* vertit. Meursius *Soccum loro adstrictum* hisce locis interpretatur: ego verò malim *Soccum & Lora*, id est una cum loris suis, intelligi: nam Græci recentiores ita duas voces solent conjungere.

ΛΩΡΟΣ, vestis Consularis & Imperatoria, in *Lori* formam, quæ reliquæ vesti imponebatur, uti eam descripsimus in Gloss.med.Lat.in *Lorum*, & in Dissert. de Impp.Constantinopol.nomismatibus n.6. de qua videtur intelligédus Synesius in Orat. de Regno p.16. ὑμῖν δὲ οὐδὲ χιτὼν οὗτος ἀπολέλοιπεν· οὐ γὰρ εἰσιτητὸν εἰς τὸ ὁμοτίμιον τὸ βουλευτήριον, οὔτε ἀρχαιριαζόντων, οὔτε ἐπ᾽ ἄλλῳ τῷ συνεδριαζόντων, ἣν μὴ δὲ πέπλον τοιοῦτον ἐγκορδυλίσηται. Ubi agit de veste Consulari, quæ hac tempestate in usu erat, & quam *Lorum* vocabant. Leo Grammaticus in Basilio pag.472. τοῦ Βασιλέως ἐν τῷ αὐτοῦ καιρισμῷ λῶρον φορέσαντος, καὶ χρήματα πολλὰ δόντος, &c. Symeon Logotheta in Theophilo num.5. ἐκαινούργησε δὲ καὶ τὰς βασιλικὰς στολάς, τούς τε λώρους, καὶ τὰ λοιπὰ χρυσοϋφαντα κατασκευάσας. Ubi Georgius Hamartolus in Chr. MS. κατασκευάσας τοὺς λεγομένους λώρους. Perperam verò pro capitis tegumento *Lorum* usurpari putavit Balsamon in Meditat. de Patr. Constantinopol. pag.451. ὅτε γὰρ τῷ τῆς βασιλείας λώρῳ κατὰ τὸ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου νομιζόμενον θέσπισμα κατεστέφετο, &c. Idem de Chartophylace pag.461. διὸ καὶ ὁ μέγας ἅγιος Κύριλλος ὁ Πάπας Ἀλεξανδρείας, ἐπὶ κεφαλῆς χρυσοῦν λῶρον περιβέβληται, ὅτε τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου προΐστατο. Infrà: καὶ πάντων ἀπερικαλύπτων ἱερουργούντων μετὰ τοῦ αὐτοῦ λώρου τοῦ κεφαλὴν καλυπτόμενος· καὶ διοριζόμενον μετὰ χρυσοπάστου λώρου τὴν τοῦ ἁγίου Σιλβέστρου κεφαλὴν, καὶ τῶν μετ᾽ αὐτὸν ἀρχιερέων τῆς Ῥώμης καταλαλύνεσθαι: ubi fascias illas esse putavit quibus caput ambiebatur, quemadmodum Turci hodierni *Turbanis* suis caput involvunt & tegunt, quod procul est à vero. Neque enim Constantinus M. ejusmodi tegumento caput unquam texit, quod ille Silvestro concesserit, sed *Lorum*, quod & ὠμοφόριον in Donatione Constantini appellatur, quódque collum & brachia ambiebat, uti pluribus locis laudatis docuimus: hîc quippe λῶρος & ὠμοφόριον idem videntur, cùm & à Corona capitis distinguantur, apud eundem Balsamon. ad tit. 8. Nomocan. cap. 1. Ubi hanc Donationem descripsit: ἐπ᾽ ἐκεῖνα δὲ καὶ τὸ διάδημα ἤτοι τὸν στέφανον τῆς κεφαλῆς ἡμῶν, ἅμα καὶ τὸν λῶρον καὶ τὸ ὠμοφόριον, ὅπερ περικυκλοῖ τὸν βασιλικὸν τράχηλον, ἅμα δὲ καὶ πορφύραν χλαμύδα, καὶ χιτῶνα κόκκινον, &c. Proinde graviter hallucinatur cùm addit: διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ἐν ταῖς ἐπισήμοις γινομέναις προελεύσεσιν αὐτοῦ, καὶ ἐν ταῖς θείαις τούτων ἱεροτελεστείαις, διὰ βασιλικοῦ λώρου τὴν κεφαλὴν καλύπτεται. Similiter errat Balsamon in iis quæ recitat de Alexandrino Patriarcha, cùm alia quam Λώρου appellatione donetur illius qua caput tegitur, cùm sacra peragit, Calyptra, ἱερῶ, scilicet, ut in hac voce docemus: quod rursum ad Nomocanonis locum laudatum repetit. Illius verba sunt: ἀλλὰ καὶ ὁ κατὰ καιροὺς Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ἀπὸ τοῦ παρόντος ἐδικῶς δικαιοῦται μετὰ λώρου λειτουργεῖν· ἔλαβε γὰρ τὴν ἐξουσίαν ταύτην ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας ἀπὸ τοῦ Πάπα Ῥώμης Κελεστίνου, ὅτε ἡ ἐν Ἐφέσῳ γέγονε σύνοδος κατὰ Νεστορίου· τοῦ γὰρ Κελεστίνου μὴ δυναμένου παρουσιάσαι εἰς Ἔφεσον, καὶ κρῖναι τὸν Νεστόριον, συνέδοξε ἐπιτραπῆναι τὸν ἅγιον Κύριλλον ὑπὸ τοῦ Κελεστίνου προκαθίσαι, τῆς συνόδου ἀντ᾽ αὐτοῦ. Εἰς γοῦν παράστασιν τοῦ ἔχειν αὐτὸν τὸ δίκαιον τοῦ Πάπα Ῥώμης Κελεστίνου, ἐκάθισε μετὰ λώρου, καὶ καθεδίκασε τὸν Νεστόριον· ἐκτοτε οὖν μετὰ τοῦ αὐτοῦ λώρου ἱερουργοῦσι, καὶ προσδεύουσιν οἱ Πατριάρχαι Ἀλεξανδρείας, καὶ αἰτιάσιν οὐχ ὑποπλεύσιν. Neque porrò aliud videtur esse Λῶρος ille, cujus meminit Achmes Onirocrit. cap.258. εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι ἐφόρει ζώνην ἀπὸ χρυσοῦ, καὶ λίθων, καὶ μαργάρων, ἤτοι λῶρον, εὑρήσει ἐν τῷ μέσῳ τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἐξουσίαν μεγίστην, καὶ ὄνομα μέγιστον. Sed & Theophylactus in Acta Apostol. Pallium istud Consulare *Orarij* nomenclatura videtur donasse: τὰ μὲν σουδάρια ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐπιβάλλεται· τὰ δὲ σιμικίνθια ἐν ταῖς χερσὶ κατέχουσιν οἱ μὴ δυνάμενοι ὠράρια φορέσαι, οἷοί εἰσιν οἱ φοροῦντες ὑπατικὰς στολὰς πρὸ τό. Hinc

Λωρωτὸν, *Lorata*, *Virgata vestis*, quam Principum propriam fuisse satis innuit idem Achmes capite 220. περὶ ἱματίων λωρωτῶν εἰς εὐγενῆ πρόσωπον, ἢ εἰς εὐδοξίαν, ἢ τῶν χιτώνων αὐτῶν λωρωτῶν κρίσεις, ἐάν τις ἔβαλεν ἱμάτιον λωρωτὸν ἀσυνήθως,

θως, εὑρήσει εὐφημίαν, καὶ χαρὰν, καὶ εὐδοξίαν. Infrà: λωρωτὸν ἀληθινὸν, λωρωτὰ ἀπὸ μελάξης, & ἀπὸ ἐρίων occurrunt. Vide Tabellam IV. VI. & VII. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

Χρυσόλωρος, idem quod Λωρωτὸς, *Loris seu Segmentis aureis distinctus*. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 10. cap. 10. εἶτα ἐπέθηκαν αὐτῷ ὀθόνην μελαξωτὴν μικρὴν χρυσόλωρον διὰ παντὸς τοῦ μήκους, &c.

Χρυσολώρινος, eâdem notione. Anonymus de Inventione S. Stephani: σανδάλια χρυσολώρινα ὑποδεδεμένος.

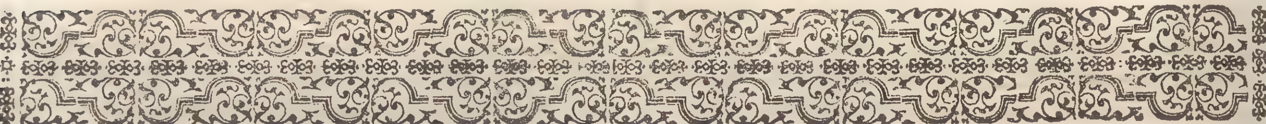
ΛΩΡΟΣ, *Fornix*, *Arcus*, Ἀψίς. Procopius lib. 1. de Ædific. Justin. cap. 1. τῶν ἀψίδων, ὧνπερ ἐμνήσθην ἀρτίως, (Λώρους δὲ αὐτὰς οἱ μηχανοποιοὶ ἐπικαλοῦσι) μία τις, ἡ πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον οὖσα, &c.

ΛΩΡΟΣ, *Vas* sic appellatum. Glossæ Gr. MSS. Reg. Cod. 2062. ἀμφορίσκος, ὁ λῶρος, ὅτι δὲ καὶ ἀγγεῖον.

ΛΩΤΑΞ, *Mendicus*, *Prodigus*. Eustathius ad Iliad. β. καὶ δηλοῖ (λῶτος) καλαμίσκον τινα, ἐξ οὗ καὶ λώταξ, ὁ περὶ τοιοῦτον λωτοῦ πονέμενος. Glossæ MSS. & Phavorinus: Λώταξ, ὁ λῃστὴς, ἢ ὁ μύρα ἀλειφόμενος, ἢ ὁ καταδαπανῶν ἐν τοῖς αἰσχροῖς τὸν βίον αὐτοῦ, ὡς ὁ πόρνος, καὶ ὁ ἀνδρόγυνος, ἢ ὁ αὐλητής. Chrysostomus Homil. 13. ad Ephesios: οὐχ ὁρᾷς τούτους τοὺς προσαιτοῦντας, οὓς λώτακας ἡμῖν ἔθος καλεῖν. Occurrit etiam in Clementis Constitut. Apostol. lib. 8. cap. 32. ubi consulendus Eruditus Cotelerius.

ΛΩΤΙΚΑΡΙΟΙ. Manethon Apotelesmaticus MS. δελφὶς δὲ καὶ Σάτυρος ῥαπτὰς, κολυμβητὰς, λωτικαρίους. Sed legendum videtur λεκτικαρίους.

ΛΩΦΟΣ. Manuël Malaxus in Chron. MS. p. 653. νὰ ἔχῃ λωφὰ τόσα ἄστρα τὴν ἡμέραν διὰ τὴν ζωοτροφὴν αὐτοῦ.

M.

MA, *Sed*, *Verùm*, ἀλλὰ, δέ. Ex Italico *Ma*. Occurrit passim apud Panagiotam in Catechismo Russorum, & alios.

ΜΑΒΛΗΣΙΑ. Vide in Μαυλιστής.

ΜΑΒΡΟΝΙΑ, Lesbiis & Phrygibus, herba quam Lemnij & alij Σαρκόφαγον vocant. Vide Bellon. lib. 1. Observ. cap. 26.

ΜΑΒΡΟΣ. Vide in Μαυρός.

ΜΑΓΑΔΙΟΝ, *Pars Lyræ in qua plectrum illiditur*, Hesychius: Μαγάδιον, ὡραῖον κιθάρισμα. Epistola Pselli 88. ex Cod. Reg. εἰ δὲ καὶ αὐτὸ πάρεργον τῆς ἀναβολῆς ἐγένετο, καὶ ὅτι μαγάδιον ὑπέθηκε τοῖς φθόγγοις, &c. Vide Gloss. med. Latinitat. in *Magade*.

ΜΑΓΑΖΙ, *Apotheca*, *Armamentarium*, Ἀποθήκη, ὁπλοθήκη. Gall. *Magasin*.

ΜΑΓΑΡΙ, *Utinam*, Εἴθε, αἴθε.

ΜΑΓΑΡΙΖΕΙΝ, *Stercore faciem conspucare*, *Maculare*, *Inquinare*, *Fœdare*, Μιαίνειν, μολύνειν, ἀτιμάζειν. Vide Leunclavium in Pandecte Turcico num. 22. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. Ἐμόλυνεν, ἐμαγάρισε. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 9.

Ἀφ' οὗ Ἐμηλία σκεύθηκεν ὅλον τὸ πρόσωπόν του,
Ἀπαίμα καὶ κορνιακτὸν ὁλομαγαρισμένον.

Historia MS. Apollonij Tyrij: καὶ τὸ ἐγόρασεν σκύλο μαγαρισμένο.

Μαγαρισία, Μαγάρισις, Μαγάρισμα, *Fœditas*, *Sordes*, *Inquinamentum*. Corona pretiosa, Μαγάρισις, *Macula*, Κηλίς. Glossæ Græcobarb. Ἀσελγεία, πορνεία, ἀκαθαρσία, μιαρία, μαγάρισμα.

Μαγαρίζειν, *In Religione fœdari*, maximè *Agarenorum religionem profiteri*, *amplecti*. Theophanes an. 2. Leonis Isauri, de Umaro: καὶ μαγαρίζειν τοὺς Χριστιανοὺς ἠνάγκαζεν, καὶ τοὺς μαγαρίζοντας ἀτελεῖς ἐποίει. Adde eundem an. 5. Leonis Chazari. Leo Grammaticus in Leone Philosopho pag. 485. & Symeon Logotheta num. 22. καὶ μαθὼν ὡς διὰ δόλου τοῦ Σαμωνᾶ ταῦτα αὐτῷ ἐγέγονεν, ἀναγκασθεὶς ἐμαγάρισεν, αὐτός τε καὶ οἱ σὺν αὐτῷ. Petrus Chartularius M. Eccl. in Responsis lib. 6. Juris Græco-Rom. ὁ εἰς ἔθνη κρατηθεὶς, καὶ μαγαρίσας, &c. Menologium Basilij 6. Mart. καὶ μετὰ τὰ πολλὰ ταλαιπωρηθῆναι, ἐμβληθέντες τῇ φυλακῇ, ἠναγκάσθησαν μαγαρίσαι. Utuntur passim alij, Continuator Theophanis lib. 3. num. 36. Achmes Onirocrit. cap. 12. Euchologium Goari pag. 882. Acta SS. XLII. Martyr. num. 28. 35. Nomocanon Cotelerianus n. 48. 538. 539. Anonymus de Vulpe & Lupo, Threnus MS. de capta Constantinopoli, &c.

Μαγαρίτης, *Apostata*, *Saracenicam Religionem amplexus*. Theophanes an. 15. Heraclij: καὶ Κοσμᾶν τινὰ πλησίον αὐτοῦ ἔσωθεν πρόσφυγα Ῥωμαίων μαγαρίτην εἶπεν, &c. An. 4. Constantis: ἐδολοφονήθη Οὔμαρος ὁ τῶν Σαρακηνῶν ἀρχηγὸς, —— ὑπό τινος Πέρσου μαγαρίτου. An. 24. Copronymi: καλεσθεὶς δὲ καὶ Χριστῖνος ἀπὸ Χριστιανῶν μαγαρίτης, καὶ πρῶτος τῶν Σκαμάρων. Adde Anonym. Combefisian. in Romano Juniore n. 14.

Μαγαρισμὸς, *Saracenica Religio*. Joannes Jejunator in Orat. de Confessione & Pœnitentia: περὶ παλαιάς, περὶ μαγαρισμοῦ, περὶ μικροφαγίας, &c.

Ἀμαγάριστος, *Impollutus*, *Intemeratus*, Ἀμίαντος, ἀμόλυντος.

ΜΑΓΓΑΔΙΟΝ. Anonymus de Amoribus Callimachi:

Καὶ γύροθεν εὐφημικὸν μαγγάδιν ὡς κυρτίναν.

ΜΑΓΓΑΝΑ, apud Suidam, & in Glossis Basilic. exponitur, τὸ οἰνηρὸν ἀγγεῖον ἐκ ξύλων κατεσκευασμένον. Idem Suidas: Γαυλὸς, ποιμενικὸν ἀγγεῖον, ἢ οἰνηρὸν ἀγγεῖον, ὃ Ῥωμαῖοι καλοῦσι μαγγάναν. Rursum: Μαγγάναν οἱ Ἰταλοὶ ὀνομάζουσιν· ἔστιν ἐν τῷ Γαυλός.

ΜΑΓΓΑΝΕΙΑ, in Lex. MS. ποικιλία ἐκ διαφόρων ὀψαρίων κεκαρυκευμένη. *Dapes ex variis piscibus conditæ*. Vide Suidam.

ΜΑΓΓΑΝΟΝ, *Machina*: παράδοξόν τι, Suidæ. Eusebius lib. 6. Hist. Eccl. cap. 43. αἰφνίδιον ἐπίσκοπος, ὥσπερ ἐκ μαγγάνου τινὸς, εἰς τὸ μέσον ῥιφθεὶς ἀναφαίνεται. Nicephorus Callist. lib. 9. Hist. Eccl. cap. 9. ὡς ἐκ μαγγάνου τινὸς, ὁ Θεὸς, τὸ λεγόμενον, ἀπὸ μηχανῆς. Zacharias Pap. lib. 4. Dialog. cap. 5. θαῦμα ὃν ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν τῶν πρὸς οἰκοδομηθῆναι οἶκον, καὶ ἐν πλέστῳ τῷ βάρει τοῦτον ὑψῶσαι, μεγίστους δὲ κίονας ἐν τοῖς μαγγάνοις κρεμᾶσαι. Ubi Gregorius M. *Pendere magnas in machinis columnas*. Vide Synaxaria in S. Anastasia Romana 29. Octob. & Theophan. an. 13. Constantij.

Μάγανον, pro Μάγγανον, nisi mendum sit apud Macarium

carium, Homil.26. ὁ γὰρ πολύπλοκος διάβολος ἔχων μάγανα, καὶ τρίθυρα, καὶ ποικιλίαν πολλὴν, κατέχει τὰς νομὰς τῆς ψυχῆς, &c.

Μάγγανον, *Sera obex*, *Pessulus*, *Vectis*, Βαλανός. Glossæ MSS. ex Cod.Reg. 2062. Βαλανός ἐστι τὸ εἰς τὸν μόχλον σιδήριον, καλοῦσι μάγγανον. Eadem habent Scholiastæ Thucydidis & Aristophanis, ut & Auctor Etymologici.

Μάγγανον verò propriè appellatur quidquid repellendis fallendisque hostibus solers militum cura comminiscitur. Μάγγανα ἀμυντικὰ πρὸς ἀποτροπὴν τῶν πετροβόλων, apud Mauricium lib.11. Strateg.c.3. Sed & ipsas Machinas oppugnatorias ita præsertim nuncupant Græci recentiores. Glossæ Lat.Gr. *Ballistra*, σφενδόνη, μαγγανὸν πολεμικόν. Auctor Etymologici: ἑλεπόλεις, οἷον τὰ μάγγανα, καὶ μηχανήματα τὰς πόλεις πορθοῦντα. Theophanes an.13. Constantij: ὡς καὶ ἐλεφάντων πλῆθος ἀγαγεῖν ἐπιτηδείων πρὸς συμμαχίαν, καὶ βασιλεῖς μισθωτοὺς, μάγγανά τε παντοῖα. Infrà: ἐκέλευσε τάτε μάγγανα καῦσαι, &c. Hinc Μάγγανα dictæ ædes Constantinopoli, in quibus asservabantur Machinæ bellicæ, de quibus nos multa in Constantinopoli Christiana. Vide Gloss.med.Lat. in *Manganum*.

Μαγγανικὰ, eâdem notione. Chronicon Alexandrinum in Heraclio pag.898. καὶ περὶ ἑσπέραν ἔστησεν ὀλίγα μαγγανικὰ, καὶ χελώνας ἀπὸ βραχιαλίου, &c. Mox: καὶ πάλιν τῇ ἑξῆς ἔστησεν πλῆθος μαγγανικῶν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο τὸ πολεμηθὲν παρ' αὐτοῦ σύνεγγυς ἀλλήλων, ὡς ἀναγκασθῆναι τοὺς τῆς πόλεως πάμπολλα στῆσαι μαγγανικὰ ἔνδοθεν τοῦ τείχους. Et pag. 906. καὶ ἤγαγον τὰ μαγγανικὰ ἀπὸ τοῦ τείχους ἃ ἦν παραστήσας. Theophanes an. 10. Leonis Isauri: ὁ ταλαίπωρος ἐκεῖνος βάλλεται ἀπὸ λίθου ἐκ τοῦ μαγγανικοῦ πεμφθέντος. Et an. 2. Michaëlis Curopalatæ: παρετάξατο Κροῦμμος κατὰ Μεσημβρίας ἐν μηχανήμασι μαγγανικῶν καὶ ἑλεπόλεων. Adde eundem an.6. Justiniani Rhinotmeti pag. 317. & pag. 322. Auctorem incertum post eundem Theophanem pag. 433. 434. Symeonem Logothetam in Leone Armenio num.9. 11. Leonem Imp. in Tactic. cap.6.num.7. 27. cap.14. n.83. cap.20. num.60. &c.

Μαγγανέλα, *Mangenella*, *Machina bellica minor*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

> Καὶ παρευθὺς γὰρ ὅρισε ξυλόκαστρα νὰ ποίσουν,
> Καὶ μαγγανέλαις φοβεραῖς, καὶ πύργους, καὶ τζαμπούκα.

Vide Gloss.med.Latin. in *Mangenella*.

Μαγγανιτζάτζα, eâdem notione. Nicetas in Cod. Barbarogr. in Manuële lib.5. num.5. οἱ γὰρ βάρβαροι τοὺς διαπειρωμένους τῶν μηχανημάτων ἔβαλλον ὑψόθεν, καὶ τοῦ ἔργου ἀπεκώλυον, βέλη τε νιφάδων ἀφιέντες πυκνότερα, στήσαντές τε ξύλα καὶ μαγγανιτζάτζας.

Μαγγανοτζάγγρα, *Arcubalista*. Vide in Τζάγγρος.

Χειρομάγγανα, *Machina bellica manualis*. Anonymus Tacticus MS. de Urbe obsessa, τετραρέας, μαγγανικὰ, καὶ τὰς λεγομένας ἠλακάτας, καὶ χειρομάγγανα, &c.

Μαγγανάριος, *Manganarius*, *Machinarum bellicarum artifex*. Hero in παρεκβολαῖς: Ἁρματοποιοὺς, μηχανοποιοὺς, μαγγαναρίους, ἰατροὺς, χαλκεῖς, σελοποιούς. Leo in Tactic. cap.5. num.7. Τοξοβαλλίστας ἐμπείρους, μαγγαναρίους, λεπτουργοὺς, χαλκεῖς μετὰ ἐργαλείων αὐτῶν. Adde cap.6.n.27. cap.14. num.116. c.15. num. 36. & Constantinum in Tacticis pag. 12. Vetus Inscriptio apud Reinesium pag.539. FABER LIGNAR. MACHIN. BELL.

Μαγγανάρης, eâdem notione. Theophanes an. 5. Mauricij: εὑρὼν δὲ Βουσᾶν τὸν τῆς πόλεως μαγγανάρην, ἀνελεῖν αὐτὸν ἐπειρᾶτο.

Μαγγανεία, pro μαγεία. Lexicon MS. Colberteum: Μάγγανον, παράδοξον· καὶ ἡ γοητεία, μαγγανεία. Theophanes an.6. Zenonis, καὶ Παμπρέπιον τὸν συγκλητικὸν τὸν ἐπὶ μαγγανείᾳ διαβαλλόμενον. Τὸ κρασὶ μαγγανιζόμενον, in Synaxario Maximi Cythærensis Episc. 27. Martij.

ΜΑΓΓΟΥ͂ΝΑ, Μαγκοῦνα, *Cicuta*. Neophytus in Glossis Jatricis MSS. Κώνειον, τὸ σπέρμα τῆς μαγγούνας. Ita etiam Glossæ aliæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. Glossæ aliæ Jatricæ MSS. ex Cod. 190. & 1843. Κόνιον, ἡ μαγκοῦνα. Anonymus Jatricus ex Cod.Reg. 945. fol.62. μαγγούνας σπόρον, καὶ τῆς γλυκυρίζου σπόρον, &c. Alius Anonymus MS. Botanicus: Κώνιον, ὁ τὰς μαγκούνας σπόρος.

ΜΑΓΓΥΡΑ͂ΝΑ, Myrepso de Antidotis c.485. ex MS. ex Edito verò 491. *Majorana*, fortè, inquit Fuchsius.

ΜΑΓΕΙΡΙΝΟ͂Σ, *Coquus*, Μάγειρος.

Μαγερεύειν, *Coquinare*, *Escas coquere*, μαγειρεύειν, ὀψοποιεῖσθαι. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. ἥψησεν, ἐμαγείρευσεν. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: ἠναγκάζετο μαγειρεύειν τοῖς ἐν τῇ ἐρήμῳ συλλογῆς ἕνεκεν μαννουθίων ἐξερχομένοις. Syntipas MS. ἀπέρχομαι εἰς τὸ χωράφιον, καὶ σὺ ἀργὰ μαγείρευσόν τι, καὶ φέρε μοι ἔξω νὰ φάγω. Mox: καὶ τὸ μὲν μαγέρευμα μετὰ τοῦ τζυκαλίου ἐκόμιζε. Achmes Onirocrit. cap. 206. ἐὰν δὲ εἴδῃ τις ὅτι ἤσθιεν ἐξ αὐτῶν μαγειρευμένα. Adde cap.209. 242. Nicetas Græcobarb. MS. de Statu Urb. num.5. καὶ ποικιλίας βρωμάτων μαγειρεύοντες ἔτρωγον. Liber Jatricus MS. ex eod. Cod. Reg. λαβὼν ὄρνιθαν λιπαρὰν, καὶ μαγέρεψας αὐτὰ μετὰ ἀρωμάτων, &c. Agapius Cretensis in Geoponico cap.59. ὁμοίως καὶ ὅσα μαγερεύονται ὀγλίγορα. Mox: τρῶγε τὸ μαγερευτὸν κρέας πρῶτον, ἔπειτα τὸ ὀπτόν. Ita Μαγειρευτὰ ἐδέσματα, in Typico MS. τῆς Κεχαριτωμένης, cap.47. Vide Georgium Contarem in Hist.Athenar. pag.126.

Μαγέρεμα, *Pulmentum*, *Iusculum*, *jus pulmentarium*, Ὄψον, ζωμὸς, προσφάγιον. Hesychius: ὄψον, μαγείρευμα. Corona pretiosa: Μαγέρεμα, *Ferculum*, Ἔδεσμα. Idem Agapius cap.7. μοίραζε δὲ εἰς τρία μερτικὰ τὸ χωράφιον, τὸ ἕνα τρίτον σπέρνε σιτάριον, τὸ ἄλλο μαγερέματα, καὶ τὸ ἄλλο γ'. ἄφινε ἄσπορον. Adde cap.10. Μαγέρευμα, apud eundem cap.188. 204. Nicetas MS. in Murtzuphlo: καὶ φοβηθεὶς μήποτε παραπτωθῆναι, καὶ ὡς μαγείρευμα γένηται τοῖς ἐχθροῖς, &c.

Μαγερεία, Μαγερία, *Caro cocta*. Glossæ MSS. in Batrachom. Homeri: ἐδέσματι, μαγειρίαις. Achmes Onirocrit. cap.42. ἐὰν δὲ ἴδῃ ὅτι τρώγει λιπαρὰν μαγειρίαν, καὶ πίνει τοῦ ζωμοῦ, &c. Ptochoprodromus MS.

> Ψωμὴν, κράσιν πληθυντικὴν, καὶ τὴν μαγερίαν,

Typicum MS. suprà laudatum cap.45. μηδὲ τῶν μοναχῶν τις αἰτείτω μεθ' ἑαυτοῦ λαβεῖν ἢ μαγειρεῖον, ἢ ὄσπριον. Phavorinus: Καλαθηφόροι, οἱ τὰ μαγειρικὰ φέροντες.

Μαγειρεῖον, *Coquina*, apud Harmenopulum lib. 2. tit.4. §.59. ὀπταρεῖον, in Epimerismis MSS. Herodiani. Lexicon MS. Cyrilli: ὀπτανεῖον, μαγειρεῖον, ἢ ὁ φοῦρνος.

Μαγεραλός. Glossæ Græcobarb. Jatricæ MS. κρᾶμα γλυκὺ, οἶνος μαγεραλὸς, ὄψυμα.

Μαγειρευτοῦ, ὀποπάναξ, in Glossis Jatricis MSS. Græcobarb.

ΜΑΓΕΥ͂ΕΙΝ, *Incantare*, Γοητεύειν. Martyrium SS. Timothei & Mauræ num.8. ἰδοὺ γὰρ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐμάγευσε συμμανῆναι αὐτῷ. Testamentum MS. Salomonis; ὅτε μὲν μαγευομένη ὑπὸ τῶν σοφῶν γίνομαι ὡς Κρόνος. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Εἶδε κεφαλὴν σκορδαψὸς ὀκάτι ἐγὼ ἐμαγεύθην.

Achmes Onirocrit. cap.127. εἰ δὲ ἔχει ἄνδρα, μαγεύσεται τῷ ἀνδρί. Vide præter Lexicographos Petrum Cheitomæum de Græcobarbaris Novi Testamenti, &c. pag.88.

pag.88. & Clementem Alexandr. de Divite salvando num.41.

Μάγεμα, Μάγευμα, Μάγισμα, *Sortilegium*, *Incantatio magica*, Μαγίον, in Nomocanone Coteleriano n.217. εἰ ὑπὲρ μαγίον ποιήσει.

Μάγισσα, *Saga*, *Venefica*. Glossæ MSS. in Aristophanis Plutum: τὴν Κίρκην, τὴν μάγισσαν. Nicetas in Murtzuphlo num.4. γυναικάριόν τι σεσωρευμένον ἁμαρτίαις, ἐριννύων ζάκορον, μάγισσα καὶ μαντεύτρια. Μάγισσα Μηδεία, apud Georgium Contarem in Hist. Athenar. lib.1.

Μαγεύτρια, eâdem notione, apud Achmetem cap.275.

ΜΑΓΊΔΙΟΝ, apud Zachariam Pap. lib.2. Dial. cap.1. appellatur, quod *Capisterium* vocat Gregorius M. Vide Gloss. med. Lat. in *Capisterium*.

ΜΑΓΙΔΏ. Synaxar. Maximi Cythæręi 19. Nov. φοβηθεὶς μήπως καὶ ἁρπάξουσιν ἀπὸ τὰ χαίριά του, ἐπρόσταξε πάλιν νὰ τὰ φέρουν εἰς τὴν μαγιδώ.

ΜΑΓῚΣ apud Arabas λέγεται τὸ Σκουτέλιον, ut est in Etymolog. magno.

ΜΑΓΊΣΔΙΟΝ. Vide Μαγγίδιον.

ΜΑΓΊΣΤΕΡ, *Magister*. Auctor Etymologici: Μαγίστερ, διδάσκαλε, ἐπιστάτα· λέγεται δὲ καὶ ὁδηγός. Glossæ Gr. MSS. Reg. Μαγίστερ, κατὰ Ῥωμαίους διδάσκαλος. Lexicon MS. Cyrilli: Μαγιστέροις, ἐπιστάταις, διδασκάλοις. Ita etiam in Glossis Basilic. Justinianus in Nov.30. cap.2. ὀνομάζεσθαι δὲ βουλόμεθα κατ' οἰκίαν ἑκάστην κινδύνῳ τῆς ὅλης Κομητιανῆς, καὶ τῆς δεκατρίων τῶν Πρωτευόντων, οὓς δὴ Μαγιστέρας, καὶ Πρώτους, καὶ Δευτέρους καλοῦσιν, ἑτέρους τοὺς μετ' αὐτούς, &c.

Μάγιστρος. Glossæ Basilic. Μάγιστροι, οἱ πλέον τῶν ἄλλων προνοεῖν ὀφείλοντες, καὶ οἱ διδάσκαλοι οἱασδήποτε τιμῆς.

Μάγιστρος, *Nauclerus*, Προεστὼς νηὸς, Ναύκληρος, in Gloss. Basilic.

Μάγιστρος, *Magister*, ita dictus κατ' ἐξοχὴν *Magister Officiorum*, cujus Dignitas ut & autoritas magna semper fuit in Palatiis Imperatorum: Παλατίου Μάγιστρος, apud S. Athanasium in Apolog. ad Constantium, ubi de Palladio: Μάγιστρος τῶν βασιλικῶν ὀφφικίων, in Concil. VI. Oecumenico, τῶν ἐν τῇ αὐλῇ καταλόγων ἡγεμὼν, Menandro Protectori in Legat. ἡγεμὼν τῶν ἐν τῇ αὐλῇ τάξεων, Zosimo lib.2. & Evagrio, lib.3. Hist. cap.29. τῶν ἐν τῇ αὐλῇ ταγμάτων ἡγούμενος Agathiæ lib.4. & Procopio Gazæo in lib.3. Reg. cap.3. τῶν ἐν Παλατίῳ ταγμάτων ἀρχηγὸς, Procopio lib.1. de Bello Pers. cap.8. τῶν ἐν τῇ αὐλῇ τάξεων καλαστὰς, Suidæ in Rufino: ὁ περὶ τὸν Βασιλέα πεζεταίρων ἀσπιδιφόρων, καὶ δορυφόρων τὴν ἡγεμονίαν πεπιστευμένος, Theodorito Quæst. in 2. Regn. interrog. 40. denique Πρῶτος τοῦ Παλατίου, in Menologio Basilij, in S. Hesychio 9. Maij. Glossæ Basilic. Μάγιστρος ὀφφικίων, ὄνομα οὐδὲν ἧττον τῶν ἡγεμόνων τῶν αὐλικῶν καταλόγων σημαίνει. Ejusmodi Μαγίστρων meminerunt præterea Theodoritus lib.5. Hist. cap.18. Idem Procopius lib.1. de Bello Pers. cap.11.13. lib.2. de Bello Goth. cap.22. Extr. lib.4. cap.11. init. in Anecdot. pag. 78. 1. Edit. Priscus Rhetor in Gotthic. & alij. At cùm hæc Dignitas primitus esset unica, in plures deinceps est dispertita: nam usque ad viginti quatuor fuisse autor est Luithprandus lib. 6. Rer. per Europ. Gest. cap.5. quorum tamen prærogativa illustris habita, ut qui interdum Patricios præcederent, ut ex Synodo Constantinopol. VIII. colligitur, in qua Magistri ante Patricios nominantur. Cedrenus: πρῶτα μὲν τῇ τῶν Πατρικίων τιμήσας ἀξίᾳ, εἶτα καὶ Μάγιστρον, καὶ ὕστερον Καίσαρα. Neque tamen semper: nam in Synodo Trullana, initio, Patriciatus Dignitas præponitur Magistri Dignitati, ubi Nicetas nominatur ὁ ἀπὸ Ὑπάτων, Πατρίκιος, καὶ Μάγιστρος τῶν βασιλικῶν ὀφφικίων. Ut ut sit constat admodum illustrem fuisse, cùm λαμπρότατοι dicantur apud Scylitzem pag.590. Constantinus in Basilio num.16. καὶ τῇ τῶν Μαγίστρων ὑπερλάμπρου τιμῆς ἀξιοῖ. Constantinus Manasses pag.69. Edit. Reg. & 130. Meursij:

> ——— Τῶν λαμπρῶν τινὸς καὶ παραδόξων
> Πρὸς τύχας ὄντος Βασιλεῖ, Μαγίστρου τὴν ἀξίαν.

Horum Magistrorum sequioris ætatis occurrit passim mentio apud Scriptores Byzantinos.

Μαγίστρισσα, *Uxor Magistri*, dicitur mater Tarasij Patricij, apud Nicephorum Xanthopulum, in Synaxario festi Dedicat. Templi τῆς πηγῆς.

Μαγίστορος. Lexicon MS. Colberteum: Μαγίστορες, ἐπιστάτας, διδασκάλους.

Μαγίστριον, *Magisterium*, *Magisterij Dignitas*. Apud Ammianum. Theophanes an.1. Anastasij: ὑποψίαν δὲ ἔχων καὶ περὶ Λογγῖνον τὸν Μάγιστρον ὁ βασιλεὺς, παύει τὸν Λογγῖνον τοῦ Μαγιστρίου. Μαγιστρότης, eâdem notione apud Eusebium lib.8. Hist. Eccl. cap.23. Μαγιστερία ἀρχὴ, apud Theophylact. Simocattam lib.2. cap.3.

Μαγίστερον, κατὰ Ῥωμαίους, διδασκαλεῖον, in Lexico MS. ex Cod. Reg.1708.

Μαγιστράτον, apud Procopium in Hist. Arcana pag. 71. 1. Edit. καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἔς τε τὸ τοῦ Μαγιστράτου ἀξίωμα ἦλθε: & Constantinum de Adm. Imp. c.46. ἀπέστειλε δὲ Πατρίκιον Κώνσταντα, — δεδωκὼς αὐτῷ καὶ ἱμάτιον μαγιστράτου, πρὸς τὸ ποιῆσαι τὸν Κυρκένιον τῆς Ἰβηρίας Μάγιστρον. Occurrit ibi rursum semel ac iterum.

Μαγιστράτοι, ἄρχοντες, in Glossis Basilic.

Μαγιστριανὸς, *Magistrianus*, *Agens in rebus*, Officialis Magistri Officiorum. Glossæ Lat. Gr. *Agens in rebus*, Μαγιστριανός. Ita in Concilio Calchedon. & aliis & in libro 7. Basilic. tit. 5. cap.93. *Agentes in rebus* appellantur Μαγιστριανοὶ, ut & apud Julianum Antecessorem. Glossæ Basilic. Μαγιστεριανὸς, ὁ Καστρήσιος, Μαγιστριανὸς, μανδάτωρ. Nestorius Patr. Constantinopol. in Relat. ad Impp. in Concilio Ephesino Act.1. τοῦτο γὰρ αὐτὸ οἱ ἀποσταλέντες ὑπ' αὐτοῦ ἐδήλωσαν Μαγιστριανοί. Alibi: διὰ τοῦ θαυμασιωτάτου Παλλαδίου τοῦ Μαγιστριανοῦ. Concilium Calchedon. Act. 1. Κωνσταντῖνος ὁ καθοσιωμένος Μαγιστριανὸς, καὶ Σηκρητάριος τοῦ θείου Κονσιστωρίου. Theodorus Diaconus Alexandrinus in Epist. ad idem Concilium Calchedonense Act. 3. ἐπεὶ δύο καὶ εἴκοσι ἔτη, πλέον ἢ ἔλαττον, ἐστρατευσάμην ἐν τῇ τῶν καθοσιωμένων Μαγιστριανῶν σχολῇ. Cujus quidem *Magistrianorum schola* rursum mentio fit in libello Athanasij Presbyteri, in eadem Act.3. Cæterùm Μαγιστριανοὶ non semel occurrunt apud Scriptores, Justinianum in Nov.17. cap.4. Olympiodorum apud Photium pag.189. Nilum Mon. lib.1. Epist. 243. lib.2. Epist.205. 248. Isidorum Pelusiotam lib. 3. Epist. 229. 389. Gelasium Cyzicenum in Actis Concilij Niceni parte 3. pag.217. Theophanem an. 7. Justini Jun. an.20. Mauricij, an. 1. Rhinotmeti, Constantinum de Adm. Imp. cap. 22. in Apophthegmatis Patrum in Arsenio num.29. in Vita MS. S. Sabæ cap.56. in Vita MS. S. Theodori Syceotæ, in Vita MS. S. Abercij, in Vita S. Basilij Jun. num.2. & apud alios Scriptores laudatos in Gloss. med. & infimæ Lat.

Μαγιστρόκηνσος, *Magister census*. Glossæ Basilic. Μαγιστρόκηνσος, Ἄρχων τῆς ἀναγραφῆς. Divisim Μάγιστροι τῶν κήνσων, in Nov.127. Justin. cap.2. & in Basilic. lib. 47. tit.1. §.64. Apud Scholiastem Theophili Antecess. lib.1. tit.20. §.4. ὁ Κονσταντινιανὸς Πραίτωρ, τουτέστιν ὁ Μάγιστρος *Censor*. Ubi Fabrotus legendum censet κήνσου. Vide Κηνσοφύλαξ.

Μάϊστρος, apud Theodorit. Epist.140. inscribitur

Βιγκομάλῳ

Βιλκομάλῳ Μαΐςρῳ. Apud Theophylactum Epist. 2. τῷ μαΐςορι κυρίῳ Ἰωάννῃ. Apud Theophanem, Ἴλλος ὁ Μαΐςρος dicitur. Constantinus Manasses pag. 69. ex Cod. Allatiano:

Πρὸς γὰρ ὄντος Βασιλεῖ, Μαΐςρε τὴν ἀξίαν,

Rursum pag. 111.

Ὁ γὰρ Φωκᾶς ὁ Μαΐςρος ὄνομα τέτῳ Λέων.

Μαΐςρος τῆ Κλήρε, *Qui Clero Imperatorio praeest*, in Sacellis scilicet Palatinis, apud Anonymum de Offic. Aulæ Constantinopolit. Edit. à Goaro: idem qui Μαΐςωρ nudè dicitur Codino cap. 5. num. 4. & cap. 7. num. 24.

Μάςρορας, Μάςορος. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Αὐτὸς ἦτον ὁ μάςρορας καὶ πρωτοσύμβελός τε.

Threnus de capta à Turcis Constantinopoli, MS.

Δίδει ὡσὰν τυφλὸς εἰς τὲς καλὲς μαςόρες,
Τὰ ςάμβυα ἐδὲν ψηφᾷ εἰς τὲς ἀνδριωμένες.

Itinerarium Theodosij Zygomalæ MS. ubi de Rhodo Insula: τὸ τῆ Πετρομαςόρε παλάτιον, ἡ ςεφηφορία αὐτῆ ζωγραφισμένη, πῶς ὁ τῆ Κωνςαντίνε ἔςειλεν αὐτῆ Μέγαν Μάςορα, καὶ φύλακα παντὸς τῆ ἐκεῖ πελάγες.

Μαςορεύειν, *Magistrum agere*. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Καὶ κείνη σὰν μαςορευθῇ, βάνει τῆ ὅπε θέλη.

Πρωτόμαςρος, Πρωτομάςωρ, *Primarius magister*. Glossæ Græcobarb. Πρωτόμαςρος τῆ πελεκανικῆς, ἤγεν τεκτονικῆς τέχνης. Michaël Glycas in Justiniano pag. 268. τὸ τῆ Πρωτομαΐςορε υἱὸν ἀφέντες εἰς φυλακὴν τῆ ἐργαλείων. Nicetas in Balduino num. 9. πρωτομάςορα καὶ ἐργάτην τῆ μηχανῶν. Ubi Cod. al. ἐργεπέκτην præfert. Testamentum Salomonis MS. καὶ ἐλάμβανε τὸ ἥμισυ τῆ μισθῆ τῆ πρωτομαΐςορος. Occurrit non semel in Chron. MS. Manuëlis Malaxi, pag. 322. &c.

Μαϊςρομίλιος, Μαςρομέλης, *Magister militum*. Ita appellabatur Urbis Neapolis in Italia Præfectus supremus. Constantinus de Adm. Imp. cap. 27. ubi de Ducibus Neapolitanis: ἰςέον ὅτι ὁ Μαςρομέλης ἑρμηνεύεται τῇ Ῥωμαίων διαλέκτῳ κατεπάνω τῆ ςρατῆ. Anna Comnena lib. 13. pag. 387. μεταπεμψάμενος ἓν τὸν ἐκ Νεαπόλεως Μαρῖνον τὸν Σέβαςον τῆ Μαϊςρομιλίων ἔτος ὑπῆρχε τὸ γένος. Vide quæ adnotamus ad hunc locum, & in Glossario med. Lat. in V. *Magister militum*, ubi velim hæc addi: Sed & Veneti suos olim habuere *Magistros militum*. Andreas Dandulus in Chr. MS. ex Bibl. Reg. an. 737. *Dominicus Leo Magister militum præsidere cœpit an. 737. quia Veneti occiso eorum Duce, in novi Ducis electione discordes, annualem Rectorem sibi praeesse statuerunt, quem Magistrum militiæ appellaverunt: quæ quidem Dignitas secundum Græcorum usum Tribunatu major super eos, & cunctum populum potestatem obtinet.* Vide Auctorem Squitinij Veneti, pag. 76. & 177. Edit. 1677. & Hieronym. Ghilinum in Annalibus Alexandriæ pag. 50. 58.

Μαΐςωρ, *Magister*. Suidas: Μαΐςορος, τῆ διδασκάλε. Vide eundem in Ἀνώγεον. Interdum *Architectus*, *Structor*, *Artifex*, Ἀρχιτέκτων, οἰκοδόμος. Theophanes an. 5. Justiniani: καὶ εὐθὺς συνέβη γένεσθαι ὑπό τινων μαΐςόρων πρόφασιν δημοτικῆς ταραχῆς τρόπῳ τοιῷδε. Euchologium pag. 607. ὁ δὲ μαΐςωρ ἄρχεται κτίζειν. Adde pag. 640. 641. Codinus in Orig. Constantinopol. n. 138. ὑπῆρχον δὲ μαΐςορες τὸν ἀριθμὸν ἑκατὸν, ἔχοντες ἀνὰ ἑκατὸν μισθίες ὑποχειραρίες. Infrà: ἦν δὲ μαΐςωρ εἷς μηχανικὸς, &c. Μαΐςορες τεχνῖται, in Descript. S. Sophiæ. Μαΐςωρ τῆ ἰδίε πλοίε, in Basilic. ex l. 7. §. 1. D. de Institut. Μαΐςωρ δῆλος, lib. 18. tit. 1. cap. 7. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Καὶ ὁ Παλαμων ἐσήθηκε τὰ ῥῦχα τῆ μαΐςρε.

Habetur Epistola Theophylacti Bulgariæ Archiep. inscripta τῷ μαΐςορι κυρίῳ Ἰωάννῃ. Vide Donationem Constantini apud Balsamon.

Μαΐςωρ τῶν ῥητόρων. Vide in Ῥήτωρ.

Μάςωρ. Historia Apollonij Tyrij:

Μ' αὐτὸς ὅπετον μάςορας ἔκαμψε τέτιον πράμα.

Μαςόρης, Μαςόριν. Ptochoprodromus MS.

Καὶ παρευθὺς νὰ μ' ἔκραξεν μαςόριν καὶ τεχνίτην.

Joannicius Cartanus in Flore cap. 144. καὶ πολλαῖς φοραῖς τὸ ἐμπέζσαν οἱ μαςόροι, καὶ εὑρίσκονται γελασμένοι.

Μαΐςρα, *Magistra*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Ἱππολύταν τὴν θαυμαςὴν μαΐςρα τῆ πολέμων.

Μαϊςρομέλανος, apud Myrepsum sect. 3. cap. 65. Occurrit ἄλειμμα σπληνικὸν τῆ Μαϊςρομελάνε, cujusdam fortè *Magistri*, *Nigri* dicti.

Μαϊςρορέσιον, vox notionis incertæ apud eundem Myrepsum sect. 8. de Drosatis cap. 15.

ΜΑΓΚΙΠΑΤΟΣ, apud Suidam, ὁ χειράφετος παρὰ Ῥωμαίοις, ubi pro ἐμαγκιπάτος hæc vox ponitur.

ΜΑΓΚΙΨ, Μάγκιψ, *Pistor*, *Manceps*. Suidas in Etymologico: Μάγκιπες, οἱ τεχνῖται τῆ ἄρτε. Glossæ Basilic. Μάγκιψ, ὁ τεχνίτης τῆ δημοσίε ἄρτε. Alio loco: Ῥατιοναλίες, τὲς μαγκίπας, τὲς αὐτὲς καὶ Καθολικιανὲς, καὶ σιτώδας, καθ' Ἕλληνας. Joannes Lydus de Mensibus Græcorum: οἱ δὲ μάγκιπες οἱονεὶ τεχνῖται τῆ ἀνδρα πόδος ἄρτε ἔπεμπον τοῖς ἐν λόγῳ ῥωμυλίες ἀννόνας. Occurrit præterea hæc vox apud Socratem loco mox laudando, Cyrillum Scythopolitanum in Vita S. Sabæ MS. initio, Harmenopulum lib. 6. tit. de Dignitat. §. 14. in Basilic. lib. 8. tit. 2. cap. 101. lib. 16. tit. 1. cap. 13. in Vita S. Auxentij Archimandritæ num. 51. &c.

Μαγκίπισσα, *Pistrix*. Ptochoprodromus ex Cod. MS. Reg. 1334.

Καὶ γὰρ διέβε νὰ προχθὲς πλησίον μαγκιπίον,
Καὶ βλέπω τὴν μαγκίπισσαν ἔσωθεν ἱςαμένην.

Infrà:

Λέγω, κύρα μαγκίπισσα, τὸ πῶς ἀκοεῖς ἐκ εἶδα.

Μαγκιπεῖον, Μαγκίπιον, *Pistrinum*, ἀρτοποιητικὸν ἐργαςήριον, in Nov. Justiniani 85. cap. 5. Lexicon MS. Ἔρανος τῆ λέξεων. Ἀρτοπώλιον, ὁ τόπος ἔνθα πιπράσκονται, Ἀρτοπολεῖον δὲ τὸ μαγκιπεῖον, ἐν ᾧ οἱ ἄρτοι γίνονται. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 31. καὶ πρῶτον μὲν ἔκτισε μαγκιπεῖον, καὶ νοσοκομεῖον ἐν τῇ λαύρᾳ. Chronicon Alexandrinum an. 5. Justiniani: ἔκτισε δὲ ἔνδον τῆ παλατίε μαγκίπια καὶ ὅρια εἰς ἀποθέσθαι σῖτον. Theophanes an. 15. Theodosij M. ex eo Cedrenus pag. 324. πολλὰ δὲ χαρίσματα δέδωκεν τῇ Ῥώμῃ Θεοδόσιος, περιελὼν καὶ τὰ γινόμενα ἐν τοῖς μαγκιπείοις ἄτοπα, κατὰ τῶν ἐπιπιπτόντων ξένων, καὶ ἐγκλειομένων ἕως γήρως ἐν τοῖς μαγκιπείοις ἄτοπα, κατὰ τῶν ἐπιπιπτόντων ξένων, καὶ ἐγκλειομένων ἕως γήρως ἐν τοῖς μυλῶσιν. Quæ quidem hausit à Socrate lib. 5. cap. 18. ubi ita ejusmodi Pistrina publica describit: ἦσαν ἐξ ἀρχαίε κατὰ τὴν μεγίςην Ῥώμην, οἶκοι παμμεγέθεις, ἐν οἷς ὁ τῇ πόλει χορηγέμενος ἄρτος ἐγίνετο· οἱ δὲ προϊςάμενοι τέτοις οἱ Μάγκιπες τῇ Ῥωμαίων γλώσσῃ καλῦνται. Idem Theophanes an. 34. Justiniani: ἥρπασαν τὲς ἄρτες αἰφνίδιον ἐκ τῆ ἀρτοπωλείων καὶ μαγκιπείων. Et Cedrenus eod. an. καὶ ἦν ταραχὴ εἰς τε τὰς προβολὰς, καὶ τὰ μαγκιπεῖα.

Μαγγύπιον. Malaxus in Hist. Patr. pag. 170. ἔκαμε δὲ καὶ μαγγύπιον, καὶ μύλον. Vide Gloss. med. Lat. in *Manceps*.

ΜΑΓΚΛΑΒΙΟΝ, *Clava*, *Baculus*, quo quis percutitur; unde & interdum pro flagello quo feriuntur rei accipitur. Glossæ MSS. ad Plutum Aristophanis: τύμπανα, ἤγεν τὰ κοινῶς Μαγκλάβια. Constantinus de Adm. Imp. cap. 51. καὶ ἐνίκα παρὰ τὸ

θέον ὑβελισκέ τινα, ἢ ἐργαζόμενον, ἤ τινα ἀδικοῦντα, ἢ εἰς ἰδίαν δυλείαν βαγεύοντα, τοῦτον διὰ μαγκλαβίων σφοδρῶν ὑπεξήρχετο. Georgius Hamartolus, in Chr. MS. Leo Grammaticus in Theophilo: τὸν μὲν σρατηλάτλω τοῖς προσήκουσι μαγκλαβίοις ἐσωφρόνισεν. Idem in Michaële Theophili F. καὶ ἀπογυμνώσας ἔτυψε μαγκλάβια, καὶ τὰ ὅσα αὐτοῦ ἀποςείλας, κατέκαυσεν ἐν τοῖς Ἀμασριανοῦ. Continuator Theophanis lib. 4. num. 22. κατὰ τὸ ὡρολόγιον ἐτύφθη μαγκλάβια ἑξήκοντα. Symeon Logotheta in Michaële Theophili F. num. 45. καὶ ἀπογυμνώσας, ἔτυψε μαγκλάβια. Nicetas in Manuële Comn. lib. 4. num. 2. ex Cod. Barbarogr. μαγκλάβια δοὺς πολλά. Ubi Codi. alter, ἔξαινε πολλαῖς διὰ λώρων δημοσίᾳ κατά τε τῶν νώτων καὶ τῶν ὤμων. Idem in Andronico lib. 2. num. 5. δι' ἀλλακτοῦ ἐπαίδευσε δώδεκα. Ubi Codic. Barbarogr. διὰ μαγκλαβίων habet. Scholion ad Eclogas Leonis & Constantini Impp. tit. 28. §. 18. ὁ πορνεύων, φησὶν, εἰ ἔχει γυναῖκα, διὰ ιβ' ἀλλακτοῦ, τουτέςι δαρμοῦ, ἢ ἀπὸ τοῖς κοινοῖς λεγομένων μαγκλαβίων σωφρονιζέσθω. Balsamon ad Nomocan. Photij tit. 13. cap. 23. τοὺς δὲ τολμῶντας καὶ αὖθις τὸ κακὸν σωφρονίζεσθαι διὰ μαγκλαβίων. Achmes Onirocrit. cap. 221. ἐὰν αὐτὸς ἐκεῖνος ὁ βασιλεὺς ἔτυψέ τινα μαγκλαβίῳ, &c. Adde cap. 249. sub fin. Astrampsychus ἐν τῷ Πυθαγορ. λαξευτηρίῳ. MS. Δηλοῖ δὲ καὶ φόνους, καὶ κοπὰς κεφαλῶν, καὶ χειρῶν, καὶ ποδῶν, καὶ μαγκλάβια. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

> Ἂς ἐγλυμόμλω Ἔπαρχος κἂν δεκαπέντε ἡμέρας,
> Νὰ ὄρισα νὰ τὰς ἔδωκαν μαγκλάβια σὸν εὐγλύιν.

Vide in Πρωτοσπαθάριος.

Μαγκλαβίτης, *Clavâ armati*, cujusmodi erat Cohors Imperatoria. Hos *Bardariotas* inferior ætas appellavit, ut in hac voce docemus. Anonymus MS. de Castrametat. πρὸς δὲ ἀνατολικὸν μέρος ἔμπροσθεν τῆς κόρτης σκηνὴν πηγνύσθω τὸ ἀρχονταρεῖον· ἔμπροσθεν δὲ καὶ ταύτης, οἱ τῆς ςαύλης ἄρχοντες, σὺν τοῖς ἵπποις ἱςάσθωσαν· οἱ δὲ Μαγκλαβῖται κατὰ τὸ εὐώνυμον μέρος ἔμπροσθεν τῆς τοῦ Πρωτοβεςιαρίου σκηνῆς· κατὰ δὲ τὸ δεξιὸν ἀνατολικώτερον τῆς τραπέζης, οἱ Πανθεῶται· ὁ τὸ πρόξιμος, καὶ ὁ Κόμης τῶν Βεκίνων σὺν τοῖς Μαγκλαβίταις ςηκέτωσαν. Constantinus Porphyr. in Basilio num. 47. Βαρτζαπέδωνα τὸν Μαγκλαβίτλω ἀπέςειλε πρὸς τὸ κατασχεῖν αὐτούς. Et num. 13. Edit. Combefisij: καὶ πολλῶν συνδραμόντων, καὶ τῶν τε ἱπποςασίων ἀρχόντων, καὶ Μαγκλαβιτῶν, καὶ λοιπῶν, &c. Adde num. 67. Idem de Adm. Imp. cap 46. ἀπέςειλε τὸν Πατρίκιον Κωνςαντῖνον καὶ Δρουγγάριον τοῦ πλωΐμου, τὸν τότε καιρῷ καὶ Μαγκλαβίτου τυγχάνοντα. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 466. θυμωθεὶς δὲ ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ Βασίλειος ἀποςέλλουσι Μαγκλαβίτλω τὸν Μαυροθεόδωρον ξίφει ἀνελεῖν τὸν μοναχόν. Idem in Constantino Leonis F. ἐμνήσθη γὰρ Λέοντος ἀνθρώπου τοῦ Ἀρσένιου ἐπιβολῇ, καὶ Παύλου Μαγκλαβιτοῦ. Et pag. 499. καὶ τῇ τοῦ Μαγκλαβίτου ἀξίᾳ τιμηθείς. Ita Symeon Logoth. in Porphyrog. num. 19. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num. 3. 12. in Leone Philos. num. 27. & in Romano Jun. num. 3. & 12. Protospatharios porrò posterioribus sæculis appellatos Manclabitas docemur ex Vita MS. S. Sampsonis: Πρωτοσπαθάριος τε αὐτὸν, ὡς σύνηθες ὀνομάζειν, ἐπὶ τῶν μαγκλαβίων. Ferebant nempe ij ejusmodi flagella quæ à zona pendebant, ut testatur Codinus cap. 5. num. 54. ubi de Manclabitis: κρέμανται δὲ ἐπὶ ζώνης ἑκάςου τούτων λῶροι, οὓς χαλοῦσι Μαγκλάβια, ἤως βακτηρίας, ἢ ῥάβδους, μαςίζειν τοὺς ἀξίους μαςίζεσθαι. Quos scilicet Imperator in præsens flagellari juberet ob leniora delicta. Erant porrò eæ Scuticæ deauratæ: nam de iis intelligendus videtur Luithprandus in Legatione: *Pauperes sunt, & si eos occidimus, manus nostras sanguine vili polluimus; pannosi sunt, servi, rustici sunt, si eos flagellamus, non ipsos, sed nos dedecoramus, qui nec Romanâ scuticâ deauratâ, nec hujusmodi sunt Crucibus digni.* Ejusmodi fuit ἀρχοντικὸς πέλεκυς, in quem sic lusit Julianus Expræfectus lib. 4. Anthol. cap. 32. Epigr. 7.

> Ἦν μὲν ἀλιτραίνεις, πέλεκυν βλεφάροισι δοκεύεις,
> Ἦν δὲ σαοφρονέῃς, ἄργυρός εἰμι μόνον.

ΜΑΓΚΟΥ΄ΝΑ. Vide in Μαγγάνα.

ΜΑΓΚΟΥ΄ΡΙΝ. Threnus MS. de Capta à Turcis Constantinopoli:

> Ἄφωνοι δίχως ὁμιλίαν διαβαίνουσι τὸ μαγκούριν.

Infrà:

> Θυμεῖσθε τοῖς αἰχμαλωσίαις Οὐγκρία λυπημένη,
> Τῶν μαγκουρίων τὰ γέματα θλιμμένοι πονεμένοι.

ΜΑΓΛΗΝΟ΄Σ. Stephanus Sachleces in Monitis MS. de aleatorib.

> Τὰ κοκαλάκια τὰ μικρὰ σὸ μαγληνὸν σανίδιν.

Suprà, dixit:

> Τὰ κοκαλάκια νὰ κοιλῇ σὸ μαλακὸν σανίδιν.

ΜΑΓΚΥΠΕΓΟΝ. Vide in Μάγκιψ.

ΜΑΓΝΗΣΙ΄Α, in Glossis Chymicis MSS. exponitur μόλυβδος λευκὴ καὶ πυρίτης. Mox sequitur: Μαγνησία ἐςὶν ἀπαλακιςὸν ὄξος καὶ ἡ ἀνάπαυσις. Μαγνησία ἐςὶν σίμμι θηλυκὸν τὸ Μακεδονικόν. Christianus Chymicus MS. λαβὼν μόλυβδον, πῆξον τῷ τῆς μαγνησίας σώματι. Infrà: τί ἐςὶν τὸ σῶμα τῆς μαγνησίας, καὶ τὰ ἄλλα πάντα ταῦτα τῷ σώματι τῆς μαγνησίας. Psellus in Epist. MS. ad Xiphilinum Patr. Constantinop. περὶ χρυσοποιίας: καὶ μαγνησίαν δὲ εἰ λάβοις λευκὴν, καὶ ἴσον ὄγκον τοῦ ψιμμυθίου. Nicephorus Blemydes de Chymia, MS. τοῦτο ὑπάρχει τὸ θεῖον ὕδωρ, δι' οὗ λευκαίνεται τὸ σῶμα τῆς μαγνησίας, ὅπερ λέγουσι χαλκὸν κεκαυμένον, ὅπερ ἐςὶν ἡ τέφρα ἡ μέλλουσα γίνεσθαι ἀπὸ τῆς κρόκου τοῦ ὠοῦ, &c. Occurrit passim apud Chymicos.

ΜΑ΄ΓΟΥΛΟΝ, *Maxilla, Gena, Bucca*; Μάγουλη, Portio. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. Παρειαί, αἱ γνάθοι, τὰ μάγουλα. Glossæ Editæ à Rutgersio lib. 6. Var. Lect. Γνάθον, τὸ μάγουλον. Ita enim rectè emendat. Moschopulus: παρειά, ἡ καὶ κόρρη, λέγεται διὰ δύο ρ. ἤγουν τὸ κοινῶς μάγουλον. Hypatus MS. Ὑπώπια, τὰ μῆλα τῶν μαγούλων· δηλονότι τὰ ὑποκάτω τῶν ὠπῆς σιαγόνος, καὶ παρειαὶ, τὰ μάγουλα. Libellus de Partibus corporis humani MS. Ὑπώπιον, τὰ μύλα τῶν μαγούλων. Σιαγόνες, αἱ παρειαί, καὶ τὰ μάγουλα. Ptochoprodromus de sua Paupertate, MS.

> Ὥςε καθίσκεν τὸ λίπε τὸ μάγουλον μου ἠπείνα.

Nicetas in Murtzuphlo num. 5. ex Cod. Barbarog. καὶ τὴν ὄψιν ὡραίαν καὶ τερπνὴν εἶχες πρότερον ἀρτίως χαλαρὰ καὶ κακόγραια, καὶ ἐξαρωμένη τὰ μάγουλα. Ibidem: τὸ ἀεὶ πότε ξυριζόμενον, καὶ νέον φανόμενον μάγουλον. Anonymus περὶ ἐλαίων τοῦ σώματος, seu de Nævis: ἐὰν εἰς τὸ μάγουλον τοῦ ἀνδρὸς, πλούσιος γίνεται· ἐὰν εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς σιαγόνος, ἐμπαθὴς ἔςαι, ὅτι καὶ εἰς τὸ ὑπογάςριον ἔχει. Cyrillus Patr. Constantinopol. adversus Judæos c. 2. quæst. 1. ὁποῖός σοι δώσῃ ἕνα ῥάπισμα εἰς τὸ ἕνα μάγουλον, γυρίσαι του καὶ τὸ ἄλλο. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

> Τρίχα πόσως δὲν ἔδειχνε ςὰ μάγουλα τ' ὁ νέος.

Historia Bertrandi Romani MS.

> Στόμα χαρίτων, χάριτος δόντια μαργαριτάρια,
> Μάγουλα ῥοδοκόκκινα, αὐτόβαπτα τὰ χείλη.

Adde Orneosophium cap. 73. pag. 231. Synaxarium Maximi Cythærensis Episc. 1. & 18. Jan. &c. Vir Doctissimus vocem hanc à μάσσειν deductam opinatur, ab ἔμαγον, nam μάγωλον est *mandibulum*. Interpres Juvenal. sat. 2. *Cynœdi, quem magulum conspurcatum dicimus*, ita idem legendum contendit, pro *aculum*.

Κοκκινομάγουλος, *Qui genas habet rubicundas*, ὁ φοινικοπάρειος.

φοινικοπάρειος, in Epimerismis MSS. Herodiani. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Τὰ κόκκινά του μάγουλα ἐγέμασιν τὸ ἄνθος.

Καλωμάγουλον, *Mentum*, *Maxilla inferior*. Scholiastes Euripidis ad Orestem: Μαλέας δὲ ἀκρωτήριον, ἐστὶ περὶ τὴν Λακεδαιμονίαν, λεγόμενον παρά τισιν ἰδιωτικῶς ὄνου καλωμάγουλον. Sic enim legendum pro καλαμάγουλον, quidquid dicat Meursius. Expressit autem vocem Ὀνόγναθος, qua Maleæ promontorium donarunt veteres. Nicetas in Isaacio lib. 2. num. 5. τὴν καλωμάγουλον τρωμαλέαν δεικνύς. Ubi Cod. Barbarogr. καλωμάγουλα τῶν χυμῶν præfert.

Μαγουλέκας, & Μαγουλέκιον, *Pulvinus*, *in quem genis inter jacendum inclinatur*. Glossæ Græcobarb. Προσκέφαλον, ἢ προσκεφαλάδιν, ἢ μαγουλέκιν.

Ὀνομάγουλος cognominatus nescio quis; seu *Maxilla asini*, apud Theophanem an. 2. Leonis Isauri, & alius Gregorius apud Nicephorum Constantinopol. in Brev. pag. 168. 1. Edit.

Ποδομάγουλος, alter perinde cognominatus, apud Theophanem an. 25. Copronymi.

ΜΑΓΟΥΡΙΣΣΑ, *Lebes*, *Olla*. Glossæ Græcobarb. τὰς μαγουρίσας, ἢ κακκάβια, ἤγουν τὰς χύτρας.

ΜΑΔΑΜΟΥΔΑ, ὁ ἀσπάλακας, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. in al. ἀσπάλαξ. *Talpa*. Neophytus MS. Μαδαμουδᾶν, ὁ ἀσπάλαξ.

ΜΑΔΑΡΑΤΕ, Navigij Barbarici Genus. Arrianus in Periplo maris Erythræi: καὶ ἀπὸ Ὀμάνων εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐντόπια ῥαπτὰ πλοιάρια, τὰ λεγόμενα Μαδαράτε.

ΜΑΔΕΕΙΝ, Μαδίζειν, *Expilare*, Συλᾶν. Vox fortè formata ex Μάδης, de qua infrà. Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

Ἀπέστηλεν φουσάτα του, τὴν Πριγκίπαν μαδίζῃ.

Infrà:

Ἀνήχαμεν τὴν Πρίγκιπαν μαδήσῃ ἢ πολεμήσῃ.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS. de Meretricibus:

Τὰ παλικάρια ἐγδέρνουσι, τοὺς γέροντας μαδίζουν.

Μαδειστής, Μαδειαστής, *Expilator*, Συλαγωγός. Μαδεισμός, *Expilatio*, Λεηλασία.

ΜΑΔΗΣ, *Torcular*. Eclogæ Basilic. lib. 19. p. 200. καὶ ὅμως οὐκ εἰσὶ τοῦ ἀγροῦ, ἢ τοῦ ἐποικίου, ὡς τὰ οἰνηρὰ σκεύη, καὶ ὁ μάδης. Ubi Scholiastes ξύλον πιεζὸν καὶ θλίβον τὰς σταφυλὰς, ξύλον μέγιστον ἐπιτιθέμενον τῶν ἐλαίαις καὶ τῶν σταφυλαῖς εἰς τὸ ἐκπιέζεσθαι τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον, interpretatur.

ΜΑΖΑ, *Massa*, *Coadunatio*. Glossæ Græco-Lat. Μάζα, ὁ βῶλος, *Massa*: & Latino-Græc. *Massa*, Μάζα, φύραμα. Suidas: Παλάθας, μάζας συκῶν. Leo in Tacticis cap. 7. §. 47. εἴθ' οὕτως οἱ σωόντες αὐτοῖς δρουγγίστι, ἤγουν ὡς μάζα, ὁμοῦ, λανθανόντως, &c. Cap. 14. §. 57. ἁρμόδιόν ἐστιν ἵνα μᾶλλον δρουγγιστὶ τάσσονται, ἤγουν ὁμοῦ ὡς μάζα, ἀνὰ ὀρδίνων. Et cap. 19. §. 7. ἀκοντίσουσιν ἢ λίθους μυλικοὺς, ἢ σιδηρᾶ βαρέα, οἷον μάζας ξιφοειδεῖς, δι' ὧν τὴν ναῦν διατρήψουσιν.

Μαζίον, diminutivum. Suidas: Κυμβία, Μαζία χρυσίων. Scholiastes Thucydidis lib. 2. χρυσίου ἀσήμου, μὴ ἔχοντος σημεῖον, οἷον μαζία τινά. Auctor Geoponic. lib. 20. Μόσχου χολὴν φυράσας μετὰ ἀλφίτου καὶ ἐλαίου καὶ ὕδατος, ποιεῖ μαζία, καὶ δελέαζε. Apophthegmata Patrum in Antonio, num. 35. ὁ τύπτων τὸ μαζίον τοῦ σιδήρου, πρῶτον σκοπεῖ τὸν λογισμόν τι μέλλει ποιεῖν, δρέπανον, μάχαιραν, πέλυκα.

Μαζονομεῖον, vas in quo *Maza* subigitur. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Μαζονομεῖον ἄγγος τε, ἐν ᾧ φύραται μάζα.

Μεταμάζιον. Idem Psellus:

Τὸ μεταξὺ δὲ τῶν μαζῶν, Μεταμάζιον καλεῖ.

Μάζη, Μάζι, *Simul*, *Cum*, Ἅμα, Σύν. Quasi *in Massam*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. ἀνέβασε εἰς τὴν φωλέαν του, καὶ τὰ ἔφαγε μάζι μὲ τὰ πουλία του. Ita pag. 29. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀφέντης τὸ νεκράτιζε μάζη του νὰ τὸ γεύῃ.

Rursum:

Καὶ τὸ βραδὺν ἐπόμεινε, μαζὴ νὰ ναπαντοῦσι.

Panagiota in Catechismo Russor. μάζι θέλασι συναποθνήσκειν.

ΜΑΖΟΝΕΙΝ, Μαζώνειν, *In massam cogere*, *colligere*, *Coacervare*, *Cogere in unum*, ἀγείρειν, συλλέγειν. Corona pretiosa: Μαζόνω, *Cogere*, Ἀθροίζω. Glossæ Græcobarb. Ἀγυρεῖ, Ἀθρουσμαζεῖ, Σωρεύει, Μαζόνει. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opinat. Græc. num. 12. καὶ ὡς τὸ βλέπουν τοῦτο κατὰ φαντασίαν οἱ ταλαίπωροι ἐκεῖνοι ἄνθρωποι τρέχουν εἰς τὸ κανὸν, καὶ μαζόνουν ξύλα, καὶ βάνουν φωτιὰ, καὶ καίγουν ἐκεῖνο τὸ σῶμα, καὶ τὸ ἀφανίζουν παντελῶς. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: ἰδόντες ὁ λαὸς τοῦ Μουχαμὲτ νικήσαντα, ἐμαζόθη πολὺς λαὸς, καὶ ἐφουσάτευσεν ἐκ νέου ὁ Μουχαμὲτ κατεπάνω τους. Fabulæ Æsopi Græcobarb. de Formica: ὅτι ἕως τὴν σήμερον εἰς τὰ χωράφια τὰ ξένα, περιπατεῖ καὶ μαζώνει, τοὺς καρποὺς διὰ λόγου του. Ubi Cod. Gr. τοὺς τῶν ἑτέρων πόνους συλλέγει, καὶ ἑαυτῷ ἀποθησαυρίζει. Rursum pag. 150. διὰ τί τὸ καλοκαίρι δὲν ἐμάζωνες τροφήν; Ubi Gr. διὰ τί τὸ θέρος οὐ συνῆγες τροφήν. & pag. 155. Τρουμπέτες ἐμάζωνε τὸ φουσάτον. Ubi Gr. στρατὸν ἐπισυνάγων. Historia Apollonij Tyrij:

Εἰς μίαν ἐμαζοκτήκασιν, ἀπέσω ἀπὸ τὴν ὥρα.

Rursum:

Τὴν συντροφία του ἐμάζοξεν, ἐμίσευεν τὴν ὥρα.

Alibi:

Ἔκαμεν τὸ διαλαλημὸν, κ' εἰς μιὸν ἐμαζεκτίκαν.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Ἐκεῖ ἐμαζωνέτοναι πολλῆς λαὸς εἰς πλῆθος.

Prochoprodromus ex Cod. MS.

Καὶ κέντησε τὸ ῥοῦχο μου, καὶ περιμαζωσετό.

Apud Myrepsum sect. 3. cap. 58. ἔριον περιμαζόμενον, *Lana congesta*.

Μάζωμα, Μάζομα, *Collectio*, *Cœtus*, *Conventus*, ἀθροισμὸς, σύνοδος. Corona pretiosa: μάζομα, *Chorus*, χορός. Glossæ Græcobarb. σώρευμα, μάζομα.

Μάζωξις, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. σώρευξις, μάζωξις. Fabulæ Æsopi Græcobarb. εἰς μίαν μάζωξιν τῶν ἀλόγων ζώων, ἐχόρευεν ἡ μαϊμοῦ.

Μαζωχτὰ, *Collectim*, ἀθρόως, λογάδην.

ΜΑΖΑΛΑΔΕΣ. Joan. Cananus de Bello Constantinopolit. καὶ οἱ μὲν σκάλας ἔφερον, καὶ σκάλας παντοίας μικρὰς, καὶ μεγάλας, ἄλλοι δὲ τζόκους, καὶ ἕτεροι συστὰς, καὶ ἄλλοι πῦρ μετὰ μαζαλάδων, ἕτεροι δὲ σκλωπούς.

ΜΑΖΑΝΕΣ. Vide in Μπαλικάν.

ΜΑΖΑΡΙΟΝ. Joannes Moschus in Limon. cap. 160. καὶ ἰδοὺ εἰσῆλθεν διὰ τῆς θυρίδος ὡς παῖς Σαρακηνὸς φορῶν μαζάριον· καὶ ἐνσταθεὶς ἔμπροσθέν μου, ἤρξατο ὀρχεῖσθαι. Vocem hanc omisit Interpres. Vide Gloss. med. Lat. in *Masara*.

ΜΑΖΗΛΟΣ, *Pelvis*. Euchologium Cryptoferratense apud Goarum pag. 247. & Vaticanum apud Morinũ de Sacris Ord. p. 97. κελεύει ὁ ἀρχιερεὺς κομισθῆναι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ χαλκόξεστον, καὶ μάζηλον, καὶ μανδύλιον. Ubi idem Goarus existimat hanc vocem ejusdem esse notionis & originis quâ μαζονόμιον, apud Suidam, qui ἄγγεῖόν τι fuisse ait, sic dictum nempe quòd vas sit *Masis* deferendis, quod μαζοφορίς, aliis dicitur.

ΜΑΖΙ. Vide in Μάζα.

ΜΑΖΙΖΑ΄ΝΙΟΝ, quibusdam *Melangiana*, aliis *Colocasia*, ex Æginetæ lib. 1. cap. 26. dicitur. Symeon Sethi de Facultat. Cibor. τὸ λεγόμϑυ μαζιζάνιον θερμὸν ὄξι καὶ ξηρόν. Ita Aëtio quoque dicitur, cui est radix: Constantino verò Asecretis ματζιζάνα. Aliis μαυζιζάνα. In Edit. Sethi postrema bis μαλιτάνιον scribitur. Vide Ruellium lib. 2. cap. 10. Extr.

ΜΑΖΙ΄ΦΙΟΝ. Anastasius Monachus de Monachis Sinaïtis, MS. λέγ(μοι ὁ γέρων, Ἔπαρον καρπὺς εἰς τὸ μαζίφιόν σε, ὅσυς βαςάσαι δυύασαι.

ΜΑΖΟΚΟ΄ΠΙΟΝ. Vide in Μάζηλ⊗.

ΜΑΖΟΥΜ, τὸ πανίδιον, (vel σανίδιον) in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237.

ΜΑ΄ΗΣ, *Maius mensis*, Μάϊ⊗, in Corona pretiosa. Proverbia seu dicta vulgaria MSS. τ̃ αὐγέςυ πενλάμετςα τ̃ μάιω ἀναζήτεν).

ΜΑΘΑΙ΄ΝΕΙΝ, & Μαθένειν, pro Μανθάνειν, *Discere*. Proverbia Græcobarb. MSS. γέροντα Σαρακηνὴ γράμματα μὴ μαθένη.

ΜΑ΄ΘΕΣΙΣ, à Latinis sequioris ætatis Scriptoribus usurpata vox pro μάθησις, *Disciplina*, *Doctrina*; cùm hanc postremam pro Astrologia judiciaria usurparent, ut probavimus in Gloss. med. Lat. Contrà tamen Μάθεσιν, quæ vox nullibi occurrit, seu *Mathesin*, penultimâ brevi dixit præter Prudentium à nobis laudatum, Sidonius in Panegyrico Majoriani:

> *Ilicet explorat Cælum, totámque volutis*
> *Percurrit mathesim numeris, interrogat umbras,*
> *Fulmina rimatur, fibras videt*, &c.

ΜΑ΄ΘΗΜΑ, *Symbolum Apostolorum*, sic dictum quòd à Catechumenis memoriter disceretur. Concil. Constantinop. sub Mena Act. 5. ἐξ ἔθυς τ̃ ἁγίας λειτυργίας ἐπιτελυμϑύης, καὶ τ̃ θυρῶν κλεισθεισῶν, καὶ τ̃ ἁγίυ μαθήματ⊗ κτ̃ τὸ σιωύηθες λεχθέντ⊗, τῷ καιρῷ τ̃ διπτύχων μετ̃ πολλῆς ἡσυχίας σιωέδραμον, &c. Hieronymus Dalmata in Hist. MS. Sanctorum Ægypti fol. 172. ἐπανῆλθα ϳ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἔμφρακτον ἀπαγγέλλων τὸ μάθημα. Euchologi. apud Morinum de Sacris Ordinat. pag. 78. μετ̃ ϳ τὸ ῥηθῆναι τὸ ἅγιον μάθημα, κ̀ ἐπαρθῆναι τὸ καταπέτασμα, καὶ εἰπεῖν τὸ Ἄξιον κ̀ δίκαιον, &c. Cod. Reg. 2431. fol. 126. ubi habentur Ὅροι διάφοροι excerpti potissimum ex Clemente Alexandrino & aliis: εἰ δεῖ πρὸ παντὸς ἑτέρυ μαθήματ⊗ ἐνςηθίζειν τῇ τῇ βοηθείᾳ τ̃ Θεῦ προςάσθαι τ̃ εὐσεβείας βυλόμϑυον. Nominis rationem indicat Synodus Trullana Can. 78. ὅτι δεῖ τὺς φωτιζομϑύυς τὴν πίςιν ἐκμανθάνειν, καὶ τῇ πέμπτῃ τ̃ ἑβδομάδ⊗ ἀπαγγέλλειν τῷ Ἐπισκόπῳ καὶ τοῖς Πρεσβυτέροις. Ita etiam appellatur à S. Maximo in c. 3. S. Dionys. de Cœlesti Hierarch. pag. 68. à Socrate lib. 1. Hist. Eccl. c. 8. lib. 3. c. 25. Leontio lib. de Sectis, ubi de Synodis Constantinopol. & Calchedon. in Bibl. Juris Canonici p. 1175. 1240. 1241. &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Symbolum reddere*.

Μάθημα, *Consuetudo*, Σιωήθεια. Μαθημϑύ⊗, *Consuetus*, Σιωήθης.

Μαθησία, pro Μάθησις, apud Zachariam Pap. lib. 1. Dialog. Gregor. M. cap. 1. Extr.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟ΄Σ, *Genethliacus*, *Chaldæus*. Socrates lib. 2. cap. 9. ἐλοιδορεῖτο γδ̀ ὡς μαθηματικὴν ἀσκύμϑυ⊗. Vide Gloss. med. Latin. in *Mathematicus*.

ΜΑΘΗΤΕΙ΄ΟΝ, *Templum Discipulorum Domini seu Apostolorum*. In Cod. MS. Reg. 2216. fol. 101. describuntur quidam characteres ignoti, quibus hæc verba subjiciuntur: αὐτὰ τὰ γράμματα ἔγραψησαν εἰς τὸ ὄρ⊗ τ̃ ἐλαιῶν εἰς τὸ μαθητεῖον ἐν πέτρᾳ ὑπὸ τ̃ ἀχράντων δακτύλων τ̃ Δεσπότυ Χριςῦ, ὅπυ εἶπε τοῖς μαθητ̃ αὐτῦ, Γρηγορεῖτε κ̀ προσεύχεσθε.

ΜΑΘΗΤΕΥ΄ΕΙΝ, *Docere*. Nicetas Stethatus in Præfat. ταῦτα καὶ ἡμεῖς ὡς αὐτῷ μαθητευθέντες, &c. Cedrenus in Constante Heraclij nepote: τὴν Μανάλιω, ἣν ἐμαθήτευσε Γενέσι⊗. Laudatur Symeonis Hegumeni S. Mamantis, Homilia, διὰ τίς ὄξιν ἡ τ̃ ἀληθινῶν διδασκάλων διάθεσις κ̀ ἀγάπη πρὸς τὺς μαθητευομϑύυς αὐτοῖς. Georgius Contares lib. 5. Hist. Athenar. ἀμὴ τῦτο δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ μαθητευθῇ ἀπὸ ἀνθρωπίνην ἀποςολὴν, &c. Vide Matth. cap. 2.

ΜΑΘΙΑ΄Ν, *Evellere*, *Extirpare*, *Amputare*. Glossæ Græcobarb. Μαθιᾶ, Ἀνασπᾶ, Ξηλεζόννει.

ΜΑΪΜΑ΄Χ, à Chaldæis *Vitem albam*, quam alij Bryoniam vocant, vel Ὄφεως ςαφυλὴν, vel χελιδῶνα, ψιχιζώςην & χονδρὸν, apud Arabes verò Ἀλποχὴν, appellari scribitur in lib. MS. Coeranidis lib. 2.

ΜΑΪΜΟΥ΄, *Simia*, *Simius*, μιμὼ, πίθηκ⊗. Matthæus Silvaticus: *Maiomo*, *Matimo*, *Græcè id est simia*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. εἰς μίαν μάζωξιν τ̃ ἀλόγων ζώων, ἐχόρεψεν ἡ μαϊμῦ. Ubi Gr. Cod. ἐν σιωόδῳ ποτὲ τ̃ ἀλόγων ζώων ὠρχήσατο πίθηκ⊗.

Μαμυκώδης, *Simiam referens*, pro μαϊμώδης. Nicetas in Alexio Angelo lib. 3. ἐθεάτο γῦν τὰ σκλωικὰ ταῦτα καὶ μαμυκώδη ὁ βασιλεὺς πρόσωπα, κ̀ ἡ βασιλὶς, καὶ ὅσον αὐτοῖς τ̃ γλώς ἐπίσημον.

Λυσαμαμύδιν. Glossæ Jatricæ MS. ex Cod. Reg. 1673. ἀσφαλτίον, τρίφυλλον, ἡ λυσαμαμύδιν, *Asphaltion*, Trifolij species, de quo Ruellius & alij, sic fortè dictum Græcis recentioribus, quòd istius herbæ esus λύσσαν seu rabiem conferat Simiis. Glossæ aliæ ex Cod. 190. Καιθαρὶς, τὰ λυσομύμιδα.

ΜΑΙΝΟΜΕ΄ΝΑ, Μαινομϑύιον. Alexander Trallianus lib. 2. cap. 8. ἀρίςυ ϳ ὄξιν ἐν τῷ καὶ ἡ ἐγκαύηρα λεγομϑύη, καὶ ἡ κτ̃ τὰ Ἀλεξανδρέων βυρίδια, κ̀ μαινομϑύα, καὶ μεμβρίδιά ὄξιν. Leontius in Vita S. Joannis Eleemosynarij ait siccatos pisces μαινομϑύας appellare Alexandrinos, quos quidem eosdem esse quos *Manas* vocat Plinius, putant.

ΜΑΙ΄ΟΝ. Vide Λαδοκύμινον.

ΜΑΙΟΥ΄ΛΙΟΝ. Vide in Μαρέλιον.

ΜΑΙΟΥΜΑ΄Σ, *Festum à Paganis in Urbe Majuma, in Syria, celebrari solitum*. Suidas: Μαϊυμᾶς, Πανήγυρις ἐγίνετο ἐν τῇ Ῥώμῃ κτ̃ τ̃ Μαΐον μλῶα τὴν παράλιον καταλαβόντες πόλιν τὴν λεγομένην Ὀςίαν, οἱ τὰ πρῶτα τ̃ πόλεως τελῦντες, ἡδυπαθεῖν ὑπείχοντο ἐν τοῖς θαλαττίοις ὕδασι, ἀλλήλυς ἐμβάλλοντες, ὅθεν καὶ Μαϊυμᾶς ὁ τ̃ τοιαύτης ἑορτ̃ καιρὸς ὠνομάζετο. Glossæ Basilic. Μαϊῦμας, ἑορτὴ ἐτελεῖτο ἐν Ῥώμῃ. Rursum: Μαϊῦμας· τῦτον τ̃ λεγόμϑυον Μαϊῦμαν ἐπετέλεσαν οἱ Ῥωμαῖοι Μαΐυ μλωὸς εἰς τιμὴν τ̃ Μαΐας. Julianus in Misopog. ὑμϑ̃ δ' ἕκας⊗ εἰς τὰ δεῖπνα κ̀ τὰς ἑορτὰς τ̃ Μαϊυμᾶ χρήματα ἀπολέσαντες, ὑπὲρ δ' ὑμϑ̃ αὐτ̃, κ̀ τ̃ σωτηρίας τ̃ πόλεως ὐδεὶς θύει, ὅτε ἰδίᾳ τ̃ πολιτ̃, ὅτε ἡ πόλις κοινῇ. Theophanes an. 3. Leonis Chazari: ὁ ϳ βασιλεὺς ποιήσας Μαϊυμᾶν ἐν Σοφιαναῖς, ἐκάθισεν ἐπὶ σένζυ, μετ̃ τ̃ ὑῦ αὐτῦ, κ̀ ὅτως ἐθριάμβευσαν οἱ ςρατηγοὶ τὰ ἐπινίκια. Auctor Incertus post eundem Theophanem pag. 429. ἐξῆλθεν ἕως τ̃ Ἀκιδύντυ ποιῦντες Μαϊυμάδας, καὶ διδόντες χαρίσματα τὺς ἄρχοντας τ̃ ςρατῦ. Vide Scaligeriana pag. 213. & Gloss. med. Lat. in *Majuma*.

ΜΑΙ΄ΡΑ, τὸ θηρίον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΑΙ΄ΣΤΡΟΣ, Μαΐςωρ, Μαϊςρομέλης. Vide in Μάγιςρ⊗.

ΜΑΙΩ΄ΡΑΙ, *Majores*, Πρεσβύτ), apud Suidam.

ΜΑΚΑΙΡΙ΄ΣΑ, *Xiphion*, *Gladiolus*, *Iris silvestris*. Liber MS. Coeranidis l. 1. ξίφ⊗, βοτάνη ὄξιν ἐν πίατῃ γῇ φύλλα ἔχυσα ὅμοια σίτε, ἡ ἐπιμηκεςέρα. φύε) δὴ ἐν τ̃ ἀρύραις σιω τῷ σίτῳ, ἣν τινες μακαιρίσαν καλῦσιν, ἔνιοι ϳ φάσγανον. Ruellius lib. 3. cap. 87. *Xiphion rura Spatham, interdum segetalem gladium appellant.*

ΜΑΚΑ΄ΡΙ,

ΜΑΚΑΡΙ, *Utinam.* Suidas: ὄφελος, καὶ ὄφελον, εἴθε, μακάρει, εὐκτικῶς· τὸ δὲ μακάρει τῶν ἀπαιδεύτων εὐκτικὸν ἐπίρρημα, ἀντὶ τοῦ εἴθε, καὶ αἴθε. Glossæ Græcobarb. αἴθ' ὄφελες, εἴθ' ὄφελες, ἄμποθες, νὰ χρόστες, μακάρει.

ΜΑΚΑΡΙΟΝ, pro μαχαίριον. Synaxarium Maximi Cythær. 23. Janv. καλακόπτεται μὲ μακάρια, δέρνεται μὲ στύλους σιδερένιους εἰς τὸ στόμα, &c.

ΜΑΚΑΡΙΣΜΟΙ, dicuntur *Beatitudines*, quas in Evangelio Christus prædicavit, de quarum numero varia est sententia, cùm alij octo, novem alij numerent. In Apophthegmat. Patrum in Epiphanio Cypri Episcopo num. 13. idem Epiphanius quærit, διά τι δέκα μέν εἰσιν αἱ νομικαὶ ἐντολαὶ, ἐννέα δὲ οἱ μακαρισμοί; in quem locum consulendus Eruditus Cotelerius. Antonius Melissa Monachus, lib. 2. cap. 3. ὁ προεστῶτα μὴ ἐπαιρέτω τὸ ἀξίωμα, ἵνα μὴ ἐκπέσῃ τοῦ μακαρισμοῦ τῆς ταπεινοφροσύνης. Hinc virtutes, quæ in ejusmodi *Beatitudinibus* continentur, Μακαρισμοὺς vocat Anonymus in Vita S. Pachomij num. 12. ἀναχωρῶν γὰρ πρὸ τοῦ γενέσθαι τὸ κοινόβιον, ἦν σχολάζων λίαν σὺν τοῖς ἄλλοις μακαρισμοῖς καθαρὸς τῇ καρδίᾳ εὑρεθῆναι. Extat Theophanis Ceramei Homilia 51. εἰς Μακαρισμούς. Explicantur etiam in Catechismo Russorum seu Græcorum Panagiotæ pag. 166. & seqq. ut Patres prætercam.

His verò μακαρισμοῖς, cùm aliæ subinde preces interserantur, dum in Ecclesia canuntur, ut ex Euchologio liquet pag. 553. & 565. variè ij indicantur in Libris Ecclesiasticis Græcorum. Quippe secundùm festivitates, vel ceremonias Ecclesiasticas, eæ preces mutantur; & ex iis dicuntur μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας, in Euchologio Veneto. Triodium in Dominica τῆς ἀποκρέω, εἰς τὴν λειτουργίαν τυπικὰ, καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου. Alibi: οἱ μακαρισμοὶ τῆς ὀκτωήχου. 2. Fer. 1. Hebdom. Jejun. καὶ ψάλλομεν μακαρισμοὺς μετὰ μέλους, καὶ μεγαλοφώνων ἀργῶς, εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον. Deinde subduntur ejusmodi μακαρισμοὶ, quibus singulis respondet chorus, μνήσθητι ἡμῶν κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν βασιλείᾳ σου. Cæterùm prostant Μακαρισμοὶ S. Ephrem, in Cod. Colberteo 818. 625.

ΜΑΚΑΡΙΟΤΗΣ, *Beatitudo.* Titulus compellatorius Patriarchæ Constantinopol. in Nov. 7. Justiniani sub finem, & alibi, & in Concilio Constantinopol. sub Mena Act. 1. 2. &c. Μακαριώτης πατρικὴ, in sacra Constantini Pogonati ad Agathonem Pap. præfixa Concilio Trullano. Vide Gloss. med. Lat. in *Beatitudo.*

ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΣ, *Beatissimus*, titulus hodie unicè datus Alexandrino Patriarchæ, ut observat Franc. Richardus in Scuto fidei part. 2. paginâ 115.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΣΙΟΝ, *Apium Macedonicum*, Græcis Σμυρνίον, & Μακεδονικὸν σέλινον. Hesychius: Ἄβαρυ, Ὀρίγανον, Μακεδονίσια. Suidas: Σέρρεις, εἶδος λαχάνων, τὰ παρ' ἡμῖν σειρικὰ λεγόμενα, αἱ πικρίδες παρ' ἄλλοις, ἢ μᾶλλον τ' ἀληθέστερον εἰπεῖν μακεδονίσια. Occurrit apud Achmetem Onirocrit. cap. 206. & Myrepsum de Antidot. cap. 27. Vide Salmasium ad Solinum pag. 1369. & de Lingua Hellenist. paginâ 317.

ΜΑΚΕΛΛΟΣ, *Macellum*, in Glossis Græco-Lat. S. Paulus 1. ad Corinth cap. 10. v. 25. πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ πωλούμενον ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες, διὰ τὴν συνείδησιν. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 22. ὅταν κύων ἐν μακέλλῳ ἐθίσει κωλέας περιτυχεῖν. Palladius in Vita S. Joannis Chrysostomi pag. 180. εἰ δὲ καθάπερ ἐν μακέλλῳ καὶ ἐκκλησίᾳ, καὶ οἱ ἔπαινοι γίνονται τῶν κατορθούντων, καὶ οἱ ψόγοι τῶν ἀμελούντων, &c. Asterius Homil. in Psalm. 7. καὶ ὡς ἔριφος ἐν μακέλλῳ ὁ λέων ἐκρέματο. Socrates lib. 1. cap. 38. ὄπισθεν τῆς ἀγορᾶς Κωνσταντίνου, καὶ τῆς ἐν τῇ στοᾷ μακέλλου. Xiphilinus in Nerone: τὴν ἀγορὰν τῶν ὄψων, τὸ Μάκελλον ὀνομασμένον. Constantinus Manasses pag. 155. Edit. Meursij:

Φύρδην κατεμελίζοντο καθάπερ ἐν μακέλλῳ,

Μακέλλη. Joan. Tzetzes Chil. 13. v. 281.

Ὀστέα, καί τι ἕτερον ὡς αἵματα μακέλλης.

Μακελλεῖον, *Laniatorium* in Glossis Græco-Lat. *Macellum*, κρεωπώλιον, Μακελειὸ, Portio. Corona pretiosa: Μακελίω, *Macellum*, Κρεοπώλιον. Palladius in Hist. Lausiaca, in Mose Æthiope: ἐὰν δέ τις κλείσῃ τὸ μακελλεῖον, καὶ μηδεὶς αὐτῷ μηδὲν ἐπιδῷ, &c. Emmanuël Georgillas MS.

Αὐτὸ πορνῶ συκόνεται, τὰ μακέλια γυρεύγει.

Λεωμακέλλιον, *Publicum macellum*, ita dictum Constantinopoli. Vide quæ annotamus in nostra Constantinopoli Christiana lib. 1. sect. 24. n. 14.

Μακελλάριος, *Laniator*, *Lanius*, in Glossis Græco-Lat. Suidas in Etymologico, & Glossæ Basilic. μακελλάριος, ὁ σφάζων τὰ ζῶα. Theodorus Paphensis Episcopus in Vita MS. S. Spiridonis: ἐλθόντος οὖν τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ μακελλαρίου εἰς τὴν μάνδραν, &c. Nicetas in Andronico lib. 2. num. 2. καὶ Ἀνδρόνικον σκώμμασιν ἔπλυνον, μακελλάρειον ἀποκαλοῦντες, καὶ κύνα φιλαίματον. Martyrium S. Acepsimæ & Soc. MS. παρεγένετο εἰς τὴν κώμην αὐτοῦ τὴν λεγομένην Μακελλαρίαν, καλῶς γὰρ καὶ ἐκλήθη Μακελλαρία· οἱ γὰρ ἄρχοντες αὐτῆς χείρους ὑπῆρχον τῶν μακελλαρίων. Achmes in Introduct. in Astrolog. ἐν τῇ ἀνατολῇ δηλοῖ κακοσύνην τῶν Τούρκων, στρατιωτῶν, μακελλαρίων. Eleutherius Zebelenus de Significat. Eclips. μακελλαρίοις, κυνηγοῖς, αἱματεκχύταις, καὶ μαγείροις. Μακελλάρις, apud Damascenum Studitam Homil. 25.

Μακελλάρης, *Macellarius*, κρεωπώλης, in Corona pretiosa: Μακελάρης, apud Portium. Astrampsychus in Cœlo Pythagorico MS. pag. 55. δηλοῖ δὲ εἶναι τὸν ἄνθρωπον μακελλάρην καὶ μάγειρον. Ptochoprodromus in Versibus Politicis de sua Paupertate:

Τῶν μακελάρη τὴν γυναῖκα ἠρξάμην κολακεύειν.

Μακέλλης, eodem significatu, in Gloss. Basilic. Μακέλλης, Ῥωμαϊστί ἐστιν ὁ σφαγεύς. Hinc cognomen *Macela* inditum Leoni M. Imp. ob cæsum Asparem Patricium. Georgius Hamartolus in Chron. MS. in eodem Leone: ὁ βασιλεὺς Λέων βλέπων μὴ ὀρθὴν πίστιν πρὸς αὐτὸν ἔχοντας ἀνεῖλεν αὐτούς· καὶ τότε ἐκλήθη Μάκελ, ὅ ἐστι Ῥωμαϊστὶν ὁ σφαγεύς. Manuël Malaxus in Chron. MS. pag. 460. de eodem Imp. Μακέλης γὰρ λέγεται φραγγικὰ ὁ σφαγεύς. Vide Chronicon Joëlis. Ἀπομακέλλης, in Orneosophio pag. 234. dicitur *Accipiter edax.*

Μακελλίτης, *Corpodicina*, in Glossis Lat. Gr.

Μακελλίκη μάχαιρα, in Vita MS. S. Andreæ in Crisi.

Ὁλομάκελλος, *Sanguinolentus.* Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 268. καὶ εἴλθαμεν πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐπήραμεν τὸ σπάθιν του, καὶ ἐβράμεν ὁλομάκελλον. Ubi versio Veneta cap. 247. *Et preso la sua spada, la trovassimo sanguinata.*

Φιλομάκελλος κύων, apud Joannem Climacum.

ΜΑΚΗΘΟ, Ægyptiis, *Mentha*, apud Interpolat. Dioscor. c. 446.

ΜΑΚΚΑΤ, τὸ Ἑρμοδάκτυλον, in Lexico Reg. 1843.

ΜΑΚΡΑ, ita appellatam τὴν ἁγίαν σορὸν S. Euphemiæ Calchedone scribit Evagrius lib. 2. Hist. cap. 3. Μακρὰν ἔνιοι καλοῦσιν. Ubi Eruditus Valesius Ἅρπαν legendum putat. Sed videtur Ecclesia ista sic appellata à structuræ forma & figura, fortè quòd longior esset, nec ferè quadrata, ut cæteræ apud Græcos ædes sacræ:

ΜΑΚΡΙΟΣ, Μακρινὸς, pro Μακρός. Glossæ Græcobarb. μέρος τῆς μακρᾶς νεὼς, κάποιον μερτικὸν τοῦ μακροῦ,

κρου, ἢ μακεὺς, ἢ μεγάλου καραβίου. Georgius Contares lib.5. Hist. Athenar. ὅμως ἔσωνλας νὰ ἦτον τὸ τοῦ τόπου διάστημα τόσον μακρινὸν, &c.

ΜΑΚΡΟΓΟΥΡΓΟΥΡΟΣ. Vide in Γούργουρος.

ΜΑΚΡΟΚΟΥΡΟΥΝΑΙ, *Longæ atque ingentes Coronæ.* Rhuzanus in Paraphrasi Vaticin. Constantinopol. ἔρχονται μακροκουρούναις, καὶ νὰ εἴδεις, καὶ νὰ θαυμάσεις. Sed videtur legendum μακρογουρούναι, *Majores porci*. Vide in γουροῦνι.

ΜΑΚΡΟΔΑΠΕΣ, *Longinquitas.* Codex Canon. Eccl. Afric. cap.17. ὡς ἑκάστην ἐπαρχίαν διὰ τὸ μακροδαπὲς Πρωτεύοντα ἔχειν ἴδιον.

ΜΑΚΡΟΔΙΑ, *Longum iter*, μακρὰ ὁδός. Nomocanon Cotelerianus num. 302. εἴ τις ἀποφύγῃ τὸν συντεκνον αὐτοῦ, χωρὶς μακροδίας, ἢ ἄλλο τι τὸ κωλύον, καὶ ποίει ἕτερον, ἐπιτιμάσθω χρόνους γ.

ΜΑΚΡΟΚΕΝΣΟΝ, *Longior secessus*, quasi μακρὸν πρόκενσον, cùm scilicet Imperator in remotiora palatia cum toto comitatu proficiscebatur, ut in iis moram ageret. Constantinus de Adm. Imp.cap. 51. καὶ γὰρ εἰς μακρόκενσα ἀπῄει ὁ μακάριος οὗτος βασιλεὺς, ὅτε εἰς Νικομήδειαν, εἰς τὸν Ὄλυμπον, εἰς τὰ Πύθια, Aliis verbis paulo infrà, μακρότερον πρόκενσον, cui opponit τὸ πλησίον πρόκενσον. Vide πρόκενσον, & Μετάστασις.

ΜΑΚΡΟΜΗΤΗ, Avis quam *Corliz* Galli vocant, à longo rostro: Vide Bellon. lib.1. Observ. cap.11. & infrà in Μήτη.

ΜΑΚΡΟΝΟΣΙΑ, *Morbus diuturnior*, apud Anonymum Interpretem Rhamplij MS.

ΜΑΚΡΟΜΥΤΖΟΣ. Vide in Μήτη.

ΜΑΚΡΟΠΙΠΕΡΟΝ, *Longum Piper.* Agapius in Geoponico cap.170. ἔπαρε δύο ἀσπρῶν μακροπίπερον, &c. Ubi opponitur στρογγυλὸ πιπέρι. Vide Λογγοπίπερον.

ΜΑΚΡΟΠΟΔΑΡΟΣ, *Campernis*, Ῥαιβὸς, Ῥαιβοσκελής.

ΜΑΚΡΟΠΟΥΣ, *Vermiculi* species. Vide in Ἐπίμαλος.

ΜΑΚΡΟΤΕΡΟΝ, Prophetis, *Psyllium*, apud Interpolat. Dioscor. cap.652.

ΜΑΚΡΥΣ, *Longus*, μακρός. Μακρὰ, *Longè*, *Procul*, μακράν. Excerpta Jatrica MS. in Codic. Reg. 1843. ἀπὸ τὸ ῥέφανον λεγόμενον κομάτια λεπτὰ ἔστι πλενὰ, καὶ μάκρεα. Anonymus Interpres MS. Rhamplij: δηλοῖ δὲ καὶ πάντας τοὺς ἱεροπρεπεῖς καὶ μακρυγενείους, ὡραίους, καὶ εὐηλίκους. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. αἱ γυναῖκες ἔχουν μάκρυα μαλλιὰ, καὶ λίγον μυελόν. Μακροϊωάννης, nescio quis apud Scylitz. p.653. quomodo *longum* pro majoris staturæ dixere nostri. Vide Gloss. med. Latin.

Μακρουλὸς, Μακρουτζικὸς, *Longiusculus*, Ὑπομήκης.

Μακρύλαμνος, *Qui habet longas alas.* Orneosophium pag. 245. Ζαγάνος ὀφείλει εἶναι μακρύλαμνος. Mox: ὁ Περίτης ὀφείλει εἶναι κοντοπόδης, μακροδάκτυλος, μακρύλαμνος, Iterum: τὰ ἱεράκια ὀφείλουσιν εἶναι μακρύλαμνα. Sic porrò hanc vocem hîc interpretari licet: *alas* enim avium venaticarum ἐλάτας vocat idem Orneosophium: λάμνειν verò est *remigare*: Ita λάμνα idem erit quod ἐλάτης. Sic conjiciebam in vocabulo incertæ notionis: alius fortè meliùs divinabit.

ΜΑΚΡΩΝ, sic dicta Ædis Patriarchalis Constantinopoli Porticus oblongior, à structuræ forma, de qua nos pluribus in Constantinopoli Christiana lib.2. sect.8. n.3.

ΜΑΚΩΝ, pro μήκων, *Papaver*. Eustathius: μάκων εἰσέτι νῦν παρ᾽ ἐνίοις λέγεται, βαρβάροις μὲν, ἐοικόσι δὲ ἀπήχημα φυλάττειν γλώσσης Ἑλληνίδος παλαιᾶς.

ΜΑΛΑΓΜΑΤΑ, in Glossis Chymicis MSS. εἰσὶ πάντα τὰ ξανθὰ καὶ τελειούμενα.

ΜΑΛΑΖΕΙΝ, *Tractare*, *Contrectare*, διαχειρίζειν, ψηλαφᾶν.

ΜΑΛΑΘΡΟΝ, pro Μάραθρον, *Fœniculum*, habet Myrepsus de Antidotis cap.411. ut & Agapius in Geoponico cap.97.

ΜΑΛΑΚΙΑ, *Mollities*, Πρῶτον τῶν ἑπτὰ σαρκικῶν ἁμαρτημάτων, in Pœnitentiali MS. Alter Canon Pœnitentialis MS. Joannis Chrysostomi nomen præferens: ὁ πεσὼν εἰς μαλακίαν, μὴ κοινωνείτω ἕως ἡμερῶν ν΄. ξηροφαγῶν, &c. Rursum: ἐὰν γυνὴ εἰς μαλακίαν ἑαυτὴν ἐκδώσασα ταῖς ἰδίαις χερσὶ, ἔσω ἀκοινώνητος ἔτη ϛ΄. &c. Joannes Jejunator Patr. Constantinopol. in Pœnitentiali: ὁ δὲ μαλακίαν διαπραξάμενος, μ΄ ἡμέρας ἐπιτιμᾶται, ξηροφαγίᾳ διαιτώμενος, καὶ μετανοίας ἑκάστης ποιῶν ρ. ἀλλὰ καὶ γυνὴ ἡ εἰς ἀσπασμὸν ἀνδρὸς μόνον ἐλθοῦσα, τὸ τῆς μαλακίας ἐπιτίμιον δέχεται. Idem pag.79. ὡσαύτως καὶ περὶ μαλακίας, ἧς δύο εἰσὶν διαφοραί· μία μὲν ἡ διὰ οἰκείας χειρὸς ἐνεργουμένη· ἑτέρα δὲ δι᾽ ἀλλοτρίας. Joannes Monachus de Confessione auriculari MS. ἡ γὰρ μαλακία δύο ἔχει τὰς διαφορὰς, ἢ διὰ τῆς ἰδίας χειρὸς, ἢ δι᾽ ἑτέρας γινομένη χειρὸς, ὡς ἀρτίως οἱ ἄρχοντες τέως ἐλεεινῶς ποιοῦσιν, σὺν αὐτοῖς καὶ ἑτέρους ἀπολλῶντες, τῶν ἐξ αὐτῶν μανθανόντων τὸ τοιοῦτον μῖσος. Μαλακίαν δουλεύειν, *Mollitiem pati*, in alio Pœnitentiali Anonymi, apud Morinum pag.119. Theophanes in Valentiniano an. 11. ὀνειδιζόμενος δὲ μαλακίαν ὑπὸ Οὐάλεντος, ἀπεκρίνατο, &c. Idem in Leone Isauro an.24. μαλακίαις τε μιαρὸν καὶ δαιμόνων ἐπικλήσεσι χαίρων. Nicetas in Murtzuphlo num.1. ἅτε γὰρ ἐντραφέντες οὗτοι βλακείᾳ, καὶ μαλακίᾳ συνανδρωθέντες, &c. Vide Μαυλησία, Matth. Blastarem Lit. K. cap.27. & Hieron. Mercurial. lib. 3. Var. Lect. cap.15. Joannis Monachi Canonarium ἔστιν οὖν σαρκικὰ ἁμαρτήματα ἑπτὰ, — ἅτινά εἰσι μαλακία, πορνεία, μοιχεία, ἀρσενοκοιτία, &c. Ubi plura de hoc peccato.

Μαλακίζειν, *Mollitiem exercere*. Idem Pœnitentialis Chrysostomi: γυνὴ δὲ ἡ μεθ᾽ ἑτέρας γυναικὸς, μαλακισθεῖσα, &c.

ΜΑΛΑΚΙΟΝ, Hesychio, γυναικεῖον κοσμάριον, *Ornamentum muliebre* exponitur.

Est etiam *Sporta*, *Fiscella ex mollioribus palmarum foliis contexta.* Joannes Moschus Limon. c.73. ἐκαθέζετο εἰς τὸ μοναστήριον αὐτοῦ — μόνος φορῶν σακκομάχιον, καὶ πλέκων μαλάκια. Adde c.42.179. ex Edit. Coteleriana. Palladius in Hist. Lausiaca cap.39. ἄλλος πλέκων σπυρίδας τὰς μεγάλας, ἄλλος τὰ λεγόμενα μαλάκια, τὰ σπυριδάλια τὰ μικρά. Leg. σπυριδωτά. Apophthegmata Patrum in Megethio num.1. οὐδὲ γὰρ εἶχε τὸν αἰῶνος τούτου ὕλην, ἢ μὴ ῥαφίδα μίαν ὅπου τὰ θαλλία ἔσχιζεν· εἰργάζετο γὰρ καθ᾽ ἡμέραν τρία μαλάκια, τὸ τῆς τροφῆς αὐτοῦ. In Pio num.3. καὶ λαβὼν εἰς μαλάκιν μικρὸν τῆς ψάμμου, ἐβάστασεν ἔμπροσθεν. In Paulo magno: καὶ εἰς ἓν μαλάκιον, αὐτὸ πλέκων καὶ ἀναλύων. Geronticon apud Niconem in Pandecte MS. lib.1. serm.45. ἄλλοι πλέκονται τὰ λεγόμενα μαλάκια τὰ σπυριδωτά. Anastasius Monachus de Patribus Sinaitis MS. εὗρόν τινα γηραλέον πάνυ καθήμενον, καὶ κρατοῦντα μικρὸν μαλάκιον, &c. Vita S. Nili Junioris pag.57. καὶ μαθὼν παρ᾽ αὐτοῦ πλέκειν τὴν σειρὰν, ἐποίησεν ἓν μαλάκιον, καὶ ἤνεγκεν εἰς τὸ σπήλαιον. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap.44. ἐνενήκοντα μαλάκια πεπληρωμένα καθ᾽ ἕκαστον μῆνα παρεῖχε. Anonymus in Narratione de quodam Apparitore Prætoris Ægypti, apud Combefisium to.2. Auctar. Bibl. Patr. ἐθεώρουν τοὺς ὁδηγοῦντας με ὡς ἐν μαλακίῳ καὶ βαλαντίῳ τινὶ ὅλα τὰ ἔργα μου, εἴ τι ἀγαθὸν ἔπραξα. Apud Galenum lib.3. de Facultate alimentorum ubi de Ostreis, μαλάκια καλεῖται, τὰ μήτε λεπίδας ἔχοντα μήτε τραχὺ, μήτε ὀστρακῶδες τὸ δέρμα, &c. Anonymi Physiologia MS. de Piscibus & Avibus ex Cod. Reg. ἥτε φθεὶρ ἰχθύδιόν ἐστι λεῖον τὴν ἐπιφάνειαν τῆς σαρκὸς,

σαρκὸς, ὅθεν καὶ μαλάκιον ὀνομάζεται, γυμνὸν ὂν καὶ πάντη ἀσκεπὲς ὄν, &c.

ΜΑΛΑΚΟΚΙΣΣΟΣ, ἡ περιπλοκάδα, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΑΛΑΚΤΙΑΝΙΣΚΕΙΝ, Μαλακιάνειν, *Mollire.* Glossæ Græcobarb. Μαλάσσουσι, Μαλακιανίσκουσι. Alibi: Αράξαι, Σιωτζίψαι, νὰ καζατζακίζει, νὰ μαλακτιάνει.

Μαλακτοκοπία, *Mollities.* Glossæ Græcobarb. Ἁβρότητι, εἰς τὴν τρυφερότητα, εἰς τὴν ἁπαλότητα, εἰς τὴν μαλακτζοκοπίαν.

ΜΑΛΑΜΑ, *Aurum*, Χρυσός. Historia Apollonij Tyrij:

Καινὰ μνημεῖα κάμνουσι, ὄμορφα στολισμένα,
Μὲ χράδια καὶ μὲ μάλαμα ἕτοιμε χυσωμένα.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Πανμεζίγηξαν μάλαμα, οὐ μὴ τὸ ξαγοράσουν.

Historia MS. Bertrandi Romani:

Μάλαμα νάνε καθαρὸν ὅλα στειστὰ τὰ πάντα.

Vide Fr. Richardum in Scuto fidei part. 2. pag. 101.

Μαλαματένιος, *Aureus*, *Auratus*, χρυσοῦς, χρύσειος. Μαλαματώνειν, *Inaurare*, χρυσοῦν, καλαχρυσοῦν. Μαλαματωτὴς, *Aurifex*, χρυσουργός. Chron. MS. Manuëlis Malaxæ pag. 791. ἐπῆραν δὲ καὶ τὰ δύο θυμιάλα τὰ μαλαματένια τῆς ἁγίας Σοφίας.

ΜΑΛΕΑ, *Infortunium*, *Miseria*, à Maleæ fortè trajectu periculoso, ut pote ventorum contrariis procellis infesto: unde proverbium apud Græcos inferiores, quod ab Eustathio Od. γ. & à Niceta refertur in Manuële lib. 2. num. 1. Μαλέαν δ' ἐπικάμψας, ἐπιλάθου τῶν οἴκαδε. Vide Procopium lib. 1. de Bello Vandal. cap. 13. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Γιαγάπη ἔναι ἀφορμὴ ἐτούτης τῆς μαλαίας.

Rursum:

Τοῦ Ἄρημας τῆς κάλισου, κεῖς τοῦτην τὴν μαλέαν,
Ἡ καρδία μου λέγει το, ἐγὼ θελονικήσει

Lib. 8.

Ἀνὰ μέσα τους ἄρχησαν μαλέα φοβερωτάτη.

Eodem lib.

Ποῦ τὰ σπαθία χωρίζουσι τετίαν φρικτὴν μαλέαν.

Vide Ξυλοφάγος, in ξύλον.

ΜΑΛΕΝΔΙΤΟΣ, *Maledictus.* Anonymus MS. Interpres Rhamplij: ἡ θλίψις σημαίνει Ἰουδαίους, ψυχάρια, μαύρους, καὶ λοιποὺς αἱρετικοὺς, καὶ κάποιους ἀνθρώπους, καὶ μαλενδίτους, καὶ διαῤῥηγμένους, καὶ σινιφούς.

ΜΑΛΗ, *Lana*, ἔριον, in Corona pretiosa. Item *Lanugo.*

Μαλίον, eâdem notione. Epimerismi Herodiani MS. εἰρίον, τὸ μαλίον. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Ἐῤῥίζω, τὸ φιλονεικῶ, ἔῤῥιον, τὸ μαλίον.

Orneosophium cap. 37. pag. 208. ὑγρόπισσαν μετὰ μαλίου εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ ἔμβαλε. Mox: καὶ λωνίκα τὸ ὑγρόπισσιν μετὰ τῆς μαλίου ἐκτρίψη, μετὰ μέλιτος τοῦ ἐρανίσκου τρίψον. Ita c. 42. κοβαρίσκια ποιήσας ἀπὸ μαλίου ἀποπλύτου. Et c. 45. μάλιν ἄπλυτον dixit. Gloss. Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. ἔεια, τὰ μαλία τῶν προβάτων. Joannes Archiater MS. cap. 128. καὶ χλίανε, βρέχαι μαλία προβάτου ἀπὸ τοῦτο πυ, &c. cap. 136. μαλία πρόβεια.

Μαλιάζειν, *Barbescere.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Τὰ γένια του ἐμάκρυναν, τὰ μάγουλα μαλιάσαν.

Μαλλὸς, idem quod μαλή. Cyrillus Scythopolitanus, seu Metaphrastes in S. Euthymio num. 139. ἐώκει δέ μοι καὶ κυκλιόν τι μέλαν, καὶ μαλλοῦ πλῆρες ἐπικεῖσθαί μου κεφαλῇ. Infrà: ἐκόμα μὲν γὰρ τὰ ἔνδον ἀκάνθαις ἀντὶ μαλῶν. al. μαλλῶν.

Μαλλίον. Idem Cyrillus num. 96. εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν στρέψας τὸ καμάσιον αὐτοῦ, καὶ ἔξω φορέσας τὰ τούτου μαλλία.

Μάλλωτος, *Lanatus*, *Villosus.* Glossæ Græcobarb. οἱ δὲ λινὸν χιτῶνα, οἱ δὲ μαλλωτόν· καὶ μερτικὸν λέγουσι τὸ λινὸν ἱμάτιον, ἤγουν ἀποκάμισον, καὶ μερτικὸν ῥοῦχον μάλλωτον.

Τὰ Κακόμαλα, *Lanugo*, ἴουλος.

Μαλίον, *Mallo*, *Capillus.* Corona pretiosa: μαλία, *Capilli*, τρίχες. Μαλὶ, apud Portium. Hesychius: Μαλίον, μᾶλλον. Leg. μαλλόν. Nicetas de Rebus Gest. post excidium Urbis num. 5. ἕτεροι δὲ τὰς ὑβρισθείσας ὑπ' αὐτῶν γυναῖκας εἰς τὰ ἄλογα ἀναβιβάζοντες, καὶ ῥοῦχα μακρὰ ἐνδύοντες, καὶ τὰ μαλία αὐτῶν εἰς ἕνα πλόκαμον πλέκοντες, ὄπισθεν διήρχοντο. Ubi Codex alius, καὶ τὰς τρίχας συνεσραμμένας. Ammianus in Anthol. lib. 2. cap. 52. Epigr. 5.

Καὶ στόλιον, μάλιον, πωγώνιον, ὦμιον ἔξω,
Ἐκ τούτων ἡ νῦν εὐδοκιμεῖ σοφία.

Rhuzanus in Paraphr. Vaticin. Constantinopol. ὕστερον ἂν τῆς ἰδεῖτε πῶς εὐγάνει τὰ μαλία του. Proverbia seu Dicta vulgaria MSS. ὁ λύκος τὸ μάλι ἀλλάσσει, τὴν δὲ γνώμην οὐκ ἀλλάσσει. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ τὰ μάλια χρυσάφωτα ἴσα τῆς ἡλικίας των.

Historia Apollonij Tyrij:

Κ' ἔχεις τὸ βράχος συντροφία τῆς θαλάσσαν κονλά σου,
Προσκέφαλον νὰ κήτεσε ἀπάνω στὰ μαλία σου.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Να τῆς κρίψουν οὐ διώονται τὰ γένεια καὶ μαλία.

Μαλίτζιον, eâdem notione. Prochoprodromus in Hegumenum, ex Cod. MS.

Καὶ τὰ μαλίτζια μου ἔπεσαν ἀπὸ τὴν ἀλουτζίαν.

Μαλιαρὸς, *Pilosus*, *Villosus*, *Setiger*, τριχώδης, βαθύμαλλος. Synaxar. Maximi Cythær. 30. Janv. ὀλίγον μαλιαρὸς εἰς τὴν σάρκα.

Μαλοπλέκτης, *Textus crinalis.* Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Καὶ ὁ μαλοπλέκτης στὴν κορφὴν ὁ μαργαριταρένιος.

Μαλώτισκον, & Μαλωτάριον, pro μηλώτισκον, & μηλωτάριον, in Vita MS. S. Andreæ Sali cap. 3. Vide in his vocibus.

ΜΑΛΗΤΖΑ, pro μάλλιστα. Anonymus MS. de Observantia dierum, ex Cod. Reg. 1673. καλὴ καὶ ἀγαθὴ εἰς πᾶσα πρᾶγμαν, καὶ εἰς πρᾶσιν, καὶ εἰς πᾶσαν ἐργασίαν τῆς γῆς, μάλητζα τοῖς βουλομένοις ὁδὸν ὁδεύειν. Occurrit rursum infrà: ταύταις τὰς ὥραις παραλημοῦ, μάλητζα ἀπὸ τοῦ Νοέμβριον.

ΜΑΛΙΣ, *Malleus*, morbus jumentorum. Hesychius: Μαλὶς, τὸ περὶ τὰ ὑποζύγια πάθος ὅτε βάτιλη. Apsyrtus Hippiatr. lib. 1. cap. 2. pag. 10. ἐπιδείξω σοι τὸ μέγιστον ἀῤῥώστημα τῶν ἐμπιπτόντων εἰς αὐτοὺς, ἐξ οὗ ῥαδίως ἀναφέρει τὸ κτῆνος· ἔστι δὲ τὸ πάθος, ὃ καλοῦσιν οἱ πολλοὶ Μάλιν. Deinde ejusce morbi quatuor genera recenset: ἔστι δὲ μάλεως εἴδη τέσσαρα, ἡ μὲν γὰρ ἔστιν ὑγρὰ, ἡ δὲ ξηρὰ, ἡ δὲ ἀρθρῖτις, ἡ δὲ ὑποδερμαλίτης. Adde Hieroclem, & Vegetium lib. 1. Mulomed. lib. 1. cap. 2. & Theomnestum. Apud Phæmonem in Cynosophio habetur titulus, εἰς μάλιν κυνός. Deinde, ἐὰν κύων ὑπὸ μάλεως κατέχηται.

ΜΑΛΛΑΠΑΤΡΟΥ. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. μαλλαπάτρου, ἡ ἔστι ὄλλημπα, νομίον τι. Hîc hæreo.

ΜΑΛΛΟΣ. Glossæ Græcobarb. ἄνομος γνώμη, ἡ ἔξω μᾶλλον νόμου. Hîc *Mallum*, seu Judicium publicum, quo modo hanc vocem usurpavit inferior Latinitas, intelligi putat Meursius, quod vix crediderim, nam pridem exolevit istud vocabulum, nec est postremæ ætatis, ut sunt ejusmodi Glossæ: quin potius μᾶλλον, hîc sumitur pro *maximè extra legem.*

ΜΑ'ΛΟΙΟΝ, *Lychnis silvestris*, apud Interpol. Dioscor. c.521.

ΜΑ'ΛΤΗ, *Ceti* species. Phavorinus: Πρῆστις εἶδος κήτους θαλασσίου, ἡ λεγομένη μάλτη.

ΜΑ'ΛΧΟΣ, *Rex*, Syrorum linguâ. Eunapius in Porphyrio: Μάλχος δὲ κατὰ τὴν Σύρων γλῶσσαν ὁ Πορφύριος ἐκαλεῖτο τὰ πρῶτα· τοῦτο δὲ δύναται Βασιλέα λέγειν. Vide infrà in Μελχίται.

ΜΑΛΩ͂Α. Cyrillus Scythopolitanus seu Metaphrastes in Vita S. Euthymij num. 149. καθημένοις γάρ ποτε πρὸς τῇ τοῦ Μοναστηρίου εἰσόδῳ, καί τινα μαλῶαν ἔχουσι διὰ χειρὸς, καὶ καθαίρουσιν, ἔπεισιν οὗτος ῥοίζῳ μεγάλῳ. Hunc locum citat Suidas, nullâ interpretatione additâ. Sarculum aut ligonem intelligi putat Eruditus Interpres.

ΜΑΛΩ'ΝΕΙΝ, *Contendere*, *Certare*, *Dissensiones ciere*, *Reprehendere*, ἐρίζειν, ἀνταίρειν, &c. Manuël Malaxus in Chron. MS. pag. 482. τῷ αὐτῷ τῷ χρόνῳ μηνὶ Ἰουλίῳ ἐσυνάχθη ὁ λαὸς, καὶ ἔγινε ῥέντα τῶν ἀλόγων, καὶ ἐκεῖ ἐμάλωσαν ἀνὰ μέσα τους, καὶ πολλοὶ ἐσφάγησαν καὶ ἀπέθαναν. Fabulæ Æsopi Barbarogr. pag. 20. καὶ εἰς ὀλίγην ὥραν βλέπει τοὺς ἀλέκτορας πῶς ἐμάλωσαν ἀνὰ μέσον τους. Infrà: ὅπου βλέπων καὶ αὐτοὺς πῶς μαλώνουσιν καὶ μάχονται ἀναμεταξύ τους. Adde pag. 59. 60. 61. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Κ' ἡ μάνα τις μαλόνη του ὡς διαναφέρνη ψουνία.

Emmanuël Georgillas MS.

Μαλώνει καὶ δικάζεται, ἀπλώνει εἰς τὸ βρῶμα.

Vide Fr. Richardum in Scuto Fidei part. 2. pag. 9.

Μάλωμα, *Certamen*, *Rixa*, *Iurgium*, ἀγὼν, μάχη, ἔρις. Georgius Contares lib. 3. Hist. Athenarum: παύσατε τὰ μαλώματα, καὶ ὡσὰν ἀδελφοὶ ὅπου εἶσθε, &c.

ΜΑ'ΛΩΤΟ, *Captivus*, pro αἰχμαλωτὸς, in Turco-Græcia Crusij pag. 208. nisi sit *Captus in pugna*, ἐν μαλώματι. Αἰχμαλωτεύειν, apud Zonaram to. 1.

ΜΑ'ΜΑ, Μάμμα, *Mater*. Moëris Atticista MS. Μάμμαν καὶ μάμαν τὴν μητέρα Ἀττικοί· Ἕλληνες τὴν μάμμαν. Vita MS. S. Mamantis: δευτέρου τοίνυν ὁ παῖς ἥπτετο τοῦ χρόνου, καὶ τὴν ἀμμίαν ἁπαλῇ γλώττῃ μάμα προσαγορεύει· τοῦτο δὲ τῇ Ῥωμαίων διαλέκτῳ τὴν μητέρα δηλοῖ. Helladius apud Photium: μάμμας δὲ οἱ παλαιοὶ τὰς ἑαυτῶν μητέρας καλεῖν εἰώθασιν. Eustathius Il. β. καὶ ἡ τοῦ μητρὸς δὲ μήτηρ, ταύτας δὲ μάμμας τινὲς φασὶ καὶ μαίας. Vide eund. Il. ε. pag. 565.

ΜΑΜΑ'ΚΟΥΘΟΣ, Μαμμάκουθος, Μαμάκυτος, Phavorino, ἀντὶ τοῦ, Μαμμόθρεπτος, *Stupidus*, *Stultus*, ut sunt pueri qui diu sugunt. Hesychius: Μαμάκυθος, Μωρός. Joan. Tzetzes Chil. 4.

Ταυτὸν τὸ βλιτομάμμοντι μαμμάκυθος σημαίνει,
Ἤτοι μωρὸν συγκρύπτοντα μάμμαν τε καὶ τὸν ἄρτον,
Μωρὲ, φησὶ γὰρ προφανῶς, σύγκρυπτε τὸ μάμμαν σου.

Pachymeres lib. 5. cap. 10. ἐπὶ δὲ τούτῳ οὐκ ἐγνωσιμάχουν, μαμάκουθοί τινες, ἤ τι ἂν εἴποιμι, ἀναισθήτως τοῦ στρατευομένων ἔχοντες.

ΜΑ'ΜΕΡΤΟΣ, ex Latino *Mavors* formasse seu mutuasse Lycophronem scribit Isaacus Tzetzes pag. 153. Μάμερτος, ὁ Ἄρης ἐστὶν, ἡ δὲ λέξις Ῥωμαϊκή— Ῥωμαῖοι γὰρ τοὺς μαμέρτους καλοῦσι, ὡς ἱστορεῖ που ἢ Διόδωρος, ἢ Δίων. *Mavortius*, non *Mamertus* dixerunt Latini.

ΜΑΜΗΡΕ', χελιδόνιον τὸ μικρὸν, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. apud Matthæum Sylvaticum, *Mamira*, *Manna* exponitur. Alexander Trallianus lib. 7. μαμιρᾶς ἐστι ῥίζιόν τι πόας ἐστὶν, ἔχων ὥσπερ κονδύλους πυκνοὺς, ὅπερ οὐλάς τε καὶ λευκώματα λεπτύνειν πεπίστευται, &c. Rhazes lib. de Peste cap. 11. ἀκόρου ῥίζα, καὶ ἐβένου τμῆμα, μαμηρὰ, τουτία, αἱματίτης, ἰάσιν, σάκχαρ κεκαυμένον.

ΜΑΜΙΛΛΑ'ΡΙΑ, *Forpiculæ*, ψαλίδια, in Lexico MS. Eudemi not. 573. & in Glossis Biblicis MSS. Lexicon Stephani: Ἐντομίδας, Μαμιλάρια, ψαλίδια. In Glossis Græco-Lat. *Mamillares*, exponuntur μονοχέρια.

ΜΑ'ΜΜΑ. Vide Μάμα.

ΜΑΜΜΕΥ'ΕΙΝ, *Nutrire*, *Educare*. Glossæ Græcobarb. ἐγὼ ὁ κάνθαρος νὰ μαμμεύσω, ἢ νὰ ἀναθρέψω ἀετόν. Vide Μάμα.

ΜΑΜΜΗ, *Obstetrix*, μαία, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 2216. Moschopulus: Μαία, ἡ μάμμη. Μαίωτρον, τὸ διδόμενον τῇ μάμμῃ. Chronicon MS. Manuëlis Malaxi pag. 62. καὶ ἔκραξεν τὰς μάμμαις, καὶ εἶπεν αὐταῖς ὁ Βασιλεὺς, ὅτι ὅταν πιάνεται τὰ παιδία τῶν Ἑβραίων νὰ γεννοῦνται, τὰ ἀρσενικὰ νὰ σκοτώσεται, καὶ τὰ θηλυκὰ, τὰ ζωογονᾶται. αἱ δὲ μαμμίδες ἐφοβήθησαν τὸν Θεὸν, &c. Vide Exod. cap. 1. v. 16.

Μαμμοῦ, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. Μαία, μάμμη, ἢ μαμμοῦ.

ΜΑΜΜΟΥΛΙ'ΖΕΙΝ, Μαμουλίζειν, *Ruminare*, Ἀναμηρυκᾶσθαι.

ΜΑΜΟΥΚΩ'ΔΗΣ. Vide Μαΐμου.

ΜΑΜΟΥ͂Ν. In Codice Cæsareo Achmetis ὀνειροκριτικῶν Liber, sic inscribitur, βιβλίον ὀνειροκριτικὸν, ὅπερ συνῆξε καὶ συνέταξεν Ἀχμὲτ υἱὸς Σηρεὶμ ὁ ὀνειροκρίτης τοῦ Πρώτου συμβούλου Μαμοῦν. Quam quidem postremam vocem nomen proprium esse putat Lambecius lib. 7. Chaliphæ Babylonici quem Μαμοὺμ, vel Μαμοῦν, appellat Cedrenus pag. 548. 549. & Continuator Theophanis lib. 4. num. 27. Elmacinus verò *Abulabas Almamon*, & *Abugiafar Abdalla*: Undè colligit Achmetem vixisse circa an. 820. Sed vix id putem, contra verò longè recentiorem, atque adeò Christianum fuisse satis colligitur ex scriptis, tametsi quædam ex illo Achmete filio Sereim hausisse verosimile sit, iis præsertim locis ubi illius somniorum interpretationes refert. Deinde cap. 45. disertè ait Mamunem ex gente Protosymbulorum non fuisse, quod quidem, si Chalyphas intelligat, dici non potest de Almamune, ut ex Elmacino docemur, qui ejus Genealogiam refert. Ita Μαμοῦν iste, fortasse fuerit is quem *Amermumnem* vocabant, Chalifa scilicet Ægyptius. Nomen verò fuisse Dignitatis apud Saracenos videtur præterea indicare Anonymus Interpres MS. Rhamplij, hisce verbis: οὕτω γὰρ καὶ ὁ Ἄραψ Σελμὴμ ὁ πρὸς Μαμοῦν, ἄνακτα καὶ Βαβυλῶνος ταύτην τὴν τέχνην τῆς μεγάλης ἀστρονομίας συντάξας, ἔφη, &c. Vide Symeonem Logothetam in Constantino Porphyr. num. 45.

ΜΑΜΟΥ'ΝΗ, Μαμουνίδιον, vermis species, *vineas rodens*. Codex Jatricus Græcob. Reg. 945. nunc 3177. fol. 344. ἑρμηνεία εἰς ἄμπελον. Ἔπαρον ἀπείρη, καὶ κάπνισον γηρογήρου τὸ ἀμπέλιν, ἤγουν τεάφιν, ὁπόταν ἔχει μαμούνιν, καὶ εὐθὺς ἰᾶται. Agapius Monach. in Geopon. cap. 36. ὅταν τρώγουσι τὸ μαμοῦνι καὶ ἄλλα σκωλήκια τὴν ἄμπελον. Cap. 200. εἰ δὲ καὶ φθείρουσι τὸν κῆπον καμπίαις, ἢ ἄλλα μαμούνια, &c.

ΜΑΜΟΥΣΑ'ΓΚΙΟΝ, *Viola*. Romanus Nicephorus in Grammatica MS. Linguæ Græcæ vulgaris: ἐπίανεν τὴν μυρωδίαν, vel τὴν εὐωδίαν τῶν τριανταφύλλων, vel τῶν μαμουσαγκίων, vel τῶν κρίνων, vel τοῦ μόσκου, *Bibimus odorem rosarum*, *vel violarum*, *vel liliorum*, *vel musci*.

ΜΑ'ΜΠΑΛΙΣ, apud Iberos, idem est quod Παναγιος. Vide Constantin. de Adm. Imp. cap. 46.

ΜΑΜΠΑ'ΡΙΟΣ. Vide in Μαππάριος.

ΜΑ'ΝΑ, *Mater*, Μήτηρ. Glossæ Græcobarb. Ἀγάλαξ, ὁ μόσχος, ὅπου ἐβύζασεν εἰς μίαν μάναν με ἄλλον, καὶ εἰς τὰ αὐτὰ βυζία. Continuator Theophanis lib. 3. num. 16. εἴρετο αὐτὸν ὅποι ἐτύγχανεν ὤν· ὁ δὲ παρὰ τὴν μάναν ἔφησεν εἶναι, τὴν Θεοδώραν οὕτω λέγων. Ita Cedrenus & ali

alij, ubi de Theodora Augusta. Scylitzes in Zoe & Theodora pag.761. αἱ μάναι ἡμῶν αἱ πορφυρογέννητοι Ζωὴ καὶ Θεοδώρα, &c. Quidam Zonaræ Codd. habent μάννα. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 15. καὶ πάλιν τὸ κυνάδη τ' ἐκαλήγορει, (Ἀλέκτορα) νὰ σμίγεται τὴν μάνα τε, καὶ τ' ἀδελφαῖς τε. Μάννα, ibid. pag.59. 65. Anthos: εἰς τοὺς ὀκτὼ χρόνους τ' βασιλείας τ' Κωνςαντίνε, ἀλλάμα με τὴν μάνα τ' τὴν Εἰρήνην, ὅτ' ἡ ἑβδόμη ἁγία σύνοδος εἰς τὴν Βιθυνίαν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Ῥηγῶν γυναῖκες ἦσασι, ἄλλη ἀδελφὴ καὶ μάνα.

Idem lib.8.

Ὅταν ςὴν γῆν τὴν μάννα τε ἐσυμόνον πρὸς αὐτόν.

Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Λέγω τὴν, μάνα, πῶς ἦσαι, κ' ἀκείνη ἐπιλογήθη.

Historia Apollonij Tyrij:

Ἡ μάνα αὐτὴ ἐγέννησε, ἀπὸ κρίανε κ' ἐχάθη.

Rursum:

Κ' ἡ μάνα ὁπ' ὅτε γέννησε, τὴν λέγαν Ἀρχιςράτα.

Threnus de Capta à Turcis Constantinopoli, MS.

Ἔχασε μάνα τὸ παιδὶ, καὶ τὸ παιδὶν τὴν μάναν.

Emmanuël Georgillas Limenites de Mortalit. Rhodi MS.

Καὶ πίκρανε τοὺς γέροντας, καὶ θλίψει τ' μανάδες,
Ταῖς κόρες, τ' ἀνεγλύτες, καὶ τ' οἰκοκυράδες.

Μανίτζα, diminutivum à μάνα, *Matercula*. Idem Georgillas:

Οἱ ἄνδρες τ' να πᾶν ἔμπρὸς πίσω τ' οἱ μανίτζες.

Anonymus de Amoribus Callimachi & Chrysorhoes:

Ἤκουσεν τὸ παιδόπουλον, λέγει, μανίτζα, κάτζε.

Vide Symeonem Logothetam in Leone Armenio num. 7. & quæ adnotamus in Gloss. med. Latin. in *Mana*.

ΜΑΝΑΡΑ, *Securis*, ex Ital. *Manara*. Nicetas in Andronico lib.2. οἱ παριςάμενοι αὐτῷ Βάραγγοι τὰς μανάρας καθεβίβασαν ἐπάνω αὐτοῦ.

ΜΑΝΔΑΚΗΣ, χορτόδεσμος, *Manipulus fœni*. Eustathius Il. K. pag.818. μανδάκης δὲ ἔοικεν ὁ ῥηθεὶς δεσμὸς τ' φυτοῦ ὁ δὴ μανδάκης κυρίως, ὥς φησι καὶ Χοιροβοσκὸς Γεώργιος, δεσμὸν χόρτε δηλοῖ κατά τινα γλῶσσαν, καὶ φυλάσσεται ἡ τοιαύτη λέξις παρὰ τοῖς κατὰ Θρᾴκην. Et Il. Σ. ἐλλεδανοὶ δὲ μανδάκαι, οἷς δεσμοῦσι τὰ δράγματα.

ΜΑΝΔΑΛΟΝ, Μάνταλος, *Vectis*, *Pessulus*, μόχλος. Glossæ S. Benedicti: *Mandalum*, Καλοχεύς. Glossæ Lat.Gr. *Pessulum*, Μάνδαλον, Κλεῖθρον, χελώνιον. *Repagulum*, Μάνδαλον. Erotianus in Ἄμβην, ait hanc vocem, auctore Zenone Herophileo, significare ὑπεροχὴν τ' θυρῶν μανδάλῳ ὁμοίαν.

Μανδαλώνειν, Μανταλώνειν, *Claudere*, κλείειν.

ΜΑΝΔΑΤΟΝ, *Mandatum*, Ἐντολή, Παράγγελμα. Glossæ Basilic. Μανδάτον, Ἔνταλμα. Concil.Constantinopolit. sub Flaviano contra Eutychem: ἀπὸ θείων μανδάτων ἐκελεύθην τοὺς εὐλαβεςάτους ἐπισκόπους τὴν πίςιν — Εὐτυχοῦς — ἐκζητηθῆναι. Acta contra S. Cyrillum in Concilio Ephesino pag.752. βοῶσι πάντες, Τὰ μανδάτα τ' βασιλέως. Chronicon Alexandrinum p.266. καὶ δεδωκὼς ὁ Ῥῶμος μανδάτα λάθρα, &c. Apud Rhamplium MS. καὶ εἰς κτῆσιν ἱματίων, καὶ δωρημάτων, ἀγαθῶν καὶ πιτλακίων. Utuntur Evagrius lib.2. cap.4. Theophanes an.1. Tiberij Thracis, an.33. Copronymi, Achmes cap.127. 209. & alij passim, sed maximè Tactici. Mauricius lib. 1. Strateg. cap.7. εἴτις ἀκούσας τὰ μανδάτα τ' Δεκάρχε, μὴ φυλάξῃ, σωφρονιζέσθω. Adde cap.7. lib.2. cap.16.17. lib.3.cap.5. lib.7. cap.5. & Leonem cap.8. num.8. cap. 14. §.93. cap.17. §.26. 67. 112.

Apud eundem Mauricium eodem lib.3. caput 11. inscribitur περὶ μανδάτων καθολικῶν. Sic porrò præsertim appellabant τὰς κινήσεις, & σχήματα copiarum, ut est apud Leonem c.7. §.88. ut & §§.32.33.35.36. 37.38. &c. quæ etiam παραγγέλματα dicuntur, Mandata nempe Ducum, quæ ibi recensentur, Græcè, sed Latinè ferè semper apud Mauricium, ex quibus quædam selegimus, cujusmodi sunt. *Silentium*, lib. 3. cap. 5. l. 12. cap. 14. *Nemo demittat*, lib. 3. cap. 5. *Nemo antecedat bandum*, lib. 3. cap 5. *Æqualiter ambula*, lib.3. cap.5. *Ad latus stringe*, lib.3.cap.3. 5. *Ad Decarchas*, lib.3.cap.5. *Ad Tetrarchas*, lib.3. cap. 5. *Largiter Ambula*, lib.3. cap.2. *Iunge*, lib.3. cap.5. l.12. cap.16. 24. *Percute*,lib.3. cap.5. *Cursor festina*, lib.3.cap.5. *Cum ordine sequere*, lib.3.cap.5. *Cede*, lib.3.cap. 5. *Torna*, *mina*, l.3.c.5. *Dispone sinistrâ*, *Dispone dextrâ*,lib. 3. cap.5. l.12. cap.24. *Transforma*, lib.3.cap.5. l.12. cap.16. 24. *Transmuta*, lib.3. cap.5. *Cavete ne vos turbetis*, lib.12. cap.14. *Ordinem servate*, l.12. cap.14. 24. *Bandum sequite*, lib.12. cap.14. *Nemo dimittat bandum & inimicos sequatur*, lib.12. c.14. 24. *Ad octo*, *vel sex*, lib.12.cap.16. *Exi*, lib.12. cap.16. *Dirige frontem*, lib.12. cap.16. *Medipartitis ad diphalangiam*, lib.12. cap.16. *Primi state*, *secundi ad diphalangiam exite*, lib. 12. cap. 16. *Reverte*, lib.12. cap.16. *Ad contum clina*, lib.12. cap.16. *Mane*, lib.12. cap.16. *Verte*, l.12. c.16. *Ad scutum inclina*, *Move*, lib.12. cap.16. *Muta locum*, lib.12. cap.16. *Cum silentio mandata turbetis*, lib.12. cap.24. *Nemo dimittat ordinem*, lib.12. cap.24. *Dirige frontem*, lib. 12. cap.24. *Amifulco*, lib.12. cap. 24. *Primi state*, *secundi exite*, lib.12. cap.24. *Clina dextrâ*, *clina sinistrâ*, lib.12. cap.24. *Move*, lib.12. cap. 24. *Redde*, lib.12. cap.24. *Undique servate*, lib. 12. cap.24. *Largi à dextra*, *largi ad ambas partes*, lib.12. cap.24. *Intra*, lib.12. cap.24. Alia ejusmodi mandata proferent Arrianus in Tact. sect.43.45.& alibi, & Ælianus cap.51.

Μαντάτο, Μαντάτον, *Mandatum*, *Nuntium*, pro μανδάτον, ἀγγελία, Glossæ Græcobarb. ἀπαγγελίας, μήνυμα, μαντάτα, μαντατοφόρες. Anonymus de Bellis Francorum in Morea MS.

Χαρὰν μεγάλην ἐπῆρεν τὸ ἀκούσῃ τὸ μαντάτον.

Historia Apollonij Tyrij:

Ὦπε μου τὸ μαντάτο σου, ἂ θὲς νὰ σ' ἑρμηνεύσω.

Occurrit ibi pluries. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Ὁ λόγος ἐπαράδραμε, καὶ τὸ μαντάτο πάγει.

Mox:

Καὶ φαίνετε σου πάντοτες τὰ δολερὰ μαντάτα.

Astrampsychus in Cœlo Pythagorico MS. καὶ παλλακάς, καὶ θλάβον, καὶ μαντάτον, καὶ ἀποκρισιαρίους, καὶ μεγαλεῖον.

Μαντατοφόρος, *Legatus*, *Nuntius*, *Tabellarius*. Glossæ Græcobarb. ἀγγελιαφόρος, πρεσβεύτης, μαντατοφόρος. Damascenus Studita Hom. 18. διὰ τοῦτο τ' ὠνόμασαν Ἄγγελον, ὡσὰν νὰ εἴπῃς Μαντατοφόρον. Idem Anonymus de Bellis Francor.

Καὶ οὕτως πάλιν ἔσωσαν εὐθέως οἱ μαντατοφόροι.
Πιττάκια ἐβάςασαν, εἰς τὴν Φραγγίαν ἦλθον.

Alibi:

Σπουδέως πιττάκια ἔγραψεν, μαντατοφόρους ςέλνει.

Historia MS. Belisarij:

Μανδατοφόροι φθάνουσιν εἰς ὥρα μεσόνυκτον.

Achmes in Introduct. in Astrolog. καὶ ἀγαθοσύνην μαντατοφόρων καὶ τ' ἀρχόντων, καὶ εὐφροσύνην Βασιλέων. Eleutherius Zebelenus de Forma & Constitutione corporis: Ταχυδρόμους, μαντατοφόρους, καὶ ἀποκρισιαρίους. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Μαντατοφόροι διέβησαν, κιαπέσωσαν τοὺς λόγους.

Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

Καὶ

Καὶ ἔφθασε τώρα μήνυμα, ἦλθε μανδατοφόρος.
Demetrius Zenus in Batrochomyomachia:

Μανδατοφόρος ἔφθασεν ὁ Ἐμπαστζέκαλης.

Μανδατεύειν, *Accusare, Culpare*, αἰτιᾶσθαι, ἐγκαλεῖν. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Ὅπου φρονεῖ τὸ πολιτικῆς, ὅταν τὴν μανδατεύῃ.

Μανδατευόμενος, *Accusatus*, ἐγκληθεὶς. Μανδάτευμα, *Accusatio*, ἐξηγορία.

Μανδατάρης, *Explorator*, *Accusator*, *Sycophanta*, κατάσκοπος, κατήγορος.

ΜΑΝΔΑΤΩΡ, *Mandator*. Lexicon MS. Cyrilli, & Glossæ Basilic. ἡμερόδρομοι, οἱ τοῖς βασιλικαῖς διατάξεσι ταχύτατα διακονούμενοι, Μανδάτορες. Alibi: Κουρσώρωνες, Μανδάτορες. Suidas: Πουλλῶ, ὁ Μανδάτωρ. Acta S.Maximi Confess. pag.29. ἐλθόντες δύο Μανδάτωρες μετὰ δέκα ἐκσκουβιτόρων, &c. Concilium Nicænum II. Act. 2. Βασιλικὸς ἄνθρωπος πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ δὲ τοῦ σεπτοῦ ναοῦ ἔστηκεν. Mox: ὁ λαμπρότατος Βασιλικὸς Μανδάτωρ εἰσελθὼν, &c. Vide in Βασιλικός. Typicum Sancti Sabæ, ubi de Jejunio: τὸ δ' ἀληθὲς δέ ἐστι ἀπώλεια τοῦ κινὸς, ὅς μανδάτωρ ἦν, τοῦτ' ἔστι μηνυτὴς τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ Σεργίου. Liuthprandus in Legatione: *Diasostes meus me deserens, duabus parvis impositum navibus, duobus me Mandatoribus, qui Hydruntem me per mare conducerent, commendavit.* Vide Theophanem an.5. Justiniani, ubi de Seditione Victoriatorum, & quæ adnotamus in Gloss.med.Lat. in *Mandator*.

Μανδάτωρες alij erant in exercitu, qui Ducum mandata ad milites perferebant. Leo in Tact. capite 4. §.16. & ex eo Glossæ Basilic. μανδάτωρες δέ εἰσιν οἱ τὰ μανδάτα ἀπὸ τῶν ἀρχόντων πρὸς τοὺς στρατιώτας ὀξέως διακομίζοντες. Vide eund. §. 6. 35. Rursum §.49. & ex eo Constantinus filius in Tacticis pag. 21. ἁρμόζει δὲ χωρισθῆναι ἀπὸ ἑκάστου βάνδου διὰ τὰ ἐξ ἀνάγκαις μανδάτα, καὶ μανδάτορας ἀγρύπνους καὶ γοργοὺς, καὶ φρονίμους, καὶ λαλοῦντας, ἂν ἐνδέχηται, καὶ διαφόρους γλώσσας. Adde pag.51. Mauricium lib.1. cap.5. lib.7. cap.17. Idem Mauricius lib.3. cap.5. τοῦ βάνδου συντεταγμένως ἱσταμένου, δεῖ τὸ μανδάτωρα παραγγέλλειν οὕτως, &c. Idem lib.7. cap.16. χρὴ ἐν καιρῷ παρατάξεως διὰ μανδατόρων προειρηνεῖν τοὺς τῆς συμβολῆς τόπους, &c. Ejusmodi Mandatorum præterea meminit idem Leo cap.7.num.54. 55. 65. cap.11. num.20. cap.12. num. 120. cap.14. num.27.

Πρωτομανδάτωρ, *Primus Mandatorum*. Continuator Theophanis lib.4. num.16.& Scylitzes pag.541. τοῦ τῶν Πρωτομανδάτωρος πληρῶν ἀρχήν. Leo Grammaticus in Constantino Porph. pag.498. πεσὼν ἐν τῇ θαλάττῃ σὺν τῷ Πρωτομανδάτορι. Adde Anonymum Combefisianum in Lacapeno num. 8. & Cedrenum pag. 541. 620.

Μανδατωρεύειν, *Mandare*, in Novella 4. Justiniani, apud Scholiastem Basilic. ad lib.14. pag. 192. & apud Harmenopulum lib.1. tit.5. §.3. lib. 3. tit.6. §. 1. &c.

Μανδατεύειν. Stephanus Sachlectes in Narrat.MS.

Στὸ Ῥέθεμνος κεῖς τὰ Χάνεα παντοῦ κουδουνισάτην,
Καὶ γῶ τὴν Κουλαγιώτενα παντοῦ μανδατοῦσά την.

Μανδατοφόρος, *Mandator*, tom. 4. Basilic. paginâ 165.

ΜΑΝΔΗΛΑΙΔΑ, βούφθαλμον, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ. *Buphthalmus*, Herba Medicis nota.

ΜΑΝΔΗΛΙΟΝ. Vide in Μανδύας.

ΜΑΝΔΡΑ, *Monasterium*, Metaphora sumpta à caulis ovium, seu caprarum, quæ μάνδραι appellantur. Πνευματικὴ μάνδρα, apud Nilum Monach.lib. 3. Epist.241. ἱερὰ μάνδρα, in Typico MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης ἁγία μάνδρα, apud Joan. Antiochenum de Charisticariis pag.183. Joannes Hierosol. Patr. in Vita S. Joannis Damasceni num. 23. ὁ γοῦν Ἰωάννης — τὴν θείαν ἐκείνην μάνδραν εἰσιὼν, τοῦ ποιμένος πίπτει παρὰ τοὺς πόδας, λιπαρῶς ἐξαιτούμενος, ὡς ἐν τῷ ἐκεῖ προβάτων ταγῆναι. Epiphanius Hæresi 80. ἐν μοναστηρίοις ὑπάρχοντες, εἴτουν μάνδρας. Utuntur præterea Epiphanius initio lib.3. ubi de Audianis, Georgius Alexandrinus in Vita S. Joan. Chrysostomi, Dorotheus Doctr.23. Auctor Vitæ S. Germani Hegumeni num.8. 23. Cedrenus p.300. & alij.

Scribit Evagrius lib.1. cap.14. & ex eo Nicephorus Callistus, Templum S.Symeoni Stylitæ juxta Antiochiam dicatum, *Mandram* appellatum: Μάνδραν οἱ ἐπιχώριοι καλοῦσι, τῆς ἀσκήσεως, οἶμαι, τοῦ παναγίου Συμεῶνος τὴν προσηγορίαν τῷ χώρῳ καταλιπόντος. Meminit istius μάνδρας Theodorus Anagnosta Ecl. Δανιὴλ ὁ θαυμάσιος ἐκ τῆς Συμεῶνος μάνδρας ἐλθὼν, καὶ ξύλῳ ἐπέβη ἐν τῷ Ἀνάπλῳ. Et Theophanes & Cedrenus an.4. Leonis M. καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐκοιμήθη καὶ Συμεὼν ὁ μέγας, ὁ τῆς Μάνδρας πρῶτος, καταδείξας τὴν τοιαύτην ἀρετὴν, καὶ σημειοφόρος γενόμενος. Adde Nicephor. Call. lib.14. cap.51. Sed de hac Mandra audiendus in primis Auctor MS. Vitæ ejusdem Symeonis, ubi de illius matre: ὁ θεῖος δὲ Συμεὼν τῆς ταύτης νεκρὸν ἔνδον τῆς μάνδρας (τοῦτο γὰρ ὁ τοῦ στύλου περίβολος ἐκαλεῖτο) εἰσενεχθῆναι προστάττει· περιῳκοδόμητο γὰρ τὶ πάντοθεν τειχίον τῷ κίονι, ὥς τε μὴ γυναιξὶν εἰσιτητὸν εἶναι. Ita *Mandram* peculiari vocabulo appellari voluit Rogerius Siciliæ Rex Archimonasterium Sancti Salvatoris Messanense, ut est in illius Diplomate apud Rocchum Pirrhum, in Notitia prima Archimandritatus Messanæ pag.4.

Μανδρεύειν, *Monachare*, *Monachum facere*. Nicetas in Isaacio lib.3. num.1. αὐτὴν ἐκεῖσε ὡς ἀμνάδα τῷ Θεῷ ἱερῶσας ἐμάνδρευσε.

Μανδρίτης, *Monachus*. Concil. Constantinopol. sub Mena Act.5. ἔστωσαν Σεβῆρος ὁ ἀκέφαλος, καὶ ὁ Ἰωάννης ὁ μανδρίτης. Vide Gloss.med.Lat.in *Mandra*, *Mandrita*.

Ἀρχιμανδρίτης, *Abbas*, *Præfectus Monasterio*, proinde idem qui interdum Ἡγούμενος appellatur. Concil. Ephesin. part.1. num.30. δέησις τοῖς εὐσεβεστάτοις Χριστιανοῖς βασιλεῦσι, παρὰ Βασιλείου διακόνου Ἀρχιμανδρίτου, καὶ Θαλασσίου ἀναγνώστου καὶ μονάζοντος, καὶ λοιπῶν Χριστιανῶν μοναχῶν. Justinianus in Nov. 6. cap.7. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ οἵγε Ἀρχιμανδρῖται λεγόμενοι καὶ καλούμενοι. In Nov.125. κελεύομεν τὸν Ἀββᾶν, ἢ τὸν Ἀρχιμανδρίτην τοὺς ἐν ἑκάστῳ μοναστηρίῳ προβάλλεσθαι μὴ πάντως κατὰ βαθμοὺς τῶν μοναχῶν. Adde Nov.120.cap. 6. §.2. &c.

Ἀρχιμανδρίτισσα, *Præfecta Monasterio Sanctimonialium*, in Vita S. Eupraxiæ Virg. num.17. quæ ἡ ἡγουμένη, & μεγάλη nude alibi passim appellatur.

Ἀρχιμανδρίτης, apud Græcos, Dignitas alia fuit ab Dignitate ἡγουμένου seu Abbatis, eaque superior in Jure Græco-Rom. & apud Habertum in Archieratico pag. 570. Exarcho Monasteriorum, qui *Visitatoris* vicem obtinuit, præponitur, ubi describit τὴν ἀρχιμανδρίτου, καὶ τὴν Ἐξάρχου, καὶ τὴν Ἡγουμένου προβλήσιν. Apud Codinum cap.14. §.19. μετὰ τοὺς ἀρχιερέων, καὶ τοὺς τῆς ἐκκλησίας Ἀρχόντων, ἔτι τε τοὺς Ἀρχιμανδρίτας καὶ ἡγουμένων. Et capite 20. num.16. Protosyncellis præponitur, ut & Hegumenis: οἱ δὲ γε Ἀρχιμανδρῖται καὶ Πρωτοσύγκελλοι, ἀλλὰ δὴ καὶ Καθηγούμενοι, τῶν ἐντίμων μοναστηρίων, μετὰ τὸ τὴν σφραγίδα παρὰ τοῦ Πατριάρχου λαβεῖν, &c. Ubi observandum Archimandritas à Patriarchis promoveri. Proinde Morinus in Libr. de Sacris Ordinat. existimat Archimandritam eum dici, qui pluribus Monasteriis, eorúmque Hegumenis

Hegumenis præerat, tanquam eorum caput & visitator, unde eundem cum Exarcho Monasteriorum esse censet: neque ab hac sententia procul abest Goarus, scribens Archimandritam dici, vel qui plura regit jure supremo Monasteria, vel Hegumenum cui plura subsunt minoris notæ Monasteria, quæ Græci *μετόχια* vocant. Sanè etiamnum in Ecclesia Constantinopolitana Archimandritam appellari, qui pluribus Monasteriis præest, testatur Habertus ex Athanasio Rhetore Hieromonacho. Nec id nuperum: nam & Abbas Dalmati, Constantinopoli, ita appellatur in Concilio Constantinopol. sub Mena Act. 1. & alibi: de quo quidem Monasterio pluribus egimus in nostra Constantinopoli Christiana lib. 4. Sed & Monasterium Pantocratoris, de quo ibidem perinde disseruimus, eodem quo Dalmati Monasterium gaudebat, ut observare est ex Balsamone ad Nomocan. Photij tit. 1. cap. 20. τὸ δὲ προϊστάμενον τῆς Παντοκρατορικῶν ἡγούμενον πολλῶν μοναστηρίων, οὐκ ἐναντιοῦται τῷ κανόνι, τὸ γὰρ πολλὰ μοναστήρια ὡς ἓν λογίζονται, διὰ τὸ κατ' ἐπίδοσιν περιελθεῖν εἰς τὸν Παντοκράτορα. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 30. πάντων οὖν τῶν ἐρήμων μοναχῶν ἐν τῷ ἐπισκοπίῳ παρὰ τῷ Πατριάρχῃ ἀθρωστοῦντι συναθροισθέντων, προεβλήθησαν κατὰ κοινὴν ψῆφον Θεοδόσιος καὶ Σάβας Ἀρχιμανδρῖται καὶ Ἔξαρχοι πάντων τῶν ὑπὸ τὴν ἁγίαν πόλιν μοναστηρίων, ὡς ἐρημῖται καὶ ἀκτήμονες, καὶ βίῳ καὶ λόγῳ κεκοσμημένοι, καὶ τοῖς θείοις κομῶντες χαρίσμασιν. Ἀπὸ τότε τοίνυν ὁ μὲν Ἀββᾶς Θεοδόσιος γέγονε, καὶ Ἀρχιμανδρίτης παντὸς τοῦ κοινοβιακοῦ κανόνος, ἔχων μετ' αὐτοῦ τὴν δευτερεύοντα τῆς τῶν κοινοβιακῶν καταστάσεως φροντίδος τὸν ἐν ἁγίοις Ἀββᾶν Παῦλον τὸν τῆς τοῦ Ἀββᾶ Μαρτυρίου μονῆς Ἡγούμενον· ὁ δὲ πατὴρ ἡμῶν Σάβας ἄρχων κατεστάθη καὶ νομοθέτης παντὸς τοῦ ἀναχωρητικοῦ βίου, καὶ πάντων τῶν ἐν τοῖς κέλλαις ζῆσαι προαιρουμένων. Ita sua munia partiti sunt Theodorus & Sabas, quorum alter Cœnobiis, alter Lauris præfuit. Adde caput 65. apud Antiochum Monachum in Epistola ad Eustathium præfixa 130. capitib. legimus, illius tempestate, id est Heraclio imperante, Modestum οὐ μόνον προνοεῖσθαι τῶν τῆς ἐρήμου μοναστηρίων, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως καὶ τῆς περιοικίδος Civitatis Hierusalẽ. Sed præ cæteris vim hujusce vocabuli prodit Rogerius Siciliæ Rex in Sigillo seu diplomate pro Monasterio S. Salvatoris Messanensis apud Rocchum Pirrhum: *Templum ædificavit in Promontorio Portus Messanæ, — Mandramque hoc nuncupantes, & facientes, videlicet Matrem Monasteriorum, quæ sub ea existant, & Archimandritam in eo constituentes, scilicet Patrem & Prælatum Abbatum qui sub eo existunt.* Et in alio ex Græca Lingua translato à Constantino Lascari: *Quamvis autem illi qui in præscriptis omnibus capitaneis Monasteriis Abbates per seipsos debeant ea quæ sunt Monasteriorum tractare, attamen non propter hoc ille qui Prælatus est in præfato Monasterio nostro in honorem Archimandritalem provectus, & qui post eum Prælati & Archimandritæ in ipso Monasterio extiterint, prohibebuntur inquirere secundum divinos & sacros Canones, criminales quascunque vel pecuniarias quæstiones, quàm in his Principalibus in quolibet & contra quemlibet eorum qui sunt in eis Monachorum vel Prælatorum. Data est enim Archimandritæ potestas Canonicè & justè inquirere omnia, Deo prospiciente, & secundùm divinum placitum, & sacrorum Canonum continentiam ea judicare, ac Abbates instituere in iis consilio & consensu Monachorum, qui sunt in eis, & removere illos Abbates qui quolibet modo indigni reperiuntur, ac alios loco istorum, sicut dictum est, constituere. Istam igitur solam potestatum qui pro tempore erunt Archimandritæ Monasterij S. Salvatoris nostri debent habere in præscriptis Capitaneis Monasteriis in Sicilia & in Calabria. Necesse verò est ut Prælati istorum Capitaneorum Monasteriorum, quando Dominica festivitas fuerit, & vocabuntur ab Archimandrita, accedere & congregari in isto sacro Monasterio Salvatoris, & divinam Congregationem convenienter adimplere. Sic ergo curam agentes de Constitutione divinorum Monasteriorum & propter hoc Salvatoris Monasterium, sicut dictum est, ædificantes, & Monachos in eo congregantes, & Prælatum eligentes, & Archimandritam continentes, ac tales possessiones & donationes & futuros ipsius Monasterij Prælatos omnes volentes esse & nominari Archimandritas, & præscriptam ipsos habere potestatem in Capitaneis Monasteriis disponentes.* Infrà: *& ipsum Archimandritam ipsius Monasterij Salvatoris perpetuò confirmamus, & volumus habere dominationem & propriam potestatem in omnibus dictis Monasteriis, & Grangiis subjectis, ac Abbatibus & Monachis, & hominibus omnibus, Clericis & Laicis, & eorum subjectis eisdem Capitaneis Monasteriis tam in spiritualibus, quàm in temporalibus, & diligenter examinare & rectè judicare, & ad finem causas perducere, sicut Pater Archimandrita judicaverit. Ipse autem Archimandrita, & Successores ejus non judicentur ab aliqua persona, neque alicui respondeant, nisi nostræ soli Celsitudini, & Successoribus nostris.* Ubi *Capitanea Monasteria* vocantur ad discrimen τῶν Μετοχίων, quæ *Obedientiæ* semper exponuntur ab eodem Lascari in versione similium Sigillorum quæ habentur in illa Notitia. Hæc porrò licèt prolixiora descripsimus, ut vel inde Archimandritarum patescat auctoritas, quæ quidem multò lubentiùs Græca dedissemus, si non ea nobis invidisset Vir Doctissimus, cùm & ex iis alia licuisset aucupari ad hujusce Glossarij illustrationem.

Idem Goarus pag. 240. ait præterea Ἀρχιμανδρίτας propriè appellari *Superiores perpetuos* à Patriarcha Monasteriis sibi subditis Præfectos, hoc donatos Privilegio, ut Lectores ordinare valeant, quo non gaudent cæteri, qui ἡγούμενοι nudè appellantur.

Μανδρογέροντες, *Senes Monachi.* Liuthprandus in Legat. *haudquaquam singularis, inquam, hæc vestis fieri potest, cùm penes nos obolariæ mulieres & Mandrogerontes utantur.* Vide in Γέρων.

ΜΑΝΔΥΑΣ, Μανδύη, *Pallium Persicum.* Hesychius: Μανδύας, εἶδος ἱματίου Περσῶν, πολεμικὸν ἱμάτιον. Eustathius Od. τ. ἔτι Περσικὸν ὄνομα καὶ μανδύας, ἔοικε δὲ, φησὶν, φαινόλη. Lexicon MS. Cyrilli: Ῥάκος, περιαυχένιον, ὁ καλούμενος μανδύας, Περσικῇ γλώττῃ. Infrà: χλαμὺς, ἐσθὴς κοκκίνη, ἢ ὁ κυκλοειδὴς μανδύας, ὃν φοροῦσι αἱ γυναῖκες. Glossæ aliæ MSS. & Basilic. Μανδείας, εἶδος ἱματίου, ὅπερ καλεῖται τὸ λυρίκιον. A Persis igitur transiit hæc vox ad Romanos. Glossæ suprà laudatæ: Ἐφεστρίδες, Ῥωμαϊκὰ ἱμάτια, λέγεται καὶ ὁ μανδύας καὶ βῆρρος. Artemidorus lib. 2. c. 3. χλαμὺς δὲ ἣν ἔνιοι μανδύην, οἱ δὲ ἐφεστρίδα, οἱ δὲ βήρρον καλοῦσι. Procopius Gazæus in lib. 1. Reg. c. 17. καὶ τὸν μανδύον· εἶδος ἐφεστρίδος, οἶμαι δὲ, φησὶν, Ἀρκαδικὴν εἶναι, ἢ τὸ παρὰ τῶν πολλῶν μαντίον λεγόμενον. Eustathius Il. β. p. 198. ἔοικε γὰρ μανδυοειδὲς ἡ χλαῖνα εἶναι περίβλημα, &c. Ex hinc

Μανδύας Imperatorum ac Regum præsertim fuit. Dion Nicæus lib. 57. p. 610. ὑετοῦ δὲ ἐν πανηγύρει γενομένου, φαιὰν μανδύην ἐπενέδυ, &c. Alibi ubi de Domitiano: ὑετοῦ γὰρ πολλοῦ καὶ χειμῶνος σφοδροῦ ἐξαίφνης γενομένου, — αὐτὸς μανδύας ἀλλασσόμενος, &c. Adde Xiphilinũ p. 280. & Zonaram in eod. Domitiano p. 197. & in Caracalla pag. 221. ex Dione. Themistius Orat. 14. τιάρα οὐ ποιεῖ βασιλέα, οὐδὲ κάνδυς, οὐδὲ μανδύη, καὶ ἀκινά-

κης χρυσῆς. Theophanes an. 9. Justini Thracis: ἀλλ' οὕτως λιτῶς προσῆλθεν μανδύον πορφυροῦν φορέσας. Codinus de Offic. Palat. cap. 17. num. 34. ἔξω τῆς προθέσεως γενόμενος, ἐνδύεται ἐπάνω τοῦ σάκκου καὶ τοῦ διαδήματος μανδύαν χρυσοῦν, καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ κατέχει τὸν σταυρὸν, ὡς σύνηθες ἐστι κρατεῖν τὸν Βασιλέα, ὅταν καὶ τὸ Στέμμα φορεῖ, τῇ δὲ ἀριστερᾷ κατέχει Νάρθηκα. Et n. 41. αὖθις τὸν Πατριάρχην ὁ Βασιλεὺς προσαγορεύσας, ἀποδύεται ὅνπερ εἴπομεν χρυσοῦν μανδύαν. Sed & Μανδύαν Imperatricibus tribuit idem Codinus num. 25. Vide Tabellam IV. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

Μανδύας, est etiam *Episcoporum pallium*, quod *fluviis* ornatur: μετὰ ποταμῶν. Germanus Patr. Constantinopolit. in Mystagog. τὸ δὲ μανδύον ἐμφαίνον διὰ τῆς ἀπολελυμένης ἁπλώσεως τὴν πτερωτικὴν τῶν ἀγγέλων μιμήσεως καθότι ἀγγελικὸν σχῆμα λέγεται. Symeon Thessalonic. de Templo: τοῦτο δὲ ὁ καὶ ἀρχιερατικὸς διδάσκει μανδύας. Pachymeres lib. 4. cap. 5. ὁ δὲ βασιλεὺς εὐστόχως τὸν ἱεροῦ μανδύου τοῦ Πατριάρχου κατέχων, &c. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. c. 32. ὁ δὲ καὶ Κυζίκου μετὰ τὰς ἑορτασίμους ἡμέρας οἴκοθεν ἐξελθὼν ἄνευ μανδύου κατὰ τὴν ἀγορὰν, καὶ τὰς λεωφόρους τῆς Φεραρίας διαδραμὼν, ἑπομένων αὐτῷ δύο καλογήρων, καὶ τῶν Ἀρχιερατικὸν κατεχόντων μανδύαν, οὕτως ἀνέβη εἰς τὰ βασίλεια. Acta ejusdem Concilij: ἐκάθισεν ὁ Πάπας φορῶν τὴν μίτραν αὐτοῦ καὶ μανδύαν πολυτελῆ. Adde sect. 3. c. 17. sect. 5. c. 11. Codinus de Offic. Palat. c. 20. n. 16. καὶ οἱ μὲν Ἀρχιερεῖς εἰς προσκύνησιν τοῦ Βασιλέως, ὡς εἴρηται, ἐρχόμενοι μετὰ τῶν ἐχόντων μανδύων αὐτῶν ποταμοὺς προσκυνοῦσιν αὐτόν. Vide Tabellam IX. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

Μανδύας, *Pallium Monachorum*. Glossæ MSS. Reg. ex Cod. 1708. & 2062. Μανδύας (al. Μανδέας,) εἶδος ἱματίου, καὶ τὸ τῶν Μοναχῶν πάλλιον. Canon 26. Nicephori Homologetæ: οὐ χρὴ λειτουργῆσαι πρεσβύτερον μοναχὸν ἄνευ μανδύου. Euchologium in Ordinat. Lectoris & Subdiaconi: προσάγεται τῷ Ἀρχιερεῖ ὁ μέλλων χειροτονεῖσθαι ὑποδιάκονος· εἰ μὲν κοσμικός ἐστι, μετὰ φαιλονίου, εἰ δὲ μοναχὸς, μετὰ μανδύου. Et pag. 473. describitur ἀκολουθία τοῦ μικροῦ σχήματος ἤτοι μανδύου. ut pag. 484. εὐχὴ ἐπὶ τοῦ μέλλοντος λαμβάνειν μανδύαν. Typicum S. Sabæ cap. 42. ζώννυται μὲν τὴν σινδόνα ὁ προεστὼς, περιβάλλεται δὲ καὶ τὸν μανδύαν αὐτοῦ, &c. Leo Diaconus MS. lib. 5. in Nicephoro Phoca: ἐπ' ἐδάφους ἐπιστρωννύων δέρμα παρδάλεως, καὶ κοκκινοβαφῆ πῖλον, ἐπὶ τούτων ἐκάθευδε, μανδύῃ τῷ τοῦ μοναχοῦ Μιχαὴλ καὶ θείου αὐτοῦ ἄνωθεν ἐπικαλύπτων τὸ σῶμα αὐτοῦ, &c. Anna Comnena lib. 15. pag. 486. de Bogomilis: καὶ τρίχα μὲν κοσμικὴν οὐκ ἂν ἴδοις Βογομιλίζουσαν· κέκρυπται δὲ τὸ κακὸν ὑπὸ τὸν μανδύαν, καὶ τὸ κουκούλιον. Adde p. 494. Theodorus Prodromus in Synopsi Sacræ Scripturæ, μηλωτὴν Esaïæ, μανδύαν vocat. Synaxaria 1. Octobr.

Ἐξ συμμονασταὶ τοὺς ἑαυτῶν μανδύας
Ἄθλοις ἐρυθραίνουσιν τοῖς διὰ ξίφους.

Differt porrò Monachicus μανδύας à Pallio. Idem Euchόlog. in Officio funeris Monachor. εἶτα περιτίθησιν αὐτῷ τὸν ἀνάλαβον εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ, καὶ τὸ πάλλιον, καὶ περιζώννυσι λῶρον, καὶ ὑποδύει αὐτῷ σανδάλια καινά, εἶτα ἁπλοῦται ὁ μανδύας αὐτοῦ πλαγίως. Est enim μανδύας vestis libera totum corpus ambiens, & in terram usque defluens, ut ait Goarus pag. 495. 498. Sed in primis observandum quod ait Nilus Monachus lib. 2. Epist. 245. suâ ætate Monachorum Pallia ad humerum sinistrum fuisse fibulâ astricta, contra quàm Secularium: quæ, ut Romanorum paludamenta, ad dextrum astringebantur: οἱ μὲν μοναχοὶ στολιζόμενοι ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ἀναβάλλονται ὤμου, γυμνοῦντες ὅλον τὸ εὐώνυμον μέρος· οἱ δὲ φοροῦντες κοσμικοὶ τὰς χλανίδας τὸ δέξιον μέρος τοῦ σώματος τοῖς πᾶσι φανερὸν καθιστῶσιν. Vide Gloss. med. Lat. in V. Pallium, & infra Μεγαλόσχημοι, in Σχῆμα.

Μανδιώτης, *Monachus parvi habitus*. Habetur in Cod. Colberteo 6041. Ἀκολουθία γινομένη εἰς μανδιώτην.

Μανδυοφορεῖν. Joannes Episcop. Citri lib. 3. Juris Græco-Rom. pag. 328. οἱ Δεπουτάτοι μανδυοφοροῦντες μετὰ λαμπάδων προπορεύονται.

Παράμανδυ, *Scapularis* Monachici species, Panniculus scilicet unius palmi quadratus, quem immissis in funiculos longiores ejus angulis assutos, brachiis ac humeris astringunt Monachi: illi verò Crux aliáque Passionis Dominicæ insignia, vel certè Crux major, quatuor cruciculis à lateribus stipata, adjunctis his characteribus, IC. XC. N. K. Ἰησοῦς Χριστὸς νικᾷ, appicta est, annum illum secretò sub tunica gestare sunt assueti, pendente ex anteriori parte Cruce ligneâ, à sinu quem tangit, ἐγκόλπιον vocata. Ita Goarus ad Euchólog. pag. 519.

ΜΑΝΔΥΛΙΟΝ, *Mantile*, vox deducta ex Μανδύας. Moschopulus: χειρόμακτρον, τὸ μανδύλιον. Maximus Planudes περὶ ὑελίων τῶν ὑρων, MS. ἐπειδὰ ἔχε μανδύλια πέντε, &c. Euchologium ubi de Ordinat. Lectoris & Subdiac. p. 236. 244. εἶτα λαβὼν ὁ χειροτονηθεὶς χερνιβόξεστον καὶ μανδύλιον, ἐπιδίδει τῷ ἀρχιερεῖ νίψασθαι. Et pag. 251. ubi de Ordinat. Diaconi: καὶ κελεύει ἀποζώσασθαι τοῦτον, καὶ ἀφελέσθαι τὸ μανδύλιον. Adde Symeon. Thessalonic. de Sacris Ordinat. cap. 3. Theophanes an. 6. Constantini filij Irenes: ὁ δὲ βασιλεὺς βάλλων καβαλλίνας ἀλόγων εἰς μανδύλιν, &c. Cedrenus pag. 169. ἐξ οὗ καὶ μανδύλια ἔρριπτεν. Et occurrit præterea apud Achmetem in Onirocrit. cap. 224. Suidam, Syntipam MS. Codinum de Offic. Palat. c. 6. n. 38. cap. 7. n. 33. cap. 10. n. 3. in Euchologio p. 832. 833. 838. 840. in Nomocanone Coteleriano n. 500. in Confession. Armenior. in Not. ad Clement. pag. 242. in Colloquiis Zosimæ pag. 290. &c.

Μανδέλιον Glossæ Basilic. & Lexicon Cyrilli MS. χειρόμακτρον, ὃ Ῥωμαῖοι μανδέλιον καλοῦσι. Ita legendum videtur in Etymologico Suidæ, loco allato in Μανδήλιον. Apollonius Mathemat. in Apotelesmatis MSS. προσβάλλοντος αὐτοῦ τὸν χερσὶν τὰς ἄκρας τοῦ μανδειλίου ἀπὸ τοῦ προσώπου, &c.

Μανδήλη, *Mantile*, χειρόμακτρον, in Corona pretiosa. Μανδήλιον, aliis. Herodiani Epimerismi MSS. & Glossæ MS. Colberteæ: χειρόμακτρον, μανδήλιον. Suidas in Etymologico: Μανδήλιον, μανειήλιον, καὶ μανήλιον, τὸ ἀποσπογγίζον τὰς μάνας, τουτέστι τὰς χεῖρας. Achmes Onirocrit. cap. 224. περὶ προσκεφαλαίων καὶ χειρομάκτρων, ἤτοι μανδηλίων. Historia MS. Belisarij:

Μετὰ μανδήλην τὸ χρυσὸν τὰ μάτια τυφλωμένος.

Adde Agapium in Geoponico c. 143. 158. 185. 201.

Μανδήλιον & Μανδύλιον ἅγιον, Imago Christi in Sindone Ἀχειροποίητος, Edessâ Constantinopolim allata. Horologium & Typicum S. Sabæ ad 16. Aug. ἡ ἐξ Ἐδέσσης ἀνακομιδὴ τῆς ἀχειροποιήτου εἰκόνος τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἤτοι τοῦ ἁγίου μανδηλίου. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num. 48. τὸ ἐκμαγεῖον, ἤτοι Μανδήλιον ἀποσταλέντος, &c. Vita MS. S. Pauli Latrensis: αἴτησιν αἰτεῖται τοῦτον ὁ μέγας, ὥστε τῇ ἀχειροποιήτῳ τοῦ Χριστοῦ εἰκόνι, ἣν σύνηθες Μανδήλιον ὀνομάζειν ἅγιον, ἐπιθέσθαι ταύτῃ τὸ μέρος ὀθόνης ἰσόμηκες ἀκριβῶς, &c. Scylitzes pag. 739. ὁ μὲν Ἰωάννης φέρων τὸ ἅγιον μανδύλιον, &c. Vide Damascenum Studitam Homil. 25.

Μάνδηλον. Vita S. Nicolai Studitæ p. 913. τὰς νεκρωθείσας ἐκ τῶν βασάνων σάρκας δίκην μανδήλων ἐκκρεμαμένας.

Μυξομάνδιλον, *Orarium*, *Mappula*. Lexicon MS. Cyrilli, & Glossæ MSS. Reg. Cod. 990. & 2062. Σιμικίνθιον, τὸ περὶ τοὺς πόδας σανδάλιον. τινὲς δὲ τὸ φακεόλιον λέγουσιν, κυρίως δὲ ῥινόμακτρον, ὅ ἐστι μυξομάνδιλον.

Πολυμάνδηλον. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 500. ubi de Æde Sophiana: ἔκαμε δὲ ὁ Βασιλεὺς

λευς — ταδὲ πολυμάνδηλα, καὶ βασάγια τῶ ὅλυ ναῶ χιλιάδας γ'. ἐξ ἀσημίυ καθαρῶ χρυσωμένα.

Τραπεζομάνδηλον, *Mappa*, χειρόμακτρον. Corona pretiosa: Μεσάλη, *Mappa*, τραπεζομάνδηλον.

Μανδήλα, Μανδίλα. Julius Pollux lib.7. cap.16. λάσια ἐκάλυν τὰ μάλλυς ἔχοντα χειρόμακτρα, ὡς ἀπὸ τῶ δασύτητ☉, ὥστε ὐδὲν κωλύει τὰς ὀνομαζομένας μανδήλας καλεῖν ὕτω. Ita Codicem MS. præferre Auctor est Salmasius ad Hist. Aug. ubi Edit. habet μανδέλας. Demetrius Zenus in Batrachomyomachia:

Γία πάνυ εἰς τῶ τραπέζαις τρώγυσι τῶ μανδίλαις.

Μανδήλιον, Μανδίλιον. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Phil. in Constantino Filio Irenes: ὁ δὲ Βασιλεὺς βαλὼν καβαλίνας ἐν μανδιλίῳ, ἔπεμψεν αὐτῷ. Ordo observandus in Ordinat. Subdiaconi, apud Morinum p.92. κομιϑῆναι δὲ καὶ χερνιβόξεστον, καὶ μανδήλιον. Mox: ἔπειτα τὸ μανδήλιον ὁ ἀρχιερεὺς δεχόμενος, ἐπιτίθησι τῷ τῶ χειροτονηθέντ☉ ὤμῳ· καὶ κελεύει λαβεῖν τὸ χερνιβόξεστον, καὶ δῦναι αὐτῷ νίψασθαι. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Παρμπέρες, μαξελάδεια, κυρτίνες, καὶ μανδηλία.

Maximus Cythæreus in Synaxar. 26. Sept. ἔπειτα βάνοντες ἕνα μαντίλι εἰς τὸ πρόσωπόν τυ.

Μανδιλάκιον, *Mantile*. Smaragda in Epist. στέλω τοῖς αὐθεντία συ διὰ τῶ ὥρας διὰ μικρῶν ἐνθύμησιν ἐξ μανδιλάκια, καὶ δέξυ τὰ ὡς μικρῆς συ ἀδελφῆς.

Μαντέλο, *Pallium*, Πέπλον, in Corona pretiosa.

Μαντέλιον, *Mantile*. Glossæ Basil. μαδιλίνον, ἤτοι μαντέλιον· μάνε γὰρ ἡ χείρ, καὶ τίλω, τὸ σπογγίζω.

Χερομάνδιλον, Χερμάνδιλον, *Mappa*, χειρόμακτρον.

ΜΑΝΕΙ'Α, pro Μανία. Ptochoprodromus in Hegumenum ex Cod. MS.

Καὶ ἀπὸ μανείας μυ ῥίπτω τὸ ἀπὸ τῶ σκυτελίυ.

ΜΑΝΕΙΗ'ΛΙΟΝ. Vide in Μανδήλιον.

ΜΑΝΕΨΑ', τὰ ἴα, in Lexic. MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΑΝΖΗ'Ρ, *Spurius*, *Notus*. Petrus Comestor in Hist. Scholast. cap. 12. Deuteron. *Manzer autem propriè est de scorto natus, Spurius de concubina pro spurcitia incontinentia, Nothus qui de adultera.* Vide Gauminum ad lib. 1. de Vita & Morte Mosis cap. 13. & Gloss. med. Latin. in *Manzer*.

ΜΑΝΖΙΖΑ'ΝΑ. Vide Μαζιζάνιον.

ΜΑ'ΝΗΣ, *Manna*. Glossæ Iatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843. μάνης λιβάνυ, τὸ ῥυπῶδες τῶ λιβάνυ. Aliæ Glossæ Græcobarb. MS. μάνη, ὁ ῥύπ☉ λιβάνυ. Rursum: Μάνη, ὁ ῥίπως λιβάνυ.

ΜΑΝΙ'ΑΞ, *Tortile*, *Circus*, *Circulus*, in Gloss. Gr. Lat.

Μανιάκης, Μανιάκιον, Μανιάκι, *Torques*, *Monile*. Glossæ Lat. Gr. *Torques*, Στρεπτοὶ μανιάκαι. Gloss. MSS. ex Cod. Reg. 2062. μανιάκιον, τὸ τῶ ἱματίυ περιςόμιον. Aliæ ex Cod. 330. ὁρμίσκ☉, περιτραχήλιον κόσμον, μανιάκην. Similia habet Hesychius, quem consule præterea in Κλοιός & in Μηνίσκ☉. Glossæ Biblicæ MSS. Μηνίσκυς, περιτραχήλια, μανιάκαι. Aliæ habent μανιάκια. Denique Suidas: μανιάκης, ὁ περιαυχένι☉ κόσμ☉. Vita S. Syncleticæ n.92. τῷ δὲ τραχήλῳ τὴν τιμίαν μανιάκην, ὡς κόσμησιν, περιθώμεθα τὴν ταπεινοφροσύνην. Martyrium SS. Maximi, Dadæ, & Quintiani n.8. μετὰ δὲ τὸ λαλῆσαι αὐτὰς ταῦτα, ἔλαβον τὴν ψῆφον, καὶ ἐβυλεύσαντο, ὥστε τὴν κεφαλὴν τῶ ἁγίυ Μαξίμυ μανιάκην σιδηρῶν ἐμβαλεῖν, μεθ' ὃν ἐμπαγῆναι πρὸς τὸ ἑαυτὸν σὺν αὐτοῖς ἀποκεφαλισθῆναι. Vide Theophylact. Hierodiac. Homil. 8. pag. 146.

Μανιάκιον. Vita M. S. Theodori Syceotæ: καὶ σαυρὸν σὺν τῷ μανιακίῳ λιτρῶν λη', τῶ φορεῖν κατὰ τῶ τραχήλυ καὶ τῶ ςήθυς. Apophthegmata Patrum in Arsenio n.36. πατὴρ βασιλέων ὑπῆρχεν ὡς ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ χίλιοι δῦλοι χρυσοζῶνοι, καὶ ὅλοι μανιάκια, καὶ ὁλοσηρικὰ φορῦντες παρειςήκεισαν αὐτῷ. Constantinus de Adm. Imp. c.25. ἀπεκάλεσεν ἑαυτ' Αμερμυμνῆν, φορῶν καὶ τὸ Κυρὰν διὰ πινακιδίων εἰς τὸν τράχηλον αὐτῶ, δίκην μανιακίυ. Adde Jacobum Diaconum in Vita S. Pelagiæ; & Menæa in SS. Sergio & Baccho, 7. Octob.

Μανιάκι. Theophanes an.7. Mauricij: ἐν δὲ τῇ κεφαλῇ λινόχρυσον φακιόλιον ἐσφενδονισμένον, ἔχον ἐξ ἀμφοτέρων τῶ δεσμῶν σειρὰς τέσσαρας, καὶ μανιάκιν χρυσῶν ἐν τῷ τραχήλῳ αὐτῶ. Achmes Onirocrit. cap.258. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι ἐφόρει μανιάκι ἀπὸ λίθων καὶ μαργαριτῶν, &c.

Μαννάκιον, eâdem notione. Scholiastes Theocriti Idyll. 11. v.40. μάνν☉ ἐςὶν ὁ περιτραχήλι☉ κόσμ☉, τὸ λεγόμενον μαννάκιον.

Μανιάκιον, τὸ τῶ ἱματίυ περιςόμιον, in Lexico MS.

Μανιακὸν, aliâ, ut videtur notione, in Cod. Reg. 1595. nunc 3004. fol.98. v. καὶ ἀπέκη ἔπαρε μανιακὸν, τρίψε τὴν μὲ ὀξίδιν καλά.

ΜΑΝΙ'ΖΕΙΝ, χολομανίζειν, *Irasci*, *Contendere*, Ἐρίζειν, Φιλονεικεῖν. Glossæ Græcobarb. ἀφορμίζει, ἢ μανίζει, ἢ δυσπυργιᾷ.

Μάνιτα, *Ira*, *Excandescentia*, ϑυμός. Portius: *Exsævio*, ξεθυμαίνω, παύω τὴν μάνιτα. Historia MS. Belisarij:

Καὶ εἰς ἀπὸ τὺς ἄρχοντας τὺς ἐνοπίυς ἔφη,
Εἰς αὐτ' μὲ τὴν μάνιτα αὐςηρῶς ὀνειδάζων,
Παῦσον ὦ Βελλισάριε, μὴ ζητεῖς ὥσπερ πένης.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ πάντα μὲ τὴν μάνηταν να λέγῃ τῦτα κεῖνα.

Infrà:

Καὶ καινισκέψυ τὰ πολλὰ, διαβαίνει ὁ μάντα τῦ.

Μάνητα cum η scribitur non semel in Hist. Athenarum Georgij Contaris lib.4. pag.100.103.107.

ΜΑΝΙΚΑ'ΡΙΟΝ, apud Myrepsum sect.36. de Antidotis cap.21. æris species, sic fortè dicti, inquit Fuchsius, quòd manibus tractatum est.

ΜΑΝΙ'ΚΙΟΝ, Μανίκι, *Manica*, χειρίς. Manuel Moschopulus in Lexico Philostrati: χειριδωτὸς χιτὼν, ὁ χειρίδας ἔχων, τὰ λεγόμενα κοινῶς μανίκια. Glossæ ad Iliad. Græcobarb. λαβὴν, τὸ μανίκη τῶ σπαθίυ. Glossæ Græcobarb. ἀβανχδυτον, μανίκην λινὸν πλυμισόν. Glossæ Basilic. Μανίκιον, ἡ λαβὴ τῆς μαχαίρας. Chronicon Alexandrinum an.5. Justiniani: καὶ ἔβαλον εἰς τὴν κεφαλὴν τῶ αὐτῶ Υπατίυ καὶ μανίκιον χρυσῶν εἰς τὸν τράχηλον αὐτῶ. Ubi videtur legendum μανιάκιον. Vide in hac voce. Gregorius in Vita S. Basilij Jun. num.48. τὸ τηνικαῦτα δεξάμενός με τῶ μανικίυ τῇ δεξιᾷ χειρὶ, ἕλκων βίᾳ ἐπὶ τὸ πρόσωπον, ἀνεβίβασέ με, &c. Theophanes p.327. & ex eo Cedrenus: εἰς τὴν τοιαύτην θεοβδέλυκτον θυσίαν πάντες οἱ πολεμεῖν βυλόμενοι τὰ μανίκια τῆς δεξιᾶς χειρὸς αὐτῶν κατάβαψαν. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Απέσω τὰ μανίκιά συ, καὶ ἀπέσω τραχήλιά συ.

Κάππαι μετὰ μανικίων, *Cappa manicata*, apud Græcum Interpretem Concilij Lateranensis an.1215. cap.16. Utuntur alij non semel, Mauricius lib.1. Strateg. c.2. Leo in Tactic. c.6. §.13. & ex eo Constantinus filius p.15. & in lib. de Adm. Imp. cap.37. Symeon Thessalonic. de Sacris Ordinat. cap.5. Codinus de Offic. cap.7. num.35. 36. Euchologium pag. 358. Demetrius Zenus in Batrachom. dist.138. &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Manicium*.

Μανικέλλιον, Μανικέλιον, *Minor manica*, *Manicillium*, χειρὶς, in Glossis Græco-Lat. Gloss. Basilic. Μανικέλλιον, τὸ τῆς κώπαις περιτιθέμενον σκῦτ☉, ἢ ῥάκ☉, ὅμοιον μανικίῳ. Sic quippe emendandum. Vita Sanct. Silvestri Pap. pag.266. ἀλλ' ἀπὸ τὸ τῶν βραχιόνων γυμνὸν ἐψέγετο, δαλματικὰ μανικέλια μᾶλλον συνέβη αὐτὰ ὀνομασθῆναι, ἅπερ κολόβια. Leo in Tacticis cap.6. num. 25. ἔχει δὲ χειρομάνια τὰ λεγόμενα μανικέλια, καὶ χειρόψελλα σιδηρᾶ, &c. Et num.35. καὶ κλιβάνια, καὶ κάσσιδας, καὶ μανικέλια, καὶ χαλκότυβα, &c. Eadem habet Constantinus Porph. in Tactic. pag.4. Basilius in Naumachicis: τὸ δὲ πρὸς αὐτῷ τῷ σκαλμῷ

 δέρμα,

δέρμα, ἄσκωμα, τὸ παρ' ἡμῖν μανικέλλιον. Achmes Onirocrit. cap. 156. εἰ δὲ τὰ λεγόμενα μανικέλια καὶ περικνημίδας, εὑρήσει χαρὰν, καὶ στερεότητα ἐν τοῖς δούλοις αὐτοῦ.

Μανικοφάγος, nescio quis cognominatus occurrit apud Leonem Grammaticum pag. 454.

Ἐπιμάνικον, Ἐπιμανίκιον, *Manipulus*, seu *Brachiale*: Est enim ornamentum, vel potiùs manicæ species ex aurato aut pretiosiori panno, quæ brachium à manus carpo ad cubitum ferè tegit & exornat: ita tamen ut soluta sit, & funiculo sericeo per oras transversim acto brachium strictiùs alliget: quæ quidem Episcoporum primitus fuit, deinde etiam Presbyterorum, denique tandem & Diaconis permissa. Theodosius Zygomalas: Ἐπιμανίκιον ὃ ἐπιτιθέασιν οἱ ἱερεῖς, ὅτε τελοῦσι λειτουργίαν. In utroque brachio gestantur ejusmodi ἐπιμανίκια. Liturgia Chrysostomi Venetiis Edita, ubi de Diacono: τὰ δὲ ἐπιμανίκια ἐπιθέμενος ταῖς χερσὶν, ἐν μὲν δεξιῷ λέγει, Ἡ δεξιά σου, &c. Eadem: καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὰ ἐπιμανίκια ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ χειρὶ, λέγει οὕτως, &c. Demetrius Gemistus MS. de Sacra Patriarchæ Liturgia: τὸ δὲ δεξιὸν ἐπιμάνικον εὐλογοῦντος καὶ ἀσπαζομένου, λέγουσιν, Ἡ δεξιά σου, Κύριε, &c. Mox: καὶ τὸ ἀριστερὸν ὁμοίως εὐλογοῦντος, &c. Unde numero multitudinis ἐπιμάνικα ferè semper efferuntur. Euchologium in Officio Baptismi pag. 350. εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἀλλάσσων τὴν ἱερατικὴν στολὴν λευκὴν, καὶ ἐπιμανίκια, &c. Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap. 11. πάντες οὖν ἐνδυσάμενοι τὰ ἀρχιερατικὰ, στοιχάριον μετὰ ποταμῶν, ἐπιτραχήλιον καὶ ζώνην ἐπιμανίκιά τε καὶ σάκκον, &c. Idem lib. de Templo pag. 219. τὰ δὲ λεγόμενα Ἐπιμάνικα καὶ τὸ πανσθενουργὸν τῆς ἐνεργείας εἰκονίζει τοῦ Χριστοῦ. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 8. cap. 6. ἔδωκεν αὐτοῖς ἀφ' ἑαυτοῦ τὰ ἱερατικὰ αὐτοῦ ἐπιμάνικα. Ea porrò auro texta fuisse docet Petrus Antiochenus Patr. in Epist. ad Michaëlem Cerularium Patr. Constantinopol. χρυσοφοροῦμεν καὶ αὐτοὶ ἐγχείρια καὶ ἐπιμανίκια καὶ ἐπιτραχήλια περιβεβλημένοι χρυσόπαστα. Sed & Christi effigiem habuisse scribit Auctor Hist. Politicæ pag. 1. cujus verba mox efferemus.

Mysticam ejus significationem variè tradunt Scriptores. Theodorus Balsamon in Responso 37. ἡ τῶν ἐπιμανίκων καὶ τῶν ἐπιγοναλίων ἱερωτάτη ἐνδυμενία μόνοις τοῖς ἀρχιερεῦσι πεφιλοτίμηται, ὡς τὸν τύπον ἐπέχουσι τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Mox: τὰ γὰρ ἐπιμάνικα τύπος εἰσὶ τῶν χειροπεδῶν τῶν ἑλιχθεισῶν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτε πρὸς τὸ ἑκούσιον πάθος ἠπείγετο. Idem in Meditat. de Patriarchalib. Privileg. pag. 447. τὰ τῶν πατριαρχῶν τῶν ἁγίων ἐπιμάνικα τὰς χειροπέδας τοῦ κυρίου δοξάζουσιν, ἃς ἑκὼν ὑπέστη διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν, κατὰ μαστιγίαν πρὸς Καϊάφαν ἀγόμενος. Symeon Thessalonic. de Templo pag. 219. τὰ δὲ λεγόμενα Ἐπιμάνικα καὶ τὸ πανσθενουργὸν τῆς ἐνεργείας εἰκονίζει τοῦ Χριστοῦ· καὶ τὸ διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν τὴν ἱερουργίαν τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος αὐτουργῆσαι τοῦ Χριστοῦ, &c.

Ὑπομάνικον, idem quod Ἐπιμάνικον. Institutio Archidiaconi in Euchologio Goari pag. 284. καὶ φορέσει αὐτοῦ τὰ ὑπομάνικα. Historia Politica pag. 1. προφασιζόμενοι ὅτι ὁ βασιλεὺς οὗτος ἐν μιᾷ τῶν ἑορτῶν οὐ καταδέξατο προσκυνῆσαι τὸ ὑπομάνικον τῆς δεξιᾶς τοῦ Χωρεπισκόπου, ὑφαντῶς ἐπάνω κοσμούμενον τὴν εἰκόνα Χριστοῦ. Ita etiam imaginibus adornatum ἐπιμανίκιον describit Manuel Malaxus, in Chron. MS. pag. 801. καὶ εἶχον συνήθειαν Φράγγοι νὰ ἀσπάζονται τὸ ἐπιμανίκιον τοῦ Ἐπισκόπου ἔσω τας ὅπου ἦτον ἐκεῖ ζωγραφισμένη ἡ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ.

Στομομανικὸν, *Velum quo mulieres os velant*, Meursio; malim *os manicæ*. Theophilus Protospatharius de Humani Corp. fabr. lib. 4. ἔοικε καὶ τὸ μυῶδες πλάτυσμα γυναικείῳ φιαλίῳ, τῷ κοινῶς λεγομένῳ Στομομανίκῳ.

Χειρομάνικον, *Manica*. Auctor Etymologici: χειρὶς σημαίνει τὸ χειρομάνικον. Leo in Tactic. cap. 6. §. 3. ἔστω δὲ καὶ χειρομάνικα σιδηρᾶ, ἃ λέγεται χειρόψελλα, λίαν χρήσιμον. Idem §. 25. ἔχει δὲ καὶ χειρομανίκια, τὰ λεγόμενα μανικέλια, καὶ χειρόψελλα σιδηρᾶ, ἢ ξυλινὰ, &c. Ex eo Constantinus in Tactic. pag. 18. ἐχέτωσαν δὲ καὶ χειρομάνικα, ἤγουν χειρόψελλα σιδηρᾶ καὶ ξύλινα, καὶ ποδόψελλα, ἤγουν χαλκότουβα. Adde pag. 14. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 2. οὐκ ἄτοπον δὲ καὶ χειρομάνικα σιδηρᾶ τοὺς βουκελλαρίους ἐπινοῆσαι, &c.

Μαννικώτιον, *Manica*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ λιθομαργαριταεῖ, νάχουν εἰς μαννικότια.

Vide in Μεταξωτός.

Ἀμανίκωτον, *Vestis sine Manicis*. Theophanes an. 27. Copronymi: καὶ ἐνδύσαντες αὐτὸν σπελκὸν ἀμανίκωτον κοντὸν, ubi Miscella: *Et indutum hunc laneo brevi ac sine manicis vestimento*, &c.

ΜΑΝΙΚΟΣ, *Halicacabus*, Interpolatori Dioscorid.

ΜΑΝΙΚΟΥΛΟΝ. Myrepsus sect. 19. cap. 16. ἰριτγίου ῥίζης μανίκουλον α. Ubi Fuchsius *Manipulum* vertit, malim, *quantum manu capi potest*.

ΜΑΝΙΟΡΔΟΙ. Vide in Μόλος.

ΜΑΝΙΣΚΙΟΝ, *Corbis*: Gallis *Manequin*. Glossæ Gr. MSS. Cod. Reg. 2062. Σιπυὰ, τὸ μανίσκιον, ἡ ἀρτοθήκη.

ΜΑΝΙΓΟΡΔΟΣ, *Carnifex*, *Furcifer*, Ital. *Manigoldo*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ ἄλλα τζένια περισσὰ χανεῖς νὰ μὴ κοντεύγη,
Καὶ μανιγόρδους, καὶ βλεπίους περισσοὺς ναγορεύγη.

ΜΑΝΙΤΑΡΙ, *Fungus*, ἀμανίτης, βωλίτης, μύκης. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1261. Μυκίτρας, τὰ μανιτάρια. Aliæ ex Cod. 1047. μυκήτις, τὰ μανιτάρια. Neophytus, Μυκίτης καὶ ἀμανίτης, τὸ μανιτάριον. Joannes Jatrosophista MS. cap. 162. πῶς ἐὰν πνίγεται κανεὶς ἀπὸ τὰ μαννιτάρια, ὅτι ἔφαγεν πολλά. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 107. de Raphano: ὅτι φθείρει τὴν πέτραν, καὶ εἶναι καὶ αὐτὸ εἰς τὰ μανιτάρια ἀντιφάρμακον.

ΜΑΝΙΤΖΑ. Vide in Μάνα.

ΜΑΝΝΑ. Ita appellabant *Oleum*, *Sacrum* ac odoriferum liquorem, seu etiam cinerem, qui ex aliquot Sanctorum corporibus emanabat, morborum curationibus saluberrimum, de quo pluribus egimus in Gloss. med. Lat. in V. *Manna*. Menologium Basilij 8. Maij in S. Joanne Evangelista: καὶ γὰρ ὁ τάφος, ἐν ᾧ ὁ μέγας Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης μέλλων μετατεθῆναι, κόνιν ἁγίαν, ἣν οἱ ἐγχώριοι Μάννα προσαγορεύουσιν, ἐπινεύσει Πνεύματος ἁγίου, κατὰ τὴν ὀγδόην ἡμέραν τοῦ Μαΐου μηνὸς ἐτησίως ἐξαίφνης ἀναβρύει καὶ ἀναδίδωσι, &c.

Μάννα, *Mater*. Vide Μάνα.

ΜΑΝΝΑΔΙΝ. Apophthegmata Patrum in Agathone num. 7. εἶπεν πάλιν περὶ αὐτοῦ, ὅτι πολλάκις μετέβη ἔχων τὴν σμίλαν ἑαυτοῦ μόνην εἰς τὸ μαννάδιν. Ubi Eruditus Interpres *Cistam* vertit, quomodo *manne* hac notione nostri dicunt.

ΜΑΝΝΑΚΙΟΝ. Vide in Μανιάξ.

ΜΑΝΝΟΣ, pro μάγνος, *Magnus*, apud Myrepsum de Antidotis cap. 210. quomodo olim nostri, *Carolomannus*, pro *Carolus Magnus*, dixerunt.

ΜΑΝΟΚΙΟΝ, *Securis*, *Manualis*. Phortius περὶ στρατ. πράγματ. Lib. 1.

Ἀλλ' ὅλη ἡ τέχνη ῥέπει,
Οἱ τέκτονες μὲν ὡς πρέπει,
Μανόκια νὰ γροικοῦσι,
Νὰ κλίζουν, νὰ πηλοκλοῦσι.

Rursum:

Καὶ ὅταν μὲν ἔν ποιήσεις,
Προμαχόνας νὰ γροικήσεις,
Μανόκια ἀπὸ κλαρία,
Νὰ ποίσεις μὲ ὀρδινία.

ΜΑΝΟΛΑΤΟΝ, Moneta aurea Manuëlis Comneni Imp. *Manlat*, Arnoldo Lubecensi lib. 3. c. 33. *Manulato*, Julio à Puteo Veronensi. Ptochoprodromus de sua Paupertate: ex Cod. Reg. 1334.

Ὁ κόρφος τοῦ βυρβύελζε ψίρας ἀμιγδάλαλας,
Καὶ τόρα τὰ ὑπέρπυρα γέμει τὰ μανολάτα.

Idem contra Hegumenum:

Τὸν δ' ἄλλον δὲ νομίσματα, κἂν δέκα μανολάτα.

Vide Gloss. med. Latin. in *Manlat*.

ΜΑΝΟΛΗΣ, *Manuël*, nomen proprium. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS. de se:

Καὶ ἀκόομαι εἰς τ' ὄνομα Μανόλης Λιμβυίτης.

ΜΑΝΟΠΟΛΑ, Μανίτζα, *Manica*, *Manipulus*, χειρίς.

ΜΑΝΟΣ, *Furiosus*, *Vesanus*, Μανεὶς. Joan. Cananus de Bello Constantinopol. ἔχοντες καὶ στρατάρχην ἄνδρα μανὸν καὶ αἱμαλοβόρον, &c. Infra: ἦλθε μανὸς καὶ ἠγριωμένος, ἀλάζων, ἐπηρμένος, &c. Græcis μανὸς *Rarum* significat.

ΜΑΝΟΥΑΛΙΟΝ, *Candelabrum manuale*, seu quod manu gestatur. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 59. εἰς δὲ τὴν ἐκκλησίαν ἱστάθωσαν ἐπὶ μανουαλίων λαμπάδες ἐξαλιτραῖαι, &c. Pentecostarium: εἰσδυόντων τότε ἱερέως καὶ τοῦ Διακόνου, προπορευομένων αὐτῶν καὶ λαμπάδων μετὰ μανουαλίων. Philotheus Patr. Constantinopol. in Ordine Sacri Ministerij pag. 4. ἔνθα οἱ μὲν Ἀναγνῶσαι τιθέασι τὰ μανουάλια εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ παρ' ἑκάτερα τὰ μέρη. Ita pag. 6. 9. Euchologium pag. 191. ὁ δὲ Ἱερεὺς λαβὼν τῇ δεξιᾷ χειρὶ θυμιατὸν καὶ μανουάλιον μετὰ κηροῦ, &c. Occurrit ibi pluries, pag. 561. 602. 625. &c. Nicetas in Isaacio & Alexio num. 7. ex Cod. Barb. Gr. καὶ τὰ ἅγια σκεπάσματα τὰ πολύτιμα τὰ ἐκ σύρματος χρυσοῦ ὄντα, τά τε μανουάλια, καὶ κανδήλας. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 6. cap. 16. καὶ μετὰ τούτους ἀργυροδιάχρυσα μανουάλια μικρὰ πολύτιμα. Adde Ducam Hist. cap. 39. Malaxum in Hist. Patr. Constantinopol. pag. 170. Anthologium Arcudij part. 1. pag. 254. 265. 266. Max. Cythærensem 18. Febr. &c.

Μανουίλης. Anna Comnena lib. 15. pag. 480. καὶ συλλαβόντες τὸν Σαϊσὰν Σουλτανὸν, ἀποστεροῦσι τῶν ὀμμάτων· ὀργάνου δὲ πρὸς τοῦτο χρησιμεύοντος ἀπορούντων, τὸ δοθὲν τῷ Σαϊσὰν παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος μανουίλην ἐχρημάτισε.

Μανουάλια δωδεκαφώτια ἱστάμενα, in Typico MS. τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 59. & cap. 60. ὀφείλουσιν ἅπτεσθαι ἀπὸ τῶν ἱσταμένων κηρίων ἐν τοῖς δωδεκαφωτίοις ἀνὰ ἓξ εἰς τὸ τέμπλον, &c. Candelabra 12. cereis instructa, à terra exurgentia.

Κηρομανουάλιον, in Typico S. Sabæ, *Candelabrum cum cereo*.

ΜΑΝΟΥΒΡΙΟΝ, *Manubrium*. Zacharias lib. 2. Dialog. Gregorij M. cap. 6. ἦλθεν εἰς τόπον ἐν ᾧ τὴν πεσὸν τὸ σιδήριον· καὶ ἄρας τὸ μανούβριον ἐκ τῶν τοῦ Γότθου χειρῶν, &c.

ΜΑΝΟΥΘΙΟΝ, *Frutex*, seu potiùs fruticum fascis. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaïtarum num. 25. θαμνοὺς γὰρ τὰ λεγόμενα μανούθια ἐν ἑκάστῳ (κελλίῳ) εὑρίσκοντες, εἰώθασι γὰρ οἱ πατέρες αὐτὰ συνάγειν, καὶ ἀποτίθεσθαι ἑτοίμως, λοιπὸν δι' αὐτῶν τὰ οἰκήματα ἐνεπύριζον. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij n. 38. συλλέγοντες ἡμεῖς τροφὴν ἐπὶ τῆς ἐρήμου ἥ δὲ τὴν ἃ Μανούθια συνήθεις ὀνομάζειν. Idem in Vita S. Sabæ MS. φορτίον Μανουθίων κοπιόντων ἐν τῇ ἐρήμῳ. Et cap. 40. τοῖς ἐν τῇ ἐρήμῳ συλλογῆς ἕνεκεν Μανουθίων ἐξερχομένοις. Vide Gloss. med. Lat. in *Manua*.

ΜΑΝΟΥΡΑ, τὸ μυτζὴν, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843.

ΜΑΝΣΙΟΝΑΡΙΟΣ, *Mansionarius*, de qua voce vide Gloss. med. Latin. Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. Greg. M. cap. 25. ὁ δὲ Ἀπόστολος φανεὶς αὐτῇ κατ' ὄναρ, εἶπε πρὸς αὐτὴν, Ἄπελθε εἰς τὸν προσμονάριον τῆς ἐκκλησίας, τὸν λεγόμενον Σαβένδιον τὸν μανσιονάριον, καὶ αὐτὸς δώῃ σοι τὴν ὑγείαν.

ΜΑΝΣΟΥΡ, vox Saracenica, quæ *Redemptum* significat. Constantinus Acropolita in serm. de S. Joanne Damasceno num. 7. de illius Patre: ἐκαλεῖτο γοῦν Μανσοὺρ ὁ πατὴρ Περσικώτερον, καὶ πλεῖστα παρὰ Πέρσαις ἐτιμᾶτο. Auctor MS. Vitæ S. Stephani Junioris, de eodem Joanne Damasceno: ἐν οἷς καὶ ὁ τιμιώτατος Ἰωάννης Δαμασκηνὸς πρεσβύτερος, ὁ παρὰ τοῦ τυράννου τούτου Μανσοὺρ ὀνομασθεὶς, παρ' ἡμῖν δὲ ὅσιος καὶ θεοφόρος. Theophanes pag. 350. de eod. Damasceno: καὶ ἀντὶ τοῦ πατρικοῦ ὀνόματος αὐτοῦ Μανσοὺρ, ὃ ἑρμηνεύεται λελυτρωμένος, Μανζηρὸν Ἰουδαϊκῷ φρονήματι ὀνομάσας τὸν νέον τῆς ἐκκλησίας διδάσκαλον. Ex quo emendandus Scylitzes pag. 456. ἐν δὲ τῇ κατὰ Συρίαν Δαμασκῷ Ἰωάννης Μοναχὸς καὶ Πρεσβύτερος, ὁ τοῦ Μανσοὺρ, ὃ ἑρμηνεύεται λέντραβος, &c. ubi scribendum λελυτρωμένος. Aliter de verbi notione scribit Georgius Hamartolus in eodem Copronymo: Ἰωάννην τὸν Δαμασκηνὸν, ὃν Χρυσορόαν ἐκάλουν διὰ τὴν ἐνυπάρχουσαν αὐτῷ σοφίαν, Μανσοὺρ ἐπωνόμασεν, ὅ ἐστι βλάσφημον. Idem Theophanes an. 6. Rhinotmeti: καὶ παρεκάλεσεν αὐτὸν Σέργιός τις ἀνὴρ Χριστιανικώτατος, ὁ τοῦ Μανσοὺρ, Γενικὸς Λογοθέτης. Pag. 344. ἐξωρίσθη Θεόδωρος ὁ τοῦ Μανσοὺρ εἰς τὰ κλίματα τῆς ἐρήμου. VII. Synodus Act. 6. de quodam Joanne Hæretico Ægyptio: ὃς παρ' αὐτῶν ὑβριστικῶς Μανσοὺρ προσηγορεύεται. Hinc in acclamationibus Synodi, Μανσοὺρ τῷ κακωνύμῳ καὶ Σαρακηνόφρονι ἀνάθεμα. Apud Hesychium Μανσοὺρ, κύων exponitur. Scaliger in Canonibus Isagogic. pag. 326. 2. Edit. *Manizur*, Arabibus *Victoriosissimum* significare scribit.

ΜΑΝΤΑΜΑ. Vide in Ντάμα.

ΜΑΝΤΑΤΟΝ. Vide in Μανδάτον.

ΜΑΝΤΕΙΑ, Dacis, *Rubus*, apud Interpolat. Dioscor. c. 619. & Apul. c. 87.

ΜΑΝΤΖΙΤΖΑΝΙΑ. Psellus περὶ βρωμάτων, in Cod. Reg. 1673. τὰ μαντζιτζάνια δερμά εἰσιν, καὶ χυμοῦ μελαγχολικοῦ. Apud Matthæum Silvaticum lego, *Manisan*, *I. vulnea*.

ΜΑΝΤΖΟΥΝΙ, *Massula Salgamaria*. Agapius in Geoponico cap. 140. ἢ τρῶγε μέσην ὑγίαν ῥοδομάννα, καμομένην ἀπὸ ζάχαριν, ἀπὸ δρόσον τῆς κράμβης, καὶ σναρολαχάνου, ὅπου λέγουν οἱ Ἰταλοὶ, μερκυρέλλα, ἢ τρῶγε ἀπὸ μαντζοῦνι, &c. Infra: καὶ κάμε μαντζοῦνι, ἤγουν κονφέτο, καὶ τρῶγε ὡς ἄνωθεν.

ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΑ, *Amaracus*, ex Italico, *Magiorana*, in Corona pretiosa.

ΜΑΝΤΗΛΑ, Μανήλιον, Μανιλάκιον. Vide in Μανδύλιον.

ΜΑΝΤΙΟΝ, *Mantum*, *Pallium*, *Habitus*. Glossæ Lat. Gr. *Paludamentum*, χλαμύδα, τὸ μαντίον. Joannes Moschus in Limon. cap. 87. ἐφόρει δὲ στιχάριον τρίχινον, καὶ ἀπὸ σειρᾶς μαντίον. Procopius Gazæus: μανδύαν, τὸ παρὰ τῶν πολλῶν μαντίον λεγόμενον. Leontius Presbyter in Vita MS. S. Gregorij Agrigentini: ὁ δὲ ἁπλώσας τὴν ἀρχὴν τοῦ μαντίου αὐτοῦ, ἐδέξατο

αὐτὸς (ἄνθρακας.) Μοναχικὸν μαντίον, *Monachicus habitus*, apud Græcum Interpretem Concilij Lateranensis an. 1215. cap. 16. Ibidem μαντίοις ἀνεωγμένοις μὴ χρήσωσαν ἐν δημοσίῳ. Ubi Lat. *Palliis diffibulatis non utantur in Publico.*

Μαντεῖον, eâdem notione. Chronicon Alexandrinum pag. 102. οἱ μὲν περιβόλαια, οἱ δὲ φίβλας καὶ μαντεῖα ἐποίησαν ἑαυτοῖς πορφυραῖα, &c.

Ἐξωμάντιον, *Mantellum*, seu *Pallium exterius.* Glossæ Græcobarb. τὰ ἐξωμαντίσματα, ἢ ἐξωμάντια, ὅπου ἔνι ἐπιτήδεια νὰ σκεπασθῇ μετὰ τὸ ὁ ἄνθρωπος διὰ ὄνομαν τοῦ ἀνέμου. Alibi: ἱμάτιον, ῥοῦχον, μαντισμα τὸ ἔξωθεν, τὸ ἀπέξω μάντισμαν, ἐξωμάντιν.

Παραμάντιον, *Diplois.* Lexicon Cyrilli, Διπλοΐς, τὸ παραμάντιον.

ΜΑΝΤΙΣΣΑ, *Vates femina*, *Saga*, *Venefica.* Glossæ Græcobarb. Ἀργυραῖα μάντις, μάντισσα τοῦ στράτας καὶ ὁδοῦ. Vita MS. S. Symeonis Sali: γυνή τις μάντισσα καὶ φυλακτήρια, καὶ ἐπαοιδοὺς ποιήσασα, &c.

ΜΑΝΤΙΤΗΣ, *Magnetes.* Anonymus MS. de Lapidibus: λίθος μαγνίτης, ὃ καὶ μαντίτης λέγεται, &c.

ΜΑΝΤΡΑ, & Μαντρὶ, pro μάνδρα, *Grex*, *Armentum*, *Equitium.*

Μαντρίζειν, *Colligere*, *Cumulare*, quasi *In mandram cogere.* Glossæ Græcobarb. αἰέσκοιλο, ἠυλίζονλο, ἐμαντρίζουσαν, ἐσωρεύουσαν, ἐμαζόνουσαν.

ΜΑΝΤΡΙΑΡΧΗΣ, pro Πατριάρχης, appellatus à Catholicis Anastasius Patr. Constantinopolit. Iconomachus, sub Copronymo. Vide Chron. MS. Manuëlis Malaxi pag. 606.

ΜΑΞΙΛΑ, *Maxilla.* Glossæ Basilic. Μάξιλα, Σιαγὼν, Φάτνωμα.

Μαξίλα, Μαξίλλα, *Alapa maxillæ seu genis inflixa.* Lexicon MS. Cyrilli & Glossæ MSS. ex Regg. Codd. 1708. & 2062. κόσος, (al. κόασος) Ῥωμαϊστὶ μαξίλλα, Γραικιστὶ δὲ ῥάπισμα. Zacharias Pap. lib. 2. Dialog. S. Gregorij cap. 30. περὶ τοῦ δαιμονιῶντος ἀδελφοῦ, καὶ διὰ μαξίλας (al. μαξίλλης) τοῦ ἁγίου ἰαθέντος. In ipso cap. μόνον αὐτῷ κόασον δέδωκεν ἐν τῇ σιαγόνι.

Μαξιλάριον, Portio, Μαξελάρι, *Cervical*, *Pulvinus*, προσκεφάλαιον, quòd maxillæ seu genæ dormientis seu quiescentis pulvino adhæreant. Achmes Onirocrit cap. 224. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι τὸ λεγόμενον μαξιλάριον ἐκαλλιώθη πλέον ἢ ἦν, χαρίσεται ἐπὶ τῷ πρωτεύοντι δούλῳ αὐτοῦ πολλάκις δὲ καὶ ἐπὶ παλλακὰς κρίνεται. Infrà: ὁ βασιλεὺς ἐὰν ἴδῃ ὅτι νέον μαξιλάριον εἶχε, νέον δοῦλον ποθούμενον ὑψώσει. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Παρμπέρες, μαξελάρια, κουρτίνες, καὶ μαντήλια.

Μαξελαράκι, *Ascopera*, Ἀσκοπήρα.

ΜΑΞΙΜΟΣ, in Lexico MS. Eudemi, *Maximus.* Scholiastes Ineditus Æschyli in Persis: μάσσον τὸ μέγα, καὶ μάξιμος παρὰ Λατίνοις ὁ μέγας, ἐτυμολογοῦσιν δὲ αὐτὸ ἀπὸ τοῦ μᾶσσον τὸ μέγα.

ΜΑΠΑΝΟΣ, *Banus*, Dignitas apud Servios & Hungaros, de qua nos plura in Notis ad Alexiadem & Cinnamum pag. 347. & 449. ubi monuimus perperam ita scribi apud eundem Cinnamum, pro Μπάνος, lib. 3. num. 11. Βελόσης δὲ ὁ τὰ πρῶτα παρ' ἐκείνῳ, (Regi Hungarorum) φέρων, Μαπάνον ταυτὴν καλοῦσιν Οὖννοι τὴν ἀρχήν. Vide præterea Gloss. med. Lat. in *Banus*, & suprà in Βοάνος.

ΜΑΠΑ, *Pila*, in Turco-Græcia Crusij, quâ notione vocem hanc usurpat Nicetas in Alexio lib. 2. num. 4. καὶ τὸ ἐντεῦθεν οὐ μόνον τῶν ἀνακτόρων ἐκποτίζεται ὡς σφαῖρα τις εὐπεριγραπτος διαφεθεῖσα ἰσχυρῷ μηχανήματι, &c. Ubi Codex Græcobarb. habet, ὡς μάπα στρογγύλη. Idem in Isaacio lib. 1. ὧδε τε κἀκεῖσε ὥσπερ μάπα διαγομένη τε καὶ μεταγομένη δινκοντίζετο.

ΜΑΠΠΑ, *Mappa*, *Mantile.* Herodianus de Solœcismo & Barbarismo, MS. λέγομεν δὲ βαρβαρίζειν καὶ τὸ ἀλλοφύλῳ χρώμενον· ὡς εἴ τις τὸ μὲν ὑπαυχένιον κερβικάλιον λέγει, τὸ δὲ χειρόμακτρον, μάππαν. Sic etiam appellantur *Ludi & Decursiones militares.* Justinianus in Nov. 105. cap. 1. μετ' ἐκείνην δὲ δευτέραν ἄξει θέαν τῶν ἁμιλλητηρίων ἵππων ἣν δὴ Μάππαν, προσαγορεύουσι. Vide Gloss. med. Lat. in *Mappa.*

Μαππάριος, *Mapparius*, qui officium sustinebat mittendæ mappæ, quod signum erat mittendis quadrigis. Glossæ Latin. Gr. *Transenna*, ὕσπληγξ, ἀπαλλαγὴ, μαππαρίου σημεῖον. Glossæ Basilic. Μαππάριός τις ὢν ὁ τῇ χειρὶ δεικνύων, καὶ δὲ ἑτέρους, ὅτι εἰώθησαν ἐν τῷ θεάτρῳ οἱ Ὕπατοι εὐωχεῖσθαι πρότερον, καὶ μετὰ τὴν εὐωχίαν ῥίπτειν τὰ τῶν χειρῶν ἐκμαγεῖα, ἅπερ τῇ Ῥωμαϊκῇ φωνῇ Μάππα λέγεται, καὶ ταῦτα ἀναλαμβανόμενα ὁ ἐπὶ τοῦτο τεταγμένος ὡς σύνθημα, εὐθὺς τὸν ἀγῶνα ἐπετέλεσε, καὶ διὰ τοῦτο ἐλέγετο ὁ τοιοῦτος μαππᾶσθαι. Cedrenus in Julio pag. 169. Μαππάριος τοῖς Ῥωμαίοις ἔδοξε καλεῖν ἐξ αἰτίας τοιαύτης· ἔθος ἦν τοῖς Ὑπάτοις ἐπὶ τῶν θεάτρων εὐωχεῖσθαι· μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τῆς εὐωχίας, τὸ ἐν χερσὶν ἐκμαγεῖον, ὃ καὶ μάππαν πατρίως καλοῦσιν, ἐξ οὗ καὶ μανδύλια, ἐρρίπτουν, ὅπερ ὑποδεχόμενος ὁ Μαππάριος τὸν ἀγῶνα παρεσκεύασεν. Græcus Anonymus laudatus à Salmasio: Μαππάριος δὲ καλεῖται ὁ ἐν τῷ μέσῳ ἱστάμενος, καὶ τοῦ δρόμου ἔχων τὸ σύστημα. Mox: καὶ τὴν μάππαν ἀναλαμβανόμενος ὁ λεγόμενος Μαππάριος, εὐθὺς τὸν ἀγῶνα ἐπετέλει. S. Chrysostomus in Homil. de Circo: ἀτένιζε τῷ ἀναγνώσματι τοῦ εὐαγγελίου διακονοῦντα Μαππάριον. Mox: ὡς γὰρ ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ πάντων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐπὶ τὸν Μαππάριον πεπηγότας τὸ σημάντρου ἀτενίζουσι, ἐκδεχομένον ἐν τῇ Βουλῇ ἐκείνου τὸ ἄνοιγμα, &c. Chronicon Alexandrinum an. 8. Phocæ: ὁμοίως δὲ ἐκαύθη εἰς Βοῦν ὁ Μαππάριος, &c. Nicetas in Alexio Aug. lib. 3. num. 2. ἐπεὶ δὲ ἐφειστήκει καιρὸς καθ' ὃν ἔδει πρὸς τὸ τρέχειν χωρεῖσθαι τοὺς τῶν γυμνικῶν ἐκτελέσοντας δίαυλον, ὁ μὲν ὑποδὺς τὸν Μαππάριον εὐνοῦχος, τὴν μέσην εἰληχὼς χώραν, εἰς βραχίονας τὰς χεῖρας ἀνεκάλυψε.

Μαππᾶσθαι, *Signum in Circensibus Mappâ dare.* Vide locum ex Glossis Basilic. paulò ante laudatum.

Μαππίον, *Matta*, in Glossis Servij nisi legendum sit ματτίον.

ΜΑΠΤΑΡΙΟΣ. Nicetas in Alexio Comneno lib. 3. num. 2. ὅτε καὶ ἦν τὸν αὐτὸν ὁρᾶν, ὡς ἀναβάτην μεγαλοπρεπευόμενον, καὶ ἵππον εὐηνία προποδίζοντά τε καὶ χρεμετίζοντα· μετὰ βραχὺ δὲ κατὰ τοὺς πάλαι τῶν δραμάτων ὑποκριτὰς, τὸν εὔιππον ἀποδυσάμενος Ἔπαρχον, τὸν μαπτάριον ὑποκρίνεσθαι. Ubi Vvolphius: *Deposita equestris Præfecti persona, peditem videres.* Ex Cod. nempe Græcobarb. qui hoc loco πεζεῦσαι habet.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ, *Tigniarius*, *Faber lignarius*, δοκοποιὸς, τεκτονικός. Ex Ital. *Marangone.* Hinc fortè.

ΜΑΡΑΓΜΑ. Diploma Rogerij Regis ex Gr. in Lat. versa apud Rocchum Pirrhum in Archimandritatu Messanensi pag. 117. *Et etiam ipsos homines liberos ab Angaria, Parangaria, & Maragmata Urbium ac Castrorum, & omnibus Daciis.* Aliud Diploma ejusdem Regis pag. 123. *liberos & exemptos ab omni angaria maragmatum, Castrorum, & ab omni ædificio.*

ΜΑΡΑΔΟΧΡΟΟΣ, pro μαραγδόχροος. *Smaragdi colorem referens.* Nam & Μάραγδος, pro σμάραγδος dixisse Menandrum observat Eustathius Il. λ. pag. 853. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Καὶ μέσα εἰς αὐτὴν στήκεται πράσινος ἀγὼν
Πράσινος μαραδόχροος.

ΜΑΡΑΘΑΤΟΝ ἄκρατον, *vini species*, apud Myrepsum sect. 9. cap. 85.

ΜΑΡΑΝΑΘΑ,

ΜΑΡΑΝΑΘΑ', *Maranatha*, in Glossis MSS. ex Cod. Colberteo 2218. exponitur, ὁ κύριος ἥκει, ἦλθεν, ἢ ἥξει, ἢ ἔρχεται. Infrà: Μαραναθὰ, τοῦτο οὐ τῆς Ἑβραίων τινὲς ὑπέλαβον, ἀλλὰ τῆς Σύρων εἶναι φωνῆς· ἑρμηνεύεται δὲ, ὁ κύριος ἦλθε· τέθεικε δὲ τὴν λέξιν ὁ Ἀπόστολος, καταστέλλων τὴν ὀφρὺν τῶν Κορινθίων, καὶ διδάσκων ὡς οὐ παιδεύσεως, ἀλλὰ πίστεως αὐτοῖς χρεία. Vide Interpretes sacræ Scripturæ.

ΜΑΡΑΝΙ'ΣΚΕΙΝ, pro μαραίνειν, *Flaccessere*. Glossæ Græcobarb. μαραίνει, σήπει, φθείρει, μαρανίσκει, σαπινίσκει, χαλᾷ.

Μαραντζιάζειν, eâdem notione. Μαραντζιασμένος, *Flaccidus*, *Marcidus*, μαρανθείς.

ΜΑΡΑ'ΣΚΙΟΝ, *Cerasum acerbum*, *amarum*. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 50. ῥίψε μέσα πολλὰ μαράσκια, ἤγουν ξυνοκέρασα. Occurrit præterea cap. 129.

ΜΑΡΑ'ΤΗ, Μάραθον. Vide in Ἰμαρέτιον.

ΜΑΡΒΙΑΙΩΤΑΙ', Hæretici, quorum meminit VI. Synodus Act. 11.

ΜΑ'ΡΓΑΡΟΣ, *Unio*, *Margarita*, vox, inquit Hoeschelius ad Annam Comnenam, veteribus incognita; tametsi μάργαρον, neutro genere, occurrere apud Pausaniam in Arcadicis & in veteribus Epigrammat. quidam observent. Μαργαρίτην dixit Athenæus lib. 3. Gregorius verò Nazianzenus μάργαρος sæpiusculè, ut Carm. ad Nemes. v. 331. μάργαρον αἰγλήεντα, & Carm. Ὑποθηκῶν παρθένοις, v. 84. μάργαρος ἄλλην κοσμείτω, καὶ χρυσὸς ἐπαστράπτων μελέεσσι. Carm. eod. v. 658. μάργαρος ἐν λάεσσιν. Scholion adjunctum Breviario lib. 1. Procopij de Bello Pers. apud Photium: οἱ μαργαρῖται καὶ μάργαροι λέγονται καὶ μαργαρίδαι· εὕρηται γὰρ ὁ μάργαρος παρὰ τῷ Προκοπίῳ τῷ Ῥήτορι, καὶ ἄλλοις ἀξιολόγοις· τὸ δὲ μαργαρίδαι παρά τε Πραξαγόρᾳ Ἰωνίζοντι ἐν τῇ περὶ τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον δευτέρᾳ ἱστορίᾳ, καὶ παρ' ἄλλοις· οἱ δὲ μαργαρῖται, συνήθες καὶ πολὺ ἐν τῇ χρήσει. At Codd. MSS. Procopij τὸ μάργαρον hoc loco præferunt, uti monet Editor. Constantinus Manasses pag. 97.

> Ὡς μάργαρον καταλευκον, ὡς λίθων ἀνθρακιάν.

Alibi:

> Καὶ βύσσινα χρυσοῦφῆ, μαργαροφόρα φάρη.

Zonaras in Bulgaroctono: καὶ ὑπερχειλῆ μὲν ἦσαν λίθων πολυτελῶν, τῶν τε ἄλλων, καὶ τῶν λευκῶν, οἷς ἰδιάζουσα κλῆσις οἱ μάργαροι, τὰ κιβώτια. Vide Theophanem an. 2. Zenonis, & Cedrenum pag. 355. 356.

Διαμάργαρος, *Margaritis*, ut διάχρυσος, *auro adornatus*, *distinctus*. Anna Comnena lib. 2. ἁπλάμενος τῶν περὶ τὸν βραχίονα περιεκεκολλημένων διαμαργάρων πέπλων. Πυριμάργαρος, apud Constantinum Manassem pag. 89. Καταμάργαρος, pag. 97.

Μαργαριτάρι, *Unio*, *Margarita*, μαργαρίτης, μάργαρος. Corona pretiosa: Μαργαριτάρι, *Margarita*, Μαργαρίτης. Theophanes an. 22. Justiniani: ἀπώλεσαν οἱ βεστήτορες τὸ στέμμα τοῦ βασιλέως, ὅπερ μετὰ μῆνας η. εὑρέθη, ὁμοῦ καὶ ἓν μαργαριτάριν, καὶ πᾶσα ἡ λοιπὴ αὐτοῦ θέα ἐσώθη καὶ εὑρέθη. Ἐγκόλπιον μετὰ μαργαριταρίων, apud Annam Comn. pag. 94. Astrampsychus in Cœlo Pythagorico MS. p. 707. καὶ ἀπὸ τῶν λίθων, μεγάλων μαργαριταρίων, καὶ λυχνίτων, &c. Codin. de Offic. cap. 3. num. 13. Σκαράνικον χρυσοχοϊκὸν, λιθάρια καὶ μαργαριτάρια ἔχον οὕτω λεγόμενα περίχυτα. Historia Belisarij MS.

> Λιθάρια ἀτίμητα, τζανὰ μαργαριτάρια.

Historia Apollonij Tyrij:

> Τόσον λογάριν καὶ καλὸν στολαῖς μαργαριτάρια.

Rursum:

> Τὰ ῥοῦχα της νὰ λάμπουσι μετὰ μαργαριτάρι.

Μαργαριταρένιος, *Margaritis adornatus*. Codinus de Offic. cap. 3. n. 8. μετὰ ἀετῶν μαργαριταρένων. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

> Καὶ ὁ μαλοπλέκτης στὴν κορφὴν ὁ μαργαριταρένιος.

Μαργαρίτης, *Particula sacræ hostiæ Christi sanguine perfusæ, quâ fideles communicantur, eâ Cochleario è calice eductâ*. Liturgia Chrysostomi sub finem: μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν, εἰ οὐκ ἔστι διάκονος, εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς εἰς τὴν πρόθεσιν, καὶ μεταλαμβάνει τὸ ὑπολειφθὲν ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ προσεχῶς καὶ εὐλαβῶς· καὶ ἀποπλύνει τὸ ἅγιον ποτήριον τρὶς τῷ οἴνῳ καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὁρᾷ μὴ μείνῃ τὸ λεγόμενον Μαργαρίτης. Germanus Patr. Constantinopol. pag. 147. ἡ ἁγία τράπεζά ἐστιν ἀντὶ τῆς τραπέζης τοῦ Χριστοῦ σὺν τοῖς μυσταῖς· καὶ οἱ ἐν αὐτῇ μαργαρῖται, τὰ θεῖα δόγματα τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ πρὸς τοὺς μαθητάς. Vita S. Lucæ Junioris pag. 985. αὖθις δὲ τῷ καλυμματίῳ τὰς ἐπιλλίπους συστελεῖς μερίδας ἐν τῷ σκεύει, πᾶσαν εἰσφέρων ἀσφάλειαν, ὥστε μὴ ἐκπεσεῖν μαργαρίτην, καὶ καταπατηθῆναι. Vita MS. S. Danielis Stylitæ: καὶ τὸν οὐράνιον μαργαρίτην τὴν θείαν φημὶ κοινωνίαν, καὶ δίδωσι καὶ λαμβάνει. Nicetas in Murtzuphlo num. 4. καὶ μαργαρίτας ἐγκολπιζόμενοι, τὸν πολύτιμον μαργαρίτην Χριστοῦ ἠθελήκασι, τοῖς ἐναγεστάτοις τῶν ζώων τὸν παναγέστατον διασπείραντες. Vide Gregor. Nyssenum in Epist. ad Letoium, & ibi Balsamonem. Occurrit præterea in Martyrio MS. SS. Eustratij, Auxentij, &c.

Μαργαρίτις, vas in quo *Margaritæ* sacræ asservantur. Vide Gloss. med. Latin. in *Margarita*.

ΜΑ'ΡΓΕΛΛΟΝ, Μαργέλλιον, *Margo*, *ora vestis*, quemadmodum Sidonius lib. 4. Epist. 20. dixit *vestimenta puniceis marginata limbis*. Moschopulus pag. 148. Λῶμα, τὸ ἐπ' ἄκρου τινὸς ἐκτεταμένον, καὶ οἱονεὶ ὁρίζον αὐτὸ, ὡς τὸ κοινῶς λεγόμενον μαργέλλιον.

Μαργέλλια præterea dicuntur quævis vestium ornamenta, & iis assuta, quæ Latini *Purpuras* vocant. Balsamon ad Concil. VI. Can. 27. ἀλλὰ τὰ πολυτελῆ χρυσοΰφαντα ἐπιβλήματα, τὰ δημοτικῶς λεγόμενα μαργέλλια, γράμματα, καὶ ἀντίπανα, καὶ τὰ ἐκ κογχύλης πορφυρίζοντα ἱμάτια. Ubi Casaubonus ad Vopiscum pro γράμματα, legendum ῥάμματα, contendit, an verè, vide in γράμμα. Idem Balsamon ad Concil. VII. Can. 16. ὅτε τινὰ ἑτερόχροα ἐπιβλήματα προσετίθεσαν ἐν τοῖς ἄκροις τῶν ἱματίων, ἤγουν μάργελλα. Codinus de Offic. cap. 8. ἡ σέλλα τοῦ ἵππου διβολέα ὡσαύτως μετὰ αὐτῶν μαργαριταρένων ἔμπροσθέν τε καὶ ὄπισθεν, καὶ εἰς τὰ τέσσαρα μέρη τῶν ἱδρομαχίνων, ἔχουσα καὶ μαργέλλιον ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν. Idem cap. 21. num. 1. ὁ κράτωρ λεπτὰ φορέματα φορεῖ μέχρι καιροῦ ὅσαν βούλοιτο, εἶτα κίτρινα ἄνευ μαργελλίων, καὶ μετὰ ταῦτα λαμπροφορεῖ. Utitur & num. seq. Adde cap. 4. num. 31. Glossæ MSS. ad Iliad Homeri: κρήδεμνον θ' ὅ ῥά οἱ δῶκε. μαργέλλιον ὅπερ αὐτῇ ἔδωκε.

ΜΑΡΓΙΟΛΙ'Α, *Ludi*, *Ludicra*. Ex Italico *Mariolia*, vel *Marioleria*. Chronicon MS. Manuëlis Malaxi pag. 789. καὶ ἔπαιζεν τὰ χαρτία, καὶ ἄλλαις μαργιολίαις ἔκαμνεν.

ΜΑΡΓΟΜΕ'ΝΟΣ. Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ ἀπόμεινεν ὁλόσβιστος, τυφλὸς καὶ σκοτισμένος,
> Ἀσάλευτος καὶ ἀμίλητος, σανάτον μαργωμένος.

ΜΑΡΓΩ'ΝΙΟΝ, Μαργώνιον, *Saccus*, *Pera*. Vita S. Pachomij num. 69. καὶ ὡς ἤρξατο ἐγκωμιάζειν αὐτὸν, λέγων τῷ ἄλλῳ, Μακάριος οὗτος ὁ μοναχός. Καὶ ὁ ἄλλος λέγει, Τί τὸν ταλαίπωρον μακαρίζεις; οὔπω ὅλως ἔφθασεν εἰς τὸ μέτρον τοῦ μαργωνίου. Infrà: καὶ μετὰ τὸ ἀλοῆσαι, λέγει αὐτῷ ἐνεγκεῖν τὸ μαργώνιον, καὶ μέτρῳ μεταφέρομεν ἔσω τὸ ἄχυρον, καὶ λέγει, τοῦτο φρονιμώτερον τῶν πρώτων ἐστὶ, ὅτι καὶ τὸ ἄχυρον συντηρεῖται. Mox: τοιγαροῦν ἐὰν καὶ οὗτος μετρήσει τῷ μαργωνίῳ, δύναται τυχεῖν τοῦ μακαρισμοῦ. Joan. Moschus in Limon. cap. 125. ὁ ἀββᾶς Σέργιος λαβὼν τὴν εὐλογίαν ἐκ τοῦ μαργωνίου αὐτοῦ, ἀπῆλθεν

πρὸς

πρὸς τ λέοντα. Ubi Interpres, *sumens de pera unam Eulogiam*, &c.

ΜΑΡΕΤΖΑΖΕΙΝ, *Equum curare*, Gallis, *Mareschauser*. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 224. in Lemmate, περὶ κτιῶν τ καβαλλάρις, ὃν τ βυργέσις ὅπον στέλι τὸ κτιῶν τυ νὰ τὸ μαρετζιάσασι, τυτέστιν νὰ τὸ γιατρέψυν, καὶ λαβόνιο, ὃν ψοφᾶ, πῶς ὁ καλλικᾶς ἐπιλέγεται νὰ τὸ καλλιδερίσι, ἢ νὰ τ πλερόσι. Vide Edit. Venetam cap. 218.

ΜΑΡΖΑΝΑΒΟΣ, *Arnabo*, apud Myrepsum sect. 35. cap. 1. ubi Aëtius ἀρνάβον habet. Cap. 2. ζαρνάβω occurrit.

ΜΑΡΖΟΥΚΑ. Vide Symeonem Logoth. in Michaële Theophili F. n. 34.

ΜΑΡΘΙΟΣ. Theophanes an. 22. Heraclij apud Sylburgium in Saracenicis: μαθὼν δὲ τῦτο ὁ Βικάει@ παρά τιν@ κυρασίυ, Κυλάβα λεγομένυ, καὶ μαρθίυ αὐτῦ γνωμένυ, &c. Quæ postrema verba absunt ab edito Theophane p. 278.

ΜΑΡΙΑ, *Domina*, ἀντὶ τ Κυρία, in Lexico MS. Reg. Sign. nunc 1843.

ΜΑΡΙΑΛΕ. Theodosio Zygomalæ apud Crusium in Turco Gr. p. 243. βιβλίον ἔχων τ Θεοτόκυ ἐγκώμιον. Vide Gloss. med. Lat. in *Mariale*.

ΜΑΡΙΕΛΟΣ, Μαριόλος, *Vafer*, *Planus*, *Fraudium Architectus*, Κακότεχνος, πανῦργος, ἀπατεών. Μαρελιά, Μαριολιά, *Vafrities*, *Fraus*, πανυργία, δόλος. Μαριελικά, *Subdolè*, *Fraudulenter*, δολερῶς, σοφιστικῶς.

ΜΑΡΙΣΚΑΛΔΟΣ, *Marescallus*, Dignitas apud Latinos de qua copiosè egimus in Gloss. med. Latin. Nicetas in Balduino num. 1. Μαρισκάλδος ἦν τ' ἀξίωμα ὁ ἀνὴρ, δηλοῖ δὲ καθ' Ἕλληνας ἡ φωνὴ τ Πρωτοστράτορα. Ubi Cod. Græcobarb. MS. Μαρισκάλκον ὄντα τὸ ἀξίωμα.

ΜΑΡΚΑ, *Marca*, *Regio*, ut *Marca Anconitana* in Italia, de qua Bessarion in Epist. μακαριώτατος πάσας καὶ ἐγὼ γράφομεν τ Λεγάτον τ Μάρκας, ὅπως νὰ σᾶς βοηθήσῃ. Vide Gloss. med. Lat.

ΜΑΡΚΑΣΗΤΑ, *Marcasita*, de qua copiosè Rulandus in Lexico Chymico. Cod. Reg. MS. 618. fol. 287. λαβὼν μαρκαζήταν τὸ, &c. Petrus Theoctonicus de Archemia MS. ἡ καρχιμία, ἡ μαρκασίτα, ἡ μαγνησία, &c. Editus legitur *tractatus de Marcasita, ex qua tandem cum aliis dicendis fit elixir ad album verissimum*, cum veræ Alchymiæ Scriptoribus p. 254. to. 2.

ΜΑΡΚΕΣΙΟΣ, Μαρκήσιος, *Marchio*, ex Ital. *Marchese*. Constantinus de Adm. Imp. cap. 26. καὶ μετὰ τῦτο ἦλθον ἀπὸ Βεργωνίας τρεῖς Μαρκέσιοι πρὸς Παπίαν. Apud Nicetam in Manuële lib. 7. & alibi occurrit non semel Μόντης φεῤῥάντης Μαρκέσιος, *Marchio Montisferrati*, de quo Nicephorus Gregoras lib. 7. Μαρκεσίυ γδ ἀπόγονος ἦν αὕτη· ἡ δὲ τ Μαρκεσίυ τάξις ὑ τ ἐπισήμων ἐστὶ παρὰ Λατίνοις, quia scilicet Ducum Dignitas præcellebat. Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

Μαρκέσης ὄντε Μυνφαρὰτ, αὐθέντης μέγας ἦτον.

Occurrit etiam in Actis Synodi Florentinæ pluries, ubi de Ferrariæ Marchione. Μαρκήσιος, habet Interpres Græcus Concilij Lateranensis an. 1215. sub finem. Vide Gloss. med. Lat. in *Marchio*.

ΜΑΡΚΙΑΤΟΝ, *Unguentum Martiatum*. Alexander Trallianus lib. 1. cap. 10. οἷον νάρδινον μύρον, ἢ γλεύκινον, ἢ τὸ μαρκιάτον καλέμενον.

ΜΑΡΚΟΝ. Biton in Mechanicis: τυγχάνει δὲ καὶ πρὸς τὰς στρατιὰς ἱκανὸν τῦτο μάρκον.

ΜΑΡΚΟΣ, *Marcus*, *Marca*, Ponderis species nota. Assisæ Regni Hierosolymitani MSS. 130. ἐὰν τὸ ἔγκλημα ἀναβιβάζεται εἰς ἕναν μάρκον ἀσίμιν, &c. Ita cap. 163. & alibi: Vide Gloss. med. Latin.

ΜΑΡΚΟΥΤΖΑΣ. Vox formata, inquit Maltretus, ex *Mar*, Arabibus *Vir*, & *Kutzi*, *longinquus*, sive ex longinquo profectus advena. Pachymeres lib. 4. cap. 13. ἦσαν δὲ καὶ τ περιττῶν, καὶ εἰς κακηγορίας εὐκόλων, οἳ καὶ προσονειδίζοντες, Μαρκυτζᾶν προσωνόμαζον, προσάπτοντες ὄνομα Περσικὸν ἐξ αἰτίας τ, ὅτι ἐκεῖνος τὸ γένος τὸ συνεγγὺς λάζος ἦν. Ita Codex Allatianus, alij Μαρμυτζᾶς præferunt.

ΜΑΡΜΑΡΙΟΣ, *Marmorarius*, in Gloss. Gr. Lat. ubi legendum putat Meursius, μαρμοράριος. Nihil tamen mutandum, tametsi constat *Marmorarios* appellari in Gloss. Lat. Gr. μαρμαροποιὺς, & Ἀγαλματογλύφυς, cùm ita habeatur in Basilic. lib. 25. tit. 5. cap. 19. ex Scævola JC. qui *Negotiatorem marmorum* præfert: & apud Harmenopulum lib. 3. tit. 8. §. 42. Euchologium Barberinum apud Goarum pag. 844. καὶ παρασκευάζει τὰς μαρμαρίυς στῆσαι τὴν τράπεζαν.

Μαρμάριος, *Marmoreus*, Μαρμαρινὸς, in Corona pretiosa. Μαρμαραῖος, apud Anonymum in Porphyrogen. n. 24.

Μαρμαρένιος, eâdem notione, apud Manuëlem Malaxum in Chron. MS. pag. 586. καὶ ὡς ἴδε τὸ ὁμοίωμα τ εἰς τὴν κολώνα τ μαρμαρένιαν, &c. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. ult. ἀπὲ τὰ σκυτέλια τὰ μαρμαρενὰ τὰ ζουγραφιστὰ, &c.

Μαρμαρεγινὸς, apud Georgium Contarem in Hist. Athenar. pag. 148. 165. &c.

Μαρμαρόθετος, *Ex marmore confectus*. Antiquitates Constantinopolit. ἥλιος ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ ἐν ἅρμασι μαρμαροθέτῳ.

Μαρμαρώσεις, *Incrustationes*, in lib. 2. Basilic. tit. 7. 9. Μαρμαρῦν, *Incrustare*, in lib. 58. tit. 2. c. 13.

Μάρμαρον, *Marmor*, *super quo fusa medicamenta, num cocta sint, probantur*. Nicephorus Blemydes MS. de Chymia: εἰθ' ὅτω τὸ ἐναπομεῖναν ξηρὸν ἐν τῷ κλοκίῳ, πάλιν βάλε ἐν μαρμάρῳ, καὶ τρῖβε τῦτο ὀλίγον πρὸς ὀλίγον. Petrus Theoctonicus de Archemia, MS. καὶ μετὰ τὰς ζ'. πήξεις, ὀφείλει βαλεῖν εἰς μάρμαρον, ἢ εἰς τόπον ψυχρόν. Nicolaus Myrepsus MS. sect. 1. cap. 109. καὶ ταράξας καλῶς, ἐπίχεε ἐν μαρμάρῳ. Ita cap. 111. & alibi non semel. Vide Fuchsium ad sect. 10. cap. 1.

ΜΑΡΜΟΥΤΖΑΣ. Vide Μαρκυτζᾶς.

ΜΑΡΟΔΙΑ, ἤγυν τὸ μαλάνθη, in Excerptis Jatricis Melaxij Cocini MSS.

ΜΑΡΟΥΔΙΑΚΟΣ, *Puerilis*.

ΜΑΡΟΥΛΙΟΝ, Μαρύλλιον, Μαρύλλιν, *Lactuca*. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 930. Θρίδαξ, Μαρύλιον. Glossæ Jatricæ MSS. τρόξιμον, τὸ ἄγριον μαρύλιον. Aliæ ex Cod. Reg. 1261. Θρίδαξ, τὸ μαρῦλιν. Infrà: τρόξιμον, τὸ ἀγριομαρύλιν. Matthæus Silvaticus: *Marulia*, I. *Lactuca*. Psellus περὶ βρωμάτων, MS. & Symeon Sethi de Facultatib. Cibor. τὰ μαρύλλια, ἃ καὶ θριδακίνας καλῦσι, ψυχρὰ ἐστι. Zacharias lib. 1. Dialog. cap. 4. θεασάμενον μαρύλλιν. Ubi Gregorius M. *Lactucam conspiciens*. Et infrà: Καθεζομένυ μυ ἐπάνω τ μαρυλλίυ, *Sedebam super Lactucam*. Alexander Trallianus lib. 2. cap. 2. εἰς δὲ τ οἶκον παραγινόμενος, ἐν μὲν τ ἀρχαῖς τ ἡμερῶν, ἀπέριττον ἐσθιέτω τροφὴν οἷον ὡς καὶ μαρύλια καὶ θριδακίνας. Ubi Goupylus Editor contendit expungendam vocem μαρύλια, cùm idem sit quod θριδακίνας. Occurrit præterea apud Auctorem Geoponic. lib. 12. cap. 1. Demetrium Constantinopol. lib. 1. Hieracosophij cap. 5. Myrepsum de Antidot. cap. 74. Agapium in Geopon. cap. 59. Maximum Cythærensem in Synaxar. 2. & 24. Sept.

Μαρυλάκι, *Lactuncula*, Θριδάκιον.

Μαρυλόφυλλον, *Lactuca folia*, Θριδακινὰ φύλλα.

Μαρυλόσπορον, *Semen Lactucæ*. Maximus Planudes in

In lib. MS. de Urinis : λαβὼν τὸ μαρυλόσπορον, χαμαίμηλα, βασιλικόσπορον, &c.

Πικρομάρυλον, *Lactuca Silvestris*, Glossæ Iatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Ζὼρ τὸ νίκιον, τὰ κιχώρια, καὶ τὰ πικρομάρυλα. Aliæ ex Cod. 1334. κίχωνα, τὰ πικρὰ ἴνλυβα, ἢ τὰ πικρομάρυλα. Lexicon Neophyti : Σέεις τὸ κιχώελον, ἤτοι τὸ ἄγριον μαρύλιον, ὃ καὶ Πικρομάρυλον λέγεται, καὶ Πικρίς. Vide Suidam in Σέρις. Anonymus MS. in Methodo de Urinis : οἷα κόπλιν τὰ λιθάεια κυσήελον, καὶ σαζάπλωον, καὶ ἐσθίειν ὀκλωπόδια, καὶ πικρομάρυλον μετὰ ὄξυς.

Μαιύλιον, idem quod Μαρύλιον. Glossæ Iatricæ, θρίδαξ ἥμερος, Μαϊύλιον. Neophytus MS. Σέεις, τὸ κιχώελον, ἤτοι τὸ ἀγριομαϊύλιον. Epimerismi Herodiani MSS. θρίδαξ, καὶ θριδακίνη, τὸ μαϊύλιον. Ita etiam in Lexico MS. Cyrilli. Glossæ aliæ MSS. Reg. Cod. 2062. Suidas & Moschopulus pag. 98. θριδακίνη, τὸ μαϊύλιον. Similia habet Hesychius. Auctor Etymologici : Θριδάκινη, εἶδος μάζης, καὶ λαχάνε, ὅτι τῷ θέρει γίνεται, θριδακίνη τις, τὸ Μαϊύλιον. Index ἀντιβαλλομένων Edit. à Gesnero : τρόξιμον, μαϊύνιον γὰρ καὶ μαϊύλιον. Joannes Iatrosophista cap. 218. μαϊυλίε σπόρον καὶ γλυκυρίζαν βράσε, &c.

Μαϊύνιν, pro μαϊύλιον habet Lexicon MS. ad Schedographiam :

Καὶ θριδακίνη λέγεται αὐτὸ τὸ μαϊύνιν.

ΜΑ'ΡΡΟΝ, *Marra*. Hesychius : Μάῤῥον ἐργαλεῖον σιδηρόν.

ΜΑΡΣΑΠΑ'Σ, Μαρτζαπάς, Μαρτζαπάς, ex Ital. *Marzapane*. Glossæ Græcobarb. Ἀμλὼ, πλακοῦντος εἶδος, θεωρία καὶ ἰδέα πλακοπίτας, ὀλεγόμενος μαρσαπάς. Eædem Glossæ : τῆς πλακοπίτας, ἤγουν τοῦ μαρτζαπᾶ.

ΜΑΡΣΗ'ΠΙΟΝ, Μαρσίπιον, *Marsupium*. Glossæ Gr. MSS. Cod. 1673. φαγήλιον, μαρσήπιον. Alio loco : Μαρσήπιον, σάκκος, θυλάκιον, βαλάντιον. Rursum : ἀρύβαλλος, πλεῖόν τι βαλάντιον, ἢ μαρσήπιον. Glossæ aliæ MSS. μαρσίπιον, τὸ σακκύλιον, ἢ τὸ θυλάκιον. Eadem ferè habent Glossæ Basilic. Joan. Moschus in Limon cap. 212. καὶ ἀπελθόντες (λησαὶ) ἐπελάβοντο τὸ μαρσίπιον ὃ ἦν ἐν τῷ κρεμαμένον.

Μάρσιππος, μάρσιπος. Ignatius Diac. in Vita S. Nicephori Patr. Constantinopol. n. 80. γεωργοὶ τὰς σταχύας ἐ δρεπάνοις, ἀλλὰ χερσὶ μαρσίπποις συλλέγοντες, &c. Codinus in Orig. Constantinopolit. num. 30. περὶ ἀγάλματος Ἑρμοῦ βαςάζοντος μάρσιπον, &c.

ΜΑΡΤΑΣΑ'ΓΓΙΝ, ὁ κεκαυμένος μόλιβδος, in Glossis Iatricis MSS. Neophyti. *Plumbum ustum*.

ΜΑΡΤΖΑ'ΔΕΣ, *Mercatores*, Gall. *Marchands*. Glossæ Græcobarb. ἀγαζοπέρται, οἱ τὰς τελώνας μισθοῦντες τὰ τέλη, ὅπου κάμνουσιν νῶσιν τὰς τελώνας, ἤτοι Μαρτζάδες. Alibi : Καπεπάνοι, Αγαρδυτάδες, ἤτοι Μαρτζάδες.

ΜΑΡΤΖΗΑ'Ν, τὸ κυράλιν τὸ κόκινον, in Glossis Iatricis MSS. ex Codd. Reg. 190. & 1843. *Corallium rubeum*.

ΜΑΡΤΖΙ'ΚΑΥΛΟΣ, apud Suidam in Etymologico, πλωχὸς exponitur : ubi Meursius *Matricularium* pauperem intelligi putat, quod ego vix putem. Vide Gloss. med. Lat.

ΜΑΡΤΖΟΒΑ'ΡΒΟΥΛΟΝ, Μαρτζομάβυλον. Glossæ Basilic. Μαρτζομάβυλον, ἡ νῦν σαλίβα, hausere ex Leone in Tactic. Mauricius lib. 12. c. 4. σφενδόβολα καὶ μαρτζοβάβυλα. Ita cap. 5. 6. & c. 11. οἱ δὲ τὰς βηρύττας, ἤτοι μαρτζοβάβυλα ἔχοντες. Cap. 16. μαρτζοβάβυλα, ἢ ῥιπτάεια. Adde cap. 18. & 20. ubi μαρτζοβαρβύλοις scribitur.

ΜΑ'ΡΤΗΣ μῆνας, *Martius mensis*, Μάρτιος. Portius.

ΜΑΡΤΗ'ΣΙΟΙ, *Martenses*, Milites sub dispositione Ducis Moguntiacensis, de quibus Notitia Imperij Occid. cap. 90. Martyrium S. Acacij num. 2. Φίρμε τινὸς ταξιαρχοῦντος τῷ ἀριθμῷ μετὰ μὲν τὴν Ῥωμαίων γλῶτταν Μαρτησίων, κατὰ δὲ τὴν Ἑλλήνων, Ἀρέων. Infra num. 3. Φίρμος ὁ Τριβοῦνος τῶν λεγομένων Μαρτησίων Ἀκάκιον στρατιώτην τῇ νεμέρε αὐτὲ δέσμιον αὐτῷ παρέπεμψε. Synaxaria MSS. 26. Nov. In S. Mercurio : κατηλλαγμένος τῇ στρατιᾷ τῶν Μαρτυσίων. Martyrium MS. ejusdem S. Mercurij : εἶτα καὶ ὁ τῶν λεγομένων Μαρτησίων ἀριθμὸς ἐξ Ἀρμενίας ὕστερον κατειλήφει, ἀδρότερος ὢν τῶν ἄλλων, καὶ τοῖς οἰκειοτέροις τῷ Βασιλεῖ συντατλόμενος, ὑπὸ Κόμιτα τυγχάνων. In Martyrio apocrypho SS. Petri & Pauli MS. ἐν τῷ κάμπῳ τῷ λεγομένῳ Μαρτησίῳ, *in Campo Martis*.

ΜΑΡΤΙΚΟ'Ν. Vide in Μερτικόν.

ΜΑ'ΡΤΙΟΣ, *Campus Martius*, *ubi exercentur milites*. Mauricius lib. 6. Strateg. cap. 2. τὸ δὲ ἀριστερὸν ἐσώτερον παρερχόμενον κυκλοειδῶς τῇ ἐναντίᾳ ἀλλήλων ἐλαύνεσιν, ὃν τρόπον ἐν τῷ μαρτίῳ πεδὲ οἱ καβαλλάριοι ἔπαιζον ἐν τοῖς παραχειμαδίοις. Vide Gloss. med. Lat. in *Campus Martius*.

ΜΑ'ΡΤΥΡΕΣ, dicti, qui fidem Christianam ejurare jussi, omnia veritatis dicendæ ac testificandæ causâ perpetiebantur. S. Chrysostomus Homil. 47. in Acta Apostol. διὰ τοῦτο ἐκεῖνοι λέγονται Μάρτυρες, ὅτι κελευόμενοι ἐξομόσασθαι, πάντα ὑπομένουσιν ἵνα τὴν ἀλήθειαν εἴπωσιν. Inscriptio Romana, apud Reinesium 933. PRIMITIVS IN PACE QVI POST MVLTAS ANGVSTIAS FORTISSIMVS MARTYR, &c.

Πρωτομάρτυρ, Epitheton vulgò attributum S. Stephano. Chronicon Alexandrinum p. 546. ἔτος Στέφανος ὁ τῆς νέας διαθήκης Πρωτομάρτυρ καὶ Πρωτοδιάκονος. Joannes Tzetzes Chil. 10. v. 131.

Στέφανος ὁ Διάκονος, καὶ τῶν μαρτύρων πρῶτος.

Ita passim apud Scriptores. Subdam duntaxat distichon ineditum Maximi Planudis εἰς εἰκόλπιον ἔχον τὸν ἅγιον Στέφανον τὸν Πρωτομάρτυρα.

Ὡς μαρτύρων σε πρῶτον ἐκβολῆς λίθον,
Χρυσὸς μετ' ἄλλων πρῶτος ἐν λίθῳ στέφει.

Vide Photium Epist. 117.

Stephanum præterea quendam Juniorem inclusum Monachum, à Copronymo diris vexatum suppliciis, & interemptum, Πρωτομάρτυρος Epitheto donat Theophanes an. 25. ejusdem Imp. In Menologio Jambico Sanctorum anni MS. ex Cod. Reg. Cod. 1431. ad 2. Augusti :

Νέκυς ὁ Πρωτόμαρτυς ἐν Βυζαντίδι.

Is est Faustus, ut est in Menologio Jambico Nicephori Xanthopuli :

Πρώταθλον αὖθις καὶ Φαῦστον, καὶ Δαλμάτον.

Quia scilicet primus Martyrium Byzantij subijsse legitur, quomodo Ἕκτωρ ἐν τῇ Λύκῳ πρωτομάρτυρ dicitur, in libello de Martyrio Sanctor. Apostolor. qui præponitur Oecumenij Operib. primæ Edit.

Sed & ut inter Viros S. Stephanus, Primus, sic Sancta Thecla inter mulieres Prima Christi Martyr extitit, similique donatur Epitheto à Græcis. Nicetas Paphlago Orat. in eandem S. Theclam pag. 459. πρώτη καθάπερ ὁ μέγας Στέφανος ἀνδράσιν, οὕτως αὐτὴ στάδιον ἀθλητικὸν ὑπερβολῇ πίστεως διανοίξασα γυναιξίν. Similia habet Basilius Seleuciensis lib. 1. de Vita ejusdem S. Theclæ pag. 7. ὥστε τὸν μὲν Στέφανον ἡγεμονεύειν τῶν ὑπὲρ Χριστοῦ καὶ διὰ Χριστὸν ἀγωνισαμένων ἀνδρῶν· τὴν δὲ Θέκλαν τῶν γυναικῶν ἐν ὁμοίοις διαγωνισαμένων τοῖς ἄθλοις. Ita pariter apud Evagrium lib. 3. cap. 8. Theophanem an. 17. Zenonis, Isidorum Pelusiotam lib. 1. Epist. 160. Theophanem an. 17. Zenon. Theophanem Cerameum Homil. 21. Glycam Epist. 26. Auctor Vitæ S. Cosmæ Melodi, Nicolaum Atheniensem Metropol. in Officio S. Olei, in Menæis, &c. Sanctus Chrysostomus Homil. 19. in

 Genes.

Genes. Abelem τῆς ἀληθείας πρωτομάρτυρα vocat, ut Isaacum nudè πρωτομάρτυρα, in Homil. 10. to. 5.

Ἱερομάρτυρες, dicti apud Græcos, qui Episcopali apice, vel Sacerdotali decorati sunt. Officium Sancti Hieromartyris, in Anthologio Arcudij part. 2. pag. 22. ἐν ἱερεῦσι καὶ μάρτυσι διαπρέψας, ὅσιε, &c. Ibid. δίπλοκον εὐσεβείας τῆς ἱεραρχίας καὶ ἀθλήσεως κομισάμενος πρὸς Χριστοῦ μακαρίων ἀοίδιμε. Vide Zonaram in Maximino, & Menologium Basilij 4. & 29. Maij in S. Olbiano Episcopo, 19. in S. Patricio Cypri Episcopo, in S. Theraponte Sacerdote, 28. in S. Helladio Episcopo, &c. Ita in aliis Mensib. Vide Valesium ad Euseb. lib. 6. Hist. Eccl. cap. 32.

Μεγαλομάρτυρες dicti Illustriores Martyres, ut S. Sergius, apud Theophylactum Simocattam lib. 5. cap. 14. S. Demetrius, &c.

Ὁσιομάρτυρ. Vide in Ὅσιος.

Παρθενομάρτυρες, dicuntur in Litaniis Græcorum SS. Thecla, Catharina, Parasceve, Agatha, Marina, Barbara, Anastasia, Cyriaca, &c. Vide Anthol. Arcudij pag. 143.

Μάρτυρος, pro Μάρτυς, *Martyr*. Observat Joannes Grammatic. in Technic. Æolos τὰς γενικὰς εἰς εὐθείας μετάγειν, verbi gratiâ, ὁ Μάρτυρος κλίνουσι τοῦ μάρτυρου, καὶ ὁ φύλακος, τοῦ φυλάκου. Idem etiam annotat Eustathius Il. α. pag. 114. & Od. π. pag. 1807. S. Basilius in Epist. ad Chilonem: ταῦτα τοίνυν ἑκουσίως καταδέδεγμαι, ἵνα λάβω ἅπερ τοῖς μαρτύροις τοῦ Χριστοῦ, καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσιν ἁγίοις ἐπήγγελται.

Μαρτυρεῖν, *Martyrium subire*, ὑπὲρ Χριστοῦ παθεῖν, Μαρτυρικῶς ὑπὲρ Χριστοῦ διαγωνίσασθαι, Διὰ Χριστὸν σφραγισθῆναι, Διὰ τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ σφαγῆναι, ut passim loquitur Andreas Cæsar. in Apocalypsin. Georgius Syncellus in Chron. pag. 286. de Macchabæis: τὸν βίον κατέλυσαν θανάτῳ μαρτυρικῷ τελειωθέντες. Hegesippus apud eundem pag. 338. de Jacobo fratre Domini: καὶ οὕτως μεμαρτύρηκεν. Et pag. 204. πολλοὶ δὲ Χριστιανῶν ἐμαρτύρισαν κατὰ Δομητιανόν. Extat Homilia Chrysostomi, εἰς τοὺς ἁγίους πάντας τοὺς ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ μαρτυρίσαντας. Achmes Onirocrit. cap. 118. ἐάν τις ἴδῃ ὅτι μαρτυρῶν ὑπὲρ πίστεως ἀπεκεφαλίσθη, &c. Ita usurpat etiam Sozomenus lib. 1. c. 24. Theophanes an. 1. Constantini, &c.

Μαρτυρίζειν, *Martyrio afficere*. Triodium, ubi de Theodoro Tycone: τοῦτον τὸν μέγαν ὁ δυσσεβὴς Βρίγγας ἐπὶ Μαξιμίνου ἐμαρτύρισεν. Athanasius in Vita S. Antonij pag. 64. πόθον μαρτυρῆσαι dixit. Item *Martyrium subire*. Martyrium MS. SS. XL. Martyrum Sebasteorum: ὡς ἐζήσαμεν ὁμοφρόνως καὶ ὁμοψύχως, οὕτω καὶ μαρτυρίσωμεν. Excerpta Chronologica edita à Scaligero post Eusebium, quæ in perantiquo Cod. Reg. Georgij Episcopi Ambianensis nomen præferunt, *Beatus Petrus Episcopus Alexandrinus capite truncatus est, martyrisavit 7. Kalend. Decembris.* Infrà: *Hisdem Consulibus persecutio Christianorum facta est in Occiduum, & multi martyrizaverunt.*

Μαρτύριον, *Martyrium*, Ecclesia Martyri dicata, vel in qua Martyrum reliquiæ depositæ sunt. Μαρτύρων μνήματα, apud Gregorium Nazianzen. Orat. 3. σηκοὶ μαρτύρων, apud Theodorit. de Curat. Græc. affect. serm. 3. Synodus Laodicena Can. 9. περὶ τοῦ μὴ συγχωρεῖν εἰς τὰ κοιμητήρια, ἢ εἰς τὰ λεγόμενα Μαρτύρια πάντων τῶν αἱρετικῶν. Synodus Hierosolymitana apud S. Athanasium Apol. 2. de Fuga sua: ἐπὶ ἀφιερώσει τοῦ Σωτηρίου μαρτυρίου σπουδῇ τοῦ Θεοφιλεστάτου βασιλέως Κωνσταντίνου τῷ πάντων Βασιλεῖ Θεῷ καὶ τῷ Χριστῷ αὐτοῦ κατασκευασθέντος, &c. Acta Concil. Calchedon. συνελθουσάντων ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῆς ἁγίας καὶ καλλινίκου μάρτυρος Εὐφημίας. Idem Concil. Can. 6. εἰ μὴ ἰδικῶς ἐν ἐκκλησίᾳ πόλεως ἢ κώμης, ἢ μαρτυρίῳ, ἢ μοναστηρίῳ, &c. Chronicon Alexandrinum an. 7. Leonis M. καὶ ἤνεγκεν τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Συμεῶνος ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐκτίσθη αὐτοῦ μαρτύριον οἶκος μέγας. An. 5. Justiniani: καὶ ἔθαψαν εἰς τὸ μαρτύριον τῆς ἁγίας Μαύρας. Theophanes an. 32. Constantini M. Ζηνόβιος ὁ ἀρχιτέκτων ὁ τὸ μαρτύριον ἐν Ἱεροσολύμοις οἰκοδομήσας. Eundem vide an. 24. Constantij & 4. Anastasij. Occurrit præterea apud Eusebium lib. 3. de Vita Constant. cap. 28. 32. lib. 4. cap. 47. de Laudib. Constant. cap. 9. Socratem lib. 4. cap. 18. lib. 6. cap. 17. Sozomen. lib. 2. cap. 26. lib. 9. cap. 2. Chrysostom. Homil. in Cœmeterij nomen, Procopium lib. 1. de Ædific. cap. 4. 5. &c. Palladium in Vita S. Joan. Chrysostomi pag. 43. 63. 82. 99. 159. Palladium in Hist. Lausiaca cap. 13. in Vita S. Eupraxiæ Virg. num. 1. 5. in Conciliabulo Ephesino p. 596. in Martyrio S. Petri Archiep. Alexandr. p. 212. in Synodico adversus Tragœdiam Irenæi cap. 135. in Vita S. Silvestri Pap. p. 261. in Glossis Basilic. v. Σάνκτα, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Martyrium*.

Μαρτύριον, *Calamitas*, *Miseria*, quomodo vulgus apud nos vocem *Martire* usurpare solet. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Ἐξ ἄλλους ἀναστεναγμοὺς κιαπολλὰ μαρτύρια.

Eodem lib.

Εἰς τὴν καρδιά μου ἔγρικο ἐγνοίας πολλὰ μαρτύρια.

Et alibi non semel.

Μαρτυρία, idem quod Μαρτύριον. Clemens Alexandr. Strom. 4. pag. 451. ubi de Hæreticis: μαρτυρίαν ἀληθῆ εἶναι τὴν τοῦ ὄντως ὄντος γνῶσιν Θεοῦ. Martyrium Sanct. Samonæ & Sociorum, MS. ἐκέλευε προσταλαιπορεῖν τῇ κοινωνίᾳ τῆς μαρτυρίας καὶ αὐτοὺς χαίροντας. Vita MS. S. Barbaræ: ἐτελειώθη δὲ ἡ μαρτυρία αὐτῆς ἐν καλῇ ὁμολογίᾳ, &c. Sozomenus lib. 2. cap. 13. ἐπὶ ταύτης τῆς ἡγεμονίας μαρτυρίᾳ τοῦ βίου περιέστησαν καὶ μοναχῶν καὶ ἱερῶν —— πλῆθος ἀναρίθμητον. Et cap. seq. τὴν μαρτυρίαν ἐπετέλεσαν. Adde lib. 6. cap. 18. Gregor. Nazianz. Orat. 20. p. 319. Passionem SS. Alphij, Philadelphi & Cyrini n. 11. Extr. Theophanem an. 2. Leonis Isauri, &c.

Μαρτυριανοὶ, dicti Hæretici Massaliani, quia ex suis nonnullos ab Orthodoxis occisos Martyribus accenserent, ut scribunt Nicetas lib. 4. Thes. fidei Cathol. pag. 237. Auctor de Initiis Hæreseon n. 80. &c.

Μαρτυρικὸν, Troparium in honorem Martyrum, ᾆσμα τῶν μαρτύρων, apud Symeonem Thessalon. de Sacris Ordinat. cap. 4. p. 136. cujus formulam hanc accipe ex Triodio: Μάρτυρες κυρίου ἱκετεύσατε τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ αἰτήσατε ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν πλῆθος οἰκτιρμῶν, καὶ τὸν ἱλασμὸν τῶν πολλῶν παραπτωμάτων δεόμεθα. Habetur in eodem Triodio Fer. 4. & 5. τῆς τυρίνης & alibi non semel, in Euchologio in Officio τῶν προηγιασμένων pag. 188. in Pentecostario pag. 122. v. & in aliis libris Ecclesiasticis Græcorum. Erant ejusmodi plura, vel certè quatuor. Triodium ad Feriam 6. τῆς ἀποκρέου. εἰς τὸν στίχον τὰ δ'. μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου, καὶ τὰ β'. νεκρώσιμα Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. Feriâ 2. Hebd. 2. τῶν νηστειῶν· Ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον δὶς, τὰ τέσσαρα μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου, καὶ τῆς μηναίου. Μαρτύρια vocantur à Balsamone in Canon. 52. Synodi Trullanæ.

Μαρτυρογράφιον, idem quod μαρτυρολόγιον, vel certè Martyrij alicujus Sancti Historia. Theodorus Episcopus Iconiensis de Martyrio SS. Cyrici & Julittæ MS. initio: ταῦτά σου τὰ θεῖα γράμματα δεξάμενος, καὶ σφόδρα τοῦ σοῦ φροντίσας ἐπιτάγματος, καὶ μετὰ σπουδῆς τὸ μαρτυρογράφιον τῶν ἁγίων Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης τῆς αὐτοῦ μητρὸς μετὰ χεῖρας λαβὼν, &c. Occurrit ibi rursum semel ac iterum.

ΜΑΡΧΈΣΕ, in Corona pretiosa, τῶν γυναικῶν τὰ συνήθια, *Menstruum*, ex Ital. *Marchese*, unde Proverb. *Il marchese è in casa.*

ΜΑΡΩΝ.

ΜΑΡΩΝ. Balsamon ad Concil. VI. Can. 6. ἔοικε δὲ διὰ τὰ τοιούτων κανόνων ἐπιτίμια ἐπινοηθῆναι τὰ βασιλικὰ παίγνια, τὸν Κοντοπαίκτην δηλαδὴ, τὸν Μάρωνα, τὸν Ἀγχίαλλον, τὴν Ὀκτόηχον, καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς μὴ διάχυσιν καὶ γέλωτα ἄσεμνον ἐμποιοῦντα τοῖς βλέπουσιν. Ubi Μάρωνος voce videtur innui equitationis ludicræ vel decursionis alicujus species. Nam in Hippiatricis pag. 55. Μάρονες, quidam Equi appellantur: λευκοφάρους (ἵππους) οὓς καλοῦσι Μάρονας. Quippe hoc loco λευκοφάροι, sunt Equi albi: nam φάρους recentiores Græci quosvis Equos vocabant, maximè verò primitus, Arabicos vel Mauros, seu Afros, quorum color albus fuit sub nigro interstinctus, nostri *gris pommelé* dicunt, uti in Gloss. med. Lat. docuimus in V. *Farius*. Μάρονας verò hîc appellari conjicere est, quòd *Marrones*, Saraceni Afri dicerentur, ut in eodem Gloss. pariter ostendimus.

ΜΑ͂Σ, pro ἡμᾶς & ἡμῶν, *Nostrûm*, vel *Nobis*. Ita Portius in Grammat. Linguæ Græcæ vulgaris. Codinus de Offic. c. 3. n. 26. εἰ δεήσῃ ἀνενέγκαι τινὰ τῶν ἀρχόντων τῷ βασιλεῖ, ὥστε καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ Δεσπότου μνησθῆναι, ὁ Αὐθεντόπουλός μου, λέγει· εἰ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἄρχοντες ὁμιλοῦσιν μνημονεύει τούτου, ὁ Αὐθεντόπουλός μας, λέγουσιν, *Despota noster*.

ΜᾺΣ, τὸ λάπαθον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΑΣΑΛΕΥΤΙΚΗ. Glossæ Jatricæ Barbarogr. MSS. ex Cod. Reg. 190. σφάγνον, τὸ συλέλι τὸ μασαλευτική. Est autem σφάγνον, *Succus arboreus*, Aetio, de qua voce Ruellius lib. 1. cap. 66.

ΜΑΣΑΛΙΑΝΟῚ, Μασσαλιανοὶ, Μεσαλιανοὶ, *Masaliani* Hæretici, sub Valente & Valentiniano exorti, sic appellati voce quæ εὐχίτας significat, inquit Euthymius Zygabenus in Panoplia part. 2. tit. 22. ut & Nicetas in Thesauro fidei Orthod. p. 237. Harmenopulus de Sectis pag. 570. &c. Vide præterea Theodoritum lib. 4. Hæretic. Fabul. Photium Cod. 52. &c.

ΜΑΣΑΡΊΑ, *Supellex*, in Turcogr. Crusij. Vide Gloss. med. Latin. in *Massaritia*.

ΜΑΣΓΊΔΙΟΝ, Μαγίσδιον, *Moschea*, *Meschita*, Templum Saracenicum. Theophanes an. 2. Constantis filij Heraclij: τούτῳ τῷ ἔτει ἤρξατο Οὔμαρ οἰκοδομεῖν τὸ μαγίσδιον τῶν Σαρακηνῶν, ἐν ᾗ πρώτην ὑπῆρχεν ὁ Σολωμωνιακὸς ναός. Ita Cod. Peirescianus. Constantinus Porphyrog. de Adm. Imp. c. 21. οὗ τινος καὶ διαιτήσεως ἐκτίσθη Σαρακηνῶν μαγίσδιον ἐν τῷ βασιλικῷ πραιτωρίῳ. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: εἰ μὲν ὑπάρχεις ἐγγὺς μασγιδίου, λαβὼν μανδήλιον, καὶ ἁπλώσας ἔμπροσθέν σου εὐχόμενος, ἵνα μὴ μιανθῇ τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τοῦ χοὸς τοῦ μασγιδίου· εἰ δὲ τυγχάνεις ἔξωθεν μασγιδίου, καὶ οὐκ ἔχεις μανδήλιον, ἔκβαλε τὸ ἄνωθέν σου ἱμάτιον. Infrà: ἔστι δὲ τὸ μασγίδιον ἐστρωμένον ὥσπερ κλίνη, ἵνα μὴ μιαίνηται περιπατοῦντος τοῦ ἀνθρώπου ἄνωθεν αὐτοῦ. Joan. Cananus de Bello Constantinopolit. τοῦ μεγίστου Θεοῦ τὴν Σοφίαν ὑμνητήριον τοῦ Μωαμὲθ, καὶ κατοικητήριον τῶν δαιμόνων, καὶ μασγίδιον ἀποκαταστῆσαι τοῦ Ῥασοὺλ καὶ Μωαμέθ. Vide Nostram Constantinopolim Christianam lib. 2. pag. 164. & Gloss. med. Lat. in *Meschita*.

Ἰσμαγίδιον, eâdem notione. Theodorus Abucaras Carum Episcopus in Dialogo MS. cum Saraceno: καὶ ὁ Θεόδωρος μειδιάσας ἔφη, (πρὸς Σαρακηνὸν) οὐ δύναται ὁ Θεός σου εἰς τὸ μαγίδιον τῆς Μακοῦμ καὶ τὴν βαγδὰδ εὑρεθῆναι. Malaxus in Hist. Patr. pag. 137. τὴν δὲ ἐκκλησίαν τῶν Φραγγῶν, τὴν ἔκαμεν ἰσμαγίδιον.

ΜΑΣΕΙΩ͂ΝΕΙΝ, *Mandere*, μασᾶσθαι. Μάσισμα, μασισμὸς, *Manducatio*, μάσησις. Paulus Lagnius in Enchiridio Orthodoxo pag. 156. ἂν ἐσκέπασες τὰ κρίματά σου, μασείοντάς τα, διὰ νὰ μὴν τὰ ἀπεικάσῃ καλὰ ὁ Πνευματικός σου.

ΜΑΣΈΛΑ, *Maxilla*. Synaxarium Maximi Cythær. 13. Janv. πρῶτον μὲν δέρνεται μὲ καποίαις σοῦβλαις χαλκωματενίαις εἰς τὰς μασέλαις. Et 30. ejusd. mens. τὰς τρίχας ξανθὰς μὲ πολιὰς, τὰς μασέλαις συρμένας, &c. Vide 3. Jun.

ΜΑΣΘΆΡΙΑ, *Mammillæ & testiculi*, seu *Carnes glandulosæ*, *Scrophulæ*. Glossæ Jatricæ ex Cod. Reg. 1673. Ἄδενα, τὰ μαστάρια.

Μασθηστρία. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 1673. πρὸς δοθίωνας, καὶ πρὸς ἄνθρακας, ἤγουν μασθηστρίας.

ΜΑΣΙΤΊΠΩΣ, Thuscis, *Anagallis*, apud Interpolat. Dioscor. c. 397.

ΜΆΣΚΑ, *Mandibula*, μάσταξ, γνάθος.

Μάσχα τῆς πόρτας, *Postis*, *Latus ostij*, *Antæ*, παραστὰς, σταθμός.

ΜΑΣΟΎΡΙΟΝ, Μασοῦρι, *Lagenula*. Glossæ Jatricæ ex Cod. Reg. 190. Μασοῦρα, τὰ λαγηνίδια. Constantinus Asecretis in Viatico MS. lib. 1. cap. 24. ἢ λαβὼν φλοιὸν ὠοῦ καὶ ἀλκυώνιον, ποίησον ἐξ αὐτῶν πουλβέριν, χέω μετὰ μασουρίου. Mox: καὶ ξηρανθὲν τριβέτω καλῶς, καὶ χύσασθαι μετὰ μασουρίου. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 151. φύσησον αὐτὴν τὴν σκόνιν μὲ τὸ μασοῦρι, νὰ ὑπάγῃ μέσα, καὶ σοῦ κάμνει ὠφέλειαν. Et cap. 163. καὶ ἀπὸ ταύτην φύσα μὲ μασοῦρι εἰς τὸ ἀφθοῦνι, ὅπου τρέχει τὸ αἷμα.

ΜΑΣΟΥΧΑ͂, μασουάφιον. Paulus Ægineta lib. 7. pag. 300. σκευὴ μασουχᾶ, ὃ καλοῦσι μασουάφιον.

ΜΑΣΣΑΛΙΑΝΟῚ, Hæretici, qui & Εὐχῖται, & Ἐνθουσιασταὶ dicti, de quibus multa congerit Georgius Hamartolus in Chr. MS. in Constantio. Vide Εὐχῖται.

ΜΑΣΤΆΓΙΝ, pro βαστάγιν, vel βαστάγιον. Rhuzanus in Paraphrasi Vaticin. Constantinopol. ἔφαγε τὸ μιαρὸν πουλίκιν, τὸ μαστάγιν τῆς κανδήλας, καὶ ἐτζακίστην ἡ κανδήλα.

ΜΑΣΤΆΡΙΟΝ. Comarius Philosophus seu alius Chymista MS. ex Cod. Reg. 618. f. 83. καὶ περιπηλώσας, κλείσας τὸν ἄμβυκα, καὶ τὸ μαστάριον σὺν τῷ ῥογίῳ, ἐν ἀσφαλείᾳ πολλῇ οἰκονομήσας. Ita fol. 289. Aliâ, ut videtur, notione usurpat Ptochoprodromus de sua Paupertate, MS.

Δός με ὀλίγον ἔντερον, δός με δαμὴν μαστάρην.

ΜΑΣΤΊΛΟΣ, *Cupa*, *Dolium*, ex Ital. *Mastello*. Alypius Cretensis in Geoponico cap. 42. βάλε εἰς ἕνα μαστίλον, ἢ εἰς ἐπιθάρι κρασερὸν σταφύδα λίτρας ν΄. &c.

ΜΑΣΤΙΧΆΤΟΝ. Alexander Trallianus lib. 9. τῶν δὲ προπομάτων ἄριστόν ἐστι τὸ κονδῖτον, ἢ ἀνισάτον, ἢ λιβυστικάτον, ἢ ἀψινθάτον, ἢ κιτράτον, ἢ μαστιχάτον.

ΜΑΣΤΟΥ͂ΡΑ, τὰ λαγηνίδια, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843. *Lagenis*. Vide Ruellium lib. 2. de Natura Stirpium cap. 138.

ΜΆΣΤΡΑΠΑ, *Hydria*, in Turco-Græcia Crusij exponitur: Jatrosophium MS. ἔπαρον τζουκάλην καινούργιον καὶ ἐλαφρὸν λουρὶν, καὶ μαυρομάνικον μαχαίρην, καὶ δακτυλίδιν ἀργυρὸν, καὶ ὕπαγε ἔπαρον ἄλαλον εἰς μαστραπὰν, εἰς ἀπόχυσιν φεγγαρίου. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 11. cap. 10. καὶ ἔστειλεν αὐτῷ δῶρον μαστραπὰν ἀργυροῦν. Theophylactus Hierodiac. serm. 6. pag. 89. ὅτι τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ τῆς μητροπόλεως τὰ ἔδωκεν ὁ Μητροπολίτης — εἰς χρυσοχοὺς, καὶ τὰ ἔκαμον τάψια καὶ μαστραπάδες, καὶ καυκία διὰ τοῦ λόγου του.

ΜΆΣΤΩΡ, Μάστρο, Μαστόρας, Μαστρομέλης. Vide in Μάγιστρος.

ΜΑΣΧΆΛΙΟΝ, Hesychio, Κάνεον φοινίκιον· μασχάλη γὰρ ἡ τοῦ φοίνικος ῥάβδος.

ΜΑΣΧΑΡᾺΣ, *Ludio*, *Scurra*, παίκτης, γελωτοποιός. Μασχαρεύεσθαι, *Scurram agere*, βωμολοχεῖν. Μασχαρέμα, *Scurrilitas*, βωμολοχία.

ΜΑΣΧΙΑΤΙΚΟΝ, Genus emplastri, in libro Jatrico MS. ex Cod. Reg. 1673.

ΜΑΤΑΙΟΤΕΚΝΟΝ, *Proles ex scortatione aut adulterio suscepta.* Glossæ Græcobarb. Ματαιότεκνον, ὅπου ἐποίησεν, ἤγουν ἐποίηκεν τέκνον, ἢ παιδὶν, τυῖέξι παιδίον ἁμάρτωλον καὶ φεμαλινόν.

ΜΑΤΕΡΙΑ, *Materia.* Glossæ Basilic. Ματερία, τὰ εἰς οἰκοδομὴν ἢ ἀνόρθωσιν ἀναγκαῖα ξύλα. Athenæus lib. 3. δεῖ δὲ τὴν ματερίαν ἀνεμμελῶν ποιεῖν. Rursum: ὁ δὲ Βωλῖτινος καλούμενος ἄρτος πλάττεται μὲν ὡς βωλίτης, καὶ ἀλείφεται ἡ μάκτρα ὑποπασσομένης μήκωνος, ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται ἡ ματερία, καὶ ἐν τῷ ζυμοῦσθαι οὐ κολλᾶται τῇ καρδόπῳ. Nicolaus Lucanus de Excidio Trojano:

> Κέβλεψαν τούτους οἱ Τρῶες, κ' ἐσφαλήσασι τὰς θύρας,
> Μὲ μόχλους καὶ μὲ ματέρια, δὲν τὸ ἔδιδε ἡ καρδία τους.

ΜΑΤΕΡΙΝΑ, *Origanum,* vel *Amaracus; Matricaria* in Officinis, ut testatur Ruellius. Vide Petr. Bellon. lib. 1. Observ. cap. 17.

ΜΑΤΖΑ, *Clava, Malleata clava,* ῥόπαλον, κορώνη, κορδύλη. Gallis *Masse.*

Ματζοῦκα, eâdem notione ex Gallico *Massue.* Epimerismi MSS. Herodiani: Κορώνη, ἡ ματζοῦκα. Codinus de Offic. cap. 4. num. 58. φέρει δὲ ἀντὶ δικανικίου, τὴν ἰδιωτικῶς καλοῦσι ματζοῦκαν, ἀργυρᾶν, κεχρυσωμένην, &c. Heronis παρεκβολαὶ. δεῖ ἐμπυρισμὸν ἐπιτηδεύειν διὰ πυρφόρων σαγιττῶν, καὶ δι' ὀρνέων, καὶ διὰ τῶν ἐμπεπηγμένων ματζουκίων εἰς κάστρα τὰ σκεπόμενα ὑπὸ εὐφλέκτου ὕλης. Ptochoprodromus de sua Paupertate ex Cod. Reg.

> Ἀπ' αὐτοὺς ὅπου μπήγουσιν καὶ κάμπον ματζούκαν.

Stephanus Sachleces in Versibus Politicis MSS.

> Με τὴν ματζοῦκα πολεμῶ τὸν ἄνεμον να δύρω.

Occurrit apud Anonymum in Constantino Porphyr. num. 12. nescio quis Theodorus cognomento Ματζούκης, ut & alter apud Nicetam in Manuele lib. 7. num. 6.

Ματζούκιον. Leo in Tacticis cap. 6. §. 27. & Constantinus pag. 19. τζικούρια, βαρδούκια, ματζούκια. Idem Leo cap. 7. num. 74. οἱ μὲν ἔχουσι ματζούκια, ἢ τζικούρια, ἢ ῥικτάρια. Adde cap. 14. num. 84.

Μπηγοματζούκη. Idem Ptochoprodromus:

> Μπηγοματζούκης κοσκινᾶς κάλλιον τόχων να γλύνω.

An clava cum becco seu rostro?

Ματζοῦν, *Clavâ,* vel *baculo cædere, percutere.* Theophanes an. 18. Mauricij: ἐν οἷς ἦν καὶ ὁ Φωκᾶς, ὅστις τῷ βασιλεῖ διαλεγόμενος βριαρῶς τοῦτο ἀντέλεγεν ἐν τῷ σιλεντίῳ, ὥστε τινὰ τῶν πατρικίων τοῦτον ματζῶσαι, καὶ τὸν πώγωνα αὐτοῦ τίλαι. Ubi Miscella Ματζῶσαι, *Alapâ percutere* interpretatur. Quo casu fortè legendum πατζῶσαι, nam πάτζον, vel μπάτζον, est *alapa.*

Ματζουκόθριμπος, *Thymus capitatus,* sic dictus quòd caput instar *massucæ* habeat. Neophytus Monachus MS. Θύμος, οἱ δὲ θρύμβος ἄγριος, οἱ δὲ θύμων, οἱ δὲ θύμος λευκὸς, οἱ δὲ κεφαλωτὸς, κοινῶς ματζουκόθρυμβος. Rursum, de Epithymo: ἔοικε θύμῳ ὃν καὶ ματζουκόθριμπον οἱ πολλοὶ καλοῦσι, πλὴν μακροτέρους τοὺς κορύμβους ἔχει.

ΜΑΤΖΑΝΑ. Ptochoprodromus de sua Paupertate, ex Cod. MS.

> Ματζάνας, λαχανόπιτα, πραμσία, καὶ σδυλλογύλια.

Anonymus MS. de Alimentis ad Pogonatum Imp. ὅσα τὰ ὄστρεα, ἄρτοι κρίθινοι, ἀρτίλυρώδες, καὶ κύβαροι, βρῶμοι, κέχρος, — ἀμύγδαλα, πιστάκια, κράνα, δαμάσκηνα, ῥοδάκινα, ματζάνα, βερίκοκα, προῦνα, &c.

ΜΑΤΖΙΚΟΡΥΔΟΝ, *Massa,* seu *cumulus* vel *multitudo Corrudarum.* Glossæ Græcobarb. ἡ κρίνον, ἡ ἄνθος, ματζικόρυδον, μητζικόρυδον.

ΜΑΤΖΙΑ. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS. ubi describit apparatum convivij carcerarij:

> Καὶ τότε ἔμπρος κάλιέν τα ματζια, ἐμπέβρε, ἰνπρεγάδα.

ΜΑΤΖΙΤΖΑΝΑ. Constantinus Asecretis in Viatico: μηδὲ φαγέτω κράμβας, μήτε φακοὺς, μήτε ματζιζάνας, ἢ τυρόν. Et cap. 19. φακοῦ, κράμβης, ματζιζανιῶν σεύτλων, &c. Vide Μαζιζάνιον.

ΜΑΤΖΟΣ, *Macer, Gracilis.* Hinc

Ματζουμανὸς, qui graciles habet manus. Eudemi Lexicon MS. Ματζουμανὸς, ἰσχυρόχειρ, μάνον γὰρ ἡ χεὶρ, καὶ μάτζον, τὸ ἰσχυρόν. Similia habent Glossæ Basilic. nisi quòd pro ἰσχυρὸν, habent ἰσχνὸν, quomodo scribendum fuit apud Eudemum. Hinc etiam fortè cognominatus nescio quis Theophylactus Secretarius

Ματζίτζικος, quasi *gracilentus,* apud Anonymum Combefisianum in Romano Juniore n. 1.

Μάτζουκα, in Etymologico Suidæ, ἰσχνόχειρ. Sed legendum Ματζοῦχειρ.

Ματζοκόννειν, Ἐξοματζοκόννειν, *Gracilescere, Macrescere.* Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Συχνὰ πηδᾷ τζηλόπερδα, καὶ τὴν ὁρᾶν σικόνη,
> Πεύτε κοιλιέται, γέρνεται, καὶ ἐξοματζοκόννη.

ΜΑΤΖΟΥΚΗ, Ματζῶσαι. Vide in Μάτζα.

ΜΑΤΖΟΥΡΑΝΑ, *Majorana, Amaracus,* ἀμάρακος, σάμψυχον, in Corona pretiosa & apud Portium.

ΜΑΤΙ, Ματάκι, Ματιάζειν, Ματοφρύδιον, Ματόφυλον. Vide in Ὀμμάτι.

ΜΑΤΙΝ, pro ἱμάτιον. Glossæ Græcobarb. ἱμάτιον, μάτιν, ἀπουκάμισον, ῥοῦχον.

ΜΑΤΛΑΙΟΝ, *Matula,* vas ad olivetum necessarium, Catoni de Re rustica cap. 10. Euchologium Græcor. pag. 637. de Confectione Sacri unguenti: εἰς ματλαῖα ἐλαίου δώδεκα, καὶ οἴνου ὅσα μέτρα ἱκανὰ εἰσιν ἐπὶ τὸ βράζεσθαι μετὰ τοῦ ἐλαίου, &c.

ΜΑΤΟΜΕΝΟΣ, pro Αἱματωμένος, *Sanguinolentus.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

> Ἐβάστα εἰς τὸ χέρα της σιδερὰ ματωμένα.

Infrà:

> Καὶ τότε πάλι σκεύθηκε μὲ ὄψιν ματωμένη.

Rursum:

> Ἐκ τοὺς πολέμους τοὺς φρικτοὺς, ὅλας αἱ ματωμέναις.

ΜΑΤΟΥΒΧ, ὀποπάναξ, ἢ δὲ γαστὴρ, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Succus Panacis Heraclij,* de quo Ruellius lib. 3. cap. 40.

ΜΑΤΟΥΤΙΝΟΣ, *Matutinus.* Vetus Inscriptio . . . . ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΙΑΤΡΟΣ ΛΟΥΔ. ΜΑΤ. hoc est Λούδου ματουτίνου. Vide in Λοῦδος.

ΜΑΤΡΑΓΟΥΡΑ, *Mandragora.* Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. Ληβρόχης, ματραγοῦρα.

ΜΑΤΡΑΧΟΣ. Joan. Tzetzes de Educatione filiorum:

> Τοιαῦτα φαίη σχετλιάζων τις, πόσα;
> Αἰσχροὺς καλῶν τούτους τε καὶ λωποδύτας,
> Οἰκήτορας τε προσφυεῖς γῇ ματράχων.

Ubi Editor, *fortè* βατράχων.

ΜΑΤΡΙΚΑΡΙΟΣ, *Matricarius, Faber Tignarius,* seu *Lignarius, Materiarius.* Cedrenus pag. 170. λίβερ δὲ ὁ φλοιὸς ἐστὶ κυρίως ταῦτα καὶ ματρίκιον καὶ ματεικαρίους τοὺς ξυλουργοὺς καλοῦσι. Justin. in Nov. 14. cap. 5. παρέσονται δὲ αὐτοῖς καὶ ἀνὰ εἴκοσι στρατιῶται, καὶ ἀνὰ τριάκοντα ματεικάριοι, &c. qui scilicet siphonibus, hamis, & dolabris incendium restinguebant. Vide Gloss. med. Lat. in *Matricarij,* & in *Materiarius.*

ΜΑΤΡΙΝΙΑΚΟΝ, apud Myrepsum sect. 32. cap. 72. vox ignota Fuchsio.

ΜΑΤΡΙΞ ἐκκλησία, Ματρίκιον, Ecclesia Cathedralis, Episcopalis, in Cod. Canon. Ecclesiæ Africanæ Can. 119. 123. ἐν τοῖς ματρικίοις, ἤγουν ἐν ταῖς καθέδραις. Vide Glossar. med. Latin. in *Ecclesia matrix.*

ΜΑΤΡΙΞ,

ΜΑΤΡΙΞ, *Matricula.* Gloss. Græc. Lat. Βρεβίον, *Matrix.* Ita in MS. non *Oratrix*, ut in Edito. Glossæ Lat. Gr. *Matrix*, Μήτηρ σημείων καὶ ὀνομάτων. Ita emendandæ Glossæ Basilic. Μάτρικες, Ἀπογραφαὶ καὶ ἀντιγραφαί. Suidas in Etymolog. Μάτρικες, ἀντίγραφαι. Synod. Carthag. Can. 33. ὥστε μηδενὶ ἐπισκόπῳ ἐξεῖναι πράγμασι κατακεχρῆσθαι τοῦ τίτλου τῆς ἐκκλησιαστικῆς μάτρικος. Ubi Balsamon: ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς βρεβείοις, ἤγουν ἐν τῇ μάτρικι. Et Scholiastes: ματρικὸς, ἤτοι ἀντιγραφῆς.

Ματρίκιον, *Matricula*, sic dicta, quòd in ligno plano & latiori, quod *Materiam*, proprio vocabulo veteres appellabant, Catalogi describerentur. Unde apud Cedrenum, Ματρίκιον definitur τὸ πλατὺ ξύλον καὶ παχύ. Id præterea exertè indicat Joannes Tzetzes Chil. 12. v. 344.

Ἐν ματρικίοις ἔγραφον, ἤτοι σανίσι ξύλοις.

Glossæ Basilic. Ματρίκιον, ἡ ἀναφορὰ τῶν στρατιωτῶν, *Matricula*, in quam referebantur militum nomina. Sic ibi legendum. Cod. Reg. MS. 1231. οἱ ἀρχαῖοι ἐν ταῖς σανίσι ἔγραφον, ὅθεν μέχρι τοῦ νῦν ἔνθα γράφονται τῶν στρατιωτῶν ὀνόματα Ματρίκια ὀνομάζονται. Codex Canon. Ecclesiæ Afric. cap. 86. ματρίκιον καὶ ἀρχέτυπον τῆς Νουμιδίας. Ubi Codex Lat. cap. 53. *Matricula & Archivus Numidiæ.* Nicephorus περὶ παραδρομ. πολ. cap. 5. τραπεζίτας ἐπιλέγεσθαι γυναῖκας καὶ ἀνδρείους, οὓς οἱ Ἀρμένιοι Τασιναρίας καλοῦσι, καὶ ἐν ματρικίοις ἀπογράφεσθαι.

Ματρικουλάριος, *Matricularius.* Photius in Biblioth. Cod. 180. in Joanne Lydo: ἐστρατεύσατο δ' οὗτος ὁ ἀνὴρ ὑπὸ τοῖς Ἐπάρχοις ἄγων ἡλικίας ἔτη κα, ἔτι δὲ μὲν δικολόγος ὤν, εἶτα καὶ ματρικουλάριος.

ΜΑΤΡΙΤΖΈΡΒΙΑ, pro ματρισύλβια, *Matrissylva*, quâ Latinâ voce usus est Scribonius Largus, vulgò *Caprifolium.* Occurrit apud Myrepsum de Unguentis cap. 46. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. περικλύμενον, ἤ ἐστι ματρισιλοῦβα.

ΜΑΤΡΏΝΑΙ, *Matronæ*, Nobiliores feminæ. Cedrenus in Julio: Ῥωμαῖοι τὰς σώφρονας γυναῖκας ματρώνας ἐκάλουν, οἱ δὲ Ἕλληνες οἰκοδεσποίνας. Clemens in Actis S. Petri: ὡς καὶ τῶν εὐγενῶν γυναικῶν τὰς περιφανεστέρας, καὶ ἃς ὁ λόγος ματρώνας οἶδε καλεῖν. Pachymer. lib. 1. cap. 12. ὥστ' ἐκείνους μὲν ματρώνας, ὡς ὁ Ῥωμαῖος εἶπεν, ὡς εἰκὸς μεγαλύνεσθαι. lib. 8. cap. 19. initio: ἐπεὶ γὰρ ἡ ἑορτὴ ἦν, καὶ ἔδει συνάξεις μὲν τῶν μεγιστάνων πρὸς βασιλέα, προσόδους τε καὶ τῶν ματρωνῶν περὶ τὴν Αὐγούσταν γίνεσθαι, &c. Utuntur præterea Sozomenus lib. 7. cap. 21. Zacharias lib. 1. Dialog. cap. 10. Anna Comnena p. 420. &c.

Ματρωνίκιον, *Matroneum.* Cedrenus pag. 169. post suprà allata verba: τοσοῦτον τῆς αἰδοῦς ἐφρόντιζον, ὡς μηδὲ τοῖς τῶν πολλαῖς τῶν γυναικῶν ὁμιλεῖν, ἀλλὰ τόπους τινὰς ἡσυχίας ἐν τοῖς βαλανείοις ἔξω τοῦ πλήθους ἑαυτῶν ἀφορίζειν, οὓς ἔτι καὶ νῦν Ματρωνίκια καλοῦσι. Vide Gloss. med. Lat. in *Matroneum.*

ΜΑΎΚΑ, *Meretrix*, è Flandrico *Moke.* Nicetas in Andronico Comn. lib. 2. num. 11. καὶ τὴν μαῦκαν Μαραπτικὴν, ἧς ἐνεθουσία τῷ ἔρωτι, καὶ προσπαθῶς εἶχεν Ἀνδρόνικος, ὡς οὐδὲ πάλαι τῆς Λαμίας ὁ πολιορκητὴς Δημήτριος.

ΜΑΥΛΙΣΊΑ, ex Lat. *Mollities*, de qua voce passim agunt libri Pœnitentiales. Joannis Monachi Canonarium pag. 106. ταῦτα δὲ οὐ περὶ ἑτέρου, ἀλλὰ περὶ τῆς μαλακίας, ὡς ἔφην, καὶ τῆς μαυλισίης λέγεσθαι πέφυκε, καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτων συμπεριέλαβε γὰρ ἡ ἀκάθαρτος μαλακία τὴν πονηρὰν αὐτῆς μαυλισίαν, εἰ καὶ ἀνώνυμος τέθειται παρ' ὑμῶν ἐν ταῖς ἑπτὰ τῆς κακίας μεταβολαῖς. Hanc describit infrà p. 108. ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα ἁμαρτία, ἥτις μείζων ἐστὶ μαλακίας, ἐλάττων δὲ ἀρρενοκοιτίας, ἥτις ὑπὸ δύο ἀνδρῶν ἄνευ θηλείας ἐν τοῖς μηροῖς, ἢ καὶ παρ' αὐτῶν τῶν θηλειῶν ἄνευ ἀνδρὸς ἐλεεινῶς ἀποπληροῦσθαι πέφυκεν.

Μαβλησία, idem quod Μαυλισία. Joannes Jejunator serm. de Confessione & Pœnitentia p. 93. περὶ μαβλησίας, περὶ μαγίας, περὶ ὀρνεοσκόπων, &c.

Μαυλιστὴς, *Leno.* Lexicon MS. Cyrilli: Μαστροπὸς, πορνοβόσκος, ἢ ὁ μαυλιστής. Glossæ aliæ habent μαυλιτής. Glossæ Lat. Gr. *Carisa*, Μαυλιστὴς, πορνοβόσκος. Est autem Isidoro in Glossis, *Carisa*, vel *Carissa*, *Lena vetus & litigiosa.*

Μαυλίστρια, *Lena.* Lexicon MS. Cyrilli: μαστρωπὸς, μαυλίστρια, πορνοβόσκος. Lexicon adespoton MS. πυγοστόλος, μαυλίστρια. Glossæ Gr. MSS. Reg. Cod. 930. πυγοστόλος, μαυλίστρια, ἢ ὁ ἀκόλαστος, ἢ περὶ τὴν πυγὴν στολιζόμενος. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. πυγοστόλος, οἱ μὲν τὴν μαυλιστρίαν, οἱ δὲ αὐτὴν τὴν ἑταίραν τὴν περὶ τὴν πυγὴν στολιζομένην, τουτέστι κοσμοῦσαν τὰς χεῖρας. Index ad Nicetam: μαυλίστρια, προαγωγός. Adde Auctorem Etymologici in Πυγοστόλος. Nomocanon Coteleriànus num. 250. γυνὴ μαυλίστρια ἐπιτιμάσθω χρόνους γ'. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ δέν μου λέγεις κήσουκε πουτάνα, καὶ μεθύστρα,
Καὶ φραντζασμένη, καὶ λοβὴ, καὶ μία κακὴ μαυλίστρα.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Διατὶ ἦν πολλὲς μαστόρισες μαυλήστριες καθημένες.

Rursum:

Καὶ εἰς τὴν ἀντίπερα μέριαν ἐκάτζαν οἱ μαυλίστρες.

Thomas Magister in Scholiis MSS. ad Aristophanis Nubes: ἐκδιδοὺς ἑαυτὸν εἰς λαγνείαν, καὶ προαγωγὴν τὴν καὶ μαυλίστριαν, ποιῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ σχημάτων τινῶν.

Μαυλισταρεῖον, *Lupanar.* Lexicon MS. Cyrilli: Ματρυλεῖον, τὸ μαστροπεῖον, καὶ τὸ μαυλισταρεῖον.

ΜΑΤΟΦΡΥΔΟΝ, *Palpebra*, Βλέφαρον. Vide Μάτι.

ΜΑΥΡΑ, εἶδος θηρίου, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1708. Animalis species.

ΜΑΥΡΙΝΟΝ, *Morus*, arbor. Testamentum MS. Abraami Patr. ὁ δὲ δίκαιος Ἀβραὰμ ἰδὼν ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τρικλίνου αὐτοῦ, καὶ ἐκαθέσθη ὑπὸ κάτω τῶν δένδρων τῶν μαυρίνων, τὴν σιαγόνα αὐτοῦ τῇ χειρὶ κατέχων. Infrà: ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῇ δρυῒ τῇ μαυρῇ, &c.

ΜΑΥΡΊΣΚΙΟΣ, *Mauriscus*, pro *Maurus*; ut *Franciscus*, pro *Francus*, vel *Francicus.* Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 20. βηρύτταις, ἀκοντίοις μικροῖς μαυρισκίοις, καὶ ὀλίγοις μαρτζοβαρβούλοις. Hîc porrò innui censent Viri Docti *Mauri jacula*, ut est apud Horatium, & *Maurusia arundo*, apud Silium. Vide Gloss. med. Lat. in *Farius.*

ΜΑΥΡΟΚΟΎΚΙΝ, τὸ λιχνίδιον, in Glossis MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843. *Lychnis*, herba, de qua Ruellius & alij.

ΜΑΥΡΌΜΑΡΣΟΝ, *Marrubium.* Myrepsus sect. 7. cap. 6. φύλλα ἁπαλὰ μαυρομάρσου, τὰ κατονομαζόμενα παρ' Ἰταλίοις μαρούμπια.

ΜΑΥΡΟΣ, *Niger*, Μέλας, in Corona pretiosa. Glossæ Græcobarb. Μέλαν, μαῦρον, σκοτεινόν. Glossæ ad Iliad. Græcobarb. Μέλαν, μαῦρον. Aliæ ad MSS. ex Cod. Reg. Μέλας, μελανὸς, μαῦρος. Glossæ Gr. Lat. ὑπόμαυρος, *Subluculus.* Glossæ Lat. Gr. *Æguptium*, φαιόν. Theophanes an. 19. Mauricij καὶ βάλλοντες αὐτῷ σαγίον μαῦρον. Nicetas in Manuële lib. 1. num. 1. τοῦ λευκῆς θέας ἀναχωρῶν, τῷ δὲ μαύρῳ προσεγγίζων χρώματι, εὐπρεπείας καὶ οὕτως εἴχετο. Ubi Codex alius, τῷ μέλανι χρώματι. In Typico S. Sabæ, τὰ μαῦρα φενόλια apud Myrepsum sect. 8. cap. 55. παπαβάρεως μαύρης. Vide Codin. cap. 5. num. 52.

Μαῦροι, *Mauri*, quos vulgò etiam *Nigros* appellamus, olim in famulitio Magnatum, ut & hodie. Vita MS. Pauli Latrensis, de quodam Pro-

 tospatha

tospathario : ἄτ© γίτονε λαχὼν ἀδίκως καὶ λησρικὲς, Μαῦροι αὐτοῖς ἡ ἐπωνυμία· οἱ ἐ διελίμπανον τοῖς περὶ τὰ θεῖα τῶ βασιλικῶν κλημάτων πένησιν ἐπιρεάζοντες καὶ αὐλιζόμϑυοι.

Μαυρίζειν, *Nigricare*, *Nigrum facere*, μελανίζειν. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Πονῶ καὶ κλαίγω, καὶ ἀγανακτῶ, καὶ λέγω τὰ μεγάλα,
Τὸ δίκαιον πῶς ἐμαύρισε πλεότερα παρὰ τ' ἄλλα.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Ἀμὴ καὶ μέσα ςὸ κόρμιν ἤτονας μαυρισμϑύ©.

Occurrit etiam in Fabul. Æsopi Græcobarb. Locum Vide in Ἀσπρίζειν.

Μαυράδα, Μαυρία, *Nigredo*, Μελανότης.

Μαυρετζικός, *Subniger*, *Nigricans*, ὑπομέλας, μελανίζων.

Μαυρόκαςρον, *Arx nigra*, *Charachisar*, Turcis, ut scribit Leunclavius in Onomastico ad Histor. Turc.

Μαυροπράσιν©, *Cæruleus*, Κυάνε©.

Μαυρόπες, cognomen Joannis Euchaïtorum Metropolitani. Vide Lambecium lib. 5. de Bibl. Cæsar. pag. 266.

Μαυροπροβάλδες, dicti Græcis hodiernis qui Colchidem, seu Tzanorum terram inhabitant, quam Turci *Caracoionlu*, id est *Nigrarum ovium regionem* vocant. Vide Leunclavium in Hist. Turc. p. 12. & 877. qui hanc vocem in Codd. MSS. Laonici reperiri observat.

Μαυροφορεῖν, pro Μελανοφορεῖν. Historia Apollonij Tyrij:

Συχνὰ συχνὰ ἀνασέναζε καὶ μαυροφερόμϑυον.

Rursum:

Καὶ ὅλοι ἐμαυροφορέσασι, ταχάτες ἔχε ζάλη.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Ἐκ τῶ ὀφέλε τῶ ὑὸν, καὶ μαυροφορεμϑύες.

Idem lib. 12.

Λοιπὸν ἐμαυροφόρεσεν ὅλη με μαῦρα ῥέχα.

Μαβρὸς, pro Μαῦρ©. Alexius Rharturus Doctr. 3. ὁ ἥλι© θέλει γϑύει φησὶν ὡσὰν σακὴ τριχίνο μαβρὸς, καὶ ἡ σελίωη ὡσὰν αἷμα. Historia MS. Bertrandi Romani:

Ὀφρύδια καλάμαβρα ἐφύσησεν ἡ τέχνη.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ γιατίω μάβρίω φορεσιὰν σέκων καὶ ἀνερωτῶντ.

Glossæ Botanicæ Colbert. MSS. Μελανθηρίαν, τὸ μαβρίω. Μαβρομάνικον μαχέριν, apud Damascenum Hieromon. serm. 4. *Culter cum manubrio nigro.*

Μαβρίζειν, pro Μαυρίζειν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ὁποίως εἶχε τὸ πρόσωπον ἐκλόμα μαβρισμϑύω.

ΜΑΥΡΟΣΚΟΥΡΟΝ. Vide in Χλιαρ.

ΜΑΦΟΡΙΟΝ, *Maforium.* Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. πέπλον, γυναίκειον ἱμάτιον, μαφόριον. Lexicon MS. Cyrilli, & Favorinus: Μαφόριον, τὸ τῆς κεφαλῆς περίβλημα. Glossæ Basilic. Μαφόριον, σκέπασμα κεφαλῆς. Glossæ aliæ MSS. Ἔπιπλα, μαφόρια. Eustathius Iliad. χ. κρήδεμνον ἢ τὸ μαφφόριον. Idem Il. ξ. κρήδεμνον, ait esse κεφαλῆς κάλυμμα, παρειμϑύον μέχρι τῶ ὤμων, κτ' τὸ λεγόμϑυον πέταζον. S. Athanasius lib. de Virginitate pag. 1050. καὶ τὸ μαφόριον ἄκροασον. Conciliabulum adversus Chrysostom. §. 8. ἔςησε τρεῖς διακόνες — κατηγορήσας ὡς τὸ μαφόριον αὐτῶ κλέψαντας. Palladius in Vita ejusdem Chrysostomi pag. 87. ἔςι ἢ ὧν καὶ τὰ μαφόρια ἥρπασαν, ἑτέρων ἢ τὰ σωώτια, &c. Dorotheus Doctr. 1. de Monacho: καὶ ζώννυται τὸ μαφόριον αὐτῶ. Apophthegmata Patrum in Theodoro num. 18. καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ κελλίον περιζωσάμϑυ© τὸ μαφόριον. Et in Cionio num. 5. καὶ ἤρχετο εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἰς τὴν σωάξιν, φέρων πολύρραφον καὶ μικρὸν μαφόριον παλαιόν. Pœnitential. Græc. εἴτις ἀνδὸ μαφορίε ποιεῖ ἔργον ἐν οἱῳδήποτε τόπῳ, γινέσθω ἀπολογίας. Ex quibus locis colligere licet *Maforia* non mulierum duntaxat, sed & Monachorum fuisse. Euchologium pag. 263. ubi de Ordinatione Diaconissæ: περιτίθησι τῷ τραχήλῳ αὐτῆς ὑποκάτωθεν τῶ μαφορίε τὸ διακονικὸν ὠράριον, φέρων ἔμπροσθεν τὰς δύο ἀρχάς. Alius Codex ibid. τῇ γδ ἱερᾷ τραπέζῃ προσαγομϑύω καλύπτεσθαι χρὴ, τῶ ἄκρων τέτε ἔμπροσθεν ἀπηωρημϑύων. Apud Symeonem Logothetam in Michaële Theophili F. num. 38. τὸ ἅγιον τῆς Θεοτόκε ἐξαγαγόντες μαφόριον. Ita in Porphyrog. num. 29. De quo Deiparæ Maforio pluribus egimus in Notis ad Alexiadem pag. 329. 330. Occurrit præterea hæc vox apud Achmetem in Onirocrit. cap. 265. in Martyrio SS. Timothei & Mauræ num. 4. in Euchologio pag. 926. &c. Vide de Sacris Ordinat. pag. 70. & Gloss. med. Latin. in *Maforium.*

Ἀπομαφορίζειν, *Maforium auferre.* S. Athanasius in Epist. ad Orthodoxos pag. 946. παρθένοι ἀπομαφοριζόμϑυαι ἀπήγοντο εἰς τὸ βῆμα τῶ ἡγεμόν©.

ΜΑΧΑΒΑΛΟΝ. Vide in Χαλβᾶν.

ΜΑΧΑΙΡΙ, Μαχέρι, *Culter*, *Cultrum*, μάχαιρα, ἐγχειρίδιον. Corona pretiosa, Μαχέρι, *Gladius*, μάχαιρα. Apud Nicol. Myrepsum sect. 12. cap. ult. in Cod. Reg. κενέριον μαχέριν, *Novus culter.* Vide Orneosophium pag. 191. & alibi.

Μαχαιράκι, *Cultellus*, *Gladiolus*, μαχαίριον, μαχαιρίδιον. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ τότε ἀπίω ἐφάγασιν ὅλες τὸ μαχαιράκιν.

Μαχαιρόπελλον, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. ξιφίδιον μικρὸν, ἢ ξυραφόπελλον, ἢ μαχαιρόπελλον.

Μαχαιροφυκάρι, *Theca cultraria*, μαχαιροθήκη.

ΜΑΧΑΙΡΙΝΟΗ, Prophetis, *Rosmarinus*, apud Apul. c. 69.

ΜΑΧΑΙΡΟΦΟΡΟΙ, *Milites stationarij Machæris, seu longioribus gladiis armati.* Menander in Legat. πρὸς τοῖς καὶ πρεσβυσόμϑυον Βαλεντῖνον (εἷς ἢ ἦτ© τῶ βασιλικῶν Μαχαιροφόρων) προετρέπετο τὸ φῦλον. Rursum: σωὼ τῷ καὶ Θεόδωρόν τινα, ἕνα τῶ βασιλείων Μαχαιροφόρων, ἀξίωμα καὶ αὐτῷ Στρατηγῶ περιθείς. Alibi: Ξιφοφόρες vocat. Arriano verò in Epictet. lib. 1. c. 30. οἱ ἐπὶ τῆς μαχαίρας, dicuntur.

ΜΑΧΑΙΡΟΦΥΛΛΟΝ, *Gladiolus*, ξίφιον, apud Apul. cap. 68.

ΜΑΧΑΣΚΟΣ. Vide in Παπέτζη.

ΜΑΧΗ, *Lis.* Glossæ Basilic. ἠλιτὲμ vel ἡλιτὲμ, μάχη.

ΜΑΧΙΣΜΟΣ, *Bellum*, *Prælium.* Nicetas in Man. lib. 2. num. 7. μὴ δεξιῶς διαςρατηγήσας τὸ κτ' τῶ Σκυθῶν μαχισμόν. Ubi Cod. Edit. πόλεμον. Utitur rursum in Isaacio lib. 1. n. 7.

ΜΑΧΜΟΥΤΑ, Σκαμονέα, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237. *Scammonia*, de qua Botanici.

ΜΑΧΧΗΣ, τὸ ὑδράργυρον ἀπὸ δρεβάνε. In Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΕ, pro μτ', passim.

ΜΕΓΑ, pro μέγα ω. ut μικρὸν, pro ο μικρὸν, & ψυλὸν, pro ὑψιλὸν usurpare sæpe Moschopulum in libro περὶ σχεδῶν observat Henr. Stephanus in Dialogo de bene instituendis Linguæ Græcæ Studiis pag. 35.

ΜΕΓΑΔΟΜΕΣΤΙΧΟΣ. Vide in Δομέςικ©.

ΜΕΓΑΔΟΥΚΑΣ. Vide in Δεξ.

ΜΕΓΑΘΥΜΟΙ, Cohortis nomen. Cedrenus: ἐξέρχονται κτ' τῶ Βελγάρων σωὼ ἢ τοῖς Θεσσαλονικεῦσι τὸ ταγμα τῶ Μεγαθύμων.

ΜΕΓΑΛΕΙΟΝ. Portius: Μεγαλειό, *Amplitudo*, *Magnitudo*, *Sublimitas*, Μεγαλειότης, Μεγαλεῖον. Acropolita

polita in Chron. cap.39. γωνὴ σωφρονικὴ καὶ ἀρχικὴ, καὶ πολὺ τὸ μεγαλεῖον ἐπιδεικνυμένη τὸ βασίλειον. Utitur rursum cap.87. Vide Auctorem Etymologici.

Μεγαλειότατος, *Excellens*, Ὑπέροχος, in Corona pretiosa. Vide Μεγαλωσύνειον, & Gloss.med.Latin. in *Magnalia*.

Μεγαλειότης, *Majestas, Magnitudo*, Titulus compellatorius Impp. in Concilio Calchedon. part. 1. Epist.29. Vide præterea Theophylactum Bulgar. Archiep. Epist.34. 43.64.

Μεγαλεῖον, aliâ notione. Joan. Moschus in Limon. c.51.Edit. Coteleriana: περὶ τὰ ἑβδομήκοντα ἔτη ἐποίησεν εἰς ἓν σπήλαιον μικρὸν, μὴ κτησάμενος τί ποτε τοῦ αἰῶνος τούτου, πλὴν σιχαρίου τριχίνου, καὶ σαγίου, καὶ μεγαλείου, καὶ καυκίου ξυλίνου. Et cap.87. καὶ εἰσελθόντες, εὑρίσκομεν τὸν ἀναχωρητὴν νεκρόν· ἐφόρει δὲ σιχάριον τρίχινον, καὶ ἀπὸ σειρᾶς μαστίον· ἐκράτει δὲ καὶ μεγαλεῖον ἔχον ἀργυροῦν σταυρόν. Ubi Eruditus Interpres *Codicem sacrum argenteâ Cruce ornatum* vertit, id est sacrum Evangelium, quòd in eo τὰ μεγαλεῖα Θεοῦ, (ut est Act. 2. 11.) *Magnalia Dei* contineantur. Sanè his locis aliud videtur fuisse à *Megalina pelle*, de qua egimus in Gloss.med.Lat. & de qua ita Andreas Monachus lib.1.Vitæ S.Ottonis Episcopi Bambergensis cap.43. *Tegumentum nocturnale mirabilis pretij de auro, serico, & Megalina pelle confectum inter alia dona ei est allatum.* Infrà: *aientes non opus esse Megalinis tegi pellibus Leprosos & Paralyticos, quibus utique ovium aut leporum vestimenta sufficere potuissent.* Ex quibus liquet *Megalinas* seu *Mygalinas* pelles pretiosioribus accenseri, quæ non sunt Monachorum, tametsi priori allato loco *Sagis* adjungantur, id est lecti operimentis.

Neque genuinam vocis significationem prodit omnino locus ex Cyrillo Scythopolitano in Vita MS. S. Sabæ cap.32. τότε οὖν τοὺς Ἀρμενίους μετέστησεν ἀπὸ τοῦ μικροῦ εὐκτηρίου πρὸς τὸ ἐπιτελεῖν τὸν τῆς ψαλμῳδίας κανόνα τῇ τῶν Ἀρμενίων διαλέκτῳ εἰς τὴν θεόκτιστον ἐκκλησίαν παρεγγυήσας αὐτοῖς τὸ μεγαλεῖον, καὶ τὴν λοιπὴν ἀκολουθίαν ἐν ταῖς συνάξεσιν Ἀρμενιστὶ λέγειν. Ubi Allatius, à quo hic Cyrilli locus affertur in lib.de Consensu utriusque Ecclesiæ pag.1434. *Megalium* vertit. Sed hocce vocabulo Librum Ecclesiasticum intelligi docet juramentum Judæorum, quod describitur in lib.2. Juris Græco-Rom.pag.120. ἐν πρώτοις, ἵνα ζώσηται τὴν βάτον, καὶ κρατήσῃ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸ μεγαλεῖον, καὶ λέγει οὕτως, Εὐλογητὸς κύριος ὁ Θεὸς, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ διαγαγὼν ἡμᾶς διὰ ξηρᾶς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, &c. Quæ quidem sunt ex veteri Testamento: quo loco Leunclavius *Codicem Sacrum* vertit. Meminit denique ejusdem vocis Euchologium pag.708. ex Cod. Barberino, ubi de Ordine ad Adoptionem ineundam: χρὴ γινώσκειν ὅτι μετὰ τὸ ἀναγνῶναι τὸ μεγαλεῖον, εἰσέρχεται ὁ μέλλων τεκνοποιεῖν. Ubi Goarus, *post lectum Magnificat.* Sed cùm hæc Ceremonia peragatur in sacra Liturgia, in qua non recitatur Canticum Deiparæ, longè probabilius vertendum fuisset *post lectum Evangelium.* Ex quibus conficitur utrumque Testamentum Μεγαλεῖα donatum nomenclaturâ, ex ea quam attigimus ratione. Est etiam Μεγαλεῖον unguenti species apud Dioscoridem lib.1. cap.62. & Plinium lib.13. cap. 1. quod alij μεγάλλιον vocant, ut Clemens Alexandr. l.2. Athenæus, Eustathius, &c. Vide præterea Mercurialem lib.1. Var.Lect. cap.19. Meminit Leo Marsicanus lib.2. Chron. Casinensis c.1. Adenulfi cujusdam cognomento *Megalij*.

ΜΕΓΆΛΗ. Vide Μέγας, & Ἑβδομάς.

ΜΕΓΆΛΗ βολάνη, in Glossis Iatricis MSS. ἤγουν κριθή. *Hordeum.*

ΜΕΓΑΛΊΤΕΡΟΣ, in Corona pretiosa, *Maximus*, Μέγιστος. Glossæ Græcobarb. Ἁδρότερον, Μεῖζον, Μεγαλλίτερον. Ὄρνεα μεγαλίτερα, in Fabulis Æsopi Græcobarb.

Μεγαλώτερος, apud Codinum de Offic. Palat. cap.7. num. 29. ἀπὸ τοῦ μεγαλωτέρου μέχρι καὶ μικροτέρου.

ΜΕΓΑΛΟΑΛΟΓΙ̃ΤΑΙ, Equites qui in exercitibus, equis majoribus vehebantur, quos *Chevaux de bataille* vulgò appellamus. Codinus de Offic. cap.5. num.85. ἦσαν ἐν τοῖς κατὰ θέματα τόποις, φοσσάτου τάγματα, οἱ μὲν Μεγαλοαλογῖται (Cod. al. Μεγαλοαλλαγῖται) ὀνομαζόμενοι· οἱ δὲ Τρικάβαλλοι, οἱ δὲ Δικάβαλλοι, καὶ ἕτεροι Μονοκάβαλλοι. Vide Ἄλογον.

ΜΕΓΑΛΌΓΡΑΜΜΟΣ. Vide in Γράμμα.

ΜΕΓΑΛΟΚΆΡΔΙΟΣ. *Magnanimus*, Μεγαλόψυχος.

ΜΕΓΑΛΟΚΉΡΥΞ, Epitheton S.Paulo à Græcis attributum. Vide Annam Comn. lib. 15. paginâ 485.

ΜΕΓΑΛΌΠΟΛΙΣ, vulgò appellata *Roma*, peculiari nomine, apud Aristidem Orat. in Romam, Tatianum adversus Græcos, Porphyrium in lib.de Abstinentia, Eusebium in Orat.Tricennal. de Constantini laudib. in Orat. ejusdem Constantini ad Sanctorum cœtum, & in lib.4.de Præparat. Evangel. p.98. Edit. Rob. Steph.apud Libanium in Basilico, &c.

Sed præsertim apud Scriptores Byzantinos ita dicta *Constantinopolis*: unde μεγαλοπολίτας, illius Cives vocat Michaël Choniates in Orat. fun.

Præterea *Alexandria*, quam *verticem omnium Civitatum Ægypti* vocat Ammianus lib.22. μέγα τοῦ Μακεδόνος ἄστυ, Zacharias Scholast. de Mundo. Ita passim à Scriptoribus pariter indigitatur: cujus Patriarcha S.Cyrillus τῆς μεγίστης (alibi μεγάλης) Ἀλεξανδρέων πόλεως Ἐπίσκοπος appellatur in Act.8. Concilij Calchedonensis, ut Dioscorus in Act. 1. 3. &c. ἐπίσκοπος τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας, & τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως. In iisdem Act. Κλῆρος τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας. Ita ibidem Ischyrion dicitur Διάκονος τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας. Apollinaris qui in Concilio V. interfuit, ὁ τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας Patriarcha dicitur apud Eustathium in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopolit. num.29. In Concilio III. Constantinopolit. Act.1. τοποτηρητὴς τοῦ θρόνου τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως. Adde Act.18. pag.1071. in Edicto 11. Justiniani cap.1. in Ed.13. cap.2.13. μεγάλη τῶν Ἀλεξανδρέων πόλις. Denique Joachimus Patr. Alexandrinus nuperus in Epistol. ad Albertum Louvensteinium an. 1561. ita inscribitur, Πάπας καὶ Πατριάρχης τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας. Apud Galenum lib. 2. de Facult. aliment pag. 328. μεγάλη Ἀλεξάνδρεια dicitur. Scribit Eustathius Il. β. pag.239. & 349. eandem dictam πόλιν, κατ' ἐξοχὴν, δίχα προσθήκης. Sacram appellatam tradit Eunapius in Ædesio: ἡ δὲ Ἀλεξάνδρεια διά τε τὸ τοῦ Σαράπιδος ἱερὸν, ἱερά τις ἦν οἰκουμένη· οἱ γοῦν πανταχόθεν φοιτῶντες ἐς αὐτὴν πλῆθός τε ἦσαν τῷ δήμῳ παρισούμενοι.

Interdum etiam *Antiochia* eodem donatur Epitheto in eodem Concilio Calchedonensi Act.7.p.614. ubi θρόνος τῆς Ἀντιοχέων μεγαλοπόλεως ὁ τοῦ ἁγίου Πέτρου dicitur: & in Act. 8. Joannes τῆς μεγίστης Ἀντιοχέων πόλεως Ἐπίσκοπος. In Concilio Constantinopolit.III. Act. 18. τῷ θρόνῳ τῆς Ἀντιοχέων, ἤτοι Θεοπολιτῶν μεγαλοπόλεως.

Denique id nominis *Thessalonicæ* perinde tribuit Theophanes an.5. Constantini & Irenes, Nicephorus Gregoras lib.2. Hist.cap.2. ut & Metaphrastes in S.Demetrio. Vide quæ de ejus magnitudine habet Theodo

Theodoritus lib.5. Hist. Eccl. cap.17. ut & Guillelmus Tyrius.

ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΕΣΤΑΤΟΣ, καὶ Ἐνδοξότατος, *Magnificentissimus & Gloriosissimus*, titulus conjunctim datus Summis Magistratibus, Consulibus, Præfectis Prætorio, Urbi, Magistris Officiorum, Comitibus Sacrarum Largitionum, Privatarum, & aliis ejusmodi, in Conciliis, in Novellis Justiniani, &c. Vide in specimen initium Actionis 1. Concilij Calchedon. Interdum Μεγαλοπρεπέστατος vox disjuncta legitur, ut in eod. Concil. pag. 249. ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου Ῥεφερενδαρίου, καὶ τῆς συναινέσεως — τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων, &c. Ex quibus patet inferiorem dignitate fuisse Referendarium Exconsule. Vide Ἰλλούστριος.

Μεγαλοπρέπεια, *Magnificentia*, titulus compellatorius eorundem Magistratuum. Concil. Calchedon. Act.1. εἰ κελεύει ἡ μεγαλοπρέπεια ὑμῶν ἔχομέν τι εἰπεῖν.

ΜΕΓΑΛΟΣΧΗΜΟΣ. Vide Σχῆμα.

ΜΕΓΑΛΟΥΤΖΙΚΟΣ, *Subgrandis*, Ὑπομήκης.

ΜΕΓΑΛΟΦΥΊΑ, *Generositas*, titulus quo compellantur Præfecti Prætorio, apud S. Basilium in Epistolis.

ΜΕΓΑΛΥΝΑΡΙΑ, *Hymni seu Tractus quibus Sancti μεγαλύνονται*, Hirmologium, & Sylliturgica Lectoris: μεγαλυνάρια ψαλλόμενα ἐν τῇ θείαις καὶ ἱεραῖς λειτουργίαις τριαδικὰ, ἦχος β'. Mox: ὑμνήσωμεν πάντες θεοπρεπῶς ᾄσμασιν ἐνθέοις τὸν Πατέρα, τὸν Υἱὸν καὶ Πνεῦμα τὸ θεῖον τρισυπόστατον κράτος, &c. Hymnus conceptus in Sanctam Trinitatem, in S. Deiparam, in SS. Angelos, deinde in Sanctos, integer describitur in eodem Hirmologio, quem excipiunt Μεγαλυνάρια τῆς ἑβδομάδος: & Μεγαλυνάρια ψαλλόμενα κατὰ τάξιν εἰς τὰς δεσποτικὰς ἑορτὰς, εἰς τὴν ἐννάτην ᾠδὴν, quorum Acrostichides ferè omnes incipiunt à voce Μεγάλυνον, ψυχή μου, &c. Laudantur ab Allatio Athanasij τοῦ Κατζύκη Μεγαλυνάρια εἰς Ἰωάννην τὸν Δαμασκηνὸν, cujus initium ita concipitur, Μακαρίζομέν σε Ἰωάννη σοφὲ, ὡς χαρίτων λογικῶν, &c. Habentur etiam Cod. Reg.791. μεγαλυνάρια εἰς τὴν θεόσωμον ταφὴν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν, quorum tres primi versus incipiunt à voce Μεγαλύνομεν.

ΜΕΓΑΛΥΝΙΣΚΕΙΝ, *Augeri*, *Crescere*. Glossæ Græcobarb. Ἀδρεῖν, Αὔξεσθαι φυτὸν· νὰ ἀναγιόνεται φυτὸν, ἢ νὰ μεγαλυνίσκει. Alio loco: Αὐξάνει, καὶ ἀναγιόννει, καὶ Μεγαλυνίσκει.

ΜΕΓΑΜΑΓΙΣΤΩΡ, *Magnus Ordinis Hierosolymitani*, seu *Rhodiensis Magister*. Ducas cap.21. ὁ γὰρ Μαχμὲτ ἐλθὼν εἰς Σμύρναν, καὶ περικυκλώσας αὐτὴν, εὗρεν ἐκεῖ τὸν Μεγαμαγίστορα Ῥόδου σὺν τριήρεσι τρισί. Infrà, Μαγίστωρ nudè appellatur, & Μέγας Μαγίστωρ. Cap.22. μέγας μαΐστωρ.

ΜΕΓΑΡΑΔΙΟΝ. Vide in Κανίον.

ΜΕΓΑΡΙΚΑ, *Amphoræ*, Ἀμφορεῖς, in Glossis MSS. ad Plutum Aristophanis. Et ad Nubes, ἀμφορεῖς νενησμένοι, μεγαρικὰ σεσωρευμένα.

ΜΕΓΑΣ, *Abbas*, *Hegumenus*, vel certè *Major natu* inter Monachos. Hieronymus Dalmata in Historia MS. Sanctorum Ægypti, pag.160. ἔθος γὰρ τοῖς μεγάλοις μὴ πρότερον προΐεσθαι τροφὴν τῇ σαρκὶ, πρὶν ἢ τὴν πνευματικὴν τροφὴν τῇ ψυχῇ παραδοῦναι. Vita S. Pachomij num.29. de eodem Sancto: λοιπὸν ἀποκρίνεται ὁ Μέγας. Et num.30. ἐλθών τις εἰς τὴν μονὴν, ἠξίου σε τὸν Μέγαν ἰάσασθαι τὴν θυγατέρα αὐτοῦ δαιμονιζομένην. Et num.35. καὶ ἀξιωθεὶς ὑπὸ τῶν μεγάλων τῆς μονῆς ἐκείνης, καὶ τοὺς θεσμοὺς παρέδωκεν αὐτοῖς. Adde num. 34. 69. 74. 94. Paralipomena de eodem Sancto Pachomio num.7.33. &c.

Μεγάλη, *Abbatissa*, *Præfecta Monasterio Sanctimonialium*. Ita non semel in Vita S.Eupraxiæ Virg. num. 10.15. 26. 32. &c.

ΜΕΓΕΘΟΠΟΙΕΙΝ, *Magnifacere*. Occurrit in Vita S. Syncleticæ num.52.

ΜΕΓΙΣΤΑΝΟΙ, pro μεγιστᾶνες, apud Theophanem an.2. Phocæ, & Achmetem cap.27. & alibi passim, Leonem Grammaticum pag.462.&c. Hist. MS. Apollonij Tyrij: ὅλοι μικροὶ μεγάλοι τε, ἄρχοντες, μεγιστάνοι, καὶ βασιλεῖς, Ῥυγάδες τε, &c.

ΜΕΓΙΣΤΟΙ, dicti apud Cataphryges Hæreticos, qui ad majorem perfectionem pervenerant, in Concil. Laodic. c.8.

ΜΕΔΑΡΧΙΑ, ἡ δεκαρχία, in Lexico MS.

ΜΕΔΟΣ, *Medo*, *Hydromeli*. Priscus in Eclog. de Legat. pag.55. ἐχορηγεῖτο δὲ ἡμῖν κατὰ κώμας τροφαὶ, ἀντὶ μὲν σίτου κέγχρος· ἀντὶ δὲ οἴνου ὁ μέδος ἐπιχωρίως καλούμενος. Vide Gloss. med. Latin. in *Medo*.

ΜΕΘΕΟΡΤΙΟΝ, *Postridie festi*. Marcus Hieromonachus de Dubiis Typicis cap. 15. ἐὰν τύχῃ ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς τῷ σαββάτῳ τῶν ψυχῶν, ἡ μεθέορτα, ἡ ἀπόδοσις αὐτῆς, &c. Adde cap.17. 65. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης c.33. οὔτε κατὰ τὸ δωδεκαήμερον, οὔτε κατὰ τὴν ὅλην πεντηκοστὴν, οὔτε μὴν κατὰ τὰς μεθεόρτους ἐννέα ἡμέρας τῆς Κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, &c.

ΜΕΘΟΔΕΥΟΜΕΝΟΙ, *Qui conveniuntur*, in Basilicis: οἱ τὰ δημόσια τέλη Μεθοδεύοντες, to.5. pag. 20. *Exactores publicorum tributorum*.

Μεθοδεία in Nov.122. *Conventiones* sive *Conventus hominum & mercatus* dicuntur, ut ait Cujacius ad hanc Nov. Apud Nicetam Græcobarb. μεθοδεία, est δολοφροσύνη.

ΜΕΘΥΣΤΑΔΕΣ, *Ebrij*, *Temulenti*. Pluralis vocis μεθυστὴς, apud recentiores Græcos. Glossæ Græcobarb. Ἀκροθώρακες, Μέθυσοι, Μεθυστάδες.

Μεθυστακάδες, eâdem notione apud Portium.

Μεθύστρα, *Ebria*, *Ebriosa*. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ δὲν μου λέγεις κήσουε πιθάνα, καὶ μεθύστρα,
Καὶ φραντζασμένη, καὶ λωβὴ, καὶ μία κακὴ μαυλίστρα.

Μεθύστρια, *Ebrietas*. Pseudo-Dioscorides MS. ex Cod.Reg.1177. de Pharmacis simplicib.sect.1.c.18. τὴν δὲ μεθυστρίαν θεραπεύει.

ΜΕΙΟΥΡΙΖΕΙΝ, pro μυουρίζειν, in Cod. Græcobarb. Nicetæ.

ΜΕΙΡΑΧΙΑ, *Distributio*. Glossæ Græcobarb. Ἀπονομὴ, Ἀπόμοιρα, Ἀπομερισμὸς, Μεραχιά.

ΜΕΙΤΡΙΑΖΕΙΝ, *Iocari*, προσπαίζειν, χαριεντίζεσθαι. Μειτρίασμα, *Iocus*, *facetiæ*, χαριεντισμὸς, εὐτραπελία. Μειτριάρης, *Facetus*, *Iocosus*, εὐτράπελος. Μειτριαστικὸς, *Iocabundus*, χαριεντιζόμενος. Μειτριάζοντας, Μειτριαστικὰ, *Facetè*, Εὐτραπέλως.

ΜΕΙΩΠΥΡΕΞΙΑ, *Febris remissio*, apud Nonum de Morb.

ΜΕΛΑ, *Podagra*. Glossæ Græcobarb. τῆς ποδάγρας, ἡ ποδαλγίας, ἡ μέλας. Rursum: Ἀσεμφῆ ποδάγραν, τὴν ἀμετακίνητον ποδάγραν, τὸ μέλαν ὅπου δὲν μετακινεῖται.

ΜΕΛΑΙΝΑ, *Anemone*, apud Interpolat. Dioscor. c.395.

ΜΕΛΑΜΠΕΛΟΣ, *Helxine*, apud Interpolat. Dioscor. c.621.

ΜΕΛΑΜΦΟΡΕΙΝ. Vide in Μελανάμονες.

ΜΕΛΑΝΕΙΑ, *Præstigiæ*. Theodorus Lector Ecl.1. in Marciano: τιμόθεος ὁ Αἴλουρος πρὶν ἢ ἀναιρεθῆναι Προτέριον, μελανεία τινὶ χρησάμενος, νυκτὸς ἐν τοῖς τῶν μοναχῶν κελλίοις περιερχόμενος ἐξ ὀνόματος ἐκάλει ἕκαστον μοναχὸν, &c. Hinc *Libri nigri*, Necromantici, ut docemus in Gloss. med.Lat. quò spectant hæc Martiani Capellæ lib.2. *Erántque quidam* (Libri)

Sacra

Sacrâ nigredine colorati, quorum literæ animantium credebantur effigies.

ΜΕΛΑΝΕΙΜΟΝΕΣ, *Pullati, Atrati*, in Glossis vett. Sic porrò appellati *Monachi*, quòd nigras vestes deferrent: niger quippe color tristitiæ & pœnitentiæ est Symbolum. Eunapius in Ædesio p. 78. ubi de Monachis: τυραννικὴν γὰρ εἶχεν ἐξουσίαν τότε πᾶς ἄνθρωπος μέλαιναν φορῶν ἐσθῆτα, καὶ δημοσίᾳ βουλόμενος ἀσχημονεῖν. Et in Maximo pag. 93. ἥ τε τῶν τὰ φαιὰ ἱμάτια ἐχόντων — ἀσέβεια. Marcianus Heracleotes in Periegesi, ut cæteros prætercam:

Μελανειμονεῖν τε πενθικὰς τ' ἔχειν στολάς.

Ejusmodi verò genus vestis S. Pachomio unà cum regula datum ab Angelis scribit Auctor illius Vitæ num. 15. Hinc Monachus Ægyptius ita ὀμνύεται apud Constantinum Acropolitam in Serm. de S. Joanne Damasceno num. 46. μὰ τὴν ὡραθεῖσαν ἄνωθεν Παχωμίῳ τῷ θεσπεσίῳ φαιδροτάτην ταύτην καὶ λαμπροτάτην μελανειμόνησιν. Synodus Quinisexta Can. 42. τοὺς λεγομένους Ἐρημίτας, οἵ τινες μελανειμονοῦντες, καὶ τὰς κεφαλὰς κομῶντες περιάγουσιν τὰς πόλεις, &c. Ignatius Diac. in Vita S. Nicephori Patr. Constantinopol. num. 31. τὴν τῆς βασιλείας ἐσθῆτα περιρηξάμενος, μελανείμων ἀντὶ χρυσείμονος γίνεται. Theodorus Studita Orat. in S. Platonem num. 8. κείρει μὲν τὴν κόμην τῇ χειρὶ τοῦ ἑπομένου, μελενδιδύσκεται δὲ τὴν φαιὰν ἐσθῆτα ὥς τινα πορφυρίδα. Michaël Psellus in Synopsi legum v. 406.

Ἡ μὲν εἰς μοναστήριον ἐκδίκως διαγέτω,
Μελαμφοροῦσα πάντοτε καὶ τὰς κεκαρμένας.

Quid verò in Monachis denotet color iste niger, ita indicat seu Zonaras seu Glycas in Epist. ad Esaïam Monachum, ἐντεῦθεν δὲ μέλαν ὑπάρχον τὸ ἄμφιον πένθους ἂν εἴη καὶ δακρύων μόνον σημαντικόν· ὅρα γὰρ ὅτι καὶ πάντες οἱ τοὺς ἑαυτοὺς πενθοῦντες νεκροὺς, ἐμβλήματα μέλανα περιβάλλονται· μελενδυτοῦσι λοιπὸν οἱ τῇ μετανοίᾳ προσερχόμενοι, ἐπεὶ πενθεῖν ἑαυτοὺς ἠρετίσαντο, νεκρωθέντας ἤδη τοῖς παραπτώμασιν. οὐκ ἄλλο τοίνυν τὸ μέλαν ἢ πένθους, ὡς εἴρηται, καὶ δακρύων σημαντικόν. Neque tamen omnes Monachi ac Anachoretæ atrati fuere: nam Scetenses Albis induti erant. Narratio MS. de Andronico Argentario Antiocheno: καὶ πᾶσα ἡ πόλις συνῆλθεν, καὶ οἱ Σκητιῶται λευκημονοῦντες· οὕτως γάρ ἐστι τὸ ἔθος αὐτῶν ἐν τῇ Σκήτει, καὶ μετὰ κλάδων ἐξεκόμισαν τὸ τίμιον λείψανον: nisi hæc pertineant ad elationem duntaxat mortuorum, quos extulerint albati.

Μελανειμονεῖν præterea dicuntur qui in luctu sunt apud Byzantios, ut & alios, cùm solus Imperator albis vestibus & pileo uteretur, ut est apud Codinum cap. 11. num. 2. quod firmat præterea Nicephorus Gregoras lib. 1. cap. 16. secundæ partis Historiæ hactenus ineditæ, ubi de Cantacuzeno: ὅθεν καὶ μετὰ τρίτην αὖθις ἡμέραν, ἤμειψε τὴν ἐσθῆτα, διὰ τὴν τοῦ θανόντος Βασιλέως ἐντάφιον λύπην, ἐκ τῆς πορφύρας ἐς τὸ λευκὸν, ὡς ἔθος τοὺς βασιλέας περὶ τὰς λύπας ἀεὶ ποιεῖν.

ΜΕΛΑΝΗ, Μελάνι, Μέλαν, *Atramentum.* Glossæ Gr. Lat. Μέλαν ἐν ᾧ γράφομεν, *Atramentum.* Glossæ Lat. Gr. Μελάνιον, *Atramentum.* Μέλαν γραφικὸν, apud Paulum Æginetam lib. 7. & Alexandrum Trallianum lib. 1. c. 12. Μέλαν ᾧ γράφομεν, apud Dioscorid. lib. 5. c. 96. S. Basilius in Epist. 176. γραφὲ δὲ κἂν τοῦ λοιποῦ καλάμῳ καὶ μέλανι, καὶ βραχεῖ χάρτῃ φιλοῦντας φίλων. Et Homil. in Divites: ἐν μέλανι καὶ γράμμασι κατεπαγγέλλῃ τὰς εὐποιΐας. Occurrit porrò vox μέλαν pro atramento passim apud Scriptores, Chrysostomum Homil. in Parasceven, Palladium in Vita ejusdem Chrysostomi p. 192. Macarium Homil. 25. Theodorum Studitam Orat. in S. Platon. n. 19. Ignatium Diacon. in Vita S. Nicephori Patr. Constantinopol. n. 7. 32. in Vita S. Nili Jun. p. 33. apud Sozomenum lib. 7. cap. 24. Theophanem an. 3. Constantini filij Irenes, Simeonem Logothetam in Theophilo n. 24. Germanum Patr. Homil. in 1. Jejunior. Dominicam pag. 1727. Joannem Hierosol. in Vita Damasceni num. 17. Nicetam in Isaacio lib. 3. num. 5. in Antholog. Gr. lib. 6. cap. 26. &c.

Μέλαν, Chymicis, *Plumbum* dicitur. Olympiodorus Alexandrinus MS. τὸ γὰρ μέλαν χρῶμά ἐστι κυρίως, καὶ τοῦ μέλανος πολλαὶ διαφοραί — ἀλλ' ἡμεῖς μελαβῶμεν τῆς λογισμοῦ· μέλανα γὰρ οἴδασιν οἱ ἀρχαῖοι τὸν μόλυβδον, ἐστὶ δὲ ὑγρᾶς οὐσίας. Petrus Theoctonicus de Archemia, MS. τὸ μελάνιν ἐστὶν χῶμαν μαυρὸν, ὁμοίως ἔχον τοῦ θάυ, &c.

Apud Pictores Μέλαν dicitur Encaustum nigrum, vel subnigrum, ex plumbo & argento confectum, quo cavitas scripturæ repletur, Glossæ veteres, *Nigellum*, Μελανόν. *Nigellum* verò ἔγκαυσιν sonat, ut monet Baronius an. 811. n. 58. Vide in Κενητόν.

Μέλαν ἰνδικὸν, in Glossis Chymicis MSS. ἀπὸ ἰσάτιδος γίνεται καὶ χρυσολίθου. In Lexico MS. Reg. Cod. 1843: ὁ λίθος ὁ αἱματίτης.

Μέλαν, *Marrubium nigrum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 523.

ΜΕΛΑΝΘΙΝ, *Cuminum Æthiopicum.* Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. κύμινον Αἰθιοπικὸν, τὸ μελάνθιν. De Melanthio, Ruellius & alij Botanici.

ΜΕΛΑΝΟΚΟΛΗ, ἡ πίσσα, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. 1261. *Pix nigra.* Μαυρόπισσα, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ.

ΜΕΛΑΝΟΡΡΙΖΟΝ, *Veratrum nigrum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 733.

ΜΕΛΑΝΟΣ, *Lividus*, πέλιος, πελιδνός. Glossæ vett. *Nigellum*, Μελανόν. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. μέλας, μελανὸς, μαῦρος. Concilium Trullan. Act. 11. Παῦλος ὁ Μελανὸς, οὐ μόνον δὲ λεγόμενος, ἀλλὰ καὶ γινόμενος κατὰ ἀλήθειαν. Ubi vet. Interpr. *Fuscus.* Zacharias Pap. lib. 1. Dialog. cap. 2. κρατήσας τὸ ὑποπόδιον, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον ἔτυψε, καὶ ὅλον μελανὸν καὶ πεφυσημένον ἐποίησε. Ubi Gregorius M. *Totúmque illius vultum tumentem ac lividum reddidit.* Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij pag. 107. τοὺς δὲ πόδας ἔχει ἐπιμελάνους καὶ ψυχρούς.

Μελανάδα, Μελανιά, *Vibex, Livor, Livida contusio*, σμώδιγξ, πελιδνότης. Georgius Contares lib. 5. Hist. Athenar. initio: διὰ νὰ πλυνῇ μὲ τὴν νίκην ἐκείνης, τὴν μελανίαν ὅπου ἔβασα εἰς τὸ πρόσωπον ὑπὸ τὴν εἰρημένην ὑπόθεσιν, &c.

Μελανιάζειν, *Livere*, ὑπωπιάζειν.

ΜΕΛΑΝΟΚΕΦΑΛΙ, Avis quam Græci μελανοκόρυφον, Galli *Pivoine* vocant. Petr. Bellon. lib. 1. Observ. cap. 11.

ΜΕΛΑΝΤΗΡΙΑ, τὸ τοῦ σκυτέως μαυρὶν, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg 1334. *Atramentum sutorium. Metallicum Chalcanti*, vitrioli species, Martino Rulando in Lexico Chymico. Glossæ aliæ Jatricæ Græcobarb. MSS. Μελαντηρία, ἡ ἀσπαραγία. Μελακάνθη, ἡ ἀσπαραγία.

ΜΕΛΑΧΡΙΝΟΣ, Μελαχρινετζικὸς, *Subaquilus, Subniger, Nigricans*, ὑπόφαιος, ὑπομέλας. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Ἦτον ὁ υἱὸς ὁ Παλαμὼν μέγας εἰς τὸ κορμὴ,
Τὰ μέλη τοῦ ἁρμόζασι, μελαχρινὸς ὀλίγον.

ΜΕΛΑΨΟΝ. Demetrius Constantinopolit. lib. 2. Hieracosophij cap. 13. p. 185. σινοπίδιν ὀλίγον, τουτέστι μέλαψον, καὶ ἀπ' αὐτοῦ ὀφὰς τρεῖς εἰς ἡμέραν, καὶ εἰς τὸ σινοπίδιν βάλλων, αὐτὸ σώσεις.

ΜΕΛΕΑ, *Fraxinus*, Μελία.

ΜΕΛΕΚΑΠΡΟΣ, *Aristolochia sarmentaria*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 411.

ΜΕΛΗ'ΤΑ, *Dipsacus*, apud Interpolat. Dioscor. c.418.

ΜΕΛΙΑ'ΓΡΙΟΝ. Vita MS. S. Cyriaci Anachoretæ: ἀπορούμενοι τοίνυν τροφῆς, καὶ οὐκ ἔχοντες ὅθεν τῆς τῆς φύσεως ἀνάγκην παραμυθήσονται· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ μελιάγρια κατὰ τὴν ἔρημον πεφύκει. Infrà: ῥίζας τε μελιαγρίων, καὶ ἀκρεμόνας καλάμων προσίετο. Nescio an huc spectent quæ habet Matthæus Silvaticus: *Melgra, est sicut ramus, & folia ejus sunt sicut folia Olivæ latiora, & comeduntur: medetur doloribus ventris purgativis, & in eo est stipticitas & salsedo.*

ΜΕΛΙΑΡΟΣΤΑ'ΣΙΟΝ. Leo Philosophus de Regno & Principibus, MS. cap.50. πλησίον ἐστὶν ὕδατος, ὅτι γηστέρνης, φρέατος μελιαροστασίου, καὶ τῶν ὁμοίων. Vide Ὑδροστάσιον.

ΜΕ'ΛΙΓΓΟΣ, *Membrum*, ἄρθρον, μέλος. Nicetas de Reb. gestis post excid. Urbis: μήτε ἀστραγάλους ἐπὶ τοὺς μελίγγους ἡμῶν θέντες.

ΜΕ'ΛΙΖΑ, Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Αἱ τῶν σκορόδων κεφαλαὶ, μέλιζαι γελιθές τε.

ΜΕΛΙΣΟ'ΛΗΣ, *Milium solis*, apud Myrepsum sect.1. cap.504. Cod. MS. in Edito verò 510.

ΜΕΛΙΣΟ'ΧΟΡΤΟΝ, Herba, quæ aliàs Μελισσόφυλλον appellatur, apud Myrepsum de Antidot. cap. 74. Etiam Μελισσοβότανον dicebant.

ΜΕΛΙΣΣΑΡΙΑ', μελισσῶνας, *Apiarium*, μελισσών.

ΜΕΛΙ'ΣΣΙΟΝ, *Alueus aut Examen apum*. Hesychius: Σὴς, σκώληξ ἐν τοῖς μελισσίοις γινόμενος. Vide Suidam in Κίμβικα.

ΜΕΛΙΣΣΟΒΟ'ΤΑΝΟΝ, idem quod Μελισσόφυλλον. Scholiastes Theocriti Idyll.4. vers.25. Μελίτεια, εἶδος καὶ αὐτὴ βοτάνης, τὸ κοινῶς λεγόμενον Μελισσοβότανον.

ΜΕΛΙΣΣΟΦΑ'ΓΟ, *Merops*, avis, Μέροψ. Vide Petr. Bellon. lib.1. Observ. cap.63.

ΜΕΛΙΣΤΗ'Σ, *Monetarius*, Ἀργυροκόπος, qui argentum vel monetam incidit, μελίζει, κόπτει. Theophanes an.36. Justiniani pag. 201. ἦσαν δὲ Ἀβλάβιος ἀπὸ Μελιστῶν, καὶ Μάρκελλος ἀργυροπράτης. Ubi Interpres *Exmonetarium* vertit. Miscella verò: *Erant autem Ablavius & Marcellus pecuniarum venditores.*

ΜΕΛΙΤΖΑ'ΝΙΟΝ, *Malum insanum*, Italis *Malensane*, Gallis, *Pomme d'amour*. Occurrit apud Myrepsum de Drosatis cap.89. Vide Ruellium lib.2. de Natura Stirpium cap.124.

Ἀγριομελιτζάνιον, apud eundem Myrepsum sect. 1. cap.464. & in Cod. MS. 458. Ἀγριομελιντζάνα, apud Scholiastem Theocriti Idyll. 10. v. 37. τρύχνος καὶ στρύχνη, εἶδος λαχάνου, ἡ κοινῶς λεγομένη ἀγριομελιντζάνα.

ΜΕΛΙΧΙΑΙ', *Apes*, Μέλισσαι. Glossæ Græcobarb. τὰ κηρία τῶν μελισσῶν, τὰ κερία τῶν μελιχιῶν.

ΜΕ'ΛΚΗ, Paulo Æginetæ lib.3. cap.37. definitur ὄψον τι διὰ γάλακτος. Galenus ait esse ἓν τῶν ἐν Ῥώμῃ εὐδοκιμούντων ἐδεσμάτων, ut & ἀφρόγαλον. Vocem Latinam esse præterea scribit exertè Alexander Trallianus lib. 7. cap.5. licèt Latini hanc vocem non agnoscant: καὶ πύσκαν, καὶ ὀξύγαλα, καὶ ἡ καλουμένη Ῥωμαίοις Μέλκα. Paulò aliter Editio Rob. Stephani pag.109. Certè Germanis *Melcke*, etiamnum *Lac* significat. Meminit istius vocis præterea Paxanius Geoponic. lib.18. ἡ καλουμένη μέλκη αὐτοσχέδιος καὶ καλλίων ἐστὶ, εἰ κεραμέοις ἀγγείοις καινοῖς ὄξος ἐμβάλλεις δριμύ. Infrà: καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ἕξεις πολλῷ καλλίους μέλκας τῇ πολλῇ τέχνῃ κατασκευαζομένων.

ΜΕ'ΛΛΑΞ, in Glossis Græco-Lat. *Adultus, Adulescens*, exponitur. Eâdem notione Μελλάκιον usurpat Palladius in Hist. Lausiaca in Nathanaële: ἐγὼ δὲ εἰμὶ τῶν δὲ τῶν μοναχῶν τὸ μελλάκιον, καὶ ἄρτους ἀποφέρω. In Testamento Theodori Studitæ μιλλάκιον scribitur.

ΜΕΛΛΗΛΑ', τὰ μυροβάλανα, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΕΛΛΟΚΟΥΡΙ'ΤΗΣ. Vide in Κουρά.

ΜΕΛΛΟΝΥ'ΜΦΗ. Apud Codinum de Offic. Palat. cap. 22. inscribitur περὶ μελλονύμφης Δεσποίνης, quam postea νύμφην, & νεόνυμφον vocat, *Futuram Imperatricem*, cùm illa scilicet in Urbem venit, vel appellit, cum Imperatore nuptias celebratura. Lycophron:

Τὸν μελλόνυμφον εὐνέτην Κυζίκης.

ΜΕΛΛΟΠΑΤΡΙ'ΚΙΟΣ, qui ad Patricij dignitatem evehendus est. Acta S.Maximi Conf. pag.46. κἀγὼ καὶ οἱ δεσπόται μου Μελλοπατρίκιοι πρός σε γεγόναμεν, &c. Occurrit rursum infrà.

ΜΕΛΛΟΠΡΟ'ΞΙΜΟΣ. Vide in Πρόξιμος.

ΜΕΛΟΚΟ'ΛΙΚΟΝ, Μελόλυρον. Vide in Κολίκιον.

ΜΕΛΟ'ΠΙΤΑ, *Mellis favus*, Μελικηρὶς, κηρίον.

ΜΕ'ΛΟΣ, definitur à Bacchio in Isagoge Musicæ pag.17. τὸ ἐκ φθόγγων καὶ διαστημάτων, καὶ χρόνων συγκείμενον, *quod è Phthongis & intervallis & temporibus constat.* Propriè verò dicitur inflexio ad Musicæ Canones, seu modulatio cum qua sacra Liturgia peragitur. Hagiopolites MS. de Musica Græcorum recentiorum: τὰ μέλη ἢ ἁπλῶς, ἢ κατὰ σύγκρασιν κρουομένων τῶν φθόγγων ἐξηχεῖται· ἡ δὲ σύγκρασις τῶν συμφώνων ἢ διαφώνων κρουομένων. καὶ τὴν διαφώνων σύγκρασιν Φράγμα καλοῦσι, τὴν δὲ τῶν συμφώνων Συμφωνίαν, καὶ λαμβάνεται μὲν ἐπὶ τῶν ᾀσμάτων κρᾶσις μόνη σύμφωνος, ἐπὶ δὲ τῶν μερῶν ἀμφότερα. Euchologi. pag. 2. καὶ ἐκ φωνεῖ μετὰ μέλους. Triodium Feriâ 6. Tyrophagi: καὶ ψαλλομένου μετὰ μέλους, Ἐλπισάτω Ἰσραὴλ, &c. Feriâ 2. hebdomadæ 1. Jejuniorum: ψάλλονται δὲ μετὰ μέλους μεγαλοφώνως καὶ ἀργῶς. Infrà: καὶ ψαλλομένου μακαρισμοῦ μετὰ μέλους. Rursum: καὶ λεγομένου τοὺς τοιούτους στίχους μεγαλοφώνως καὶ μετὰ μέλους. Feriâ 2. magnæ hebdom. εἶτα ψάλλομεν τὸ τροπάριον ἀργῶς καὶ μεγαλοφώνως, καὶ μετὰ μέλους ἐξ ἰσότητος. Adde Typicum S.Sabæ c.2. & alibi passim. Malaxus in Hist. Patr.p.177. ὥρα δὲ τῆς ἑσπερινοῦ ἔκαμαν Εὐλογητὸν, κατὰ τὴν τάξιν, καὶ ἀργῶς, καὶ μετὰ μέλους ἔψαλαν ἑσπερινόν. Ubi ἀργῶς, lentam vocem denotat. S. Athanasius in Epist.ad Marcellinum pag.961. τὸ ἄρα μετὰ μέλους λέγεσθαι τοὺς ψαλμοὺς, οὐκ ἔστιν εὐφωνίας σπουδὴ, ἀλλὰ τεκμήριον τῆς ἁρμονίας τῶν ἐν τῇ ψυχῇ λογισμῶν. Constantinus Acropolita in serm. de S. Joanne Damasceno num.63. κοσμεῖ μὲν οὖν τὰ πρῶτα τοῖς στιχηροῖς αὐτοῦ μελῳδήμασιν τὴν τοῦ Σωτῆρος φαιδρὰν ἐξανάστασιν· καὶ οὐχ ἁπλῶς οὕτω Κοσμεῖ, πολυειδῶς δὲ καὶ ποικίλως, μελῶν τε διαφόροις εὑρέσεσι, καὶ θαυμαστῶς οἵως ἐναλλαττομένοις ἐγγύτησι. De Notis verò Musicis Græcorum, ita Stephanus Gerlachius in Epist. ad Martin. Crusium, an. 1575. apud Davidem Chytræum de Statu Ecclesiar. Orient. pag.163. *Cantus figuralis apud Græcos non est, nisi quòd cantores in Templis variata interdum voce imitari conentur, & more utricularium nostrorum, alius vocem eodem sono teneat, alius Dradra Saltatorium in modum canat. In Musicis Libris notulas non habent, sed certa quædam signa, ex quibus vocem variare noverunt. Valorem & rationem ipsorum per otium conscribam.* Ea signa ex relatione cujusdam Græculi descripsit Rutgersius in variis Lection. lib.2. c. 11. de quibus agit etiam idem Crusius in Turcogr. p.197.

Μελίζειν, *Melodicè canere.* Amphilochius de Non desperando pag.266. τὸ δὲ τροπάρια καὶ κανόνα

εὐήχους

εὐήχως μελίζειν, καὶ τὴν καλλιέπειαν τοῦ ᾄσματος συντρέχειν, τοῖς ἱερεῦσι κοσμικοῖς πρέπει δι' αὐτῶν γὰρ καὶ ὁ λαὸς ἐν τῆς ἐκκλησίαις ἀθροίζεται, μοναχοῖς δὲ ἀπρεπὲς καὶ ἀνάρμοστον.

Μελώδημα, *Canon Ecclesiasticus.* Vita S. Bartholomæi Junioris: περὶ τὴν τῶν ᾀσμάτων ποίησιν ἄκρως πονέμενος· μαρτυρῦσι γὰρ αὐτοῦ τὰ πάνσοφα μελωδήματα, ἃ πρός τε αὐτὴν τὴν ἄχραντον τοῦ Θεοῦ λόγου μητέρα, καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς ἁγίους ἐξέθετο πάσης γέμοντα γνώσεως εὐαρμοσίας.

ΜΈΛΟΣΜΟΣ, *Polium montanum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 530.

ΜΕΛΟΥΡΙΆ, *Viscum*, exponitur in Turco-Græcia Crusij pag. 255.

ΜΕΛΟΧΗ, pro μαλαχὴ, vel Μολαχὴ, *Malva.* Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 1177. Ἐμίσκυς, ἡ ἀλθαία, ἤτοι ὁ ἄγριος μέλοχας. Vide Gloss. med. Lat. in *Melocineus.*

ΜΕΛΤΖΟΥΒΟΛΆΔΟ, *Lien*, Σπλὴν, ex Ital. *Melza*, Agapius in Geoponico cap. 103. ἔπαρε χολὴν τοῦ κόρακος καὶ μελτζουβολάδο ἴσια, &c.

ΜΕΛΎΣΙΟΝ. Nomocanon Cotelerianus n. 273. ὁ μεταλαμβάνων, καὶ κρατῶν τὴν ἁγίαν δωρεὰν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, πτύει ταύτην ἐπὶ τὸ ζῶον αὐτοῦ, ἢ ἐπὶ μελύσιον, ἢ ἐπὶ πρόβατον αὐτοῦ, &c. Ubi vir Doctissimus μελύσιον, *ovem* interpretatur, seu potius auguratur. Quid si canis Μελιταῖος, *Melitensis* intelligatur, de quo Theophrastus in Characteribus cap. περὶ μικροφιλοτιμίας, Diogen. Laertius in Diogene Cynico pag. mihi 618. Ælian. lib. 13. Var. Hist. cap. 42. & alij. Nam ejusmodi canes Dominos sectari solent. Ita in eodem Nomocanone n. 112. agitur de Sacerdotibus qui Eulogias in Missa sanctificatas aut colybum tradunt canibus suis, ἐπιδιδῶσιν τοὺς κύνας αὐτῶν, aut asino, aut alteri animali.

ΜΕΛΧΑΔΑΡΆΝΗ, τὸ ζυπαρικὸν, in Glossis Iatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. in aliis, Μελχεδεράνον, Ἀμονικοῦ ἅλατος. In Lexico Reg. Cod. 1843. Μελχαδαράνη, τὸ τζαπαρικόν. Matthæus Silvaticus: *Melechara, I. sal:* nempe fossitius. Vide in Τζαπαρικόν.

ΜΕΛΧΊΤΑΙ, appellati apud Syros, qui contra Eutychianos rectam fidem, Synodúmque ac Imperatorem Marcianum secuti sunt, quasi βασιλικοὶ, *Imperatorij*: Μελχὶ γὰρ καθ' Ἑβραίους καὶ Σύρους ὁ βασιλεὺς λέγεται. Ita Anonymus de Hæresi Jacobitarum & Chatzizariorum pag. 263. & Demetrius Metropol. Cyzici de iisdem. Eam porrò vim esse istius vocis docet præterea Theophanes Cerameus in Homil. 27. ubi de Malcho, cujus mentio est in Evangel. οὐκ ἀκαίρως δὲ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ δούλου ὁ Ἰωάννης ἐδήλωσεν, ὡς Μάλχος ἐκέκλητο, ἀλλ' ἐπεὶ τοῦ ὀνόματος τούτου τὸ σημαινόμενον βασιλεία ἐστὶ, δείκνυται, &c. Vide suprà in Μάλχος.

ΜΕΛΩΔΟΊ, dicti apud Græcos recentiores, *Hymnorum, qui in Ecclesia concinuntur, Scriptores.* Est autem μέλος, in Gloss. Gr. Lat. τὸ ᾆσμα, *Modulus*: Μελῳδὸς verò, *Modulator.* Joannes Tzetzes Chil. 10. v. 53.

> Ὁ Μελῳδὸς τοῦτό φησιν εἰς τὴν Ἡρωδιάδα, &c.

Cedrenus in Theophilo: ἐφιλοτιμεῖτο δὲ καὶ μελῳδὸς εἶναι· διὸ καὶ ὕμνους ποιῶν τινας, καὶ στιχηρὰ μελίζων ᾄδεσθαι προετρέπετο· μεθ' ὧν καὶ τὸ τοῦ τετάρτου ἤχου, Εὐλογεῖτε, ἐκ τοῦ κατὰ τὴν ὀγδόην ᾠδὴν, Ἄκουε κόρη, μεθαρμοσάμενος, ἕτερον παρασχὼν, ἐν τῇ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ εἰς ὑπήκοον ᾄδεσθαι διορίσατο. Idem in Leone Isauro pag. 456. de Joanne Chrysorrhoa Monacho seu Damasceno: οὗτος ὁ ὅσιος Ἰωάννης καὶ μελῳδὸς ὠνομάσθη μετὰ Κοσμᾶ ἐπισκόπου, τοῦ Μαϊουμᾶ καὶ Θεοφάνους ἀδελφοῦ Θεοδώρου τοῦ γραπτοῦ διὰ τὸ αὐτοὺς μελῳδῆσαι τὰ ἐν τῆς ἐκκλησίαις τῶν Χριστιανῶν τελυπωμένα ψάλλεσθαι. Cosmas porrò Majumensis Episcopus, primas tenuit inter Melodos. Joannes Hierosol. Patr. in Vita S. Joannis Damasceni num. 35. de eodem Cosma: ὃς δὴ καὶ οὗτος τοῖς ἐν ᾄσμασι πνευματικοῖς πόνοις, τῷ Ἰωάννῃ ἐμιμήσατο συνετῶς, καὶ ὑπῆσε λιγυρὰς τῇ ἐκκλησίᾳ τὰς ἁρμονίας ἐν κιθάρᾳ καὶ φωνῇ ψαλμοῦ, τὸ οἰκεῖον σῶμα τύμπανον παραστησάμενος τῷ Θεῷ διὰ τὴν τῶν παθῶν νέκρωσιν, καὶ ψαλτήριον ἄλλο δεκάχορδον καταστήσας ὅλον ἑαυτὸν, τὴν πενταπλῆν τοῦ σώματος αἴσθησιν, καὶ τὰς ἰσαρίθμους δυνάμεις τῆς ψυχῆς ἐντέχνως καὶ σοφῶς ἐντεινάμενος. De eo intelligendus Joannes Tzetzes Chil. 10. versu suprà laudato. Et Anna Comnena lib. 15. Alexiad. pag. 492. κάμινοι δὲ τοιαῦτα ἐπλαπλασίως, κατὰ τὸν Μελῳδὸν, ἀνήπτοντο. Melodos è præcipuis recenset hisce Jambis Nicephorus Xanthopulus:

> Οἱ τὰ μέλη πλέξαντες ὕμνων ἐνθέων,
> Ἡ λύρα τοῦ πνεύματος Κοσμᾶς ὁ ξένος,
> Ὀρφεὺς νεκρὸς ἡ Δαμασκηνοῦ χάρις,
> Καὶ Θεόδωρος, Ἰωσὴφ οἱ Στουδῖται,
> Ὄργανα τὰ κράτιστα τῆς μυσεργίας,
> Ξενίτε Σειρὴν Ἰωσὴφ ὑμνογράφος,
> Μέλος παναρμόνιον Ἀνδρέας ἐκρότεις,
> Καὶ Θεοφάνης, ἡ μιλιχία κιννύρα,
> Γεώργιος, Λεών τε, Μάρκων, Κασία.

Melodos alios complures enumerat Allatius in Dissert. 1. de Libris Eccles. Græcor. p. 81. 82.

Μελῳδὸς David etiam appellatur à Chrysostomo Homil. in Psal. 94. Editâ ab Erudito Cotelerio pag. 51. & à Michaele Psello in Monodia de terræ motu concussâ æde Sophianâ. Ubi & μελῳδοὺς inter Psaltas Ecclesiæ recenset: ἡμεῖς δὲ οἱ υἱοὶ Σιὼν οἱ τίμιοι, οἱ λειτουργοὶ καὶ ἱερεῖς, καὶ θύται τοῦ μεγάλου καὶ καινοῦ θύματος, καὶ εἴ τι ἕτερον ἐν Διακόνοις καὶ Ὑποδιακόνοις τοῖς αἴρουσι τὰ σκεύη καὶ καθαίρουσι, καὶ μελουργοῖς, καὶ μελῳδοῖς, καὶ ψαλταῖς σύστημά τε καὶ πλήρωμα.

ΜΕΜΒΡΆΝΑ, Μεμβράνη, Μέμβρανον, *Membrana, Pergamenum.* Suidas: Περγαμηναὶ, αἱ μεμβράναι, αἱ δέρρεις. Zonaras ad Can. 15. Concilij Laodiceni: διφθέραι τὰ δέρματα λέγονται, ἐξ ὧν αἱ μεμβράναι ἐργάζονται. S. Paulus Epist. 2. ad Timoth. cap. 5. ἐρχόμενος φέρε καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας. Gelasius Cyzicenus de Actis Synodi Nicænæ: ἔτι ἐν τῇ πατρῴᾳ οἰκίᾳ διάγων, εὕρηκώς αὐτὰ ἐν βίβλῳ ἀρχαιοτάτῃ ἐγγεγραμμένα ἐν μεμβράναις, &c. S. Joannes Damascen. Orat. in Caballinum pag. 673. ἤτι διαφέρει ἡ μεμβράνα τῆς σανίδος. Nicetas Paphlago in Vita S. Ignatij Patr. Constantinopolit. ὡς —— τοῦ Πατριαρχικοῦ οἴκου τὴν μόλιβδον οἷα μεμβράνας συνελίσσειν. Scholiastes Epitomes Canon. Harmenopuli, ad Canon. 15. Concil. Laodiceni, ubi ἀπὸ διφθέρας ψάλλειν Cantores dicuntur: διφθέρας δὲ τὰς βίβλους καλεῖ, διὰ τὸ μεμβράνας αὐτὰς εἶναι· διφθέραι γὰρ τὰ δέρματα. Vide Zonaram & alios Interpretes ad hunc Canonem. Balsamon in versibus præfixis Nomocanoni Photij:

> Τούτους ἐν μεμβράναις, ὡς γ' ἐν σήμασι θνητοῦ.

Utuntur præterea idem Balsamon de Incensis, & in Meditat. de Chartophylace Protecdico pag. 457. Joannes Tzetzes Chil. 12. vers. 349. Harmenopulus lib. 2. tit. 1. §. 42. Eustathius Il. ξ. pag. 974. Acta Concilij Florent. pag. 385. Edit. Labbei, & alij.

Μέμβρανον. Idem Concil. sess. 20. ἔστι δὲ ἡ βίβλος ἐν μεμβράνοις, οὐκ ἐν βαμβακίνοις. Adde pag. 386. Bessarion de Processu Spirit. Sancti pag. 170. τὸ μὲν μέμβρα

μέμβρανον παλαιότατον ἐκ γε τ ὄψεως. Et pag.168. opponitur Chartæ Bambacynæ: ἐξ τ μὲν τεσσάρων μεμβράνων καὶ παλαιωτάτων, τ δὲ δύο βαμβακινῶν. Adde pag. 203.

Βεμβράνος, βεμβράνα, eâdem notione. Lexicon Græc. MS. Reg. Cod. 2062. βεμβράνος, Ῥωμαϊκῶς τὰ εἰλητὰ ἐκάλεσαν. Glossæ aliæ MSS. βεμβράναι τὰ εἰλητὰ λέγουσι. Codex Reg. MS. 2431. περὶ Χαρτίων. Οἱ ἀρχαῖοι, ἐν τ σανίσι ἔγραφον, ὅθεν μέχρι τ νῦν ἔνθα γράφονται τὰ τ στρατιωτῶν ὀνόματα, μαστίκια ὀνομάζονται, ὅ ἐστι τὸ πλατὺ καὶ παχὺ ξύλον· ἄλλοι δὲ εἰς φλοιοὺς δένδρων καλῶς ἀποξεσμένων· ὁ δὲ Πτολεμαῖος ἔχων Ἀρίσταρχον γραμματικὸν συμβελτιούμενον αὐτοῦ, ἀπέστειλε πρῶτος χάρτην εἰς Ῥώμην, καὶ ἐξένισε αὐτήν. φθονήσας δὲ Ἀρίσταρχος Κράτων ὁ γραμματικὸς, ὑπάρχων μετὰ Ἀττάλου τ Περγαμηνοῦ, ἐκ δέρματος ἔκαμε βεμβράνας, καὶ ἐποίησε τ Ἄτταλον ἀποστεῖλαι αὐτὰς εἰς Ῥώμην· ὅθεν εἰς μνήμην τ ἀποστείλαντος μέχρι τ νῦν Περγαμηνὸν βεμβράναι καλοῦσιν. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Philos. in Constantino M. Εὐσεβίῳ δὲ τ Παμφίλου βίβλους ἱερὰς Κωνσταντῖνος κατασκευάσαι προσέταξε λόγῳ τ ἐκκλησιῶν ΚΠόλεως, παρασχόμενος αὐτῷ δημόσια χρήματα, ὃς ἄτερ τ λοιπῶν ἱερῶν βιβλίων ἑξήκοντα βίβλοις ἐκ δορκάδων βεμβράνων γράψας ἐφιλοκάλησε τ ναὸν τ ἁγίας Εἰρήνης, καὶ τ ἁγίων Ἀποστόλων, &c. Balsamon ad Concil. VI. Can.68. σημείωσαι ταῦτα διὰ τὰς βιβλιοκαπήλους τοὺς ἀπαλείφοντας τὰς βεμβράνας τ θείων γραφῶν. Saracenica pag.25. μὰ τὸ ὄρος καὶ γραφὴν διστιχισμένην ἐν βεμβράνῳ λιτῷ. Ita præferre Cod. Palatinum monet Sylburgius: ubi alij μεμβράνῳ. Vide Auctor. Etymolog. in φελόνης.

Βεμβράναι. Georgius Cyprius Patr. Constantinopol. in Epist.78. ἐξ ὅτου τὰς βεμβράνας εἰλήφεις, &c. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.2. c.38. καὶ ἔγραψαν καὶ αὐτὸ τὸ δέκρετον μετὰ τ νέου προοιμίου ἐν βεμβράναις, &c. Utitur præterea sect.6. cap.19. sect. 10. cap.8. initio.

Βεβράναι, dixit Pachymeres lib.6. cap.25. ἐμβάλλουσι πῦρ τοῖς χάρταις βεβράναις οὖσι.

Βέβρινο χαρτὶ, *Charta ex pelle agni*, seu membranacea, apud Crusium p.208. Vulgò *velin*, appellamus, pro *verin*. Anonymus Jatricus MS. γράψε εἰς χάρτην βέβρινον, καὶ βαλὼν εἰς τ κόλπον τ γυναικὸς, Ἀλαβανὰ, &c. Alibi βεβραυνὸν scribitur. Β, verò pro Μ. crebrò Græcos recentiores usurpasse, exemplis compluribus probat Salmasius in Notis ad Tertulliani Pallium pag.70.

ΜΕΜΕ'ΚΥΛΟΣ. Vide in Κύμαρον.

ΜΕ'ΜΗΘΕ, θεραπίδια τ λευκίου, καὶ γαύκιον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Succus Glaucij*, legendum enim γλαύκιον. Aliæ ex Cod. Reg. 190. μέμιθε, τὸ γλαύκιον. Matthæus Silvaticus: *Memitan, Memiten, I. Memithe, & est planta frigidæ naturæ, ex cujus succo fluunt similiter Memithe, qui vocantur in Libris de Græco translatis Glutium*, &c. Vide Ruellium lib.2. cap.111. lib.3. cap.54.

ΜΕΜΗΡΕ'Ν. Matthæus Silvaticus: *Memiren, I. Lignum sicut nodi declinans ad nigredinem, in quo est reflexio parum.* Mox: *Memirenum, Arab. I. Celidonia minor. Memiresin, I. Celidonia.* Μεμυρὲν, τὸ χελιδόνιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. Anonymus de Oxymelite: λάβε — κρομμίδα, ῥίζαι αἱ λεγόμεναι μεμηρὲν, &c.

ΜΕΜΝΙ'ΑΣ. Eusebius Monach. in Vita S.Philippi Presbyteri num.17. de puella Elephantico morbo laborante; ubi sic Sanctum alloquitur: ἱερώτατε πάτερ, δεῖξον σοργὴν ἀντιλήψεως, καὶ διὰ σοῦ ἰαθήτω ἡ σὴ παιδίσκη, ὅτι ὁ αὐτ μεμνίας ἐᾶσαι αὐτὴν βούλεται, διὰ τὴν περιέχουσαν αὐτὴν χαλεπὴν νόσον. Quæ quidem vox *Maritum* vel *Sponsum*, μνηστῆρα, hîc indubiè sonat.

ΜΕΜΟΡΙΑ'ΛΙΟΙ, *Memoriales*, qui in Scriniis memoriæ militant, in Nov. 35. Justiniani, Edit. Haloandri, & apud Epiphanium pag.830. & Nilum Monach. lib.1. Epist. 86. 264. Vide Gloss. med. Lat.

ΜΕΜΟ'ΡΙΟΝ, μεμορίτης, μεμοροφύλαξ. Concil. Calched. Act.4. Ἐλπίδιος μεμοροφύλαξ τ Προκοπίου ἐστί. — Εὐτύχιος ἐν μαρτυρίῳ Κελερίνης ἐστί· μοναστήριον γὰρ οὐκ ἔχει. Θεόδωρος μεμορίτης ἐστί. — Ἰωάννης μεμορίτης ἐστί, ἔχων δύο ἢ τρία ὀνόματα εἰς τὸ ξυλόκηρκον· Παῦλος ὁ Βιθυνὸς μετὰ μόνας ἐστὶν εἰς μεμόριν. Γαυδέντιος μεμορίτης ἐστὶν, ἔχει πέντε ὀνόματα εἰς τὰ Φιλίππου. Infrà: παρακαλοῦμεν παραπεμφθῆναι ἀπὸ τ μεγαλοπρεπείας ὑμῶν καὶ τ ἁγίας συνόδου τινὰς, καὶ ἀπελθεῖν, καὶ ἰδεῖν τὰ μοναστήρια, αὐτῶν, καὶ πεισθῆναι, εἰ ἔχουσι μοναστήρια, ἢ χλευάζουσι τὰς ὑπολήψεις τ ἀρχιμανδριτῶν, καὶ ἀπὸ τούτων ὀφείλουσιν ἐπιτιμηθῆναι, ὥστε μὴ ἑαυτοὺς ἀρχιμανδρίτας λέγειν, τοὺς ἐν μεμορίοις κατοικοῦντας. Ubi vetus Interpres μεμόρεια, *Monumenta*: μεμορίτην, *qui in Monumentis habitat*: denique μεμοροφύλακα, *Monumentorum Procopiensium custodem* vertit. Certè apud Palladium in Hist. Lausiaca cap.45. legere est quosdam Monachos in Sepulchris, ἐπὶ τ τάφων, pœnitentiam egisse. Quomodo verò in monumentis degere potuerint, disquirit Franc. Scorsus ad Theophanis Homil.9. Sed Μεμόριον, his locis nihil aliud est quàm *Memoria*, seu Ædes Sacra Martyrum, quomodo Latinos ejusce ætatis Scriptores hanc vocem usurpasse docuimus in Gloss. med. Latin. Ita μεμορίτης, dicitur Sacerdos aut Clericus addictus Ecclesiæ alicui, seu qui in ea functiones Ecclesiasticas peragit: Μεμοροφύλαξ, verò, Ecclesiæ Æditius. Igitur οἱ ἐν μεμορίοις κατοικοῦντες ibi distinguuntur ab iis qui in Monasteriis habitant, seu Monachis: nam cùm se ij Archimandritas dicerent, Archimandritæ qui in Concilio consideant, negabant eos esse Monachos, sed esse Presbyteros Sæculares contendebant, & *Memoriis* addictos, seu uti appellamus, Parochiis. Vide Altaserram lib.1. Ascetic. c.7.

ΜΕ'ΜΨΙΣ τ διαθήκης, *Querela inofficiosi Testamenti*, in Basilicis to.1. pag.807.

ΜΕΝΑ'ΛΙΟΝ, pro μανουάλιον, *Manuale*, Candelabrum quod manu gestatur. Origin. Constantinopolit. in Descript. S.Sophiæ: καὶ μηνάλια δύο ὁλόχρυσα. Vide Μανουάλιον.

ΜΕ'ΝΑΥΛΟΣ, μέναυλον, μεναύλιον, *Spiculum, Venabulum, Hastæ species*, εἶδος ἀκοντίου, in fragmentis post Æliani Tactica. Scholiastes Nicandri in Theriacis: αἰγανέη, τὸ ἀκόντιον, ἀπὸ μέρους τ αἰγέου ἱμάντος, ὃν ἐξαγκυλούμενοι βάλλουσι· λέγουσι δὲ τ μέναυλον τ ἀναιροῦντα τοὺς θῆρας. Philippus Pigafetta ad lib.5. Tacticor. Leonis: *Il Menaulo essere un spuntone agevolmente si comprende da altri luoghi di questo Scrittore*, &c. Ubi plura, quæ consulet cui per otium licebit. Theophanes an.14. Justiniani: διεζωσμένοι δὲ ἐβάδιζον, καὶ φαιδροὶ τὰ πρόσωπα, πελέκεις βαστάζοντες, καὶ μέναυλα. Leo in Tacticis cap.6. num.32. οἱ μὲν ἔχουσι κοντάρια, οἱ δὲ τὰ λεγόμενα μέναυλα, ἅπερ οἱ ἀρχαῖοι λόγχας ἐκάλουν. Cap.9. num.78. οἱ ἐκχειρὸς ἀκοντίζοντες διὰ ῥιπταρίων ἢ μεναύλων ἀναγκαιότεροι εἰσι καὶ τ τοξοτῶν καὶ τ σφενδονιστῶν. Adde c.11. n.26. c.19. n.13.16. Constantin. in Tactic. p.3. οὕτω δὲ πάντες οἱ καβαλλάριοι οἱ κατάφρακτοι, καὶ οἱ μὴ κατάφρακτοι, οἱ μὲν ἔχον σκουτάρια, οἱ δὲ μέναυλα. Et p.38. τοξοφάρετρα, ῥιπτάρια, μεναύλια μικρὰ, τζικούρια, &c. Ita pag.42. Idem lib. de Adm. Imp. cap.26. εἰς ἐκ τ στρατιωτῶν τ Ροδούλφου δέδωκεν αὐτῷ μετὰ μεναύλου εἰς τ πόδα. Μεναύλιον etiam dixit Anonymus Tacticus MS. de Urbe Obsessa: καὶ τὰ πρὸς παρασκευὴν ὅπλων, οἷον σκουταρίων, μεναυλίων, σαγιττῶν, σανίδων, &c.

ΜΕΝΕ'ΒΡΑ

ΜΕΝΕΒΡΑΔΟΝ, τὸ πράσινον ἔλαιον καὶ καθαρὸν, in Lexico Reg. Cod. 1843.

ΜΕΝΕΓΕΤΑΙΣ, apud Nicolaum Myrepsum sect. 1. cap. 22. apud Fuchsium, seu cap. 21. in Cod. MS. μελιγέταις, ut & in cap. 461. *Meleguera*, *Grano de Parayso*, in Dictionario Medico Hispanico, Cardamoni Genus. Vide ibi eundem Fuchsium.

ΜΕΝΕΨΑ, ἡ Μενεψαὶ, τὰ ἴα τὰ πορφυρᾶ, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΕΝΔΡΟΥΤΑ, Mysis, *Limonium*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 598.

ΜΕΝΙΣΚΕΙΝ, *Manere*, Μένειν. Glossæ Græcobarb. Ἀγελαίας, Ἀγραύλας, ἐκείναις ὅπου μένουσιν εἰς τοὺς κάμπους.

ΜΕΝΝΟΙΑ, Avis species, *Mergus*. Nicolaus Myrepsus sect. 1. cap. 137. ex Cod. Reg. ὀποβάλσαμον δράμα κδ'. ἐφύας γαστρὸς δράμα ς'. ἣν λέγουσί τινες μεννοίαν, ἄλλοι δὲ πλωὸν τὸ κατερχόμενον εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης· ἔστι δὲ τὸ τοιοῦτον πλωὸν ὀξύμηλον. Quod quidem Glossema abfuit à Codice Fuchsij, qui cap. 139. pro ἐφυίας, seu ut illius Codex prætulit, ἐφίας, αἰθύας restituit, ut *Mergi venter* intelligatur, ex Aëtio lib. 1. cap. 101.

ΜΕΝΟΥΡΙΟΙ, *Minores*, Fratres Minores, ex Ordine S. Francisci. Joan. Cantacuzenus lib. 3. cap. 82. καὶ πέμπουσι δύο τινὰς τῶν τῆς Μενουρίων τάξεως μοναχοὺς, &c. Idem cap. 83. ὁ τῶν Μενουρίων ἡγούμενος Ἀρῆγος ὠνομασμένος.

Φρεμενοῦρος, Monachus ex Ordine Fratrum Minorum, Gallis *Frere Mineur*. Nota vetus præfixa Epistolæ Gregorij Pap. ad Germanum Patr. Constantinopol. Editæ à Combefisio tom. 2. operum S. Maximi: τῶ ἁγιωτάτου Πατριάρχου ΚΠ. Γερμανοῦ, καὶ τῆς σὺν αὐτῷ συνόδου ἀπαίτησις πρὸς τὴν τοιαύτην ὁμολογίαν τοῦ Πάπα, καὶ πρὸς τοὺς ὑπ' ἐκείνου σταλέντας Φρεμενουρίους, καὶ λοιποὺς, περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου πνεύματος. Anonymus de Dissidio Græcor. & Latin. ἀπέστειλαν τινὰς ὡς ἐγκαθέτους τῶν λεγομένων Φρεμενουρίων. Occurrit præterea in Professione fidei Joannis Palæologi Imp. apud Allatium lib. 2. de utriusque Eccl. Consens. cap. 18. num. 6. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Φρεμενουραίους ἔστειλεν καὶ δύο καβαλάριους
> Στὸν Πάπαν τὸν ἁγιώτατον ἐκεῖσε, καὶ τὴν Ῥώμην.

Φραλομινουρέοι, eâdem notione. Laudatur ab Allatio in Diss. de Georgiis pag. 340. Opusculum Georgij Corcyrensis Metropolitani, qui vixit sub Manuële Imp. cujus lemma ejusmodi est: ἀρχὴ ἐπισημειώσεων πρὸς ἅπερ ἠρωτήθημεν κατακείμενος ἀσθενῶς ἐν τῇ ἁγίᾳ μονῇ τῶν Κασούλων περὶ τῶν λεγομένων φραλομινουρίων, οἵ τινες παραδιδάσκουσι, &c.

ΜΕΝΣΑΛΙΟΝ, *Mensale*, *Instratum mensæ*, Κάλυμμα τραπέζης, in Glossis Basilic.

Μεσσάλιον, eâdem notione. Symeon Logotheta in Michaële Theophili F. num. 17. τὸ σάβανον αὐτοῦ ἀντὶ μεσσαλίου τῷ σκάμνῳ ἐπέθετο.

Μινσάλιον, apud Joannem Episcop. Citri in Responsis pag. 330. ἡ προσηγορία δὲ αὕτη παράγεται ἀπὸ τῆς μίνσου, τῆς καθ' Ἕλληνας μὲν τὸ κανοῦν δηλοῦντος, κατὰ δὲ τὴν Ἰταλικὴν γλῶσσαν τὸ πεπραγματευμένον τοῖς ὀψοποιοῖς ἔδεσμα· κατὰ τοῦτο γὰρ καὶ τὰ ἐν ταῖς τραπέζαις ἐφαπλούμενα ὀθόνια Μινσάλια λέγονται, οἷα πρὸς κόσμον τῆς τραπέζης καὶ τῆς μίνσου τιθέμενα. Quasi verò *Mensale* à mensa non deduceretur. Codinus de Offic. cap. 7. num. 32. μετὰ τὸ ἐπαρθῆναι τὸ μινσάλιον, τοῦ Δομεστίκου κομίσαντος ἄρτον ἐν πανατιαρίῳ, ὁ Βασιλεὺς εὐθέως ἀνίσταται. Occurrit rursum num. 33.

Μισάλιον. Historia MS. Bertrandi Romani:

> Τοῦ δείπνου ἦλθεν ὁ καιρὸς, καὶ στρώνασιν τὴν ταυλαν,
> Ἔθηκε τὸ μισάλιν τις, καὶ ἤρξατο τοῦ τρώγειν.

Vide Gloss. med. Lat. in *Mensale*.

ΜΕΝΣΟΥΡΑ, Μέσουρα, *Mensura*, Μέτρον, in Glossis Basilic.

ΜΕΝΣΩΡΕΣ, *Mensores*, οἱ τὰ φοσσάτα μετροῦντες, οἱ νῦν Μενσουράτωρες, in Glossis Basilic. Vide in Μίνσωρ.

ΜΕ ὅλα τοῦτα, *Attamen*, Ἀλλ' ὅμως, ὥμως δέ.

ΜΕΝΤΖΟΛΟΥΝΕΤΟΝ, *Semilunula*, ex Ital. *Mezza luna*. Propugnaculi species. Leonardus Phortius περὶ στρατηγ. lib. 1.

> Προμαχόντας καβαλλέτα
> Πάσαι καὶ μεντζολουνέτα.

Ubi loquitur de acie in Lunulæ speciem explicata.

ΜΕΟΝ Ἀθαμαντικὸν, πευκέδανον, in Lexico MS. Reg. 1843. *Meu Athamanticum*.

ΜΕΟΥΔΑ, Syris, *Limonium*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 598.

ΜΕΠΕ, Iberorum Regis Dignitas ac titulus. Pachymeres lib. 3. cap. 21. ὁ καὶ (θυγάτριον νόθον τῆς γυναικὸς Δεσπότου Ἰωάννου) τῷ Μέπε Ἰβηρίας Δαβὶδ εἰς γάμον ἐδίδοτο. Adde Phranzem lib. 3. cap. 1. Vide Glossar. med. Lat. in *Mepe*.

ΜΕΡΑ, pro ἡμέρα, *Dies*. Corona pretiosa: Καλὴ μέρα, *Bonus dies*, Καλὴ ἡμέρα. Historia Apollonij Tyrij:

> Μ' ὀλίγαις μέραις ἔσωσε μ' ὅλην συντροφία του.

Rursum:

> Κ' ἐκεῖ θωρεῖς τὰ φαγητὰ, καὶ κύρτες πᾶσα μέρα.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 10.

> Σολίγες μέραις ἤτανε ὅλοι λευθερωμένοι.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Στὴν μίαν μέραν τοῦ λιβαδίου ἤτονε δάσος μέγα.

Threnus de Capta à Turcis Constantinopoli. MS.

> Μέρα καὶ νύκτα με σπουδὴν σὰ ἔθνα διαναπάτε.

Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. που δὲν θέλει νὰ ζυμώσῃ, πέντε μέραις κοσκινίζει.

Μερόνυκτον, *Diei & noctis spatium*, ἡμερονύκτιον. Stephanus Sachleces in Monitis MS.

> Καὶ μερονύκτην κάθεται νάπες ὅτι εἶνε δεμένος.

Occurrit apud Agapium in Geoponico c. 141.

Τετράμερον, *Quatriduum*, pro τετραήμερον.

Τετραμήριον, *Mora quatridui navis in portu pro qua tributum exactum*. Diploma Andronici Jun. pro Monembasiotis: οἱ δὲ ἔχοντες τὰ καράβια διαμένωσιν ἀνενόχλητοι χάριν τῶν τοιούτων πραγματειῶν αὐτῶν, μήτε τετραμηρίου, ἢ ἄλλην ἀπαίτησιν τινα, &c.

Ὁλημεριάζειν, *Totum diem transigere*.

ΜΕΡΑΔΙΟΣ, *Particularis*, *Separatus*. Theodosius Zygomalas MS. de Monte Atho: ἀνὰ τοῖς ἐκεῖ κελλείοις λεγομένοις, οἰκήμασι μεραδίοις, ἔχουσι κήπους καὶ ἀμπελῶνας, &c. Infrà: ἦσαν μοναστήρια καὶ ἀσκητήρια καὶ κελλεῖα μεράδια τὸ πάλαι πολλά.

ΜΕΡΑΡΧΑΙ. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 3. ὁ δὲ Μεράρχης ἐστὶν ὁ τοῦ μέρους ἀρχὴν ἐμπεπιστευμένος. Leo in Tacticis cap. 3. §. 43. Μεράρχαι, οἱ λεγόμενοί ποτε καὶ Στρατηλάται, νῦν δὲ τῇ συνηθείᾳ καλούμενοι τουρμάρχαι. Idem cap. 4. §. 6. πρώτη κεφαλὴ ὁ στρατηγὸς, καὶ μετ' αὐτὸν οἱ Μεράρχαι, εἶτα Δρουγγάριοι, εἶτα Κόμητες, ἤγουν οἱ τῶν λεγομένων βάνδων ἄρχοντες. Et §. 8. νῦν δὲ ὑποστράτηγος οὐ γνωρίζεται, εἰ μὴ ὁ καλούμενος ὁ Μεράρχης, ἤτοι ὁ τοῦ μέρους τῆς ἀρχῆς ἐμπεπιστευμένος. §. 65. Μεράρχης ἤτοι στρατηλάτης, ὃν τουρμάρχην καλοῦμεν. In Lexico MS. ex Cod. Reg. 1708. Μεριδαρχία, ἡ δεκαρχία exponitur. Lexicon aliud ex Cod. Colberteo: μεριαρχία, μερίδια κατὰ δεκαδαρχίαν.

ΜΕΡΓΙΝΗ, *Saponaria*, *Clymenum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 595.

ΜΕΡΔΗΚΟΥ'ΣΗ, σάμψυχον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Sampsychum.*

ΜΕΡΔΙΚΟ'Ν, *Pars*, Μέρος. Ptochoprodromus contra Hegumenum, MS.

Μὴν βλέπεις τὸ τρανώτερον τὸ μερδικὸν ἐκεῖνο.

Μερδικάρης, *Particeps*, *Consors*, Κοινωνὸς, Μέτοχος, Σύγκληρος.

ΜΕΡΕ'Α, Μερία, Μεργία, *Pars*, Μέρος. Glossæ Græcobarb. Ἀβελίτον, δύσκωφον, ὅπου ἀγρακὰ ἀπὸ τὴν μίαν μερέαν· ὅπου ἀκούει ἀπὸ ἑνὸς μέρους. Diploma Andronici pro Monembasiotis: ἡ διὰ προσφαγίων, παςῶν, ἤτοι μερίων.

Μερία, Μέει, *Latus*, *Coxa*, *Coxendix*, πλευρὰ, Μηρὸς, Μηρίον. Index ad Nicetam: Μερία, Σφυρά. Anonymus de Locis Hierosol. num. 12. ἔχει καὶ αὐλὴν μίαν, καὶ εἰς τὴν μίαν μερίαν τῆς αὐλῆς κατὰ ἀνατολὰς, ἔναι ἡ τετράπορτος πύλη, &c. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ εἰς τὴν ἀλίπερα μερίαν ἐκάτζαν οἱ μαυλίςρες.

Μερισία, *Partitio*, in Nov. 9. Constantini Porphyrog. περὶ συνηθειῶν.

Μεργία. Glossæ Græcobarb. Ἐπορεύθη εἰς τὰ ἄλλα μέρη, ἤπιγεν εἰς ταῖς ἄλλαις μεργίαις.

ΜΕΡΕΝΔΙ'ΖΕΙΝ, *Meridiari.* Chronicon MS. Georgij Hamartoli in Philippico: ἐκτυφλώτησιν αὐτὸν ἐν τῷ παλατίῳ μερενδίζοντα, ἤγουν μεσημβρίζοντα.

ΜΕΡΕ'ΝΔΟΥΣ, in Glossis Nomicis MSS. Vaticanis, Ἀειςητὴς, Δειλινίζων. *Qui merendam sumit.*

ΜΕΡΕ'ΤΙΟΝ, *Hæreditas*, *Hæredium.* Diploma Hieremiæ Patr. Constantinopol. quod mecum communicavit Vir Cl. Obrechtus Argentinensis: δύο ἀδελφῶν ὄντων, Γεωργίου τε καὶ Βλεμᾶ, καὶ τοῦ Γεωργίου τελευτήσαντος ἐπὶ μόναις θυγατέρας κληρονόμοις, νῦν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Βλεμᾶς ἐξωτερικῇ ὁδῷ θέλει λαβεῖν μερέτιον ἐκ τοῦ τοῦ θανόντος ἀδελφοῦ περιουσίας διὰ τὸ μὴ ἔχειν παιδὶ ἄρρεν, διὸ γράφομεν, τῷ μὲν νόμῳ τῶν Ἀγαρηνῶν, ἴσως τοῦτο τοῖς Ἀγαρηνοῖς ἔξεστι τῷ δὲ τῶν Χριστιανῶν νόμῳ, τοῖς Χριστιανοῖς γίνεσθαι οὐκ ἐφεῖται, &c.

ΜΕΡΙ'Σ, *Sacra hostia quæ communicantibus distribuitur, ex majori scilicet hostia decisa.* Liturgia Jacobi: ἁγία μερὶς τοῦ Χριστοῦ πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. Liturgia Sancti Basilij pag. 173. apud Goarum: ὑποδεχόμενοι τὴν μερίδα τῶν ἁγιασμάτων σου. Liturgia Chrysostomi apud eundem ad Euchologium pag. 98. καὶ λαβὼν μίαν τῶν μερίδων μετὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς, κατέχει ταύτην τοῖς κάτωθεν δυσὶ δακτύλοις, λέγων καὶ ταῦτα, Τὸ τίμιον καὶ πανάγιον σῶμα κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεταλαμβάνω. Alia Liturgia, pag. 100. λαμβάνει ἐκ τοῦ ἁγίου σώματος μερίδας, καὶ βάλλει εἰς τὰ ἅγια ποτήρια, καὶ λέγει, Εἰς πλήρωμα πνεύματος ἁγίου. Adde pag. 179. Euchologium in Ordinatione Presbyteri pag. 295. λαμβάνων ὁ ἀρχιερεὺς ἐκ τοῦ δίσκου μερίδα τῶν θείων ἄρτων, δίδωσιν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ χειροτονουμένου. Quærunt Latini à Græcis in Concilio Florentino pag. 524. Edit. Labb. διά τι διαλαμβάνουσι τὰς μερίδας ἐν τῇ προσκομιδῇ, καὶ ἑνοῦσι τῷ θείῳ καὶ δεσποτικῷ ἄρτῳ. S. Basilius Epist. 289. καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπιδίδωσι τὴν μερίδα, καὶ κατέχει αὐτὴν ὁ ὑποδεχόμενος μετ' ἐξουσίας ἁπάσης, καὶ οὕτω προσάγει τῷ στόματι τῇ ἰδίᾳ χειρί. Evagrius lib. 4. cap. 36. ἔθος παλαιὸν βούλεται ἀνὰ τὴν Βασιλεύουσαν, ὅτ' ἂν πολύ τι χρῆμα τῶν ἁγίων μερίδων τοῦ ἀχράντου σώματος Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐναπομείνοι, παῖδας ἀφθόρους μεταπέμπεσθαι γίνεσθαι παρὰ τῶν ἐς χαμαιδιδασκάλου φοιτώντων, καὶ ταῦτα κατεσθίειν. Adde Nicephor. Callist. lib. 17. cap. 25. Vita S. Lucæ Junioris pag. 985. εἶτα καλυμμάτιον ἐξαπλώσας, ἐν αὐτῷ προθήσεις τὰς ἁγίας μερίδας. Demetrius Chomatenus in Responsis ad Constant. Cabasilam: ἐν οἷς (ναοῖς Λατίνων) ἡμέτεροι εἰσερχόμενοι, ἔκ τε τῆς ἱερατικῆς μερίδος καὶ τῆς λαϊκῆς, προσευχάς τε ποιοῦνται πρὸς Θεὸν, καὶ τοῖς ἐν αὐτοῖς τιμωμένοις ἁγίοις τὴν σχετικὴν προσκύνησιν καὶ τιμὴν ἀπονέμουσι. Vita MS. S. Theoctistæ: ἐν σκεύει λαβεῖν μοι καθαρῷ μίαν τῶν ἀχράντων τῶν μερίδων τοῦ σώματος Χριστοῦ. Vide Joan. Moschum in Limon. cap. 29. 30. 79. Codinum de Offic. Palat. cap. 17. num. 43. & Petrum Arcudium lib. 3. de Concord. c. 8. 9. 10. præterea XI. Tabellam ex iis quæ hîc delineantur.

Μερὶς, vox JC. Glossæ Basilic. Φαλκίδιος λέγεται παρὰ τῶν νόμων, ὅταν ἐκ κοινοῦ τινὸς πράγματος, εἰς ὃ μετέχουσι πολλοί τι τούτων ἕκαστος τῶν μετεχόντων εἰς αὐτὸ δίδοται ὃν συνήθειαν οἱ κοινοὶ ἔχουσι μερίδα καλεῖν.

ΜΕΡΙΣΕΙΜΟ'ΡΙΟΝ, Gallis, *Melissophyllum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 524.

ΜΕ'ΡΙΣΙΣ φαμιλίας, *Familiæ Erciscundæ.* In Basilic. lib. 42. tit. 3.

ΜΕΡΙΤΙΚΑ', *Portiones.* Balsamon ad Nomocan. Photij tit. 1. c. 24. μηδὲ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν τῶν ἰδίων παραμυθιῶν, ἢ τῶν ἄλλων μεριτικῶν ἀποστερεῖσθαι.

ΜΕΡΚΕΔΙ~ΝΟΣ. Glossæ Basilic. Μερκεδῖνος ἡ ἐμβόλιμος ἡμέρα. Scaliger in Canonibus Isagogic. pag. 270. 2. Edit. *Mercedinus non vocatur mensis intercalaris, sed posterior mensis XXVIII. dierum, qui profectò est Februarius ordinarius.* Plutarchus in Numa: ἐπήγαγε παρ' ἐνιαυτὸν ἐπὶ τῷ Φεβρουαρίῳ μῆνα τὸν ἐμβόλιμον, ὑπὸ Ῥωμαίων Μερκηδῖνον καλούμενον, εἴκοσι καὶ δύο (leg. ὀκτὼ) ἡμερῶν ὄντα. In Julio Cæsare appellat Μερκηδόνιον. Suidas loci nomen facit: Μερκεδῖνος, τόπος τις.

ΜΕΡΚΙ'ΟΝ, *Mercatum, Forum.* Ex Gall. *Marchè*, vel potiùs *Commercium*, Κομμερκίον. Diploma Andronici Junior. Imp. apud Phranzem lib. 3. c. 24. ἰσάζονται μὲν οἱ δηλωθέντες Μονεμβασιῶται ἐν τῷ μερκίῳ τῆς θεοφυλάκτου ΚΠόλεως, καὶ ἕνα δίδωσιν ὅσον ἀνώτερω διορίζεται ἡ βασιλεία μου.

ΜΕΡΚΟΥΡΙ'ΛΛΑ, *Mercurialis*, Herba de qua Ruellius lib. 3. cap. 156. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. Παρθενέδη, ἡ μερκουρίλλα, καὶ ὁ λινοζότζης.

ΜΕ'ΡΜΙΓΚΑΣ, Μέρμηγκας, Μερμήγκι, *Formica*, Μύρμηξ. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. ὅταν ὀρνιθῇ ὁ Θεὸς τὴν μέρμιγκα τοῦ δίνει φτερὰ, καὶ πετᾷ.

Μερμηγκιά, Hier. Germano, *Porro che nasce nelle mani, certi coccetti.*

ΜΕΡΟΔΙ'ΕΣ, *Boni odores*, in Turco-Græcia Crusij.

ΜΕ'ΡΟΜΑΝ, *Mansuetudo*, Ἡμερότης. Glossæ Græcobarb. Ἀτίθασον, Ἀνήμερον, Ἄγριον, ὅπου δὲν ἔχει ἡμερότητα, ἢ μέρομαν.

ΜΕΡΟΝΥ'ΚΤΙΟΝ. Vide in Μέρα.

ΜΕ'ΡΟΣ, Μέρη, *Factiones Circi.* τὸ Βενετὸν μέρος, in Concilio Constantinopol. sub Mena Act. 5. pag. 224. Chronicon Alexandrinum an. 5. Justiniani: ἀνελθόντα τὰ μέρη ἐν ἱππικῷ, ἔκραξαν οἱ δῆμοι τῶν πρασίνων, &c. Infrà: ὑπέκλεψέ τινας τοῦ τοῦ Βενέτου μέρους φονεύσαντας χρήματα. Mox: τινὲς δὲ τοῦ ἐκ Πρασίνου μέρους, &c. Rursum an. 10. ejusdem Justiniani: κελεύσας τῷ Ἐπάρχῳ τῆς πόλεως τιμωρήσασθαι τοὺς ἐκ τοῦ Βενέτου μέρους τοὺς συναιρέσαντας τοῖς Πρασίνοις, καὶ τοῖς λοιποῖς μέρεσι καθ' αὐτοῦ. An. 1. Phocæ: ὁ διοικητὴς τοῦ Πρασίνου μέρους Ἰωάννης ὁ ἐπίκλην Κρουκις. An. 3. Heraclij: καὶ εὐφημιάσθη ὑπὸ τῶν μερῶν. Adde idem Chronicon pag. 264. ubi de nominibus quatuor factionum. Δημοτικὰ μέρη, apud Codinum in Orig. Constantinopol. num. 41. Vide Procopium lib. 1. de Bello Persico cap. 24. Theophanem an. 14. Anastasij, an. 2. Justini Thracis, an. 5. 28. Justiniani, &c. Cedrenum pag. 147. 375. 393. &c.

Μέρη, *Partes*, *Actor & Reus*, in Basilic.

ΜΕΡΟΣΤΡΑΤΟΝ. Vide in Στράτα.

ΜΕΡΟΤΟΠΥΟΣ, *Serpillum*, Ægyptiis: apud Interpolat. Dioscor. c. 451.

ΜΕΡΣΑΟΥΣΑΝ, ἡ κλημάχη, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΕΡΣΕΩ, Ægyptiis, *Ambrosia*, apud Interpol. Dioscor. cap. 535.

ΜΕΡΣΙΚΟΥΣΙΝ, τὸ σάμψυχον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΕΡΣΙΝΙΑ, *Tamarix*, μυρίκη.

ΜΕΡΣΙΝΙΟΝ, *Funis*. Glossæ Græcobarb. αὐτὴ μὲν ἡ μήρινθος οὐδὲν ἔσπασε, ἤτων, τοῦτον τὸ μερσίνιν δὲν ἐπερίλαβον.

ΜΕΡΤΕΡΥΞ, *Centunculum*, Γναφάλιον, apud Interpol. Dioscor. c. 538.

ΜΕΡΤΖΙΑΝ. Vide in μπέλτ.

ΜΕΡΤΗ, μερτία, *Myrtus*. Corona pretiosa: μερτία, *Myrtus*, μυρσίνη. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Καὶ μέσα σόλα τὰ δένδρα ὀπῦσασιν εἰς πλῆθος,
Ἀπάλλο τίποτες πολλαῖς μέρταις ἦσαν μελάνθος.

Μερσινόκοκκον, *Myrti fructus*. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 45. ἢ κάμε σάκτων τὰ μερσινόκοκκα, ἤγουν τοῦ μυρτίας τοῦ καρπὸν, &c. Vide Σαυνίζ.

ΜΕΡΤΙΚΟΝ, pro μέρος, seu μορτικὸν, *Pars*. Glossæ Græcobarb. τὴν γλῶ ὅπου δὲν ἔνι ἴση, παροῦ μερτικὸν ψηλὴ, καὶ μερτικὸν καμηλή. Chronicon Veneto-Byzant. an. 1514. ἐχάλασαν πλεῖστα ὀσπέτια ἀπὸ τε κάστρος τὸ ἄνω, καὶ μερτικὸν ἀπε τὸ κάτον. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ὡς εἶσαν εἰς τὰ μερτικὰ, ὅλοι σωστὴν φάσιν.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ μερτικὸ φοβάτονας, κ' εἶχε ζηλία μεγάλη.

Idem lib. 7.

Ὁ καθεὶς με μερτικὸν ἀπὲ τὴν σωτροφίαν.

Occurrit præterea in Fabulis Æsopi Græcobarb. pag. 53. 104. in Epist. Bessarionis ad Pædagog. filior. Thomæ Palæologi p. 310. &c.

Μαρτικὸν, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. τὴν γλῶ ὅπου δὲν ἔνι ἴση, παροῦ μαρτικὸν ψηλὴ, καὶ μαρτικὸν χαμαλή.

Μερτικάρης, *Particeps*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 128. τὸ κάνις ἄνθρωπος ὅπου ἔνι μερτικάρις τε ἀνκαλέματος, *Qui particeps est criminis*. Vide suprà Μερδικόν.

ΜΕΣΑ, *Mensa*. Eudemus in Lexico MS. Μέσα, ἡ τράπεζα.

Μεσάλη, *Mensale*, *Mappa*, τραπεζομάνδηλον, in Corona pretiosa. Μεσάλι, *Mantile*, in Turco-Græcia Crusij.

ΜΕΣΑ, *Intus*, Ἔσω, in Corona pretiosa. Anonymus de Locis Hierosolym. num. 7. καὶ ἀντικρυς τοῦ ταφου, μέσα εἰς τὸ σπήλαιον, εἶναι ὁ τάφος τοῦ Μάρθας καὶ τοῦ Μαγδαληνῆς ἀδελφῶν τοῦ Λαζάρου. Et num. 9. αὐτοῦ εἰς τὰ ὄρη μέσα εἶναι καθίσματα ζ. Ibidem: ἔναι μέσα εἰς τοῦ δρόμον, &c. Ita pag. 97. 98. 100. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Σὰν λέγουσιν τὸ πόδι μας εἶναι εἰς τοῦ τάφον μέσα.

Georgius Contares in Hist. Athenar. lib. 2. βλέποντας οἱ Μεγαρεῖς ἀπὸ μακρόθεν τὰ καράβια τως ἔχοντας μέσα καὶ γυναῖκες, &c.

Μέσα εἰς τοῦτο, *Interim*, *Intereadum*, ἐν τούτῳ, μεταξὺ τούτων, τέως, ἐν τῷ μεταξύ.

ΜΕΣΑΓΚΟΝΟΝ, *Liciatorium*. Lexicon Stephani: Ἀντίον, τὸ κανόνιον τοῦ ἱστοῦ βαλλόμενον, ὅπερ καὶ μεσάγκονον λέγεται. Lexicon MS. Colberteum: Μέσακλον, Ἀντίον ὑφαινόντων.

ΜΕΣΑΖΟΝΤΕΣ, dicti qui in Aula Imperatoris primas obtinent, *Rerum ministri*, apud Manilium, quibus scilicet velut sequestris Principes res suas peragunt. Anna Comn. lib. 14. pag. 436. ὁπηνίκα δὲ τις ἀνακόψαι τοῦ μεσαζόντων τούτως ἐπεχείρει, &c. Nicetas in Manuele lib. 1. n. 3. μελεδωνὸν δὲ μεσεύοντα, καὶ τοῦ οἰκείων ὑποδρηστῆρα διαταγμάτων τὸν Ἀγιοθεοδωρίτην τίθησιν Ἰωάννην· καὶ τὴν ὁ μὲν τῷ προσώπῳ τοῦ Βασιλέως ἀεὶ ὀπτανόμενος, καὶ τὰ τούτου ἐνάλματα, ὅσα καὶ ἐμφάσεις, ἐκ κρείττους μοίρας ἐκδεχόμενος. Ubi Cod. Barbarogr. Μεσάζοντα τῶν οἰκείων ὑποθέσεων. Pachymeres lib. 5. cap. 6. πέμπεται γοῦν πρέσβυς ἐκεῖθεν, ὁ καὶ μεσάζων ἐκείνων, Γεώργιος ὄνομα. Anonymus Astronomus MS. Colberteus: καλὸν ἀπελθεῖν εἰς Βασιλεῖς, καὶ ποιῆσαι ζήτησιν ἀπὸ τοῦ μεσαζόντων, &c. Ducas cap. 35. initio: ἐν τῇ ΚΠ. ἐλθὼν, καὶ σημάνας τοῖς Μεσάζουσι τῷ βασιλεῖ τὴν τέχνην αὐτοῦ. Idem Ducas Hist. cap. 22. καὶ ὁ τούτου πατὴρ νοσηλευθεὶς προσκαλεῖται τοῦ πρῶτον τοῦ μεγιστάνων αὐτοῦ, ὃν καὶ Βεζύρην καὶ Πάσαν κατὰ τὴν αὐτῶν καλοῦσι φωνὴν, ὃν οἱ Ῥωμαῖοι Πατρίκιον καὶ Μεσάζοντα λέγουσι. Ita Turcicos Viziros μεσάζοντας deinceps passim vocat pag. 63. 101. 102. 127. 132. 148. 157. 168. Vide Cantacuzen. lib. 3. cap. 15. lib. 4. cap. 6. pag. 397. 895. Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect. 2. cap. 16. & quæ adnotamus ad Alexiadem pag. 410.

Μέγας Μεσάζων, apud Impp. Trapezuntinos. Dorotheus Monembasiensis in Synopsi Histor. τοῦ μέγα Μεσάζοντα Ἀλλαμέλον.

Μεσαστίκιον, *Munus*, *Officium*, *Functio* τοῦ μεσάζοντος, Μεσασμὸς, apud Scylitzem in Isaacio Comneno pag. 809. Codinus de Offic. cap. 5. num. 18. ubi ait Magnum Logothetam διατάττειν τὰ παρὰ τοῦ βασιλέως ἀποστελλόμενα προστάγματα, καὶ χρυσόβουλα πρός τε Ῥῆγας, Σουλτάνους, καὶ Τοπάρχας, addit Codex Regius: τὸ δὲ μεσαστικὸν (al. μεσαστικὸν) ἐνεργεῖν, ᾧ ἂν ἐπιτάξῃ ὁ Βασιλεύς. Quod quidem lucem accipit ex laudato Nicetæ loco, ubi satis innuitur Hagiotheodoritam factum fuisse Μεσάζοντα, & Λογοθέτην, cóque nomine *Constitutiones Imperatorias dictasse*. Perperam enim Wolphius & Goarus, *Constitutionum suarum Sequestrum & Ministrum* verterunt. Nam Logothetæ adjuncta erat Μεσάζοντος functio, ut qui continuò Regi adesset, ejúsque mandata exciperet & dictaret.

ΜΕΣΑΙΩΣ, *Mediocriter*.

ΜΕΣΑΚΛΟΝ. Vide Μεσάγκονον.

ΜΕΣΑΡΝΟΝ, *Dimidium agni*, Tributi genus. Novella Isaacij Comneni: ἀπὸ δὲ τοῦ ἔχοντος εἴκοσι καπνοὺς, τὸ δίμοιρον τοῦ νομίσματος, καὶ ἀντὶ τοῦ δύο ἀργυρῶν, μέσαρνον ἓν, κριθῆς μόδια τέσσαρα.

ΜΕΣΑΤΩΡΙΟΝ. Vide Μιτατώριον.

ΜΕΣΑΥΛΟΣ, Mœridi Atticistæ MS. ἡ μέση τοῦ ἀνδρωνύτιδος, καὶ τοῦ γυναικωνίτιδος ὁδός. Lexicon MS. Adespoton: Μέσαυλον, κυρίως μὲν ἡ μέση θύρα κεῖται δὲ ἀντὶ τοῦ μεσαύλιον. Concil. Constantinopolit. sub Mena Act. 1. ἐν τῷ μεσαύλῳ τῷ δυτικῷ τοῦ σεβασμίου οἴκου τοῦ ἁγίας ἐνδόξου Θεσλόκου, &c. Vide Theophanem an. 37. Justiniani, an. 14. Mauricij, Cedrenum an. 1. & 37. ejusdem Justiniani, an. 14. Mauricij, Auctorem Etymologici, Eustathium Il. ω. p. 1347. & suprà in Αὐλή.

ΜΕΣΕΜΒΟΛΗΜΑ, *Parenthesis*. Scholiastes Ineditus in Æschyli Prometheum vinctum: Σημείωσαι ὅτι διαφέρει τὸ καθ' ὑπέρθεσιν ὑπέρβαλον τοῦ κατὰ παρένθεσιν. ὅτι τὰ μὲν καθ' ὑπέρθεσιν κατ' αὐτὸ τὸ ἄρθρον ἐστὶν, ἢ τὴν πρόθεσιν, ὡς, ἐνταῦθα τὸ δὲ γε κατὰ παρένθεσιν, ὅπερ καὶ Μεσεμβόλημα λέγεται, τὸ διὰ μέσον λεγόμενον.

ΜΕΣΕΓΓΥΗΤΗΣ, *Sequester*, παρ' ᾧ πολλοὶ ἐπίδικον παραλίθενται πρᾶγμα ἐπὶ δήλῳ ὅρῳ. In Glossis Basilic. Glossæ Gr. Lat. Μεσέγγυος, *Sequester*. Vide Cujacium ad Nov. 90.

ΜΕΣΕΟΣ, *Medius*, *Mediocris magnitudinis*. Corona pretiosa: Μέσεον, *Mediocris*, Μεσήεις. Joan.

Gananus

Cananus de Bello Constantinopolit. καὶ μηχανικὰς εἴσκάλας με τρόχους μικροὺς καὶ μεγάλας σκεπαστὰς, καὶ μεσέας ὑπὲρ ἀριθμὸν διεπράξαντο.

ΜΕΣΕΝΑ, Μετὰ σένα, *Tecum*, Μετὰ σοῦ. Historia Apollonij Tyrij:

Λέγει της γιαξεφάτον σlω, μεσένα θένα θέσω.

Alibi:

Στέκει νὰ τ' παρακαλεῖ ἀφέντη μου μεσένα.

Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Ημεῖς νὰ πολεμίζωμεν μεσένα δὲν ποροῦμεν.

ΜΕΣΗ, nudè, *Media* platæa Constantinopoli sic dicta, ut pluribus probamus in Constantinopoli Christiana lib. 1. Μέση λεώφορος, apud Theophan. an. 10. Rhinotmeti. Leo Grammaticus pag. 462. de Barda Cæsare: ἐπὶ ἅρματος ἐποχηθεὶς ἔδωκεν ὑπατείαν τῇ μέσῃ. Vide eundem pag. 497. 498. & Theophan. an. 8. Mauricij.

Μέση, *Media pars Templi*, apud Philotheum Patr. Constantinopol. in Ordine sacri Ministerij pag. 2. 8. & in Euchologio pag. 67. Anonymus de Templo S. Sophiæ pag. 246. καὶ ὁ τόπος τ' Ἄμβωνος, καὶ ἡ μέσης τ' ναοῦ, ὑπῆρχε οἶκος Ἀντιόχου εὐνούχου. Legendum ἡ μέση, scilicet media pars Templi, quam ὄμφαλον vocabant.

Μέση, *Forum*, quia plerumque fora in media sunt Civitate. Glossæ Græcobarb. Ἀγορὰ, ἡ Μέση. Rursum: εἰς τὴν μέσlω, ἢ ἀγορὰν, ἢ φόρον. Theophanes an. 7. Phocæ: καὶ μετὰ τοῦτο σύραντες αὐτ' ἐπὶ τὴν μέσlω, ἐφόνευσαν, καὶ πολλοὺς κλητόρων. Vide eundem an. 27. Copronymi, & an. 5. Leonis Chazari.

Μέση, *Mediana*, *Septimana media jejuniorum*. Concilium Calchedonense art. 11. τῇ μέσῃ ἑβδομάδι καθωσαρακοστήν με. Joannes Chrysostomus Homil. in adorat. Sanctæ Crucis; ἥκει ἡμῖν ἐνιαύσιος ἡμέρα ἡ πανσέβαστος καὶ φωσφόρος τ' ἁγίων νηστειῶν ἡ μέση ἑβδομὰς, &c. Ita μέση ἑβδομὰς τ' νησίμων ἡμερῶν, apud Anonymum Homil. in Domin. tertiam Jejunior, & Theophanem an. 5. Leonis Chazari. Vide Gloss. med. Lat. in *Mediana*.

Μέση, vox Liturgica, de qua in V. στάσις,

Μεσημάδιος, *Medius*.

ΜΕΣΙΑΚΟΣ, Μεσιακὸς, *Medius*, Μέσος. Μεσιακὰ, *Competenter*, Μετρίως.

ΜΕΣΙΚΑΛΗ, Herbæ genus. Orneosophium p. 201. σκελίδας τρεῖς σκορόδου ἕψησον μετὰ σπέρματος βολάνης, τ' λεγομένης Μεσικάλης.

ΜΕΣΙΚΩΛΟΝ, perperam editum in Chronico Alexandrino, pro μεσίαυλον, ubi de illic Cisterna.

ΜΕΣΙΜΕΡΙ, *Meridies*, μεσημβρία in Lexico Cyrilli. Vide Μέρα.

Μεσημερίζειν, Μεσημβρίζειν, *Meridiari*, *Meridianum somnum captare*. Glossæ Græcobarb. Ἀμολγάζει, Μεσημβρίζει, Μεσημερίζει. Theophanes anno 2. Philippici: καὶ εἰσδραμὼν εἰς τὸ παλάτιον, εὗρεν Φιλιππικὸν μεσημβρίζοντα, &c. Ubi Nicephorus Constantinopol. εἰς ὕπνον κατὰ τ' μεσημβρινὸν τ' ἡμέρας καιρὸν ἐτράπετο. Occurrit præterea in Vita MS. S. Theodori Syceotæ fol. 96. Cod. Colbertæi 206.

ΜΕΣΙΤΗΣ, *Intercessor* Episcopus, Glossæ Gr. Lat. Μεσίτης, *Sequester*, *Arbitrator*, *Mediator*. Codex Canon. Ecclesiæ Africanæ cap. 74. ὁμοίως ὡρίσθη, ὥστε μηδενὶ ἐξεῖναι μεσίτῃ τὴν καθέδραν κατέχειν, ἧ τινι μεσίτης δέδοται, διὰ οἱασδήποτε τ' λαῶν σπουδὰς, ἢ διχοστασίας, ἀλλὰ σπουδάζειν ἐντὸς ἐνιαυτ' τοῖς αὐτοῖς προνοεῖσθαι ἐπίσκοπον. Vide Gloss. med. Latin. in *Intercessor*.

Μεσῖται, iidem qui Μεσάζοντες, de qua voce suprà egimus, apud Georgium Acropolitam in Chron. cap. 40. Pachymerem lib. 4. cap. 3. lib. 6. cap. 26. lib. 9. cap. 9. Cantacuzenum lib. 1. cap. 11. in Historia MS. Belisarij non semel, &c.

Μεσιτεύειν, *Intercedere*. Glossæ Gr. Lat. Μεσιτεύω, *Sequestro*, *Intervenio*. Phavorinus: πρεσβεύω, τὸ ἀποκρισιάριος πέμπομαι, καὶ τὸ μεσιτεύω. Constantinus de Adm. Imp. cap. 50. ὁ δὲ αὐτὸς Κτένας τ' Πατρίκιον Σαμωνᾶν ἐδυσώπησε τῷ τότε καιρῷ παρακοιμωμένῳ αὐτ' ὄντος μεσιτεῦσαι αὐτ' εἰς βασιλέα τ' ψηφίσασθαι πρωτοσπαθάριος καὶ φορεῖν ἐπικάρτζελον. Leo Grammaticus in Basilio pag. 473. φώτιος δὲ τοῦτον μεσιτεύει καὶ συνοψίζει. Adde pag. 479. Pachymeres lib. 9. cap. 8. πλεονέκτημα γὰρ ἡμῖν ἐγένετο τοὺς παρόντας χρόνους, μισθοῦ τοῖς μεσιτεύουσι καὶ λημμάτων τὰ πολλὰ πράττεσθαι. Μεσιτεύοντες, *Arbitri*, in Basilicis lib. 7. tit. 2.

Μεσιτεία, *Intercessio*, apud eundem Pachymerem lib. 8. cap. 32. βασιλεὺς δὲ τὸ πᾶν τ' τ' κοινῶν μεσιτείας ἐπὶ μόνῳ ἐτίθει τῷ Μυστικῷ. Lib. 11. cap. 1. οἱ δὲ τ' μεσιτείας πρὸς βασιλέα χάριν ποτνιώμενοι, σφακέλλους γραμμάτων ἐδίδουν.

ΜΕΣΙΤΙΚΟΝ. Diploma Andronici Junioris pro Monembasiotis, apud Phranzem lib. 3. cap. 24. κατεχόμενοι, εἰς ἀπαιτήσεις καμπανιστικοῦ, μεσιτικοῦ, ζυγαστικοῦ, μετριατικοῦ, &c. Ubi Meursius μεσιτικὸν æs quod pro loco in foro quod μέσlω vocabant, mercibus exponendis ac vendendis solvebatur, exponit, sed cùm jungatur hæc vox tributis quæ ponderibus & mensuris exiguntur, ferè legendum censuerim μετρητικὸν, nam μετρὶ, species est mensuræ: vel certè μετριτικόν. Vide Μετρητίκιον.

ΜΕΣΙΩΔΙΟΝ. Vide in Ωδή.

ΜΕΣΟΓΙΛΛΟΣ. Vide in Γίλλος.

ΜΕΣΟΚΑΙΡΙΤΗΣ, Μεσοκερίτης. Vide in Κήρα.

ΜΕΣΟΚΑΤΕΡΓΟΝ. Vide in Κάτεργον.

ΜΕΣΟΚΗΠΙΟΝ, *Hortus in medio ædium*. Continuator Theophanis lib. 3. num. 43. ἔνθα καὶ ἡ Νέα ἔκτισαι ἐκκλησία, καὶ αἱ δύο φιάλαι εἰσὶν, καὶ τὸ μεσοκήπιον. Apud Scylitzem pag. 521. Μεσοκήπιον τ' Λαυσιακοῦ occurrit. Constantinus Porph. in Basilio n. 85. Edit. Combef. παράδεισον ἐξειργάσατο κατὰ ἀνατολὰς, — ὃν ἀπὸ τ' θέσεως Μεσοκήπιον ὀνομάζειν εἰώθαμεν. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

Εἶχεν τ' κόρης ὁ κοιτὼν παρέξω μεσοκήπιν,
Τοῦ παραδείσου ἀπόκοπα, τ' ἡδονῆς καλύβα,
Ἐὰν εἴ τι δένδρον ἤθελες, ἦτον φυτὸν ὡραῖον,
Εἴ τι καλὸν καὶ ἐρωτικὸν εἶδος τὸ νὰ μυρίζῃ,
Νὰ εὕρες εἰς τὸ παράξενον ἐκεῖνο μεσοκήπιν.

ΜΕΣΟΜΗΝΙΟΝ, *Idus*, in Gloss. Lat. Gr.

ΜΕΣΟΜΦΑΛΟΣ, sic appellabant Constantinopolitani Collem medium Urbis, ex septem quos includebat; undè ἑπτάλοφος appellata. Codinus in Orig. Constantinopolit. num. 83. τὸ καλούμενον Μεσόλοφον, μέσον ἐστὶ τ' ἑπτὰ λόφων, ἤγουν ἡ μία μοῖρα τ' πόλεως ἔχει τρεῖς λόφους, καὶ ἡ ἑτέρα τρεῖς, καὶ τοῦτό ἐστιν μέσον, ὃ καλοῦσιν οἱ ἰδιῶται Μεσόμφαλον. Ejusmodi fuit *Umbilicus Romæ*. Habuit etiam Nicæa suum Mesomphalum. Gregorius Presbyter Cæsariensis in Orat. in Nicænos Patres: συνέβη κατὰ τ' λεγόμενον Μεσόμφαλον τ' ἀνατολικῆς εἰσόδου, &c.

ΜΕΣΟΝ, *Inter*. Astrampsychus in Theoria Astrorum MS. αἱ πράξεις τ' γυναικῶν κακαὶ μάχαι μέσον τ' ἀνδρογυνῶν, καὶ ψεῦδη. Mox: ἔχθρα καὶ ψεῦδος μέσον τ' γραμματικῶν. Balsamon ad Nomocan. Photij tit. 13. c. 2. p. 143. 1. Edit. συστάντα γάμον μέσον — τ' Καντακουζηνοῦ κυροῦ Ἰωάννου, καὶ τ' κυρίας Εἰρήνης, &c.

ΜΕΣΟΝΑΟΣ τ' ἐκκλησίας, apud Balsamonem ad Synod. Trull. Can. 62. & 76. Vide Ὀμφαλός.

ΜΕΣΟΝΗΣΤΙΜΟΣ, Hebdomas quarta Quadragesimæ, quæ Latinis *Mediana* dicitur, μέση ἑβδομὰς

δομὰς τῶν νηστειῶν, Cedreno in Leone Copronymi filio, & Auctori de Inventione Capitis S. Joan. Bapt. μέση νηστεία, in Typico S. Sabæ, & aliis: μεσότης τῆς τεσσαρακονθημέρου νηστείας, in Novella Manuëlis Comneni de Feriis. Liturgia Præsanctificatorum: ταῦτα μόνα λέγονται καὶ μέχρι καὶ τῆς τρίτης καὶ τετάρτης ἑβδομάδος· ἀπὸ δὲ τῆς τετάρτης τῆς μεσονηστίμου, μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸ, Ἵνα καὶ αὐτοὶ λέγονται καὶ ταῦτα τὰ διακονικά. Prostant SS. Patrum Græcorum complures Homiliæ εἰς τὴν προσκύνησιν τοῦ θείου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ ἐν τῇ μεσονηστίμῳ, Theophylacti Bulgariæ Archiepiscopi, Chrysostomi, Germani & Philothei Patriarcharum Constantinopol. Theodori Studitæ & aliorum, quas exscripsit Gretzerus in lib. de Cruce: nam per hanc totam hebdomadem Crux omnibus Christi fidelibus publicè à Sacerdote proponitur adoranda, ut in V. σταυροπροσκύνησις observamus.

ΜΕΣΟΝΎΚΤΙΟΝ, Μεσανύκτιον, & Μεσονυκτικὸν, *Officium Ecclesiasticum, quod ex Psalmis, Hymnis, aliisque precibus mediâ nocte perficitur*, non verò Hymnus duntaxat qui mediâ nocte canatur, ut putavit Meursius, in hoc diversum ab ὄρθρῳ quòd ὄρθρος matutinas preces, seu eam Nocturni Officij partem, quam *Laudes* dicimus, complectatur. Vide Goarum ad Euchologo pag. 33. Explicatio horarum Officij Divini: ψάλλομεν πρῶτον τὸ Μεσονύκτιον, ὅτι ἐκ τοῦ σκότους καὶ ἀφεγγοῦς πλάνης τῶν εἰδώλων ἐλυτρώθημεν. Christophorus Angelus de Hodierno Græcorum statu c. 34. ἐὰν συμβῇ τινι τῶν μοναχῶν καθεύδειν, καὶ μὴ ἐγερθῆναι ἐν τῇ ἀρχῇ, ὅταν ἄρχονται εὔχεσθαι, ἀλλὰ παρέλθῃ ἡ ὥρα τῆς προσευχῆς, ἥτις καλεῖται Μεσονύκτιον, καὶ ἐγερθῇ μετὰ τὸ Μεσονύκτιον, ἐκεῖνος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ οὐκ ἀριστεύει μετὰ τῶν λοιπῶν μοναχῶν. Anthos: τὸ μεσονυκτικὸν (ψάλλεται,) διὰ τὸ εἰπεῖν ὁ Χριστὸς, Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ὅτι οὐκ ἐξεύρετε ποίᾳ ὥρᾳ ἔρχεται ὁ Κύριος· καὶ πάλιν, ὅτι περὶ τὸ μεσονύκτιον κραυγὴ γέγονεν, Ἰδοὺ, ὁ νύμφιος ἔρχεται. S. Ephræm in Vita S. Abramij num. 18. ὡς δὲ εἰσήκει ψάλλων ἐν τῷ μεσονυκτίῳ. Num. 20. καὶ πάλιν μεθ' ἡμέρας ὀλίγας ψάλλων τὸ μεσονύκτιον, &c. Describitur porrò Officium μεσονυκτικοῦ in Horologio statim initio, quod subsequitur ὄρθρου Officium.

ΜΕΣΟΠΑΤΟΝ. Vide Πάτος.

ΜΕΣΟΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ, *Feria quarta Hebdomadis quartæ post Pascha*, Græcis *Paralytici* dictæ. Concil. African. Can. 20. *In quarta hebdomada quæ consequitur, id est media Pentecoste*. Synaxarium hujus diei in Pentecostario: τῇ τετάρτῃ τοῦ Παραλύτου τὴν τῆς Μεσοπεντηκοστῆς ἑορτάζομεν ἑορτὴν, διὰ τὴν τιμὴν τῶν μεγάλων δύο ἑορτῶν, τοῦ Πάσχα λέγω, καὶ τῆς Πεντηκοστῆς, ὡς ἐκατέρας ἐνοῦσαν δὲ καὶ συνδέουσαν, &c. Celebratur etiam quòd mediâ Pentecoste Christus in Templo Judæos docuerit. Vide Pentecostarium, & Anthologium Arcudij part. 1. p. 289. Chronicon Alexandrin. an. 16. Heraclij, 14. indict. τούτῳ τῷ ἔτει, μηνὶ Ἀρτεμισίῳ, κατὰ Ῥωμαίους Μαΐῳ, ιδ'. ἡμέρᾳ δ'. αὐτῇ τῇ ἁγίᾳ Πεντηκοστῇ, συνήχθησαν αἱ σχολαὶ, &c. Incidit autem hic annus 16. Heraclij, in Christi 626. quo currebat indictio 14. Pascha verò celebratum 20. April. ac proinde mediâ Pentecoste, 14. Maij Feriâ quartâ Hebdomadis post Pascha quartæ. Scylitzes in Michaële Paphlagone p. 744. ἡμέραν δὲ τετάρτην, καθ' ἣν εἰώθαμεν ἐκτελεῖν τὴν Μεσοπεντηκοστὴν καλουμένην, ἐκ ὁ Κεκαυμένος τὴν ἀμέλειαν καὶ ῥαθυμίαν τῶν Σαρακηνῶν. Interrogationes de Jejunio, post Typicum p. 131. εἰ δέ τις ἐρεῖ ὅτι ἐν τῇ τετράδι τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, οὐδ' ὅλως σταυρώσιμα ψάλλονται, ἀλλὰ πάντα ἀναστάσιμα ἀκούσεται, ὅτι τὲ κρεοφαγία ἐν ταύτῃ ἐστὶ, ὅταν καὶ εὐαγγέλιον ἀναστάσιμον ἐν τῷ ὄρθρῳ ἀναγνωσθῇ, &c. In Novella Manuëlis Comneni de Feriis Μεσότητες τῆς τεσσαρακονθημέρου νηστείας καὶ τῆς Πεντηκοστῆς ἄπρακτοι, seu feriatæ esse dicuntur. Prostat Oratio Leontij Neapoleos Cypri Episcopi εἰς ἡμέραν τῆς ἁγίας Μεσοπεντηκοστῆς, ubi hæc inter cætera habet: ὅτι καὶ ἡ παροῦσα τῆς ἁγίας Μεσοπεντηκοστῆς ἡμέρα οὐκ ἀργῶς, οὐδ' ὡς ἔτυχεν ἐπιτελεῖσθαι παραδέδοται, ἀλλὰ θεία τις ὑπάρχει παράδοσις, εἴτοι καὶ αὐτῇ ἡ ἑορτὴ οὐκ ἐστέρηται, &c. Istius porrò diei, ut Festi, Officium per dies octo continuatur. Typicum S. Sabæ: δεῖ γινώσκειν ὅτι ἡ ἀκολουθία τῆς Μεσοπεντηκοστῆς ψάλλεται ἡμέρας η'. Et alibi: καὶ τῇ τετράδι ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, καὶ ἀποδίδοται, id est ejus *Octava* celebratur. Vide Anonymum in Leone Philos. n. 19. & Vitam S. Maximi p. 41. apud Combefisium. Τὸ Μεσοπεντηκοστὸν, dicitur in Nomocanone Coteleriano n. 291.

ΜΕΣΌΠΟΛΙΣ. In Actis Martyrij SS. Alphij, Philadelphi & Cyrini, occurrit non semel ἡ τῶν Λεοντίνων μεσόπολις, in Sicilia, n. 14. 16. 17. 23. 26. &c. Ubi ita hanc Urbem appellari suspicantur Viri Docti, quòd in Insulæ mediterraneis extructa sit.

ΜΈΣΟΙ ἦχοι, in Musica Græcanica, de quibus ita Hagiopolites MS. τεσσάρων τοίνυν ὄντων κυρίων καὶ πρώτων ἐξ αὐτῶν, (ἤχων) ἐπεισήχθησαν οἱ τεσσάρες πλάγιοι, τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ ἐκ τῶν τεσσάρων πλαγίων οἱ τεσσάρες μέσοι· ἐκ δὲ τῶν μέσων, πάλιν αἱ φθοραί· εἰσὶν τι φημὶ, εἰ μὲν τεσσάρεις πρῶτοι ἔχουσι τὰς ὑπαλλαγὰς αὐτῶν, ἐξ ὧν οἱ μέσοι ἀποτίκτονται, οἷον ὁ μέσος πρῶτος, ἐν τῇ ὑπερβολῇ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ ἀποθέσει τοῦ τέλους πάλιν καλεῖται καὶ τελειοῦται ἡμιπλάγιος τετάρτιζει, &c. Infrà: ἐκ δὲ τῶν μέσων πάλιν εἰσήχθησαν αἱ φθοραὶ, ἐκ μὲν τοῦ μέσου πρώτου, φθορὰ πρώτη.

ΜΕΣΟΣΚΈΛΙΑ. Lexicon MS. ex Schedis Combefisij: Κιχῶναι, τὰ μεσοσκέλια. Ubi idem Combefisius, *Bracchas* interpretatur. At μεσόσκελον aliud videtur sonare, illud nempe quod *Interfemur*, & μεσομήριον, appellatur in Glossis Gr. Lat. qua notione *Interfeminium* dixit Apuleius in Apolog. pro eo quod γυναικεῖον Græci dicunt. Egbertus Archiep. Eborac. in Pœnitentiali p. 17. *de Sortilegio, de Sodomitico, de Interfemore, de Intergo, &c.*

ΜΕΣΌΣΤΥΛΑ, *Tabernæ in Intercolumniis extructa*, in Basilic. lib. 56. tit. 10. §. 4. lib. 58. tit. 11. §. 11. *Tabulata intercolumnis affixa*, in l. 45. Cod. Th. de Operib. publ.

ΜΕΣΟΧΆΛΙΚΑ, βλῆτρα, *Emblemata*, apud Nicetam Choniatem.

ΜΕΣΟΧΆΛΙΚΟΝ. Vide in Χαλίκι.

ΜΕΣΣΆΛΙΟΝ. Vide in Μεσσάλιον.

ΜΕΣΤΌΣ, *Maturus*, *Repletus*, πέπειρος, ὥειμος, πλήρης. Μεστώνειν, *Maturescere*, πεπαίνεσθαι.

ΜΕΣΤΕΛΛΑΓΝΟΝ ἔλαιον. Agapius in Geoponico c. 144. βάλε εἰς ἕνα κομάτι προμμύδι ὀλίγον λάδι μεστελλίνον, ὅπου εἶναι εἰς τὰ ἐργαστήρια, &c.

ΜΈΣΦΙΛΟΝ, pro Μέσπιλον. Glossæ Græcobarb. ἡ μήλυ, ἡ μεσπίλη, ἡ μεσφίλη.

ΜΕΣΟΘΙΌΝ, ἀπὸ μεσοθίον, *Interim*. Synaxar. Maximi Cythærensis 2. Decembr. λέγουσα ἀπὸ μεσοθίου τὰ, ταῦτα τὰ λόγια. 26. Janv. ἐπλούτει δὲ καὶ ἀπομεσόθιον περισσότερον εἰς τὴν πρὸς Θεὸν εὐσέβειαν.

ΜΕΣΏΡΙΑ. Vide in Ὥρα.

ΜΕΤΆΒΑΛΜΑΝ, pro μεταβολή. Glossæ Græcobarb. Μεταβολὴ, ἡ μετάθεσις, ἡ μετάβαλμαν.

ΜΕΤΆΒΑΛΤΟΣ, pro Μετάβλητος, unde Κακομετάβαλτος, in Glossis Græcobarbaris.

ΜΕΤΆΒΑΣΙΣ, inquit Matth. Blastares, litt. α. tit. 9. est ὅταν τις τῶν ἐπισκόπων τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ καταληφθείσης ὑπὸ ἐθνῶν, γνώμῃ τῶν κατὰ τὴν χώραν ἐπισκόπων, εἰς σχολάζουσαν ἑτέραν μεταβῇ, &c.

Μεταβαί. Acclamationes in Concilio Constantin. sub Mena Act. 5. τὸν σύναξιν κήρυξον, ἄνω βάλε τῆς πριγκιπίας, ἄνω βάλε τὰς μεταβάτας: Episcopos fortè ab una sede ad aliam translatos. Nam Μετάβασις, *Translationem Episc.* disertè sonat in Cod. Canonum Eccl. Afric. Can. 48.

ΜΕΤΑΓΓΙΣΜΟΝΙΤΑΙ, Hæretici sic appellati, ex

ex voce Ἀγγ@, quia asserebant sic esse in Patre filium, tanquam vas minus intra vas majus. Vide Isidor. & S. Augustin.

ΜΕΤΑΓΓΙΣΜΟΣ ψυχῶν. Ita Manichæi τὴν μετεμψύχωσιν appellabant, ut est in Anathematismo Hæresis Manichæorum.

ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΟΣ, *Posterior*, Μεταγενέστεροι, *Minores. Singulare non habet.* Ita Glossæ Gr. Lat. & Lat. Gr. Didymus seu Schol. Homeri Od. v. ὀψιγόνων, μεταγενεστέρων. Μεταγενέστεροι δανεισαὶ, *Posteriores creditores*, apud Harmenopulum lib. 3. tit. 3. §. 59. διατάξεις μεταγενέστεραι, *Posteriores Constitutiones*, lib. 1. tit. 1. §. 38. Item, *Posthumus*, in Gloss. Basilic.

ΜΕΤΑΓΛΩΤΤΙΣΤΗΣ, *Interpres*, ἑρμηνευτὴς, apud Sguropulum in Hist. Concilij Florent. sect. 2. c. 28. sect. 4. c. 22. sect. 5. c. 2. 4. sect. 8. c. 8. 11. Μεταγλωττίζειν, *Interpretari*, διερμηνεύειν, apud eundem sect. 6. cap. 17. sect. 9. cap. 3.

ΜΕΤΑΔΟΥΝΑΙ, *Eucharistiam populo porrigere.* Concilium Constantinopol. sub Mena Act. 5. τότε διάκονος ὢν μετεδίδων εἰς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον. Mox: καὶ ἦλθεν ὁ παραμονάριος — λέγων οὕτως, Σὺ ἔπαρον τὴν κοινωνίαν, καὶ ἄπελθε, καὶ μετάδος εἰς τὸ ὑποδιακονικόν. Theophanes an. 1. Constantini F. Irenes: τοὺς δὲ ἀνδραδέλφους αὐτοῦ Καίσαρας τε καὶ Νωβελισσίμους ἀποκειράσας, ἱερατεῦσαι καὶ μεταδοῦναι τῷ λαῷ πεποίηκεν ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως. Vide Μεταλαμβάνειν.

ΜΕΤΑΖΕΙΝ. Catalogus Offic. Eccl. Constantinopol. ex Cod. Reg. ὁ μέγας χαρτοφύλαξ, εἰς τὸ μετάζειν, καὶ εἰς τὰς σημειώσεις. Ubi Interpres, *ut in Scrinia referat, & publicas tabulas curet.* Fortè legendum μεσάζειν, nam ut est apud Codinum, Chartophylax est ἔκδικος ἐν τῇ τῶν Κληρικῶν ὑποθέσεσι. Non tamen temerè definio.

ΜΕΤΑΘΕΣΙΜΟΝ, *Translatio Episcopi ab una sede ad aliam.* Theophanes an. 2. Artemij: μετετέθη Γερμανὸς ἀπὸ τῆς μητροπόλεως Κυζίκου εἰς ΚΠ. ἐφ' ᾧ καὶ κηλατόριν μεταθεσίμου τὸ ὑποτελούμενον ἐκπεφώνηται. Eadem habet Cedrenus, ubi Meursius, in V. κοιλατώριον perperam emendat μετὰ θεσμοῦ. Balsamon ad Can. 15. Concilij Nicæni: μετάθεσίς ἐστιν ἡ ἀπὸ παροικίας εἰς παροικίαν μετάταξις, &c. Vide Matth. Blastarem pag. 22.

ΜΕΤΑΚΑΙΝΙΖΕΙΝ, *Novare*, Μετατίθεσθαι, Ἀναψηλαφεῖν, in Gloss. Basilic.

ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΙΣ ἐπισκόπων, *Translatio Episcoporum*, ab una Ecclesia ad aliam, in Canonib. Eccl. Afric. Can. 48.

ΜΕΤΑΛΑΜΒΑΝΕΙΝ, Μετάληψις. Voces Liturgicæ, de sumptione Sacræ Eucharistiæ. Isidorus Pelusiota lib. 1. Epist. 228. κοινωνία κέκληται ἡ τῶν θείων μυστηρίων μετάληψις. Μετάληψις τῆς εὐχαριστίας, in Synodo Antioch. I. Can. 2. Joannes Damascenus lib. 4. de Orthodoxa fide p. 114. 1. Edit. Μετάληψις δὲ λέγεται. δι' αὐτοῦ γὰρ τῆς Ἰησοῦ θεότητος μεταλαμβάνομεν. Liturgia Chrysostomi: καὶ οὕτω μεταλαμβάνουσι τὸν ἅγιον ἄρτον, ὁμοίως καὶ τὸ ἅγιον ποτήριον· καὶ μεταλαμβάνει πρότερον μὲν ὁ ἱερεὺς τρία ῥοφήματα ἐν μιᾷ ὑποκλίσει, &c. Liturgia Sancti Basilij ex Cod. Cryptoferratensi apud Goarum pag. 89. εἰ μὲν εἰσί τινες οἱ βουλόμενοι μεταλαβεῖν, Μετὰ φόβου καὶ πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε τῷ Θεῷ καὶ βασιλεῖ ἡμῶν· ὁ λαὸς ἀποκρίνεται, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου· καὶ ὁ ἱερεὺς μεταλαμβάνει τὸν λαὸν, λέγων, τὸ τίμιον σῶμα καὶ αἷμα τοῦ κυρίου. Theophanes an. 20. Mauricij p. 240. ὁ δὲ Φιλιππικὸς ᾐτήσατο μεταλαβεῖν. Ubi Miscella, *Philippicus ergo quæsivit corpus Christi percipere.* Ita Μετάληψιν usurpant Scriptores passim pro sumptione Corporis & Sanguinis Christi. Vide Novellam 13. Constantini Porphyrog. & Pachymerem lib. 5. cap. 8. lib. 6. cap. 36.

Differunt autem apud Græcos interdum μετάληψις & μετάδοσις, quippe μετάληψιν vocant sanguinis, μετάδοσιν verò corporis Dominici communionem. Unde, inquit Goarus ad Euchologium, in imaginibus in Sacri altaris Conchis depingi solitis, Christus effingitur mensæ assidens, manibus in Crucem decussatis, dextrâ quidem, cui vox Μετάληψις inscripta est, calicem: sinistrâ, ubi vox alia Μετάδοσις legitur, panem porrigit. Hinc in Liturgia Chrysostomi, ubi de Pane Eucharistico: μετάδος μοι δέσποτα, τὸ τίμιον καὶ τὸ ἅγιον σῶμα τοῦ Κυρίου &c. Mox: ὁ ἱερεὺς λέγει, Μεταδίδομί σοι τίμιον, καὶ ἅγιον, καὶ ἄχραντον τὸ σῶμα τοῦ κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, &c. Ubi verò de sumptione Sacri sanguinis: καὶ οὕτω μεταλαμβάνουσι τὸν ἅγιον ἄρτον, καὶ τὸ ἅγιον ποτήριον, καὶ μεταλαμβάνει πρότερον ὁ ἱερεὺς τρία ῥοφήματα ἐν μιᾷ ὑποκλίσει. Mox: καὶ μετὰ τὴν μετάληψιν, σφραγίζει τῷ καλύμματι τὸ ἅγιον ποτήριον, &c.

Μετάληψις, sumitur etiam de Perceptione Ἀντιδώρου, seu *Panis benedicti.* Pachymeres lib. 5. cap. 8. Extr. ἐν μεταλήψει δὲ θείου ἄρτου, ὃν Ἀντίδωρον λέγουσιν, &c. & de Perceptione Aquæ Benedictæ: Euchologium Allatianum: πάντων δὲ μεταλαμβανόντων καὶ ἁγιαζομένων ἐκ τοῦ ἁγιάσματος, &c. Vide Ἁγίασμα.

Μεταλάβασις, idem quod μετάληψις, apud Fr. Richardum in Scuto fidei part. 1. pag. 125. Μεταλάμπασις, apud Paulum Lagnium in Enchiridio Orthodoxo pag. 154.

ΜΕΤΑΛΛΑΡΧΗΣ, *Metallis, & iis qui ad metalla damnati sunt Præfectus.* Paulus Alexandrinus in Isagoge MS. ad Apotelesmaticen: ὅτε δὲ καὶ δημίους, ἢ δεσμοφύλακας, ἢ μεταλλάρχας, ἢ τελώνας,

ΜΕΤΑΛΛΙΖΕΙΝ, *In metallum damnare*, lib. 6. Basilic. tit. 1. c. 25. οἱ πάσας τὰς ἐπαρχίας διοικοῦντες δίκαιον ἔχουσι ξίφους, καὶ τοῦ μεταλλίζειν. Tit. 4. c. 2. εἰ δὲ καταμηνύσωσιν αὐτοὺς, ἢ τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν συμπνεύσωσι, μεταλλίζονται. Vide Photium in Nomocan. tit. 2. c. 2. &c.

At postremis sæculis, ποινὴ μετάλλου, ἐστι, τὸ καταδικασθῆναί τινα ἄσβεστον ποιεῖν, ἢ θεῖον ὀρύττειν, ut est in Gloss. Basil. & apud Michaëlem Attalia tam in Synopsi tit. 78. *Calcis coquendæ onus*, de quo in Gloss. med. Lat. V. *Calx.* Glossæ Basilic. μέταλλον χειρουργία, θείου καὶ σιδήρου βάσανος.

ΜΕΤΑΜΕΝΑ, *Mecum*, μετ' ἐμοῦ. Corona pretiosa: ἔλα μεταμένα, *Veni mecum.* Historia Apollonij Tyrij:

Βάλε καὶ συ τὰ ῥοῦχά σου γιανάρθης μεταμένα.

Alibi:

Παιδί μου, ἐσὺ εἶχες ῥιζικὸ, νὰ τύχεις μεταμένα.

ΜΕΤΑΝΙΩΜΑ, *Pœnitentia*, μετάνοια, in Fabulis Æsopi Barbarogr. pag. 98.

ΜΕΤΑΝΟΙΑΙ, *Corporis & Capitis inclinationes*, quales fieri solent à Monachis, sic appellatæ quòd eæ essent Pœnitentium. Dorotheus Doctr. 1. καὶ βάλλει ἐκεῖθεν ἡμῖν μετάνοιαν. Doctr. 7. ἔβαλον αὐτῷ μετάνοιαν, ἵνα λάβω παράθεσιν παρ' αὐτοῦ, καὶ ἀναχωρήσω. Joannes Hierosol. Patr. in Vita S. Joannis Damasceni p. 262. Edit. Rom. καὶ τὴν συνήθη βαλὼν μετάνοιαν, ἤρξατο περὶ τῆς πατρικῆς αὐτοῦ ἀποφάσεως. Vita S. Mariæ Ægyptiacæ n. 4. ὁ δὲ τοῦτον δεξάμενος, σχῆμα τε καὶ ἦθος εὐλαβείας θεασάμενος, βαλόντα τὴν συνήθη τοῖς μοναχοῖς μετάνοιαν, καὶ λαβόντα εὐχὴν, &c. Occurrit passim hæc formula. Ptochoprodromus in Hegumenum ex Cod. MS.

Τὰ γόνατά μου ἠθένησαν ἀπὸ τὰς μετανοίας.

Sunt porrò μετάνοιαι, aliæ *Consuetæ*, seu *Minores*, quæ αἱ συνήθως μετάνοιαι, & μικραὶ vocantur in Libris Ecclesiasticis Græcorum: aliæ quæ μεγάλαι dicuntur, & ϛρωταὶ, apud Richardum in Scuto fidei part. 2. pag. 330. & alibi, quæ scilicet fiunt cum majori corporis inflexione. Triodium Feriâ 5. Tyrophagi:

rophagi : καὶ αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι. Ibidem : ποιοῦντες μετανοίας μεγάλας. Horologium : λέγε δὲ ταύτην ἐκ τρίτου, ποιῶν μετανοίας μεγάλας τρεῖς, μικρὰς δὲ δώδεκα, λέγω καθ᾽ ἑκάστην τὸ, Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, καὶ πάλιν ὕστερον τὴν εὐχὴν, καὶ μετάνοιαν μίαν, &c. Typicum S. Sabæ cap.5. ποιοῦμεν δὲ μετανοίας γ´. μεγάλας, καὶ μικρὰς ιβ´. Cujusmodi verò sint μεγάλαι μετάνοιαι, indicat idem Typicum cap. 5. pag.5. καὶ ποιοῦμεν πάντοτε μετάνοιαν ἀπὸ γῆς. Et c.2. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι εἰς τὴν θ´. ὥραν ποιοῦμεν μετάνοιαν ἕως εἰς γῆν οἱ δύο χοροὶ ὁμοῦ. Et cap. 30. μετὰ δὲ τοῦτο ἱστάμεθα καθ᾽ ἑαυτοὺς ἐν τῷ ἰδίῳ λογισμῷ λέγοντες τὴν εὐχὴν τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἐφραὶμ, τὸ, Κύριε, καὶ δέσποτα τῆς ζωῆς μου· εἶθ᾽ οὕτως πάντες ἐπίσης τὸ γόνυ κλίναντες καὶ τοὺς αὐχένας, καὶ τὴν αὐτὴν εὐχὴν λέγομεν ἐν ταῖς τρισὶ μεγάλαις μετανοίαις· μετὰ δὲ ταῦτα ἑτέρας μετανοίας ιβ´. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ μετανοίᾳ λέγομεν πάλιν τὴν εὐχὴν ὡσαύτως, καὶ ἀνιστάμεθα, εἶτα ἄρχεται ὁ προεστὼς, Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ. καὶ μετανοίας γ´. &c. Ex quibus patet crebras interdum fieri hasce *Metanœas*, quod & testatur Triodium Feriâ 2. primæ hebd. Jejun. in Lychnico : ποσοῦνται δὲ αἱ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ γινόμεναι μετάνοιαι τοῦ νυχθημέρου τριακόσιαι ἄνευ τῶν μετὰ συνηθείας. Typicum Casulense cap.6. ἰστέον ὅτι ἀπὸ τοῦ πάσχα μέχρι τῶν ἁγίων πάντων, μετανοίας οὐ βάλλομεν· ἀπὸ δὲ τῆς ἀρχῆς τῆς μ´. τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἀρχόμεθα βάλλειν μετανοίας ὅλον τὸν χρόνον, χωρὶς τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, καὶ τῆς Θεοτόκου, σὺν τοῖς ὀκταημέροις, καὶ τῶν ἁγίων, ὧν τὰς μνήμας ἑορτάζομεν, καὶ τὸ δωδεκαήμερον. Vide Goarum ad Euchol. pag.12. 13. & Gloss.med. Lat. *Metanœa*, & suprà in Ἐπίκλισις.

Μετανοεῖν, *Metanœam facere*, in Thesauro Ascetico Possini.

ΜΕΤΑΝΟΙ´ΑΙ, *Fœminarum pravæ ac dissolutæ vitæ pœnitentium & ad meliorem frugem redeuntium Monasteria*, vel receptacula : quæ multi hodie in Civitatibus non probant, quia juxta Senecam lib.1. de Clementia, scelera quædam præteriri posse satius esse ducunt interdum, quàm dum vindicantur ostendere fieri posse. Theophanes an.1. Heraclij : ἐκράτησεν αὐτὰς, καὶ ἐφύλαξεν εἰς τὸ δεσποτικὸν μοναστήριον, τὸ λεγόμενον τῆς Νέας Μετανοίας. Symeon Logotheta in Theophilo num. 26. ἐπὶ δὲ Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου ξενοδοχεῖον ὑπ᾽ αὐτοῦ ἐκ πορνείου ἐχρημάτισεν· ἔνθα γέγονεν οἶκος Κωνσταντίνου τῆς Εἰρήνης υἱοῦ μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς μητρὸς γεγονυῖαν εἰς αὐτὸν τύφλωσιν· τελευτήσαντος δὲ αὐτοῦ, ἡ γυνὴ αὐτοῦ μονάσασα, μοναστήριον αὐτὸν κατεσκεύασεν, καὶ τὰ Μετανοίας ἐκάλεσεν. Ita etiam Georgius Hamartolus in Chr. MS. Vide quæ de ejusmodi *Metanœis* adnotamus in nostra Constantinopoli Christiana lib.4. pag.159.186. In libello Athanasij Presbyteri adversus Dioscorum, in Act. 3. Concilij Calchedon. mentio fit προαστείου Alexandriæ, Μετανοίας dicti, τοῦ πρότερον Κανώπου καλουμένου, ὅπερ προάστειον ἄνωθεν, καὶ ἐκ παλαιᾶς συνηθείας ἐτύγχανε πρὸς ἀνάπαυσιν τῶν καταφύγων· ὅλον γὰρ δοκεῖ ὑπὸ τὴν φυλακὴν τοῦ εὐαγοῦς μοναστηρίου τῶν Ταβεννησιωτῶν. Illius suburbani meminit præterea S.Hieronymus in Prologo ad Regulam S.Pachomij.

ΜΕΤΑΝΩ´ΣΤΗΣ, *Pœnitentiam agens*. Maximus Cythærarum Episc. in Synax.13. Oct. in S.Niceta : καὶ ἔπηγε ἐκεῖ, ἀλλὰ ὕστερα, καμπόσον καιρὸν τοῦ ἔπηγε μηνύματα, ἵνα συγκοινωνήσῃ, ἢ ἵνα γένῃ μετανώστης ἀπ᾽ ἐκεῖ.

ΜΕ´ΤΑΞΑ, *Sericum*, σηρικὸν, hodie μετάξι. *Sera cruda, quam vocant metaxam*, apud Actuarium de Medicam. Compos. pag.89. Hesychius : Σῆρες, ζῶα νήθοντα τὴν μέταξαν. Eudemus in Lexico MS. σηρικὴ, ἡ μέταξα. σὴρ, ὁ τὴν μέταξαν ὑφαίνων. σκώληξ σηρὸς, Σῆρες, ἔθνος ἔνθα ἡ μέταξα γίνεται. Σηρικὰ, μεταξωτά. Suidas: Σηρικὴ, ἡ μέταξά ἐστιν, ἐξ ἧς εἰώθεσαν τὴν ἐσθῆτα ἐργάζεσθαι, ἣν πάλαι Ἕλληνες Μηδικὴν ἐκάλουν, τὸ δὲ νῦν Σηρικὴν ὀνομάζουσιν. Menander in Eclog. ὡς ἂν ἐκεῖσε ἀπιόντες οἱ Σογδαῗται ὤνιον παράσχοιντο τὴν μέταξαν τοῖς Μήδοις. Versus in S. Barbaram :

Ὁ Σὴρ δὲ τὴν μέταξαν ἰσούργησέ σοι.

Theophanes an.2. Justiniani : καὶ καμήλους, καὶ πρόβατα, καὶ βόας, καὶ πολλὴν μέταξαν καὶ ἱματισμόν. Idem an.17. Heraclij : εὗρον δὲ καὶ εἴδη ἀπομείναντα ἀλόην πολλὴν ἀπὸ δέκα καὶ ὀκτὼ λιτρῶν, καὶ μέταξαν πολλήν. Codinus in Orig.Constantinopol.n.151. ἡ δὲ βασίλισσα ἐποίησεν ἀπὸ μετάξης πλεκτὰ σχοινία, &c. Vide Achmetem cap.222. Nicephor. Call. lib.17. cap.32. &c.

Μέταξον, neutro genere. Glossæ MSS. ex Cod. Reg.1673. Σῆρες, ζῶα νήθοντα μέταξον. S.Joannes Damascenus Orat.in Constantin.Caballinum p.692. πῶς πραγματεύσονται τὸ ἔριον ἢ τὸ μέταξον. Apud Myrepsum MS. sect.1. cap.36. μετάξιν ὠμὸν κεκαυμένον.

Μέταξις, εως, apud Scholiast.Basil.ad lib.23.p.477.

Μεταξωτὸς, *Sericeus*. Epimerismi MSS.Herodiani: Σηρικὸν, ὕφασμα μεταξωτόν. Glossæ MSS. σὴρ, ὁ σκώληξ, καὶ σηρικὰ ἱμάτια, μεταξωτά. Moschopulus : Σὴρ, ὁ σκώληξ ὁ τὴν μέταξαν ἐργαζόμενος, ἀφ᾽ οὗ σηρικὰ ἱμάτια, τὰ μεταξωτά. Balsamon ad Concil.VII.Can.16. ἀλλ᾽ οὐδὲ ἐσθῆτα σηρικὴν, ἤγουν μεταξωτήν. Sguropulus in Hist.Concilij Florentini sect.10. cap.10. εἶτα ἐπέθηκαν αὐτῷ ὀθόνην μεταξωτὴν μηκίστην χρυσόλωρον, &c. Constantinus A secretis in Viatico MS. lib.1. c.24. στήσας μετὰ πανίου μεταξωτοῦ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Μεταξωτὰ πολύτιμα γιασάβανον τοὺς βάνουν,
Ὡς ἔπρεπε τοῦ καθ᾽ ἑνός, &c.

Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Πολλοὶ φοροῦν μεταξωτὰ, βελοῦδα, τζαμηλότια.

Utitur etiam Zosimus Panopolita MS. de Chymia.

Μεταξένιος, eâdem notione.

Μετάξουτος, Nicetas in Alexio lib.3. n.6. εἶχεν οὐκ ἀτεχνῶς τὴν τράπεζαν Σολωμόντειον, καὶ τὰς ἐσθῆτας ὡς ἐκεῖνος καινοφανεῖς περιέκειτο, βουνίζομένους τοὺς, ἄρτους λοχμήν τε κνωδάλων, ἰχθύων τε διάπλευσιν, &c. Ubi Fabrotus in indice, βουνιζομένους ἄρτους, in alio Cod. efferri ἄρτους μεταξούτους observat.

Μεταξάριος, *Metaxarius*, *Serici opifex* vel *venditor*. Basilic. Eclog.25. tit.2. §.56. ἐὰν ἀργυροπράτης, ἢ μεταξάριος, ἢ ἄλλος οἷος δήποτε ἔμπορος, &c. Manethon in Apotelesmatis ascendentium MS. τεχνίτας, ἀρχιτέκτονας, μηχανικοὺς, μεταξαρίους, &c. Vide Gloss.med.Lat.

Μεταξιατικὸν, *Tributum quod pro serico penditur*, in Diplomate Andronici Junioris, apud Phranzem lib. 3. cap.24. μηνιατικοῦ, ἐργαστηριακοῦ, μεταξιατικοῦ, &c.

Μετάξια, in Gloss. Nomicis Vaticanis MSS. ἔνδεσμα, στήνιου, εἴτουν τὰ ἐνδεδεμένα ἀλλήλοις καγκελωδῶς, εἴτοι χιω .... legendum fortè σηρικοῦ. De Metaxa vide Fullerum lib.2. Miscellan. Sacr. cap.11. Philandrum ad Vitruv. lib.7. c.3. Turnebum, & alios.

ΜΕΤΑ´ΞΙΜΑ. Georgius Contares lib.13. Hist. Athen. p.343. ὅστις πηγαίνοντας εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐπάσχισε καὶ μὲ φοβερισμοὺς, καὶ μεταξίματα, πῶς νὰ τοὺς βοηθᾷ δηλαδὴ ὁ Βασιλεὺς Μιθριδάτης εἰς ὅ, τι χρείαν ἤθελαν ἔχῃ.

ΜΕΤΑΠΛΗΚΕΥ´ΕΙΝ. Vide in Ἀπληκεύειν.

ΜΕΤΑΠΟΥΛΩ´ΝΕΙΝ, *Mangonizare*, *Propopolam agere*, μαγγανεύειν, ἀπεμπολᾷν. Μεταπουλητὴς, *Mango*, μαγγανευτὴς, Μεταβολεὺς, Μετάβολος.

ΜΕΤΑΣΕ´ΝΑ, *Secum*, μετὰ σοῦ. Anonymus de Amoribus Callimachi & Chrysorrhoës :

Λέγει, φυσάτον περισσὸν οὐ θέλω νὰ τὸ σύρνῃς,
Ἀνθρώπους μόνος ἐκατ᾽ ἔπαρε μετασέναν.

ΜΕΤΑ´ΣΤΑΣΙΣ τῆς ἁγίας Θεοτόκου, *Assumptio Deiparæ*, in Novella Manuëlis Comneni de Feriis, quæ crebriùs apud Græcos Scriptores Κοίμησις, seu *Dormitio*, indigitari solet.

Μεταστάσεις, dictæ solemnes Imperatorum *Processiones*;

siones, cùm scilicet è magno Palatio in alia Palatia secedebant, cum omni Imperatorio comitatu, ut Auctor est Luithprandus in Legat. *His ergo tribus hebdomadibus habuit Nicephorus extra Constantinopolim* μετάστασιν, *id est stationem, in loco qui dicitur* εἰς Πηγὰς, *id est ad fontes*, &c.

Μεταστάσιμον, eâdem notione. Anonymus in Romano Lacapeno num.44. τετράδην καὶ παρασκευὴν ἐξερχόμενος εἰς τὰ μεταστάσιμα, ἐδίδει πᾶσαν πολιτικὴν ἀνὰ ἀργύρων δύο. Ubi Interpres, *ad Conversarum exiens ædes.* Sed perperam. Codinus in Orig. Constantinopol. num.85. ex Cod.Reg. de Arcadio Imp. οὗτος γὰρ ἐπιλεξάμενος ἐκ τῆς πολιτείας χιλιάδας ἓξ, εἶχεν αὐτοὺς ὀψικεύοντας εἰς πρόκενσα, ἤγουν εἰς τὰ μεταστάσιμα.

Μετάστημα, eodem pariter significatu. Constantinus de Adm. Imp. cap.51. ἐπὶ δὲ ὁ μακάριος βασιλεὺς ὅλα τὰ πλείονα αὐτῇ μεταστήματα εἰς τὰς Πηγὰς ἐποίει, &c. Vide nostram Constantinopolim Christ. lib.4. pag. 171.

ΜΕΤΑΤΟΝ, μητάτον, μιτάτον, *Metatum, Mansio, Domus.* Concilium Constantinopol. sub Mena Act.2. p.57. νομίζοντες καὶ ἐν τῷ μετάτῳ αὐτοῦ, ἐν ᾧ πάλαι κατέμενεν, εὑρίσκεσθαι αὐτὸν, ἐζητήσαμεν. S. Athanasius de Imagine Berytensi: χρόνου δὲ ὀλίγου διελθόντος, ἐπεζήτησε μιτάτον μεῖζον ὁ Χριστιανὸς, ὡς χρήζων. Martyrium S. Basilei num.8. ὁ μὲν τοῦ Θεοῦ δοῦλος Βασιλεὺς ἐν τῇ εἱρκτῇ ἀπετέθη· ὁ δὲ Παρθένιος καὶ Θεότιμος ἐν μιτάτῳ τινὸς Ἐλπιδηφόρου Χριστιανοῦ τε καὶ φιλοξένου ὄντος.

Item hæc vox vulgò sumitur pro *Onere Metatorum.* Justinianus in Nov.130. cap.9. ὥστε μὴ προφάσει τῆς τῶν μετάτων δόσεως ἐνυβρίζεσθαι τὴν τῶν ἡμετέρων ὑπηκόων ἐλευθερίαν, &c. Constitutio Tiberij de Sacris Domibus cap.6. τῶν συνωνῶν τε καὶ μετάτων, καὶ ἀγγαρειῶν, καὶ ὁδοστασιῶν, καὶ γεφυρῶν, &c. Theophanes an.14. Theodosij M. καὶ εἰσελθόντος ἐν τῇ πόλει, ἐταράχθη ἡ πόλις διὰ τὰ μιτάτα τοῦ στρατοῦ. Ita Cedrenus pag.317. Liber 3. Basilic. tit.1. cap.50. κληρικὸς ἢ οἰκέτης αὐτοῦ μὴ βαρείσθω καιναῖς συντελείαις, μὴ δὲ μιτάτα διδότωσαν. Et lib.8. tit.1. cap.33. ἕκαστος δὲ αὐτῶν οἴκου ἑνὸς ἐξκουσσατίωνα μιτάτων ἐχέτω. Adde lib.54. tit.4. lib. 57. tit.12. & Harmenopul. lib.2. tit. 5. & quæ observamus in Gloss. med. Lat. in *Metatum*, & in Constantinopoli Christ. lib.1. p.164. lib.3. p.74. 75.

Μιτάτωρ, *Metator*, ὁ ἀποστελλόμενος ἄγγελος πρὸς τοὺς ἄρχοντας, in Glossis Basilic.

Προμητάτωρ, eâdem notione. Justinian. in Nov. 130. cap.6. τοὺς δὲ Προμητάτωρας καὶ τιμωρίας, καὶ ἐξορίαν ὑπομένειν. Suprà ejusmodi Prometatorum munus sic indicat: ἐν ταῖς παρόδοις εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον ἐν ᾧ μέλλει τὸ στράτευμα καταντᾶν. Anonymus contra Armenios: Σέργιός τις διδάσκαλος τῆς Ἀρμενιακῆς αἱρέσεως, εἶχε κύνα καλούμενον Ἀρτζιβούρτζην· δηλοῖ δὲ ἡ λέξις τὸ Προμητάτωρα. Alij habent μανδάτωρα. Vide in Ἀρτζιβούριον.

Μιτατώριον, idem quod Διακονικὸν, uti monuimus in nostra Constantinopoli Christiana lib.3. num. 84. seu *Ecclesiæ Secretarium*, in quo consistebat illius Παραμονάριος, seu *Mansionarius.* Theodorus Lector lib.2. οἱ ἐπίβουλοι Εὐφημίῳ τινὶ ὑποθέμενοι, παρεσκεύασαν ἔμπροσθεν τοῦ μιτατωρίου ξίφος κατ' αὐτοῦ γυμνῶσαι. Leo Grammaticus in Leone Philosopho pag.483. καὶ διὰ τοῦτο τὸν βασιλέα ὁ Πατριάρχης εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐκώλυσεν εἰσέρχεσθαι· ὅθεν διήρχετο ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ μέρους μέχρι τοῦ μιτατορικίου, μηδ' ὅλως εἰς τὰ κατὰ συνήθειαν διερχόμενος. Ubi legendum μιτατορίου, ut pag.486. ἐλθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, εὗρας αὐτὸν ἐν ᾧ ηὔχετο τόπῳ εἰς τὸ μιτατώριον, &c. Adde Anonymum Combefisianum in eodem Leone n.23. & 29. qui μιτατώριον scribit. Symeon Logotheta in eod. Leone n.18. μιτατωρίκιον habet.

ΜΕΤΑΦΕΡΝΕΙΝ, μεταβάζειν, *Transferre, Transvehere*, μετατίθεσθαι, μεταφέρειν. Μετάφερμα, *Translatio.* Glossæ Græcobarb. κατὰ μεταφορὰν, ἢ μετάφερμαν.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΝ Scriptor vulgò appellatur Symeon Logotheta inde *Metaphrastes* dictus, quique Leone Philosopho, & Constantino filio Imperantibus vixit, quòd plerasque Sanctorum vitas ab aliis scriptas, re semper immotâ, stylo suo digesserit, quod multis probat Leo Allatius in Dissertat. de Symeonibus. Psellus in Acrostichide Canonis in eundem: Μέλπω σε τὸν γράψαντα τὰς μεταφράσεις, &c.

ΜΕΤΕΝΕ, *Vestis brevior ante, quæ post* χιτὸ. Ita Crusius in Turco-Græcia pag.188.

ΜΕΤΕΝΘΡΟΝΙΑΖΕΙΝ. Vide Ἐνθρονιάζειν.

ΜΕΤΕΝΤΑΛΜΑ, *Mandatum*, seu *Translatio mandati*, in Basilicis to. 1. pag.433. Vide Cujac. lib.3. Obs. cap.5.

ΜΕΤΕΞΙΣ τῶν ἁγιασμάτων, *Participatio Sacramentorum*, Quintus gradus Christianorum apud S. Gregorium Thaumaturgum in Can.11. Codinus cap. 17. num.43. ὁ δὲ Πατριάρχης μετὰ τὸ κοινωνῆσαι τοῦ τιμίου σώματος, δίδωσι καὶ τῷ Βασιλεῖ εἰς τὰς χεῖρας μερίδα τοῦ δεσποτικοῦ σώματος, οὗ μεταςχὼν, κοινωνεῖ ὁμοίως καὶ τοῦ ζωοποιοῦ αἵματος. Idem num.44. καὶ τοῦ διαδιδομένου τῷ λαῷ ἁγιάσματος, ὃ φαμὲν Ἀντίδωρον, αὖθις μετάσχων, &c.

ΜΕΤΖΙΤΙΟΝ, *Meschita*, Templum Mahumetanum. Historia Politica pag.15. καὶ τέλος ἔκλισαν καὶ ἀνῳκοδόμησαν μετζίτιον αὐτὴν ἐκκλησίαν, ἐπ' ὀνόματι τοῦ Σουλτὰν Μεχεμέτ. Ubi Theodosius Zygomala: ἰμαρέτιον καὶ μετζίτιον, ναοὶ Ἀγαρηνῶν εἰσὶν, ὧν ἐκεῖνο μὲν μέγα, τοῦτο δὲ μικρόν. Vide in Ἰμαρέτιον.

ΜΕΤΗ, mensuræ species. Apophthegmata Patrum in Ammun num.2. ἔλεγον περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀμμοῦν, ὅτι ἐποίησεν εἰς μετὴν κριθῆς μνᾶς δύο. Vide Μεσιτικόν.

ΜΕΤΟΙΚΙΑ, *Exilium*, in Can.6. Concilij Ancyrani.

ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΘΗΝΑΙ dicuntur Monachi, qui dum sacrum habitum sumunt, nomen mutant, apud Balsamonem ad Can.5. Concilij Constantinopol. sub Photio, cujus moris exempla passim prostant.

ΜΕΤΟΧΙΟΝ, *Cella Monastica à majori Monasterio dependens*, cui opponitur *Monasterium quod Capitaneum* vocabant, ut in V. Ἀρχιμανδρίτης docemus. Portius: Μετόχι, *Vicus*, ῥύμη, κώμη. Alibi: *Abbatia*, Ἀββατεία, Μετόχι. Sumitur enim etiam pro quovis Monasterio, ut apud Damascenum Studitam Hom. 18. Vita MS. S. Blasij: ἐν τῷ μετοχίῳ τῆς Φιρμουπόλεως. Theosterictus in Vita S. Nicetæ Conf. n.36. καὶ ἐπιβὰς εἰς ἀκάτιον, διεπέρασεν καὶ ἦλθεν εἰς ἓν τῶν αὐτοῦ μετοχίων, κἀκεῖσε διῆγεν ἐν νηστείαις καὶ προσευχαῖς, &c. Occurrit rursum n. 47. Vita Junioris Bacchi Mart. pag.80. κατήχθη ἐν τῷ ξενοδοχείῳ τοῦ ἁγίου Σάβα, τῷ ὄντι ἐν Ἱεροσολύμοις, τὸ λεγόμενον παρὰ τῶν Κωνσταντινοπολιτῶν μετόχιον. Vita MS. S. Joannicij: εἰς τὴν τῶν Λουκάδων καταγωγὴν ὃ μετόχιον καλεῖν σύνηθες, μεταβαίνει. Vita S. Nili Junioris pag.124. παρήγγειλαν αὐτῷ τοῦ δοῦναι τῷ μακαρίτῃ μοναστήριον, οἷον ἂν θέλῃ ἐκ τῶν τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Βενεδίκτου μετοχίων. Sancitum Manuëlis Charitopuli Patr. Constantinopol. lib.3. Juris Græco-Rom. ὁ γὰρ ἐκδεδωκὼς τοῦτο τοῖς μοναχοῖς εἰς μετόχιον, τὴν χρηματικὴν μόνην δεσποτείαν ἐκδοῦναι ἠδύνατο. Occurrit præterea ibid. pag. 238. Georgius Cyprius Patr. Constantinopol. in Epist.163. τὸ ἐν Ῥόδῳ μοναστήριον, (Ῥοδίνην αὐτὸ ἐγχωρίως καλοῦσιν) οἱ ἐξ Ἱεροσολύμων ἥκοντες οὗτοι ᾐτήσαντο λαβεῖν εἰς μετόχιον, &c. Phocas in Descriptione T. S. cap.14. ἧς δεξιᾷ πλησίον τῶν Ῥηγικῶν ἀνακτόρων

ἀνακλόρων πέπηγε τὸ μετόχιον τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σάββα. Maximus Cytheræus in Synax. 13. Octob. in S. Niceta: ἐπῆγεν εἰς τὸ μετόχι, τὸ ὁποῖον ἐχάρισε αὐτὸς εἰς τὸ μοναστήριον, &c. Descripsit Seldenus inter Græcas Arundellianas Inscriptionem Christianam, malè omnino exaratam, in hæc fermè, quantum assequi licuit, verba: ΕΙ. ΤΙC. ΘΕΛΗCΗ. Η. ΠΕΙΡΑΘΗ. ΔΟΥΝΑΙ. ΤΗΝ. ΜΟΝΗΝ. ΤΑΥΤΗΝ. . . . . ΕΙC. ΜΕΤΟΧΙΟΝ. ΩC. Η. ΜΟΝΗ. ΜΕΓΑΛΗ. ΜΙΚΡΑ. ΕΙΗ. &c. Occurrit præterea apud Leonem Grammaticum in Basilio pag.472. Pachymerem lib.4. c.8. lib.8. cap.6. in Menæis 26. April. &c. Vide Glossar. med. Lat. in *Metochium*.

ΜΕΤΡΕΙ͂Ν, *Numerare*, *Computare*, καταλογίζεσθαι, ἀριθμεῖν. Μετρητά, *Numeratò*, ἐκλογιστικῶς.

ΜΕΤΡΗΤΙΚΙΟΝ, μετρητικὸν, *Mensuraticum*, quod Descriptoribus pro mensurandis agris dabatur. Nam pro modo agrorum tributa agraria pensitabantur. Manuël Comnenus Nov.2. lib.2. Juris Græco-Rom. pag.153. ἀλλ' οὐδὲ δικαιώματα ἐπὶ τούτοις ἐπιζητεῖν, οὐ καπνικὸν ἀναλαμβάνεσθαι, οὐ μετρητίκιον, οὐχ ἕτερόν τι οἱονδήποτοῦν φορολόγημα εἰς κέρδος τοῖς ἀναγραφεῦσιν ἐπινοούμενον. Rursum pag.154. πλὴν τῇ τοιαύτῃ προφάσει οὐκ ἐξέσται τοῖς δηλωθεῖσιν ἀπογραφεῦσιν ἢ καπνικὸν ἀπαιτῆσαι, ἢ μετρητίκιον, ἢ χειρῶν δόσιν, ἢ ἑτέραν ὁποιανδή τινα εἴσπραξιν ἀπὸ τῶν ὁπωσδήποτε ἀκινήτων αὐτῶν, &c. In Novella 4. ejusdem Manuëlis eodem lib.2. pag.159. vetantur ἀναγραφεῖς, seu *Descriptores*, τὰ τῶν μοναστηρίων ἀκίνητα ἀναγράφεσθαι, ἢ καπνολογεῖν, ἢ ἀναζητεῖν μέτρα γῆς, ἢ παροίκων ποσότητα, &c. Novella 1. ejusdem Manuëlis Comneni pag.151. ἐὰν τυχὸν δώρεα αὐτῶν παροίκων ἄποσος εἴη, ἢ μέτρον γῆς, ἢ αὐτουργιά τινα ἐκαίνισαν ἐν τοῖς τοιούτοις κτήμασι.

Μετριατικὸν, simili notione, in Diplomate Andronici Junior. apud Phranzem lib.3. cap.24. καθελκόμενοι εἰς ἀπαιτήσεις καμπανιστικοῦ, μεσιτικοῦ, ζυγοσταλικοῦ, μετριατικοῦ, &c.

ΜΕΤΡΙΟΝ, *Laurus*, Δάφνη, apud Interpolat. Dioscor. c.729.

ΜΕΤΡΙΣΤΡΑ, certa aquæ mensura in Aquæductibus. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης c. 69. ubi de aqua in idem Monasterium inducenda: γεγόνασι δὲ μετρίστραι δύο ἰσόμετροι. An legendum μετρῖται. Apud Cleopatram in Cosmetico, ὁ μετρίτης continet ξέστας ιβ.

ΜΕΤΡΙΟΤΗΣ, *Mediocritas*, quâ voce utebantur Patriarchæ præsertim, cùm de se loquebantur, aut cùm scribebant. Leontius Presbyter in Vita MS. S. Gregorij Acrigentini: καὶ λέγει ὁ Ἐπίσκοπος, Πόθεν παραγέγονεν πρὸς τὴν ἡμετέραν μετριότητα. Michaël Cerularius in Edicto de projecto Pittacio: γράμμα πρὸς τὴν ἡμετέραν μετριότητα διὰ Στεφάνου — ἐξαπέστειλεν. Adde Concil. IV. Constantinopolit. pag.1289. Photium Epist.5. in Addit. Jus Græco Rom. pag.206. & alibi non semel, Cantacuzenum lib.4. c.23. p.799. & Archieraticum Haberti pag. 558. 561. 570. 571. & seqq. Soli Patriarchæ hac utendi formulâ Jus competiisse innuunt præterea salutationes Epistolar. Pontif. μητροπολίτην ἕτερον οὐκ οἴδαμεν γράφοντα, Ἡ μετριότης ἡμῶν, εἰ μὴ μόνον τὸν Θεσσαλονίκης ἐν τοῖς ὑπ' αὐτῶν. ἐγένετο δὲ τοῦτο νεωστὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ βασιλέως τοῦ Καντακουζηνοῦ, ὅτε καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Θεσσαλονικέων ἐκκλησιαστικῶν ἔβαλον τοὺς σταυροὺς ἐν τοῖς σκιαδίοις αὐτῶν. Nec nupera hæc formula. Vegetius in Prologo ad lib. 3. *Quæ per diversos Auctores librósque dispersa, Imperator Auguste, mediocritatem meam adbreviare jussisti.*

ΜΕΤΡΟΣ, *Numerus*, Ἀριθμὸς, in Corona pretiosa.

ΜΕΤΩΠΙΟΝ, ἡ χαλβάνη, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Galbanum*. Vide Ruellium lib.3. cap.53.

ΜΕΤΩΠΙΟΝ, *Frontale*, *Armatura frontis Equi*. Philemon in Lexico Technologico MS. ἀπὸ προσώπου δὲ τὸ ἐπώπιον, ὃ παρῆκται καθ' ὁμοιότητα τοῦ ἐνώπιον, μετώπιον· ἔστι δὲ καὶ παρώπιον, τὸ περὶ τὰς ὄψεις τῶν ἵππων δέρμα, ὅπερ οἱ θεωρητικοὶ παρώπτην λέγουσι. Constantinus Porph. in Tacticis: σεληναῖα σιδηρᾶ μετὰ καρφίων αὐτῶν, συβλία, ῥινία, μετώπια ἱππαρίων, στηθάρια ἱππαρίων ἢ σιδηρᾶ, ἢ ἀπὸ κενδούκλων. Vide Ἀντήλιον.

Προμετώπιον, eâdem notione. Scholiastes MS. Æschyli in Septem ad Thebas: ἀμπυκτῆρες, κυρίως οἱ κορφιστῆρες, τὰ λεγόμενα προμετώπια. Leo in Tactic. c.5. §.4. προμετώπια ἵππων, στηθάρια ἵππων, ἢ ἀπὸ κενδούκλων, περιτραχήλια ἵππων ὁμοίως. Idem Constantinus in Tacticis: τὰ δὲ ἱππάρια ἐξαιρέτως τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν λοιπῶν ἐπιλέκτων ἐχέτωσαν προμετώπια καὶ στηθάρια ἢ σιδηρᾶ, ἢ ἀπὸ κενδούκλων, ἢ νευρικά. Eadem verba habet Mauricius lib.1. Strateg. cap.2. pag.22. similia etiam idem Leo cap.6. §.8. Phavorinus: Προμετωπίδιον, τὸ ἔμπροσθεν τοῦ μετώπου. Philemon in Lexico Technologico MS. καὶ φάλαρα, τοὺς προμετωπιδίους ἀσπιδίσκους, τὴν κόσμησιν φημὶ τὴν κατὰ τὸ μέτωπον τῶν ἵππων, ἢ τὰ τῶν γνάθων σκεπάσματα. Idem Leo cap.6. §.31. τοὺς δὲ ἵππους καλέφρατον παραπλευριδίοις καὶ προμετωπιδίοις, ἤγουν τὰ πλευρὰ καὶ τὰς κεφαλὰς, καὶ τοὺς τραχήλους τῶν ἵππων διὰ κλιβανίων ἢ λωρικίων, ἢ ἄλλης ὕλης καλέσκεπον. Nicetas in Man. lib.5. num.3. ἀλλ' ἦν ὁρᾶν τῶν ἵππων αὐτῶν διαδήματα μασχαλιστῆρας προφαινόντων καὶ προκειμένων προμετωπίδια καὶ προστερνίδια τῶν βλημάτων ἐρύματα. Libanius in ἐκφράσει 4. apud Allatium: οἱ δ' ἐφ' ἵππων ἐλαύνουσι Νισαίων, τῶν μὲν τὸν πολεμικὸν τρόπον ἐσκευασμένων, προμετωπιδίοις τε καὶ στερνιδίοις, καὶ παραπλευριδίοις. Vide Κεφαλαρέα.

ΜΕΧ λευκὸν καὶ ἐρυθρὸν, τὸ σάνδαλον, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΕΧΑΝΙΑΖΕΙΝ, *Mutilare*, *Lædere*, *Inutilem reddere*, Gallis olim, *Mehaigner*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. in *Mahenium*. Italis *Magagnare*. Assisæ MSS. Regni Hierosol. c.244. εἰ δὲ ἂν ἔνι τὸ ἐκεῖνον ὅπε εἶτον τὸ κτῆμον τὸ φορισμένον, οὐ (vel) μεχανιασμένον, ἂν οὐκ ἔνι καβαλλάρις, οὐ βουργέσις, ὄχι λήζιος, τὸ δίκεον κρίνι, &c. Occurrit ibi pluries.

ΜΕΧΙΑΚΟΣ, *Medius*, Μέσος, in Glossis Græcobarbaris.

ΜΗΔΕΝΑΣ, *Nemo*, *Nullus*, οὐδεὶς, μηδείς.

ΜΗΔΕΤΙΠΟΤΕΝΙΟΣ, *Nihili homo*, οὐτιδανὸς, οὐδαμινός.

ΜΗΔΙΚΑΡΙΟΝ, Herbæ species, nescio an ea quam Botanici Μηδικὴν vocant, de qua Ruellius & alij. Μηδικὴν, ἐλένιον interpretatur Dioscoridis Interpolator cap.80. *Medium*, cap.600. Achmes Onirocrit. cap.208. Ἐκ τῶν Περσῶν, περὶ μηδικαρίου. Τὸ μηδικάριον εἰς πλοῦτον καὶ αὔξησιν καὶ πρόσωπον διακρίνεται· ἅπαξ γὰρ σπαρὲν, ἐφ' ἕπτα ἔτεσι γεωργεῖται. Infrà: ὅτι αὐτὸς ἐκεῖνος ἤσθιεν ἐκ τῶν μηδικαρίου.

ΜΗΔΟΥΣΑ, *Lonchitis*, apud Interpol. Dioscor. cap.567. ubi à Latinis *Veneriam* & *Lanceolam* appellari observat.

ΜΗΖΗΘΡΑ, *Caseus Laconicus*, *Misithraus* nam & hodie Lacedæmon *Misithra* appellatur. Hieron. Germanus: *Ricotto*, Μύσιθρα, Μυζήθρα. *Ricotta*. *Caseus secundarius*, exponitur à Cruscanis. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. Ἀθότυρον, Μυζήθρα. Demetrius Zenus in Batrachomyomachia:

Οὐδὲ νεόπηκτον τυρὴ, πυκάμνου μὲ τὸ γάλα,
Οὐδὲ μυζήθραις ἁπαλαῖς, καὶ τὰ τυρία τ' ἄλλα.

Vide Ἀθότυρον.

Μύζηθρα. Agapius Cretensis in Geoponico c. 67. ἡ μύζηθρα ὅταν εἶναι καὶ αὐτὴ νοπὴ, καὶ ἀπὸ γάλα καλὸν,

 δὲν

δὲν βλάπτει. Et cap.184. ὅταν τυροκομήσῃς τὸ γάλα, καὶ κάμῃς τὴν μυζίθραν, &c.

ΜΗΚΟΘΕΝ, *E longinquo*, *Procul*, *Eminus*. Vox Græcis veteribus ignota. Apophthegmata Patrum in Macario num.33. οἱ ἀπὸ μήκοθεν ἔρχονται πρός με. Constantinus de Adm. cap.29. ἡ δὲ (Ζουπανία) Δαλενοῦ μήκοθέν ἐστι τῆς θαλάσσης. Occurrit rursum cap. 31. Extr. Mauricius lib.12. cap.3. εἰς τὸ ῥίπτειν μήκοθεν βηρύττας καὶ σφενδόβολα. Et pag.346. ἵνα ἐν καιρῷ παραλίων δρομόνων βαλλόμεναι ἀποσβέσει μήκοθεν τοὺς ἐπερχομένους ἐχθρούς. Germanus Patr. Constantinopol. Orat. in S. Dormit. μήκοθεν κινήσας τοῦ κηρύγματος.

ΜΗ͂ΚΟΣ, pro Libri seu Voluminis forma, in Indice MS. Bibliothecæ Monasterij S. Trinitatis Insulæ Chalces: Μῆκος πρῶτον. Μῆκος πάμπρωτον. Μῆκος κατάπρωτον. Μῆκος πρωτοδεύτερον. Μῆκος δευτερόπρωτον. Μῆκος τρίτον μικρόν.

ΜΗ͂ΚΩΝ ἀφρώδης, Herba quæ χαμαισύκη Dioscoridi dicitur: apud ejus Interpol. 2.751.

ΜΗΛΑ΄ΝΘΗ, & Μηλολόνθη, εἴδη βοτανῶν in Glossis MSS. ex Cod. Colberteo 2218. Vide χρυσοκάνθαρον.

ΜΗΛΙΑ΄ΡΙΟΝ. Vide in Μιλιαρήσιον.

ΜΗΛΟ΄ΚΑΡΠΟΣ, *Aristolochia*, apud Interpolat. Dioscor. cap.410. & Apul. c.19.

ΜΗΛΟΛΟ΄ΝΘΗ. Vide in Μηλάνθη.

ΜΗ͂ΛΟΝ. Leo in Tactic. cap.6. §.25. ex Cod. Reg. ἐπιλέκτους τῆς ἀκίας ἔχειν καὶ ζάβας, ἤτοι λωρίκια, εἰ μὴ δύναται ὅλους· ἐπεὶ κἂν δύο τοὺς πρώτους τῶν ἀκιῶν· κατὰ δὲ τῶν μήλων, ἤτοι τῶν ὤμων τῆς ζάβας, φλαμουλίσκια μικρά. Ubi editio Checi: κατὰ δὲ τοὺς ὤμους τῆς ζάβας, &c. Mauricius lib.12. Strateg. cap.4. κασσίδια ἔχοντα τουφία μικρά, καὶ φλάμουλα κατὰ τῶν μήλων. In quem locum vide conjecturas Schefferi. Meminit Athenæus τῶν μηλοφόρων αὐλῆς. Ij autem erant apud Persas δορυφόροι, πάντες ἔχοντες ἐπὶ τῶν στυράκων μῆλα χρυσᾶ.

ΜΗ΄ΛΟΝ, Nummus Imperatorum Constantinopol. sic appellatus, non ab ovis figura in eo efficta, uti censet Meursius, cùm nulli extent ejusmodi, nec cusi unquam fuerint, sed quòd forma rotunda fuerint, cùm alij *Caucij*, seu *Cavi*, alij *Quadrati*, (tametsi quadratos, nisi fortè æreos, videre haud contigerit) uti censet Cujacius ad Novell. Justin. 105. cap.2. §.1. τὸ μὲν γὰρ καὶ χρυσίον διαρρίπτειν ἀνείσθω τῇ βασιλείᾳ, ἥπερ μόνῃ καὶ χρυσίου περιφρονεῖν ὁ τύχης δίδωσιν ὄγκος· ἄργυρος δὲ ὁ μετὰ χρυσὸν εὐθὺς τιμιώτατος, γένοιτο ἂν καὶ τοῖς ἄλλοις ὑπάτοις φιλοτιμία πρέπουσα. τοῦτον ἐφίεμεν αὐτοὺς ῥίπτειν ἔν τε τοῖς καλουμένοις μιλιαρησίοις, καὶ μήλοις, καὶ καυκίοις, καὶ τετραγώνοις, καὶ τοῖς τοιούτοις. Ubi vetus Interpres: *Et hac sinimus eos spargere in his quæ vocantur Miliarisia, & Mela, & in Caucis, & Quadrangulis, & talibus.* Haloander verò: *Tam in Miliarensibus, ut vocant, id est Didrachmis, quàm Ove & Cyatho signatis*, &c. Quasi verò extent horum temporum nummi, qui hasce figuras exhibeant.

ΜΗΛΟΠΕ΄ΠΩΝ, *Malum Peponicum*, Gall. *Melon*. Apud Galenum lib. 2. de Cibor. facultat. Anonymus MS. de Diæta: κιθάριν ἑψόμενον, κολοκύνθα, πέπωνες, μηλοπέπωνες, ἀγγούρια καὶ τετραγγούρια, καρίδια χλωρά, &c. Vide Andernacum ad lib.1. Pauli Æginetæ c.13. & Gorræum.

ΜΗ͂ΛΟΣ. Vide in Μώδιον.

ΜΗΛΥ΄ΤΖΙΟΝ, *Parvum ponum*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Μηλύτζια καὶ φοίνικας, σύκα, καὶ καρυδίτζια.

ΜΗΛΩΤΗ΄, *Melote*, *Pellis ovina*, Monachorum vestimentum. Erotianus in Lexico Hippocratis: ἰξάλη, τελείας αἰγὸς δέρμα, ἣν μηλωτὴν καλοῦσι. Eudocia in Ioniis MSS. Μηλωτὴ, ἡ δορὰ τοῦ προβάτου. Lexicon MS. adespoton: μῆλα, πάντα τὰ τετράποδα, ὅθεν καὶ πᾶσα βύρσα μηλωτὴ καλεῖται. Glossæ Lat. Gr. *Pellis lanata*, μηλωτὴ, ἀρνακίς. Adde Auctorem Etymologici in Μῆλα & Μηλωτή. Evagrius Monachus de Vestibus Monachorum Ægypti, MS. τὴν δὲ μηλωτὴν ἔχουσιν οἱ πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, καὶ φιμοῦντες μὲν πάντα τὰ τοῦ σώματος ἄλογα πάθη. Palladius in Vita S. Chrysostomi pag. 57. de quibusdam Monachis: οἵτινες ἐξ αὐτῶν λαβόντες αὐτῶν τὰς μηλωτὰς, ἐξέρχονται εἰς τὴν Παλαιστίνην. Hieronymus Dalmata in Hist. MS. Sanctorum Ægypti, ubi de Tabennesiotis: μεγάλην ἔχοντας πολιτείαν, καὶ μηλωτὴν φοροῦντας. Idem fol.172. τὴν μηλωτὴν αὐτοῦ περὶ τοὺς ὤμους περιθέμενος. Palladius Cappadox in Hist. Lausiaca cap.38. ἕκαστος αὐτῶν ἐχέτω μηλωτὴν αἰγίαν εἰργασμένην λευκήν. Ita cap.70. 83. 88. Vide præterea Socratem lib.4. cap.24. Paralipomena de S. Pachomio n.29. Regulam ejusdem Pachomij n.29. Zachariam Pap. lib.2. Dialog. cap.7. &c.

Μηλωτάριον: eâdem notione. Glossæ MSS. Reg. Cod. 1673. μηλονόμος, ὁ τὰ πρόβατα νέμων, ὅθεν καὶ τὰ δέρματα, μηλωτάρια. Eadem habentur in Epimerismis Herodiani MSS. Joannes Moschus cap.3. ὁ δὲ πρεσβύτερος Κόνων λαβὼν τὸ μηλωτάριον αὐτοῦ, ἀνεχώρησεν. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ c.13. καὶ ἐκένωσε τὸ ἑαυτοῦ μηλωτάριον ἔμπροσθεν αὐτῶν. Adde cap.23. Apophthegmata Patrum in Besarione num.4. καὶ λαβὼν ὁ γέρων τὸ μηλωτάριόν μου, ἀπῆλθεν ὡς λίθου βολήν. Ita in Joanne Cœnobita, in Macario n.5. & in Notio n.2. & in aliis Scriptoribus laudatis in Gloss. med. Lat. in V. *Melote*. Vide in Μάλη.

ΜΗΝΑΙ͂Α, *Menæa*, dicuntur volumina cujusque diei & cujusque Sancti officia continentia, in duodecim menses dispertita, in quibus describuntur præterea eorundem Sanctorum, quorum festum agitur, Vitæ aut Martyrij compendia, quæ Συναξάρια vocant. Quæ quidem Menæa in tot volumina, quot sunt menses, distribuuntur. Interdum tamen ex iis habentur quædam redacta in ἐπιτομὴν, ac in duo duntaxat volumina dispertita, singula sex menses continentia, quæ vulgò Anthologij titulum præferunt, ut in Cod. Colberteo 4365. Ἀρχὴ σὺν Θεῷ, Ἀνθολόγιον περιέχον τὴν ἅπασαν ἀκολουθίαν τῶν ἓξ μηνῶν, à mense Martio scilicet ad Augustum. Gennadius περὶ τῆς ἀπολαύσεως τῶν ἁγίων, cap.4. ἐν ἡμῖν δὲ καὶ μάλα καλῶς σώζονται καὶ ᾄδονται μετὰ μελῳδιῶν καθ' ἡμέραν καὶ Μηναῖα, καὶ Τριῴδια, καὶ Λόγοι. Neque tamen semper & ubique Menæi Officia continuâ serie decantantur, sed interdum ex eo in Officiis quotidianis excerpuntur Canones, Troparia, & alia id genus cantus, quæ in solemnitatibus Sanctorum in Ecclesia cantantur. Euchologium pag. 187. καὶ ψάλλομεν ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δὶς, καὶ τὸ Μαρτυρικὸν, καὶ τὰ τρία προσόμοια τοῦ Τριῳδίου, καὶ τοῦ μηναίου τὰ τρία εἰς στίχους δ'. Et pag.201. μετὰ δὲ τὸ, Κύριε ἐκέκραξα, ψάλλει τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριῳδίου τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ Μαρτυρικὰ καὶ τοῦ Μηναίου. Triodium: τοῦ δὲ Μηναίου τὴν ἀκολουθίαν ψάλλομεν εἰς τὰ ἀπόδειπνα τῇ παρασκευῇ ἑσπέρας. Liturgia Præsanctificatorum: ψάλλει τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριῳδίου τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ Μαρτυρικὰ, καὶ τοῦ Μηναίου. Præterea Synaxarium ex Menæis exceptum legitur. Idem Triodium: ὀφείλει τοίνυν τὸ τοῦ Μηναίου συναξάριον ἐν τῇ ἑβδόμῃ πρῶτον, ὡς ἔθος, ἀναγινώσκεσθαι. Extant Jambi apud Joannem Euchaitorum Metropol. pag.69. εἰς τὰ δωρηθέντα Μηναῖα εἰς τὰ Εὐχάϊτα.

ΜΗΝΑΙ͂Α, *Menstruæ distributiones, quæ Ecclesiæ Officialibus fieri solent.* Vide Euchologium Goari pag.270.287. Hinc

Μηναιορόγιον, *Menstrua roga*, de qua voce, in Ῥόγα.

Μηνιαῖα, eâdem notione, in Nov.59. Justiniani cap.1.2.

Μηνιαῖα, *Menstrua mulierum*, apud Joan. Moschum in Limon. cap.205.

ΜΗΝΑΣ, *Mensis*, Μὴν. Glossæ Græcobarb. Μὴν, ὁ μῆνας. Alibi: ἡ γυναῖκα ὅπε θεωρεῖ καθημερινὸν, ἤγουν κατὰ μῆναν τὰ συνήθειά της. Achmes Onirocrit. cap.251. εἰ δὲ ἔφαγεν ἕνα, εὑρήσει ἡμέραν μίαν, ἢ ἐνιαυτὸν ἀγαθόν.

ΜΗΝΙΑΤΙΚΟΝ, Tributi Genus, in Diplomate Andronici Junioris pro Monembasiotis, apud Phranzem lib.3. cap.24. καστροκτισίας, καστεργοκτισίας, μαγειρίας, ἀντιναύλε, ἐξοπρασίας, κοσμιατικε, καπηλιατικε, μηνιατικε. Μηνιαῖον, apud Symeonem Logothetam in Porphyrog.num.38. μηνιαῖαι ἀννόναι, apud Cedrenum an.16. Anastasij.

ΜΗΝΙΟΝ, *Paonia*, apud Interpol. Dioscorid. cap.165.

ΜΗΝΙΣΙΟΣ, *Menstruus*, Μηνιαῖος. Theophanes an.16. Anastasij: μηνισίας ἀννώνας προσέταξεν αὐτὸν λαμβάνειν.

ΜΗΝΙΣΤΕΡΙΟΝ, *Ministerium*, Glossæ Lat. Gr. *Abaci*, *Delfica*, Μινιστέριον. Vide Gloss.med.Lat. in *Ministerium*.

ΜΗΝΟΛΟΓΕΙΝ, *Mensem adscribere Constitutioni, aut cuivis alij scripto*, quod Imperatoris duntaxat erat, cùm mensem & indictionem suâ ipsius manu literis rubeis, seu ex cinnabari exarare, in ipso diplomatis contextu, διεξοδικῶς, id est expansis & diductis characteribus, nomen verò suum non adderet, quia scilicet descriptum legebatur in Bulla Diplomati appensa, quæ subscriptionis vicem fungebatur. Totum hunc ritum discere est ex Novellis Imperatorum inferioris ævi, ac præsertim ex Novella Manuelis Comneni de Judicibus, quæ sic clauditur: Εἶχε τὸ, Μηνὶ Μαρτίῳ ιδ΄. διὰ ἐρυθρῶν γραμμάτων τῆς βασιλικῆς καὶ θείας χειρὸς, καὶ τὴν συνήθη δίπτυχον προσκυνητὴν βέλλαν, καὶ τὸ, Διὰ τῆ Λογοθέτε τῆ δρόμε τῆ Ἁγιοθεοδωρίτε Μιχαὴλ, καὶ ἔξωθεν, τὸ, Ἀπελύθη μηνὶ Ἰενίῳ ἰνδικτιῶνος ιδ. ἔτες ςχοδ. Hanc igitur Mensis & Indictionis appositionem Μηνολόγημα appellabant. Balsamon de Jure Patriarcharum in Monasteria lib. 2. Juris Græco Rom. pag.141. & ad Can. 19. VII. Synodi pag.323. Ed. Oxon. Πρόσταξις ἀοιδίμε βασιλέως κυρίε Ἀλεξίε τῆ Κομνηνῆ μηνολόγημα φέρεσα, τῆ Δεκέμβριον, μῆνα τῆ ε. ἐπινεμήσεως. Pachymeres lib.7.c.1. αὐτὸς δὲ διατάττων ἄρτι πρώτως μηνολογησάμενος πρόσταγμα, τῷ Πατριαρχεύοντι ἐπέστελλε, γράψας διὰ ἀπορρήτων καὶ τῷ μεγάλῳ Τζαυσίῳ, &c. Infrà: τῷ δὲ γε συγγραφεῖ παρέχει τὸ πρόσταγμα ἐρωτῆσαι εἰ αὐτὸς ἔχοι γνῶναι διασαφήσασθαι, ὅ τινος ἂν εἴη τὸ μηνολόγημα.

Solius verò Imperatoris fuisse μηνολόγημα, vel ex eo patet, quòd cùm Michael Palæologus Andronicum filium Imperatorem dixisset, illi tamen mensem & indictionem Constitutionibus ac præceptis apponere literis cinnabaricis haud concesserit, sed nomen suum duntaxat. Idem Pachymeres lib.4.c.29. ἐδόθη δὲ καὶ προστάσσειν καὶ ὑπογράφειν βασιλικῶς, πλὴν οὐ μηνολογεῖν, ὡς ἔθος τοῖς Βασιλεῦσιν, ἀλλὰ γράφειν δι' ἐρυθρῶν οἰκείᾳ χειρὶ, Ἀνδρόνικος Χριστῷ χάριτι Βασιλεὺς Ῥωμαίων. Nicephorus Gregoras lib.4. pag.79. Edit. Genev. ἐπέτρεψε αὐτῷ ὁ πατὴρ καὶ δι' ἐρυθρῶν ὑπογράφειν γραμμάτων προστάγματα, οὐ μήν τοι μῆνα καὶ ἰνδικτον, ἀλλὰ Ἀνδρόνικος Χριστῷ χάριτι Βασιλεὺς Ῥωμαίων. Scribit præterea idem Pachymeres lib.7. cap.1. eundem Andronicum, post Patris excessum, tum demum diplomatibus mensem & indictionem apposuisse: ἄρτι πρώτως μηνολογισάμενος πρόσταγμα. Et lib.6. cap.31. Michaëlem, cùm in extremis ageret, primam Novembris mensis literam designasse, nec potuisse distinctis apicibus reliquum vocabuli explere. Sed dubium hîc ingeri potest, cur Michaël Andronico filio mensem & indictionem Constitutionibus apponere non permiserit, nomen verò literis puniceis describere non abnuerit, cùm ex aliquot Novellarum subscriptionibus nomen haud apposuisse Imperatores colligatur. Certè vel inde colligere licet nec Bullam apposuisse Andronicum, quæ, ut attigi, quoad Imperatores, subscriptionis vicem obtinebat.

Ita porrò Imperatores Constantinopolitani Constitutionibus & præceptis mensem & indictionem apponebant, ut ferè semper mensis diem omitterent, ut observare licet in Jure Græco-Romano parte 1. pag.123. 126. 134. 138. 149. 154. 165. & ex Allatio in Dissert. de Libris Eccles. Græcor. pag. 170. quomodo Regum nostrorum Diplomata, quæ Sigillum ex cera viridi præferunt, vulgò *Chartres* appellata, habent mensem & annum tantùm adscriptum: dixi, *ferè*, neque enim semper, ut ex eodem Jure Græco Rom. pag. 118. & Novellis Manuëlis Comneni de Judicibus, & de Feriis liquet.

Sed & Patriarchas Constitutionibus suis mensem tantummodo cum indictione omissâ nominis adscriptione, interdum apposuisse testatur præ cæteris Germani Patr.Constantinopolitani Sancitum in eodem Jure Græco-Rom. pag.235. in cujus fine hæc habentur: ἡ συνήθης μολιβδίνη βέλλα· καὶ ὄπισθεν ἐν τῇ συμπτύξει τῆς βέλλης, Τῷ μηνὶ Ἰελίῳ, Ἐπινεμήσεως ἡ. Et pag.151. in fine diplomatis Pachomij Patr. Constantinopol. hæc scribuntur: εἶχε δὲ καὶ διὰ τῆς τιμίας Πατριαρχικῆς χειρὸς τὸ, Μηνὶ Ἰενίῳ ἰνδικτιῶνος ιβ΄. Habeo præ manibus Scriptum authenticum Christobuli Archiepiscopi totius Cypri & novæ Justinianæ, quo Scevophylacis officium cuidam confert, quod hisce verbis clauditur: καὶ ἐδόθη ἐν μηνὶ τῷ κειμένῳ. Deinde literis cinnabaricis majoribus & in ipsum contextum evadentibus, hæcce describuntur: τῷ μηνὶ Ὀκτωβρίῳ. Vide notas nostras ad Alexiadem Annæam pag.254.

Cæterùm Justinianus in Novella 47. cap.1. præcipit ut in omnibus instrumentis publicis præponatur nomen Imperatoris, deinde Consulis, tertiò, indictionis, mensis & diei.

ΜΗΝΟΛΟΓΙΟΝ, Liber Ecclesiasticus Græcorum, qui Latinis vulgò *Martyrologium* dicitur, in quo Sanctorum vitæ quolibet die per totum annum summatim exponuntur, vel certè nomina recitantur, ex quo non semel quæ ibi habentur in Μηναῖα referuntur. Ejusmodi sunt Menologium ex versione Cardinalis Sirleti Editum to.5. antiquar. Lection. Canisij, Μηνολόγιον Basilio Porphyrogenito Bulgaroctono Imperante ejúsque jussu exaratum, quod asservatur in Bibliotheca Vaticana, unde excerpta sunt quæ describuntur in Actis Sanctorum Bollandinis, & de quo copiosè egit Allatius in Dissert.1. de Lib. Eccl. Græcor. pag.83.84.85.86. denique Menologium ex Menæis Græcorum erutum, & in linguam vernaculam versum à Maximo Margunio Cytherorum Episcopo, Venetiis ab Antonio Pinello an.1529. in 4. Editum. Aliud est

Μηνολόγιον quod τῶν λ΄. ἡμερῶν περὶ ἀρρωστημάτων vocant, cujusmodi habetur hoc titulo in Cod.Reg. 945. nunc 3177. fol. 330. in quo quid singulis diebus mensis ægris sperandum vel timendum describitur.

ΜΗΝΤΖΙΒΗΡΙΑ, *Fraus*, Φενάκια, in Corona pretiosa.

pretiosa, id est, ut ait Vir Doctus, *Mentio veri*, qui verum mentiuntur. Glossæ veteres, *Mentio*, μνήμη. Et *Mentor*, *Inventor*, in aliis MSS.

ΜΗ'ΝΥΜΑ, *Renuntiatio Patriarchæ* vel *Episcopi*, cùm scilicet per suffragia eligitur in Pontificem, deinde ab Imperatore datâ virgâ pastorali προβάλλεται: undè duplex μλώυμα, (seu ut à Codino appellatur cap. 20. num. 2. duplicem σφραγίδα,) statuunt Græci: prius μλώυμα Malaxo in Hist. Patriarch. τὸ μικρὸν appellatur, alterum verò τὸ μέγα, & προβολὴ, vel πρόβλησις, quâ scilicet ab Imperatore in Patriarcham promovetur, cùm ante hoc secundum μλώυμα, seu *suffragium*, ὑποψήφιος, id est *Electus*, duntaxat indigitetur. Id porrò à temporibus Nicephori Phocæ manasse videtur, qui ut scribunt Scylitzes pag. 658. & Zonaras pag. 162. omni auctoritate Episcopos designandi sibi vendicatâ, edixit ne injussu suo ullus crearetur Episcopus, μὴ ἄνευ τῆς αὐτοῦ γνώμης καὶ προτροπῆς ἐπίσκοπον ἢ ψηφίζεσθαι, ἢ προχειρίζεσθαι, tametsi id abrogatum à Tzimisce scribant.

Prius μλώυμα, statim atque quis in Pontificem electus erat, ad Imperatorem deferebat Ecclesiæ Referendarius, qui inde ἀναφορεὺς τῶν πρὸς βασιλέα μλωυμάτων appellatur in Catalogo Officiorum Ecclesiæ Constantinopol. ex Cod. Reg. deinde Imperator & majores Ecclesiæ Officiales illud ad electum deferebant, ut est apud Codinum cap. 20. num. 2. καὶ διαφέρουσι τὸ μλώυμα (al. τὸ ψήφισμα) πρὸς τὸν ψηφισθέντα καὶ ἐκλεχθέντα ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ βασιλέως. Prioris istius μλωύματος meminit Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap. 8. pag. 171. utriusque verò Malaxus in Hist. Patr. non semel, ac quidem ubi de Gennadio: ἦτον δὲ ἄνδρας ἁγιωτάτους καὶ εὐλαβεστάτους, καὶ ὡς ἔδωκαν αὐτῷ τὸ μικρὸν μλώυμα· διὰ νὰ τὸν ἐκάμουν Πατριάρχην· τελείως δὲν ἤθελε, νὰ τὸ ἀκούσῃ, οὐδὲ νὰ στέρξῃ, διὰ νὰ γένῃ Πατριάρχης· οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Κληρικοὶ καὶ ὁ λαὸς ὅλος, καὶ στανικῶς αὐτοῦ ἔκαμαν αὐτὸν Πατριάρχην, δώσαντες αὐτοῦ καὶ τὸ μέγα μλώυμα· ἐχειροτόνησεν αὐτὸν ὁ Ἡρακλείας, &c. Idem porrò Malaxus τὸ μέγα μλώυμα datum post ἑσπερινὸν ὕμνον, non semel scribit, hacce formulâ: καὶ ἔδωκαν αὐτοῦ τὸ μικρὸν μλώυμα, καὶ τὸ μέγα μετὰ τὸν ἑσπερινόν. Seu ut est pag. 142. καὶ ἔδωκαν αὐτῷ τὸ μικρὸν μλώυμα, κατὰ τὴν τάξιν, καὶ τὸ ἑσπέρας, ἀφ' οὗ ἐψάλθη ὁ ἑσπερινὸς, ἔδωκαν αὐτοῦ καὶ τὸ μέγα. Et pag. 153. μετὰ τὴν τελείωσιν τοῦ ἑσπερινοῦ.

Sed ritum omnem electionis Patriarchæ accuratè describit idem Malaxus, ubi de Electione Hieremiæ Metropolitæ Larissæ in Patriarcham Constantinopol. quippe sub horam Vespertinam, Benedictione ex more factâ, (τῷ Εὐλογητῷ) Vespertinum, (Ἑσπερινὸν) cantatum ἀργῶς καὶ μετὰ μέλους, congregatísque Metropolitis, Episcopis, Clericis proceribus & universâ plebe Christianâ, manibus cereos accensos singulis gestantibus, finito Vespertino, Magnus Oeconomus, ὡς πρῶτος τῶν κληρικῶν, in medio Ecclesiæ stans, magnâ voce, pronuntiavit μέγα μλώυμα ad Metropolitam Larissæ, τὸν ἄνωθεν ὑποψήφιον, qui priùs tantùm *Electus* dicebatur, stantem pro foribus τοῦ ἁγίου βήματος, φορέμενον μετὰ τοῦ Πατριαρχικοῦ μανδύου, καὶ ἐπιτραχηλίου, καὶ ὠμοφορίου, eúmque sic est allocutus: Ἡ θεία καὶ ἱερὰ σύνοδος τῶν πανιερωτάτων Μητροπολιτῶν, τῶν θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων, τῶν τιμιωτάτων Κληρικῶν, τῶν εὐγενεστάτων ἀρχόντων, καὶ παντὸς τοῦ Χριστωνύμου λαοῦ, προσκαλεῖται τὴν ἀρχιερωσύνην σου ἀπὸ τὸν θρόνον τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Λαρίσσης εἰς τὸν ὑψηλότατον καὶ μέγαν θρόνον τὸν Πατριαρχικὸν τῆς ἁγιωτάτης τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας. Tum novus Patriarcha actâ gratiarum actione, accepit τὸ Πατριαρχικὸν δικανίκιον, Patriarchicæ Dignitatis insigne: deinde Pontifices singulatim ejus manum exosculati, eum in Patriarchico solio constituerunt.

Atque hæc obtinuere post captam Urbem, sub Turcicis Sultanis. Quomodo verò ea μλώυματα fierent sub Imperatoribus Christianis, præ cæteris rectè explicat idem Symeon Thessalonicensis cap. 9. pag. 174. τὸ μλώυμα δίδοται παρὰ τῶν συγκλητικῶν ἀρχόντων τῶν μεγίστων· τοῦ βασιλέως γὰρ φέρουσι τὸ πρόσωπον· ὁ βασιλεὺς δὲ τὰ τῆς συνόδου ὑπηρετεῖ, ὡς Χριστοῦ κυρίου καὶ δεφένσωρ καὶ ὑπηρέτης τῆς ἐκκλησίας καταστάς, ἐν τῷ χρίεσθαι καὶ τοῦτο καθυποσχεθείς· διὸ καὶ οἱ τὸ μλώυμα λέγοντες, οὕτω φασὶν, ὁ κραταιὸς καὶ ἅγιος ἡμῶν αὐθέντης ὁ βασιλεὺς, καὶ ἡ θεία ἱερὰ καὶ μεγάλη σύνοδος προσκαλοῦνται τὴν ἁγιωσύνην σου εἰς τὸν ὑψηλότατον θρόνον τοῦ Πατριαρχείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, μαρτυροῦντες, ὡς οὐκ ὁ βασιλεὺς ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὰ τῆς συνόδου μλωύει, καὶ μόνον ὑπηρετεῖ. Deinde inferiùs enarrat, ut πρόβλησις seu ἐνθρονισμὸς ante ordinationem perficiatur, cùm scilicet Imperator electionem factam probat, & ei virgam pastoralem in manus dat, μανδύαν præterea, & Ecclesiæ ἐγκόλπιον, in arrhabonis symbolum ad eum mittit. Quibus recensitis, sic concludit pag. 175. οὕτω μὲν οὖν καὶ διὰ ταῦτα καὶ ἡ καλουμένη πρόβλησις γίνεται διὰ τὴν τῆς ἐκκλησίας τιμὴν, ἢ εἰς Χριστὸν ἀναφέρεται.

Neque ferè aliud est apud Græcos primum istud μλώυμα, quàm quod Latini *Decretum* appellant, de qua voce egimus in Glossario med. Latin. Utrumque porrò sic describit Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 12. cap. 5. ἡτοιμάσθη τοίνυν ὁ Κυζίκου, καὶ ἐδέξατο τὸ μλώυμα· προσεκαλέσατο δὲ καὶ τὸν Τραπεζοῦντος, καὶ τὸν Ἡρακλείας παραγενέσθαι ἐν τῷ μλωύματι, καὶ οὐκ ἦλθον· τῇ τετράδι οὖν, καθ' ἣν ἀπεδίδοτο ἡ ἑορτὴ τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως, ἥτις ἦν καὶ τελάρτη τοῦ Μαΐου, ἦλθον εἰς τὰ βασίλεια, καὶ προεβλήθη παρὰ τοῦ βασιλέως Πατριάρχης· παρῆμεν δὲ καὶ ἡμεῖς ἐν τῷ μλωύματι. Vide Πρόβλησις.

ΜΗ'ΝΥΜΑ, *Denuntiatio*, *Citatio in Ius.* Balsamon in Medit. de Chartophylace: τὸ δὲ λέγειν τινὰ τοὺς ἑλκομένους παρὰ τοῖς Ἐκδίκοις ὑπό τινων τοῦ τοῦ βήματος περὶ χρηματικῆς ἢ ἐγκληματικῆς οἱασδήποτε ὑποθέσεως μετακαλεῖσθαι διὰ μλωυμάτων τριῶν, &c. Ita in Novella Isaacij Angeli pag. 171. Juris Græco-Rom.

Μλώυμα, *Epistola.* Anonymus Interpres Rhamplij MS. τελείωσιν, ἀπὸ κινήματος, ἐπιστολὰς, ἢ μηνύματα.

ΜΗΝΥΤΗ'Σ, *Nuntius.* Glossæ MSS. ad Plutum Aristophan. Ἄγγελος, μλωυτής. Glossæ MSS. ad Batrachom. Homeri, πρεσβεῖς, μλωυταί. Interpres Concilij Lateran. an. 1215. Can. 33. ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀποστολικοῦ θρόνου λεγάτοις καὶ μλωυταῖς, &c. *Etiam Apostolicæ sedis Legatis aut nuntiis*, &c. Anonymus de Amorib. Lybistri & Rhodamnes MS.

Ἔμαθεν, ἐκαλεσόνησεν ὁ μλωυτὴς ἐκεῖνος.

Alibi:

Πρῶτον νὰ πέμψω μλωυτὴν, καὶ εἰς τίνα νὰ τὸν πέμψω.

Zonaras in Aureliano, de quodam Erote: τῶν ἔξωθεν φερομένων ἀποκρίσεων ὢν μηνυτὴς, ὡς δὲ τινες ἱστοροῦσιν, ὠτακουστής. Hausit ex Zosimo.

Aliàs *Delatorem*, *Indicem*, significat, ut apud Harmenopul. lib. 5. tit. 5. §. 2. Glossæ Basilic. Μλωυτὴς ὁ ἀρχηγὸς καὶ αἴτιος γνωρισμοῦ τινος ὑποθέσεως ἢ πράγματος, ἀγνοουμένου μὲν πρότερον, μλωυομένου δὲ ὕστερον παρ' αὐτοῦ.

ΜΗΞΟΜΗΛΟΝ, *Vas in quo asservatur Sacra Eucharistia ad Viaticum infirmorum.* Vide Descriptionem Constantinopolis Christianæ lib. 3. numero 63.

ΜΗΡΟΥ'ΛΗΝ, *Adonium*, Plinio, Abroton genus

genus. Anonymus MS. περὶ ἀνωνυμιῶν βοτάνων ἰατρικῶν· Ἀδονὶς, Μηρέλω. Vide Joan. Ruellium lib. 3. de Natura Stirpium cap. 23.

ΜΗΡΣΑΙΤΗΣ. Vide in Μυρσαίτης.

ΜΗΣΕΥΕΙΝ. Vide in Μίσα.

ΜΗΣΚΗΝΟΣ. Vide Μισκῆνος.

ΜΗΣΟΝ. In præfat. Justelli ad Collectionem Joannis Antiocheni pag. 496. Ἰωάννε Ἐπισκόπε ΚΠ. τῷ μήσῳ Εὐτυχίε, id est, *Tempore quo Eutychius in exilium missus est.*

ΜΗΤΑΤΟΝ. Vide in Μιτάτον.

ΜΗΤΕΡΑ, *Mater*, μήτηρ. Didymus seu Schol. Homeri Od. α. μητέρα. τῇ ἀρχαίᾳ συνηθείᾳ ἐγέγραπτο μητέρα ἀντὶ τοῦ μήτερ.

ΜΗΤΖΟΚΟΡΥΔΟΝ. Vide Ματζικόρυδον.

ΜΗΤΗ, Μίτη, *Nasus*, Μυκτὴρ, ῥίν. Ita Corona pretiosa & Portius. Glossæ Græcobarb. ἀκρώρεια ἐνὶ ἡ κεφαλὴ, ἢ ἡ μύτη, ἢ ἡ μήτη. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Τὰ μάτια κεῖνα τὰ γλύκια, κ' ἡ μυτ' ἡ κοντιλά στη.

Historia MS. Bertrandi Romani:

Οἱ χάριτες ἐχάλασαν τὴν μήτην τῆς ὡραίας.

Georgius Sanginatius de Partibus corporis, MS.

Καὶ ῥὶς ἡ μήτη μετὰ ὄξει, καὶ κλίνεται ῥινός τε.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ὅταν τῆ πάρῃ κτὴν φολίαν ὁ ὄφις τὰ πυλία,

Τὰ ὄρνιο με τὴν μήτην τε κρένι κανὰ τῆ ὄφιν.

Historia Apollonij Tyrij:

Ἐτζάκησεν τη μήτη της, τὰ αἷμα τὰ της δράμη.

Μίτη. Libellus de Partibus corporis, MS. ῥὶν, ἡ μίτη. Orneosophium: κεφαλὴν μικρὸν καὶ πλατὺ ἡ μίτη αὐτῆ λεπτή. Joannes Jatrosophista MS. c. 7. καὶ θὲς τὴν μίαν μεριὰν τῆ καλαμίε εἰς τὴν μίτην τε. Ptochoprodromus de sua Paupertate MS.

Καὶ τόρα βλέπεις, φέρει τὰ μάκρη μίτη κάτε.

Adde Malaxum in Hist. Patr. Constantinopolit. pag. 122. 140. Contarem in Hist. Athenar. p. 227. &c.

Μιτέα, *Affectio*, vel *vulnus nasi*, seu *rostri*. In Orneosophio Michaëlis Imp. jussu scripto p. 251. ita caput inscribitur: περὶ πληγῆς ὀρνέε, ὅταν ἔχει μιτέαν, ἢ ὀνυχίαν.

Μύτις, Hesychio. Eustathius: ἰστέον δὲ ὡς τὴν ῥῖνα μύτιν καλέσαντες, ἐ φαύλως ἕτως ὠνόμασαν· ἔστι γὰρ λέξεως ταύτης χρῆσις παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἐπὶ θαλασσίων μέν τοι. Ἀριστοτέλης γεν φησὶ τὴν σηπίαν ἔχειν, τὸ μὲν ὄστρακον ἐν τῷ νώτῳ· ὃν δὲ τῇ μύτιδι τῆ θολόν· αὐτὸ δὲ, φησὶ, κεῖται παρὰ τὸ στόμα αὐτὸ κύστεως τόπον ἐπέχεσα, &c. Hinc μακρόμυτζα ὑποδήματα, quæ Latini sequioris ævi *Rostrata* vocant, ut docuimus in Gloss. med. Lat. in *Pigacia*, & in *Rostrum*, apud Græcum Interpretem Concilij Lateranensis an. 1215. cap. 16.

Κοντομύτης, apud Continuat. Theophanis lib. 3. num. 39. lib. 4. num. 22. *Simus.*

Κετζομύτης, eâdem notione, apud Scylitzem pag. 746. Vide Κετζός.

Κοψομύτης, *Naso truncus*. Chronicon MS. Manuëlis Malaxi in Rhinotmeto p. 562. καὶ ἀπὸ τότε ὠνομάσθη Ῥινοτμήτης, ἤγεν Κοψομύτης.

Στραβομύτης, *Obtorto naso*. Ita dictus nescio quis apud Scylitzem pag. 766.

Μίτυς. Nicetas in Murtzuphlo num. 4. ἡ ἀκρόχολος ῥὶν, ὁ μετέωρος ὀφθαλμός. Ubi Cod. Barbarogr. μίτυς. Anonymus de Amorib. Callimachi, & Chrysorrhoes:

Ἐκεῖνον γεν ἐγγίζει τὸ μῆλον εἰς τὴν μίτην

Τε Καλλιμάχε τῆ νεκρῆ, καὶ παρευθὺς ἀνέστη.

Μήτη, *Acumen*, ὀξύτης. Ptochoprodromus MS. in Hegumenum:

Βαθεῖα καλὴ κιάγορασε, καὶ φόρει τὰ ὡς τὴν μέσην

Καὶ μὴ φορῇς τὰ χαμηλὰ μὲ πὰς μακρίας μήτας.

Μαυρομήτη, quasi dicas *Promontorium nigrum*, apud Sponium Itiner. Græc. T. 11. pag. 8.

Μητερὸς, *Acutus*, Κωνοειδὴς, ὀξύς. Μητερώνειν, *Acuere*; *Turbinare*, ἀκονᾶν, θήγειν, ὀξύνειν. Ξεμητώνειν, *Hebetare*, *Obtundere*, Ἐξαμβλυώνειν. Ὀξύμητον, *Cuspis*, Γλωχίς.

Μέτλη, idem quod μήτη, *Acumen*, vel *Vertex capitis*. Glossæ Græcobarb. ἐξοχαῖς, ἢ κορυφαῖς, ἢ μέτλαις, ἢ κεφαλαῖς. Iterum: ἀκρώρεια ἐνὶ ἡ κεφαλὴ, ἢ ἡ μέτλη, ἢ ἡ μήτη, & alibi: ἐξοχαῖς, ὑψηλαῖς, μέτλαις τῶν ὀρέων.

Μετλοτὸς, *Acutus*. Eædem Glossæ Σκεθθοτὸν, Μετλοτὸν, ἢ κεντρωτόν.

Μέτζενον, *Vultus*, *Facies*, *Rostrum*, πρόσωπον; Gallis, *Museau*. Μετζεναριὰ, *Larva*, *Persona*, προσωπωπεῖον, μορμώ.

Στραβόμετζον, *Qui labia habet distorta*. Glossæ Græcobarb. Ἀγκυλόχειλος, στραβόχειλος, στραβομέτζενος.

Ταλαρομέτζενη, nomen, ni fallor, meretricis, apud Stephanum Sachlecem in Narrat. MSS. ubi describit consessum meretricum:

Με τὴν Ἐργίναν τὴν πτωχὴν ὅπεν σημαδεμένην,

Με μίαν ταλαρομέτζενην ἐνε σιωτροφιασμένη.

ΜΗΤΗΡ Βασιλέως. Constantinus in Basilij Vita num. 75. Edit. Combefisij, de quadam Danielide: ἀποδεχθεῖσα δὲ δεξιῶς, καὶ φιλοφρονηθεῖσα μεγαλοπρεπῶς, ἀναλόγως τῆ προαιρέσεως καὶ εὐγενείας αὐτῆ, καὶ Μήτηρ καλεῖσθαι Βασιλέως ἀξιωθεῖσα, &c. quippe Basilius adhuc privatus, cum illius filio ἀδελφοποιΐαν πνευματικὴν contraxerat.

ΜΗΤΡΟΚΩΜΙΑ, *Metrocomia*, *Mater vicorum*: qualis enim est Metropolis inter Urbes, talis est Metrocomia inter vicos, inquit Cujacius ad leg. 8. Cod. de Exact. tribut. lib. 10. Constantinus Porph. Nov. περὶ δυνατῶν, &c. καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν δύνασθαι ἐκποίησιν γίνεσθαι ἐκ τῶν ἀκινήτων, μόνον μέν τοι πρὸς τὰς συγχωρίτας, ἢ ἐξ ἀνάγκης πρὸς τὰ ὑπὸ τὴν αὐτὴν μητροκωμίαν χωρία, ἤτοι ὑπὸ αὐτὴν κομητέραν. Hac voce utitur præterea Nicetas lib. 4. Thesauri fidei Cathol. ubi de Hæresi Valentis Arabis pag. 210.

Μητροκωμήτης, *Habitator Metrocomiæ*, in Eclog. Basilic. 55. tit. περὶ προτιμήσεως.

ΜΗΤΡΟΠΑΡΘΕΝΟΣ, Epitheton Deiparæ, apud Nicetam in Manuële lib. 1. num. 4.

ΜΗΤΡΟΠΕΝΘΕΡΑ, in Nomocanone Coteleriano num. 173. *Matris socrus*.

Μητρυοπένθερα, ibid num. 161. *Novercæ Socrus*.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ, *Metropolis*, *Caput Provinciæ*. Μητροπόλεις τῶν ἐθνῶν, apud Modestinum lib. 2. Excusat. ubi Basil. lib. 38. tit. 1. §. 6. μείζες πόλεις λέγονται αἱ μητροπόλεις τῶν ἐθνῶν. Procopius lib. 2. de Bello Gotthico cap. 23. Αὔξιμος δὲ αὕτη μὲν πρώτη τῶν ἐν Πικηνοῖς πόλεων ἐστιν, ἣν δὴ μητρόπολιν καλεῖν νενομίκασι τῆ ἔθνες Ῥωμαῖοι. Justinianus in Nov. 2. cap. 2. πᾶσαι δὲ αἱ τεσσαρεσκαίδεκα πόλεις Ἐπαρχίας ἔσωσαν μιᾶς, ἀφαιρεμένης μὲν ἀδελφᾶς αὐτῆς τῶν μητροπόλεων (Ἀμασείας δὲ φαμὲν καὶ Νεοκαισαρείας) τῆ τῆ μητροπόλεως ὀνόματος. Μητρόπολις Ὑπατικὴ Tyrus appellatur, in Concilio Calchedonensi Act. 9. pag. 627.

Μητρόπολις, *Metropolis*, *Civitas in qua Metropolitanus Episcopus sedet*. Neque enim semper Provinciæ caput hoc nomine donabatur, cùm una interdum Provincia plures contineret Metropoles, ut est in Novella 29. Justiniani cap. 1. καὶ μία τὸ λοιπὸν Ἐπαρχία γινέσθω πλείες ἔχεσα μητροπόλεις· τῆτο ὅπερ καὶ ἐν ἑτέραις ἡμῶν ἐπαρχίαις ἐστίν. Quo loco loquitur de Metropolitanis Episcopis. Synodus Calchedon. Act. 5. ἐγὼ γὰρ ὅτε δεήσεις ἐπιδέδωκα τῷ εὐλαβεστάτῳ Βασιλεῖ, ἵνα μητρόπολιν Βηρυτὸν ποιήσῃ· ἔθος δὲ τοῖς Βασιλεῦσι ποιεῖν τὰς μητροπόλεις. Et Act. 6. sub fin. Marcianus Imp. in publico Concilij consessu, hocce verbo-

rum tenore Calchedonensem Ecclesiam in Metropolim erigit: Εἰς τιμὴν τῆς τε ἁγίας Μάρτυρος Εὐφημίας, καὶ τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος τὴν Χαλκηδονέων πόλιν, ἐν ᾗ τῆς ἁγίας πίστεως σύνοδος διεκροτήθη, Μητροπόλεως ἔχειν πρεσβεῖα ἐθεσπίσαμεν, ὀνόματι μόνῳ ταύτην τιμήσαντες, σωζομένου δηλαδὴ τῇ Νικομηδέων μητροπόλει τοῦ ἀξιώματος. Adde Act. 13. extr. ubi de Nicæno Metropolitano, qui perinde nomine tenus, & ad honoris tantum prærogativam eo jure gaudebat: cùm in cæteris Nicomediensi pariter subjiceretur. Sed modum ejusmodi erectionibus statuit idem Concilium Can. 12. scilicet, ut ὅσαι πόλεις διὰ γραμμάτων βασιλικῶν τῷ τῆς μητροπόλεως ἐτιμήθησαν ὀνόματι, μόνης ἀπολαυέτωσαν τῆς τιμῆς, καὶ ὁ τὴν ἐκκλησίαν αὐτῆς διοικῶν Ἐπίσκοπος, δηλονόθι σωζομένων αὐτῆς τῇ κατὰ ἀλήθειαν Μητροπόλει τῶν οἰκείων δικαίων. Vide. Balsamon. ad Can. 38. Concilij Trull.

Μητροπολίτης, *Metropolitanus Episcopus.* Justinianus in l. 30. §. 5. de Episcop. audientia: αὐτὸς γὰρ ἂν καὶ Μητροπολίτης δικαίως καλείτω, ὁ τὴν ἐξουσίαν τῶν ὑπὸ τὴν Μητρόπολιν Ἐπισκόπων ἐκ τῶν θείων ἔχων κανόνων. Nilus Doxapatrius de Quinque Sedibus Patriarch. Ἐν δὲ ἄλλαις ἐπαρχίαις ἐν μιᾷ ἑκάστῃ ἕνα Μητροπολίτην (ἐποίησαν.) Ἐπεὶ δὲ ὑπὸ τὴν αὐτὴν Ἐπαρχίαν πολλαὶ πόλεις εἰσὶν, ἕνα μὲν ἐποίουν Μητροπολίτην, τὸν ἐν τῇ κρείττονι πόλει τῆς ὅλης Ἐπαρχίας, διὰ τὸ μητέρα ταύτην ὡσανεὶ εἶναι τῶν ὑπὸ τὴν αὐτὴν Ἐπαρχίαν πόλεων. Διὰ τοῦτο καὶ τὸν ἐν αὐτῇ Ἀρχιερέα Μητροπολίτην ἐκάλουν. Vide Concil. Nicænum 1. Can. 4. Antiochenum Can. 9. Sardicense Can. 9. &c.

Μητρόπολις τῶν ἡμερῶν, dictus dies quo Christi Natale celebratur, à Joanne Chrysostomo. Extat Epistola Joannis Zonaræ, seu Michaëlis Glycæ, 43. περὶ τοῦ πῶς ὁ Θεολόγος λαμπροτέραν τὴν ἡμέραν τῶν φώτων ἐκάλεσε τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως, ἣν ὁ χρυσορρήμων ὁ Ἰωάννης τῶν λοιπῶν ἑορτῶν ὀνομάζει μητρόπολιν. Μητρόπολις τῶν ἀρετῶν, ἀγάπη, seu Caritas, apud Theodorum Edessenum in Capitulis practicis. c. 76.

ΜΗΤΡΟΦΑΜΗΛΙΟΣ, *Materfamilias.* Metrodorus in Martyrio Sancti Dionysij: καὶ εὑροῦσα μέγα τροῦλον οἰκοδομὴν ἐσφράγισεν, ἣν θαυμασιωτάτην καὶ μητροφαμήλιον γυναῖκα οὐ χωρὶς ἀξίας πιστευόμενον.

ΜΗΤΥΛΗΝΑΪΑ. In Horologio sub finem, hæc habentur: μὴν Σεπτέμβριος, ἀρχὴ τῶν Μητυληναίων προσόμοια, στιχηρὰ ἦχος δ. Deinde sequitur Catalogus præcipuorum Sanctorum cujusque mensis versibus politicis, cujusmodi legitur Nicephori Callisti Xanthopuli Συνοπτικὴ σύνοψις τῶν ἁγίων χρόνου. Dicta verò Metylenea ab autoris nomine aut Patria.

ΜΗΧΑΝΗΜΑ, *Machina bellica.* Nicetas in Man. lib. 2. num. 2. φραξάμενοί τε ὡς εἶχον τὰ τείχη τοξόταις καὶ ζαγγράτορσι, καὶ παντοίοις μηχανήμασι περιστέψαντες, &c. Ubi Cod. alius, ξύλοις πολεμιστηρίοις. Idem in Balduino num. 2. τῶν τειχῶν ἄνωθεν κἀκεῖνος ἀνθίστησι μηχανήματα. Gregoras lib. 7. τριήρεις ἔχων ὅπλων, καὶ τειχομαχικὰ μηχανήματα. Vide Auctorem incertum post Theophanem pag. 434. Chronic. Veneto-Byzant. an. 1451. &c. ἑλεπόλεις μηχανικαὶ, apud Anonymum in Romano Lacapeno n. 24.

ΜΙΑ ΦΥΣΙΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶ θεῖον καὶ ὑδράργυρος διαφόρως οἰκονομηθέντα.

ΜΙΑΖ, τὸ σίδιον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1842. *Sidion malicorium.*

ΜΙΑΖΕΙΝ. Vide Μειάζειν.

ΜΙΑΝ μίαν, *Sensim, Paulatim, Semel ac semel.* Apophthegmata Patrum in Antonio num. 13. λέγει αὐτῷ (venatori) πάλιν τεῖνον· καὶ ἔτεινεν. καὶ πάλιν φησὶ, Τεῖνον. λέγει αὐτῷ ὁ θηρευτὴς, ἐὰν ὑπὲρ μέτρον τείνω, κλᾶται τὸ τόξον. λέγει αὐτῷ ὁ γέρων, οὕτως καὶ εἰς τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, ἐὰν πλέον τοῦ μέτρου τείνωμεν κατὰ τῶν ἀδελφῶν ταχὺ προσρήσσουσι. χρὴ οὖν μίαν μίαν συγκαταβαίνειν τοῖς ἀδελφοῖς. Ita δύο δύο νηστεύειν, in Agathone num. 20. & ὀλίγον ὀλίγον, in Orsisio num. 2. ὀλίγον ὀλίγον τὸ πνεῦμα ἅγιον ὑποχωρεῖ, ubi Cod. al. κατὰ μικρόν.

Ἀπὸ μιᾶς, apud Lucam cap. 14. vers. 18. quid sit, quærunt Eruditi: καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες. Ubi vulgata, *& cœperunt simul omnes se excusare.* Rob. Steph. *similiter.* Henric. Steph. *unanimiter*, alij *uno ore*, quasi ἀπὸ μιᾶς φωνῆς, *unâ voce.* Vide conjecturas Fulleri lib. 1. Miscell. sacr. c. 1. & lib. 2. cap. 1.

ΜΙΑΛΟΣ. Vide in Ομιαλος.

ΜΙΑΡΟΦΑΓΕΙΝ dicuntur, *Qui immundis & vetitis carnibus vescuntur*, cujusmodi sunt quæ *Morticinia* vocant. Extat in Euchologio εὐχὴ ἐπὶ τῶν μιαροφαγησάντων, pag. 670. Ubi Goarus.

ΜΙΑΣΦΩ, Prophetis seu Chymicis, *Cyclaminus*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 382. & Apul. cap. 17.

ΜΙΑΤΕΣΣΕΗΛΕ, in Glossis Saracenicis MSS. τὸ ζυγέλαιον.

ΜΙΒΕΛΕΤΑΙ, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. τὸ ζουλάβιν τῶν κιδωνίων, *Zulapus ex malis Cydoniis.*

ΜΙΓΑ, *Musca*, Μυῖα, in Corona pretiosa. Vide Μύγα.

ΜΙΕΡΕΥΣ, Μηερεὺς. Clemens lib. 2. Constitut. Apostol. cap. 28. πλὴν ἐν τοῖς ἐμπαίγμασιν αὐτῶν οὐδὲν προσφέρουσιν οὐδὲ ἐπιτελοῦσι, καὶ ἄνευ αὐτοῦ ποιοῦσιν οὐδὲν, καὶ τιμῶσιν αὐτὸν τὸν μηερέα, &c. Petrus Siculus in Hist. Manichæor. μαθηταὶ δὲ τούτου ὑπῆρχον μυστικώτεροι Μιχαὴλ, καὶ ὁ Κανανάελις, καὶ Ἰωάννης ὁ Δόρατος, καὶ τρεῖς μιερεῖς. Infrà: οὗτοι τοίνυν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, οἱ καὶ συνέκδημοι παρ' αὐτοῖς λεγόμενοι, ὡς μιερεῖς τινές. Passio S. Basilij Presbyteri num. 13. ἐλθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς Ἄγκυραν, ὑπήντησαν αὐτῷ οἱ τοῦ διαβόλου ὑπηρέται, ἔχοντος μεθ' ἑαυτῶν τὸ εἴδωλον τῆς Ἑκάτης· εἰσελθὼν δὲ ἐν τῷ παλατίῳ ἐκάλεσε τοὺς μιαρεῖς τῶν εἰδώλων, καὶ ἐδίδου χρήματα. Meursius hanc vocem *Sodales* denotare putavit: Sirmondus Siculi Interpres *Sacerdotes* reddit: Gretzerus, à quo editus, *Consacerdotes* verti posse existimat, ex μιᾶς καὶ ἱερεῖς. Sed potior videtur conjectura Virorum Doctorum ad Passionem S. Basilij, scribentium probabile videri Christianos Scriptores ita per contumeliam indigitasse Gentilium Sacerdotes, quos non ἱερεῖς sed μιερεῖς appellarunt quasi μιαροὺς, vel μιαροὺς ἱερεῖς, vel quasi μὴ ἱερεῖς non *Sacerdotes.*

ΜΙΖΕΙΝ, *Ungere.* Physiologus MS. de Natura animalium, ubi de Phœnice: ὑπάγει εἰς τὰς κέδρους, μίζει τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἐκ τῶν ἐκεῖ ἀρωμάτων.

ΜΙΖΟΝ, *Pugio.* Lexicon Stephani: Ἐγχειρίδιον, ξιφίδιον, μίζον.

ΜΙΚΙΕΙ, Ægyptiis, *Anagallis*, apud Interpol. Dioscor. c. 397.

ΜΙΚΟΣ, pro μικρὸς, usurpat Myrepsus de Antidotis cap. 334.

ΜΙΚΡΕΝΕΙΝ, *Minuere.* Liber Botanicus MS. ex Cod. Reg. 1673. ἀκόμι γυναῖκα πάρθενον νὰ τρίβῃ τοῖς μαστοῖς της, οὐκ ἔτι ἀνατρέφονται, ἀλλὰ μᾶλλον μικρένουν.

ΜΙΚΡΟΚΟΠΙΑ, *Minutia*, Λεπτότης, κερμάτιον.

ΜΙΚΡΟΝ κατὰ στοιχεῖον, *Breviarium Iuris per literas digestum*, quod & Νόμιμον κατὰ στοιχεῖον dicitur. Apud Harmenopulum lib. 1. tit. 18. Paragraphus 2. ἐκ τοῦ Μικροῦ κατὰ στοιχεῖον, concipitur. Laudatur is liber à Salmasio de Modo Usurar. p. 149. 150.

Μικρὸν, pro ὁ μικρὸν. Vide in Μέγα.

ΜΙΚΡΟΛΥΠΙΆ, pro μικρὰ λυπὴ, apud Nicetam Choniatem.

ΜΙΚΡΌΣ, *Paucus.* Petrus Tudebodus lib. 3. de Itinere Hierosol. *Timens námque se & nostros, ne in manibus Turcorum evenissent, dixit*, Micro Francos echomai, *hoc est paucos Francos habeo.* Vide Gloss.med.Lat. in *Parvus.*

ΜΙΚΡΌΣΧΗΜΟΣ. Vide in Σχῆμα.

ΜΊΚΡΟΥΛΟΣ, *Parvulus*, μικρός. Anonymus de Nuptiis Thesei in Epilogo:

——— Ἀρχιλώησι νὰ πλεύση,
Τοῦτα τὰ μαῦρα πέλαγα με βάρκα γὰρ μικροῦλα,
Ὅπου τινὰς δὲν τάπλευσεν, &c.

Μικρουλλικὸς, μικρούτζικος, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. μικρὸν, ἢ μικρουτζικὸν, ἢ μικρουλλικόν.

ΜΙΚΡΟΨΥΧΊΑΙ, *Rixa, jurgia*, quæ ἐν συνοικεσίοις seu inter conjuges accidunt, quibus posse quidem dirimi matrimonium quoad thorum & cohabitationem, non verò quoad vinculum, existimant Græci. Vide Petr. Arcudium lib.7.de Concord. cap.2.

ΜΙΚΤΆ, *Tela* ita dicta apud Ægyptios. Paul. Ægineta lib.6. c.88.

ΜΙΛΕΙ͂Ν, *Loqui*, ὁμιλεῖν, in Corona pretiosa. Vox Cretensium. Glossæ Græcobarb. λέγειν, νὰ λέγει, νὰ μιλεῖν. Historia Apollonij Tyrij:

Ἔτις καλὰ πουχόρδυγε, ὅλοι γιαυτὸν μιλοῦσι.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ ὅσες τὴν ἐκολουθήσασιν, ἀλλήλως ἐμιλοῦσαν.

Hermodorus in Adagiis MSS. σὰν μιλεῖς, καὶ δὲν σ' ἀκούουν, ξείκασε στὸν μύλον εἶσαι. Gregorius Hieromonachus in Synopsi Dogmat. Ecclesiast. c.4. ἂν καλὰ καὶ πρωτίτερα ἐμίλησε διὰ τὸ θεῖον βάπτισμα, ὅταν ἔλεγεν, &c.

Μιλία, & Μίλημα, *Sermo, tractatus, Loquela*, λόγος, λέξις, ὁμιλία.

Καλομίλητος, *Eloquens*, Εὔγλωττος, Εὐφραδής. Ἀμίλητος, *Taciturnus.* Vide Σωπυχεῖν.

ΜΙΛΗΟΣΟΛΙΣ, *Milium solis*, λιθόσπερμον. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. μιλησόλις, λιγνοῦ, ἀσίλλις, ἢ ὅτι καδοῦκα δεκόρινα. Vide Matthæum Silvaticum in *Cadocon.*

ΜΙΛΙΆΡΙΟΝ, *Miliarium*, in Gloss. Gr. Lat. *Miliarium cocinatorium*, seu *aënum in quo aqua ad potandum calefit.* Athenæus lib.3. τὸ μιλιάριον καλούμενον ὑπὸ Ῥωμαίων εἰς θερμοῦ ὕδατος κατεργασίαν κατασκευαζόμενον. In Antholog. lib.2. cap.35. extat Epigramma εἰς μιλιάριον μικρόν.

Ἠγόρασας χαλκοῦν μιλιάριον, Ἡλιόδωρε.

Vide Cujacium lib. 2. Observ. cap.6. & infrà in Μίλιον.

ΜΙΛΙΑΡΊΣΙΟΝ, *Miliarisium*, Nomismatis pars duodecima. Glossæ Basilic. Μιλιαρίσιον, στρατιωτικὸν δῶρον. Μιλιαρίσιον, τὸ χιλιοστὸν τῆς τοῦ χρόνου (l. χρυσοῦ) λίτρας· μίλε γὰρ οἱ Ῥωμαῖοι τὰ χίλια καλοῦσι, καὶ οὕτω κατακερμάτωσε τὸ πόσον τῆς λίτρας, ἵνα δι' αὐτοῦ σώζηται τὰ χίλια μιλιαρίσια, ὥστε κατὰ νόμισμα λαγχάνει μιλιαρίσια ιδʹ. Eædem Glossæ: ἔχει δὲ ἕκαστον τῶν τοιούτων λεπτῶν ἀργυρίων, μιλιαρησίων καλουμένων, κεράτιον ἓν ἥμισυ τέταρτον. Cosmas Indicopleustes: τὸ μὲν νόμισμα, τὴν δὲ δραχμὴν, τουτέστιν τὸ μιλιαρίσιον. Infrà: ἦν δὲ καὶ τὸ μιλιαρίσιον ἅπαξ εἰπεῖν ἀργυρός. Cedrenus in Julio pag.168. μιλιαρίσια δὲ ἀπὸ τῆς μιλιτίας, ἤγουν στρατείας· ὁ γὰρ Σκιπίων δι' ἔνδειαν χρυσίου τοῖς στρατιώταις τὰ μιλιαρίσια κατασκευάσας ἐπιδέδωκε; Ἀννίβου τοῖς πράγμασιν ἐπικειμένου. Scholiastes Basilic. Ecl. 23. χρὴ γινώσκειν, ὅτι τὸ ἓν κεράτιον φόλλεις εἰσὶ ιβʹ. ἤτοι τοῦ μιλιαρισίου τὸ ἥμισυ· τὰ οὖν ιβʹ. κεράτιά εἰσι νομίσματος ἥμισυ· τὸ γὰρ ἀκέραιον νόμισμα ἔχει μιλιαρίσια ιβʹ. ἤτοι κεράτια κδʹ. Rationalium Peræquatorum Alexij Comneni Imp. MS. ἕως ὧδε ὀφείλεις ἀπαιτεῖν δικέρατον, καὶ μόνον ἀπὸ τῆς ιϛ.. ἤτοι τοῦ διμοίρου τοῦ ἑνὸς χαράγματος ιι, ὀφείλεις ἀπαιτεῖν καὶ ἑξάφολλον διὰ χαράγματος, λογαριάζειν δὲ ιβʹ. μιλιαρίσια τῷ νομίσματι, ἤτοι τὸ μιλιαρίσιον ἔχειν φόλλεις κδʹ. κατὰ παλαιὰν παράδοσιν τοῦ Αὐγούστου Καίσαρος. Vocis verò μιλιαρίσιον passim mentio occurrit, apud Joan. Moschum in Limon. cap.185. Evagrium lib. 6. cap.21. Justinianum in Nov.105. Epiphanium de Ponder. & mens. Theophylactum Simocattam lib.5. cap.14. Theophanem an.12. Heraclij, an.24. Leonis Isauri, Continuator. ejusdem Theophanis lib.4. n.21. Anonymum Combefis. in Leone Philosopho num.15. Constantin. de Adm. Imp. cap. 43. Moschionem de Morbis mulierum cap.106. Achmetem cap.257. Codinum in Orig. Constantinopol. num.139.&c. Vide Scaligerum de Re nummaria, & Salmasium adversus Kercoetium pag.68.

ΜΊΛΙΟΝ, *Milliare, mille passus*, hodie μίλι. Scholia MSS. in Vitam Joannis Climaci: σημείοις, μιλίοις. Gloss. Lat. Gr. *Decimus lapis*, Δέκατον μίλιον. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. & Suidas: μίλιον, μέτρον γῆς. Herodiani Epimerismi: μίλιον, μέτρον ὁδοῦ. Heronis Isagogæ MSS. τὸ μίλιον ἔχει στάδια ἑπτὰ ἥμισυ πλέθρα μέ. ἄκενας υνʹ. ὀργυιὰς ͵ψνʹ. βήματα αωʹ. πήχεις γʹ. πόδας φιλεταιρίους μὲν δφʹ. ἰταλικοὺς δὲ εὐ. Astronomus Græcobarb. MS. ex Cod. Reg. τὸ στάδιον ἔνι οὐργίαι ἑκατόν· τὸ δὲ μίλι οὐργίαι ἑπτακόσιες πενήντα· ἔστι δὲ μίλιον στάδια ἑπτά, &c. Pæanius seu Capito Lycius in Metaphrasi Eutropij lib.1. ad hæc verba *duodecimo miliario*, μιλία γὰρ καλοῦσιν αὐτὰ Ῥωμαῖοι· τὰ γὰρ βήματα οὕτως ὀνομάζουσι, τοσούτοις βήμασι συμμετρούμενοι τὸ σημεῖον. Leo in Tacticis cap.17. §.89. αἱ δὲ ἑκατὸν ὀργυιαὶ ποιοῦσι στάδιον ἓν, τὰ δὲ ἑπτὰ καὶ ἥμισυ στάδια ποιοῦσι μίλιον ἕν. Nicetas in Alexio lib.1. num. 4. διελθὼν οὖν ἀνέτῳ ῥυτῆρι ὡσεὶ σταδίους τριάκοντα, &c. Ubi Cod. Græcobarb. ὡσεὶ μίλια ἕξ. Basilius Seleuciensis p.373. ἡ δὲ ἀπὸ δεκαπέντε σταδίων ἦν ἡ Βηθανία, ὅπερ ἦν μήλια δύο. Macarius Homil.27. ὥσπερ μίλιά εἰσι στήκοντα καὶ σημεῖα τῆς βασιλικῆς ὁδοῦ ἀναγούσης εἰς τὴν ἐπουράνιον πόλιν τοὺς διοδεύοντας. Utuntur passim Scriptores, Modestinus in l.13. D. de Excusat. Ammonius de SS. Monachis Sinaitis p. 103. Moschus in Prato spirituali cap.27. Palladius in Hist. Lausiaca cap.6.20.77. Zacharias Pap. in Dialog. non uno loco, Theophanes pag.240.265.267.268.325.357.365. Mauricius in Strateg. pag.79. 286. Constantinus Porph. in Nov. 3. Liber 7. Basilic. tit.16. cap.1. Perdiccas Ephesius, Acta SS. Tarachi, Probi & Andronici cap.10. Acta S. Nili Jun. pag.164. Vita S. Eudociæ Mart. num. 40. &c.

Μιλίζειν, *Millia metiri*, Μετρεῖν, in Lexico MS. ex sched. Combefisij.

Μιλιοδρομεῖν. Chrysostomus in Orat. de Circo: καὶ ἱππεὺς αὐτοῦ, οὐκ ἀπὸ λευκῆς ἐπὶ σφενδόνα μιλιοδρομῶν, ἀλλ' ἀπὸ γῆς εἰς οὐρανὸν πυρίνου ἅρματος καταβαινόμενον, &c. *A linea alba ad fundam in Milio decurrens.* Vide Bulingerum de Circo cap.51.

ΜΊΛΙΟΝ, minutior moneta, eadem fortè quæ μιλιαρίσιον appellatur. Novella Constantini Porphyrog. de Fugis mancipiorum: ὑπὲρ ἀπολωλότος ψυχαρίου, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ θέματι εὑρεθέντος παρέχει ὁ δεσπότης N. (νομίσμα) ἓν, μίλια δʹ. &c. Occurrit ibi pluries.

ΜΊΛΛΑ, *Adeps.* Vide Μύλλα.

ΜΙΑΜΊΛΛΙΣ, *Rubrica*, in Gloss. Gr. Lat.

ΜΙΆΛΤΟΣ ὀρειὴ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶ μίσυ ξανθὸν μετὰ αὐτωρύτε.

ΜΙΆΧ, in Glossis Saracenicis MSS. τὸ ἀμμονιακὸν ἅλας, *Sal ammoniacum*.

ΜΙΜΑΊΚΥΛΟΝ. Hesychius: Κόμαρος, φυτόν τι ὅπερ φέρει καρπὸν μιμαίκυλον.

ΜΙΜΆΣ, *Mima*, *Meretrix*. Theophanes an. 25. Theodosij Jun. Nonno Episcopo Edesseno: ὁ τὴν φρατρίαν τῶν μιμάδων Ἀντιοχέων τῷ Θεῷ ἀφιερώσας, &c. Hinc

Μιμάδειον, *Lupanar*, in Vita MS. S. Andreæ Sali cap. 3. *Mimarij*, Mimi. Vetus Orbis descriptio: *Laodicia mittit aliis Civitatibus Agitatores optimos: Tyros & Berytus Mimarios, Cæsarea Pantomimos.* Salvianus: *Athletis, Pyctis, Mimariis, Pantomimis*, &c. Ita emendat Salmasius, pro *Petaminariis*.

ΜΙΜΙΣΤΡΟ, *Imitator*, *Momus*, Μιμητὴς, μῶμος.

ΜΙΜΟΣ, *Mimus*. Synod. in Trullo Can. 51. καθόλε ἀπαγορεύει ἡ ἁγία αὕτη καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος τοὺς λεγομένους μίμους, καὶ τὰ τούτων θέατρα, &c. Ubi consusulendi Aristænus, Zonaras, & Balsamon.

ΜΙΜΩ, *Simia*. Suidas: Πίθηξ, ἡ μιμώ. Moschopulus: Μιμώ, ζῶον. Sic appellata, quòd homines imitetur: quippe ut ait Nemesius de Nat. homin. cap. 2. πᾶς πίθηκος ὁμοίως μιμεῖται. Achmes Onirocrit. cap. 135. εἰ δὲ ἐφίλησε πίθηκον, ἤτοι μιμὼ, ἐχθρὸν πολύτροπον ἀδύνατον γνωρίσει. Et cap. 282. ἐάν τις ἴδῃ ὅτι ἐπολέμει μιμοῖ οἰκεία, ἐχθρὸν πολύπλοκον καὶ πονηρὸν, καὶ ὀλιγοδύναμον θεάσεται ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. Passim toto isto capite.

ΜΊΝΑ, *Cuniculus militaris*, ὑπορυγή. Μινάρειν, *Cuniculos agere*, *Suffodere*, ὑπονομεύειν, ὑπορύττειν. Vide Gloss. med. Lat. in *Mina*.

ΜΙΝΗΕΙΝ, pro Μηνύειν, *Nuntiare*.

ΜΙΝΘΗ, *Ruscus*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 728.

ΜΙΝΣΑ. Vide Μίσα.

ΜΙΝΣΑΛΙΟΝ. Vide in Μενσάλιον.

ΜΙΝΣΟΣ, *Missus*, Ferculum: Nam ut rectè observat Salmasius, solent recentiores Græci voces quas ex Latino mutuantur, cùm duo sigma occurrunt, alterum mutare in *n*. ut ἀντικένσωρ, *Antecessor*, σούκενσος, *Successus*, πρόκενσος, *Processus*, &c. Joannes Episcopus Citri in Responsis pag. 330. ubi de Antiminsiis: προσηγορία δὲ αὕτη παράγεται ἀπὸ τῶν μίνσων, τῶν καθ' Ἕλληνας μὲν τὸ κανοῦν δηλοῦντος, κατὰ δὲ τὴν Ἰταλικὴν γλῶσσαν τὸ πεπραγματευμένον τοῖς ὀψοποιοῖς ἔδεσμα. Mox: ἐν τῶν τραπέζαις ἐφαπλούμενα ὀθόνια μινσάλια λέγονται, οἷα πρὸς κόσμον τῆς τραπέζης καὶ τῶν μίνσων τιθέμενα. Sguropulus in Histor. Concilij Florentini sect. 6. cap. 2. ἐτοίμασαν τὸ ἄριστον τῷ Πάπᾳ, καὶ διεκόμιζον τοὺς μίνσους ἐκ τῶν δομεστικίων μετὰ κιβωτιδίων χαλκῶν κεκλειδωμένων, &c. Codinus de Offic. cap. 7. num. 14. δίδωσι μίνσον ἀπὸ τῆς τραπέζης μέχρι καὶ τῶν τόπου ἐν ᾧ ἵσανται κατὰ τὸν τόπον αὐτοῦ ἱστάμενα δ' ἐκεῖσε βασιλικὰ παιδόπουλα ἀπαίρουσι τοὺς μίνσους ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν. Adde num. 15. 24. 25. & seqq. Anonymus de Amorib. Callimachi:

> Εὑρέθη τράπεζα λαμπρὰ, λαμπρῶν βρωμάτων πλῆθος,
> Φιλότιμος ἡ τράπεζα, πολυτελεῖς οἱ μίνσοι.

Μίσος, eâdem notione. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

> Παραβιβάζω πάντοτε, καὶ τρώγω τὴν αὐτίκα,
> Πρὸς τὸν ἡγούμενον πάντοτε τοὺς μίσους ἀποβλέπω.

Μινσόελον, Μινσώριον, Μινσέριον, *Missorium*, *Lanx*, *Ferculum*: de qua voce pluribus egimus in Gloss. med. Lat. Theophilus Antecessor lib. 2. tit. 1. §. 44. εἰ ἔχρησά σοι τὸν ἐμὸν ἀγρὸν, ἢ παρεθέμην σοὶ τὸ ἐμὸν μινσώριον. Constantinus de Themat. lib. 1. pag. 7. ηὑρέθη δὲ ἐν τοῖς κάτω χρόνοις ἄλλος τις στρατηλάτης τὴν ἀξίαν Πατρίκιος, τοὔνομα Ἰορδάνης, οὗτινος εἰσὶ τὰ ἀργυρᾶ μινσώρια τὰ ἀνάγλυφα, ἅπερ κεῖται ἐν τῷ βασιλικῷ βεστιαρίῳ. Extant in Anthologia lib. 4. cap. 32. pag. 378. & 379. Edit. Henr. Steph. duo Epigrammata, cum hisce Lemmatibus: Εἰς μινσώριον ἔχον τὰ δώδεκα ζώδια καὶ ἕτερα. Et, Εἰς μινσώριον ἔχον ἀφροδίτην καὶ ἔρωτας.

ΜΙΝΣΩΡ, *Mensor*: Μινσουράτωρ, *Mensurator*. Dicuntur autem *Mensores*, & *Mensuratores*, qui Vegetio lib. 2. cap. 7. *Metatores*, *qui præcedentes locum eligunt castris*. Julius Africanus MS. de Bellico apparatu cap. 69. ἔστωσαν οὖν ἐν τῇ στρατιᾷ ἀφωρισμένοι Μίνσωρες, οἱ καὶ τὴν τῶν ἀπλήκτων πρόνοιαν ποιούμενοι, καὶ τὴν πρὸς ὑπηρεσίαν τοῦ παντὸς στρατεύματος ὑδάτων ἀκριβῶς ἀποσκοποῦντες, &c. Infrà: οἱ δὲ εἰρημένοι Μίνσωρες τοιοῦτον ἐπιτήδειον τόπον ἐπιτύχωσι κατασχάζονται, &c. Leo in Tacticis cap. 4. num. 22. Μίνσωρες δὲ λέγονται οἱ τὰ ἄπληκτα ἤτοι τὰ φοσσάτα μετροῦντες καὶ καθιστῶντες, οὓς Μινσουράτωρας νῦν καλοῦσιν. Ita etiam Mauricius lib. 1. cap. 3. Idem Mauricius lib. 2. cap. 11. πρὸς τούτοις δεῖ καὶ τοὺς Μίνσωρας τοσούτους εἶναι, τοὺς ὀφείλοντας μετὰ τῶν Ἀντικενσόρων προλαμβάνειν, καὶ τὰ ἄπληκτα μετρεῖν. Lib. 7. cap. 17. χρὴ Μίνσωρας δύο ἐπιλέγεσθαι εὐτάκτους ἄνδρας, τοὺς ὀφείλοντας τὰ ἄπληκτα μετρεῖν. Adde lib. 1. cap. 9. Anonymus MS. de Tactica: ἵνα μετὰ τὸ ἀφορισθῆναι τὸ στρατόπεδον, καθ' οὓς ἂν τόπους συναλλάξωσιν αὐτοὺς οἱ μίνσωρες, ὁμοίως τῇ τάξει τῆς φάλαγγος, ἐκεῖσε τὰ σημεῖα προκαταπήξαντες, δι' αὐτῶν τοῖς ἰδίοις ὑποδείξουσιν, ἔνθα χρὴ τούτων ἕκαστον οἰκείως διαναπαύσασθαι.

Μινσουράτωρ, *Mensurator*. Leo in Tactic. cap. 9. §. 7. καὶ ἐὰν, ὡς εἰκὸς, ἐν ἀγνώστοις τόποις ἡ ὁδοιπορία γένηται, καὶ οὐ πάρεισιν ἐντόπιοι ἐκκάτωρες, ἀποστέλλει τοὺς Μινσουράτωρας, ἵνα προλαμβάνωσιν, ἐὰν ἐχθροῦ φόβος οὐκ ἔστι, &c. Cap. 12. §. 56. καὶ τοὺς Μινσουράτορας δὲ τοσούτους εἶναι τοὺς ὀφείλοντας προλαμβάνειν, καὶ τὰ ἄπληκτα μετρεῖν, καὶ τὰς ὁδοὺς προγινώσκειν, καὶ πρὸς τὰ ἄπληκτα τοῦ στρατοῦ ὁδηγεῖν. Adde cap. 17. §. 62. cap. 20. §. 174. Anonymus MS. de Castrametatione: Δεῖ δὲ καὶ Μινσουράτορα ἐπιλέξασθαι ἄριστον καὶ ἐμπειρότατον, καὶ σχοίνιον μέτρον ὀργυιῶν χιλίων ἐπιδοῦναι αὐτῷ, ἀποστέλλειν δὲ εἰς ἔρευναν ἐπιτηδείου τόπου πρὸς ἄπληκτον. Idem: οἱ δὲ προτρέχοντες τοῦ λαοῦ τῶν πολεμίων καταλαβεῖν τὸν τόπον πρὸς τὸ εὐτρεπίσαι τὰ ἑαυτῶν ἄπληκτα, ὡς εἴωθε, οὓς Μινσουράτορας ἔθος Ῥωμαίοις καλεῖν. Constantinus in Tactic. pag. 26. ἀπέστειλον τοὺς Μινσουράτορας ἵνα προλαμβάνωσι πρὸ μιᾶς ἡμέρας, εἰ οὐκ ἔστι φόβος ἐχθροῦ· οἱ Μινσουράτορες γὰρ ὀφείλουσι χωρίζειν τὸ ἄπληκτον ὅπου μέλλεις ἀπληκεῦσαι, καὶ διδόναι τόπον ἑκάστῳ τάγματι, ὅσος ἀρκεῖ αὐτῷ εἰς ἄπληκτον.

ΜΙΝΟΣ, *Mandragora*, apud Interpol. Dioscor. cap. 658.

ΜΙΝΘΗ, τὸ ἡδύοσμον, apud Psellum MS. de Nominibus Morborum. *Menta*.

ΜΙΝΩ, ἡ βάτου καρπὸς, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. apud Matth. Silvaticum, *Minon*, *est nux*. *Inde Diademinon*, *Confectio de nuce*.

ΜΙΣΑ. Vide in Μίσσα.

ΜΙΣΑΔΙΟΣ, *Dimidius*. Cod. Reg. MS. 618. f. 286. καὶ τότε λαγάριζε εἰς τὸ χαλκεπλήτιον, καὶ κέρασε β'. ἢ μισάδια.

ΜΙΣΕΡ, *Dominus*, ex Ital. *Messer*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Μισὲρ Γουλιαμὸν, τὸν ἔλεγαν τὸ ἐπίκλην Ἀλαμάνος.

Alibi:

> Ἠκούσας τὸν μισὲρ Τζεφρὲ, τοὺς λόγους καὶ τὴν πράξιν.

Passim apud hunc Scriptorem.

ΜΙΣΕΥΕΙΝ, Μισεύγειν, Μησεύειν. Vide in Μίσσα.

ΜΙΣΗΤΙΑΡΗΣ, *Inimicus*. Glossæ Græcobarb.

Ἀπεχθὴς

Ἀπεχθὴς, Μισιάρης, Ἐχθρός. Alibi : Ἀσπόνδυς, τὺς μνησικάκυς καλεῖ, τὺς μισηλιάειδες πράξει.

ΜΙΣΘΑ´ΡΙΟΝ, *Merces*, Μισθὸς, in Nomocanone Coteleriano num. 524.

ΜΙΣΙΒΙ´ΛΙΑ, *Missilia*, *Iacula*, apud Justinianum in Nov. 75. c. 4. καὶ τὺς τε καλυμμένυς ζιβλύνς, ἤτοι μισιβίλια.

ΜΙ´ΣΚ ἐπιζαραμισὴρ, ὁ δίκταμνος, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Dictamus*.

ΜΙ´ΣΚΕΛΛΟΣ, *Miscellus*. Hesychius : μίσκελλος, εὐτελὴς καὶ μέλας οἶνος. Respexit ista Varronis lib. 1. de Re rustica cap. 54. *Videas à quo genere uvarum, à quo loco vineti incipias legere : nam & præcox & miscella, quam vocant nigram, multò antè coquitur.*

ΜΙΣΚΗ´ΝΟΣ, *Mischinus*, ex Italico *Mischino*, *Infelix*, *Miser*. Vide Gloss. med. Lat. in hac voce. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Καὶ μὲ καρδίαν ὀμόσασι τῆς δεσποίνας ἐκεῖνας,
Ὅλαις νὰ βαλῦν δύναμιν, νὰ μὴ φανῦν μισκλῦαις.

Lib. 4. Extr.

Ὑπάγω μὲ ἀνας εναγμὸς ὡς πένης κιὼς μισκλῦος.

Idem lib. 9.

Κατ᾽ ἐκείνης τὴν ὄρεξιν ὅλοι ἔρχονται μισκλῶοι.

Iterum ibid.

Καὶ σὲν ἀνλάμα με ταυτὸ καὶ ποίκα με μισκλῶον.

Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Πλάςη μυ, διατὶ ὀργίσθηκες τὴν Ῥόδον τὴν μισκλῶαν.

ΜΙΣΟ´ΔΟΥΛΟΣ, Herbæ genus, apud Demetrium Constantinopolit. Hieracosoph. lib. 1. cap. 9. λαβὼν μισόδυλον βοτάνην, εἴτε ξηράν, εἴτε χλωράν, λεῖα καλῶς.

ΜΙΣΟΠΟΙΕΙ͂Ν, *Tædio afficere*. Porphyrogen. de Adm. Imp. πρὸς τὸ μισοποιέντων ὑμῶν τὴν Εὐφρασίαν δόξαθαι πρὸς ἀνάπαυσιν ἀφιέναι, καὶ ἔμοσε ταχέςερον μισοποιησάσης καὶ κελευσάσης ἀσφαλίσαθαι τὺς πυλεῶνας, &c.

ΜΙΣΟ´Σ, Μισὸς, *Medius*, Μέσος, ἥμισυς· τὸ Μισὸν, *Dimidium*, *Media pars*, τὸ Ἥμισυ. Μισαγρυπνεῖν, Μισοκοιμᾶσθαι, *Intervigilare*, Gallis, *Veiller à demy*. Μισαποθαμμένος, & Μισοζώντανος, *Semianimis*, Ἡμίθνητος.

Ἡμισαεικὸν, *Medietas*. Habetur apud Anonymum MS. de Arte Notaria, formula instrumenti, hoc titulo : Ἀντίγραφον ἐκδόσεως ἀμπέλυ ἐφ᾽ ἡμισαεικόν.

Μισερώνειν, *Truncare*, *Mutilare*, κολοβῦν, ἀκρωτηριάζειν.

ΜΙ´ΣΣΑ, *Missa*, seu *Dimissio*. Chronicon Alexandrinum in Justiniano pag. 780. καὶ κατῆλθεν αὐτὸς ἐκ τῆ ἱππικῆ, καὶ ἔδωκεν εὐθέως μίσσας τοῖς τῆ Παλατίυ, καὶ λέγει τοῖς συγκλητικοῖς, Ἀπέλθετε ἕκαςος φυλάξειν τὸ οἶκον αὐτῆ. Mauricius lib. 7. cap. 17. καὶ εἰς ἑσπέραν ὁμοίως μετὰ τὸ δεῖπνον, καὶ τὰς μίσας, τὸ τρισάγιον ψάλλεσθαι, καὶ τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν συνήθειαν. Ubi Leo cap. 12. §. 115. habet μετὰ τὸ δεῖπνον καὶ τὰς μίσσας. Idem Mauricius lib. 12. cap. 21. δεῖ τὺς χρησίμυς τῶν Τριβύνων μετὰ τῶν ὑπ᾽ αὐτὺς ταγμάτων, εἰς τὰς πόρτας τῆ φοσσάτυ ἀφορίζεσθαι, ὥςε μετὰ τὰς ἑσπερινὰς μίσας μέχρι τῆ σημερὲς μηδένα θαῤῥεῖν, &c. Ab hac voce Missæ, seu Sacræ Liturgiæ nomen manasse, post alios, observamus in Gloss. med. Lat. quia scilicet exacto Evangelio Catechumeni dimittebantur, hac voce *Mis*, seu Μίσσα, pronuntiatâ, iisque egressis claudebantur Ecclesiæ fores, quod præ cæteris docet Concil. Constantinopolit. sub Mena Act. 5. pag. 185. καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆ ἁγίυ εὐαγγελίυ, ἐξ ἔθυς τῆς θείας λειτυργίας τελυμένης, καὶ τῶν θυρῶν κλεισθεισῶν, καὶ τῆ ἁγίυ Μαθήματος κατὰ τὸ σύνηθες λεχθέντος, &c. S. Maximus in Mystagogia cap. 14. ait post lectum Evangelium, καὶ τῶν καθηχυμένων καὶ τῶν λοιπῶν τῶν ἀναξίων τῆς θείας τῶν μυστηρίων θεωρίας ἀπόλυσίν τε καὶ ἐκβολὴν διὰ τῶν λειτυργῶν γίνεσθαι. Et cap. 15. & 22. observat idem Scriptor tunc fores Templi claudi solere. Formula verò dimissionis Catechumenorum ea fuit, uti refertur à Zonara ad Can. 22. Concilij Laodiceni, ubi de Subdiaconis : τὸ παλαιὸν περὶ τὰς θύρας ὑπηρέτυν τῆς ἐκκλησιῶν, ἐκβάλλοντες τὺς Καθηχυμένυς, καὶ τὺς ἐν μετανοίᾳ ὅτε ἔδει· διὸ καὶ νῦν, αὐτοὶ ἐκφωνῦσι, τὸ, Οἱ Καθηχύμενοι, προέλθετε. Adde Matth. Blastarem Lit. M. cap. 6. Synodicon adversus Tragœdiam Irenæi cap. 12. *Volunt & nunc, propriâ utentes temeritate ac pertinaciâ, missarum celebrare collectam*, &c.

Μίνσα, eâdem notione quâ μίσσα. Constantinus in Tacticis pag. 50. ἀφ᾽ ἧς δοθῶσιν αἱ μίνσαι τὴν ἑσπέραν, ἕως τῆ πάλιν δοθῆ τὸ σημεῖον. Ita in MS. legi monet Meursius. Hinc

Μινσεύειν, vel Μησεύειν, *Dimittere*, *Missam* seu *Dimissionem è palatio edicere*. Theophanes an. 36. Justiniani : ὁ δὲ μελέτη αὐτῆς, ὡς κάθηται ἐν τῷ τρικλίνῳ ἑσπέρας πρὸ τῆ μινσεῦσαι. Ubi rectè Miscella, *Priusquam licentia detur*. Item, *Proficisci*, *Abire*, *Discedere*. Glossæ Græcobarb. Ἔρχεται, Παγαίνει, Μισεύει, Ἀποδημεῖ. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. Ἀναχωρεῖ, Μισέβα ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν τόπον. Nicolaus Lucanus de Excidio Troiano :

Νὰ μισέψυν μὲ τὰς νῆας, κ᾽ εἰς τὸ πέραμα νὰ ἔλθυν.

Vita Apocrypha MS. S. Alexij : μισεύοντι ἐκ τῆ παλατίυ μετὰ ὀφικίυ, &c. Malaxus in Hist. Patr. pag. 151. ἀμὴ ἐμίσδυσεν ἀπεκεῖ ἐν τῷ ἅμα, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν Πάπαν. Fabulæ Æsopi Græcobarb. μίαν βολὰν μισεύοντας ἀπὸ τὴν φωλέαν τῆς, καὶ πηγαίνοντας νὰ βοσκήση, &c.

Μισεμὸς, Μίσεμα, Μίσδυμα, *Abitus*, *Profectio*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Λέγει, ἴδες πῶς δύνεται, καὶ πόσο με βαρένει
Ὁ μίσεμός τυ τὸ π᾽ αὐτῆ ἔπρεπε νὰ ἐμίσον.

Idem lib. 10.

Γιαλαύτο πριν τὸ μίσεμα τὸ ἄθλιο τῆ δικόμυ,
Θέλω πιάσω καὶ νὰ δῶ, &c.

Historia Bertrandi Romani MS.

Στὸ μίσδυμα τῆ ἀδελφῦ ἐκ ἠμπορεῖ βαςάζειν.

Μισέμαῖον, eâdem notione, in Glossis Græcobarb. τῆ ἀναχωρήσεως, ἤγυν τῆ μισεματος.

Μισέβειν, *Discedere*, Ἀπαίρειν, in Corona pretiosa : Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Ἄργητα ὅδεν ἔποικε, μασυλανὰ μισέβη.

Rursum :

Καὶ τότες ἐμπισεύσασι χωρὶς ναργήσυν πλέο.

Μισεύγειν, pro Μισεύειν, Historia Apollonij Tyrij :

Ἀπὸ ἐςάθηκε ἐκεῖ μισεύγει ὁ Τιμαγώρας,
Καὶ πέρνει τὴν γαίαν κατὰ εἰς μίαν κατὰ τὴν ὥραν.

ΜΙ´ΣΟΣ, *Missus*. Glossæ Gr. Lat. Ἆθλον, *Missum*. Cedrenus pag. 169. Ubi de Circis : ὁ πλεὼν δὲ τῆ ἑπτὰ κύκλων, ὓς σπάτια, οἱονεὶ ςάδια, καὶ μίσυς, ἀντὶ τῆ ἄθλυς, περὶ τὴν πυραμίδα, ἣν νῦν ὄβελον καλῦσι, διεπληκτίζοντο οἱ ἀγωνιςαὶ, &c. De Missibus Circensium, vide Bulingerum lib. de Circo cap. 15.

Μίσος, *Missus*, *Cibarius*. Vide in Μίνσος.

ΜΙ´ΣΣΕΙ, Metalli species. Vide in Προζύμι.

ΜΙΣΣΙ´ΚΙΟΣ, *Missitius*, *Missus*, *Rude donatus*. Glossæ Basilic. Μισίκιος, παλαιὸς ςρατιώτης ἀπολυθείς.

ΜΙΣΥ´ΡΙ, *Suprema potestas*. Manuël Malaxus in Chron. MS. pag. 875. in Solimano : ὅταν δὲ ἦταν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ μισύρι, ἐπέσε ἕνας Ἑβραῖος εἰς τὸ Συλεϊμάνην, &c. Theophylactus Hierodiac. Homil. 12. πρῶτα μὲν ἐκέρδυσαν τὴν βασιλείαν τῶν Περσῶν, ἔπειτα τὴν Αἴγυπτον τὸ μισύρι, μετὰ ταῦτα τὴν Λιβύαν, ἤγυν τὴν Μπαρμπαρίαν. Vide Onomasticon Leunclavij in *Misir*.

Μισυριδιικός. Damascenus Studita in Homil. 20. εὑρῆκεν

εὕρηκεν γὰρ ἕνα καράβιν μισυελιτικὸν, καὶ ἐσέβλω εἰς ἐκεῖνο, &c. Monet me tamen Sponius Μισύρι Græcis hodie esse *Ægyptum*, μισυελιώτην *Ægyptium*, & Μισυελιοτικὸν *Ægyptiacum*.

ΜΙΣΥΣΚΛΗΖΕΙΝ, *Miscere*, *Perturbare*, *Percellere*. Glossæ Græcobarb. θέλεις σπάραξαι καὶ μισυκλήσειν τὴν ψυχήν σου. Alibi: ἂς σπαράττουσιν, ἂς σχίζουσιν, ἂς μισυσκλήζουσιν, ἂς λυποῦσιν.

ΜΙΤΑΡΙΟΝ, *Filum*, μίτος, in Epimerismis Herodiani MSS. πλωῖον, τὸ μιτάριον.

ΜΙΤΑΤΟΥΜ. Gloss. Basilic. μιτάτουμ, ὑποτιθέμενον ὑποβαλλόμενον· μίτω γὰρ ὑποβάλλω καὶ ὑποτίθημι. Sed leg. μιτάτομ. Vide Μετάτον.

ΜΙΤΑΤΟΝ, Μιτάτωρ. Vide in Μιτάτον.

ΜΙΤΕΡΣΑΛΟΥΣΑΝ, ἀδίαιτον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΜΙΤΗ, μίτυς. Vide in Μήτη.

ΜΙΤΟΛΙΝΟΝ, *Filum è lino*. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosoph. cap. 162. καὶ πάλιν ἔσωθεν τῆς περωνίου ἄλλο περιδέσμει μιτόλινον.

ΜΙΤΕΝΔΑΡΙΟΙ, οἱ εἰς τὰς ἐπαρχίας πεμπόμενοι, in Glossis Nomicis Vatic. MSS. in Παλατῖνοι. Vide Gloss. med. Lat. in *Mittendarii*.

ΜΙΧΑΗΛΑΤΟΣ, *Moneta aurea Michaëlis Ducæ Imp. imagine signata*. Anna Comnena lib. 13. pag. 414. λέγω δὴ τὰς διακοσίας λίτρας τοῦ Μιχαηλάτου χαραγῆς. De hacce Moneta pluribus egimus in Notis ad Alexiadem pag. 322. 401. in Gloss. med. Lat. in V. *Michalatus*, & in Dissertat. de Nomismatibus inferioris Imperii n. 84.

ΜΙΩΡΙΝ, pro ἡμιώριον, *Semihora*. Auctor incertus post Theophanem pag. 441. καὶ ποιήσαντες ὡσεὶ μιώριν, καὶ μηδὲν ἀνύσαντες, &c.

ΜΝΗΜΗ, *Memoria*, Ædes Sacra, in qua extat Sancti alicujus sepulcrum. Concil. Calchedonense Act. 1. pag. 144. ἀλλὰ καὶ ἐν διαφόροις εὐκτηρίοις οἴκοις, ἐν τῇ τῶν ἁγίων μνήμαις, μετὰ τὴν ἐκκλησίαν τὴν τε ἐπ᾽ ἐμοὶ ψῆφον ἀναγινώσκεσθαι παρασκεύαζε. Vide Nomocanon. Photii tit. 5. c. 1.

Μνημεῖον, eâdem notione. Synodus Carthagin. Can. 76. περὶ τῶν πλασῶν μνημείων τῶν μαρτύρων, &c. Ubi Zonaras, εὐκτήρια ἐπὶ μαρτύρων ὀνόμασιν. Vide suprà Μεμόριον, & Gloss. med. Lat. in *Memoria*.

ΜΝΗΜΑΙ, *Memoriæ*, *Anniversaria Sanctorum festa*. Concil. Carthagin. Can. 46. τὰ πάθη τῶν μαρτύρων ἐν ταῖς μνήμαις τῶν ἁγίων ἀναγινωσκέσθωσαν. Balsamon in Responso 55. τὰς τῶν ἁγίων μαρτύρων μνήμας ποιεῖν ἐν τοῖς σαββάσι καὶ ταῖς κυριακαῖς. Idem in Responso 57. τὰ δὲ τεσσαρακοντὰ καὶ πολλὰ συνήθως ἐν ταῖς μνήμαις ἁγίων, καὶ ὑπὲρ μνημοσυνῶν εἰσκομιζόμενα τῷ ναῷ, &c. Nicetas in Man. Comn. lib. 4. ἡ δεσποτικῆς κατὰ ταῦτα τελετῆς ἀγομένης, ἡ μνήμης ἐνδόξου μάρτυρος τελουμένης. Codinus de Offic. cap. 15. num. 4. κατὰ τὴν μνήμην τοῦ Μεγάλου Δημητρίου. Et num. 5. κατὰ τὴν τοῦ μεγάλου Χρυσοστόμου μνήμην. Vide Constantin. Acropolit. in Serm. de S. Joanne Damasceno num. 63. Ita etiam *Memorias* usurpant Latini Scriptores. Joannes Hierosol. lib. 3. in Strategem. B. Job: *Propterea & memorias Sanctorum facimus, & parentum nostrorum, vel amicorum in fide morientium devotè memoriam agimus*. Anastasius Biblioth. in Hist. Eccl. *Festus Senator Urbis Romæ ad Anastasium propter quasdam civiles utilitates, memorias Sanctorum Apostolorum festivitate majori petiit celebrari*.

Μνήμαι, *Exequiæ defunctorum*. Justinianus in Nov. 133. cap. 3. §. 1. & ex ea Basilic. Eclog. 4. ἀλλὰ μηδὲ προφάσει τῆς περὶ τὴν ὁσίαν προσπταιομένων, ἃς δὴ μνήμας καλοῦσιν. Joannes Plusiadenus pro Concilio Florentino pag. 641. καὶ τὸ μνείας ποιεῖν ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων ἐν ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς. Vide Gloss. med. Lat. in *Memoriæ*.

ΜΝΗΜΕΙΑ, *Memoriæ*, *Sepulchra*, *Ædes Sanctis dedicatæ*. S. Maximus in Ascetico pag. 386. ἢ οὐχὶ καὶ ἡμεῖς οἰκοδομοῦμεν τοὺς τάφους τῶν Μαρτύρων, καὶ κοσμοῦμεν τὰ μνημεῖα τῶν Ἀποστόλων.

ΜΝΗΜΟΝΑΡΙΟΣ. Vide in Μνημοράλιος.

ΜΝΗΜΟΝΕΥΕΙΝ, Vox usurpata de nominibus vivorum & mortuorum, quæ in Sacra Liturgia ex Diptychis recitabantur à Sacerdote. Epistola Ludovici II. Imp. ad Basilium Imp. Constantinopol. *Porrò si unum Imperium Patriarchæ inter Sacrosancta mysteria memorant, laudandi sunt, &c.* Liturgia Chrysostomi pag. 78. ἐνταῦθα ὁ ἱερεὺς μνημονεύει ὧν θέλει ζώντων καὶ τεθνεώτων. Georgius Trapezuntius de Una Ecclesia p. 559. οὐχ ὁμοδοξεῖ δὲ ὁ μὴ μνημονεύων· μνημονεύειν ἄρα δεῖ ἐν τῇ λειτουργίαις τοῦ ἄκρου Ἀρχιερέως. Ut porrò ejusmodi nomina recitarentur, sic innuitur in eadem Liturgia pag. 79. ὁ δὲ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ, Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τοῦ πανιερωτάτου Μητροπολίτου ἡμῶν τοῦ δεῖνος. Theophanes an. 12. Theodosii Jun. τὸ ὄνομα Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἐν τοῖς διπτύχοις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μνημονεύεσθαι προσέταξεν. Pachymeres lib. 5. cap. 12. ὅπως ἐρεδίδου ἀπελθόντας ἀρχιερεῖς λειτουργεῖν τε καὶ μνημονεύειν. Idem lib. 4. cap. 3. πρῶτον, τὸ ἐν ἀρχῇ τῆς ὀρθρινῆς ὑμνῳδίας τὸν ὑπὲρ τοῦ βασιλέως ψαλμὸν ἐγκόψαι, μόνῳ δὲ τῷ Τρισαγίῳ καὶ τῷ ἐπ᾽ αὐτῷ μνημοσύνῳ κελεῦσαι προοιμιάζεσθαι. Nicephor. Gregoras lib. 5. ἐν ταῖς ἱεραῖς ὑμνῳδίαις εἰς τὰ δίπτυχα Πάπαν μνημονεύεσθαι. Anonymus de Dissidio Græcor. & Latinor. τοὺς τε ἱερεῖς καὶ μονάζοντας τυραννικῶς ἐξεβίαζον εἰς τὸ ὁμοφρονεῖν καὶ συγκοινωνεῖν αὐτοῖς, καὶ μνημονεύειν. Adde Cantacuzenum lib. 1. Hist. cap. 44. Ita

Μνημόσυνον, pro ejusmodi Commemoratione usurpant Pachymeres lib. 5. cap. 19. Michaël Anchiali Patr. Constantinopol. in Dial. Sguropulus in Hist. Concilii Florent. sect. 10. cap. 12. sect. 12. cap. 8. Auctor de Hæresib. Latinor. Joannes Chartophylax Chii, Maximus Margunius de Process. Spiritus Sancti, Bessarion in Epist. ad Pædagogum filior. Thomæ Palæologi, Georgius Trapezuntius loco laudato, & alii: quod Theodoritus lib. 5. Hist. Eccl. cap. 34. 35. προσηγορίαν vocat, μνήμην nudè Georgius Acropolita in Chron. cap. 17. Vide Goarum ad Euchol. pag. 144. & Gloss. med. Lat. in *Commemoratio*.

Ἀμνημόνευτος, *Excommunicatus*; nam cùm ex diptychis recitentur universim nomina fidelium, qui ab ea recitatione eximuntur, extra communionem Ecclesiæ esse censentur. Theophanes an. 27. Copronymi: καὶ εἴπου τις — ἢ παννυχεύων ἐφωράθη, ἢ ἐκκλησίας προσεδρεύων, ὡς ἐχθρὸς τοῦ Βασιλέως ἐκολάζετο, καὶ ἀμνημόνευτος ὠνομάζετο.

ΜΝΗΜΟΝΕΥΕΙΝ, *Funus facere*, *Parentare*, *Iusta exsolvere*, Ἐνταφιάζειν, Ἐναγίζειν, Μνημόσυνα ποιεῖν. Nomocanon Cotelerianus num. 75. ἐὰν (νεκρὸς) τύχῃ δαιμονικὸν, εἰς τὸ λείψανον, μὴ μνημονευέτω· εἰ δὲ καθαρός ἐστι, μνημονευέτω μνημόσυνα δ´.

Μνημόσυνον, *Exequiæ*. Μνημόσυνον κάμνειν, *Exequiare*, Portio. Sic porrò appellatur *Officium* quod suprà mortuos ab Ecclesia institutum, sive canendo, sive legendo, recitatur. Ita Allatius in Creygtonum pag. 694. Theophanes an. 2. Michaëlis Curopalatæ: ἀνελθὼν εἰς τὴν μονὴν τοῦ ἁγίου Ταρασίου τοῦ Πατριάρχου, καὶ ἐπιτελέσας αὐτοῦ τὰ μνημόσυνα, &c. Balsamon in Resp. 14. ἢ ποιήσει ἀνάδοχον ἐκ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, ἢ κατοιχομένων ποιήσει μνημόσυνα, &c. Et Resp. 57. suprà citato in V. ΜΝΗΜΗ, καὶ ὑπὲρ μνημοσύνων κατοιχομένων εἰσκομιζόμενα τῷ ναῷ, &c. Idem ad Canon. 106. Synodi Carthagin. ὡσαύτως ἀφωρίσθησαν διὰ συνοδικοῦ σημειώματος καὶ οἱ ἀναγνῶσται, οἱ κατὰ τὰ αὐτὰ μνημόσυνα (εὐχῶν καὶ μεγιστάνων) μουσικὰ

σικὰ λέγοντες, καὶ ὀργανικὰ μινυρίσματα, καὶ ποιοῦντες τὸ ἐπιτάφιον ἐπιγάμιον. Symeon Thessalon. de Sacris Ordin. cap.9. τῆς εὐχῆς οὖν καὶ τῶν τριῶν φώτων, καὶ τοῦ θυμιάματος, καὶ τοῦ μνημοσύνου, καὶ τῆς ἀπολύσεως παρὰ τοῦ πρώτου Ἀρχιερέως τελεσθέντων, &c. Adde cap.10. initio. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 5. cap. 1. καὶ θανόντι τῷ Μητροπολίτῃ ἄραντες ἐπ' αὐτῷ τὰ νενομισμένα ἔνδον τοῦ τοιούτου ναοῦ, ἔθαψαν αὐτὸν ἐκτὸς, παρὰ τὸν τοῖχον τοῦ ναοῦ κδ'. δὲ τὴν τοῦ Ἀπριλλίου, καὶ μνημόσυνον ἓν ἐτελέσαμεν αὐτῷ ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ, οὐ μὴν ἐλειτούργησαν ἐν αὐτῷ. Ita sect.11. cap.4. & idem Concilium pag. 505. Edit. Labbei. Nomocanon laudatus ab Allatio in lib. de Opinat. Græcor. num.12. καὶ νὰ ὑψώσουν Παναγίαν εἰς βοήθειαν πάντων, καὶ νὰ καμοῦν μνημόσυνα μετὰ κολύβων. Anonymus de Nuptiis Thesei: lib. 2.

> Μετὰ μεγάλης τῆς τιμῆς μνημόσυνόν του ποῖκε,
> Κεὶς τέφραν ἐκατόρθωσεν ἐκεῖνο τὸ κόρμι του.

Ita Μνημόσυνον alij usurpant, Joannes Antiochenus Patr. de Charisticariis num. 14. Joannes Plusiadenus pro Concilio Florent. pag. 641. Nomocanon Cotelerianus num.75. 280. 281. 465. Synodus Hierosol.an.1672. cap.4. &c. Laudatur ex Bibl.Cæsarea Epistola Joannis Phurnes ad Gregorium Antigonitem Monachum, περὶ τοῦ, διατὶ ἐν τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ, καὶ τῇ μετ' αὐτὴν πεντηκοστῇ, ἄνευ τῶν ἀφορισμένων σαββάτων μνημόσυνα νεκρῶν οὐ γίνονται, οὔτε μνῆμαι ἁγίων ἐπιτελοῦνται, καὶ περὶ τῆς προηγιασμένης. Ita etiam apud Matth. Blastarem litt. T. cap. 5. Vide Scylitzem pag. 812.

Μνεία eâdem notione, Clementi lib.8. Constitut. Apostol. cap.42. cujus titulus est, δεῖ καὶ πότε γίνεσθαι τὰς τῶν κοιμηθέντων πιστῶν μνείας.

ΜΝΗΜΟΡΑ'ΛΙΟΝ. Vide in Μνημοῦρι.

ΜΝΗΜΟΡΑ'ΛΙΟΣ, *Fossarius*, vel *Sepulcrorum custos*. Georgius Hamartolus in Chron. MS. in Anastasio: τῶν μνημοραλίων εἰπόντων, ὅτι ἄλλος βασιλεύει. Ita etiam Chron.MS. in eodem Anastasio. Joëlus verò habet μνημοναρίων. Vide Μνημοῦρι.

ΜΝΗΜΟΥ'ΡΙ, *Monumentum*, *Memoria*, *Sepulcrum*, τύμβος. Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ ἀπόξω τὴν ἐκκλησία ἦτον καμωμένα
> Ἕνα μνημοῦρι ὄμορφο πιλίδιο μαρμαρένιο.

Rursum:

> Καινὰ μνημοῦρι κάμνουσι ὄμορφα στολισμένο,
> Μὲ χράδια καὶ μὲ μάλαμα εἶτο με χρυσωμένο.

Et alibi:

> Καὶ τὸ μνημοῦρι μόδιξε ὅπου τονε βαλμένη.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

> Ὅπουδὲν θέλει νάχουσι μετὰ τιμῆς μνημοῦρια.

Eodem lib.

> Μνημοῦρια νὰ τοὺς κάμουσι, καὶ τέφρα νὰ τοὺς ποίσουν.

Et lib. 10.

> Ἀπ' ἐμνημοῦρια καὶ τιμὴν ὡς πρέπει πλουτέτε τους.

Fr. Richardus in Clypeo fidei pag. 327. πέρνουσι καὶ ἄνεσιν οἱ νεκροὶ, ὅταν ῥαντίζονται τὰ μνημόριά τους.

ΜΝΗΣΙ'ΘΕΟΣ, *Iuniperus*, apud Interpol. Dioscor. cap.86.

ΜΝΩ'ΔΗΣ, *Valde*, *Multùm*. Glossæ Græcobarb. Ἄγαν, Πανὺ, Πολλὰ, Μνώδης, Πολὺ, Μεγάλως, Λίαν.

ΜΟ'ΓΓΟΣ, *Blæsus*. Gloss. Gr. Lat. *Atubus*, Μογιλάλος, Μόγγος, Ἄτυπος. Vita S. Pachomij num.31. καὶ ἄλλος μόγγος ὢν τῷ ψεύδει, μὴ λαλῶν ἀλήθειαν, εἰ συμβιβασθεὶς εἴη ὑπὸ ἀνθρώπων Θεοῦ λαλεῖν τὰ δίκαια, ἆρα καὶ οὗτος οὐκ ἐθεραπεύθη τῷ σώματι.

Μογγιλάλος, in Lexico MS. Cyrilli, βραδύγλωσσος. Theodorus Prodromus in Synopsi Evangel.

> Ἰατρὸν εὑρὼν μογγιλάλε τὸν λόγον,
> Τὴν γλῶσσαν ὑγίαινε, καὶ τρανῶς λέγε.

Et Nicephorus Xanthopulus in Synopsi:

> Μογγιλάλου δὲ τὴν πέδην γλώσσης λύει.

Marcus 7. 32. habet Μογιλάλος, ut & Aëtius lib.8. c.38. de Ancyloglossis: οἱ τοιοῦτοι δὲ μόγις διαλέγονται, διὸ καὶ Μογιλάλοι ὑπό τινων προσαγορεύονται. Lexicon MS. Βατταρίζειν, μογιλαλεῖν. Vide Gloss. med. Latin. in *Moggus*.

ΜΟΔΕΡΑ'ΤΩΡ, *Moderator*. Hac autem Dignitate donati potissimum Præsides Helenoponti & Arabiæ. Μοδεράτωρ seu ἁρμοστὴς Ἑλενοπόντου, in Basil. Eclcog. 6. & in Nov. Justiniani 21. 23. 28. Μοδεράτωρ Ἀραβίας, in Nov.102. Adde Edict. 4. cap.1. & Cujacium ad Nov.28.

ΜΟ'ΔΗΣ, *Modius*, Μόδιος. Arithmetica Adespota: ὁ θαλάσσιος μόδης ὀφείλει χωρεῖν σίτου καθαροῦ καὶ ἀρύπου λίτρας τεσσαράκοντα.

ΜΟΔΙΑ'ΡΙΟΣ, *Modiorum confector*, *Artifex*. Acclamationes in Concil. sub Mena, Act. 5. τὰ κειμήλια ἔλαβεν ὁ τοῦ μοδιαρίου, id est, *filius Modiarij*.

ΜΟ'ΔΙΝ, *Modus*. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

> Ἐκεῖνοι τὰ γλυκύσματα μετὰ τῶν δυσκαρύων,
> Ἡμεῖς δὲ τὰ χολόκοκα καθ' ὥραν μετὰ μόδιν.

ΜΟΔΙ'ΟΛΟΝ, Calyptræ seu mitræ muliebris species, quæ Augustarum propria erat, sic dicta quòd modij, seu Modioli vasis potorij, speciem referret, cujusmodi sunt Calyptræ Theodoræ Michaëlis Palæologi Imperatoris uxoris, & Irenes Manuëlis Palæologi perinde Imperatoris Conjugis, in iis tabellis quas in Familiis Byzantinis describi curavimus, Τυμπανίων etiam interdum appellatione donatæ. Continuator Theophanis lib. 1. num. 9. de Leonis Armenij uxore: δεινὸν λέγεται ἀνακραγεῖν, εἰ βάρκα, οὕτω δὴ τὸ τοῦ Λέοντος καλέσασα γύναιον, τῇ κεφαλῇ ἐπίθοιτο τὸ μοδίολον. Similia habet Cedrenus pag. 485. Codinus in Originibus, de Fortunæ Urbis Statua: ἡ δὲ λεγομένη Τύχη τῆς πόλεως μετὰ μοδιόλου ἵστατο ἐν τῇ ἀνατολικῇ ἀψίδι. Perperam μόδιος scribitur n. 75. ἡ δὲ τύχη τῆς πόλεως ἵστατο χαλκὴ μετὰ μοδίου ἐν τῇ ἀνατολικῇ ἀψίδι τοῦ φόρου. Quod verò μοδιόλον Codinus vocat, in formam turritæ coronæ effingitur in nummis, uti monuimus in Constantinopoli Christiana lib.2. pag.148. *Turritos*, *feminarum alienis capillis vertices*, non semel exagitat Hieronymus Epist. 8. ad Demetriadem, & Epist. ad Marcellam, ut & Tertullianus de cultu feminarum. Vide Gloss. med. Latin. in *Modiolum*.

ΜΟ'ΔΙΟΣ, Isaacius Porphyrogenitus in Characterib. Græcor. & Trojanor. in Palamede: τὸ δὲ πύργον αὐτοῦ, τὸ καλούμενον μόδιον, τὸ ὕψος αὐτὸ τὸ οὐράνιον αἰνιττόμενον. Πύργον, porrò, seu *turriculam* vocabant, pyxidem in modum turriculæ per quam tali & tesseræ in tabulam mittebantur. Vetus Epigramma:

> *In parte alveoli Pyrgus velut urna resedit,*
> *Qui vomit internis tesserulas gradibus.*

Μόδιον verò turriculam recentiores Græci appellarunt, quòd ea esset perinde formâ modiorum. Vide Salmasium ad Hist. August. p.464. 469.

ΜΟΔΙΣΜΟ'Σ, *Certus modiorum numerus*, seu *numeratio per modios*. Theophylactus Bulg. Archiep. Epist.41. Extr. ἐπὶ δὲ τῇ παραδόσει τῆς γῆς, τότε τὸ σχοίνου μέτρον κολοβοῖ, καὶ ἔτι περὶ τὴν τοῦ μοδισμοῦ συναρίθμησιν ἀμαθέστατα πράττει. Harmenopulus in legib. navalib.

> Δεῖ εἶναι τὴν χιλιάδα τοῦ μοδισμοῦ χρυσίων,
> Πεντήκοντα, μετὰ τῆς ἐξαρτίας αὐτοῦ.

ΜΟΔΟΒΙ'ΝΑ, *Cerevisia* exponitur à Romano Nicephoro in Grammat. Linguæ Græcæ vulgar. MS.

Μόδον, *Commodum, Cubiculum, Domus.* Historia Apollonij Tyrij:

Ὁ ῥύγας με τὴν μανίτα, λέγει τὸ ἄδεν γροικόιη,
Στομόδον ὅπου τάκαμα, νὰ τάξε καθάεισις.

Ibidem:

Γιαυτὸς τὸ ἄρεσε πολλὰ, ςομόδον ὅπουπίδα.

Rursum:

Καὶ τότες εἰς τὸ μόδον τυ σὰν θέλῃ νάμε πήσει.

Ibidem:

Ἐγύειξε ςὸν μόδον τυ, ὡς ἤθελε τὸ γάμμα.

Infrà:

Καὶ ἀφήτε τὴν ςὸ μόδο μυ, καὶ γὼ νὰ τὴν κηδέψω.

Occurrit ibi passim. Vide Gloss. med. Lat. in *Commodum.*

ΜΌΔΟΣ, *Modus*, τρόπος. Glossæ Græcobarb. ὡς τοιὔτην λόγην καὶ μόδον καὶ τρόπον καλεῖται, ἢ κράζεται. Symeon Hieromonach. in Epist. μίαν γραφὴ συ πέβω ἀντάμα μὲ ἐτἔτην, καὶ παρακαλῶ σε πολλὰ ἂν ἐβρέθη μόδος νιῶ, τὴν ἐπέψεις εἰς τὰ χέρια τοῦ ἀφέντις μυ Ἀνδρέα, ὅπου ἐβρήσκεται. Historia Apollonij Tyrij:

Γιατὶ ἀλέως ἀπαυζχὴ, καὶ μόδον δὲν ἔθωρει.

Alibi:

Μὲ πᾶσα μόδον καὶ ὀρδινία κάμε νὰ τὴν σκολόσης.

ΜΌΖΟΥΛΑ, Dacis, *Thymus*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 439.

ΜΟΘΘΘ, Ægyptiis, *Chelidonium magnum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 399.

ΜΟΙΆΖΕΙΝ, *Similem esse*, Ὁμοιάζειν. Glossæ Græcobarb. ὅμοιον, Ὁμοιαςὸν, Μοιαςὸν, ὅπου ὁμοιάζει, ἢ μοιάζει. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ.

Ἐβλέπω τι ὅλοι μοιάζέ τι ὁ ἕνας μὲ τὸ ἄλλον.

Μοιαςὸς, *Æqualis.* Glossæ Græcobarb. Ἀντίσχυρα, ἰσοδυνάμα, ὅπου ἔχουσιν ἴσην καὶ ὁμοίαν ἢ ἰχίαν καὶ μοιαςὴν δύναμιν. Rursum: ἴσος, ὅμοιος, ἀντίτυπος, ἢ ἐνάντιος, ἴχιος, μοιαςός.

Μιάζειν, idem quod μοιάζειν. Historia Apollonij Tyrij:

Λοιπὸν ὁ Ἀπολώνιος βλέπει καὶ συσυμιάζει,
Καὶ βλέπει τὴν παυλιεράν τυ καὶ σὰν δίκη τὸ μιάζει,
Καὶ λογίασεν εἰς τὶς καλὰ, ὡς φρόνιμος τὴν ὥρα,
Καὶ τοῦτο μιάζει, κ' ἔρχεται ἐκ τὴν δικήν μυ χώρα.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Ὅλοι ἐθαύμαζον σαυτὴν, ἄλλοι τινὲς ἐλέγον,
Αὐτὴ μιάζη Κυθηρίας, καὶ μ' ἀληθείας τὸ ςέργαν.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ δείχνω μεγαλοσχήμη, καὶ μιάζω σὰν γυμβύη.

ΜΟΙΛΕΪΝ, pro ὁμιλεῖν, *Conversari, Colloqui.* Historia Apollonij Tyrij:

Στέκυν καὶ διαλογίζυνται, γίανα τὸ ἐγροικήσυν
Τὸν ἄνδραν ὅπου θέλη αὐτὴ, καὶ τότες νὰ μοιλήσυν.

Ibidem:

Ἐκεῖ τὸ ἄλλον ἐμπόθε, κ' ἤλθασιν νὰ σφαγῦσι,
Καὶ παραξενάδες ἄσχημες ἐμπρός τυ νὰ μοιλῦσι.

Alio loco:

Καὶ ἄλη φορὰ γυρίσεται, καὶ θέλομεν μοιλήσει.

Rursum:

Αὐτοῖνοι εἰς μῖον εὐγάλασι, ἄνθρωπον νὰ μοιλήσει.

Μοίλη, *Societas.* Historia Apollonij Tyrij:

Εὕτασεν εἰς τὸ κάτεργω καὶ σκύτη καὶ μοίλη τυ.

Alibi:

Γιατὸν αὐθένίη μυ μοιλὴ καὶ τόρα τὸ θυμῦμαι.

Rursum:

Ἀφεντήσα μοιλὴ γραφὴ, ἀφέτης ὁ δικός μυ.

ΜΟΙΜΟΙΜ, Afris, *Portulaca Silvestris*, ἀνδράχνη ἀγρία, apud Interpolat. Dioscor. c. 139.

ΜΟΙ̃ΡΑΙ, *Cohortes mille viris seu militibus constantes*: quibus qui præerant Μοιράρχαι dicti. Leo Imp. in Tacticis cap. 4. §. 42. ταῦτα δὲ τάγματα συνάξεις εἰς χιλιαρχίας, ἤτοι μοίρας τὰς λεγομένας δρέγγυς, καὶ ἐπιςήσεις αὐτοῖς Μοιράρχας χρησίμυς, ἀνδρείυς, &c.

ΜΟΙ̃ΡΑΙΝΑ, *Muræna*, Piscis. Anonymus de Amoribus Lybistri & Rhodamnes MS.

Θαύμασε καὶ τὸ μοίραιναν πάλιν τὴν παραθαλασσίαν.

ΜΟΙΡΑΣΙ̃Α, *Divisio bonorum inter filios*, in Nomocanone Coteleriano 513. at apud Harmenopulum lib. 1. tit. 12. §. 1. *permutatio* dicitur.

ΜΟΙ̃ΡΙΧΕΣ. Epiphanius Hagiopolita de Locis Sanctis p. 51. καὶ δεξιὸν αὐτοῦ εἰσιν οἱ μοίριχες, εἰς ὃν Ἰύδας ἀπήγξατο.

ΜΟΙΡΟΛΟΓΕΙ̃Ν. Vide Μυρολογεῖν.

ΜΟΙΧΘΕΡΟ̃Σ, pro Μοχθηρός. Ptochoprodromus de sua Paupertate, MS.

Καὶ θρέφει καὶ τὸ κηπυρὸν καὶ μοιχθερὸν ὁ κῆπος.

ΜΟΙΧΙΑΝΟΙ̃, dicti à Monachis Studitis, qui matrimonium Constantini filij Irenes cum Theodota Cubicularia, Mariâ Armeniâ legitimâ conjuge in Monasterium trusâ, ut legitimum tuebantur, cùm Plato Secundionis, & Theodorus Studij Abbates cæterique eorumdem Monasteriorum Monachi ab iis ea de causa divulsissent, damnasséntque Synodum ab iis coactam an. 809. qua matrimonium istud ex dispensatione dici legitimum sanciverant, & μοιχοσυνοδον appellarent. Totam hanc Historiam ex ejusdem Theodori Epistolis pluribus prosequitur Baronius anno 808. & sequentibus, de qua etiam consulendus Cedrenus an. 7. Nicephori Generalis.

ΜΟΙ̃ΧΟΣ, *Adulter*, qui Episcopatum invadit Urbis alicujus, altero Episcopo superstite: qui Victori Tunnunensi *Incubator Ecclesiæ* non semel dicitur. Marcellinus Comes in Justiniano: *Anthymum mox Ecclesiâ pellit, dicens eum juxta Ecclesiasticam regulam adulterum, qui suâ Ecclesiâ dimissâ ambierat alienam.* Ita usurpant passim Scriptores Ecclesiastici. Synesius Epist. 105. ἐμοὶ τοιγαροῦν, ὅ τε Θεὸς, ὅ τε νόμος, ἥ τε ἱερὰ Θεοφίλυ χεὶρ γυναῖκα ἐπιδέδωκε. προαγορεύω τοίνυν ἅπασι καὶ μαρτύρομαι, ὡς ἐγὼ ταύτης ὔτε ἀλλοτριώσομαι καθάπαξ, ὔτε ὡς μοιχὸς αὐτῇ λάθρα συνέσομαι. Loquitur de suo Episcopatu. Concil. Constantinopol. sub Mena Act. 1. pag. 20. τοῦτον μὲν ἐξώθησεν ὑπερ μοιχικῶς καὶ ἀθέσμως ἐπέβη Ἀρχιερατικοῦ θρόνυ, &c. Evagrius lib. 2. Hist. cap. 8. ἐπιλαμβάνεται ὡς ἐνόμισε, τὸ ἀρχιερατικῆς καθέδρας, μοιχείαν προδήλως τολμήσας κατὰ τὸ ἐχύσης ἐκκλησίας τὸ ἑαυτοῦ νυμφίον. Et lib. 3. cap. 16. μοιχὸν τὸ Πέτρον ἀπεκάλει. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. de Photio: καθαιρῦσι δὲ τοῦτον καὶ ἀναθεματίζυσιν ὡς ἐπιβήτορα καὶ μοιχόν. Vide Palladium in Vita Chrysostomi pag. 146. Theophanem pag. 188. 341. Anonymum in Alexandro num. 1. &c. Præterea Glossar. med. Latin. in *Adulter.*

Μοιχοσύνοδος, *Pseudo-Synodus*, in Testamento Arsenij Patr. Constantinopol. num. 10. Vide in Μοιχιανοί.

Μοιχεία, *Adulterium*, λέγεται ἐπὶ ὑπάνδρυ, ςῦπρον δὲ ἐπὶ παρθένυ καὶ χήρας ἀθεμίςως συνεισαζομένων, ut est in Glossis Basilic. Vide easdem Glossas in Φθορὰ, & Harmenopulum lib. 6. tit. 2. §. 1. 2. Paulò aliter Nomocanon Cotelerianus num. 163. μοιχεία γὰρ καλεῖται, ἢ ἐπὶ βίαν γινόμεναι, τὸ παρθένον φθεῖραι βίᾳ. Vide Suicerum.

ΜΌΚΛΙΟΝ, vox notionis incertæ Fuchsio apud Myrepsum de Antidotis c. 298. Vide Μύκλιον.

ΜΌΚΟΥΛ. Vide Μύκλιον.

ΜΟΛΆΡΙΟΝ, *Mulus.* Malaxus in Hist. Patr. p. 157. καὶ οὕτως ἐξένη ἐκ τὸ ναῦ, καὶ τὸ μολάριον ἐκαβαλίκευσε. Vide in Μῦλος.

ΜΌΛΕΟΝ, τὸ ἄγριον πήγανον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Ruta Silvestris.*

ΜΌΛΙΒΟΣ. Vide Μόλυβος.

ΜΌΛΟΣ, μῶλος, μῶλος, *Moles*, *Portus*, nostris *Mole*, Italis *Moli*, seu Agger in Mare procurrens, quo portus munitur & cingitur: Πρόβολος, Procopio. Georgius Hamartolus in Chron. MS. & Cedrenus an. 5. Phocæ scribunt Constantinam Mauricij Imp. uxorem eodem quo Conjux loco sublatam à Phoca, ἐν τῷ μόλῳ Εὐτροπίου. Ubi Simocatta lib. 8. c. 11. & Codinus in Orig. p. 58. εἰς τὸν λεγόμενον Εὐτροπίου λιμένα habent. Lib. 28. Basilic. tit. 10. c. 1. ἀναγκαῖά εἰσιν οἱ γινόμενοι μόλοι ἐν θαλάσσῃ, ἢ ποταμῷ, &c. Michaël Psellus in Synopsi Legum:

Τῶν ἀναγκαίων πέφυκεν, ὁ μόλος τῆς θαλάσσας.

Μολίσκος, *Parvulus Portus*. Anna Comnena l. 6. Alexiad. p. 153. πλοίων δὲ μὴ ὄντων, ἐν ἁμάξαις ἐπιφορτίσας ἀκάτιά τινα μικρὰ, διὰ τοῦ μολίσκου ἐν αὐτῇ (λιμνῇ) εἰσήγαγεν. Vide quæ ibi observamus pag. 305.

Μοῦλος. Theophanes an. 5. Phocæ: τὴν δὲ Κωνσταντίναν σὺν ταῖς τρισὶ θυγατράσιν ἐν τῷ μούλῳ Εὐτροπίου—ἀπεκεφάλισεν. Idem an. 23. Copronymi: κατεσχέθη καὶ ὁ Χριστός,—ὃν ἐν τῷ μούλῳ τοῦ ἁγίου Θωμᾶ χειροκοπήσαντες, &c.

Μουλάριον, eâdem notione, nisi *Mulus* intelligatur. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Δίχα μεγάλες ψαλμωδίαις, δίχως ἀλληλούϊα,
Νὰ ἔρχουνται, νὰ τὰ βάλλουσιν ἐπάνω 'ς τὰ μουλάρια,
Οἱ μανιόρδοι μὲ χαρὲς τὰ σώματα νὰ πέρνουν.

Μῶλος, *Moles*, in Gloss. Lat. Gr. Hesychius: Σπίλαξ, μῶλος ὁ πλαταγώδης. Procopius lib. 4. de ædif. cap. 10. πρὸς δὲ καὶ τὴν ἑκατέρωθι τοῦ ἰσθμοῦ θάλασσαν, προβόλους τεκτηνάμενοι βραχεῖς τε καὶ φαύλους, ὥσπερ καλεῖν νενομίκασι μώλους, τὴν μεταξὺ χώραν τοῦτε ῥοθίου καὶ τοῦ περιβόλου ἐφράξαντο, &c. Infrà: πρὸς αὐτῇ που τῆς θαλάσσης ῥαχίαις μάλιστα προβόλους πεποίηνται, ὡς μώλους καλοῦσιν, &c. Chronicon Alexandrinum an. 3. Phocæ: Κωνσταντίνα ἡ ἀπὸ βασιλισσῶν ἀπελιμήθη πέραν εἰς τὸν μῶλον τοῦ Εὐτροπίου πλησίον Χαλκηδόνος. Ubi perperam editum μῦθον. Theophanes an. 5. habet ἐν τῷ μούλῳ Εὐτροπίου. In Antholog. lib. 4. c. 28. habetur Epigramma Εἰς μῶλον ἐν Σμύρνῃ τῇ θαλάττῃ ἐπικείμενον. Occurrit præterea in Basilic. lib. 56. tit. 10. §. 1.

Καταμόλος. Glossæ MSS. ἐπίνειον, ἀκρωτήριον, ἢ παραθαλάσσιον χωρίον, ὁ λεγόμενος καταμόλος.

ΜΟΛΟΥΧΙΟΝ, in Lexico MS. Cyrilli, exponitur κόσμος γυναικεῖος, *Mundus muliebris*.

ΜΟΛΌΧΑ, *Malva*, Μαλάχη, in Corona pretiosa. Anastasius Monachus de Patribus Sinaïtis, MS. ὅτε ἔμελλεν εἰς τὸν μολοχᾶν τόπος δὲ ἐστὶ χείμαρρος, δύσβατος, &c. Μολόχη, pro μαλάχη, dixisse Athenæum observat Eustathius Od. ά. p. 1406. Vide Gloss. med. Lat. in *Melocineus*.

ΜΌΛΥΒΟΣ, μόλυβον, μόλιβος, Μολίβι, *Plumbum*, Μόλυβδος. Moeris Atticista MS. μόλιβδος, Ἀττικοί· μόλυβος, Ἕλληνες. Apollodorus in Poliorceticis MS. μόλυβα ἐφηλούσθω βάρη, καὶ πέριξ δι' ἐνέργειαν καὶ βάρος. Zacharias lib. 4. Dialog. c. 41. σιδηρὸν, ἢ χαλκοῦν, ἢ μόλυβον οἰκοδομοῦντα. Vide Anthol. Gr. lib. 6. cap. 26. Epigr. 1. 3. 7. &c. Μολιβώνειν, *Plumbare*, μολυβδοῦν. Μολιβένιος, *Plumbeus*, μολυβδινός.

Μολιβδόβολον. Vide in Βολίς.

Μολιβδόσημον, ἡ σκορία τοῦ χαλκοῦ, in Glossis Iatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. in Lexico Reg. Cod. 1843. ἡ σκωρία τοῦ μολίβδου.

Μολυβδόϊτον, τὸ ψιμίθιον, in Glossis Chymicis MSS. Neophyti. μολυβδοκαῖον, τὸ ψιμίθι, in aliis Glossis Iatricis MSS. ex Cod. Reg. 1261. Infrà: ψιμίθιον, τὸ ἐκ τοῦ μολίβδου. *Cerusa*, ψιμμύθιον.

Μόλυβδος, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶ παρεμφερὲς ψιμμίθιον. Rursum: Μόλυβδος, ἡμῖν ἐστὶ τὸ ἀπὸ β'. σίμμων, καὶ λιθάργυρος, ἢ μολυβδόχαλκος, ἐστὶ χυδικόλλα.

Μολιβόβουλον, *Bulla plumbea*, in Salutat. Epistol. Pontif. apud Goarum, ubi apud Habertum μολιβδόβουλλον. Leontius Episcop. Neapoleos Cypri in serm. 5. pro Christianor. Apologia: καὶ ὥσπερ ὁ κέλευσιν Βασιλέως δεξάμενος καὶ ἀσπασάμενος, τὴν σφραγίδα, οὐ τὸν πηλὸν ἐτίμησεν, ἢ τὸν χάρτην, ἢ τὸν μόλυβδον, ἀλλὰ τῷ Βασιλεῖ τὴν προσκύνησιν καὶ τὸ σέβας ἀπένειμεν, &c. Plumbo verò quamvis supellectilem obsignasse proindéque alia ab Epistolis, testantur varij Scriptores. Nicetas Paphlago in Vita S. Ignatij Patr. Constantinopol. ἑπτὰ σάκκους πλήρεις ἐσφραγισμένους μολύβδῳ εἰς τὸ πλησίον ἐνίεσαν καλαμῶνα καλακρυβόντες. Luithprandus in Legat. *Et quoniam te in decorem suum quædam pallia emisse putamus, ut in medium proferantur Edicimus, quæ sunt vobis digna, plumbeâ notentur bullâ*, &c. Martyrium MS. S. Blasij: καὶ σὺ βάλε τοὺς θεοὺς σου εἰς σάκκον, καὶ σφράγισον αὐτοὺς μολίβδῳ, &c. Alexander Monachus in Encomio S. Barnabæ MS. εὑρὼν δὲ εὐαγγέλιον, ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτοῦ κείμενον, καὶ σφραγίσαντες τὴν σορὸν μολίβδῳ, &c. Periodus MS. S. Barnabæ: τὸ λείψανον αὐτοῦ εἴλησαν ἐν σινδόνι, καὶ μολίβδῳ ἀσφαλισάμενοι, ἐσκέψαντο μετὰ τοῦ πελάγους ῥίψαι αὐτόν. Vita Apocrypha S. Joannis Bapt. MS. ἔχων ὑδρίαν καινὴν, ἐν ᾗ ἐκ ἐβλήθη ποτέ τι, ἐνέβαλεν αὐτὴν (κεφαλὴν) ἐν αὐτῇ, καὶ ἀσφαλισάμενος μολύβδῳ, &c. Vide Baronium an. 811. n. 58. & suprà in Βοῦλλα.

Μολιβοσκέπαστος, *Plumbo tectus*. Anonymus de Locis Hierosol. c. 9. καὶ ἔναι ὁ ναὸς μετὰ σκεύης ξυλίνης μολιβοσκεπάστη. Occurrit præterea cap. 12. σκεπασμένη μετὰ μολύβδου, cap. 15.

Μολιβόχωμαν, pro μολύβδου χῶμα, apud Myrepsum de unguentis c. 91. *quo Figuli utuntur*, ὅπερ οἱ γαστράδες χρῶνται, ut est in Cod. Reg. & quo vasa figulina liniuntur.

Μολυβίδι, *Ellychnij alveolus*, τὸ τοῦ ἐλλυχνίου γαστρίδιον, ἢ τοῦ θρυαλλίδος γλωττίς. Scilicet suber ferreo filo transfixus, quo Ellychnium seu Lampadis funiculus oleo supernatans retinetur. Ita Goarus. Euchologium p. 428. καὶ γεμίζεται ἔλαιον κανδήλα μεγάλη χωροῦσα λίτρας ἑπτὰ, καὶ ἕκαστος καταστένει τὸ ἴδιον μολυβίδιν μετὰ ἀπτείου. Et in Officio dedicationis Templi p. 833. καὶ κανδήλα, ἢ καὶ λυχνὶς λέγεται καὶ λαμπὴρ, καὶ μολυβίδα, καὶ θρυαλλίδα, καὶ βύκους δύο. Adde pag. 840. 848.

Μολυβδίς, *Plumbatum*. Passio S. Acacij n. 11. ὁ δικαστὴς εἶπεν, Κλάσατε αὐτοῦ τὰς σιαγόνας μολυβδίσιν, ἵνα μὴ ἀπαυθαδίζηται τῇ ἡμετέρᾳ ἐπ' αὐτῷ μακροθυμίᾳ. Vide num. 17.

ΜΟΜΥΖΊΑ, quid sit, docet Pœnitentialis MS. ex Cod. Colberteo: οἱ δὲ εἰς μομυζίας πεσόντες, τελέσιν εἰς ἰδίας ἀδελφὰς μονοπροσῶπος, ἡμέρας, ἢ ἀδελφογυναῖκα, ἢ ἐξαδέλφου πρώτου, ἢ τῶν τοιούτων,—ἔτη ε'.

ΜΌΝΑ, *Impariter*, Ἀνίσως.

ΜΟΝΑΓΡΟΣ, *Prædiolum*, Gallis, *Hameau*. Incertus Auctor apud Suidam in Θεραπευταί· καὶ ἔξω τοίχων προελθόντες, ἐν μονάγροις, ἢ κήποις, ἢ ὄρεσι τὰς διατριβὰς ποιοῦνται.

ΜΟΝΆΔΑ, *Unitas*, Μονάς, in Corona pretiosa.

ΜΟΝΑΖΟΝΤΕΣ. Glossæ MSS. Μοναδικοὺς, Ἀναχωρητὰς, ἢ ἁπλῶς Μονάζοντας. Sic igitur dicti Scriptoribus passim Monachi omnes, adeò ut mirari subeat Suaresium in Notis ad Nili Ascetica p. 600. & 601. existimasse alios esse & diversos à Monachis, atque ita dũtaxat appellari, qui proximè accedebant ad Monachatus professionem: vel eos qui vestem Monachicam, ad quam aspirabant, nondum susceperant: cùm ex ipso Nilo lib. 3. Epist. 108. contrarium eruere potuerit, scribente Lamprotychum Archimandritam habuisse καθηγουμένειαν τῶν μοναζόντων, Monachorum scilicet: & ex lib. 1. Epist. 60. ubi quem in Inscriptione μονάζοντα, in Epistola μοναχὸν vocat. Hanc

Suaresij hallucinationem observavit haud ita pridem D. *Bulteau*, Vir admodum Eruditus, in Historia Monachorum Orientis lib.2. cap.6. Locos Auctorum, ad infirmandam ejusmodi sententiam hîc adducere, abuti esset Lectoris otio, cùm non aliter ferè Monachos omnes appellent Eusebius, S. Athanasius, S. Gregorius Nyssenus, S. Cyrillus, S. Chrysostomus, Isidorus Pelusiota, Palladius, S. Maximus, & alij omnes ejusce, & paulò etiam inferioris ætatis Scriptores.

Ἀρχιμονάζων, *Archimandrita*, *Hegumenus*, *Abbas*. Vita S. Pachomij n.1. τοῦ ἁγίου πατρὸς Ἀμοῦν ἀρχιμονάζοντος ἐν τῷ ὄρει τῆς Νιτρίας ἀδελφῶν.

ΜΟΝΑΛΛΑΓΟΣ, idem quod μονοχίτων, *Vestis unica*. Prochoprodromus de sua Paupertate, MS.

Καβάδιν εἶχεν στέπινον τζαντζαλοφορεμένον,
Καὶ φόριν το μονάλλαγος χειμῶν καὶ καλοκαίριν.

Vide Ἀλλάσσειν.

ΜΟΝΑΞΟΣ, *Solus*, *Solitarius*, Μόνος, μοναχός. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.2.

Καὶ στέκοντας εἰς μία μερία ἐκεῖνος μοναξός τοῦ,
Ἐφάνη τοῦ πῶς ἔδεκεῖ μὲ σχολιασμένον ἦθος.

Alter Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

Ἦτον ὁ τόπος μοναξὸς, θάλασσα τὰ ἔμπροσθέν μας.

Idem Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ μίαν ἡμέρα κίνησε ὡς ἦτον μαθημένος,
Πενθέος ὁλομόναξος εἰς τὸ γιαλὸν ὑπάγει.

Μοναξὰ, Μοναξιὰ, *Solitudo*. Historia Apollonij Tyrij:

Ἀμεκαμπόσω θλίβεται ὁ γιατὴν μοναξά του.

Rursum:

Καὶ ἀρχίνισε ἀπὸ καρδίας κλαίει τὴν μοναξά της.

Idem Anonymus de Amoribus Lybistri:

Καὶ πάντες ἐσκορπίσθησαν, γὰρ μοναξιά.

Vide Eustathium in Iliad. ά. pag.22.

ΜΟΝΑΠΛΟΣ, *Simplex*, λιτὸς, ἁπλοῦς. Proverbia seu dicta vulgaria MSS. οἱ πτωχοὶ κατέδειξαν τὰ μοναπλά.

ΜΟΝΑΣΤΑΙ, *Monachi*. Theophanes an. 13. Leonis Isauri: πολλοί τε κληρικοὶ καὶ μονασταὶ, καὶ εὐλαβεῖς λαϊκοὶ, &c. & an.23. Copronymi: ἄλλους τε μοναστῶν ἱεροὺς οἴκους. Vide eundem an. 4. Nicephori General. p.407. & Leonem Grammat. pag.508. Joannes Euchaitorum Metropolita:

Οἱ γὰρ μονασταὶ τῆς μονῆς τῆς τιμίας
Τοῦ Σωσενίτου, τῆς δὲ τῆς πρωταγγέλου.

Μοναστρίαι, *Monachæ*, *Sanctimoniales*. Concil. Nicænum I. Can.20. μὴ διατάσσωσαν ἐν ἑνὶ μοναστηρίῳ μοναχοὶ καὶ μοναστρίαι. Utuntur passim Scriptores, Chrysostomus Epist.14. Justinianus in Nov.123. c.27. Isidorus Pelusiota lib.1. Epist.87.367. Joan. Moschus in Limon.c.60.135. Zacharias Pap. in Dialog.lib.1.c.4. lib.2.c.19.lib.3.c.7.33.lib.4.c.14.16. Theophanes an. 30. Copron.an.5. Constantini F. Iren. Manasses p.124. 134. Edit. Reg. Ducas cap.36.41. Euchol og.pag.496. &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Monastria*.

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΝ, *Monasterium*, Monachorum ædes. Vox passim obvia. Monasteriorum verò alia Ordinariis seu Episcopis suberant, alia soli Patriarchæ, alia soli Imperatori. Imperatoria enim Monasteria appellabant, *quæ nonnisi duntaxat Imperatoribus consueverant Græcorum temporibus respondere*, ut ait Innocentius III. Pap. lib.2. Ep.41. ut Patriarchalia solis Patriarchis, ut observatum in Gloss. med. Lat. Hæc duntaxat addo de Patriarchalibus Monasterijs, ex Vita MS. S. Pauli Latrensis: περιτυχὼν δὲ Ἀθανασίῳ τινὶ μοναχῷ, ἑνὸς μετὰ τῶν Πατριαρχικῶν μοναστηρίων τὴν προστασίαν πεπιστευμένῳ, &c. Vide Balsamonem ad Can.19. Synodi VII. & ad Can.20. ubi de Monasteriis duplicibus. Vide Ἀρχιμανδρίτης, sub finem.

ΜΟΝΑΤΩΡ, *Equus singularis*, & *Eques qui solo ac singulari equo vehitur*, *Singulator*, in Gloss. Lat. Gr. dicitur, ἱππαστὴς, κέλης. Lexicon MS. Colberteum: Κέλητα, μονάτωρα, ἢ τὰ δι' ἵππων ἆθλα. Κέλης ἵππος ὁ γυμνός. Hesychius: Κέλης, ἵππος, καὶ ἱππαστὴς, καὶ μέρος, καὶ εἶδός τι τῆς νεὼς, καὶ μονάτωρ.

ΜΟΝΑΥΤΑ, Μοναῦτις, *Subitò*, *Statim*. Glossæ Græcobarb. Ἀθρόως, Ἐξαίφνης, Μοναῦτα, Μοναυτίς.

ΜΟΝΑΧΑ, *Duntaxat*, *Solummodo*, Μόνον, Γοῦν, Δὴ, Γέτοι. Glossæ Græcobarb. Μόνως, Μοναχὰ, Καλὰ μόνας.

ΜΟΝΑΧΙΑΖΕΙΝ, *Relinquere*, *Deserere*. Joan. Glycas de Vanitate vitæ:

Καὶ τόρα πῶς ἐμεῖνε τε ἐξεμονασχιασμένα.

ΜΟΝΑΧΟΣ, *Monachus*, *Solitarius*, Μονάζων. Auctor Etymologici: Μοναχὸς, παρὰ τὸ Θεῷ μόνῳ προσεύχεσθαι, &c. Phavorinus: Μοναχὸς, ὁ μόνῳ ζῶν Θεῷ. Dionysius Areopagita: μοναχοὶ δὲ οὗτοι κατονομάζονται, οἷς ἔργον ἐπιεικῶς ἐπιδημεῖν τῷ σώματι, καὶ ζῶντας τεθνάναι, καὶ σώφρονι μανίᾳ τινὶ μεταφοιτᾶν πρὸς τὰ κρείττονα. Eunapius in Ædesio pag.78. εἶτα ἐπεισῆγον τοῖς ἱεροῖς τόποις τοὺς καλουμένους Μοναχοὺς, ἀνθρώπους μὲν κατὰ τὸ εἶδος, ὁ δὲ βίος αὐτοῖς συώδης, &c.

Hoc loco porrò observare licet vocem μοναχὸς in Codicibus MS. ferè semper per $\overset{\chi}{\alpha}$. scilicet cum α, & χ superscripto exprimi, verbi gratiâ in Cod. opusculorum Pselli, Epistola 35. inscribitur $\overset{\chi}{\alpha}$ Ὀλυμπίτῃ, id est Monacho Montis Olympi. Sed & in Cod. MS. Georgij Hamartoli, qui est V. C. Antonij Faure Doctoris Sorbonici, & in MS. Cod. Epistolarum Zonaræ, eadem vox μοναχὸς, in singulis casibus non aliter ubique describitur. Quod cùm ignoraret Xylander, in Nota 345. ad Cedreni pag.721. Edit. Reg. ubi legerat, καὶ τοῦ $\overset{\chi}{\alpha}$. Ζαχαρίου, &c. has se literas in versione sua omisisse observat, quòd quid eæ sonarent non perciperet: ubi Fabrotus rectè monuit loco horum characterum, in Cod. Reg. Μοναχὸς scribi. Vide Gloss. med. Lat. in *Monachus*.

Μοναχεῖον, *Cœtus*, *congregatio Monachorum*: vel *Monasterium*. *Monachium*, in L.13. Cod. de Sacros. Eccl. *Ecclesia*, *vel Martyrio*, *vel Monachio*, *vel pauperibus*.

ΜΟΝΑΧΟΣ, & Μοναχὴ, *Unio*. Vide Salmasium ad Plin. pag.1170.

ΜΟΝΕΔΑ, *Pecunia*, *Numisma*, *Numus*, Νόμισμα, Ἀργύριον. *Moneta*. Historia Apollonij Tyrij:

Μονέδαν ὅτε βρίσκετον, χρυσάφη κ' ἦτον φίνον.

Manuel Malaxus in Chron. MS. pag.477. καὶ ὅρισε καὶ ἔκαμαν νέαν χαραγὴν, ἤγουν μονέδα χρυσῆ καὶ ἀργυρῆ, καὶ χάλκινη, &c. pag.794. ἐκάλεβασε τὴν πρώτην βασιλέων τὴν μονέδας, &c. Occurrit præterea apud Georgium Contarem in Hist. Athenar. p.20.40. & alibi.

ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΩΤΗΣ, vel Μονεμβασιατικὸς οἶνος, *Vinum Monembasioticum*, vulgò *Malvasia*, quomodo Monembasiam hodie vocant: quod alij Creticum. Occurrit apud Myrepsum sect. 1. cap. 460. in Codic. MS. in Edito 467. Demetrium Pepagomenum de Podagra cap.45. & al. Cod. MS. Reg. 618. f.285. καὶ θὲς εἰς τρυγίαν στερῶν μετὰ ὕδατος ἐν τῷ πυρὶ, καὶ τρυγίαν μονοβασίας. Chumnus Paracœmomenus in Epist. MS. ad Philosophum: in Epist. MS. ad Philosophum: ἕτεροι δὲ Διονύσῳ θύουσιν, ὅθεν φιλοτησίας τούτους κατέχουσι, καὶ προπίνουσιν ἀλλήλοις ἔωθεν πολλάκις μέχρι μεσῶν νυκτῶν εὐμεγέθους σκύφου περισοβουμένου τινὸς, οὐ Μαρωνείου ἀπὸ Μάρωνός τινος, οἶνον ἐγχεόμενοι αὐτοῖς, ἀλλ' ἀπὸ Τριγλείας, ἢ Δωρικοῦ, καὶ τοῦ ἐν Πελοποννήσῳ Μονεμβασίας. De Malvasia Vide Hieron. Mercurial. lib.2. Var. Lect. cap.13. Joan. Bruyerinum lib. 18. de Re cibar. cap.14. &c. Cæterùm Μονεμβασία est Urbs nostris dicta *Napoli di Romania*, in Peloponneso.

ΜΟΝΕΡΗΣ

ΜΟΝΕΡΗΣ, *Subito*, *Derepente*, ἐξαίφνης, παραχρῆμα.

ΜΟΝΕΡΙΟΝ, navis quam *Galeam* vocant. Μονήρης. Leo Diaconus MS. lib.8. ἐτύγχανον δὲ ὑπὲρ τὰς τριακοσίας συνάμα λέμβοις καὶ ἀκατίοις, ἃ νῦν γαλέας καὶ μονέρια κοινῶς ὀνομάζουσι, &c.

ΜΟΝΗ, *Mansio*, Σταθμὸς, locus ubi confecto itinere per noctem manebant. Gloss.Lat.Gr. *Stationarius*, *Manceps*, ἐπίσταθμος, ὁ ἡγέμενος τῆς μονῆς. S. Athanasius in Apol.2. de Fuga sua: οἱ ἀπὸ τριάκοντα καὶ ἓξ μονῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ ὀνομασαντές τινα ὡς ἐπίσκοπον ξένον, &c. Joannes Episc. Antiochiæ in Epist. ad Cyrillum Alexandr. in Concilio Ephesino part.1. cap.36. εὐχῆς οὖν, Δέσποτα, καὶ ταύτας τὰς πέντε ἢ ἓξ μονὰς καὶ ἀλύπως ἡμᾶς ὁδεῦσαι, &c. Acta Concilij Calchedon. Act.9. ἀδικηθεὶς παρὰ Εὐτυχοῦς, καὶ σκύλον ὑπομείνας, ἀπὼν ἀπὸ τεσσαράκοντα μονῶν, καὶ καθαιρεθείς. Palladius in Hist. Lausiaca cap.28. καὶ μηδενὶ μηδὲν εἰρηκὼς, ἀνατρέχει τὰς ὀκτὼ μονὰς, καὶ ἀπέρχεται πρὸς τὸν μακάριον Ἀντώνιον. Vita S. Bacchi Junioris pag. 66. πλησίον Γάζης, ἥτις ἀφίσταται Ἱεροσολύμων μονὰς δύο. Vide Vide quæ observamus in Gloss.med.Lat.in V. *Mansio*.

ΜΟΝΗ, *Monasterium*. Joannes Cameniata de Excidio Thessalon. cap.3. μοναὶ δὲ μοναχῶν πολλαὶ καὶ συχναί. Cap.23. ἐξ οὗ δή μοι καὶ θάμβος ἐπέρχεται, ὅταν κατὰ νοῦν λάβω τὴν ποικίλην καὶ διάφορον ἀρετὴν τῶν Ναζηραίων ἐκείνων, ὧν κατὰ μονὰς ἐφιλοπόνουν. Joannes Anagnosta de Excisa ead. Thessal. c.15. τοῦτο τῆς τῶν ἱερῶν ναῶν καὶ μονῶν καλασκαφῆς αἴτιον γέγονεν. Passim apud Joannem Phocam in Descript. T. S. & alios.

Μονὴ, interdum etiam pro Ecclesia *Catholica*, seu Parochiali usurpatur, ut apud Latinos inferioris ævi Scriptores, *Monasterium*, uti in Gloss. med. Lat. docemus. Id ex Euchologio pag.321.323. eruit Goarus, ubi Ecclesia in qua Sacramenta pro more Græcorum conferuntur sic appellatur, quod in Monasteriis nullatenus fit.

Μονίδιον, *Monasteriolum*, apud Moschum in Limon. cap.151. 152. 204. ex Edit. Coteleriana.

Μονύδριον, eâdem notione apud Niceph. Gregoram lib.4. pag.54. 1.Edit. & Theodosium Zygomalam MS. de Monte Sina.

ΜΟΝΗΜΕΡΙΟΝ. Justinianus in Nov.105. cap. 1. de septem processibus Consulum: μετ' ἐκείνην (θεατροκυνηγίαν) τῆς τῶν λεγομένων μονημερίων, ἔνθα πολλῆς ἡδυπαθείας ἐμπλήσει τὸν δῆμον, τότε καλούμενον Πάγκαρπον θεώμενον, καὶ θηρίοις προσμαχομένους ἀνθρώπους, εὐδοκιμοῦντας τῇ τόλμῃ, καὶ πρός γε ἀναιρούμενα τὰ θηρία. Extat in lib.1. Antholog. cap.1. Leonis Philosophi Epigramma εἰς τὸ Μονημέριον, ex quo docemur idem fuisse quod πάγκαρπον, quod satis indicat Justinianus, dum ait in quarto processu exhibitum μονημέριον & πάγκαρπον, vel certè in eo spectaculo homines cum feris decertasse:

Τοξότα Πιερίδων μεδέων, ἑκαληβόλε Φοῖβε,
Εἰπὲ κασιγνήτῃ κραλερὰς ἵνα θῆρας ἐγείρῃ,
Ὅσσον ἐπιψαῦσαι μερόπων δέμας, ὅσσον ἀῦσαι
Λαῶν τερπομένων ἱερὸν στόμα· μηδὲ νοήσω
Ζωὸς μειλιχίοιο λαχὼν θρόνον, ἀνέρος οἶτον.

Sic porrò appellata ejusmodi spectacula, ob ferarum numerum unâ die confectarum, ut censet Petrus Faber lib.1. Agonist. c.32. initio: vel quòd licèt diversi essent generis uno eodémque die exhiberentur. Vide πάγκαρπον, &

ΜΟΝΗΡΙΟΝ, Μονέριον, *Navis uniremis*, μονήρες πλοῖον, *Galea*. Leo Imp. in Tactic.cap.19.§.74. καὶ διὰ ταῦτα μονήρια λεγόμενα καὶ τὰς γαλέας, &c.& §.11. καὶ ἔτι δὲ κατασκευάσεις δρόμωνας ἐλάττους δρομικωτάτους, οἱονεὶ γαλαίας ἢ μονήρεις λεγομένους. Continuator Theophanis lib.2. num.22. καὶ ὁ Φωτεινὸς ἐν μονερίῳ μόλις διασώζεται. Ubi Scylitzes habet ἐν δρόμωνι. Anna Comnena lib.5.p.132. εἰσεληλυθὼς εἰς μονήρες, τὴν περαίαν τῆς Λογγιβαρδίας καλέλαβε.

ΜΟΝΗΤΑ, *Moneta*. Gloss.Lat.Gr. *Cussionis*, τῆς μονήτης. Phavorinus: Μονήτα, ἡ Ἥρα, παρὰ Ῥωμαίοις. *Dea Moneta*. Theophanes an.6.Rhinotmeti: παρεκάλει μὴ λυθῆναι τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ δεχθῆναι τὴν αὐτοῦ μονήταν. Michaël Attaliata in Synopsi tit.78. οἱ ἀπὸ μετάλλου, ἢ μονήτας βασιλικὰς κλέπτοντες, μεταλλίζονται, ἢ ἐξορίζονται. Eclogæ Leonis & Constantini tit.28. οἱ παραχαράκται μονήτης, χειροκοπείσθωσαν.

Μονίτα. Idem Theophanes an.20. Constantini M. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει τὴν Ἑλένην τὴν θεόφρονα αὐτοῦ μητέρα ἔστεψε, καὶ μονίταν ὡς βασιλίδι ἀπένειμεν. Cosmas Indico plenstes: ἔχεις ἀμφοτέρων τὰς μονίτας, τὸ μὲν τὸ νόμισμα, τὸ δὲ τὴν δραχμὴν, τουτέστι μιλιαρίσιον. Harmenopulus lib.6. tit.14. §. 4. & Glossæ Basilic. μονίτα δὲ καλεῖται τὸ ἀρχέτυπον σφραγιστήριον, ἢ βουλλωτήριον, μεθ' οὗ ὁ τῶν νομισμάτων τύπος διαχαράττεται. Ita lib.7. Basilic. tit.17. c.26. lib.60. tit.45. c.7.

Μονιτάριος, *Monetarius*, τὸ κέρμα ἐργαζόμενος, apud Hesychium. Suidas & Phavorinus: Μονιτάριοι, οἱ περὶ τὸ νόμισμα τεχνῖται, οἱ ἐπὶ Αὐρηλιανοῦ διέφθειραν τὸ νόμισμα, καὶ τὸν ἴδιον ἄρχοντα Φιλικήσιμον ἀνελόντες, ἐμφύλιον ἐγείρουσι πόλεμον, ὃς μόλις Αὐρηλιανὸς χειρωσάμενος ὑπερβαλλούσῃ κολάσεως ὠμότητι κατηργάσατο. Occurrit in Basilicis non semel.

ΜΟΝΘΗΛΕΥΤΗ. Phavorinus Camers: Καρύκη, κοιλία, ἣν νῦν μονθηλευτὴν καλοῦσιν.

ΜΟΝΙΑ, *Vita Monastica institutum*. Vide in Μόνος.

ΜΟΝΙΤΑΡΙΟΣ. Vide in Μονήτα.

ΜΟΝΙΤΟΡΙΟΝ, Κιννάβαρ exponitur in Glossis Basilic. *Commonitorium Principis per cinnabarim subscriptum*.

ΜΟΝΟΒΑΜΒΟΥΛΟΝ. Vide in Διβάμβουλον.

ΜΟΝΟΒΑΝΔΟΝ. Vide in Βάνδον.

ΜΟΝΟΒΙΒΛΟΝ, dicta à Justiniano Novellarum Constitutionum collectio, unico libro comprehensa. Theophanes & Cedrenus anno illius 2. ἀνενέωσεν δὲ ὁ βασιλεὺς πάντας τοὺς παλαιοὺς νόμους, ποιήσας Μονόβιβλον, καὶ καλέσας αὐτὸ Νεαρὰς διατάξεις. Vide Theophylactum Bulg. Archiep. Epist. 57. & Scholiastem Basilic.to.2. p.654. to.4.p.277. to.6.p.251. & alibi. Ita Eudocia Augusta in Joniis MSS. scribit Philagrium Epirotam Medicum συντάξαι τὰ βιβλία ἰατρικὰ μονόβιβλα septuaginta. Laudatur & Rufi μονόβιβλον de Purgantibus.

ΜΟΝΟΒΟΛΟΝ, *Simplex saltus*, *Cursus*. Photius in Nomocan.tit.13.c.29.pag.241. μόνον δὲ παίζειν ἔξεστι μονόβολον καὶ κοντομονόβολον. Ubi Balsamon: γίνωσκε δὲ ὅτι μονόβολον λέγεται ὁ δρόμος. Κοντομονόβολον, *Saltum cum conto* interpretatur Salmasius ad Plinium. Vide Hieron. Mercurialem lib.2. artis Gymnasticæ c.11.

ΜΟΝΟΓΕΝΕΙΟΝ, *Pæonia*, apud Interpolat. Dioscor.cap.563.

ΜΟΝΟΓΡΑΜΜΟΝ, *Monogramma*, de qua voce consule Gloss. med. Lat. VI. Synodus Act.12. καὶ ἐπεδόθησαν δύο χαρτία ἐσφραγισμένα ἀπὸ κηρίου, ἐνυπόγραφα μονόγραμμον Κωνσταντίνου δεσπότου. Et Act.15. καὶ προεκόμισεν ὁ αὐτὸς εὐλαβέστατος Πολυχρόνιος χάρτιον βεβουλλωμένον διὰ βούλλας ἐκλυπώσης μονόγραμμον Πολυχρονίου ὁμολογητοῦ.

ΜΟΝΟΖΩΝΟΙ, *Milites Expediti*, *Prædatores*. Suidas: Μονόζωνοι, οἱ τίμιοι τοῦ στρατοῦ οἱ μὴ τὸν αὐτὸν τοῖς ἄλλοις ζωστῆρα φοροῦντες, οἱ ἀσύντακτοι, καὶ ὡσανεὶ λησταί. Quæ quidem hausit ab Olympiodoro in cap. 20. Job. Lexicon MS. Cyrilli: Μονόζωνοι, μάχιμοι, καὶ οἱ εὐσταλεῖς, καὶ κοῦφοι στρατιῶται, καὶ μὴ κατάφρακτοι. Hesychius: Μονόζωνοι, οἱ τῶν πολεμίων κατάσκοποι, ἢ μάχιμοι, οὓς ἡμεῖς μονομά-

ϛς. Glossæ MSS. ex Cod. Reg.1673. Μονόζων⊗, ἔνο-⊗, ἤγουν ἐνεδρευτὴς, φονεὺς, κακοῦργ⊗, πόρν⊗, μάχιμ⊗, λῃστής. Michaël Psellus in Grammatica Manuscript.

Μονόζων⊗, ὁ μάχιμ⊗, Μαμωνᾶς ἐστὶ ὁ πλοῦτ⊗.

Denique Lexicon MS. Colberteum: μονόζων⊗, μάχιμ⊗, ἢ καὶ καλασκόπ⊗. Theophanes an.10. Leonis Isauri: καὶ κατὰ τὴν Βιθυνῶν Νικαίας παρατάτlε) τῶν Σαρακηνῶν δύο Ἀμηραίων ςίφ⊗ Ἀμὲρ ἐν χιλιάσι μονοζώνων δεκαπέντε προδραμών, &c. Ubi Miscella: *In millibus quindecim præcurrens.* Et an. 23. λοχίζων ἐν μυρίοις μονοζώνοις τὰ τῆς Ἀσιάτιδ⊗ γῆς μέρη. Ubi Miscella & Anastasius: *Insidians in denis millibus Latrunculis.* Et an.7. Constantini filij Irenes: ἐξῆλθεν ὁ Βασιλεὺς κατὰ Ἀράβων, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ — ἐκλογὴν μονοζώνων ςραλιωτῶν. Adde eundem an.2. ejusdem Irenes. *Latrunculos* vertit Sanct. Hieronymus apud 70. Interpretes.

ΜΟΝΟΙ'ΚΙΑ, dicuntur *Rurales Parœciæ*, αἱ ἐν ἐσχάταις κείμεναι, καὶ ὀλίγους ἔχουσαι ἐν αὐτοῖς οἰκοῦντας. Balsamon ad Concil. VI. Can. 17. ὡρίσθη οὖν κατέχειν ἀμάχως τοὺς ἐπισκόπους τὰς ἐπὶ τριακονταετίαν νεμηθείσας παρ' αὐτῶν ἐνορίας ἀβιάστως, κἂν ἀγροικικοὶ ὦσιν, ἤτοι μικραὶ, αἳ καὶ Μονοίκια λέγονται, ἤτοι πολλοὺς κατοίκους ἔχουσαι. Scholion ad eundem Canonem: ἀγροικικὰς μὲν λέγει τὰς ἐπὶ τῶν ἐσχατιῶν ἱδρυμένας, ἃς καὶ μονοίκια νῦν φασίν. Aristenus ad eundem Canonem: ἀγροικικὰς ἐστὶ ἐνταῦθα παροικίας καὶ ἐγχωρίους νοήσεις, οὐ πόλεις τινὰς καὶ κώμας, ἀλλ' ἀγροὺς· καὶ ἐγχωρίους μὲν τοὺς ἐν μέσοις ἀγροῖς καὶ κώμαις κειμένους· ἀγροικοὺς ἐστὶ τοὺς τούτων ἀφεςῶτας, καὶ ἐν ἐσχατιαῖς ἱδρυμένους, οὓς καὶ μονοίκια νῦν λέγουσιν. Et ad Can.25. Concilij in Trullo: ἀγροικικὰς παροικίας λέγει, τοὺς ἰδιώτας τῶν ἐκκλησιῶν ἀγροὺς, καὶ μὴ ἀνακεκοινωμένους, ὅλως ὄντας ἐν τισὶ κώμαις ἢ καὶ χωρίοις, οὓς καὶ Μονοίκια νῦν λέγουσιν· ἐγχωρίους ἐστὶ, τοὺς ἐν μέσοις χωρίοις καὶ κώμαις κειμένους ἀγρούς.

ΜΟΝΟΚΑ'ΒΑΛΛΟΣ. Vide in Κάβαλλ⊗.

ΜΟΝΟΚΑ'ΛΑΜΟΝ, Instrumentum Musicum. Vide in Χειρόργανον.

ΜΟΝΟΚΑΥΛΟΝ, *Alyssum*, apud Interpolat. Dioscor. cap.511.

ΜΟΝΟΚΕ'ΛΛΙΟΝ, *Cella unica*, in quam sese recondebant Solitarij, diversi à Cœnobitis. Apophthegmata Patrum in Gelasio num.5. ἐν οἷς καὶ γέρων τις ἦν εἰς ἄκρον ἀπλοῦςατ⊗ καὶ ἀκτήμων, ἐν μονοκελλίῳ οἰκήσας ἄχρι τελευτῆς, καίπερ μαθητὰς ἐσχηκὼς ἐν τῷ γήρᾳ αὐτοῦ.

Μονοκελλῖται porrò ij dicti. Laudatur à Lambecio ex Bibl. Cæsarea, Codex MS. Ἠσαΐου πρεσβυτέρου καὶ ἀναχωρητοῦ, περὶ καταςάσεως ἀρχαρίων, καὶ περὶ τῶν μονοκελλιτῶν, καὶ τῶν θελόντων οἰκῆσαι ἐν κοινοβίῳ.

ΜΟΝΟΚΕΛΙΚΟ'Ν. Pachymeres lib.5. cap.9. καὶ διὰ ταῦτα ἐν τῶν ἀναγκαίων ἔδοξε τῷ καιρῷ, καὶ τοῖς ἐφεςῶσι πράγμασι, καὶ περιλειφθὲν τέως, ὅθεν ἐν προνοίαις ἐτάτlετο, Μοναῖς τε καὶ ἐκκλησίαις, καὶ τοῖς βασιλεῖ προσανέχουσιν, ἀφεικότας τῶν δεσποτῶν, τάτlειν εἰς ςραλιωλικὸν, πλὴν καὶ μονοκελικὸν, ξύμπανlας, ὡς ἐντεῦθεν αὐτοὺς ἐκείνοις ὑπὲρ τῶν ἰδίων προσμένοντας μάχεσθαι. Quem locum de Monocellitis interpretatur Eruditus Cotelerius. Sed cùm hæc vox adjungatur ςραλιωτικὸν voci, mallem hîc intelligi *Equitatum*, à voce Κέλης. Vide Μονοκάβαλλ⊗ in Κάβαλλ⊗.

ΜΟΝΟΚΥ'ΘΡΟΝ, Μονόκιθρον, Μονοκυθρίτζιν, *Compostile, olla complectens varios cibos, cujusmodi Monachis apponi solet.* Dores κύτραν, pro χύτραν dixerunt. Eustathius Il. δ. pag.468. ἰωνικῶς ἐστὶ ἰδιωτικαὶ, καὶ τὸ ἐκ τῆς χύτρας σωντεθὲν μονόκυθρον, μονόπελμον. Ptochoprodromus de sua Paupertate ex Cod. Reg.

Καὶ λέγει τὴν γυναῖκαν του, Κυρά, καὶ θὲς τραπέζιν,
Καὶ πρῶτον μίσον ἔκζεσον, δεύτερον τὸ σφουγγάτον,
Καὶ τρίτον τὸ ἀκρόπαςον ὀφθὸν ἀπὸ μεριὸν,
Καὶ τέταρτον μονόκιθρον, πλὴν βλέπε νὰ μὴ βράζῃ.

Infrà:

Καὶ μονόκιθρον μερτικὸν ἐκ τὰ λιπαρομένα.

Idem Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Εἰσῆλθεν, ὦ τοῦ θαύματ⊗, καὶ τὸ μονοκυθρίτζιν,
Υ'περαθρίζων ὀλιγὸν, καὶ πέμπων εὐοδίαν,
Ο'μῶς εἰ θέλει μάνθανε καὶ τὰ τοῦ μονόκυθρον,
Κραμβὴν, καρδίαι δώδεκα χονδραὶ καὶ χειονάτε,
Καὶ ξιφοτράχηλον πασὸν, κύπρινον ἀπαξιμάδιν.

ΜΟΝΟ'ΚΛΩΝΟΣ, *Artemisia*, quæ & πολύκλων⊗, apud Interpol. Dioscor. c.534.

ΜΟΝΟ'ΚΟΚΚΑ, *Uniones*, cepæ genus unico capite, vel unico nucleo constans. Nostris inde, *Oignon.* Glossæ Lat.Gr. cap. de Holeribus: *Uniones*, Μονόκοκκα. Ita emendat Salmasius. Alibi: *Uniones*, Μαργαρίται μεγάλοι, Μονόκοκκα. Nempe hæc vox *Margaritas grandiores*, & *cepas* significat. Vide Gloss. med. Lat. in *Uniones.*

ΜΟΝΟΚΟ'ΝΤΙΑ, *Tela Isaurica.* Justinianus in Nov.85. cap.4. καὶ τὰς καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἢ σχῆμα γινομένας λόγχας, καὶ τὰ παρ' Ἰσαύροις ὀνομαζόμενα Μονοκόντια.

ΜΟΝΟ'ΚΟΣΜΟΝ. Vide Κόσμον.

ΜΟΝΟ'ΚΟΥΡΣΑ. Vide Κοῦρσον.

ΜΟΝΟΚΡΑ'ΤΩΡ, ὁ διάβολ⊗, in Lexico MS. ex Cod. Reg.1843.

ΜΟΝΟ'ΛΙΘΟΣ, *Lapis singularis grandior.* Vox à Strabone lib.17.& aliis usurpata. Joannes Moschus in Limon. cap.215. φώτισμα μονόλιθον, *Baptisterium*, seu *Piscina Baptisterij unico constans lapide.* Euchologium de Sacra mensa, pag.832. εἴτε μονόλιθ⊗, εἴτε σωντεθειμέν⊗ ἐκ πολλῶν λίθων. Nicetas Paphlago in Vita S. Ignatij Patr. Constantinopol. ἀλλὰ καὶ τῶν τετραπλεύρου μονολίθου κίον⊗, &c. Zosimus Chymista MS. de Compositione aquarum: κέκλισα ναὸν μονόλιθον ψιμιθοειδῆ, ἀλαβαςροειδῆ, προικοννήσιον, &c. Joannes Cameniata de Excidio Thessalonicæ cap. 15. ὅθεν διέγνω μήτε τὰς ἔξωθεν κωλύειν τῶν προβυθιζέντων μονολίθων ἐνέδρας τὴν τῶν νηῶν ἔφοδον. Vide Cedrenum an. 25. Constantini. Historia Bertrandi Romani Manuscript.

Ἐπάνω ἐστὶ τῆς κεφαλῆς τῶν μονολίθου κεῖνου.

ΜΟΝΟΛΟ'ΓΙΣΤΟΙ, dicti Monachi, quòd uni duntaxat Orationi intenti sint. Lexicon MS. Reg. ex Cod.1708. μονότροπ⊗, ὁ μονολόγις⊗. Nicon in Pandecte MS. lib.1. fol.30. v. μονολόγις⊗, ἤγουν εἰς ἓν ἀποβλέπων, καὶ τοῦτο μόνον λογιζόμεν⊗, καὶ εὐχόμεν⊗ τὸ σωτήριον, Κύριε Ἰησοῦ Χριςὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐλέησον ἡμᾶς, Πατὴρ ἡμῶν, καὶ τὰ ἑξῆς. Scholiastes MS. Joannis Climaci ad cap.241. καὶ μονολόγις⊗ Ἰησοῦ εὐχὴ ἤγουν εἰς ἓν ἀποβλέπουσα, καὶ τοῦτο εὐχομένη τὴν σωτηρίαν. Vide Μονότροπ⊗.

ΜΟΝΟΜΑ'ΤΗΣ, *Cocles*, Μονόφθαλμ⊗. Vide Μάτι.

ΜΟΝΟΜΑ'ΧΙΟΝ, *As.* Gloss. Lat. Gr. *Assarium*, Ἀσσάριον, μονομάχιον, δοκάριον, νουμμίον, ubi fortè legendum μονάχιον.

ΜΟΝΟΜΕΡΩ͂Σ quidpiam fieri dicitur, *quod fit in judicio unâ tantùm parte præsente:* contrà, κατὰ διάγνωσιν, quod utraque parte, cognitionaliter. Photius Epist. 158. δεικνὺς ἐν τῷ συμβόλῳ, ὡς καθαρὸν μονομεροῦς λοιδορίας, καὶ διαβόλῳ γλώσσῃ ἀνεπίβατον εὑρήσουσι οἱ κατηγορηθέντες τὸ κριτήριον. Theophanes an.31.

an.3. Constantini M. πρᾶξιν δὲ κατὰ μονομερίαν συγησάμενοι οἱ Ἀρειόφρονες, καθαιρέσει ὑπόντα τὸν Ἀθανάσιον. Vide Cujac. lib.4. Observ. cap.32. Anton. Augustin. lib. 4. emendat. cap.13. Scaligerum in Titium lib.1.c.2. & infrà in Ταγαί.

ΜΟΝΟΜΙΤΟΣ, *Ex simplici & unico filo.* Nicolaus Myrepsus MS. sect.12. cap.ult. καὶ μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν παρόντα ὁρκισμὸν, δῆσον ταύτας τὰς τρεῖς βολάνας μετὰ μονομίτου μηταρίου. Codex Fuchsij legit μονομύτου.

ΜΟΝΟΝ. Chronicon Alexandrinum: καὶ ἐκαύθησαν αἱ στέγαι τῶν δύο βασιλικῶν οἴκων, καὶ Μόνον τοῦ αὐτοῦ Πραιτωρίου, ὅπου τὰ σκρίνια. Ubi Interpres vertit *Monum*, tanquam ædes seu triclinium in prætorio hanc appellationem habuerit.

ΜΟΝΟΞΥΛΑ, *Minores Lintres ex unico ligno confecta*: λεμβάδια ξύλου πεποιημένα ἑνὸς, apud Cinnamum lib.3. num.3. λέμβοι αὐτόπρεμνοι, apud Scylitzem pag. 815. quibus scilicet fluvij trajiciebantur, vel etiam quævis maris freta: *Scaphæ ex singulis trabibus excavatæ*, Vegetio lib. 3. cap.7. σκάφη γλυπτὰ, Theophani an.16. Heraclij: μονόξυλον ἀκάτιον, apud Nicephorum Constantinopol. in Breviario pag. 152. 175. 1. Edit. Gloss. Gr.Lat. Μονόξυλον, *Lintris.* Zosimus lib.4. Hist. οἱ μὲν οὖν βάρβαροι τὸ τῆς δυνάμεως πλήθει μονοξύλων ἐμβιβάσαντες ἔταξαν. Priscus in Excerpt. de Legat. ἐντεῦθεν βάρβαροι πορθμεῖς ἐν σκάφεσι μονοξύλοις, ἅπερ αὐτοὶ δένδρα ἐκτέμνοντες κατασκευάζουσιν, ἐδέχοντο ἡμᾶς. Et alibi pag.55. καὶ τούτους μὲν (τοὺς ποταμοὺς) ἐπεραιώθημεν τοῖς μονοξύλοις πλοίοις. Oratio Historica in festum τοῦ Ἀκαθίστου. Καὶ τὴν μὲν θάλασσαν πλοίων ἐπλήρου τῶν παρ' αὐτοῖς, (Scythis) ἃ διὰ τὸ ἐξ ἑνὸς ἐπιμήκους σχεδιάζεσθαι ξύλου, Μονόξυλα βαρβάρῳ φωνῇ προσαγορεύονται. Ejusmodi μονοξύλων mentio non semel occurrit apud Scriptores, Leonem in Tactic. cap. 17. §. 13. Constantinum de Adm. Imp. cap.9. in Tactic.pag.12. Anonymum in Chron. Alexandr. in Heraclio pag.900. Theophylactum Simocatt. lib.6. cap.9. Nicephorum in Breviar. pag. 52. Zonaram tom.2. pag.72. tom.2. pag.102. 170. Scylitzem pag. 677. 758. Theophylactum Hierodiac. Homil. 12. pag. 234. in Fabul. Æsopi pag. 78. &c. Vide Notas ad Cinnamum pag.477. & Gloss. med. Lat. in *Linter.* Λεμβάδια αὐτόξυλα, & αὐτοξυλόπλοα, non semel vocat Constantinus Manasses.

Μονόξυλον, *Hasta absque cuspide*, apud Anonymum in Rhetor. Aristotel. pag.75.

ΜΟΝΟΠΑΤΙΟΝ, *Semita*, seu *via per quam uni patet incessus.* Glossæ Græcobarb. Ἀγεσήμων, ὁδὸς λεπτὴ, μικρὴ στράτα, μονοπάτιν. Vide in Διάβα. Michaël Attaliates in Synopsi tit.2. Δουλεῖαι δέ εἰσιν, ὅτε ἔχω μονοπάτιον, ἢ πλατεῖαν ὁδὸν διέρχεσθαι εἰς τὸν ἀλλότριον ἀγρόν. Et tit.53. ὅταν γὰρ ἔχῃ τὶς ὁδὸν πλατεῖαν, ἢ μονοπάτιον διέρχεσθαι δι' ἀγροῦ ἀλλοτρίου. Eadem habet Harmenopulus lib.2.tit.4. §.126. Vide to.1. Basilic. pag.279. to.2. pag. 177. to.6. pag. 765. 769. 772. Anonymus MS. de Castrametatione: ἐν ταύταις δὲ δυσὶν ὁδοῖς, πρὸς τὰ ἔνδον χείλη Κόμητες οἱ παραβανδῖται τὰς σκηνὰς κατὰ τὸ εὐθὺ τῶν ὁδῶν ἱστάτωσαν· ὀφείλουσι δὲ καὶ ἔνδον οἱ τοῦ τάγματος μικρὰς ὁδοὺς ἀφορίζειν τὰ λεγόμενα μονοπάτια, δι' ὧν ἀστενοχωρήτως ἐκ τοῦ τάγματος μέλλουσιν εἰσέρχεσθαι. Rursum idem: ἀπλικευέθωσαν ἔνδον ἔχοντες τὰ ἑαυτῶν ἄλογα· μέσον δὲ αὐτῶν ἐχέτωσαν μονοπάτια, τὰ μὲν εὐθὺ ἀποτεινόμενα, τὰ δὲ ἐγκαρσίως, πρὸς τὸ μὴ στενοχωρεῖσθαι τὰς δὲ δημοσίας ὁδοὺς, καὶ τὰ μονοπάτια εἰς τὰ ἄπληκτα αὐτῶν διερχόμενα, μὴ ἀποκλειέτωσαν, ἀλλ' ἀνεωγμένα ἔστωσαν. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Ναὶ ἀπὸ τὰ ἀναστενάγματα ἐκαίετον τὸ μονοπάτιν.

Μονοπάτζι, *Semitula.* Idem Anonymus:

Ἐστίασα στράταν καὶ κόπον, καὶ ἐκείνη ἡ στράτα, φίλε μου,
Εἰς ἑκατὸν ἐκόπτετον μικρὰ μονοπάτζια,
Τοὺς ἑκατὸν ἐμέεστα εἰς ἕνα μονοπάτιν.

ΜΟΝΟΠΟΡΤΟΝ. Vide in Πόρτα.

ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΟΝ, pensitationis species. Sancitum Alexij Patr. Constantinopol. lib. 4. Juris Græco-Rom. pag.254. εἰ δέ τινα τῶν φροντιστηρίων εἶχον ἐκ παλαιοῦ συνεισφορὰν τινα συνεισφέρειν τῇ μητροπόλει, εἴτε ἐπὶ μονοπροσώπων παροχῇ, εἴτε ἐπὶ τροφαῖς κριτῶν, καὶ τῶν δημοσίου ἀπαιτητῶν, εἴτε καὶ ἄλλως, &c. Vide Μομυξία.

ΜΟΝΟΠΥΡΓΙΟΝ, *Munimentum unicâ turri constans.* Procopius lib. 4. de Ædific. cap. 5. τὰ πολλὰ τῶν ἐρυμάτων αὐτοῖς ἀμέλει ἀπεκέκριτο εἰς πύργον ἕνα, Μονοπύργιά τε, ὡς τὸ εἰκὸς, ἐπεκαλεῖτο.

ΜΟΝΟΠΩΛΕΙΟΝ, *Ius vendendæ certæ mercis, quod unus, certive homines sibi vindicant permissu Principis, sub vectigalis onere.* Procopius lib. 2. de Bello Persico cap.15. ἀλλ' ἐν Πέτρᾳ ξυστησάμενος τὸ δὴ καλούμενον μονοπώλιον, αὐτὸς κάπηλός τε καὶ ξυμπάσης τῆς περὶ ταῦτα ἐργασίας ἐπιστάτης ἐγένετο ἅπαντα ὠνούμενός τε καὶ ἀποδιδόμενος τοῖς Κόλχοις, οὐχ ἧπερ εἴθιστο, ἀλλ' ᾗπερ ἐξῆν. Adde lib.2. cap.29. Scylitzes pag.850. & Glycas pag 330. φεύδακα ἐν τῇ Ῥαιδέστῳ καὶ μονοπωλεῖον συνεστήσατο. Vide tit.Cod. de Monopoliis, & ibi Interpretes, quos non exscribo.

ΜΟΝΟΣ, *Monachus.* Vide Gloss. med. Lat. in *Monos.* Μονία, *Monachismus.* Vita Bacchi Junioris Mart. de ejus matre: εἰς Ἱεροσόλυμα ἀφίκετο τῆς ὑψώσεως ἕνεκεν τοῦ τιμίου σταυροῦ, καὶ τὴν τοῦ τέκνου μονίαν ἰδέσθαι ποθοῦσα. Nam Bacchus Monachum antea induerat. Est etiam Μονία, Cella Monastica. Scholiastes MS. Vitæ Sancti Joannis Climaci: Μονίαν, Κελλίον μονώταλον.

ΜΟΝΟΣΙΤΕΙΝ, *Semel in die manducare*, quod Monachorum Ægyptiorum erat. Vide Apophthegmata Patrum in Pœmene num. 168. & infrà in Μονοφαγία.

ΜΟΝΟΣΤΕΓΟΣ οἶκος, *Ædes plana, unius contignationis.* Harmenopulus lib. 2. tit.4 §.23. εἰ δὲ μονόστεγοι, τουτέστιν ἐπίπεδοι εἰσὶν οἱ οἶκοι, &c. Ita §. 27.

ΜΟΝΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ, *Supremus atque unicus exercituum Dux.* Theophanes an.3. Leontij: μονοστράτηγον πάντων τῶν ἔξω καβαλλαρικῶν θεμάτων προβαλόμενος. Ubi Miscella, *singularem Prætorem omnium exteriorum equestrium exercituum* vertit. Occurrit præterea apud eundem hæc vox pag.334. 350. 352. 359. 401. 462. & ejus Continuatorem lib. 1. numero 1. Anonymum Combefisianum in Lacapeno num.42. Leonem Grammatic. pag.460. Cedrenum pag.444.&c. Symeonem Logoth. in Michaële Theophili F. num. 23. &c. Constantinus Porphyrog. lib.1. de Thematib. cap.1. καὶ μάρτυς αὐτὸς ὁ Βελισάριος, ὃς ἦν μονοστράτηγος πάσης ἀνατολῆς. Adde cap. 12.

ΜΟΝΟΤΕΙΧΟΣ. Theophanes an.2. Artemij: προδοσίας δὲ γινομένης διὰ τῆς πόρτης τοῦ μονοτείχους τῶν Βλαχερνῶν, τὴν πόλιν ἔλαβον: quia Blachernarum tractus, Constantinopoli, muro unico includebatur, cùm reliqui muri terrestres duplices essent. Vide Constantinopolim Christianam lib.1. cap.11.

ΜΟΝΟΤΗΣ, *Unitas.* Vox usurpata de Deo. Vide observata à Suicero in Thesauro Eccles.

ΜΟΝΟΤΡΟΠΟΙ, dicti *Monachi*, ob mutuam concordiam, seu communem vivendi rationem. Glossæ Gr. Lat. μονοτρόπους, *Unius sensus.* Lexicon MS. Cyrilli: Μονότροπος, ὁ μονολόγιστος. Lexicon aliud MS. Colberteum: Μονότροπος, μονοτραφὴς, μωρός,

μωρὸς, ἀγαθὸς, ἀγωγαῖος, ἢ καὶ μονάζων. Anonymus MS. de Horoscopo: φιλοσόφους ἢ μονοτρόπους. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S.Sabæ c.28.ubi Monachi virtutes describit: τὸ γὰρ τοιοῦτον μονότροπον οἶδα τὴν γραφὴν ὀνομάζουσαν, ἐν τῷ λέγειν, Κύριος κατοικίζει μονοτρόπους ἐν οἴκῳ. Joannes Hierosol. Patr. in Vita S.Joannis Damasceni num.8. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, εἰπών, Οὐδενὸς ἀξιώματος ἱερατικοῦ χρίσμα περικείμενον κέκτημαι· ἀχρεῖος δέ τις εἰμὶ μονότροπος, καὶ φιλοσοφίαν ἐξησκηκώς, οὐ μόνον τὴν καθ' ἡμᾶς καὶ φιλόθεον, ἀλλ' ἣν οἱ θύραθεν σοφοὶ συνετάξαντο. Joannes Tzetzes de Educat. filior.

Θυηπολούντων, ἢ μονοτρόπων τέχνην.

Vide eundem Chil.5. v.622. & Chil.9. v.332. Ptochoprodromus contra Hegumenum:

Φοβῆτο τὸ παράδειγμα τοὺς μονοτρόπους πάντοτε.

Theodorus Prodromus (nescio an idem) in Synopsi Evangel.

Μακάριοι μὲν καὶ παλαισμοὶ Μαρτύρων,
Μακάριοι δὲ καὶ Μονοτρόπων πόνοι.

Constantinus Manasses pag.97.

Τοὺς μονοτρόπους ὁ Θεὸς ἐν οἴκῳ κατοικίζει.

Georgius Trapezuntius ubi de Metrophane Patr. Constantinopolit. qui abdicatâ Dignitate in Monasterium concesserat: οὐδέποτε γὰρ ἀνέβη τὸ τοιοῦτον ἐπὶ μάρτυρι τῷ Θεῷ, εἰς τὸν ἐμὸν λογισμὸν, τὸ γενέσθαι με Ἐπίσκοπον ΚΠ. ἀλλ' οὐδὲ πρὸ τριάκοντα χρόνων, ἵνα γένωμαι Ἀρχιερεὺς, ἀλλ' ἐν μόνῳ ἐμμένειν τῷ τῶν μονοτρόπων σχήματι. Philotheus Patr. Constantinopol. Homil. in 1. Quadragesimæ Dominicam: τότε ἅπαντες οἱ τῆς ὀρθοδοξίας λογάδες ἀπό τε Ἀρχιερέων, ἱερέων, καὶ μονοτρόπων περιφανῶν τὴν ὀρθοδοξίαν ἐκήρυξαν. Synaxaria in S.Arsenio: τὸ μοναστήριον εἵλετο κατασχεῖναι πολίτευμα. in Panoplia MS. Euthymij Zyngabeni præponuntur aliquot jambi, hac serie:

Εὐθυμίου ποίημα καὶ μονοτρόπου
Τοῦ Ζυγαβηνοῦ Δογματικὴ Πανοπλία, &c.

Vide Allatium in Diatr. de Georgiis pag. 413. & de Symeonibus pag. 185. & suprà in V. Ἡσυχαστής.

Μονοτροπία, *Vita Monastica*. S. Basilius in Epist. ad Virginem lapsam: καὶ τὰς τῶν ἀνθρώπων συντυχίας λόγῳ τροπῆς ὑποφεύγειν, ἡσυχίαν δὲ καὶ μονοτροπίαν ἑαυτῷ ἐφαρμώσας.

ΜΟΝΟΥΧΟΣ, *Eunuchus*, *Spado*, *Castratus*, Εὐνοῦχος, σπάδων, ἐκτομίας. Μονουχίζειν, *Castrare*, Εὐνουχίσαι: qua quidem voce utuntur etiam Græci recentiores, inquit Hieron. Germanus, pro *Tassellare li melloni per vedere se sono buoni*. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 82. de Cervina carne: τὸ νέον καὶ μονουχισμένον εἶναι καλίτερον.

Μουνουχάρι, *Vervex*, *Aries castratus*, Κριὸς ἐκτομίας. Μονουχαρικὸν κρέας, apud eundem Agapium cap.61. 78.

ΜΟΝΟΦΑΓΙΑ, *Una per diem Comestio*, *Refectio*, à quibusdam Monachis usurpata, qui μονοφαγίαν ἀσπάζεσθαι dicuntur Germano Patr. Constantinopol. Homiliâ in primam Jejuniorum Dominicam pag.1735. παραινέσας ἡμῖν ἐν αὐτῇ πέντε τῆς ἑβδομάδος ἡμέραις τῆς ἁγίας νηστείας μονοφαγίαν ἀσπάζεσθαι καθ' ὥραν ἐννάτην, καὶ νῦν αὖθις περὶ τούτου τὴν ὑμετέραν ἀγάπην παρακαλῶ· τοῦτο γάρ ἐστι νηστεία, ἡ περὶ τὸ βραδύτερον τῆς ἡμέρας μετρία τροφή. Quo loco carpit Latinorum διφαγίαν. Hujus etiam μονοφαγίας meminit Pachymeres lib. 12. cap.21. lib.13. cap.23. Vide Μονοσιτεῖν.

ΜΟΝΟΦΥΣΙΤΑΙ, dicti Hæretici Ægyptij, sub Marciano & Valentiniano Impp. qui μίαν φύσιν τοῦ Λόγου καὶ τῆς σαρκὸς μετὰ τὴν ἄρρητον ἕνωσιν docebant, de quibus & eorum pravis opinionibus copiosè agunt Auctor de Initiis Hæreseon num.83. præterea Theophanes an.6. Constantini Copronymi, Nicephorus Callist. lib.18. cap.45. &c.

ΜΟΝΟΧΕΡΙΟΝ, *Armilla unius brachij*, vel potiùs *Armilla quævis*. Glossæ Gr. Lat. Μονοχέρια, *Mamillares*. Emendat Meursius *Manuales*. Meliùs fortè *Manulares*. Meminit auctor Vitæ S. Theophanis Sigrianensis cujusdam Monasterij, quod Μονοχεράριον appellatum fuisse scribit. Vide Χερί.

ΜΟΝΟΧΙΤΩΝ, *Monachus qui unica utitur veste*. Hesychius: οἰοχίτων, δίχα ἱματίου, Μονοχίτων. Lexicon MS. Cyrilli: Μονόλωπα, μονοχίτωνα· λώπη γὰρ τὸ ἱμάτιον. Socrates lib. 4. Hist. Eccl. cap.9. de quodam Agelio Episcopo Novatiano: ἀνυπόδετος γὰρ διόλου διῆγε, καὶ ἑνὶ χιτῶνι ἐκέχρητο, τὸ τοῦ εὐαγγελίου φυλάττων ῥητόν. Procopius Chartophylax in Encomio S.Marci num.4. ubi sic Sanctum compellat, τούτοις γὰρ ἐζώγρησας τοὺς στρατηγοῦντας, ὁ ἰδιώτης, τούτοις ἐπολιόρκησας τὴν πλάνην, ὁ μονοχίτων, &c. Psellus in Epist. 106. MS. ἆρ' οὖν οὐχὶ μονοχίτων τρόπον τινὰ καὶ ὁ τῆς Βεσαίνης Ἐπίσκοπος, βραχεῖαν ἔχων περιβολὴν, καὶ ταύτην ἀναγκαιοτάτην. Continuator Theophanis lib.1.num.3. de Bardanio, seu S. Sabba: ἔτι δὲ μονοχίτων διετέλει, τῷ θέρει μὲν δερμάτινον χιτῶνα ἀμφιεννύμενος· τῷ χειμῶνι δὲ τρίχινον περιβαλλόμενος. Vita MS. S. Gregorij Archiep. magnæ Armeniæ: μονοχίτονά τε γὰρ ἐπὶ τῆς ἐρημίας διατρίβειν ἐλέγετο. Vita MS. S.Stephani Junioris: τὸν δὲ χιτῶνα εἶχεν δερμάτινον καὶ μόνον. Vita MS. S. Alypij οὐ πήραν εἶχεν, οὐ χιτῶνα δεύτερον. Vita MS. S.Sampsonis Xenodochi: καὶ τῷ ἑνὶ μὲν χιτῶνι, ἑνὶ δὲ τῷ οἰκέτῃ ἀρκούμενος. Zonaras in Severo, de Origene: καὶ βίον διεβίω φιλόσοφον καὶ τῷ λόγῳ συνάδοντα· οὔτε γὰρ δεύτερον ἔχειν χιτῶνα ἱστόρηται, &c. Lexicon MS. inscriptum Ἔρανος τῶν λέξεων· Ἀγέλως. οὗτος ἐπὶ Οὐάλεντος ἦν Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος, βίον Ἀποστολικὸν βιοὺς ἀνυπόδετος γὰρ δι' ὅλου διῆγεν· ἑνὶ χιτῶνι ἐκέχρητο, τὸ τοῦ εὐαγγελίου φυλάττων ῥητόν.

Μονοχίτονες, dicti, ad instar ejusmodi Monachorum *Dervisij* Turcici, seu Τουρκοκαλόγηροι. Ij nullos in capite pileos, nullas comas habent, vbique tonsi: his amictus ovillæ vel caprinæ pelles; quibus partem anticam & posticam tegunt, cætera nudi: vel fortè *Calenderas*, ex Dervisiorum secta, qui tunicas gestant strictas & curtas absque manicis, instar saccorum, tum è lana, tum è pilis equorum contextas. Vide Pandecten Leunclavij n. 171. Ducas Hist. cap.21. καὶ στείλας ὁ Ψουδάβεας ἐκεῖνος δύο τῶν ἀποστόλων αὐτοῦ τῶν μονοχιτόνων, ἔχοντας τὴν κεφαλὴν κατεψιλωμένην ἀσκεπῆ, καὶ τοὺς πόδας χωρὶς σανδάλια, καὶ πῖλον ἕνα μονοχιτονισκὸν ἐνδεδυμένους, &c. Ad ejusmodi μονοχίτωνας videtur allusisse Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 9. cap.12. τὰ δὲ ἐνδύματα αὐτοῦ καὶ τὰ χρειώδη τοῖς ἐνδέεσι διένειμεν, ἑαυτὸν δὲ ἐποίησεν ἔξηχον, καὶ μονοχίτων περιήρχετο μέχρι τινὸς ὡς παράφρων καὶ πλανώμενος, hoc est instar *Dervisiorum*.

ΜΟΝΟΧΟΡΔΙΟΝ, *Instrumentum Musicum, unicâ chordâ constans*. Vide Gloss. med.Lat. in *Monochordum*.

ΜΟΝΟΧΩΡΟΣ ἐν τάβλῃ, *Adunatus*, Gloss. Gr. Latin. Vide Salmasium ad Vopiscum paginâ 460. 463.

ΜΟΝΩΡΙΣ, *Confestim*, *Extempore*, Ἐκ τοῦ ἀπόγυιου, Αὐτοσχεδίως. Vide Μονερής.

ΜΟΡΕΗ, *Sycomorus*, Μόρον, *Sycomorum*, apud solos Alexandrinos, ut observat Eustathius Il. λ. pag.872.

ΜΟΡΜΥΡΙΣ, in Libro MS. Coeranidis l. 1. ἰχθὺς θαλάσσιος ἐδώδιμος μικρός.

ΜΟΡΜΥΡΙΖΕΙΝ. Vide in Μουρμουρίζειν.

ΜΟΡΟΞΟΣ, *Leucographis*, Herba de qua Ruellius

lius lib. 3. cap. 56. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843. μόροξος, ἡ λευκογραφής.

ΜΟΡΤΑΡΙ, *Mortarium*, in Turco-Græcia Crusij.

ΜΟΡΤΗ, *Fructuum partitio inter Dominum fundi & agricolam.* Eustathius Odyss. T. ἐθνικὴ δὲ λέξις καὶ ἡ μόρτη, τὸ ἕκτον φασὶ μέρος τῶν καρπῶν, ἢ ἐδίδοτο τοῖς ἐκτημορίοις, ὡς ἐν ἀνωνύμῳ κεῖται λεξικῷ ῥητορικῷ. Moschopulus lib. περὶ σχεδῶν pag. 67. Γεώμορον, ἡ κοινῶς Μορτή. In Legib. Georgicis, tit. 1. §. 20. περὶ μορτῆς, concipitur.

Μορτίτης γεωργὸς, *Partiarius colonus*, cui opponitur χωροδότης, *is qui fundum colendum dedit*, in iisdem legibus Georgicis tit. 1. §. 20. 21.

ΜΟΡΦΙΑ, *Pulcritudo*, *Forma*, εὐμορφία. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 12.

> Πᾶσα μορφία τοῦ ἔδωκεν, καὶ πλάσιν καὶ ὡραίαν,
> Ὀλίγον γὰρ ἐδυνώετον ἡ φύσις πλέιο νὰ ποίσῃ.

Μορφοπροσωπατος, *Pulcher*. Ptochoprodromus MS. de sua Paupertate:

> Παραγεμιστοτσαχηλος, μορφοπροσωπατος.

Μορφιάμαλον, Μορφοκάμωτος. Vide Ἔμορφος.

ΜΟΡΦΩΝ, *Simulator*, *Personatus*. S. Ignatius in Epist. interpolata ad Magnesios num. 4. οἱ γὰρ τοιοῦτοι οὐκ εὐσυνείδητοι, ἀλλὰ εἴρωνές τινες καὶ μόρφωνες εἶναί μοι φαίνονται.

Μορφώνειν, *Formare*, Μορφοῦν.

ΜΟΣΚΑΡΑΣ, *Histrio*, *Ioculator*, Γελωτοποιὸς, Ὑποκριτὴς, in Corona pretiosa, & apud Portium. Eadem Corona, alibi. Μοσκαρὰς, *Larva*, Μορμολυκεῖον. Ex Italico *Mascarato*. Anonymus de Nuptiis Thesei:

> Παιγνίδια εἶχαν ῥιφνητὰ, καὶ μοσκαράδες τόσους.

Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 655. καὶ ἡ Βασίλισσα ὡς ἤκουσε τοὺς φοβεροὺς λόγους, ἀπεκρίθη ἐπιτήδεια, Ἐπίστευσες καὶ βασιλέα σου τοῦ βρομεροῦ μοσκαρᾶ τὰ λόγια, ὅτι ἔχω εἰκονίσματα, μὴ ὑποθέσεις εἶναι οὕτως, &c.

ΜΟΣΚΕΝΕΙΝ, *Intingere*, *Diluere*, *aquâ mollire*, ἐμβάπτειν, διαβρέχειν. Μοσκεμμένος, *Imbutus*, *Maceratus*, *Dilutus*, βεβρεγμένος. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

> Ὁποῖος τὰ γένια τὰ λευκὰ ἐκ τῶν πολλῶν ὀδυνῶν,
> Ὅλα τὰ κατεμόσκεψε γιατὸν καλὸν Ἀρκήταν.

Agapius Cretensis in Geoponico cap. 111. βάνετον εἰς τὸ γάλα, νὰ μοσκένῃ, &c. cap. 155. καὶ κομάτι ψωμὶ εἰς τὸ νερὸν μοσκεμμένον. Adde cap. 171.

ΜΟΣΤΡΟΝ, *Monstrum*. Μοστρόσον, *Monstrosum*. Glossæ Basilic. Μόστρον, φάνερον. Μοστρόσον, τὸ ἔχον ἀνθρώπου καὶ ἑτέρου ζώου μορφήν. Μοστρόσουμ, Τεραστικόν.

ΜΟΣΧΑΡΗ, *Vitulus*, Μόσχος, in Corona pretiosa. Μοσχαράκι, eadem notione apud Portium. Μοσχαριακὸς, *Vitulinus*, μοσχιαῖος. Hinc Κοπελομοσχάρα, *Iuvencula*. Vide in Κάπελος.

ΜΟΣΧΑΤΕΛΙ, *Vitis Muscata*, unde *vin muscat*. Anonymus Jatricus MS. ex Cod. Reg. 945. num. 3177. fol. 338. καὶ φύλα ἀπὸ ἀμπέλιν μοσχατέλιν, &c.

ΜΟΣΧΟΣ, *Moschus*, Aromatis genus, de quo copiosè egerunt Cosmas Indicopleustes & Symeon Sethi de Facultatib. Cibor. in μόσχος. Euchologium: βαλσαμελαίου ὅσον δίδωσιν ἡ εὐπορία, ἐν ᾧ καὶ μόσχου ἑξάγια δύο. Pag. 632. ἐπιδίδοται τῷ Πατριάρχῃ ὁ μόσχος, τὸ βαλσαμέλαιον, τὸ ἄμπαρ ἀλλειόμενα καλῶς μετὰ ῥοδοστάγματος καλοῦ. Vita S. Eudociæ Mart. num. 24. μόσχου κάμπτραι ιβʹ. στύρακος Ἰνδικοῦ ἀδόλου κάμπτραι λγʹ. Martyrium S. Febroniæ MS. οἱ δὲ ὄχλοι τοῦ μύρου καὶ τοῦ μόσχου, καὶ τοῦ θυμιάματος ἐπλήρωσαν τὸ γλωσσόκομον. Nicetas in Isaacio lib. 3. num. 5. ἠλείφετο μυρίσματα ῥοδοσταγμάτων παντοῖα, μόσχος, ζαπέτια, ἄμπαρ. Achmes Onirocrit. c. 26. ἠλείψατο μόσχῳ, καὶ γαλαίῳ πρὸς τὸ εὐωδεῖν. Infrà: ἐδέξατο παρά τινος ἐν σκεύει τινὶ μόσχον, ἢ ἄλλην τινὰ σύνθετον εὐωδίαν. Adde c. 27. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

> Καὶ ποῦ εἶναι οἱ μόσχοι οἱ πτερωτοὶ, καὶ ποῦ εἶναι ἡ εὐωδίες σας.

Vide Auctorem Etymologici in Μόσχος, & suprà in Καστόρει.

Μοσχοκάρυδον, *Nux myristica*, *Nux aromatites*, τὸ μυριστικὸν κάρυον. Symeoni Setho, ἀρωματικὸν κάρυον. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. νοῦς μυριτζικὰ, μοσχοκάριδα. Occurrit apud Nicolaum Myrepsum sect. 1. cap. 20. & alibi sæpe. Μουσκοκάρυδον, in Assisis MSS. Regni Hierosol. cap. ult. Vide in Τζετζίπερ.

Μοσχοκάρφι, *Caryophyllum*, Καρυόφυλλον. Italis *Garofano aromatico*. Gall. *Clou de Girofle*. Liber MS. de Phylacteriis: μοσχοκάρφια οὐγγία αʹ. &c. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 45. κάρφωσε εἰς ἕνα κύτρον, ἢ γλυκονέραντζον, πολλὰ μοσκοκάρφια διαλεκτὰ, ἕως νὰ γεμώσῃ τὸ νεράντζι. Adde cap. 53. 74. Μουσκοκάρφι, in Assisis MSS. Regni Hierosol. cap. ult.

Μοσχομυρίζειν, *Moschum inspergere*. Ptochoprodromus de sua Paupertate ex Cod. Reg.

> Καὶ πῶς ἀπὸ τὰ κρέατα μοσχομυρίζῃ τζίκνα.

Μοσχολάχανον, Latinis, *Caulis muscata* sive *odorata*, & ex aquis enasci solita. Goarus ad Eucholog. p. 645.

Μοσχέλαιον, *Muscellinum unguentum*, ex Myrobalano nempe factum, quod & Μουσέλαιον non semel vocat Nicolaus Myrepsus. Vide Salmasium ad Plinium pag. 1325. 1326.

Μοσχεύειν, *Redolere*. Joannes Jatrosophista MS. cap. 20. τετράκανθον βάλε ἀφ᾽ ἑσπέρας εἰς τὸ νερὸν, ἕως νὰ μοσχεύσει, καὶ τὸ πρωῒ σακλίσε το, εἶτα βάλε ψίχεον, &c.

ΜΟΣΧΟΣΙΤΑΡΟΝ, ἡ τῆλη, in Glossis Jatricis MS. Græcobarb. Glossæ aliæ ex Cod. Reg. 848. Βουκέριν, ἤτοι ἡ τύλη, οἱ δὲ μοσχοσίταρον· οἱ δὲ αἰγόκερον, οἱ δὲ κάρφος. Μοσχοσιτάρου ἄλευρον, apud Myrepsum sect. 3. cap. 92. Fœnum Græcum interpretatur Fuchsius, quòd, inquit, ejus granis & semine, vituli ac boves pascantur.

ΜΟΤΑΡΙΟΝ, idem quod μότος, *Linteum carptum quod vulneribus inditur*. Lexicon MS. Cyrilli: Μότωσις, τὸ μοτάριον. Pseudo-Dioscorides MS. de Pharmacis simplicibus sect. 4. cap. 12. καὶ ὅταν ἀπονίψῃς αὐτὴν, ποίησον μοτάριον, καὶ βάπτε εἰς τὸν ζωμὸν τῆς ἀγχούσης. Olympiodorus Alexandrinus Chymicus MS. καὶ ἀλλαχοῦ ἡ αὐτὴ (Μαρία) περὶ αὐτοῦ μωταρίου τῆς ξανθῆς σανδαράχης· ἰδοὺ καὶ θηλυκὸν ὄνομα σανδαράχη, τὰ γὰρ μωτάρια, ὡς ἴστε, ἐξ ῥάκους εἰσίν. Zosimus Panopolita MS. de Sacra arte: μοτάρια δὲ εἴρηκά σοι, διὰ τὸ παχὺ εἶναι αὐτὸ ὡς αἷμα. Stephani Magnetis Empirica MSS. χαλκῖτιν λειώσας, καὶ ἐν ὀθονίῳ μοτάριον ποιήσας. Occurrit præterea apud Galenum in Lexico Hippocr. in Καθετῆρι.

ΜΟΥΓΑΡΙΖΕΙΝ, *Mugire*, Μυκᾶσθαι. Μουγήρισμα, *Mugitus*, μυκηθμός.

Μουγκαρίζειν, & Μουγκρίζειν, Μουγρίζειν, alij scribunt. Glossæ Græcobarb. μυκᾶται, φωνάζει, μουγκαρίζει. Prochoprodromus in versibus MS. de sua Paupertate:

> Καὶ κείνη ὑπομουγκρίζωσα μικρόν με ἐπεστράφην.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

> Μουγκρίζοντας καὶ τρέχοντας ὑπάγει μετὰ θάρσος.

Maximus Cythær. 25. Jun. μουγρίζοντας δυνατὰ ὡσὰν ἕνα βόδι. Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 2. p. 346. τρομάζει ὁ δαίμονας ὅλην τὴν νύκτα, καὶ μουγρίζει, καὶ μανίζει, &c.

Μουγκρισμὸς, *Mugitus*, apud eundem Anonymum:

> Καὶ μὲ μανία καὶ μουγκρισμὸν ἀνεγνώστη ὑπάγῃ.

ΜΟΥΓΙΑ,

ΜΟΥΓΙΑ, *Mus*. Glossæ Græcobarb. Ἀνδίκλης, τὸ ἀναειπλόμενον τῆς μυάγρας ξύλον. τὸ ξύλυ τῆς παγιδίυ ὅπυ πιάννυν τὰς μύας, ἢ μυγίας. Vide Μύγια.

ΜΟΥΓΡΙΖΕΙΝ. Vide in Μυγαρίζειν.

ΜΟΥΔΙΑΖΕΙΝ, *Torpere*, *Stupescere*, ναρκᾶν, βλακεύειν, νωθρεύειν. Historia Apollonij Tyrij:

Γιατὶ δέντυ νοσίμιζε, ςέκη ἀπὸ μυδιασμένος.

Μυδίασμα, μυδιασμὸς, *Torpor*, νάρκη, βλακεία.

ΜΟΥΖΑ, *Scopula, qua quid abstergitur*. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Γέλα καὶ κολακεύγητον, τῆς μύζες τὸ ἀλείφη.

Μυζαλώνειν, μυζώνειν, *Obliterare*, *Delere*, *Fœdare*, ἀπαλείφειν, μιαίνειν. Μυζαλία, *Litura*, *Labes*, ἐξάλειψις, γραμμάτων ἀφανισμός. Vide Μῦσα.

ΜΟΥΖΑΚΙΟΝ. Codinus de Offic. cap.3. num. 6. τὰ δ' ὑποδήματα αὐτῦ διβολέα, χρώματος ὀξέως καὶ λευκῦ, ἔχοντα ἀετὸς μαργαειταρένυς ἐκ πλαγίων τε καὶ ἐπὶ τῶν ταρσῶν, ἤτοι ἐπάνω τῶν ὑποδημάτων τῶν μυζακίων. Ubi Gretzerus & Meursius, *Calceos quasi de musivis seu Mosaïcis*, *pictos* interpretantur. At reclamat Goarus, aitque ὑποδήματα μυζάκια, genus fuisse calceamenti Saracenici, quod Græci à Saracenis mutuati sunt. Sed unde id hauserit, non tradit.

ΜΟΥΖΑΚΙΤΖΗΝ. Vide Τζιμισκής.

ΜΟΥΖΙΘΡΑ. Vide in Μυζήθρα.

ΜΟΥΖΟΜΗΤΗΣ, *Aper*, sic dictus, quòd nares habeat prominentes. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Καὶ τότες εἰς τὰ δροσερὰ χορλάεια, κεῖς τὰ δένδροι
Ἔβλεπε καὶ ἐτρέχασι κατὰ πᾶν τὸ ἀγρίμια,
Καὶ μυζομήταις, καὶ λαγὺς, πλαΐόνια μερομένα,
Λαφόπολα, καὶ ἄλλα ζᾶ ἐκεῖσαν μαζομένα.

Idem lib. 4.

Ἀγρίμια, λάφια, καὶ λαγὺς, πλαΐόνια, μυσομήτες.

Vide Μήτη, & Gloss. med. Lat. in *Musum*.

ΜΟΥΖΟΥΡΙΟΝ. Vide in Μυσῦρα.

ΜΟΥΖΟΣΤΑΚΤΟΣΥΝΗ, *Scopa*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Τὰ νεωλικὰ σκιρτήματα, καὶ τῆς ἀτακτοσυνές,
Τῦ κόσμυ τὰ τελήματα, τῆς μυζοςακτοσυνές.

Vide Μῦζα.

ΜΟΥΚΑΡΙΣΤΗΡΙ, *Forceps candela*. Gall. *Mouchettes*.

ΜΟΥΚΙΖΕΙΝ, *Irridere*. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: ἄνθρωπός ἐστι παρ' αὐτοῖς, καὶ πάντας κυλοῖ καὶ μυκίζει, καθεξαίρετον δὲ τὺς μοναχύς.

ΜΟΥΚΟΥΛ, (al. Μόκυλ) τὸ βδέλιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237. in aliis Μόκοιλ ἀζράκ, Βδέλιον γεράνιον. *Bdellium*, de quo Ruellius lib. 1. cap. 57. Vide Γεράνεος.

ΜΟΥΚΟΥΠΕΛΗΣ, quidam cognominatus apud Scylitz. pag. 741.

ΜΟΥΚΤΟΥΡΗΣ, *Lictor*, *Satelles*, Ῥαβδοφόρος, Δήμιος, Σωματοφύλαξ.

ΜΟΥΛ ταρσινὴ, τὰ ἄνθη τῦ κιναμώμυ, in Lexico Reg. Cod. 1843.

ΜΟΥΛΑ, Μυλάρι. Vide in Μῦλος.

ΜΟΥΛΚΙΑ, *Possessiones*. Malaxus in Hist. Patriarch. pag. 163. καὶ σκεύη πολύτιμα διάφορα ἐπροσήλωσε χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, καὶ κτήματα πολλὰ, ἤγυν μύλκια, διὰ τροφὴν τῶν καλογήρων. Idem in Chron. MS. pag. 500. ubi de Sophiana æde à Justiniano ædificata: ἀφιέρωσε δὲ καὶ πράγματα μύλκια εἰς τὸν ναὸν διὰ νὰ τρέφεσθαι οἱ κληρικοὶ πολλῦ τιμήματος ἄξια. Ubi Codinus quem exscribit: προσεκύρωσε καὶ προάσεια τ ξ. ποιήσας κληρικὺς χιλίυς.

ΜΟΥΛΛΩΝΕΙΝ, & Μυλώνειν, *Silere*, Σιωπᾶν. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 212. ὑδὲν ἐθέλισα νὰ τὸ ζήσω τίποτε, καὶ ὐδὲ ἐπάτεχα τὸ πεθενιάτζυ ἐγλήγορα, καὶ διὰ τῦτο ἂν ἐμύλλωσα, &c. Occurrit ibi pluries.

Μυλλωτὸς, *Mutus*, Ἀβάκης, χωρὶς φωνῆς, in Gloss. Græcobarb. Eædem Glossæ: ἐκπλαγεῖς, μυλλωτοὶ, καὶ θαυμαστικοί. Alibi: δίδοται τῦτο τὸ ὄνομα εἰς τὺς ὑποκελὰς, καὶ ὑπερηφάνυς, καὶ μυλλωτὺς, ἢ σιγανύς.

Μυλλωμὰν, *Silentium*, in iisdem Glossis. Vide in ἀγρύλη.

ΜΟΥΛΟΣ, *Mulus*. Glossæ Græcobarb. ἀγονόμοχθος, ἡμίονος, βόρδος, βορδόνιν, μῦλος, μῦλα. Basilic. Eclog. 44. ὁ τῶν μύλων κόσμος ὅτε μὴ ἐν ἀρχιβαρίῳ ἀπόκειται.

Μῦλα, *Mula*. Lexicon MS. Cyrilli: ἡμίονος, μῦλα, βόρδων. Martyrium S. Modesti MS. ἐκτείνας δὲ ὁ ἅγιος τὴν χεῖρα αὐτῦ πρὸς τὰς μύλας. Suprà ἡμίονοι dicuntur. Alexander Trallianus lib. 1. cap. 15. πεσεῖται δὲ ἐὰν τρίχας ὄνυ καὶ μύλης ὑποθυμιάσης. Nicetas in Alexio lib. 1. num. 2. μὴ γάρ τινος διαταράξαντος τὸ κόλυρον ἡμιόνου, ἢ ἔποχος ἦν. Ubi Cod. Græcobarb. habet Μυλαν. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 99. ἐκεῖσε ἐζεύχθησαν μῦλαι, καὶ ἦραν αὐτὸ (λείψανον.) Myrepsus sect. 7. cap. 11. μετὰ ῥύπυ ὠτίυ τῆς μύλας. Libri Basilic. τῷ λεγατω τῶν βορδονίων καὶ αἱ μῦλαι περιέχονται. Scholiastes Theophili Antecess. lib. 4. tit. 3. §. 8. ἠθωῶν τὰς μύλας ἐν ὀχήματι, τυλέσι καρύχα. Auctor Græcobarb. μῦλα καλοσολίτη. In Hippiatricis lib. 2. cap. 139. pag. 91. occurrit nescio quod μάλαγμα, τὸ καλύμενον ἄμβλα μῦλα. Infrà: ὥστε μὴ ῥῆξιν ὑπομεῖναι τραχήλυς μυλῶν.

Μῦλα, Portio, *Crepida*, Κρηπὶς, Ἐμβὰς, Gall. *Mule*, Latinis inferioris ætatis, *Nocturnalis*, quia ejusmodi crepidis de nocte potissimum utimur: sic porrò appellantur, quòd ut molliter mulis vehimur, ita & molliùs cum iis incedimus.

Μυλάει, μυλάειον, *Mula*. Μυλάει, *Mulus*, ἡμίονος, in Corona pretiosa. μυλάρι, in Fabul. Æsopicis Barbarogr. pag. 156. Glossæ Græco-Lat. μυλάριον, *Mulcella*, pro *Mulicella*. Ita emendat Meursius, pro *Muscella*. Glossæ Græcobarb. ζυγάριν τῶν μυλαρίων, ἤγυν δύο μυλάρια. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. ἡμίονον, τὸ μυλάρι. Rursum: Οὐρῆας, τὰ μυλάρια. Syntipas MS. ἦσαν ἐν αὐτοῖς καὶ μυλάρια πολλά. Mox: καὶ μέσον τῶν μυλαρίων ἀνέπεσε. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ὥρησεν καὶ ἐφόρτωσαν σαμάξηα καὶ μυλάρια.

Manuel Palæologus in Onirocritico MS. τὸ δὲ μυλάριν κάκιςον, &c. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 6. cap. 4. καὶ οἶδα ὅτι εἷς ἐξ ἐκείνων διεπράσατο κῦπαν, καὶ ἕτερες μυλάριον ὅπερ εἶχε. Malaxus in Hist. Patriarch. καὶ ὗτος ἐξῆτι ἐκ τῦ ναῦ, καὶ τὸ μυλάριον ἐκαβαλλίκευσε. Chronicon MS. ejusdem Malaxi in Andronico Comneno: ἔπυρε νὰ φύγη, καὶ ἐκαβαλλίκευε μυλάρι. Vide Damascenum Studitam Homil. 18. & Maximum Cythær. 22. Aug.

Μυλαρὰς, *Mulio*, *Superjumentarius*, *Strator*, ἱπποφορβὸς, ἡνιοςρόφος, ἀναβολεύς.

Μυλαράτος. Prochoprodromus MS. ex Cod. Reg.

Ἀλογοτειπλοντέλινος, καὶ παχυμυλαράτος.

Id est, *qui pingui mulo vehitur*.

Μυλίων, *Mulio*. S. Basilius Epist. 395. καὶ γὰρ καὶ ὁ ἀδελφὸς διαγγ ἄνευ καὶ Δόαρα τὸν παλαιὸν ἀπέλαβε μυλίωνα. Occurrit to. 2. Basilic. p. 343. 438. to. 7. p. 35. 63. & alibi non semel, apud Theophilum antecess. lib. 4. tit. 3. §. 8. &c.

Μυλικόν. Theophanes an. 9. Copronymi & Cedrenus pag. 463. ἀνῆλθεν ζῶον μυλικὸν ἄσπιλον, λαλῦν ἀνθρωπινῇ φωνῇ. Ubi Nicephorus Constantinopol. habet

habet ἡμίονον θήλειαν. Vide Gloss. med. Lat. in *Mulinum.*

ΜΟΥ'ΛΟΣ. Vide in Μόλος.

ΜΟΥΛΑΣΟΥΜΆΝΟΙ, *Musulmani*, de quibus Leunclavius in Onomastico, & alij. Astrampsychus in Cœlo Pythagorico MS. pag. 104. δηλοῖ εἰς φοσσάτων μουσουμάνων, καὶ ἀρχιερέα διὰ τὴν πίστιν, &c. Vide Μουσουλμάνοι.

ΜΟΥ'ΛΑΤΟΝ, *Tumultus.* Theophanes an. 2. Irenes: εἰποῦσα, μούλων καὶ στάσεων φροντίστην αὐτοῦ εἶναι, καὶ ἑαυτῷ προξενοῦντα ταχίστην ἀπώλειαν. Constantinus Porph. in Basilio n. 19. Edit. Combefisij: εἰς ἀποστασιν βλέπουσι, καὶ μοῦλτον ἐξ ἀπονοίας ἔγνωσαν συνιστᾷν Idem in Novella quæ habetur in Jure Græco-Rom. lib. 2. pag. 118. & apud Balsamon. ad Can. 3. Concilij Gangrensis: τοῖς μέλλουσιν ἢ ἐπιβουλαῖς ἀπό γε τοῦ νῦν ἐπιχειρεῖν, ἢ μούλτῳ, ἀνάθεμα. Anonymus Combefisian. in eod. Porphyr. num. 3. ὁ δὲ Κλάδων εὑρεθεὶς εἰς μοῦλτον, ῥινοθμηθεὶς, καὶ τὰ ὦτα αὐτοῦ ἐκλιμηθεὶς. Achmes Onirocrit. cap. 154. εἰ μὴ παρέλθῃ ὁ μῆνα, οὗτος καὶ σφαγήσῃ ἐν πολέμῳ μούλτου καὶ ἐγένετο μοῦλτον Ἀράβων.

Μουλτάειος, *Seditiosus.* Titulus ejusdem Novellæ Constantini Porphyrog. sic concipitur, κατὰ τῶν ἀποστατῶν καὶ μουλταρίων. Eadem laudatur in Jure Græco-Rom. lib. 4. pag. 289. Arsenius Patr. Constantinopolit. in Anathematismos, MS. χαίρειν τὸ ἀναθεματίζειν τοὺς ἀποστάτας, καὶ μουλταρίους, καὶ κατὰ τῶν βασιλέων ὅπλα ἐγείροντας, &c.

Μουλτεύειν, *Tumultum & seditionem excitare.* Auctor Incertus post Theophanem pag. 430. καὶ μουλτεύσαντες ἐξευφήμισαν τὸν αὐτὸν Λέοντα εἰς βασιλέα. Symeon Logotheta in Michaële Balbo num. 3. Συγχαίρω σοι, Μάγιστρε, ὅτι ἡ Σικελία ἐμούλτευσεν.

ΜΟΥΛΏΝΕΙΝ. Vide Μουλλώνειν.

ΜΟΥ'ΝΑ, ἡ μαϊμοῦ μὲ τὴν οὐρὰν, *Simia*, Μιμὼ, πίθηκος.

ΜΟΥΜΊΑ, *Mumia*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. Μουμία ἢ ἔνι κόλλα τασπερά μισω εἰβινένι τοῦ ῥυσὶ προβαλ ορεσπμπε τοῦ ραλεμελὶ του, εἰς τοῦ νεκροῦ τὸ μνῆμα ηὑρίσκεται βλῆτα. Videat Lector an ex hisce Græcobarbaris quidpiam sani expiscari queat. Nicolaus Myrepsus MS. sect. 1. cap. 12. αἷμα ἀνθρώπου τεθνεῶτος, τὸ ἐπονομαζόμενον παρ' Ἰταλοῖς μουμία. Vide to. 7. operum Paracelsi pag. 167. Fuchsium lib. 1. Paradox. cap. 40. &c.

ΜΟΥΝΑΡΆ. Astrampsychus in Cœlo Pythagorico MS. pag. 106. ὅμοιον πύργῳ, στύλῳ, καμπαναρίῳ, μουναρᾷ, καὶ δένδρῳ ὑψηλῷ.

ΜΟΥ'ΝΕΒΡΟΣ. Vide Βούνεβρον.

ΜΟΥ'ΝΖΑ, *Fuligo.* In Codice Græcobarb. Nicetæ μοῦνζα μαυελιασμοῦ, exponitur ἀσβόλη.

ΜΟΥΝΗ, *Cunnus*, αἰδοῖον γυναικὸς, in Corona pretiosa. Fortè pro βυνὴ, quomodo *Mottam* vulgò dicimus. Glossæ Græcobarb. τὸ γυναικὸς τὸ αἰδοῖον, ὁ καλοῦσι μουνίν. Hinc Ἀργομουνιατικὸν, tributum quod pendunt viduæ, apud Chios Insulanos.

ΜΟΥΝΙΚΙ'ΠΙΟΝ, *Municipium.* Vetus Inscriptio Sicula, apud Gualterum p. 48. ΤΟ ΜΟΥΝΙΚΙΠΙΟΝ ΤΩΝ. ΑΛΟΝΤΙΝΩΝ ΠΙΝΑΙΟΝ, &c.

ΜΟΥΝΟΥΧΆΡΙ. Vide in Μονοῦχος.

ΜΟΥ'ΝΤΖΗ, *Mons.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

> Τὸ ὄρος στὴν Λυπάρη, καὶ κἂν σὸ μούντζη πέλω.

Montem Pelium intelligit.

ΜΟΥ'Ρ, τὸ σμύρνιον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΟΥ'ΡΔΕΝΤΕ. Codex Reg. MS. 1595. fol. 79. verso: ἂν θέλης να ποιήσις μέρδεντε, ἔπαρε σηρικὸν τὰ μερλικά, καὶ ἔναν βερδεράμε, καὶ ἄλλον βόλον ἀρμένικον, καὶ τρῖψε τα ἀπάμα με τὸ νερὸν ὅσαν ἄλευρο, καὶ ἀπέκει τρῖψε τα με ὀμὸν λεύκελον καλὰ, καὶ ἀπέκει ἄρτιζε βερονίκην, καὶ ἔνε μέρδεντε.

ΜΟΥΡΈΛΛΑ, *Solanum*, Herbæ species, Italis *Morella*, de qua Ruellius lib. 3. cap. 109. Agapius Monach. in Geoponico cap. 30. ἡ συκαῖς πάλιν, καὶ ὅσα δένδρη φυτεύεις, μουρέλλα βάνεται τὴν ἄνοιξιν.

ΜΟΥΡΖΙΔΙ'Ν ξηρὸν, τὸ μυρδίζ, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΟΥΖΟΥ'ΛΙΝ, Piscis Genus. Theophanes an. 11. Pogonati, de Tanaï fluvio: ἐξ οὗ ποταμοῦ ἀγρεύεται τὸ λεγόμενον μουρζοῦλιν, καὶ τὰ τούτου ὅμοια. Ubi Miscella *Murzilin* habet: Codex verò Vaticanus μουρζούλιον, quod idem cum μουρζούλιν.

ΜΟΥ'ΡΗ, *Rostrum*, apud Hieron. Germanum. Physiologus de Natura animalium, MS. ἡ μούρη της ἔναι μακριὰ, ἡ ὀδόντες μεγάλοι.

ΜΟΥΡΜΟΥΡΊΖΕΙΝ, *Murmurare.* Glossæ Græcobarb. Ἀμφαῦον, περιήχειν, περιεψιθύριζον, ἐμουρμουρίζασιν. Suidas: μορμυρίζει, καταραράττει, ἠχεῖ ὡς ἐπὶ ὑδάτων. Ptochoprodromus in versibus MSS. contra Hegumenum:

> Μὴ κνίθεσε, μὴ τρίβεσε, μὴ παραμουρμουρίζῃς.

Rursum:

> Καὶ μουρμουρίσῃ τίποτε, καὶ ἀναστενάξω ὀλίγον.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Καὶ μουρμουρίζῃ λέγει του μετὰ γλυκία τὰ λόγια.

ΜΟΥ'ΡΟΝ, *Morum*, Μόρον. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. Μῶρια, τὰ συκάμινα, ἢ βάτου καρπός. Agapius in Geopon. cap. 26. ἄλειψε τοὺς κλάδους αὐτοῦ μὲ συκάμινα, ἤγουν μοῦρα μαῦρα. Adde capite 133.

Μουρέα, *Morus.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

> Τότες εἶδεν σε μία μουρία τὸν Πύραμον καὶ Θίσβε,
> Ὁποῦ το αἱματόβαψε τὰ μοῦρα τῆς μουρέας.

ΜΟΥΡΤΆΡΙΝ, *Mortarium.* Excerpta Jatrica MS. Melanij Cocini: ὁμοῦ καὶ τρῖψε καλὰ εἰς μουρτάριν σπέτζινον. Vide Synaxarium Maximi Cythærensis Episcopi 12. Martij.

ΜΟΥΡΤΆΡΙΟΝ. Glossæ Botanicæ MS. Μωτός, τὸ μουρτάριν. An pro Μοτὸς, & μοτάριον, *Turunda*, linteum concerptum, quod in vulnera inditur? nam & ita μοτάριον legitur in Hippiatricis.

ΜΟΥΡΤΆΤΟΙ, qui dicuntur apud Codinum nemo hactenus nos docuit: apud quem lib. de Offic. Aulæ Constantinopol. cap. 2. num. 65. occurrit Στρατοπεδάρχης τῶν μουρτάτων, inter Officia Palatina, qui μουρτάτοις præfuisse dicitur cap. 5. num. 87.

ΜΟΥ'ΡΤΖΟΥΦΛΟΣ, cognomen inditum Alexio Ducæ Protovestiario, ac deinde Imperatori, cujus appellationis rationem sic refert Nicetas in Isaacio & Alexio num. 4. μόνος δ' ἐκ πάντων Δούκας Ἀλέξιος, ὃς ἐκ τοῦ συνεσπᾶσθαι τὰς ὀφρῦς, καὶ δοκεῖν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπικρέμασθαι, πρὸς τῶν συνεφήβων ἐπωνόμαστο Μούρτζουφλος. Ubi Cod. MS. Barbarogr. ὃς ἀπὸ τὸ τὰ ὀφρύδια ἔχειν δασέα καὶ σύσσωμα ἐπάνω τῶν ὀφθαλμῶν κρεμμασμένα, Μούρτζουφλος ὠνομάζετο. Georgius Acropolita in Chron. cap. 4. de eodem Alexio: φονεύεται ὁ παῖς τοῦ Ἰσαακίου Ἀλέξιος παρ' Ἀλεξίου τοῦ Δούκα, ὃν Πρωτοβεστιάριον οὗτος τετίμηκεν, οἱ δὲ τῆς πόλεως εἴς τι τῶν αὐτοῦ ἐπιμεμφόμενοι Μούρτζουφλον ἐκάλουν. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea, de eodem Alexio:

> Ὁ κάποιος πλούσιος ἄνθρωπος ἄρχον ἀπὸ τὴν πόλιν
> Μούρζουφλον τὸν ἐλέγασιν, οὗτος εἶχεν τὸ ἐπίκλην.

Μεύρζουφλος perperam scribitur apud Nicephorum Callist. in Synopsi Impp.

> Υἱωνὸς Ἀλέξιος, σὺν τῷ Μούρζουφλῳ.

Meminit præterea idem Acropolita c. 49. Isaacij Ducæ, ὃν καὶ Μούρτζουφλον ἀπεκάλουν: de quo rursum c. 69.

ἡγεμόνα δὲ τῶ στρατεύματος τὸν Ἰσαάκιον Δέκαν καθίστησιν, ὃν καὶ Μυρτζυφλον ἐπωνόμαζον, τῷ ἤδει τέτε τ'ἐπίκλην ἐπιθέντων τινῶν, τῶ παίζειν εἰωθότων ἐπὶ τὰς κλήσεις. Vide Gloss. med. Lat. in *Murtiflo*.

ΜΟΥ͂ΡΤΟΣ, *Murdrum*, *Homicidium*. Anathematismi Alexij Patr. Constantinopol. sub Constantino Porphyrog. ex Cod. Reg. MS. 5. contra eos qui in Imperatorem conspirant: τοῖς μέλλεσι ἐπιβελαῖς ἀπόγε τῶ νῶ, ἢ μέρδοις ἐπιχειρεῖν, Ἀνάθεμα. Τοῖς συμπράτ]εσιν αὐτοῖς, καὶ τοῖς συγκοινωνῦσιν ἐν τῇ ἀποςάσει, Ἀνάθεμα.

Μερδαίζειν, *Occidere*, *Necare*, *Murtrire*. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Εὐχὴν καὶ παρακάλεσιν νὰ τὺ ἔχυν βοηθήσει
Εἰς τὺς τυράννυς καὶ ἐχθρὺς ὅπυ τὸ ἐμέρδαιυσαν.

ΜΟΥ͂ΡΤΟΣ, *Myrtus*. Μερτόκοκκον, *Bacca myrti*, apud Nicolaum Myrepsum sect. 1. cap. 73. in Cod. MS. & sect. 9. cap. 85.

Μῦσα, uti describitur ab Allatio in Dissert. de Recentiorum Græcor. Templis pag. 149. est tesserula ex spongia, eáque densissima, & prælo compressa, ut obstruantur foramina facta, cujus ex una parte Brachiolum serico ligamine eminet, quo digitis comprehenditur, illiúsque usus est in abstergenda Patina, ne quid in ea ex Micis illis sacræ Hostiæ remaneat. Vox formata à μάω, μῶ, quod idem est ac μάσσω, *Exsicco*, *Detergo*. Demetrius Gemistus MS. de Sacra Patriarchæ Liturgia: ὁ δὲ ἱερεὺς λαβὼν τὴν μῦσαν, συλλέγει τὰς ἐν τῷ ἁγίῳ δίσκῳ μερίδας ὑποκάτω τῶ ἁγίυ ἄρτυ, ὥςε κεῖσθαι ἐν ἀσφαλείᾳ, καὶ μὴ ἐκπεσεῖν τι. Infrà: ὁ δὲ Δευτερεύων τῶ διακόνων λαβὼν μετὰ χεῖρας τόν τε ἀςέρισκον καὶ τὴν μῦσαν, εἰσκομίζει πάντα ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ μετὰ φόβυ καὶ πάσης ἀσφαλείας. Typicum S. Sabæ cap. 41. ubi de nudatione altaris Feriâ 5. magnæ Hebdom. καὶ ἀπογυμνῦσιν αὐτὴν παντελῶς (τὴν ἁγίαν τράπεζαν) καὶ πρῶτον μὲν σαρῦσιν αὐτὴν διὰ μύσης καθαρωτάτης, εἶθ' ὕτως ἀποπλύνυσιν αὐτήν. Euchologium pag. 624. ὧν δὲ ψαλμῶν λεγομένων, κομίζει ὁ Σκευοφύλαξ μύσας καὶ δίσκαεια τὰ κοινῶς λεγόμενα. Liturgia Magnæ Eccles. Constantin. καὶ μετὰ τῦτο τά τε ἴδια χείλη, καὶ τῶ ἱερῦ ποτηρίυ, τῷ ἐν χερσὶ καλύμματι ἀποσπογγίσας, καὶ αὐτὲ πυ παρὰ τὸ χεῖλος ἔξω τὸ πόλ]ειον ἀσπασάμενος, λαμβάνει μετὰ χεῖρας τὸν ἅγιον δίσκον, καὶ τὴν λεγομένην μῦσαν. Vide σπόγγος & Μῦζα.

Μυζίκιον, *Linteolum fortè quo os tergitur*, *Mappula*. Joannes Moschus in Limonar. cap. 79. ἔτος ὁ πιςικὸς κατὰ τὸ ἔθος τῆς χώρας ἔλαβεν κοινωνίαν τῇ ἁγίᾳ πέμπτῃ καὶ βαλὼν αὐτὴν ἐν μυζικίῳ, ἀπέθετο ἐν τῷ ἰδίῳ ἀρμαρίῳ. Infrà: ἐν μιᾷ ἦν ἀνοίξας τὸ ἀρμάριον ὁ αὐθέντης, εὗρεν τὸ μυζίκιον ἔχον τὰς ἁγίας κοινωνίας.

ΜΟΥΣΑΛΙ͂Α, *Cassatura di inchiostro*, apud Hieron. Germanum.

ΜΟΥ͂ΣΑΡΟΝ. Vide in Μυσεῖον.

ΜΟΥΣΕΙ͂ΟΝ, *Musæum*, *Ædes* seu *Templum Musarum*, cujusmodi extitit Antiochiæ. Chronicon Alexandrin. an. 36. Theodosij Jun. καὶ εἰς τὸ λεγόμενον Μυσεῖον στήλην χαλκῆν ἔςησεν αὐτῇ. Zacharias Scholasticus de opificio mundi pag. 481. καὶ μυ τῆς δεξιᾶς λαβόμενος, ἀπάγει παρὰ τὸ τέμενος τῶ Μυσῶν ἔνθα ποιηταὶ καὶ ῥήτορες καὶ τῶ τῶ γραμματιςῶν οἱ παῖδες φοιτῶντες ποιῦνται τὰς ἐπιδείξεις. Vide Suidam in Ἀπολλώνιον. Ejusdem nomenclaturæ Castrum in Macedonia memorat Procopius lib. 4. de ædific. cap. 4.

ΜΟΥΣΕΙ͂ΟΝ, Μυσίον, *Musivum*, de qua voce multa diximus in Gloss. med. Lat. Lexicon MS. ex Cod. Colberteo 2199. Μυσίων, τὸ τῶ ψηφίδων. Synodus VII. Oecumen. Act. 4. αὐταὶ ἦν αἱ ἅγιαι καὶ σεβάσμιαι εἰκόνες, καὶ ζωγραφίαι, καὶ ὑλογραφίαι, καὶ διὰ μυσείων, εἰς ἡμετέραν διδασκαλίαν καὶ ζῆλον καὶ τύπον εἰσὶ, καὶ ἐγράφησαν. Et Act. 5. ὥςε πᾶσαν εἰκονικὴν διαζωγράφησαν εἴτε ἐν σανίσιν, εἴτε διὰ μυσείων ἐν τοίχοις, &c. Anonymus de Locis Hierosol. num. 1. εἶναι καὶ ἱςοεισμένον μετὰ τῶ μυσίυ χρυσῦ. Ita num. 7. Occurrit præterea apud Eustachium in Vita Sancti Eutychij Patr. Constantinopol. num. 53. Codinus in Orig. Constantinopolit. num. 151. τότε ἔξω μνημοθέσιον τῶ τε ὀρθοδόξων καὶ τῶ αἱρετικῶν ὁ μέγας Ἰυςινιανὸς ἐποίησε, καὶ διὰ μυσίων ἐκαλλώπισεν αὐτό. Mox: τὸ δὲ μυσεῖον ἐκεῖνο, καὶ τὰ μάρμαρα ἀπῆρε Βασίλειος ὁ βασιλεύς.

Μυσαῖον. Theophanes an. 27. Copronymi: εἰκόνας τῶ μικρῦ σεκρέτυ διὰ μυσαῖς ὕσας ἔξεσεν. Vetus Inscriptio Tunetana, apud Jacobum Sponium in Miscellaneis Eruditæ Antiquitatis sect. 2. Art. 8. *Cameram superposuit*, *& opere museo exornavit*.

Μωσίον. Anonymus de Locis Hierosol. num. 1. & ex eo Malaxus in Chron. MS. pag. 333. καὶ ἀπὸ τὴν ζώνην καὶ κάτω εἶναι ςοεισμένη μετὰ μωσίυ χρυσῦ ὅλοι οἱ Προφῆται. Et num. 11. καὶ μὲ τρύλλα μολιβοσκεπάςη καὶ ἱςορημένη ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν μετὰ μωσίυ.

Μυσιῦν, *Musivo adornare*. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 144. εἶθ' ὕτως ἐμυσίωσαν καὶ ὀρθομαρμάρωσαν αὐτόν. Adde n. 147.

Μυσίωμα, Μυσίωσις, *Opus Musivum*. Idem Codinus num. 150. ἐν δὲ τῷ καιρῷ τῶ μυσιώματος, ἔλειψε τῇ δεσποίνῃ χρυσίυ ποσότης. Gregorius Nazianzenus: πάσης ἰςοργικῆς ψηφῖδος καὶ περιέργυ ζωγραφίας ποικιλώτερον. Ubi Scholiastes: ψηφῖδος, ὡς οἶμαι, μυσιώσεως, ἃς ἐν τοῖς ἐδάφεσι τέχνη ἐκαλλώπισε.

Μυσιάτωρ, *Musivarius*, *Musivi artifex*, ψηφοθέτης, S. Basilio Homil. in Divites.

Μυσωτὴς, eâdem notione, qui & τῶ μυσάρυ τέχνην ἐπιςάμενος, apud Eustachium in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 53.

Μυσυργικαὶ ψηφῖδες, in Synodica Orientalium ad Theophilum Imp. pag. 113.

Μυσόςικτος, *Musivo interstinctus*, vel *pictus*. Anonymus Combefisianus in Porphyrog. num. 24. καὶ μυσοςίκτων εἰκόνων ἐντέχνων, τῶ ἐκ χρωμάτων, ὑλῶν, καὶ μορφῶν τὸ διάφορον ἐν τοῖς προπυλαίοις τῶ βασιλικῦ κοιτῶνος ἐδείματο.

Μύσαρον, *Ars Musivaria*. Eustachius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 53. νεώτερός τις τὴν τῶ μυσάρυ τέχνην ἐπιςάμενος, ἐργάζετο ταύτην ἐν τῷ οἴκῳ χρυσαφίυ, &c.

Μυσικὸς, nempe οἶκος, sic dictum Triclinium à Theophilo Imp. ædificatum, διὰ τὴν τῶ μαρμάρων συνθέσιν κοπλὴν, ut scribit Continuator Theophanis lib. 3. n. 43. unde colligitur musivum etiam referri ad opus tessellatum.

ΜΟΥΣΕ'ΛΑΙΟΝ, *Oleum*, quod vulgò *Muscellinum*, & *Moschatum* vocant, apud Myrepsum de Antidotis c. 210. & de Unguentis c. 48. ubi Fuchsius. Vide Μοσχέλαιον.

ΜΟΥ͂ΣΙΟΝ, ςόλισμα, in Lexico MS. *Ornatus*, *Vestitus*.

ΜΟΥ͂ΣΚΛΑ. Agapius Monach. in Geopon. c. 23. κέρασα, δαμάσκηνα, μαρκάσια, κορόμηλα, ἤγυν μῦσκλα, βερύκοκκα, καὶ ἄλλα ὅμοια. Cap. 43. μάζωξε ἀπὸ τὸ δάσος ἄγρια μῦσκλα ἢ σῦρβα τρία τέσαρα καλάθια, &c. Adde c. 131. ubi cum prunis Damascenis *Musclas* jungit.

Μύσκλιον, apud Nicolaum Myrepsum sect. 1. cap. 192. μυσκλίυ κοκκία β. Ubi Cod. Fuchsij μοκλίυ prætulit, cui vox incognita.

ΜΟΥΣΚΟΚΑΡΥ͂ΔΟΝ, pro Μοσχοκάρυον. Vide in Μόσχος.

ΜΟΥΣΟΥΑΜΑ'ΝΟΙ. Ita se appellari & dici volunt Mahumetani, tanquam *Rectè credentes*, inquit Leunclavius in Pandecte Turcico num. 22. & 59. At Barthol. Georgevvitzius lib. de Morib. Turcor. ait hâc vocem

vocem *Circuncisum* significare. Anna Comnena lib. 4. ὁμολογῶν ἅμα ἐκ πολλοῦ τὴν ἀναμεταξὺ τῶν Μουσουλμάνων καὶ τῶν Ῥωμαίων εἰρήνην ἐπιπολεῖν θεάσασθαι.

Μουσουλμανίζειν, *Musulmanicam Religionem profiteri*. Balsamon in Concil. 1. Can. 19. παραγγοῦσι πολλοὺς μουσουλμανίσαντας ἑκοντὶ, καὶ μὴ ἀναβαπτισθέντας, ἀλλὰ μυρωθέντας μόνον. Petrus Chartophylax in Quæst. Eccl. in jure Græco-Rom. p. 395. εἰς ἔθνη κρατηθεὶς καὶ μαγαρίσας, καὶ ἐν κοίτη μιανθεὶς, μήπου δὲ μουσουλμανίσας, μυρώνεται, ἢ τὰς εὐχὰς τῆς μιαροφαγίας λαμβάνει, λαμβάνει, καὶ κοινωνεῖ.

ΜΟΎΣΟΥΛΟΝ, *Musulum*. Cinnamomi genus Musulo Urbe advecti. Dictionarium Medicum Hispanicum: *Mosyllum, una especie de Cinnamomo la mas præstante*. Symeon Sethi de Ciborum facult. de Cinnamomo: ἄριστον δὲ τὸ λεγόμενον Μούσουλον, ἤτοι τὸ ἀπὸ Μουσούλου πόλεως.

ΜΟΥΣΟΥ͂ΡΑ, *Mensura*. Myrepsus sect. 1. cap. ult. ex Cod. MS. σκευάζεται δὲ οὕτως· λαβὼν οἶνον ῥάσπε καλὸν πανὺ, ὅσον μουσούρας ε. ἔμβαλε ἔσωθεν εἰς τὸ λεγόμενον ἀγγαλεῖον.

Μουζούριον, eadem notione. Agapius in Geoponico c. 6. εἰς κάθα δύο κιλὰ, ἢ μουζούρια σιτάρι, νὰ βάνε λίτραν ἅλας καλατριμμένον. Infrà: ἔτι δὲ ἄσβεστον ἄσβηστον νὰ βάνῃς ἕνα μουζοῦρι, εἰς τὰ ἑκατὸν μουζούρια γλύνημα, τὸ φυλάγει θαυμασιώτατα. Georgius Contares lib. 13. Hist. Athenar. p. 445. ἑκατὸν σκοῦδα ἐπήγαινε τὸ μουζούριον τοῦ σιταρίου.

ΜΟΥΣΟΎΡΙΟΝ, *Epistola Sultani*. Nicetas in Isaacio Ang. lib. 2. n. 1. συνεχώρησε δ᾽ οὖν ὅμως διὰ Σουλτανικοῦ γράμματος, ὃ φασιν οἱ Τοῦρκοι μουσούριον, ὅσους ἂν σχοίη, τῶν ὑπὸ τὴν ἐκείνου ἀρχὴν ὑποποιήσασθαι ἀδεῶς.

ΜΟΎΣΠΟΥΛΟΝ, *Mespilum*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Βόπωλη, τὸ μούσπουλον. Moschopulus περὶ σχεδῶν p. 65. Μέσπιλον, τὸ κοινῶς μούσπουλον.

ΜΟΥΣΤΆΚΙΟΝ, *Mystax*, μύσταξ, ex Ital. *Mostaccio*, & Gall. *Moustache*. Glossæ Græcobarb. ἡ πώγων τῶν τοξικῶν βελῶν, ἤγουν γένειον, ἢ μυστάκιν, ἢ μουστάκιν τῶν βελῶν, ἢ οἰστῶν, ἢ σαγίττων. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Νὰ κάθησα στὸ πλάγιν τοῦ, ν᾽ ἀρξάμην ῥουκανίζειν,
Νὰ χρήσιν τὸ μουστάκιον μου νὰ κράτησεν λιγδίτζαν.

Apud Athenæum lib. 14. accipitur pro *Mustaceo* libo ex œnomelite.

Μουστακάτον, *Mullus*, *Mystus*, Piscis, qui nostris *Barbeau*, ut autor est Bellonius lib. 1. cap. 2. Sic dictus quòd Μύστακας habeat. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Καὶ τέταρτον ὀπτούτζικα, καὶ ἀπέκει τὰ τηγάνου,
Κομάτια, σιακοκόματα, τριγλία, μουστακάτα.

Μουστακῶν, Joannes quidam cognominatus apud Theophanem an. 1. Mauricij, fortè à mystacibus.

ΜΟΥΣΤΑΚΌΣ, *Locusta*. Alexius Rharturus Doctr. 7. ἔδωσε μουστακοὺς πολλοὺς θ. ἔδωσε σκότος εἰς τοὺς Αἰγυπτίους.

ΜΟΥΣΤΕΡΟΊ, *Coniza major*, apud Interpol. Dioscor. c. 541.

ΜΟΥ͂ΣΤΟΣ, *Mustum*, γλεῦκος, νέος οἶνος, in Corona pretiosa. Manuel Moschopulus in Lexico Philostrati: γλεῦκος, ὁ νέος οἶνος, ὁ κοινῶς λεγόμενος μοῦστος. Ita etiam Lexicon MS. Cyrilli. Diophanes Geopon. lib. 9. γλεύκους, τουτέστι τοῦ καλουμένου μούστου, ξέστας η. Cod. MS. ex Bibl. Reg. Τύπος τέχνης τῶν γραμματέων Inscriptus: διὰ σίτου καὶ οἴνου μούστου. Infrà: ἀλλὰ χωρὶς λόγου καὶ ἀμφιβολίας τινὸς καθυπισχνοῦμαι ἀποπληρῶσαι σοι τὰ κεχρεωστημένα σοι παρ᾽ ἐμοῦ τόσα ὑπέρπυρα διὰ σίτου καὶ οἴνου μούστου, συναλλακτικῶς, ὡς προδεδήλωται. Agapius in Geoponico cap. 67. ὁ μοῦστος, ἤγουν τὸ ψημμένον κράσιν εἶναι κακόχωνευτον.

Μουστοκέτο, ἢ Γάρος, *Passum*, τὸ Γλυκύ.

Μουστόπιττα, Μουστόπιτα, *Placenta vino subacta*. Glossæ MSS. ad Plutum Aristophan. παντ᾽ ἀγαθ᾽ ἔσωθεν εὐθὺς οἰνοῦτταν μέλι· μουστοπίτταν. Ubi Thomas Magister in Scholiis MSS. οἰνοῦττα μὲν ἐστὶ ἡ κοινῶς λεγομένη μουστόπιτα· μελίττουτα δὲ, ἡ κοινῶς λεγομένη ἀπόθερμον. Vide in Πίτα. Syntipas MS. ὀλίγον δὲ ἀπὸ τὸ μελίπηκτον ἤγουν τῆς μουστόπιτας ἀφέντες κατασκευάσας αὐτὸ εἰς εἶδος καὶ μορφὴν τοῦ ἐλέφαντος, &c. Mox: ὁ δὲ ἀποσκεπάσας τὴν σπυρίδα, οὐδὲν ἄλλο ἐν αὐτῇ βλέπει, ἢ τὴν μουστόπιτα. Infrà: ὁ δὲ ἀνὴρ αὐτίκα τὴν μουστόπιταν, ἔφαγε.

ΜΟΥΣΤΟΥΝΊΑ. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. πυγμαὶ, αἱ μουστουνίαι.

ΜΟΥ͂ΣΤΡΙ, *Manipulus Latomi*, Πλινθουργοῦ χειρόβολον.

ΜΟΥΣΤΟΥ͂ΡΑ, *Mistura*, *Mixtio*. Apud Myrepsum sect. 1. cap. 498. in Cod. MS. & 504. in Edito, Antidotus è Rheobarbaro, deinde addit, ἔστι δὲ λασαλίβα ἡ τοιαύτη μουστοῦρα.

ΜΟΥΣΧΆΡΙΟΝ. Jatrosophium MS. χολὴν μουσχάρεως εἰς τὸ μέσον τοῦ οἴκου ῥάνον, &c.

ΜΟΥ͂ΣΧΟΣ, *Muscus*, Βρύον, φῶκος, in Gloss. Lat. Gr.

ΜΟΥ͂ΤΑ, *Muta*, *Cavea* in qua includuntur Falcones, cùm pennas *mutant*. Vide Gloss. med. Lat. in *Muta*. Orneosophium c. 6. μὴ ἐξέλθῃ δὲ ποσῶς τῆς μούτας, ἀλλ᾽ ἐκεῖ ἔστω ἡμέρας ιέ. Cap. 41. καὶ εἴκοσι ἡμέραις ἐν τῇ μούτᾳ ἔσται λελυμμένος. Adde c. 53. Alibi: εἰς ὃν ἀπὸ τῆς μούτας θέλεις ἐκβαλεῖν. Rursum: εἰς μοῦταν ὀρνέου.

Μουτεύειν, *in mutam conjicere*, *includere*. Idem Orneosophion c. 53. εἰς τὸ μουτεῦσαι ἱέρακα. Πρὶν αὐτὸν εἰς μοῦταν βάλλῃς, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐκλίναξον, &c. Infrà: ἐὰν δὲ βραδυνῇ εἰς τὸ μουτεῦσαι, δέρμα ὄφεως τρίψας, καὶ τὸ κρέας ἐμβαλὼν, θρέψον, ἢ γάλα ἀπὸ τοῦ φαγεῖν. Et cap. 54. εἰς τὸ ποικίλως μουτεῦσαι τὸν ἱέρακα.

Μουτάτος, *In Mutam inclusus*. Demetrius Constantinopolitanus lib. 1. Hieracosophij c. 41. pag. 55. διάχρισμα προφυλακτικὸν μουτάτων ἱεράκων.

ΜΟΥΤΖΉΝ. Vide in Μανοῦρα.

ΜΟΎΤΖΟΝΟΝ. Vide in Μήτη.

ΜΟΥ͂ΤΖΟΣ τοῦ σταύλου, *Agaso*, ἱπποφορβός.

ΜΟΎΤΖΟΣ, *Mustum*. Glossæ Jatricæ ex Cod. Reg. 1673. Σίραιος, ἑψημένος μοῦτζος. Liber Botanicus ex eodem Cod. ἡ δὲ καὶ ἔνι ξηρὸν, ἂς τὰ βάλῃ εἰς τὸν μοῦτζον. Ruellius lib. 1. de Nat. Stirp. cap. 143. *Siraum, quod alij Hepsema, Latini Sapam appellant, ingenij non naturæ opus est, musto ad tertiam usque partem mensuræ decocto, quod ubi factum ad dimidiam est, Defrutum vocamus.*

ΜΟΥΤΖΟΥ͂Ν. Syntipas MS. καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ μουτζωθῆναι. Vide Μήτη.

ΜΟΎΤΗ, μούτζη, μούτζονον. Vide in Μήτη.

ΜΟΎΤΛΙΟΝ, *Feretrum*. Martyrium S. Febroniæ MS. οἱ δὲ ἐπίσκοποι λαβόντες τὸ ἅγιον λείψανον ἐν μουτλίῳ χρυσῷ, ἐπορεύοντο χαίροντες· προῆγον δὲ τὰ πλήθη, &c.

ΜΟΥΤΛΟΓΑΖΟΝΌΣΚΟΥΦΟΣ. Ptochoprodromus in versib. politic. MSS. de sua Paupertate:

Τοῦ μακελάρη τὴν γυνὴ ἠρξάμην κολακεύειν,
Κυρὰ, Κυρὰ, μαστόρισσα, κυρὰ χορδοκοιλίστρα,
Καὶ μουτλογαζονόσκουφε, γυνὴ τοῦ μακελάρη
Δός με ὀλίγον ἔντερον, δός με δαμὴν μαστάρην.

ΜΟΥ͂ΤΛΟΝ, *Mutulus*, apud Eustratium in Aristot. Ethic. lib. 10. sed errat quòd *Triglyptos* exponat, inquit Meursius.

ΜΟΥΤΤΌΝΝΕΙΝ, *Ridere*. Glossæ Græcobarb. Ἀγελάστως, χωρὶς γέλασμα, ἢ γελοῖον, ἀπομουττομένα.

ΜΟΥΧΑΊΤΑΙ, *Myxa Sebastena*.

ΜΟΥΧΑΙΠΈ, τὰ μυζάεια, in Gloss. Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843. Charito: ἔχει δὲ οὕτως· λαβὼν ζίζυφα ρ. καὶ μουχαΐτας ρ. &c. Vide Salmasium ad Plin. pag. 1325.

ΜΟΥ͂ΧΛΑ, *Mucor*, σαπρότης, σῆψις. Μουχλιάζειν, *Mucescere*, σήπεσθαι, σαπρίζειν. Agapius Cretensis in Geopon. cap. 56. ὁμοίως βάλε καὶ ἕνα ψωμὶ

 νοπὸν,

νοπὸν, ἤγουν φρέσκον, καὶ ἂν εἶναι τὸ παχὺ στεγνὸν τὸ ψωμὶ, καλὸς εἶναι ὁ αέρας· εἰ δὲ καὶ εὕρῃς τὸ μὲ μοῦχλαν ἔξωθεν, εἶναι βλαβερός. Μουχλιασμὸς, *Mucor*, *Caries*, Σαπρότης.

ΜΟΥΧΛΙΟΝ. Myrepsus sect.21. cap. 1. μουχλίου ἀφρονίτρου παλαιοῦ πρώτου ξέσιν ά. Vox ignota Fuchsio, formata fortè ex μοῦχλα, *Mucor*.

ΜΟΥΧΜΟΥΤΙΜ, Ægyptiis, *Portulaca Silvestris*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 139.

ΜΟΥΧΡΟΝΤΙΟΝ. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Καὶ χιωτικὸν νακότζοσα, καὶ τέσσαρα μουχρόντια.

ΜΟΥΧΡΩΜΑ, *Crepusculum*, Δείλη, Ἀμφιλύκη.

ΜΟΧΘΗΡΟΣ. Nomocanon Cotelerianus num. 112. οἱ ἱερεῖς οἱ ἐπιδιδῶσιν τοὺς κυνάς αὐτῶν, καὶ τὸν μοχθηρὸν, καὶ ἕτερον ζῶον, λειτουργημένας εὐλογίας, ἢ κόλυβον. Ubi Eruditus Interpres *Asinum* vertit, felici conjecturâ, ex Hesychio, qui ἀγονομόχθον, ἡμίονον interpretatur. Quippe κακοπαθεῖν dicuntur Asini. Vide Diogenian. Cent.7. num.98. & suprà in Βορδων.

ΜΟΧΛΙΑΣΜΕΝΟΣ, *Aridus*, *Siccus*, *vel Mucidus*. Theophylactus Hierodiac. Homil.6.pag. 115. δὲν ἤθελαν νὰ τοῦ δώσουν κἂν καθάρειον ψωμὶ νὰ φάγῃ, ἀλλὰ ἐδιάλεγαν τὸ ξηρὸν καὶ μοχλιασμένον παξιμάδι.

ΜΠ. pro Β. Latino, crebrò usurpant Græci inferioris ævi, ut ex sequentibus vocabulis colligere erit. Vide Henric. Stephanum in Dial. de Insidis Græcæ Linguæ Magistris pag. 137. & 138.

ΜΠΑΓΚΑ. Nicolaus Myrepsus sect.1. cap.439. in Cod.Reg. Ἀντίδοτος ἡ ἐπονομαζομένη Ἰταλιά γλώσσῃ Μπάγκα λαυρία. Ubi Fuchsius c.445. *Pancala aurea* vertit. Meliùs *Bacca laurea*. Nam λαύρειον pro Lauro non semel usurpat; deinde δαφνόκοκον mox appellat, quod in ea antidoto adhibetur. Adde cap.447. ex MS. & 453. ex Edito.

ΜΠΑΓΚΟΣ, *Bancus*, *Mensa nummularia*, Italis *Banco*. Acta Concilij Florentini pag.216. Edit. ult. ὅπως ἔχωμεν ἡμεῖς πέντε μιλιῶν ὀφειλόμενα τροφεῖα· ὅπως μπάγκον φλωρένλιον εἰς τὸ ἑξῆς, &c. & pag. 487. καὶ δοθῶσαι εἰς ἀναπλήρωσιν πάντων μπάγκους τρεῖς, τῆς Βενετίας, τῆς Γενούας, καὶ τῆς Φλωρεντίας.

Μπάγκα, *Telonium*, *Abacus argentarius*, τελώνιον, ἀργυραμοιβική. Μπαγκάρης, *Telonarius*, *Mensarius*, *Trapezita*, Τελώνης, Ἀργυραμοιβός.

ΜΠΑΖΑΡΙΩΤΗΣ, *Salsamentarius*, ταριχοπώλης. Ex voce Turcica *Basari*, quæ *Forum* sonat. Vide Παζάρη.

ΜΠΑΖΟΥΜΠΑΖΙ, σπόρος πέπονος, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΑΖΟΥΡ, τζάτζηρ μ... ζύμου, in Lexico MS. Cod. Reg.1843.

ΜΠΑΖΟΥΡΚΟΥΛΑ, σπόρος πράσου. Ibid.

ΜΠΑΖΟΥΡΑΧΑΣ, σπόρος θρίδακος, in eod. Lexico.

ΜΠΑΓΟΥΛΟΣ. Vide in Βαΐουλος.

ΜΠΑΚΑΜ, ὁ λαχὰς, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΠΑΚΛΟΥ, ἰμισὺρ, ὁ θερμὸς, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΑΛ, τὸ τετράγωνον, in Lexico MS. Reg.Cod. 1843.

ΜΠΑΛΛΑ, Μπάλλα, *Pila lusoria*, σφαῖρα. Ital. *Bala*, Gall. *Bale*, ex Græco fortè, Πάλα, & Πάλλα, *Sphæra*. Hesychius: πάλλα, σφαῖρα ἐκ ποικίλων νημάτων πεποιημένη. Hinc apud eundem παλίζεσθαι, σφαιρίζειν. Vide Eustathium. Corona pretiosa: Μπάλλα, *Pila*, Σφαῖρα.

Μπαλότα, *Pilula*, *Minor pila*, *Globulus*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. ὁ δὲ κάνθαρος ἔκαμε μίαν μπαλότα κόπρου. Ubi Gr. Cod. κόπρου σφαῖραν ποιήσας. Agapius in Geoponico cap.222. κάμετα βόλια, ἤγουν μπαλώταις, &c.

Μπαλλότα, *Suffragium*, *Calculus*, ψῆφος, ψηφίς. Ital. *Ballota*. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ κεῖ βουλὴν ἐποίκασι νὰ ῥίξουσι μπαλότα,
Διὰ νὰ καμοῦν ναύκληρον, νὰ ποιήσουν καὶ Ποδότα.
Λοιπὸν ὁ λύκος νὰ γένη ναύκληρος τῆς τυχένη,
Ποδότας ὁ κυργάδορος μπαλότα τῆς εὐγένη.

Μπαλλοτιάζειν, *Sortem mittere*. Ital. *Ballotare*. Glossæ Græcobarb. τὰ γεννήματα τοῦ ἄσπρου κυάμου, ἴσως κουκία, εἰς τὸ ὁποῖον, ἢ μετὰ ὁποῖα ἐψηφίσασιν, ἢ μπαλλότιαζαν, καὶ χειροτονοῦσιν. Alibi: ἀλληκλὶ πράσει τι ἀνδ κλήρου κάμνει, ἤγουν ποιεῖ τίποτες· χωρὶς λαχνὸν, ἤγουν κλῆρον, ἢ πάλον, ἢ παλοτιατζιὰν.

Μπάλα μαρίνα, *Balla marina*, seu *Pila marina*, σφαῖρα θαλασσία, Galeno. Nicolaus Myrepsus MS. sect.3. cap.59. μπάλαι μαρίναι, ἐν αἷς λέγουσι τὸ τῆς θαλάσσης ἔριον σφαιροειδὲς κεκαυμένον. Superiori capite: πάλαι μαρίναι, ἐν αἷς εὑρίσκεται ἐν τῇ θαλάσσῃ στρογγύλον ὡς ἔριον περιμαζομένου σακτίου, &c. Ubi videndus Fuchsius.

ΜΠΑΛΕΣΤΡΑ, *Ballista*, *Scorpio*, Σκορπίδιον. Μπαλαιστρερίδες, eâdem notione. Histor. MS. Belisarij:

Τζάγκραις καὶ μπαλαιστρερίδες, τόξα καὶ τοξατόρους.

ΜΠΑΛΑΞΙΟΣ, *Balascius lapis*, nostris *Ruby balais*, de quo in Gloss.med. Lat. Ita appellatur à Nicolao Myrepso sect.1. cap.459. in Cod. MS. ubi Codex Fuchsij cap.465.perperam prætulit ἀπελάξιος. Anonymus Græcobarb. MS. de Lapidibus, ex Cod. Reg. 945. Μπαλάσιον ἔχει χλόρε ὅσαν τὸ κουκίον τοῦ ῥοδίου, ὄχι πωλὰ κόκκινον, οὐδὲ πολὺ ἄσπρη, ἀμὴ ἔνε καθάρεια καὶ φωτινὸν, καὶ φένετε ὅσαν τὸ σαπφήρη, &c.

ΜΠΑΛΑΥΣΤΙΑ, *Balaustia*, *Balaustium*. Glossæ Jatricæ Græcobarb.MSS. ex Cod.Reg.1047. μπαλουστιὰ, ἢ ἐστὶ καδοῦκα βαλῆγρα. Alio loco: μπαλαουζήα, ἢ ἐστὶ παυσενάγα ὀρλέσις τὸ λεγ...... *Pastinaca hortensis*. Aliæ ex Cod.848. μπαλαύστια, τῆς ῥοῶν τὰ ἄνθη.

ΜΠΑΛΩΝΕΙΝ, *Resarcire*, *Reficere*, ἀνακαινίζειν, ἀναῤῥάπτειν. Corona pretiosa: νὰ μπαλώσῃ, *Resarcire*, Ἀκέειν. Μπάλωμα, *Refectio*, *Resarcitio*, ἀνάῤῥαμμα. Μπαλωματὰς, & Μπαλωματάρης, *Resarcitor*, ἀκέστης, in eadem Corona pretiosa. *Interpolator*, Portio, Ἀνασκευαστής.

ΜΠΑΜΠΑΚΙ, *Bombycium*, παμβακὶς, ἐρόξυλον. Μπαμπακερὸν, *Bombycinum*, ξυλινόν. Damascenus Studita serm.25. τὰ μαλλία τοῦ ἦσαν ἄσπρα ὥσαν τὸ μπαμπάκιον. Agapius in Geoponico c.144. καὶ βρέχε κομάτι μπαμπάκι, βανέτο εἰς τὴν τρίπαν ἀφτίου. Adde cap.159. Vide suprà in Βάμβαξ, Commentatores Joan. Mesuæ in Antidot. dist. 5. cap. 121. & Gloss. med. Lat. in *Bombax*.

ΜΠΑΝΔΑΤΖΗ, ὁ κρότων, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843. *Ricinus*.

ΜΠΑΝΟΣ. Vide in Μπάνος.

ΜΠΑΡΑΚΑ, *Ædicula*, hodie *Baraque* nostri vocant diversoria militum. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ σπίτι δὲν ἐστάτασε, ἀμὴ εἶχε μίαν μπαράκα.

Vide in Ῥαΐζειν.

ΜΠΑΡΑΤΙΟΝ, *Privilegium*, *Diploma Principis*. Malaxus in Hist. Patr.152. δίδεις δὲ τοῦτο τὸ βασιλικὸν μπαράτιον, &c. Occurrit præterea pag.168. 169.178. 182. ubi Theodorus Zygomalas χρυσόβουλλον interpretatur. Leunclavius in Onomastico ad Hist. Turcic. *Barat*, *Mandatum Sultanicum*, *Instrumentum*, *Scriptura Sultani jussu facta*, *Privilegium*.

ΜΠΑΡΑ

ΜΠΑΡΑΤΟΥΡΙ'Α, *Fraus*, *Barateria*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.40. ἐντέχεται νὰ ἔνι ζηλημένι δάνιον ἀπὸ τοῦ δανιςίου τὸ ἔνι κραλιμένος πᾶσαν μπαραλουρίαν καὶ πᾶσαν ἀνομίαν, &c. Μπαρατούρης, *Fallax*, *Deceptor*, ibidem cap.228.

ΜΠΑΡΒΟΥ'ΤΑ, Μπαρπούτα, *Barbuta*, Cassidis species de qua egimus in Gloss. med. Lat. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 46. ἐὰν ἔχῃ τὸ, εἰς ναύτης, οὐ εἰς πραγματευτὴς ὄγιος καὶ ἄνεος πέρνι βίον διαφεντέμενον εἰς τὴν γῆν τοὺς Σαρακηνοὺς, ὅσπερ εἰώπαει, ἄρματα, καὶ μπαρπούτες, καὶ κλάτζες ἀλυσιδότας, καὶ κοντάρια, οὐ Τζάκρες, οὐ βέργες σίδερον, οὐ ςομίου, &c. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Περικεφαλαία, ἡ σιδηρᾶ σκούφια, ἡ κοινῶς λεγομένη μπαρβοῦτα. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.11.

> Ἄλλοι τινὲς τὸ ἔλμον τους, καὶ ἄλλοι τὴν μπαρπούταν,
> Ἄλλοι ταρκατζόδοξαρα γεμάτα τῆς σαΐταις.

Alibi :

> Καί τις μπαρπούτα βάςαζε, τις ἔλμον ςὸ κεφάλη.

Theophylactus Hierodiac. serm.2. pag.24. τὰ δὲ τίμια καρφία, μέρος μετὰ τούτων ἐγχάλκευσεν εἰς τὴν περικεφαλαίαν του, τουτέςι τὴν μπαρμπούταν του, &c.

ΜΠΑΡΔΑ'ΝΕ, apud Nicolaum Myrepsum sect. 1. cap.39. in Cod. MS. Herba hodie *Bardana* dicta. Vide ibi Fuchsium.

ΜΠΑ'ΡΜΠΑ, *Barba*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. ςύχαδος, μπάρμπα ἰώβης, *Barba Iovis*.

ΜΠΑΡΜΠΑΡΙ'Α, *Libya*, Λιβύη, in Corona pretiosa. *Barbaria* Theophylactus Hierodiac. Homil. 12. μετὰ ταῦτα (ἐκούρτευσαν) τὴν Λιβύαν, ἤγουν τὴν μπαρμπαρίαν. Vide Gloss. med. Latin. in *Barbaricum*.

ΜΠΑ'ΡΜΠΑΣ, *Patruus*, Θεῖος. Μπάρπας, apud Fr.Richardum in Scuto fidei part.1. pag.251. Vide Glossar. med. Lat. in *Barba*.

ΜΠΑΡΜΠΕΡΗΣ, & Μπάρμπερος, *Barbitonsor*, κουρεὺς in Corona pretiosa & apud Portium, ex Italico *Barbiere*, & Gallico *Barbier*. Georg. Contares lib.11. Hist. Athenar. p.251. μέσα εἰς ἕνα ἐργαςήριον ἑνὸς μπαρμπέρη. Μπαρμπερειὸ, *Tonstrina*, κουρεῖον. Μπαρμπερομάντιλον, *Involucre*, τὸ Κουρικὸν εἴλιγμα. *Barbatoris seu tonsoris mantile*.

ΜΠΑΡΜΠΟΥ'ΝΙ, *Mulus* piscis, τρίγλη. *Barbio*, Italis, *Barbeau*, Gallis. Agapius, in Geoponico cap.169. τὸ ὅμοιον κάμνει καὶ τὸ τρυγλὶ, ἤγουν μπαρμποῦνι, νὰ τὰ πνίξῃς εἰς τὸ κραςὸν καὶ ἀχέλι, νὰ τὸ πίῃ.

ΜΠΑΡΟΥ'Σ, *Baro*, de qua voce nos in Gloss. med.Lat. Ducas Hist. cap.13. Extr. τὸν Δοῦκα τῶν Φρανδάλων καὶ Μπεργονίας, καὶ ἑτέρους Φραντζεζίδας, καὶ ὑψηλοτάτους μπαρουνίδας. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea :

> Ἀπαύτου πάλη ἔγραφεν τρίτος μπαροὺς ἐκεῖνος,
> Μιζὲρ Γουλιαμὰν τὸν ἔλεγαν, τὸ ἐπίκλην Ἀλαμάνος.

Rursum :

> Ἕνας μπάρους ἐβάςαξεν τα λόγια της κουρίτης.

Μπαρουνία, *Baronia*. Idem Anonymus :

> Ἀπαύτου ἐδόθη ἡ μπαρουνία μιζὲρ Μαίου ἐκείνου.

Rursum:

> Νὰ ἔχῃ μερίδαν ἡ αὐθεντία ςὴν μπαρουνίαν Ἀκόβου.

Vide Παρουνία.

ΜΠΑ'ΡΤΖΕ. Nicolaus Myrepsus MS.sect.1.cap. 26. Fuchsio 27. ὠκίμου σπέρμα, μπάρτζε οὐρσίνα. Ubi *Branca ursina* intelligitur, legendum enim μπράντζα οὐρσίνα.

ΜΠΑΡΤΟΥ~ΛΑ, Chaldæis, τὸ τρίφυλλον, in Glossis Saracenicis MSS.

ΜΠΑΣΑ'Λ, τὸ κρόμμυον, *Cepe*, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΑΣΙ'ΑΣ, *Bassa*, Dignitas Turcica notissima, in Chronico Venetobyzant. an.1522. in Hist. Politica, & in Chronico MS. Manuëlis Malaxi non semel. Scribitur &

Πασίας. Ducas Hist.cap.44. ἐμφανισθέντες τοῖς Πατρικίοις τῷ τε Μαχμοὺτ Πασίᾳ καὶ τῷ Σεντὴ Ἀχμὰτ Πασίᾳ. Ita pag.135.138.140. Historia Politica pag. 6. Malaxus in Hist. Eccles. pag.166. &c. Christophorus Angelus de Hodierno Græcor. Statu cap. 26. διὰ τὸ γενέσθαι τὸν Πασίαν, τουτέςιν Λατινικῶς καλεῖται Πρίντζεψ.

Πάσσα. Idem Ducas cap.22. προσκαλεῖται τὸν πρῶτον τῶν μεγιςάνων αὐτοῦ, ὃν καὶ Βεζύρην καὶ Πάσσαν κατὰ τὴν αὐτῶν καλοῦσι φωνὴν, ὃν οἱ Ῥωμαῖοι Πατρίκιον καὶ Μεσάζοντα καλοῦσι.

Πασᾶς, in Chronico Veneto-Byzantino an.1397. Atque hæ voces formatæ ex voce Turcica *Bassa* & *Bassi*, *caput*, ut à κεφαλὴ Græcis sunt dicti κεφαλάδες, nostris à capite, *Capitanei*. Ita Leunclavius in Onomast. ad Hist. Turc.

Σουπάσις, *Subbassa*, *Bassa Vicarius*. Occurrit apud Sguropulum in Histor. Concilij Florent. sect. 4. cap. 3.

ΜΠΑΣΤΑ'ΡΔΟΣ, *Nothus*, *Spurius*, νόθος, ὑποβολιμαῖος. Glossæ Græcobarb. ἐγέννησεν καὶ ἔκαμεν τοῦ Περικλῆ τὸν νόθον, ἤγουν μπαςάρδον κατ᾽ Ἰταλούς. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea :

> Εἴκασε καὶ τὸν ἕτερον υἱὸν, ὅπου ἦτον ναὶ μπαςάρδος.

Stephanus Sachleces in Narrationib. MSS.

> Καὶ πλέουν τὰ εὐλογητικὰ, καὶ τὰ μπαςάρδια σύρνει.

Vide Gloss. med. Lat. in *Bastardus*.

ΜΠΑΤΑΛΙ'Α, *Pugna*, Ital. *Bataglia*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

> Καλὴν μπαταλίαν ἔδωκεν ὁ Χάρος τὴν μερίαν του.

ΜΠΑΤΑ'Μ, τὰ θάσια, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΑΤΖΙ, *Alapa*, *Colaphus*, κόλαφος, κόνδυλος, ῥάπισμα.

ΜΠΑΤΙΑ'Μ, τὸ μάραθρον, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΑΤΙΚΑ'Ν, καὶ Μπατιτζὰν, αἱ μαζάνες, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΑΤΙΤΖΑ'Ν. Vide in Μπατικάν.

ΜΠΑΤΙΤΟΥ~ΡΑ, *Battitura*, seu *æris malleo tunsi squamæ*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. λεπίδος χαλκοῦ, μπατιτοῦρα ντὲ ῥάμε. Glossæ aliæ Jatricæ ex Cod. Reg.1047. ποῦ φιληγώνη ἐμπατιτοῦρα φέρει, *est battitura ferri*. Ibidem : ἀλλάπηδις καλτζὶς ἐμπατζιτοῦρα ἔρις, I. *Lapis calcis est Battitura æris*. Synonyma Chymica Joan. Garlandij : *Batitura*, *æris*, *id est tubeta æris*. Vide Gloss. med. Lat. in *Battuere*, & in *Martisia*.

ΜΠΕ ἄλμπε, ῥούμπιε, τὰ ἐπιλεγόμενα, οἶμαι, ἑρμοδάκτυλα, apud Nicolaum Myrepsum sect.1. cap.37. in Cod. MS. *Behen alba & rubra*, Hermodactylus. Vide ibi Fuchsium.

ΜΠΕΓΓΕΡΜΠΕΙ'Σ, Μπέκυς. Vide in Πέκις.

ΜΠΕΤΟΜΑΤΖΟΥ'ΚΑ. Vide in Ματζοῦκα.

ΜΠΕΪ'Σ, *Begus*, *Beï*, Dignitas apud Turcos. Theophylactus Hierodiac. Homil.6.pag.94. ὁ δὲ Μπέϊς τοῦ τόπου, &c. Ita Homil.7. pag.130.

Μπεῒ λερπεὶς, *Beglebegus*. Idem pag.87. τέλος ἔγινε καὶ ςρατηγὸς ἀπάνου εἰς τοὺς πεζοὺς καὶ καβαλαρέους ςρατιώτας, ὥσαν αὐτὸ ὅπου λέγομεν Μπεῒ λερπεῖν.

ΜΠΕΙ'ΛΑ, Ζαχαρὰζ, τὸ λύκιον, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΕΛΕ'ΡΙΚΙ θαλάσσιοι, dicti lapides exigui & candidi in littore maris reperti, umbilicum hominis referentes, Medicis recentioribus *Bellicult* appellati.

appellati. Ita Fuchsius ad Myrepsum de Unguentis cap.42. ubi hæc vox reperitur. Præterea sect.1.c.106. ex Cod. MS.& 108. ex Edit. μυροβάλανον, μπελίεικι, ἔμπλικι, ἀνὰ δράμας ρ.

ΜΠΕΛΙΛΑΤΡΟΝ, τὰ μπελελὰ, in Lexico MS. Reg.Cod.1843.

ΜΠΕΛΙΛΗΤΖ, τὸ δαμασόνιον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843. Vide Matth. Silvaticum in *Beliludus*.

ΜΠΕΝΔΑ, *Fascia*, ἀνάδημα. Vide Gloss. med. Lat. in *Binda*. Et infrà in μπλῶτα.

ΜΠΕΝΕΔΕΤΑ, *Herba Benedicta*, quæ & *Caryophyllata*, apud Myrepsum sect. 3. cap. 61. Cod. MS. βοτάνην τὴν μπενεδέταν ἐπονομαζομένην χλωράν. Adde cap.447. & sect.3. cap.61.

ΜΠΕΠΙΝΕΛΕ, *Pimpinella*, herba, apud Myrepsum MS. sect.3. cap.46.

ΜΠΕΡΓΑΣΤΗΣ, τὸ ἄγειον κάναβον, in Lexico MS. Reg.Cod.1843.

ΜΠΕΡΕΤΙΝΑ, *Lecticarium*, *Galericulum*, τὸ κλινοφόρον πιλίδιον. Ital. *Berettino*.

ΜΠΕΡΜΠΕΝΑ, *Verbena*, apud Myrepsum sect.8. cap. 42. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. περιστεριὸν, ἤ ἤγουν μπερμπένα. Agapius in Geoponico cap.143. ἔπαρε νερὸν ἀπὸ περιστερῶν, τοῦτο εἶναι χόρτον, ὅπου τὸ λέγουν Φραγγικὰ Μπερμπένα.

ΜΠΕΡΜΠΕΡΙΣ, *Berberis, Oxyacantha*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. ὀσικάτου, ἤ ἤγουν μπερμπέρις.

ΜΠΕΡΜΠΙΟΝ, τὸ εὐφόρβιον, in Lexico MS. Cod.1843.

ΜΠΕΡΣΙΑ..ΑΝ, τὸ ἀδίαντον, in eod.Lexico.

ΜΠΕΤ, ἡ ἰτέα, in Lexico MS. Reg. Cod.1843. *Salix*.

ΜΠΕΤΟΝΙΚΑ, *Betonica*. Agapius in Geoponico cap. 211. κοπάνισε πᾶσαν ταχινὴν ὅλον τὸν Μαΐον μίαν τρεῖς κορφαῖς ἀπίγανον, καὶ ἄλλαις τρεῖς μπετόνικα, ἤγουν ψυχότροφον, &c. Adde cap.218.

ΜΠΗΓΝΕΙΝ, *Figere*, *Defigere*, πείρειν, πηγνύειν. Μπημένος, *Infixus*. Damascenus Studita Homil.14. de S.Georgio: καὶ πάραυτα ἐπρόσταξε, καὶ ἤφεραν ἕναν μέγαν τρόχον, ὁ ὁποῖος εἶχε μπημένα ὁλόγυρα, ξίφη μεγάλα, καὶ εἰς ἐκεῖνον ἔδεισαν τὸν ἅγιον.

ΜΠΗΓΟΜΑΤΖΟΥΚΗΣ. Vide in ματζα.

ΜΠΗΓΟΣ, *Sarcina*, *Onus*, Φορτίον, ἀποσκευή.

ΜΠΗΘΙ, *Locatio*, ἐκμίσθωσις. Hospitij conductio. Μπηθιάζειν, *Locare*, ἐπιμισθεῖν. Vide Σπίθι, in Ὀσπίτιον.

ΜΠΗΝΤΑ, *Vitta*, Ταινία, in Corona pretiosa,& apud Portium. Vide Μπένδα.

ΜΠΙΑΚΑ, *Cerusa*, ψιμμύθιον. Ex Italico *Bianca*. Vide infrà Μπλακέτο.

ΜΠΙΖΙ, *Pisum*, πίσον. Occurrit apud Agapium in Geoponico cap. 90.

ΜΠΙΖΟΣ, *Fuscus*, ex Italico *Biso*, Gall. *Bis*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Βελοῦσιν ἢ καὶ τζαλουνὴν, ἢ καμουχὰ αὐτὴν μπίζαν,
> Τὸ πλάτος πλέον πιθαμῆς νάχη τὴν κυρλομπίζα.

ΜΠΙΣΤΙΚΟΣ, *Fidelis*, Πιστικός. Historia Apollonij Tyrij:

> Δὲν ἦμουν πάντα μπιστικὸς φίλος καλὸς γιασένα.

Infrà:

> Καὶ ὁ δοῦλος του ὁμπιστικὸς τὴν ἔχει σκοτωμένη.

ΜΠΛΑΒΟΣ, *Blavus*, *Cæruleus*, *Cæsius*, Γλαυκός. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 94. de Intybo: κάμνη τὰ ἄνθη μπλάβα, ἤγουν γαλάζια. Vide Gloss. med. Lat. in *Blavus*.

ΜΠΛΑΚΕΤΟ, *Cerusa*, ψιμμύθιον. Ex Italico *Bianchetto*. Agapius in Geoponico cap.199. καὶ τρῖψε μπλακέτο κάμετα ὡσὰν κυρκοῦτι. Cap. 225. μπλαγέτο scribitur. Vide Μπιάκα.

ΜΠΛΑΣΤΡΙ, *Emplastrum*, apud Agapium in Geopon. cap.213. 223.

ΜΠΛΑΤΕ μπεζάντια, *Blatta Byzantia*. Vide in Βλάττα.

ΜΠΟΖΑ, *Zithum* exponitur à Romano Nicephoro in Grammatica Linguæ Græcæ vulgaris MS.

ΜΠΟΙΑΣ, *Carnifex*, δήμιος. Ex Ital. *Boia*.

ΜΠΟΛΙ, *Surculus insititius*. Μπολιάζειν, *Inserere*, Gall. *Greffer*. Agapius Monach. in Geopon. cap.53. ὅσα δένδρη μπολιάσεις εἰς ὅμοιαν φύσιν, γίνονται γλυκορώτερα, καὶ κάμνουν καρπὸν καλίτερον. Infrà: καὶ πρῶτον μὲν ἂς εἶναι τὸ μπόλι ὅπου θέλεις νὰ κεντρίσῃς, νέον, &c. Rursum: μάλιστα εἰς μεγάλον δένδρον δὲν προκόπτειν τὸ μπόλι.

ΜΠΟΛΙΑ, *Velum*, Παραπέτασμα, in Corona pretiosa. Ital. *Voglia*, Gallis *Voile*.

ΜΠΟΜΠΑΡΔΑ. Vide in Βομβάρδα.

ΜΠΟΜΒΥΞ, *Bombyx*, in Corona pretiosa.

ΜΠΟΡΑΝΤΖΕΝΑ, Herba de qua vide Geoponicon Alypij Cretensis cap.93.

ΜΠΟΡΕΙΝ, Μπορετό. Vide in Ἐμπορεῖν.

ΜΠΟΡΤΑ, *Porta*. Historia Apollonij Tyrij:

> Τὸ πῶς ὁ ῥύγας ἔβαλεν στὴν μπόρταν τὸ τὸ γράμμα.

Occurrit ibi pluries, & apud alios. Vide Πόρτα.

ΜΠΟΣΚΟΣ, *Sylva*, Ὕλη, in Corona pretiosa, & in Turco-Græcia Crusij pag.208. ex Ital. *Bosco*. Vide Gloss.med.Lat. in *Boscus*.

ΜΠΟΣΤΑΤΖΙΠΑΣΙ, *Bostangi bassi*, Dignitas apud Turcos. Occurrit in Historia Politica pag. 42.

ΜΠΟΣΤΕΛΗΝΟ, *Postilena*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

> Ἡ σέλα του ὁλόχρυση, κίολο τὸ σαλιβάρη,
> Τ' αὐτέλινο μποστέλινο με τὸ μαργαριτάρη.

Gloss. Lat. Gr. *Postilena*, ὀπισθία, ὀπισθέλη. Sic lego, pro ὀπισθένη. Rursum: *Postilena*, ἱμὰς ὁ ἐκ τοῦ ἐφιππίου ἢ σάγματος ὑπὸ τὴν οὐρὰν ἐρόμενον. Leg. εἰλημένον.

ΜΠΟΤΕΣΤΑΣ, *Potestas*, Dignitas de qua nos multa in Gloss. med. Lat. Acropolita in Chronico: ἐκ Βενετίας εἰς τὴν Κωνσταντίνου ἀφίκοντο Μποτέστας τε καὶ ἄλλοι. Infrà: Ποδέστας scribitur.

ΜΠΟΤΖΑ, *Poculum*, Gall. *Pot*. Cod. Reg.MS. 618. f.289. ὅπου ἔνι μέσα εἰς τὴν μπότζαν. Agapius in Geoponico cap.152. καὶ βάλετα εἰσὲ μίαν μπότζα, νὰ εἶναι καλὰ χτισμένον τὸ σκέπασμά της, &c. Infrà: καὶ ἀφοῦ εὐγῆ ὅλη ἡ ὑγρότης, ἄφες τὲς μπότζαις ἀνασκεπάσαις ὥρας κδ'.

ΜΠΟΥΓΑΔΑ, *Lixivia*, λίγδα, τεφράς. Ex Ital. *Bucata*.

ΜΠΟΥΖΑΪΤΑΝ, ἡ Μακκαλ, τὸ ἑρμοδάκτυλον, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΟΥΚΙΝΑ, *Buccina*. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap.297. ἀπὲ τὲ μπουκίνας τὰς φέρνουν ἀπὸ τὴν Σαρακινίαν, &c.

ΜΠΟΥΚΟΥΝΗ, *Frustum*, *Buccea*, *Buccella*, Τέμαχος, Κλάσμα, in Turco-Græcia Crusij pag.208. Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Δὲν ἔδιδα ποτὲ τινὸς ἀπὸ αὐτὸ μπουκούνι.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Καὶ πάντα ἐμποδίμεν τον εἰς τὰ καλὰ μπουκούνια.

Μπουκουνάκι, *Frustulum*, Τεμάχιον.

ΜΠΟΥΚΡΑΣ, *Vinum dilutum*, quod *Hipocras* nostri vocant. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Πίνει γλαρίαις, πίνει μπουκρᾶς τουρὺς, τρῶ καὶ πασέλλια.

Assisæ

Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 225. καὶ εἰς γιατρὸς ἔρχεται ὀνμπρὸς, καὶ λέγει νὰ τὸ γιάνι πολλὰ καλὰ, καὶ σινπαύγει καὶ πολομᾶ ἀπὸ κόπον, καὶ λαμβάνει οἱ εἰς γιάτριαν νὰ τὸ γιάνι, καὶ δίδει τὸ δήδη τοῦ καμίαν μπούτζαν, οὐ (vel) χόρτον δίενα τὸ νὰ πίη, κ' ἀκεῖνος ἔπιέν το, καὶ ἐτελεύτη. Ita habet Cod. MS. sed puto legendum μπούκραν, ut sit medicina seu Antidotum, quod ita appellarint Græci recentiores, quòd sit potio ex variis condimentis confecta.

ΜΠΟΥΛΙΤΗ͂ΡΙ, *Operculum*, apud Crusium in Turco-Græcia, pag. 255. fortè ex Ital. *Boldra*, Instratum lecti.

ΜΠΟΥ'ΛΠΕΡ, *Pulvis*, Ital. *Poluere*. Phortius:

Νὰ γεμήσεις φλασκία
Μπούλπερ ἀπ' ἀρτελαρία.

ΜΠΟΥΛΑΤ, καὶ Μερτζιὰν, τὸ κοράλιον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΠΟΥΛΩ'ΝΕΙΝ, *In sarcinas aliquid redigere*, τὸ ἐπίσαγμα συναρμόζειν. *Embaler*, *mettre en boule*. Vide Μπάλα, Μπαλώνειν.

ΜΠΟΥΝΙ'ΑΛΟΝ, *Pugio*, Gall. *Poignard*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Σπαθιάσας καὶ μπουνιάλασας, καὶ τζίντους χρυσομένους.

Vide Πουνιάλω.

ΜΠΟΥΡΑ'ΖΩ, *Vitrum*. Cod. Reg. MS. 618. fol. 284. v. βάλε ἀσήμιν φίνω μέρη ι'. καὶ α'. χάλκωμαν, βάλε μπουράζω ἤγουν ὕελον βραχὺ, καὶ ποίησον ἥτι θέλης, καὶ σφύρισον ὑψηλὰ, &c. Vide Βοράχιν.

ΜΠΟΥΡΑ'ΚΙΝ, *Borrago*, apud Myrepsum de Antidotis cap. 224. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. ult. τὸ δικέομαν τοῦ μπούραν, &c.

ΜΠΟΥΡΑ'ΝΑ Vide in Ταννκάρ.

ΜΠΟΥ͂ΡΓΟΣ, *Burgum*, *Suburbium*, Προάστειον.

ΜΠΟΥΡΔΕ'ΛΛΩ, *Lupanar*, πορνοβοσκεῖον, in Corona pretiosa. Ital. & Gall. *Bordello*, *Bordel*, de qua voce consule Gloss. med. Lat. Vide Πουρδέλιον.

ΜΠΟΥΡΛΙΑ'ΖΕΙΝ, *Filo contexere*, *Illigare*.

ΜΠΟΥΡΝΙ'ΡΕΙΝ, *Polire*, *Lævigare*, nostris *Brunir*. Cod. Reg. MS. 1595. fol. 77. καὶ ἀπέκη βάνης χρυσάφιν, καὶ πλακόνις με τὸ βαμπάκιν, καὶ ἀπέκη τὸ μπουρνίρις, καὶ ἔνε ἔμορφον. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. ult. ἀπὲ τὰ σκουτέλια μαρμαρενὰ τὰ ζογγράφιστα, καὶ τὰς μπουρνίες τὰς φέρνουν ἀπὸ τὴν Σαρακίνια, &c. Vide Βουρζίζειν.

ΜΠΟΥ'ΣΟΥΛΑ, *Pyxis nautica*, Italis *Bossola*. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Βλέπε καλὰ τὴν στράτα σου, θύμει τὴν μπούσουλά του.

ΜΠΟΥΤΖΩ'ΝΕΙΝ, *Ingredi*, Εἰσιέναι, εἰσέρχεσθαι.

ΜΠΟΥΤΗΖΕ'ΛΑ, *Buticula*, *Buticella*, vas vinarium. Assisæ MS. Regni Hierosol. cap. 298. ἀπὲ τὸ κράσι τὸ ἀγοράζουν εἰς Σιρίαν, καὶ οἱ Ῥωμέοι ὅπου ἔνι ῥουταμπλίδες, ἀπὲ τὶν φούτικαν, καὶ κατὰ κάντε νὰ τὸ ἄξανα πουλίσουν, οὐ διὰ τὶν ζοὶν τοὺς, κελέβι τὸ δίκεον νὰ δόσι διαβαλικὸν διὰ τὶν καθεμία μπουτιζέλαν ἓξ ἀδράμια. Vide Βοῦτλις.

ΜΠΟΥΤΙΝΑ', ὁ δύσοσμος, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΜΠΟΥΤΟΥΠΟΥ'ΔΑ, *Butupuda*, *Aspalathus*, Herba de qua Ruellius lib. 1. cap. 38. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. ἀσπάλτος, ἤ ἐστιν μπουτουπούδα, τζιὼ δουϊσὶν.

ΜΠΟΥ͂ΦΑ, *Bufa*. Liber Jatricus ex Cod. Reg. MS. 1673. τῆς βρυωνίας τὴν ῥίζαν, καὶ ὀξύγγιν πρόβιον, καὶ τῆς μπούφας τὸ κορμὶν, κοπάνισε τα ἔντα μου, &c. *Bufo*, Italis est *Bubo*.

ΜΠΟΥ'ΦΟΥΝΟΣ, *Mimus*, Θυμελικὸς, in Corona pretiosa. Ital. *Buffone*, nostris, *Boufon*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 12.

Ὅσοι κιανέτυχαν ἐκεῖ μαστόροι καὶ μπουφοῦνοι.

ΜΠΡΑ'ΤΖΟ, *Brachium*, ex Ital. *Braccio*, aut Gall. *bras*. Gloss. Græcobarb. Ἰσόπηχυ, ὅπου ἔνι μίαν πηχυὼ μακρὶν, ἢ μίαν ἀγκῶνα, ἢ ἕνα μπράτζον. Anonymus in Arithmetica practica MS. εἷς ἄνθρωπος θέλη νὰ ἀγοράση ῥοῦχον, καὶ ηὗρεν ἕνα πάνη ὁποῖον ἦτον τὸ πλάτος τοῦ πιθαμαῖς γ. $\frac{\alpha}{\beta}$ καὶ γὰρ τὸ ῥουχόπανον μπράτζα ια', &c. Agapius in Geoponico cap. 214. καὶ νὰ τὴν βαστᾷ δεμένην εἰς τὸ μπράτζον της, κρατεῖ τὸ βρέφος, καὶ δὲν μανθάνει κακόν.

Μπρατζάδα, *Vinculum*, *quo brachio aptatur Clypeus*. Ital. *Brazzuoli*, quodvis ligamentum. Eædem Glossæ: τὸ μανίκιν τοῦ σκουταρίου, ἤγουν τάργας, ἢ μπρατζάδας. Galli *Embrassade* dicunt, complexum hominis aut rei alicujus.

ΜΠΡΟ'ΚΑ, *Agolum*, Λαγώβολον. Ex Ital. *Broca*, verutum. Vide Gloss. med. Lat. in *Broca*.

ΜΠΡΟΣΤΑ', *Antè*, *Coram*. Glossæ Græcobarb. φέρνεται ὀμπρὸς, ἢ μπροστὰ εἰς τὴν Ἄρτεμιν μὲ λαμπάδες. Damascenus Studita Homil. 11. καὶ ἀνέβασεν εἰς ἕνα βουνὸν ὑψηλὸν μοναχοὺς ἀπὸ τοὺς ἄλλους, καὶ ἐμεταμορφώθη μπροστά τους.

ΜΠΡΟΥ'ΝΤΖΟ, *Æs*, *Cuprum*, χαλκός. Gall. *Bronze*. Phortius περὶ στρατ. πραγματ. lib. 1.

Κάρβουνον καὶ σαλμητζίον,
Μπρούντζον, καὶ χαλκὸν, καὶ θίον.

Franc. Richardus in Clypeo fidei part. 2. p. 102. ὅταν ἐμάζωνεν τόσαις μυριάδες βάρη μάλαμα, καὶ ἀσήμη, καὶ μπρόντζο, διὰ νὰ κτίση τὸν ναόν.

Μπρούντζινος, *Æneus*. Anonymus de Locis Hierosol. cap. 8. ἔχει καὶ δύο πόρταις προύτζινες. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Λουμπάρδες νάχει μπρούντζινες, τουφέκια γεμισμένα.

Ἄγαλμα μπρούτζινον, apud Georgium Contarem lib. 5. Hist. Athenarum pag. 126. Vide Βουρτζίζειν, & Προύτζινες.

ΜΠΡΟΥ͂ΣΚΟΣ, *Ruscus*. μπρούσκου σπέρμα, apud Myrepsum sect. 1. cap. 29. aliàs 30.

ΜΥΑ'ΔΙΚΟ, *Muscarium*, *Flabellum*, in Turco-Græcia Crusij. Vide infrà, Μυιαστήρι.

ΜΥΑ͂ΖΕ ἦλε, ζηγέλεον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΜΥΑΚΑ'ΝΘΗΣ καρπὸς, apud Nonum de Curat. morb. cap. 184. exponitur *Corrudæ semen*. In Lexico MS. Reg. Cod. 1843. μυακάνθιον, ἀσπάραγκος esse dicitur.

ΜΥΑΛΟ'Ν, *Cerebrum*, ἐγκέφαλον, μυελός. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. αἱ γυναῖκες ἔχουν μακρυὰ μαλλιὰ, καὶ λίγον μυαλόν. Fabulæ Æsopi Barbarogr. καὶ ἡ ἀλεποῦ του λέγει, (τῷ τράγῳ) ἂν εἶχες τόσα μυαλὰ, ὅσαις τρίχες ἔχεις εἰς τὸ πηγοῦνι, &c. Ubi Gr. Cod. εἰ τοσούτας, εἶπε, φρένας ἐκέκτησο, ὁπόσας ἐν τῷ πώγωνι τρίχας, &c. Et pag. 24. ὦ τι εὔμορφη κεφαλὴ, ἀμὴ μυαλὰ δὲν ἔχει. Ubi Gr. καὶ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει. Vide ὀμυαλός.

ΜΥ'ΑΞ, Μυάκιον, *Concha Ædis sacræ*. Est enim μύαξ genus ostreæ, quam κοίλην κόγχην Græci vocavere. Glossæ ad S. Athanasium MSS. ὄστρεον, μυάκιον θαλάσσης. Erotianus: χηραμίδα, τὴν κοίλην κόγχην, ἣν μύακα καλοῦμεν. Adde Galenum in Lexico Hippocr. in Σκαφίδα. Typicum MS. Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap. 5. διότι γὰρ καὶ ψαλμῳδία χρήσεται τῇ κατὰ δύναμιν ἑαυτῆς ἐν τῷ δοθησομένῳ αὐτῇ κελλίῳ, ἤγουν τῇ ὄπισθεν τοῦ μύακος τῆς τραπέζης τῶν μοναζουσῶν ἐχομένως τοῦ περιβόλου αὐτῆς, &c. Cap. 66. ἔσω τοίνυν ἡ κατὰ τὸν θεῖον ναὸν καθημερινὴ φωταγωγία τοιαύτη, κανδήλαι ἀκοίμητοι νυκτημεριναὶ διατηρείσθωσαν, ἐν μὲν τῷ μύακι μία ἔμπροσθεν τῆς Κεχαριτωμένης Θεοτόκου μία,

μία, ἐν τῷ τέμπλῳ μία, ἐν τῷ ἄρθηκι μία. Joannes Phocas in Descript. Terræ Sanctæ num. 6. τῆς δὲ πόλεως ἔξωθεν, ὡσεὶ τριῶν τόξων βολῆς, ἀποθέν ἐστι ναὸς στοᾷ περιοροφούμενος ἐπιμήκει, καὶ περὶ τὸ μυάκιον τοῦ ναοῦ τετράγωνος ἐπίκειται λίθος, εἰς ὃν, ὡς τῶν πολλῶν ἔχει λόγος, ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου Χριστὸς ἐστὼς, τοὺς ὄχλους ἐδίδασκεν. Idem num. 14. καὶ ἐν τῷ μύακι τοῦ βήματος, ἡ πρὸς τοὺς Ἀποστόλους κάθοδος τοῦ ἁγίου Πνεύματος effingitur. Et n. 24. τούτου συνέζευκται ἐν τῷ δεξιῷ μέρει ναὸς ἕτερος θολωτὸς πάνυ σμικρότατος, —— οὗ ἐν τῷ μύακι εἰκὼν τῆς Θεοτόκου ἱστόρηται. Denique num. 29. ὁ δὲ ναὸς ἐστι δρομικὸς, καὶ ἐν τῷ τοῦ βήματος μύακι, ὑπὸ τὴν τῆς ἁγίας τραπέζης χθόνα, τὸ τοῦ τάφου ὁρᾶται στομίδιον. Codinus in Descriptione S. Sophiæ: ἐν δὲ τῷ μέλλειν τὸ ἅγιον θυσιαστήριον πληρῶσαι —— προσέταξεν ὁ Μηχανικὸς ἵνα γλύπται ὁ μύαξ μονοκάλαμος. In Gloss. Gr. Lat. μυάκιον, *Ligula*, exponitur in Glossis Jatricis MSS. Neophyti, τὸ θαλάσσιον μύδιον.

ΜΥΓΑ, Μύγες, Μύγια, *Musca*, μυῖαι. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Μυῖαι, οἱ Μύγες. Physiologus de Natura animalium MS. ἐκεῖνα κλέων καὶ χένουσιν καὶ μύγες καὶ ἀκρίδες, &c. Synaxar. Maximi Cytharei 8. Dec. ἔρχονται πάλιν πρὸς αὐτοῦ μύγες μεγάλαι πολλὰ, &c. Fabulæ Æsopi Græcobarb., εἰς ἕνα ἀγώγαιον ἐχύθη μέλι καὶ αἱ μύγες κάθονλας ἀπάνω νὰ φάγωσιν τὸ μέλι. Agapius in Geoponico cap. 110. de Cucurbita: νὰ τρίψῃς μὲ τὰ φύλλα της τὸ ἄλογον, δὲν καθίζου ἡ μύγαις ἀπάνω του. Adde cap. 182.

Μυγιάρος, *Muscarius*, *Apicularius*. Apud Codinum de Orig. Constantinopol. num. 88. fit mentio cujusdam Theodori Protospatharij, cognomento Μυγιαρίου. Ubi Cod. Ed. μυάρχην habet, Codd. alij μιγιάρη, & μυάρχην.

Σκυλόμυγες, *Musca Canina*, κυνομυῖαι. Damascenus Studita Homil. 32. τὸ νερὸν τοῦ ποταμοῦ ἔκαμεν αἷμα· βατράχους εὔγαλεν ἀπὸ τὴν γῆν ὁμοίως, καὶ σκνίπας, καὶ σκυλόμυγες.

Μυγαρούδιον, *Parvula musca*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. Βδέλλιον, τὸ τῆς θυλακίων τῆς πτελέας τὰ ἔσωθεν ἐξέλθοντα τὰ μυγαρούδια.

ΜΥΓΓΡΙΝΟΣ, *Congrus*, Piscis. Symeon Magister de Piscibus, MS. Γόγγρος ἰχθύς ἐστι θαλάσσιος, &c. Ad Marginem scriptum aliâ manu, τὸ κοινῶς λεγόμενον μυγγρινός.

ΜΥΔΙΟΝ, *Mittilus marinus*, Ostreæ species, quæ Græcis μύαξ dicitur. Glossæ Jatricæ MSS. Neophyti Monachi: μύαξ, τὸ θαλάσσιον μύδιον. Symeon Magister de Piscibus MS. μυάκια, ὀστρακώδη εἰσὶ ζῶα θαλάττια. Ad marg. scriptum τὰ κοινῶς λεγόμενα μύδια. Vide Ὀμύδιον.

ΜΥΔΟΥΣΑ, *Anchusa*, apud Interpol. Dioscor. cap. 605.

ΜΥΔΡΩΝ. Codinus in Orig. num. 22. ἔκτισε δὲ καὶ τοὺς μυδρῶνας, καὶ τοὺς ἀγωγοὺς ἔφερεν ἀπὸ Βουλγαρίας. Vide conjecturas Lambecij, seu potiùs Holstenij, ad hunc locum.

ΜΥΙΑΙ, *Sagitta minuscula*. Leo in Tacticis cap. 19. §. 53. τοξοβαλίστραι δὲ εἶναι τῆς πρύμναις καὶ τῆς πρώραις, καὶ κατὰ τῶν δύο πλευρῶν τοῦ δρόμωνος ἐκπέμπουσαι σαγίτας μικρὰς τὰς λεγομένας μύας. Ita editum, ac legendum censet Rigaltius pro μύας, quòd pungant quasi muscarum aculei, indéque sit illis nomen: quod certè admodum vero simile videtur, ut & inde *Muschettas* appellata tela quæ validiori balistâ emittebantur, unde nostrum *Mousquet*, ut pluribus docemus in Gloss. med. Latin. in *Muschetta*.

ΜΥΙΑΣΤΗΡΙ, *Ventilabrum*, *Muscarium*, Μυοσόβη.

ΜΥΙΝΟΝ, *Murina*, seu *Pellis muris Pontici*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Μύινον, Ποντικόχρωον. Dorotheus Doctr. 5. pag. 782. βλέπω τινα σχήματι Ἐπισκόπου φοροῦντα ὡς μύινον, εἰσερχόμενον εἰς τὸ ἱερατεῖον. Ubi malè, ni fallor, Interpres: *animadverto virum gravissimum Episcopalis schemate ornatum, Sacra manibus ferre*, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Mus*.

ΜΥΙΤΟΝ, *Telum minus*, Ægyptiis. Paulus Ægineta lib. 6. cap. 88. τὰ μὲν (βέλη) εἰσι μεγάλα ἄχρι τριῶν τὸ μῆκος δακτύλων, τὰ δὲ μικρὰ ὅσον δακτύλου, ἃ δὴ καὶ μυιτὰ καλοῦνται καθ' Αἰγυπτίους. Ita Cod. MS. at editus habet ἃ δὴ καὶ μικλὰ καλοῦσι κατ' Αἰγυπτον.

ΜΥΚΟΛΑΤΡΕΥΕΙΝ. Anonymus in Collectan. Constantinopol. apud Lambecium pag. 95. ἔνθα ὁ ποταμὸς ὁ Κύτλου, Ἀέτιος ὁ ὑπὸ λύκου μυκολατρευόμενος. Quid hæc sibi velint, haud facile est divinare, & Lambecius ac Combefisius hîc pariter hærent. At cùm hîc describantur Statuæ variæ, putabam legendum, ἀετὸς ὁ ὑπὸ λύκου μυκολατρευόμενος, ut fuerit aquila ad quam *Mugientis* quodammodo & allatrantis specie Lupus effictus erat in Amastriano, ut vox fuerit partim Græca, partim Latina.

ΜΥΛΙΣΚΟΙ λίθοι, *Lapides molares*. Leo in Tactic. cap. 19. §. 7. καὶ εἰς τὸ μέσον τῆς πολεμίας νηὸς ἀκοντίσουσι, ἢ λίθους μυλίσκους, &c.

ΜΥΛΛΑ, Μίλλα, *Adeps*, *Axungia*. Glossæ Græcobarb. Στέατι, τῷ πάχει, εἰς τὸ πάχος, ἢ μύλλαν ἢ ξίγγλην.

ΜΥΛΛΟΦΥΛΛΟΝ, *Millefolium*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 692.

ΜΥΛΩΝΙΣΣΑ, *Molitrix*. Glossæ Græcobarb. Ἀλετρὶς, Μυλωθρίς. Μυλώνισσα, ὅπου ἀλέθει τὰ ἄλευρα.

ΜΥΛΟΚΟΠΟΣ, Μυλοκόπιον, *Mylus*, Piscis. Oppianus lib. 1. Hal. v. 130. μύλοι, μυλοκόπια, μυλοκόποι.

ΜΥΛΟΠΑΤΡΑ, *Molaris lapis*, μύλαξ, μυλίτης λίθος.

ΜΥΛΟΡΩΤΟΣ, *Lotus*. Glossæ MSS. λωτὸς, τὸ γλυκυκάλαμον, ἡ βοτάνη εὐοδεστάτη, ἣν ἔνιοι μυλόρωτον κικλήσκουσι.

ΜΥΛΟΣ, Morbi species, quæ describitur apud Moschionem de Morb. mulier. cap. 135.

ΜΥΛΟΧΑΡΑΚΤΑΙ, *Lapidum molarium cæsores*. Vide in Καλαφάτης.

ΜΥΞΑΡΙΟΝ, *Piscis species*. M. Antoninus lib. 4. de Vita sua: πάντα δὲ ἐν βραχεῖ τὰ γοῦν ὅλα καθιδεῖν ἀεὶ τὰ ἀνθρώπινα ὡς ἐφημέρια καὶ εὐτελῆ· καὶ χθὲς μὲν μυξάριον, αὔριον δὲ τάριχος, ἢ τέφρα. In Lexico MS. Reg. Cod. 1843. μυοχάδες, τὰ μυξάρια exponuntur.

ΜΥΞΟΜΑΝΔΙΛΟΝ. Vide in Μανδύας.

ΜΥΟΝ, *Asparagus*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 340.

ΜΥΟΠΤΕΡΟΝ, herba quæ Dioscoridi dicitur Θλάσπι, Latinis *Scandulacium*, apud ejus Interpolat. c. 373.

ΜΥΟΡΤΟΧΟΣ, *Muris auricula*, apud Interpolat. Dioscor. c. 400.

ΜΥΟΣΚΑΤΟΝ, *Stercus murinum*. Orneosophium cap. 27. pag. 199. ἢ μέλι ἀπεφρισμένον μετὰ κρέατος ζεστοῦ, ἢ μυόσκατον εἰς ὑδρομέλι τρίψας. Perperam scribitur μυοσχόδα in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1261. ubi exponitur κοπρία ποντικοῦ. Est autem Ποντικὸς, *Mus*.

Μυόχοδον, eâdem notione usurpat Alexander Trallianus lib. 1.

ΜΥΟΧΑΔΕΣ. Vide in Μυξάριον.

ΜΥΟΧΟΡΤΟΝ, Μυοφλόσπλωον, *Alsine*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 669.

ΜΥΡΕΨΟΣ,

ΜΥΡΕΨΟΣ, *Unguentarius*, in Gloss. Gr. Lat. *Magmentarius*, in Lat. Gr. Philemon in Lexico Technologico MS. Ῥωπόπωλης, ὁ μυρεψός. Glossæ MSS. in Aristophanis Nubes: φαρμακοπώλαις, τοῖς μυρεψοῖς. Phavorinus: Μυρεψὸς, ὁ τὰ μύρα καὶ τὰ θυμιάματα σκευάζων. Synodus Quinisexta Can. 68. quo cavetur ne Libri veteris & novi Testamenti tradantur τοῖς βιβλιοκαπήλοις, ἢ τοῖς λεγομένοις Μυρεψοῖς, ἢ ἄλλῳ τινὶ πρὸς ἀφανισμόν. Concil. Constantinop. sub Mena Act. 5. ἐπὶ Ἀντιόχῳ τῷ μυρεψῷ. Joan. Cananus de bello Constantinop. πραγματευταὶ, καταλάκται, μυρεψοὶ, καὶ τζαγκάροι. Utuntur Galenus, & alij.

Μυρέψια. Scholion ad Can. 76. Synodi Trullanæ: σημείωσαι τὸν παρόντα κς'. κανόνα, καὶ τὴν ἑρμηνείαν αὐτοῦ, καὶ ζήτει τὴν διόρθωσιν τῶν ἐν τοῖς Μυρεψίοις τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τελουμένων, καὶ ἐν τῷ τοῦ Πρωτεκδίκου περιβολαίῳ.

Μυρεψικὰ, species odoratæ, quæ *Aromata* vocamus, Myrepso de Antidotis c. 66. Μυρεψικὰ ἐργαστήρια, apud Matth. Blastarem Lit. K. cap. 22.

ΜΥΡΗ, *Crus*, Κνήμη, in Corona pretiosa. Alibi: Μυρὶ, *Coxa*, Ἰσχίον.

ΜΥΡΙΑΝΘΟΣ, ἡ κόπρος τοῦ ἀνθρώπου, in Glossis Jatricis MS. ex Cod. Reg. 190. Myrepsus MS. sect. 17. cap. 32. ἔχε μυρίανθον, ὅ ἐστιν ἄμφοδος ἀνθρωπίνη, ξηρὰν οὖσαν, ἔμβαλε αὐτὴν εἰς χύτραν κενήν. Vide ibi Fuchsium.

ΜΥΡΙΓΚΑΣ, ἡ μυρίκη, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Myrice*, de qua Botanici. Μυρίγκι ἄνθος, apud Myrepsum sect. 7. cap. 11.

ΜΥΡΙΓΜΑ, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843. οἱ κήρυκες οἱ θαλάσσιοι, ἢ τὸ ἔρυον τὸ μαλακόν. *Murices*.

ΜΥΡΙΟΒΟΛΟΣ, *Navigij species*. Theophanes pag. 316. πᾶσαν ναῦν δρομώνων τε, καὶ τριηρῶν, καὶ σκαφῶν, μυριοβόλων, καὶ ἁλιάδων. Ubi Miscella p. 625. *Omnes naves, dromones videlicet, trieres, & Scaphas, Chimeras, & Lintres.* Codex alius Theophanis præfert μυριαγωγῶν.

ΜΥΡΙΧΙΑ. Anonymus Botanicus MS. ἡ σιχάδα γεννᾶται ἐπὶ πετρώδεσι βουνοῖς, βοτάνη ξυλώδης ἔχον κατὰ φύλλα κόρμη ἀπόξυλα, παρομοίας μυριχίας ἔχον κορυφάς.

ΜΥΡΜΗΓΚΑΣ, *Formica*, μύρμηξ. Occurrit in Fabulis Æsopi Barbarogr. p. 55. 117. item Μύρμηγκος. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Κ' οἱ ψίλοι τις μοῦ φαίνονται ὡσὰν χονδροὶ μύρμηκοι.

Synaxar. Maximi Cythærensis 8. Decemb. καὶ πάλιν μετὰ ταύτας (μύγας) ἔρχονται μύρμηγκοι ἐνοχλοῦντες καὶ ταράσσοντες τοῦ ἀθλητοῦ πολλοὺς χρόνους.

ΜΥΡΟΔΑΤΟ, *Odoriferum*, Εὔοσμον, in Corona pretiosa. Glossæ Græcobarb. Ἀνθοσμίας οἶνος, Κρασὶν μυροδάτον.

Μυροδία, *Odor*, Ὀσμὴ, in Corona pretiosa. Nicetas in Isaacio lib. 1. num. 9. καὶ οἷόν τι τῶν ἐκ τῆς γῆς ὀσφράδιον. Ubi Cod. al. μυροδία.

ΜΥΡΟΛΟΓΕΙΝ, Μοιρολογεῖν, *Lamentari*, θρηνεῖν: ex Gr. μύρεσθαι, *Lugere*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 10.

Οὐαὶ καὶ σάνθη τάμορφα, ποῦ σωάσα γὰρ τότε,
Καὶ τὸ τραγοῦδι τόμορφον τόρανα μυρολόγη.

Μυρολόγιον, Μηρολόγιον, Μοιρολόγιον, *Planctus*. Idem Idem Anonymus lib. 3.

Ὀπίσω σόλα βάνασι μετὰ κλαθμὸν μεγάλον,
Στοὺς ζολισμένους κραββάτους ἴσια καὶ κλάσιν τους
Μὲ μηρολόγια ῥίφνοντα, με θρῆνος πονεμένον.

Et lib. 11.

Καὶ μυρολόγια λυπηρὰ νὰ τραγουδοῦν γιασένα.

Μοιρολογεῖν, inquit Salmasius ad Plinium, est, Themate posito, & genesi inspectâ, quicquid boni in vita hominis eventurum est, prænuntiare. Callisthenes in vita fabulosa Alexandri M. ὡς γὰρ ἐμοιρολογησάμην ἐμαυτὴν, τὴν ῥα εἱμαρμένην μοι ὑπὸ ἰδίου τέκνου ἀναιρεθῆναι. Glossæ Lat. Gr. *Fatidicus*, μοιρολόγος, μάντις ὅτι τὴν τύχην λέγει καὶ τὴν μοῖραν.

Μυρολογοῦστρες, Μοιρολογίστραι, Μοιρολογήτριαι, *Præficæ*, θρηνήτριαι, αἱ πρὸ τῆς κλίνης ἐν τῇ ἐκφορᾷ κοπτόμεναι. Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. κδ'.

Κεῖς τὴν κλίνην τὴν ἔθεσαν, κ' ἦλθον κ' οἱ Μυρολογοῦστρες
Καὶ ἐμυρολόγησαν τον, κ' ἔκλαιον οἱ συγγενεῖς του.

Vide Goarum ad Euchólog. pag. 542.

ΜΥΡΟΛΩΤΟΣ, *Lotus*. Lexicon Cyrilli MS. & Glossæ ex Cod. Reg. 1608. Λωτὸς, τὸ γλυκυκάλαμον, ἡ βοτάνη εὐοδεστάτη, ἣν ἔνιοι Μυρόλωτον κικλίσκουσι.

ΜΥΡΟΝ, idem quod ἔλαιον, de quo suo loco, vel *Sacrum Chrisma*. Anthologium ult. Octob. pag. 44. v. δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις. δίδοται καὶ ἅγιον μύρον ἐκ τοῦ ἁγίου. Cedrenus an. 23. Constantij μετὰ δὲ τοῦτον Πέτρος ὁ Κναφεὺς τυραννικῶς τῷ θρόνῳ Ἀντιοχείας ἐπιβὰς, πρῶτον ἐπενόησε τὸ μύρον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπὶ παντὸς τοῦ λαοῦ ἁγιάζεσθαι. Adde Chron. MS. Georgij Hamartoli, Loco laudato in Θεοδόχος. Scylitzes in Michaële Theophili F. pag. 539. καὶ τῷ θείῳ μύρῳ χρισθέντων καὶ τελειωθέντων. Ubi Continuator Theophanis lib. 4. num. 12. τοῦ τοῦ μύρου μόνου μετὰ καινῶν ἐμφωτίων τε καὶ ἐσθημάτων καταξιωθέντων χρίσεως τῶν ἀντιποιουμένων αὐτοῦ, καὶ τελειωθέντων λαμπρῶς. Ubi Baptismi apparatus innuitur, vide Τελεῖν. Apud Anonymum MS. contra Latinos habetur caput, hoc lemmate: δι' ἣν αἰτίαν λαμβάνομεν τὸ ἅγιον βάπτισμα, τὸ ὕδωρ τὸ ψυχρὸν, τὸ εὔκρατον, τὸ ἔλαιον, καὶ τὸ μύρον. Psellus in Monodia MS. εἰς τὴν τῆς ἁγίας Σοφίας σύμπτωσιν. Εἰς ὃν ἀπέκειτο τὰ τιμιώτατα, τὸ μύρον, τὸ χρίσμα, &c. Vita MS. S. Pelagiæ Antiochenæ: καὶ δέχεται τὸ λουτρὸν, καὶ καθαίρεται, καὶ μύρῳ χρίεται καὶ μέτοχος τῶν ἀχράντων καὶ ἀναιμάκτων θυσιῶν γίνεται. Describitur in Euchologio p. 618. ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μύρου, quæ fit Feriâ quintâ majoris Hebdomadis. Et pag. 648. fit mentio ἀγγείου τοῦ μεγάλου μύρου. Vide ἔλαιον.

Μυροδότης, inter Officiales Ecclesiæ Constantinopolitanæ recensetur in Codice Allatiano apud Goarum, ejúsque functio ita describitur: ὁ Μυροδότης, ἵνα ὑποκρατῇ τὸ ἅγιον μύρον· καὶ ὅπου τὸ ὁρίζει ὁ Ἀρχιερεὺς τὸ δοῦναι μύρον.

ΜΥΡΟΝ, *Liquor è Sanctorum cadaveribus promanans*, quem alij Μάννα vocant. Vita MS. S. Dalmati Archimandritæ, καὶ τρισόσιον αὐτοῦ λείψανον μύρον ἀνέβλυσεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ τύμβου εὐωδίαν πνέοντα τοῦ ἁγίου πνεύματος. Vita MS. S. Eudocimi: νυκτὸς ἐπελθόντες τῷ θείῳ ἐσύλησαν θησαυρὸν, καὶ σὺν τῷ κλέμματι φυγὰς ᾤχετο, ἀλλ' ἡ ὀσμὴ τῶν θαυμάτων, καὶ κρυπτόμενον ἐδήλου τὸ μύρον. Synaxarium Collegij Claromontani Paris. 4. Maij in S. Petro Thaumaturgo: καὶ μετὰ τέλος διαδήλως δείκνυσι τὰς ἐνεργείας μύρα προχέων ἐκ τῆς ἁγίας σοροῦ, &c. Methodius Patr. Constantinopol. de Miraculis S. Nicolai, MS. οὗτος ἐξ ἔθους ἔχων ἐν τῇ τοῦ ἁγίου Νικολάου μνήμῃ ἐν Μύροις τῆς Λυκίας ἀπέρχεσθαι, προσκυνεῖν τε τὴν τούτου τιμίαν λάρνακα, καὶ τὸ ἐκεῖθεν ἀναβλύζον ἅγιον μύρον λαμβάνειν, καὶ εἰς φρυρὰν ἑαυτῷ τε, καὶ τῷ ἰδίῳ οἴκῳ ἀποκομίζεσθαι, &c. Germanus Patr. Constantinopol. in Epistola ad Thomam Episcopum Claudiopoleos, de Imagine Deiparæ Sozopolitana: ἡ ἐν Σωζοπόλει τῆς Πισιδίας τὸ πρὶν ὑπάρχουσα εἰκὼν τῆς παναχράντου θεοτόκου, ἐκ τῆς γεγραμμένης παλάμης αὐτῆς, τὴν τοῦ μύρου βλύσιν προχέουσα. Continuator Theophanis lib. 2. num. 23. de Corpore S. Cyrilli Gortynæ Episcopi: καὶ μύρον μὲν ἐκεῖθεν ἐστὶν ἀρρύσασθαι τοῖς σπογγοις τισιν ἐναποματτόμενον. Nicephorus seu Nathanael Chumnus in Opusculo MS. ad Thessalonicenses, ubi Urbis elogium prosequitur, de S. Demetrio agens: καὶ τείνων ἐξ αὐτοῦ ἀθάνατος αὖθις ζῶν ταῦτα δὴ λέγω τὰ ἀείζωα μύρα. Mox: τοῦτο τὸ μύρον δαίμονας συμπνίγει, νόσους φυγαδεύει, &c.

&c. Adde Scylitzem pag.748. Μυρόδολος λάρναξ, de ejusdem S. Demetrij sepulcro, apud Joannem Anagnostam de Excisa Thessalonica c. 16. Theophanes an.26. Copronymi, de S.Euphemia: μὴ φέρων ὁρᾷν μυροδοτοῦσαν αὐτὴν ἐπὶ παντὸς τοῦ λαοῦ. Μυροδοθοῦσα εἰκὼν, in Vita MS. S.Theodori Syceotæ. S. Joannes Damascenus in Orat. in Caballinum pag.668. πολλὰ γὰρ σώματα τῶν ἁγίων μύρον ἔβλυσαν. Hinc

Μυροβλύται dicti Sancti, quorum reliquiæ odoriferum unguentum miraculosè exsudant. Horum seriem contexuimus, laudatis Auctorum locis, in Gloss. med. Latin. in V. *Manna*. Μυροβλύτης μάρτυρ, Sanctus Demetrius, apud Nicetam in Andronico lib. 1. num. 7. Extr. qui μυροῤῥόης Δημήτριος appellatur à Joanne Stauracio Chartophylace Thessalonicensi Orat. in eundem S.Demetrium. Vide Synaxaria in S. Myrope 2. Decemb. & in S. Mirace 11. ejusd. mensis, in S. Floro 18. Aug.

ΜΥΡΟΠΙΣΣΌΚΗΡΙ, in Glossis Botanicis Colberteis MSS. πίσσα μετὰ κηροῦ, *Pix cum cera*.

ΜΥΡΟΦΌΡΟΙ, ita dictæ Græcis tres Mariæ seu potiùs duæ Mariæ, & una Salome, quæ coëmptis aromatibus ad Sepulcrum Christi accesserunt, ut eum ungerent. Nicephorus Constantinopol. Patr. de Imaginib. pag.182. τί δ' ἂν εἴποι τις περί γε τῶν σεμνῶν ἐκείνων γυναικῶν καὶ ἁγίων, τῶν μυροφόρων λέγω; Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. ἀνεβόα (ὁ ἄγγελος) ἀνάστασιν τοῦ κυρίου τῶν Μυροφόροις. Macarismus veteris Ecclesiæ Orientalis: Μυροφόροι ἦλθον κλαίουσαι ἐπὶ τὸ μνῆμά σου, Χριστὲ ὁ Θεὸς, λίαν πρωΐ. Et apud eosdem Græcos tertia post Pascha Dominica, ἡ κυριακὴ τῶν ἁγίων Μυροφόρων appellatur. Vide Allatium de Hebdomad. Græcor. n.25. Has Nicephorus Xanthopulus in Synopsi Sacræ Scripturæ edita cum Theodori Poëmatibus, ita recenset.

Αἱ μυῤῥοφόροι καὶ μαθήτριαι Λόγου,
Πρώτη μὲν ἐστὶ Μαγδαληνὴ Μαρία,
Ἡ δ' Ἰωάννα δευτέρα, καὶ Σαλώμη
Μήτηρ Ἰωσῆ καὶ Ἰακώβου τρίτη,
Μάρθα, Μαρία σύγγονοι τοῦ Λαζάρου.
Καὶ Σώσαννα δ' ἕνεστιν, ἑβδόμη πάλιν,
Ἄλλαι τε πολλαὶ μὴ γραφαῖς γεγραμμέναι.

Septem μυροφόρους recenset pariter Damascenus Studita in Serm.29.

ΜΥΡΣΙΝΟΚΟΚΚΟΝ, *Myrti fructus*. Anonymus Botanicus MS. Μύρτα, τὰ μυρσινόκοκκα.

ΜΥΡΤΑΪΤΗΣ, apud Codinum de Off. cap.2. n.73. & 78. recensentur inter Officia Palatina, Μέγας Μυρταΐτης, & Μυρταΐτης. Et c.4. num.77. τὰ τοῦ μεγάλου Μυρταΐτου, ἤτοι τὸ μὲν καβάδιον, καὶ τὸ κόκκινον σκαράνικον αὐτοῦ, ὡς τὸ πρὸ αὐτοῦ· τὸ δὲ δικανίκιον αὐτοῦ ἀργυροῦν, χρυσοχοϊκὸν, Γαμμαδίζον ἄνωθεν. Infrà n.81. Μυρταΐτη μόνον δικανίκιον ξύλον λεῖον adscribit. At quod fuerit τὸ τοῦ Μεγάλου Μυρταΐτου ὑπηρέτημα, ἀνεπίγνωστον: cap.5. n.92. Addere poterat, ut ejus nomenclaturæ Etymon, licèt nescio quis Georgius Coresius à Goaro laudatus, scribat Magnum Myrtaïtam Præfectum fuisse Satellitum seu Stationariorum Palatinorum, manu gestantium myrti ramos, quod vix in animum induxerim. Certè cùm Imperatores Constantinopolit. complures haberent Officiales in suo comitatu, qui exterarum atque adeò Turcicarum Gentium Dignitatum nomenclaturam servabant, ferè existimaverim idem nominis esse, quod apud Turcos Μυρσαΐτης, tametsi ejus munus non omnino quadret cum Officio Palatino: nam Patriarcham Turcicum ita appellari scribit Joan. Cananus de Bello Constantinopol. p.192. αὐτὸς δὲ ὁ μέγιστος καὶ πολὺς παρ' ἐκείνοις ὁ εὐγενὴς Πατριάρχης, ὃν εἶχον προωρατικὸν καὶ προφήτην τοὔνομα Μυρσαΐτης τῇ Περσικῇ διαλέκτῳ, ἀπέστειλαν ἀποκρισιαρίους ἀπὸ τῆς Προύσης, ἧς ἐκαλοῦσι, πρὸς τὸν δεσπότην τῶν Τέρκων, &c. Occurrit ibi rursum, & p.193. ubi Μυρσαΐτης scribitur.

ΜΥΡΤΙΆ, *Erica*, Ἐρείκη. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἄνθη καὶ ῥόδα, καὶ μυρτιαῖς, πασύλογα λουλούδια.

Rursum:

Σπουδαστικὰ νὰ τρέχουσιν εἰς τοὺς ἀῤῥωστημένους,
Με τῶν μυρτίαις τῶν καπνησταῖς κεῖς τοὺς φυλακισμένους.

Ἀγριομυρτιά, *Ruscum*, *Ruscus*, Μυρσίνη ἀγρία.

ΜΥΡΤΟΠΈΤΑΛΟΝ, *Polygonum*, apud Apul. c.18. & Interpol. Dioscorid. cap.586.

ΜΥΡΤΟΠΟΎΛΛΟΝ, *Turdus*, avis, Κίχλα Græcis dicta, Gallis *Grive*. Petr. Bellon. lib.1. Obser. c.10.

ΜΥΣΑΡΌΣ, *Stellio*. Lexicon MS. Cyrilli: Ἀσκαλαβώτης, ζωΰφιον τὸ καλούμενον Μυσαρὸς, ἢ καὶ ὁ Πουλικὸς, ἢ νυμφίτζα. Ubi Cod. Reg. 2062. aliter habet. Vide in Νυμφίτζα.

ΜΥΣΙΝ, τὸ χάλκανθον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Mysi*.

ΜΥΣΚΕΑΡΑΜΥΣΤἸΡ, τὸ δίκταμον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΥΣΤΑΓΩΓΊΑ, Sacrum Missæ Officium, quod, inquit Goarus, ad Dei recondita secreta percipienda mentem sublevat, actiones passionésque Christi sub Cerimoniarum simulacris, & Christum ipsum sub antitypis panis & vini speciebus velat, & simul ad eum arcano modo agnoscendum deducit, nec non insuper manifestâ cælestis cibi sumptione præsenti, æternæ Vitæ percipiendæ latens pignus elargitur. Glossæ MSS. Μυσταγωγία, μυστηρίων ἀγωγὴ, διδασκαλία καὶ μέθεξις, ἢ μυήσεως ἀγωγὴ, καὶ μετάληψις δηλαδὴ θείας. Libellus Episcopor. Orthodoxor. in Act. 1. Synodi Constantinopol. sub Mena: καὶ διὰ τοῦτο νομοθετῆσαι τὰς ἱερὰς καὶ ἁγίας τέσσαρας συνόδους ἐν τοῖς οτιδήποτε γινομέναις θείαις μυσταγωγίαις μεγαλοφώνως ὑπὸ τῶν ἱερῶν κηρύκων κηρύττεσθαι. Vita MS. S.Pauli Latrensis: προστάττει δὲ πρὸ τῆς ὥρας τὸ τῶν μοναχῶν ἀθροίσιμον κρουσθῆναι ξύλον καὶ τὴν ἱερὰν γενέσθαι μυσταγωγίαν. Μυσταγωγία τῆς θείας λειτουργίας, apud Anastasium Sinaitam Orat. de Sacra Synaxi p. 886. θεία μυσταγωγία, apud Constantinum Porph. in Basilio num.21. Edit. Combef. Novella 4. Heraclij: εἰς ὕβριν τῆς θείας λειτουργίας καὶ μυσταγωγίας. Leontius Presbyter in Vita Gregorij Agrigentini MS. εἰσελθὼν δὲ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τὴν θείαν ἐπετέλεσε μυσταγωγίαν. Ita apud Continuat. Theophan. lib.4. num.6. Acropolitam in Chron. cap.75. Cantacuzenum lib. 1. cap.41. 58. & alios. Vide Allatium de Symeonum Scriptis pag.192.

Μυσταγωγεῖν, *Baptizare*. Palladius in Vita Chrysostomi p.41. ὡς δὲ παρήδρευε μυσταγωγηθεὶς τὴν τοῦ λουτροῦ παλιγγενεσίαν ἀμφὶ τὰ τρία ἔτη, &c. Sozomenus lib.8. c.21. ἐπιθεμένων αὐτοῖς ἔτι μυσταγωγοῦσι στρατιωτῶν, &c. Vide Henric. Valesium ad eundem Sozomen. c.18. eod. lib.

ΜΥΣΤΆΚΩΝ. Theophylactus Simocatta lib.4. c.15. τὸν Ἰωάννην, ὃν Μυστάκωνα Ῥωμαίοις ἔθος ἦν καλονομάζειν, ἀπέστελλεν ἄγγελον. Dignitasne an cognomen Joannis, mihi non liquet. Vide Gloss. med. Lat. in *Mystico*.

ΜΥΣΤΗ͂ΡΙΟΝ, *Sacramentum Ecclesiæ*, quod sic definitur à Sancto Joanne Chrysostomo Homil. 2. ad 1. ad Corinth. Μυστήριον καλεῖται ὅτι οὐχ ἅπερ ὁρῶμεν, καὶ ἕτερα πιστεύομεν. τοιαύτη γὰρ καὶ ἡ τῶν μυστηρίων φύσις. Catechismus Russorum, seu Græcorum Panagiotæ pag. 115. τὸ μυστήριον εἶναι μία τελετὴ, ὁποία ἀποκάτω εἰς κάποιον εἶδος ὁρατὸν, εἶναι αἰτία, καὶ φέρει εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ πιστοῦ τὴν ἀόρατον χάριν τοῦ Θεοῦ διαταχθὲν ὑπὸ τοῦ κυρίου ἡμῶν, δι' οὗ ἕκαστος τῶν πιστῶν τὴν θείαν χάριν λαμβάνει. Deinde agit de septem Sacramentis, Baptismi, Confirmationis, seu μύρου τοῦ χρίσματος, Eucharistiæ, Ordinis seu ἱερωσύνης, Pœnitentiæ

tentiæ, Matrimonij, & εὐχελαίυ, seu Extremæ-Unctionis. De hac voce & ejus significatione multa commentatur Petrus Arcudius lib. 1. de Concord. cap. 1. ut & Allatius de Utriusque Eccl. Consens. lib. 3. cap. 16.

Μυςήριον, Sic dicta Ædes Constantinopoli, ὅτι καθάπερ τὰ ἄντρα συνεπηχῶν, ἀβλαβῆ τὴν ἠχὼ διαπέμπει πρὸς τοὺς ἀκούοντας, &c. Vide Leonem Grammaticum pag. 455. Chron. MS. Georgij Harmartoli in Theophilo, Continuat. Theophan. lib. 3. num. 42. & nostram Constantinopolim Christ.

ΜΥΣΤΙΚΟΣ, *Mysticus*, recensetur inter Officiales Palatij Constantinopolitani à Codino de Offic. cap. 2. n. 30. De ejus functione, ita cap. 5. n. 41. ἡ τοῦ Μυςικοῦ ὑπηρεσία νοεῖται, καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος. Constantinus de Adm. Imp. cap. 51. καὶ ὁ Λογοθέτης τοῦ δρόμου, καὶ Ἑταιρειάρχης, καὶ ὁ Μυςικὸς, καὶ ὁ τῶν Δεήσεων, &c. Anonymus Combefisianus in Lacapeno n. 18. ἐτίμησεν Ῥωμανὸς Ἰωάννην Μυςικὸν, καὶ παραδυναςεύοντα, Πατρίκιον, καὶ Ἀνθύπατον. Leo Grammaticus in Leone Philosopho pag. 480. & Symeon Logotheta num. 7. καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐχειροτονήθη Νικόλαος ὁ Πατριάρχης Μυςικὸς τοῦ Βασιλέως. Adde p. 499. 502. Novella Alexij Comneni Manuelis filij, in lib. 2. Juris Græco-Rom. κατὰ τὴν ἡμέραν μεγαλεπιφανεςάτου Μυςικοῦ. Nov. Manuëlis Comneni apud Balsamonem ad Can. 35. Concilij Trull. εἰδήσεως ἀκριβεςάτης διδομένης περὶ τούτου παρὰ τοῦ τηνικαῦτα Ἀρχιερέως τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν Μυςικοῦ, &c. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Εἰς τὸ Χλεμούτζη ἀπέςειλεν δὲ Μυςικὸν τὸν μέγαν.

Occurrit præterea hæc Dignitas apud alios Scriptores, Scylitzem pag. 599. Georgium Acropolitam in Chron. cap. 40. Nicephorum Gregoram lib. 8. p. 136. Pachymerem lib. 8. cap. 20. Lambecium lib. 5. de Bibl. Cæsar. pag. 61. in Jure Græco-Rom. pag. 301. &c. Vide Achmet. in Onirocrit. cap. 14. 49. 106. & Gloss. med. Lat. in *Mystico*.

Μυςηκιακὸς, *Secretarius*. Synaxarium Maximi Cythær. 15. Jan. τοὺς ἀσηκρῆτας, ἤγουν τοὺς μυςηκιακούς. Vide in Ἀσηκρῆτις.

ΜΥΣΤΙΚΟΣ ὕμνος, idem qui Χερουβικὸς, & τὸ Τρισάγιον. Euchologium pag. 292. ubi de Ordinatione Presbyteri: μετὰ τὸ πληρωθῆναι τὸν Χερουβικὸν ὕμνον, ἵςαται ἐν τῇ ζολέᾳ ὁ μέλλων χειροτονεῖσθαι πρεσβύτερος. Ubi Codd. alij pag. 295. 296. καὶ πληρωθῆναι τὸν μυςικὸν ὕμνον. Pag. 302. μετὰ τὴν τοῦ τρισαγίου συμπλήρωσιν.

ΜΥΣΤΟΓΡΑΦΟΣ, *Secretarius*. Joannes Euchaitorum Metropolita pag. 50.

Μυςογράφος χθὲς εὐγενὴς νεανίας,
Καὶ σήμερον πάρεςιν Ἐξάκλωρ νέος.

ΜΥΣΤΡΙΟΝ, *Panis, excavatus ad hauriendum pulmentum, sive jus*. Eustathius Od. Δ. ψωμοὶ εἰσὶ κοῖλοι, οἱ δὴ μύςρα, κατ' Αἴλιον Διονύσιον, τουτέςι μυςρία, εἰπεῖν ἰδιωτικῶς. Manuël Melaxus in Chron. MS. p. 388. καὶ τοσοῦτον βίος ἐμαζώχθη, ὅτι τὰ τζαπία, καὶ ταφιάρια, τὰ μυςρία τοῦ μαςόρων τὰ ἔκαμαν ἀσημένια. Vide Henricum Stephanum in Indice Thesauri Gr.

ΜΥΣΤΡΟΣ. Orneosophium p. 220. χλωρόςουρας ζώσας, ἤτοι μύςρους, ἢ σαβαθὶν, ἢ ποντικοὺς, &c.

ΜΥΤΖΟΚΟΚΚΟΝ, recensetur inter species quibus conficitur sacrum Unguentum in Euchologio pag. 637. καρποβαλσάμου λίτρας β'. κυπέρεως λίτρας ἑ. μυζόκοκκα λίτρας γ'. Ubi Coresius à Goaro laudatus μυζοκόκκου reponendum censet. Apud Matthæum Silvaticum lego: *Muzum, Muzium propriè dicitur id cujus sapor est compositus ex dulci & acetoso, ex Arab. Muz.*

ΜΥΤΗΣ. Vide in Μύτη.

ΜΥΤΤΩΤΟΣ, apud Psellum MS. de Morborum nominibus, ὑπότριμμα διὰ σκορόδου καὶ τυροῦ γεγενημένον.

ΜΩΔΙΟΝ. Anonymus in Arithmetica practica MS. εἰσὶν μῦλοι γ'. καὶ ἀλέθει ὁ εἷς μώδια γ'. τὴν ἡμέραν, καὶ ὁ ἄλλος ἑ. ἐγὼ δὲ ἔχω μώδια ιγ'. εἰπέ μοι πόσα μώδια νὰ βάλλω εἰς τὸν καθὲν μῦλον, διὰ νὰ ἀλέσουν ὁμοῦ ὅλοι τὸ γένημαν τὸ ἀλέθουσιν οἱ γ'. μῦλοι, γ'. μώδια, καὶ τὰ δ'. καὶ τὰ ἑ. &c.

ΜΩΛΟΣ. Vide Μόλος.

ΜΩΡΑΛΙΟΝ. Suidas in Etymolog. Βασέρνιον, Μωράλιον. Fortè μουλάριον, quòd à mulis trahatur.

ΜΩΡΑ, Μοῤῥᾶ, nomen quo donantur *Strigæ, Maleficæ*, & *sagæ* mulieres, apud Græculos. Nomocanon Cotelerianus num. 488. & 490. Γυλοῦ ἐὰν μετανοήσῃ, χρόνους ἑ. μετανοίας φ'. Μωρὰ, χρόνους ἑ, μετανοίας φ'. Anonymus περὶ Γυλοῦ, apud Allatium lib. de Græcorum opinat. num. 8. τότε λέγουν οἱ ἅγιοι πρὸς τὴν μιαρὰν Γυλοῦ, Λέγε μιαρὰ τὰ παμμιαρά σου ὀνόματα, πρὶν κακῶς σε θανατώσωμεν· ἡ δὲ ἤρξατο λέγειν αὐτὰ, Τὸ πρῶτόν μου ὄνομα καλεῖται Γυλοῦ, τὸ δεύτερον Μοῤῥᾶ, τὸ τρίτον Βυζοῦ, τὸ τέταρτον Μαρμαροῦ, τὸ πέμπτον πελασία, &c. Ubi Μοῤῥᾶ, idem sonat quod Μωρὰ in Nomocanone, ex quo tamen docemur aliam fuisse Γυλοῦ, de qua suo loco diximus, aliam Μωρὰν, seu *Fatuam*, tametsi præstigiatricem, vel potiùs strigē utramque fuisse pro certo sit.

ΜΩΡΟ, præpositio adjuncta verbo, *Parum* significat, v. g. ἐγὼ μωροδιψῶ, *Sitio parumper*.

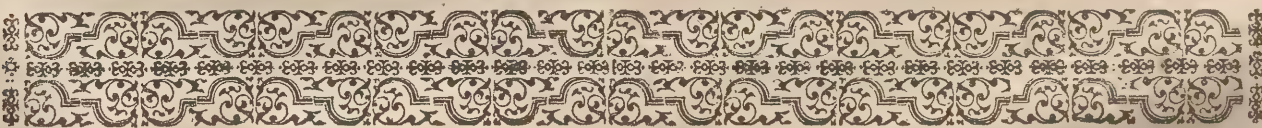
ΜΩΡΟΠΑΙΔΟΝ, *Infans, Puerulus*, βρέφος, νήπιος. Μωρουδάκι, *Infantulus*, βρεφύλλιον.

ΜΩΡΟΠΟΙΕΙΝ, *Stultitiam simulare, Fingere*, in Apophthegmat. Patr. in Ammona n. 9. Galli dicunt *Faire le fou*.

ΜΩΡΩΣΟΣ, *Morosus*, ὁ τὴν διάνοιαν παντελῶς πεπληγμένος, Hesychio.

ΜΩΣΙΟΝ. Vide in Μουσεῖον.

ΜΩΤΟ ἡ κασία, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

N.

N, pro H. aspiratione Latinorum, sæpe usurpant Græci Jurisconsulti: quippe Νερέδιτας, pro *Hæreditas*, Ἐξενερεδιτατίων, pro *Exhæredatio*, dicunt, ut apud Michaëlem Psellum in Synopsi legum vers. 134. 616. Scholiast. Basilic. lib. 21. pag. 648. Κοόρτιας, pro *Cohortis*, pag. 602. Ρεδνιβιτωρία, pro *Redhibitoria*, to. 3. pag. 25. Αδεξνιβένδουμ, pro *Ad exhibendum*, pag. 59. Φαμιλίαι νερκισκούνδαι, pro *Familiæ Herciscundæ*, (nam cum aspiratione hanc vocem efferunt Glossæ Gr. Lat.) pag. 335. Ἐξνιβιτόριον, ἤτοι παρας αλικὸν, & sic aliis locis. Ita in Glossis eorundem Basilic. Ρατὰμ ῥὲμ δομίνου ναβιτόρουμ, pro *Ratam rem Domini habiturum*, Νερέδεμ, Κληρονόμος, &c. In Glossis MSS. Juris Pselli: φρονερέδε, ὁ νομίζων ἑαυτὸν εἶναι κληρονόμον. In veteri Inscript. Latin. apud Reinesium p. 423. C. LARTIO SABINIANO OFFICIALI NÆDITARUM,

TARVM, &c. pro *Hereditatum*. At cur N. pro aspiratione posuerint recentiores Græci, inde natum videtur quòd Veteres H, etiam pro aspiratione præponere consueverint, ita ut N. pro H. apud recentiores, Scriptorum fortè incuriâ, vel ignorantiâ, irrepserit: *Vetustissimi enim quique Græci pro aspiratione H scribebant*, inquit Priscianus, quod aliàs multis probat Salmasius in Inscriptionem Herodis Attici pag.42. & seq. quæ littera postmodum à Latinis pro aspiratione pariter accepta est.

N. Νόμισμα, *Solidus aureus*. NN. Νομίσματα, *Solidi aurei*. Passim, in Basil.lib.31.tit.4.lib.54.tit.18.lib.56. tit.5. 7. in Novellis Constantini Porph. 196. 224. 225. 228. apud Continuat. Theophanis lib.1. &c.

N. pro Νουμηνία, νεομηνία, *Kalendæ*, apud Scholiastem Harmenopuli lib. 1. tit.15. §.8.

N. Observat Fredericus Morellus ad lib. 2. Constantini de Themat. cap. 8. Græcos ταχυγράφους *Indictionem* declarare per N. majusculum & apice insignitum.

ΝΑ, aliquando est adverbium demonstrandi, & regit genitivum, ut Νάσου, *Ecce tibi*: accusativum, si sint numeri pluralis, ut νά σας, *Ecce vobis*: Νά τον Πέτρον, *Ecce Petrum*, & Νάτονα.

Aliquando est conjunctio causalis, ab ἵνα deducta, unde, ut illa, subjunctivum expostulat, qui vicem etiam gerit Infinitivi.

Interdum denique νά solet esse particula repletiva, & ornatûs causâ, maximè apud Chios, qui dicunt ἐκεινά, pro ἐκεῖ, τουτονά, pro τοῦτον, quam etiam replicantes satis molliter sonant, ἐκειναναά, & τουτονανά.

ΝΑΒΑ, *Navis*. Suidas: Νάβα, παρὰ Ῥωμαίοις, τὸ πορθμεῖον· φαίνεται δὲ ἐν πολλοῖς μὴ διεστῶτα τῆς Ἑλλάδος φωνῆς ἡ Ῥωμαϊκή· ναῦς γὰρ καὶ νάβα ἐγγύς. Ubi πορθμίον seu πορθμεῖον, ut & πορθμὶς, *Naviculam sonat*.

ΝΑΒΛΑΣ, ὁ Κιθαριστής. Vide Hesychium.

ΝΑΓΑΡΙΔΕΣ, Græculis recentioribus, *Nymphæ*, seu *Dæmonia*, *quæ campestria accolunt*, & non rarò etiam in Urbem conveniunt, in silvis & vallibus choreas ducunt, amore juvenum maximè formosorum insaniunt, &c. Vulgus καλὰς ἀρχοντίσας, *Pulcras dominas*, appellat: nostri *Fées*, voce ex *Nympha* confectâ. Ναγαρίδας verò dici pro Νερεΐδας, existimat Leo Allatius in Libro de Opinationibus Græcor. num.19. ubi de iis plura.

ΝΑΕΤΟΣ, *Habitaculum*, à ναιετᾶν, *Habitare*. Græcis. Saracenica Sylburgii pag. 33. αἱ γυναῖκες ὑμῶν, ναετὸς ὑμῶν, εἰσέλθετε εἰς ναετὸς ὑμῶν, ὅθεν βούλεσθε. Ubi Palatinum Codicem νεατὸς præferre monet idem Sylburgius.

ΝΑΓΚΑΡΙΖΕΙΝ, pro νακαρίζειν, de qua voce egimus in Ἀνάκαρα. Physiologus MS. de Natura animalium, de Centauris: ὑπάρχουν θανάσιμα ζῶα ἐν τῇ θαλάσσῃ, μούσαις φωναῖς γὰρ ἔχουσιν γλυκαῖα, ναγκαρίζουν δισυρίνα, κράζονται, ὅμορφα τραγωδοῦσιν.

ΝΑΖΗΡΑΙΟΣ, ὁ Καλόγηρος, in Epimerismis MSS. Herodiani. Sic porrò appellati Monachi, quòd instar Nazaræorum, de quorum secta & instituto agitur Numer. cap. 6. vitam strictiorem amplectantur. Suidas: Ναζηραῖος, ὁ Θεῷ κεχωρισμένος καὶ ἀφιερωμένος, ὁ μοναχός. Lexicon MS. Cyrilli: Ναζιραῖος, μοναχὸς, ἡγιασμένος καὶ ἀφιερωμένος τῷ Θεῷ. Infrà: Ναζωραῖος, ἅγιος ἑρμηνεύεται. Ναζωραϊκὸν σχῆμα, in Vita MS. S. Stephani Junioris. Gregorius Nazianzenus Orat. habitâ in Concilio Constantinopol. χαίρετε Ναζηραίων χοροστασίαι, ψαλμῳδιῶν ἁρμονίαι, στάσεις πάννυχοι, παρθένων σεμνότης, γυναικῶν εὐκοσμία, &c. Nicephorus Constantinopol. in Breviario pag.228. 1. Edit. ἔτι δὲ πνέων κατὰ τῆς ἀσεβείας τὸ ἱερὸν τῶν Ναζηραίων σχῆμα καθύβρισεν. Theodorus Studita Orat. in S. Platonem num.17. de Copronymo: ὁ τοῦ μοναδικοῦ τάγματος πικρὸς διώκτης, ὅς τινα μὲν τῶν καθ' ἡμᾶς Ναζιραίων οὐκ ἐξηφάνισεν, &c. Nicolaus Monachus lib.3. Epist.201. οὗτοι πάντες κἂν τε κληρικοὶ, Ναζηραῖοι, καὶ ἀποτεταγμένοι ὑπάρχωσι, &c. Ita Ναζηραίους pro Monachis usurpant non semel Scriptores, Anna Comnena lib.15. Alexiad. pag.491. 492. Georgius Acropolita in Chron. cap.42. Joannes Phocas cap.11. Joannes Cameniata de Excidio Thessalonicæ num. 23. Joannes Cantacuzenus lib.2. Hist. cap. 16. 39. Laonicus lib. 1. pag. 24. 63. 87. Edit. Genevensis, &c.

ΝΑΗΜΟΥΝ, *Esse*, εἶναι, in Corona pretiosa.

ΝΑΪΔΑ, *Herbæ species*. Stephani Magnetis Empirica MSS. καὶ τὸ βότανον τὸ λεγόμενον ναΐδα.

ΝΑΪΣΚΑΡΙΟΝ, *Ædicula, Sacellum*, in Gloss. Gr.Lat. *Sacrarium*, in Lat. Gr. Ναΐσκους Græci vocabant, loculos in quibus Deorum statuas collocabant, quos nostri *Nidulos*, seu *Niches* dicunt. Hero in Automatis ineditis: ἐν δὲ μέσῳ τοῦ ναΐσκου ζωδίων Διονύσου ἐφέστηκεν, &c. Apud Fr. Richardum in Scuto fidei part.1. pag.54. ναΐσκε ἐν τοῖς ἱεροῖς, &c. Vide Νεανίσκος.

ΝΑΚΕΡΙΑΝ, τύλι, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Vide Νοκέρια.

ΝΑΚΚΑ, *Nacca*, navis species, de qua egimus in Gloss. med. Lat. Neophytus de calamitatibus Cypri: εἰς πλοῖα μεγάλα λεγόμενα νάκκας συνεισελθόντες, τὸ πλεῖν πρὸς Ἱεροσόλυμα ἔδρων.

ΝΑΚΟΤΑΠΗΣ, Νακοτάπητον, *Tapes villosus*, ex νάκος, vellus, & τάπης, Tapes, vulgò *Tapis de Turquie*. Psellus in Grammatica MS.

Νάκος δέρμα τὸ αἴγειον, Νασμὸς, ὁ μέγας ὄμβρος.

Suprà:

Κουρεῖς, οἱ τῶν προβάτων δὲ νακοτίλται καλοῦνται.

Vide Eustathium Od. γ. pag. 1456. Constantinus Porphyrogenitus in Basilio cap.53. Edit. verò Combefisij 76. λαβοῦσα δὲ μέτρα τοῦ ἔνδον τούτου χωρήματος ἡ γυνὴ, εἰργάσατο καὶ ἀπέστειλε νακοτάπητας, μεγάλους τοὺς παρ' ἡμῖν ἀπὸ τῆς εὐχῆς τὸ ἐπώνυμον φέροντας, ὑφ' ὧν ἅπαν τὸ ἔδαφος ἐκ διαφόρων ἐντίμων λίθων—καλύπτεσθαι ἔμελλε. Theophanes & Cedrenus an.17. Heraclij: ὁλοσηρικά τε ἱμάτια, νακοτάπητά τε καὶ τάπητας ἀπὸ βελόνης, &c. Symeon Logotheta in Leone Armenio num.10. & Auctor Incertus post Theophanem pag. 434. λαβόντες καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν, Ἀρμενιατικὰ στραγγλομαλοτάεια, καὶ νακοτάπητα ἀνώτερα.

ΝΑΜΑ, Græcis, *Latex*. Glossæ MSS. ex Cod. Reg.1673. νάμα, πόμα, ὕδωρ ποτόν. Ita porrò Græci vocant *Vinum* quod in Sacrosancto Missæ sacrificio offertur, sanguinis è divino latere velut latice erumpentis symbolum, inquit Goarus. Liturgia S. Chrysostomi: ὁ δὲ διάκονος ἐγχέει ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ ἐκ τοῦ νάματος καὶ ὕδατος, πρότερον πρὸς τὸν ἱερέα εἰπών, Εὐλόγησον, δέσποτα, καὶ ὁ ἱερεὺς εὐλογεῖ. Alia Liturgia apud eundem Goarum pag.101. εἶτα σφραγίζει τὸ νάμα καὶ τὸ ὕδωρ, λέγων, Ἕνωσις πνεύματος ἁγίου. ἐκχέων δὲ τὸ νάμα εἰς τὸν κρατῆρα, λέγει, &c. Liturgia Præsanctificatorum Cryptoferratensis: λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὴν ἁγίαν δωρεὰν, καὶ τίθησιν ἐν τῷ δίσκῳ, μηδὲν λέγων· καὶ ὅταν τιθῇ τὸ νάμα, λέγει, Αἷμα καὶ ὕδωρ τὸ πηγάσαν τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, &c. Vita S. Lucæ Junioris pag. 985. μεθέξεις δὲ τῷ σώματι τοῦ τιμίου σώματος Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, λέγων τὸ, Ἀμὴν· ἀντὶ δὲ νάματος, ποτήριον οἴνου πίῃ, &c. Nomocanon Cotelerianus num.76. οἱ ἱερεῖς ἐσθίοντες, ἢ τὰ τέκνα αὐτῶν, τῆς προσφορᾶς, ἢ νάματος, ἢ κόλυβα ἄψαλτον, &c.

Ναματάριον

Ναμαλάελον ἢ χειρόνιπτρον, apud Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 1. pag. 260. *Aquamanile.*

ΝΑΜΑΣΓΟΎΡΙΝ, λέγεται ῥομέκαν εἰς πλάτος ὀρμίγδια, in Gloſſis Jatricis verè Græcobarb. MSS.

ΝΑΝΆ, ὁ ἡδύοσμος, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΝΑΝΘΉ, καρία λεγόμενα, ἤτι βάλανος μυρανικὸς, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Nux muſcata.*

ΝΑΝΟΎΨΑ, τὸ ἄμμι, in Lexico MS. Reg. 1843.

ΝΑΝΤΊ, Ægyptiis, *Papaver rubrum*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 646.

ΝΑΝΤΊΖΕΙΝ, *Deponere*, ex Gall. *Nantir.* Anonymus de Vulpe & Lupo:

Ναντίσομε τὰ ςάμενα ἐτοῦτα ποῦ βαςοῦμε.

ΝΑΝΟΫ́ΧΑ, ἡ ἀμὴ, ἢ δὲ κύμινον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Ammi, ſemen Ameos.* Alibi: Ἀμὶ, ἢ ναν̃οῦχα, ἢ λαγοκίμινον. Infrà: Ἄμεον, ἡ νανοῦχα. Apud Matth. Silvaticum: *Nanachut, Ameos.*

ΝΑΞΊΑΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. ῥίνισμά ἐστι, καὶ κυρέων ακόνημα.

ΝΑΌΣ, pars Ædis ſacræ, ſed varia pro Eccleſiarum diverſitate, quarum aliæ ſunt *Catholicæ*, quæ ſcilicet utrique ſexui patent, aliæ Monaſticæ, quæ ſolis viris, ſi virorum: vel ſolis mulieribus, ſi Sanctimonialium ſint: ac priores quidem duabus tantùm partibus conſtant, *Bemate*, & *Nao*: nam *Narthex* extra Eccleſiam eſt. In Bemate, ſacræ peraguntur Liturgiæ, in quo ſolis Sacerdotibus conſidere fas eſt: in Nao Clerici & plebs univerſa ſtat. Ita Theophanes Cerameus Homil. 55. ædem SS. Petro & Paulo Sacram in Palatio Conſtantinopolitano in duas partes duntaxat dividit. Poſtquam enim dixit Sacrum Bema cancellis marmoreis clauſum ſolis Sacerdotibus patere, tum ſubdit: ὁ δὲ ναὸς ἅπας τοῖς ᾄδουσι τοὺς θείους ὕμνους, ὥσπερ τὰ ἄντρα, ἠρέμα συναπηχεῖ, τῆς φωνῆς ἐπανιούσης πρὸς ἑαυτὴν κατὰ τὴν ἀντίτυπον. At in Monaſteriorum Eccleſiis ſecus ſe res habet: eæ enim dividuntur in tres partes, in *Bema*, in *Naon*, & in *Narthecem*, qui intra Eccleſiam eſt, cùm in Catholicis extrà ſit: in *Nao* conſiſtunt Monachi, quibus vice Chori eſt. Id pluribus obſervavimus, in noſtra Conſtantinop. Chriſtiana lib. 3. n. 77. De Nao igitur Eccleſiarum Monaſteriorum intelligendum Typicum S. Sabæ cap. 5. ἱερεὺς — εἰσέρχεται ἐν τῷ ἱερατείῳ, — κἀκεῖθεν ἐξέρχεται διὰ τῆς βορείου κλήτους εἰς τὸν ναόν. Infrà: ὁ δὲ ἱερεὺς, τούτου ψαλλομένου, θυμιᾷ τὸν ναὸν καὶ τοὺς μοναχοὺς κατὰ τάξιν. Occurrit paſſim in Libris Eccleſiaſticis Græcorum. Vide Νάρθηξ, & Tabellam I. ex his quæ initio hujuſce operis delineantur.

ΝΆΠΤΗΣ, *Nauta*, Ναύτης. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

Ὁποῦ γυναῖκες ἔκαμναν λέγω μετὰ τοὺς νάπταις.
Τετίαις ποῦ μεγαλιτέραις ὁ Ποσιδῶν δὲν κάμνη
Ὅταν φυσκόνη θάλασσαν ἔτζη ἔκαμναν οἱ νάπταις.

ΝΆΡ, Ἴρις, *Iris*, Ægyptiis. Interpolator Dioſcoridis cap. 1. Arabibus, ignem ſonat. Matth. Silvatic.

ΝΆΡΔΙΟΝ. Euchologium in Officio S. Unguenti pag. 630. καὶ ἐμβάλλεται παρὰ τοῦ Πρωτοπαπᾶ τὸ ἐν τῷ ἀλαβάστρῳ μῦρον εἰς τὸ ἀγγεῖον, ἔνθα ἔνι τὸ νάρδιον. Ubi Goarus: Νάρδος aut Νάρδιον, in Euchologio Patriarchico MS. ἀγγεῖόν ἐστιν ὅπερ οὐκ ἁγιάζεται, ἀλλὰ τηρεῖται εἰς ἰατρικὴν χρείαν, quo ſcilicet ſolent uti Medici: tametſi, inquit, haud inficias jerim, ipſam unguenti materiam nondum conſecratam νάρδιον, conſecratam autem μῦρον ibi vocari: in quam ſententiam facilè ego conceſſerim. Ἀγγεῖον τοῦ νάρδου appellatur pag. 632. Rurſum pag. 642. ex Euchologio Allatiano: περὶ δὲ δευτέραν ὥραν τῆς ἡμέρας ἔρχονται οἱ τῶν ἔργων ἐπιμεληταὶ ἐκφορεῖν τὸ νάρδον χλιαρὸν ὄντα, καὶ ἐμβάλλειν αὐτὸ ἐν τῇ σκάφῃ.

ΝΆΡΘΗΞ, *Ferula*, Eccleſiæ veſtibulum, porticus quæ Ædis ſacræ portis obverſatur, ſic dicta non παρὰ τὸ νέρθεν, ἢ κατωτέρω τοῦ ἄμβωνος κεῖσθαι, ut eſt in Gloſſ. MSS. ſeu ut eſt apud Auct. Etymologici, παρὰ τὸ νέρθεν εἶναι τοῦ ναοῦ: Sed quòd *Ferulæ* ſpeciem præferat, cùm in latitudinem ad ipſius ædis faciem diducatur. Unde νάρθηξ extra ædem fuit, non intra, ſi καθολικὰς ἐκκλησίας ſpectemus, id eſt eas quæ viris & mulieribus univerſim patent, vel potiùs, in quibus Sacerdotes & Clerici, uti vocamus, Sæculares Sacra Officia peragunt. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopol. τὸν θεόργιστον Βάρδαν παράλαβε, καὶ πρὸ τοῦ νάρθηκος ἔξω κατάκοψον μελιδόν. Vita MS. S. Pauli Latrenſis: ἐθάπτετο μὲν οὖν τὸ πολύαθλον ἐκεῖνο σῶμα καὶ νικηφόρον ἐν χώρῳ τοῦ ναοῦ. Νάρθηκα τὸν τόπον καλεῖν εἰώθαμεν. Utitur hac formula ἐν χώρῳ hac notione Pachymeres in Hiſt. ubi Poſſinus. In Monachorum verò Eccleſiis aliter ſe res habet. Eæ enim in tres duntaxat partes dividuntur, in Βῆμα, ſeu Sacrarium, ſuis Cancellis diſparatum; in ναὸν, in quo Monachi conſiſtunt, ſuis pariter Cancellis diviſum à reliqua Æde, quam νάρθηκα appellant, quòd iis νάρθηκος vicem præſtet, licèt non ſit revera νάρθηξ, ut qui intra ipſam ædem extet, illiúſque ſepta: in qua tamen νάρθηκος figuram retinet, cùm excepto Bemate, potiorem ædis partem obtineat ναὸς ſeu Monachorum Chorus, reliquâ, ut dixi, in anguſtum contractâ, & in latitudinem diductâ, eâque Sæcularibus permiſſâ, tanquam eò inſtar pœnitentium accedentibus, cùm iis intra ναὸν conſiſtere non liceat: νάρθηκα enim iis potiſſimum addictum mox dicemus. Atque eam ferme etiam Monaſticarum formam ſemper fuiſſe apud nos, ſeu Latinos, facilè concedat, quiſquis attentiùs veteres ejuſmodi Monaſticas Ædes conſideraverit, in quibus Monachorum Chorum, quem *Capſum* Eccleſiæ vocabant, ut quidam volunt, potiorem Ædis partem occupare animadvertet, reliquâ Sæcularibus, ſeu κοσμικοῖς patente. Quidquid igitur in iis Monachorum Eccleſiis extra Narthecem eſt, ἐξωνάρθηξ, & ξώστης corruptè, Ædis ſcilicet veſtibulum, ubi in Eccleſiis Catholicis νάρθηξ collocari ſolet, in cujus diſcrimen interiorem Narthecem ἐσωνάρθηκα vocant, de quo ita Paracleticum: ὁ δὲ ἱερεὺς μετὰ τὸ θυμιάσαι ἔξωθεν τοῦ νάρθηκος τὰς ἁγίας εἰκόνας, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς πάντας, ἵσταται ἔμπροσθεν τῶν βασιλικῶν πυλῶν κεκλεισμένων οὐσῶν. Quippe portæ regiæ eæ ſunt quibus à Narthece in ναὸν aditus patet. Alio loco: καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν ψαλλομένου τὸ ἰδιόμελον στιχηρὸν τοῦ κατὰ τὴν μονὴν ἁγίου λιτανεύοντες ἐν τῷ νάρθηκι· μετὰ δὲ τὰς συνήθεις εὐχὰς εἰσερχόμεθα ἐν τῷ ναῷ ψάλλοντες, &c. In Pentecoſtario: καὶ ἐξερχόμεθα ἅπαντες ἐν τῷ νάρθηκι διὰ τοῦ βορείου μέρους κρατοῦντες καὶ τὰ κηρία. Rurſum: προπορευομένου τοῦ ἱερέως μετὰ λαμπάδων, καὶ κλεισθεισῶν τῶν πυλῶν, θυμιᾷ ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ νάρθηκι ἅπαντας, ὡς ἔθος ἐστὶ, εἶτα ἵσταται ἔμπροσθεν τῶν βασιλικῶν πυλῶν. In Narthece conſiſtere Sæculares, indicat præterea Typicum S. Sabæ cap. 5. δεῖ δὲ τὸν ἐκκλησιάρχην τούτου φροντίζειν πάντοτε καὶ παραγγέλλειν τοῖς ἐν τῷ νάρθηκι ἱσταμένοις ἀδελφοῖς, ἵνα μὴ ἐῶσι τοὺς ἐρχομένους εὐχῆς χάριν ποιῆσαι μοναχοὺς, εἴτε κοσμικοὺς, εἰσέρχεσθαι ἐν τῷ ναῷ, ψαλλούσης τῆς ἐκκλησίας; ὅπερ ἐστὶν ἀτοπίας σημεῖον, ἀλλ' ὀφείλουσιν ἐν τῷ νάρθηκι προσκαρτερεῖν, ἄχρι τῆς ἀπολύσεως. Nomocanon Cotelerianus num. 4. τὰς γυναῖκας προςάσσομεν ἐν τῷ νάρθηκι ἐξομολογεῖσθαι, καὶ ἀνοικτὰς τὰς πύλας ἔχειν, διὰ τὰ σκάνδαλα τοῦ Βελίαρ. Vide Vitam Sancti Nicetæ Hegumeni num. 50. Cedrenum an. 37. Juſtiniani, Chronicon

Veneto-Byzantinum an. 1420. Lambecium lib. 3. de Bibl. Cæsar. pag. 34. Allatium in Dissert. de Narthece, & quæ de eo congessimus in Constantinopoli Christiana lib. 3. num. 18. præterea Tabellas I. & II. initio hujusce operis delineatas.

Ἄρθηξ, pro Νάρθηξ, & Ἐξωάρθηξ, pro Ἐξωνάρθηξ, semper habet Typicum MS. Monasterij τ̃ Κεχαριτωμένης. Cap. 38. τὴν μεσονύκτιον ἀκολουθίαν ἐν τῷ ἄρθηκι τ̃ ἐκκλησίας παραγινόμεναι ἐκτελέσετε. Adde cap. 40. 66. 73. Ita Ἐξοάρθηξ cap. 33. 36. 73. 80.

Νάρθηξ, *Ferula*, *Baculus Monachicus*. Pachymeres lib. 11. cap. 1. de Athanasio Patr. Constantinopol. exauthorato: καὶ ἅμ' ἐκεῖνος τ̃ κέλλης ἐξιών, χλαῖναν τ' ἐνειμένος, καὶ καλύπτραν ἐκ καλάμης ἔχων, καὶ ξύλῳ ἐπερειδόμενος νάρθηκι, ὑπτίωτα ἐκείνοις, &c. Ubi legendum videtur ξυλίνῳ.

Νάρθηξ, *Ferula*, seu sceptrum Imperatoris sic appellatum, uti describitur in Tabella IV. & V. ex his quæ initio hujusce operis delineantur, & de quo pluribus agimus in Dissertat. de Imperat. Constantinopolit. nummis.

Νάρθηξ, *Ferula*, seu baculus in modum ferulæ desinens, quo invicem luctantes sese exercebant milites. Leo in Tacticis cap. 7. num. 18. ex Onosandro cap. 10. ubi de exercitatione militum: διαμερίσας δὲ τὸ στράτευμα, πρὸς ἀλλήλους ἀσιδήρῳ μάχῃ συμβαλλέτωσαν, ἤγουν διὰ κονταρίων ἄνευ ξιφῶν, ἢ σαγιττῶν ὁμοίως, ἢ ὡς ἔπομεν, ἀντὶ σπαθίων βεργία, ἢ νάρθηκας, ἢ καλάμους ἀντὶ κονταρίων ἀναδιδούς.

ΝΑΡΤΕΙΝ, *Evenire*, *Accidere*. Glossæ Græcobarb. ὅπου δὲν προβλέπει ὁ ἄνθρωπος ὅπου δὲν θωρεῖ τὸ πρᾶγμα ὅπου μέλλει νάρτη, προλίτερα παρὰ τ̃ νάρτη.

ΝΑΡΤΖΗΣ καὶ φόγχαρ, τὸ νάρκισσον, in Lexico MSS. Reg. Cod. 1843.

ΝΑΣΗΝΟΙ, Hæretici, quorum meminit VI. Synodus Act. 11.

ΝΑΣΚΑΦΤΟΝ, εἶδος ἀρώματος ἰνδικοῦ, in Glossis Jatric. MSS ex Cod. Reg. 190. & 1843. Vide Dioscor.

ΝΑΤΑΛΙΟΝ, *Natalis*, *Natalitium*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1078. Νατάλια, κατὰ Λατίνους, τ̃ Βασιλέων, τὰ γενέθλια. Ex Psello, Photij Nomocan. tit. 7. cap. 4. εἰ φθάσῃ Βασιλέως νατάλιον εἰ κυριακῇ. Ubi Balsamon: Νατάλια δὲ εἰσι τὰ τ̃ βασιλέων γενέθλια, καὶ ἡ τούτων ἀνάῤῥησις. Vide Gloss. med. Lat. in *Natalis*.

ΝΑΥΓΑΛΕΙΝ, *Haurire*, *Promere*. Corona pretiosa: Σύρε, ναυγάλεις κρασί; *Hauri vinum*, ἴθι ἀφυσόμενος οἶνον. Vide Εὐγάλειν.

ΝΑΤΗΦ. Vide in Πασίλλος.

ΝΑΥΚΕΛΙΑ, *Navicellæ*, in l. 17. 5. 1. D. de Instruct. vel Instrum. Leg. Leo in Tactic. cap. 5. §. 9. εἰ δὲ πρὸς ποταμοὺς ἢ λίμνας, καὶ ναυκέλια, ἤγουν πλοῖα μικρὰ, ἢ ἀπὸ βύρσων κατασκευασμένα, ἢ κατὰ φύσιν, &c. Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 21. ὅτι δεῖ τοὺς δρόμωνας καὶ τὰ λοιπὰ σκεύη, τάτε δαπανηφόρα, καὶ τὰ ναυκέλια, τάτε μικρὰ, καὶ τὰ ἄλλα τὰ εἰς γέφυραν πεποιημένα, — ἐν ἑτοίμῳ γενέσθαι. Vide Thomæ Reinesij Inscriptiones p. 203.

Ναύκλαι, eâdem notione. Mauricius loco laudato: εἰ μὲν γεφυρῶσαι χρεία, τουτέστι ποντογέφυραν ποιῆσαι, δέον ἀπὸ τ̃ ἰδίας ὄχθης ἄρξασθαι τὰ ἐπὶ τούτων σκεύη, τουτέστι ναύκλας μεγάλας, καὶ ποντυλῶσαι, ἤτοι καταστρῶσαι πάντων ἐν ἑτοίμῳ ὄντων. Et lib. 9. cap. 1. γεφύρας δὲ ἐντεῦθεν συμπηγνυμένας, ἢ διὰ ξύλων ζυγωμάτων, ὡς ἔστιν ἔθος τὰς πολλὰς γίνεσθαι, ἢ διὰ ναυκλῶν, πύργων τε ἢ ξυλίνων, ἢ οἰκοδομητῶν ἐκ λίθου ξηροῦ, &c. Ubi Leo habet μονοξύλων.

ΝΑΥΚΟΥΤΙΑΤΗΣ. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Ποιμὴν, οἱ τ̃ προβάτων δὲ, ναυκουτιλαται καλοῦνται.

ΝΑΥΣΤΟΝ, Organi musici species. Anonymus Philosophus Chymicus MS. ἐπὶ τ̃ μουσικῆς γίνεται μὲν καὶ ἰδικά εἰσιν ὄργανα, καὶ μέρη τ̃ ἐπιστήμης, τότε ναυστὸν καὶ τὸ αὐλητικόν. Vide χειρόργανον.

ΝΑΥΦΡΑΓΙΟΝ, *Naufragium*. Clementina, Homil. 10. num. 10. καὶ εἰς πόρτον καταβὰς, πολλῶν πυκνότερον ἐπυνθάνετο, πῶς ἕκαστος αὐτῶν ἴδεν ἢ ἤκουσεν ἀπὸ τεσσάρων ἐτῶν γενόμενον ναυφράγιον. Occurrit ibi pluries.

ΝΑΧΑΝ, *Cum*, *Quando*. Glossæ Græcobarb. νάχαν φαλιάσειν, ἢ νάχαν σφάλλειν.

ΝΕ, particula est quæ nihil sonat, & tantùm ad ornatum ponitur Orationis, idque duntaxat à Chiis, non in quibuslibet nominibus, sed tantùm in articulis, pronominibus masculinis & femininis, ubi reperiatur finalis litera ν, ac in prima, secunda, & tertia persona verborum numeri pluralis, ut pro εἴδατην, εἴδατηνε, pro τοῦτον, τούτονε, pro τούτων, τουτωνῶνε, pro γράφομεν, γράφομενε, pro λέγετε, λέγετενε, & sic de reliquis. Portius.

ΝΕΑ, *Nova Ecclesia*, sic dicta Ædes sacra Constantinopoli S. Michaëli sacra in Palatio ædificata, de qua egimus in Constantinopoli lib. 4. sect. 3. num. 4. Ubi ita appellari à Luithprando lib. 1. cap. 2. & lib. 3. cap. 8. observavimus: quod hîc rursum monemus, quòd Xylander apud Scylitzem pag. 753. per Νέαν, perperam *Novam Romam* intelligi putaverit. Vide Gloss. med. Lat. in *Ænea*.

ΝΕΑΙΡΑ, Γαστὴρ, *Venter*, apud Psellum de Morborum nominibus ex Cod. MS.

ΝΕΑΚΙΟΝ. Anonymus Tacticus MS. de Urbe obsessa: καὶ τὰ πρὸς κατασκευὴν ἁρμάτων, οἷον σκουταρίων, μεναυλίων, σαγιττῶν, σανίδας, καὶ νεάκια, καὶ κριάνη, εἰ εἰσί. Heronis Παρεκβολαὶ MSS. προαποτίθεσθαι δὲ καὶ πίσσαν, καὶ στυππίον, καὶ σιδηρὸν, καὶ νεάκια ἐπιτήδεια πρός τε κονταρίων κατασκευὴν, &c. Infrà: ξύλα εἰς μαγγανικῶν κατασκευὴν, καὶ νεάκια πλεῖστα προαποτίθεσθαι, &c.

ΝΕΑΝΙΣΚΟΣ, *Loculus statuæ*, quem vulgo *Niche*, seu Nidulum vocamus. Vita MS. S. Abercij Episcopi Hierapolitani: ἐξέλθετε ἐκ τ̃ νεανίσκων τούτων δαιμόνια πονηρά. Occurrit ibi pluries. Vide Ναϊσκάριον.

ΝΕΑΡΑΙ, *Novellæ*. Id nominis suis novis Constitutionibus indidit Justinianus, quòd, ut censet Cujacius, novissimè promulgatæ sint post Codicem Justiniani repetitæ Lectionis: unde sæpissime à Græcis Interpretibus appellantur νεαραὶ μετὰ τ̃ κώδικα, & ab ipso Justiniano in Nov. 66. & in Constitut. de Novo Codice faciendo: pariter Theodosij, Valentiniani, Marciani, Leonis, Majoriani, Severi Constitutiones, non aliâ ratione appellatæ sunt, quàm quòd post Codicem Theodosij, & aliæ quædam Leonis Philosophi Nicephori, Michaëlis, Romani, Alexij, quòd post Βασιλικῶν Libros promulgatæ essent. De Justinianeis Agathias lib. 5. ἔν τινι τ̃ οἰκείων νόμων, οὓς δὴ Νεαροὺς ἐπονομάζομεν. Harmenopulus lib. 1. tit. 1. §. 9. ὁ αὐτὸς καὶ Νεαρὰς ἐν ἰδιάζοντι βιβλίῳ συνέταξεν εἰσὶ δὲ Νεαραὶ, αἱ παρὰ τ̃ κατὰ νόμους Βασιλέων νέαι διατάξεις, πρὸς τὰς ἀνακοπτούσας ὑποθέσεις γινόμεναι. Adde num. 10. Theophanes an. ejusdem Augusti 2. ἀνενέωσεν δὲ ὁ βασιλεὺς πάντας τοὺς παλαιοὺς νόμους ποιήσας μονόβιβλον, καὶ καλέσας αὐτὸ Νεαρὰς διατάξεις. De Leonis Philosophi Novellis vide eundem Harmenopulum num. 11. & Cujacium lib. 17. Observat. cap. 31.

ΝΕΑΣΙΜΟΝ, *Novale*, in Gloss. Gr. Lat. pro Νέασις. Glossæ Nomicæ Vaticanæ: Νοβάλις, γῆ καλεῖται ἡ σκαφεῖσα, καὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ αὐτῷ ἀργοῦσα. Vide Gloss. med. Latin.

ΝΕΑΤΟΚΩΜΗΣ, quo nomine donatur quidam Joannes apud Leonem Grammaticum: sed incertum

certum an cognomen, an verò Dignitas aliqua, ut fuerit *Comes Novalium*: nam Νέαλ⊙, *Novalis* exponitur in Vet. Gloss.

ΝΕΚΡΟΚΑΣΣΕ'ΛΑ. Vide in Κασέλα.

ΝΕΚΡΟΚΡΕ'ΒΑΤΟΝ, *Capulum*, Νεκροφόρον, Ὀςοθήκη.

ΝΕΚΡΟΧΕΙΡΟΤΟ'ΝΗΤΟΙ. Anonymus de Rebus Ecclesiasticis Armeniorum pag. 275. ubi de Juliano & Julianitis Hæreticis, qui sub Justino Imp. & Cabade Persarum Rege vixere: καὶ ἐπεὶ ἔτι ἦσαν (πλέιυς) τριῶν ἐπισκόπων οἱ Ἰυλιανοὶ, ἐν τῷ ἀποθνήσκειν τὸ Ἰυλιανὸν, διελογίσαντο οἱ δύο ἕτεροι αὐτοῦ, ὅτι κατὰ τὸ κανόνα τῶν ἁγίων πατέρων, ἀδυνατόν ἐστι ἄνευ τριῶν ἐπισκόπων χειροτονεῖν ἐπίσκοπον, πρὶν ἢ τεθῆναι αὐτὸν ἐν τάφῳ, ἐπέθηκαν τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ τὰς χεῖρας αὐτῶν, χειροτονήσαντες ἐπίσκοπον, ὅθεν Νεκροχειροτόνητοι ὠνομάσθησαν· καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἐν τιμῇ ἔχουσιν ἑαυτοῖς τὴν δεξιὰν Ἰυλιανῖται.

ΝΕΚΡΩ'ΣΙΜΟΝ nempe τροπάριον, seu νεκρώσιμ⊙ κανὼν, *Canon pro mortuis decantari solitus*. Horologium: τέλ⊙ — τὸ εἰς τοὺς κεκοιμημένους ψαλλομένων νεκρωσίμων τροπαρίων. Triodium in Feriâ 6. τῆς ἀπόκρεω. μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ λυχνικοῦ ποιοῦμεν ἐν τῷ νάρθηκι παννυχίδα εἰς τοὺς κοιμηθέντας, καὶ ψάλλομεν τὸν ἐνορδίνυ κανόνα τοῦ ἤχου τὸν νεκρώσιμον. Mox: ἐν δὲ τῶ συναπταῖς πάσαις τῆς στιχολογίας καὶ τοῦ κανόν⊙, μνημονεύονται πάντες οἱ πρὸ ἀπελθόντες πατέρες καὶ ἀδελφοὶ ἡμῶν· ψάλλεται δὲ καὶ ὁ Ἄμωμ⊙ εἰς στάσεις δύο σὺν τοῖς εὐλογιταρίοις τροπαρίοις νεκρωσίμοις. Et Fer. 6. Tyrophagi: ψάλλομεν τὸν ἐνορδίνυ νεκρώσιμον κανόνα τοῦ ἤχου. Erant plura ejusmodi Troparia, confecta à S. Joanne Damasceno, ibid. εἰς τὸ στίχον τὰ δ΄. μαρτυρικά, καὶ τὰ β΄. νεκρώσιμα Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. Sabbato 2. Hebd. εἶτα ψάλλομεν τὰ μαρτυρικὰ τῆς ὀκτωήχου, καὶ τὸ νεκρώσιμον θ΄. Horum formula extat in Triodio in Sabbato secundæ hebdom. Νεκρώσιμον. Ὁ πάντα μέλλων κρῖναι τὸν κόσμον, παρὸν τῶν μυριάδων ἀγγέλων, ἀκαταγνώστως τότε παραστῆναι ποίησον κατάξιον, τοὺς κοιμηθέντας πιστῶς πανοικτίρμων. Alia ibid. τῶν ἐν πίστει πρός σε μετατεθέντων ὁ συνιὼν τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων, τὰ ἀκούσια καὶ ἑκούσια πταίσματα συγχωρῶν, ἀνάπαυσον ὡς Θεός.

ΝΕ'ΚΔΟΥΜ, in Glossis Nomicis MSS. Vaticanis, Σῶμα μὴ παραδοθὲν διηνεκεῖ ταφῇ, οἷα τὰ σμυρνισμένα. Ex Lat. *Necdum*, scilicet, *humo mandatum cadaver*.

ΝΕΚΕΙ'Α, vel Νέκιαι, in lib. 2. Coiranidis MS. dicitur esse herba ἀναβαίνουσα τὰ φύλλα ὑπὲρ πῆχυς ᾱ. ἃ καίουσιν ἐν τοῖς λύχνοις, ἀντὶ λύχνου, &c.

ΝΕΚΤΑ'ΡΙΟΝ, *Helenium*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 27.

ΝΕ'ΜΕΙΝ, *Possidere*, Νομὴ, *Possessio*. Voces Jurisconsultorum in Basilicis frequentes. Glossæ Gr. Lat. Νομὴ, Κατοχὴ, *Possessio*. Νομὴ χωρία, *Usurpatio*. Glossæ Basilic. νομή, ἐστὶ φυσικὴ πράγματ⊙ κατοχή.

ΝΕΜΕ'ΣΙΟΝ, *Ocimastrum*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 610.

ΝΕ'ΜΗΣΙΣ. Vide in Ἐπινέμησις.

ΝΕΜΠΟ'ΤΗΣ, *Aqualis*, Ὑδρία. Νεμποτάκι, *Aqualiculus*, γάστρον, ὑδρορρόα.

ΝΕ'ΞΑΙ, τὰ χρώματα exponuntur apud Hesychium.

ΝΕΟ'ΚΑΣΤΡΟΝ. Vide in Κάστρον.

ΝΕΟΚΟΥΡΙ'ΤΗΣ. Vide in Κουρά.

ΝΕΟΜΗΝΙ'ΑΙ, *Kalendæ*, in Glossis Lat. Gr. & in Basilic.

ΝΕ'ΟΝ ἔτ⊙, *Novus annus*, Kalendæ Septembres, apud Græcos, à quibus initium sumebat Indictio Constantinopolitana, ut contrà Januariæ apud Latinos. Maximus Taurinensis Homil. de Kalendis Januarij: *Novum annum Ianuarias appellant Kalendas*. Typicum cap. 11. εἰς τὴν πρώτην (mensis Septembris) ἀρχὴ τῆς ἰνδίκτου, ἤτοι τοῦ νέου ἔτους. Cap. 12. pag. 13. in mense Septembri: ὅτε γὰρ ἰσημερία γίνεται, ὃ καλεῖται νέον ἔτ⊙. Habetur Theophanis Ceramei Homilia. 1. εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἰνδίκτου, ἤτοι τοῦ νέου ἔτους. Deinde hæc subdit: Ῥωμαίοις δὲ πάλαι μὲν ὁ Ἰανουάρι⊙ ἦν τοῦ ἔτους ἀρχὴ· ἀφ' οὗ δὲ ὁ Αὔγουστ⊙ Καῖσαρ καὶ τὸν Ἀντώνιον ἐτροπώσατο, κατὰ τὸν Σεπτέμβριον μῆνα, περιφανῆ ποιῆσαι τὴν νίκην βουλόμεν⊙, μεταμείβει τὸ Ῥωμαϊκὸν ἔθος, καὶ χαρίζεται τῷ μηνὶ τὰ πρεσβεῖα καθάπερ πρότερα. Vide Petavium & al.

ΝΕΟ'ΝΥΜΦΟΣ, *Sponsus*, necdum nuptiali benedictione donatus, in Euchologio Goari pag. 380. & apud Codinum de Offic. Palat. cap. 22. n. 1. Gloss. Latin. Gr. Νεόνυμφ⊙, *Nova nupta*. Isaacus Tzetzes in Lycophron. pag. 65. παρθέν⊙ μὲν γάρ ἐστιν ἡ μὴ γευσαμένη τῆς συνουσίας ἀνδρός· νύμφη δὲ ἡ νεωστὶ συζευχθεῖσα, μήπω δὲ τετοκυῖα· γυνὴ δὲ ἡ γονῆς δεκτικὴ καὶ τίκτουσα· γραῦς δὲ ἡ διαφθαρεῖσα τοῦ τίκτειν. Testamentum MS. Salomonis: καὶ ἡ ἐργασία μου ἐστὶ τὸ τοὺς νεονύμφους ἐπιβλεύειν μὴ συμμιγνῦναι, &c. Testamentum MS. Abrahami Patriarchæ: ἴδεν δὲ καὶ νεονύμφους ὀψικευομένους, &c.

ΝΕΟΣΤΡΑ'ΤΕΥΤΟΙ, Νεοσύλλεκτοι, *Tirones*.

ΝΕ'ΟΣ, *Novus*, vel *Iunior*. Solent Græci vulgò hanc appellationem tribuere viris aliquam existimationem, seu ob vitæ sanctitatem, vel ob præclarè gesta, ac alia denique de causa consecutis, viris aliis pariter celebribus eodem quo ij donati nominibus ætate & tempore posterioribus. Verbi gratiâ, νέος appellant S. Stephanum, qui sub Copronymo Martyrium subiit, ad discrimen S. Stephani Proto-Martyris: S. Paulum Patr. Constantinopolit. sub Irene & Constantino, ad distinctionem S. Pauli Apostoli: S. Bartholomæum Cyptoferratensem, ad discrimen S. Bartholomæi Apostoli. Ita SS. Lucam Juniorem Stylitem, Hilarionem Juniorem, Basilium Juniorem, & alios vitæ sanctitate claros quorum memoria agitur in Menæis. Sed & Symeonem Præfectum Monasterij Sancti Mamantis in rebus Theologicis celeberrimum Νέον Θεολόγον, appellarunt, quo Epitheto donatus S. Gregorius Nazianzenus, hac voce ab illo distinctum. Ita perinde Imperatores aliquot νέοι dicti, ut ab aliis ejusdem nominis distinguerentur, ut Theodosius Junior, Valentinianus Junior, Basilius Porphyrogenitus Junior, & Theodosius Atramittenus Imp. apud Theosterictum in Vita S. Nicetæ Confess. num. 27. Quinetiam nonnulli ex iis Constantini nomen suis nominibus addidere, cum adjuncta voce νέ⊙, quo à Magno Constantino, cujus ut nomen, sic & gloriam ambiebant, distinguerentur: scilicet Tiberius Thrax, Heraclius Heraclij filius, Constans ejusdem Heraclij posterioris filius, & Michaël Palæologus Andronici filius, ut haud ita pridem à nobis observatum in Familiis Byzantinis. Neque tamen id peculiare fuit recentioribus Græcis: nam apud Eudociam in Joniis MSS. Arrianus Nicomediensis Philosophus Epictereus, ὁ ἐπικληθεὶς νέ⊙ Ξενοφῶν, dicitur. Enimvero veteres Augustos aut Reges vel Principes Deorum aut Dearum affectasse nomina, cum additione vocis νέ⊙, notum ex Eustathio Il. *ι*. pag. 776. & aliis Scriptoribus, & Numismatis, laudatis à viro singularis Eruditionis Gilberto Cupero in Numismatis antiquis explicatis pag. 285. ubi ex Velleio Paterculo lib. 2. cap. 12. τὸ νέ⊙ verti debere *Novus* colligit: Velleij porrò hæc sunt de Antonio: *cùm ante novum se Liberum appellari jussisset, cùm redimitus hederis, coronâque velatus aureâ, & thyrsum tenens, cothurnisque succinctus*,

succinctus, curru, velut Liber Pater, vectus esset Alexandriæ. Quod de Antonio observat etiam Eustathius loco laudato; & sanè ita observari debet in ejusmodi Deorum ac Dearum, vel Magnorum virorum affectatis nominibus, ac proinde in nomine Constantini M. quod subinde sibi imposuere Augusti. At alij, qui quòd ætate duntaxat & tempore posteriores essent, νέοι dicti sunt, *Iuniores* rectè fuisse dicuntur.

ΝΕΟΥΤΖΙΚΟΣ, *Iuvenis, Iuvenculus.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Μενέλαος ὁ εὐγενὴς, νεύτζικος ἀκόμη.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἄνθρωπος ἦτον νεύτζικος χρόνων εἴκοσι πένλε.

Alibi:

Ἄνθρωπος ἦτον νεύτζικος, ἐξέρετος ἀνὰ πάντας.

ΝΕΟΦΥΤΟΝ, Νεοφυτεῖον, *Novelletum*, in Gloss. Gr. Lat. Vinea ex novellis vitibus confecta. Occurrit in lib. 28. Basilic. tit. 10. cap. 6. & apud Mich. Psellum in Synopsi legum vers. 1275. ex l. 6. D. de Impens. in res dotal.

ΝΕΟΦΥΤΟΣ, de cujus vocis significatione, ita Balsamon ad Can. 10. Concil. Sardicensis: Νεόφυτος μὲν, παρὰ τῷ Ἀποστόλῳ, ὁ νεοφώτιστος λέγεται, παρὰ δὲ τῷ κανόνι, ὁ ἀπὸ πλουσίου ἢ σχολάζοντος εἰς ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα προβιβαζόμενος. Scholion ad eundem Can. νεόφυτος, τῷ θείῳ Ἀποστόλῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἡμῶν πατράσι, καὶ τοῖς κανόσιν, οὐχ ὁ νῦν εἰς κλῆρον παραγγέλλων, ἀλλ' ὁ τὴν Χριστιανῶν ὑπολαμβάνων πίστιν ἄρτι, καὶ νοεῖται καὶ λέγεται.

ΝΕΠΟΥΣ, *Nepos.* Eustathius Od. δ'. νέποδες γάρ φασι θαλάσσης αἱ φῶκαι, ὁ ἐστι τέκνα· νέπους γὰρ κατά τινα γλῶσσαν, ὁ ἀπόγονος.

ΝΕΡΑΔΕΣ, *Nymphæ*, Νερεΐδες. Glossæ Græcobarb. ἀγρωστιναι, νύμφαι ὄρειοι, νεράδες ὀρειναί.

ΝΕΡΑΝΤΖΙΟΝ, Portio, Ναράντζι, *Malum Medicum, Aureum*, ex Italico *Narancio*, Gallis, *Orange.* Scholiastes Nicandri ad Alexipharm. Μῆδόν τε γράφεται μῆλον. ἔστι δὲ καὶ τὸ Μηδικὸν μῆλον, ὅ ἐστι νεράντζιον. Epistola Stamatij lib. 4. Turcogr. Crusij pag. 316. καὶ ἐξέκοψαν τὰς ῥίζας τῶν δένδρων μετὰ νεραντζίων. Vide Agapium Cretensem in Geoponico cap. 118. & Salmasium ad Solinum pag. 955.

Νεραντζέα, eâdem notione, apud Nicolaum Myrepsum sect. de Emplastris cap. 190. Anonymus de Amoribus Callimachi:

Καὶ νεραντζέαν ἔβλεπεν ἐκ τὸ δένδρον ἐκεῖνον,
Ὡς ἄνθρωπος ἀναίσθητος, παραπεφρονημένος,
Καὶ τὸ δακτυλιδόπουλον εἰς τὸ νεράντζι δώει.

Λυκονέραντζον, apud eundem Agapium cap. 45.

Νεραντζόζουμον, *Succus mali Medici*, apud eundem cap. 199.

ΝΕΡΒΟΣ, *Nervus.* S. Chrysostomus in Acta Apost. serm. 35. ἠσφαλίσατο, φησὶν, εἰς τὸ ξύλον, ὡς ἂν εἴποι τις εἰς τὸν νέρβον. Vide Gloss. med. Latin. in *Nervus.*

ΝΕΡΕΔΙΤΑΡΙΟΣ, *Hereditarius*, apud Scholiastem Basilic. to. 1. p. 756. to. 2. p. 55. 79. 114. &c. Et in Glossis Labbeanis non semel. Vide suprà in N.

ΝΕΡΟΝ, *Aqua.* Glossæ Græcobarb. ὕδωρ ἄθροιστον καὶ συλλεκτόν· νερὸν σωρευμένον καὶ συναγόμενον. Videtur formata vox ex ναρὸν, quæ ὑγρὸν sonat, ut est apud Auctorem Etymologici in Ναρόν. Apophthegmata Patrum in Joanne Colobo n. 7. καυκάλιον τοῦ νεροῦ. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 9. Σκλαβινιστὶ Βερόντζη, ὅ ἐστι βράσμα νεροῦ. Anonymus de Locis Hierosol. cap. 15. καὶ εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ σπηλαίου ἐναι ὁ τόπος, ὅπου ἔχωσεν ἡ Σαλώμη τὸ νερὸν, ὅπου ἔλουσε τὸν Χριστόν. Νέρον καμπιώσας, *Succus tussilaginis*, apud Myrepsum de Antidot. cap. 505. Orneosophium pag. 247. ὀρέγεται τὸ νερὸν πολλά. Pag. 250. λέαιον μετὰ τοῦ νεροῦ ἀγελοσαφίδα. Proverbia seu Dicta vulgaria MSS. ὡς εὕρης τὸ νερὸν, φάγε τὸν λαγών. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. ὅτα διψᾷ ἡ αὐλή σου, ὄξω νερὸ μὴ χύνῃς. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ῥιχληχίονι καὶ νερὸν, μεζχόντσο χαλάζει.

Occurrit passim. De vocis origine vide Salmasium ad Hist. August. pag. 311. & ad Solinum pag. 1298. Adde Gloss. med. Lat. in *Nero.*

Νερούτζικον, *Parum aquæ.* Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Ἡμᾶς δὲ τὸ νερούτζικον μετὰ τοῦ πινακίου.

Νεροκάνατον, *Aqualis*, Ὑδρία.

Νεροκάρδαμον, *Aqua* seu *succus Nasturtij.* Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. σίον, τὸ νεροκάρδαμον. Occurrit apud Myrepsum in Sect. de Drosatis cap. 52.

Νεροκουβάλισμαν, *Scaturigo aquæ.* Anonymus MS. de Amoribus Callimachi & Chrysorrhoes:

Καὶ τὸ νεροκουβάλισμαν ἔπαυσεν ἀπὸ τότε.

Νεροκράτι, *Olla cuprea aquæ*, apud Crusium in Turco-Græcia pag. 255.

Νερολάϊνον, *Luteo*, λουτὴρ, Portio.

Νερολόγιον, *Clepsydra*, Κλεψύδρα.

Νερόμυλος, *Molendinum aquarium*, ὑδρομύλιον.

Νεροποντία, *Tempestas*, seu potiùs *undarum exundatio.* Theophylactus Hierodiac. Homil. 7. ὕστερον ἀπὸ σεισμοὺς καὶ νεροποντίαις ἐτράνεψε καὶ ἔγινε καθὼς εἶναι τανῦν.

Νεροσέλινον, *Apium aquaticum*, apud Myrepsum sect. de Drosatis num. 52. Demetrius Zenus in Batrachomyomachia:

Κ' ἀπὸ τὰ νεροσέλινα ἔβαλαν γιαμανίκια.

Neophytus in Gloss. Jatric. MSS. Σίον τὸ ἐν ὕδασι, τὸ νεροσέλινον.

Νεροφίδιον, *Serpens aquaticus, Natrix*, Ἐνυδρίς. Glossæ MSS. in Batrachomyomach. Homeri: ὑδρομεδούση, νεροφίδι. Rursum: ὕδρος δ' ἐξαίφνης, νεροφίδι. Vide Bellonium lib. 1. Observat. cap. 31.

Νεροΐδια, Ἐριννὺς, in Glossis MSS. ad Plutum Aristophanis.

Νεροφόρος, *Aquarius*, Ὑδροφόρος.

Νεροφόρον, pars Balnei in qua lavari solent qui eò contendunt, *Labrum.* Theophanes an. 8. Anastasij: Ὀλύμπιος δέ τις Ἀρειανὸς ἐν τῷ Ἑλενιανῶν βαλανείῳ δεινῶς βλασφημίσας, ἐλεεινῶς ἐν τῇ νεροφόρῳ τέθνηκεν. Martyrium S. Patricij Episcopi Prusæ num. 7. ubi de Thermis Urbis: ὁ δὲ ὅσιος Πατρίκιος εἰσελθὼν ἐν τῷ ζέματι, ὡς εἰς νεροφόρον ἐπήχετο, ὥρας δὲ πολλῆς διελθούσης καὶ μηδὲν αὐτὸς ὑπὸ τοῦ ζέματος καταβλαβέντος.

Νεροχύτης, eâdem, ut videtur, notione. Glossæ Basilic. χυσήελα, οἱ νεβοχύται. Locus luxatus, qui emendari potest ex Harmenopulo lib. 2. tit. 4. §. 92. τὸ μὴ ἔχοντα ἐν αὐλῇ χεισήρια, βουλόμενον δὲ κατασκευάσαι πρὸς τῷ ἐπικοίνῳ τοῦ γείτονος τοίχῳ, χρὴ ποιεῖν εἰς τὰ ἑαυτοῦ μέρη τοῦ ἐπικοίνου τοίχου, πρὸς τοῖς γινομένοις χεισηρίοις τοῖχον ἐγχώριγον. Et §. 96. τὸ θέλοντα ἀπὸ ὑπερῴου χυσηρίου χαλασθῆν ὑπόνομον ἐπίπεδον ποιῆσαι, &c. Legendum igitur, χεισήελα, οἱ νεροχύται, *Locus in quem aqua effunditur.*

Νερουλός, *Aquaticus, Aquosus*, Ὑδραλικὸς, Ὑδραλός. Νερουλιάζειν, Νερώνειν, *Diluere*, ὑδριάνειν, ὑδατοῦν. Νερουλιαλικὸς, *Aquosus*, apud Agapium in Geoponico cap. 129.

Νερωλικὸς, *Aquosus, Aquis abundans.* Glossæ Græcobarb. τόποι δασεροὶ, ἡ νερωλικοὶ, ὅπου ἔχουν πολλὲς βρύσες.

ΝΕΣΑΔΑ, ῥιγοπύρετος, *Rigor febris.* In Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1673.

ΝΕΣΠΟΥΡΑ,

ΝΕΣΠΟΥΡΑ, *Mespilum*, Μέσπιλον. Νεσπυρία, *Mespilus*, Μεσπίλη, Ἀρωνία. Νέσπολαις eâdem notione apud Agapium Cretensem in Geoponico c.126.

ΝΕΤΖ, Ἀραβισὶ, τὸ ἄκορον. Ita Glossæ Saracenicæ MSS. *Acorum*, de quo Botanici.

ΝΕΥΡΑ φοίνικ☉, Prophetis, *Abrotonum*, apud Interpolat. Dioscorid. c. 434.

ΝΕΥΡΙΚΟΝ, *Thoraconactus*, *vestimentum coactile*, quo utebantur milites vice thoracis, nostris *Gambeso*, de qua voce, ut & de ejusmodi veste militari, plura congessimus in Gloss. med. Latinit. Illud porrò sic describitur à Scholiaste Thucydidis: πῖλ☉, τὸ ἐξ ἐρίυ πηκτὸν ἔνδυμα, ὥσπερ θωράκιον τι, ὑπὸ τὰ σήθη, ὃ ἐνδυόμεθα. Leo cap.6. num. 36. & Constantinus Porphyrog. in Tacticis p.5. σολὰς δὲ εἶχον οἱ τοιῦτοι φιλοὶ σερεὰς (ἰσχυρὰς) καὶ πηκτὰς ἀντὶ κλιβανίων καὶ λωρικίων. Νεύρικὰ verò dicta videntur, quòd ex nervis, bovinis fortè, confecta essent. Philippus Pigafetta ad Leonis Tact. cap. 5. *Le armature dunque dal Imperatore nomate Neurica, & di corno possono intendersi in una maniera tale. Si possono etiandio fare di cuoio cotto di Bufalo, che sono forti, & di pelli di Crocodillo, & si come favoleggiano i nostri Romanzi, di scaglie di serpenti. Si fanno ancora le zappe di feltro ben cucite, overo imbottite di lana, ò di bambagia, le quali reggono un colpo di saetta.* Leo in Tactic. cap.5. num.4. νευρικὰ τὰ ἀπὸ κεντέκλων, τὰ ἀπὸ κεντέκλων διπλῶν γινόμενα, καὶ αὐτὰ ἀντὶ λωρικίων τοῖς μὴ ἔχουσι σιδηρᾶ. Idem cap.6. num. 8. καὶ σηθάρια, ἢ σιδηρᾶ, ἢ ἀπὸ κεντέκλων, ἢ νευρικά. Rursum cap.19. §.13. οἱ δὲ μὴ ἔχοντες λωρίκια ἢ κλιβάνια, πάντως φορείτωσαν τὰ λεγόμενα νευρικὰ, ἅπερ ἀπὸ διπλῶν κεντέκλων εἰσὶ. Idem Constantinus in Tactic. pag.11. περιτραχήλια ἁλυσιδωτὰ σιδηρᾶ ἐνδεδυμένα ἔσωθεν μετὰ κεντέκλε· καὶ ἔξωθεν νευρικὰ τὰ ἀπὸ κεντέκλων διπλῶν γινόμενα, καὶ αὐτὰ ἀντὶ λωρικίων. Mauricius in Strateg. lib.2. cap.2. χρὴ κυνία, ἤγεν νευρικὰ ἀπὸ κεντέκλων πλατέα ἔχειν, ἔχοντα μανίκια φαρδέα ἐπινοήσαι αὐτοῖς. Ubi pro κυνία, legendum γυνία, *Gunnas*, de quibus in Gloss. med. Lat. Denique Theophanes an. 17. Heraclij: ἀλλὰ φορῶν τὰ καταφρακτάρικα, οὐκ ἐβλάπτετο. Ubi Codd. alij habent κατάφρακτα νευρικά.

ΝΕΦΑΛΟΝ, pro Νεφέλη, *Nubes*. Vide Georgij Contaris Histor. Athenar. lib.8. initio, & Maximum Cythæreum in Synaxar. 25. Sept. 1. Maij, &c.

ΝΕΦΑΡΙΟΣ, *Nefarius*. Νεφάρι☉ γάμ☉, apud Harmenopulum lib.4. tit.6. §.80. *Nefariæ*, *Incestæ nuptiæ*. Vide Balsamonem ad Can.27. Ep. 1. S. Basilij ad Amphiloch.

ΝΕΦΕΚΛΗ. Vide σέξ☉.

ΝΕΦΕΛΗ, Græcis hodiernis dicitur *tertium ex tribus velis, quo sacra dona conteguntur in sacra Liturgia*, discus nempe in quo ea reponuntur, & calix in quo vinum seu Sanguis Christi, quod aliis ἀὴρ nuncupatur & in Liturgia Chrysostomi, uti quosdam Codices loco istius vocis, Νεφέλη, præferre monet Goarus p.121. ubi ratio nominis exponitur: νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς.

Νεφέλη, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν αἰθάλη θεῖυ.

Νεφέλη μέλαινα, in iisdē Gloss. ἐστὶν αἰθάλη καὶ χρυσόλιθ☉.

Νεφέλη, *Vitium oculi in accipitre*. Demetrius Constantinopol. lib. 1. Hieracosophij c.48. τὰς ἐπὶ πολλοῖς γινομένας αὐτοῖς ἐν ὀφθαλμοῖς ἱεράκων παρεμποδίσεις εἰς τὸ ὁρᾷν, οἱ μὲν νεφέλας καλοῦσιν, οἱ δὲ λευκώματα.

Νεφέλαι, Hesychio, φάρη, ἱμάτια. Gregorius Nazianzen. Orat. 11. ἐσθῆτ☉ περιῤῥεούσης καὶ διαφανοῦς πολυτέλεια. Vide Gloss. med. Latin. in *Nebulæ*.

ΝΕΦΕΡΑ, *Centaurium magnum*, apud Interpolat. Dioscor. cap.413.

ΝΕΦΟΔΙΩΚΤΑΙ, *Tempestarij*, de quibus in Gloss. med. Lat. in hac voce. Synod. in Trullo c.61. καὶ οἱ τύχην καὶ εἱμαρμένην καὶ γενεαλογίαν φωνοῦντες, καὶ οἱ λεγόμενοι νεφοδιῶκται, καὶ γοητεύονται, &c. Vide ibi Balsamonem.

Νεφομαντεία, seu διὰ τῶν νεφῶν μαντική, tum primum à nescio qua muliere Anthusa vocatâ inventa, & nota sub Leone M. ut Auctor est Damascius apud Photium p. 1042. nescio an alia ab ea quam ἀεροσκοπίαν vocant Liber apocryphus Enoch, & Schol. Homeri Iliad. α. ἀερομαντείαν, Nicephorus Gregoras ad Synesium de Insomniis p.412.

ΝΕΦΟΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶ σκύτος ὑδάτων, καὶ αἰθάλη, καὶ αἰθαλωμένη ἡ πρώτης, καὶ συμπλεκομένη.

ΝΕΦΡΑ, *Lumbi*, *Renes*, Νεφροί.

ΝΕΦΡΙΟΝ, *Elaphoboscum*, apud Interpolat. Dioscorid. cap.485.

ΝΕΦΥΔΡΙΟΝ, *Nubecula*, apud Cedrenum in Juliano: νεφύδριόν ἐστι, παρέρχεται.

ΝΕΧΙΔΡΑ, τὰ χλωρὰ ὄσπρια, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Legumina viridia*.

ΝΕΩΡΙΣΙΟΣ λιμὴν, sic dictus quibusdam Scriptoribus Portus Juliani Imp. in Urbe Constantinop. quē alij nudè Νεώριον vocant. Theophanes an.3. Leontij: τῷ Λεοντίῳ ἐν ΚΠόλει τὸν Νεωρίσιον λιμένα ἐκκαθαίροντ☉. Ubi Paulus Diaconus & Anastasius *Neoresium* pariter habent. Antiquitat. Constantinopolit. τὴν δὲ ἡ κάμιν☉ φέρουσα βοὸς χαλκῦ παμμεγεστάτυ θέαμά τι, ἅπερ μετὰ μίμησιν ἐν τῷ Νεωρισίῳ λιμένι καλετυπώθη. Vide Theophan. pag. 323. & nostram Constantinopol. Christianam lib.2. p.60. Ita porrò Byzantij solebant voces inflectere. Nam apud eundem Theophanem Προκλιανίσι☉ λιμὴν, an.4. Pogonati: Νικομηδειάσι☉ κόλπ☉, *Nicomediæ portus*, anno 7. Rhinotmeti, appellatur, ubi Codd. alij habent Νικομηδείσιον, & Νικομήδιον. Ἰυλιανίσι☉ λιμὴν an.10. ejusdem Rhinometi. Κεντωαρήσιος πύργος, apud eundem p. 317. Apud Auctorem Etymologici, νεώρια, ἡ τῶν ὅρων περιβολή.

ΝΕΩΚΑΓΚΕΛΟΣ. Vide in Κάγκελ☉.

ΝΕΩΚΟΡΟΣ, *Æditius*, *Ostiarius*, Gradus Ecclesiasticus. Theosterictus in Vita S. Nicetæ Confess. n.5. καὶ ἀποκήρας τοῦτον τῇ ἐκκλησίᾳ, ὡς Ἄννα τὸν Σαμυὴλ, ἐκδῶλον ἐποίησεν, τὴν τῶν Νεωκόρων τέως τελεῖν αὐτὸν τάξιν· διελέλει δὲ ταύτην ἐν πάσῃ εὐλαβείᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ. Vide Gloss. med. Lat. in *Æditius*, & *Ostiarius*.

Cæterùm nemo nescit quàm variæ ac diversæ sint Eruditorum sententiæ super voce Νεωκόρ☉, quæ crebriùs occurrit in Græcarum Urbium nomismatis: ac præsertim, Adolphi Mecherci de Linguæ Græcæ pronuntiat. cap. 14. Seldeni ad Marmora Arundeliana pag. 166. 1. Edit. Anton. Augustini Dialogo 5. Santamantij in Julio, & aliorum. In qua quidem controversia Litteraria nescio an judicium meum liceat interponere, hîcque exarare quid sentiam. Ac primùm, ne longiùs ab instituto deflectam, constat Νεωκόρυς, Dianæ potissimum, dictas Urbes Græcanicas: quod in primis testatur nummus Caracallæ, in quo scriptum ΕΦΕΣΙΩΝ ΔΙΣ ΝΕΩΚΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ. Præterea S. Lucas in Act. Apostol. cap. 19. καταστείλας δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον, φασὶν, Ἄνδρες Ἐφέσιοι, τίς γάρ ἐστιν ἄνθρωπ☉, ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν Νεωκόρον οὖσαν τῆς μεγάλης Ἀρτέμιδ☉, καὶ τοῦ διοπετοῦς. Isidorus Pelusiota apud Georgium Hamartolum in Chronico MS. in Theodosio M. ὅπερ δὴ περὶ τῆς Ἀρτέμιδ☉ πρός τινα φησὶν ὁ μέγας Ἰσίδωρ☉, Ἐπειδήπερ ἠθέλησας μαθεῖν τό τις οὐκ οἶδε τὴν Ἐφεσίων πόλιν Νεωκόρον οὖσαν τῆς μεγάλης Ἀρτέμιδ☉, καὶ τοῦ Διοπετοῦς, &c. Sed an Diana Ephesia hîc intelligatur, ut dubitem, facit, quòd ipsa Urbs Ephesus Νεωκόρ☉

ΝΙΠΤΗΡ, ita appellatur Græcis *Lotio pedum* quæ fit Feriâ quintâ Hebdomadæ majoris. Describitur in Euchologio pag. 745. Ἀκολουθία τοῦ θείου καὶ ἱεροῦ νιπτῆρος. Laudatur præterea Theophili Archiepiscopi Alexandrini λόγος εἰς τὸ μυστικὸν δεῖπνον, καὶ εἰς νιπτῆρα τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ πέμπτῃ. In Typico MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης caput 72. inscribitur, περὶ τοῦ μέλλοντος γίνεσθαι νιπτῆρος τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ πέμπτῃ. In Homericis Centonibus Eudociæ Imperatricis, habetur etiam caput περὶ νιπτῆρος. Adde Codinum de Offic. Palat. cap. 12. n. 1.

ΝΙΠΤΡΟΝ, Græcis est *Pelvis*, *Pelluvium*: in Euchologio verò sumitur pro *Tersorio*, seu linteo madido quo quid abstergitur. Pag. 833. καὶ σπόγγους τεσσάρεις, καὶ νιπτρὸν λινὸν, &c. Pag. 437. καὶ μετὰ τοῦ νιπτροῦ ταύτην (τράπεζαν) καὶ τοὺς κίονας καθασμήχοντες, &c.

ΝΙΡΙΣ, *Nardus Montana.* Neophytus in Glossis Jatricis MSS. ὀρεινὴ νάρδος, ὑπό τινων λέγεται θυλακίτης, ὑπὸ τινῶν δὲ νίρις, φύλλον καὶ καυλὸν ἔχουσα ὅμοιον ἠρίγγει. Vide Νίδιον.

ΝΙΣΚΙΟΣ, *Umbra*, Σκία. Vide ἴσκια. Demetrius Zenus in Batrachom.

Κιοσὰν τὸ λέγει παροιμία, τὸ νίσκιον σου φοβᾶ σε.

ΝΙΣΣΟΣ, *Anas*, Νῆσσα. Nicolaus Myrepsus sect. 1. cap. 185. in Cod. MS. αἵματος ξηροῦ νίσσου ἄρρενος ἀνὰ οὐγγ. α.

ΝΙΣΤΙΑ, pro Ἑστία. Glossæ Græcobarb. εἰς τὸ πῦρ, εἰς τὸ λαμπρὸν, ἢ εἰς τὴν στίαν, ἢ νιστιὰν, ἢ ἑστίαν. Vide Ἑστία.

ΝΙΣΥΡΙΣ, *Spondylium*, apud Interpolat. Dioscorid. c. 495.

ΝΙΤΖΕΛΟΣ, *Nigellus*, *Subniger.*

ΝΙΤΖΕΛΟΝ, *Nigella*, apud Myrepsum de Antidotis cap. 439. in MS. in Edito 445. ubi vim vocis exponit, ἤτοι, ὡς οἶμαι, μελάνθιον.

ΝΙΤΖΟΚΟΚΚΟΝ, Κάσαμον, in Glossis Jatricis MS. Neophyti, qui hæc addit: ἕτεροι φασὶ τὸν καρπὸν τοῦ βαλσάμου.

ΝΙΤΡΟΝ, in Glossis Chymicis MSS. ὕδωρ θεῖον λευκὸν ποιοῦν χαλκὸν ἄσκιαστον· τὸ αὐτὸ ἀφρόνιτρον, καὶ ῥυλίνη γῆ.

ΝΙΤΤΑΙΟΝ. Nicolaus Myrepsus sect. 1. c. 326. ex Cod. MS. ex edito verò 332. ζεδόαρ, κεισίμου ἢ νιτταίου δέρμα, χαλδαϊκοῦ, σιδίου, ζογχοῦ τοῦ λεπτοῦ, &c.

ΝΙΦΕΑ, *Nymphæa*, Arabibus *Nenuphar.* Γέλαιον, νιφέας ἔλαιον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Nymphææ oleum.* At Ἰέλαιον est *violaceum oleum.* Eædem Glossæ: Ναφέας, ἐτίας.

ΝΙΨΙΜΟΝ, pro Νίψις. Catalogus Officior. Eccles. Constantinopol. Allatianus, ubi de Protonotario: καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ὑψώσεως δίδοται νίψιμον τῷ Ἀρχιερεῖ, κρατῶν καὶ τὸ δικήριον.

ΝΝΙ, *Vomer*, Ὕννις, ἀφαλρόπους.

ΝΟΒΑΤΕΥΕΙΝ, *Novare*, Ἀνακαινίζειν, in Glossis Basilic. Alibi: ἐνοβάτευσεν, μετεκαίνισεν, ἢ μετέθηκεν.

Ἀνοβατεύτως. Vide Cujac. lib. 19. Observ. c. 36.

ΝΟΒΕΛΑ, *Nova*, *Res nova*, Ital. *Novella*, Gallis *Nouvelles.* Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ τὸ νοβέλα πάθασι, καὶ πῶς ἐντεροπιάστηκαν.

ΝΟΒΙΣΚΟΥΜ, *Nobiscum*, vel *Nobiscum Deus*, clamor militaris à Christianis in præliis inclamari solitus, de quo egimus in Gloss. med. Lat. in hac voce. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 17. περὶ δὲ τῆς φωνῆς τῆς κατὰ συνήθειάν ποτε λεγομένης ἐν τῷ καιρῷ τῆς συμβολῆς, τουτέστι τὸ Νοβίσκουμ, πάνυ ἡμῖν ἀσύμφορον καὶ ἐπιβλαβὲς φαίνεται. Infrà: εἶτα διὰ τὸ αἴσιον καὶ τὸ, Νοβίσκουμ Δέους, τρίτον ἕκαστον μέρος ἐξερχομένου τοῦ φωσάτου. Adde lib. 7. cap. 16.

ΝΟΔΑΡΟΣ, *Notarius*, Γραμματικός.

ΝΟΔΟΠΑΚΤΟΝ, *Nudum pactum*, ψιλὸν σύμφωνον, in Glossis Basilic.

ΝΟΔΟΣ, *Amens.* Testamentum MS. Salomonis: φρένας ἀποκλέπτω, καὶ καρδίας ἀλλοιῶ, καὶ νοδοὺς ποιῶ.

ΝΟΕΒΡΗΣ, Νοέμβρης, Νοέμβριος, *Mensis November.* Ε. ΚΑΛΑΔ. ΝΟΕΝΒ. in Vet. Inscript. apud Reinesium pag. 970. Vide Cedrenum in Julio pag. 168. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Εἶδον τὸν Νοέμβριον ἀπ᾽ αὐτὸν, γεωργὸν ὡς πρὸς τὸ σχῆμα.

ΝΟΕΣ, *Angeli.* Lexicon MS. Cyrilli: Νόες, Ἄγγελοι. Νοῦς τριχῶς λέγεται, Νοῦς Θεὸς, Νοῦς καὶ ὁ Ἄγγελος, Νοῦς καὶ ὁ ἡμέτερος. Νοερὰ τάγματα, *Intelligentiæ*, *Angeli*, αἱ ἀγγελικαὶ φύσεις, apud Ephræmium Antiochenum Patr. Νοεραὶ δυνάμεις, apud S. Maximum. Vide Hoeschelium ad Athanasium in Vita S. Antonij pag. 132.

ΝΟΙΚΙ, *Locarium*, *Pretium conducta domus*, ἐνοίκιον. Νοικιάζειν, *Locare*, *Conducere*, ἐργολαβεῖν, ἀπομισθεῖν. Νοικιαστής, Νοικάτωρας, *Locator*, *Conductor*, ἐργολάβος, ὁ ἐκμισθῶν. Νοικοκύρης, *Herus domus*, οἰκοδεσπότης. Νοικοκυρά, *Hera, Domina domus*, οἰκοδεσπότις. Vide οἰκόκυρος.

ΝΟΙΩΝΕΙΝ, *Divinare*, pro οἰωνεῖν. Νοιώστης, *Vates*, *Divinus*, Μάντις.

ΝΟΚΕΡΙΑ, ἡ τύλη, in Glossis Jatricis ex Cod. Reg. 190. *Fœnugræcum.* In aliis Græcobarb. Νακερίαι, τύλι.

ΝΟΜΑΡΕΙΤΗΣ. Indiculus Apostolorum ex Bibl. Reg. Edit. ab Erudito Cotelerio: de S. Bartholomæo: νομαρείτης, ἤτοι λαχάνια φυτεύων. Ubi Cod. al. Πωμαρίτης, quæ Lectio priori videtur præferenda.

ΝΟΜΑΤΙΟΣ, pro Νομάδιος, quæ vox in Basilic. reperitur, *Pascens*, *Pascualis.* Ὁ νομάτιος πῶλος, *Pullus pascens*, in Antiquitat. Constantinopol.

ΝΟΜΕΓΚΟΥΛΑΤΩΡ, Νομεγκλάτωρ, *Nomenclator.* Glossæ Basilic. Νομεγκουλάτωρ, ὁ ἐξ ὀνόματός τινα φωνῶν, ὁ παρὰ συνήθειαν Κράκτης. Theophilus ad Autolycum lib. 3. εἰ γάρ τις βούλεται μαθεῖν, ἐκ τῶν ἀναγραφῶν εὑρήσει ὧν ἀνέγραψε Χρύσερος ὁ Νομεγκλάτωρ ἀπελεύθερος γενόμενος Μ. Αὐρηλίου Οὐήρου. Ita ante Meursium emendarat Casaubonus ad Spartianum. Vide Gloss. med. Lat. in *Nomenclator.*

ΝΟΜΙΚΟΙ, *Iurisperiti*: Ἄνδρες νομοτριβεῖς. Nicetas in Andronico lib. 2. num. 2. Extr. Glossæ Gr. Lat. Νομικὸς, ὁ νόμους εἰδὼς, *Iurisperitus*, *Legisperitus.* Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Νομικὸς, ὁ τῷ νόμῳ ἀκολουθῶν, ἢ ὁ τοῦ νόμου ἐξηγητής. Herennius Modestinus lib. 4. Excusat. in l. 13. §. 2. D. de Excusat. καὶ Κερβίδιος Σκευόλας, καὶ Παῦλος, καὶ Δομίτιος Οὐλπιανὸς, οἱ κορυφαῖοι τῶν νομικῶν γράφουσι, &c. Scholiastes Harmenopuli lib. 5. tit. 8. §. 58. καὶ οἱ νομικοὶ ἀντέγραψαν, τὸν οἰκέτην ἔνοχον ὄντα τῇ μοιχείᾳ οὐκ ἰσχυρῶς ἐν τῇ διαθήκῃ ἐλευθεροῦσθαι. Auctor Incertus post Theophanem pag. 436. εὗρον—Κασυμαλᾶ μαθόντα τὴν γραμματικὴν, καὶ γέροντα νομικὸν, &c. Ubi Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 4. ὃς καὶ νομικὸς εἰς τὰ Φωρακίς. Libellus καθημερινῆς ὁμιλίας laudatus à Cujacio lib. 12. Observ. cap. 9. δῶμεν δικολόγῳ, καὶ τοῖς συνηγόροις, καὶ τῷ νομικῷ ἵνα σπουδαιότερον ἐκδικήσωσιν ἡμᾶς. Vide Nilum lib. 2. Epist. 226. Ita Νομικοὺς *Legis Interpretes*, non semel vocant SS. Matthæus & Lucas. Theodorus Prodromus in Synopsi Evangel.

Ὁ τῶν νομικῶν ἐντολῶν πασῶν φύλαξ.

Laudatur Schediasma Michaëlis Pselli εἰς τινα κάπηλον

πηλον γινόμενον νομικόν. Glossæ Lat.G. *Iuris Doctores*; αὐθένται τῶν νόμων. Vide in Σκελιάδειος.

Νομικὸς, *Notarius*, *Tabellio*, σημειογράφος, ὑπογραφεύς. Gloss. Lat. Gr. *Tabellio*, ἀγοραῖος, νομικός. Glossæ Basilic. & Suidas: ταβελλίων, ὁ τὰ τῆς πόλεως συγγράφων συμβόλαια, ὁ παρὰ τοῖς πολλοῖς νομικὸς λεγόμενος. Novella 120. Justiniani cap.11. νομικὸς ὑπέργων τοῖς περὶ τὴν προκειμένην διάταξιν γινομένοις συμβολαίοις, διηνεκῶς ἐξορίζεται. Joan.Moschus in Limon. cap. 193. καὶ πέμψας ἤγαγε τὸν νομικὸν τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, — τότε λέγει αὐτῷ, — ποίησον γραμμάτιον χρεωστικὸν πεντήκοντα χρυσίων λιτρῶν, &c. Ita *Tabellionem* νομικὸν vertit Græcus Interpres Concilij Lateranensis an.1215. cap. 3. Catalogus Officiorum M.Eccl. Allatianus, de Protonotario: ἀναθεωρεῖ δὲ καὶ τοὺς νομικοὺς δὶς τοῦ ἐνιαυτοῦ, σκεψάμενος δὲ καὶ συμφωνήσεις, πράσεις, διαθήκας, καὶ ἐλευθερίας.

Νομικὸς, inter Officia Ecclesiastica octavæ pentadis recensetur à Codino cap.1. num.39. post Primicerium Lectorum, & ante Protocanonarcham. Est autem is, Goaro, ex relatione Græcorum, qui Typis & Ecclesiasticis rubricis eruditus, quod quoque die legendum Officium, ac faciendum sancit & publicat. Deinde addit; alij ut Gretzerus, eum esse volunt qui legem cantoribus ponit, & choros regit. Quid si is sit, qui Νομικὸς τῆς ἐκκλησίας in loco proximè laudato, *Tabellio* nempe *Ecclesiæ*? Extat in Bibliotheca Regia Poëmation Jambicum Joannis Botaniatæ Cretensis de Versibus Jambicis ad Isidorum Diaconum & Tabularium, Chiensem, ubi hunc sic compellat:

> Κλέος νομικῶν, Μαρτυρώνυμος φίλος,
> Κῦδος Χιωτῶν, λαϊκῶν ἡ φαιδρότης.

Νομικάτον, *Instrumentum Notarij*, *Contractus*, συνάφεια.

ΝΟΜΙΜΆΡΙΟΣ, *Legis Doctor*, *peritus*. Ducas Hist. cap.13. ἕνα τῶν αὐτοῦ κελλίων καὶ νομιμαρίων, ὃν αὐτοὶ καλοῦσιν Κάδιν. Malaxus in Hist. Patr. in Joasapho: αὐτὸς ἦτον ἐφρόνιμος πολλὰ, καὶ νομιμάρειος, καὶ δίκαιος. Vide Gloss. med. Lat. in *Cadius*.

ΝΟΜΟΔΟΤΗΣ, recensetur à Codino inter Officiales Magnæ Ecclesiæ Constantinopol. cap.1. ubi infrà eodem cap. νομικὸς videtur appellari: tametsi nescio an non alius à *Nomico*, de quo suprà: si quidem Νομοδότης idem sit cum Νωμοδότη. Matthæus Monach. de Offic. Eccl. Constantinopol.

> Ὅρα τὸν λαμπρὸν Ῥήτορα, διπλοῦς Ὀστιαρίους,
> Τὸν Νομοδότην τε ὁμοῦ, Πριμμικήριον Νοταρίων.

Sed Νωμοδότης vocatur in Codd. Reg. in Quinta Pentade, post Ostiarium, ubi ejus munus sic describitur: ὁ Νωμοδότης, διδοὺς τὰ νόμια τοῖς κληρικοῖς καὶ τοῖς πένησι. His verò Locis eundem esse Νωμοδότην cum Νομοδότη hinc constat, quòd uterque post Ostiarium collocetur. Ita Νωμοδότης eodem ferè Officio functus fuerit, quo in Monasteriis *Eleemosynarius*.

ΝΟΜΟΚΑΝΩΝ, *Liber ex Canonibus seu Conciliorum Decretis & Legibus civilibus contextus.* Primus autem Justinianus quicquid insigne est in Ecclesiasticis sanctionibus, quarum vindicem atque custodem non semel ipse se appellat, suâ voluit auctoritate stabilitum, declaratum, ac pœnis vindicatum. Inde factum est, ut Ecclesiarum Orientis Episcopi, eas sibi regularum collectiones concinnare cœperint, quas Νομοκανόνια, sive Νομοκάνονας vocant: quorum primus Auctor fuit Joannes Scholasticus, qui Eutychio Constantinopol. Patriarchâ in exilium pulso suffectus est à Justiniano: qui quidem Joannis Nomocanon in 50. titulos distributus extat in Bibliotheca Vaticana, uti testatur Nicolaus Alemannus in Notis ad Procopij Historiam arcanam. Deinde Photius Patriarcha Constantinopol. Νομοκανόνα scripsit, distinctum titulis 14. qui & Προκανὼν appellatus, quòd præponatur Canonibus, quod Balsamo in Præfatione Commentariorum ad Photium significat, his verbis, πρὸ τῶν κανόνων συγκεφαλαιωθέντα: uti monet Cujacius lib.6. Observ.cap.9. Scripsit autem Balsamon Manuëlis Comneni jussu eosdem Commentarios. Sed & paulò ante Nomocanonem in Compendium versibus Politicis reduxerat Michaël Psellus, in gratiam Michaëlis Ducæ Imp. ut indicant præfixi isti versus:

> Ἔχε μοι γνῶσιν, Δέσποτα, καὶ τοῦ Νομοκανόνος;
> Σύνθετος βίβλος πέφυκε νόμων τε καὶ κανόνων,
> Κανόνων μὲν συνοδικῶν, καὶ κανόνων διαφόρων,
> Τῶν Νεαρῶν δὲ μάλιστα πανσόφων θεσπισμάτων,
> Συνηγορεῖται κάλλιστα τοῖς γραφεῖσιν κανόσιν.

Extat ejusdem opusculum περὶ τῶν ἐν τῷ νομοκανόνῳ, in Cod. Reg. sign. 1837. fol. 31. Idem Balsamon ad Can.2. Trullan. scribit suâ ætate complura extitisse Νομοκάνονα, (sic ea semper & alibi appellat) quæ quidem ut spuria, & nullius auctoritatis rejicienda; Photianum verò duntaxat legendum suadet: παρεγγυῶμαι πᾶσιν τοῖς μέλλουσιν ἀναγινώσκειν τὸ Νομοκάνονον, μὴ προσχεῖν τοῖς παλαιοτέροις βιβλίοις τοῦ Νομοκανόνων, ἀλλὰ ἀναγινώσκειν τοῦ παρὰ τοῦ Πατριάρχου τοῦ Φωτίου πονηθὲν, καὶ εἰς τοὺς ιδ΄. τίτλους διαιρεμένον. Monet denique Beveregius Alexij Aristeni in Synopsin Canonum Commentaria hoc titulo donari in Cod.MS. Νομοκάνονον σὺν Θεῷ ἑρμηνευθὲν παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου Νομοφύλακος κυρίου Ἀλεξίου Ἀριστηνοῦ. Reliqua vide apud Doctissimum Cotelerium in Not. ad 2. Tom. Monumentor. Eccl. Gr. pag.600. Quinetiam in Synodis legi præcipitur Nomocanon, in Novella Alexij Comneni Imp. de Electionibus §. 25. ἐπὶ τούτοις ἀναγνωσθήτω καὶ τὸ τοῦ Νομοκανόνος ἅπαν ἐνώπιον τῆς ἱερᾶς καὶ ἁγίας συνόδου.

Νομοκανόνας etiam appellabant *Libros Pœnitentiales*: atque ita Inscriptus, qui Joannis Jejunatoris Patr. Constantinopol. nomen præfert. Verùm Anonymus ex Bibl. Cæsarea, apud Lambecium, observat variare exemplaria: quædam enim hunc titulum præferre, Νομοκάνων Ἰωάννου Πατριάρχου ΚΠ. τοῦ Νηστευτοῦ· alia verò hunc, Κανονικὸν Ἰωάννου, μοναχοῦ καὶ διακόνου, μαθητοῦ τοῦ ἁγίου βασιλείου, οὗ ἐπωνυμία, Τέκνον ὑπακοῆς: alia denique indicare esse γέροντός τινος πρὸς τὸν ἑαυτοῦ μαθητήν. In hoc verò opusculo idem Anonymus Νομοκάνονον, voce non semel utitur, ut & Nicon in Pandecte MS. lib.1. serm.8. fol.20. cui etiam ita appellantur S. Basilij Canones, & Joannis Jejunatoris: & alij à Lambecio laudati lib.6. Comment. de Bibl. Cæsar. pag.56. Ut ut sit de eodem Joanne, Libros Pœnitentiales à Græculis ita appellari colligitur ex eo quem edidit Vir Doctissimus Joan. Bapt. Cotelerius to. 1. Monument. Eccl. Gr. & aliis quos laudat Allatius in lib. de Opinat. Græcor. num. 12. & in Dissert. de Georgiis pag.342.

ΝΟΜΟΣ, pro ὦμος, in Turco-Græcia Crusij.

ΝΟΜΟΦΥΛΑΞ, recensetur inter Aulæ Constantinopolitanæ Officiales in Codd. Regg. 5. & 80. qui fortè id muneris obijt quod apud Athenienses Magistratus eâdem nomenclaturâ, qui ut scribit Tullius lib.3. de Legibus, & Columella lib.12. cap. 3. facta hominum observabat, & ad Leges revocabat, earúmque vim assiduâ Jurisdictione custodiebat. Balsamon de Chartophylace pag. 457. ὁ χαρτοφύλαξ, ἐπισκοπικῶν δικαίων φροντιστὴς ἀξιόμαχος, οὗτω γὰρ καὶ νομοφύλαξ καλεῖται. Meminit etiam Nomophylacis in Meditat. de Incensis pag. 471. Joannes

Euchaitorum Metropolita p.68. Carm. εἰς τὴν Νομοφυλακὸς νεαράν.

Αὐτὸς σκοπήσας πρᾶγμα κοινῇ συμφέρον,
Αὐτὸς Βασιλεῖ τὸ σκοπηθὲν γνωρίσας,
Αὐτός τε πείσας, αὐτὸς ἐστὶν ὁ γράφων.

Sancitum Joannis Xiphilini Patr. Constantinopol. lib.3. Juris Græco-Rom. pag.267. ὃς ἂν ὁ λογιώτατος Νομοφύλαξ κρίνῃ περὶ τούτου, καὶ ψηφίζεται. Adde pag. 288. Harmenopulus, cujus Promptuarium Juris habetur, σεβαστὸς, Νομοφύλαξ, καθολικὸς κριτὴς inscribitur in Cod. Cæsareo apud Lambecium lib. 6. de Bibl. Cæsar. & pag. 40. Νομοφύλαξ τοῦ εὐαγοῦς Βασιλικοῦ σεκρέτου καὶ κριτὴς τῆς θεοσώστου πόλεως Θεσσαλονίκης. Apud eundem lib.8. & in Cod. Colberteo 6029. habentur Commentarij in Jambos Gregorij Theologi, Νικολάου Διακόνου τῆς ἁγίας ΚΠόλεως τῆς Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας Πατριαρχικοῦ Νοταρίου Πρωτοπροέδρου τῶν Πρωτοσυγκέλλων καὶ Νομοφύλακος τοῦ τῶν Ῥωμαίων Βασιλείας τῆς Δοξαπατρῆ. Aristænum Canonum Interpretem eâdem functum Dignitate suprà observamus.

ΝΟΝΙ'Σ. Vide Νόνναι.

ΝΌΝΝΑΙ, Νόναι, *Nonæ*. Suidas: Νόνναι, τοῦ μηνὸς, αἱ εὐθὺς μετὰ τὰς Καλάνδας. Glossæ MSS. Reg. Cod. 1708. & 2062. Νόνναι, αἱ ἡμέραι, ἢ καὶ ἀρχαὶ τῶν μηνῶν. Moschopulus: Νόναι, παρὰ Ῥωμαίοις πληθυντικῶς, αἱ μετὰ τὰς Καλάνδας ἐννέα ἡμέραι. Νόνναι cum duplici ν scribitur etiam apud Eusebium lib. 8. Hist. Eccl. δευτέρα Ξανθικοῦ, ἥτις ἐστὶ πρὸ τεσσάρων νόννων Ἀπριλλίων. Ita etiam apud Theodorum Lector. Ecl.1. πρὸ πέντε νόννων Μαρτίων. Adde Cedrenum in Julio pag.168. & Joan. Tzetzem in Chil.3. v.876.

ΝΌΝΝΑ, *Domina*. Xiphilinus in Domitiano: πολλάκις δὲ καὶ τοὺς ἀγῶνας νύκτωρ ἐποίει, καὶ ἔστιν ὅτι καὶ νόννας καὶ γυναῖκας συνέβαλε. Theodorus Prodromus Carm. in Gregorium Nazianz.

Νόννης ὁ παῖς ἔκεῖνο λοίσθια πνέων.

Et Carm. sequenti:

Νόννα τί ῥα βλεφάρων θαλερὸν διὰ δάκρυα εἴβεις.

Et in alio Carm. de eodem Gregorio:

Βυζαντιὰς διέδεξο τῆς νόννης τόκον, &c.

Νονὶς, idem quod Νόννα, *Domina*, *Sanctimonialis*. Nam Sanctimoniales, olim ut hodie *Dominas* appellabant. Palladius in Hist. Lausiaca, de Virgine Romana: εἶπον τῇ παρθένῳ, ὅτι μονάζων τις ἀναγκαίως σοι θέλει συντυχεῖν· δέδωκε δὲ αὐτῷ ἀπόκρισιν ἡ νονὶς, ὅτι ἐκ πολλῶν ἐτῶν οὐδενὶ συνέτυχηκεν. Salmasius ad Solinum, νονὶς, formatum vult ex μονὶς, ut *Natta* ex *Matta*, & *Nappa*, ex *Mappa*. Vide Gloss. med. Lat. in *Nonnus*, & *Domina*.

ΝΟΠΕΤΖΊΔΕΣ, *Ianissarij*, fortè quasi *Pedites*. Malaxus in Hist. Patr. pag. 161. Νοπετζίδες, τελέσι Γενίτζαροι, Φραγγικὰ λέγονται σελδάδοι.

ΝΟΠΌΣ, *Novus*, *Recens*. Agapius Cretensis in Geopon. cap.56. ὁμοίως βάλε καὶ ἕνα ψωμὶ νοπὸν, ἤγουν φρέσκον, καὶ ἂν εἶναι τὸ ταχὺ στενὸν τὸ ψωμὶ, καλὸς εἶναι ὁ ἀέρας. Cap. 59. εἰς τὴν Βενετίαν θέλουσι τὰ σωῶρα αὐγὰ τέσσαρα ἄσπρα τὸ ἕνα, καὶ πολλαῖς φοραῖς ἀκριβώτερα· καὶ τὰ ἄλλα ὅπου δὲν εἶναι νοπὰ, δίδουσι δύο ἐν τὸ ἄσπρον, καὶ τρία πολλάκις, διατὶ βλάπτουσιν. Et cap. 66. de Caseo: τὸ φρίσκο ἤγουν νοπὸν ὅταν εἶναι πρόβιον, καὶ ἀπὸ καλὴν βοσκάραν, &c. Cap.83. de Ovis: ὅσα εἶναι φρέσκα, ἤγουν νοπὰ τῆς ἡμέραν, ὅπου τὰ ἐγέννησαν αἱ ὄρνιθες, εἶναι πολλὰ ὀφέλιμα. Adde 135.

Νωπὸς, cum ω. habet Nicolaus Lucanus de Excidio Trojano:

Κὴ ὥστε πού εἶτονε τὸ τραῦμα θερμὸν καὶ νωπὸν ἀκόμι.

ΝΟΡΑΓΙΔΕΣ, pro Νηρηΐδες, *Mulieres pulcræ*. Vide Allatium de Opinationibus Græcorum. pag. 158.

ΝΟΣΟΚΌΜΟΣ, *Infirmarius*, Officium Monasticum, de quo extant hi Jambi MSS. ex Bibliotheca Thuana.

Εἰς τὸν Νοσοκόμον.

Τὸ σχῆμα θεῖον ἀσθενῶν βάρη φέρειν,
Τοῦτο λαχὼν πύκτευον, ὦ μοι τεκνίον,
Θερμῶς, προθύμως, ἐκτελεῖν σὺ τὸν δρόμον,
Ε'ωθεν εὐθὺς τοῖς κλινήρεις σὺ βλέποις,
Ἀλλ' οὐ πρὸ παντὸς φαρμακεύων τοῖς λόγοις,
Εἶτ' αὖ πρεπόντως προσφέροι σιτίων δόσεις,
Ὡς χρὴ δ' ἑκάστῳ σὺν διακρίσει λόγου,
Μέλος γάρ ἐστι, μὴ παρέχου τῆς πέλας,
Οὕτως ὑπηρετοῦντι μισθός σοι μέγας,
Φῶς ἀπρόσιτον οὐρανῶν εὐκληρία.

ΝΟΣΟΝΆΡΙΑΣ, ἡ νύμφη, in Glossis Basilic.

ΝΌΣΟΣ μεγάλη, apud Psellum MS. de morborum nominibus, Ἐπιδημία, *Morbus Sonticus*.

ΝΌΣΠΡΑΣΣΟΥ, *Marrubium nigrum*, apud Interpol. Dioscorid. cap.523.

ΝΌΣΤΙΜΟΣ, *Gratus*, *Iucundus*, *Gustatu suavis*, μέλιχος, κεχαρισμένος, εὐάρεστος, ἡδὺς, κομψός. Andreas Cretensis de Vita Humana pag.77. ἐχῖνοι δὲ, καὶ μηκάδες, καὶ μέλισσαι, οἱ μὲν ἐνύγρων ὄψων νόστιμον ἡμῖν καρυκεύουσι πέμμα. Fabulæ Æsopi Græcobarb. καὶ ἐγὼ τότε θέλω φάγη πολλὰ, καὶ θέλω σὺ φανῆ νοστημότερος. Cod. Gr. πιμελέστερος ἔσομαι. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Τρίχας σγουρὰς καὶ νόστημας, τὸ χρῶμα χρυσαφίου.

Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ὄχρα σεμιδαλόμνωστες, νόστημες ἀσπρουλάτες
Καὶ καλομορφολήπαρες, ἀγγελομισηδάτες.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Καὶ φένεται τις νόστημον σὰν ζάχαρ καὶ μέλι.

Νοστιμίζειν, *Gustare*, *Condire*, γεύεσθαι, ἡδύνειν ἀγλαΐζειν. Historia Apollonij Tyrij:

Γιατὶ δὲν τὸ νοστίμιζε, στέκει ἀπὸ μουδιασμένος.

Emmanuël Georgillas MS.

Λόγον μὰ τὴν ἀλήθειαν, ὅπου με νοστιμήθω.

Νοστιμάδα, *Suavitas*. Glossæ Græcobarb. μηδὲ εὐμορφίαν, μηδὲ νοστιμάδαν, μηδὲ εὐπρέπειαν. Agapius in Geoponico cap.184. καὶ ὅταν τὰ τρώγῃς, θαυμάζεσαι τὴν νοστιμάδα ὅπου ἔχουσιν. Adde cap. 207. Vide mox Νοστὸς, unde vocis videtur origo.

ΝΟΣΤΌΣ, *Recens*, *Novus*, quasi ex νεοστὸς; nam & νεοσσὸς, pullos avium Græci dicunt, ut recens natos. Glossæ Græcobarb. Καινὰ, νοστὰ, καινούργια. Alibi: νέαι, καὶ ἁπαλαὶ, νοστὲς ἢ παίδευες.

Νοστὰ, *Recenter*, eædem Glossæ: Ἄβλης, νεουργὴς, νοστὰ φλιασμένη.

Εὔνοστος. Georgius Contares in Hist. Athenarum lib.1. pag.3. πηγὰς πολίμους, ποίμνια εὔνοστα, ἐλαιῶνας πλέστους, &c.

ΝΟΣΦΙΣΜΌΣ, *Peculatus*. Νοσφιζόμενοι, *Peculatores*. Glossæ Lat. Gr. *Peculatio*, *Peculatus*, Νοσφισμὸς, Διαρπαγή. Lexicon MS. ex Cod. Reg.1708. Νοσφισμὸς, χορισμός. Lexicon MS. Cyrilli: Νοσφίζεται, ἰδιοποιεῖται, ἀφαιρεῖται. Eustathius Iliad. β. p.175. νῦν δὲ νοσφίζεταί τις, εἰς ἑαυτὸν ἐπισπώμενος τὸ ἀλλότριον. Vide lib.60. Basilic. tit.45. Gloss. in Δεπεκουλάτης, & Gasparum Suicerum in Ἀνόσφιστος.

ΝΌΤΑΙ, *Notæ*. Glossæ MSS. Reg. Νότα, γράμματα, ἐξ οὗ καὶ Νοτάριος.

Νοτάριος, *Notarius*. Glossæ MSS. γραμματεὺς, καὶ ὁ Νοτάριος, τῶν ἀπορρύτων γραμμάτων. Philostorgius, apud Suidam in Αὐξέντιος. τῶν ὑπογραφέων τούτου γενόμενος, οὓς δὴ Νοταρίους Ῥωμαῖοι καλοῦσι. Sozomenus lib.4. cap.10. ταχυγράφος βασιλικὸς ἐκ τοῦ τάγματος τῶν καλουμένων Νοταρίων. Theophanes an. 7. Justiniani de Prisco: Πρίσκος ὁ ὕπατος ἀπὸ Νοταρίων τοῦ Βασιλέως ὀξυγράφοι, & ταχυγράφοι, οἱ γράφειν εἰς τάχος πεπαιδευμένοι,

ρίῶοι, Theodorito lib. 2. Hist. Eccl. cap.31. Idem lib.4. cap.18. καὶ κατὰ ταυτὸν γράφειν τε εἰς τάχος ἐδίδασκε. S. Basilius in Epist.178. ad Notarium : οἱ λόγοι τὴν φύσιν ὑπόπτερον ἔχουσι· διὰ τοῦτο σημείων χρῄζουσιν, ἵνα ἱπταμένων αὐτῶν λάβῃ τὸ τάχος ὁ γράφων. Νοτάριος σηκρητάρειος, in Concilio Constantinopol. sub Mena Act. 1. pag. 48. νοταρικὴ μέθοδος, *Ars Notaria*, apud Theodorum Studitam Orat. funebri in S. Platonem num.5. καρποφορεῖ δὲ τῆς παρ' ἑαυτῆς σπουδαῖς τε καὶ φιλοξενίαις τὴν παίδευσιν τῆς νοταρικῆς μεθόδου, &c. De Notariis multa attigimus in Gloss.med.Lat. de Notariis verò Ecclesiæ, vide Henric. Valesium ad lib. 5. Socrat. cap.22.

Νοτάριος τῆς εὐαγοῦς Πατριαρχείου, quidam Diaconus dicitur in Concilio Nicæno II. Act.1. ut alter Lector, νοτάριος τῆς εὐαγοῦς Πατριαρχικοῦ σεκρέτου. Martyrium SS. Marciani & Martyrij Notariorum, MS. τῷ θείῳ τοιγαροῦν Παύλῳ (Patr. Constantinopolit.) συνόντες, καὶ τῆς ὑπ' ἐκείνου πραττομένων ὄντες ὑπογραφεῖς τῷ λαῷ τὰς θείας ὑπαναγινώσκοντες βίβλους. Apud Anonymum Combefisianum in Lacapeno num.6. occurrunt Theocletus νοτάριος ὑπουργίας, & Demetrius βασιλικὸς νοτάριος τῆς Εἰδικοῦ, seu ἰδικοῦ.

Πρωτονοτάριος, *Protonotarius*, *Primicerius Notariorum*, Dignitas Palatina, apud Codinum cap.2. num. 57. cujus Officium sic indicat cap.5. num.57. ὁ πρωτονοτάριος δῆλος καὶ ἀπὸ τῆς ὀνόματος· πρῶτος γὰρ τῆς νοταρίων, ἤτοι τῆς Γραμματικῶν. Anonymus de Offic. Palat.

Καὶ Βασιλικῶν ὁ Νοταρίων πρῶτος.

Socrati lib.7. cap.23. προστάτης τῆς βασιλικῶν ὑπογραφέων. De ejus vestibus & insignibus agit idem Codinus cap.4. num.60. Anonymus Combefisianus in Porphyrogenito num.17. βασιλικοὶ Πρωτονοτάριοι. Leo Grammaticus in eodem Porph. pag.489. Νικήτας δὲ Ἀσηκρῆτις, ὁ μετὰ ταῦτα Πρωτονοτάριος γεγονώς, &c. Symeon Logoth. in Cod. Porphyr. num.22. Πρωτονοτάριος τῆς εἰδικοῦ, seu ἰδικοῦ. Vide in hac voce. Zonaras in Nicephoro Phoca : οὐ διέλιπον ἐν ταῖς χώραις ἁπάσαις, αὐτοῦ βασιλεύοντος, ἀπογραφεῖς στελλόμενοι, ἐπόπται τε καὶ στρατολογικοί, καὶ οἱ καλούμενοι Πρωτονοτάριοι, οἱ παντοίαις κακώσεσιν ἐξεπίεζον τὸ ὑπήκοον. Joannes Cinnamus lib.5. cap.13. ὁ δὲ Ἀλέξιος τῆς Δομεστίκου νέα, ὡς τὴν Πρωτονοταρίων —— διέπεν ἀρχὴν, &c. Βασιλικοὶ Πρωτονοτάριοι, apud Anonymum Combefis. in Porphyrog. num.17.

Πρωτονοτάριος τῆς Δρόμου, *Protonotarius Publici cursus*, apud Continuatorem Theophanis lib.4. n.36. Scylitzem pag. 791. Michaël.Glycam part.4. Annal. pag.292. Nicetam in Andronico lib.2. n.7. in Cod. Pselliano MS. Reg. fol.156. &c.

Πρωτονοτάριος τῆς Θέματος, apud Leonem in Tactic. cap.4. num.31. qui in Glossis Basilic. dicitur ὁ τῆς Θέματος δικαστής.

Πρωτονοτάριος, *Protonotarius*, Dignitas Ecclesiastica. De qua sic Codinus de Offic. cap. 1. num.8. ὁ Πρωτονοτάριος, θύρα τῆς Ἐξωκατακοίλων, καὶ εἰς τὰ πιττάκια. Nempe primus est post Exocatacœlos, præestque Pittaciis seu Epistolis Patriarchæ conscribendis. Ejus Officium pluribus describit Catalogus Allatianus : ὁ Πρωτονοτάριος ἱστάμενος ἐν τῷ ἁγίῳ βήματι εἰς ὑπηρεσίαν τῆς Ἀρχιερέως, καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ὑψώσεως, δίδοται νίψιμον τῷ ἀρχιερεῖ, κρατεῖ καὶ τὸ δικήριον. γράφει δὲ ὅτι ἂν βούληται ὁ Ἀρχιερεύς, μηνύματα εἰς πάντα ἄρχοντα· ἀναθεωρεῖ δὲ καὶ νομικὰς δὶς τῆς ἐνιαυτῆς, στεφάμενος δὲ καὶ συμφωνήσεις, πράσεις, διαθήκας, καὶ ἐλευθερίας· καὶ ἀναφέρει τὰς εἰσερχομένας ὑποθέσεις τῷ Ἀρχιερεῖ. Denique de Protonotarij Ecclesiastici Officio hodierno ita Allatius lib.3. De utriusque Eccl. Consens. c.8. §.6. *Protonotarius in Ecclesia Antistiti ministrat, tenensque atramentarium, stat ante ipsum, & si quid scripto opus fuerit scribit. Scribit præterea ordinationes, manumissiones, Edicta, & similia.* Sophronius Patr. Hierosol. in Concilio VI. Oecumenico Act. 11. ἀντιβολῶ δὲ δικαίως ὑμῶν τῆς φιλάδελφον Λεόντιον τῆς θεοφιλέστατον διάκονον τῆς ἁγίας Χριστοῦ τῆς Θεοῦ ἡμῶν Ἀναστάσεως, καὶ τῆς εὐαγοῦς ἡμῶν Σεκρέτου Καγκελλάριόν τε καὶ Πρωτονοτάριον. Vide Photium Epist. 83. & Lambecium lib.8. de Bibl. Cæsar. pag.502. Horum numerum in Ecclesia ad 40. redegit Heraclius in Nov.2. Ἐκκλησίας ὑπογραμματεύς, apud Cantacuzenum lib.4. cap.37.

ΝΟΤΊΑ, *Humor*, *Humiditas*, Νοτίς, in Corona pretiosa. Glossæ Græcobarb. ἀναθυμίασις, νοτία. Vox Græcis veteribus nota. Νοτιᾶ, *Notus*, *Auster*, Νότος. Νοτοβολία, *Nebula*, νεφέλη. Glossæ Græcobarb. ὀμίχλη, νοτοβολία, καταχνία.

ΝΟΤΙΑΝΟΣΚΈΜΙΝ, *Marrubium nigrum*, apud Interpol. Dioscorid. cap.523.

ΝΟΥΒΊΤΙΣΣΑ. Theophanes in Leone Chazaro an.5. γυναῖκες δὲ ἐνίκησαν αὐτοῦ τὴν μανίαν χάριτι Χριστοῦ τῆς Θεοῦ ἡμῶν, καὶ αὐταὶ νουβίτισσαι, &c. Ubi Anastasius & Autor Miscellæ : *Sanè feminæ gratiâ Dei nostri vicerunt ejus insaniam : & hæ cum Nubitenses essent*, &c. Chronic. MS. Symeonis Logothetæ habet νοβίτησαι. Ex quibus satis apparet utrumque vocem non intellexisse. Goarus *Virgines viris desponsatas vertit.* Neque id probat Combefisius in Notis ad Acta S. Eliæ Junioris pag. 216. nec scio an quispiam ejusdemmet conjecturam amplectatur, qui ex Suida & Phavorino νουβιτίσσας hîc appellari putat, pro νουβυστικάς, id est, νοῦ πεπληρωμένας, uti hanc vocem ij interpretantur ; quasi verò discrimen esset inter eas quæ absolute γυναῖκες dicuntur, & νουβυστικάς, quarum aliæ mente & ingenio non valuerint, istæ verò contrà *catæ & sapientes* fuerint. Sanè licèt, quod vult Combefisius, versionem suam ex usu Linguæ Græcæ hodierno non fulcierit Goarus, nemo tamen inficias ierit admodum vero videri simile formatam vocem νουβίτισσαι, ex νουβίτζειν, *Nubere*, ut eæ fuerint non *Virgines desponsatæ*, sed revera *nuptæ* : in Glossis Basilic. νοβατεύει, ἐκγαμεῖ. Ubi nemo non videt legendum νουβιτεύει. In aliis MSS. habetur νομβατεύειν, ἐκγαμεῖν. Nolim porrò præstare νουβιτίσσας hîc appellari velut *Novitias*, atque adeo puellulas.

ΝΟΥΚΆΡ, ὁ ἀστράγαλος, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΝΟΥΚΟΥΑ, in Glossis Saracenicis MSS. τὰ ἀστράγαλα. *Postica pars colli.* Vide Gloss. med. Lat. in *Nucha.*

ΝΟΥΜΒΑΤΕΥΕΙΝ, *Legare.* Glossæ Basilic. νουμβατεύεσθαι, λεγατεύεσθαι. Ubi emendat Meursius, νουμκουπατεύεσθαι, *Nuncupare.* Vide Νουβίτισσα.

ΝΟΥΔΕΟΝ, apud Myrepsum sect. de Antidot. num. 91. ubi hanc vocem *Apium* interpretatur Fuchsius.

ΝΟΎΚΗ, *Nux.* Νούκη μοσχάτα, *Nux muscata*, apud Myrepsum sect.1. cap.504. in Cod.MS.

ΝΟΥΜΕΡΑ, *Numeri militares*, *Cohortes.* Suidas : Σπεῖραι, πλήθη στρατευμάτων, φάλαγγες, νούμερα, λεγεῶνες. Lexicon MS. Colberteum : φάλαγξ, τάξις στρατιωτική, ὡς καὶ φάλαγγες, τάξεις ἢ καὶ νούμερα. S. Joan. Chrysost. Homil.22. & ex eo Oecumenius ad Acta Apost. cap.15. & Theophylactus ibid. cap.10. Σπεῖρα δέ ἐστιν ὁ καλούμενος Νούμερος. Cyrillus Schythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ : τῆς πατρὸς στρατευθέντος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐν νουμέρῳ τῆς Ἰσαύρων προσαγορευομένῳ. Martyrium MS. S. Procopij : καὶ μετὰ ταῦτα δέδωκεν αὐτῷ καὶ δύο νούμερα στρατιωτῶν εἰς βοήθειαν αὐτοῦ. Martyrium S. Niconis

conis num. 1. ϛρατευόμϑυ ἐν νυμέρῳ τινὶ, καὶ διατρίβων ἐν αὐτῷ. Δομέςικ@ τῶ νυμέρων, apud Nicetam Paphlag. in Vita S. Ignatij Patr. Constantinopol. pag. 692. Edit. 1618. Utuntur passim Scriptores, Theophanes an. 3. Juliani, an. 4. Arcadij, an. 1. 13. Justiniani, Cedrenus an. 1. Marciani, Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 9. Zacharias Pap. lib. 4. Dialog. cap. 9. Pseudo-Eustochius in Vita S. Eusignij, Martyrium S. Georgij num. 3. S. Acacij num. 3. Vita S. Auxentij Archimandritæ num. 2. Narratio Miraculi à S. Nicolao Editi, Basilica to. 2. pag. 602. Theodorus lib. 46. Basilic. tit. 1. Synaxarium in S. Mena 11. Nov. &c. Vide suprà in Ἀριθμὸς, & Gloss. med. Lat. in *Numerus*.

Νέμερα, *Carcer* ita dictus Constantinopoli, de quo egimus in nostra Constantinopoli Christiana. Octava Synodus Act. 10. καὶ ἔμφρυροι ἐν τοῖς νυμέροις γεγόναμϑυ ἐπὶ πολλαῖς ἡμέραις. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. εἰς τὰ νέμερα τῦτον περάσαντες, σιδηροδέσμιον ἐγκλείυσιν. Adde Symeonem Logothetam in Michaële Theophili F. n. 28. Continuatorem Theophanis lib. 4. num. 22. Anonymum in Lacapeno n. 44. Codinum in Orig. Constantinopol. n. 18. &c.

ΝΟΥΜΕΡΑ'ΡΙΟΣ, *Numerarius*. Νυμεράει@ τῶ Ἐπάρχων, apud S. Basilium Epist. 408. 409. in lib. 60. Basilic. tit. 43. cap. 10. μηδεὶς γινόμϑυ@ Ἄρχων, ἢ νυμεράει@, ἢ Κομμϑυταρήσι@ πάλιν τὸ αὐτὸ γινέσθω. Apud Nilum Monach. lib. 1. Epistola 130. inscribitur Clearcho Νυμεραρίῳ. Apud eundem lib. 2. habetur alia inscripta Eleutherio μοναχῷ ἀπὸ νυμέρων, an qui *Numerarij* functus fuerat Officio, de quo diximus in Gloss. med. Lat. in *Numerarius*.

ΝΟΥΜΙ'ΟΝ, *Nummus*: pars tertia quadrantis: talenti verò seu solidi, 18000. nam in tot νυμμία dividi observat Hesychius. Vide Scaligerum & alios de Re nummaria. Glossæ Biblicæ MSS. ὀβολοὶ, νυμία, λεπτά. Cedrenus in Numa: καὶ ἀσσάρια πρῶτ@ Ῥωμαίοις ἐχαρίσατο, — ἅπερ ἐκ τῶ ἰδίυ ὀνόματ@ νυμία ἐκάλεσεν. Zonaras ad Canon. 76. Synodi Trull. κόλλυβ@, παρ' Ἕλλησι, τὸ λεπτὸ νόμισμα, ὃ παρὰ Ῥωμαίοις νῦμμ@ καλεῖται, καὶ κέρμα δὲ τὸ νόμισμα λέγεται. Adde Collectionem Historiar. Scaligerianam in Numa, & Suidam in Ἀσσάρια. Apophthegmata Patrum in Lucio: ὅτων ἂν ἐμμένω δι' ὅλης ἡμέρας ἐργαζόμϑυ@ καὶ εὐχόμϑυ@, ποιῶ πλέον ἢ ἔλατῖον δεκαέξ νυμία. Rationale Peræquatorum Alexij Comneni Imp. ex Cod. Reg. MSS. προσέταξεν ἡ βασιλεία μυ τὸ διὰ χαλκῦν νυμίων ἀπαιτεῖσθαι τὰ λεπτὰ ψηφία τῶ τελυμϑύων δημοσίων, καὶ πάλιν ὅτως ἰδὲ διορίζεται ἀπαιτεῖσθαι τὸ μϑὺ χάραγμα διὰ νομισμάτων, τὰ δὲ λεπτὰ ψηφία, ὡς εἴρηται, διὰ νυμίων, πλιὼ ἐπὶ τῶ τεσάρων μιλιαρησίων τῷ νομίσματι, κὴ ὅτως ὀφείλεις εἰσκομίσαι τῷ δημοσίῳ τὰ νυμία, καθ' ὡς ὁρίσθη ἀπαιτῆσαι αὐτά. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 77. λαβὼν ὅλον τὸ τοιῦτον ζώδιον, εἰς προσθήκλω τῷ δημοσίῳ νυμία ἐχάραξεν. De vocis origine consule Salmasium de Usuris pag. 466. Vide in Τραχύς.

Πεντανέμιον. Eudemus MS. Ἀσσάρια, πεντανέμιον, ἢ λεπτὰ ἕξ. Hinc emendandum videtur Lexicon MS. Ἑρμην. τῶ λέξεων. Ἀσσάριον, παραλάννυμιον, (sic) δεκάνυμιν, ἢ ἀσυνθέτον, τὰ μὴ ἐκ μερῶν τιὼ συμπλήρωσιν τῆ ὐσίας καθ' ὕπαρξιν ἔχων.

ΝΟΥΜΟΔΟΤΗΣ. Vide in Νομοδότης.

ΝΟΥΝΤΕΣΑ'ΡΚΑ, vox incertæ notionis apud Myrepsum sect. de Purg. num. 41.

ΝΟΥΡΑ', Νυρὰς, *Cauda*, ὐρά. Glossæ Græcobarb. κυνίρα, διά τι ἔχει σιμιὼ ὐράν, ἤγυν κοντιὼ νυράν. Alibi: κέρκ@, ὐρὰ, νυρά. Rursum: ἀκρωρᾶ, ὐραὶ, νυράδες.

ΝΟΥΡΤΙ'ΟΝ, κὴ τυρὸν, ὁ τρὺξ τῶ οἴνυ, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΝΟΥ'ΦΑΡΑ, *Nymphæa*, *Nenufar*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. Στρατιώτις, ὃ ἐν ὕδασιν, τὰ νύφαρα. Alibi: λυλυφερον, τὰ νύφαρα. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. νυμφαία, τὰ νύφαρα. Eædem Glossæ ςραλιότης, τὰ νύφαρα. Vide Matthæum Silvaticum in *Nenufar*, & Ruellium lib. 3. c. 67.

ΝΟΥΦΡΑ', *Flos vitæ*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. Νυφρά, ἡ ἐστι φλὸς βίου. Idem fortè quod νύφαρα.

ΝΟΦΘΑ'Ν, *Marrubium nigrum*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 523.

ΝΟΧΕΛΙ'Σ, *Marrubium nigrum*, βαλλωτὴ, apud Interpol. Dioscorid. cap. 523.

ΝΌΧΟΣ. Vide in Μονόζων@.

ΝΤ. pro Δ. usurpant crebrò recentiores Græci, ut ex infrà laudandis vocibus colligitur. Cantacuzenus lib. 4. cap. 28. meminit cujusdam nobilis Genuensis quem Martinum Ντεμόρῳ vocat, id est *de Moro*.

ΝΤΑΛΓΟΥΖΑ', τὰ ςρόβιλα, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΝΤΑ'Μ, τὸ αἷμαν, seu αἷμα, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΝΤΑ'ΜΑ, *Domina*, ex Italico & Gallico *Dama*, *Dame*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Καὶ ἀκληρήθει ἡ ἀρχόντισα ἡ Ντάμα Μαργαρίτα.

Alibi:

Γυναῖκαν τυ ἐδώκασιν τιὼ ντάμα Μαργαρίταν.

Assisæ MSS. Hierosolymitanæ cap. 211. καὶ λέγει, Κύρι, ἐνκλίτεβο εἰς σεσέναν ἀπὸ τῶ Σὺρ Μαρτίνον, ὃ (*vel*) ἀπὸ τὶν ντάμε τζυάναν, &c. *Dame Ieanne*, Gall.

Μαντάμα, Μαντάμα, ex Italico & Gallico, *Madama*, *Madame*. Idem Anonymus:

Ὅμως ἀφ' ὧν ἐγνώρισεν μαντάμα ἡ Μαργαρίτα,

Καὶ ὅπυ ἦσαν με ταυτιὼ εἰς συμβυλητορήτης.

Infrà μαντάμα, scribitur.

ΝΤΑ'ΝΤ, φάρμακον ἀναιρετικὸν, in Lex. MS. Reg. 1843.

ΝΤΑΡΔΟΥ'ΝΗ, *Iaculum*, Ἀκόντιον, in Corona pretiosa. Ital. *Dardo*.

ΝΤΑΡΜΟΥΤ, ἡ δάφνη, *Laurus*, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΝΤΑΤΗ, τὸ ὑπερικὸν, in eodem Lexico MS.

ΝΤΑΤΗΡΩΜΕ, ὑπερικὸν ἄλλον, in eod. Lexico MS.

ΝΤΕΜΠΡΙ'ΝΟ. Vide Λέμπρινον.

ΝΤΕ'ΝΤΑ. Vide in Τένδα.

ΝΤΕΡΚΤΖΗΝΗ, τὸ κιννάμωμον, in eod. Lexico MS.

ΝΤΕΡΟΝΝΑ', ἡ κεδρία, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843. *Cedria*.

ΝΤΕΡΣΙΣΑ'Ν, ὁ ἀσπάλαθ@, in eodem Lexico MS.

ΝΤΕΡΤΑ'Ν, Arboris species, in eodem Lexico MS.

ΝΤΕΥΤΕΡΟ'Ν, κυκυναρία ἰνδική, in eodem Lexico MS.

ΝΤΖΑ'ΟΥΣ, τὰ μοσχοκάρυδα, in eodem Lexico MS.

ΝΤΖΗΑΠΟΑΗΡ, ὁ κριθὸς ὁ κεκαυμϑυ@, *Hordeum adustum*, in eodem Lexico MS.

ΝΤΖΗ'ΠΗΝ, ὁ τύρ@, in eodem Lexico MS.

Ντζηγάριον, τὸ ἧπαρ, in eod. Lexico MS.

ΝΤΙΝΑΡΟΥΜΑ', σπόρ@ ἐστιν ὅμοι@ σερίφυ, in eodem Lexico MS.

ΝΤΟΓΑ, *Doga*, *Dolium*. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 54. καὶ συχνογυρίζετο σπυδαχλικά, νὰ καγῇ εἰς ὅλαις τῶ ντόγαις, καὶ τὰ φύλλα. Infrà: εὔγαλε τὸ

τὸ φοῦλι τοῦ βαρελίου ὅπου βρωμῆ, καὶ ξύσε το ἀπὸ μέσα μὲ ἕνα μαχαίριον εἰς ὅλας τὰς ντόγας. Vide Gl.med.Lat.in *Doga*.

ΝΤΟΥ'Κ, ὑδρόγαλα, τὸ ἀπὸ τοῦ δρουβάνου, in eod. Lexico MS.

ΝΤΟΥ'ΖΗΣ, *Dux*, *Doge*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Ἐν τούτῳ ὁ πανφρόνιμος Ντοῦζης τῆς Βενετίας,
> Ἐκεῖνος ὁ μίσερ Ἠρήγος Ντάντουλος τὸ ἐπίκλην.

Henricus Dandulus Dux Venetiæ.

ΝΤΟΥΦΕ'ΚΙΟΝ. Vide in Τουφέκιον.

ΝΥ'ΚΤΑ, *Nox*, νὺξ, in Corona pretiosa. Nicetas in Manuële lib.6. n.8. ἐπιφανέντων γὰρ ἐκ τοῦ ὄπισθεν νύκτας βαρβάρων τινῶν, καὶ βοησάντων, μὴ ἀναμείνας ἢ τὸ πλῆθος τῶν ἐπιόντων, &c. Historia Bertrandi Romani MS.

> Ἦτον ἡ νύκτα ὁλόφεγγος, χαριτωμένη νύκτα.

Syntipas MS. ἐφ' ὅλαις τεσσαράκοντα νύκταις. Mox: ὡς ἐτελέσθησαν αἱ ἡμέραι καὶ αἱ νύκται, &c.

ΝΥ'ΚΤΑΓΕΣ, Hæretici sic appellati à somno; quòd vigilias noctis respuant, superstitionem esse dicentes, & jura temerari divina, cùm nox ad requiem tributa sit. Gratian. & alij.

ΝΥΚΤΕΓΕΡΣΙ'Α, *Vigiliæ in Festis solemnioribus*, παννυχίδες. Basilius Seleuciæ Episcopus lib.2. de Miracul. S.Theclæ c.10. εἴτις φυλάξῃ κατὰ τὴν ἱερὰν νυκτεγερσίαν αὐτῆς τῆς ἑορτῆς, &c. Cap.14. κατ' αὐτὴν τῆς πανηγύρεως νυκτεγερσίαν. Et c.18. τῆς νυκτεγερσίας τὸ διαρκές. Vide Παννυχίς.

ΝΥΚΤΕ'ΠΑΡΧΟΣ, *Præfectus Vigilum*, in Chronico Alexandrino an. 8. Leonis M.sed hanc vocem sustulit Justinianus ut odiosam Nov.13. jussitque deinceps appellari *Prætorem plebis*. Glossæ Basilic. Νυκτέπαρχος, ὁ πραίτωρ τοῦ δήμου. Ita quippe hîc emendandum. Leo Diaconus MS. lib.6. de Joanne Tzimisce Imp. init. τῶν μεγίσταις τῆς πολιτείας ἀρχαῖς οἰκείους ἄνδρας ἀποκαθίστησι, Πραίτωρα, καὶ τοῦ πλωΐμου Δρουγγάριον, τῆς τε βίγλης, καὶ ὃν καλοῦσι Νυκτέπαρχον, &c.

ΝΥΚΤΕΡΙ'ΔΑ, *Vespertilio*, Νυκτερὶς, in Corona pretiosa.

ΝΥΚΤΕΡΙ'ΤΙΣ, Prophetis, *Anagallis*, apud Interpolat.Dioscorid. cap.397.

ΝΥΜΦΑ'ΤΡΙΑ, ἡ παράνυμφος, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΝΥ'ΜΦΗ, *Nurus*, *uxor filij*. Epimerismi MSS. Herodiani: Νυὸς, ἡ νύμφη. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης c.71. ubi Irene Ducæna conjux Alexij Comneni Imp. sic loquitur: τελείσωσαν τὰ μνημόσυνα τῆς περιποθήτου νύμφης τῆς βασιλείας μου καὶ δεσποίνης κυρᾶς Εἰρήνης τῆς συζύγου αὐτοῦ, Joan.Comneni Imp. Vide Νύφη.

Νύμφιος, γαμβρὸς, apud eundem Herodianum.

ΝΥΜΦΙ'ΤΖΑ, *Mustella*, *Catus*, *Felis*. Lexic.Gr. MS. Reg.Cod.2062. ἀσκαλαβώτης ζωΰφιον, ἐοικὸς σαύρᾳ, ἐν τοῖς τοίχοις τῶν οἰκημάτων ἀνέρπον, ἢ καὶ Ποντικὸς, καὶ ἡ νυμφίτζα. Ex his emendandus Suidas. Infrà: γαλῆ, ἡ νυμφίτζα. Cyrillus in Lexico MS. γαλὴ, ἡ νυμφίτζα, καὶ ἡ κάτα. Glossæ Græcobarb. ἀσκαλαβώτης, Ποντικὸς, νυμφίτζα. Glossæ aliæ: γαλῆ, ἡ νυμφάτζα. Glossæ Neophyti MSS. Γαλεώτης, ἡ νυμφίτζα, οἱ δὲ μυῶ λέγουσι. Physiologus MS. de Natura animalium: αὕτη γὰρ ἐχθρὸς τῶν ποντικῶν ὑπάρχει ἡ νυμφίτζα.

ΝΥΝΑ'ΡΙΟΝ. Vide in Νινίον.

ΝΥ'ΦΗ, *Nurus*, Νύμφη, in Corona pretiosa. Item Portio, *Fratria*, Εἰνάτηρ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 9.

> Νέος, ἢ νία, ἢ γέροντας, νυφάδες, κορασίδες.

Vide in Τζίμπλα, & Νύμφη.

Γνεόνυφος, pro Νεόνυμφος. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei:

> Ὅταν αὐτὸς ἐκάθετον με τὴν γνεόνυφον του.

Idem lib. 9.

> Εἰς τάξιν ὥσπερ κάμνουσι ὅλαις οἱ νεονιφάδες.

ΝΥΧΑ'ΚΗΝ, *Melilotum*. Glossæ Jatricæ Græcob. MSS. ex Cod.Reg.1047.& 1261. μελίλωτον, τὸ νυχάκην.

ΝΥ'ΧΙ, Νύχια, *Ungues*, ὄνυξ, ὀνύχια. Demetrius Zenus in Batrachom. Dist.47.

> Κ' εἰς τόμορφον κόρμη τὰ νύχια του ναμπίζει.

Alibi:

> Τὰ νύχια εἶχαν ζύμητα σὰν τάχουσιν οἱ γάταις.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.6.

> Τὰ νύχια της ὑπέρλαμπρα, καὶ σκέπαζαν καθόλου
> Τὰ σκουριασμένα ἅρματα, &c.

Infrà:

> Ἀπανωφόρηε βάσταζε τῆς ἀρκούδιας τὸ δέρμα,
> Καὶ διαπλέον ἔπαρσιν τοῦ δέρματος τὰ νύχια,
> Ὁλόχρυσα τὰ σκέπασε, ἔλαμπαν ὡς ἀστέρας.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. p.75. τότεν τὴν πιάνει εἰς τὰ νύχια, καὶ ἀνεβάζει τὴν εἰς τὸ ὕψος. Pag.82. ὢ τὸ ἄθλιον ἐγὼ, φεύγοντας τοὺς ἀνθρώπους, ἐκατάντησα εἰς νύχια λέοντος.

ΝΩΒΕΛΙ'ΣΙΜΟΣ, *Nobilissimus*, Dignitas seu titulus honorarius primò Imperatorum filiis, deinde aliis attributus & concessus, de quo egimus in Gloss. med. Lat. Epimerismi Herodiani MSS. Νοβελίσιμος, ἀξίωμα. Philostorgius lib.8.n.8. Ἰωβιανὸς ὁ Βασιλεὺς πρὸς τὴν ΚΠολιν ἀπαίρων, καὶ γεγονὼς ἐν Ἀγκύρᾳ, θάτερον τῶν ἑαυτοῦ παίδων Οὐαριανὸν κομιδῆ νέον ὄντα, Ἐπιφανέστατον, ὃ παρὰ Ῥωμαίοις τὸν Νωβελίσιμον δύναται, ἀναγορεύει. Olympiodorus apud Photium: Οὐαλεντινιανὸς, ὃς ζῶντος μὲν Ὀνωρίου Νωβελίσιμος γέγονε. Infrà: τὸ τοῦ Νωβελισσίμου ἀξίωμα. Alibi: καὶ τὸν Ἰουλιανὸν Νωβελίσσιμον —— χειροτονεῖ. Nicephorus Constantinopol.sub finem Breviarij, de Copronymo: καὶ τῇ ἐπαύριον, τῶν υἱῶν αὐτοῦ τοὺς μὲν δύο Χριστοφόρον καὶ Νικηφόρον, Καίσαρας, Νικήταν δὲ Νωβελίσιμον στέφει. Theophanes an.28. ejusdem Copronymi: ὡσαύτως καὶ τὸν Νικήταν τὸν ἔσχατον ἀδελφὸν ποιήσας Νωβελίσσιμον, ἐπέθηκεν αὐτῷ χλαῖναν χρυσῆν καὶ τὸν στέφανον. Ubi Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Philos. habet non semel Νουβελίσιμον. Primus verò Leo Chazarus hanc Dignitatem ad alios transtulit, ad fratrem scilicet. Idem Theophanes an.1.ejusdem Augusti: καὶ προεβάλετο Νωβελίσσιμον Εὐδόκιμον τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Deinde Michaël Calaphates hac eadem Dignitate Constantinum Domesticum donavit. Scylitzes pag.750. καὶ Κωνσταντῖνον τὸν Δομέστικον μετακαλεσάμενος τῆς ὑπερορίας, καὶ Νωβελίσιμον τιμήσας, &c. Atque deinceps subinde alij eodē titulo insigniti leguntur. Quippe Nicephorus Botaniata Imp. Alexium Comnenum eodem titulo donavit, ut scribunt Scylitzes & Zonaras. Sed & scribit Anna Comnena l.13.p.389. Guillelmum Claretum, Nobilem Gallum, ab eodem Alexio parente *Nobilissimum* renuntiatum: αὐτὸν μὲν τῷ τοῦ Νωβελισίμου τηλικαῦτα τιμᾷ ἀξιώματι. Et p.416. pactum inter Alexium & Boëmundum Salernitanum Principem subscribit Βασίλειος Νωβελίσιμος ὁ Εὐνοῦχος. Describitur in Euchologio Goari Εὐχὴ ἐπὶ προχειρίσει Καίσαρος, Νωβελισίμου, Κουροπαλάτου. Prædictis addam sequentia ex Georgij Choerobosci lib. MS. de Tropis: Σύμφρασις δὲ, ἡ συνακολούθησις τοῦ λόγου, ἢ λέξεων σύνθεσις, ὡς Νωβελήσιμος, ὑπέρτατος, καὶ τὰ ὅμοια.

Πρωτονωβελίσιμος, *Primus inter Nobilissimos*, quomodo Ludovicum VII. Regem Francorū vocat Manuël Comnenus Imp. Epist. ad Alexandrum III. Pap. apud Baronium an.1180. Ita præterea indigitatur Dignitas ab Impp. Constantinop. inventa. Anna Comnena lib. 7. Alexiados p.208. παραχρῆμα τῇ τῶν πρωτονωβελισσίμων ἀξίᾳ τετίμηται, καὶ δωρεῶν μεγάλων ἀξιωθεὶς, ὑπεσχόμην δουλείαν αὐτῷ. Vide Notas nostras ad hunc locum. In Codice Colberteo continente indicem nescio cujus Bibliothecæ Græcanicæ hæc lego: Ποίημα Εὐσταθίου Πρωτονωβελισίμου καὶ μεγάλου Χαρτοφύλακος τὸ Καθ' Ἰσμηνίαν δρᾶμα, βιβλία περιέχον ια. Opus pridem editum à Gilberto Gaumino, qui de Auctore siluit.

Πρωτονωβελισιμοϋπέρτατος, Dignitas quâ donati leguntur Nicetas Spanopulus Κεντης τοῦ βήλου, lib.4.

Juris Græco-Rom. pag. 288. & Michaël Hagiotheodorita Logotheta cursus publici, apud Balsamon. ad Can. 4. Concilij Constantinopol. sub Photio. Sed & in Cod. MS. Reg. Opusculorum Pselli, describuntur Epistolæ Eustathij Metropolitæ Thessalonicensis, cujus sunt Scholia in Homerum, quas inter una inscribitur τῷ Πρωζωνωβελισιμοϋπερτάτῳ καὶ λογοθέτῃ τῷ Ἁγιοθεοδωρίτῃ. fol. 247.

ΝΩΘΕΙΝ. Vide in Γνώθειν.

ΝΩ͂ΜΟΣ, *Humerus*, ὦμος.

ΝΩΝΕΑ', *Anchusa*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 605.

ΝΩΠΟ'Σ. Vide in Νοπός.

ΝΩΣΤΕΛΓ'Σ, *Marrubium nigrum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 523.

ΝΩΤΑ'ΡΙΟΣ, *Bajulus*. Moschopulus: νωλάειος, καὶ Νωζφόρος, ὁ Βαρυβαςάκτης. Glossæ Basil. νωλάριος ὁ Βαρυβαςάκλης. Ita etiã in Epimerismis MSS. Herodiani.

ΝΩ'ΦΡΥΣ, *Marrubium nigrum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 523.

Ξ.

ΞΑΓΟΡΑ'ΖΕΙΝ, *Redimere*, pro Ἐξαγοράζειν.

ΞΑΓΟΡΕΥ'ΕΙΝ, *Confiteri*, Ἐξαγορεύειν. Ξαγορία, *Confessio*, Ἐξαγόρευσις. Ξαγορευτὴς, ξαγοράρης, *Confessor*. Ἐξομολογητής. Vide Ἐξαγορεύειν.

ΞΑΘΟ'Σ, Ξαθθὸς, *Flavus*, pro ξανθός. Ξαθίζειν, ξαθαίνειν, *Flavescere*, ξανθίζειν. Ξανθογλύης, *Barbâ flavus*, Ξανθογλύειος. Ξανθοτζικὸς, *Subflavus*, ὑπόξανθος. Ξαθθομαλλεῖν, *Flavos capillos habere*. Glossæ Græcobarb. ποικιλόθριξ, ὁμορφομαλλοῦσα, ξαθθομαλλοῦσα.

ΞΑ'ΜΙΤΟΣ. Vide in Ἐξάμιτος.

ΞΑΜΙ'ΛΙΟΝ, pro Ἐξαμίλιον. Rhuzanus in Paraphrasi Vaticin. φεῦ σοι Πελοπόννησος πολεμηθεῖσα· οὐχ ὡς ξένος κίνδυνος, ἀλλ' οἰκεῖος, ὡς πλεῖςα κόλλα μυόνσιν ἐν ξαμιλίοις. Ubi intelligitur Hexamilium Isthmi Corinthiaci, de quo præ cæteris Leunclavius in Pand. Turc. num. 25. nam aliud fuit Hexamilium, Cherronesi dictum, de quo ibid. & n. 26. præter Scriptores Byzantinos.

ΞΑ'ΝΑ, inquit Hieron. Germanus, solent Græci verbis adjungere, cùm rem factam iterum & de novo significant, idémque valet quod apud Latinos *Re*. Verbi gratiâ, Ξαναβλαςάνειν, *Repullulare*. Ξαναβλέπειν, *Iterum videre*. Ξαναγεμίζειν, *Replere*. Ξαναγεννᾶν, *Regenerare*. Ξαναγράφειν, *Rescribere*. Ξαναγυρίζειν, *Redire*. Ξαναδίδειν, *Reddere*. Ξαναέρχεσθαι, *Redire*. Ξαναζητεῖν, *Reposcere*. Ξανακάμνειν, *Repetere*, *Iterare*, *Restaurare*. Ξανακαινουριώνειν, *Renovare*. Ξανακτίζειν, *Readificare*. Ξανακόπτειν, *Recidere*. Ξανακόφτειν, *Recidere*. Ξαναλέγειν, *Repetere*. Ξαναμασσᾶν, *Remandere*, *Ruminare*. Ξαναπερίνειν, ξαναπιάνειν, *Resumere*. Ξαναπωλεῖν, *Divendere*. Ξαναραύγειν, *Consarcinare*. Ξανασαίνειν, *Respirare*. Ξαναςρέφειν, *Retorquere*. Ξανάςροφα, *Præposterè*, *Ordine præpostero*, ὕςερον πρότερον, ἐνάλλαξ, in Corona pretiosa. Ξαναϋβρίζειν, *Remaledicere*. Ξαναφέρνειν, *Deferre*. Ξαναψυχαίνειν, *Rehilarescere*. Et sic de similibus.

ΞΑΝΘΗ', *Sycomorus*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. ξανθὸν σπέρμα, μόρα, ἐξ οὗ ἡ συκομορέα ξανθὴ καλεῖται.

ΞΑΝΘΙΚΟ'Σ, *Aprilis* mensis, juxta Macedones. Passim. S. Anastasius Antiochenus Patr. Orat. in Annuntiat. Deiparæ pag. 856. de Mense Hebræis *Nisan* dicto: οὕτω γὰρ παρ' αὐτοῖς πρῶτος ὀνομάζεται μὴν, ὁ παρὰ μὲν Ῥωμαίοις Ἀπρίλιος, παρὰ δὲ Μακεδόσι Ξανθικὸς ἑρμηνεύεται. Νισὰν ὁ ἀνθῶν. Νίσα γὰρ λέγεται παρ' Ἑβραίοις τὸ ἄνθος, τάχα δὲ καὶ ὁ ξανθικὸς λέγεται τῇ προσθήκῃ προσαγορευθεὶς ξανθικὸς, εἴτε ἀνθικὸς, εἴτε ξανθικὸς, ἐκ τοῦ ἐν τῷ ἀέρι ἐξανθήσεως τοῦτο χρημαλίζει. Macarius Homil. 5. τοῖς κληθεῖμοις Χριςιανοῖς, ἐςὶ μὴν πρῶτος ξανθικὸς, ὁ καλούμενος Ἀπρίλλιος, ὅπερ ἐςὶν ἡ ἡμέρα τῆς Ἀναςάσεως, &c.

ΞΑΝΘΗ', in Glossis Chymicis MSS. αἰθάλη, ἐςὶ θεῖον, καὶ ὕδωρ ἀργύρου.

ΞΑΝΘΟ'Ν φάρμακον, in Glossis Chymicis MSS. ἐςὶ σιδηρίτης δι' οὗ θεῖον οἰκονομηθὲν, καὶ ἡ καδμία.

ΞΑΝΘΗΤΡΙ'ΧΑ, in Glossis Botanicis Colbert. MSS. ὁ Κρόκος, *Crocus*.

ΞΑΝΘΟΙ', *Flavi*, dicti præsertim Græcis *Franci*, Alemanni, ut pluribus docemus in Gloss. med. Lat. in *Flavi*. Ita præterea, apud Mauricium lib. 3. Strategic. c. 5. lib. 4. c. 1. lib. 11. c. 4. ij indigitantur, vel Germani seu Alemanni. Leonis Sapientis Ænigmata MSS. Βασιλεὺς τῆς Ἀλαμανίας ἔρχεται εἰς τὴν νέαν Ῥώμην, σκηνώσει ἐν τῷ ἀμπέλι εἰς τῆς Ῥεφιανὰς τὸ λέγων εἰς βοήθειαν τῆς γλύς τῆς ξανθοῦ γλύης τῆς Ῥώμης. Infrà: ὅταν τὸ ξανθὸν τὸ γλύος λεηλάτησε τὸ κόσμον.

ΞΑΝΘΟΚΑ'ΡΥΑ, *Iuglandes flavæ*, apud Myrepsum sect. 19. cap. 17. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 848. Βάλανος μυρεψικὸς, ἤτοι τὸ χρυσοβάλανον, ἢ ξανθηκαίρια λεγόμενα.

Ξανθησάλειον, apud eundem Myrepsum sect. 19. c. 14. ubi ξανθοκάρυον rescribit Meursius, ut est in c. 17.

ΞΑΝΘΟΦΑΝΕ'Α, *Sideritis*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 615.

ΞΑΝΙ'ΣΚΕΙΝ, pro ξαίνειν, in Glossis Græcobarb.

ΞΑΝΘΟ'ΧΟΛΟΙ, *Qui bile flavâ laborant, iracundi*, apud Eustathium Il. α. pag. 82.

ΞΑΝΤΟ'Ν, *Linteum carptum ad plagas*, Μότος Gr. Μολάει, hodie.

ΞΑΠΕ'ΡΝΕΙΝ, *Eminere*, *Excellere*, *Transire*, Ἐξέχειν, Ὑπερβαίνειν, Διαβαίνειν. Ξαπέρασμα, Ἐξοχή. Pro ἐξαπέρνειν, ubi, ε, elidunt Græci ex prænom. ἐξ, ut in verbis sequentibus.

ΞΑΠΛΩ'ΝΕΙΝ, *Tendere*, *Extendere*, *Porrigere*, ἀναπετανύειν. Ξαπλωμὸς, *Contentio*, Διάτασις. Ξαπλωλά, *Fusè*, *Latè*, χύδην. Ξαπλάδα, *Laxitas*, χάλασις.

ΞΑΡΓΑΝΗ, Σφύραινα, genus piscis, apud Scholiastem Oppiani.

ΞΑΡΡΩΣΤΕΙ'Ν, *Consanescere*, Ὑγιάζεσθαι.

ΞΑ'ΡΙΟΣ, pro ἐξαίειος. *Evanidus*. Leontius de Sphæra Arati pag. 147. γράφομέν τε λευκῷ τινι ἐὰν τύχοι καὶ ξαρίῳ χρώματι, πρὸς τὸ μὴ τὴν χρέαν εὐχερῶς ἀπαλειφθῆναι δύνασθαι.

ΞΑ'ΡΤΙΟΝ. Vide in Ἐξάρτιον.

ΞΑΡΥΘΜΙ'ΖΕΙΝ, ξαρυθμεῖν, *Deambulare*, *Ambulando recreare*, περιπατεῖν, εὐφραίνειν.

ΞΑΣΤΕΡΩ'ΝΕΙ, *Disserenat*, Εὐδιάζει, Διαιθριάζει.

ΞΑΦΝΙΚΟ'Σ, *Inopinatus*, *Subitaneus*, ἀπροσδόκητος, αἰφνίδιος.

ΞΕΒΟΥ

ΞΕΒΟΥΛΩΝΕΙΝ, *Epistolam resignare*, *Bullam seu signum solvere*, ἀνασφραγίζειν. Vide in Βοῦλλα.

ΞΕΒΡΑΖΕΙΝ, *Defervescere*, Ἀποβράζειν.

ΞΕΓΚΥΛΟΥΣΘΑΙ, *Decidere: ex alto cadere*, Ἀποπίπτειν.

ΞΕΓΓΡΙΩΝΕΙΝ, *Irritare*, *Provocare*, Ἐρεθίζειν, παροξύνειν.

ΞΕΓΛΙΣΤΡΟΥΝ, *Labi*, *Cadere*, ὀλισθάνειν. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag.19. ἀλεποῦ ἀνέβαινεν εἰς ἕνα φράχτην· καὶ ὅταν ξεγλιστρόντας, ἔμελλε νὰ πέσῃ. Cod. Gr. ὀλισθήσασα. Vide Γλιστρῶν.

ΞΕΔΕΝΕΙΝ, *Evoluere*, Ἀπολύειν, ἐκλύειν.

ΞΕΔΙΑΛΥΖΕΙΝ, *Dissolvere*, *Dilucidare*, Διαπλύσειν, διαλύειν.

ΞΕΔΙΠΛΩΝΕΙΝ, *Evoluere*, Ἀναπλύσειν.

ΞΕΔΙΚΗΩΝΕΙΝ, *Ulcisci*, ἀμύνειν, ἐκδικεῖν. Ξεδίκνημα, *Vindicta*, *ultio*, ἄμυνα, ἐκδίκησις. Ξεδικνητὴς, *Vindex*, *Ultor*, ἐκδικητής.

ΞΕΔΟΝΤΑΡΙ, ξεδοντιστήρι, *Dentiscalpium*, ὀδοντοξέστης.

ΞΕΘΕΛΙΚΩΝΕΙΝ, *Diffibulare*, Ἀποπορπᾶν.

ΞΕΘΕΜΕΛΙΩΝΕΙΝ, *Funditus evertere*, Ἀνασκάπτειν.

ΞΕΘΥΜΑΙΝΕΙΝ, *Evanescere*, *animo deficere*, ἐξουθενίζεσθαι.

ΞΕΚΑΒΑΛΛΙΚΕΥΕΙΝ, *Ex equo descendere*.

ΞΕΚΑΜΝΕΙΝ, *Dissuere*, *Dissolvere*, Ἀπoράπτειν.

ΞΕΚΑΝΕΙΝ, *Oblivisci*, Ἀλησμονεῖν. Ξεκασμὸς, *Oblivio*, Ἀλησμονή.

ΞΕΚΑΠΟΥΛΑ, *Equi tergum*, Οὐροπήγιον τοῦ ἵππου.

ΞΕΚΑΡΤΖΩΝΕΙΝ, *Discalceare*, Ἐξυποδεῖν. Vide Κάρτζα.

ΞΕΚΑΡΦΩΝΕΙΝ, *Refigere*, *Revellere*. Vide Κάρφος.

ΞΕΚΙΤΑΛΩΝΕΙΝ, *Crustam auferre*, Ἐξοστρακοῦν.

ΞΕΚΟΙΛΕΙΟΥΣΘΑΙ, *Repere*, Ἕρπειν.

ΞΕΚΟΚΑΛΙΖΕΙΝ. Vide in Κόκαλον.

ΞΕΚΟΚΚΙΝΙΑΖΕΙΝ, ξεκοκκινιάζειν, *Erubescere*, ἐρυθριᾷν. Glossæ Græcobarb. ἀπεθάλοσεν, ἐξεπύρωσεν, ἢ ἀπέσβεσεν· ἔχασε τὴν ὄψιν καὶ τὴν πύρωσιν, ἔσβεσεν ἢ ὤχρα τοῦτον, καὶ ξεκοκκινίασμα.

ΞΕΚΟΛΛΑΝ, *Deglutinare*, ἀνακολλᾷν.

ΞΕΚΟΛΩΜΕΝΟΣ, *Cynædus*, à voce Κόλων, quæ idem sonat. Ita Goarus ad Theophanem p.584.

ΞΕΚΟΜΕΝΟΣ, pro Ἐξέχων, seu Ἐξεχόμενος, *Excellens*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.9.

Στὸν κόσμον νὰ μαρτύρεισα δι' ἄνδρες ξεκομένους.

Infrà:

Τὸ πῶς οὐδὲν ἐποίκετε ἀνδρία καὶ ξεκομένα.

Occurrit ibi non semel.

ΞΕΚΟΥΝΤΕΙΝ, *Trudere*, *Pellere*, Ὠθεῖν, ἐκβάλλειν.

ΞΕΛΕΩΝ, Prophetis, *Hyoscyamus* apud Interpolat. Dioscor. cap.651.

ΞΕΛΟΓΙΑΖΕΙΝ, *Distrahere*, à cogitatione avocare, Περισύρειν, ἀπάγειν.

ΞΕΛΟΥΓΓΕΙΣΘΑΙ, *Devoluere*, Καταικυλινδεῖν.

ΞΕΛΥΓΚΟΥΣΘΑΙ, *Decidere*, Ἀποπίπτειν.

ΞΕΜΑΘΑΝΕΙΝ, *Dediscere*, Ἀπομανθάνειν.

ΞΕΜΑΚΡΑΙΝΕΙΝ, *Removere*, *Amandare*, Ἀποικνεῖν, ἀφίστασθαι. Ξεμάκρησις, *Amandatio*. Ξεμάκραμμος, *Dilatio*, Ὑπέρθεσις. Georgius Contares in Hist. Athenar. pag. 118. ξεμακραίνοντες τὸν καιρὸν, ἕως οὗ νὰ τελειώσουν τὸ τειχόκαστρον.

ΞΕΜΑΧΑΙΡΩΝΕΙΝ, *Gladium stringere*.

ΞΕΜΠΕΡΔΑΙΝΕΙΝ, *Evoluere*, Ἐξελίττειν. Ξεμπέρδαιμα, *Evolutio*, Ἀνάπτυξις.

ΞΕΜΥΕΛΛΙΖΕΙΝ, *Emedullare*, Ἀπομυελοῦν. Ξεμυαλισμένος, *Insanus*, Παράφρων. Ξεμυαλισμὸς, *Insania*, Μανία, ἀφροσύνη.

ΞΕΜΠΑΙ, *Exemplum*, Παράδειγμα.

ΞΕΝΑΛΙΟΝ, *Xenium*, *Exenium*, *Donum*, *Munus*. Constantin. Porph. de Adm. Imp. cap.7. ἀναίδην ἐπιζητοῦσι ξενάλια ἱκανά. Et c.43. δῶς αὐτῷ καὶ πρὸς ἀμφοτέρους ξενάλια τὰ ἁρμόζοντα.

ΞΕΝΕΥΡΩΝΕΙΝ, Ξενευρίζειν, *Enervare*, Ἐκνευρίζειν.

ΞΕΝΕΦΡΙΑΖΕΙΝ, *Renes frangere*.

ΞΕΝΗΤΕΙΑ, *Peregrinatio*. Historia MS. Bertrandi Romani:

Καὶ τὸ λοιπὸν ἐβάδισεν τῆς ξενιτείας τῆς δρόμον.

Passim ibi:

ΞΕΝΙΑ, *Hospitium*, ὁ διανέμας φίλοις αὐτοῦ μικρὰς ξένιας, in Basilicis lib. 60. tit. 4. cap.5. *Modica hospitiola*, Ulpiano. Hesychius: ξενία, κατάλυμα, ἢ καταγώγιον. Palladius in Hist. Lausiaca, in Chronio: καὶ εὗρεν κάλλιστον ὕδωρ ἀπέχον εἰς βάθος ὀργυιὰς ἑπτὰ, καὶ ᾠκοδόμησεν ἑαυτῷ ξενίαν μικράν.

Ξενίδιον, eâdem notione. Idem Palladius in Eulogio: ἐνεγκὼν οὖν ὄνον ἐκεῖνος ἐπῆρεν αὐτὸν, καὶ ἀπηνέγκεν εἰς τὸ ἴδιον ξενίδιον. Mox: ὡς ἐπὶ προφάσει δῆθεν εὐποιίας εἰς τὸ ξενίδιόν σε λαβών με.

Ξενία, *Convivium*, quo hospites excipiuntur. Christophorus Angelus de Hodierno Græcorum statu cap.46. ἐν ταύταις τῆς ἑορτῆς οἱ Ἕλληνες ποιοῦσι μεγάλας ξενίας, ἐνίοτε ἐν ἑνὶ χωρίῳ ποιοῦσι πέντε ἢ ἓξ ξενίας, καὶ ὁ ἱερεὺς ὀφείλει πορεύεσθαι πρὸς ἑκάστην ξενίαν εὐλογεῖν τὰ παρατιθέμενα, &c.

Ξενιά, ξενιτιά, *Peregrinatio*. Ξενιτεύειν, *Peregrinari*, in Georgicis tit.1. §.13.

ΞΕΝΟΔΟΧΙΟΝ, *Ædes in qua excipiuntur Peregrini*: S.Basilio in Epist. 371. καταγώγιον τοῖς ξένοις τοῖς κατὰ πάροδον ἐπιφοιτῶσι. Auctor Vitæ Joannis Acacij, ubi de Constantinopoli: ἐν ᾗ παίδων τροφαὶ καὶ παιδεία κατὰ νόμον Χριστιανοῖς πάτριον, καὶ ξένων ὑποδοχαὶ, &c. Vox Christianis propria, quorum exemplo Julianus Imp. ab Ethnicis & Gentilibus ejusmodi ædes hospitales construi præcipit, in Epist. 49. ξενοδοχεῖα καθ' ἑκάστην πόλιν κατάστησον πυκνὰ, ἵν' ἀπολαύωσιν οἱ ξένοι τῆς παρ' ἡμῶν φιλανθρωπίας, &c. Vide Epigr. Sophronij Patr. Hierof. εἰς ξενοδοχεῖα, lib.4. Anthol. cap.22. Passim occurrit.

Ξενὼν, eâdem notione, in Novella Justiniani 131. cap.10. in Basilicis non semel, apud Harmenopulum lib.3. tit.3. §.5. & Scriptores Byzantinos. Vide Synodicon adversus Tragœdiam Irenæi cap. 133. & nostram Constantinopolim Christ. lib.4. c.9.

Ξενοδόχος, *Hospitalarius*, Officium Monasticum, apud Dorotheum Doctr.11. p.815. ὁ τῶν μοναχῶν φιλοξενίαν πεπιστευμένος, Nilo Monacho lib.1. Epist.150. Adde Epist. 393. Theophanem an.12. Justiniani, & quæ observamus in Gl. med. Lat. in V. *Hospitalarius*.

ΞΕΝΟΚΟΥΡΙΤΗΣ. Vide in Κερά.

ΞΕΝΟΤΑΦΙΟΝ, *Cœmeterium Peregrinorum*. Phavorinus: πολυάνδριον, μνῆμα, τάφος, τὸ θρυλλούμενον ξενοτάφιον. Joan. Moschus in Limon. cap.88. οἱ οὖν τοῦ τόπου κληρικοὶ, ὡς ξένον ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ ξενοταφίῳ. Vide Epistolas S. Maximi Confess. p.178.

ΞΕΝΟΦΩΝΕΙΣΘΑΙ. Theophanes an.17. Heraclij: ἠρώτησέ τε τὸν Βασιλέα περὶ τῆς ἐνεργείας καὶ τῶν θελημάτων, τὸ πῶς δεῖ ταῦτα λέγειν ἐν Χριστῷ διπλᾶ, ἢ μοναδικά; ὁ δὲ Βασιλεὺς ξενοφωνηθεὶς, γράφει πρὸς Σέργιον Πατρ. ΚΠ. &c. Ubi Miscella, *vocis novitate consternatus*.

ΞΕΝΟΧΑΡΑΓΟΣ, *Extraordinarius*, *Insolitus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.8.

Καὶ πράγμα ξενοχάραγον ἤτον τινὰς νὰ βλέπῃ.

Idem lib. 2.

Για τῆς τυχόντος ἔτυχε ξενοχάραγον πράγμα.

ΞΕΝΤΕΡΙΖΕΙΝ, *Eviscerare*, Ἐξεντερίζειν.

ΞΕΠΑΓΩΝΕΙΝ, *Egelidare*, Ἀποκρυσταλλοῦν.

ΞΕΠΑΡΘΕΝΙΖΕΙΝ, *Devirginare*, *Stuprare*, Διαπαρθενεύειν.

ΞΕΠΑΣΤΡΕΥΕΙΝ, *Depurare*, Ἐκκαθαίρειν. Vide Παστρεύειν.

ΞΕΠΛΑΤΥΣΜΟΣ, *Ampliatio*, Ὑπέρθεσις, παραύξησις.

ΞΕΠΟΔΕΙΝΕΙΝ, *Excalceare*. Ξηπόδητος, *Excalceatus*. Glossæ Græcobarb. ἀνυπόδητος, γυμνόπους, ξηπόδητος, ὅπου ἔχει τὰ πόδια του γυμνά.

ΞΕΠΕΤΑΣΤΟΝ, *Porticus*, *Andron*, nostris *Gallerie*. Roman. Nicephor.

ΞΕΠΟΛΕΥΟΥΣΘΑΙ, *Discingere*, Διαζωννύειν.

ΞΕΠΤΕΡΙΟΝ, *Accipiter*. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Γεράκια, καὶ ξεπτέρια, πετρίτες, καὶ Φαλκόνια.

Ξιπτέρης appellatur in Assisis MSS. Regni Hierosol. cap. 242. Locum vide in Σάκρε.

ΞΕΡΑΜΟΣ, *Membrorum mutilatio*, *Distortio*. Vide in Κυλλός.

ΞΕΡΑΤΑΣ, *Cornutus*, pro Κερατᾶς, ut ὦ τὸ ξεχασμένον τὸ ξερατᾶν. Vide *Stultum* & *Cornutum*. Roman. Nicephor. in Grammat. MS.

ΞΕΡΙΖΩΝΕΙΝ, ξηριζώννειν, *Extirpare*, *Evellere*, ἐκριζοῦν, ἀποσπᾶν. Glossæ Græcobarb. καλαγγίζει, διασπᾷ, ἀνασπᾷ, ξηριζώννει. Vide Hesychium in Καλαγγίσας.

ΞΕΡΚΕΙΝ, Ξερκίζειν, *Discindere*, *Dilacerare*, Ἀνασχίζειν, διατέμνειν.

ΞΕΡΝΕΙΝ, ξεραίνειν, *Vomere*, ἐμεῖν. Pœnitentialis MS. Chrysostomi nomen præferens: ἐάν τις ἱερεὺς μεθύσῃ, καὶ ξεράσῃ, μὴ λειτουργείτω ἡμέρας μ΄. Pœnitentialis Anonymi apud Morinum: ἐξέρασας ἀπὸ οἴνου. Infrà: μετέλαβες, καὶ μετέπειτα ἐξέρασας. Nomocanon Cotelerianus num. 542. ὁ κοινωνήσας φαγὼν καὶ ξεράσας, ἐπιτιμάσθω χρόνους β΄. μετανοίας κδ΄. Ξεράσμα, *Vomitus*, ἐμετὸς, ἐξέραμα.

ΞΕΡΟΣ, *Siccus*, ξηρὸς, in Corona pretiosa. Glossæ Græcobarb. ἀζαλέας, ξηρὰς, ξεράς.

Ξερότητα, *Siccitas*, *Ariditas*, ξηρότης.

Ξεροβήχειν, *Expuere*, Ἀποπτύειν.

Ξεροδαμάσκηνον, *Prunum passum*.

Ξερομασειοῦν, *Ruminare*, *Remandere*, Ἀπομασσᾶσθαι.

Ξεροπόταμος, *Torrens*, χειμάῤῥους, in Corona pretiosa. Vide Ξηροπόταμος.

Ξερολύγανον, pro Ξηρολήγανον. Glossæ Græcobarb. Πόπανον, λαλάγγιον, ξερολύγανον.

Ξεροκαμνίζεσθαι, *Hiare*, *Inhiare*, χάσκειν, ἀναχάσκειν, Ἐπιχαίνειν.

Ξεροχόρταρον, *Fœnum*, χλόη, χόρτος, κάρφη, σαρμός. Ξερόχορτον, apud Fr. Richardum in Scuto fidei part. 2. pag. 157.

Ξερανίσκειν, ξηρανίσκειν, pro ξηραίνειν. Glossæ Græcobarb. ἀζειρεῖ, ξηραίνει, ξερανίσκει. Alibi: ἄζω, ξηραίνω, ξηρανίσκω.

Ξερένειν, eâdem notione. Corona pretiosa: να ξερένῃ, *Siccare*, ξηρᾶναι.

Ξεραχιὰ, *Siccitas*. Eædem Glossæ: ἄζη, ξηρασία, ξεραχιὰ, κονιορτός.

ΞΕΣΚΕΙΝ, ξεσκίζειν, ξεσκελίζειν, ξεκελιδίζειν, *Divellere*, *Dissecare*, Ἀποτέμνειν, διασπαράττειν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Σκοτόνοντας, λαβόνοντας, καὶ ξεσκελίζοντάς τους.

ΞΕΣΚΕΠΑΖΕΙΝ, *Detegere*, Ἀνακαλύπτειν.

ΞΕΣΚΟΝΙΖΕΙΝ, *Pulverem amovere*.

ΞΕΣΚΟΥΡΔΟΥΛΙΑΖΕΙΝ, *A peste amoveri*. Vide Κουρδουλιά.

ΞΕΣΚΟΥΦΩΝΕΙΝ, *Reticulum detrahere*. Vide Σκουφιά.

ΞΕΣΠΑΘΩΝΕΙΝ, *Ensem stringere*. Vide Σπάθα.

ΞΕΣΤΕΙΘΟΥ, Ξεστίχα, *Memoriter*, Ἐκ στήθους. Vide in Στῆθος.

ΞΕΣΤΗΣ, *Sextarius*. Glossæ Gr. Lat. ξέστης, τὸ μέτρον, *Sextarius*. Oribasius MS. de Ponderibus & mensuris: ξέστης (ἔχει) κοχλιάρια δύο, αἵ τινες καὶ τρυβλία λέγονται. Paulus Ægineta lib. 8. ὁ ξέστης (ἔχει) κοτύλας δύο, αἵ τινες καὶ τρυβλία λέγονται. Infrà: ὁ δὲ ξέστης ἡμιξ. β. ἃ δὴ καὶ ἡμίνας προσαγορεύουσιν. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. & Auctor Etymologici: ξέστης, Ῥωμαϊκόν ἐστι ὄνομα· τὸ γὰρ παρ᾽ ἡμῖν Ἓξ ἀριθμὸν, τὸ ἐκεῖ λέγεται Σέξτον· διὰ δὲ ἀφωνίαν σέξτης Ξέστης λέγεται κατὰ μετάθεσιν στοιχείου. οὕτω Φίλων. Ubi Auctor Etymologici, οὕτω Φιλόξενος ἐν τῷ περὶ Ῥωμαίων. Damocrates apud Galenum lib. 8. de Compos. Medic.

Οἴνου Φαλερινοῦ τοῦ καλοῦ ξέστην ἕνα.

Vox usurpata potissimùm à Scriptoribus, qui dum res Romana floreret, de Medicamentis libros conscripserunt, à quibus hausere alij. Ξέστης γάλακτος, apud Philostorgium lib. 9. cap. 14. Concil. Calchedon. Act. 10. ἀπὸ καπηλείου φαῦλον πάνυ (οἶνον) ἀγοράσαι ἓξ ξέστας, τοὺς μηδὲ ἐπαρκέσαντας. Theophanes an. 3. Copronymi: τότε ἔλαιον πέντε λίτρας τοῦ νομίσματος, ὁ ξέστης τοῦ οἴνου τοῦ ἡμισείου. Ἰταλικὸς ξέστης, apud Interpolat. Dioscoridis, ubi de Jasmino, & alios. Ammo Episcop. num. 10. Apophthegmata Patrum in Benjamino num. 1. Vita S. Pachomij num. 40. 58. Paralipomena de eod. Sancto num. 15. 16. Euchologium Goari pag. 833. Eustathium Il. ε. pag. 603. &c.

Ξεστίον, eâdem notione apud Synesium in Epist. 135. & Joannem Moschum in Limon. c. 85.

Ἑξάξεστον, *Congiarium*, *Semicongium*.

Ἡμίξεστον, *Hemina*, in Gloss. Gr. Lat.

Ξέστης, in Liturgicis sumitur pro Aquæmanili. Didymus, seu Scholiastes Homeri Od. α. προχόῳ ἀγγείῳ προχυτικῷ, ἀπὸ τοῦ ἐκχέειν τὸ ὕδωρ, τῷ καθ᾽ ἡμᾶς ξέστῃ. Glossæ Lat. Gr. *Orceolus*, ξέστης, τὸ ἀγγος. Glossæ Gr. Lat. ξέστης, *Horciolus*. Symeon Thessalon. de Sacram. ubi de Subdiacono: τοῦ δὲ χερσὶ χέρνιβον παρέχει. In Euchologio Cryptoferratensi, χαλκόξεστον dicitur, ubi pariter de Ordinatione Subdiaconi, apud Goarum pag. 247. κελεύει ὁ Ἀρχιερεὺς κομισθῆναι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ χαλκόξεστον. In Euchologio verò vulgari, χερνιβόξεστον appellatur, de qua voce agimus infrà.

Ξέστον, eadem notione, apud Anonymum de Nuptiis Thesei lib. 11.

Οἱ πλειὸ εὐγενικότεροι ἐβάσταζαν αὐτήτους
Στὰ ἀργυροχρυσόξεστα τὸ αἷμα καὶ τὸ γάλα.

ΞΕΣΤΙΚΟΣ, *Amens*, *Extra se*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Κως σὰν νὰ ἦτον ξεστικὴ ἔξω ἀπὸ τὴν νοίαν της.

Et lib. 11.

Μόνον αὐτὴ πῶς ἔτυχεν, καὶ ξεστικὴ ἐστάθη.

ΞΕΣΥΜΒΟΥΛΕΥΕΙΝ, *Dissuadere*, Παραπείθειν.

ΞΕΣΥΝΤΡΟΦΙΑΖΕΙΝ, *Dissociare*, Ἀποζεύγνυσθαι. Vide Σύντροφος.

ΞΕΣΧΙΖΕΙΝ, *Concerpere*, Διασπαράσσειν.

ΞΕΤΕΛΕΙΩΝΕΙΝ, *Absolvere*, *Perficere*, Τελειοῦν.

ΞΕΤΗΛΥΓΕΙΝ, *Evoluere*, Ἐξελίττειν.

ΞΕΤΡΕΧΕΙΝ, *Transcurrere*, *Præterfluere*, Διατρέχειν, διαῤῥεῖν. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Καὶ ὡς ἂν ἐχθροὺς θανασίμους πάντοτε μας ξετρέχεις.

ΞΕΤΡΙΧΙΑΖΕΙΝ, *Avellere*, Ἀποτίλλειν, παρασύρειν.

ΞΕΥΡΕΙΝ, *Invenire*, εὑρίσκειν. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. νὰ ξεύρες τὰ ξεύρω ἐγὼ, ἠθέλαμεν τὰ ξεύρει οἱ δύο.

ΞΕΦΑΝΔΕΪΝ, *Deambulare*, Περιπατεῖν.

ΞΕΦΑΝΤΕΪΝ, ξεφαντόνειν, *Oblectare*, *Recreare*, Τέρπειν. Glossæ Græcobarb. ἀγαθοδαιμονίσαι, οἱ ὀλιγοπενθοῦντες, ὅπου ξηφαντόνουν ὀλίγον. Alibi: τρυφᾷ, σπαταλᾷ, ξηφαντώνει. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Νὰ πᾶν νὰ ξεφαντόνουσι πᾶσα ἑορτὴ καὶ σχόλη.

Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Καὶ μὲ γεράκια καὶ σκυλία πάντοτε ξεφαντόναν.

Adde Georgium Contarem in Hist. Athenar. pag. 149. 173.

ΞΕΦΕΥΓΕΙΝ, *Declinare*, Ἐκφεύγειν.

ΞΕΦΛΟΪΖΕΙΝ, *Expedire*, *Absolvere*, *Properare*, ἀπολύειν, κατασπεύδειν. Ξεφλοισμὸς, *Expeditio*, σφαλεία, Ἄνυσις.

ΞΕΦΛΟΥΔΙΖΕΙΝ, Ξεφνίζειν, *Corticem auferre*, *Decorticare*, ἀπολεπίζειν. Occurrit apud Agapium Cretensem in Geopon. cap.87.

ΞΕΦΥΣ. Vide in Τετραδίσιος.

ΞΕΦΟΤΗΛΙΖΕΙΝ, *Candelam emungere*. Ξεφοτηλιτήρι, *Forfex Candelæ*.

ΞΕΦΟΡΤΩΝΕΙΝ, *Deonerare*, Ἀποφορτίζειν. Glossæ Græcobarb. Κουφίζειν, νὰ ἀλαφρυνίσκει, νὰ ξηφορτώννεται.

ΞΕΦΟΥΣΚΩΝΝΕΣΘΑΙ, *Detumere*, *Deturgere*, Ἀποσβέσθαι, ἐξοιδαίνειν. Vide φοῦσκα.

ΞΕΦΟΥΝΤΟΜΕΝΟΣ, *Cui fundus est ablatus*, Phortius lib.1. περὶ σφαλ. τραπέζ.

Ἡ βοῦτζα ξεφουντομένη,
Ἐκ χώματος γεμοσμένη.

ΞΕΦΡΙΖΕΙΝ, *Despumare*, Ἐξαφρίζειν.

ΞΕΦΥΤΕΥΕΙΝ, *Deplantare*, Ἀποφυτεύειν.

ΞΕΦΥΤΡΩΝΕΙΝ, *Pullulare*, Ὑποβλαστάνειν. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Εἰς τοῦ Κυλαγιώτη τὴν αὐλὴν κέρατα ξεφυτρώνουν.

ΞΕΧΑΝΕΙΝ, *Oblivisci*, ἐκλανθάνεσθαι. Historia Apollonij Tyrij:

Σύρε, καπάς καὶ σὺ ἐκεῖ βλέπε μηδὲν ξεχάσεις.

Ξεχασμὸς, *Oblivio*, ἀμνημοσύνη. Ξεχανιάρης, *Immemor*, *Obliviosus*, ἀμνήμων.

ΞΕΧΕΙΛΙΖΕΙΝ, Ξεχειλώνειν, *Inundare*, Ὑπερλιμνάζειν. Ξεχείλωμα, *Effluxio*, Ἐκροή.

ΞΕΧΟΡΤΑΡΙΑΖΕΙΝ, *Herbas depurgare*; *Runcare*.

ΞΕΧΡΕΙΩΝΕΙΝ, *Æs alienum dissoluere*; χρεολυτεῖν.

ΞΕΧΡΟΝΙΖΕΙΝ, *Annum explere*. Vide Χρόνος.

ΞΕΧΡΩΜΑΤΙΖΕΙΝ, *Decolorare*, Ἀμαυροῦν.

ΞΕΧΩΡΙΖΕΙΝ, *Disjungere*, διαχωρίζειν. Joan. Glycas de Vanitate Vitæ:

Τοῦ κόσμου τοῦ ἀπολαύσαις ἀς τοῦ ξηχωρισμένου.

Ξεχωρισμὸς, *Separatio*, ἀφορισμὸς, διάζευξις.

Ξεχωρὰ, ξεχωριστὰ, *Separatim*, *seorsim*, ἰδίως, κεχωρισμένως.

Ξεχοριστὸς, *Separatus*, *seclusus*. Malaxus in Hist. Patr. pag.144. καὶ ὡς τὸ ἴδεν ὁ Σουλτάνος, ὅτι ἦτον ξεχοριστὸν μοναχόν. Ubi Zygomalas, ἤγουν ἐξόχως μόνον. Vide Panagiotam pag.31.

Ξεχωρίτης, *Extraneus*. Georgius Contares lib. 2. Hist. Athenar. pag.42. ἐρωτηθεὶς ὁ Σόλων μίαν φορὰν ἀπὸ ἕνα ξεχωρίτην, &c.

ΞΕΨΥΧΕΪΝ, *Animam exhalare*, *Expirare*, ἀποψυχεῖν. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ σὸ πλευρὸν σου τὸ ἀκριβὸν ὁ γιανὰ ξεψυχήσω.

Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Δὲν ἔρχεται ἀπὸ φόβου τοῦ σχεδὸν νὰ ψεχήσῃ.

ΞΕΨΩΛΙΖΕΙΝ, *Circumcidere*, Ἀπαιδοιοῦν.

ΞΗΓΑΛΙΖΕΙΝ, *Lac mulgere*. Glossæ Græcobarb. ἀμοργίδα, ἐξεσβηκυῖαν τὸ γάλα, ξηγαλισμένην.

ΞΗΓΟΡΙΑ, *Confessio*, apud Goarum ad Euchologium pag.712. Vide Ξαγορεύειν.

ΞΗΔΙΑΛΥΖΕΙΝ, *Solvere*, *Exsolvere*. Glossæ Græcobarb. Ἀναλύει, ξηδιαλύζει.

ΞΗΔΙΝ. Vide in Ξίδι.

ΞΗΔΥΝΑΜΩΝΝΕΙΝ, *Imbecillum esse*, *non posse*. Glossæ Græcobarb. ἀδυνατεῖ, ξηδυναμώνει, ἀρρωστᾷ. Ξηδυνάμωμα, *Imbecillitas*, in iisdem Glossis. Ubi observandum has Glossas ξη, pro ξε, ferè semper usurpare: ut in hac voce ξηδυναμώννειν, pro ξεδυναμώνειν, ξηκοκκινιάζειν, pro ξεκοκκινιάζειν, & sic de cæteris, uti suprà observatum in vocibus incipientibus à ξε.

ΞΗΖΟΥΡΩΝΝΕΙΝ, *Mundare*, *Purgare*. Glossæ Græcobarb. ἀπορυπτοῦται, καθαίρεται, ξηζουρώννεται. Vide Ζοῦρα.

ΞΗΚΑΘΑΡΗΣΙΣ, *Solutio*, *Liberatio*. Glossæ Græcobarb. εὑρίσκει τὴν λύσιν, ἤγουν τὴν διάλυσιν, καὶ ξηκάθαρσιν. Rursum: δὲν εὑρίσκει διάλυσιν, ἢ ξηκαθάρησιν.

ΞΗΛΑΡΙΟΝ, pro ξυλάριον, *Navis*. Glossæ Græcobarb. ἄδρυα, πλοῖα μονόξυλα, ξηλάρια ὅπου εἶναι φτιασμένα ἀπὸ ἕνα ξύλον μόνον.

ΞΗΛΕΙΒΓΕΙΝ, *Delere*, ἐξαλείφειν. Glossæ Græcobarb. χαλῶντα, ἀφανίζοντα, ἐξαλείφοντα, ξηλείβγοντα.

ΞΗΛΙΜΜΟΣ, *Defectus*, *Interitus*. Glossæ Græcobarb. χαλεπὸν καὶ δεινὸν ὄλεθρον, κακὸν ξηλιμμόν.

ΞΗΛΙΜΟΥΤΤΑΝ, *Exoriri*, *Apparere*. Glossæ Græcobarb. ἀνατέλλει, ἀναφαίνεται, φαίνεται ἀπάνω, ξηλιμουττᾷ.

ΞΗΜΕΡΟΝΕΙ, *Dilucescit*. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ σκότος πάντα γίνεται, καὶ πάλη ξημερόνη.

Ξημέρωμα, *Aurora*, *Diluculum*. Idem Anonymus:

Πρὶν παρὰ τὸ ξημέρωμα δὲν ἦσε μισημένος.

Georgius Contares lib. 5. Hist. Athenar. pag.122. τὸ δὲ ξημέρωμα βλέποντας οἱ Βοιωτοὶ, πῶς ἄλλαξαν οἱ Ἀθηναῖοι, &c.

ΞΗΠΑΖΕΙΝ, *Perterrefacere*, ἐκπλήττειν. Ξηπάζεσθαι, *Stupere*, *Consternari*, ἐκπλήττεσθαι, ἐξίστασθαι. Fr. Richardus in Clypeo fidei pag.335. de Dæmonibus: καὶ ἐμφανίζονται εἰς πολλοὺς, τώρα φοβερίζοντας, καὶ ξηπάζοντας, τώρα βλάφτοντας. Ξηπαστήρι, *Terriculamentum*, μορμολύκειον. Ξηπασιάρης, *Territus*, Ἐκφοβηθείς.

ΞΗΠΟΛΗΤΟΣ, *Discalceatus*. Glossæ Græcobarb. ἀνυπόδητος, γυμνόπους, ξηπόδητος, ξηπόλητος, ἀνυπόδητος. Vide in ξεποδένειν.

ΞΗΡΑΜΠΕΛΙΝΟΣ. Vide Gloss. med. Lat. in *Xerampinus*.

ΞΗΡΕΜΒΟΛΟΣ. Vide in Ἔμβολος.

ΞΗΡΙΖΩΝΝΕΙΝ. Vide in ξεριζώνειν.

ΞΗΡΟΙ καρποὶ, *Fructus aridi*, seu *Messes*, in Nov.32. ubi Cujacius.

ΞΗΡΟΓΥΖΕΙΝ, *Desiccare*. Physiologus MS. de Natura animalium: βόθρους ῥίπτουν εἰς τὴν γῆν, καὶ ξηρογύζουσιν το, καὶ πίπτουσιν ἀνάσκελα.

ΞΗΡΟΓΥΨΟΣ, *Gypsus siccus*, ita appellatus fluvius apud Theophylactum Simocattam lib.6. cap. 5. & Annam Comnenam lib.7. Alexiad. p.215. fortè quòd ejusmodi Gypsum ex alveo egerat.

ΞΗΡΟΚΗΠΟΣ, *Area*, *Atrium sine pavimento*. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaitarum n.43. οἱ δὲ ὡς μάλιστα ἀδικούμενοι ἠγριαίνοντο, καὶ ἐν τῷ ξηροκήπῳ τοῦ ἡγουμένου, ἐξαγαγόντες, αὐτοὺς ἐφόνευ. Ξηροκήπιον, apud Codinum de Orig.n.104. Ubi *hortulum aridum* sive *exsiccatum* interpretatur Lambecius. In subscriptionibus Concilij Nicæni II. Act. 4. occurrit Theodorus Hegumenus τοῦ Ξηροκήπου.

ΞΗΡΟΚΟΙΤΊΑ, in Glossis MSS. χαμευνία, quomodo Galli dicimus, *Coucher sur la dure*. Glycas in Theodosio Juniore: καὶ ὁ Βασιλεὺς πολλὰ μὲν αὐτῷ ἀπεκάλυψεν ἕτερα, διὰ ξηροκοιτίαν, ἐνδυμασίαν τρίχινον, ἀποχὴν γυναικός, &c.

ΞΗΡΟΛΙΘΟΣ, seu ξηρὸς λίθος, Suidæ dicitur, ἄνευ πηλοῦ εἰκισμένος· Ἦν γὰρ λίθῳ ξηρῷ διεσκευασμένον τὸ φρέαιον ἐκ μεγάλων λίθων συνηρμοσμένον. Ita ξηροὶ λίθοι fuerint *lapides nativi, ex ipso solo; Petra naturales, saxa ex ipso metallo*, ut loquuntur Gromatici, nullâ arte absque calce compacta. Theophanes an. 1. Leonis Isauri: περιχαρακώσαντες δὲ τὸ χερσαῖον τεῖχος, ὤρυξαν φώσαν μεγάλην, καὶ ἐπάνω αὐτῆς περιτείχισμα στηθέων διὰ ξηρολίθου ἐποίησαν. Ubi Hist. Miscella: *& super eam sicci lapidis materiam posuerunt*. Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 21. ξυλίνους, ἢ πλίνθους, ἢ ἀπὸ ξηρολίθων πύργους πρὸς ἀσφάλειαν τῆς γεφύρας ἐγεῖραι. Idem lib. 9. cap. 1. πύργων τε, ἢ ξυλίνων, ἢ οἰκοδομητῶν ἐκ λίθου ξηροῦ, ἢ χώματος. Apud eundem lib. 10. cap. 4. ξηρὰ ὕλη, & οἰκοδομεῖν ξηρόν. Leo in Tacticis cap. 15. §. 69. καὶ εἰ μὲν λίθος ἢ πλίνθος εὑρίσκεται, οἰκοδομῆσαι ξηρὸν δεῖ, καὶ δέσαι διὰ ξύλων ἀσφαλῶς καὶ συνεχῶς. Cap. 17. §. 13. πύργους τε ξυλίνους ἢ ἀπὸ οἰκοδομῆς ἐκ λίθων ξηρῶν, ἢ χώματος ἑκατέρωθεν τῶν ἄκρων τῆς γεφύρας ἐγείρουσιν. Ita Pachymeres lib. 2. cap. 27. τὸ ἐπὶ τῇ πύλῃ τῆς Πηγῆς ἐκ λίθων ξηρῶν ἐπιτειχισμὸν Constantinopoli memorat. Vide notata ad Alexiadem pag. 266.

ΞΗΡΟΜΥΡΟΝ, *Rosmarinum*, in Gloss. Lat. Græc.

ΞΗΡΟΝ, Nota musicæ hodiernæ Græcor. quæ per ξ. exprimitur. Vide Rutgersium lib. 2. Var. Lect. cap. 11. Hagiopolites, seu Liber de Musica Ecclesiastica Græcorum, MS. οὗτοι οἱ δώδεκα τόνοι, οἱ ἔχουσι τὴν φύσιν καὶ τὴν ἐνέργειαν ἁπλῆν, οἱ δὲ τρεῖς διὰ τὸ ξηρὸν κλάσμα ἀπὸ δύο ὀξέων καὶ ἡμιτονίου ἔχει τὴν σύστασιν.

ΞΗΡΟΠΗΓΑΔΟΝ, *Fluvius*, vel idem quod ξηροπόταμος, de qua voce mox. Georgius Contares lib. 3. Hist. Athenar. sub. fin. ἔρριξαν τοὺς λοιποὺς ἐκείνους τοὺς πρέσβεις οἱ Ἀθηναῖοι μέσα εἰς ἕνα βαθὺ ξηροπήγαδον. Theophylactus Hierodiac. Homil. 6. pag. 101. εὑρῆκαν οἱ ἀδελφοὶ ἐκεῖνοι γυμνοὶ ἀπὸ τὸ ξηροπήγαδον, &c.

ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΣ, *Torrens*, in Gloss. Græco-Lat. Occurrit apud Nicetam in Manuele lib. 6. cap. 4. ubi alius Cod. habet nudè ποταμός. Meminit Procopius lib. 4. de Ædif. cap. 4. ξηροποτάμου, Castri in Epiro veteri. Apud Portium ξεροπόταμος scribitur, exponitúrque χειμάῤῥους, *Torrens*. Damascenus Studita serm. 27. de S. Maria Ægyptiaca: καὶ πηλάλωντας ἔφθασεν εἰς ἕνα τόπον ὁποῦ ἦτον ὡσὰν ξεροπόταμον μικρόν. Ubi Vita Edita n. 11. ἔστη τὸ ἕτερον μέρος τοῦ τόπου τοῦ χειμαῤῥοειδοῦς. Vide ξηροχειμάῤῥους.

ΞΗΡΟΠΡΙΑ. Nicolaus Myrepsus sect. 31. c. 23. λοῦε ἐν βαλανείῳ, ἐν τῇ ξηροπρίᾳ, ἢ ἐν ἡλίῳ, ἕλκων τοῖς μυκτῆρσι τὸ ξηρίον. Ita emendandus hic locus ex Cod. MS. qui corruptus est apud Fuchsium. Is porrò ξυροπυρία legendum putat.

ΞΗΡΟΣΤΗΜΑΝ, *Medela*. Glossæ Græcobarb. θεραπείαν, ἰατρείαν, ἴασιν, ἰάτρευμα, γιάτρεμαν, ξηρόστημαν. Mox: θεραπεία, ἰατρεία, ἴαμα, γίαμαν, ξηρόστημαν.

ΞΗΡΟΦΑΓΙΑ, quâ ut & ὑδροποσία, Monachi maximè Jejunium quadragesimale observant. Synod. Laodic. cap. 50. δεῖ πᾶσαν τεσσαρακοστὴν νηστεύειν ξηροφαγοῦντας, ubi consulendus Balsamon, & ad Can. 69. Apostol. Adde Epiphan. in Compendio Doctrinæ Catholicæ, & alios. Triodium 2. Fer. 1. Hebd. Jejunior. in Lychnico: εἰσερχόμενοι δὲ ἐν τῇ τραπέζῃ ἐσθίομεν ξηροφαγίαν, πίνομεν καὶ ζωμὸν μετὰ μέλιτος, τῇ τετάρτῃ δηλονότι. Typicum cap. 38. καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὴν τράπεζαν, ἐσθίοντες ξηροφαγίαν ἄχρι τῆς μεγάλης πέμπτης. Marcus Hieromonachus de dubiis Typ. cap. 42. εἰς τὴν τράπεζαν ἐσθίομεν ξηροφαγίαν, καὶ πίνομεν καὶ οἶνον. Nicolaus Patr. Constantinopol. ad Anastasium Hegumenum Montis Sina:

> Ἀλλὰ νηστείαν ἀκριβῆ, ὡς οἱ πατέρες φάσκουν,
> Ἰχθύων τε ἀπέχεσθαι, ἐλαίου τε καὶ οἴνου,
> Ξηροφαγίαν λέγοντες, ἅπαξ ἐν τῇ ἐννάτῃ.

Cibos verò quibus utuntur Monachi in Xerophagia, sic recenset Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

> Τετράδα καὶ παρασκευὴν ξηροφαγοῦσιν ὅλως,
> Ἰχθὺν γὰρ οὐκ ἐσθίουσιν, Ἄναξ, πόσως ἐν τούτῳ,
> Εἰ μὴ ψωμιτζὴν καὶ πρασίν, σακοὺς καὶ ὄσπρια πατέρια,
> Καραβιδίτζας ἐκζεστὰς τυγάνου, καριδίτζιας,
> Καὶ λαχανίτζην, καὶ φακὴν με ὀσπριδομηδίτζια,
> Καὶ μὴ συνγόμον, Δέσποτα, τὰ κτένια, τὰς σωλῆνας,
> Καὶ φαβατίτζην ἀλεστόν, ὀρίζην, μελομέλιν,
> Φασόλιν ἐξοφθάλμιστον, ἐλαίας, καὶ χαυιαρίτζην,
> Καὶ πορινὰ ἀνδράραχα, διὰ τὴν ἀνορεξίαν,
> Μηλύτζια καὶ φοίνικας, σῦκα καὶ καρυδίτζια,
> Καὶ ἀσταφίδας ὀλίγας, καὶ τὸ διακυτρίον
> Τὰς γὰρ ἡμέρας πάντοτε τὰς θείας τὰς ῥηθείσας,
> Τοιαύτας ἐκδιδόασιν αὐτοὺς ξηροφαγίας
> Οὐ δὲ γὰρ οἶνον πίνουσιν Χιώτικον εἰς κόρον,
> Νὰ καὶ τὶ χωνεύσουσιν ἀπὸ ξηροφαγίας.
> Ἀλλὰ γλυκὺν Μηλυλιωτᾶον καὶ Κρητικὸν ἀθύρον,
> Ἵνα χυμοὺς ἐκβάλλωσιν τοὺς τῆς ξηροφαγίας.
> Ἡμᾶς δὲ προτιθέασιν κυάμους βεβρεγμένους,
> Τὴν δὲ γε δίψαν παύουσιν ἐκ τῶν κυμινοθέρμων,
> Τὸ τυπικὸν φυλάσσοντες καὶ νόμους τῶν πατέρων.

De Xerophagia Athletarum, vide Salmasium ad Tertullianum de Pallio, & Henric. Valesium ad Harpocrationem pag. 135.

Ξηροφαγεῖν, *Siccis vesci*, seu Jejunare cum aridis, in laudato Concilio Laodic. Can. 50. in Nomocanone Coteleriano num. 36. 52. 160. 465. 508. &c.

ΞΗΡΟΧΕΙΜΑΡΡΟΥΣ, *Torrens*. Hero in Geodesia MS. διὰ τὸ εὑρίσκεσθαι ἔσωθεν τοῦ περιορισμοῦ αὐτοῦ πολλάκις ξηροχειμάῤῥους καὶ ῥύακας. Vide Ξηροπόταμος.

ΞΗΣΤΟΜΑΤΗΣ, *Memoriter*. Glossæ Græcobarb. ἀπὸ μνήμης λέγει, καὶ ἀπὸ στόματος, καὶ ξηστοματής. Vide Ξεσέθου.

ΞΗΣΤΡΕΜΜΑ, Ξηστρέμματον, *Inversio, Eversio*. Glossæ Græcobar. ἀναστροφῆς, ξηστρεμμάτου, ἢ ξηστρέμματος.

ΞΗΣΤΡΙΑ, *Serenitas*, Αἰθρία, in Glossis Græcobarb.

ΞΗΦΩΤΙΣΜΑ, *Ortus*, *Detectio*. Glossæ Græcobarb. ἀνατολαί, ἀνακαλύμματα, ἀποσκεπάσματα, ξηφωτίσματα.

ΞΙΓΓΙ, *Adeps*. Vide Ἀξούγγιον.

ΞΙΔΙ, Ξίδιν, Ξύδι, Ξῆδι, *Acetum*, ὄξος. Glossæ Græcobarb. ὄξος, ξῆδιν. Corona pretiosa: ξῆδι, *Acetum*, ὄξος. Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Νὰ φὰς τὸ μαρουλόφυλον ἐκεῖνο χωρὶς ξίδι.

Ξιδιάζειν, ξινίζειν, *Acere*, *Acescere*, ὀξίζειν.

Ξιδολάδον, *Acetarium*, ὀξύβαφον.

Ξύδι. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 62. τὸ ξύδι εἶναι ψυχρὸν παύει τὴν δίψαν, &c. Ξυδιάζειν, *Acescere*, ὀξύνεσθαι. Ξυδόκρασον, *Vinum acidum*.

Ξυδόλαδον, *Oleum & Acetum*. Idem Agapius cap. 99. τρῶγε μὲ ξυδόλαδον καὶ σαφίδας.

ΞΙΕΙΝ, *Scalpere*, ξέειν, in Corona pretiosa.

ΞΙΚΛΗΡΩΝΕΙΝ, *Exhæredare*. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 226. τὸ πρῶτον ἔνι τὸ ἂν γίνετε ἄπου κανένα κακορίζικον, τὸ ὑιὸς οὐ εἰ κόει βάλλι χέραν ἐπὶ τῷ πατέρα

τὴν πατέρα του, ου εἰς τὴν μητέραν του, καὶ δέρνει τους, τὸ δίκαιον κρίνισκει τὸ ἔνι ξικληρόμενος, ἐὰν ὁ πατὴρ οὐ εἰ μήτηρ θέλουν. Infrà habetur τζικλουρίδος, *Exhæredatus*.

ΞΙΛΟΝΝΕΙΝ, *Miſcere*, *Perturbare*. Gloſſæ Græcobarb. νὰ συγχήζει, νὰ ξιλόννει, νὰ ἀνακατώννει.

ΞΕΝΙΔΑ, *Oxylapathum*, ὀξαλίς.

ΞΙΝΟΣΤΑΦΥΛΟΝ, *Acerbum*, *Uva acerba*, ὀμφάκιον.

ΞΙΦΟΡΥΠΤΗΣ, τὸ κρίνον τὸ ἄσπρον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Codd. Reg. 199. & c. 843. *Lilium album*.

ΞΙΦΟΣ, Ξιφάρειον, *Ferrum jaculi*, vel *lanceæ*, vel *Clypei*. Anonymus in Rhetoricam Ariſtotelis pag. 75. τὰ γὰρ κοντάρεια ἔχουσιν τὸ ἀκρὸν, ἔνθα τὸ ξίφος ἐστὶν παροξυσμένον φύσει. Gloſſæ MSS. ad Homeri Batrachom. δουρὸς ἀκωκὴν, κονταρίου ξίφος. Leo in Tactic. cap. 5. §. 3. τὸ ξίφος κονταρίου. Ita cap. 6. §. 25. cap. 7. §. 18. Nicephorus Bryennius lib. 4. Hiſt. cap. 4. ὁπλίζεσθαι γοῦν αὐτοὺς παρασκευάζων, περιῄρει μὲν τῶν δοράτων τὰ ξίφη. Julianus Africanus MS. de Apparatu bellico cap. 71. ubi de Clypei umbone: ἔχειν δὲ ἐν τῷ μέσῳ καὶ πέταλον στρογγύλον, καὶ ἐν αὐτῷ τὸ ξίφος ἀνεστηκὸς ὡσεὶ δακτύλων δ'.

Ξιφάριον. Gloſſæ Græcobarb. τὸ σίδηρον τῶν δοράτων, τὸ σίδερον τῶν κονταρίων, τὸ ξιφάρειν τὸ ἀπάνω τοῦ κονταρίου. Idem Leo cap. 11. §. 26. περὶ δὲ τὸ ἀκρὸν τοῦ ὅπλου μεναύλου μέγαν καὶ ἀδρὸν ἐνέβαλον, &c. Conſtantinus in Tactic. p. 10. εἰς δὲ τὸ ἕτερον ὡς ξιφάριον κονταρίου.

Ξιφοδρέπανον, apud Philonem in Belopœecis MSS. *Enſis falcatus*: ἀντὶ τῶν ἐγχειριδίων ξιφοδρέπανα ἔχοντες.

Ξίφαρον. Phyſiologus MS. de Natura animalium, de Urſo: ὅλον ξιφάρα ἔχει, ἀλλὰ τὰ λοιπὰ δίστομα καλὰ ὡς βελίσκους, ὅλα ὑπάρχουν κοπτερά.

Ξίφος, ἡ κεδρία, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΞΙΦΟΤΡΑΧΗΛΟΝ, Cibi ſpecies. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Κραμβὴν, καρδίαι δώδεκα χονδραὶ καὶ χειονάτε,
Καὶ ξιφοτράχηλον παστὸν, κύπρινον ἀπαξιμάδα.

ΞΟΒΕΡΓΑ. Vide Βέργα.

ΞΟΔΙΑΖΕΙΝ, *Impendere*, ἐξοδιάζειν. Ξοδίασμα, *Impenſæ*, *Sumptus*. Gloſſæ Græcobarb. δαπανημάτων, ἐξόδων, ξοδιασμάτων.

ΞΟΛΟΘΡΕΜΜΟΣ, pro ἐξολόθρευμα. Gloſſæ Græcobarb. ἀφάνισις, ἀφανισμὸς, ἐξολόθρευμα, ξολοθρεμμός.

ΞΟΜΑΚΡΙΖΕΙΝ, Ξωμακρίζειν, *Longè diſtare*, pro ἐξωμακρίζειν. Gloſſæ Græcobarb. ἀφεστάναι, νὰ ξομακρίζει, νὰ ἀπομακρυνέει. Rurſum: ἀπέρχεται, πάγει ἀπόμακρα, ξωμακρίζει.

ΞΟΜΠΛΙ, *Exemplum*, Παράδειγμα. Ita etiam in Gloſſis Græcobarb. ubi ξόμπλιν habent. Heſychius: Ἔξομπλον, εἶδος.

Ξομπλιάζειν, *Exemplum præbere*, apud Fr. Richard. in Scuto fidei part. 1. pag. 21.

Ξομπλίασμα, Παράδειγμα, in iiſdem Gloſſis. Alio loco: Αἰνίγματα, Ζητήματα, Τεκμήρια, Γυρεύματα, Ξομπλιάσματα. Ibidem: Αἰνίγματα, ἢ Ἐξομπλιάσματα.

ΞΟΝΙΟΝ, *Axiculus*, Gallis *Eſſieu*. Gloſſæ Græcobarb. τὰ πήγματα τοῦ ἄνω τῆς ἁμάξης, τὰ ὁποῖα τέττουνται ὀμπρὸς εἰς τὰ ξόνια, ὅπου συστρέφουνται εἰς αὐτά.

ΞΟΡΙΔΕΣ, *Venatores*, *Beſtiarij*. Laonicus lib. 5. καὶ οἱ τῶν θηρῶν πρυτανεῖς, ξόριδες οὕτω καλούμενοι.

ΞΟΡΙΖΕΙΝ, pro ἐξορίζειν, *Exterminare*, *in exilium agere*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 3. Extr.

Καὶ εἰς ὀλίγον ἔλειψε νὰ πῆ νὰ ἀπομείνη,
Νὰ ἔναι εἰς τὴν φυλακὴν, παρουνατοῦ ξορίση.

ΞΟΣΤΕΓΟΝ, ξέστεγον, *Protectum*, *Suggrunda*, quaſi ἐξώστεγον. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Οἱ ῥίμνες καὶ τὰ ξόστεγα, καὶ οἱ ψηλοὶ τρικλίονες.

Idem lib. 12.

Οἱ ῥίμνες καὶ τὰ ξέστεγα, πλάτζες, καὶ παρεθύρια.

ΞΟΥΓΓΙ. Vide in Ἀξούγγιον.

ΞΟΥΘΡΟΝ, *Paſſer*. Anonymus MS. Colberteus de Avibus: περὶ τοῦ σπουργίτου· ξούθρου τοῦτο τινὲς λέγουσι, οἱ δὲ στροῦθον, οἱ δὲ πυργίτην, στρουγλύτην καλέουσι.

ΞΟΥΡΑΦΙ, *Novacula*, ξυρόν. Damaſcenus Studita Hom. 17. in Martyrio S. Theodori Magiſtri militum: ἄλλοι δὲ στρατιῶται μὲ ξουράφια ἐκατάκοπταν τὰ κρυφὰ μέλη τοῦ κορμίου του. Occurrit rurſum in Homil. 18. Ξουραφόπουλλον, eâdem notione. Gloſſæ Græcobarb. Ξιφίδιον μικρὸν, ἢ ξουραφόπουλλον, ἢ μαχαιρόπουλλον. Ξουρίζειν, pro ξυρεῖν, *Tondere*.

ΞΟΥΣΙΑ, *Poteſtas*, ἐξουσία. Anonymus de Nuptiis Theſei:

Ἀφ' ὧν τους ἔδοσε ξουσία καθολικὴν, ὡς πρέπει.

ΞΟΥΦΗΡΙΑ, in Lexico MS. ἡ μυωξία, ἤτοι τῶν ποντικῶν ὁ φωλεὸς, ἢ πολυτέλεια, ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, Ἐγὼ δὲ σου τὸν Πόντον θαυμάζομαι, καὶ τὴν Ποντικὴν ξουφερίαν. *Muris caverna*, *ſive murium luſtrum*.

ΞΥΑΛΗ, *Aſcia*, *ſecuris*. Suidas: ξυήλην, ἣν ξυάλην λέγομεν, &c.

ΞΥΓΑΒΔΙΑ, *Calceamenti genus*. Suidas: ξυρίδες, καμπάκια, ξυγάβδια, ἢ ἄλλο τι ὑπόδημα διάφορον.

ΞΥΓΑΣΤΡΟΝ, *Genus vaſis*, *capſa*, in Gloſſ. Gr. Lat. Vide Γάστρα.

ΞΥΓΓΙ, ξίγγι. Vide in Ἀξούγγιον.

ΞΥΛΑΒΙΟΝ, *Forceps quo ignita tenentur*. Scholiaſtes Oppiani Halieut. 2. v. 342. πυράγρη, ἣν ξυλάβιον φασὶν οἱ χαλκεῖς. Nicephorus Blemides in Logica cap. 7. pag. 36. ὥσπερ ὑπὸ χαλκευτικῆς ὁ ἄκμων, καὶ ἡ σφύρα, καὶ τὸ ξυλάβιον, ὄργανα ὑπάρχοντα ταύτης δὴ τῆς χαλκευτικῆς.

ΞΥΛΑΓΩΓΙΟΝ, *Fuſtis*. Liber 53. Baſilic. tit. 8. §. 3. ὁ δὲ ναύτης ὁ τὴν κλοπὴν ἐργασάμενος, λαμβανέτω ξυλαγώγια ἑκατόν. Ubi lex Rhodia ex Digeſt. *Centum plagas fuſte verberatus accipiat*.

ΞΥΛΑΛΑ, *Arbor aloes*, quæ Græcis ξυλαλόη. Joannes Archiater MS. cap. 248. μόσχον, καὶ ξυλαλαν, καὶ λιβάνην.

ΞΥΛΑΛΟΓΟΝ, *Ligneus aſinus*. Machinæ ſpecies. Nicetas in Alexio Com. lib. 3. num. 2. πλεγμάτιον τοίνυν ἐκ λύγων συγκείμενον, ὃ φασὶν ἡ δημώδης φράσις ξυλάλογον, σάγῳ ζωσθὲν εἰς τὸ διαμπερὲς διαζωσμένον, τὸ σχέδιον ἐκεῖνο θέατρον εἴσεισι. Ubi Codex al. ὄνον ξύλινον. Vide Ἄλογον, & ἱππικὸν ξύλινον.

ΞΥΛΑΛΟΗ, *Lignum Aloës*, veteribus ἀγάλλοχον. Lexicon MS. ex Cod. Reg. ἀγάλλοχον, ἡ ξυλαλόη. Symeon Sethi de Cibor. facult. ξυλαλόη, ξύλον ἐστὶ δένδρου· γίνεται δὲ ἐν διαφόροις τόποις τῶν ἑῴων. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 59. ὅτε ῥοδοστάγματα δὲ καὶ ξυλαλόαι καὶ θυμιάματα ἃ ὀφείλουσι χορηγηθῆναι, &c. Empirica MSS. Stephani Magnetis: ἀνήθου, σελίνου σπέρμα, ξυλαλόην, ῥοδόσταγμα, &c. Vide ξυλαλά.

ΞΥΛΑΡΑΚΙΟΝ, *Lignum*, ξύλον, ξυλάριον. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ἐγλάκησε μὲ τὴν χαρὰ, κ' ἔφερε ξυλαράκια.

Vide Cyrillum & Auctorem Etymologici in ξυλήφιον.

ΞΥΛΑΧΥΡΟΝ, *Ligna & palea*. Diploma Andronici Jun. pro Monembaſiotis: δεκατίας, ἁλιευτικῆς τετραμοιρίας, ξυλαχύρου, ὀρειμῆς τῆς ἐνιάδος, ὡς τὰς εἰς αὐτοὺς περὶ αὐτὴν ἁπάσας σκάλας.

ΞΥΛΕΤΙΝΟΣ, *Ligneus*. Gloſſæ Græcobarb. ὑποδήματα ξύλινα, ὑποδήματα ξυλέτινα.

ΞΥΛΕΧΙΟΝ,

ΞΥΛΕΧΙΟΝ, Ξύλεον, *Hyoscyamus*, Prophetis, apud Apuleium cap.4.

ΞΥΛΗ, *Lignum*, ξύλον, *Lignea materia, Lignatio.* Theophanes an. 2. Artemij: ἐπὶ τὴν φοινίκην ἐξέδραμεν πρὸς τὸ κόψαι ξυλὴν κυπαρισσίνην, &c. Symeon Logotheta in Leone Armenio n.10. παρεσκεύασαν κόψαι ξυλὴν, καὶ ποιῆσαι γέφυραν.

ΞΥΛΙΝΑΔΕΣ, *Lignatores*, *Lignarij mercatores.* Synod. Constantinopolit. VIII. Act.8. θεωρουμένων σκυλέων, ἰχθυοπρατῶν, ξυλινάδων, βελονάδων, καὶ τῶν λοιπῶν τῶν τοιούτων.

ΞΥΛΙΝΟΝ, *Ligneus calceus*, nostris *Sabot.* Codinus in Orig. Constantinopol.num.128.ait Monasterium τῶν Ξυλινήτου à Niceta Magistro conditum, Leone Armenio imperante, id nominis habuisse διὰ τὸ τὰς μοναζούσας χρᾶσθαι εἰς ὑπόδεσιν τοῖς οὕτω καλουμένοις ξυλίνοις. At Codex Regius disertè innuit ita appellatum ab eodem Niceta, cui Ξυλινίτου cognomen erat.

ΞΥΛΟΒΟΛΟΝ, *Cella lignaria*, *Lignarium*, ξυλοθήκη, in Glossis Græco-Lat.

ΞΥΛΟΓΑΤΑ, Ξυλοκάτα, Ζυλογάτα, *Muscipula*, lignum quo capiuntur mures tanquam à fele. Laonicus Cretensis ad Batrachom. παγίδα σονόεσαν, ξυλοκάταν λυπηρὰν. Demetrius Zenus in ead. Batrachom. v.44.

Καὶ γάτον καὶ τὸ γέρακα, περίσσια τοὺς τρομάζω,
Καὶ κείνην τὴν ξυλογάτα ὅλοι μας τὴν μισοῦμαι.

Et vers. 106.

Τὸν ἄλλον πάλιν ἐπίασαν ἄνδρες ἀγριολάτοι
Μ᾽ ἐκείνην τὴν ξυλόγατα πόναι φοβερολάτη.

Vide Γάτος.

ΞΥΛΟΓΙΓΓΙΒΕΡΙ, *Lignum Gingiberi.* Stephani Magnetis Empirica MSS. πέπερι, ξυλογιγγίβερι, πετροσελίνου σπέρμα, &c.

ΞΥΛΟΓΛΥΚΟΝ, *Glycyrrhiza.* Glossæ Lat.Gr. *Siliqua*, Κεράτιον, καὶ κυάμου, καὶ φασήλου λοβοὶ, καὶ ξυλόγλυκον.

ΞΥΛΟΘΡΙΟΝ, τὸ ἀρσενικὸν, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190.

ΞΥΛΟΚΑΡΥΟΦΥΛΛΟΝ. Vide in Γαύδιον, in Addit.

ΞΥΛΟΚΑΣΙΑ, *Casia.* Euchologium pag. 644. de Confectione unguenti: σέρακος λίτρας ά. πεπέρεως μακροῦ λίτρας β΄. ξυλοκασίας λίτρας γ΄. Vide Salmasium ad Solinum p.1055.

ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΝ. Vide in Κάςρον.

ΞΥΛΟΚΑΤΑ, *Muscipula*, apud Nicephorum Roman. in Grammat. MS. Vide Ξυλογάτα.

ΞΥΛΟΚΕΡΑΤΙΑ, *Cerasus* arbor. Manuël Malaxus in Chron. MS. in Zenone: εὑρέθη ἐν Κωνςαντίνου πόλει τοῦ Κύπρου τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Βαρνάβα Ἀποςόλου ἀπὸ κάτω εἰς μέσι ξυλοκεραλίαν, καὶ εἶχεν εἰς τὸ ςῆθος αὐτοῦ τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, τὸ ὁποῖον μετὰ χέρια αὐτὸς τὸ ἔγραψε. Ubi Cedrenus pag. 353. habet ὑπὸ δένδρον κερασίαν.

Ξυλοκέραλον, *Cerasum.* Damascenus Studita Homil. 22. καὶ ἐπεθύμα νὰ γεμίσῃ τὴν κοιλίαν του ἀπὸ τὰ ξυλοκέρατα. Vide Jacobum Sponium tom.2. Itiner. pag.288.

ΞΥΛΟΚΙΡΚΟΣ, *Circus ligneus*, ex ligno compactus, cujusmodi Constantinopoli extitit is de quo egimus in Constantinopoli Christiana lib. 2. Θέατρα ἐκ τῶν σανίδων εἰργασμένα memorat etiam Joannes Antiochenus in Tiberio. Chronicon Alexandrin.an.11. Leonis: καὶ ἀπλώθη εἰς τὸ ξυλόκιρκον, καὶ ἐπάγη ἐν ξύλῳ. Quæ de Porta Xylocirci nugatur Codinus in Orig. Constantinopolit. num.115. nihili sunt.

ΞΥΛΟΚΕΡΚΙΤΑΙ, dicti *S. Ioannis Chrysostomi sectatores*, quòd ij ad Xylocircum habitarent. Idem Chronicon Alexandrinum an.10. Arcadij: καὶ αἰφνιδίως ἐκάη ἡ μεγάλη ἐκκλησία σὺν τῷ Σενάτῳ ἀπὸ κρατούντων αὐτῆς τῶν λεγομένων ξυλοκερκιτῶν. Vide eandem Constantinopolim lib.2. ubi de Xylocirco & Xylocircetis agimus.

ΞΥΛΟΚΛΑΣΙΑΙ, *Concades.* Anna Comnena lib.13. pag.389. πᾶσάν τε ἀτραπὸν διὰ τῶν καλουμένων ξυλοκλασιῶν αὖθις τοῖς Κελτοῖς ἀπελάφρυνσεν. Vide Gloss. med. Latin. in *Concades.*

ΞΥΛΟΚΟΚΚΟΝ, *Interius siliquæ Granum.* Oribasius MS. de Mensuris & ponderibus: τὸ γράμμα, ἔχει κεράτια ς΄. ἤτοι ξυλόκοκκα. Rhazes de Peste cap. 7. μετὰ ξυλοκόκκων β΄. καὶ κρόκου, &c. Anonymus MS. de Avibus, ubi de Upupa: καὶ μαγνίτης λίθου ὄντος λειώσας τῶν δραχμὰς β. ἤγουν ξυλόκοκκα ις΄. Orneosophium pag.246. πλυνε βαμβάκιον μετὰ οἴνου καλοῦ, καὶ βάλε ἐντὸς τοῦ βαμβακίου θηριακὴν ξυλόκοκκον ἕν. Occurrit præterea apud Myrepsum sect.1. n.6.

ΞΥΛΟΚΟΝΤΙΟΝ, *Bacillus ad impellendos Equos.* Anonymus MS. de Castrametat. ἐφίππους δὲ ἅπαντας, ξυλοκόντια κατέχοντας πάνυ κονδὰ, πρὸς τὸ ἀπατῆσαι τοὺς πολεμίους, καὶ δόξαν ποιῆσαι ὡς ἐκ ἢ ἐκ τοῦ ςρατοῦ.

Ξυλοκοντάριον, eadem notione. Nicetas in Alexio lib.3. num.2. ex Cod. Græcobarb. ξυλοκοντάρια ἢ ἐςκράσματα τῶν ἀλόγων.

ΞΥΛΟΚΟΚΟΥΔΟΝ. Vide in Κόκουδον.

ΞΥΛΟΚΥΜΒΑΡΑ. Vide in Κυμπάειον.

ΞΥΛΟΚΩΔΩΝ. Vide Κόκουδον.

ΞΥΛΟΛΑΤΡΑΙ, Christiani Orthodoxi appellati ab Iconoclastis, quòd adorarent & venerarentur Imagines in ligno depictas: cùm rarò apud Græcos statuario opere conficerentur. Synodica Orientalium ad Theophilum Imp. pag. 125. εἶτα Γερμανὸν τὸν θεῖον καὶ ὀρθότομον τῆς ἐκκλησίας ἀναθεματίσαντες, ξυλολάτρην ἀπεκάλουν. Et Pseudo-Synodus contra Imagines in Synodo VII. Act.6. Γερμανῷ τῷ διγνώμῳ καὶ ξυλολάτρῃ ἀνάθεμα. Vita MS. S.Stephani Jun. εἶτα τὸν θεῖον καὶ ὀρθότομον Γερμανὸν τῆς ἐκκλησίας οἱ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἀλλοτριωθέντες ἀναθεματίσαντες ξυλολάτρην ἀπεκάλεσαν.

ΞΥΛΟΛΩΤΟΝ, ξυλοπέταλον, *Quinquefolium*, apud Interpolat. Dioscor. cap.624.

ΞΥΛΟΜΑΚΕΡ, apud Nonum de Curat.Morb. cap.167. *Macer* verò est Cortex mali punici.

ΞΥΛΟΝ, *Nervus*, Latinis: compedis species in modum asseris, in quo varia erant foramina, in quæ reorum pedes immittebantur, ac pro modo delicti vel pœnæ in remotiora diducebantur. Supplicij genus veteribus haud incognitum: nam ἐν ξύλῳ δῆσαι legimus apud Herodotum, Plutarchum de Deo Socratis, Aristophan. in Equitib.&c. Acta Apost.c.16. ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς ἐσωτέραν φυλακὴν, καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἠσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον. Ποδοκάκην vulgò appellabant, quam φαυλότατον τῶν ξύλων appellat Synesius in Orat. de Regno pag.16. Sicque describit Metaphrastes in S.Luciano: καὶ τῶν μὲν εἰς ποδοκάκην ξύλον δὲ πρόμηκες ἐςὶ ςρεβλωτήριον, ἀμφοτέρους αὐτοῦ τοὺς πόδας ἐνεβίβαζον, ἐπὶ τέσσαρα τρήματα διελκύσαντες, ὅπερ ἐςὶ τῆς τιμωρίας ταύτης βαρύτερον. Martyrium S.Samonæ & Socior. MS. τῇ ἐν δοτέρᾳ φυλακῇ κατακλεισθῆναι κελεύει, σκοτεινῷ λάκκῳ, καὶ τὴν ἐπωνυμίαν καὶ τὴν ἐνέργειαν, καὶ τοὺς πόδας ἕως τῆς ἐπιγινομένης διασφαλισθῆναι τῷ ξύλῳ. Martyrium S.Acyndini & Socior. MS. ἐκέλευσεν δὲ ὁ Βασιλεὺς τοὺς ἁγίους μάρτυρας ἐν τῇ ἐσωτέρᾳ φυλακῇ ἐγκλεισθῆναι, καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν βληθῆναι ἐν τῷ ξύλῳ. Vita MS. S. Stephani Jun. κελεύει ἐν τῇ τῆς Φιάλεως εἱρκτῇ ἐξοφομένην ἐν χειροπέδαις φυλαχθῆναι καὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐν τῷ ξύλῳ ἀσφαλισθῆναι. Martyrium S.Georgij n.7. ἀγαγόντες δὲ αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ὅλον ἐπ᾽ ἔδαφος ἁπλώσαντες, τοὺς μὲν πόδας αὐτοῦ ἠσφάλισαντο ἐν τῷ ξύλῳ, &c.

Vita

Vita S. Nicolai Studitæ p. 913. εἱρκτὴ δὲ τούτους καὶ μάστιγες διεδέχετο, καὶ ξύλῳ κατ' ἄμφω τὼ πόδε κατείργνυντο. Menea 8. Febr. ἐν τῇ εἱρκτῇ ἀπορρίπτεται, τοὺς πόδας ἀσφαλισθεὶς ἐν τῷ ξύλῳ. Martyrium S. Acacij num. 15. τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ βληθέντος τοῦ μάρτυρος εἰς τὴν ἐνδοτέραν φυλακὴν καὶ τοῖς σιδήροις, &c. num. 16. εἶπε πρὸς τὴν τάξιν, Ὦ κακοὶ στρατιῶται, οὐχὶ ἐκέλευσα ὑμᾶς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν ἐν τῷ ξύλῳ εἰς τρία κεντήματα βαλεῖν, σιδήροις τε βαρυτάτοις καὶ πολλοῖς κατὰ τοῦ τραχήλου, καὶ τοῦ μέσου, καὶ κατὰ παντὸς τοῦ σώματος περικείμενον βληθῆναι, &c. Martyrium SS. Alphij, Philadelphi, & Cyrini n. 23. ἐκέλευσεν ἀσφαλισθῆναι ἐν τῷ ξύλῳ. Et n. 26. ἐκέλευσεν αὐτοὺς λυθῆναι καὶ ἀπενεχθῆναι ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ τεθῆναι τοὺς πόδας αὐτῶν ἐν τῷ ξύλῳ δεινῶς, καὶ τεθῆναι ἐπὶ τοῦ τραχήλου αὐτῶν ξύλον μέγα· ἐπιτεθέντος δὲ τοῦ ξύλου ὑπὸ ἓξ βόλισμα σταχθέντος, &c. Theophanes an. 2. Nicephori General. ὁ δὲ τοῦτον ἐν τῷ ξύλῳ κατησφαλίσατο σὺν τοῖς πάσχουσι. Interdum etiam ξύλον *Equuleum* ſignificat. Sed de hac voce egere pluribus Viri Eruditi, atque in iis Cujacius lib. 9. Obſerv. c. 37. Salmaſius de Modo Uſurar. p. 813. Henricus Valeſius ad Euſebium p. 67. 149. nos etiam nonnulla obſervavimus in Diſſert. 19. ad Joinvillam, & in Gloſſ. med. Lat. in V. *Lignum*. Vide ſuprà in Κοῦσπος.

ΞΥΛΟΝ, *Lignum, quo pulſato fideles vel etiam Monachi in Eccleſiam congregantur*, in Oriente præſertim, ubi campanarum uſus ſeriùs invectus eſt. Anonymus in Miraculis S. Anaſtaſij Martyris laudatus, in Concilio Nicæno II. Act. 1. καὶ εὐφροσύνης μεγάλης πλησθέντες ἅπαντες, ἀναστάντες, τά τε ἱερὰ ξύλα σημάναντες, συνήθροισαν ἅπαντες ἐν τῷ πανσέπτῳ ναῷ τοῦ Θεοτόκου. Theodorus Studita in Carminibus:

Σάλπιζε καιρῷ τὸ ξύλον καθὼς δέος.

Rurſum:

Ἐπειδὰν σαλπίσει τις τὸ ξύλον.

Palladius in Hiſt. Lauſiaca c. 104. τῷ ἐξυπνιαστικῷ σφυρίῳ τὰς πάντων ἔκρουσε κέλλας, συνάγων αὐτοὺς εἰς εὐκτηρίους οἴκους πρὸς ὀρθρινὴν δοξολογίαν. Joannes Moſchus in Prato Spirit. cap. 11. κρούσαντος τοῦ Κανονάρχου τὸ ξύλον, ἐφ' ᾧ πάντας τοὺς ἀδελφοὺς συναχθῆναι, &c. Adde cap. 50. 104. 105. Theodorus Petreorum Epiſcopus in Vita S. Theodoſij Archimandritæ: μοναχοί τινες ἐκ τοῦ οἰκείου θεασάμενοι μοναστηρίου — ἀναιδῶς τῷ ξύλῳ ἔκρουον παρὰ τὴν εἰωθυῖαν ὥραν. Occurrit præterea ibi ſemel ac iterum. Nicephorus Blemides in Vita MS. S. Pauli Junioris Latrenſis: μέχρις ὅτου καὶ τὸ ξύλον σημαίνει τὴν τῶν μοναχῶν ἄθροισιν. Infrà: προστάττει δὲ πρὸ τῆς ὥρας τὸ τῶν μοναχῶν ἀθροίσιμον κρουσθῆναι ξύλον, καὶ τὴν γενέθλιον μυσταγωγίαν. Auctor Vitæ Athanaſij Galeſij Patr. Conſtantinopol. καὶ τῷ τῶν μεσονυκτίων ὕμνων τοῦ ξύλου κρούματι πρῶτος πάντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ εὑρίσκετο. Alios locos congeſſit Allatius in Diſſertat. de Recentiorum Græcorum Templis. Vide Σφενδάκη, & Κροῦμα, præterea Bellonium lib. 1. Obſerv. cap. 41. Cæterum extat in Cod. Regio 928. Liber Ephraimi Monachi continens ordinem precum dicendarum à Monachis cùm in media nocte excitantur τοῦ ξύλου φωνῇ.

ΞΥΛΟΝ, *Navis*, quomodo *lignum* uſurpant Latini inferioris ætatis, uti alibi docuimus. Gloſſæ ad Iliadem Barbarogr. Πλοῖον, ξύλον, καὶ καράβι. Scylitzes in Conſtantino Duca: τὸ τῶν Οὔζων ἔθνος — τὸν Ἴστρον περαιωθὲν, ξύλοις μακροῖς καὶ λέμβοις αὐτοπρέμνοις, καὶ βύρσαις, &c. Ξύλα κουρσαρικὰ, *Naves Curſariæ*, apud Nicetam Græcobarb. MS. in Balduino. Locum vide in Κουρσάρος. Hiſt. MS. Apollonij Tyrij: ἰδοὺ ἐξαίφνης ἴδασι ξύλον ἁρμαλωμένον, &c. Rurſum: ὁ δὲ Ἀπολώνιος κρατεῖ τὴν ὄχθην τῆς θαλάσσης, στρέφεται, βλέπει τὸ ξύλον ἁρμαλωμένον, πλησίαζε, καὶ ἀναρωτᾷ ποθ' εἶναι.

Ξυλοφάγος, ita appellatum Maleæ promontorium ob crebra ibi naufragia, & navium καταδύσεις. Iſaac. Tzetzes in Lycophron. pag. 69. ἧψε φρυκτὸν περὶ τὰ κοῖλα τῆς Εὐβοίας, καὶ ὃν ἂν εἴπομεν Καφηρέα, νῦν δὲ ξυλοφάγον καλούμενον. Vita MS. S. Theoctiſtæ Lesbiæ: πρὸς τῷ τῆς κατ' Εὔβοιαν θαλάσσης συντριβεὶς ἄκρῳ, ὃ ξυλοφάγος ὠνόμασται, καὶ γέγονεν ὑποβρύχιος. Vide Μαλέα.

ΞΥΛΟΠΑΛΗ, ὁ τυρὸς, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΞΥΛΟΠΑΝΔΟΥΡΟΣ, ξυλοπάντουρος, *Machina tortoria*. Lexicon MS. Cyrilli: Κύφων, ὁ δεσμὸς τοῦ ξυλοπαντούρου. Eſt autem Κύφων, Græcis, *Collare*, ſeu lignum in quo vinciuntur nocentes. Theophanes an. 22. Copronymi: ἐθριάμβευσεν ταύτην (τὴν νίκην) ἐπὶ τῆς πόλεως, ἁρματωμένος σὺν τῷ στρατῷ εἰσελθὼν, εὐφημούμενος ὑπὸ τῶν δήμων, καὶ ξυλοπανδούροις σείρων τοὺς χειρωθέντας Βουλγάρους. Miſcella *Xylopanduris* vertit. Codex Colberteus 2218. habet ξυλοπανθερίου. Meminit Synaxarium 3. Decemb. cujuſdam Mimi qui Πάνδουρος cognominabatur.

ΞΥΛΟΠΕΔΗ, *Nervus*, in Gloſſ. Lat. Gr. Vide Salmaſium de Modo uſurar. pag. 814. 815. & Gloſſ. med. Lat. in *Nervus*.

ΞΥΛΟΠΟΔΕΣ, *Compedes*. Theophanes an. 4. Mauricij: καὶ δημιουργοῦσιν εὐθὺς ξυλόποδας ἐκ ξύλου καὶ σιδήρου, ὅπως τοὺς Ῥωμαίους ὑποβάλλωσιν. Vide ξυλοπέδη.

ΞΥΛΟΡΝΙΘΑ, *Gallinago, Aſcolopax*, avis noſtris *Becaſſe* dicta. Petr. Bellon. lib. 1. Obſerv. c. 11.

ΞΥΛΟΣΚΑΜΝΟΝ. Vide Σκάμνον.

ΞΥΛΟΣΟΥΒΛΟΝ. Vide in Σοῦβλα.

ΞΥΛΟΣΠΙΤΙΟΝ. Vide in Ὁσπίτιον.

ΞΥΛΟΣΤΑΣΙ, *Lignarium, Locus ubi ligna reponuntur*, in Turco-Græcia Cruſij.

ΞΥΛΟΤΖΗ. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

——— Μόνον ὡς σὰν κομάτη
Ξυλότζης ἀπομέναμεν, τὴν δυσωδίαν γεμάτη.

ΞΥΛΟΤΖΟΥΝΙΠΕΡΙ, *Lignum Iuniperi*, apud Myrepſum ſect. 1. num. 12.

ΞΥΛΟΤΡΟΥΛΛΟΣ. Vide in Τροῦλλος.

ΞΥΛΟΥΡΓΟΙ, *Materiarij*. Vide Cujacium ad Nov. 13.

ΞΥΛΟΦΑΓΟΣ. Vide in Ξύλον.

ΞΥΛΟΦΑΣ, *Rutum, Raſtrum*, ξύστρον, λίστρον, σκαπάνη.

ΞΥΛΟΧΑΡΤΙΟΝ, *Papyrus Ægyptiaca*. Euſtathius ad Odyſſ. φ'. ἐγίνοντο γὰρ, φασὶν, ἀπὸ βύβλων Αἰγυπτίων ὡς οἷα παπύρων ὑδροχαρῶν, καθὰ οἱ τότε μεθώδευον, ὑποκείμενα τοῖς γραφεῦσι χαρτάρια, ὁποῖα ἴσως καὶ τὰ ὕστερον ἰδιωτικῶς λεγόμενα ξυλοχάρτια, ὧν ἡ τέχνη ἄρτι ἀπόλλειπται: in quæ verba obſervat Salmaſ. ad Hiſt. Aug. ξυλοχάρτια recentiores Græcos Chartas è papyro appellaſſe, ad differentiam chartarum quæ ex linteis concerptis & contuſis parantur, quarum jam tunc uſus fuiſſe videtur apud Græcos, Euſtathij ætate, cùm abolitus eſſet chartarum è papyro texendarum modus. Papyrum autem lignum vocabant, ut Caſſiodorus *Spongeum lignum*, & *Niloticam ſylvam*, ubi Papyri naſcuntur. Euchologium Cryptoferratenſe, in Ordine quando Sacra menſa mota eſt: εἶτα περιτίθησι ξυλοχάρτια, καὶ δεσμεῖ αὐτὰ μετὰ σφικώματος καινοῦ πρὸς παραφυλακὴν τῆς κηρομαστίχης. Scholiaſtes Baſilic. ad lib. 22. p. 94. οἶμαι νομοθετεῖν τὴν Νεαρὰν, ὅτι ὀφείλουσι τὰ συμβόλαια ἐν ξυλοχαρτίοις γράφεσθαι· ἐν γὰρ αὐτοῖς μόνοις εὑρίσκονται τὰ πρωτόκολλα. Infrà: ἐνταῦθα ὁ Βασιλεὺς νομοθετεῖ μὴ ἐν ἑτέρῳ χάρτῃ γράφεσθαι τὰ συμβόλαια, ἀλλ' ἐν τῷ λεγομένῳ ξυλοχαρτίῳ· τοῦτο γὰρ θέλων εἰπεῖν, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν εἰς ξυλοχάρτιον, εἶπεν εἰς ἐκεῖνον ὃς ἔχει πρωτόκολλον· οὐδεὶς δὲ ἕτερος ἔχει τοῦτον χάρτην, εἰ μὴ ξυλώδης· τοῦτο δὲ οἶμαι ἐνομοθέτησεν διὰ τὸ εἰ ἔμπλαστόν τι ἐν τούτοις γένηται, εὐεξέλεγκτον εἶναι. Et pag. 95. ἐπειδὴ ἔν τισι τόποις οὐκ εἰσὶ ξυλώδεις χάρται, δίδωσιν ἄδειαν ἐν ἑτέροις τὰ συμβόλαια γράφεσθαι· κἂν γοῦν

ξυλοχαρτίον εἴη τὸ συμβόλαιον, μὴ μέντοι γε ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ αὐτῷ τοιαῦτα γεγραμμένα, ἀνισχυρόν ἐστιν. Deinde addit, χάρτης ἐστὶ τὸ ἀπὸ παπύρου δέρμα, ἢ ἑτέρα ὕλη πρὸς γραφὴν πεποιημένη. Theodorus Gaza de de Mensib. cap.15. ὠνομάζετο δὲ πότε καὶ βυβλία μόνον, τὰ ἐκ τῆς βύβλου τῆς ἐν Αἰγύπτῳ φυομένης παπύρου γινόμενα· νῦν δὲ καὶ τὰ ἐκ λίνου ῥάκους κατεργασθέντα πιλήματα διάκολλα, ἐν οἷς γράφομεν, τοὔνομα ἔχει τοῦτο. Idem porrò ξυλοχάρτιον videtur quod *Chartam bombacinam*, & *Papyrum bombacinam* vocant Constit. Siculæ lib.1. tit.78. lib.3. c.36. §.1. *Vuambache*, Statuta MSS. Caroli I. Reg. Siciliæ c.158. de qua quidem Charta consulendi præ cæteris Leo Allatius in Animadvers. in Inscriptiones Etruscas n. 53. 54. 55. &c. & Commentatores in Joan.Mesuæ Antidot.pag. 308. & 441. 442.

ΞΥΛΎΦΙΟΝ, τὸ μικρὸν ξύλον, in Lexico Gr.MS. Reg. *Parvum lignum*. Ξυλάκιον, apud Demetrium Constantinopol. in Hieracosophio pag.28. ξυλήφιον scribit Eustathius Od. ε. ξυλάφιον, ξυλήφιον.

ΞΥΛΏΝΕΙΝ, *Mentem distrahere*, ἐξίστασθαι, διασπᾶν, περισπᾶν. Ξύλωμα, *Mentis distractio*, ἔκστασις τοῦ νοῦ. Paulus Lagnius in Enchiridio Orthodoxo pag.154. ἀνεξύλωσες τοὺς ἄλλους νὰ μὴν τὴν ἀκούσουν (τὴν λειτουργίαν) κατὰ πῶς ἔπρεπεν.

ΞΥΜΗΤΏΝΕΙΝ, *Acuere*, *Acuminare*, καλαθήγειν, ὀξύνειν. Vide in Μήτη.

Ξυμιδάρα, *Acinaces*, ἀκινάκης. *Cimitara*, nostris, *Cimeterre*.

ΞΥΝΊΔΑ, *Eupatoria*, Herba, Εὐπατώριον.

ΞΥΝΌΣ, *Acerbus*, στρυφνὸς, in Corona pretiosa ὄξινος. Agapius Cretensis in Geoponico cap.118. ὅλα τὰ ξυνὰ εἶναι ψυχρά. Occurrit apud hunc Scriptorem non semel.

Ξυνικὸς, eadem notione. Idem Agapius cap.59. τὰ ξυνικὰ (βρώματα) γεννοῦσι μελαγχολίαν, καὶ βλάπτουσι τὰ νεῦρα καλαπολλά.

ΞΥΝΤΌΣ, *Acutus*, ὀξύς. Glossæ Græcobarb. ξυωτὰ, ἤγουν κεντρωτὰ, ἢ σκεθθοτά.

ΞΥΠΆΖΕΣΘΑΙ, *Horrere*, Συμφρίττειν, δεδίττεσθαι.

ΞΥΠΝΊΖΕΙΝ, ξυπνεῖν, *Expergefacere*, ἀφυπνίζειν. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

> Καὶ ὅπου τὸ εἶδε εἰς τὸν ὕπνον του σφύτομα ἂν δὲν ξυπνίσῃ.

ΞΥΡΆΦΗ, ξυράφιον, *Novacula*. Corona pretiosa: ξυράφη, *Novacula*, ξυρός. Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 2062. ξυρὸς, τὸ ξυράφιον, ἢ τὸ ἠκονημένον ξίφος. Adde Hesychium. Apud Paulum Æginetam lib.3. c.3. habetur πρὸς τὰ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς γενείου συκώδη ἐξανθήματα Ξυράφιον. Ubi Cornarius *Medicamentum siccum* interpretatur, legendúmque putat ξηρίον. Vide ξυράφι.

Ξυραφιστὴς, *Novacularum artifex*. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Ξυραφιστὴς κακότυχος, ἀπορυχοσυνάχθης.

ΞΥΡΊΧΗ, *Oxyrinchus*, ὀξύρυγχος, in Corona pretiosa.

ΞΥΣΜΆΡΑ, *Impetigo*, Λειχὴν, ἀλφός.

ΞΥΣΤΌΝ, Piscis species. Theophanes an.11. Pogonati, ubi de Cuphide fluvio, ἔνθα τὸ ξυστὸν ἀγρεύεται Βουλγαρικὸν ὀψάριον.

ΞΥΦΌΡΙΤΟΝ, τὸ αἷμα, in Glossis Jatricis ex Cod. Reg. MS.190.

ΞΩΜΑΚΡΊΖΕΙΝ. Vide in ξομακρίζειν.

ΞΩΜΈΝΕΙΝ, pro ἐξωμένειν, in Glossis Græcobarb.

ΞΩΠΈΤΑΣΘΟΝ, *Aulaum* seu *Cortina*, quæ Ædium Sacrarum portis appendi solet. Glossæ Græcobarb. ἀπὸ τὸ παράπλωμαν τῆς θύρας, ἤγουν ἀπὸ τὸ ξωπέτασθον τῆς πόρτας.

ΞΩΠΌΡΤΗΣ. Vide in Πόρτα.

ΞΩΣΤΉΣ, pro ἐξώστης, *Exterior Ædis Sacra Narthex*, seu vestibulum Ecclesiæ exterius, ἐξωνάρθηξ dictum, ad discrimen ἐσωνάρθηκος, qui intra Ecclesiam est, ante Chorum ubi consistunt Monachi. Ita Goarus à Græcis hodiernis appellari scribit in Euchol. pag.23. 24.

O.

Ο, ἡ, τὸ, pro αὐτὸς, αὐτὴ, τοῦτο, usurpant passim Græci. Sguropulus in Histor. Concilij Florentini sect. 2. cap.27. τὸ δὲ φαίνεται αὐτῷ βαρύ. Bessarion in Epist. ad Pædagogum filiorum Thomæ Palæologi: καὶ οὐ μόνον καταγινώσκονται τὰ ἃ μὴ οὐδὲ βούλονται νὰ ἐξωδιάζωσιν ἕνα τορνέσιν πλέον.

ΌΒΕΛΟΣ, *Obeliscus*. Laurentius Lydus: περὶ τὴν πυραμίδα, ἣν νῦν ὀβελὸν καλοῦσι, διεπληκτίζοντο οἱ ἀγωνισταί.

ΌΒΟΛΙΑΪ́ΟΣ ἄρτος, Sacra apud Latinos hostia, ita appellatur à Græculis. Anonymus MS. contra Latinos: τί βούλεται τὸ ὀβολιαῖον ἀρτίδιον, μᾶλλον δὲ ἀζυμιτίδιον; ἆρ' οὖν διὰ τὸ ὀβολιαίους ἢ πλακουνδοὺς προσέταξεν ὁ Χριστὸς τὴν εἰς τὸ σῶμα αὐτοῦ τελοῦσαν θυσίαν, καὶ οὕτως, ὡς ὑμεῖς ποιεῖτε.

ΌΒΡΥΖΑ, Ὄβρυζον, *Obryzum*, vox Ægyptiaca de qua in Glossario med. Latin. Edict. 11. Justiniani in Præfat. τὴν παρ' Αἰγυπτίοις λεγομένην ὄβρυζαν, τοῖς ἄνωθεν μὲν χρόνοις ἐπεγνωσμένην, &c. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. ubi Suidas habet Ὄμβρυζον. Ὄβρυζον, χρυσίον τὸ πολλάκις ἑψητόν, τὸ καθαρώτατον. Al. ἑψηθέν. Scholiastes Thucydidis libro primo χρυσίς ἄπεφθος, πολλάκις ἑψηθέντος, ὥστε γενέσθαι ὄβρυζον. Cosmas Indicopleustes: ἣν οὖν τὸ νόμισμα ὄβρυζον, λαμπρὸν, εὔμορφον. Ubi perperam Editum εὔειζον. Theophilus Alexandrinus in Homil. de Homine, εὗρεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ τὸ νόμισμα ὁλόβρυζον, &c. Andreas Cretensis Archiep. de Vita humana pag. 77. καὶ χρυσὸς μὲν ἐκ μετάλλων ἀνειλημμένος, καὶ χωνίᾳ παραδοθεὶς, καὶ πυρὶ δοκιμασθεὶς, ὀβρυζότεραν ἑαυτοῦ τὴν παροψίδα τοῖς χρυσοτέχναις παρίστησιν. Theophilus Jatrosophista de Urinis pag.31. ἀπὸ δὲ τούτου τέτακται τὸ ὑπόπυῤῥον, ἐοικὸς χρυσῷ τῷ ἀπὸ τῆς Κελτικῆς ἐρχομένῳ· εἶτα τὸ πυῤῥὸν, ὃ ἐστι κατὰ ἀλήθειαν ὄβρυζος χρυσός. Constantinus Manasses:

> Ἔστιλβεν ἥλιος λαμπρὸν, ὡς ὄβρυζον χρυσίον.

ΌΒΣΕΚΟΥΪ́ΟΝ, *Obsequium*, *Reverentia*, in Nov.78. Justin. cap.2.

ΌΓΓΙΆ, *Uncia*, οὐγγία.

ΌΓΓΙ͂ΝΟΣ. Vide Οὐγγῖνος.

ΌΓΔΙ͂Σ, *Mortarium*, ὅλμος, ἴγδη, ἴγδιον. Occurrit in Cod. Barbarogr. Nicetæ in Manuële lib.6. n.5. καὶ εἰς ἀπώλειαν διωθήσας, ἢ μᾶλλον οἱονεὶ τινι ὀγδὶ ἐκπιέσας. Ubi Cod. al. ὅλμω.

ΌΓΔΟΗ

ΟΓΔΟΗΚΟΝΤΟΡΟΣ. Vide in Κονῦρα.

ΟΓΔΟΝΤΑ, pro Ὀγδοήκοντα, *Octoginta*.

ΟΓΕΙΟΣ, ὄγοιος, *Quisquis*, *Quicunque*, ὅστις, ὁποῖος.

Ὀγέσκαι, ὄγεσκε, *Nequaquam*, *non*, οὐχ, οὐχί.

ΟΓΚΙΝΟΣ, *Uncinus*, seu *Uncus*, quo Martyrum carnes dilaniabantur. Nicetas Paphlago in Festum SS. omnium Apostolorum: τῶν ἐνδοθιδίων διὰ τῶν σιδηρῶν ὀγκίνων ἐξελκομένων. Acta SS. Alphij, Philadelphi, & Cyrini Mart. n. 28. ὑποβάλλει ὁ διάβολος τῷ Τερτύλλῳ, —— ποιῆσαι ὀγκίνους δώδεκα, πρὸς τὸ ἐν αὐτοῖς ἀπολέσαι τοὺς ἁγίους. Infrà: τότε ἐκέλευσεν ὁ παράνομος Τέρτυλλος ἐνεχθῆναι τοὺς ὀγκίνους, καὶ προστάττει δύο δεσμίους σταθῆναι ἔμπροσθεν, καὶ δύο ἀπὸ ὄπισθεν, καὶ ἕως ἐσχάτου τῶν ἁγίων ποδῶν, ἐκλείνεν τοὺς σιδηροὺς ἐκείνους ὀγκίνους, καὶ ἐπιπιάζειν τῶν ἁγίων τὰς σάρκας, ὥστε καὶ εἰς τὰ σπλάγχνα αὐτῶν ἅπτεσθαι. Synaxaria 3. Septemb. in Basilissa: καὶ τούτους γυμνωμένους, ὀγκίνους ἐμβαλόντες, καὶ ἁλύσεσι δήσαντες, &c.

Ὀγκινίσκος, in iisdem Actis n. 43. 44. Ὄγγινος, in Synaxar. Maximi Cythær. 7. Decemb. Vide Gallonium de Cruciatibus Martyr. cap. 5. & Gloss. med. Lat. in *Uncinus*.

Ὀγκινάρα, in libro Apocrypho de Martyrio SS. Petri & Pauli MS. ὀγκινάραις ἐν σιδηραῖς τυφθέντας κελεύω αὐτοὺς ἐν τῷ ναυμαχίῳ τόπῳ ἀναλωθῆναι.

ΟΓΛΗΓΟΡΟΣ, Ὀγλύγορος. Vide in Γλήγορος.

ΟΓΡΟΣ, *Madidus*, Ὑγρός. Ὀγραίνεσθαι, *Madescere*, Ὑγραίνεσθαι. Ὀγρασία, *Mador*.

ΟΓΥΡΟΣ. Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 1. γῆρειον ἔχων καθισάμενον, ὀγυρὸς τὴν κόμην φωνὴν ἔχων βροντώδη. Ubi Interpres, *constipatâ cæsarie*, vertit. Quid si legatur ὀγκηρὸς, ut sit, *elatâ cæsarie*, quomodo sunt ij quos *Hurepez* dicimus: vel ὀχυρὸς, quomodo legisse videtur idem Interpres?

ΟΓΥΡΗ. Vide in Κόβη.

ΟΔΟΣΤΡΩΣΙΑ, *Viæ refectio*, *Onus publicum sternendorum itinerum*, in Nov. 17. Justiniani c. 4. in Nov. Justini de Divinis Domibus cap. 6. in Basilic. lib. 19. tit. 8. cap. 6. &c.

ΟΔΩΝΙΟΝ, Ὀδονάριον, *Udo*, calceamenti species, Martiali nota. Epiphanius contra Catharos: τὰ δὲ ἄλλα πόδια, ὡς εἰπεῖν, τὰ ἐξ ἱματίων γεγενημένα, ἃ παρά τισιν ὀδόνια κέκληται, ἢ βράκας χερσὶ περιτιθέασι, δακτυλίους δὲ τοῖς ποσὶν, &c. Hausere ab Epiphanio quæ in hanc rem habent Glossæ Basilic. ὀδονάρια τὰ περιαπτόμενα τοῖς ποσὶν ὑφάσματα, ἃ λέγεται πυδάπανα. Deinde locum integrum adducunt Epiphanij laudatum. Sed infrà, non jam *calceamentum*, sed *orarium* interpretantur: ὀδονάρια καὶ ὀδόνια, ὑφάσματα ἐπιμήκη, ἃ καὶ ὀράρια παρά τινων λέγονται· ταῦτα δὲ οἱ εἰς παλάτιον εἰσιόντες συγκλητικοὶ ἐπιφερόμενοι, ἐν αὐτοῖς καὶ ἀπεμύττοντο, καὶ ἀπέπτυον. Vide Gloss. med. Lat. in *Udo*, & Salmasium ad Lampridium.

ΟΕΛΧΟΛΑΦ, ὁ ἀβρότονος, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Abrotonum*.

ΟΖΟΛΑΛΟΥΔΟΝ, ἀμάρακον, in Lexico Nicomedis Jatrosophistæ MS. *Amaracus*, quasi *flos odorus*. Vide Λουλοῦδι.

ΟΖΟΥΡΑ, *Usura*, *Fœnus*. Joannicius Cartanus serm. 5. de Avaritia: καὶ θέλεις ἰδῇ τινὰς πλουσίους ὅπου δίδουν τῶν πτωχῶν διὰ ὀζοῦρα, καὶ ὁπόταν τοὺς μέτρουν τὰ σάμμα, μετροῦν δύο καὶ τρεῖς φοραῖς διὰ νὰ μὴν λαλαθοῦν.

ΟΘΟΝΑ, τὸ μέγα χελιδόνιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843. Matthæus Silvaticus: *Otonia*, *Celidonia major*, *sed falsò*: *imò secundùm Dioscoridem*, *est Perforata*, *vel Hypericon*, *vel Herba S. Joannis*, &c. Ita eâdem notione Ὀθονίον, scribitur apud Interpolat. Dioscorid. cap. 399.

ΟΙΑΚΙΑ, *Clavi*, *Gubernacula*. Eustathius Od. ε. καὶ φέρεται μέχρι καὶ νῦν ἡ τῶν οἰάκων λέξις, οὐκ ἐπὶ ὅλου πηδαλίου, λέγεται γὰρ τοῖς ναυτικοῖς οἰάκια, ξυλήφιά τινα δι' ὧν στρέφουσι τεχνικῶς τὸ πηδάλιον.

Ο ΟΙΔΑΣ, ἡ στυπτηρία, *Alumen*, in Glossis Chymicis MSS.

ΟΙΔΝΑ, *Tubera*, in vet. Gloss. & apud Achmetem, pro ὕδνα.

ΟΙΚΕΙΑΚΟΣ, *Domesticus*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. οἰκειακὸς, ὁ οἰκεῖος· οἰκιακὸς δὲ ὁ ἐν οἴκῳ. Sic porrò appellatos *Domesticos*, penes quos erat Imperatoris custodia, docent Glossæ Basil. & Suidas: Δομεστικοὶ, οἱ τῶν Ῥωμαίων ἱππεῖς, οἱ κατὰ Ῥωμαίους οἰκειακοὶ στρατιῶται. Οἰκεῖοι dicuntur S. Basilio Epist. 287. Juliano Epist. 22. & Socrati lib. 1. Hist. cap. 13. lib. 3. cap. 21. lib. 4. cap. 1. uti observamus in nostra Constantinopoli lib. 2. pag. 161. Vide Ducam Hist. pag. 37. 46. &c. Οἰκειακὸς porrò quemvis Domesticum seu familiarem sonat. Theophanes an. 6. Apsimari: Μυάκης δὲ ὁ οἰκειακὸς αὐτοῦ ἄνθρωπος, &c. Adde p. 323. 335. 383. 389. 394. Michael Psellus in Synopsi Legum v. 243.

Οἰκειακοὺς δὲ μάρτυρας εἰκότως ἀθέτει.

Utuntur alij, atque in iis S. Matthæus, Theodoritus de Curat. Græcar. affect. serm. 9. 11. Codinus c. 17. num. 1. &c.

Οἰκειακὰ, dicta *Privata Imperatorum patrimonia*, quæ etiam ἰδικὰ appellabantur, quibus qui præerat Magistratus, ὁ ἐπὶ οἰκειακῶν dicitur Anonymo Barensi, & Λογοθέτης τῶν οἰκειακῶν Pachymeri, ut pluribus docemus in nostra Constantinopoli Christiana lib. 2. pag. 154. 160. & suprà in Λογοθέτης. De qua Dignitate intelligendus præterea Lupus Protospata: *anno* 1032. *descendit Ichiacon & Chetoniti*, *& secum adduxit ipsos Anacholichium*. Id est ἐπὶ τῶν οἰκειακῶν, & κοιτωνίτης. In MS. Cod. opusculorum Pselli ex Bibl. Reg. Epistola 31. inscribitur τῷ ἐπὶ τῶν οἰκειακῶν. Constantinus Porphyrog. in Basilio num. 23. Edit. Allatij: ἐν τῷ ὑποστρέφειν ὑπάτευσεν, καὶ χρήματα πολλὰ, οὐκ ἐκ τῶν δημοσίων, οὐ δὲ γὰρ ἦν, ἀλλ' ἐκ τῶν οἰκείων ἃ ἐκέκτητο πρότερον, τοῖς ὑπηκόοις διένειμε. In lib. 6. Basilic. tit. 1. cap. 39. σκρίνια οἰκειακὰ, opponuntur λαγίλιοσι. Σέκρετον τῶν οἰκειακῶν, apud Balsamon. ad Nomocanon. Photij p. 142. 1. Edit.

ΟΙΚΕΙΟΙ τῆς πίστεως, *Domestici fidei*, apud S. Basilium Epist. 349. S. Chrysost. lib. 5. de Sacerdotio p. 88. Socratem lib. 7. cap. 2. Suidam in Attico, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Domesticus fidei*.

ΟΙΚΕΙΟΧΕΙΡΟΣ, idem quod ἰδιόχειρος, *Manu propriâ scriptus*. Hinc οἰκειόχειροι ἀσφάλειαι apud Pachymerem lib. 6. c. 26. cautiones scilicet ac securitates propriis manibus exaratæ, subscriptæ. Οἰκειοχείρως γράφειν, apud Harmenopul. lib. 2. tit. 2. §. 1. Constantinus de Adm. Imp. cap. 45. ὡς δι' ὅρκου ἐβεβαίωσεν αὐτοῦ οἰκείᾳ χειρὶ ἐγγραψάμενος, &c.

ΟΙΚΙΑΙ, *Cellæ*, *Ædiculæ* in Monasteriis, in quibus Monachi ab Abbate delecti munia sibi injuncta ad Monasterij usus & necessitates obeunt: *Officinæ*, in Regulis Monasticis appellatæ; ut qui iis præficiebantur, *Obedientiarij*, qui Οἰκιακοὶ, *Domestici*, tanquam οἰκίαις præpositi, à Græcis dicti. Vita S. Pachomij num. 19. τινὰς δὲ ἔταξεν ἀντιλαμβάνεσθαι αὐτοῦ εἰς περιποίησιν ψυχῶν· ὃν μὲν οἰκονόμον πάσης τῆς χρείας τῆς σωματικῆς τῆς μονῆς, καὶ δεύτερον ἐπ' αὐτοῦ συνεργὸν πεποίηκεν, καὶ ἔταξεν οἰκειακὸν καθ' ἑκάστην οἰκίαν, καὶ δεύτερον αὐτοῦ εἰς συνεργείαν· ἡ δὲ πρώτη οἰκία τῶν μικρῶν οἰκονόμων ἐστὶν, ἡ ἑτοιμάζουσα τράπεζαν αὐτοῖς, καὶ ἑψῆσαι ἑψήματα, &c. Infrà: καὶ μετὰ ταῦτα ἔταξεν ἄλλην οἰκίαν οἰκονόμων, ὅπως πάντας τοὺς νοσοῦντας ἀδελφοὺς ἀναπαύσωσιν ἐπιμελεῖ ἀγρυπνίᾳ κατὰ τοὺς κανόνας αὐτῶν, καὶ ἐπ' αὐτοῖς οἰκειακὸν δεύτερον κατὰ τὸ αὐτό. Mox agit de Ministerio Portarij: deinde hæc addit eadem Vita:

καὶ ἄλλαι οἰκίαι ἐτάχθησαν ὑπ' αὐτοὺς σὺν τοῖς οἰκειακοῖς αὐτῶν καὶ δευτέροις, ἐργάσασθαι τέχνας, καὶ τὸ ἔργον τῶν ψιαθίων. Adde num. 52. 53. 60. 71. 78. 80. 86.

ΟἸΚΊΣΚΟΙ, *Sacella* in Ecclesiis majoribus. S.Nilus in Epist. ad Olympiodorum Præfectum: ἐν δὲ τῷ κοινῷ οἴκῳ πολλοῖς καὶ διαφόροις οἴκοις διειλημμένῳ ἀρκεῖσθαι ἕκαστον οἰκίσκον πεπηγμένῳ τιμίῳ σταυρῷ, τὰ δὲ περιττὰ καταλιμπάνειν ἀναγκαῖον νομίζω. Vide Gloss. med. Lat. in *Cubiculum*.

ΟἸΚΟΔΕΣΠΌΤΗΣ, *Paterfamilias*, in Gloss. Lat. Gr. Vide οἰκοκυρός.

ΟἸΚΟΔΟΜΉ, *Ædificatio*, quomodo Latini Patres hanc vocem usurpant. S.Basilius Epist. 67. κέκλεισται στόμα, παῤῥησίαις τε δικαίοις καὶ λόγοις χάριτος ἐπ' οἰκοδομὴν τῆς ἀδελφότητος βρύον. Nilus Monachus lib. 2. Epist. 223. καὶ τοῖς λογισμοῖς πρὸς οἰκοδομὴν πνευματικὴν χρώμενοι. Nicephorus Patr. Constantinopol. post Tarasium, Orat. Apologeticâ de novo contra Imagines Schismate: οὐ γὰρ ἴδιον τότε τύπον παρέδωκαν, ἀλλὰ τὰ προϊστορούμενα καὶ ἐξωγραφημένα καθορῶντες περὶ αὐτῶν ἐξεφώνησαν, οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας, καὶ τῆς χάριτος πλατυσμὸν καὶ προτίμησιν. Ita apud S.Paulum non semel, in Can. 30. Synodi Trullanæ, apud Joannem Geometram in Paradiso Epist. 32. &c.

Οἰκοδομεῖν, *Ædificare, Instruere*. Gregorius II. Pap. in Epist. 2. ad Leonem Isaurum Imp. καὶ τοὺς ἐλθόντας ἐκ τῶν ἐθνῶν, δακτύλῳ δεικνύοντες τὰς ἱστορίας, οὕτως αὐτοὺς οἰκονομοῦσι; καὶ τὸν νοῦν καὶ τὰς καρδίας ἄνω πρὸς Θεὸν ἀναφέρουσι. Vide Gloss. med. Lat. in *Ædificare*.

ΟἸΚΟΚΥΡΌΣ, *Paterfamilias, Dominus domus: Domnædius* Latinis. Οἰκοδεσπότης, Matthæo, Lucæ, Marco, &c. Occurrit in Nomocanone Coteleriano num. 274.

Οἰκοκύρης, eâdem notione, in Fabulis Æsopi Barbarogr. pag. 58. ubi Cod. Gr. προεστῶτες. Anonymi Arithmetica practica MS. πληρουμένων δὲ τῶν κ'. ἡμερῶν, οὐδὲ ὁ οἰκοκύρης ἐπλήρωσεν τὴν μαΐστοραν, οὐδὲ ὁ μαΐστωρ τὸν οἰκοκύριν.

Οἰκοκυράδες, *Ædium Dominæ, Matresfamilias*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ πίκρανε τοὺς γέροντας, καὶ θλίψεν τὰς μανάδες,
Ταῖς κόρες τὰς ἀνέγλυτες, καὶ τὰς οἰκοκυράδες.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Γελάτε τὰς ἀνέγλυτες, καὶ τὰς νοικοκυράδες.

Vide Νικοκύρια.

ΟἸΚΟΛΌΓΟΣ, *Curator domus*. Typicum MS. Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap. 14. καὶ οἱ τῶν φροντιστῶν, καὶ οἱ τῶν οἰκολόγων λογαριασμοί, &c.

ΟἸΚΟΝΟΜΊΑ, apud Græcos Patres, usurpari solet pro eo quod Christus in terris gessit ad procurandam salutem generis humani: cujus initium est Incarnatio, sicut postrema est Passio. Hinc Cod. Reg. 3118. οἰκονομία, ἑκουσίου μεγέθους συγκατάβασις definitur. Ita S. Athanasius tom. 2. pag. 320. dixit: τόκος ἐστὶν ἐκ παρθένου τὸ μέγα καὶ ἔνδοξον τῆς οἰκονομίας προοίμιον, ut S.Chrysostomus Homil. 2. in Matthæum, τὴν γέννησιν, ait πάσης τῆς οἰκονομίας τὸ κεφάλαιον καὶ ἀρχὴν esse. Theodoritus Dial. 2. contra Hæreses: τὴν ἐνανθρώπησιν δὲ τοῦ Θεοῦ λόγου καλοῦμεν οἰκονομίαν, &c. Contrà, Οἰκονομίαν τοῦ πάθους dixit Epiphanius in Hæresi Alogorum pag. 247. & Justinus Martyr in Disputat. adversus Tryphonem pag. 331. πρὶν τὸν Χριστὸν εἰς τὴν οἰκονομίαν τὴν κατὰ τὸ βούλημα τοῦ πατρὸς γενομένην ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ τὸ σταυρωθῆναι ἐλθεῖν. Sic tota Christi inter homines vita οἰκονομία appellatur. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. οἰκονομικῶς ἐπὶ τοῦ Χριστοῦ, κατὰ τρεῖς δύναται νοεῖσθαι τρόπους, τουτέστι, ἢ ὡς χάριν τῆς οἰκονομίας· ὡς ὅταν λέγομεν, οἰκονομικῶς ἐθήλασε, καὶ ἐνηπίασε, καὶ ηὔξησε, καὶ ἐκοιμήθη, καὶ ἐπείνησε, καὶ ἐδίψησε, τουτέστι κατὰ φύσιν τῆς σαρκὸς τῆς οἰκονομίας αὐτοῦ. Sed de hac voce multa multi commentati sunt, Budæus, Vulcanius in S.Cyrillum contra Anthropomorphitas ad p. 26. 1. Edit. Casaubonus ad Epistolam S.Gregor. Nysseni, Franc. Scorsus ad Homil. 5. Theophanis Cerameï, Henricus Valesius ad Euseb. lib. 1. Hist. Eccl. cap. 1. lib. 10. cap. 1. pag. 173. & ad Philostorgium lib. 6. cap. 3. & alij. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Dispensatio*.

Οἰκονομία, interdum sumitur, quomodo *humanitas* apud Lat. ut *Humanitatem præbere*, pro *aliquem excipere*, cibum potúmque dare. Theophanes an. 1. Anastasij: καὶ ἦλθεν εἰς τὸ Βυζάντιον, ἀγαθὰς ἀμοιβὰς ἐλπίζων παρ' αὐτοῦ, ἀνθ' ὧν τὴν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πεποιηκὼς αὐτῷ οἰκονομίαν, ὃν καὶ γυμνὸν ἀπὸ ναυαγίου δεξάμενος, &c. Ita S. Chrysostom. Hom. 3. in Epist. ad Ephesios οἰκονομίαν τῶν χρημάτων dixit. Auctor Incertus post eundem Theophanem pag. 437. ubi Leo Armenius ad Patriarcham: συγκατάβα, φησὶ, τὶ μικρὸν, καὶ ποίησον οἰκονομίαν εἰς τὸν λαὸν, καὶ τὰ χαμηλὰ περιέλωμεν.

ΟἸΚΟΝΟΜΙΚΉ. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S.Sabæ cap. 56. ὑπερζέσας τῷ θυμῷ ὁ Βασιλεὺς, ἀπέστειλεν Ὀλύμπιόν τινα Καισαρέα, τὸ Δουκάτον ἔχοντα Παλαιστίνης, συναποστείλας αὐτῷ τὴν ἀπὸ Σιδῶνος γραφεῖσαν οἰκονομικὴν ἐπιστολὴν, καθομολογοῦσαν μὴ προσίεσθαι τὴν ἐν Καλχηδόνι σύνοδον, πρὸς τὸ πᾶσι τρόποις τὸν Ἠλίαν τῆς ἐπισκοπῆς ἐξῶσαι. Qui quidem locus refertur in Concilio Nicæno II. Act. 1. Ubi vetus Interpres legisse videtur οἰκουμενικὴν, *universalem Epistolam*, vertens: novus, *Dispensatoriam*, reddidit. Rursum idem Scriptor: Φλαβιανὸν τοίνυν καὶ Ἠλία Πατριαρχῶν, ὡς εἴρηται, ἐν Σιδόνι γεγονότων, καὶ γράμμασι κολακευτικοῖς τε καὶ οἰκονομικοῖς πρὸς τὸν Βασιλέα χρησαμένων, καὶ τὴν ἐν Σιδόνι κατὰ τῆς ὀρθῆς πίστεως συναθροιζομένης σύνοδον διαλυσαμένων, &c. Balsamon ad Nomocan. Photij tit. 13. cap. 2. ex versione Lat. (nam Græca desunt in 1. Edit. Justelli:) *Nisi si quando Imperator* οἰκονομικῷ τινὶ λόγῳ, *& Sponsalia & Consecratione peragendam conjunctionem intra præstitutos annos permiserit. Licitum est enim Imperatoribus, aliter quàm secundùm leges* οἰκονομεῖν. Ubi Agylæus Interpres *dispensationem*, & *dispensare* vertit. Infrà: *quod enim perfecto sponsaliorum nuptiarúmque tempori deest, supplens Imperatoris* οἰκονομία, &c. Mox: οἰκονομικῶς voce utitur.

ΟἸΚΟΝΌΜΟΣ, *Oeconomus, Dispensator Ecclesiæ*. Concil. Calchedonense Can. 26. ἔδοξε πᾶσαν ἐκκλησίαν ἐπίσκοπον ἔχουσαν, καὶ οἰκονόμον ἔχειν ἐκ τοῦ ἰδίου κλήρου, οἰκονομοῦντα τὰ ἐκκλησιαστικὰ κατὰ γνώμην τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου. Epistola S. Cyrilli, in eodem Concilio Act. 14. βούλονται γὰρ τοὺς οἰκονόμους τῆς ἐκκλησίας, ἤτοι τοὺς τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων χειριστὰς ἐκβαλεῖν. Adde Synod. VII. Can. 11. Synodicon adversus tragœdiam Irenæi cap. 133. *Adhuc illo superstite qui eum Presbyterum dispensatorémque constituit, commisitque ei sacras pecunias*. Vide Gloss. med. Latin. in *Oeconomus*, ubi plura de Oeconomis observamus.

Οἰκονόμος μέγας, Dignitas in Ecclesia Sophiana & Græcanica, eáque prima inter ἐξωκατακοίλων, qui omnes erant ex Ordine Diaconorum. Sed id obtinuit senescente Græciâ: nam prioribus sæculis ex Ordine Presbyterorum seligebantur Oeconomi. Quippe in Concilio Ephesino Act. 6. occurrit Charisius πρεσβύτερος καὶ οἰκονόμος γεγονὼς τῆς Φιλαδελφέων πόλεως ἁγίας ἐκκλησίας, & in Concil. Calchedonensi Act. 3. pag. 404. Proterius πρεσβύτερος καὶ Οἰκονόμος τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας. Et apud Theophanem an. 7. Zenonis Joan. Tabeunisiotes πρεσβύτερος ὢν καὶ οἰκονόμος τῆς κατὰ Ἀλεξάνδρειαν ἐκκλησίας, ejusdem Urbis Episcopus electus est: ut Cyriacus, Patriarcha Constantinop.

stantinop. cùm esset τ ἐν ΚΠ. ἁγιωτάτης ἐκκλησίας πρεσβύτερος, & οἰκονόμος τ αὐτ ἐκκλησίας, ut est in Chronico Alexandrino an.12. Mauricij. Denique Paulus Πρεσβύτερος καὶ οἰκονόμος ejusdem Urbis Patriarcha creatus est an. 1. Heracleonæ, apud eundem Theophanem. Olim verò designabatur Oeconomus Magnæ Ecclesiæ Constantinopol. ab ipso Imperatore, ut docet Zonaras in Romano Argyro pag.183. γέγονε γὰρ πολὲ τ Θεῦ λόγυ ἐπωνύμυ Σοφίας Μέγας Οἰκονόμος, ἐπεὶ τῷ Βασιλεῖ ἀνεῖτο πρόσθεν Οἰκονόμυς τ ἐκκλησίας ταυτησὶ προχειρίζεσθαι. Sed id juris in Patriarcham postea transtulit Isaacius Comnenus. Idem Zonaras pag. 213. μέχρι τότε τ μεγάλυ Οἰκονόμυ προχειριζομένυ παρὰ τ Βασιλεύοντος, ἀλλὰ μὴν καὶ τ Σκευοφύλακος ἐκεῖνος ἦ καὶ ἄμφω ὑπὸ τὴν τ Πατριάρχυ ἔθετο ἐξυσίαν, ἀποξενώσας ἀμφοῖς τὸ δημόσιον. Hinc legimus apud Pachymerem lib.10. cap.11. inter accusationes Joanni Ephesio Patr. Constantinopolit. impactas, hanc fuisse, quòd Oeconomum pro more non constitueret, παρ' ὃ δὴ καὶ τὰ τ ἐκκλησίας διεξάγοιλο ἂν πράγματα. Nam id præsertim muneris fuit Oeconomorum, quod ipsa vox indicat. Vide Concil. Nicænum II. Can. 11. Balsamon de Chartophylace pag.456. ὁ μέγας οἰκονόμος ἔχει τ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων τὴν πρόνοιαν. Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap. 13. ubi de Officialibus Magnæ Ecclesiæ: καὶ ὁ μὲν αὐτῶν (ὀφφικίων) οἰκονόμος χειροτονεῖται τ κτημάτων τε καὶ προσόδων, & τ διαδιδομένων ἑκάστῳ ποιύμενος πρόνοιαν. Adde cap.4. pag.134. Codinum de Offic. cap.1. num.2. Catalogum Ecclesiæ Gr. ex Cod. Allatiano, &c. ubi de ejus aliis muniis. Ut porrò promoveretur Oeconomus, describit Euchologium apud Goarum pag. 280. & Morinum de Sacris Ordinat. pag.114.

Οἰκονόμος, in Monasteriis, ex Ordine Monastico, cujus promotionis ordinem recitat Euchologium apud Morinum de Sacris Ordin. p.116. Anonymus in Vita S.Nicolai Studitæ pag.949. scribit Clementem quendam Monachum, τ τ οἰκονόμυ τότε βαθμὸν μετερχόμενον, electum fuisse Hegumenum Studij. De Oeconomis Monasteriorum Vide Gloss. med. Latin.

Παροικονόμος, *Oeconomi Vicarius.* Typicum MS. Monasterij Deiparæ τ Κεχαριτωμένης cap.14. εἰ δ' ἴσως ὁ Οἰκονόμος ἀποδημεῖ ἐν τοῖς ἔξω διάγων, παρυσία τ Παροικονόμυ τὴν τ εἰσδιαζομένων λογαρίων παράδοσιν γίνεσθαι πρὸς αὐτάς. Ita cap.15.

Οἰκονομεῖον, Locus in Monasterio, ubi Oeconomus vestes Monachorum, aliáque eorum usui reponebat. Vita S. Paphnutij num.75. καὶ ἀπελθὼν ἐκεῖνος εἰς τὸ οἰκονομεῖον, ἔλαβεν ςρῶμα καλὸν ἐλαφρὸν, καὶ ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν. Moschus in Limon. cap.5. ex Edit. Coteleriana: λέγει μοι ὁ οἰκονόμος· Ποίησον ἀγάπην, ἀδελφὲ, ἐλθὲ ἵνα τὰ σκεύη τ ἀδελφῶ ἀπενέγκωμεν εἰς τὸ οἰκονομεῖον. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S.Sabæ c.58. καὶ πληρῦσι τὸ οἰκονομεῖον παντοίων ἀγαθῶν.

ΟἿΚΟΣ, Hymni genus, in Dei vel Sancti alicujus laudem, ita constructum, ut quasi *Compagem, Ædificium, fabricámque* virtutum ejus & gloriæ videatur componere: & ideo κονδακίῳ opponitur, ut eo amplius & diffusius. Italorum quoque poëmata habent *Stanze*, id est *Domus* sive *Habitacula.* Ita Goarus ad Euchólog. pag. 57. 541. Triodium, Sabbato 5. Hebdom. Jejun. καὶ ἀναγινώσκομεν ὑπὸ τ οἴκων ϛ'. ἱςάμεθα εἰς τὴν τύτων ἀνάγνωσιν· οἱ δ' αὐτοὶ οἶκοι εἰσὶ κατ' ἀλφάβητον, ἤγυν κδ'. καὶ λέγονται παρὰ τ ἱερέως· οἶκος πρῶτος, Ἄγγελος πρωτοςάτης ὐρανόθεν ἐπέμφθη εἰπεῖν τῇ Θεοτόκῳ τὸ, Χαῖρε, &c. Atque ibi describuntur singuli *Oeci*, quorum initia à singulis alphabeti Literis initium ducunt. Secundus enim Oecus incipit à βλέπυσα. Tertius à δύναμις, quartus ab Ἔχυσα, & sic deinceps. Euchológ. pag.54. κοντάκιον, καὶ ὁ οἶκος. Marcus Hieromon. de dubiis Typicis, cap.9. καὶ ὁ οἶκος, εἶτα καθίσματα τ ἁγίων, &c. Adde c.30. Describuntur verò ejusmodi οἶκοι in Anthologio 7. Febr. in Horologio in quaternione 7. & seqq. Edit.1535. in Euchologio pag.531. & in Anthologio Arcudij p.281. ubi Oecus describitur, cujus Auctor dicitur Euphratas. Occurrit præterea vox οἶκος eâdem notione, cum ipsa οἶκος Oratione in Officio S.Styliani Paphlagonis seorsim Edito Venetiis an.1626.4.

Οἶκος, vox Astronomorum, in eorum libris passim obvia. Eustathius Iliad. α. pag. 162. δέδονται τόποι τινὲς τοῖς πλανήταις, ὓς οἴκυς αὐτῶν καλῦσι οἱ νεώτεροι, ἐν οἷς αὐτὺς ὄντας, καὶ οἰκοδεσποτεῖν λέγυσιν. Vide Scaligerum ad lib.1. Manilij pag. mihi 202. ubi δωδεκάτοπον, seu XII. domus Cælestes descripsit.

ΟἸΚΟΣΚΕΥΗ, *Supellex*, in Gloss. Gr.Lat. οἰκιακὸς ἐξοπλισμὸς, in Basilicis lib.44. tit.13. cap.1.tit. 15. §.1.2. tit.16. cap.3. &c.

ΟἸΚΟΥΔΙΚΕΛΙΟΙ. Antiquitat.Constantinopol. pag.98. καὶ οἱ Σπαθάριοι οἰκυδικέλιοι καὶ μόνον, καὶ Σιλεντιάριοι, μετὰ κηρῶν ὀψικεύσαντες, λευκὰς ςολὰς ἀμφότεροι περιβεβλημένοι, &c. Ubi observanda vox ἀμφότεροι, ut inde constet debere hanc vocem Spatharijs adjungi. Vide conjecturas Lambecij pag. 216. & Combefisij pag.60.

ΟἸΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ, titulus qui Summo Pontifici Romano primùm tributus legitur, in Concilio Calchedonensi, in libello Theodori Diaconi Alexandrini, τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ οἰκυμενικῷ Ἀρχιεπισκόπῳ καὶ Πατριάρχῃ τ μεγάλης Ῥώμης Λέοντι, & τῇ ἁγίᾳ καὶ οἰκυμενικῇ συνόδῳ. Ita etiam in libello Ischyrionis Diaconi, in libello Athanasij Presbyteri Alexandrini, & in libello supplici Sophronij. Sed & Constantinus Pogonatus Imp. Papam οἰκυμενικὸν Ἀρχιποιμένα compellavit: tametsi Pontifices Romanos nunquam se ita inscripsisse in confesso sit, sed interdum *Romanæ & universalis Ecclesiæ Episcopos*, ut S. Leo Epist.64. primus verò Joannes Νηςευτὴς Patriarcha Constantinopol. hunc sibi titulum adscripsit, & ex eo cæteri ferè Constantinopoli Præsules, quod ægrè tulerunt Pontifices Romani, ut ex Pelagij & S.Gregorij M. Epistolis colligitur, de qua controversia copiosè egit Baronius, ut & Allatius de Concord. utriusque Eccl.19.num.7. lib. 1. & alij deinceps. Balsamon de Privileg. Patr. pag.451. ait Summum Pontificem & Patriarcham Constantinopol. *Oecumenicos* appellari, licèt id nominis cæteri Patriarchæ non usurpent. Certè Constantinus Pogonatus Imp. in Sacra ad Agathonem Pap.præfixa Concilio Trullano, οἰκυμενικὸν Πάπαν eum appellat, ut & Ignatius Patr.Constantinop. Nicolaum Pap. in Epist. Paschalem Pap. Theodorus Studita lib.2.Epist.13. apud Baron.an.818.n.1. Vide Codinum de Offic.Palat.cap.8.n.1.& Gloss.med.Lat. in *Oecumenicus*. Tantùm hîc observare licet, unde quave de causa ita sese indigitarint Patriarchæ Constantinopolitani videri indicasse Theodoritum lib.4. Hæret. fabul. ubi de Nestorianis: καὶ Νεςόριος ψήφῳ τ περὶ τὰ βασίλεια καὶ τὺς θρόνυς, καὶ αὐτ τ τηνικαῦτα τ οἰκυμένης τὰ σκῆπτρα διέποντος, τ κατὰ Κωνςαντινύπολιν τ ὀρθοδόξων καθολικῆς ἐκκλησίας τὴν προεδρίαν πιςεύεται, ὐδὲν ἦττον καὶ τ οἰκυμένης πάσης, &c. Continuator Theophanis lib.4. num.30. de Photio: πρὸς τ τ Πατριαρχίας θρόνον ἀναβιβάζυσι, καὶ τ οἰκυμένης τὰς οἴακας ἐμπιςεύυσιν.

Οἰκυμενικὸς διδάσκαλος. Vide Διδάσκαλος.

Οἰκυμενικαὶ Σύνοδοι. Cedrenus an. 13. Pogonati:

ἐκλήθησαν δὲ οἰκυμθυικαὶ, διότι ἐκ κελεύσεων βασιλικῶν οἱ ἀπὸ πάσαν τὴν Ῥωμαίων πολιτείαν Ἀρχιερεῖς μετεκλήθησαν· καὶ ὅτι ἐν ἑκάστῃ, καὶ μάλιστα τῆς ἓξ συνόδων περὶ πίστεως ἡ ζήτησις γέγονε, καὶ ψῆφος, ἤτοι ὅρος δογματικὸς ἐξενήνεκτο.

ΟἸΚΟΦΥ'ΛΑΚΕΣ, *Agricolæ*, seu potius *Desides* οἴκυροι, ἀπόλεμοι, Nicetæ. Vide in Ὀσπιτικός. Anonymus MS. de Castrametatione: διορίσασθαί τε αὐτοῦ ὀλίγυς τινὰς τῦ ὑπ' αὐτοῦ λαοῦ, χιτῶνας ἀμφιάσασθαι γεωργῶν, συμμίξαι τε αὐτοῖς τῇ ἀληθείᾳ, καί τινας τῶν ἀγροτῶν καὶ γεωργικῶν, ἀνόπλυς τε πάντας εἶναι, καὶ τὰς κεφαλὰς ἀσκέπυς, τινὰς δὲ ἀνυποδέτυς, ἐφ' ἵππυς δὲ ἅπαντας ξυλοκόντια κατέχοντας πανὺ κοντά, πρὸς τὸ ἀπατῆσαι τὺς πολεμίυς, καὶ δόξαν αὐτοῖς ἐμποιῆσαι ὡς ἂν εἶεν τῦ στρατοῦ, ἀλλὰ γεωργοί τινες οἱ λεγόμενοι Οἰκοφύλακες. Rursum: διωκόμενοι δὲ οἱ τὸ σχῆμα τῶν οἰκοφυλάκων καὶ γεωργῶν ὑποδυώτες σπυδάσυσι καταλαβεῖν ἐν ᾧ τὸ ἔγκρυμμα ἵσαται.

ΟἸΜΕ'ΝΑ, *Heu, Heu mihi*, οἴμοι.

ΟἸΝΆΝΘΗ, *Vinum conditum*, οἶνος εὐώδης, Symeoni Thessalonicensi apud Goarum ad Euchologi. pag.849. scilicet in Liturgiis Sacris: nam aliud sonat οἰνάνθη apud Græcos, de qua voce consulendus Salmasius ad Hist. Aug. pag.192. Euchologi. in Ordine in Antimensiorum consecrat. τῶν ἱερέων ἐπιθέντων τῇ τραπέζῃ τὰ ἀντιμήνσια τύτοις ἐκ τῆς οἰνάνθης τὸ ἀρκῦν τρὶς ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπιχέει, &c. Et in Dedicatione Templi: λαμβάνει ὁ ἀρχιερεὺς βῦκον οἰνάνθης, ἢ οἴνυ πλήρη, καὶ τρὶς ἐξ αὐτῦ τῇ τραπέζῃ σαυροειδῶς ἐπιχέων, λέγει, &c.

ΟἸΝΑ'ΡΙΟΝ, *Vinum*, οἶνος. Chronicon Alexandrinum in Heraclio pag.904. καὶ ἐπέμφθησαν αὐτῷ ἀπὸ τῆς πόλεως βρώσιμά τινα καὶ οἰνάρια. Balsamon ad Concil.1. Can.18. σημείωσαι ἐν τῷ κανόνα διὰ τὺς ἱερωμένυς ἐμπορευομένυς οἰνάρια, καὶ βαλανεῖα πακτεύοντας. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Να κάμνω πέτζες, να πυλῶ καὶ ναγοράζω οἰνάριν.

Hippocrates οἰνάριον vocat quod alij ἄμπελον, ut observat Galenus. Vide Anthol. Gr. lib.2. cap. 34. Epigr.4.

ΟἸΝΟΚΑ'ΓΧΛΑΙΝΑ, *Mulier* φίλοινος, *quæ vinum amat.* Michaël Psellus de Grammatica:

Γυναῖκα δὲ τὴν φίλοινον, οἰνοκάγχλαιναν λέγε.

ΟἸΝΟ'ΠΕΔΟΝ, *Vinea.* Anna Comnena lib.14. pag.456. ἀρύρας τε καὶ οἰνόπεδα, καὶ οἰκίας, καὶ κτῆσιν ἀκίνητον.

ΟἸΝΟΧΕΙ'ΟΝ, vas illud cujus usus est vulgò in Mensis Principum, quod *Nef*, seu *Navim* nostri à forma vocant; in quo includuntur alia ad potum vascula necessaria. Codinus de Offic. cap.7. num. 33. ubi de Mensa Imperatoris: καὶ ὁ πιγκέρνης αὐτίκα τὸ τῦ οἰνοχεῖυ φέρει σκυτέλιον, κρατῶν καὶ μανδύλιον, ἐπεὶ προσαπῆραν, ὡς εἴρηται, τὸ μινσάλιον. Ubi σκυτέλιον hoc loco vas est quod bibenti supponitur à Pincerna. Idem cap.14. num.28. φέρων ὁ μὲν Ἀρχιδιάκονος τὸν σαυρὸν, ὁ δὲ σκεῦος, τὸ κοινῶς καλύμενον οἰνοχεῖον, κωθώνιον ἔχον ἐντὸς μετὰ ἁγιάσματος. Vide Gloss. med. Latin. in *Navis.*

ΟἸΝΟΧΟ'Η, *Quæ vini curam habet*, in Puellarum Monasteriis, in Typico Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης MS. cap. 22. ubi ejus Officium describitur.

ΟἸΝΩ', Ægyptiis, *Saponaria* seu *Struthium*, apud Interpol. Dioscorid. cap.381.

ΟἼΣΚΕ, *Signor nò*, Hieron. Hermano, ut ναίσκε, *Signor si.*

ΟἸΣΤΟΒΡΟ'ΧΙΟΝ, *Sagittarum vel telorum pluvia.* Eustathius Il. 1. pag.770. καὶ ἰοχέαιραν δὲ ὡς ἰὺς χέυσαν κατά τινα ὄμβρον ἢ νιφετόν· ὅθεν ἡ ἀπεριλάλητος γλῶσσα λαβῦσα βύλεται λέγειν ὑποκοριστικῶς οἰστοβρόχιον τὴν τοιαύτην χύσιν τῶν οἰστῶν. Alibi vocat Σαγιτοβρόχιον.

Ο'ΚΑ'ΠΟΤΕ, *Quando*, *Siquando.* Anonymus de Amorib. Lybistri & Rhodamnes MS.

Ὁκάποτε ἐξημέρωσεν, σικόνομαι ἐκ τῦ ὕπνυ.

Infrà:

Καὶ ὁκάποτε ἡ παράξενος νὰ εὕρῃ ἐκ τῦ κυβύκλιν.

Ὁκάτι, *Aliquando.* Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Ἐκεῖνοι τὰ λιφάρια, τὰς ἴσχας, τὰ ψησία,
Ἡμεῖς δὲ πάλιν τρώγομεν αὐτὸ τὸ πῶς τὸ λέγυν.
Ἔχει τὸ ὄνομαν καλὸν παράξενον ὁκάτι,
Καὶ τζυγαρίζεται κᾂν εἷς ὡς τῦ νά το πιτίχει.

Mox:

Εἰδὲ κεφάλιν σκορδάτος ὁκάτι ἐγὼ ἐμαγεύθην.

Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Καὶ πρὸς τὸ εὐνυχόπυλον νὰ συντυχένη ὁκάτι,
Καὶ ἐγὼ ἀπὸ τῦ σχήματος ἐνόησα τὴν κόρην.

Ο'ΚΝΑ, *Foramen doly*, in Turcogr. Crusij pag. 254. 255.

Ο'ΚΝΙΑ'ΡΗΣ, *Ignavus*, *Deses*, ὀκνηρός. Ὀκνιαρίδης, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. ἀβλεπὴς, ὀκνιαρίδην, φαῦλον, κακόν. Ὀκνιαρικὰ, *Segniter*, ἀμελῶς, ὀκνηρῶς, in iisdem Glossis. Ὀκνιά, *Desidia*, Νωθρεία.

Ο'ΚΝΙ'ΟΡΟΝ, λέγεται Ῥωμαϊστὶ τὸ Ἑλληνιστὶ καλύμενον γάρος, in Glossis Jatricis ex Cod. MS. Reg. 1334. In Cod.190. ὀκίορον, τὸ γάρος. Ita etiam Neophytus MS.

Ο'ΚΝΗΡΟ'Σ, *Ruscus*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 720.

Ο'ΚΟΥΛΟΣ, *Oculus.* Lexicon Gr. MS. Reg. Cod.2062. ὄκυλος, τὸν ὀφθαλμὸν καλῦσιν οἱ Ῥωμαῖοι.

Ο'ΚΡΙ'ΔΙΟΝ, *Ocrea.* Mauricius lib.12. Strateg. pag.303. ἀναγκαῖον δὲ καὶ ὀλίγοις καὶ μικροῖς κέντροις καθηλῶσθαι αὐτὰ, (τὰ ὑποδήματα) πρὸς πλείονα ὑπεργίαν. ἡ γὰρ χρεία κρηπιδίων καὶ ὀκριδίων, ὡς τύτων ἐν τῇ ὁδοιπορίαις ἐκ ἐπιτηδείων ὄντων.

Ο'ΚΤΑ'ΒΗ, *Octava*, tributi seu vectigalis species, apud Anonymum de Miraculis SS. Cyri & Joannis. Locum descripsimus in Gloss. med. Lat. in *Octavarium.*

Ο'ΚΤΑ'ΓΛΩΣΣΟΝ φλάμμυλον, *Flammulum in Lingulas octo, in inferiori sui parte, divisum*, apud Codinum de Offic. cap.6. num.21. τὸ δὲ ἕτερον εἰκόνας ἔχον πολλὰς θείας ἱεραρχῶν ὀκτάγλωσσον, ὅπερ καλεῖται Ὀκταπόδιον. Cùm verò hæ linguæ quodammodo pedes referant Polypi, inde Ὀκταπόδιον appellatum.

Ο'ΚΤΑΗΜΕΡΟΝ, octo dierum jejunium quod observant Monachi ante festa Dominica, & Deiparæ. Typicum Casulense cap.6. χωρὶς τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν καὶ τῆς Θεοτόκυ, σὺν τοῖς ὀκταημέροις, καὶ τῶν ἁγίων ὧν τὰς μνήμας ἑορτάζομεν, καὶ τὸ δωδεκαήμερον. Et cap.16. τὰ δὲ ὀκταήμερα τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν καὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκυ, &c. Ubi ejusmodi 8. dierum Officium præscribitur. Vide in Νηστεία.

Ο'ΚΤΑΠΟ'ΔΗ, ita *Polypus*, ex genere mollium aquatilium, de quo Aristoteles & alij, κατ' ἐξοχὴν à Græcis appellatur. Vide Crusium in Turco-Græcia pag.226.227. & Petr. Bellonium lib.2. de Piscib. pag. 336. & infrà in Πατελίς. Anonymus MS. in Methodo de Urinis: καὶ ἐσθίειν ὀκταπόδια, καὶ πικρομάρυλον μετὰ ὄξυς.

Ὀκταπόδιον. Vide in ὀκτάγλωσσον.

Ο'ΚΤΑ'ΡΑΥΔΑ. Vide in Ῥαύδη.

Ο'ΚΤΑΤΟΝ, *Octava cæli sphæra.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11. Init.

Ἡ λα

Ἡ λαφρόλατη τε ψυχὴ ἐδιάβη ἀπέθνηα,
Στὸ ὄκλατον τοῦ ὀυρανοῦ, ἐσέβηκεν ἀπέσω.

ὈΚΤΩΉΧΟΣ. Vide Ἦχος.

Ὀκλόηχον, Lusus genus, vide in Ἀγχίαλλ@.

ὉΛΑΚΑΙΡΟΣ, Ὁλάκερ@, *Universus*, *totus*, ὅλος, ὁλόκληρ@. Ὁλάκαιρα, *Plene*, *Omnino*, Πάνυ.

ὉΛΑΝΟΙΚΤΟΣ, *Patens*, *apertus*, ἀνεωγμένος.

ὉΛΑΝΤΑΜΑ, *Omnes simul.* Glossæ Græcobarb. ὁμοῦ πάντες, ὅλοι ἐν τῷ ἅμα, ὁλαντάμα. Alibi: Ὁλαντάμα, σωρεμένα.

ὌΛΒΟΣ, *Mortarium*, vel certè vas quoddam durissimæ materiæ. Anonymus in Descript. S. Sophiæ pag.257. ubi de Sacra mensa: οἱ δὲ ἔφησαν αὐτῷ, Εἰς χωνευτήριον ἐμβάλωμεν χρυσὸν, ἄργυρον, λίθους παντοίους καὶ μαργαρίτας, καὶ ζάμβυκας, χαλκὸν, ἤλεκτρον, μόλιβδον, κασσίτερον, σίδηρον, ὕελον, καὶ λοιπὴν πᾶσαν μεταλλικὴν ὕλην, καὶ τρίψαντες ἀμφότερα αὐτὰ εἰς ὄλβους, καὶ δήσαντες, ἐπὶ χωνευτήριον ἔχυσαν. Sed videtur legendum ὅλμους, quæ vox *Mortarium* etiam significat. Vide Gloss. med. Lat.in *Olba*.

ὉΛΕΡΟΜΕΝΟΣΤΟΛΗΣ, *Nudus, qui totus tunicam amat.* Vide in Τζίτζικ@.

ὉΛΕΣΙΚΑΡΠΟΣ, ἡ ἰτέα, διότι φθείρει τὰ ἄμβρυα, ὅτε καρπὸς αὐτῆς, καὶ τὸ ἄνθος ἀποτετριμμένα ἐν ὕδατι καὶ πινόμενα, τὸ αὐτὸ τὸ ποιεῖ καὶ τὸ τῆς μυρίκης ἄνθος καὶ ὁ καρπὸς, καὶ τὰ φύλλα τῆς λεύκης, καὶ ὁ καρπός. Neophytus in Gloss. Jatric. MSS. *Salix*.

ὈΛΙΓΟΝ, unus è novemdecim tonis Musicæ Græcanicæ, quos recensemus in V. Φωνή. Hagiopolites MS. τὸ ὀλίγον, ἴσον κέκληται. Rursum: τὸ ὀλίγον δὲ μετὰ ἀποστρόφου, κάντε ἄνω, κάντε κάτω, ἢ εἰς τὸ πλάγιον, καὶ αὐτὸ βαρεία λέγεται. Infrà: τὸ δὲ ὀλίγον ἔχει φωνὴν μίαν, ὁμοίως καὶ ἡ πελαστὴ, καὶ ἡ ὀξεία. Vide in Ἴσον.

ὈΛΙΓΟΡΕΙΝ, *Animo delinquere*, *defici.* Theophanes an. Heraclij 21. & Saracenica Sylburgij pag. 57. ἔφασκεν ὅτι φοβερὰν ὀπτασίαν ἀγγέλου θεωρῶ, καὶ μὴ ὑποφέρων αὐτοῦ τὴν θεωρίαν, ὀλιγορῶ καὶ πίπτω.

ὈΛΙΓΟΥΤΖΙΚΟΣ, *Paululus*, *Paucus*, ὀλίγ@. Historia Apollonij Tyrij:

Εἰς ὀλιγούτζικον καιρὸν ὁ κύρις τοῦ ὁ καϊμένος.

Rursum:

Κ' εἰς ὀλιγούτζικον καιρὸν εὑρέθη γκαστρωμένη.

Λιγούτζικ@, truncatè. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod.Reg.

Καὶ μὲ ψωμὴν λιγούτζικον καὶ δόλιον ἁγιοζέμην.

ὈΛΙΓΟΧΛΩΡΟΝ, *Capparis*, apud Interpol. Dioscor. cap.392.

ὈΛΙΓΩΡΟΣ, *Brassica canina*, apud Interpol. Dioscorid. cap.663.

ὈΛΚΑΣ, lapidis pretiosi species, apud Psellum, & Anonymum de Virtutibus lapidum MS.

ὉΛΚΟΣ, ὁ Ἀράχνης, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. *Araneus*.

ὈΛΛΑΡΙΟΝ, *Ollarium*, *Locus ubi venduntur ollæ.* Lexic. Cyrilli, & Glossæ MSS. Reg.Cod.2062. ὀλλάρεια, τὰ χυτροπώλια, ἔνθα πιπράσκονται αἱ χύτραι, ἤτοι τὰ τζουκάλια. Adde Phavorinum.

ὉΛΛΙΓΟΣ, pro ὀλίγος, & ὀλλιγαίνειν, pro ὀλιγαίνειν, in Glossis Græcobarb.

ὍΛΛΟΣ, *Omnis*, *Universus*, ὅλ@. Zacharias lib.1. Dialogor. ἀπέλθετε, καὶ ἀπὸ τοῦ τοιούτου ἐλαίου βάλλετε εἰς ὅλλα τὰ πιθάρια. Anonymus de Amorib. Callimachi & Chrysorrhoes:

Ἐν ὅλλοις τούτοις τοῖς καλοῖς καὶ φιλοτίμοις πᾶσιν
Ἄνθρωπ@ οὐ παρέτρεχεν, ἐκ τὴν ἀνθρώπου φύσις.

Occurrit etiam apud Rharturum Doctr.2. & alios passim.

ὈΛΜΑ, Dacis, *Ebulus*, apud Interpol. Dioscor. cap.755. & Apul. c.91.

ὈΛΜΟΣ, ἤτοι ἰγδίον, in Glossis Chymicis MSS. ἴγδιον, *Mortariolum*. Vox Græcis nota.

ὈΛΟΒΗΡΟΣ. Vide in Βίρρ@.

ὈΛΟΒΟΥΡΚΟΤΟΣ. Vide in Βοῦρκ@.

ὈΛΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ, id est, δι' ὅλων γραμμάτων, non verò notis scriptus. Vide Cujacium ad Nov.47. & lib.3. Observ. cap.3. Ita apud Galenum de Ponderibus & mensuris: ubi de iisdem: ἀλλ' ἐπειδή τινες οὐχ ὁλογραμμάτως ἀλλὰ διὰ χαρακτήρων ταῦτα σημαίνουσι, &c. Ita ὁλόγραφ@ usurpat Constantinus in Vita Basilij num.31. Edit. Combefisij.

ὈΛΟΓΡΑΦΟΣ, pro ἰδιόγραφ@. Eusebius lib.6. cap.24. ὡς καὶ τοῦτο ὁλόγραφοι δηλοῦσιν αὐτοῦ πρὸ τῶν τόμων ἐπισημειώσεις. Julius Pap. in Epist. ad Synodum Antiochenam: καὶ κατήγορος ἰσχυρὰ προεκόμισε ὁλόγραφον αὐθεντικὴν, &c. Ita *Holographum* usurpant Scriptores aliquot Latini, S.Ambrosius in Epist. ad Galatas cap.6. S.Hilarius in Fragmento de Synodis, Hieronymus in Apol.2. adversus Rufinum, &c. Vide Gloss. med. Lat.

ὈΛΟΕΧΙΝΟΣ, *Genus echini cæteris majus.* Moschopulus: Ὁλοέχιν@. τρία εἴδη φασὶ τοῦ ἐχίνου, ὧν ὁ τρίτ@ τῷ μεγέθει καὶ εὐσαρκίᾳ διαφέρων Ὁλοέχιν@ λέγεται.

Εἰς ὈΛΟΚΛΗΡΟΝ, ἐξ ὁλοκλήρου, *Pro solido*, *in solidum*, in Basilicis. Glossæ Gr. Lat. ἡ εἰς ὁλόκληρον, *in integrum restitutio*, *Reintegratio*.

ὈΛΟΚΟΤΙΝΙΝ, Ὁλοκότιν@, *Nummus* seu *Solidus aureus*. Etymologiæ ex Orione Thebano in Cod. Reg.772. & 2113. Ὁλοκότινιν, διὰ τὸ τὸ ὅλον κότον ἐν αὐτῷ. At quid hoc loco κότ@ significat? an *aurum?* nam id vocis *aureum* sonat. Theodoritus lib. 2. Hist.Eccl. cap.16. ἐκβάλλ@ δὲ Λιβερίου, ὁ βασιλεὺς ἀπέστειλε πεντακοσίους ὁλοκοτίνους αὐτῷ εἰς δαπάνας. Ubi Sirmondi Codex pro hac voce χρυσίνους præfert. Et Epiphanius Scholasticus *quingentos solidos* vertit. Theophanes an.24. Leonis Isauri: ὁ οὖν βασιλεὺς ἰδὼν τὰ τείχη πτωθέντα, διελάλησε τῷ λαῷ, λέγων, ὅτι ὑμεῖς οὐκ ἐκπονεῖτε τὰ τείχη κτίσαι, ἀλλ' ἡμεῖς διετάξαμεν τοῖς διοικηταῖς, καὶ ἀπαιτοῦσιν εἰς κανόνα κατὰ ὁλοκότινιν τὸ μιλιαρίσιον· καὶ λαμβάνει αὐτὰ ἡ βασιλεία, καὶ κτίζει τὰ τείχη. Ubi Hist. Miscella & Anastasius, *exigent in regulam per singulos aureos nummum argenteum unum.* Zonaras & Cedrenus νόμισμα hoc loco habent. Apophthegmata Patrum in Joanne Persa num. 2. ὕστερον ἔρχεται ὁ κύρι@ τοῦ ὁλοκοτίνου θέλων αὐτό. Suprà χρυσινὸν appellavit. Pelagius *solidum* vertit. Paralipomena de SS. Pachomio & Theodoro num.21. τούτῳ προσελθὼν ὁ ἀδελφὸς παρεκάλει αὐτὸν πωλῆσαι σῖτον αὐτῷ ρ. νομισμάτων. τοῦ δὲ ἀδελφοῦ εἰπόντ@, ὅτι οὐχ οὕτως θέλω, ἀλλ' ἐὰν θέλεις τῶν ρ. ὁλοκοτίνων δοῦναί μοι οἵας θέλεις τιμῆς, καλῶς ποιεῖς· ἐκεῖν@ ἔφη, Ναὶ, δύναμαι οὐ μόνον τῶν ρ. ὁλοκοτίνων, ἀλλ' ἐὰν θέλεις, καὶ ἄλλων τοσούτων ὁλοκοτίνων λαβεῖν σῖτον, χάριν μοι ποιεῖς, ἐν τούτῳ μόνον εὔχεσθε ὑπὲρ ἐμοῦ. Εἰπόντ@ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ, ὅτι οὐκ ἔχωμεν εἰ μὴ τοῦτο, ὁ πολιτευόμεν@ ἀκούσας, εἶπεν, Μὴ μελέτω σοι περὶ τούτου, λάβε τὸν σῖτον, καὶ ὅταν εὕρητε τὴν τιμὴν, ἐνέγκατέ μοι. Ἐπὶ τούτῳ οὖν τῷ ὅρκῳ γομώσας πλεῖον σίτου ἐκ δεκατριῶν ἀρταβῶν τοῦ ὁλοκοτίνου, μηδαμοῦ καθ' ὅλην τὴν Αἴγυπτον εὑρισκομένου πέντε ἀρταβῶν τοῦ ὁλοκοτίνου, κατέπλευσεν εἰς τὴν μονὴν μετὰ πολλῆς χαρᾶς ὁ ἀδελφός. Paulò suprà ἑκατὸν νομίσματα appellavit. Adde num. seq. ubi hæc vox pluries occurrit. Cod. Reg. MS. 618. f. 283. ubi de *Forma*, seu *Typario*: καὶ χύσε το ἐπάνω εἰς τὸ τυπάριν, ἐπάνω εἰς τὰ γράμματα, εἰς τὴν ἀποτύπωσιν τοῦ ὁλοκοτίνου γύρωθεν καλοῦ, μὴ δράμη ἔξωθεν. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: ἐκλάπη τις ἐν Ἐμέσῃ λογάριν νομίσματα πεντακόσια

πενταπόσια, καὶ ὡς ἐζήτει αὐτὰ, ὑπαντᾷ αὐτῷ ὁ ἀββᾶς Συμεὼν, καὶ θέλων μεταβάλλει αὐτὸν, λέγει πρὸς αὐτὸν, Δυνάσαι ποιῆσαι, ἔξηχε, τίποτε ἵνα εὑρεθῶσι τὰ ὁλοκότινά μου. Ita rursum infrà. Suidas: δηνάριον, εἶδος ἀργυρίου ὁλοκοτίνου ἴσην ἔχον ἰσχύν.

Λοκοτζίνιν, eâdem notione. Ptochoprodromus in Versibus Politicis MSS. de sua Paupertate:

> Εἴ τι καὶ ἂν ἔχῃ σήμερον ψωμὴν καὶ λοκοτζίνιν,
> Ἐκεῖνος καὶ φιλόσοφος, ῥήτωρ καὶ καλιγράφος.

Idem contra Hegumenum:

> Πατὲρ, δυόδεκα στάμενα κρατοῦν με λοκοτζίνιν.

Sed ex allatis nihil aliud percipimus, nisi quod ὁλοκότινος *aureus* fuerit: sed unde orta vox, manet incertum.

ὉΛΟΝΟ͂Σ, Ὁλωνὸς, *Omnis*, *Universus*. Damascenus Studita Homil. 12. ὅτι ἐστὶ τελευταία τῆς ἑορτῆς τῶν ὁλωνῶν. Homil. 13. δέσποινα καὶ βασίλισσα τοῦ κόσμου ὁλουνοῦ. Panagiota in Catechismo Russorum seu Græcor. pag. 50. ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ἐστὶ ποιητὴς πάντων, λοιπὸν πρέπει καὶ ὁλονῶν νὰ προνοᾶται. Fr. Richardus in Scuto fidei part. 2. pag. 251. καὶ ὀμπρὸς τὰ μάτια ὁλονῶν τὸ κόρμι ὁποῦ ἐφαίνετο παχὺ, &c. Et pag. 253. πῶς μετὰ τὸν θάνατόν του ἐβουκουλακίασε, καὶ πολλὴν τρομάραν ἔδωκεν ὁλονῶν, ὥστε ποῦ τὸν ἐκάψασι. Ita ἀλλονὸς, αὐτονὸς, &c. dicunt Græci recentiores.

ὉΛΟΠΛΟΥΜΟΝ. Vide in Πλοῦμος.

ὉΛΟΠΤΩΤΟΝ. Nov. Manuëlis Comneni de Monasteriis ad Urbem: καλά τε δύσιν καὶ ἀνάλωσιν, κἂν ἐξ αὐτῆς εἰς ἐνδιαίτημα τὸ κατὰ τὴν ἡμέραν βασιλέων, κἂν ἀπὸ κλασμάτων ὦσι, κἂν ἀπὸ συμπαθειῶν, ἢ ἀποκεκινημένων, ἢ ὁλοπτώτων, ἢ ἀπὸ ταπεινῶν τελουμένων διαρίων, &c. Ubi Interpres ὁλόπτωτα, *Caduca* vertit.

ὉΛΟΡΘΟΣ, *Rectus*, ὅλος ὀρθός. Physiologus MS. de Natura animalium, de Urso: παλεῖ ὀπίσω εἰς τὰ πόδια του, καὶ ἵσταται ὁλόρθη.

Ὁλόρθα, *Recta*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Εἰς τὴν Ἱεροσόλημα ἐδιεβῆσαν ὁλόρθα.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

> Εἰς μίαν τὴν στράταν ἐπίασαν ὁλόρθα στὴν Ἀθήνα.

Eodem libro:

> Ὁλόρθα εἰς τὴν ἅμαξον ἀνέβηκαν ἀπάνω.

Occurrit etiam in Orneosophio pag. 245. 246.

Λόρθα, eâdem notione. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei:

> Στὴν Θήβαν λόρθα πήγαινε γεμάτος τῆς πικρίας.

ὉΛΟΣΗΡΙΚΟ͂Ν, *Sericum*. Lexicon MS. Colberteum: Σῆρες, ὄνομα ἔθνους ὅθεν ἔρχεται τὸ ὁλοσήρικον.

ὉΛΟ͂ΣΦΥΡΟΣ, *Totus malleo cusus*, σφυρήλατος. Ita Deum vocabat Machometes quasi, inquit Sylburgius, videatur μονοπρόσωπον Θεὸν significasse, atque adeò oppositum τριάδι, seu Trinitati Christianorum, sicut in Corani Azoara 82. & 122. legitur. Euthymius Zygabenus in Panoplia: ὁλόσφυρον λέγει τὸν Θεὸν, ἤτοι σφαιρικὸν, &c. Nicetas in Manuële lib. 7. num. 7. καὶ παραβόλως τὰ πρῶτα ἐνισταμένου τοῦ Βασιλέως ἀληθῆ δοξάζειν Θεὸν τὰ παρὰ Μωάμεθ ὁλόσφυρον καὶ μὴ γεγεννημένον, ἢ γεννήσαντα Θεὸν, &c. Vide Bartholomæum Edessenum in Elencho Agareni.

ὉΛΟ͂ΤΕΛΑ, *Penitus*, *Omnino*, *Funditus*, πάντως, παντελῶς. Occurrit apud Bessarionem in Epist. Edita à Meursio.

ὉΛΟΥ͂ΓΙΟΣ, *Omnino sanus*, ὅλος ὑγιὴς, apud Damascenum Studitam Homil. 14. ὅταν δὲ ἴδεν ὅτι ἐπεριπάτει ὁλόγιος, &c.

ὉΛΟΥ͂ΘΕΝ, *Vulgò*, *undique*, *ubique*, πανδημεὶ, πανταχόθεν, ἁπανταχῆ.

ὉΛΟ͂ΧΑΡΟΣ, *Gratiosus*, χαρίεις, χαριτωμένος, in Glossis Græcobarb.

ὉΛΟ͂ΧΥΛΟΣ. Vide in χυλοῦσθαι.

ὈΛΠΙ͂ΔΑ, pro Ἐλπὶς, *Spes*. Anonymus de Nuptiis Thesei:

> Καὶ μέσα στὴν καρδίτζα του, εἶχε ὀλπίδα πάντα.

Rursum lib. 7.

> Σεσὰς ἔναι ὀλπίδα μου κεὶς τὴν ἀπαντοχίσας.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Νὰ ἔλθω ἐδῶ τιμητικὰ εἰς θάρος καὶ ὀλπίδαν.

Alibi:

> Καὶ ἔχουν ὀλπίδα εἰς θεὸν νὰ τὸ κατεβοδόσουν.

Ὀλπίζειν, *Sperare*, Ἐλπίζειν. Corona pretiosa: Ὀλπίζω, *Confidere*, Πέποιθα. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

> Εἰς τόσιν πουδὲν ὄλπιζα νὰ γένη εἰς ἐμένα.

Alius de Bellis Francor. in Morea:

> Οὕτως ὀλπίζω καὶ θαρῶ νὰ ἔχης τὴν βασιλείαν σου.

ὈΛΣΟΣ, pro Ἄλσος, *Nemus*, *Silva*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

> Ἐκέβλεπες πῶς πάγουν καβαλαρία ἡ Ἐμηλία,
> Ὁποκιωνήγα στὸν ὀλσὸν ὁμοῦ μὲ τὸν Θησέον.

Et lib. 12.

> Οὔτε ναοὺς οὔτε ὀλσὸν, τὸν κόσμον νὰ κλουθήσεις.

Ὄ ΛΩΝ ὕστερον. Eustathius ad illud Iliad. λ. ἐν δὲ πῶς ἄνδρα κτείνας, πύματον λίπον, οὐ λέγει μὲν τίνα ἔλιπε· δηλοῖ δὲ ὅτι τὸν κτάμενον ἔλιπεν, ἢ τὴν μάχην ἔλιπε, καὶ ὁρᾷ ὡς κυρίως ἐπὶ ἐλλείψει, πράξεως καὶ ἐλλειπτικῶς ἐχρήσατο σχήματι· ἰστέον δὲ ὡς ἐντεῦθεν ἡ κοινὴ γλῶσσα λαβοῦσα, λέγει ἐπὶ πολέμων καὶ αἰκιῶν, καὶ τῶν τοιούτων, ὅτι ὁ δεῖνα ὅλων ὕστερον ἔρριψε, καὶ ὅλων ὕστερον μίαν πληγὴν ἠκίσατο.

ὉΜΑΔΙΑ͂ΖΕΙΝ, *Colligere Summam numeri*. Vox Arithmeticorum, quæ crebrò occurrit in Arithmetica MS. Anonymi.

ὉΜΑΚΟΪ͂ΟΣ. Nicephorus Blemmides in Epitome Logices cap. 6. pag. 34. καὶ τοὺς μὲν εὐμενῶς δεχόμενοι, τοὺς δὲ μετὰ παῤῥησίας ἐλέγχοντες, καὶ τῆς ὁμακοΐου μακρὰν ἐκδιώκοντες. Ubi monet Editor in alio Cod. legi ὁμοοικοΐου. Idem videtur sonare quod οἶκος, *domus*.

ὉΜΑ͂ΛΙ, *Planum*, *Terra plana*; Galli dicimus *La plaine*. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

> Εὐγαίνω ἀπὸ τὸ κάστρον μου μετὰ παιδόπουλά μου
> Ἐπίασα ὁμάλιν εὔνοστρον, παρέτρεχά το ἐκεῖ.

Mox:

> Καὶ ἐν ὅσω τὸ ἐπαρέτρεχα τὸ ὁμάλιν τόσε λέγω,
> Συναπαντῶ πραγματευτὴν ἁμὰ μέσα τῆς κάμπου.

ὈΜΑ͂ΣΤΙΑ. Canonium Mathematicum adespotum: τὰ ὁμάστια, κέρδος πολύ.

ὉΜΑ͂ΤΖΙΟΝ, Ὁμάντζιον, *Homagium*, de qua voce vide Gloss. med. Latin. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Νὰ κάμνουν τὰ ὁμάτζια εἰς τὸν Πρίγκιπα ἐκεῖνον.

Rursum:

> Νὰ παραλάβη τῶν λιζίων ὁμάτζια τὰ χρεωστοῦσι.

Alibi:

> Καὶ ὅσοι εἶναι λήζιοι, καὶ χρεοστοῦν ὁμάντζιν.

Ita promiscuè passim scribitur in MS. Cod. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 248. καὶ λέγουν πιαστὰ εἰς τὴν αὐλὴν ἐνόπιον τοῦ Βισκόντου, καὶ τοὺς κριτάδες μὰ τὴν πιστιοσύνην τους, καὶ μὰ τὴν ὁμάτζε, εἴγουν τὸν ὅρκον τοῦ τὸν ἐπίεισαν τοῦ Ῥηγὸς, &c. Vide Edit. Venetam capite 228.

ὉΜΑΥ͂ΡΗ, pro *Omarium*. Gennadius in Explicat. Rhamplij: ὁμαύρην παλαιὰν μετὰ χαλκῶν ῥιζοκεικέλων. Rursum: ὁμαύρην λωρωμένην καὶ δεδεμένην σιδήρῳ.

ὈΜΒΡΙΣΙ͂Α, *Receptaculum aquæ pluviæ*, ὀμβρίμου vel ὀμβριμαίου ὕδατος. Anonymus in Descript. S. Sophiæ pag. 261. ἔθετο δὲ κατὰ πρόσωπον δεξαμενῆς, ὀμβρεισίαν ναμάτων, καὶ ἔγλυψε λέοντας δώδεκα, &c. Id est

est, *posuit in conspectu cisternæ conceptaculum aquæ pluviæ*.

ὈΜΒΡΟΔΈΚΤΗΣ, *Aquæ pluviæ receptaculum, Cisterna* fortè, uti vult Meursius. Anonymus Tacticus MS. de Urbe obsessa, & Hero in παρεκβολαῖς· Ὡσαύτως καὶ φροντίζειν καὶ τῆς τοῦ ὕδατος ἀφθονίας, καὶ ἐμπιμπλᾶν τὰς ὀμβροδέκτας, καὶ τὰ ἀγγεῖα πάντα.

ὈΜΒΡΥΖΟΣ. Vide in Ὄβρυζος.

ὈΜΉΔΕΙΟΝ, Piscis species. Scholiastes Oppiani lib.1.Halieut. χήμησι, ὀμηδείοις, χηβαδίοις. Achmes Onirocrit. c.303. εἰ δὲ ἴδῃ ἐσθίειν ὀμήδεια, ἢ ὄστρεα, ἤτοι τῶν ὁμοίων τοιούτων, εὑρήσει νόσον. Ita scribitur cap.seq.

ὈΜΙΑΛΌΣ. Vide in Ὀμυελός.

ὈΜΙΛΕΪ́Ν, *Sermonem facere ad Populum*, in Concilio Ancyrano Can.1. τούτους ἔδοξε τῆς μὲν τιμῆς τῆς κατὰ τὴν καθέδραν μετέχειν· προσφέρειν δὲ αὐτοὺς, ἢ ὁμιλεῖν, ἢ ὅλως λειτουργεῖν τι τῶν ἱερατικῶν λειτουργιῶν μὴ ἐξεῖναι. Concil. Calchedonense Act. 10. pag. 651. ταῦτα (ἑορταστικὰ) μέλλων διδόναι (ἐπίσκοπος,) ὁμιλεῖ. Eusebius lib.6. Hist. cap.19. οὐδὲ νῦν γεγένηται τὸ, παρόντων ἐπισκόπων λαϊκοὺς ὁμιλεῖν. Infrà, τῷ λαῷ προσομιλεῖν. Vita MS. S. Pelagiæ Antiochenæ: ἀφικνεῖται μὲν ἐπὶ τὸν ναὸν ἅμα τοῖς ἄλλοις ποιμέσι· τῷ δὲ καιρῷ ἐπὶ χεῖρας διαθήκην, τὸ θεῖον, φημὶ, λαβὼν εὐαγγέλιον, τοῦ Ἀρχιποιμένος αὐτῷ ἐπιτρέψαντος, διὰ τὸ ἐν αὐτῷ τοῦ πνεύματος χάριτος, τοῖς λαοῖς ὁμιλεῖ.

Ὁμιλία, *Sermo Episcoporum seu Concionatorum ad Populum*. Eustathius Iliad ξ. Ὁμιλίας, διδασκαλίας esse scribit: unde διδαχαὶ, Conciones Græcis recentioribus dicuntur. Concilium Laodicenum Can.19. περὶ τοῦ, δεῖν ἰδίᾳ πρῶτον μετὰ τὰς ὁμιλίας τῶν ἐπισκόπων, καὶ τῶν κατηχουμένων εὐχὴν ἐπιτελεῖσθαι. S.Cyrillus in Epist.ad Celestinum Pap. καὶ τὰς μὲν ὁμιλίας, ἃς ἐπ' ἐκκλησίας εἴρηκε, &c. Vide Gloss. med. Latin. in *Homilia*: & Bernardin.Ferrariū de Sacris Concionibus lib.1.c.5.

ὈΜΜΑΤΗ, *Oculus*, ὀφθαλμὸς, in Corona pretiosa.

Ἀπὸ ὀμμάτων, *Cæcus*, quomodo *ab ocellis* semel ac iterum habetur in lib.MS.de Miraculis S.Victoris. Vita MS.S.Stephani Junioris: τοὺς δὲ ῥινοτμήτους, τοὺς δὲ ἀπὸ ὀμμάτων, ἄλλους χεῖρας κεκομμένας ἔχοντας, &c. Ita apud Moschum c.96.169. Theophanem an.26. Justiniani, Cedrenum pag.376. ubi de Didymo, de quo ita etiam Eustathius Iliad. α. p.149. ἄρα ἐξ Ὁμήρου λαβόντες οἱ ὕστερον, φασὶν ἐξ ὀμμάτων, τὸ πηρωθέντα διὸ Δίδυμος ὁ ἐξ ὀμμάτων. Suprà in Ἀπὸ & Gloss.med.Lat.in *Abocellus*.

Ὀμματιάζειν, *Intueri*, Σκοπεῖν, ἐνατενίζειν.

Ὀμματόκλαδον, *Supercilium*, Βλέφαρον. Synaxarium Maximi Cythær. 12. Jan. καὶ μὲ βελώνια ξεσχίζεται εἰς τὰ ὀμματόκλαδα. Occurrit rursum 25. Jan. in S.Gregorio Theologo. Et 30. ejusdem mensis.

Μάτα, pro ὄμματα. Georgius Sanginatius de Partibus corporis hominis, MS.

Τὸ στόμα δὲ ὀνόμαζε, στράγγος, καὶ μάτα ξένα.

Μάτι, idem quod ὄμμα. Fabulæ Æsopi Græcobarb. p.78. ἕνα λάφι εἶχε τὸ ἕνα τοῦ μάτι βλαμμένον. Historia Apollonij Tyrij:

Πῶς εἶτον τὰ μάτια του, καὶ ἡ ἀπαντοχή του.

Alibi:

Ἀνοίγει καὶ τὰ μάτια της, καὶ βαριάνα στενάζει.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.6.

Ἄσπρος, λευκὸς, καὶ κόκκινος, πιολόγλυκα τὰ μάτια.

Lib. 9.

Ἀμὴ ἐκ τὰ μάτια τάμορφα ἐτρέχασι τὰ δάκρυα.

Ματάκι, *Ocellus*, Ὀμμάτιον. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Φρύδια ξενοχάραγα, ὡραιότατα ματάκια.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.9.

Μὲ τὰ ματάκια τάμορφα, ἐδῶ καὶ κεῖ γυρίζειν,
Πολέμα ποτὲ ἕτερον ἔβλεπε μετὰ θλίψιν.

Ματιάζειν, *Oculorum aciem conjicere, Fascinare*, ὀμματίζειν, βασκαίνειν.

Στραβομάτης, *Strabo, Torvus, Aspectu obliquus*, στραβὼν, βλοσυρωπός. Στραβοματία, *Obliquitas*, *Curvatura*. Glossæ Græcobarb. ἀγῶνος, τῆς καμπῆς τοῦ τείχους, τῆς στραβοματίας τοῦ τοίχου.

Ματοφρύδιον, *Supercilium*, Βλέφαρον, quasi ὀμματοφρύδιον.

Ὀμματόφυλλον, eâdem notione. Hypatus MS. de Partibus corporis humani: Βλέφαρα, τὰ ὀμματόφυλλα. Ἐπιβλεφαρίδες, αἱ τρίχες τῶν ὀμματοφύλλων.

Ματόφυλον, eodem significatu. Anonymus Medicus ex Cod. Reg.1237. λαβὼν ἀμπέλου δάκρυον, πρῶτον τὰ ματόφυλα, εἶτα ξήρανον ἐν ἡλίῳ βαλαύστιον, &c.

ὈΜΝΈΓΕΙΝ, *Iurare*, Ὀμνύειν. Historia Apollonij Tyrij:

Τοὺς οὐρανοὺς μὲ τὸν Θεὸν, τ' ἄστροι τὴν γῆν ὀμνέγει.

ὈΜΝΟΣΤΟΣ, *Delectabilis*, ἀγαστὸς, ἀσπαστός. Ὀμνοσία, *Delectatio*, εὐφρανσις. Vide Ἔμνοστος.

ὉΜΌΔΟΥΛΟΙ, *Qui ex iis bonis, quæ eidem domino serviunt, possident bona*, quasi conservi agricolæ, qui Sozomeno lib.9. ὁμόδουλοι ἐν ἀγρῷ dicuntur. Vide Cujac. Ad Nov.128. 168. & Eclog.56. Basilic. tit.18.in Lemmate, Moëris Atticista MS. ὁμόδουλος, Ἀττικοί· σύνδουλος, Ἕλληνες.

ὉΜΟΙΖΗΝΊΧΙΟΝ. Astrampsychus in Cælo Pythagorico MS. pag.84. δηλοῖ πολλὴν πλουσιότητα, καὶ πραγματείας ἄνοιξιν, καὶ ἀγορὰν τινὸς λευκοῦ ὁμοιζινύχιον (sic) ἢ μάργαρα, ἢ ἀργύρου, καὶ πάντα κέρδος χρηματικόν. Vide ζινίχιον.

ὉΜΟΙΟΝΌΜΟΙΟΣ, *Dulcis radix*, Γλυκύρριζα, apud Interpol.Dioscor. cap.412.

ὉΜΟΛΟΓΕΪ́Ν, *Spondere, Promittere*, vox J.C. passim apud Theophilum Antecess. tit.de verbor.obligat. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num.44. τάς τε ὁμολογίας κατέκαυσεν εἰς τὸ πορφυροῦν ὀμφάλιον τῆς Χαλκῆς, &c. Vide Ammonium in ὑπισχνεῖσθαι, & Salmasium de Modo usurar. pag.696. 697. 698.

ὉΜΟΛΟΓΗΤΑΊ, *Confessores*, qui pro fide passi sunt: de qua voce diximus in Gloss.med.Lat. Socrates lib.1. Hist. Eccl. cap.8. ἐλκομένων δὲ πολλῶν πρὸς τὸ τοῦ λόγου τερπνὸν, εἷς τις τῶν ὁμολογητῶν λαϊκὸς ἀκέραιον ἔχων τὸ φρόνημα, ἀντιπίπτει τοῖς διαλεκτικοῖς, καὶ φησὶ πρὸς αὐτοῖς, &c. Sozomenus lib.1. cap.10. πλεῖστοι τῶν ὁμολογητῶν τῷ βίῳ περιόντες τὰς ἐκκλησίας ἐσέμνυνον. Idem lib. 7. cap.14. εἰσὶ δὲ οἳ καὶ ὁμολογητὴν ἰσχυρίζονται τοῦτον τὸν ἄνδρα ἐν ἑλληνικοῖς καιροῖς γενέσθαι. Adde lib.4. cap.16. Vide Alexandrum Mon.de Invent.S.Crucis apud Gretzer.pag.125. Cantacuzen.lib.4. Hist. cap.14. &c.

Ὁμολογεῖν, *Pati pro Christo*. Hosius Cordubensis Episcopus in Epist.ad Constantium, apud S.Athanasium ad Solitar. ἐγὼ μὲν ὁμολόγησα καὶ τὸ πρῶτον ὅτε διωγμὸς γέγονεν ἐπὶ τῷ πάππῳ σου Μαξιμιανῷ.

Ὁμολογία, *Confessio*. S. Basilius Epist.298. ἔγνωμεν ὑμᾶς προλαβόντες, ποθεινότατοι, ἐκ τῆς ἐκβεβοημένης ὑμῶν εὐλαβείας, καὶ τοὺς στεφάνους τῆς κατὰ Χριστὸν ὁμολογίας. Socrates lib.3.Hist.Eccl.c.19. ἀλλὰ Θεὸς ἦν ὁ σώζων τὸν ἄνδρα, ἐπεβίω γὰρ χρόνον μετ' ἐκείνην τὴν ὁμολογίαν πολύν. Sozomenus lib.1. c. 8. καὶ οἱ θεραπείας Θεοῦ ἕνεκεν καρτερικοὶ διαμείναντες ἐν ὁμολογίαις ἢ μαρτυρίαις. Adde c.16. Extr.

Ὁμολογία, *Professio* seu *Votum Monachorum*, vel *Virginum Deo dicatarum*. S.Basilius in Epist.1. ad Amphilochium Can.18. τὰς δὲ ὁμολογίας τότε ἐκρίνομεν, ἀφ' ὅτερ ἂν ἡ ἡλικία τὴν τοῦ λόγου συμπλήρωσιν ἔχῃ. Et Can.19. ἀνδρῶν δὲ ὁμολογίαν οὐκ ἔγνωμεν, πλὴν εἰ μή τινες ἑαυτοὺς τῷ τάγματι τῶν μοναζόντων ἐγκατηρίθμησαν, οἱ κατὰ τὸ σιωπώμενον δοκοῦσι παραδέχεσθαι τὴν ἀγαμίαν.

ὈΜΌΝΝΕΙΝ, Ὀμώνειν, *Iurare*, ὀμνύειν. Glossæ Græcobarb. Ἀρδηττὸς, τόπος Ἀθήνησιν, ἐν ᾧ πάντες Ἀθηναῖοι δημοσίᾳ ὤμνυον τὸν ὅρκον τὸν ἡλιαστικόν. Τόπος ἐν τῇ Ἀθήναις, εἰς τὸ ὁποῖον ὅλοι οἱ Ἀθηναῖοι ὠμόνναστν φανερὰ τὸν ὅρκον τὸν δικαστικόν. Georgius Contares lib. 1. Hist. Athenarum: καὶ ἐγὼ σήμερον μετὰ ὅρκου ὀμόνω, πῶς ὅσους χρόνους θέλω

θέλω ζήση εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, οὔτε νὰ κόψω ποτὲ κανένα δένδρον, &c.

ὌΜΟΡΦΟΣ, *Formosus*, *Pulcher*, εὔμορφος. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. δὲν τὸ ἐκεῖνο ὄμορφο, ὅπ' ὄμορφο τὸ λέσι. Vide in Εὔμορφος. Habetur etiam

Ὄμοφρος eâdem notione, apud Fr. Richardum in Scuto fidei part. 2. pag. 181.

ὉΜΟΤΕΛΕΪΣ, *Consortes*, πάντες ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὑποτελαγμένον ἀναγραφόμενοι, apud Harmenopul. lib. 3. tit. 3. §. 118. Vide Nov. 1. Constantini Porphyr.

ὉΜΌΝΟΙΑ, *Argemone*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 396.

ὉΜΟΥΣΙΑΣΤΑΙ, appellati ab Arianis & Hæreticis qui fidem Nicænam sectabantur. S. Basilius Epist. 73. τοίνυν καὶ τὴν ἐν Νικαίᾳ διαβάλλουσι πίστιν, καὶ Ὁμουσιάστας ἡμᾶς ἀποκαλοῦσι.

ὌΜΟΦΡΟΣ. Vide Ὄμορφος.

ὉΜΌΧΩΡΟΙ, *Qui communia habent prædia*, apud Harmenopul. & in Basilicis. Cedrenus in Stauracio, ait hunc Augustum imperasse ut egeni militarent, iisque παρὰ τῶν ὁμοχώρων arma & stipendia in singulos, 18. nomismatum darentur, καὶ πρὸς τὸ δημόσιον ἀλληλεγγύως τὰ δημόσια αὐτῶν παρέχειν.

ὈΜΠΆΛΩ, *Rursum*, πάλιν. Vide in Καινούργιος.

ὌΜΠΙΟΣ, pro ἔμπυος, *Purulentus*. Anonymus MS. de Urinis ex Cod. Colbert. καὶ οὖρον αἷμα, ἢ ἔμπιον, δηλοῖ ὄμπιον εἰς τοὺς νεφρούς, καὶ εἰς τὴν κύστιν. Infrà: καὶ οὖρον αἷμα καὶ ὄμπιον, καὶ βρωμὴ, δηλοῖ τὴν φύσκαν, ὅτι ὄμπιον ἔχει.

ὈΜΠΡΌΣ, ὀμπροστὰ, *Ante*, pro ἔμπροσθεν. Anonymus de Locis Hierosol. num. 1. φέγγουν καὶ ὀμπρὸς εἰς τὴν ἁγίαν τράπεζαν κανδήλαις λ. N. 6. utitur voce ἔμπροσθεν. Historia Apollonij Tyrij:

Μήπως ὀμπρὸς εἰς τὸ ῥυγὸς ἐσφαλ ἡ συντυχία του.

Rursum:

Καὶ τὸ ψαρὰν στοχάζεται, καὶ κάθετον ὀμπρός του.

Occurrit passim apud Græculos inferioris omnino ævi.

Ὀμπροσινὸς, *Anticus*, *Anterior*, πρόσθιος, ἐμπρόσθιος.

Ὀμπροστίτερα, ὀμπροστίτερα, ὀμπρότερα, *Ultra*, *Ulterius*, *Ante*, *Antequam*, πέραν, ἐπέκεινα, πρίν. Glossæ Græcobarb. ἄνευ προθέσεως, χωρὶς θέσιν, ὀμπροτίτερα, χωρὶς νὰ ἔχει ὀμπρότερα θέσιν. Rursum: Ἀγάθουσα ἡ Δῆλος ἐκαλεῖτο πρότερον, ἡ Δῆλος ἐκράζετο ὀμπρότερα.

Ὀμπροσελίνα, *Antilena*, προστηθίδιον. Vide Ἀντελίνα.

Ἀπομπρὸς, *In adversum*, κατὰ τὸ ἔμπροσθεν.

Παρομπρὸς, *Ulterius*, περαιτέρω.

ὈΜΥΑΛΟΣ, *Cerebrum*, Μυελὸς, ἐγκέφαλος.

Ὀμμιαλὸς, Ὀμιαλός. Proverbia seu dicta vulgaria MSS. εἴδαμεν φαλακρὸν, ἀλλὰ πάλι νὰ φαίνεται ὀμμιαλός του κακὸν ἔνι. Agapius Cretensis in Geopon. c. 60. βλάπτει τὸ ὀμμιαλὸν καὶ ὅλα τὰ νεῦρα. Cap. 74. ὅπου ἔχουν εἰς τὸ ὀμιαλὸν ἀσθένειαν. Ita cap. 135.

Μιαλὸς, truncatè, eâdem notione, in Corona pretiosa. Demetrius Zenus in Batrachom.

Εὐθὺς ἐκ τὰ ῥουθούνια του ἔβγουσαν τὰ μιαλά τους.

Ξεμαλιάζειν, *Lymphare*, Ἐκμαίνειν. Ξεμιαλισμένος, Μανικὸς, μανιώδης. Vide Μυαλόν.

ὈΜΎΔΙΟΝ, *Genus ostrei*. Eustathius Odyss. δ. ὁ δὲ μῦς παραφθείρεται τοῖς πολλοῖς εἰς ὀμύδιον. Ubi fortè leg. τὸ μύδιον. Vide Μύδιον.

ὈΜΦΑΪΤΟΣ. Vide in Καρικόξυλον.

ὈΜΦΑΛΙΟΝ, *Umbo Clypei*, Suidæ: seu Clypeus ipse. Paulus Silentiarius, in Anthol. lib. 6. c. 25. Epigr. 6.

Ζώνην τόδ' ὀμφάλιον σάκεος τρύφος, ᾧ ἔπι λαιὴν
Ἔσχεν ἀριστεύων, ἄνθετο Νικαγόρας.

Ita veteribus, at paulò recentioribus dicitur *Tabella* ex quavis materia, in qua imago describitur. Nam in Umbonibus seu scutis solemne erat Græcis imagines effingere, quæ Ὀμφαλοέσσαι ἀσπίδες dicuntur Paulo Silentiario in Descript. Ædis Sophianæ. Ita tradit Photius, & ex eo alij, apud Allatium de Consensu utriusque Eccl. lib. 2. cap. 6. num. 6. Leonem Pap. scuta argentea, in quibus descriptum erat Symbolum fidei, ex Gazophylacio Ecclesiæ sustulisse: ἀσπίδας δύο Ἑλληνικοῖς καὶ γράμμασι καὶ ῥήμασιν ἐχούσας τὴν τῆς πίστεως ἔκθεσιν. Theophanes an. 20. Mauricij pag. 239. & Cedrenus, ubi de Imagine Christi ad portam Palatij Chalces dictam: καὶ κρατήσαντες αὐτὸν οἱ δίκης ὑπηρέται, παρέστησαν τῷ πορφυρῷ ὀμφαλίῳ τῷ ἐκεῖσε. Ubi Miscella, *Purpureum umbilicum* vertit. Purpureus verò iste Chalces umbilicus sic describitur à Symeone Logotheta in Leone Armenio num. 2. ὡς δὲ πρὸ τῆς τῆς Χαλκῆς πυλῶν ἐν τῷ κατ' ἐπιφάνειαν κυκλικῷ καὶ πορφύρῳ μαρμάρῳ ἐγένετο, εὐχαριστήριον ἀπεδίδε τῷ ἐκεῖσε Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν εἰκονίσματι. Vide Anonymum Combefisianum in Lacapeno n. 44. & nostram Constantinopolim Christ. lib. 2. pag. 117. Neque aliter intelligendus Joannes Phocas in Descript. Terræ Sanctæ num. 11. ἐφ' ὃν δὲ τόπον ἕστησαν οἱ τοῦ Κυρίου πόδες, ὁρᾶται ὀμφάλιον πάνυ λευκὸν, ἐν ᾧ μέσον ἐκτύπωσις θείου σταυροῦ. Et n. 14. καὶ ἔστιν ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ κέλλιον, ἐν ᾗ τὴν παναγίαν αὐτοῦ ψυχὴν παρέθετο τῷ ὑψίστῳ Θεῷ ὀμφάλια δύο. Vide Gloss. med. Latin. in *Scutum*, & in *Surtaria*.

ὈΜΦΑΛΟΣ, *Pars media Ædis sacræ*, μεσόναος. Didymus, seu Schol. Homeri, Od. α. ὀμφαλὸς, τὸ μεσαίτατον. Marcus Hieromonachus de Dubiis Typ. cap. 96. πληρώσας δὲ τὸ θυμιᾶν, καὶ μέλλων εἰσιέναι ἐν τῷ ναῷ, χαράττει σταυρὸν ἔμπροσθεν τῶν βασιλικῶν πυλῶν, ὡσαύτως καὶ εἰς τὸν ὀμφαλὸν, ἤγουν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ, καὶ εἰς τὰ ἄλλα θυρία ὁμοίως. Adde Maximum Cythæreum 30. April. in S. Donato, nostram Constantinopolim Christianam lib. 3. num. 79. & Tabellam I. initio hujusce operis.

Ὀμφαλὸς γῆς, *Umbilicus Veneris*, Κοτυληδὼν, apud Interpolat. Dioscorid. c. 694. Vide Μεσόμφαλος.

ὈΜΦΑΛΌΨΥΧΟΙ, dicti primùm *Bogomili*: deinde ita appellati per ludibrium à Barlamo Calabro Monachi ætatis istius qui se ἡσυχαστὰς vocabant, à modo quo preces fundebant, κινοῦντες nempe τὸν αἰσθητὸν ὀφθαλμὸν σὺν ὅλῳ νοῒ ἐν μέσῳ τῆς κοιλίας, ἤγουν κατὰ τὸν ὀμφαλὸν, ut est apud Symeonem Xerocerci Abbatem. Vide Joann. Cyparissiotum de Palamicis transgress. c. 3. Joan. Cantacuzenum lib. 2. Hist. cap. 39. Leonem Allatium lib. 2. de Concordia utriusque Eccl. cap. 17. §. 2. & quæ observamus ad Alexiadem p. 422.

ὈΜΦΑΡ, ὁ κνῆκος, in Glossis Jatricis MSS. Græcobarb. *Cnicus*, *Cicer rusticum*. Apud Matthæum Silvaticum, *Omfaratos*, *Gr. I. Labrusca*, *vel Uva Silvestris*.

ὈΜΦΊΚΙΟΝ. Vide in Ὀφφίκιον.

ὌΝΑΓΡΟΣ, *Machina bellica* Fundæ similis. Procopius lib. 1. de Bello Gotthico cap. 21. ἑτέρας δὲ μηχανὰς ἐπήξαντο ἐν τῷ τοῦ περιβόλου ἐπάλξεσιν, εἰς λιθοβολὰς ἐπιτηδείας· σφενδόναις δὲ εἰσὶν ἐμφερεῖς, καὶ Ὄναγροι ἐπικαλοῦνται. Theophanes an. 13. Constantij: ὀνάγροις δὲ τοὺς πλείους ἐλεφάντας ἀπέκτειναν. Perperam igitur Harpagonis speciem fuisse existimavit Suidas: Ὄναγροι, μηχανήματα, οἱ λεγόμενοι ἅρπαγες, οἵγε ἁρπάζειν τοὺς προσιόντας ἐπιβαλλόμενοι εἶχον. Vide Gloss. med. Latin. in *Asellus*.

ὈΝΆΡΙΟΝ, *Asinus*, ὄνος. Constant. Manasses:

Ὑπὲρ ἑκάςȣ δὲ κυνὸς, καὶ ὑπὲρ ὀναρίων.

Alibi :

Ῥαμνοφαγῶν ὀνάειον κατάφορτον ἐλαιώνων.

Utitur Scylitzes pag.837.

ΟΝΑΣΤΡΟΣ. Theophanes an. 17. Heraclij : εὗρεν δὲ ἐν τέτοις παλατίοις, ςρυθιῶνας, καὶ δόρκαδας, καὶ ὀνάγρȣς. Ubi Cod Barber. ὀνάγρȣς. Peirescianus, ὀνάςρȣς, mendosè fortè.

ΟΝΕΙΡΑΣΘΕΙΣ, *Somnio inquinatus*, *Illusus*. Timotheus Patr. Alexandrinus in Quæsitis Canonicis : ἐὰν ὀνειρασθεὶς ὁ λαϊκὸς, ἐρωτήσῃ τὸν κληρικὸν, ὀφείλει ἐπιςρέψαι κοινωνῆσαι, ἢ ȣ. Ἀφροδισιάζεσθαι τοῖς ὀνείρασι, apud Damascium in Vita Isidori Philosophi p.1063. Edit.Photij. Vide eundem Photium in Nomocan.tit. 3.cap.19. & Matth. Blastarem lit. K. cap.28. Statuta Ord. Præmonstrat. dist.2.cap.1. *Et cum frater aliquis professionem solemnem facturus est*, *etiamsi nocturno somno illusus fuerit*; *Missas in Conventu celebrare* debet. *Nocturnâ visione pollutus*, apud Cumeanum de Mensura pœnitentiarum cap.13. S. Columbam in Pœnitent. cap.9.

ΟΝΙΚΟΝ, *Asinus*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.146. καὶ διὰ τὸ εἰς ἄνθρωπος φορτόμενος ξύλα, ȣ ἕτερον τί ποτὲ γομώνειν, ȣ μιὰ καμίλα, ȣ ἕνα ὀνικὸν, ȣ ἄλλον ἕτερον κτινὸν φορτόμενον διαβένει ἀπ' αὐτὸ, καὶ χάλα, ȣ ῥίπτι ἐκῖνον, &c.

ΟΝΙΣΤΙΣ, *Brassica canina*, apud Interpol. Dioscor. cap.663.

ΟΝΟΒΡΟΧΕΙΛΟΣ, Herba quæ Ὀνοβρυχὶς Dioscoridi dicitur, quam ejus Interpolator à Latinis *Opacam* appellari observat cap.576.

ΟΝΟΘΗΛΕΙΑ, *Asina*. Demetrius Constantinopolit. lib.2. Hieracosoph. cap.9. γάλα ὀνοθηλείας, ἔλαιον ῥόδινον, &c.

ΟΝΟΘΘΟΥΡΙ, *Buglossum*. Ὀνοθέρης, τὸ βȣγλωσσον, in Glossis Iatricis Græcobarb.MSS. Reg. In aliis ex Cod.190. scribitur ὀνόθορος. Ibid. Ὀνόθιει, ἡ χαλβάνη. Glossæ MSS. Neophyti, Ὀνόθυρις, τὸ βȣγλωσσον. Anonymus MS. Colberteus de Avibus : λαβὼν ἰχθύω θαλάσσιον τȣ̃ λεγόμενον Ὀρφῶ ἐϋώδημον πᾶσι γνωςὸν, εἶτα λίθον ὀνυχίτιω, ἢ καρδιόνυχα, ἀπὸ πάντων γινωσκόμενον, εἶτα βοτάνιω οἱ μὲν ὀνοθῦειν καλȣ̃σιν, οἱ δὲ ὀνομαλάχιω, οἱ δὲ Ἕλληνες ταύτιω Ἀλθέαν καλȣ̃σι, τῇ δὲ Περσῶν διαλέκτῳ χαλμὴ ὀνομάζεται. Coiranis MS. lib.2. Ὀνοθύροις, βοτάνη ἐςὶν, ἣν οἱ μὲν ὀνοθήριω καλȣ̃σιν, οἱ δὲ ὀνομόλοχον· αὐτὴ δὲ ἐςὶν τὸ ῥόδον, ἐξ ἧς τȣ̀ς ςεφάνȣς πλέκȣσιν οἱ Ἕλληνες ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν θεῶν. Apud Matth. Silvatic. *Onocrisis*, *Kiram*, *id est asini cauda*, *& Asinimalva*, *& est Althea*.

ΟΝΟΚΑΡΔΙΟΣ, lapidis pretiosi species, apud Anonymum de Virtutibus lapid. MS. & Psellum p. 346. Ita etiam appellari *Chamæleonem* herbam observat Apuleius de Virtut. herb. cap.25.

ΟΝΟΚΛΕΙΑ. Neophytus Monachus MS. Πέλεθος, βοτάνη ἡ λεγομένη Ὀνοκλέα.

ΟΝΟΜΑ λαμβάνειν dicitur puer, cui in Ecclesia post octavum nativitatis diem, coram Sacerdote sacras species faciente, nomen imponitur, antequam catechizetur & baptizetur. Euchologium : εὐχὴ εἰς τὸ κατασφραγίσαι παιδίον λαμβάνον ὄνομα τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ τῆς γεννήσεως αὐτȣ̃. Vide ibi Goarum, & Gloss. med.Lat.in V. *Nomen*.

Ὄνομα, *Persona*, Græcis sequioris ævi, quòd una quæque *nomine* proprio dignoscatur, qui & ὀνοματοὶ quoque in plurali eadem notione usurpant : δύο, τρεῖς ὀνοματοὶ, *duo vel tres personæ*. Ita Goarus. Ammonius Monachus de Sanctis Monachis Sinaïtis pag.93. καὶ κατελθόντες ἐκ τȣ̃ πύργȣ, ἠρευνῶμεν τὶς, καὶ ἐν ποίῳ τόπῳ ἐσφάγη τῶν πατέρων· εὕραμεν δὲ ἀποθανόντας τριάκοντα ὀκτὼ ὀνόματα ἐν διαφόροις μέλεσιν πληγὰς ἔχοντας. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S.Sabæ cap.9. ἑκατὸν πεντήκοντα ὀνομάτων συνωδία. Joannes Moschus in Limon. cap. 135. ἐν τῇ χώρᾳ μȣ μοναςήριόν ἐςιν παρθένων, ὡς ὀνομάτων τεσσαράκοντα. Et cap. 144. ἦσαν δὲ μοναχοὶ ἐν μοναςηρίῳ περὶ τὰ ἑβδομήκοντα ὀνόματα. Synesius Epist.78. χειρῶν δεῖ τῷ πολέμῳ, καὶ ȣ̓κ ὀνομάτων πολλῶν. Apophthegmata Patrum in Macario n. 7. ἀνέβημεν θερίσαι μετ' αὐτȣ̃ ἑπτὰ ὀνόματα. Georgius Alexandrinus in Vita S. Chrysost. num. 38. λαβὼν ςρατιώτας ἕως ὀνομάτων πεντακοσίων. Vita S.Paphnutij num.92. καὶ λοιπὸν ἤρξαντο ψάλλειν οἱ ἀδελφοὶ, ἐγγὺς δὲ ἦσαν ὀνομάτων ρ́. Theophanes an.1.Leonis Isauri pag. 330. δός μοι λόγον μηδένα ἀδικῆσαι, ἀλλὰ μετὰ τριάκοντα ὀνομάτων μόνον εἰσελθεῖν ἐν τῷ κάςρῳ. Id est, *cum 30. denominatis viris*. Et an.2. Justiniani : ἦσαν δὲ Σαμαρεῖται ὀνόματα πέντε ἐκ τῶν εὐπόρων αὐτῶν. Rursum an.20. Copronymi : καὶ ἀπέκτεινεν κλεισȣ́ρχȣς ὀνόματα ζ́. Auctor Incertus post eundemTheophanem pag.440. δύο ὀνόματα ἀπέςειλεν, καὶ τȣ̀ς ἔχοντας αὐτȣ̃ βαςάσαι, &c. Adde p.432.440. Glossæ Basilic. Δεκανοὶ, ἀρχὴ δέκα ὀνομάτων, συντελȣ́μενοι. Alibi rectiùs : Δεκανὸς, ἄρχων δέκα ὀνομάτων. Utitur etiam Antiochus Monachus in Epist. ad Eustathium præfixa 130. capitib. Vide Aretham in Apocalypsin cap.7. 31.

Ὄνομα, *Nomen*, *Nominis* seu *Fama commendatio*. Vita Sancti Paphnutij num. 80. ὁρῶ τινὰς ὑμῶν θέλοντας λαβεῖν ὀνόματα, καὶ ἄρχειν, ἢ οἰκιακὸν γυμνάζεσθαι, ἢ ἕτερόν τι.

ΟΝΟΜΑΖΕΙΝ, *Dedicare*. Ὠνομασμένος τῷ Θεῷ, apud Zonaram to.2.Edit. p.126.

ΟΝΟΜΑΛΑΧΗ, *Althæa*, herba. Vide in Ὀνόθυρι.

ΟΝΟΜΑΣΤΡΑΙ. Arethas in Apocal. cap. 29. ἐπεὶ γὰρ ὁ ταῦτα ὁρῶν Ἄγγελος, ἄπειρατος τοιȣ́των ἀνοσιȣργιῶν ὑπῆρχε, κελεύεται διὰ τῆς καταπόσεως τȣ̃ βιβλίȣ, ᾧ αἵτε ὀνομάςραι, καὶ αἱ πράξεις τῶν ἀσεβῶν ἐνεφέροντο, καὶ αἱ διὰ πάντας κολάσεις τȣ́το ȣ̓κ ἁπλῶς φαγεῖν, &c.

ΟΝΟΣ ἰχθέως, Prophetis seu Chymicis, *Sampsuchum*, apud Interpol. Dioscor. cap.452.

ΟΝΟΣ ξύλινος. Vide ξυλάλογον.

ΟΝΟΣΚΟΡΔΟΝ. Vide in Σκόρδον.

ΟΝΟΦΥΛΛΟΣ, *Anchusa*, apud Interpol. Dioscorid. cap.605.

ΟΝΤΑΔΕΣ, *Præcipui*. Chronicon MS. Manuëlis Malaxi pag. 860. καὶ ὁ Συλτὰν Κυρκȣ́τος ὡς τὸ ἤκȣσεν, ἔδραμεν εἰς τȣ̀ς ὀντάδες τῶν Γιανιτζάρων, καὶ ἐθαύμασαν πῶς ἐξαίφνης ἐφάνη.

ΟΝΤΑΝ, *Cum*, *Quando*. Glossæ Græcobarb. ἀβυσσοκόμας, ὁ ἐπὶ τῷ συκοφαντεῖν κομῶν, ὅπȣ ὄνταν ἢ κράτει μεγάλος ὄνταν συκοφαντεῖ.

ΟΝΥΞ μυὸς, Prophetis seu Chymicis, *Polygonum mas*, apud Interpolat. Dioscor. cap.586. & Apul. c.18.

Ὄνυξ ἴβεως, iisdem, *Quinquefolium*, c.624. & apud Apul. c.2.

ΟΝΥΧΕΑ, *Affectio*, vel *Læsio unguium*. In Orneosophio caput est quod sic inscribitur : περὶ πληγῆς ὀρνέȣ, ὅταν ἔχει μιλέαν, ἢ ὀνυχέαν.

ΟΝΥΧΕΣ, οἱ εἰς τὰ βασανιςήρια, *Fidiculæ*, in Glossis Gr. Lat. Rursum : ὄργανον βασανιςικὸν, *Fidicula*. Ὀνύχων τιμωρία, in lib. 60. Basilic. tit. 36. cap.17. ubi Lex 4. Cod. ad Leg. Jul. Majest. *Fidicularum tormentum*, quod interdicitur, præterquam in crimine Majestatis. Michaël Attaliata in Synopsi tit. 77. ὀνύχων τιμωρία ἀπηγορεύθη τελείως. Scholiast. ad locum laudatum in Basilic. τινὲς φασὶ τῶν σιδηρῶν οἷς ἔξεον τȣ̀ς καταδίκȣς· ἄλλοι δὲ λέγȣσιν ὅτι καλάμȣς ὀξύνοντες εἰσάγȣσι μετὰ τῶν ὀνύχων, ὥςε διήκειν δι' ὅλων τῶν δακτύλων. Vide Gloss. med. Latin. in *Ungula*.

ΟΞΕΙ'Α, unus è novemdecim tonis Musicæ Græcaninæ, quos recensemus in V. Φωνή. Hagiopolites MS. ἰςέον ὅτι ἡ ὀξεῖα μόνη ἐνέργειαν φέρει, ὁμοίως καὶ τὰ πνεύματα· πολλὰ δὲ διπλασιοζόμενα ἀποτελεῖ κράτημαν, ὁμοίως καὶ ἡ ἀπόστροφος ἐνεργεῖ, &c. Infrà: διαφέρει δὲ ὀξεῖα τῆς πετάςης, ὡς πλείονα ἐχούσης τὴν δύναμιν· ὅτε δὲ ἀμφότερα ἐπάνω ἔχουσι τὰ πνεύματα, διαφορὰ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς· ἐκτὸς δὲ τῶν πνευμάτων δυνατωτέρα ἐστὶν ἡ πέτασθη τῆς ὀξείας· ἰσδυναμεῖ δὲ ὀξεῖα τὸ ὀλίγον, εἰ καὶ ἀμφότερα μετὰ τῶν κεντήματος. Vide in Κλάσμα.

ΟΞΙ'ΓΓΙΟΝ χοίρειον, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶ θεῖον ἄκαυστον.

ΟΞΙ'ΔΙΝ, Ὀξείδιν, *Acetum*, ὄξος. Vita MS. S. Symeonis Sali: ὁ δὲ ἔφη, Καλὸν οἶνον ἠγόρασα, καὶ εὑρέθη ὀξίδιν. Cynosophium, ὀξείδιν μετὰ σαρκοφάγου καὶ βουτύρου βράσας, ἄλειψον τὸ κνώδα, καὶ ὑγιαίνει. Excerpta Jatrica Melanij Cocini MSS. καὶ τρίβε ἕως οὗ δαπανηθῇ τὸ ἔλεος καὶ τὸ ὀξίδιν.

ΟΞΟΔΟΣ, *Sumptus*, ἔξοδος, δαπάνη. Glossæ Græcobarb. ἀναλώματα, δαπανήματα, ἔξοδοι, ὄξοδοι, ἐξοδιάσματα.

ΟΞΟΣ κοινὸν, in Glossis Chymicis MSS. ἔστι τὸ διὰ λιθαργύρου καὶ νεφέλης.

ΟΞΟΥΓΓΙΟΝ. Vide in Ἀξούγγιον.

ΟΞΟΣΑ'ΚΧΑΡ, *Acetum Sacchareum*, apud Rhazem de Peste cap.5. ubi ejus σκευασία describitur.

ΟΞΥ'Α, *Fagus*, arbor, Φηγός.

ΟΞΥΓΩ'. Liber Geometricus ex Cod. Reg. καί εἰσι δὲ ἕτερα τραπέζια λεγόμενα ὀξυγώ. Sic Cod.MS.

ΟΞΥΛΑ'ΒΗ, *Forceps*. Cedrenus pag.19. de Vulcano: τοῦτον δὲ φασὶ διὰ μυστικῆς εὐχῆς τὴν ὀξυλάβην δεξάμενον ἐκ τοῦ ἀέρος, τὴν χαλκευτικὴν Αἰγυπτίοις παραδοῦναι. Vide Suidam in Ἥφαιστος.

ΟΞΥ'ΜΗΤΟΝ. Vide in Μύτη.

ΟΞΥΝΙ'ΔΑ, Herbæ species. Anonymus Botanicus MS. ὀξαλχίδα δὲ ὀξυνίδα.

ΟΞΥΝΟΓΛΥΚΟΝ, pro ὀξύγλυκον, *Dilutum seu decoctum prædulcium*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Καὶ τρίτον, ὀξυνόγλυκον, κροκάτη μαγειρία.

ΟΞΥ'ΠΟΥΡΟΝ, in Glossis Botanicis MSS. τιθύμαλλον. *Tithymalus*, ὀξύπορον apud Myrepsum sect.19. cap.25. in Cod. MS. Reg. Ubi Codex Fuchsij ὀξύπυριν prætulit, cui vox ignota. Vide ὀξύφορον.

ΟΞΥ'ΠΤΕΡΝΟΝ, *Iuncus marinus*, apud Interpolat. Dioscorid. cap.634.

ΟΞΥΠΤΕ'ΡΥΓΕΣ, *Aves venaticæ* sic dictæ. Vide in Τζυράκιον.

ΟΞΥ'Σ, *Violaceus*, Υάνθινος, Portio & Hieronymo Germano. Eustathius Odyss. Κ. ait Chæremonem ἰδίως τὰ ῥόδα ὀξυφεγγῆ, καὶ ἔαρος τιθηνήματα appellasse, mox subdit, ἔνθα ὅρα τὸ ὀξυφεγγῆ, χρήσιμον ὂν εἰς τὸ νοῆσαι τοὔνομα τῆς ὀξέας βαφῆς. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. δύο εὑρίσκουσι βιβλία χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ σὺν ὀξέσιν ἐνδύμασιν ἔξωθεν κεκοσμημένα. Cedrenus an.1. Tiberij Thracis: καὶ τῶν Μερῶν φορούντων στολὰς σωληνωτὰς ἀπὸ βλαττίου ὀξέως, &c. Leo Grammaticus pag.464. Βάρδα δὲ τοῦ Καίσαρος ἐν τῇ προελεύσει προερχομένου μετὰ σκαραμαγγίου ὀξέως. Symeon Thessalonic. de Sacris Ordinat. cap.5. pag.148. περιβάλλεται ἀμφία — ὀξεῖα ἢ μέλανα. Pachymeres lib.5. cap.17. ἐνδύτην ἐκ χρυσοπάστου ὀξέας διὰ μαργάρων. Lib.13. cap.23. ὀξὺ πέπλον. Codinus de Offic. cap.3. num.13. τὸ δὲ καββάδιον αὐτοῦ ὀξὺ ἢ ἐρυθρὸν μαργαριταρένιον. Adde cap.17. num.25. cap.18. num.1. Joann. Cananus de Bello Constantinopolit. sub fin. de Deipara: ἡ γυναῖκα ἐκείνη ἡ ὀξέα φοροῦσα, &c. Infrà: γυναῖκα ὀξέα ῥοῦχα φοροῦσα. De hac voce ὀξὺς Viri Docti multa commentati sunt, ac inprimis Salmasius ad Hist. Aug. pag.398. & adversus Heraldum pag.332.

Ὀξυπόρφυρος, *Purpureus violaceus*. Nicephorus Blemydes de Chymia, MS. εἶθ' οὕτως εὑρήσας τὸ ξηρίον τετελειωμένον, τῇ χροιᾷ ὀξυπόρφυρον, &c.

Ὀξύλευκος, *Candido-roseus*. Georgius Pachymeres lib.4. cap.29. καὶ τὰ ὀξύλευκα παράσημα ἀπεβάλετο κατὰ τρόπον. Distinguit voces Codinus de Offic. cap.3. num.6. τὰ δ' ὑποδήματα αὐτοῦ διβολέα, χρώματος ὀξέως καὶ λευκοῦ. Ita cap.4. num.31.

Ὀξυβαφὴς, *Violaceus*. Nicetas in Isaacio lib.3. n.5. φάλαρα ὀξυβαφῆ αὐτῷ ἐνέδοκεν ἔχων. Ubi Cod.al. ὑποδήματα ὀξέα.

Ὀξύβαφον, seu Ὀξυβάφιον, ut habent Πατρια ΚΠ. Locus seu tractus Constantinopoli, ubi ejusmodi violacea tinctura fiebat. Codinus in Origin. n.110. ex Cod. Reg. καὶ μέχρι τοῦ ὀξυβάφου τὸν ἅγιον Πρόβον, Τάραχον, καὶ Ἀνδρόνικον ὁ αὐτὸς Ναρσῆς ἀνήγειρε. Meminit etiam Balsamon ad Can.60. Synodi in Trullo cujusdam Stauracij cognomento Ὀξεοβάφου, ex iis Sanctis quos Σάλους appellabant.

ΟΞΥΤΑ'ΡΙΟΝ, *Acetabulum*, vasculum aceti ad intingendum appositum, Græcis ὀξύβαφον, apud Cassiodorum de Orthographia, ex Martyrio. Sed alij legendum contendunt ὀξύγαρον, quomodo *Acetarium* exponitur in Glossis vet.

ΟΞΥ'ΤΟΝΟΣ, *Papaveralis*, seu *Papaver rubrum*, apud Interpol. Dioscorid. cap.645.

ΟΞΥΦΟΙ'ΝΙΚΟΝ, *Opopanax*. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ὀξιφοίνικον, ὀποπάνακον.

ΟΞΥ'ΦΟΡΟΝ, *Peplos*, de qua Ruellius lib.3. cap.147. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. ὀξύφορον, τὸ πέπλιον. Vide ὀξύπορον.

ΟΞΩ, pro Ἔξω, *Extra*.

ΟΟΕΤΖ, Ἄκορον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΟΠΕΡΑΙ', *Opera*, *Artifices*. Glossæ Basilic. Ὀπεραὶ, οἱ καρποὶ τῶν οἰκετῶν. Rursum: ὀπέραις, ἐργασίαις ἐκ τῶν χειρῶν. Denique: ὀπέραι ὁ δοῦλος εἰς φυσικὴν ὑπηρεσίαν. Theophanes an.9. Justiniani Rhinotmeti: καὶ ἐπέστησεν ἐπάνω Στέφανον τὸν Πέρσην, — ὅστις ἀνελεῶς τοὺς μὲν ὀπέρας αἰκίζειν οὐκ ἠρκεῖτο, ἀλλὰ καὶ λιθοβολεῖν αὐτούς τε, καὶ τούτων ἐπιστάτας. Idem an.26. Copronymi: διαλεξάμενος ἐκ διαφόρων τόπων τεχνίτας, — ἐξ αὐτῶν δὲ τῆς Θρακης ὀπέρας πεντακισχιλίους, &c.

Ὀπεράτος, *Operarius*, Ἐργάτης, in iisdem Glossis.

ΟΠΕΡΤΙ'ΤΙΣ, ἶρις, in Gloss. Jatricis Græcobarb. MSS. *Iris*.

ΟΠΙΛΑΤΖΙΟΝ, *Oppilatio*. Agapius Cretensis in Geopon. cap.67. de Musto: ὅθεν ὅσοι ἔχουσιν ὀπιλατζιὸν, μὴ τὸν τρώγουσι.

ΟΠΙ'ΜΙΑ, *Spolia opima*. Lexicon MS. Cyrilli: ὀπίμια, τὰ λάφυρα.

ΟΠΙΣΘΑ'ΓΚΩΝΑ, adverbialiter, *Revinctis post terga manibus*. Martyrium SS. Alphij, Philadelphi & Cyrini num.8. τότε ἐκέλευσεν ὁ Νιγελλῖνος δεθέντας αὐτοὺς ὀπισθάγκωνα ἀπελθεῖν ἑαυτοὺς ἕως τῆς Ρωμαίων πόλεως, &c. Cedrenus an. 10. Leonis M. ἀχθεὶς δὲ ἀπὸ δεδεμένος ὀπισθάγκωνα, &c.

ΟΠΙΣΘΑ'ΜΒΩΝΟΣ. Vide in Ἄμβων.

ΟΠΙΣΘΕ'ΛΗ, *Postilena*, ὀπισθία, in Glossis Lat. Gr.

Ὀπισθελίνη, eâdem notione. Leo in Tactic. cap.6. §.3. ἔχειν δὲ καὶ μικρὰ καρφία, καὶ τὰ τῶν ὀπισθελίνων τῶν ἵππων, &c. §.10. καὶ τουφία δὲ εἰς τὰς ὀπισθελίνας τέσσαρα, καὶ εἰς τὸ κορυφάδιον ἵππου τουφίον. Constantinus in Tactic. ἐχέτωσαν δὲ καὶ μικρὰ τουφία, ἤγουν διβέλλια εἰς τὰς ὀπισθελίνας τῶν ἱππαρίων. Mauricius lib.1. Strateg. cap.2. καὶ μικρὰ τουφία κατὰ τῶν ὀπισθελίνων καὶ ἀντελίνων τῶν ἵππων. Occurrit rursum infrà.

ὈΠΙΣ

ὈΠΙΣΘΕΝ, *Antea*, *Suprà*, *Retro*. Nicetas in Iſaacio lib.1. εἰς ἀγαθοὺς ἄνδρας μεταθέντες, καὶ ἀεὶ τῶν ὄπισθεν πλείονες. Ita uſurpat Balſamon ad Nomocanon Photij tit.9. c.22.39. & alibi.

ὈΠΙΣΘΟΚΟΥ͂ΡΒΙΟΝ. Vide in Κοῦρβη.

ὈΠΙΣΘΟΆΛΑΚΡΟΣ, τὸ ἰνίον, apud Hypatum MS. de partibus corporis, *Occipitium*.

ὈΠΙΣΘΟΤΕΛΕΙ͂ΑΙ, *Redhibitiones annorum præteritorum*, in Hiſt.Miſcella: ubi Theophanes anno 9. Nicephori: ἐκέλευσεν Νικήτᾳ Πατρικίῳ καὶ Γενικῷ λογοθέτῃ τὰ δημόσια τέλη τῶν ἐκκλησιῶν καὶ μοναστηρίων ἀναβιβάσαι, καὶ ὀκτὼ ἐτῶν ὀπισθοτελείας τοὺς τῶν ἀρχόντων ἀπαιτεῖσθαι οἴκους. Harmenopulus lib.1. tit.3.§.57. περὶ παρελθόντων δημοσίων, ἤτοι ὀπισθοτελειῶν οὐκ ἐνάγεταί τις μετὰ τεσσαράκοντα ἔτη. Vide Gloſſar. med. Latin. in *Retro*.

ὈΠΛΗ͂, *Veſtigium pedum*. Vide Theophylact. Hierodiac. Homil.8.pag.153.

Ὄ͂ΠΛΙ, Ὄπλιον, *Multta pecuniaria*, ex veteri voce Gallica *Oblic*, *Oblia*, de qua multa congeſſimus in Gloſſ. med. Lat. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap.152. ἐν πία ὄπλι ἄνθρωπος ἐντέχετε γινέκαν νὰ χάρτωθι, καὶ νὰ ὁρμάσι εἰς τὶν ἐκλισίαν, &c. Id eſt, in quam *Obliam*, ſeu mulctam tenetur is qui mulierem per chartam & in Eccleſia deſpondit. Occurrit in hoc capite pluries.

ὈΠΛΙΤΆΡΧΗΣ, *Dux* τῶν ὁπλιτῶν, *Scutatorum*. Anonymus MS. de Caſtrametatione: ὁ δὲ Ὁπλιτάρχης μὴ μόνον δι' ὅλου ποιείτω τὰ κέρκιτα.

ὈΠΝΆ, *Spiritus*, Πνοή. Gloſſæ Græcobarb. πνευστικὸν, ὅπου πνεῖ, καὶ ἀναπνεῖ, ὅπου πέρνει, ἢ δίδει ὀπνάν. Rurſum: ἀναπνοὴ, ὀπνά.

Ὄ͂ΠΛΑ, pro ὅπλον. Aſſiſæ MSS.Regni Hieroſol. cap. 255. κελέβι τὸ δίκεον τὸ πόλεμον νὰ γίνετε, εἰς ὅλας τὰς ὅπλας, ἀφ' ὂν δόθην τὰ ἀμάχια μέσα εἰς. μ'. ἡμέρας. Ubi Editio Veneta cap.236. *commanda la raſon che la battaglia debba eſſer ad ogni modo infra quaranta giorni da poi che ſara inpegnata.*

ὈΠΌΣ καλπάσου, χυλός ἐστι καλπάσου βοτάνης, in Gloſſis Chymicis MSS.

ὈΠΌΣ πάντων δένδρων καὶ βοτανῶν .... in iiſdem Gloſſis, ἐστὶ ὕδωρ θεῖον, καὶ ὑδράργυρος.

ὈΠΌΣΤΑΘΜΟΣ, idem quod Σταθμός. Gloſſæ Oppiani: Σταθμὸς, ἡμερήσιος ὁδὸς, τὸ παρὰ πολλοῖς καλούμενον ὀπόσταθμος.

ὈΠΤΑΝΆΡΙΟΣ, *Aſſator*, *Coctarius*, in Gloſſis Græco-Lat.

Ὀπτανεῖον, Ὀπταρεῖον, *Coquina*. Vide in Μάγειρος.

Ὀπτουάριον, eâdem notione. Anonymus Aſtronomus MS. ex Cod. Colberteo: ἐστὶν εἰς οἶκον πυρὸς καὶ μαγειρίου, ἢ κλιβάνου, ἢ καμίνου, ἢ καὶ ὀπτουαρίου κεκαυμένου κατὰ τὸν νωτὸν εἰς τὰ εὐώνυμα.

Ὄ͂ΠΤΕΡΟΝ, *Filicula*, Πτερὸν, τριχόμανες, apud Interpol. Dioſcorid. cap.719.

ὈΠΤΗ͂ΡΕΣ, *Speculatores*, Gall. *Eſpions*, apud Nicetam in Andronico lib.2. num.1.

ὈΠΤΙΜΆΤΟΙ, *Optimates*, in Hiſtoria Byzantina, qui dicantur, attigimus in Gloſſ.med.Lat. ſic nempe appellati Gotthi quos cum Rhodogaiſo eorum duce devictos in Auguſtalem militiam adſcivit Stilicho, ut ſcribit Olympiodorus in Excerptis apud Photium: ὅτι τῶν Ῥοδογαΐσου Γότθων οἱ κεφαλεῶται Ὀπτιμάτοι ἐκαλοῦντο, εἰς δώδεκα συντείνοντες χιλιάδας· οὓς καταπολεμήσας Στελίχων, Ῥοδογαΐσον προσεταιρήσατο. Ij deinceps in Provincias diſpertiti, ei potiſſimum Aſiæ regioni nomen dederunt, in qua ſunt Bythini, Thyni, Tharſiatæ, & pars Phrygum: Urbes verò præcipuæ Nicomedia, Helenopolis, Prænetus, Aſtacus, & Parthenopolis, quòd in iis tractibus in præſidiis eſſe conſueſſent: qui inde ſub Θέματος τῶν Ὀπτιμάτων nomenclaturâ apud Byzantinos Hiſtoricos innoteſcunt, ut apud Theophanem an.33. Copronymi, & 2. Irenes, Pachymerem lib. 1. cap.9. in Hiſt. imaginis non manufactæ Conſtantinopolim allatæ, MS. &c.

Prioribus verò ſæculis in pretio habitam Optimatum militiam hinc colligere eſt, quòd cum ſuis Protectoribus, quos *Armatos* vocabant, perinde ac *Fœderatos* cum ſuis pueris, militarent, & in Τάγματα diſtributi, quibus præerant Ταξίαρχοι & Μοιράρχαι, in ſecunda acie conſtituerentur, ut velites & infirmiores in prima locatos tuerentur. Mauricius lib.1. Strateg. cap.3. Ταξίαρχοι δὲ λέγονται οἱ Μοιράρχαι τῶν Ὀπτιμάτων· καὶ Ἀρμάτος προσαγορεύεται ὁ σύμμαχος τοῦ Ὀπτιμάτου, ἤτοι ὁ αὐτοῦ ὑπερασπιστής. Et lib.2. cap.5. εἰ μέν τοι συμβῇ ἐκ τῶν ὑποδεεστέρων τούτων ταγμάτων ἐν πρώτῃ τάξει τάσσεσθαι, ἢ ἀπὸ ὀκτὼ, ἢ ἀπὸ δέκα ποιεῖν ὡς ἀσθενέστερα, τὰ μὲν τῶν Ὀπτιμάτων τάγματα, ὡς ἐν δευτέρᾳ τάξει τασσόμενα, καὶ ἐν ἐπιλογῇ ὄντα, ἀπὸ πέντε μὲν στρατιωτῶν, δύο δὲ Ἀρμάτων ποιεῖν ζ'. ἄνδρας τῆς δεκαρχίας ὀφειλούσης ἔχειν. Et infrà: δῆλον δὲ ἐστιν ὅτι, καθὼς εἴρηται, τοῖς μὲν Ὀπτιμάτοις τάγμασιν οἱ Ἀρμάτοι συντάσσονται, τοῖς δὲ Φοιδεράτοις οἱ ἐν δυνάμει εὑρισκόμενοι εἰς αὐτοὺς παῖδες. Deinde lib.3. cap.7. ait in prima acie locari Ἀρμάτους τῶν Ὀπτιμάτων, velites nempe. Et lib.1. cap.4. χρὴ μηδὲ τάγματα πλέον τῶν τετρακοσίων ἀνδρῶν γίνεσθαι, δίχα τῶν Ὀπτιμάτων βάνδων, μήτε μοίρας τῶν τρισχιλίων, &c. Denique lib.2. cap.10. πρὸς τούτοις δεῖ εἰδέναι, ἐπὶ μὲν τοῖς Ὀπτιμάτοις καὶ Φοιδεράτοις καθ' ἕκαστον τάγμα, ἐπὶ δὲ τοῖς ἄλλοις τοῖς ὑποδεεστέροις καθ' ἕκαστον μέρος, κατασκόπους, ἤγουν σκουλκάτορας, δύο μὲν κατὰ τάγμα, ὀκτὼ δὲ καὶ δώδεκα κατὰ μέρος.

Ut porrò Infirmiori militum generi hîc opponuntur Optimates & Fœderati, ita validiores infirmioribus, apud Leonem in Tactic. cap.12. §.56. πρὸς τούτοις κελευόμενόν ἐστι ἵνα ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν καὶ δυνατῶν ταγμάτων καθ' ἕκαστον τάγμα, ἀπὸ δὲ ἑτέρων καθ' ἑκάστην τοῦρμαν σκουλκάτορας, ἤγουν βιγλεύοντας, ἀφορίσεις μὲν δύο, κατὰ τάγμα, ὀκτὼ, ἢ δώδεκα κατὰ τοῦρμαν. Ubi pro ἀπὸ δὲ ἑτέρων, legendum fortè ex Mauricio, ἀπὸ δὲ ἐπιδεεστέρων. Hîc verò non nominantur Optimates & Fœderati, quòd eorum militia Leonis ætate jam viluerat. Ex quo rectè conjicit Schefferus, longè ævo ſuperiorem Leone fuiſſe Mauricium: nam illius ætate Optimates Gotthici penitus evanuerant, licèt nomen manſerit neſcio cui militum generi, qui calonum inſtar in caſtris merebant, vilioribus obnoxij ſervitiis, nec in Cohortes aut Turmas diſtributi, quibus non jam στρατηγοὶ præerant, ſed Δομεστικοὶ, Strategis dignitate longè inferiores. Erant quippe ij Optimates quadantenus militum miniſtri, eorum ſcilicet qui in Imperatoriis agminibus verſabantur. Quotquot enim in Scholis & Icanatis, reliquiſque agminibus militabant, eorum ſingulis unus Optimatum, cujus miniſterio uterentur, erat deſignatus. Unde Optimatum nomen pro contumelioſo habebatur. Ita Conſtantinus Porphyrog. lib. 1. de Themat. cap.5.

ὈΠΤΙΏΝ, *Optio*. Optiones verò propriè appellabant Erogatores militaris annonæ, qui annonas militibus diſtribuebant, ut in Gloſſ.med.docuimus. Horum officium, tacito licèt nomine, ſic deſcribit Procopius in Hiſt. arcana: τὰ μὲν ἐπιτήδεια στρατιώταις τε καὶ ἵπποις ἐσκομίζεσθαι, πάντα ὠνουμένους αὐτὰ, τιμημάτων πολλῶν ἐς ἄγαν ἀξιωτέρων, καὶ ταῦτα ἐκ χώρας μακρὰν που οὔσης, ἂν οὕτω τύχοι, καὶ ταῦτα ἐς τὸ χωρίον ἀποκομίζειν, οὗ δὴ τὸ στρατόπεδον συμβαίνει εἶναι, μετρεῖν τε τοῖς τῶν στρατιωτῶν χορηγοῖς, οὐ καθάπερ πᾶσιν ἀνθρώποις νόμος, ἀλλ' ἧπερ ἐκείνοις ἂν βουλομένοις εἴη.

Idem lib. 1. Vandal. cap. 17. ὃς ἐπεμελεῖτο τῆς περὶ τὴν οἰκίαν δαπάνης, Ὀπτίωνα τοῦτον καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Ubi Meursius legendum censet ἀκίαν. Et lib. 2. cap. 20. Γέζων ἦν ἐν τοῖς στρατιώταις πεζὸς, τῆς καταλόγου Ὀπτίων, εἰς ὃν αὐτὸς ἀνεγέγραπτο· οὕτω γὰρ τὸν τῶν συντάξεων χορηγὸν καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Et ex eo Theophanes an. 7. Justiniani pag. 17. εἷς τῶν στρατιωτῶν τοῦ πεζικοῦ στρατοῦ Ὀπτίων ὢν, Γέζων ὀνόματι. Vita S. Auxentij Archimandritæ n. 2. Ὀπτίωνα νουμέρου καταλεγόμενον. Menologium Basilij 14. Maij in S. Isidoro: στρατευόμενος δὲ, τὴν τῶν Ὀπτίωνος τάξιν ἐπετέλει. Ejusdem Martyrium num. 1. Ὀπτίωνος ἐπέχων τόπον καὶ τάξιν. Zacharias Pap. lib. 4. Dial. cap. 56. Ὀπτίων ἐν νουμέρῳ ὑπάρχων. Vide Novell. Justiniani 117. cap. 11. Nov. 130. cap. 1. 5. &c.

Ὀπτίονες, αἱρετοὶ, ἢ γραμματεῖς, in Gloss. Basilic. *Commentarienses.*

ΟΠΤΟΥΤΖΙΚΟΣ, *Semitostus.* Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Καὶ διπλοτύρανον παχὺ, μεγάλες ἀθερίνες,
Καὶ κίθαργος ὀπτούτζικος, ἀκέρεος, μετὸ γάρος.

ΟΠΩΡΑΡΙΟΝ, *Pomarium*, in Gloss. Lat. Gr.

ΟΠΩΡΙΚΟΝ, & Πωρικὸν, pro ὀπώρα, in Turco-Græcia Crusij.

ΟΡΑΔΑ, *Aurata*, Piscis, Χρύσοφρυς.

ΟΡΑΜΠΟΗΣ. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. ὀραμποῆς λέγεται, ἡ ἐπὶ λάκκα.

ΟΡΑΣΕΙΣ, *Visiones*, seu potiùs Oracula Leonis Philosophi Imp. de Constantinopolitanis Imperatoribus libro quodam asservato in Regia Bibliotheca, comprehensa, ut testatur Zonaras in Leone Armenio: in quo variæ figuræ exarabantur: adscriptis aliquot Jambis singulis figuris, qui res futuras ænigmaticè prædicebant. Qui quidem liber typis regiis post Codinum de Origin. Constantinop. editus est, cui præfiguntur Scriptorum loci, in quibus ejusmodi oraculorum fit mentio, ex Zonara scilicet pag. 143. 145. Cedreno pag 493. Edit. Reg. Nicephoro Gregora Edit. Genev. pag. 102. 212. 325. Niceta Edit. Reg. pag. 27. 28. 110. 143. 227. 229. Constantino Manasse pag. 110. Edit. Reg. Joann. Tzetze Chil. 9. v. 657. & Anonymo in Antiquit. Constantinop. Hunc porrò librum per ὁράσεις videtur intellexisse Luithprandus in Legat. *Habent Græci & Saraceni libros, quos* ὁράσεις *sive visiones Danielis vocant: ego autem Sybillinos, in quibus scriptum reperitur, quot annos Imperator quisque vivat, quæ sunt futura eo imperante tempora, pax an simultas, secundæ Saracenorum res, an adversæ.* Neque enim existimem Luithprandum intellexisse librum, qui illius ætate circumferebatur, & *Conjectorium Danielis* nuncupatur à Joanne Sarisber. libro secundo Policrat. capite 17. sed ita appellasse librum Leonis, nomenclaturâ suo ævo receptâ in ejusmodi divinatoriis libellis, quemadmodum quidam ex Byzantinis Scriptoribus Leonis libros Sybillinos vocant: deinde cùm vix vero sit simile Conjectorium Danielis de Imperatoribus Constantinopolitanis egisse. Vide Lambecium lib. 6. Commentar. de Bibl. Cæsarea pag. 41.

ΟΡΑΤΖΙΩΝ, *Oratio*, Glossæ Basil. ὀρατίων, γραφή. Lib. 2. Basilic. tit. 5. cap. 8. γυναικὴ νομιζέσθω διάταξις, περὶ ἧς ὀρατζίονα πρὸς τὴν σύγκλητον ἐποιήσατο βασιλεύς.

ΟΡΒΗΛΑΣ. Artemidorus lib. 2. Onirocrit. cap. 33. ubi de Pugilibus: δ' ιμάχαιρος δὲ καὶ ὁ λεγόμενος ὀρβήλας, ἤτοι φαρμακὸν, ἢ ἄλλως κακότροπον ἢ ἄμορφον εἶναι τὴν γυναῖκα σημαίνει. Vide conjecturam Rigaltij.

ΟΡΒΙΚΛΑΤΟΝ, *Orbiculatum.* Julius Africanus de Apparatu Bell. καὶ μῆλον τὸ Ῥωμαϊκὸν, ὀρβικλάτον καλούμενον, ἅμα μέλιτος κοτύλας ἑκκαίδεκα.

ΟΡΒΙΟΝ. Zosimus Panopolita MS. de Caminis: ἡ τῶδε τὸ ἄγγος τὸ ὀστράκινον ἐοικὸς τοῖς τῶν ὀρβίων κύβοις, ἀλλ' ἐοικὸς τοῖς τῶν ἀγγείων κύβοις.

ΟΡΒΟΣ, *Orobus*, in Lexico MS. ex Schedis Combefisij: εἶδος κριθῆς, *Genus leguminis.*

ΟΡΓΑΝΑΡΙΟΣ, *Organarius*, *Fistularius*, in Glossis Græco-Lat. Vide Laurentium Pignorium de Servis pag. 88. 89.

ΟΡΓΟΝ, *Opus*, *Pensum*, Ἔργον, ἄτρακτος.

ΟΡΔΙΝΟΝ, ὄρδινος, *Ordo*, τάξις. Scholiastes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 625. ὄγμον, τάξιν καὶ ὄρδινον. Suidas in voce Φιλέας· Κατὰ τοῦτο Φιλέας κεῖται ὄνομα κύκλον, ὁ μετὰ πέντε στίχους, ἤτοι ὀρδίνους κειμένους. Vita S. Auxentij Archimandritæ num. 2. τῷ δεκάτῳ ὄντι ἐν ὀρδίνῳ. Vetus Pœnitential. Græcor. εἴτις ἐκ αἴρει εὐλογίαν εἰς τὸν ὄρδινον αὐτοῦ, &c. Infrà: εἴτις μεθίστᾶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὀρδίνου τῆς ὑπηρεσίας, &c. Saracenica Sylburgij pag. 24. καὶ πάλιν ἐν ἄλλοις ὅρκον πεποίηται, μὰ τὸν ἀπολλυομένους ὀρδίνους. Leo in Tactic. cap. 4. §. 19. οὐραγὸς δὲ ὀπίσω τοῦ ὅλου στίχου, ἤγουν τῆς οὐρᾶς τοῦ ὀρδίνου ἱστάμενος. Adde num. 33. cap. 7. num. 33. cap. 9. num. 28. 55. cap. 11. num. 22. cap. 14. num. 57. 65. 75. cap. 20. §. 75. Constantinum in Tactic. pag. 7. 9. 18. 38. 50. Mauricium lib. 1. Strateg. cap. 19. Zachariam lib. 1. Dialog. cap. 8. lib. 3. cap. 37.

Ὀρδινεύειν, *Ordinare.* Liber Apocryphus de Martyrio SS. Petri & Pauli MS. ἀνήγγειλε αὐτῷ, ὅτι ὀρδινεύουσα ἵνα ὁ Ἐπίσκοπος, &c. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 5. τῆς διανομῆς τοῦ στρατοῦ γινομένης, δεῖ ἕκαστον ἄρχοντα τὸ ἴδιον τάγμα ὀρδινεῦσαι, ἤτοι διανεῖμαι εἰς κοντουβέρνια. Infrà: καὶ τοὺς ἀπομένοντας ὀρδινεῦσαι εἰς ἀκίας. Cap. 6. μετὰ τὸ ὀρδινευθῆναι καὶ γίνεσθαι τὰ κοντουβέρνια. Adde lib. 3. cap. 5. pag. 84. lib. 12. cap. 8.

Προορδινεύειν, *Præordinare*, apud Leonem in Tacticis cap. 17. 8. 51.

Ὀρδινάριος, *Ordinarius.* Glossæ Basil. ὁ προπρετάριος, ὁ τὴν δεσποτείαν ἔχων, ὀρδινάριος. Rursum: ὀρδινάριος, τῇ τάξει ἔμπρακτος. Chronicon Alexandrinum an. 5. Justiniani: καὶ ὁ οἶκος Συμμάχου τοῦ ἀπὸ τῶν ὑπάτων ὀρδιναρίων. Ita ὕπατος ὀρδινάριος, *Consul Ordinarius*, apud Theophanem an. 14. Anastasij. Vide Synesium Epist. 143. pag. 281. & ejus Scholiast. apud Petavium ad Epist. 144. Novell. Justiniani 20. & libros Basilic. Interdum ὀρδινάριοι dicuntur qui *Clarissimatus* titulo gaudent, ut in Nov. 34. cap. 1. ubi Cujacius & alij. Martyrium MS. S. Theodori Magistri militum: ἀποστέλλει Ἀντίοχον καὶ Πατρίκιον τοὺς δύο αὐτοῦ (Imperatoris) ὀρδιναρίους.

Ὀρδινατίων, *Ordinatio.* Arrianus in Epictetum lib. 3. cap. 24. ἔτι σε τύραννος ἔστι τις, ἢ δορυφόρος, ἢ Καισαριανοὶ, ἢ ὀρδινατίων δέξεταί σε. Mauricius lib. 1. cap. 5. Χρὴ τὴν τοιαύτην ἐπιλογὴν καὶ ὀρδινατίονα ποιεῖσθαι ἐν τοῖς κοντουβερνίοις, ἤτοι ἐν τῇ ἀκίαις. Lib. 12. c. 9. πῶς δεῖ τὴν ἐπιλογὴν καὶ ὀρδινατίονα τῶν πεζικῶν ταγμάτων γίνεσθαι.

Ὀρδινία, *Ordo*, τάξις, εὐταξία. Leo in Tactic. cap. 3. τὴν δὲ τοιαύτην ἐπιλογὴν καὶ ὀρδινίαν ποιεῖσθαι ἐν τοῖς κοντουβερνίοις. Ubi Mauricius loco mox allato ὀρδινατίωνα habet. Historia Apollonij Tyrij:

Κ' ἔπαρ τὴν στρατεῖαν μου μετὰ ὀρδινίας ἐκείνας.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ μὲ τοιαύτην ὀρδινία τὸν τόπον τὸν θρόνου.
Ὅτι καλὰ ἐστάθηκεν, &c.

Demetrius Zenus in Batrochom.

Ἀλλὰ σεμπῶμε σ' ὀρδινία, καὶ μὴ ἀπαμελοῦμε.

Leonardus Phortius lib. 1. στρατηγ. πραγμ.

Ὅπου θὲς ὀρθὰ βαλμένα
Τὸ ἐν τῷ ἄλλου πλαΐα
Νὰ ἔχουσιν ὀρδινία.

Utitur

Utitur alibi, ut & Georgius Contares in Hist. Athenar. pag. 81.

Ὀρδίνιον, *Sulcus.* Scholiastes Theocriti Idyll. 10. 10. vers. 7. αὔλακα, τ̃ ὄγμον φησὶ, τὸ κοινῶς λεγόμενον ὀρδίνιον.

Ὀρδινιαῖος, *Ordinatus.* Auctor Etymologici: παλαιστὴ σημαίνει τὴν τῶν τεσσάρων δακτύλων ὀρδινιαίαν σύνθεσιν. Vita MS. S. Stephani Jun. τῇ τῶν δακτύλων ὀρδιναίᾳ συμπήξει.

Ὀρδιναίως, *Deinceps*, *Seriatim.* Idem Auctor Etymologici: ἑξῆς, ἐφεξῆς, ὀρδιναίως, ἐπίρρημα τάξεως.

Ὀρδινιάζειν, *Ordinare, in ordinem digerere*, καλάτατλειν, εὐτρεπίζειν. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Καλασκευάζει, Ὀρδινιάζει. Historia Apollonij Tyrij:

Ἀπήτης οἶδεν ἢ καλὰ, ὁ κύρις τις ὀρδινιάζει,
Νὰ κάμη τὴν ξεφάντωσιν, αὐτὴν πῶς λογαριάζει.

Eâdem pag.

Ἐκεῖ πῦ τρέχων τ᾽ ἄλογα, ὡς ἔπρεπε ὀρδινιάζειν.

Occurrit ibi pluries. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Τὸ ἄλογον ὀρδινίασε ἐκεῖνος ὡς συμπόρη,
Καὶ ἄνω τε ἐλεύθερα πιδᾷ, καβαλικεύει.

Adde Arsenium in Epist. ad Zygomalam apud Crusium in Turcogr.

Ἐνόρδινος, *Consuetus*, *Ordinarius.* Theophanes an. 2. Rhinotmeti: παρέλυσε δὲ τὴν μετὰ τῶν Βουλγάρων παγιωθεῖσαν εἰρήνην, διαταράξας τοὺς ὑπὸ τ̃ οἰκείου πατρὸς ἐνορδίνους γεγονότας τύπους. Ubi Miscella: *Disturbans typos qui ordinabiliter à patre facti fuerant.* Triodium: μαρτυρικὰ τ̃ δρόμου γ'. τ̃ ἐνορδίνου ἤχου. Alibi: καὶ ψάλλομεν τ̃ ἐνορδίνου κανόνα τ̃ ἤχου. In Feria 6. Tyrophagi: ψάλλομεν ἐνορδίνου τ̃ νεκρώσιμον κανόνα, &c. Domin. 4. Hebdom. Jejun. στιχολογοῦμεν τὸ ἐνόρδινον κάθισμα τ̃ ψαλτηρίου. Ita non semel in Typico S. Sabæ. Occurrit præterea apud Scholiast. Basilic. lib. 7. pag. 264. Eustath. ad Illiad. ψ. pag. 1420. 15. Scholiast. Harmenopuli lib. 1. tit. 4. §. 62. &c.

Ἐνορδίνως, *Ordinariò.* Constantinus de Adm. Imp. cap. 22. paginâ 30. Apud Harmenopulum lib. 1. tit. 4. §. 61. ἐνορδίνως ἐνάγειν, *Ordinario judicio experiri.* Item *Ordinatim.* Ducas Hist. cap. 28. καὶ πάντων ἐνορδίνως ταξάντων τὰς φάλαγγας. Typicum S. Sabæ cap. 5. ἱστάμεθα δὲ ἀνὰ μέσον τ̃ ἐκκλησίας στιχηρὸν ἐπὶ ψιαθίου ἐνορδίνως.

Καλορδίνως, eâdem notione, in Euchologio Goari p. 429. 430. in Pentecostario, &c.

Καλορδινάτα. Vide in Πλάτος.

ὈΡΕΪΟΝ, Ὀρειάδιος. Vide in Ὡρεῖον.

ὈΡΕΣΤΕΙΟΝ, *Helenium*, Interpolat. Dioscorid. cap. 27.

ὈΡΘΟΓΟΗ, χελιδών, in Glossis MSS. ex Cod. Reg. 1673.

ὈΡΘΟΓΥΙΟΝ, *Solanum furiosum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 656.

ὈΡΘΟΔΟΞΙΑ, in Lexico MS. Cyrilli, ἡ ἀψευδὴς περὶ τ̃ Θεοῦ καὶ κτίσεως ὑπόληψις, ἢ ἔννοια περὶ πάντων ἀληθὴς, ἢ δόξα τ̃ ὄντων καθάπερ εἰσί. Ita quidem generatim apud Scriptores Christianos: sed peculiariter;

Ὀρθοδοξία, appellata *Prima Dominica Iejuniorum*, seu *Quadragesimæ*, in qua celebratur apud Græcos festum Restitutionis cultus sacrarum Imaginum, sub Michaële & Theodora Impp. legitúrque Synodicum in hanc rem editum. Synaxarium in Triodio: τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ κυριακῇ πρώτῃ τ̃ νηστειῶν τὴν ὀρθοδοξίαν, ἤτοι τὴν ἀνασήλωσιν τ̃ ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων ἡ ἐκκλησία τ̃ Χριστοῦ παρέλαβε, γενομένην παρὰ Μιχαὴλ καὶ Θεοδώρας τ̃ ἁγίας καὶ μακαριωτάτης βασιλίδος, καὶ τ̃ ἁγίου Πατριάρχου ΚΠόλ. Synodicon Pappi: ἐπὶ δὲ Θεοδώρας, μετὰ τ̃ θάνατον Θεοφίλου τ̃ ἀνδρὸς αὐτ̃, σὺν Μιχαὴλ τῷ υἱῷ αὐτ̃, γέγονεν ἡ σύνοδος ἐν ΚΠ. τ̃ ὀρθοδοξίας, ἥτις ἄδεται ἕως τ̃ σήμερον. Historiam porrò fusiùs enarrant suprà laudatum Triodium, Theophanes Cerameus in Homil. 20. & Libellus à Combefisio editus in Hist. Monothelitarum pag. 716. inscriptus, Διήγησις περὶ τ̃ ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων, καὶ ὅπως καὶ δι᾽ ἣν αἰτίαν παρέλαβε τὴν ὀρθοδοξίαν ἐτησίως τελεῖν τῇ πρώτῃ κυριακῇ τ̃ ἁγίων νηστειῶν ἡ ἁγία Θεοῦ ἐκκλησία. Leo Diaconus MS. lib. 6. τῇ δὲ ἐπιούσῃ αὐτὴ δὲ ἦν ἀναστάσιμος ἡμέρα, καθ᾽ ἣν τὴν ὀρθόδοξον πίστιν περὶ τ̃ τῶν σεπτῶν εἰκόνων προσκυνήσεως οἱ θεῖοι πατέρες ἐκράτυναν, &c. Vide præterea Symeonem Logothetam in Michaele Theophili F. num. 5. Scylitzem in Romano Diogene pag. 835. Menologium Basilij 6. Martij in Martyrib. Amoriensibus, Codinum de Offic. cap. 15. num. 17. Philotheum Patr. Constantinopol. homil. in primam Dominic. jejun. apud Gretzerum de Cruce pag. 2753. Pachymer. lib. 10. cap. 2. & alios laudatos ab Allatio in Dissert. 2. de Libr. Eccl. Græc. pag. 144. & de Dominic. & Hebdomad. Græc. num. 14. 15. Combefisio in Manipulo pag. 316. Gretzero ad Codin. Goaro ad Cedren. p. 48. &c.

ὈΡΘΟΚΥΛΛΟΙ appellati Orthodoxi ab Aetio hæretico, quasi *Recticlaudi*, ut est apud Nicetam lib. 5. Thesauri Orthod. fid. cap. 31.

ὈΡΘΟΣ. Vide in Σοφία.

ὈΡΘΟΜΑΡΜΑΡΩ̃ΣΑΙ, *Marmore parietes incrustare.* Ὀρθομάρμαρα, ὀρθομαρμαρώσεις, *marmoreæ incrustationes*: Hierocli de Nuptiis, apud Stobæum; ὀρθοστρώσεις. Cedrenus in Nicephoro Generali pag. 475. ὑπέδειξεν αὐτῷ τ̃ ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ, ὃ νῦν λέγεται Σίγμα, θησαυρὸν ἀνακλιθέντα δι᾽ ὀρθομαρμαρώσεως. Historia MS. Bertrandi Romani:

Τὰ λαμπροκαλαμόσυλα, ὀρθομαρμάρωσίς τε.

Codinus in Orig. Constantinopolit. n. 143. ἔξωθεν δὲ τ̃ συνδέσμου τ̃ ὅλου κτίσματος, ἡ ἄσβεστος μετὰ ἐλαίου Χειρὸς ἐπὶ πεπλασμένη ἀντὶ ὕδατος, διὰ τὸ ἑδραῖον καὶ πάγιον· οὕτως ἔστησαν τὰς ὀρθομαρμαρώσεις. Idem num. 144. de Hemisphærio Sophiano: εἶθ᾽ οὕτως ἐμψηφώσαν καὶ ὀρθομαρμάρωσαν αὐτόν. Descriptio S. Sophiæ: καὶ οὕτως ἐπάνω ἀνέστησαν τὰς ποικίλας ὀρθομαρμαρώσεις. Infrà: πληρώσαντες δὲ τὰς περικαλλεῖς καὶ λαμπρὰς ὀρθομαρμαρώσεις, κατεχρύσωσαν τάς τε ζεύξεις τ̃ ὀρθομαρμάρων, καὶ τὰς κεφαλὰς τ̃ κιόνων, &c. Vide Salmasium ad Spartianum pag. 149.

ὈΡΘΟΠΛΩΡΟΣ. Vide in Πλῶρα.

ὈΡΘΡΟΣ, in Ecclesia Græcanica, à *Mesonyctico* distinguitur, sicut in Latina, *Matutini* à *Laudibus*, quibus ὄρθρος Græcorum respondet, tametsi, inquit Goarus ad Eucholog. pag. 33. negari non possit ὄρθρου vocabulo, sicut & Latino *Matutinarum precum*, *Primam* horam plerisque Scriptoribus antiquis fuisse significatum: quod doctè probat ex Clemente, Cypriano, & Cassiano. Eundem vide pag. 56. Explicatio Horarum Officij Divini: ὄρθρος δὲ, ὅτι πρωῒ ἀνέστη ὁ Κύριος, σκοτίας ἔτι οὔσης, καθὼς οἱ Εὐαγγελισταὶ δηλοῦσι. Paradisus, seu liber SS. Senum, MS. ἀναστάντες δὲ ἐποίησαν τὰ ὀρθρινὰ, καὶ μετὰ τὴν συνάξιν ἀπέλυσεν ὁ γέρων τ̃ ἀδελφόν. Ὀρθρινοὺς ὕμνους ἐπιλέγειν, in Vita S. Nili Junioris pag. 75. Ὄρθρινος ὕμνος, in Vita S. Bartholomæi Jun. p. 454. & apud Codin. de Offic. cap. 5. num. 51. Ὄρθριος δοξολογία, in Vita MS. S. Stephani Junioris. Ὀρθρινὸν & ὀρθρινὴ ὑμνῳδία, apud Pachymerem lib. 4. cap. 3. Triodium: ἐν τῷ ὄρθρῳ μετὰ τὴν στιχολογίαν τ̃ πρώτου καθίσματος τ̃ ψαλλομένου, &c. Typicum S. Sabæ cap. 1. extremo: ἰστέον καὶ τοῦτο, ὅτι παρελάβομεν ἐν Παλαιστίνῃ, ὥστε τ̃ ὄρθρον τ̃ ἑβδομάδος ὅλης, ἀπολύειν ἔτι σκοτίας οὔσης, τὴν δὲ ἀγρυπνίας

πνίαν, ἡλίε ἀνατέλλοντος. Apud Pachymerem lib.1. cap.13. ἐξάψαλμος dicitur esse τὸ προκαλαρκτικὸν τοῦ ὄρθρου. Passim apud Achmetem cap.72. Codin.de Off. cap.5. num.31. cap.6. num. 1. 11. cap.10. num.3.8. cap.11. num.4. cap.14. num.1.5. & in Libris Ecclesiasticis Græcorum. Describitur porrò ὄρθρου Officium in Euchologio post μεσονυκτικόν.

ΟΡΘΥ΄ΚΗ, *Coturnix*, Ὄρθυξ, in Corona pretiosa.

ΟΡΘΩ΄ΝΕΙΝ, *Dirigere*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.6.

> Ἀφ' ὧν τῶν δύο ἀρχόντισσες ἐπαίζουσι Θησέος,
> Ἀπετ' ἀμάξη τόμορφο καὶ ὄρθωσεν ἐκείναις.

Ibidem:

> Ὀρθόσε τους, καὶ λέγει τους τὸ τιέχουσι νὰ ποίσουν.

Rursum:

> Ἀφ' οὗ Θησεὺς ἐνίκησε, καὶ ὄρθωσε τὰ πάντα.

ΟΡΙ΄Α, *Livia*, columbæ species. Eustathius Od. ε. ἔνθα σημείωσαι ὅτι ὠρία, οὐ μόνον πνοὴ ἀνέμου, ἀλλ' ἴδου καί τι ἕτερον, ἐξ οὗ καινότερον ἡ ὀρία πελειὰς ἡ ῥηθεῖσα.

ΟΡΙΑ, *Cauda*, οὐρά.

Ὀρεὰ, *Passus*, ὀργυά.

ΟΡΙΖΕΙΝ, *Iubere*, *Imperare*, apud Codinum de Offic. Palat. cap.7. num.9. εἰσελθόντων οὖν καὶ προσκυνησάντων, ὁρίζει καὶ τούτοις διὰ Ἑρμηνέως ὁ βασιλεὺς, Εἰς πολλὰ ἔτη, καὶ ἀπέρχονται. Ita num.18. ὁρισμὸς, *Iussio*. Cap.10. num.9. ὁρισμὸς βασιλικὸς, *Decretum Imperatoris*, apud Nicetam in Joanne num.10. ubi Cod.al. habet κέλευσμα. Occurrit non semel.

ΟΡΙΝΟΠΕΤΡΟΒΟΥ΄ΝΙΝ, *Monticulus lapidum*. Anonymus MS. de Amorib. Callimachi & Chrysorrhoes:

> Καὶ μετὰ τῶν ἀλόγων μας, καὶ τῶν συρτῶν μας μόνον,
> Ὡς ἄνδρες ἀναδράμωμεν ὀρινόπετροβούνιν.

ΟΡΙ΄ΟΝ. Vide in Ὡραῖον.

ΟΡΙ΄ΤΖΑ, *Oriza*, Gallis, *du Ris*. Anonymus de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

> Καὶ μετ' ὀρίτζαν ὀλίγην ἀπεχαιρέτισάν με.

ΟΡΚΙΣΚΟ΄ΠΙΟΝ. Scholiastes Basilic.ad lib.22. pag.185. τοῦτ' ἔστιν, ἵνα ὡς ἐπινεύχθη ὁ ὅρκος, οὕτω καὶ παρασχεθῇ κατὰ τὸ γινόμενον ὁρκισκόπιον. Fabrotus emendat ὁρκισμόν. At cùm articulus τὸ præponatur, videndum an aliud sonet.

ΟΡΚΙΩ΄ΛΙΟΝ, *Urceolus*. Euchologium pag. 624. εἶτα φέρει ὁ Χαρτουλάριος ὀρκιώλιον, τὸ κοινῶς λεγόμενον Θερμάριον. Anonymus in Descript. S.Sophiæ pag.259. ἐποίησε δὲ καὶ σκεύη ὁλόχρυσα τῶν δώδεκα ἑορτῶν ἄλλα καὶ ἄλλα, ἀπό τε εὐαγγελίων ἱερῶν, χερνιβοξέστων, ὀρκιολίων, δισκοποτηρίων, δίσκων.

ΟΡΚΟΣ ἔγγραφος, *Iuramentum quod fit instrumento*, apud Constantin. lib. de Adm. Imp. cap.45. pag.155. 158. Annam Comnenam lib.13. Extr. pag. 416. & Cantacuzen. lib.4. Hist. cap.20. ἐγγράφως ὀμνύωσι, in Nov. Justiniani 51. δι' ἐγγράφων ὀμνύειν, apud Balsamon. ad Can.77. Synodi Trull. Anonymus de Reb. Armen. γράψαντες γραφίδια μετ' ὅρκου, συνωμολόγησαν αὐτοῖς τῶν χερσὶν ἐγγράψαντες. Idem Cantacuzenus lib.1.cap.33. ὅρκους ἐν βιβλίοις ἐγγεγραμμένους. Quæ quidem scripto concepta Sacramenta eandem vim habent quæ corporaliter præstita: ita ut qui ea infringunt, perjuri æque censeantur, ac alij, uti definit Gregorius Nazianzenus Epist. 219. & Carm. adversus sæpius jurantes. De ejusmodi juramento agit præterea Tertullianus lib. de Idololatria capite 23.

Ὁρκωμοτικὸν, *Sacramentum*. Describitur in Cod. Colberteo 4590. ὁρκωμοτικὸν τῶν καθολικῶν κριτῶν, γενόμενος κατὰ ὃν καιρὸν ἐσφραγίσθησαν. Cui subnectitur πρόσταγμα ὁρκωμοτικὸν Imperatoris. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap.250. οὐδὲν πρέπει νὰ βαστάζειν ὁρκωμοτικὸν λεγόμενον ἰσιάζαν. Infrà: διὰ τὸ προέρεσίς του ἀπομένει βαστάζει τὸ ὁρκωμοτικόν. Vide Lexica.

ΟΡΚΟΣΕ΄ΛΙΝΟΝ, *Apium*. Glossæ MS. Botanicæ ex Cod.Reg. 2690. ὀρκοσέλινον, τὸ πετροσέλινον.

ΟΡΜΑ΄ΖΕΙΝ, *Despondere*, ab ὅρμος, *Monile*, quia arræ sponsaliorum in monilibus plerumque consistebant, inquit Salmasius. Hesychius: Κάθορμα, τὰ ἔνορμα περιθέματα ἀρραβωνιακὰ, ἢ κόσμια περιτραχήλια. Idem: Ἔνορμος, ἡ ἀρρὰ, παρὰ Θετταλοῖς. Perperam ὧρα, Edit. ut & apud Phavorinum. Alij pro ἁρμόζειν dictum volunt. Glossæ Gr.Lat. Ἁρμοστὴς γάμου, *Sponsus*. Ἁρμοστὴ, *Sponsa*. Ἅρμοστρα, *Sponsalia*. Qua quidem notione vox ἁρμόζειν usurpatur à Basilio Seleuciensi in lib.1. de Vita S.Theclæ pag.40. καὶ πλησίον αὐτὴν ἐκάθιζε, καὶ ὧν ἔδει μεταδοῦναι μελέδωνε λόγων θείων τε καὶ οὐρανίων, καὶ δι' ὧν δῆτε τὴν ἁρμοσθῆναί τε αὐτὴν, καὶ νυμφοστολισθῆναι τῷ Χριστῷ. Et Scylitzes pag.705. ἡρμόσατο γυναῖκα τὴν θυγατέρα τοῦ Πρώτου τῶν Πριβαταρίων. Zonaras to.1. pag.151. 1. Edit. αὐτῷ τὴν θυγατέρα γαμικῶς ἁρμοσάμενος. Jam verò de voce ὁρμάζειν, Lexicon MS. ex Cod.Reg.1843. ὁρμασθῆσαν, ἀντὶ τοῦ ἁρμοσθῆσαν. Theophanes an.1. Heraclij: τὴν δὲ Ἡράκλειος ὁρμασάμενος Εὐδοκίαν τὴν θυγατέρα Ῥωγάτου Ἄφρου. Vita MS. S.Euphrosynæ: ὁ ὁρμασάμενος αὐτήν. Rursum: ὁ πένθερος νύμφιον, ὁ νεανίας τὴν ὁρμαστήν, αἱ δοῦλαι τὴν δέσποιναν, ὁ πατὴρ τὴν θυγατέρα, θρήνων ἔλεγε. Canon Pœnitentialis MS. εἴτις ἱερεὺς κληθῇ εἰς τὸ ὁρμάσαι γάμον, καὶ ἀκούσῃ τὸν γάμον παράνομον, &c. Martyrium S.Pelagiæ num.14. ταῦτα ἀκούσασα ἡ μήτηρ αὐτῆς, ἀπέστειλε παραυτὰ πρὸς τὸν υἱὸν Διοκλητιανοῦ, λέγουσα, ὅτι ἡ ὁρμαστή σου τῷ Θεῷ τῶν Χριστιανῶν ὁρμάσθη. Et num.16. τότε δεύτερον ὅτι ἑαυτὴν ἐξέδωκα ὁρμασθεῖσα τῷ κυρίῳ. Ita ὁρμαστὴ, *Sponsa* num.4. ὁρμαστὸς, *Sponsus*, num.11. 13. Jus Orientale: Εἴτις ὁρμάσῃ γυναῖκα, &c. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.123. ἐὰν γίνεται τὸ, εἷς ἄνθρωπος ὁρμάσει μίαν γυναῖκαν χήραν, &c.

Ὁρμασία, *Sponsalia*, *Desponsatio*, in iisdem Assisis cap.148. 149. &c. Vide Ἁρμασία.

Ὅρμαστρα, eâdem notione. Commentarius MS. Apocryphus S. Joannis Theologi de Jesu Christo, seu Acta Pilati: καὶ γὰρ εἰς τὰ ὅρμαστρα αὐτοῦ Ἰωσὴφ καὶ Μαρίας παραγεγόναμεν. Perperam scriptum in Cod. Colberteo ὅμαστρα.

ΟΡΜΗΣΙ΄ΑΙ, *Ædificia ad Portus*. Eustathius in Iliad. ι. pag.130. διὸ ἡ καθωμιλημένη γλῶσσα Ὁρμησίας τὰς τῶν λιμένων προσγείους λέγει καταγωγὰς καὶ καταγωγάς. Alij καταμονὰς legunt.

ΟΡΜΙ΄ΔΙ, *Armarium*. Agapius in Geoponico cap. 72. καὶ κρέμασε αὐτὸ τὸ πανὶ εἰς τὸ ὁρμίδι, σιμὰ εἰς τὸ ἀγκίστει.

ΟΡΜΙΟΝ, *Species Marrubij*. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg.2690. ὅρμιον, εἶδος πρασίου.

ΟΡΝΑ, *Ora*, *Limbus*, vel *Ornatura*, nam & ita Limbos vestium appellabant, ut in Gloss. med. Lat. docuimus. Cedrenus pag.393. ἠγανάκτει δὲ ἰππικοῦ ἀγομένου, καὶ τῶν μερῶν φερόντων στολὰς σωληνωτὰς ἀπὸ βλατίου ὀξέως, καὶ χλαμύδας παραπλησίας τοῦ βασιλικοῦ, ἔπαυσε ταύτας φορεῖν, διὰ τὸ μὴ εἰς ἀκαίρους χρείας δαπανᾶσθαι τὰ χρήματα, ὁρίσας διὰ δακτυλίους ὄρνας ἐν τῶν στολαῖς αὐτοῦ κόσμου φέρειν. Vide Cujacium in Observ. lib. 12. cap.24. Casaubon. ad Theocrit. cap.22. Salmasium ad Hist. August. Fabrot. & Goarum ad Cedrenum.

ΟΡΝΑΤΟΥ΄ΡΙΟΝ. Theophanes anno 2. Philippici: καὶ εἰσδραμὼν εἰς τὸ παλάτιον, εὗρεν Φιλιππικὸν μεσημβρίζοντα, καὶ ἁρπάσας αὐτὸν, ἀνήνεγκεν εἰς τὸ ὀρνατούριον τῶν Πρασίνων, κἀκεῖθεν αὐτὸν ἐτύφλωσεν. Ubi Cedrenus habet ἀρματώριον, Miscella verò *Oratorium*.

ὈΡΝΕΟΠΆΤΑΚΤΟΝ, *Quod percussum fuit ab avibus*, cujus esus interdictus apud Græcos. Joannes Jejunator in Ordine Confessionis: ἢ ὕβρισεν οἷον δή τινα ἄνθρωπον, ἢ ἠδίκησεν ἄνδρα, ἢ γυναῖκα, ἢ αἷμα ἔφαγεν, ἢ πνικτὸν, ἢ θηριάλωτον, ἢ θνησιμαῖον, ἢ ὀρνεοπάτακτον.

ὈΡΝΊΒΩΡΕΣ. Mauricius lib.12. Strateg. c.7. πρῶτον τὸν ἄρχειν ὀφείλοντα, καὶ σημεῖον ὡς ἐπὶ τῶν ἵππων ἐντιθέναι τοῖς βουσὶν ἰδικὸν ἑκάστου ἀριθμοῦ, ἵνα μὴ ὦσιν ἔνδηλοι τοῖς ἰδίοις· ἔχειν δὲ καὶ ὀρνίβωρας ἐὰν ἀπαντᾷ καθ' ἕκαστον μέρος δύο τῶν ἀναγκαίων ἐστίν. Idem c.11. εἰ δὲ μέρος γυμνάζεται, μηδένα ἔμπροσθεν περιπατεῖν, εἰ μὴ τὸν μέρους ἄρχοντα καβαλλάριον μετὰ Μανδατόρων δύο, Στράτορος ἑνὸς, καὶ σπαθίου ἑνὸς, καὶ τοὺς Ὀρνίβωρας, μέχρις οὗ πλησίον τῆς συμβολῆς γένηται ἡ παράταξις· τότε δὲ εἰσέρχεσθαι ἐν τῇ παρατάξει, ἤτοι ἀσφαλῶς, ἐν ᾧ τὸ βάνδον αὐτοῦ τέτακται, καὶ μὴ συμπλέκεσθαι τοῖς πολεμίοις, μηδὲ τοὺς ὀρνίβωρες, διὰ τὸ γυμνοὺς εἶναι. Idem cap.17. ὥστε μηδένα ἔμπροσθεν τῆς παρατάξεως περιπατεῖν, πλὴν τῶν Μεραρχῶν Καβαλλαρίων, καὶ Μανδατόρων δύο, καὶ Καμπιδουκτόρων δύο, καὶ Στράτωρος ἑνὸς, καθ' ἕκαστον ἄρχοντα, καὶ τοῦ Ὀρνιβόρου, μέχρις οὗ ἐγγίσωσιν οἱ πολέμιοι. Ad hanc vocem silet Rigaltius. Meursius verò ὀρνίβωρας *Milites viliores* interpretatur, & quorum facilis jactura, qui in prima acie quandoque hosti opponuntur, ut in illos vires suas frangat. Sed huicce explicationi suprà allata omnino repugnant. Nec scio an rectiùs Schefferus, qui *Urnaphorum* ubique vertit, quasi scriptum esset ὀρνάφοροι, seu *Urnarum portatores*, quas ille ad sortes militares refert.

ὌΡΝΙΘΑ, *Gallina*, ὀρταλὶς, ἀλεκτρύαινα, ὄρνις. Corona pretiosa: ὄρνιθα, *Gallina*, ὄρνις. Κατοικίδια ὄρνις, *Gallina* exponitur veteri Interpreti Nov. Justin. 69. cap.1.§.1. Glossæ Gr.Lat. ὄρνις ἡ κατ' οἶκον, *Gallina*. Georgius Zegabenus de septem vocalibus:

Οὔτε ψωμόν μοι ἔφερες, οὔτ' οἶνον τὸν εὐώδη,
Οὔτε τυρὸν, ἢ ὄψον τι, οὔτε ὠὰ ὀρνίθων.

Ita Constantinus Manasses in Justiniano:

Ἥρπασέ τις τῶν τοῦ στρατοῦ κατοικιδίαν ὄρνιν.

Ὄρνιθες καλοικίδες, vel καλοικίδιαι, apud Demetrium Constantinopolit. in Hieracosophio non semel. Symeon Magister de Avibus MS. ὄρνις κατοικιδία ἡ λεγομένη ἀλεκτορίς. Apud Synesium Epist.4. περὶ δειλέραν ὀρνίθων ᾠδήν. Vide Gloss.med.Lat.in *Pullus*.

Ὀρνιθόπουλον, *Pullus*. Constantinus Asecretis in Viatico MS. lib.1. cap.27. τρεφέσθω δὲ διὰ κούφων βρωμάτων, ὡς τὰ ὀρνιθόπουλα, τὰς ἐρίφας, &c. Orneosophium cap. 16. μυελὸν μετὰ κρέατος ὀρνιθοπούλου δώσεις φαγεῖν. Cap.27. ὀρνιθόπουλον ζεστὸν τρεῖς ἡμέρας αὐτῷ δὸς, &c. Occurrit rursum cap.50. pag.218. & p.237. & apud Symeonem Sethi de Alimentis cap. περὶ ὀρνίθων, ἤτοι ἀλεκτορίδων, καὶ ὀρνιθοπώλων. Ὀρνιθοπούλιον, in Orneosophio pag. 247. δὸς αὐτῷ ὀρνιθοπουλίου σάρκα.

Ὀρνιθοπουλλίτζια, *Avium pulli*, *Aviculæ*, *Aves*. Idem Constantinus Asecretis in Viatico MS. καὶ ὀρνιθοπουλλίτζια, καὶ πέρδικας, καὶ ὅμοια.

Ὀρνιθόγιτον, *Gallinarium*. Occurrit in Turco-Græcia Crusij. Ὀρνιθαρεῖον, apud Portium. Galli dicerent *le giste des poules*. Alij pro ὀρνιθοκοιτὼν dictum volunt.

Ὀρνιθερὸς, pro ὀρνιθινὸς, *Gallinaceus*. Ἀξούγγιν ὀρνιθερὸν, apud Anonymum Medicum MS. ex Cod. Reg. 945.

ὈΡΝΙΘΟΤΥΦΛΌΤΗΣ, *Luscitio*, *Nocturna cæcitudo*, Νυκταλωπία. Theodosius Grammaticus in Grammatica MS. ὁ δὲ νυκτάλωψ εἶδός ἐστι νοσήματος, τὸ παρὰ τοῖς ἀγοραίοις ὀρνιθοτυφλότης ὀνομαζόμενον.

Ὀρνιθοτύφλωμα, eâdem notione. Agapius Cretensis in Geoponico cap.97. de Fœniculo: καὶ τὸ νερόν της βάνουν εἰς τὰ ὀμμάτια ταχὺ καὶ βραδὺ, καὶ φωτίζονται ὅταν ἔχουν μικρὰν σκότισιν, ὥσπερ νὰ εἰποῦμεν ὀρνιθοτύφλωμα.

ὌΡΝΙΟΣ Κεράνιος, *Anemone*, apud Interpol. Dioscorid. cap.395.

ὈΡΝΌΛΗ, *Urnula*: nam *Orna*, pro *Urna* dicebant. Vide Gloss. med. Lat. in hac voce. Homilia Scholastica vetus: ὑποδεθεὶς οὖν ἔλαβεν ὠμόλινον, ἐπεδόθη καθαρὸν· προσηνέχθη ὕδωρ πρὸς τὴν ὄψιν εἰς τὴν ὀρνόλην.

ὈΡΟΒΆΞ, Ὀροβέλιον, *Pæonia*, apud Interpolat. Dioscor. cap.563.

ὈΡΟΒΙΩΤΑῚ, *Prædones qui in montes sese recipiebant*. Vide Annales Francorum an. 809. to.1. Hist. Franc. pag.46. 64. 84. 255. &c. Alij sunt Ὀρεόμονες, in Vita MS. S. Stephani Junioris, & ὀριτρόφοι, apud Joannem Geometram in Paradiso Epigr. 39. ubi Monachi Monticolæ intelliguntur, de quibus rursum Epigr.55. 64.89. Maximus Mazari Monachus in Canone MS. ὀρειβάτης κυρίως μοναχὸς λεχθήσεται, καὶ ὀρεσίτροφος, ἐν ὄρεσιν ἔχων τὴν βιωτὴν, πάντων ἀνθρώπων ἀλεείνων, ὥς ἔπος που ἔφησεν. Theodoritus de Curat. Græcar. affect.serm.6. ἀσκητῶν καλαγωγαὶ τὰς τῶν ὀρέων κορυφὰς ἁγιάζουσαι, καὶ τὰς ἀοικήτους ἐρήμους οἰκίζουσαι. Vide Ἁγιορίτης.

ὌΡΟΒΟΣ, *Margaritum*. Vide Χάλαζα.

ὈΡΌΖΙΝΘΟΣ. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.190. ἔρεγμος, τὰ ἄλευρα τοῦ κυάμου καὶ τῶν ὀροζίνθων.

ὍΡΟΙ, *Definitiones*, *Canones Ecclesiastici*. Differunt autem, inquit Rob. Balforeus in Not. ad Gelasium Cyzicenum pag.274. ὅροι & διατυπώσεις: nam ὅροι ad Disciplinam Ecclesiasticam constituendam & Clericorum mores conformandos ac emendandos referuntur: διατυπώσεις verò ad doctrinā de fide stabiliendam. Id planè innuit idem Gelasius, cùm ait διατυπώσεις esse περὶ τῆς καθολικῆς καὶ ὀρθοδόξου πίστεως· ὅρους verò περὶ τῆς εὐταξίας. Sed hîc obiter emendandus Theophanes an.28. Justiniani: ἐν τῇ συνάξει τῇ ἁγίᾳ τῶν ὅρων γέγονε σεισμὸς μέγας. Alius Cod. habet, τῆς ἁγίας τῶν ὅρων. Alius: τῆς ἁγίας Εὐφημίας τῶν ὅρων. Legendum enim videtur, τῆς ἁγίας Εὐφημίας τῆς σωροῦ. Vide eundem an.1.Leonis M. Ita præterea usurpat Gregorius Protosyncellus Patr. Constantinopol.pag.432. Vide nostram Constantinopolim Christ. lib.4. p.145. *Terminus* hæc vox redditur non semel in Synodico adversus tragœdiam Irenæi cap.38. 209. Hinc ὁροθετεῖν, *Definire*, apud Balsamonem, in Nomocan. tit.13.

Ὅροι, Ædium sacrarum περίβολοι, intra quos est Ecclesiastica immunitas, seu jus asyli: ὅροι σεπτότατοι, apud Nilum Monach. lib.2. Epist.178. ὅροι παῤῥησίας, apud Theodorum Lector. Ecl.2. ἀσυλία τῶν ὅρων, apud Cyrillum Scythopolit. in S. Joanne Solitario n.4. Vide Gloss.med.Lat.in *Dextri*.

ὈΡΟΦΆΣΟΥΛΟΝ. Vide Φάσουλον.

ὈΡΌΦΙΟΝ. *Ciborium*. Vita MS. S.Theoctistæ: καὶ θείας τραπέζης τὸ ὑπερκείμενον ὀρόφιον, ὃ κιβόριον καλεῖν σύνηθες, εἴσω τῆς πύλης ἑωράκαμεν. Infrà: εἶτα τὸ ἱερὸν τοῦτο καὶ θεῖον ὀρόφιον ἔδοξε καλῶς ἔχειν. Vide Gloss. med. Lat. in *Tegorium*.

ὌῬῬΙΟΝ. Vide in Ὡρεῖον.

ὌῬῬΟΣ πίσσης, τὸ ὑγρότατον τῆς πίσσης, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Quod est magis humidum in pice*.

ὈΡΤΆΡΙΟΝ, pro Ἀρτάλειον. Sunt autem ἀρτάρια, οἱ τῶν ποδῶν πῖλοι, Suidæ. Isaacus Tzetzes in Lycophronem pag. 139. ἀσκέραι δὲ κυρίως, τὰ ἐν τοῖς ποσὶ πίλια, ἤτοι τὰ ὀρτάρια λέγεται. Infrà: ἔγνως ὅτι διὰ τοῦ εἰπεῖν δασείας τὰς ἀσκέρας, τὰ ὀρτάρια φησίν. Est autem ἀσκέρα *Calceamentum hirsutum* Polluci. Vide Auctorem Etymologici in Πῖλος. Theodorus Studita in Catechesi MS. σφίγγει με τὸ καλίκιον, καὶ οὐ πάρεστι μοι ἀλλαγὴ ὀρταρίων ἑτέρων· καὶ τεθλιβασμένος ὡς ὁ ἄλλος ὀφείλων εἶναι. Gregorius in Vita S. Basilij Jun. num.34. φιλόχριστός

τις ἐλθὼν πάρεσχεν αὐτῷ ὀρδάρια αἴγεια. Infrà: ἀληθῶς, ἀδελφὲ, πέντε ζύγας ὀρδάρια κέκτησαι, καὶ οὐκ ἀρκοῦσί σοι, ἀλλ' ἐλήλυθας καὶ πενιχροῦ γέροντος ἀφελέσθαι τὴν μίαν ὥρα, τί σοι συμβήσεται ἐκ τούτου, ἀνθ' ὧν βίᾳ ταῦτα λαμβάνεις, τῶν κρείττονα τῶν ὑποδημάτων συζυγὴν ἀπόλλοις. Vide Casaubon. ad Lamprid. pag. 224. & suprà in ἀρτάριον.

ὈΡΤΟΝ, *Erectè, Rectè.* Glossæ Græcobarb. ἀνισάλιμος, ςέκοντας ἀπάνω, ἐπὶ ςέκει ὀρθῶς, ἡ ὄρτον, ἡ ἀπάνω.

ὈΡΤΥΚΗ, *Coturnix*, ὄρτυξ, in Corona pretiosa. Vide in χλωάρη.

ὈΡΥΑΙ, *Fossoria*, idem quod ὄρυγες apud Vitruvium lib. 10. cap. 21. *Testudines ad fodiendum comparatæ*: ὀρύγια, apud Joan. Moschum in Limon. cap. 90. & Leonem in Tactic. cap. 5. §. 6. ὀρυγίαι, in lib. 44. Basilic. tit. 10. cap. 4. *Sarculi*, Ulpiano: ὀρυκτῆρες, in Narrat. de Invent. S. Crucis. Theophanes p. 434. τριβόλους τε καὶ τετραβόλους, καὶ χελώνας, καὶ ὑψηλὰς κλίμακας, σφαίρας τε καὶ μοχλοὺς, καὶ ὀρυάς, κριοὺς τε καὶ βελοςάσεις, &c. Nescio cur *Funes* hîc vertat Interpres. Symeon Logoth. in Leone Armen. n. 11. habet ὀρυγάς.

ὈΡΦΑΝΟΙ, *Pueri*, qui in Ecclesia cum cæteris cantoribus cantare solent, quos nostri Pueros chorarios, *Enfans de chœur* vocant: sic fortè dicti quòd ex Orphanotrophio assumerentur. Euchologium p. 359. καὶ μετὰ τοῦτο συμψάλλουν τοῖς ὀρφανοῖς, τὸ, Μακάριοι οἱ ἀφέθησαν. Infrà: οἱ δὲ ὀρφανοὶ καὶ ὁ ψάλτης ψάλλοντες τὸ, Μακάριοι, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Pueri*.

ὈΡΦΑΝΟΣ, *Lapis pretiosus*, exquisitæ adeo raritatis, ut unicus suâ specie existimatus sit, quique in Imperatoris Corona effulgebat. Nicephorus Bryennius lib. 1. c. 17. meminit istius πολυθρυλλήτου μαργάρου, ὃν Ὀρφανὸν κατωνόμαζον, atque in clade Romani Diogenis in Turcorum potestatem venisse: qui non alius videtur ab eo quem ἐν μαργαριτάριον vocat Theophanes an. 22. Justiniani, quod ejus pariter ςέμματι aptabatur. Vide Gloss. med. Lat. in *Orphanus*, & Tabellâ IV. ex his quæ hujusce operis initio delineantur.

ὈΡΦΑΝΟΤΡΟΦΟΣ, inter Officia Palatina recensetur à Codino c. 2. n. 56. qui ejus vestes & insignia describit cap. 4. n. 59. ejúsque officium suâ ætate antiquatum tradit c. 5. n. 76. licèt inquit, ὡς μὲν φροντίζων καὶ ἐπιμελούμενος τῶν ὀρφανῶν, seu potiùs, quòd præesset Orphanotrophio Constantinopolitano, ejúsque esset Curator. Id porrò nominis & officij Zoticum quemdam adinvenisse ex l. 35. Cod. de Episcop. & Clericis, docemus in nostra Constantinopoli Christiana lib. 4. c. 9. n. 19. ubi plura de hoc Zotico, & Orphanotrophio Constantinop. Sed an eâ tempestate ex Sæcularibus delecti fuerint Orphanotrophi, id sanè vix putaverim, cùm non modò ex Constitutionibus Leonis Philosophi & Constantini filij Episcopis rationes suas exhibere jubeantur, sed & ex Sacerdotum Ordine fuisse exertè scribat Joannes Episcopus Citri in Responsis p. 328. Certè Theodorus Anagnosta Ecl. 1. scribit extincto Anatolio Patr. Constantinop. Gennadium ei suffectum, Ἀκακίου τοῦ ὀρφανοτρόφου συμψήφου γενομένου, id est cùm *Acacius Orphanotrophus Cleri populique suffragiis* ad eandem Dignitatem propositus fuisset; & Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. καὶ Νικηφόρον μὲν Νικαίας Μητροπολίτην ὄντα βιάζεται παραιτησάμενον ὀρφανοτρόφον εἶναι. Ex quibus satis apparet Orphanotrophi munus Ecclesiasticum fuisse. Unde si revera extremis sæculis Orphanotrophus fuit Officium Palatinum, ejus fortè munus fuerit Orphanotrophiorum Præfectis invigilare, cavereque, ut eorum possessiones & bona rectè administrarent.

Ὀρφανοτρόφιον, Ὀρφανοτροφεῖον, *Locus* seu *Ædes ubi nutriuntur Orphani*: καλαγώγιον τῶν ὀρφανῶν. Evagrio lib. 2. c. 12. Occurrit apud Harmenopul. lib. 3. tit. 3. §. 5. & alios. Vide nostram Constantinopolim loco laudato.

ὈΡΦΙΤΕΒΕΩΚΗ, Ægyptiis, *Quinquefolium*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 624.

ὈΡΧΕΣΘΑΙ, pro Ἔρχεσθαι. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

> Καὶ μὰ τὴν ἄλλην φθάνοντα ἡ λύπη δὲν σχολάζει,
> Ἀμὴ ἐναι ὅτ' ὄρχεται καιρὸς, πολλάκις καὶ διπλάζει.

ὈΡΩΡΕΙΑ, *Vallis depressa, Baratrum.* Martyrium S. Eustratij & Socior. MS. καὶ εὐθὺς ἦγαγον αὐτὸν εἰς τὴν φάραγγα, ἣν ἡμεῖς καλοῦμεν ὀρώρειαν.

ὈΣΑ, *Tunica talaris*, vestimenti species, de qua in Gloss. med. Lat. in V. *Housia.* Epimerismi MSS. Herodiani: ὄσα, ἡ μίτρα, καὶ ἡ μανδία. Statuta Synodalia Joannis Episc. Leodiensis: *Præcipimus quòd nec Monachi nigri, nec Canonici regulares in hossis vel tabardis equitent.* Ita in MS. Cod.

ὈΣΑΚ, τὸ Ἀμμωνιακὸν, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237.

ὈΣΘΑΛΗ, *Phœnix*, Herba, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 625.

ὈΣΙΑΚΟΝ εὐαγγέλιον, quod cantatur in Festis SS. Vide Anthologium 1. Sept. & Typicum S. Sabæ c. 12.

ὍΣΙΟΣ, *Sanctus.* Philemon in Lexico Technologico MS. Ὅσιος, ὁ δίκαια ποιῶν. Observat Goarus ad Euchologium p. 402. qui nunc *Confessor* in Latinorum Officiis habetur, si Monachus sit, ὅσιον, si communem in civitate vitam duxerit, δίκαιον nuncupari. Describuntur in eodem Euchologio pag. 904. & 919. Ἀποςολοδάγγελα εἰς Μάρτυρας γυναῖκας, ὁσίας γυναῖκας, καὶ εἰς ὁσιομάρτυρας γυναῖκας, ὁπόταν τις βούληται ἑορτάσαι, *In mulieres Martyres, in Moniales, & Moniales simul & Martyres.* Sancta Febronia in Menologio dicitur ὁσιομάρτυρ. Vide Antholog. Arcudij part. 2. p. 31. & 40. ut S. Stephanus Jun. apud Allatium de Psellis p. 83.

ὈΣΙΡΕΟΣΤΑΦΗ, Prophetis, *Cynocephalium*, apud Apuleium cap. 86.

ὈΣΙΡΙΣ, in Lexico Chymico MS. dicitur esse μόλιβδος καὶ θεῖον.

Ὄσιρις, Prophetis seu Chymicis, *Spondylium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 495.

Ὀσίριδις διάδημα, *Alimus*, apud eundem c. 121. Vide Dioscor. lib. 4. c. 125.

ὈΣΚΑΡΙΟΣ, *Rufus.* Scholiastes Theocriti Idyll. 4. τὸ δὲ καθ' ἡμᾶς πύῤῥιχος, ὀσκάριος.

ὈΣΚΕ, *Non*, οὐ.

ὈΣΚΙΑ, *Umbra*, Σκιά. Glossæ Græcobarb. ἡ σκιὰ ποῦ δὲν φαίνεται, ἢ ἡ ὀσκιά. Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 2. p. 323. διὰ νὰ σιάξῃ τὸ πρωτότυπον μὲ τὸν τύπον, καὶ ἡ ἀλήθεια μὲ τὴν ὀσκιάν.

ὈΣΠΙΤΙΟΝ, Ὀσπήτιον, Ὀσπείτιον, *Hospitium, Ædes, Domus quævis.* Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. Πέταυρα, τὰ σανίδια ἐν οἷς ςεγάζομεν, τὰ ὀσπήτια. Herodiani Epimerismi MSS. & Suidas: Οἰκία, τὸ ὀσπίτιον. Rursum: Ὀσπίτιον, τὸ οἴκημα. Concilium Calchedon. Act. 10. καταχθεὶς ἔν τινι ὀσπιτίῳ περιέμενον καὶ τοὺς ἑτέρους ἐπισκόπους. Constantinus de Adm. Imp. c. 42. ἑρμηνεύεται δὲ παρ' αὐτοῖς Σάρκελ ἄσπρον ὀσπίτιον. Saracenica Silburbij: μὰ τὸ ὄρος καὶ γραφὴν διςιχισμένην ἐν μεμβράνῳ λιπῷ, καὶ τὸ ὀσπήτιον τὸ οἰκοδομημένον. Demetrius Raules in Epist. ad Manuëlem filium: ἄχε δὲ πρῶτον ἄρχοντα εἰς τὸ ὀσπίτιον αὐτοῦ. Astrampsychus MS. ἔςι δὲ τὸ ὀσπίτιον τοῦτο εἰς πᾶσαν πρᾶξιν τυχηρόν. Utuntur passim alij, Georgius Alexandrinus in Vita Chrysostomi, Petrus Chartophylax in Jure Græcorom. lib. 6. p. 395. Nicetas in Joanne n. 9. in Alexio lib. 3. num. 1. in Isaacio lib. 2. num. 7. & alibi non semel in Cod. Barbarogr. Anonymus Combefis. in Lacapeno n. 44. Cantacuzenus lib. 4. Hist. c. 14. Bessarion in Epist. ad Pædagogum Palæolog. sub fin. Malaxus in Hist Patr. Constantinop. pag. 109. 144. 174. Alexius Rhartur. Doctr. 2. Chron. Venetobyzant. &c.

Ὀσπιτικός

Ὀσπίτικος, *Ignavus, qui domi desidet*: Gallis, *Casanier.* Nicetas in Alexio Comn. lib.3. num.7. καὶ τοιούτοις ἔργοις ἑαυτὸν πελάσας, ἐπὶ μακρὸν ὀφθέντα ὀσπιτικὸν καὶ ἀπόλεμον, εἰς Βυζάντιον ἀπανέδραμε. Ubi Cod. alius, οἴκουρον præfert.

Ὀσποιτικόν, *Domus quævis, Habitatio.* Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Ἀμ' ὅταν κάτζη ἄτυχος, καὶ παίζει τὸ ἰδικόν της,
Ροῦχα του καὶ δυναιμιά του, καὶ ὅλον τὸ σποιτικόν του.

Ὀσπίταλιον, ita *Hospitale*, seu Xenodochium vertit Græcus Interpres Concilij Lateranensis an.1215. cap.62.

Σπήτιον, Σπίτιον, Σποίτιον idem quod ὀσπίτιον. Glossæ Græcobarb. ἡ οἰκία, ὁ οἶκος, τὸ σπήτιον. Anonymus de Locis Sanctorum cap.2. καὶ παρεκεῖ ὀλίγον εἶναι τὰ σπίτια τοῦ Θεολόγου. Historia Apollonij Tyrij:

Στὸ σπήτι τοῦ ἐκάλεσε, νὰ πᾶσι νὰ ναυτοῦσι.

Alibi:

Αὐτὴ εἰς μίαν ἐγράφηκε τὸ σπῆθι τοῦ νασῶσα.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7.

Καλοίκουν τὰ σπήτια σου ἐκεῖσε σ' λὼ πισόνια.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. εἰς καρβουνιάρης ἔμενεν εἰς ἑνὸς σπίτι, &c. Ita pag.104. at pag.34. σπίτη. Proverbia Græcobarb. MSS. Σαρακηνοὶ εἰς τὸ ὀσπήτιν σου, καὶ σὺ ὅπου θέλεις γυρεύει.

Σπιτικός, Σπίτικος, *Domesticus*, οἰκεῖος. Σκύλλος σπητικός, *Canis domus custos*, in Fabul. Æsopicis p.104.

Σπιτάκι, *Domuncula*, *Hospitiolum*, οἰκίδιον.

Σπιτάλη, *Hospitium*, ξενικόν.

Σπιταλεῖον. Ita vocant ordinem S.Johannis Hierosolymitani. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Καὶ ἀφέντη τὸ ἔλεγαν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου
Τοῦ Σπιταλείου, &c.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Καὶ τὸ πικρὸ θανατικὸν αὐτ' ἅγιον τὸ Σπιθάλη.

Σπιταλιῶται, *Milites Hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani*, apud Cantacuzenum lib.2. Hist.cap.12. 29. pag.233. 291.

Σποιτάζειν. Threnus MS. de Capta Constantinopoli:

Ὅπως να ξαπάρεις σποιτιάσας τάχα ἴμορα.

Σπήτες, *Hospites.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ξυλοσπίτιον, *Ligneum Hospitium*, *Domus è ligno.* Nicetas in Alexio lib.1. πολλοὶ δὲ τῆς πατρίδος ἀγχίστα πηξάμενοι ξυλοσπίτια, οὕτω δόκουν τῷ Πέρσῃ, προσέμενον δούλειον ὑποδυῶντες ζυγόν. Ubi Cod. al. habet μόσυνα.

ὈΣΠΡΕΟΝ, pro ὄσπριον, apud Cyrillum Scythopolitanum in Vita MS. S.Sabæ cap.44. & 45. Vide in ψυδοτροφίον.

ὈΣΠΡΙΟΛΕΏΝ, Herbæ species vicinæ cuivis Plantæ noxia. Scholiastes Basilic. ad lib. 20. pag. 456. οἷον εἰ ὀξύεται ὁ οἶνος, ἢ ἄγρωστις, ἢ ὁ λεγόμενος ὀσπριολέων βλάψῃ· ὁ γὰρ ὀσπρεολέων φυτὸν τί ἐστι ὁ συμφυόμενον τῇ φυτείᾳ... εἰ δὲ πρὸ αὐτοῦ φυῇ, οὐκ ἐᾷ αὐτὴν τεχθῆναι.

ὈΣΤΆ, ὄστα, *Taxilli.* Lexicon MS. ex Cod. Reg.1843. κύβους, τὰ ἐστιγμένα ὀστᾶ, οἷς χρῶνται οἱ τωλίζοντες. Nicephorus Chumnus in Epist. MS. καὶ ὅλοι τῶν ὀστέων τῶν καττισίων, τῶν κύβων δηλαδὴ τούτων, καὶ τῶν πεσσῶν γίνονται.

ὈΣΤΑΚΌΣ, pro Ἀστακός, Cancri species apud Eustathium Il. β. pag.218.

ὈΣΤΑΦΙΣ, pro Ἀσταφίς, *Uva passa*, apud Eustathium Iliad. β. p.218.

ὈΣΤΊΑ, *Ostium*, *Porta*, ἡ θύρα in Lexico MS. Cyrilli. Aliud Lexicon MS. Reg.Cod.2062. οἱ λιμένες ὁμοίως καὶ ἡ ὀστία, ἡ θύρα. Suidas: οἱ Ῥωμαῖοι τὰς θύρας ὀστίας φασὶ κατὰ Ἑλληνικὴν δὲ ἐτυμολογίαν γραφομένη διὰ τοῦ ω μεγάλου, παρὰ τὸ ἔξωθεν τοῦ εἰσερχόμενον· ἔνθεν καὶ ὀστιάριος, ὁ κρατῶν τὰς θύρας, καὶ ὠθίζων τοὺς εἰσιέναι βουλομένους. Similia ferè habet Aristophanis Scholiastes ad Plutum: sed in ejusmodi Græcorum Etymis risum contine, quisquis ista legis. Cedrenus in Anco Martio: ἀνίστησι πόλιν, ἣν Ὀστίαν ἀπὸ τῆς θέσεως προσηγόρευσεν, ὃ σημαίνει θύραν.

Ὀστιάριον, *Ostiarium*, *Ædis vestibulum.* Lexicon Cyrilli MS. Ὀστρολωὸς, τόπος, ὀστιάριος. Vetus Pœnitentialis Græcor. εἴτις ἐξελθὼν εἰς ὀστιάριον, μὴ ἐπιτραπεὶς ἐκ τῶν τελουπωμένων, ψεγέσθω ἀπολογίας· εἰ δὲ εἰς τὸ φρέαρ ἐξέλθοι, ἀφοριζέσθω.

Ὀστιάριος, *Portarius.* Porphyrius de Regulis Spirituum, MS. Ὀστιάριος, ὁ θυρωρὸς, παρὰ τὸ Ὀστία, ὅ ἐστιν ἡ θύρα, παρὰ Ῥωμαίοις. Concilium Constantinopolit. sub Mena, Act.4. ἐπυνθανόμεθα τῶν τε παραλυσχανόντων, καὶ τῶν ὀστιαρίου τοῦ οἴκου. Concilium Nicænum II. Act.1. καὶ Ἰωάννου βασιλικοῦ Ὀστιαρίου, καὶ Λογοθέτου τοῦ στρατιωτικοῦ λογοθεσίου. Gregorius in Vita Basilij Junioris num. 27. τῷ πυλῶνι τοῦ οἴκου προσῆλθον, καὶ τῷ ὀστιαρίῳ ἐντυχὼν, ἀνῆλθον πρὸς τὸν Ὅσιον. Vita MS. S. Dalmati Archimandritæ: προσκαλεσάμενος τὸν ὀστιάριον αὐτοῦ. Vita MS. S.Sampsonis Xenodochi: ὁ ὀστιάριος Μιχαὴλ οὗτος ἦν. Constantinus de Adm. Imp. cap.50. ἰστέον ὅτι ἐπὶ Βασιλέως τοῦ Θεοφίλου Παρακοιμώμενος γέγονε Σχολαστικὸς Ὀστιάριος.

Ὀστιάριος, *Ostiarius*, gradus Ecclesiasticus, Νεωκόρος, *Æditus.* Nicolaus Mysticus Patr. Constantinopol. in Sancito lib.4. Juris Gr. Rom. καὶ γὰρ ὁ τοῦ δὲ (εὐαγοῦς τόπου) τὴν φυλακὴν ἐμπεπιστευμένος, ὃν Ὀστιάριον ἡ Ῥωμαίων γλῶσσα καλεῖ. In Ecclesia Constantinopolitana, seu Græcanica, duo Ostiarij recensentur inter Officiales, scilicet ὁ Πρῶτος Ὀστιάριος, & ὁ Δεύτερος Ὀστιάριος, uterque in sexta pentade. Ac primus quidem κρατεῖ τὰς θύρας εἰς τὰς χειροτονίας, alter κρατεῖ τὸ μονοβάμβουλον, ut est apud Codinum cap.1. num. 28.29. Unicum admittit Codex Regius, cui utramque functionem adscribit, ὁ Ὀστιάριος κρατεῖ τὴν λαμπάδα τοῦ Πατριάρχου, καὶ ἐν ψήφοις τὰς θύρας. At Matthæus Monachus διπλοῦς Ὀστιαρίους pariter statuit. Iis rursum aliud attribuit munus Codex Allatianus: οἱ Ὀστιάριοι βαστάζουν τὸ ῥάβδον τοῦ ἀρχιερέως. Verùm Joannes Episcopus Citri in Responsis, ut & Catalogus Allatianus, tres Ostiarios recenset: μετ' αὐτοὺς οἱ τρεῖς Ὀστιάριοι, καὶ μετ' αὐτοὺς οἱ τρεῖς Ἄρχοντες τῶν ἐκκλησιῶν. Ex quibus tertius videtur esse, qui Codino Δομέστικος τῶν θυρῶν appellatur. Quod verò dicitur, duos aut tres fuisse duntaxat Ostiarios in Ecclesia Græcanica, id intelligendum quoad munus publicum: nam longè major fuit numerus Ostiariorum Ecclesiæ Sophianæ, cùm eos ad centenarium reduxerit Justinianus Nov. 3. & Heraclius ad 75. Vide Codin. in Orig. Constantinopol. n.136. & quæ adnotamus in Gloss. med. Lat. in *Ostiarius* & *Portarius.*

Πρωτοοστιάριος, dicitur Ducæ Hist. cap.33. qui Turcis *Capigi-bachi* nuncupatur.

ὈΣΤΡΑΚΆΡΙΟΙ, *Qui testas ex figulina terra conficiunt*, tegendis tectis idoneas: est enim ὄστρακον, *Testa.* Theophanes p.371. διαλεξάμενος ἐκ διαφόρων τόπων τεχνίτας, ἤγαγεν ἀπὸ μὲν Ἀσίας καὶ Πόντου οἰκοδόμους χιλίους, καὶ χρυσᾶς διακοσίους, ἀπὸ δὲ τῆς Ἑλλάδος καὶ νήσων ὀστρακαρίους πεντακοσίους, &c. Vide Gl. med. Lat. in *Scalia.*

ὈΣΤΡΊΑ, Arboris species. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

Ἀλλ' οὐ διαφεντεύθηκεν ἐκ τὸ κακὸν ἐκεῖνον
Ὀξία σφενδάμη καὶ ὀστρία, πυξὸς, στριμὸς, καὶ λεύκη,
Τὰ κυπαρίσσια τάμορφα, &c.

ὈΣΤΡΙΔΟΜΗΔΙΤΖΙΟΝ. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Καὶ λαχανίτζιν, καὶ φακὴν, μὲ ὀστριδομηδίτζια.

ὈΣΤΡΊΤΗΣ λίθος. Constantinus Porph. in Basilio num. 84. Edit. Combef. ἐκ τοῦ Σαγγαρίς λεγομένου λίθου, ὃς παρά τινῶν Ὀςρίτη καλουμένῳ λίθῳ καθέςηκεν ἐμφερής. Meminit Orpheus ὀςρίτου λίθου, ejúsque virtutes pluribus describit, lib. περὶ λίθων.

ὈΣΤΡΟΙΟΤΉΡΙΟΣ, *Ostrinus, ex ostro, Purpureus.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

Ἀπὲ ὀςροιοτήελον βλαύτιν χρυσότον καὶ βαμμένω,
Πλέσιον, ὑπερθαύμαςον, καλάτον καμωμένω.

ὈΣΦΙΟΚΌΡΙΔΟΝ, *Brassica Canina*, Ἀπόκυνον, apud Interpol. Dioscor. cap. 663.

ὈΣΦΡΆΔΙΟΝ, *Odoramentum*, *Olfactorium. Fasciculus florum odorus*, seu ut quidam volunt, *Rosa.* Eustathius ad Iliad. ά. pag. 46. οὕτω τις τῶν ἐπιτρίπτων κολάκων τὸ Ἀρσινόη, Ἥρας ἴον ἀνεγραμματίζεν, ἀιάλλων θωπευτικῶς τὴν βασίλισσαν Ἀρσινόην, ὡς πρέπουσαν εἶναι Ἥρας ὀσφράδιον. Nicetas in Isaacio lib. 1. num. 9. οὐ χάειν καὶ καλὴν ἐν γυναιξὶ καλωνόμαζεν ὁ πρὸς μητρὸς αὐτοῦ θεῖος, ὁ αὐτοκράτωρ Μανουὴλ, καὶ οἷόν τι τῶν ἐκ τῶν ἀγρῶν ὀσφράδιον. Achmes Onirocrit. cap. 204. ἐὰν ἴδῃ ὅτι ἔλαβεν ὀσφράδιον ἓν, ἢ εἶχεν αὐτὸ, εὑρήσῃ τέκνον ποθητὸν ἀνάλογον τοῦ τερπνότητος. Symeon Sethi de Aliment. in Præfat. προσπλάξω δὲ τούτῳ λόγῳ καὶ τῶν συνήθων ἀρωμάτων τε, καὶ ἀρωμάτων, καὶ λοιπῶν γνωρίμων ὀσφραδίων. Vita S. Bartholomæi Junioris pag. 448. ἐώκει δὲ μέγας Γρηγόριος οὗτος εἶναι ὁ Διάλογος, ὃς καὶ ὀσφράδιόν τι ἐν τῇ χειρὶ τῷ μακαρίῳ δέδωκε, ξένην τινα εὐωδίαν ἀποπέμπον.

ὊΤΙ. Observat Xylander ad Cedrenum, Notâ 4. solere Græcos recentiores capitibus eorum quæ aliunde collecta tumultuariè in suos Commentarios transferant, eam notam ὅτι, præfigere: sicut nos, inquit, vulgò *Item* vocabulum usurpamus. Id porrò legere est passim apud Eustathium, Suidam, & alios Scriptores, cùm χρήσεις uti vocantur, laudant. Id etiam ut nuperum notat Henricus Stephanus in Dialogo de Bene instituendis Linguæ Græcæ Studiis pag. 35. Vide Excerpta Philostorgij, Strabonis, Joannis Antiocheni, & similia, ubi hæc vox fere semper occurrit: præterea Eustathium passim, & Codinum de Off. cap. 6. n. 9.

ὊΤΟΙΜΟΣ, *Succinctus*, διεζωσμένος, ἕτοιμος. Ὄτοιμα, *Confestim*, Παραχρῆμα, αὐτίκα.

ὈΤΌΝΙΚΑ. Glossæ Basilic. ὀτόνικα, ἱμάτιον γυναικεῖον ποικιλτόν. Ubi legendum videtur Τόνικα, *Tunica.*

ὈΤΟΥΧΆΧΑΛ, τὸ πύρεθρον, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΟΥ', *Vel*, ex Gallico, *Ou.* Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 4. ἐὰν θέλῃ τὸ ἕνα καράβιν ἔχι κακὸν κερὸν καὶ ἐκεῖνος ῥίπτιν ἀπὲ τοῦ πράγματι του, ἀπὲ ῥεῦχα του, οὐ ἀπὲ τὸ βίον τους, &c. Sic passim alibi.

ΟΥ'ΑΚΌΣ, ὁ ἀράχνης, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΟΥ'ΆΡ, τὸ κηρὸν, *Cera*, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΟΥ'ΑΡΓΟΥΓΌΣ, Afris, *Psyllium*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 652.

ΟΥ'ΑΡΔΕΛΟΥΟΥ'Β, τὸ μελίλωτον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΟΥ'ΒΕΔΑΙΝΑ, in Lexico MS. Cyrilli, τινὸς ὕπαρξις, ἢ πᾶν τὸ καθ' αὐτὸ ὑφεςὸς, καὶ μὴ ἐν ἄλλῳ τὸ εἶναι ἔχει. *Substantia.*

ΟΥ'ΓΗΖΟΥ, (al. οὐγίζη) τὸ ἐφημέρου τὸ ἄνθος, in Glossis Jatricis MSS. ex Codd. Reg. 190. & 1843. *Flos Ephemeri.*

ΟΥ'ΓΚΊΑ, *Uncia*, *Æreus nummus.* Vox Siculorum, deducta, inquit Salmasius lib. de Usuris pag. 315. ἀπὸ τοῦ ὄγκου, quia cùm οὐγκίαι minimi essent pretij æreí nummi, ὄγκον tamen & molem habebant, ut pote qui duodecimam libræ partem penderent. Vita MS. S. Hilarionis: καὶ ἄρτος αὐτῷ κρίθινος ἦν ἡ τροφὴ ἐξ οὐγκίας μεμετρημένος. Theosterictus in S. Niceta Conf. num. 40. διὰ δὲ ςενοτάτης ὀπῆς οὐγκίαν ἄρτου, καὶ τοῦτο ἠχρειωμένου, ὡς ἐπὶ κυνὸς ἐπέῤῥιπτον αὐτοῖς. Διούγκιον, *Sextans*, apud Theophilum Antecess. lib. 3. tit. 1. §. 15. τετραούγκιον, *Triens*, ἑξαούγκιον, *Semissis*, Ἑπταούγκιον, *Septunx*, apud eundem, & alios. Vide Nov. Justiniani 128. in Proœm.

Οὐγκιασμὸς, in Nov. 107. ejusdem Justiniani cap. 1. *Divisio hæreditatis per uncias*, & apud Michaëlem Psellum in Synopsi legum v. 253.

ΟΥ'ΓΚΛΑ, *Ungula.* Apud Myrepsum sect. de Antidot. cap. 119. οὔγκλα καβαλίνα, *Ungula Caballina.*

ΟΥ'ΔΕΤΙΠΟΤΈΝΙΟΣ, *Vilis*, *Triobolaris*, οὐτιδανὸς, εὐτελής.

ΟΥ'ΔΗΔΟΝΙΝ, Afris, *Sideritis*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 615.

ΟΥ'ΕΓΩ, τὸ ὀφθαλμὸν, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

Οὐεγανὲν, τοὺς δύο ὀφθαλμοὺς, ibid.

ΟΥ'ΕΛΆΡΙΟΝ, *Velarium*, locus ubi vela navium recondebantur. Vetus Inscriptio Antipolitana, apud Gruter. CLXXIII. 10. ΑΝΤΙΠΟΛΙΣ ΚΑΙ. ΟΙ. ΠΟΛΙΤΑΙ. ΤΟ. ΓΕΝΙΚΟΝ. ΜΟΝ. ΚΑΙ. ΜΑΝΓΟΝ. ΚΑΙ. ΟΥΕΛΑΡΙΟΝ.

ΟΥ'ΈΡΓΙΟΝ. Vide in Βέργα.

ΟΥ'ΈΡΝΑΚΛΟΣ, *Vernaculus*, οἰκογενής. Occurrit apud Antoninum lib. 1. de Vita sua.

ΟΥ'ΕΡΣΟΥΝΟΥΦΙΤΑΙ', Hæretici, quorum meminit VI. Synodus Act. 11.

ΟΥ'ΈΡΤΡΑΓΟΣ, *Veltris*, *Veltrahus*, *Vertragus canis*, apud Xenophontem Jun. de Venat. cap. 3. Vide Gloss. med. Lat. in *Canis Veltris.*

ΟΥ'ΕΤΑ'Α, οἱ κοχλοὶ οἱ κεκαυμένοι, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΟΥ'ΈΤΖ, τὸ ἄκορον, in Glossis MSS. Jatricis ex Cod. Reg. 1237. & 1843. *Acorum.*

ΟΥ'ΈΤΑΙΑ, ἡ σαῦρα, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843. *Lacerta.*

ΟΥ'ΈΧΤΑΤ, τὸ λευκὸν, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΟΥ'ΖΑΛΚΗ', τὸ σπάνιον, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΟΥ'ΖΆΡΕΙΝ, Οὐζαρίζειν, *Uti*, *Frui*, Ex Ital. *Usare*, & Gall. *User.* Glossæ Græcobarb. τὰ ὁποῖα συνηθίζουσιν εἰς τὰ κάτεργα, ἢ οὐζάρουσιν εἰς τὰ πλοῖα ὁποῦ ἔχουν κουπιά. Alibi: καὶ τὴν μίαν ἀπὸ ταύταις ἐσυνήθιζεν ὁ Περικλῆς, ἤγουν οὐζάριζεν.

ΟΥ'ΖΟΥΡΝΙ'Κ, τὸ ἀρσενίκην, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΟΥ'ΖΟΣ. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Οὖζος, ἡ πρυνέα.

ΟΥ'ΖΟΎΡΑ, *Usura*, *Fœnus.* Joannicius Cartanus in Serm. de Avaritia: καὶ θέλεις ἰδεῖν πολλοὺς πλουσίους ὁποῦ δίδουν τῶν πτωχῶν διὰ τὴν οὔζουρα, &c.

ΟΥ'ΪΖΉΡΙΟΙ, *Vesiri*, Supremi apud Turcos Magistratus. Apomasar in Apotelesmat. διαφοραὶ τῶν ἐξουσιαςῶν μεταξὺ καὶ ςρατιωτῶν καὶ τῶν τουσερίων, ἤτοι τῶν οἰκοδεσποτῶν τῶν ἁρμάτων. Ubi legendum τῶν οὐιζηρίων, ut paullò post: καὶ διαφορὰς μεταξὺ οὐζηρίων καὶ βασιλέων. Rursum: βλάβην ἐπιφέρει τοῖς Οὐϊζηρίοις παρὰ τῶν βασιλέων. Vide Βιζηρίδες.

ΟΥ'ΪΚΆΡΙΟΣ, *Vicarius.* Vita MS. S. Eugeniæ: τῶν Ἀφρικῆς δὲ τὸν Σέργιον Οὐϊκάριον Εὐγενία δὲ, Ἥρκει τοῦτο μόνον ἀξίωμα τὸ πάντων μεῖζον, &c. Chronicon Alexandrin. in Valentiniano: ὑπὸ ςρατιωτῶν πυρὶ παραδοθεὶς ὑπὸ Καπετωλίνου Οὐϊκαρίου, &c. Vide Βικάριος.

ΟΥ'ΪΚΟΣ, *Vicus*, apud Zonaram to. 3.

ΟΥ'ΪΛΙΟΝ

ΟΥ'ΓΙΑΓΟΝ. Justinianus Nov. 127. ὑπὲρ ἑκάστε ἴεγε, ἢ ϛίλιε, ἢ κενἴυριῶν, ἢ ἄλλων οἵων δήποἴε ὀνόματι. *Villam* hîc interpretatur Meursius. At in Basil. habetur ἰελίων, sed ἰεγαλίων legendum scribit Cujacius ad l.3. Cod. Ut nemini lic. in coëmpt. lib.10. uti præfert Editio Scrimgeri. Julian. Antecessor constit.124. *pro singulis iugeribus sive centuriis.*

ΟΥ'ΙΝΔΙΚΤΟΣ, *Vindicta.* Suidas: Οὐίνδικἴ@· ὁ κατ' οὐίνδικἴον ἐλευθερέμϑυ@. Theophilus Antecessor utitur voce οὐίνδικἴα.

ΟΥ'ΛΑ'ΚΙΣ, *Cursor*, Δρομεὺς, in Corona pretiosa. Ex Ital. *Lacaio*, & Gall. *Laquais*, vel *un laquais.*

ΟΥ'ΛΑΠΙΣΜΟ'Σ, *Gingiva extima.* Georgius Sanginatius de partibus corporis humani, MS.

Οὔλιξ ὁ ὀρανίσκ@, ὀλαπισμὸς τὰ ὄλη.

ΟΥ'ΛΙΞ, *Palatum.* Georgius Sanginatius de Partibus corporis humani, MS. suprà citatus.

ΟΥ'ΛΚΗ, seu potiùs ὁλκὴ, uti scribitur apud Galenum, Pondus notum Medicis. Oribasius in Cod. MS. Reg.1177. ἡ ὀλκὴ ἔχει κεράϊα ιή. Nicolaus Myrepsus MS. cap.8. ἀβροἴόνε ὀλκίω μίαν, ὀριγάνε, ὑσσώπε, καςορίε, ἀνὰ ὀλκίω ά. Sic passim apud hunc Scriptorem, ubi Fuschsius dragmam semper vertit, quòd fortè δραγμὴ totidem κεράτια contineat, ut & δηνάριον, apud eundem Oribasium.

ΟΥ'ΛΟΔΕΤΟΝ, idem quod ἀμάλλιον. Vide Etymolog. Magn. in priori voce.

ΟΥ'ΛΟΦΩΝΟΣ, *Chamæleon niger*, apud Interpolat. Dioscorid. cap.416.

ΟΥ'ΛΤΙΜΟΣ, *Vltimus.* Mauricius lib.1. Strateg. cap.8. κελευόμϑυ τὰς πρὸ φυλακίω τ͂ βάνδε πιςδυθένἴας σωφρονίζεϑαι, κ᾽ ὀλτίμες γίνεϑαι τῇ ἀρχομένων ὑπ᾽ αὐτῇ, ἤτοι σχολῶν ἐν αἷς ἀναφέρονἴ). Species regradationis.

ΟΥ'ΛΦΙ'ΝΕΣ, inter grandia Cete recensentur Glyca 1. parte Hist. pag.36. ubi quidam Codd. præferunt δελφῖνες, uti monet Labbeus pag.153.

ΟΥ'ΝΕΔΟΝ, *Vnedo.* Paulus Ægineta lib.7. ἐπιμηλὶς, ἥτις κ᾽ ὄνεδον ϖ͂ϊὰ τοῖς Ἰταλοῖς ἀγροίκοις καλεῖται.

ΟΥ'ΞΙΓΓΙ. Vide Ἀξέγγιον.

ΟΥ'ΟΝ, *Vva.* Alexander Trallianus lib.7. cap. 13. τούτοις κ᾽ τὰ κάςανα ὄζιν ἐπιτήδεια, κ᾽ μέσπιλα, κ᾽ ὄα πανὺ πέπειρα. Actuarius lib. 2. ϖ͂ὶ πνεύμ. ψυχ. cap.5. ὄα ᾿ πάνυ ςύφονἴα ἐν ὀπώραις, κ᾽ καρύα, κ᾽ μέσπιλα, ἐν φαρμάκε μϑ͂ λόγῳ λαμβανόμϑυα πάνυ χρήσιμα.

ΟΥ'ΡΑ μυὸς, *Malva*, Prophetis, seu Chymicis, apud Interpol. Dioscor. c.332.

Οὐρὰ σκορπίε, iisdem, *Sideritis*, cap.615.

Οὐρὰ ἰχνεύμον@, *Arnoglossum*, iisdem, apud Apuleium de Virtut. Herb. cap.1.

ΟΥ'ΡΑΝΙ'Α, Ἶρις, *Iris*, Interpolatori Dioscoridis cap.1.

ΟΥ'ΡΑ'ΝΙΣΜΑ, Nota musicæ hodiernæ quæ per Φ. exprimitur. Vide Rutgersium lib.2. Var. Lect. cap.11. Extr.

ΟΥ'ΡΑΝΟΒΑ'ΣΤΑΙ. Vide in Βαςᾶν.

ΟΥ'ΡΑ'ΔΙΟΝ, *Cauda*, οὐρά. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Κέρκ@ κ᾽ τὸ οὐράδιον, Κερδῶς κ᾽ ὁ ἀλώπηξ.

ΟΥ'ΡΑΝΟΒΑΦΕ'Σ χρῶμα, *Cæruleus color*, apud Nicetam Paphlagonem in Vita S. Hiacynthi Amastriani pag.3. Vide Gloss. med. Lat. in *Cœlestinus.*

ΟΥ'ΡΑΝΟΦΟΙ'ΤΗΣ, Epitheton quo donatur S. Paulus à Niceta Paphlagone in Sancto Jacobo Zebed.

ΟΥ'ΡΑΝΟ'Σ, *Vmbraculum*, *umbella quæ capiti sedentis aut procedentis superponitur*, quomodo *Cælum*, seu *Ciel* vocant interdum nostri. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.4. cap.18. enarrans ut Joannes Imp. Constantinopol. Ferrariam venerit: ὑπεδέξατο δ᾽ αὐτ͂ ὁ Μαρκέσης μϑ͂ μεγάλης τιμῆς, τῶν ἵππων αὐτ͂ πεζῇ πορδυομϑύων, κ᾽ ὀρανὸν ὕπερθεν τ͂ βασιλέως αἰωρέμϑυον κατεχόντων. Et c.25. ἐν ᾿ τῷ δεξιῷ μέρει (εἰδόμϑυ) κείμϑυον τ͂ ἐπηρμϑύον θρόνον, ὕπερθεν μϑ͂ ὀρανὸν καμεχέινον εἰς ὕψ@ αἰωρέμϑυον. Adde cap. 26. Extr. & sect.7. cap.15. Extr.

Οὐρανίαν vocat idem Concilium pag. 11. ἄρχονἴες ᾿ καί τινες ἄλλοι συνεπήδονἴο μετ᾽ αὐτ͂, μϑ͂ ὀρανίας λόυκοειδὲς σκεπάζονἴες αὐτόν.

Οὐρανίσκ@, *Ara umbella*, Portio.

ΟΥ'ΡΑΝΟΦΡΑ'ΝΤΩΡ, *Cælestis Orator*, vel qui de Cælo disseruit, in Hexaemero scilicet: Epitheton quod vulgò Græci Basilio M. adscribunt. Index Bibliothecæ Vaticanæ MS. & alter Index Bibl. ex Cod. Colbert.99. Ἐξήγησις τ͂ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμϑ͂ Βασιλείε τ͂ μεγάλε κ᾽ ὀρανοφράνἴορ@ εἰς τὰς ψαλμὲς πάνἴας. In Cod. Constantinopolit. Zonaræ to. 1. pag.6. apud Vvolfium in Not. S. Gregorius Theologus ὀρανομήκης appellatur.

ΟΥ'ΡΑ'ΡΙΟΝ. Vide in ὡράειον.

ΟΥ'ΡΒΑ, Mensura quædam. Petrus Theoctonicus in lib. de Archemia MS. ὀρύξα̃ο βόθρ@ ἐν τῇ γαίᾳ πρὸς βάθ@ ὄρβας μιᾶς· εἰς ᾿ τὸ ὕψ@ αὐτ͂, κ᾽ τ͂ π.. σπάνας δ´.

ΟΥ'ΡΒΑΝΟ'Σ, *Vrbanus*, exponitur à Psello de verbis Juris Latinis in Cod. MS. ὁ φύλαξ τῆς πόλεως.

ΟΥ'ΡΒΙΚΑΡΙ'Α, *Vrbicaria*, Romani Episcopatus peculiaris Diœcesis. Ἐπαρχία Οὐρβικαρίας, in Notitia Græcorum Episcopatuum exarata sub Leone Imp.

ΟΥ'ΡΓΥΙΑ', pro ὀργυιὰ, *Vlna*, mensura sex pedum apud Harmenopul. lib. 2. tit.4. §.17. 18.22. lib.4. tit.11. §.18. Cod.1595. MS. Bibl. Reg. τὸ ςάδιον ἔνι ὀργίαι ἑκατὸν, τὸ ᾿ μίλιον ὀργίαι ἑπλακόσιες πεντήκονἴα, &c. Titulus concipitur, ϖ͂ὶ ὀγίας. Hero in Geodesia MS. ἡ ὀργυιὰ μεθ᾽ ἧς μετρεῖ) ἡ σπέριμ@ γῆ, ἔχει σπιθαμὰς βασιλικὰς θ´. ἢ πόδας ς´. κ᾽ σπιθαμίω ά. &c. Nicephorus Gregoras lib.2. Hist. ineditæ cap.16. κ᾽ οἰκίσκες ἐν αὐτῷ πολλὰς, μϑ͂ χώρημα δ᾽ ἕκαςον ἔχονἴα μήκες ἅμα κ᾽ πλάτες ὀδὲν ὀργιᾶς μᾶλλον.

ΟΥ'ΡΓΙ'ΑΣ, *Modus agri*, apud Chios. Testamentum scriptum Chij an. 1580. apud Crusium lib. 4. Turcogr. Epist.27. ὅπε ἀφίνη κ᾽ ἀφίε) ὀργίες εἴκοσι τρεῖς ὅπὸ τὸ ὅποςαλικὸν τὸ ἔλαβεν ὅπὸ τὰς κληρονόμες τ͂ ποτὲ μήσερ Σιλβέςερ, &c. Occurrit ibi pluries ut & Epist. 28. ubi *Vlnas* vertit Crusius. Fortè scriptum ὀργίες pro οὐγίες, nam *Vncias terræ* dicunt: Itali vel certè pro ὀργυιά, mensurâ notâ apud Græcos.

ΟΥ'ΡΙΑ *Ova*, ὑπηνέμια, *Irrita*, *Subventanea*, apud Eustathium ad Iliad. α.

ΟΥ'ΡΙΑΣΜΟ'Σ, *Ejulatus.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Καὶ ἄρχιζαν τὸ κλάψιμον μὲ ὀριασμὲς μεγάλες.

ΟΥ'ΡΙΜΟ, *Maturum*, Πεπαινομϑύον, in Corona pretiosa: pro ὥριμον.

ΟΥ'ΡΙ'ΣΧΥΟΣ, *Cuspis Hastæ*, *teli.* Lexicon MS. Cod.1843. Σαυρωτὴρ, ξυςὸν δόρυ, ἢ ὁ ςύρατραξ, ὃ ἔνιοι κ᾽ ὀρίσχυον καλῦσιν, ὅπε ἐμπήσε) τὸ σιδήρεον τ͂ δόραἴ@.

ΟΥ'ΡΚΙΟ'ΛΑΡ, *Vrceolaris*, Herba parietaria, quam Græci Περδίκιον, & Περδικιάδα, præterea Ἑλξίνίω vocant, Hippiatrica pag.9. βοτάνης περδικιάδ@,

ἣν Ῥωμαῖοι οὐρκιόλαρ καλοῦσιν, ὁ χυλός. Vide Ruellium de Natura Stirpium lib.3. cap.69. & alibi.

ΟΥ'ΣΑΚ, τὸ ἀμμωνιακὸν, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΟΥ'ΣΙΑ, pro συνουσία. Syntipas MS. καὶ πρὸς οὐσίαν ἠνάγκασε. Rursum: νεανίας γάρ τις ἰδὼν με παρακύψασαν ἐκ τοῦ παραθυρίου, ἐκρατήθη τῷ ἐμῷ ἔρωτι, καὶ πρὸς τὴν οὐσίαν ἀναγκασθεῖσα, οὐκ ἤκουσα.

ΟΥ'ΣΙΑΣ διαιρετέας, *Familiæ hirciscundæ*, in Gloss. Gr. Lat.

ΟΥ'ΣΙΑΚΟ'Σ, *Patrimonialis*. Οὐσιακὰ, *Patrimonialia*, in Basilic. lib. 54. tit. 4.

ΟΥ'ΣΙΑΣ, Dignitas apud Turcos Asiaticos. Anna Comnena lib. 6. Alexiad. pag. 170. ὁ δὲ μέγας Σουλτὰν ταῦτα μεμαθηκὼς, καὶ δεδιὼς τὸν Τουτοῦσιν ἰσχυροποιούμενον ἤδη, ἀπέστειλε πρὸς τὸν αὐτοκράτορα τὸν Οὐσίαν, μηνύσας αὐτῷ περὶ κήδους, &c. Occurrit rursum infrà, ubi Editor ad marginem reposuit Σιαοὺς, ut sit quem alij Τζαούσιον vocant, hodie *Chiaous* Turci: Sed an ex fide alicujus Codicis, an verò ex conjectura, non liquet.

ΟΥ'ΣΙ'ΔΙΟΝ, *Substantiola*, *Facultaticula*. Glossæ Basilic. Πεκούλιον, ὡσανεὶ μικρὸν οὐσίδιον.

ΟΥ'ΣΙ'ΟΝ, *Vestis*, quam Latini inferioris ætatis *Hauciam* vocarunt, *Tunica talaris*. Achmes Onirocrit. cap. 220. καὶ τὰ λεγόμενα οὐσία, εἰς ἀνώτερον πλοῦτον τῶν εἰρημένων πάντων κρίνεται. Rursum: ἐὰν οὖν ἴδῃ ὅτι φορεῖ οὐσίον χρυσίον, εὑρήσει θλίψιν καὶ φήμην κακὴν ἀνάλογον τοῦ πλήθους τοῦ χρυσοῦ. Mox: ἐὰν δὲ ἴδῃ ὅτι ἐφόρει οὐσίον, εὑρήσει πλοῦτον πολὺ συλλεκτὸν, διὰ τὸ τοῦ χιτῶνος πολυσυνάκτον ἐκ βελόνης ἔργον. Occurrit ibi pluries: sed ex hisce Locis satis conficitur genus vestis fuisse, non verò *Hosam* seu cothurnum, uti putavit Meursius. Ita porrò *Houciam* sumi apud Latinos Scriptores inferioris ætatis docuimus in Gloss. med. Latin. ubi hi etiam Loci addi possunt. Statuta Synodalia Joannis Episcopi Leodiensis MSS. *præcipimus quod nec* Monachi nigri, nec Canonici Regulares in *Hissis* (leg. *Houssis*) *vel tabardis equitent*. Charta fundationis Domus Dei Tornodorensis an. 1293. *Et cùm domum exierint, super pellicias vel capas clausas, vel housias deferant*. Habetur ibi non semel eadem vox, ut & in *Ordine quem tenet Universitas Parisiensis in delatione corporum Regum Franciæ*, in libro viridi novo Castelleti Paris. fol. 47. Vide Ὄσα.

ΟΥ'ΣΚΕ, *Non*, *Minimè*, οὐ, οὐκ, οὐχί.

ΟΥ'ΣΟΥΜΒΙΣ, Gallis, *Chamædaphne*, apud Interpol. Dioscor. cap. 731.

ΟΥ'ΣΟΝ, *Usus*, δίκαιόν τι, in Glossis Basilic.

Οὐσουκαπιτεύειν, *Usucapere*. Eædem Glossæ: οὐσουκαπιτεύω, διὰ μακρᾶς χρήσεως δεσπόζειν. Rursum: οὐσουκαπιτεύει, διὰ χρήσεως δεσπόζει· οὐσουκαπιτεύειν, χρῆσιν ἔχειν, ἢ κερδαίνειν αὐτήν. Occurrit in lib. 50. Basilic. tit. 1. cap. 66. to. 6. pag. 805. & apud Scholiast. lib. 2. tit. 5. pag. 99.

Οὐσουκαπιτεία, *Usucapia*, apud Balsamonem ad Photij Nomocan. tit. 2. cap. 1.

Οὐσούφρουκτος, *Ususfructus*, in Nov. 7. & in Libris Basilic. passim.

ΟΥ'ΤΙ'ΛΙΟΣ, *Utilis actio*, vox Jurisconsultorum. Lib. 59. Basilic. tit. 1. cap. 7. κατὰ δὲ τοῦ θάψαντος ἐν ἀλλοτρίᾳ τόπῳ μήπω δεξαμένῃ νεκρὸν, οὐτίλιος ἁρμόζει. Οὐτιλία ἀγωγὴ, lib. 9. tit. 3. cap. 61. οὐτιλίως ἐνάγεσθαι, *Utili actione uti*, lib. 9. tit. 8. cap. 10. οὐτίλιος ἐνιαυτὸς, lib. 10. tit. 34. cap. 5.

ΟΥ'ΤΟΥΑ'Τ, λέγεται χοχλίος κεκαυμένος, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Οὐτοὺτζ, μῆλον Ἰνδικὸν, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΟΥ'ΦΟΥ'Ρ, ὁ Κνῆκος, in Lexic. MS. Cod. Reg. 1843.

Ο'ΧΙ, *Non*, pro οὐχί. Οὐχὶ μοναχὰ, ἀμὴ καὶ, *Non solùm, sed etiam*, οὐ μόνον, ἀλλὰ καί. Corona pretiosa: γιὰ τὶ οὐχὶ, *Cur non*, διὰ τὶ οὐ. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Ὅταν σου λέγει κουρβανὲ λέγει πε πάλιν ὄχι.

Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Τῆς φύσεως καὶ σανικῶς ὄχι ἀπὸ θέλημά σου.

Ο'ΦΑ', *Offa*. Orneosophium: διὰ σκυλοπούλου δώσεις ὀφὰς τρεῖς μίαν ἡμέραν, καὶ εἰς δευτέραν ὀφὰς πέντε, καὶ εἰς τὴν τρίτην ὀφὰς ἑπτά. Ibidem pag. 180. δίδου τῇ ἡμέρᾳ ὀφὰς τρεῖς, τῇ α', τῇ β', ὀφὰς πέντε· τῇ τετάρτῃ ὀφὰς ζ'. Adde pag. 181. 182. &c.

Ὀφέλλιον, *Ofella*, in Gloss. Græco-Lat.

Ο'ΦΑΚΑ, ἀγουρίδα λέγεται, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Omphacium*, Succus vel liquor amarus ex oliva amara, &c. Vide Ἄγουρος.

Ο'ΦΑΛΟ'Σ, pro Ὀμφαλὸς, *Umbilicus*. Historia MS. Bertrandi Romani:

Ἀχιλοσίτε καὶ γυμνὸν μέχρι καὶ ὀφαλοῦ τε.

Ο'ΦΘΑΛΜΙΚΟ'Ν, *Flos argenti*. Glossæ Jatricæ MSS. Neophyti: Ἄνθος ἀργύρου, ὅπερ οἱ χρυσοχόοι καλοῦσιν ὀφθαλμικόν.

Ο'ΦΘΑΛΜΙ'ΖΕΙΝ, *Fascinare*, *Oculis lædere*, βασκαίνειν.

Ο'ΦΘΑΛΜΟ'Σ Πύθωνος, Prophetis, *Stæchas*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 435. Apul. c. 42. habet Τύφωνος.

Ο'ΦΘΑΛΜΟ'Σ φυτοῦ, *Gemma arborum*. Unde ἐνοφθάλμισις, *Insitio*. Eustathius Iliad. β. pag. 308. Ὀφθαλμοὶ δὲ φυτοῦ, ἐκ τοῦ κατὰ τὰ ζῶα πάντως καὶ αὐτοί· ἀφ' ὧν καὶ τὸ ἐνοφθαλμίζειν, ἡ γεωργικὴ λέξις.

Ο'ΦΘΑΛΜΟΦΑΝΙ'Α, *Oculorum deceptio*, de Præstigiatoribus, qui oculos circunstantium fallunt. Vita S. Symeonis Sali, MS. καὶ ἔλεγεν ὅτι Ὥσπερ ὁ ψηφᾶς ποιεῖ ὀφθαλμοφανίαν, οὕτως καὶ οὗτος ποιεῖ.

Ο'ΦΘΟ'Σ, ὀφτὸς, *Coctus*, *Assatus*, ὀπτός. Κάμνειν ὀφθὸν, *Assare*, ὀπτᾷν. Glossæ Græcobarb. ἐφθόν ἄλευρον, ἀλεύριν ὀφθὸν ἢ ὀφτόν.

Ο'ΦΙΑΝΟΙ', vel Ὀφῖται, Hæretici, οἱ τὸν ὄφιν δοξάζουσιν, καὶ τοῦτον Χριστὸν ἡγούμενοι, ἔχοντες φύσει ὄφιν τὸν ἕρποντα ἐν κιστέρνῃ τινι. Ita Sholiastes Basilic. ad lib. 21. pag. 581. Adde Theodorit. Serm. 1. de Hæretic. Nicetam lib. 4. Thesauri Orthod. fid. p. 169. &c.

Ο'ΦΙΓΕ'ΝΙΟΝ, Ὀφιόκτονον, *Elaphoboscum*, Interpol. Dioscor. c. 485.

Ο'ΦΙΟΚΕ'ΦΑΛΟΣ, Accipitris genus. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosoph. cap. 2. δεῖ τὸν ἐπιλεγόμενον ἱέρακα ἐν πρώτοις τὸν νεανίσκον ἐπιζητεῖν, ἔπειτα τὸν λεγόμενον Ὀφιοκέφαλον· εἰσὶ γὰρ οἱ μακρὰς τὰς κεφαλὰς ἔχοντες, καὶ ὁμοίας ὄφεων.

Ο'ΦΙΟΝ καὶ σηπίας ὄστρακόν ἐστιν, ἄσβεστος ὠῶν. Glossæ Chymicæ MSS.

Ο'ΦΙΟΣΤΑ'ΦΥΛΟΝ, ἤτοι καππάριν, in Glossis Botanicis ex Cod. Reg. 848. Vide Dioscoridem cap. 280.

Ο'ΦΙ'ΤΗΣ. Apud Nonum de Morbor. curat. caput 244. inscribitur περὶ ἕρπητος καὶ ὀφίτου.

Ο'ΦΡΥ'ΔΙΟΝ, pro ὀφρὺς, *Supercilium*. Nicetas in Isaac. & Alex. num. 3. de Murtzuphlo: ὃς ἀπὸ τοῦ τὰ ὀφρύδια ἔχειν δασέα, καὶ συνωμένα ἐπάνω τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ κρεμάμενα. Ubi Cod alius habet ὀφρῦς.

Ο'ΦΦΙ'ΚΙΟΝ, *Officium*. Glossæ Lat. Gr. *Fungitur Officiis*, Κέχρηται ὀφφικίοις. Glossæ Basilic. ὀφφίκιον, λειτουργία, τάξις, ἐξουσία, &c. Moschopulus: Ὀφφίκιον, διὰ δύο φφ. ἔστι μὲν ἡ λέξις Ῥωμαϊκή. Ὀφφίκια ἐκκλησιαστικὰ, in Concil. Quinisexto Can. 7. Zonaras in Canon. 33. Concilij Carthagin. τὸ ὄνομα τοῦ ὀφφικίου Ῥωμαϊκόν ἐστι, σημαῖνον διοίκησιν καὶ ἀξιοπιστίαν. Balsamon ad Can. 17. Apost. τὰ ἐκκλησιαστικὰ ὀφφίκια καταχρηστικῶς λέγονται βαθμοί· κυρίως γὰρ βαθμοὶ, τῶν ἱερέων καὶ

τῶν

τῶν διακόνων, καὶ τῶν ὑποδιακόνων, καὶ τῶν ἀναγνωστῶν ἐπεὶ τὰ δὲ ὀφφίκια καὶ τὰ ἀρχοντίκια τιμαί εἰσι καὶ πορισμοῦ ἀφορμαί. Idem ad Can. 7. Concilij Trullani: ὀφφίκια μέντοι ἐκκλησιαστικὰ λέγονται τὰ Ἀρχοντίκια. Et ad Can. 51. Epist. S. Basilij ad Amphilochium: ἐπεὶ καὶ τὰ ἀρχοντίκια διὰ σφραγίδος δίδονται, βαθμοὶ καὶ ταῦτά εἰσι, καὶ ἀδικοῦντες οἱ παρὰ ἐπισκόπων ἀκρίτως ἐκ τῶν ὀφφικίων αὐτῶν ἐκβαλλόμενοι, &c. Symeon Thessalonic. de Sacris Ordinat. cap. 13. τῶν Πρωτοπρεσβυτέρων, τῶν Ἀρχιδιακόνων, τῶν Καθηγουμένων, καὶ τῶν λοιπῶν ἐν διαφόροις διακονήμασι, τοῖς λεγομένοις ὀφφικίοις, λειτουργίας κεκλημένων ἐκκλησιαστικάς, &c. Scylitzes in Isaacio Comneno: καὶ τὰς τῶν ὀφφικίων δὲ δόσεις αὐτὸς πρῶτος περιέτεμεν. Georgius Pachymeres lib. 5. cap. 11. ἀλλ' ἢ ἀποδυόμενον τὰς αἰτίας τῶν αἰτιωμένων εἰρηνεύειν παρέχειν τοῖς ἀδελφοῖς, ἢ μὴν ἐν τοῖς ἰδίοις ὀφφικίοις, εἴτουν προνομίοις οὐδ' ἑκάτερον μὴ οὕτως διαφόρως ἔχειν, καὶ ἀκηρύκτως ἀλλήλοις ἀπεχθάνεσθαι. Occurrit passim.

Ὀφφικιάλιος, *Officialis*. Lexicon MS. Cyrilli: ὀφφίκιον, ἀξίωμα, καὶ ὀφφικιάλιος. Martyrium S. Eustratij & Soc. MS. ὀφφικιάλιος τῆς αὐτῆς τάξεως. Leo Grammaticus in Leone Philosopho p. 479. διεβλήθησαν δὲ τῷ βασιλεῖ Λέων τε ὁ Μυστικὸς, καὶ ὁ Σταυράκιος, ὡς ὅτι παρὰ τῶν στρατηγῶν καὶ ὀφφικιαλίων λαμβάνοντες δῶρα, &c. Sancitum 11. Lucæ Patr. Constantinopolit. lib. 3. Juris Græco-Rom. τὸ δὲ συνηγορῆσαι κληρικὸν, ὡς οἱ κοσμικοὶ ὀφφικιάλιοι, καὶ δέξασθαι σφραγῖδα λαϊκοῦ, μισεῖται καὶ κολάζεται. Ducas cap. 40. μαθὼν δὲ παρ' αὐτοῦ τὰ ὀνόματα τῶν εὐγενῶν, τῶν ἐν τῷ παλατίῳ διαπρεψάντων ὀφφικιαλίων. Vide lib. 1. Basilic. tit. 1. cap. 39. 52. & alibi. Ὀφφικιάλιοι ἄρχοντες, Ecclesiæ scilicet Constantinop. apud Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect. 3. cap. 15. sect. 4. cap. 6. sect. 11. cap. 2.

Ὀφφικιάλιδες, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. ὁποῖα ἐψηφίζασιν, ἢ μπαλλωτιάζαν, καὶ ἐχειροτόνησαν οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ ἄλλοι προτίτερα τοὺς ὀφφικιάλιδας καὶ ἄρχοντας. Occurrit ibi pluries.

Ὀφφικιοῦν, *Officium*, vel *dignitatem conferre*. Ducas Hist. cap. 5. ὃν καὶ Μέγαν Δοῦκαν ὁ Βασιλεὺς ὠφφικίωσεν.

Ὀμφίκιον, pro ὀφφίκιον. Theophanes in Rhinotmeto p. 316. ἀπὸ διανομῆς τῶν οἰκούντων τὴν πόλιν, συγκλητικῶν τε καὶ ἐργαστηριακῶν, καὶ δημοσίων, καὶ παντὸς ὀμφικίου. Nicetas in Alexio lib. 1. num. 3. οὐ βραχεῖς δὲ καὶ τῶν καθ' αἷμα Βασιλεῖ ἐγγιζόντων, καὶ οἷς τὰ ὑπερήφανα τῶν ὀμφικίων ἀνέκειντο, &c.

ΟΧΑ, τὸ κύδωνιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843. Matthæo Silvatico, *Oca, seu Ocalib, est herba palustris quæ est in fluminibus.*

ΟΧΕΙΡΟΣΦΙΚΤΑΝ, *Fortiter Stringere, Amplecti*: pro ὀχυροσφίγγειν. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

> Ἡ κόρη ἂν παράξενος, καὶ παράξενόν της,
> Κρατεῖ, ὡς τὴν ἐνδέχεται, καὶ ὀχειροσφικτάτον.

ΟΧΕΝΔΡΑ, *Vipera*, ἔχιδνα, ἔχις. Ὄχεντρα, in Fabulis Æsopi Græcobarb. pag. 23. κατὰ τύχην ἐπάτησε μίαν ὄχεντρα. Ἔχεντρα, apud Hieron. German. Vide Petr. Bellon. lib. 1. Obs. cap. 18. Extr. & cap. 31.

ΟΧΕΤΑΡΙΟΣ. Glossæ Lat. Gr. *Aquilices*, οἱ τὰ πύραγρα ἐργαζόμενοι, οἱ ὀχετάριοι, Πολαμῖται, Ὑδροσκόποι. Sic emendo pro ὀνοχετάριοι.

ΟΧΗΜΑ, pro *Equo*, quomodo inferior Latinitas *Vehiculum* usurpat, ut docemus in Gloss. med. Lat. Leo Grammaticus in Theophilo p. 451. καὶ τοῖς δημοσίοις ὀχήμασιν ἐπιβὰς, ἀπῆλθεν φυγὰς μέχρι τῶν κλεισουρῶν Συρίας, τὰς τῶν ἵππων ἴνυας ἐκκόπτων. Nicetas in Joanne num. 8. μικροῖς ποδηνέμοις ὀχήμασι, ubi Codex Barbarogr. habet ἀλόγοις. Adde c. 9.

ΟΧΘΑ, pro Ὄχθη, *Ripa*, in Apophthegmat. Patrum in Antonio n. 29. in Ammona num. 5. & in Besarione num. 1.

ΟΧΘΡΟΣ, *Hostis*, *Inimicus*, Ἐχθρός. Ὀχθριά, *Inimicitia*.

ΟΧΙ, pro οὐκ. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

Τέως ἐάν σε εἰπῶ γνωρίζεις με, καὶ ὄχι, ταῦτα εἰπών.

Panagiota in Catechismo Russorum p. 27. τὸ ἀγέννητον, καὶ τὸ γεννητὸν, καὶ τὸ ἐκπορευτὸν, διαιρεῖ τὰ πρόσωπα ἐν τοῖς θείοις, μὰ ὄχι τὴν οὐσίαν,

ΟΧΙΟΝ, *Coriandrum*, Ægyptiis, apud Interpolat. Dioscor. cap. 476.

ΟΧΛΑΓΩΓΙΟΝ, *Convitium*, in Gloss. Gr. Lat. & in Interpretat. legis 15. D. de injur. ut notat Cujacius lib. 6. Observat. cap. 6. Eædem Glossæ: ὀχλαγωγῶ, *Convitium facio*, *Circulor*. Ὀχλαγωγὸς, *Circulator*. Item pro *Rumore* usurpat Damascenus Studita serm. 30. ἤκουσαν ὀχλαγωγίαν, ὅτι ἔρχεται ὁ Χριστὸς νὰ περάσῃ.

ΟΧΛΟΣ, *Plebs* Episcopo subdita, quomodo hanc vocem usurpant Ecclesiastici Scriptores. Codex Canonum Ecclesiæ Afric. c. 53. de Episcopis: τοὺς δοκοῦντας τοῖς ἰδίοις ὄχλοις ἀρκεῖσθαι, καὶ τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης καταφρονοῦντας, &c. Et Can. 98. οἱ ὄχλοι, οἱ μηδέποτε ἰδίους ἐσχηκότες ἐπισκόπους, &c. Vide Λαός.

ΟΧΟΥ, vel Οἴμμοι, *Hei mihi*.

ΟΨΑΓΕΜ, *Halicacabus*, Interpolat. Dioscor.

ΟΨΑΡΙΟΝ, *Piscis*. Lexicon MS. Cyrilli: ἰχθὺς, τὸ ὀψάριον. Auctor Etymologici: ὄψον, καὶ ὀψάριον, παρὰ τὸ ὄψον αἱρεῖσθαι ἐκ τῆς θαλάσσης. Glossæ Gr. Lat. ὀψάριον . . . . ciculum. Lego, *Pisciculum*. Glossæ MS. Ὕσκα, ὀψάριον, καὶ ξύλον ἐν ᾧ ἅπτεται τὸ πῦρ. Athenæus lib. 9. pag. 385. Edit. Lugdun. ὀψάριον δὲ τῶν μὲν ζώντων ἡμεῖς λέγομεν ἄταρ, καὶ Πλάτων ἐπὶ τῶν ἰχθύος ἐν Πεισάνδρῳ, &c. Eustathius ad Iliad. υ. ἐκράτησε γὰρ παρὰ τοῖς ὕστερον ὄψον κατ' ἐξοχὴν ἐπὶ ἰχθύων λέγεσθαι, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ κοινολεκτούμενον ὀψάριον. Vide Eustathium Od. γ. Joannes Moschus in Limon. cap. 185. καὶ λαβοῦσα τὸ ὀψάριον, ἤρξατο αὐτὸ καθαίρειν. Typicum S. Sabæ cap. 31 Extr. & Triodium Sabbato 1. Hebdom. jejun. δεῖ εἰδέναι ὅτι δὶς παρελάβομεν ἐσθίειν ὀψάριον, τῇ ἑορτῇ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, καὶ τῆς Βαϊοφόρου. Joannes Jejunator in Pœnitent. pag. 88. τυροῦ δὲ καὶ ὠοῦ, καὶ κρέατος, καὶ ὀψαρίου ἀπέχεσθαι. Passim ibi, & in Canonario Joannis Monachi pag. 113. &c. Nicolaus Patr. Constantinop. ad Anastasium Hegumenum Montis Sina:

> Ὀψάριον καὶ ἔλαιον, κατάλυε καὶ μόνον.

Nicetas Barbarogr. MS. in Isaacio & Alexio: καὶ τὰ λαβράκια, καὶ τὰ ἄλλα μεγάλα ὀψάρια τὰ λιπαρὰ τρώγοντες μετ' ἐκεῖνο. Apud eundem in Isaacio lib. 1. ὀψάρια ἀγρεύειν, ubi Codic. al. habet ἰχθύας. Utuntur præterea Scholiastes Oppiani lib. 1. Halieutic. v. 141. Theophanes an. 11. Pogonati, Epiphanius Hagiopolit. pag. 62. Demetrius Pepagomenus de Podagra cap. 25. 30. Nomocanon Cotelerianus num. 206. 208. 255. 418. &c. Κόμης τῶν ὀψαρίων, in Chronico Alexandr. an. 16. Heraclij.

Ὄψαρος, eâdem notione. Rhazes de Peste cap. 11. Καρκῖνος πεκαυμένος, νυκτερὶς, ὄψαρος, μυῶν ἀφόδευμα. Nisi legendum sit ὁ ψάρος.

Ὀψαρίδιον, *Pisciculus*. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. ὀψαρίδιον, τὸ μικρὸν ὀψάριον. Auctor Etymologici: παρὰ τὸ ὀψάριον, ὀψαρίδιον. Eundem vide in Γραμματίδιον.

Ὀψαρόκολλ, Βρωμόκολλιν, in Glossis MSS. ex Cod. Reg. 1177. *Ichthyocolla*, *Gluten ex piscibus*. Vide hîc infrà, ψαρόκολλα.

Ψάρι, Ψάρι, Ψαρίον, truncatè, pro ὀψάριον. Corona pretiosa: Ψάρι, *Piscis*, ἰχθύς. Historia Apollonij Tyrij:

Πȣ μὲ φέρει πᾶ τὸ πυρνῶ, ἐδῶ νὰ πιάσω ψάρη.

Ψάρι. Eadem Corona pretiosa : ψαρία, *Pisces*, ἰχθύες. Glossæ Græcobarb. Ἄδωνις, ἰχθὺς θαλάσσιος, ψάριν τῆς θαλάσσης. Physiologus MS. de Natura animalium : καὶ ὅταν σπιννάσωσιν τὰ ψάρια τῆς θαλάσσης, &c. Historia Apollonij Tyrij :

Οἱ ἄλλοι ἐπάνω μνήσκουσι, καὶ πλέγαν σὰν τὰ ψάρια.

Alexius Rharturus Doctr. 14. καὶ ἔμεινεν γυμνὸς τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ, καὶ εὐθὺς ἐψυχράνθη, ὡσὰν τὸ ψάρι ἔξω τοῦ ὕδατος. Fabulæ Æsopi Barbarogr. pag. 147. καὶ ἐπίασε τὰ δίκτυα καὶ τὸ ἄγκιστρον, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσα, καὶ ἐπίασε ψάρια πολλά.

Ψαράκη, *Pisciculus*. Historia Apollonij Tyrij :

Ἐπίασαν διχοστὰ ψυμὴ, καὶ φάγαν τὸ ψαράκη.

Ψαρόπουλλον, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. ἰχθύες πολλοὶ μικροὶ, ψαρόπουλλα πολλά.

Ψαρεύειν, *Piscari*, Ἁλιεύειν, Ἰχθυᾶν. Maximus Cythærensis Episc. in Synaxario 18. Oct. in S. Andrea in Crisi : κάποιος νεωστὶ ἔσωντας νὰ ψαρεύσῃ ἀπὸ θάλασσαν ψάρια, &c. Fabulæ Æsopi Græcobarb. Ἁλιάδες ἐψάρευαν. Agapius in Geoponico cap. 172. καὶ ὅταν θέλῃς νὰ ψαρεύσῃς, κατεβάζετο εἰς τὴν θάλασσαν.

Ψαράδικος, *Piscatorius*. Georg. Contares lib. 4. Histor. Athenar. ἐμπῆκεν εἰς τὴν βάρκαν τὴν ψαραδίκην.

Ψαράγγιο, *Piscarium*, *Vivarium*, ἰχθυοτροφεῖον. In Turco-Græcia Crusij.

Ψαρολίμνη, eâdem notione.

Ψαρικὴ, *Piscatio*, *Res Piscatoria*, ἄγρα, ἀγκιστρευτική.

Ψαρᾶς, *Piscator*, Ἁλιεύς. Historia Apollonij Tyrij :

Ὁ γιαναλίεψη ὁ ψαρᾶς, ἦλθεν ἐκεῖ ναυλάσει.

Ψαράρης, ψαράεις, eâdem notione, in Glossis Græcobarb. Ἁλιεὺς, ψαράρης. Alibi : τῶν ἁλιέων χώρα, χώρα τοὺς ψαράριδες.

Ψαροκιωνηγὸς, eod. significatu apud Damascenum Studit. serm. 30.

Ψαρέματον, *Piscatio*. Glossæ Græcobar. δόρατα θαλάσσια, κοντάρια τοῦ γιαλοῦ, καμάκια τοῦ ψαρεμάτου, ἤγουν ὅπου μὲ κεῖνα ψαρεύουσι.

Ψαρέλαιον, ita appellatum Constantinopoli Monasterium διὰ τὸ τῶν μοναχῶν βρῶσιν ψαρελαίου, scribit Codinus in Orig. Constantinopol. n. 114.

Ψαροκόκκαλον, *Testa ovi*, apud Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 1. pag. 392.

Ψαρόκολλα, *Ichtyocolla*, Ἰχθυόκολλα, apud Agapium in Geoponico cap. 208. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. βρωμόκολον, ἰχθυόκολον, ψαρόκολον.

Ψαρόγαρον, *Halec*, Μαινίς.

Ψαροπωλεῖον, *Forum piscarium*, ἰχθυοπωλεῖον. *Balucbazar*, Turcis. Vide Onomast. Leunclavij.

Παστόψαρον, *Piscis Salitus*.

Πετρόψαρο, Piscis qui Græcis ὄρφος dicitur. Vide Petr. Bellon. lib. 1. de Piscib. p. 194. & Agapium in Geopon. c. 131.

Φλακόψαρο, Piscis qui Græcis ὄρχις dicitur, quòd Flasconis seu lagenæ speciem referat. Vide Petrum Bellon. lib. 1. de Piscib. pag. 296.

Χριστόψαρον, Piscis quem *Dorée* Galli appellant, ut scribit Petr. Bellon. de Piscib. lib. 1. pag. 148. Vide Χειστίφαγος.

ΟΨΙΚΕ. Anthologium Cryptoferratense, apud Goarum pag. 462. τοῦτον βαπτίζει ἐκ τρίτου, καὶ θέτει αὐτὸ εἰς δίσκον, εἶθ' οὕτως ὄψικε εἰς θυσιαστήριον. Ubi Goarus, *tum patenter in disco super altare*. Sed videtur legendum ὀψίκευε, id est, *procede ad altare*.

ΟΨΙΚΙΟΝ, *Obsequium*, *Comitatus*. Glossæ Basilic. Ὀψέκιον, ὀψίκιον. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. πομπὴ, τὸ ὀψίκιον. Constantinus de Themat. lib. 1. cap. 1. ὀψίκιον, Ῥωμαϊστὶ λέγεται, ὅπερ σημαίνει τῇ Ἑλλήνων φωνῇ τοὺς προπορευομένους ἔμπροσθεν τοῦ Βασιλέως ἐπὶ εὐταξίᾳ καὶ τιμῇ· ὅθεν οὐδὲ Στρατηγὸς χρηματίζει ὁ τοῦ ὀψικίου ἡγούμενος, ἀλλὰ Κόμης, καὶ τὴν ὀνομασίαν καὶ τὴν προσωνυμίαν προσαγορεύεται. Infrà : καὶ τὴν ὀνομασίαν αὐτοῦ (τοῦ Θέματος τοῦ Ὀψικίου) εἴπομεν, διὰ τὸ προπορεύεσθαι τοῦ Βασιλέως καὶ καταρτίζειν καὶ διευθύνειν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ καὶ μονάς. Joan. Moschus in Limon. c. 151. ἰδόντες δέ με οἱ τοῦ ὀψικίου αὐτοῦ, &c. Zacharias Pap. lib. 3. Dial. cap. 7. εἶδε τῶν πονηρῶν πνευμάτων ὄχλον πολὺν, ὡς ὅτι εἰς ὀψίκιον ἐξουσίας τινὸς προπορεύοντο. Ubi Gregorius M. *in obsequium cujusdam potestatis*. Vita MS. S. Joannis Chrysostomi : ἠκολούθει δὲ αὐτῷ προσερχομένῳ καὶ τάξις μεγάλη, οὐ μόνον εἰς ὀψίκιον αὐτοῦ, &c. Vita MS. & apocrypha S. Amphilochij Archiep. Iconiensis : διήρχοντο τῆς πλατείας μετὰ ὀψικίου καὶ ὅλης φαντασίας. Leontius Episcopus Neapoleos Cypri in Vita MS. S. Joannis Eleemonis : μηδένα τοῦτο σου τοῦ ὀψικίου πλησιάσαι συγχωρῶν. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 85. ὁ ἅγιος Ἰωάννης ἡ Ἀρκαδιανὴ, παρὰ Ἀρκαδίου ἐκτίσθη, ἐπιλεξαμένου καὶ ἐκ πολιτῶν χιλιάδας ἓξ εἰς ὀψίκιον εἰς τὰ πρόκενσα αὐτοῦ· ἐκάλεσε δὲ αὐτοὺς Ἀρκαδιανούς. Qui verò Imperatoris obsequio præerat, τῶν λεγομένων ὀψικίου ἡγεμὼν dicitur Nicephoro Constantinopol. in Breviario pag. 172. 1. Edit. Idem & Κόμης τοῦ ὀψικίου dictus, uti suprà ex Porphyrogenito attigimus, & pluribus docemus in voce Κόμης.

Ὀψίκιον deinde dicta Asiæ pars, cujus Metropolis fuit Nicæa, Urbes verò præcipuæ, Cotyæum, Dorylæum, Medæum, Apamæa, Myrela, Lampsacus, Parius, Cyzicus, & Abydus : dictáque vulgò Provincia, seu Θέμα Ὀψικίου, quòd Legio destinata ad Obsequium seu comitatum Imperatoris in eam præsidio mitti consuevisset. Ὀψίκιον, nudè Theophani in Artemio num. 2. Ὀψίκη, eidem an. 4. Irenes : χώρα τῶν λεγομένων Ὀψικίου, Nicephoro Constantinopol. pag. 118. 155. 1. Edit. præterea apud Zonaram in eodem Artemio & Copronymo, Leonem Grammaticum pag. 496. 505. 506. Acropolitam non uno loco, Anonymum in Festum Restitut. Imag. pag. 741. & Cantacuzenum lib. 4. Hist. cap. 18. pag. 773. & alios. Ex præallatis emendandæ Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. Ὀψίκιον, ὄψον, προσφάγιον, καὶ λέγεται πᾶν τῷ πυρὶ κατασκευαζόμενον. Ubi nemo non videt legendum ὀψώνιον. Alibi : λέγεται καὶ ἡ μετὰ τοῦ στρου λιτή.

Ὀψικεύειν, *Obsequi*, *Obsequium præstare*, *comitari*. Lexicon MS. Cyrilli : Πομπεύει, προοδοποιεῖται, ὀψικεύει, καὶ πομπεύεται. Rursum : Πρόοδοι, οἱ ἔμπροσθεν ὀψικεύοντες. Alibi : Δορυφορούμενος, ὀψικευόμενος. Testamentum MS. Abraami Patr. Καὶ ἴδεν δὲ καὶ νεονύμφους ὀψικευομένους. Infrà : τὴν δὲ τιμίαν αὐτοῦ ψυχὴν ὀψικεύοντες ἄγγελοι ἀνήρχοντο εἰς τὸν οὐρανόν. Vita MS. S. Symeonis Sali : Μακάριοι ἐσμὲν ἐὰν καὶ ἡμεῖς ὑπὸ τοσούτου πλήθους μοναχῶν μετὰ κηρίων ὀψικευόμεθα. Synaxarium Vitæ S. Josephi Hymnographi : τοῦ ποιητοῦ Ἰωσὴφ κοιμηθέντος ταύτῃ τῇ νυκτὶ, ὀψικεύθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ παρὰ πάντων ἡμῶν. Utuntur passim Scriptores, Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. cap. 7. lib. 4. cap. 18. Theophanes an. 8. Leonis M. & an. 1. Leonis Chazari, Concil. Florentin. pag. 12. Edit. Labbei, & pag. 222. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 68. 85. Antiquit. Constantinopol. pag. 98. Euchologium Goari pag. 618. Vita Sancti Bartholomæi Junioris paginâ 443. &c.

Ψίκευμα, pro ὀψίκευμα. Glossæ Græcobarbaræ Ὑποκόρισμα, τὸ κολάκευμα, ἢ κολάκαμαν, ἢ ψίκευμα.

Ὀψικάτωρ, *Qui obsequium*, seu *comitatum præstat*. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. Reg. MS.

Αὐτοὶ καβαλικεύουσιν, διαβένουσιν τὴν πόλιν,
Καὶ μὲ τοὺς ὀψικάτορας, καὶ μὲ πολλὴν ὀψίκην.

Ἐψηκεύειν, pro ὀψικεύειν. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ να τοὺς ἐψικεύουσιν οἱ δοῦλοι καὶ βαγίτζες.

Historia MS. Belisarij:

Καὶ παλικάρια καλὰ διαλεκτὰ τοὺς δίδει,
Καὶ να τοὺς ἐψικεύουσιν, ὡς ἔθος, κατ' ἀξίαν.

Historia MS. Bertrandi Romani:

Γυναῖκες τὴν ἐψήκευσαν ἀρχοντίσες μεγάλες.

ὈΨΙΜΟΣ, *Posthumus*. Proverbia Græcobarb. MS. ὄψιμος υἱὸς οὐκ ὄψει τὸν πατέρα.

Ὄψιμον, *Annona* quæ Latinis *Trimestris* dicitur, seritúrque ὀψὲ, *seriùs*, nempe Mense Martio; unde nostri *Mars* appellant, eóque ipso opponitur *Hibernatica*, in Nomocanone Coteleriano n. 516. Locum vide in Χειμωνικόν.

ὈΨΙΣ, *Vultus*, de qua voce Eustathius Il. γ. & Lexicographi. Concil. Constantinopolit. sub Mena Act. 3. οὐκ ἦλθεν ἐνταῦθα, οὐδὲ εἴδομεν αὐτοῦ ὄψιν. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 53. pag. 213. καὶ ἰδὼν ὅτι ὁ Σαυρόματος τὰ νῶτα αὐτοῦ εἶχε πρὸς ἡμᾶς, καὶ τὴν ὄψιν πρὸς τοὺς ἰδίους, ἐγὼ δὲ τὴν ὄψιν μου πρὸς ἡμᾶς, καὶ τὰ νῶτα πρὸς ἐναντίους. Stephanus Alexandrinus in Apotelesmatis MSS. εὐμήκης, μάκροψις, αἴγοπος, λασιόθριξ, &c. Item *Oculus*. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. τίς ἀκοὴ φέρει τὸ ἄκουσμα, ποία ὄψις τὸ θέαμα.

Ὄψις, *Frons exercitus*, Tacticis dicitur, quod est hosti adversum. Ita usurpare Mauricium observat Schefferus ad eundem pag. 417.

ὈΨΙΣ, *Obses*. Epimerismi MSS. Herodiani: ὅμηρος, κύειον· καὶ ἡ ὄψιδα ἰδιωτικῶς εἰπεῖν. Theophanes an. 1. Leonis Isauri: ὅτι δίδομεν ὑμῖν ὄψιδας τὰ τέκνα ἡμῶν. Infrà: λάβε τὸ τέκνον μου ὄψιδα. Mauricius lib. 7. Strateg. cap. 11. καὶ τὸ προτεινόμενον παρ' εὐθὺ γίνεσθαι δύναται, μὴ ἀναβάλλεσθαι, ἀλλὰ πράττειν αὐτὸ ἀσφαλῶς δι' ὀψίδων ἢ ὅρκων. Constantinus de Adm. Imp. cap. 1. καὶ ἀναλαμβάνεσθαι ἐκεῖθεν ὁμήρους, ἤτοι ὄψιδας καὶ ἀποκρισιάριον. Cap. 7. καὶ ἐπιζητεῖν ὀψίδας καὶ διασώστας. Occurrit præterea cap. 8. & 45. Nicetas in Isaacio lib. 2. num. 6. βασιλεὺς δὲ δέδωκέ τινας τῶν ἐξ αἵματος ὁμήρους. Ubi Cod. Barbarogr. ὄψιδας. Infrà: βασιλεὺς δὲ χολωθεὶς, ἀντὶ μὲν τοῦ κεισῆναι τῆς βουλῆς, ταβελλίονας ἀπέστειλεν ὄψιδας. Anonymus MS. de Bellis Francorum Peloponnesiacis:

Νὰ στείλῃ μετὰ τιμῆς ὄψιδα εἰς τὸ κάστρο.

Occurrit præterea apud Anonymum Combefisianum in Porphyrog. num. 31. 32.

ὈΨΩΝΙΟΝ, *Obsonium*, *Cibus*, *Stipendium*. Glossæ Græc. Latin. Ὀψώνιον, *Opsonium*, *Diarium*. Glossæ Lat. Gr. *Salarium*, Ὀψώνιον, παροχὴ, συνήθεια. Porphyrius de Regulis Spirituum MS. τὸ ο, πρὸ τοῦ ψ. ψιλοῦται, οἷον, ὄψις, ὀψώνιον, ὀψία. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. Ὀψώνια, κέρδη, χαρίσματα, σιτηρέσια, καὶ ὀψώνια, καρπός. Ἀποστολικὴ λέξις, Τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος, nempe in Epist. ad Rom. cap. 6. & ad Corinth. cap. 9. Theodoritus in eundem Epist. ad Rom. εἰκότως δὲ τὸν μισθὸν κέκληκεν ὀνομάζειν γὰρ οὕτω φίλον αὐτῷ τὸ στρατιωτικὸν σιτηρέσιον. Aristæas de LXX. Interpret. διαχυθεὶς δὲ εὖ μάλα τοῖς ὀψωνίοις, &c. Dositheus lib. 3. καὶ ἐὰν καλὸς στρατιώτης ἔσῃ, τρίτῳ ὀψωνίῳ δυνήσῃ εἰς τὸ Πραιτώριον μεταβῆναι. Gregorius Nazianz. Orat. 9. τὶ λέγων ὀψώνιον, τὸ βασιλικὸν σιτηρέσιον δηλονότι, καὶ τὰς ὑπαρχούσας ἐκ νόμου τοῖς ἀξιώμασιν δωρεάς. Utuntur passim alij, Martyrium Sancti Adriani MS. εἰ γὰρ ὅτε ἐστρατεύου σαρκικῶς ἐπαυδίζου (sic) δι' ὀλίγα ὀψώνια, &c. Isidorus Pelusiota lib. 1. Epist. 447. Palladius in vita Chrysostomi pag. 46. 103. 106. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinop. p. 1184. Nicetas Choniates in Manuele lib. 5. num. 4. in Andronico lib. 2. num. 3. Interpres Gr. Concilij Lateran. Can. 3. Theosterictus in Vita S. Nicetæ. num. 26. Pachymeres lib. 10. cap. 16. Andronicus Junior Imperator in Diplomat. pro Monembasiotis, &c.

Ὀψωνίζεσθαι, *Cibari*. Anonymus Astronomus MS. de Horoscopo: ὀψωνιζομένους παρὰ βασιλέων, καὶ ἐκ τούτου εὐδαιμονοῦντας.

Ὀψωνισμὸς, *Cibarium*. Scylitzes: τοῦ ὀψωνισμοῦ ἐνδεήσαντες, καὶ τῶν συνήθως παρεχομένων αὐτοῖς σιτηρεσίων στερούμενοι. Nicetas in Man. lib. 1. num. 3. χρείας δ' ἐνισταμένης ἐκ τῶν βασιλικῶν θησαυρισμάτων τὸν ὀψωνιασμὸν τῷ ναυτικῷ παρέχεσθαι ἔδοξεν εἶναι ἀνδρῶν ὁ βέλτιστος. Ubi Codex Græcobarb. ῥογεύεσθαι habet.

Ὀψωνάτωρ, *Stipendiarius*, in Gloss. Græco-Lat. Asterius Homil. in Psalm. 7. ὡς ἔριφος ἐν μακέλλῳ ὁ λέων ἐκρέματο, καὶ ὀψωνάτορες ἀνάργυροι κόρακες καὶ ἀετοὶ παρεγίνοντο. Vetus Inscriptio apud Reinesium p. 566. DIIS MANIBVS TAVRIONIS OPSONATORIS POPPÆÆ AVG.

Ὀψωνιοπώλης, *Macellarius*, in vett. Gloss. Lat. Gr. MSS.

Ὀψονοποιὸς, *Coquus*, Officium in Monasteriis de quo habentur hi jambi ex Cod. MS. Thuaneo:

Εἰς τὸν Ὀψονοποιόν.
Τὸν Ὀψοποιὸν τίς σε, τέκνον, οὐ στέφει,
Πολλὼ φέροντα τὸν κόπον καθ' ἡμέραν;
Δουλευτικὸν μὲν σχῆμα, μισθὸς δ' οὖν μέγας,
Χρῆσις ῥυπώδης, ἀλλὰ πλυντρὶς πλασμάτων,
Φλέγει σε νῦν πῦρ, οὐ τὸ μέλλον δὲ κρίνει.
Προσβὰς σταθηρὸς λοιπὸν εἰς τὴν ἐψίαν,
Ἔωθεν εὐθὺς κλῶν δαλοὺς χύτρας κλύε,
Βρώσει προστεθῶν ὡς Θεοῦ τὰ τῶν τέκνων
Εὐχαῖς ἀλείζοις ταῦτα ὥσπερ ἀφλύσεις
Ἵν' εὐλογηθῇς ὡς Ἰακὼβ τῷ πάλαι,
Καὶ χαῖρε τούτοις ἐκτελῶν σου τὸν δρόμον.

Καλοψωννιστής, *Qui obsonia bellè apparat*. Ptochoprodromus de sua paupertate, ex Cod. Reg.

Πλὴν εἶναι καλοψωννιστὴς, εἶναι καὶ χεροκόπος.

Ψώνιον, pro ὀψώνιον. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Κ' ἡ μάνα τις μαλόνῃ του ὡς διαναφέρνῃ ψωνία.

Π.

ΠΑΒΕΤΖΙΟΝ, *Scutum grandius*, nostris *Pavois*. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. ἕτεροι δὲ σκουτάρια στερεὰ καὶ μεγάλα, καὶ τὰ πάντα μετὰ σιδήρων, καὶ πλοκωτὰς δὲ ἄλλοι, καὶ παβέτζια δὲ ἄλλοι, ἄλλοι δὲ ἀγγούρας σιδηρέας. Vide Gloss. med. Latin. in *Pavissarij*.

ΠΑΒΙΩΝΙ, *Papilio*, *Tentorium*, Σκηνή. Παβιώνειν, *Tentoria figere*.

ΠΑΒΟΝΙ, *Pavo*, Ταώς.

ΠΑΓΑΔΙ, *Puteus*. Recitat Allatius in lib. de Quorundam Græcor. opinat. num.22. proverbium apud Græculos, qui cùm aliquem mentis inopem ludunt, interrogant, *an ex puteo veniæ biberit*, ἔπιες ἀπὸ τὸ παγάδι τῆς βενίας; quasi potu illius aquæ dementes fiant. Pro πηγάδι.

ΠΑΓΑΝΟΣ, *Lepus*. Neophytus in Glossis Jatricis MSS. Πτὼς, (Polluci Πτὼξ) καὶ Παγανὸς, καὶ παταγὸς, ὁ λαγωός. Hinc

Παγανδυτὴς, *Venator*, qui Lepores insequitur, venatur. Demetrius Constantinopol. lib.1. Hieracosoph. cap.194. καὶ ὡς ἀκούσεις τοῦ παγανδυτοῦ, τὸ, Θεώρει, &c. Rursum: εἰ δὲ μήπω τοὺς πέρδικας στοχάσηται, καὶ ἅμα τῇ φωνῇ τοῦ παγανδυτοῦ ἀπολύσεις, ἀστοχῶν τῆς θήρας, &c. Denique: τοῦ δὲ παγανδυτοῦ καὶ αὖθις διερευνόντων, εἰ πέρδικες ἀναπτήσουσι, δεῖ σε μακρόθεν λύειν τὸν ἱέρακα κατόπισθεν αὐτοῦ. In quibus locis Petrus Gyllius rectè *venatores* vertit.

ΠΑΓΑΝΟΣ, *Paganus*, qui à militia arcetur, ut hæc vox apud J C. vulgò sumitur. Suidas, & Glossæ Basilic. Παγανὸς, ἀστράτευτος. Hesychius: παγανὸς, ἰδιώτης, ἄφρων. Eædem Glossæ: παγανὸς, ὁ ἐκτὸς μόνου στρατιώτης, aliàs στρατιώτου. Acta Martyrij SS. Tarachi, Probi & Andronici cap.2. ἐγεννήθην δὲ ἐν Σίδῃ τῆς Παμφυλίας, παγανὸς δὲ εἰμι, Χριστιανὸς ὤν. Ubi vetus versio: *Sum autem plebeius, sed Christianus*. S. Dorotheus Doctr. 2. ubi quidam è Gazensibus alium sic rogat: ἐὰν ἀπέλθῃς εἰς Ἀντιόχειαν, τί ἔχεις σεαυτόν; λέγει μοι ἐκεῖνος, Ἔχω ἐμαυτὸν ὡς ἕνα παγανόν. Novella Constantini Porph. περὶ δυνατῶν, &c. εἴτε ἀπὸ διαθήκης ἐξ ἀνίσων μερῶν εἰκόθως κληθεῖεν, γνήσιοι, ἢ φυσικοὶ, ἢ ἐξωτικοὶ, παγανοὶ κληρονόμοι. Παγανικὰ πεκούλια, in Eclog. Leonis & Constantini tit.17. §.10.

Παγανεύειν, *Paganorum*, seu ἀστρατεύτων, ac *vulgarium more vitam exigere*. Eadem Acta Martyrij SS. Tarachi, Probi & Andronici cap.1. ἡγεμὼν εἶπεν, Ποίας εἶ τύχης; Τάραχος εἶπεν, στρατιωτικῆς, —— διὰ δὲ τὸ Χριστιανόν με εἶναι, νῦν παγανεύειν ἠρετισάμην. Μάξιμος ἡγεμὼν εἶπεν, οὐκ ἐξῆν γάρ σοι στρατεύεσθαι ὄντι ἀσεβεστάτῳ. Ubi vetus versio: *Propterea quòd Christianus sum, renuntiavi militiæ*. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopolit. ἀπειλῶν, ὡς εἰ μὴ παγανεύων ἐν μοναχικῷ τῷ συνήθει σχήματι προέλθοι, θάνατον ἐπηρτῆσθαι τὴν ζημίαν.

Παγανοῦν, eâdem notione. Leo Diacon. lib.6. Hist. MS. τότε δὴ καὶ Βάρδαν τὸν τοῦ Κουροπαλάτου Λέοντος υἱὸν ἐν Πατρικίοις τελοῦντα, καὶ τὴν τοῦ Δουκὸς ἀξίαν ὑπεζωσμένον, καὶ τοῖς τῆς Χαλδίας ὁρίοις διατρίβοντα, τῆς ἀρχῆς παγανώσας, ἐς Ἀμάσειαν περιορίζει.

Παγάνος, *Paganus*, *Gentilis*. Anna Comnena lib.12. pag.347. κατὰ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν περιιὼν, καὶ παγάνον αὐτὸν λαμπρᾷ τῇ φωνῇ ἀνακηρύττων, καὶ τοῖς παγάνοις ὅλῃ γνώμῃ ἐπαρήγοντα. Pactum inter Alexium Comnenum Imp. & Boëmundum, apud eandem Annam lib.13. pag.406. εἴτε τοῦ Χριστιανικοῦ γένους ἐστὶν ὁ χεῖρας ἀνταράμενος, εἴτε καὶ ἀλλότριον τῆς ἡμετέρης αὐλῆς, οὓς Παγάνους ἡμεῖς ὀνομάζομεν. Et pag.409. εἴτε Τουρκικαί εἰσιν, εἴτε Ἀρμενικαὶ, καὶ ὡς ἄν τις εἴπῃ τὴν ἡμετέραν ἐπισταμένων φωνὴν, Παγανικαὶ, ἢ Χριστιανικαί. Vide Gloss. med. Lat. in *Paganus*.

ΠΑΓΑΡΧΟΙ, *Pagorum præpositi*, de quibus Lex 2. Cod. de suscept. Lex 8. Cod. Th. eod. tit. Justinianus in Edicto 13. de Alexandrinis in Procem. & cap.24. §.1. Isidorus Pelusiota lib.2. Epist.91. ubi de Areopago: πάγος δὲ ὁ ὑψηλὸς τόπος· ἐν γὰρ ὄχθῳ τινὶ ἦν ἐκεῖνο τὸ δικαστήριον, ὅθεν καὶ Πάγαρχοι καλοῦνται παρά τισιν οἱ τῶν κωμῶν ἢ τόπων τινῶν ἄρχοντες.

Παγαρχία, in eodem Edicto cap.24. §.1. Extr. munus Παγάρχου.

ΠΑΓΕΙΝ, *Vadere*, *Venire*, *Adire*. Φοιτᾶν, βαδίζειν, ἔρχεσθαι, ἄγειν. Corona pretiosa: νὰ πάγει, *Ire*, πορεύειν. Glossæ Græcobarb. ἀναχωρεῖ, ὑπάγει, πάγει, μισεύει, ἀποδημεῖ. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

> Νὰ συμπνήσῃς τὰ ἔπαθα, νὰ πάγῃς εἰς τὴν φουδοῦλαν.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

> Καὶ λεύθερον τὸν ἄφηκεν νὰ πάγῃ ὅπου θέλῃ.

Παγαίνειν, Παγαίνειν, eâdem notione. Anonymus de Locis Hierosol. num.14. καὶ εἶναι μέσα εἰς τὴν ὁδὸν, ὅπου παγαίνει εἰς τὴν Βηθλεέμ. Utitur etiam antea. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

> Καὶ ἂς πουμένω σὺν φρονίμους, ἀφ' οὗ ἡ ζωὴ παγαίνει.

Historia Bertrandi Romani MS.

> Καὶ τῆς ξενώσεως τὴν ὁδὸν ἤρξαντο να παγαίνουν.

Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ φάνει στήλου κ' εἶπασι, Πάγαινε, μὴν ἀργήσεις.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.5.

> Ἐγὼ παγαίνω τραβηκτὸς ἀπὲ τὴν δύναμίν του.

Idem lib. 2.

> Κιαπεσὸν κάμπον πάγαιναν ὅλοι μ' ἀλαζονίαν.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Ἐκεῖθεν καὶ ὑπαγένουν ὅπου ἦσαν οἱ καλιότεροι.

ΠΑΓΙΑΙ, *Statuæ*. Scylitzes pag. 552. in Michaële Theophili filio, de terræ motu: καὶ τὰς κατὰ τὴν ἁγίαν Ἄνναν παγίας ἱσταμένας κατέσεισεν. *Obeliscos* & *Pyramides* interpretatur Goarus. At secus Symeon Logotheta in eodem Michaële num.41. ubi de eodem terræ motu, scribens, τὸ ἄγαλμα ὃ κατὰ τὴν ἁγίαν Ἄνναν τὸ Δεύτερον ἐπὶ κίονος ἵστατο, corruisse.

ΠΑΓΙΑΥΛΗ, *Tibia*, *Fistula*, Αὐλὸς, σύριγξ.

ΠΑΓΙΔΑ, *Laqueus*, *Decipula*, Παγίς.

ΠΑΓΙΝΗ, *Pagina*. Suidas: Κανόνιον, οὕτω ἡ οἱαδήποτε πραγματεία, κἂν πλειόνων τυγχάνῃ πτυχίων, ἢ στίχων, ἢ παγινῶν. Unde εἰς κανόνιον συμπηγνύειν, est *compaginare*.

Διπάγινος, Τριπάγινος. Eustathius ad Iliad. ψ. ὅτι δὲ ποτε καὶ ἡ ἐν βίβλοις γραφὴ οὕτως ἐτάττετο οὐ μόνον σπυρηδὸν καὶ πλινθηδὸν σχηματιζομένη, ἀλλὰ πυργηδὸν κατὰ βάθος, ὅθεν ἐξεύρηνται, καὶ τὰ κοινῶς διπάγινα λεγόμενα, καὶ τριπάγινα, ἑτέρωθέν ἐστι γνῶναι. Ita restituunt Viri docti pro διπάγια & τριπάγια.

ΠΑΓΚΑΡ

ΠΆΓΚΑΡΠΟΣ, *Chamaleon niger*, apud Interpolat. Dioscor. cap.416.

ΠΆΓΚΟΣ, *Mensa nummaria*, Italis *Banco*, nostris *Banco*. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.7. cap.12. αὐτὸς ὑπισχνεῖται, ὡς εἴπερ στέρξωμεν καὶ συμφωνήσωμεν ἀπελθεῖν εἰς τὴν Φλωρεντίαν, δώσει ἡμῖν ἐνταῦθα καὶ τὸ σιτηρέσιον τῶν ε. μηνῶν, καὶ τὴν ἀνήκουσαν ἔξοδον πρὸς τὴν εἰς Φλωρεντίαν ὁδόν· κἀκεῖσε ποιῆσαι ἵνα λαμβάνῃ ἕκαστος τὸ σιτηρέσιον ὅτε βούλοιτο ἐκ τοῦ πάγκου, μηδεμιᾶς ἀπαιτήσεως παρὰ τοῦ Πάπα γινομένης, ἀλλ' ἵνα στέλλῃ ἕκαστος τὸν ἴδιον ὑπηρέτην εἰς τὸν πάγκον. Neque aliter accipienda hæc vox in ipso Concilio Florentino, non verò pro Scamno: ταῦτα τῶν καρδηναλίων εἰπόντων, ὤρισεν ὁ βασιλεὺς διὰ γραμμάτων καὶ βουλλῶν βεβαιωθῆναι πάντα, καὶ δοθῆναι εἰς ἀναπλήρωσιν πάντων πάγκους τρεῖς, τῆς Βενετίας, καὶ Γενούας, καὶ τῆς Φλωρεντίας. Vide Hesychium in Κυαμήτης.

ΠΆΓΚΡΑΝΟΝ, *Ferulago*, *Thapsia*, apud Interpol. Dioscor. cap.739.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΆΡΙΟΣ, qui veteribus Παγκρατιαστής. Glossæ veteres: *Pancratiarij*, Παγκρατιάριοι. Lexicon MS. ex Cod. Reg. MS.1843. Παγκράτιον, ἡ στοιχείωσις. Vide Gloss. med. Lat.

ΠΆΓΟΜΑΝ, idem quod Πῆγμα. Vox Chymicorum. Ita autem definitur à Petro Theoctonico in lib. MS. de Archemia: τὸ πάγομαν πάλιν ἐστὶ πρᾶγμα τὸ ἀχαυνοῦ εἰς στερεὰν οὐσίαν, ἢ στερεὰν μάζαν πρὸς ὑγρότητα ἐκπλώσαντος μετάστασιν, &c. Titulus capitis est περὶ πήγματος. Vide Πῆξις.

ΠΑΓΌΝΑΤΟΝ, *Tussilago*, apud Interpolat. Dioscorid. cap.132.

ΠΆΓΟΣ, *Glacies*, Παγετός. Anonymus Astronomus MS. Græcobarb. καὶ ὥσπερ ὧδε μετὰ τὴν χωνευθῆναι τὸ ὕδωρ ἐκ τῆς ἀμούχλης, ἐὰν φυσήσει ψυχρὸς ἀὴρ, κρύσταλλος γίνεται, ἤγουν πάγος, &c.

ΠΑΓΟΎΡΙΟΝ, *Cancer marinus*, Πάγουρος Græcis. Ptochoprodromus contra Hieromonachum, ex Cod. Reg. MS.

Ἰχθὺν οὐκ ἐσθίουσιν, Ἄναξ, πόσως ἐνταῦθα,
Εἰ μὴ ψωμιτζὴν, καὶ κρασὶν, σακοὺς, καὶ ὄρεια παγούρια,
Καραβιδίτζας ἐκζεστὰς, τυγάνου καρειδίτζιας.

Manuel Palæologus in Onirocrit. MS. οἱ ἀστακοὶ, τὰ παγούρια, οἱ κάραβοι, καὶ ὅσα τοιαῦτα τῶν ὀστρακοδέρμων.

ΠΆΓΚΡΟΥΣ. Vide in Ταΐτης.

ΠΑΓΏΝΕΙΝ, *Colare*, πηγνύειν.

ΠΑΓΏΝΗ, *Pavo*, ταὼς, in Corona pretiosa. Occurrit in Fabulis Æsopi Barbarogr. pag. 62. Portius παβόνι habet. Physiologus MS. de Natura animalium: καὶ τὸ παγώνιον τὸ τερπνὸν τὴν ὡραῖον παρὰ πάντα, &c. Vide Παόνιον.

ΠΑΖΆ, Παζιὰ, *Beta*, Σεῦτλη. Agapius in Geoponico cap.170. ἔπαρε ῥίζαν τοῦ σεύκλου, ἤγουν παζιά. Cap. 186. σεῦκλα ἤγουν παζά.

ΠΑΖΆΡΗ, Παζάριον, *Forum*, *Emporium*. Achmes in Introduct. ad Astrolog: δηλοῖ παζάρια, φόρους, ἔτι τε πάντα τὰ σκιάσματα. Anonym. de Vulpe & Lupo:

Καὶ εἰς τὸ παζάρι ἐπίγηναι κιουτῖνος μετὰ κεῖνον.

Malaxus in Hist. Patr. p.166. καὶ βοῶντες μεγάλῃ φωνῇ, τὸ πὶτ, παζάρι καίεται, καὶ τὸ πεζεστένη. Idem in Chron. MS. p.553. καὶ ἐπερπάτη ἀπὸ τὰ παζάρια. Ita pag.720. &c. Historia Apollonij Tyrij:

Ὁ παροῦτον τὸ παζάρι τους εἰς πουλησιὰ τοῦ βάνουν.

Rursum:

Εὐγάλετε μὲ ἀποδεσπὰ, στήλετέ με στὸ παζάρι.

Fabulæ Æsopi Barbarogr. p.54. εἷς μάντις ἐκάθετον εἰς τὸ παζάρι, καὶ ὡμίλουτόνε ἐτοῦτον καὶ ἐκεῖνον. Ubi Cod. Gr. μάντις ἐπ' ἀγορᾶς καθήμενος, &c. Adde Theophylact. Hierodiac. Hom.6. p.113. Homil.13. pag.259. Damascenum Studitam Homil. 21.24.25.30.33. &c.

ΠΆΖΙΟΝ, *Topasius*, Τοπάζιον. Lexicon MS. Cyrilli, πάζιον, λίθος ἀτίμητος ὑποχλωρίζων. Hesychius: Πάζιον, ὃ καὶ τοπάζιον, λίθος πολύτιμος. Occurrit apud Malaxum in Hist. Patr. pag. 183. Vide Salmasium ad Plinium pag.1083.

ΠΑΘΑΊΝΕΙΝ, Παθθαίνειν, *Pati*, Κάμνειν, πάσχειν. Glossæ Græcobarb. ἐκεῖνος ὅπου ἔπαθε πολλὰ, ἢ πανθάνει, ἢ παθθαίνει.

Παθίασμα, *Passio*, *Morbus*. Eædem Glossæ: βουβῶνες, πάθη, παθιάσματα, πονήματα.

ΠΆΘΝΗ, pro φάτνη, *Stabulum*. Eustathius Iliad. χ. χειτὼν τὸ χωροῦν ἀστράγαλον ἔστιν, ὃ καὶ κείθιον Ἰωνικῶς λέγεται, κατὰ τὸ ἐντεῦθεν, ἐνθεῦτεν, οἷς ὅμοιον ἰδιωτικῶς ἐστὶ τὸ φάτνη, πάτνη, ἐναλλαγῇ φωνημάτων.

Πανθάνειν, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. loco suprà laudato. Alibi: πάσχουσιν, ἢ πανθάνουσιν. Nicetas in Alexio lib.2. num.3. οὐκοῦν τὰ κατὰ τὴν ἑσπέραν ἀφειδῶς φέρεσθαι, ὡς πρώην εἶχον καὶ ἐπάνθανον, ἐς τὸ Βυζάντιον ἐπανέζευξε. Ubi Cod. Ed. ἔπασχον præfert. Anonym. MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Ἀλλὰ διὰ τὴν ἀγάπην σου τόσα δεινὰ πανθάνω.

Stephanus Sachleces in versib. Politic. MSS.

Τοὺς πειρασμοὺς, καὶ τὰ κακὰ τὰ ποῖα θέλεις πανθάνειν.

Rursum:

Νὰ βλάψῃ καῦχον οὐ ψηφᾷ εἰς ὅσα κακὰ πανθάνῃ.

Agapius in Geoponico cap.214. κρατεῖ τὸ βρέφος, καὶ δὲν πανθάνει κακόν.

ΠΑΙΓΝΊΔΙ, *Ludus*, παιγνίον, in Corona pretiosa. Item instrumentum musicum. Historia MS. Bertrandi Romani:

Παιγνήδια εἶχε περισσὰ μουσικὰ καὶ ὡραῖα.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Καὶ τότες ἀρχινήσασι τρουμπέτες καὶ παιγνήδια,
Σουρλάδες κιάλλα τύμπανα, &c.

Dorotheus Monembasiotes in Synopsi Histor. καὶ μὲ μεγάλαις χαραῖς ἔπαιξαν τὰς τρουμπέταις, καὶ τὰ ἄλλα παιγνίδια.

Παιγνιδιάρης, Παιγνιδιώτης, *Lusor*, *Ioculator*, παίκτης. Glossæ Basilic. Σκηνὴ, πᾶσα ἡ οἴκησις, καὶ τὸ παίγνιον, ἔνθα ἵσταταί τις, ἢ κινεῖται παιγνικὴν ἐπιδεικνύμενος τέχνην, &c.

Παιγνιῶται, *Qui ejusmodi Instumenta pulsant*, *vel iis canunt*, quos hodie παιγνιδιώτας dictos ait Goarus, quomodo *Joüeurs d'instrumens* dicimus. Harmenopulus lib.4. cap.6. οὐδὲ ὁ δημόσιος παιγνιώτης, ἢ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, γυναῖκα ἢ θυγατέρα συγκλητικοῦ. Codinus de Offic. Palat. cap.6. num.29. μεταξὺ δὲ τούτων δὴ τῶν τοῦ κλήρου, ἐστὶ αὐτῶν δὲ τῶν φλαμούλων, ἵστανται πάντες οἱ λεγόμενοι Παιγνιῶται, ἤτοι σαλπιγκταὶ, βουκινάτορες, ἀνακαρισταὶ, καὶ σουρλισταί. Chronicon Constantinopolit. ἡ δὲ ἀπορήσασα ἐκάλει τινὰς τῶν παιγνιωτῶν τοῦ Ἱπποδρόμου. Stephanus Sachleces in versib. Politic. MSS.

Τραγουδιστάδες περπατοῦν, παιγνιάτες κατακρούσιν.

Anonymus MS. de Forma Baptismi: οὐδὲ σκηνικὸς, ἤγουν δημόσιος παιγνιώτης, &c.

ΠΑΙΔΆΚΙ, Παιδάκιον, *Puerulus*, παιδάριον. Hesychius: παιδάκια, μειράκια. Ita enim legit Phavorinus, non παιδάκιμα, uti præfert Editio. Joan. Glycas de Vanitate Vitæ:

Πῶς τε παιδάκια μας γλυκία, γονεῖς ἠγαπημένοι.

Historia Apollonij Tyrij:

Ὁ ῥῆγας τὸ παιδάκιν του ὅπου πολλὰ τὸ πάθη.

ΠΑΙΔΆΡΙΑ, *Liberi*. Constantinus Porphyrog. de Adm. Imp. cap.1. καὶ ἐξανδραποδίζεσθαι τὰ τούτων γύναια, καὶ παιδάρια, καὶ ληΐζεσθαι τὴν χώραν αὐτῶν. Vide Gloss. med. Lat. in *Puer*.

ΠΑΙΔΑΡΙΟΓΈΡΩΝ cognominatus Macarius Ægyptius, qui simul atque Monachum induit, adhuc in juvenili ætate constitutus, adeo enituit, ut à Monachis ita vulgò indigitaretur. Eunapius in Maximo pag.85. de Juliano Parabata; ὁ μὲν ἐν μειρακίῳ πρεσβύτης Ἰουλιανός. Vide Γέρων.

ΠΑΙΔΕΜΕΝΟΣ, *Eruditus*, πεπαιδευμένος, in Corona pretiosa.

ΠΑΙΔΕΝΕΣ, Πίδενες, *Puellæ*, *Virgines*, *Abræ*. Glossæ Græcobarb. νέαι καὶ ἁπαλαὶ, νοσὲς, ἢ παίδενες. Alibi : ἅβραι, νέαι, δοῦλαι, πέδενες, Σκλάβες. Eustathius Il. α. pag.137. ὥσπερ δὲ ἀνωτέρω οἱ νέοι ἔσχον πεμπώβολα, οὕτω κἀνταῦθα κοῦροι κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο. νεωτέρων γὰρ αἱ τοιαῦται ὑπηρεσίαι, διὸ καὶ μέχρι νῦν τοὺς ἐν τοιούτοις καθυπεργοῦντας, Παῖδας καὶ Παιδίσκας φαμέν. Adde eundem in Iliad. δ. p.438. Vide Gloss. med. Lat. in *Puer*.

ΠΑΙΔΕΨΙΣ, *Mulcta*, *Punitio*, Παίδευσις, κόλασις, τιμωρία. Nam παιδεύειν recentioribus Græcis est *Castigare*.

ΠΑΙΔΕΡΩΣ, Unguentum quo faciem fucant mulieres. Eustathius Il. ξ. ὕστερον μύρον ἐφεῦρον, ὃ ἐκάλουν παιδέρωτα, ᾧ αἱ γυναῖκες ἐχρῶντο.

ΠΑΙΔΙΝΕΚΡΟΝ, *Abortus*. Glossæ Græcobarb. Ἔκτρωμα, παιδίον νεκρὸν, ἄωρον, παιδίνεκρον, ὅπου ἐπέθανεν εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μάνας του.

ΠΑΙΔΙΤΖΙΝ, pro παιδευτὴς, *Doctor*, *Magister*. Anonymus de Amoribus Callimachi & Chrysorrhoes :

> Ἀλλὰ μεγάλην δύναμιν ἔχω τῆς ἰατρίας,
> Ὁ χρόνος γὰρ παιδίτζιν μου, &c.

ΠΑΙΔΙΩΝΝΕΙΝ. Vide in Ἀξαναπαιδιώννειν.

ΠΑΙΔΟΓΡΑΦΙΑ, *Natalium professio*, *scriptura*. Modestinus in l.3. §. 1. D. de Excusat. & ex eo lib.38. Basilic. tit.1. cap.3. δείκνυται δὲ ὁ χρόνος καὶ διὰ τῶν παιδιογραφιῶν, καὶ δι' ἑτέρων ἀποδείξεων. Modestinus habet παιδογραφιῶν, &c. Ubi Scholiastes : ὡς ὅταν οἱ πατέρες ἀπογράφονται κατ' αὐτὸν τὸν καιρὸν καθ' ὃν ἐγεννήθη τὰ τέκνα αὐτῶν.

ΠΑΙΔΟΜΑΖΩΜΑ, *Puerorum Christianorum collectio*, quæ subinde à Turcis fit in Provinciis iis subditis. Georgius Contares lib.1. Hist. Athenarum pag.24. καθὼς συμβαίνει τὸ ὅμοιον καὶ τὴν σήμερον εἰς τὰ μέρη τῆς Τουρκίας, ὅπου πέρνουσι τὰ παιδία τινῶν πτωχῶν εἰς τὸ λεγόμενον Παιδομάζωμα, καὶ τοὺς φλογίζουσι τὴν καρδίαν τως.

ΠΑΙΔΟΠΟΥΛΟΝ, *Puer*, *Famulus*. Moeris Atticista MS. παῖδα τὸν δοῦλον, κἂν γέροντα. Nicetas in Alexio lib.3. num.26. ex Cod. Græcobarb. καὶ τὰ τοῦ κελλίου αὐτοῦ παιδόπουλα. Ubi Cod. alius, τὰ ἐπὶ τῆς θεραπείας. Pachymeres lib.1. cap.8. ἄνδρας ἐκ εὐγενείας μὲν μετέχοντας τὸ παράπαν εἰς παιδοπούλους δὲ αὐθεντοπουλουμένῳ τεταγμένους αὐτῷ. Anonymus de Bertrando Romano MS.

> Καὶ μετὰ τρία παιδόπουλα καβαλικευτὰ μόνος.

Codinus de Offic. Palat. cap.5. num.15. ὁπηνίκα γοῦν δέησει τὸν Βασιλέα καβαλλικεῦσαι, φέρει τὰ ὑποδήματα παιδόπουλον τοῦ Βεστιαρίου ἐκτὸς, &c. Ita num.8. cap.7. num. 14. 24. cap.9. n.9. cap.12. n.8. cap. 13. n.3. Vide Gloss. med. Lat. in *Puer*.

ΠΑΙΔΟΣΤΑΣΙΟΝ. Apud Cedrenum ubi vox γαρζονοστάσιον occurrit, loco laudato in hac voce, additur in Cod. MS. ut monet Xylander, hocce Scholium : ἐμοὶ δοκεῖ παιδοστάσιον· γαρτζένιον γὰρ, παρὰ Λατίνοις, τὸ παιδίον.

ΠΑΙΖΟΥΡΑ, Πεζέρα, *Peditatus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

> Οὐδὲ πολλὰ ἀλάρματα λαμπρὰ ἢ σκουριασμένα,
> Οὔτε μεγάλα ἄλογα, οὔτε πολλὴ παιζέρα.

Georgius Contares lib.4. Hist. Athenarum : καὶ ἀπὸ μὲν τὸ ἕνα ὥρισε νὰ περάσῃ ὅλον τὸ καβαλαρικὸν του στράτευμα, ἀπὸ δὲ τὸ ἄλλο νὰ ἀπεράσουν τὰ ἁμάξια, καὶ ὅλη ἡ πεζέρα.

ΠΑΙΛΕΧΟΣ, Avis genus, *Pelicanus* Erudito Cotelerio in Nomocanone ab eo Edito n.317. Locum habes in Καρακάξα.

ΠΑΙΝ. Angelophorus in versibus Politicis MSS. de Constantinopoli :

> Ἔφαγον ὅμως καὶ ἔπιον καὶ τὸ παΐν.
> Ταῦτα λέγουν πῶς ἀκούειν τὄνομά σου.

ΠΑΙΝΕΜΕΝΟΣ, *Laudatus*. Leonard. Phortius de Re militari lib.1.

> Τὰ πολλὰ πεθυμημένῳ,
> Εὐγενεῖ, καὶ παινεμένῳ,
> Ἰακώβῳ τῷ Λασκάρῃ,
> Εὐζωνίῳ παλικάρῃ.

Iterum :

> Κλάδος τῶν γεννημένων,
> Ἄξιον, καὶ παινεμένων.

ΠΑΓΟΥΛΟΣ. Vide Μπαΐουλος.

ΠΑΙΡΝΕΙΝ. Vide in Πέρνειν.

ΠΑΪΣ, Πεῖς, *Bei*, Dignitas Turcica, *Begus* Leunclavio in Pand. Turcico num.14. Ἀμουρὰτ πεΐς, apud Cananum de Bello Constantinopol. μιχάλπαΐς, Μουρὰτ πεΐ.

ΠΑΙΣΑΙΔΗ, *Pæonia*, apud Interpol. Dioscor. cap.563.

ΠΑΙΤΙΤΑ. Vide in Πετίτον.

ΠΑΚΑΚΑΣ, *Rana*, sic dicta Atheniensibus hodiernis. Theodosius Zygomalas in Epist. apud Crusium in Turcogr. pag.99. τὰ σύκα σῦκα λέγουσι, τὸν βάτραχον, πακακᾶν.

ΠΑΚΑΝ, ἡ ἀτράφαξις, in Glossis Iatricis MSS. ex Cod. Reg.190. *Atriplex*, herba de qua Ruellius & Botanici. Lexicon Reg. Cod. 1843. habet Πακαλ.

ΠΑΚΤΟΝ, *Pactum*, *Fœdus*. Glossæ Basilic. Πάκτον, σύμφωνον. Agatho Diaconus de VI. Synodo : διὰ τὴν προσεχῶς τότε, καὶ ἐξ αἰτίας αὐτοῦ, καὶ παραβασείας τῶν συγκειμένων πάκτων. Chronicon Alexandr. in Joviano : καὶ μετὰ τὸ ποιῆσαι πάκτα εἰρήνης κατὰ Περσῶν, &c. In Heraclio pag.900. οὐ διέλιπε προτρέπων αὐτὸν λαβεῖν μὴ μόνον πάκτα, &c. pag.904. ὁ Χαγάνος μεθ' ἡμῶν πάκτα πεποιηκώς. Theophanes an.3. Justiniani : καὶ εἰρήνης πάκτα τυπώσαντες, ἐξῆλθεν εἰρήνη. Utitur præterea an.1. Mauricij, & 4. & 10. Heraclij. Chronicon MS. Georgij Hamartoli in Theodosio Jun. εἰ ἔχεις ἕνα δυνατὸν ἐκ τοῦ λαοῦ σου δυνάμενον μονομαχῆσαι καὶ νικῆσαι Πέρσην ἕνα μονομάχον, εὐθέως ποιῶ πάκτα τῆς εἰρήνης ἐπὶ χρόνους τριάκοντα.

Πακτεῦν, Πακτεύειν, *Pacisci*, *Pactum inire*, Gloss. Lat. Gr. *Pepigit*, Συνέθετο, συνετάξατο, καὶ ἐπάκτωσεν. Glossæ Basilic. Πακτευθῇ, συμφωνηθῇ. Chronicon Alexandr. in Heraclio pag.906. ὅτι μὲν μέχρι τοῦ παρόντος ἐγὼ τὴν ἐξουσίαν εἶχον τοῦ λαλῆσαι καὶ πακτεῦσαι μετὰ σου. Scholiastes Basilic. ad lib.60. tit. 34. τότε καὶ αὐτὸς ὁ πακτεύσας οὐ κωλύεται μετὰ τὸ πάκτον ποιῆσαι τὸ ἔγκλημα. Vide Nomocan. Photij tit.13. cap.18. Aliàs πακτεῦν *Iungere* significat. Vide Etymolog. in Δρύφακτοι.

Πάκτον, *Tributum ex pacto indictum*, *quævis pensitatio*. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali : κομήσει δὲ καὶ ἡ Αἴγυπτος τὰ πάκτα αὐτῆς. Theophanes an.2. Phocæ : & ex eo Cedrenus : ὁ δὲ Φωκᾶς τὰς δυνάμεις ἀπὸ τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τὴν Ἀσίαν μετέφερεν, τῷ Χαγάνῳ πάκτα ἐξαυξήσας, νομίζων ἠρεμεῖν τὸ βαρβάρων ἔθνος. Idem an.9. Pogonati : συνεφωνήθη πρὸς ἑκατέρους ἔγγραφον εἰρήνης γενέσθαι μεθ' ὅρκου λόγον ἐπὶ συμφώνου ἐτησίου πάκτα παρέχεσθαι τῇ Ῥωμαϊκῇ πολιτείᾳ παρὰ τῶν Ἀγαρηνῶν χρυσίου χιλιάδας τρεῖς. Vide eundem an.11. ejusdem Pogonati, & an.6. Constantini filij Irenes. Nicetas in Alexio lib.2. num.2. ἀνεκήρυξε μὴ χρημάτων ὠνεῖσθαι τὰς ἀρχὰς ἀναλίθεσθαι, ἀλλ' ἀριστίνδην καὶ δῶρον αὐτὰς βραβεύεσθαι. Ubi Cod. Barbarog. τὰς ἀρχὰς εἰς πάκτα διδόναι. Utuntur præterea alij, Justinianus

stinianus in Nov. 120. c.11. Constantinus de Adm. Imp. cap.21.28.30.32.43. 44. 50. Anonymus Combefisianus in eodem Constantino, Auctor Incertus post Theophanem pag. 432. Symeon Logotheta in Leone Armenio num.8. Codinus in Orig. Constantinop.n.21. 145. &c.

Πακτώνειν, *Tributum imponere*. Idem Constantinus cap.44. Extr. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ καὶ ἐδουλεύθησαν, καὶ ἐπακτώθησαν, καὶ ἐγίνοντο ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Βασιλέων Ῥωμαίων.

Πακτώνειν, Πακτεύειν, *Prædia elocare*, Ἐκμισθοῦν τὰ κτήματα. Πάκτωμα, πάκτωσις, *Possessionum elocatio*, Ἐκμίσθωσις τῶν κτημάτων. Nicetas in Andronico lib.2. num.3. ex Cod. Barbarogr. οὕτως ἐξέπεμπεν, οὐκ ὠνέας ταύτας τοῖς βουλομένοις προβάλλων, καὶ τοῖς ἐκ τριόδων πακτώνων, ἀλλὰ δῶρον τὰς ἀρχαιρεσίας καὶ ἐπιλέγδην παρεχόμενος. Michaël Attaliates in Synopsi cap.13. de Actione conducti & locati: ἔστι δὲ ὅταν τις οἶκον ἴδιον ἢ ἀγρὸν πακτεύσῃ πρός τινα, ἐφ' ᾧ λαμβάνειν ἐτήσιον πάκτον. Scholiastes Basilic. tom.1. pag.756. ἐὰν προκουράτωρ μου πακτεύσῃ πρὸς τὸ ἐμὸν χρεωστεῖν, &c. Balsamon ad Synod.I.Can.17. σημείωσαι ὁ τὸν κανόνα διὰ τοὺς ἱερωμένους τοὺς ἐμπορευομένους οἰνάρεια καὶ βαλανεῖα πακτεύοντας. Vide Eustathium Il. ι. p.742.& Odyss. ψ. p.1937.

Πακτωνάρης, *Conductor prædij*, in Assisis MSS. Regni Hierosolymitani, cap. 98. Locum vide in Ἔφιτον.

Πακτιάειος, apud Nicetam in Joanne n.4. *Qui pacta seu tributa exigit*.

Πακτιώτης, *Tributarius*. Constantinus Porph. de Adm. Imp.cap.9. οἱ δὲ Σκλάβοι οἱ πακτιῶται αὐτῶν. Infrà: καὶ λοιπῶν Σκλάβων, οἵ τινές εἰσι πακτιῶται τῶν Ῥώς.

Πακτιωτικὸς eâdem notione. Idem Constantinus: κατέρχονται εἰς τὸ Βιτοτζέβη, ὅπερ ἐστὶ πακτιωτικὸν κάστρον τῶν Ῥώς. In formulario veteri Notariorum ex Bibl. Reg. legitur Ἄκτος πακτιωτικὸν εἰς κῆπον, hoc est, *contractus pacti ad agrum locandum*.

Πακτιωτικῶς, *Per pactum*, apud Balsamonem ad Nomocanonem Photij tit.2. pag.36. 1.Edit.

ΠΑΛΑΔΟΥ'Ρ, τὸ ἀνακάρδιον, in Lexico MS. Reg.Cod.1843.

ΠΑΛΑΙ'ΒΕΙΝ, *Luctari*, Παλαίειν.

ΠΑΛΑΙΟΒΔΟΥ'ΛΟΥ βόλαιν, apud Myrepsum sect. 8. cap. 53. Ubi παλιούρου legendum censet Fuchsius.

ΠΑΛΑΙΟ'ΚΑΣΤΡΟΝ. Vide in Κάστρον.

Τὸ ΠΑΛΑΙΟ'Ν, & ὁ Παλαιὸς, ita non semel laudatur Juris Interpres in Basilicis, ubi Fabrotus ad lib.45. pag.133. τὸ παλαιὸν *vocat Codicis Iustinianei contextum, ad differentiam novi contextus* Βασιλικῶν. Ita etiam laudatur à Balsamone ad tit.2. Nomocanonis Photij pag.38. 1. ubi Σχολιαστὴν, & τὸν Παλαιὸν citat. Cujacius in Præfat. ad lib. 60. eorumdem Basilic. ubi de eorum Interpretibus: *alij persimile* τὸ κατὰ πόδας, *alij* τὸ Παλαιὸν *condiderunt, antiquioris Latini textus vestigia subtiliter persecuti*. Vide pag. 658. Suaresium in Notitia Basilic. sub finem.

ΠΑΛΑΙΟΣΤΡΑΤΙΩ'ΤΗΣ, *Veteranus*, apud Modestinum. Vide ibi Anton. Augustin. pag. 335. Glossæ Gr. Lat. παλαιὸς στρατιώτης, *Veteranus*. Themistius Orat.14. sub finem alludens ad nomen Veteranionis Tyranni: ὁ καὶ τοὔνομα καὶ τὴν τύχην παλαιστρατιώτης.

ΠΑΛΑΙΩ'ΝΕΙΝ, *Veterascere*, Παλαιοῦσθαι.

ΠΑΛΑΜΑ'ΡΙΟΝ, *Funis quo navis alligatur*, ex Ital. *Palamaro*. Georgius Contares lib. 10. Hist. Athenar. pag.273. ἔκοψαν τὰ παλαμάρεια ἀπὸ τὰ κάτεργά τως, καὶ ἔτρεξαν πολλότατα τὸ κατόπιν νὰ τὰ φθάσουν.

ΠΑΛΑΜΗ'ΔΑ, Παλαμίδα, pro Πηλαμὺς, *Sarda*, Piscis. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. Reg. MS.

Παλαμίδαν ἢ σκομπρὶν, ἢ θλύαν βρωμιαρέαν.

Infrà:

Καὶ μᾶς λέγουσιν τρώγεται ὅλον τὰς παλαμίδας.

Rursum:

Καὶ τὸ παλαμηδόκομαν, καὶ ἡ θλύα ἡ βρομαρέα.

Occurrit ibi passim.

ΠΑΛΑΜΟΣΚΟ'ΠΟΙ, *Qui inspectione manus futura prædicunt*, χειρομάντεις. Vide Balsamonem ad Can.61. Synodi Trullanæ.

ΠΑΛΑΤΙΑΝΗ', ita *Palatium Imperatricis* matris Imperatoris, non semel vocat Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.2.cap.16.17.23. sect.8. cap.25.

ΠΑΛΑΤΙΑΝΟ'Σ, *Palatianus*, Officium Monasticum cui fortè Palatij seu Domus Hegumeni incumbit: nam ita appellatam docemus in Gloss.med.Lat. Ptochoprodromus MS. lib.2. contra Hegumenum:

Ἐκεῖνος ἔνι Λογαριαστὴς, καὶ σὺ ἦσαι Θερμοδότης,
Ἐκεῖνος ἔνι Παλατιανὸς, καὶ σὺ ἦσαι Λεβετάρης,
Ἐκεῖνος ἔνι ὡρειάρειος, καὶ σὺ σκυβαλοφύλαξ.

ΠΑΛΑ'ΤΙΟΝ, *Palatium*. Thomas Magister: Βασίλεια κρεῖττον ἢ ἀνάκτορα, τὸ δὲ παλάτια, ἀδόκιμον. S.Athanasius Orat. in Descript. B. Mariæ: μόνον ὁ κύριος κατεδέξατο ἐπὶ γῆς τὸ παρθενικὸν οἰκῆσαι παλάτιον. Procopius de Ædif. Justin. cap.4. ταύτην γὰρ ἰδίαν αὐτοῦ οἰκίαν παλάτιον (sic) ἐπὶ δοκεῖν τε καὶ πρέπειν τῷ μεγαλοπρεπεῖ τῆς οἰκοδομίας διαπραξάμενος, &c. Encomium S. Panteleemonis:

Ὑπηρετοῦμεν ὄντες ἐν παλατίῳ.

Occurrit passim.

Παλάτιον, pro Curia, seu tribunali usurpari apud Procopium observat Alemannus ad Hist. arcanam pag.79. 1.Edit. quod, inquit, in porticibus Imperatoriæ domus, erat Præfectorum Prætorium, & Quæstorum tribunal. Unde Factiones in seditione Victoriatorum, apud Theophanem, inclamabant Justiniano, τὸ παλάτιον ποῦ ἐστιν οὐκ οἴδαμεν. Hoc est, *nulla superest judiciorum forma*. Certè etiamnum ita curias forenses appellamus, quod inde apud nos ortum putant, quòd Reges nostri judicibus Palatio suo cesserint: vel etiam fortè quòd Reges ipsi in Palatiorum atriis ac porticibus legem dixerint subditis, quod à nobis olim observatum in Dissertat. 2. ad Joinvillam. Leo M. in l.14. de Offic. Rector. Prov. *Nulli judicium qui Provincias regunt in Civitatibus, in quibus Sacra Palatio aut Prætoria sunt, liceat his relictis privatorum sibi domos ad habitandum veluti Prætoria vindicare, sed sacratissima modis omnibus inhabitare Palatia seu Prætoria cogantur*, &c.

Παλάτη, *Atrium*, Παλάτιον, in Corona pretiosa. Historia Apollonij Tyrij:

Εἰς τὸ παλάτιν φθάσασι ὅλοι κατὰ τὴν τάξιν.

Occurrit ibi pluries.

Παλατίτζιον, *Palatiolum*. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib.3. pag.160. n.78.

Παλατῖνοι, universim dici *Magnates* seu *proceres Palatij*, seu *qui in Palatio militant*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Ἐκεῖνος παλατῖνος ἦν, σὺ δὲ σκυβαλοφύλαξ.

Laonicus lib.2.de Comitibus Palatinis Mythicis Caroli M. καὶ Ῥινάλδου, καὶ Ὀλιβερίου, καὶ ἄλλων τῶν ταύτῃ ἡγεμόνων Παλατίνων καλουμένων, συνδιαφερόντων αὐτῷ τὸν πόλεμον, &c.

Παλατῖνοι, *Palatini Sacrarum Largitionum*, qui

 scilicet

scilicet largitionales titulos exigebant, de quibus est titulus in utroque Codice. Glossæ Basilic. Παλατῖνοι, κοινῷ ὀνόματι πάντες ἐκαλοῦντο οἱ ἐν τοῖς κατὰ τὸ παλάτιον θησαυροῖς ὑπηρετοῦντες ταξεῶται. Horum alij *Comitatenses* dicti, qui in Palatio seu in *Comitatu* consistebant: alij *Mittendarij*, qui in Provincias mittebantur. Eædem Glossæ: ἀλλ' οἱ μὲν ἀεὶ τῷ παλατίῳ προσεδρεύοντες, ἐλέγοντο Κομητατήσιοι, Κομιτᾶτον γὰρ ὁ τόπος ἐν ᾧ διάγει ὁ Βασιλεύς, οἱ δὲ εἰς τὰς Ἐπαρχίας πεμπόμενοι, Μιττενδάριοι, Μίττω γὰρ τὸ, ἀποστέλλω. *Mittendariorum Palatinorum* meminit Lex 2. 7. 8. 9. 22. 23. Cod. Th. de Palat. τῆς καθοσιωμένων Παλατίνων σχολῆ, apud Justinianum in Nov.30. cap. 6. Nov.117. cap.13. Nov.163. cap.2. in Edicto 13. cap. 11. §.3. cap.20. &c. Ac de iis intelligendus videtur S. Athanasius in Apol. ad Constant. Μοντάνος ὁ Παλατῖνος ἦλθε, κομίζων ἐπιστολήν, &c. Et Apol.2. de Fuga sua: καὶ Παλατῖνοι Συγκλήτιος καὶ Γαυδέντιος ἦσαν οἱ κομίσαντες τὰ γράμματα. Idem in Epist. ad Solitarios: καὶ Νοτάριοι κατὰ πόλιν, καὶ Παλατῖνοι φέροντες ἀπειλὰς ἀπεστέλλοντο πρός τε τοὺς ἐπισκόπους καὶ τοὺς δικαστάς. Rursum ibi: καὶ πάλιν Παλατῖνοι καὶ Νοτάριοι καὶ Κόμητες ἀποστέλλονται. Et pag. 643. Νοτάριοί τε Διογένιός τε καὶ Ἱλάριος, καὶ Παλατῖνοι σὺν αὐτοῖς στέλλονται. De *Palatinis Mittendariis* intelligendus pariter Gregorius M. lib.8. Epist.10.27. lib.9. Epist.24. *Primicerius devotissimorum Palatinorum*, in Synodico adversus Tragœdiam Irenæi cap. 16. Palatinorum etiam meminit Michaël Attaliata in Synopsi tit.79. οἱ δὲ Παλατῖνοι, εἰ μὴ ἐλεύθεροι δειχθεῖεν, οὐ δύνανται παραπέμπειν εἰς ἀλλοτρίους τίτλους.

Παλατῖνος dictus præterea, extremâ Græciâ, Minister Patriarchæ, qui ejus nomine in Palatium ad Imperatorem ultro citróque commeabat, & de rebus momenti cum eo communicabat, illiúsque responsa ad Patriarcham referebat. Nicetas in Alexio Manuëlis filio num.7. τῆς Πατριάρχου σταλέντος εἰς τὴν Δέσποιναν τῆς ἑαυτοῦ ὑπηρέτην, ὃς ἐκ τοῦ παραβάλλειν εἰς τὰ ἀρχεῖα, καὶ διαπορθμεύειν τοῖς βασιλεῦσι τὰ βουλευτέα, καὶ τὰς ἀποκρίσεις κεῖθεν αὖθις μεταφέρειν, Παλατῖνος ὠνόμασαι.

Παλατῖνοι, *Panes civiles*, *gradiles*, de quibus copiosè egimus in Gloss. med.Lat. Glossæ Basilic. & Suidas: Παλατῖνοι, εἶδος ἄρτων, οὓς ἐφιλοτιμήσατο τῷ δήμῳ Κωνσταντῖνος ὁ μέγας, οἷα ἐκ τοῦ παλατίου χορηγούμενοι. Qualis verò Palatinorum panum fuerit erogatio Constantinopoli, docemur potissimum ex Vita MS. Sancti Pauli Confess. Patr. Constantinopolit. ubi de Constantino Imp. ζημιοῖ δὲ καὶ τὴν πόλιν τὸ σιτηρέσιον, ἀφελὼν αὐτῆς τὸ ἥμισυ τῆς δωρεᾶς, ἣν ὁ ἐκείνου πατὴρ, ὁ φιλάνθρωπος δηλαδὴ Κωνσταντῖνος αὐτῇ ἐδωρήσατο. ἦν δὲ τὸ ὅλον τῆς δωρεᾶς ἡμερήσιοι ἄρτοι μυριάδες ὀκτώ. Et ex eo Theophanes an.21.ejusdem Constantij: τὴν πόλιν ἐζημίωσεν τέσσαρας μυριάδας ἄρτων ἡμεριαίων, ἐκ τῆς δωρηθέντων ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μυριάδων. Adde Codinum in Orig. Constantinopolit.pag.26. Nec Romæ duntaxat & Constantinopoli erogabantur ejuscemodi panes, sed & Antiochiæ, ut testatur Libanius in Orat. ad Theodosium: τὸ μὲν τῆς ἡμέρας ἥμισυ τὴν ὀργὴν ἐδέξατο, τὴν μέχρι οὐ διδομένων ἄρτων· ἔπειτ' ἦν ὁ πρότερον καὶ ἡ λῆψις καὶ ἡ δόσις, καὶ σὺν ἐκείνοις ἕκαστος οἴκαδε ἤρχετο.

ΠΑΛΑΦΡΙΟΝ, *Palafredus*, Gallis *Palefroy*: de qua voce fusè egimus in Gloss. med. Lat. Anonymus de Nuptiis Thesei & Æmiliæ lib.6.

Φαρία ἐκαβαλίκευαν, καὶ πόλε παλαφρία.

ΠΑΛΕΙ͂Ν, *Luctari*, pro Παλαίειν. Glossæ Græcobarb. παλαίω, παλεῖ, ἢ παλιόννει. Damascenus Studita Homil.14. εὐγῆκαν μίαν ἡμέραν ἑορτασικὴν τὰ παιδία τῆς γειτονίας νὰ παίξουσιν, καὶ ἄλλα μὲν ἐπαίξασαν εἰς τὸ πηλάλημα, ἄλλα δὲ εἰς τὸ πάλεμα.

ΠΆΛΗ, pro Πάλιν, Πάλι. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.4.

Κιαπετὰ δάκρυα τὰ πολλὰ, κιαπολλοὺς πόνους πάλη.

Utitur passim.

ΠΑΛΙΓΓΕΝΕΣΙ΄Α, *Regeneratio*, *Recreatio*, *Renatio*, in Gloss.Gr.Lat. propriè *Regeneratio* quæ fit per Baptismum. Παλιντοκία, Isidoro Pelusiotæ lib. 1.Epist.68. Lexicon MS. ex Cod.Reg.1708. παλιγγενεσία, τὸ ἐκ δευτέρου γεννηθῆναι, ἢ ἀναπλασθῆναι, ἢ τὸ ἅγιον βάπτισμα λέγεται. Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. τί δὲ ἐστι παλιγγενεσία; τὸ ἐκ δευτέρου γεννηθῆναι καὶ ἀνακαινισθῆναι. S.Paulus in Epist.ad Titum 3.5. ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας. Clemens lib.7. Constit.Apost.c.43. ἐπὶ τούτοις προσκυνεῖ αὐτὸν τὸν μονογενῆ Θεὸν μετ' αὐτὸν, καὶ δι' αὐτοῦ εὐχαριστῶν αὐτῷ, τῷ ἀναδέξασθαι αὐτὸν τὸν ὑπὲρ πάντων θάνατον διὰ τοῦ σταυροῦ, οὗ τύπον ἔδωκε τὸ βάπτισμα τῆς παλιγγενεσίας. Theodoret. serm.7. οὕτω κἀνταῦθα τούτων ἕκαστον ἐκβαλὼν, τὸ τῆς ἀφθαρσίας αὐτοῖς καὶ παλιγγενεσίας ἐπιδείκνυσι βάπτισμα. Palladius in Vita Chrysostomi l.41. μυσταγωγηθεὶς τὴν τοῦ λουτροῦ παλιγγενεσίαν. Τῆς κολυμβήθρας ἀναγέννησις, apud Gregorium Nyssenum de Resurrectione. Vita S.Syncleticæ num.91. ubi de triplici hominis Christiani vita: ὧν ἡ μὲν μία ἐστὶν ἐκ χάριτος, ἡ διὰ τοῦ θείου λουτροῦ ἡμῖν προσερχομένη· ταύτην γὰρ ἀληθῶς καὶ παλιγγενεσίαν καλοῦμεν. Λουτρὸν παλιγγενεσίας, in Martyrio S. Niconis num.4. apud S. Cyrillum Hierosol. Catech.1. ad Neophytos, Palladium in Vita Chrysostom. pag.41. Evagrium lib.1.cap.15. lib.6. cap.13. Nicetam Paphlag. in Encomio S.Eustachij pag.53. Continuatorem Theophanis lib.4. num.14. in Euchol. ubi de Ordin. Presbyteri, in Elogio S. Pantaleonis pag. 16. &c.

Παλιγγενεσία, Jurisconsultis Græcis *Natalium restitutio* exponitur: Chymicis verò, *Transmutatio metallorum*. Stephanus Chymicus MS. καὶ τὰ θειώδη οὕτω τεφρωθέντα, θεῖον πάλιν ἔργον, καὶ ὕδωρ θεῖον ἄθικτον διὰ τῆς αὐτῆς τέφρας ποιοῦσιν εἰς παλιγγενεσίαν. Occurrit ibi pluries.

ΠΑΛΙ΄ΓΚΛΑΣΤΟΣ, Hesychio, σκολιὸς, αὐστηρὸς, δυστροπος, Latin. *Refractus*. Glossæ MSS. V. C. Dom. *de Chevannes*: *Refractus*, *Pervicax*, *Austerus*.

ΠΑΛΙΚΑ΄ΡΙ, Παλικαράκι. Vide in Πάλληξ.

ΠΑΛΙΝΔΙΚΙ΄ΑΣ, *Instauranda litis*, in Gloss. Lat. Gr.

ΠΑΛΗΟ΄Σ, Παλιός, *Vetustus*, Παλαιός.

Παλιόχαρα. Vide Χνάει.

Παλιοπάπουτζα. Vide Παπούτζι.

ΠΑΛΙΝΠΙΣΣΑ, ἡ ξηρὰ πίσσα, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Pix sicca*.

ΠΑΛΙ΄ΟΝ. Vide in Πάλλιον.

ΠΑΛΙΟΝΝΕΙΝ, *Luctari*, Παλαίειν. Glossæ Græcobarb. ἡ μάχεται, ἢ παλαίει, ἢ παλιόννει μὲ ἄλλον.

Παλιωτάδες, *Luctatores*. Eædem Glossæ: οἱ παλαισταί, οἱ παλιωτάδες.

ΠΑΛΙΡΕ΄Α, Herba quam παλίουρον Græci vocant, apud Myrepsum de Antidotis cap.188. 381. 430.

Παλιουρόκοκκον, *Paliuri Granum*. Orneosophium: ἢ παλιουρόκοκκα τρῖψον, καὶ δὸς μετὰ κρέατος.

ΠΑ΄ΛΛΑ, *Globus*, Gallis, *Balle*. Hesychius: πάλλα, σφαῖρα ἐκ ποικίλων νημάτων πεποιημένη. Hesychius Od. ζ. Διονυσίδωρος λέγει γράφεσθαι, Πάλλαν ἔπειτ' ἔρριψεν· ὡς ταυτὸν εἰπεῖν σφαῖραν, καὶ πάλλαν ἀπὸ τοῦ πάλλεσθαι, Ῥωμαῖοι μέν τοι Πίλαν τὴν σφαῖραν φασί, &c. Vide Gloss. med.Lat. in *Palla*.

ΠΑ΄ΛΛΗΞ, *Adolescens*, *Puer*, *Catulaster*; vox priscis Græcis etiam nota. Eudocia Macrembolitissa uxor

uxor Romani Diogenis Imp. in Joniis MSS. Παλλὰς ᾗ λέγεται, διὰ τὴν μεμυθευμένην περὶ αὐτὴν νεότητα, ἀφ᾽ οὗ καὶ παλλῆκες καὶ παλλακὴ προσαγορεύονται. Adde Eustathium Od. α. p.1419.

Παλλῖκες, crebrò pro *Calonibus*, apud Tacticos. Mauricius lib.5. cap.1. πλῆθος παλλίκων συμβολῆς δημοσίας προσδοκωμένης ἐπιφέρεσθαι οὐ συμβουλεύομεν. Cap.2. διά τι οὐ δοκεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς μάχης ἐκ περισσοῦ ἀδέστρατα σύρειν τοὺς στρατιώτας διὰ τῶν παλλίκων αὐτῶν. Ita lib.7.cap. 10. 14. qui nudè παῖδες dicuntur eidem pag.24.154. 234. & alibi.

Παλληκάριον, Παλικάρεον, *Calo*, *Puer*, νεανίας. Chronicon Alexandrinum an.16. Heraclij: ἐξῆλθον στρατιῶται μετὰ παλληκαρίων πολιτῶν ὀφείλοντες ὡς ἀπὸ δέκα μιλίων θερίσαι ὀλίγα γεννήματα, καὶ συνέβη ἀπαντῆσαι αὐτοῖς τοὺς ἐχθρούς, καὶ ἔνθεν κἀκεῖθεν τινὰς διαπεσεῖν, συσχεθῆναι δὲ καὶ τινὰς ἐκ τῶν παλληκαρίων τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν πολιτῶν ἐξελθόντων σὺν αὐτοῖς, &c. Mox: εἰς τὸ ἐκδικῆσαι τὰ ἴδια παλληκάρια καὶ τοὺς πολίτας. Leo in Tactic. cap.10. §.2. συμβαίνει γὰρ καὶ παλικάρια εἶναι ἐν τούτῳ χρήσιμα. Et §.4. πλῆθος τῶν λεγομένων παλλικαρίων, ἤγουν τῶν δουλευόντων τοῖς τε ἄρχουσι καὶ τοῖς στρατιώταις. Cap. 14. §.16. τὰ παλλικάρια τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν ἀρχόντων. Similia ferè habet Constantinus in Tacticis pag.43. 44. Adde eundem Leonem cap.17. §.65. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.6.

Τὸ γύρον τοῦ στεκόντησαν τὰ παλικάρεια τ᾽ ὅλα.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀνάσκελα νακήτουνε τἄμορφα παλικάρια.

Infrà:

Εἶτον ὁ Ἀπολώνιος κλιστὸς ὡσὰν κολῶνα,
Θωρόντα τὸ παλικαρίας ὅλοι τῆς καμαρῶνα.

Παλικαράκη, simili notione. Eadem Hist. Apollonij Tyrij:

Γιατὶ τὸ ναξαζόμενος τὸ νίον παλικαράκη.

Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἀλύμονον Ῥοδίτες μου καλὰ παλικαράκια,
Καὶ ξένοι ὅσοι ἐχάθηκε Ῥωμαῖοι καὶ Φραγκάκια.

Παλικαρεύγεσθαι, *Strenuè agere*, παλικαρεισικὰ, *Strenuè*.

ΠΑΛΛΙ'ΟΝ, *Pallium*. Glossæ MSS. ἀμπεχόνη, ἱμάτιον, πάλλιον. Hesychius: τριβώνιον, πάλλιον, περιβόλαιον. Glossæ Græco-Lat. Παλλίον, *Pallium*. Gregorius Nazianzenus in Testam. βούλομαι αὐτῷ δοθῆναι κάμισον ἓν, στιχάριον ἓν, παλλία δύο. Joannes Moschus in Limon. cap.170. καὶ εἰς ἐξ ἡμῶν ὁ περιβέβλητο παλλίον ἀφελόμενος, &c. Et cap.116. εἶχον οὖν πάλλιον, καὶ ἐπώλησα τοῦ νομίσματος. Hieronymus Dalmata in Hist. MS. Sanctorum Ægypti fol.162. διεσπάτο γὰρ ἡμῶν τὰ παλλία. Vita MS. S. Hilarionis: ὁ δὲ κλῆρος εὐαγγέλιον ἦν, —— καὶ παλλίον, στιχάριόν τε καὶ κουκούλλιον τρίχινον, ἃ δὴ τοῖς μοναχοῖς οὕτω σύνηθες ὀνομάζειν. Apophthegmata Patrum in Elia num.4. καὶ ἄρας τὸ παλλίον αὐτοῦ, εὑρέθη μηδὲν ἔχων. Acta Martyrij SS. Tarachi, Probi & Andronici cap.2. περιελόντες αὐτῷ τὸ παλλίον, καὶ περιζώσαντες τείνατε, καὶ νεύροις ὠμοῖς τύψατε. Vita S.Joannis in Puteo num.10. καὶ γὰρ τοῖς ὄνυξί μου ἔσκαψα, καὶ ἐν τῷ παλλίῳ μου ἐπέθηκα. Theophanes an.29. Copronymi: ἐλθοῦσα ἀπὸ τῆς Ἱερείας ἐν τῇ βασιλίδι πόλει δρομώνων καὶ χελανδίων πλείστων ἐστολισμένων σηρικοῖς παλλίοις, &c. Occurrit præterea apud Chrysost. Homil.6. de filiis Noë, in Vita S. Euthymij num.115. in Euchologio pag. 479. in Synaxariis in S. Euphrosyno 11. Sept. & apud alios Scriptores passim.

Παλίον. Auctor Etymologici in Ἀμπεχόνη· λέγεται δὲ ἀντὶ περιβολῆς ἱματίου, ἤγουν παλίον. Glossæ Basilic. τῷ ὀνόματι τῆς στρωμνῆς πᾶσα ἡ ἐσθὴς περιέχεται, καὶ τὰ στραγάλια, καὶ τὰ παλία, καὶ πᾶν ᾧ περιβαλλόμεθα. Joannes Moschus in Limon cap.18. ἐν μιᾷ οὖν εὑρίσκει δύο σκύμνια λέοντος, καὶ φέρει αὐτὰ εἰς ἐκκλησίαν εἰς τὸ παλίον, ὃ ἦν περιβεβλημένος, &c. Achmes in Introduct. in Astrolog. μορφὴ ὡς ἀετοῦ, κρατῶν γονάχιον, τάπις, καὶ παλίον, μεριμνᾷ εἰς πράγματα. Idem videtur quod *Palium*, & *Pallium*, Latinis inferioris ævi, *Pail*, Pannus sericeus. Vide Gloss. med. Latin. in hac voce.

ΠΑΛΛΙ'ΩΝ. Mauricius lib.10. cap.3. καὶ πρὸς τοὺς κριοὺς ἀντίκεινται τύλαι καὶ σακκία, γέμοντα ἄχυρα καὶ ψάμμον· πρὸς δὲ τοὺς παλλίωνας, ἤτοι ἐμβόλους τοὺς προαγομένους ἅρπαγες, πίσσα, καὶ πῦρ, καὶ λίθοι βαρεῖς, &c. Vocis notionem indicat Leo cap.15. §.49. ubi eadem ferè habentur: πρὸς δὲ τὰς χελώνας, ἅρπαγες, ἤγουν ξύλα μεγάλα ἔχοντα ξίφη καὶ ἐμπισσόμενα, &c. Sunt ergo παλλίωνες, testudines, quibus veluti *pallio* milites proteguntur.

ΠΆΛΜΑ, *Lacus*, *Fossa*, Πέλμα. Leo in Tacticis c.12.§.108. ἢ ὄρυγμα, ἢ πέλματα, ἅπερ λέγεται πάλματα. Cap.18.§.74. ἐὰν δὲ ἐνδέχεται καλὸν ἐστὶν ἕνα, ἢ δύο βαθὺν ποταμὸν, ἢ πάλματα, ἢ λίμνην κατὰ νώτου τῆς παρατάξεως ἔχειν,&c. Theophanes an.13. Constantij: ἕτεροι δὲ ἐν τοῖς καταπάλμασι τῶν τάφρων ἐνέπεσον. Vide Πέλμα.

ΠΑΛΜΑΡΊΣΟΥ, τὴν φοινίκων, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΠΑΛΜΟΥΛΆΡΙΟΣ, *Palmularius*, ὄνομα κύριον, Suidæ. Antoninus lib.1. de Vita sua sub initium: παρὰ τοῦ τροφέως, τὸ μήτε Πρασιανὸς, μήτε Βενετιανὸς, μήτε Παλμουλάριος, ἢ Σκουτάριος γενέσθαι. Vide Phavorinum in Πρασιανός. Ubi nescio an hæc vox *Nautam*, aut *Navicularium* sonet, ex voce *Palmula*, quæ in Gloss. Lat. Gr. exponitur Πλάτη ἐν ᾗ διαπλέομεν. Vide Galtakerum ad hunc locum, & Suicerum in Thesauro Ecclesiast. qui *Parmularium* intelligi contendit, quod vix putem.

ΠΆΛΟΣ, *Palus*, *Paxillus*. Glossæ Gr.Lat. πάλος, *Palus*. Acta SS.Tarachi, Andronici, &c. p.265. Μάξιμος ἡγεμὼν εἶπεν, Τείνατε αὐτὸν ἐν τοῖς πάλοις, καὶ νεύροις ὠμοῖς μαστίξατε. Martyrium MS. S.Febroniæ: πάλιν ὁ δικαστὴς ἐκέλευσεν λυθῆναι τὴν Φεβρωνίαν ἀπὸ τοῦ πάλου. Nicetas Paphlago in S. Anastasia Virg. πάλοις προσδεθεῖσαν, ἠρέμα κουφισθῆναι τῆς γῆς. Joannes Colobus in Vita MS. S. Païsij: λίαν δὲ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς ἐκλαθείσας πάλῳ τινὶ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ μέρει τοῦ ἄντρου πεπηγμένῳ, &c. Passio S. Acacij num.10. τότε θυμωθεὶς ὁ Ἄρχων, πρὸς τὴν τάξιν λέγει, Πήξατε τέσσαρας πάλους, καὶ ἐκεῖ ἐνδήσαντες αὐτὸν, νεύροις ὠμοῖς χρήσασθε, &c. Menologium Basilij 25. Maij in S. Theraponte: καὶ δεθεὶς εἰς τέσσαρας πάλους ὕπτιος ἐπὶ τὴν γῆν ἐτύφθη ἰσχυρῶς. Synaxaria Colbertea MSS. 26. Nov. μαχαίρᾳ τὸ σῶμα κατατέμνεται ἐπὶ τέσσαρσιν πάλοις τεθείς, &c. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.1.

Τὸν κάμπον ἐδυνάμωσαν με πάλους με χαρδάκια.

Et lib.11.

Τοὺς πρίνους ὅσοῦ κάμνουσι πάλους, καὶ βλάπτουν σφόδρα.

Utuntur alij, atque in iis Theophanes an. 9. Nicephori General. Leo in Tacticis cap.11. §.15. Constantinus in Tactic. pag.43. Harmenopulus in legib. Georgic. Ducas Hist. cap.35. & cap. ult. &c. Occurrit etiam Martyrio S.Acyndini & Socior. MS. & in Martyrio MS. S.Mercurij.

Πάλος, aliâ notione, vide in Μπάλα.

Πάλιν, idem quod Πάλος, *Paxillus*. Leo Imp. in Tactic. cap.11. n.8. ἀσφαλίζεσθαι ἢ ὀρύγμασιν, ἢ πάλιν, ἢ ὁλοκλήρῳ τράφῳ, ὃ λέγουσι φόσσα.

Παλοῦκι, Παλοῦκιν, *Palus*, *Paxillus*, *Vallum*, Κάμαξ, σκόλοψ, χάραξ. Cyrillus in Lexico: ῥόπαλον, παλοῦκιν, ἢ κοντόραβδον. Zacharias Pap. lib.1. Dialog.

Καὶ ἰδὼν τὸ ὄφιν ἡπλωμένον, φοβηθεὶς
Ἐκρεμάσθη ἀπὸ τοῦ ποδὸς τὸ παλοῦκιν.

Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Ἐπῆρες

Ἐσῆρες τοὺς στύλους τοῦ σπιτίου, καὶ τὰ παλλούκι ἀφῆκες.

Historia Apollonij Tyrij:

Ἔκαμαν τὰς παλουκονίαις, τὸν τόπον δὲ μοιράζουν,
Ἐκεῖ ποῦ τρέχουν τ' ἄλογα, ὡς ἔπρεπε ὀρδινιάζειν.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 40. ἡ δὲ γάτα ἐβουλήθη νὰ τοὺς ἐξαπατήσῃ, καὶ ἔτζι ἐκρεμάσθη ἀπὸ ἕνα παλοῦκι, Ubi Cod. Gr. πάτταλον habet. Vide in Φράκτη.

Παλουκώνειν, *Palum figere*, πατταλεύειν.

ΠΑΛΟΥΔΙΝ, *Palus*. Mauricius lib. 4. Strateg. cap. 3. ἕτεροι δὲ ὅμοιον τρόπον ἐν παλουδίῳ ποιήσαντες β΄. ἢ γ΄. εἰσόδους στερεὰς καὶ ἑδραίας προσεπινοήσαντες. Idem lib. 11. pag. 284. ὥστε μὴ διάλειμμα εἶναι μέταξυ αὐτῶν ἄξιον λόγου, ὕλης τε, καὶ παλουδίων, ἢ καλαμεώνων ἐγγιζόντων αὐτοῖς, &c.

Παλοῦδιν, *Saccharum*, quod in *Paludibus*, seu arundinetis nascitur. Achmes Onirocrit. cap. 243. εἰ δὲ τρώγει γλύκυσμα σαχαρικηνικὸν, τὸ λεγόμενον παλοῦδιν, εὑρήσει θλίψιν καὶ νόσον.

ΠΆΛΤΟΝ, *Tributum, Palta*. Leo in Tact. c. 15. §. 37. de Urbe capta: πράως καὶ εὐμενῶς διατίθητι πρὸς αὐτοὺς, καὶ μήτε πάλτοις αὐτοὺς καταβαρήσῃς, μήτε ἀπηνῶς ἀπειλήσῃς, ἢ ἐκφοβήσῃς διά τινος τιμωρίας, &c. Ubi Checus, neque *Stipendiis illos opprimas*. Unde conjicere est habuisse illius Codicem, πάκτοις. Ita etiam Pigafetta. Græcis πάλτον, est *Iaculum*, qua voce utitur Pachymeres lib. 12. cap. 31.

ΠΑΛΩΝΙΆ, *Pæonia*, herba de qua Ruellius lib. 3. c. 70. Glossæ Botanicæ MSS. Colberteæ: Γλυκυσίδιον, ἡ παλωνία.

ΠΑΛΩΤΆΡΙΣΜΑ, *Ballotatio*, ex Ital. *Ballotada*. Glossæ Græcobarb. ἡ ψῆφον, ἡ παλωτάρισμα. Vide Πάλλα.

ΠΑΜΒΌΤΑΝΟΝ, *Herbæ omnis generis*. Nicetas in Alexio lib. 2. num. 2. ἢ τὸ κατὰ τὸ Ἰὼβ, παμβότανον τοῦ ἀγροῦ. Germanus Patr. Constantinopolit. in Epist. 1. ad Cyprios num. 2. καὶ ἡ τῶν τέκνων τῆς ἐκκλησίας πληθὺς, ὡς τοῦ ἀγροῦ τὸ παμβότανον.

ΠΆΜΜΕΛΙ, in Glossis Chymicis MSS. ὄξιν ὕδωρ θείου.

ΠΑΜΠΆΚΙΟΝ. Vide in Βάμβαξ.

ΠΑΜΦΑΝῊΣ, Ægyptiis, *Sempervivum*, apud Interpol. Dioscor. c. 671.

ΠΆΜΦΥΛΟΝ, Triremis sic olim appellata. Leo in Tacticis cap. 19. §. 38. καὶ κατασκευάσαι τὸν τῆς σῆς ἐνδοξότητος δρόμωνα τοιοῦτον, τὸ δὲ λεγόμενον πάμφυλον.

ΠΑΝΑΓΊΑ, nudè, Epitheton quo à Græcis Deipara intelligitur: quorum etiam Orationes ad eandem Sanctissimam Virginem ab hac voce ferè semper initium sumunt, ut ex libris Ecclesiasticis Græcorum & Joanne Canano non uno loco colligere est. Hinc

Παναγία iisdem dicta quædam ceremonia observata in Buccellæ panis benedictione, quam primò elevant, ac deinde ex ea particulam delibant quotquot adsunt, in honorem Deiparæ: de quo quidem Παναγίας exaltandæ ritu apud Græcos audiendus in primis Leo Allatius in Dissert. 1. de Libris Ecclesiast. Græcor. pag. 100. Antequam, inquit Monachi in mensam procedant, cui id onus incumbit (illi ἐφημέριον vocant) in disco sive scutella, quam inde παναγιάριον appellant, acceptum panem ad instar Crucis in quatuor dividit partes æquales, ex angulo interiori panis abscindit frustum cultro circumiens, adeò ut ex una parte anguli acuminatus sit, ex altero circulari figurâ, trigonus imperfectus appareat, & sic excisum suo loco, unà cum reliquo pane simul unito relinquit, panem sic accommodatum aliâ parte disci cooperit. Ita enim discus ille comparatur, cardine ex una parte cum superioris partis operculo colligatus, ut modo capsarum includatur, sin minus, velo: & sic apponit in mensa, in qua solus Abbas, vel Proegumenus, qui scilicet Abbatis munere antea defunctus fuerat, vel qui Abbatis, dum ille abest, locum tenet, & quem Δικαῖον appellant, assidet. Finito prandio, & signo dato, in *Contio*, (ita ipsi vocant campanulam ex ære fabrefactam) omnes assurgunt, & conceptis precibus discum illum cum pane, qui Παναγία est, Ephemerius sustollit, postmodum reserato Panagiario, & frusto illo è pane exciso converso, ut mica nuda superior sit, præsentat Abbati, qui extremis digitis miculam accipit, & ori impositam absumit: deinde aliis Monachis servato ordine offertur, qui eodem modo miculam ex Panagiario auferunt & comedunt. Tum Abbas vinum Calici infusum bibit, quem omnes sequuntur, & gratiis Deo actis discedunt: qui quidem Panagiam exaltandi modus in Monte Sancto usitatissimus est. Hactenus Allatius.

Sed hæc nobis illustranda. Ac forma quidem hujusce panis triangularis, ita describitur à Symeone Thessalonicensi in Opusculo, Περὶ τοῦ ὑψουμένου ἄρτου τῆς Παναγίας, τί δηλοῖ τρίγωνος ὢν, καὶ πῶς ὑψοῦται, καί τι δηλοῦσι τὰ ἐν αὐτῷ λεγόμενα, &c. Sic autem ille: τριμερὴς διὰ πάντων ἐξάγεται ἄρτος· καὶ τῆς γωνίαις μὲν, καὶ τοῖς μέρεσι τὸ τριαδὸν· τῷ ἄνω δὲ ἑνὶ κέντρῳ τὸ ἑνιαῖον εἰκονίζει· διὸ καὶ ὅθεν ἂν τοῦτο τρέψῃς τὸν ἄρτον, τρεῖς ἔχει μὲν γωνίας· εἰς ὀξὺ γὰρ καὶ ἓν καταλήγει τὸ κέντρον. Deinde addit ejusmodi Παναγίας elevandæ ritum ab Apostolica traditione profluxisse, ut singulis diebus soli Deo in Trinitate, in Deiparæ, per cujus partum Trinitatem agnovimus, nomen ac memoriam id perageretur. Ubi observare licet quotidie apud Græcos hanc παναγίας elevationem peractam, exactâ refectione consuetâ. Ut porrò ab Apostolis tradita, & ab iis etiam observata, pluribus tradit Horologium, tametsi hujus hac in re fides parum certa, ut vult Goarus, qui illius ritus expositiones ex Thessalonicensi descripsit in Euchologio pag. 867. 868. quas consultò omittimus. Sic verò totus hic ritus describitur in eodem Horologio: καὶ μετὰ τὸ γεύσασθαι, ποιοῦντος τοῦ διακονιτοῦ στίχον, ἀνιστάμενοι λέγομεν, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, &c. Δόξα καὶ νῦν. Κύριε ἐλέησον, τρὶς, καὶ βαλὼν μετάνοιαν, ὁ μέλλων ὑψῶσαι τὴν παναγίαν, λέγει οὕτως, Εὐλογεῖτε, πατέρες ἅγιοι, συγχωρήσατε μοι τῷ ἁμαρτωλῷ· καὶ ἡμεῖς, Ὁ Θεὸς συγχωρήσει καὶ ἐλεήσει σε· καὶ λαβὼν τὴν παναγίαν ἄκροις δακτύλοις τῶν χειρῶν, ὑψοῖ αὐτὴν μικρὸν, λέγων, μεγαλοφώνως, Μέγα τὸ ὄνομα· καὶ ἡμεῖς, τῆς ἁγίας Τριάδος· καὶ αὐτὸς σταυροειδῶς, Παναγία Θεοτόκε βοήθει ἡμῖν· καὶ ἡμεῖς, Ταῖς αὐτῆς πρεσβείαις ὁ Θεὸς ἐλέησον, καὶ σῶσον ἡμᾶς· εἶτα τὸ, Μακαρίζομέν σε πᾶσαι αἱ γενεαὶ, Θεοτόκε Παρθένε, &c. At in Hebdomada Paschali seu Διακαινισίμου, τῆς Παναγίας ὑψώσεως ritus & verba aliquatenus immutantur, propter Dominicam Resurrectionem. Pentecostarium in Dominica Paschali: εἰς τὴν τράπεζαν γίνεται παράκλησις τοῖς ἀδελφοῖς μεγάλη εἰς πάντα, ἐν ᾗ ὕστερον Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ΄. καὶ ὑψοῦται ὁ ἄρτος παρὰ τοῦ Κελλαρίτου, λαμβάνει προσφορὰν ὁλόκληρον, καὶ τίθησι ἐν τῷ παναγιαρίῳ, καὶ λαβὼν τὴν ἐξ ἔθους συγχώρησιν λαμβάνει τὸν ἄρτον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ ὑψοῖ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ δίσκου μικρὸν, καὶ ἐκφωνεῖ, λέγων, Χριστὸς ἀνέστη, καὶ ἡμῶν ἀνταποκρινομένων τὸ, Ἀληθῶς ἀνέστη· εἶτα αὖθις ἐκεῖνος χαράττει σταυρὸν μετὰ τοῦ ἄρτου, λέγων, Σταυρὸν προσκυνοῦμεν αὐτοῦ τὴν τριήμερον ἔγερσιν· καὶ ἡμεῖς, Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ΄. εἶτα τὴν ὑπακοὴν, καὶ τὸ κοντάκιον, καὶ ἀσπαζόμεθα τὸν ἄρτον· ὕστερον δὲ, Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ΄. καὶ ὁ στίχος· οὐκ ἐσθίομεν δὲ τὸν ἄρτον, ἀλλ' αὐτὸν ὑψοῦμεν καθ' ἑκάστην μέχρι τοῦ σαββάτου τῆς διακαινισίμου, εἶτα κλῶμεν καὶ ἐσθίομεν. οὗτος ὁ τύπος ὀφείλει γίνεσθαι ἐν τῇ τραπέζῃ, ἤγουν ἐν τῇ ὑψώσει τοῦ ἄρτου, ἄχρι τοῦ σαββάτου τῆς διακαινισίμου· ἔκτοτε δὲ ἐκφαίνεται ἕως τῆς δ΄. τῆς ἀναλήψεως ἀντὶ τοῦ μέγα τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος, Χριστὸς ἀνέστη, ἀληθῶς ἀνέστη ὁ κύριος.

Παναγία

Παναγία Θεοτόκε βοήθει ἡμῖν, καὶ τὰ ἑξῆς. Atque hinc patet ex hac postrema precatiuncula nomen indictum huic cerimoniæ Monasticæ. Rursum in Sabbato τῆς διακαινησίμου, seu Paschalis Hebdomadæ: εἰς τὴν τράπεζαν ὁ κελλαρίτης ἅμα τὸ καθίσαι τοὺς ἀδελφοὺς, τὸν δι' ὅλης τῆς ἑβδομάδος ὑψούμενον ἄρτον, ἀντὶ τῆς Παναγίας, καταλαβὼν διαδίδωσι τούτοις, πρὸ τῆς ἐθισμένης αὐτοῖς τροφῆς φαγεῖν· ἐν τῇ παναγίᾳ λέγεται τὸ, Χριστὸς ἀνέστη ἅπαξ, εἶτα ὑψοῦται εἰς τὸ παναγιάριον, Θεοτόκε, βοήθει ἡμῖν, τὸ δὲ, Χριστὸς ἀνέστη, ἐκφωνεῖται κατὰ τὸ τέλος ἐν τῇ τραπέζῃ ἄχρι τῆς ἀναλήψεως. Marcus Hieromonachus de Dubiis Typicis cap. 100. δεῖ γινώσκειν πῶς ὑψοῦται ἡ Παναγία, καὶ ὅλης τῆς ἑβδομάδος τῆς διακαινησίμου. Ὑψοῖ τὴν προσφορὰν ἀκρέαν, λέγων, Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, ἐκ γ'. ὁ λαὸς ἀποκρίνεται, λέγων, Ἀληθῶς ἀνέστη ὁ κύριος καὶ ποιεῖ σταυροῦ τύπον· προσκυνοῦμεν αὐτοῦ τὴν τριήμερον ἔγερσιν, εἶτα ἀσπαζόμεθα τὴν Παναγίαν, οὐ μέν τοι ἐσθίομεν αὐτὴν, μέχρι σαββάτου, ἀλλὰ καθ' ἑκάστην αὐτὴν ὑψοῦμεν, καὶ ἀσπαζόμεθα αὐτήν· τῷ γὰρ σαββάτῳ ἐσθίομεν αὐτὴν, ψάλλοντες τὸ, Χριστὸς ἀνέστη· ἀπὸ δὲ τῷ σαββάτῳ τοῦ Πάσχα, μέχρις ἂν ἀποδόσωμεν τὸ, Χριστὸς ἀνέστη, ὑψοῦται οὕτως· ὑψοῖ Παναγίαν, καὶ λέγει, Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν· εἶτα ποιεῖ σταυροῦ τύπον, καὶ λέγει, Παναγία Θεοτόκε βοήθει ἡμῖν· ὁ Θεὸς ἐλεήσον, καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν. Adde Typicon S. Sabæ eâd. die cap. 46. Extr. & Horologium I. 4.

Hæc verò exaltandæ Panagiæ ceremonia non Monachos solùm spectabat, quibus tamen usitatior fuit, éstque hodie, sed & in Palatio Imperatoris usurpata. Ritum describit Codinus de Offic. Palat. cap. 7. num. 32. ἐπεὶ δὲ μετὰ τὸ ἀπαρθῆναι τὸ μινσάλιον τοῦ Δομεστίκου κομισθέντος ἄρτον ἐν Παναγιαρίῳ, ὁ Βασιλεὺς εὐθέως ἀνίσταται, &c. Mox num. 33. τὸ δὲ Παναγιάριον, ὁ ἐπὶ τῆς τραπέζης λαβὼν, καὶ ὑψῶν Παναγίαν, δίδωσι ταύτην τῷ Δομεστίκῳ, ὁ δὲ τῷ Μεγάλῳ Δομεστίκῳ, οὗτος δὲ τῷ Βασιλεῖ· καὶ ἅμα τὸ Παναγίαν λαβεῖν ἐν τῷ στόματι, πάντες βοῶσι τὸ Πολυχρόνιον.

Habetur in Cod. Reg. MS. 1595. fol. 142. Anonymi tractatus contra Latinos, hoc titulo, Ἀπορία περὶ τοῦ θείου ἄρτου καὶ τοῦ ἀντιδώρου, &c. In quo quidem duo alia capita leguntur, iis perinde titulis: Ἀντιλογία πρὸς τοὺς ἀπορῆντας ἡμᾶς τὸ μετὰ τὸ ἀφαιρεθῆναι τὸ εἰς δόξαν τῆς παναγίας ψωμίον ἐκ τοῦ ὅλου ἄρτου, δεῖ συναφέρειν καὶ τὰ πέριξ αὐτοῦ εἰς τιμὴν καὶ δόξαν τῆς ἁγίας Ἄννης, καὶ ταῦτα μὴ τοῖς πολλοῖς ἐσθίεσθαι. In alio: Ἐπίδειξις γεωμετρικὴ, ὅτι τὰ εἰς τιμὴν καὶ δόξαν τῆς Παναγίας μετὰ τὴν ἐσθίασιν λαμβανόμενον ψωμίον, ἁγιαζόμενον δὲ τῇ ἐπικλήσει τῆς μακαρίας Τριάδος τριγώνῳ σχήματι ὀφείλει τέμνεσθαι, καὶ, οὐκ ὥς τινες φασὶ, τετραγώνῳ· τοῦτο γὰρ σταυροῦ τύπον ἐπέχει, καὶ οὕτω ποιοῦντες αὐτὴν τὴν ἁγιάζουσαν τὸ ψωμίον τριάδα σταυροῦσι καὶ νοοῦσι.

Neque duntaxat post mensæ refectionem hæc peracta τῆς Παναγίας ὕψωσις, sed & quoties aliquis peregrinationem aut navigationem suscepturus erat, sive adesset, sive abesset, illius nomine illa peragebatur à Sacerdote, Orationibus consuetis recitatis, quibus fausta in itinere omnia ei adprecaretur, quæque describuntur in Euchologio, loco laudato. Meminit præterea Παναγίας Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opination. Græcor. num. 12. νὰ καμοῦν καὶ μικρὸν ἁγιασμὸν, εἶτα νὰ λειτουργήσουν, καὶ νὰ ὑψώσουν παναγίαν εἰς βοήθειαν πάντων, καὶ νὰ καμοῦν μνημόσυνα μετὰ κολύβων. De hac Panagia intelligendus denique Auctor Vitæ Athanasij Patr. Constantinop. qui sub Andronico seniore vixit: ὃς παραγενόμενος πρὸς τὸν μέγαν τοῦτον καὶ ψυχὴν καὶ γνώμην ἄτρεπτον Ἀθανάσιον, ἠνάγκασε τοῦτον συνθέσθαι τῇ ἀσεβείᾳ καὶ κοινωνῆσαι κἂν μέχρι καὶ τοῦ ἐν τῇ Παναγίᾳ λεγομένων εὐχῶν. Sed & pariter exaltationem Panagiæ intellexisse videtur Ptochoprodromus in Hegumenum ex Cod. MS.

Ὅταν τὰ τρισὶ δόσουσιν, καὶ πάντες συναχθῶσιν.
Καὶ ψάλλουν τὸ Ὑψώσω σε, καὶ ἄρξονται τοῦ τρώγειν.

Παναγιάριον, vas in quo reponitur Παναγία, uti ex supradictis patet: σκεῦός τι ἱερὸν ἀποτελαγμένον πρὸς τοῦτο, καὶ διὰ τοῦ ἱερέως σφραγιζόμενον, apud Symeonem Thessalonicensem.

ΠΑΝΑΓΙΏΤΑΤΟΣ, Titulus Patriarchæ Constantinopolitano vulgo hodie datus, ut observāt Goarus ad Euchalog. p. 144. 625. & ad Codinum p. 410. & Franc. Richardus in Scuto fidei part. 2. pag. 113.

ΠΑΝΆΡΙΟΝ, *Canistrum*, Κάναστρον, Σιπύα. Hodiernis Græcis, Πανέρι, Ital. *Panero*, Gallis *Panier*. Sic autem Epiphanius Constantiæ Cypri Episcopus Librum suum inscripsit: Ἐπιφανίου Ἐπισκόπου Κωνσαντείας τῆς Κύπρου, κατὰ Αἱρέσεων ὀγδοήκοντα, τὸ ἀποκληθὲν Πανάριον, ἤγουν, (al. ἤτοι) κιβώτιον. Atque ita laudatur in Cod. Reg. sign. nunc 2431. ab Oecumenio ad Epist. Judæ cap. 1. & Aretha ad Apocalypsim cap. 3. & 6. Franscisc. Richardus in Clypeo fidei part. 1. pag. 391. ξεσκεπάζει τὸ πανέρι του, &c.

ΠΑΝΔΈΚΤΗΣ, *Liber Pandectarum*, ὡς πάντων δεκτικὸν νόμων, apud Harmenopul. lib. 1. tit. 1. §. 6. & Michaëlem Psellum in Synopsi legum, sub initium. Vide Henricum Stephanum de Abusu linguæ Græcæ pag. 12. & seqq. & Hesychium in Αὔλα.

ΠΆΝΔΕΚΤΟΝ, Ὀθόνη, in Lexico Stephani. *Linteamen*.

ΠΑΝΔΟΥ͂ΡΙ, *Pandura*, Instrumentum musicum, Πανδοῦρα, Polluci & Athenæo. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: ἔλαβεν ὡς ἦν εἰς τὸ φεσκάριον τὸ αὐτὸ ἐν μιᾷ πανδοῦριν, καὶ ἤρξατο αὐλεῖν εἰς στενορύμην, &c.

ΠΆΝΔΟΥΡΟΣ. Vide Ξυλοπάνδουρος.

ΠΑΝΔΡΕΎΕΙΝ. Vide Ὑπανδρεύειν.

ΠΆΝΕΙΟΝ, *Ad arma conclamatio, tumultus bellicus*, Gallis, *Alarme*. *Panicus terror*. Vox Tacticorum, de qua sic Æneas in Poliorcetis MSS. τοὺς δὲ περὶ πόλιν ἢ στρατόπεδα ἐξαίφνης θορύβους καὶ φόβους γινομένους νυκτὸς ἢ καθ' ἡμέραν, ἅπερ ὑπό τινων καλεῖται Πάνεια· ἔστιν δὲ ὄνομα Πελοποννήσιον, καὶ μάλιστα Ἀρκαδικόν.

Πανὶ, pro Πανικὸν δεῖμα, de quo Suidas. Anonymus de Rebus incredibil. cap. 11. καὶ τοὺς νυκτερινοὺς φόβους Πανὶ κληΐζομεν. Nisi legendum Πανικὰ, uti proverbium istud vulgare quibusdam effertur.

ΠΆΝΕΜΟΣ, *Iunius mensis*, Macedonibus, Ἰούνιος μὴν Ἑλλήνων λέξει, in Lexico MS. Cyrilli. Occurrit passim.

ΠΑΝΈΡΙ. Vide in Πανάριον.

ΠΑΝἨ, *Tela*, ἱστὸς, in Corona Pretiosa. Vide Πανίον.

ΠΑΝΉΓΥΡΙΣ, *Publica celebritas*, quum die festo, ludis solemnibus, aut celebri mercatu tota aliqua gens locum in unum convenit. Vox veteribus Scriptoribus nota. Theophanes an. 6. Mauricij: ὁ δὲ αὐτοκράτωρ ἱππικαῖς θεωρίαις καὶ πανηγύρεσι τὴν πόλιν ἐφαίδρυνεν, καὶ τὰς νίκας ἐθριάμβευσεν. Vide Anonymum Combefisianum in Porphyrog. n. 35.

Πανήγυρις, *Nundinæ*. *Nundinarum* πανήγυρις, apud Ciceron. ad Attic. lib. 1. Epist. 9. Glossæ Gr. Lat. πανηγύρεις, *Nundinæ*. Glossæ Lat. Gr. *Nundinæ*, Ἀγοραὶ ἀτελεῖς, Πανηγύρεις. Ita leg. Marcus Eremita p. 81. πανηγύρει ἔοικε πᾶσα σύμβασις· ὁ εἰδὼς πραγματεύεσθαι, κερδαίνει πολλά· ὁ δὲ μὴ εἰδὼς, ζημίας ὑποφέρει. Gregorius Nazianzenus: δεινὸν παρελθεῖν πανήγυριν, καὶ τηνικαῦτα τὴν πραγματείαν ἐπιζητεῖν. Chronicon Alexandrinum in Severo: καὶ ἔλαβεν Ἰουδαίους αἰχμαλώτους, καὶ ἀπελθὼν εἰς τὴν λεγομένην Τερέβινθον, προέστησαν πανήγυριν, καὶ πέπρακεν αὐτοὺς εἰς ταγὴν ἵππου ἕκαστον, —— καὶ ἕως τοῦ νῦν ἡ πανήγυρις ἐκείνη λέγεται Ἀδριανή. Zonaras in Basilio Bulgaroctono p. 179. καὶ πανηγύρεως ἐντὸς (πόλεως) τελουμένης, τάς τε ἐμπορίας λείαν πεποίηκε.

Πανηγύριον, eâdem notione. Theophanes an. 5. Constantini filij Irenes: τὸ κομμέρκιον τοῦ πανηγυρίου ἐκα-

λιτρῶν χρυσίου ὃν ἐκέφισεν. Ubi Miscella, *commercium nundinarum* vertit.

Πανήγυρις, *Festum*. Moschus in Limonar. cap. 202. ὅτι ἁγία ἡμέρα ἐστὶν· ἦν γὰρ ἡ πανήγυρις τῶν ἁγίων Ἀποστόλων. S. Asterius Homil. in S. Euphemiam: τιμὰς τελοῦσιν αὐτῇ καὶ ἐτήσιον ἑορτὴν, κοινὴν καὶ πάνδημον ποιοῦντες πανήγυριν. Proclus Episcopus Cyzici in Homil. in Incarnat. Dom. παρθενικὴ πανήγυρις σήμερον τὴν γλῶτταν πρὸς εὐφημίαν καλεῖ, καὶ ἡ παροῦσα ἑορτὴ τοῖς συνελθοῦσιν ὠφελείας γέγονε πρόξενος. Acta adversus S. Cyrillum, post Concil. Ephesinum: καὶ μήτε τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς τὴν πανήγυριν ἐπιτελέσαι συγχωρησάντων. Ita rursum pag. 609. Theophylactus Simocatta, de Festo Paschatis: μέχρι οὖν ἀπόμαχος μέχρις ὅτου Ῥωμαίοις ἡ δημοτελὴς ἐκείνη μεγάλη πανήγυρις ἐπεπέρασο. Apud Cedrenum in Theophilo, φαιδραὶ πανηγύρεις, *Majora festa*. Georgius Acropolita in Chron. cap. 60. ἐν τῇ Λαμψάκῳ γοῦν μικρὸν διὰ ταῦτα προσκαρτερήσας ὁ Αὐτοκράτωρ, καὶ τὰς τοῦ Χριστοῦ τε Γέννας, καὶ τῶν φώτων ἀποπληρώσας, &c. Vide Theodor. Balsamonem in Epist. de Jejunio num. 16. Scylitzem pag. 705. Zonaram in Michaele Duca, Anonymum Combefisianum in Porphyrog. num. 36. &c. Apud Panagiotam in Catechismo Russorum pag. 243. πανηγυρικαὶ ἑορταὶ, dicuntur festa Dominica & Deiparæ.

Πανηγυρίζειν, *Festum celebrare*, vel *Concionem habere*. Gregorius Nazianzenus: τῇ λαμπρᾷ τῶν Φώτων ἡμέρᾳ πανηγυρίσαντες. Theodoritus Græcar. Affect. serm. 9. καὶ κατ' αὐτήν γε τὴν τοῦ σωτηρίου πάθους ἡμέραν, ἐν ᾗ καὶ τοῦ πάθους καὶ τῆς δεσποτικῆς Ἀναστάσεως τὴν μνήμην πανηγυρίζομεν, ἁπάσας τὰς ἐν τῇ Ῥωμαίων ἡγεμονίᾳ κατέλυσαν ἐκκλησίας. Theophilus Alexandrinus Episcopus, & ex eo Typicum S. Sabæ, ubi de Jejunio: καὶ τὸ ἔθος καὶ τὸ πρέπον ἡμᾶς ἀπαιτεῖ πᾶσαν κυριακὴν τιμᾶν, καὶ ἐν αὐτῇ πανηγυρίζειν. Ibidem: πάνδημοι τῆς Θεομήτορος πανηγυρίσεις, pag. 131.

Πανήγυρις, *Homilia*, *Concio ad Populum in Ecclesia*. Λόγος Πανηγυρικὸς, *Encomium alicujus in publico conventu*. Hesychius: Πανήγυρις, Ἔπαινος, Ἑορτὴ, Θέατρον. S. Basilius in Epist. ad Chilonem: οὐκ ἔγνως τοὺς παρὰ τοῦ Θεοῦ τεταγμένους ἐπισκόπους, τοὺς τῶν Θεοῦ ἐκκλησιῶν τοὺς ἄνδρας συνήθως συνοδιάζοντας, καὶ τὰς πνευματικὰς ἀδιαλείπτως ἐπιτελοῦντας πανηγύρεις, ἐν αἷς μάλιστα που τοῖς παραγινομένοις γέγονεν ὄφελος; ἐκεῖ γὰρ ἀποκαλύψεις παροιμιακῶν αἰνιγμάτων, λύσεις ἀποστολικῶν διδαγμάτων, εὐαγγελικῶν νοημάτων ἔκθεσις, θεολογίας ἀκρόασις, ἀδελφῶν πνευματικῶν συντυχίαι, μεγάλην τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἐκ τῆς θέας τῶν προσώπων τὴν ὠφέλειαν παρεχόντων. Theophylactus Simocatta lib. 4. cap. 15. Extr. ὁ ἱερεὺς τῆς σωτηρίας τὴν ἑορτὴν ἐγκαινίζων τῆς πόλεως, πανήγυριν τοῖς καλλινίκοις συστησάμενος μάρτυσιν, ἐπὶ τῶν βημάτων τῶν ὑψηλῶν τῆς ἐκκλησίας γενόμενος, παιονίζων ᾆσμα καινὸν τῷ Χριστῷ ἐπινίκιον, τοῖς ὠσὶ τῶν καθεκκλησιασθέντος λαοῦ τάδε που διηγόρευεν.

Πανηγυρικὸν, Liber Ecclesiasticus diversorum Auctorum Panegyricas Orationes in varias Christi, & aliorum Sanctorum solemnitates continens. Is, inquit Allatius, MS. passim in Ecclesiis Græcorum reperitur, non idem tamen omnibus, sed varius pro varietate Ecclesiarum, nec uno duntaxat, sed interdum 12. voluminibus, iisque satis ingentibus pro mensium numero digestus.

Πανήγυρις, ita appellata solemnis ad ædem Deiparæ Blachernianam supplicatio, & in honorem Deiparæ dicta homilia seu Concio, quam quotannis fieri instituit Mauricius Imp. anno Imperij 6. Theophanes: Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει κατέδειξεν ὁ βασιλεὺς Μαυρίκιος γίνεσθαι εἰς τὴν μνήμην τῆς ἁγίας Θεοτόκου τὴν λιτὴν ἐν Βλαχέρναις, καὶ ἐγκώμια λέγειν τῆς Δεσποίνης, ὀνομάσας αὐτὴν Πανήγυριν.

ΠΑΝΘΑΝΕΙΝ. Vide in Παθαίνειν.

ΠΑΝΘΕΟΝ, Πανθεῶται. Scylitzes pag. 733. οὗτε γὰρ ἄλλοι ἐν διαφόροις ἀρχαῖς ἐξήλαζον, καὶ ὁ Μιχαὴλ ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἄρχων προβέβλητο τοῦ Πανθέου. Anonymus de Castrametatione: οἱ δὲ Μαγκλαβῖται κατὰ τὸ εὐώνυμον μέρος ἔμπροσθεν τῆς τοῦ Πρωτοβεστιαρίου σκηνῆς, κατὰ δὲ τὸ δεξιὸν ἀνατολικώτερον τῆς τραπέζης οἱ Πανθεῶται· ὁ δὲ Πρώξιμος καὶ ὁ Κόμης τῶν Βενέτων σὺν τοῖς Μαγκλαβίταις συνκέτωσαν. Sed quid sit πάνθεον, ut & qui πανθεῶται dicantur, ex his non facile est divinare.

ΠΑΝΘΗΡ. Symeon Magister MS. de Avibus: θηρευτὴς, ζῶον ἐστὶ πτιλὸν, τοῦτο παρά τισι πάνθηρ καλεῖται.

ΠΑΝΘΙΚΕΡΑΤΟΣ, *Pæonia*, apud Interpol. Dioscor. c. 563.

ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΣ. Epitheton quo compellant Græci Metropolitas, ut est in Liturgia Chrysostomi. Vide Goarum ad Euchologium pag. 144. 625. & ad Codinum pag. 409. ex Notit. Episcopor.

ΠΑΝΙΟΝ, *Pannus*. Glossæ MSS. Colberteæ: ἐκολάφισαν, ἐβασάνισαν, ἢ τοῖς ὀφθαλμοῖς πανίον ἐπέθηκαν. Portius: Πανία, *Fascia*, τὰ σπάργανα. Eustathius Il. γ. πηνίον δὲ παρὰ τὴν Πᾶνα, ὥς ἐστι, φασὶν, εὑρετὴς ὑφαντικῆς, ἀφ' οὗ καὶ τὸ πανίον, ἡ ἀγοραία λέξις. Ita Odyss. β. p. 1435. Joannes Moschus in Limon. cap. 27. ἀνέπεμψεν τῷ ἀββᾷ Ἰουλιανῷ εἰς τὸ αὐτὸ πανίον, βαλὼν εἰς αὐτὸ ὕδωρ, καὶ δήσας, &c. Idem cap. 107. καὶ καλῶς περικαθαρίσας τὸ τραῦμα, καὶ δήσας τὸν πόδα πανίῳ, ἀπέλυσεν. Joannes Jatrosophista MS. καὶ αὐτάνω θὲς πανὶ βρεμαίνον με τὸ πανίν. Constantinus à Secretis in Viatico peregrinantium MS. καὶ μετὰ ταῦτα ἐκμάσσων ἐκ τοῦ πανίου. Anonymus in Rhetoricam Aristotel. pag. 26. διὰ εἰ ἀληθινὸν πανίον ἁρπάσει, καὶ βάψει αὐτὸ βενετόν. Historia MS. Belisarij:

Ὁ Βασιλεὺς ἐστόλισε ὅλα τὰ παλάτια
Πανία χρυσούφαντα, &c.

Rursum:

Πανία χρυσούφαντα ἐκρέμασεν εἰς τείχη.

Πανίον χονδρὸν ἀρέφαντον, apud Nicetam in Isaacio lib. 1. num. 8. ex Cod. MS. Occurrit passim, in Vita MS. S. Andreæ Sali, in Nov. Alexij Comneni lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 124. in lib. 35. Basilic. tit. 1. cap. 22. §. 6. in Orneosophio cap. 31. 34. 45. apud Moschionem de Morbis mulierum cap. 55. & 115. in Diplomate Andronici pro Monembasiotis, apud Demetrium Pepagomenum de Podagra cap. 40. 41. 43. & alios Medicos. Vide suprà in πάνι.

Πάννιον, apud Auctorem Etymologici. Eclogæ Leonis & Constantini Impp. tit. 20. §. 3. ἀλλὰ καὶ ὅταν βουλήσει τοῦ τελευτήσαντος, ἢ καὶ παραχωρήσει τοῦ κληρονόμου ὁ οἰκέτης ἐν τῇ κεφαλῇ πάννιν φορέσας τῇ τοῦ τελευτήσαντος κηδείᾳ ἐπακολουθήσει.

Πανίτζιν. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

Πατὲρ, πανίτζιν ἔδωκα προχθὲς εἰς τὸν βαφέαν.

Πάνος, eâdem notione. Nicetas in Murtzuphlo num. 3. ex Cod. Græcobarb. τὸν θεῖον πάνον, καὶ τὸν διὰ ἐκπλήξαι ἄμβωνα. Ubi Cod. alius, τὸ τοῦ βήματος θριγκὸν, *Velum ex panno*, quod scilicet januis apponitur.

Πανικουλαρία, *Pannicularia*, id est ἡ ἐσθὴς ἣν ἐν τῷ συλληφθῆναι περιβέβλητο, in lib. 60. Basilic. tit. 52. §. 6. Adde Scholiast. p. 874.

Πανάκια, *Panniculi*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἐνδυμένα ἦσαν τὰ κορμία τ' ἀγγελικὰ ἐκεῖνα,
Ἀπὸ πανάκια τῆς Φραγκίας, ἀπό τε πλέα τῆς φλώα.

Ἐσωπάνι, *Pannus interior*, Gallis, *Fourrure*. Ἐσωπανιάζειν, *Pannum interiorem exteriori adtexere*. Vide Gloss. med. Lat. in *Foderare*.

Πανοπρᾶται, *Pannorum institores*, apud Nicetam in Alexio lib. 2. num. 2. ubi Cod. Edit. habet πραταὶ τῶν ὀθονῶν.

ΠΑΝΙΟΣ,

ΠΑΝΙΟΣ, *Coniza minor*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 542.

ΠΑΝΙΤ, σκεύαστὸς σάκχαρος μετὰ μύλου, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΠΑΝΝΑΔΑ, *Aqua cum Pane infriato*. Ex Ital. *Panada*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀναξεστὶς, Μάζα, Σημηδία, Γροῦτα, Παννάδα.

ΠΑΝΝΥΧΙΔΕΣ, *Excubiæ*, in Gloſſ. Gr. Lat. *Vigiliæ Eccleſiaſticæ* quæ in Græcanica Eccleſia non niſi ἐν δεσποτικαῖς ἑορταῖς, in Feſtis nempe Chriſto & Deiparæ ſacris, fiunt: διανυκτερεύσεις, Euſebio in Hiſt. Eccl. lib. 6. cap. 9. νυκτεριναὶ ὑμνολογίαι, Socrati lib. 6. cap. 8. Idem Euſebius eod. lib. cap. 34. ἐν ἡμέρᾳ τῆς ὑστάτης τοῦ Πάσχα παννυχίδος. Theodorus Lector Ecl. 1. de quodam Anthimo Tropariorum confectore, αὐτὸς γὰρ καὶ τὰς παννυχίδας παρεσκεύασε γίνεσθαι. Theophanes an. 36. Juſtiniani: γέγονε ἐγκαίνια τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τὸ δεύτερον· ἡ δὲ παννυχὶς τῶν αὐτῶν ἐγκαινίων γέγονεν εἰς τὸν ἅγιον Πλάτωνα. Vide eundem an. 1. Phocæ. Auctor Incertus poſt eundem Theophanem pag. 438. ἐποίησαν παννυχίδα ὁλονυκτὶ, παρακαλοῦντες τὸν Θεὸν, &c. Παννυχὶς τῶν Νειλώων, apud eundem Theophanem an. 29. Theodoſij. Georgius Acropolita in Chron. cap. 42. προσεῖχε δὲ παννυχίσιν εὐχαῖς, καὶ τὰς καθ' ὥραν ὑμνωδίας ὁσημέραι ἐπλήρου. Joannes Epiſcopus Citri de Chartophylace: ἐνέργειαν δὲ ἔχει, αὐτὸ δὲ τοῦτο, καὶ τὸ ἐν ταῖς καθολικαῖς παννυχίσι τὰς ἐνάρξεις ποιεῖν, &c.

Παννυχίδες Defunctorum, *Vigiliæ*. Synaxaria 6. Jan. de Theophaniis: καὶ ἐν ταῖς κατὰ πόλιν ἁγίαις ἐκκλησίαις τὴν παννυχίδα ἀφ' ἑσπέρας ἐπιτελοῦντες ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ. Triodium Domin. Tyrophagi: ἐὰν γένηται ἀδελφῶν ἐκδημῆσαι πρὸς κύριον ἐν ταῖς ἁγίαις ταύταις ἡμέραις, —— παννυχὶς οὐ γίνεται τῶν τριτῶν αὐτοῦ. Rurſum: μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Λυχνικοῦ, ποιοῦμεν ἐν τῷ νάρθηκι παννυχίδα εἰς τοὺς κοιμηθέντας, καὶ ψάλλομεν τὸν ἐνορδίνου κανόνα τοῦ ἤχου τὸν νεκρώσιμον. Ita Παννυχίδες νεκρώσιμοι, in Typico MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης. Nicon Mon. in Pandecte MS. lib. 1. ſerm. 28. γέγραπται ἐν τῇ τοῦ ἀγγέλου ἐγγραφομένῃ διατάξει, ἵνα ποιῶσιν οἱ ὑπὸ τὸν ἅγιον Παχώμιον μοναχοὶ, διὰ πάσης τῆς ἡμέρας εὐχὰς ιβ'. καὶ ἐν τῷ Λυχνικῷ ἓξ εὐχὰς, καὶ ἐν τῇ παννυχίδι ιβ. καὶ ἐν τῇ ἐννάτῃ ὥρᾳ γ. &c. Scribit Cicero lib. 2. de Legibus, novos Deos & in colendis *nocturnas pervigilationes* Ariſtophanem *vexare*.

Παννυχεύειν, *Nocturnas vigilias agere in Eccleſiis*. Theophanes an. 26. Copronymi: τοὺς γὰρ σταυροὺς τῶν ἐκκλησιῶν ἀφεῖλεν, καὶ παννυχεύειν ἐκώλυσεν, καὶ μανθάνειν τὰ ἑαυτῶν γράμματα. Et an. 27. καὶ εἴπου τὶς συμπίπτων, ἢ ἀλγῶν τὴν συνήθη Χριστιανοῖς ἀνῆκε φωνὴν, τὸ, Θεοτόκε βοήθει, ἢ παννυχεύων ἐφωράθη, ἢ ἐκκλησίαις προσεδρεύων, ὡς ἐχθρὸς τοῦ βασιλέως ἐκολάζετο. Ejuſmodi porrò παννυχίσι intererant omnes, non ut hodie, quæ clauſis januis peraguntur à Monachis, præterquam in Chriſti natalitio, à quibus tamen abſtinere debere mulieres ſuadebat Chryſoſtomus. Palladius in ejuſdem Vita pag. 47. μετὰ τοῦτο παρεκάλει τοὺς δήμους προσκαρτερεῖν νυκτεριναῖς λιτανείαις· τὰς δὲ τούτων γυναῖκας οἴκοι μένειν, ἐν ἡμέρᾳ προσευχομένας παρακαλῶν, διὰ τὸ μὴ σχολάζειν ἐν ἡμέρᾳ τοὺς ἄνδρας.

ΠΑΝΟΙΚΙΟΣ, *Cochlea*. Gloſſæ MSS. Botanicæ ex Cod. Reg. 2690. πανοίκιος, ὁ κόχλιος.

ΠΑΝΟΣ, *Panis*. Athenæus lib. 3. πανὸς, ἄρτος Μεσσάπιοι, καὶ τὴν πλησμονὴν, Πανίαν, καὶ Πανία τὰ πλήσματα.

Πάνος, *Pannus*. Vide in Πανίον.

ΠΑΝΟΥΚΛΑ, Πανοῦγλα, *Panucula*, tumoris ſpecies, de qua in Gloſſ. med. Lat. Gloſſæ Gr. Lat. Πανοῦκλα, *Panicula*. Corona pretioſa: Πανοῦκλα, *Peſtis*, Λοιμός. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. βούβωνες, πανοῦκλαι. In eod. Cod. πρὸς βούβωνας καὶ πανούκλας. Georgius Contares lib. 8. Hiſt. Athenar. διότι ὁ λαὸς ἐκεῖνος δὲν ἀπέθνησκαν ἀπὸ καθολικὸν θανατικὸν, ὁποῦ λέγεται ἁπλῇ τῇ φράσει πανοῦκλα, &c. Agapius Cretenſis in Geoponico cap. 116. καὶ τοῦ σπόρου πάλιν τὸ ἔσωθεν τὸ δὲ ῥοδόσταμα ὁποῦ γίνεται μὲ τοῦ ἄνθος τοῦ κύτρου εἶναι χρήσιμον φάρμακον κατὰ τοῦ λοιμοῦ, ἤγουν ὅταν εἶναι θανατικὸν, νὰ τὸ ἀλείφεσαι εἰς τὸ πρόσωπον, νὰ πίνῃς καὶ ὀλίγον, ἡ πανοῦκλα δὲν σου ἐγγίζει. Et cap. 118. καὶ νὰ τὸ πίνῃ μὲ κράσι, δὲν σὲ βλάπτει τὴν ἡμέραν αὐτὴν ἡ πανοῦκλα. Occurrit apud Alexandrum Trallianum lib. 4. cap. 2. Myrepſum, & alios Medicos. Vide Λουθουνάριον.

ΠΑΝΟΥΚΛΙΟΝ, *Radius textorius*, vel *Glomus ſubteminis radio textorio involutus*. Heſychius: Πηνίον, Πανούκλιον, ἢ ἄτρακτος, εἰς ὃν εἰλεῖται ἡ κρόκη. Vide Salmaſium ad Hiſt. Aug. pag. 127.

ΠΑΝΣΕΛΗΝΟΣ, *Plena luna*, in Gloſſ. Gr. Lat. Alibi: Πληροσέληνον, *Plena luna*.

ΠΑΝΤΑ, *Continuò*, Συνεχῶς, in Corona pretioſa.

Παντοτινὰ, Παντοτινὸ, eâdem notione. Gloſſæ Græcobarb. τρέχοντα πάντοτε, ἢ παντοτινά. Alibi: Ἀειζωετάων, διὰ παντὸς ὄντων, ἐκείνων ὁποῦ ἔνι παντοτινά. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ ἂν ἔζησα παντοτινὰ, ἄλλον δὲν ἀνημένω.

Παντοτινὸς, *Perpetuus*, *Æternus*, Διηνεκὴς, Ἀΐδιος. Eædem Gloſſæ Græcobarb. Ἀέναον, ἀεὶ ὂν, διηνεκὲς, παντοτινόν. Corona pretioſa: παντοτινὸ, *Pertuum*, Αἰώνιον.

ΠΑΝΤΑΒΕΡΤ, λευκάκανθα, ἢ ἄκανθα, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΠΑΝΤΑΓΑΘΟΝ, Prophetis, *Pulegium*, apud Apul. c. 92.

ΠΑΝΤΑΝΑ, Heſychio, Τρύβλιον.

ΠΑΝΤΕΧΕΙΝ, *Obviare*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀναπάντητον, ὁ μηδενὶ ἀπαντᾷ, ἐκεῖνο ὁποῦ δὲν ἀπαντᾷ κανενοῦ, μηδὲ παντέχει κανένα. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 212. καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲν ἠθέλησα νὰ του ζητήσω τίποτε καὶ οὐδὲ ἐπάντεχα τὸ πεθενιάτζου ἐγλήγορα, &c.

ΠΑΝΤΕΚΤΗΣ, *Arca*, *Ciſta*. Gloſſæ MSS. ad Plutum Ariſtophanis: κιβώτιον, παντέκτην. Vide Πανδέκτης.

ΠΑΝΤΕΧΝΙΤΗΣ. Nomocanon Cotelerianus num. 475. καθὼς καὶ οἱ τεχνῖται οἱ ψέγοντες τὰς τέχνας τῶν συναδελφῶν αὐτῶν, καὶ τὸν μισθὸν αὐτοῦ κρατοῦσιν, ἤτε τζαγγάρου, ἢ ῥάπτου, ἢ παντεχνίτου, *ſeu alterius cujuſlibet artificis*.

ΠΑΝΤΙΕΡΗΣ, *Vexillum*, Ital. *Bandiere*, Gall. *Banniere*. Dorotheus Monembaſiotes in Synopſi Hiſtor. καὶ τότε ἐμπῆκαν τὰ φουσάτα τὰ ἄλλα, καὶ ἔβαλαν παντιέρες, ἤτοι φλάμπουρα, εἰς τὰ τοιχεῖα.

ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΕΣ, & Παντοκρατορινοὶ dicti Græcis hodiernis, qui & ἔξαρχοι, ſeu qui pluribus Monaſteriis Præfecti ſunt, quos *Provinciales* vulgò appellamus. Vide Joan. Morinum lib. 1. Exercit. Eccleſ. c. 8. & Altaſerram in Aſceticis pag. 110.

ΠΑΝΤΟΡΕΥΣΤΟΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶν αἰθάλη ἡ ἀπὸ πάντων ῥέουσα, τουτέστι τὸ ὕδωρ τὸ ἄθικτον.

ΠΑΝΤΟΤΙΝΟΣ. Vide in Παντά.

ΠΑΝΤΟΥ, *Vulgò*, Πανδημεὶ, Χύδην. Πανταχοῦ, *Undique*, Πάντοθεν, Πανταχόθεν.

ΠΑΝΤΟΥΡΙΖΕΙΝ, *Vagari*. Gloſſæ Græcobar. πλανᾶται, ῥέμβεται, παντουρίζει.

ΠΑΥΤΟΥΡΩΣΙΣ. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 147. σπουδαίως ἔχων ὁ Βασιλεὺς ἐπαρεῖν τοὺς ἀντινύκτας καὶ τὰς παντουρώσεις, ἅτινα ἐδέχοντο τὸν τροῦλον, ἀπήρασι ταῦτα ταχέως πρὸς τὸ μουσιῶσαι. *Deſtivas & fulcimenta* vertit Interpres. Ubi Anonymus Combefiſianus de Sanct. Sophia pag. 263. σπεύσας

 ἐπῆρε

ἐπῆρε τοὺς ἀντινύκτας τοὺς ὄντας ἐν τῷ τρύλῳ ξυλίνους, &c.

ΠΑΝΤΟΦΑ΄ΡΥΓΞ, *Gulosus*, *Vorax*, *Helluo*. Eustathius ad Odyss. Σ. ὥσπερ ἄπληςου σκῶμμα ὁ γάστρις, οὕτω καὶ γαστρίμαργος, καὶ ὁ γαστερόπληξ, καὶ ὁ παντοφάρυγξ.

ΠΑΝΤΡΕΥΈΙΝ. Vide Ὑπανδρεύειν.

Ἐκ ΠΑΝΤΡΟ΄ΠΟΥ, *Omnimodo*. Syntipas MS. ὡς ἐκ παντρόπου πρὸς αὐτοῦ ἐλεύσεται. Alibi, ἐκ παντὸς τρόπου.

ΠΑΝΤΩ΄ΧΙΟΝ, *Diversorium*, Πανδοχεῖον. Occurrit apud Maximum Cythæreum in Synax. 13. Oct. in S. Niceta.

ΠΑΝΥΠΕΡΣΕ΄ΒΑΣΤΟΣ. Vide in Σεβαςός.

ΠΑΝΦΟ΄ΡΕΜΑ. Vide in Φορεῖν.

ΠΑ΄ΝΧΡΩΜΟΝ, *Verbenaca*, apud Apul. capite 3.

ΠΑΞΑΜΑ΄Σ, Παξαμάδες, *Paxamation*, *Paximation*, de qua voce egimus in Gloss. med. Latin. Glossæ Colberteæ MSS. Δίπυρος ἄρτος, ὁ παξαμάς. Rursum: Καχύδειος, ὁ ἐκ κρίθης ἄρτος, ὃν παξαμὰν λέγομεν. Lexicon MS. Cyrilli: Καχυδρίας ἄρτος, ὁ ἐκ κρίθης γινόμενος παξαμάς. Narrationes MSS. de Monachis: καὶ κοινωνήσαντες εὗρον ἔχοντα αὐτοῦ ὀλίγους παξαμάδας. Colloquium Theodosij Imp. cum Eremita ex Cod. MS. καὶ ἔβαλεν εἰς τὸ καυκάλιον ὕδωρ, καὶ ἅλας, καὶ τρεῖς παξαμάδας, καὶ ἔθηκεν ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως, λέγων, τέκνον, ποίησον ἀγάπην. Ὁ δὲ Βασιλεὺς βρέχων τὰς παξαμάδας εἰς τὸ ὕδωρ, ἔφαγεν. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: ἥμισυ παξαμᾶ ἤσθιεν ὅλην τὴν νύκτα. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 28. φάγε, Παππία, καὶ ἄλλον παξαμάν. Supra: καὶ ἐπιτίθησι τῇ τραπέζῃ παξαμάδας τέσσαρα, ἔχοντας ὡς ἀπὸ ἓξ οὐγγίας, καὶ ἑαυτῷ μὲν ἔβρεξεν ἕνα· ξηροὶ γὰρ ἦσαν. Joan. Moschus in Limon. cap. 184. ἔβρεξε δὲ καὶ παξαμάδας, &c. Occurrit rursum infra. Leo in Tactic. cap. 13. §. 11. ἔχειν ἐν τῇ σελλοπουγγίῳ αὐτοῦ μίαν ἢ δύο λίτρας ἄρτου, ἢ ἀλεύρου, ἢ πιστοῦ ἑψητοῦ, ἢ παξαμάδας, ἢ κρέας. Adde Apophthegmat. Patrum in Macario num. 33.

Παξαμάδιον. Idem Palladius in Hist. Laus. cap. 28. ὁ δὲ γέρων σχολαιότερον ἐσθίων, ἔτι εἶχεν τοῦ παξαμαδίου, οὗ ἤρξατο. Leo in Tactic. cap. 6. §. 28. καὶ ἑτέρας ἁμάξας ὡς δὲ καὶ εἴκοσι βαςαζούσας πιστὸν καὶ παξαμάδιον. Ita cap. 10. §. 13.

Παξαμάτιον, in Apophthegmat. Patrum in Agathone num. 20. & in Sereno num. 1. Joannes Tzetzes Chil. 2.

Μὴ γὰρ τὸ παξαμάτιον μάζαν, ἀλλ' ἄζαν λέγε.

Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 3177. fol. 3. ξυλοκέρατα, οὖβά, βατζίνια, μαςίχην, ἀλόην, παξαμάτια. Anonymus Philosophus MS. de Ciborum facultate: οἱ δὲ παλαιοὶ τῶν ἄρτων ξηρότεροι, ὡς τὰ λεγόμενα παξαμάτια. Joannes Episcop. Carpathi de Monachis Ægypti MS. εὗρον εἰς τὸ κελλίον ὀλίγα παξαμάτια.

Παξαμάτος, in Vita MS. Sancti Pauli Junioris Latrensis.

Παξαμάτης, in iisdem Apophthegmat. in Isaacio Thebæo num. 2.

Παξαμίδες. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 151. τρεῖς ἄρτους εὗρεν θερμοὺς ἐν τῇ μηλωτῇ, ἄλλοτε πάλιν παξαμίδας.

Παξιμάδι, Παξιμάδιον. Lexic. MS. ex Schedis Combefisij: Καχρυδίας, ἄρτος ὁ ἐκ κριθῆς γινόμενος, ἤγουν Παξιμάδιον. Leo in Tactic. c. 12. §. 123. καὶ παξιμάδιν ἐν τῷ σελλοπουγγίῳ. Constantinus in Tacticis pag. 45. ἵνα βαςάζωσι καὶ δαπάνην, ἢ παξιμαδίου, τουτέςι μάζας, ἢ πιςοῦ, τουτέςι κέγχρου ἐκλελεπισμένου ἐλαφροῦ μέχρις εἴκοσι καὶ τριάκοντα λίτρας.

Παξιμάδιν. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

Οὐδὲν ἔνι διαλόγοιςον, τ' ἀδρὸν τὸ παξιμάδιν.

Ἀπαξιμάδιν. Idem Ptochoprodromus:

Καὶ ξιφοτράχηλον παςὸν, κύπρινον ἀπαξιμάδιν.

ΠΑΟ΄ΝΙΟΝ, *Pavo*, ταώς, quomodo nos Galli scribimus, *Paon*, licèt *Pan* efferamus. Nicetas in Isaacio lib. 3. num. 5. ἀποδεικτικός τε ἦν ὥσπερ παόνιον τὸ φιλόκοσμον, ἢ ὥσπερ ἐκ παςοῦ νυμφίος, καὶ ὡς ἐκ λίμνης περικαλλοῦς ἥλιος προϊεὶ καθ' ἑκάςην τῶν ἀνακτόρων.

Παονάκιος, *Pavonacius*, *Violaceus*. Attestatio Epistolæ Ecclesiæ Constantinopolitanæ ad Bohemos adjuncta; *Sigillo consueto Imaginis Dei nostri genitricisque suæ Mariæ, in cera Lazurea impressa, in buxeo ligno cavato pendentem sub margine persericum funiculum paonagium muniri* — *voluimus*. Vide Gloss. med. Lat. in *Pavonatilis*.

ΠΑΠΑ΄ΒΕΡ, ἡ κωδία, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Papaver*. In aliis rectiùs, κωδία. Glossæ aliæ Jatricæ Græcobarb. μήκων, ἡ παπαβάρης. Aliæ ex Cod. Reg. Μήκων, ἡ πολυροκλάςρια, ἤτοι παπάβαρις. Παπαβάριν ἄσπριν, apud Myrepsum de Antidot. cap. 20. 21.

ΠΑΠΑΓΑ΄Σ, *Psittacus*, ψιτλακός, in Corona pretiosa. Παπαγάλλο, eâdem notione, ex Ital. *Papagallo*. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 710. λοιπὸν εἶχεν εἰς τὴν καμέραν της ἕνα πουλὶ ψιτλακὸν ὀνομαζόμενον, ἤγουν παπαγάς, λέγεται καὶ Τυρακέτο, (*Perroquet*) τὸ ὁποῖον μιμεῖται πολλὰ τῶν ἀνθρώπων τοὺς λόγους. Vide Gloss. med. Lat. in *Papagen*, & Commentatores in Antidot. Mesuæ pag. 578.

ΠΑΠΑΑΛΗ΄ΤΡΑ. Vide in Παπᾶς.

ΠΑΠΑΡΙ΄ΖΕΙΝ. Anonymus Interpres MS. ænigmatum Leonis Philosophi: συμαίνειν, παπαρίζειν, καὶ φωνάζειν, καὶ πτερὸν ἀποτινάζειν. Infrà: ἤτοι κράζειν, καὶ σαλπίζειν, παπαρίζειν, σωτρομάσειν, καὶ φοβεῖσθαι διὰ τὴν γραῖαν τὴν ἀλεπέτζαν. Idem valere videtur quod Παππάζειν, *Patrem appellare*, *ejulare instar puerorum*. Ubi ἀλεπέτζα, est *Vulpecula*. Vide in Ἀλεποῦ.

ΠΑΠΑΡΟΥ΄ΝΑ, *Papaver*, μήκων. Glossæ Jatricæ MSS. Cod. Reg. 1047. μήκων, ἡ κωδία, ἡ λεγομένη παπαροῦνα. Occurrit apud Agapium in Geoponico cap. 153. 209. Glossæ aliæ Botanicæ ex Cod. Reg. 848. Ἀνεμόνη, ἡ ἀγρία παπαρίνα, οἱ δὲ ἀνεμόσυρον. In aliis Græcobarb. ἀγροπαπαρίνα, ἀνεμόσυρτον. Anonymus de Oxymelite: χυλὸν παπαρίνας ἑψημένης ςαθμὸν δὶς ὄντα.

ΠΑ΄ΠΑΣ, Πάππας, *Papa*. Auctor Etymologici: Πᾶς δύο σημαίνει, καὶ τὸν πατέρα, ὁ κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν Παπᾶς. τοῦτο δὲ οἱ Ῥωμαῖοι βαρύνουσι Πάπας λέγοντες· ἡμεῖς δὲ περισπῶμεν. Eustathius Il. ε. ἐνταῦθα δὲ χρήσιμον καὶ τὸ τοῦ Ἀρριανοῦ εἰπόντος ἐν Βιθυνιακοῖς, ὅτι ἀνιόντες εἰς τὰ ἄκρα τῶν ὀρῶν Βιθυνοὶ, ἐκάλουν Πάπαν τὸν Δία, καὶ Ἄττιν τὸν αὐτὸν ὁμοίως καὶ Ἡρόδοτος τὸ, καλεῖται Ζεὺς ὑπὸ Σκύθων ὀρθότατα Παπαῖος, ἐξ ὧν συνάγεται θεῖαν εἶναι λέξιν τὸ Πάππας, καὶ Πάππος, καὶ τὰ τοιαῦτα. Observat quippe Goarus ad Euchologium pag. 298. vocem Παπας dupliciter efferri: ac Πάπαν quidem dici Summum Pontificem, vel singulari quadam appellatione ac privilegio Patriarcham Alexandrinum: Παπᾶν verò Sacerdotem vel Clericum sæcularem, ut ἱερομόναχον Monachum Sacerdotem. Vita MSS. S. Pauli Latrensis: πρὸς δὲ καὶ ὁ Πάπας Ῥώμης· οὕτω γὰρ συνήθες ἐκεῖνον καλεῖν. Nilus Doxapatrius de quinque Patriarchalibus Sedibus: ἔχει ἐξ ἔθους καλεῖσθαι ὁ μὲν Ῥώμης ἰδικῶς καλεῖσθαι Πάπας, ὁμοίως καὶ ὁ Ἀλεξανδρείας Πάπας. Paulò suprà: Πάπας γὰρ ἑρμηνεύεται ὁ πατήρ. Balsamon de Privileg. Patr. pag. 449. εἶτα τῶν θείων καὶ ἁγίων γραφῶν, καὶ τῶν πατρικῶν παραδόσεων καλονομαζουσῶν Πάπαν τὸν Ἐπίσκοπον Ῥώμης, ὡσαύτως καὶ Ἀλεξανδρείας· ἀλλὰ μὴν καὶ τὸν ΚΠόλεως, καὶ τὸν Ἱεροσολύ-

Ἱεροσολύμων Ἀρχιεπισκόπους· μόνον δὲ τὸν Ἀντιοχείας Πατριάρχην. Constantinus Manasses in Constante:

Τῶν ἄλλων δὲ πρωτόαρχος τῶν ἱεροπόλων Λέων,
Πάπας καλούμενος τῇ τῶν Ῥωμαίων γλώσσῃ.

Πάππας Ῥώμης, apud Theophanem an.41. Theodosij Jun.an.2. Marciani, an.3. Justini Thracis, an.10. & 20. Justiniani: & ὁ Πάπας Θεόδωρος, Romæ, in Actis S.Maximi Confess. pag.30. Πάππας Ῥώμης p.42.

Πάππας, *Alexandrinus Patriarcha*, apud S. Athanasium de Ariminensi Synodo p.885. μακαρίῳ Πάπᾳ Ἐπισκόπῳ ἡμῶν Ἀλεξάνδρῳ. Πάππας Ἀλεξανδρείας, in Concilio VI. Oecumenico Act.13. Πάππας, nudè, apud S. Basilium Epist. 195. Palladius in Vita S. Joannis Chrysostomi pag.9. & alibi non semel, Πάππαν Θεόφιλον, Alexandriæ Patriarcham vocat. Anonymus in Vita ejusdem Chrysostomi: ὁ Πάππας Ἀλεξανδρείας Γεώργιος. In Epistola Arij apud Theodoritum lib.1. Hist. Eccl. cap.4. Ἀλέξανδρος Πάππας. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 85. ὅτε Πατριάρχης Ἀντιοχείας Ἐφραίμιος, καὶ ὁ Πάππας Εὐσέβειος διὰ τὴν τοῦ ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας Παύλου ἐκβολὴν, &c. Chronicon Alexandrinum an.7. Phocæ: σφάζεται ἀπὸ ἐναντίων ὁ Πάππας Ἀλεξανδρέων. Chron. MS. ab Adamo ad Leonem Philos. in Arcadio: Θεοφίλου Πάππα Ἀλεξανδρείας. Theophanes an. 1. Zenonis: εἰσερχομένου δὲ Ἀλεύρῳ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἐπεφώνουν τὸ αἰσχρὸν ἐκεῖνο οἱ σπουδασταὶ αὐτοῦ, Ἐψώμισας τοὺς ἐχθρούς σου, ὁ Πάππας. Habentur in Anthol. lib.3. cap.1. duo Epigrammata Sophronij Patr. Hierosol. εἰς τὸν τάφον Ἰωάννου πάππα Ἀλεξανδρείας. Nilus Doxapatrius: ἔμειναν οὖν αἱ τέσσαρες μεγάλαι αὗται κεφαλαὶ, ὁ Ῥώμης, ὁ Ἀλεξανδρείας, Πάππας ἑκάτερος ὀνομασθεὶς, εἶτα ὁ Ἀντιοχείας, εἶτα ὁ Ἱεροσολύμων Πατριάρχαι ἑκάτεροι ὀνομαζόμενοι. Pachymeres lib.10. c.32. initio: μετὰ τοῦ ἁγιωτάτου Πάππα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας. In Salutat. Epistol. Pontif. apud Habertum & Goarum, Patriarcha Constantinopolit. ita Alexandrinum compellat: Ἁγιώτατε Πάππα καὶ Πατριάρχα Ἀλεξανδρείας, &c. Antiochenum verò & cæteros omissâ voce Πάππα. Vide præterea Moschum in Limon. cap.14. Apophethegmata Patrum in Theophilo n.1. & in Mose num.4. Vitam S.Paphnutij num. 73. 77. 87.93. Ammonium Episcop. in Epist. n.21. &c. Rationem ejusce appellationis datæ Patriarchæ Alexandrino quærit Balsamon pag. 450. aitque ex eo Πάππαν appellatum, quòd Sanctus Cyrillus in tertia Synodo τὰ προνόμια seu privilegia Papæ Romæ, Celestini scilicet acceperit. Vide Davidem Chytræum de Statu Eccles. Orient. pag.84. Baronium an.817. num. 31. & Abrahamum Ecchellensem in Responsione ad Seldenum de Originib. Ecclesiæ Alexandr. ubi de nomine Papæ ejúsque origine fusè disputat. Sed & scribit Scaliger lib.7. de Emendat. temp. pag.684. Æthiopes, & Abassinos eundem Patriarcham Alexandrinum, quem ut Summum Pontificem suspiciunt, *Lika Papasath* appellare, ut cæteros Episcopos, nudè, *Papasath*.

Παππάτον, *Papatus*. Alexandri IV. Pap. Constitutio pro Cypriis: τὸ παππάτον τὸ ἐν Ῥώμῃ ἐκκλησίας, καὶ τὴν ἐν Λευκωσίᾳ ἀρχιεροσύνην, καὶ τοὺς κανόνας τῶν ἁγίων πατέρων σπουδάσω διεφενδεύειν.

ΠΑΠΑΣ, Παππᾶς, *Clericus*, *Presbyter*. Corona pretiosa: Παππᾶς, *Sacerdos*, ἱερεύς. Concil. Calchedon. Act. 1. πεμφθέντα τὸν Παππᾶν Ἀβραάμιον, qui paulò ante πρεσβύτερος appellatur. Alibi, de Eutychete hæretico & Archimandrita: ὁ Παππᾶς Εὐτυχής, qui πρεσβύτερος & Ἀρχιμανδρίτης promiscuè ibi indigitatur. Theophanes & ex eo Cedrenus in Theodosio Jun. an. 36. de eodem Augusto: Ἀντίοχον Πραιπόσιτον καὶ Πατρίκιον τὸν βασιλέων αὐτοῦ παππᾶν ἐποίησε, δημεύσας καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, &c. Idem Theophan. an.37. ejusdem Theodosij: ὁ δὲ προσφυγὼν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐγένετο Παππᾶς. Nicephorus Constantinopolit. in Hist. p.15. 1. Edit. de Crispo Phocæ Imp. Genero: εὐθὺς δ' ἐπιτρέψαι εἰς κληρικοῦ σχῆμα τὴν κεφαλὴν ἀποκείρασθαι, καὶ τὸν ἱεράρχην τὰ νενομισμένα ἐπὶ τῇ ἀποκάρσει ἐπιφθέγξασθαι· ἐξελθόντα δὲ αὐτὸν τοῖς κατὰ Κρίσπου στρατιώταις ἐπὶ λέξεως ὧδε εἰπεῖν, Ὁ Παπᾶς Κρίσπος ὑπουργοὺς ὑμᾶς ἕως τοῦ νῦν εἶχε, ἡμεῖς δὲ σήμερον οἰκειακοὺς τῆς βασιλείας ὑπηρέτας. Ubi Παπᾶς, non est *parens*, uti vertit Eruditus Interpres, sed *Clericus*. Chronicon Alexandr. de eod. Crispo, aut Prisco, an.2. Heraclij: γέγονε κληρικὸς Πρισκὸς ὁ Κόμης τῶν Ἐξκουβιτόρων. Leo Grammaticus in Alexandro: Ἰακωβίτην Παππᾶν τὸν ἐπίκλην Λαζάρην Ῥαίστωρα πεποίηκεν. Novella Isaacij Comneni lib.2. Juris Græco-Rom. pag. 121. ὅτι ποιεῖ τοῦτον λιτὸν Παππᾶν, ἤτοι Ἀναγνώστην. Eadem verba habentur in Nov. 1. Alexij Comneni, ibid. pag.123. Nicetas in eodem Isaacio lib.1. num.2. ἀλλὰ καὶ τοὺς προσρυομένους τεμένεσι ἀπέσφαττον, Ποῦ ποτὲ ὁ Παππᾶς, λέγοντες, τουτέστιν οὓς ἀνήρεσαν ἱερεῖς, εἰσφρηκότες ἔνδον τῶν ἱερῶν. Ptochoprodromus MS. de sua Paupertate:

Παπᾶς γραμματικὸς εἶσαι καὶ τρέφετον ἑαυτόν σου.

Suprà:

Ἔκβαλε τὰ παππαδικὰ, καὶ γίνου προχεράρης.

Angelophorus in versibus Politicis MSS. de Constantinopoli:

Οἱ παππάδες γὰρ δοξάζουν καὶ ὕμνουν τὸν ζωοδότην.

Stephanus Sachleces in versib. Politic. MSS.

Κροῦν οἱ καμπάνες δυνατὰ, μαζώνονται παππάδες.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 10.

Καὶ οἱ παπάδες τοὺς ψαλμοὺς ἀρχήνησαν καὶ ψάλλειν.

Ita apud Emmanuëlem Georgillam de Mortalitate Rhodi MS. Joannem Glycam de Vanitate Vitæ, Sguropulum in Hist. Concil. Florent. sect.11. cap.3. Bessarionem in Epist. post Phranzem Edita pag.310. Malaxum in Chron. MS. pag.451. & alios passim. *Papades*, in Concilio Senensi an. 1423. Ita etiam hanc vocem sumi debere apud Myrepsum sect. 2. cap.9. constat, ubi Παππᾶς Νικόλαος, non est *Summus Pontifex*, sed *Sacerdos Nicolaus*, quod Fuschium latuit. Scribit Leunclavius in Onomastico ad Hist. Musulman. Turcos *Babas*, suæ Religionis Auctores Monachos Turcicos appellare, & Præfectos itidem suos, quorum aliquibus nomen quoque venerabilius tribuunt, *Azem baba*, quo pater supremus significatur.

Ἀπόππαππας, *Qui Clericatum deserit*, apud Goarum in Euchologio pag.522.

Βουβαλοπαππᾶς, *Insulsus Papa*, seu *Presbyter*. Joannes Tzetzes Chil.9. versu 968.

Οὗτος ὁ βουβαλοπαππᾶς μωμοσκοπῶν τοιάδε, &c.

Infrà:

Βούβαλε, βουβαλοπαππᾶ, βάρβαρα, λῆρα γράφων.

Ἑπταπάππαδον, Sacrum oleum, seu Εὐχέλαιον, quod à septem Sacerdotibus in Ecclesia Græcanica, ut olim in Latina, consecratur, ad Extremam-Unctionem, uti pluribus observavimus in Εὐχέλαιον. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap.75. ubi viris illius ingressus prohibetur, etiam cantoribus in ipso Deiparæ festo, præterquam Sacerdotibus ad Sacram Liturgiam, & septem Sacerdotibus ad conficiendum Sacrum unguentum destinatis: Καὶ τὸ ἑπταπάππαδον τὸ κατὰ σάββατον τῆς Βαϊοφόρου ἅπαντος τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰωθὸς τελεῖσθαι ἐν τῇ κατὰ τὸ κοιμητήριον ἐκκλησίᾳ, ἤγουν ἐν τῷ ταφείῳ διορίζομαι γίνεσθαι, καὶ τούτου ἐκεῖσε τελεσιουργημένου, ἕνα τῶν ἑπτὰ ἱερέων εἰσιέναι ἐν τῇ μονῇ, καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ ἁγίου ἐλαίου χρίσει εὐχὴν ποιοῦντα τὰς μοναζούσας, κἂν τούτῳ ταύτας ἀλείφοντα, παραχρῆμα ἐξιέναι, &c.

Ὀρχίπαππας, apud eundem Tzetzem Chil.11.v.214.

Βούβαλον, ὀρχίππαπαν, παιχώρικον, ἐμβασίμαλον.

Πρωτοπαπᾶς, *Primus inter Presbyteros*, seu *in Ordine Presbyterorum*, πρωτοιερεὺς, πρῶτος τῶν πρεσβυτέρων, apud Joelem in Zoe. Balsamon ad Can. 10. Concilij Gangrensis: κεκωλυμένον ὑπὸ τῶν κανόνων ἐστὶν ἐπισκόπους γίνεσθαι εἰς βραχείας πόλεις καὶ κώμας· καὶ διὰ τοῦτο ἐχειροτόνουν εἰς ταύτας πρεσβυτέρους, ἤγουν Πρωτοπαπάδας καὶ Χωρεπισκόπους. Idem in Responf. ad Marcum Alexandr. συγχωρητέον ἐστὶ τοὺς ἱερεῖς ἡγουμένους ὄντας ἢ πρωτοπαπάδας κατὰ τοὺς Ἀρχιερεῖς διὰ ἐπιμανίκων καὶ ἐπιγονάτων ἀποσεμνύνεσθαι ἢ κωλῦσαι. Euchologium pag. 293. καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, λέγει ὁ Πρωτοπαπᾶς λεπτῇ φωνῇ, &c. Notitia Episcopatuum Græcor. ὁ Δράμας, ὃς οὐκ ἦν Ἐπίσκοπος, ἀλλ' ὥς λέγουσι, Πρωτοπαπᾶς ἦν τῶν Φιλίππων ἐν τῇ Δράμα. Vide Sguropulum in Hist. Concil. Florent. sect. 3. cap. 2. & Historiam Corcyrensem Andreæ Marmoræ lib. 4. pag. 223. Scribit Leunclavius in Onomastico ad Hist. Turc. Moscoviis in usu esse nomen *Popi*, quo Patres Spirituales significantur, *Protopoppi*, & qui prorsus idem cum *Azem Baba* Turcico nomen habent, acceptum id quoque Græcorum è moribus, quorum in Palatiis Augustalibus etiam *Protopapæ* reperiebantur.

Πρωτοπαπᾶς, *Archipresbyter Magnæ Ecclesiæ*. Recensetur à Codino cap. 1. num. 30. inter Dignitates Ecclesiasticas, ejúsque munus ita describitur: ὁ Πρωτοπαπᾶς, ἔκδικος καὶ πρῶτος τοῦ Βήματος, καὶ φέρων δευτερεῖα τοῦ Ἀρχιερέως. Catalogus Offic. M. Eccl. ex Cod. Reg. ὁ Πρωτοπαπᾶς, ἔκδικος τῶν κρίσεων. Item Allatianus: ὁ Πρωτοπαπᾶς ἵσταται ἐπάνω τῶν ὀφφικίων τοῦ εὐωνύμου χοροῦ, ὅταν λειτουργεῖ ὁ Ἀρχιερεὺς· μεταδίδει αὐτὸς τὴν ἁγίαν μετάληψιν τῷ Ἀρχιερεῖ, ὁμοίως καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς τῷ Πρωτοπαπᾷ· ἔχων δὲ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὰ πρωτεῖα πάντα. Apud Habertum in Archieratico pag. 559. πρωτοπαπᾶς τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως τοῦ δεῖνος.

Πρωτοπαπᾶς τοῦ Παλατίου, *Archipresbyter Cleri Palatini*, apud Leonem Grammaticum in Constantino Porphyrogenito pag. 491. Anonymum Combefisianum in eodem Porphyrogen. num. 10. & Scylitzem pag. 612. Πρωτοπαπᾶς τοῦ μεγάλου Παλατίου, apud eundem Scylitzem pag. 649. & Glycam pag. 306. Πρωτοπαπᾶς τῶν βασιλείων, apud Zonaram in Nicephoro Phoca pag. 160. Ὁ τοῦ ἱεροῦ συστήματος τε καὶ κλήρου τῶν βασιλικῶν αὐλῶν ἀρχηγὸς, apud Continuatorem Theophanis lib. 1. num. 20. Anonymus de Clero Palatino:

Καὶ βασιλικῶν τῶν ἱερέων ὁ Πρῶτος.

Zonaras de Eustathio Patr. Constantinop. sub Basilio Bulgaroctono, ὃς τῶν ἐν τῷ παλατίῳ ναῷ ἱερέων ἐπρώτευε. De eodem, Joeles: πρῶτος ὢν τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐν Βασιλείοις ναῷ. Ita Jus Græco-Rom. de eodem Eustathio pag. 302. Istius Dignitatis munia aliquot refert Codinus: quippe cap. 6. num. 14. observat in Coronatione Imperatoris legere Evangelium: & cap. 7. num. 20. priusquam Imperator ad mensam accumbat, cibos benedicere: Aquæ Benedictionem & aspersionem in die Epiphaniæ confecisse, absente nimirum Patriarchâ, aut alio è Patriarchis, cap. 7. num. 1. Feriâ deinde quartâ Magnæ Hebdomadæ, eodem Augusto pauperum pedes loturo, pelvim pariter Benedicere, cap. 12. num. 2. & cereum ei præbere num. 7. Denique ex Phranze lib. 3. cap. 19. docemur, postquam Patriarcha pedum de manibus Imperatoris accepit, benedictionem pronuntiasse, ubi *Magnum Protopapam Palatij* vocat. Idem Codinus cap. 17. num. 39. ait Ecclesiam & Palatium habere suos Protopapas: ἔχει μὲν ὁ Βασιλεὺς Πρωτοπαπᾶν εἰς τὸν κλῆρον αὐτοῦ· ἔχει δὲ ἡ ἐκκλησία: deinde subdit: ἔστι δ' ὅτε ὁ αὐτὸς εὑρίσκεται καὶ εἰς ἀμφοτέρους τοὺς κλήρους.

Πρωτοπαπᾶς, *Curio*, exponitur apud Portium. Ita etiam Morinus de Sacris Ordinationibus part. 3. Exerc. 15. cap. 2. num. 6. scribit *Protopapades* apud Græcos, idem muneris obtinere, quod apud nos Parochi, & iis tantùm præesse presbyteris, qui degunt intra parœciæ suæ limites. De ejusmodi Curionibus videtur intelligi debere Synaxarium Vitæ S. Joannis τοῦ Νέου, 18. April. in Antholog. εἰς πατέρα πνευματικὸν ἄπεισιν, —— τὰς αὐτοῦ ἁμαρτίας ἐξαγορεύων αὐτῷ· ὁ μέγας δὲ Πρωτοπαπᾶς οὗτος ἦν ὁ Καλόθετος, &c. De Curione pariter videtur capiendus Sguropulus in Histor. Concil. Florent. sect. 11. cap. 6.

Πρωτοπαπάδεις, *Parœcia*. Vide Nicetam lib. 5. Thesauri Orthod. fid. cap. 1. pag. 275. in margine.

Πρωτοπαπαδίκιον, *Dignitas Protopapæ*, vel *Ecclesia Parochialis*. Balsamon ad Can. 15. Concil. 1. ἐπεχείρησε τὸν θρόνον τῆς Δέρκου μεταγαγεῖν εἰς τὸ Φιλέα πρωτοπαπαδίκιον. Neophytus Larissæ Metropolit. in Epist. ad Joannem Zygomalam: τὰ γὰρ πάλαι διὰ χρυσοβούλλων καὶ σιγιλλίων καλῶς διακριθέντα καὶ τυπωθέντα πρωτοπαπαδίκια ἀποσπᾶσαι πειρᾶται, ἐξ ὧν ἦν τὸ τῆς Ἀστροπολάμου. Quærit Joannes Episcopus Citri, pag. 325. τινὲς προτιμῶνται εἰς τὸ ψηφίζεσθαι εἰς ἐπισκοπὰς, ὁ Πρωτοπαπᾶς, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἱερεῖς, ἢ οἱ διάκονοι ἔχοντες ἀρχοντικὰ ὀφφίκια.

Παπαδία, *Uxor Presbyteri*, vel *Clerici*. Nomocanon Cotelerianus num. 137. ἱερεὺς δείρας τὴν παπαδίαν αὐτοῦ, μὴ λειτουργείτω αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ. Joannes Jejunator in sermone de Confessione & Pœnitentia pag. 93. περὶ ποσότητος γυναικῶν, περὶ πορνείας, περὶ μοιχείας, περὶ παπαδίας, περὶ μοναχικῆς μεγαλοσχήμου καὶ μικροσχήμου. Sed hîc fortè *Clericatum* hæc vox sonat. Vide Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 2. pag. 310.

Παπαδίον, diminut. ex παπᾶς. Malaxus in Hist. Patr. pag. 133. ἦτον παπαδία χήρα πολλὰ εὔμορφη, &c.

Παπαδίσκιον, diminut. ex παπαδίον, *Presbyter*, vel *Clericus*. Acta S. Eliæ Junioris pag. 199. καὶ ἐπισωάξαντες τὰ παπαδίσκια αὐτῶν, καὶ τὰ ἀββαδίσκια αὐτῶν, χορὸς περιέστησαν κύκλῳ τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ.

Παπαδίτζης, *Clericus*. Canonicon Joannis Jejunatoris, pag 86. ἐὰν δέ τις, παιδίον ὤν, ἢ κοσμικῇ ἢ μοναχικῇ τάξει, ἢ καὶ παπαδίτζης, φθαρῇ δὲ ὑπό τινος ἀνδρὸς, &c. Similia habet Canonarium Joannis Monachi pag. 110. ut & Pœnitentialis MS. ex Cod. Colberteo: ἐὰν δέ τις παίδιος ὢν, ἢ κοσμικοὶ, ἢ μοναχοὶ τάξις, ἢ παπαδίτζης, φθαρεῖ δὲ ὑπό τινος ἀνδρὸς, &c.

Παπαδίζειν, *Clericum facere*. Fr. Richardus in Scuto fidei part. 1. pag. 300. καὶ ὅταν εἶναι ὑπανδρεμένοι πρίχου νὰ παπαδιασθῶν, &c.

Παπαδέλα, *Presbyteruli*, *Clericuli*. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 9. cap. 13. ἀκούω δὲ ὅτι παπαδέλά τινα στάσεις ποιοῦσι καὶ ταραχάς. Vide Allatium contra Creyghtonum pag. 718.

Παπαδέλια, eâdem notione. Psellus in quendam cauponem inania philosophantem, ex Cod. Reg. MSS. παπαδέλιον δὲ ἦν τὸ τὸ σχεδιάζον προτραπὲς παρ' ἐμοῦ, &c.

Παπαλήθρα, *Corona Clericalis*, de qua pluribus egimus in Gloss. med. Latin. in V. *Corona*. Donatio Constantini M. apud Balsamon. ad Nomocan. tit. 8. cap. 1. αὐτὸς ὁ μακάριος Σίλβεστρος ὑπὲρ τὴν στεφάνην, ἤτοι παπαλήθραν, ἣν εἶχε πρὸς δόξαν Θεοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πέτρου, οὐκ ἤθελε βαστάζειν στεφάνην ἐκ χρυσίου ἢ μαργαριτῶν. Idem Balsamon in Can. 21. Trullan. διορίζεται ὁ Κανὼν κείρεσθαι κατὰ κληρικοὺς τὴν κεφαλὴν, ἤγουν ἔχειν παπαλήθραν, καὶ ἐνδύεσθαι σχῆμα μοναχοῦ. Petrus Antiochenus Patr. in Epist. ad Michaëlem Cerularium Patr.

Patr. Constantinopolit. Ῥωμαῖοι μὲν ξύροντες τοὺς πώγωνας, ἡμεῖς δὲ ἐπὶ κορυφὴν τὴν παπαλήθραν ἐπιτηδεύοντες.

ΠΑΠΙΑ, *Anas*, νῆττα. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 297. ἀπὸ τὸ πάπιας, τὸ δικέομάν του λάπιον τὸ δέκατον.

Παπίτζα, *Anaticula*, νησσάριον. Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Καὶ ὅσαις παπίτζες καὶ ὄρνιθες, χιωάεια καὶ ἂν βρέθουσι.
> Ὅλα σκολώννω πνιγολὰ, &c.

Agapius Cretensis in Geopon. cap. 69. ubi de Carnibus: ὅσα ζῶα τρέφονται εἰς τὲ λίμναις, καὶ ποτάμια, εἶναι κατὰ πολλὰ βλαβερὸν τὸ κρέας τους, ὡσὰν ἡ παπίτζαις, χύναις, καὶ ἄλλα παρόμοια. In cap. 151. ὀξύγλι παπίτζας.

Παπιοπῦλα, eâdem notione.

Παπιοφύλακας, *Anatarius*, Νηττοφύλαξ.

ΠΑΠΙΑΣ, Παππίας, *Pater*. Eustathius ad Iliad. ε. pag. 565. πᾶς λεγόμενος μονοσυλλάβως κατὰ βρέφος προσφώνησιν οἱ παλαιοὶ, ὥσπερ καὶ μᾶ, ἡ μήτηρ, καὶ κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν πάπας, καὶ παππίας. Auctor Etymologici: Παππίας, παρὰ τὸ πάππα, ὃ σημαίνει τῇ τῶν Ῥωμαίων φωνῇ τὸν πατέρα. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 28. in Paulo: καὶ δύνοντος τοῦ ἡλίου, λέγει αὐτῷ ὁ Ἀντώνιος, Παππία, θέλεις φάγωμεν ἄρτου κλάσμα. Occurrit ibi non semel. Paulus Monach. lib. 1. Collectan. μετὰ οὖν ἡμέρας τινὰς ὁρῶ τὴν παναγίαν Θεοτόκον ἐλθοῦσαν πρός με, καὶ λέγουσάν μοι, Τὶ λυπεῖς καὶ ἀδημονεῖς, παππία.

ΠΑΠΙΑΣ, Παππίας, *Papias*, Dignitas in Palatio Constantinopolitano: penes quem scilicet erat custodia Palatij, ut apud nos *le Concierge du Palais*. Constantinus Manasses pag. 96.

> Πρὸς τὸν τῶν οἴκων φύλακα τῶν ἐν τοῖς ἀνακτόροις,
> Παπίαν λεγόμενον αὐτὸν κατὰ Ῥωμαίων γλῶτταν.

Theophanes an. 5. Leonis Chazari: ἐκρατήθη Ἰάκωβος ὁ Πρωτοσπαθάριος, καὶ Παππίας, καὶ Στρατήγιος, &c. Παπίας τοῦ παλατίου, apud Leonem Grammaticum in Leone Armenio. Idem in Michaële Theophili F. p. 469. καὶ ὁ Ἀρτάβασδος εἰσδραμὼν πρὸς τὸν Παππίαν, καὶ ἄρας ἀπ' αὐτοῦ τὰς κλεῖς βιαίως, ἤνοιξεν τὸ Βασίλειον· καὶ γενόμενος ἔνδοθεν Βασιλεὺς, ἦρε τὰς κλεῖς τοῦ Παλατίου ἐπὶ χεῖρας, καὶ τῇ ἔωθεν Γρηγόρειον λεγόμενον τοῦ Φιλήμονος ἐποίησε Παππίαν. Sed & μεγάλου titulo donabatur, ut est apud Codin. cap. 2. num. 22. Niceph. Gregoras lib. 8. pag. 136. ὁ μὲν τῇ τοῦ Μεγάλου Παπίου τοιαῦτα σεμνυνόμενος ἐπικλήσει. Pachymeres lib. 5. cap. 5. τὸν Γλάβαν Κουροπαλάτην, καὶ μέγαν Παπίαν ἐσύστερον. Lib. 7. cap. 29. καὶ τὴν τοῦ μεγάλου Παπίου δωρεῖ τιμὴν, ὡς ἆθλον ἀρετῆς καὶ τρόπαιον ἄξιον. Adde cap. 1. ejusdem libri. In indice MS. nescio cujus Bibliothecæ, in Cod. MS. Colberteo, laudatur τοῦ μεγάλου Παπίου τοῦ Νεστόγγου χρονικὸν ἐπίτομον ἀπὸ κτίσεως κόσμου, καὶ μέχρι τοῦ νῦν. Vide præterea Continuatorem Theophanis lib. 1. num. 24. lib. 3. num. 43. ubi de ejus Æde in Palatio: & quæ de hac Dignitate adnotamus ad Alexiadem Annæam pag. 479. 480.

ΠΑΠΙΑΣ, Instrumentum musicum sic appellatum. Vide in Πτερόν.

ΠΑΠΛΩΜΑ, Πάπλομα, *Lodix, Stragulum, Teges, Torale*, στρῶμα, ἐφεστρὶς, &c. quasi ἐφάπλωμα. Prochoprodromus in versibus politicis MSS. de sua Paupertate:

> Ἐσὲν ἔχω καὶ πάπλωμαν, κάπα, καὶ ἀπαναφόρεν.

Theonas Paronaxiæ Metropol. in Epist. ad Theodosium Zygomalam: περὶ δὲ τῶν ῥαπτῶν παπλωμάτων, αὐτὸς ἔγωγε τὴν ὑπόσχεσιν ὀφείλει πληρῶσαι. Adde Crusium pag. 208. Παπλωμάτάκι, *Lodicula*, Στρωμάτιον.

ΠΑΠΟΥΤΖΗ, Παπούτζι, Παπούτζιον, *Calceus*, ὑπόδημα. Ex voce Turcica, *Paputz*. Corona pretiosa: Παπούτζη, *Calceamentum*, Πέδιλον. Παπούτζια, *Calceamenta*. Glossæ Græcobarb. ἀκρόσφυρα, ὑποδήματα γυναικεῖα, παπούτζια τῶν γυναικῶν. Alibi: τὸ ὑποδήματος, ἤγουν τῶν παπουτζίων. Codinus de Offic. Palat. cap. 5. num. 52. ἔτι δὲ καὶ (φέρει) κάλτζας τοιαύτας μετὰ παπουτζίων μελάνων. Rursum cap. 12. num. 2. προετοιμάζουσι πτωχοὺς δώδεκα, καὶ ἐνδύουσι τούτους ὑποκάμισα, ἴσως χιτῶνας, κουρτζουβράκια, καὶ παπούτζια. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Διατ' ἦτον Ἀξυπόλιτη, καὶ οὐδὲν εἶχε παπούτζια.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Παπούτζες ἀχελωνόκεπες εὐμορφοκαμωμένες.

Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 297. ἀπὲ τῶν παπουτζῶν, τὸ δικέομαν τῶν παπουτζῶν τὰ ἀγοράζουν εἰς Σαρακίνι, τὸ δέκατον.

Παπουτζάκι, *Calceolus*, ὑποδημάτιον.

Παπουτζώνειν, *Calceare*, ὑποδήματα περιτιθέναι. Ἐξεπαπουτζώνειν, *Discalceare*, Ἐξυποδεῖν.

Παπουτζᾶς, *Calceorum confector*, Ἐμβαδοποιός. Παπουτζιδένα, *Uxor calceorum confectoris*.

Παλιοπάπουτζο, *Vetus calceus*. Agapius in Geoponico cap. 217. κάψαι τὰ χλωρὰ φλέδια τῶν καρυδίων, καὶ χνάρι ἀπὸ παλιοπάπουτζο, &c.

Πετρομαχασκοπάπουτζον, apud Joan. Tzetzem Chil. 11. vers. 223.

> Πετρομαχασκοπάπουτζον, τζαγγάριον ξυλοσούβλων,
> Βούβαλον, ὀρχίπαπαν, παγχωρικὸν, ἐμβασίμαλλον.

Vox formata ex tribus, ut videtur, Πέτρα, μάχαισκος, & παπούτζη.

ΠΑΠΠΑ, *Pulticula*, Πολτάριον.

ΠΑΠΠΑΣ, Παππᾶς. Vide in Πάπας, & Παππᾶς.

Παππίας. Vide Παπίας.

ΠΑΠΠΟΥΔΟΣ, pro Πάππος, ut Ἀρκοῦδος, pro ἄρκος. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni οὗτος ὁ βίος αὐτοῦ, καὶ τῶν παππούδων αὐτοῦ, ὡς ἤκουσας, ὦ Μουσουλμάνε. Fr. Richardus in Scuto fidei part. 1. p. 249. γονεῖς, παπποῦδες, προπαπποῦδες, &c.

ΠΑΠΠΟΥΛΟΝ, *Papula*. lib. 1. Hieracosophij cap. 18. p. 192. ἐὰν ὁ ἱέραξ ἔχει καρφία, οὕτως αὐτὸ γνώσει, ἐν τοῖς ποσὶν αὐτοῦ ἔχει πάππουλα ὀξέα.

ΠΑΠΥΛΕΩΝ, Παπυλαιὼν, *Papilio*, *Tabernaculum*. Suidas: Παπυλαιῶνος, σκηνῆς ἤτοι τέντας. Apud Urbicium, βασαγαὶ παπυλαιώνων. Procopius lib. 2. de Bello Persico cap. 21. καλύβην ἐκ παχειῶν τινῶν σινδόνων πηξάμενος, ἣν δὴ παπυλεῶνα καλεῖν νενομίκασι, ἐκάθητο ἐκεῖ. Joannes Malela in Juliano apud Eduard. Bisseum: ἤγαγον αὐτὸν εἰς τὸ βασιλικὸν παπυλεῶνα. Ita etiam Chronicon Alexandr. pag. 692. Idem Chronicon ὑπὸ p. 626. ἐσφάγη ὑπὸ τῶν στρατ. Ἀλέξανδρος Αὔγουστος ὡς ἐστὶν ὑπὸ τὸν παπυλεῶνα, &c. Theophanes p. 186. τὸν παπυλεῶνα ἔπηξεν ἐν χωρίῳ ἐρήμῳ. Adde pag. 268. Cedrenum an. 14. Justiniani pag. 371. & quæ observamus in Gloss. med. Lat. in *Papilio*.

ΠΑΡΑ, Præpositio apud Græcos vulgares, verbo adjuncta, *Multùm* vel *nimis*, significat: verbi gratiâ, παρέφαγα, *multùm* vel *nimis manducavi*, Παρέπια, *multùm bibi*. Ita Romanus Nicephorus in Grammat. MS.

ΠΑΡΑΒΑΙΝΕΙΝ, *Prævaricare*, in Basilic. Παράβασις, *Prævaricatio*. Παραβάτης, *Prævaricator*, in Gloss. Græc. Lat. Vide tit. 26. lib. 60. Basilic.

ΠΑΡΑΒΑΛΜΑ, *Excrementum*. Orneosophium pag. 246. ἡ βλάβη τῶν ὀρνέων γίνεται διὰ τρεῖς αἰτίας· διὰ πολυφαγίαν, διὰ ἀσπασρίαν παραβάλματος, καὶ διὰ χολὴν, ἤτοι κόπον.

ΠΑΡΑΒΑΝΔΙΤΑΙ. Vide in Βάνδον.

ΠΑΡΑΒΑΠΤΙΣΜΑ, *Pravus baptismus*, contra Ecclesiasticos Canones impertitus, in Concilio Constantinopol. sub Mena, non semel, ubi potissimum ita appellabatur is qui in privatorum ædibus fiebat: unde acclamationes Synodi in Act. 4. τὸ παραβαπτισμὸν ἄρτι ἀναθέμισον, τοὺς παραβαπτιστὰς ἔξω βάλε, & τοὺς κατ' οἶκον βαπτίζοντας ἔξω βάλε.

ΠΑΡΑΒΗΜΑ. Vide in Βῆμα.

ΠΑΡΑΒΙΒΑΖΕΙΝ, θεατρίζειν. Παραβιβασμοὶ, θέατρα, apud Nicetam Choniatem.

ΠΑΡΑΒΛΗΤΙΩΝ, *Libellus supplex porrectus judici.* Glossæ Basilic. παραβλέτιο, ὁ λίβελλος, εἴτ' οὖν τὸ τῆς ἐναγωγῆς ἔγγραφον, ὃ δέησις λέγεται, δι' οὗ παραβάλλεται, τουτέστι προβάλλεται, ἢ προτίθεται τῷ ἄρχοντι ἢ κατά τινος ἔγκλησις. Liber 7. Basilic. tit. 13. §. 1. εἰ δὲ ἤδει, ἰδίῳ ὀνόματι ἐνάγεται εἰς τὸ διαφέρον, τουτέστιν εἰς τὴν διατίμησιν, ἣν ἐν τῷ παραβλητίωνι βιβλίῳ ὁ ἐνάγων ἐνέταξε, κἂν συκοφαντικῶς. Ex l. 1. D. Ne quis eum qui in jus, &c. *Suo nomine convenitur in id quod interest, id est in æstimationem quam actor desiderio suo inseruit.* Adde Scholiastem lib. 22. pag. 207.

ΠΑΡΑΒΟΛΑΝΟΙ, *Parabolani, qui ad curanda debilium ægra corpora deputantur:* de quibus in Gloss. med. Lat. Concilium Calchedonense Act. 1. εἰσέτρεχον γὰρ εἰς τὴν ἐκκλησίαν στρατιῶται μετὰ ὅπλων, καὶ εἰσήκεσαν οἱ μονάζοντες μετὰ Βαρσουμᾶ, καὶ οἱ παραβαλανεῖς, καὶ πλῆθος ἄλλο πολύ. Ubi vetus Interpres, *Parabalani.*

Παράβολοι, Hesychio: Ἐναποκινδυνεύοντες. Unde & παραβολάνους dictos volunt. Socrates lib. 7. cap. 22. κυνήγια δὲ πότε ἐν τῷ ἀμφιθεάτρῳ τῆς ΚΠ. ἐπιτελοῦντος αὐτοῦ, ὁ δῆμος κατεβόα, Δεινῷ θηρίῳ ἕνα τῶν εὐφυῶν παραβόλων μάχεσθαι.

ΠΑΡΑΒΟΛΙΟΝ. Astrampsychus in Theoria astrorum MS. μὴ θέτης παραβόλιον, νικάσε. Alibi: Θὲς παραβόλιον, νικᾶς, καὶ κερδαίνεις.

ΠΑΡΑΒΟΥΛΟΣ, apud Theophanem an. 8. Rhinotmeti, *Insidiator* dicitur in Miscella lib. 19.

ΠΑΡΑΒΟΥΝΙ, *Collis, Mons.* Damascenus Studita Homil. 25. κυνηγοῦντας μὲ ἄλλους πολλοὺς εἰς τὸ Ὄλυμπον τῆς Πρέσας πρὸς τοῦ ἁγίου Αὐξεντίου παραβουνίν, &c. Infrà, βουνὶν appellat.

ΠΑΡΑΓΑΔΗΣ, *Rete.* Glossæ Græcobarb. Σαγήνην, δίκτυον, παγίδην, παραγάδην, ἐργαλεῖον ἁλιευτικόν.

Παραγαῦδις, vestis genus, *vel vestis ornamentum, Phrygium*, &c. De qua voce in Gloss. med. Latin. fortè quòd esset quidpiam reticulatum, nisi *rete* ita appellatum fuerit ab ejusmodi vestibus reticulatis. Chronicon Alexandrinum an. 4. Justini Thracis: καὶ στιχάριν ἄσπρον παραγαῦδιν, καὶ αὐτὸ ἔχον χρυσᾶ πλουμμία βασιλικά. Vide Πιτζιγαύδης.

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ, Παράγγελμα, *Interdictum.* Glossæ Gr. Lat. παραγγελία, *Denuntiatio, Condictio, Interdictum. Condicere, est denuntiare, priscè, nunc verò condictionem omnem in personam actionem dicimus.* Vide lib. 58. Basilic. tit. 14. περὶ παραγγελιῶν, *de interdictis.* Et tom. 1. pag. 417. Item παράγγελμα est *mandatum*, quod datur his qui extra ordinem in Provincias mittuntur, ut est apud Cujacium ad Nov. 17. Glossæ Græc. Lat. παράγγελμα, *Præceptum.* Leo in Tacticis c. 7. §. 28. καθὼς προϋπεθέμεθα πλατυτέρως τὰς τῶν ἀρχαίων κινήσεις, καὶ τὰ λεγόμενα παραγγέλματα, &c. Vide Μανδάτον.

ΠΑΡΑΓΕΜΙΣΤΗ, *Torpedo*, Piscis. Eustathius Il. β. pag. 261. ὁ μέν τοι γράψας πρὸς ἀσεισμὸν τὸ νάρκη πνικτή, πεύκη σχιστή, τοιθὶς σακτή ταῦτ' δ' εἰπεῖν κατὰ τοὺς ἰδιωτίζοντας, παραγεμιστή, γλαύκου περιτομή, γόγγρου κεφαλή.

ΠΑΡΑΓΕΡΝΕΙΝ, *Vacillare, Titubare*, σφαδάζειν, ὑπολισθαίνειν.

ΠΑΡΑΓΙΑΛΙΝ, *Littus.* Damascenus Studita serm. 27. de S. Maria Ægyptiaca: μίαν γοῦν ἡμέραν εὑρῆκα ἔξω εἰς τὸ παραγιάλιν, &c. Vide Γιαλός.

ΠΑΡΑΓΙΝΟΜΕΝΗ, ἤτοι ἡ διδομένη παρὰ ἐξωτικοῦ προὶξ, *Adventitia dos*, in Gloss. Gr. Lat.

ΠΑΡΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ, *Commonitorium*, idem quod Ἀναγνωστικόν. Concil. Ephesinum parte 2. Act. 1. ἐπιφερόμενοι καὶ παραγνωστικὸν τῆς ἁγίας συνόδου πρὸς αὐτὸν τὸν Ἐπίσκοπον Νεστόριον. Infrà: καὶ ἀπῆλθον μετὰ Ἀνυσίου τοῦ Νοταρίου — ἐπιφερομένους τὸ παραγνωστικὸν, περιέχον οὕτως, &c. Sed leg. παραναγνωστικόν. S. Maximus in Epist. ad Joannem Presbyt. pag. 253. ταῦτα δὲ γέγραφα ὑμῖν, δέσποτα, περὶ πολὺ διὰ τὸ ὑμέτερον παραναγνωστικοῦ δυσχεραίνοντας ὑμᾶς εὗρον πρὸς τὰ συμβάντα. Ubi cæcutiit eruditus Interpres. Vide Ἀναγνωστικόν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ, *Exceptio, Præscriptio*, in Gloss. Lat. Gr. παραγράφειν, *Præscribere.* Δόλου παραγραφή, *Doli exceptio.* Παραγραφὴ τῶν μὴ ἀριθμηθέντων χρημάτων, *Exceptio non numeratæ pecuniæ*, in Basilicis.

Παραγραφαὶ præterea dictæ notæ & Scholia ad libros Basilicωn, de quibus egere Cujacius in Epist. Prælimin. ad lib. 60. eorumdem Basil. & Suaresius in Notitia Basilic.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ, *Productio testium*, in Basilic. Glossæ Gr. Lat. Παραγωγὴ, *Diductio, Traductio.* Vide Cujac. ad Nov. 90.

ΠΑΡΑΓΩΓΙΟΝ. Lexicon MS. Reg. Cod. 1843. μήλη, τὸ παραγώγιον.

ΠΑΡΑΔΑΚΡΥ, Prophetis seu Chymicis, *Bunium*, Βούνιον, apud Interpolator. Dioscor. cap. 330. & 706.

ΠΑΡΑΖΩΝΙΟΝ, *Pugio, Ensis.* Martyrium S. Euphemiæ MS. εἷς δὲ τῶν ὑπηρετῶν — ἔχων παραζώνιον, προσῆλθε τῷ Ἀνθυπάτῳ, καὶ λέγει αὐτῷ, Κέλευσόν μοι, Ἀνθύπατε, τῷ παραζωνίῳ τούτῳ χρήσασθαι ἐμαυτόν.

ΠΑΡΑΘΕΤΗΣ, *Structor, Insertor*, in Gloss. Gr. Lat. Vide Gloss. med. Lat. in his vocibus.

ΠΑΡΑΔΑΡΤΑΔΕΣ, Παραδέρνειν. Vide in Δέρνειν.

ΠΑΡΑΔΕΙΣΙΟΝ, Παραδείχιον, *Hortus.* Glossæ Gr. Lat. παράδεισος, *Pometum, Pomarium.* Glossæ Græcobarb. Κῆποι, παραδείσια, παραδείχια, περιβόλια. Theophanes an. 12. Mauricij: ποιήσας ἰχθυοτροφεῖα καὶ παραδείσια ἔνδοθεν ἔσω εἰς θεραπείαν αὐτοῦ. Vide Notas ad Alexiadem pag. 217. 538.

Παραδείσιν, Liber sic inscriptus, continens dicta SS. Patrum. Joannes Moschus in Limon. cap. 212. καὶ ἀναγινωσκόντων ἡμῶν εἰς τὸ Παραδείσιν τὰ ἀποφθέγματα τῶν ἁγίων πατέρων. Ita verò inscribitur in Codd. Βίβλος τῶν ἁγίων πατέρων, ἥτις λέγεται Παράδεισος. Neque alius est ab eo quem Γεροντικὸν appellant. Ita etiam librum suum inscripsit Joannes Geometra.

Παραδεισάριος, *Hortulanus.* Phavorinus: ἐργοκόμων, παραδεισαρίων.

Παραδείσιος. Antiquitates Constantinopolitanæ pag. 86. ubi de Chosroe Persarum Rege: καθὼς ὁ Παραδείσιος διοικητὴς, ἐκεῖσε κρατηθεὶς καὶ ἐκφυγὼν δῆλα πεποίηκεν ἐν χρονικῷ Ἱππολύτου. *Cui vivariorum Regum Persarum* (de quibus quædam attigimus in Gloss. med. Lat. in *Brolium.*) *cura incumbebat.*

ΠΑΡΑΔΗΓΕΙΝ, *Evertere*, καταστρέφειν. Vide Δηγεῖν.

ΠΑΡΑΔΙΝΕΙΝ, *Deponere*, Κατατίθεσθαι. Vide Δίνειν.

ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ. Vide in Χρήσεις.

ΠΑΡΑΔΥΝΑΣΤΕΥΟΝΤΕΣ, *Viri potentes, qui in Principum aulis primas tenent, in rerum administratione præcipui: Rerum Ministri*, Manilio. Demetrius Calchondylas in Erotemat. pag. 203. παραδυναστεύω, ἀντὶ τοῦ συνάρχω. Eunapius in Maximo pag. 93.

pag.93. de Juliano Imp. ὡς παραβασιλεὺς ὢν εἰς τ̃ Καίσαρα. Idem in Legat. Οὔτε παραδυναστεύοντες Βασιλεῖ, καὶ δυνάμενοι μέγιστον. S. Basilius in Epist.57. παραδυναστεύοντες τοῖς κρατοῦσιν. Philostorgius lib. 3. cap. 12. Ἀθανάσιος πρὸς τ̃ ἑσπέριον ἀφικόμενος Βασιλέα, καὶ δώρων τοὺς αὐτῷ παραδυναστεύοντας ὑπαγαγὼν ἀφθονίᾳ, &c. Synesius Epist. 111. ὁ Ναρσῆ παραδυναστεύσας. Utuntur passim alij, Theodoritus lib.2. Hist. Eccl.cap.19. Justinianus in Nov.8. cap.7. idem Synesius Epist.154. Theophanes an.9. Arcadij, an.38. & 40. Theodosij, an.5. Irenes, & alibi, Leo Grammaticus in Leone Phil.p.478.in Constantino pag.497.502.506. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num.3.15.37. in Porphyrog. num.9.53. Gregoras lib.6. pag.90. Nicetas Archiep. Thessalon. in Resp. p.348. Balsamon in Resp. 69. Constantinus Acropolita in serm. de S. Joanne Damasceno n.6. Codinus in Orig. Constantinopol. n.7. 163. Phocas c.32. &c.

ΠΑΡΑΔΩ, *Plusquam.*

ΠΑΡΑΘΑΛΑΣΣΙΟΣ, Dignitas aut munus aliquod in re navali. Liuthprandus lib. III. cap. VII. *Suæ parti parentes ibi collocat: Rectorem, Magistros, Patricios, Logothetam, Eparchum,* Κοιτωνίτας, *Cubicularios, Protospatharios, Spatharocanditatos*, παραθαλασσίους facit.

ΠΑΡΑΘΕΜΑ, *Ferculum* in lib. MS. Syntipæ.

ΠΑΡΑΘΕΣΕΙΣ, *Commendationes, Orationes quæ populum Domino commendant.* Zonaras in Can. 117. Concilij Carthagin. precum differentiam referens: αἱ παρὰ τ̃ ἱερέων λεγόμεναι ἐν τ̃ πρὸς Θεὸν ὑμνῳδίαις διάφοροί εἰσιν· αἱ μὲν γὰρ προλέγονται, ἃς καὶ Προοίμια εἶπον· αἱ δὲ ἐπιλέγονται μετὰ τὴν ὑμνῳδίαν, ἃς Ὑποθέσεις ἐκάλεσαν, ὡς ὑποτιθεμένας τοῖς ὕμνοις· καὶ μετ' αὐτοὺς λεγομένας, τὰς δὲ Παραθέσεις ὠνόμασαν, ὡς παρατιθεμένας τ̃ λαὸν κυρίῳ. De Mortuorum commendationibus, ita Codex Canon. Ecclesiæ Africanæ. cap. 41. ἐὰν δὲ τινων κατὰ τ̃ δειλινὸν καιρὸν τελευτησάντων, ἤτε ἐπισκόπων, εἴτε τ̃ λοιπῶν παράθεσις γίνηται, μόναις εὐχαῖς ἐκτελεσθῇ, &c. De aliis verò, Can.103. ἤρεσε καὶ τοῦτο, ὥστε τὰς κεκυρωμένας ἐν τῇ συνόδῳ ἱκεσίας, εἴτε προοίμια, εἴτε παραθέσεις, εἴτε τὰς τ̃ χειρὸς ἐπιθέσεις, &c. Typicum S. Sabæ cap.31. & Triodium Feriâ 2. Hebd.1. Jejun. ἰστέον ὅτι τ̃ προεστῶτος τ̃ στίχον λέγοντος, ἡμεῖς τὸ Εὐλόγησον ἀποκρινόμεθα, λαβόντες τὴν συγχώρησιν καὶ παράθεσιν. Ita Παραθέσεις dicuntur *Orationes pro Catechumenis*, non quòd aliis Christianorum opponerentur, uti vult Allatius, sed quòd per eas Deo commendarentur. Alexius Aristænus in Can. 106. Synodi Carthagin. τὰς ἄχρι τ̃ εὐαγγελίου ὑμνῳδίας, καὶ ἀναγνώσεις τ̃ ἱερῶν γραφῶν, εἴτε παραθέσεις τὰς ἐπὶ τοῖς Καληχουμένοις εὐχὰς, δι' ὧν αὐτοὺς τῷ κυρίῳ παρατιθέμεθα, εἴτε ἐπιθέσεις χειρῶν, ἤτοι τὰς γινομένας πρὸς τ̃ λαὸν εὐλογίας τῇ ἐπισκόπου χειρί. Vide an non legendum sit καλοιχουμένους. Παραθέσεων formulam describit Nicolaus Cabasilas cap.14. μετὰ δὲ τὸ εὔξασθαι περὶ πάντων, ἑαυτοὺς κελεύει τῷ Θεῷ παρατίθεσθαι, λέγων, Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τ̃ ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν τῷ Θεῷ παραθώμεθα. Infrà: διὰ τοῦτο νῦν μὲν παναγίαν τ̃ Θεοῦ μητέρα, καὶ τ̃ τ̃ ἁγίων ἅπαντα κύκλον, εἰς ἐπικουρίαν καλέσαντες, οὕτω ποιούμεθα τὴν παράθεσιν· τοῦτο γὰρ βούλεται τὸ μνημονεῦσαι, τὸ καλέσαι, τὸ δεηθῆναι. Vide infrà in Εὐχή, præterea Goarum ad Euchologa. pag.123. & Gloss. med. Lat. in *Commendationes.*

ΠΑΡΑΘΗΚΑΡΙΟΣ, *Depositarius.* Scholiastes Harmenopuli lib. 1. tit. 9. ὁ νόμος ἀπ' αὐτοῦ, τ̃ παραθηκαρίου δηλαδὴ, οὐκ ἀπαιτεῖ μεγάλην ἐπιμέλειαν.

Παραθηκάριον, *Repositorium*, in Glossis Basilic. παραθήκη, *Depositum*, in Glossis Gr.Lat.

ΠΑΡΑΘΥΡΟΝ, Παραθύριον, *Posticum*: προσκήνιον, uti exponitur ex Cod. Barbarogr. Nicetæ in Isaacio lib.1. n.9. Moschopulus in Lexico Philostrati: Θύρα ἐπὶ τ̃ τυχόντων οἰκημάτων· θύριον δὲ καὶ θυρὶς, θυρίδιον, τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενον παραθύριον. Glossæ Gr.Lat. Παραθύρα, *hoc Posticum.* Nov.133. Justiniani cap.1. παράθυρον τὰ μοναστήρια μὴ ἐχέτωσαν.

Παραθύριον, *Fenestra*, Θυρίς. Scholiastes Harmenopuli lib.1. tit.9. §.23. εἰ παράθυρον ἔχω ἐξάγουσαν εἰς τὴν αὐλὴν τ̃ γείτονος, δουλείαν λέγομαι ἔχειν κατὰ τ̃ οἰκείας τ̃ γείτονος. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.3.

Πεθημισμένος ἄνοιξε μικρὸν παραθυρίτζη,
Καὶ ἔξω ἐκ τὰ σίδερα τὴν κεφαλὴν τε βάνει.

Infrà:

Μόνον ἐκεῖ τ̃ στέκασι οἱ δύο στὸ παρεθύρη.

Rursum ibidem:

Πολλαῖς φοραῖς τὰ μάτιά της ἐσίκονε καὶ θώειε,
Πρὸς τὸ παρεθυρόπουλον που τὸ ἐσαὶ ἤκουσι.

Et lib.4.

Τὰ παραθύρια ἐκλείσθησαν, καὶ πόρτες ἐκλίστηκαν.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ δὲν ἔχει καὶ πόβετι κανένα παραθύρη.

Vide Agapium in Geoponico cap.202. Acta Concilij Florentini pag.13. Edit. Labbei: παραθυρίδες τετορνευμέναι, —— καὶ ἄνωθεν τούτων πρόκυψις ὡραιοτάτη. Παραθυράκι, apud Maximum Cythæreum 28. Febr. *Posticulum.*

ΠΑΡΑΙΝΕΙΝ, *Adhortari*, Gall. *Faire une exhortation.* Vox Ascetica. Joannes Carpathi Episcop. de Anachoretis ex MS. ἔθος δὲ ἦν κατ' ἑσπέραν τῷ γέροντι παραινεῖν αὐτῷ τὰ πρὸς ὠφέλειαν, καὶ μετὰ τὴν παραίνεσιν ἐποίει εὐχὴν, καὶ ἀπέλυεν αὐτὸν κοιμηθῆναι.

ΠΑΡΑΙΤΕΙΣΘΑΙ τ̃ δικαστὴν, *Recusare judicem.* Glossæ Gr. Lat. παραιτοῦμαι, *Excuso, Recuso, Evito.* Παραιτήσεως λίβελλος, *Libellus recusationis.* Παραίτησις, *Excusatio*, in iisdem Gloss. Gr.Lat. & in Basilicis. Vide Suicerum in Thesauro Eccles.

ΠΑΡΑΚΑΘΙΖΕΙΝ, *Obsidere*, quomodo *Assieger*, dicimus. Theophanes an.5. Leonis Chazari: ὁ δὲ Ἀαρὼν εἰσελθὼν εἰς τὸ τ̃ Ἀρμενιακῶν θέμα, παρεκάθισεν εἰς τὸ Σημαλοῦος κάστρον, ὅλον τὸ θέρος. Adde pag. 427. & Cedrenum pag.410. Nicetas in Man. lib.2. num.7. ἐγγὺς δὲ πολιορκίας καὶ αὐτὸ γέγονε τὸ Βρενδήσιον, &c. Ubi Cod. Barbarogr. παρακαθίζειν voce utitur. Chron. Veneto-Byzant. an.1451. παρεκάθισε τὴν πόλιν ἐν συγκλεισμῷ.

Παρακαθισμὸς, *Præsidium militare*, nostris olim, *Establie*, hodie *Garnison.* Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Οἱ Σκορτιῶν ἐροβόλευσαν, καὶ ἐπῆραν μετοὺς Ῥωμαίους
Ἔβαλαν παρακαθισμοὺς στο κάστρο τοῦ Ἀρακλόβου.

Stephanus Sachleces in Versibus Politic. MSS.

Τὴν νύκταν ὅπου περπατῇ γυρίζει ἁρμαλωμένος,
Καὶ πᾶ εἰς τοὺς παρακαθισμοὺς, σὰν ἔνε μαθημένος.

ΠΑΡΑΚΑΛΕΣΜΑΤΑ, *Rogationes*, Ἀξιώσεις, in Corona pretiosa, παρακαλέσεις, *Processiones Ecclesiasticæ*, apud Hieron. Germanum.

ΠΑΡΑΚΑΛΙΑ: idem quod πρεσβεία. Παρακάλια τ̃ μαρτύρων, *Suffragia Martyrum*, apud Fr. Richardum in Scuto fidei part.2. pag. 128. Vide Maximum Cythær.6.Octob. Idem 23.Nov. ἀφήσετέ τον νὰ ὑπάγη διὰ τὸ παρακάλιον τ̃ μητρός μου.

ΠΑΡΑΚΑΛΥΠΤΕΙΝ, *Prætexere.* Παρακάλυμμα, *Prætextum*, in Gloss. Gr. Lat.

ΠΑΡΑΚΑΜΠΑΝΙΣΜΑ. Vide in Καμπανός.

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ, *Commendatio*, in Gloſſ. Gr. Lat. Sic etiam dictus *Panis Euchariſticus* προηγιασμένος, *Præſanctificatus, ſemel in anno Feriâ quintâ in Cœna Domini conſecratus, ſepoſitus depoſitúſque* ad Viaticum pro infirmis, quem μετὰ λαβίδος, *cum Cochleari*, Sacro ſanguine intinctum iis porrigunt Sacerdotes. Ita Goarus ad Euchologꝰ pag. 153.

ΠΑΡΑΚΑΤΩ, *Infrà*. Apophthegmata Patrum in Macario n. 3. ἀπέρχεται ἐπὶ τὴν παρακάτω ἔρημον.

ΠΑΡΑΚΕΛΙ, Παρακέλλιον, *Forica*, *Latrina*, ἀφεδρὼν, ἀπόπατος. Vide Κέλλη.

ΠΑΡΑΚΕΝΩΤΗ. Chronicon Alexandrinum ubi de Seditione Victoriatorum: ὅπου ὡς ἔτυχεν ἐφόνευον τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἔσυρον αὐτοὺς, καὶ ἔβαλλον εἰς θάλασσαν ὡς παρακενώτας. Id eſt ut res inutiles quas ejicimus, & vulgo *Vuidanges* appellamus.

ΠΑΡΑΚΕΡΚΕΤΑ. Vide in Κέρκετα.

ΠΑΡΑΚΛΑΔΙΟΝ. Conſtantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 9. κἀκεῖσε ἀναπαυσάμενοι, πάλιν ἀποκινοῦντες, ἔρχονται εἰς τὴν Σελινὰν, εἰς τὸ τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ παρακλάδιον. Id eſt ubi Danubius in ramos finditur.

ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΣ, *Sanctus Spiritus*. Michaël Pſellus in Symbolum Apoſtol. ex Cod. MS. καὶ εἰς ἓν Πνεῦμα ἅγιον, οὐ γενόμενον ἐκ τοῦ πατρὸς, ἀλλ᾽ ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ ἐκπορευόμενον, καὶ ἐν υἱῷ ἀναπαυόμενον, Παράκλητον ὀνομαζόμενον, ὥστε τῶν ὅλων παρακλήσεις δεχόμενον, κατὰ πάντα ὅμοιον τῷ πατρὶ, &c.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΟΝ. Vide in Παρεκκλήσιον.

Παρακλησιάρχης, *Æditius*. Theophylactus Hierodiacon. Serm. 1. καὶ ἔγινε νεοκόρος τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου αὐτοῦ ὅπου λέγομεν ἡμεῖς Παρακλησιάρχην, ἤγουν νὰ φιλοκαλῇ τὸν ναὸν, τὸ ἀνάπτει τὰς κανδήλλας καὶ τὰ κηρία, καὶ πᾶσαν ἄλλην εὐπρέπειαν τῆς ἐκκλησίας νὰ κάμνη.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ, *Supplicatio*, *Proceſſio Eccleſiaſtica*, hodie etiam appellatur ut Auctor eſt Goarus. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Λιτὴ καὶ λιτανεία τε, παράκλησις ἐν φόβῳ.

Lexicon aliud MS. ex Cod. Colberteo 6076. ἱκετηρία, παράκλησις, ἱκεσία. Lexicon MS. Cyrilli: Λιτὴ, ἡ παράκλησις. Theophanes an. 14. Theodoſij M. ἐν δέ τινι τοῦ σωτῆρος γενεθλίῳ ἑορτῇ Ῥουφίνῳ Μαγίστρῳ εἰς παράκλησιν ἐλθόντι, δεινῶς ἐπέπληξεν Ἀμβρόσιος. Idem pag. 398. οἱ δὲ ἐκράτησαν αὐτὸν εἰς παράκλησιν, ubi Miſcella, *ad preces*, id eſt *dum precibus vacaret*. Deſcribitur in Euchologio pag. 766. ἀκολουθία εἰς διαφόρους λιτὰς καὶ ἀγρυπνίας παρακλήσεων: & pag. 855. ἀκολουθία τῆς κοινῆς παρακλήσεως. Synodus Florentina ſeſſ. 16. τὴν θείαν ἐκτελέσας μυσταγωγίαν, ἤρξατο λιτανείας καὶ παρακλήσεως. Et pag. 509. Edit. Labbeanæ: καὶ μετὰ τὴν λειτουργίαν γενομένης παρακλήσεως, ἀνεγνώσθη ὁ ὅρος Ῥωμαϊκῶς. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 168. τὴν εὐδομικοστὴν, τουτέστι ἀπὸ τῆς εὐδομάδος τοῦ Ἀσότου, ἄχρι τὴν εὐδομάδα τοῦ Θωμᾶ, αὐτὰς τὰς εὐδομίκοντα ἱμέρες νὰ παντρεύουν, ὄχι ὁμοίως τὰς ἱμέρες τοῦ μεγάλου λιτανίου, καὶ ἐν τε ἱμέρες τις παρακλίσεως, τοὐτέστιν τοῦ δράκου, (id eſt proceſſione in qua Draco fertur,) καὶ εἰς τὰς παρακλίσας τὰς ποιεῖ ἡ ἐκλισία, καὶ εἰς γ΄. εὐδομάδες ἔμπροστεν τῆς ἑορτῆς τοῦ ἁγίου Ἰοάννου τοῦ Προδρόμου, οὐδὲ τοῦ Χειστούγενον, καὶ ἄχρι τὴν ἀπόδοσιν τῶν φοτῶν, καὶ πάντοτε ἁγίου τὰς παραμονάς.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ, *Refectio extraordinaria*, quomodo *conſolatio* uſurpatur à Latinis ſequioris ætatis, ut in Gloſſ. med. Lat. docuimus. Paradiſus ſeu Liber SS. Senum MS. συνέβη δὲ ποτέ τινας κοσμικοὺς εὐλαβεῖς ἰδόντας τὴν πολλὴν ἄσκησιν τοῦ γέροντος, παραβαλεῖν καὶ ποιῆσαι αὐτοῖς παράκλησιν, &c. Alibi: καλὸν τὸ μὴ ἔχειν ἐν τῷ κελλίῳ μικρὰν παράκλησιν· εἶδον γάρ τινα τῶν ἀδελφῶν ἔχοντα μικρὰ λάχανα, καὶ ἐκριζοῦντα αὐτά. Colloquia Zoſimæ num. 13. ἵνα ἐλθὼν εἰς τὴν φυλακὴν ποιήσῃ παράκλησιν τῷ ἀδελφῷ. In Concilio Calchedon. Act. 12. Extr. Τροφῆς ἕνεκα καὶ παραμυθίας. Vita S. Nili Junioris pag. 61. τῆς δὲ κυριακῆς ἡμέρας καταλαβούσης, ἐν ᾗ τὰ κοινόβια μικρᾶς τινὸς παρακλήσεως σωματικῆς μεταλαγχάνουσιν, λαμβάνει αὐτοὺς ὁ πατὴρ εἰς τὸ τοῦ Καστελλάνου λεγόμενον μοναστήριον, ἔνθα τροφῆς δαψιλοῦς ἐμφορηθέντες, οἴνου μετρίως τυχόντες, &c. Rurſum pag. 80. ποτὲ τῆς ἁγίας πέμπτης τοῦ Πάσχα καταλαβούσης, ἤνεγκέ τις ἰχθύας ἐν τῇ μονῇ καλοὺς καὶ μεγάλους, ἓν κοφίνιον πλῆρες, ἵνα μικρὰν παράκλησιν λάβωσιν οἱ ἀδελφοὶ, &c. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 46. εἰ δὲ καὶ ἐν αὐταῖς, τῇ δευτέρᾳ φημὶ, τετράδι τε, καὶ παρασκευῇ, παρά τινων φιλοχρίστων γένηται παράκλησις, &c. Adde cap. 47. 49. Joannes Patr. Antiochenus de Chariſticariis pag. 180. πρὸς δὲ καὶ αἱ τοῖς Μοναχοῖς ἐπὶ ταῖς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑορταῖς, καὶ μνημοσύνοις, καὶ ἀποκρέαις, καὶ πασχαλίαις τυπωθεῖσαι παρακλήσεις. Pentecoſtarium, in Dominica Paſchali: εἰς τὴν τράπεζαν γίνεται παράκλησις τοῖς ἀδελφοῖς μεγάλη εἰς πάντα. Et Feriâ. 4. & 5. τῆς διακαινησίμου· Εἰς τὴν τράπεζαν παράκλησις γίνεται τοῖς ἀδελφοῖς. Alibi: εἰς τὴν τράπεζαν γίνεται τοῖς ἀδελφοῖς παράκλησις μεγάλη, ἤγουν δι᾽ ἐλαίου, δι᾽ ἰχθύος, διὰ οἴνου. Triodium 2. Feriâ 1. Hebdomadæ Jejuniorum: τῇ β΄. τῆς α΄. ἑβδομάδος εἰς τὸν ὄρθρον σημαίνει βραδύτερον διὰ τὴν τῆς ἑσπέρας παράκλησιν. Dominicâ in Ramis: εἰς τὴν τράπεζαν, παράκλησις τοῖς ἀδελφοῖς· ἐσθίομεν γὰρ ἰχθύας. Typicum S. Sabæ c. 11. καὶ γίνεται παράκλησις μεγάλη τοῖς ἀδελφοῖς. Adde c. 13. ad 25. Octob. cap. 37. cap. 38. extrem. cap. 46. 47. 51.

Παράκλησις, *Precarium*. Παρακλήσει, κατὰ παράκλησιν, *Precariò*, in Gloſſ. Gr. Lat. Paſſim in Baſilic.

Παράκλησις, apud Aſceticos, & Joan. Climacum, ἐστὶ ὀδυνώδους ψυχῆς ἀνάψυξις, νηπίου δίκην ἐν ἑαυτῷ κλαυθμυριζομένου ἅμα καὶ φαιδρῶς μειδιῶντος.

ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΗ, *Liber Eccleſiaſticus Græcorum*, ſub Octoëchi nomine compoſitus à Joanne Damaſceno, auctus deinde à Græculis, quibus Ὀκτώηχος νέα etiam dicitur, cujus Joſeph Melodus Auctor putatur. Appellatur porrò Παρακλητικὴ, quòd tota ſit in Deo Sanctíſque exorandis divinóque auxilio impetrando. Edit. Venetiis an. 1625. Vide Allatium de Libris Eccl. Græcor. Diſſert. 2. pag. 283. Eſt etiam

Παρακλητικὴ, unus è tribus Hemitonis in Muſica Græcanica. Vide in Φωνή.

ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΝ, *Liber Eccleſiaſticus Græcorum*, omnibus diebus conveniens in iis quæ ſive in Miſſa, ſive in Veſperis, ſive in Matutino, ſive in aliis Officiis, recitantur. Quando enim in aliis Officiis propria deſiderantur, quæ ad complementum Officij pertineant, ad hunc Lector remittitur. Παρακλητικὸς verò dictus videtur, inquit Allatius, quaſi *Conſolatorius*, quòd quæ in eo ſunt fere omnia eò ſpectent, ut peccatorem conſolentur, hortentur ad pœnitentiam, & ut is Deum quem offendit, pœnitentiâ ac precibus propitium ſibi reddat. Dividitur in 8. partes, quas Græci ἤχους vocant, ſingulis per ſingulas hebdomadas impletis. Differt tamen ab *Octaëcho*, quòd ille tantummodo à primis Veſperis ad Miſſam Canones & Troparia contineat, Paracleticon & illa, & multò plura, cùm & ſubſequentes Veſperas, & aliorum dierum inter Hebdomadem Officia integra exhibeat. Triodium Fer. 2. Hebd. 1. Jejun. καὶ ἀνισταμένου τοῦ ἑτέρου χοροῦ, καὶ ἀποκρινομένου, ποιεῖ ὁ ἕτερος μετάνοιαν ὡσαύτως, καὶ εἰς τοὺς παρακλητικοὺς στίχους ἅπαντας. Typicum S. Sabæ cap. 10. παρελάβομεν δὲ καθ᾽ ἑκάστην, ἐν τοῖς ἀποδείπνοις ψάλλειν κανόνας παρακλητικοὺς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ejuſmodi deſcribit Anthologium pag. 302. v. & Horologium, hoc titulo Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ποίημα Θεοστηρίκτου μοναχοῦ. Ut & ſub finem Paracletici pag. 181. v. alter hoc

hoc titulo : κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ποίημα τοῦ βασιλέως κυροῦ Θεοδώρου Δούκα τοῦ Λασκάρεως. Unde conficitur Theodorum Lascarim Juniorem Imperatorem apprimè calluisse literas, quod præterea testantur Liber Philosophicus de Communicatione naturali, Latinè tantùm Editus Basileæ an. 1571. qui Græcè habetur in Cod. Regio 9568. & alij qui adhuc latent in Bibliothecis. Vide Nomocanonem Edit. à Cotelerio num. 120.

Παρακλητικὴ, idem fortè quod παρακλητικὸς κανών. Anthologium pag. 288. ἀκολουθία τῆς ὅλης ἑβδομάδος ψαλλομένη ἀντὶ τῆς παρακλητικῆς. Synodus Hierosol. an. 1672. cap. 4. de Sanctorum invocatione : καὶ οὕτω τιμῶνται παρ' αὐτοῖς τὰ ἅγια λείψανα, ὥστε καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἀσθενείαις, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τούτοις ἰατροῖς χρῶνται, καὶ τιμῶσιν αὐτοὺς, ὡς θεραπευτὰς τοῦ Θεοῦ, ὡς μαρτυρεῖ ἡ παρ' αὐτοῖς ὁσημέραι ᾀδομένη παρακλητικὴ, τὸ τριῴδιον, καὶ τὰ δώδεκα μηναῖα. Et pag. 326. ὅθεν καὶ ἡμεῖς παρακλητικὴν, τριῴδιον, καὶ μηναῖα ψάλλοντες μηδὲν ἀπᾷδον Χριστιανοῖς ἔργον πληροῦμεν.

Παρακλητικὴ ἐλευθερία, *Precaria libertas*, seu *Fideicommissaria*, in libris Basilic. Vide Theophanem Antecessor. lib. 1. tit. 14. §. 1.

ΠΑΡΑΚΛΗΤΩΡ, *Paracletus*, *Spiritus Sanctus*. Nomocanon Cotelerianus num. 91. εἴ τις ἱερεὺς βαπτίσει εἰς τρεῖς πατέρας, καὶ εἰς τρεῖς υἱοὺς, καὶ εἰς τρεῖς παρακλήτορας, καθαιρείσθω.

Παρακλήτωρ, *Legatus*, *Apocrisiarius*. Glossæ MSS. πρέσβυς, ὁ παρακλήτωρ, καὶ ὁ ἀποκρισιάριος. Rursum : Πρέσβειρα, ἐντιμοτάτη παρακλήτρια, πρεσβεύτρια.

Παρακλήτωρ, *Qui ante prælia milites ad fortiter agendum adhortabatur*. Leo in Tactic. cap. 4. n. 6. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι καθ' ἕκαστον τάγμα ἤτοι βάνδον διωρισμένοι, οἷον βανδοφόροι, σαλπιγκταὶ, ἤγουν βουκινάτορες, θεραπευταὶ, ἰατροὶ οἱ καὶ Δισπότατοι, καὶ Μανδάτωρες καὶ Παρακλήτορες, οἱ διὰ λόγων διεγείροντες τὸν στρατὸν πρὸς τοὺς ἀγῶνας.

ΠΑΡΑΚΟΙΜΩΜΕΝΟΣ, *Cubicularius Principis*, qui prioribus Sæculis *Præpositus cubiculi* nuncupabatur, Dignitas Eunuchis potissimùm primò data, ut in VV. Ἀρχιεύνουχος, & Πραιπόσιτος docemus. Constantinus Manasses de Basilio Macedone:

> Καὶ πρῶτα μέν τοι φροντιστὴς τετίμηται τῶν ἵππων,
> Ἔπειτα καὶ Παράκοιτος, πρᾶγμα Ῥωμαίοις μέγα.

Alio loco :

> Παράκοιτον καὶ φύλακα τῆς βασιλέως κλίνης.

Gregorius in Vita S. Basilij Junioris num. 3. de Samona Patricio sub Basilio Macedone : ἐγώ εἰμι Σαμωνᾶς ὁ Πατρίκιος, καὶ παρακοιμώμενος τῶν νῦν κατεχόντων τὰ σκῆπτρα Ῥωμαίων. De eodem, num. 5. ἦν γὰρ Σαμωνᾶς φύσει εὐνοῦχος. Ita nudè, παρακοιμώμενος, Scriptores alij usurpant, Zacharias Pap. lib. 1. Dialog. c. 5. Theophanes in Mauricio an. 20. in Leone Chazaro an. 5. Constantinus de Adm. Imp. c. 50. Leo Grammaticus pag. 460. 466. Anonymus Combefisianus in Leone Phil. n. 24. Scylitzes p. 556. Nicetas in Joanne Comneno num. 2. in Alexio lib. 1. n. 3. Pachymeres lib. 3. cap. 16. Joannes Cantacuzenus lib. 1. cap. 2. Codinus in Orig. num. 20. 121. &c.

Duplex autem fuit extremis sæculis hoc nomine in Palatio Constantinopolitano Dignitas : alter & prior παρακοιμώμενος τοῦ Κοιτῶνος, dictus, seu *Cubicularius Imperatoris*, & qui cæteris Κοιτωνίταις præerat. Ita autem appellatur à Pachymere lib. 2. c. 24. lib. 6. c. 12. & Codino de Offic. Palat. c. 2. n. 17. qui ejus Officium describit c. 5. n. 28. ὁ Παρακοιμώμενος τοῦ κοιτῶνος, εὑρίσκεται κεφαλὴ τῶν ἐν τῷ κοιτῶνι παιδοπούλων, καὶ τῶν κοιτωναρίων, ἔχων ὑπ' αὐτὸν καὶ τὸν Προκαθήμενον τοῦ κοιτῶνος· μένει δὲ καὶ ἐντὸς τοῦ παλατίου. τοῦ Παρακοιμωμένου δὲ τῆς σφενδόνης ἀποδημοῦντος, φέρει τὴν τοῦ Βασιλέως σπάθην. De ejus insignibus agit idem Codinus c. 4. n. 19.

Παρακοιμώμενος τῆς σφενδόνης alter est appellatus, quòd penes eum esset annuli Regij signatorij custodia, ut apud Reges nostros Magnus Franciæ Cambellanus *Annulum* seu *Sigillum secreti* Regis servare dicitur, ut pluribus docuimus ad Villharduinum. Est autem σφενδόνη, Suidæ, ἡ τοῦ δακτύλου περιφέρεια, καὶ ἡ εἰς λίθου ἐπιβολὴν ἐπιτήδεια χρῆσις. Meminit Nicetas in Joanne n. 1. σφραγιστῆρος δακτυλίου Alexij Comneni Imp. quem idem Joannes filius, eo statim mortuo, tanquam Imperij præcipuum symbolum ab parentis digitis avulsit. Ejus Officium ita describit Codinus cap. 5. num. 27. ὁ Παρακοιμώμενος σφενδόνης τὴν τοῦ Βασιλέως σφενδόνην λαμβάνων, σφραγίζει διὰ κηροῦ ἔνθα δεῖ, nempe cùm scribit ad Matrem, Uxorem, & ad filium Imperatorem : nam cùm scribebat ad Despotas, Patriarcham, reliquósque Principes honoratiores, bullâ utebatur plumbeâ. Deinde addit: φέρει δὲ οὗτος καὶ τὴν βασιλικὴν σπάθην, ἀποδημοῦντος τοῦ Πρωτοστράτορος. Proinde eo referendum, quod scribit Leo Grammaticus pag. 466. in Michaële Theophili filio, ubi de Basilio Macedone, postmodum Imperatore: τοῦ δὲ Βασιλέως διερχομένου ἐν τῇ προελεύσει, ὄπισθεν Βασίλειος περιεπάτει, φορῶν σκαραμάγγιον μετὰ σπαθίου, ὡς ἔθος Παρακοιμωμένοις, &c. Vide Leunclavium in Pand. Turc. n. 199. Dignitate porrò Παρακοιμώμενον τοῦ κοιτῶνος proximè antecedebat, ut indicat idem Codinus cap. 2. n. 17. & alibi : qui cap. 4. n. 18. ejusce Dignitatis insignia describit. Μεγάλης Σφενδόνης Παρακοιμώμενον vocat Matthæus Monachus in Catalogo Offic. Palat.

> Ὅ γε Παρακοιμώμενος μεγάλης τῆς σφενδόνης,
> Τοῦ δὲ Κοιτῶνος ἕτερος, μέγας Βαιουλός τε.

Ubi obiter monendum videtur perperam istius Auctoris primum versum legi :

> Ἰατροῦ μοναχοῦ ταυτὶ Ματθαίου θύτου.

Legendum enim ex Cod. Cæsareo οἰκτροῦ, *miseri*, monet Lambecius lib. 8. de Bibl. Cæsar. Sic etiam apud Pachymerem lib. 6. cap. 20. Παρακοιμώμενον τῆς μεγάλης σφενδόνης Νόστογγον memorat, ut & alium cap. 25. Occurrit præterea in Jure Græco-Rom.

ΠΑΡΑΚΟΙΤΟΣ, *Pellex*, in Nomocan. Photij tit. 13. cap. 5. Vide Παρακοιμώμενος.

ΠΑΡΑΚΟΝΔΑΚΙΖΕΙΝ. Vide in Κόνδαξ.

ΠΑΡΑΚΟΝΗ, *Cos*. Vide in Χρυσογράφος.

ΠΑΡΑΚΟΝΤΑΚΙΟΝ. Vide in Κοντάκιον.

ΠΑΡΑΚΥΠΤΙΚΑΙ θυρίδες, *Fenestræ* ex quibus in vicinam ædem prospicitur. In Basilic. lib. 58. tit. 21. & apud Harmenopul. lib. 2. tit. 4. §. 42. 43. 44. 55. Glossæ Lat. Gr. Παρακύπτω, *Despicio*. Vide Πρόκυψις.

ΠΑΡΑΛΑΥΡΙΟΝ. Vide in Λαύρα.

ΠΑΡΑΛΥΜΑΝ, *Reliquum*. Ptochoprodromus ex Cod. Reg. MS.

> Καὶ παρευθὺς νὰ μέκραξεν μάστορίν καὶ τεχνίτην;
> Νὰ κένησε τὸ ῥουχό μου καὶ περιμάζωσέ το,
> Καὶ ῥάψε τὸ παράλυμαν ἔπαρ τὸ ῥάψιμόν σου.

ΠΑΡΑΛΥΣΙΣ, *Delphinium*, apud Interpol. Dioscor. c. 489. Prophetis, *Cicuta*, c. 661.

ΠΑΡΑΜΑΚΡΟΣ, *Prælongus*. Neophytus in Glossis Jatricis MSS. de Cestro sive Vettonica : παράμακρον δὲ τὸν καυλὸν, ἐν ᾧ ἐστι τὸ σπέρμα σταχυόμενον, ὡς θρύμβη. Vide suprà in Παρά.

ΠΑΡΑΜΑΝΔΥ, παραμάντιον. Vide in Μανδύας.

ΠΑΡΑΜΑΧΑΙΡΟΝ, *Pugio*. Παραξιφὶς, Eustathio Il. γ. pag. 413. Nicetas Barbarogr. MS. de Statu Urb. σπαθία δὲ ἐξωσμένοι καὶ παραμάχαιρα. Eustathius Il. γ. pag. 413. δῆλον δὲ ὅτι ἐκ παρ ξίφεος ἡ παραξιφὶς σωτίθεται, Ὁμήρου καὶ εἰς τοῦτο ἐνδόντος ἀρχὴν καθὰ καὶ εἰς

τὸ ἐγχειρίδιον, καὶ αὐτὸ γὰρ δοκεῖ λεχθῆναι τοῖς ὕστερον, ὡς ἀπὸ τοῦ ἐρυσάμενος χείρεσι μάχαιραν· καὶ ἡ ταπεινὴ δὲ γλῶσσα ἐκ τούτων τὸ παραμάχαιρον ἐσοφίσατο.

ΠΑΡΑΜΕΓΑ'ΛΟΣ, *Permagnus*, Ὑπερμεγέθης. Vide in Παρά.

ΠΑΡΑΜΕ'ΝΟ'ΝΤΕΣ τῶν μοναστηρίων, in Nov.13. Justiniani, *Vitæ Monasticæ Candidati*. Vide Παραμονή.

ΠΑΡΑΜΕΡΙΑ', *Separatim, Seorsim*, ἰδίᾳ. Theophylactus Hierodiac. Hom.8. pag.148. καὶ ἐστάθη παράμερα.

ΠΑΡΑΜΗ'ΡΙΟΝ, *Pugio, Sica, Clunabulum*, Isidoro & Papiæ. Concil. Calchedon. Act.11. καὶ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου τίς ποτε γυμνώσας παραμήριον, &c. Justinianus Nov.85. cap.4. σπάθας τε καὶ ξίφη, ἅπερ καλεῖν εἰώθασιν παραμήρια. Leo in Tactic. cap.6. §.2. καὶ ἕτερα παραμήρια, ἤτοι μαχαίρας. Theophanes an.12. Justiniani: καὶ ὁ μὲν Γοδίλλας μετὰ τοῦ παραμηρίου αὐτοῦ κόψας τὸ σῦκον, ἐξήλασεν. Idem in Rhinotmeto, pag.318. καὶ τὸν τούτου τράχηλον δραξάμενος, τῷ παραμηρίῳ, ᾧ ἦν διεζωσμένος, ἀπέτεμεν τὴν αὐτοῦ κάραν. Utuntur præterea idem Leo in Tacticis cap.5. §.3.31.35. Symeon Logotheta in Basilio Macedone num.21. Cedrenus pag.448. & alij. Vide Schefferum ad Arriani Tactica pag.89.

ΠΑΡΑΜΙᾶ, *Singulatim*. Zosimus Chymista MS. ἐπὰν δὲ τὴν τετρασωμίαν ταύτην καύσεις, οὕτω παραμιᾶ καὶ παραμιᾶ ποιήσεις αὐτὰ ὕελια.

ΠΑΡΑΜΟΝΑ'ΡΙΟΣ, *Mansionarius, Custos Ecclesiæ*, in Concil. Calched. Can.2. ubi perperam Interpres, *Monasterij administrum* vertit. Synodus Hierosolymitana: ἐν ἀλλοτρίαις παροικίαις προχειριζόμενος τοὺς Χωρεπισκόπους, ἄλλο τε δὲ παραμοναρίους, &c. Rursum: καὶ κατὰ Ἰωάννου τοῦ γεγονότος παραμοναρίου τοῦ πανσέπτου οἴκου τῆς Θεοτόκου, &c. Concil. Constantinopol. sub Mena Act.5. χειροτονοῦντες ἐξ αὐτῶν καὶ πανταχόθεν παραμοναρίους καὶ ξενοδόχους. Concilium Nicænum II. Can.5. Act.7. εἴ τις ἐπίσκοπος προβάλλοιτο ἐπὶ χρήμασιν οἰκονόμον, ἢ Ἔκδικον, ἢ Παραμονάριον, ἢ ὅλως τινὰ τοῦ κλήρου, &c. Zacharias Pap. lib.3. Dial. in Lemmate cap.24. & 25. περὶ παραμοναρίου τοῦ ἁγίου Πέτρου ἐν Ῥώμῃ. Ubi Gregorius M. de *Mansionario* habet. Infrà τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας φύλαξ dicitur. Narratio MS. de Andronico Argentario Antiocheno: καὶ ἔγνω ὁ παραμονάριος ὅτι ὀπτασίαν ἑώρακεν. Joannes Carpathi Episcop. in Narrat. MSS. de Monachis: γέγονέ τις παραμονάριος ἐν τῇ ἁγίᾳ κορυφῇ, καὶ ἀνελθόντος αὐτοῦ βαλεῖν θυμίαμα τῆς ἑσπέρας, &c. Alibi παραμονάριον & θυρωρὸν confundit. Theophanes an.16. Justiniani: καὶ ἐπελέξαντο αὐτοὶ οἱ πρεσβύται περιεργασάμενοι Παραμονάριον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ. Vide Alexium Aristenum p.691. & infrà in Προσμονάριος.

Παραμονάριος, in Vita S. Xenes MS. sumitur pro Concellanea, seu Vitæ consorte ejusdem Sanctæ: Μόνον δὲ αἱ δύο αὐτῆς παραμοναρίαι παρετηροῦντο κρυπτῶς τό τι διαπράττεται. Occurrit rursum semel ac iterum. Nescio an Archippus Eremita, qui & Παραμονάριος indigitatur, & cujus laudatur Narratio de Miraculo S. Michaëlis in Chonis, id muneris egerit in Monasterio, ut Hegumeni fortè, aut alterius fuerit Concellaneus, an verò Ædis sacræ Mansionarius, quod tamen Eremitæ minùs convenit.

Παραμονάριον, *Ædes Paramonarij*. Miraculum factum Edessæ à SS. Gouria, Samona & Abbiba ex Cod. MS. καὶ εὑρίσκει τὴν θυγατέρα παριστάμενην τῷ παραμοναρίῳ.

ΠΑΡΑΜΟΝΕΥ'ΕΙΝ, *Insidiari*, ἐπιβουλεύειν. Παραμόνευμα, *Insidiæ*, ἐνέδρα. Παραμονευτὴς, *Insidiator*, ἐπιβουλευτής.

ΠΑΡΑΜΟΝΗ, *Custodia, vel statio militaris ad custodiam Palatij*. Anonymus MS. de Castrametatione: ἐν δὲ τῇ σκηνῇ τοῦ Δρουγγαρίου τῆς βίγλας αἱ παραμοναὶ τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν ἀρχόντων ἔντε ἡμέρᾳ καὶ νυκτὶ προσεδρευέτωσαν. Stephanus in Comment. in Aristot. Rhetor. MS. τυραννίδος δὲ τέλος φυλακὴ, ἤγουν λεγόμεναι παραμοναί. Apud Nicetam Choniatem in Andronico lib.2. n.1. ubi habetur πελεκυφόρος βάρβαρος, seu *Barangus*, Codex Græcobarbarus παραμονὴ præfert. Codinus de Offic. Palat. cap.5. num.46. ἐν δὲ αὐλῇ τοῦ παλατίου στρατιῶται οὕτω ὀνομαζόμενοι Παραμοναὶ, ἔχοντες ἄλογα, ἐφ' ὧν καὶ Ἀλαγάτωρ, καὶ μετ' αὐτοὺς ἕτεροι, παραμοναὶ μὲν καὶ οὗτοι, πλὴν ἄνευ ἀλόγων, &c. Et num.55. ὁ Πρωτοσπαθάριος λέγεται ὅτι ἦν κατὰ μὲν τὸ παλαιὸν πρῶτος τῶν Σπαθαρίων παραμονῶν. Adde cap.7. num.29. cap.10. num.10. Historia MS. Bertrandi Romani:

> Ἐκεῖθε στὰς παραμονὰς ὅπου ὁ Βέλθανδρος ἦτον,
> Ἐξάγκονα, καὶ ἔκειτο ποδοσιδηρομένος.

Παραμένοντες στρατιῶται, *Stationarij milites*, apud Scholiastem Basilic. ad lib. 60. pag.450. Glossæ Basilic. Βουκελλάριος, ὁ παραμένων στρατιώτης. In Cod. Reg. 945. nunc 3177. fol.335. hæc lego: περὶ παραμονῆς· ψήφισον τὸ ὄνομά σου, καὶ τοῦ ἄρχοντος, εἰ μέλεις παραμένειν· καὶ ἐὰν εὕρῃς τὸ ὄνομά σου νικῶν, συμφέρει σοι παραμεῖναι· εἰ δὲ τοῦ ἄρχοντος, οὐ συμφέρει σοι, καὶ μὴ παραμένῃς.

Παραμόνιμον, *Mansio militum*. Constantinus de Adm. Imp. cap.29. τὸν λαὸν αὐτῶν ἐνήλλασον, ὥστε τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ ἀλλήλοις συναντᾶν, τοὺς μὲν ἀποστρεφομένους ἀπὸ τοῦ παραμονίμου, τοὺς δὲ εἰς τὴν τοιαύτην δουλείαν ἀπερχομένους.

ΠΑΡΑΜΟΝΗ', *Vigilia*, seu *Profestum*. Acta S. Maximi Conf. pag.63. καὶ εἰσῆλθον μετ' ὀργῆς τῇ παραμονῇ τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ. Isaac Invectivâ 2. in Armenios: οἱ δὲ αἱρετικοὶ ἐν τῇ παραμονῇ τῶν Φώτων ψάλλουσι τάξιν εὐαγγελισμοῦ. Typicum cap.15. οὕτω γίνεται ἡ ἀκολουθεία καθ' ἑκάστην ἄχρι τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννῶν παραμονῆς. Cap.16. τῇ παραμονῇ τῆς ἁγίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ γεννήσεως. Apud Marcum Hieromon. de Dubiis Typicis cap.11.12. παραμονὴ τῶν Φώτων. Idem cap.41. ἐὰν γένηται ὁ εὐαγγελισμὸς τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ ε'. εἰς τὴν παραμονὴν, ἤτοι τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ πέμπτῃ, &c. Scriptum de Jejunio Monachorum, post Typicum pag.137. εἰ παραμονὴ ἧς τινος οὖν δεσποτικῆς ἑορτῆς τετράδα συναντήσει ἐν τῇ παρασκευῇ, οὐ χρὴ καταλύειν τὴν νηστείαν τῇ ἑσπέρᾳ διὰ τὴν ἐπιοῦσαν ἑορτήν. Euchologium Barberinum apud Goarum pag.465. γίνεται μὲν ἡ ἀκολουθία εἰς τὰς μεγάλας ἐκκλησίας τῇ ἑσπέρᾳ, ἤγουν τῇ παραμονῇ. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.4. cap.7. κυριακὴ δὲ ἦν, καὶ παραμονὴ τῆς ἑορτῆς τῶν ἁγίων Θεοφανίων. Extat Homilia S. Athanasij εἰς τὴν ἀπογραφὴν τῆς ἁγίας Μαρίας, καὶ εἰς τὸν Ἰωσὴφ, τῇ παραμονῇ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως. ut est in Cod. Reg. 2431. fol.165. Vide Balsamonem in Resp. 55. Codinum cap.6. n.1. & Gloss. med. Lat. in *Statio*.

ΠΑΡΑΜΠΡΟ'Σ, *Ante*. Glossæ Græcobarb. Ἄγημα, τὸ πρόσω τοῦ Βασιλέως τάγμα· ἢ κοντοσταβλία ὅπου πάγει παραμπρὸς τοῦ Βασιλέως. Historia Apollonij Tyrij:

> Μ' πορεῖ νὰ πάγεις παραμπρὸς ὅπου νὰ μὴ φοβάσε.

Rursum:

> Οὐδέν σας λέγω παραμπρὸς μαπόνε κ' ἔχει γνώση.

ΠΑΡΑΜΠΥ'ΚΙΑ. Eustathius in Iliad. χ. δῆλον δὲ ὡς καὶ ἡ κοινὴ γλῶσσα παραμπύκια, ἐπὶ τριχῶν λέγειν εἴωθεν· εὕρηται δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, καὶ ὅτι παραμπυκίζεται, τὸ παραπλέκεται τὰς τρίχας.

ΠΑΡΑΜΥ'ΘΙ, *Fabula, Historia fabulosa*, μῦθος. Παραμυθεύειν, *Fabulari, Fabulas narrare*, μυθολογεῖν. Παραμυθιάρης, *Fabularum scriptor*, μυθολόγος.

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ, Refectio extraordinaria, quomodo inferior Latinitas *Consolationem*, appellavit cœnam serotinam, quam *Collationem* dicimus. Concilium Calchedon. Act. 12. Extr. τροφῆς ἕνεκα καὶ παραμυθίας. Horologium, ubi de Exaltatione Panagiæ: μετὰ τὴν ταφὴν αὐτῆ, δηλονότι τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, παραμυθίαν ποιούμενοι, καὶ μετὰ τὸ ἄριστον ἀναστάντες, &c. Vide Παράκλησις, præterea Balsamonem ad Nomocan. Photij tit. 1. cap. 24.

Παραμυθία, *Consolatio*, *quod ultra mercedem Officiali datur*: τροφῆς ἕνεκα καὶ παραμυθίας, ut est in Concilio Calchedon. Act. 12. Extr. Ita usurpat non semel Justinianus, ac præsertim in Nov. 130. cap. 1. παραψυχὴ dicitur in ejusdem Edicto 13. cap. 3. παραμυθία, cap. 21. §. 1. Vide Gloss. med. Lat. in *Consolatio*, *Solatium*.

ΠΑΡΑΝΟΜΙ, *Cognomen*, *Agnomen*, Ἐπωνυμία.

ΠΑΡΑΝΥΜΦΟΣ, *Paranymphus*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Gloss. Lat. Gr. *Auspex pronubus*, Παράνυμφος. Eustathius Il. ζ. καὶ ὅτι παράνυμφος ἀκαιότερον οὕτω λέγεται, ὀρθότερον γάρ ἐστι παρανυμφίον καλεῖσθαι τὸν συναπάγοντα τῷ νυμφίῳ τὴν νύμφην, &c. Chronicon Alexandrinum an. 13. Theodosij Jun. ὁ δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος Παυλῖνον ὡς φίλον αὐτοῦ καὶ μεσάσαντα τῷ γάμῳ, καὶ συναριστοῦντα αὐτοῖς, ἐποίησεν διὰ πάσης ἀξίας ἐλθεῖν — καὶ ηὐξήθη ὡς ἔχων παῤῥησίαν πρὸς τὸν βασιλέα Θεοδόσιον, καὶ τὴν Αὐγοῦσταν, ὡς παράνυμφος αὐτῶν γενόμενος. Anonymus MS. de Forma Baptismi: ὁμοίως καὶ τὸν τῦ τότε γάμον εὐλόγει τῦ μὴ ἄλλων παράνυμφον, ἂν δὲν εἶναι ἄλλος παπᾶς.

Παρανυμφεύειν, *Paranymphi officium agere*. Theophanes an. 1. Mauricij, de eod. καὶ μετ' ὀλίγον γάμον πεποίηκεν, Παύλου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐλθόντος εἰς τὸ Βυζάντιον, καὶ παρενύμφευσεν Μαρίτης ὁ Εὐνοῦχος τοῦ παλατίου μέγας ὑπάρχων. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num. 23. καὶ εὐλόγησέν τε Πέτρον καὶ Μαρίαν, καὶ τοὺς νυμφικοὺς στεφάνους ταῖς αὐτῶν ἐπέθηκε κεφαλαῖς, παρανυμφευόντων Θεοφάνους Πρωτοβεστιαρίου καὶ Γεωργίου Σερσουβέλη. Ita num. 28.

ΠΑΡΑΞΕΝΟΣ, *Morosus*, *Extraordinarius*, δύστροπος, δυσάρεστος, ἐξαίρετος. Item, *Egregius*, *Eximius*, *Admirabilis*. Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 9. ἐλθόντες εἰς Ἀθύρα, καλέστρεψαν τὸ ἐκεῖσε κάστρον καὶ τὴν γέφυραν παράξενον οὖσαν, καὶ πάνυ ὀχυρωτάτην. Anonymus de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

> Ἡ κόρη ἔνι παράξενος, καὶ τὸ παράξενόν της.

Παραξενειά, *Morositas*, δυστροπία.

Παραξενίζεσθαι, *Tacere*, *Silentium servare*, quod faciunt morosi. Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ ὅλοι παραξενίζονται, καὶ στέκουν καὶ θωροῦσι,
> Τὴν μελωδίαν ἔμορφον θαυμάζεται, καὶ ἀκοῦσι.

ΠΑΡΑΞΙΦΙΔΙΟΝ, *Pugio*, in Gloss. Lat. Gr. & apud Nicetam de Excidio Urb. num. 3. ubi Codex Barbarogr. παραμάχαιρα. Vide Hesychium, Phavorinum, &c.

ΠΑΡΑΠΑΝΩ, *Paulò supra*. Anonymus de Locis Hierosol. num. 3. παραπάνω αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἱερουσαλὴμ εἶναι τοῦ Σιλωὰμ ἡ κολυμβήθρα. Adde num. 9. Romanus Nicephorus in Grammat. MS. ὁ καπηλᾶς μ' ἐγέλασε, καὶ μ' ἐπῆρεν δύο ἄσπρα παραπάνω, *Cauponarius decepit me*, *& cepit mihi duos asses plus justo*.

ΠΑΡΑΠΕΜΠΕΙΝ, *Delegare*. Παραπομπὴ, *Delegatio*, in Basilicis. Glossæ Græc. Lat. παραπέμπω, *Omitto*, *Prætermitto*, *Transmitto*, *Prosequor*. Παραπομπὴ, *Prosecutio*, Παράπομπος, *Prosecutor*.

Παραπομπικὰ, *Species à Provincialibus*, *& eorumdem sumptibus*, *illatæ*, vel *missæ*, in Nov. 128. Just. cap. 9. & in lib. 56. Basilic. tit. 1. Vide Ἀγωγικὸν, & Cujacium ad d. Nov.

ΠΑΡΑΠΕΤΟ, *Cortina*, Italis *Parapetto*. Photius de Re militari:

> Μετ' ἄνω καβαλλερίας,
> Μετὸ παραπέτο μιᾶς.

ΠΑΡΑΠΗΣΣΙΑ. Vide in Πινσός.

ΠΑΡΑΠΙΝΑΚΗΣ. Vide Πινάκιον.

ΠΑΡΑΠΟΛΛΑ, *Nimis*, Λίαν, σφοδρῶς. Vide Παρά.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΑΙ, ita dictæ à Græcis JC. Notæ ad Leges Basilicωn, aliæ ἔξωθεν, *Marginales*, aliæ ἔσωθεν κείμεναι, ut loquuntur, id est inter versus descriptæ, seu interlineares, ut observat Cujacius in Præfat. ad lib. 60. Basilic. in quo, ut & in aliis, crebrò laudantur, scilicet, pag. 363. 591. 811. &c. Adde Suaresium in Notitia Basilic. in indice nescio cujus Bibliothecæ in Cod. Colberteo, & in indice MS. Bibliothecæ Vaticanæ, liber hoc titulo, describitur: Ἐκλογὴ καὶ σύνοψις τῶν βασιλικῶν ξ. βιβλίων σὺν παραπομπαῖς κατὰ στοιχεῖον τὸ περὶ πίστεως μόνου τίτλου προτεθέντος πάντων τῶν στοιχείων, διὰ τὸ τίμιον. al. τὸ τίμημα.

ΠΑΡΑΠΟΝΟΥΣΘΑΙ, *Queri*, *Lamentari*, *gemere*, μέμφεσθαι, ὀδύρεσθαι. Παραπονεμένος, *Querulus*, μεμψίμοιρος. Παραπόνεσις, *Querimonia*, μεμψιμοιρία.

ΠΑΡΑΠΟΡΤΙΟΝ. Vide in Πόρτα.

ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΝ, *Ripa*, *Littus fluvij*, ὄχθη. Anonymus de Bellis Francorum Peloponnesiacis MS.

> Τὸ πῶς ἐκαταλάβασι τῶν Ῥωμαίων τὰ φυσάτα,
> Στὸ παραπόταμον τοῦ Ἀλφίους εἰς τὸ ὅπλον τὸ λέγουν.

Occurrit rursum infrà. Damascenus, Studita Homil. 19. καὶ εἰς τὸ παραπόταμον ἐκεῖνο ἔτυχαν καὶ ἦταν πιστικοί, &c.

ΠΑΡΑΡΡΙΠΙΣΜΟΣ νοός, vox Asceticorum, de qua sic Joannes Climacus Grad. 18. ἔστι παρὰ τοῖς ἀκριβεστάτοις τῶν γνωστικῶν πατέρων, καὶ ἑτέρα τις τούτων λεπτοτέρα ἔννοια, ὃ παραῤῥιπισμὸν νοὸς τινὲς ὀνομάζεσθαι λέγουσιν, ἤ τις χρόνου χωρὶς καὶ λόγου καὶ εἰκότος ὀξυτέρως τὸ πάθος τῷ πάσχοντι συμβαίνειν πέφυκεν.

ΠΑΡΑΣΗΜΑ, *Insignia regiæ*, *vel cujusvis Dignitatis*. Nicephorus Bryennius lib. 1. num. 16. ἑάλω καὶ τότε στρατόπεδον ἅπαν, καὶ ἡ σκηνὴ ἡ βασίλειος, καὶ τὰ χρήματα, καὶ τῶν βασιλικῶν παρασήμων τὰ κάλλιστα, ἐν οἷς ὁ πολυθρύλλητος ἦν, ὃν Ὀρφανὸν κατωνόμαζον. Idem lib. 3. num. 8. ἐπιφερόμενος ἦν μεθ' ἑαυτοῦ τὰ τῆς Βασιλείας παράσημα. Anna Comnena lib. 1. pag. 13. καὶ κρυπτόμενον αὐτόθεν εἶχε τὸ πιθανὸν, ἐνδεικνυμένους πανταχόθι μετὰ τῶν βασιλικῶν παρασήμων τοῦ ἵππου. Ita apud Pachymerem lib. 12. cap. 20. & Codin. de Offic. Palat. cap. 13. n. 2. cap. 18. num. 1. cap. 20. n. 4. 10.

ΠΑΡΑΣΗΜΕΙΩΣΙΣ, *Præcipua litis capita brevibus comprehensa*, ut observat Cujacius ad Nov. 82. τουτέστι τὰ κυριώτερα τῶν λαλουμένων περιλαμβάνουσα καὶ γράφουσα ταῦτα ὡς ἐν συνόψει, καὶ δι' ὀλίγων, ut est apud Scholiastem Basilic. in Gloss. Gr. Lat. παρασημείωσις, *Adnotatio* exponitur: ut Παρασημειοῦμαι, *Adsigno*. Vide Harmenopul. lib. 1. tit. 3. §. 10.

ΠΑΡΑΣΙΜΟΣ, *Mutilatus*, Κολοβὸς, in Corona pretiosa.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, *Dies Veneris*, Μεγάλη & ἁγία παρασκευὴ, Dies Veneris quo Christus passus est. Theophylactus Hierodiac. Homil. 14. παρασκευὴ λέγεται ἡ ἑτοιμασία ἐπειδὴ γὰρ οἱ Ἑβραῖοι ἑτοιμάζουσιν ἐν τῇ ς'. ἡμέρᾳ τῆς ἑβδομάδος, ὅσα φαγητὰ μέλλουσι φαγεῖν

ἐν τῇ ζ'. τουτέστι ἐν τῷ σαββάτῳ, διὰ τοῦτο ὠνόμασαν τὴν ἡμέραν ταύτην Παρασκευὴν, τουτέστιν ἑτοιμασίαν. Similia habet Damascenus Studita serm. 30. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Philosophum, de Constantino M. Κωνσταντῖνος πολλὰ ὑπὲρ Χριστιανῶν ἐνομοθέτησε, καὶ τὴν Παρασκευὴν, καὶ τὴν Κυριακὴν τιμᾶσθαι προσέταξε, τὴν διὰ τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου, τὴν δὲ διὰ τὴν ἀνάστασιν. Vide Theodorum Gazam lib. de Mensibus cap. 17.

ΠΑΡΑΣΠΌΡΙΑ, Καστρέσια, ἰδιόκτητα, in Gloss. Basilic. *Peculium Castrense.*

ΠΑΡΆΣΤΑΣΙΣ, *Publicus Imperatoris in throno sedentis in Palatio consessus, astante toto comitatu, seu aulicis proceribus astantibus*, cùm sese subditis videndum παρίστησι, exhibet, vel quòd in tabulato consistat: quippe παράστασις, *Pila*, κρηπίδωμα exponitur in Gloss. Latin. Gr. In Glossis verò Basilic. παράστασις, est *Praetentura*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Isaacus Tzetzes in Lycophronem pag. 56. πτέρυγα εἶπε τοῦ τείχους, τὴν παράστασιν τῆς οἰκοδομῆς, οἱ δὲ τὴν ὑψηλὴν, &c. Παράστασις Πιλάτου, *Tribunal Pilati*, apud Aretham in Apocal. Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap. 8. τὸ ἀρχαῖον ἔθος ἦν, ὅτι ἀποστελλομένου τοῦ Ῥεφερενδαρίου μετὰ τοῦ ἀρχιερέως εἰς τὰ βασίλεια, ἐποίει παράστασιν ὁ εὐσεβὴς βασιλεὺς, καὶ ἐρχόμενος ὁ ἀρχιερεὺς, τοῦ Διακόνου λέγοντος, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν, ἀνεγίνωσκε τὴν εὐχήν. Infrà, ubi ait olim Imperatores recèns ordinatos Episcopos variis muneribus donasse, sicque Magnum Constantinum Episcopos omnes, qui erant in Synodo, honorificè comitatum, & deduxisse, νῦν δὲ, inquit, τοὐναντίον τῶν ἁπάντων, καὶ ἡ παράστασις μὲν τελεῖται, καὶ ὁ ἀρχιερεὺς ἐρχόμενος εὔχεται, οὐ τιμῆς δέ τινος διὰ Χειστὸν ἀξιοῦται, ἀλλ' ἀτιμάζεται μᾶλλον, καὶ ὡς ἐλάττων κατὰ πολὺ τοῦ εὐλογηθέντος, καὶ κατὰ δουλείαν ὑπηρέτης, &c. Cùm, inquit, Episcopus recèns consecratus vilia Imperatori praestet obsequia. Codinus de Offic. Palat. cap. 5. num. 21. ὁ μέγας Πριμμικήριος ἐντὸς τοῦ παλατίου εἰς τὴν παράστασιν, παιδόπουλον τοῦ βεστιαρίου κομίζοντος τὸ βασιλικὸν δικανίκιον, μέχρι καὶ τοῦ τρικλίνου διμοίρου, &c. Idem num. 30. ὁ Πρωτοβεστιαρίτης ἐστὶν ὑπηρέτης τῆς παραστάσεως· πρὸ γὰρ τοῦ τὸν βασιλέα τοῦ κελλίου αὐτοῦ ἐξελθεῖν, οὗτος εὑρίσκεται ἐν τῷ τρικλινίῳ μετά τε τοῦ μεγάλου Ἑταιρειάρχου, καὶ τοῦ τῆς αὐλῆς Πριμμικηρίου, καὶ μετὰ τὸ ἐξελθεῖν καὶ σταθῆναι τὸν βασιλέα, ἐξέρχεται ὁ Πρωτοβεστιαρίτης, καὶ καλεῖ τοὺς τῶν ἀρχόντων ἐντιμοτέρους εἰς παράστασιν, ἔπειτα ὁ μέγας Ἑταιρειάρχης, καὶ καλεῖ καὶ οὗτος τινὰς τῶν προτέρων πλείους· καὶ μετὰ τοῦτον ἐξέρχεται ὁ Πριμμικήριος τῆς αὐλῆς, καὶ καλεῖ καὶ οὗτος ὡσαύτως τοὺς λοιποὺς τῶν ἀρχόντων. Et num. 44. de Primicerio aulae: ἔχει μὲν ἐν τῇ παραστάσει ὑπηρεσίαν, οἵαν προείπομεν. Denique cap. 6. num. 9. ἰστέον δὲ ὅτι εἰς μὲν τὰς καθ' ἑκάστην γινομένας παραστάσεις, λέγει, ὅτι δικανίκιόν μου, λέγει ὁ μέγας Πριμμικήριος, Παιδόπουλον, καὶ φέρει τοῦτο. Adde cap. 2. num. 80. cap. 6. num. 19. c. 7. num. 5. 19. cap. 8. num. 2. cap. 9. num. 2. cap. 14. num. 20. 27. cap. 18. num. 1. cap. 20. num. 3. Historia MS. Bertrandi Romani:

> Εἶχον τὸ δεῖπνον παρευθὺ ἑστῶσι τὴν αὐλὴν,
> Καὶ πρὸς τὴν τάξιν ἔφερον τὸ φαγιτὸ τὰ πάντα,
> Μετὰ πολλῆς παράστασις ἀρχόντων μεγιστάνων
> Ἵστηκει δὲ καὶ Βέλθανδρος ἐνλάμα μετ' ἐκείνους.

Παράστασις praeterea fiebat in Ecclesiis, cùm scilicet Imperator cum toto comitatu Sacrae Liturgiae interesset. Germanus Patr. Constantinopolit. Homil. in tertiam Jejunior. Dominicam: εἰ δὲ ταύτην τοῦ σοῦ δεσπότου προτιμοτέραν ἡγῇ, οὐκ εἶ Χειστόδουλος, ἀλλὰ κοιλιόδουλος· καὶ τοῦτο πάντοτε μὲν ποιεῖν ὀφείλομεν, εἴτουν προτιμᾶσθαι τὴν θείαν παράστασιν καὶ δοξολογίαν τῆς σωματικῆς τροφῆς. Sententia lata, post Alexij Comneni Imp. Novellam 1. tom. 2. Juris Graeco-Rom. pag. 184. τὸ ἐντὸς τοῦ τριμήνου, καὶ τὰς ιε'. ἡμέρας ὑπερεμφαινόντων, ἐν αἷς ἡ παράστασις τῶν μαρτύρων γίνεται, &c. De ejusmodi in Ecclesia παραστάσει intelligendus Georgius Phranzes lib. 2. cap. 1. *Reliquum rerum Palatij quadripartitè divideretur, in παραστάσιμα, & Liturgias, (quas pro se & splendidius & sumptuosius, quam pro consuetudine, fieri mandavit,) in mendicos, in Medicos, & in ministrorum Intimos sive Cubicularios.* Ubi παραστάσιμα, *res ad ornatum Templi spectantes* perperam vertit Interpres: hâc enim voce intelligitur Pompae funebris apparatus.

Caeterùm παρίστασθαι, vox propria in hisce occasionibus. Petrus Patricius in Excerptis Legationum: καθίσας ἐπὶ βήματος ὑψηλοῦ, καὶ παραστήσας τοὺς μεγιστᾶνας τοῦ στρατοπέδου. Et Scriptor Anonymus apud Suidam: οὕτω τε ἐφ' ὑψηλῷ καθίσας, καὶ τῶν στρατιωτῶν αὐτοῦ κύκλῳ παρεστηκότων ἐνόπλων, ἐκέλευσε τοῖς δορυφόροις, &c. Joannes Climacus Gradu 19. τοῖς ἐπὶ γῆς βασιλεῦσιν οἱ μὲν αὐλοί τινες καὶ γυμνοί, οἱ δὲ ῥάβδους κατέχοντες, οἱ δὲ μαχαίρας παρίστανται. Infrà: φέρε δὴ λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ἴδωμεν πῶς τὴν ἡμετέραν παράστασιν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ βασιλέα ποιώμεθα, &c. Auctor Incertus post Theophanem pag. 428. Μιχαὴλ ὁ Βασιλεὺς —— ἔστεψεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ Θεοφύλακτον, προελθούσης καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Προκοπίας, καὶ παραστάσης ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἰδούσης τὸ στέψιμον τοῦ υἱοῦ αὐτῆς. Nicetas in Isaacio lib. 2. num. . Extr. εἰπὼν, ὡς ἀναπαύσασθαι χρεὼν ὑμᾶς ἐνταυθοῖ, ἄχρι δὴ τὰς παρειμένας κνήμας καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα ἐκ τοῦ παρίστασθαι τῷ Βασιλεῖ Γραικῶν ἀναῤῥώσειέ τε. Et Codinus cap. 17. num. 48. παρισταμένων πάντων Ἀρχόντων, &c. Cap. 20. num. 3. πάντων τῶν Ἀρχόντων παρισταμένων ἔξω τοῦ διαφράγματος, μετὰ τῶν παρασήμων καὶ φορεμάτων αὐτῶν. Sic porrò ibi describitur παράστασις Imperatoria: ubi de Patriarchae inauguratione: γινομένης ἀναβάθρας διὰ ξύλων εἰς τὸ ἀρχὴν τοῦ τρικλίνου, περισκεπομένης διὰ βλατίου κοκκίνου, ἐφ' ἧς ἵσταται θρόνος βασιλικὸς, ὁποῖος ἐν τῇ τοῦ Βασιλέως στεφηφορίᾳ εἴρηται· ὁ μὲν τρίκλινος ἐστὶ διαπεφρασμένος βλατίοις, κατὰ καὶ ἐν τῇ τοῦ Δεσπότου προβλήσει δεδήλωται. Vide Balsamonem ad Nomocan. Photij tit. 8. cap. 1. sub fin.

Διάστασις, eâdem notione. Michael Psellus lib. 4. ἀλλ' οὐδὲ τραπέζης οὗτος ἐκοινώνει τῷ Αὐτοκράτορι, εἰ μὴ ὅσον ἐν ταῖς χαμαιαῖς διαστάσεσι, ὅτι τοῦ Καίσαρος τόπον ἀναπληρῶν.

ΠΑΡΑΣΤΉΘΙ, *Propugnaculum*, Ἔπαλξις.

ΠΑΡΑΣΤΗ͂ΣΑΙ, *Exhibere*, τὸ ἀγαγεῖν εἰς δημόσιον τόπον, ὥστε καὶ θεωρεῖσθαι καὶ ἅπτεσθαι αὐτοῦ τὸν βουλόμενον καὶ ἁπλῶς, τὸ χωρὶς ἀποκρυβῆς ἔχειν, in lib. 60. Basil. tit. 47. Glossae Gr. Lat. παρίσταμαι, *Adsisto*, *Asto*. Παριστῶ, *Prasento*, *Exhibeo*, Παράστασις, *Prasentatio*, *Exhibitio*. Παραστατικὴ ἀγωγὴ, vel περὶ παραστάσεως, vel ἐπὶ τῇ παραστάσει, *Actio ad exhibendum.* Παραστάσιμος, *Exhibitus.* Glossae Basilic. Ἐξιβιτόρεια, Παραστατικά.

ΠΑΡΑΣΤΕΚΟΝΤΑΣ, *Praestò*, Παρισταμένως. Vide Στέκειν.

ΠΑΡΑΣΤΊΑ. Vide in Στία.

ΠΑΡΑΣΤΌΜΙΟΝ. Vide in Φίμα.

ΠΑΡΆΣΤΡΑΤΑ, Παραστράτιζειν. Vide in Στράτα.

ΠΑΡΑΣΥΝΑΓΩΓΗ͂. Vide in Συνάγειν.

ΠΑΡΑΣΎΡΕΙΝ, *Moram trahere*, *Differre.* Leo in Tacticis: σχημάτιζον μὲν αὐτοὺς ὡς πρὸς μάχην, ἀναβάλλου δὲ παράσυρε μέχρις οὗ τὸ ζέον τοῦ θυμοῦ ἐνδώσει. ἡ δὲ Γυνία παρέσυρε τοῦ καθευδῆσαι, ἕως ἂν ἡ πᾶσα φαμιλία αὐτῶν ἐκοιμήθη. Constantinus in lib. de Adm. Imp. pro *moram trahere.*

ΠΑΡΑΣΥΡΝΕΙΝ, *Scopare*, Σαίρειν. Παρασύρα, *Scopa*, Σάρωθρον.

ΠΑΡΑΣΥΡΤΑΤΟΙ. Vide in Συρτά.

ΠΑΡΑΤΕΡΙ, *Dissimilis*, ἀνόμοιος.

ΠΑΡΑΤΖΟΥΚΛΙΟΝ, *Cognomen*, ἐπωνυμία. Παρατζουκλιάζειν, *Cognominare*, ἐπονομάζειν. Port. παρανομιάζειν, *Ingiurare, ò chiamare con nomi posticci*, ut παρατζούκλιον, *nome posticci*, Hieron. Germano. Paulus Lagnius in Enchiridio Orthodoxo pag. 168. ἂν ἐπαράπαιξες τοὺς ἄλλους εἰς βάρεα πράγματα, ἢ ἐλαφρὰ, ἢ τοὺς ἐπαρατζουκλίασες, εἰς τόσον ὅτι ἀπόμειναν ἐντροπιασμένοι, βαγυεισμένοι, καὶ συγχυσμένοι.

ΠΑΡΑΤΗΡΙΟΝ, Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Μὲ παραθήριον ἄτυχον, με πονεμένη τύχη,
Τὴν βασιλεία του ῥήμαξε, καὶ χάσε τὴν τιμή του.

Idem lib. 8.

Εὗρε νὰ πᾶς στὰ νάθεμα, ἀπόκοψε στρατιώτη,
Μὲ παραθήριον ἄτυχον ὅσαν τοὺς προεστούς μας.

Rursum:

Οὐαὶ ἀγάπη μετὰ ποῖο θλιμμένω παραθηρίω.

Et lib. 11.

Ὡς ἀνελεήμονοι θεοὶ, μὲ ἄλλον παραθήριον
Ἐθάρουν νὰ τὰ κόψουσι ἐμένα νὰ μαλία μου.

Nescio an vox formata ab Italica, *Barateria*, Dolus, Fraus, de qua egimus in Gloss. med. Latin. tametsi hisce locis *Miseriam*, vel *Calamitatem* videatur sonare. Fortè etiam à voce Παρατίθεσθαι, de qua mox, ut idem sit quod παράτημα, *Derelictio*.

ΠΑΡΑΤΙΟΥΣΘΑΙ, *Derelinquere*, *Deserere*, ἀπολιμπάνειν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Καὶ παράτιον τε ταρμάτα, καὶ χάμω γὰρ τὰ ῥίχνουν.

Παράτημα, Παράτησις, *Derelictio*, *Desertio*, ἐγκατάλειψις.

ΠΑΡΑΤΙΤΛΟΣ. Vide in Τίτλος.

ΠΑΡΑΤΟΝ, *Paratus*, *Apparatus*. Suidas: Ἀντιπαράτορα, ἡ ἀντικόσμησις, ἢ ἄλλη εὐπρέπεια· παράτον γὰρ ἡ παρασκευὴ παρὰ Ῥωμαίοις. Quæ postrema verba rursum occurrunt sub lit. Π. Sed hîc omnino legendum Ἀντιπαρατοῦρα. Neque fortè aliud est

Παρατοῦριον, apud Hesychium, παραθύρειον, ἀντίπανον, κράσπεδον. Vide Salmasium ad Hist. Aug. pag. 478. & ad Solinum pag. 1122. & Gloss. med. Lat. in *Paratura*.

ΠΑΡΑΤΟΝΣΑΡΑ, *Thymelæa*. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἡ θυμίλαια, λαντζόνια, ἢ δὲ παρατόνσαρα λέγεται.

ΠΑΡΑΤΡΑΠΕΖΟΝ, *Mensula* quæ Sacræ mensæ adjungitur: nostris *Credentia*, ut quidam volunt. Sed cùm nullâ hactenus ejusmodi usi mensulâ legantur Græci, malim eam mensam intelligi, quæ ad hoc paratur, ut ἅγιαι μερίδες in eam referantur, ad hancque accedant fideles, ex iis Sacra mysteria percepturi: quod omnino indicat Chronicon Alexandrinum an. 14. Heraclij: καὶ ἄλλα τούτῳ τῷ ἔτει — ἐπενοήθη ψάλλεσθαι μετὰ τὸ μεταλαβεῖν πάντας τῶν ἁγίων μυστηρίων, ἐν τῷ μέλλειν τοὺς κληρικοὺς ἐπὶ τὸ σκευοφυλάκιον ἀποκαθιστᾶναι τὰ τίμια ῥιπίδια, δισκάρια καὶ ποτήρια, καὶ ἄλλα ἱερὰ σκεύη, μετὰ τὸ ἐκ τῶν παρατραπεζίων, καὶ τὴν διάδοσιν, ἀποθεῖναι πάντα εἰς ἁγίαν τράπεζαν, καὶ ψαλθῆναι τὸ τελευταῖον στίχον τοῦ κοινωνικοῦ. Liturgia S. Jacobi: καὶ ὅτε μέλλει ὁ Διάκονος τιθέναι εἰς τὸ παρατράπεζον, λέγει ὁ ἱερεὺς, Εὐλογητὸν τὸ ὄνομα Κυρίου, &c. Rursum: καὶ πάλιν ὅτε ἐπαίρει τὸ δίσκον ἀπὸ τοῦ παρατραπέζου, λέγει, Κύριε εὐλόγησον. Neque alia est ab ea de qua Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: ὅτε οὖν ὑπέστρεψε τεθείσης τραπέζης, τῶν δωρεῶν κυρίου ἀπηλαύσαμεν ἀμφότεροι.

ΠΑΡΑΥΓΑΛΜΑ, *Oppositio*, *Comparatio*. Glossæ Græcobarb. Ἀντιπαράθεσις, ἀντίταξις, ἐναντίον παραύγαλμα.

ΠΑΡΑΥΤΑ, pro παραυτίκα, παράχρημα, *Statim*, *Confestim*.

ΠΑΡΑΦΥΛΑΤΤΕΙΝ, *Expectare*, *ad ostium stare*, *Observare*, uti Latini Scriptores vocem hanc usurpant, ut docuimus in Gloss. med. Lat. Concilium sub Mena Act. 1. παραφυλάττουσι δὲ τὸ εὐαγὲς ὑμῶν σεκρέτον οἵτε εἰρημένοι εὐλαβέστατοι μοναχοὶ, &c. Glossæ Gr. Lat. παραφυλάττω, *Observo*, *Custodio*. Etiamnum de eo qui ad portam stat dicimus, *il garde la porte*.

ΠΑΡΑΦΟΣΣΑΤΕΥΕΙΝ. Vide in Φοσσάτον.

ΠΑΡΑΦΩΝΙΣΤΗΣ, *Cantor*, qui est ex *Schola Cantorum*, Scriptoribus Latinis ævi inferioris, *Paraphonista*. Tabular. S. Cyrici Nivernensis n. 71. *Insuper areas Domini Odonis Paraphonistæ mihi dederunt*. Alia Vide in Gloss. med. Lat. in hac voce.

ΠΑΡΑΦΩΤΙΣΜΑ. Vide in Φωτίζειν.

ΠΑΡΑΧΑΡΑΞΙΜΟΣ, *Adulterinus*. Glossæ Græc. Lat. παραχάραγμα, *Adulteratio*. Παραχαράκτης, *Adulter*. Lexicon MS. Cyrilli: παραχαράκτης, ὁ διαστρεφεὺς τῶν εὖ τεθέντων τῶν νομισμάτων. Τὸ βασιλικὸν νόμισμα παραχαράττειν, in Concilio Ephesino part. 2. Act. 1. pag. 498. Paulus Alexandrinus in Isagoge ad Apotelesmaticen MS. καὶ πλαστογράφους, ἢ παραχαράκτας, ἢ φονεῖς, &c. Martyrium S. Basilei Episc. Amaseæ n. 25. ἐπὶ τῶν ἀσάλευτον τῆς ὀρθοτάτης καὶ εἰλικρινοῦς πίστεως λίθον στηριχθεὶς τῆς ψυχῆς τὴν ἀνεμόλιον τε καὶ παραχαράξιμον διδαχὴν βδελυξάμενος, &c. Gregorius II. Pap. in Epist. 2. ad Leonem Isaurum Imp. ὅτι οὐ προσφέρομεν ἐπὶ τῶν ἡμετέρων κυρῶν βασιλέα ἔντιμον καὶ ἔνδοξον, ἀλλ' ἄτιμον καὶ παραχαράξιμον. Apud Synesium Epist. 5. τὸ δόγμα θεῖον παραχαράττειν. Vide Gloss. med. Lat. in *Paracharaximus*.

ΠΑΡΑΧΕΙΜΑΔΙΟΝ, *Hyberna*, nostris, *quartier d'hyver*. Glossæ Gr. Lat. Παραχειμάζω, *Hiberno*, Παραχειμασία, *Hiemacio*, *Hibernium*. Leo Imp. in Tactic cap. 11. §. 49. τοὺς δὲ ἄρχοντας τῶν ὑπό σε ταγμάτων δέον σοι παραγγέλλειν, ἵνα διαγνῶσιν ποιῆσιν ἐν τῷ καιρῷ τῶν παραχειμαδίων, καὶ τῶν τουρμάρχων δηλοποιεῖν πόσων ἵππων καὶ ποίων ὅπλων δέονται ὑπ' αὐτοῖς τεταγμένοι στρατιῶται, &c. Adde cap. 8. §. 14. Mauricius in Strategicis lib. 1. cap. 2. καὶ τὰ ἐπιτήδεια δὲ ἐν τῷ καιρῷ τῶν παραχειμαδίων παρασκευάζεσθαι τὰς πρὸς ἀναγκαίας, τὰς ἐπὶ τὰς στρατείας. Habetur rursum sub finem capitis. Idem cap. 37. εἰ δὲ ἐν παραχειμαδίῳ, ἢ εἰς τὰ σίδερα, κατὰ πάροδον, ἄρχων ἢ στρατιώτης ζημιώσει συντελεστήν, &c. Ubi opponitur καιρῷ πολέμου, & lib. 6. cap. 2. Occurrit præterea hæc vox in Miraculis S. Anastasij Persæ. Ita Παραχειμασίαν usurpat etiam Scylitzes in Michaele Paphlagone pag. 735. τῆς εἰς παραχειμασίαν ἐν τῷ θέματι τῶν Θρακησίων διεσπαρμένων Βαράγγων, &c. ut παραχειμάζειν, *Hibernare*, Theophanes an. 19. Mauricij. Marcellinus Comes: *Belisarius accedens Romam ad exhyemandum*, &c. Vide Theophanem an. 3. Tiberij.

ΠΑΡΑΧΩΜΑΤΑ, *Aggeres Nili*, in Basilic. lib. 60. tit. 22. §. 10. ubi Ulpianus nudè habet χώματα, aitque esse *aggeres qui solent aquam Niloticam continere*. Habetur etiam παράχωμα, in lib. 58. tit. 13. cap. 2. §. 17. Scholiastes MS. in Æschyli Prometheum vinctum, ubi de Nilo fluvio: λέγονται δὲ προσχώματα οἱ αναχωματισμοὶ καὶ ὅσοι ὑπερανεστηκότες τόποι λέγονται, καὶ πρόσχωμα κακεῖσε, ἔνθα καλαρρέον ὕδωρ ἰλὺν περιττὴν καὶ ψάμμον τίθησι σωρηδόν. Vide Gloss. med. Latin. in *Chomata*.

ΠΑΡΑΨΑΛΙΣΤΑΙ, *Qui forficibus nummos circumcidunt*, in Eclog. 60. Basilic. tit. 44. περὶ χαρακτῶν καὶ παραψαλιστῶν. Leg. περὶ παραχαρακτῶν, ut in Basilic. lib. 60. Hinc ψαλίδιον appellatus à Byzantiis quidam Alexander Logotheta sub Justiniano,

no, apud Procopium lib. 3. de Bello Gotthico cap. 2. ὅτι δὴ αὐτῷ ῥᾴδιον ἦν ἀπολεμνομένῳ κύκλῳ τὸ χρυσοῦν νόμισμα, ἔλασσον μὲν αὐτὸ (ἐς ὅσον βούλοιτο,) ἐξεργάζεσθαι, φυλάσσειν δὲ καὶ ὡς τὸ κυκλοτερὲς σχῆμα ἐφ' ὅπερ τὸ σχῆμα ἦν. Ψαλίδιον γὰρ τοῦτο καλοῦσι τὸ ὄργανον ᾧ ταῦτά τις ἐργάζεται. Gr. Lat. Ψαλίζω, *Forfico*. Glossæ Philoxeni: ψαλίδωμα, *Forficatio*. Vide Ψαλίδι.

ΠΑΡΔΟΒΑΛΛΟΙ, *Curatores Pardorum:* qui nempe in Palatio ad ostentationem nutriebantur, ut fieri solet in Ædibus Regiis. Codinus de Offic. Palat. cap. 22. num. 5. ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὡς οἱ Παρδόβαλλοι, ὁπηνίκα φέρουσι τοὺς πάρδους, ἱππόται εἰσέρχονται εἰς τὸ παλάτιον, καὶ ἱππόται ὁμοίως εἰσέρχονται. Ubi Cod. Reg. παρδοβάγυλοι, Colberteus 3558. παρδοβάγιλλοι præferunt, ex voce Βάγυλος, pro βαίουλος. Vide in hac postrema voce.

ΠΑΡΕΒΔΟΜΑΡΕΥΕΙΝ. Vide in Ἐφημέριος.

ΠΑΡΕΔΡΟΝ, *Locus in æde transitui idoneus*, Gallis, *Passage*. Harmenopulus lib. 2. tit. 4. §. 59. ἢ ἀπὸ βαστερνίων, ἤγουν τῶν λεγομένων παρέδρων, ἤτοι διαβατῶν. Vide Βαστέρνιον.

ΠΑΡΕΔΡΟΣ, *Assessor*, in Glossis Gr. Lat. & in Basilic. Lexicon MS. Cyrilli: πάρεδρος, παρακαθημένος. Vide Hesychium & Auctorem Etymologici in hac voce.

Πάρεδροι, *Æditui*, *Mansionarii Ecclesiarum*, qui interdum Παραμονάριοι. Ita utitur Basilius Seleuciensis lib. 2. de S. Thecla cap. 6. 17. Vide Gloss. med. Lat. in *Paredrus*.

ΠΑΡΕΙΝ, *Rapere*, *Abducere*. Glossæ Græcobarb. θέλει νὰ πάρουσιν εἰς τὴν κρίσιν.

ΠΑΡΕΘΥΡΗ. Vide in Παράθυρον.

ΠΑΡΕΙΣΑΚΤΟΣ. Vide in Συνείσακτος.

ΠΑΡΕΙΣΒΑΣΙΣ τῶν ἁγίων νηστειῶν, *Sanctorum Jejuniorum introitus*, apud S. Maximum in Computo Ecclesiastico passim. Nicetas Paphlago in Vita S. Ignatij Patr. Constantinopolit. πρὸς αὐτῇ τῇ νηστειῶν τῇ εἰσβάσεσι, &c. Auctor Incertus post Theophanem p. 440. ἦν δὲ ἡ παρείσβασις τῶν νηστειῶν. Vide Scaligerum lib. 7. de Emendat. tempor. pag. 693.

ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΟΝ, παρακλήσιον, *Sacellum majori Templo adjunctum, vel vicinum, separatum tamen & omni ex parte muris disjunctum, licèt à majori Ecclesia ad minus hoc Oratorium portâ mediâ aditus pateat.* Ita Allatius. Anonymus de Locis Sanctis cap. 1. εἰσὶ παρακλήσια τῶν αἱρετικῶν, Ἀρμενίων, Ἰακωβιτῶν, &c. Cap. 6. αὐτοῦ ἔμπροσθεν εἰς τὸ παρακλήσιον τῶν Ἰταλῶν. Adde cap. 6. 9. Historia Politica εἶτα ἐπὶ θρόνου καθίσαντος βασιλέως ἔνδον τῆς μικρᾶς ἐκκλησίας καὶ ὡραίας τοῦ παρεκκλησίου τοῦ πλησίον τοῦ σκευοφυλακίου, &c. Malaxus in Hist. Patr. in Gennadio Scholario pag. 109. de eodem: καὶ ἔμπηκε μέσα εἰς τὸ παρεκκλήσιον, ὅπου εἶναι τὴν σήμερον σκευοφυλάκιον, &c. Rursum Historia politica p. 28. ἐνέβαλον ἐν τῷ παρεκκλησίῳ μετὰ τῆς κιβωτίου τοῦ ἐσφραγισμένου. Idem Malaxus pag. 181. καὶ εἰς τοὺς νάρθηκας, καὶ εἰς τὰ παρεκκλήσια. Et in Chronico MS. pag. 503. καὶ ἐκαβαλίκευσε ἀπὸ τὸ ἁμάξι, καὶ ἔμπηκεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου Βαπτιστοῦ, ὅπερ ἦτον παρακλήσιον. Theodosius Zygomalas MS. de Monte Sina: τὸ μὲν Σίναιον ὄρος ἔχει μέγα μοναστήριον ἐπ' ὀνόματι τιμώμενον τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. ἔνδον δὲ τούτου, εἰσὶ παρεκκλήσια μικρὰ ταῦτα· ὄπισθεν μὲν τοῦ βήματος τοῦ ναοῦ τούτου ἐκκλησίδιον, ὃ ἔκτισεν ἡ ἁγία Ἑλένη, λεγόμενον ἡ Ἁγία βάτος, &c. Agapius Monach. in Geoponico cap. 87. εἶδα τινὰς ἱερεῖς ὁποῦ ὑπῆγαν νὰ λειτουργήσουν εἰς ἓν παρακλήσιον, &c. De ejusmodi Parecclesiis agunt idem Allatius in Dissert. de Recentiorum Græcorum Templis pag. 136. 177. & Jacobus Goarus ad Euchologium pag. 16. 28.

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ, *Falanx*, *Castrum*. Παρεμβολικὸς, *Castrensis*, in Gloss. Gr. Lat. Maximus Cythær. 25. Junij: in S. Orentio: καὶ φθάνοντες εἰς τὴν λεγομένην παρεμβολὴν, &c.

ΠΑΡΕΝΤΑΞΙΣ, vox Tacticorum. Suidas & MSS. ἔνταξις, ἐπειδάν τις προαιρῆται τοὺς ψιλοὺς, εἰς τὰ διαστήματα τῆς φάλαγγος ἐντάσσειν ἄνδρα παρ' ἄνδρα, ἔνιοι δὲ τοῦτο καὶ παρένταξιν ὀνομάζουσιν.

ΠΑΡΕΠΟΝΕΜΕΝΟΣ, *Afflictus, Miser*. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Πάντοτε κακορίζικος, καὶ παρεπονεμένος.

ΠΑΡΕΡΓΙΟΝ, pro πάρεργον. Paradisus, seu Liber SS. Senum MS. de Monacho qui totam diem in varia exercitia partiebatur: λοιπὸν ἀπὸ ἐνάτης ὥρας ἐφρόντιζεν, καὶ εἶχε τὸ κελλίον παρέργιον.

ΠΑΡΕΡΜΗΝΕΥΤΑΙ, Hæretici sic appellati, quòd Sacræ Scripturæ nonnulla capita pravè interpretarentur. De iis agunt Auctor de initiis Hæreseon num. 97. Nicetas lib. 4. Thes. Orthod. fidei pag. 266. &c.

ΠΑΡΕΣΧΑΡΙΤΗΣ, *Cui in navi foci cura incumbit.* Eustathius ad Odyss. ζ. περὶ δὲ ἐσχάρας, ἧς παρώνυμος ὁ κοινῶς Παρεσχαρίτης λεγόμενος, δηλοῦται μὲν καὶ ἐν ἄλλοις. Harmenopulus in Legib. Navalib. παρεσχαρίτου μισθὸς, μέρος ἥμισυ.

ΠΑΡΕΤΟΣ, *Stultus*, *Mente captus*. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: ὁ οὖν παῖς ἐγίνωσκεν αὐτὸν ἕνα ὑπάρχοντα τῶν παρέτων. Mox: ἴδε ποῖον τοῦ Θεοῦ δοῦλον ὑμεῖς οἱ κατὰ ἀλήθειαν παραπετραμμένοι πάρετον ὀνομάζομεν. Rursum: θεάσασθε τὸν πάρετον πῶς ἀσχολεῖται τῷ τοίχῳ.

ΠΑΡΘΕΝΕΥΕΙΝ, *Cœlibem vitam agere*, apud Harmenopulum lib. 2. tit. 8. §. 4. Glossæ Gr. Lat. Παρθενεύω, *Virgino*.

ΠΑΡΘΕΝΟΙ ἱεραὶ, Ἐκκλησιαστικαὶ, *Devotæ*, *Deo dicatæ*, apud Sozomenum lib. 6. cap. 19. lib. 8. cap. 24. Vide Gloss. med. in *Devotæ*, *Deo dicata*.

ΠΑΡΘΕΝΟΜΗΤΩΡ, Epitheton Deiparæ, in Typico MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης capite 1. &c.

ΠΑΡΘΕΝΟΠΙΠΑΣ, *Virginum Corruptor*. In Lexico MS. Cyrilli, ὁ τὰς παρθένους ἀπατῶν. Nos diceremus, *Qui pipe, ou trompe, les filles*.

ΠΑΡΘΕΝΟΥΔΗ, Παρθενοῦδι, in Glossis MSS. Jatric. ex Codd. Reg. 1047. & 1334. λινοζώστης, *Linozostis*, Herba de qua Ruellius & alij. In aliis σκαρολάχανον exponitur. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. Ἄνθεμις καὶ ἀμάρακον, τὸ παρθενοῦδιν.

ΠΑΡΘΕΝΩΝ, Παρθενεῖον. *Cœnobium Virginum*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. παρθενῶνες, τὰ μοναστήρια, τὰ ἀσκητήρια. Rursum: παρθενεῖα, τὰ μοναστήρια, καὶ παρθενῶνες, καὶ παρθενονοκομεῖα, τὰ ἐπιμελούμενα τῶν παρθένων. Basilius in Exercit. Grammat. παρθενεῖα δὲ τὰ μοναστήρια. Propriè verò ita appellabantur Virginum seu mulierum quæ cum Laïcali habitu ad Deum accedebant, & Virginitatem profitebantur. Quippe, ut ait Balsamon ad Can. 16. Concilij Calched. ubi dicitur, *Virginem quæ se Domino Deo dedicaverit, similiter & Monachos non licere matrimonio conjungi*, τὸ παλαιὸν γυναῖκές τινες προσήρχοντο τῷ Θεῷ μετὰ λαϊκοῦ σχήματος, καὶ ὡμολόγουν παρθενεύειν. Sed suâ ætate ejusmodi Virginum Laïcarum conventus desiisse scribit idem Balsamon: σήμερον δὲ τέως ἐν ΚΠόλει οὔτε παρθένοι μετὰ λαϊκοῦ σχήματος τῷ Θεῷ ἀνατίθενται, οὔτε παρθενὼν ἐστι· μόνος δὲ ὁ ἅγιος Μητροπολίτης ἐκεῖνος Θηβῶν ὁ Καλοκλένης ἐποίησε παρθενῶνα εἰς Θήβας, καὶ ἔταξε παρθένους ἐν αὐτῷ λαϊκὰς, διὸ καὶ ἐστι μνημόσυνον αὐτοῦ αἰωνίζον καὶ χάριν τούτου· εἰ δὲ θέλεις εἰπεῖν τὰς ἀσκητρίας τοιαύτας παρθένους, οὐδὲν εὑρήσεις ἐμποδὼν, εἰ μήπω θέλεις ταύτας παρεικάσαι ταῖς μοναζούσαις

μοναζέσαις διὰ τὴν ἀπόκαρσιν, καὶ τὰς ἐπ' ἐκκλησίας συνθήκας αὐτῶν. Promiscuè verò & utraque significatione vox Παρθενὼν occurrit apud Scriptores, S. Athanasium in Vita S. Antonij, Gregor. Nazianzen. in Orat. funebri in Basil. M. & in Orat. 1. in Julian. Apost. Theodorum Studitam in Canone Epinicio, Theophanem an. 27. Copronymi, Agathiam, lib. 5. Nicephor. Gregoram lib. 3. pag. 119. 1. Edit. in Vita Sancti Eudociæ Mart. num. 27. & alibi passim. Παρθενῶν, ædis ita appellatæ Athenis meminit Dicæarchus ἐν βίῳ Ἑλλάδος, quam & Ἑκατόμπεδον vocabant, ut est apud Auctorem Etymologici.

ΠΑΡΙ'ΝΗ, *Anemone*, Interpolat. Dioscor. c. 395.

ΠΑΡΙ'ΠΑ, *Hernia*, Κήλη. Παρίπης, *Herniosus*, Κηλητής.

ΠΑ'ΡΙΠΠΟΣ, *Parhippus*, Παρίπι, recentioribus Græcis: de qua voce consule Gloss. med. Lat. *Veredus*, *Equus Publici cursus*. Julianus Imp. in Epist. 20. ad Eustochium: ἄξει δέ σε ὁ δημόσιος δρόμος ὀχήματι χρώμενον ἑνὶ καὶ παρίππῳ. Ubi consulendus Petavius. Idem Epist. 31. ad Aetium: χρήσει δὲ ὀχήματι δημοσίῳ, μέχρι τοῦ στρατοπέδου τοῦ ἐμοῦ, καὶ ἑνὶ παρίππῳ. Theophanes & ex eo Cedrenus, an. 1. Copronymi: ὁ δὲ Κωνσταντῖνος παρίππων εὑρὼν ἐστρωμένον, καὶ ἐπιβὰς αὐτοῦ, ἔφυγεν εἰς τὸ Ἀμώριον. Ubi Miscella: *Misero equo fortè strato reperto*. Synodicon adversus tragœdiam Irenæi cap. 189. *Magnificentia igitur tua his quæ sunt decreta divinitus, absque mora obediens, ad loca in quæ jussi sunt duci cum competenti solatio præparet veredos duos cum duobus Parhippis Oresti & Stephano*, &c.

Παρίππιον, eodem significatu. Cedrenus pag. 460. ὁ δὲ Κοπρώνυμος φοβηθεὶς, ἐπιβὰς παριππίῳ, φεύγει εἰς τὸ Ἀμώριον.

Παριππίδιον. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 6. c. 2. καὶ μετὰ πολλὰς ἀπαιτήσεις, ἔστειλεν αὐτῷ παριππίδια ἕνδεκα, μηδὲν ἀγαθὸν, ἢ πρόβλημα ἵππου ἔχοντα.

Παριππαριάτοι, *Equisones*, *Parafranarij*. Nicephorus περὶ Παραδρομῆς πολέμου, cap. 11. τὴν ἀποσκευὴν αὐτοῦ καὶ τοὺς Παριππαριάτους καταλιμπάνων μετὰ τοῦ στρατηγοῦ. Idem cap. 15. τοὺς Παριππαριάτους καὶ ἐνταγιστράτους διαχωρίζων. Et cap. 22. καὶ τοὺς μὲν παριππαριάτους, καὶ τὰς ταγὰς τῶν ἵππων ἐπιφερομένους, μήπωθεν ἀποστέλλειν ἐν ὀχυρῷ τόπῳ.

ΠΑΡΙΣΤΙ'Α, *Focus*, *Focarium*. Eustathius Iliad. α. pag. 132. καλοῦσι δὲ βαῦνον μέχρι καὶ ἐσάρτι Πελοποννήσιον τὸν τοῦ πυρὸς τόπον, ὃν καὶ παρεστίαν λέγομεν ἰδιωτικῶς. Vide ἑστία.

ΠΑΡΙΤΑΡΙ'Α, *Helxine*, *Parietaria*, Herba de qua Ruellius lib. 3. c. 94. Hippiatrica pag. 76. σιδηρίτης, ἣν οἱ Ῥωμαῖοι παριταρίαν καλοῦσι.

ΠΑΡΚΑΤΕΥΑ'ΖΕΙΝ, *Minuere*. Glossæ Græcobarb. νὰ μειοῦται, νὰ ἐλαττοῦσι, καὶ νὰ παρκαλυάζουσι τὴν ῥυπαρείαν καὶ ξηράν. Item, *Considerare*, *Attendere*. Eædem Glossæ: παρκατευάζεται, λογιάζει, ἐννοιάζεται. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 225. καὶ καλὰ νὰ εἰγνωρίζεται τὸ πάντα ἃ κακοποιεῖ, ἐντέχετε νὰ ἔχουν μάρτυρας εἰς τὸ πάρκα τον τὸ αὐτοῦ ἐγιάτρευσεν.

Παρκατώτερος, *Minimus*. Eædem Glossæ ἐπὶ μὲν ὕπνου τὸ ἐλάχιστον εἰς τὸν ὕπνον τὸ παρκατώτερον.

ΠΑΡΚΤΕ'ΡΑ. *Perdicum*, *Helxine*. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 269. περδίκιον, λέγεται παρκτέρα.

ΠΑΡΑΥ'ΕΙΔΟΝ, in Glossis Botanicis MSS. Colbert. ἡ ἀγριομάλη, *Pomum silvestre*.

ΠΑ'ΡΜΗ, *Parma*. Suidas: Πάρμαι, δερμάτιναι θυρεοί. Auctor innominatus apud eundem: τῇ δυνάμει τῆς πάρμης, καὶ τῶν Λιβυστικῶν θυρεῶν ἀντεῖχον ἐρρωμένως οἱ Ῥωμαῖοι. Polybius: καὶ τοῖς μὲν νεωτάτοις παρήγγειλαν μάχαιραν φέρειν, καὶ γρόσφους, καὶ πάρμην· ἡ δὲ πάρμη καὶ δύναμιν ἔχει τῇ κατασκευῇ, καὶ μέγεθος ἀρκοῦν καὶ πρὸς ἀσφάλειαν.

ΠΑΡΜΟ'Σ, Παρτής. Vide in Πέρνειν.

ΠΑΡΜΠΕ'ΡΕΣ. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Παρμπέρες, μαξελάρια, κυρτίνες, καὶ μανδήλια.

Vide Ππαρμπέρι.

ΠΑ'ΡΜΥΡΟΝ, Pythagoræ Chymico, *Sideritis*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 615.

ΠΑΡΟΙΚΙ'Α, *Parœcia*, *Territorium*, seu *Districtus Episcopi*. Gloss. Gr. Lat. παροικία, *Inhabitatio*. S. Athanasius in Epist. ad Antiochenos: ὅτι καί περ αὐτοὶ δυνάμενοι σπεύδειν εἰς τὰς παροικίας ἑαυτῶν, &c. Socrates lib. 1. Hist. Eccl. cap. 27. τούτων δὲ αὗται αἱ ἐκκλησίαι ὑπὸ τῷ τῆς Ἀλεξανδρίας ἐπισκόπῳ, καὶ εἰσὶν ὑπὸ τὴν αὐτοῦ πόλιν ὡς παροικίαι. Chronicon Alexandrinum an. 4. Constantini M. ubi de Martyribus: τῆς δὲ Ἀντιοχείας ὁ πάντα τὸν βίον ἄριστος πρεσβύτερος τῆς αὐτόθι παροικίας Λουκιανὸς, &c. Pro Ecclesia plebana usurpat Clemens lib. 2. Constit. Apostol. cap. 1. & alibi non semel. Zonaras ad Can. 74. Concilij Carthag. πολλοὶ γὰρ ἐπισκόπων ἔχουσιν ἐκκλησίας ἐν ἄλλοις τόποις τῆς ὑπ' αὐτῶν διοικήσεων, ἃς καὶ Παροικίας καλοῦσιν, ἐν αἷς οὐκ εἰώθασιν ἐπίσκοποι προχειρίζεσθαι, &c. Vide Canon. Eccl. Afric. c. 56. Concil. Calched. Can. 17. &c. præterea Gloss. med. Latin. in *Parochia*.

Παροικίαι ἀγροικοὶ & ἐγχώριοι, quæ dicantur, vide in Μονοίκια.

ΠΑ'ΡΟΙΚΟΙ, *Accolæ*, *Ascriptitij*, *qui simul cum prædiis venibant*, ut docuimus in Gloss. med. Lat. in V. *Accola*. Glossæ Gr. Lat. πάροικος, *Accola*, *Incola*, *Colonus*. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. πάροικος, ξένος, παρεπίδημος. Aliæ: ἔπηλυς, Πάροικος. Lib. 2. Basilic. tit. de Signific. verb. c. 241. Ἐγκολά ἐστιν ὁ λεγόμενος πάροικος, ὃς ἀλλαχοῦ ἐν πόλει ἢ χωρίῳ τὴν οἴκησιν ἐκτήσατο. Theophanes an. 8. Nicephori Generalis: τούς τε τῶν εὐαγῶν οἴκων παροίκους — τὰ καπνικὰ ἀπαιτεῖσθαι — προσέταξεν. Nov. 7. Manuëlis Comneni, in jure Græco-Rom. pag. 152. κἂν πάροικοι ὦσι, κἂν γῆ ἀρώσιμος τυχὸν, ἢ λιβαδιαῖα, ἢ ὑπάμπελος, ἢ κηπεύσιμος, καὶ αὐτέργια οἱαδήτινα. Ibidem pag. 155. διὰ γὰρ τοῦτο ὁ περιορισμὸς προβῆναι λεπτομερῶς, παντοίων ἀκινήτων δηλωτικὸς, καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς προκαθημένων παροίκων τε ἐνοίκων, ἔτι δὲ καὶ τῶν ἐν τούτοις εὑρισκομένων παντοίων αὐτεργίων. Ejusdem Manuëlis Nov. 4. p. 159. οὐκ ἐξέσται οὐν Ἀναγραφεῖ — τὰ τῶν μοναστηρίων ἀκίνητα ἀναγράφεσθαι, ἢ καπνολογεῖν, ἢ ἀναζητεῖν μέτρα γῆς, ἢ παροίκων ποσότητα, ἢ γῆς τὸ ὑπέρπλεον, ἢ ὑπέρτιμον, ἢ τὸ ἀδίκως κατεχόμενον ἐξετάζειν. Mox: ὅτι Ἀναγραφεὺς δεικνύει ὡς ἐπέκεινα τοῦ περιορισμοῦ κατέχει ἡ μονὴ τοπία, ἢ παροίκους, ἢ ἕτερον δίκαιον. Infrà: εἴτε πάροικοι εἶεν, εἴτε τόποι, εἴτε αὐτέργια. Achmes Onirocrit. c. 86. ἐάν τις ἴδῃ σκώληκας κατ' ὄναρ ἤσθιε, παροίκους κτήσεται, καὶ ἐκ τούτων ἀποκερδήσει. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani c. 55. ἂν ἐγίνετον τὸ κάνις ἄνθρωπος πάροικος, τουτ' ἔστιν ξένος, νὰ ἦλθεν εἰς τὸν θάνατον, &c.

Quàm porrò miserabilis fuerit apud Græcos, vel certè apud Cyprios, Παροίκων conditio, haurire licet ex his quæ de iis habet Leunclavius in Pandecte Turcico num. 18. Incolæ, inquit, Cyprij regni, priusquam Barbarorum subirent jugum, in quinque hominum genera distribuebantur. Horum aliis omissis, infimi appellabantur *Pariki*, conditionis homines servilis, usque adeo Dominis obligati propemodum, ut vitæ necisque potestatem in eos haberent. Mitto reliquos, de quibus quædam attigimus in Gloss. med. Latin. in *Hiperpyrarij*. Similia de Parœcis Cypriis habent Thomas Porcacchus in opere de Insulis maris Mediterranei, & Loredanus in Hist. Cypria. Neque duntaxat apud Cy-

prios ea fuit παροίκων conditio, sed & apud Cretenses sub Venetorum dominio. Scribit enim Pachymeres lib.9. cap.8. Andronicum Palæologum Seniorem Imperatorem in suas copias allegisse quosdam è Cretensibus, quibus Latinis, id est Venetis, servire detrectantibus, in Asia seu Anatolia ad habitandum sedes adsignaverat, datis iis pensionibus annuis: quarum cùm decima, fisco pecuniis exhausto, subtracta esset ac decisa, ab Imperatore, horum præcipui miseros Parœcos suos, in quo supremum aliàs imperium habebant, novis oneribus supra modum gravabant. En verba Pachymeris: πλὴν καὶ οὕτω σφῶν ἐκνδυνευζομένων ἡ ζημία τοῖς παροίκοις περιέςατο, καὶ ἀπεβαρυνοντο οἱ ταλαίπωροι. Hinc παροικικὴ δουλεία, apud Theophylactum Bulgar. Archiep. Epist.30. & παροικικὸς ζυγὸς, Epist.41. Sed & in Anathematismo Humberti Cardinalis in Edicto Michaelis Cerularij de projecto pittacio, ubi de Græcis: καὶ ὡς Βαλέσιοι τοὺς παροίκους αὐτῶν εὐνουχίζουσι. Neque porrò melior olim μετοίκων conditio, ut testatur Eustathius Il. π. ὅτι δὲ ἀτιμότεροι τῶν αὐτοχθόνων ἐδόκουν οἱ μέτοικοι ὡς τὰ πολλὰ, διὰ μοχθηρίαν τρόπου τὰς ἰδίας καταλείποντες.

Δουλοπάροικ⊗, *Servus Glebæ, Colonus.* Glossæ Basilic. Κολονὸν, Δουλοπάροικον.

Κληρικοπάροικ⊗, *Clericus, & Parœcus*, seu *Colonus*: ubi divisim vox accipi debet, ut alibi non semel monemus. Novella 1. Alexij Comneni Imp. lib.2. Juris Græco-Rom. pag.124. ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ ἀξέκτου, εἰ μὲν γένηται πλάσμα παρὰ δύο ἱερωμένων, ἢ κληρικοπαροίκων, ἵνα κανονίζωνται καὶ σωφρονίζωνται παρὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου αὐτῶν, ἢ τοῦ ἐπισκόπου, κατὰ τὸν ἱερὸν κανόνα.

Πάροικα, *Prædia quæ παροίκοις ad colendum conceduntur sub annuo censu.* Nicetas in Manuele lib. 7. num.4. ὁ Βασιλεὺς οὗτ⊗ τὰ τοῖς στρατιώταις διδόμενα σιτηρέσια, ὡς εἰς δεξαμενὴν ὕδωρ τὰ ταμιεῖα συσχὼν, ἰᾶτο τὸ δίψ⊗ τῶν στρατευμάτων ταῖς λεγομέναις τῶν παροίκων δωρεαῖς.

Παροικικὸν, & Παροικικὸν δίκαιον, *Ius Colonarium*, in Nov. 7. Justiniani in Princip. §. 1. in Novella 120. cap.1. in lege 24. Cod. de Sacrosanct. Eccl. in Nov.13. Leonis, & in Nov. Romani Senioris περὶ παροίκων. Idem est quod *Libellaria*, seu *Libellaria venditio*, quæ scilicet fit libello & scripturâ interveniente, certo pretio, vel arbitrario. Adde Harmenopul. lib.1. tit.16. §.8.

Παροικικὰ, *Ædiculæ majoribus adjunctæ*, in Basilic. lib.57. tit.12. §.1.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΣΤΗΣ, Auctor Proverbiorum, quæ Salomoni adscribuntur, in Synodo VII. Act.6. ubi vetus Interpres, *Proverbiator*, vertit.

ΠΑΡΟΙΝΟΧΟΟΙ, *Pincernæ administri.* Codinus de Offic. Palat. cap.22. n.5. οἱ τὰ κρυστήρια φέροντες παροινοχόοι.

ΠΑΡΟΛΙΓΟΝ, *Pene*, σχεδὸν, οἱονεὶ, in Gloss. Gr. Lat.

ΠΑΡΟΛΚΗ χρόνου, *Tractus temporis*, in Basilic. to.1. p.422. &c. Glossæ Gr.Lat. παρολκὴ, *Mora, Remora, Dilatio.*

ΠΑΡΟΜΠΡΩΣ, *Ulterius*, Περαιτέρω. Vide Ὀμπρῶς.

ΠΑΡΟΝΥΧΙΑ, *Sempervivum*, Ἀείζωον, apud Interpol.Dioscor. c.671.

ΠΑΡΟΞΥΝΑΣ, in Glossis Chymicis MSS. περὶ πυρώσας.

ΠΑΡΟΥΝΙΑ, *Baronia*, *Baronatus*, nobilium cœtus. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.10.

Ὅλαις μας τὲ ἐστρέψασι μὲ πάσαν παρουνίαν.

Vide Μπαροῦς.

ΠΑΡΟΥΣΙΑ. Ita Nativitatem vocant Græci nuperi. Chron. Alexandr. ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου παρουσίας, ἕως ἀναδείξεως Κωνσταντίνου, &c. Liber Sacramentorum MS. cujus initium ita concipitur: κυριακὴ πρώτη τῆς πρὸ τῆς παρουσίας, ἤτοι τῆς Χριστοῦ γέννων. Vide Θεοφάνια.

ΠΑΡΟΥΣΙΑ δευτέρα, *Extremum judicium.* Extat Homilia 4. Gregorij Palamæ Archiepisc. Thessalonic. MS. εἰς τὸ εὐαγγέλιον τῆς δευτέρας τοῦ Χριστοῦ παρουσίας. Ubi ista sub initium: τῇ δὲ παρούσῃ (κυριακῇ) διδάσκει περὶ τῆς μελλούσης φρικωδεστάτης κρίσεως, &c.

ΠΑΡΟΦΘΑΛΜΙΣΤΗΣ, *Præstigiator.* Nicetas in Manuele lib.3. ἀνήρ τις Ἄγαρ ἀπόγον⊗, ὃς ἐδόκει μὲν παροφθαλμιςὴς τὸ πρῶτον, ὃς δ' ὕστερον ἔδειξε, ταλάνιατ⊗ ἀνθρώπων.

ΠΑΡΟΧΗ, *Præbitio*, *Præstatio*, in Gloss. Gr. Lat. Vide Τρίμινα.

ΠΑΡΟΧΙΟΝ, *Parochia*, *Parœcia.* Zacharias Pap. lib.3. Dialog. cap.38. ἔν τινι ἡμέρᾳ τὰ παρόχια αὐτοῦ κατὰ τὸ ἔθ⊗ γυρεύων, ἦλθεν εἰς ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου μάρτυρ⊗ Εὐτυχίου: ubi Gregorius M. *dum parochias suas ex more circuiret.* Vide Gloss. med. Lat.

ΠΑΡΟΧΟΣ ἵππ⊗, *Dextrarius, equus qui manu ducitur.* Evagrius lib.6. c.4. μικροῦ δὲ καὶ αὐτὸν διεχρήσαντο, εἰ μή τινι τῶν παρόχων ἵππων ἐπιβὰς, κατὰ τὴν Ἔδεσαν ἐσώθη. Et cap.15. καὶ μικροῦ τὸν βίον κατέστρεψε σὺν καὶ τῷ ἵππῳ καταρραγεὶς, εἰ μή τις τῶν δορυφόρων ἔν τινι τῶν παρόχων ἵππων ἐπιβιβάσας, τῆς μάχης ὑπεξήγαγε. Ubi Nicephorus Call.lib.18. c.18. ἐνὶ τῶν ἐπισυρομένων ἵππων ἐπιβιβάσας, τῆς μάχης ἐξῆγε. Vide Συρτόν.

ΠΑΡΟΨΙΟΝ, pro Παροψίς. Demetrius Constantinopolit. lib.1. Hieracosophij pag.58. ἕτεροι δὲ τοὺς ἅλας εἰς παρόψια μεθ' ὕδατ⊗ λύσαντες, πτερῷ ἐγχέουσι τὸν ὀφθαλμόν. Mœris Atticista MS. παροψίδα τὴν ποίαν μάζαν, Ἀττικοί· Παροψίδα τὸ σκεῦ⊗ Ἕλληνες. Auctor Etymologici: πάροψις, τὸ μέγα τρυβλίον.

ΠΑΡΠΑΤΕΙΝ. Vide in Περπατεῖν.

ΠΑΡΠΕΡΙΟΣ, *Barbitonsor*, Gallis, *Barbier.* Glossæ MSS. in Plutum Aristophanis: ἐπὶ τοῖσι κουρείοισι, παρπερίοις. Vide Μπαρπέρ⊗.

ΠΑΡΡΗΣΙΑ, *Usus promiscuus.* Eustathius Il. ζ. ἀμοιβαῖς γὰρ δὲ οἱ παλαιοὶ ἐχρῶντο, καὶ οὐ νομίσμασιν, οὔπω γὰρ ἦν παρρησίᾳ νομίσματ⊗ δηλονότι ἐν ἀνθρώποις. Acta Concilij Florentini pag. 489. Edit. Labbei: τῇ δὲ εἰκοστῇ ὥρᾳ ἔλθετε ὧδε, ὅπως Λατινικῶς γραφέντ⊗ τοῦ τόμου, ἀναγνωσθῇ παρρησίᾳ ἐν μέσῳ ἡμῶν καὶ ὑμῶν, καὶ οὕτω γένηται ἡ τελεία ἀπόφασις. Id est *palam*, προφανῶς.

Παρρησιάζεσθαι, *Vulgari*, *in usu esse promiscuo.* Idem Eustathius: ἐκ τῶν χρυσόνωτοι μόνον παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἦσαν, ὁποῖα δή τινος μέμνηται καὶ Σοφοκλῆς, ἀλλὰ που καὶ ἐλεφαντόνωτοι, ὡς πολλαχοῦ καὶ τότε παρρησιαζομένων τῶν ἐλεφαντίνων ὀστῶν. Alibi: ὁ δὲ πολύδακρυς Ἄρης ἀνάπαλιν ἔχει πρὸς εἰρήνην, καθ' ἣν καὶ Φιλομειδὴς πολὲ Ἀφροδίτη παρρησιάζεται. Sic alio loco: νὺξ δὲ ὀρφναίη κυρίως ἡ μετὰ δύσιν ἡλίου, μεθ' ἣν ἡ ὄρφνη παρρησιάζεται.

ΠΑΡΤΖΑ, *Appendix domus.* Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.145. ἐὰν θέλῃ ἀπὸ ριζίου τὸ κάνῃ βυργέσις, οὐ καμία βυργεσένα, βάλῃ κανένα πράγμα ἔξω τοῦ τίχους τοῦ σπιτίου τους, οὐ ἀπάνω εἰς πεζοῦλιν, οὐ εἰς κρεμάστραν λεγομένην πάρτζαν, καὶ θέλῃ ὁ ἐς ἄνθρωπ⊗ φορτωμέν⊗ ξύλα, οὐ ἕτερον τί ποτε γομάριν, οὐ μία κάμιλα, οὐ ἕνα ὀνικὸν, &c.

ΠΑΡΤΙΔΩ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Οὐαὶ, καὶ πῶς ηὑρίσκομε εἰς σὲ σκληρὸν παρτίδω,
Καὶ πῶς ἐκαλετάγηκα διαλουσοῦ ἀγάπη.

Vide Gloss. med. Lat. in *Iocus partitus.*

ΠΑΡΩΜΑ

ΠΑΡΩΜΑ. Myrepsus sect. 10. cap. 66. ἔμπλαστρος ποιῶν πρὸς ἐγχαλάσματα νεύρων τε καὶ παρωμάτων, καὶ ἐκβλέμματα. Ita Codex Fuchsij & Regius. Voces eidem Fuchsio incognitæ: sed videtur legendum παρομμάτων, ut intelligantur nervi circa oculos.

ΠΑΡΩΠΤΟΝ. Vide Μελώπιον.

ΠΑΣΑΕΙΣ, Πασαεὶς, *Unusquisque*, *Omnis*, ἕκαστος, πᾶς.

ΠΑΣΑΛΕΦΑΡ, σκήραν ὀπτὴν, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Gypsum coctum*, Σκίρρα ὀπτή. in Lexico MS. Cod. Reg. 1843. πασαλέφια, ἡ σκίλλα ἡ ὀπτή.

ΠΑΣΑΝΤΖΟ, Πασάτζο, *Passagium*, *Transitus.* Ita expeditiones sacras appellabant nostri, uti in Gloss. med. Latin. docuimus. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Καὶ ἀπὸ θλῖψιν τὴν πολλὴν, ἦλθαν νὰ κινδυνεύψουν,
Νὰ φήσουσι τὸ πέραμα, καὶ κεῖνο τὸ πασάντζο.

Eâdem paginâ:

Ἐλόγισαν οἱ φρόνιμοι ἁμαρτίαν θέλει ἦτε,
Δι' ἑνὸς ἀνθρώπου θάνατος, νὰ μείνῃ τὸ πασάντζιο.

Passim in hoc libro.

ΠΑΣΑΣ, Πασίας. Vide Μπασίας.

ΠΑΖΜΑΚΖΗΣ, *Calceorum feminarum confector.* Ita Romanus Nicephorus in Grammat. MS.

ΠΑΣΠΑΣΑ, τὸ μάκερ, in Lexico MS. Reg. 1843.

ΠΑΣΠΑΤΕΥΕΙΝ, *Palpare*, *Contrectare*, ψηλαφᾶν, ψαύειν. Πασπάτεψις, Πασπάτεμα, *Palpatio.*

ΠΑΣΣΙΖΕΙΝ, *Conspergere*, *Spargere.* Theophylactus Hierodiac. Hom. 8. pag. 152. τότε ἐπῆρεν ὁ Προφήτης σάκτην, καὶ ἕνα κόσκινον, καὶ ἄρχιζε καὶ ἐπάσσιζε τοῦ ναοῦ ὅλον τὸ ἔδαφος. Mox: ἀφότης δὲ ἐπάσσισεν ὅλο τὸ ἔδαφος τῆς ἐκκλησίας, &c.

ΠΑΣΣΟΝ, *Passus.* Anonymus MS. de Mensuris agrariis: Ἄμπελος ἔχει ὀργυιὰς α'. βήματα β. ϛ'. ποδὲ, σπιθαμὰς ϛ'. ἥμισυ, παλαιστὰς κ'. δακτύλους π. τὸ πάσσον ἔχει ἀμπέλια α'. καὶ ἥμισυ, ὀργυιὰς θ'. βήματα γ'. πῆχυς γ. πόδας ϛ'. σπιθαμὰς η παλαιστὰς κδ'. &c. Infrà. Ἄμπελος ἔχει πόδας ε. παλαιστὰς κ'. Πάσσον ἔχει πόδας ϛ'. παλαιστὰς κδ'. Suprà verò dicitur βῆμα esse τὸ ἴσον τοῦ πήχεως.

ΠΑΣΤΑΔΑ, *Thalamus*, pro παστάς. Auctor Etymologici: Παστάδα, ἣν ἡμεῖς παστάδα λέγομεν, &c.

ΠΑΣΤΑΖΙΕΣ, *Panes dulciarij*, Gallis *Pastez.* Occurrit in Turcogr. Crusij.

ΠΑΣΤΕΙΛΗ, Suidæ, *Vltima anni dies.*

ΠΑΣΤΙΑ, *Castrum*, *Turris*, *Propugnaculum*, *agger.* Gallis, *Bastide*, *Bastie*, *Bastille*, *Bastion.* Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. τότε αὐτοῦ τῇ κελεύσει τοῦ Μουράτ Πεϊ, τῇ κλήσει τε τοῦ δεσπότου τοῦ Τούρκων ποιοῦνται πασίαν μίαν· ἀλλ' αὐτὴ ἡ μία πολλὰς ὑπερέβην μεγίστας, &c. Mox: καὶ ἦν ἡ πασία πλησίον τοῦ κάστρου. Occurrit ibi non semel. Vide Gloss. med. Lat. in *Bastia.*

ΠΑΣΤΙΛΗ, Suidæ, τὸ ξύσμα τοῦ ῥάμματος. *Ramenta Corij*, *seu pellium.*

ΠΑΣΤΙΛΟΣ, Πάσιλλος, *Pastillus.* Palladius in Vita Chrysostomi pag. 66. de Libellis accusatoriis adversus eundem Chrysostomum, ἔχοντας μὲν ἀληθὲς οὐδὲν, πλὴν τούτου, ὅτι παρῄνει πᾶσι, μετὰ τὴν κοινωνίαν ἀπογεύεσθαι ὕδατος ἢ πασίλου, ἵνα μὴ ἀκουσίως τῷ σιέλῳ, ἢ τῷ φλέγματι συνεκπτύσωσί τι τοῦ συμβόλου. Synodus ad Quercum adversus eundem Chrysostomum §. 28. ὅτι ἐν θρόνῳ ἀποδύεται, καὶ πάσιλλον τρώγει. Apophthegmata Patrum in Macario num. 8. ἐπυνθάνετο εἰ βούλοιτο τραφῆναι, οὐδενὸς ὄντος ἐν τῷ κελλίῳ αὐτοῦ· καὶ φήσαντος ἐκείνου, πάσιλον, εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν πόλιν οὐκ ὤκνησεν ὁ ἀνδρεῖος παραγενέσθαι, τοῦ δοῦναι τῷ κάμνοντι. Pelagonius in Hippiatricis lib. 1. cap. 7. καὶ ποιήσας πασίλους, εἶτα μέλι καὶ ἕψημα καὶ ὠὰ μίξας, ἐν ταύτῃ τῇ μίξει τοὺς πασίλους βάψας, ἐπὶ τρισὶν ἡμέραις δίδου. Adde c. 32. Occurrit passim apud Alexandrum Trallianum lib. 1. cap. 13. Demetrium lib. 2. Hieracosophij cap. 101. & Medicos non semel.

Παστέλιν, Παστέλιον. Idem Demetrius Constantinopolit. lib. 2. Hieracosophij cap. 130. pag. 116. ὄροβον οὖν λειώσας, καὶ φυράσας μέλιτι, καὶ ὡς παστέλιον ποιήσας, δὸς αὐτῷ. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Γέλασον τὸν παντέρημον, ὡσὰν μικρὸν κοπέλι,
Σὰν τὸν ἐποδιάβαζεν ἡ μάνα του με παστέλι.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Πίνει γλαρίας, πίνει μπουκρᾶς τουρὺς, τρώει καὶ παστέλλια.

Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. ult. περὶ τοῦ χαλιλέτζ, τελέσει τοῦ παστελλίου, &c. Vide Πατέλιν, & Χαλιλέτζ.

Παστέλουν, *Pastillum conficere.* Joannes Jatrosophista, MS. cap. 133. βράσον μέλι καλὸν, καὶ ψῆσον, καὶ παστέλωσον αὐτὸ, &c. Alexander Trallianus lib. 5. cap. 4. εἶτα τὸ μέλι παστελώσας, ἕνωσον, καὶ ποιήσας κοκκία, δίδου πρωῒ καὶ ὀψέ.

Παστελοπώλης, *Pastillorum venditor.* Ptochoprodromus MS.

Καὶ τρέφει καὶ τὸν κηπουρὸν καὶ μοιχερὸν ὁ κῆπος,
Παστελοπώλης, καριδᾶς, καναβοσισαμάτος.
Καὶ δαυκοψίσης, ῥεπανᾶς, σουκλογύλας, &c.

Πασιλλᾶς, eâdem notione. Synodus VIII. Act. 5. ὁ Πασιλλᾶς ἔλεγε, &c. ubi vetus Interpres, *Pastillarius dicebat.* Apud Zonaram in Copronymo occurrit Πασιλλᾶς Pergensis Episcopus.

Φοινικοπάστελον. Zosimus Panopolitanus MS. de Tinctura lapidum: καὶ λαβὼν ἀπὸ τοῦ φοινικοπαστέλου τοῦ ἐρυθροῦ, τοῦ λεγομένου Νατὴφ ἐν Ἄραψι, τὸ πέμπτον μέρος τῆς θυσίας, &c. Apud Matth. Silvaticum, *Natis*, & *Natisem*, dicitur esse *confectio quæcunque facta ad formam bucis.* Vide conjecturas Salmasij ad Plinium pag. 1331. 1332. ubi etiam observat apud Avicennam *Natif* sumi pro Pastillo Medicorum.

ΠΑΣΤΕΛΛΟΣ, *Isatis*, nostris *Pastel.* Hippiatrica cap. 523. πάνακος ῥίζης γο. α'. παστέλλου κεκαυμένου γο ϛ'. &c.

ΠΑΣΤΟΝ, *Cibus*, vel *Piscis muriâ conditus.* Joannes Jatrosophista MS. cap. 143. κρασὶν δὲ μὴ πίνῃ, μηδὲ παστὸν τρώγῃ, μηδὲ κρέας, μηδὲ ὀψάριον, μηδὲ ἀλλοῖον πολας παστόν. Cap. 144. ἂς τρώγῃ δὲ καὶ τὰ παστὰ, οἷον χοιρία κρέη, καὶ ὀψάρια, καὶ συνάπτειν. Adde cap. 152. Diploma Andronici Jun. Imp. pro Monembasiotis: εἴτε διὰ οἴνου ἐξ οἵας δήποτε χώρας διαπομίσωσι τούτοις, ἢ διὰ προσφαγίων, παστῶν, ἤτοι μερίων, ἢ πετζίων, ἢ πανίου, &c. Anonymus MS. de Matellis, seu de Urinis: καὶ ἂς ἀπέχῃ τοῦ παστοῦ κρέατος καὶ ὀψαρίων.

Παστόψαρον, *Piscis sale conditus*, ταριχευτής.

Πασολέμονον. Vide in Λεμόνι.

Παστώνειν, *Muriâ condire*, Ταριχεύειν.

ΠΑΣΤΟΠΗΓΙΟΝ, *Thalamus nuptialis.* Constantinus Manasses in Constantino Duca:

Ὅρκοις αὐτοῖς φρικώδεσιν οἷα δεσμοῖς συσφίγγει,
Μηκέτι παστοπήγια στῆσαι δευτέρου γάμου.

Et in Copronymo:

Αἴφνης ἁρπάσας ἀπ' αὐτῆς, φεῦ! τῶν παστοπηγίων
Χήραν ῥυπαρὰν ἀπέδειξε, καὶ μελανειμονοῦσαν.

ΠΑΣΤΟΣ, *Convivium*, *Pastus.* Leo Grammaticus p. 558. γενομένου δὲ πάστου εἰς τὴν Μαγναύραν, τῆς δὲ συγκλήτου ἀνακλιθείσης ἐν τοῖς Δέκα ἐννέα κουβίτοις.

ΠΑΣΤΡΑ, Παστροσύνη, *Concinnitas*, *Cultus*, *Munditia*, Εὐμέλεια, κοσμιότης.

Παστρεύειν, *Mundare*, *Expurgare*, *Tergere*, καθαρίζειν, ἀποσμήχειν. Fr. Richardus in Clypeo fidei pag. 329. ἐμπορεῖ νὰ ἰατρεύσῃ τὴν ἀκαρπίαν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμά-

πραγμάτων, καὶ νὰ ἁγιάσῃ, καὶ νὰ πασρεύσῃ, καὶ νὰ καθαρίσῃ τοὺς ἀπάστρους.

Παςρικὸς, *Mundus*, *Politus*, Καθαρὸς, φιλόκαλος, in Corona Pretiosa. In Vita MS. S. Andreæ Sali cap.13. hæc lego : αἱ λεγόμεναι πάτειαι πιπράσκουσαι πολυτελῆ κόσμον. Ubi nemo non videt legendum πασρικαὶ, vel saltem πασρίαι. Paulus Lagnius in Enchiridio Orthodoxo pag.23. ἀπὸ μαγειρευμένος εὐγαίνει πασρικὸς, &c.

Πασρικὰ, *Munditer*, *Eleganter*, καθαρῶς, εὐκόσμως. Apud Scriptorem Vitæ S. Andreæ Sali cap.6. vox ψυχοαναπάστρια occurrit, sed nescio an huc spectet, nisi sit *Animæ expurgatrix*.

ΠΑ΄ΣΧΑ, non modò est *Dies Resurrectionis Domini*, sed & *Sacra Eucharistia*, uti observatum in Gloss. med. Lat. Nicetas in Isaacio lib.3. num.8. ἀφιγμένος τοίνυν ἐς τὴν παραθαλάττιδιον Ραιδεστὸν, τὴν πρωΐςτην ἐκτελεῖ καὶ κυριώνυμον Ἀναστάσιμον ἑορτὴν, καὶ θύει καὶ ἐσθίει τὸ Πάσχα τὸ μυστικόν.

Πάσχα seu φάσκα νομικὸν, *Pascha Iudæorum*. Gregorius Palamas Archiep. Thessalon. Homil. 21. MS. πῶς ἀναπληροῦται τὸ νομικὸν σάββατον. Ἑώρταζον οἱ Ἰουδαῖοι τὸ φάσκα νομικὸν, τὴν ἐξ Αἰγύπτου πρὸς τὴν τῆς Παλαιστίνης ἀνάβασιν· ἑορτάσαμεν καὶ ἡμεῖς τὸ Πάσχα τὸ εὐαγγελικόν.

Πάσχα καινὸν, *Christianorum Pascha*: quod Χριστιανικὸν vocat Matth. Blastares Lit. Π. Isaacus Argyrus in Computo cap.10. καὶ ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ ἑορτάζοντες Πάσχα καινὸν ὀνομάζομεν, ut nempe à Judaïco quod νομικὸν Πάσχα vocant, distinguatur, quod in aliam atque aliam Feriam, sed eodem perpetuo mensis die incidit: Christianum contrà eâdem semper Hebdomadis Feriâ celebratur, nempe Dominicâ, sed alio atque alio mensis die. Eustathius Iliad. δ. pag.468. οὐ μακρὰν δὲ τούτων, οὐ δὲ τὸ πάσχα ἐκ τοῦ φάσκα καλλιφωνηθέν.

Ἀντίπασχα, *Pascha* quod *clausum* dicimus, Græci κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ vocant. Vide in hac voce, & Anthologium Arcudij part.1. p.268.

Ἀπόπασχα, *Tertia Dominica post Pascha*. Vide Κυριακή.

Δευτερόπασχα, *Dominica secunda post Pascha*, in Concilio Constantinopolit. sub Mena Act. 5. quæ alibi Κυριακὴ νέα dicitur, pag. 745. 750. Edit. Binianæ an.1618. At in Editione Frontonis Ducæi habetur τὸ δεύτερον πάσχα, distinctis vocibus: παρέτυχον ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ τιμίου ἐπισκοπείου, εἰς τὸ δεύτερον πάσχα τῆς διελθούσης ἑνδεκάτης ἐπινεμήσεως. Rursum: ὅτε εἰς προσηγορίαν ἀνέλθομεν τῇ νέᾳ κυριακῇ τοῦ δευτέρου πάσχα, &c.

Ἐξωπάσχιον, *Feria extra Festa Paschalia*. Horologium: τὰ ἀπολυτίκια καὶ κοντάκια τοῦ Τριωδίου καὶ ἐξωπασχίου ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου, μέχρι τῶν ἁγίων πάντων.

Πασχαλία, nempe ἑορτὴ, *Paschale festum*. Πασχαλία ἑορτὴ, in Chronico Alexandrino an. 8. Mauricij, & 14. Heraclij. Theophanes pag.362. τούτῳ τῷ ἔτει γέγονε πλάνη τῆς Πασχαλίας· καὶ οἱ μὲν ὀρθόδοξοι κατὰ τὴν ἑώαν ἔκτην τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς ἐπάσχασαν, οἱ δὲ πεπλανημένοι αἱρετικοὶ τῇ ιγ΄. Idem an.1. Leonis M. καὶ τῷ σεπτῷ προσευχῇ βαπτιστηρίῳ ἐν τῇ πρώτῃ πασχαλίας ἡμέρᾳ. Vita MS.S.Symeonis Sali: ἦλθον ποτὲ τινὲς Ἐμεσενοὶ ἐν τῇ ἁγίᾳ πασχαλίᾳ εἰς τὴν Ἁγιόπολιν ἑορτάσαι, &c. Πασχαλίαι ἡμέραι, in Concilio Calchedon. Act. 3. & apud Nicetam in Balduino. Πασχαλίαι ἑορταὶ, apud Joannem Antioch. Patr. de Charisticariis num. 14. Πασχάλιοι, nudè apud Cinnamum & Pachymer.lib. 12. Balsamon ad Can.24. Concil. Trullani: εἰ καὶ ἂν οἱ πατέρες ᾐτήσαντο μὴ γίνεσθαι τὰς ἱπποδρομίας καὶ τὰ θέατρα ἐν ταῖς κυριωνύμοις, καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἑορτασίμοις ἡμέραις, ἤγουν ταῖς Πασχαλίοις, ἀλλ' ἐδυσώπησαν ἂν παντελῶς ταῦτα σχολάσαι. Suprà φαιδρὰς appellavit. Μὴν Πασχάλιος, in Computo S.Maximi cap.14. 15. Πασχάλιοι δύο ἑβδομάδες, apud Theophan.an.14.Constantini M. scilicet ἡ πρὸ τῆς ἀναστάσεως, καὶ ἡ μετ' αὐτήν.

Πασχάλιον, *Cyclus Paschalis*. Canones Persici Astronomiæ MSS. εὑρίσκονται δὲ ἐν τῷ κανονίῳ τοῦ Πασχαλίου τὰ διαλαμβανόμενα Ἰουδαϊκὰ πασχάλια δισσαῖς ἡμέραις πλεονάζοντα τῆς ἀκριβοῦς προσελεύσεως. Ita κανόνιον τοῦ Πασχαλίου, Ἰουδαϊκὸν πασχάλιον, apud Isaacum Argyrum in Computo cap.13. Chronicon Alexandrin. an.1. Diocletiani: ἀπὸ τούτων τῶν ὑπάτων τάσσονται τὰ Διοκλητιανοῦ ἔτη εἰς τὸ Πασχάλιον. An.7. Phocæ: πλὴν ἀλλὰ καὶ τῷ πασχαλίῳ, καὶ τοῖς Ὑπαταρίοις ἐντυχὼν, ηὗρον τὴν ψηφοφόριαν ταύτην συνᾴδουσαν. Quippe in Paschalibus istis Cyclis, non modò Paschatis diem, sed & annos vel mundi, vel Diocletiani, aliáque festa præcipua & jejunia describebant. Habentur ejusmodi Πασχάλια in libris Ecclesiasticis Græcorum, in quorum specimen hæc damus ex eo quod subjicitur in Horologio edito Venetiis an.1535. Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἁγίῳ Πασχαλίου τοῦ ὀγδόου αἰῶνος, τὸ ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ἔτος, χιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ ἕκτῳ. Ἔτους, ζ μ δ΄. ἰνδικτιῶνος θ΄. ἡλίου κύκλοι ιϛ΄. σεληνιακοὶ κύκλοι ιδ΄. ἡ Παραμονὴ τῶν Χριστοῦ γεννῶν ἡμέρᾳ, ϛ΄. κρεοφαγία ἡμέραι, νζ΄. τὸ Τριώδιον ἄρχεται Φευρουαρίῳ, ε΄. ἡ Ἀποκρέα Φευρουαρίῳ, ιθ΄. Νομικὸν φάσκα Ἀπριλλίῳ, θ΄. Χριστιανῶν Πάσχα Ἀπριλλίῳ, ιϛ΄. Κυριακὴ τῶν ἁγίων πάντων Ἰουνίῳ, ιά. ἡ Νηστεία τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἡμέραι, ιζ΄. Et sic in consequentibus annis. Describuntur in Cod. Reg. MS. 1177. pag. 658. & Cod. 1904. aliquot Paschalia ejusmodi. Vide Scaligerum in Canonibus Isagogicis pag.178. 276. 2. Edit.

Πασχαλικὸς, *Qui libenter Dominicas colit*: est enim interdum Πάσχα, quævis Dominica, uti docuimus in Gloss.med.Lat. Marcus Hieromonachus in Responsis: εἰ δέ τις ἴσως λίαν ἐστὶ Πασχαλικὸς, καὶ φιλέορτος, εἰ βούλεται καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς Πεντηκοστῆς, τὸν τοιοῦτον κανόνα ψαλλέτω.

Πασχαλινόν. Paulus Lagnius in Enchiridio Orthodoxo pag.155. ἂν ἔφαγες πασχαλινὸν εἰς τελείαις νηστείαις (τῆς ἐκκλησίας;)

Πασχάζειν, *Paschale festum celebrare*. Theophanes pag. 53. καὶ νόμον ἐξέθετο μετὰ Ἰουδαίων πασχάζειν. Idem pag. 362. τούτῳ τῷ ἔτει γέγονε πλάνη τῆς πασχαλίας, καὶ οἱ μὲν ὀρθόδοξοι κατὰ τὴν ἑώαν ἔκτην τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς ἐπάσχασαν, &c. Chronicon MS. Georgij Hamartoli in Copronymo: καὶ πλάνη γέγονε παρὰ τῶν παρηλλαγμένων τῆς ἀκριβείας τῶν ὀρθοδόξων, οἱ παράφρονες πασχάσαντες. Habetur Epistola 233. S.Basilij, cujus Lemma est, ἀνεπίγραφος ἐπὶ φίλῳ συμπασχάσαι. In fine verò, πάντως δὲ τὴν σωτήριον ἡμέραν τοῦ Πάσχα μεθ' ἡμῶν ποιῆσαι προθυμηθήσῃ, μετὰ τῆς κοσμιωτάτης συμβίου σοῦ, ἣν καὶ προσαγορεύομεν διὰ σοῦ καὶ παρακαλοῦμεν συμπρᾶξαι ἡμῖν εἰς τὸ ἐπεῖξαι σε πρὸς ἡμᾶς. Utitur etiam Balsamon ad Can. 7. Synodi Constantinopol. & ad Can.76. Afric. ut & Christophorus Angelus de Hodierno Græcor.Statu cap. 42.

Scribit Goarus ad EuchＯlog. pag.715. Monachorum præcipuè hunc ritum esse, ut Missæ solemniis Paschatis die peractis, Panes, Caseum, & Ova in Ecclesia benedicant, & consistentibus in Narthece, ante lautiorem cibum, degustanda cum benedictione hæc apponant, paschalique hoc cibo percepto, Πασχάζειν se dicant: quo etiam vocabulo quamcumque carnium, ovorum, & lacticiniorum post jejunium vel diætam, delibationem nuncupant.

Πατζατίζειν, *Azyma & Intyba comedere*, Judæi dicunt, ut est apud Scaligerum de Emendat.tempor. lib.6. p.602.

ΠΑΣΧΑΛΟΝ, pro Ἐπίπασκαλον, in Menæis scribi monemus in nostra Constantinopoli Christiana, ubi de Æde Sacra S. Acacij Martyris.

ΠΑΣΧΙΖΕΙΝ. Vide in Μεθάξιμα.

ΠΑΣΧΙΚΟΣ, *Energumenus*, *Dæmoniacus*. Vita S. Eupraxiæ Virg. n. 26. ἦν δέ τις ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἐκείνῳ γυνὴ πασχικὴ ἐκπαιδόθεν.—— εἶχεν δὲ πνεῦμα ἀρχοντικὸν, &c. Rursum n. 28. ὅταν οὖν ἤρξατο κινεῖσθαι ἀπὸ τοῦ δαίμονος ἡ πασχικὴ, καὶ ἀγανακτεῖν, &c. Adde num. 29. 30. Vita S. Barsanuphij apud Niconem Monachum in Pandecte MS. lib. 1. serm. 32. ἠρωτήθη ὁ αὐτὸς μέγας γέρων περὶ πασχικοῦ τινος, ἵνα εὔξηται ὑπὲρ αὐτοῦ, &c. Vita S. Marinæ MS. ἰδοὺ πολλοὶ πασχικοὶ ἤρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο. Palladius in Histor. Lausiaca cap. 42. μίαν ἔχομεν σαλὴν, ὃν τῷ μαγειρίῳ ἐστίν· οὕτω γὰρ ἐκεῖ καλοῦμεν τὰς πασχούσας. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: παρατραπεὶς τὰς φρεσὶ, ὥσπερ πασχικὸς πεφυρμένος. Infrà: καὶ αὐτὴ ὁμοίως προσδυχομένη ὥσπερ τὶς πασχική.

ΠΑΤΑΓΟΣ, *Lepus*. Vide in Παγανός.

ΠΑΤΕΛΙΝ. Nicolaus Myrepsus MS. sect. 7. cap. 2. δρακοντίον βολάνην λαβὼν ἀπόζεσον τετράκι ἐκ πεντάκις, οὕτως τε ἅπαξ ζέσον, καὶ ἐκχέειν τὸ πρῶτον, καὶ οὕτως ἐφεξῆς, καὶ ποιήσας πατέλιν, ἄρτισον οἰνογάρῳ, ἐλαίῳ, &c. Apud eundem sect. 9. cap. 54. δυσεντερικὸν πατέλιν, *Dysentericum absolutum*, vertit Fuchsius, quasi idem valeat quod παντελῆ. Meursius Πασέλιν reponendum censebat. Sed cùm in MSS. constans sit lectio, nihil temerè mutandum. Erit enim his locis fortè medicamentum confectum in modum *Patellæ*, quam πατέλλιν vocat etiam Alexander Trallianus. Vide Πατέλλα.

ΠΑΤΕΛΙΝΟΙ, *Paterini* Hæretici, de quibus egimus in Gloss. med. Lat. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani c. 136. τουτέστιν διὰ κόρπον φανερὸν, οὐδὲ κλεψίαν, οὐδὲ ἐπιβολῆς, οὐδὲ ἐρετικίας, οὐ ἐρετικὸν, οὐ πατελῖνον, οὐδὲ πόλισιν, &c. Adde cap. 259. hoc verò loco, οὐ, idem valet quod Gallicum *ou*, vel. Assisæ MSS. Siculæ Caroli I. Regis cap. 1. de Paterinis: *Li vice de ceaus sont coneu en leur anciens nons, & ne vueulent mie qu'il soient apelé par lour propres nons, mais s'appelent, Paterins, par aucune excellence, & entendent que Paterins vaut autant come chose abandonnée à souffrir passion en l'essemple des Martyrs, qui soufrirent torment pour la sainte Foy.*

ΠΑΤΕΛΙΣ, *Ostreum*, unicâ conchâ constans, in maris rupibus enascens. Scholiastes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 138. λεπάδες εἰσὶ ζῶα ἐλάττονα τῶν ὀστρέων, ἃ φασι Πατελίδας. Hieronymus Germanus Πετελίδα, vocat, exponítque, *Patella di mare*. Gallis *Poyle* appellatur. Franciscus Richardus in Targa fidei part. 1. pag. 385. τὸ ὀλιγώτερον ἔπρεπε νὰ εὐχαριστοῦνται οἱ Φράγκοι νὰ τρώγουν μόνον ἀσπρικὰς, πατελίδες, κοχλίους, ὀκταπόδια, καὶ ἄλλα παρόμοια ἀναίματα ψάρια. Bellonius lib. 2. de Piscibus cap. 6. πεταγίδα vocari scribit.

ΠΑΤΕΛΛΑ, *Patella*, *Patina*. Glossæ Græco-Lat. Πατέλλα, *Patina*. Pollux lib. 6. cap. 12. τὰς δὲ καλουμένας πατέλλας λεκανίδας ὀνομαστέον, εἰ καὶ ἐξ ἀργύρου εἶεν.

Πατέλλιν. Alexander Trallianus lib. 5. cap. 4. ἐπίβαλλε ἀπὸ τοῦ ὕδατος εἰς μέγα καθαρὸν πατέλλιν. Vide in Πατέλιν.

Πατέλλιον. Pollux lib. laudato cap. 13. εἴη δ' ἂν ἡ παλαιὴ λοπάδιον ἐκπέταλον, ὃ νῦν ἴσως ἀπὸ τούτου καλοῦσι πατέλλιον. Eustathius Iliad. β. pag. 229. ἐκ δὲ τῶν Ὁμηρικῶν πετάλων καὶ πολήρια ἐκπέταλα, τὰ πλατέα, ὁποῖα τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενα πατέλλια. Zosimus Panopolita MS. ὁμοίως καὶ τῶν εἰρημένων ἕκαστον τῇ λειπομένῃ ἐν πατελίῳ τέφρα μιγνυμένη μετὰ κάθαρσιν τε καὶ πλυσιν διχάζεται, &c. Christianus Chymicus MS. πᾶσα ἡ λειπομένη ἐν τοῖς πατελίοις στερίονη γίνεται μέλαινα, καὶ νεκρὰ, καὶ ἄψυχος.

ΠΑΤΕΡΑΣ, *Pater*, Πατὴρ, in Corona pretiosa. Glossæ Græcobarb. Ἀβραὰμ, Περάτης, διαβάτης, ἢ πατέρας ὑψηλός.

ΠΑΤΕΡΙΖΑ, in Turco-Græcia Crusij pag. 188. seu ut scribit Goarus ad Euchołog. pag. 313. Πατερίσσα, *Sceptrum* seu *baculus Patriarchæ* appellatur à Græcis, à paterna solicitudine, inquit idem Goarus, vel potiùs quòd per excellentiam ac unicè, Patriarcha *Pater* dicatur & compelletur. Idem & Δικανίκιον nuncupatur. Philippus Cyprius in Catalogo Patriarch. Constantinopolit. in Georgio Scholario: εἰς ὃν ὁ Σουλτάνος Μεχεμὲτ τῷ Πατριαρχικῷ πατερίτζαν, ἤτοι τὸ δικανίκιον, καὶ τὸ καπάσιον ἰδίᾳ χειρὶ δέδωκε. Ejus porrò baculi Patriarchalis forma describitur à Symeone Thessalonicensi lib. de Sacrament. ἡ ῥάβδος δὲ ἣν κατέχει τὴν ἐξουσίαν δηλοῖ τοῦ πνεύματος, καὶ τὸ στηρικτικὸν τοῦ λαοῦ, καὶ τὸ ποιμαντικὸν, καὶ τὸ ὁδηγεῖν δύνασθαι, καὶ τὸ παιδεύειν τοὺς ἀπειθοῦντας, καὶ συνάγειν εἰς ἑαυτὸν τοὺς μακράν· διὸ καὶ λαβὰς ὡς ἀγκύρας ἄνωθεν ἔχει, καὶ διώκειν τοὺς θηριώδεις τε καὶ λυμαντικούς, &c. Subdit laudatus Goarus: Pastorali virgæ Pontifex innititur: ejus summa pars juxta manum transverso ligno, sive eboreis serpentibus, in sese capitibus mutuò retortis, instar anchoræ, est ornata. Ejus effigiem exhibet p. 115.

ΠΑΤΕΡΙΚΟΝ, *Liber Patrum vitas continens*. Nicon Monachus in Pandecte MS. lib. 1. serm. 28. fol. 91. τίς ποτε ἀνέγνω εἰς τὸ Πατερικὸν, ὅτι ὀφέλει, &c. Cedrenus in Copronymo an. 27. ὅσα δὲ εὗρε πατερικὰ βιβλία, ἢ λείψανα ἁγίων, κατέκαυσε. Typicum S. Sabæ cap. 8. εἰς δὲ τὴν τράπεζαν ὅλον τὸν χρόνον Πατερικὰ, leguntur. Theophanes an. 31. Copronymi: ὅσα δὲ εὗρεν μοναχικὰ καὶ πατερικὰ βιβλία, πυρὶ κατέκαυσεν. Joannes Phocas in Descript. Terræ Sanctæ num. 17. καθὼς τὸ Πατερικὸν παριστᾷ. Nicephorus Xanthopulus in Synopsi:

Πανηγυριστῶν πατερικῶν βιβλία.

Ita Joannis Moschi Λειμωνάριον, Πατερικὸν vocatur in Cod. Photij Marguniano, ut testatur Hoeschelius. Occurrit non semel. Vide Lambecium lib. 3. Bibl. Cæsar. pag. 84.

ΠΑΤΕΡΟΝ, *Trabs*, δοκὸς, in Lexico MS. Cyrilli. Portius: Πατερὸ, *Trabs*, *Tignum*, Δοκὸς, ἴκριον.

ΠΑΤΖΟΣ, *Simus*, *Curtus*. Herodianus in Epimerismis MSS. & Eudemus in Lexico MS. σιμὸς, ὁ πατζός. Glossæ MSS. Reg. Cod. 1708. & 2062. Ῥινόσιμος, τὴν κόμην ἀναδέτος, ἢ τὴν ῥῖνα σιμὸς καὶ πατζός. Scoliastes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 170. σιμοὶ, μικροὶ, πατζοὶ τὴν ἡλικίαν. Galli dicimus *Bas*, pro *Inferior*. Hinc fortè dictus

Πατζικὸς, nescio quis Constantinus, apud Symeonem Logothetam in Leone Armenio n. 8. & Anonymum post Theophanem p. 43. Vide Λαπατζᾶς.

ΠΑΤΖΟΥΝΑΡΙΟΝ, *Vasis Genus instar acini*. Moschion de Morb. muliebr. cap. 116. ἐνίοτε ὕδωρ, οἶνον πολλάκις, εἰς ἀγγεῖον ὑέλινον ὁμοιότητα ῥαγὸς πεπλασμένον καὶ τετρημένον, ὅπερ οἱ ἄγροικοι σταφυλίδα προσαγορεύουσιν, ἢ πατζουνάριον.

ΠΑΘΗΘΥΡΑ, Πατιθύρα, *Limen inferius*, φλιὰ, Βαθμὸς, Ὑπόθυρον. Vide Καλώφλοιον.

ΠΑΘΗΜΑΤΙΑ, *Vestigium*, *Nota*, *Signum*, *Signum insculptum*, Πάτος, βῆμα, &c.

ΠΑΤΗΡ Βασιλέως, *Patricius*. Anonymus de Translat. Gregorij Nazianzeni num. 17. οἱ τῶν ἐν τέλει τῆς συγκλήτου βουλῆς, καὶ εἰς πατέρας Βασιλέων ἀναγραφόμενοι

μίμοι. Theophanes in Marciano an. 1. ὁ δὲ Μαρκιανὸς τῆς ἐν Λυκίᾳ γεγενημένης αὐτῷ ὑπομνησθεὶς εὐεργεσίας, Τατιανὸν καὶ Ἰούλιον μεταπεμψάμενος, Πατέρας αὐτοὺς ἀνεκήρυξεν. Antholog. lib. 4. cap. 4.

> Οὗτος ὁ κοσμήσας ὑπάτων θρόνον, ὃν τρισέπαρχον
> Καὶ πατέρα Βασιλῆες ἑὸν καλέσαντο μέγιστοι
> Χρύσεος ἔστηκεν Αὐρηλιανὸς, &c.

Alia vide in Gloss. med. Lat. in *Pater Imperatoris*, & suprà in Βασιλεοπάτωρ.

Πατὴρ μοναχῶν, *Abbas*, *Hegumenus*. Hieronymus Dalmata in Historia MS. Sanctorum Ægypti fol. 161. ἐθεασάμεθα — Ἄμμωνα πατέρα μοναχῶν τρισχιλίων. Ita alibi non semel. S. Athanasius in Epist. ad Dracontium: οὐ ἔλαθέ σε πόσων μοναχῶν πατὴρ γέγονεν Ἀπολλώς. Vide Gloss. med. Lat. in *Pater*.

Πατὴρ πατέρων, *Pater Patrum*, appellatur Summus Romæ Pontifex, in Epistola Episcoporum Orientalium in Concilio Constantinopolit. sub Mena Act. 1 Ita compellatur Sergius Patr. Constantinopol. à Cyro Episcopo Phasidis, in Concilio Oecumenico VI. Act. 13 pag. 950. & Theodorus Balsamon in Responsis in præfat. Μάρκος πατὴρ πατέρων, ὑπάρχων τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ, καὶ πρεσβυτέρων ὑπέρτερος. Denique Πατὴρ κόσμου, Alexander III. Pap. à Georgio Episcopo Corcyrensi apud Baron. an. 1178. dicitur. Vide Gloss. med. Lat. in *Pater Patrum*.

Πατὴρ πνευματικός. Vide Πνευματικός.

Πατὴρ τῆς πόλεως, *Pater Civitatis*. In Nov. Justin. 17. cap. 4. §. 1. Nov. 86. cap. 8. Nov. 128. cap. 16. Nov. 160. Scholiastes Basilic. lib. 3. pag. 143. πατέρες καὶ ἔκδικοι τῶν πόλεων. Lib. 7 Basilic. tit. 11. cap. 4. ἔρχεται ὁ πατὴρ τῆς πόλεως προϊστάμενος αὐτοῦ. Adde lib. 56. tit. 10. cap 4. Anonymus Combefisii in Constantino Porph. num 43. Θεόδωρον τὸν Βελωνᾶν λεγόμενον Ἔπαρχον καὶ Πατέρα πόλεως προχειρίζεται. Idem Porphyrog. de Adm. Imp. cap. 42. ἀλλ' ἢν ὁ τὰ πάντα διοικῶν ὁ λεγόμενος Πρωτεύων, μετὰ τῶν ἐπονομαζομένων Πατέρων τῆς πόλεως. Continuator Theophanis lib. 3. n. 28. ubi de Chersoneso: οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἡμέτερος πως τῆς ἐκείνων προνοούμενος ἐξαποστέλλετο Στρατηγὸς, ἀλλ' ὁ λεγόμενος Πρωτεύων, καὶ τῶν Πατέρων τῆς πόλεως τὰ πάντα ἦν διοικῶν. Meminit etiam hujusce Dignitatis Synodus Mopsuestena in V. Synodo Collat. 5. *Comitas Agens in rebus & Pater Civitatis dixit*, &c. Extat præterea apud Nilum Monach. Epistola quæ est 36. lib. 2. inscripta Demostheni Πατρὶ πόλεως.

Πατερία, *Patris Civitatis munus*, in lib. 54. Basilic. tit. 7.

ΠΑΤΗΣΤΑ, Lapidis pretiosi species. Anonymus MS. Græcobarb. de Lapidibus: Πατήστα, ἔνε εἰς τὸ χλορὲ τῆς βιολας ὅπετων λέγουν Φραγγικὰ, βιόλατζότα· ἔνε καθαρὰ καὶ ἔλαμπει ὅσαν τὸ σαφεῖειν, καὶ ἔχει τέτημαν βερτοῦδε, ὅπετιν βασάζη ἀπόνδε, οὐδὲν μεθὶ πολέ.

ΠΑΤΗΤΗΡΑ, *Stapes*, *Staffa qua in equum tollimur*.

ΠΑΤΗΤΗΡΙΟΝ. Vide infrà in Πάτος, *Torcular*.

ΠΑΤΗΤΙΟΝ, Χαμαιπάτιον. Acclamationes in Concilio Constantinopol. sub Mena Act. 5. μάθωμεν τὰ χαμαιμάτια τινος εἰσι, πατήτια ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ, πῶς εὑρέθη. Infrà: μάθωμεν τὰ πατήτια ποῦ εἰσίν. Vetus Interpres Græca retinuit, ea non interpretatus. Videtur innui hisce vocibus pavimenti species aliqua. Vide Πάτος.

ΠΑΤΙΚΙΝ. Vide Παλιτής.

ΠΑΤΙΜΗΝ. Vide mox in Παλιτής.

ΠΑΤΙΤΗΣ. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. παλίτης, τὸ πατίμιν. In Cod. Reg. 1843. Παλιτὶς, τὸ πατίκιν. In Euchologio pag. 637. ubi describitur ἡ ὕλη τοῦ ἁγίου μύρου, legimus, τερεβίνθης λίτρας ς. παλίτου λίτρας ς. μυροβαλάνου λίτρας β. Ita enim in aliquot MSS. legi monet Goarus, ubi alii πετίτου præferunt. Et pag. 832. de Dedicatione Templi: σφήκωμα ἢ ἐπισχοίνιον λεπτὸν, μαστίχην, κηρὸν, μάρμαρον τετριμμένον· σὺν αὐτοῖς ἀλόην, σμύρναν, λίβανον, λάδανον, καὶ παλίτην, ἃ τινα ἐν χύτρᾳ σμιγόμενα ἀναλύονται. Ubi perperam Editum προλίτην. Adde pag. 639. 640. Gummæ pretiosæ genus esse putat idem Goarus.

ΠΑΤΙΦΡΕΣ, *Duo illa ligna quæ pedibus texentis calcantur*, apud Crusium in Turco-Græc. pag. 256.

ΠΑΤΟΣ, Græcis est *Callis*, *Via*: item *Pavimentum*, in Gloss. Gr. Lat. item *Tabulatum*. Portius: πάτος, πάτωμα, *Pavimentum*, δάπεδον, ἔδαφος. Alibi: *Distegus*, Δίπατος, Δίστεγος, duplici tabulato constans. Lib. 58. Basilic. tit. 11. φωταγωγὸς δὲ ἔξεστω ποιεῖν εἰ δὲ δέκα πόδες εἶεν ἐν μέσῳ, καὶ τότε ἀπὸ ἓξ ποδῶν τοῦ πάτου, ὥστε μήτε ψευδοπάτιον γίνεσθαι. Constantinus de Adm. Imp. cap. 29. de Æde sacra: ὁ δὲ πάτος αὐτοῦ ἐστὶν ἀπὸ συκοτῆς θαυμάσης. Cap. 53. ἐκαθίσθη ἐκ τοῦ πάτου πρὸς τὸν τοῖχον ἀνασπᾶσαι ἕνα βήσαλον, &c. Joannes Phocas in Descript. Terræ Sanctæ n. 14. ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ μέρει τὸ περὶ τὸ ἀρκτῷον ὁ λίθος λελάξευται τοῦ ἰσοπέδου πάτου ὑπερανέχων ὡσεὶ πῆχυν ἕνα, &c. Leonardus Phortius περὶ στρατηγ. πραγματ.

> Μετὰ ταῦτα νὰ κεντάξεις,
> Χώματος νὰ σοιβάξεις,
> Ἕναν πάτον μ' ὀρδινία,
> Ἄλλον δὲ μετὰ κλαρία.

Nicolaus Lucanus in Iliade Barbarogr. lib. 4.

> Οἱ θεοὶ μετὰ τὸν Δία ἐγκαθημένοι ὁμάδι,
> Εἰς χρυσὸν εὔμορφον πάτον, μὲ χρυσέοις ποληρίοις,

Πάτος κακαβίου, *Fundus cacabi*, in Euch† Euchalog. paginâ 639.

Πάτωμα, eâdem notione. Nicetas in Alexio lib. 3. num. 6. ex Cod. Græcobarb. κελλίν τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ τὸ πάτωμα. Ubi Cod. alius, τὸ πρὸ τῆς βασιλείου κλίνης δάπεδον. Acta Synodi Florentinæ: ἄνωθεν δὲ τοῦ Πάπα, πρὸς τὸ θυσιαστήριον, ἐκαθέζοντο οἱ μετὰ θρόνων καὶ σκεπέδίων, ἀλλ' ἐν τῷ πατώματι Νοτάριοι τε καὶ Πειμμικήριοι, &c. Vide Πατήτιον, & Henr. Valesium ad lib. 12. Philostorgii cap. 9.

Μεσόπατον, *Medium tabulatum*. Continuator Theophanis lib. 3. num. 43. ὑποβεβηκὼς δὲ τοῦ μεσόπατόν ἐστιν, ὃ τὴν μὲν σκοπιὰν διὰ μαρμαρίνου κλιβίου πρὸς τὸν Χρυσοτρίκλινον ἔχων, εἰς βιβλιοθήκην ἀφωρισμένη παρὰ Κωνσταντίνου τοῦ φιλολογίστου Πορφυρογεννήτου Βασιλέως.

Μονόπατον, quasi *Unicum tabulatum*, *Ædes unico tabulato constans*: Hieronymo Germano, *Casa ad un solare*, σπίτι μονόπατον. Theophanes an. 5. Justiniani: ἄλλοι δὲ διὰ τοῦ Μονοπάτου τοῦ καθίσματος εἰς τὸ πέλμα. Ubi Chronicon Alexandrinum pag. 784 habet διὰ τοῦ μονοπόρτου. Sed si μονοπάτου admittatur, videtur hîc innui *Ambulacrum*, (*Galeriam* nostri dicunt) per quod ab uno triclinio in aliud pervenitur. Item pro *Semita* usurpat Damascenus Studita Homil. 25. ἴδεν μονόπατον τετριμμένον ἀπὸ ἀνθρώπων, ἀπολέθησέν το, &c.

Ψευδοπάτιον, *Falsum pavimentum*, in l. 3. §. 3. Cod. de Ædific. priv. ubi Basilic. lib. 58. tit. 11. cap. 12. §. 3. εἰ δὲ δέκα πόδες εἶεν ἐν μέσῳ, καὶ τότε ἀπὸ ἓξ ποδῶν τοῦ πάτου, ὥστε μήτε ψευδοπάτιον γίνεσθαι. Novella Zenonis: φωταγωγὸς δὲ ποιήσει ἀπὸ ἓξ ποδῶν τοῦ πάτου εἰς ὕψος, μηδαμῶς τὸ καλούμενον ψευδοπάτιον ποιεῖν ἐν τῷ αὐτοῦ οἰκήματι τολμήσαντες. Mox: πάλιν αἱ φωταγωγοὶ διὰ τοῦ ψευδοπάτου παρακυπτικὴν πληρώσουσι χρείαν, καὶ τὸν γείτονα βλάψουσιν. Adde Harmenopul. lib. 2. tit. 4.

tit.4. §. 67. Leo in Tacticis cap.19. §.6. καὶ ἄνωθεν δὲ τοῦ τοιούτου σίφωνος ψευδοπάτιον ἀπὸ σανίδων, καὶ αὐτὸ περιτετειχισμένον σανίσιν, ἐν ᾧ στήσονται ἄνδρες πολεμισαὶ ἀπὸ τῆς πρώρας τῶν πολεμίων ἀντιμαχόμενοι.

ΠΑ'ΤΟΣ, *Torcular*, πιεστήριον. Παλιτήρι, apud Agapium Cretensem in Geoponico cap.46.

Παλιτήριον, eâdem notione. Maximus Cythærensis Episc. in Synaxario 27. Martij: πέφλευσα εἰς τὸ ὑπολήνιον, ἤτοι τὸ παλιτήρεον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀποπάνω ἔχουσι τὸ κρασὶ μαγγανιζόμενον, καὶ ὅτι ἐκεῖ ἀπέθανε.

Πάτος τοῦ Παπουτζίου, *Calcei solea*, Κρηπὶς, Ἐμβάς. Idem Agapius cap.172. κάμε τὸ πάτον του ξύλινον, &c.

Πάτωμα, *Planta*, φυτόν. Idem Agapius cap.186. βάλε εἰς τὴν κυρῶπαν ἕνα πάτωμα σεῦκλα.

Πατοῦμα, Πατοῦσα, *Planta pedis*, Πέλμα, apud Portium.

ΠΑ'ΤΟΣ, *Anus*, Πρωκτός. Malaxus in Hist.Patr. pag.152. καὶ ἐν τῷ ἅμα ἄρχησε, καὶ ἐξέρνα, αἷμα ἀπὸ τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ κάτω ἀπὸ τὸ πάτον του ἔτρεχε καθὼς τὸ νέρο ἀπὸ τὸ σολινάρι.

ΠΑ'ΤΟΣ, *Divitiæ*, πλοῦτος. Nicetas in Murtzuphlo num. 3. ex Cod. Reg. Græcobarb. de Sacra mensa: κατεκόπη καὶ διεμερίσθη τοῖς ἀθέοις, ἐχθροῖς, καθὼς καὶ ὁ ἱερώτατος πάτος τῶν ἱερῶν σκευῶν. Ubi Cod. Edit. ὥσπερ καὶ πλοῦτος ἅπας ὁ ἱερός. Infrà: καὶ τὰς συρμαλεϊνὰς ποδέας, καὶ χρυσᾶς, καὶ τὸ καθαρώτατον ἄργυρον, ὃς ἐκόσμει τὸ θεῖον πάτον, καὶ τὸ ἄμβωνα, καὶ τὰς ὡραίας πέρλας, &c. Vide Gloss. med. Latin. in *Patus*.

ΠΑ'ΤΟΣ, *Pulvis*, sed propriè qui pedibus teritur. Eustathius: ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὁ κονίσαλος καὶ πάτος λέγεται, ὡς δηλοῖ ὁ εἰπὼν ὅτι ὁ ἱδρὼς τῶν γυμναζομένων μιχθεὶς τῷ πάτῳ, συντελεῖ πρὸς διαφόρησιν ὄγκων τῶν παρὰ φύσιν· Κονίσαλον δὲ, φησὶν, ὀνομάζουσιν αὐτὸ ἔνιοι τῶν περιέργως Ἀττικιζόντων. Vide πατοῦμα.

ΠΑΤΟ'Σ, *Simus*. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Σιμὸς δὲ ἐστι ὁ πατὸς, ὃν λέγομεν Κονδόν.

Vide Πατζός.

ΠΑΤΟΥ'ΜΑ, Πατοῦσα, *Planta pedis*. Vide in Πάτος, *Pulvis*.

ΠΑΤΟΥ'ΝΑ. Canonium Mathematicum adespotum: ἡ πατοῦνα, εἰς εὐτυχίαν. Rursum: ἡ πατοῦνα, εἰς ὑγείαν.

ΠΑΤΡΑ'ΔΕΛΦΟΣ, *Patruus*. Nicephorus Bryennius lib.1. c.10. καὶ Κουτλουμοῦν ἐκπέμπει τὸν οἰκεῖον πατραδέλφου υἱόν.

ΠΑΤΡΑ'ΡΧΑΙ, sic appellati apud Alexandrinos *Regionum Primates*, *Præcipui cives*. Edictum 13. Justiniani cap.12. δίδομεν δὲ καὶ ἐκεῖνο τῷ περιβλέπτῳ Αὐγουσταλίῳ ὥστε ἐφ' ἅπασι διακελεύεσθαι, καὶ στρατιώταις, καὶ πατράρχαις, καὶ τοῖς τὰ δημόσια πράττουσι, &c. Infrà: ὥστε ἡμᾶς πάντα γινώσκοντας τὰ προσήκοντα πράττειν ἐπί τε τῇ τῶν ὀρθῶς τῷ πράγματι χρησαμένων ἐκβολῇ, ἐπί τε τῇ τῶν ἐπιλεχθέντων πατραρχῶν, εἴτε συνίδοιμεν ἐγκαταστήσει καὶ παραδώσει τούτων εἰς τὰς πατραρχίας ἀνηκόντων τῶν τε εἰς τὰς οὐσίας τὰς αὐτῶν.

ΠΑΤΡΕΜΙ'ΖΕΙΝ, *Dicere Orationem Dominicam*, seu *Pater noster*.

ΠΑ'ΤΡΙΑ, *Urbium antiquitates*, *Origines*, *historiæ*: sic vulgò inscripsisse veteres palam est, prostántque etiamnum Urbis Constantinopolitanæ Origines hoc titulo, præsertim Hesychij Milesij, Codini, & aliæ ineditæ, quas sæpe laudamus in Constantinopoli Christ. de quibus agit Constantinus Porphyrog. lib.2. Them. 12. οἱ πάτρια συγγεγραφότες τῆς Βυζαντίου. Laudant præterea Eudocia Augusta in Joniis MS. & Suidas Christodori, Panisci filij, Coptensis Πάτρια τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπικῶς βιβλ. ιβ'. Πάτρια Θεσσαλονίκης, Πάτρια Νάκλης, Πάτρια Μιλήτου, Πάτρια Τραλλέων & Πάτρια Ἀφροδισιάδος: Photius Cod. 279. Πάτρια τῆς Ἑρμουπόλεως, & Horapollinis Πάτρια τῆς Ἀλεξανδρείας. Stephanus in Βέβρυκος, & Suidas, Diogenis Cyziceni Πάτρια Κυζίκου. Arethas in Apocalypsin cap.67. Πάτρια Βιθυνῶν. Sed & eò referunt Viri Docti Πάτρια τῶν Ἰουδαίων, apud Eusebium lib.3. Hist. Eccl. cap.9. Joan. Tzetzes Chil.2. Hist.60.

Γράφουσι ταῦτα πάτρια, καὶ χρονικῶν τι πλῆθος.

ΠΑΤΡΙΑ'ΡΧΗΣ, *Patriarcha*, Dignitas Ecclesiastica quinque Ecclesiæ sedium præsulibus attributa, ac primùm Romano, Alexandrino, & Antiocheno: denique Constantinopolitano & Hierosolymitano. Theophylactus Simocatta lib.8. cap.9. ἐπίσκοπόν τε καὶ τὸν Ἱεράρχην τηνικαῦτα καιροῦ, ὃν Πατριάρχην συνήθες Ῥωμαίοις ἀποκαλεῖν. Sed nota quæ de Patriarchis dici possunt: observo duntaxat Patriarchas interdum appellari Romanos Pontifices. Ignatius Patr. Constantinopolit. Nicolaum Pap. πρόεδρον καὶ Πατριάρχην πάντων τῶν θρόνων, καὶ τὸν Κορυφαῖον διάδοχον καὶ οἰκουμενικὸν vocat in Epist. ad eum scriptâ, in Concil. Constantinopol. IV. Ita observare est Patriarcham indigitari S. Leonem in Concilio Calchedonensi pag.58. Gregorium V. in Vita S. Nili Junioris pag.152. Pontificem Romanum apud Zachariam Papam lib.1. Dialog. cap.4. lib.3. cap.2. 3. 9. 36. lib.4. cap.42. & Joannem Nicænum Archiep. in Orat. de Christi Nativitate pag. 303. Rabanus de Gregorio IV.

Tu caput Ecclesiæ es, primus Patriarcha per Orbem.

Πατριάρχου nomen uni Antiocheno attributum, scribit Balsamon de Privileg.Patr.pag.449. cùm Romanus & Alexandrinus *Papæ* Constantinopolitanus & Hierosolymitanus *Archiepiscopi* appellarentur. Quo referri possunt hæc ex Cyrillo Scythopolitano in Vita MS. Sabæ cap.56. loco descripto etiam in Concilio Nicæno II. Act.1. καὶ γνοὺς ὁ Βασιλεὺς καὶ περιχαρὴς γεγονὼς, Σεβῆρον τὸν τῶν Ἀκεφάλων ἔξαρχον, Ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας ἀπέστειλεν· ὅστις Σεβῆρος τὸν Πατριαρχεῖον δεξάμενος, &c. Ubi mox Eliam Patriarcham Hierosolymitanum Ἀρχιεπίσκοπον vocat.

Πατριάρχαι præterea dicti extraordinatij Legati qui ad stabiliendam rectam fidem per singulas Diœceses destinabantur. Socrates lib.5. capite 8. καὶ Πατριάρχας καθέστησαν, διανειμάμενοι τὰς ἐπαρχίας. Infrà: καὶ Ὀτρήϊος ὁ τῆς ἐν Ἀρμενίᾳ Μελιτινῆς τὴν πατριαρχίαν ἐκληρώσατο. Ubi consulendus Henricus Valesius. Scribit Theophanes an.25. Anastasij Thessalonicæ Episcopum à Theodoro Historico (Lectore fortè) Πατριάρχην ἀλόγως appellari. Verùm, ni fallor, ex ejusmodi Patriarchis ille fuerit. S. Basilius Epist.412. de quodam Diacono nuper Ordinato: ἐπεὶ δὲ καθέστη, τὸ μὲν ἔργου ἠμέλησε τοσοῦτον, ὅσον οὐδὲ τὴν ἀρχὴν γεγονότος· παρθένους δὲ ἀθλίας συναγαγὼν, κατ' ἰδίαν ἐξουσίαν καὶ αὐθεντίαν, τὰς μὲν ἑκούσας προσδραμούσας αὐτῷ, — τὰς δὲ ἀκούσας ἀγελαρχεῖν ἐπεχείρησε, καὶ Πατριαρχίας ὄνομα ἑαυτῷ καὶ σχῆμα περιθεὶς ἐξαίφνης ἐξεβαρεύσατο. Vide Allatium de Consensu utr. Eccl. lib.1.cap.8. n.3. & quæ observamus in Gloss.med.Lat.

Πατριαρχικόν. Scribit Anonymus Regius de Salutationibus, quæ præfiguntur Epistolis Pontificum, Patriacham Constantinopolit. cùm ad Officiales Palatinos scribit, nomen suum exarare, ubi bulla affigitur: ad cæteros autem optimates, juxta Bullam scribere vocem, Πατριαρχικόν, post Bullam verò, Πρὸς τὸν δεῖνα. Ita etiam cùm scribit ad Metropolitas, εἰς δὲ τοὺς ἑξῆς πάντας, Πατριαρχικόν· vel Πατριαρχικὸν

εἰς

εἰς τὸν δεῖνα. Communicavit Vir Cl. Ulricus Obrechtus Argentinensis diploma ejusmodi Hieremiæ Patr. Constantinopolit. an. Mundi juxta Græcos 7085. (Chr. 1577.) quod olim Stephanus Gerlachius, cujus crebrò meminit Crusius, Constantinopoli attulit, cui inscriptum Πατριαρχικὸν ἐξαρχικόν. Ubi postrema vox additur, quòd eo diplomate potestatem concedat Ἐξάρχοις suis tributum Sultano præstari solitum, ab Episcopis, Presbyteris, Hegumenis, &c. exigendi: quæ est functio Exarchorum, ut in voce Ἔξαρχος docuimus.

Πατριαρχεῖον, *Ædes Patriarchalis*, seu *Domus Patriarchæ*. Vita S. Nili Jun. pag. 152. de Patriarchio Romano, καὶ κρατήσαντες αὐτὸν ἀμφοτέρωθεν τῶν χειρῶν, ἀνήγαγον εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, καθίσαντες αὐτὸν μέσον. Vide Constantinopolim Christianam lib. 2. cap. 8.

Πατριάρχαι dicti *Iudæorum in Palæstina Principes & Sacerdotes*, ut observatum in Gloss. med. Latin. Horum meminere Julianus Imp. Epist. 25. ubi videndus Petavius, Epiphanius in Hæresi Ebionitar. Palladius in Vita Chrysostomi, &c. Vide præterea Henric. Valesium in Euseb. Hist. Eccl. lib. 1. cap. 7. pag. 14.

ΠΑΤΡΊΚΙΟΣ, *Patricius*. Auctor Etymologici: Πατρίκιος, οἱονεὶ πατὴρ τοῦ κοινοῦ. Dignitas inventa à Constantino M. ut scribit Zosimus lib. 2. συναιρεθῆναι τούτῳ καὶ Ὀπτάτον παρασκευάσας, ὃς παρὰ Κωνσταντίνου τῆς ἀξίας τετυχήκει τοῦ Πατρικίου, πρώτου ταύτην ἐπινοήσαντος τὴν τιμήν, καὶ προκαθῆσθαι τοὺς ταύτης ἠξιωμένους τῶν τῆς αὐλῆς Ἐπάρχων νομοθετήσαντος. Deferebatur viris qui de Republica bene meruerant. Malchus Rhetor in Excerpt. Ἀδαμάντιος δὲ τῶν τε τοῦ Βασιλέως τιμῶν αὐτοῦ ἀνεμίμνησκε, καὶ ὅτι Πατρίκιον καὶ Στρατηγὸν ποιήσας, (ἃ τοῖς πλεῖστα καμοῦσι παρὰ Ῥωμαίοις γέρα ἐστὶ) καὶ τῶν ἄλλων δωρεῶν καὶ πλούτου ἐνέπλησεν. Patriciorum proinde Dignitas magna, ut qui *Patres Imperatoris* haberentur & compellarentur. Philostorgius lib. 11. cap. 4. de Rufino Eunucho Patricio ab Arcadio creato: καὶ ἦν λοιπὸν πατὴρ ὁ Εὐνοῦχος Βασιλέως, ὁ μηδὲ τῶν τυχόντα παῖδα φῦναι δυνάμενος. Theophylactus Simocatta lib. 1. Hist. cap. 10. οἱ κορυφαῖς τῶν ἀξιωμάτων περιλαμπόμενοι, οὓς καὶ γονεῖς ἀποκαλεῖν ὁ Βασιλεὺς οὐκ ἀπηξίωσεν. Anonymus de Translat. S. Gregorij Nazianzeni num. 17. οἱ τῶν ἐν τέλει τῆς συγκλήτου βουλῆς, καὶ εἰς πατέρας Βασιλέων ἀναγραφόμενοι. In Synodo Calchedonensi Act. 1. Anatolius indigitatur ἐνδοξότατος στρατηλάτης, καὶ ἀπὸ ὑπάτων Πατρίκιος, & Florentius ἀπὸ ἐπάρχων καὶ ὑπάτων καὶ Πατρικίων, ut & Senator ἀπὸ Μαγίστρων, καὶ Ὑπάτων, καὶ Πατρικίων, unde patet Patricij Dignitatem perpetuam non fuisse. Πατρίκιος τῆς Ἀρμενίας, apud Theophanem an. 10. Constantis. Πατρίκιος τῆς Κολωνείας an. 1. Constantini ejusdem, filij an. 1. Habetur in Euchologio Goari pag. 931. Εὐχὴ ἐπὶ προσαγωγῇ Ἀρχόντων, ἤτοι Πατρικίων, ex qua docemur extremis sæculis Patricios, ut & alias majores Palatij Dignitates cum Sacerdotis benedictione promoveri soluisse in Ecclesia: quod & colligimus ex Symeone Logotheta in Porphyrog. num. 6. & Scylitze scribentibus Constantinum quendam Patricium creatum venisse inde in Ecclesiam ὡς ἔθος ἐστὶ, λαβεῖν εὐχήν. Sed de Patriciis vide à nobis observata in Gloss. med. Lat.

Πρωτοπατρίκιος, *Primus Patriciorum*, Marcellino Comiti in Leone M. ubi de Aspare, qui Πατρίκιος & Πρῶτος τῆς συγκλήτου dicitur in Chron. Alexandr. Malchus in Excerpt. de Legat. pag. 92. καὶ τόγε δὴ αἴσχιστον ὄνειδος τῶν Ῥωμαίων, ὅτι καθέδραν αὐτῷ τῶν Πρωτοπατρικίων ἀποδοθῆναι ἐκέλευσε. Meminit præterea Theophanes in Rhinotmeto pag. 318. Basbacurij Πρωτοπατρικίου καὶ Κόμητος ὀψικίου. Cæterùm Πατρικίους, *Vezirος* Turcicos non semel vocat Ducas in Hist. Vide in Πασίας.

Πατρικιότης, *Patricij Dignitas*, *Patriciatus*. Justinianus in Nov. 38. κατὰ τὴν τῶν μεγίστων ἀξιωμάτων κτῆσιν, Πατρικιότητός τε καὶ ὑπατείας, &c. Priscus Rhetor, in Legat. pag. 43. πρὸς δὲ τῇ ὑπατικῇ ἀξίᾳ καὶ τῆς πατρικιότητος τυχών. Constantinus de Adm. Imp. cap. 43. καὶ προεβιβάσθη παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν Πατρικιότητα. Constantinus Manasses in Chron. pag. 63. Ed. Reg.

Τὴν τῆς Πατρικιότητος καταπλουτίσας ἀξίαν.

Michaël Glycas in Alexandro Leonis F. pag. 375. οὓς καὶ εἰς Πατρικιότητος τιμὴν ἀνεβίβασεν. Adde Scylitzem pag. 575.

ΠΑΤΡΙΚΌΝ, *Possessio*, vel *hæreditas Paterna*. Corona pretiosa: τὸ Πατρικὸ, *Patrimonium*, Πατρικὸς πλοῦτος. Occurrit in Nomocanone Coteleriano n. 105. Locum vide in Γονικόν.

ΠΑΤΡΙΜΌΝΙΟΝ, *Patrimonium*. Procopius lib. 1. de Bello Gotthico cap. 4. βιάσασθαι ἅπαντας τοὺς ταύτῃ ἀνθρώπους, καὶ τοὺς ἀγροὺς ἀφελέσθαι οὐδενὶ λόγῳ, τούς τε ἄλλους ἅπαντας, καὶ οὐχ ἥκιστά γε τὴν βασιλείαν οἰκίαν αὐτήν, ἣν δὲ Πατριμόνιον καλεῖν νενομίκασι. Idem cap. 6. τὰ μὲν χωρία τῆς Βασιλέως οἰκίας, ἣν δὴ πατριμόνιον καλοῦσι. Et in Hist. arcana: οἳ δὴ ἀμφί τε τοὺς θησαυροὺς, καὶ τὰ Πριβάτα καλούμενα, τότε Πατριμόνιον ἐπιτελεῖν ἀεὶ τὴν ὑπουργίαν εἰώθασιν. Theophanes an. 16. Leonis Isauri, & ex eo Cedrenus, τὰ δὲ λεγόμενα πατριμόνια τῶν ἁγίων καὶ κορυφαίων Ἀποστόλων τῶν ἐν τῇ πρεσβυτέρᾳ Ῥώμῃ τιμωμένων ταῖς ἐκκλησίαις ἐκ πάλαι τιμώμενα χρυσίου τάλαντα τρία ἥμισυ τῷ δημοσίῳ λόγῳ τελεῖσθαι προσέταξεν. In Nov. 102. Justiniani, & 1. Justini, Θεῖον πατριμόνιον.

Πατριμονιάλιος, *Patrimonialis*. Glossæ Basilic. Πατριμονιάλια, ὅσα ἕκαστος Βασιλεὺς ἑαυτῷ κτᾶται, ὑπὸ Βασιλέως Ἀναστασίου· αὐτὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐξευρὼν καὶ τὴν προσηγορίαν ταύτην, καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ Κόμητος τοῦ Πατριμονίου. Eædem Glossæ, Πατριμονιάλια, ἰδιόκτητα τοῦ Βασιλέως. Πατριμονιάλια χωρία, lib. 6. Basilic. tit. 1. cap. 45. Vide Τρίμηνα.

Πατριμονιαλίκιον, in iisdem Gloss. Basilic. πατρικὴ οὐσία.

ΠΑΤΡΌΒΟΥΛΟΣ. Julianus Imp. in Epist. ad Byzantios 11. τοὺς βουλευτὰς πάντας ὑμῖν ἀποδεδώκαμεν, καὶ τοὺς πατροβόλους, εἴτε τῇ Γαλιλαίων ἑαυτοὺς ἔδωσαν θρησκείᾳ, εἴτε ὅπως ἄλλως πραγματεύσαντο, διαδρᾶναι τὸ βουλευτήριον, ἔξω τῶν ἐν τῇ μητροπόλει λελειτουργηκότων. Ubi perperam Editum πατροκόλους rectè adverterunt Viri Docti, qui ita præferre Anglicum Codicem monent: sed legendum πατροβούλους constat. Martyrium S. Romani apud Metaphrastem ex Cod. Colberteo 505. ὁ Ἀσκληπιάδης χολέσας, ἐκέλευσεν αὐτὸν κρεμασθῆναι· ἡ δὲ τάξις ὑπέβαλεν, Πατρόβουλον αὐτὸν εἶναι. Ἀσκληπιάδης δὲ ἐκέλευσεν αὐτὸν κατενεχθῆναι, ἀπὸ τοῦ ἑρμᾶ, καὶ λέγει αὐτῷ, Εἰπέ μοι, Ῥωμανὲ, ὄντως πατρόβουλος εἶ, καθ' ὃ ὑπέβαλεν ἡ τάξις; Ῥωμανὸς εἶπεν, Καί τι τοιοῦτο ποιεῖ, διὰ γὰρ ταύτης τῆς ὀνομασίας οἴει εἶναι ἐλευθερίαν Χριστιανοῖς; ἡμεῖς διὰ Χριστὸν ἐπιγνῶντες τὸν πατέρα, ἐλεύθεροι καθεστήκαμεν. Acta Martyrij Sancti Calliopij num. 1. de illius parente: ἦν δὲ πατρόβουλος Πέργης τῆς Παμφυλίας. Et num. 2. ἔθνους εἰμὶ τῆς Παμφυλίας, γένους δὲ βουλευτικοῦ πατροβούλου, quam vocem Zinus & alij *Patricium* interpretantur. Sed malim hoc loco patrem Sancti Calliopij, quem Virum Senatorium vocant Acta, fuisse Πατέρα βουλῆς, seu *Caput Senatus*, uti vocant Latini. Martyrium Sancti Ignatij num. 5. Ἀρχιερέα σε τοῦ μεγάλου καταστήσω Διὸς, καὶ πατέρα τῆς βουλῆς ὀνομάσω. Vide Gloss. med. Lat. in *Caput Senatus*.

ΠΑΤΡΌΘΕΙΟΣ,

ΠΑΤΡΟΘΕΙΟΣ, *Patruus*, ἀπὸ πατρὸς θεῖος. Apud Photium in Epist. ad Nicolaum Pap. & in Epist. Encyclica de VII. Synodo.

ΠΑΤΡΟΚΟΛΟΣ. Vide in Πατρόβουλος.

ΠΑΤΡΟΠΑΣΙΑΝΟΙ, *Patripassiani* Hæretici, de quibus in Gloss. med. Latin. Socrates lib. 2. Hist. Eccl. cap. 19. τοιοῦτοι γάρ εἰσιν οἱ Πατροπασιανοὶ παρὰ Ῥωμαίοις, Σαβελλιανοὶ δὲ παρ' ἡμῖν λεγόμενοι. Vide eundem lib. 4. cap. 7. pag. 221.

ΠΑΤΡΟΣΥΝΗ, *Paternitas*, titulus Compellatorius. Alexander Monachus in Encomio S. Barnabæ MS. ὅτι μάλιστα ἐξῆς καμὲ ἀπὸ τοῦ νῦν ὑπακούοντα τῇ σῇ πατροσύνῃ.

ΠΑΤΡΩΝ, *Patronus*. Glossæ Basilic. Πάτρων λέγεται ὁ ἐλευθερωτὴς τοῦ δούλου. Liber 7. Basilic. tit. 8. §. 8. Πάτρων ἐστὶν ὁ ἐλευθερώσας. Moschopulus in Lexico Philostrati: Πάτρων, πάτρωνος, παρὰ τοῖς νομικοῖς, ὁ πατρὸς τάξιν ἐπέχων. Adde Hesychium, Thomam Magistrum, &c. Horapollo lib. 2. Hieroglyph. cap. 51. ἄνθρωπον προσφεύγοντα τῷ ἰδίῳ πάτρωνι, καὶ βοηθούμενον θέλοντες δηλῶσαι, &c. Artemidorus lib. 4. Onirocrit. cap. 83. ὥσπερ καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ πάτρωνος πάλιν ἠλευθερωμένος ὄναρ, ἀπέβαλε τὸν πάτρωνα θανάτῳ. Theophilus ad Autolicum lib. 3. μέχρις τελευτῆς τοῦ ἰδίου πάτρωνος αὐτοκράτορος Οὐήρου. Inscriptio Corcyrensis apud Jacob. Sponium tom. 3. Itiner. pag. 84. & in Miscellan. Antiquit. p. 14. Α ΠΟΛΙΣ ΜΑΡΚΟΝ ΚΑΛΗ.. ΓΑΙΟΥ ΥΙΟΝ ΒΥΒΛΟΝ ΤΟΝ ΠΑΤΡΩΝΑ ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΤΑ ΕΡΜΑΙ ΗΡΑΚΛΗΙ. Aliam Delphensem refert idem Sponius eod. to. 3. Itinerar. part. 2. pag. 8. in qua vox ΠΑΤΡΩΝΑ pariter reperitur, ut & in binis aliis apud Gruterum DXCV. 11. 12. Occurrit præterea apud Ducam Hist. cap. 23. Extr. & Jurisconsultos Gr. passim.

Πατρώνισσα, *Patrona*, in Gloss. Græc. Latin. Lib. 2. Basilic. tit. de Verbor. signific. cap. 52. τῇ προσηγορίᾳ τοῦ πάτρωνος, καὶ ἡ πατρώνισσα περιέχεται. Similia habent Glossæ Basilic. Eadem Basilic. lib. 49. tit. 4. cap. 18. οἱ τῆς πατρωνίσσης παῖδες, καὶ πορνογενεῖς ὄντες, ἔχουσι κατὰ τοῦ ἀπελευθέρου αὐτῆς τὴν κατὰ τῆς διαθήκης ἐναντίωσιν. Adde lib. 7. tit. 8. cap. 27. lib. 21. tit. 1. c. 4. &c. Harmenopulum lib. 5. tit. 3. &c.

Πατρωνία, *Patrocinium*. Zonaras ad Can. 130. Synodi Carthagin. Πατρωνία, Ῥωμαϊκὴ οὖσα λέξις, καὶ ἐξελληνιζομένη, προστασία νοεῖται. Epistola ejusdem Concilij: ἡ πληθὺς καταδραμοῦσα τὴν ἡμετέραν συνόδου εὗρεν, ὅτι καὶ τῆς μνημονευθείσης τὴν πατρωνίαν μᾶλλον, ἤπερ κρίσιν, καὶ τὴν ὡς ἐκδίκου σπουδὴν μᾶλλον ἤπερ διαγνώσεως δικαιοσύνην ὑπερενίκησε. Ubi idem Zonaras, πατρωνίαν, προστασίαν, & βοήθειαν interpretatur. Idem in Annalib. lib. 7. n. 3. ubi Patricios, vocatos ἀπὸ τῆς πατρωνίας quosdam existimare ait, hæc subdit: οὕτω δ' ἐκάλουν τὴν προστασίαν, πάτρωνας γὰρ τοὺς κηδεμονικοὺς προσηγόρευον.

Πατρωνίκιον, eâdem notione. Nov. Tiberij Imp. de Sacris Domibus cap. 4. καὶ προστασίαν αὐτοῖς ἀπονέμειν, ἢ τὸ λεγόμενον πατρωνίκιον ἀπὸ χωρίων τινῶν ἐλευθέρων.

Πατρωνικὸν δίκαιον, Suidæ, τὸ ἐκ προστάτου δίκαιον, *Ius Patronorum*. Legi inter adversaria MS. Pithœorum, Opusculum hoc titulo, Περὶ δικαίου Πατρωνικοῦ, cujus initium ita concipitur: Μέλλουσα διδόναι τύπον καινὸν ἐπὶ τοῖς πατρωνικοῖς δικαίοις, ἡ διάταξις διηγεῖται πρότερον, &c. Occurrit apud Interpretem Concilij Lateranensis an. 1215. cap. 32. pro *Iure Patronorum in Ecclesias*.

Πατρωνεύειν, *Patrocinari*, in Glossis Græco-Lat.

ΠΑΤΡΩΟΣ, *Vitricus* vel *Patruus*. Suidas: Πατρῶος, ὁ πρὸς πατρὸς θεῖος. Justinian. in Nov. 22. cap. 27. ἢ ὁ πατρῶος, ἢ ἡ μητρυιὰ παραλήψονται. Vide to. 1. Basilic. pag. 546.

ΠΑΤΩΜΑ. Vide in Πάτος.

ΠΑΤΩΡΙΟΝ, *Eupatorium*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 623.

ΠΑΥΓΕΙΝ, pro παύειν. Glossæ Græcobarb. ἀπόλιπε, παύω, παύε. παῦγε, κατάπαυε.

ΠΑΥΕΣΘΑΙ, *Mori*. Chronic. Alexandr. an. VIII. Focæ: παύεται δὲ καὶ Ἰσάκιος ἀπὸ Ἱεροσολύμων. Occurrit apud alios.

ΠΑΥΟΝΙΟΝ, *Pavo*. Nicetas in Isaacio lib. 3. num. 6. ἐπιδεικτικός τε ἦν ὡς Παυόνιον τὸ φιλόκοσμον. Ubi Edit. ὡς ταὼς ὁ φιλόκοσμος.

ΠΑΥΣΑΝΑΙ, *Induciæ*, *armorum cessatio*. Luithprandus in Legat. *Pausanas exigis*, *quas nec te exigere*, *neque nos concedere ratio ipsa compellit*.

ΠΑΦΙΛΟΣ, *Acus Ligulæ*, in Turco-Græcia Crusij pag. 188.

ΠΑΧΛΑΠ, φακὸς ὁ ἐπὶ τῶν τελμάτων, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΠΑΧΝΙΖΕΙΝ, *Pinguem reddere*. Orneosophium: ἡ οὐρὰ αὐτοῦ ἁπλωμισμένη, καὶ ὡς ἂν παχνισμένη.

ΠΑΧΥ, *Pinguedo*, λίπος, in Corona pretiosa. Παχότητα, *Arvina*, λίπος.

Παχιατικὸν, *Tributum pro adipe*, seu *adipis ponderatione*. Diploma Andronici Junioris pro Monembasiotis: ἢ καθελκόμενοι εἰς ἀπαιτήσεις καμπανισμοῦ, μεσιτικοῦ, ζυγαστικοῦ, μετριατικοῦ, παχιατικοῦ, γομαριατικοῦ, ὀψωνίου, &c.

Παχύδρδας, *Pinguis*, *Obesus*, *Adipatus*, παχύς, λιπαρὸς, &c.

Παχυκάρδιος, *Brutus*, *Stolidus*, in Gloss. Gr. Lat.

ΠΑΧΩΡΕΙΝ, *Obedire*, *Assentiri*. Mauricius lib. 11. Strateg. cap. 5. πάντων ἐναντίων ἀλλήλοις φρονούντων, καὶ μηδενὸς τῷ ἑτέρῳ παχωρεῖν βουλομένου. Legendum fortè ὑπακούειν.

ΠΑΨΑΔΙΟΝ. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 46. ὑποκάτω δὲ τοῦ κίονος τοῦ φόρου ἐτέθη καὶ τὸ παψάδιον στοιχεῖον. Ita quidam Codd. MSS. Sed rectiùs alij Παλλάδιον proferunt, ut monet Holstenius ad eundem Scriptorem.

ΠΕΓΝΕΡΑΤΙΚΙΑ, *Actio Pigneratitia*, ἀγωγὴ περὶ ἐνεχύρων, in Glossis Basilic.

ΠΕΓ, Πέγις, *Begus*. Magistratus Turcicus, de quo Leunclavius in Pand. Turc. n. 14. Ducas Hist. cap. 21. Τζαλις-πέγις, Γεωργιτζ-πέγις. Cap. 22. Ελιεξ-πέγις, Μαχομὲτ Πέγ. Vide Πέκις.

ΠΕΓΝΗΔΙΟΝ, pro παιγνίδιον. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ τότες ἀρχίνισας, τρουμπέτες καὶ πεγνήδια.

Vide Παιγνίδιον.

ΠΕΔΑΤΟΥΡΑ, *Pedatura*, de qua voce diximus in Gloss. med. Latin. Mauricius lib. 10. Strateg. cap. 3. εἰ δὲ δῆμός ἐστιν ἐν τῇ πόλει, δέον ἐκείνους συμμίξαι ἐν τοῖς τοῦ τείχους πεδατούραις τοῖς στρατιώταις. Leo in Tactic. cap. 15. §. 56. ἐὰν δὲ καὶ διχοστασία ἐστὶν παρὰ τινῶν ἐν τῇ πόλει, ἢ τῷ κάστρῳ, δέον ἢ κακείνους εἰρηνεῦσαι καὶ συμμίξαι ἐν τοῖς τοῦ τείχους πεδατούραις τοῖς στρατιώταις.

ΠΕΔΕΝΕΣ. Vide in Παίδενες.

ΠΕΔΕΞΙΟΣ, pro Ἐπιδέξιος. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Ἐσὺ ἔχεις ὅλα σωστὰ, πάντα σου τὰ πεδέξια.

ΠΕΔΙΑ, *Pedulis*. Michaël Psellus in Grammatica MS.

Τὰ τῶν ποδῶν εἰλήματα ὀνόμαζε Πεδιά.

Vide Πεδίλιον.

ΠΕΔΙΑΣ. Anna Comnena lib. 3. Alexiad. pag. 99. συνῆν δὲ αὐτῷ καὶ ὁ ταῦτά μοι διηγούμενος Λατῖνος, ὡς ἔλεγε, πρέσβυς τοῦ Ἐπισκόπου Βαρέως, καὶ, ὡς διεβεβαιοῦτο, σὺν τῷ Ῥομπέρτῳ τὴν τοιαύτην διέστειβε πεδιάδα. Phrasis Gallica, *Qui avoit passé cette campagne avec Robert*, qui cum Roberto toto istius expeditionis

 tempora

tempore perstiterat, uti hunc locum vertendum olim monuimus.

ΠΕ΄ΔΙΚΛΟΝ, *Pedicula*, *Pedica*. Constantinus in Tactic. pag. 11. λωρόδεκκα, πέδικλα σελωαῖα σιδηρᾶ μετὰ καρφίων αὐτῶν. Pag. 15. καὶ λωρόδεκκον, καὶ πέδικλον, καὶ σελοπτέρυγιον. Similia habent Mauricius lib. 1. cap. 2. & Leo cap. 6. num. 4. 10.

Πεδικλοῦν, Πεδουκλοῦν, *Ligare*, *Pedicas injicere*. Hieron. Germanus, Πεδουκλώνειν *Ligare*: Πεδούκλωμα, *Pedicam*, *Vinculum*, interpretatur. Idem Mauricius lib. 11. Strateg. cap. 3. de Equis militum: τότε δὲ τοὺς ἀναγκαιοτέρους κατέχοντες, καὶ πεδικλοῦντες πλησίον τῆς τέντης, φυλάττουσι μέχρι τοῦ καιροῦ τῆς παρατάξεως. Et lib. 12. cap. 22. καὶ ἢ πεδικλοῦν ταῦτα, ἢ δεσμεύειν, &c. Eadem habet Leo cap. 11. §. 45. cap. 18. §. 54. ubi πεδικλοῦν, est Equos vel Boves carrorum pedibus ad tabernaculum religare, quomodo solent Orientales. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: ὁ δὲ κυρέσης εἶχε φοράδα πάνυ θαυμαστὴν, προσδέχουσαν μετὰ τοῦ ἀνέμου, μετὰ δύο ζυγίων σιδήρων πεπεδικλωμένην.

ΠΕΔΟΥΑ΄Ρ, τὰ ἄνθη τοῦ γλυκακάνθου, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843. ubi Πεδουάρτ scribitur.

ΠΕ΄ΔΟΥΚΛΟΝ, *Ungula pedis*, quasi *Pedungula*. Achmes in Introduct. in Mathem. μορφὴ ὡς συάγρου, ὀδόντες ὡς τρίβολοι, ἔχων πέδουκλα ἀλόγων.

Πεδουκλοῦν, *Prolabi*, *Corruere*. Historia Apollonij Tyrij:

> Πολλαῖς φοραῖς μετ' ἄλογα χάμε τοὺς πεδουκλώνει,
> Λακλοπάτη τοὺς, τ' ἄλογο σ' τὴν γῆν αὐτοὺς πλακώνει.

Historia Belissarij MS.

> Ἐπεδουκλώθην ἔπεσεν, εἰς γαῖαν ἐξαπλώθην.

Vide in Πέδικλον.

ΠΕΔΟΥ΄ΛΙΟΝ, *Pedulis*, de qua voce, in Gloss. med. Lat. Glossæ Basilic. πεδούλια, ποδῶν καλύμματα· πέδα γὰρ ὁ πούς· τινὲς δὲ τὰ ἀρίαεια ἡρμήνευσαν. Vide Πεδιά.

ΠΕΖΑ΄ΛΑ, *Ludi puerilis species*. Prochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Εἰ δὲ καὶ ἀφήσουν κ' ἂν πεζὸν νὰ ἐκβαίνω τοῦ ἐκεῖσε,
> Ὡς μυλωνᾶς ἐξέρχομαι, καὶ παίζω τὴν πεζάλαν.

ΠΕΖΑΝΤΟΥ΄ΡΟΣ, *Bucentaurus*, Navigium Ducis Venetorum, quod sic describitur à Sguropulo in Historia Concilij Florent. sect. 4. c. 13. τῇ δὲ κυριακῇ μετ' ἄριστον ἀπῆλθεν ὁ Δοὺξ μετὰ τῶν ἐκκρίτων τῆς Βενετίας ἀρχόντων πρὸς τὸν βασιλέα, διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ πλοίου τοῦ καλουμένου Πεζαντέρου, ὅπερ κατὰ μὲν τὸ μῆκος ἔλαττόν ἐστι τοῦ κατέργου πολλῷ, κατὰ δὲ τὸ πλάτος εὐρύτερον, &c. Describitur à Sansovino & Stringa lib. 10. Descript. Venet. p. 301. ubi & nominis origo indicatur. Ejus figura habetur in Itinerario Italico Schotti edito Patavij an. 1659. & alibi.

ΠΕΖΑΡΟΥ΄Ν τζὲρ, τζηκνίδας σπέρμα, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Semen urticæ*. Vide in Πεζορονίτζουρα.

ΠΕ΄ΖΕΙΝ, *Ludere*, Παίζειν. Glossæ Græcobarb. ἀγελαίας, ἀγραύλους ἐκείναις ὅπου μηνύσκουν εἰς τοὺς κάμπους, ἢ ὅπου πέζουν πηδιάβλιν. Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ μία κιθάρα μου πάρεζε, νὰ πέζω μὲ δοξάρα.

Infrà:

> Στὸ φόρον ἐκατέβηκε, καὶ πέζει σιχολόγα.

Πέζιμον, *Lusus*. Eædem Glossæ: αὔλησις μαλακὴ τοῦ Ἀγάθωνος, πέζιμον τοῦ πηδιαβλίου τοῦ Ἀγάθωνος.

ΠΕΖΕ΄ΡΩΣ, Lapis pretiosus, cujus meminit Cosmas Indicopleustes: ἔχει καὶ τὸ πεζέρωτα λίθον· αὐτὸ γὰρ καλεῖ ἄνθρακα.

ΠΕΖΕΣΤΕ΄ΝΗ, *Forum pretiosissimarum vestium*, Turcis *Besestan*. Malaxus in Hist. Patr. pag. 166. λέγοντες καὶ βοῶντες μεγάλη τῇ φωνῇ, τὸ πὶτ παζάρη καίεται καὶ τὸ Πεζεστένη. Vide Πεζεστένη.

ΠΕΖΕΤΙ΄Α, *Fascia*. Auctor Etymologici: Ταινία, ἐπὶ μὲν ἀνθρώπων, πεζέτια, στέμματα, στεφάνη, ζωνὴ, &c.

ΠΕ΄ΖΕΥΜΑ, *Locus in Palatio ubi Imperator ex equo descendens, pedes ire incipit*. Codinus de Offic. Palat. c. 5. n. 6. ἀφ' οὗ διαδέχεται αὐτὸν ὁ Πρωτοστράτωρ, φέρων μέχρι καὶ τοῦ πεζεύματος. Cap. 15. num. 8. εὑρίσκουσιν κατὰ συνήθειαν εἰς τὴν πύλην τῶν Τζυκαλῶν, ἐκδεχόμενοι τὸν βασιλέα, καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ μέχρι καὶ τοῦ πεζεύματος.

ΠΕΖΙΚΑ΄. Sguropulus in Historia Concilij Florentini sect. 4. cap. 12. καὶ οἴνου βουτζία δὲ, ἃ διεκόμισαν πρότερον, καὶ ἄρτους, ἀρωματικά τε πλαστὰ, λαμπάδιά τε καὶ κηρίατζα, πεζικὰ μικρά τε καὶ μεγάλα, ἰχθύας τε πολλοὺς, &c. Ubi Interpres πεζικὰ *Altilia* interpretatur: sed puto referendam vocem πεζικὰ ad λαμπάδια & κηρίατζα, ut *fuerint candelabra majora, pedibus insistentia*.

ΠΕΖΙ΄ΤΙΑ, *Tæniæ*, vel *Corollæ*. Suidas: Ταινίας, ἐπὶ μὲν ἀνθρώπων· τὰ πεζίτια, στέμματα. Alibi: Πεζίτια, στέμματα. In veteribus Gloss. legitur Πεζίδια. Vide Πεζετία.

ΠΕΖΟ, Ὑοσκύαμος, in Gloss. Jatric. ex Cod. Reg. 190.

ΠΕΖΟΒΑ΄ΤΕΙΝ, *Pedibus calcare*. Theophanes an. 23. Copronymi, de Mari glacie constricto: ὥστε συμμορφωθῆναι τὴν θάλασσαν τῇ ξηρᾷ, καὶ πεζοβατεῖσθαι ὕπερθεν τοῦ κρύους.

ΠΕΖΟ΄ΒΟΛΟΣ, *Rotunda retis*, *Rete*, Πέζα.

ΠΕΖΟΡΟΝΙ΄ΤΖΟΥΡΑ, τὸ σπέρμαν τῆς ἀκαλήφης, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 190. *Semen urticæ*. In Lexico MS. Reg. 1843. πεζαρζοῦραν, τῆς ἀκαλήφης τὸ σπέρμα. Vide suprà in Πεζαροῦν.

ΠΕΖΟΥ΄ΛΙΟΝ, *Atrium*, *vestibulum domus*. Glossæ Græcobarb. ἀγυάτιδες αἱ πρὸ τῶν θυρῶν θεραπεῖαι· ἢ δὲ λύσις, ὅπου ἔνι εἰς τὸ ξωπόρτιν, ἴσως τὰ πεζούλια. Vita S. Eudociæ Mart. num. 37. ἀναστὰς οὖν πᾶσαν τὴν πεζιοχὴν τοῦ ψαλμοῦ, ἀπεκοιμήθη ἔν τινι πεζουλίῳ. Gregorius in Vita S. Basilij Junioris n. 46. ὡς οὖν τὴν δέησίν μου ἐπλήρωσα, ἔπεσα ἐν ἑνὶ τῶν πεζουλίων τοῦ ὀλίγον ἀφυπνῶσαι. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 459. εἰσελθὼν δὲ κεκοπιασμένος ἀπὸ τῆς ὁδοιπορίας, — ἀνεκλίθη ἐν τῷ πεζουλίῳ τοῦ ἁγίου Διομήδους, &c. Eadem habet Symeon Logotheta in eod. Mich. n. 11. Constantinus verò Porph. in Basilio n. 9. Ed. Combef. πρὸ τοῦ πυλῶνος. Epiphanius Hagiopolita pag. 59. ἔστι δὲ ἡ κοίτη αὐτοῦ (τοῦ Προδρόμου) εἰς τὴν ἀνεπαύετο, πεζούλιον αὐτοφυὲς, ἐκ τῆς αὐτῆς πέτρας, ἤτοι σπηλαίου, καὶ καμάρα μικρά. Theodosius Zygomalas MS. de Monte Sina. ἔνδον δὲ τοῦ πεζουλίου ἐστὶ παρεκκλήσιον Αἰκαθερίνης. Anonymus alter Interpres MS. Rhamplij: ἢ εἰς μαγέιρειον, ἢ εἰς πεζούλιον ἐκλημένον, καὶ εἰς τόπον ὅμοιον φουσκουλαρίου. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

> Τριγύρου γύρου ἔγεμε πεζούλια μαρμαρόνια.

Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 146. οὐ ἐπάνω εἰς πεζούλιν, οὐ εἰς κρέμασραν λεγομένη πάρτζα, &c. Occurrit ibi rursum cap. 143.

ΠΕΖΟΥ΄ΝΙΟΝ, *Pullus*. Glossæ Græcobarb. Ἀνδόνος νεοσσὸς, πεζούνιον.

ΠΕΖΟΥ΄ΡΑ. Vide in Παιζοῦρα.

ΠΕΘΑΝΙ΄ΣΚΕΙΝ, *Mori*, Ἀποθνήσκειν. Glossæ Græcobarb. Ἀθάνατοι, ὅπου δὲν γεύονται τοῦ θανάτου· ὅπου δὲν πεθανίσκουσιν.

ΠΕΘΕΡΟ΄Σ, *Socer*, Πενθερός. In Corona pretiosa. Πετερά, *Socrus*, πενθερά, ibidem. Occurrit in Turco Græcia Crusij pag. 220.

ΠΕΘΥΜΕΙ΄Ν, pro Ἐπιθυμεῖν. Prochoprodromus de sua Paupertate ex Cod. MS.

> Καὶ νὰ χορτάσης τὸ ψωμὴν, τὸ πεθυμᾶς ὡς λέγεις

Πεθυμία, pro Ἐπιθυμία. Historia Apollonij Tyrij:

> Αὐτοῦνον θέλω γίαν τράμου ὅπου ἦν ἡ πεθυμία μου.

Alibi:

> Ὠιμένα θηγατέρα μου τοῦ τ' ἦν ἡ πεθυμία μου.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

> Ἐκείνης τῆς ἀγάπης του, σ' τὴν πεθυμίαν τὴν τοσην.

ΠΕΙΚΑ΄

ΠΕΙΚΑ'ΖΕΙΝ, *Conjectare*, Ἐπεικάζειν.

ΠΕΙ̃ΟΣ, *Pius*, in nummo Antonini Pij, apud Harduinum in Nummis antiq. Illustr. p.434.

ΠΕΙ̃ΣΜΑ, Πίσμα, Πεισμαλιὰ, *Indignatio, Odium, Pertinacia, Perfidia.* Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Πίσμαν ἐθήκασιν αὐτοὶ νὰ μὲ τὰ παραλάβουν,
Ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ με χωρικὸν νὰ μένω τὸ ηρω καὶ ξάπλει.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Ἔβλεπον τα γὰρ τὴν ἀνδρείαν, τὸ πίσμα τῶν Ἑλλήνων.

Πεισμαλάρης, Πεισματικὸς, *Pertinax, Pervicax, Perfidus.* Eustathius: πρὸς δι' ἄρχοντα πεισμαλικὸν καλὸν εἰπεῖν τὸ, κεῖνος δὲ τὰ ἃ φρονέων ἐνὶ θυμῷ, τοῖς δεῖνα δικαζέτω ὡς ἐπιεικές. Πεισματικὰ, *Pertinaciter, Obstinatè.*

Πεισματώνειν, Πισμαλώνειν, *Obstinato animo esse.* Idem Anonymus de Nuptiis Thesei eod. lib.

Ὦ ἄγριε Ἄρη, κάκιστε, Θὲ πισμαλωμένε.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Καὶ ὡς πού χάνει ἄτυχος, πλεότερα πεισμαλόνει.

ΠΕΙΡΑ'ΖΕΣΘΑΙ, pro Ἐνοχλεῖσθαι. Hermodorus in Epistola: ὑπὸ πολλῶν ἐνοχλούμενον. In Græcobarb. πειραζόμενον habetur.

ΠΕΙ̃ΣΑ, apud Moschopulum, σταθμὸς ξύλων exponitur. *Lignarium.*

ΠΕΚΑΛΔΟΥ̃Ν, Ἀνδράφαξ, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΠΕΚΕΛΙΚΙ'ΔΑ, *Cedria, Pix humida.* Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. Κεδριὰ, ὑγροπίσση, λέγεται πεκελικίδα.

ΠΕ'ΚΙΣ, Πέκυς, *Begus*, supremus Castrorum Præfectus, Στρατοπεδάρχης. Dignitas apud Turcos, de qua Leunclavius in Pand. Turc. num. 14. & in Onomast. ad Hist. Turcic. qui *Beg*, Turcis Dominum significari ait. Ἀμπάρ-Μπέκυς, in Chronico Veneto Byzant. an. 1467. Ἀμουρπέκις, apud Cantacuzenum lib. 2. cap. 28. qui suprà Ἀμοὺρ Σατράπης dicitur. Erat is Smyrnæ, Ephesi, aliarúmque Joniæ Urbium Princeps.

Μπεγλερμπεεῖς, *Beglerbegus*, de qua Dignitate apud Turcos videndus idem Leunclavius in Pandecte Turcico num. 14. 254. Historia Politica pag. 24. ἐν δὲ τῷ πολέμῳ τούτῳ ἀπεκλάνθη καὶ ὁ Χὰς Μουράτης ὁ Πρωτοστάτωρ τῆς Ἀνατολῆς, ὁ παρ' αὐτοῖς λεγόμενος Μπεγλερμπεῆς. Et pag. 34. ἦν δὲ πρωτοστάτωρ, ὡς παρ' αὐτοῖς λέγεται Μπεγλερμπεῆς. Πεκλαρπάκις, apud eosdem. Georgius Acropolita in Chron. cap. 65. τῷ μεγίστῳ στρατοπεδάρχῃ τῶν Περσικῶν στρατευμάτων, ὃν Πεκλαρπάκιν οἴδασιν οἱ Πέρσαι καλεῖν. Vide Theodorum Spanduginum p. 110. 111. apud Sansovinum de Reb. Turcic. & suprà in Πέγ.

ΠΕΚΟΥ'ΛΙΟΝ, *Peculium.* Glossæ Græco-Lat. Πεκούλιον, οὐσία ὑπεξουσίου, ἢ δούλου, *Peculium.* Testamentum S. Gregorij Nazianzeni: τοὺς δὲ οἰκέτας οὓς ἠλευθέρωσα, βούλομαι καὶ νῦν ἐπ' ἐλευθερίας μένειν, καὶ τὰ πεκούλια αὐτοῖς πάντα μένειν βεβαίως. Asterius Homil. 2. σὺ δοῦλος, καὶ τὰ σὰ τοῦ κυρίου· δοῦλος γὰρ ἐλεύθερον πεκούλιον οὐκ ἔχει. Martyrium S. Calliopij n. 6. ἐλευθερώσασα διακόσια πεντήκοντα ἀνδράποδα σὺν τοῖς πεκουλίοις. Mandatum datum Archimandritis & Exarchis, in Jure Græco-Rom. p. 433. & apud Habertum in Archierat. pag. 573. τῇ ἰδίᾳ κλήσει, ἢ τοῖς λεγομένοις πεκουλίοις ἀκολουθοῦντας, &c. Institutio Abbatis apud eund. pag. 581. καὶ ἐκτὸς πεκουλίων συντηρεῖν τοὺς ὑπό σε πάντας μονάζοντας. Occurrit passim in Basilic. & libris Jurisconsultorum Græcor.

Πεκουλιάζεσθαι, *Peculium colligere.* Eustathius ad Odyss. ξ. οἰκονομικὴ δ' ἐνταῦθα ἡ ἱστορία ὡς τῶν εὐνουστάτων δούλων, καὶ πεκουλιαζομένων ἀκολύθως ὡς τὰ πολλά.

Πεκουλιάριον πρᾶγμα, *Res peculiaris*, to. 1. Basilic. pag. 616.

ΠΕΛΑΓΟΛΙΜΗ'Ν, *Portus in ipso mari.* Siquidem enim in loca importuosa inciderant, tum majora navigia in unam seriem, in lunulæ speciem ordinabant, eáque saccis arenâ completis in modum anchoræ pendentibus communiebant: idque πελαγολιμένα ποιεῖν appellat Leo in Tacticis cap. 20. num. 196. Ἱστορήσω σοι καὶ ναυτικοῦ στόλου στρατήγημα· ὅταν γὰρ εἰς ἀλιμένους καὶ ψαμμώδεις τόπους τὴν ἀπόβασιν μέλλῃς ἐν καιρῷ ναυτικῆς στρατηγίας, εἰ οὕτω τύχοι, ποιήσασθαι, σάκκους πολλοὺς πληρώσας ἄμμου, καὶ τοῖς σχοινίοις προσδήσας ἀπὸ ἑκάστου δρόμωνος ἐκκρεμάσεις τοὺς ἀρκούλας, οἱονεὶ σιδηρᾶς ἀγκύρας, καὶ οὕτως τὸ Πελαγολιμένα ποιήσας, εὐκόλως κατὰ τῶν τόπων νυκτὸς ἐξελθὼν τὴν πεποιημένην σοι καταδρομὴν ποιήσεις. Hæc exscripsit Hero in Parecbolis MSS. sub initium.

Sed & si cessante vento proximo littori naves admovere non poterant, tum etiam Πελαγολιμένα faciebant. Anna Comnena lib. 4. Alexiad. pag. 106. ἑσπέρας δὲ καταλαβούσης, ἐπεὶ οὐκ ἐνῆν αὐτοῖς ταῖς ἀκταῖς προσπελάσαι, νηνεμίας οὔσης, συναρτίσαντες τὰ μείζονα τῶν πλοίων, καλωδίοις τε δεσμήσαντες, καὶ τὸ λεγόμενον Πελαγολιμένα συναπαρτίσαντες, πύργους τε ξυλίνους ἐν τοῖς ἱστίοις αὐτῶν οἰκοδομήσαντες, διὰ καλωδίων ἀνήγαγον ἐν αὐτοῖς τὰ ἑκάστῳ αὐτῶν συνεφεπόμενα μικρὰ ἀκάτια. Denique si subitus adversæ classis incursus timeretur, πελαγολιμένα etiam conficiebant. Eadem Anna lib. 6. pag. 160. οἱ δὲ Βενέτικοι τῷ ἀπροόπτῳ καταπλαγέντες τῆς αὐτοῦ ἐλεύσεως, εὐθὺς δεσμήσαντες τὰ μείζω τούτων πλοῖα, καλωδίοις περὶ τὸν λιμένα τοῦ Κορυφῶ, καὶ συναπαρτίσαντες τὸ λεγόμενον Πελαγολιμένα, τὰ σμικρὰ τούτων σκάφη εἰς μέσον ἤλασαν· σιδηροφορήσαντες δὲ ἅπαντες, ἐκαραδόκουν τὴν τούτων ἔλευσιν. Idque juxta Tacticorum præcepta, ac illa Vegetij lib. 5. cap. ult. *Quod si cautela hostium, evitatis insidiis, publico marte confligat, tunc Liburnarum instruendæ sunt acies, non directæ, ut in Campo, sed incurvæ ad similitudinem Lunæ: ita ut productis cornibus acies media sinuetur, ut si adversarij perrumpere tentaverint, ipsâ ordinatione circundati deprimantur.* In hanc sententiam suprà laudatus Leo cap. 19. num. 71. ὅταν δὲ ἀπαλλαγῆναι βούλῃ τῆς μάχης, μηνοειδῶς, ὡς εἴρηται, τὴν παράταξιν τῶν δρομόνων ποιήσεις, οὕτως ὑποχωρήσεις διὰ τὸ ἀσφαλὲς εἶναι τὸ τοιοῦτον σχῆμα ἐν ταῖς τοιαύταις προσόδοις καὶ ὑποχωρήσεσι. Adde n. 208. & vide quæ annotamus ad Alexiadem p. 282.

ΠΕ'ΛΑΖΟΣ, *Lapis pretiosus*, fortè qui *Rubis balais* nostris dicitur. Historia Bertrandi Romani MS.

Ὁ δ' ἔρως δίδει του βεργὴν τρίκλονον πεπλεγμένον,
Ἀπὸ σιδήρου καὶ χρυσοῦ, καὶ ἀπὸ πελάζου λίθου.

Vide Gloss. med. Latin. in *Balascius.*

ΠΕ'ΛΑΞ, *Pellax.* Scholia MSS. in Æschyli Prometheum vinctum: Αἱμύλος λέγεται, ὁ δι' ὑποκρίσεως αἱμύλος ἤγουν συγχύσεως ἀπατῶν τινά· οὗτος δὲ λέγεται παρὰ Λατίνοις πέλαξ. Hinc forte Πελακίζειν, *Injuriâ afficere*, more juvenum. Πελακισμὸς, *Injuria, contumelia*, in vet. Leg. apud H. Steph. ubi perperam Παλακίζειν videtur scriptum.

ΠΕΛΑΣΑ'Ν τὸ χμὲ, τὸ καρπόβαλσαμον, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843. Rursum ibid. πελασὰν ἀγάτζη, τὸ ξυλοβάλσαμον.

ΠΕΛΑΣΤΟ'Ν, Nota Musicæ Græcor. hodiernæ, quæ per L. exprimitur. Vide Rutgers. lib. 2. Var. lect. cap. 11.

ΠΕΛΑ'ΤΗΣ. Leo Diaconus lib. 8. hist. MS. τῶν δὲ πεζαιτέρων τοὺς δρομοὺς καὶ τὰς λόχμας καταδραμόντων σπουδῇ καὶ τοὺς πελάτας ἐκείνους συνειληφότων, ἐπ' ὄψιν τε πεπεδημένους παραγαγόντων τῷ Βασιλεῖ, αὐτωρὸν κατασπαθίζειν τούτους προσέταττεν. Sed ex superioribus leg. ἐπελάτας, *Invadentes.*

ΠΕΛΑΤΙΚΗ, *Clava.* Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ τὰ ταρκάσια ἐβάσαζεν, τὸ πελατίκη ἐκράτη.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Μὲ πελαλίκη φελοῦ ἔμορφον καὶ μεγάλον.

Rursum eodem lib.

Ἐβάσα κ' εἰς τὸ χέρον τυ σίδερον πελαλίκη.

Lib. 6.

Μόνον τὰ πελατίκια σας μὲ τὰ σπαθία σὸ χέρι.

Occurrit sæpe apud hunc Scriptorem. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 751. ὁ δὲ Φωκᾶς ἔδωκε τὸ Σκληρὸ μὲ τὸ πελατίκη δυνατὰ πολλά. Πελαθίκη, *Turcica clava ad sellam*, exponitur apud Crusium in Turco-Græcia p. 188.

Ἀπελατίκιον, eâdem notione. Nicetas in Manuele lib. 5. num. 3. Ῥωμαῖοι δὲ μετὰ χεῖρας ἐκ σιδήρου ἀπελατίκια χειρισάμενοι, (ἔθος δὲ αὐτοῖς καὶ τοῖον δὲ φέρειν ὅπλισμὸν, ἡνίκα εἰς πόλεμον ἴοιεν) ἔπαιον τοὺς Παίονας δι' αὐτῶν. Ubi Cod. alter, ἐκ σιδήρου κορύνας. Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg. 1237. ἐὰν γοῦν ἐκόπην παρὰ σπαθίου, ἢ μὲ ἀπελατίκην, ἤτε ἄλλου τινὸς ξίφους, καὶ κατεκόπην ἡ σάρξ, &c. Manuel Palæologus in Onirocritico MS. τὸ δὲ ἀπελατίκιον κρίνεται εἰς ἰσχὺν καὶ δύναμιν κραταιὰν μετὰ αὐστηρότητος. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Σαλίβες ἦχαν Τουρκικὰς, ὁμοίως ἀπελατίκια.

Historia Bertrandi Romani MS.

Καὶ σώτομα ὁ Βέλθανδρος σύρει τὸ ἀπελατίκη,

Καὶ εἰς μέγα τὸ ἄπειρον ἐφόνευσε τοὺς δέκα.

Πιλατίκιον, eâdem notione, vel certè, minoris clavæ species, quam gerebant instar sceptri. Georgius Contares lib. 1. Hist. Athenar. Κορυνήτης δὲ ἐλέγετο, διότι ἐβάσα μίαν κορύνην, τουτέστιν ἕνα πιλατίκιον, &c. Codinus de Offic. Palat. cap. 5. num. 47. εἶτα εὑρίσκονται οἱ ὀνομαζόμενοι Τζάκονες, φέροντες καὶ οὗτοι πιλατίκια. Ubi Cod. Reg. ἀπελατίκια. Cap. 6. num. 31. καὶ ἐπεὶ κρέμανται βηλόθυρα εἰς τὴν πρόκυψιν, τὴν τοῦ Βασιλέως καλύπτοντα θεωρίαν, ὁ Πρωτοβεστιάριος πιλατίκια ἤτοι σκῆπτρα κρατῶν ἀπηωρημένα γε ὄντα μετὰ τὴν δεξιὰν χεῖρα αὐτοῦ,— ἐκβαλὼν αὐτὰ ἀπὸ τοῦ βηλοθύρου, δείκνυσι πρὸς τὸν λαὸν, δηλῶν διὰ τούτου ὅτι ἀνῆλθεν ὁ Βασιλεὺς εἰς τὴν πρόκυψιν. Et num. 38. ὁ Πρωτοβεστιάριος ἐμφανίζει αὖθις τὰ πιλατίκια, τὴν τοῦ Βασιλέως δεικνύων ἑτοιμασίαν. Ubi Cod. Reg. ἀπιλατίκια præfert.

Occurrit præterea eadem vox infrà num. 48. sed aliâ, ut videtur, notione, ubi de Judicum apud Persas vestitu: ἐπὶ δὲ τραχήλου τοῦ κριτοῦ ἐκρέμαντο δύο τινα διὰ ἐτανίων πιλατίκια λεγόμενα, ἅπερ εἰσὶ μαργέλλια μετὰ σύρματος, τὸ μὲν μῆκος σπιθαμῆς ἔλαττον, τὸ δὲ πλάτος παλαμιαῖον.

Vocis verò Etymon videtur indicare Gregorius in Vita S. Basilij Jun. num. 16. αὐτοχειρὶ τὸν ἅγιον οὐ διέλειπε, μετὰ κόρης παίων μετὰ τοῦ ἱπποπιλατικίου, οὗ κατεῖχεν. Ita Πιλατίκιον fuerit virga vel flagellum quo equus urgetur & ad cursum incitatur.

ΠΕΛΕΓΡΙΝΟΣ, *Peregrinus.* Hadrianus Pap. in Epist. ad Basilium Imp. in Synodo VIII. Act. 7. παρὰ τὰς τῶν Ἀποστόλων φλιὰς ὡς ἀπόδημος καὶ πελεγρῖνος ἔστησε. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg. MS.

Τοὺς πελεγρίνους, τοὺς πλεχοὺς μεγάλως μακαρίζω.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ὥρισεν γράφειν παρευθὺς ἐκεῖ τῶν πελεγρίνων.

Utitur alibi non semel. Vide Περεγρῖνος.

ΠΕΛΕΚΕΙΝ, *Scalpere*, ξέειν, κνήθειν, &c. Nicetas in Man. lib. 2. num. 4. ἡρμόττοντο οὖν ναυπηγήσιμα ξύλα, καὶ ἴσοι μεγάλοι νηῶν συνεπήγνυντο. Ubi Cod. Barbarogr. πελεκοῦντο, pro ἡρμόττοντο. Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 1. pag. 398. ὅπου δὲν τοὺς ἔχει ἀκόμη πελεκισμένους ἡ γραμματική, &c.

Πελεκᾶς, Πελεκάνος, *Faber lignarius*, *Sculptor*, οἰκονόμος, τεκτονικὸς, γλύπτης. Glossæ Græcobarb. τεκτονικὸν ἐργαλεῖον, ἀφγαλεῖον τοὺς πελεκάνους. Alio loco: ἀρχιτέκτων, ὁ πρῶτος, ἢ ἡ ἀρχὴ τοὺς τεκτονᾶς, ἤγουν τοὺς πελεκάνους. Anonymus MS. de Bellis Francorum Peloponnesiacis:

Ἐπεὶ ὁ Μπαΐλος ἔστειλεν να ἔλθουν πελεκάνοι,

Τεχνίτες γὰρ Βενέτικοι να πίσουν τριπυμπτζέτα.

Historia MS. Belisarij:

Ὑπὸ παντοῦ ἐσύναξε τέκτονας πελεκάνους.

Πελεκανικὸς, *Fabrilis.* Eædem Glossæ: Πρωτόμαστρος τοῦ πελεκανικῆς, ἤγουν τοῦ τεκτονικῆς τέχνης.

ΠΕΛΕΚΙ, *Securidaca*, herba, apud Petr. Bellon. lib. 1. obs. cap. 18. quæ Πελεκῖνος dicitur Theophrasto lib. 8. cap. 8. Galeno verò de simplic. medicam. & Dioscoridi lib. 3. ἡδύσαρον, aliis *Succus Cyrenaicus.* Neophytus in Glossis Jatricis MSS. ἡδύσαρον, λέγεται ὁ Κυρηναϊκὸς ὀπός. Supra vocem Κυρηναϊκὸς, scribitur aliâ manu, Πελεκῖνος. Apud Interpolator. Dioscor. cap. 744. Ita appellatur *Lappago*, seu *Lappula*, quam Græci ἱπποφαὲς vocant. Aliud porrò sonat vox πελεκῖνος, apud Euseb. lib. 9. de Præparat. Evangel. pag. 264. Edit. Rob. Steph.

ΠΕΛΕΚΙΔΑ, & Πελεκοῦδα, *Cæmentum*, Χάλιξ.

ΠΕΛΕΚΥΦΟΡΟΙ. Vide in Βάραγγος.

ΠΕΛΕΛΟΣ, *Stultus*, ἄφρων. Corona pretiosa: Πελελὸς *Fatuus*, σκεός. Ita in Gloss. ad Iliad. Barbarogr. Homeri. Alibi: Μανικῶς, ὡς ἂν πελελός. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Τὴν ὄρεξιν τὴν πελελὴν τοῦ φονεμένου Ἀρκήτα.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ αὐτὸς ὡς ἔτον πελελὸς, συγκλίνεται σα λόγια.

Stephanus Sachleces in versib. MSS.

Καταφρονοῦντων περισσὰ, καὶ πελελοὺς τοὺς λέγουν.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 136. ἀλλὰ πελελὸς ἤθελα ἦσαι, ἂν τὸ κέρδος ὅπου ἔχω εἰς τὰς χεῖράς μου ἀφήσω.

Πελελάρα, in Corona pretiosa, & Παλελάδα, apud Portium, *Stultitia*, *Vesania*, παραφροσύνη, μωρία. Πελλάρα, eâdem notione Glossæ Græcobarb. ἀβελτερία, μωρία, πελλάρα, λωλάρα.

Πελλὸς, idem quod Πελελός. Eædem Glossæ Græcobarb. ἀβελτερὸς, μωρὸς, λωλὸς, Πελλός.

Πελλάνειν, Πελλανίσκειν, *Stultescere.* Eædem Glossæ: μωραίνει, νὰ μωραίνει, νὰ πελλάνει, νὰ γένη μωρός. Alibi: μωρίζει, ἀφορμίζει, λωλανίσκει, πελλανίσκει.

ΠΕΛΙΑΗΤΖ, τὸ Δαμαζώνιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Damazonium*, herba de qua Dioscorides & Botanici. Πελελέτζιν dicitur Interpolatori Dioscoridis post cap. 140. τὸ πελελέτζιν ὁμοίως καὶ αὐτὸ ῥωννύει τὸ στόμαχον μετὰ τὴν ἕδραν κινεῖ ἐλαφρῶς.

ΠΕΛΛΑ, inter instrumenta navalia recensetur à Constant. Porphyr. de Adm. Imp. cap. 9. τὰ παλαιὰ αὐτῶν μονόξυλα καταλύοντες, ἐξ αὐτῶν βάλλουσι καὶ πέλλας, καὶ σκαρμοὺς εἰς αὐτὰ, καὶ λοιπὰς χρείας. Videntur intelligi *Pala*, quibus undæ ex navigiis subinde ejiciuntur, nos etiamnum *Pelas* dicimus.

ΠΕΛΛΟΝ, *Pellis.* Hesychius: καρβατίνη, μόνη πέλλον. Sed unicâ voce legendum quidem censent μονόπελλον. Πελλοράφος, *Pellarius*, in Glossis Latin. Græc.

ΠΕΛΛΟΣ, Πελλάνειν. Vide in Πελελός.

ΠΕΛΜΑ, *Solum*, seu *Arena circi*, *& amphitheatri.* Chronicon Alexandrinum pag. 262. & Cedrenus pag. 147. ubi de Romulo: τὸ δὲ πέλμα τοῦ ἱππικοῦ τὴν γῆν πᾶσιν εἶναι, τὸ δὲ εὔριπον τὴν θάλασσαν, &c. Idem Chronicon, & ex eo Theophanes an. 5. Justiniani

niani M. καὶ ὁρμήσας εἰς τὸ ἱππόδρόμιον, καὶ ὁ μὲν Ναρσῆς διὰ τῶν θυρῶν, ὁ δὲ υἱὸς Μένδου διὰ τῆς σφενδόνης, ἄλλοι δὲ διὰ τῶν μονοπατίων τοῦ καθίσματος εἰς τὸ πέλμα. Vita MS. Sancti Symeonis propter Christum Sali, ubi de Mimis Theatri: ἀλλὰ ἀπελθὼν ἵστατο κάτω εἰς τὸ πέλμα, ὅπου ἔπαιζον οἱ μῖμοι. Est etiam πέλμα, *Palus*, apud Theophanem an. 11. Pogonati, ubi perperam editum παλμάτων pro πελμάτων, ut & apud Cedrenum. Codex Theoph. Vaticanus habet πελμάτων. Vide Auctorem Etymologici, & suprà in Πάλμα.

ΠΕΛΟΖΕΛΛΑ, Herba quæ Italis *Pelosella*, nostris, *Herbe de souris* dicitur. Agapius in Geoponico cap. 209. κοπάνισε τὸ χόρτον, ὅπου λέγουσι πελοζέλλα, δός τε τοῦ ζωμόν της, νὰ τὸ πίῃ.

ΠΕΛΤΑΡΙΟΝ, *Pelta*, πέλτη. Eustathius Il. β. p. 544. ἀσπιδίσκια, ἤγουν μικρὰ πελτάρια.

ΠΕΛΤΑΣΤΑΙ, *Peltastæ*. Thomas Magister: παλτὸν, δόρυ· πέλτη δὲ ἡ ἀσπὶς, ἡ ἴτυν οὐκ ἔχουσα· καὶ πελτὸς, καὶ πελτάριον, καὶ Πελταστὴς, ὁ χρώμενος τούτῳ. Leo in Tacticis cap. 6. §. 37. τὸ δὲ τῶν Πελταστῶν λεγόμενον εἶδος, ὅπερ οἱ νεώτεροι τῶν Τακτικῶν οὐκ ἐδήλωσαν, &c. Mox: εἶχε γὰρ πέλτην, ὅ ἐστι σκουτάριον μικρὸν, καὶ τὰ δόρατα αὐτῶν, ἤγουν τὰ κοντάρια πολὺ τῶν λεγομένων Σαρισσῶν παρὰ τοῖς παλαιοῖς κοντότερα.

ΠΕΛΥΞ, pro Πέλεκυς, *Securis*. Vide Eustathium.

ΠΕΛΩΝΙΤΙΣ, *Geranium*, apud Interpol. Dioscor. c. 537.

ΠΕΜΠΕΔΟΥΛΑ, Gallis, *Quinquefolium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 624.

ΠΕΜΠΙΝΕΛΕ, *Pimpinella*, *Syderitis*, herbæ genus. Occurrit apud Myrepsum sect. 1. cap. 99.

ΠΕΜΠΤΗ, *Feria quinta Hebdomadis*, *Dies Iovis*. Nicephorus Patr. Constantinopol. in Canonibus: οὐ δεῖ ἐργάζεσθαι τὴν ἑβδομάδα τῆς Διακαινησίμου, οὔτε τῷ σαββάτῳ τῆς ἀπολυσίμου ψάλλειν τὸν Ἄμωμον, μηδὲ τὰς πεμπτάς φυλάττειν.

Πέμπτη μεγάλη, *Feria quinta ante Pascha*. Leo Diacon. lib. 8. Hist. MS. ἡμέρα δὲ ἦν ἡ καλουμένη μεγάλη πέμπτη, καθ' ἣν ἐπὶ τὸ πάθος μολὼν ὁ Σωτὴρ, τὰ σωτήρια τοῖς μαθηταῖς μετὰ τὸ μυστικὸν δεῖπνον διδάγματα ἐξεπαίδευσε. Occurrit passim in Liturgia Basilij, apud Zonaram, Codinum, & al.

Νέα πέμπτη, *Feria quinta post Pascha*, apud Symeonem Thessalonic. de Sacris Ordinat. cap. 8. pag. 169. Codinus de Offic. cap. 14. num. 19. πέμπτη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος, ἣν καλοῦσι διακαινήσιμον.

ΠΕΜΨΕΜΠΤΕ, Ægyptiis, *Verbenaca recta*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 640.

Πεμφθεμφθά, iisdem, *Verbenaca supina*, cap. 640. & apud Apul. c. 3.

ΠΕΝΕΛΛΟ, *Penicillus*, Γραφεῖον.

ΠΕΝΖ, ὑοσκυάμου φύλλον, καὶ ἔλεον τοῦ ὀπίου, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Folium Hyoscyami*, *& oleum ex opio*. Ita etiam in Glossis Saracenicis MSS.

ΠΕΝΗΝΤΑ, *Quinquaginta*, πεντήκοντα. Πενηνταρά, *Quinquagenarius numerus*. Πενηνταριστικός, *Quinquennalis*.

ΠΕΝΘΑΟΜΟΙΟΣ, *Dulcis radix*, Γλυκύρριζα, apud Interpol. Dioscor. cap. 412.

ΠΕΝΘΕΚΤΗ, *Quinisexta*. Ita dicta *Synodus Trullana*, seu habita in Trullo Palatij, sub Justiniano Rhinotmeto; quòd condendis Canonib. suppleverit, quæ à duabus ante Synodis quintâ & sextâ fuerant prætermissa. Balsamon ad Epist. Conc. Trullani: τῶν δύο οἰκουμενικῶν συνόδων, τῆς πέμπτης δηλαδὴ τῆς γενομένης βασιλεύοντος Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου, καὶ τῆς ἕκτης τῆς γενομένης βασιλεύοντος Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου, μὴ ποιησασῶν κανόνας εἰς κατάστασιν τῶν ἐκκλησιῶν, γέγονεν αὕτη ἡ σύνοδος εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν δύο· διὰ γὰρ τοῦτο καὶ οὐδὲ Ἕκτη κυρίως κατονομάζεται, ἀλλὰ Πενθέκτη· ἀνεπλήρωσε γὰρ τὸ ὑστέρημα τῆς τε Πέμπτης, καὶ τῆς Ἕκτης συνόδου. Addit deinde Græcos pro Oecumenica Synodo hanc admittere, contrà quàm Latini, quòd, inquit, in ea non adfuerint Romanæ Sedis Legati. Vide eundem de Privileg. Patr. Macarius Ancyranus contra Barlaamum & Acyndinum: συνῆλθον ἐπίσκοποι σκζ. ἐν τῷ λεγομένῳ Τρούλλῳ· οἶκος δὲ ἦν οὗτος περιφανὴς ἐν καλῷ τῶν βασιλέων ΚΠ. Παλατίῳ κείμενος. Mox: συνέστηκε δὲ αὕτη τῇ ἕκτῃ, καὶ τὴν προσηγορίαν ἐδέξατο ἐκείνης· οὐ γὰρ περὶ πίστεως καὶ δογμάτων αὐτῇ ζήτησις γέγονεν, ὥστε καὶ αὐτὴν ἰδιαίτατα παρὰ τοῦτο λογίζεσθαι συνόδοις, καὶ Πενθέκτην δ' ἂν λέγοιτο, ὅτι τὸ ὑστέρημα τῆς Πέμπτης, καὶ τῆς Ἕκτης συνόδου ἀνεπλήρωσε, τὴν τῶν ἱερῶν φημὶ κανόνων συνθήκην. Adde Matth. Blastarem in Præfat. & Phranzem lib. 3. c. 19. Zonaras ad Can. 5. Apost. & alibi, ἕκτην nudè vocat. Vide Baronium, Binium, & al.

ΠΕΝΘΕΛΗ, *Lapidis species*. Moschopulus: ἡ λίθος δὲ θηλυκῶς, ἐπὶ τῶν τιμίων λίθων, καὶ τῶν ἄλλως λεγομένων, οἷον ἡ σμάραγδος, ἡ ἴασπις· τῶν δὲ λεγομένων, οἷον ἡ Παρία, ἡ πενθέλη.

ΠΕΝΘΟΣ, Πένθιμος. Utriusque vocis discrimen sic observat Scholiastes Basilic. Eclog. 28. τὸ μὲν πένθος, ἐπὶ τῶν γυναικῶν τῶν ἐντίμων ἀνδρῶν λέγεται· τὸ δὲ Πένθιμος, ἐπὶ τῶν ἀτίμων· ἡ μὲν οὖν γυνὴ τοῦ ἀτίμου, ἐφ' ἧς ὁ πένθιμος χρόνος λέγεται, μετὰ τὸ τεκεῖν οὐ κωλύεται γαμεῖσθαι, οὐ γὰρ διὰ τὴν τιμὴν τοῦ τελευτήσαντος, πρὸ τοῦ γεννῆσαι ἐκωλύετο αὐτὴ γαμεῖσθαι, ἀλλὰ διὰ τὴν τῆς γονῆς σύγχυσιν· ἡ δὲ τοῦ ἐντίμου γυνὴ, ἐφ' ἧς τὸ πένθος λέγεται, κἂν τέκῃ, ἀλλ' οὖν τὸν χρόνον ὀφείλει φυλάξαι, ἐπεὶ οὐ διὰ μόνην τὴν σύγχυσιν τῆς γονῆς κωλύεται, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν τιμὴν τοῦ τετελευτηκότος. Πενθικὰ φορεῖν, apud Theophanem an. 9. Justini Thracis.

ΠΕΝΙΔΙΟΝ, *Spuma sacchari*, apud Nicolaum Myrepsum sect. 1. cap. 95. in Cod. MS. Edit. Fuchsij 97. Matthæus Silvaticus: *Penidiæ fiunt ex Zuccaro*. Dictionar. Medic. Hispanic. *El alfenique*, *Espuma de Azucar*.

ΠΕΝΙΝΤΑ, Πένῆντα, *Quinquaginta*. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

> Καὶ σύλθες ἂν ὑπόδετος, καὶ δίχα ὑποκαμίσου,
> Καὶ τὸ βρακίν σου φαίνεται ἀπὸ πένιντα τρύπας.

ΠΕΝΝΑ, *Penna*, πτερὸν, apud Agapium in Geoponico cap. 194. Hesychius: Πέννα, πτερά.

ΠΕΝΟΛΗΣ, *Penula*, in Gloss. Lat. Gr. & Gr. Lat. Πενώλιον, eâdem notione. Chronicon Alexandr. an. 11. Theodosij Jun. ἔκρυσεν αὐτὸ κατὰ τοῦ δεξιοῦ μέρους στήθους, ὥστε τὸ πενώλιον αὐτοῦ καὶ τὴν τόγαν τρηθῆναι. Vide φενώλιον.

ΠΕΝΤΑΔΑΚΤΥΛΟΝ, Πεντάκαινον, Πεντάτομον, *Quinquefolium*, apud Apuleium de Virtut. herb. cap. 2.

ΠΕΝΤΑΔΡΥΝ, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti, τὸ μανικὸν στρύχνον, *Strychnum manicum*, de quo Ruellius lib. 3. cap. 110. Vide Interpolat. Dioscor. cap. 656. Anonymus Botanicus MS. ἀρνόγλωσσον μὲν τὸ πένταδρον τὸ ἀρσενικόν.

ΠΕΝΤΑΚΟΥΒΟΥΚΛΟΝ. Vide in Κουβούκλιον.

ΠΕΝΤΑΝΟΥΜΙΟΝ. Vide in Νοῦμος.

ΠΕΝΤΑΠΕΤΕΣ, Πεντάτομον, Πενταδάκτυλον, Πεντάκοινον, *Quinquefolium*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 624.

ΠΕΝΤΑΠΛΟΥΝΤΕΣ, & Ἑξαπλοῦντες, apud Sanct. Maximum in Computo Eccl. 1. parte cap. 11. & 12. dicuntur qui quinquies & sexies annos Cycli Lunaris multiplicant. Vide Dion. Petavium lib. 8.

lib. 8. Dissertat. ad Auctar. operis de Doctr. tempor. cap. 14.

ΠΕΝΤΑ΄ΣΤΙΧΟΣ. Vide in Στίχος.

ΠΕΝΤΕΓΕ΄ΦΥΡΑ. Vide Πετζογέφυρα, & Ποντογέφυρα.

ΠΕ΄ΝΤΕΞΗ, *Quinque aut sex.* Agapius in Geoponico cap. 170. καὶ βάλε πέντε ἢ ἕξ τὸ μέσα εἰς τὸ ἀχαμνόκρασο πέντεξη φοραῖς. Occurrit apud eundem non semel.

ΠΕΝΤΕΚΟΝΤΟΣ, Πεντέκοντος, adjectivè, *Quinquaginta.* Martyrium S. Arethæ & Socior. MS. λαβὼν πεντεκόντας χρυσοῦς, &c. Infrà: ἀνέθετο τοὺς πεντεκόντους τοὺς χρυσοῦς τῷ Θεῷ.

ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ, ita dictæ *Septem Hebdomades quæ pascha subsequuntur.* Eusebius lib. 4. de Vita Constant. cap. 64. ἕκαστα δὲ τούτων ἐπὶ τῆς μεγίστης συνετελεῖτο ἑορτῆς, τῆς δὴ πανσέπτου καὶ παναγίας Πεντηκοστῆς, ἑβδόμασι μὲν ἑπτὰ τετιμημένης, μονάδι δ᾽ ἐπισφραγιζομένης· καθ᾽ ἣν τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν τοῦ κοινοῦ σωτῆρος, τήν τε τοῦ ἁγίου πνεύματος εἰς ἀνθρώπους κάθοδον, λόγοι γεγενῆσθαι περιέχουσι θεῖοι. Sic usurpant Græci ac Latini, uti à nobis observatum in Gloss. med. Latin. Πεντηκοστὴ πασχάλιος, in Epist. Balsamonis de Jejuniis num. 16. Idem num. 15. καὶ παρακελευομένη μίαν ὥσπερ ἡμέραν λογίζεσθαι τοῦτο τὸ πεντηκονταήμερον στάδιον, καὶ μήτε γόνυ κάμπτειν, μήτ᾽ ἄλλο τι ποιεῖν τῆς χαρμονῆς ἀποφαυλίζον τὸ μέγεθος. Vide Matth. Blastarem litt. E. tit. 2.

Πεντηκοστάριον, Liber Ecclesiasticus Græcorum, continens Officium ab ipso Paschatis die, usque ad Octavam Pentecostes, quæ Dominica, aliis, omnium Sanctorum nuncupatur, quòd in ea omnium Sanctorum celebretur memoria. Id indicat libri initium: Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἁγίῳ τοῦ Πεντηκοσταρίου ἀρχομένου ἀπὸ τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης Κυριακῆς τοῦ Πάσχα πρωΐ, καὶ καταλήγοντος μέχρι καὶ τῆς κυριακῆς τῶν Ἁγίων πάντων. In Regio verò Cod. 2492. Τριώδιον ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ δικαίου Λαζάρου μέχρι καὶ ἁγίων πάντων. Gennadius cap. 4. ᾄδονται μετὰ μελωδιῶν καθημέραν καὶ Μηναῖα, καὶ Τριώδια, καὶ λόγοι, τὰ Μεταφραστῆς, καὶ Πεντηκοστάρια, καὶ στιχηρά, τὰ προσταίρια. Anthologium: ζήτει εἰς τὸ Πεντηκοστάριον κυριακῇ ἕκτῃ μετὰ τὸ Πάσχα. Anthologium Arcudij part. 1. pag. 122. τὸ πεντηκοστάριον τοῦ ἤ. Vide Allatium de Libr. Eccl. Græcor. Dissert. 2. p. 229.

ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΟΣ, nudè dicitur Psalmus, *Miserere mei Deus*, qui est quinquagesimus. Pentecostarium: μετὰ δὲ ἐκφώνησιν, ὁ πεντηκοστὸς, καὶ εὐθὺς ψάλλομεν τὸν παρόντα νεκρώσιμον κανόνα εἰς τὸ κοιμητήριον, &c. Alio loco: ὁ πεντηκοστὸς, καὶ οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς, &c. Passim alibi.

ΠΕ΄ΞΙΜΟΝ. Vide in Πέζειν.

ΠΕΞΟ΄Σ, *Plexus.* Glossæ Lat. Gr. *Prosa, Pexa tunica*, Πεξὸν ἱμάτιον.

ΠΕΠΑ΄ΛΗ, ἡ πασπάλη, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Farina minutissima*, πασπάλη. Glossæ MSS. παιπάλη, ἄλευρον λεῖον, ἣν πασπάλην λέγομεν. Glossæ Botanicæ MSS. in Cod. Reg. 848. γυρὶν, ἐξ ἀλεύρου καὶ ὕδατος ἕψημα, ἤτοι πασπάλη. Vide Suidam, Hesychium, & Henr. Stephanum.

ΠΕΠΕΡΑ΄ΚΙΟΥΜ, *Acorum*, sic dictum Gallis, apud Interpolat. Dioscoridis cap. 9. *Piperacium.*

ΠΕΠΟΝΕΑ. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. Λεύκις, ἤγουν ἡ πεπονέα.

ΠΕΠΟΥΖΙΑΝΟΙ΄, Hæretici, οἱ Πέπουζαν τινα πόλιν Φρυγίας, ὡς Ἱερουσαλὴμ ἐκθειάζουσι, ut est apud Scholiastem Basilic. ad lib. 21. p. 581. Horum meminit præterea VI. Synod. Act. 11.

ΠΕ΄ΠΟΥΛΕ, *Myrobalanus major*, apud Interpolat. Dioscor. c. 740.

ΠΕ΄ΠΩΝ, præter alias notiones, etiam id significat quod vulgò in fructibus dicimus *Blese.* Eustathius Il. ζ. pag. 625. πολλοὶ δὲ τινες τῶν ὡῶν πωλικῶν, τῶν γε ὑψηλοτέρων, καὶ ἄπιος, καὶ μῆλα Κυδώνια, ἤδη πρὸς σῆψιν τραπέντα, ὡς τὰ ἐντὸς ἔχειν ἤπαλι παρομοίαν χόαν, χρηστὰ μὲν ἔτι ὄντα πρὸς βρῶσιν, πέπονα φασιν.

ΠΕ΄ΡΑ, sic appellabant Byzantini quod est ultra fretum: uti pluribus docemus in nostra Constantinopoli Christiana lib. 4. Nicetas in Isaacio lib. 1. num. 10. καὶ τὴν Προποντίδα λαχόντων εἰς οἴκησιν, &c. Ubi Cod. Barbarog. τὰ περὰ μέρη τοῦ Στενοῦ. Περατικὰ τάγματα, apud Continuat. Theophanis lib. 3. n. 43. Ἀντίπεραν ἐν Συκαῖς, apud eundem Theophanem pag. 293. In Chron. Alexandr. in Heraclio: εἰς ἄλλο πλοῖον ἀντιπερῶντας. Asterius Amasenus in S. Phoca: οὗτοι δὴ τὴν ἀντιπέρας τοῦ Εὐξείνου πόντου ἤπειρον νέμονται γῆ ἀντιπέραθεν, apud Scylitzem pag. 650. Vide Eustathium Il. β. pag. 306.

Περαία, *Regio portui Constantinopoleos obversa.* Nicetas in Man. lib. 1. num. 5. τῇ Περαίᾳ ἐναυλιζόμενος, ἥτις τῆς Πικριδίου κατωνομάζεται. In Isaacio lib. 3. n. 8. καὶ αὖθις ἡ κατὰ τὸν διπλοῦν κίονα περαία. Ubi Cod. al. ἀντιπέραν μέρος τῆς πόλεως. In Alexio lib. 3. πρὸς τὴν ἀντίπορθμον ἐκεῖσε τῇ ἔσω Περαίαν τὴν κάτωθεν μικρόν τι τοῦ διπλοῦ κίονος. Περαία Βυζαντίου, apud Constantinum Manassem in Romano Diogene:

Εἶχε μὲν οὖν τοῦ Ῥωμανὸν περαία Βυζαντίου.

ΠΕ΄ΡΑΜΑ, *Trajectus maritimus.* Ita præsertim appellantur *Scalæ*, vel minores portus, unde fiunt exscensiones. Justinianus in Nov. 59. cap. 5. ἔξω τῶν νέων τειχῶν, ἢ ἐν ἄλλοις περάμασιν. Ubi & meminit Περάματος *Justinianarum*, seu *Scalæ Sycenæ*, quam Πεφάμα Galatæ vocant hodierni Græci, ut Auctor est Leunclavius in Pand. Turc. n. 200. Theophanes an. 17. Heraclij: καὶ κατελθὼν ἀπὸ τριῶν μιλίων εὗρεν ἄλλο πέραμα, καὶ ἐπέρασεν. Constantinus Porphyrog. de Adm. Imp. cap. 9. διαβαίνοντες εἰς τὸ λεγόμενον πέραμα τοῦ Κραρίου, ἐν ᾧ διαπερῶσιν οἱ Ῥῶς ἀπὸ Ῥωσίας. Cap. 37. ἔνθεν τοῦ Δανάπρεως ποταμοῦ πρὸς τὸ ἀποβλέπον μέρος τὴν Βουλγαρίαν εἰς τὰ περάματα τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ ἐστὶν ἐρημόκαστρα. Cap. 42. τὸ δὲ διάστημα τοῦ περάματος τοῦ τοιούτου στομίου ἐπὶ μίλια ιή. Nicetas in Isaacio & Alexio num. 2. κατὰ δ᾽ ἑσπέραν ἐς τὸ λεγόμενον Πέραμα ἐξεμηκύνθη. Lexicon MS. Cyrilli. Περιναῖος κόλπος, Πέραμα τῆς Τύρου. Epiphanius Hagiopolita pag. 55. ἐκεῖ δὲ τὸ πέραμα μίλια δέκα ὀκτώ. Nicolaus Lucanus de Excidio Trojano:

——— Ἔπειτα οἱ λοιποὶ Ἀργεῖοι,
Νὰ μισεύουν μὲ τὰς νῆας, κ᾽ εἰς τὸ πέραμα νὰ ἔλθουν
Ὅπου λείπει ἕξι μίλια εἰς τὴν νῆσον τῆς Τενέδου.

Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Codice MS.

Καὶ διάβα κ᾽ εἰς τὸ πέραμαν, γοργὸν ὡς ἐξυφτέρην.

Alibi:

Ἄλλος ὁρᾶται εἰς πέραμαν, ἄλλος εἰς ταυτηνίς.

Περάμαι, Hodiernis Græcis ac Turcis & aliis, appellantur *Naviculæ* quibus à *Scalis* sinus Ceratini in ulteriorem ripam trajiciunt. Leunclav. loco laudato. Sed & quævis aliæ. Manuel Malaxus in Chron. MS. 448. ἐμπῆκαν ἄλλοι εἰς τὰ κάτεργα, ἄλλοι εἰς περάματα, καὶ ὑπῆγαν, &c. Idem pag. 610. καὶ ὡσὰν ἦλθεν εἰς Σηλυβρίαν, ἐμπήκεν εἰς πέραμα, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν ΚΠολιν.

Περαματίζειν, *Fretum trajicere.* Theophanes an. 1. Philippici, de Bulgaris: καὶ μέχρι τῆς πόλεως ἐκδραμόντων, καὶ πολλοὺς περαματίζοντας γάμους τε ἐνοσίους, καὶ δαψιλεστάτους ἀρίστους, &c.

Περαματικός, *Qui est ultra fretum.* Glossæ Lat. Gr. *Transfluminales*, Περατικοί. Περατικὰ μέρη, apud Pantaleonem de Miracul. S. Michaëlis, MS. Theophan. an. 16. Heraclij, & pag. 318. Codex Canon. Ecclesiæ

clesiæ Afric. Can. 56. τὰ περαμάλικα τῆς Ἰταλίας μέρη. Cap. 94. γράμματα ἀνεγνώσθησαν Ἰννοκεντίου Πάπα, ἵνα οἱ ἐπίσκοποι ὡς ἔτυχεν πρὸς τὰ περαμάλικα ἀπιέναι μὴ δύνανται.

Περάται, *Remiges navigiorum quibus in regionem ultra fretum vel portum Constantinopolitanum transvehebantur.* Lexicon MS. ex Schedis Combefisij: Νίγερ, κύελον, καὶ ὁ περάτης. Vide Constantinopolim Christ. lib. 4. pag. 168. Nicetas in Man. lib. 1. cap. 7. ὅθεν ἅπας μὲν περάτης, ἅπαν δὲ πορθμεῖον, καὶ ἁλιὰς ξύμπασα, &c. Ubi Cod. Edit. ἐρέτης.

ΠΕΡΑΝΙ'Σ. Anonymus Medicus ex Cod. Reg. 945. πιάσας δύο περανίδας πρασίνας, φόνδυλον, καὶ τὴν μίαν καῦσον ἕως ἂν γένηται τέφρα, &c.

ΠΕ'ΡΑΣΜΑ, *Vadum*, νερὸ ὅπου δύναται νὰ περασθῇ μὲ τὰ ποδάρεια. Portius.

ΠΕΡΒΟ'ΛΙΝ, Περβολάρεις. Vide in περιβόλιον.

ΠΕ'ΡΓΟΜΑ, pro Πέργαμα, *Mœnia.* Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

> Νὰ περιπατῇ ἡ παράξενος τὸ πέργομα τοῦ κάστρου
> Μὲ τὰς καυχήτζας μοναχὴ, καὶ μὲ τον εὐνουχόπουλόν τας.

Scribit Eustathius Il. δ. πέργαμα, νεωτέρους πάσας τὰς ἀκροπόλεις καλεῖν.

ΠΕ'ΡΓΟΥΛΑ, Πέργουλον, *Pergula.* Glossæ Basilic. Πέργουλα, ὑπερῷον. Pro *Ambone* Ecclesiæ, seu pulpito, quod *Pergolo* etiam vocant Senenses, & *Pergamo*, usurpat Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 31. καὶ πάντων καθεσθέντων κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν, ἀνέβη εἰς τὸ πέργουλον ἐκ μὲν τῶν Λατίνων Ἐπίσκοπος ὁ Πορτογάλου, καὶ ἀνέγνω Λατινικῶς τὸ γράμμα τοῦ ἀνακηρύξεως. Utitur præterea sect. 10. cap. 10. sect. 11. capite 4.

Πέργουλον, apud Hesychium, ὀρνιθάρειον exponitur.

ΠΕΡΔΕΥ'ΕΙΝ, Ἐμπερδεύειν, *Complicare*, Συμπλέκειν, συστρέφειν.

ΠΕΡΔΙΒΕ'ΛΑ, *Planulæ* in Turcogræc. Crusij pag. 210.

ΠΕΡΔΙΚΙ'Α, βελάνη, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti, τὸ ἄγριον κάρδαμον. Περδίκια λευκά, τὰ λευκὰ κρόμυα. Ibid. Περδικέρια, τὰ ἰσχάδεια. Vide Ruellium ubi de Perdicio. Scholiastes Nicandri in Theriaca ait plantam quam παρθένιον Dioscorides lib. 3. cap. 155. & Dio in Excerptis vocant, σιδηρίτην, & περδίκιον, & ἑλξίνην appellari.

ΠΕΡΔΙΚΟΠΙΑ'ΣΤΗΣ, *Perdicum venator.* Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Γιατὶ ἔναι μέγας Κυνηγὸς, μέγας Περδικοπιάστης.

Vide in Πιαίνειν.

ΠΕΡΔΙΚΟΥ'ΡΙΑ, οἱ ἰσχάδες, in Glossis Jatricis MS. Græcobarb. ex Cod. Reg. 190. Græcis *Caricæ*, ἰσχάδες dicuntur. Iis etiam ἴσχας est *Apium.* Vide Περδίκια.

ΠΕΡΕΒΡΙ'Σ, *Lacerta viridis*, ἡ χλωρὰ σαῦρα, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti.

ΠΕΡΕΓΡΙ'ΝΟΣ, *Peregrinus.* Glossæ Basilic. περεγρῖνος, πάροικος, ξένος, παρεπίδημος. Extat Luciani Dialogus περὶ περεγρίνου τελευτῆς. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 6. cap. 1. καὶ τοῦτο τηρεῖται ἀπὸ τῶν πρώτων μέχρι τῶν ἐσχάτων, καὶ αὐτῶν δὴ τῶν καλουμένων περεγρίνων.

Ita porrò etiam appellati ex nostris *qui expeditiones sacras suscipiebant.* Anna Comnena lib. 13. p. 414. καὶ οἱ περεγρῖνοι προκατελιπάρησαν τὴν ἡμετέραν βασιλείαν. Pag. 415. οἱ ἄρχοντες τῶν περεγρίνων. Vide Πελεγρῖνος.

ΠΕΡΣΩ, Ægyptiis, *Mentha*, apud Interpol. Dioscor. cap. 446.

ΠΕΡΙΑ'ΠΤΑΙ, *Qui Phylacteria, aut amuleta contra morbos faciunt, vel ligaturas, & alia hujusmodi.* Canones ex Synodo Laodicena: Ἱερατικὸς, ἢ κληρικὸς, μάγος, ἢ ἐπαοιδὸς, ἢ μαθηματικὸς, ἢ ἀστρολόγος, ἢ περιάπτης, ἐκριπτέσθω τῆς ἐκκλησίας. Ubi ipsa Synodus Can. 36. ὅτι οὐ δεῖ ἱερατικοὺς, ἢ κληρικοὺς, μάγους, ἢ ἐπαοιδοὺς εἶναι, ἢ μαθηματικοὺς, ἢ ἀστρολόγους, ἢ ποιεῖν τὰ λεγόμενα φυλακτήρια, &c.

Περίαπτα, *Ligaturæ, Phylacteria, Amuleta.* Scholion ad Harmenopuli Epitomen Canon. in Jure Græco-Rom. pag. 59. ὁμοίως καὶ τὰς γυναῖκας τὰς ποιούσας περίαπτα, καὶ μαντευομένας. Chrysostom. Homil. 8. in Epist. ad Coloss. τὰ περίαπτα κἂν μύρια φιλοσοφῶσιν οἱ ἐκ τούτων χρηματιζόμενοι, &c. Vide Photium in Nomocan. tit. 9. cap. 25. Matth. Blastarem Lit. M. cap. 1. & Gloss. med. Lat. in *Ligatura*, *Phylacteria.*

ΠΕΡΙ'ΒΛΕΠΤΟΣ, *Spectabilis.* Glossæ Basilic. Σπεκτάβιλις, περίβλεπτος. Titulus honorarius, post Illustres, concessus Comitibus sacri Consistorij, Comitibus Domesticorum, Augustalibus, Tribunis, Proconsulibus, Chartulariis, &c. In Novellis Justiniani, in Conciliis, in libris Basilic. &c. Eædem Glossæ Basilic. Προβιγκίαλιοι, οἱ τῶν ἐπαρχιῶν ἄρχοντες, οἷς οὐ συναριθμοῦνται οἱ Περίβλεπτοι, οἷον Ἀνθύπατος, Αὐγουστάλιος, Κόμητες Ἀνατολῆς, Βικάριοι, καὶ οἱ τοιοῦτοι, &c. Nov. 7. Justini sub finem: οὔτε τὰς μέσας ἔχοντες τῶν ἀρχῶν, οὓς δὴ περιβλέπτους καλοῦσι· φαμὲν Αὐγουσταλίους τε καὶ Ἀνθυπάτους καὶ τοὺς περιβλέπτους Κόμητας, τούς τε ἄλλους, καὶ τῆς τῆς ἑῴας.

ΠΕΡΙΒΟ'ΛΑΙΟΝ, *Hortus*, vel *Silva muris circumsepta*, vulgò *Parcus*; quomodo Græci περίβολον vocant, non tantùm Templi muros, sed totum illud conseptum, quo vineæ, arbores, hortíque Templo circumjacentes includuntur, ut Ælianus lib. 11. de animalib. cap. 2. 3. lib. 17. cap. 47. Theophanes an. 17. Heraclij, ubi de bello Persico: ὁ δὲ βασιλεὺς βουλευσάμενος μετὰ τῶν ἀρχόντων ἐκάθισεν ἐν τῷ παλατίῳ Βεκλάλ· εὗρεν γὰρ ἐν αὐτῷ ἐν ἑνὶ περιβόλῳ στρουθοκαμήλους σιτευτοὺς, καὶ ἐν ἄλλῳ περὶ πεντακοσίας δορκάδας σιτευτὰς καὶ ἐν ἄλλῳ ὀνάγρους ἑκατὸν σιτευτοὺς, καὶ πάντα ἐδωρήσατο τῷ λαῷ. Infrà pag. 268. κυνήγιον vocat: καὶ εἰς τὸ κυνήγιον αὐτοῦ λέοντας καὶ τίγρεις παμμεγέθεις ζῶντας.

Nuperis verò Græcis περιβόλιον, *hortum muris septum* significat. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. ξυστίδας, περιβόλαια. Moschopulus: κῆπος, ὁ τῶν λαχάνων καὶ τῶν δένδρων· ἤγουν ὁ παράδεισος, καὶ τὸ νῦν κυρίως λεγόμενον περιβόλιον. Achmes Onirocrit. cap. 151. ὅτι διετάξατο ἐκριζῶσαι δένδρα τοῦ περιβόλου αὐτοῦ. Ibidem: ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι εἰσῆλθεν ἐν περιβολαίῳ κήπου, καὶ ἔλαβεν ἐκ τῶν καρπῶν, &c. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 74. ἀλλ' οὐδ' ἐπὶ τῷ διαιρέτῃ ἐγχορήγῳ τοίχῳ τῆς τε ἔξω αὐλῆς, καὶ τῆς τῆς μονῆς περιβολίου οἰκήματά τινα, &c. Et cap. ult. τῷ δὲ ἐδάφει, εἰς περιβόλια τε καὶ παραδείσους ἐπικερδεῖς, (χρήσασθαι,) &c. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6. Extr.

> Τὸν πλεῖον καιρὸν οἱ νιότεροι ἔπαιζαν, ἐτζόστριζαν,
> Εἰς περιβόλια χαίρονταν μὲ ἔμορφα κοράσια.

Idem lib. 8.

> Θωρῇ τὸν οἶκον καὶ ναὸν, καμμοίαζεν ὡς περιβόλι.

Et lib. 2.

> Τότε Θησεὺς ἐβρίσκετον πιασμένος ἐπ' ἀγάπῃ
> Εἰς περιβολὴν ἔννοστον μὲ συντροφία ποτάσιν.

Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

> Μέτρος οὐκ εἶχεν τὰ καλλὰ τὰ εἶχεν τὸ περιβόλιν.

Cyrillus nuperus Patr. Constantinopol. in Homilia de Publicano & Pharisæo: ὁρᾶς ἕνα παράδεισον, ἓν περιβόλιον πεφραγμένον ἔχον δένδρα εὔκαρπα, καὶ δύσκαρπα, καὶ ἄκαρπα· καὶ ἔσωθεν ὁ περιβολάριος, καὶ ἐκ τῶν εὐκάρπων μαζώνει τῶν καρπόν. Vide Gloss. med. Lat. in *Peribolium.*

Περιβολάρης, Περβολάρης, *Arborator*, Δενδρολόμος. *Hortulanus*, in loco Cyrilli suprà laudato. Occurrit

rit apud Georgium Contarem lib.6. Hist. Athenar. pag. 154. Fr. Richardum in Scuto fidei part.1. pag. 75. &c.

Περβόλιν, Περιβόλι, *Hortus*, Παράδεισος, φυτάλιά. Glossæ Græcobarb. ὁ κῆπος, τὸ περιβόλιν, ἡ περβόλιν.

Περιβολάκι, *Hortulus*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἄλλες εἰς βρύσαις, εἰς λουτρά, καὶ εἰς περιβολάκι.

ΠΕΡΙ´ΒΟΛΟΣ, τοῖς θείοις περιβόλοις προσφεύγων, apud Scholiast. Basilic. ad lib.60. pag.694. ubi Cujacius, *Qui confugit ad Sacra vela*: malim *Divina atria*. Nam ita appellantur *Templorum aditus*, seu *Quadriporticus*. Glossæ Gr. Lat. περίβολοι, mœnia. Can.76. Synodi Trullanæ: οὐ χρὴ ἔνδον τῶν ἱερῶν περιβόλων καπηλεῖον, ἢ τὰ διὰ βρωμάτων εἴδη προτιθέναι, &c. Ubi Balsamon quærit quid τῶν ἱερῶν περιβόλων vocabulo intelligatur, aitque quosdam existimare ὡς περιβόλους ἐκκλησιαστικούς, Canonem appellare τοὺς προνάους ἑκάστου ναοῦ, οὐ μὴν τὰς φιάλας, καὶ τὰ ἕτερα μέρη τῶν θείων ναῶν τὰ συνωμμένα αὐτοῖς. Quæ quidem sententia illi minùs placet; existimat verò ita censeri debere, εἶναι τοὺς ἱεροὺς περιβόλους, τοὺς μὴ ἀπολυθέντας εἰς ἀλόγων ζώων καταπάτησιν, καὶ ἀλλοτρόπως κοινωθέντας. Neque enim λουτρὰ καὶ τοὺς κήπους καὶ τὰς στοὰς τὰς συνημμένας τῆς ἐκκλησίαις περιβόλους εἶναι· ταῦτα γάρ, subdit: μέρη μὲν τῆς ἐκκλησίας λογίζονται, ἱεροὶ δὲ περίβολοι οὐ λεχθήσονται. Vide eundem ad Can. 97. ejusdem Synodi. Eusebius lib. 10. Histor. cap.4. pag. 311. κρήνας ἄντικρυς εἰς πρόσωπον ἐπισκευάζει τοῦ νεώ, πολλῷ τῷ χεύματι τοῦ νάματος τοῖς περιβόλων ἱερῶν ἐπὶ τὰ ἔσω προϊοῦσι τὴν ἀπόρρυψιν παρεχομένας. Synesius in Epist. 72. ἡμῖν δὲ ἀπόχρη καθαρεύειν ἐν καθαροῖς, ἐὰν ἄρα δυνώμεθα μένειν ἔσω τῶν ἱερῶν, ἀποκλείειν τε τοῖς ἐναγέσι τὰ παναγέστατα. Vide Theophanem an.31. Constantini M.

ΠΕΡΙΒΡΑΧΙΌΝΙΟΝ, *Brachiale*, *ornamentum brachij*. Hesychius: ὄφις, ποιὸς ἰχθύς, καὶ τὸ χρυσοῦν περιβραχιόνιον. Vide Βραχιάλιον.

ΠΕΡΙΕΙΣΕΡΧΌΜΕΝΟΣ, *Dignitas*, vel *functio Ecclesiastica*, in Catalogo Allatiano Officiorum M. Eccl. ubi reponitur in Choro sinistro, hac serie: ὁ Κουβούκλης· ὁ Δεκανός· οἱ Λαμπαδάριοι· ὁ Περιεισερχόμενος· ὁ Βασταγάειος, &c. Hujus autem munus sic ibi describitur: ὁ περιεισερχόμενος, ἵνα φέρει λαμπρὸν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. *Ignem in Ecclesiam defert*, ad Sacrificium scilicet: quod quidem munus alteri, qui Καληγοριάρης nuncupatur, adscribitur in alio Catalogo ejusdem Allatij.

ΠΕΡΙ´ΕΡΓΟΙ, *Stelliones*. Περιέργων ἔγκλημα, *Stellionatus crimen*, in Basilic. lib.60. tit.30. qui inscribitur, Ἀγωγὴ κατὰ περιέργων, ἤτοι κακοτρόπων. Glossæ Basilic. Στελλιονάτους, ἐπίθεσις, κακουργία. Στελλίονος πρεσκρῆψις, ἡ τοῦ στελλίονος παραγραφὴ κατὰ τῶν κακούργων. Στέλλιος, κακοῦργος, κακότροπος. Alias, περίεργος, *Curiosus* exponitur in Gloss. Gr.Lat.

ΠΕΡΙΚΕΦΑΛΑΙ´Α, Amplior Calyptra, quæ capitis Monachi apicem & aures tegit, quam vulgo *Calottam* appellamus. Erat autem Monachorum duntaxat μεγαλοσχήμων, qui supra hanc Calyptram καμηλαύκιον ferebant: unde ἐσωκαμηλαύχιον interdum appellatur, uti in voce Καμηλαύχιον docemus. Utriusque Calyptræ figuram habes apud Goarum ad Euchologium pag.156. & in Georgij Pachymeris imagine præfixa Hist. Nicephori Gregoræ 1. Edit. Vox orta ex verbis Pauli Apost. ad Philipp.6. & ad Thessal. ubi περικεφαλαῖον σωτηρίου, & περικεφαλαίαν, ἐλπίδα σωτηρίας dixit. Euchologium in Officio Parvi habitus, pag.479. ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν, ὁ δεῖνα, καλύπτεται περικεφαλαίαν, ἐλπίδα σωτηρίας. Et pag.519. τὸ κουκούλιον εἰς περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίου ἀναφαίρετον ἐκ τῆς αὐτοῦ κεφαλῆς. Denique in Offic. funeris Monachorum pag.545. περιβάλλει αὐτὸ κουκούλιον, εἰ μεγαλόσχημός ἐστι, περιθεὶς τὴν περικεφαλαίαν ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς, καὶ καταβιβάσας αὐτὴν μέχρι τοῦ πώγωνος, ὥστε μὴ ὁρᾶσθαι τὸ πρόσωπον τοῦ λειψάνου: ex quibus amplam fuisse colligitur. Psellus in Epist. MS. ad Monomachum Imp. de Michaële Paphlagone, qui Monachum induerat sub Vitæ exitum: λαμπρύνεται τοῖς τροπαίοις σήμερον, καὶ τοῖς αὔριον τοῖς ἐξωδίοις περιστοιχίζεται· ἀμφιέννυται τὰ παράσημα τῆς ἀρχῆς, μεταμφιέννυται τὴν ἀλουργίδα τοῦ πνεύματος, τὸ νεκρὸν ἀποβάλλεται τῶν τριχῶν, καὶ ἀναίσθητος σταυροῦται τῷ κόσμῳ· ὁπλίζεται τὰ κοντὰ ὅπλα, ζώννυται τὴν μάχαιραν, τῇ περικεφαλαίᾳ σκέπεται, καὶ τροπαιοφόρος πρὸς τὸν δεσπότην χωρεῖ. In lib.4. Extr. Hist. MS. de eodem Michaële: τήν τε καλύπτραν τῆς κεφαλῆς ἀφελόμενοι, τὴν τοῦ σωτηρίου περικεφαλαίαν ἐντιθέασι.

Περικεφαλαία, *Velum quod recèns baptizatis imponebatur*, quódque *Chrismale* nostri vocant. Symeon Thessalonicensis de Sacrament. κουκούλιον ἐν τῇ κεφαλῇ λαβών, ὃ δὴ καὶ περικεφαλαία καλεῖται. Vide Κουκοῦλλα, & Ἀπολούσια.

ΠΕΡΙΘΆΛΑΣΣΟ, *Litus*, Ἄκτη, in Corona pretiosa.

ΠΕΡΙΚΆΜΠΤΗΣ, *Tergiversator*, in Gloss. Gr. Lat.

ΠΕΡΙΚΟΠΑΙ`, *Sectiones*, in quas divisi sunt Libri sacri. Vide Suiceri Thesaurum Ecclesiast.

ΠΕΡΙΛΕΥ´ΚΙΟΣ. Anonymus MS. de Virtutibus lapidum: λίθος περιλεύκιος, πινόμενος καὶ φορούμενος ἔνδοξον βίον ποιεῖ, &c.

ΠΕΡΙΜΆΓΙΟΝ, *Magia*, incantatio. Nomocanon Cotelerianus num. 339. γυνὴ ἐὰν περιμάγιον ποιήσει νὰ συλλάβῃ παιδίν, καὶ συλλάβη, αὐτὸ ἀποθάνη, &c.

ΠΕΡΙΜΆΡΜΑΡΟΝ. Eustathius: ἰστέον δὲ ὅτι ῥηθήσεταί ποτε λαϊνον χιτῶνα φορεῖν, ὡς ὁ τὰ περιμάρμαρα φορῶν, καὶ λίθοις τιμίοις κατάπαστος. Sed legendum videtur περιμάργαρα.

ΠΕΡΙΟΔΕΥΤΑΙ`, *Medici*, sic appellati, *qui Urbes & Mercatus circuibant medicinæ faciendæ gratiâ*, ut censet Antonius Augustinus. Vetus Inscriptio: *Medicus fora multa sequutus*. Glossæ Gr. Lat. Περιοδευτής, *Circitor*, *Lustrator*. Alij volunt esse Medicos qui *Cyclo* vel *Circulo ægrotos curant*. Quid porrò sit *Cyclo curare*, attigimus in Gloss. med. Latin. in V. *Cyclus*. Quò Viri Docti referunt ista Aristophanis, ἐν κύκλῳ τὰ νοσήματα σκωπῶν. Sed & Synesius in Calvitiei Encomio τοὺς καλουμένους κύκλους ὑπὸ τῶν ἰατρῶν dixit. Modestinus lib.2. in l.6. §.1. D. de Excusat. γραμματικοί, σοφισταί, ῥήτορες, ἰατροί, οἱ περιοδευταὶ λεγόμενοι, &c.

Περιοδεύειν, *Curare*, *Mederi*, Græcis recentioribus. Moschus in Limon. cap.204. ἐδάχθη τις ἀπὸ ὄφεως, καὶ εἰσῆλθεν εἰς πόλιν τινα περιοδευθῆναι, &c. Infrà: μηδὲ διατραπῇς, χρείαν ἔχεις ἔτι περιοδευθῆναι. Nilus lib.2. Epist.283. ἵνα γνῷς σαφέστατα καὶ τοῦ ἐχθροῦ τὴν μανίαν, καὶ τοῦ Χριστοῦ τὴν κηδεμονίαν, τοῦτον περιοδεύσαντός σε, ὡς εὐνούστατον δοῦλον. Occurrit in Hippiatricis non semel, cap.187. 423. 653. In Chronico Alexandrino in Constantino M. &c. Vide Combefisium ad tom.1. S.Maximi p. 680.

Περιοδία, *Quævis curatio*, in iisdem Hippiatricis cap.56. 535. &c. Glossæ S. Benedicti, cap. de Medicina: *Circitura*, περιοδία. Περιοδικὴ ἐπιμέλεια, apud Moschionem de Morbis mulierum cap.138. ubi vetus Interpres *Cyclicam diligentiam* vertit. Vita S. Basilij Jun. num.33. ἄλλοτε πάλιν μαλακίᾳ κατασχεθεὶς κατεκλίθην, καὶ προσκαλεσάμενος τὸν συνήθως ἐξυπηρετοῦντά μοι ἰατρόν, ἐζήτουν τινὸς περιοδείας τυχεῖν.

ΠΕΡΙΟΔΕΥΤΗ'Σ, *Visitator*, *Circitor*, in Synodico adversus tragœdiam Irenæi cap.133. Concil. Laodicenum Can.57. ὅτι οὐ δεῖ ἐν ταῖς κώμαις καὶ ἐν ταῖς χώραις καθίςαϑαι ἐπισκόπους, ἀλλὰ περιοδευτάς. Ubi Balsamon: Περιοδευταὶ δὲ εἰσιν οἱ σήμερον προβαλλόμενοι παρὰ τῶ ἐπισκόπων Ἔξαρχοι· οὗτοι γὰρ περιοδεύουσι καὶ ἐπιϑηρεῦσι τὰ ψυχικὰ σφάλματα, καὶ καταρτίζουσι τοὺς πιςούς. Et Zonaras, Περιοδευταὶ δὲ λέγονται, διὰ τὸ περιέρχεϑαι καὶ καταρτίζειν τοὺς πιςοὺς, μὴ ἔχοντες καθέδραν οἰκείαν. Concil. Calchedon. Act.4. ὁ εὐλαβέςατος πρεσβύτερος καὶ περιοδευτὴς Ἀλέξανδρος. Act. 10. ἐχειροτόνησε πρεσβύτερον καὶ περιοδευτὴν. In Concilio Constantinopol. sub Mena Act. 1. subscribit Sergius Presbyter Περιοδευτὴς τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν ἐπιχωρίων τῆς πρώτης Σύρων ἐπαρχίας. Rursum pag.45. Idem Sergius seu alius Presbyter περιοδευτὴς μονῆς Γινδάρου, subscribit. Sozomen. lib.4. cap.24. περιοδευτὴν δὲ φόνων αἴτιον γενόμενον ἐκ ἐχώρησε τῆς ἐκκλησίας. Gennadius Patr. Constantinopolit. in Epistola Encyclica ad Papam Urbis Romæ: ἴσθι τοίνυν τὰ πάντων θεοσεβέςατε πάντα τὸν ὁντιναοῦν ἁλισκόμενον ἐπὶ τοιούτῳ τινὶ ἐπίσκοπον, ἢ χωρεπίσκοπον, ἢ περιοδευτὴν, ἢ πρεσβύτερον, ἢ διάκονον, &c. Infrà: τοῖς ὑπὸ σε θεοφιλεςάτοις ἐπισκόποις καὶ περιοδευταῖς, &c. Hinc περιοδεύειν, apud S. Athanasium in Apol. 2. de Fuga sua pag.792. πάντες γὰρ σὺν αὐτῷ ἐσμὲν ὅταν περιοδεύῃ τὴν Μαρεώτην, καὶ οὐδέποτε μόνος περιέρχεται.

Περιοδευτὴς, *Circator*, Dignitas hodie in Majoribus Ecclesiis, cujus munus describit Catalogus Allatianus: ὁ Περιοδευτὴς περιπατῶν καὶ παιδευόμενος τοὺς θέλοντας βαπτιϑῆναι τῇ ὀρθοδόξῃ πίςει. Ea est ex Ordine Presbyterorum, ut scribit Joannes Episcop. Citri in Responsis pag.328. Vide Gloss. med. Lat. in *Circa*.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΘΕΙ'Σ, *Deportatus*. Περιορισμὸς, *Deportatio*. Vide to.7. Basilic. pag.770. 883.

ΠΕΡΙΟΥ'ΣΙΟΣ. Nicephorus Constantinop. in Hist. p.111.1. Edit. narrat Justinianum Rhinotmetum Sclavinorum Gentibus partim bello, partim potestate in deditionem acceptis, easdem in Opsiciana, quam vocabant, regione per Abydum translatas collocasse, & ex iis triginta millia armatorum eduxisse, eúmque *Peculiarem exercitum* appellasse: ἐξ ὧν ςρατεύει ἄχρι καὶ ἕως τριάκοντα χιλιάδας λαὸν εἰς ἐξοπλίσας, Λαὸν ἐκάλεσε Περιούσιον, ἄρχοντα αὐτοῖς ἐκ τῶν εὐγενεςέρων ἐπιςήσας Γεβοῦλον τοὔνομα. Mox pag.112. καὶ ὁ κληθεὶς Περιούσιος τῶν Σκλάβων λαὸς, τοῖς Σαρακηνοῖς προςτίθεται. Vide Theophanem, Georg. Hamartolum & Zonaram in eodem Rhinotmeto an.7.

ΠΕΡΙ'ΠΑΤΟΣ, *Agger circa Urbem extructus, muris munitus*, nostris, *Rempart*. Glossæ Gr. Lat. περίπατος, *Ambulacio*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. περίπατος, διακινητήριον, ἢ αὐτὸ τὸ βάδισμα. Constantinus de Adm. Imp. cap.29. pag. 86. τὸ δὲ τοιούτου κάςρου τὸ τεῖχος οὔτε περίπατον ἔχει, οὔτε προμαχῶνας, ἀλλὰ τάχους μὲν ὑψηλοὺς, καὶ τοξικὰς φωλαγογάς. Nicephorus Gregoras lib.2. Hist. ineditæ, cap.16. καὶ πρός γε τὸ τεῖχος ἀμεληθὲν ἐκ πολλοῦ, διερραγὸς ἦν τὰ πλεῖςα μέρη τοῦ περιπάτου καὶ τῶν ἐπάλξεων.

Περίπατος præterea sumitur interdum pro tabulato paululum excelso, in quo Imperator cum universo Clero ac comitatu ex Palatio ad Ecclesiam procedebat, maximè in Festo Palmarum: unde & περίπατος sumitur etiam pro ipsa supplicatione, ut vox περιπατεῖν, pro *procedere*, λιτὴν ποιεῖν. Codinus de Offic. Palat. cap.10. num.1. τῇ ἑορτῇ τῶν Βαΐων προετοιμάζεται μὲν ὁ περίπατος διὰ μέσης τῆς ἑβδομάδος, ἀπὸ τοῦ κελλίου τοῦ Βασιλέως διήκων μέχρι καὶ τῆς ἐκκλησίας. Deinde addit ramis sterni τοῦ περιπάτου τὸ ἔδαφος, omnésque columnas, vel myrtorum, vel laurorum, vel olivarum ramis vestiri: postquam verò Imperator, Patriarcha ac Sacerdotes ex eo ambulacro in Ecclesiam descenderunt, illud in prædam dari Barangis & aliis cohortibus Imperatorem stipantibus. Idem cap.11. num.4. εἰ δὲ τῇ τῶν Βαΐων, ἐπεὶ ἔτι ψαλλομένου τοῦ ὄρθρου γίνεται ὁ περίπατος, καὶ ἔςιν ἀνάγκη ἐξελθεῖν, ὡς ἔθος, λιτὴν, ἐν δὲ τῇ λιτῇ περιπατήσαι καὶ τὸν Βασιλέα· ὁ μὲν περίπατος γίνεται περιπατεῖ δὲ ὁ Βασιλεὺς φορῶν ἐπιλωρίκιον λευκὸν καὶ φακεώλιον. Adde cap.5. num.14.

ΠΕΡΙΠΛΟΚΑ'ΔΑ, *Smilax hortensis*, qui flexu clavicularum proximos quosque frutices revincit, ut iis impediti, vix unquam possint explicari, inquit Ruellius lib.1. de Natura Stirp. cap.6. Glossæ MSS. σμίλαξ, φυτὴ ἀκανθῶδες, ἡ λεγομένη περιπλοκάδα. Manuel Moschopulus in Lexico Philostrati: ἕλικες αἱ τῆς ἀμπέλου ψαλίδες, καὶ ἁπλῶς αἱ κοινῶς περιπλοκάδες. Orneosophium cap.44. pag. 213. μαςίχην καὶ λίβανον ἀρρενικὸν, ἀνθος περιπλοκάδος, ἐκ πάντων ἀνὰ οὐγγίαν μίαν.

ΠΕΡΙΣΣΟΙ', περισσότεροι, *Multi*, *Plures*, συμπλέονες. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ἦλθαν καὶ ἄλλες περισσαῖς τῶν δὲν θέλω να λέγω.

Passim.

Περισσεύγειν, pro περισσεύειν, *Superabundare*.

Περίσιος, pro περισσὸς, *Superfluus*.

Περίσσεμα, pro περίψημα.

Περισσὰ, Περισιὰ, Περισσὰ, *Supervacuò*, *Satissuperque*, Περισσῶς. Historia Apollonij Tyrij:

Ἐμίσεψεν ἀποδεκεῖ, περίσσα πρικαμένος.

Alibi:

Ἡ σῶζεν ἀπὸ μάκρενε, τόσα περισσὰ κλέγει.

Περσὰ, idem quod Περισσά. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 9.

Καλλὰ κιαντήτοναι περσὰ ἀκόμη σκελισμένος,
Ἐκ τῆς ψαρίου τὸ σύμπεσμα τὸ δολερὸν ἐκεῖνο.

Idem lib. 12.

Καλὰ τι κρίνασι πολλοὶ περσότερο νὰ ἦτον.

ΠΕΡΙΣΣΟΠΡΑΚΤΙ'Α, *Vectigalium quæ à pauperibus tributariis exigi non possunt, in alios ditiores rejectio*. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap.54. ubi Sabas Anastasium Imp. alloquens: πᾶσα ἡ τῶν Ῥωμαίων πολιτεία τῇ ὑμετέρᾳ εὐχαριςεῖ γαληνότητι ἐλευθερωθεῖσα ἤδη πρὸ δεκατεσσάρων τούτων χρόνων τῆς ἀδικωτάτης τοῦ Χρυσαργύρου συντελείας· καὶ νῦν δυσωποῦμεν ἡμᾶς κουφίσαι τὴν ἐπιτεθεῖσαν Περισσοπρακτίαν τῇτε ἁγίᾳ Ἀναςάσει, καὶ τοῖς τῆς ἁγίας πόλεως κτήτορσιν ἐκ τῶν ἀπόρων καὶ δυσπράκτων προσώπων. Deinde istius indictionis causam & originem sic refert: τίς δὲ ἡ αἰτία γέγονε τῆς τοιαύτης Περισσοπρακτίας ἐρῶ· Οἱ κατὰ χρόνον τεταγμένοι καὶ Βίνδικες τῆς κατὰ Παλαιςίνην δημοσίων ἑκατὸν χρυσίου λίτρας ἐξ ἀπόρων προσώπων καὶ δυσπράκτων ἀνυσθῆναι μὴ δυναμένας εἰσπραττόμενοι ὑπεχνάσθησαν ἐπιῤῥῖψαι τὴν τούτων εἴσπραξιν τοῖς κατὰ Ἱεροσόλυμα συντελεςαῖς κατ᾽ ἀναλογίαν τῆς ἑκάςου δυνάμεως· τοίνυν ἑκατὸν τῶν χρυσίου λιτρῶν, καθ᾽ ὃν εἴρηται τρόπον διανεμηθέντων, Περισσοπρακτίαν ἀπεγράφησαν. Deinde enarrat ut hanc indictionem aboleri ab Anastasio obtinuerit S. Sabas: καὶ οὕτως ἐκωλύθη ἐπὶ Ἀναςασίου ἡ ἐκ τῶν ἀπόρων περισσοπρακτία συγχωρηθῆναι, πλὴν ὅτι μέρος μὲν αὐτῆς συνεχωρήθη ἐπὶ τοῦ εὐσεβοῦς Βασιλέως τοῦ Ἰουςινιανοῦ. Quod quidem accidisse ait quintâ indictione, annis 13. ante sublatum Chrysargyrum, ac proinde anno Christi 512. cùm Chrysargyrum abolitum fuerit anno Anastasij 10. Christi 500. ut in hac voce docuimus. Cæterùm etiamnum in re vectigali hacce formulâ utimur, *rejetter les non-valeurs sur d'autres paroisses*. Aliud est porrò

Περισσοπραξία, apud Harmenopulum lib. 1. tit.3.

§. 58. ubi *superexactionem* significat, seu exactionem vectigalis ultra debitum, quomodo περισσοπρακτᾶν usurpat Liber 56. Basilic. ubi περισσοπρακτήσας, seu qui ultra debitum exigit, in duplum damnatur.

ΠΕΡΙΣΣΟΧΟΡΗΓΊΑ, *Supererogatio*, in l. 2. Cod. de Frum. Alexandr.

ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΆ, *Fortuita*, τὰ ἐκ τῆς περιστάσεως, τοῦτ' ἔστιν ἐκ τῆς συμβάσεως γινόμενα, apud Harmenopul. lib. 1. tit. 6. §. 39.

ΠΕΡΙΣΤΕΡΆ, *Columba, in qua sacra Hostia reponebatur*, de qua egimus in Gloss. med. Latin. & in Constantinopoli Christ. lib. 3. sect. 64. Supplicatio Clericorum & Monachorum Antiochiæ in Concilio Constantinopolit. sub Mena Act. 5. τὰς γὰρ εἰς τύπον τοῦ ἁγίου πνεύματος χρυσᾶς καὶ ἀργυρᾶς περιστερὰς, κρεμαμένας ὑπεράνω τῶν θείων κολυμβηθρῶν καὶ θυσιαστηρίων, μετὰ τῶν ἄλλων, ἐσφετερίσατο, λέγων οὐ χρῆναι ἐν εἴδει περιστερᾶς τὸ ἅγιον πνεῦμα ὀνομάζεσθαι. Vita S. Basilij falsò adscripta Amphilochio Iconiensi Episcopo: καὶ διελὼν τὸν ἄρτον εἰς τρεῖς μερίδας, τὴν μὲν μίαν μετέλαβεν φόβῳ πολλῷ καὶ σεβάσματι· τὴν δὲ ἐφύλαξε συνταφῆναι αὐτῷ· τὴν δὲ ἑτέραν ἐνθεὶς περιστερὰν χρυσῆν ἐκρέμασεν ἐπάνω τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου. Infrà: καὶ προσκαλεσάμενος χρυσοχόον, ἐποίησε τὴν περιστερὰν ἐκ χρυσίου καθαροῦ, καὶ ἐν αὐτῇ κατέθετο τὴν μερίδα, κρεμάσας ἐπὶ τὴν ἁγίαν τράπεζαν, ἀντίτυπον τῆς ἁγίας ἐκείνης περιστερᾶς φανείσης ἐν τῷ Ἰορδάνῃ τοῦ Κυρίου βαπτιζομένου. Vide Tabellam I. initio hujusce operis.

Περιστερὰ, *Columba*, pannus violaceus in caudæ columbinæ speciem, à pileo perinde violaceo Sacerdotis sæcularis Græcanici, retro dependens. Vide Goarum ad Euchologr. p. 157. & Allatium in Creyghton. p. 676.

Περιστέριν, pro περιστέρα, in Apophthegmat. Patrum in Niceta.

Περιστεριῶνας, *Columbarium*, Περιστερεών.

ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΩ̃ΤΑΙ, in Glossis MSS. apud Gauminum ad Psellum de Operat. dæmon. pag. 139. ad pag. 74. οἱ ἀστρόλογοι, qui scilicet ex nubibus, quas περιστερὰς vocabant, quæ columbæ formam referrent, conjectarent. Μαντικὴν hanc διὰ τῶν νεφῶν, Anthusam quandam mulierem reperisse, Leone M. imperante, autor est Scriptor Vitæ S. Isidori apud Photium. Balsamon ad Can. 61. Synodi Trullanæ. ἐκ τοῦ δὲ μὲν γὰρ τοῦ νέφους ἐοικότος περιστερᾷ, περίστασιν λέγουσι τῷ ἐρωτῶντι ἐπελθεῖν. Vide Νεφοδιώκται.

ΠΕΡΙΣΤΕΡΟΠΟΥ̃ΛΟΝ, *Pullus columbinus*, *Columbulus*, περιστερίδιον. Symeon Sethi de Alimentis: ἡ τῶν περιστεροπούλων σὰρξ θερμή ἐστι καὶ ὑγρὰ, &c. Anonymus MS. de Matulis, seu de Urinis: καὶ ἂς τρώγει ὀρνίθια, καὶ περιστερόπουλα, καὶ ἕτερα πουλία. Demetrius Constantinopol. lib. 2. Hieracosophij cap. 8. καὶ θρέψεις περιστερόπουλον ζεστὸν, ἢ ποντικόν. Cap. 17. ταῦτα ἀναμίξας, ἐξ αὐτοῦ, δὸς τῷ ἱέρακι, καὶ θεραπεύσεις μετὰ περιστεροπούλου, ἢ ὀρνιθοπούλου. Adde cap. 53. & p. 227.

ΠΕΡΙΣΤΗ̃ΘΙΟΝ, ἱερατικὸν ἔνδυμα ἐπὶ τὸ στῆθος κείμενον, in Glossis MSS. ex Cod. Reg. 1673. *Pectorale*. Vide in hac voce in Gloss. med. Lat.

ΠΕΡΊΣΤΡΑ, *Perpendiculum*. Lexicon MS. Cyrilli: Διαβήτης, ἐργαλεῖον εὐχρηστον τέχναις πολλαῖς, τὸ Α στοιχείῳ παρεοικός· καλεῖται δὲ καὶ περίστρα.

ΠΕΡΊΤΗΣ. Vide Πετρίτης.

ΠΕΡΙΤΙΆΡΑ. Joannes Tzetzes Chil. 8. v. 310. ait τιάραν capitis tegumentum extitisse, cujusmodi fuit apud Persas, & τοῦφα illa Justiniani in illius statua. Deinde addit περιτιάραν vulgarium fuisse.

Ἔφην καὶ τὴν Τιάραν εἶναι ἢ δὲ Περιτιάρα,
Τῆς κεφαλῆς τὸ φόρημα, τῶν πολιτῶν, κυρίως.

ΠΕΡΊΤΙΟΣ, *Februarius* mensis, apud Macedones. Passim.

ΠΕΡΊΤΟΝΟΝ, *Tabula navis protensa*. Eustathius Od. ε. ἔστι δὲ ἐπηγκενίς, ἡ καθ' ἣν οἱ σκαλμοὶ πήγνυνται, ἢ ὅπερ κοινῶς περίτονον λέγεται, παρὰ τὸ δι' ὅλου τείνεσθαι. Suprà: ἐξέχοντα τὰ ὀρθὰ ξύλα τὰ κατὰ τὸ περίτονον τόπου.

ΠΕΡΙΤΡΑΧΉΛΑΙΟΝ, *Collarium*, in Glossis Græco-Lat. *Armaturæ militaris species, qua collum munitur.* Leo in Tactic. cap. 5. §. 4. ποδόψελλα σιδηρᾶ, ἢ καὶ ἐξ ἑτέρας ὕλης, διὰ τοὺς μὴ ἔχοντας περιτραχήλια σιδηρᾶ ἁλυσίδωτα, ἐνδεδυμένα ἔσωθεν μὲν ἀπὸ κεντούκλου, ἔξωθεν δὲ ἀπὸ λινοῦ. Mox: περιτραχήλια ἵππων. Constantinus in Tactic. pag. 11. περιτραχήλια ἁλυσίδωτα σιδηρᾶ ἐνδεδυμένα ἔσωθεν μετὰ κεντούκλου, καὶ ἔξωθεν νευρικὰ τὰ ἀπὸ κεντούκλων διπλῶν γινόμενα, καὶ αὐτὰ ἀντὶ λωρικίων. Mauricius lib. 1. Strateg. c. 2. σπαθία, περιτραχήλια κατὰ τῶν Ἀβάρων σχῆμα. Vide Gloss. med. Lat. in *Collare*.

Περιτραχήλιον, *Stola Sacerdotalis*. Germanus Patr. in Mystagog. τὸ δὲ περιτραχήλιόν ἐστι τὸ φακεώλιον, μεθ' οὗ ἐπεφέρετο ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως δεδεμένος, καὶ συρόμενος ἐπὶ τὸ πρόσθεν ἐπὶ τῷ τραχήλῳ ὁ Χριστὸς, ἐν τῷ πάθει αὐτοῦ ἀπερχόμενος. Τὸ δὲ τοῦ ἐπιτραχηλίου δεξιὸν μέρος, πέφηνεν ὁ κάλαμος ὃν ἔδωκαν ἐμπαίζοντες τῇ δεξιᾷ τοῦ Χριστοῦ, τὸ δὲ ἐξ εὐωνύμου μέρους, ἡ τοῦ σταυροῦ βασταγὴ ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ. Maximus Cythærensis in Synaxario 20. Febr. καὶ δένοντας τὸ με τὸ ἱερὸν περιτραχήλιον, &c.

Πετραχήλι, pro περιτραχήλιον, apud Crusium in Turcogr. p. 188. ubi de Patriarchæ vestibus: καὶ βάνουν τοῦτο πετραχήλι τοῦ Πατριάρχου, & *imponunt ei vestem, cujus foramini caput inseritur, nec apparet ea, sed intra reliquum vestitum gestatur.*

ΠΕΡΙΤΡΙΓΥΡΊΖΕΙΝ. Vide in Γυρεύειν.

ΠΕΡΙΦΑΝΕΣΤΑΤΟΙ compellati συγκλητικοί, seu Senatores, in Concilio Calchedon. Act. 1. p. 93. 96. ubi vetus Interpres, *Amplissimus Senatus* vertit.

Περιφανεστάτη κεφαλὴ, nomen Dignitatis inventum ab Alexio Comneno Imp. Anna Comnena lib. 11. Alexiad. pag. 335. μεθακαλεσάμενος τὸν Ταλίκιον ἐξ Ἀντιοχείας νεωσὶ παραγινόμενον, αὐτῷ μὲν τὰ τοιαῦτα πλοῖα παραδεδωκὼς, Περιφανεστάτην κεφαλὴν ὠνόμασε. Vide Κεφαλή.

ΠΕΡΙΦΕΡὈΜΕΝΟΣ, Dignitas vel functio Ecclesiastica, in Catalogo Eccl. apud Goarum ad Euchologr. pag. 268. Ubi *Circumambulator* vertitur.

ΠΕΡΙΦΟΡΆΡΙΟΣ, *Circumforaneus*, *Agyrta*. Glossæ Lat. Gr. *Circumlator*, περιφοράριος. Glossæ Gr. Lat. περιφοράριος, *Regula*. Codex S. Germani *Virgula* præfert. Sed fortè quis legat *Rabula*.

ΠΕΡΊΧΑΡΟΣ, *Facetus*, Εὐτράπελος, in Corona pretiosa. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Καὶ ποίσε με περίχαρον, καὶ δός μου τέτιαν χάριν.

Περιχάρια, *Dona*, *Munera*, Gallis *Bijoux*. Idem Anonymus lib. 3.

Καλὰ κιαντύχη καὶ ποτὲ περιχάρια νὰ λάβω.

Idem lib. 7.

Στοὺς πόνους μου μπορῆς καλὰ περιχάρια νὰ δώσῃς.

Eodem libro:

Καὶ μὲ ταύτην ὑπάρχουν σιμὰ περιχαρία.

Fortè etiam pro Περιχέρια, *Brachialia*, hæc vox hîc usurpatur. Vide in Περιχέριον.

ΠΕΡΙΧΈΡΙΟΝ, *Armilla*, περίχειρον. Glossæ Lat. Gr. *Armillæ*, Περιχέρια. Vide Χέρι, & Περιχάρια.

ΠΕΡΙΧΎΝΕΙΝ, pro περιχύειν, *Circumfundere*. Dicebantur porrò περίχυσθαι, *Clinici*, id est *perfundi* in Baptismo. Eusebius lib. 6. Hist. cap. 42. ἐν αὐτῇ τῇ κλίνῃ ἐν ᾗ ἔκειτο περιχυθεὶς ἔλαβεν βαπτισμόν. Vide Gloss. med. Lat. in *Clinici*, & in *Superfusi*.

Περίχυτος, *Circumfusus*. Codinus de Offic. Palat. cap. 3. num. 13. σκαράνικον Χρυσοχοϊκὸν, λιθάρια δὲ καὶ μαργαριτάρια ἔχον, οὕτω λεγόμενα περίχυτα. Idem in Orig. Constantinop. n. 64. meminit Statuæ quam περιχύτην vocabant. Vide Gloss. med. Lat. in *Cataclitus*, sub fine.

Περιχύτης, munus in Balneis publicis. Synaxarium Colberteum 26. Sept. ὥστε καὶ εἰς δουλικὴν τάξιν ἀμφοτέρους ἀπενεγκεῖν, καὶ τὸν μὲν Ἰωάννην Ἐγκαύστην εἶναι, τὸν δὲ Πρόχωρον Περιχύτην. Vide Tabellam descriptam ab Hieron. Mercuriali lib. 1. Artis Gymnasticæ post pag. 28. ubi περιχύτης exprimitur.

ΠΕΡΙΧΥΤΗ, *Lucta*. Photius in Nomocan. tit. 13. cap. 29. μόνον δὲ παίζειν ἔξεστι μονόβολον καὶ κοντομονόβολον, καὶ κυντὰνόν, κόνταχα, χωρὶς πόρπης, καὶ περιχυτήν. Ubi Balsamon: περιχυτὴ, ἡ πάλη.

ΠΕΡΛΟΓΗ, *Uter*, Ἀσκός.

ΠΕΡΜΑΧΙΟΝΙΟΝ, *Propugnaculum*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Κτίσε εἰς τὸ θεμέλιον σου πύργους καὶ περμαχιόνια.

ΠΕΡΝΕΙΝ, *Capere*, *Sumere*, *Populari*, αἱρεῖν, λαμβάνειν, Λαφυραγωγεῖν. Glossæ Græcobarb. ἄγαρος, σκευοφόρος, φορτηγὸς, ὅπου βαστᾷ τὸ ἀγκεῖα· ὅπου βαστᾷ καὶ πέρνει τὸ φορτίν. Ptochoprodromus de sua Paupertate ex Cod. MS.

Καὶ τὰ χαλίκια σωύαγε νὰ πέρνης τὸν μισθόν σου.

Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Καὶ τῆς ζωῆς τὸ πλέον κερὸν πέρνουσιν μὲ τὰ μαῦρα.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. ὁ ἀετὸς μίαν ἔχοντας τι νὰ φάγῃ, ἐξαπέταξε κάτω εἰς τὴν φωλέαν τὸ ἀλεποῦς, καὶ πέρνοντας τὰ ἀλεπόπουλα, τὰ ἀνέβασε εἰς τὴν φωλέαν του.

Παίρνειν alij scribunt, factúmque pro ἐπαίρειν, ἐπαίρνειν. Παρμένος, *Captus*, ἁλοὺς, in Fabulis Æsopi Græcobarb. Παρμὸς, *Captura*, *Populatio*, Πόρθησις, Ἅλωσις. Παρτὴς, *Populator*, Ἐκπορθῶν. Προπέρνειν, *Anticipare*, Προλαμβάνειν. Προπαρμὸς, *Anticipatio*, Πρόληψις.

ΠΕΡΝΕΙΝ, *Transfretare*, *Trajicere*, *Transire*, διαπερᾶν, διαβαίνειν. Theophanes an. 32. Justiniani: ἐκέλευσεν ὁ Βασιλεὺς γενέσθαι πλοῖα δίπρυμνα, ὥστε ἀπελθεῖν εἰς τὸν Δάνουβιν, καὶ ἀπαντῆσαι τοὺς βαρβάρους, εἰ περνοῦσι, καὶ πολεμῆσαι αὐτοῖς. Vide eundem an. 17. ejusdem Augusti. Anonymus de Nuptiis Thesei in Prologo:

Γλήγορα τέλος ἔπερνα, κεὶς θάνατον ἐρχόμου.

Et lib. 1.

Ἁρμένισαν καὶ πάγουσι, τὴν θάλασσαν περνοῦσι.

Et lib. 7.

Ἔτζη παρθένα νὰ περνῶ μεσένα τὴν ζωήν μου.

Occurrit in Apophthegmat. Patrum in Or num. 6. & apud Joan. Cananum de Bello Constantinopol. pag. 193.

Παίρνειν. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. δέσποτα παπᾶ πρέσβυτα ἔπαιρνε καὶ πάντα ζήτα.

Ἀπερνεῖν, *Antevertere*, *Antestare*, *Perambulare*, *Pertransire*, προφθάνειν, προϊέναι, διέρχεσθαι. Ita Portius. At Hieron. Germanus, pro, *Tempus consumere jocando*, usurpat.

Ξεπέρνειν, *Transgredi*, Ὑπερέχειν, ὑπερβάλλεσθαι.

Παραπαίρνειν, *Opprobrio afficere*, in Grammatica inedita Romani Nicephori.

ΠΕΡΝΙΑ, *Ilex*. Glossæ Græcobarb. ἄκυλον, ὁ τοῦ πρίνου καρπὸς, ὁ καρπὸς τοῦ πρινιάς, ἢ περνιάς.

ΠΕΡΝΟΝ, apud Nonum de Morbor. Curat. cap. 254. ἔμπλαστρον διὰ πέρνου, *Emplastrum ex petasone* vertit Interpres, quasi πέρνον idem sit quod *Perna*.

ΠΕΡΠΑΤΕΙΝ, pro Περιπατεῖν, *Ambulare*, *Iter facere*, *Vadere*. Περπάτημα, *Itio*, *Incessus*, *Gradus*, Βάδισμα, Πορεία. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Ἀμὴ λαλῶ, καὶ λέγουν με, περπάτει σὸ πηγάδιν.

Historia Apollonij Tyrij:

Νύκτα καὶ μέρα περπατοῦν καὶ ἄλλο δὲν ἀνημένα.

Alibi:

Ξυπόλυτος νὰ περπατῇς, ἔτις νὰ βασανίζης.

Ita in Fabulis Æsopi Græcobarb. pag. 58. 71.

Πορπατεῖν, simili notione. Eadem Historia Apollonij Tyrij:

Στὴν στράταν ὅπου πορπατοῦν, ἐκεῖ τὴν ναπαντίζαν.

Occurrit ibi non semel, ut & apud Emmanuelem Georgillam de Mortalitate Rhodi.

Περπατησιὰ, Πορπάτημα, idem quod Περπάτημα. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 9.

Καὶ μαγιωμένος ἔδειχνε ἐκ τὴν περπατησιά του.

Πορπατηξία, *Incessus*. Hist. MS. Bertrandi Romani:

Τὸ βλέμμα πάνυ θαυμαστὸν, καὶ ἡ πορπατηξία της.

Παρπατεῖν. Glossæ Græcobarb. ἀεροβατεῖν, εἰς τὸν ἀέρα περιπατεῖν, νὰ περιπατεῖ εἰς τὸν ἀέρα, νὰ παρπατεῖ εἰς τὸν ἄνεμον. Hinc emendandus locus in versione Diplomatis Græci, apud Rocchum Pyrrhum in Archimandritatu Messanensi pag. 68. *& abinde per planitiem, prout in Græco vocatur Patpat.* Legendum enim *Parpat*, ex Gr. Παρπάτημα; *Ambulacrum*.

ΠΕΡΣΑ, *Amaracus*, Ἀμάρακος.

Περσά. Vide in Περιστεύγειν.

ΠΕΡΣΕΑ, *Malus Persica*, apud Cedrenum in Juliano, ubi Scholij vice adscribitur ῥοδακινέα. Vide in hac voce.

ΠΕΡΣΕΚΟΥΤΙΩΝ, *Persecutio*, in Nov. 135. Justiniani.

ΠΕΡΣΙΔΙΟΝ, *Præsidium militare*. Procopius in Hist. Arcana pag. 4. 1. Edit. τὰ γὰρ ἀμφὶ τῷ περσιδίῳ, καὶ τοῖς ξιφιδίοις, τηνικάδε ξυνηνέχθη γενέσθαι, &c.

ΠΕΡΣΙΚΗ, *Crumenæ species*. Ptochoprodromus de sua Paupertate ex Cod. MS.

Ἁπλόνω σὸ περσίκιν μου, γυρέβω τὸ πεύγιν μου.

Περσίκιον. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 148. ὀψίας δὲ ἤδη γενομένης, εὗρε ἐπιτήδευμα ἄριστον, τὸ λεπτὸν σχοινίον, ὅπερ εἶχεν εἰς τὸ περσίκιον αὐτοῦ, τὸ ὡσεὶ ὀργυιῶν νε. Ubi rectè Meursius & Lambecius *Marsupium* verterunt.

Περσικάειος, *Derectarius*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Scholiastes Basilic. ad lib. 60. tit. 28. explicans vocem δερεκτάειος, Οἱ εὐθικτοι κλέπται οἱ λεγόμενοι Περσικάειοι. Nimirum à sacculo seu crumena. Glossæ eorundem Basilic. οἱ τοιχώρυχοι, καὶ οἱ σάκκους ἀνασχίζοντες, καὶ οἱ δερεκτάειοι, ἤγουν κλέπται. Nostris *Couppe-bourses*.

ΠΕΡΣΙΚΟΣ, Color cæsius quem vulgo *Pers* vocamus. Leo Grammaticus paginâ 465. & Symeon Logotheta in Michaële Theophili F. numero 42. περιβαλὼν τὸν χρυσοπερσικόν σου χιτῶνα. Liber de ædific. Constantinopol. MS. ex Cod. Reg. sign. nunc 2431. καὶ ὁ ἀριθμὸς ἀστὴρ μετὰ δύο στηλῶν περσικῶν βασταζόμενος. Vide Gloss. med. Lat. in *Persus*.

ΠΕΡΣΙΜΟΥΛΟ, *Petroselinum*, Πετροσέλινον, in Corona pretiosa.

ΠΕΡΣΙΣ, *Hedera*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 398.

ΠΕΡΤΖΗΝΗ, *Hasta velitaris*, ex Gall. *Pertuisane*. Cyrillus in Lexico: Σειρομάσιν, κοντάρια μετὰ ἀγκρίφια, ἤως περτζηνή.

ΠΕΣΑΛΕΜ, Ægyptiis, *Hyssopus*, apud Interpol. Dioscor. c. 435.

ΠΕΣΕΝΤΑΡΙΖΕΙΝ. Sguropulus in Histor. Concilij Florentini sect. 4. cap. 5. διερχομένων δὲ ἡμῶν τὰς ὁδοὺς, ἐκρατεῖτο ὁ Πατριάρχης ἀπὸ τῶν ἀγκαλῶν, ἀπὸ μὲν τοῦ ἑνὸς μέρους παρὰ τοῦ Κορώνης Χειροφόρου εὐπρεπέστερον, ἀπὸ δὲ θατέρου παρὰ τοῦ Πορτογάλου, ἄκροις δακτύλοις, καθὼς εἰώθασιν οἱ Λατῖνοι πεζεντερίζειν. In Notis scribitur πεζεντζαρίζειν, exponitúrque *per ansas librare* à Creygtono & Suicero: sed videtur legendum πρεσεντ'αρίζειν, ex Ital. *Presentare*, ut sit, *Manum porrigere*, *offerre*, *summis digitis prehensare*. Vide Πεζεντίζειν.

ΠΕΣΙΜΑ, Πέσιμον, *Lapsus*, Πτῶσις, ὀλίσθημα.

ΠΕΣΚΕ'ΣΙΟΝ, Tributi genus, quod Turcarum Sultano pendunt Patriarchæ Constantinopolitani. Historia politica pag.24. ὅπως παρέχῃ ἐτησίως φλωρία δύο χιλιάδας, καὶ πεσκέσιον, τουτέστι δῶρον, ὅτε νέωσὶ ἔλθῃ, φλωρία πεντακόσια. Malaxus in Hist. Patr. pag. 124. καὶ ἔβαλε νὰ δίδει πεσκέσιον εἰς τὴν πόρτα τοῦ Σουλτάνου. Idem pag.182. ὁ δὲ Πατριάρχης λαβὼν τὸ διατεταγμένον πεσκέσιον, ἤτοι κανίσκιον, τὰς δύο χιλιάδας τὰ φλωρία, &c. Occurrit passim apud hunc Scriptorem.

ΠΕΣΟ'Σ. Vide in Πινσός.

ΠΕΣΠΕΖΕ', τὸ μάκερ, in Glossis Jatricis ex Cod. Reg.1237. Πεσπὲς, in Cod.190. Quid verò sit *Macer*, docent Botanici omnes.

ΠΕΣΣΟΥ'ΛΙΟΝ. Eustathius Ὀδ. ε. ὁ δὲ γράψας ὅτι καλέκειτο ἐν σπηλαίῳ σιβάδας ἐνειλημμένας ἔχοντι κατὰ τὴν πέτραν, ἢ τὰ κοινότερον τὰ λεγόμενα πεσσούλια, σιβάδας εἶπεν, ἢ συνεκδοχικῶς, καὶ τὰς ἐπ᾽ αὐτῶν σιβάδας, &c. Vide πεζούλιον.

ΠΕΤΑΓΙ'ΔΑ, & Πεταλίδα. Vide in Παλελίς.

ΠΕΤΑ'ΛΙΟΝ, *Lamina*, Πέταλον. Codinus de Offic. Palat. cap.4. num.53. τοῦ δικανικίου αὐτοῦ τὸ μὲν ἓν πλάγιον κόκκινον, τὸ δὲ ἕτερον ἀργυροῦν διὰ πεταλίου ζωγραφικοῦ. Adde cap.6. num.7.

ΠΕΤΑΛΛΙ'ΝΑΙ, Ostrei species. Jatrosophium MS. πεταλλίνας θαλασσίας λαβὼν καθάρισον, καὶ ἄφες αὐτὰς ὀξῆσαι, &c.

ΠΕ'ΤΑΛΟΝ, *Solea equi*, ὑπόδημα, σπαρτίον. Πεταλώνειν, *Equum ferro calceare*, Ὑποδέειν.

ΠΕ'ΤΑΛΟΝ, Chymicis, quid sit, vide in Κηρολακίς.

ΠΕ'ΤΑΛΑ τῶν στεφανοπλόκων, in Glossis Chymicis MSS. εἰσὶ πυρίτης καὶ μαγνησία. Vide in his vocibus.

ΠΕΤΑΣΤΗ', sic appellatus tonus quidam in musica recentiorum Græcorum, ex decem & novem tonis quos recensuimus in V. Φωνή, de quo sic Hagiopolites MS. εἰσὶ δὲ ἀπὸ τῶν ἀπλῶν τόνων προσλαμβανόμενοί τινες, δηλ. αἱ τρεῖς ὀξεῖαι, οἱ δύο ἀπόστροφοι, καὶ πεταστὴ τὸ λεγόμενον ἀνάσαμαν, διότι ἀπὸ τοῦ κρατήματος διπλῆς ἡ πεταστὴ φωνὴν ὀξυτέραν φέρουσαν ἀναφέρεται, καὶ ἕτερα τοῖς ἀριθμηθεῖσιν ὅμοια. Vide ὀξεῖα, & Ἀπόστροφος, & Rutgersium lib.2. Var.cap.11.

ΠΕΤΕΙΝΟ'Ν, *Flos Anemones*. Neophytus in Gloss. Jatric. MSS. τὸ ἄνθος τῆς ἀνεμώνης, ἤτοι τῆς κουτζουνάδος, τὸ λεγόμενον παρὰ τοῖς ἰδιώταις πετεινόν.

ΠΕΤΕΙΝΟ'Σ, Πετεινὸς, *Gallus Gallinaceus*, Ἀλεκτρυών. Vel *Gallina*. Glossæ MSS. in Batrachom. Homeri. ἐβόησεν ἀλέκτωρ, ἐλάλησεν πετεινός. Physiologus de natura animalium MS. ὁ πετεινὸς γὰρ τὸ πουλλὸν τὸ ἥμερον τὸ ζῶον.

Πετεινόπουλλον, Πετεινόπουλλοι, *Junior Gallus*, vel *Pullastra*, *Gallinula*, ἀλεκτρυωνὶς, Νεοττίς. Agapius in Geopon. cap.69. καὶ δι᾽ αὐτὸ δίδομεν τοῦ ἀρρώστου τὸ καλοκαίρι πουλλάδα, ὅπου δὲν ἔχει τόσην θερμότητα τὸ πετεινόπουλλον. Adde cap.80.

Πετεινάριον, *Avicula*. Glossæ Græcobarb. πουλλὶν, ἤτοι πετεινάριν.

ΠΕΤΖΙ', Πετζίον, *Pellis*, *Cutis*, *Corium*, Σκῦτος, Δέῤῥις. Glossæ Græcobarb. ἐπιτιμιῶν τὸ ἐπικεφάλαιον δέρμα σὺν θριξὶ νὰ κυρεύσῃ τὸ πετζὶν ὅπου εἶναι ἀπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν μὲ τὰς τρίχας. Nicetas Barbarogr. MS.in Alexio lib.3. num.10. περιφράξαντες αὐτὰ μετὰ πετζίων βοεινῶν, ὡς ἵνα μὴ ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἐξαφθῶσι. Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg.945. ἔπαρον ἀποπάτημα τῆς γῆς ἀπὸ τζαγγίου αὐτοῦ, ἢ ἀπὸ καλιγίου γυναικὸς τὸ πετζὶν, &c. Anonymus alter MS. de Urinis ex Cod. Colberteo: εἰ δὲ ἔχει τὸ οὖρον, ὡς πετζία μικρὰ, ἐκ τῶν νεφρῶν διῆλθεν ἡ νόσος. Diploma Andronici Junioris pro Monembasiotis: ἢ διὰ προσφαγίων, πασῶν, ἤτοι μερίων, ἢ πετζίων, ἢ πανίου. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Νὰ κάμνω πέτζες, νὰ πουλῶ, καὶ ναγοράζω οἰνάριν.

Adde Agapium in Geoponico cap.229.

Πετζιᾶς, *Coriarius*, Βυρσοδέψης, σκυτεύς.

Πετζιάζειν, *Callum obducere*, Τυλοῦσθαι. Πετζίασμα, *Callus*. Πετζιασμένος, *Callosus*.

Πετζαλιδιάζειν, Idem quod πετζιάζειν. Agapius cap.194. καὶ τότε τὸ βάλε εἰς τὴν φωτίαν, νὰ βράζῃ, ἕως νὰ γένῃ μία δυνατὴ κρόστα, ἤγουν νὰ πετζαλιδιάσῃ εἰς τὴν ἄπανω μεράν.

Γαδουροπέτζι, *Pellis asini*, in Assisis MSS. Regni Hierosol.cap.298.

Πετζώνειν, *Coriariam* vel *sutoriam artem exercere*. Ptochoprodromus de sua Paupertate, ex Cod. MS.

Καὶ δός με νὰ προγεύωμαι καὶ τότενα πετζώνω.

Mox:

Καὶ παρευθὺς ὑπόδημαν ἐπέρνη, καὶ πετζόνη.

Πετζόκολλα, *Glutinum ex corio*. Cod. MS. Reg. fol.77. καὶ ὅσαν στέγνωσιν, τρίψε τὰ ὅλα με πετζοκόλα. Agapius in Geoponico cap.141. διατὶ ξηραίνεται ὡσὰν τὴν πετζόκολλα. Ade cap.229.

Χρυσοπέτζα, *Corium deauratum*. Agapius in Geoponico cap.158. ἔπαρε βερνίκιν ἀπ᾽ ἐκεῖνον, ὅπου βάνουν εἰς τὰ χρυσοπέτζα, καὶ ζεσανέτην, &c. Cap.204. νὰ κάμῃς βερνίκι, ὅπου χρυσώνει τὸ ἀσίμι, καὶ τὸ στάννιο, καὶ χρυσοπέτζα, καὶ ἕτερα.

ΠΕ'ΤΖΑ, *Portio*, *Fragmentum*, ex Ital. *Pezza*, & Gall. *Piece*. Alij à πέζα, πεζίον, Gr. quomodo πέζα ἱματίου, dicitur ὤα. Vide Suidam. Agapius in Geoponico cap.158. καὶ βρέξε εἰς αὐτὰ μίαν πέτζαν λινὴν, ἤγουν μανδήλιον. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

Πατὴρ, πέτζαν οὐδὲν ἔχω, νὰ νήθων ἀγοράσω.

Πετζέτα, *Portiuncula*, Ital. *Pezzetta*. Idem Agapius cap.188. τύλιξε μίαν πετζέταν, ἤγουν βασιόλι, εἰς ἕνα κομμάτι ξύλον χοντρὸν ὡσὰν τὴν χέρα σου, καὶ κοντὸν ὅσον εἶναι τὸ τζυκάλι, βάλετο μέσα νὰ βράσῃ καμπόσον, καὶ πέρνει τὸ ἅλας ἡ πετζέτα. Ita apud Fr. Richardum in Clypeo fidei part.1. pag.392.

ΠΕΤΖΙΜΕ'ΝΤΑ, *Impedimenta*. Constantinus de Adm. Imp. cap.9. καὶ οὕτως ῥίπτοντες αὐτὰ εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ τὰ πετζιμέντα αὐτῶν ἐμβλησκόμενοι εἰσέρχονται, καὶ αὖθις ἀναπαπλέουσιν.

ΠΕΤΙΤΕΥ'ΕΙΝ, *Petere*. Glossæ Basilic. ἐπετίτευσεν, ᾐτήσατο.

Πετίτα, *Petitiones*. Suidas: Πετίτα, Ῥωμαϊκὴ ἡ λέξις, σημαίνει δὲ γνώρισμα αἰτήσεως. Eadem habent Glossæ Basilic. Anonymus laudatus ab eodem Suida: Χρυσάφιος δὲ ὁ Πραιπόσιτος πετίτα ἐπεζήτει Θεοδόσιον τὸν Βασιλέα. Extat titulus in Cod. Justin. lib.10. *de Petitionibus bonorum sublatis*, ubi monet Cujacius in MSS. Codd. legi *Petitis*.

ΠΕΤΙ'ΤΟΝ, in Lexico MS. ex Schedis Combefisij exponitur πειρατικὸν σκάφος περίγειον, *Navis Piratica*.

ΠΕΤΙ'ΤΟΝ. Eustathius Iliad. υ. Τόποι Λιβυκοὶ, Νόμοι ἐγχωρίως λέγονται, καθὰ τις ἂν εἴποι ῥεγεῶνες, ἢ τόρμαι, ἢ ἐνορίαι, ἢ πετίτα. Meursius *Viam* interpretatur, eóque refert locum ex Juliani Imp. Orat.2.pag.133. Edit. Petavij, in qua sic editum, ubi de Alpibus: καὶ ἀποῤῥῶγες γῆς ἐν αὐτοῖς πέτραι, μόλις ἁμάξῃ μιᾷ, καὶ ὀρικῷ ζεύγει τὴν ὑπέρβασιν βιαζομένοις ξυγχωροῦντα. Quo loco legit πέταιτα, sive πετίτα. Hesychius, Πέταιτα, μετέωρα, ἀμπελουργία, ὡς αἱ ἀναδενδράδες.

ΠΕΤΡΑΔΑ'ΚΙ, *Lapillus*, Λιθίδιον, λιθάριον.

ΠΕΤΡΑΡΙ'Α, Machina bellica ejaculandis majoribus lapidibus. Chronicon Alexandrinum in Heraclio pag.900. ἐκαλάμωσε δὲ τὰς πετραρίας αὐτοῦ, καὶ ἔξωθεν

θεν ἐβύρσωσεν. Vide Gloss.med.Lat. in *Petraria*, & infrà in τετραρέα.

ΠΕΤΡΑΧΗΛΗ. Vide in Πετραχήλιον.

ΠΕΤΡΕΑΙ, *Lapides qui è fundibulis ejiciuntur.* Nicetas Græcobarb. MS. in Balduino num.2. σφενδοβολῶν σωληνοειδεῖς πετρέας, ἔτι δὲ καὶ ἀπὸ τετραρέας λόγων πνευματικῶν.

ΠΕΤΡΙΝΗ, *Tussilago*, apud Interpol.Dioscor. cap.142.

ΠΕΤΡΙΤΗΣ, *Avis venaticæ species.* Orneosophium jussu Michaëlis Imp. scriptum pag. 244. ὁ Περίτης ὀφείλει εἶναι κονδοπόδης, μακροδάκτυλος, μακρόλαμνος. Sed legendum Πετρίτης, ut colligitur ex Hieracosophio Anonymo in Cod. Cæsareo apud Lambecium lib.7. περὶ ζαγάνων, φαλκονίων, πετριτῶν, ἱερακίων, τζουρακίων, καὶ ὀξυπτερύγων. Et ex Anonymo de Nuptiis Thesei:

Εἰς τέτιον τρόπον πήγαινε Ἐμηλία κυνηγόντας,
Πετρίτην ἐς τὸ χέριν της βαστόντας ἡ κυρτέζα.

Et lib.6.

Εἶχαν γεράκια, καὶ σκυλία, πετρίτους ὅσους θέλουν.

Πετριτάριος, *Accipitrarius.* Nicetas in Alexio lib. 3. num.4. ἡ δ᾽ αὐτὴ καὶ δορὰν χρυσόπαστον ἐγχείριον ἔχουσα διεσχισμένην ἐς δάκτυλον, κωλῖνον εἶχεν ὄρνιθα, καὶ ἐξιοῦσα πρὸς θήραν, ἐπέκλωζέ τε καὶ ἐπεθώϋζε, καὶ τοὺς πετριταρίους καὶ ἱερακαρίους εἶχεν ἐφεπομένους. Ubi Cod. Edit. καὶ τοὺς μὲν τὴν θεραπείαν τούτων, καὶ κομιδὴν ἱκανοὺς εἶχεν ἐφεπομένους.

ΠΕΤΡΟΒΟΛΙΣΤΑΙ, *Funditores*, apud Ducam Hist. cap.39. pag.160.

ΠΕΤΡΟΓΕΦΥΡΑ, apud Joannem Cantacuzenum lib.3. cap.8. dicitur Pons ad Barbyzam fluvium juxta Urbem Constantinopolitanam, de quo pluribus egimus in Constantinopoli Christiana lib.4.cap. 14. Pachymeres lib.10. cap.25. pag.227. ἐκ τοῦ παραχρῆμα ὁ ποταμὸς μετοχετεύεται, καὶ ζητεῖ τὴν παλαιὰν κοίτην, καθ᾽ ἣν καὶ ἡ Ἰουστινιάνειος πετρογέφυρα, ubi de ponte ad Sangarium fluvium. Ita porrò præferre optimum Codicem Barberinum monet Possinus: unde facilis emendatio in πετρογέφυρα, nam vix probem quæ ad hunc locum commentatur Vir Eruditissimus. Pontem verò Justinianeum ad Sangarium, de quo Procopius lib.3. de Ædif. cap.4. lapideum fuisse docet Agathias in Epigr. εἰς γέφυραν τοῦ Σαγγαρίου, in Antholog. lib.4. cap.29.

ΠΕΤΡΟΚΙΣΣΗΡΟΣ, *Pumex, Lapis puniceus*, κισσηρίς. Theophanes an.10. Leonis Isauri: πετροκισσήρους μεγάλους, ὡς λίθους τινὰς ἀναπέμψαι, &c.

ΠΕΤΡΟΚΟΛΛΑ, *Lithocolla.* Glossæ Græcobarb. ἀγαλματίτης, λίθου κόλλα, Πετροκόλλα.

ΠΕΤΡΟΚΟΠΟΣ, *Lapicida*, λατόμος, in Corona pretiosa. Maximus Cythær. in Synaxar.9.Nov. Πετροκόπος εἰς τὴν τέχνην.

Πετροκόπιον, *Lapidicina.* Idem Maximus 11. Martij: τὴν ἔθηκαν εἰς τὰ πετροκόπια. Et 23. April. in S. Georgio: καὶ νὰ μὴν εὑρίσκεται πετροκόπιον εἰς τὸν τόπον διὰ καλασκευὴν κολονῶν.

ΠΕΤΡΟΚΟΣΣΥΦΟ, *Cæruleus*, avis Plinio: Κυανὸς Aristoteli dicta, Merulam seu Κόσσυφον referens. Vide Petr.Bellon. lib.1. observ.cap.10.

ΠΕΤΡΟΜΑΧΑΣΚΟΠΑΠΟΥΤΖΟΣ. Vide in Παπούτζη.

ΠΕΤΡΟΞΥΣΜΑ, *Herba petris adhærens, quæ Lichenas sanat*: λειχὴν. Glossæ Jatricæ MSS.Cod. Reg. 1047. Λιχὴν, ὁ ἐπὶ τῶν πετρῶν βρύον, ἡ πετρόξυσμα.

ΠΕΤΡΟΦΥΕΣ, *Sempervivum minus*, apud Interpolat. Dioscoridis cap.672.

ΠΕΤΡΟΧΕΛΙΔΟΝΕΣ, Aves quas Græci Ἄποδας vocant, Galli *Merletas.* Eustathius ad Odyss. δ. τὸ ἐπιπολάζει τοιοῦτον στερήσεως εἶδος, καὶ παρὰ τοῖς Λυκίοις μέχρι καὶ νῦν, οἱ χελιδόνας τινὰς, ἃς οἱ ἰδιῶται Πετροχελιδόνας φασὶν, ἐκεῖνοι καλοῦσιν Ἄποδας, οὐ διὰ παντελῆ στέρησιν ποδῶν, ἀλλ᾽ ὀλιγότητα, ἤτοι σμικρότητα.

ΠΕΤΗΛΑΙΑ, pro Πέτηλα, φύλλα, apud Lycios. Vide Eustathium.

ΠΕΤΡΟΨΑΡΟΝ. Vide in Ὀψάριον.

ΠΕΥΘΑΛΙΣ, *Polygonum mas*, apud Interpol. Dioscor. c.586.

ΠΕΥΖ, ἡ ὑοσκίαμος, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΠΕΥΚΙ, Πεύκιον, Πεύχι. Vide in Ἐπεύχη. Addo tantùm hunc locum ex Damasceno Studita serm.34. ἡ κλίνη της ἦτον μὲ χρυσᾶ πεύκια, &c.

ΠΕΥΣΙΣ, Vox propria in Electionibus Episcoporum. Postquam enim Episcopus à Clero electus erat, rogabatur Populus an consensum præberet electioni, scirétque aliquid quod eam impediret. Synesius Epist. 67. ἧκεν ἡ κυρία, καὶ ὁ δῆμος παρῆν πάλιν ἐνστάτης, καὶ ἐναγώνιος, ὃς οὐδὲ περιέμεινε πεῦσιν· ἀλλ᾽ εὐθὺς ἦν ἅπαντα κυκεὼν, &c. Infrà: οὗτοι δὲ ἔφασαν, ἐπιστολὴν πειθαρχοῦντες ἐκεῖθεν ἥκουσαν πεῦσιν περὶ Παύλου προτεῖναι τῷ δήμῳ, καὶ δόξαν ἅπασιν ἐπίσκοπον ἔχειν, ἀνενέγκαι περὶ αὐτοῦ τοὺς δὲ φροντιστὰς ἑτέρους ἡγεῖσθαι. Quod verò πεῦσιν Synesius, *Interrogationem* vocat Historia Episcoporum Cenomanensium nuper edita ab Erudito Mabillonio cap. 16. de Ordinatione Gauzioleni: *Quemdam autem Clericum inliteratum & indoctum —silenter & absque cognitione vel interrogatione, sine voluntate populi, cum muneribus multis ad Rotomacum Urbem miserunt*, &c. Occurrit rursum cap.17. pag.242. Sed & eâdem notione in Presbyterorum Ordinationibus consensus plebis & Cleri requirebatur. Vita Aldrici Episcopi Cenomanensis num.1. *Eligente eum Clero & populo Presbyter est ordinatus.* Nempe Episcopus, aut qui electioni præerat, rogabat populum, an electioni consensum præberet, vel an illum rejiceret, ut est in Commonitorio Theophili Patr. Alexandrini: παρόντος τοῦ λαοῦ, καὶ προσφωνοῦντος τοῦ Ἐπισκόπου, εἰ καὶ ὁ λαὸς δύναται αὐτῷ μαρτυρεῖν. Eadem Formula habetur in lib.1.Sacram. Eccl.Rom. cap.20. *Iterum dicit*, (Pontifex) *Auxiliante Domino Deo Salvatore nostro I.C. elegimus in Ordine Diaconi, sive Presbyteri, illum Subdiaconum, sive Diaconum de titulo illo. Si quid autem habet aliquis contra hos Viros, pro Deo & propter Deum cum fiducia exeat, & dicat. Verumtamen memor sit communionis suæ.* Habetur formula alia in Missali Francorum veteri pag.401. ubi de Ordinatione Diaconi: *Allocutio ad Populum in Ordinatione Diaconi. Dilectissimi Fratres, quamlibet possint ad Ordinationem Ecclesiastici Ministerij promovendam sibi ipsa sufficere privilegia Sacerdotum: attamen quia probabilior & nostra apud Dominum conversatio est, & eorum quorum honor augetur, major est gratia, si id quod arbitria nostra eligunt, etiam vestræ confirmet dilectionis adsensus: idcirco filio nostro Ill. cupio ad Officium Diaconatus, in consortium nostrum Divinitatis auxilium promovere, an eum dignum hoc Officio censeatis scire desidero: & si vestra apud meam concordat electio, testimonium quod vultis vocibus adprobate.* Similes habentur Formulæ in Ordinatione Presbyteri & Episcopi. Adde cap.13. dist. 63. Balsamonem ad Can.3. Concilij VII. & Zonaram ad Can.12. Concil. Laodic. & quæ adnotamus suprà in Ἄξιος, & in Gloss. med. Lat. in V. *Abbas.* Ubi de Abbatum Electionibus agimus.

ΠΕΥΤΕΙΝ. Cyrillus Chius Hieromonachus in Sarantario:

Γιατὶ σ' ἐσὲν κάθε τιμὴ,
Καὶ δόξα κ' εὐλογία,
Πρεπόνἑ πάντα καὶ παντϐ
Πεύτα, κ' εὐχαρισία.

ΠΕΦΘΕΙΝ, *Cadere*, Πίπτειν. Ξαπέφτειν, ξηπέφτειν, *Excidere*, *Præterlabi*, διολισθεῖν, ὑποπίπτειν. Glossæ Græcobarb. ἀλόντα, κλεπέντα, διαπεσόντα· ἐκεῖνον ὅπϐ ξηπέφθει κ πιάννετ) εἰς κλεψίαν· ἢ ὅπϐ ἐξέπεσε καὶ ἐπιάσθη εἰς μοιχείαν κ κλεψίαν. Maximus Cithærensis Episcop. in Synaxario 25. Febr. τότε πέφθωντας εἰς τὴν γῆν, ἔκαμε προσευχήν.

ΠΕΦΡΥΓΜΕΝΗΣ, ἐν χρυσῷ, ἤτοι ἐν ἓξ ἡμέραις. Glossæ Chymicæ MSS.

ΠΕΧ, Dignitas apud Chazaros: *Begus*, apud Turcos. Constantinus de Adm. Imp. cap. 42. ὁ γδ Χαγάνος ἐκεῖνος, ὁ καὶ Πὲχ Χαζαρίας εἰς τ αὐτϐ βασιλέα Θεόφιλον πρέσβεις ἀποςείλαντες, &c. Continuator Theophanis lib. 13. num. 28. ὅτε Χαγανὸς Χαζαρίας, καὶ ὁ Πὲχ, πρὸς τ αὐτοκράτορα Θεόφιλον ἔπεμπον πρεσβυτάς.

ΠΗΓΑΔΗ, Πηγάδι, Πιγάδι, *Puteus*, *Cisterna*. Corona pretiosa: πηγάδι, *Cisterna*, φρέαρ. Rursum: Πιγάδι, *Puteus*, φρέαρ. Πηγάδιν, in Glossis Græcobarbaris. Herodiani Epimerismi MSS. φρέαρ, τὸ πηγάδιον. Anonymus de Locis SS. cap. 3. παρακάτω εἶ) τὸ πηγάδη τ δικαίϐ Ἰὼβ. Cap. 9. εἶ) κ τὸ πηγάδη, ὅπϐ ἐπότιζεν ὁ Μωϋσῆς τὰ πρόβατα. Damascenus Studita Homil. 18. τότε ὑπῆγαν τον ἕως τ τόπον ὅπϐ εἶ) τῶρα τὸ πηγάδιον εἰς τὸ μοναςήριον. Theodosius Zygomalas Epist. 23. ἤθελε λείψειν νερὸν ἀπὸ τ πηγάδη. Fabulæ Æsopi Barbarogr. καὶ κατέβησαν εἰς ἕνα πηγάδι νὰ πίϐσι. Adde pag. 30.

ΠΗΓΑΙΝΕΙΝ, *Abire*, *Discedere*, ἀπιέναι. Fabulæ Æsopi Græcobarb. μίαν βολὰν μισεύοντας ἀπὸ τὴν φωλίαν τ, καὶ πηγαίνοντας νὰ βοσκήσῃ, &c. Et p. 76. κ καθ' ἡμέραν ἐπήγαινε, κ τὸ ἔβλεπε. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ἀπὲ τον κάμπον πήγαιναν, τὰς ῥένιας διαχορίζων.

Idem lib. 1.

Ἀπάνω κάτω πήγαιναν, συχνὰ τὰς ἐτζακίζαν.

ΠΗΓΑΝΕΛΑΙΟΝ, *Oleum rutæ*. Demetrius Constantinopolit. lib. 2. Hieracosophij cap. 44. πηγανελαίϐ κοχλιάρια δύο.

ΠΗΓΑΝΕΡΑ, *Medicamentum ex ruta confectum*. Nonus de Curat. Morbor. cap. 129. ἐπιθέματα δὲ διὰ σαμψύχϐ, καὶ ἡ πηγανερὰ ἐπιθεμένη κτ τ ἀλγϐντα τόπον. Vide Gorræum in Πηγανηρόν.

ΠΗΓΑΝΟΥΣΙΟΣ. Continuator Theophanis lib. 3. num. 43. τοίχοις δὲ δύο ὀχυρϐ) ἐκ πλακῶν Ῥωμαίων, κ πηγανυσίων, καὶ Καριανῶν, πρὸς δὲ καὶ πρασίνων, καλλωπιζομένοις ποταμίων Θετταλικῶν. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 144. τ δὲ πάτον διὰ ποικίλων κ πολυτελῶν μαρμάρων κατέςρωσαν, διάτε καὶ ῥωμαίων πηγανϐσίων, τ λοιπῶν ῥοδοποικίλων. Ita Anonymus in Collectaneis, Statuam Veneris ἐκ μαρμάρϐ πηγανϐσίϐ factam fuisse ait, apud Lambecium, qui, ut & Combefisius, sic dictum illud marmor putat, quòd πηγάνϐ, seu rutæ, colorem referret.

ΠΗΓΕΛΒΙΟΝ. Simeon Sethi de Facultat. cibor. 1. Edit. τὸ ἄμπαρ ἐν διαφόροις τόποις βλύζει εἰσὶ δὲ τϐτε πηγαὶ καθάπερ πηγελβίϐ, καὶ ἀσφάλτϐ, καὶ θείϐ. At posterior habet, καθάπερ πίτλης τε καὶ ἀσφάλτϐ, καὶ τ ὁμοίων.

ΠΗΓΟΥΝΗ, *Mentum*, *Barba*, Ἀνθερεὼν, γένειον, πώγων. Demetrius Zenus in Batrochomyomachia:

Καὶ τὸ πηγένη τὸ βρέξε με ὄρεξιν μεγάλη.

Fabulæ Æsopi Barbarogr. καὶ ἡ ἀλεπϐ τϐ λέγει, (τῷ τράγῳ) ἂν εἶχες τόσα μιαλὰ ὅσαις τρίχες ἔχεις εἰς τὸ πηγένι, &c.

Πογένιν, in Canonio adespoto Mathematico: τὸ πογένιν, ἀγαθὸν τέλος. Rursum: τὸ πογένιν, εἰς μανδάτα.

Πηγονίτης. Apud Scylitzem pag. 732. occurrit Nicetas ὁ Πηγονίτης Patricius. Ubi Goarus hanc vocem ita explicat, *cujus mentum latius*.

ΠΗΔΑΛΙΟΝ, *Polygonum mas*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 586.

ΠΗΔΗΜΑ, Græcis, est *Saltatio*. Collect. Historiar. Scaligeriana pag. 350. φαύλλϐ τ ἐκ Κρότωνος ἀθλητϐ πεντήκοντα ποδῶν εἶ) τὸ πήδημα. Pag. 315. ἅλμα dicitur. Vide Hieron. Mercurialem lib. 2. artis Gymmast. cap. 11. sed aliud sonat apud Codinum in Orig. Constantinopol. num. 123. τὰ τ Δαματρὺ παλάτια οἱ αὐτοὶ βασιλεῖς ἔκτισαν· ἔςι δὲ ἐκεῖσε τὸ πήδημα Κωνςαντίνϐ τ υἱϐ Εἰρήνης τ Ἀθηναίας τ τυφλωθέντος παρὰ τ μητρὸς αὐτϐ. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ σὺ μὲ ἕνα πήδημα δὲν τὸ κάμνη λεοντάρη.

Lexicon MS. Cyrilli: ἴθμαλα, ἴχνη, βήματα, πηδήματα.

ΠΗΔΙΑΒΛΙΟΝ, *Tibia*, Αὐλὸς, pro Πυθιαύλων. Glossæ Græcobarb. αὔλησις μαλακὴ τ Ἀγάθωνος, πέξιμον τ πηδιαβλίϐ τ Ἀγάθωνος. Alibi: ἀγλδυκὲς, αὐλὸς, πηδιάβλιν. Occurrit illic pluries. Vide in Πέξειν.

ΠΗΚΤΗΣ, *Structor*, *Quadratarius*. Lex 1. Cod. de Excusat. artific. *Quadratarij*, *quos Græco vocabulo πήκτας appellant*, *Structores*. Ubi quidam legendum censent λιθοθήκτας, vel ψώκτας, quomodo *quadratarios* vertunt veteres Glossæ.

ΠΗΚΤΩΝΕΙΝ, *Condensare*, Πηγνύειν. Πηκτὸς, *Condensatus*, *Concretus*, συμπαγής. Πηκτὴ, *Opsonij glaciatum*, *Elixi opsonij concretum*, τὸ συμπαγὲς ὀπτόν. Vide Salmasium ad Solinum p. 1338. a.

ΠΗΛΑΛΕΙΝ, *Currere*, *Veredis iter agere*, τρέχειν, ταχυδρομεῖν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ὁ ἵππος γδ τ ἔσυρε, ὡς ἦτον σκολισμένος,
Καὶ πηλαλόντα τ ὑπᾶ ἔξω ἐκ τῶ θεάτρω.

Alter Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ἂς πιλαλϐν κ ἂς διαβϐν ἀπὲ το ἄλον μέρος.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Στὰς κάμπϐς ἐπηλάλησε, κ τότε μελαγνώθη.

Πηλάλημα, *Cursus equi*, δρόμημα. Item *Excursio militaris*.

Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ἦσαν τὰ μῆλα τάμορφα τ ἀγρίας Ἀταλάντες,
Ὅπϐ τ ςὸ πηλάλημα πολλάκις ξεκομένη.

Historia Politica pag. 8. οἱ Ἀγαρηνοὶ καταδιώξαντες μετ τ ἵππων, καὶ ποιήσαντες πιλάλημα, ὡς ἔθος αὐτοῖς, ἥρπασαν μέρος ἀνθρώπων τὰς ἐντυχόντας ἐν μέρεσι τ χώρας τ Ἀσωμάτων.

ΠΗΛΑΣΤΡΟΝ, *Stela*, *Anteris*: ςήλη, ἔρεισμα, ἀντηρίς.

ΠΗΛΟΣ, genere feminino, pro humano corpore usurpari à Patribus observat Scholiastes MS. Joannis Climaci, in hæc verba: θελήσας ποτὲ χεῖρας καταλαβέσης παραμυθήσασθαι τὴν πηλόν. Ubi Scholiastes: ὕτως οἱ πατέρες θηλυκῷ γένει τὴν πηλὸν ὀνομάζϐσι τὸ ἀνθρώπινον σῶμα. Similia repetit alio loco ad hæc: ὑχ ὁ τὴν πηλὸν ἄρυπον φυλάξας. Τὴν πηλὸν θηλυκῶς οἱ πατέρες λέγϐσιν ἐπὶ τ σώματος.

ΠΗΛΟΣ, *Creta*: veteribus *Lutum*.

Πηλὸς Ἡφαίςϐ, *Lutum Vulcani*, ἡ κριθὴ, in Glossis Chymicis MSS.

ΠΗΜΕΝ

ΠΗΜΕΝΤΑ'ΡΙΟΣ. Vide in Πιγμεντάριος.

ΠΗ'ΝΗ, veteribus Græcis, *Quodvis filum*, vel *subtemen*; recentioribus verò *Sericum temen* significat, inquit Salmasius ad Capitolinum & Vopiscum. Paulus Silentiarius in Descript. S. Sophiæ:

———Πάντα δὲ πήνης
Νήμασι, χρυσοπόρων τε μίτων ποικίλλεται αἴγλη.

Ita Scholiastes Aristophanis κροκωτὸν, ἐσθῆτα ἐκ πήνης, interpretatur, ut Scholiastes Euripid. in Hecuba, ἀνθοκρόκους πήνας exponit ποικίλας μετάξας ἀνθηρὰς, ex usu scilicet sæculi sui.

ΠΗΝΗ'ΚΗ, Moschopulo κεφαλοδέσμιον exponitur.

ΠΗΝΙ'ΟΝ, *Penus, hæc Penucula*, in Glossis Græco-Lat.

Πηνίον. Euchologium pag. 625. in Officio Quintæ Feriæ majoris hebdomadis: ἔπειτα θυμιᾷ κύκλῳ τὴν ἁγίαν τράπεζαν, καὶ σφραγίζει μετὰ πηνίων. Infrà: εἶτα θυμιᾷ καὶ σφραγίζει ὁ Πατριάρχης μετὰ πηνίων· τὰ αὐτὰ δὲ πηνία πήγνυνται εἰς τὰ ῥηθέντα μανουάλια, &c. Ubi Goarus πηνία *Cereos pinnatos* vertit, aitque, ex conjectura Allatij, esse cereos bisulcos, aut trisulcos, quos Græci δικήρια & τρικήρια dicunt, quibus Patriarcha populo benedicere solet, quâ exactâ benedictione, ἐν τοῖς μανουαλίοις seu candelabris reponuntur. Sed nominis ratio saltem manet incerta. Vide Δικήριον.

ΠΗ'ΞΙΣ, pro πύξις, apud Myrepsum sect. 3. c. 14. ubi Fuchsius.

ΠΗ͂ΞΙΣ, vox Chymicorum. Petrus Theoctonicus in lib. de Archemia MS. πῆξίς ἐστιν πράγματος τοῦ φεύγοντος τοῦ πυρὸς εὔκολον, &c.

Πήξιδες, in Glossis Chymicis MSS. αἱ οἰκονομίαι αἱ χρήσιμοι exponuntur.

ΠΗ͂ΞΟΝ, ἀντὶ τοῦ δυνάμωσον, in Glossis Chymicis MSS.

ΠΗΌΚΑΙ. Sigillum seu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ, apud Ughellum to. 1. Italiæ Sacræ: ἑτέραν πελτέραν ἡ λεγομένη τοῦ Πηόκας εἰς τὸ χωρίον Καλαβρῶν, μετὰ τοῦ πηόκων καὶ ἐλαίων ἔγγυς τοῦ δημοσίου δρόμου. Suprà: καὶ τὴν πελτέραν λεγομένην τοῦ Πηόκας, ἔμπροσθεν τῆς πόλεως Μιλήτου.

ΠΗ'ΡΟΥΛΑΙ, *Pilulæ medicæ*. Occurrit non semel in Excerptis Jatricis MSS. Melanij Cocini.

ΠΗΡΟΥ'ΝΗ, Πηρούνιον, *Furcula*, *furcilla*, ἱκρίδιον, δίκρανον. Ita Portius. At Glossæ Græcobarb. *Fibulam* denotare innuunt: ἀετὸς, πόρπας, περόνας, πηρόνια, πρότζες: pro Περόνη. Anonymus in Arithmetica Practica MS. Εἰς μάστορας κάμνη τὴν ἡμέραν πηρόνη α. καὶ ἄλλος τὸ κάμνη εἰς β' ἡμέραις, καὶ ὁ ἕτερος εἰς γ'. εἰσυναχθοῦν οἱ γ'. νὰ κάμωσιν ἕνα πηρόνη ὁμοῦ, εἰς πόσον μέρος τῆς ἡμέρας τὸ θέλουν κάμη, &c.

ΠΗ'ΣΑ, *Pix*, Πίσσα. Liber Jatricus ex Cod. Reg. 190. Ἀπόχυμά, ἐστιν ἡ ἀπὸ τῶν πλοίων ξεομένη πῆσα παλαιά.

ΠΗ͂ΣΣΟΣ, *Pisum*, in Gloss. Lat. Gr.

ΠΗ'ΤΑ. Vide in Πίτα.

ΠΗΤΙ'ΔΙΟΣ, pro Ἐπιτήδειος, *Idoneus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 9.

Καμνὰ σκουτάρη ἔμορφον πητίδιο χρυσαμμένον.

ΠΙΑ'ΝΕΙΝ, Πιάννειν, *Capere*, *Sumere*, *Excipere*, ἀναλαμβάνειν, ἐγχειρίζεσθαι. Corona pretiosa: πιασμένος, *Deprehensus*, εἰλημμένος. Joannes Moschus in Limon. cap. 9. θέλων δὲ ὁ γέρων ἀποθεραπεῦσαι αὐτὸν, πιάσας αὐτὸν τῆς χειρὸς, &c. Liber MS. Apocryphus de Martyrio SS. Petri & Pauli: πάντες δὲ οἱ τοπάρχαι ἐφύλαττον τοῦ πιάσαι καὶ ἀποκτεῖναι αὐτόν. Cosmas Indicopleustes: χελώνην μὲν ἐσθίομεν μετὰ θάλατταν εἰ τύχοι πιασθεῖσαν. Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. cap. 26. ἐκ τῆς γειτνιαζούσης ὕλης ἄρκοι ἐρχόμενοι τὰ μελίσσια αὐτοῦ φαγεῖν ἐδοκίμασαν, ἃς ἐκεῖνος πιάσας τῷ ναρθηκίῳ ἔτυπτεν. Ubi Gregorius M. *Quos ille deprehensos, ferulâ, quam portare manu consueverat, cædebat.* Theophanes an. 26. Anastasij: ὅσους ἠδυνήθη πιάσαι ἀνεῖλεν. Idem an. 7. Phocæ: ἐν τῷ σέντζῳ ἐπὶ ἱπποδρομίας πιάσω αὐτόν. Et an. 2. Leonis Isauri, de Navibus Arabum: ἃς καὶ περιτυχόντες οἱ τῶν ἡμετέρων τὰς μὲν πιάσαι ἠδυνήθησαν, αἱ δὲ ἄλλαι πέντε ἀπεσώθησαν εἰς Συρίαν. Ubi Miscella: *Quas etiam nostrates invenire potuerunt, & quinque harum comprehendere, aliæ verò quinque salvæ in Syriam ductæ sunt.* Ex quibus emendandus idem Theophanes an. 32. Justiniani: ἐξῆλθεν εἰς Χίτου κώμην, καὶ ἐποίησεν φυσάτον, καὶ ἤρξατο πιέζειν ἐξ αὐτῶν τινὰς, καὶ φονεύειν. Ubi rectiùs Codex Regius, πιάζειν præfert, id est *insequi ac capere*. Lexicon MS. Cyrilli: Ἀγρεύω, θηρεύω, πιάζω. Vide Symeonem in Leone Armenio num. 9. & laudatum Theophanem pag. 267. 367. 392. 393. Auctorem incertum post eundem pag. 432. Pœnitentialem Edit. à Morino, Nomocanonem Coteleriánum num. 451. Chronicon Veneto-Byzantinum an. 1391. 1415. Fabul. Æsopi Græcobarb. Hist. Apollonij Tyrij, &c.

Ποιάνειν, apud Anonymum de Locis Hierosol. num. 5. ἀπὸ τοῦ τοῖχον ἐμπαίνοντας ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖ ποιάνεται.

Καλαπιάνεσθαι, *Aggredi*, ἄρχεσθαι, ἐγχειρεῖν.

Χειροπιασθεὶς, *In furto manuali captus*, *deprehensus*: ἐπ' αὐτοφόρῳ *furtum inter manus habens*. Vide Gloss. med. Lat. in *Manus rubra*. Nomocanon Coteleriánus num. 238. ἐὰν δέ τις κλέπτων ἐφονεύθη, εἰ μὲν χειροπιασθεὶς ἀναιρεθῇ, ἑκούσιος φόνος λέγεται, ὅτι ἐγκρατής ἐστιν.

Αἰγυπτοπιάσαι, Συροπιάσαι, *Qui Syros & Ægyptios capiebant & detinebant*. Scholiastes Basilic. ad lib. 22. pag. 23. εἰ δὲ καὶ Συροπιάσαι, ἢ Αἰγυπτοπιάσαι κατάσχωσίν τινα, λέγοντες αὐτὸν μὴ εἶναι Σύρον, ἢ Αἰγύπτιον αὐτὸν, δεῖ τὰ κατασχεθέντα βαρεῖσθαι ὅτι Σύρος ἢ Αἰγύπτιός ἐστι.

Καλοπιάνειν, *Demulcere*, *Blandiri*. Theophylactus Hierodiac. Homil. 11. καὶ ὁ μὲν ἡγεμὼν τοιαῦτα ἔλεγε καλοπιάνοντας τοὺς ἁγίους, &c. Damascenus Studita Homil. 17. ταῦτα ἔλεγεν ὁ βασιλεὺς καλοπιάνοντας τὸν ἅγιον. Ita Hom. 22.

ΠΙ'ΑΝΟΝ, *Ruta*, πήγανον, ἄγονον, in Glossis Græcobarb.

ΠΙΑ'Σ, τὸ κρόμμυον, *Cape*, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΠΙΓΑ'ΔΙ. Vide in Πηγάδιν.

ΠΙΓΚΕ'ΡΝΗΣ, *Pincerna*. Glossæ Græco-Lat. Πιγκέρνης, *Pocillator*. Dignitas Palatina apud Codinum cap. 2. num. 14. Is ex tertia pentade erat Palatinorum magistratuum, quibus πίλοις συρματείοις caput tegere fas erat, ut est apud Matthæum Monachum in Catalogo Officialium Palatij Constantinopolit. & eundem Codinum cap. 4. num. 16. cap. 7. num. 4. ubi & num. 16. ita ejus Officium describit: εἰ δεήσει δὲ τὸν Βασιλέα πιεῖν, ὁ Πιγκέρνης ὑπηρετεῖ τοῦτο, οὐ μετὰ τὰς ἑορτὰς καὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ πάντοτε τοῦ Βασιλέως ἐσθίοντος κιρνᾷ, εἰ παρὼν εὑρίσκεται· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἐπὶ κερνῆς. Adde num. 22. Ὁ ἐπὶ τοῦ κεράσματος, apud Georgium Acropolitam in Chron. cap. 48. Anna Comnena lib. 8. Extr. καὶ Μιχαὴλ ὁ οἰνοχόος, ὃν καὶ Πιγκέρνην συνήθως οἱ τῆς βασιλικῆς αὐλῆς ὀνομάζουσιν. Joannes Cinnamus lib. 2. num. 8. ἀνὴρ παρὰ Πέρσαις ἐπιφανὴς, ὃς δεσπόζοντι τῷ Σουλτὰν ὤρεγεν τὸ ἔκπωμα ταῖν χεροῖν· Πιγκέρνην τοῦτον Ῥωμαῖοι καλοῦσιν. Pachymeres lib. 4. cap. 29. καὶ τὸν μὲν Λιβαδάριον Πιγκέρνην ἀποκαθίστησι. Adde lib. 7. cap. 1. Nicephorus Gregoras lib. 6. Πιγκέρνης ἀξίωμα ὤν. Occurrit apud

apud Joannem Cantacuzenum lib.2. cap.29. 34. & alios non semel. Vide Gloss. med. Lat. in *Pincerna*.

Ἐπικέρνης, apud Codinum de Offic. Palat. cap.7. num.1. 16. ex Cod. Reg.& in Catalogo Officiorum Palatij à Medonio Edito pag.322. Joannes Moschus in Limon. cap.94. ἠθέλησαν αὐτὸν διὰ φαρμάκων ἀνελεῖν, καὶ δὴ πείθουσι τὸν Ἐπικέρνην αὐτοῦ διὰ χρημάτων, καὶ διδοῦσιν αὐτῷ ἀναιρετικόν.

Ἐπιστκέρνης. Zacharias lib.3. Dialog. cap.5. διὰ δώρων γὰρ τὴν τοῦ ἐπισκέρνου αὐτοῦ ψυχὴν διαφθείρας, παρεσκεύασεν, ἵνα οἶνον μεμιγμένον τῷ ἰῷ τὸ ποτήριον αὐτῷ ἐπιδόσῃ ἐν τῇ τῆς ἑστιάσεως ὥρᾳ.

ΠΙΓΜΕ΄ΝΟΣ, *Firmus, Stabilis*. Glossæ Græcobarb. Βέβαιος, πιγμένος, ἢ ἐμπιμένος, ἢ στερεός.

ΠΙΓΜΕΝΤΑ΄ΡΙΟΣ, *Pigmentarius*, *Apothecarius*, apud Zachariam lib.4. Dialog. Gregorij M. cap.36. & in lib.60. Basilic. tit.39. cap. 3. Philippus de Pergamo in Catone moralizato: *Pigmentarij verò curam gerant sollicitè quæ eis mandantur à Medicis implere, ne oblivione vel diversis causis occupati in medicinis vel confectionibus uno pro altero posito, hominum se præbeant occisores: fallaciam fugiant, ne Sophisticantes aromatica, fures potiùs quàm Pigmentarij judicentur.* Ubi *Pigmentarij* sumuntur pro iis quos *Apothecarios* vulgo dicimus.

Πημεντάειος, Πιμεντάειος. Scholiastes Basilic. ad lib.60. πημεντάειοί εἰσιν, οἵτινές εἰσιν ἀφορισμένοι ἐπὶ τῷ τὰς βοτάνας συλλέγειν, καὶ ἀποτιθέναι ἐν τῷ ξενῶνι, οἵτινες καὶ τῶν βοηθημάτων φροντισταί εἰσι. Lexicon MS. ex Cod. Reg.1708. Πιμεντάριοι, οἱ βοτανολόγοι. Addit Lexicon MS. Cyrilli, πιμέντα γὰρ τὰ ἰατρικὰ βότανα. Glossæ Basilic. Πημεντάριος, προπετῶς διδοὺς τὸ κώνειον, ἢ σαλαμάνδραν. Glossæ Biblicæ MSS. Μυρεψοῦ, Πιμενταρίου. Glossæ aliæ Colberteæ: πιμεντάειος, φαρμακᾶς, καὶ μυρεψός. Olympiodorus in Platonis Gorgiam cap. 1. ὁ μὲν ἰατρὸς ἐπιτάττει, ὁ δὲ πημεντάριος διακονεῖ τὰ πρὸς τὴν χρείαν εὐτρεπίζων. Occurrit præterea c. 12. semel ac iterum. Balsamon ad Synod. VI. Can.91. καλέχεται τῷ περὶ ἀνδροφόνων νόμῳ καὶ ὁ πημεντάριος προπετῶς διδοὺς τινι κώνειον. Nomocanon Photij tit.9. ex Basilicis: καὶ ὁ πημεντάριος προπετῶς διδοὺς τινι κώνειον, ἢ σαλαμάνδραν, ἢ ἀκόνιτον, ἢ πιτυοκάμπην, ἢ βούβρωστιν, ἢ μανδραγόραν, ἢ κανθαρίδας. Apud Myrepsum sect.36. cap.6. mentio fit cujusdam Juliani ποιμενταρίου. Ita enim præfert Cod. Reg. non ποιμεντάλου, ut Codex Fuchsij. Vide Gloss.med.Lat. in *Pigmentarius*.

ΠΙΓΝΑΤΟ΄ΞΑΡΙΣ, *Veratrum nigrum*, apud Interpol.Dioscor. c.733.

ΠΙΓΟΝΙ΄Α. Agapius in Geoponico cap. 154. πῖνε τοῦ ζουμόντου μὲ νερὸν πιγονίας, &c.

ΠΙ΄ΔΑΣ, ἐστὶ στυπτηρία σχιστὴ, in Gloss. Chymicis MSS.

ΠΙΔΕ΄ΞΙΟΣ, pro ἐπιδέξιος, *Dexter*, *Solers*. Apud Agapium in Geoponico cap.176.

Πιδεξιοσύνη, *Solertia*, *Dexteritas*. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ σκόπα γὰρ τὰ πράγματα μὲ τὴν πιδεξιοσύνη.

Glossæ Græcobarb. ὑψηλὰ, ψηλοκοπημένα μὲ πιδεξιοσύνην. Hist. MS. Apollonij Tyrij: ἐθαύμασεν ὁ Βασιλεὺς σύνεσιν τοῦ νέου, καὶ τὴν πιδεξιοσύνην του.

ΠΙΕ΄ΖΕΙΝ. Vide Πιάνειν.

ΠΙΘΑΜῊ, pro Σπιθαμὴ, *Palmus*, in Corona pretiosa. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi:

Τὸ πλάτος πλέον πιθαμῆς νάχῃ τὴν κουρτουμπίτζα.

Manuel Malaxus in Chron. MS. 462. ὅτι ἦτον τὸ νερὸ μία πιθαμὴ ἐπάνω ἀπὸ τῆς γῆς.

ΠΙ΄ΘΗΞ, *Pumilio*, *Nanus*, apud Suidam. Damascenus Studita Hom.25. ubi de Theodora Imperatrice Theophili uxore: ἕνας δὲ πίθηκας βουβὸς, ὁποῦ τὸν εἶχεν ὁ βασιλεὺς νὰ γελᾷ μετ᾽ αὐτὸν, &c.

ΠΙΘΙ΄ΚΙΟΝ. Athenæus Mechanicus de Machinis Bellicis apud Rigalt. ad Onosandr. δεῖ οὖν ἐν τῇ ἐσχάρᾳ τῇ ἐπερειδομένῃ τοῖς ὁλκάσιν ἁρπάζειν μέσον τὸ λεγόμενον Πιθήκιον. Meminit Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 7. Balnei Palatij Constantinopol. quod Πιθήκειον appellabant. Vide Gloss.med.Lat. in *Vulpes*.

ΠΙ΄ΘΙΟΝ, *Tussilago*, apud Interpolat. Dioscor. cap.532.

ΠΙ΄ΘΟΣ, *Dolium*, Species Cometæ. Anonymus MS. de Terræ motu pag. 15. Cod. Reg. ubi de Cometis: οἷαι τῶν καλουμένων δοκίδων, ἢ σαλπίγγων, ἢ πίθων, καὶ τῶν τοιούτων.

ΠΙΚΝΑ΄ΔΕΣ, *Lenticulæ*, Φακοὶ, in Corona pretiosa.

ΠΙΚΟΥ΄ΤΖΟΥΛΟΝ, pro ἐπικούτζουλον, *Camasus*. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. & Phavorinus: κάμασος, καὶ κάμαξον, τὸ πικούτζουλον. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Κάμαξον, τὸ πικούτζουλον· κέφος, εἶδος ὀρνέου.

Meursius legit Κέπφος. Sic tamen in Cod. Reg.MS.

ΠΙ΄ΚΡΑ, *Tristitia*, *Anxietas*, περιάλγημα, λύπη, βαρυθυμία. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.1.

Ἀνθέλο με νὰ γλήξωμε τὴν πίκραν τοῦ θανάτου.

Et lib. 12.

Τόσω τὴν περικύκλωσεν ἡ πίκρα καὶ ὀδύνη.

Georgius Contares lib. 3. Hist. Athenarum: ὅς τις ἐτελεύτησεν ἀπὸ τὴν πικρὰν τοῦ μετὰ ὀλίγας ἡμέρας.

Πικράδα, πικρότητα, *Amarities*, *Amaritudo*, πικρία, Πικρότης.

Πικρανίσκειν, *Indignari*, *Ægrè ferre*, πικραίνειν. Glossæ Græcobarb. ὅπα πιγρανίσκουσιν, ἤγουν πικραίνονται. Damascenus Studita Homil.25. διά τι τοῦ πικραίνει καὶ ἐσύ.

Πικραμένος, *Tristis*, *Tetricus*, *Amarus*, *Acerbus*, λυπηρὸς, στυγνὸς, &c. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Πάντα μ᾽ ἀναστενάσματα, μὲ δάκρυα, μὲ πόνους,
Πέρνουν τὴν δολερὴν ζωὴν, καὶ πικραμένους χρόνους.

Πικριάρης, eâdem notione.

ΠΙ΄ΚΡΑ, *Cichorea*, Cretensibus. Petr.Bellon.lib. 1. Observ.cap.18.

ΠΙΚΡΑΛΙ΄Σ, *Iris agrestis*, *Xyris*, *Gladiolus*. Glossæ Jatricæ Barbarogr. MSS. ex Cod.Reg.1047. κιχώριον, ἢ ἀγριΐρης, ἕως ἡ πικραλίδα. Vide Ruellium lib.3. cap.87.

ΠΙΚΡΑ΄Σ, *Androsaces*, herba ignota, apud Interpolat. Dioscoridis cap.556.

ΠΙΚΡΟΜΑ΄ΡΟΥΛΟΝ. Vide in Μαροῦλι.

ΠΙΚΡΥ΄, *Amarum*, Πικρὸν, in Corona pretiosa.

ΠΙΛΑ΄ΤΕΜΑ, *Equuleus*, *Tormentum*, Βασάνισμα, στρέβλωσις.

ΠΙΛΑΤΙ΄ΚΙΟΝ. Vide in Πελατίκιν.

ΠΙ΄ΛΕΣ, *Arcus balistæ jaculum*, ex Gall. *Pile*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. in *Pilatus*. Assisæ MSS. Regni Hierosol.cap.ult. ἀπὲ τὰ δοξάρια, καὶ ἀπὲ τὲς πίλες, &c.

ΠΙ΄ΛΟΝ, *Pileus*, Πῖλος, Πιλίον. Matthæus Monachus de Offic. Palatij Constantinopol.

Ὁ Πρωτοστράτωρ πέφυκεν, ὁ μέγας Λογοθέτης,
Μέγας Στρατοπεδάρχος τε, ὧν ἐρυθρὰ τὰ πίλα.

Πιλοφόροι, *Pileati*, apud Parthos honoratiores censiti. Petrus Patricius in Excerpt. de Legat. Δεκέβαλος πρὸς Τραϊανὸν πρέσβεις ἔπεμψε Πιλοφόρους, (οὗτοι γάρ εἰσι παρ᾽ αὐτοῖς ἐντιμότεροι,) πρότερον γὰρ Κομήτας ἔπεμπεν, εὐτελεστέρους δοκοῦντας παρ᾽ αὐτοῖς. Vide Gloss.med. Lat. in *Pileati*.

ΠΙ'ΛΟΣ, *Pilum.* Suidas: ἔςι δὲ πῖλος, καὶ τάγμα, πρῶτος πῖλος καλούμενος. Etymolog. Πῖλος, τὸ ἐξ ἐρίων εἰργασμένον πρὸς τὸ κοιμᾶσθαι ἐπιτήδειον, ὃ ἡμεῖς πιλωτὸν φαμέν. Eustathius Iliad. α. pag.77. ἡ δὲ σκηνὴ ἐκ ἀπὸ ξύλων ἐξ ἀνάγκης μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ σινδόνων πίλων ποτὲ συνίςαται.

ΠΙ'ΛΟΥΡΑ, *Pilula, Globulus*, Καλαπότιον.

ΠΙΛΩ'ΝΕΙΝ, *Inculcare*, Παρεμβύειν, ἐπισάττειν.

ΠΙΛΩΤΑ'ΡΙΟΝ, vocat Aëtius, quod alij πίλημα, *Coactile*: ςάκτη τῶν πιλωταρίων, quod alij ὕδωρ πιλοποιικὸν vocant; aqua scilicet qua πιλοποιοὶ utuntur ad lanas succidas abluendas.

ΠΙΜΕΝΤΑ'ΡΙΟΣ. Vide Πιγμεντάριος.

ΠΙΜΟΥ'ΡΑ, *In caput*, Πρηνῆ.

ΠΙ'ΝΑ, *Fames*, λιμὸς, in Corona pretiosa.

ΠΙ'ΝΑ, Πίννα, Πίννος, *Ostrei species, ex quo nascitur vellus.* Democritus Chymicus MS. in Physicis & Mysticis: καὶ ὁ αἰγύπτιος κόχλος, ὁ τῆς παραλίας, ὃς καλεῖται πίννα. Glossæ MSS. Colberteæ: πίννα, ὄνομα ἰχθύος. Aristot. lib.5. Hist. animal. c.15. αἱ δὲ πίνναι ὀρθαὶ φύονται ἐκ τῆς βύσσου ἐν τοῖς ἀμμώδεσι καὶ βορβορώδεσι. Scholiastes Oppiani lib.2. Halieut. v. 186. ὄςρακον ἕτερον· ἡ πίνα· ἄλλο πάλιν φησὶν ὄςρακον, ὅπερ βυθίας ἔχει τὰς πλάκας· λέγει δὲ τὴν πίνναν, ἥπερ ἐν τῷ βαθείαις πέτραις εὑρίσκεται. Ita rursum: πίνα, ad v.187. & ad v.196. ὁ μὲν γὰρ καρκίνος, καὶ ὁ ἕτερος, ὁ τῇ πίννῃ συνοικῶν, καὶ πιννοφύλαξ λεγόμενος, &c. S. Basilius Homil. in Divites: τὰ δὲ ἐκ θαλάττης ἄνθη, ἡ κόχλος, ἡ πίννα ὑπὲρ τὸ ἐκ τῶν προβάτων ἔριον. S. Asterius Orat. in SS. Petrum & Paulum pag. mihi 137. ἁλιεῖς βάπτουσι τὰ ὑπόχρυσα τῶν ἐρίων τὴν ξανθὴν πίνναν θηρεύοντες. Procopius lib.3. de Ædific. Justiniani. Χλαμὺς ἐξ ἐρίων πεποιημένη, οὐχ οἷα τῶν προβάτων ἐκπέφυκεν, ἀλλ' ἐκ θαλάσσης συνειλεγμένων. Πίννους τὰ ζῶα καλεῖν νενομίκασιν, ἐν οἷς ἡ τῶν ἐρίων ἔκφυσις γίνεται. Andreas Hierosol. de Vita Humana: καὶ σηρικὸν ἐκφύει σκώληξ τρεφόμενος ὕφασμα, καὶ πίνναι θαλάττιαι ξένην μηχανώμεναι κρόκην, διπλῆν τὴν χρείαν παρέχουσιν. Nicetas in Isaacio lib.1. num. 7. ὁ δὲ ὡς καρκῖνος τὴν πίνναν πολλάκις τοῦτον δύπνιζε. Sed de Pinna consulendi in primis Cicero lib. 2. de Natura Deorum, Athenæus lib.3. & alij passim.

Πίννινον. Glossæ Gr. Lat. πίνινον, *Marinum*: addendum fortè, *Vellus.*

Πιννινότριξ. Constantinus Porphyrogenitus lib.1. de Themat. cap.12. καὶ ἕτερα φοινικότριχα χίλια, καὶ ἕτερα χρυσίζοντα, ἔχοντα τοὺς μαλλοὺς οἱονεὶ πιννινότριχα χίλια, ὁποῖον φημίζουσι τὸ χρυσοῦν δέρας ἐκεῖνο τὸ περιβόητον Ἕλληνες. Phile de Pinna:

Πίννη δὲ ποιεῖ καὶ τριχῶν βλάςην ξένην,
Ὡς ἐξ ἀφαχνῶν συμφυῶν τῶν ἐσχάτων,
Ἧς ἡ φεραυγὴς καὶ χλιδῶσα λεπτότης,
Ξανθοῖσι πλοχμοῖς ἐνδεθεῖσα παρθένων,
Σπαργῶντας αὐτὸν μαςροπεύει νυμφίους.

Πιννικὸν, vel Πινικὸν, recentioribus Græcis, ait Salmasius ad Plinium pag.1124. 1173. *Margaritam* sonat: maximè apud Arrianum in Periplo maris Erythræi, cujus locos ibidem collegit idem Salmasius, in quorũ altero περονεῖται τὸ πινικὸν dicitur. Sed & πινίκιον κόγχον vocat concham margaritiferam, quam Isidorus Characenus apud Athenæum nudè πίννας appellat. Cod. Reg.1595. nunc 3004. fol. 131. cap. περὶ μαργαριτῶν. Ἄν τε γοῦν αἱ πίνες ἵςανται πρὸς τὸν αἰγιαλὸν τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, μία ἑκάςη αὐτῶν ἔχουσα τὸ ςόμα ἀνεῳγμένον τοῦ εἰσελθεῖν αἱ τι πρὸς βρῶσιν αὐτῆς· ἵςαμένης δὲ αὐτῆς καὶ χαινομένης τὰ ςόματα χωρεῖ ἡ ἀςραπικὴ δύναμις πρὸς τὰ ἐντὸς τῆς πίνης, καὶ δειλιῶσα ἡ πίνα ἀσφαλίζει ἀςραπῆς λαμπρότητα μετὰ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆς, ἐργάζεται μαργαρίτας εἰς τοὺς αὐτοὺς βολβίους τοὺς ὀφθαλμιακοὺς, καὶ ὄντως μὲν γίνονται οἱ μαργαρῖται. Vide Petr. Bellon. lib.1. Observ. cap.71. & Stuckium ad ejusdem Arrianum pag.57.

Πιννέριον. Lexicon MS. ex Schedis Combefisij: Πίννα, ἰχθὺς, ἐξ οὗ καὶ πιννέριον. *Lana ex pinna.*

Πιννοφύλαξ. Phavorinus: πιννοτήρης, ὁ πιννοφύλαξ λεγόμενος· πίννα δὲ εἶδος ὀςρέου. Ex Horapolline cap.108. ubi Hoeschelius.

ΠΙ'ΝΑ, *Penna.* Demetrius Constantinopol. lib.1. Hieracosophij cap.142. ἐὰν ἐπιπολὺ ἱέραξ ἐπορεύθη, ἢ ποιεῖ φυσαλίδας ἐν τῇ πίναις. Cap.152. εἰς κλάσμα πίνης. Occurrit præterea cap.151. 162.

ΠΙΝΑ'ΚΙΝ, *Scutella, Catinus.* Phavorinus: πίνακες, ἀγγεῖα ἐν οἷς ἐσθίομεν. Paradisus seu Liber Senum MS. & Apophthegmata Patrum in Achila numero 3. ἰδὼ δὲ βαλὼν εἰς τὸ πινάκιν καὶ ὕδωρ. In Daniele num. 2. μηδέποτε χαλάσεις τὴν χεῖρα σου μετὰ γυναικὸς εἰς πινάκιν, καὶ φάγῃς μετ' αὐτῆς. Ubi Cod. MS. habet πινάκιον. Vita MS. & Apocrypha S. Alexij: οἱ δὲ ἐλάκτιζον αὐτὸν, ἄλλοι τὸ πίνακα ἀποπλυνόντες ἐξέχεον ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: ἐσφράγιζεν τὰς τῶν ἀλεύρων θήκας, καὶ ἔνεγκε ἐν πινακίῳ. Ptochoprodromus MS. in Hegumenum:

Μὴ νὰ τζακίσω πίνακαν ἡλῶ ἔναν εἰς τὰς χεῖρας.

Πινακίσκος, eadem notione, in Vita S. Gregorij M. Pap. apud Photium Cod.252. πινακίσκος, ἐν ᾧ μήτηρ εἰώθει ὀσπρίων τινὰ διαβροχὰ πέμπειν τῷ παιδὶ, &c.

Πινακᾶς, *Catillorum confector.* Ita cognominatus nescio quis Basilius, apud Nicetam Paphlagon. in Vita S. Ignatij Patr. Constantinopol. p.1229.

Πινάκιον, vel πίναξ, *Quarta pars medimni.* Zonaras de Michaele Duca: σίτου γενομένης ἐνδείας ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ βασιλέως τούτου, ὡς μὴ ὅλον μέδιμνον εἰς νόμισμα ἀποδίδοσθαι, ἀλλὰ παρὰ πινάκιον, ὅ ἐστι μεδίμνου τὸ τέταρτον. Ubi παραπινάκιον unicâ voce legendum videtur. Hinc porrò

Παραπινάκης, cognominatus idem Michael Ducas, διὰ τὸ τηνικαῦτα τὸν μόδιον παρὰ πινάκι πιπράσκεσθαι τῷ νομίσματι, *Quòd eo tempore modius pinace* (id est, quadrante medimni) *dempto & detracto aureo nummo venderetur.* Ita Scylitzes, idem Zonaras & Glycas pag. 330.

ΠΙΝΑΚΙ'ΔΕΣ, *Tabellæ, Codicilli.* Gloss. Gr. Lat. Πινακὶς βασιλικὴ, *Codicillus.* Arrianus lib.1. in Epictet. cap.10. πρὶν ἐλθεῖν εἰς τὴν Ῥώμην, ἀπήντησαν αὐτῷ παρὰ Καίσαρος πινακίδες. Apud Synesium Epist. 127. πινακίδες, ἃς ἡ πολιτεία σύνθημα ποιεῖται τῆς Αἰγυπτίας ἀρχῆς· *Augustalitatis* nempe seu *Augustalis* Dignitatis: ex quo duos Augustales omissos à Jacobo Gotthofredo licet eorum inserere Catalogo, *Pentadium* scilicet ex Epist.29. & *Euthadium* Laodicenum ex eadem Epist. 127. Anonymus de Amorib. Lybistri & Rhodamnes MS.

Πλὴν ὅταν ἀσεβῆς πρόσεξον ἐπάνω εἰς τὸ κοσμήτην
Τῆς πόρτας ἐλεφάντινον, ἂν ἴδης πινακίδιν,
Ἀνάγνωσον τὰ γράμματα τὰ γράφουν πρὸς ἐκείνην.

Est porrò Πίναξ Græcis, τὸ βιβλίον, διὰ τὸ ἐπὶ τῶν σανίδων ποτὲ γράφειν τοὺς ἀρχαίους ἀνθρώπους, ut ait Eustathius in Iliad. ζ. pag.632.

ΠΙ'ΝΑΞ, *Canon seu Liber Pœnitentialis.* Euchologium Goari pag. 680. ubi de Orationibus super Pœnitentes: καὶ ἐρωτᾷ αὐτὸν ὁ ἐπιτιμῶν εἰς τὰ ἄλλα, καὶ μετὰ τὸ ἐρωτῆσαι κατὰ λεπτὸν, Πίασον τὸν πίνακα, καὶ ἐρεύνησον ὁποῖον ἁμάρτημά ἐστι, καὶ κατάβαλε αὐτὸ ἔμπροσθεν τῆς βίβλου ταύτης ὁμοῖον ἁμάρτημά ἐστι. Vide Gloss. med. Lat. in *Pœnitentialis.*

ΠΙΝΑΣΓΕΛΟΥ'Ν, *Peucedanum*, apud Interpolat. Dioscor. cap.498.

ΠΙ'ΝΝΕΙΝ, *Bibere*, Πίνειν. Glossæ Græcobarb. Γεύεται, ἢ γεύγεται, ἢ πίννει κρασίν. Rursum: Πίννει, ἢ βρέχεται.

ΠΙΝΌΛΙΑ, *Pinus*, in Turcogr. Crusij paginâ 208. vel *Fructus Pinus*, nobis, *Pignons*.

ΠΙ͂ΝΟΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ὁ ἔξωθεν βάπτων. Aliter hanc vocem interpretatur Olympiodorus Philosophus Chymicus Alexandrinus MS. in Zosimum Panopolitam: εἶτα τρίτον λέγει, φεύγοντα ὡς τὰ σώματα τὰ χυτὰ, ὅστι καὶ κυρίως λέγεται Πῖνος. Inscribitur verò caput, Πῖνος τρίτος, ὁ μηδὲ ὅλως φεύγων. Suprà, πῖνος πρῶτος, ὁ διὰ τοῦ ἀρσενικοῦ ὁ βάπτων τὸν χαλκὸν ἐν τούτοις. Rursum: Πῖνος δεύτερος, ὁ βραδέως φεύγων. Πῖνος verò aliis est ὁ λέγειν ἱκανὸς, apud Phavorinum, qui hæc in Joanne Damasceno affert: οὔτε νεωτέρους ἐκμιμησάμενος σοφιστὰς, ἀλλὰ πρὸς ἀρχαῖον πῖνον τῆς λογογραφίας ἁμιλλώμενος. Apud Eustathium, ex Glossis, πῖνος exponitur ὁ κρίθινος οἶνος, pag. 871. 1270.

ΠΙΝΣΟΙ͂, *Pilæ majores quæ ædificium aliquod sustentant*: pro πεσσός. Sunt autem πεσσοὶ, παρ' Ἀττικοῖς, οἱ παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι κύβοι, ut est apud Moschopulum pag. 135. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. πινσὸς, ὁ τοῦ τοίχου. Glossæ aliæ habent, ὁ τοῖχος. Ita porrò præsertim appellant Scriptores quatuor pilas majores quibus Trullus Ecclesiæ Sophianæ Constantinopol. incumbit. Theophanes an. 32. Justiniani: ἀλλ' ἐτρύπησαν τοὺς πινσοὺς τοὺς βαστάζοντας τὸν τροῦλλον. Infrà: λοιπὸν συνιδὼν ὁ εὐσεβέστατος βασιλεὺς ἔγειρεν ἄλλους πινσοὺς, καὶ ἐδέξατο τὸν τροῦλλον. Adde Cedrenum pag. 386. Symeon Thessalonic. de Sacram. ubi de Sacra mensa: ἣ ἀντὶ κιόνων τετραγώνου ἐκδομηθέντος πινσοῦ, Βωμοῦ λεγομένου. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 89. ἐλθών τις Ῥωμαῖος εὔξασθαι εἰς τὸν ναὸν, εἶδε Ῥωμαῖα γράμματα ἐπί τινος τῶν πινσῶν, καὶ ἀναγνοὺς αὐτὰ, &c. Idem n. 141. εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ πινσοῦ πλησίον Συλλαγόνου.

Πεσὸς & Πεσσός. Procopius lib. 1. de Ædif. Justin. cap. 1. κατὰ δὲ τὰ τοῦ νεὼ μέσα λόφοι χειροποίητοι ἐπανεστήκασι τέσσαρες, οὓς καλοῦσιν πεσούς. In Euchologio p. 838. ubi de Dedicatione Templi: βαστάζον τὸ τοῦ μύρου ἀγγεῖον, καὶ ποιεῖ σταυρὸν ἐξ αὐτοῦ καθ' ἕκαστον κίονα καὶ πεσσὸν τοῦ ναοῦ. Adde p. 845. 847. Eusebius lib. 3. de Vita Const. cap. 37. αἱ δ' εἴσω τῶν ἔμπροσθεν ὑπὸ πεσσοῖς ἀνηγείροντο, &c. Nicephor. Callist. in Prooemio Hist. ubi de æde Sophiana: τοῖς δ' ἔνδον δρόμοις καὶ περιδρόμοις, οὓς πεσσοί τινες γίγασιν ἐοικότες, ἐν κόσμῳ δὲ καὶ σωφρόνως ἐφεξῆς ἠρέμα διεστηκότες, ἀπ' ἀλλήλων διατειχίζουσιν, &c.

Πισὸς, Suidæ: Πισὸς, καὶ πινσός· πεσὸς δὲ παρὰ Προκοπίῳ.

Πισσὸς, apud Harmenopulum lib. 2. tit. 4. §. 40. εἰ δὲ πισσὸς εἴη τῷ ὑποκειμένῳ, φέρων τὰ βάρη τοῦ ἐπικειμένου, βουληθῇ δὲ ὁ ἐπικείμενος καὶ τὸν πισσὸν ἔχων ἀντὶ τούτου κίονα στῆσαι, δεδόσθω αὐτῷ ποιεῖν· παρέχοντι ἀντ' αὐτοῦ τὸν κίονα, οὗ ἡ διάμετρος ἔσω ἔχουσα ἥμισυ μέρος τοῦ πλάτους τοῦ καταλυομένου πισσοῦ, &c. Ubi Interpres perperam *Bitumen* vertit. Occurrit rursum infrà num. 56.

Παραπίσσια, seu Παραπέσσια, *Pilarum* vel *Pessorum fulcimenta*, ἐρείσματα, seu πεσσοὶ adjuncti ad muros fulciendos, vel ad fulciendas ipsas pilas: atque ita legi observat Cujacius in Paratit. Cod. in Basilicis ad Leg. de Operib. public. quæ est 39. in Cod. Theod. quæ perperam *Parapetasia* præfert, uti observatum in Gloss. med. Lat. in hac voce, & in Descript. Ædis Sophianæ num. 36. licèt hanc Lectionem tueatur Jacobus Gothofredus. Nam cùm *Parapessia* præferat Codex Justinianeus, potior videtur ea lectio quæ Basilicis convenit. Vide Tabellam I. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

ΠΙΝΤΕΛΛΙΆΖΕΙΝ, *Ligare*, ex Gallico *Bander*. Ital. *Bindellare*. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 272. τὸ δίκεον κρίνει παρευθὺς νὰ τὸν πιντελλιάσουν, καὶ νὰ τὸν γυρεντίζουν εἰς τὴν χόραν, καὶ νὰ τὸν πάρουν ἄχρι τῆς κρεμάστρας τὸ λέγεται φούρκα. Ubi versio Veneta cap. 251. *Quel Scrivan deve esser subito bindelato, & menato per la Citta, frustando sino a le forche, & impiccato*, &c.

ΠΙΝΤΌΝΝΕΙΝ, *Abundare*. Glossæ Græcobarb. Πλεονάζομαι, πολλυνίσκομαι, Πιντόννομαι. Item, *Portare*. Eædem Glossæ: νὰ φέρνει, νὰ πιντόννει. Occurrit ibi pluries.

ΠΊΞΟΙ. Vide in Κουρταλίζειν.

ΠΙῸΝ, in Glossis Botanicis Colberteis MSS. τὸ ὄπιον.

ΠΙΟΝΊΑ. Jatrosophium MS. φλισκυσινίαν τὴν λεγομένην πιωνίαν πότιζε, καὶ ὁμολογήσει ὁ δαιμονιζόμενος, &c.

ΠΊΟΣ, *Pius*, εὐσεβὴς, apud Hesychium & Phavorinum. Ex iis emendandæ Glossæ Basilic. Πίους, εὐγενής. Legendum enim εὐσεβής. Πῖοι ἀγῶνες, *Ludi Piales*, instituti in honorem Antonini Pij Aug. in veteri Inscript. apud Thomam Reinesium p. 283.

ΠΙ͂ΟΣ, pro ποιὸς, ὁποῖος, τίς. Historia Apollonij Tyrij:

> Ὡς τὸ μαθεν ἀφέντης του ὅπου τὸν εἰς τὴν χώραν,
> Τὸν πῖον ὀνομάζασι ὅλοι τοὺς Τιναγώρα.

Infrà:

> Τὸν πῖον εἶδα φανερὰ, ἐκεῖνο τὸ μιλοῦσι.

ΠΙΟΤῸΝ, pro ποτὸν, *Potus*, *Potio*. Glossæ Græcobarb. τὰ ποτὰ σιτία δεχομένη, ὅπου δέχεται καὶ λαμβάνει τὰ φάγια καὶ τὰ πιοτά. Synaxarium Maximi Cythær. 9. Janv. εἶχε δὲ τὴν τροφὴν ἄρτον καὶ ἅλας, καὶ πιοτὸν τὸ ἐκ τῆς γῆς ὕδωρ. Vide Paulum Lagnium in Enchiridio Orthodoxo p. 156. Hinc fortè Galli *Le piot* hauserũt.

Πιοτὴς, *Potator*, ποτής.

ΠΙΠΑΝΤΊΣΤΗ, τὸ γλυκύελξον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237.

ΠΙΠΈΡΑΤΟΣ, *Pipere aspersus*, πιπεριασθείς. *Asper*; *Piperatius*, apud Latinum Agrimensorem. Continuator Theophanis lib. 3. num. 42. καὶ τὸν περίπατον ἔχοντα καταστρωμένον ἐκ λίθου πιπεράτου. Infrà: τὸ δὲ ἀρκτῷον μέρος ἐκ δύο κιόνων ἀληθινοπιπέρων ἔχει διανεγειρόμενον Μυστήριον, id est *ex duabus columnis purpureis piperatiis*, quibus scilicet piperis grana quodammodo effinguntur.

Πιπεροτρίφτης, *Vas in quo Piper teritur*. Ptochoprodromus MS. ex Cod. Reg.

> Καὶ τοὺς πιπεροτρίφτας μου νὰ τρίβετε πιπέριν.

Occurrit rursum infrà.

ΠΙΠΙΛΊΖΕΙΝ, Πιπιλλίζειν, Portio, *Sugere*, *Exsugere*, Ἀθέλγειν, μυζεῖν, θηλάζειν. Glossæ Græcobarb. ἀντλεῖ, πιπιλλίζει, γεμώννει, γεμίζει.

ΠΙΠΊΝΙ, *Pipio*, *Columba*, Πίπος, Περιστερίδιον. Πιπινίζειν, *Pipire*, πιπίζειν.

Πιπίγκιον, *Pipiunculus*. Physiologus MS. de Natura animalium, de Nyctocorace: ὅταν ἐκξεπουλιάσωσι τὰ ἑαυτῶν πουλία, ὑπάρχονται πιπίγκια τους ἄσπρα ὡς περιστέρας.

ΠΊΠΥΛΟΣ, *Alauda*. Scholiastes Theocriti: ἐγειρημένῳ κορυδάλλῳ τῷ λεγομένῳ πιπύλῳ.

ΠΙΡΊΟΝΗ, *Serra*, Πρίων, in Turcogr. Crusij.

ΠΊΡΟ, *Spina*, in TurcoGræcia Crusij pag. 255.

ΠΙΡΟΥ͂ΝΙ, *Fibula*, Περόνη. Synaxarium Maximi Cythær. 23. Jan. δέχεται εἰς τὰ αὐτία του πιρούνια σιδερένια πυρωμένα.

ΠΊΡΩΛΑ, *Pilula*, Καταπότιον, Σφαίριον.

ΠΊΣΙ, *Fides*, Πίστις. Simeon Cabasila in Epist. in Turcogr. Crusij: τούτων δὲ (διαλέκτων) ἁπασῶν ἡ τῶν Ἀθηναίων χειρίστη· βουλόμενοι γὰρ εἰπεῖν, Ἰδοὺ πίστις, ὑπωπή, καὶ Ἑλλήνων δικαιοσύνη, λέγουσιν ἀντὶ τούτων, Ἐπᾶ πίσι, Ἐπᾶ βολὴ, Ἐπᾶ Ῥωμαϊκὴ κρίσι.

ΠΙΣΚΊΝΑ, *Piscina*, in lib. 19. Basilic. tit. 8. §. 7 Vide Φισκίνα.

ΠΙ΄ΣΚΟΠΟΣ, *Episcopus*, Ἐπίσκοπος, ex Ital. *Biscopo*. Historia MS. Bertrandi Romani:

Τὸν πίσκοπον ἐκάλεσε μετὰ τοὺς κληρικούς του.

Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Εὐθὺς ὁριζηγράφουσιν εἰς ὅλα τὰ ῥιγάτα,
Γαρδιναλέους ἀπέστειλεν, λεγάτους καὶ πισκόπους
Στὸν ῥῆγαν τοῦ Φράντζας δὲ, καὶ τόπους τοὺς ἑτέρους.

Alius Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ γίνομαι καλόγερος, τὰ ῥοῦχα μου μαυρίζω,
Καὶ πάγω σὰν ἡγούμενος, σὰν πίσκοπος γυρίζω.

Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi:

Καὶ θέλεισε τὸν πίσκοπον, καὶ κόψε τοὺς παπάδες.

ΠΙ΄ΣΜΑ. Vide in Πᾶσμα.

ΠΙΣΟΚΑ΄ΠΟΥΛΟΝ. Vide in Καπέλιον.

ΠΙΣΟ΄Σ. Vide in Πινσός.

ΠΙΣΣΑ΄ΡΙΟΝ, *Faba*. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 40. αὐτοῦ δὲ τότε ἑψήσαντος φάβα εἰς πλησμονὴν, τὸ παρ' ἡμῖν πισσάριον λεγόμενον. Infrà: κἀκεῖνος τὸ ξηρὸν πισσάριον μαγειρεύσας, καὶ καλῶς ἀρτύσας παρέθηκεν.

ΠΙΣΤΑΚΕ΄ΛΑΙΟΝ, *Oleum Pistacinum*. Simeon Sethi de Facultat. cibor. εἰ δὲ βούλεται, φασί τις, ἐλαίῳ ἀμυγδαλελαίου, ἢ πιστακελαίου γεῦσιν περιθεῖναι, τὸ ἔλαιον ἑψησάτω μεθ' ὕδατος τριπλασίου. Vide Ψιττάκιον.

ΠΙΣΤΙΚΟ΄Σ, *Famulus probus*, *Fidelis*, vel cui res quæpiam gerenda committitur. Joannes Moschus in Limon. cap. 79. ἔχω δὲ Πιστικὸν κοινωνοῦντα τῇ ἁγίᾳ καὶ Ἀποστολικῇ ἐκκλησίᾳ· οὗτος ὁ πιστικὸς, κατὰ τὸ ἔθος τῆς χώρας, ἔλαβεν κοινωνίαν τῇ ἁγίᾳ πέμπτῃ. Miracula SS. Cyri & Joannis num. 32. ἠκούσε Θωμᾶν τὸν τοῦ Κυμινᾶ τοῦ Αἰγεώτου πιστικὸν ἐπιζήτησιν, &c. Sed maximè ita appellant Jurisconsulti Græci eum cui navis cura demandatur. Glossæ Basilic. Πιστικὸς λέγεται ᾧ ἐμπιστεύονταί τινα πράγματα· διὰ τοῦτο καὶ τὸν κριθέντα ἀξιόπιστον εἰς φυλακὴν πλοίου Πιστικὸν λέγουσι τοῦ πλοίου. Eædem Glossæ: πρὸς ναύκληρον δὲ, ἤτοι πιστικὸν, ὁπόταν τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ πλοίου ἐπιτρέπεται. Mox: ἀπὸ μόνου δὲ τῶν συναλλαγμάτων τῇ προστασίᾳ τοῦ Πιστικοῦ ἐνέχεται ὁ ναύκληρος. Scholiastes Basilic. ad lib. 53. pag. 645. Πιστικός ἐστιν ὁ πᾶσαν ἐπιμέλειαν τοῦ πλοίου ἐπιτραπείς. Vide Gloss. med. Lat. in *Pisticus*.

Πιστικοὶ, *Pastores*, quibus scilicet pecudum cura datur. Nicetas in Man. lib. 6. num. 8. οὐδ' ἄξιον τοῦ τοιούτου στρατεύματος, ὃ τηλικαῦτα ἐπήγγελτο, ἀλλὰ συμμετρήσας τὸ ἔργον βοσκημάτων ἁρπαγαῖς καὶ πιστικοῖς ὀλίγοις Τούρκοις, περιθεὶς ἐκεῖθεν ἀπονοστεῖ. Ubi Cod. Edit. ποιμνίταις. Ita in Alexio lib. 2. num. 4. ἐπιθέμενος πιστικοῖς καὶ βουκόλοις, ubi Edit. ποιμνίταις. Damascenus Studita Homil. 19. ἦτον δὲ καὶ οἱ πιστικοὶ καὶ οἱ γέωργοι ἀπὸ μίαν χώραν.

ΠΙ΄ΣΤΙΣ, *Symbolum Apostolorum*. Geronticon, apud Niconem in Pandecte MS. lib. 1. serm. 29. καὶ μετὰ τοὺς αἴνους ἀνδ. τροπαρίων, ἤρξατο, Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, σὺν τῇ Πίστει. Occurrit ibi rursum.

ΠΙΣΤΟ΄Ν, *Præclarum fidei in Christum argumentum, in illius præceptis exequendis*. Nomocanon Cotelerianus num. 22. οἱ ἐξαγοράσαντες ψυχὰς ἐν καιρῷ αἰχμαλωσίας, μέγαν πιστὸν βοῶσιν· ἐν καιρῷ τῆς κρίσεως ἔσονται ἐκ δεξιῶν τοῦ Σωτῆρος. Et num. 218. ἐὰν δέ τις ἐν χωρίσει λάχῃ, καὶ ὀμόσει, καὶ συμμίξει, εἰ καὶ ἀληθῶς ὑπάρχει ἡ ὑπόθεσις, μέγαν πιστὸν ποιήσει.

ΠΙ΄ΣΤΟΣ, *Panis genus*, in Glossario Græcobarb. *ex Milio*, quod πιστὸν vocant: nam panem in sterilibus Provinciis ex milio factum testantur Strabo lib. 5. & Columella lib. 2. cap. 9. *Pistum* etiam inter frumenta recenset Isidorus lib. 17. cap. 1. Anonymus MS. de Diæta, ex Cod. Reg. πιστὸς ἢ κέγχρος, ὀλιγότροφοι καὶ ψυχροὶ ὑγραινόμενοι δὲ γαστέρα ξηραίνει, ἔχει δὲ καί τι δύσπεπτον. Leo in Tacticis cap. 6. §. 28. ἑτέρας ἁμάξας, ὡς δὲ καὶ εἴκοσι, βαστάζουσας πιστὸν, καὶ παξαμάδιον, καὶ σαγίττας, καὶ τοξάρια ἐκ περισσοῦ. Cap. 10. §. 13. ἀλλὰ καὶ δαπάνην, ἢ παξαμαδίου, ἢ πιστοῦ, ἢ ἄλλου τινὸς εἴδους, &c. Cap. 13. §. 11. ἵνα καὶ εἷς ἕκαστος στρατιώτης ἐν τῷ κινεῖν πρὸς παράταξιν ἔχῃ ἐν τῇ σελλοπουγγίῳ μίαν ἢ καὶ δύο λίτρας ἄρτου, ἢ ἀλεύρου, ἢ πιστοῦ ἑψηθέντος, ἢ παξαμάδας, ἢ κρέας. Ubi Mauricius lib. 7. cap. 11. ὥστε ἐν τῷ κινεῖν πρὸς παράταξιν ἐν τῷ σελοπουγγίῳ αὐτοῦ δύο λίτρας ἄρτου ἢ ἀλφίτου, ἢ πιστοῦ ἑψημένου, ἢ κρέως ἔχειν. Et lib. 12. c. 6. ἑτέρας ἁμάξας ὡσεὶ δέκα, ἢ καὶ εἴκοσι βαστάζουσας πιστὸν ἢ βουκελάτα, σαγίττας, καὶ τόξα ἐκ περισσοῦ. Et lib. 5. cap. 3. τὸ δὲ ἕτερον εἰς τὸ τένταν, ἤτοι καμάρδαν ἔχειν, καὶ δαπάνην βουκελάτου, ἢ πιστοῦ, ἢ ἄλλου τινὸς εἴδους. Quid verò sit πιστὸν his allatis locis, plenè docemur ex Tacticis Constantini pag. 45. ὀφείλουσι βαστάζειν εἰς τὰ συρτὰ, ἢ τένδας μικρὰς, ἢ σαγία διπλᾶ, πρὸς τὸ ἔχειν τὸ ἓν εἰς τένδα, καὶ τὸ ἄλλο σκεπάζεσθαι, ἂν γένηται χρεία, ἵνα βαστάζωσι καὶ δαπάνην, ἢ παξιμαδίου, τουτέστι μάζας, ἢ πιστοῦ, τουτέστι κέγχρου ἐκλελεπισμένου ἐλαφροῦ, μέχρις εἴκοσι καὶ τριάκοντα λίτρας. Est igitur πιστὸς, *milium decorticatum*, quo inquit Galenus in lib. 1. de Aliment. facult. cap. 15. in panes abutuntur, quibus cæterarum frugum inopia est, tametsi hi corpus parum alant, illúdque refrigerent, ac sint naturâ siccissimi & friabiles. Sed an Paximadium idem sit quod *Maza*, major est difficultas. Vide in hac voce.

Cæterùm πιστὸν pro potu usurpasse Æschylum in Prometheo vincto pag. 32. putat ejus Scholiastes: sed legendum παστὸν contendit Gauminus ad Psellum de Operat. Dæm. negátque πιστὸν ἀντὶ ποτοῦ in ullo Auctore reperiri. Vide Pigafettam ad lib. 13. Leonis Tactic.

ΠΙΣΤΟΙ΄, *Fideles*. Christiani sic dicti, ad discrimen Catechumenorum & Pœnitentium, in Concilio Laodiceno Can. 19. & alibi passim. Vide Gloss. med. Lat. in *Fideles*.

Πιστοὶ, dicti apud Novatianos, qui ab iis Baptizati fuerant, ut ex Concil. Laodic. Can. 7.

ΠΙ΄ΣΤΟΤΟΣ, *Fidelis*, *Fidei Catholicæ tenax*. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. Sancti Sabæ cap. 53. de Juliana & Anastasia Patriciis: ἐξήρχοντο πρὸς αὐτὸν πυκνότερον ἔνθα καθέμενος προσκυνῆσαι αὐτὸν, καὶ τῆς θείας διδασκαλίας αὐτοῦ ἀπολαῦσαι, ἦσαν γὰρ λίαν πιστότεραι, καὶ τῇ ὀρθοδοξίᾳ καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς διαπρέπουσαι.

ΠΙΣΤΟΥΡΙ΄, *Suggestus*, *Ambo*, *Pulpitum*, Βῆμα, ἀκροατήριον.

ΠΙΣΤΩ΄ΡΙΟΝ. Codinus in Orig. n. 123. ὅπερ κατέλυσεν ἡ Ἀθηναΐα, καὶ ἔκτισεν ἐν αὐτῷ τὰ πιστώρια. Ubi Codd. Vaticani πιστάρια, & πιστορεῖον habent.

ΠΙ΄ΣΩ, pro Ὀπίσω. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Τὸ τί με μέλλαν ἔποικες εἰς τὸν καιρὸν τὸν πίσω.

Stephanus Sachleces in Versibus Politicis MSS.

Καὶ πάντα τὰ ἔμπροσθεν καὶ πίσω του φουμίζει καὶ παγκάτου.

Vide in Καπέλιον.

ΠΙ΄ΤΑ, *Lamina*, Hieron. Germano.

ΠΙ΄ΤΑ, Πῆτα, Πίττα, *Placenta*, in modum laminæ confecta, πλακοῦς. Glossæ Græcobarb. πλακοῦντας, πίτας. Joannes Jatrosophista MS. cap. 115. πιγάνου φύλλα κοπάνιζον, καὶ μίξε τὰ μὲ τὴν χολὴν τοῦ ταυρίου, καὶ ποίησον ὡς πίτας, καὶ θέτε τα ἐπάνω κοχλίον, &c. Theophylactus Hierodiac. Hom. 17. p. 333. ἀμὴ φέρε ἐμβρύα πρῶτα κομάτι πίταν. Manuel Palæologus in Onirocritico MS. cap. 10. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι ἐσθίει πίταν ζέουσαν, &c. Damascenus Studita Homil. 18. καὶ ἦτον ἀπάνωθεν τῆς κεφαλῆς του μία πινακίδα ζεστή, καὶ νερὸν εἰς ἕνα ἀγγεῖον.

Πιλόμελα, Πιλαμέλι, *Cerium*, Κηρίον.

Πιζαρίτζη, *Placentula.* Liber Iatricus Græcobarb. MS. ex Cod. Reg. 1673. ἔκζεζον αὐτὸ, καὶ βάλε τὸ κρόκον αὐτοῦ μετὰ μέλιτος, καὶ μάλαξον αὐτὰ, καὶ ποίησον ὡς πιταρίτζιν, καὶ θέλε, καὶ ἔμπασε εἰς ἐκεῖνα καθαρὸν ζημάειν, καὶ ἰᾶται.

Πιττάριον, eâdem notione. Lexicon MS. Colberteum: λάγανα, πιττάρια, ὡς καπυρώδης, ἀποσεμιδάλιος.

Πλακοπίττα, *Placenta.* Vide in Μαρσαπᾶς.

Πιλαρίδα, *Massa*, Παλάθη.

Ἀλευρόπιττα, *Placenta è farina.* Glossæ Græcobarb. ἀλευροπίττας, πλακοπίττας.

Λαχανόπιττα, *Placenta ex Oleribus.* Myrepsus MS. sect. 7. cap. 5. κόψον καλῶς ταῦτα, καὶ ποιήσας ὡς λαχανόπιτταν μετὰ ἀρτυμάτων καυστικῶν, &c.

Λειψόπιττα, *Reliquum placentæ.* Agapius Cretensis in Geoponico cap. 85. καὶ ἡ ποσάτζα (φογάτζα) ἤγουν λειψόπιττα, ὅπου ψώνουν εἰς τὴν αἰθάλην.

Χυλόπιττα. Glossæ MSS. in Batrachomyom. Homeri: ὁ τόμος ἐκ πλέρνης· χυλόπιττα ἐκ σεμιδάλεως.

ΠΙΤΑΚΤΟΥ͂, Πιτακτικοῦ, Πιτακτοῦ, *De industria, datâ operâ*, ἐξεπίτηδες.

ΠΙ´ΤΕΡΑ, pro πίτυρα, *Simila*, *Similago*, σεμίδαλις. Glossæ Græcobarb. λίπος, καὶ πάχος, καὶ πίτυρα, ἤγουν πίτερα. Synaxarium Maximi Cythær. 17. Janv. τρώγοντας ἄρτον μίαν φορὰν τὴν ἑβδομάδα καὶ τοῦτο κέχρινον καὶ πιτερένιον, γλυκαινόμενον μὲ ἅλας.

ΠΙΤΖΑ͂Σ, *Pumilio*, *Nanus.* Epimerismi MSS. Herodiani: Πίθηξ, ὁ πιτζᾶς. Vide Suidam in Πίθηξ.

ΠΙΤΖΟ´Σ, idem fortè quod πιτζᾶς, *Parvus.* Orneosophium jussu Michaëlis Imp. scriptum, pag. 244. τὰ φαλκώνια τὰ ἐξωπίασα κρέττονα παρ' ὅτα πωλόπτοφα, ἐφέλει δὲ εἶναι πιτζά. Occurrit apud Theophanem, Cedrenum & Zonaram an. 9. Pogonati Joannes Patricius ὁ ἐπίκλην Πιτζιγαύδης. Ubi Cod. al. habet Πιτιγαύδης. Vide Παραγαύδης. Hinc etiam fortè cognomen Nicolai Patricij apud Leonem Ostiensem, *Cui*, inquit, *Picigli cognomen erat.*

ΠΙΤΗ´ΔΙΟΣ, Πιτήδειος, pro ἐπιτήδειος, *Idoneus.* Historia Apollonij Tyrij:

> Τὶς ἐμπορεῖ νὰ διγηθῇ ἐκεῖνα τὰ παιγνίδια,
> Καὶ πῶς πένη τὴν ξεφαυλώσιν ὡς ἔτονε πιτίδια.

Alibi:

> Ἕνα μνημεῖον ὄμορφο πιτίδιο μαρμαρένιο.

Nicolaus Lucanus in Iliad. Græcobarb. lib. 4.

> Ἔλθε, θυγάτηρ, ταχέως, Ἀθηνᾶ κόρη, καὶ σώφρων,
> Εἰς τὸ στράτευμα τῶν Τρώων, καὶ δοκίμασε τὰ πιτήδεια,
> Ὅπως ν' ἀρχίσωσιν οἱ Τρῶες, νὰ διαφθείρωσι τοὺς ὅρκους.

Πιτήδεια, *De industria*, Ἐξεπιτηδές.

ΠΙΤΙ´ΜΙΟΝ, pro ἐπιτίμιον, *Mulcta, Pœna.* Hesychius & ex eo Phavorinus: πιτίμια, τὰς ἀξίας τιμωρίας. Vide Ἐπιτίμιον.

ΠΙΤΤΑ´ΚΙΟΝ, Πιτάκιον, Πιτάκη, *Schedula, Epistola*, Gallis, *Billet*, *Lettre missive.* Glossæ Gr. Lat. Πιττάκιον, *Brevis.* Philæmon in Lexico Technologico MS. λέγεται δὲ καὶ Πιττάκιον τὸ χαρτίον, διὰ τὸν τρόπον τῆς πτύξεως· ὡς γὰρ δελτωτὸν σχῆμα τὸ δέλτα, οὕτω καὶ Πιττάκιον διὰ τό τε τετραγωνίζεσθαι πτυσσόμενον· ὁμοίως πῶς τῷ τοῦ χυτοῦ πίττης σχηματισμῷ. Similia habet Eustathius Il. ζ. pag. 633. Synodus VII. Act. 4. ἀμέλει καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς ἐκεῖνα τὰ πιττάκια ἀπώλεσεν. Ibid. ἀντὶ βιβλίων πιττάκια ἡμῖν ἐπεδείκνυον. Rhamplius MS. καὶ εἰς κτῆσιν ἱματίων, καὶ δωρημάτων, καὶ χαρὰν, καὶ μανδάτων ἀγαθῶν, καὶ πιττακίων. Leo Grammaticus in Leone Philosopho pag. 486. ὁ Σαμονᾶς τὸ πιττάκιον ἐποίησεν. Suprà χάρτην appellavit. Adde Anonymum Combefisianum in eod. Leone num. 29. 30. in Constantino Porph. num. 4. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 3. cap. 2. ἀπεδόθη δὲ καὶ τῷ Πατριάρχῃ τὰ πρὸς αὐτὸν πιττάκια τῶν δηλωθέντων Πατριαρχῶν, &c. Adde sect. 5. cap. 10. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Γράφει τε καὶ πιτάκια τοῦ ῥήγος τὰ ἐβάσταζεν.

Alter de Nuptiis Thesei lib. 1.

> Ἕνα πιτάκι ἔγραψε, καὶ δύο κοράσια κράζει.

Vide Codin. de Offic. cap. 1. num. 8. Salutationes Epistolar. Pontific. post eundem Codinum, lib. 11. Basilic. tit. 3. §. 45. & quæ Casaubonus & Salmasius de hac voce commentantur ad Hist. Aug. & nostram Constantinopolim lib. 2. pag. 177.

Ἀντιπιττάκιον, *Responsio ad Epistolam.* Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

> Γράψαι καὶ σὺ ἀντιπιττάκιν, καὶ παρηγόρησε τον.

Πιττάκιον, *Codicillus* quo quis Dignitatem aliquam consequitur. Joannes Episcopus Citri pag. 319. in Jure Græco-Rom. τὸ δὲ διὰ πιττακίων τιθέναι τινας, κἂν ὀφφίκια ἔχωσιν, &c. Constantinus de Adm. Imp. cap. 46. ἐκ προστάξεως τοῦ βασιλέως ἔλαβε τὸ πιττάκιον τοῦ Πατρικίου Συμεὼν τοῦ Ἀσηκρῆτις, &c.

Πιττάκωμα. Lib. 60. Basilic. tit. 1. cap. 15. οἱ ποιοῦντες πιττακώματα, &c. Ubi JC. *Facientes notoria*, &c. Scholiastes ad hunc locum: οἱ νουνκιάτορες, ἤτοι καταμηνύσαντές τι τῷ δημοσίῳ.

Πιττάκιον, sequioribus Græcis Chartam Pergamenam sonat. Moschopulus περὶ σχεδῶν pag. 135. Πιττύκια, Δωρικῶς, τὰ λεπτὰ περιλήμματα τῶν δερματίων, ἀφ' οὗ ἡμεῖς Πιττάκια λέγομεν. Sanè Euchologium pag. 614. Chartam à Pittacio distinguit: λαμβάνουσι γὰρ οἱ ταῦτα τελέσαντες χαρτία ἀπὸ πιττακίου. Nisi hoc loco per πιττάκιον intelligatur Papyrus Ægyptiaca, quam Codex alius ibidem p. 616. ξυλοχάρτιον vocat, de quo vocabulo agimus suo loco.

ΠΙΤΥΟΚΑ´ΜΠΗ, inter venenosa animalia reponitur in Basilicis. Vide in Πημφυτάριος.

ΠΙΤΥΣΟ´ΡΥΣΙΣ, *Ajuga*, sive *Chamæpitys*, apud Interpol. Dioscor. c. 581.

ΠΙΤΥΧΕΡΟ´Σ, *Peritus*, Εὔστοχος. Πιτυχερὰ, *Scitè*: Εὐστόχως.

ΠΙΦΑ´ΡΑ, ex Ital. *Pifara*, Gall. *Fiffre.*

ΠΙΧΑΝΟΚΚΙΔΑ´Ν, ῥίζα ἐστὶν, τὸ πλατυκύμινον. Ita Lexicon MS. Reg. Cod. 1843.

ΠΛΑ´ΓΙ, *Latus*, Πλευρά.

ΠΛΑΓΙΑ´ΖΕΙΝ. Vide in Τοιχίζειν.

ΠΛΑΓΙΑ´ΡΙΟΣ, *Plagiarius*, in Glossis Græco-Lat. Glossæ Basilic. Πλαγιάριος, ψυχαγωγὸς, ἀνδραποδιστής.

ΠΛΑΓΙΑΥΛΙ´ΖΕΙΝ. Eustathius ad Iliad. σ'. ἦν δέ τις καὶ πλαγίαυλος, ὅθεν ἡ κοινὴ γλῶσσα τὸ Πλαγιαυλίζειν εἴληφε.

ΠΛΑ´ΓΙΟΙ ἦχοι, in Libris Ecclesiasticis crebrò occurrunt: de quibus quædam attigimus in V. ἦχος. Qui quidem *Obliqui* appellantur, quòd ex quatuor *Echis*, quos κυρίους vocant, quia οὐκ ἐξ ἄλλων τινῶν ἀλλ' ἐξ ἑαυτῶν γίνονται, tonos suos mutuentur. Quatuor enim sunt ἦχοι, *Primus*, *Secundus*, *Tertius*, & *Quartus.* Inter singulos sunt totidem *Obliqui*, qui appellantur Τέσσαρες δεύτεροι, *Quatuor secundi*, ut est in Hagiopolita, seu Libro MS. de Musica recentiorum Græcorum Ecclesiastica: οἱ δὲ τέσσαρες δεύτεροι, ἤγουν οἱ πλάγιοι· ὁ μὲν πλάγιος πρῶτος, ἐκ τῆς ὑπορροῆς τοῦ πρώτου γέγονε, καὶ ἀπὸ τῆς ὑπορροῆς τοῦ πληρώματος τοῦ δευτέρου γέγονε ὁ πλάγιος δεύτερος, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ καὶ τὰ πληρώματα τοῦ δευτέρου τελεῖ ὁ Βαρύς· ὁμοίως ἀπὸ τοῦ τρίτου· καὶ γὰρ εἰς τὸ ἆσμα ἡ ὑποβολὴ τοῦ βαρέως τρίτος καλεῖται, ἅμα τοῦ τέλους αὐτοῦ· καὶ ἀπὸ τοῦ τετάρτου γέγονε ὁ πλάγιος τέταρτος. καὶ ἀπὸ τῶν τεσσάρων πλαγίων, ἐγεννήθησαν τέσσαρες Μέσοι, καὶ ἀπάντων αἱ τέσσαρες φθοραὶ, καὶ

καὶ ἀνεβιβάσθησαν ἦχοι ις'. οἵ τινες ψάλλονται εἰς τὸ ᾆσμα.

ΠΛΑΓΙΟΧΑΡΤΙ'Ν, inter opera Monachorum recenset Joannes Carpathi Episcop. in Narrat. MSS. de Anachoretis: ἀπῆλθον ποτὲ ἀδελφοὶ εἰς τὸ ὄρος τοῦ διόλκου καθίσαι, καὶ ἔμαθον ἐργάζεσθαι τὸ πλαγιοχαρτὶν, καὶ ἐργάζοντο ἐπὶ μισθῷ, &c.

ΠΛΑΔΕ'ΝΙ, *Catinus*, Τρυβλίον. Gall. *Plat.*

ΠΛΑΚΕΡΟ'Σ, *Planus*. Jatrosophium MS. καὶ θές το εἰς τὸ σπάσμαν, καὶ ἀπάνω θὲς μολίβιν πλακερὸν, καὶ δέσε τὸ σφικτά.

ΠΛΑΚΙ'ΟΝ. Colloquia Zosimæ num.14. ἀπελθόντος ποτε εἰς ἀγορὰν ἀγοράσαι ἱμάτιον, ἠγόρασε· καὶ δοὺς τὸ ἐν χρυσίον, ἔλιπεν αὐτῷ ἀναπληρῶσαι νουμία· καὶ λαβὼν τὸ ἱμάτιον, ἔθηκεν ὑποκάτω αὐτοῦ, καὶ ὡς ἐμέτρει κέρμα εἰς τὸ πλακίον, ἰδοὺ τις ἔρχεται, θέλων ἐπᾶραι τὸ ἱμάτιον, &c. Ubi Interpres πλακίον, *Abacum* vertit.

ΠΛΑΚΙΣΤΗ', *Placenta*. Vita MS. S. Symeonis Sali: σιλίγνια, καὶ πλακιστῆ, καὶ σφαιρία, καὶ ὀψάρια, καὶ οἶνον διάφορον, &c.

ΠΛΑΚΟΥ῀ΝΤΙΝ, *Placenta*, Πλακοῦς. In Apophthegmatibus Patrum in Agathone num.30. ἀγόρασέ μοι πλακοῦντιν.

Πλακουντάριος, *Placentarius*, *Dulciarius*, in Glossis Græco-Lat. Palladius in Hist. Lausiaca cap.6. ἐν τούτῳ τῷ ὄρει καὶ ἰατροὶ διάγουσι καὶ πλακουντάριοι. Vita MS. S. Symeonis Sali: ἔστρεφε τὰ ταβλία τῶν πλακουνταρίων.

Πλακουντάριον, *Opustorium*, in Gloss. Lat. Gr. ubi leg. *Opus pistorium.*

Πλακοπίττα. Vide in Πίττα.

ΠΛΑΚΩ'ΝΕΙΝ, *Opprimere*, *Calcare*, *Terere*, *Aggredi*, *Intercipere*, Πατεῖν, καταπιέζειν, &c. Chronicon Veneto-Byzantin. an. 1514. καὶ ἐχάλασαν πλεῖστα ὀσπίτια, — καὶ ἐπλάκωσαν πλεῖστον λαόν. Historia Apollonij Tyrij:

Λακτοπάτη τους τ' ἄλογο στὴν γῆν αὐτοὺς πλακώνη.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.9.

Λοιπὸν Ἀρκήτας ὁ πτωχὸς ἔπεσεν ἀποκάτω,
Καὶ πλάκωσε τὸ στῆθος του κακὰ τὸ μπροστοκούρβη.

Manuel Malaxus in Chron. MS. pag.471. τόσον ἐπλήθυνεν ὁ ποταμὸς, καὶ πύξηνθη τὸ νερὸ, ὅτι ἐπλάκωσε τὸ κάστρον ἐκεῖνο ὡσὰν θάλασσα. Habetur ejusdem locus alter in Πλησίματα. Fabulæ Æsopi Græcobarb. p.165. καὶ ἐπέρασεν ἁμάξι, καὶ τὸν ἐπλάκωσεν. Vide Fr. Richardum in Scuto fidei part.2. pag.188.

ΠΛΑΚΩΤΟ'Σ, *Incrustatus*, vel etiam *lapide quadrato constratus*. Glossæ Gr.Lat. Πλακῶ, *Incrusto*. Πλάκωσις, *Crustatio*. Πλακωθεῖσα οἰκία, *Incrustata domus*. Ὕλης μαρμάρου ποικίλης πλακώσεις, apud Euseb. lib.3. de Vita Constant. cap. 36. Anonymus in Paraphrasi Oraculor. Leonis Imp. ἐν μέσῳ τῆς πόλεως, ἐν τῷ λεωφόρῳ πλακωτῷ. Codinus in Orig. Constantinopol. num.22. ἐπάνω δὲ τῶν ἐμβόλων περίπατοι πλακωτοὶ λίθινοι. Μαρμάρων πλάκες, in Nov. 113. Leonis Imp. Vide Constantinopolim Christianam lib.1. sect. 24. num.5. & Henr. Valesium ad locum laudatum Eusebij.

ΠΛΑ'ΝΕΜΑ, *Error*, *Vagatio*, Πλάνη.

ΠΛΑΝΤΑ῀Ν, Πλαντάσσειν, *Suffocare*. Πλάνταξις, *Suffocatio*. Nicetas in Isaacio lib.2. num.5. πολλοὶ δὲ καὶ ἄνοπλοι καὶ ἄνιπποι εἰς τὸ στρατόπεδον ἐπανήλθεσαν, τῇ συντονίᾳ τοῦ δρόμου πλανταξάντων σφισὶ τῶν ὀχημάτων. Ubi Cod. al. λακησάντων. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ἀμὴ κουκούτζια τὸ μαθε, καὶ πάγη να πλαντάξη.

Alibi:

Θέλουν χαρῆν οἱ φίλοι σου, καὶ οἱ ἐχθροὶ θέλουν πλαντάξειν.

Threnus MS. de capta à Turcis Constantinopoli:

Να μὴ πλαντάξω ἄτυχος ἐκ τὸ πικρὸν τοῦ τόπον.

Rursum:

Μὴ σκάσω ὁ κακότυχος, γράφοντα μὴ πλαντάξω.

ΠΛΑ'ΣΗ, Πλάσι, *Siligo*, *Flos farinæ*, ὄλυρα. Πλασόκολλα, *Glutinum ex farina*, ἀλευρόκολλα.

ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙ'ΑΣ ἔγκλημα, *Crimen falsi*. Πλαστὴ χαραγὴ, *Falsa moneta*, in Basilicis. Πλαστογράφος, *Prævaricator*, in Gloss. Gr.Lat. Paulus Alexandrinus in Isagoge ad Apotelesmaticen MS. ἢ φαρμακοὺς, ἢ φαρμάκων συνίστορας, καὶ πλαστογράφους, ἢ παραχαράκτας, &c.

ΠΛΑ'ΤΑ, *Poculum*, τὸ ἔκπωμα, in Lexico MS. ex Cod. Reg.1708.

ΠΛΑΤΑΝΩ'Ν. Vide Πλατοκόπος.

ΠΛΑΤΤΓΟ'Σ, *Latus*, Πλατύς. Glossæ Græcobarb. φάραγγες, ἢ τόποι πλατεῖς· φαράγγια, ἢ πλατγοὶ τόποι.

ΠΛΑΤΕΙ῀Α, *Platea*, non semel occurrit in Novo Testamento. Utitur etiam Harmenopul. lib.2. tit.4. §.66.

ΠΛΑΤΕ'ΝΕΙΝ, Πλήκνειν, *Torquere*, *Cruciare*, στρεβλοῦν, πιέζειν, βασανίζειν. Πλάτεμα, *Cruciatus*, *Tormentum*, *Supplicium*, στρέβλη, τιμωρία, κολαστήριον.

ΠΛΑ'ΤΖΑ, *Locus*, ex Gall. *Place*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Ἐδῶ στὴν πλάτζαν τούτη γὰρ ἔβαλαν οἱ θεοί μας.

Et lib.8.

Αὐτοὶ οἱ τρεῖς τὸν εὕγαλαν ἀπέτην πλάτζαν μένει.

Ibidem:

—— Πόλεμος ἐκινήθη
Ἐδῶ στὴν πλάτζαν τούτην αἱ γιατὴν ἐμοῦ θωρίαν.

Et lib.9.

Καὶ με τὸ νίκος ἔστεκεν στὴν πλάτζαν τὴν πλατέαν.

Rursum:

Οἱ στράτες καὶ τὰ σπήτια, τὰ ξέστεγα, καὶ οἱ πλάτζες.

Πλατζιάριος, Πλασσάριος, *Commerciarius*, *qui Placiam habet in foro ad vendendum merces suas*. Glossæ Basilic. Πλατζιάριος, Κομμερκιάριος. Alibi: Πλατζιάριος scribitur. Glossæ MSS. Juris habent πλατιάριος, κομμερκιάριος. Syntipas MS. δύο δὲ κήρυκες, ἤτοι πλατζάριοι πορεύονται μετ' αὐτοῦ.

ΠΛΑΤΖΑ'ΡΙΟΣ, *Qui plagas infligit*, *Tortor*. Anonymus MS. Interpres Rhamplij: σημαίνει καὶ σπεκουλάτωρα, καὶ πλατζιαρίους, μάστιγας, καὶ στρεβλώσεις, καὶ ἐκτομὴν κεφαλῆς.

ΠΛΑΤΗ', *Navis oneraria major*: Suidæ, *Genus navigij*. Socrates lib.7. cap.37. ναῦς ἀχθοφόρος μεγίστη, ἣ τοὺς μεγάλους κομίζουσα κίονας, πλατὴν αὐτὴν ὀνομάζουσι.

ΠΛΑ'ΤΗ, *Humerus*, νῶτος, ὦμος. Fabulæ Æsopi Græcobarb. εἰς ἕνα ὄρος ὁ γέρων ἔκοπτε ξύλα, καὶ ἔβαλέν τα εἰς τοὺς πλάταις του. Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. Θ.

Καὶ ἀνὰ μεταξὺ στοὺς πλάταις ἔπηξε τὸ μακρὸν δόρυ.

Πλατάριον. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.5.

Ὀπίσω στὰ πλατάρια της ἔκρεμε τὸ δοξάρι.

ΠΛΑ'ΤΙΣΜΑ, *Vestis pars latior*. Prochoprodromus contra Hegumenum, MS.

Καὶ σύναγε τὸ πλάτισμαν, καὶ θές το εἰς γωνίαν.

ΠΛΑΤΟΚΟ'ΠΟΣ Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. Πλατανὼν, καὶ Πλατακόπος, ἡ ἐπίπεδος ἄκρα τοῦ ποταμοῦ.

ΠΛΑΤΟ'ΝΙΟΝ, *Dama*, Græcis Πλατύκερως, nostris, *Dain*; Animal cervo minus, cornibus patulis, uti describitur à Dioscoride. Nicon in Pandecte MS. parte 1. serm. 56. συνέβη δὲ αὐτῷ ἐντυχεῖν πλατωνίοις λεγομένοις ζώοις. Infrâ: τὰ δὲ ἄγρια ζῶα, &c. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.4.

Ἀγρίμια, λάφια, κ̀ λαγοὺς, πλατόνια, μυζομήτες,
Ἐπίαναν με τὰ σύκλια, καὶ μὲ σκυλία οἱ τοπήτες.

Et lib.7.

Καὶ μυζεμήταις καὶ λαγοὺς, πλαζόνια μερομῦα,
Λαφόπυλα, καὶ ἄλλα ζῶ ἐκεῖσε μαζομῦα.

Πλαζόνι, apud Petrum Bellonium lib.1. Observ. cap.54.

ΠΛΑΤΟ'ΝΙΟΝ, *Marmor in tabulas dissectum*: ut in Gloss. med. Lat. in *Platonia*, observatum, ubi hæc addi velim λιθίνίω ςήλίω, apud Socratem lib.1. cap.16. *marmoream platoniam* efferri ab Epiphanio Scholastico.

ΠΛΑ'ΤΟΣ τ̃ νόμων, *Uberior legum index*, seu ut vertit Fabrotus, *Integrior & uberior textus*, cujus Autores duo diversi, Dorotheus & Cyrillus. Ita Cujacius in Præfat. ad lib. 60. Basilic. Vide to. 5. pag.245. & Suaresium in Notit. Basilic. Matthæus Blastares in Præfat. Στέφανος δέ τις εἰς πλάτος τὰ δίγεστα ἐξηγήσατο, Θαλελαῖος Κένσωρ τοὺς κώδικας εἰς πλάτος ἐκδέδωκε· Θεόδωρος Ἑρμουπολίτης συντετμημένος· ὁ δὲ Ἰσίδωρος στενώτερον μὲν τ̃ Θαλελαίου, πλατύτερον δὲ τ̃ λοιπῶν δύο. Vide Balsamon. ad Nomocan. Photij tit. 1. cap.34. tit.7. cap.4. Hinc

Ἐν πλάτει, Formula & locutio Jurisconsultis familiaris, idem significans quod *Laxè*, *non anguste*, *neque pressè*. Michaël Psellus in Synopsi Legum initio:

Πολὺ καὶ δυσθεώρητον, τὸ μάθημα τ̃ νόμου.
Ἐν πλάτει δυσπερίληπτον, ἀσαφὲς ἐν συνόψει.

Vide JC. Gr. At

Πλάτος, in Cod. Reg. 558. nunc 2522. sumitur pro universo Juris corpore. Χρὴ γινώσκειν ὅτι τὸ πλάτος τ̃ νόμων εἰσὶ βίβλοι ξβ'. πεντήκοντα μὲν τ̃ Διγέστων, καὶ ιβ'. τ̃ Κώδικος. Deinde addit: καὶ τινὰ μὲν ἔχουσιν ὀνόματα τούτων ἴδια· τινὰ δὲ εἰς τὰ Καλορδινάτιονα ἀριθμεῖται, καὶ τάξιν ἔχουσι τῷ ἀριθμῷ· καὶ τὰ μὲν ἔχοντα εἰσὶ ταῦτα. Τὰ πρῶτα τ̃ πρώτων τέσσαρα· καὶ ὅτε ζητεῖς τὸ πρῶτον τ̃ Διγέστων, ὀφείλει νοεῖν τὸ πρῶτον τ̃ πρώτων εἶναι· ὁπόταν δὲ ζητεῖς τὸ δεύτερον τ̃ Διγέστων, τὸ β. τ̃ πρώτων, καὶ οὕτω καθεξῆς. Τὰ δὲ Γιουδίτζια, (*Iudicia*) ἑπτά· ὅταν οὖν ζητεῖς τόσον τ̃ Διγέστων ἐστὶν τ̃ γιουδιτζίων τὸ πρῶτον, εἶτα εἰσὶ τὰ Ἰν δὲ ρέβους ή. καὶ τὸ μὲν πρῶτον Δὲ ρέβους, ἐστὶ τὸ ί. τ̃ Διγέστων· τὸ δὲ δεύτερον ἐνδέκατον, καὶ μέχρι τ̃ ὀγδόου τ̃ δὲ ρέβους ἀνέρχεται ἀριθμὸς, ὅπερ ἐστὶν ιθ'. τ̃ Διγέστων· Μετὰ τὸ βιβλίον τοῦτο, εἰσὶ τὰ Ἀντιπάπινα γ'. Καὶ τὸ μὲν ά. τούτων ἐστὶ Κ'. τ̃ Διγέστων. Τὸ δὲ β'. Κ'.ον τὸ δὲ τρίτον, Κβ'. Εἶτα τὸ δὲ Σπονσάλιβους, μονόβιβλον, ὅπερ ἐστὶ Κγ'. τὰ δὲ μετὰ ταῦτα εἰσὶ τὰ Καλορδινάτα, οἷον τὸ Κδ'. τὸ κε'. καὶ τὰ ἑξῆς καθ' ὅμοιον. Ἐπὶ δὲ τ̃ Κωδίκων εὐχερὴς ἡ ἔρευνα· τὸ γὰρ ά.ον πρῶτόν ἐστι, καὶ τὸ β.ον δεύτερον, καὶ οὕτω μέχρι τ̃ ιβ'. διασώζει τὸ ὄνομα τ̃ ἀριθμοῦ· ἀπὸ δὲ τ̃ βιβλίων τ̃ διγέστων, τινὰ οὐχ εὑρίσκονται εἰσὶ δὲ ταῦτα· τὸ κή. βιβλίον ὅπερ ἐστὶ τ̃ Βασιλικῶν βιβλίων λς'. λέγεται μὲν τὸ μὲν Κς'.ον βιβλίον τ̃ διγέστων, καὶ τὸ κζ'. τὸ δὲ Τυβέλες, καὶ τὸ κή δε τεσαμέντις, τὸ δὲ λ'. δε λεγάτις· τὰ δὲ λοιπὰ καλοῦνται Ἐξτραορδινάρια. Hæc porrò licet paullò prolixiora descripsimus, ut inde percipiat Lector cujusmodi fuerit apud Græcos Juris Civilis collectionis divisio, de qua egit Cujacius lib.7. Observ. cap.32.

ΠΛΑΤΥΚΑ'ΡΠΩ, *Lonchitis*, apud Interpolat. Dioscor.cap.567.

ΠΛΑΤΥΟ'ΦΘΑΛΜΟΝ, εἶδος μετάλλου, in Glossis Jatricis MSS.ex Cod.Reg.190.*Antimonium*.

ΠΛΕΙΑ', Πλέα, *Amplius*, *Etiam*, Ἐπὶ πλέον, ἔτι.

ΠΛΕΙΣΗ'ΜΑΤΑ, *Naves*. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag.576. ἦλθε καὶ αὐτὸς μὲ πολλὴν δύναμιν, καὶ ἔσμιξαν μετὰ τ̃ Ὀμάρου, καὶ εἶχαν πλεισήματα χίλια ὀκτακόσια, καὶ ἐκαταπλάκωσαν τὴν πόλιν, &c. Ubi Theophanes pag.331. ἔχων παμμεγέθεις καὶ πολεμικὰς κατίνας, καὶ δρόμωνας τ̃ ἀριθμὸν αω. Idem Malaxus pag.577. καὶ εἰς τὴν Προκόννησον, ἤγουν εἰς τ̃ Μαρμαρὰν πολλὰ πλεισήματα ἐχάθησαν μετὰ τ̃ λαοῦ ὅλου. Vide eundem Theophanem pag.334.

ΠΛΕΜΕ'ΝΟΣ, pro πεπλεγμένος. Glossæ Græcobarb. Ἀβλαβλώιον, σιρὰ πλεκομένη, ἅλυσις πλεμένη. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.3.

Μαλία τ̃ ὁλόξανθα, σγουρὰ, λιανοπλεμένα.

ΠΛΕΜΟ'ΝΗ, *Pulmo*, Πνεύμων, in Corona pretiosa. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. Πλεύμονα, Πλεμόνη.

ΠΛΕΞΙ'ΔΑ, *Crinis*, Πλόκαμος, in Corona pretiosa. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7.

Ὁλοχρύσαχε τὰ μαλία ἐκεῖνα δεπλωμένα,
Ἀπάνω τὸ κεφάλιν της χωρὶς καμία πλεξίδα.

Nicolaus Lucanus de Excidio Trojano:

——— Πυρὸς δὲ ἐκ τ̃ πλεξίδαις
Ἔσυρε τὴν ἀθλίαν τότε.

Infrà:

Σύρει τὴν καλὴν γυναῖκα Ἕκτορος τὴν Ἀνδρομάχην
Ἀπὸ τ̃ χρυσαῖς πλεξίδαις.

Occurrit etiam in Turco-Græcia Crusij p.188.

Πλεξοῦδα, eâdem notione, apud Portium & Vlaccum. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ τὰ μαλία χρυσαφωλὰ, ἴσα τ̃ ἡλικιαῖς των,
Ἄλλες να τάχουν ἄπλωμα, καὶ ἄλλες εἰς πλεξοῦδες των.

Πλεξουδιάζειν, *Plectere*. Idem mox:

Ἀμὲ ὅσα πλεξουδιάζουνταν μετὰ μαργαριτάρι.

ΠΛΕ'ΞΙΜΟΝ, *Catena*, *Torques*. Glossæ Græcobarb. Ἁλύσιν, τὸ περὶ τ̃ τράχηλον πλόκιον, τὸ πλέξιμον ὅπου βάλλουν εἰς τ̃ λαιμὸν, ἁλυσίδιον ἀργυρὸν ἢ χρυσόν.

ΠΛΕΞΟΥ'ΔΑ. Vide in Πλεξίδα.

ΠΛΕΡΩ'ΝΕΙΝ. Πλερομᾶν. Vide in Πληρώνειν.

ΠΛΕ'ΟΥΣΑ, *Venter*, *Fundus navis*, *Carina*. Eustathius Odyss. ε. ἔδαφος δὲ νηὸς τὸ κατώτατο περὶ αὐτὴν γῆν, ὅπερ ἰδιωτικῶς πλέουσα λέγεται, καὶ γάστρα, ἢ καὶ τὸ ἄντλον.

ΠΛΕΥ'ΣΙΣ. Euchologium in Dedicatione Templi, pag. 832. εἰ δὲ βωμὸς ἀνέχει ταύτην, (τράπεζαν) εἴτε μονόλιθος, εἴτε συντεθειμένος ἐκ πολλῶν λίθων, εἰς τὴν γινομένην παρὰ τ̃ τεχνίτου θήκην ἐν τῷ μέσῳ τ̃ βωμοῦ κατὰ τὴν πλεῦσιν αὐτοῦ τὴν πρὸς τὸ σύνθρονον. Ubi Goarus, *ad illam ejus partem quæ rectâ consessum respicit*. Legendum fortè πλεύρωσιν, *Latus*, si tamen vox est Græca.

ΠΛΕΥΤΙΚΟ'Ν, *Classis*, *Navigium*. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Εἰς τὸ Βρεντήσει ἀπόσωσεν, ηὗρεν τὰ πλευτικά του.

ΠΛΗΓΑ'ΤΟΙ, *Plagati*, *Vulnerati*. Leo in Tacticis cap.8. §.22. εἰ δὲ συμβῆ τινὰς ἐν αὐτοῖς, ὡς εἰκὸς, πληγάτους ἐν αὐτῇ τῇ συμβολῇ γενέσθαι, &c. Adde §.29. cap.20. §.103. & Rufum in Legibus militarib. Mauricius lib.7. part.2. cap.6. χρὴ σπουδάζειν μετὰ τ̃ πόλεμον τ̃ ϛρατηγὸν τοὺς πληγάτους παραμυθεῖσθαι.

ΠΛΗΓΟ'ΝΝΕΙΝ, Πληγώνειν, *Sauciare*, *Vulnerare*, καταςραυματίζειν. Glossæ Græcobarb. ἀνεπίπληκτον, ὅπου ποτὲ δὲν πληγόννεται, ἄκακον. Rursum: ἄτρωτος, ὅπου δὲν πληγόννεται.

Πληγοματία, *Vulnus*. Eædem Glossæ: βασανισμὸς, πληγοματιῶν, κορπομαϊιῶν.

ΠΛΗ'ΘΗ, *Plebes*, quomodo hæc vox apud Scriptores Ecclesiasticos Latinos usurpatur. Lexicon MS. ex Cod. Reg.1843. δῆμος, τὸ κοινῶς πλῆθος τῆς πόλεως. Eustathius. Il. ρ. λέγει δὲ πληθὺν τ̃ κοινὸν λαόν. Codex Canonum Eccl.Afric. cap.53. ἐν πολλαῖς συνόδοις ὡρίσθαι συνεδρίῳ ἱερατικῷ, ἵνα τὰ πλήθη τὰ ἐν τ̃ παροικίαις ἀπὸ τ̃ Ἐπισκόπων καλεχόμενα, τὰ ἴδιον ἐπίσκοπον μηδέποτε ἐσχηκότα, &c. Vide ὄχλος.

ΠΛΗΘΥΝΙ'Σ

ΠΛΗΘΥΝΙ΄ΣΚΕΙΝ, pro Πληθωένειν, in Glossis Græcobarb.

ΠΛΗ΄ΘΙΟΣ, Πλήσιος, *Superfluus*, Περισσός. Πληθία, Πλησία, *Supervacaneò*, Περισσῶς.

ΠΛΗ΄ΚΤΟΝ. Vide in Α᾿πλήκτον.

ΠΛΗΝΑΡΙ΄Α, *Plenaria securitas.* Justinianus in Nov.128. cap.3. ὑπὲρ δὲ τῶν δημοσίων συντελεσμάτων ἀποχὰς, ἤτοι ἀμεριμνίας, μερικάς τε καὶ πληναρίας, πᾶσι τρόποις παρὰ τῶν τὰ δημόσια ὑποδεχομένων γίνεσθαι διορίζομεν. Et in Edicto 13. ejusdem Justiniani cap. 22. §.1. καὶ τὴν ὑπ᾿ αὐτοῦ πληναρίαν παρ᾿ αὐτοῦ πραχθῆναι. Adde cap.6. cap.22. §.2. cap.23. §.1. S. Augustinus in Psalm.61. *Parata verò plenaria passionum omnium non erit, nisi cùm sæculum finitum fuerit.* Diurnus Romanus cap.6. tit.20. *unde amplissima vobis hæredibúsque vestris cautela, plenariam securitatem duximus muniendam.* Vide Gloss. med. Lat. in *Plenaria.*

ΠΛΗ΄ΡΩΜΑ, *Universitas*, *Cœtus*; quomodo vox, *Plenitudo*, ab aliquot Scriptoribus Latinis usurpatur, ut observatum in Gloss. med. Latin. Πλήρωμα τῆς συνόδου, apud Eusebium lib.4. de Vita Constantini M. cap.43. Πλήρωμα τῆς πόλεως, apud Justinianum in Nov.38. cap.1. Ignatius Diacon. in Vita S. Nicephori Patr. Constantinopol. num.60. ἐκείνην γὰρ μόνος αὐτὸς τὴν διὰ μάχην ὑφίσατο· ταύτῃ δὲ καὶ τὸ τοῦ κοινοῦ παντὸς ἐκινδύνευε πλήρωμα. Martyrium Sancti Epiphanij num. 5. ὑπὲρ τοῦ λαοῦ σου καὶ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, καὶ παντὸς τοῦ πληρώματος αὐτῆς τοῖς πιστεύοντος. Theophanes an.20. Heraclij: τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ Πάπας Θεόδωρος, τὸ πλήρωμα τῆς ἐκκλησίας συγκαλέσας, &c. Ita Πλήρωμα τῆς ἐκκλησίας usurpant pariter S. Basilius in Liturgia pag.159. Agatho Diacon. de VI. Synodo, Anonymus in Orat. in Festum restitut. imagin. pag. 730. Joannes Hierosol. Patr. in Vita S. Joannis Damasceni num.14. Auctor Vitæ S. Nicolai Studitæ pag.299. Jus Græco-Rom. pag. 253. Scylitzes pag. 538. &c. Πλήρωμα ἱερατικὸν, apud S. Basilium in Epist. ad Nicopolitas. Πλήρωμα μοναχικὸν, in Concilio Nicæno II. pag.97. 392. Edit. Labbei: Πλήρωμα τῶν πολιτῶν, apud Acropolitam in Chron. cap.87. Πλήρωμα τῶν ναυτῶν, apud Philotheum Patr. Constantinopol. lib.12. contra Gregoram. Πλήρωμα τῆς πολιτείας, apud Nicetam in Andron. lib.2. num. 13. in Alexio lib.1. num.1. Πλήρωμα λαϊκὸν, apud Matthæum Blastarem cap.4. litt. γ. &c.

ΠΛΗΡΩ΄ΝΕΙΝ, Πλερώνειν, *Pensionem pendere*, *Solvere*, τίειν, ἐκτίειν, καταβάλλειν. Corona pretiosa: νὰ πλερώσει, *Solvere*, τελεῖν. Πλερωμένον, *Solutum.* Georgius Contares in Hist. Athenar. lib.5. pag.113. διὰ νὰ λάβῃ ἀπὸ ἐκείνους χαράτζιον, ἵνα πλερώσῃ τὸν μισθὸν μερικῶν στρατιωτῶν, &c. Occurrit rursum pag. 169. & alibi non semel. Cyrillus Chius in Sarantario p.19.

Γιατὶ καθεὶς ἁμαρτωλὸς
Χρωστεῖ γιατὰ πλερώσῃ
Τὴν παίδευσιν, ὅπου ἐσὺ
Καλὰ καιρὸν θὲς δώσει.

Α᾿ντιπλερώνειν. Glossæ Græcobarb. ἀνταποδίδει, καὶ ἀντιπλερώννει, ἢ φέρει τὸ χάρισμα.

Πληρωμὴ, Πλερωμὴ, *Merces.* Glossæ Græcobarb. ἀθέτευτος, ὁ μηδενὶ ἐπὶ μισθῷ δουλεύων, ὅπου δὲν δουλεύει κανένος ἀνθρώπου, διὰ πληρωμὴν ἢ πλερωμάν. Fabulæ Æsopi Græcobarb. τινὲς δὲν ὀκνοῦσιν διὰ σάμβυα καὶ πληρώμην νὰ κλαίγουσιν. Ubi Cod. Gr. διὰ φιλαργυρίαν. Et pag.145. ἂν ἐσὺ μοῦ ευγάλεις τὸ κόκαλον ἀπὸ τὸν λαιμὸν, νὰ σοῦ δώσω πληρώμην. Ubi Gr. μισθὸν habet. Historia Apollonij Tyrij:

Α᾿μ᾿ ἐβαρέθηκεν πολλὰ ὁ κύριος τὴν ζωήν του,
Εἰς ταπραξε γιαπλέρωμα, νὰ πέψῃ τὴν ὀργήν του.

ΠΛΗΡΩ΄ΣΙΜΟΙ, qui dicantur, indicat Scholiastes Juliani Antecessoris cap.84. ad hæc verba, *Tam Scholares homines quàm Domesticos in Cappadocia degentes. Ii sunt qui dicuntur Græcè Plerosimi, id est quia omnes in hac Civitate complent, & hic implent Sacramentum suum.* Vide Gloss. med. Lat.

ΠΛΗΣΙΑΣΤΗ΄Σ, *Vicinus*, *Proximus.* Πλησιόχωρος, in Gloss. Gr. Lat.

Πλησιασμὸς, *Ius propinquitatis*, apud Harmenopulum lib.3. tit.3. §.124.

ΠΛΗ΄ΣΟΣ, *Supervacaneus*, Περισσός. Πλῆσα, *Abundè*, χύδην.

ΠΛΗΣΤΗΡΙΑΣΜΟ΄Σ, *Licitatio*, ὁ ὑπερθεματισμὸς, in Gloss. Gr. Lat.

ΠΛΗΣΤΙ΄ΟΝ, πόλαμου χεῖλος, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΠΛΗ΄ΤΓΕΙΝ, pro πλήττειν. Gregorius Chalcondyles in Erotemat. πλήσσω, ἢ πλήττω, ἢ πλήτγω, πλήξω, Πέπληγα.

ΠΛΗΧΑ΄Σ, apud Psellum MS. de Morborum nominibus, ἡ μεταξὺ τῶν μηρῶν διάβασις. *Interfemur*: Apuleio in Apolog. *Interfeminium.*

ΠΛΙΘΘΑ΄ΡΙΟΝ, *Later*, Πλίνθος. Glossæ Græcobarb. φραγμοὶ πλατεῖς ἀπὸ πλίνθου· φραγμοὶ πλατεῖς περιστεφανωμένοι, ἤγουν τειγυρισμένοι μὲ πλιθθάρια.

ΠΛΙ΄ΣΣΕΙΝ, *Dolere*, *Tristari.* Glossæ Græcobarb. νὰ λυπηθῶμεν· μακάρι νὰ θέλαμεν πλίξειν, ἢ νὰ θέλαμεν θλιβᾶν. Alibi: ἀνιᾶσθαι, λυπεῖσθαι, νὰ θλίβεται νὰ πλίσσει.

ΠΛΟΙΑ΄ΡΙΟΝ, *Navigium*, πλοῖον. Leo Grammaticus in Michaële: ἄρας δὲ — καὶ τὴν μητέρα καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ, καὶ εἰσαγαγὼν εἰς πλοιάριον, διεπέρασεν, &c.

ΠΛΟΙΕ΄ΚΔΙΚΟΣ, *Defensor navium*, in Concilio VI. Oecumenico Act.8. pag. 774. dicitur quidam Anastasius Diaconus.

ΠΛΟΚΑ΄ΔΙΑ, *Crates.* Laonicus Chalcondyles lib.7. Hist. ἐστρατοπεδεύετο καὶ τηλεβόλας καὶ πλοκάδια παρασκευαζόμενος ἐπὶ ἡμέρας τινάς.

Πλοκότη, eâdem notione. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. pag.189. καὶ πλοκότας ἀπὸ βέργας ἔθηκαν ἔμπροσθεν τῆς πασίας, ἵνα δέχονται τὰς σαγίτας τῶν τόξων. Rursum pag. 194. ἕτεροι δὲ σκουτάρια στερεὰ καὶ μεγάλα, καὶ τὰ πάντα μετὰ σιδήρων, καὶ πλοκότας δὲ ἄλλοι, καὶ παβέτζια ἄλλοι — ἔφερον ἀνὰ χεῖρας.

ΠΛΟ΄ΡΗ. Vide in Πλῶρα.

ΠΛΟΥ΄ΜΟΣ, ὁ Μόλυβδος, in Glossis Basilic. *Plumbum.*

Πλουμάτον, Πλουμβάτον, *Plumbatum*, *Flagellum*, *cujus lora plumbeis globulis in extremo instructa erant*, ταῖς ἐκ μολίβδου σφαίραις, ut est apud Libanium in Orat.7. pro Aristophane p.214.

Πλουμάτον. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Πλουμάτον, τὸ μολύβδιον. Τὸ σήπομαι, πλαδόω.

In Lexico MS. ex Cod. Reg. 1708. πλουμμάτον, τὸ μολίβδιον legitur. Emendat Meursius in πλουμβάτον; sed nihil temerè mutandum, cùm ita etiam præferat Codex Regius, & in Glossis Basilic. legatur, πλοῦμος, ὁ μόλιβδος, & πλουματίζεσθαι, pro πλουμβατίζεσθαι.

Πλουματίζειν, *Plumbatis cædere.* Scholiastes Synopseos Basilic. apud Labbeum pag.16. πλουματίζειν λέγεται, τὸ μολίβδινον κλοιὸν περιτιθέναι· βαρύτερος γὰρ ὁ μόλιβδος τοῦ σιδήρου μολυβδίνους οὖν κλοιοὺς ἐπετίθουν, τοὺς τίτλους ἐπιτιθέασιν. Lib.7. Basilic. tit.10. §.1. τὸ δὲ τιμωρίας τὸ εἶδος, ἵνα μολίβδῳ πανταχόθεν περισφιγγόμενος, τουτέστι κλοιοφορῶν, ἢ πλουματιζόμενος, διηνεκῶς εἰς τὸ μέταλλον ἐκπέμπηται. Ita etiam Eclogæ Basilic. lib.7. tit.10. ubi ad marginem ἢ πλουμβατιζόμενος. Et Glossæ Basilic. πλουματίζεται, ὀξυλάτως βέλεσι καλασίζεται.

Πλουμβάτον

Πλυμβάτον. Glossæ MSS. Cod. Reg.2062. πλυμβάτον, τὸ μολίβδιον. Ex μολιβδὶς, qua voce utitur Theodoritus lib.4. Hist.cap.22. ὃς φονέων βασάνοις ἐπέκεινα κοινωνήσας, λίθοις καὶ μολιβδίσι κατ' αὐτῆς τῆς αὐχένων ἐπὶ πολὺ μαςιζόμενος, &c. Suidas: πλυμβάτοις, μολύβδοις, κατὰ γλῶτταν.

ΠΛΟΥ̃ΜΟΣ; *Pluma.* Demetrius Constantinopolit. lib.1. Hieracosophij cap.140. θλίβων τὰ πτερὰ αἱμάσσει· πλοῦμον δὲ εὑρήσεις ἔχοντα περὶ τὰς ῥίνας αὐτοῦ.

Ἀπλωμιςὸς, *Implumis*, in Orneosophio Michaelis Imp. jussu conscripto, initio: ἡ οὐρὰ αὐτοῦ ἀπλωμιςὴ, καὶ ὡς ἂν παχνισμένη.

Πλυμὶ, Πλυμμίον, Πλύμμιν, Πλυμίδι, *Opus Phrygium, opus plumarium*, Gloss.Lat.Gr. *Pluma*, Πτίλον, Πλύμμιν. Glossæ Basil. πλύμια, ποικιλτὰ ὑφάσματα. Hieronymus Germanus: *Ricame*, πλυμί: *Ricamato*, πλυμισμένος. Petrus Comestor in Hist. Scholast. cap.53. Exod. *Et coccinei coloris opere plumario: pluma enim linguâ quâdam acus dicitur, scilicet Ægyptiorum, quorum sunt diversæ linguæ, sicut Græcorum. Hoc genus veli vulgo Distratum dicitur, quasi bis stratum, Primò enim fit tela, cui cum acu opere manuali substernuntur picturationes. Sunt qui dicunt opus plumarium, à similitudine avium, quibus superaddita est plumarum varietas. Idem opus dicitur etiam polymitum*, &c. Procopius lib.3. de Ædif. Justiniani cap.1. χιτὼν ἐκ μετάξης ἀγκαλλωπίσμασι χρυσοῖς πανταχόθεν ὡραϊσμένος, ἃ δὴ νενομίκασι πλυμμία καλεῖν. Chronicon Alexandrinum an.4. Justini Thracis: καὶ ςιχάριν ἄσπρον παραγαύδιν, καὶ αὐτὸ ἔχον χρυσᾶ πλυμμία βασιλικὰ, ὡσαύτως φέροντα τὸν χαρακτῆρα τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἰουςίνου. Theophanes an.5. ejusdem Justini: καὶ ςιχάριν ἄσπρον ἔχον πλυμία χρυσᾶ. Astrampsychus in Cælo Pythagorico MS. pag.98. δηλοῖ προσκυνήσιν εἰς βασιλέα, καὶ βιβλία, καὶ ὁρισμὸν, καὶ πλυμίον ὅμοιον γράμματι μετὰ μαρτυρίας.

Ἔμπλυμος, *Totus ex opere plumario.* Pseudo-Eustochius in Vita S.Eusignij: καὶ ὄρθρου ἀναςὰς, ἐχαρίσατο αὐτῇ ςιχάριον πορφυρόβαφον ἔμπλυμον ἕνεκεν τῆς κοίτης αὐτοῦ.

Ὁλόπλυμος, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. παμποίκιλον, ὁλόπλυμον, ὅπου ἔνι ὅλος πλυμιςός.

Πλυμίζειν, *Acu pingere, Opere Phrygio intexere: Item, Insculpere, Incidere, Calare.* Glossæ Græcobarb. Εὖ πεποικιλμένον, καλὰ πλυμισμένον, καὶ καλλωπισμένον. Sed & pro *Adornare, dotibus instruere*, usurpat Anonymus de Nuptiis Thesei lib.1.

Κιαπετοῦ ἄλλη τὰ μέλεια Ἐμιλία πλυμισμένη,

Idem lib.4.

Ὦ βρυσικὸ μαυπλύμισον κοράσιο γαπημένο,
Τέτιο κοράσιον ἔμορφον οὐκ ἔχει βασίλεια,
Γιατὶ τὸ ὡραιοπλύμισε ἡ ἄνω γὰρ πρόνοια.

Et lib.5.

Ὅτινα πράττει καθεεῖς ὅσον τὸ δυνατόν του,
Γιανάχη τὴν ἀγάπην της, τὰ πλυμισμένης κρίνας.

Et lib.6.

——— Ἦτον κυβερνισμένω
Ἀπὸ συεκανικὸν βλαυτὶ ἔμορφα πλυμισμένω.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Ἄνθη, καὶ ῥόδα, καὶ μυρίαις, πασύλογα λουλούδια,
Με πόθον να πλυμίζουσιν με χαρὲς καὶ τραγούδια.

Physiologus MS. αὐτοῦ τοίνυν αἱ τρίχες ὁλόσφερες, ὁλόσφερες, ὁλόκεντρες, μακριαὶς καὶ πλυμισμέναις. Syntipas MS. ἡ δὲ γραῦς τῇ ἐρωτομυραίῳ πλοκοσωθέτῳ, καὶ καθαγαπημένῳ, πλυμισμένη κόρη ἀπεκρίνατο, &c.

Πλύμισμα, *Opus Phrygium.* Glossæ Græcobarb. ἱμάτιον διπρόσωπον, ἀπουκάμισον, τὸ ὁποῖον εἰς τὸ πλύμισμα, ἔχει καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη τὴν αὐτὴν θεωρίαν.

Πλυμιςὴς, *Acupictor, Phrygio, Sculptor*, Βελονοποικιλτής.

Πλυμιςὸς, πλυμμιςὸς, πλυμισμένος, *Acu pictus, Opere Phrygio intextus.* Glossæ Græcobarb. ὁλόπλυμος, ὅπου ἔνι ὅλος πλυμιςός. Alibi: Ἀβάκχουλον, μανίκιν λινὸν πλύμμισον. Historia MS. Belisarij:

Τὸν θρόνον δὲ τοῦ Ἀνακτος καί τις νατὸ ἀφηγᾶται;
Ἔγκοπτος ὅλος πλυμιςὸς καὶ παραχρυσωμένος.

Anonymus de Locis Hierosol. cap.1. καὶ ἡ ἁγία τράπεζα ἐναι σκεπασμένη μὲ τένδα πλυμιςή. Idem cap.3. καὶ ἡ ὄχλα τῆς πέτρας εἶναι κιωνωτὴ πλυμιςή. Et cap.7. καὶ αὐτὸς ὁ τόπος εἶναι πλυμιςὸς, μὲ μάρμαρα πλυμιςὰ πορφυρὰ καὶ μαῦρα. Anonymus Interpres MS. Rhamplij sub finem: οἱ πλυμμιςὴν παλαιὰν, καὶ τὴν χροιὰν καινούργιον ὁ πλυμμιςὴν καὶ σύμορφον. Theophylactus Hierodiac. Homil. 8. pag.148. ἦτον ὡσὰν πάρδαλις πλυμιςή.

Χρυσοπλύμιςος. Historia MS. Belisarij:

Ἐκάτζεν τους εἰς δύο φάρια θαυμαςὰ καὶ ὡραῖα,
Με σέλαις χρυσοπλύμιςες, με χρυσὰ πτερνιςήρια.

Πλυμμωδία, *Fimbriæ ornatus & variegatio*, apud Crusium in Turcogr. pag.188.

Πλυμάκιον. Glossæ Græco-Lat. Πλυμάκιον, Πλυμμίον, *Plumacium.* Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Πλυμάκια καὶ πλατύφυλλα με τέχνην καὶ με πράξιν,
Ἐπάνω εἰς ψηλλὰ λινὰ λογιὲς ὀχραῖς μέταξιν.

Πλυμαρικὸς, *Plumario opere contextus.* Isaacius Tzetzes ad Lycophronem pag.141. τοὺς ἁπλῶς βεβαμμένους διὰ πολλῶν βαφῶν, καὶ πεποικιλμένους, καὶ πλυμαρικοὺς λέγει. Theodoretus in 2. Reg. Interpr. 38. pag.280. τὸν χιτόνα ἀςραγαλωτὸν ὁ μὲν Ἀκύλας καρπωτὸν ἡρμήνευσεν, ἀντὶ τοῦ καρποὺς ἐνυφασμένους ἔχοντα· οἱ νῦν δὲ αὐτοὶ καλοῦσι πλυμαρικόν. Similia habet Procopius Gazæus in lib.2. Reg.cap.13.

Χηνοπλυμάτον, *Culcitra Anserinis plumis farta.* S. Chrysostomus in Homil.in Herodiadem: οὔτε ἄρτον εἶχεν, οὔτε τράπεζαν, οὐδὲ κλίνην τὴν τῶν ἰνδικῶν ὑπηρέτιν, οὐ τὰ μαλακὰ χηνοπλυμάτα, ἐκλύοντα καὶ χαυνοῦντα τῶν ἀνδρογυνῶν τὰ σώματα.

ΠΛΟΥΤΙΝΊΣΚΕΙΝ, *Ditescere.* Glossæ Græcobarb. καλοευτζικεύεις, καὶ πλουτίζεις, ἢ πλουτινίσκεις.

ΠΛΥΝΊΣΚΕΙΝ, *Lavare*, Πλυνεῖν, in Glossis Græcobarb.

ΠΛΥΝΌΚΟΛΟΣ. Vide in Κόλος.

ΠΛΩΪ́ΜΟΣ, in Lexico MS. Cyrilli, τὸ ἀξίωμα. Πλωϊμοὶ, *Nautæ Classiarij*, Ἐλάται, Scylitzæ pag.610. Ita non semel apud Constantinum de Adm.Imp.cap. 51. pag.196. & cap.52. pag.201.209. in Nov.3.ejusdem Augusti, apud Zonaram in Constantino Porph. pag.147. in Phoca pag.162. & Harmenopul. lib.1. tit.16. §.7. Hinc

Βασιλικοπλώϊμοι, *Imperatorij dromonis Remiges*, apud Continuator. Theophanis lib.3. num.28. qui Zonaræ in Michaële Theophili F. τοῦ βασιλέως τριήρους ἐρέται dicuntur.

Πλώϊμον, Πλόϊμον, *Classis, Navis.* Lexicon MS. πλόϊμα, πλουςικὰ, ἢ τὰ πλοῖα, πεμπόμενα. Glossæ Basilic. ςάτιο, ὁ τόπος τῆς ἀσφαλεςέρας τῶν πλωΐμων προσορμίσεως. Theodorus Episcopus Paphensis in Vita MS. S. Spiridonis: ἀπελθὼν οὖν ὁ πρωτοναύκληρος, καὶ ἀγοράσας τὸ βλησίδιον ἐκ τοῦ λογαρίου τοῦ ἁγίου, καὶ πωλήσας μετὰ τὸ πλόϊμον, &c. Agatho Diacon. de VI. Synodo: ἐκεῖθεν ἀπροσδοκήτως αἰφνίδιον ἐπιςὰς τῇ βασιλίδι ταύτῃ πόλει μετὰ πλωΐμου, τῆς ἑπομένης αὐτῷ καὶ συντρεχούσης ςρατιωτικῆς ἐνόπλου δυνάμεως, &c. Theophanes pag.314. καὶ ἐξώπλισε πλώϊμον κατὰ Βουλγάρων. Occurrit passim. Vide Δρουγγάριος τοῦ πλωΐμου.

Πλώϊμον, *Navis ipsa.* Οἱ τὰ βασιλικὰ πλώϊμα ἐπὶ ῥόγαις ὑπηρετούμενοι, καὶ τοῖς λοιποῖς πλωΐμοις, in Novella Constantini Porph. de fundis militarib.

Πλώϊμα,

Πλώϊμα, eâdem notione. Theophanes an. 34. Copronymi: ἀπέλυσεν τοὺς ϛρατηγοὺς τῶν πλωϊμάτων πάντας σὺν αὐτῷ. Ita Cod. Palat. ubi alij πλωΐμων præferunt.

ΠΛΩ͂ΡΑ, *Prora*, πρώρα. Πλώρη, Portio. Constantin. Porphyrog. de Adm. Imp. c.9. τοῦτο δὲ ποιοῦσιν, οἱ μὲν πλῶραν, &c. Infrà: σκαλώνουσιν ἅπαντα εἰς τὴν γῆν ὀρθόπλωρα. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.1.

Καὶ πρὸς τὴ σίτειαν ἔδειξαν τὲ πλώραις τῶν καλέργων.

Alter de Mulo, Vulpe, & Lupo:

Καὶ θέλει ναὸ ἡ πλῶρα μας μετὰ τὴν τρεμενλάνα.

Occurrit non semel in Portolano MS. & in Histor. Athenar. p.49.

Πλωρίτης, *Qui est ad proram*. Ptochoprodromus MS.

Ὡς κοπιλάτης πρώτερον, δεύτερον ὡς πλωρίτης.

ΠΛΩΤΗ. Mauricius lib.11. Strateg. c.5. καὶ γεφυρώματα κατασκευάσαι, εἰ δυνατὸν, τὰς λεγομένας πλωτὰς, ὥστε ἀσκόπως τὰς διελεύσεις τῶν ποταμῶν γίνεσθαι, πολλῶν ὄντων δυσβάτων ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν. Ubi Interpres *Pontes qui possunt natare* interpretatur, cujusmodi sunt qui ex cupis doliisque, atque adeò naviculis confici solet.

ΠΝΕΥ͂ΜΑ, vox Musicæ recentioris. Hagiopolites seu Auctor Libri MS. de Musica Ecclesiastica Græcorum, ait quatuor Πνεύμασι Musicam constare, quæ etiam ϛοιχεῖα appellabant. Locum vide in φωνή. Habuit etiam apud recentioris ævi Latinos musica sua πνεύματα, uti in hac voce docemus in Gloss. med. Lat. in *Pneuma*, quæ & *Iubila* vocabant. Ea autem erant vocum toni longiùs cantando protracti, sic appellati, quòd cum quadam respirationis difficultate edantur. Quippe ut est apud Galenum in Lexico Hippoc. Πνεῦμα καὶ αὐτὴν τὴν δύσπνοιαν significat. Unde Πνευμακάρης, *Suspiriosus*, ἀσθματικὸς apud Nicolaum Myrepsum sect.1. cap.1. dicitur.

ΠΝΕΥ͂ΜΑΤΑ, *Spiritus aërij, Dæmones, Angeli*, quorum nomina recensentur in libris magicis, seu nugacibus. Liber MS. Phylacteriorum ex Cod. Reg. 945. ὁποῖον δαιμόνιον τυγχάνει, ἤτε θηλὺ, ἤτε ἄρσεν, ἤτε ἀνεμοδηλικὸν, ἢ ἐν τῷ ὕδατι περιδινόμενον· ἐκεῖνον γὰρ τὸν Θεὸν· ὁρκίζω ὑμᾶς πονηρὰ πνεύματα καὶ ἀκάθαρτα τὸν ἐπιβλέποντα ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν, τὸν Ἀδωναῒ, τὸν Ἐλωαῒ, τὸν Ἀλαὲθ τὸν φοβερὸν Σαβαὼθ, τὸν Βαρακὴλ, τὸν Ἀδενὴθ, τὸν Ἐμανουὴλ, καὶ τοὺς ἁγίους Ἀγγέλους ὧν τὰ ὀνόματα οὐ χρὴ προφέρεσθαι ἀκουὴν, τὸν Γαυριὴλ, τὸν Μιχαὴλ, τὸν Οὐριὴλ, τὸν Ῥαφαὴλ, τὸν Σαμισαὴλ, τὸν Ἱεραμιὴλ, τὸν Ἀβρασὸν, τὸν Ξεναὴλ, τὸν Ἀκραφαὴλ, τὸν Ἐχαὴλ, &c. Deinde eorum virtutes & res quibus præsunt sic infrà recensentur: ὁρκίζω τὰ πονηρὰ καὶ ἀκάθαρτα πνεύματα, τὸν χαλινώσαντα τοὺς λέοντας ἐν τῷ λάκκῳ τοῦ Δανιὴλ, καὶ φυλάξαντα τοῦτον ἀλώβητον, —— ἐπορκίζω ὑμᾶς, καὶ εἰς τοὺς Ἀρχαγγέλους κυρίου Σαβαὼθ παντοκράτορος, εἰς τὸν Πρωτάγγελον Μιχαὴλ τὸν ἔχοντα τὴν ἐξουσίαν εἰς τὸ τὸ ἅγιον πνεῦμα· εἰς τὸν Γαβριὴλ τὸν ἐπὶ τῆς χαρᾶς εἰσίον, ἐπὶ τὸν Οὐειὴλ, τὸν ἐπὶ τῆς ὑγείας· εἰς τὸν Ῥαφαὴλ τὸν ἐπὶ τῆς ἰάσεως· Μιχαὴλ τὸν ἐπὶ τῆς κεληρίου, Ἀνὴλ τὸν ἐπὶ τοῦ ὕπνου, Σεχαὴλ τὸν ἐπὶ τοῦ ῥίγους καὶ πυρετοῦ· Ῥαφαὴλ τὸν ἐπὶ τῶν πόνων καὶ ὀδυνῶν· Μελχοιδὸν, τὸν ἐπὶ τοῦ ὕδατος καὶ τῶν πηγῶν· Ῥαφαὴλ τὸν ἐπὶ τῶν ποταμῶν· Παραζαὴλ τὸν ἐπὶ τῶν ὀρέων· Σαμψαὴλ τὸν ἐπὶ ζήλου ἡλιακῆς· καὶ εἰς τὸν Ἐμανουὴλ τὸν υἱὸν καὶ λόγον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Alia ejusmodi habentur passim in Testamento Salomonis MS. quod hîc interdum ex Cod. MS. laudamus, quæ quidem quantivis licet pretij Lectorem fortasse intererit haud ignorasse. Sed & in Apollonij Mathematici Apotelesmatis MSS. describuntur pariter ὀνομασίαις τῶν ἀγγέλων τῶν διαδιδόντων εἰς τοὺς δ΄. καιρούς.

Πνευματιᾷν, *Spiritu Diabolico corripi*, δαιμονίζεσθαι. Timotheus seu Theophilus Patriarcha Alexandr. in Responsis Canonicis: ἐάν τινος γυνὴ πνευματιᾷ, ὥστε καὶ σιδηρᾶ φορεῖν, ὁ δὲ ἀνὴρ λέγει, ὅτι οὐ δύναμαι ἐγκρατεύεσθαι, &c.

Πνευματικὸς, *Spiritualis*, quomodo hæc vox sumitur à S. Paulo non uno loco. Michaël Psellus in Paraphrasi Cantici Canticor.

Ἐχρῆν μὲν γὰρ μηδ᾽ ὅπωσοῦν ἐπιχειρῆσαι τοῦτο,
Τὴν βίβλον τὴν πνευματικὴν ὅλως ἑρμηνεῦσαι;
Τοῦτο γὰρ τοῖς πνευματικοῖς εἰκὸς ἐστὶ καὶ μόνοις
Τὰ τοῦ πνεύματος λαλεῖν, καὶ φράζειν, καὶ διδάσκειν.

Apud Nicetam lib.8. pag.250. πνευματικοὶ ἄνδρες, *Viri Religiosi*.

Πνευματικὸς, Πνευματικὸς πατὴρ, *Pater spiritualis*, seu uti vocamus, *Confessarius*. Vita MS. S. Melanæ Romanæ: τῷ ἁγιωτάτῳ ἐπισκόπῳ Παυλίνῳ — ὃ αὐτοῖς καὶ κατὰ πνεῦμα πατὴρ ἐτύγχανε. Christophorus Angelus de Statu hodierno Græcor. cap.22. καλεῖται δὲ Πνευματικὸς ἱερεὺς, ὁ τὴν ἐξουσίαν ἔχων ἐξομολογεῖν ἀπὸ τοῦ Ἐπισκόπου. Nilus Monachus lib.2. Epist. 333. ὅταν λυπηρόν τι ἢ τραχὺ πρός σε εἴπῃ ὁ Πνευματικὸς πατὴρ, δέξαι, καὶ καταδέξαι φιλοσόφως καὶ μακροθύμως. Novella Alexij Comneni Imp. de Electionibus num.21. καὶ ἵνα πάντες γνωρίμους ἔχωσι τοὺς πνευματικοὺς πατέρας αὐτῶν, ἵνα μὴ ἀντὶ ποιμένων λύκοι εὑρεθῶσί τινες τοὺς λογισμοὺς ἀνθρώπων ἀναδεχόμενοι. Typicum Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης MS. cap.16. βούλομαι δὲ πάσας τὰς μοναζούσας ἑνὶ πνευματικῷ πατρὶ τοὺς ἑαυτῶν λογισμοὺς ἀναφέρειν, καὶ μάλιϛα εὐνόχῳ ἀρετῇ διαλάμποντι. Pachymeres lib.4. cap.2. de Josepho Galesij Hegumeno: ἄνδρα πνευματικὸν καὶ εἰς πατέρα τεταγμένον τῷ βασιλεῖ. Infrà: αἱρεῖ δὲ καὶ ὁ λόγος παρὰ πολλοῖς, ὡς καὶ ἐπιτιμήσειεν ἐφ᾽ ᾧ μὴ δὲ Πνευματικὸς ἀναδέχοιτο. Ut porrò his locis Πνευματικὸς, ita πατὴρ, nudè usurpat lib.6. cap.10. ὁ τοῦ Ἐφέσου Ἰσαὰκ εἰς πατέρα τεταγμένος τῷ Βασιλεῖ, &c. Synaxarium Vitæ S. Joannis τοῦ Νέου, in Anthologio: καὶ πρῶτον μὲν εἰς πατέρα πνευματικὸν ἄπεισιν ἡμέρᾳ δι᾽ ἣν ἂν ἡ μεγάλη Παρασκευὴ, τὰς αὐτοῦ ἁμαρτίας ἐξαγορεύων αὐτῷ. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.2. cap.16. τὸν τιμιώτατον ἐν Ἱερομονάχοις, καὶ πνευματικὸν πατέρα κύριον Μακάριον. Et cap.20. παρόντων καὶ τῶν Ἀρχιερέων, καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχόντων, Ἡγουμένων τε καὶ Πνευματικῶν, &c. Adde c.27. Extr. & 28. Symeon Thessal. c.13. de Sacris Ordinationibus extra Bema fieri solitis: ὁμοίως καὶ τὸ τῆς πνευματικῆς πατρότητος λειτούργημα οὐ χρὴ δωρεῖσθαι μοναχοῖς ἰδιώταις, χειροτονίαν ὅλως μὴ ἔχουσιν· ἐπεὶ τοσοῦτον ἱερώτατον τοῦτο, ὅτι μόνων Ἐπισκόπων ἐστὶ, καὶ οὐ πρεσβυτέρων, ὡς οἱ κάνονες· τὸ πρεσβυτέρους δὲ ἐνεργεῖν τὸ τοιοῦτο κατ᾽ ἀνάγκην γίνεται, καὶ μετὰ προτροπῆς τοῦ Ἐπισκόπου, καὶ ἀπόντος αὐτοῦ, καὶ οὐ παρόντος, &c. Habetur in Jure Græco-Romano pag.417. & apud Habertum in Archieratico pag.578. Ἔνταλμα, seu Ἐνταλτήριον Patriarchæ vel Episcopi, quo Ἱερομονάχῳ καὶ Ἡγουμένῳ facultatem concedit δέχεσθαι τοὺς λογισμοὺς τῶν ὡς πνευματικῷ προσιόντων αὐτῷ; οὐ μόνον δὲ τούτων, ἀλλὰ καὶ τῶν μοναχῶν, καὶ ἐξετάζειν τὰ κατ᾽ αὐτοὺς ἀκριβέστερον. Sed de Spiritualibus hisce Patribus audiendus Romanus Nicephorus Thessalonicensis in Grammatica inedita: *Non datur potestas Presbyteris Sæcularibus audire Confessiones pœnitentium, sed solum Religiosis S. Basilij. Ideò generaliter Religiosi Sacerdotes vocantur* Πνευματικοὶ, *spirituales: & si sint valde juvenes, & propterea non habent illam potestatem Confessiones audiendi, vocantur* Ἱερομόναχοι; *Sacri Monachi, Laici verò Religiosi vocantur* Ἰδιῶται, *id est non habentes Dignitatem sacram.* Neque tamen, inquit Allatius lib. 3. de Utriusque Ecclesiæ Confess. cap.17. num.3. apud Græcos, omnes Confessarij Monachi sunt, sed etiam Parochi & Presbyteri, quos πνευματικοὺς ἱερεῖς vocat Blastares litt. E. cap. 31. & quorum ubique maxima copia est. Occurrit hæc vox passim in Jure Græco-Rom. pag.104.141. apud Constantin. Porphyrog. in Basilio n. 11. Edit. Combefisij, Anonymum Combefis. in Lacapeno num.50.

num.50. Zonaram in Michaële Paphlagone p. 190. Cantacuzenum lib.2.cap.16.39.lib.3.cap.50.Phranzem lib.2. cap.1. Ducam cap.36.37. Joan. Cananum pag.197. Malaxum in Isidoro Patr. Constantinopol. Hieremiam Patr. Constantinopolit. in sua censura cap.11.&c. Hîc duntaxat hanc inscriptionem addo ex Reinesio pag.898. 5. ΕΝΘΑΔΕ ΚΕΙΤΑΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΙΑΤΡΟΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ.

Πνευματικὸς υἱὸς, *Filius spiritualis*, Patris nempe spiritualis, seu Confessarij. In Praxi Confessionis Edita à Joanne Jejunatore Patr. Constantinopol. Pater Spiritualis, seu *Confessarius*, ita pœnitentem alloquitur: οὐκ ἐγώ σε, τεκνὸν πνευματικὸν, τὴν ἐξομολόγησιν προηγουμένως δέχομαι, &c. Sancitum Lucæ Patr. Constantinop. lib.3. Juris Græco-Rom. p.223. ἐπιτιμίῳ ἀλειτουργίας καθυπέβαλε καθηγούμενον τῆς μονῆς τοῦ Γηρωτροφείου, τὸ γεγονότα Ἀρχιεπίσκοπον Ἡρακλείας, τοιοῦτόν τι μαρτυρήσαντα κατὰ τοῦ πνευματικοῦ παιδὸς αὐτοῦ. Nam ut est in Concilio Dalmatico an. 1199. cap.4. vetatur *Sacerdos filij sui vel filiæ Spiritalis privatam confessionem alicui revelare personæ*. Joan. Stieunhookus lib. 2. de Jure Sueonum antiquo pag. 330. *Si confessionarius privatam alicujus confessionem criminis revelasset, tenetur iste pœnam subire, quam leges ejusmodi crimini imponebant, reo confitente absoluto, tanti scilicet constitit confitentis crimina scire & divulgare.*

Πνευματικὸς Πατὴρ, *Pater spiritualis*, Ἀνάδοχος, vel etiam Sacerdos qui Baptismi Sacramentum impertit. Vita MS. Sancti Stephani Jun. δέδωκεν αὐτὴν τὸ ἅγιον σχῆμα, μετονομάσας αὐτὴν Ἄνναν, καὶ γέγονεν αὐτῆς ἐν κυρίῳ πατὴρ καὶ ἀνάδοχος. Constantinus Manasses in Chron.

Ἐγένετο δὲ καὶ πατὴρ παιδίων κατὰ πνεῦμα.

Vide Gloss. med. Lat. in *Pater Spiritualis*.

Πνευματικὸς υἱὸς, *Filius Spiritualis*, ejus à quo in Baptismo exceptus est, in Inscript. Gr. Arundelliana, apud Seldenum quam descripsimus in Gloss. med. Lat. Constantinus Manasses in Michaele Theophili Filio:

Ἐγένετο καὶ πατὴρ παιδίων κατὰ πνεῦμα,
Τῶν μίμων τὰ βρεφύλλια, καὶ τῆς ἁρματοστρόφων,
Οἷα πατὴρ φιλόστοργος φέρων ἐν τῆς ἀγκάλαις,
Ἐκ τῆς λουτροῦ προκύπτοντα τῆς θεογενεσίας.

Edidit Allatius Librum Joann. Vecci Patriarchæ Constantinopol. ad Agallianum Diaconum, quem ἀγαπητὸν κατὰ πνεῦμα υἱὸν vocat. Ita in Vita MS. S. Joannis Eleemosynarij de Constantino filio Heraclij Imp. ὃς καὶ κατὰ πνεῦμα υἱὸς τοῦ Θείου τοῦ δὲ ἀνδρὸς ἐγεγόνει.

Πνευματικὸς υἱὸς, præterea dicebatur *filius adoptivus*. Pater S. Joannis Damasceni apud Joan. Hierosolymit. Patr. in ejusdem Sancti Vita num. 10. de Cosma Majumensi Melodo: τοῦτο δὲ μόνον πρὸς τῆς σῆς αἰτῶ τιμιότητος, ἵνα τοῦτον δή μοι τὸν ἐκ φύσεως υἱὸν Ἰωάννην, καὶ τοῦτον δῆτα τὸν ἕτερον τὸν ὁμωνυμοῦντά σοι, ὃν καὶ υἱὸν εἰσεποιησάμην πνευματικὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ὁρμώμενον — πᾶσαν ἣν οἶδας παιδείαν καὶ φιλοσοφίαν — ἐκπαιδεύσῃς, & Infrà num.1. Idem Joannes Damascenus istius Cosmæ κατὰ πνεῦμα ἀδελφὸς dicitur.

Πνευματικὸς ἀδελφὸς, *Frater Spiritualis*, adoptione Frater, de qua egimus supra in Ἀδελφοποΐα. Gregorius in Vita S. Basilij jun. num.28. συμπαραλαβὼν καί τινα ἀδελφὸν μου πνευματικὸν, &c. hunc non semel nudè ἀδελφὸν infrà vocat. Ita etiam Principes sese invicem compellabant. Extat apud Baron. an. 871. Epistola Ludovici II. Imp. scripta ad Basilium Imp. hoc titulo: *Ludovicus divina ordinante providentia Imperator Augustus Romanorum, dilectissimo spiritualique fratri nostro Basilio gloriosissimo ac piissimo, atque Imperatori novæ Romæ.* Vide suprà in Ἀδελφός, & Gloss. med. Lat. in V. *Frater*.

Πνευματικὸς οἶκος. Regula S. Pachomij n.19. μηδεὶς ἐσθιέτω ἐν τῷ πνευματικῷ οἴκῳ, ἀλλὰ μᾶλλον ἐν κυριακῷ, ἢ ἐν μοναστηρίῳ τῆς αὐτῆς πίστεως.

ΠΝΕΥΜΑΤΟΜΑΧΟΙ, appellati ab Homousianis Hæretici Macedoniani, quòd Spiritum Sanctum à Sanctæ Trinitatis consortio excluderent, ut est apud Socratem lib.2.cap.45. & Zonaram in Constantio. Gregorius Nazianzenus passim, Eulogius Alexandrinus Patr. apud Photium, Amphilochius in Synodica pag.102. Theophanes Ceramcus in Homil. 59. Auctor de initiis Hæreseon n.74. Zonaras ad Can. 30. Apost. Balsamon ad Can.92. S Basilij, Georgius Trapezuntius de Process. Spiritus Sancti p.474. &c.

Sed & Πνευματομάχους Latinos Græci appellabant, propter opinionem de Processione Spiritus Sancti à Patre & Filio, ut colligitur ex Epistola Georgij Corcyrensis Metropolitæ apud Baronium an. 1181. Contrà, Catholici Romani id ipsum Græcis objiciebant, ut est in Anathematismo Humberti Cardinalis in Michaelem Cerularium Patr. Constantinopol. ὡς οἱ Πνευματομάχοι καὶ Θεομάχοι ἀπέκοψαν ἀπὸ τῆς συμβόλου τῆς ἁγίου Πνεύματος ἐκπόρευσιν ἐκ τῆς υἱοῦ. Vide Fr. Richardum in Clypeo fidei part.2. cap.11. §.2.

ΠΝΕΥΜΑΤΟΡΗΤΩΡ. Vide in Ῥήτωρ.

ΠΝΙΓΕΥΣ, vas Chymicum, sic appellatum, de quo est caput integrum apud Petrum Theoctonicum in lib. de Archemia, MS.

ΠΝΙΜΕΝΟΣ, *Suffocatus*, πνικτὸς, in Corona pretiosa, pro πεπνιγμένος.

ΠΝΙΜΟΝΑΣ, *Pulmo*, Πνεύμων.

ΠΝΙΞΕΤΟΣ, Πνίξιμον, *Laqueus*. Glossæ Græcobarb. ἀγχόνη, Πνιξετὸς, Πνίξιμον, φοῦρκα.

ΠΝΙΞΙΣ, *Multitudo hominum invicem coëuntium*, πλῆθος.

ΠΟΑ, *Putamen ovi*. Anonymus MS. de Tinctura lapidum, ubi de quodam Petasio ἐν τοῖς Δημοκριτείοις ὑπομνήμασιν. Πόας καλεῖ τὰς λεκιώθους τῶν ᾠῶν.

ΠΟΓΑΤΖΑ. Vide Φογάτζα.

ΠΟΓΝΙΖΑ, *Lagena*, in Turcogr. Crusij p.255.

ΠΟΓΟΥΝΙΝ. Vide in Πωγώνιον.

ΠΟΔΑ. Galenus de Musculorum motu pag.566. Edit. Basil. μάλιστα μὲν αὐληταὶ, καὶ σαλπισταὶ, καὶ κήρυκες, ὅταν τὸ καλούμενον πόδα μέλλωσιν ἐρεῖν, οὐκ ἥκιστα δὲ καὶ τοὺς ἀσκοὺς ἐμφυσῶντες, ἢ τοιοῦτον ἕτερον ὄργανον.

ΠΟΔΑΓΡΑ, *Pedica*, in Gloss. Gr. Lat. Auctor innominatus apud Suidam: τάφρους ὤρυξε, καὶ ποδάγρας ὕφηκεν ὡς θηρίοις τοῖς πολεμίοις. Julius Africanus MS. de Apparatu bellico cap.69. ἔξωθεν δὲ τοιούτου τάφου καταπείρειν τριβόλους συνδεδεμένους, ἢ φόσας μικρὰς ἐχούσας ἔνδοθεν σκόλοπας, ποδάγρας, ἢ ὑποκλάσας λεγομένας. Vide ὑποκλάσαι.

ΠΟΔΑΙΝΕΙΝ, Ποδώνειν, *Ocreas induere*. Ποδεῖα, Græci *Udones* vocant.

ΠΟΔΑΛΙΑ, *Pedalia*. Etymologicum Suidæ: πέδιλα, ποδάλιά τινα.

ΠΟΔΑΛΟΥΡΙΟΝ. Eustathius Odyss. η. paginâ 1571. ἢ παρὰ Σουΐδᾳ αἴθρανος, ἢ καὶ ἀνδράχλη, ὡς ἐκεῖνος λέγει, δηλοῖ δὲ τὸ ἰδιωτικῶς γυναικεῖον ποδαλούριον, παρὰ τὸ αἴθειν, ὅ ἐστι λάμπειν, λέγεται. Suidas habet αἴθρανος, & ex eo Phavorinus, ubi Portius *Scabellum quod pedibus mulierum subjicitur*, vocem ἀνδράχλη interpretatur.

ΠΟΔΑΡΙ, Ποδάριον, *Pes*, Ποῦς. Anonymus de Locis Hierosol. num.1. ὑπάρχουν καὶ κολόναις μαρμαρένιαις ὀκτὼ, καὶ ποδάρια ὀκτὼ, &c. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Ἔπεσα εἰς τὰ ποδάριά της, καὶ τοιαῦτα τὴν ἐλάλουν.

Demetrius Zenus in Batrachomyomachia:

Λαπάθων

Λαπάθων φύλλα ἤβρασι, κ' ἐκτίσαν τὰ ποδάρια.

Fab. Æsopi Græcobarb. ἐκεντρώθη ἀπὸ τὰ ἀγκάθια τοῦ βάτου, καὶ ἐξεμάτωσε τὸ ποδάρι της. Alibi: καὶ οἱ δύο ἐὰν σαθῆς ὀρθὸς μετὰ κέρατα καὶ ἐμπροσθινὰ ποδάρια. Malaxus in Hist. Patr. καὶ τινὲς ἐβάσαζαν ἡμᾶς ἀπὸ τὰ ποδάρια.

Κολοπόδαρος, *Qui curtos habet pedes*. Orneosophium jussu Michaëlis Imp. scriptum pag. 246. τὰ ἐξυπλέρια ὠφέλουσιν εἰς κολοπόδαρα.

Μελανοπόδαρον. Codex Reg. MS. 618. f. 284. τρίβε δὲ καὶ μελανοπόδαρον.

Ποδαρέλιον, *Suppedaneum, Scabellum pedum*. Nicetas de Excid. Urb. num. 5. Exr. ex Cod. Barbaro Gr. τὰς δὲ τῶν ἁγίων καὶ τοῦ Χριστοῦ θεοειδεῖς εἰκόνας εἰς ποδαρέλια καὶ συπέδια κατεσκεύαζον. Ubi Codex alter: εἰς ἕδρας καὶ ποδῶν σανίδας παρῆγον. Eustathius in Odyss. η. πολλῶν δὲ παραγομένων ἐκ τοῦ αἰθεν, παραδέδοται ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἡ παρὰ τῷ Σουΐδα αἴθρανος, ἡ καὶ ἀνδράχλη, ὡς ἐκεῖνος λέγει· δηλοῖ δὲ τὸ ἰδιωτικῶς γυναικεῖον Ποδαρέλιον. Apud Suidam αἴθρανος scribitur, exponitúrque γυναικεῖον ὑποπόδιον.

ΠΟΔΕΑ, Ποδία, Ποδὴ, *Vestis talaris, quæ πόδας ambit*. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

Καὶ τὰς ποδέας τον νάμπηξεν, να πῆρεν τὸ ῥαυδίν το.

Nicetas in Isaacio lib. 1. num. 10. ex Cod. Barbarogr. οἰκήματα κατήρεψαν, τὸν ἔνδον πλοῦτον περιεβάλοντο, ἱερὰ ἀνηρεύνησαν φροντιστήρια, ποδέας ἀφείλοντο τῶν ἁγίων. Ubi Cod. Edit. ἔπιπλα ἀφείλοντο πάναγνα. Et lib. 3. num. 6. καὶ τὸν ἐν ἀνακτόροις τὸν περιώνυμον νεὼν, ὃς Νέα μονὴ κικλήσκεται, θείας πάσης ποδέας ἐψίλωσε. Ubi Cod. al. θεῖα παντὸς ἔπιπλα, καὶ ἱερὰ σκεύους ἐψίλωσε. In Isaacio & Alexio num. 3. καὶ τὰς χρυσᾶς ποδέας τῶν ἁγίων τοῦ μεγάλου ναοῦ, &c. Denique in Murtzuphlo num. 3. τὰς συρματένας ποδέας καὶ χρυσᾶς. Ubi Cod. al. τὰ πανάγνα σκεύη καὶ ἔπιπλα. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ πᾶσα ἕνα φόρεμα που νάνε τιμημένον

Χρειάνε ποῦ κάτω σὴν ποδίαν τρίγυρα να ναμένο.

Historia MS. Belisarij:

Κάτω εἰς τὰς ποδέας, καὶ κάτω εἰς τὰ μανίκια.

Goarus ad Codinum ait Græculos ποδέαν, partem vestis inferiorem crura pedésque velantem vocitare, vel talaris cujuscunque tunicæ oram terram allambentem. Sed vim vocis videtur indicare Nicetas, hisce laudatis verbis: ποδέας ἀφείλοντο τῶν ἁγίων, id est, *Sanctorum Imagines suis vestibus spoliarunt*, quibus scilicet circumvestiebantur: qua quidem notione vocem ποδὰ, pro ποδέα, usurpat Malaxus in Historia Patriarcharum pag. 181. καὶ ἐλάμπρυνε καὶ ἐστόλισε με διάφορας εἰκόνας μεγάλας καὶ μικρὰς, μετὰ εὐμορφωτάταις ποδαῖς, καὶ κανδήλας ἔμπροσθεν αὐτῶν. Et p. 184. καὶ ἐν τῷ δεξιῷ μέρει, ἡ εἰκόνα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Παμμακαρίστου, ὡραιοτάτη καὶ λαμπρῆ, ἔχοντες πολύτιμες ποδαῖς χρυσαῖς. Ubi Theodosius Zygomalas ποδὰς, ὑφάσματα interpretatur. Michaël Balbus Imp. in Epist. ad Ludovicum Imp. has ποδέας innuit, dum objicit Christianis Orthodoxis imaginum adorationem: *Plerique autem lintearibus easdem imagines circundabant*, &c. Et certè: id à Paganis fortè hauserant Christiani, ut pleraque alia, quæ servari, benedictione consecrata, indulsit Ecclesia: quippe Vopiscus tradit Probum à Militibus Imperatorem acclamatum, statim *ornatum pallio purpureo, quod de Statua Templi ablatum est*. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes, ubi Mensem Septembrem describit:

Εἰς τὴν ποδέαν του ἐβάσαζεν σπάριν διὰ τὸν σπόρον.

Quod verò ποδὴν, & ποδέαν vocant alij, ποδίαν appellat Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. ζ.

Εἶπες δὲ καὶ τῆς μητρός μας, νὰ συνάξη τὰς γυναῖκας,

Νὰ ἀνοίξουσι τὰς θύρας τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηναίας,

Καὶ νὰ φέρει μίαν ποδίαν τὴν πολλὰ ὡραιοτάτην.

Occurrunt eadem verba infrà. Rursum:

Ἡ δὲ μήτηρ ἡ Ἑκάβη ἦλθε εἰς τὸν θάλαμόν της,

Κ' ἔβαλε καὶ μίαν ποδίαν σὺν τῶν ἄλλας τῶν γυναικῶν,

Στὸν ναὸν εὐθὺς ἔφεραν, τὴν Ἀθηνᾶν ἐπαρεκάλουν.

Ubi Homerus v. 273. πέπλον habet, quo scilicet Palladis statua exornaretur. Neque aliâ, ut opinor, notione ποδίαν intellexit Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Εἰς τὴν ποδίαν τοῦ γιόλεστου ἠμπέπλης ἐφαινέ τονε.

Idem lib. 8.

Γιατὶ κιὸ πλερνιστήριν του ἐπιάστηκεν τὸ ἕνα,

Εἰς τὴν ποδίαν που κρέμεσον ἄπανου ἐκ τοῦ ἵππον.

Hîc enim pro veste sumitur. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 804. ἀφιέρωσεν ἕνα ποτήριον κρυστάλινον, βημόθυρα, ποδίαις δύο μίσι εἰς τὴν ἐσωτέραν πύλιν. Proinde

Ὁ Ἐπὶ τῶν Ποδέας, Officium Ecclesiasticum in Nona Pentade, apud Codinum cap. 1. n. 46. erit cui cura incumbebat vestibus vel velis exornandi sacras Imagines: nam quod *Caudatorij* munus objisse putat Goarus, minimè placet.

ΠΟΔΕΑ, *Pedatura, Peditura, Spatium certo pedum numero definitum*: ποδισμός. Codinus in Orig. Constantinop. num. 46. ὁ δὲ κύκλος τοῦ φόρου ἐπὶ τὸ ἴσον τῆς ποδέας τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἐν ᾧ αὐτὸς ἔπηξεν ἐκεῖσε, ὅτε ἀνῆλθεν ἀπὸ Ῥώμης. Vide Gloss. med. Lat. in *Pedatura*.

ΠΟΔΕΙΑ, *Pedules, Fasciæ crurales*. Psellus in Grammatica MS. τὰ τῶν ποδῶν εἰλήματα ὀνόμαζε ποδεῖα.

ΠΟΔΕΣΤΑ. Vide in Ποδεστάτος.

ΠΟΔΗΜΑ, *Ocrea*, κνημὶς, περικνημὶς, ὑπόδημα. Ποδημένος, *Ocreatus*. Glossæ Græcobarb. Ἀσκέραι, ὑποδήματα Ἀττικὰ, ποδήματα, ἢ ποδήσια, ἢ ποδηχιὰ Ἀθηνῶν. Alibi: Ὑποδήματα κοῖλα, ποδήματα στρογγύλα.

Ποδένειν, Ποδαίνειν, *Ocreas induere*, τὰς κνημίδας περιβάλλεσθαι.

Ποδηχιὰ, idem quod πόδημα, in suprà allato loco Gloss. Græcobarb. Alio loco: ἀλλόδημα, ὑπόδημα, ποδηχιὰ, ὑποδήσια.

ΠΟΔΙΑ. Vice in Ποδέα.

ΠΟΔΙΓΗΣΙΟΝ. Glossæ Basilic. ποδιγήσιον, νόμισμα ὑπὸ γῆς ἐσρωμένον.

ΠΟΔΙΝΟΝ, *Pedule, Calceus*. Glossæ Græcobarb. τῶν παπουτζίων, ἢ ποδίνων.

ΠΟΔΙΣΚΟΣ, *Pes seu Basis Columna*. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 62. καὶ τῶν περιπάτων οἱ κίονες μετὰ τῶν κεφαλῶν καὶ ποδίσκων αὐτῶν. Idem num. 75. οἱ δὲ ἐκεῖσε ὀκτὼ κίονες, καὶ οἱ ποδίσκοι, &c.

ΠΟΔΟΓΥΡΙ, *Fimbria vestis, Limbus*, κράσπεδον.

ΠΟΔΟΚΛΑΣΤΑΙ. Anonymus de Castrametat. ὀρυττέτωσαν δὲ καὶ λάκκοι οἱ λεγόμενοι Ποδοκλάσαι, &c. Vide Ἱπποκλάσαι, & Ποδάγρα.

ΠΟΔΟΚΟΙΛΟΝ, *Aquale, Gello*, in Gloss. Græco-Lat. ita leg. pro *Aquale gelle*. Vide Gloss. med. Lat. in his Vocibus.

ΠΟΔΟΚΟΠΙΟΝ, *Merces quæ datur homini pedes eunti*. Rationale peræquatorum Alexij Comneni Imp. MS. in Cod. Reg. ἐκτὸς δὲ τούτου εἴωθεν ἀπαιτεῖν ὁ πράκτωρ καὶ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ὠφελείας ἐφ' ἑκάστῳ νομίσματι συνήθειαν κ. ιε'. ἤτοι μιλιαρίσια β. ἤγουν φόλλεις κδ'. καὶ λόγῳ ποδοκοπίου τοῦ ἑλκοντος ἀνθρώπου αὐτοῦ τὸ τελεσμὸν πρὸς τὸ δοῦναι τὸ ἀνῆκον τῷ δημοσίῳ, ἑλατικὸν φόλλεις ιβ. ἤτοι κ. κδ. Ubi ἑλατικὸν, est, *merces hominis equitantis*. Vide Στρατοκόπιον.

ΠΟΔΟΛΟΥΡΟΝ, *Lorum pedis, Pedica*. Achmes Onirocrit. c. 287. ὁμοίως ἐὰν ἴδῃ, ὁ ἱέραξ αὐτοῦ καταλιπὼν τὰ ποδόλουρα ἀπωλέσθη, ὁμοίως ἀποβήσεται αὐτῷ.

ΠΟΔΟΝΙΠΤΑ, *Lebes*, ποδονιπτρον. Martyrium S. Apollo MS. ὁμοίως λεκάνην Αἰγύπτιοι, τὴν παρὰ πολλοῖς καλουμένην ποδονίπταν —— σέβουσι.

ΠΟΔΟΠΑΓΟΥΡΟΣ, *Qui instar παγούρου, seu cancri marini pedes habet*. Meminit Theophanes

 pag. 368.

pag.368. 373. Constantini Patricij Logothetæ Dromi seu cursus publici, ὃν ἐπωνόμασεν Imperator, inquit, Ποδοπάγυρον. At pag.369. ποδομάγυλον vocat. Sed *Podopagurum* legit Miscella.

ΠΟΔΟΠΑΝΑ, *Pedum panni*, *Fasciæ crurales*. Glossæ Basilic. ὀθονάεια, τὰ περιαπλόμενα τοῖς ποσὶν ὑφάσματα, ἃ λέγεται ποδόπανα. Ita in MS. Vaticano. Perperam enim apud Labbæum ὀράεια legitur.

ΠΟΔΟΡΤΙΟΝ, *Vestis talaris*. Achmes Onirocrit. cap.227. ἐάν τις ἴδῃ ὅτι περιεβάλετο ποδόρτια νέα εὐωδίαν ἔχοντα, μισθοποιήσει πτωχοῖς ἐκ τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ. Rursum: ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι περιεβάλετο βεβαμμένον τὸ ποδόρτιον, &c. Infrà: εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι τὰ ποδόρτια ἐστέγωσαν τὰ ὑποδήματα, &c. Passim in illo capite. Scholiastes Juvenalis Sat.1. *Pedules novos in braccis, quos pedortes dicunt*. Ita quidam legunt pro *Pedornes*.

ΠΟΔΟΣΙΣ, *Pes montis*. Cod. Reg. 1334. ὅτι χρυσοῦ μετάλλων ὄρος ἡ Βέκασα (in Cypro) ἡ καὶ διακειμένη εἰς πόδοσιν τοῦ Τρογόδου, καὶ ἐπιβλέπει ἐπὶ τὰ βορειότερα μέρη τῆς νήσου.

ΠΟΔΟΤΗΣ. Leunclavius in Pandecte Turcico num.24. *Conductus à navarcho, ut index itineris interdiu noctúque nobis esset, quem Podotam Græci nunc dicunt, vocabulo peculiari, quod in Pulologo reperitur, vulgus nautarum Pelotam vocat*.

ΠΟΔΟΨΕΛΛΟΝ, *Pediculum*, in Glossis Græco-Lat. *Tibiarum & Pedum munimentum*, περικνημίς. Leo in Tacticis cap.5. §.4. ποδόψελλα σιδηρᾶ, ἢ καὶ ἐξ ἑτέρας ὕλης. Cap.6. §.4. καὶ περικνημίδας ἅτινα λέγονται νῦν ποδόψελλα. Et §.25. καὶ περικνημίδας ὁμοίως, ἃ λέγεται ποδόψελλα, ἢ χαλκότουβα. Adde §.36. cap.17. §.116. Constantinus in Tactic. pag.11. ποδόψελλα καὶ χειρόψελλα σιδηρᾶ, ἢ κράτιννα, ἢ ἐξ ἄλλης ὕλης. Pag.14. καὶ ποδόψελλα, καὶ πτερνιστήρας. Pag.18. ἐχέτωσαν δὲ καὶ χαρομάνικα, ἤγουν χειρόψελλα σιδηρᾶ καὶ ξύλινα, καὶ ποδόψελλα, ἤγουν χαλκότουβα.

ΠΟΔΥΜΩΤΑΝ, *Calcei*, in Turco-Græcia Crusij.

Τῶν ΠΟΔΩΝ σου, *Per vestigia tua*: formula Juramenti, ab Ecclesiasticis usurpari solita, cùm Præsules alloquebantur, ut docemur ex Concilio Calchedon. pag. 205. 220. 221. 262. 263. 515. Edit. Labbei.

ΠΟΘΕΝΕΙΝ, *Mori*, Ἀποθνήσκειν. Glossæ Græcobarb. Ἀθάνατοι, ὅπου δὲν γεύονται τοῦ θάνατον, ὅπου δὲν ποθένουσιν.

ΠΟΙΑΝΕΙΝ. Vide in Πιάννειν.

ΠΟΙΕΙ, *Postea*, Ital. *Poi*, Gall. *Puis*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Ποίει στὴν τένταν ἔρχονται ὅπου ἔβλεπαν τὸ σκῆπτρον
> Τοῦ Βασιλέως ἀδελφοῦ τοῦ Μεγάλου δομεστίκου.

ΠΟΙΕΙΝ, *Morari*, *Agere*, *Esse*. Theophilus Alexandrinus in Homil. de Homine: καὶ ἐποίησεν ὁ ἄνθρωπος καιρὸν, καθ' ἡμέραν λαμβάνων τὸ νόμισμα. Periodus S. Barnabæ MS. Βαρνάβας δὲ παρεκάλει ὥστε εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς Κύπρον, καὶ ποιῆσαι τὸ χειμῶνα. Qua loquendi ratione utuntur passim alij, Concil. Calchedon. pag.695. Edit. Labbæi, S. Ephræm in Vita S. Abramij num.31. Vita S. Eudociæ num.28. Syncellus in Chron. pag.8. Chron. Alexandrin. in Vespasiano, & an.21. Constantij, & in Heraclio pag. 916. Theophanes pag.37. Leo Grammatic. pag.483. &c. Describitur in Cod. Reg.1299. Euthymij Patr. Constantinopol. Epitaphium, in quo eâdem notione hæc vox usurpatur. Εὐθυμίου τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ἀοιδίμου Πατριάρχου αἰωνία μνήμη. Ἐκοιμήθη ὁ ἁγιώτατος καὶ ἀοίδιμος Πατριάρχης Εὐθύμιος ἐν ἔτει ϛπκδ'. ἰνδικτ. θ'. μηνὶ Μαρτίῳ τριακοστῇ α. ἡμέρα κυριακῇ τετάρτῃ ἑβδομάδι ϛ. ὥ τῶν παννηστ. (f. τῶν ἁγίων νηστειῶν) ποιήσας ἐν Πατριαρχείῳ χρόνους ε. μῆνας ε. καὶ ἡμέρας πέντε, διαπρέψας πάνυ καλῶς καὶ ὁσίως. Obijsse mense Martio Euthymium Patr. Constantinopol. an.1416. observat etiam Phranzes lib.1. cap.38. Julianus Antecessor Constit. 15. capite 57. *Præses Provinciæ postquam desierit esse Præses, in eadem Provincia quinquaginta dies faciat*. Ubi nescio quis sciolus, aliàs pro *faciat*, reposuerat *moram faciat*, uti monet Ludovicus Miræus Juliani Editor, ubi hac loquendi formulâ uti Jurisconsultum annotat in l. *Similes*, §. *quidam*, D. ad legem Juliam de Adulter. Vide Gloss. med. Lat. in *Facere*. Ποιεῖν, *Sacra facere*, *Missam facere*. Liturgia Chrysostomi, ubi Diaconus Sacerdotem monet hisce verbis: καιρὸς τοῦ ποιῆσαι τῷ κυρίῳ. Vita S. Epiphanij apud Metaphrastem: ἔφθασεν ὁ καιρὸς τῆς ἐκκλησίας τοῦ ποιῆσαι τὸ ἔργον τῷ κυρίῳ. Vide Gloss. med. Lat. in *Missas facere*.

ΠΟΙΗΣΜΟΣ, *Confectio*. Martyrium S. Niconis num.14. ποιήσαντες δὲ ἐν τοῖς ἐκεῖσε παραπλήσιον τοῦ ποταμοῦ εἴδη δένδρων καρπίμων, καὶ ἕτερα χωρία πρὸς ποιησμὸν λαχανίδων, ᾤκισαν ἐν τοῖς ἐκεῖσε ἔτη μβ'.

ΠΟΙΗΤΗΣ, *Operator Chymicus*, *Alchymista*. Ita vocem hanc apud Photium ubi de Olympiodoro, interpretatur Thomas Reinesius lib. 2. Var. Lect. cap.5. ποιητὴς, ὡς αὐτός φησι, τὸ ἐπιτήδευμα, Ἕλλην τὴν θρησκείαν. Et sanè recensetur Olympiodorus inter veteres Chymistas in Cod.Reg. 618. f.195. hocce titulo: γίνωσκε, ὦ φίλε, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ποιητῶν. Ἀρχὴ. Πλάτων, Ἀριστοτέλης, Ἑρμῆς, Ἰωάννης ἱερεὺς τῆς σκηνασίας τῆς θείας, Δημόκριτος, Ζώσιμος, ὁ μέγας Ὀλυμπιόδωρος, Στέφανος ὁ φιλόσοφος, Σόφαρ ὁ ἐν Περσίδι. Διόσκορος ὁ ἱερεὺς τοῦ μεγάλου Σαράπιδος τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ὁ Οστάνης ἀπ' Αἰγύπτου καὶ ὁ Κομάειος ἀπ' Αἰγύπτου, ἡ Μαρία, καὶ ἡ Κλεοπάτρα ἡ γυνὴ Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως, Πορφύριος καὶ Ἐπιβέχιος, Πελάγιος, Ἀγαθοδαίμων, Ἡράκλειος ὁ Βασιλεὺς, Θεόφραστος, Ἀρχέλαος, Πετάσιος, Κλαυδιανὸς, ἀνεπίγραφος φιλόσοφος, Μένος ὁ Φιλόσοφος, Πάνσευρις, Σέργιος. οὗτοί εἰσιν οἱ πανεύφημοι καὶ οἰκουμενικοὶ διδάσκαλοι καὶ νέοι ἐξηγηταὶ τοῦ Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους· αἱ δὲ χῶραι ἐν αἷς τελεῖται τὸ θεῖον ἔργον τοῦτο, Αἴγυπτος, Θρᾴκης, Ἀλεξάνδρια, Κύπρος, καὶ εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Μέμφεως. Sic nugantur Chymistæ Græculi. Nescio an is cujus meminit Nicetas in Isaacio lib.1. num.8. sub fin. quem Ποιητὴν dictum & appellatum scribit, Chymista revera fuerit. Hinc

Ποίησις, pro operatione Chymica passim usurpari in Codd. MSS. observat Petrus Lambecius lib.6. Comment. de Bibl. Cæsar. pag.184. Ita ποίησις τοῦ ἀσήμου in Cod.Reg.618. Apud Christianum MS. est cap. hoc titulo: πόσαι εἰσὶν κατ' εἶδος χρυσοῦ διαφοραὶ τῶν ποιήσεων. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Philosophum in Theodosio M. Ἡλιοδώρος γράψας τὰ λεγόμενα Αἰθιοπικὰ, ἐπίσκοπος τῆς Τρίκκης ἐπὶ Θεοδοσίου, γράφει δὲ καὶ διὰ στίχων ἰάμβων τὴν τοῦ χρυσοῦ ποίησιν πρὸς τὸν αὐτὸν Θεοδόσιον. Porrò ποιητὰς appellatos Chymistas par est opinari, quòd ita *Poetas* appellarent Veteres, διὰ τὸ μαντικὸν, ut ait Eustathius Il. α. pag. 161. unde eosdem Chymistas προφήτας dictos suo loco docemus.

ΠΟΙΚΙΛΑ, *Animalia varij coloris* quæ ex præda ad Protostratorem pertinebant. Codinus de Offic. Palat. num. 17. ἀπὸ δὲ τῶν ζώων κουρσευομένων πάντα τὰ ποικίλα, ἃ ὀνομάζονται Φυλίλια, ἔθος ἐστὶ λαμβάνειν τὸν Πρωτοστράτορα.

ΠΟΙΚΙΛΟΜΟΥΛΟΣ, pro ποικιλόμυθος, *Qui de variis rebus disserit: Vir multi Consilij*. Glossæ Græc. MSS. Cod. Reg. 2052. ποικιλομήτης, ποικιλόμυθος.

ΠΟΙΜΕΝΤΑΡΙΟΣ. Vide in Πιγμεντάριος.

ΠΟΙΝΑΛΙΟΣ. Ita inscribitur liber, seu Titulus

tulus *de Pœnis*, in Eclogis Leonis & Constant. & in aliis libris Nomicis Græcorum; hisce fermè verbis: ποινάλιος, τῶν ἐγκλημαλικῶν. Ποιναλίαι, Βάσανον, in Glossis Basilic. Ποιναλίαι ἀγωγαί. Michaël Psellus in Synopsi Legum:

> Αἱ δὲ μὲν ποιναλίαι ἀγωγαὶ κεκλημένοι,
> Τοῖς κληρονόμοις δέδοται, ἐ κατὰ κληρονόμων.

Ποιναλίζειν, *Punire*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. ποιναλίζειν, βασανίζειν. Ita etiam Phavorinus. Cedrenus an. 2. Constantini & Irenes: ὑποτάξας δὲ καὶ τοὺς Ἀρμενιακοὺς πολέμῳ, τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν ἐποινάλισεν. Heronis Parecbolæ: καὶ ἐὰν παραχωρῶσί τινα οἱ τοιοῦτοι ἄρχοντες ἐκ τῶν ὡρισμένων σκυλεύειν, ἵνα ποιναλίζονται.

Ποινηλαλιστής, *Punitor*. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

> Ἀπέδε με καὶ ἀπέκει με, καὶ τοὺς ποινηλαλιστάς με.

ΠΟΙΟΥΛΚΟΣ, Πινλκός. Julius Africanus MS. de Bellico apparatu cap. 14. ὡς σημεῖα ὑπέρκειται παρ' ὑπάτης μέσον ῥῶ καὶ σίγμα ὕπτιον εἰς πιυλκοὺς ἐμβάλλεται. Infrà: φραγμάτοι δὲ τοὺς ποιυλκοὺς ἔχοντες ἐκθλίβουσι τὸ εὐφόρβιον εἰς τὰς τῶν ἵππων ἀναπνοάς· δεινὸς δὲ ὁ χυλὸς καὶ ἀνδράσιν εἰς βλάβην.

ΠΟΙΟΤΗΣ, *Qualitas metalli in Monetis*, quam *Legem*, seu *alloi* vulgò appellamus. Pactum inter Alexium Imp. & Boëmundum, apud Annam Comnenam lib. 13. ὀφείλω λαμβάνειν κατ' ἐτησίαν δόσιν ἀπὸ τῶν βασιλικῶν θησαυρῶν τάλαντα διακόσια, τῶν βεβασιλευκότος κυροῦ Μιχαὴλ, ποιότητά τε καὶ χαραγὴν ἀποφέροντα. Et lib. 3. pag. 94. καὶ τὸ ῥηθὲν ποσὸν τῶν ἀποσταλέντων ἀπεπληρώθη διά τε εἰργασμένε ἀργυρίε καὶ Ῥωμανάτε τῆς παλαιᾶς ποιότητος.

ΠΟΚΑΜΙΣΟΝ. Vide in Κάμισον.

ΠΟΚΑΡΙΟΝ, *Vellus*, πόκος, apud Moschopulum. Etymologicum MS. πόκος, παρὰ τὸ πέκω τὸ ξαίνω, καὶ σημαίνει τὸ ποκάριον. Et in Epimerismis MS. Herodiani. Lexicon MS. ad Schedographiam:

> Πόκος ἐστὶ ποκάριον, Ποκάδες δὲ αἱ τρίχες.

Ποκύλον, *Ima pars ventris*, *Vesica*. Idem Lexicon MS. ad Schedographiam:

> Κύστις τὸ ὑπογάστριον, ὅπερ ἐστὶ ποκύλον.

Fortè pro ὑπόκοιλον.

ΠΟΛΒΟΣ, ὁ βολβὸς, ἤτοι τὸ ἄγριον κρόμμυον, in Gloss. Jatricis MSS. Neophyti. Allium *Silvestre*, *Bulbus*.

ΠΟΛΓΙΔΟΣ, *Anethum*, apud Interpol. Dioscoridis cap. 472.

ΠΟΛΕΜΙΣΤΑΔΕΣ, *Bellatores*. Glossæ Græcobarb. καὶ κυππλάτες, καὶ πολεμιστάδες. Rursum: ἀγωνιστὰς, πολεμιστὰς, πολεμιστάδες. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 83. ὦ κακότυχος καὶ ἄθλιος ἐγὼ, οἱ γονεῖς με πέρει δὲν ἦσαν πολεμιστάδες, &c.

ΠΟΛΕΜΟΣ, *Prælium*, *Pugna*. Leo Imp. in Tacticis cap. 16. §. 8. διαφέρει γὰρ ὁ πόλεμος τῆς μάχης· ὁ μὲν γὰρ πόλεμος ἀπὸ ἀρχῆς καὶ μέχρι τέλους καὶ καλαπαύσεως τῶν μαχομένων λέγεται, πολλὰς ἐν ἑαυτῷ μάχας περιέχων· ἡ δὲ μάχη μερικὸς λέγεται πόλεμος, πολλάκις γινομένη ἐν τῷ τῶν καθ' ὅλε πολέμε καιρῷ καὶ ἀπογινομένη. Theophanes an. 3. Justiniani: ὥρμησαν κατὰ Περσῶν, καὶ ἐγένετο πόλεμος μέγας, καὶ συμβολὴ φοβερά. An. 4. Leonis Chazari: ὁ δὲ βασιλεὺς διετάξατο τοῖς στρατηγοῖς μὴ πολεμῆσαι αὐτοὺς δημόσιον πόλεμον, ἀλλ' ἀσφαλίσασθαι τὰ κάστρα, &c. δημοσία μάχη, apud Leonem in Tact. cap. 20. §. 40. & Mauricium lib. 9. cap. 2. lib. 10. cap. 4. Idem Mauricius lib. 1. cap. 2. καιρὸς πολέμε, *Tempus prælij*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Ἡ καβαλάροι καὶ πεζὴ τὸν πόλεμον ἀρχίσαν.

Ita usurpant Leo Grammaticus in Basilio pag. 473. Joannes Anagnosta de excidio Thessalonicæ cap. 12. & alij. Vide Gloss. med. Lat. in *Bellum*.

Πόλεμος, *Tentatio*. Vox Asceticorum. Qui enim tentationibus obsistit, cum diabolo præliatur. Joan. Colobus in Vita MS. S. Païsij. ὅτι δυνῶς ὑπὸ τῶν δαιμόνων πολεμοῦμαι. Joannes Carpathi Episcop. in narrat. MSS. de Anachoretis: ἤρξατο οὖν ταράττεσθαι ὁ ἀδελφὸς ὑπὸ τῦ πολέμε, θέλων ἐπαναθλῆσαι αὐτῇ. Paulò suprà: ἀδελφὸς δὲ ἐξερχόμενος ἐπολεμήθη εἰς αὐτήν. Infrà: μαθητὴς μεγάλε γέροντος πολεμηθεὶς εἰς πορνείαν, ἀπῆλθεν εἰς τὸν κόσμον, &c. Occurrit sæpè apud hunc Scriptorem. Vide fol. 166. Cod. Reg. ubi interdum hanc vocem aliter exprimit: ut, ὀχλέμενος ὑπὸ πορνείας. Anonymus Pœnitentialis apud Morinum pag. 119. ἔφαγες κρέας νεκρὸν· ἐπολεμήθης εἰς ἀρσενοκοιτίαν.

ΠΟΛΙΑΡΧΙΑ, *Præfectura Urbis*, apud Justinianum in Nov. 13. ἡ τῷ δήμῳ ἐφεστῶσα ἀρχὴ, apud Procop. in Hist. arcana, Præfectus ipse πολίαρχος dicitur in Epigrammate Leontij Scholastici in Antholog. Πολιάρχης, apud Michaëlem Choniatam in Orat. funebri in Nicetam Fratrem pag. 365. v. Πολιαρχία, apud Scylitzem pag. 635. 719.

ΠΟΛΙΟΝ Ἀφροδίτης, Prophetis seu Chymicis, *Caprifolium*, *Periclymenum*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 596.

ΠΟΛΙΣ, *Urbs*, Sola Constantinopolis à Græcis hodie appellatur per excellentiam, cùm Urbes cæteras omnes Κάστρα vocare soleant. Unde accidit ut ex τὴν πόλιν, quomodo vulgus dicere amabat, cùm Byzantium proficiscebantur, aut de hac Urbe loquebantur, Turci fecerint Doricè Στάμπολ, mutato, *η*. in *α*. Ita Romanus Nicephorus in Grammatica Linguæ Græcæ vulgaris inedita.

ΠΟΛΙΤΕΙΑ, *Quævis*, sed præsertim strictior *Vitæ ratio*. Paradisus, seu Liber SS. Senum MS. Ἀναχωρητὴς ἐκάθητο ἐγγὺς τῦ Κοινοβίε, πολιτείας ποιῶν πολλὰς, &c. Joan. Carpathi Episcopus in Capitulis, c. 49. ἐὰν ἀκούσῃς τὰς μεγάλας πολιτείας τῶν πατέρων. S. Basilius in Epist. 48. Καταλιπέ τι μνημόσυνον τῷ βίῳ τῆς σῆς ἐπάξιον πολιτείας. In Epist. 63. 70. 304. Ἡ κατὰ εὐαγγέλιον πολιτεία. In Epist. 295. Ἀποστολικὴ πολιτεία, de Vita Monastica. In Epist. 340. ἡ κατὰ Θεὸν πολιτεία. Joan. Climacus: μοναδικὴ πολιτεία. Vide Frontonem Ducæum ad ejusdem Basilij Hexaëmeron pag. 17. & suprà in Ἄσκησις.

Πολιτεία, Quod ad quietem & commodum Urbis pertinet, quomodo *Police* vulgò dicimus. Socrates lib. 7. cap. 13. Καὶ δὴ τότε Ὀρέστε τῦ τῆς Ἀλεξανδρείας Ἐπάρχε πολιτείαν ἐν τῷ θεάτρῳ ποιῦντος· ἔτω δὲ ὀνομάζειν εἰώθασιν τὰς δημοτικὰς διατυπώσεις, *Publicas dispositiones*.

Πολιτεία, *Ius Civitatis*. Πολιτεία Ῥωμαϊκὴ, *Ius Civitatis Romana*, in Basilicis: *Civilitas*, in Gloss. Gr. Lat. Acta Apostol. cap. 22. 28. Ἐγὼ πολλῦ κεφαλαίε τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτησάμην. Sozomenus lib. 1. cap. 9. ubi de Manumissionibus: πολλῆς δυσχερείας ὔσης περὶ τὴν κτῆσιν τῆς ἀμείνονος ἐλευθερίας, ἣν Πολιτείαν Ῥωμαίων καλῦσι. Idem lib. 4. cap. 2. Μετὰ δὲ ταῦτα καὶ συγκοινωνεῖν αὐτῷ βιαζόμενος, ὡς πολλὲς ὑπὸ πληγῶν διαφθαρῆναι, τὰς δὲ ἐσίας, ἄλλες δὲ πολιτείας ἀφαιρεθῆναι. Denique lib. 7. cap. 12. Extr. τὲς δὲ ἀτίμες εἶναι, καὶ πολιτείας ὁμοίως μὴ μετέχειν τοῖς ἄλλοις, *præcepit*.

Ἐμπολιτογραφεῖν, *In Cives referre*. Ἐμπολιτογραφῆσαι τῇ ἐκκλησίᾳ, in Vita S. Bacchi Junioris. Phavorinus: Πολιτογραφεῖ, πολιτικὰ γράφει.

ΠΟΛΙΤΕΥΕΣΘΑΙ, Græcis Scriptoribus est, *Tractare Rempublicam*, *Magistratum gerere*. Mœris Atticista, MS. Ἀσελγεῖαι, Ἀττικοὶ πολιτεύεσθαι. Ἕλληνες. Novella Justiniani 37. & ex ea lib. 1. Basilic. cap. 45.

cap.45. αἱρετικὸς μὴ βαπτιζέτω, μήτε πολιτευέσθω, μήτε μελετᾶν οἱονδήποτε πολιτικὸν Ὀφφίκιον. Theophanes an.3. ejusdem Justiniani: καὶ ἐθέσπισεν ὁ Βασιλεὺς ὥστε μὴ πολιτεύεσθαι τοὺς ἑλληνίζοντας. Ita etiam Cedrenus an.1. Glossæ Lat. Gr. *Improles*, Ἀφῆλιξ, μήπω πολιτευόμενος.

Πολιτεύεσθαι dicitur Moneta, quæ, ut vulgò loquimur, *cursum habet*, in Justiniani Edicto 11. cap.1. De aliis ejus vocis significationibus, vide Casaubonum ad Gregorij Nysseni Epist. ad Eustathiam pag.77.

Πολιτευόμενοι, *Magistratus*, & *qui publica negotia curant*, apud Polybium non semel. Οἱ ἐκ τοῦ βουλευτηρίου καὶ τῆς πρώτης πολιτείας, S.Athanasio in Epist. ad Solitar. pag.863. οἱ ἐν ἀρχαῖς γεγενημένοι, Libanio in Orat. ad Theodosium de Seditione, & in Epist.187. ad Modest. οὗτοι τὰ πολιτικὰ διώκουν, καὶ οὗτοι τὴν ἐπ' ἀξίας, Gregorio Nazianzeno Ἀξιωματικοὶ, *Honorati*. Justinianus in Nov.149. cap.3. οὔτε δὲ πολιτευομένους, οὐδὲ τοὺς λεγομένους Ἐκλήπτορας, οὔτε μὴν τοὺς ἄλλους οἷς ἐπίκειται ἡ τῶν δημοσίων φόρων φροντίς. Adde ejusdem Edictum 13. cap.12. §.1. Synesium Ep.50. Evagrium lib.2. cap.9. Theophanem an.13. Justini Jun. &c.

Præsertim verò ita Urbium *Decuriones & Curiales* appellantur, in Basilicis lib.60. tit.51. cap.27. & alibi. Libellus Sophronij adversus Dioscorum, in Concil. Calchedon. Act.3. καὶ ἀδικηθεὶς παρὰ Μακαρίου τοῦ πολιτευομένου τῆς μεγάλης Ἀλεξανδρείας. Ubi vetus Interpres: *Iniqua passus à Macario magnæ Alexandrinæ Civitatis Curiali*. Theodoritus lib.3. Histor. Eccl. cap.22. ἄλλος μὲν περιφανὴς ἐτύγχανεν ὢν· καὶ γὰρ αὐτόθι πολιτευομένων ἡγεῖτο. Ubi Epiphanius Scholasticus: *Is enim nobilis erat, & ejus Civitatis Curiæ præsidebat*. Sozomenus lib.4. cap.24. καὶ ἀπείρους τινὰς ἱερῶν γραφῶν καὶ θεσμῶν ἐκκλησίας, ἀπερισκέπτως, πολιτευομένους ὄντας, Ἐπισκόπους καταστήσαντα. Id est *Curiales*, seu *Curiæ obnoxios*. Evagrius lib.2. Hist. cap.9. ὃν οὔτε τῶν Ἀλεξανδρέων δῆμος, καὶ ἀξιωματικοὶ καὶ πολιτευόμενοι Ἐπίσκοπον αἰτοῦσι. Vita S.Moysis Æthiopis: οὗτος ὁ μακάριος Μωσῆς τῇ μὲν φύσει ἦν Αἰθίοψ, τῇ χροίᾳ μέλας ἀκριβῶς, οἰκέτης πολιτευομένου τινός. Ita in Paralipom. de S.Pachomio num.21. apud Artemidorum lib.1. cap.52. & alios non semel. Chronicon Alexandrinum in Joviano: καὶ ἐξελθὼν πρὸς αὐτὸν Σιλβανὸς, Κόμης τὴν ἀξίαν, καὶ πολιτευόμενος τῆς πόλεως, &c. Ejusmodi verò Urbium πολιτευομένοις inscribuntur Epistolæ S.Basilij 194. 290. 294. Nili Monachi Epist.390.311.312. lib.1. Ep.298. lib.2. Epist.39. lib.4. Isidori Pelusiotæ Epist.249. lib.2. Epist.157.282.301. (quæ quidem postrema Archontio πολιτευομένῳ inscribitur, ex qua emendanda inscriptio Epistolæ 76. ejusdem Libri, ubi perperam πομπευομένῳ Editum) 376. lib.3. Vide Basilij Epistolam editam ab Erudito Cotelerio tom.2. Monument. Eccl. Gr. pag.95.

Πολιτευταὶ, eâdem notione, apud Eusebium lib.3. de Vita Constantini cap.1. S.Athanasium in Epist. ad Solitar. Libanium in Orat. passim, Gregorium Nazianzenum in Epist.49. ad Olympium, Artemidorum lib.1. cap.82. lib.3. cap.16. &c. Item

Πολιτικοί. In Basilicis lib.54. titulus 1. est περὶ πολιτικῶν καὶ προνομίων αὐτῶν, &c. *De Decurionibus & eorum privilegiis*, &c.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ', *Scortum*, Πόρνη, Italis, *Cortisana*. Corona pretiosa: Πολιτικὴ, *Amasia*, Ἑταίρα. Alibi: Πολιτικὴ, *Meretrix*. Glossæ Græcobarb. δύο ἑταῖραι, δύο ἦσαν, ἢ ἦτον πολιτικαί. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num.44. τετράδιον δὲ παρασκευὴν ἐξερχόμενος εἰς τὰ μετάξασιματα, ἐδίδει πᾶσαν πολιτικὴν ἀνὰ ἀργύρων δύο, καὶ τοὺς ἐξκλεισμένους καὶ τὰς ἐξκλεισμένας ἐρόγευεν ἀνὰ νομισμάτων τριῶν. Nicetas in Alexio lib.3. num.4. Ἔνιοι δὲ τῶν ἀγοραίων, καὶ τὰ μιμηλὰ τῶν πτηνῶν, καὶ ὅσα ἡ φύσις ἐσόμωσε πρὸς μυσεργίαν, ἀεὶ μίαν ὑποβάλλοντες μάθησιν, καὶ ταύτην κοινολεκτον, ἅσπερ ἐπὶ ξενώπων καὶ τριόδων, πολιτικὴν τὸ δίκαιον, ἐξεπαίδευσαν. Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ ἄνηχε λύπη, ἡ πολιτικὴ, καὶ νὰ μεξεπαλήσει.

Damascenus Studita serm.27. de S.Maria Ægyptiaca: καὶ ἔφυγα εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἐκεῖ ἤμουν πολιτικὴ δεκαεπτὰ χρόνους, &c. Ubi Vita edita num.18. διετέλεσα δημόσιον προκειμένη τῆς ἀσελγείας ὑπέκαμμα. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Ἰδότες τῶν πολιτικαῖς, καὶ νὰ τῶν γεβεντίσουν.

Occurrit ibi pluries, ubi promiscuè πολιτικὴ, & Πολυτικὴ scribitur.

Πολυτικαδάκι, *Meretricula*. Idem Sachleces:

> Ἡ Μαργαρίτα πέσωσε τὸ πολυτικαδάκιν.

Πολυτικάειον, *Lupanar*, apud eundem Sachlecem.

Πολιτικαρὰς, *Mulierosus*, *Scortator*, Γυναικομανὴς, πόρνος.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ' στίχοι, *Politici versus*, de quibus copiosè egimus in Gloss. med. Latin. ex tetrametris Hipponacteis formati, ut observat Daniel Heinsius ad Hesiodum pag.96. qui ita invaluere sequiori ætate vt cæteram poesim regulis astrictam plerique aversarentur, qua de re hisce jambis queritur Joannes Tzetzes in Libro Ἄλφα Τζετζικῶν πονημάτων inscripto:

> Μούσης μέτρα φέρουσα τῆς ἀγυρτίδος,
> Ἢ τὴν ποδῶν εὔρυθμον οὐ τηρεῖ βάσιν,
> Πάσας δὲ μισεῖ διχρόνους καὶ τριχρόνους,
> Κανὼν δὲ τέχνης οὐδαμῶς αὐτῇ φίλος,
> Καί τι γὰρ ἄν τις τεχνικῷ γράφει μέτρῳ,
> Πόδας τε τηρῇ πανταχοῦ, καὶ διχρόνους,
> Καὶ πάντα λεπτῶς ὡς χρεὼν ἀποξέοι,
> Ἴσων δοκούντων τεχνικῶν καὶ βαρβάρων,
> Μᾶλλον δὲ πολλοῦ βαρβάρου τιμωμένων
> Καὶ τῶν ἀτέχνων ὡς σοφῶς κροτουμένων.
> Καὶ ταῦτα ποιοῖς; τοῖς δοκοῦσι πανσόφοις,
> Οὕτω τὸ καλὸν ἐξεπέστη τοῦ βίου,
> Οὕτω κατεκράτησεν ἡ χυδαιότης.

Constant porrò versus Politici ferè semper quindecim Syllabis. Anonymus in Lexico MS. ad Schedographiam:

> Οὐ μὲν δὲ γράψομαι ἁπλῶς τὰς λέξεις δίχα στίχων,
> Ἀλλὰ καὶ ἐναρμόνιον σαφῶς ὀρθογραφήσω,
> Εἰς δεκαπέντε συλλαβὰς τὸν στίχον περιπλέξω.

Eustathius in Iliad. α. pag.11. καὶ δηλοῦσι τοῦτο φανερῶς οἱ δημοτικοὶ στίχοι, οἱ τὸ παλαιὸν μὲν τροχαϊκῶς ποδιζόμενοι, καθὰ καὶ Αἰσχύλος ἐν Πέρσαις δηλοῖ, ἄρτι δὲ Πολιτικοὶ ὀνομαζόμενοι; μέτρον μὲν γὰρ αὐτοῖς πεντεκαίδεκα συλλαβαὶ, εἰ μὲν μετὰ συμφώνων λαλοῦνται, γελῶνται ὡς ἄρρυθμοι, καὶ σκώπτονται ὡς πολύποδες. Vide eundem Eustathium Odyss. λ. pag.1676. Michael Psellus in Paraphrasi Cantici Canticor.

> Ἡμεῖς δὲ τὸ ἐπίταγμα τὸ σὸν, ὦ Στεφηφόρε,
> Ἀποπληρῶσαι θέλοντες, ὡς δοῦλοι τοῦ σοῦ κράτους,
> Πολιτικοῖς ἐφρασάμεν, ὡς δυνατὸν, ἐν στίχοις
> Τὴν τῶν ᾀσμάτων δύναμιν, ἐξήγησιν καὶ γνῶσιν.

Arsenius Monachus in Paraphrasi Geomantiæ Philosophi Persæ, ex Cod. Cæsareo:

> Ἐγὼ τὸ Λαξευτήριον τὸ κλέος Πυθαγόρα,
> Καὶ τῶν Περσῶν τὴν ἡδονὴν, καὶ τὴν τρυφὴν χαλδαίαν,
> Πολιτικῇ διδάξω σε συντόμως στιχουργίᾳ.

Laudatur ex Bibliotheca Monchaliana Joannis Tzetzæ liber de Versibus politicis.

ΠΟΛΙΧΝΙΩΤΙΚΑ' πεπραγμένα, *Gesta municipalia*, in Cod. Canon. Eccl. Africanæ Can.69.

ΠΟΛΛΑΡΟΣΤΗΤΟΣ, *Valetudinarius.* Glossæ Græcobarb. νοσώδης, πολλαρόςητ☉, ὅπȣ ἀρρωςεῖ συχνά.

ΠΟΛΛΑΤΗ, pro πολλὰ ἔτη, *Acclamatio & vitæ diuturnioris adprecatio*, πολυχρόνιον. Vide Allatium in Creyghtonum pag.724.

ΠΟΛΛΙ· μικρὸν βλατίον καὶ μικρότιμον, Σκαραμάγγιον ἢ τὸ μέγα καὶ μεγαλότιμον. Ita Glossæ Nomicæ Vaticanæ MSS.

ΠΟΛΛΙΟΝΕΣ. Suidas in φαλῆς· φαλλίονες ἢ εἰς τιμὴν τȣ̃ Διονύσȣ ȣ̃τω καλȣ́μενοι, ἀπὸ τȣ̃ φαλλȣ̃ τȣ̃ Διονύσȣ· Παλλίονας ἢ ὕςερον αὐτȣ̀ς παραφθείραντες τὸ ὄνομα ὀνομάζȣσι.

ΠΟΛΛΥΚΟΙΤΑΖΕΙΝ, *Aspectare*, Ἐφορᾶν, Ἐπιβλέπειν.

ΠΟΛΛΟΦΗΜΙΣΤΟΣ, *Famosus*, *Celebris.* Glossæ Græcobarb. ἀγακλυτὰ, ἄγαν εὔδοξα, πολλὰ δοξασμένα, πολλοφήμιςα. Vide in Φῆμ☉.

ΠΟΛΛΥΝΙΣΚΕΙΝ, *Abundare.* Glossæ Græcobarb. πλεονάζομαι, πινιόννομαι, πολλωίσκομαι.

ΠΟΛΛΥΠΟΔΙΝ, *Polypus.* Glossæ Græcobarb. ὁ θαλάσσι☉ πολύπȣς· τὸ πολλυπόδιν τȣ̃ θαλάσσȣ.

ΠΟΛΟΜΑΝ, *Facere*, *Laborare.* Glossæ Græcobarb. ἄπρεπα κάμνεις, κακὰ ποιεῖς, ἢ πολομᾶς. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.124. καὶ τό τȣς πέπλι ἔνι ἐλεημοσιώη τȣ̃ Θεȣ̃, καὶ τȣ̃ ἀφένῑς τȣ̃ χώρας, νὰ δόσι τȣ̃τον δικέωμαν καθὼς θέλη νὰ δόσι ἐκεῖν☉ ὅπȣ πολομᾶ δινάςιο εἰς ἄλλȣ χώραν. Cap. 255. de pupillis: ὅπως βάνι τȣ̃ τζαμπιένι, καὶ πολομᾶ τȣ̃ ἄλλον νὰ τȣ̃ κράζῃ. Ubi Editio Veneta cap.236. *O orphano mette el Campion, & fa diffidar l'altro.*

Πόλομα, *Labor*, *Opus.* Eædem Assisæ cap.225. καὶ πέρνι νὰ τȣ̃ γιατρέψι, νὰ τȣ̃ γιάνι, καὶ γίνεῖε τὸ φλογόλοματον ἀπάνω ἐκεῖν☉ τȣ̃ κριαμȣ̃, καὶ τȣ̃ πόλομά τȣ, &c. Infrà: καὶ πόλομα ἔπο κόπον.

ΠΟΛΠΙΖΕΙΝ, *Desperare*, Ἀπελπίζειν. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Δὲν εἶναι αὐτοὶ πολπίζαμεν νὰ μᾶς γηροτροφήσȣν.

ΠΟΛΠΟΣ, Dacis, *Anethum*, apud Interpolat. Dioscor.cap.472.

ΠΟΛΠΙΤΟΥΝ. Vide in Πȣ́λπιτον.

ΠΟΛΤΑΡΙΑ, in Lexico MS. adespoto, Σεμίδαλις. *Siligo.* Aliàs, πολτάριον, sumitur pro Pulmento. Dioscorides, & Paulus Ægineta lib.7. Ἀθηρὰ, πολτάριόν ἐςι ῥοφημαλῶδες, &c. Vide Grammaticos in Πόλτ☉.

ΠΟΛΥ, pro *Valde*, non semel usurpat Moschion de Morbis mulierum.

ΠΟΛΥΑΝΔΡΙΟΝ, vox nota. Queritur S. Asterius Orat. Extr. in SS. Martyres, quòd Anomœi Hæretici πολυάνδρεια καὶ τάφȣς, τὰς κοιμήσεις αὐτῶν vocarent.

ΠΟΛΥΑΝΩΔΥΝΟΣ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioscoridis cap. 661.

ΠΟΛΥΓΟΝΑΤΟΝ, *Sanguinaria*, *Polygonon mas*, apud Interpolat. Dioscor.cap.586.

ΠΟΛΥΔΑΚΡΥΣ, & Πολυθρήνητ☉, Epitheton Hieremiæ, apud Nicetam in Alexio Man.F.num.16. in utroque Cod.

ΠΟΛΥΔΙΟΝ, *Municipium*, *Oppidum.* Constantin. Porph. de Adm. Imp. cap.9. extremo: καὶ ἀπέρχονται εἰς τὰ πολύδια, ἃ λέγεται Γυρά. Nisi legendum sit πολύδρια, ut est in Gloss. Gr. Lat. Phavorinus: πολίχνια, πολύδρια, πόλις.

ΠΟΛΥΕΙΔΟΣ, *Cepa*, Κρόμμυον, Interpolatori Dioscoridis cap.370. *Veratrum album*, c.732.

Πολυείδ☉ ἠριγύϊς, *Raphanus*, apud eundem c.325. Πολυειδὲς, *Staphys agria*, apud eundem c.738.

ΠΟΛΥΕΛΕΟΣ, dictus Psalmus 134. Αἰνεῖτε τὸ ὄνομα κυρίȣ, *Laudate nomen Domini*: sicque appellatus, quòd cùm canitur, eodem tempore Psalmus alius 135. accinitur, Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ τȣ̃ κυρίου, ὅτι εἰς τȣ̃ αἰῶνα τὸ ἔλε☉ αὐτȣ̃, *Confitemini Domino Dominum, quoniam in sæculum misericordia ejus.* Triodium in Dom. 3. Jejunior. καθίσματα λέγομεν τὰ ἀναςάσιμα μετὰ τȣ̃ πολυέλεον. Typicum S.Sabæ cap.4. ἐν ἢ τῷ ἑσπερινῷ τῷ πρὸς κύριον, προςιθέαμεν ἢ καὶ τȣ̃ πολυέλεον εἰς τὴν ἀγρυπνίαν. Cap.5. Χρὴ γινώσκειν ὅτι ἐν πάσαις ταῖς παρασκευαῖς, ὅτε τύχῃ, Θεὸς κύρι☉, ψάλλομεν τȣ̃ πολυέλεον. Vide Philotheum Patr. Constantinopol. de Ordine Sacri Ministerij pag.8.

Quòd verò accensis cereis & luminibus lampadis in medio Ecclesiæ ante Sancta Sanctorum appensæ Psalmus ille recitetur, ejusmodi πολυκάνδηλον, nomen Πολυελέȣ accepit. Ita Allatius in Dissert.1. de Libris Eccles. Græcor. pag.14.

ΠΟΛΥΚΑΙΡΙΑ, *Senectus*, apud Maximum Cythær. 31. Maij.

ΠΟΛΥΚΑΛΑΜΟΝ, Instrumentum Musicum. Vide in Χειρόργανον.

ΠΟΛΥΚΑΝΔΗΛΟΝ. Vide in Κανδήλα.

ΠΟΛΥΚΟΜΠΗ, πολυκόμπι, *Hippuris*, *Salix equina*, herbæ species. Anonymus Botanicus MS. ἵππȣρις ἢ τὸ πολυκόμπιν. De ea copiosè Ruellius lib. 3. cap. 96. Glossæ MS. Neophyti: πολύκομπον, ἵππȣρις. Jatrosophista MS. cap. 146. καὶ ἵππȣριν τὸ λεγόμενον πολυκόμπι. Occurrit apud eundem non semel, apud Crusium verò in Turco-Græcia exponitur *Equisetum.*

ΠΟΛΥΜΙΤΑΡΙΚΗ, *Ars Phrygionum.* Glossæ MSS. in lib. Job & Phavorinus: ποικιλτική, πολυμιταρική. Vide Gloss. med. Lat. in *Polymitus.*

ΠΟΛΥΞΕΥΡΟΣ, Πολλύξευρ☉, *Callidus*, Πανȣ̃ργ☉. Πολυξευειά, *Calliditas*, Πανȣργία. Glossæ Græcobarb. πολλύξευρον, παράβολον. Syntipas MS. ὁ ἢ κύρι☉ τȣ̃ δȣ́λης πολύξευρ☉ ὤν, εὐθέως συνῆξεν ὅσα ἀρωματικὰ εἶχε ξύλα.

ΠΟΛΥΣΤΑΥΡΙΟΝ, *Vestis Patriarchalis & Episcopalis, quam* φαινόλιον *appellant, cui intextæ sunt multæ Cruces*: unde & nomen: cujusmodi exhibent Imagines SS. Joannis Chrysostomi, Nicolai & Basilij à nobis descriptæ ad Dissertat. de inferioris ævi Imperatorum Nomismat. & in Constantinopoli Christ. lib.4. pag.120. & in Tabella VIII. & IX. ex his quæ initio hujusce operis delineantur. Zonaras ad Can. 17. Synodi Carthag. ἐλέγοντο ἢ Ἔξαρχοι, — οἷς λέγεται διὰ τȣ̃το καὶ προνόμιον δοθῆναι πολυςαύρεια φορεῖν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις αὐτῶν. Balsamon de Privileg. Patr. p.446. ῥάβδ☉ καὶ σάκκ☉, καὶ πολυςαύρειον, καὶ διὰ γαμμάτων σιχάριον, τὴν Πατριαρχικὴν, καὶ μόνην δοξάζȣσιν ἁγιότητα. Et pag.450. ὅθεν καὶ οἱ ἁγιώτατοι Πατριάρχαι, τόπον ἀναπληρȣ̃ντες τῆς κεφαλῆς τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν τȣ̃ Θεȣ̃, ἐνδιδύσκονται σάκκȣς, καὶ μετὰ ποταμίων καὶ τριβωνίων σιχάρια, καὶ διὰ πολυςαυρίων φαινόλια, καὶ εἰς πάσας τὰς ἐκκλησίας κατὰ ταυτὸν ἀναφέρονται. Et pag. 447. ejusmodi Patriarchale τὸ διὰ πολυςαυρίων φαινόλιον, τȣ̃ τιμίȣ ςαυρȣ̃ τὴν παςιόσμιον δόξαν καὶ δύναμιν significare ait. Ejus notionem indicat etiam Symeon Thessalonicensis de Templo p.220. ἀλλὰ καὶ οἱ λοιποὶ τῶν Ἀρχιερέων τὸ φαινόλιον πλῆρες ςαυρῶν ἐνδυόμενοι, ὃ δὴ καὶ Πολυςαύρειον ὁ λόγ☉ καλεῖν εἶδε, τȣ̃το σαφῶς παριςᾷ, ὅτι τὰ πάθȣς ἐςι τȣ̃ Σωτῆρ☉ δηλωτικὸν, κἀκεῖνον, μιμεῖται τὸ διὰ παθῶν καὶ ςαυρȣ̃ τὴν ἀληθῆ δικαιοσύνην τελεκότα. Eæ verò Cruces descriptæ tantùm erant in Phænoliis albis, non verò in purpureis. Constantinus Cabasilas in Quæsitis: εἰ δέον ἐςι καὶ ἐν τοῖς πορφυροῖς Ἀρχιεραλικοῖς ἐσθήμασι τιθέναι καθάπερ ἐν τοῖς λευκοῖς, ἐν μὲν τῷ σιχαρίῳ τȣ̀ς ποταμȣ̀ς, ἐν ἢ τῷ φαινολίῳ ςαυρȣ̀ς. Demetrius Chomatenus in Resp. τὸ ἔθ☉ τῆς ἐκκλησίας τὰ πορφυρᾶ Ἀρχιεραλικὰ θεῖα ἐσθήματα ἁπλᾶ βȣ́λεται εἶναι, καὶ χωρὶς

χωρὶς προσθήκης τῶν εἰρημένων πολαμῶν, καὶ σαυρῶν. De *Polystauriis*, ita denique Malaxus in Hist. Patr. pag. 183. ἔκαμε δὲ καὶ ἱερὰ πολύτιμα καὶ λαμπρὰ πολυσαύελα φαιλόνια, σιχάρια, ὡράεια.

ΠΟΛΥΤΙΚΗ. Vide in Πολιτική.

ΠΟΛΥΤΙΜΟΝ, *Unguentum quo ungebantur Sacerdotes.* Cod. Reg. 2431. fol. 212. τί σημαίνει νάρδος πιστικὸς Πολυτίμου. Infrà: τὸ ἐκ τεσσάρων εἰδῶν μύρον, ὃ ἤλειφε τοὺς ἱερεῖς ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ποδῶν.

ΠΟΛΥΦΩΤΟΝ, idem quod πολυκάνδηλον, de qua voce diximus in Κανδήλα, *Machina à fornice Templi dependens, multis cereis, vel Lychnis instructa.* Symeon Thessalonicensis de Templo: quærit, τί τὰ πολύφωτα, καὶ δωδεκάφωτα, καὶ τρίφωτα, καὶ τὰ λοιπὰ ἀναπτόμενα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Vide Μανουάλιον.

ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΟΝ, *Longævitatis*, seu Vitæ diuturnæ in Acclamationibus publicis adprecatio, in quibus scilicet canendo, πολλὰ τὰ ἔτη inclamabatur, idem enim est χρόνος & ἔτος. Liuthprandus in Legat. *Cui itidem, ut filio, in laudibus, immò in ventis suis, Deus ut annos multiplicet, conclamant.* Paullò ante: *Unde & cantabatur*, Μέδονλι, *id est Principi Nicephoro* πολλὰ ἔτη, *id est plures anni sint: Gentes hunc adorate, hunc colite, huic tanto colla subdite.* Nicetas in Alexio Man. F. num. 18. καὶ οὕτωσὶ διαλιθέασι τὴν ἀνάρρησιν, Ἀλεξίου καὶ Ἀνδρονίκου μεγάλων Βασιλέων, καὶ αὐτοκρατόρων Ῥωμαίων τῶν Κομνηνῶν πολλὰ τὰ ἔτη, πλαίεσι καὶ ἀνεωγέσιν ᾄδοντες σόμασι, καὶ μικροῦ διαῤῥηγνύμενοι τῶν φωναῖς. Ejusmodi πολυχρονίων formulas descripsit Habertus in Archieratico, in hunc modum: ὅπως πολυχρονίζουσι τοὺς βασιλεῖς καὶ τὸν Πατριάρχην ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Χειρὸς γυνήσεως, καὶ τῶν Φωτῶν, καὶ τῇ μεγάλῃ παρασκευῇ. Πολυχρόνιον ποιήσαι ὁ Θεὸς τὴν ἁγίαν βασιλείαν αὐτῶν εἰς πολλὰ ἔτη. Πολυχρόνιον ποιήσαι ὁ Θεὸς τὴν κραταιὰν καὶ ἁγίαν βασιλείαν αὐτῶν εἰς πολλὰ ἔτη. Πολυχρόνιον ποιήσαι ὁ Θεὸς τὴν Θεόσεπτον, θεοπρόβλητον καὶ θεομεγάλωτον κραταιὰν καὶ ἁγίαν βασιλείαν αὐτῶν εἰς πολλὰ ἔτη. Et de Pontifice: τὸν δεσπότην καὶ ἀρχιερέα ἡμῶν Κύριε φύλαττε. Λέγεται δὲ τρὶς εἰς πολλὰ ἔτη, τρίς. Εἰς δὲ τὴν τράπεζαν εὔχονται οὕτως. Εἰς τὴν πολυχρόνιον ζωὴν, εἰρήνην, ὑγιείαν, καὶ σωτηρίαν τῶν παναγιωτάτου ἡμῶν δεσπότου καὶ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Denique de Metropolita: εἰς τὴν σωτηρίαν καὶ ὑγιείαν τῶν πανιερωτάτου Μητροπολίτου Δ. &c. Alias ejusmodi πολυχρονίου formulas descripsit Codinus de Off. Palat. cap. 6. num. 13. qui præterea annotat Polychronion in Ecclesia Psaltas incepisse num 5. & 12. 28. 42. nam in Palatinis ceremoniis secus erat, ut ex eodem Codino colligitur cap. 7. num. 3.

Πολυχρονίζειν, *Polychronion acclamare*, Εὐφημίζειν. Typicum S. Sabæ cap. 19. καὶ πολυχρονίζομεν, ὡς συνήθως, τῶν προεστῶτα. Cap. 32. καὶ μετὰ τὸ τέλος πολυχρονίζομεν τοὺς βασιλεῖς, καὶ τῶν προεστῶτα, καὶ ποιοῦμεν τελείαν ἀπόλυσιν. Euchologium Goari pag. 310. καὶ πολυχρονεῖται παρὰ πάντων ὁ ἐπίσκοπος ὁ χειροτονούμενος. Adde p. 491. Πολυχρονημένε βασιλεῦ, apud Damascenum Studitam Homil. 22. sub fin. & Hom. 25.

Πολυχρόνισμα, admitti ad πολυχρόνισμα, apud Codinum cap. 14. num. 9. 14.

ΠΟΛΥΧΡΩΜΟΣ, πορφυρόχρωμος exponitur in Glossis Chymicis MSS.

ΠΟΛΥΨΙΑ, pro πολυοψία. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Βάθος κρύβει λογισμὸς ἐξαίρετο πολυψίας.

ΠΟΛΩΤΑΤΟΙ, *Plurimi.* Georgius Contares lib. 3. Hist. Athenar. διότι ἦσαν πολώτατοι τῶν ἀριθμόν.

ΠΟΜΑΤΑ. Sic appellantur quatuor assuti panniculi quadri Mandyæ, seu Pallio Pontificis, vel Sacerdotis. Symeon Thessalonicensis lib. de Templo: τοῦτο δὲ καὶ ὁ ἀρχιερέως διδάσκει μανδύας, ποταμοὺς μὲν ἔχων, διὰ τὰ προειρημένα· πόματα δὲ εἰς τύπον παλαιᾶς τε καὶ καινῆς χάριτος, ἅπερ ἄνω κεῖνται τῶν πολαμῶν. Ubi πόματα, inquit Goarus ad Euchologium pag. 113. sunt panni figurâ quadratâ mandyæ seu pallio adsuti, & ipsius oris quasi latices, unde flumina erumpunt, juncti. Vide eorum figuram apud eundem Goarum pag. 156.

ΠΟΜΟΝΗ, *Patientia*, Ὑπομονή. Simeon Hieromonachus in Epist. apud Crusium in Turcogr. καὶ τώρα δὲν ἔχω τὶ πῶ, μόνο δόξα τὸ Θεῷ, καὶ νά μου δίδει πομονήν.

ΠΟΜΠΗ, *Comitatus Imperatoris, Obsequium, nobilium ac procerum cœtus circa Imperatorem, cùm ex aula in publicum procedit.* Glossæ MSS. πομπὴ, τὸ ὀφίκιον. Gregorius II. Pap. in Epist. ad Leonem Isaurum: ἐάν τις ἄρῃ ἐκ σου τὰς βασιλικὰς ἐνδύσεις, τὴν πορφύραν, τὸ διάδημα τῆς κεφαλῆς, τὴν ἀλουργίδα, τὴν τάξιν τῶν πομπῶν, &c. Vide Κόμης τῆς πομπῆς.

Πομπὴ, ἡ μετὰ τοῦ σαυροῦ γινομένη λιτὴ, ἡ ἀσαυλὴ, in Glossis MSS. ex Cod. Reg. 1673. & apud Auctorem Etymologici: *Supplicatio* vel *Litania Ecclesiastica.* Glossæ MSS. Colberteæ: Πομπὴ, τὸ ὀφίκιον· λέγεται καὶ μετὰ σαυροῦ λιτή.

Πομπὴ, *Processus publicus Consulum*, vel *Triumphantium.* Phavorinus: πομπὴ, ἡ ἐν τῇ τῶν Θεῶν πανηγύρει πρόοδος, ἡ μετὰ νίκην ἐν θριάμβῳ προέλευσις. Scholiastes, Basilic. lib. 13. pag. 80. ἐπεὶ ὅτε γὰρ νομίσματά τινες πομπῆς χάριν προσφέρουσι πρὸς ἐπίδειξιν, ὅπερ ἐν τοῖς ἐγκαινίοις τῆς ἁγίου Θῶμα ποιοῦσιν οἱ ζυγοσάται, ὅπερ ἐγένετο καὶ ἐν Θευπόλει, παριόντος ἐκεῖ τοῦ Πατρικίου Βελισαρίου.

Πομπεύειν, *Solemni pompâ ac Comitatu procedere.* Glossæ Gr. Lat. Πομπεύω, *Triumpho.* Glossæ MSS. Πομπεύει, Προοδοποιεῖται, Ὀφικεύει, Πομπεύεται. Phavorinus: Πομπεύω, τὸ δημοσίᾳ προσέρχομαι. Theophanes an. 7. Justiniani pag. 169. de Belisario: τά τε γὰρ λάφυρα ἐνδεικνύμενος, καὶ τὰ τοῦ πολέμου ἀνδράποδα ἐν μέσῃ τῇ πόλει ἐπόμπευσεν, ὃν θρίαμβον καλοῦσιν οἱ Ῥωμαῖοι.

Πομπεύειν, *Diffamare, Infamare, Traducere* cum ignominia, Δυσφημεῖν, διαγορεύειν. Schedæ Basilicæ pag. 338. & Phavorinus: Πομπεύω, τὸ ὑβρίζω. Eustathius Il. ζ. τινὲς κοινότερον ἀντιφράζοντες φοβερῶς πολὲ προφέροντος τὴν πομπήν. S. Ignatius in Epist. ad Philippenses num. 6. τί δὲ κακίζεις τὴν φύσιν τῆς παρθένου, καὶ τὰ μόρια ἀποκαλεῖς αἰσχρὰ; πάλαι ταῦτα πομπεύων, καὶ γυμνοῦσθαι κελεύων, &c. Asterius Orat. in Festum Calendar. οὐχ ὁ μὲν ὡς οἱ κακοῦργοι τῆς κεφαλῆς ἀπετμήθη, πλήθους ὁπλιτεύοντος ἀθρόᾳ κινήσει περιπεσὼν· ἐπομπεύθη δὲ μετὰ θάνατον μᾶλλον, ἢ ὅτε φερόμενος ἐπὶ τοῦ δίφρου ἐγαυρία τοῦ ἀξιώματος. Epistola Basilij Diaconi, in Concilio Ephesino parte 1. cap. 30. §. 2. ἔτι δὲ τυπτηθέντα καὶ πομπευθέντα δημοσίᾳ, τοῦ κήρυκος βοῶντος ἔμπροσθεν αὐτοῦ, τῇ ἐξορίᾳ παρέπεμψεν. Basilius Seleucensis Episcop. Homil. in Herodiadem: τὴν τῆς Ἡρωδιάδος ὄρχησιν ἡ τῶν εὐαγγελίων σήμερον ἡμῖν σηλιτεύει φωνὴ, καὶ τὴν ἄθεον τῶν γυναικῶν ἐκείνων ἐκπομπεύει μανίαν. Socrates lib. 6. cap. 17. ἀλύσει τε δήσας, καὶ πομπεῦσαι ποιήσας διὰ μέσης τῆς Ἐφεσίων πόλεως, &c. Ἐμπομπεύειν, apud Clementem lib. 3. Constit. Apostol. cap. 12. Apophthegmata Patrum in Macario num. 1. καὶ περιεπόμπευσάν με ἐν τῇ κώμῃ κατὰ ἄμφοδον. Synodicon adversus tragœdiam Irenæi cap. 20. *Qui mimorum risus sic depompaverunt impietatis tempore impietatem.* Adde cap. 28. Ita usurpant passim Scriptores Byzantini, ac in primis Theophanes an. 1. Juliani, an. 17. Leonis M. an. 2. & 13. Justiniani, an. 1. Rhinotmeti post receptum imperium, an. 13. 25. Leonis Isauri, an. 5. Leonis Chazari, Manasses pag. 115. Chronicon Alexandr. an. 7. Arcadij,

Arcadij, &c. Thesaurum Linguæ Græcæ H. Stephani, & Suicerum in ἐκπομπεύω.

Πομπιάζειν, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. πομπαῖς, ἀτιμίαις, ἀτιμασίαις· πομπιάσματα, ἀτιμάσματα.

Πομπὴ, *Probrum*. Constantinus de Them. lib.1. cap.7. πομπὴ γάρ ἐστι καὶ ὄνειδος, καὶ ἐξουθένημα τῆς ἀνθρωπείας φύσεως.

Πομπεία, λοιδορία, apud Phavorinum.

ΠΟΜΠΙ'ΟΝ. Glossæ Juris MSS. Πομπίον, πομπή. Glossæ Basilic. Πομπίον, πομπή. Πόμπιος δὲ παριτζίδης, ὁ πατροκτόνων.

ΠΟΜΦΟ'ΛΙΞ, ὅτι καπνὸς ἄσημος, in Glossis Chymicis MSS.

ΠΟ'ΝΔΙΛΟΣ. Nicephorus Presbyter in Vita MS. S.Andreæ Sali: τοὺς οἰκέτας αὐτοῦ κατ' ἑσπέραν μαστίζων ἄγχων πείνῃ, δίψει, ἀχίτωνας καὶ ἀνυποδέτους ἐῶν καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ψύχει· οὓς δὲ καὶ ῥοπάλοις ἀνελῶν, τοῖς πονδίλοις τῶν ἀλόγων κατέχωσε.

ΠΟΝΕ'Μ, *Artemisia*, Gallis, apud Interpolat. Dioscorid. cap.534.

ΠΟΝΙΚΟ'Σ, *Qui obsistit tentationibus*: vox Asceticorum. Joan. Carpathi Episcop. in Narrat. de Anachoretis: ἔλεγον περί τινος τῶν πατέρων εἰς τὰ κελλία, ὅτι ἦν μέγας πονικὸς, καὶ ὡς ἐποίει τὴν σύναξιν αὐτοῦ. Mox: καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ ἔξωθεν μαχόμενον μετὰ τῶν λογισμῶν, καὶ λέγοντος, &c.

ΠΟ'ΝΤΑ, *Pleuritis*, Πλευρίτις, à pungendo. Apud Agapium in Geoponico cap. 153. Vide Gloss. med. Lat. in *Ficta*.

ΠΟΝΤΑΡΙ'ΖΕΙΝ, *Malleo tundere*. Anonymus Græcobarbarus MS. de Lapidibus, de Adamante: ἔνε τὸ καμότερε τὸ διαμάντι, καὶ ἐν σκαράδον, καὶ πουντάεισε ἕνα σιδερὸν, οὐδὲ τὸ τζακίζη, &c.

ΠΟΝΤΕΙ'Ν, *Inundare*, *Diluere*, καταπλύζειν, πλημμύραν. Item *Mergere*, *in pontum projicere*. Chronicon Alexandrinum in Heraclio pag.904. ἐπόντησαν καὶ κατέσφαξαν πάντας τοὺς ἐν τοῖς μονοξύλοις εὑρεθέντας σκλάβους. Vide Ποντίζειν.

ΠΟ'ΝΤΖΟΣ, *Podium*, Θόλος, πόδιον.

ΠΟ'ΝΤΗΣ, *Pons*. Procopius lib. 4. de Ædific. Justin. πόντην τὴν γεφύραν Ῥωμαῖοι τῇ Λατίνων καλοῦσι φωνῇ.

Ποντίλιον. *Pons*, *Ponticulus*, *Pontilis stratus*, apud Vegetium. Glossæ Græco-Lat. Ποντίλιον, *Pontem*.

Πόντιλον. Leo Imp. in Tacticis. cap.15. num.48. ἀντίκεινται δὲ τῶν τοιαύταις βολαῖς κιλίκια κρεμάμενα ἔξωθεν τῶν τείχους κατὰ τοὺς προμαχῶνας, ἢ σάρκινα, ἢ σχοινία εἰλημμένα, ἢ πόντιλα, ἤτοι ξύλα κρεμάμενα, &c. Mauricius lib.12. Strateg. cap.12. δεῖ τοὺς δρόμωνας καὶ τὰ λοιπὰ σκεύη, τά τε δαπανηφόρα, καὶ τὰ ναυκέλια, τά τε μικρὰ, καὶ τὰ ἄλλα τὰ εἰς γεφύραν πεποιημένα, μετὰ τῶν ποντίλων ἐν ἑτοίμῳ εὑρεθῆναι, καὶ ὡς ἐπὶ στρατοῦ ἐν γῇ ὁδοιπορεῖν τὸ, &c. Ubi πόντιλα, videntur appellari *Trabes*, vel *crassiores asseres ponti struendo idonei*. Id indicat vox

Ποντιλοῦν, pro *Ponti asseres imponere*, apud eundem Mauricium lib.12.cap.22. δέον ἀπὸ τῆς ἰδίας ὄχθης ἄρξασθαι τὰ ἐπὶ τούτων σκεύη, τουτέστι ναύκλας μεγάλας, καὶ ποντιλῶσαι, ἤτοι καταστρῶσαι πάντων ἐν ἑτοίμῳ ὄντων, σανίδων τε σχοινίων καὶ τῶν ποντίλων.

Ποντελεαῖν, *In modum pontis terram stipitibus suffulcire, quod fit cum cuniculi aguntur in Urbium obsidionibus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.1.

Ὁμοίως κεῖς τὸ σκάψιμον ἀντάμα μετ' ἐκείναις
Ἀτός τε μπίκε καὶ δείξε γιανατομαρτυρίσειν
Πῶς τὰ τοιχία της ἤσασι ὅλα ποντελιασμένα,
Ἕτοιμα γιαναπέσουσι, χαμοσῇ γῆ ἁπλωμένα.

Joannes Cananus de Bello Constantinopol. ubi de Cuniculo: ἀλλὰ καὶ τὴν γῆν ἄλλοι ἔσκαπτον, ἐκ τῆς πασίας ὄπισθεν, καὶ εἰς βάθος πολὺ ἐκατέβησαν, ὡς ἵνα κάτωθεν ἀπὸ τὴν κάτω ὄψιν τῆς σέδας περάσωσιν ἀθεώρητοι τὴν νύκτα ἄνω ἱσταμένων Ῥωμαίων, καὶ μαχομένων, καὶ φθάσωσιν εἰς τὰ τείχη τῆς καθολικοῦ καὶ μεγίστου κάστρου τῆς πόλεως· καὶ κόψωσι λαθραίως πάντων, καὶ ποντελεάσωσιν κατὰ τὸ ἔθος τῶν πολεμούντων εἶτα πῦρ εἰς τὰ ξύλα τῶν ποντελείων ἀνάψωσιν, ὅπως τῆς ξυλίνης κατασκευῆς τῆς κρατοῦσαν τὸ κάστρον καταφλέξωσιν, καὶ ἄφνω πεσοῦνται τὰ τείχη τῆς πόλεως. Hæc prolixiora descripsimus, ut cuniculorum militarium ratio innotescat, de qua egimus pariter in Gloss. med. Latin.

ΠΟΝΤΙ'ΖΕΙΝ, *Pessundare*, *Perdere*, *Mergere*, *Inquinare*, *Maculare*. Glossæ Græcobarbaræ: μολυσμὸς, μιασμὸς, ματάεισμα, πόντισμα, ζέρωμα. Theophanes an.21. Copronymi: τούτῳ τῷ ἔτει ἐστασίασαν οἱ Κασιῶται κατὰ τῶν Μαυροφόρων, διὰ γυναῖκας· ἔμεινον γὰρ ἐξ αὐτῶν εἰς οἶκον ἐν ᾧ ἦσαν ἀδελφοὶ τρεῖς, καὶ ἠθέλησαν τὰς γυναῖκας αὐτῶν ποντίσαι, &c. Ubi Goarus, *in illiciti concubitus cœnum voluerunt demergere*. Miscella verò, *& voluerunt uxores eorum in pelagus jacere*. Idem an.1. Rhinotmeti: καὶ πολλὰ σκάφη ἐποντίσθησαν σύμψυχα. Ubi Cod. al. ἐβυθίσθησαν. Proverbia Græcobarb. MSS. ὁ κόσμος ἐποντίζετο, καὶ ἡ ἐμὴ γυνὴ ἐστολίζετο. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.124. ἐὰν γίνεται τὸ, εἷς ἄνθρωπος λανβάνι μία παρθένον δυναστικὸν τρόπον, καὶ ποντίζει τις τὴν παρθενίαν αὐτῆς, &c. Cap.125. τελέσιν νὰ τὸ ποντίσι τὴν κοπέλαν, καὶ μετὰ τοῦτο ἔνι ἐλεύθερος. Rursum: ἐὰν γίνεται τὸ εἷς ἄνθρωπος ποντίσει παρθενίαν κορασίου, &c. Ubi Editio Veneta cap.120. *Sel avien che un huomo desverze una garsona*, &c. Vide in Κατουρεῖν.

Καταποντίζειν, eadem notione. Glossæ Gr. Latin. Καταποντίζω, *Demergo*, *Perundo*, *Perfundo*. Al. *Pessundo*. Ita Glossæ Lat. Gr. *Pessundat*, Βυθίζει, καταποντίζει.

Καταποντισθὴς, *Pirata*, apud Auctorem Etymologici: Παραταὶ, οἱ κατὰ θάλασσαν λησταὶ καὶ καταποντισταί. Glossæ MSS. in lib. Job: Πειρατῶν, καταποντιστῶν. Nicetas in Andronico lib.1. num.7. τοιοῦτον τοίνυν προδότην ἡ Θεσσαλονικέων τότε κληρωσαμένη φύλακα δυστυχῶς, καὶ κυβερνήτην λαχοῦσα τὸν καταποντιστὴν, &c. Utitur etiam Zonaras tom.2. pag.147. 1. Edit.

ΠΟΝΤΙΚΗ', *Dulcis radix*, Γλυκύῤῥιζα, apud Interpol. Dioscor. c.412.

ΠΟΝΤΙΚΟ'Σ, *Pugnus*. Ex Gall. *Poing*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.223. ὁμοίως ἐὰν ἐκεῖνος ὁ σκλάβος μου ἀνίχεν τὴν πληγὴν εἰς τὴν κεφαλὴν, οὐ (*vel*) εἰς τὸ ποντικὸν τῆς χερὸς, οὐ εἰς ἕτερον τόπον τοῦ κορμίου, &c. Infrà: ὁ ποντικὸς τῆς χερίου.

ΠΟΝΤΙΚΟ'Σ, *Mus Ponticus*, *Sorex*, *Mus quivis*. Glossæ Lat. Gr. MSS. *Sorex*, Μῦς Ποντικὸς, ἢ ἀρουραῖος. Glossæ aliæ ex Cod. Reg. 2062. Μῦς, ὁ Ποντικὸς κεκλημένος. Infrà: Μυωξία, ἡ τῶν ποντικῶν φωλεός. Moschopulus: Μῦς, ὁ κοινῶς Ποντικός. Corona pretiosa: Ποντικοὶ, *Mures*, Μύες. Zacharias Pap. lib.3.Dialog. cap.4. ὁ ἀρχέκακος ἐχθρὸς ἤρξατο μιμεῖσθαι —— βοὰς προβάτων, κραυγὰς ὀνάγρων, συριγμοὺς ὄφεων, χοίρων γρυγμοὺς, καὶ ποντικῶν κλαγγάς. Oratio MS. ad S. Simeonem Stylitem: Σύντριψον πᾶν ἑρπετὸν, ὄφιν, μύρμηκα, ποντικὸν, καὶ τὴν σαλαμίδα, καὶ πᾶν ἀκάθαρτον πνεῦμα. Proverbia Græcobarb. MSS. ποντικοῦ βουλὰς κόψει κάτω. Occurrit passim, in Nomocanone Coteleriano num. 317. in Orneosophio pag.181. & alibi, apud Alexium Rharturum Doctr.14. Maximum Cythær.16. Aug. in Fabulis Æsopi Græcobarb. non semel, & apud alios.

Ποντίκιν, apud Rhuzanum in Paraphrasi vaticin. ἔφαγε τὸ μιαρὸν ποντίκιν τὸ βασάγιν τὰς κανδήλας.

Ποντικοὶ dicti deinde etiam *Musculi* seu *nervi*. Eu-

ſtathius Il. π. περιεκτικὸν μέν τι ἐστὶν ὁ μυὼν, ὡς περιέχων μύας· μύες δέ εἰσι, σάρκες συνεσπαρμέναι, καὶ νευρώδεις, ἃς οἱ κοινολεκτοῦντες Ποντικοὺς φασι, μεταληπτικῷ τινὶ τρόπῳ· μύας γὰρ ἱστορημένους ἀκούσαντες Ποντικοὺς, ἐκεῖθεν τοὺς ἐπὶ σαρκῶν μύας οὕτως ὀνομάζειν διακρίνουσι. Idem Il. α. τοιούτου δέ ἐστι τρόπου καὶ τὸ, Ποντικοὶ ἰδιωτικῶς λεγόμενοι ἐπὶ νεύρων, &c.

Ποντικοπαγίδα, Ποντικοπιάστρα, *Muſcipula*, in Turco-Græcia Cruſij.

Ποντικόπτης, *Muris auricula*, herba de qua Ruellius & alij. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. μυὸς ὦτα, ὁ ποντικόπτης.

Ποντικόπωριον. Eædem Gloſſæ: μυοχάδιον, τὸ ποντικόπωριον. Vide Μυόχατον.

Ποντικοκάβουλο, *Muſcarda*, Μυοκόπρος.

Ποντικοφάρμακον, in Cod. Reg. MS. 618. fol. 288. & alibi: ποντικοφάρμακον λευκὸν τετριμμένον. Ποντικοφάρμακον κίτρινον.

ΠΟΝΤΊΦΙΚΕΣ, *Pontifices*, ἱερεῖς οἱ πόντιφικες, apud Zonaram in Auguſto pag. 149. 1. Edit.

ΠΟΝΤΟΓΈΦΥΡΑ, *Pons*, ſed is propriè qui in fluminibus ex navigiis invicem compactis confici ſolet, tabulatis in ea injectis. Theophanes an. 17. Heraclij: καὶ ἐκέλευσεν αὐτοῖς, ἵνα ὅταν περάσῃ τὸν ποταμὸν, κόψωσι τὴν γέφυραν, καὶ τὴν ποντογέφυραν. Eod. an. καὶ ταῦτα δηλώσας τῷ Σιρόῃ, ἐδήλωσέν μοι, ἵνα τῇ κγ´. τοῦ Μαρτίου μηνὸς λάβω ταξάτας νεωτέρους, καὶ εἰς τὴν ποντογέφυραν τοῦ Τίγριδος ποταμοῦ ὑπαντήσω αὐτῷ. Ubi Miſcella nudè *Pontem* vertit. Verùm hic γέφυραν, & ποντογέφυραν, ut diverſa ſtatuit, ita ut γέφυρα fuerit Pons lapideus: ποντογέφυρα verò, Pons ex navibus compactus. Quâ quidem poſtremâ notione Ποντογέφυραν videtur uſurpaſſe Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 22. εἰ δὲ, ὡς εἰκὸς, χρεία τοῦ ἄν τις ὄχθην κρατηθῆναι, ἔνθα οἱ ἐχθροὶ ἵστανται, εἰ μὲν γεφυρῶσαι χρεία, τουτέστι ποντογέφυραν ποιῆσαι, δέον ἀπὸ τῆς ἰδίας ὄχθης ἄρξασθαι τὰ ἐπὶ τούτων, τουτέστι ναύκλας μεγάλας, καὶ ποντιλῶσαι, ἤτοι καταστρῶσαι πάντων ἐν ἑτοίμῳ ὄντων, τῶν τε ποντίλων, καὶ τῶν σχοινίων. Cedrenus an. 23. Juſtiniani: κτίζει τὴν γέφυραν τοῦ Σαγγάρεως ποταμοῦ, τὴν λεγομένην Πεντεγέφυρον, διὰ καμερῶν πέντε, ξυλίνην πρότερον οὖσαν. Chron. MS. ab Adamo ad Leonem Philoſ. καὶ τὴν Πενταγέφυραν τοῦ Σαγγάρου (κτίζει.) Ubi Theophanes: καὶ ἀποστρέψας τὸν αὐτὸν ποταμὸν ἐν ἄλλῃ κοίτῃ, ἐποίησεν καμάρας φοβερὰς πέντε, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν διοδεύεσθαι, &c. Sanè apud Cedrenum & alios legendum putem, Ποντογέφυρον, qua voce *Pontem* tum univerſim vocabant: neque enim πεντεγέφυρος rectè vocaretur, Pons quinque cameris conſtans: tametſi ita editum legitur apud Pachymerem lib. 10. cap. 25. in Cod. Barberino, ἐκ τοῦ παραχρῆμα ὁ ποταμὸς μετοχεύεται, καὶ ζητεῖ τὴν παλαιὰν κοίτην, καθ' ἣν καὶ ἡ Ἰουστινιάνειος πεντεγέφυρα. Ubi monet Poſſinus ad marginem Cod. MS. notari aliam lectionem Ποντογέφυρα, atque ita ille legendum contendit. Neque tamen diſſimulandum obſervare Leunclavium in Onomaſtico ad Hiſt. Turc. *Cupri-chiſar* appellari *Caſtrum, vel Arcem quinque pontium, quibus Sangarium flumen Iuſtinianus Imp. ſtravit: adpellatam autem fuiſſe arcem hanc à Græcis* Πεντεγέφυρον, *à dictis quinque pontibus.* Extat Agathiæ Epigramma εἰς γέφυραν τοῦ Σαγγαρίου in Antholog. lib. 4. cap. 30. De eo ponte egit etiam Procopius lib. 5. de Ædif. Juſt. cap. 3.

ΠΟΝΤΟΛΟΓΕΙ͂Ν, *Verbis pungere.*

ΠΟΠΊΝΑ, *Popina*, Καπηλεῖον, in Gloſſis Baſilic. πολυτελὲς καπηλεῖον, in Gloſſ. Lat. Gr. Vide in Προπίνα.

ΠΌΠΟΛΟΝ, Πόπουλος, *Populus, Plebs.* Alexius Comnenus in Verſibus Politic. MSS. ad Spaneam nepotem:

> Περὶ ὧν ἤτησαν ἡμᾶς τὸ πόπολον ἡμῶν τε.

Hiſtoria MS. Beliſarij:

> Βλέπον τὰ οὕτως ἔκραξε τὸ πόπολον τῆς χώρας.

Hiſtoria Bertrandi Romani:

> Τὸ πόπουλον ἐχάρηκεν, ὅλοι μικροὶ, μεγάλοι.

Ποπουλαρία ἀγωγὴ, *Actio popularis*, apud Zonaram lib. 7. n. 3. 2. Edit. ubi Πόπουλος etiam occurrit.

ΠΟΡΆΛΕΥΡΟ, *Farina ex vinaceis*, in Turco-Græcia Cruſij.

ΠΟΡΔΟΚΟΠΑ͂Ν, *Pedere.* Gloſſæ Græcobarb. οὐδ' ἀστενακτὶ πορδόμενος, οἶκοι μένεις· πορδοκοπᾶς, ἢ κλάνεις μὲ ἀναστέναγμαν, μὰ διὰ τοῦτον δὲν θέλεις μένειν εἰς τὸ σπήτιν.

ΠΌΡΗ. Gloſſæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. πράσα, λέγεται πόρη.

ΠΟΡΙΑΤΙΚΌΝ, Tributi ſpecies, pro *Mercium tranſitu*, vel *evectione*, in Diplomate Andronici Junioris pro Monembaſiotis apud Phranzem lib. 3. cap. 24. ἀπό τε τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ κομερκίου, τοῦ διαβατικοῦ καὶ τοῦ ποριατικοῦ. Infrà: μηδὲ ἕνεκεν ποριατικοῦ διδόντες τὸ τυχόν.

ΠΟΡΙΚΌ, *Fructus*, Καρπὸς, in Corona pretioſa: ὀπώρα.

Πορικοπωλίσση, *Quæ fructus in foro vendit*, noſtris *Fruitiere*. Nicetas in Iſaacio lib. 3. cap. 5. καὶ τὰς ἀρχὰς προὔβαλεν εἰς ἐξώνησιν, ὡς τὰς ὀπώρας αἱ πορικοπωλίσσαι. Ubi Edit. οἱ ἀγόραιοι.

ΠΟΡΙΝΌΝ, *Pomum*, pro Ὀπωρινόν. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Καὶ πορινὰ αὐτολάριχα διὰ τὴν ἀνορεξίαν.

ΠΌΡΙΝΟΣ, ὁ μικρὸς βάτραχος, in Gloſſis Botanicis MSS. ex Cod. Reg. 1177.

ΠΟΡΝΕΊΑ. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

> Ἐκτάλον γὰρ ἡ Δημητρὰ με χιλίαις ἐμνοστίαις,
> Καὶ κείνη τὸ χέρι τῆς ἐκράτει τὴν πορνείαν.

Ariſtas fortè tenebat Ceres, ut vulgò illa pingi ſolebat. Sed unde hæc vox, alius me docebit.

ΠΌΡΝΑΙ, ita appellabatur Quintum ex ſeptem Muneribus, quæ à Conſulibus Populo quotannis exhibebantur. Juſtinianus in Nov. 105. cap. 1. καὶ πέμπτην τε ποιήσει πρόοδον τὴν ἐπὶ τὸ θέατρον ἄγουσαν ἣν δὴ πόρνας καλοῦσιν, ἔνθα τοῖς ἀπὸ σκηνῆς γελωτοποιοῖς ἔσται χώρα, τραγῳδοῖς τε καὶ τοῖς ἐπὶ τῆς θυμέλης χοροῖς, θεάμασί γε παντοδαποῖς καὶ ἀκούσμασιν ἀνεῳγμένον ἐστὶ τὸ θέατρον. Vide Interpretes ad hunc locum. Gloſſæ Lat. Gr. *Fornex*, Πόρνη, Καμάρα. *Fornicaria*, Πόρνη, ἀπὸ καμάρας ἡ ἱσταμένη.

ΠΟΡΝΟΚΑΠΉΛΙΟΝ, *Lupanar, Meritorium.* Occurrit in Monitis Alexij Comneni MSS.

ΠΟΡΝΌΝ, *Mane.* Gloſſæ Græcobarb. Πρωῒ, ταχία, πρωνὸν, ἄλλοι πορνόν. Vide Πουρνός.

ΠΟΡΝΟΣΤΆΣΙΟΝ, *Lupanar*, apud Damaſcenum Studitam Homil. 20.

ΠΟΡΠΑΤΕΙ͂Ν. Vide in Περπατεῖν.

ΠΌΡΤΑ, *Porta.* Auctor Etymologici: Πόρτα, παρὰ τὸ πόρον τηρεῖν. Ita nugantur Græculi. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 29. ἤνοιξαν τὰς πόρτας, καὶ ὑπεδέξαντο αὐτούς. Anna Comnena lib. 6. pag. 176. οἱ δὲ ἄνωθεν τῆς ἀνατολικῆς πόρτης περὶ τὰ κρήδεμνα τοῦ τείχους ἀνελθόντες, &c. Nicetas in Manuele lib. 5. ex Cod. Barb. τὰς πόρτας ἀσφαλίσαντες, καὶ μετ' ἀσβέστου κτίσαντες. In Balduino: ἐξέρχονται ἀπὸ τῶν πορτῶν, καὶ τούτοις συμπλέκονται. Joan. Cananus: ὅτι ἐντὸς εἰς τὰς σούδας ἀπέκλειναν οἱ Τοῦρκοι Ῥωμαίους, καὶ ἄλλους ἔμπροσθεν εἰς τὰς πόρτας ἐδειλίασαν μέγα. Occurrit paſſim.

Πόρτα, *Aula & Comitatus* Turcici Sultani. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

> Καὶ τὰ παιδιάτου πιάνουσιν τῶν Χριστιανῶν τῆς Πόρτες.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Σταῖς πόρτες τῶν Χριστιανῶν τὰ παιδιάτων γυρίζουν.

Threnus de Capta à Turcis Conſtantinopoli MS.

Ἔχ

Ἔχει ϛὴν Ἀνδριανόπολιν ἡ Πόρτα του καὶ μόνον
Δέκα χιλιάδες ἐκλεκτοὺς ἄνδρες να πολεμήσουν.

Historia Politica pag.6. ἐγένετο δὲ μέγας ἀφανισμὸς εἰς τοὺς Ἀγαρηνοὺς· ἔμεινε δὲ ὁ Αὐθέντης μετὰ τῆς πόρτης του μόνος. Pag.36. ἐξῆλθε τῆς πόλεως μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν, οὓς λέγουσι Πόρταν. Adde pag.40. Malaxus in Hist. Patr. p.144. ὁ αὐτὸς Σουλτὰν Παγιαζίτης ἐκαβαλίκευσε μετὰ τῆς πόρτας αὐτοῦ, &c. Vide Θύρα.

Ἐξώπορτον, *Porta exterior*. Origines Constantinopolit. ἐξώπορτα δὲ ἐτύγχανεν· ἐπὶ δὲ Ἡρακλείου περιεκλείσθησαν, γινομένων ἐκεῖσε θαυμάτων καὶ διπλασιῶν πολλῶν τῆς ἁγίας Θεοτόκου. Euchologium Goari pag.810. εὐχὴ λεγομένη ἐν λιτῇ γινομένῃ, διὰ φόβον εἰς τὸν Κάμπον, εἰς τὸν ἅγιον Διομήδην ἐξώπορτα, καὶ εἰς τὴν παλαιὰν Πέτραν.

Ξωπόρτης, ξωπορτίον, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. ἀγυάτιδες, αἱ πρὸ τῶν θυρῶν θεραπεῖαι, ἢ διάλυσις ὅπου ἔνι εἰς τὸ ξωπόρτιν. Mox: ἀγυεὺς, ὁ πρὸ τῶν θυρῶν ἔξω βωμὸς ἐν σχήματι κίονος· τὸ θυσιαστήριον ὅπου στέκει ὀμπρὸς τοῦ ξωπορτίου. Eædem Glossæ: ἀμπίυρον, πυλῶνα, ἐξώπορτιν, πόρταν μεγάλην τοῦ τοίχου τῆς χώρας, ἢ αὐλῆς μεγάλης. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ ὅποια πᾶ ϛὸ ξόπορτον να τὴν λιθοβολοῦσιν.

Μονόπορτον, Locus ædificij ubi unica est porta, qua aditus patet. Chronicon Alexandr. ubi de Seditione Victoriat. καὶ ἄλλοι διὰ τοῦ μονοπόρτου τοῦ δεσποτικοῦ καθίσματος, &c. Ubi Theophanes pag.157. ἄλλοι δὲ διὰ τοῦ μονοπάτου τοῦ καθίσματος. Vide in hac voce, in Πάτος.

Παραπόρτιον, *Parvula porta majori adjuncta*, cujusmodi sunt in Urbibus ac arcibus. Παραπολὶς, Leoni Grammatico in Porphyrogenito pag.488. παραπύλιον, Mauricio in Strateg. lib.10. c.3. & Constantino lib. de Adm. Imp. cap. 53. pag. 125. ubi & παραθύρειον dicitur. Glossæ Græc. Latin. Παραπύλιον, *Portella*. Glossæ Latin. Græc. *Posticium*, παράθυρα, Παραθύρειον. *Postica*, παραθύρα καλόπιν τοῦ οἴκου. Theophanes in Rhinotmeto pag.318. καὶ λαβόντες τὸν παῖδα ἐπὶ τῶν ἄνω Καλλινίκης παραπορτίων, &c. Julius Africanus MS. de Apparatu bellico cap.69. ἐχέτω δὲ τὸ στρατόπεδον πόρτας μεγάλας, ἤτοι ἐξόδους δημοσίας δʹ. παραπόρτια δὲ μικρὰ πλείονα. Leo in Tacticis cap.11. §.16. ἔχειν δὲ τὴν περίμετρον τοῦ φοσσάτου τέσσαρας μὲν παρὰ τὰς μεγαλοτέρας καὶ δημοσίας, (πόρτας) παραπόρτια δὲ μικρὰ πλείονα. Idem cap. 15. §. 4. κρεῖττον δὲ ποιήσεις, ἐὰν παρὰ τὰς πόρτας, ἢ εἰς τὰ παραπόρτια τῆς πόλεως ἢ κάστρου, ἢ τὰς διεξόδους ὀχυρώματος παρακαθίσεις τινὰς στρατιώτας, &c. Adde §.53. & Constantini Tactica pag. 50. Nicetas in Man. lib.2. num.4. ὁ δέ γε Πυπάκης τοὺς ἐν τοῖς τείχεσι διαβρήσας, καὶ παραπόρτιον ἀναπεπταμένον εὑρὼν, δι' αὐτοῦ ἐξέθορεν εἰς τὸ στράτευμα. Ubi Cod. Edit. πυλίδα præfert. Idem in Murtzuphlo num.4. ex Cod. Reg. Barbarogr. διὰ τοῦ ἐκεῖσε παραπορτίου εἰσελθών. Occurrit præterea apud Heronem in Parecbol. In Typico MS. τῆς Κεχαριτωμένης cap.73. & apud Ducam cap.39. pag.159. & apud Rocchum Pirrhum in Archimandr. Messan. pag.57.

Τετράπορτος, πύλη τετράπορτος, apud Anonymum de Locis Hierosol. cap.12.

Πορτάριον, *Portula*. Glossæ Græcobarb. Πυλῶνα, Θυρωρὸν, Ῥωμανίσιν, ξοπόρτιν, Πορτάριν.

Πορταῖος, Πορτάρης, *Portarius*. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Θυμός τε καὶ θυρωρὸς, ὅς ἐστιν ὁ πορτάρης.

Constantinus in Epist. ad Silvestrum Pap. διὰ πολλῶν ὀφφικίων κεκόσμηται, ἤτοι Κουβικουλαρίων, Πορταρίων, Ἐξκουβιτόρων. Historia Politica sub finem, de Amurathe III. Sultano: καὶ πέμψας νεωστὶ τὸν μέγαν πορτάριον αὐτοῦ ἔπνιξε τὸν Καπλανουζλούν. Atque ij *Portarij* sunt Sarai Turcici, quatuor numero, quorum dignitas illustris, ut ex ea ad Bassarum dignitatem vulgò ij educantur. Ita Crusius in Turcogr. pag.68.

Πορτάρης, eâdem notione. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Θυρωροὺς, τοὺς πορτάρους. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Καὶ τὸν πορτάρη πιάζετε, καὶ ῥίψατε τὸν ἔξω.

Alius de Amorib. Callimachi & Chrysorrhoes:

Πορτάειν εἰς τὴν πόρταν του καινεὶς οὐδὲν ἔθηκεν.

Syntipas MS. λέγει πρὸς τὸν πορτάριν κατ' ἀλήθειας ἡ ὥρα τοῦ ἀλεπιοῦ ταύτης πολλὰ ἐστὶ καλὴ εἰς τὸ σπογγίζειν τὸν μύλωνα. Fabulæ Æsopi Barbarogr. ἂν θέλει νὰ κατέβω, ἐξύπνισε τὸν πορταέι, ὅστις ἔνι εἰς τὴν ῥίζαν τοῦ δένδρου. Vide Maximum Cythæreum 9. Octobr. Hist. Athenar. pag.142. &c.

ΠΟΡΤΙΞ, *Porticus*. Continuator Theophanis lib.3. num.43. καὶ πρὸς τὸν πόρτικα τοῦ πέμπτου κουβουκλείου, ἐν ᾧ καὶ τὸ τοῦ ἁγίου Παύλου εὐκτήριον ἦν. Utitur præterea Joannes Moschus cap.185.

Πόρτικος, in Basilic. lib.13. tit.1. cap.5. Chronicon Alexandrinum anno 5. Justiniani: καὶ ἐκαύθη μετὰ τοῦ πορτίκου τῶν Σχολαρίων.

ΠΟΡΤΟΜΟΡΦΟΣ, *Imaginarius*, in Glossis Lat. Gr. ita emendat Meursius, pro Πρωτόμορφος. Is Σημειοφόρος dicitur in veteri Onomastico. Nam imagines Principum in solemnibus processibus ac pompis deferebantur. Josephus lib.2. de Bello-Judaïco cap.8. πεμφθεὶς δὲ εἰς Ἰουδαίαν ἐπίτροπος ὑπὸ Τιβερίου Πιλάτος, νύκτωρ κεκαλυμμένας εἰς Ἱεροσόλυμα παρεισκομίζει τὰς Καίσαρος εἰκόνας· σημαῖαι καλοῦνται. Adde lib.18. Antiq. Judaïc. cap.7. Ex quo loco, Zonaras: οὐ γὰρ πάτριον ἦν αὐτοῖς εἰκόνας φέρεσθαι διὰ τῆς χώρας αὐτῶν, πολλὰς δ' ἐπικεῖσθαι ταῖς σημαίαις εἰκόνας. Vide infrà In Προτομὴ, & Gloss. med. Lat. in *Laurata*.

ΠΟΡΤΟΣ, *Portus*. Clementina de Reb. gest. S.Petri: εἰς πόρτον καταβὰς, πυκνότερον ἐπυνθάνετο, πού τις ἴδοι, ἢ ἀκοῦσαι ἐντὸς τεσσάρων ἐνιαυτῶν ἀπαντῆσαν ναυάγιον. Mox: αὐτὸς δακρύων εἰς πόρτον κατῆλθε, καὶ εἰς πλοῖον ἐμβὰς εἰς ἐπιζήτησιν ἐκείνων ἐξέπλευσε. Marcianus Heracleotes in Periplo: καταλήγει δὲ πρὸς μεσημβρίαν ὡς ἐπὶ τὸν προειρημένον ναὸν τῆς Ἥρας, ἤτοι Βελῶνα τὴν πόλιν, ἢ Πόρτον μάγνον. Cedrenus p.172. εἰσῆλθε πλοῖον ἀπὸ Ἀλεξανδρείας εἰς τὸν πόρτον Ῥώμης. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.1.

Ἀνάγκη, ἦτον τὸ λοιπὸν ϛὸ πόρτο νὰ σεβοῦσι.

Occurrit præterea apud Sozomen. lib.9. cap.68. Nicephor. Callist. lib.4. cap.21. & alios.

Πορτολάνος, Liber nautis portus & intervalla locorum monstrans. Crusius in Turcogr. pag. 4. 525. Edit. Italicè & Gallicè non semel. Laudatur à Lambecio lib. 5. Commentar. de Bibl. Cæsar. pag.263. Πορτελάνος Græcobarb. hocce initio: Ὁρμηνία τοῦ καραβίων διὰ τοὺς λιμιόνες. Habetur etiam MS. in Bibl. Colbertea Cod. 6560.

Πορτομόλο, *Portus cum mole seu crepidine*. Portolanus MS. ἡ Μοθόνη ἔνι χώρα καὶ πορτομόλο, &c.

ΠΟΡΦΥΡΕΝΙΟΣ, *Purpureus*, Πορφύρεος.

ΠΟΡΦΥΡΙΣ, *Anchusa*, apud Interpol. Dioscoridis cap. 605. Item *Ocimastrum*, seu *Basilicum silvaticum*, cap.610.

ΠΟΡΦΥΡΙΤΗΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶ λίθος ἐτήσιος, καὶ ἀνδροδάμας. Vide in his vocibus.

ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΗΣ, Πορφυρογέννητος, *Porphyrogenitus*, *in purpura natus*, *patre jam Imperatore in lucem editus*: vox passim obvia apud Scriptores Byzantinos, quæ aliis sæpe verbis efferri solet. Ἐν ἁλουργίδι τραφεὶς, apud Libanium in Prosphonetico ad Julianum Imp. Michael Psellus in Hist. MS. de Theodora Constantini Fratris Basilij filia: ἥτε γὰρ πορφυρὶς, ὑφ' ἧς ἐσπαργάνωτο, &c. Ὁ ἐν πορφύρᾳ τεχθεὶς, apud Joannem Cantacuzenum in Præfat. ad Hist. Apud Constantinũ in Basilio n.48. Edit. Combefisij, de se, Κωνσταντῖνος ὁ τῆς πορφύρας βλαστὸς, quo-

modo etiam Nicephorus Romani Diogenis Imp. filius Zonaræ appellatur. Πορφύρας ἀπόγονος, in Præfat. ad Excerpta ejusdem Constantini de Virtutibus & Vitiis. Apud Nicolaum Calliclem, Πορφύρας κλάδος: apud Annam Comnenam, Πορφύρας τιθήνημα. Πορφύρας ῥόδον, apud Manassem p. 52. Procemium ad Geoponica sub finem: ὦ δικαιότατε Δέσποτα Κωνσταντῖνε, τὸ τερπνὸν τῆς πορφύρας ἀπάνθισμα. Idem à Manasse πορφυροβλάστητος dicitur. Joannes Euchaitorum Metropolita pag. 44. de Zoe Augusta Monomachi Uxore:

Τῆς εὐγενείας λείψανον, τῆς πορφύρας
Κάλλιστον ἄνθος, χρῶμα τῆς ἀλουργίδος.

Ptochoprodromus in versibus Politic. MSS. de sua Paupertate, sub finem, ubi de Manuele Comneno Imp. sub quo vivebat:

Ἀλλ' ὦ Κομνηνοβλάστητον ἀπὸ πορφύρας ῥόδον,
Ὦ Βασιλεῦ, Βασιλεῦ, καὶ τῶν ἀνάκτων ἄναξ,
Καὶ κράτος τὸ τρικράτιστον ἀποπατρόθεν.

Idem Psellus in Epist. MS. sub nomine Michaelis Ducæ Imp. ad Robertum Guiscardum qua alteram ex ejus filiabus Constantino Porphyrogenito fratri in Uxorem expetit: οὐ πρὸ τῆς βασιλείας τῷ ἐμῷ γεγεννημένος πατρὶ, ἀλλὰ μετὰ τὴν βασιλείαν καὶ τὴν σύλληψιν ἐσχηκὼς καὶ τὴν γέννησιν, ὥσπερ πόῤῥωθέν πη τοῦ Θεοῦ τὸ τοιοῦτον κόσμον τῷ γένει προευτρεπίζοντος· τοὺς δὲ οὕτω γεγεννημένους Πορφυρογεννήτους Βασιλεῖς οἱ καθ' ἡμᾶς Ῥωμαῖοι κατονομάζουσι· τὸ δὲ ὄνομα τοῦτο Θεῖον ἄντικρυς τοῖς μετεσχηκόσι νενόμισται· ἐντεῦθεν γὰρ καὶ ἡ βασίλειος πορφυρὶς τὸ ἐπίσημον ἔσχηκεν· ὅθεν καὶ ταῖς κοιναῖς εὐφημίαις προστίθεται τῇ βασιλείᾳ τὸ ὄνομα καὶ τὴν βασιλέα τις εἰρηκὼς προστίθησιν εὐθὺς τὴν πορφύραν. Vide Notata ad Alexiadem pag. 223. Gloss. med. Lat in *Purpurati*, & Constantinopolim Christ. lib. 2. sect. 4 num. 7.

ΠΟΡΦΥΡΟΥ͂Ν, *Atractylis*, apud Interpol. Dioscor. c. 513.

ΠΟΣΕΥ͂ΕΙΝ, *Pausare*, *Morari*, ἀναπαύεσθαι.

ΠΟΣΚΑ΄ΔΑ, *Insidiæ*, ex Ital. *Imboscata*, apud Crusium in Turcogr.

ΠΟΣΤΑΤΙΚΟ, *Possessio*, Κτῆμα, in Corona pretiosa. Vide Gloss. med. Lat. in *Potestas*, *Potestativum*.

ΠΟΣΟΥΣΤΑ΄ΡΙΟΝ, Piscis species, cujus meminit Petr. Bellon. lib. 1. Observ. cap. 53.

ΠΟΣΤΑΘΜΟ΄Σ, pro ἱππόσταθμος. Scholiastes Oppiani lib. 3. Halieut. v. 236 σταθμὸς, ἡ ἡμερήσιος ὁδὸς, τὸ παρὰ πολλῶν καλούμενον ὁ ποσταθμὸς, καὶ ἡ ἔπαυλις τῶν ζώων.

ΠΟΣΤΕ΄ΛΙΝΟ. Vide in Μποστέλινο.

ΠΟΣΤΙΑΙ΄Α, *Quota dies mensis*, vel *Quota feria*, apud Græcos Compotistas. Vide Scaliger. de Doctr. tempor. pag. 720. & Dion. Petavium lib. 8. Dissert. ad Auctar. operis de Doctr. temp. cap. 7.

ΠΟΤΑΓΗ, pro ὑποταγὴ, *Familia*, *Famulatus*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 206. τουτέστιν νὰ τὸ πληρώσῃ τὸ ψόμμιν του, κάρτζα του, τὸ κρασίον του, τὸ κρίας, καὶ φαγεα τὰ ἔνι χρίσι εἰς τὴν ἀφέντην, οὐ εἰς τὶν κύραν του, καὶ εἰς τὴν ποταγὴν, καὶ φορίσιες ἐκίνα ὅλα τὰ πράγματα, &c. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ κάμασιν εἰς ποταγὴν τινος νὰ μηδὲν εἶναι.

ΠΟΤΑΜΙ΄ΔΑ, *Curuca*, avis, Gallis, *Fauvette*. Petr. Bellon. lib. 1. Observ. cap. 10.

ΠΟΤΑΜΟΠΝΙΚΤΟΙ, dicti qui in fluvium demergendi projiciebantur. Theophanes an. 8. Rhinotmeti: καὶ αὐτὸν τὸν Χαγάνον παρ' ὀλίγον τελείως ποταμόπνικτον ἐποίει.

ΠΟΤΑΜΟΦΡΥ΄ΓΙΟΝ. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Μῦρον, ποταμοφρύγιον.

ΠΟΤΑ΄ΜΙΟΣ, *Undulatus*. Continuator Theophanis lib. 3. num. 43. τοίχοις δὲ δύο ὠχύρωται ἐκ πλακῶν Ῥωμαίων, καὶ Πιγανουσίων, καὶ Καρανῶν, πρὸς δὲ γε Πρασίνων καλλωπιζομένοις ποταμίων Θετταλικῶν. Suprà num. 42. ὅτε γὰρ Καρανὸς, ὃς οὕτω φέρει τὴν κλῆσιν, διὰ τὸ ἀπὸ τῆς γραδώσεως ἔχειν ἀπὸ λίθου Καρανοῦ οἷόν τινα πλατὺν ποταμὸν, &c.

Ποταμίσιος, *Fluviatilis*, ποτάμιος.

ΠΟΤΑΜΟ΄Σ. Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap. 7. pag. 156. ὁ δὲ ὑποψήφιος τρεῖς ποταμοὺς διελθὼν, ἐπ' ἐδάφους διὰ γύψου διατυπωθέντας, τὸ τῆς διδασκαλίας ἐφ' ᾧ ἐκλήθη δηλοῦντας χάρισμα, ἐπάνω πόλεως ἵσταται ἀνιστορουμένης, &c. Vide Ἀετός.

ΠΟΤΑΜΟΙ΄, dicuntur *Lineæ candidæ* rubeis intextæ in Pallijs, Mandyis, Stichariis, seu tunicis Pontificum, Sacerdotum, vel Diaconorum, quorum formam exhibet Goarus ad Euchologium pag. 156. Ejusmodi porrò palliis utuntur extra Missarum solemnia. Est autem Mandyas, inquit idem Goarus ad Codinum, Pallio quàm similis, ad fauces fibulâ nexus, sinibus & rugis amplissimus, & omnino insignis. Ad ejus latera circa ventrem assutæ sunt tæniolæ, albi rubrique coloris ternæ, quibus undequaque variatur, & adornatur. Tæniolæ illæ sunt ποταμοὶ, de quorum significatione, sic Symeon Thessalonicensis lib. de Templo: τὸ τοῦ ἀρχιερέως στιχάριον ἄνωθεν καιόντας τοὺς δηλουμένους κέκληται ποταμοὺς, τὸ διδασκαλικὸν ἐν αὐτῷ σημαίνονται χάριτος. Mox: ποταμοὶ δὲ λέγονται διὰ τὴν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τὴν Σωτῆρος φωνὴν, λέγοντος, Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, ποταμοὶ ῥεύσουσιν ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ὕδατος ζῶντος. Idem alibi: τοῦτο δὲ καὶ ὁ ἀρχιερατικὸς διδάσκει μανδύας, ποταμοὺς μὲν ἔχων διὰ τὰ προειρημένα, &c. Rursum in Libro de Sacris Ordinationibus cap. 8. ubi de Episcopi Enthronismo: λαμβάνει δὲ καὶ τὸν μανδύαν μετὰ τῶν ποταμῶν, ὡς διδάσκαλος τῶν ἐκ τῶν οὐρανῶν, Ἐδέξω τὴν θείαν χάριν, λεγομένου, ὅτι καὶ ἀπὸ τῶν οὐρανῶν ἡ χάρις ἡμῖν ἐκκέχυται. Et cap. 9. ubi de Inauguratione Patriarchæ Constantinopolit. ἐλθόντα τὸν ὑποψήφιον ὁ Βασιλεὺς πρὸ τοῦ ἰδεῖν φιλοφρονεῖ, καὶ μανδύαν μετὰ ποταμῶν ἀποστέλλει, καὶ τὸ τῆς ἐκκλησίας ἐγκόλπιον. Denique cap. 11. πάντες οὖν ἐνδυσάμενοι τὰ ἀρχιερατικὰ, στοιχάριον μετὰ ποταμῶν, &c. Balsamon in Meditat. de Patr. pag. 447. τὰ μετὰ ποταμίων στιχάρια, τοὺς κρουνοὺς τῶν αἱμάτων, καὶ τοῦ ὕδατος, τοὺς ἐκ τῆς θείας πλευρᾶς ἀποστάξαντας, (δοξάζουσιν.) Gregoras lib. 6. cap. 1. οἱ Ἀρχιερεῖς, βάστουν εἰς τὰ μαντία τοὺς ποταμοὺς κοκκίνους καὶ ἄσπρους, διότι ἐῤῥεύσεν ἀπὸ τὴν πλευρῶν τοῦ Χριστοῦ αἷμα καὶ νερὸν ἀντάμα. Idem Balsamon loco laudato pag. 450. ὅθεν καὶ οἱ ἁγιώτατοι Πατριάρχαι τόπον ἀναπληροῦντες τῆς κεφαλῆς τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ, ἐνδιδύσκονται σάκκους καὶ μετὰ ποταμίων καὶ τριγόνων στιχάρια, καὶ διὰ πολυσταυρίων φαινώλια, &c. Demetrius Chomatenus in Resp. ad Cabasilam pag. 318. ubi quærit idem Cabasilas, εἰ δέον ἐστὶ καὶ ἐν τοῖς πορφύροις Ἀρχιερατικοῖς ἐσθήμασι τεθῆναι, καθάπερ καὶ ἐν τοῖς λευκοῖς, ἐν μὲν τῷ στιχαρίῳ τοὺς ποταμοὺς, ἐν δὲ τῷ φαινολίῳ σταυρούς. Codinus de Offic. Palat. cap. 20. num. 16. καὶ οἱ μὲν Ἀρχιερεῖς εἰς προσκύνησιν τοῦ Βασιλέως, ὡς εἴρηται, ἐρχόμενοι μετὰ τῶν ἐχόντων μανδύων αὐτῶν ποταμοὺς προσκυνοῦσιν αὐτόν. Malaxus in Hist. Patr. ubi de Gennadio Scholario: ἐχάριζε καπάσιον ἐνδύμιον μὲ τὴν καμοῦχαν, καὶ μανδὴν μὲ τοὺς ποταμούς. Et in Hieremia Patr. φέρων τὸ ἱερὸν μανδίον μετὰ τῶν ποταμῶν, &c. Andreas à S. Cruce in Collationibus Concilij Florentini, de habitu Patr. Constantinopol. *Patriarchæ, Archiepiscoporum, & Episcoporum habitum ibidem vidimus nigrum, Monachorum more, Cappa celestini coloris, rigis albis, purpureisque per transversum à summo usque deorsum variata.*

riata. Vide Tabellam IX. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

ΠΟΤΕΡΑ, Prophetis seu Chymicis, *Capparis*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 392.

ΠΟΤΕΣΤΑΤΟΣ, *Potestas*, Magistratûs nomen, Italis præsertim familiare, ut docuimus in Gloss. med. Latin. quo potissimum donabantur qui Constantinopolim ex Genuensibus mittebantur, ut ex sua gente commercia ibi exercentibus præessent: cùm Venetorum, Bajuli; Pisanorum verò, *Consules* dicerentur. Pachymeres lib. 2. cap. 32. de Genuensibus: καὶ τὴν σφίσιν συνήθη τάξιν ὑπάρχοντι πεμπομένῳ παρὰ τῆς κοινῆς συνεδρίας τῆς γῆς αὐτῶν, ὃν καὶ Ποτεστάτον, Ἐξουσιαστὴν εἴποι ἂν ἡ Ἑλλήνων γλῶσσα, &c. Nicephorus Gregoras lib. 4. οἵγε μέν τοι κατὰ χρόνους ταύτους ἄρχειν ἀποστελλόμενοι τούτων, ὁ μὲν ἐκ Βενετίας καλεῖται Μπαίουλος· ὁ δὲ ἐκ Πίσσης Κόνσουλος· ὁ δὲ ἐκ Γενούας Ποτεστάτος. Et lib. 7. ἧκει δ' ἐπὶ τούτοις καὶ ὁ τῶν ἐν τοῖς Γαλάτου Λατίνων Ποτεστάτος, παρὰ τῆς Ἑλλήνων ἐπονομαζόμενος, αὐτόκλητος Ῥωμαίοις σύμμαχος. Codinus de Offic. Palat. cap. 7. ὁ δὲ γε Ποτεστάτος τῶν ἐν τῷ Γαλατᾷ Γενουϊτῶν, &c. Adde cap. 8. num. 2. cap. 14. num. 8. At id Dignitatis Venetis etiam adscribit Acropolita cap. 85. ἐπεὶ γὰρ ναῦς μεγίστη κοίλη Λατινικὴ ἐκ Βενετίας εἰς τὴν Κωνσταντίνου ἀφίκετο, καὶ νέος ἐν ταύτῃ ἐξουσιαστὴς παραγένετο, ὃν καὶ Ποτεστάτον ἐπωνομάζουσιν.

Ποδεστά, ex Ital. *Podesta*. Ducas Hist. cap. 25. de Genuensibus: συνηθὲς ἐστὶ κατ' ἔτος, ἢ καὶ πλείονα καιρὸν στέλλειν ὀφφικιαλίους εἰς τὰ τῆς ἑώας μέρη ἐν ταῖς ὑπὸ τὴν Γενουὰν πόλεσι, ἤγουν ἐν νήσῳ Χίῳ, ἐν ταύτῃ τῇ Φωκαίᾳ, ἐν τῷ Γαλατᾷ, ἐν τῇ Ἀμισῷ, ἐν τῇ Ἀμάστριδι, ἐν Καφᾷ, καὶ τοῦ καιροῦ παρελθόντος τοῦ ὁρισμένου ἕτερον αὖθις στέλλουσι, καὶ ὁ παλαιὸς ἔξεισι παραχωρῶν τὴν καθέδραν τῷ νέῳ, ὃν καὶ Ποδεστὰν κατὰ τὴν αὐτῶν γλῶσσαν καλοῦσιν, Ἐξουσιαστὴν εἴποι τις κατὰ Ῥωμαίους. Idem cap. 39. Extr. & 44. Ποδεστάτου Genuensium meminit.

ΠΟΤΗΡΙ, *Calix*, *Poculum*, Ποτήριον. Sed præsertim *Calix in quo Christi Sanguis consecratur*: Ποτήριον μυστικὸν apud S. Athanasium in Apolog. 2. de Fuga sua pag. 736. & in ejus Vita, & apud S. Cyrillum in Catech. 4. ad Neophytos, Philostorgium lib. 2. cap. 11. Socratem lib. 1. cap. 27. & Sozomenum lib. 2. cap. 23. 25. Idem Cyrillus in laudata Catech. 4. Εἶτα μετὰ τὸ κοινωνῆσαί σε τοῦ σώματος Χριστοῦ, προσέρχου καὶ τῷ ποτηρίῳ τοῦ αἵματος, μὴ ἀνατείνων τὰς χεῖρας, ἀλλὰ κύπτων, καὶ τρόπῳ προσκυνήσεως καὶ σεβάσματος, λέγων τὸ, Ἀμήν. In Concilio Calchedon. Act. 10. pag. 647. ποτήριον διάλιθον. Chronicon Alexandrinum an. 14. Heraclij: τὰ τίμια ῥιπίδια, δισκάρια, καὶ ποτήρια, καὶ ἄλλα ἱερὰ σκεύη. Evagrius lib. 6. cap. 21. παρ' αὐτὰ ὃν ἔπεμψα τὸν αὐτοῦ σταυρὸν, καὶ τῆς τούτου τιμῆς ἐν τῷ πανσέπτῳ σου ναῷ, κελεύσας ἐκ τούτου τιμῆς δίσκον ἕνα καὶ ποτήριον ἐν γενέσθαι εἰς λόγον τῶν θείων μυστηρίων. Vide Continuator. Theophanis lib. 4. num. 45. Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. τὸ δὲ ποτήριόν ἐστιν ἀντὶ τοῦ σκεύους, ὃ ἐδέξατο τὸ ἐκχυθὲν αἷμα τῆς κεντηθείσης ἀχράντου πλευρᾶς, καὶ χειρῶν, καὶ ποδῶν τοῦ Χριστοῦ τὸ ἀπομύρισμα. Anonymus MS. contra Latinos: τὸ δὲ θεῖον ποτήριον εἰκονίζει τὴν δεσποτικὴν πλευρὰν, ἐξ ἧς ἐρρύη τὸ αἷμα καὶ τὸ ὕδωρ. Erant porro plura in sacra mensa ποτήρια, nam in Euchologio pag. 628. fit mentio δευτέρου ποτηρίου. Sed & habetur in eodem Euchologio pag. 853. ἀκολουθία εἰς ἐγκαινισμὸν δίσκου καὶ ποτηρίου καινῶν καὶ ἀθίκτων.

Δισκοποτήριον, *Discus & calix Sacer*. Nicetas de statu Urb. ex Cod. MS. Reg. τὰ ἅγια δισκοποτήρια ἐπαίροντες, ἔρριπτον κατὰ γῆς, τὰ τὸ τίμιον σῶμα καὶ αἷμα τὸ δεσποτικὸν ἔχοντα, καὶ τὰ μὲν ἐτζάκιζον. Interdum unicè pro sacro Calice usurpant Græci. Vide in Δίσκος.

Δισκοποτηριανοὶ αἱρετικοὶ, dicuntur Fr. Richardo in Clypeo fidei part. 1. c. 4. §. 5. οἱ ὁποῖοι ἐκατηγοροῦσαν τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν, σὰν νὰ ἀδικᾶ τοὺς πιστοὺς, στερίζοντάς τους ἀπὸ δισκοποτήριον, &c.

Ποτηροκάλυμμα, *Velum quo Sacer calix in altari tegitur*. Theodorus Patriarcha in Responsis MSS. διὸ καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν ἁγιάζεσθαι τὰ ποτηροκαλύμματα, καὶ τὰ δισκοκαλύμματα καὶ τὰ λοιπὰ, ἅμα τῷ τεθῆναι εἰς τὴν ἁγίαν τράπεζαν. Anonymus de Templo S. Sophiæ pag. 259. ἵνα ἔχωσι μία ἑκάστη ἑορτὴ ἴδια ποτηροκαλύμματα. Vide Ἀήρ.

Ποτήριον κοινὸν, *Poculum vitreum vino plenum*, quod inter nuptiarum ceremonias Sacerdos nubentibus ter propinat: quo ritu exacto confringitur. Euchologium pag. 392. εἶτα προσφέρεται τὸ κοινὸν ποτήριον, καὶ εὐλογεῖ αὐτὸ ὁ ἱερεὺς, καὶ λέγει τὴν εὐχὴν ταύτην. —— εἶτα λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἐπὶ χεῖρας τὸ κοινὸν ποτήριον, ὃ μεταδίδωσιν αὐτοῖς ἐκ γ΄. πρῶτον τῷ ἀνδρὶ, καὶ αὖθις γυναικὶ, &c. Euchologium Cryptoferrat. εἶτα δίδωσι τῷ ἀνδρὶ πίνειν, αὐτὸς κατέχων τὸ ποτήριον, καὶ αὖθις τῇ γυναικὶ, καὶ ποιοῦσι τοῦτο ἕως τρίτου, καὶ ἀποδίδωσι τὸ ποτήριόν τινι, ἢ ὥς ἔνιοι, κλᾷ, καὶ οὕτως ἐξέρχονται. Rationem hujusce ritus ex Symeone Thessalonicensi lib. de Sacram. describit Goarus pag. 398. Nescio porrò an huc respexerit Zonaras in Eudocia, ubi de illius iteratis nuptiis cum Romano Diogene, quibus interfuere Eudociæ major filius, & Joannes Ducas Cæsar prioris conjugis frater: κοινοῦται δὲ τὴν πρᾶξιν τῷ πρεσβυτέρῳ τε τῶν υἱῶν, καὶ τῷ Καίσαρι μεταπεμφθέντι πρὸς τὰ βασίλεια, καὶ μετασχόντι τῶν ὑμεναίων, καὶ τῶν ἐπιγαμίων ἀπογευσαμένῳ κρατήρων. Sed id ante Zonaram sic expresserat Michael Psellus in Histor. nondum edita: μετάκλητος καὶ ὁ Καῖσαρ ἐπὶ τούτοις γίνεται, καὶ τὴν σύνεσιν τότε μάλιστα ἐπιδέικνυται καὶ τῆς ἀνεψιοῦ καὶ Βασιλέως φροντίσας ὅσα εἰκὸς, καί τινας φωνὰς ὥσπερ ἐκείνου ἀφεὶς, συμπανηγυρίζει τοῖς βασιλεύουσι, καὶ μονονοὺ τὸν ὑμέναιον ᾄδει, καὶ τῶν ἐπιγαμείων ἐμφορεῖται κρατήρων. Vide quæ de hac ceremonia observat Petrus Arcudius lib. 7. de Concord. cap. 32.

ΠΟΤΗΡΙΟΝ, Herbæ species. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. ἀκίδωτον, τὸ λεγόμενον ποτήριον.

ΠΟΤΗΡΟΚΛΑΣΤΡΙΑ, *Papaver*. Glossæ Botanicæ ex Cod. Reg. 1177. Ἀνεμώνης, ἤτοι ποτηροκλάστρια, καὶ μήκων. Eædem Glossæ: Μήκων, ἡ ποτηροκλάστρια, ἤτοι παπάβαρις. Sic in Lit. Α. & in aliis Glossis, pro μήκων. Aliæ Glossæ ex Cod. 190. Ποτηροκλάστρα, τὰ ἄνθη τῆς κουτζουνάδος, *Flores Papaveris*. In aliis denique Glossis MSS. Græcobarbaris, lego, πυπεροκλαυστία, ἤτι ὁ μήκων.

ΠΟΤΙ, *Nunquam*, Μηδέποτε.

ΠΟΤΙΣΤΗΣ, *Rivus*, *Rivulus*, Ὀχετὸς, ἀγωγός.

ΠΟΥΒΕΤΑ, Πέπετα, *Alicubi*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS. de Carcere:

Καὶ δὲν ἔχει καὶ πούβετις κανένα παραθύρι.

Historia Apollonij Tyrij:

Νὰ γράψω τὸ βιβλίδιον, καὶ νὰ τ' ἀναθεν βάλω,
Τὸ δαγραμμένω πουβέτεις, κ' εἰς ῥῆμα νὰ τὸ βάλω.

Infrà:

Καὶ ἄνευ καὶ λάθος πούπετα, θέλει τὸ συμπαθήση.

Historia MS. Bertrandi Romani:

Ἂν σε σκιάσῃ πούπετις σύμπτερος νὰ κατέβῃς.

Threnus MS. de capta à Turcis Constantinopoli:

Καὶ ἂν ἠ σφαλῶ πουβέτις, μήμε κατηγορεῖτε.

Anonymus MS. de Amorib. Lybistri:

Οὐκ ἔχει πούπετα ἄνθρωπον διὰ παρηγόρημάν της.

ΠΟΥΒΛΙΚΟΣ, *Publicus*. Glossæ Basilic. Πούβλικον, δημόσιον. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 930. Πούβλιον, παρὰ Λατίνοις, τὸ δεδημοσιευμένον. Ubi legendum Πούβλικον. Aliæ ex Cod. Reg. 1708. Πούβλικον κατὰ Ῥωμαίους, δημόσιον ἔγκλημα, μέγα καὶ φοβερὸν καὶ δυνα-

μθμον τάραξαι τὴν ἐκκλησίαν. Codex Canon. Ecclesiæ Africanæ Can. 43. al. 46. εἰ πούβλικον καὶ τεθρυλλημένον ἐστὶ τὸ ἔγκλημα. Ubi Zonaras: Πούβλικον γὰρ τὸ δεδημοσιευμένον καὶ πρόδηλον λέγεται· ἡ γὰρ λέξις Λατίνων οὖσα δημόσιον δηλοῖ. Rufus in legibus militaribus §.5. οἱ ἐπὶ μοιχείᾳ, ἢ ἐν ἄλλῳ ἐγκλήματι πουβλικῷ κατακριθέντες. In Basilic. lib. 9. tit. 3. cap. 31. Πουβλίκου χάριν, *Republica causa.*

Πουβλικίζειν, *Publicare*, *Detegere*, *Vulgare.* Mauricius lib. 3. Strateg. cap. 5. ἀναγκαῖον ἐστὶ λοιπὸν καὶ τὸ πρὸς ἄλληλα τὰ βάνδα συμφωνίαν καὶ τάξιν ἐθίζεσθαι ὡς ἐπὶ παρατάξεως, ἀλλ᾽ ἵνα μὴ πουβλικίζηται ἡ πᾶσα παράταξις τοῖς ἐχθροῖς. Adde lib. 1. c. 9. lib. 6. c. 1. 5. 6. lib. 7. c. 11. Leonem cap. 7. §. 41. c. 14. §. 20. cap. 18. §. 11. 12. quibus ferè locis Rigaltius vocem πουβλικίζειν, *Publicâ pugnâ*, *universis copiis confligere* interpretatur. Nescio an bene.

Προπουβλικίζειν, *Divulgare.* Leo in Tactic. cap. 7. §. 42. τὰ γὰρ τοιαῦτα στρατηγίας μᾶλλον καὶ ἐπιτηδεύματα εἰσὶ κατὰ τῶν ἐχθρῶν, ἢ τάξεως, ἅπερ προπουβλικίζεσθαι ἐν ταῖς γυμνασίαις οὐ συμφέρει.

ΠΟΥΓΓΗ, Πουγγίον, Πουγγάκι, *Perula*, *Sacculus*, θυλάκιον, πήρα. Gallis, *Poche.* Ptochoprodromus de sua Paupertate, MS.

Ἁπλώνω τὸ περσικὴν μου, γυρεύω τὸ πούγγην μου.

Anonymus Medicus Græcobarb. ex Cod. Reg. MS. 945. ὅταν ἐμπάσης εἰς τὸ πηθάειν ἀπὸ τὸ λινὸν, ἔμπαζε εἰς πούγγην συνάπην.

Πουγγίον. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. τοξάρεια κατὰ τὴν ἑκάστου ἰσχὺν, καὶ ἐκ ὑπὲρ αὐτὴν, μᾶλλον δὲ καὶ ἁπλότερα ἔχοντα θηκάρια πλατέα, ἵνα ἐν καιρῷ δυνατὸν ἐστὶ τεταμμένα χωρεῖν τὰ τόξα, ἐν αὐτοῖς κόρδας ἐκ περισσοῦ πουγγίοις αὐτῶν. Adde Leonem in Tactic. cap. 6. num. 2. Balsamon ad Synod. VI. Can. 61. φυλακτήριοι δὲ λέγονται οἱ κατ᾽ ἀπάτην δαιμονικὴν διδόντες τοῖς ὑπ᾽ αὐτῶν ἀπαλαμένοις δόγματά τινα ἐκ σηρικῶν σημάτων ὑφασμένα, καὶ πουγγία λεγόμενα ἔχοντα ἔσωθεν ποτὲ μὲν γραφὰς, ποτὲ δὲ ἕτερα ψευδῆ τινὰ περιέχοντα. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Τὸ δακτυλίδιν δὲ ζητῶ, βάνω τὸ εἰς τὸ πούγγιν μου.

Πουγκὶ, Πούγκη. Cyrillus in Lexico, Μαρσίπιον, Σενδύκιν, ἡ πουγκίν. Lexicon MS ex Cod. Reg. 1843. Καλικοειδὲς, ὡς ῥόδου, πουγκίν. Glossæ Græcobarb. Μάρσιππος πλεκτὸς, πούγκην πλεκτόν. Alibi: Ἀσκοπήρα, Μαρσίπιον, σαρκοπάτνιον, πούγκην. Lamentatio de capta Constantinopoli MS.

Πούγκην σου καὶ σακκέλιν σου εἰς ὅλας τὰς δουλίας σου.

Πουγκίον. Leonardus Phortius lib. 2. de Re militari:

Πλησμένου δὲ πουγκίου
Μπουλπέρης νὰ τὸ κυλίσῃς.
Πρῶτον δὲ τὰ ἔγροικήσεις,
Τὸ πουγκίον νὰ γεμήσεις.

Πουγκάκι, *Sacculus.* Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ἀμὲ καὶ τὸ πουγκάκιν του προλίτερα ἂς τὸ λύσῃ.

ΠΟΥΚΛΟΣ. Cantacuzenus lib. 1. Hist. cap. 48. pag. 145. ἀλλ᾽ ὥσπερ κατὰ τὸ παρὸν ἡμεῖς τὸ πρόσαγμα καὶ τὴν παροῦσαν γραφὴν ἐβάλομεν ἐντὸς πούκλου (καί τις δύναται ἐνθυμηθῆναι ὅτι ἐστί τι ἐντὸς τοῦ πούκλου) οὕτως ποιεῖτε καὶ ὑμεῖς. Hîc hærent Pontanus & Gretzerus, dum alter κοῦκρον pro κούκουρον *Pharetram*, alter κοῦκλον pro κουκούλλιον rescribendum conjectant. Meursius in Πούγγη, legendũ πούκκον censet, ut sit nostrum *Poche.* Sed cùm dicat Cantacuzenus neminem sibi in animũ inducere potuisse aliquid esse ἐντὸς τοῦ πούκλου, siquidem lectio haud sana est, longè mallé legere βάκλου, ut Epistola in cavo baculo latuerit. Verùm cùm eadem vox bis repetatur, atque ita in suo exemplari legerit Pontanus, vix mendum inesse putaverim, tametsi in præsens nihil succurrit ad vim vocis exsculpendam. Neque enim *Buculam*, seu nostrum *Boucle* hîc intelligi fere censuerim, ut in *Fibula* Epistola latuerit.

ΠΟΥΛΑ, Πουλὶ, *Ficedula*, συκαλὶς, μελαγκόρυφος.

ΠΟΥΛΑΡΙ, Πουλάριν, *Pullus equinus*, πῶλος, μόσχος. Glossæ Græcobarb. αἰτναῖα πῶλος, ἡ μεγάλη ἵππος, τὸ μεγάλον πουλάριν.

ΠΟΥΛΒΕΡΙΣ, *Pulvis.* Anonymus de Oxymelite: λαβὼν τρίψας αὐτὸ, ἐπίθες πούλβερειν εἰς τὰ ὄμματα. Constantinus Asecretis in Viatico MS. lib. 1. cap. 24. ποίησον ἐξ αὐτῶν πουλβέριν. Mox: καὶ ξηράνας, τρῖψον ὡς πουλβέριν. Joannes Tzetzes Chil. 5. v. 706.

Αὐτὴν λέγω τὴν ἄσβεστον τὴν πᾶσι θρυλλουμένην,
Πούλβερειν δὲ τὴν ἄσβεστον ἐκ τῶν χαλασμάτων.

In Hippiatricis lib. 2. cap. 129. Πούλβερ κουδριγάρεον, *Pulvis Quadrigarius*, de quo Libri Mulomedicorum.

ΠΟΥΛΒΙΝΟΝ, *Pulvinus.* Erotianus in Lexico Hippocratis: σκύτιον ὑποκεφάλαιον, δερμάτινον προσκεφάλαιον, ὅπερ καὶ πουλβῖνον. Arrianus ad Epictet. lib. 3. cap. 23. δεῖ τιθῆναι χίλια βάθρα, καὶ παρακληθῆναι τοὺς ἀκουσομένους, καὶ ἐν κομψῷ στολίῳ, ἢ τριβωνίῳ ἀναβάντα ἐπὶ πούλβινον, διαγράφειν πῶς ἀπέθανε.

Πουλβινάρειον, *Pulvinus*, in Glossis Servij *Pulvinar*, *Pulvinarium.*

ΠΟΥΛΕΙΝ, *Vendere*, πωλεῖν. Fabulæ Æsopi Græcobarb. καὶ ἐπούλησεν τὰ πρόβατα, καὶ ἀγόρασε φοινίκια. Adde pag. 75. Πουλητὴς, *Venditor.* Πούλησμα, *Venditio.*

ΠΟΥΛΙ, *Ales*, *Avis*, ὄρνις, *Pullus.* Anonymus MS. de Matulis seu de Urinis: καὶ ἂς τρώγει ὀρνίθια, καὶ περιστερόπουλα, καὶ ἕτερα πουλιά. Excerpta Iatrica MSS. Melanij Cocini: καὶ ἐγγύξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν πουλίων, καὶ παρευθὺς βλέπουν. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Φοίνιξ τὸ δένδρον λέγεται, ἔστι καὶ πουλίον.

Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Εἰς κλώνον δένδρου ἤκουσα πουλία τριγώνια δύο.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Καὶ τὰ πουλία ἀρχίζασι ὅλα νὰ κοιλαδοῦσι.

Idem lib. 7.

Ἐκεῖ ἐγρίκησε πολλὰ πουλία νὰ κοιλαδοῦσι.

Stephanus Sachleces in Versib. Politic. MSS.

Ἀμήχασιν τὰ πράγματα ὡσὰν πουλία καὶ σκόνη.

Chronicon MS. Manuelis Malaxi pag. 27. ἦτον κυνηγὸς εἰς τὰ ζῶα καὶ πουλία. Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 2.

Κ᾽ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ δένδρου τοῦ στρουθοῦ πουλία ὑπῆρχον.

Πουλίτζιον, *Avicula.* Historia MS. Bertrandi Romani:

Γύρωθεν δὲ τοῦ στέμματος ἐκείνης τῆς φλουσκῆας,
Πουλίτζια ἐκάθηντο χρυσὰ χρυσὰ πανίσια.

Ἐξυπουλιάζειν, *Pullos edere.* Physiologus MS. de Natura animalium, ubi de Gallina: ὅταν γηράσκει εἰς ἑπτὰ χρόνους, νὰ ζήσει, τότε γεννᾷ δύο αὐγὰ εἰς τὴν κοπρίαν ταχὺν νὰ εἰς ἡμέρας μ´. εὐθὺς ἐξυπουλιάζουν, γεννοῦν τε πετεινάρια καθὼς ἔχει ὁ γόνος. Rursum ubi de Nyctocorace: ὅταν ἐξεπουλιάσωσι τὰ ἑαυτῶν πουλία, ὑπάρχουσι πιπήγκια τοὺς ἄσπρα.

Ἀγριοπουλίον, *Avis fera.* Orneosophium pag. 244. ὀφελεῖς διδόναι συχνότερον πρὸς τοὺς ζαγάνους ἀγριοπουλία, ἤτοι περιστέρια, τρυγόνια, καὶ ἕτερα ὅμοια.

Πουλάκι, *Pullus*, *Avicula*, ὀρνίθιον. Fabulæ Æsopi Barbarogr. pag. 58. κυνηγὸς εἰς τὰ πουλάκια ἔστηνε τὴν παγίδα. Ubi Cod. Gr. ὀρνιθοθήρας ὄρνισιν ἔστη παγίδας. Adde pag. 69. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4. Extr.

Κιαφ

Κιαφ' ὢν πολύωρα ἐέκετον καὶ γρύκα τὰ πελάκια Εκήταζε τὸν ὀρανὸν, &c.

Πελόλογος, *Auceps*, ὀρνιθοθήρας. Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag.23. ἐς πελόλογος ἐπῆρεν ὄξον καὶ βεργία νὰ κυνηγήσῃ, &c. Πελολογεῖν, *Aucupari*, ὀρνιθοθηρεῖν. Corona pretioſa: νὰ πελολογᾷ, *Aucupari*, ἰξεύειν. Πελολογία, *Aucupium*, ὀρνιθοθήρα. Πελοπιάςης, & Πελοπιάνειν, idem quod Πελόλογος, & Πελολογεῖν.

ΠΟΥΛΟΣ, Πωλος, voces quæ promiſcuè aliis addi vulgò ſolent, ad rem quamvis alterâ minorem deſignandam, ita ut reſpectu majoris ſit idem quod *Pulli* reſpectu adultarum ὀρνίθων, qui ὀρνιθόπελα ſolent etiamnum appellari: quomodo etiam ἀετόπελα, dicuntur reſpectu adultarum aquilarum. Demetrius Conſtantinopolit. lib.1. Hieracoſophij pag.55. διάχρισμα προφυλακτικὸν πέλων ἱεράκων. Maximè verò appellativis, vel dignitatum nominibus poſtpoſitum πελος legimus, quæ quidem in familiarium deinceps cognomina tranſierunt, ab iis à quibus ortæ erant originem hoc pacto indicantia. Verbi gratiâ Zonaras in Baſilio Porphyrog. pag.175. quatuor fratres Bulgaros, quibuſcum bellum geſſit idem Imperator, Κομιτοπέλες cognominatos fuiſſe ſcribit, ὅτι ὑοὶ γεγόνασιν ἑνὸς τῶν παρ' αὐτοῖς ἐπισήμων καὶ λεγομένων Κομήτων. Quâ ſanè nomenclaturâ extitit longè poſtea Conſtantinopoli familia Κομιτοπέλων nota, de qua Cantacuzenus lib.3. cap.46. Ita apud Annam Comnenam Conſtantinus Ὀμβερτόπελος dictus, quòd eſſet Humberti nobilis Galli filius, quo adjutore Alexius Comnenus Imperium invaſit, de quo egimus ad Alexiadem; ſic perinde alij, ut Καμαтηρόπελος, apud Theophylactum Bulg. Epiſt.15. Θεοφιλόπελοι, apud Acropolitam in Chron. cap.16. Ἰατρόπελοι, cap.45. Στρατηγόπελοι, apud eundem & Nicephorum Gregoram: Συγρόπελοι, apud Cantacuzenum lib.3. cap.15.29. Φραγγόπελοι, eod. lib. cap.28. Σεργόπελοι, lib.4. cap.14. Σεβαςόπελοι, lib.2. cap.7. Ξανθόπελοι, lib.1. cap.46. Σπανόπελοι, lib.3. cap.15. Δεκόπελοι, in Epiſt.7. MS. Nicolai Cabaſilæ, &c.

ΠΟΥΛΟΥΔΟΝ, *Flos*, ἄνθος. Πελεδίζειν, Πελεδεῖν, *Vigere*, *Florere*, *Vernare*, θαλλάζειν, ἀκμάζειν. Vide Λελεδον.

ΠΟΥΛΠΙΤΟΝ, *Pulpitum*, *Pavimentum*, in Gloſſis Græco-Lat. Theophanes an.5. Juſtiniani: καὶ ἀνῆλθεν εἰς τὰ λεγόμενα πέλπιλα, ὄπιθεν τῆ καθίσματος τῆ ἱπποδρομίε. Ubi perperam in Chron. Alexandrino πέλβιλα.

Πολπιτεῦν, *Tabulatis & pulpitis inſtruere*. Mauricius lib.11. Strateg. cap.5. καὶ γεφυρώματα κατασκευάσαι, εἰ δυνατὸν, τὰς λεγομένας πλωτὰς, ὥστε ἀσκόπως τὰς διελεύσεις τῶν ποταμῶν γίνεσθαι. πολλῶν ὄντων δυσβάτων ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν καὶ κατὰ τὸ Σχυθικὸν σχῆμα, τὲς μὲν γεφυρεῦν, τὲς δὲ πολπιτεῦν.

ΠΟΥΜΜΑ, ἡ τῆ χειρὸς πυγμὴ, *Pugnus*, apud Phavorinum.

ΠΟΥΜΠΑΡΔΕΣ. Vide in Βομβάρδα.

ΠΟΥΜΠΟΥΡΙΖΕΙΝ, *Sonare*, *Prædicare*. Ex Βόμβος, fortè. Gloſſæ Græcobarb. αὐτὸς αὐτῇ αὐλεῖ. τῦτος ἠχεν πηδιαυλίζει τῆ ἑαυτῆ τε· ἢ διαλαλεῖται, ἢ πεμπερίζεται, ἢ πεμπιάζεται, καὶ κεδενίζεται. Vide Πομπεύειν, in Πομπή.

ΠΟΥΝΙΑΛΩ, Πωνιάλον, *Pugio*, Ξιφίδιον, in Corona pretioſa. Ex Ital. *Pugnale*. Agapius in Geoponico cap.175. καὶ τότε ὅτως ὑγρὸν βάλε τὸ καιρὶ ὁπῆ θέλεις νὰ χαρακτῆσι τὰ γράμματα, ἢ εἰσὲ τεφέκι, ἢ εἰσὲ πενιάλον, ἢ ἄλλο σιδήρεον ὄργανον. Occurrit etiam apud Fr. Richardum in Scuto fidei part.1. p.112. Vide Μπενιάλον.

ΠΟΥΝΤΕΛΕΥΕΙΝ. Vide in Πόντης.

ΠΟΥΠΕΤΑ. Vide in Πεβέτα.

ΠΟΥΠΗ, *Gibbus*, Κύρτωσις. Πέπης, *Gibboſus*, Κυρτός.

ΠΟΥΠΙΛΛΑΡΙΑ, *Pupillaria*, ὀρφανότης· πεπιλος γδ ὁ ὀρφανὸς, in Gloſſis Baſilic. Epiſt. Pſelli, vel Euſtathij Theſſalon. in Cod. MS. Reg. Pſelli opuſcul. fol.255. v. Κεῖται εἰς οἶκον κειται, καὶ ὁ δημώδης λόγος ἐνάλλακται εἰς τὴν Βελαροπεπιλλαρίαν ἀγωγὴ ἐκ ἐπέςαται, ὄδὲ ὀρφανικὴν οὐδὲ ἀποκαλύψασιν. &c.

ΠΟΥΠΟΣ, *Upupa*, Ἔποψ. Vide in Κόκεφος.

ΠΟΥΡΑΚΙΟΝ, *Borago*, Gallis *Bourache*, apud Myrepſum ſect.1. cap.110. 221. &c. In Cod. MS. Vide Ruellium lib.3. de Nat. Stirp. cap.139

ΠΟΥΡΓΑΤΩΡΙΟΝ, *Purgatorium*, καθαρτικὸν πῦρ, apud Sguropulum in Hiſt. Concilij Florentini ſect.4. cap.7. 8. &c. ἤτοι καθαρτήριον, apud Joannem Pluſiadenum pro Concilio Florentino pag.641. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Τὴν φυλακὴν με φαίνεται να σεσεμιάσω,
Ὡσὰν τὸ περγατόρεον ἐκεῖ σὸν κάτω κόσμον.

ΠΟΥΡΔΕΛΙΟΝ, *Lupanar*, Gallis *Bourdel*. Stephanus Sacleces in Narrat. MSS.

Ἀλλ' ἦλθεν καὶ ἡ Πιλάτενα ἡ χήρα κεεκρεμένη,
Ὅπε τὲ νύκταις περπατῆ, κ' εἰς τὰ περδέλια μένει.

Vide Μπερδέλλο.

ΠΟΥΡΙ, *Cur*, *Quare*. Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag.83. κακότυχος καὶ ἄγνωςος ἐγὼ. οἱ γονεῖς με πεει δὲν ἦσαν πολεμιςάδες. Ubi Gr. Cod. πολεμιςῶν γδ μὴ ὢν γονέων, &c. Fr. Richardus in Clypeo fidei part.2. p.324. πεει ἀπὸ τὴν ἀρχὴς τῆ ἐκκλησίας ὡς τῆ σήμερον πολλαῖς μυριάδες λειτεργίας ἐγίνηκασιν, ὄχι μία. Vide part.1. pag.174.

ΠΟΥΡΚΙ, *Facultates*, *Bona*, *Reditus*. Fr. Richardus in Scuto fidei part.1. pag.236. τέτη μόνον ἡ διαφορὰ εὑρίσκοντο ἀνάμεσα εἰς ταῖς παλλακαῖς καὶ ταῖς γυναῖκες, ὅτι ἐπισίμως εὐλογῦσαν οἱ καθολικαῖς γυναῖκες, οἱ ὁποίας εἶχασι περκί των, καὶ ἦσαν κυράδες καὶ νοικοκυράδες, &c.

Περκίζειν, *Bona conferre*, *Ditare*. Idem pag.299. νόμος ὁρίζει — πῶς πρέπει οἱ ἱερεῖς ὅλοι νὰ εἶναι φιλόξενοι, — καὶ πῶς νὰ τὸ καμῦν ἂν ἔχσι παιδία νὰ περκίζουν, καὶ παπαδιαῖς νὰ πορεύσεν. Et part.2. pag.101. ὁπῆ ἔκτισαν πολύτιμαις ἐκκλησίας, καὶ τὲ ἐπλεσιοπέρκισαν, καὶ ἐλαμπροςόλισαν. Adde pag.102.

ΠΟΥΡΝΟΣ, *Dies*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.3.

Ἕνα περνον ταχιέτζικα ἐγέρθηκεν ἡ κόρη.

Rurſum eodem lib.

Στὸ περιβόλη θαρετὰ σεβένη μοναχή της
Καθε περνῶ ταχιέτζικα ποτέ τις ἐδὲν σφάλῃ.

Et lib.10.

Καὶ τῶ περνῶ ἐγέρθησαν, ἔσω ςὴν κέρτη ἐμπίκαν.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

Πᾶσα πέρνον ἐφόρτονε τὲ γάδαρον ἐκεῖνον.

Manuel Malaxus in Chron. MS. pag.473. ἐκίνησαν τὰ ἄςρα ἀπὸ τὸ περνὸ, καὶ ἐπερπάτωσαν πολλὰ γοργὰ, καὶ θεωρόντα ὁ λαός.

ΠΟΥΡΤΖΟΥΛΑΝΑ. Gloſſæ MSS. Jatricæ Græcobarb. ex Cod. Reg.1047. σίτη μπαλένα, αἴτρανσί, ἢτι πρτζελάνα. An *Pulvis Puteolanus*, quem *Pouſſolane* dicimus?

ΠΟΥΣΔΟΓΑΝΟΝ, *Puſdogan*, clava ferrea militaris, qua in præliis Turci utuntur: Græci quoque recentiores hanc vocem ea notione uſurpant, ut auctor eſt Leunclavius in Onomaſtico ad Hiſt. Turc.

ΠΟΥΣΚΑΛΙΖΕΙΝ. Vide in Πυσκαλίζειν.

ΠΟΥΣΟΝΙΖΕΙΝ, *Emere*, Ἀγοράζειν, Πεζονιςής, *Emptor*, Ἀγοραςής.

ΠΟΥΣΤΟΥΧ, τὰ φεςέχια, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΠΟΥΤΑΝΑ, *Meretrix*, Πόρνη. Πυτάναργιὸ, *Lupanar*, Πορνοβοσκεῖον. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ δὲν μοι λέγεις κ' ἤσουνε πυτάνα καὶ μεθύσρα.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Θωρῶ γέ μου, Φρατζήσκη, τὰ κάμνουν οἱ πυτάνες

ΠΟΥΤΖΗ. Joannes Cinnamus lib.3. num.18. ἐπειδὴ τε εἰς ταυτὸ συνήεσαν τὰ ϛρατεύματα, ῥῆμα τι ὄντι ἐκ μακροῦ πρὸς Γερμανῶν Ἀλαμανοῖς ἐπιλέγεσθαι εἰωθὸς, ἀναφανδὰ καὶ τότε προεφέρετο, Πούτζη Ἀλαμάνε. Id est Gallicè, *Pousse Aleman*, insta, propera. Ita nempe Galli nostri Alemannos incessebant iis in bellis, uti monuimus in Notis ad hunc Scriptorem.

ΠΟΥΖΙΝΔΟΡΟΝ, *Bucentaurus*, Navis Ducis Venetorum notissima, de qua suprà egimus. Acta Concilij Florentini, initio: ἐντὸς τοῦ εὐτρεπισμένου πουτζινδώρου, ὃ ἦν ἐσκεπασμένον ἐρυθροῖς σκεπάσμασι.

ΠΟΥΤΙΝΑ, τὸ καλάμινθον, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΠΟΥΧΟ, *Pulvisculus palearum*, apud Crusium in Turcogr. pag.255.

ΠΟΧΕΡΟΣ, *Subditus*, *Famulus*, pro Ὑποχέειος, uti hæc vox non semel usurpatur à Bessarione in Epist. ad Pædagogum filiorum Thomæ Palæologi. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7. de Equis:

Ἐσύρναν τα οἱ ποχεροὶ ὑπάση με καμάρη.

Et lib. 10.

Καὶ μετὰ σουλουκόπουλα μισέβουν οἱ ποχέροι.

ΠΡΑΓΜΑ, *Caussa*, κακὸν πρᾶγμα ἔχειν, *Malam causam habere*, apud Justinianum Nov.65. Ita Cujacius. Item res quævis. Anonymus Combefisianus in Basilio num.5. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀνδρέας, Ὁ βασιλεὺς σοι δηλοῖ, ποῦ εἰσὶ τὰ χρήματα καὶ τὰ πράγματα τῆς βασιλείας μου. Πραγματευτὴς, *Mercator*.

ΠΡΑΓΜΑΤΕΥΟΜΕΝΟΙ, *Curiales*. Ita hanc vocem vertit vetus Interpres Concilij Calchedon. Act.13. καὶ τὸ ἔθος ἀπὸ τότε ἕως νῦν τοῦτο κρατεῖ, ἐὰν λείψῃ ἐν βασιλευούσῃ πραγματευόμενος, ἀπὸ Νικαίας πέμπεται ἐκεῖ· καὶ πάλιν ἀπὸ Βασιλευούσης μεθίϛαται εἰς ἐν Νικαίᾳ.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΝ, *Pragmaticum rescriptum*, *Sanctio pragmatica*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Balsamon ad Can.12. Concilij Chalched. τὰ βασιλικὰ προςάγματα πραγματικοὶ λέγονται. Ubi ita idem Concilium: διὰ πραγματικῶν βασιλικῶν τὴν μίαν ἐπαρχίαν εἰς δύο τεμεῖν. Et Act.4. κατὰ τῶν κανόνων πραγματικὸν μηδὲν ἰσχύσει. Suprà: πραγματικοὺς τόπους dixit, ut & Justinianus in Novella 8. cap.9. in Nov.30. cap.4. in Nov.69. & alibi non semel. Novella 2. Heraclij de Clero Constantinopolit. ᾔτησέ τε ἡμᾶς ἡ σὴ Μακαριότης θείῳ πραγματικῷ τύπῳ τὰ οὕτω καλῶς τε καὶ θεοφιλῶς δοκιμασθέντα παρ' αὐτοῦ βέβαια καταςῆσαι. Ita in Nov. 3. ejusdem Heraclij & alibi passim.

ΠΡΑΔΙΟΝ. Vide in Πράνδιον.

ΠΡΑΙΒΑΡΙΚΑΤΩΡ, *Prævaricator*, ὁ τὴν ἰδίαν αἰτίαν προδιδοὺς, in Glossis Basilic. Balsamon de Incensis Patr. in Jure Græco Rom. pag.472. βαΐον καὶ πραιβαρικάτορας λέγομεν τοὺς ποικιλλομένους κατὰ τὴν ἰδίαν συνεργοὺς, καὶ προδιδόντας τοὺς προσφυγάς.

Πραιβαρικατορεύειν, in iisdem Glossis, τὰ ἀληθῆ ἐγκλήματα ἀποκρύπτειν. Πραιβαρικατεύειν, apud Interpretem Basilic.

ΠΡΑΙΔΑ, *Præda*. Glossæ Nomicæ Vaticanæ MSS. πραῖδα, Ἁρπαγὴ βιαία, κατάσχεσις ἀναιδὴς καὶ ἀναίσχυντος. Herodianus & Eudemus MSS. πραῖδα, ἡ λῃστεία· πραιδεύω. Glossæ MSS. Reg. Cod.1617. Λεηλασία, αἰχμαλωσία, πραῖδα. Moschopulus: πραῖδα, ἡ γινομένη βλάβη ἐν ἀμπελῶσι, καὶ ἀγροῖς, καὶ τοιούτοις τισί. Chronicon Alexandrinum pag.584. ἐκ τῆς Ἰουδαϊκῆς πραίδας ἔκτισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ, &c. Mox: καὶ τὸ θέατρον Δάφνης, ἐπιγράψας ἐν αὐτῷ, Ἐκ τῆς πραίδης τῶν Ἰουδαίων. Utuntur passim Scriptores, atque in iis, Anonymus in Martyrio SS. XX. Patrum Sabaïtarum num.4. Joannes Moschus in Limon. cap. 155. Theophanes pag.152. 184. 240. 380. Constantinus Porphyrog. in Nov. 8. de Sportulis, & in lib. de Adm. Imp. cap.29. 30. Leo in Tactic. cap.9. §. 46. 47. 49. 50. cap.17. §.44. 49. 67. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num.24. in Porphyrog. n.47. Achmes cap.276. &c.

Πραιδεύειν, *Prædari*, *Vastare*. Lexicon Cyrilli MS. δηώσαντες, πραιδεύσαντες. Autor Etymologici: λῄζω, πραιδεύω. Hesychius: ἀπρονόμευτος, οὐ πραιδευθείς. Concil. Constantinopol. sub Mena Act. 5. ὅλας τὰς ἐκκλησίας ἐπραίδευσαν, εἰς ἔρανα ὅλα ἔδωκαν. Chronicon Alexandrin. an.10. Leonis M. ἐξῆλθεν εἰς τὴν Θράκην, καὶ ἐπραίδευσαν τὰ χωρία. Ita an. 13. Heraclij. Cyrillus Scythopolitanus: τὰς μὲν ἐμπιπρῶσας ἐκκλησίας πραιδεύοντες, τοὺς δὲ συμπίπτοντας Χριστιανοὺς διαφόροις κολάσεσιν, ἀφειδῶς ἀποκτείνοντες. Utuntur passim Scriptores alij, idem Cyrillus Scythopol. in Vita S. Sabæ MS. cap.70. 72. Zacharias Pap. lib.3. Dial. cap. 37. Leo in Tactic. cap.17. §.52. Mauricius in Strateg. pag. 215. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 1. 10. 13. 30. 32. 44. 45. in Tactic. pag. 25. 29. Theophanes pag.23. 65. 137. 151. 202. 228. 264. 329. Auctor incertus post eundem pag. 431. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num.24. in Romano Juniore num 14. Symeon Logotheta in Leone Armenio num.8. Vita MS. S.Theodori Syceotæ, Martyrium SS. XL. Patrum Sabaitarum n. 4.7.25.30. Cantacuzenus in Apol.1. adversus Agaren. &c.

Πρεδεύειν. Leo Philosophus in Carcinis: ὦ πόρνη πρέδευε δερπὲν τρόπῳ.

Καταπρεδεύειν, eâdem notione. Lexicon Gr. MS. Cod.930. καταδηοῦν, καλακόπτειν, καταπρεδεύειν.

Ἀπραίδευτος. Glossæ MS. Cod. Reg.2062. ἀδῄωτον, ἀπόρθητον, ἀπραίδευτον. Suidas: ἀπραίδευτοι, τουτέστι ἀζημίωτοι.

Πραίδων, *Prædo*, in lib. 7. Basilic. tit. 5. capite 64.

ΠΡΑΙΚΕΠΤΟΝ, *Præceptum*. Martinus I. Pap. Epist.10. τὰ ςαλέντα πρὸς αὐτὸν ἐκ τοῦ Ἀποςολικοῦ θρόνου πραικέπτα, δι' ὧν τοποτηρητὴν αὐτοῦ κατέςησεν ἑαυτοῦ. Infrà: διὰ τὸ μὴ δοῦναι τὰ πραικέπτα τῆς χειροτονίας. Acta S.Maximi Conf. pag.42. ἔδοξε τῷ δεσπότῃ καὶ τῷ Πατριάρχῃ διὰ πραικέπτου τοῦ Πάπα Ῥώμης ἀναθεματισθῆναί σε μὴ πειθόμενον.

ΠΡΑΙΚΟΥΛΑ, *Machina*. Nicetas in Manuele lib.4. num. 3. ἐπὶ δὲ τούτοις τὴν τάφρον ἐμπλήσας ἀφυσιτεῖν, διὰ τὴν τῶν λίθων ςέρησιν, τάς τε πετροβόλους πραικούλας, περιςήσας, (τέσσαρες δ' ἦσαν αὗται) τὰ τείχη καλασείειν ἐπέτατλεν. Ubi Cod. alius, πετροβόλους μηχανάς. Infrà: καὶ προνοουσῶν ἔξωθεν πραικούλων, ἄμλας οἶδε ταύτας ἡ κοινὴ, καὶ πάνδημος φράσις καλεῖν, τοῦ κυλεῶν τὰς σπάθας ἕλκυσαν. Ubi rursum Cod. al. μηχαναὶ προνεύουσαι. Vide Ἄμλα.

ΠΡΑΙΚΩΝ, *Præco*, ὁ Κῆρυξ, in Gloss. Græc. Reg. MS.

ΠΡΑΙΠΟΣΙΤΟΣ, *Præpositus sacri cubiculi*, dignitas perillustris, ut quæ *Præfectoriam haberet dignitatem*, & similem gradum ac Præfectus Prætorio, Præfectus Urbis, & Magister militum Præsentum, Eunuchis præsertim addicta, inquit Scholiastes Juliani Antecess. cap.83. ὁ περὶ τὸν κοιτῶνα, S. Basilio Epist. 308. Πρωτότυπος τοῦ κοιτῶνος τοῦ Βασιλέως, Socrati lib.2. cap.2. lib.3. cap.1. Προεςὼς τοῦ βασιλικοῦ κοιτῶνος, eod. cap.1. ubi de Eusebio Eunucho, & lib. 6. cap.2.5. Προεςὼς τοῦ βασιλέως οἴκου, Sozomeno lib.8. cap.2.

cap.2. ἀφηγητὴς τῶν βασιλικῶν κοιτώνων, Palladio in Vita Chrysostomi pag.43. ubi de eodem Eutropio: τῶν βασιλικῶν κοιτώνων προεστὼς, Evagrio lib. 4. cap. 2. de Amantio. Philostorgius lib.4. cap.1. Εὐσέβιος ὁ Εὐνοῦχος, ὁ εἰς τὴν τοῦ Πραιποσίτου τιμὴν ἐκβεβήκει. Adde lib. 11. cap.4. Theophylactus Simoccata lib.4. cap.15. εὐνοῦχον εἰς τὴν βασιλικὴν δορυφορίαν συντεταγμένον κορυφαιότατον, ὃν Πραιπόσιτον εἰθισθὸ Ῥωμαίοις ἀποκαλεῖν, ἀνὰ τὴν Μαρτύρων πόλιν ἐξέπεμψε. Idem Evagrius lib.4. cap.22. ἐξ αὐτῶν γὰρ τὰ πολλὰ οἱ τοῖς βασιλικοῖς ἐξυπηρετούμενοι κοιτῶσι, οὓς Εὐνούχους ἡ συνήθεια καλεῖ. Vita MS. S. Romuli: Ῥώμυλος ὁ τῆς Βασιλικῆς αὐλῆς τηνικαῦτα Πραιπόσιτος. Vita MS. Sampsonis: εὐνοῦχον δέ τινα ἑώρα, χρυσοῦφῆ μὲν περιβεβλημένον, Πραιποσίτῳ δὲ τὴν ἀναβολὴν ὅμοιον. Infrà: Πατρικίων καὶ Πραιποσίτων χορός. Vita MS. S. Melanæ: de Verina Imperatrice: τὴν μακαρίαν παρέπεμπε, πολλῶν ἐπιφανῶν εὐνούχων μετὰ τοῦ πραιποσίτου ταύτης προοδευόντων. Chronicon Alexandrinum an. 27. Anastasij: προσκαλεσάμενος Ἀμάντιον τὸν Κουβικουλάριον καὶ Πραιπόσιτον. Ita an.1. Justini Thracis, Theophanes an.8. Justini Jun. Πραιπόσιτος τῶν κουβικουλαρίων. Eundem vide an. 36. Theodosij Jun. 32. Justiniani, Leonem Grammaticum pag.466. Anonymum Combefisianum in Lacapeno num. 40. in Porphyrog. num.12. Simeonem Logoth.in Michaele Theophili F. num.41. Georgium Monachum in eod. Michaele num.30. Palladium in Hist. Lausiaca cap.43. Gregorium in Vita S. Basilij Jun. num. 57. Zonaram tom.3.pag.17. Euchologium Goari p.926. &c. Præterea Gloss. med. Lat. in *Præpositus*.

Πρεπόσιτος, in Vita S.Paphnutij num.88. & apud Olympiodorum pag.181. Edit. Photij.

Πραιπόσιτος, *Legionis Dux*, apud Porphyrog. lib. 1. de Themat. c.1. S. Athanasius in Epist.ad Solitar. p.858. ἔγραψε τοῖς κατὰ τόπον Πραιποσίτοις καὶ στρατιώταις.

Πραιπόσιτος τῶν κατὰ Φιλίππου πόλιν θησαυρῶν, apud S. Basilium Epist. 264. Πραιπόσιτοι τοῦ πάγου ἑκάστης πόλεως, apud Eusebium lib.9. Hist. cap.1. qui paulò post οἱ κατ' ἀγροὺς ἐπιτεταγμένοι dicuntur.

ΠΡΑΙ´ΣΕΝΤΟΝ, *Præsens Militia*, Marcellino Comiti, *Præsentia militaris*, in Diurno Romano cap.2. tit.2.4. de qua voce dixi in Gloss.med.Lat. in V. *Præsens*. Justinianus in Nov.22. ἐγράφη τὸ ἰσότυπον Τζίτζᾳ τῷ ἐνδοξοτάτῳ στρατηγῷ τοῦ θείου πραισέντου. Concil. Constantinopol. sub Mena Act.5. pag.236. καὶ τοῖς ἀνδρειοτάτοις στρατηγοῖς τοῦ θείου πραισέντου ἑκατέρων δυνάμεων, &c. Evagrius lib.4. cap.3. στρατηγὸν αὐτοῦ ἑνὸς τῶν καλουμένων πραισέντων ἀναδείκνυσιν. Theophylactus Simocatta lib.1. Hist. cap.7. διά τοι τοῦτο καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος αὖθις χειροτονηθεὶς ἀποστέλλεται, καὶ Ῥωμαϊκαῖς ἀξίαις λαμπρύνεται, τήν τε τοῦ Πραισέντου τὴν παρὰ Ῥωμαίοις λεγομένην ἔνοπλον ἡγεμονίας τιμὴν ἀποφέρεται. Chronicon Alexandrinum an.4.Zenonis: ἔπεμψεν Ἁρμάτον τὸν στρατηλάτην τοῦ πραισέντου μετὰ πάσης ἧς εἶχεν βοηθείας τοῦ στρατοῦ εἰς τὴν Θρᾴκην. Ita an.10. ejusdem Zenonis. Κόμης πραισέντου, apud Theophanem an.1. Justini Thracis.

Πραισεντάλιοι, *Præsentales*. Justinianus in Edicto 13. c.2. καὶ τὸν ἐνδοξότατον στρατηγὸν τῶν Πραισενταλίων, οἱ ἀμφὶ τὸν βασιλέα, apud Priscum Rhetorem in Legat. p.71. Ἀνατόλιον τὸν ἀμφὶ Βασιλέα ἄρχοντα τελῶν. Ubi Valesius, *Magistrum militum præsentalem* interpretatur.

Πραίσεντον. Chronicon Alexandrinum pag.264.ubi de Romulo: ἐκάλεσεν δὲ πράσινον μέρος Πραίσεντον, ὅ ἐστιν Ῥωμαϊκὴ λέξις, ἥτις ἑρμηνεύεται ἐμπαράμονον· πραισεντεύειν γὰρ λέγεται τὸ παραμένειν. Cedrenus pag. 147. in eodem Romulo: τὸ δὲ πράσινον ἐκάλεσε ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ πρεσέντου, διὰ τὸ εἶναι παράμονον. Vide conjecturam Goari ad hunc locum.

ΠΡΑΙ´ΣΙΔΟΣ, *Præses*. Perperam ὄνομα κύριον esse dicunt Moschopulus,& Basilius de Exerc. Grammat.

ΠΡΑΙΣΣΟ´ΡΙΟΝ, *Pressorium*. Suidas in Etymol. MS. σημαίνει τὴν παγίδα τῶν μυῶν καὶ τὸ πραισσόριον. Perperam προσαίριον habet Cod. MS. ut πραιτώριον, M. Etymolog.

ΠΡΑΙΤΕΡΙΤΕΥ´ΕΙΝ, *Præterire*. Glossæ Juridicæ ineditæ: παράνομος διαθήκη, ὅτε σοῦον πραιτεριτευθῇ, τουτέστιν ὑπεξούσιος ἀμνημονευθῇ. Ex quibus emendare licet Labbeanas non uno loco.

ΠΡΑΙΤΕΝΤΟΥ῀ΡΑ. Vide Πρετεντοῦρα.

ΠΡΑΙΤΕ´ΞΤΑ, *Prætexta*, φόρεμα Ῥωμαϊκὸν, in Glossis Basil. Occurrit apud Theophil. tit. de Injuriis.

ΠΡΑΙ´ΤΩΡ, *Prætor*. Glossæ Basilic. Πραίτωρ, Στρατηγός. Procopius lib.1.Vandal.c.10. ὅτε τῆς αὐλῆς Ἔπαρχος, ὃν δὴ Πραίτωρα καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Justinianus in Nov.24.initio: Πραίτωρας ἐκάλουν ἐκ τοῦ τῶν ἄλλων ἁπάντων προϊέναι καὶ παρατάττεσθαι, ταύτην αὐτοῖς δόντες προσηγορίαν, ἐπιτρέψαντές τε αὐτοῖς καὶ τὰ πολεμικὰ διοικεῖν, καὶ τοὺς νόμους γράφειν, ὅθεν καὶ τὰ δικαστικὰ, καὶ καταγώγια, Πραιτώρια καλεῖν ἔταξαν, καὶ πολλοὺς νόμους ἐκ τῆς τῶν Πραιτώρων ἐνεχθῆναι φωνῆς. Idem in Nov.30. cap.1. εἰ γὰρ ὁ Πραίτωρ ὁ Ῥωμαίων στρατηγός τε ὁμοῦ καὶ νομοθέτης, &c. Inter Epistolas MSS.Pselli ex Cod.Reg.57.inscribitur una τῷ Πραίτωρι Θρακησίων τῷ Ξηρῷ. Qui quidem *Xerus* τῶν Θρακησίων κριτὴς inscribitur in Epist.54. Ita Epist.107.inscribitur τῷ Πραίτωρι Πελοποννήσου καὶ Ἑλλάδος τῷ Νικηφορίτζῃ, qui in aliis Κριτὴς appellatur, adeo ut Κριταὶ complures quibus aliæ passim inscribuntur, Prætoris dignitate insigniti fuerint, ut sunt Κριταὶ τοῦ Ὀψικίου, Ἀρμενίας, Μακεδονίας, τῶν Ἀνατολικῶν, τῶν Θρακησίων, Παφλαγονίας, τῶν Ὀπτιμάτων, Αἰγαίου, τῶν Κιβυῤῥαιωτῶν, Χαρσίου, Καππαδοκίας, &c. Quibus inscribuntur passim ejusdem Pselli Epistolæ. Vide Πρόεδρος.

Πραίτωρες Ἰουστινιανοὶ, appellati à Justianiano Rectores Provinciarum Pisidiæ, Thraciæ, Lycaoniæ, & Paphlagoniæ. Vide Nov.24.25.26. 29.

Πραίτωρ, *Prætor*, Dignitas militaris, *Iudex Legionum* seu *Thematum*. Leo in Tacticis cap. 4. n.31. προσέτι καὶ ὁ Πραίτωρ, ἤγουν ὁ τοῦ θέματος δικαστής.

Πραίτωρ τοῦ δήμου, *Prætor populi*, qui & *Præfectus Vigilum*, Νυκτέπαρχος. Dignitas inventa à Justiniano, ut ipse ait in Nov.13. quæ inscribitur, περὶ Πραιτώρων τοῦ δήμου, ἤτοι Νυκτεπάρχων. Procopius in Anecdot. ταύτας δὴ τὰς ἀρχὰς ἐπινοεῖν ἔγνω· καὶ αὐταῖν τὴν ἑτέραν μὲν τοῖς κλέπταις δῆθεν τῷ λόγῳ ἐπέστησεν, ὄνομα ταύτῃ ἐπιθεὶς Πραίτωρα δήμου. Adde Nov.75. initio. Harmenopulus seu quivis alius post lib.6. ὁ Πραίτωρ τοῦ δήμου καὶ Νυκτέπαρχος λέγεται, ὅτι διὰ τοὺς ἐμπρησμοὺς ἐπενοήθη· διαγινώσκει γὰρ περὶ τῶν ποιούντων ἐμπρησμοὺς, καὶ τοιχωρυχίας, καὶ κλοπὰς, καὶ ἁρπαγὰς, καὶ περὶ τῶν ὑποδεχομένων· τὰς δὲ τραχεῖς καὶ περιφανεῖς διαπέμπει τῷ Ἐπάρχῳ. Πραίτωρ δὲ λέγεται ὁ στρατηγός. Perstitit hæc dignitas usque ad Imperij exitum. Memoratur enim à Codino c.2. *Prætor populi*, tricesimus octavus inter Palatij Officiales, sed nullam functionem habens, ut idem ait c.5. num.59. Ejus verò vestes & insignia describit cap.4. n.41. Meminit etiam Cantacuzenus lib.4.c.9. Georgij Spanopuli Πραίτωρος τοῦ δήμου. *Prætorem Græciæ* Georgium Acropolitam, cujus extat Historia, non semel præterea indigitat Leunclavius in Pandecte Turcico n.1.14.15.24.26.29.30. & alibi: qua quidé ipsemet donatum se à Theodoro Lascari scribit cap.66. ἐμὲ δὲ Πραίτωρα χειροτονήσας, &c. Quæ quidem dignitas alia fortè non fuerit à dignitate *Prætoris populi*, quæ illius ævo unica perstabat. Hanc, utcunque se res habeat, eidem Acropolitæ adscribit etiam Ephræmius in Chronico:

Πρὸ τοῖς δὲ Γεώργιον Ἀκροπολίτην
Ἄρχοντα πάντων, καὶ Πρόεδρον δεικνύει,
Πρόσθεν τιμήσας καὶ Πραίτωρος ἀξίᾳ.

Vide Scholiastem Juliani Antecess. ad cap.88.

Πραιτῶρα, *Pratura*, *Dignitas Pratoris*. Olympiodorus apud Photium pag.197. τελέσας τὴν ἰδίαν πραιτῶραν. Infrà: Μάξιμος εἷς τῶν εὐπόρων εἰς τὸ τῆς υἱοῦ Πραιτῶραν τεσσαράκοντα κατεβάλλετο κεντηνάρια. Literæ Pontificiæ apud Habertum in Archieratico p.561. ἡ περὶ τῶν πρακτόρων, ἡ περὶ τὴν πραιτορικὴν ἀρχὴν διέποντος. Sed videtur legendum πρακτορικήν. Apud Nicetam in Andronico lib.5. num.5. ἀναποιεῖν τὰς πραιτορικὰς ἀρχάς.

Πραιτώριον, *Palatium*, *Aula Principis*. Glossæ MSS.Reg.Cod.2062. Πραιτώριον, Παλάτιον. S.Chrysostom. in Epist. Pauli ad Philipp. Homil. 2. ἐν ὅλῳ τῷ Πραιτωρίῳ· τέως γὰρ οὕτως ἐκάλουν τὰ βασίλεια. Theophylactus ad eandem Epist. τοῦ Πραιτωρίου, τουτέστι τῶν βασιλείων.

Πραιτώριον, *Prætorium*, *Aula* seu *Palatium Prætoris*, vel *Rectoris Provinciæ*. Glossæ MSS. ex Cod. Reg.2062. Πραιτώριον, ἀπὸ πράττω, ὅπου τὰ πραττόμενα ὁρῶνται καὶ φυλάττονται, πλέον. τὸ ι. πραιτόριον. Ita nugantur Græculi. Adde Auctorem Etymologici Πραιτωριανὰ βήματα, in Nov. Justiniani 70.cap.1. Phlegon de Mirabilib. Φαῦστος Καίσαρος δοῦλος, ἐκ Σαβίνων, ἀπὸ Πραιτωρίου Παλλαντιανοῦ, &c. Πολυαρχικὸν τοῦ Ἐπάρχου Πραιτώριον, in Actis S.Maximi. Constantinus de Adm. Imp. cap.27. ἡ δὲ Νεάπολις ἦν ἀρχαῖον Πραιτώριον τῶν κατερχομένων Πατρικίων. Idem cap.16. ὁ δὲ Στρατηγὸς τοῦ Θέματος αὐτὴν ἔλαχε Σμύρνην τὴν πόλιν Πραιτώριον. Hinc

Πραιτώριον, pro *Auditorio* seu *Tribunali Prætoris*, vel *Rectoris Provinciæ*. Auctor Etymologici: ἵππος, τὸ Πραιτώριον. Justinianus in Nov.24. ὅθεν καὶ τὰ δικαστικὰ καταγώγια Πραιτώρια καλεῖν ἔταξαν. Supplicatio Basilij Monachi in Concilio Ephesino part.1. cap.30. §.3. καὶ σιδηρωθέντες ἀνήχθημεν ἐν τῷ Πραιτωρίῳ τῷ αὐτῷ τρόπῳ μετὰ τῶν δεσμῶν· καὶ ἐπεὶ οὐδεὶς ἦν κατηγορῶν, ἐν τῷ δικαστηρίῳ πάλιν διὰ τῆς τάξεως ἤχθημεν. Nilus Monachus lib.2. Epist. 96. τῶν γὰρ ἐν τῇ ἀγορᾷ θερμῶς ἐμπορευομένων, καὶ τῶν τὰς μυρίας δίκας καὶ τὰς ποικίλας λογομαχίας ἐν Πραιτωρίοις πλεκόντων, οὐδὲ δοκεῖς διαλλάττειν. Perdiccas Ephesius in Themate Hierosol.

Τὸ βδελυκτὸν Πραιτώριον, καὶ τόπος καταδίκης.

Vide Constantinopolim Christ. lib.2. p.152.153.

Πριτώριον. Menologium Basilij 2.Mart.in S.Nestore: ἤγαγεν αὐτοὺς δεδεμένους, καὶ παρέστησε τῷ Πραιτωρίῳ ἑαυτοῦ.

Πραιτώριον, *Domus*, vel *Ædes quævis*: vel certè *Ædes Prædij præcipua*. Testamentum Hierij V.C. in Nov. 159. Justiniani in Procem. σύμπαν τὸ αὐτὸ προάστειον, μετὰ τῶν ὄντων ἐν αὐτῷ Πραιτωρίων πάντων, καὶ σκαλῶν πασῶν, &c.

Πραιτωρίδιον, *Prætoriolum*, *Domuncula*. Arrianus in Epictet. lib.3. cap.22. οὐ γυνὴ, οὐ παιδία, οὐ πραιτωρίδιον, ἀλλὰ γῆ μόνον, καὶ οὐρανὸς, καὶ τριβωνάριον.

Πραιτωριοκτυποῦντες, *Prætoria frequentantes*, apud Palladium in Vita Chrysostomi pag.42.

Πραιτωριανοὶ, *Prætoriani milites*: στρατιῶται τῶν Πραιτωρίων, apud Socratem lib.1. Hist. Eccl. cap.2. φύλακες τοῦ παλατίου, Procopio in Hist. Arcana, & Evagrio lib.4. cap.1. & 2. Pæanius in Paraphrasi Eutropij lib.8. ἀλλ᾽ ὀγδοηκοστὴ τῆς Βασιλείας ἡμέρα στρατιωτῶν ὑπεξήγαγε στάσις τῶν καλουμένων Πραιτωριανῶν.

ΠΡΑΙΦΕΚΤΟΣ, *Præfectus*. Glossæ Basilic. Πραίφεκτος, Ναύαρχος. Eædem Glossæ & Suidas: Πραίφεκτοι, δώδεκα ἄρχοντες προβεβλημένοι ὑπὸ τῶν Ὑπάτων, οἱ τοῖς Ὑπάτοις τοὺς ἐπιτηδειοτάτους πρὸς τὴν ἀληθινὴν χρείαν ἐκ τῶν παραγεγονότων συμμάχων ἱππεῖς τε καὶ πεζοὺς ἐξέλεγον τοὺς καλουμένους Ἐκτραορδιναρίους, ὃ μεθερμηνευόμενον Ἐπίλεκτοι. Quæ quidem ex Polybio desumpta sunt. Vetus Inscriptio apud Gruter.458.1. ΠΡΑΙΦΕΚΤ. ΣΠΕΙΡ. Β. ΟΥΛΠ. &c.

Πραιφεκτωρία, *Præfectura*. Justinianus in Novella 38. Πραιφεκτωρίας γὰρ τὰς στρατηγίας ὁ νόμος ἐπίσταται.

Πραιφεκτιανοὶ, *Præfectiani*, de quibus in Gloss. med. Latin. Synodicon adversus tragœdiam Irenæi cap. 133. *Præfectianos*, *Magistrianos*, *& Publicos Civitatis*.

ΠΡΑΚΝΑΔΕΣ, apud Anonymum Medicum MS. ex Cod. Reg. 945. extat titulus, πρὸς τὸ ἆρε πρακνάδας.

ΠΡΑΚΤΕΙΟΝ, *Domicilium* τῶν πρακτόρων. Glossæ Basilic. Στατίονες, τὰ πρακτεῖα τῶν δημοσίων τελῶν.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ, *Acta publica*, quæ etiam Πράξεις dicuntur. Glossæ Gr. Lat. Ἐπὶ πράξεως, *Apud Acta*. Vide Henric.Valesium ad Euseb. lib.6. cap.41. Novella I. Manuelis Comneni Imp. lib.2. Juris Græco-Rom. pag.150. εἴτε ἐν χρυσοβούλλοις λόγοις διαφόρων βασιλέων, εἴτε ἐν σιγιλλίοις, εἴτε ἐν ἁπλαῖς προστάξεσιν, εἴτε ἐν λύσεσιν, εἴτε ἐν πρακτικοῖς ἀποσπάζον, &c. Infrà pag. 151. ἢ καταστρωθέντα ἀπώλοντο, ἴσα δὲ τούτων πεπιστωμένα εὑρίσκονται, ἢ πρακτικὰ ὀφείλοντα προβῆναι, οὐ προέβησαν. Ejusdem Imp. Nov.4. pag.157. καὶ ἀντὶ δωρεᾶς, καὶ ἀντὶ πρακτικοῦ, καὶ ἀντὶ παντὸς ἑτέρου δικαιώματος, &c. Adde pag. 159. Rursum pag. 168. κἂν μὴ καταγράφωσιν δὲ ἐν πρακτικοῖς, &c. Vide in Σκευοφυλακίσσα, & in Τριβοῦνος.

Πρακτικὰ, *Actiones Conciliorum*, in Actis Synodi Ephesinæ initio, apud Photium in Bibl. Cod.15.& seqq. & in serie Archiepiscopor. Bulgariæ à nobis edita in Famil. Byzant. Vide Πράξις.

ΠΡΑΚΤΩΡ, *Exactor*, seu *Susceptor tributorum*. Glossæ Biblicæ MSS.ex Cod.Colberteo: Πράκτορος, ἀπαιτητοῦ. Πράκτορες ἤτοι ἀπαιτηταὶ, in Nov.17. Justiniani cap.7. in Nov. 25. cap.4. in Nov.30. cap.4. Eædem Glossæ: φορολόγου, πράκτορος, ἀπαιτητοῦ. Suidas: φορολόγος, ὁ τὰς εἰσφορὰς συλλέγων, οὓς πράκτορας καλεῖν εἰώθεσαν τοῖς πολλοῖς. Gregorius Nazianzenus in Carm.

Θρῆνοι, στεναγμοὶ, πράκτορες, στρέβλαι, πέδαι.

Nilus Monach.lib.2.Epist.22. ᾧ γὰρ, φησὶ (Χριστὸς) πολὺ δέδοται, περισσότερον ἀπαιτήσουσιν οἱ πράκτορες ἄγγελοι. Nicephorus Constantinopol. in Breviario: τῶν δημοσίων φόρων πράκτορα. Ubi Theophanes pag.323. habet ἐκλήπτορα τῶν δημοσίων φόρων. Idem Theophan. an.25. Heraclij: οἱ τῶν Σαρακηνῶν πράκτορες παρεγένοντο τὸ λαβεῖν τὸ χρυσίον. Scylitzes pag.747. πράκτωρ γὰρ δημοσίων φόρων πεμφθεὶς, &c. Occurrit non semel apud Zonaram in Domitiano, in Argyro, &c. in Jure Græco-Rom. lib.2. pag.119. 124. 147. &c. in Nov.4. Manuel. Comneni, apud Theophylactum Bulgar. Epist. 18. 33. 41. 43. Photium cap.82. & alios Scriptores. Hinc πρακτορικαὶ ἀρχαὶ, apud Joan. Tzetzem Chil.5. v.608. πρακτορικαὶ ἐνεργείαι, apud Scholiastem Harmenopuli ad Epitomen Canon. sect.3.tit.2. βία πρακτορικὴ, in eadem Nov. Manuelis Comneni.

Πρακτορεύειν, *Tributa exigere*, *Exactoris officium exercere*. Nomocanon Cotelerianus num.121. ἱερεὺς καταδικῶν, ἢ πρακτορεύων, παυσάσθω.

Πράττειν, eadem notione. Glossæ Gr. Lat. εἰσπράττω, *Exigo*. Τὰ δημόσια πράττειν, in Edicto 13. Justiniani cap.12. Palladius in Vita Chrysostomi pag.32. ἐν ᾧ κατασχεθέντες τόπῳ ὑπὸ τῶν τοὺς λιμένας πραττόντων, ἀπηλθόμεν εἰς τὰ ὀπίσω. Theophylactus Epist.71. ἀριθμητικὸν μὲν οὖν αὐτοῦ ᾔδειν, ἀφ᾽ οὗ τοὺς Βαρδαριώτας ἔπραττεν. Liber 56. Basilic.tit.4.cap.5. ὁ περισσοπρακτήσας τελώνης διηνεκῶς ἐξορίζεται. Adde tit.8. & Vide in ποδοκόπιον.

Πρακτόριον, *Pignerarium*, in Gloss.Gr.Lat.

Δημοσιόπρακτοι, *Exactores tributorum*. Manethon in Apotelesmatib. ascendentium MSS. ποιεῖ δημοσιοπράκτους, καὶ ἐν χερσαίοις τόποις κινδύνους ὑπομένοντας. Ubi per κινδύνους intelligit naufragia quæ publicanorum erant, ut docuimus in Gloss. med. Lat. in *Lagan*.

ΠΡΑΜΑ,

ΠΡΑΜΑ, *Opus*, Πράγμα. Glossæ Græcobarb. Πράγμα, ἢ πράμα, ἢ ἔργον. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Τότες λαλεῖ τῷ Παμφίλε, φίλε, τὸ πράμα τοῦτο,
Βλέπε καλὰ μὴ γρικηθεῖ διακανένα πράγμα.

Historia Apollonij Tyrij:

Αὐτὸς ὡσὰν ἐγροίκισε τὸ πράμα πῶς ἐγίνη.

Occurrit ibi pluries.

Πραμάτια, *Merces*, Ἐμπορία, in Corona pretiosa. Eadem Historia:

Οὐδὲ ποτὲ τε πραμάτια ἔκαμε ςὴν ζωή τε.

Πραματευτής, *Mercator*, Ἔμπορος, in eadem Corona pretiosa.

ΠΡΑΝΔΙΑΡΑ, ita appellatus *Carcer Excubitorij*, Constantinopoli, ut auctor est Anastasius Bibliothec. in Hist. de Exilio S. Martini Pap. pag. 86. Chronicon Alexandrinum an. 12. Arcadij: ἐκάησαν αἱ θύραι τῷ ἱππικοῦ σὺν τῇ πρανδιάρᾳ, καὶ προσπαρακείμενοι ἔμβολοι. Vide nostram Constantinopolim Christ. lib. 2. sect. 4. num. 32.

ΠΡΑΝΔΙΟΝ, *Brandeum*, *Fascia*, *Vitta*. De qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Theophanes an. 31. Justiniani, de Avaribus: εἶχον γὰρ τὰς κόμας ὄπισθεν μακρὰς πάνυ δεδεμένας πρανδίοις, καὶ πεπλεγμένας. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 6. ὅτι βλαττία, χαρέρια, πράνδια, σήμενζα, πέπερι, δερμάτια αληθινὰ παρδικὰ, &c. Anonymus Astronomus MS. ex Cod. Colberteo: ἐπ' αὐτοῦ ἱμάτια δερμάτινα, καὶ τὰ λέπη τῶν δένδρων, καὶ πρανδία, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καλαμάειον.

Πράδιον, eâdem notione. Vita apocrypha MS. S. Alexij: καὶ ἐπάρας τὸ δακτυλίδιον τὸ χρυσοῦν, δέδωκεν αὐτῇ, σὺν αὐτῷ καὶ τὴν ῥόνδαν ἐνετηλιγμένην εἰς πράδιον πορφυροῦν. Item

Πράντιον. Myrepsus sect. 41. c. 76. ex Cod. Reg. ἔχε ἀρσενίκην σχιστὸν, πράντιον, πανὶν, κριθάειν, κριθάλευρον, &c.

ΠΡΑΝΔΙΟΠΡΑΤΑΙ, *Caupones*, *Qui prandia seu convivia vendunt*: nostris hodie, *Traiteurs*. Balsamon ad Marcum Patr. Alexandr. Resp. 24. καταλλακτῇ τυχὸν γινόμενοι, ἢ πρανδιοπρᾶται, ἢ οἰνοπρᾶται.

ΠΡΑΞΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, *Liber Græcorum Ecclesiasticus Actus Apostolorum à S. Luca conscriptos continens*, vulgò Lectionibus S. Pauli Apostoli & aliis Canonicis adjunctus, unde pro ipso, quem Ἀπόστολον vocant, interdum usurpatur: sed & titulo *Apostoli* Editus Venetiis 1633. ὁ Ἀπόστολος. Typicum S. Sabæ cap. 2. καὶ εὐθέως ἀνάγνωσις εἰς τὸν πραξαπόστολον. Et alio loco: μεταξὺ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ πραξαποστόλου, εὐλογοῦντος τοῦ ἱερέως. Ibid. καὶ εὐθέως ἀνάγνωσιν εἰς τὸν πραξαπόστολον. Item: μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ πραξαποστόλου, εὐλογοῦντος τοῦ ἱερέως, ἀπαρχώμεθα τοῦ ἐξαψάλμου. Triodium in Dominica τῆς Ἀποκρέω· καὶ ἡ ἀνάγνωσις εἰς τὸν πραξαπόστολον εἰς τὸν ὄρθρον. Quando verò legantur Actus Apost. sic declarat idem Typicũ: ἰστέον ὅτι ἀπὸ τῆς κυριακῆς τοῦ Πάσχα μέχρι τῶν ἁγίων πάντων εἰς τὴν ταύτην ἀνάγνωσιν, λέγω δὴ τοῦ μεγάλου ἑσπερινοῦ, αἱ πράξεις τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἀναγινώσκονται μόναι· εἰς δὲ τὰς λοιπὰς κυριακὰς τοῦ ὅλου χρόνου αἱ ἑπτὰ καθολικαὶ, καὶ αἱ δεκατέσσαρες τοῦ ἁγίου Παύλου ἐπιστολαὶ, καὶ ἡ Ἀποκάλυψις Ἰωάννου. Vide Lambecium lib. 5. de Bibl. Cæsarea pag. 287.

ΠΡΑΞΙΣ, *Actio Concilij*. Ex Liberato observavimus in Gloss. med. Lat. aliud esse *Actionem*, aliud *Sessionem*, in Conciliis. Is enim c. 14. ait Concilium Calchedon. *in duodecim Secretariis*, & *sexdecim actionibus* fuisse expletum. Quod verò πρᾶξιν vocat idem Concilium, vetus Interpres ex Cod. Joliano *cognitionem* appellat: πραξίδιον verò Acta contra Anthimum, to. 5. Concil. pag. 272. πεπραγμένα ἐν Ἱεροσολύμοις παρὰ Πέτρῳ Ἀρχιεπισκόπῳ κατὰ Ἀνθίμου, ἐν οἷς πεφάνισαι καὶ τὰ ἐν ΚΠόλει παρὰ Μηνᾶ Πατριάρχου περὶ τὰ αὐτοῦ πραχθέντα ἐν τέτρασι πραξιδίοις. Vide Edit. Concilior. Baluzij p. 1287. & suprà in Πρακτικά.

ΠΡΑΞΙΣ, *Actus venereus*, *Coitus*. Joan. Moschus in Limon. cap. 97. ὡς οὖν ἐξῆλθεν ὁ εἰσελθὼν εἰς τὸ πορνεῖον, ποιήσας τὴν πρᾶξιν, λέγει αὐτῷ, &c. Suprà: ἐλθὲ μετ' ἐμοῦ, ἵνα τὴν πρᾶξιν ποιήσω, ἢ ἀπόλυσόν με ἀπελθεῖν. Vide Zonaram to. 1. pag. 191. 192.

ΠΡΑΣΙΑΙ, *Divisi inter se*. Historia politica p. 22. καὶ μαθοῦσα αὐτὴ τὰ σκάνδαλα τῶν δύο Πατριαρχῶν, καὶ ὅτι οἱ τῆς πόλεως ἐγίνοντο πρασιαὶ, ὁ μὲν τὸν ἕνα, ὁ δὲ τὸν ἕτερον, ζητοῦντες, &c.

ΠΡΑΣΙΑΝΟΣ, *Prasinæ factionis*, apud Antoninum lib. 1. de Vita sua sub init. Locum vide in Παλμουλάριος. Eustathius Od. 1. ἀπὸ τῆς χολῆς δὲ τὸ χλωρὸν, ὡς ἀπὸ τοῦ πράσου τὸ πράσινον.

ΠΡΑΣΙΚΑ, *Brassica*, *Caulis*. Glossæ Jatricæ Græcobarb. ex Cod. Reg. 1047. πράσικα, ἤ ἐστι καυλος.

ΠΡΑΣΙΝΟΒΕΝΕΤΟΙ, *Utraque factio Prasinorum & Venetorum*, apud Theophanem an. 19. Justiniani.

ΠΡΑΣΙΟΣ. Triodium 2. Fer. 1. Hebd. Jejunior. καὶ τὰ λοιπὰ μετὰ πρασίας καὶ ἴσης φωνῆς, πάντες ποιοῦντες καὶ μετανοίας. Puto legendum πραέας. Vide in Φωνή.

ΠΡΑΤΕΟΣ, ἤ ἐστι σαλβία, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. *Salvia*, Rustica fortè vel Montana, vel Pratensis.

ΠΡΑΤΖΟΝ, *Brachium*, Gall. *Bras*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Πρόσωπον ξενοχάραγον, κορμὴν καὶ ὅλα πράγμα,
Με τὰ γυμνὰ τὰ πράτζα σου να πάδε σώνη γράμμα.

Vide Μπράτζος.

ΠΡΑΤΙΚΑΡΕΙΝ, *Versari*, *Conversari*. Ex Ital. *Praticare*. Glossæ Græcobarb. ἀγοράζειν, ἐν ἀγορᾷ διατρίβειν, νὰ διατρίβει εἰς τὴν ἀγορὰν, νὰ πρατικάρει. Rursum: αὐθάνης, διατρίβων, πρατικάροντας.

ΠΡΑΤΙΚΟ, *Semisextarium*, Ἡμίεκτον.

ΠΡΑΤΤΕΙΝ, pro ποιεῖν, non semel usurpat Moschion. Vide in Πράκτωρ.

ΠΡΑΤΤΗΣ, *Venditor*, *Revenditor*, Πράτης, μεταπωλητής. Hieron. German.

ΠΡΕΒΕΛΕΤΖΙΟΝ, *Privilegium*. Vide in Πριβιλέγιον.

ΠΡΕΔΙΚΑΤΩΡΕΣ, *Prædicatores*, *Fratres Ordinis S. Dominici*, vulgò nostris, *les Freres Prescheurs*. Joannes Cantacuzen. Orat. 1. contra Mahumetem: τις τῆς τάξεως τῶν Πρεδικατόρων, ἤτοι τῶν Κηρύκων, Ῥίκαλδος ὄνομα αὐτῷ, ἀπελθὼν εἰς τὴν Βαβυλῶνα, ἔνθα τὸ μουσεῖον καὶ τὸ μυστήριον τῆς ἀνομίας ἐνεργεῖται, καὶ φιλοπονήσας εἰς ἄκρον, ἐξήσκησε τὴν τῶν Ἀράβων διάλεκτον. Demetrius Cydonius Interpres ejusdem Richardi contra Mahumetem: ἐγὼ τοίνυν ὁ ἐν τῇ τάξει τῶν Πρεδικατόρων ἐλάχιστος, &c. Vide Κήρυκες.

ΠΡΕΖΕΝΤΙΖΕΙΝ, *Offerre*, ex Gallico *Presenter*. Anonymus MS. de Bellis Francorum Peloponnesiacis:

Τὸ ὁμάντζιν ἐπρεζέντισεν, ὡς τὸ ἔχουσιν συνήθιον.

Id est, *hominium secundum receptum morem obtulit*. Vide Πεσενταρίζειν.

ΠΡΕΙΟΥΑΤΗ. Vetus Inscriptio apud Gruterum. 458. 1. ΠΡΑΙΦΕΚΤ. ΕΞΠΛΩΡ. ΓΕΡΜΑΝΙΚ. ΕΠΙΤΡΟΠΩ ΠΡΕΙΟΥΑΤΗΣ. *Privatum ærarium* quidam hîc innui volunt.

ΠΡΕΚΑΡΤΙΟΝ, exponitur, *Sinendi modo*, (de qua formula agunt Jurisconsulti,) in Glossis Basilic. Σινένδι μόδο, πρεκάρτιον ἐξαίρετος. Legendum πρεκάριο.

ΠΡΕΚΟΚΚΙΑ, *Malus Armeniaca*, & ejus fructus. Galenus lib. 2. de Ciborum facultatib. p. 325. ἐστὶ μὲν οὖν ἀμείνω τὰ πρεκόκκια καλούμενα τῶν Ἀρμενιακῶν· ὅτι δὲ φεύγουσι τὴν τῶν πρεκοκκίων προσηγορίαν, Ἀρμενιακὰ μῆλα καλοῦσιν ἀμφότερα. Aëtius lib. 1. μηλέα Ἀρμενιακὴ, ταύτης καὶ τὸ δένδρον, καὶ τὸν καρπὸν Πρεκόκκια καλοῦσιν.

ΠΡΕΜΙΟΝ, *Præmium.* Scholiastes Basilic. lib. 18. tit. 6. ὁ διὰ τὸ ἐλέγξαι τὴν ἀναίρεσιν τοῦ δεσπότου αὐτοῦ, λαβὼν ἀντὶ πρεμίου τὴν ἐλευθερίαν, Ὀρκῖνος γὰρ ἀπελεύθερος.

ΠΡΕΝΤΖΑ, *Prælum*, ex Ital. *Prezza*, & Gall. *Presse*. Liber Botanicus MS. ex Cod. Reg. 1673. ἀκόμι θέτε τὸ ζυμίον εἰς τὴν πρέντζαν, καὶ οὐδὲ σέπεται ποτέ.

ΠΡΕΠΑΤΩΡΕΣ. Mauricius lib. 2. cap. 11. πρὸς τούτοις δεῖ ἀφορίζειν καὶ Ἀντικένσωρας, ἤτοι Πρεπάτωρας, τούτους τοὺς ὀφείλοντας προλαμβάνειν, καὶ τὰς ὁδοὺς προγινώσκειν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄπληκτα ὁδηγεῖν τὸν στρατόν. Ita etiam à Rigaltio; sed videtur legendum πρεπαράτωρας, *Præparatores*: id enim muneris erat Antecessorum ut castra pararent: nisi quis malit Παράτωρας.

ΠΡΕΠΟΣΥΝΗ, *Decentia*, Εὐπρέπεια.

ΠΡΕΣΑ, *Turba*, *Multitudo hominum compressa*, ex Italico *Pressa*, & Gallico *Presse*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

> Ἀπὲ τὴν πρέσαν τὴν πολλὴν, κ' ἐκ τοὺς πολλοὺς τοὺς κόλπους,
> Οἱ δύο τοὺς ἐχορίσασι ὁ Παλαμὼν κὶ Ἀρκίτας.

Infrà:

> Οὔτε ὀρδίνια εἴχασι, μόνον ἔτρεχεν ὅλοι
> Στὸν τόπον ὅπου ἔβλεπαν τὴν πρέσαν τὴν μεγάλην.

Eodem lib. rursum:

> Καὶ τοῦ Δυσέαν ἐσίασαν συρνὲν τὸν ἐκ τὴν πρέσα.

Occurrit ibi pluries.

ΠΡΕΣΒΕΥΕΙΝ, *Intercedere*, dicuntur Sancti, quòd iis Fideles χρώμενοι πρεσβευταῖς πρὸς τὸν τῶν ὅλων δεσπότην, διὰ τούτων τὰς θείας κομίζονται δωρεὰς, ut ait Theodoritus serm. 8. Græcar. affect. Scheda Basilica: πρεσβεύω, τὸ τιμῶ· Πρεσβεύω δὲ, τὸ παρακαλῶ, εἰς δοτικήν. Sophronius Patr. Hierosol. Homil. in SS. Cyrum & Joannem: περὶ τῶν τοῦ νέου θεραπείας πρεσβεύοντες. Ammon Episcop. de Vita & conversat. S. Pachomij & Theodori num. 7. Θεόδωρος δὲ στενάξας, πρεσβεύειν αὐτὸν πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ ἠξίωσεν. Vita ejusdem S. Pachomij num. 85. μὴ γὰρ νομίζετε ὅτι ἱκανοὶ ἐσμὲν πρεσβεῦσαι τῷ Θεῷ ὑπὲρ τούτων, ἁμαρτωλοὶ ὄντες. Triodium Fer. 2. Hebd. Jejun. παναγία δέσποινα, Θεοτόκε, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν. Vide Epist. S. Ignatij ad Philippenses num. 10. Anonymi invectivam adversus Iconomachos num. 15. &c.

Πρεσβευτὴς, *Intercessor*. Idem Theodorit. eod. serm. ubi de Martyrib. καὶ ὡς πολιούχους τιμῶσι καὶ φύλακας, καὶ χρώμενοι πρεσβευταῖς πρὸς τὸν ὅλων δεσπότην. Triodium: τοὺς ἁγίους σου ἔχομεν πρεσβευτάς. Eunapius in Ædesio sub fin. ubi de Martyribus Christianis: Μάρτυρες γοῦν ἐκαλοῦντο καὶ διάκονοί τινες, καὶ πρέσβεις τῶν αἰτήσεων παρὰ τῶν Θεῶν, &c.

Πρεσβεία, *Intercessio*, maximè *Sanctorum erga Deum*. S. Maximus in Computo cap. 34. εὐχαῖς καὶ πρεσβείαις τῆς πανενδόξου καὶ ἀχράντου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, &c. Chronicon Alexandrinum an. 16. Heraclij: ὁ μόνος πολυέλεος καὶ εὔσπλαγχνος Θεὸς τῇ εὐπροσδέκτῳ πρεσβείᾳ τῆς ἀχράντου αὐτοῦ μητρὸς, &c. Adde pag. 906. Theophanes pag. 332. τὴν βουλὴν αὐτῶν διεσκέδασεν ὁ Θεὸς διὰ τῶν πρεσβειῶν τῆς ἁγίας Θεοτόκου. Adde pag. 268. 334. 336. 340. 370. 426. S. Joannes Damascenus Orat. in Constantinum Caballinum: καὶ πάντας τοὺς ἁγίους προσκυνῶ, καὶ σέβομαι, καὶ δέομαι αὐτῶν τῆς πρεσβείας καὶ ἱκεσίας. Eodem sensu dixit S. Nicephorus Constantinopol. in Disput. de Imaginib. cum Leone Armenio pag. 170. Sanctos μέσους πῶς ἡμῖν καὶ πορθμέας πρὸς Θεὸν esse. Occurrit passim in Lib. Ecclesiast. Græcor. & alibi. Vide Frontonem Ducæum ad Epist. 44. S. Basilij, & Panagiotam in Catechismo Russorum seu Græcorum pag. 230.

Πίνειν εἰς πρεσβείαν τοῦ ἁγίου, *Bibere in amore alicujus Sancti*, de quo amore egimus in Gloss. med. Lat. Anonymus de Miraculo S. Georgij Mart. in Captivo num. 30. πιόντες οὖν εἰς τὴν τοῦ ἁγίου Πρεσβείαν, &c. Ducas Hist. cap. 36. de Constantinopolitanis: κρατοῦντες ἐν χερσὶ τὰς φιάλας πλήρεις ἀκράτου ἀναθεμάτιζον τοὺς Ενωτικοὺς πίνοντες εἰς πρεσβείαν τῆς εἰκόνος τῆς Θεομήτορος, καὶ παρακαλοῦντες αὐτὴν τοῦ γενέσθαι προστάτην καὶ ἀρρογὸς τῆς πόλεως. Vetus Scriptor laudatus à V. C. Joan. Mabillonio in Præfat. ad sæculum 9. Benedictinum: *Quondam in terra Bulgarorum quidam nobilis potensque paganus bibere me suppliciter petivit, ut in illius Dei amore, qui de vino suo sanguinem fecit.* Christianus de Scala in Vita S. Wenceslai pag. 56. *Rursum locum convivij petens, calice accepto, pocula coram omnibus portans, altâ præfatur voce, in nomine beati Archangeli Michaëlis bibamus hunc calicem, orantes & deprecantes, quo animas nostras introducere nunc dignetur in pacem exultationis perpetuæ. Cui cùm quique fideles respondissent, Amen, hausto potu universos exosculans, hospitium repetivit.*

Κυροπρεσβεύτρια, *Deipara*, quæ pro hominum salute Dominum Deum deprecatur. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: ἰδοὺ, ἠκούσαμεν τὴν κυρίαν τὴν κυροπρεσβεύτριαν, εὕρομεν αὐτὴν, καὶ παρόμοιον τὴν σοφίαν τὴν τερπνήν. Mox: ἄρα ἔχει τὸ ψαλτήριον ἐν τῇ τοῦ στίχου περιοχῇ τὴν Κυρὰν πρεσβεύουσαν.

Πρεσβεία, *Processio* seu *Supplicatio*, ita appellata ea quæ in die Parasceves fiebat ad Blachernas, instituta à Mauricio Imp. Zonaras de Mauricio: τυποῖ δὲ καὶ τὴν λιτὴν καλουμένην Πρεσβείαν, κατὰ Παρασκευὴν ἐν Βλαχέρναις, καὶ ἐν τοῖς χαλκοπρατείοις τελεῖσθαι. Ita etiam Cedrenus an. 5. ejusdem Mauricij, & Chron. MS. ab Adamo ad Leonem Philos.

Πρεσβεῖα, inquit Cujacius ad Nov. 1. Justiniani, Græcis non tantùm *Legativa* sunt, quæ his qui legatione aliqua funguntur dari solent, sed etiam *Legata* quæ testamento relinquuntur.

ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΙΚΟΝ. Vide in Γαγγλία.

ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ, *Presbyter*, *Sacerdos*. Gradus Ecclesiasticus. Malchus in Byzanticis: τὸν τῶν βαρβάρων ἱερέα, ὃν οἱ Χριστιανοὶ καλοῦσι Πρεσβύτερον. Procopius lib. 1. Persic. cap. 25. ἔνθα ἱερεὺς γενόμενος ἀκουσίως, Πέτρον ἑαυτὸν μετωνόμασεν, οὐκ Ἐπίσκοπον μέντοι, ἀλλ' ὅνπερ καλεῖν Πρεσβύτερον νενομίκασιν. Synesius Epist. 66. ad Theotimum: τῇ δὲ ἡλικίᾳ συμπροϊούσης τῆς μοναδικῆς κατὰ τὸν βίον ἐνστάσεως, ἠξιώθη μὲν ἐκκλησιαστικῆς διακονίας, ἠξιώθη δὲ τοῦ Πρεσβύτερος εἶναι. Occurrit passim.

Πρεσβύτερος τῶν σχολῶν, *Presbyter Scholarum*, militarium fortè, quemadmodum apud nos ejusmodi militares copiæ habent suos Capellanos. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: καὶ προτραπεὶς ὑπ' αὐτῶν αὐτόθι μεῖναι, καὶ στρατεύεσθαι, καὶ πρεσβύτερος τοῦ νουμέρου γενέσθαι. Palladius in Vita Chrysostomi pag. 196. Φίλιππον τὸν ἀσκητὴν καὶ πρεσβύτερον τῶν σχολῶν. Mox,

Πρεσβύτερον τοῦ Παλατίου alterum nominat.

Πρεσβύτερος ἐπὶ τῆς μετανοίας, apud Socratem lib. 5. cap. 19. ἐπὶ τῶν μετανοούντων τεταγμένος, apud Sozomenum lib. 7. cap. 16. *Pœnitentiarius*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Adde Nicephor. Callist. lib. 12. cap. 28.

Ἀρχιπρεσβύτερος, *Archipresbyter*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Sozomenus lib. 8. cap. 12. ἐπητιᾶτο Θεόφιλος τὸν τότε ἀρχιπρεσβύτερον. Theodoritus lib. 3. Hist. cap. 14. Ἰωάννης γὰρ ὁ τῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ πρεσβυτέρων ἐπὶ πλεῖστον ἡγησάμενος χρόνον.

Πρωτοπρεσβύτερος, idem qui *Archipresbyter*, *Protopapas*, & πρωτοιερεὺς, πρῶτος πρεσβύτερος, disjunctim in Nov. 123. Just. cap. 3. πρῶτος τῶν πρεσβυτέρων, apud

apud Scylitzem pag.753. Arsacius, qui Chrysostomo successit in Episcopatu, πρωτοπρεσβύτερος dicitur in Actis Synodi ad Quercum. Socrates lib.6. cap.9. Πέτρος τις Πρωτοπρεσβύτερος ἦν τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐκκλησίας. De eodem agit etiam Georgius Alexandr. in Vita Chrysostomi. Photius in Paratitlo: καὶ δὴ Πέτρον τὸν εὐσεβέστατον Πρωτοπρεσβύτερον τῆς κατὰ Ῥώμην ἐκκλησίας. Meminit Synodus VII. alterius Petri πρωτοπρεσβυτέρου S. Petri Romæ, Legati Apostolici. Describitur à Morino lib. de Sacris Ordinat. pag.113. & à Goaro pag.287. τάξις καὶ ἀκολουθία εἰς τὸ ποιῆσαι Πρωτοπρεσβύτερον. Deinde: προσφέρεται ὁ εὐλαβέστατος ἀδελφὸς ἡμῶν δεῖνα, ἱερεὺς εἰς τὸ γενέσθαι Πρωτοπρεσβύτερον τῆς Δ. πόλεως. Vide Symeon. Thessalon. de sacris Ordinat. cap. 13. & eundem Morinum libro laudato parte 3. Exercit.15. cap.2.

Πρεσβύτερος δεύτερος. Concilium Ephesinum Act. 6. pag.685. Πατρίκιος δεύτερος πρεσβύτερος κώμης Παραδιοξύλου, &c. Vide Δευτερεύων.

Πρεσβύτερος, apud Manichæos. Paradisus, seu Liber SS. Senum MS. ἦν δὲ γέρων οἰκῶν ἐν ἐρήμῳ τόπῳ, ἦν δὲ καὶ ἄλλος μήκοθεν αὐτοῦ Μανιχαῖος, καὶ αὐτὸς Πρεσβύτερος τῶν καλουμένων παρ' αὐτοῖς πρεσβυτέρων.

Πρεσβυτέριον, Πρεσβυτερεῖον, *Sacerdotalis dignitas.* Concilium Nicænum I. Can. 2. καὶ ἅμα τῷ βαπτισθῆναι προάγειν εἰς ἐπισκοπὴν, ἢ πρεσβυτερεῖον. Synodus Constantinopol. sub Hormisda: οἴδατε τοὺς ἐμοὺς ἀγῶνας, ἀγαπητοὶ, ὡς καὶ ἐν τῷ πρεσβυτερίῳ κατεβαλόμην, &c.

Πρεσβυτέειον, *Presbyterium*, Dignitas Episcopi. Ordinatio Presbyteri in Euchologio: αὐτὸς, κύριε, καὶ τοῦτον ὃν εὐδόκησας τῆς τοῦ πρεσβυτερίου ὑπεισελθεῖν βαθμὸν, πλήρωσον τῆς τοῦ ἁγίου πνεύματός σου δωρεᾶς, &c.

Πρεσβυτέειον, *Presbyterorum consessus*, τὸ ἱερέων συνέδριον, in Epistola Xysti Papæ ad S. Cyrillum in Nova Collect. Concil. Baluziano to. 1. pag.657. ἱερατικὴ γερουσία, apud Basilium Seleuciensem lib.2. de Vita S.Theclæ cap.27. Concilium Ancyranum Can.18. ἐὰν μέν τοι βούλοιντο εἰς τὸ πρεσβυτέειον καθέζεσθαι, ἔνθα ἦσαν πρότερον πρεσβύτεροι, &c. Utuntur præterea, S. Clemens lib.8. Constit. Apostol. cap.12. 13. S.Basilius Epist.63. 319. Martyrium S. Sabæ Gotthi n.8. Palladius in Vita Chrysostomi pag.142. Novella Alexij Comneni de Electionib.§.22. &c. Vide in Gloss. med. Lat.

Πρεσβυτέρα, *Uxor Presbyteri*, apud Græcos recentiores præsertim, in Nomocanone Coteleriano n.37. 54. 78. 138. 142.

Πρεσβυτέρισσαι, *Presbyterissæ*, de quibus egimus in Gloss. med. Lat. Pœnitentialis MS. ex Cod. Colberteo: καὶ πόσαι ἱερωμέναι, ἤγουν πρεσβυτέρισσαι, ἢ ἐν βαθμῷ διακόνων γυναικῶν, &c.

ΠΡΕΣΒΥΤΙΔΕΣ, *Viduæ Seniores*, quæ Sacris in Ecclesia exercitiis vacabant, *Presbyteræ* etiam dictæ. Concilium Laodicenum Can.11. περὶ τοῦ μὴ δεῖν τὰς λεγομένας Πρεσβύτιδας, ἤτοι Προκαθημένας, ἐν ἐκκλησίᾳ καθίστασθαι. Ubi Dionysius Exiguus, *Presbyteræ vel Præsidentes*: Isidorus verò Mercator, *Mulieres quæ apud Græcos Presbyteræ appellantur, apud nos autem viduæ seniores, univiræ, & Matriculariæ nominantur.* Ubi consulendi Zonaras & Balsamon. Leontius Presbyter in Vita MS.S.Gregorij Agrigentini: ὅρα τὴν μητέρα αὐτοῦ μετὰ τῶν πρεσβυτίδων καὶ διακονισσῶν παρεστῶσαν. Vide Balsamonem ad eundem Canonem Laodic. Clementem lib. 2. Constit. Apost. cap.28.57. lib.3. cap.5. Epiphanium Hæresi 79. & Gloss.med.Lat.in *Presbyteræ.*

ΠΡΕΣΕΝΤΟΝ. Vide Πραίσεντον.

ΠΡΕΣΠΟΚΩΝ, *Præco.* Acta MS. Pilati apocrypha: ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι ὃ ἐποίησεν ὁ κύρσωρ, ἐκέκραξαν τῷ Πιλάτῳ, λέγοντες, Διατί πρεσκόπονα αὐτοῦ οὐκ ἐκάλεσας ἐλθεῖν, ἀλλ' ὑπὸ κύρσωρα. Vide Πρέκων.

ΠΡΕΤΕΝΤΟΥΡΑ, in Glossis Basil. παράστασις. Vide Gloss. med.Lat.in *Prætentura.*

ΠΡΙΑΔΗΛΑ, Dacis, *Vitis nigra*, apud Interpol. Dioscoridis cap. 764.

ΠΡΙΑΜΙΣΚΟΣ, in Glossis Botanicis Colberteis MSS. ὁ βαμβάκινος. Vide suprà in Βάμβαξ.

ΠΡΙΒΑΤΑ. *Ærarium Principis usibus dicatum*, cui qui præerat dictus *Comes rerum privatarum*, de qua Dignitate egimus in Gloss. med. Lat. ut & de hoc ærario. Lexicon MS. ex Cod.Reg.1708. πριβάτον, κατὰ Λατίνους, τὸ ἰδικόν. Glossæ Nomicæ Vaticanæ MSS. Πριβάτα, ἰδιωτικὰ, ἴδια, ἰδιόκτητα, ἰδικὰ, ἅτινα οἱ κατὰ καιρὸν Βασιλεῖς ἐκτήσαντο, καὶ ἕκαστος ἐπὶ μετ' αὐτὸν παρέπεμψεν. Glossæ Basilic. Πριβάτα, ἰδιωτικά. Rursum: Πειβάτα, τὰ τῇ Βασιλείᾳ (MS. τῷ βασιλεῖ) ἰδίως διαφέροντα· ἄλλα δὲ ἐστὶ τὰ δημόσια, ὅσα τελεῖ ὑπὸ τὸν Κόμητα τῶν Λαργιτιόνων, τῆς δημοσίας ὑπουργοῦντα χρείας. Λαργίτιονες δὲ εἰσὶ δύο, τὰ σάκρα, καὶ τὰ πριβάτα. δύο γὰρ εἰσὶ βασιλικοὶ Θησαυροὶ, οἱ ἰδιάζοντες τῆς Βασιλείας, ὅ ἐστι τῶν Λαργιτιόνων, καὶ ὁ δημόσιος ὁ τοῦ φίσκου. Adde Balsamonem ad Nomocan. Photij tit.1. cap.5. Justinianus in Nov.69. cap.4. §.2. καὶ τοὺς θείους ἡμῶν οἴκους, καὶ τὰ θεῖα πριβάτα, καὶ τὸ θεῖον πατριμόνιον. Ita in Edicto 4. cap.2. §.2. in Edicto 8. cap.2. Procopius in Hist. arcana: ἡμαρτάνετο δὲ τοιοῦτο, κἂν τῇ τοῦ Μαγίστρου καλουμένη ἀρχῇ, κἂν τοῖς Παλατίνοις, οἵτε ἀμφὶ τοὺς θησαυροὺς, καὶ τὰ Πριβάτα καλούμενα, τότε πατριμόνιον ἐπιτελεῖν ἀεὶ τὴν ὑπουργίαν εἰώθασιν. Auctor innominatus in Glossis Basil. Αἱρετικοὶ ἔχοντες Χριστιανοὺς δούλους, καὶ ἀφαιροῦνται τούτους, καὶ δίδουσι τοῖς πριβάτοις λή. χρυσίου. Hinc Κόμης τῶν Πριβάτων, de quo in V. Κόμης. Vide Τρίμησα. Sed qui dicantur *Privati* in Africa, nescio an aliquis nos docuerit. Ecce in Nomocanone Photij tit.1. cap.5. περὶ Πατριαρχῶν, καὶ μητροπολιτῶν, καὶ τῶν ἐν Ἀφρικῇ λεγομένων πριβάτων.

Πριβατάριος. Scylitzes in Basilio Romani F. p.705. ἐπινεύσαντος δὲ τοῦ Βασιλέως, ἡρμόσατο γυναῖκα τὴν θυγατέρα τοῦ Πρώτου τοῦ Πριβαταρίου τοῦ ναοῦ τοῦ ἀθλοφόρου Δημητρίου, καὶ παῖδας ἐξ αὐτῆς ἔσχε δύο. *Præbendarium* hîc fingit Meursius, tanquam hæc vox Græcis unquam nota fuerit. *Gazophylacij præsidem* interpretatur Goarus, ut is instar Comitis rerum privatarum, ærarij Ecclesiæ custos fuerit. Neutra placet conjectura, tametsi nihil quod arrideat succurrit.

ΠΡΙΒΑΤΟΝ, exponitur ab Hesychio, τόπος ἐργαστηρίου.

Πριβάτον, *Balneum privatum*: ut Δημόσιον, nudè *Balneum publicum* appellatur, uti in hac voce docuimus. Prochorus de Rebus gestis S. Joannis Evangelistæ: ἦν δὲ πειβάτον ἀνὰ μέσον τῆς ὁδοῦ, καὶ εἷς ἐκ τῶν ἱερέων εἰσελθὼν ἐν τῷ πριβάτῳ λούσασθαι, ἀπεπνίγη. Ita etiam πριβάτον usurpat Harmenopulus lib. 2. tit. 4. §.23. quod paulò ante Ἰδιωτικὸν βαλανεῖον appellavit. Vide Gloss. med. Lat. in *Privatum.*

ΠΡΙΒΙΛΙΓΙΟΝ, *Privilegium.* Glossæ Basil. πριβιλέγια, προνόμια. Rescriptum Valentiniani ad Nicomedienses: ἡ περὶ τὰ πριβιλίγια τῆς πόλεως τῆς ὑμετέρας ὑπάρχουσα ἀρχαία συνήθεια φυλαχθήσεται. Libellus Theodori Diaconi ad Concil. Calchedon. Act.3. προσδοκήσας τῶν πριβιλεγίων τῆς μεγάλης ἐκείνης σχολῆς ἀξιωθῆναι. Mauricius lib.2. cap.8. τοῦτο γὰρ πρωτοστάταις ἐν ταῖς μάχαις πριβιλέγιον δίκαιον καὶ ἁρμόδιον ἐν τῷ ἐπιλυχίαις ἔχειν νομίζομεν.

Πρεβελέτζιον, eâdem notione. Anonymus MS. de bellis Francorum *in Morea.*

Καὶ βάλαι να με γράψουν, Φραγγικὸ πρεβελέτζιο.

ΠΡΙΓΙΟΝΙΖΕΙΝ, *Serrâ secare*, Πρίζειν, πριονίζειν.

νίζειν. Synaxar. Maximi Cythær. 29. Janv. πριγκινίζοντες τὰ ἀπὸ τὴν κεφαλὴν οἱ δήμιοι.

ΠΡΙΓΚΙΨ, Πρίγκιψ, *Princeps*, αὐτοκράτωρ, βασιλεὺς, ἄρχων, in Glossis Basilic. Rursum: πρίγκιψ, ὁ πρῶτος τῆς πολιτικῶν ταξεωτῶν. Moschopulus: Πρίγκιψ, ἀξιώματος ὄνομα, καὶ κλίνεται πρίγκιπος. Πρίγκιπες ἑκάστης σχολῆς, apud Theophanem an. 23. Anastasij. Palladius in Vita Chrysostomi pag. 63. ἀπεστάλη Ἔλαφιος ὁ νῦν ἀπὸ πριγκίπων, διαγαγεῖν τὸν Θεόφιλον. Martyrium S. Menæ Ægyptij MS. εἷς δέ τις τῶν παρεστώτων Πηγάσιος τοὔνομα, Πρίγκιψ, τὸ ἐπώνυμον. Constantinus lib. 1. Them. 1. ἦσαν δὲ καί τινες αὐτῶν (στρατηγῶν) πρίγκιπες, ὡς ἐν τοῖς τῶν ἁγίων μαρτυρίοις διαγράφεται. Passio S. Glyceriæ Mart. num. 8. εἶπεν ὁ ἡγεμὼν τῷ πρίγκιπι, Δεξάμενος τὸν δάκτυλον τοῦτον, ἀπελθὼν, σφράγισον τὴν φυλακήν. Martyrium S. Mocij: Θαλάσσιος δὲ ὁ Πρίγκιψ, τοῦ Ἀνθυπάτου θυμομαχήσας κατ' αὐτοῦ, ἀπέθετο αὐτὸν ἐπὶ τῆς εἱρκτῆς. Zonaras tom. 2. pag. 27. 1. Edit. εἷς δέ τις ὃν Πρίγκιπα μὲν τῆς γερουσίας ὠνόμαζον, λέγοιτο δ' ἂν καθ' Ἕλληνας πρόκριτος, &c. Adde pag. 162. & 212. Is πρῶτος τῆς συγκλήτου dicitur Polybio in Excerpt. Habetur apud Nilum Monach. lib. 3. Epistola 41. inscripta Eugenio Πριγκίπῳ. Vide Gloss. med. Lat.

Πρίγκιπος, *Principis Insula*, Suburbana Constantinopoleos, nominata, inquit Gyllius lib. 3. de Bosporo Thracio cap. 15. ubi describitur, à frequenti habitatione filiarum Principum, Virginitatem solitariam profitentium. Monasterij in ea à Justino Juniore conditi an. 5. meminit Cedrenus: τῷ ε. ἔτει κτίζει τὴν μονὴν τῆς Πριγκίπου, προάστειον αὐτὴν οὖσαν. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Philos. in Justino Jun. καὶ αὐτὸς κτίζει τὰ παλάτια Σοφιανῶν ἐξαίσια καὶ λαμπρὰ, καὶ ὑπερθαυμάσια ἐπ' ὀνόματι τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Σοφίας, καὶ τὴν νῆσον τὴν Πρίγκιπον οὖσαν προάστειον αὐτοῦ. Adde Cedren. pag. 390. Theophanes pag. 405. & ex eo Zonaras, & alij aiunt Nicephorum Generalem Irenem Augustam in insulam Principis relegasse ubi illa Monasterium perinde construxerat, unde, inquit idem Gyllius, fortasse insula appellata fuit Principis: καὶ αὐτίκα εἰς τὴν νῆσον αὐτὴν ὑπερώρισεν, ἣ τῆς Πριγκίπου ἐπωνόμασται, ἐν ᾗ μονὴν ὑπῆρχε δομησαμένη. Cujus quidem Monasterij fundamenta, ubi amplius quingentæ solitariæ feminæ vivere solebant, sua adhuc ætate perstitisse scribit idem Gyllius. Sed longè ante Nicephorum Generalem id nominis obtinuisse hanc Insulam, atque adeò sub Justiniano, docet Eusthathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinop. num. 40. 66. Nicephorus Constantinopol. in Brev. p. 76. 1. Edit. καὶ Ἀταλαρίχον μὲν εἰς τὴν νῆσον τὴν λεγομένην Πρίγκιπον ἐξόριστον ἔπεμψε. Anna Comnena lib. 15. p. 462. τῆς δὲ Βασιλίδος κατὰ τὴν Πρίγκιπον αὐλιζομένης. Meminit præterea Insulæ Principis Nicetas Paphlago in Vita S. Ignatij Patriarchæ Constantinopol. pag. 1193. κατ' αὐτὴν δὲ τὴν ἡμέραν καὶ Γήβωνα ἐκεῖνον ἀπὸ τῆς Ὀξείας εἰς Πρίγκιπον μεθενεγκὼν, τάτε σκέλη καὶ τοὺς βραχίονας ἐξέκοψε. Et alibi Platæ, Hyatro & Terebintho vicinas Insulas eo nomine comprehendit, πλάτη μὲν ὄν, καὶ Ὑάτρος τότε καὶ Τερέβινθος, αἱ Πριγκίπειοι νῆσοι προσαγορευόμεναι. Unde emendandus Gyllius, qui *Antheroniton* pro *Terebinthum* habet, uti non semel nominatur ab eodem Niceta. Meminit etiam Continuator Theophanis lib. 2. num. 24. pag. 371. ut & Anonymus in Vita S. Nicolai Studitæ pag. 925. Vita S. Theophanis Confess. num. 13. Cedrenus an. 5. Justini Jun. Zonaras in Michaele Calaphata, Cantacuzenus lib. 4. Hist. cap. 11. 30. ubi suâ ætate desertam fuisse ait, & alij.

Πρίγκιψ, *Princeps*, dignitas apud Occidentales adjuncta regioni alicui, de qua pluribus egimus in Gloss. med. Lat. Ita Raimundum Ἀντιοχείας Πρίγκιπα vocant Cinnamus lib. 1. num. 10. lib. 2. num. 3. & Nicetas in Joanne Comn. num. 7. Principem Moreæ & Achaiæ ex Gente Villharduinea Francica Πρίγκιπα Πελοποννήσου, καὶ Ἀχαΐας, Niceph. Gregoras lib. 4. Acropolita cap. 76. 79. & Phranzes lib. 1. cap. 4. Occurrit etiam non semel in Vita S. Bartholomæi Junioris. Adde Chronicon Venetobyzant. an. 1391. & Myrepsum sect. 38. cap. 144.

Πρίγκιψ, *Princeps*. Ita prætereà Græci ortos ex Familia Principum Moreæ ex Gente Villharduinea Francica, appellare solent. Pachymeres lib. 7. cap. 19. de Theodosio de Villa-Harduini, filio secundo genito Gaufridi Moreæ & Achaiæ Principis, qui Græcorum partes sectatus, Antiochiæ Patriarcha (titulo tenus) creatus est: τῷ γὰρ Ἀντιοχείας Θεοδοσίῳ τῷ Πρίγκιπι, &c. Apud Lambecium lib. 8. Comment. de Bibl. Cæsarea pag. 456. fit mentio Θεοδοσίου τοῦ Πρίγκιπος, cujus corpus sepultum dicitur in Templo SS. Apostolorum: qui non alius videtur à Villharduineo.

Πριγκίπισσα, *Principissa*, *uxor Principis*. Cantacuzenus lib. 2. cap. 33. καὶ παραλαβόντες νυκτὸς, πλοίου τε τοῦ Γόνιον περαιωμένου ἐπιβάντες, εἰς τὴν Τάραντος κρατοῦσαν Πριγκίπισσαν διαφεύγουσιν.

Πριγκίπας, Πριγκιπάδες, in plurali. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Ἐστέκετον καλὰ Θησεὺς μετὰ τοὺς Πριγκιπάδες.

Alibi:

Βασιλεῖς, Ἄρχοντες φρικτοὶ, Δουκάδες καὶ Ῥηγάδες,
Δέσποτες ἀνδρικότατοι, πολλοὶ γὰρ Πριγκιπάδες.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἐνθάδε ἐνόθησαν βασιλεῖς μετὰ τοὺς πριγκιπάδες.

Πριγκιπάτον, *Principatus*. Constantinus de Adm. Imp. cap. 27. τότε Σαλερινὸν ᾠκίσθη ἐπὶ τοῦ Σικάρδου, ὅτε διεμέρισαν οἱ Λογομβάρδοι τὰ πριγκιπάτα. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἐκέρδησεν γὰρ τὸν Μορέαν, τὸ λέγουν Πριγκιπάτον.

Quia scilicet Toparcha Peloponnesi ex Francis nostris *Princeps Moreæ* indigitabatur. Alibi:

Ὅπου ἐκράτησαν οἱ Ῥωμαῖοι μέγα εἰς τὰ πριγκιπάτα.

ΠΡΙΓΚΙΠΙ'Α. Acclamatio plebis in Concilio Constantinopol. sub Mena Act. 5. ἄνω βάλε τοῦ Πριγκιπίας· ἄνω βάλε τοὺς μεταβάτας.

ΠΡΙΕ'ΚΙΟΝ, *Serra*. Constantinus Porphyrog. in Tactic. pag. 11. δρέπανα, ἀξινάρια, φαλκίδια, πριέκια, σκέπαρνα, &c. Ubi fortè legendum πελέκια putat Meursius.

ΠΡΙ'ΚΑ, pro Προῖκα, Προίξ, *Dos*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 159. δίκαιον ἔνι τὸ ἐκεῖνι τὸ ἔλαβεν τὴν πρίκαν νὰ στρέψουν καὶ τὸ τὸ ἔχει, καὶ ἐὰν τελευτίσαν, νὰ τὸ στρέψουν εἰς κλερονόμι τους. Nicolaus Lucanus in Iliade Barbarogr. 1.

Τῶν ὁποίων ὁποιαν θέλει ἂς τὴν λάβη διὰ γυναῖκα,
Εἰς τὸ οἶκον τοῦ πατρός του θέλω δὲ τοῦ δώσει πρίκα.

Nicanor Athenarum Episcop. in Epist. ad Theodos. Zygomalam, apud Crusium lib. 4. Turcogr. ὅπως αὐτὴ ἡ γυνὴ αὐτοῦ πορθεῖσα πᾶσαν τὴν πρίκαν, καὶ τὴν προγαμιαίαν δωρέαν ἐξωτερικὸς ἔλαβεν. Vide Προικιό.

ΠΡΙ'ΚΑ, *Dolor*, *Tristitia*. Historia Apollonij Tyrij:

Εἶχε τὴν πρίκα δυνατὴ, καὶ τὴν μεγάλην θλίψιν.

Rursum:

Κ' ἔχει τὴν πρίκα ξαναρχῆς, κ' εἰς τὴν καρδίαν ἐσφάγη.

Alibi:

Τὴν πρίκα τὴν ἀμέτρητον βάλε την για δίκη σου.

Πρικένειν, πρικαίνειν, *Tristitiam afferre*. Πρικαίνεσθαι, *Tristari*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. p. 170. μὴ πρικένεσθε, ὦ ἀδελφοί μου, διότι ηὕρετε, ὅτι τῆς χαρᾶς εἶναι ἀδελφὴ ἡ λύπη. Eadem Historia Apollonij Tyrij:

Ἐμίσησεν

Ἐμίσεψεν ἀπόδεκεῖ, περισσὰ πρικαμένος,
Ἀπελπισμένος τῆς ζωῆς ὡσὰν ἀποθαμένος.

Alibi:

Ἠθέλησε νὰ παραυγὴ γιατίτον πρικαμένος.

ΠΡΙΚΑΜΙΓΔΑΛΟΝ, *Amygdala amara*. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. λάυς, ἡ ἔστι ἀμὴ τῆ λα ἀμαρέ τὸ λέγεν Πρικαμίγδαλον. Vide mox Πρικός.

ΠΡΙΚΥΣ, Πρικὸς, *Amarus*, Πικρός. Πρικαίνεσθαι, *Amarescere*.

Πρικοσύκη, *Ficus amara*. Glossæ Botanicæ MSS. Τρίφυλλον, ἡ πρικοσύκη.

ΠΡΙΜΑ, *Puppis*, Πρύμνα. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Ὅλα τὲς με τῆ πρίμες τυ τὰ κάτεργα συμόσαν.

Lib. 2.

Τὸν πλέον καιρὸν τὰ κάτεργα ἄνεμον εἶχαν πρίμα.

Alius de Vulpe & Lupo:

Εὐθὺς ἐκάμαν ἄρμενα, τὸ πέλαγος εὐγίκαν,
Καὶ μαζόνικαν, καὶ οἱ τρεῖς πλὴν πρίμαν ἀνέβηκαν.

ΠΡΙΜΑ ΒΕΡΑ, *Primum ver*; vox Italica & Francica. Emmanuel Georgillas MS.

Καὶ ὁ χειμόνας ἔφυγεν, ἦλθεν ἡ πρίμα βέρα.

ΠΡΙΜΑΣ, *Primas*. Interpres Græcus Concilij Lateranensis pag. 131. ἐπίσκοπον Κολῦμβον τῆ κατ' αὐτῆ ἁγίας ὄντα συνόδε τῆ ἐπισκόπων Πρίμαν. Ubi in Lat. *Primatem Episcoporum Sancti Concilij ejus*.

ΠΡΙΜΗΝ, *Priusquam*, Πρίν. Damascenus Studita Homil. 22. καὶ ἐκαθοδήγαε τον τόσον ὅπε τὸ ἐτελέωσεν καὶ Χριςιανὸν, καὶ ὡς πριμὴν μὲν τὸ βαπτίσει, δὲν ἔπαυσεν διδάσκοντάς τον, &c.

ΠΡΙΜΙΓΓΙΛΙΟΣ, Πριμμιγίλιος, in Glossis Basilic. & in Glossis Juris MSS. exponitur ὁ Πρῶτος, ἢ ὁ πλήρης. Suidas: Πριμιγγιλίων, τιμῶν, ἢ τῶ βασιλικῶν δωρεῶν, ἢ προνομίων. Ita etiam apud Phavorinum, ubi hæc vox perinde pro, *Privilegium*, sumitur: ut scribi debuerit πριβιλέγιον. Tametsi litt. μ. in hac voce interdum interponunt suprà laudatæ Glossæ πριμιλίδνα, προνόμια. Ubi fortè legendum πριμιλέγια, vel πριμιλόγιον, ut in Glossis MSS. Reg. Cod. 2062. & Colberteis: πριμμιλογίων, τιμῶν βασιλικῶν, προνομίων. Ita etiam apud Phavorinum.

Πριμιλεγιάριος, *Privilegio donatus*, apud Scholiast. Basilic. ad lib. 13. pag. 119.

ΠΡΙΜΙΠΙΛΟΝ, *Dignitas Primipilarij*. Glossæ Gr. Lat. Πρῶτον δόρυ, *Primipilum*. Modestinus lib. 3. Excus. Πριμιπιλάριοι δὲ ἤτοι νομίζονται οἱ διανύσαντες πριμίπιλον.

Πριμίπιλον, *Annona, quæ datur Primipili Centurionibus, ut inter milites distribuatur*. Theodorus Hermopolites lib. 9. tit. 19. πριμίπιλόν ἐστι τὸ τοῖς πρώτοις ἀκοντισαῖς διδόμενον σιτηρέσιον, ἵνα διανείμη τοῦτο αὐτοῖς. Michael Psellus in Synopsi legum v. 920.

Ὁποῖον τὸ διδόμενον ἀκοντισαῖς τοῖς πρώτοις.

Glossæ Basilic. πριμιπίλου, ςρατιωτικὴ ἀννώνα. Πριμιπιλίων, δημοσίων χρεωςημάτων. Ἀπὸ πριμιπίλου, ἀπὸ δημοσίου. Liber 9. Basilic. τὸ χρεοςούμενον εἰς Πριμίπιλον πάντων τῶ ἰδιωτικῶν χρεῶν προτιμᾶται. Adde lib. 56. tit. 17. pag. 743. & l. 3. Cod. de Cohortalibus lib. 12.

Πριμιπιλάριος, *Primipilarius*; Suidæ, ὁ τὸ μεῖζον ἀξίωμα τῆ ςρατιωτικῶ ἔχων, παρὰ Ῥωμαίοις. Glossæ Basilic. Πριμιπιλάριος, πρῶτος τῶ ἀκοντιςῶν. Πρωτεύων τῶ δορυφόρων, πίλου γὰρ ὁ ὑσσὸς, ἤτοι γιῶσος, τὸ σιδηροῦν ἐμβόλιον, τὸ ἀκόντιον, τὸ δόρυ. Phlegon Trallianus de Mirab. & Long. pag. 92. Ἰουλία Μοδεςῖνα, πόλεως Κορσιόλων, Πριμιπιλαρίου ἀπελευθέρα, &c. Vetus inscriptio apud Sponium tom. 3. Itiner. p. 105. Κ. Β. ΑΥΡ. ΦΛΑΒΩΝΗΝ ΡΟΥΦΕΙΝΟΝ ΕΚΑΤΟΝΤΑΡΧΟΝ ΔΕΣΠΟΤΑΤΟΝ ΠΡΕΙΜΙΠΙΛΑΡΙΟΝ ΧΙΛΙΑΡΧΟΝ ΟΥΡΒΑΝΙΚΙΑΝΟΝ ΠΛΙΛΙΑ ΚΟΡΝΙΛΙΑ ΝΕΙΚΑΡΕΤΗ ΤΟΝ ΑΝΔΡΑ.

Occurrit præterea in Basilic. lib. 38. tit. 1. capite 8. 9. 10.

ΠΡΙΜΜΙΚΗΡΙΟΣ, *Primus cujusque ordinis*: ὁ πρῶτος τάξεως τῆ τυχέσης, Suidæ. In Lexico adespoto MS. ὁ πρῶτος ταξιώτης τῆ τυχέσης. Novella 2. Heraclij de Clero M. Ecclesiæ: μηδενὸς ἑτέρε, πλὴν ἐν ἑκάςῳ τάγματι λεγομένων πριμμικηρίων, &c. Synaxaria in SS. Sergio & Baccho 6. Octob. καὶ ὁ μὲν Σέργιος Πριμμικήριος ἦν τῆ σχολῆς τῶ Κεντηλίων, ὁ δὲ Βάκχος Σεκενδικήριος. Vide Nilum Monach. lib. 2. Epist. 238. Acta S. Maximi pag. 31. & Gloss. med. Lat. in *Primicerius*. Et infrà in Κύριος, & Συνήγορος.

Πριμικήριος, *Primicerius*, Dignitas vel functio Ecclesiastica, de qua sic Catalogus Offic. Magnæ Eccl. Allatianus: οἱ δύο Πριμμικήριοι ἵςανται μετὰ τῶ Δομεςίκων, ψάλλοντες καὶ αὐτοί. Neque alij sunt ab iis qui Latinis Scriptoribus appellantur *Primicerij Cantorum*.

Μέγας Πριμμικήριος, *Magnus Primicerius*, Dignitas Palatina, apud Codinum cap. 2. num. 10. qui nudè Πριμμικήριος dicitur apud Theophanem an. 2. Constantini filij Irenes. Ejus munia ab eodem Codino recensentur cap. 5. num. 21. 30. 31. 32. cap. 6. num. 10. quorum præcipuum erat, Imperatoris sceptrum gestare. Erat præterea εἰς τὸ φοσσάτον, κεφαλὴ τῆ βασιλικῆς συντάξεως, habebátque ἰδικὸν αὐτῶ φλάμουλον ἐν τῇ τοιαύτῃ συντάξει. Ejus insignia ac vestes idem describit cap. 4. num. 13. Meminit præterea ejusce dignitatis Anna Comnena lib. 11. Alexiad. pag. 317. Georgius Acropolita in Chron. cap. 57. 75. 82. Pachymeres lib. 2. Hist. cap. 13. &c.

Πριμμικήριος τῶ ἀναγνωςῶν, *Primicerius Lectorum*, de quo quædam attigimus in Gloss. med. Lat. in V. *Lector*. Istius Dignitatis meminit Joannes Episcopus Citri in Resp. pag. 328. & Codinus de Offic. cap. 1. n. 1. 38.

Πριμικήριος Αὐγούςης, *Primicerius Augustæ*. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopolit. num. 84. νεώτερός τις τῶ εὐγενῶν παραμένων Καλοποδίῳ τῷ Πριμικηρίῳ (μέρος) Αὐγούςης. Ita legi in MS. monent Editores.

Πριμμικήριος τῆ αὐλῆς, *Primicerius Aulæ*, Dignitas Palatina, apud Codinum cap. 2. num. 33. Quale verò illius fuerit munus, sic ille describit cap. 5. n. 44. ὁ Πριμμικήριος τῆ αὐλῆς ἔχει μὲν ἐν παραςάσει ὑπηρεσίαν, οἵαν προείπομεν· εὐτακτεῖ δὲ καὶ τοὺς ἐν τῇ αὐλῇ πάντας. Et num. 51. de Bardariotis: κατὰ τάξιν ἵςανται, εὐτακτούμενοι αὐτοὺς τῶ Πριμμικηρίου τῆ αὐλῆς, καθὰ εἴρηται. Adde cap. 7. num. 3. 22. Idem cap. 4. num. 35. ejusdem dignitatis insignia describit. At aliud ei munus adscribit Cinnamus lib. 3. num. 19. Extr. Γεώργιος ὁ τῶ βασιλικῶν ἐξάρχων σαλπιςῶν, ὃν δὴ Πριμμικήριον τῆ αὐλῆς ἔθος ὀνομάζειν. Præerat igitur Tubicinibus Palatinis, de quibus agit idem Codinus cap. 5. num. 15. Meminit præterea hujusce dignitatis idem Cinnamus lib. 2. num. 6. Georg. Acropolita in Chron. cap. 49. 69. & Cantacuzenus lib. 3. cap. 32. nec scio an idem qui nudè Πριμικήριος dicitur Anonymo Combefisiano in Porphyrog. num. 5.

Πριμμικήριος τῶ Βαρδαριωτῶν, *Primicerius Bardariotarum*, Dignitas Palatina, de qua Codinus de Offic. cap. 5. num. 54. Præerat is Bardariotis ad Imperatoris custodiam deputatis: qui autem sint Bardariotæ, vide in hac voce.

Πριμμικήριος τῆ βασιλικῶ βεςιαρίου, *Primicerius Imperatorij Vestiarij*, apud Leonem Grammaticum in Constantino Leonis F. pag. 494. & Anonymum Combefisianum in eod. Constantino num. 12. At Symeon. Logoth. in eod. Const. n. 13. habet τῶ βασιλικῶ πρωτοβεςιαρίου.

Πριμμικήριος Νοταρίων, *Primicerius Notariorum*, qui

qui Socrati lib.7. cap.23. πρωτ-άτης τ̃ βασιλικῶν ὑπογραφέων. Πριμμικήριος τ̃ λαμπροτάτων Τριβούνων Νοταρίων, in Notit. consuetudin. post Nov.8.

Πριμμικήριος Νοταρίων, Dignitas, vel certè munus Ecclesiasticum, cujus mentio est non semel in Conciliis. In Calchedonensi Act. 1. Joannes Presbyter dicitur Πριμμικήριος Νοταρίων, qui paulò ante πρῶτος Νοταρίων appellatur. Et in Act. 3. occurrit Aëtius Ἀρχιδιάκονος τ̃ βασιλευούσης ΚΠόλεως νέας Ῥώμης, καὶ Πριμμικήριος Νοταρίων. Vide Concilium Ephesinum Act.1. pag. 455. & Græcum Interpretem Concilij Lateranensis pag. 99. 122. 137. 150. 161. 231. Inter dignitates Ecclesiasticas recensetur etiam à Codino cap.1. num.36. ex Cod. Reg. nam in Edito dicitur Πριμμικήριος τ̃ Ταβουλαρίων.

Πριμμικήριος τ̃ Σιλεντιαρίων, *Primicerius Silentiariorum*, in Concilio Calchedonensi Act.11.

Πριμμικήριοι, Aruspicum, seu Divinorum species, de quibus ita Balsamon ad Can.61. Trullan. Ἑκατόνταρχοι εἰσιν οἱ παρ᾽ ἡμῖν λεγόμενοι Πριμμικήριοι· ἦσαν δὲ τὸ παλαιὸν ἄνθρωποι γηραλέοι, φρονιμώτεροι δῆθεν, καὶ κατὰ συμβουλὴν τ̃ λοιπῶν ὑπερφέροντες, οἵτινες διὰ τοιούτων μυσαρῶν ἐργασιῶν τοὺς ἁπλουστέρους πλανῶντες, ὡς ψευδόθεοι ἐυσεβάζοντο.

ΠΡΙΜΜΙΛΟΓΙΟΝ, *Privilegium*. Glossæ MSS. Cod.Reg. 1708. & 2062. πριμμιλογίων, τιμῶν βασιλικῶν, προνομιῶν. Vide Πριμιγίλιος, & Glossas Basilic.

ΠΡΙΜΙΣΚΡΙΝΙΟΣ, *Primiscrinius*. Glossæ Basilic. Πριμοισκρίνιοι, οἱ πρῶτοι τ̃ τάξεως. Habentur apud Nilum Monach. Epistolæ inscriptæ aliquot Πριμισκρινίοις, lib.2. Epist.239. 240.253. Apud Theophanem an.7. Nicephori Generalis occurrit Theodosius Patricius καὶ Πριμοσκρίνιος. Vide Gloss. med. Lat. in *Primiscrinius*, & infrà in Σκρίνιον.

ΠΡΙΜΟΛΟΚΑΡΙΟΣ, Suidæ exponitur, ὁ τ̃ ἀκρόταΐον βαθμὸν τ̃ στρατιᾶς ἔχων, ὕστατος δὲ τιμῇ. *Qui in prima acie locatur.* Ita etiam Phavorinus. Vide Πρῖμος.

ΠΡΙΜΟΣ, *Primus*. Glossæ veteres: ἁμαρτῆρα πρίμα, μελέτη πρώτη. Olympiodorus, διὸ παρὰ τ̃ Ῥωμαίων Ῥωμαίᾳ φωνῇ Πρίμα, ἤτοι πρώτη ὠνομάσθη. Theophilus lib.3. Instit. tit.17. μετὰ δὲ τὴν πάντων ἐπερώτησιν, ὁ ἐπερωτώμενος ἐὰν εἴπῃ τὸ, Ὁμολογῶ, διὰ πρῖμος ἐπερώτησέ με, Ὁμολογεῖς διδόναι ἑκατὸν νομίσματα, ὁμοίως καὶ σεκοῦνδος.

Vox etiam Tacticorum: *Primus cujusque Ordinis*, qui & Λοχαγὸς, & πρῶτος τ̃ στίχου. Leo cap.4. §.17. Λοχαγὸς δὲ λέγεται καὶ πρῖμος, καὶ πρωτοστάτης. Mauricius lib.12. Strateg. cap.9. τούτους δὲ τοὺς ἑξκαίδεκα ὀνομάσαι ἕνα παρ᾽ ἕνα, ἀπὸ πρίμων καὶ σεκούνδων. Occurrit ibi pluries. Ut porrò *Primi*, πρωτοστάται, ita *Secundi*, ἐπιστάται dicuntur eidem Leoni cap.4. §.71. Atque *Primi* illi iidem videntur quos suprà πριμολοκαρίους ex Suida appellatos observavimus.

ΠΡΙΜΟΣΟΥΤΑΡΙΟΣ. Vide in Σκοῦτον.

ΠΡΙΝΑΡΙΟΝ, *Ilex*. Theophylactus Hierodiac. Homil. 8. pag.141. πρῖνος δὲ τὸ πρινάριον λέγεται.

Πρινοκόκκη, *Coccus Ilicis*. Glossæ Gr. Lat. Πρῖνος, *Ilex*. Πρινόκοκκα, *Aubancia*, *mora*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.11.

Τὰ χείλη τ̃ λιγνοῦτζικα κόκκινα ὡς πρινοκόκκη.

In Glossis Jatricis MSS. lego, κόκκος βαφικὸς, τὸ πρινοκόκκιν. *Granum tinctorium*. Hinc

Πρινοκοκκάτος. Nicolaus Mirepsus sect.1.cap.109. ex MS. χρυσοῦ καθαροῦ ἑξάγιον α. μέταξιν πρινοκοκκάτον λίτραν α. Ubi Fuchsius c.111. *Serici recenter à grano ilicis tincti* lib.1. vertit. Id est *setam tinctam ex Chermes*.

ΠΡΙΝΤΖΗ, καμπελὴ, ἡ ῥίζα σκέβελ. In Lexico MS. Reg. Cod.1843. Apud Matth. Silvaticum, *Kebalon*, est *Thapsia*. Eleutherus Zebelenus de signific. Eclips. διὰ πρίντζη, καὶ τ̃ ὁμοίων, καὶ πλῆθος σάκχαρος.

ΠΡΙΝΤΖΙΠΟΣ. Vide in Πρίγκιψ.

ΠΡΙΟΝΗ, Πριώνι, *Serra*, πρίων. Leo in Tactic. cap.5. num.6. καὶ χαρόμυλα, καὶ πριόνια, καὶ ὀρύγια, καὶ σφυρὰς, πτυάρια, κοφίνους, &c. Χειροπριόνιον, *Serra manualis*. Πριονίζειν, *Serrâ secare*, διαπρίειν.

ΠΡΙΟΡΕΣ τ̃ ἀριθμοῦ, *Priores numeri*, vel *Cohortis*. Justinian. Nov.112. cap.11. οἱ δι᾽ ἄλλου οἱουδήποτε προσώπου πρὸς τοὺς Πριόρας τ̃ ἀριθμοῦ, καὶ τοὺς Χαρτουλαρίους. Eadem habentur in lib. 29. Basilic. Eustathius de Temp. intervall. μεθ᾽ ὃ ἐπὶ πράξεως ὑπομνημάτων ὁμόσωσιν οἱ Πρίωρες τ̃ ἀριθμοῦ, ὅτι ἐτελεύτησεν. Vide Gloss. med.Lat.in *Prior*.

ΠΡΙΣΚΕΙΝ, *Tumefacere*, *Inflare*, Πρίσκεσθαι, *Tumere*, *Intumescere*, *Inflari*, οἰδοῦσθαι, οἰδαίνειν. Stephanus Sachleces in versib. Politic. MSS.

Ποτὲ κανεὶς στὰ σκοτεινὰ καλὸν οὐδὲν εὑρίσκει,
Εἰ μὴ ἀῤῥωστίαις, καὶ κόλασες, κι᾽ ὕστερα κλαὶ καὶ πρίσκει.

Agapius Cretensis in Geopon. cap. 59. τὰ γλυκέα πρίσκουσι, τὰ πικρὰ ποσῶς δὲν θρέφουσιν, &c.

Πρίσμα, *Tuber*, *Tumor*, *Inflatio*, ὄγκος, τύλωμα.

Πρίσκος, *Grossus*, ὄλυνθος, Ἐρινόν.

ΠΡΙΧΟΥ, *Priusquam*. Glossæ Græcobarb. ἐγλήγορα προτίτερα παρὰ νὰ ἔνι ὁ νόμος· ἢ πρὶν τ̃ νόμου, ἢ πριχοῦ τ̃ νόμου. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Εἰς τὴν ἀρχὴν τις τ̃ πολιτικῆς πριχοῦ τ̃ ἐγνωρίσουν
Ὅλοι τὴν ἐξετέχουσιν ὡς διαυατὴν χαρίσουν.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Τὸ πῶς αὐτὸς νὰ πορευθῇ πριχοῦ νὰ μπῇ στὸν τάφον.

ΠΡΟΑΓΩΓΟΣ, pro μαστρωπὸς, *Leno*, in lib. MS. Syntipæ.

ΠΡΟΑΜΒΟΥΛΟΝ, *Præambulum*. Hesychius: προαύρια, τὰ προαυλήματα, ὥσπερ προάμβουλα, τὰ προκιθαρίσματα. Ubi προαύλια emendant Scaliger, Salmasius, Meursius, & alij; quomodo etiam edidit Phavorinus. Verùm quid vetat hoc loco προαύλημα idem existimare quod infrà προκιθάρισμα, id est *Tibiæ* vel *Cytharæ præludium*, quemadmodum solent Tibicines vel Cytharistæ Tibias aut Cytharas conciliare, antequam eas inflent aut pulsent omnino. Galli dicerent *accorder ses airs*, quæ vox ab *aura*, vel αὔρα videretur deducta, id est leni vento, quo inflantur Tibiæ: ita ut Tibiarum respectu προαύριον, Cythararum verò προάμβουλον dictum fuerit, vel προκιθάρισμα. Quæ enim est comparatio *Proaulij* cum *Procytharismate*, nisi προαύλιον, ab αὐλὴ, *Tibia*, deducatur?

ΠΡΟΑΞΗΤΗΣ, *Ductor*, *Conductor*. Regula S.Pachomij num.22. μηδεὶς ὑπολειπέσθω, ἐὰν εἰς ἐργασίαν κληθῶσιν οἱ ἀδελφοὶ, οὐ μὴ ζητήσωσιν πῶς μέλλουσιν ἐκβαίνειν· ὁ γὰρ ἡγούμενος, ὥσπερ οἱ προαξηται αὐτῶν προπορεύεται.

ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΝ, *Suburbanum*, *Prædium*, *Villa suburbana*. Possessio, apud Victorem Tunnunensem in Anastasio, & Anastasium Bibl. in Vitis Pap. passim. Justinianus in Nov.117. cap.15. ἐν προπίναις ἢ ἐν προαστείοις, &c. Theophanes an.5. Justini Jun. ἤρξατο κτίζειν τὸ δεύτερον ἐν τῷ προαστείῳ αὐτοῦ, ὃ εἶχεν πρὸ τ̃ βασιλεῦσαι αὐτ. An.7. διαφθείρας τὰ προάστεια τ̃ πόλεως. Occurrit passim. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib. 4. sect.11. num. 1. & Gloss. med. Lat. in *Proastium*, & in *Suburbanum*.

Neque tamen προάστεια semper erant extra Urbem, sed

sed interdum intra ejus septa, ut sunt Romæ hodie *Villæ* & *Vineæ* dictæ, quæ προαστείων vice sunt magnatibus. Id nos pluribus probamus in Dissertat. de Hebdomo, notis ad Zonaram subnexâ.

Προαστίτζη, *Prædiolum*, apud Symeonem Logothetam in Leone Philos. num. 25. ὃς καὶ ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ τῶν Νοασιῶν προαστίτζιν ἐκέκτητο πρὸς τῇ θαλάσσῃ πάνυ μικρόν.

ΠΡΟΒΑΤΑ, *Spumæ fluctuum agitatorum in mari, vel in fluviis*, quas nautæ nostri ita vulgò vocant, quòd Lanigeræ oves candidæ iis effingi videantur. Eustathius in O. Iliad. ἡ γὰρ χυδαία γλῶσσα ἐκ τοῦ ἀνέμου ποιμαίνων ἅλα, καὶ ἐκ τοῦ θρασκίας κύων. ἃ δὴ ποιητικῶς ἐῤῥέθησαν, ὁρμημένη ἐτόλμησεν αὐτὴ ἀσφαλῶς δῆθεν εἰπεῖν πρόβατα τὰ ἐν τοῖς ἀφροῖς κύματα.

ΠΡΟΒΆΚΤΩΡ. Artemidorus lib. 2. cap. 33. ubi de Pugilibus: ὁ δὲ προβάκτωρ, εὔμορφον μὲν καὶ χαριέσσαν, λαμυρὰν δὲ καὶ ἐρωτικὴν (ἕξει γυναῖκα.)

ΠΡΟΒΑΤΕΙ'Α, *Ocimastrum*, apud Interpol. Dioscor. c. 610.

ΠΡΟΒΑΤΟΜΆΝΔΡΗ, *Ovile*, in Turcogr. Crusij.

ΠΡΟΒΑΤΟΡΙ'Α, *Probatoria*, *Testatio*, *qua qui in ordinem aliquem adsciscitur, idoneus & probatus renuntiatur.* Vox in Imperatorum Constitutionibus sat frequens. Glossæ Basilic. προβατορίαι, συστάσεις καὶ ἀποδείξεις. Edictum 13. Justiniani: ἐπειδὰν ἡ τάξις καταστῇ, μηδένα τῶν Αὐγουσταλιανῶν ἀξιοῦσθαι, χωρὶς τῶν προβατορίων.

ΠΡΟΒΕΛΗΤΖΗ, *Privilegium*, *Charta*, *Diploma.* Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 122. ἐὰν γίνεῖε τὸ, κάνις ἄνθρωπος, οὐ καμία γινέκα φέρνη εἰς τὶν αὐλὴ κανένα γράψιμον εἰς μαρτιρίαν, εἰ κριτάδες οὐδὲ ἡ αὐλὴ ἐντέχεῖε νὰ τὸ πεειλάβεν, οὐδὲ νὰ τὸ ἀκούσειν οὐδὲ νὰ τὸ πισεύσειν μετὰ τὸ δίκεον, ἐὰν οὐκ ἔστιν προβελίτζη, ἐσφραϊσμένον μὲ τὶν σφραγίδαν τῖς χόρας, &c. Et cap. 134. καὶ ἐντέχετε ὁμοίως νὰ ἔνι στερεόμενον ὃς νὰ ἔτον προβελίτζιν ἐσφραγισμένον, &c. Adde c. 271.

ΠΡΟΒΕΝΤΖΙΆΛΙΟΙ, *Provinciales*, in Glossis Basilic. οἱ τῶν Ἐπαρχιῶν ἄρχοντες οἷς οὐ συναριθμοῦνται οἱ Περίβλεπτοι, οἷον Ἀνθύπατος, Αὐγουστάλιος, Κόμητες Ἀνατολῆς, Βικάριοι, καὶ οἱ τοιοῦτοι, &c.

Προβινκιάλιος, *Provincialis*, apud Palladium in Vita S. Joannis Chrysostomi pag. 197. Προβινκιάλιός τις στρατιώτης τῶν περὶ τὴν Βασιλέα σχολῶν.

Προβιντζιάλιος, *Provincialis*, Monachorum unius Provinciæ supremus Præfectus, in Actis Concilij Florentini pag. 497. Edit. Labbei.

ΠΡΌΒΙΟΣ, *Ovinus*, μήλειος, προβάτειος.

Προβέα, *Ovina pellis*, μηλωτή. Item *Membrana*, *Pellis ovina scriptioni idonea.* Nicetas in Isaacio lib. 1. num. 3. ex Cod. Græcobarb. εἰς γραμματιστοῦ φοιτοῦντα ἐξ ἁπαλῶν ἔτι ὀνύχων, καὶ προβέαν μετὰ καλαμαρίου ἔχοντα. Ubi Cod. alter, πινακίδιον δὲ καὶ γραφεῖον ἀνὰ χεῖρας ἔχοντα. Lib. 3. num. 5. ἁρμόδιος ὢν πρὸς τὸ κρατεῖν πινακίδιον καὶ προβέαν, καὶ εἰς σχόλιον πρὸς τὸ μανθάνειν ἀπέρχεσθαι. Ubi Cod. al. νεανισκάριόν τι γραμματιστοῦ καὶ πινακιδίου δεόμενον.

ΠΡΌΒΛΗΣΙΣ, *Promotio in Patriarcham, vel in Episcopum*, quæ ab Imperatore fiebat. Electo enim ab Episcopis & Clero, Civitatis Episcopo, vel Patriarchâ, eorum *Decretum*, quod μήνυμα vocant, ad Imperatorem deferebat Ecclesiæ Referendarius, ac vicissim ille, si electionem gratam haberet, illud ad Electum remittebat, quo facto in Episcopum consecrabatur. Rem explicat Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap. 9. pag. 174. εἰ δὲ ψηφισθεὶς οὐκ ἦν ἱερεὺς καταδεξάμενος ἀξιοῦσθαι μετὰ τάξιν καὶ βαθμὸν προαγόμενος, πρῶτον χειροτονεῖται εἰς ἱερέα, καὶ οὕτω τὸ μήνυμα δέχεται· μετὰ δέ γε καὶ μήνυμα καὶ ὕστερόν τι γίνεται πρὸ τῆς χειροτονίας ἢ ἐνθρονισμοῦ, ὃ καλεῖται Πρόβλησις· τοῦτο δὲ ἐστιν ὁμολογία τοῦ βασιλέως διὰ στόματος οἰκείου, καὶ τιμὴ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν, ὡς στέργειν τὸν ἐκλεχθέντα παρ' αὐτῆς ἐψηφισμένον, τὴν ἐκκλησίαν ποιμαίνειν καταδεξάμενον, καὶ ἐν τῇ ἁγίᾳ Τριάδι τῇ δωρησαμένῃ τούτῳ τὴν βασιλείαν, ἔχει καὶ αὐτὸς Ἀρχιεπίσκοπον ΚΠ. νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸν Πατριάρχην· οὐ μὴν ἐνεργεῖ αὐτοῦ αὐτὸς, οὐδὲ δίδωσι τούτῳ τι, ἀλλὰ συμφωνεῖ καὶ ἐπακολουθεῖ τῷ ἔργῳ. Formula verò ejusmodi προβλήσεως sic describitur à Codino c. 20. num. 7. ubi Imperator sic loquitur: ἡ ἁγία Τριὰς διὰ τῆς παρ' αὐτῆς δωρηθείσης ἡμῖν Βασιλείας, προβάλλεταί σε Ἀρχιεπίσκοπον ΚΠόλεως, &c. Matthæi Patr. Constantinopolit. Testamentum: τῆς τοίνυν ἐκκλησίας χηρευούσης καὶ νυμφίον ἐπιζητούσης πνευματικὸν, ψήφῳ τε πάσης συνόδου καὶ προβλήσει τοῦ θειοτάτου Βασιλέως, ἡ μετριότης ἡμῶν, κρίμασιν οἷς οἶδε Θεὸς, τὴν ταύτης ἐμπιστεύεται προστασίαν. Extitit is Patr. Constantinopol. post Callistum, sub Manuele Palæologo. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 12. cap. 5. ἱερεύς τις ἠθέλησεν ἰδεῖν ὅπως γίνεται ἡ τοῦ Πατριάρχου πρόβλησις. Suprà: παρῆμεν δὲ καὶ ἡμεῖς, καὶ ἐν τῷ μηνύματι, καὶ ἐν τῇ προβλήσει, &c. Ita προβάλλεσθαι, pro *Creatione* Magistratus ac Dignitatis usurpat Codinus cap. 17. num. 2. de Creatione Despotæ, ubi sic Imperator effatur: ἡ Βασιλεία μου προβάλλεταί σε Δεσπότην. Adde cap. 19. num. 1. Vide Μήνυμα.

ΠΡΌΒΟΔΟΣ, *Provisor*, qui alimenta & cibaria militibus ac copiis parat: *Præbendarius*, vel etiam *Conductor.* Nicetas Græcobarb. MS. in Balduino num. 5. εἶτα ζητοῦσιν ἵνα μόνον ἐξέλθωσιν, καὶ πρὸς τὴν αὐτῶν ἀπέλθωσι χώραν, μετὰ καὶ προβόδου. Ubi Cod. Edit. αἰτοῦνται τὴν εἰς τὰ σφέτερα ἤθη μεθ' ἡγεμόνων ὁδοῦ μέχρι τῶν Παιονικῶν ὁρίων ἀποπεμψιν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Τὸν πόνον εἶχαν βοηθὸν, τὴν τύχη προβοδόν τους.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Λάλουν τοὺς Φράγγους, ἔρχονται ὅπου ἤχασιν προβόδους.

Mox:

Καὶ ὡς τόκουσεν, οἱ προβόδοι πιδοῦν καβαλικεύειν.

Infrà:

Ὁ Σὲρ Ἀσελῆς του αἴδοσεν προβόδους ἐκ τοῦ τόπου.

Rursum:

Φιλοδωρίαις μαγγάλαις με πρόβοδους του ἔστηλεν.

Anonymus MS. de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

Γίνομαι πρόβοδος ἐγὼ πρῶτον ἐγὼ περάσαι.

Et suprà, ubi de Inscriptione statuæ mensem Martium repræsentantis:

Πρόβοδος εἶμαι τοῦ καιροῦ, στρατιώτης τοῦ πολέμου.

Provisor exteriorum, in Ordine Præmonstratensi, *ad quem pertinet exteriora providere, circuire cucias, & carrucas, & domos in eis construere, numerum animalium scire*, &c. Vide Statuta ejusd. Ord. dist. 2. cap. 10.

Προβεδοῦρος, Πρεβεδοῦρος, *Provisor*: ex Ital. *Provedidor.* Idem Anonymus de Bellis Francorum Peloponnesiacis:

Ὀφοικιάλους ἄλαξεν, ἔβαλε ἄλλους νέους,
Πρωτοβεστιάριον ἄλαξεν, ὁμοίως Τεζουριέριν
Τοὺς Προβεδούρους τῶν κάστρων, τοὺς Καστελάνους ὅλους.

Infrà:

Καὶ πρεβεδούρων τῶν καστρῶν, καὶ ἄλλαις τὲς ἐξουσίες.

Bonapheus in Epist. ad Theod. Zygomalam, in Turcogr. Crusij p. 270. τῷ καθαρωτάτῳ Προβεδώρῳ Ζακύνθου.

Προβοδεῖν, *Parare*, *Præparare*: ex Ital. *Provedire.* Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ ἐκεῖνοι τοὺς ὁδήγουσαν, καὶ ἐπροβόδησάν τους.

Damascenus Studita Hom. 21. εὑρῆκε καὶ ὁ γέρων τὰ μεξεπροβοδήσει ἕως ἔξω τοῦ κελλίου του. Gabriel Pogoianæ Archiepisc. apud Crusium lib. 4. Turcogr. Epist. 52. διὰ δὲ τὰς ἐλαίας ἦτον προβοδημένα φορτία δύο, καὶ ἔστειλα καὶ ἐγὼ φορτία τρία.

ΠΡΟΒΟΛΗ', Επιτείχισμα, *Praetentura*, in Gloss. Lat. Gr. Lexicon MS. Adespoton: Πρόβολον, πρόμωλον, πρόμαχον. Constantinus Manasses:

Προβόλους προσλαβόμενος ἄνδρας ἀγαθοτρόπους.

Προβολὴ, *Officina*, in qua panes venum exponuntur. Cedrenus an.34. Justiniani: ἐφημίσθη ἐν τῇ πόλει, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἐτελεύτησε, διὰ τὸ κεφαλαλγεῖν, καὶ μηδένα θεωρεῖν· καὶ ἦν ταραχὴ, καὶ ἁρπαγαὶ εἰς τε τὰς προβολὰς καὶ τὰ μαγκιπεῖα. Ubi Theophanes: καὶ λοιπὸν οἱ δῆμοι ἥρπασαν τοὺς ἄρτους αἰφνίδιον ἐκ τῶν ἀρτοπολείων καὶ μαγκιπείων. Fortè legendum προπωλάς.

ΠΡΟΒΟΛΗ', Προβολεὺς, Voces vulgò usurpatæ à Græcis de Spiritu Sancto. Joannes Damascenus lib.1. Orthod. fid. cap.9. ἑνὸς δὲ πατέρα φύσει, τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ αὐτοῦ, κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ προβολέα τοῦ ἁγίου πνεύματος. Et cap.13. ὁ πατὴρ πηγὴ καὶ αἰτία υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος, Πατὴρ δὲ υἱοῦ μόνου, καὶ προβολεὺς τοῦ ἁγίου πνεύματος. Michael Cerularius Patr. Constantinopol. de Projecto pittacio: οὐκ ἔστι δὲ ἡ τοῦ Πνεύματος προβολὴ κοινὸν τῶν τριῶν, ἑνὸς ἄρα ἐστὶ μόνου τῶν τριῶν. Michael Psellus εἰς τὸ Πιστεύω, ex Cod. Reg. Πιστεύω εἰς ἕνα Θεὸν, τῶν πάντων ἀρχὴν καὶ αἰτίαν, οὐκ ἔκ τινος γεννηθέντα, ἀναίτιόν τε καὶ ἀγέννητον, μόνον ὑπάρχοντα, Πατέρα φύσει τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ προβολέα τοῦ ἁγίου πνεύματος, &c. Joannes Chilas Metropolita Ephesi ad Imperatorem Andronicum Seniorem: πάλιν τὸ προβολέα τοῦ παναγίου Πνεύματος αἴτιον, ὡς καὶ τὸ γεννήτορα τοῦ υἱοῦ αἴτιον, ἡ κοινὴ τῶν Πατέρων οἶδεν ἔννοια καὶ ὁμολογία. Vide Theophanem Cerameum in Homil. 40. B. Ilarionem de Process. Spiritus S. pag.216. Joan. Veccum Orat 1. in Tomum Cyprij pag. 227.& 228.in Camaterum pag.410. Pachym. lib.8. Hist. cap.2. & Gloss.med.Lat. in *Provoleus*.

ΠΡΟΒΟΥΛΙΟΝ, *Consistorium*, locus ante Ædem Senatus. Pseudo-Eustochius in Vita S. Eusignij: οἱ δὲ (τῆς Συγκλήτου) εὐθέως συνέθεντο ἅπαντες, καὶ ἐξελθόντες εἰς τὸ προβούλιον συμβουλεύονται εἰς ἑαυτοὺς, λέγοντες &c. Aliter hanc vocem usurpat Eustathius Iliad. β'. pag.186. καὶ δείξουσιν οἷόν τε ἡ σύνεσις ἀγαθὸν, καὶ ὅτι καλῶς ὁ βασιλεὺς πεποίηκε τὸ προβούλιον. Adde pag.16. 246 Idem verò quod προβούλευμα, de qua voce vide Harpocrationem. Phavorinus observat apud Eunapium Πρόβολον, esse ἔξαρχον τοῦ βουλευτηρίου.

ΠΡΟΓΕΝΕ'ΣΤΕΡΟΣ, *Anterior*, in Gloss. Gr.Lat.in Basilic. apud Harmenopul. &c.

Προγενεσίαν ἔχειν, *Praeferri*, apud eundem Harmenopul. lib.4. tit.9. §.19. προγενεσία τοῦ δάνους, *Prioritas mutui*, lib.3. tit 5. §.42. 44. 47.

ΠΡΟ'ΓΟΝΟΣ, *Privignus*. Προγόνη, *Privigna*, in Glossis, & in Basilic. Aliàs πρόγονοι, *Majores*, ut πρόγονος, ὁ προπάτωρ, *Atavus* exponitur in iisdem Glossis.

ΠΡΟΓΡΑΦΗ', *Proscriptio*, in Gloss. Gr. Lat. Προγραφεὶς, *Proscriptus* in Gloss. Basil.

ΠΡΟ'ΓΡΑΜΜΑ, *Proscriptum*, in Gloss. Gr. Lat. *Edictum*, *Submonitio per libellum*. Vide lib.9. Basilic. tit. 3. cap. 10. Harmenopul. lib. 1. tit. 2. §.6.7. &c.

ΠΡΟΔΕΡΕ'ΛΙΚΤΟΝ, *Pro de relicto*. Balsamon ad Can.4. Gregor. Thaumat. ὅταν δὲ ἀπρονόητόν ἐστι εὑρεθὲν, τὸ παρὰ τοῖς νόμοις καλούμενον προδερέλικτον, οὐ κολάζεται παρομοίως ὁ τοῦτο κατασχών.

ΠΡΟΔΙ'ΟΡΝΑ, Dacis, *Veratrum nigrum*, apud Interpolat. Dioscor.cap.733.

ΠΡΟΔΟΥΛΕΙ'Α, *Vestibulum officinæ cujusvis in Porticibus*: scilicet quidquid interiori ergasterio sub Porticu obversatur. Lex 4. Cod. de Discussor. lib.10.ex lib.56. Basilic. tit.10. μήτε προφάσει ἀνακαθάρσεως ὀχετῶν, ἢ τῶν πρὸς τοῖς τείχεσιν οἰκοδομημάτων, καὶ τῆς αὐτῶν καταλύσεως, ἢ τῶν ἐν ταῖς δημοσίαις στοαῖς γινομένων τῶν καλουμένων προδουλειῶν, καὶ ἐρειπίων, ἢ τῶν ἐν τοῖς μεσαύλοις τῆς πόλεως οἰκοδομουμένων ὡς ὀφειλόντων ἀνατραπῆναι, ἢ περὶ εἰκόνων, ἤτοι αὐτοπροσώπων ὅλως ἐπινοιῶν, ἢ πολιτικῶν ζητήσεων ποιείσθω τινας προστάξεις. Vide Δουλεία.

ΠΡΟΔΡΟ'ΜΟΥ βότανον, Κόρις, ἢ πόα, Περικὴ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod.Reg.190. *Coris*, *Hypericum*, apud Dioscoridem lib.3. cap. 174. vulgò *Herba S. Ioannis*. Vide Ruellium lib.3. cap.74.

ΠΡΟ'ΕΔΡΟΣ, *Præses*, in Gloss. Lat. Gr. *Præsidens*. Glossæ Gr. Lat. Πρόεδροι, Πρωτοστάται, *Primores*. Glossæ MSS. ex Cod. Reg.930. Πρόεδρος, ὁ τῆς πολιτείας ἀρχηγὸς, καὶ ἡγεμὼν, καὶ πρῶτος.

Præsertim verò ita appellati generatim Episcopi, Πρόεδροι τῶν ἐκκλησιῶν, *Præsules Ecclesiarum*, apud Eusebium lib.4. de Vita Constantini cap.14. Theodoritus lib.4. Hist. Eccl. καὶ προέδρους τῶν δεομέναις ἐκκλησίαις προεβάλλετο. Libellus Monachorum Apameæ in Concilio Hierosol. Πάλιν καὶ Πέτρος κατὰ τῶν Ἀπαμέων ἐξανίσταται, καὶ προβάλλεται, φησὶ, πρόεδρος. Theodorus Presbyter Rhaithi de Incarn. ubi de Paulo Samosateno: Ἀντιοχείας τῆς Συρίας πρόεδρος. Πρόεδρος Ἀντιοχείας, apud Cyrillum Scythopol. de Vita S. Sabæ cap.57. de Apollinario: πρόεδρος γενόμενος Λαοδικείας τῆς Συρίας. Apud Evagrium lib 1. cap.4. τῆς Ἐφεσίων πρόεδρος. Cap. 10. Δορυλαίου πρόεδρος. Τῆς Κωνσταντίνου πρόεδρος, apud Simocattam lib.3. Hist. cap.2. Πρόεδρος τῆς Ῥώμης, in Vita S. Maximi Confess. num. 15. 16. apud Nicetam Seidum, Athanasium Cydonium, Nicolaum Hydruntin. &c. Adde Nov. Heraclij de Episcop. Synodum Constantinopolit. Act. 12 13. Theophan.an.1.& 2.Artemij, Continuat.Theophan. lib.4. num 38. Annam Comnen. lib.7. Alex. p.199. & alios passim.

Προεδρία, *Pontificatus*. Concil. IV. Constantinop. Act.9. Νάρκισσος, ὃς τὴν ἡσυχίαν ἀσπασάμενος, καταλείψε τὴν προεδρίαν μετὰ ἔτη ιβ'. Hierosol. Patr.

Πρόεδρος, *Præses*. Dignitas Palatina, à Nicephoro Phoca instituta. Zonaras in Joanne Zimisce: ὃν ὁ Φωκᾶς τετίμηκε Πρόεδρον, μήπω πρότερον ὄντος τοῦ ἀξιώματος. Eadem habet Scylitzes pag. 663. ex Leone Diacono lib.3. Hist. MS. Michael Psellus lib.7. Hist.MS. ἄρξομαι δὲ ὡς εἴρηκας ἀπὸ σοῦ· τὰ πρῶτα γάρ σε τῶν φίλων ποιοῦμαι, καὶ πρόεδρον ἤδη τιμῶ τε καὶ καλονομάζω τῆς συγκλήτου βουλῆς. Novella Alexij Comneni de Nuptiis apud Balsamon. ἐπὶ ὑπομνήσει τοῦ Προέδρου ἐκείνου καὶ Ἑταιρειάρχου Βάρδα τοῦ Ξηροῦ. Anna Comnena lib.2. initio: τῷ τῶν Προέδρων τετιμηκὼς ἀξιώματι. Scylitzes p.120. Προέδρους τοὺς πάντας τιμήσας. Nicephorus Bryennius lib.4. n.2. Χοιροσφάκτης Κωνσταντῖνος εἰς Προέδρους τότε τελῶν. Adde lib.1. n.16. Zonaram in Basilio Porphyrog. pag. 172. &c. Apud Theophylactum Bulgar. Archiep. Epistola 4. inscribitur τῷ Ταρωνίτῃ Προέδρῳ κυρίῳ Γρηγορίῳ. Adde Epist.72. In Codice MS. Epistolarum Pselli, 57. inscribitur τῷ Πραίτορι τῶν Θρακησίων Ξηρῷ, quem ita statim compellat: μεγαλοπρεπέστατε πρόεδρε. Is porrò in Epist. 54. Κριτὴς τῶν Θρακησίων inscribitur, ita ut πρόεδροι fuerint Prætores & Judices Provinciarum.

Πρωτοπρόεδρος, *Primus Præses*. Dignitas supra *Praedros*, apud Scylitzem p.833. 845. Zonaram tom.3. p.222.& 232.& in Sancito Nicolai à Patr. Constantinop. in Jure Græco-Rom. p.215. ex quo non unicum, sed plures unà hoc titulo donatos colligere est. Ibi enim mentio fit Γεωργίου Πρωτοπροέδρου Μαγγάνη, & Ἰωάννου Πρωτοπροέδρου τοῦ Σολομῶντος.

Πρωτοπρόεδρος τῶν Συγκέλλων. Vide in Σύγκελλος.

Προεισόδιον, *Vestibulum*, *Atrium*. Palladius in Hist. Lausiaca, in Joanne Lycopolita: ὃ δὴ ὑπέστην ἀπελθὼν οὗ εὗρον αὐτὸ κεκλεισμένον τὸ προεισοδικόν· ὕστερον γὰρ προσῳκοδόμησαν οἱ ἀδελφοὶ προεισόδιον μέγιστον, ἐν ᾧ ἐχώρουν ἄνδρες ὡς ἑκατόν.

ΠΡΟΕ'ΚΔΟ

ΠΡΟΕΚΔΟΣΙΣ, *Editio*, in Basilic. vox JC.

ΠΡΟΕΛΕΥΣΙΜΑΙΟΙ, *Viatores*, Ministri judicum, qui aut hos in Officio comitantur, aut ab iis aliquò mittuntur. Constantinus Porphyrog. in Nov. 9. οἱ προελευσιμαῖοι καθυπουργοῦντες τοῖς κριταῖς μετὰ τῶν ἄλλων, ὧν ἀπολαύουσι, φοσσάτων τε ἐξκουσσείας, καὶ πολέμων ἀπηλλαγμένοι ἐχέτωσαν, καὶ τῶν ἐκστρατιωτικῶν, ἵνα ἐκ τούτων τὰ διαρκῆ πορίζόμενοι, μὴ βαρύνωσιν ἐν τοῖς πλήκτοις τοὺς εὐαγεῖς οἴκους καὶ τὰ μοναστήρια, &c.

ΠΡΟΕΛΕΥΣΙΣ, *Processus publicus*. Eustathius ad Iliad. 1. pag. 762. Πομπὴ, ὁ θρίαμβος, ὃν προέλευσιν ἡ κοινὴ γλῶσσα καλεῖ. Joannes Tzetzes Chil. 6. v. 492.

Ὁ Κόμοδος ἠθέλησε προέλευσιν ποιῆσαι.

Liuthprandus in Legat. *Secunda, inquit Nicephorus, hora jam transiit*, προέλευσις, *id est processio nobis est celebranda*. Deinde quâ pompâ ad ædem Sophianam processerit pluribus ibidem refert. Item *Processio Ecclesiastica*, Cedrenus in Leone Philosopho: συνήθους δὲ προελεύσεως γινομένης κατὰ ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Μωκίου, &c. Vide infrà in προέρχεσθαι & in Πρόκενσος, Goarum ad Codin. de Offic. cap. 15. & Gloss. med. Lat. in *Processus*.

ΠΡΟΕΟΡΘΙΟΝ, *Profestum*, *Vigilia festi*. Theophanes Cerameus Homil. 3. dicta die ante festum Exaltationis Sanctæ Crucis: φέρε σήμερον, ὦ Θεοφιλέστατον ἄθροισμα, τοῦ ζωοφόρου σταυροῦ ἀνυψώσεως τὰ προεόρτια ἑορτάσωμεν. Typicum S. Sabæ cap. 15. pag. 22. v. ad 20. Nov. προεόρτια τῆς ἐν τῷ ναῷ εἰσόδου τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Cap. 14. & apud Marcum Hieromonach. cap. 12. προεόρτια τῶν φώτων. Passim. Hinc στιχηρὰ, quæ in profestis decantantur, προεόρτια, ut Canones, προεόρτιοι dicuntur. Idem Typicum cap. 11. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προεόρτια τῆς Θεοτόκου, ἦχος α΄. Infrà: κανόνες τῆς ὀκτωήχου, εἷς καὶ ὁ προεόρτιος τῆς Θεοτόκου, ἦχος δ΄. ὁ προεόρτιος, Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Cap. 15. καὶ οἱ κανόνες, ὁ προεόρτιος, καὶ τοῦ ἁγίου. Infrà: εἰς δὲ τὸν στίχον, στιχηρὰ προεόρτια ἦχος δ΄. Passim.

ΠΡΟΕΡΕΔΙΓΕΡΙΤΕΥΕΙΝ, *Pro hærede se gerere*, ὡς κληρονόμος ἐνεργεῖν, in Basilicis to. 3. pag. 37. in Glossis Nomicis MSS. Vaticanis, & apud Theophilum lib. 2. tit. 19.

ΠΡΟΕΡΧΕΣΘΑΙ dicebantur Consules, aliíque Magistratus, vel Imperatores, cùm in publicum procedebant solemni pompâ. Chronicon Alexandrinum de Julio Cæsare: ὃς καὶ Ὕπατος βασιλεὺς προῆλθεν. Idem an. 1. Diocletiani: καὶ Καλένδαις Ἰανουαρίαις προῆλθεν Ὕπατος. Idem an. 22. Constantij: καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐν πρώτοις προῆλθεν ἐν ΚΠ. Ἔπαρχος Ῥώμης ὀνόματι Ὀνόρατος. Theophanes an. 1. Zenonis: καὶ προελθὼν ὡς Ὕπατος, Cedrenus an. 31. Justiniani: διὸ καὶ λυπούμενος ὁ Βασιλεὺς, εἰς τὰ Γενέθλια καὶ Θεοφάνια χωρὶς στέμματος προῆλθε. Ex quibus colligitur Imperatores in hisce processibus Ecclesiasticis coronatos processisse. Occurrit passim. Vide Προέλευσις.

ΠΡΟΕΥΤΡΕΠΙΣΜΟΣ, *Reparatio appellationis*. In Basilic. tom. 1. pag. 472.

Ὁ ΠΡΟΕΩΣΦΟΡΟΥ, Canticum quod ante auroram canitur. Marcus Hieromon. de Dubiis Typicis cap. 9. ἀπὸ γ΄. ὥρας κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, ἦχος πλ. β΄. ὁ προεωσφόρου, καὶ ὁ οἶκος, εἶτα τὰ καθίσματα τῶν ἁγίων. Infrà: μετὰ τὸ τρισάγιον, κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, ὁ προεωσφόρου. Occurrit ibi rursum.

ΠΡΟΖΥΜΙ, Προζύμη, *Fermentum*, ζύμη, in Corona pretiosa, & apud Portium. Thomas Magister in Scholiis MSS. ad Aristophanis Nubes: τὸ φύραμα, τὸ κοινῶς προζύμιον. Moschopulus in Lexico Philostrati: ζύμη, τὸ λεγόμενον προζύμιον, φύραμα δὲ τὸ μεμιγμένον ἄλευρον. Macarius Homil. 24. ὥσπερ γὰρ ἐάν τις ἄλευρα φυράσῃ, μὴ βάλῃ δὲ προζύμιον ὅσον ἂν δοκῇ ἐπιμελεῖσθαι καὶ μεταβάλλειν, καὶ κατεργάζεσθαι, ἄζυμόν ἐστι τὸ φύραμα, καὶ ἀνεπιτήδειον εἰς βρῶσιν· ἐπὰν δὲ βληθῇ ἡ ζύμη, ἕλκει πρὸς αὐτὴν ὅλον τὸ τοῦ ἀλεύρου φύραμα, καὶ ἀπεργάζεται ὅλον ζύμην. Petrus Patr. Antiochen. In Epist. ad Dominicum Gradensem n. 8. ὁ διὰ τῆς προζύμης τέλειος ἄρτος, ὁ διὰ τῆς ἁγιστείας μεταποιούμενος εἰς τὸ ἄχραντον σῶμα τοῦ Κυρίου, &c. Proverbia Græcobarb. MSS. οἶδα, οὐκ οἶδα γυνὴ οὐ σλουτοῦμεν· κἂν ἂς φάγωμεν τὸ προζύμιν. Agapius in Geoponico cap. 170. βάλετο εἰς τὸ βαρέλι, ὅπου ἔχει τὸ κακόκρασον καὶ κάμποσον προζύμι μέσα, νὰ γένῃ ξύδι. Vide Arcudium de Concord. pag. 144. Cod. Reg. 1334. in fine, ubi de Insula Cypro: ἔχει δὲ διαφορὰς μετάλλων, καθὼς διηγήσατο φήμη, χρυσίου, καὶ ἀργυρίου, καὶ χαλκοῦ, στυπτηρίας σχιστῆς καὶ λευκῆς, καὶ ἀληθινῆς στυπτηρίας, καὶ σωροὶ τὸ προζύμιον τοῦ χρυσαφίου, καὶ μίσυ, καὶ ὁ χαλκίτης, καὶ ἄλλα διάφορα μέταλλα.

Προζυμῖται, *Fermentarij* & *Fermentacei*. Ita Græcos appellabant Catholici Romani, ut vicissim ij Catholicos ἀζυμίτας. Anathematismus Humberti Legati Sedis Apostol. in Edicto Michaëlis Cerularij de projecto Pittacio: ὅς τις ἂν τῇ πίστει καὶ τῇ θυσίᾳ τῆς Ῥωμαϊκῆς καὶ Ἀποστολικῆς καθέδρας ἀντιλέγοι, ἀνάθεμα ἔστω, καὶ μήτε δεχέσθω ὀρθόδοξος, ἀλλὰ λεγέσθω προζυμίτης, καὶ νέος ἀντίχριστος. Vide Fr. Richardum in Scuto fidei part. 1. pag. 120. & Gloss. med. Lat. in *Fermentacei*.

ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΑ, seu τῶν προηγιασμένων λειτουργία, *Missa Præsanctificatorum*, à Gregorio Papa quem Διάλογον Græci vocant, inventa, ut est in ejus Synaxario 12. Martij in qua scilicet corpus Christi non conficitur, sed confectum antea, divinis laudibus decantatis absumitur. Vetus Diploma ex Græca lingua in Latinam versum à Constantino Lascari, apud Rocchum Pirrhum in Archimandritatu Messanensi pag. 56. *Item missalia membra sex quorum tria continent Missam B. Basilij, tria verò S. Ioannis Chrysostomi, & alia duo cum Missa consacrata, & Chrysostomi*. Balsamon ad Can. 52. Trull. τὴν δὲ λειτουργίαν τῶν προηγιασμένων ἀναίμακτον θυσίαν οὐ λέγομεν, ἀλλὰ προσαγωγὴν τῆς ἤδη προσαχθείσης καὶ τελεσθείσης θυσίας καὶ ἱερέας ἱεροτελεστίας. Hujus usus potissimũ apud Græcos obtinet ἐν πάσαις ταῖς τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς τῶν νηστειῶν ἡμέραις, παρεκτὸς Σαββάτου καὶ κυριακῆς, καὶ τῆς ἁγίας τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἡμέρας, ut est in Synodo Trullana Can. 52. quod etiam statutum in Concilio Loadic. Can. 49. Tum enim quilibet Sacerdos venturæ Hebdomadis dies quibus celebraturus est, numerat: inde tot particulas panis in oblatione abscindit, quot Missas dicturus est, easque cum particula eo die absumenda consecrat, & consecratas, ac sanguine dominico intinctas, uti moris est, conservat in pyxide, ex qua postmodum celebraturus tempore opportuno, cochleari, aliis ibi ad alium usum relictis, haurit, & in Disco reponit, & in altare majus advectam consumit. Totum hunc ritum pluribus describit Euchologium Goari pag. 190. hoc titulo, Ἑρμηνεία τῆς θείας λειτουργίας τῶν προηγιασμένων, ut & Allatius in Dissertat. de Missa Præsanctificatorum, ubi copiosè agit de Origine & usu istius Missæ, ut & Goarus ad idem Euchologium pag. 205. Chronicon Alexandrinum an. 5. Heraclij: τούτῳ τῷ ἔτει, ἐπὶ Σεργίου Πατριάρχου ΚΠ. ἀπὸ τῆς α΄ ἡμέρας τῶν νηστειῶν, ἰνδικτιῶνος δ΄. ἤρξατο ψάλλεσθαι μετὰ τὸ Κατευθυνθήτω, ἐν τῷ καιρῷ τοῦ εἰσάγεσθαι τὰ προηγιασμένα δῶρα εἰς τὸ θυσιαστήριον ἀπὸ τοῦ σκευοφυλακίου, μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν ἱερέα, Κατὰ τὴν δωρεὰν τοῦ Χριστοῦ σου, εὐθέως ἄρχεται ὁ λαὸς, Νῦν αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σὺν ἡμῖν ἀοράτως λατρεύουσιν· ἰδοὺ γὰρ εἰσπορεύεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης· ἰδοὺ θυσία τετελειωμένη δορυφορεῖται, πίστει καὶ φόβῳ προσέλθωμεν, ἵνα μέτοχοι

ζωῆς αἰωνίου τυχοίμεθα; Ἀλληλούϊα. Τοῦτο δὲ οὐ μόνον ἐν ταῖς νηστείαις προηγιασμένων ψάλλεται, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλαις ἡμέραις, ὁσάκις προηγιασμένα γίνεται. Vita S. Lucæ Junioris pag. 985. δεῖ τοιγαροῦν προηγουμένως παρεῖναι τὸν ἱερέα, ἐκεῖνο δὲ κατὰ πᾶσαν ἀνάγκην ἄπρακτον, ἐπὶ τῆς ἁγίας τραπέζης τῶν προηγιασμένων τὸ σκεῦος, εἰ εὐκτήριον ᾖ. Pachymeres lib. 7. cap. 15. ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ τῆς τελετῆς διῄνυστο, καὶ τρισὶ προηγιασμένοις ἄρτοις, ὡς τῶν τρισὶν ἡμέραις τῆς μεγάλης ἑβδομάδος ἀφιέρωσι, &c. Alios Scriptorum locos hîc omittimus ab aliis laudatos. Habetur porrò in Cod. Reg. 1904. ἡ θεία τῶν προηγιασμένων μυσταγωγία, seu Liturgia Præsanctificatorum, diversa ab ea quæ legitur in Euchologio Goari.

Magnæ verò Quintæ Feriæ Sanctæ Hebdomadis προηγιασμένα servant Græci usque ad diem Kalendarum Augusti, uti præ cæteris docet Anonymus contra Latinos in Cod. Reg. MS. 1595. in cap. hoc titulo: περὶ τῶν προηγιαζομένου ἄρτου τῆς μεγάλης πέμπτης, δι' ἣν αἰτίαν οὕτως τηρεῖται μέχρις καὶ τῆς πρώτης τοῦ Αὐγούστου, καὶ τότε ἐσθίεται.

Id etiam observandum Græcos τὰ προηγιασμένα, quemadmodum Latini *Sacrum Sacramentum*, in solemnioribus ceremoniis exponere solitos. Extat in Euchologio Goari Oratio in Promotione Procerum & Patriciorum, αὕτη δὲ γίνεται ἐν τοῖς ἀντιμινσίοις τῶν κατηχουμένων τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἢ ἐν τῷ Σωλέᾳ, τιθεμένης τραπέζης, καὶ ἐνδύτου, καὶ προηγιασμένων. Vide in Ἀντιμίνσιον. Præallatis addo in indice Gr. nescio cujus Bibliothecæ ex Cod. Colberteo laudari librum hoc titulo: Τοῦ ἁγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίου Μιχαὴλ δήλωσις πρὸς τὸν Βασιλέα, ὅτι τῶν προηγιασμένων μυσταγωγία ἀρχαιοπαράδοτος, καὶ ἡ περὶ ταύτης μυστικὴ τελεσιουργία γίνεται, καὶ διὰ τί κεκώλυται ἐν τῇ ἁγίᾳ τεσσαρακοστῇ τελεία γίνεσθαι. Observat denique Cabasilas in expositione Liturgiæ cap. 24. ex eo more, quo cùm τὰ προηγιασμένα ad altare deferebantur, populus humi procumberet, pravum alium inductum, ut δῶρα necdum sanctificata cùm ad altare solemni pompâ & apparatu similiter deferuntur, eodem cultu populus veneretur, quod objectum Græcis in Concilio Florentino innuimus in V. Δῶρον. ἀπὸ τῆς εἰσόδου τῶν προηγιασμένων δώρων ἠπάθησαν, ἀγνοήσαντες τὴν διαφορὰν τῆς ἱερουργίας ταύτης καὶ ἐκείνης.

ΠΡΟΗΓΟΥ΄ΜΕΝΟΣ. Vide in Ἡγούμενος.

ΠΡΟ΄ΘΕΜΑ, *Edictum Imperatoris*: nam Principum edicta προτίθεσθαι dicuntur, ut in Actis Concilij Calched. pag. 842. in Chron. Alexandrino an. 6. Justiniani, &c. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. πρόθεμα, τὸ πρόγραμμα, τουτέστι ἡ ἐκ βασιλέως πρόσταξις ἐν γραφῇ δημοσίᾳ ἀνατεθειμένη. Evagrius lib. 2. cap. 18. pag. 318. καὶ προθέματος κατὰ τοῦ Διοσκόρου γινομένου. Ita etiam Nicephorus, ubi alij Codd. & Concil. Calchedonense habent προθέσματος, ut observat Henricus Valesius. Vita MS. S. Joannis Eleemonis: ὁ δὴ καὶ δι' ἐγγράφων προθεμάτων κατορθοῦται τῷ δικαίῳ. Habetur in Actis Concilij Calchedon. Edictum Valentiniani & Marciani Impp. hoc titulo: Περὶ τοῦ κεκωλῦσθαι τὰς περὶ τῶν Χριστιανῶν διαλέξεις Πρόθεμα τοῖς πολίταις ἡμῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Occurrit præterea in Chron. Alexand. an. 1. Valentiniani, in Basilic. lib. 60. tit. 51. cap. 2. apud Harmenopul. lib. 1. tit. 4. §. 26. &c. Vide in Καμπανός.

ΠΡΟ΄ΘΕΣΙΣ, sic appellata in Græcorum Sacris Ædibus pars illa ad dextram Bematis sita, in qua Missam auspicaturus Sacerdos, quæ ad Sacrificium peragendum necessaria sunt *proponit* ac præparat, sacrásque vestes ipse induit, indéque ad altare solemni quodam ritu procedit, sacra peracturus. Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. ὁ ἄρτος τῆς προθέσεως ὁ ἀποκαθιερούμενος, ἐμφαίνει τὴν κάθαρσιν τοῦ κόσμου, &c. Infrà: οὕτω τοιγαροῦν ἀφίεται τὸ θεῖον σῶμα ἐν τῇ προθέσει, &c. Auctor Vitæ S. Basilij M. falsò adscripta Amphilochio: τὴν πρόθεσιν τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ ποτηρίου ποιησάμενος, &c. Nicolaus Cabasilas in exposit. Liturg. cap. 2. ἀρχὴ δὲ ἡμῖν ἐστιν τῶν ἐν τῇ προθέσει τελουμένων, καὶ λεγομένων ἡ θεωρία. Idem cap. 6. ὁ μὲν οὖν ἀποτμηθεὶς ἄρτος, ἕως ἐν τῇ προθέσει κεῖται, ἄρτος ἐστὶ ψιλὸς τοῦτο μόνον λαβὼν τὸ ἀνατεθεῖναι Θεῷ, καὶ γίνεσθαι δῶρον. Liturgia S. Chrysostomi pag. 60. Edit. Goari: εἶτα ἀπελθόντες εἰς τὴν πρόθεσιν, νίπτουσι τὰς χεῖρας, λέγοντες, &c. Et pag. 63. ὁ Διάκονος ἐπὶ τῇ προθέσει τῶν τιμίων δώρων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τῆς προθέσεως, Ὁ Θεός, ὁ Θεὸς ἡμῶν, &c. καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν θυμιᾷ τὴν πρόθεσιν, καὶ ποιεῖ ἀπόλυσιν, λέγων, Δόξα σοι, Χριστὲ, &c. Et pag. 72. πληρωθείσης δὲ τῆς εὐχῆς, — ἀπέρχονται ἐν τῇ προθέσει προπορευομένου τοῦ Διακόνου μετὰ θυμιάματος. Cantacuzenus lib. 1. Hist. cap. 41. & ex eo Codinus: ὁ δὲ εἰς τὴν λεγομένην πρόθεσιν, ἔνθα τὰ ἅγια κεῖται, ἔρχεται μετ' αὐτῶν. Marcus Hieromonachus de Dub. Typic. cap. 95. προθυμιῶν πάλιν τὸν ἡγούμενον ἐν τῷ εἰσιέναι, καὶ οὕτως εἰσέρχεται διὰ τῆς προθέσεως; ποιῶν πάλιν σταυρὸν ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ. Euchologium Goari p. 628. ἐρχομένων τῶν ἁγίων μυστηρίων ἀπὸ τῆς προθέσεως ἐπὶ τὴν μέσην τράπεζαν. Symeon Thessalonic. de Sacris Ordinat. cap. 5. καὶ προηγούμενος ἐν τῇ προθέσει ἄρτος δεύτερος, ἐν τῇ προσκομιδῇ προσκομίζεται. Adde cap. 8. init. & lib. de Templo pag. 225. præterea Leonem Allatium in Dissert. de Recentiorum Græcor. Templis pag. 144. & quæ observamus in nostra Constantinopoli Christiana lib. 3. sect. 67. Vide Tabellam I. & II. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

ΠΡΟΘΕΣΜΙ΄Α, *Dilatio*, ἡ ῥητὴ καὶ τεταγμένη ἡμέρα εἰς τόδε τι, ἤγουν συμπεφωνημένη, ἣ παρὰ Ἰταλοῖς λέγεται τέρμινον, in Glossis Basilic. Adde Modestin. in l. 13. D. de Excusat. &c. Glossæ Gr. Lat. Προθεσμία, *Spatium*, *Dies finitus*.

ΠΡΟΘΥ΄ΜΕΡΑ, pro προθύμως, in Synaxario Maximi Cythærensis Episc. 12. & 18. Martij, 27. 28. Maij, &c.

ΠΡΟΘΥ΄ΡΙΟΝ. Vide in Τοπιαλικόν.

ΠΡΟΙΚΙΟ, *Dos*, Προίξ. Τοῦ προικίου, *Dotalis*, προικῷος. Προικοδοτεῖν, *Dotem dare*, in Nomocan. Coteleriano n. 514.

ΠΡΟΚΑΘΗ΄ΜΕΝΟΣ, generatim dicitur *Qui praeest rei alicui*, *Curator*. Quidam *Præsidem* interpretantur, minùs propriè. Anastasius Sinaita de Var. mod. salut. & pœnit. λέγει τότε ὁ Προκαθήμενος πρὸς τὸν παῖδα, Εἰπέ μοι, νεώτερε, δοῦλός μου εἶ. Justinianus in Nov. 13. δεῖ τὸν τῶν τηλικούτων προκαθήμενον, ἄνδρα εἶναι πανταχόθεν σεμνόν τε καὶ ἀνεπίληπτον. Anna Comnena lib. 1. καὶ ταῦτα τοῦ πρώτου Ἀρχιερέως καὶ ταῦτα προκαθημένου τῆς οἰκουμένης ἁπάσης. Chrysostomus in Homil. 30. ad I. ad Corinth. προκαθημένους τοῦ λαοῦ *Antistites* vocat.

Προκαθήμενος τοῦ κοιτῶνος βασιλικοῦ, *Præpositus cubiculi Imperatoris*: Dignitas Palatina apud Codinum cap. 2. num. 60. cujus munus describit cap. 5. n. 80. ὁ Προκαθήμενος τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλικοῦ, ἀρχὴ μὲν τῶν κοιτωναρίων εὑρίσκεται δὲ ὑπὸ τὸν τοῦ κοιτῶνος Παρακοιμώμενον. Ejus verò insignia describit cap. 4. num. 63. Istius Dignitatis meminit Cantacuzenus lib. 1. cap. 19. sed & Nicetas Choniates inscribitur Ἔφορος καὶ Κριτὴς τοῦ βήλου, καὶ Προκαθήμενος τοῦ κοιτῶνος.

Προκαθήμενος τοῦ βεστιαρίου, *Qui Praeest Vestiario*, apud eundem Codinum cap. 2. num. 61. qui ejus Officium sic describit cap. 5. num. 81. ὁ Προκαθήμενος τοῦ βεστιαρίου ὑπὸ τὸν Πρωτοβεστιαρίτην εὑρίσκεται. ὑπηρετεῖ δὲ καὶ εἰς τὰς προφερομένας καὶ ἐξερχομένας εἰσόδους τε καὶ ἐξόδους. Ejus verò dignitatis insignia refert cap. 4. num. 64. Meminit

Meminit præterea προκαθημένου τοῦ Βεστιαρίου Pachymeres lib. 5. cap. 17.

Προκαθήμενος τῶν μεγάλων παλατίων, *Præfectus ſeu Præpoſitus Magnis Palatiis*, apud Codinum cap. 2. num. 71. qui quidem horum erat Curator, ἐπιμελητὴς αὐτῶν, ut idem ait cap. 5. num. 89. Hujus veſtes & inſignia deſcribit cap. 4. n. 72.

Προκαθήμενος τῶν Βλαχερνῶν παλατίων, *Præfectus Palatiis Blachernarum*, apud Codinum cap. 2. num. 72. idem qui *Curator Blachernarum*, aliis dictus. Vide eundem Codinum cap. 5. num. 9. ubi de ejus officio & cap. 4. num. 73. ubi ejus veſtes & inſignia deſcribit.

Προκαθήμενος κάστρου, *Præfectus caſtri*, recenſetur in Cod. Reg. inter Dignitates Palatinas: ubi Codinus cap. 2. num. 39. hæc habet: εἰσὶ καὶ προκαθήμενοι πόλεων κατ᾽ ἀξίαν ἑκάστης αὐτῶν. Et cap. 5. num. 65. poſt deſcripta ſingularum Palatij dignitatum officia, de ejuſmodi Προκαθημένων officio iſta ſubdit: οἱ Προκαθήμενοι καὶ οἱ Καστροφύλακες ὑπηρετοῦνται ἑκάστης κατ᾽ ἀξίαν τῶν πόλεων. Incertum porrò ad quos προκαθημένους, quorum ſuprà meminimus referri debeat inſcriptio allata in cujuſdam Conſtantini Sigillo, apud Octavium Stradam in Nomiſmatibus Impp. pag. 361. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ CΦΡΑΓΙCΜΑ ΠΡΟΚΑΘΗΜΕΝΟΥ.

Προκαθήμεναι. Vide in Πρεσβύτιδες.

ΠΡΟΚΑΘΑΡΣΙΜΟΣ ἑβδομάδα. Nomocanon Cotelerianus num. 427. de Latinis: ἐπὶ δὲ τοῦτο, δεύτερον κεφάλαιον, τὴν προκαθάρσιμον ἑβδομάδα ἐσθίειν μὴ παραδεξάμενοι. *Hebdomadam præpurificationis* vertit Eruditus Interpres.

ΠΡΟΚΑΘΙΣΤΑΣΘΑΙ ſeu *Præſidere* dicuntur Judices. Harmenopulus lib. 1. tit. 2. §. 4. πᾶν δὲ κριτήριον συνίσταται ἐκ τε τῶν προκαθεζομένων, καὶ συγκαθεζομένων, καὶ ἐκ τῶν παρεσταμένων, καὶ δικαζομένων, &c. *Ex Iudicibus, Aſſeſſoribus, litigantibus, & iis qui litis cauſa aſſiſtunt.* Gloſſæ Gr. Lat. παρίσταμαι, *Adſiſto, Aſto.*

ΠΡΟΚΑΛΥΜΜΑ, *Obtentus, Prætextus*, in Baſilicis to. 1. pag. 652. 791. Vide Gloſſas Gr. Lat.

ΠΡΟΚΑΜΠΥΛΟΝ, *Abrotonum*; apud Interpol. Dioſcor. c. 434.

ΠΡΟΚΑΝΩΝ, Idem quod Νομοκάνων, Photij nempe: ſic dictus quòd præponatur is Photij Liber Canonibus. Græci Interpretes ad l. ult. C. de Cuſtodia reorum: τοῦτο ἐν τῷ προκανόνι ὃν μετέθ᾽ ὅμως οἱ τὴν ἀνακάθαρσιν ποιησάμενοι τοῦ προκανόνα καταστρώσαντες παρενεῖραν τῷ προκανόνι. Balſamon in Præfat. ad Photij Nomocan. πρὸ τῶν κανόνων συγκεφαλαιωθέντα.

ΠΡΟΚΑΣΤΡΙΑ. Vide in Κάστρον.

ΠΡΟΚΑΤΑΡΧΕΣΘΑΙ, *Conteſtari*. Προκάταρξις ἐπὶ δίκης, *Conteſtatio*, in Gloſſis Gr. Lat. *Litis conteſtatio*, in Baſilicis tom. 1. pag. 513. & alibi paſſim, apud Michaelem Pſellum in Synopſi legum v. 841. &c.

ΠΡΟΚΑΥΤΑ, *Præcauta*. Heſychius: Πρόκαυτα, προειρημένα, προηκουσμένα.

ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΝ, inquit Goarus ad Euchologium pag. 185. *Reſponſorium* quidam vertunt, ſed malè, meliùs enim alij *Propoſitum* reddiderunt. Sic rurſum pag. 243. Ita porrò appellari ait pag. 32. verſiculos è Pſalmis Davidicis excerptos qui proprij ſunt cujuſque diei, qui inde προκείμενα τῆς ἡμέρας dicuntur, quaſi *prævia*, ut qui mutentur juxta Epiſtolas & dies, ut ſcribit idem Goarus pag. 128. πρόλογον vocat Liturgia S. Marci. Portius: Προκείμενον, *Propoſitum, Argumentum, Materia*, Πρόθεσις, Ὑπόθεσις. Lib. 10. Baſilic. tit. 36. cap. 5. ἔλθωμεν τοίνυν ἐπὶ τὸ προκείμενον, id eſt, *veniamus ad propoſitam quæſtionem.* Atque ex his percipitur, quid ſonet hæc vox in re Liturgica: eſt enim προκείμενον, veluti *Argumentum Feſti* deſumptum ex Libris Sacris: vel certè quod Κειμένῳ ſeu textui Pſalmi præponatur. Euchologium, ubi de Ordinatione Cantoris, pag. 233. εἰ δὲ ψάλτης ἐστὶ, λέγει ἀπὸ ψαλτηρίου προκείμενον. Ita etiam apud Morinum pag. 97. & Philotheus Patr. Conſtantinopol. in Ordine Sacri Miniſterij pag. 5. καὶ ψάλλεται τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, οὗ πληρωθέντος, ὁ διάκονος ἐξελθὼν, &c. Pag. 181. καὶ ψάλλεται τὸ προκείμενον ἐν τῷ ἄμβωνι. Adde pag. 133. &c. Typicum S. Sabæ cap. 5. δεῖ εἰδέναι ὅτι τῇ κυριακῇ ὀψὲ, εἰ τύχῃ τῇ β΄. Ἀλληλούϊα, οὐδέποτε λέγομεν Ἀλληλούϊα ἀντὶ προκειμένου, ἀλλὰ τὸ τῆς ἡμέρας προκείμενον. Idem cap. 2. προκείμενον ἀναστάσιμον. Deſcribuntur verò totius Hebdomadis προκείμενα in Horologio. Quædam ex iis Μεγάλα, ſeu Magna appellabant. Idem Typicum cap. 30. ἐν πάσαις ταῖς κυριακαῖς τῆς ἁγίας μ΄. εἰς τὸ λυχνικὸν μετὰ τὴν εἴσοδον διὰ τὰ μεγάλα προκείμενα, εἰς τὸν στίχον τὸ ἰδιόμ. τῆς ἡμέρας. Adde cap. 31. Erant & προκείμενα ἀναστάσιμα, ἀλληλουϊάρια, & alia, quorum initia deſcripſit Marcus Hieromonachus in Dubiis Typic. cap. 97. 98. & 99. capite verò 100. deſcribit quomodo Lector ea cantet. Vide in Βηματίκια.

ΠΡΟΚΕΝΣΟΝ, Πρόκεσσον, *Proceſſus, Proceſſio*: Ita appellatur ſolemnis pompa & apparatus, quo Imperatores ex Palatio Conſtantinopolitano, in alia Palatia ſecedebant; unde quam in iis agebant mora, ſæpe eodem nomine donatur apud Scriptores. Concilium Conſtantinopol. ſub Mena Act. 3. ἐν συνάξει τῆς δεσποίνης ἡμῶν τῆς Θεοτόκου καὶ ἁγίας Μαρίας τῆς διακειμένης ἐν Βλαχέρναις, προκένσου ὄντος βασιλικοῦ. Theoſterictus in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopol. n. 24. κοιμηθεὶς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἁγίου Πέτρου τοῦ κορυφαίου τῶν Ἀποστόλων ἐν τῷ Ἀθύρᾳ, καὶ γὰρ ἦν ἔχων ἐκεῖ πρόκενσον. Vita S. Auxentij num. 38. *Poſt hæc autem pius Imperator miſſo dromone ex Hebdomo; quòd illic eſſet proceſſus*; διὰ τὸ εἶναι πρόκενσον. Euſtathius in Vita Sancti Eutychij Patr. Conſtantinopol. numero 66. ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ προκένσου ὄντος ἐν τοῖς Ἰουκουνδιαναῖς. Martyrium S. Arethæ & Socior. MS. καὶ εὐτρεπισμένος ὤν, πρόκενσον ἐπὶ τὴν ἁγιωτάτην τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαν ἐποίησεν. Vita S. Phorbuthæ num. 6. Πρόκενσον γὰρ εἶχεν ὁ Βασιλεὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Procopius in Hiſt. Arcana pag. 70. 1. Edit. Ἐν προαστείοις δὲ τοῖς ἐπιθαλαττιδίοις τὸ πλεῖστον τοῦ ἔτους, καὶ οὐχ ἥκιστα ἐν τῷ καλουμένῳ Ἡρίῳ διατριβὴν εἶχε, καὶ αὐτοῦ τῶν ἑπομένων ὁ πολὺς ὅμιλος κακοπαθείᾳ πολλῇ εἴχετο. Chronicon Alexandrinum an. 23. Conſtantini M. καὶ διάγων ἐν Νικομηδείᾳ Μητροπόλει τῆς Βιθυνίας, ποιήσας πρόκενσα ἐπὶ πολὺν χρόνον, &c. Idem an. 3. Tiberij Thracis: τελευτᾷ Τιβέριος Νέος Κωνσταντῖνος ἐν προκένσῳ τοῦ Ἑβδόμου. Idem an. 8. Phocæ: καὶ τότε εἰσέρχεται Φωκᾶς κατ᾽ αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἀπὸ τοῦ προκένσου τοῦ Ἑβδόμου περὶ ἑσπέραν. An. 3. Zenon. ποιήσας πρόκεσσον ἐν Χαλκηδόνι. An. 1. Heraclij: ἐτέχθη Ἐπιφανεία θυγάτηρ Ἡρακλείου καὶ Εὐδοκίας ἐν προκένσῳ τῆς Ἱερείας. An. 2. ἐτέχθη εἰς τὸ πρόκεσσον Βλαχερνῶν Εὐδοκία Αὐγούστη. Theophanes an. 22. Juſtiniani: προκένσου δὲ γινομένου ἐν τῷ Ἑβδόμῳ, &c. Cedrenus in Juſtino Thrace: τοῦ Βασιλέως ἐπὶ πρόκενσον προϊόντος, &c. Georgius Hamartolus in Chron. MS. in Heraclio: καὶ πρόκενσον πρὸς τὴν Ἡράκλειαν ποιησάμενος, τοὺς ἀποκελσιαρίους ἀνέπαυεν. Et in Theophilo: γεγονότος δὲ τοῦ Βασιλέως εἰς πρόκενσον ἐν τῷ Βρύαντι, &c. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 51. ὅτε δὲ εἰς μακρότερον ἀπήει πρόκενσον, ὥσπερ εἰς τὰ Θερμὰ, τῆς Προύσης, &c. Infrà: πολλάκις γὰρ ἐξερχομένου αὐτοῦ εἰς τὰ πλησίον πρόκενσα, &c. Leo Diacon. lib. 4. Hiſt. MS. de Nicephoro Phoca: Πρόκενσον δὲ κατὰ τὴν τοῦ Σωτῆρος ἀνάληψιν, κατὰ τὸ εἰθισμένον, ἔξω τειχῶν, ἐπὶ τὴν καλουμένην Πηγὴν, ποι-

ησαμένους τοῦ Βασιλέως, &c. Continuator Theophanis lib. 2. num. 3. διάτοι τοῦτο οὐδὲ ῥαδίως ἂν εἶδέν τις αὐτοῦ ἐξεληλυθότα εἰς πρόκενσον, &c. Georgius Monachus in Theophilo num. 22. γεγονότος δὲ τοῦ βασιλέως εἰς πρόκενσον ἐν τῷ Βρύαντι. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num. 3. ἐποίησεν δὲ Ῥωμανὸς βασιλεὺς πρόκενσον ἐν τῷ τριβουναλίῳ, συνηγμένων ἁπάντων μετ' ὅπλων ἐκεῖσε. Symeon Logotheta in Leone Philos. num. 4. ὁ βασιλεὺς Λέων πρόκενσον ποιήσας εἰς τὰ Δαμιανοῦ. Ita Leo Grammaticus in eodem Leone pag. 478. in pag. verò 482. τοῦ δὲ Βασιλέως πρόκενσον ποιουμένου εἰς τὸ ἐμπόριον τοῦ Βωτίου. Adde pag. 486. 497. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 85. ἐπιλεξαμένους καὶ ἐκ τοῦ πολιτικοῦ χιλιάδας ἕξ, εἰς ὀψίκιον εἰς τὰ πρόκενσα αὐτοῦ. Alia vide in nostra Constantinopoli lib. 4. sect. 11. n. 2.

ΠΡΟΚΙΝΕῖΝ, *Promovere*. Græcus Interpres Concilij Lateran. cap. 26. τοὺς ἐπισκόπους δὲ τούτους εἰς τὰς ἱερὰς χειροτονίας, καὶ ἐκκλησιαστικὰς ἀξίας προκινεῖν μελέτωσαν. Ubi Lat. *Episcopi quoque tales ad Sacros Ordines, & Ecclesiasticas Dignitates promovere procurent*, &c. Occurrit paulò suprà, sed mendosè.

ΠΡΟΚΛΑΣΤΑΙ, *Cursores*. Leo in Tacticis cap. 7. num. 36. ἑτέρα δὲ κίνησις, ὥστε ἐπιδιώκειν, ὅτε μὲν νῦν ἐλασία, ὡς κούρσωρας, οὓς οἱ νῦν Προκλάστας λέγουσιν, ὅτε δὲ συντεταγμένως, ὡς Διφένσωρας, οὓς ἡμεῖς καλοῦμεν Ἐκδίκους, &c. Et num. 40. εἰ γὰρ οὕτως ἐθισθῶσι τὰ πράγματα, ἑτοίμως ἔχωσι καὶ εἰς κούρσωρας, ἤγουν Προκλάστας, ἢ προμάχους, καὶ Διαφένσωρας, &c. Ita cap. 12. num. 38.

ΠΡΟΚΟΙΤΟΙ. Vide Κοιτωνίτης.

ΠΡΟΚΟΚΚΙΑ, τὰ Βερίκουκα, in Glossis MSS. Iatricis ex Cod. Reg. 190. & 1843. *Mala Armeniaca*. Paulus Ægineta lib. 7. Μηλαίας ἀρμενιακῆς ὁ καρπὸς, ὃν νῦν καλοῦσι προκόκκια. Vide Βερικόκκια.

ΠΡΟΚΟΜΙΣΑΡΙΟΣ, Suidæ, ὁ ἐκ προαιρέσεως (Phavorin. συναινέσεως) δύο μερῶν μεταξὺ ληφθεὶς διαιτητής. Sed videtur malè legisse Suidas pro κομπρομισσάριος. Vide in hac Voce.

ΠΡΟΚΟΥΡΑΤΩΡ, *Procurator*, προφροντιστής, διοικητὴς, κηδεμὼν, ἐντολεὺς, &c. In Glossis Basilic. vox frequens in JC. Græcorum libris. Occurrit præterea in Synodo Carthaginensi, & in Cod. Canonum Ecclesiæ Africanæ cap. 16.

Προκουρατορεῖαι, *Procurationes, quæ visitationis ratione debentur Episcopis aut Archidiaconis, vel quibuslibet aliis, atque adeo quæ Apostolicæ Sedis Legatis aut nuntiis* præstari solent, in Concilio Lateranensi an. 1215. cap. 33. Ubi Græcus Interpres: αἱ προκουρατορεῖαι αἱ λόγῳ ἐπισκέψεως ὀφειλόμεναι τοῖς ἐπισκόποις, &c.

ΠΡΟΚΟΥΡΣΟΣ, Προκούρσωρ. Vide in Κοῦρσος.

ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΖΕΙΝ, *Præjudicare*. Προκριματίζεσθαι, *Præjudicium pati*. Πρόκριμα, *Præjudicium*, in Gloss. Lat. Gr. in Basilic. apud Harmenopul. & al. Glossæ Gr. Lat. Προκριματίζω, *Prærogo*. Πρόκριμα, *Præjudicium*, *Prærogativa*.

ΠΡΟΚΥΨΙΣ, *Thronus Imperatoris* aliquot gradibus altiùs eductus & *prominens*, (nam προκύπτειν, est *Prominere*, in Glossis Lat. Gr.) seu in Ecclesia cùm Sacris Liturgiis intererat, seu in Palatio, cùm exterarum Gentium Legatos excipiebat, uti describitur à Nicephoro Gregora lib. 11. Extr. Δῆλον γάρ ἐστι τοῖς ἅπασιν, ὡς αἱ τοῦ ἐπιπέδου ἐκ διαμέτρου ἀκρότητες τῶν βασιλικῶν τρικλινίων ἀμφότερα ὑπέρκεινταί που τοῦ μεταξὺ ἐπιπέδου, ἄχρι καὶ ἐς τρίτον σπιθαμῆς, καὶ μάλιστα ὅπη καὶ ὁ βασιλικὸς ἕστηκε θρόνος, ἵν' ἴσως ἔχῃ τι κἂν τούτῳ πλέον τῶν ἄλλων ὁ Βασιλεὺς ἱστάμενος, ἔν τε ταῖς ἱεραῖς ὑμνῳδίαις, καὶ ὅτε διαλέγοιτο νῦν μὲν τοῖς ὑπηκόοις, νῦν δὲ τοῖς ἐξ ἐθνῶν πρέσβεσιν. Nicetas in Alexio lib. 1. num. 8. τῆς γὰρ γενεθλίου ἐπιστάσης ἡμέρας Χριστοῦ, αὐτός τε τὴν διάλιθον στολὴν ἠμφιάσατο, καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν ἐπετετάχει τὰς χρυσοϋφεῖς περιθέσθαι καὶ πλατυσήμους ἐσθῆτας, καὶ ἔστη ἐπάνω τόπου ὑψηλοῦ ἐξαίφνης φανεὶς, ποιήσας τὴν νῦν λεγομένην Πρόκυψιν. Ubi notanda vox ἐξαίφνης, nam ita compactus erat Imperatorius Thronus, ut velis undique tegeretur, nec ejus pateret conspectus, quàm reseratis Januis, seu *Velothyris*. Michael Psellus lib. 4. Hist. de Michaele Paphlagone: διὰ ταῦτα οὔτε προόδοις ἐχρῆτο πολλαῖς, οὔτε θαρρούντως ὡμίλει τισίν· ἀλλ' ἐπειδὰν ἢ χρηματίζειν ἐβούλετο, ἢ ἄλλο τι τῶν συνήθων τῷ κράτει ποιεῖν, φοινικίδας ἑκατέρωθεν ἐμπεραπετάννυντες, οἷς ἐπιτηρεῖν αὐτὸν καὶ φυλάττειν ἐπιτέτραπτο, ὁπηνίκα τοῦτον θεάσαιντο, ἢ βραχύ τι παρατραπέντα τὸν ὀφθαλμὸν, ἢ τὴν κεφαλὴν κατασείσαντα, ἢ ὅσοις ἑτέροις σημείοις τὴν πρόοδον τοῦ πάθους ἐχαρακτήρισαν, αὐτίκα προσιέναι τοὺς εἰσιόντας ἐγκελευσάμενοι, συνέστελλον τὰ παραπετάσματα, καὶ οὕτω περιεῖπον αὐτὸν θαλαμεύσαντα. Ex eo hausit quæ habet Zonaras. Codinus de Offic. cap. 6. num. 41. μετὰ γοῦν ἑτοιμασθῆναι τὸν Βασιλέα, καὶ σταθῆναι, ὁ Πρωτοβεστιάριος ἐμφανίζει πάλιν ἐκ τρίτου τὰ πελατίκια· δηλῶν διὰ τοῦτο, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἐστάθη εἰς τὴν Πρόκυψιν· καὶ παρευθὺς ἀνοίγουσι τὰ βηλόθυρα. Ejusmodi προκύψεως meminit rursum cap. 2. num. 65. ὁ Σκουτέριος βαστάζει τὸ διβέλλιον, καὶ τὸ Βασιλέως σκουτάριον, οὐ μόνον εἰς τὰς Προκύψεις, ἀλλὰ κἂν ὅπου ὁ Βασιλεὺς ἀπέρχεται. Et cap. 6. num. 26. νῦν δὲ τὰ μὲν τὰ τοιαῦτα φλάμουλα φέρουσι καὶ ἱστῶσι κατὰ τὴν ἱκρὸν, ὡς εἴρηται, τῆς Προκύψεως. Denique cap. 11. num. 1. γίνεται κατὰ τὴν γεγραμμένην τάξιν μετὰ τῆς προκύψεως, καὶ τοῦ περιπάτου. Adde cap. 5. num. 14. Sed & Πρόκυψις ita describitur à Joanne Cantacuzeno lib. 3 Hist. cap. 95. Θεοδώρα δὲ ἡ νυμφευομένη ἐπὶ τὴν Πρόκυψιν ἀνῆλθε, Βασιλεὺς δὲ ἑστήκει ἔφιππος μόνος· οἱ δὲ ἄλλοι πάντες πεζοί· οὕτω δὲ τῶν παραπετασμάτων περιαιρεθέντων, (περικεκάλυπτο γὰρ ἡ Πρόκυψις πανταχόθεν ὑφάσμασι σηρικοῖς, ἢ διαχρύσοις) ἀνεφαίνετο ἡ νύμφη, καὶ λαμπάδες ἦσαν περὶ αὐτὴν ἡμμέναι ἑκατέρωθεν, ἃς εὐνοῦχοι κατέχοντες ἐπὶ γόνυ κεκλιμένοι οὐκ ἐφαίνοντο. Acta Synodi Florentinæ pag. 13. Edit. Labbei: μικρὸν δὲ ἀνωτέρω παραθυρίδες τετορνευμέναι, ὡς ἄν τις εἰκάσαι μετὰ κιόνων λεπτῶν εἶναι αὐτάς· καὶ ἄνωθεν τούτων, πρόκυψις ὡραιοτάτη. Ubi Edit. πρόσκυψις, quæ quidem Lectio tolerari potest: nam Goarus ad Codinum pag. 75. observat Græcos hodiernos, ut aliquem hortentur è fenestra vel exhedra prospicere, dicere, κύψε, vel σκύψε. Scylitzes in Calaphate pag. 751. προκύψας οὖν ἀπὸ τοῦ ἐν ἱπποδρομίῳ καθίσματος. Adde pag. 761. Extant porrò in Cod. Colberteo 6044. Manuelis Holoboli Rhetoris versus politici, εἰς τὴν πρόκυψιν, πρὸς τὸν Βασιλέα κύριον Μιχαὴλ τὸν Παλαιολόγον, ἐν τῇ Χριστοῦ γεννήσει. Et alij εἰς τὴν τοῦ Βασιλέως πρόκυψιν. Huc præterea spectant hi versus apud Ptochoprodromum de sua Paupertate, ex Cod. MS.

> Κυράδες, χειρομάχησες, καλοδέσπινές μου
> Προκύψατε βηλαρικὰς, ἐπάρετε κεντούκλας.

Ejusmodi προκύψεις intelligit Nicephorus Gregoras lib. 3. cap. 28. κἀκεῖ τὴν συνήθη πεποιηκότες ἐμφάνειαν ἀφ' ὑψηλοῦ βήματος, &c.

ΠΡΟΛΗΨΙΣ, *Præsumptio*, *Anticipatio*, *Præjudicium*. Κατὰ πρόληψιν, formula Jurisconsultis Græcis familiaris, *ex præsumptione*, de qua Cujacius ad Nov. 22. Adde Harmenopul. lib. 3. tit. 5. §. 64.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ, in Liturgia S. Marci dicitur, quod in Libris Ecclesiasticis Græcorum προκείμενον, de qua voce suprà. Ita Goarus ad Euchol. pag. 206. Idem Euch† pag. 466. καὶ εὐθέως ἄρχεται τὸν πρόλογον λαμπρᾷ τῇ φωνῇ, Τριὰς ἄκτιστε. Adde pag. 465. in Cod. Reg. 2411. post Liturgiam Gregorij Dialogi, hæc

hæc leguntur : Τέλ☉ τ̃ προλόγων τ̃ λεγομένων πρὸ τ̃ μυσικῶν.

ΠΡΟΜΑΔΟΝΑ, *Proavia*, Προμάμμη.

ΠΡΟΜΑΧΟΣ, *Propugnaculi species.* Glossæ Gr. Lat. Πρόμαχοι, *Propugnaculi.* Προμαχεὼν, *Propugnaculum.* Aliæ : Προμαχῶνες, ἐπάλξεις, *Propugnacula.* S. Cyrillus in c.54. Isaïæ, de Apostolis : προμαχῶνές εἰσι καὶ πύλαι τ̃ πόλεως τ̃ ἁγίας. Alterius Cyrilli Lexicon MS. Πρόβολ☉, πρόμαχ☉, ἢ λίθ☉ παραθαλάσσι☉, ὃς προβέβληται πρὸ τ̃ θαλασσίων τειχῶν. Procopius lib. 5. de Ædific. Justin. cap. 4. ἕτερον δὲ τοῖχον ἐν προβόλου σχήματι τ̃ γεφύρας ἐς τὰ πρὸς ἕω πεποιημέν☉, ὃν δὴ Πρόμαχον καλοῦσιν οἱ περὶ ταῦτα σοφοί. Idem lib. 4. cap. 2. διαρκές τε γὰρ αὐτῷ ὕψ☉ ἐνέθετο, καὶ διπλοῦς προμαχῶνας πεποίηται. Nicetas in Isaac. lib. 1. num. 9. καὶ οἱ μὲν ἑςῶτες ὄπισθεν τ̃ προμάχων κατὰ τ̃ καιρὸν τ̃ συμπλοκῆς, &c. Aliud sonat apud Mauricium lib. 6. Strateg. cap. 5. Vide Auctorem Etymologici in Ἔπαλξις.

Προμαχιόνιον, eâdem fortè notione, apud Joannem Cananum de Bello Constantinopolit. ἐκέλευσεν πάντας ὁμοῦ τοξεύειν ἐπάνω τ̃ κάστρου, καὶ τ̃ προμαχιονίων. Infrà : ὄπισθεν τ̃ προμαχιονίων ἑςάθημεν. Adde p. 198.

ΠΡΟΜΕΤΩΠΙΟΝ. Vide Μετώπιον.

ΠΡΟΜΗΤΑΤΩΡ. Vide in Μεϊάτον.

ΠΡΟΜΗΤΩΡ, apud Hesychium exponitur πατὴρ μητρός. At in Commentario in Cantic. in Bibl. Patr. sumitur ut προπάτωρ, *Primus parens*, ut Adam, respectu feminarum : ἡ προμήτωρ σου Εὔα, quomodo etiam appellatur à Leone Imp. Homil. 2. p. 315.

ΠΡΟΜΙΚΙΔΑ, *Proboscis Elephantis*, προβοσκίς. Physiologus de Natura & speciebus animalium MS. ubi de Elephante : καὶ μετὰ τῆς προμικίδαν του πᾶν ζῶον διαφθάρει. Occurrit ibi rursum.

ΠΡΟΜΟΣΕΛΛΑ. Theophanes an. 2. Irenes : καὶ ἐπιφθάσαντ☉ ἐν τοῖς σαύλοις Σταυρακίου, τοὺς ἵππους, καὶ τὴν βασιλικὴν προμοσέλλαν λαβὼν, ὑπέστρεψεν ἀβλαβῶς. Ubi Interpres βασιλικὴν προμοσέλλαν *Equum quo Imperatrix vehebatur* interpretatur : Miscella verò, *Imperatorio equitatu capto.* Quidam Codd. Anastasij in Hist. Eccl. *Equos Imperatorio equitatui aptos*, habent.

ΠΡΟΜΟΥΛΟΝ, *Propugnaculum ante Molem*, seu *aggerem portus.* Lexicon MS. Colberteum : Πρόβολον, πρόμουλον, προμαχών. Vide in Μῶλ☉.

ΠΡΟΜΩΤΗΣ, *Promotus*, Suidæ, προκόπτων, παρὰ Ῥωμαίοις. Sunt autem Προμῶτοι, in Glossis Basilic. προπορευόμενοι, καὶ ὀφικεύοντες, ἢ προκόπτοντες, καὶ προβιβαζόμενοι ἐν ἀξιώμασι. Auctor Etymolog. προμῶτ☉, Ῥωμαϊκή ἐστιν ἡ φωνὴ, καὶ δηλοῖ τ̃ προκόψαντα· ὅθεν καὶ προμωτίωνες, αἱ προκοπαί. Vide Gloss. med. Lat. in *Promoti.*

ΠΡΟΝΑΔΕΣ, *Præconia*, seu Homiliæ quæ habentur à Curionibus inter Sacram Liturgiam, nostris, *Prones*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. in V. *Præconari.* Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 151. ubi de nuptiis : καὶ οὗτ☉ ἐντέχεται νὰ ἦναι καὶ τοῦτον νὰ ξάζι τὸ χάρτωμαν, καὶ μετὰ τοῦτον ἐνέχεται εἰ ἐκλισία νὰ βάλι κερὸν διὰ τ̃ ὁρμάσιαν, καὶ διὰ τὴν μέσα εἰς ἐκινο τὸ τάρμαι νὰ διαλαλίσου τρεῖς προνάδες εἰς τὴν ἁγίαν λιτουργίαν, καὶ θέλη νὰ πιάσι, οὐ τὴν ὅπλιον ὁ ἱερεύς, &c. Id est, *& intra hunc terminum, publicentur tria præconia, seu denuntiationes, in Sancta Ecclesia*, &c.

ΠΡΟΝΑΟΣ, in Ecclesiis Catholicis, pars exterior quæ & Νάρθηξ, dicitur ; in Monasteriis verò pars interior, quæ Monachorum choro obversatur, & itidem Νάρθηξ appellatur. Glossæ Græc. Latin. Πρόνα☉, *Antetemplum.* Balsamon ad Can. 2. Dionysij Alexandr. εἰς ναὸν δὲ τ̃ Θεοῦ εἰσιέναι, ἢ μεταλαμβάνειν αὐτὰς (τὰς γυναῖκας ἐν ἀφέδρῳ) τ̃ ἁγιασμάτων, οὐ δεῖ· ταῦτα τ̃ Ἀρχιερέως διορισαμένου, βλέπομεν σήμερον εἰς τὰ γυναικεῖα καὶ μᾶλλον μοναςήρια ἀδεῶς τοιαύτας ἱςαμένας γυναῖκας εἰς τοὺς προνάους, παντοίαις ἁγίαις εἰκόσι κεκαλλωπισμένας, καὶ εἰς δοξολογίαν Θεοῦ ἀπονεμηθέντας· καὶ ἐρωτῶντες ὅπως τοῦτο γίνεται, ἀκούομεν μὴ ἐκκλησιάζειν αὐτάς, ὅπερ ἐμοὶ τέως οὐ δοκεῖ· οὐ γάρ εἰσιν οἱ πρόναοι κοινοὶ, ὡς τὰ τ̃ ἐκκλησιῶν προαύλια, ἀλλὰ μέρ☉ αὐτῶν ἀπονεμηθὲν τ̃ γυναιξὶ τ̃ μὴ κωλυομέναις ἐκκλησιάζειν. Nempe Pronai Monasteriorum Sanctimonialium, in quibus Narthecis vicem præstant, ubi consistit sequior sexus, cùm in monasteria feminarum, solis mulieribus, ut in virorum, solis duntaxat viris aditus pateat. Deinde subdit ὃς δὴ πρόνα☉ τόπ☉ ἐστὶν δευτέρας μετανοίας, ὁ τ̃ Ἀκροωμένων λεγόμεν☉, καὶ ἐν αὐτῷ οὐδὲ ἀνδράσιν ἐφεῖται ἱςαθαι ἐπιτιμηθεῖσι μὴ ἐκκλησιάζειν, ἀλλὰ ἔξωθεν αὐτοῦ προσκλαίειν, &c. Idem ad Can. 76. Synodi Trullanæ : ὡς περιβόλους ἐκκλησιαςικοὺς ὁ κανὼν ὀνομάζει τοὺς προνάους ἑκάςου ναοῦ, οὐ μὴν τὰς φιάλας, καὶ τὰ ἕτερα μέρη τ̃ θείων ναῶν, τὰ συνημμένα αὐτ̃. Vide in Πόλη Βασιλικὴ, & nostram Constantinopolim Christianam lib. 3. sect. 18.

ΠΡΟΝΟΗΤΑΙ, *Provisores*, qui Venetis hodie *Provedori.* Typicum MS. Monasterij Deiparæ τ̃ Κεχαριτωμένης MS. cap. 14. καὶ οἱ προνοηταὶ, καὶ οἱ τ̃ οἰκολόγων λογαριασμοί. Novella Joannis Comneni, in lib. 2. Juris Græco-Rom. οὔτε κριταῖς, οὔτε ἀναγραφεῦσιν, οὔτε πράκτορσιν, οὔτε Δουξὶν, οὔτε Στρατηγοῖς, οὔτε Προνοηταῖς, οὔτε ἄλλοις τισὶ δημοσιακὰς δουλείας ἐγκεχειρισμένοις, &c.

ΠΡΟΝΟΙΑΙ, *Provisiones*, *Pensiones annuæ.* Synodus coacta contra Niphonem Bogomilum, apud Allatium de Consens. pag. 679. καὶ τ̃ ἐνδεχομένης προνοίας ἀπὸ τ̃ δηλωθείσης μονῆς χάριν ψυχικῆς σωτηρίας τ̃ ἀοιδίμου κτήτορ☉ αὐτ̃ ἀξιούμενον. Pachymeres lib. 1. cap. 4. προνοίαις δ' ἐκ τούτων τοὺς ἐπιδοξοτέρους καὶ οἷς τολμοίεν τὸ φρόνημα γράμμασιν ἐδωρεῖτο βασιλικοῖς. Utitur non semel aliis locis. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea :

Ὅλα τὰ ἀρχοντόπουλα ὅπου ἔχασιν προνίαις,
Νὰ ἔχουσιν ὁ καθεὶς πρὸς τὴν οὐσίαν τὴν εἶχεν.

Προνιάζειν, *Providere.* Idem Anonymus :

Ἐκεῖ ὅπου ἦχαν τ̃ προνίαις, ὅπου τε ἐπρονίασαν.

Προνοιατόροι, *Provisores.* Idem Anonymus :

Εἰς καὶ οἱ προνοιατόροι, ὃς αὐτὸς ἐκαλέσησεν.

Προνοιώνειν, *Prænoscere*, *Prævidere*, προγινώσκειν. Vide Gloss. med. Latin. in V. V. *Providentia*, & *Provisio.*

ΠΡΟΝΟΜΙΟΝ, *Privilegium.* Codinus de Offic. Palat. cap. 17. n. 4. ἔτι δὲ καὶ τὰ προνόμια καὶ ἔθιμα τ̃ ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, &c.

ΠΡΟΞΕΝΗΤΑΔΕΣ, Παραξενάδες, *Hospites.* Historia Apollonij Tyrij :

Στὴν ςράταν, ὅπου περπατοῦν, ἐκεῖ τ̃ γαστανίζαν·
Προξενητάδες ἀφέντου, καὶ δύο γραφὲς τ̃ δεῖξαν.

Infrà :

Εἶτε τ̃ ἄλλον ἐμπρόθε, κ' ἦλθασιν νὰ σφαγοῦσι,
Καὶ παραξενάδες ἄσχημες ἐπρός του νὰ μοιλοῦσι.

Rursum :

Κ' ἦλθαν εἰς τόσο νὰ σφαγεῖν οἱ δύο προξενιτάδες.

ΠΡΟΞΙΜΟΣ, *Proximus.* Glossæ Basil. Πρόξιμ☉, ὁ Πρῶτ☉, ἢ ὁ πλησίον. Acta Concilij Constantinop. sub Flaviano : παρόντ☉ Μάμα τ̃ περιβλέπτου Κόμητος καὶ Προξίμου τ̃ θείου σκρινίου τ̃ λιβέλλων καὶ τ̃ θείων κογνιτιόνων. Vita MS. S. Stephani Junioris : προσκαλεσάμεν☉ ἕνα ξιφήρη ἄνδρα, τῇ τ̃ Προξίμου ἀξίᾳ καταλεγόμενον ἀπεφήνατο. Joannes Carpathi Episcop. in Narrat. MSS. de Anachoretis : γράφει τῷ Δουκὶ περὶ τούτου, καὶ παρευθὺ ἔρχονται Πρόξιμοι, καὶ λαμβάνουσιν αὐτ̃, καὶ ἐπιβάσαντες αὐτ̃ ζῶον ἀςρώτῳ, &c. Anonymus de Castrametat. οἱ δὲ δουκάτορες μετὰ τ̃ Προξίμου ἔσωθεν, ἢ μεθ' ἑτέρου, εἰς ὃν ὁ Βασιλεὺς

σιλεὺς ὁ ἅγιος πληροφορίαν ἔχει. Alio loco: κατὰ δὲ τὸ δέξιον ἀνατολικώτερον (μέρος) τῆς τραπέζης, οἱ πανθεῶται. Ὁ δὲ Πρόξιμος, καὶ ὁ Κόμης τῶν βενίνων σὺν τοῖς Μαγγλαβίταις στηκέτωσαν. Extat Epistola 59. Theophylacti Bulgariæ Archiep. inscripta τῷ Προέδρῳ καὶ Προξίμῳ τῷ Παντέχνῃ.

Μελλοπρόξιμοι. Vide Gloss. med. Lat. in *Proximus* & *Melloproximus*.

Πρόξιμος, *Officialis Ecclesiasticus*, cujus munus ita describitur in Catalogo Officior. Magnæ Ecclesiæ Allatiano: ὁ Πρόξιμος ὁρίζει, καὶ σημαίνει ἐν καιρῷ τῆς ψαλμῳδίας ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ. Adde Codinum Goari pag. 9. ubi recensetur *Proximus* in Choro sinistro.

Προξιμότης, ἐγγύτης, in Glossis Basilic.

ΠΡΟΞΙΣΑΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἔστιν ὄξει βρέξας.

ΠΡΟΟΔΟΣ, *Processus*, *Processio*, vox usurpari solita de Consulibus & Imperatoribus, cùm in publicum cum pompa ac magnifico & amplo comitatu procedebant: de qua Justinianus in Nov. 105. cap. 1. Inter Editas ab Allatio Libanij ἐκφράσεις, quarta inscribitur περὶ προόδου τοῦ Βαβυλωνίων Βασιλέως, ubi *Progressum* vertit: significantiùs *Processum* dixisset. Sozomenus lib. 9. cap. 1. de Pulcheria Aug. & Theodosio Juniore: περὶ δὲ τὰς προόδους κόσμιος εἶναι καὶ βασιλικὸς παρὰ τῆς ἀδελφῆς ἐρρυθμίζετο. Et cap. 12. de Magistro Militum: συνέβη τότε προηγούμενον, ὡς ἔθος, ἐπανιόντος ἐκ προόδου τινὸς τοῦ κρατοῦντος. Agathias lib. 5. de Scholariis: εἰσὶ δὲ οἱ πολλοὶ ἀστικοί τε καὶ φαιδροείμονες, καὶ μόνον, οἶμαι, ὅπως τοῦ βασιλέως ἕνεκα, καὶ τὸ ἐν ταῖς προόδοις μεγαλαυχίας ἐξευρημένοι. Adde Zonaram in Bulgaroct. pag. 179. & al. Vide Πρόκενσον. Usurpatur etiam de Processionibus Ecclesiasticis, ut in Nov. Justin. 67. cap. 1. &c. Cùm verò in ejusmodi Processibus sæpe afflictorum querelas audirent litésque etiam dijudicarent Imperatores, inde *Litibus* nomen *Processus* fortè mansit, de qua egimus in Gloss. med. Lat. Nam in processibus lites sopitas ab Imperatoribus, docet inprimis præter Josephum lib. 18. antiq. Jud. cap. 6. Cedrenus in Justino Curopalata, sub initium. Sed & Continuator Theophanis lib. 3. num. 3. & ex eo Scylitzes pag. 514. ubi de Theophilo Imp. & ejus in jure dicundo diligentia: διάτοι τοῦτο οὐδὲ ῥαδίως ἂν εἶδέν τις αὐτὸν ἐξεληλυθότα εἰς πρόκενσον, πολλὴν ἐνδεικνύμενον σπουδὴν πρὸς τὰ κοινά τε καὶ ἐπιμέλειαν, νῦν μὲν ἐν κριτηρίοις, νῦν δὲ, ὡς εἴρηται, κατὰ τὰς προόδους τῆς ἑβδομάδος. Cùm scilicet ad sanctas Ecclesias procederet, unicuique jus dicendo, ac oppressorum querelas audiendo. Ij verò processus fiebant à Romano Lacapeno Imp. singulis Feriis quartâ & Parasceve, eleemosynis etiam in pauperes distributis, ut scribit Anonymus Combefisianus in eodem Lacapeno num. 44. Vide præterea Codinum de Offic. Palat. cap. 5. num. 12. 15. 16. Quinetiam πρόοδον ipsum Tribunal Judicum videtur appellare Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 56. ὅστις ἐλθὼν εἰς Ἱεροσόλυμα, αἰφνιδιάζει τὸν Ἀρχιεπίσκοπον, καὶ βάλλει αὐτὸν εἰς τὴν δημοσίαν πρόοδον, ὅπου ἦν φυλακή. Theophanes an. 3. Justiniani: καὶ Πηγάσιος ὁ Ἡλιουπολίτης σὺν τοῖς τέκνοις αὐτοῦ ἐν προόδῳ ἐξεταάσθησαν.

ΠΡΟΟΙΚΟΣ, *Major domus*. Theophanes pag. 337. de Rege Franciæ: ἔχει δὲ τὸν λεγόμενον Πρόοικον γνώμῃ ἑαυτοῦ καὶ τοῦ ἔθνους διοικοῦντα τὰ πράγματα πάντα. Qui quidem locus firmat quod ex Scriptoribus nostris docuimus in Gloss. med. Lat. ubi de Majoribus domus Francicis, hos electos à proceribus, Principis interveniente consensu. Id porro muneris gerebant πρόοικοι in Græciæ, quod *Majores* in nostris Civitatibus. Constantinus Porphyrog. lib. 1. Them. 12. pag. 37. ὁ γοῦν Θωμᾶς ἐκεῖνος ὁ Πρόοικος τῆς αὐτῆς πόλεως, τηλικοῦτος ἦν ἐπὶ βοσκήμασι πλούσιος, οἷον τὸν μακάριον Ἰὼβ ἡ θεία παρίστησι ἱστορία. Ubi veterem hanc inscriptionem refert: Τί Κωνσταντινούπολις; τί Λύκανδος; τί Θωμᾶς ὁ Πρόοικος, τί Βασιλεύς.

ΠΡΟΟΙΜΙΑ, *Præfationes*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Codex Canonum Eccl. Africanæ cap. 103. de precibus πρὸς τὸ θυσιαστήριον dicendis: τὰς κεκυρωμένας ἐν τῇ συνόδῳ ἱκεσίας, εἴτε προοίμια, εἴτε παραθέσεις, εἴτε τὰς τῆς χειρὸς ἐπιθέσεις, &c. Vide Παραθέσεις.

ΠΡΟΟΙΜΙΑΚΟΣ ψαλμὸς, Psalmus 102. *Benedic anima mea Dominum*. Sic dictus, quòd ab eo inchoentur Sacra Officia, præsertim verò vesperæ. Οἱ ψαλμοὶ ὡς ἐν προοιμίοις ᾀδόμενοι, apud Nicolaum Cabasilam in Exposit. Liturgiæ cap. 1. & 16. Typicum S. Sabæ cap. 1. εἶτα ἄρχεται ὁ Ἐκκλησιάρχης, Δεῦτε προσκυνήσωμεν, καὶ ψάλλει τὸν προοιμιακὸν ψαλμὸν, τὸ Εὐλόγει ἡ ψυχή μου, ἡσύχῳ φωνῇ καὶ ἠρεμαίᾳ. Triodium in Dominica τῆς Ἀποκρέω· ἐν τῷ σαββάτῳ ἑσπέρας εἰς τὸ Λυχνικὸν μετὰ τὸν προοιμιακὸν ψαλμὸν, οὐ συνήθως στιχολογοῦμεν εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα. In Domin. Tyrophagi: μετὰ τὸν προοιμιακὸν ψαλμὸν στιχολογοῦμεν τὸ, Μακάριος ἀνήρ. Liturgia præsanctificatorum: τοῦ προοιμιακοῦ στιχολογηθέντος, &c. Ὕμνοι προοιμιακοὶ, in Vita S. Nicolai Studitæ pag. 1001. Vita S. Lucæ Junioris p. 1001. ἄχρι γοῦν καὶ τέλους τῶν προοιμιακῶν ὕμνων, καὶ τῆς οὕτω καλουμένης στιχολογίας. Joannes Climac. πληρώσαντες τὸν προοιμιακὸν ὕμνον, εἶθ' οὕτως ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πορεύεσθαι. Vide Allatium in Dissert. 1. de Libris Eccles. Græc. pag. 57. & Goarum ad Euchologium pag. 29. 205.

ΠΡΟΠΑΤΩΡ, *Secundus auctor*, in Glossis Gr. Lat. Vox Jurisconsultorum. Phavorinus: Προπάτωρ, ὁ πρόγονος, καὶ πατρὸς πατήρ.

Προπάτορες, Græcis, dicuntur *Prophetæ* & *Patriarchæ* veteris Testamenti. Glossæ MSS. Προπάτωρ, ὁ πρόγονος. Glossæ Gr. Lat. Πρόγονος, ὁ προπάτωρ, *Atavus*. In Liturgia Chrysostomi offerri dicitur Sacrificium ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει ἀναπαυομένων προπατόρων. Apud Theodoritum lib. 4. Hist. Eccl. cap. 12. Adam προπάτωρ, apud Joannem Damascenum in Orat. in Cabalinum, προπάτωρ τοῦ κόσμου dicitur: apud Georgium Syncellum pag. 4. & Naucratium de obitu S. Theodori Studitæ pag. 864. προπάτωρ ἡμῶν. Apud Phocam in Descript. Terræ Sanctæ cap. 22. προπάτωρ Δαβίδ. Macarius in Homil. 12. ὁ προπάτωρ ἡμῶν Ἀβραάμ. Perdiccas Ephesius in Themat. Hieros.

Καὶ φρεατίου ὕδατος ψυχροῦ τε καὶ ποτίμου
Πίοντες τοῦ προπάτορος Ἀβραὰμ τοῦ δικαίου.

Sanctorum verò Prophetarum festum agunt Græci Dominicâ ante Christi Nativitatem. Horologium & Menæa: τῇ κυριακῇ πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως τῶν ἁγίων πατέρων. Anthologium: τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ κυριακῇ πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως μνήμην ἄγειν ἐταχθημεν παρὰ τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων πατέρων, πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος τῷ Θεῷ εὐαρεστησάντων δικαίων πατέρων, ἀπὸ Ἀδάμ, ἄχρι καὶ Ἰωσὴφ τοῦ μνήστορος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου κατὰ γενεαλογίαν, καθὼς ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος ἱστορικῶς ἠριθμήσατο, ὁμοίως καὶ τῶν Προφητῶν καὶ Προφητίδων. In indice appellatur Κυριακὴ τῶν ἁγίων Προπατόρων. Leo Grammaticus in Constantino Leonis F. pag. 496. & Anonymus Combefisianus num. 17. καὶ Δεκεμβρίῳ μηνὶ δεκάτῃ ἑβδόμῃ τῇ τῶν Προπατόρων κυριακῇ τῷ τῆς βασιλείας στέφεται στέμματι. Sic legendum apud Leonem, pro Κυρίου. Joannes Archiep. Nicænus in Orat. de Nativitate Christi: ἡ οὖν ἁγία καθολικὴ ἐκκλησία, ὅτε φθάσει ιά. τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς, καὶ μετὰ τὴν γενομένην κυριακὴν, ἑορτὴν ἑορτάζει τὴν μνήμην τῶν ἁγίων Πατέρων, τῶν πρὸ τοῦ νόμου, οἱ διὰ πί-

στεω

ςεως ἐδικαιώθησαν, καὶ τὴν κατὰ Λουκᾶν γενεαλογίαν κατὰ τὸν νόμον πατέρων ὀνομασθέντων κατὰ σάρκα τοῦ ἀληθῶς ἐνανθρωπήσαντος τοῦ ἀρχόντος υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Τῇ δὲ δευτέρᾳ κυριακῇ, ἤγουν πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, τῶν πατέρων τὴν μνήμην τελεῖ, τῶν κατὰ σάρκα ὀνομασθέντων τοῦ σαρκωθέντος Λόγου, ὡς ὁ ἀοίδιμος Ματθαῖος γενεαλογεῖ ἄνωθεν κάτω.

ΠΡΟΠΕΔΟΥΛΑ, Dacis, *Quinquefolium*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 624.

ΠΡΟΠΕΡΣΙ, *Nuper*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Πρόπερσι γὰρ ἐπιάσθησαν πολλαῖς οἱ παλαμήδαι.

ΠΡΟΠΕΤΕΙΑ, *Contumacia*, in Basilicis tom. 1. p. 477. Glossæ Gr. Lat. Προπέτεια, *Proternia*, *Procacitas*, &c.

ΠΡΟΠΙΝΑ, *Caupona*, *Popina*. Glossæ Basilic. Προπίνα, Καπηλεῖον. Lib. 7. Basilic. tit. 2. cap. 21. εἰ δὲ ἄσεμνος ἦν ὁ τόπος, τυχὸν ἡ προπίνα, ἢ χαμαιτυπεία, &c. Ubi Scholiast. προπίνα, ἢ καπηλεῖον, ex l. 20. §. 9. D. de Recept. arbitr. quæ *Popina* præfert. Ita lib. 60. tit. 21. cap. 26. Justinianus in Nov. 117. c. 15. & ex eo Harmenopulus lib. 6. tit. 2. εἰ δὲ τις εὕροι αὐτὸν συντυγχάνοντα τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ γαμετῇ, εἰ μὲν εἰς τὸν ἴδιον οἶκον, ἢ τὸν ταύτης τῆς γυναικὸς, ἢ τοῦ μοιχοῦ, ἢ ἐν προπίναις, ἢ ἐν προαστείοις, ἔξεστι ἀδικίαν τῷ ἀνδρὶ οἰκείαις χερσὶ τοῦτον ἀνελεῖν. Nec est quòd Meursius hìc mendum esse, ac legendum contendat, ποπίναις. Vide Gloss. med. Lat. in *Propina*.

ΠΡΟΠΟΜΠΕΥΣ, *Pisciculus* ita appellatus, quòd Cetum grandiorem quò vult deducat. Nicetas in Isaacio lib. 3. num. 5. ὃς οὐ τὸν κρατοῦντα μόνον αὐτὸν, ὡς τὸ κῆτος ὁ λεγόμενος Προπομπεὺς μετῄει ὡς ἡρεῖτο καὶ περιέφερεν, ἀλλὰ μετῄει καὶ ὅσα τῶν στρατιωτικῶν εἰσὶ καταλόγων.

ΠΡΟΠΟΜΠΟΙ, Παράπομποι, *Prosecutores*, in Glossis Basilic. Glossæ Gr. Lat. Προπέμπω, *Promitto*, *Prosequor*. Προπομπὴ, *Prosecutus*.

ΠΡΟΡΑΤΩΡ. Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 21. ἢ εἰς ὅλους αὐτοὺς, ἢ εἰς τοὺς πλείους ἐκ τῶν μικροτέρων βαλίστρων, ἀπὸ κιλικίων σκεπασμένων, ἵνα ἐν καιρῷ προράτωρον βαλλόμεναι, ἀποβάλωσι μήκοθεν τοὺς ἐπερχομένους ἐχθρούς. Id est, ni fallor, *cùm navium proræ invicem in conflictu committuntur*; quo casu legendum πρωράτωρων, tametsi vocis formationem non planè percipio: nisi legendum sit πρωρατοὺς, cùm scilicet *Proreta*, naves suas in se invicem impellunt.

ΠΡΟΣ, pro Κατά. Zonaras to. 2. p. 151. 1. Edit. καὶ ὃς ἧκε σὺν δυνάμει πρὸς Ἰωνάθην pro κατὰ Ἰωνάθου.

ΠΡΟΣΑΒΒΑΤΟΝ, *Cœna pura*, in Gloss. Lat. Gr. Vide Gloss. med. Lat. in *Cœna*.

ΠΡΟΣΑΓΓΕΛΙΑ, *Delatio*. Προσαγγέλλω, *Interpello*. Προσαγγελτὴς, *Interpellator*. Gloss. Gr. Lat.

ΠΡΟΣΑΓΟΡΕΥΕΙΝ, *Salutare*, nudè apud Codinum cap. 17. n. 41. 42.

ΠΡΟΣΒΑΛΕΙΝ, *Appellare*, seu *blandis verbis pudicitiam alicujus adtemptare*, ἁπαλοῖς ῥήμασιν ἀποπειραθῆναι τῆς ἄλλου σωφροσύνης, in lib. 60. Basilic. tit. 21. cap. seu lege 15. ex Ulpiano. Προσβάλλειν γυναικὶ, ibid. Ὁ προσβάλλων, καὶ ὁ συνεχῶς μετὰ σιωπῆς ἀκολουθῶν, &c. *Qui appellat*, &c. Glossæ Gr. Lat. Προσβάλλω γυναικὶ, *Subigito*.

ΠΡΟΣΒΑΛΟΣ, *Idoneus*, *Aptus*. Vide locum Theodori Studitæ laudatum in V. Τυβίον.

ΠΡΟΣΒΟΛΗ, Asceticis, apud Joan. Climacum, ubi ita ille. Προσβολὴν οἱ μὲν μακάριοι εἶναι ὁρίζονται, λόγον ψιλὸν, ἢ εἰκόνα τοῦ τυχόντος νεοφανῶς ἐν τῇ καρδίᾳ ἐμφερομένην.

ΠΡΟΣΕΛΩΝΤΕΣ, *Remiges*, ἐλάται. Pachymeres lib. 3. cap. 17. τὸ Γασμουλικὸν θαρρῆσαι εἶχε πρὸς μάχας, —— τοὺς δὲ λεγομένους προσελῶντας, εἰς ἐλασίαν καὶ μόνην τάττεσθαι. Lib. 5. cap. 30. pag. 287. καὶ τοῖς Γενουΐταις προσριφθὲν ἔγκλημα· τινὸς γὰρ ἐκείνων ὑπερηφανοῦσαμένους προσελῶντι, ὁ εἰπόντος ὡς, &c.

ΠΡΟΣΕΝΔΟΝ, *Ferè*; *Fermè*. Zacharias Pap. lib. 4. Dialog. cap. 11. ἐν τῷ τόπῳ τῷ ὀνομαζομένῳ Κάμπλε, ὅστις ἐκτὸς μιλίῳ, ἢ καὶ προσένδον διάκειται ἀπὸ τῆς πόλεως, &c. Ubi Gregorius M. *Qui sexti fermè miliarij interjacente spatio*, &c.

ΠΡΟΣΕΡΙΝΟΣ, *Transitorius*, Ποςειςικός.

ΠΡΟΣΕΥΧΑΔΙΟΝ, *Locus in Ecclesia ubi quis orans consistit, paulò elevatior*; nostris *Priédieu*. Leo Grammaticus in Leone Sapiente pag. 480. & Georg. Mon. num. 20. Βασίλειος οὖν διελεασθεὶς, καὶ λαβὼν λόγον ἔνορκον παρὰ Σαμωνᾶ, εἰς τὸ προσευχάδιον αὐτοῦ, &c. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 30. καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν γίνεσθαι τὰς συνήθεις γονυκλισίας, τὰς μὲν δυνατωτέρας ἀπὸ γῆς ἀνδ προσευχαδίου, τὰς ἀσθενεστέρας δὲ καὶ μετά τινος ὑποστηρίγματος ταπεινοῦ καὶ βοηθήματος.

ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ, in re Liturgica, dicuntur *Orationes à Sacerdotibus recitatæ*. Ita Goarus ad Euchologium pag. 133. Glossæ Gr. Lat. προσευχὴ, *Obsecratio*, *Oratio*. Hinc

Προσευχίται, *Sacerdotes*, apud Achmetem Onirocrit. cap. 138. εἶδον κατ' ὄναρ ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἐμαυτὴν ὡς ἱερέα, ἤτοι προσευχίτην, προσευχομένου τοῦ λαοῦ.

Προσευχαὶ Judæorum, erant loca spatiosa sub dio instar Theatri, in quo libros Legis, admissis exteris, palam lectitabant. De iis copiosè egit Henricus Valesius ad Eusebium lib. 2. cap. 6.

ΠΡΟΣΘΕΤΑΙ, *Epacta mensium*, apud S. Maximum in Computo Eccles. passim. Vide Petavium lib. 8. Dissertat. ad Auctar. operis de Doctr. temp. cap. 7. & Scaliger. de Emendat. temp. pag. 749. ult. Edit. De voce verò Πρόσθετα, apud Medicos, vide Joan. Guinterium Andernacum ad Paulum Æginetam lib. 1. cap. 47.

ΠΡΟΣΘΗΚΗΤΖΑ, *Additiuncula*. Joannes Tzetzes Chil. 13. v. 372.

Ἔλθε καὶ σὺ, ὡς πάντεπτε, τῇ πόλει Κωνσταντίνου,
Ἅγιος γενησόμενος, ὥσπερ οἱ ἄλλοι κλέπται,
Ἄθλος δὲ τρισκαιδέκατος, ὡς προσθηκήτζα, τάχα.

Infrà, nudè προσθήκην habet.

ΠΡΟΣΙΝΑΣ. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Ὦ φίλε μου μυριάκριβε, καὶ πολυγαπημένε,
Πρὸς τὸ παρ' ἀνεξύπνησες ἐδῶ σὺ τὴν προσινάδα.

ΠΡΟΣΚΗΝΙΟΝ, *Proscenium*, *Vestibulum*. Προσκήνιον τῆς Βασιλικῆς, *Vestibulum Regiæ Porticus*, apud Cedrenum an. 5. Justiniani.

ΠΡΟΣΚΛΑΥΣΙΣ. Primus & gravior gradus Pœnitentium, ut qui extra Narthecem consisterent. Scholiastes Harmenopuli in Epit. Canon. Can. 58. προσκλαίων· ἤγουν ἔξω τῆς ἐκκλησίας ἱστάμενος, καὶ τῶν εἰσιόντων δεόμενος ὑπὲρ αὐτοῦ εὔχεσθαι. Canones S. Gregorij Thaumaturgi Can. 11. ἡ πρόσκλαυσις ἔξω τῆς πύλης τοῦ εὐκτηρίου ἐστὶν, ἔνθα ἑστῶτα τὸν ἁμαρτάνοντα χρὴ τῶν εἰσιόντων δεῖσθαι πιστῶν ὑπὲρ αὐτοῦ εὔχεσθαι. S. Basilius de Locis τῶν ἐπιτιμίων. Πρόσκλαυσίς ἐστι τὸ ἔξω τοῦ περιβόλου τῆς ἐκκλησίας ἱστάμενον τὸν ἡμαρτηκότα, ἕκαστον τῶν εἰσερχομένων αἰτεῖν μετὰ κλαυθμοῦ προσπίπτοντα εὔχεσθαι ὑπὲρ αὐτοῦ· ὁ γὰρ προσκλαίων ἔξω τοῦ νάρθηκος τῆς ἐκκλησίας ἐξωθεῖται, ἕως ἂν ὁρισθῇ ὁ χρόνος. Idem in Epist. 3. ad Amphilochium Can. 56. ἐν δ'. ἔτεσι προσκλαίειν ὀφείλει ἔξω τῆς θύρας ἑστὼς τοῦ εὐκτηρίου οἴκου, καὶ τῶν εἰσιόντων πιστῶν δεόμενος εὐχὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ποιεῖσθαι, ἐξαγορεύων τὴν ἰδίαν παρανομίαν. Et Can. 85. μετὰ δὲ τὸ ἐλθεῖν εἰς συναίσθησιν τῆς φοβερᾶς ἁμαρτίας, τριετίαν προσκλαιέτω, τῇ θύρᾳ τοῦ εὐκτηρίου οἴκου παρεστηκώς, καὶ δεόμενος τοῦ λαοῦ εἰσιόντος ἐπὶ τὴν προσευχὴν, ὥστε ἕκαστον μετὰ συμπαθείας ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκτενῶς ποιεῖσθαι

 πρὸς

πρὸς κύριον τὰς δεήσεις. Adde Can. 57. 58. 59. 77. 80. 82. Atque ij dicebantur *Ejecti*, ut qui ab Ecclesiæ Liminibus & Narthece arcerentur. Idem Basilius Can. 81. ἐκβαλλέσθωσαν μὲν ἐν τρισὶν ἔτεσι, καὶ ἐν δυσὶν ἀκροάσθωσαν. Gregorius Nyssenus in Epist. ad Letoium: ἐν τρισὶ μὲν ἔτεσι καθόλου τῆς εὐχῆς ἀποβλήτους εἶναι, ἐν τρισὶ δὲ, τῆς ἀκροάσεως μετέχειν μόνης, &c. Infrà: ὥστε ἐν μὲν τῷ παντελεῖ ἀφορισμῷ, ἐννεαετῆ χρόνον διαζεύγεσθαι, ἀπειργόμενον τῆς ἐκκλησίας· ἀλλὰ δὲ τοσαῦτα ἔτη ἐν τῇ ἀκροάσει παραμεῖναι, &c. Vide Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 1. pag. 336.

ΠΡΟΣΚΛΙΤΟΝ. Auctor Etymologici: Στοὰ, ἀπὸ τοῦ στοιὰ στοαὶ δὲ αἱ καμάραι, ἢ τὸ λεγόμενον Προσκλιτόν. Etymologicum MS. στοὰ, πορτικὸς, καμάρα, τὸ στὸ μικρὸν, τὸ λεγόμενον προσκλιτὸν, στωϊκὸς δὲ μέγα. Suidæ, προσκλιτὸν dicitur esse ἐν ᾧ ἀκουβίζομεν.

ΠΡΟΣΚΟΜΙΔΗ, *Offertorium*, Pars Missæ in qua Sacrificium offertur à Sacerdote: Προσκομιδὴ θυσιῶν, in Epist. S. Ignatij ad Philippenses num. 9. Duplicem προσκομιδὴν statuit Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. alteram quæ fit in Sceuophylacio: alteram quæ in Sacro Altari. De priore, ἡ προσκομιδὴ γινομένη ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ, ἐμφαίνει τὸν κρανίου τόπον, ἐν ᾧ ἐσταυρώθη ὁ Χριστὸς, &c. De secunda, ἡ δὲ προσκομιδὴ τοῦ Ἄρτου, πέφηνε τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου, τὸ παθὸν διὰ σωτηρίαν ἡμῶν τῶν πιστῶν. Nempe ex Sceuophylacio Panis & Vinum deferuntur in Πρόθεσιν, & ex Prothesi in Sacram Mensam. De priore intelligendus videtur Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 10. cap. 11. διηγήσατο οὖν ὁ Ῥωσίας πῶς γίνεται πρῶτον ἡ προσκομιδὴ, εἶτα ἔναρξις τῆς λειτουργίας, &c. De Posteriore, (quæ θεία προσκομιδὴ ἐπὶ τῇ ἁγίᾳ κοινωνίᾳ γινομένη dicitur in Novella 137. Justiniani cap. 2.) ita Liturgia S. Chrysostomi p. 74. εὐχὴ προσκομιδῆς μετὰ τὴν ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ τῶν θείων δώρων ἀπόθεσιν. Typicum S. Sabæ pag. 29. καὶ ἀπέρχεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ποιεῖ τὴν προσκομιδήν. Pag. 48. γίνεται τῇ μεγάλῃ παρασκευῇ προσκομιδὴ, εἰ τύχῃ ἐν ταύτῃ ὁ Εὐαγγελισμός. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς θείας προσκομιδῆς ἄρχεσθαι μετὰ τῶν Ἑλληνιστῶν ἀρίων, καὶ τῶν θείων μεταλαμβάνειν μυστηρίων, &c. Joannes Moschus in Prato Spirit. cap. 25. ἦν τις ἀδελφὸς ἐν τῷ κοινοβίῳ, ὃς ἦν μαθὼν τὴν προσκομιδὴν τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς. Adde cap. 108. Nilus Monach. lib. 2. Epist. 294. ἀρχομένου γὰρ τοῦ ἱερέως τὴν ἁγίαν ποιεῖσθαι τὴν προσκομιδὴν, &c. Gregorius Decapolita de Visione Saraceni in Æde S. Georgij n. 43. καὶ ἐγγίσασα ἡ ὥρα τῆς θείας λειτουργίας, καὶ ὁ ἱερεὺς μέλλων ἄρξασθαι τῆς θείας προσκομιδῆς, &c. Et num. 45. ἀρξαμένου οὖν ἱερέως τῆς θείας προσκομιδῆς, καὶ λαβόντος τὸν Ἄρτον ποιῆσαι τὴν ἀναίμακτον θυσίαν, &c. In Euchologio pag. 254. προσκομιδὴ τελεία, idem valet quod λειτουργία τελεία, de qua suprà egimus.

Προσκομίζειν, *Offerre*, *Missam seu Sacrificium peragere*. Liturgia Chrysostomi: καὶ ὑπὲρ τοῦ προσκομίζοντος τὰ ἅγια δῶρα ταῦτα εὐλαβεστάτου τοῦ ἱερέως τοῦ δεῖνος. Joannes Moschus loco laudato: καὶ ἐν τῷ προσκομίζειν τὸν Ἀββᾶν τὸν Ἰωάννην τὸν τότε πρεσβύτερον ὄντα. Adde cap. 50. Euchlog. Goari pag. 190. Nomocanonem Cotelerianum num. 525. Auctorem de initiis Hæres. num. 86. Pachymerem lib. 13. cap. 23. &c.

Προσκομιδὴ, *Funus*, *Exequiarum apparatus*, apud Eusebium in lib. 1. de Vita Constantini M. cap. 22. & in Paralipomenis de S. Pachomio num. 5. ubi προκομιδὴ editum.

ΠΡΟΣΚΟΥΛΚΕΥΕΙΝ. Vide in Σκοῦλκα.

ΠΡΟΣΚΥΝΕΙΝ, *Salutare*. Codex Canonum Ecclesiæ Africanæ c. 16. οἱ ἀναγνῶσται τὸν δῆμον μὴ προσκυνῶσιν, *Lectores populum non salutent*. Eunapius in Ædesio: καὶ προσεκύνησάν γε αὐτὸν ὥσπερ νομίζουσι Ῥωμαῖοι προσκυνεῖν. Nicetas in Alexio lib. 1. n. 3. καὶ βαθυτέραν αὐτῇ παρεῖχε τοῦ γόνατος σύγκαμψιν. Ubi Cod. Græcobarb. προσκύνησιν.

Προσκύνημα, *Adoratio*, seu *cultus honórque certo corporis motu alicui impensus*. Græcis verò idem interdum sonat quod μετάνοια, seu *Reverentia*, vel ut Latini dicunt, *Venia*: tametsi discrimen intersit inter μετάνοιαν & προσκύνημα. Postremum enim dicitur corporis inclinatio profunda Deo vel imagini sacræ exhibita, quam corpore erecto sequitur Crucis impressio tribus dextræ manus prioribus digitis inter se unitis, capiti, humero dextro, tum sinistro facienda, hac brevi prece adjunctâ, ἅγιος ὁ Θεὸς, ἅγιος ἰσχυρὸς, ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς. At verò μετάνοια, præter genuum inflexionem, si magna fuerit, & osculum terræ fixum, addit idem Crucis signum, corporísque inclinationem προσκυνήματι propriam: aliàs, si parva fuerit, nullâ ab illo discrepare ratione dicenda est. Ita Goarus ad Euchlog. p. 29. Liturgia Chrysostomi: εἰσέρχεται ἐν τῷ ναῷ, καὶ ἑνωθεὶς τῷ διακόνῳ, ποιοῦσιν ὁμοῦ πρὸς ἀνατολὰς προσκυνήματα τρία, ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνος τοῦ Σωτῆρος, καὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ εἰς τοὺς δύο χόρους, ἀνὰ ἕν. Joannes Jejunator in Pœnitentiali pag. 84. αἱ γυναῖκες ὅταν κεκομμέναι εἰσὶ τῆς ἐκκλησίας, μόνον προσκυνήσεις ποιήτωσαν χωρὶς μετανοίας. Idem pag. 90. ὁμοίως δὲ καὶ τὰς ἀπὸ τοῦ Πάσχα ἡμέρας ἕως τῶν ἁγίων πάντων μὴ γονυκλιτεῖν ἐν ταῖς εὐχαῖς, ἀλλὰ μόνον προσκυνήσεις ποιεῖν κατὰ πάντα. Eadem habet Joannes Monach. in Canonario p. 115.

Προσκυνήματα, & Προσκυνήσεις, quasvis *Sanctorum Imagines* in Ecclesiis vel in earum valvis expositas, vel quas in suggestu aliquo in medio Chori, vel alibi, die ejus festo exponunt, vocant præterea Græci ob impendi solitam ab iis venerationem. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 59. κηρία δὲ πηγνύσθωσαν μετὰ βαμβακηροῦ νήματος, ἔν τε ταῖς λάμναις τῶν τέμπλων, καὶ τῶν προσκυνήσεων. Mox: ἐν δὲ τοῖς πρὸ τῆς προκειμένης εἰς προσκύνησιν ἁγίας τῆς εἰκόνος ἱσταμένοις δωδεκαφωτίοις μανουαλίοις, &c. Theorianus in Legat. p. 192. εἰσέλθω καὶ αὐτὸς εἰς τὴν βασιλεύουσαν, προσκυνήσων τὰ ἐκεῖσε ἅγια προσκυνήματα, καὶ τὸν ἰσαπόστολον καὶ ἅγιον βασιλέα, &c.

Interdum pro Oratorio ubi prostant Imagines. Joann. Carpathi Episcop. cap. 39. ex MS. καὶ μὴ κτήσῃ ἅπλωμα πολύτιμον ἐν τῷ προσκυνήματί σου. Philotheus Patr. Constantinopolit. in Ordine S. Ministerij pag. 10. πάντων δὲ συναγομένων πλησίον τῆς εἰκόνος τοῦ προσκυνήματος, καὶ ψαλλόντων, &c. Proverbia Græcobarb. MSS. τὰ ἑκατὸν προσκυνήματα ἄξια φώλεως οὐκ εἰσιν· ἀλλὰ εἰς τόπον ὠφελοῦσι.

Προσκύνημα ἅγιον denique appellatur *adoratio* seu *visitatio Locorum Sanctorum Hierosolymit.* Epistola Sultani Ægyptij apud Cantacuzenum lib. 4. cap. 14. καὶ νὰ ὀχλοῦσι τοὺς κατὰ καιρὸν ἐρχομένους εἰς τὸ αὐτὸ ἅγιον προσκύνημα. Occurrit ibi pluries.

Προσκύνησιν etiam impensam Imperatoribus à subditis testantur passim Scriptores: nam ut ait Tarasius Patr. Constantinopol. in Synodo VII. Act. 4. τιμῆς ἐστὶν ἔμφασις ἡ προσκύνησις. Et in Act. 7. προσκυνεῖν ἤτοι ἀσπάζεσθαι, ταυτὸν γὰρ ἀμφότερα. Anna Comnena lib. 2. Alex. pag. 44. καὶ τὴν τοῖς βασιλεῦσι προσήκουσαν ἀποπληρώσαντες προσκύνησιν, &c. pag. 46. καὶ τὴν συνήθη προσκύνησιν ποιησάμενοι, οἴκαδε ἀπῄεσαν. Ita pag. 47. Sed & parentibus: pag. 66. ἀναστὰς εὐθὺς τὴν προσήκουσαν γονεῦσι προσκύνησιν αὐτῷ ἀπεδίδου.

Προσκυνητήριον, *Ædes in qua Deus adoratur*. Theophanes an. 26. Heraclij de Umaro; τὸν ναὸν ἐζήτησεν τῶν Ἰουδαίων ἰδεῖν, ὃν ᾠκοδόμησε Σολομὼν, προσκυνητήριον αὐτὸν τῆς αὐτοῦ βλασφημίας. Vide Porph. de Adm. Imp. cap. 19.

ΠΡΟΣΚΥ΄ΡΙΑ, *Psalmorum* Καθίσματα, qui initium habent ab his vocibus, πρὸς κύριον, scilicet 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. qui non alij sunt quàm qui *Graduales* apud Latinos dicuntur. Typicum S. Sabæ cap. 38. τῇ ἁγίᾳ μεγάλῃ δευτέρᾳ ἑσπέρας, μετὰ τὸν προοιμιακὸν ψαλμὸν συνήθης στιχολογία τῶν Προσκυρίων, &c. cap. 39. καὶ στιχολογοῦμεν τὰ προσκύρια. Triodium: τῇ δευτέρᾳ τῆς δευτέρας ἑβδομάδος εἰς τὸ λυχνικὸν μετὰ τὸν προοιμιακὸν ψαλμὸν στιχολογοῦμεν τὰ πρὸς κύριον. Ita alibi non semel, & Typicum cap. 4. Euchologium pag. 187. μετὰ τὴν ἐκφώνησιν ψάλλομεν τὰ Πρὸς κυριον. Pag. 190. καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν στιχολογεῖται τὰ Πρὸς κύριον. Typicum Casulense cap. 4. ἀρχόμεθα στιχολογεῖν τὰς ἑσπέρας τὰ προσκύρια ἀπὸ τῶν ἁγίων πάντων καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα, &c.

ΠΡΟΣΚΥ΄ΡΩΣΙΣ, *Adjudicatio*, in Basilic. tom. 1. pag. 421. Glossæ Gr. Lat. Προσκυρῶ, *Addico*, *Affingo*. Προσκύρωσις, *Addictio*.

ΠΡΟΣΜΟΝΑ΄ΡΙΟΣ, *Mansionarius*, *Ecclesiæ Custos*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Concilium Calchedonense Can. 1. ἢ προβάλλοιτο ἐπὶ χρήμασιν ἢ Οἰκονόμον, ἢ Ἔκδικον, ἢ Προσμονάριον, &c. Ubi Dionysius Exiguus, *Mansionarium*, Isidorus Mercator *Paramonarium* vertunt. Pantaleon de Miraculis S. Michaëlis, MS. Ἀρχιπρεσβύτερος ὁ τοῦ σεβασμίου αὐτοῦ ναοῦ τοῦ ἐν Χώναις εὐλαβέστατος Προσμονάριος. Anonymus in Miraculo S. Georgij erga captivum num. 19. εἰς τὴν πανίερον γραμμάτων μάθησιν αὐτὸν ἐκδεδώκασιν τῷ ἐκεῖσε ἱερεῖ καὶ Προσμοναρίῳ τοῦ πανσέπτου ναοῦ τοῦ μάρτυρος. Vita S. Nili Junioris pag. 73. ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Προσμονάριος, ὃς ἐλέγετο Καυισκᾶς, &c. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 459. de Æde S. Diomedis: καθολικὴ γὰρ ἦν τότε ἡ ἐκκλησία, ἔχουσα Προσμονάριον ὀνόματι Νικόλαον. Ubi Zonaras habet Νεωκόρον. Adde pag. 471. Laudatur ab Allatio in Diatriba de Symeonibus pag. 113. & in Indice MS. Codd. Græc. Bibl. Vaticanæ, & à Lambecio in Bibl. Cæsarea lib. 6. 6. pag. 45. quidam Emmanuel Samius ὁ μέγας Πρωτοσύγκελλος, Προσμονάριος καὶ Νοτάριος τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως Μονεμβασίας. Occurrit præterea hæc vox in Vita Apocrypha MS. S. Alexij, apud Symeon. Logoth. in Michaele num. 11. Nicephorum Presb. in Vita S. Andreæ Sali MS. Zachariam Pap. lib. 4. Dialog. cap. 54. in Menologio Basilij 25. Maij in S. Theraponte, in Synaxariis 17. Novembr. in S. Gregorio Neocæsariensi, 21. Jan. in S. Zosimo, &c. Vide Παραμονάριος.

ΠΡΟΣΟΔΙΑ΄ΡΟΙ, qui copiis cibaria provident. Vide in Αλουφάτζιδες, in Append.

ΠΡΟΣΟ΄ΜΟΙΑ, inquit Goarus ad Euchologium p. 206. dicuntur στιχηρὰ quæ æquali Syllabarum numero constant, ut eodem tono decantentur: sicut & ejusdem metri Strophæ, sive Græcis sive Latinis. Liturgia Præsanctificatorum, καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δὶς, καὶ τὸ μαρτυρικὸν, καὶ τὰ τρία προσόμοια τοῦ Τριῳδίου καὶ Μηναίου τὰ τρία εἰς στίχους. Typicum S. Sabæ pag. 23. v. εἰς τὸ Λυχνικὸν, στιχηρὰ προσόμοια, ἦχος πλ. β. ἕτερα στιχηρὰ τοῦ ἁγίου Μάρτυρος, &c. Pag. 50. v. εἰς τοὺς αἴνους στιχηρὸν προσόμοια τοῦ Ἀποστόλου. Pag. 58. v. καὶ ἱστῶμεν στίχους δ'. στιχηρὰ προσόμοια, ἦχος πλ. δ'. Sic alibi passim. Marcus Hieromon. de Dub. Typ. cap. 34. καὶ ψάλλεται τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας, δὶς, καὶ τῆς ἑορτῆς προσόμοια, ἦχος πλ. β'.

ΠΡΟΣΟΧΗ, Vox Asceticorum, de qua sic Nicephorus Monachus de Custodia cordis pag. 422. τὴν προσοχὴν οἱ μὲν τῶν ἁγίων νοὸς τήρησιν ἔφησαν· ἄλλοι δὲ καρδιακὴν, ἕτεροι δὲ νῆψιν, καὶ ἄλλοι νοερὰν ἡσυχίαν, καὶ ἄλλοι ἄλλως. Τὸ δὲ πάντα ἓν καὶ τὸ αὐτὸ δηλοῦσιν.

ΠΡΟΣΟ΄ΨΙΟΝ, *Faciale*. Hesychius: Προσωπεῖον, ἡ νῦν καλουμένη τῶν γυναικῶν προσωπὶς. Idem: προσώπης, προσόψις. Nicetas de Reb. post Excid. Urb. n. 5. καὶ τὰ χρυσοΰφαντα σενδόνια, καὶ προσόψια. Homilia Scholastica vetus: καλάγετε σάβανα εἰς τὸ βαλανεῖον, ξύστραν, προσόψιον, ποδεκμάγιον, λήκυθον. Stephanus Gerlachius in Epist. ad Davidem Chytræum, edita in eiusdem Chytræi lib. de Statu Oriental. Eccles. pag. 73. *dedit mihi quoque linteum quoddam, Græcis* προσόψιον *dictum, quo faciem loti extergunt*; &c. Ptochoprodromus de sua Paupertate, ex Cod. MS.

Φορεῖ καὶ τὸ προσώψιν του, καὶ τὸ πηλὸν κυβάνει.

ΠΡΟΣΠΟΡΙ΄ΖΕΙΝ, *Acquirere*, in Gloss. Gr. Lat. & apud Harmenopul. lib. 2. tit. 6. §. 3. Προσποριζόμενα, *Profectitia*, *quæ ex re patris filio obveniunt*, *& à filio acquiruntur*, lib. 1. tit. 12. §. 74.

ΠΡΟΣΤΑ΄ΣΑ, ἐπὶ πορνείᾳ, *Prostituta*, in Gloss. Gr. Lat. Προστατὶς, in Vita S. Mariæ Ægyptiæ n. 29. προϊσταμένη, in Canonario Joannis Monachi pag. 117. προϊσταμέναι πόρναι, in Actis S. Maximi n. 30. Vide Gloss. med. Latin. in *Prostantes*.

ΠΡΟΣΤΑ΄ΤΗΣ, *Patronus*, in Gloss. Gr. Lat. Προστασία, *Patrocinium*, in iisdem. Aliæ Lat. Gr. *Patronus*, προστάτης, πάτρων, τουτέστιν ὁ ἐλευθερώσας. Vide libros Basilic.

Προστάται, *Præsules*, in Nov. 8. Justiniani cap. 8. & alibi. *Præpositi*, in Gloss. med. Lat.

ΠΡΟ΄ΣΤΙΜΟΝ, *Multa*, *Pœna*, in Gloss. Gr. Lat. & in Lat. Gr. Προστιμᾶσθαι, *Multari*, in Basilic. Glossæ, Κομπρόμισσον, πρόστιμον. Moeris Atticista MS. Ἐπιτίμιον, Ἀττικοί, Πρόστιμον, Ἕλληνες. Concil. Constantinopolit. sub Mena Act. 5. pag. 228. καὶ ἔθετο τριακοσίων νομισμάτων πρόστιμον. Scylitzes in Romano Diogene pag. 833. καὶ τοὺς ἀδικοῦντας τῶν στρατιωτῶν ἐκτίσεων προστίμοις καλάσσων. Adde pag. 836. Michael Psellus de Nomocanone:

Οἱ μὲν προστίμους ἄγχουσι τῆς ἀκοινωνησίας.

ΠΡΟΣΤΙ΄ΧΙΟΝ, *Pomœrium*, apud Scholiast. Basilic. ad lib. 60. pag. 852. ubi legendum προστοίχιον.

ΠΡΟΣΦΑ΄ΓΙΟΝ. Vide in Φάγιον.

ΠΡΟΣΦΕ΄ΡΕΙΝ, *Offerre*, *Corpus & Sanguinem Christi conficere*. Concil. Nicænum I. Can. 18. οὔτε ὁ κανὼν, οὔτε ἡ συνήθεια παρέδωκε, τοὺς ἐξουσίαν μὴ ἔχοντας προσφέρειν, τοῖς προσφέρουσι διδόναι τὸ σῶμα Χριστοῦ. Concil. Neocæsar. Can. 13. ἐπιχώριοι πρεσβύτεροι ἐν τῷ κυριακῷ τῆς πόλεως προσφέρειν οὐ δύνανται, παρόντος ἐπισκόπου, ἢ Πρεσβυτέρου πόλεως. S. Athanasius in Apolog. 2. de Fuga sua. πῶς οἷόν τε τοὺς ὄπισθεν τῆς θύρας νόσῳ κατακειμένους τότε ἐθνηκέναι; καὶ λειτουργεῖν, καὶ προσφέρειν; ἢ πῶς οἷόν τε ἦν προσφορὰν προκεῖσθαι, ἔνδον ὄντων τῶν Κατηχουμένων. Zonar. ad Canon. 58. Concil. Laodic. προσφέρειν δὲ, ἤγουν προσκομιδὴν ποιεῖν, εἰ μὴ ἐν ναῷ καὶ θυσιαστηρίῳ οὐ δεῖ. Vide Petrum Arcudium lib. 3. de Concord. cap. 15. & Allatium de Missa Præsanctificat. num. 11.

Προσφέρεμα, *Oblatio*. Catalogus Offic. M. Eccl. Allatianus: ὁ Δεκανὸς, ἵνα καλῇ τοὺς ἱερεῖς εἰς τὰ αὐτῶν δικαιώματα, καὶ προσφερέματα.

Πρόσφερσις, eâdem notione. Euchologium Goari pag. 284. 287. ubi de Institutione Archidiaconi: προσφέρεται ὁ εὐλαβέστατος ἀδελφὸς ἡμῶν, &c. Mox: καὶ μετὰ τὴν δευτέραν πρόσφερσιν, ἔρχονται ἔμπροσθεν τοῦ Ἀρχιερέως, &c. *Offersio*, Scriptoribus med. Lat. vide Gloss.

ΠΡΟΣΦΙΛΟΥ΄ΝΤΕΣ, *Luctantes*, Isidoro lib. 19. cap. 19. trabeculæ, quæ *erectæ invicem se tenent more Luctantium*. Eustathius ad Il. ψ. καὶ ἔχον ὁμοιότητα πρὸς τοὺς ῥηθέντας ἀμείβοντας. Ἀμείβοντες λέγονται ξύλα ὑπερέχοντα τὴν στέγην, ἅπερ σὺν δύο ἐξ ἀποστάσεως, ὡς ἡ τέχνη χυδαία τὰς κάτω ἄνω συναγόμενα ἀντερείδουσι γλῶσσα ἄλληλα προσφιλοῦντας φησί. V. Isid. in Luctantes.

Προσφορὰ, *Oblatio*, in Gloss. Gr. Latin. Προσφοραὶ præsertim dicuntur *Oblatæ*, seu hostiæ sacræ, interdum etiam non consecratæ, sed consecrandæ, quæ προσφοραὶ ἀλείτουργητοι dicuntur in Nomocanone Coteleriano num. 111. & 453. Versus Politici MSS. de Sacra Liturgia:

Ἡ προσφορὰ λαμβάνεται πρὸς τύπον τῆς Παρθένου,
Τὸ δέ γε προσφερόμενον ἐξ αὐτῆς μικρὸν μέρος,
Τοῦ τρισοτίμου σώματος τοῦ Θεανθρώπου Λόγου,
Ὅπερ δηλοῖ τὴν γέννησιν ἡμῶν τὴν τοῦ Κυρίου,
Καὶ κἂν τρεῖς θυσιάζονται, καὶ πλέον ὡς ἐδόκει,
Ἁμαρτιῶν εἰς ἄφεσιν ζώντων καὶ τεθνεώτων
Ἀλλ᾽ ὅμως ἁγιάζονται, καθὼς προείπομεν πως
Κἂν τούτου ἐν συγγίνεται σῶμα τὸ τοῦ Κυρίου.

Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. ἡ δὲ προσφορὰ, ἡ καὶ ἄρτος, καὶ εὐλογία, καὶ ἀπαρχὴ λεγομένη. Liturgia Chrysostomi: εἶτα λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ τὴν προσφορὰν, ἐν δὲ δεξιᾷ τὴν ἁγίαν λόγχην, &c. Sanctus Cyrillus contra Anthropomorphitas cap. 12. τὸ δέ γε δῶρον, ἤτοι τὴν προσφορὰν τὴν τελουμένην μυστικῶς, ἐν ἁγίαις ἐκκλησίαις τῶν ὀρθοδόξων χρὴ προσφέρεσθαι μόναις, καὶ οὐκ ἑτέρωθί που. Anonymus MS. contra Latinos: ὁ πλήρης καὶ ἔνζυμος ἄρτος τῆς καινῆς τοῦ Χριστοῦ διαθήκης καὶ ἡμέρας, ὁ εἰς προσκομιδὴν καὶ προσφορὰν παρὰ τῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν τῷ Θεῷ εἰς θυσίαν προσαγόμενος, εἰς ἐξιλασμὸν ἑκάστου τῶν ἁμαρτημάτων, τόπον ἐπέχει τῆς ἀπαρχῆς ἡμῶν φύσεως. Anonymus in invectiva adversus Iconomachos num. 13. τὴν δὲ προσφορὰν, ὡς τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ σωτῆρος, &c. Michael Psellus in Monodia de Æde Sophiana terræ motu concussa: οὐδὲ ὁλοκαύτωσις, οὐδὲ θυσία, οὐδὲ προσφορὰ, οὐδὲ θυμίαμα, &c. Periodus & Martyrium S. Philippi Apost. MS. τελεία προσφορὰ, *Sacrificium integrum*. Ποιεῖν προσφορὰν, apud Joannem Carpathi Episcop. in Narrat. MSS. de Anachoret. *Sacrificium facere*. Occurrit passim in Canonib. Apost. Can. 8. in Concil. Laodic. cap. 58. in Nicæno I. Can. 11. apud S. Athanasium in Apolog. 2. de Fuga sua. p. 747. Eusebium lib. 6. Hist. Eccl. cap. 33. Palladium in Marco, in Nathanaele, &c. In Vita S. Pachomij num. 65. in eodem Nomocanone Coteleriano num. 258. 259. & alibi non semel, &c. Quæritur apud Petrum Chartophylacem pag. 395. ἔστιν ἄξιον μετὰ μιᾶς προσφορᾶς λειτουργῆσαι; ubi reponit Petrus, ἐὰν μή ἐστιν ἁγίου μνήμη, ἢ νεκροῦ, τὸ κωλῦον οὐδέν. Sed de hac voce consule si lubet Petavium in Diatriba de Potestate consecrandi cap. 1.

Triplicem porrò à Græcis (recentioris ævi) fieri προσφορὰν observare est ex Liturgia Chrysostomi. Prima enim illa nudè: in ea ἅγιος ἄρτος dicitur, desumitúrque ex uno è panibus qui à populo offeruntur, & in Prothesi deponuntur: ex altero in honorem Deiparæ: ex tertio in honorem S. Joannis Baptistæ, aliorúmque Sanctorum, qui in Liturgia recensentur & nominantur à Sacerdote. Ac è tertio quidem pane λαβίδος cuspide particulas in Sanctorum honorem consecrandas novenario ordine educit, quas omnes in sinistra parte τοῦ θείου ἄρτου, sub particula in honorem Deiparæ decisa collocat: de quo ritu copiosè egere Arcudius lib. 3. cap. 8. & Goarus ad Euchalog. pag. 119. Eadem Liturgia Chrysostomi: εἶτα λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὴν δευτέραν προσφορὰν, λέγει, Εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τῆς ὑπερευλογημένης ἐνδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἧς ταῖς πρεσβείαις πρόσδεξαι, Κύριε, τὴν θυσίαν ταύτην εἰς τὸ ὑπερουράνιόν σου θυσιαστήριον. Καὶ αἴρων μερίδα μετὰ τῆς ἁγίας λόγχης, τίθησι ἐξ ἀριστερῶν τοῦ ἁγίου ἄρτου. Εἶτα λαβὼν τὴν τρίτην προσφορὰν, λέγει, Τοῦ τιμίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ μεγάλου, &c. καὶ οὕτως αἴρων τὴν μερίδα, τίθησι αὐτὴν ὑποκάτω ἐν τῷ ἀριστερῷ μέρει, &c. Adde pag. 100. 104. 280. Absunt porrò hæc omnia in Liturgia Chrysostomi Morelliana. Panis autem ex quo Sacra Oblatio decerpitur πρῶτος ἄρτος & ἀντίδωρον, dicitur: alter ex quo particula desumitur in honorem Deiparæ, δεύτερος ἄρτος, ex quo etiam decerpitur particula alia in honorem S. Annæ. Id potissimum docemur ex Anonymo MS. contra Latinos: τὸ δὲ εἰς σῶμα Χριστοῦ ἀφορισθὲν ἀπὸ τοῦ ὅλου ἄρτου, καὶ εἰς τοῦτο τελοῦν, ἁγία δωρεὰ λέγεται, τὸ αὐτὸ καὶ πρῶτον, ὡς προκαταρκτικὸν αἴτιον τοῦ ἁγιασμοῦ τοῦ ὅλου ἄρτου καὶ ὡς σῶμα Χριστοῦ τελοῦν· ὁ δὲ αὐτὸς καὶ λοιπὸς ἄρτος, δευτερέως καὶ ἐκ μετοχῆς ἁγιαζόμενος· ἐκ τοῦ ἀφαιρέματος γοῦν δεύτερον ἂν κυρίως, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, λέγοιτο, καταχρηστικῶς δὲ πρῶτον· δεύτερον μὲν ὡς ἀπὸ τοῦ ἀφαιρέματος τῆς ἀπαρχῆς ἁγιασμοῦ μετασχοῦν. Πρῶτον δὲ ἐπεὶ καὶ ἕτερος ἄρτος προσκομίζεται εἰς μνείαν τῆς Θεοτόκου κόρης, οὗτος καταχρηστικῶς λέγεται δεύτερος· τισὶ δὲ δοκεῖ κυρίως δεύτερον, ὡς εἰς αὐτὸ ἐκεῖνο ἀναλογεῖται τὸ σῶμα τῆς παναγνου, ἐξ ἧς τὴν ἀπαρχὴν τοῦ ὅλου φυράματος τῆς φύσεως τῆς ἀνθρωπίνης ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ προσλαβὼν, καὶ διὰ μέσου αὐτῆς, ὡς ἐκ μετοχῆς καὶ μεταδόσεως τὴν πᾶσαν φύσιν ἁγιάσας εἰκότως δεύτερον λέγοιτο ἄν, ἐπεί φασιν, δευτερέως ἁγιάζεται· ὁ δὲ εἰς μνείαν τῆς τοῦ Χριστοῦ θυσίας, πρῶτον τοῦτο, ποιεῖτε, φησιν, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν, &c. Infrà: Ἀλλ᾽ ἡμεῖς φασι, τὸ μέρος προαφαιρεθὲν ψωμίου λαμβάνομεν, ὡς αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ σῶμα τῆς Παναγίας· τὸ δὲ πλείω τούτου εἰς τύπον τῆς μητρὸς τῆς ἁγίας Ἄννης, καὶ ἐπὶ τὰ τοῦ πλείω εἰς σέβας τῆς προμάμμης — καὶ λοιπὸν ὁ πᾶς ἄρτος συναγιαζόμενος τῆς κατὰ μέρος, καὶ ἐφεξῆς μορίοις, οὐκ ἔξεστιν ἀνθρώποις ἐσθίεσθαι, ὡς ἀνώτερω εἰρήκαμεν· εἰ δὲ ἐπὶ τοῦ τῆς παναγίας ψωμίου, οὕτω δεῖ ποιεῖν, καθὼς ὑμεῖς φατὲ, γένεσθω τοῦτο καὶ ἐπὶ τοῦ ἄρτου τοῦ λεγομένου δευτέρου, πολλῷ μᾶλλον ἐπὶ τοῦ πρώτου, ὃς καὶ ἀντίδωρον λέγεται, ἀφ᾽ οὗ καὶ μέρος τι εἰς σῶμα Χριστοῦ τελεῖ, καὶ οὐκ ἀφαιροῦμεν τὰ πλείω τούτου· οὐδὲ γοῦν σῶμα Χριστοῦ μετὰ τὸ ψωμίον, ἀλλὰ τὸ ἀφαιρεθῆναι τοῦ ὅλου ἄρτου, μέχρι καὶ τὴν ἅπασαν ἀκολουθίαν ὁ ἱερεὺς ἐπιτελέσῃ. Apud eundem Scriptorem habetur caput aliud hoc titulo: ἀντιλογία πρὸς τοὺς ἀπορῶντας τὸ μετὰ τὸ ἀφαιρεθῆναι τὸ εἰς δόξαν τῆς Παναγίας ψωμίον ἐκ τοῦ ὅλου ἄρτου, δεῖ συναφαιρεῖν καὶ τὰ πλείω αὐτοῦ εἰς τιμὴν καὶ δόξαν τῆς ἁγίας Ἄννης, καὶ ταῦτα μὴ τοῖς πολλοῖς ἐσθίεσθαι. Vide Petrum Arcudium lib. 3. capite 18.

Προσφοραὶ ὑψωμέναι, *Panis benedictus*. In interrogationibus Monachorum ad Photium, num. 10. ea est, τοὺς κεκωλυμένους ἀπὸ τῆς ἁγίας δωρεᾶς εἰ χρὴ ἐσθίειν ὑψωμένας προσφορᾶς; ubi reponit Photius: εὑρίσκομεν ἐν τῷ βίῳ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοιούτους κεκωλυμένους. Nicolaus Patr. Constantinopol. τῆς δὲ ὑψώσεως τὰ κλάσματα ἐν μόνῃ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐσθιέτωσαν. Vide in Κλάσματα.

Προσφορὰ, ἡ πρόοδος, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843. quia scilicet Panis consecrandus ad altare cum processione affertur. Vide προσκομιδή.

Προσφοράριος, *Oblationarius*, cui *Oblatæ*, ut vocant, comparandæ & excipiendæ cura incumbit, apud Cyrillum Scythopolitanum in Vita MS. S. Sabæ cap. 58. Locum dedimus in Gloss. med. Lat. in *Oblationarius*, ubi plura. Sed in Cod. Colberteo διὰ προσφόρου exertè legitur.

ΠΡΟΣΦΙΛΟΥ͂ΝΤΕΣ, *Trabes invicem oppositæ, in Ædium tectis*, quas Homerus Il. ψ. ἀμείβοντας vocat, οὓς ἡ τεχνικὴ χυδαία γλῶσσα προσφιλοῦντας φησιν, inquit Eustathius p. 1327. ubi plura de voce Homerica.

ΠΡΟ΄ΣΦΟΡΟΣ δικαστὴς, ἄρχων, *Competens Iudex*. Ἀπρόσφορος, *Incompetens*, in Libris Basilic. & JC.

ΠΡΟΣΦΩ.

ΠΡΟΣΦΩΝΑΡΙΟΝ, *Fiscella, Sportula.* Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: καὶ μετὰ μικρὸν ἀπέστειλεν αὐτὴν βόσκειν τὰς καμήλους κατὰ τὴν τῶν Ἀῤῥάβων συνήθειαν, ἐπιφερομένην τὸ ὀψώνιον αὐτοῖς ἐν προσφωναρίῳ ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτῆς. Infrà: καὶ λαβοῦσα ἐν τῷ προσφωναρίῳ κατὰ τὸ σύνηθες ἑσπέρας τῶν τῆς καμήλων κόπρον, καὶ ἄνωθεν τοῦ Μουχαμὲτ, ἦλθεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κυρίου αὐτῆς. Sed hîc videtur omnino legendum προσφοράριον, de qua voce mox egimus. Vide Προφόριον.

ΠΡΟΣΦΩΝΕΙ͂Ν, *Præmonere, Protestari*, apud Harmenopul. lib. 3. tit. 3. §. 133.

ΠΡΟΣΦΩΝΗ͂ΣΕΙΣ, *Allocutiones Patriarchæ ad acclamationes populi*, in Conciliis fieri solitæ. Concil. Constantinopol. sub Mena Act. 5. pag. 172. παρακαλοῦμεν τάς τε ἐκβοήσεις παντὸς τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ, καὶ τὰς προσφωνήσεις τὰς γινομένας ἐν τῇ εἰρημένῃ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου—Πατριάρχου, &c. Infrà, post φωνὰς τοῦ λαοῦ, sequitur, καὶ προσεφώνησεν ὁ ἁγιώτατος καὶ μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος, &c. In eodem Act. pag. 233. ἐκβοήσεις dicuntur populares istæ acclamationes. Vide Theophanem an. 2. Zenonis.

ΠΡΟΣΦΩΝΗ͂ΣΙΜΟΣ. Vide in Προφωνήσιμος.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΤΙΚΟ͂Ν, vel Προσφωνητικὸς λόγος, *Sermo ad Imperatorem.* Concilium Trullanum Act. 11. pag. 902. παρὰ τάξιν ἐποίησε Μακάριος τὸ λεγόμενον καὶ ἀναγινωσκόμενον προσφωνητικὸν, ὡσανεὶ λόγον· παρὰ ἱερέως γὰρ γινόμενος προσφωνητικὸς πρὸς Βασιλέα λόγος, ἔντε καὶ ἰσοεικὸς ἐπὶ συγκλήτου ἐπιδοθεὶς καὶ ἀναγινώσκεται). Vide Act. 18. pag. 1047. ubi ejusmodi *Prosphoneticum* describitur, ut & pag. 1131. & Theophanem an. 21. Anastasij.

ΠΡΟΣΧΕΙΡΙΑ͂ΡΙΟΙ, *Operæ, vel manuoperæ: Manuarij opifices.* Codinus in Orig. Constantinopol. num. 138. ὑπῆρχον δὲ μαΐστορες τὸν ἀριθμὸν ἑκατὸν, ἔχοντες ἀνὰ ἑκατὸν μισθίους προσχειριαρίους.

ΠΡΟ͂ΣΧΩΣΙΣ, *Alluvio*, in Basilicis lib. 16. tit. 1. §. 9. Glossæ: πρόσχωσις, πρόσκλυσις.

ΠΡΟΣΩ͂ΔΙΟΝ, in Glossis MSS. λιτανεία μετὰ τῶν ὕμνων, παρὰ τὸ προσιέναι. *Processio Ecclesiastica.* Lexicon MS. Cod. Reg. 1843. πρόσοδος, ἐπὶ προσελεύσεσι, τινὸς καὶ ἐκδημίας πρός τινα· τὸ ἐναντίον, ἡ ἄφοδος. Πρόσοδος δὲ τὸ κοινῶς προσώδιον.

ΠΡΟΣΩΠΙ͂Σ, *Faciale, Larva*, nostris, *Masque.* Phavorinus: Προσωπεῖον, πρόσχημα, ἡ νῦν καλουμένη τῶν γυναικῶν προσωπίς. Vide Suidam, & suprà in Πρόσοψις.

ΠΡΟ͂ΣΩΠΟΝ, *Nomen, Persona.* Codinus in Orig. Constantinopolit. num. 99. ex Cod. Vaticano: ὁ αὐτὸς Ἰουστῖνος ἔκτισε τὸν λιμένα εἰς πρόσωπον τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Σοφίας. Ubi Theophanes an. 4. ejusdem Justini: ἐπ' ὄνομα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ. Idem Theophanes an. 2. Justiniani: ἐν αἷς (Νεαραῖς) οὐ καταδέχεται τὸν ἄρχοντα ἐν οἷς ἄρχει τόποις,——κληρονομεῖν ξένον πρόσωπον, εἰ μή τις συγγενὴς αὐτῷ ὑπάρχει. Et an. 1. Justini Jun. δοὺς αὐτῷ ἐξουσίαν κατὰ παντὸς προσώπου καὶ πράγματος τοῦ εἰρηνεῦσαι τὰς ἐκκλησίας πάσας Αἰγύπτου τε καὶ Ἀλεξανδρείας. Sguropulus in Hist. Concil. Florent. sect. 11. cap. 3. ἀπεδέξατο αὐτὰ ὁ Βασιλεὺς, καὶ εἶπεν αὐτῷ ἵνα ἐκλέξηται καὶ τὰ πρόσωπα. Idem sect. 12. cap. 3. ἤρξαντο δὲ οἱ Ἀρχιερεῖς ἐκλέγεσθαι, καὶ ψηφίζειν πρόσωπα.

Πρόσωπα οἰκετικὰ, *Mancipia*, eidem Codino num. 57. quæ πρόσωπα δουλικὰ dicuntur Nicetæ Thessalon. Episcopo in Respons. ad Basilium Monach. pag. 345. Constantinus Porph. in Basilio num. 53. Edit. Allat. & 74. Edit. Combef. ἦσαν γὰρ οἰκετικὰ μὲν πρόσωπα πεντακόσια. Infrà num. 76. οἰκετικὰ ἀνδράποδα. Ita πρόσωπα quosvis captivos vocat Rufus in legib. militar. §. 38.

Πρόσωπον, *Gradus consanguinitatis.* Canonarium Joannis Monachi pag. 112. εἰ ἐγράφησαν ἀπὸ τοῦ δευτέρου προσώπου τῆς συγγενείας ἐπὶ τὸ πρῶτον πάλιν.

Ἐκ προσώπου, *Qui vices alterius obit, Vicarius, Legatus.* Scholiastes Theophili Antecess. lib. 1. tit. 26. ληγάτῳ, ἤγουν τῷ ἐκ προσώπου. Matthæus Blastares litt. E. cap. 11. Λεγάτους εἶχεν ὁ Πάπας, οἱονεὶ ἐκ προσώπου αὐτοῦ· τοῦτο γὰρ καθ' Ἕλληνας ἡ λέξις δηλοῖ. Glossæ Juris MSS. Βικάριος, ἐκ προσώπου. Acta Niceæ in Depositione Arij: Ἀλέξανδρος ὁ ΚΠόλεως πρεσβύτερος, καὶ τὸ πρόσωπον τῆς ταύτης Ἀρχιερέως ἐπέχων. Sacra Constantini Pogonati ad Agathonem Pap. in Concil. VI. Oecumen. part. 1. c. 1. de Legatis Apostolicæ Sedis: ἐνδεδυμένους τὸ πρόσωπον τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἀποστολικοῦ θρόνου. Acta S. Maximi Confess. pag. 44. ὁ προῤῥηθεὶς Ἐπίσκοπος Θεοδόσιος ἐκ προσώπου τοῦ Προέδρου τῆς ΚΠόλεως πεμφθεὶς, καὶ Παῦλος καὶ Θεοδόσιος οἱ Ὕπατοι, καὶ αὐτοὶ ἐκ προσώπου τοῦ Βασιλέως πεμφθέντες. Theophanes an. 6. Apsimari: ἐντειλάμενος τῷ Παπάτζῃ, ὡς ἐκ τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἐκεῖσε ὄντα, &c. Ubi Miscella: *qui erat illic in personæ suæ vice.* Et an. 6. Rhinotmeti instaurati: Τοῦδουνον δὲ ἄρχοντα Χερσῶνος, ὡς ἐκ Χαγάνου προσώπου ὄντα. Ubi eadem Miscella: *Qui ex persona Chagani erat.* Ita an. 1. & 32. Copronymi, & pag. 390. Leo Imp. in Tactic. cap. 4. §. 7. Constantinus de Adm. Imp. cap. 50. pag. 186. non semel, Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 2. cap. 22. &c.

Ἀντιπρόσωπος, eâdem notione apud Theodorum Studitam in Epist. ad Leonem Sacellarium: εἰ καὶ ἐνδέχεται ἐκ τῶν ἄλλων Πατριαρχῶν παρεῖναι ἀντιπροσώπους, &c. Macarius Ancyranus contra Barlaamum, ubi de Synodo Trullana: ἄλλως τε καὶ οὓς τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης εἶχε λεγάτους, ἀντιπροσώπους δηλαδὴ, &c.

Ἐκπροσωπεῖν, *Personam repræsentare, Legati officio fungi*, in Novella Alexij Comneni de Ordinat. num. 20.

ΠΡΟΣΩΠΟΜΑ͂ΝΤΙΛΟΝ, *Mantile tergendæ faciei*, Καψιδρώτιον, Ῥάκιον. Vide Μανδήλιον.

ΠΡΟΤΕΡΙΝΗ͂ ἡμέρα, *Pridie.*

ΠΡΟΤΕ͂ΣΤΟΝ, *Protestatio*, nostris interdum *Protest.* Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 2. cap. 36. εἰ γὰρ εἴχομεν, νῦν εὐθὺς ἂν ἔγραφε, καὶ ἐποιοῦμεν πρότεστον. sect. 11. cap. 8. ἐποίησαν προτέστον τῷ Καπιτανῷ, ἵνα τηρήσῃ αὐτοὺς ἀζημίους.

ΠΡΟ͂ΤΖΕΣ, *Fibula.* Glossæ Græcobarb. ἀέτας, πόρπας, περόνας, πηρούνια, πρότζες.

ΠΡΟΤΙ͂ΚΤΩΡ, *Protector*, de qua voce & dignitate, seu potius officio, egimus in Gloss. med. Lat. Glossæ Basilic. Πριμοσκουτάριοι, ὑπερασπισταὶ, οἱ νῦν λεγόμενοι Προτίκτορες. Menander in Legat. ὁ δὲ τῶν μεθορίων λεγόμενος Προτίκτωρ, (δηλοῖ δὲ παρὰ Ῥωμαίοις τῆς εἰς τοῦτο καταλεγόμενον ἀξίας, τῆς βασίλειον προσκεπαστήν) ἕτερος δέ γε οὗ κατεσκεύασε τὰς καλύβας, &c. Procopius in Hist. arcana: εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι τῶν ἐν παλατίῳ πολλοὶ ἀξιώτεροι, ἐπεὶ καὶ πλεῖω τὸ δημόσιον αὐτοῖς χορηγεῖν εἴωθεν, ἅτε καὶ μείζω καταλιθεῖσι τῆς στρατείας ὀνόματος τὰ τιμήματα· οἱ δὴ Δομεστικοί τε καὶ Προτίκτορες ἐπικαλοῦνται, ἀνέκαθεν ἀμελέτητοι εἰσὶ πολεμίων ἔργων. Hieronymus Dalmata in Hist. MS. Sanctorum Ægypti fol. 185. ὃς ὤμους τινὰς καὶ ἀγρίους Προτίκτορας καὶ ἀγρίους Προτίκτορας καὶ ταξεώτας ἐπιλεξάμενος, ἐξαπέστειλε πρὸς τοὺς δεσμίους πάντας ἀχθῆναι. Chronicon Alexandrinum an. 5. Justiniani: καὶ ἐκαύθη μετὰ τῆς πορτικοῦ τῶν Σχολαρίων, καὶ τῶν Προτικτόρων, καὶ τῶν Κανδιδατῶν. Theophanes an. 32. Justiniani: αἱ Σχολαὶ, καὶ οἱ Προτίκτορες, καὶ οἱ ἀριθμοὶ, καὶ πᾶσα ἡ σύγκλητος. Vita MS. S. Sophiæ & filiarum: ἐπιτρέψας οὓς ἡ τάξις προτίκτορας οἶδε καλεῖν, &c. Vita S. Eudociæ Mart. num. 42. Διογένης δέ τις ἀπὸ προτικτόρων. Passio SS. Philemonis, Apollonij, &c. num. 9. ἀπέστειλε προτίκτορας πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ Θηβαΐδι. Occur-

rit passim, apud Zonaram to. 3. pag. 12. Cedrenum pag. 303. Nilum lib. 1. Epist. 233. 252. lib. 2. Epist. 231. 324. Palladium in Hist. Lausiaca cap. 67. in Martyrio S. Pelagiæ num. 2. &c.

Προτικτόρειον, *Porticus* seu *statio Protectorum in Palatio.* Occurrit apud Theophanem an. 5. Justiniani: καὶ ἐνεπύρισαν τὴν εἴσοδον τοῦ Παλατίου τὴν χαλκόστεγον, καὶ Προτικτόριον, καὶ τὸ Ἔνναζον τοῦ Αὐγουστέως.

ΠΡΟΤΙΜΕΥΕΙΝ, *Primas tenere, Præcedere,* πρωτεύειν, πρωτεῖα φέρεσθαι, προτιμᾶν.

ΠΡΟΤΙΜΑ͂Ν, *Mulctam dicere, Indicere,* in Basilic.

ΠΡΟΤΙΤΗΣ. Vide in Πατίτης.

ΠΡΟΤΙΤΕΡΑ, Προτίτερα, *Prius.* Glossæ Græcobarb. ἐγένετο προτίτερα παρὰ νὰ ἔνι ὁ νόμος ἢ πρὸ τοῦ νόμου. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. Πρόσθεν, Προτίτερα. Vide Πρωτίτερος.

ΠΡΟΤΟΜΗ᾽, εἰκὼν Βασιλέως, Ἀπεικόνισμα, &c. *Effigies*, in utroque Gloss. Lexicon MS. Colberteum: προτομὴ, εἰκὼν βασιλική. Rursum: Σημαῖα, σίγνα, προτομαί. S. Joannis Theologi Commentarius MS. Apocryphus de Vita J. C. εἰσελθόντων σιγνοφόρων, κατεχόντων τὰ σίγνα, ἐκάμφθησαν αἱ προτομαὶ τῶν σίγνων, καὶ ἐκύνησαν τῷ I C. Infrà: οὐ θαυμάζετε πῶς ἐκάμφθησαν αἱ προτομαὶ τῶν σίγνων καὶ προσεκύνησαν τῷ I C. Ubi utrobique barbarè scriptum προτιμαί. Vide Suidam, & Gloss. med. Lat. in *Thoracata.*

Alia notione. Glossæ Lat. Gr. *In Procinctu*, ἐν προτομῇ πολέμου στῆναι μετὰ ἐσθῆτος ὁπλικῆς, ἤτοι διατίθεσθαι ἐν παρατάξει πολέμου ἀγράφως.

ΠΡΟΤΟΝΑ, *Funes quibus vela sursum tolluntur ac demittuntur.* Eustathius Il. α. πρότονα δὲ καλά τινας σχοινία, δι᾽ ὧν τὰ ἱστία, ποτὲ μὲν ἀνέλκονται, ποτὲ δὲ χαλῶνται· μάλιστα δὲ τὰ συνδέοντα τὸ κέρας πρὸς τὸν ἱστὸν, ὡς φασιν οἱ εἰδότες· φυλάττεται γὰρ ἡ λέξις ἔτι καὶ νῦν παρὰ τοῖς ἀνατολικοῖς· εὕρηται δὲ καὶ ἀρσενικῶς ὁ πρότονος. Vide eundem in Od. β. & μ. p. 1452. & 1728.

ΠΡΟΤΟΥ ἐκδόσεων, mentio fit in Novellarum editione Scrimgeriana p. 370. & 375.

ΠΡΟΥΜΙΤΩ, *Pronus in terram.* Damascenus Studita serm. 27. καὶ πολλὴν ὥραν ἐστέκονταν πρύμιτα καὶ οἱ δύο τους. Infrà: καὶ ὁ γέρων ἔπεσε πρύμιτα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἔλεγε τὸ Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς. Ubi vita edita n. 15. ἵστατο δὲ συντετριμμένος εἰς γῆν νενευκώς.

ΠΡΟΥΜΝΟΝ, *Prunum.* Glossæ Botanicæ MSS. Ἀκακία, ὁ χυμὸς τῶν προύμνων. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. Κοκκύμηλα, τὰ προῦμνα. Addit Neophytus MS. ἕτεροι φασὶ πάντα τὰ δαμασκηνά. Aëtius lib. 1. ὀνομάζεται δὲ κατὰ τὴν Ἀσίαν τὸ φυτὸν τοῦτο προῦμνον. Achmes Onirocrit. cap. 243. εἰ δὲ προῦμνα, εὑρήσει φόβον καὶ νόσον, καὶ δυσκολίαν ἐν πᾶσιν.

Προῦνον, eâdem notione. Alexander Trallianus lib. 4. cap. 1. ἐν ὀπώρᾳ δὲ τούτων, καὶ ἀχράδων, καὶ μεσπίλων, καὶ κραβύλων καὶ κρανίων, καὶ προύνων, &c.

Πρυνέα, Πρυναία. Glossæ Jatricæ MS. ex Cod. Reg. 190. ὄξος, ἡ πρυνέα. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. Ἀκακία, ἡ πρυναία. *Prunus.*

ΠΡΟΥΝΙΚΕΥΕΙΝ. Scribit post Epiphanium, Nicetas Choniates in Thesauro Orthodoxæ fidei Catholicæ lib. 4. cap. 2. Gnosticos Hæreticos feminam quandam, nomine προύνικον, coluisse, eique vim illam ascripsisse quæ genitali semini insita est: hanc porrò vocem *Coitum* significare. Græcos enim si de virginum defloratoribus loquantur, verbis ita dicere solere, ἐπρουνίκευσεν τὴν δε, hoc est *istam vitiavit.* Certè non aliud videtur esse quàm quòd puriores Græci dicunt πορνεύειν, deductâ voce à πορνικὸς *Meretricius*, qua usus est Eusebius lib. 4. de Præparat. Evangel. pag. 97. Chrysostomus & alij. Vide Theodoritum de Hæret. serm. 1. ubi de Borborianis & Ophitis Hæreticis.

Προύνικος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1708. & apud Phavorinum, ex Psello, exponitur εὐκίνητος. Idem Psellus de Grammatica MS.

Προύνικος, ὁ εὐκίνητος, πέριλος, τὸ αἰδοῖον.

Lexicon MS. Colberteum: Προύνικος, δρομαῖος, γοργὸς, εὐκίνητος, νικηφόρος, ἄστεος, ἄτακτος. At apud eundem Phavorinum & Auctorem Etymologici, Πρόυνεικος aliud sonat.

ΠΡΟΥΝΟ, *Matutinum tempus*, Πρωὶ, τὸ ἑωθινόν. Vide Πουρνός, & Πρωνόν.

ΠΡΟΥΠΟΣΤΟΛΗ. Theophanes an. 32. Justiniani: ἔπεσεν τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς προϋποστολῆς τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου, καὶ συνέτριψεν τὸ κιβώριον, καὶ τὴν ἁγίαν τράπεζαν, καὶ τὸν ἄμβωνα. Ubi Goarus *partem Occidentalem contractæ ad sanctum Altare testudinis* interpretatur.

ΠΡΟΥΡΑ, apud Hesych. πλευμὼν, ἢ πνευμών. *Pulmo.*

ΠΡΟΥΤΖΙΝΕΣ, *Æneus*, Gallis *de Bronze.* Anonymus de Locis Hierosol. cap. 8. ἔχει καὶ δύο πόρτας προύτζινες. Georgius Contares lib. 2. Histor. Athenarum: ἔστησαν δύο ἀγάλματα προύντζινα, &c. Et lib. 7. pag. 175. ὅστις ἔκαμε πολλαῖς εἰκόναις γλυπταῖς, τόσον προύτζινες, ὅσον καὶ μαρμαρένιες, πολλὰ ὡραίαις. Vide Μπροῦτζο.

ΠΡΟΦΕΡΝΕΙΝ, *Proferre, Pronuntiare,* προφέρειν.

ΠΡΟΦΗΤΆΝΑΞ, *Propheta Rex, David*, apud Nicetam in Alexio lib. 2. num. 4. in Cod. Barbarogr. & in Vita S. Nili Jun. pag. 92.

ΠΡΟΦΗΤΕΙ͂ΟΝ, *Ædes sacra in honorem alicujus Prophetæ extructa.* Theodorus Lector Ecl. 2. εἰσηνέχθη ἐν ΚΠ. τὰ λείψανα τοῦ ἁγίου Σαμουὴλ, καὶ ἀπετέθησαν ἐν τῷ προφητείῳ αὐτοῦ. Concilium Constantinopolit. sub Mena Act. 3. ἔφησαν δὲ προάστειον ἔχειν πλησίον τοῦ προφητείου. Ibidem: πλησίον τοῦ προφητείου τοῦ Ἠσαΐου. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib. 3. sect. 1. lib. 4. sect. 4.

Προφητεῖον, Textus è Prophetarum aliquo desumptus, & in Ecclesia legi solitus, apud Nicolaum Cabasilam de Exposit. Liturg. cap. 17.

ΠΡΟΦΗΤΗΣ, *Antistes.* Προφῆται τῶν ἀδύτων, in Clementinis Homil. 1. num. 5. & in Gestis S. Petri, *Magi, Sacerdotes Pagani.* Glossæ S. Benedicti cap. τῶν ναῶν, *Hariolus*, Προφήτης. Glossæ Lat. Gr. *Antistes*, Ἐπίσκοπος, Ζάκορος, Προφήτης. Vide Inscript. Gruteri 86. 1. 314. 2. 326. &c.

Προφῆται præterea dicuntur *Chymistæ*, præsertim apud Ægyptios, apud quos *Ars sacra*, uti Chymiam appellabant, in usu fuit, cujúsque Auctores ij prædicantur. Atque ita hæc vox accipienda apud Interpolatorem Dioscoridis, in singulis capitulis, apud Apuleium, Musam, & alios Chymistas. Humelbergius, verò Medicæ artis Professores hac voce intelligi censet, qui scilicet vaticiniis Religionem & Medicinam miscebant, uti obiter ex eo adnotavimus in Gloss. med. Lat. quò spectant ista Fulgentij lib. 3. Mythol. scribentis *in omnibus Artibus, esse primas Artes, esse secundas: ac in Medicis primam Gnosticen, secundam verò Manticen.* Sed & huic sententiæ favet Callisthenes in Vita MS. Alexandri M. qui Prophetas Astrologiæ studuisse indicat: καὶ ἐκαθέζετο ἐκεῖ ἐν ἑνὶ τόπῳ, ὡς ἰατρὸς σοφιστὴς, πολλοὺς ἀστρολογούμενος, ὡς Προφήτης Αἰγύπτιος. Ægyptios porrò Μαθηματικὴν ἐν τοῖς μάλιστα coluisse testatur præ cæteris Philo lib. de Vita Mosis pag. 412. Edit. Turnebi. Stephanus Philosophus Chymicus

micus MS. ἔτος εὐτυχῶς ἐποίησε ἐπὶ τοῖς Αἰγύπτε ἐπιμελητῶς καὶ τοὺς αὐτῶν προφήτας. Vide Galeni περὶ κατακρίσεως προγνωστικὰ ἐκ τῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης, to.4. pag.473. Olympiodorus Alexandrinus MS. in Zosimum: οὗ γὰρ ἠδυνάσθη φίλοι ὄντες τῶν Βασιλέων Αἰγύπτε, καὶ τὰ πρωτεῖα ἐν προφητικῇ αὐχοῦντες, &c. Ὑποφῆται τῆς ἐπιστήμης, dicuntur Chymistæ apud eundem Zosimum Panopolitanum. De eodem Zosimo Cod. Reg. MS. 618. fol.163. τῶν δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ Προφῆται ἀγαθώτατοι, μεθ' ὧν καὶ τούτων Ζώσιμος τις πολυμαθέστατος ἐπιφημίζεται· οὗτοι οἱ μὲν οἰκουμενικοὶ φιλόσοφοι καὶ πανεύφημοι, &c. Vide infra in V. Χημία, Gauminum ad libr. de Vita & morte Mosis, lib.1. Notar.cap.8. & Salmasium in Plinium.

ΠΡΟΦΟΡΙΟΝ. Diploma Andronici Jun. pro Monembasiotis: δίδωσι εἰς τὸ κομέρκιον τῆς θεοδόξε ΚΠόλεως ὑπὲρ ἐκβολῆς ποσότητος νομισμάτων ἕκατον νόμισμα ἓν· καὶ ὑπὲρ ἐκβολῆς ἀγορᾶς ἑτέρας πραγματείας ποσότητος νομισμάτων νόμισμα ἕν, εἴτε δηλονότι διὰ σίτε ἐν τῷ προφορίῳ, καὶ ἀλλαχοῦ ἔνθα βούλονται, εἴτε διὰ οἴνε, &c. Vide Προσφόριον.

ΠΡΟΦΗΤΟΚΡΑΤΩΡ, *Prophetarum Princeps*, Esaïas apellatur à S.Joanne Damasc.Orat.3.in Dormit. Deip.

ΠΡΟΦΩΝΗΣΙΜΟΣ, & Προσφωνήσιμος, (variè enim hæc vox scribitur,) appellatur à Græcis Dominica, quæ Latinis *Septuagesima* dicitur, quia Jejunium observandum προφωνεῖ, seu indicit, totáque sequenti Hebdomade etiam quartâ & sextâ Feriâ, sicut & Septuagesimam præcedentibus carnes licitè permittit, Armeniorum Tetraditarum refellendo condemnandóque errori, quo Ninivitarum Jejunium hoc tempore imitantur, & aliud ab Ecclesia rejectum assumunt, quod Ἀρτζιβούριον vocant, de quibus fusè Balsamon ad Can.69. Apostol. Ita προφώνησιν & προσφώνησιν, pro *Denuntiatione* & *Proclamatione* usurpat Harmenopulus lib.3. tit. 3. §. 133. tit.8. §.42. Nicephorus Xanthopulus in Synaxario Dominicæ τοῦ τελώνε in Triodio, ait à SS. Patribus tres illas Festivitates τοῦ Τελώνε, τοῦ Φαρισαίε, & τοῦ Ἀσώτε, adinventas, ὥστε παρασκευασθῆναι καὶ ἑτοίμους ἡμᾶς γενέσθαι πρὸς τοὺς πνευματικοὺς ἀγῶνας τῶν νηστειῶν, τοῦ ἐξ ἔθους μυσαρὰν ἕξιν ἀπολιπόντας· καὶ δὴ πρῶτον πάντων τὴν τοῦ Τελώνε καὶ Φαρισαίε παραβολὴν ἐκτεθείκασι, καὶ Προφώνησιν τὴν ἑβδομάδα κατονομάζουσιν· ὥσπερ γὰρ οἱ πρὸς τοὺς σωματικοὺς πολέμους ἀπιέναι μέλλοντες, ὑπὸ τῶν στρατηγῶν τὸν τοῦ πολέμου καιρὸν προεκμανθάνουσιν, ὡς ἂν τὰ ξίφη διακαθάραντες, καὶ στιλβώσαντες, καὶ τ' ἄλλα πάντα καλῶς διασκευασάμενοι, καὶ πᾶν ἐμποδὼν ἐκ μέσου πεποιηκότες, πρὸς τοὺς ἀγῶνας προθύμως ἐπαποδύσονται, &c. οὕτω καὶ οἱ θεῖοι πατέρες προσαλπίζουσι τὴν ἐπομένην τῆς νηστείας κατὰ τῶν δαιμόνων παράταξιν, &c. Christophorus Angelus de Hodierno Græcor. statu cap.9. τῇ δεκάτῃ κυριακῇ πρὸ τῆς κυριακῆς τοῦ Πάσχα, τουτέστι τῇ ἐννάτῃ ἑβδομάδι πρὸ τοῦ πάσχα, καλεῖται ἐκείνη ἡ ἑβδομὰς, Προφωνήσιμος ἑβδομάς. Vide Nomocanonem Coteleranum num.291. 300. 417.

ΠΡΟΦΩΝΗΣΙΣ. Marcus Hieromon. de Dubiis Typicis cap.11. ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἁγίου Θεοφίλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας, κανὼν ζ'. προφώνησις τῶν ἁγίων Θεοφανείων ἐπισταντων ἐν κυριακῇ.

ΠΡΟΧΕΙΡΑΡΙΟΣ, *Amanuensis.* Glossæ Lat. Gr. *Amanuensis*, Προχειροφόρος, Προχειράριος.

Ἐν ΠΡΟΧΕΙΡΙΑ, *In antecessum*, in Basilic. lib.20. tit. 1. cap.15. §.6. & apud Harmenopulum lib.2.tit.11. Aliter hanc vocem efferunt Glossæ Lat. Gr. *Antecessum*, Προχεῖαν. Rursum: *in antecessum*, Προχεία.

ΠΡΟΧΕΙΡΙΖΕΣΘΑΙ, *Proponere nomina Ordinandorum*, apud Eusebium lib.3. de Vita Constantini cap.63. Socrat. lib.1. cap. 9. Nicetam Paphlag. in Vita Ignatij Patr. Constantinopolit. &c. Vide Henricum Valesium ad locum laudatum Eusebij.

Προχείρησις, *Promotio in aliquam Dignitatem Ecclesiasticam* quæ χειροτονίᾳ non indiget. In Euchologio habetur εὐχὴ ἐπὶ προχειρήσεως ἡγουμένου ἐν τῷ εὐαγεῖ Πατριαρχείῳ.

ΠΡΟΧΕΡΑΡΗΣ. Vide in Χέρα.

ΠΡΟΧΕΤΟΝ, *Tussilago*, apud Interpol. Dioscor. c.532.

ΠΡΟΧΡΟΝΙΣΜΟΣ, *Dies prælatus*, *Prælatio*, in Basilicis.

ΠΡΟΧΥΜΑ, Vinum quod sponte ex uvis in torculari compressis distillat. Florentinus Geoponic. lib.6. cap.16. πρὸς θλιβῆναι τοὺς βότρυας, τὸ ἐξ αὐτῶν αὐτομάτως ἀποστάζον γλεῦκος, ὃ Πρόχυμά τινες καλοῦσι, βάλε αὐθήμερον εἰς ἀγγεῖον. Vide in Σκυβελίτης.

ΠΡΟΨΑΛΜΑΤΑ, Preces quæ in Ecclesia ante Psalmos à Psaltis, Lectoribus, & Subdiaconis, & Plebe concinuntur. Geronticon apud Niconem in Pandecte MS. lib.1. serm.29. εἰπέ μοι, ἐν ταῖς θείαις λειτουργίαις καὶ ἑσπεριναῖς δεήσεσι, καὶ νυκτεριναῖς ἀγρυπνίαις, καὶ ἑωτιναῖς λατρείαις, τινὲς οἱ Ἀλληλούϊα, καὶ τὰ προψάλματα, καὶ τὰ Ἀντίφωνα προάδουσί τε καὶ προοιμιάζουσί τε· καὶ λέγομεν αὐτῷ ψάλται, καὶ Ἀναγνῶσται, καὶ Ὑποδιάκονοι. καὶ λέγει ὁ Γέρων, Ὀρθῶς εἰρήκατε. Vide in Βηματικία.

ΠΡΥΜΗ, *Puppis.* Glossæ ad Iliadem Barbarog. Πρύμνη, Πρύμη.

ΠΡΩΘΥΠΝΙΟΝ, *Prima vigilia noctis*, *Primi somni tempus.* Palladius de Monach. Ægypt in Apollo: οὕτω διατιθέντες ἐκάθηντο ἀκούοντες διδασκάλου πάσας τὰς ἐντολὰς ἄχρι τοῦ πρωθυπνίου.

ΠΡΩΪΜΟΝ, *Annona hyberna*, *Hybernagium*, de qua postrema voce, vide Gloss. med. Lat. Nomocanon Cotelerianus num. 516. εἰ δὲ συνδράμῃ τῷ θέρει, καὶ ἀγωνισθῇ, διδέσθω ἀπὸ τὸ πρώϊμον καὶ ὄψιμον τὸ τέταρτον. Suprà χαμωνικὸν appellavit.

ΠΡΩΝΟΝ, *Manè.* Glossæ Græcobarb. Πρωῒ, ταχιὰ, πρωνὸν, ἄλλοι πορνόν. Vide Πρενό.

ΠΡΩΤΑ, τὰ πρῶτα, Justiniano ad Antecessores dicitur prima pars Pandectarum à principio usque ad Tractat. de Judiciis, in quatuor libros seposita. Michaël Psellus in Synopsi legum:

> Τῶν δὲ Διγέστων, Δέσποτα παντοδαπὰ τὰ μέρη,
> Τὰ μὲν γὰρ πρῶτα λέγουσι περὶ συναλλαγμάτων,
> Τετράβιβλος δ' ἡ σύνταξις τῶν Πρώτων πρώτη.
> Τὸ μετὰ ταῦτα πέφυκε Ἑπτάβιβλον πτυχίον
> Ῥωμαϊκῶς λεγόμενον οὕτω Δειουδίκης.

Scholiastes Juliani Antecess. cap.88. *Ut est relatum in primo libro Protorum titulo secundo.* Vide Lexicon Juris Hotomanni, & suprà in Πλάτος.

ΠΡΩΤΑΛΛΑΓΑΤΩΡ. Vide in Ἀλαγή.

ΠΡΩΤΑΠΟΣΤΟΛΑΡΙΟΣ, Πρωτοαποστολάριος. Vide in Ἀπόστολος.

ΠΡΩΤΑΣ, *in primis*, τὰ πρῶτα. Πρῶτας καὶ ἀρχῆς, *Primâ occasione.*

ΠΡΩΤΑΣΗΚΡΗΤΙΣ. Vide in Ἀσηκρήτης.

ΠΡΩΤΕΚΔΙΚΟΣ. Vide in Ἔκδικος, & in Σκυτάλη.

Πρωτεκδικικὸν, Liber sic inscriptus, apud Balsamon. ad Can. 78. Concilij Carthag.

ΠΡΩΤΕΛΑΤΗΣ, Dignitas in Dromonibus & Agrariis Imperatoris, qui Πρωτελάται τοῦ ἀγραρίου τοῦ βασιλέως dicuntur apud Constantinum de Adm. Imp. cap.51. quibus suberant Δευτεροελάται, cæterique remiges Dromonis aut Agrarij Imperatoris. Dignitate porrò inferiores erant Protocarabo, ut idem innuit: γέγονεν ὁ Θεόδοτος ἐκεῖνος Πρωτοκάραβος, τῷ τότε καιρῷ

Πρωτελάτης

Πρωτελάτης ὤν. Habebant etiam Δρυγγάριοι τοῦ πλωΐμου suos Πρωτελάτας. Idem: Βαρκαλάς, ὅστις ἦν πρότερον εἰς τὸ πλώϊμον Πρωτελάτης τοῦ Δρουγγαρίου Εὐσταθίου καὶ Πατρικίου, ὅτε ἐπέρασε τοὺς Τούρκους, καὶ πολεμοπολέμησε τὸν Συμεὼν τὸν ἄρχοντα Βουλγαρίας. Vide Ἐλασία.

ΠΡΩΤΕΞΑΔΕΛΦΟΣ. Eustathius Iliad. β'. pag.307. καὶ ἀνεψιοὺς, ἢ αὐτανεψιοὺς, ὅ ἐστιν ἐξαδέλφους πρώτους. Vide Ἐξάδελφος.

ΠΡΩΤΕΥΝΟΥΧΟΣ, idem qui Ἀρχιευνοῦχος, *Præpositus cubiculi Imperatorij*, *Primus Eunuchorum*, apud Theophanem & Cedrenum an. 9. Rhinotmeti: καὶ ἐπέστησαν ἐπέκεινα Στέφανον τὸν Πέρσην Σακελλάριον αὐτοῦ, καὶ Πρωτευνοῦχον.

ΠΡΩΤΕΥΩΝ, *Primicerius*. In lib.6. Basilic. titulus 25. περὶ Πρωτευόντων καὶ δευτερευόντων Νοταρίων inscribitur: ubi in Cod. habetur, *De Primicerio & Secundicerio Notariorum*.

Πρωτεύοντες τῆς πόλεων, in Nov. Justiniani 128. cap. 16. & in lib. 1. Basilic. cap.16. *Principales*, nudè dicuntur in l. 6. Cod. de Paganis: ut πρωτεύοντες, nudè etiam lib.2. Basil. tit. de Justitia & Jure cap.52. Πρῶτοι τῆς πόλεως, lib.3. tit.1. cap.8. quos eosdem esse cum *Curialibus* censet ex Augustino Cujacius. Dorotheus Doctr.2. ubi τὶς τῶν λαμπρῶν Γάζης sic rogatur: κύριε ὁ πρωτεύων, εἰπέ μοι, &c. Mox: Πρῶτος τῆς πόλεως dicitur. Πρωτεύων τῆς Νικοπόλεως, in Apophthegm. Patr. in Gelasio num. 2. S.Basilius Epist.278. ἐπεὶ δὲ ἱκέτευσα τὴν σὴν ἡμερότητα ὑπὲρ τοῦ ἑταίρου ἡμῶν Ἑλλαδίου τοῦ Πρωτεύοντος, ὥστε τὸ ἐπὶ τῇ ἐξισώσει φροντίδος αὐτὸν ἀνεθέντα, ἐν τοῖς πράγμασι τῆς πατρίδος ἡμῶν συγχωρηθῆναι μοχθεῖν, &c. Habetur alia ejusdem Epist.421. inscripta Πρωτεύοντι, ut & complures aliæ Nili Monachi lib.1. Epist. 174. 219. 255. 266. 303. 314. lib. 2. Epist. 149. 174. 177. 198. 206. 254. 296. lib. 3. Epist. 43. 89. 135. 136. 178. 225. & alia Æneæ Sophistæ inscripta Ζωσίμῳ Πρωτεύοντι.

Ejusmodi Πρωτευόντων non semel apud alios Scriptores occurrit mentio, tametsi fortè non eâdem semper notione. Constantinus Porph. de Adm.Imp. cap.42. ἀλλ' ἦν ὁ τὰ πάντα διοικῶν ὁ λεγόμενος Πρωτεύων, μετὰ τῶν ἐπονομαζομένων Πατέρων τῆς πόλεως. Et cap.50. ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ κυροῦ Ῥωμανοῦ τοῦ Βασιλέως, στρατηγῶν ὁ Ἰωάννης ὁ Πρωτεύων εἰς τὸ αὐτὸ θέμα, &c. Cap.51. τοῦ Ἰωάννου Πρωτεύοντος ἐν Πελοποννήσῳ στρατηγοῦντος. Quibus in locis Πρωτεύων, videtur fuisse quædam Dignitas in majoribus Civitatibus. Continuator Theophanis lib.3. num.28. scribit Chersonenses à *Proteuontibus* fuisse gubernatos: ac primùm quidem ex eadem gente delectis, sed postea ex Græcis seu Romanis eò submissis, Petrona Theophilo Imperatori suggerente hosce populos in ejus fide haud aliter permansuros. Proinde non alij sunt Πρωτεύοντες apud Constantinum locis laudatis quàm qui ab Imperatoribus in Provincias mittebantur, ut ibi Judicum Officio fungerentur, quod satis indicat Joannes Euchaïtorum Metropolita in Carmine hoc titulo donato: ἐπιτύμβιοι εἰς τὸν Πρωτεύοντα, Nicephorum fortè, cujus meminit in Monacho Scylitzes p.791.

Οὗτος λόγοις ἄειστος ἐκ μαθημάτων,
Οἷς ἐτράφη τε καὶ συνῆν καθημέραν.
Οὗτος κράτιστος ἐν νόμοις ἐκ τοῦ τρόπου,
Λέγων δίκαια, καὶ κατευθύνων κρίσεις,
Καὶ τῶν παγαῖς ὢν ἄληπτος τῶν λημμάτων,
Ὑφ' ὧν πέφυκε πᾶς μαλάσσεσθαι τόνος.

Et infrà alludens ad nomen Dignitatis:

Ἔμψυχος εἰκὼν ἀρετῆς ἦν, καὶ τύπος,
Καὶ τοῖς καλοῖς ἅπασι πρωτεύων μόνος
Τὴν κλῆσιν ἐκράτυνεν ἐκ τῶν πραγμάτων.

Nescio an de his intelligendus Nomocanon Cotelerianus num.35. καταλαλῶν τοῦ πρωτεύοντα, λήψεται τοῦ Θεοῦ κρίματα. Vide Zonaram in Nicephoro Phoca paginâ 164.

Πρωτεύων τῆς ἐπαρχίας, *Primas Provinciæ*, in Cod. Canonum Ecclesiæ Africanæ Can. 13. 17. 100. 106. & alibi passim. Balsamon & Zonaras ad Can. 57. Concil. Carthag. διὰ δὲ καθέδρας τῶν Πρωτευόντων τὴν ἀρχιερατικὴν ἐξουσίαν ἐνέφηνεν.

Πρωτεύοντες τῶν Ἰουδαίων, *Primates Iudæorum*, apud Socratem lib.7. Hist. Eccl. cap. 13. qui antea dicti *Patriarchæ*. Vide Gloss.med.Lat. in V. *Primas*.

ΠΡΩΤΗ, *Præfecta Monasterio*, *Priorissa*. Vita S.Eudociæ Mart. num.28. ἐτελειώθη ἡ Πρώτη τῶν παρθένων, ὀνόματι Χαριτίνη.

ΠΡΩΤΗ, seu Πρώτη ὥρα, *Prima*, primum Officium in Ecclesia post Matutinas preces. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap.32. μετὰ τοίνυν τὴν συμπλήρωσιν τῆς ὀρθρινῆς δοξολογίας, δεῖ συνάπτειν ὑμᾶς τὴν πρώτην ὥραν κατὰ τὸ συνηθισμένον.

ΠΡΩΤΗ καὶ δευτέρα σύνοδος, coacta Constantinopoli in Templo SS. Apostolorum, sub Photio adversus S. Ignatium Patr. Constantinopol. sic appellata quòd cùm contentio orta esset inter Episcopos, primò quidem soluta sit, ac deinde rursum instaurata. Ita Balsamon ad dictam Pseudo-Synodum & Matth. Blastares in Præfat.

ΠΡΩΤΗΤΕΡΟΣ, *Prior*, Πρώτερος.

Πρωτήτερα, Πρότιτερα, *Primitus*, *Primò*, *Primùm*, *Prius*, Πρῶτον, Πρώτιστα, Πρὶν, Πρότερον. Πρωτήτερα παρὰ, *Priusquam*, Πρὶν ἤ. Nomocanon laudatus ab Allatio de Opinat. Græc. n.12. ὅτι ἄρχεται ἐκεῖνος ὁ ἀποθαμένος, ὅπου τὸν ἐγνώριζε πρωτήτερα. Passim. Vide Προτίτερα.

ΠΡΩΤΙΝΟΣ, *Priscus*. Græcobarb. οἱ παλαιοὶ, ἢ πρωτινοί.

ΠΡΩΤΙΟΝ, *Veratrum nigrum*, apud Interpol. Dioscorid. cap.733.

ΠΡΩΤΟΒΕΣΤΙΑΡΙΤΗΣ, Πρωτοβεστιάριος. Vide in Βεστιαρίτης, & Βεστιάριος.

ΠΡΩΤΟΒΟΛΟΣ, *Qui tum primum dentes deponit*, *Equus qui primos dentes deponit*. Eustathius Il. ε. pag. 583. καὶ τὸ βαλεῖν δὲ ὀδόντας, τοιοῦτόν τι παρὰ Ἀριστοτέλει ὅτε λέγει βάλλειν ἄνθρωπον τοὺς ὀδόντας, ἤτοι ἐκβάλλειν καὶ ῥίπτειν, ἀφ' οὗ καὶ ἡ πρωτοβόλου λέξις ἐπὶ ἀλόγων, παρὰ τοῖς κοινολεκτοῦσιν. Vide eund. ἐδ. α. pag. 1405. Ubi ἄβολον ἵππον dici, τὸν μὴ τὸν ἐκβεβληκότα τὸν καλούμενον γνώμονα ὀδόντα.

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ, *Bulgarorum Princeps*, *Rex*, πρῶτος Βουλγαρίας: Symeoni Logothetæ in Leone Armenio num. 11. Auctor Incertus post Theophanem pag. 435. ὁ πρωτοβουλγαρίας ὁ Κροῦμος ὁ περίφημος.

ΠΡΩΤΟΓΑΛΟΝ, Πρωτογαλία, *Cremor lactis*, τὸ πίαρ, ἢ παχὺ τοῦ γάλακτος.

ΠΡΩΤΟΓΕΝΝΗΣΙΑ, *Primogenitura*. Item Πρωτοτόκια. Πρωτογέννητος, *Primogenitus*.

ΠΡΩΤΟΓΕΡΟΣ, inquit Leunclavius in Pandecte Turcico num.186. Græcis nunc dicitur, qui in Catalogo dignitatum, vel Officiorum Palatij Πριμικήριος. Callistus Metropolita Rhodi in Epist. ad Patr. Constantinopolit. apud Crusium lib.4. Turcogr. Ep. 16. καὶ ὁ παπᾶς Ἀντώνιος, καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ὃς ὑπάρχει πρωτόγερος.

ΠΡΩΤΟΓΕΡΩΝ, Dignitas apud Bosnenses. Vide Familias nostras Dalmaticas pag.339. in Ducibus Spalatensibus.

ΠΡΩΤΟΓΟΝΟΝ, *Sempervivum*, ἀείζωον, apud Interpolat. Dioscor. cap.671.

ΠΡΩΤΟΔΙΑΚΟΝΟΣ. Vide in Διάκονος.

ΠΡΩΤΟΕΥΝΟΥΧΟΣ, *Præpositus sacri Cubiculi*, in Chronico Alexandr. apud Theophanem an. 9. Rhinotmeti, & qui πρῶτος τῶν εὐνούχων, apud eundem Theophanem an. 15. Constantij. Πρῶτος τῶν βασιλικῶν εὐνούχων, an. 1. Juliani. Vide Πραιπόσιτος.

ΠΡΩΤΟΘΡΟΝΟΣ. Vide in Θρόνος.

ΠΡΩΤΟΘΥΡΟΝ. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 129. ἀπέφραξε δὲ καὶ τὰς σκάλας ἀπὸ τοῦ παραθύρου, καὶ μέχρι τοῦ Καμηλαυχίου, καὶ οὕτως ἐτίθουν τὰ νεκρὰ σώματα. Ubi Meursius perperam habuit πρωτοθύρου.

ΠΡΩΤΟΙΕΡΑΚΑΡΙΟΣ, *Primus Accipitrariorum*, Dignitas Palatina apud Codinum cap. 2. num. 48. Πρωτοϊερακάρχης, Matthæo Monacho in Catal. Offic. Palat. Alteri Anonymo:

Ἐξ ἱεράκων ὁ πρῶτος τὴν ἀξίαν.

Ejus munus ita describit idem Codinus: ὁ Πρωτοϊερακάριος, ἄρχει τῶν φερόντων ὄρνεα κυνηγῶν. Qui quidem plures erant, cùm scribat Phranzes lib. 1. cap. 12. Andronicum Palæologum Juniorem accipitres supra mille quadringentos habuisse, totidémque propemodum qui eos curarent. Pachymeres lib. 1. cap. 8. τὸν δὲ τρίτον τῶν ἀδελφῶν προβάλλεται πρωτοϊερακάριον. Meminit alterius hac Dignitate donati lib. 10. capite 25.

ΠΡΩΤΟΚΑΓΚΕΛΛΑΡΙΟΣ. Vide in Καγκελλάριος.

ΠΡΩΤΟΚΑΘΕΔΡΙΑ. Vide in Καθέδρα.

ΠΡΩΤΟΚΑΝΟΝΑΡΧΗΣ. Vide in Κανών.

ΠΡΩΤΟΚΑΡΑΒΟΣ. Vide in Κάραβος.

ΠΡΩΤΟΚΕΝΤΑΡΧΟΣ. Vide in Κένταρχος.

ΠΡΩΤΟΚΛΕΦΤΗΣ, *Primarius fur*, *Qui diu furta exercuit*. Glossæ Græcobarb. Ἀρχικλόπος, ὁ ἀρχαῖος κλέπτης, ὁ παλαιὸς κλέπτης, ὁ ἀρχιοκλέπτης, ὁ πρωτοκλέφθης.

ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΣ. Epitheton attributum à Græcis S. Andreæ, quia primus omnium sequutus est Christum, cùm audisset à Joanne Baptista magistro suo, *Ecce Agnus Dei*, interno impulsu vocatus, seu ut scribit Theophylactus Hieromon. Homil. 15. ὅτι πρῶτος ἐκαλέσθη ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου. Πρωτόκλητος τῶν Ἀποστόλων, apud Porphyrogenitum in avi vita cap. 54. & in lib. de Admin. Imp. cap. 49. Joann. Cameniatam de Excidio Thessalon. cap. 25. Theophanem Cerameum Homil. 50. Leonem Archiep. Bulgariæ de Azymis, in Commentario de S. Philippo Apost. num. 5. in Jure Græco-Rom. pag. 279. apud Scylitzem pag. 561. Joannem Tzetzem in Epist. ad Metropolitam Patrarum, &c. Irmologium: ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς τοῦ δοξάζειν σε τὸν θεηγόρον, τῶν Πατρῶν τὸ θεῖον ὑπασπιστὴν, καὶ τῆς Ἀχαΐας ἀντιλήπτορα τὸν θερμὸν, Ἀνδρέαν τὸν μέγαν, καὶ μύστην τοῦ Σωτῆρος, πρωτόκλητον φανέντα, πάντες ὑμνήσωμεν. Idem Epitheton S. Petro adscribit S. Nicephorus Constantinopol. in Disput. de Imaginib. cum Leone Armenio pag. 160.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ, *Liber in quo acta à Tabulariis describebantur*. Justiniani Nov. 44. εἰς ἐκεῖνο, ὃς προκείμενον τὸ λεγόμενον πρωτόκολλον ἔχει. Infrà: ταῦτα δὲ περὶ τῆς ποιότητος τῶν χαρτῶν ἡμῖν διωρισμένα, καὶ τῆς ἀποτομῆς τῶν καλουμένων πρωτοκόλλων, κρατεῖν ἐπὶ τῆς εὐδαίμονος ταύτης πόλεως μόνον βουλόμεθα. Adde lib. 22. Basil.

ΠΡΩΤΟΚΟΜΗΣ, Πρωτοκόμιον. Vide in Κόμης.

ΠΡΩΤΟΚΟΣΜΟΣ, Dignitas apud Cretenses, in vett. Inscript. 1084. 1085. 1094.

ΠΡΩΤΟΚΟΥΡΣΩΡ. Vide in Κούρσωρ.

ΠΡΩΤΟΚΤΙΣΤΑΙ. Vide in Ἰσόχριστοι.

ΠΡΩΤΟΚΥΝΗΓΟΣ, *Primus Venatorum*, nostris *Grand Veneur*: Dignitas numero 41. In Palatio Constantinopol. apud Codinum de Offic. cap. 2. Ejus verò munus sic describit cap. 5. num. 62. ὁ Πρωτοκυνηγὸς ἔχει μὲν τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην· ὅτι τοῦ Βασιλέως τὸν ἵππον ἀναβαίνοντος, οὐδεὶς ἕτερος τὴν σκάλαν κατέχει, εἰ μὴ μόνος οὗτος, εἰ παρὼν εὑρίσκεται· ἄρχει οὖν καὶ τῶν Κυνηγῶν τῶν λεγομένων Σκυλλομάγγων, &c. Illius verò vestes & insignia recenset cap. 4. num. 44. Mentionem agunt ejusce Dignitatis Georgius Acropolita in Chron. cap. 75. Nicephorus Gregoras lib. 3. Hist. pag. 31. 1. Edit. & Cantacuzenus lib. 1. cap. 6. pag. 220. & lib. 3. cap. 76. pag. 616.

ΠΡΩΤΟΚΩΜΗΤΗΣ, *Princeps pagi*, ut Πρωτοπολίτης, *Princeps Urbis*, qui etiam πρωτεύων dictus. Amphilochius De non desperando, sub fin. πρὸς ὃν ἦλθεν ἐν μιᾷ νυκτὶ πρωτοκωμήτης τοῦ τόπου, &c. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 64. ἔοικος τῷ τοῦ πλησίον κώμης πρωτοκωμήτῃ. Infrà: οὐ καυχᾶταί τις τῶν κωμήτων πρὸ ἐμοῦ τὸν ξένον ὑποδεξάμενος. Vita MS. S. Symeonis Sali: ἦν δὲ τις πλησίον Ἐμέσης Πρωτοκωμήτης, &c.

ΠΡΩΤΟΛΕΒΕΝΤΗΣ, *Archipirata*. Vide Λεβέντης.

ΠΡΩΤΟΛΟΥΒΑ, *Primitiæ*, Ἀπαρχαί.

ΠΡΩΤΟΜΑΡΤΥΡ. Vide in Μάρτυρ.

ΠΡΩΤΟΜΑΣΚΑΡΑΣ, *Archimimus*. Vide Μάσκα.

ΠΡΩΤΟΜΑΣΤΟΡΗΣ, *Architectus*. Vide in Μάγιστρος.

ΠΡΩΤΟΜΗΝΥΤΗΣ. Laudatur à Lambecio lib. 6. Comment. de Cæsarem Biblioth. Ῥωμανοῦ Κουβουκλησίου τοῦ τοῦ Θεοῦ ἁγίας καὶ μεγάλης ἐκκλησίας, Πρωτομηνυτοῦ τοῦ βασιλικοῦ ξενῶνος τοῦ Μυρελαίου καὶ τοῦ παραδόξου, Liber de Morbis acutis & diuturnis. Habetur idem titulus in Cod. Colberteo, qui est index nescio cujus Bibliothecæ Gr. pag. 55. & in indice MS. Libror. Gr. Bibl. Vaticanæ.

ΠΡΩΤΟΜΗΤΩΡ, *Eva* dicitur apud Manassem pag. 155.

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Vide in Νοτάριος.

ΠΡΩΤΟΝΩΒΕΛΙΣΙΜΟΣ. Vide in Νωβελίσιμος.

ΠΡΩΤΟΟΣΤΙΑΡΙΟΣ. Vide in Ὀστιάριος.

ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ. Vide in Παπᾶς.

ΠΡΩΤΟΠΑΤΡΙΚΙΟΣ. Vide in Πατρίκιος.

ΠΡΩΤΟΠΟΛΙΤΗΣ. Glossæ Lat. Gr. *Princeps*, Πρωτοπολίτης, Ἔξαρχος. Glossæ Græco-Lat. Πρωτοπολίται, *Proceres*, *Singulare non habet. Optimates*, in Lat. Gr. Theophanes in Rhinotmeto, p. 316. Τερσοῦνον δὲ ἄρχοντα Χερσῶνος, ὡς ἐκ προσώπου Χαγάνου ὄντα, καὶ Ζώϊλον τὸν ἐκ σειρᾶς καὶ γένους ὄντα Πρωτοπολίτην, καὶ τοὺς Πρωτεύοντας τῆς χερσῶνος εἰς σούβλας ξυλίνας προσανσρτίσαντες, ἐπὶ πυρὸς ὤπτησαν. Ubi Miscella, *Qui primus civium habebatur*. Nicephorus Constantinopol. pag. 136. 1. Edit. habet. τὸν Δοῦνον δὲ τὸν Χερσῶνος ἄρχοντα, καὶ Ζώϊλον Πρωτοπολίτην λεγόμενον, &c. Idem videtur qui aliis Πρωτεύων. Vide in hac voce. Synaxarium S. Nicolai in Anthologio 6. Decemb. ὑπὸ τῶν τὰ πρῶτα φερόντων τῆς πόλεως. Constantinus Manasses Adamum πρωτοπολίτην τῆς Ἐδὲμ vocat.

ΠΡΩΤΟΠΡΑΞΙΑ, *Privilegium*, in Gloss. Lat. Gr. At Suidæ, τὸ πρῶτον ἀπαιτούμενον, τὸ πρῶτον εἰσπραττόμενον, exponitur. Vide Πράκτωρ.

ΠΡΩΤΟΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ. Vide in Πρεσβύτερος.

ΠΡΩΤΟΠΡΟΕΔΡΟΣ. Vide in Πρόεδρος.

ΠΡΩΤΟΡΑΒΔΟΥΧΟΣ, *Primivergius*. Ῥαβδοῦχος, *Lictor*, *Virgarius*, in Gloss. Gr. Lat.

ΠΡΩΤΟΣ, Vox adjuncta dignitatibus, quarum primatum denotat, in Codicibus MSS. fere semper per ᾱ, cum transversa lineola suprà scripta, exprimi solet, quod cùm à plerisque, etiam doctioribus, non perciperetur, in Scriptorum Editionibus prout ut in veteribus exemplaribus repererant,

ediderunt : verbi gratiâ in Epistolis Patriarchæ Constantinopolit. 5. 129. 134. 192. 193. 196. 197. 200. 209. & al. inscriptæ leguntur Ἀσπαθαρίῳ, ut Epist. 241. Theophani Diacono Ἀνθαρίῳ. Apud Constantinum Porphyrogenitum Ἀβεσιάειος non semel occurrit, cui non est *à veste Imperatoris*, quod primò, re nondum satis examinata, existimaveram, sed Πρωτοβεσιάειος; ut apud Photium Ἀσπαθάριος, Πρωτοσπαθάειος, Ἀνθάειος, Πρωτονοτάειος, & certè in voce Ἀβεσιάριος, duos locos laudaveram ex Leone Grammatico, uti hos ediderat Fabrotus in Glossario ad Nicetam, qui hunc Scriptorem legerat in MS. Cod. priusquam à Combefisio ederetur, in quo vocem Ἀβεσιάειος observarat descriptam. At Editione Combefisianâ inspectâ, inveni Ρενθάκιον, vel Πενθάκιον, cujus primo loco, pag. scilicet 468. & Προκόπιον, cujus secundo meminimus, pag. 465. & infrà, Πρωτοβεσιαρίους disertè appellari, adeo ut nullus supersit dubitandi locus. Id in primis adstruit Codex Regius Opusculorum Pselli, in quo præ cæteris illius describuntur Epistolæ, ubi in ipsis inscriptionibus voces ἀβεσίαειος, ἀνθάριος, ἀσύγκελλος, ἀπρόεδρος, ἀσηκρῆτις, ἀσπαθαράτος, ἀάδελφος, reperiuntur descriptæ, quæ nihil aliud sonant quàm Πρωτοβεσιάριος, Πρωτονθάριος, Πρωτοσύγκελλος, Πρωτοπρόεδρος, Πρωτοασηκρῆτις, Πρωτοσπαθαράτος, & Πρωτοάδελφος. Idque potissimum advertere licet ex Epist. 1. 14. 36. 91. 110. 123. 149. 150. & fol. 42. ejusdem Cod. MS. Neque sanè id nuperum, cùm in Nummis veteribus legatur ΕΦΕΣΙΩΝ. Α. ΑΣΙΑΣ : ubi alij habent, ΕΦΕΣΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑΣΙΑΣ.

Sed & inde etiam docemur, quid litera ᾱ cum ō superscripto significet apud Constantinum Porphyrogenitum lib. de Adm. Imp. cap. 42. & sequentibus, scilicet pag. 130. 131. 132. 141. 143. 157. 167. 177. 178. 179. 180. 189. 193. 194. 197. 198. 199. 200. & 201. quâ Πρωτοσπαθάριος, vocem intelligi palam est : quod evincit omnino primus ex iis locis indicatis, ubi Constantinus ait missum à Theophilo Imp. Petronam Spatharocandidatum cum classe Chersonam, quò populos in Officio contineret, ut loci gnarum, rerúmque peritum, ὃν ᾱ τιμήσας προεβάλετο στρατηγόν. Quæ quidem enarrans Continuator Theophanis lib. 3. n. 28. sic scribit : ἀλλὰ τὸν εἰρημένον Πετρωνᾶν, (quem priùs Σπαθαροκανδιδάτον, ut Constantinus, appellarat,) ὡς ἔμπειρον κρίνας τῶν τόπων, Πρωτοσπαθάριόν τε ἐτίμησεν, στρατηγὸν ἐξαπέστειλεν. Meminit præterea istius Petronæ Scylitzes pag. 528. Ita peritiores interdum implicare solent singulares istæ in Codicibus MSS. literæ. Vide in Μοναχός.

ΠΡΩΤΟΣ, Dignitas in Ecclesiis. In Epigraphe quippe Scholiorum Theodori Balsamonis ad Nomocanonem Photij, idem Balsamon inscribitur Διάκονος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, Νομοφύλαξ, Χαρτοφύλαξ, καὶ Πρῶτος τῶν Βλαχερνῶν. Rector scilicet ac præcipuus Officialis Blachernarum. In Cod. Reg. 1998. inter Homilias Theophanis Ceramei, describitur Homilia Joannis Phurnæ πρώτου ὄρους τοῦ Γάνου, de translatione Corporis Christi.

Πρῶτος ἀριθμοῦ, *Primus numeri*, seu cohortis, idem qui *Princeps* dictus, in Basilicis lib. 56. tit. 17. lib. 60. tit. 27. cap. 4. Πρῶτος πεντεκαίδεκα ἀνδρῶν, apud Gruter. 425. 2. Πρῶτοι τῶν κτημάτων, *Primates possessionum*, in iisdem Basilic. eod. cap. Vetus Inscriptio apud Gualtherum in Tabul. Siculis num. 346. Λ. ΥΙΟ⊏ ΚΥΡ. ΙΠΠΕΥ⊏. ΡΩΜΑΙΩΝ ΠΡΩΤΟ⊏ ΜΕΛΙΤΑΙΩΝ. Vide Gloss. med. Lat. in *Prior*.

Πρῶτος κριτηρίων, Dignitas cujus meminit Anonymus Combefisianus in Lacapeno num. 50. Τῶν πολιτικῶν κριτηρίων πρῶτος, in Porphyrog. num. 9. Vide Κριτής.

ΠΡΩΤΟΣΑΒΒΑΤΟΝ, *Primum Jejuniorum Sabbatum*, quo festum S. Theodori Tyronis celebrāt Græci. Laudatur ab Allatio Nectarij Archiepiscopi Constantinopolitani, λόγος, δι' ἣν αἰτίαν τῷ πρώτῳ σαββάτῳ τῶν ἁγίων νηστειῶν ἑορτάζομεν τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου μεγάλου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Μάρτυρος. Habetur hic tractatus in Biblioth. Colbertea. Laudatur alter præterea tractatus Joannis Euchaïtorum Metropolitæ, Εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου, καὶ τοῦ Πρωτοσαββάτου ἡμέραν ἐν Εὐχαΐταις. Vide Κόλυβα.

ΠΡΩΤΟΣΕΒΑΣΤΟΣ. Vide in Σέβαστος.

ΠΡΩΤΟΣΚΡΙΝΙΑΡΙΟΣ. Vide in Σκρίνιον.

ΠΡΩΤΟΣΠΑΘΑΡΙΟΣ. Vide in Σπαθάριος.

ΠΡΩΤΟΣΤΑΣΙΟΝ. Theophilus Alexandrinus in Introductione ad Apotelesmaticen MS. fol. 99. τῶν δέκα δύο τόπων πρὸς πᾶσαν ἀποτελεσματογραφίαν λαμβανομένων ἀρχὴ πρωτοστάσιον, ἔστιν ὡροσκόπος, δι' οὗ πάντα τὰ πρὸς τῶν οὐρανῶν συντείνοντα πράγματα καταλαμβάνονται.

ΠΡΩΤΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ, *Primus inter Duces exercitus*. Theophanes an. 3. Justiniani : Μιρὰν ὁ Πρωτοστράτηγος τοῦ Περσῶν βασιλέως.

ΠΡΩΤΟΣΤΡΑΤΩΡ. Vide in Στράτωρ.

ΠΡΩΤΟΣΥΓΚΕΛΛΟΣ. Vide in Σύγκελλος.

ΠΡΩΤΟΣΥΜΒΟΥΛΟΙ dicebantur apud Saracenos præcipui exercituum Duces. Nam cùm Chalyphæ ejusce gentis supremi Principes haberentur, neque ij bellicis atque adeo politicis rebus sese immiscerent, habebant *Sultanum*, cui eas concredebant, & penes quem summa rerum civilium & bellicarum potestas erat, cùm Chalyphæ religionis curam in se duntaxat reciperent : ita tamen ut *Sultani* ab iis dependerent, & eligerentur, eorúmque haberentur veluti primi Consiliarij, seu Πρωτοσύμβουλοι, donec sensim abrogatâ Calyphæ supremâ potestate cui Religionis & rerum Sacrarum curam reliquerunt, civilem & bellicam administrationem supremo Jure usurpaverunt, servatâ interim πρωτοσυμβούλου appellatione, quam primitus obtinebant, & quæ passim reperitur apud Scriptores Historiæ præsertim Byzantinæ. Id potissimum discere est ex Constantino Porphyrog. in libro de Administr. Imperij, ex Epistola Ludovici II. Imp. ad Basilium Imp. Constantinopol. & aliis quos laudavimus in notis ad Alexiadem Æneam & Cinnamum p. 371. & 491.

Atque inde Eulogio Toletano *Consules* Sultani appellantur id est Consiliarij, quæ vis est vocis, (nam *Consul* dicitur à consulendo) non verò quòd *Consulatus* aut Tribunitia potestas, apud Arabes, ut apud Romanos, viguerit, ut existimat vir Doctissimus in Dissertatione Hypatica part. 2. cap. 4. num. 21. nam cùm *Amerés*, id est *Domini*, generatim apud Saracenos *Chalyphæ Consiliarij* seu *Visirij*, appellarentur, uti apud nos hæc etiamnum obtinet in omnibus Magistratibus, inde *Ameras* & *Amiralios* quosvis Urbium, Provinciarum, atque adeo classium Præfectos, *Consules* nostri appellabant voce tum receptâ in exprimendis comitum aliisque Dignitatibus : quemadmodum ipsi Sultani *Amiræ*, *Protosymboli*, & *Pratores*, promiscuè dicuntur Andreæ Sylvio in Chronico Marcianensi an. 586. & in Hist. Miscella lib. 19. pag. 600. Edit. Canisij. Alioquin eadem ratione dicendum esset consulatum Romanorum viguisse pariter in Aula Regum nostrorum : quandoquidem Comites Palatini, passim Consules appellantur à Scriptoribus, ut docuimus in Gloss. med. Lat. quod nemo sanè dixerit Ita *Admiralius Ioppensis* apud Rhisangerum, loco à nobis

nobis laudato in Gloss. med. Latin. non alius est à *Comite* seu *Gubernatore Ioppensi*. Supremus verò *Rerum* Præfectus, ut ibidem monui, *Consul* etiam dicitur Eulogio, non quòd Abderamen, quem Regem Arabum nuncupavi, fuerit duntaxat Classium præfectus, sed quòd Sultani Dignitatem obtineret, qui primævâ sui origine, primus erat Chalyphæ Consiliarius seu σύμβουλος, uti Sultanus nudè appellatur in VII. Synodo Act. 5. pag. 388. Edit. Labbei: & à Joanne Monacho Hierosol. de Hæresi Iconoclastar. num. 1. Unde Πρωτοσύμβουλοι à Græcis, & *Consules* à Latinis vocantur Sultani, etiam ex quo Chalyphæ jugum excussere, quod pluribus observavimus in Notis ad Historiam Comnenicam, locis laudatis. Sed & σύμβουλοι, Joanni Hierosol. in Vita S. Joannis Damasceni pag. 253. Edit. Rom. qui hodie *Vezirij* dicuntur; quorum Primus Πρωτοσύμβουλος appellatur in eadem Vita pag. 245. qui non alius est à *Magno Vezirio*, seu *Vezir azem*, uti hodie vocatur: nam *Vezir* Arabibus est, *Consiliarius*. Hac porrò, Πρωτοσύμβουλος, voce usus etiam Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea pro quovis primo Consiliario:

> Ὥρισε καὶ ἐλάλησε τοὺς πρώτους τοῦ φουσάτου,
> Ἐκεῖνον τὸν Μέσερ Τζεφρὲ, τὸν πρωτοσύμβουλόν του.

Jam verò Πρωτοσυμβούλους appellari à Græcis Supremos Vezirios apud Saracenos & Turcos observat præterea Leunclavius in Pand. Turc. num. 14. & in Onomastico ad Hist. Musulman. quomodo etiam appellantur in Chronico Veneto-Byzantino an. 1522. ubi de Suleimano Sultano: ὁ δὲ συμβούλιον ἐποίησε μετὰ τῶν Πρωτοσυμβούλων αὐτοῦ, ἵνα κόψῃ τοὺς Χριστιανούς. Quem verò *Protosymbulum* Scylitzes in Leone Isauro, Zonaras Ἀρχιστρατήγου vocat. Sultanos denique Πρωτοσυμβούλους passim appellant idem Theophanes an. 1. Leonis Isauri, an. 3. Leontij, an. 20. Copronymi ejusdem Continuator lib. 3. n. 36. 37. Leo Grammaticus in Theophilo p. 452. 454. Symeon Logotheta in eodem Theophilo num. 11. Acta SS. XL. Mart. n. 12. &c.

ΠΡΩΤΟΤΙΚΤΩΡ. Theophilus Antecessor lib. 1. tit. 20. §. 4. οἱ τῶν ἐπαρχιῶν ἄρχοντες, ἢ οἱ στρατηγοὶ κελεύσει τῶν ἀρχόντων, &c. Ubi Scholiastes: ὡσανεὶ οἱ πρωτοτίκτορες τῆς πόλεως, καὶ διοικοῦντες δημόσιον πρᾶγμα. Videtur legendum Προτίκτορες. Vide in hac voce.

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΣ, *Principalis Litigator*, cui opponuntur ἐντολεὺς, ἐκδικητὴς, πάτρων, κυράτωρ, in Nov. 23. Justin. Πρωτότυπα πρόσωπα, *Principales Personæ*. Πρωτοτύπως, *Principaliter*. Πρωτότυπον, *Sors principalis*, Gall. *Le sort Principal*, cui opponuntur, *Usuræ*, *fructus*, &c. Voces I C. Gr. familiares.

ΠΡΩΤΟΦΑΝΙΣΤΙΚΟΝ, *Primitiæ*, Ἀπαρχή.

ΠΡΩΤΟΦΑΝΟΥΣΥΚΑ, *Ficus tum primùm visæ, Præcoces, Ficus*, apud Goarum ad Euch≈olog. pag. 675.

ΠΤΑΟΛΗΜΗΝ, nescio quis cognominatus apud Nicetam in Vita S. Ignatij Patr. Constantinop.

ΠΤΑΡΜΙΖΕΣΘΑΙ, *Sternutare*, Πταρνύειν. Πταρμισμὸς, *Sternutatio*, Πταρμός.

ΠΤΕΝΟΝ, *Gena*. Anonymus MS. de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

> Κόκκινα χείλη, καὶ πτενὰ κόκκινα ὡσὰν ῥόδιν.
> Πωγόνιν ὁλοστρόγγυλον ἴσαζεν με τὸ γῦρον.

ΠΤΕΝΟΝ, *Ala*, Πτερόν. Eustathius Il. λ. τὸ δὲ πτερὰ, ἢ συστολὴν ἔπαθεν ἐκ τοῦ πτῶ, πτήσω, κατὰ καὶ τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενον πτενὸν, ἢ παρῆκται κατὰ τὸ ἐν Ὀδυσσείᾳ ξερόν.

ΠΤΕΡΑ, pro Πτέρνα, vel πτέρνη, *Calcaneum*. Usurpat Myrepsus sect. 10. c. 130. πρὸς πτερῶν ῥαγάδας.

ΠΤΕΡΙΑΖΕΙΝ dicuntur Falcones, cùm perterrefacti alas seu πτερὰ quatiunt, apud Demetrium Constantinopol. in Hieracosoph. Alij pro πτυριάζειν dictum volunt.

ΠΤΕΡΙΝΕΟΝ, *Filix*, Πτέρις, apud Interpol. Dioscor. c. 765.

ΠΤΕΡΝΙΣΤΗΡΑ, *Calcar*, Πτερνιστήρ. Zacharias lib. 1. Dialog cap. 2. ἤρξατο οὖν ἕκαστος τὸν ἑαυτοῦ ἵππον τῇ τῆς ῥομφαίας ἄσῃ τύπτειν, καὶ τοῖς πτερνιστῆρσι πλήττειν. Leo in Tacticis cap. 6. §. 4. καὶ πεζικνημίδας, ἅτινα λέγονται τὰ ποδόψελλα, καὶ πτερνιστῆρας ἐνίοτε. Πτερνιστήριον, apud Interpretem Græcum Concilij Lateran. cap. 16.

Πτερνιστηρόλωρον, *Lorum*, *quo calcar calcaneo aptatur*. Codinus de Offic. Palat. c. 3. n. 7. τὰ σίδηρα τῶν πτερνιστηρολώρων αὐτοῦ, οἷα καὶ τὰ βασιλικὰ τὰ δὲ πτερνιστηρόλωρα διβολέα. Cod. Reg. habet πτερνιστηρόλωρα.

ΠΤΕΡΟΝ, *Charta*, aut aliud quidpiam simile, in *Ala* forsitan speciem complicatum, in quo scripta ea oratio quæ ab hisce verbis initium ducit, Ἡ θεία χάρις, &c. Symeon Thessalonicensis de Sacramentis, seu de Sacris Ordinat. cap. 7. p. 159. ταύτης οὖν ἐπιτιθεμένης τῇ τοῦ χειροτονουμένου κεφαλῇ, καὶ τοῦ πτεροῦ φερομένου, ὃ δὲ τὴν περιστερὰν ὑπεμφαίνει διὰ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὰ ἐν αὐτῷ γεγραμμένα ἐκφωνεῖ ὁ ἀρχιερεὺς, Ἡ ἁγία χάρις, καὶ τὰ ἑξῆς. Idem c. 11. pag. 182. καὶ τὰ τοῦ πτεροῦ, ἤτοι τοῦ πνεύματος, ὁ χειροτονῶν ἀναγινώσκει τό, Ἡ θεία χάρις, &c. Demetrius Gemistus de Ordinatione Episcopi MS. ὁ δὲ μέγας Χαρτοφύλαξ ἐπιδίδωσι τῷ Πατριάρχῃ τὸ λεγόμενον πτερὸν, καὶ ἐκφωνεῖ, Πρόσχωμεν· ὁ δὲ Πατριάρχης λαβὼν τὸ πτερὸν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ, καὶ τὴν δεξιὰν ἔχων ἐπικειμένην τῇ τοῦ χειροτονουμένου κεφαλῇ, ἀναγινώσκει τὰ ἐν τῷ πτερῷ γεγραμμένα, εἰς ἐπήκοον πάντων λέγων, οὕτως, Ψήφῳ καὶ δοκιμασίᾳ τῶν Θεοφιλεστάτων Μητροπολιτῶν, καὶ τῶν ὁσιωτάτων Ἀρχιεπισκόπων ἡ θεία χάρις — προχειρίζεται τὸν N. τὸν εὐλαβέστατον ἱερομόναχον Μητροπολίτην τῆς θεοσώστου πόλεως τῆς N. &c.

Πτερὸν πυρὶ πεφλεγμένον, apud Triballos seu Servios, ταχύτητος σημεῖον erat, ut est apud Cantacuzenum lib. 1. cap. 58.

Πτερὸν, *Propugnaculi species quo propugnatores teguntur à telis hostium*: *Pinna*. Procopius lib. 2. de Ædific. cap. 8. τοῖς τε πολεμίοις διὰ ταῦτα ἔξω τοὺς ἐκ τοῦ περιβόλου ἀμυνομένους κατὰ κορυφὴν ἐνθένδε βάλλειν· ὅπερ ἀποκρύπτεσθαι διὰ σπουδῆς ἔχων, οἰκοδομίαν τινὰ τῇ τοῦ περιβόλου ὑπερβολῇ ἑτέραν ἔνηψε κατ' αὐτὸ μάλιστα τὸ τοῦ σκοπέλου γειτόνημα προκάλυμμα τοῖς ἐνθένδε μαχομένοις ἀεὶ ἐσόμενον· πτερὰ τὴν οἰκονομίαν καλοῦσι ταύτην, ἐπεὶ ὥσπερ ἀποκρέμασθαι τοῦ τείχους δοκεῖ. Nicephorus Constantinopol. in Heraclio pag. 52. 1. Edit. εἰς τὸ Βλαχερνῶν προτείχισμα, τὸ καλούμενον Πτερόν. Adde Chron. Alexandr. in Heraclio an. 17. & Salmasium ad Plinium p. 1218.

Πτερὸν, *Ala Ecclesiæ*, in Typico MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης.

Παράπτερον. Idem Typicum: πάλιν κάμπτει πρὸς δύσιν, διαιρῶν ἀριστερὰ τὸ παράπτερον τῆς ἐκκλησίας τῆς μονῆς, *Quod Alæ Ecclesiæ adjacet*.

Πτερὸν ἴβεως, Prophetis, seu Chymicis, *Quinquefolium*, apud Apuleium de Virtut. Herb. cap. 2.

ΠΤΕΡΟΝ, instrumenti Musici species, de quo sic Hagiopolites, seu Liber sic Inscriptus, de Musica Ecclesiastica Græcor. πέντε διαφοραῖς ὀργάνων ἀπεκλύπτεται φυσικῶς· διὸ καὶ εἰς πέντε μόνον καταδιαιρεῖται τόπους· ἔστι δὲ τὰ πέντε ὄργανα, τὰ δὲ, Σάλπιγξ, Αὐλὸς, Φωνὴ, Κιθάρα, Πτερόν. Ὀνόματα δὲ τῶν τρόπων, Δώριος, ὁ Βαρύτατος, Σάλπιγξ· Φρύγιος ὁ μετ' αὐτὸν αὐλῶν. Λύδιος, ὁ καὶ Μέσος, Φωνῆς. Αἰόλιος Κιθάρας. Ἰάστιος Πτερὸν αἱ

ἐξ

ἢ τῶν ὀργάνων τέτων ἐπὶ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον διαφοραί. Τὸ ὑπὸ καὶ ὑπὲρ ἑκάςῳ χαρίζεται ἡ Σάλπιγξ Τραγῳδία, Παπίας, Μεσότριτον, Κιθαρῳδία, Λύρα, Ὀξύτονον, Κωμῳδία, Κιθάρα, Δώριος, Φρύγιος, Πληθίον, Σάλπιγξ, Αὐλὸς, Ὕδραυλις, Αἰόλιος, Κιθάρα Σύριγξ, Λύδιος, Φωνὴ, Ἰάςειος, Πτερόν. Hæc prolixiora damus, quia hactenus inedita, in Musicæ studiosorum gratiam.

ΠΤΕΡΟΥΓΑ, *Ala*, Πτερόν. Maximus Cytherensis Episc. in Synax. 14. Nov. in S.Philippo: καὶ παρθένος τῆ ἔδειχνε τον ἕνα σχῆμα ἀετῦ μὲ χρυσαῖς πτερυγαῖς, &c.

ΠΤΕΧΟΣ, pro πτωχός. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. Reg. MS.

Τὺς πελεγρίνυς, τὺς πτεχὺς μεγάλως μακαρίζω.

ΠΤΗΣΙΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἡ ἔψησις, καὶ ξάνθωσις, ξηρὶς, καὶ θεῖον.

ΠΤΥΟΝ, Græcis, *Ventilabrum* sonat: at recentioribus, *Ligneum batillum*, quo terra egeritur. Unde in Euchologio, ubi de Officio Defunctorum, Sacerdos terram injecturus cadaveri, πτύον assumere, & πτύῳ eam respergere dicitur. Πτυάει, Græci hodierni vocant. Glossæ Reg. & Herodianus in Epimerismis MSS. Πτύον, πτυάρειον. Vide Auctorem Etymologici in Λίκνον. Scholiastes MS. Homeri Iliad. ν'. τὸ γὰρ πτυόφιν τῦτο σημαίνει τὸ πτυάριον. Codinus in Orig. Constantinopolit. Edit. Meurs. pag.84. ἐκ δὲ τῆ ἵππων καταβάντες, ἤνοιξεν ὁ εὐνῦχος κιβώτιον ἓν, καὶ ἦν τὸ ἔδαφος πεπληρωμένον χρυσίυ χαράγματος. Καὶ λαβὼν πτύον ὁ εὐνῦχος, ἔβαλεν ὑφ' ἓν ἕκαςον σαγμάρειον κεντηνάρεια δ'. Scylitzes pag. 700. ὥςε καὶ τὸν Βασιλέα θεωρὸν ὄντα τῆ γινομένων, ἀνειπεῖν πρὸς τὺς παρόντας, Ἴδετε, ὦ ὗτοι, ἀφ' ἑνὸς ξύλυ καὶ ςαυρὸν καὶ πτύον.

ΠΤΩΧΕΙΝΙΣΚΕΙΝ, *Mendicare*. Glossæ Græcobarb. νὰ πτωχεινίσκει, νὰ μηδὲν ἔχη νὰ τρώγη.

ΠΤΩΧΕΙΟΝ, *Hospitale Pauperum*, καταγώγιον τῆ πτωχῶν, Sozomeno lib.9. cap. 1. Zonaras ad Can. 8.Concil.Calched. Πτωχεῖα δέ εἰσι τὰ εἰς πτωχῶν ἀφωρισμένα πρόνοιαν καὶ διοίκησιν. Libellus Ischyrionis Diaconi Alexandrini, in eodem Concil. Act.3. κελευσαμένης πλείςην ποσότητα χρυσίυ παρασχεθῆναι τοῖς μοναςηρίοις, καὶ πτωχείοις, καὶ ἑτέροις πένησι τῆ Αἰγυπτίας χώρας. Libellus Bassiani Episcopi in eod. Concilio Act.11. καὶ πτωχεῖον ἐποίησα, καὶ ἔθηκα εἰς αὐτὸ ἑβδομήκοντα κραββάτια, &c. In Can. verò laudato, Dionysius Exiguus *Ptochodochia*: Isidorus Mercator *Ptochia* verterunt. Vide Justin. in Nov.111. Nov.131. cap. 10. &c. Pallad. in Hist. Lausiaca cap. 5. Cyrillum Scythopolit. in S. Euthymio num.98. Theophanem an.3.Marciani, & nostram Constantinopolim Christ. lib.4. sect.9. n.34.

Πτωχὲς pro πτωχοὶ, *Pauperes*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ ἄλλες ἀργυρόχρυσα ψηλὰ ἀλυσιδάκια,
Να τὰ κρεμῦσιν οἱ πτωχὲς, καὶ τὰ θηλυκονδάκια.

Πτωχικὰ, *Pauperum bona* appellat Isidorus Pelusiota lib. 1. Epist. 250. ὁ δεῖνα οἰκονομεῖ, καὶ οἰκέταις ὀχλεῖ τὸ θυσιαςήριον· ὗτος ἐκείνῳ ᾠκείωται, καὶ τὰ πτωχικὰ σφετερίζεται. Sic etiam appellabant partem redituum Ecclesiarum quæ pauperibus distribui solebat. Balsamon ad Can.4.Concil. Calched. τὰ τῆ ἐκκλησιῶν χρήματα πτωχικὰ ὀνομάζονται, καὶ εἰς ἐνδεεῖς ἐτάχθησαν ἀναλίσκεσθαι. Ita in Can.14. Neocæs. Idem Balsamon ad Can.59. Apostol. ὁ Ἐπίσκοπος ὀφείλει μετὰ τὴν ἀναγκαίαν αὐτῦ δαπάνην, καὶ τὴν τῆ ἐκκλησίας, καὶ τῆ Κληρικῶν συνήθη οἰκονομίαν, τὰ περιττεύοντα ἐκ τῆ εἰσόδων τῆ ἐκκλησίας διαδιδόναι πρὸς πένητας, Πτωχικὰ γὰρ καλῦνται. Zonaras ad eundem Can. τὰ τῆ ἐκκλησιῶν πράγματα ἡ γραφὴ Πτωχικὰ ὀνομάζει, καὶ δεῖ ταῦτα ἀποδίδοσθαι τοῖς πτωχοῖς. Idem Balsamon ad Can.14. Concil. Neocæsar. ἐφ' ᾧ διὰ τέτων γίνεσθαι τὴν εἰς τὺς πτωχὺς διανομὴν καὶ δαπάνην τῆ κυριακῶν χρημάτων, καὶ πτωχικῶν λεγομένων. Scylitzes pag. 658. κακῶς φάσκων ὑπὸ τῆ ἐπισκόπων δαπανᾶσθαι τὰ πτωχικὰ χρήματα.

Πτωχομάγιςρος, *Magister pauperum*: Ita nescio quis cognominatus apud Leonem Grammaticum in Michaele Theophili F. pag.463.

Πτωχοτροφεῖον, *Hospitale Pauperum*, aliàs πτωχεῖον, de qua voce, suprà: ἀναπαυςήριον νοσῦσι πτωχοῖς, apud Procopium lib.5. de Ædific. Justin. cap.6. Occurrit apud Sanctum Basilium Epist. 392. 409. S. Maximum in Epist. pag.378. & alios. Vide nostram Constantinopolim Christ. lib. 4. sect. 9. num.134.

Πτωχοτρόφος, qui Sozomeno lib.8. cap.12. ἐπίτροπος πτωχῶν, nisi is sit qui Latinis *Matricularius*. Ignatius in Vita S. Nicephori Patr. Constantinopol. num.18. ὅθεν καὶ τῆ μεγίςυ πτωχείυ τῆ κατὰ τὴν βασιλίδα ἐπιτροπεύειν προτροπῇ βιαίᾳ τῆ κρατῦντων ἡ χάρις ἠξίωσε.

ΠΥΓΟΥΝΗ, *Mentale, Mentum*, Πώγων, in Corona pretiosa.

ΠΥΞΑΚΑΝΘΟΝ, τὸ λύκιον, in Lexico MS. Cod.Reg.1843. & in Glossis Jatricis MSS.ex Cod. Reg.190. pro Πυξάκανθον, quasi *Buxea spina*, *Lycium*, de quo Ruellius lib.1. cap. 117.

ΠΥΘΟΝΙΟΝ, *Hyoscyamus*, apud Interp. Dioscor. cap.651.

ΠΥΚΤΑΚΟΚΟΜΙΣΤΗΣ, *Tabellarius*. Ducas Hist. cap.21. ὁ Τζινεὴτ δὲ θέλων δηλῶσαι τὴν ἀλαζώνειαν αὐτῦ, καὶ ὑπερηφανίαν ἐνώπιον τῆ πυκτακοκομιςῦ, &c. Vide Πιτάκιον.

ΠΥΛΑΙ Βασιλικαὶ, eæ sunt quas *Regias* à Latinis appellari diximus in Glossario med. Lat. Præcipuæ nempe, per quas sive in Ædem sacram, seu quamvis aliam, aditus patet. Atque ita usurpat Nicephorus Presbyter in Vita MS. S. Andreæ Sali: εἰσερχομένη διὰ τῆ πυλῶν βασιλικῶν μετὰ φοβερῦ ὄψεως. Leo Grammaticus in Michaele Theophili F. pag. 466. μέχρι δὲ τῆ βασιλικῶν πυλῶν ἐλθὼν ὁ βασιλεὺς, ἐκ ἀπέθετο τὸ ςέφος, καθὼς ἔθος ἐςὶ τοῖς βασιλεῦσι, ἀλλὰ μετ' αὐτῦ εἰσῆλθεν μέχρι τῆ ἁγίων θυρῶν, &c. Ubi Βασιλικαὶ πύλαι, sunt portæ exteriores Ædis Sophianæ, quod etiam obtinebat in Ecclesiis *Catholicis*, seu Parochialibus. Nam secus erat in Monasteriorum Ecclesiis, in quibus Νάρθηξ, qui in aliis extra Ædem sacram erat, (uti docemus in Descriptione Ædis Sophianæ, & suprà in V. Νάρθηξ,) in ipsa Ecclesia erat, adeo ut in tres partes distribuatur, in Ναρθήκα, quem Latini *Navim* vocant, in *Chorum*, & in *Bema*. Bematis portæ, πύλαι ἅγιαι dicuntur; Chori, Βασιλικαὶ, quia spatium quod inter Chorum & Templi portas interjacet Νάρθηκος vicem præstat, qui in *Catholicis* Ecclesiis extra ipsam Ædem est. Quæ quidem non observata distinctio utriusque Ædis sacræ distributionis, quam ipse seriùs, ut ingenuè fatear, animadverti, Allatium, Goarum, aliósque doctos viros in errorem induxit, ut interdum easdem cum Sanctis, interdum cum ipsius Ædis portis primariis confunderent. His positis, facile erit intelligere libros Ecclesiasticos Græcorum, à Monachis proprium in usum ferè compositos, in quibus πύλαι Βασιλικαὶ intra ipsam Ædem semper statuuntur. Atque ita Euchologium pag.625. portas Regias à majoribus distinguit: καὶ τῆ βασιλικῶν πυλῶν κεκλεισμένων ὑσῶν, ἵςαται ἔμπροσθεν τῆ μεγάλων πυλῶν. Sic etiam pag.745. Idem Euchologium: καὶ ἀρξάμενοι

ἀρξάμενοι τῆς θείας λειτουργίας ἵστανται ἐπὶ τῶν βασιλικῶν πυλῶν ἄζωστος, ἀνυπόδετος, καὶ ἀσκεπής. Ita alibi non semel. Πυλὰς τοῦ ναοῦ, vocat pag.326. Adde pag.471. Pentecostarium: ὁ δὲ ἱερεὺς μετὰ τὸ θυμιάσαι ἔξωθεν τοῦ Νάρθηκος τὰς ἁγίας εἰκόνας, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς πάντας, ἵσταται ἔμπροσθεν τῶν βασιλικῶν πυλῶν κεκλεισμένων οὐσῶν. Typicum cap.2. ἐξελθὼν δὲ εἰς καὶ τὸν Νάρθηκα, καὶ θυμιάσας κἀνταῦθα τοὺς ἀδελφοὺς κατὰ τάξιν ὑποστρέφει, καὶ εἰσελθὼν εἴσω τῆς βασιλικῆς πύλης, χαράττει μετὰ τοῦ θυμιατοῦ σταυρὸν, &c. cap.11. καὶ θυμιῶν τὸν τίμιον σταυρὸν σταυροειδῶς, αἴρει αὐτὸν μετὰ δίσκου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ προπορευομένων δύο λαμπάδων, φέρει αὐτὸν μέχρι βασιλικῶν πυλῶν τοῦ ναοῦ, κἀκεῖσε ἵσταται. Marcus Hieromonachus de Dubiis Typic. cap.96. καὶ θυμιᾷ τὸν ἕτερον, ἀρχόμενος ἀπὸ τῶν ἁγίων θυρῶν, καὶ κατερχόμενος μέχρι βασιλικῶν πυλῶν ποιῶν καὶ ἐν αὐτῷ, ὥσπερ καὶ εἰς τὸν ἕτερον. Symeon Thessalonic. de Sacris Ordinat. cap.3. τοῦ ἀρχιερέως τοίνυν ἱσταμένου, ἠλλαγμένου πρὸ τῶν βασιλικῶν πυλῶν, μήπω ἀρξαμένης τῆς ἱερᾶς λειτουργίας, &c. Superiori positâ observatione, facile erit percipere quæ sint

Ὡραῖαι πύλαι, in Ædibus sacris Græcorum: neque enim aliæ sunt à Basilicis in Templis Catholicis, primariis scilicet, & quibus à Narthece exteriori in Ecclesiæ ναὸν ingressus patet: rursum easdem esse in Monasteriis quæ βασιλικαὶ itidem nuncupantur, quibus scilicet ab interiori Narthece in ναὸν, seu Monachorum Chorum, aditus patet. Quâ datâ distinctione proclive erit Autores de hisce portis verba facientes intelligere, quos inter primus mihi erit Joannes Phocas in Descript. T. S. num.14. quo loco præcipuam Hierosolymitanæ Urbis Ecclesiam describit, quámque Ἁγίαν Σιὼν, & *Matrem Ecclesiarum* vocat: ὁ δὲ τοιοῦτος ναὸς ἐστὶ παμμέγας, — οὗ εἰσελθόντος τὰς ὡραίας πύλας, ἐστὶ κατὰ τὸ εὐώνυμον μέρος οἰκία τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Alter erit Pachymeres lib.7. cap.15. cujus hæc sunt verba: μέσον ἐκείνων παρὰ θάτερα τῶν ὡραίων πυλώνων παρεῖχον τοὺς τῆς ἐκκλησίας διερχομένους προσπίπτειν καὶ συγγνώμην αἰτεῖν, καὶ οὕτως ἀξίους νομίζεσθαι τῆς συνεκκλησιάσεως. Ubi loquitur de Æde Sophiana, à cujus ingressu prohibebantur qui Georgij Cyprij Patriarchæ inaugurationi obsistebant. Adde lib.13. cap.23.init. De Catholicarum Ædium portis speciosis præterea intelligendum Euchologium ubi de Ordinatione Subdiaconi: nam ab Episcopo ordinatur in Ecclesia Cathedrali, non in Monasterio: τοῦ ἀρχιερέως καθεζομένου ἐπὶ τῆς ὡραίας πύλης, πρὸ τοῦ ἄρξασθαι τῆς λειτουργίας, προσάγεται τῷ ἀρχιερεῖ ὁ μέλλων χειροτονεῖσθαι, &c. Ubi Codex alius, pag.245. τοῦ ἀρχιερέως ἱσταμένου πρὸ τῆς ἁγίας τραπέζης τῆς ἐν τῷ διακονικῷ, ἢ πρὸ μεγάλων τοῦ ναοῦ πυλῶν, ὅτε μέλλει εἰσοδεύειν, προσάγεται ὁ χειροτονεῖσθαι μέλλων. Ubi ὡραῖαι πύλαι eædem sunt quæ μεγάλαι τοῦ ναοῦ. Euchologium verò Venetiis editum an.1570. Pontificem Subdiaconum ordinaturum, εἰς τὸ ἔξω θρονίον τοῦ νάρθηκος sedere ait, in Throno scilicet posito in exteriori Narthece: sive ἔξω, ad Narthecem referatur, sive ad Thronum. Atque ita Episcopus Subdiaconum ordinaturus extra portas Ecclesiæ sedet, in quam, post acceptam benedictionem, ordinandus Ecclesiam intrat, & ἀπερχόμενος ἵσταται ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν. Proinde aliæ sunt ὡραῖαι πύλαι Sanctis, rectéque Goarus in Euchologio pag.326. locum emendat, ubi ἕως τῶν ὡραίων πυλῶν habetur: hîc enim legendum ἁγίων observat. Denique ὡραίας πύλας Eccclesiarum Catholicarum spectat locus Cantacuzeni lib.1. cap.41. à quo hausit Codinus lib. de Offic. Aulæ Constantinopol. cap.17. §. 22. ubi agit de Coronatione Imp. in Æde Sophiana: καὶ κατέρχεται ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἄμβωνος, οὐκ ἐκ τοῦ μέρους τοι οὗπερ ἀνῆλθε, ἤως πρὸς τὰς ὡραίας πύλας ὁρῶντος, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἑτέρου τοῦ πρὸς τὴν Σωλέαν, καὶ τὸ ἅγιον βῆμα. Quippe uti à nobis observatum in Constantinopoli Christiana lib.3. num.75. Ambonis duplex ascensus fuit, alter qui Soleam & Bema, alter qui Ædis portas primarias spectabat.

Et hæc quidem de Ecclesiis Catholicis: at secus se res habet in Monasticis, in quibus, ut diximus, ὡραῖαι πύλαι dicuntur, quibus in Monachorum stationem seu Chorum aditus patet. Hoc discrimen exertè indicat idem Codinus cap.15. num.20. ἔθος δὲ ἐστι κατὰ τὰς γινομένας ἐν τοῖς μοναστηρίοις ἑορτὰς, καθὼς εἴρηται, τὸν τοῦ Βασιλέως Τζάγκαν φέροντα τὸ διβέλλιον — προαπέρχεσθαι εἰς τὸ τῆς ἑορτῆς μοναστήριον, καὶ ἀναμένειν τὸν Βασιλέα, κατέχειν τε ὁμοίως καὶ λαμπάδα Βασιλικήν· ἐρχομένου δὲ τοῦ Βασιλέως ἅπτειν αὐτὴν ἐπάνω τοῦ διβελλίου, κατέχειν τε ὀρθὸν μέχρι τῆς ἀπολύσεως, ἐκτὸς τῶν ὡραίων λεγομένων πυλῶν, ἤτοι ἐν τῷ προνάῳ: ubi πρόναος, idem est qui in Monasticis Ecclesiis Νάρθηξ appellatur. Ex prædictis abundè patet ὡραίας πύλας non sic appellatas ab *Horis* seu Officiis Ecclesiasticis, quòd ut ait Goarus, tum ad Euchologium, tum ad Codinum, minores *Horas*, Primam, Tertiam, Sextam, Nonam, & Matutinarum partem ad has portas inciperent ac concinerent, de quo ritu agit Allatius de Recentiorum Græcorum templis pag. 117. quæ sententia quàm falsa sit, satis declarat τῶν ὡραίων πυλῶν in Ecclesiis Catholicis situs, quarum Portæ primariæ, instar Templi Salomonis, hanc nomenclaturam indubiè sortitæ sunt.

Πύλαι seu θύραι ἅγιαι, quæ πυλαὶ τοῦ θυσιαστηρίου dicuntur in Euchologio pag. 326. Anna Comnena lib.2. pag. 53. καθεσθεῖσα χαμαὶ ἅπριξ τῶν ἁγίων εἴχετο θυρῶν. Ἅγια θυρία, apud Philotheum Patr. Constantinopol. in Ordine sacri Ministerij. Idem ubi de Ordinatione Episcopi: τρεῖς δὲ Ἀρχιερεῖς — καθέζονται ἐν τοῖς σελλίοις αὐτῶν πρὸ τῶν ἁγίων θυρῶν τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου. Adde eundem Philotheum pag.2.3.5. &c. & nostram Constantinopolim Christianam lib.3. n.71. præterea Tabellam I. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

ΠΥΛΩΡΟΊ, *Ostiarij*, Ordo Ecclesiasticus. Novella 2. Heraclij de Clero Ecclesiæ Constantinopol. πυλωρῶν in eadem Ecclesia numerum ad 75. definit.

ΠΥΝΤΟΥΡΟΜΆΧΑΙΡΑ. Scholiastes Anthol. lib.1. pag. 173. πυκτὶς, πιντουρομάχαιρα, κρεοκόπος.

ΠΥΞΙΌΝ ἱερὸν, *Sacra pyxis*, in quâ Dominicâ Tyrophagi Sacræ hostiæ προηγιασμέναι κατὰ χρείαν τῶν τεταγμένων λειτουργιῶν, *ad usum definitarum Liturgiarum* reponi solent: ut est apud Pachymerem lib. 8. cap.28. Ibidem: ἐπεὶ γοῦν τετέλεστο μὲν ἡ τῆς ἱερᾶς θυσίας ἀναφορὰ, ἀνεπτύσσετο δὲ τὸ πυξίον, ἐφ' ᾧ τοὺς ἱεροὺς ἄρτους τεθεῖσθαι. Idem eod. lib.1. cap.15. ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ τῆς τελετῆς διελύετο, καὶ τρισὶ προηγιασμένοις ἄρτοις, ὡς τῶν τρισὶν ἡμέραις τῆς μεγάλης ἑβδομάδος ἀρκέσουσι, τὸ τῆς ἐκκλησίας πυξίον ἐνεκαυχᾶτο, Πατριάρχης πρὸς Βασιλέα αὐτόθεν ἀπελθὼν ἐκτελέσων μετ' ἐκείνου τὴν ἑορτὴν κατὰ σύνηθες. Typicum S. Nicolai Casulorum apud Allatium: μετὰ δὲ τὴν μετάληψιν, καὶ οἱ τῆς μέχρι παρασκευῆς ἄρτοι φυλάττονται ἐν πυξίῳ ἀφωρισμένῳ τινί. Et infrà: τούτῳ ἐν πυξίῳ τινὶ καθαρῷ ὁ θεῖος κομιζόμενος ἄρτος. Vide Ἀρτοφόριον, Μιξόμηλον, & Gloss. med. Lat. in *Pyxis*.

ΠΥΞΙΌΝΥΞ, *Aristolochia Sarmentaria*, apud Interpol. Dioscorid. cap.411. & Apul. c.19.

ΠΥΟΧΆΔΕΣ, τὰ μυξάρια, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod.Reg.190. *Myxa*, *Myxaria*, Prunorum species, de quibus Ruellius lib.1. cap.101. & Salmasius ad Plinium.

ΠΥΠΕΡΩ͂ΝΑ, *Anemone*, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod.Reg.1261.

ΠΥΡ θαλάσσιον, *Ignis Græcus*, de quo egimus in Gloss. med. Lat. Theophanes an. 5. Pogonati: τότε Καλλίνικος ἀρχιτέκτων ἀπὸ Ἡλιουπόλεως Συρίας προσφυγὼν τοῖς Ῥωμαίοις πῦρ θαλάσσιον κατασκευάσας, τὰ τῶν Ἀράβων σκάφη ἐνέπρησεν. Ita etiam Cedrenus.

Πῦρ ὑγρὸν, habet Chronicon MS. in eod. Pogonato. Idem Theophanes an. 1. Leonis Isauri. Idem an. 2. Michaëlis Curopalatæ: ἐν οἷς καὶ σιφῶνας χαλκοῦς εὗρον λϛ΄. καὶ τῶν δι' αὐτῶν ἐκπεμπομένων ὑγροῦ πυρός. Porphyrogenitus de Admin. Imp. cap. 48. de Callinico: τὸ διὰ σιφόνων ἐκφερόμενον πῦρ ὑγρὸν κατεσκεύασε. Adde Zonaram in Theophilo, & in Monomacho, Anonymum Combefisianum in Porphyrog. num. 30. & in Romano Juniore num. 8. τὸ ὑγρὸν πῦρ, ὃ τοῖς σκεύεσιν ἐφυπνοῦν σκεύεσι, apud Nicetam in Isaacio lib. 1. num. 10.

Πῦρ σκευαστὸν, apud Theophanem an. 10. Leonis Isauri. Πῦρ ἐσκευασμένον, apud Leonem in Tacticis cap. 19. §. 57. 58. Πῦρ ἔνεργον, apud Anonymum Tacticum de Tuenda Urbe obsessa: καί περ ἀποροῦντες σιφώνων καὶ πυρὸς ἐνεργοῦ. Occurrit ibi paulò suprà. Vide Æneam in Poliorceticis MSS. ubi ejusmodi Πυρὸς σκευασία describitur.

Πῦρ μαλθακὸν, *ignis qui ex paleis & virgultis accenditur*. Vide Henric. Valesium ad Euseb. lib. 8. cap. 12.

ΠΥΡΑΖΕΙΝ, *Perturbare*, Ἐνοχλεῖν, in Corona pretiosa.

ΠΥΡΑΜΗ, *Falx messoria*. Suidas: ἅμη, τεκτονικὸν ἐργαλεῖον, ὃ ἡμεῖς Πυράμην λέγομεν οὐκ ὀρθῶς. Occurrit etiam apud Interpret. Aristotelis.

ΠΥΡΑΜΙΣ, *Pileus Græcorum acuminatus*. Nicetas in Alexio Manuelis F. num. 12. de Andronico: ὁ μὲν οὖν εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἐγγίζειν σκηνὴν τὸν μέγαν Ἀρχιερέα ἐρωτισάμενος, ἔξεισιν εὐθὺς πρὸς ὑπάντησιν, στολὴν ἠμφιεσμένος σχιστήν· ὑφῆς τῆς Ἰβηρικῆς εἰς γόνατα καὶ γλουτοὺς καταβαίνουσαν, καὶ πυκάζουσαν τὰ ἕως βραχίονος, καὶ πυραμιδουμένην καλύπτραν τῇ κεφαλῇ περικείμενος, καπνηρὰν τὴν χροίαν. Et num. 18. de eod. Andronico: ἄλλοι δὲ τὴν καπνηρὰν καὶ πυραμοειδῆ ἐρέαν τῆς κεφαλῆς ἀφειλόμενοι πυρσὴν αὐτῷ περιέθεντο, καὶ στολὴν Βασιλικὴν ἐνέδυσαν ἕτεροι. Denique in eod. Andron. lib. 2. num. 11. καὶ πῖλον βαρβαρικὸν τῇ κεφαλῇ περιθέμενος, ὃς εἰς ὀξὺ λήγων πυραμίδι εἴκασται, &c.

Ex his non modò percipimus quæ fuerit Pileorum Græcanicorum forma, sed etiam quis in privatis eorum color, niger scilicet, Græcósque id genus Calyptræ ab exteris accepisse. Sed illud viguisse ante Nicetæ tempora, docet Continuator Theophanis lib. 1. num. 25. & Cedrenus in Leone Armenio pag. 494. κρυμώδους γὰρ οὔσης καὶ χειμερίου τῆς ὥρας, ἑνὶ περιβλήματι ἀμφότεροι διεκαρτέρουν, πίλῳ τὴν κεφαλὴν ὀξυλάτῳ περικαλύπτοντες. Proceres omnes deinde eo pilei genere usos auctor est Nicephorus Gregoras lib. 11. extremo: περὶ γέ μὴν τῆς ἐπὶ κεφαλῆς καλύπτρας, ἐπὶ τῶν πρότερον βασιλέων ἔθος, τοὺς μὲν χρόνῳ βεβηκότας, ἐν τοῖς βασιλείοις χρῆσθαι καλύπτραις πυραμιδος μὲν ἐχούσαις σχῆμα, σηρικοῖς δ' ἐνδύμασι κατὰ τὸ ἀνάλογον ἑκάστῳ ἀξίωμα καλυπτομέναις, ὅσοι δ' ἐν ἡλικίᾳ, τούτους δὲ πάντας καθάπαξ ἀκάλυπτον ἔχειν τὴν κεφαλήν.

Sed & eorum qui Dignitate præfulgebant, varius fuit Pileorum, seu Sciadiorum ornatus, ut præ cæteris observat Codinus de Offic. Palat. toto cap. 4. Idem Gregoras lib. 6. describens Sciadium Musalonis Magni Logothetæ: δι' ἃ δὴ καὶ τιμήν τινα ταύτην ἔσχεν ἐξαίρετον μόνος τῶν πάλαι τὸ ὅμοιον αὐτῷ προειληφότων ἀξίωμα, καλύπτραν φορεῖν ἐπὶ κεφαλῆς χρυσοκοκκίνῳ κεκαλυμμένην ἐνδύματι, οὗ τὸ ἄνω, καὶ πρὸς τῇ πυραμίδι τῆς ἐπιφανείας χύμα, ἐν τούτῳ καθάπαξ τῇ τοῦ Βασιλέως ἐγγόνων, ὅτι μὴ καὶ τὴν κάτω καὶ κοίλην ἐπιφάνειαν εἶχε κικλίσκοις πεποικιλμένην χρυσειδέσιν, ἀλλὰ λείαν τελέως.

Sed maximè præcelluit Pileus Imperatorius, cujus in hoc maximè ab aliis discrimen erat, quòd in apice, gemmâ seu carbunculo magni pretij insigniretur. Georgius Acropolita in Chron. cap. 40. τὰ μὲν γὰρ ἐρυθρὰ πέδιλα ἀπεβάλλετο, καὶ τὴν περιμάργαρον πυραμίδα, εἰς ἣν καὶ λίθος ὑπερκάθηται κόκκινος, Βασιλικὰ ταῦτα σύμβολα. Idem cap. 11. ubi de Isaacio Angelo à Bulgaris deleto: ἀλλὰ δὴ καὶ ἐκ τῶν βασιλικῶν παρασήμων τὰ τιμιώτερα· ταῦτα γὰρ τοῦ Βασιλέως πυραμίδας ἀνελάβοντο, καὶ φιάλας τῶν ἐπισήμων. Hinc apud Cantacuzenum lib. 1. cap. 5. Extr. ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς λίθος Calyptra Imperatoria appellatur: πῖλος βασιλικὸς lib. 3. c. 27. init. Idem lib. 4. c. 37. καὶ τοῖς ποσὶν ἀνέδυ κρηπῖδας ἐρυθρὰς, καὶ πῖλον ἔθετο ἐπὶ κεφαλῇ λίθῳ τε κεκοσμημένον καὶ μαργάροις, ὥσπερ ἔθος Βασιλεῦσι. Sed & pretiosum ejusmodi lapidem Balduini Imperatoris Pileum exornasse scribit suprà laudatus Acropolita cap. 87. quem Latinorum more gessisse ibidem ait: τότε δὴ καὶ τοῦ Βαλδουίνου τοῦ τάχα βασιλικῶς τῆς Κωνσταντίνου κατάρχοντος τὰ βασιλικὰ διεκομίσθησαν σύμβολα· ταῦτα δὲ ἦν καλύπτρα Λατινικὴ τὸ σχῆμα, καὶ μαργάροις πεποικιλμένη, καὶ ὑπὲρ κεφαλῆς λιθίῳ κοκκίνῳ, πέδιλά τε κοκκοβαφῆ, &c. Calyptram Imperatorum Constntinopolit. describit etiam Andreas à Sancta Cruce in Collationibus Concilij Florentini: *Imperatoris* (Constantinopol.) *ejusve Germani habitus erat similis, purpurea vestis, & pileus ab anteriori parte oblongus, cuspidem faciens, rotundus in cæteris, pretioso lapide supra pileum Imperatoris tantummodo differens*. Vide Tabellam V. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

Cæterùm haud recentioris ætatis censeri debent pilei isti acuminati: ejusmodi enim fuere *Apices* Romanorum, uti describũtur à Dionysio Halicarnassæo: καὶ τοὺς καλουμένους Ἄπικας ἐπικείμενοι τῆς κεφαλαῖς, πίλους ὑψηλοὺς, εἰς σχῆμα συναγομένους κωνοειδὲς, οὓς Ἕλληνες προσαγορεύουσι Κυρβασίας. Apicis etiam meminit Festus in *Offendices*, ut & in Cicero lib. 1. de Legib. & Virgilius lib. 8.

> *Hic exultantes Salios, nudósque Lupercos,*
> *Lanigerósque apices, & lapsa ancilia cœlo*
> *Extuderat.*

Et lib. 2.

> *Ecce levis summo de vertice visus Iuli*
> *Fundere lumen apex.*

Alia vide in Dissertat. 24. ad Joinvillam p. 294.

ΠΥΡΑΝΘΡΑΚΕΣ, *Carbones igniti*. Germanus Patr. Constantinopol. in Epist. 1. ad Cyprios num. 11. τὴν καρδίαν ὀκλάσαντες ὑπὸ τῶν πυρανθράκων τοῦ ζήλου.

ΠΥΡΓΙΣΚΑΡΙΟΝ, Πυργίσκος, *Turricula, Armarium*, in Gloss. Gr. Lat. Phavorinus: πυργίσκοι καὶ θησαυροφυλάκια, σκεύη κατ' οἶκον. Vide Baronium an. 814. num. 65.

ΠΥΡΓΟΒΑΡΙΣ, εως, *Turris munita*. Vox conflata ex πύργος, *Turris*, & βάρις, genus ædificij rotundi. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Suidas, & Auctor Etymologici: Πυργοβάρεις, προμαχεῶνες, οἱ ὀχυρώτατοι τῶν πύργων, ἢ τείχη ὀχυρά. Idem Lexicon: πυργόβαρις, τὸ ὀχύρωμα, τείχισμα. Joann. Damascenus in Synodica pag. 119. οἱ φοβόβολοι κατὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πυργοβαρέων, Ὁνόριος Ῥώμης, Σέργιος ὁ τῆς βασιλίδος, &c. Joannes Anagnosta de Excidio Thessalonicæ num. 13. Λατῖνον οὖν εὐθὺς ἐν τῶν πυργοβάρεσιν εἰρηκὼς τετρωμένον ἔναγχος, καὶ τὰ λοίσια πνέοντα, τούτου τὴν κεφαλὴν ἐκτεμὼν, &c. Apud in Nicetam lib. 1. in Man. πυργόβαρις, in Cod. Barbarogr. exponitur ξυλόκαστρον.

Πυργοκάστελλος.

Πυργοκάστελλος. Vide in Κάστελλον.

ΠΥΡΕΙ͂ΟΝ, *Focus*, cujus usum in Ecclesia sic exponit Pentecostarium: καὶ ποιήσας πυρεῖον ἓν, τίθησι τοῦτο μέσον τοῦ ναοῦ, καὶ ἕτερον ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, καὶ βαλὼν θυμίαμα εἰς αὐτὰ, βαλὼν δὲ καὶ εἰς τὸ θυμιατὸν θυμίαμα πολὺ, ἀπαιωρεῖ τοῦτον ἐντὸς τοῦ βήματος. Eadem habet Typicum S. Sabæ cap.46. in Dominica Paschali.

ΠΥΡΕ΄ΚΒΟΛΟΝ, *Igniarium*, πυρίον, Ἐμπύρευμα, nostris *Fusil*, ex Lat. *Focile*, de qua voce consulendum Gloss. med. Lat. in *Focale*. Græci hodierni Πυριοβολικὰ dicunt. Constantinus in Tacticis pag. 11. στελοπέγγια μεγάλα, πυρέκβολα, καὶ ὕσκας, λωρόσοικα, &c. Codinus de Offic. Palat. cap.5. num. 4. de Domestico & Magno Duce præcipuis exercituum, altero terrâ, altero mari, ducibus: ἵστωσι τὸ συνήθες φλάμπουρον, ἤτοι τὸν σταυρὸν μετὰ πυρεκβόλων. Ubi Gretzerus *Crucem radios instar ignis emittentem*, rectiùs verò Goarus, *Crucem cum quatuor igniariis Chalybibus* interpretantur. Hisce quippe verbis innuuntur Palæologorum insignia, quæ plenam Crucem cum quatuor igniariis Focilibus præferunt. Vide Ὕσκα.

ΠΥΡΕΤΟ΄Σ, *Calor immodicus æstatis*. Etymologicum MS. πυρετὸς, πῦρ ἐντὸς, ἐκ τοῦ ῥέω· κυρίως δὲ, ὡς ἡμεῖς λεγόμενον, ἐκ τοῦ ῥέω· κυρίως δὲ, ὡς ἡμεῖς λεγόμενον, ἡ τοῦ θέρους ἔκκαυσις.

ΠΥΡΙ΄ΜΑΧΟΣ πηλὸς, Πυρίμαχος τζουκάλη, apud Nicephorum Blemydem MS. de Chymia, non semel.

ΠΥ΄ΡΙΝΟΝ, Πύρωθον, Πύροτρον, *Pyretrum*, Πυρίτης, Prophetis, apud Interpolat. Dioscoridis cap.491.

ΠΥΡΙΟΒΟΛΙΚΑ΄, Vide in Πυρέκβολον.

ΠΥΡΙ΄ΤΗΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶ σῶρι καὶ μαγνησία. Vide in his vocibus, & suprà in Πύρινον.

ΠΥΡΙ΄ΦΕΥΚΤΟΝ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν αἰθάλη θεῖα.

ΠΥΡΙΧΑ΄ΡΙΟΣ, *Buricarius*, qui *Burico*, seu *Equo vehitur*: *Venator*. Nam ut censet Salmasius, *Buricus*, dicitur quasi Πυῤῥίχος, seu πυῤῥός. Scholiastes Basilic. ad lib.60.p.852. ubi ait eos qui in ludum venatorium damnantur, servos pœnæ fieri, hæc subdit: αὕτη γὰρ μόνη ἐστὶν τούτων διαφορὰ πρὸς τοὺς ἄλλους παραδιδομένους θηρίοις, ὅτι οὗτοι μανθάνουσιν βενάτορες, ἢ πυριχάριοι, ἢ ἄλλην τινὰ ἡδονὴν καὶ τέρψιν τοῦ δήμου, διὰ τοῦ κινεῖν ἑαυτοὺς, καὶ ἐξάλλεσθαι. Vide Βυρίχος, & Gloss. med. Lat. in *Buricus*.

ΠΥΡΚΑΪ΄ΩΝ τελετὴ, quam δαιμονιώδη vocat Balsamon ad Can. 65. Synodi Trullanæ, & usque ad tempora Michaëlis Patr. Constantinopol. qui sub Manuele Comneno vixit, durasse scribit: haud absimilis à *Brandonum* festivis Latinorum ludicris. Hanc verò pluribus ibi describit. Vide eundem Canonem, ubi ejusmodi πυρκαΐαι, quæ in Noviluniis ante Officinas & domos fiebant, interdicuntur.

ΠΥΡΟ΄ΝΕΙΝ, *Urere*. Glossæ Græcobarb. ὑπὸ ἥλιον θέρεσθαι, νὰ πυρόννεται εἰς τὸν ἥλιον. Hinc Πυρώνειν, *Ovis incumbere*, de avibus.

ΠΥΡΟΣΤΑ΄ΤΗΣ, *Olla*, *Lebes*. Scholiastes Sophoclis ad Ajacem Mastigophor. Χυτρόπους, ὁ κοινῶς πυροστάτης, ὁ καὶ λάσανον λέγεται. Ita etiam Demetrius Triclinius, apud quem malè λόβανον, pro λάσανον scribitur. Eustathius ad Odyss. ρ. pag.1827. ἐπίστατος, ὁ καὶ πυριστάτης, καλούμενος ὃν δηλαδὴ πυροστάτην οἱ ἀγροικότεροι λέγουσι.

ΠΥΡ̓ΡΟΙ δαίμονες, *Dæmones ad carnis incentiva provocantes*. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: παραλαμβάνει ὁ διάβολος μετ' αὐτοῦ πλῆθος πολὺ τῶν λεγομένων πυῤῥῶν δαιμόνων. Mox: οἱ οὖν πυῤῥακεῖς δαίμονες ἤρξαντο εἰς αἰσχρὰς ἐννοίας καὶ σαρκὸς πύρωσιν καταφλέγειν αὐτόν. Rursum: οἶδε γὰρ πυῤῥῶν δαιμόνων καύσωνα.

ΠΥΣΚΑΛΙ΄ΖΕΙΝ, seu πουσκαλίζειν, *Convocare*. Glossæ Græcobarb. μαζόνναι, συγκροτεῖ, πουσκαλίζει. Anonymus de Amoribus Callimachi & Chrysorrhoes:

Τὸν μισθαρνὸν τοῦ κηπουροῦ τοῦτον ἐπουσκαλίζει.

ΠΥΣΜΑΤΑ΄ΡΗΣ, *Capito*, *Capitatus*, Κεφαλωτὸς, Σκληραύχην. Vide Πεσματάρης.

ΠΩΓΩ΄ΝΙΟΝ, *Barba*. Lexicon MS. ex Cod. Reg.1843. Πώγων, τὸ πωγώνιον.

ΠΩΛΑ΄ΡΙ, pro Πωλάριον, *Pullus equinus*. Cyrillus in Lexico: πῶλος, τὸ πωλάρι, ὁ ἵππος. Ita rursum infrà.

Πωλίων, eâdem notione. Scholiastes Oppiani lib.5. v.579. ubi de Hirundinum pullis: ὀρταλίχοισι, πωλίοις.

ΠΩ΄ΛΟΣ, *Asinus*, ὁ ἀέδαρος, in Lexico MS. Cyrilli, & in Epimerismis Herodiani MS. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Πλώω πῶλος ὁ ἀέδαρος, Πελῶ καὶ τὸ πιπράσκω.

Ita usurpant Evangelistæ non uno loco. At hæc vox equis etiam convenit. Lexicon MS. Colberteum: πῶλος, ἵππος, ἢ ὄνος διέτης, ἢ τριέτης. Vita MS. S. Abercij: δεξιώτατα παραμυθησάμενος, ὀχήματος πωλικοῦ ἐπιβαίνει.

ΠΩΛΟΤΡΟ΄ΦΟΣ, *Adhuc pullus & in nido captus*, *Nidarius Falco*. Orneosophium pag. 244. τὰ φαλκώνια τὰ ἐξωπίαστα κρείττονα παρ' ὅ τὰ πωλότροφα. Alij: πωλότροφα, *Pullipasta*, seu *pullos domi pastos* interpretantur. Vide Gloss. med. Lat. in *Pullipasta*, & suprà in ἐξωπίαστος.

Πωμάριν, pro Πωμάριον. Anastasius Sinaita de Etymolog. Πωμάριν, Ῥωμαϊστὶ ἐστὶν λέξις· πωμάρια γὰρ λέγουσι τὰ κήπια.

ΠΩΜΗ΄ΡΙΟΝ, *Pomerium*. Utuntur Plutarchus in Romulo, Zonaras in Julio Cæsare sub fin. &c. Lexicon Gr. MS. Reg. Cod. 1708. & 2062. πωμήριον, τὸ τοῦ τείχους καλλώπισμα. Suidas habet εἰκόνισμα. Dio lib. 42. 43. ταῦτα τε ἐποίει, καὶ νόμους ἐσέφερε, τότε πωμήριον ἐπὶ πλεῖον ἐπεξήγαγε. Utitur rursum alibi.

ΠΩ΄ΠΟΤΕΣ, *Unquam*, Πώποτε. Vide Georg. Contarem in Hist. Athenar. p.114.

ΠΩΡΙΚΟ΄Ν, pro ὀπωρικόν. Synaharium Maximi Cythær. 2.Decemb. ἦτον δὲ ἡ βρῶσις τοῦ ὀπώρα, ἤγουν πωρικὸν, καὶ τὸ πότον τοῦ νερόν.

ΠΩ΄ΡΟΣ, lapidis species, quem ψωρίτην Græci vocant. Coiranis MS. l. 2.

FINIS PRIMI TOMI.

colorchecker CLASSIC
calibrite
mm